

EUSKALTZAINDIA - JAGON SAILA

S u s t a p e n B a t z o r d e a

Hizkuntza- zuzenbidea

Testu-bilduma euskaraz

(5. argitaraldi berrikusi eta emendatua)

Jagon *Saila*

JAGON 5

EUSKALTZAINDIA

2024

HIZKUNTZA ZUZENBIDEA

Testu-bilduma euskaraz

5. argitaraldia

Paratzaileak: Andres Urrutia Badiola, Santiago Larrazabal
Basañez eta Gotzon Lobera Revilla

Sustapen Batzordea

Burua: Aleman, Sagrario
Idazkaria: Osa, Erramun
Kideak: Aizpurua, Jon
Iciar, Irati
Juaristi, Patxi
Larrazabal, Santiago
Lobera, Gotzon
Martínez de Luna, Iñaki
Saez, Patxi
Sarasua, Jon
Suárez, Castillo
Uranga, Belen
Urrutia, Andres
Usarralde, Ibon

Aholkulariak: Amonarriz, Kike
Bidegain, Eneko
Coyos, Jean-Baptiste "Battittu"
Erize, Xabier
Etxegoien, Juan Karlos "Xamar"
Etxegoien, Pantxo
Gaminde, Eba
Iñigo, Andres
Piñol, Elixabete
Ruiz Urrestarazu, Manuel Maria
Arabako ordezkaria
Gipuzkoako ordezkaria
Nafarroako ordezkaria
Ipar Euskal Herriko ordezkaria

© EUSKALTZAINDIA / RALV / ALB

Paratzaileak: Andres Urrutia Badiola (euskaltzainburua), Santiago Larrazabal Basañez (euskaltzain urgazlea eta Sustapen batzordeko kidea)

eta Gotzon Lobera Revilla (euskaltzain urgazlea eta Sustapen batzordeko kidea)

Eskubide guztiak jabedunak dira. Ez da zilegi argitalpen elektroniko hau osorik edo zatika kopiatzea, ez sistema informatikoekin beronen edukia biltzea, ez inongo sistema elektroniko edo mekanikoz, fotokimikoz, magnetikoz, elektrooptikoz, fotokopiaz, erregistratuz edo beste bitartekoz berau transmititzea, aipamenetarako izan ezik, argitaratzailearen edo *copyright*aren jabearen aldez aurreko eta idatzizko baimenik gabe.

ISBN: 978-84-127506-6-9

AURKIBIDEA

AURKIBIDEA	V
AURKEZPENA	XLII
ATARIKOA	XLIII
ARGITALPEN ELEKTRONIKO HONEN EZAUGARRIAK	XLVI
TESTUAK	XLIX
I. Nazio Batuak	50
I.1. Nazio Batuen Gutuna, 1945eko ekainaren 26koa.....	51
I.2. Justiziako Nazioarteko Auzitegiaren Estatutua, 1945eko ekainaren 26koa	53
I.3. Osasunaren Mundu Erakundearen Konstituzioa, 1946ko uztailaren 22koa	54
I.4. Nazio Batuen Erakundearen Batzar Orokorraren Erregelamendua, 1947ko azaroaren 17koa.....	55
I.5. Genozidio-delitua prebenitu eta zehatzeko Konbentzioa, 1948ko abenduaren 9ko 260 A (XX) Ebazpena	60
I.6. Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsala, 1948ko abenduaren 10ekoa.....	61
I.7. Pertsonen salerosketa zigortzeari eta inoren prostituzioa esplotatzeari buruzko Hitzarmena, 1949ko abenduaren 2koa.....	67
I.8. Errefuxiatuen Estatutuari buruzko Konbentzioa, 1951ko uztailaren 28koa	68
I.9. Esklabotzari buruzko Konbentzioa, 1926ko irailaren 25ean Genevan sinatutakoa, eraldatzeko Protokoloa, 1953ko urriaren 23ko 794 (VIII) Ebazpena.....	69
I.10. Aberrigabeen Estatutuari buruzko Konbentzioa, 1954ko irailaren 28koa	70
I.11. Esklabotza, esklaboen salerosketa eta esklabotzaren antzeko instituzio eta praktikak ezabatzeari buruzko Konbentzio osagarria, 1956ko apirilaren 30eko 608 (XXI) Ebazpena	71
I.12. Haurren Eskubideen Adierazpena, 1959ko azaroaren 20koa	72
I.13. Herrialde eta herri kolonialei independentzia emateari buruzko Adierazpena, 1960ko abenduaren 14ko 1514 (XV) Ebazpena.....	73
I.14. Aberrigabetasun-kasuak gutxitzeko Konbentzioa, 1961eko abuztuaren 30ekoa	74
I.15. Ezkontzarako adostasunari buruzko, ezkontzeko gutxiengo adinari buruzko eta ezkontzen erregistroari buruzko Konbentzioa, 1962ko azaroaren 7ko 1763 A (XVII) Ebazpena.....	75
I.16. Arraza-diskriminazioaren mota guztiak ezabatzeari buruzko Nazio Batuen Adierazpena, 1963ko azaroaren 20koa.....	76
I.17. Ezkontzarako adostasunari buruzko, ezkontzeko gutxiengo adinari buruzko eta ezkontzen erregistroari buruzko Gomendioa, 1965eko azaroaren 1eko 2018 (XX) Ebazpena.....	77

1.18. Arraza-diskriminazioaren mota guztiak ezabatzeko Nazioarteko Konbentzioa, 1965eko abenduaren 21eko 2106 A (XX) Ebazpena.....	78
1.19. Errefuxiatuen Estatutuari buruzko Protokoloa, 1966ko abenduaren 16ko 2198 (XXI) Ebazpena.....	79
1.20. Eskubide Zibilen eta Politikoen Nazioarteko Ituna, 1966ko abenduaren 16koa	80
1.21. Eskubide Zibilen eta Politikoen Nazioarteko Itunaren Hautazko Protokoloa 1966ko abenduaren 16ko 2200 A (XXI) Ebazpena.....	81
1.22. Eskubide Ekonomikoen, Sozialen eta Kulturalen Nazioarteko Ituna, 1966ko abenduaren 16koa	82
1.23. Teherango Aldarrikapena, 1968ko maiatzaren 13an, Giza Eskubideen Nazioarteko Konferentziak hartutakoa	83
1.24. Gerrako Krimenen eta Gizadiaren aurkako Krimenen Preskribaezintasunari buruzko Konbentzioa 1968ko azaroaren 26ko 2391 (XXIII) Ebazpena.....	84
1.25. Gizarte-mailan Aurreratze- eta Garatze-bideari buruzko Adierazpena, 1969ko abenduaren 11ko 2542 (XXIV) Ebazpena.....	85
1.26. Aurrerapen zientifikoa eta teknologikoa bakearen mesedetan eta gizakientzako modu onuragarrian erabiltzeari buruzko Adierazpena, 1975eko azaroaren 10eko 3384 (XXIX) Ebazpena.....	86
1.27. Ezinduen Eskubideen Adierazpena, 1975eko abenduaren 9ko 3447 (XXIX) Ebazpena	87
1.28. Erljioan edo sinesmenetan oinarritutako intolerantzia eta diskriminazio-modu guztiak ezabatzeari buruzko Adierazpena, 1981eko azaroaren 25eko 36/55 Ebazpena.....	88
1.29. Non bizi eta herrialde horretako nazionalak ez diren norbanakoen giza eskubideei buruzko Adierazpena, 1985eko abenduaren 13ko 40/144 Ebazpena.....	89
1.30. Garapenerako Eskubideari buruzko Adierazpena, 1986ko abenduaren 4ko 41/128 Ebazpena	90
1.31. Haurren Eskubideei buruzko Konbentzioa, 1989ko azaroaren 20koa.....	91
1.32. Eskubide Zibilen eta Politikoen Nazioarteko Itunaren Hautazko bigarren Protokoloa, heriotza-zigorra indarrik gabe uzteko helburua duena; 1989ko abenduaren 15eko 44/128 Ebazpena	92
1.33. Rioko Adierazpena, Ingurumen eta Garapenari buruzkoa, 1992ko ekainaren 3tik 14rako	93
1.34. Gutxiengo Nazional edo Etnikoetako, Erljioetako eta Linguistikoetako Pertsonen Eskubideen Adierazpena, 1992ko abenduaren 18koa	94
1.35. Vienako Adierazpena eta Ekintza-plana, 1993ko ekainaren 25ean, Giza Eskubideen Munduko Konferentziak hartutakoak: 19. eta 20. puntuak	95
2. FAO.....	96
2.1. Babes Fitosanitariorako Nazioarteko Konbentzioa, 1951koa	97
3. LANE.....	100
3.1. Lanaren Nazioarteko Konferentziaren Erregelamendua, 1919ko azaroaren 21ekoa.....	101
3.2. Enplegu-politikari buruzko Hitzarmena, Lanaren Nazioarteko Erakundearen Konferentzia Orokorrak 1964. urteko uztailearen 9an egindako berrogeita zortzigarren bileran onetsia.....	104
3.3. Lane-ren 169. konbentzioa, 1989ko ekainaren 27koa, Herrialde Independentetako Herri Indigena eta Tribalei buruzkoa.....	105
4. UNESCO.....	107
4.1. Unescoren Konferentzia Orokorren Erregelamendua, 1948koa.....	108
4.2. Hezkuntza-, Zientzia- eta Kultura-izaerako Objektuak inportatzeko Akordioa, 1950eko ekainaren 17ko A, B, C, D eta E eranskinekin, eta 1976ko azaroaren 26ko protokolo erantsiarekin.....	110
4.3. <i>Egile-eskubideari buruzko Konbentzio Unibertsala, 1952ko irailaren 6koa.....</i>	112
4.4. Gatazka Armatuetan Kultura-ondasunak babesteko Konbentzioa eta Konbentzioa aplikatzeko Erregelamendua, 1954ko maiatzaren 14koak.....	114
4.5. Irakaskuntzaren Esparruan diren Diskriminazioen aurkako Borrokari buruzko Konbentzioa, 1960ko abenduaren 14koa	116

4.6. Artista interprete edo exekutatzaileak, fonograma-ekoizleak eta irrati-difusioeko organismoak babesteari buruzko nazioarteko Konbentzioa, 1961eko urriaren 26koa.....	118
4.7. Egile-eskubideari buruzko Konbentzio Unibertsala, 1971ko uztailaren 24koa	119
4.8. Fonogramen ekoizleak euren fonogramen baimenik gabeko erreproduzioaren aurka babesteko Hitzarmena, 1971ko urriaren 29koa.....	123
4.9. Satellite bidezko transmisioak informazioaren zirkulazio askerako, hezkuntzaren hedapenerako eta kultura-trukeak areagotzeko erabiltzeko printzipio gidariei buruzko Adierazpena, 1972ko azaroaren 15koa	124
4.10. Satellite bidez transmititutako Programak eramateko Señaleak banatzeari buruzko Hitzarmena, 1974ko maiatzaren 21koa	125
4.11. Hitzarmena, estatu arabiarretan eta Mediterraneoeko itsasertzeko estatu europarretan goi-mailako hezkuntzako ikasketak, tituluak eta diplomak baliozkotzekoa, 1976ko abenduaren 17koa	126
4.12. Gorputz Hezkuntzaren eta Kirolaren Nazioarteko Gutuna, 1978ko azaroaren 21koa	127
4.13. Arrazari eta Arrazaren Inguruko Aurreiritziei buruzko Adierazpena, 1978ko azaroaren 28koa.....	128
4.14. Masa-komunikabideek bakea eta nazioarteko ulermena indartzeko egiten duten ekarpenari buruzko oinarriko printzipioei buruzko Adierazpena, 1978ko azaroaren 28koa.....	129
4.15. Hitzarmena, estatu arabiarretan goi-mailako hezkuntzako ikasketak, tituluak eta diplomak baliozkotzekoa, 1978ko abenduaren 22koa.....	130
4.16. Alde anitzeko Konbentzioa, egile-eskubideengatik erregalien zergapetze bikoitza saihestekoa, aldebiko akordioaren eredu eta alde anitzeko konbentzioaren protokolo gehigarria, 1979ko abenduaren 21koa	131
4.17. Hitzarmena, Europa erregioeko estatuetan goi-mailako hezkuntzako ikasketak, tituluak eta diplomak baliozkotzekoa, 1979ko abenduaren 21koa	132
4.18. Erregio-hitzarmena, Afrikako estatuetan goi-mailako hezkuntzako ikasketak eta ziurtagiriak, diplomak, graduak eta beste titulu batzuk baliozkotzekoa, 1981eko abenduaren 5koa	132
4.19. Erregio-hitzarmena, Asiako eta Ozeano Bareko goi-mailako hezkuntzako ikasketak, tituluak eta diplomak baliozkotzekoa, 1983ko abenduaren 16koa.....	134
4.20. Yamusukroko Adierazpena, Bakea Gizakien Buruan izateari buruzkoa, 1989ko uztailaren 1koa.....	135
4.21. Sevillako Manifestua, Indarkeriari buruzkoa, 1989ko azaroaren 16koa	136
4.22. Erljioak Bake-kulturaren Sustapenean duen Zereginari buruzko Adierazpena, 1994ko abenduaren 18koa	137
4.23. Tolerantziari buruzko Printzipioen Adierazpena, 1995eko azaroaren 16koa.....	138
4.24. Bakerako, giza eskubideetarako eta demokraziarako hezkuntzari buruzko adierazpena eta ekintza-plan integratua, 1996ko maiatzaren 22koa	140
4.25. Europa Erregioan Goi-mailako Hezkuntzari buruzko Kualifikazioak onartzeari buruzko Hitzarmena, 1997ko apirilaren 11koa.....	141
4.26. Kultura-aniztasunari buruzko Adierazpen Unibertsala, 2001eko azaroaren 2koa	142
4.27. Ondare Digitala Babesteari buruzko Gutuna, 2003ko urriaren 15koa.....	144
4.28. Giza Datu Genetikoei buruzko Nazioarteko Adierazpena, 2003ko urriaren 16koa	145
4.29. Gomendioa, Eleaniztasuna sustatzeari eta erabiltzeari buruzkoa, eta Ziberespaziorako Irispide Unibertsalari buruzkoa, 2003ko urriaren 17koa.....	146
4.30. Kultura-ondare Immateriala Babesteko Konbentzioa, 2003ko urriaren 17koa	153
4.31. Kiroleko Dopinaren Aurkako Nazioarteko Konbentzioa, 2005eko urriaren 19koa	154
4.32. Kultura-adierazpenen Aniztasuna babestu eta sustatzeko Konbentzioa, 2005eko urriaren 20koa	155
4.33. Erregio-hitzarmena, Asiako eta Ozeano Bareko goi-mailako hezkuntzako kualifikazioak baliozkotzekoa, 2011ko azaroaren 26koa	156
4.34. Goi-mailako Hezkuntzari buruzko Kualifikazioak onartzeari buruzko Munduko Konbentzioa, 2019ko azaroaren 25koa.....	157
5. Lankidetzeta Islamikorako Erakundea.....	158

5.1. Islamgo Giza Eskubideen Adierazpena.....	159
6. Hizkuntza Eskubideen Adierazpen Unibertsala (Bartzelonakoa, 1996ko ekainaren 6koa).....	160
7. Europar Batasuna.....	175
7.1. Europako Kontseiluko Batzar Parlamentarioa	176
7.1.1. Cirili txostena eta 928. gomendioa: 1981eko urriaren 7ko gomendioa, Europako hizkuntza gutxituen eta dialektoen hezkuntza- eta kultura-arazoei buruzkoa.....	177
7.1.2. 1492. gomendioa, 2001eko urtarrilaren 23koa, Gutxiengo Nazionalen Eskubideei buruzkoa.....	179
7.2. Europako Parlamentua.....	180
7.2.1. Arfé gomendioak.....	181
7.2.1.a) Europako Parlamentuak 1981eko urriaren 16an emandako ebazpena, Hizkuntza eta Kultura Erregionalei buruzko Europako Gutuna eta Gutxiengo Etnikoen Eskubideei buruzko Gutuna aipatzen dituen.....	181
7.2.1.b) Europako Parlamentuak 1983ko otsailaren 11n emandako ebazpena, hizkuntza eta kultura gutxituen aldeko neurriei buruzkoa.....	184
7.2.2. Kuijpers ebazpena, Europako Parlamentuak 1987ko urriaren 30ean emandako ebazpena, Europako Erkidegoko Gutxiengo Erregional eta Etnikoen Hizkuntza eta Kulturei buruzkoa.....	185
7.2.3. Pasquale ebazpena, Europako Parlamentuak 1988ko azaroaren 18an emandako ebazpena, Europako Erkidegoaren Erregio-politikari eta Erregioen Zereginari buruzkoa.....	190
7.2.4. Maastrichteko Tratatua, 1992ko otsailaren 7koa.....	192
7.2.5. Killilea ebazpena, Europako Parlamentuak 1994ko otsailaren 9an emandako ebazpena, Europako Erkidegoko Gutxiengo Erregional eta Etnikoei buruzkoa.....	193
7.2.6. Nizako Tratatua, 2000ko abenduaren 7koa, Europar Batasuneko Oinarritzko Eskubideen Gutuna	198
7.2.7. Nizako Tratatua, 2001eko otsailaren 26koa, Europar Batasunaren Tratatua, Europako erkidegoak eratzekeo tratatuak eta zenbait egintza aldatzen dituen.....	199
7.2.8. Europako Parlamentuaren 2001eko abenduaren 13ko Ebazpena, Europako Hizkuntza Erregional eta Gutxituei buruzkoa	201
7.2.9. Gor-itsuen Eskubideei buruzko Europako Parlamentuaren Adierazpena, 2004ko apirilaren 1ekoa	204
7.2.10. Erromako Tratatua, Europarentzat Konstituzio bat eratzten duen Tratatua, 2004ko urriaren 29koa	205
7.2.11. Lisboako Tratatua, 2007ko abenduaren 13koa, Europar Batasunaren Tratatua eta Europako Erkidegoa Eratzeko Tratatua aldatu dituen.....	208
7.2.12. Europako Parlamentuaren Ebazpena, 2009ko martxoaren 24koa, eleaniztasunari buruzkoa: Europarentzako abantaila eta konpromiso partekatua (2008/2225(INI)).....	215
7.2.13. Europako Parlamentuaren 2013ko irailaren 11ko ebazpena, desagertzeko arriskuan dauden Europako hizkuntzei eta Europar Batasuneko hizkuntza-aniztasunari buruzkoa	222
7.2.14. Europako Parlamentuaren Ebazpena, 2016ko azaroaren 23koa, zeinu-hizkuntza eta zeinu-hizkuntzaren interprete profesionalei buruzkoa (2016/2952(RSP)).....	230
7.2.15. Europako Parlamentuaren Ebazpena, 2018ko otsailaren 7koa, Batasuneko estatu kideetako gutxiengo babesari eta diskriminaziorik ezari buruzkoa (2017/2937(RSP))	237
7.2.16. Europako Parlamentuaren Ebazpena, 2018ko irailaren 11koa, Aro Digitaleko Hizkuntza-berdintasunari buruzkoa (2018/2028(INI)).....	242
7.2.17. Europako Parlamentuaren Ebazpena, 2018ko azaroaren 13koa, Europako Gutxiengoentzako Gutxiengo Arauei buruzkoa (2018/2036(INI)).....	252
7.2.18. Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2019/788 (EB) Erregelamendua, 2019ko apirilaren 17koa, Europako Herri-ekimenari buruzkoa.....	271
7.2.19. Europako Parlamentuko Mahaiaren Erabakia, 2019ko uztailaren 1ekoa, Eleaniztasunaren Jokabide-kodeari buruzkoa	273
7.2.20. Europako Parlamentuaren Ebazpena, 2020ko abenduaren 17koa, “Minority SafePack – Europako	

aniztasunaren aldeko milioi bat sinadura” Europako herri-ekimenari buruzkoa (2020/2846(RSP)).....	290
7.2.21. Europako Parlamentuaren Barne-erregelamendua, 2021eko abuztuaren 26koa.....	297
7.3. Europako Kontseilua.....	298
7.3.1. Giza Eskubideak eta Oinarrizko Askatasunak babesteko Europako Konbentzioa, 1950eko azaroaren 4koa	299
7.3.2. Europako Kontseiluaren Europako Kultura Konbentzioa, 18.a, 1954ko abenduaren 19koa.....	300
7.3.3. I. Erregelamendua, 1958ko apirilaren 15koa, Europako Ekonomia Erkidegoko Hizkuntza-araubidea ezartzen duena.....	304
7.3.4. Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna, 1992ko azaroaren 5koa.....	306
7.3.5. Esparru-konbentzioa, 1995eko otsailaren 1ekoa, Gutxiengo Nazionalak babestekoa, eta azalpen-txostena	320
8. Espainiako Erresuma.....	343
8.1. Estatu osokoak.....	344
8.1.1. Dekretua, 1946ko otsailaren 8koa, Hipoteka Legearen idazkera ofizial berria onesten duena.....	345
8.1.2. 48/1960 Legea, uztailaren 21ekoa, Aire Nabigazioari buruzkoa.....	346
8.1.3. Espainiako Konstituzioa, 1978ko abenduaren 6koa.....	347
8.1.4. 85/1978 Legea, abenduaren 28koa, Indar Armatuaren Errege Ordenantzei buruzkoa.....	348
8.1.5. 1/1979 Lege Organiko Orokorra, irailaren 26koa, Espetxeei buruzkoa.....	349
8.1.6. 2/1979 Lege Organikoa, urriaren 3koa, Konstituzio Auzitegiari buruzkoa.....	350
8.1.7. 50/1981 Legea, abenduaren 30ekoa, Fiskaltzaren Estatutu Organikoa arautzen duena.....	351
8.1.8. Diputatuen Kongresuaren Erregelamendua, 1982ko otsailaren 10ekoa.....	353
8.1.9. 3/1984 Lege Organikoa, martxoaren 26koa, Legegintzako Herri-ekimena arautzen duena.....	356
8.1.10. 7/1985 Legea, apirilaren 2koa, Toki-araubidearen Oinarriak arautzen dituena.....	357
8.1.11. 6/1985 Lege Organikoa, uztailaren 1ekoa, Botere Judizialari buruzkoa.....	359
8.1.12. 11/1988 Legea, maiatzaren 3koa, Produktu Erdieroaleen Topografien Babes Juridikoari buruzkoa.....	364
8.1.13. 2/1989 Lege Organikoa, apirilaren 13koa, Prozesal Militarra.....	365
8.1.14. 7/1991 Legea, martxoaren 21ekoa, «Cervantes» Institutua sortzen duena.....	366
8.1.15. 2/1992 Legea, otsailaren 28koa, Gerona eta Lérida probintziak ofizialki Girona eta Lleida izendatzen dituena.....	373
8.1.16. Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna, 1992ko azaroaren 5koa: Espainiako Erresumak berronetsitako zatiak (2001).....	374
<i>8.1.17. 30/1992 Legea, azaroaren 26koa, Administrazio Publikoen Araubide Juridikoaren eta Administrazio Prozedura Erkidearena.....</i>	<i>389</i>
8.1.18. 37/1992 Legea, abenduaren 28koa, Balio Erantsiaren gaineko Zergari buruzkoa.....	391
8.1.19. 38/1992 Legea, abenduaren 28koa, Zerga Bereziei buruzkoa.....	392
8.1.20. Senatuko Erregelamenduaren testuategina, Bozeramaileen Batzarrari entzun ondoren, Senatuko Mahaia 1994ko maiatzaren 3ko bileran onetsia.....	393
8.1.21. 3/1995 Legea, martxoaren 23koa, Abelbideei buruzkoa.....	396
8.1.22. 10/1995 Lege Organikoa, azaroaren 23koa, Zigor Kodearena.....	397
8.1.23. 1/1996 Legea, urtarrilaren 10ekoa, Doako Laguntza Juridikoari buruzkoa.....	398
8.1.24. 1/1996 Lege Organikoa, urtarrilaren 15koa, Adingabearen babes juridikoarena, Kode Zibilaren eta Prozedura Zibilaren aldaketa partziala egitekoa.....	400
8.1.25. 13/1997 Legea, apirilaren 25koa, Balear probintzia ofizialki Illes Balears izendatzen dituena.....	401

8.I.26. 2/1998 Legea, martxoaren 3koa, La Coruña eta Orense probintzien izendapenak aldatzeari buruzkoa ..	403
8.I.27. 48/1998 Legea, abenduaren 30ekoa, uraren, energiaren, garraioen eta telekomunikazioen sektoreetako kontratazio-prozedurei buruzkoa, zeinak 93/38/EEE eta 92/13/EEE zuzentarauak txertatzen baititu Espainiako ordenamendu juridikoan	405
8.I.28. 25/1999 Legea, uztailaren 6koa, Valentziako Erkidegoa osatzen duten probintzietarako Alacant, Castelló eta València izendapenak koofizialtzat jotzen dituen	407
8.I.29. 1/2000 Legea, urtarrilaren 7koa, Prozedura Zibilarena	409
8.I.30. 4/2000 Lege Organikoa, urtarrilaren 11koa, atzerritarrek Espainian dituzten eskubide eta askatasunei buruzkoa, eta atzerritar horiek gizarteratzeari buruzkoa	413
8.I.31. 5/2000 Lege Organikoa, urtarrilaren 12koa, Adingabeen Erantzukizun Penal arautzen duena	416
8.I.32. 5/2000 Legegintzako Errege Dekretua, abuztuaren 4koa, Gizarte-ordenako Arau-hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bategina onestekoa	418
8.I.33. 3/2001 Legea, martxoaren 26koa, Estatuko Itsas Arrantzari buruzkoa	420
8.I.34. 4/2001 Lege Organikoa, azaroaren 12koa, Eskatera Eskubidea arautzen duena	421
8.I.35. 16/2001 Legea, azaroaren 21ekoa, osasun-sistema nazionalako osasun-zerbitzuen Gizarte Segurantzako osasun-instituzioetan estatutupeko langileen plazak kontsolidatzeko eta betetzeko ezohiko prozesua ezartzen duena	422
8.I.36. 17/2001 Legea, abenduaren 7koa, Markei buruzkoa	423
8.I.37. 1/2002 Legea, otsailaren 21ekoa, estatuak eta autonomia-erkidegoek lehiaren babesaren arloan dituzten eskumenen koordinazioari buruzkoa	425
8.I.38. 5/2002 Legea, apirilaren 4koa, probintzietako aldizkari ofizialak arautzen dituena	426
8.I.39. 20/2003 Legea, uztailaren 7koa, Diseinu Industrialaren Babes Juridikoari buruzkoa	427
8.I.40. 22/2003 Konkurtso Legea, uztailaren 9koa	429
8.I.41. 35/2003 Legea, azaroaren 4koa, Inbertsio Kolektiboko Erakundeei buruzkoa	430
8.I.42. 58/2003 Legea, abenduaren 17koa, Tributuen Orokorra	436
8.I.43. 60/2003 Legea, abenduaren 23koa, Arbitrajei buruzkoa	439
8.I.44. 6/2004 Legegintzako Errege Dekretua, urriaren 29koa, Aseguru Pribatuak Antolatu eta Gainbegiratzeko Legearen testu bategina onesten duena	441
8.I.45. 1/2004 Lege Organikoa, abenduaren 28koa, Genero-indarkeriaren aurka oso-osoko babesa emateko neurriei buruzkoa	443
8.I.46. 6/2005 Legea, apirilaren 22koa, Kreditu-erakundeen Saneamenduari eta Likidazioari buruzkoa	444
8.I.47. Senatuaren Erregelamenduaren Erreforma, 2005eko uztailaren 4koa, Senatuan hizkuntza koofizialen erabilera zabaltzeari buruzkoa	446
8.I.48. 20/2005 Legea, azaroaren 14koa, Heriotzak estaltzeko Aseguru-kontratuen Erregistroa sortzeari buruzkoa	448
8.I.49. 28/2005 Legea, abenduaren 26koa, tabakismoaren aurkako osasun-neurriei, eta tabako-produktuen salmenta, hornidura, kontsumoa eta publizitatea arautzeari buruzkoa	449
8.I.50. 29/2005 Legea, abenduaren 29koa, Publizitate eta Komunikazio Institutuzionalari buruzkoa	451
8.I.51. 2/2006 Lege Organikoa, maiatzaren 3koa, Hezkuntzari buruzkoa	453
8.I.52. 34/2006 Legea, urriaren 30ekoa, Abokatutzan eta Auzitegiarako Prokuradoretzan sartzeari buruzkoa ..	466
8.I.53. 40/2006 Legea, abenduaren 14koa, Espainiako Herritarrek Atzerrian duten Estatutuari buruzkoa	468
8.I.54. 10/2007 Legea, ekainaren 22koa, Irakurketari, Liburuari eta Liburutegiei buruzkoa	470
8.I.55. 20/2007 Legea, uztailaren 11koa, Lan Autonomoaren Estatutuarena	473
8.I.56. 12/2007 Lege Organikoa, urriaren 22koa, Guardia Zibilaren Diziiplina-araubideari buruzkoa	474
8.I.57. 27/2007 Legea, urriaren 23koa, Espainiako zeinu-hizkuntzak aitortu, eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzen dituena	475

8.I.58. 1/2007 Legegintzako Errege Dekretua, azaroaren 16koa, Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Defentsarako Lege Orokorraren eta beste lege osagarri batzuen testu bategina onesten duena.....	495
8.I.59. 39/2007 Legea, azaroaren 19koa, Karrera Militarari buruzkoa	499
8.I.60. 55/2007 Legea, abenduaren 28koa, Zinemari buruzkoa	500
8.I.61. 8/2009 Legea, abuztuaren 28koa, Espainiako Irrati eta Telebista Korporazioa finantzatzeari buruzkoa	503
8.I.62. 12/2009 Legea, urriaren 30ekoa, Asilo-eskubidea eta babes subsidiarioa arautzen dituena	504
8.I.63. 17/2009 Legea, azaroaren 23koa, zerbitzu-jarduerak aske iritsi eta haien egikaritzari buruzkoa.....	506
8.I.64. 2/2010 Lege Organikoa, martxoaren 3koa, Sexu- eta ugalketa-osasunari eta haurdunaldia borondatez eteteari buruzkoa	508
8.I.65. 8/2010 Legea, martxoaren 31koa, zeinaren bidez aurreikusten baita erregelamendu (EE) hauetan ezarritako zehapen araubidea: substantzia eta nahaste kimikoak erregistratzeari, ebaluatzeari, baimentzeari eta murrizteari (REACH) buruzkoa, eta substantzia eta nahaste kimikoak sailkatzeari, etiketatzeari eta ontziratzeari (CLP) buruzkoa.....	512
8.I.66. 10/2010 Legea, apirilaren 28koa, Kapitalak Zuritzea eta Terrorismoaren Finantzaketa Prebenitzeko Legea	513
8.I.67. 1/2010 Legegintzako Errege Dekretua, uztailaren 2koa, Kapital-sozietateei buruzko Legearen testu bategina onesten duena	514
8.I.68. Senatuaren Erregelamenduaren Erreforma, 2010eko uztailaren 21ekoa, autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialak Ganberaren jardueran erabiltzeari buruzkoa.....	515
8.I.69. 19/2011 Legea, uztailaren 5ekoa, lehen “Álava”, “Guipúzcoa” eta “Vizcaya” izeneko probintzia-barrutiei ofizialki “Araba/Álava”, “Gipuzkoa” eta “Bizkaia” izena ematen diena	518
8.I.70. 20/2011 Legea, uztailaren 21ekoa, Erregistro Zibilarena.....	520
8.I.71. 24/2011 Legea, abuztuaren 1ekoa, defentsaren eta segurtasunaren eremuetako sektore publikoko kontratuei buruzkoa	523
8.I.72. 4/2012 Legea, uztailaren 6koa, turismo-ondasunak txandaka aprobetxatzeko kontratuei, iraupen luzeko opor-produktuak eskuratzeko kontratuei, birsaltze-kontratuei eta truke-kontratuei eta tributu-arauei buruzkoa .	525
8.I.73. 12/2013 Legea, abuztuaren 2koa, Elikatze-katearen Funtzionamendua hobetzeko Neurriei buruzkoa ...	529
8.I.74. 14/2013 Legea, irailaren 27koa, Ekintzaileei eta haien nazioartekotzeari laguntzekoa	530
8.I.75. 1/2013 Legegintzako Errege Dekretua, azaroaren 29koa, Desgaitasuna duten pertsonen eskubideei eta haien gizartertzeari buruzko Lege Orokorraren testu bategina onesten duena	531
8.I.76. 19/2013 Legea, abenduaren 9koa, gardentasunarena, informazio publikoa eskuratzekoa eta gobernamendu onarena	532
8.I.77. 2/2014 Legea, martxoaren 25ekoa, Estatuaren Atzerriko Ekintza eta Zerbitzuari buruzkoa	533
8.I.78. 22/2014 Legea, azaroaren 12koa, arrisku-kapitaleko erakundeak, inbertsio kolektiboko bestelako erakunde itxiak eta inbertsio kolektiboko erakunde itxien erakunde kudeatzaileak arautzen dituena, eta Inbertsio Kolektiboko Erakundeei buruzko azaroaren 4ko 35/2003 Legea aldatzen duena.....	536
8.I.79. 25/2014 Legea, azaroaren 27koa, Nazioarteko Tratatu eta Akordioei buruzkoa	539
8.I.80. 27/2014 Legea, azaroaren 27koa, Sozietateen gaineko Zergari buruzkoa	540
8.I.81. 4/2015 Legea, apirilaren 27koa, Delituaren Biktimaren Estatutuari buruzkoa	541
8.I.82. 10/2015 Legea, maiatzaren 26koa, Kultura-ondare Immaterialaren Babesari buruzkoa.....	544
8.I.83. 12/2015 Legea, ekainaren 24koa, Espainiar Jatorriko Sefardiei Espainiar Nazionalitatea emateari buruzkoa	548
8.I.84. 15/2015 Legea, uztailaren 2koa, Borondatezko Jurisdikzioarena	551
8.I.85. 19/2015 Legea, uztailaren 13koa, Justizia Administrazioaren eta Erregistro Zibilaren eremuetan administrazio-erreforma egiteko neurriena.....	552
8.I.86. 20/2015 Legea, uztailaren 14koa, aseguru- eta berraseguru-erakundeen antolamendu, gainbegiratze eta kaudimenari buruzkoa.....	553

8.I.87. 22/2015 Legea, uztailearen 20koa, Kontu Auditoriarena.....	555
8.I.88. 1/2015 Legegintzako Errege Dekretua, uztailearen 24koa, zeinak onesten baitu Sendagaien eta Osasun Produktuen Bermeen eta Erabilera Zentzuzkoaren Legearen testuategina	556
8.I.89. 24/2015 Legea, uztailearen 24koa, Patenteei buruzkoa.....	557
8.I.90. 29/2015 Legea, uztailearen 30koa, Arlo Zibileko Nazioarteko Lankidetzaren Juridikoari buruzkoa	562
8.I.91. 38/2015 Legea, irailaren 29koa, Trenbide Sektorerari buruzkoa	566
8.I.92. 39/2015 Legea, urriaren 1koa, Administrazio Publikoaren Administrazio Prozedura Erkidearena	568
8.I.93. 2/2015 Legegintzako Errege Dekretua, urriaren 23koa, Langileen Estatutuaren Legearen testuategina onesten duena	569
8.I.94. 3/2015 Legegintzako Errege Dekretua, urriaren 23koa, Enpleguaren Legearen testuategina onesten duena.....	571
8.I.95. 5/2015 Legegintzako Errege Dekretua, urriaren 30koa, Enplegatu Publikoaren Oinarriko Estatutuaren Legearen testuategina onesten duena.....	572
8.I.96. 6/2015 Legegintzako Errege Dekretua, urriaren 30koa, Trafikoari, Ibilgailu Motordunen Zirkulazioari eta Bide Segurtasunari buruzko Legearen testuategina onesten duena	573
8.I.97. 7/2017 Legea, azaroaren 2koa, zeinaren bidez Espainiako ordenamendu juridikoan txertatzen baita kontsumoaren arloko auzien ebazpen alternatiboari buruzko Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2013ko maiatzaren 21eko 2013/II/EB Zuzentaraua	575
8.I.98. 9/2017 Legea, azaroaren 8koa, Sektore Publikoko Kontratuari buruzkoa, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2014ko otsailaren 26ko 2014/23/EB eta 2014/24/EB Zuzentarauak Espainiako ordenamendu juridikora ekartzen dituenak.....	576
8.I.99. 5/2019 Legea, martxoaren 15koa, higiezin-kredituko kontratuak arautzen dituenak.....	578
8.I.100. 1/2020 Legegintzako Errege Dekretua, maiatzaren 5koa, Konkurtso Legearen testuategina onesten duena.....	579
8.I.101. 3/2020 Legea, irailaren 18koa, Justizia Administrazioaren eremuan COVID-19ari aurre egiteko prozesu- eta antolaketa-neurriari buruzkoa.....	582
8.I.102. 4/2020 Legea, urriaren 15koa, Zenbait Zerbitzu Digitalen gaineko Zergari buruzkoa.....	583
8.I.103. 7/2020 Legea, azaroaren 13koa, , finantza-sistemaren eraldaketa digitalari buruzkoa	584
8.I.104. 3/2020 Lege Organikoa, abenduaren 29koa, Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoa aldatzen duena	585
8.I.105. 5/2021 Legea, apirilaren 12koa, uztailearen 2ko 1/2010 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onetsitako Kapital-sozietatei buruzko Legearen testuategina eta beste finantza-arau batzuk aldatzen dituenak, akziodunak sozietate kotizatuetan epe luzera inplikatzeko sustatzeari dagokionez	587
8.I.106. 6/2021 Legea, apirilaren 28koa, Erregistro Zibilarari buruzko uztailearen 21eko 20/2011 Legea aldatzen duena.....	589
8.I.107. 8/2021 Legea, ekainaren 2koa, legeria zibil eta prozesala erreformatzen duena, desgaitasuna duten pertsonen beren gaitasun juridikoa egikaritzen laguntzeko.....	590
8.I.108. 22/2021 Legea, abenduaren 23koa, Estatuko 2014rako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa	592
8.I.109. 3/2022 Legea, otsailaren 12koa, Unibertsitate-elkarbizitzaari buruzkoa	594
8.I.110. 4/2022 Legea, otsailaren 25koa, kontsumitzaileak eta erabiltzaileak kalteberatasun sozial eta ekonomikoko egoeren aurrean babesteari buruzkoa.....	595
8.I.111. 3/2022 Lege Organikoa, martxoaren 31koa, Lanbide-heziketa antolatzeari eta integratzeari buruzkoa	597
8.I.112. 6/2022 Legea, martxoaren 31koa, azaroaren 29ko 1/2013 Legegintzako Errege Dekretuak onetsitako Desgaitasuna duten pertsonen eskubideei eta haien gizartratzeari buruzko Lege Orokorren testuategina aldatzen duena, irisgarritasun kognitibo eta hura exijitzeko eta aplikatzeko baldintzak ezarri eta arautzeko	602
8.I.113. 7/2022 Legea, apirilaren 8koa, Ekonomia Zirkularerako Hondakinei eta Lurzoru Poluituei buruzkoa	604
8.I.114. 11/2022 Legea, ekainaren 28koa, Telekomunikazioen Orokorra	606

8.I.115. 13/2022 Legea, uztailearen 7koa, Ikus-entzunezkoen Komunikazioari buruzkoa	608
8.I.116. 15/2022 Legea, uztailearen 12koa, Tratu-berdintasunari eta Diskriminaziorik ezari buruzkoa	621
8.I.117. 16/2022 Legea, irailaren 5koa, Konkurtso Legearen testu bategina, maiatzaren 5eko I/2020 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onetsia, erreformatzen duena, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2019ko ekainaren 20ko 2019/1023 (EB) Zuzentarauaren transposizioa egiteko —prebentziozko berregituraketaren esparruei, zorretatik libratzeari eta desgaitzei buruzkoa eta berregituraketaren, kaudimengabeziaren eta zorrak libratzearen prozeduren efizientzia handitzeko neurriei buruzkoa—, eta Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2017/1132 (EB) Zuzentzaraua, sozietateen zuzenbidearen zenbait alderdiri buruzkoa, aldatzen duena (Berregituraketari eta Kaudimengabeziari buruzko Zuzentzaraua)	624
8.I.118. 10/2022 Lege Organikoa, irailaren 6koa, Sexu Askatasunaren Berme Integralari buruzkoa.....	627
8.I.119. 18/2022 Legea, irailaren 28koa, Enpresak sortu eta hazteari buruzkoa	630
8.I.120. 20/2022 Legea, urriaren 19koa, Memoria Demokratikoari buruzkoa	632
8.I.121. 26/2022 Legea, abenduaren 19koa, Trenbide Sektoreari buruzko irailaren 29ko 38/2015 Legea aldatzen duena.....	634
8.I.122. 27/2022 Legea, abenduaren 20koa, Estatuko Administrazio Orokorrean politika publikoen ebaluazioa instituzionalizatzea.....	635
8.I.123. 28/2022 Legea, abenduaren 21koa, Enpresa Emergenteen Ekosistema sustatzekoa	636
8.I.124. 29/2022 Legea, abenduaren 21koa, zeinaren bidez egokitzen baita ordenamendu nazionala Eurojusti buruzko Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2018ko azaroaren 14ko (EB) 2018/1727 Erregelamendura, eta arautzen baititu jurisdikzio-gatazkak, nazioarteko lankidetzak juridikoko sareak eta Justizia Ministerioaren mendeko langileak atzerrian	638
8.I.125. 31/2022 Legea, abenduaren 23koa, Estatuko 2023. urterako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa	640
8.I.126. 38/2022 Legea, abenduaren 27koa, aldi baterako karga energetikoak, eta kreditu-erakundeen eta kredituko finantza-establezimenduen aldi baterako kargak ezartzekoa, eta zeinaren bidez sortzen baita fortuna handien aldi baterako elkartasun-zerga, eta aldatzen baitira zenbait tributu-arau.....	643
8.I.127. 39/2022 Legea, abenduaren 30koa, Kirolari buruzkoa.....	645
8.I.128. 1/2023 Legea, otsailaren 20koa, Garapen Jasangarrirako eta Elkartasun Globalerako Lankidetzari buruzkoa	648
8.I.129. 1/2023 Lege Organikoa, otsailaren 28koa, Sexu- eta ugalketa-osasunari eta haurdunaldia borondatez eteteari buruzko martxoaren 3ko 2/2010 Lege Organikoa aldatzen duena	649
8.I.130. 3/2023 Legea, otsailaren 28koa, Enpleguari buruzkoa	653
8.I.131. 4/2023 Legea, otsailaren 28koa, Trans pertsonen berdintasun benetako eta eraginkorrerakoa eta LGTBI pertsonen eskubideak bermatzekoa	657
8.I.132. 6/2023 Legea, martxoaren 17koa, Merkatu Baloreei eta Inbertsio Zerbitzuei buruzkoa.....	663
8.I.133. 2/2023 Lege Organikoa, martxoaren 18koa, Unibertsitate-sistemari buruzkoa.....	667
8.I.134. 11/2023 Legea, maiatzaren 8koa, zeinaren bidez egiten den Europar Batasunaren zuzentzarauen transposizioa produktu eta zerbitzu jakin batzuen irisgarritasunaren arloan, kualifikazio handiko pertsonen migrazioarenean, tributuen arloan eta notario- eta erregistro-jarduketan digitalizazioaren arloan, eta aldatzen den 12/2011 Legea, maiatzaren 27koa, kalte nuklearren edo material erradioaktiboek eragindako kalteen ondoriozko erantzukizun zibilari buruzkoa.....	671
8.I.135. 13/2023 Legea, maiatzaren 24koa, zeinaren bidez aldatzen baitira Tributuen 58/2003 Lege Orokorra, abenduaren 17koa —fiskalitatearen arloko administrazio-lankidetzari buruzko Kontseiluaren 2021eko martxoaren 22ko 2021/514 (EB) Zuzentzarauaren transposizioa egiteko— eta beste tributu-arau batzuk	679
8.I.136. Diputatuen Kongresuaren Erregelamenduaren Erreforma, 2023ko irailaren 21koa	680
8.2. Euskal Autonomia Erkidegoa.....	683
8.2.1. Euskal Herriko Autonomia Estatutua, 1979ko abenduaren 18ko Lege Organikoa	684
8.2.2. 5/1982 Legea, maiatzaren 20koa, “Euskal-Irrati Telebista” ente publikoa sortzekoa.....	685
8.2.3. 10/1982 Legea, azaroaren 24koa, Euskararen erabilera normalizatze oinarrikoa.....	701

8.2.4. 16/1983 Legea, uztailaren 27koa, "Administrazio Publikoaren Euskal Institutuaren Araubide Juridikoari buruzkoa".....	710
8.2.5. 29/1983 Legea, azaroaren 25ekoa, Helduen Alfabetatze eta Berreuskalduntzerako Erakundea sorraraztekoa eta euskaltegiak arautzekoa.....	715
8.2.6. 3/1985 Legea, otsailaren 27koa, "ARARTEKOA" instituzioa sortu eta arautzekoa.....	724
8.2.7. 6/1986 Legea, maiatzaren 27koa, Consejo de La Juventud de Euskadi / Euskadiko Gazteriaren Kontseiluari buruzkoa.....	725
8.2.8. 10/1988 Legea, ekainaren 29koa, Ikastolak eta Eskola Publikoa biltzekoa.....	726
8.2.9. 11/1988 Legea, ekainaren 29koa, Soin Hezkuntzako Euskal Erakundea sortzekoa.....	727
8.2.10. 13/1988 Legea, urriaren 28ko, Euskadiko Eskola-kontseiluei buruzkoa.....	728
8.2.11. 6/1989 Legea, uztailaren 6koa, Euskal Funtzio Publikoari buruzkoa.....	729
8.2.12. 5/1990 Legea, ekainaren 15ekoa, Eusko Legebiltzarrerako Hauteskunderi buruzkoa.....	733
8.2.13. 7/1990 Legea, uztailaren 3koa, Euskal Kultura Ondareari buruzkoa.....	736
8.2.14. 2/1992 Legea, maiatzaren 8koa, Lan Harremanen Kontseiluaren Zerbitzuko Langileen Antolamendurakoa.....	737
8.2.15. 4/1992 Legea, uztailaren 17koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Poliziari buruzkoa.....	738
8.2.16. 1/1993 Legea, otsailaren 19koa, Euskal Eskola Publikoari buruzkoa.....	740
8.2.17. 2/1993 Legea, otsailaren 19koa, Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko Unibertsitateaz kanpoko Irakaskuntzako Irakasleen Kidegoei buruzkoa.....	747
8.2.18. 4/1993 Legea, ekainaren 24koa, Euskadiko Kooperatibena.....	751
8.2.19. 8/1994 Legea, maiatzaren 27koa, Euskal Autonomia Erkidegoaz kanpoko Euskal Kolektibitate eta Etxeekiko Harremanetarakoa.....	752
8.2.20. 11/1994 Legea, ekainaren 17koa, Euskal Autonomia Erkidegoko antolamendu farmazeutikoarena.....	754
8.2.21. 8/1997 Legea, ekainaren 26koa, Euskadiko Antolamendu Sanitarioarena.....	755
8.2.22. 1/1997 Legegintzako Dekretua, azaroaren 11koa, Euskadiko Ogasun Nagusiaren Antolarauei buruzko Legearen testu bategina onesten duena.....	756
8.2.23. 20/1997 Legea, abenduaren 4koa, Irisgarritasuna sustatzekoa.....	757
8.2.24. 10/1998 Legea, apirilaren 8koa, Landa-garapenerakoa.....	765
8.2.25. 14/1998 Legea, ekainaren 11koa, Euskadiko Kirolarena.....	766
8.2.26. 16/1998 Legea, ekainaren 25ekoa, Arrantzaleen Kofradiei buruzkoa.....	767
8.2.27. 3/2002 Legea, martxoaren 27koa, ikastolak legez normalizatu aurretik ikastetxe horietan irakasten aritutakoak aintzat hartzeari eta konpentsazioa emateari buruzkoa.....	768
8.2.28. 6/2003 Legea, abenduaren 22koa, Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Estatutuarena.....	771
8.2.29. 1/2004 Legea, otsailaren 25ekoa, Euskadiko Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko eta honen organismo autonomoetako kidegoak eta eskalak antolatzekoa.....	776
8.2.30. 3/2004 Legea, otsailaren 25ekoa, Euskal Unibertsitate Sistemarena.....	780
8.2.31. 5/2004 Legea, maiatzaren 7koa, Mahastizaintza eta Ardogintza antolatzekoa.....	786
8.2.32. 3/2005 Legea, otsailaren 18koa, Haurrak eta Nerabeak Zaintzeko eta Babestekoa.....	787
8.2.33. 4/2005 Legea, otsailaren 18koa, 4/2005 Legea, otsailaren 18koa, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerakoa.....	793
8.2.34. 4/2006 Legea, azaroaren 10ekoa, Euskal Autonomia Erkidegoko Logopeden Elkargoa sortzeari buruzkoa.....	799
8.2.35. 7/2006 Legea, abenduaren 1ekoa, Euskadiko Museoei buruzkoa.....	800
8.2.36. 3/2007 Legea, apirilaren 20koa, Etxepare Euskal Institutua / Basque Institute Sortzeko eta Arautzekoa.....	801

8.2.37. 11/2007 Legea, urriaren 26koa, Euskadiko Liburutegiei buruzkoa	809
8.2.38. 4/2008 Legea, ekainaren 19koa, Terrorismoaren Biktimei Aitorpena eta Erreparazioa egitekoa	812
8.2.39. 12/2008 Legea, abenduaren 5koa, Gizarte-zerbitzuei buruzkoa	813
8.2.40. 15/2008 Legea, abenduaren 19koa, Euskal Autonomia Erkidegoko unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzan zenbait irakasle-kidego sortzekoa	815
8.2.41. 17/2008 Legea, abenduaren 23koa, Nekazaritza eta Elikagaigintza Politikakoa.....	818
8.2.42. 6/2010 Legea, abenduaren 23koa, Euskadiko Publizitate eta Komunikazio Institutuzionalari buruzkoa ...	819
8.2.43. Eusko Legebiltzarraren Erregelamendua, 2011ko ekainaren 30ekoa.....	820
8.2.44. 3/2011 Legea, urriaren 13koa, Lanbide — Euskal Enplegu Zerbitzuari buruzkoa.....	821
8.2.45. 4/2012 Legea, otsailaren 23koa, Lan Harremanen Kontseiluari buruzkoa	822
8.2.46. 12/2012 Legea, ekainaren 21ekoa, Kiroleko Dopinaren aurkakoa	823
8.2.47. 13/2012 Legea, ekainaren 28koa, Unibasq — Euskal Unibertsitate Sistemaren Kalitate Agentziari buruzkoa.....	825
8.2.48. 15/2012 Legea, ekainaren 28koa, Euskadiko Segurtasun Publikoaren Sistema Antolatzea	826
8.2.49. 16/2012 Legea, ekainaren 28koa, Euskadiko Ekintzailei eta Enpresa Txikiari Laguntzekoa	827
8.2.50. 1/2013 Legea, Bizialdi Osoko Ikaskuntzari buruzkoa	828
8.2.51. 1/2014 Legegintzako dekretua, apirilaren 15ekoa, Euskal Autonomia Erkidegoko Natura Kontserbatzeko Legearen testu bategina onesten duena.....	831
8.2.52. 1/2014 Legea, ekainaren 26koa, kargu publikodunen jokabide kodea eta haien interes gatazkak arautzen dituen.....	832
8.2.53. 5/2015 Legea, ekainaren 25ekoa, Euskal Zuzenbide Zibilar buruzkoa.....	833
8.2.54. 8/2015 Legea, urriaren 15ekoa, Emakume Nekazarien Estatutuari buruzkoa	834
8.2.55. 10/2015 Legea, abenduaren 23koa, Jendaurreko Ikuskizunen eta Aisialdiko Jarduerena	835
8.2.56. 1/2016 Legea, apirilaren 7koa, Adikzioen eta Droga Mendekotasunen gaineko Arreta Integralari buruzkoa	837
8.2.57. 2/2016 Legea, apirilaren 7koa, Euskadiko Toki Erakundeei buruzkoa	838
8.2.58. 9/2016 Legea, ekainaren 2koa, Euskal Autonomia Erkidegoko (Herriko) Fundazioei buruzkoa.....	845
8.2.59. 10/2016 Legea, ekainaren 30ekoa, Legegintzako Herri Ekimena arautzeari buruzkoa	846
8.2.60. 12/2016 Legea, uztailaren 28koa, Euskal Autonomia Erkidegoan 1978 eta 1999 bitartean izandako motibazio politikoko indarkeria egoeran giza eskubideen urraketak jasan dituzten biktimei errekonozimendua eta erreparazioa ematekoa.....	847
8.2.61. 13/2016 Legea, uztailaren 28koa, Turismoarena.....	848
8.2.62. 1/2017 Legegintzako Dekretua, apirilaren 27koa, Larrialdiak Kudeatzeko Legearen testu bategina onesten duena.....	851
8.2.63. 1/2018 Legea, ekainaren 7koa, Kiroleko Dopinaren aurkako ekainaren 21eko 12/2012 Legea aldatzekoa	852
8.2.64. 4/2018 Legea, ekainaren 28koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Lanbide Heziketari buruzkoa.....	853
8.2.65. 4/2019 Legea, otsailaren 21ekoa, Euskal Autonomia Erkidegoko Jasangarritasun Energetikoari buruzkoa	856
8.2.66. 6/2019 Legea, maiatzaren 9koa, Euskal Kultura Ondarearena	857
8.2.67. 7/2019 Legea, ekainaren 27koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Poliziari buruzko Legearen bosgarren aldaketarena.....	859
8.2.68. 8/2019 Legea, ekainaren 27koa, 2019-2022 Euskal Estatistika Planari buruzkoa.....	861
8.2.69. 11/2019 Legea, abenduaren 20koa, Euskadiko Kooperatibena.....	862
8.2.70. 1/2020 Legegintzako Dekretua, uztailaren 22koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Poliziaren Legearen	

testuategina onesten duena.....	863
8.2.71. 4/2021 Legea, urriaren 7koa, baliabideak banatzeko eta foru-aldundiek Euskal Autonomia Erkidegoaren aurrekontuak finantzatzeko egin beharreko ekarpenak zehazteko 2022-2026 aldirian aplikatuko den metodologiari buruzkoa.....	867
8.2.72. 5/2021 Legea, urriaren 7koa, Euskadiko Kooperatiben abenduaren 20ko II/2019 Legea aldatzekoa...	868
8.2.73. 7/2021 Legea, azaroaren 11koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioako kidegoei eta eskalei buruzkoa.....	869
8.2.74. 8/2021 Legea, azaroaren 11koa, Euneiz Euskal Autonomia Erkidegoko unibertsitate pribatu gisa onartzekoa.....	870
8.2.75. 1/2022 Legea, martxoaren 3koa, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Legearen bigarren aldirak egitekoa.....	871
8.2.76. 2/2022 Legea, martxoaren 10koa, Gazteriarena.....	876
8.2.77. 3/2022 Legea, maiatzaren 12koa, Euskal Sektore Publikoarena.....	882
8.2.78. 6/2022 Legea, ekainaren 30koa, Xedapen Orokorrak Egiteko Prozedurarena.....	885
8.2.79. 7/2022 Legea, ekainaren 30koa, Landa-Ingurunearen Garapenera.....	906
8.2.80. 8/2022 Legea, ekainaren 30koa, Euskal Autonomia Erkidegoan jarduera fisikoaren eta kirolaren arloko lanbideetan sartzeari eta jarduteari buruzkoa.....	908
8.2.81. 11/2022 Legea, abenduaren 1koa, Euskal Enplegu Publikoarena.....	911
8.2.82. 12/2022 Legea, abenduaren 15koa, kable bidezko garraioarena.....	920
8.2.83. 13/2022 Legea, abenduaren 15koa, kiroleko dopinaren aurkako legea bigarren aldirak aldatzekoa.....	921
8.2.84. 14/2022 Legea, abenduaren 22koa, Inklusiorako eta Diru-sarrerak Bermatzeko Euskal Sistemarena.....	922
8.2.85. 1/2023 Legea, martxoaren 16koa, Euskal Administrazio Publikoen zehatzeko ahalari buruzkoa.....	924
8.2.86. 1/2023 Legegintzako Dekretua, martxoaren 16koa, emakumeen eta gizonen berdintasunerako eta emakumeen aurkako indarkeria matxistarik gabe bizitzeko Legearen testuategina onesten duena.....	925
8.2.87. 2/2023 Legea, martxoaren 30koa, Euskadiko jarduera fisikoaren eta kirolarena.....	930
8.2.88. 4/2023 Legea, apirilaren 27koa, Kontsumitzaile eta Erabiltzaileen Estatutuarena.....	935
8.2.89. 7/2023 Legea, ekainaren 29koa, Euskal Zibersegurtasun Agentzia sortzekoa.....	944
8.2.90. 2/2023 Legegintzako Dekretua, irailaren 21koa, Euskal Eskola Publikoari buruzko Legearen testuategina onesten duena.....	945
8.2.91. 3/2023 Legegintzako Dekretua, irailaren 21koa, Herri Ardularitzaren Euskal Erakundearen Araubide Juridikoari buruzko Legearen testuategina onesten duena.....	953
8.2.92. 4/2023 Legegintzako Dekretua, irailaren 21koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Unibertsitateaz kanpoko Irakaskuntzako Irakasleen Kidegoen Legearen testuategina onesten duena.....	959
8.2.93. 9/2023 Legea, irailaren 28koa, Euskadiko Memoria Historikoarena eta Demokratikoarena.....	964
8.2.94. 10/2023 Legea, azaroaren 9koa, 2023-2026 Euskal Estatistika Planarena, eta Euskal Autonomia Erkidegoko Estatistikari buruzko Legea hirugarren aldirak aldatzekoa.....	965
8.2.95. 12/2023 Legea, azaroaren 23koa, suteen prebentzio eta itzalketako eta salbamenduko zerbitzuei buruzkoa.....	966
8.2.96. 13/2023 Legea, azaroaren 30koa, Euskadiko Osasun Publikoarena.....	967
8.2.97. 15/2023 Legea, abenduaren 21koa, Enpleguarena.....	968
8.2.98. 16/2023 Legea, abenduaren 21koa, Datuak Babesteko Euskal Agintaritzarena.....	970
8.2.99. 17/2023 Legea, abenduaren 21koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Hezkuntzarena.....	971
8.2.100. 18/2023 Legea, abenduaren 21koa, Lurzoruari eta Hirigintzari buruzko ekainaren 30eko 2/2006 Legea aldatzekoa.....	989
8.2.101. 19/2023 Legea, abenduaren 21koa, Finantzen Euskal Institutua erregulatzen duena.....	990
8.2.102. 20/2023 Legea, abenduaren 21koa, Dirulaguntzen Araubidea erregulatzekoa.....	991

8.3. Nafarroako Foru Komunitatea	993
8.3.1. 1/1973 Legea, martxoaren 1ekoa, Nafarroako Foru Zuzenbide Zibilaren Konpilazioa onesten duena	994
8.3.2. Nafarroako Foru Eraentza Berrezarri eta Hobetzeari buruzko abuztuaren 10eko 13/1982 Lege Organikoa	995
8.3.3. 3/1985 Foru Legea, martxoaren 25ekoa, Herriaren Legegintza-ekimena arautzen duena	996
8.3.4. 18/1986 Foru Legea, abenduaren 15ekoa, Euskarari buruzkoa	997
8.3.5. 6/1990 Foru Legea, Nafarroako Toki Administrazioari buruzkoa	1005
8.3.6. 7/2001 Foru Legea, martxoaren 27koa, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioiko eta haren Organismo Autonomoetako Tasa eta Prezio Publikoei buruzko Foru Legea	1009
8.3.7. 17/2001 Foru Legea, uztailaren 12koa, Nafarroan merkataritza arautzen duena	1010
8.3.8. 26/2002 Foru Legea, uztailaren 2koa, Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzak hobetzeko neurriei buruzkoa	1011
8.3.9. 32/2002 Foru Legea, azaroaren 19koa, Nafarroako liburutegien sistema arautzen duena	1012
8.3.10. 15/2004 Foru Legea, abenduaren 3koa, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioari buruzkoa ..	1013
8.3.11. 8/2005 Foru Legea, uztailaren 1ekoa, Babes Zibilar eta Larrialdien Kudeaketari buruzkoa	1014
8.3.12. 11/2005 Foru Legea, azaroaren 9koa, Dirulaguntzei buruzkoa	1016
8.3.13. 21/2005 Foru Legea, abenduaren 29koa, politika publikoak eta zerbitzu publikoen kalitatea ebaluatzeari buruzkoa	1017
8.3.14. 11/2007 Foru Legea, apirilaren 4koa, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioan administrazio elektronikoa ezartzekoa	1018
8.3.15. 17/2010 Foru Legea, azaroaren 8koa, Nafarroako Foru Komunitatean osasunaren alorrean pertsonak dituzten eskubidei eta betebeharreri buruzkoa	1020
8.3.16. 11/2011 Foru Legea, apirilaren 1ekoa, Gazteriarri buruzkoa	1023
8.3.17. 11/2012 Foru Legea, ekainaren 21ekoa, Gardentasunari eta Gobernu Irekiari buruzkoa	1025
8.3.18. 33/2013 Foru Legea, azaroaren 26koa, 1936ko kolpe militarren ondorioz eraildako eta errepresioaren biktima izandako Nafarroako herritarrei errekonozimendua eta ordain morala ematekoa	1027
8.3.19. 8/2014 Foru Legea, maiatzaren 16koa, Nafarroako Foru Komunitatean kultura-mezenasgoa eta haren zerga-pizgarriak arautzen dituena	1028
8.3.20. 3/2015 Foru Legea, otsailaren 2koa, Ezgaitasuna duten pertsonak, laguntza-txakurrekin daudenean, gune irekietan eta mugatutako beste gune batzuetan sartu, ibili eta egoteko askatasuna arautzen duena	1029
8.3.21. 14/2015 Foru Legea, apirilaren 10ekoa, Emakumeen kontrako Indarkeriari aurre egitekoa	1031
8.3.22. 26/2016 Foru Legea, abenduaren 28koa, Sozietateen gaineko Zergari buruzkoa	1033
8.3.23. 8/2017 Foru Legea, ekainaren 18koa, LGTBI+ pertsonen berdintasun sozialari buruzkoa	1034
8.3.24. 17/2017 Foru Legea, abenduaren 27koa, irakaskuntzako funtzio publikorako sarbidea arautzen duena	1036
8.3.25. 2/2018 Foru Legea, apirilaren 13koa, Kontratu Publikoei buruzkoa	1037
8.3.26. 5/2018 Foru Legea, maiatzaren 17koa, Gardentasunari, informazio publikoa eskuratzeari eta gobernu onari buruzkoa	1038
8.3.27. 12/2018 Foru Legea, ekainaren 14koa, Irisgarritasun Unibertsalari buruzkoa	1040
8.3.28. 23/2018 Foru Legea, azaroaren 19koa, Nafarroako Poliziei buruzkoa	1043
8.3.29. 1/2019 Foru Legea, urtarrilaren 15ekoa, Nafarroako Eskubide Kulturalari buruzkoa	1046
8.3.30. 4/2019 Foru Legea, otsailaren 4koa, Nafarroako Toki Administrazioaren Erreformatarako	1047
8.3.31. 5/2019 Foru Legea, otsailaren 7koa, Nafarroako Foru Komunitatean familia gurasobakarrak egiaztatzeari buruzkoa	1048
8.3.32. 9/2019 Foru Legea, martxoaren 4koa, Nafarroako Gobernuari eta Lehendakariari buruzko abenduaren 3ko 14/2004 Foru Legea aldatzen duena	1049

8.3.33. 11/2019 Foru Legea, martxoaren 11koa, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioari eta foru-sektore publiko instituzionalari buruzkoa.....	1052
8.3.34. 18/2019 Foru Legea, apirilaren 4koa, Nafarroan kirol-lanbidean hasteari eta jarduteari buruzkoa.....	1053
8.3.35. 12/2020 Foru Legea, uztailaren 1ekoa, aparteko kreditua ematekoa, haren bidez Iruñeko Abokatuen Elkargoari zuzeneko dirulaguntza bat emateko, espetze-zuzenbideari buruzko web orri espezializatuaren finantzabide gisa	1054
8.3.36. 13/2021 Foru Legea, ekainaren 30ekoa, Nafarroako Fundazioei buruzkoa	1055
8.3.37. 18/2021 Foru Legea, abenduaren 29koa, 2022rako Nafarroako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa.....	1056
8.3.38. 19/2021 Foru Legea, abenduaren 29koa, zenbait zerga aldatu eta beste tributu-neurri batzuk hartzeari buruzkoa	1057
8.3.39. 3/2022 Foru Legea, otsailaren 9koa, Nafarroako Logopeden Elkargoa sortzekoa	1058
8.3.40. 7/2022 Foru Legea, martxoaren 22koa, ezartzen duena nola banatu transferentzia arrunten bidez toki-erakundeek Nafarroako tributueta parte hartzeko duten funtsa.....	1059
8.3.41. 11/2022 Foru Legea, maiatzaren 4koa, neurriak ezartzen dituena Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioari unibertsitateaz kanpoko irakasle funtzionarioen hautapenari eta lanpostuen betetzeari begira	1060
8.3.42. 12/2022 Foru Legea, maiatzaren 11koa, haur eta nerabeei arreta eta babes eman eta haien familiak, eskubideak eta berdintasuna sustatzeko	1067
8.3.43. 19/2022 Foru Legea, uztailaren 1ekoa, zeinaren bidez neurriak hartzen baitira Nafarroako Administrazio Publikoetan egonkortze prozesuak gauzatzeko, Enplegu publikoan behin-behinekotasuna murrizteko premiazko neurriei buruzko abenduaren 28ko 20/2021 Legearen ondorioz	1070
8.3.44. 31/2022 Foru Legea, azaroaren 28koa, Nafarroan desgaitasuna dutenei arreta emateari eta beren eskubideak bermatzeari buruzkoa.....	1073
8.3.45. 35/2022 Foru Legea, abenduaren 28koa, 2023rako Nafarroako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa.....	1081
8.3.46. 36/2022 Foru Legea, abenduaren 28koa, zenbait zerga aldatu eta beste tributu-neurri batzuk hartzeari buruzkoa	1082
8.3.47. 38/2022 Foru Legea, abenduaren 28koa, zenbait zerbitzu digitalen gaineko zergari buruzkoa.....	1083
8.3.48. 3/2023 Foru Legea, otsailaren 22koa, kanpoko nafar herritarrekiko harremanei buruzkoa.....	1084
8.3.49. 4/2023 Foru Legea, martxoaren 9koa, justizia errestitutiboari, bitartekaritzari eta jardunbide errestitutibo komunitarioei buruzkoa	1086
8.3.50. 5/2023 Foru Legea, martxoaren 9koa, Nekazaritzako elikagaiak merkaturatzeko kanal laburrena.....	1087
8.3.51. 8/2023 Foru Legea, martxoaren 9koa, Nafarroako Babes Zibilari eta Larrialdien Kudeaketari buruzko uztailaren 1eko 8/2005 Foru Legea aldatzen duena	1091
8.3.52. Nafarroako Parlamentuko Erregelamendua, 2023ko martxoaren 16koa	1093
8.3.53. 13/2023 Foru Legea, apirilaren 5koa, Arrazakeriaren Eta Xenofobiaren Aurka Borrokatzekoa.....	1094
8.3.54. 2/2023 Legegintzako Foru Dekretua, maiatzaren 24koa, zeinaren bidez onesten baita fundazioen eta irabazi-asmorik gabeko bestelako entitateen zerga-araubide bereziko xedapenen eta mezenasgorako zerga-pizgarrien testu batagina.....	1096
8.3.55. 22/2023 Foru Legea, abenduaren 26koa, zenbait zerga aldatu eta beste tributu-neurri batzuk hartzeko	1097
8.4. Espainiako Erresumako gainerako autonomia-erkidegoak.....	1098
8.4.1. Andaluziako Autonomia Erkidegoa.....	1099
8.4.1.1. 4/1984 Legea, urtarrilaren 9koa, Eskola Kontseiluei buruzkoa	1100
8.4.1.2. 3/1993 Legea, uztailaren 1ekoa, Almeriako Unibertsitatea sortzekoa	1101
8.4.1.3. 5/1993 Legea, uztailaren 1ekoa, Jaengo Unibertsitatea sortzekoa	1102
8.4.1.4. 8/1997 Legea, abenduaren 23koa, zeinaren bidez neurriak onesten baitira tributuei, aurrekontuei, Andaluziako Juntako enpresei eta beste erakunde batzuei, diru-bilketari, kontratazioari, funtzio publikoari eta errentamendu- eta hornidura-fidantzei buruz	1103

8.4.1.5. 1/1998 Legea, apirilaren 20koa, Adingabearen Eskubideei eta Arretari buruzkoa.....	1104
8.4.1.6. 4/2002 Legea, abenduaren 16koa, Andaluziako Enplegu Zerbitzua sortzekoa.....	1105
8.4.1.7. 10/2002 Legea, abenduaren 21koa, lagatako tributuen arloko arauak eta beste neurri tributario, administratibo eta finantzario batzuk onesten dituen.....	1106
8.4.1.8. 9/2003 Legea, azaroaren 6koa, Andaluziako Logopeden Elkargo Ofiziala sortzekoa	1107
8.4.1.9. 16/2003 Legea, abenduaren 22koa, Andaluziako Liburutegien eta Dokumentazio Zentroen Sistemari buruzkoa	1108
8.4.1.10. 18/2003 Legea, abenduaren 29koa, Tributu- eta Administrazio-neurriak onesten dituen.....	1110
8.4.1.11. Andaluziako Parlamentuaren Erregelamendua, 2005eko irailaren 28koa.....	1111
8.4.1.12. 15/2005 Legea, abenduaren 22koa, Andaluziako Artisautzari buruzkoa.....	1112
8.4.1.13. 2/2007 Lege Organikoa, martxoaren 19koa, Andaluziako Autonomia Estatutua erreformatzekoa	1113
8.4.1.14. 9/2007 Legea, urriaren 22koa, Andaluziako Juntaren Administrazioari buruzkoa	1115
8.4.1.15. 10/2007 Legea, azaroaren 26koa, Andaluziako Ardoen Jatorria eta Kalitatea babesteari buruzkoa.....	1116
8.4.1.16. 11/2007 Legea, azaroaren 26koa, zeinaren bidez arautzen baita Andaluzian analisi genetikoak egiten dituzten pertsonen eskubideak eta giza DNAREN bankuak babesteko kontseilu genetiko.....	1117
8.4.1.17. 12/2007 Legea, azaroaren 26koa, Andaluzian Genero-berdintasuna sustatzeari buruzkoa	1118
8.4.1.18. 13/2007 Legea, azaroaren 26koa, genero-indarkeriaren aurkako prebentzio eta babes integraleko neurriei buruzkoa	1122
8.4.1.19. 14/2007 Legea, azaroaren 26koa, Andaluziako Ondare Historikoari buruzkoa	1123
8.4.1.20. 17/2007 Legea, abenduaren 10koa, Andaluziako Hezkuntzari buruzkoa	1124
8.4.1.21. 18/2007 Legea, abenduaren 17koa, Andaluziako Irrati eta Telebistaren Enpresa Agentzia Publikoak (RTVAk) kudeatutako titulartasun autonomikoko irrati eta telebistari buruzkoa.....	1132
8.4.1.22. 1/2009 Legea, otsailaren 27koa, Andaluziako Autonomia Erkidegoan Familia-bitartekaritza arautzen duena.....	1134
8.4.1.23. 5/2010 Legea, ekainaren 11koa, Andaluziako Toki-autonomiari buruzkoa	1135
8.4.1.24. 11/2011 Legea, abenduaren 5koa, espainiar zeinu-hizkuntzaren erabilera eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak Andaluzian arautzen dituen.....	1136
8.4.1.25. 13/2011 Legea, abenduaren 23koa, Andaluziako Turismoari buruzkoa.....	1152
8.4.1.26. 16/2011 Legea, abenduaren 23koa, Andaluziako Osasun Publikoari buruzkoa	1154
8.4.1.27. 1/2014 Legea, ekainaren 24koa, Andaluziako Gardentasun Publikoari buruzkoa	1155
8.4.1.28. 3/2016 Legea, ekainaren 9koa, etxebizitzaren gaineko hipoteka-maileguen eta -kredituen kontratazioan kontsumitzailek eta erabiltzaileek dituzten eskubideak babesteko.....	1156
8.4.1.29. 9/2016 Legea, abenduaren 27koa, Andaluziako Gizarte-zerbitzuei buruzkoa.....	1157
8.4.1.30. 2/2017 Legea, martxoaren 28koa, Andaluziako Memoria Historiko eta Demokratikoari buruzkoa ..	1159
8.4.1.31. 4/2017 Legea, irailaren 25koa, Andaluzian Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei eta Arretari buruzkoa	1160
8.4.1.32. 7/2017 Legea, abenduaren 27koa, Andaluziako Herritarren Partaidetzari buruzkoa.....	1162
8.4.1.33. 8/2017 Legea, abenduaren 28koa, Andaluzian LGTBI pertsonen eta haien senideen eskubideak, tratu-berdintasuna eta diskriminaziorik eza bermatzeari buruzkoa	1163
8.4.1.34. 6/2018 Legea, uztailaren 9koa, Andaluziako Zinemari buruzkoa.....	1165
8.4.1.35. 8/2018 Legea, urriaren 8koa, klima-aldaketari aurre egiteko eta Andaluzian energia-eredu berri baterako trantsizioa egiteko neurriei buruzkoa.....	1166
8.4.1.36. 10/2018 Legea, urriaren 9koa, Andaluziako Ikus-entzunezkoei buruzkoa.....	1167
8.4.1.37. 2/2019 Legea, ekainaren 26koa, honako lege hauek aldatzeari buruzkoa: 18/2007 Legea, abenduaren 17koa, Andaluziako Irrati eta Telebistaren Enpresa Agentzia Publikoak (RTVAk) kudeatutako Autonomia	

Erkidegoko Titulartasuneko Irrati eta Telebistari buruzkoa, eta 1/2004 Legea, abenduaren 17koa, Andaluziako Ikus-entzunezko Kontseilua sortzekoa.....	1170
8.4.1.38. 3/2020 Legea, abenduaren 28koa, Andaluziako Autonomia Erkidegoaren 2021erako Aurrekontuari buruzkoa.....	1171
8.4.1.39. 7/2021 Legea, abenduaren 1ekoa, Andaluziako Lurraldearen Jasangarritasunari buruzkoa.....	1172
8.4.1.40. 10/2021 Legea, abenduaren 28koa, Andaluziako Autonomia Erkidegoko Tasa eta Prezio Publikoiei buruzkoa.....	1173
8.4.1.41. 1/2022 Legea, abenduaren 27koa, Andaluziako Autonomia Erkidegoaren 2023rako Aurrekontuari buruzkoa.....	1175
8.4.1.42. 1/2023 Legea, otsailaren 16koa, Andaluziako Autonomia Erkidegoan Arreta Goiztiarra arautzen duena.....	1176
8.4.1.43. 4/2023 Legea, apirilaren 18koa, Andaluziako Flamenkoarena.....	1177
8.4.1.44. 5/2023 Legea, ekainaren 7koa, Andaluziako Funtzio Publikoari buruzkoa.....	1178
8.4.1.45. 7/2023 Legea, uztailaren 24koa, Andaluziako Juntaren Administrazioiko esku-hartze eta auditoretzako goi-mailako kidegoa eta kidego teknikoa sortzekoa.....	1179
8.4.1.46. 8/2023 Legea, uztailaren 8koa, zeinaren bidez aldatzen baita irailaren 25eko 4/2017 Legea, Andaluzian Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei eta Arretari buruzkoa.....	1180
8.4.1.47. 10/2023 Legea, urriaren 3koa, CEU Fernando III (unibertsitate-ikasketen zentroa) unibertsitate pribatua aitortzekoa.....	1181
8.4.1.48. 11/2023 Legea, urriaren 3koa, Atlantiko-Mediterraneo Unibertsitate Teknologikoa deritzon unibertsitate pribatua aitortzekoa.....	1182
8.4.1.49. 12/2023 Legea, abenduaren 26koa, Andaluziako Autonomia Erkidegoaren 2024rako Aurrekontuari buruzkoa.....	1183
8.4.2. Aragoiko Autonomia Erkidegoa.....	1184
8.4.2.1. 3/1989 Legea, apirilaren 21ekoa, Aragoiko Ereserkiari buruzkoa.....	1185
8.4.2.2. 12/1997 Legea, abenduaren 3koa, Aragoiko Parke Kulturaleri buruzkoa.....	1186
8.4.2.3. 5/1998 Legea, maiatzaren 14koa, Aragoiko Eskola Kontseiluei buruzkoa.....	1187
8.4.2.4. 7/1998 Legea, uztailaren 16koa, Aragoirako Lurralde Antolamenduaren Gidalerro Orokorrak onesten dituen.....	1188
8.4.2.5. 8/1998 Legea, abenduaren 17koa, Aragoiko Errepideei buruzkoa.....	1190
8.4.2.6. 3/1999 Legea, martxoaren 10ekoa, Aragoiko Kultura-ondareari buruzkoa.....	1191
8.4.2.7. 7/1999 Legea, apirilaren 9koa, Aragoiko Toki-administrazioari buruzkoa.....	1192
8.4.2.8. 2/2000 Legea, ekainaren 28koa, Aragoiko Autonomia Erkidegoko Jokoari buruzkoa.....	1194
8.4.2.9. 5/2000 Legea, azaroaren 28koa, Aragoitik kanpoko aragoiar erkidegoekiko harremani buruzkoa.....	1195
8.4.2.10. 12/2001 Legea, uztailaren 2koa, Aragoiko Haur eta Nerabeei buruzkoa.....	1196
8.4.2.11. 19/2001 Legea, abenduaren 4koa, Aragoiko Gazteriaren Institutuari buruzkoa.....	1198
8.4.2.12. 7/2002 Legea, apirilaren 15ekoa, Matarraña/Matarranya eskualdea sortzekoa.....	1199
8.4.2.13. 12/2002 Legea, maiatzaren 28koa, Ribagorza eskualdea sortzekoa.....	1200
8.4.2.14. 20/2002 Legea, urriaren 7koa, Behe Cinca / Baix Cinca eskualdea sortzekoa.....	1201
8.4.2.15. 25/2002 Legea, azaroaren 12koa, Itsasertzeko eskualdea / Llitera sortzekoa.....	1202
8.4.2.16. 30/2002 Legea, abenduaren 17koa, Aragoiko babes zibilari eta larrialdiei aurre egiteari buruzkoa.....	1203
8.4.2.17. 5/2003 Legea, otsailaren 26koa, Sobrarbe eskualdea sortzekoa.....	1204
8.4.2.18. 12/2003 Legea, martxoaren 24koa, Behe Aragoi-Caspe / Baix Aragón-Casp eskualdea sortzekoa.....	1205
8.4.2.19. 16/2003 Legea, martxoaren 24koa, Publizitate Institutuzionalari buruzkoa.....	1206
8.4.2.20. 1/2004 Legegintzako Dekretua, uztailaren 27koa, Aragoiko Autonomia Erkidegoko Tasen testu	

bategina onestekoa	1207
8.4.2.21. 5/2005 Legea, ekainaren 14koa, Aragoiko Unibertsitate Sistema antolatzeari buruzkoa.....	1209
8.4.2.22. 9/2006 Legea, azaroaren 30koa, Aragoiko Elikagaien Kalitateari buruzkoa	1210
8.4.2.23. 16/2006 Legea, abenduaren 28koa, Aragoiko kontsumitzaile eta erabiltzaileak babestu eta defendatzeari buruzkoa	1211
8.4.2.24. 5/2007 Lege Organikoa, apirilaren 20koa, Aragoiko Autonomia Estatutua erreformatzekoa.....	1212
8.4.2.25. 6/2009 Legea, uztailaren 6koa, Aragoiko Edukiera Handiko Aisialdi Zentroei buruzkoa	1213
8.4.2.26. 9/2011 Legea, martxoaren 24koa, Aragoiko Familia-bitartekaritzari buruzkoa.....	1214
8.4.2.27. 3/2013 Legea, maiatzaren 9koa, Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilerari, babesari eta sustapenari buruzkoa.....	1215
8.4.2.28. 5/2013 Legea, ekainaren 20koa, Aragoiko Autonomia Erkidegoko Administrazioaren zerbitzu publikoen kalitateari buruzkoa	1225
8.4.2.29. 8/2013 Legea, irailaren 12koa, Aragoiko Udaltzaingoak koordinatzeari buruzkoa	1226
8.4.2.30. 9/2014 Legea, urriaren 23koa, Aragoiko Familiei laguntzeari buruzkoa.....	1227
8.4.2.31. 8/2015 Legea, martxoaren 25koa, Aragoiko jarduera publikoaren gardentasunari eta herritarren parte-hartzeari buruzkoa.....	1228
8.4.2.32. 2/2016 Legea, urtarrilaren 28koa, Aragoiko Autonomia Erkidegoko neurri fiskal eta administratiboei buruzkoa	1229
8.4.2.33. 4/2016 Legea, maiatzaren 19koa, honako hau aldatzen duena: 8/1987 Legea, apirilaren 15koa, Aragoiko Irrati eta Telebista Korporazioaren sorkuntza, antolaketa eta kontrol parlamentarioari buruzkoa.....	1230
8.4.2.34. Aragoiko Gorteen Erregelamendua, 2017ko ekainaren 28koa	1231
8.4.2.35. 4/2018 Legea, apirilaren 19koa, Aragoiko Autonomia Erkidegoko genero-identitate eta -adierazpenari eta gizarte-berdintasunari eta diskriminaziorik ezari buruzkoa.....	1232
8.4.2.36. 7/2018 Legea, ekainaren 28koa, Aragoiko Emakumeen eta Gizonen Aukera-berdintasunari buruzkoa	1234
8.4.2.37. 8/2018 Legea, ekainaren 28koa, Aragoiko Eskubide Historikoak eguneratzeari buruzkoa	1241
8.4.2.38. 17/2018 Legea, abenduaren 4koa, Aragoiko Ikerketa eta Berrikuntzari buruzkoa.....	1243
8.4.2.39. 18/2018 Legea, abenduaren 20koa, Aragoiko Autonomia Erkidegoko berdintasunari buruzkoa, eta sexu-orientazioan, genero-adierazpenean eta -identitatean oinarritutako diskriminazioaren aurkako babes integralari buruzkoa	1244
8.4.2.40. 2/2019 Legea, otsailaren 21koa, Aragoiko Autonomia Erkidegoko Helduaroko Ikaskuntzari buruzkoa	1246
8.4.2.41. 5/2019 Legea, martxoaren 21koa, Aragoi desgaitasuna duten pertsonen eskubide eta bermei buruzkoa	1249
8.4.2.42. 7/2019 Legea, martxoaren 29koa, Aragoi ekintzaitza eta lan autonomoa babestu eta sustatzeari buruzkoa	1251
8.4.2.43. 1/2021 Legea, otsailaren 11koa, Administrazio-sinplifikazioari buruzkoa.....	1252
8.4.2.44. 7/2021 Legea, urriaren 7koa, zeinaren bidez aldatzen baitira Aragoiko Gobernuaren uztailaren 27ko 1/2004 Legegintzako Dekretuaren bidez onetsitako Aragoiko Autonomia Erkidegoko Tasa eta Prezio Publikoei buruzko ekainaren 22ko 5/2006 Legea	1253
8.4.2.45. 2/2022 Legea, maiatzaren 19koa, Sinplifikazio Administrazioari buruzko otsailaren 11ko 1/2021 Legea aplikatu eta garatzekoa.....	1255
8.4.2.46. 3/2022 Legea, urriaren 6koa, Aragoiko Informazio Grafikoari buruzkoa	1256
8.4.2.47. 1/2023 Legegintzako Dekretua, otsailaren 22koa, Aragoiko Ondarearen Legearen testu bategina onesten duena.....	1257
8.4.2.48. 7/2023 Legea, otsailaren 23koa, Aragoi hodeiko teknologiak (<i>cloud</i> teknologiak) ezartzeko eta garatzeko neurriei buruzkoa	1258

8.4.2.49. 9/2023 Legea, martxoaren 23koa, Aragoiko Autonomia Erkidegoko Jokoari buruzko ekainaren 28ko Legea aldatzen duena.....	1260
8.4.2.50. 11/2023 Legea, martxoaren 30ekoa, Aragoiko Autonomia Erkidegoko kontratazio publikoaren erabilera estrategikoari buruzkoa.....	1261
8.4.2.51. 13/2023 Legea, martxoaren 30ekoa, Aragoiko Landa-ingurunea dinamizatzekoa.....	1262
8.4.2.52. 14/2023 Legea, martxoaren 30ekoa, Aragoiko Laguntza-txakurrena.....	1264
8.4.2.53. 3/2023 Legegintzako Dekretua, maiatzaren 17koa, Aragoiko Gobernuarena, zeinaren bidez onesten baita Aragoiko Autonomia Erkidegoko Ogasunaren Legearen testu bategina	1266
8.4.3. Asturiasko Printzerriko Autonomia Erkidegoa.....	1267
8.4.3.1. 7/1981 Lege Organikoa, abenduaren 30ekoa, Asturiaserako Autonomia Estatutua.....	1268
8.4.3.2. 1/1984 Legea, apirilaren 27koa, Printzerriko ereserkia ezarri eta haren erabilera arautzen duena.....	1269
8.4.3.3. 3/1985 Legea, abenduaren 26koa, Asturiasko Printzerriko Administrazioaren Funtzio Publikoa antolatzeari buruzkoa.....	1270
8.4.3.4. 7/1988 Legea, abenduaren 5koa, Asturiar Ikaskuntzen Institutua berrantolatzen duena	1271
8.4.3.5. 1/1995 Legea, urtarrilaren 27koa, Adingabea babesteari buruzkoa.....	1272
8.4.3.6. 5/1995 Legea, apirilaren 6koa, Irisgarritasuna sustatzeari eta Oztupoak kentzeari buruzkoa	1273
8.4.3.7. 9/1996 Legea, abenduaren 27koa, Asturiasko Printzerriko Eskola Kontseilua arautzen duena	1274
8.4.3.8. 1/1998 Legea, martxoaren 23koa, bablea/asturiera erabiltzeari eta sustatzeari buruzkoa	1275
8.4.3.9. 1/2001 Legea, martxoaren 6koa, Kultura Ondareari buruzkoa	1281
8.4.3.10. 11/2002 Legea, abenduaren 2koa, Kontsumitzaile eta Erabiltzailei buruzkoa.....	1283
8.4.3.11. 3/2005 Legea, uztailaren 8koa, Enplegu Zerbitzu Publikoari buruzkoa	1284
8.4.3.12. 4/2006 Legea, maiatzaren 5koa, Garapenerako Lankidetzari buruzkoa.....	1285
8.4.3.13. 3/2007 Legea, martxoaren 23koa, Familia-bitartekaritzari buruzkoa.....	1286
8.4.3.14. 2/2009 Legea, maiatzaren 8koa, 2009-2012 Aldirako Asturiasko Estatistika Plana onesten duena ...	1287
8.4.3.15. 2/2011 Legea, martxoaren 11koa, emakumeen eta gizonen berdintasunerakoa eta genero-indarkeria desagerraraztekoa.....	1288
8.4.3.16. 8/2014 Legea, uztailaren 17koa, Sektore Publiko Autonomikoa bigarren aldiz berregituratzeari buruzkoa	1289
8.4.3.17. 4/2015 Legea, martxoaren 6koa, drogen eta edari alkoholodunen arloko arreta integralari buruzkoa...	1290
8.4.3.18. 6/2017 Legea, ekainaren 30ekoa, Asturiasko Estatistika Plana onesten duena.....	1291
8.4.3.19. 2/2018 Legea, martxoaren 23koa, Kanpoko Asturiarrei eta Asturiartasunaren Aitorpenari buruzkoa	1292
8.4.3.20. 3/2018 Legea, apirilaren 20koa, Eskola Kontseilua arautzen duen abenduaren 27ko 9/1996 Legea lehen aldiz aldatzen duena.....	1295
8.4.3.21. 14/2018 Legea, abenduaren 28koa, 2019rako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa.....	1296
8.4.3.22. 2/2019 Legea, martxoaren 1ekoa, elikagaien kalitateari, kalitate bereiziari eta elikagaien zuzeneko salmentari buruzkoa.....	1297
8.4.3.23. 6/2019 Legea, martxoaren 29koa, Gazte Partaidetzari eta Sustapenari buruzkoa	1298
8.4.3.24. 8/2019 Legea, abenduaren 30ekoa, 2020rako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa.....	1299
8.4.3.25. 2/2020 Legea, abenduaren 23koa, Laguntza-txakurrak dituzten Erabiltzaileen Ingurunera iristeari buruzkoa	1300
8.4.3.26. 3/2020 Legea, abenduaren 30ekoa, 2021erako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa.....	1301
8.4.3.27. 6/2021 Legea, abenduaren 30ekoa, 2020rako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa.....	1302
8.4.3.28. 2/2022 Legea, apirilaren 6koa, Ohoreak eta Goraipamenak arautzen dituen maiatzaren 15eko 4/1986 Legea lehen aldiz aldatzen duena	1303

8.4.3.29. 3/2022 Legea, maiatzaren 18koa, 2022-2025 aldirako Asturiasko Estatistika Plana onesten duena..	1304
8.4.3.30. 6/2022 Legea, ekainaren 29koa, Asturiar Ikaskuntzen Errege Institutuarena	1305
8.4.3.31. 9/2022 Legea, azaroaren 30ekoa, Zientzia, Enpresa Lehiakortasun eta Berrikuntzarako Agentziarena	1306
8.4.3.32. 10/2022 Legea, abenduaren 30ekoa, 2023rako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa.....	1307
8.4.3.33. 1/2023 Legea, martxoaren 15ekoa, Ingurumen-kalitateari buruzkoa	1308
8.4.3.34. 2/2023 Legea, martxoaren 15ekoa, Enplegu Publikoari buruzkoa.....	1309
8.4.3.35. Asturiasko Printzerriko Batzar Nagusiaren Erregelamendua, 2023ko martxoaren 29koa	1311
8.4.4. Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoa	1312
8.4.4.1. 3/1986 Legea, apirilaren 29koa, Balear Uharteetako Hizkuntza Normalizazioari buruzkoa	1313
8.4.4.2. 8/1986 Legea, azaroaren 26koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Hauteskundeei buruzkoa	1327
8.4.4.3. 2/1997 Legea, ekainaren 3koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Tasei buruzkoa	1328
8.4.4.4. 10/1997 Legea, abenduaren 23koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren 1998rako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa.....	1329
8.4.4.5. 11/1998 Legea, abenduaren 14koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Tasen Araubide Espezifikokiari buruzkoa.....	1330
8.4.4.6. 16/2000 Legea, abenduaren 27koa, Tributu, Administrazio eta Funtzio Publikoko Neurriei buruzkoa	1332
8.4.4.7. 13/2001 Legea, urriaren 8koa, Balear Uharteetako Logopeden Elkargo Profesionala sortzekoa.....	1333
8.4.4.8. 20/2001 Legea, abenduaren 21ekoa, Tributu, Administrazio eta Funtzio Publikoko Neurriei buruzkoa	1334
8.4.4.9. 2/2003 Legea, martxoaren 20koa, Balear Uharteetako Unibertsitate Sistemaren Antolaketa Instituzionalari buruzkoa	1335
8.4.4.10. 3/2003 Legea, martxoaren 26koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Administrazioaren Araubide Juridikoari buruzkoa	1336
8.4.4.11. 4/2003 Legea, martxoaren 26koa, Balear Uharteetako Museoei buruzkoa.....	1338
8.4.4.12. 5/2003 Legea, apirilaren 4koa, Balear Uharteetako Osasunari buruzkoa	1339
8.4.4.13. 5/2004 Legea, abenduaren 20koa, Balear Uharteetako Turismo-gidarien Elkargo Ofiziala sortzekoa	1340
8.4.4.14. 8/2004 Legea, abenduaren 23koa, Tributu, Administrazio eta Funtzio Publikoko Neurriei buruzkoa	1341
8.4.4.15. 9/2005 Legea, ekainaren 21ekoa, Garapenerako Lankidetzari buruzkoa	1342
8.4.4.16. 4/2006 Legea, martxoaren 30ekoa, Balear Uharteetako helduen hezkuntza eta prestakuntza iraunkorrei buruzkoa	1343
8.4.4.17. 10/2006 Legea, uztailaren 26koa, Gazteriar buruzkoa.....	1346
8.4.4.18. 19/2006 Legea, azaroaren 23koa, Balear Uharteetako Liburutegi Sistemari buruzkoa.....	1349
8.4.4.19. 20/2006 Legea, abenduaren 15ekoa, Balear Uharteetako Udal- eta Toki-araubideari buruzkoa.....	1351
8.4.4.20. 23/2006 Legea, abenduaren 20koa, Palmako Hiriburutzari buruzkoa	1352
8.4.4.21. 1/2007 Lege Organikoa, otsailaren 28koa, Balear Uharteetako Autonomia Estatutua erreformatzeko	1353
8.4.4.22. 2/2007 Legea, martxoaren 16koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Administrazioaren kidego eta eskalei buruzkoa.....	1357
8.4.4.23. 3/2007 Legea, martxoaren 27koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Funtzio Publikoari buruzkoa	1358
8.4.4.24. 4/2009 Legea, ekainaren 11koa, Balear Uharteetako Gizarte-zerbitzuei buruzkoa	1361

8.4.4.25. 2/2010 Legea, ekainaren 7koa, Balear Uharteetako Ikus-entzunezkoen Kontseiluari buruzkoa.....	1362
8.4.4.26. 5/2010 Legea, ekainaren 16koa, Balear Uharteetako Kontsulta Kontseiluari buruzkoa	1363
8.4.4.27. 13/2010 Legea, abenduaren 9koa, Balear Uharteetako Publizitate Institutuzionalari buruzkoa	1364
8.4.4.28. 15/2010 Legea, abenduaren 22koa, Balear Uharteetako Irrati-Telebistako Ente Publikoari buruzkoa	1366
8.4.4.29. 4/2011 Legea, martxoaren 31koa, Balear Uharteetako administrazio onari eta gobernu onari buruzkoa	1369
8.4.4.30. 9/2011 Legea, abenduaren 23koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren 2012rako aurrekontu orokorrei buruzkoa	1371
8.4.4.31. 8/2012 Legea, uztailaren 19koa, Balear Uharteetako Turismoari buruzkoa	1372
8.4.4.32. 4/2013 Legea, uztailaren 17koa, Balear Uharteetako Udaltzaingoak koordinatzeari buruzkoa	1373
8.4.4.33. 5/2013 Legea, urriaren 1ekoa, Balear Uharteetako Ikus-entzunezkoei buruzkoa	1375
8.4.4.34. 7/2014 Legea, uztailaren 23koa, Balear Uharteetako Kontsumitzaile eta Erabiltzaileak babesteari buruzkoa.....	1378
8.4.4.35. 13/2014 Legea, abenduaren 29koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren 2015erako aurrekontu orokorrei buruzkoa	1380
8.4.4.36. 5/2015 Legea, martxoaren 23koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren lege- eta erregelamendu-ordenamendua arrazionalizatu eta sinplifikatzeari buruzkoa	1383
8.4.4.37. 4/2016 Legea, apirilaren 6koa, funtzio publikoaren eremuan katalanaren erabilera berreskuratzeko hizkuntza-gaikuntzarako neurriei buruzkoa	1384
8.4.4.38. 8/2016 Legea, maiatzaren 30ekoa, lesbiana, gay, trans, bisexual eta intersexualen eskubideak bermatu eta LGTBI fobia desagerrarazteari buruzkoa	1393
8.4.4.39. 11/2016 Legea, uztailaren 28koa, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunari buruzkoa.....	1394
8.4.4.40. 12/2016 Legea, abuztuaren 17koa, Balear Uharteetako Ingurumen Ebaluazioari buruzkoa	1397
8.4.4.41. 4/2017 Legea, uztailaren 12koa, Balear Uharteetako Industriari buruzkoa.....	1398
8.4.4.42. 7/2017 Legea, abuztuaren 3koa, Balear Uharteetako Zuzenbide Zibilaren Konpilazioa aldatzen duena	1399
8.4.4.43. 8/2017 Legea, abuztuaren 3koa, Balear Uharteetako Irisgarritasun Unibertsalari buruzkoa.....	1401
8.4.4.44. 1/2018 Legea, martxoaren 5ekoa, Balear Uharteetako Aholku Kontseiluko kidego eta eskala propioei buruzkoa	1403
8.4.4.45. 2/2018 Legea, apirilaren 13koa, Balear Uharten Memoria eta Aitorpen Demokratikoei buruzkoa ...	1404
8.4.4.46. 3/2018 Legea, maiatzaren 29koa, Gizarte-ekintzaren Hirugarren Sektorari buruzkoa	1405
8.4.4.47. 7/2018 Legea, uztailaren 31koa, Balear Uharteetan Laneko Segurtasuna eta Osasuna sustatzekoa.....	1406
8.4.4.48. 1/2019 Legea, urtarrilaren 31koa, Balear Uharteetako Gobernuari buruzkoa	1407
8.4.4.49. 9/2019 Legea, otsailaren 19koa, Balear Uharteetako haurren eta nerabeen arretari eta eskubideei buruzkoa	1408
8.4.4.50. 11/2019 Legea, martxoaren 8koa, Balear Uharteetako Boluntariotzari buruzkoa	1412
8.4.4.51. 12/2019 Legea, martxoaren 12koa, Herri-kontsultei eta Partaidetza-prozesuei buruzkoa	1413
8.4.4.52. Balear Uharteetako Parlamentuaren Erregelamenduaren Erreforma, 2019ko martxoaren 19koa.....	1414
8.4.4.53. 16/2019 Legea, apirilaren 8koa, Eivissa Hiriko Hiriburutzaren Estatutu Bereziari buruzkoa.....	1415
8.4.4.54. 18/2019 Legea, apirilaren 8koa, Balear Uharteetako Kultura-ondare Immateriala babesteari buruzkoa	1416
8.4.4.55. 1/2020 Legegintzako Dekretua, abuztuaren 28koa, Balear Uharteetako ingurumen-ebaluazioari buruzko Legearen testu bategina onesten duena.....	1417
8.4.4.56. 3/2020 Legea, abenduaren 29koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren 2021. urterako aurrekontu orokorrei buruzkoa	1418

8.4.4.57. 4/2021 Legea, abenduaren 17koa, Berreskuratze, Eraldaketa eta Erresilientzia Planaren esparruan Europako funtsekin finantzatu behar diren jarduketak eta proiektuak exekutatzeko ezohiko eta premiazko neurriei buruzkoa.....	1420
8.4.4.58. 5/2021 Legea, abenduaren 28koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren 2015erako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa.....	1421
8.4.4.59. 1/2022 Legea, martxoaren 8koa, Balear Uharteetako Hezkuntzari buruzkoa.....	1423
8.4.4.60. 4/2022 Legea, ekainaren 28koa, Uharteetako Kontseiluei buruzkoa	1437
8.4.4.61. 5/2022 Legea, uztailaren 8koa, Balear Uharteetako Gazte-politikei buruzkoa.....	1438
8.4.4.62. 6/2022 Legea, abuztuaren 5koa, Balear Uharteetako Artxiboei eta Kudeaketa Dokumentalari buruzkoa	1443
8.4.4.63. 7/2022 Legea, abuztuaren 5koa, Balear Uharteetako Zientzia, Teknologia eta Berrikuntzari buruzkoa	1444
8.4.4.64. 10/2022 Legea, abenduaren 23koa, Balear Uharteetako Haur eta Gazteentzako Hezkuntza-aisialdiari buruzkoa	1445
8.4.4.65. 11/2022 Legea, abenduaren 28koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren 2023rako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa.....	1453
8.4.4.66. 2/2023 Legea, otsailaren 7koa, Balear Uharteetako Jarduera Fisiko eta Kirolari buruzkoa	1454
8.4.4.67. 3/2023 Legea, otsailaren 17koa, Menorca Biosfera Erreserbarena	1459
8.4.4.68. 4/2023 Legea, otsailaren 27koa, Balear Uharteetako Gizarte-prestazio Ekonomikoei buruzkoa.....	1460
8.4.4.69. 6/2023 Legea, martxoaren 16koa, Balear Uharteetako Merkataritza bultzatzeko Udal-eremuei buruzkoa	1461
8.4.4.70. 7/2023 Legea, martxoaren 22koa, Balear Uharteetako Erkidegoei zein Balear Uharteetako lurraldetik kanpo dauden erkidegoei buruzkoa.....	1462
8.4.4.71. 8/2023 Legea, martxoaren 27koa, Eraldaketa Globalerako Lankidetzari buruzkoa	1464
8.4.5. Errioxako Autonomia Erkidegoa.....	1466
8.4.5.1. 3/1982 Lege Organikoa, ekainaren 9koa, Errioxako Autonomia Estatutuari buruzkoa.....	1467
8.4.5.2. 3/1990 Legea, ekainaren 29koa, Errioxako Autonomia Erkidegoko Administrazio Publikoaren Funtzio Publikoari buruzkoa	1468
8.4.5.3. 4/1994 Legea, maiatzaren 24koa, Errioxako Artxiboei eta Dokumentu-ondareari buruzkoa	1469
8.4.5.4. 2/2002 Legea, apirilaren 17koa, Osasunari buruzkoa	1470
8.4.5.5. 1/2003 Legea, martxoaren 3koa, Errioxako Toki-administrazioari buruzkoa	1471
8.4.5.6. 7/2004 Legea, urriaren 18koa, Errioxako Ondare Kultural, Historiko eta Artistikoari buruzkoa	1472
8.4.5.7. 3/2005 Legea, martxoaren 14koa, Errioxako Autonomia Erkidegoko merkataritza-jarduera eta feria-jarduerak antolatzeari buruzkoa	1473
8.4.5.8. 1/2006 Legea, otsailaren 28koa, Errioxako Adingabeak babesteari buruzkoa.....	1474
8.4.5.9. 4/2006 Legea, apirilaren 19koa, Errioxako Ikaskuntzen Institutuari buruzkoa.....	1475
8.4.5.10. 3/2009 Legea, ekainaren 23koa, Zientzia, Teknologia eta Berrikuntzari buruzkoa	1476
8.4.5.11. 7/2009 Legea, abenduaren 22koa, Errioxako Gizarte-zerbitzuei buruzkoa.....	1477
8.4.5.12. 5/2010 Legea, maiatzaren 14koa, Errioxako Udaltzaingoak koordinatzeari buruzkoa.....	1478
8.4.5.13. 5/2013 Legea, apirilaren 12koa, Errioxako Autonomia Erkidegoan Kontsumitzaileak defendatzeari buruzkoa	1479
8.4.5.14. 10/2013 Legea, urriaren 21koa, Ekintzaileei, Autonomoei eta ETEei laguntzeari buruzkoa.....	1481
8.4.5.15. 11/2013 Legea, urriaren 21koa, Errioxako Ogasun Publikoari buruzkoa	1482
8.4.5.16. 5/2014 Legea, urriaren 20koa, Administrazio Elektronikoi eta Administrazio-simplifikazioari buruzkoa	1483

8.4.5.17. 1/2015 Legea, martxoaren 23koa, Errioxako Ariketa Fisiko eta Kirolari buruzkoa.....	1484
8.4.5.18. 2/2016 Legea, urriaren 14koa, Errioxako Logopeden Elkargo Profesionala sortzen duena	1485
8.4.5.19. 5/2017 Legea, maiatzaren 8koa, Errioxako Administrazioarako Kontu Irekiei buruzkoa.....	1486
8.4.5.20. 7/2017 Legea, maiatzaren 22koa, Komunikazio eta Publizitate Institutuzionalari buruzkoa	1487
8.4.5.21. 8/2017 Legea, irailaren 19koa, Errioxako Laguntza-txakurrei buruzkoa	1488
<i>8.4.5.22. 1/2021 Legea, urtarrilaren 29koa, Errioxako Autonomia Erkidegoaren 2021erako aurrekontu orokorrei buruzkoa.....</i>	<i>1489</i>
8.4.5.23. 3/2021 Legea, apirilaren 28koa, Errioxako Autonomia Erkidegoko Mezenasgoari buruzkoa.....	1490
8.4.5.24. 6/2021 Legea, abenduaren 27koa, Errioxako Autonomia Erkidegoaren 2022rako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa	1491
8.4.5.25. 2/2022 Legea, otsailaren 23koa, Errioxako Autonomia Erkidegoan transexualen eta haien senideen berdintasuna, genero-identitate eta-adierazpena eta eskubideak aitortzeari buruzkoa.....	1492
8.4.5.26. 5/2022 Legea, apirilaren 12koa, Errioxako Memoria Demokratikoa Berreskuratzeari buruzkoa	1494
8.4.5.27. 11/2022 Legea, irailaren 20koa, Errioxako Genero-indarkeriaren aurkako.....	1495
8.4.5.28. 14/2022 Legea, abenduaren 23koa, Errioxako Gazteriari buruzkoa	1497
8.4.5.29. 16/2022 Legea, abenduaren 29koa, Errioxako Autonomia Erkidegoaren 2023rako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa.....	1498
8.4.5.30. 1/2023 Legea, urtarrilaren 31koa, Errioxako Irisgarritasun Unibertsalari buruzkoa	1500
8.4.5.31. 6/2023 Legea, martxoaren 22koa, osasun mentaleko arazoak dituzten pertsonei eta haien familiei buruzkoa.....	1510
8.4.5.32. 7/2023 Legea, apirilaren 20koa, Errioxako Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eragingarriari buruzkoa	1511
8.4.5.33. 8/2023 Legea, apirilaren 20koa, Errioxako Teknologia eta Berrikuntzari buruzkoa	1514
8.4.5.34. 9/2023 Legea, maiatzaren 5koa, Errioxako Autonomia Erkidegoko Funtzio Publikoari buruzkoa...	1515
8.4.6. Extremadurako Autonomia Erkidegoa.....	1516
8.4.6.1. 1/1983 Lege Organikoa, otsailaren 25koa, Extremadurako Autonomia Estatutuari buruzkoa.....	1517
8.4.6.2. 2/1999 Legea, martxoaren 29koa, Extremadurako Ondare Historiko eta Kulturalari buruzkoa.....	1518
8.4.6.3. 3/2005 Legea, uztailaren 8koa, Osasun Informazioari eta Pazientearen Autonomiari buruzkoa	1520
8.4.6.4. 2/2010 Legea, otsailaren 26koa, Extremadurako Logopeden Elkargo Profesionala sortzekoa	1521
8.4.6.5. 2/2011 Legea, urtarrilaren 31koa, Extremadurako Turismoa garatu eta modernizatzeari buruzkoa.....	1523
8.4.6.6. 4/2011 Legea, martxoaren 7koa, Extremadurako Hezkuntzari buruzkoa	1524
8.4.6.7. 8/2011 Legea, martxoaren 23koa, Extremadurako emakumeen eta gizonen arteko berdintasunari eta genero-indarkeriaren aurkakoari buruzkoa.....	1532
8.4.6.8. 2/2012 Legea, ekainaren 28koa, Extremadurako Autonomia Erkidegoko tributuen, finantzen eta jokoaren arloko premiazko neurriei buruzkoa	1536
8.4.6.9. 4/2013 Legea, maiatzaren 21koa, Extremadurako Gobernu Irekiari buruzkoa.....	1537
8.4.6.10. 8/2013 Legea, abenduaren 27koa, Extremadurako Komunikazio eta Publizitate Institutuzionalari buruzkoa	1538
8.4.6.11. 11/2014 Legea, abenduaren 9koa, Extremadurako Irisgarritasun Unibertsalari buruzkoa.....	1539
8.4.6.12. 8/2015 Legea, martxoaren 31koa, Laborategi Kliniko eta Biomedikoko Goi-mailako Teknikarien Elkargo Profesionala sortzeari buruzkoa	1541
8.4.6.13. 12/2015 Legea, apirilaren 8koa, Extremadurako Autonomia Erkidegoan lesbiana, gay, bisexual, transexual, transgenero eta intersexualen berdintasun sozialari, eta sexu-orientazioan eta genero-identitatean oinarritutako diskriminazioaren aurkako politika publikoei buruzkoa.....	1542
8.4.6.14. 13/2015 Legea, apirilaren 8koa, Extremadurako Funtzio Publikoari buruzkoa	1544

8.4.6.15. 8/2016 Legea, abenduaren 12koa, Extremadurako Autonomia Erkidegoko tributuz-, ondare-, finantza- eta administrazio-neurriei buruzkoa.....	1546
8.4.6.16. 7/2017 Legea, abuztuaren 1ekoa, Extremadurako Udaltzaingoak koordinatzeari buruzkoa.....	1547
8.4.6.17. 4/2019 Legea, otsailaren 18koa, Extremadurako irakaskuntzako zentroetan energia-efizientzia eta baldintza termikoak eta ingurumenekoak hobetzei buruzkoa.....	1548
8.4.6.18. 6/2019 Legea, otsailaren 20koa, Extremadurako Kontsumitzaileen Estatutuari buruzkoa.....	1549
8.4.6.19. 7/2019 Legea, apirilaren 5ekoa, Extremadurako Autonomia Erkidegoko Jendaurreko Ikuskizunei eta Jolas-jarduerei buruzkoa.....	1550
8.4.6.20. 10/2019 Legea, apirilaren 11koa, Extremadurako Autonomia Erkidegoko babes zibilari eta larrialdien kudeaketari buruzkoa.....	1551
8.4.6.21. 1/2021 Legea, otsailaren 3oa, Extremadurako Autonomia Erkidegoaren 2021erako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa.....	1552
8.4.6.22. 3/2021 Legea, abenduaren 30ekoa, Extremadurako Autonomia Erkidegoaren 2022rako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa.....	1553
8.4.6.23. 2/2022 Legea, apirilaren 1ekoa, Extremadurako Liburutegiari buruzkoa.....	1554
8.4.6.24. 3/2022 Legea, martxoaren 17koa, Extremadurako Demografia- eta lurralde-erronkari aurre egiteko Neurriei buruzkoa.....	1557
8.4.6.25. 4/2022 Legea, uztailaren 27koa, Extremadurako Arrazionalizazio eta Sinplifikazio Administrazioarena.....	1558
8.4.6.26. 5/2022 Legea, azaroaren 25ekoa, herritarrei administrazio-erantzuna emateko prozesuak hobetzeko eta zerbitzu publikoak baliagarri izateko neurriei buruzkoa.....	1560
8.4.6.27. 6/2022 Legea, abenduaren 30ekoa, Extremadurako Autonomia Erkidegoaren 2023rako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa.....	1561
8.4.6.28. 3/2023 Legea, martxoaren 29koa, Extremadurako Nazioarteko Lankidetzeta eta Elkartasunari buruzkoa.....	1562
8.4.7. Galiziako Autonomia Erkidegoa.....	1563
8.4.7.1. 1/1981 Lege Organikoa, apirilaren 6koa, Galiziarentzako Autonomia Estatutuari buruzkoa.....	1564
8.4.7.2. 3/1983 Legea, ekainaren 15ekoa, Hizkuntza-normalizazioari buruzkoa.....	1566
8.4.7.3. 8/1983 Legea, uztailaren 8koa, Galiziako Kulturaren Kontseiluari buruzkoa.....	1572
8.4.7.4. Galiziako Parlamentuaren Erregelamendua, 1983ko uztailaren 14koa.....	1574
8.4.7.5. 6/1984 Legea, ekainaren 5ekoa, Galiziako Herriaren Jagoleari buruzkoa.....	1575
8.4.7.6. 10/1984 Legea, uztailaren 13koa, apirilaren 4ko 3/1984 Errege Lege-dekretuak ezarritako baliabideak esleitzeari buruzkoa.....	1576
8.4.7.7. 4/1987 Legea, maiatzaren 27koa, Administrazio Publikoaren Galiziako Eskola sortzeko.....	1577
8.4.7.8. 5/1988 Legea, ekainaren 21ekoa, toki-erakundeek galiziera Galiziako hizkuntza ofizial gisa erabiltzei buruzkoa.....	1578
8.4.7.9. 9/1992 Legea, uztailaren 24koa, Helduen Hezkuntzari eta Sustapenari buruzkoa.....	1580
8.4.7.10. 5/1997 Legea, uztailaren 22koa, Galiziako Toki-administrazioari buruzkoa.....	1581
8.4.7.11. 8/1997 Legea, abuztuaren 20koa, Galiziako Autonomia Erkidegoko Irisgarritasunari eta Oztopoak kentzei buruzkoa.....	1583
8.4.7.12. 6/1999 Legea, irailaren 1ekoa, Galiziako Ikus-entzunezkoei buruzkoa.....	1585
8.4.7.13. 4/2001 Legea, maiatzaren 31koa, Familia-bitartekaritza arautzen duena.....	1587
8.4.7.14. 4/2002 Legea, ekainaren 25ekoa, Santiago de Compostela Hiria Hiriburutzaren Estatutuari buruzkoa.....	1588
8.4.7.15. 3/2003 Legea, ekainaren 19koa, Garapenerako Lankidetzari buruzkoa.....	1589
8.4.7.16. 6/2003 Legea, abenduaren 9koa, Galiziako Autonomia Erkidegoa arautzen duten tasa, prezio eta	

ordainarazpenei buruzkoa.....	1590
8.4.7.17. 5/2004 Legea, uztailearen 8koa, Galiziako Merkataritza, Industria eta Nabigazioko Ganbera Ofizialei buruzkoa.....	1591
8.4.7.18. 2/2005 Legea, otsailaren 18koa, Galiziako Elikagaien Kalitatea sustatu eta defendatzeari buruzkoa ..	1592
8.4.7.19. 2/2006 Legea, ekainaren 14koa, Galiziako Zuzenbide Zibilari buruzkoa ..	1593
8.4.7.20. 3/2006 Legea, ekainaren 30ekoa, Galiziako Logopeden Elkargo Profesionala sortzekoa ..	1594
8.4.7.21. 8/2006 Legea, abenduaren 1ekoa, Galiziako Informatikako Ingeniaritza Teknikoaren Elkargo Profesionala sortzekoa ..	1595
8.4.7.22. 9/2006 Legea, abenduaren 1ekoa, Galiziako Bitxigintza, Urregintza, Zilargintza, Erlojugintza eta Gemologiako Elkargo Profesionala sortzekoa.....	1596
8.4.7.23. 10/2006 Legea, abenduaren 1ekoa, Galiziako Informatikako Ingeniaritzaren Elkargo Profesionala sortzekoa.....	1597
8.4.7.24. 11/2006 Legea, abenduaren 1ekoa, Galiziako Hortzetako Higienisten Elkargo Profesionala sortzekoa ..	1598
8.4.7.25. 12/2006 Legea, abenduaren 1ekoa, Galiziar Intereseko Fundazioei buruzkoa ..	1599
8.4.7.26. 17/2006 Legea, abenduaren 27koa, Galiziako Liburu eta Irakurketari buruzkoa.....	1600
8.4.7.27. 4/2007 Legea, apirilaren 20koa, Udaltzaingoak koordinatzeari buruzkoa ..	1606
8.4.7.28. 8/2007 Legea, ekainaren 13koa, Galiziako Poliziari buruzkoa ..	1608
8.4.7.29. 9/2007 Legea, ekainaren 13koa, Galiziako Dirulaguntzei buruzkoa ..	1610
8.4.7.30. 11/2007 Legea, uztailearen 27koa, Genero-indarkeriaren Prebentziorako eta Tratamendu Integralerako ..	1611
8.4.7.31. 15/2007 Legea, abenduaren 13koa, Galiziako Ingeniari Kimikoen Elkargo Ofiziala sortzekoa ..	1612
8.4.7.32. 1/2008 Legegintzako Dekretua, martxoaren 13koa, Galiziako Funtzio Publikoari buruzko Legearen testu bategina onesten duena.....	1613
8.4.7.33. 1/2008 Legea, apirilaren 17koa, Galiziako Ikertzaile Pribatuen Elkargo Profesionala sortzekoa ..	1615
8.4.7.34. 4/2008 Legea, maiatzaren 23koa, Galiziako Kultura Industrien Agentzia sortzekoa ..	1616
8.4.7.35. 8/2008 Legea, uztailearen 10ekoa, Galiziako Osasunari buruzkoa.....	1618
8.4.7.36. 13/2008 Legea, abenduaren 3koa, Galiziako Gizarte-zerbitzuei buruzkoa ..	1619
8.4.7.37. 2/2009 Legea, ekainaren 23koa, martxoaren 13ko 1/2008 Legegintzako Dekretuaren bidez onetsitako Galiziako Funtzio Publikoari buruzko Legearen testu bategina aldatzen duena.....	1620
8.4.7.38. 5/2010 Legea, ekainaren 23koa, Emakume Haurdunari laguntzeko Sarea ezarri eta arautzen duena ..	1622
8.4.7.39. 11/2010 Legea, abenduaren 17koa, Adingabekoen Edari Alkoholdunen Kontsumoa prebenitzeko ..	1623
8.4.7.40. 13/2010 Legea, abenduaren 17koa, Galiziako Barne-merkataritzari buruzkoa ..	1624
8.4.7.41. 3/2011 Legea, ekainaren 30ekoa, Galiziako Familia eta Elkarbizitza babesteari buruzkoa ..	1625
8.4.7.42. 7/2011 Legea, urriaren 27koa, Galiziako Turismoari buruzkoa.....	1626
8.4.7.43. 9/2011 Legea, azaroaren 9koa, Galiziako Ikus-entzunezko Komunikabide Publikoei buruzkoa.....	1628
8.4.7.44. 10/2011 Legea, azaroaren 28koa, Borondatezko Ekintzari buruzkoa.....	1630
8.4.7.45. 14/2011 Legea, abenduaren 16koa, Galiziako Kooperatibei buruzko abenduaren 18ko 5/1998 Legea aldatzen duena.....	1631
8.4.7.46. 2/2012 Legea, martxoaren 28koa, Galiziako, Kontsumitzaile eta Erabiltzaileak babesteari buruzkoa ..	1632
8.4.7.47. 5/2012 Legea, ekainaren 15ekoa, Galiziako Liburutegeiei buruzkoa.....	1635
8.4.7.48. 6/2012 Legea, ekainaren 19koa, Galiziako Gazteriari buruzkoa ..	1637
8.4.7.49. 4/2013 Legea, maiatzaren 30ekoa, Galizian turismo-ibilgailuetan ibiltzen diren pertsonen garraio publikoari buruzkoa ..	1639

8.4.7.50. 6/2013 Legea, ekainaren 13koa, Galiziako Unibertsitate-sistemari buruzkoa.....	1640
8.4.7.51. 7/2013 Legea, ekainaren 13koa, Galiziaratasunari buruzkoa.....	1642
8.4.7.52. 9/2013 Legea, abenduaren 19koa, Galiziako Ekintzaitzari eta Lehiakortasun Ekonomikoari buruzkoa	1645
8.4.7.53. 1/2014 Legea, martxoaren 24koa, Portuges Hizkuntzari Probetxua atera eta Lusofoniarekiko Loturak indartzen dituena.....	1646
8.4.7.54. 2/2014 Legea, apirilaren 14koa, Galizian lesbianak, gayak, transexualak, bisexualak eta intersexualak tratu berdina izateari eta diskriminaziorik ez izateari buruzkoa	1648
8.4.7.55. 10/2014 Legea, abenduaren 3koa, Irisgarritasunari buruzkoa	1650
8.4.7.56. 1/2015 Legea, apirilaren 1ekoa, Zerbitzu Publikoen Kalitatea eta Administrazio Ona bermatzeari buruzkoa	1653
8.4.7.57. 2/2015 Legea, apirilaren 29koa, Galiziako Enplegu Publikoari buruzkoa.....	1654
8.4.7.58. 3/2015 Legea, ekainaren 12koa, Galiziako Dietista-nutrizionisten Elkargo Ofiziala sortzekoa	1658
8.4.7.59. 1/2016 Legea, urtarrilaren 18koa, Gardentasunari eta Gobernu Onari buruzkoa	1659
8.4.7.60. 4/2016 Legea, apirilaren 4koa, Galiziako Autonomia Erkidegoaren Administrazio Orokorri eta haren sektore publikoari ematen zaien laguntza juridikoa antolatzeari buruzkoa.....	1660
8.4.7.61. 5/2016 Legea, maiatzaren 4koa, Galiziako Kultura Ondareari buruzkoa	1661
8.4.7.62. 11/2016 Legea, uztailaren 19koa, Galiziako Autonomia Erkidegoko merkataritza-titularren elkargoek eta ekonomialarienek bat egiteagatik, ekonomialarien probintzia-elkargoak sortzekoa	1663
8.4.7.63. 13/2016 Legea, uztailaren 26koa, Galiziako Terapeuta Okupazionalen Elkargo Ofiziala sortzekoa..	1664
8.4.7.64. 3/2017 Legea, uztailaren 13koa, ekonomiaren hazkundera bultzatu eta gizarte-gastua indartzeari buruzkoa, eta Galiziako Autonomia Erkidegoaren 2017. urterako aurrekontu orokorrei buruzko otsailaren 8ko 1/2017 Legea aldatzekoa.....	1665
8.4.7.65. 10/2017 Legea, abenduaren 27koa, Galiziako Jendaurreko Ikuskizunen eta Jolas-jarduerena.....	1666
8.4.7.66. 3/2019 Legea, uztailaren 2koa, Galiziako Farnazia Antolamenduari buruzkoa	1667
8.4.7.67. 4/2019 Legea, uztailaren 17koa, Galiziako Administrazio Digitalari buruzkoa	1668
8.4.7.68. 4/2021 Legea, abenduaren 28koa, Neurri Fiskal eta Administrazioari buruzkoa.....	1670
8.4.7.69. 5/2021 Legea, otsailaren 2koa, Galiziako Demografia bultzatzeari buruzkoa.....	1671
8.4.7.70. 9/2021 Legea, otsailaren 25ekoa, Galiziako Administrazio-simplifikazioari eta Berraktibazio Ekonomikoa laguntzeari buruzkoa.....	1672
8.4.7.71. 10/2021 Legea, martxoaren 9koa, Galiziako Kanpo-ekintza eta Garapenerako Lankidetzara arautzen dituena.....	1673
8.4.7.72. 15/2021 Legea, abenduaren 3koa, Genero Indarkeriaren Prebentzioarako eta Tratamendu Integralerako uztailaren 27ko Galiziako 11/2007 Legea aldatzen duena	1680
8.4.7.73. 16/2021 Legea, abenduaren 20koa, 2022-2026 aldirako Galiziako Estatistika Planarena.....	1681
8.4.7.74. 18/2021 Legea, abenduaren 17koa, Neurri Fiskal eta Administrazioari buruzkoa	1682
8.4.7.75. 5/2022 Legea, abenduaren 21ekoa, Galiziako Autonomia Erkidegoko enplegu publikoan behin- behinekotasuna murrizteko premiazko neurriei buruzkoa.....	1684
8.4.7.76. 7/2022 Legea, abenduaren 27koa, Neurri Fiskal eta Administrazioari buruzkoa.....	1685
8.4.7.77. 5/2023 Legea, abuztuaren 4koa, Galiziar Ospetsuen Panteoiarena.....	1686
8.4.8. Gaztela eta Leongo Autonomia Erkidegoa.....	1687
8.4.8.1. 12/2001 Legea, abenduaren 20koa, Gaztela eta Leongo Erkidegoko Tasa eta Prezio Publikoari buruzko buruzkoa	1688
8.4.8.2. 3/2003 Legea, martxoaren 28koa, Gaztela eta Leongo Unibertsitateari buruzkoa	1689
8.4.8.3. 8/2006 Legea, urriaren 10ekoa, Gaztela eta Leongo Boluntariotzari buruzkoa.....	1690

8.4.8.4. 14/2007 Lege Organikoa, azaroaren 30ekoa, Gaztela eta Leongo Autonomia Estatutua erreformatzekoa	1691
8.4.8.5. 14/2010 Legea, abenduaren 9koa, Gaztela eta Leongo Turismoari buruzkoa	1693
8.4.8.6. 3/2013 Legea, maiatzaren 28koa, Immigranteak Gaztela eta Leongo Gizartean txertatzeari buruzkoa.....	1694
8.4.8.7. 8/2013 Legea, urriaren 29koa, Kanpoan diren Gaztelar eta Leondarren Herritartasunari buruzkoa.....	1696
8.4.8.8. 2/2014 Legea, martxoaren 28koa, Gaztela eta Leongo Museo-zentroei buruzkoa.....	1698
8.4.8.9. 2/2015 Legea, martxoaren 4koa, Gaztela eta Leongo Kontsumitzailearen Estatutua onesten duena.....	1699
8.4.8.10. 3/2019 Legea, otsailaren 25ekoa, Gaztela eta Leongo Gorputz- eta Kirol-jarduerari buruzkoa	1701
8.4.8.11. 1/2021 Legea, otsailaren 22koa, Tributu-, Administrazio- eta Finantza-neurriei buruzkoa	1702
8.4.8.12. 5/2021 Legea, irailaren 14koa, Gaztela eta Leongo Hirugarren Sektore Sozialari buruzkoa, zeinak aldatzen baitu Gaztela eta Leongo Boluntariotzari buruzko urriaren 10eko 8/2006 Legea.....	1703
8.4.9. Gaztela-Mantxako Autonomia Erkidegoa.....	1704
8.4.9.1. 1/1994 Legea, maiatzaren 24koa, Gaztela-Mantxako Irisgarritasunari eta Oztupoak kentzeari buruzkoa	1705
8.4.9.2. 7/2001 Legea, ekainaren 28koa, Langileak hautatu eta Lanpostuak betetzeari buruzkoa.....	1706
8.4.9.3. 9/2001 Legea, irailaren 27koa, Gaztela-Mantxako Logopeden Elkargo Profesionala sortzekoa.....	1707
8.4.9.4. 8/2003 Legea, martxoaren 20koa, Gaztela-Mantxako Mahastiari eta Ardoari buruzkoa	1708
8.4.9.5. 3/2007 Legea, martxoaren 8koa, Gaztela-Mantxako Autonomia Erkidegoko Hezkuntzako Partaidetza Sozialari buruzkoa.....	1709
8.4.9.6. 7/2007 Legea, martxoaren 15ekoa, Gaztela-Mantxako Nekazaritzako Elikagaien Kalitateari buruzkoa	1710
8.4.9.7. 10/2007 Legea, martxoaren 29koa, Gaztela-Mantxako Ikus-entzunezko Hedabideei buruzkoa	1711
8.4.9.8. 5/2010 Legea, ekainaren 24koa, Gaztela-Mantxako Osasun Arloko Eskubide eta Eginbeharrei buruzkoa	1713
8.4.9.9. 7/2010 Legea, uztailaren 20koa, Gaztela-Mantxako Hezkuntzari buruzkoa	1714
8.4.9.10. 12/2010 Legea, azaroaren 18koa, Gaztela-Mantxako Emakumeen eta Gizonen arteko Berdintasunari buruzkoa	1723
8.4.9.11. 14/2010 Legea, abenduaren 16koa, Gaztela-Mantxako Gizarte-zerbitzuei buruzkoa.....	1725
8.4.9.12. 3/2011 Legea, otsailaren 24koa, Gaztela-Mantxako Irakurketa eta Liburutegiari buruzkoa	1726
8.4.9.13. 4/2011 Legea, martxoaren 10ekoa, Gaztela-Mantxako Enplegu Publikoari buruzkoa.....	1727
8.4.9.14. 15/2011 Legea, abenduaren 15ekoa, Ekintzaile, Autonomo eta ETEei buruzkoa.....	1730
8.4.9.15. 8/2013 Legea, azaroaren 21ekoa, Gaztela-Mantxako Tributu-neurriei buruzkoa.....	1731
8.4.9.16. 5/2014 Legea, urriaren 9koa, Gaztela-Mantxako haur eta nerabeei gizarte-babesa eta babes juridikoa emateari buruzkoa.....	1732
8.4.9.17. 7/2014 Legea, azaroaren 13koa, Gaztela-Mantxan Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideak bermatzeari buruzkoa.....	1733
8.4.9.18. 4/2018 Legea, urriaren 8koa, Gaztela-Mantxan Genero-Indarkeriarik Gabeko Sozietate Bat sortzeari buruzkoa	1735
8.4.9.19. 3/2019 Legea, martxoaren 22koa, Gaztela-Mantxako Kontsumitzaileen Estatutuari buruzkoa	1736
8.4.9.20. 8/2019 Legea, abenduaren 13koa, Gaztela-Mantxako Partaidetzari buruzkoa	1739
8.4.9.21. 1/2020 Legea, otsailaren 3koa, Gaztela-Mantxako Hirugarren Sektore Sozialari buruzkoa	1740
8.4.9.22. 5/2022 Legea, maiatzaren 6koa, Gaztela-Mantxako sexu-aniztasunari eta LGTBI eskubideei buruzkoa	1741
8.4.10. Kanarietako Autonomia Erkidegoa.....	1743
8.4.10.1. 9/1986 Legea, abenduaren 11koa, Hezkuntza Sailari kreditu bat transferitzeari buruzkoa.....	1744

8.4.10.2. 2/1987 Legea, martxoaren 30ekoa, Kanarietako Funtzio Publikoari buruzkoa	1745
8.4.10.3. 4/1987 Legea, apirilaren 7koa, Eskola-kontseiluei buruzkoa	1746
8.4.10.4. 9/1994 Legea, uztailaren 20koa, bigarren hezkuntzako, etxebizitzako, ingurumeneko eta turismoko ekintza bereziko plana finantzatzeko transferentzia, gehigarri eta kreditu bereziari buruzkoa	1747
8.4.10.5. 7/1995 Legea, apirilaren 6koa, Turismoaren Antolamenduari buruzkoa.....	1748
8.4.10.6. 8/1995 Legea, apirilaren 6koa, Irisgarritasunari eta Oztopo Fisikoak Ezabatzeari eta Komunikazioari buruzkoa	1750
8.4.10.7. 1/1997 Legea, otsailaren 7koa, Adingabeen Arreta Integralari buruzkoa.....	1752
8.4.10.8. 2/1997 Legea, martxoaren 24koa, Canarias sariari buruzkoa.....	1754
8.4.10.9. 4/1999 Legea, martxoaren 25ekoa, Kanarietako Ondare Historikoari buruzkoa	1755
8.4.10.10. 13/2003 Legea, apirilaren 4koa, Kanarietako Helduen Hezkuntza eta Prestakuntza Iraunkorrari buruzkoa	1756
8.4.10.11. 15/2003 Legea, apirilaren 8koa, Familia-bitartekaritzari buruzkoa	1757
8.4.10.12. 7/2007 Legea, apirilaren 13koa, Kanarietako Gazteriari buruzkoa	1758
8.4.10.13. 2/2008 Legea, maiatzaren 28koa, Kanarietako Poliziaren Kidego Orokorrari buruzkoa	1759
8.4.10.14. 4/2009 Legea, apirilaren 24koa, Garapenerako Nazioarteko Lankidetzari buruzkoa.....	1760
8.4.10.15. 1/2010 Legea, otsailaren 26koa, Kanarietako Emakumeen eta Gizonen berdintasunerakoa.....	1761
8.4.10.16. 4/2012 Legea, ekainaren 25ekoa, Neurri Administratibo eta Fiskalei buruzkoa.....	1765
8.4.10.17. 1/2014 Legea, maiatzaren 15ekoa, egoitza Kanaria Handiko Santa María de Guía-n duen “Universidad Fernando Pessoa-Canarias (UFP-C)” unibertsitate pribatua aitortzekoa.....	1766
8.4.10.18. 12/2014 Legea, abenduaren 26koa, Gardentasunari eta Informazio Publikoak eskuratzeari buruzkoa	1767
8.4.10.19. 13/2014 Legea, abenduaren 26koa, Kanarietako Autonomia Erkidegoko Irrati eta Telebista Publikoei buruzkoa	1768
8.4.10.20. 4/2017 Legea, uztailaren 13koa, Kanarietako Lurzoruari eta Naturagune Babestuei buruzkoa.....	1769
8.4.10.21. 3/2018 Legea, urriaren 9koa, Kanarietako Logopeden Elkargo Profesionala sortzekoa	1770
8.4.10.22. 1/2018 Lege Organikoa, azaroaren 5ekoa, Kanarietako Autonomia Estatutua erreformatzekoa.....	1771
8.4.10.23. 5/2019 Legea, apirilaren 9koa, Kanarietako Irakurketa eta Liburutegiei buruzkoa	1773
8.4.10.24. 6/2019 Legea, apirilaren 9koa, Nekazaritzako Elikagaien Kalitateari buruzkoa	1776
8.4.10.25. 9/2019 Legea, apirilaren 9koa, “Hesperideen Unibertsitatea” unibertsitate pribatua aitortzekoa.....	1777
8.4.10.26. 11/2019 Legea, apirilaren 25ekoa, Kanarietako Kultura Ondareari buruzkoa.....	1778
8.4.10.27. 7/2020 Legea, abenduaren 29koa, Kanarietako Autonomia Erkidegoaren 2021erako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa.....	1782
8.4.10.28. 2/2021 Legea, ekainaren 7koa, gizarte-berdintasunari eta genero-identitateagatik, genero-adierazpenagatik eta ezaugarri sexualengatik ez diskriminatzei buruzkoa.....	1783
8.4.10.29. 6/2021 Legea, abenduaren 28koa, Kanarietako Autonomia Erkidegoaren 2022rako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa.....	1785
8.4.10.30. 2/2022 Legea, ekainaren 6koa, Kanarietan osasun-alertaren araubide juridikoa eta COVID-19aren pandemia kontrolatzeko eta kudeatzeko neurriak ezartzen dituen.....	1787
8.4.10.31. 5/2022 Legea, abenduaren 19koa, Herritartasunaren Kanariar Errentarena	1788
8.4.10.32. 6/2022 Legea, abenduaren 27koa, Kanarietako Klima Aldaketarena eta Trantsizio Energetikoarena	1789
8.4.10.33. 7/2022 Legea, abenduaren 28koa, Kanarietako Autonomia Erkidegoaren 2023rako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa.....	1790
8.4.10.34. 1/2023 Legea, martxoaren 1ekoa, Kanarietako Kulturaren Sistema Publikoari buruzkoa.....	1792

8.4.10.35. 2/2023 Legea, martxoaren 1ekoa, Kanarietako Gazte-politikei buruzkoa.....	1794
8.4.10.36. Kanarietako Parlamentuaren Erregelamenduaren Erreforma, 2023ko martxoaren 29koa.....	1795
8.4.11. Kantabriako Autonomia Erkidegoa.....	1797
8.4.11.1. 4/1993 Legea, martxoaren 10ekoa, Funtzio Publikoari buruzkoa.....	1798
8.4.11.2. 11/1998 Legea, urriaren 13koa, Kantabriako Kultura Ondareari buruzkoa.....	1799
8.4.11.3. 5/1999 Legea, martxoaren 24koa, Kantabriako Turismoaren Antolamenduari buruzkoa.....	1800
8.4.11.4. 3/2001 Legea, irailaren 25ekoa, Kantabriako Liburutegiei buruzkoa.....	1800
8.4.11.5. 3/2004 Legea, urriaren 7koa, Kantabriako Logopeden Elkargo Profesionala sortzekoa.....	1802
8.4.11.6. 1/2006 Legea, martxoaren 7koa, Kontsumitzaile eta Erabiltzaileak defendatzeari buruzkoa.....	1803
8.4.11.7. 2/2007 Legea, martxoaren 27koa, Gizarte-eskubide eta -zerbitzuei buruzkoa.....	1804
8.4.11.8. 4/2007 Legea, apirilaren 4koa, Kantabriako Autonomia Erkidegoaren Nazioarteko Lankidetzari buruzkoa.....	1805
8.4.11.9. 6/2008 Legea, abenduaren 26koa, Kantabriako Hezkuntzari buruzkoa.....	1806
8.4.11.10. 8/2010 Legea, abenduaren 23koa, Haurren eta Nerabeen Eskubideak eta Haiei Arreta emateari buruzkoa.....	1813
8.4.11.11. 1/2011 Legea, martxoaren 28koa, Kantabriako Autonomia Erkidegoko Bitartekaritzari buruzkoa.....	1815
8.4.11.12. 1/2018 Legea, martxoaren 21ekoa, Jarduera Publikoaren Gardentasunari buruzkoa.....	1816
8.4.11.13. 9/2018 Legea, abenduaren 21ekoa, Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideak bermatzeari buruzkoa.....	1817
8.4.11.14. 2/2019 Legea, martxoaren 7koa, Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eraginkorrerakoa.....	1824
8.4.11.15. 8/2020 Legea, azaroaren 11koa, lesbiana, gay, trans, transgenero, bisexual eta intersexualen eskubideak bermatu, eta sexu-orientazioagatik eta genero-identitateagatik diskriminaziorik ez egiteari buruzkoa.....	1827
8.4.11.16. 12/2020 Legea, abenduaren 28koa, Neurri Fiskal eta Administratiboei buruzkoa.....	1828
8.4.11.17. 11/2021 Legea, abenduaren 23koa, Neurri Fiskal eta Administratiboei buruzkoa.....	1829
8.4.12. Kataluniako Autonomia Erkidegoa.....	1830
8.4.12.1. 20/1985 Legea, uztailaren 25ekoa, mendekotasuna sor dezaketen substantzien arloko prebentzioari eta laguntzari buruzkoa.....	1831
8.4.12.2. 4/1987 Legea, martxoaren 24koa, Kataluniako Administrazio Publikoaren Eskolak arautzen dituen.....	1832
8.4.12.3. 20/1987 Legea, azaroaren 12koa, Letra Katalanen Instituzioa deritzon Erakunde Autonomoa sortzen duena.....	1833
8.4.12.4. 1/1989 Legea, otsailaren 16koa, Ikaskuntza Mediterraneoen Institutu Katalana sortzekoa.....	1838
8.4.12.5. 9/1990 Legea, maiatzaren 16koa, Kataluniako Generalitatearen, haren erakunde autonomoen eta Gizarte Segurantzako erakunde kudeatzaileen 1990erako aurrekontuei buruzkoa.....	1842
8.4.12.6. 15/1990 Legea, uztailaren 9koa, Antolamendu Sanitarioari buruzkoa.....	1843
8.4.12.7. 3/1991 Legea, martxoaren 18koa, Helduen Prestakuntzari buruzkoa.....	1844
8.4.12.8. 8/1991 Legea, maiatzaren 3koa, Ikaskuntza Katalanen Institutuaren Hizkuntza-agintaritzari buruzkoa.....	1845
8.4.12.9. 16/1991 Legea, uztailaren 10ekoa, Udaltzaingoei buruzkoa.....	1847
8.4.12.10. 32/1991 Legea, abenduaren 24koa, Kataluniako Generalitatearen 1992. urterako aurrekontuei buruzkoa.....	1848
8.4.12.11. 4/1993 Legea, martxoaren 18koa, Kataluniako Liburutegi-sistemari buruzkoa.....	1849
8.4.12.12. 9/1993 Legea, irailaren 30ekoa, Kataluniako Kultura-ondareari buruzkoa.....	1851
8.4.12.13. 5/1994 Legea, maiatzaren 4koa, Kataluniako Suteak Prebenitzeko eta Itzaltzeko eta Salbamenduetarako Zerbitzua arautzen duena.....	1852

8.4.12.14. 10/1994, Legea, uztailearen 11koa, Generalitateko "Mossos d'Esquadra" Poliziari buruzkoa.....	1853
8.4.12.15. 3/1995 Legea, apirilaren 6koa, "Universitat Oberta de Catalunya" aitortzekoa.....	1855
8.4.12.16. 8/1996 Legea, uztailearen 5koa, Kable Bidez Banatutako Ikus-entzunezko Programazioa arautzen duena.....	1856
8.4.12.17. 17/1996 Legea, abenduaren 27koa, Ondare-prestazio Publikoak diren Prezio Publikoak finkatzen dituen.....	1858
8.4.12.18. 1/1998 Legea, urtarrilaren 7koa, Hizkuntza Politikari buruzkoa	1859
8.4.12.19. 2/1998 Legea, otsailaren 19koa, Kataluniako Logopeden Elkargoa sortzekoa	1878
8.4.12.20. 22/1998 Legea, abenduaren 30ekoa, Bartzelonako Udal Gutunari buruzkoa.....	1879
8.4.12.21. 2/2000 Legea, maiatzaren 4koa, Kataluniako Ikus-entzunezkoen Kontseiluari buruzkoa.....	1880
8.4.12.22. 9/2000 Legea, uztailearen 7koa, Kataluniako Publizitate Dinamikoa arautzen duena	1881
8.4.12.23. 15/2000 Legea, abenduaren 29koa, Neurri Fiskal eta Administratiboei buruzkoa	1882
8.4.12.24. 20/2000 Legea, abenduaren 29koa, Kultura Industrien Kataluniako Institutua sortzekoa.....	1883
8.4.12.25. 21/2001 Legea, abenduaren 28koa, Neurri Fiskal eta Administratiboei buruzkoa	1884
8.4.12.26. 26/2001 Legea, abenduaren 31koa, Garapenerako Lankidetzari buruzkoa	1887
8.4.12.27. 27/2001 Legea, abenduaren 31koa, Gazte-justiziari buruzkoa.....	1888
8.4.12.28. 14/2002 Legea, ekainaren 27koa, Kataluniako Merkataritza, Industria eta Nabigazioko Ganbera Ofizialei eta Ganberen Kontseilu Nagusiar buruzkoa	1889
8.4.12.29. 31/2002 Legea, abenduaren 30ekoa, Neurri Fiskal eta Administratiboei buruzkoa.....	1890
8.4.12.30. 1/2003 Legea, otsailaren 19koa, Kataluniako Unibertsitatei buruzkoa.....	1891
8.4.12.31. 7/2003 Legea, apirilaren 25ekoa, Osasunaren Babesari buruzkoa	1894
8.4.12.32. 14/2003 Legea, ekainaren 13koa, Nekazaritzako Elikagaien Kalitateari buruzkoa	1895
8.4.12.33. 17/2003 Legea, uztailearen 4koa, Landa-agenteen Kidegoari buruzkoa.....	1896
8.4.12.34. 18/2003 Legea, uztailearen 4koa, Familiei laguntzeari buruzkoa	1897
8.4.12.35. 19/2003 Legea, uztailearen 4koa, Taxiari buruzkoa.....	1898
8.4.12.36. 7/2004 Legea, uztailearen 16koa, Neurri Fiskal eta Administratiboei buruzkoa	1899
8.4.12.37. Kataluniako Parlamentuaren Erregelamendua, Parlamentuaren Osoko Bilkurak 2005eko abenduaren 22an onetsia.....	1900
8.4.12.38. 9/2004 Legea, abenduaren 24koa, Kataluniako Kontsumo Agentzia sortzekoa	1902
8.4.12.39. 21/2005 Legea, abenduaren 29koa, Neurri Finantzarioei buruzkoa.....	1903
8.4.12.40. 22/2005 Legea, abenduaren 29koa, Kataluniako Ikus-entzunezkoen Komunikazioari buruzkoa.....	1904
8.4.12.41. 5/2006 Legea, maiatzaren 10ekoa, Kataluniako Kode Zibilaren bosgarren liburuko eskubide errealei buruzkoa	1910
8.4.12.42. 7/2006 Legea, maiatzaren 31koa, Tituludun Lanbideei eta Elkargo Profesionalei buruzkoa	1911
8.4.12.43. 6/2006 Lege Organikoa, uztailearen 19koa, Kataluniako Autonomia Estatutua erreformatzekoa	1912
8.4.12.44. 2/2007 Legea, ekainaren 5koa, Kataluniako Generalitateko Aldizkari Ofizialari buruzkoa.....	1918
8.4.12.45. 8/2007 Legea, uztailearen 30ekoa, Kataluniako Osasun Institutuari buruzkoa	1919
8.4.12.46. 9/2007 Legea, uztailearen 30ekoa, Katalunia 112 Larrialdiko Deiak Artatzeko eta Kudeatzeko Zentroari buruzkoa	1920
8.4.12.47. 11/2007 Legea, urriaren 11koa, Kataluniako Ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioari buruzkoa	1921
8.4.12.48. 12/2007 Legea, urriaren 11koa, Gizarte-zerbitzuei buruzkoa	1922
8.4.12.49. 13/2007 Legea, urriaren 31koa, Memorial Demokratikoari buruzkoa	1923
8.4.12.50. 15/2007 Legea, abenduaren 5koa, Kataluniako Turismo Agentziari buruzkoa	1924

8.4.12.51. 4/2008 Legea, apirilaren 24koa, Kataluniako Kode Zibilaren pertsona juridikoei buruzko hirugarren liburuari buruzkoa.....	1925
8.4.12.52. 5/2008 Legea, apirilaren 24koa, Emakumeek Indarkeria Matxista erazteko duten Eskubideari buruzkoa.....	1926
8.4.12.53. 6/2008 Legea, maiatzaren 13koa, Kulturaren eta Arteen Kontseilu Nazionalari buruzkoa	1927
8.4.12.54. 3/2008 Legegintzako Dekretua, ekainaren 25koa, Kataluniako Generalitateen Tasa eta Prezio Publikoei buruzko Legearen testuategina onesten duena.....	1928
8.4.12.55. 10/2008 Legea, uztailaren 10ekoa, Kataluniako Kode Zibilaren oinordetzei buruzko laugarren liburuari buruzkoa.....	1934
8.4.12.56. 16/2008 Legea, abenduaren 23koa, Neurri Fiskal eta Finantzarioei buruzkoa.....	1936
8.4.12.57. 18/2008 Legea, abenduaren 23koa, Hornidura Elektrokoaren Bermeari eta Kalitateari buruzkoa	1937
8.4.12.58. 1/2009 Legea, otsailaren 12koa, Kataluniako Lehiaren Agintaritzari buruzkoa.....	1938
8.4.12.59. 12/2009 Legea, uztailaren 10ekoa, Hezkuntzari buruzkoa	1939
8.4.12.60. 16/2009 Legea, uztailaren 22koa, Gurtza Zentroei buruzkoa	1952
8.4.12.61. 1/2009 Legegintzako Dekretua, uztailaren 21ekoa, Hondakinak arautzen dituen Legearen testuategina onesten duena.....	1953
8.4.12.62. 2/2009 Legegintzako Dekretua, abuztuaren 25koa, Errepideei buruzko Legearen testuategina onesten duena.....	1954
8.4.12.63. 19/2009 Legea, azaroaren 26koa, Laguntza-txakurrak dituzten Pertsonen Ingurunerako Irispedeari buruzkoa.....	1955
8.4.12.64. 24/2009 Legea, abenduaren 23koa, <i>Sindic de Greuges</i> i buruzkoa	1956
8.4.12.65. 10/2010 Legea, maiatzaren 7koa, Etorrinak eta Kataluniara Itzulitakoak hartzeari buruzkoa	1957
8.4.12.66. 14/2010 Legea, maiatzaren 27koa, Haur eta Nerabeen Eskubide eta Aukerei buruzkoa	1961
8.4.12.67. 17/2010 Legea, ekainaren 3koa, Zeinu-hizkuntza Katalanari buruzkoa	1963
8.4.12.68. 20/2010 Legea, uztailaren 7koa, Zinemari buruzkoa	1971
8.4.12.69. 22/2010 Legea, uztailaren 20koa, Kataluniako Kontsumo Kodeari buruzkoa.....	1978
8.4.12.70. 25/2010 Legea, uztailaren 29koa, Kataluniako Kode Zibilaren bigarren liburuari buruzkoa (liburu hori pertsonari eta familiarari buruzkoa da).....	1983
8.4.12.71. 26/2010 Legea, abuztuaren 3koa, Kataluniako Administrazio Publikoen Araubide Juridiko eta Prozedurari buruzkoa.....	1984
8.4.12.72. 29/2010 Legea, abuztuaren 3koa, Kataluniako Sektore Publikoan Bitarteko Elektronikoak erabiltzeari buruzkoa.....	1985
8.4.12.73. 33/2010 Legea, urriaren 1ekoa, Gazte-politikei buruzkoa.....	1986
8.4.12.74. 35/2010 Legea, urriaren 1ekoa, Okzitanierari, Aranen Aranera Denari, buruzkoa.....	1987
8.4.12.75. 11/2014 Legea, urriaren 10ekoa, lesbianen, gayen, transexualen, bisexualen eta intersexualen eskubideak bermatu, eta homofobia, bifobia eta transfobia errotik kentzeari buruzkoa.....	2003
8.4.12.76. 13/2014 Legea, urriaren 30ekoa, Irisgarritasunari buruzkoa.....	2004
8.4.12.77. 16/2014 Legea, abenduaren 4koa, Kanpo-ekintzari eta Europar Batasunarekiko Harremaniari buruzkoa	2009
8.4.12.78. 1/2015 Legea, otsailaren 5koa, Arango Araubide Bereziari buruzkoa	2011
8.4.12.79. 10/2015 Legea, ekainaren 19koa, Lanbide-heziketa eta -kualifikazioei buruzkoa.....	2016
8.4.12.80. 12/2015 Legea, uztailaren 9koa, Kooperatibei buruzkoa.....	2017
8.4.12.81. 17/2015 Legea, uztailaren 21ekoa, Emakumeen eta Gizonen berdintasun eraginkorrari buruzkoa	2018
8.4.12.82. 5/2016 Legea, abenduaren 23koa, Kataluniako 2017-2020 Estatistika Planari buruzkoa eta Kataluniako Estatistikari buruzko 23/1998 Legea aldatzekoa.....	2021
8.4.12.83. 8/2017 Legea, ekainaren 15ekoa, Kanpoko Erkidego Katalanari buruzkoa.....	2022

8.4.12.84. 9/2017 Legea, ekainaren 27koa, Kataluniako Osasun Zerbitzuaren bidez funts publikoen kargura osasun-laguntza unibertsal bihurtzeari buruzkoa	2025
8.4.12.85. 18/2017 Legea, abuztuaren 1ekoa, Merkataritza, Zerbitzu eta Azokei buruzkoa.....	2026
8.4.12.86. 7/2019 Legea, azaroaren 14koa, Kataluniako Ikus-entzunezkoen Kontseiluaren 2/2000 Legea eta Kataluniako Ikus-entzunezkoen Korporazioaren 11/2007 Legea aldatzekoa.....	2027
8.4.12.87. 17/2020 Legea, abenduaren 22koa, Emakumeek Indarkeria Matxista erazteko duten Eskubideari buruzko 5/2008 Legea aldatzekoa.....	2028
8.4.12.88. 19/2020 Legea, abenduaren 30ekoa, Tratu-berdintasunari eta Diskriminaziorik Ezari buruzkoa.....	2029
8.4.12.89. 2/2021 Legea, urtarrilaren 27koa, neurri fiskalak, finantzarioak, administratiboak eta sektore publikoko neurriei buruzkoa.....	2031
8.4.12.90. 8/2022 Legea, ekainaren 9koa, unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzan hizkuntza ofizialak erabiltzeari eta ikasteari buruzkoa.....	2033
8.4.12.91. 9/2022 Legea, abenduaren 21ekoa, Zientziari buruzkoa.....	2036
8.4.12.92. 3/2023 Legea, martxoaren 16koa, 2023rako neurri fiskalak, finantzarioak, administratiboak eta sektore publikoko neurriei buruzkoa.....	2037
8.4.12.93. 5/2023 Legea, apirilaren 5ekoa, Eskautismoa onartzeari buruzkoa.....	2039
8.4.12.94. 6/2023 Legea, maiatzaren 3koa, zeinaren bidez aldatzen baita 8/2022 Legea, ekainaren 9koa, unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzan hizkuntza ofizialak erabiltzeari eta ikasteari buruzkoa	2041
8.4.12.95. 11/2023 Legea, abenduaren 27koa, Asoziazionismoa sustatzekoa.....	2044
8.4.13. Madrilgo Autonomia Erkidegoa	2047
8.4.13.1. 11/1998 Legea, uztailaren 9koa, Madrilgo Erkidegoko Kontsumitzaileak babesteari buruzkoa.....	2048
8.4.13.2. 5/2003 Legea, martxoaren 20koa, Madrilgo Erkidegoko Hondakinei buruzkoa	2049
8.4.13.3. 1/2010 Legegintzako Dekretua, urriaren 21ekoa, Gobernu Kontseiluarena, zeinaren bidez onesten baita Estatuak lagatako tributuen arloan Madrilgo Erkidegoak emandako lege-xedapenen testu bategina.....	2050
8.4.13.4. 6/2016 Legea, azaroaren 24koa, Madrilgo Erkidegoan Kirolaren Lanbideetan Egikaritzea antolatzeari buruzkoa	2051
8.4.13.5. 1/2022 Legea, otsailaren 10ekoa, Nagusia, Madrilgo Erkidegoko Hezkuntza Aukeratzeko Askatasunari buruzkoa	2052
8.4.13.6. 13/2022 Legea, abenduaren 21ekoa, Madrilgo Erkidegoko Farmazia-arretari buruzkoa.....	2055
8.4.13.7. 4/2023 Legea, martxoaren 22koa, Madrilgo Erkidegoko Haur eta Nerabeen Eskubideei, Bermeei eta Babes Integralari buruzkoa.....	2056
8.4.13.8. 7/2023 Legea, martxoaren 30ekoa, Madrilgo Erkidegoko Liburu, Irakurketa eta Ondare Bibliografikoarena	2060
8.4.13.9. 10/2023 Legea, apirilaren 12koa, zeinaren bidez aldatzen baita Estatuak lagatako tributuen arloan Madrilgo Erkidegoak emandako lege-xedapenen testu bategina —urriaren 21eko 1/2010 Legegintzako Dekretuaren bidez onetsia—, betiere pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren eremuko kenkari autonomikoak zabaltzeko.....	2062
8.4.14. Murtziako Autonomia Erkidegoa.....	2064
8.4.14.1. 6/1998 Legea, martxoaren 13koa, Murtziako Erregioko Eskola-kontseiluei buruzkoa.....	2065
8.4.14.2. 1/2004 Legegintzako Dekretua, uztailaren 9koa, Tasa, Prezio Publiko eta Kontribuzio Bereziei buruzko Legearen testu bategina onesten duena.....	2066
8.4.14.3. 2/2005 Legea, martxoaren 11koa, Murtziako Erregioko Akademiei buruzkoa	2068
8.4.14.4. 8/2005 Legea, abenduaren 14koa, Murtziako Erregioko Eraikuntzaren Kalitateari buruzkoa.....	2069
8.4.14.5. 6/2007 Legea, apirilaren 4koa, Murtziako Erregioko Gazteriari buruzkoa.....	2070
8.4.14.6. 7/2007 Legea, apirilaren 4koa, Murtziako Erregioko emakumeen eta gizonen berdintasunerakoa eta genero-indarkeriaren aurka babestekoa	2071

8.4.14.7. 3/2009 Legea, maiatzaren 11koa, Murtziako Erregioko Osasun-sistemaren Erabiltzaileen Eskubide eta Eginbeharrei buruzkoa.....	2073
8.4.14.8. 12/2013 Legea, abenduaren 20koa, Murtziako Erregioko Turismoari buruzkoa	2074
8.4.14.9. 1/2014 Legea, martxoaren 13koa, Murtziako Erregioko Artisautzari buruzkoa	2075
8.4.14.10. 3/2014 Legea, uztailaren 2koa, Murtziako Erregioko Salmenta Ibiltariari edo Ez-sedentarioari buruzkoa	2076
8.4.14.11. 12/2014 Legea, abenduaren 16koa, Murtziako Erregioko Autonomia Erkidegoko gardentasun eta herritarren parte-hartzeari buruzkoa	2077
8.4.14.12. 8/2015 Legea, martxoaren 24koa, Murtziako Erregioko Jarduera Fisiko eta Kirolari buruzkoa.....	2078
8.4.14.13. 8/2016 Legea, maiatzaren 27koa, Murtziako Erregioko Autonomia Erkidegoko lesbianen, gayen, bisexualen, transexualen, transgeneroen eta intersexualen berdintasun sozialari buruzkoa, eta sexu-orientazioaren zein genero-identitatearen ondoriozko diskriminazioaren aurkako politika publikoei buruzkoa	2079
8.4.14.14. 4/2017 Legea, ekainaren 27koa, Murtziako Erregioko Irisgarritasun Unibertsalari buruzkoa.....	2081
8.4.14.15. 5/2018 Legea, maiatzaren 28koa, Murtziako Erregioko Kriminologiaren Elkargo Profesionala sortzekoa.....	2083
8.4.14.16. 10/2018 Legea, azaroaren 9koa, kalitateko enplegu egonkorra sortzeko erregioko eredu ekonomikoaren eraldaketa bizkortzeari buruzkoa.....	2084
8.4.14.17. 13/2018 Legea, azaroaren 29koa, Murtziako Erregioko Autonomia Erkidegoko gardentasun eta publizitate instituzionalari buruzkoa	2085
8.4.14.18. Murtziako Erregioko Batzarraren Erregelamendua, 2019ko martxoaren 7koa	2086
8.4.14.19. 1/2021 Legea, ekainaren 23koa, Murtziako Erregioko Autonomia Erkidegoaren 2021erako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa	2087
8.4.14.20. 3/2021 Legea, uztailaren 29koa, Murtziako Erregioko Gizarte-zerbitzuei buruzkoa.....	2089
8.4.14.21. 1/2022 Legea, urtarrilaren 24koa, Murtziako Erregioko Autonomia Erkidegoaren 2022rako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa	2090
8.4.14.22. 4/2022 Legea, ekainaren 16koa, Murtziako Erregioko mezenasgoarena eta Murtziako Erregioan lagatako tributuen arloan indarrean dauden lege-xedapenen testu bategina onesten duen azaroaren 5eko 1/2010 Legegintzako Dekretua aldatzekoa.....	2091
8.4.14.23. 12/2022 Legea, abenduaren 30ekoa, Murtziako Erregioko Autonomia Erkidegoaren 2023rako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa	2092
8.4.14.24. 3/2023 Legea, apirilaren 5ekoa, Murtziako Erregioko Gazteriari buruzkoa	2093
8.4.15. Valentziako Autonomia Erkidegoa	2095
8.4.15.1. 4/1983 Legea, azaroaren 23koa, Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzkoa.....	2096
8.4.15.2. 3/1984 Legea, ekainaren 6koa, RTVEk Valentziako Erkidegoan duen Aholku Batzordea sortu eta arautzekoa.....	2110
8.4.15.3. 8/1984 Legea, abenduaren 4koa, Valentziako Erkidegoaren Ikurrak eta Horien Erabilera arautzen duena	2111
8.4.15.4. 13/1997 Legea, abenduaren 23koa, pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren eta lagatako gainerako tributuen tarte autonomikoa arautzen duena.....	2112
8.4.15.5. 7/1998 Legea, irailaren 16koa, Hizkuntzaren Valentziako Akademia sortzekoa	2113
8.4.15.6. 3/2002 Legea, ekainaren 13koa, Liburuari buruzkoa.....	2126
8.4.15.7. 1/2006 Lege Organikoa, apirilaren 10ekoa, 5/1982 Lege Organikoa, uztailaren 1ekoa, Valentziako Erkidegoaren Autonomia Estatutuarena, erreformatzekoa	2128
8.4.15.8. Valentziako Gorteen Erregelamendua, 2006ko abenduaren 18koa	2132
8.4.15.9. 4/2007 Legea, otsailaren 9koa, Valentziako Unibertsitate-sistema koordinatzeari buruzkoa.....	2134
8.4.15.10. 8/2010 Legea, ekainaren 23koa, Valentziako Erkidegoko Toki-arubideari buruzkoa	2135
8.4.15.11. 3/2014 Legea, uztailaren 11koa, Generalitatena, Valentziako Erkidegoko Abeltzari buruzkoa	2138

8.4.15.12. 12/2015 Legea, abenduaren 29koa, Generalitaten titulartasuneko eremu autonomikoko irrtati- eta telebista-zerbitzua berreskuratzeari buruzkoa	2139
8.4.15.13. 6/2016 Legea, uztailaren 15ekoa, Generalitaten Titulartasuneko Eremu Autonomikoko Irrati- eta Telebista-zerbitzuari buruzkoa.....	2142
8.4.15.14. 10/2017 Legea, maiatzaren 11koa, Gorteen aurreko Legegintzako Herri Ekimena arautzen duena .	2146
8.4.15.15. 13/2017 Legea, azaroaren 8koa, Valentziako Erkidegoko Taxiari buruzkoa.....	2147
8.4.15.16. 4/2018 Legea, otsailaren 21ekoa, Valentziako Hezkuntza-sisteman Eleaniztasuna arautu eta sustatzeari buruzkoa	2148
8.4.15.17. 12/2018 Legea, maiatzaren 24koa, Herritarren intereserako publizitate instituzionalari eta azpiegitura publikoen kontzepzio kolektiboari buruzkoa	2165
8.4.15.18. 15/2018 Legea, ekainaren 7koa, Valentziako Erkidegoko Turismo, Aisialdi eta Abegikortasunari buruzkoa	2166
8.4.15.19. 3/2019 Legea, otsailaren 18koa, Valentziako Erkidegoko Gizarte-zerbitzu Inklusiboari buruzkoa...	2170
8.4.15.20. 1/2019 Legegintzako Dekretua, abenduaren 13koa, Kontseiluarena, Valentziako Erkidegoko Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Estatutuaren Legearen testu bategina onesten duena.....	2171
8.4.15.21. 2/2020 Legea, abenduaren 2koa, Informazio Geografikoari eta Valentziako Institutu Kartografikoari buruzkoa	2175
8.4.15.22. 3/2020 Legea, abenduaren 30ekoa, Generalitaten 2021eko neurri fiskalei, administrazio- eta finantza-kudeaketari eta antolaketari buruzkoa	2177
8.4.15.23. 4/2020 Legea, abenduaren 30ekoa, Generalitaten 2021erako Aurrekontuei buruzkoa	2179
8.4.15.24. 2/2021 Legea, martxoaren 26koa, Valentziako Erkidegoko <i>Síndic de Greuges</i> buruzkoa.....	2180
8.4.15.25. 4/2021 Legea, apirilaren 16koa, Valentziako Funtzio Publikoari buruzkoa	2182
8.4.15.26. 7/2021 Legea, abenduaren 29koa, Generalitaten 2022ko neurri fiskalei, administrazio- eta finantza-kudeaketako neurriei eta antolaketa-neurriei buruzkoa	2188
8.4.15.27. 8/2021 Legea, abenduaren 30ekoa, Generalitaten 2022rako Aurrekontuei buruzkoa.....	2191
8.4.15.28. 1/2022 Legea, apirilaren 13koa, Valentziako Erkidegoko Gardentasunari eta Gobernu Onari buruzkoa	2193
8.4.15.29. 4/2022 Legea, azaroaren 18koa, Valldignako Andre Mariaren Errege Monasterioari buruzkoa	2195
8.4.15.30. 8/2022 Legea, abenduaren 29koa, Generalitateko neurri fiskalei, administrazio- eta finantza-kudeaketako neurriei eta antolaketa-neurriei buruzkoa	2196
8.4.15.31. 9/2022 Legea, abenduaren 30ekoa, Generalitaten 2023rako Aurrekontuei buruzkoa.....	2203
8.4.15.32. 4/2023 Legea, apirilaren 13koa, Valentziako Erkidegoko herritarren parte-hartzeari eta asoziazionismoa sustatzeari buruzkoa	2205
8.4.15.33. 5/2023 Legea, apirilaren 13koa, Valentziako Erkidegoko despopulazioaren aurkako eta lurralde-ekitatearen aldeko neurriei buruzko integrala.....	2207
9. Frantziako Errepublika.....	2209
9.I. Kodeak.....	2210
9.I.1. Aduanen Kodea.....	2211
9.I.2. Aseguruen Kodea.....	2212
9.I.3. Atzerritarren Sarrera eta Egonaldiaren eta Asilo-eskubidearen Kodea	2214
9.I.4. Barne Segurtasunaren Kodea	2227
9.I.5. Defentsaren Kodea.....	2228
9.I.6. Diruaren eta Finantzen Kodea.....	2229
9.I.7. Garraioen Kodea.....	2239
9.I.8. Gizarte-ekintzaren eta Familiaren Kodea.....	2246

9.I.9. Gizarte Segurantzaren Kodea.....	2248
9.I.10. Herritarren eta Administrazioaren arteko Harremanen Kodea.....	2251
9.I.11. Hezkuntzaren Kodea.....	2252
9.I.12. Ikerketaren Kodea.....	2266
9.I.13. Ingurumenaren Kodea.....	2267
9.I.14. Jabetza Intelektualaren Kodea.....	2269
9.I.15. Justizia Militarren Kodea (berria).....	2273
9.I.16. Kirolaren Kodea.....	2276
9.I.17. Kode Zibila.....	2277
9.I.18. Kontsumoaren Kodea.....	2280
9.I.19. Lanaren Kodea.....	2284
9.I.20. Lurralde-kolektibitateen Kode Orokorra.....	2294
9.I.21. Mayotteko Aduanen Kodea.....	2301
9.I.22. Meatzaritza Kodea (berria).....	2302
9.I.23. Merkataritza Kodea.....	2303
9.I.24. Mutualitatearen Kodea.....	2307
9.I.25. Nekazaritzaren eta Itsas Arrantzaren Kodea.....	2309
9.I.26. Osasun Publikoaren Kodea.....	2311
9.I.27. Ondarearen Kodea.....	2336
9.I.28. Posta eta Komunikazio Elektronikoen Kodea.....	2338
9.I.29. Prozedura Zibilaren Kodea.....	2340
9.I.30. Turismoaren Kodea.....	2346
9.I.31. Zerbitzu Nazionalaren Kodea.....	2347
9.I.32. Zerga Prozeduren Liburua.....	2349
9.I.33. Zergen Kode Orokorra.....	2350
9.I.34. Zergen Kode Orokorra (2. eranskina).....	2357
9.I.35. Zergen Kode Orokorra (3. eranskina).....	2360
9.I.36. Zigor Kodea.....	2366
9.I.37. Zigor Prozeduraren Kodea.....	2368
9.I.38. Zinemaren eta Animazioaren Kodea.....	2398
9.2. Gainerako lege-testuak.....	2399
9.2.1. Gizakiaren eta Herritarraren Eskubideei buruzko Adierazpena (1789).....	2400
9.2.2. 1924ko ekainaren Ieko Legea, Rhin Behereko, Rhin Garaiko eta Moselako departamenduetan legeria zibil frantsesa indarrean jartzen duena.....	2401
9.2.3. 1924ko ekainaren Ieko Legea, Rhin Behereko, Rhin Garaiko eta Moselako departamenduetan merkataritza-arloko lege frantsesak indarrean jartzen dituena.....	2402
9.2.4. 46-942 Legea, 1946ko maiatzaren 7koa, Topografo Adituen Elkargoa eratzen duena.....	2403
9.2.5. 46-2196 Legea, 1946ko urriaren 11koa, Liburuaren Zentro Nazionala eratzen duena.....	2404
9.2.6. 51-46 Legea, 1951ko urtarrilaren 11koa, Tokian Tokiko Hizkuntzei eta Dialektoei buruzkoa (<i>Deixonne legea</i>).....	2405
9.2.7. 52-1322 Legea, 1952ko abenduaren 15ekoa, itsasoz haraindiko Frantziako ministerioen mendekoak diren lurraldeetarako eta lurralde elkartuetarako lan-kode bat eratzen duena.....	2407

9.2.8. Frantziako Errepublikaren 1958ko urriaren 4ko Konstituzioa	2410
9.2.9. Frantziako Senatuaren Erregelamendua, 1959ko ekainaren 25koa.....	2411
9.2.10. Frantziako Batzar Nazionalaren Erregelamendua, 1959ko uztailearen 24koa.....	2412
9.2.11. 71-1130 Legea, 1971ko abenduaren 31koa, zenbait lanbide judizial eta juridikoren gaineko aldaketak egiten dituen.....	2413
9.2.12. 72-659 Legea, 1972ko uztailearen 13koa, Nazioarteko Ebaluazio Teknikoari buruzkoa	2416
9.2.13. 72-964 Legea, 1972ko urriaren 25koa, nazionalitate frantsesa eskuratzeko, berreskuratzeko edo haren aitortzea jasotzen duten pertsonen izen-deiturak frantsesetara buruzkoa.....	2417
9.2.14. 78-1184 Legea, 1978ko abenduaren 20koa, gaztelaniazko eskola-liburuak Frantziara inportatzeari buruz Frantziako Errepublikako eta Espainiako Erresumako gobernuen arteko 1977ko uztailearen 7ko gutun-trukea onesteko baimena ematen duena	2418
9.2.15. 82-610 Legea, 1982ko uztailearen 15koa, Frantziako ikerketa eta garapen teknologikoaren orientazioari eta programazioari buruzkoa	2419
9.2.16. 83-520 Legea, 1983ko ekainaren 27koa, Zigor Kodea, Zigor Prozeduraren Kodea eta legezko zenbait xedapen itsasoz harandiko lurraldeetan aplikagarri bihurtzen dituen.....	2420
9.2.17. 84-594 Legea, 1984ko uztailearen 12koa, lurralde-mailako funtzio publikoko agenteen prestakuntzari buruzkoa eta lurralde-mailako funtzio publikoaren estatutu-xedapenak ematen dituen 1984ko urtarrilaren 26ko 84-53 Legea osatzen duena	2421
9.2.18. 85-695 Legea, 1985eko uztailearen 11koa, Ekonomiaren eta Finantzen Alorretako Zenbait Xedapen ematen dituen.....	2422
9.2.19. 85-1376 Legea, 1985eko abenduaren 23koa, Ikerketa eta Garapen Teknologikoari buruzkoa.....	2423
9.2.20. 86-845 Legea, 1986ko uztailearen 17koa, Polinesia Frantseseko lan-arloko zuzenbidearen printzipio orokorrei buruzkoa eta lan-arloko ikuskatzailatzen eta auzitegien antolaketari eta funtzionamenduari buruzkoa	2425
9.2.21. 86-897 Legea, 1986ko abuztuaren 1koa, Prentsaren Araubide Juridikoa aldatzen duena	2426
9.2.22. 86-1067 Legea, 1986ko irailaren 30koa, Hedabideen Komunikazio Askatasunari buruzkoa (Léotard legea).....	2427
9.2.23. 86-1383 Legea, 1986ko abenduaren 31koa, itsasoz harandiko departamenduetako, Saint-Pierre eta Mikelumeko eta Mayotteko garapen-programei buruzkoa	2438
9.2.24. 87-571 Legea, 1987ko uztailearen 23koa, Mezenasgoa garatzeari buruzkoa.....	2439
9.2.25. 89-436, 1989ko ekainaren 30koa, Parlamentario Frantses-hiztunen Nazioarteko Elkartearen (AIPLF) nazioartekotasunaren aitortzari, pribilegioei eta immunitateari buruzkoa.....	2440
9.2.26. 90-34 Legea, 1990eko urtarrilaren 10koa, atzerritarrak Frantzian sartzeko eta bertan egonaldi bat egiteko baldintzei buruzko 1945eko azaroaren 2ko 45-2658 Agindua aldatzen duena	2444
9.2.27. 91-647 Legea, 1991ko uztailearen 10koa, Justiziaren Alorreko Laguntzei buruzkoa	2445
9.2.28. 94-99 Legea, 1994ko otsailaren 5koa, Polinesia Frantsesaren garapen ekonomiko, sozial eta kulturalaren orientazioari buruzkoa	2446
9.2.29. 94-665 Legea, 1994ko abuztuaren 4koa, Frantsesaren Erabilerari buruzkoa	2447
9.2.30. Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna, 1992ko azaroaren 5koa, Frantziako Errepublikak 1999an sinatua.....	2451
9.2.31. 95-I Legea, 1995eko urtarrilaren 2koa, Nazio Batuen Segurtasun Kontseiluaren 827. Ebazpena, Jugoslavia ohiko lurraldean 1991. urteaz geroztik nazioarteko zuzenbide humanitarioaren aurka izandako urraketan erantzuleak epaitze aldera nazioarteko auzitegi bat eratzeari buruzkoa, legeria frantsesera egokitzen duena.....	2453
9.2.32. 95-115 Legea, 1995eko otsailaren 4koa, Lurralde-antolamendu eta -garapenaren Orientazioari buruzkoa	2455
9.2.33. 95-836 Legea, 1995eko uztailearen 13koa, "Eskola-kontratu Berria" Egitasmoaren Programazioari buruzkoa	2457
9.2.34. 97-283 Legea, 1997ko martxoaren 27koa, Europar Batasuneko Kontseiluaren 1993ko irailaren 27ko	

93/83 eta 1993ko urriaren 29ko 93/98 zuzentarauen transposizioa egin eta zuzentaruok Jabetza Intelektualaren Kodean sartzen dituena.....	2458
9.2.35. 99-209 Legea, 1999ko martxoaren 19koa, Kaledonia Berriari buruzkoa	2459
9.2.36. 99-533 Legea, 1999ko ekainaren 25ekoa, Lurralde Antolaketa eta Garapen jasangarriari buruzkoa (Voynet legea).....	2461
9.2.37. 2000-1207 Legea, 2000ko abenduaren 13koa, Itsasoz Haraindiko Kolektibitateen Orientazioari buruzkoa	2462
9.2.38. 2002-92 Legea, 2002ko urtarrilaren 22koa, Korsikari buruzkoa.....	2463
9.2.39. 2003-1312 Legea, 2003ko abenduaren 30ekoa, 2003ko Aurrekontuak zuzentzen dituena.....	2468
9.2.40. 2004-192 Lege Organikoa, 2004ko otsailaren 27koa, Polinesia Frantsesari Autonomia-estatutua ematen diona	2469
9.2.41. 2004-193 Lege Organikoa, 2004ko otsailaren 27koa, Polinesia Frantseseko Autonomia-estatutua osatzen duena.....	2471
9.2.42. 2004-806 Legea, 2004ko abuztuaren 9koa, Osasun Publikoaren Arloko Politikari buruzkoa.....	2472
9.2.43. 2005-102 Legea, 2005eko otsailaren 11koa, zailtasunak dituzten pertsonen eskubide- eta aukera-berdintasunari, parte-hartzeari eta herritartasunari buruzkoa	2474
9.2.44. 2005-412 Legea, 2005eko maiatzaren 3koa, Nazioarteko Erregistro Frantsesaren sorrerari buruzkoa ..	2476
9.2.45. 2005-754 Legea, 2005eko uztailearen 4koa, Frantziako Errepublikako eta Andorrako Printzerriko gobernuek irakaskuntzaren alorrean buruturiko akordioa onesteko baimena ematen duena	2478
9.2.46. 2006-1771 Legea, 2006ko abenduaren 30ekoa, 2006ko Aurrekontuak zuzentzen dituena.....	2482
9.2.47. 2008-496 Legea, 2008ko maiatzaren 27koa, diskriminazioari aurre egitea helburu duen Europar Batasuneko legeriarekin bat egiteko zenbait xedapen ematen dituena	2483
9.2.48. 2009-594 Legea, 2009ko maiatzaren 27koa, Itsasoz Haraindiko Lurralde-kolektibitateen Ekonomia-garapenari buruzkoa.....	2484
9.2.49. 2009-1436 Legea, 2009ko azaroaren 24koa, Espetxei buruzkoa	2485
9.2.50. 2010-160 Legea, 2010eko otsailaren 22koa, Frantziako Errepublikako eta Botswanako Errepublikako gobernuek hezkuntzari eta frantsesari buruz sinaturiko esparru-akordioa onesteko baimena ematen duena.....	2486
9.2.51. 2010-873 Legea, 2010ko uztailearen 27koa, Estatuaren kanpo-harremanei buruzkoa.....	2487
9.2.52. 2013-595 Legea, 2013ko uztailearen 8koa, Errepublikako Eskola-birfundazioaren Orientazioari eta Programazioari buruzkoa	2489
9.2.53. 2013-660 Legea, 2013ko uztailearen 22koa, Goi-mailako Ikasketei eta Ikerketari buruzkoa	2494
9.2.54. 2014-773 Legea, 2014ko uztailearen 7koa, Nazioarteko Garapen- eta Elkartasun-politiken Orientazioari eta Programazioari buruzkoa	2495
9.2.55. 2016-1321 Legea, 2016ko urriaren 7koa, Errepublika Digital Baten Aldekoa	2498
9.2.56. 2016-1547 Legea, 2016ko azaroaren 18koa, XXI. Mendeko Justiziaren Modernizazioari buruzkoa.....	2500
9.2.57. 2017-256 Legea, 2017ko otsailaren 28koa, itsasoz haraindi berdintasun erreala ezartzeko programazioari buruzkoa eta arlo sozial eta ekonomikoko beste xedapen batzuk ematen dituena.....	2501
9.2.58. 2018-133 Legea, 2018ko otsailaren 26koa, segurtasunaren alorreko Europar Batasuneko legeriarekin bat egiteko zenbait xedapen ematen dituena.....	2502
9.2.59. 2018-771 Legea, 2018ko irailaren 5ekoa, Nork Bere Etorkizun Profesionala aukeratzeko Askatasunari buruzkoa	2503
9.2.60. 2019-222 Legea, 2019ko martxoaren 23koa, 2018-2022 Aldiaren Programazioari eta Justiziaren Erreformari buruzkoa.....	2504
9.2.61. 2019-1461 Legea, 2019ko abenduaren 27koa, Toki-esparruan Engaiatzeari eta Gertuko Akzio Publikoari buruzkoa	2505
9.2.62. 2021-641 Legea, 2021eko maiatzaren 21ekoa, Hizkuntza Erregionalen Ondare-babesari eta Sustapenari buruzkoa (Molac legea).....	2506

9.2.63. 2021-1031 Legea, abuztuaren 4koa, garapen solidarioari eta munduko desberdintasunen aurkako borrokari buruzko programazioari buruzkoa	2509
9.2.64. 2021-1109. Legea, abuztuaren 24koa, Errepublikaren printzipioekiko errespetua onartzen duena	2510
9.2.65. 2022-272 Legea, otsailaren 28koa, Atzerriko Frantses Irakaskuntzarako Agentziaren gobernantza ebaluatu eta heziketako institutu erregionalak sortzekoa	2511
9.2.66. 2023-22 Legea, 2023ko urtarrilaren 24koa, Barne Ministerioaren Orientazio eta Programazioari buruzkoa	2513
9.2.67. 2023-379 Legea, 2023ko maiatzaren 19koa, osasun arloko profesionalengan konfiantza izateagatik arreta iristeko aukera hobetzeari buruzkoa	2514
9.2.68. 2023-659 Legea, 2023ko uztailaren 26koa, Mantxako kanalaren gaineko dumping sozialaren aurka borrokatzeko eta itsas garraioaren segurtasuna indartzeko	2516
9.2.69. 2023-703 Legea, 2023ko abuztuaren 1ekoa, 2024.-2030. urteetarako programazio militarri buruzkoa eta defentsarako interesgarriak diren hainbat xedapeni buruzkoa	2518
9.2.70. 2023-1059 Legea, 2023ko azaroaren 20koa, Justizia Ministerioaren 2023-2027ko Orientazio eta Programazioari buruzkoa	2519
9.2.71. 2023-1268 Legea, 2023ko abenduaren 27koa, profesionalen lurralde-engaiamenduaren bidez arreta jasotzeko aukera hobetzeko	2521
9.2.72. 2023-1322, 2024rako Finantza Legea, 2023ko abenduaren 29koa	2523

AURKEZPENA

*Sagrario Aleman,
Sustapen batzordeko burua*

Euskaltzaindiaren eginkizuna da euskara eta euskaldunon eskubideak zaintzea, eta eskubide horiek aldezteko modu bat da hizkuntza-zuzenbideari buruz argitaratzen diren lege-testuak ezagutaraztea.

Xede hori gogoan, Jagon Saileko Sustapen batzordeak, 2007an, *Hizkuntza-zuzenbidea. Testu bilduma euskaraz* liburua argitaratu zuen. Geroztik, bertze urrats bat egin du argitalpen elektronikora ekarriz, eta, hizkuntza-zuzenbideari zuzenean loturik dauden testuez gain, gainerako ordenamendu juridikoan alde edo moldez arautzen diren hizkuntza-eskubideak ere jaso ditu bertan. Testu bilduma hori eguneratzen eta handitzen joan da, honakoa 5. argitaraldia delarik.

2024ko urtarrilaren 14an egindako bosgarren berritze honetan, 2023ko abuztutik testuak gehitu dira 2024ko urtarrilaren 14raino. Baita lehenagokoak ere, baina aldaketa zerbait izan dutenak. Aurrekoarekin alderaturik, testu kopurua poliki handituz, eta lehen agertzen ez zen bertze instituzio baten testu bat ere bilduz. Lan gaitza, etengabea, baina, aldi berean, euskaldunon interesak babesteko ezinbertzekoa duguna.

Orain arte bezala, hizkuntza-zuzenbidearekin zerikusia duten testu instituzionalak –Euskal Herrikoak, Espainiako Erresumakoak, Frantziako Errepublikakoak eta nazioartekoak– biltzeko eta eguneratzeko asmoa du Euskaltzaindiak.

ATARIKOA

*Andres Urrutia,
euskaltzainburua*

1. Hizkuntza-zuzenbidea eta euskara: testu-bilduma eguneratu honen zergatia

Begi-bistakoak dira *Hizkuntza-zuzenbidea*. *Testu-bilduma* euskaraz izeneko lana 2007an argitaratu genuenetik hona hizkuntza-zuzenbidean gertatu diren aldaketak, batez ere hizkuntza gutxituen inguruko kezkek eta ardurek sorrarazitakoak. Sarritan bizirik irautea dute helburu horiek, hamaikatxo oztopo eta arazoren aurrean.

Funtsezkoena, ahalegin horietan, halako hizkuntzak eurak gizartean erabiltzea eta zabaltzea da, eremu berrietara heldu nahian, lehendik berezkoak dituenak alboratu gabe. Beharrezkoena, ordea, hizkuntza horietarako berme juridikoa izatea da, zuzenbideak eremu jakinak babes ditzan horientzat.

Hizkuntza-zuzenbide esan ohi zaio horri, horretara bildu baitira, bateko, hizkuntza gutxituen araubidea osatzen duten xedapenak; eta, besteko, araubide horrek ekarri du, lege-munduan ohikoa den bezala, eskubide eta betebeharren multzoa, hizkuntzaren inguruan moldatua.

Hortaz, kontzeptu berria ere sortu da, alegia, hizkuntza-eskubideena, gizabanakoaren eskubideen alorrean, lehendik ezagunak direnen aldamenean (hots, politika-, ekonomia-, gizarte-arlokoak...), hizkuntza gutxituen hiztunak bere baitara biltzen dituenak.

Zuzenbideak hitzetan adierazten du bere edukia: *ius semper loquitur*. Hartara, euskaldunoi ere zuzenbideak hitz egiten digu ahots desberdinekin: batzuk, mundu-mailakoak, beste batzuk, Europa mailakoak; ukatu gabe, Euskal Herrian bertan, euskararen araubidea dela eta, indarrean ditugunak.

Ahots desberdinak, hizkuntza desberdinetan. Horregatik, hain zuzen ere, berebiziko ahalegina egin du oraingoan Euskaltzaindiaren Jagon Saileko Sustapen batzordeak ahots eta mezu horiek, hizkuntza-zuzenbidearenak, euskaraz eguneratzen, 2007ko, 2019ko, 2021eko eta 2023ko argitalpenetakoen osagarri, euskaldun orok eskura izan dezan hots horiek barruratzen dituen mezua.

Bilduma eguneratu batera ekarri du Euskaltzaindiaren Sustapen batzordeak egun euskarari bere herrialde guztietan aplikagarri zaizkion testu nagusiak. Ipar zein Hego Euskal Herrian, osterantzeko ordenamendu juridikoen gainetik, hizkuntza-zuzenbidea helburu duten eta aplikagarri diren arauak eta bestelakoak dira honen eramaileak.

Hori ez ezik, Espainiako Erresumako araudiak eta Frantziako Errepublikakoak emendatu egin dira.

2. Bildumaren nondik norakoak

Araubide baten bildumaz denaz bezainbatean, egitura jakineko argitalpena da hau. Izatez, piramide baten antzera jokatu da oraingoan ere, 2007ko, 2019ko, 2021eko eta 2023ko argitalpenetan egin genuen bezalaxe, maila geografiko eta inoizkorik gehien duten testuetatik abiatu, eta egun Euskal Herriko herrialdeetan aginduzkoak direnak zehaztu arte.

Piramide horren mugarriak honelaxe daude sailkatuak:

1. Nazio Batuak; 2. FAO; 3. LANE; 4. UNESCO; 5. Lankidetzeta Islamikorako Erakundea; 6. Hizkuntza Eskubideen Adierazpen Unibertsala (Bartzelonakoa, 1996ko ekainaren 6koa); 7. Europar Batasuna; 8. Espainiako Erresuma; 9. Frantziako Errepublika. Ikusten denez, Lankidetzeta Islamikorako Erakundea emendatu da oraingo argitalpen honetan.

Bide horretatik eskura dezake liburu honen erabiltzaileak halako ikuspegi orokorra, egun Euskal Herrian ez ezik, mundu osoan hizkuntza-eskubideen nondik norakoak egoki barruratzen dituen.

Hizkuntza-araubidea emateko orduan, bestalde, arreta eta harrera berezia eskaini zaio euskarari berari. Izan ere, testu guztiak euskaraz eman dira, uste izanik, nazioarteko testuen jatorrizko bertsioari muzin egin gabe, behar ditugula euskaldunok halako testuak euskaraz eta argitalpen fidagarri baten bidez bildurik izatea. Horregatik, kontzeptuak bateratu egin dira, testu lokabea izango bada hori beharrezkoa baita.

2007an ahalegina zen, testuak, kasurik gehienetan, euskaraz besteko hizkuntzetan emanak baitziren, aginduzkoa eta araubidezkoa dutena barruratzeko. Horren jakitun izan ginen, eta, hala eta guztiz ere, euskaraz eman izan ziren horiek, sakabanatuak baino, estekatuak eta lotuak izan zitzaten euskaldunek 2019ko, 2021eko eta 2023ko argitalpenetan. Oraingoan, berriz, testuak eta instituzioak emendatu egin dira.

Badakigu, horrela jokatuta, gure testua ez dela hainbat kasutan (batez ere, nazioarteko testuen kasuan) aginduzko letrak bilduko dituen. Badakigu, orobat, horrek behartu egiten gaituela zenbait testu moldatzera eta beste batzuk itzultzera.

Hala egin da argitalpen elektronikoa honetan eta PDF eta EPUB formatuetan eskaini diren horietan ere. Dena den, 2007ko, 2019ko, 2021eko eta 2023ko argitalpenetan bezala, baziren lehendik ere liburu elektronikoa honetara bildutako testuetatik zenbaiten euskaratzeak. Horiek ere baliatu izan ditugu erreferentzia gisa, eta jatorrizko bertsioen erreferentziak oin-oharretan ipini ditugu, irakurleak jakin dezan zein izan zen testu horien jatorrizko bertsioa. Betiere, 2016an *Euskaltzaindiaren Hiztegia* argitaratu zen, 2018an, berriz, *Euskara Batuaren Eskuliburua* eta 2023an *Euskal Gramatika*; bada, horiek izan dira argitalpen honen gidari, testu guztiak euskara berri, berritu eta berriztatzailean argitaratzeko.

Hautua egin da. Hala nahita, gainera, hizkuntza-legeriaren multzoan modu askotara joka daitekeelako. Sustapen batzordearen aburuz, testu nagusiak bildu beharrekoak ziren, hots, lege-maila edota nazioarteko hitzarmenarena dutenak. Eduki horiez landa ere, ukaezinak dira jurisprudentzia eta gainerakoen zereginak. Azkenak, esan gabe doa, lan honen proiektutik baztertu ditugu, 2007., 2019., 2021. eta 2023. urteetan egin genuen bezala, baina bihar-etziko beharrezanean begira gaudelarik.

Bada, alabaina, nabarmendu beharreko puntua halakoetan, bizpahiru salbuespen egin baititugu. *Lehena*, eta agian nabariena, egun arauzkoa izan ez arren, aipagai

den Hizkuntza Eskubideen Adierazpen Unibertsala, Bartzelonakoa, 1996ko ekainaren 6koa. Hurrena, Europan hizkuntza-eskubideetan berebiziko oihartzuna izan duten ebazpenetatik zenbait (Kuijpers ebazpena, Pasquale ebazpena, Killilea ebazpena, Alfonsi ebazpena eta *Minority Safe Pack* — *Europako aniztasunaren aldeko milioi bat sinadura*). Eta, azkena, egun indarrean ez diren lege-testuak, nahiz eta garai batean oinarri sendoa izan mota horretako hizkuntzen garatze-bidean.

Euskarari gagozkiola, bidenabar agertzen da euskarak duen araubide linguistiko nagusia. Jakina da, bestalde, araubide horretan Hego Euskal Herrian (Euskal Autonomia Erkidegoan nahiz Nafarroako Foru Komunitatean) duen ofizialtasuna, gaztelania bezala. Ofizialtasun horrek ekarri du, besteak beste, testu ofizialak ere herrialde horien aldizkari ofizialetan agertzea. Hartara, testu ofizial horiek barruratu dira bilduma honetara, gaur egungo hizkuntza- eta terminologia-moldeen arabera.

Jakin beza, hortaz, irakurle eta erabiltzaile horrek, halako zorra ordaindu behar izan duela bilduma eguneratu honek, nahiz eta aringarri moduan azaldu, halako kasuetan eta oin-oharren bidez, ezinbesteko gaurkotze laburrak, batik bat toponimiaren alorrean egin izan direla.

3. Sustapen batzordea: bilduma honen bidea

Aspalditik izan du Sustapen batzordeak bilduma hau eguneratzeko asmoa. Iturriak bildu, testuak antolatu eta egitura baten barruan eman, 2007an, 2019an, 2021ean eta 2023an argitaratu zituen lanei segida emanaz. Izan ere, Sustapen batzordeak du horretarako agindua Euskaltzaindiaren barruan, batzordekide baititu euskararen gizarte-kezka duten adituetatik hainbat: soziolinguistak, legelariak, irakasleak, funtzionarioak... hau da, egunero euskararekin bizitzaren hainbat esparrurekin harreman estuak dituztenak, euren lanbideak direla eta. Hori aski ez balitz, gogora bedi Euskal Herriko herrialdeetan Euskaltzaindiak dituen ordezkariak ere kide direla, horretan ere Euskal Herriko ikuspegi osoa biltzen dela.

2007ko, 2019ko, 2021eko eta 2023ko argitalpenetatik oraingo argitalpen honetara, testu asko gehitu dira, batez ere Nazio Batuenak, Europar Batasunarenak, Espainiako Erresuma osokoenak eta Espainiako Erresumako autonomia-erkidegoenak, eta honetan Lankidetzak Islamikorako Erakundearen testurik garrantzitsuenak.

Batzordearen barruan, ni neu, Santiago Larrazabal Basañez eta Gotzon Lobera Revilla ahalegindu gara orduko lanei behar besteko segida ematen.

Horretara jarriak, tresna lagungarria eskaini nahi izan die Jagon Saileko Sustapen batzordeak Euskaltzaindiari eta euskaldunei, euskararen aitzinatze-bidean, protagonista ez ezik, hainbat testu juridikoren eramaile ere izan dadin euskara, gure eguneroko bizitzan hizkuntzaren nondik norakoak erro-errotik markatzen dituzten testuena, hain justu ere.

ARGITALPEN ELEKTRONIKO HONEN EZAUGARRIAK

*Andres Urrutia
Santiago Larrazabal
Gotzon Lobera*

«*Hizkuntza-zuzenbidea. Testu-bilduma euskaraz (2. argitaraldi berrikusi eta emendatua)* lanak berrikuntza garrantzitsuak ekarri zituen Euskaltzaindiak 2007an argitaratutako *Hizkuntza-zuzenbidearekin* alderatuz gero». Horrelaxe genioen 3. argitaraldian, 2021ekoan. Bosgarren argitaraldi honi buruz, berriz, antzeko zerbait esan dezakegu testuen kopuruari buruz, ez formatuaren gainean, bera aurrekoaren berdina baita.

2024ko urtarrilean plazaratu dugu argitaraldi elektronikoa hau, 2023ko abuztuaren 1etik honako testuak jasoz. Horrela, 5. argitalpen berrikusi eta emendatu honen bitartez jarraipena eman zaio 2007an hasitako bideari.

Argitalpen honen bereizgarri nagusiak, aurrekoarekin alderatuz, instituzioei eta testuen kopuruari dagozkie.

1. Hedadura instituzionala

5. argitaraldi honetan Lankidetzak Islamikorako Erakundea sartu dugu, Kairon, 1995ean, onetsitako Islamgo Giza Eskubideen Adierazpena jasoz.

2. Edukia

Alde batetik, 5. argitaraldi honetan, aurrekoaren bidetik jarraituz, hizkuntza-eskubideen alderdi pertsonala arautzen duten legeak sartu dira; beste alde batetik, hizkuntza-eskubideak jaso dira, bai xede-eskubideak direnak, bai tresna-eskubideak direnak (aurreko argitaraldi biei bide beretik); hirugarrenik, eta lorratz beretik, Espainiako Erresumako autonomia-erkidegoen eta erregioen testu instituzionalak, eta Frantziako Errepublikarenak ere ekarri dira argitalpen honetara, testu horien araudiek hizkuntza-eskubideak ukitzen dituztenean; laugarrenik, hizkuntza-zuzenbidez ateko lege-testuak eta nazioarteko hitzarmenak sartu dira alde edo moldez gizabanakoen hizkuntza-eskubideak ukitzen dituztenean. Ondorik, instituzio testu-emaileen batzar legegileen erregelamenduak ekarri dira argitalpen honetara. Azkenik, gaztelaniazko eta frantsesezko testu elebakarrak euskaratu egin dira.

Oin-oharrei dagokienez, 4. argitaraldian esan genuen legez, ohartu gara paperezko argitaraldietan erabiltzen diren erreferentzia batzuk ezin daitezkeela argitaraldi elektronikoa batean eman, berbarako, *id.* eta horrelakoak. Arrazoa begi-bistan da: testuok kontsultatu nahi dituenak *id.* erreferentzia bat ikusten badu argitalpen elektronikoa batean testuinguru barik jasotzen du. Arazo hori saihesteko, oin-

oharren testuak errepikatu egin ditugu, irakurleak testu batera jotzen duenean informazio osoa jaso dezan tekla-joaldi batez.

3. Denbora-eremua

Argitalpen elektronikoen honen beste berritasun bat hauxe dugu: 2023. urteko abuztutik 2024ko urtarrilaren 14a arteko testuak sartu ditugu.

Bada beste jakingarri bat: Lankidetzaren Islamikorako Erakundearen Islamgo Giza Eskubideen Adierazpena 1995ekoa da, eta hori ere sartu dugu hura eman zuen instituzioaren izenburupean.

4. Antolaketa

Antolaketaren ikuspegitik, ez dago aldaketarik laugarren argitaraldiarekin erkatuz gero.

5. Testuen kopurua

4. argitaralditik hona 50 testu berri sartu dira. Irakurleak 4. eta 5. argitaraldien datuak begi-bistan izan ditzan, zenbakiak emango ditugu jarraian:

Lehenengoz, Nazio Batuen atalean, beste testu bat sartu da, eta 34tik 35era igaro da atala.

Bigarren, LANEren atalean, beste testu bat sartu dugu, eta orain 3 daude.

Hirugarren, UNESCOren atalean, beste testu bat sartu da, eta atala 33 testutik 34ra igaro da.

Laugarren, Lankidetzaren Islamikorako Erakundearen testu garrantzitsu bat sartu da: Islamgo Giza Eskubideen Adierazpena.

Bosgarren, Espainiako Erresumako Gorteei dagokienez, berriz, 5 testu sartu dira, eta atala 131 testutik 136ra igaro da.

Seigarren, Euskal Autonomia Erkidegoaren testuak 88tik 102ra igaro dira, 14 testu gehituz.

Zazpigarren, Nafarroako Foru Komunitatearen testuak 53tik 55era igaro dira, 2 testu erantsiz.

Zortzigarren, Espainiako Erresumako gainerako autonomia-erkidegoen atalean, 576 testutik 595era igaro gara, 19 testu gehituz. Azpiatalak honelaxe banatzen dira: Andaluzia 43 testutik 49ra igaro da; Aragoi, 52 testutik 53ra; Asturias, 34tik 35era; Balear Uharteak, 70etik 71ra; Errioxak berdin dirau 34 testurekin; Extremadurak ere berdin dirau 28 testurekin; Galizia 74tik 77ra igaro da; Gaztela eta Leonek berdin dirau 12 testurekin; Gaztela-Mantxak berdin dirau 22 testurekin; Kanariak 35etik 36ra igaro dira; Kantabriak berdin dirau 17 testurekin; Katalunia 93tik 95era igaro da; Madril, 7tik 9ra; Murtzia, 23tik 24ra, eta Valentzia, 32tik 33ra.

Bederatzigarren, batzar legegileen erregelamenduak sartu egin dira.

Azkenik, Frantziako Errepublikaren lege-testuak 104tik 110era igaro dira; testu horietatik, berriz, 38 kodeak dira, eta beste 72ak legeak. Atal honi dagokionez, esan behar da ia testu guztiei aldaketak gehitu zaizkiela.

Laburbilduz, 2019ko argitaraldian 94 testu jasotzen ziren bitartean, hirugarren argitaldian elektronikoen 786 testu jaso ziren, laugarren argitaraldian 1.051 testu jaso ziren, eta 2024ko urtarriko honetan 1.101 testu jaso dira. Hau da, 50 testu

gehitu dira aurreko argitaraldiarekin erkatuz gero, eta 1.007 testu berri 2. argitaraldiarekin alderatzen badugu.

Irakurlea errazago kontura dadin aldaketa honekin, beste datu hauek emango ditugu paperezko edizioa egin balitz bezala. Horretarako, ondoko lauki hau erantsiko dugu:

Itema (2024-01-14)	HZ2	HZ3	HZ4	HZ5
Orrialdeak bilatzaile barik	199	1.714	2.357	2.476
Orrialdeak bilatzaileekin	277	2.417	3.772	3.971
Hitzak	40.488	310.484	452.950	476.389
Karakterearak tarte barik	316.786	2.483.082	3.622.131	3.810.685
Karakterearak tarteekin	355.136	2.775.337	4.050.419	4.261.103
Lerroaldeak	2.239	19.274	26.343	27.728
Lerroak	5.954	50.332	71.496	75.169
Oin-oharrak	109	935	1.474	1.571
Bilatze-hitz eta esapideak	4.086	35.702	39.021	39.609
Testuak	94	786	1.051	1.101

Euskararen estandarizazio eta batasunaren ikuspegitik, 2019ko, 2021eko eta 2023ko argitaraldietarako erabilitako irizpide eta oinarri berberak ezarri dira oraingo argitaraldi elektronikoa honetan ere, ordutik hona hartutako erabakien ondoriozko aldaketak sartuz.

Gauza bera esan daiteke terminologiari dagokionez. Izan ere, ahalegina egin dugu bertsioguztietan terminologia bera erabiltzeko.

Aurreko argitaraldietan (2007koan, 2019koan, 2021ekoan eta 2023koan) egin zen moduan, oraingo argitalpenaren ere Itzultzaile Zerbitzu Ofizialak Administrazio Publikoko langileentzat emandako irizpideak hartu dira kontuan.

Argitaraldi honek hiru formatu ditu: argitalpen digitala, ePub formatua eta PDF formatua (azken formatu biotan argitalpen osoa eskura daiteke).

2019ko, 2021eko eta 2023ko edizioetan egin zen bezala, bilaketa zabalak egin daitezke laugarren argitaraldi digital honetan, bai eta bilaketa murriztuak ere, eta, gainera, bilaketen emaitzak batera agerrarazi. Eginkizun hori erraztu eta zehatzago egin ahal izateko, 39.609 bilatzaile gordin landu dira.

Argitalpen hau, zuzenbidearen edukiari dagokionez, 2024ko urtarrilaren 14an, San Felix Nolakoaren egunean, itxi da.

TESTUAK

1. NAZIO BATUAK

1.1. Nazio Batuen Gutuna, 1945eko ekainaren 26koa¹

I. KAPITULUA Asmoak eta printzipioak

1. artikulua.— Nazio Batuen asmoak dira:

3. Nazioarteko lankidetzaz gauzatzea, diskriminaziorik egin gabe, arraza-, sexu-, hizkuntza- edo erlijio-arrazoiengatik, nazioarteko arazoak konpontze aldera, betiere arazo horiek ekonomia, gizarte, kultura edo giza izaerakoak direnean, eta guztion giza eskubideen nahiz oinarrizko askatasunen gaineko errespetua garatu nahiz suspertze aldera; eta

[...]

IV. KAPITULUA Batzar Orokorra

Eginkizunak eta ahalak

13. artikulua

1. Batzar Orokorrak azterlanak sustatu eta gomendioak egingo ditu, ondoko xede hauetarako:

b. nazioarteko lankidetzaz sustatzea ekonomia-, gizarte-, kultura-, hezkuntza- eta osasun izaerako gaietan, eta guztion giza eskubideak nahiz oinarrizko askatasunak eraginkor bihurtzen laguntzea, betiere diskriminaziorik egin gabe, arraza-, sexu-, hizkuntza- edo erlijio-arrazoiengatik,

IX. KAPITULUA Nazioarteko lankidetzaz ekonomiko eta soziala

55. artikulua

Nazioen arteko harremanak baketsuak eta lagunen artekoak izan daitezen, egonkortasun- eta ongizate-baldintzak sortu behar direnez gero, eta baldintza horiek sortzekotan, betiere eskubideen berdintasunari eta herrien determinazio askeari buruzko printzipioa errespetatuz, eta errespetu hori oinarri moduan harturik, Erakundeak sustatuko du:

a) bizitza-maila altuagoak, guztiontzako lan iraunkorra, eta ekonomia- nahiz gizarte-aurrerapen eta garapenerako baldintzak;

b) ekonomia-, gizarte- eta osasun-arloko nazioarteko arazoak konpontzea, eta horien ondoriozko bestelako arazoak ere, eta kultura- eta hezkuntza-alorretan nazioarteko lankidetzaz; eta

¹ Gutun hau 1945eko ekainaren 26an sinatu zen San Franciscon, eta urriaren 24an jarri zen indarrean. <http://www.un.org/es/charter-united-nations/index.html>

c) guztion giza eskubideen eta oinarrizko askatasunen errespetu unibertsala, arraza-, sexu-, hizkuntza- edo erlijio-arrazoiak direla-medio diskriminaziorik egin gabe, eta eskubide eta askatasun horien eraginkortasuna.

XII. KAPITULUA

Administrazio fiduziarioaren nazioarteko araubidea

76. artikulua

Administrazio fiduziarioaren araubidearen oinarrizko helburuak, gutun honen 1. artikuluan aipatutako Nazio Batuen asmoen arabera, honako hauek izango dira:

c. guztion giza eskubideen eta oinarrizko askatasunen gaineko errespetua sustatzea, diskriminaziorik egin gabe arraza-, sexu-, hizkuntza- edo erlijio-arrazoiengatik, bai eta munduko herrien arteko mendekotasuna aitortzea ere; eta

[...]

1.2. Justiziako Nazioarteko Auzitegiaren Estatutua, 1945eko ekainaren 26koa²

III. KAPITULUA Prozedura

39. artikulua

1. Auzitegiaren hizkuntza ofizialak frantsesa eta ingelesa izango dira. Aldeek akordatzen badute prozedura frantsesez egitea, epaia hizkuntza horretan emango da. Prozedura ingelesez egitea akordatzen badute, hizkuntza horretan emango da epaia.
2. Baldin eta adostasunik ez badago erabili beharreko hizkuntzari buruz, alde bakoitzak nahi duen hizkuntzan aurkeztu ahal izango ditu bere alegazioak, eta Auzitegiak frantsesez eta ingelesez emango du epaia. Kasu horretan, Auzitegiak erabakiko du bi testuetatik zeinek egingo duen fede.
3. Aldeetako batek eskatzen badu, Auzitegiak baimena emango dio frantsesa edo ingelesa ez den beste edozein hizkuntza erabiltzeko.

² [https://www.un.org/spanish/law/icc/statute/spanish/rome_statute\(s\).pdf](https://www.un.org/spanish/law/icc/statute/spanish/rome_statute(s).pdf)

1.3. Osasunaren Mundu Erakundearen Konstituzioa, 1946ko uztailaren 22koa³

XVIII. KAPITULUA Interpretazioa

74. artikulua⁴.— Konstituzio honen txinerazko, espainierazko, frantsesezko, ingelesezko eta errusierazko testuak era berean joko dira kautotzat.

[...]

New Yorken sinatu zen, 1946ko uztailaren 22an, kopia bakar batean, txineraz, espainieraz, frantsesez, ingelesez eta errusieraz, eta testu bakoitza kautoa da. Jatorrizko testuak Nazio Batuen artxiboetan gordeko dira. Nazio Batuetako idazkari nagusiak behar bezala ziurtatutako kopiak bidaliko dizkie Konferentzian ordezkaturako gobernu guztiei.

³ https://www.who.int/governance/eb/who_constitution_sp.pdf

Konstituzioa Nazioarteko Osasun Konferentziak onetsi zuen, zeina New Yorken egin zen 1946ko ekainaren 19tik uztailaren 22ra, eta 61 estaturen ordezkariak sinatu zuten 1946ko uztailaren 22an (Off. Rec. Wld Hlth Org.; Actes off. Org. mond. Santé, 2, 100), eta 1948ko apirilaren 7an jarri zen indarrean. Osasunaren Mundu Batzarraren 26., 29., 39. eta 51. zenbakiek egindako erreformak (WHA26.37, WHA29.38, WHA39.6 y WHA51.23 ebazpenak) 1977ko otsailaren 3an, 1984ko urtarrilaren 20an eta 1984ko irailaren 15ean, 1994ko uztailaren 11n eta 2005eko uztailaren 15ean jarri ziren indarrean, hurrenez hurren, eta testuari gehitu zitzaizkion erreformak.

⁴ Artikulu horren erreforma, Osasunaren Munduko 31. Batzarrak onetsia (WHA31.18 Ebazpena), oraindik ez da indarrean jarri.

1.4. Nazio Batuen Erakundearen Batzar Orokorraren Erregelamendua, 1947ko azaroaren 17koa⁵

SARRERA

9. Hirugarren bilkuraldian, Batzar Orokorrak Seigarren Batzordearen txostena aztertu zuen (A/799), eta 1948ko abenduaren 11ko 262 (III) Ebazpenean haxe ebatzi zuen: gaztelania lan-hizkuntzen artean sartzea eta 44. artikulutik 48.era bitartekoak ildo horretan zuzentzea.⁶

31. Bilkuraldi berean [23 garrenean], Batzar Orokorrak Bosgarren Batzordearen txostena aztertu zuen (A/7472), eta 1968ko abenduaren 21eko 2479 (XXIII) Ebazpenean haxe ebatzi zuen: errusiera lan-hizkuntzen artean sartzea eta, horrenbestez, 51. artikulua zuzentzea.

34. [...]

2837 (XXVI) Ebazpenean, Batzar Orokorrak Batzorde Bereziaren ondorioak ere onetsi zituen, eta ondoriook Erregelamenduaren eranskin batean errepikatzea erabaki zuen; ondorio horiek IV. eranskinean agertzen dira. Gomendioetako batean⁷, Erregelamenduaren testuak hizkuntza ofizialetan erkatzeko eskatu zitzaion idazkari nagusiarri, testuok bat zetoze la ziurtatzeko; eskaera bete egin da, eta egin beharreko argitalpen-aldaketak egin dira artikuluetan.

38. Hogeita zortzigarren bilkuraldian, Batzar Orokorrak Bosgarren Batzordearen eta Seigarren Batzordearen txostenak aztertu zituen (A/9307, A/9464, A/9452 eta A/9452/Add.1), eta, 1973ko abenduaren 18ko 3189 (XXVIII) eta 3190 (XXVIII) ebazpenetan, honako hau erabaki zuen:

a) Txinera Batzarraren lan-hizkuntzen artean sartzea;

b) Arabiera Batzarraren eta haren batzorde nagusien hizkuntza ofizialen eta lan-hizkuntzen artean sartzea.

44. Hogeita hamabosgarren bilkuraldian, Batzar Orokorrak Bosgarren Batzordearen txostena aztertu zuen (A/35/780), eta, 1980ko abenduaren 17ko 35/219 A eta B ebazpenetan, haxe erabaki zuen: arabiera Batzarraren organo subsidiarioen hizkuntza ofizialen eta lan-hizkuntzen artean sartzea, gehienez ere 1982ko urtarrilaren leian, eta, ondorioz, 51., 52., 54. eta 56. artikulua zuzentzea.

⁵ Testu hau 2022ko argitaraldiari dagokio.

<https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N22/592/81/PDF/N2259281.pdf?OpenElement>

⁶Erregelamendu honen 51.-55. artikulua.

⁷2837 (XXVI) Ebazpena, II. eranskina, 128. paragrafoa.

VII. IDAZKARITZA

Idazkaritzaren eginkizunak

47. artikulua

Idazkaritzak jaso, itzuli, inprimatu eta banatuko ditu Batzar Orokorraren, eta haren batzordeen eta organoen dokumentu, txosten eta ebazpenak⁸; beste hizkuntza batzuetara interpretatuko ditu bilkuretan emandako diskurtsoak; bilkuraldien aktak idatzi, inprimatu eta banatuko ditu⁹; dokumentuak behar bezala zaindu eta kontserbatuko ditu Batzarraren artxiboetan; Batzarraren dokumentu guztiak banatuko dizkie Nazio Batuetako kideei, eta, oro har, Batzarrak agintzen dizkion gainerako ataza guztiak beteko ditu.

VIII. HIZKUNTZAK

Hizkuntza ofizialak eta lan-hizkuntzak

51. artikulua¹⁰

Arabiera, txinera, espainiera, frantsesa, ingelesa eta errusiera izango dira, aldi berean, Batzar Orokorraren, eta haren batzordeen eta azpibatzordeen hizkuntza ofizialak eta lan-hizkuntzak.

Interpretazioa

52. artikulua¹¹

Batzar Orokorraren sei hizkuntzetako edozeinetan emandako diskurtsoak beste bostetan interpretatuko dira.

53. artikulua¹²

Edozein ordezkari egin ahal izango du hitz Batzar Orokorraren hizkuntzak ez diren beste hizkuntzetan. Kasu horretan, interpretazioa eskuratuko du Batzarraren edo batzordearen hizkuntzetako batean. Idazkaritzako interpreteek Batzarraren edo batzordearen gainerako hizkuntzetara egindako interpretazioa hizkuntza horietako lehenengora egindako interpretazioan oinarritu ahal izango da.

Hitzez hitzeko akten eta akta laburtuen hizkuntzak

54. artikulua¹³

Hitzez hitzeko aktak edo akta laburtuak egingo dira Batzar Orokorraren hizkuntzetan, ahal bezain laster.

⁸Ikus IV. eranskinaren 107. paragrafoa, eta V. eranskinaren 25., 26. eta 28.-30. paragrafoak.

⁹Ikus IV. eranskinaren 108. paragrafoa.

¹⁰Ikus sarreraren 9., 31., 32., 38. eta 44. paragrafoak.

¹¹Ikus sarreraren 9., 31., 32., 38. eta 44. paragrafoak.

¹²Ikus sarreraren 9., 31., 32., 38. eta 44. paragrafoak.

¹³Ikus sarreraren 9., 31., 32., 38. eta 44. paragrafoak.

Nazio Batuen Egunkariko hizkuntzak

55. artikulua¹⁴

Batzar Orokorraren bilkuraldietan, Nazio Batuen Egunkaria Batzarraren hizkuntzetan argitaratuko da.

Ebazpenen eta gainerako dokumentuen hizkuntzak

56. artikulua¹⁵

Ebazpenak eta gainerako dokumentu guztiak Batzar Orokorraren hizkuntzetan argitaratuko dira.¹⁶

Argitalpenak Batzar Orokorraren hizkuntzez bestelako hizkuntzetan

57. artikulua¹⁷

Batzar Orokorraren, eta haren batzordeen eta azpibatzerdeen dokumentuak, Batzarrak hala erabakitzen badu, Batzarraren edo batzordearen hizkuntzak ez diren beste hizkuntzetan ere argitaratuko dira.

IV. ERANSKINA¹⁸

Batzar Orokorraren prozedurak arrazionalizatzeko eta hura antolatzeko Batzorde Bereziaren ondorioak

VI. DENBORA ERABILGARRIA AHALIK ETA GEHIEN ERABILTZEA

C. Batzarraren Osoko Bilkurari eta batzorde nagusiei aplikatu beharreko neurriak

6. Ordena-arazoak

¹⁴Ikus sarreraren 9., 31., 32., 38. eta 44. paragrafoak.

¹⁵Ikus sarreraren 9., 31., 32., 38. eta 44. paragrafoak.

¹⁶ Gaztelaniazko bertsiotan "se publicarán en" falta da, eta ingelesezko bertsiotik osatu dugu artikulua. <https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N22/592/76/PDF/N2259276.pdf?OpenElement>

¹⁷Ikus sarreraren 9., 31., 32., 38. eta 44. paragrafoak.

¹⁸ 1971ko abenduaren 17ko 2837 (XXVI) Ebazpenaren bidez, Batzar Orokorraren prozedurak arrazionalizatzeko eta hura antolatzeko Batzorde Bereziaren ondorioak onetsi zituen Batzar Orokorrak (batzorde hori 1970eko azaroaren 9ko 2632 (XXV) Ebazpenaren bitartez sortu zen); gainera, Batzar Orokorrak adierazi zuen ezen ondorio horiek erabilgarriak zirela eta Batzarrak, haren batzordeek eta gainerako organo egokiek ondoriook aztertzea merezi zutela; hori ez ezik, erabaki zuen Erregelamenduaren eranskin batean jaso zitezela ondorio horiek; bada, Batzorde Bereziaren ondorioak eranskin honetan daude jasota. Ebazpen beraren bidez, Batzar Orokorrak, Batzorde Bereziaren gomendioz, artikulua hauek zuzentzea erabaki zuen: alde batetik, Erregelamenduaren 39. eta 60. artikulua (egungo 58. artikulua), 69. artikulua (egungo 67. artikulua), 74. artikulua (egungo 72. artikulua), 101. artikulua (egungo 98. artikulua), 105. artikulua (egungo 103. artikulua), 107. artikulua (egungo 105. artikulua), 110. artikulua (egungo 108. artikulua) eta 115. artikulua (egungo 114.

79. Batzorde Bereziak Batzar Orokorrari gomendatzen dio testu hau onets dezala ordena-arazoen kontzeptuaren deskripzio gisa [229. paragrafoa]:

«b) 73. artikulua [114]¹⁹ arabera planteatutako ordena-arazoez arazo jakin batzuk dakartzate, zeinek behar baitute presidentearen erabakia; erabaki hori apela daiteke. Ordena-arazoez bereizi egiten dira, beraz, 76. artikulutik [117]²⁰ 79. artikulura [120]²¹ aipatzen diren prozedura-mozioetatik; izan ere, prozedura-moziook bozketa bidez baino ezin dira erabaki, eta horiekiko mozio bat baino gehiago ere har daiteke; izan ere, azken mozio horien arteko lehentasun-ordena 79. artikulua [120] ezartzen du²². Ordena-arazoez ere bereizi egiten dira informazio-edo argibide-eskaeretatik eta xedapen materialei (idazpenak, interpretazio-sistema, aretoko tenperatura), dokumentuei, itzulpenei eta abarri buruzko oharretatik; izan ere, baliteke presidenteak artatu behar izatea horiek, baina ez dute erabaki formalik behar. Hala ere, Nazio Batuetan ezarritako praktikaren arabera, prozedura-mozio bat aurkezteko edo informazioa edo argibideak eskatzeko asmoa duen ordezkari batek, sarritan, “ordena-kontu” bat planteatzen du hitz egiteko. Hitz egite hori, arrazoi praktikoetan oinarritua, ez litzateke nahastu behar 73. artikulua [114] arabera ordena-arazoen planteamenduarekin²³.

VIII. DOKUMENTAZIOA²⁴

B. Dokumentuak prestatzea eta banatzea

107. Batzorde Bereziak honako hau gomendatzen dio Batzar Orokorrari:

a) Dokumentuak lan-hizkuntza guztietan garaiz banatzeko printzipioa zorrotz bete beharko da.

X. ZENBAIT GAI

E. Erregelamenduari buruzko azterlanak

128. Azkenik, Batzorde Bereziak gomendatzen du Idazkaritza arduratu dadila Batzarraren Erregelamenduaren testuen azterketa konparatua egiteaz hizkuntza ofizialetan, betiere testu guztiak bat datozela ziurtatzeko [354. paragrafoa].

artikulua), eta, bestetik, 112. artikulua berria onestea (egungo 110. artikulua). (Ikus sarreraren 34. paragrafoa). Batzorde Bereziaren txostenerako, ikus *Batzar Orokorraren Dokumentu Ofizialak, hogeita seigarren bilkuraldia, 26. gehigarria* (A/8426 eta 1. zuzenketa).

¹⁹Erregelamendu honen 71. artikulua [113].

²⁰Erregelamendu honen 74. artikulua [116].

²¹Erregelamendu honen 77. artikulua [119].

²²Erregelamendu honen 77. artikulua [119].

²³Erregelamendu honen 71. artikulua [113].

²⁴Ikus 2836 (XXVI) Ebazpena ere.

V. ERANSKINA
34/401 Erabakia, Batzar Orokorraren prozedurak
arrazionalizatzeko eta hura antolatzeari
buruzkoa²⁵

III. DOKUMENTAZIOA

24. Organo subsidiarioek gehienez ere irailaren 1ean amaitu beharko dituzte lanak, betiere txostenak lan-hizkuntza guztietan eskuragarri egon daitezen Batzar Orokorraren bilkuraldia hasten den unean aztertzeko, eta Konferentzien Batzordeak erabat hartuko du kontuan xedapen hau.

30. Ahal den neurrian, estatu kideek ez dute eskatuko banakako komunikazioak Batzar Orokorraren dokumentu gisa banatzeko, eta horren orde, beharrezkoa denean, estatu kideok dokumentu horiek aurkeztu dituzten hizkuntza ofizialetan banatzeko eskatuko dute, ahozko ohar batekin batera.

²⁵Batzar Orokorrak onartua 1979ko irailaren 21ean, urriaren 25ean, azaroaren 29an eta abenduaren 12an egindako osoko bilkuretan (4.a, 46a, 82a, eta 99a), betiere Mahaiak gomendatuta. Eranskin honetan ez da jaso erabakiaren VI. atala, zeinak batez ere baitihardu Organo Subsidiarioen Batzorde Berezia ezartzeari buruz.

1.5. Genozidio-delitua prebenitu eta zehatzeko Konbentzioa, 1948ko abenduaren 9ko 260 A (XX) Ebazpena²⁶

X. artikulua

Konbentzio honek 1948ko abenduaren 9ko data izango du; berebat, konbentzioaren testuak kautoak izango dira ingelesez, txineraz, espainieraz, frantsesez eta errusieraz egindakoak.

²⁶ <https://sites.google.com/site/euskallegezalea/nazioartekotestuak/genozidio-delitua>
Indarrean jartzea: 1951ko urtarrilaren 12an, XIII. artikuluekin bat etorritik.

1.6. Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsala, 1948ko abenduaren 10ekoa²⁷

HITZAURREA

Kontuan izanik munduko askatasuna, justizia eta bakea giza familiako kide guztien berezko duintasunean eta eskubide berdinean eta ukaezinetan oinarritzen direla;

Kontuan izanik giza eskubideak ez ezagutzearen eta gutxiestearen ondorioz, giza kontzientziari irain egiten dioten basakeriak gertatu izan direla; eta gizon-emakumeek, beldur eta gabezia orotatik aske, hitz egiteko askatasuna eta sinesmen-askatasuna izango dituzten munduaren etorrera aldarrikatu dela gizakiaren helburu nagusi;

Kontuan izanik ezinbestekoa dela giza eskubideak zuzenbidezko erregimen batek babestea, gizaki-tirania eta zapalkuntzaren aurkako azken irtenbidea den matxinadara jo beharrean aurkitu ez dadin;

Kontuan izanik ezinbestekoa dela, baita ere, herrialdeen artean harreman lagunkoiak bultzatzea;

Kontuan izanik Nazio Batuetako kide diren herriek gizakiaren oinarrizko eskubideetan, gizakiaren duintasun eta balioan eta gizonen eta emakumeen eskubideen arteko berdintasunean duten fedea tinko azaldu dutela agerian; eta, askatasunaren ikuspegi zabalago baten barruan, gizarte aurrerakuntza sustatzeko eta bizitza-maila jasotzeko erabakita daudela adierazi dutela;

Kontuan izanik estatu kideek, Nazio Batuen Erakundearekin elkarlanean, gizakiaren oinarrizko eskubide eta askatasunen errespetu orokorra eta eraginkorra ziurtatzeko hitza eman dutela;

Kontuan izanik emandako hitz hori osotasunean betetzeko garrantzi handikoa dela eskubide eta askatasun horiek berdinean ulertzea;

BATZAR OROKORRAK

GIZA ESKUBIDEEN ADIERAZPEN UNIBERTSAL HAU EGITEN DU,

herri eta nazio guztiek izan beharreko jomuga legez. Beronen xedea da, bai gizabanakoek, bai instituzioek, adierazpen honetan etengabe oinarrituta, alde batetik, eskubide eta askatasun hauen errespetua bultzatzea irakaskuntzaren eta hezkuntzaren bidez, eta, bestetik, maila nazionalean eta nazioarte mailan arian-arian neurriak hartzea, era eraginkorrean eta orokorrean ezar daitezzen ziurtatzeko, bai elkarkide diren estatuetakoko herrien artean, baita horien jurisdikzioaren mendean dauden lurraldeetan ere.

1. artikulua

Gizon-emakume guztiak aske jaiotzen dira, duintasun eta eskubide berberak dituztela; eta, ezaguera eta kontzientzia dutenez gero, elkarren artean senide legez jokatu beharra dute.

²⁷ <http://www.un.org/es/universal-declaration-human-rights/>

2. artikulua

Gizaki orori dagozkio adierazpen honetako eskubide eta askatasunak, eta ez da inor bereiziko arraza, kolorea, sexua, hizkuntza, erlijioa, politikako edo bestelako iritzia, sorterrria edo gizarteko jatorria, ekonomia-maila, jaiotza edo beste inolako gorabeheragatik.

Ez zaio begiratuko gainera, pertsona zein herrialde edo lurraldetakoa den; ezta hango politikari, legeei edo nazioarteko egoerari, nahiz eta herri hori independentea, besteren administrazio fiduziarioaren mendeko lurraldea, autonomiarik gabea edo nola-halako subiranotasun-mugak dituena izan.

3. artikulua

Gizabanako guztiek dute bizitzeko, aske izateko eta segurtasunerako eskubidea.

4. artikulua

Inor ez da izango besteren esklabo edo jopu; debekatuta dago esklabotza eta esklaboen salerosketa oro.

5. artikulua

Ezin daiteke inor torturatu, ezta inori zigor edo tratu txar, anker eta lotsarazlerik eman ere.

6. artikulua

Edozein gizon-emakumek du, nonahi, lege-nortasundun dela aitor diezaioten eskubidea.

7. artikulua

Gizon-emakume guztiak berdinak dira legearen aurrean eta denek dute, diskriminaziorik gabe, legezko babes izateko eskubidea. Denek dute adierazpen hau hausten duen edozein diskriminazioaren aurka eta diskriminazio horren eragileen aurka babes berbera izateko eskubidea.

8. artikulua

Pertsona orok du konstituzioak edo legeek gizon-emakumeei aitortzen dizkieten oinarrizko eskubideak hausten dituzten egintzetatik babesteko, norbere herrialdeko auzitegi eskudunetan errekurtsio eraginkorra jartzeko eskubidea.

9. artikulua

Inor ezingo da arrazoirik gabe atxilotu, preso hartu edo erbesteratu.

10. artikulua

Pertsona orok eskubidea du, berdintasun osoan, auzitegi independente eta inpartzialean jendaurrean hitz egin eta zuzentasunez entzun diezaioten, nahiz bere eskubide eta betebeharrak erabakitzeke, nahiz bere aurkako salaketa penalak aztertzeke.

11. artikulua

1. Delituagatik salatutakoak eskubidea du errugabetzat jo dezaten, errudun dela legez eta jendaurreko epaiketan frogatzen ez den bitartean. Epaiketan bere burua zaintzeko berme guztiak ziurtatuko zaizkio.

2. Egintzak edo ez-betetzeak izandakoan, herrialdeko edo nazioarteko legeriaren arabera delitu ez baziren, ezingo da inor kondenatu. Delitua egitean aplikagarri den zigorra baino larriagorik ere ezingo zaio jarri.

12. artikulua

Ez dago arrazoirik gabe beste inoren bizitza pribatuan, familian, etxean edo postan esku-sartzerik, ezta inoren ohore edo izen onari eraso egiterik ere. Nornahik du esku-sartze edo eraso horien aurka legezko babesaren izateko eskubidea.

13. artikulua

1. Pertsona orok du joan eta etorri aske ibiltzeko eskubidea eta estatu baten lurraldean bizilekua aukeratzekoa.

2. Pertsona orok du edozein herrialdetatik alde egiteko eskubidea, baita norberetik ere, eta norbere herrialdera itzultzekoa.

14. artikulua

1. Jazarpena jasanez gero, pertsona orok du edozein herrialdetan babesaren bilatu eta izateko eskubidea.

2. Eskubide horretara ezin izango da jo delitu arruntek sortutako auzibideko egintza baten aurka, ezta Nazio Batuen helburu eta irizpideen aurkako egintzak direla-eta ere.

15. artikulua

1. Pertsona orok du nazionalitatea izateko eskubidea.

2. Inori ezingo zaio arrazoirik gabe nazionalitatea kendu, ezta nazionalitatea aldatzeko eskubidea ukatu ere.

16. artikulua

1. Gizonek eta emakumeek, ezkon-adinetik aurrera, ezkontzeko eta familia eratzeko eskubidea dute, arraza, nazionalitate edo erlijioagatiko inolako mugarik gabe; eta, ezkontzari dagokionez, eskubide berberak dituzte bai ezkontuta jarraituz gero eta bai ezkontza-lotura ezabatuz gero ere.

2. Ezkongaien baimen aske eta osoz ez bada, ez dago ezkontzerik.

3. Familia da gizartearen oinarri jatorra eta berezkoa, eta estatuaren eta gizartearen babesaren izateko eskubidea du.

17. artikulua

1. Pertsona orok du jabe izateko eskubidea, bakarka nahiz taldean.

2. Arrazoirik gabe, ez zaio inori haren jabetza kenduko.

18. artikulua

Pertsona orok pentsamendur-, kontzientzia- eta erlijio-askatasunerako eskubidea du; eskubide horren barne da erlijio edo sinesmena aldatzeko askatasuna eta baita norbere erlijioa edo sinesmena bakarka nahiz taldean, jendaurrean edo pribatuan irakaskuntzaz, jardueraz, kultuz eta aginduak gordez azaltzeko askatasuna ere.

19. artikulua

Gizabanako guztiek dute iritzi- eta adierazpen-askatasuna. Eskubide horrek barne hartzen du erlijioa eta sinesmena aldatzeko askatasuna eta bakoitzaren iritziengatik inork ez gogaitzeko eskubidea, ikerketak egitekoa eta informazioa eta iritziak mugarik gabe eta nolannahiko adierazpidez jaso eta zabaltzekoa.

20. artikulua

1. Nornahik du bakean biltzeko eta elkartzeko eskubidea.
2. Inor ezingo da behartu elkarte bateko kide izatera.

21. artikulua

1. Pertsona orok du bere herrialdeko gobernuan parte hartzeko eskubidea, zuzenean nahiz libre aukeratutako ordezkarien bitartez.
2. Pertsona orok du berdintasunez norbere herrialdeko funtzio publikoan sartzeko eskubidea.
3. Herriaren borondatea da botere publikoaren agintearen oinarria; borondate hori aldian-aldian egingo diren benetako hauteskundeetan adieraziko da. Hauteskundeok bozketa orokor eta berdinez eta isilpeko boto bidez egingo dira, edo boto askatasuna bermatzen duen beste bide batez.

22. artikulua

Pertsona orok du, gizarteko kide denez gero, gizarte-segurantza izateko eskubidea eta, herrialdearen ahaleginaz eta nazioarteko laguntzaz, estatu bakoitzaren antolaketa eta baliabideak kontuan izanik, gizabanakoaren duintasunerako eta nortasuna garatzeko ezinbestekoak diren eskubide ekonomiko, sozial eta kulturalak aseta izatekoa.

23. artikulua

1. Pertsona orok du lan egiteko eskubidea, lana aukeratzekoa, lan-baldintza bidezkoak eta egokiak izatekoa, eta langabeziaren aurkako laguntza jasotzekoa.
2. Pertsona orok du, diskriminaziorik gabe, lan beragatik soldata berbera jasotzeko eskubidea.
3. Lanean ari denak bidezko lansaria eta aski zaiona jasotzeko eskubidea du, bai bera eta bai bere familia, giza duintasunari dagokion bezala bizitzeko bestekoa. Horretarako aski ez bada lansaria gizarte-laguntzako beste baliabide batzuen bidez osatuko da.
4. Pertsona orok du, norbere interesen alde egiteko, sindikatuak eratu eta sindikatuko kide izateko eskubidea.

24. artikulua

Pertsona orori dagozkio atsedenerako eskubidea, aisiarakoa, lanaldiaren iraupen mugatua izatekoa eta aldian-aldian ordaindutako oporrak izatekoa.

25. artikulua

1. Pertsona orok du bizimodu egokia izateko eskubidea, bai berari eta bai bere familiari osasuna eta ongizatea bermatuko diena, eta batez ere janaria, jantziak, bizitokia, mediku-sorospena eta gizarte-zerbitzuak; eta baita lanik eza, gaixotasuna, elbarritasuna, alarguntasuna, zahartzaroa edo bizibidea nahi gabe galtzeko beste kasuren bat gertatzen denerako aseguruia izateko eskubidea ere.

2. Amek eta haurrek laguntza bereziak jasotzeko eskubidea dute. Haur guztiek, senar-emazteengandik nahiz ezkontzatik kanpo jaiotakoek, gizartearen babes berbera izateko eskubidea dute.

26. artikulua

1. Pertsona orok du hezkuntza-eskubidea. Hezkuntza doakoa izango da oinarrizko ikasketei dagokienez behintzat. Oinarrizko ikasketak egitea nahitaezkoa izango da; heziketa teknikoa eta lanbiderakoa, orokorra; eta denek izango dute goi-mailako ikasketak egiteko aukera bera, norberaren merezimenduen arabera.

2. Hezkuntzaren helburua giza nortasuna guztiz garatzea izango da, eta giza eskubideen eta oinarrizko askatasunen errespetua indartzea; herrialde, arraza eta erlijio guztien arteko elkar-ulertze, jasankortasun eta adiskidetasunaren alde egingo du; eta Nazio Batuen jarduna bultzatuko du, bakeak iraun dezan.

3. Gurasoek lehentasunezko eskubidea izango dute seme-alabei emango zaien hezkuntza mota aukeratzeko.

27. artikulua

1. Pertsona orok du eskubidea, erkidegoaren kultura-ekitaldietan aske parte hartzeko, artelanez gozatzeko, eta zientzia-aurrerakuntzan eta horri darizkion irabazietan parte hartzeko.

2. Zientzia, literatura edo arte mailan egindako lanen egile diren pertsona guztiek dute horregatik dagozkien interesak eta materialak babes dakizkien eskubidea.

28. artikulua

Pertsona ororen eskubidea da nazioarteko gizarte-ordena ezartzea, eta, ordena horretan, adierazpen honetako eskubide eta askatasunak era eraginkorrean garatzea.

29. artikulua

1. Pertsona orok erkidegoarekiko eginbeharrak ere baditu, erkidegoa baita haren nortasuna guztiz eta era askean garatzeko toki bakarra.

2. Pertsona orok, gainerako herritarren eskubide eta askatasunen errespetua ziurtatzeko eta gizarte demokratiko baten moral, ordena publiko eta ongizate orokorreko bidezko eskakizunak betetzeko legez ezartzen diren mugak baino ez ditu izango dagozkion eskubide eta askatasunez baliatzeko orduan.

3. Eskubide eta askatasun hauez ezingo da inor baliatu Nazio Batuen helburu eta irizpideen aurka.

30. artikulua

Adierazpen honetan jasotako ezertan ezingo da ulertu estatuari edo talde edo gizabanakoren bati adierazpen honetan bertan adierazitako edozein eskubide eta askatasun deuseztatzeko jarduerak edo egintzak burutzeko eskubidea ematen zaionik.

1.7. Pertsonen salerosketa zigortzeari eta inoren prostituzioa esplotatzeari buruzko Hitzarmena, 1949ko abenduaren 2koa²⁸

13. artikulua

[...]

Erregu-eskaerak honelaxe egingo dira: [...] 3) eskaera egiten duen estatuaren ordezkari diplomatiko edo kontsularraren bidez, zeina akreditatuta baitago eskaera hartzen duen estatuan; ordezkari horrek erregu-eskaerak zuzenean bidaliko dizkio agintaritza judizial eskudunari edo eskaera hartzen duen estatuko gobernuak adierazitako agintaritzari, eta erregu-eskaerak betearazteko dokumentuak zuzenean jaso beharko ditu agintaritza horretatik.

1. eta 3. kasuetan, beti igorriko zaio erregu-eskaeraren kopia bat eskaera hartzen duen estatuko agintaritza judizialari.

Aurkako akordiorik izan ezean, erregu-eskaerak eskabidea egin duen agintaritzaren hizkuntzan idatziko dira, baina eskaera hartu duen estatuak bere hizkuntzara itzultzea eskatu ahal izango du, eskaera egin duen agintariak jatorrizkoaren arabera ziurtatuta.

²⁸ <https://www.ohchr.org/sp/professionalinterest/pages/trafficingpersons.aspx>
Indarrean jartzea: 1951ko uztailaren 25ean.

1.8. Errefuxiatuen Estatutuari buruzko Konbentzioa, 1951ko uztailaren 28koa²⁹

Genevan egina, 1951ko uztailaren 28an, ale bakarrean, berori gordailutuko dela Nazio Batuen artxiboetan; berebat, frantsesez eta ingelesez egindako testuak kautoak dira; ildo beretik, behar bezala ziurtatutako kopiak emango zaizkie Nazio Batuen estatu kide guztiei eta 39. artikulua aipatu estatuei, hain zuzen ere, kide ez direnei.

²⁹ <https://sites.google.com/site/euskallegezalea/nazioartekotestuak/errefuxiatuen-estatutuari-buruzko-konbentzioa>

Indarrean jartzea: 1954ko apirilaren 22an, 43. artikuluaekin bat etorriz.

1.9. Esklabotzari buruzko Konbentzioa, 1926ko irailaren 25ean Genevan sinatutakoa, eraldatzeko Protokoloa, 1953ko urriaren 23ko 794 (VIII) Ebazpena³⁰

V artikulua

Protokolo hau Nazio Batuen idazkaritzaren artxiboetan gordailutuko da; eta kautoak izango dira txineraz, espainieraz, frantsesez, ingelesez eta errusieraz dauden protokolo-testuak. Konbentzioaren testu kautoak ingelesa eta frantsesa direnez gero eta konbentzioa eranskinaren arabera eraldatu behar denez gero, eranskinaren ingelesezko eta frantsesezko testuak ere kautoak izango dira; txineraz, espainieraz eta errusieraz dauden testuak, ordea, itzulpenak izango dira. Idazkari nagusiak egingo ditu protokoloaren kopia ziurtatuak, eta eranskinarekin batera Konbentzioaren estatu aldeei igorriko dizkie, baita Nazio Batuen gainerako estatu kideei ere. III. artikuluan aurreikusitakoaren arabera, eraldaketak indarrean jartzen direnean, idazkari nagusiak prestatuko ditu modu horretan eraldatutako konbentzioaren kopia ziurtatuak, estatuei igortzeko, Nazio Batuen kide ez direnei barne.

³⁰ <https://sites.google.com/site/euskallegezalea/nazioartekotestuak/konbentzioa-eraldatzeko-protokoloa>

1.10. Aberrigabeen Estatutuari buruzko Konbentzioa, 1954ko irailaren 28koa³¹

New Yorke egina, 1954ko irailaren 28an, ale bakarrean, berori gordailutuko dela Nazio Batuen artxiboetan; berebat, espainieraz, frantsesez, ingelesez eta errusieraz egindako testuak kautoak dira; ildo beretik, behar bezala ziurtatutako kopiak emango zaizkie Nazio Batuen estatu kide guztiei eta 35. artikulua aipatu estatuei, hain zuzen ere, kide ez direnei.

³¹ <https://sites.google.com/site/euskallegezalea/nazioartekotestuak/aberrigabeen-estatutuari-buruzko-konbentzioa>

Indarrean jartzea: 1960ko ekainaren 6an, 39. artikuluaekin bat etorritik.

**1.11. Esklabotza, esklaboen salerosketa eta
esklabotzaren antzeko instituzio eta
praktikak ezabatzeari buruzko Konbentzio
osagarria,
1956ko apirilaren 30eko 608 (XXI)
Ebazpena³²**

15. artikulua

Konbentzio hau Nazio Batuen idazkaritzaren artxiboetan gordailutuko da; berebat, kautoak izango dira txineraz, espainieraz, frantsesez, ingelesez eta errusieraz dauden testuak. Idazkari nagusiak Konbentzioaren kopia ziurtatu kautoak luzatuko ditu estatu aldeei igortzeko, baita Nazio Batuen eta organismo espezializatuen gainerako estatu kideei ere.

³² <https://sites.google.com/site/euskallegezalea/nazioartekotestuak/konbentzio-osagarria>
Genevan egina, 1956ko irailaren 7an.
Indarrean jartzea: 1957ko apirilaren 30ean, 13. artikuluekin bat etorriz.

1.12. Haurren Eskubideen Adierazpena, 1959ko azaroaren 20koa³³

HITZAURREA

[...]

Kontuan hartuz, Nazio Batuek Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalean aldarrikatu dutela ezen pertsona orok adierazpen horretan aipatutako eskubide eta askatasun guztiak dituela, inolako bereizketarik egin gabe, arraza, kolorea, sexua, hizkuntza, iritzi politikoa edo bestelako iritzia, jatorri nazionala edo gizarte-jatorria, ekonomia-maila, jaiotza edo beste edozein ezaugarri dela bide,

[...]

Batzar Orokorrak,

[...]

1. printzipioa

Adierazpen honetan aipatutako eskubide guztiak izango dituzte hurrek. Eskubideok aitortu egingo zaizkie hurrei, inolako salbuespenik gabe, eta bereizketarik edo diskriminaziorik egin gabe, haurraren edo haren familiaren arraza, kolore, sexu, hizkuntza, kultura, erlijio, iritzi politikoa edo bestelako iritzia, jatorri nazionala edo gizarte-jatorria, ekonomia-maila, jaiotza edo beste edozein tasun dela bide.

³³ <https://www.humanium.org/es/declaracion-de-los-derechos-del-nino-texto-completo/>

Batzar Orokorra, 1386 (XIV) Ebazpena, 14 U.N. GAOR eranskina. (16. zk.) 19. or, NBE Dok. A/4354 (1959).

1.13. Herrialde eta herri kolonialei independentzia emateari buruzko Adierazpena, 1960ko abenduaren 14ko 1514 (XV) Ebazpena³⁴

[Batzar Orokorra,]

[...]

Jakitun izanik beharrezkoa dela egonkortasun- nahiz ongizate-baldintzak eta harreman baketsu eta adiskidetsuak sortzea, zeinak oinarritzen baitira eskubideen berdintasun-printzipioen eta herriek duten determinazio askerako eskubide-printzipioen errespetuan; eta giza eskubide eta oinarrizko askatasunen errespetu unibertsala eta eskubide eta askatasun horien eraginkortasuna ziurtatzea, inolako bereizketarik egin gabe, arraza-, sexu-, hizkuntza- edo erlijio-arraziengatik,

[...]

³⁴ <https://sites.google.com/site/euskallegezalea/nazioartekotestuak/independentzia>

1.14. Aberrigabetasun-kasuak gutxitzeko Konbentzioa, 1961eko abuztuaren 30ekoa³⁵

21. artikulua

Konbentzio hau Nazio Batuen idazkari nagusiak erregistratuko du indarrean jartzen den datan.

Hori guztiori aitortuz, behean dauden ahalguztidunek konbentzio hau sinatzen dute.

New Yorke egina, 1961eko abuztuaren 30ean, ale bakarrean, berori gordailutuko da Nazio Batuen artxiboetan; berebat, fede ematen dute txineraz, espainieraz, frantsesez, ingelesez eta errusieraz egindako testuek; ildo beretik, Nazio Batuen idazkari nagusiak behar bezala ziurtatutako kopiak emango zaizkie Nazio Batuen estatu kide guztiei eta konbentzio honen 16. artikulua aipatu estatuei, hain zuzen ere, kide ez direnei.

³⁵ <https://sites.google.com/site/euskallegezalea/nazioartekotestuak/aberrigabetasun-kasuak-gutxitzeko>

1.15. Ezkontzarako adostasunari buruzko, ezkontzeko gutxiengo adinari buruzko eta ezkontzen erregistroari buruzko Konbentzioa, 1962ko azaroaren 7ko 1763 A (XVII) Ebazpena³⁶

[Estatu kontratatzaileek,]

Asmoa izanik, Nazio Batuen Gutunarekin bat etorritz, guztion giza eskubide eta oinarrizko askatasunak errespetatu eta bete behar direla, eta bi horiek sustatu behar direla inolako bereizketarik egin gabe arraza-, sexu-, hizkuntza- eta erlijio-arrazoiengatik.

[...]

10. artikulua

1. Konbentzio hau Nazio Batuen artxiboetan gordailutuko da; berebat, fede emango dute, maila berean, txineraz, espainieraz, frantsesez, ingelesez eta errusieraz dauden testuek.

2. Nazio Batuen idazkari nagusiak Konbentzioaren kopia ziurtatu bana igorriko die Nazio Batuen kide guztiei eta 4. artikulua 1. paragrafoak aipatu kide ez diren estatuei.

³⁶ <https://sites.google.com/site/euskallegezalea/nazioartekotestuak/ezkontzarako-adostasuna>
Indarrean jartzea: 1964ko abenduaren 9an, 6. artikuluaekin bat etorritz.

1.16. Arraza-diskriminazioaren mota guztiak ezabatzeari buruzko Nazio Batuen Adierazpena, 1963ko azaroaren 20koa³⁷

[Batzar Orokorrak,]

Kontuan hartuz Nazio Batuen Gutuna gizaki guztien duintasun- eta berdintasun-printzipioan oinarritzen dela eta, funtsezko helburuen artean, besteak beste, guztion giza eskubideen eta oinarrizko askatasunen errespetua garatzeko eta sustatzeko nazioarteko lankidetzaz gauzatzea duela, arraza, sexu, hizkuntza edo erlijioagatiko bereizketarik egin gabe,

[...]

³⁷

https://web.archive.org/web/20071113055232/http://www.unhchr.ch/spanish/html/menu3/b/9_sp.htm
[1904 (XVIII) Ebazpena].

Nazio Batuen Batzar Orokorrak 1963ko azaroaren 20an aldarrikatua.

**1.17. Ezkontzarako adostasunari buruzko,
ezkontzeko gutxiengo adinari buruzko eta
ezkontzen erregistroari buruzko Gomendioa,
1965eko azaroaren 1eko 2018 (XX)
Ebazpena³⁸**

[Batzar Orokorrak,]

[...]

Gogoratzuz, era berean, Nazio Batuen Gutunaren 13. artikulua 1. paragrafoko B atalarekin bat etorritik, Batzar Orokorrak gomendioak egin ditzakeela denon giza eskubide eta oinarrizko askatasunak gauzatzen laguntzeko, diskriminaziorik egin gabe, arraza-, sexu-, hizkuntza- edo erlijio-arrazoiengatik,

[...]

³⁸ <https://www.ohchr.org/SP/ProfessionalInterest/Pages/RecommendationOnConsentToMarriage.aspx>

1.18. Arraza-diskriminazioaren mota guztiak ezabatzeko Nazioarteko Konbentzioa, 1965eko abenduaren 21eko 2106 A (XX) Ebazpena³⁹

[Konbentzio honetako estatu aldeek,]

Kontuan hartuz, Nazio Batuen Gutunaren oinarri direla duintasun- eta berdintasun-printzipioak, gizaki guztiei datxekienak, eta estatu kide guztiek, Erakundearekin lankidetzan arituz, neurriak hartzeko konpromisoa hartu dutela, elkarrekin edo bananduta, Nazio Batuen helburuetako bat gauzatzeko, alegia, guztion giza eskubideen eta oinarrizko askatasunen errespetu unibertsala eta eraginkorra sustatzea eta bultzatzea, diskriminaziorik egin gabe, arraza-, sexu-, hizkuntza- edo erlijio-arrazoiengatik.

[...]

³⁹ <https://sites.google.com/site/euskallegezalea/nazioartekotestuak/arraza-bereizkeria-mota-guztiak-ezabatzeko-nazioarteko-konbentzioa-nbe>

Indarrean jartzea: 1969ko urtarrilaren 4an, 19. artikuluekin bat etorritz.

1.19. Errefuxiatuen Estatutuari buruzko Protokoloa, 1966ko abenduaren 16ko 2198 (XXI) Ebazpena⁴⁰

XI. artikulua.— Nazio Batuen idazkaritzaren artxiboetan gordailutzea

Protokolo honen ale bat Batzar Orokorraren buruak eta Nazio Batuen idazkari nagusiak sinatuta, Nazio Batuen idazkaritzaren artxiboetan gordailututa geratuko da. Era berean, Protokoloaren testuak, txineraz, espainieraz, frantsesez, ingelesez eta errusieraz eginikoak, kautotasun berekoak dira. Idazkari nagusiak testuaren kopia ziurtatuak igorriko dizkie Nazio Batuen estatu kide guztiei eta V. *supra* artikuluan aipatutako gainerako estatuei.

⁴⁰ <https://sites.google.com/site/euskallegezalea/nazioartekotestuak/errefuxiatuen-estatutuari-buruzko-protokoloa>

Indarrean jartzea: 1967ko urriaren 4an, VIII. artikuluekin bat etorriz.

1.20. Eskubide Zibilen eta Politikoan Nazioarteko Ituna, 1966ko abenduaren 16koa⁴¹

V. ZATIA

27. artikulua

Estatuetan etnia-, erlijio- edo hizkuntza-gutxiengoak daudenean, gutxiengo horietako gizakiei ez zaie ukatuko, haiek, talde bereko beste kideekin batera, duten eskubidea, euren kultura-bizitza izateko, euren erlijioa eduki eta praktikatzeko, bai eta euren hizkuntza erabiltzeko ere.

⁴¹ <https://treaties.un.org/doc/publication/unts/volume%20999/volume-999-i-14668-english.pdf>
<https://www.ohchr.org/fr/professionalinterest/pages/ccpr.aspx>
<http://www.aprodeh.org.pe/documentos/marco-normativo/legal/Pacto-Internacional-de-Derechos-Civiles-y-Policos.pdf>

1.21. Eskubide Zibilen eta Politikoen Nazioarteko Itunaren Hautazko Protokoloa 1966ko abenduaren 16ko 2200 A (XXI) Ebazpena⁴²

14. artikulua

1. Protokolo hau Nazio Batuen artxiboetan gordailutuko da; berebat, kautoak izango dira txineraz, espainieraz, frantsesez, ingelesez eta errusieraz dauden protokolo-testuak.
2. Nazio Batuetako idazkari nagusiak protokolo honen kopia ziurtatuak bidaliko dizkie Itunaren 48. artikuluan aipatutako estatu guztiei.

⁴² <https://sites.google.com/site/euskallegezalea/nazioartekotestuak/eskubide-zibil-eta-politiko-en-nazioarteko-itunaren-hautazko-protokoloa>

Indarrean jartzea: 1976ko martxoaren 23an, 9. artikuluekin bat etorriz.

1.22. Eskubide Ekonomikoen, Sozialen eta Kulturalen Nazioarteko Ituna, 1966ko abenduaren 16koa⁴³

2. artikulua

1. Itun honetan alde diren estatuek konpromisoa hartu dute, bakarka nahiz nazioarteko laguntza eta lankidetzarekin, zenbait neurri hartzeko, batik bat neurri ekonomiko eta teknikoak, ahalik eta baliabide gehien erabilia, hemen aitortutako eskubideen eraginkortasun osoa mailaz maila erdiesteko; horretarako, bide egoki guztiak baliatuko dituzte, eta, bereziki, legegintzako neurriak hartuko.

2. Itun honetan alde diren estatuek konpromisoa hartu dute, itun honetan bertan aipatu eskubideen egikaritzea bermatzeko, diskriminaziorik egin gabe, arraza, kolore, sexu, hizkuntza, erlijio, iritziz politiko edo beste era bateko iritziz, nazioko nahiz gizarteko jatorri, maila ekonomiko, jaiotza nahiz bestelako gizarte-izateak direla medio.

3. Garatze bidean dauden herriek, giza eskubideak eta herri horien nazioko ekonomia behar bezala kontuan harturik, zehaztu ahal izango dute zein neurritan bermatuko dizkieten euren naziokoak ez diren pertsonen itun honetan aitortutako eskubideak.

⁴³ <https://www.ohchr.org/en/professionalinterest/pages/cescr.aspx>
<https://www.ohchr.org/fr/professionalinterest/pages/cescr.aspx>
<https://www.humanium.org/es/wp-content/uploads/2013/08/Pacto-Internacional-de-Derechos-Econ%C3%B3micos-Sociales-y-Culturales.pdf>

1.23. Teherango Aldarrikapena, 1968ko maiatzaren 13an, Giza Eskubideen Nazioarteko Konferentziak hartutakoa⁴⁴

Giza Eskubideen Nazioarteko Konferentziak aldarrikatua, Teheranen, 1968ko maiatzaren 13an.

Giza Eskubideen Nazioarteko Konferentzia Teheranen bildu da 1968ko apirilaren 22tik maiatzaren 13a arte, Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsala onetsi zenetik igarotako hogeitun urteetan zein aurrerapen gertatu den aztertzeko eta etorkizunerako egitaraua prestatzeko.

Azterturik Nazio Batuek, giza eskubideei eta oinarrizko askatasunei zor zaien errespetua sustatu eta bultzatzeko, zenbait jarduera burutu dituela, eta jarduera horien ondorioz zenbait arazo sortu direla;

Kontuan harturik Konferentziak berak onetsitako ebazpenak;

Kontuan izanik Giza Eskubideen Nazioarteko Urtea gertatu dela munduan aurretiaz inoiz izan ez den aldaketarekin batera;

Aintzat harturik zientziaren eta teknologiaren aurrerapen azkarrak aukera berriak eskaintzen dituela,

Sinetsirik, liskarrak eta indarkeria munduko hamaika tokitan nagusitzen ari direnean, inoiz baino beharrezkoagoak direla gizakien arteko elkartasuna eta interdependentzia;

Kontuan izanik bakea dela gizadiaren gurari unibertsala, eta bake hori eta justizia ere ezinbestekoak direla giza eskubideak eta oinarrizko askatasunak bete-betean gauzatzeko;

Modu solemnean aldarrikatzen du:

1. Ezinbestekoa dela nazioarteko erkidegoak bere betebeharrak solemnean betetzea, hots, giza eskubideei eta oinarrizko askatasunei zor zaien errespetua guztiontzat sustatu eta bultzatzea, arraza, kolore, sexu, hizkuntza, erlijio eta iritzi politikoetan edo bestelako iritzietan oinarritutako bereizketetatik bat ere egin gabe.

⁴⁴ <http://hrlibrary.umn.edu/instree/l2ptichr.htm>
<http://zvon.org/law/r/teheran.html>
<https://www.acnur.org/fileadmin/Documentos/BDL/2002/1290.pdf>

**1.24. Gerrako Krimenen eta Gizadiaren
aurkako Krimenen Preskribaezintasunari
buruzko Konbentzioa
1968ko azaroaren 26ko 2391 (XXIII)
Ebazpena⁴⁵**

XI. artikulua

Konbentzio honek 1968ko azaroaren 26ko data izango du; berebat, Konbentzioaren testuak kautoak izango dira txineraz, espainieraz, frantsesez, ingelesez eta errusieraz egindakoak.

⁴⁵ <https://sites.google.com/site/euskallegezalea/nazioartekotestuak/gerra-krimenen>
Indarrean jartzea: 1970eko azaroaren 11n, VIII. artikuluekin bat etorritz.

**1.25. Gizarte-mailan Aurreratze- eta
Garatze-bideari buruzko Adierazpena,
1969ko abenduaren 11ko 2542 (XXIV)
Ebazpena⁴⁶**

**I. ZATIA
Printzipioak**

1. artikulua

Herri guztiek eta gizaki guztiek dute eskubidea duintasunez bizitzeko eta gizarte-aurrerabidearen emaitzekin gozatzeko, arraza, kolorea, sexua, hizkuntza, erlijioa, nazionalitatea, jatorri etnikoa, familia- edo gizarte-egoera, iritzi politiko edo bestelakoengatik inolako diskriminaziorik egin gabe. Eurek, era berean, garapen hori lortzen lagundu beharko dute.

⁴⁶ <https://sites.google.com/site/euskallegezalea/nazioartekotestuak/adierazpena>

**1.26. Aurrerapen zientifikoa eta teknologikoa
bakearen mesedetan eta gizakientzako modu
onuragarrian erabiltzeari buruzko
Adierazpena,
1975eko azaroaren 10eko 3384 (XXIX)
Ebazpena⁴⁷**

Batzar Orokorrak,

[...]

Modu solemnean aldarrikatzen du:

7. Estatu guztiek hartuko dituzte beharrezko neurriak, legegintza-esparrukoak barne, ziurtatzeko zientzia- eta teknologia-lorpenak erabiliko direla giza eskubideak eta oinarrizko askatasunak osotasunean betetzeko, diskriminaziorik egin gabe arraza, sexu, hizkuntza edo erlijio-sinesmen arrazoiengatik.

⁴⁷ [https://undocs.org/pdf?symbol=es/A/RES/3384\(XXX\)](https://undocs.org/pdf?symbol=es/A/RES/3384(XXX))

1.27. Ezinduen Eskubideen Adierazpena, 1975eko abenduaren 9ko 3447 (XXIX) Ebazpena⁴⁸

[...]

1. “Ezindu” hitzak izendatzen du pertsona ezgaitu oro, oso-osorik edo zati batean, bere kautan gai ez dena norbanako gisa edo gizartearen barnean, bizimodu arruntaren beharrianak diruz estaltzeko, bere ahalmen fisiko edo adimenekoen urritasunagatik, horiek sortze-sortzetik izan ala ez.

2. Ezinduak adierazpen honetan dauden eskubide guztiak izango ditu. Ezindu orori aitortu behar zaizkio eskubide horiek, salbuespenik, bereizketarik eta diskriminaziorik egin gabe, arraza, kolorea, sexua, hizkuntza, erlijioa, iritzi politikoa edo bestelako iritzia, jatorri nazionala edo gizarte-jatorria, jaiotza edo beste edozein egoera dela bide, hori guztiori ezinduari berari nahiz haren familiari dagokionez.

3. Ezinduak eskubidea du, erro-errotik, bere giza duintasuna errespetatua izan dadin. Ezinduak, edozein izanik ere bere arazoan eta urritasunen jatorria, izaera edo larritasuna, bere adineko herrikideen oinarrizko eskubide berberak ditu; horrek dakar, beraz, behar den begirunezko bizimodua izateko eskubidea, ahalik eta modurik arruntenean eta osoenean.

⁴⁸ <https://sites.google.com/site/euskallegezalea/nazioartekotestuak/ezinduen-eskubideen-adierazpena>
[https://politicasocial.xunta.gal/sites/w_polso/files/arquivos/normativa/declaracion de los derechos de las personas con discapacidad-1975.pdf](https://politicasocial.xunta.gal/sites/w_polso/files/arquivos/normativa/declaracion%20de%20los%20derechos%20de%20las%20personas%20con%20discapacidad-1975.pdf)

**1.28. Erlijioan edo sinesmenetan
oinarritutako intolerantzia eta diskriminazio-
modu guztiak ezabatzeari buruzko
Adierazpena,
1981eko azaroaren 25eko 36/55 Ebazpena⁴⁹**

[Batzar Orokorrak,]

Kontuan hartuz Nazio Batuen Gutunaren oinarritzko printzipioetako bat pertsona guztien berezko duintasun eta berdintasuna dela, eta estatu kide guztiek neurri bateratuak eta bakoitzak bere aldetik hartzeko konpromisoa hartu dutela, Nazio Batuen Erakundearekin lankidetzan, guztion giza eskubide eta oinarritzko askatasunen errespetu unibertsal eta eraginkorra bultzatu eta suspertzeko, arraza, sexu, hizkuntza eta erlijio diskriminaziorik gabe,

[...]

⁴⁹ <https://sites.google.com/site/euskallegezalea/nazioartekotestuak/erlijioan-edo-sinesmenetan-oinarritutako-intolerantzia-eta-bereizkeria-modu-guztiak-ezabatzeari-buruzko-adierazpena>

1.29. Non bizi eta herrialde horretako nazionalak ez diren norbanakoen giza eskubideei buruzko Adierazpena, 1985eko abenduaren 13ko 40/144 Ebazpena⁵⁰

Batzar Orokorrak,

Kontuan hartuz Nazio Batuen Gutunak gizaki guztien giza eskubide eta oinarrizko askatasunak errespetatzea eta betetzea sustatzen dituela, inolako bereizketarik egin gabe, arraza-, sexu-, hizkuntza- eta erlijio-arrazoiengatik,

Kontuan hartuz, Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalak aldarrikatutakoaren arabera, gizaki guztiak aske jaiotzen direla, berdinak izanik duintasunari eta eskubideei begira, eta pertsona orok adierazpen horretan aldarrikatutako eskubide eta askatasunak badituela, inolako bereizketarik egin gabe, arraza, kolorea, sexua, hizkuntza, erlijioa, iritzi politikoa edo bestelako iritzia, nazio- edo gizarte-jatorria, ekonomia-maila, jaiotza edo beste edozein ezaugarri direla bide.

[...]

Jakitun izanik nazioarteko giza eskubideen itunen estatu aldeek konpromisoa hartzen dutela bermatzeko itun horietan aldarrikatutako eskubideak inolako diskriminaziorik egin gabe egikarituriko direla, arraza, kolorea, sexua, hizkuntza, erlijioa, iritzi politikoa edo bestelako iritzia, nazio- edo gizarte-jatorria, ekonomia-maila, jaiotza edo beste edozein ezaugarri dela bide.

[...]

5. artikulua

1. Atzerritarrek ondorengo eskubideak izango dituzte, eurak zein estatutan egon eta, estatu horren legeria nazionalaren arabera eta estatu horrek dituen nazioarteko betebeharren mende,

c) Berdintasunerako eskubidea auzitegien eta gainerako organoen eta justizia-administrazioaren agintari arduradunen aurrean eta, behar denean, interpretearen doako laguntza izateko eskubidea zigor-jardunetan eta, legeak halakoa xedatzen duenean, bestelako jardunetan ere;

f) Nork bere hizkuntza, kultura eta tradizioak gordetzeko eskubidea;

[...]

⁵⁰ <https://sites.google.com/site/euskallegezalea/nazioartekotestuak/nazionalak-ez-diren>

1.30. Garapenerako Eskubideari buruzko Adierazpena, 1986ko abenduaren 4ko 41/128 Ebazpena⁵¹

[Batzar Orokorrak,]

Kontuan hartuz Nazio Batuen Gutunaren asmo eta printzipioak, nazioarteko lankidetzaz gauzatzeari buruzkoak, diskriminaziorik egin gabe, arraza-, sexu-, hizkuntza- edo erlijio-arrazoiengatik, nazioarteko arazoak konpontze aldera, arazo horiek ekonomia, gizarte, kultura edo giza izaerakoak direnean, eta guztion giza eskubideen zein oinarrizko askatasunen errespetua garatu nahiz suspertze aldera.

[...]

Jakitun izanik, Gutunaren arabera, guztiontzako giza eskubideen eta oinarrizko askatasunen errespetu unibertsala eta eragina sustatzeko betebeharrak, betiere, inolako diskriminaziorik egin gabe, arraza, kolore, sexu, hizkuntza, erlijio, iritzi politikoa edo bestelako iritzia, nazio- edo gizarte-jatorria, ekonomia-maila, jaiotza edo beste edozein ezaugarri dela bide,

[...]

6. artikulua

1. Estatu guztiek elkarrekin lan egin behar dute giza eskubideen eta oinarrizko askatasunen errespetu unibertsala eta eragina sustatzeko, bultzatzeko eta indartzeko, inolako diskriminaziorik egin gabe, arraza-, sexu-, hizkuntza- edo erlijio-arrazoiengatik.

⁵¹ <https://sites.google.com/site/euskallegezalea/nazioartekotestuak/adierazpena-3>

1.31. Haurren Eskubideei buruzko Konbentzioa, 1989ko azaroaren 20koa⁵²

30. artikulua

Estatuetan etnia-, erlijio- edo hizkuntza-gutxiengoak daudenean, edo jatorri indigena duten gizakiak daudenean, gutxiengo horietako haurrei edota haur indigenei ez zaie ukatuko, haiek, talde bereko beste kideekin batera, duten eskubidea, euren kultura-bizitza izateko, euren erlijioa eduki eta praktikatzeko, bai eta euren hizkuntza erabiltzeko ere.

⁵² <https://www.ohchr.org/en/professionalinterest/pages/crc.aspx>
<https://www.humanium.org/fr/texte-integral-convention-internationale-relative-droits-enfant-1989/>
<http://www.un.org/es/events/childrenday/pdf/derechos.pdf>

**1.32. Eskubide Zibilen eta Politikoen
Nazioarteko Itunaren Hautazko bigarren
Protokoloa, heriotza-zigorra indarririk gabe
uzteko helburua duena;
1989ko abenduaren 15eko 44/128 Ebazpena⁵³**

11. artikulua

1. Protokolo hau Nazio Batuen artxiboetan gordailutuko da; berebat, kautoak izango dira arabieraz, txineraz, espainieraz, frantsesez, ingelesez eta errusieraz dauden protokolo-testuak.

2. Nazio Batuetako idazkari nagusiak protokolo honen kopia ziurtatuak bidaliko dizkie Itunaren 48. artikuluan aipatutako estatu guztiei.

⁵³ <https://sites.google.com/site/euskallegezalea/nazioartekotestuak/eskubide-zibil-eta-politiko-en-nazioarteko-itunaren-bigarren-hautazko-protokoloa-1>

1.33. Rioko Adierazpena, Ingurumen eta Garapenari buruzkoa, 1992ko ekainaren 3tik 14rako⁵⁴

22. printzipioa

Herri indigenek eta euren erkidegoek, bai eta tokian tokiko beste erkidego batzuek ere, euren jakiteen ondorioz eta tradizio-praktiken ondorioz, funtsezko eginkizuna betetzen dute, ingurumena antolatu eta garatzeko orduan. Estatuak behar bezala aitortu beharko lituzkete haien identitatea, kultura eta interesak, bai eta horiei guztiei lagundu ere, eta, garapen jasagarria lortzeko helburu horretan, haien benetako parte-hartzea ahalbidetu beharko lukete.

⁵⁴ http://www.unesco.org/education/pdf/RIO_E.PDF
<http://www.un.org/french/events/rio92/rio-fp.htm>
<http://www.un.org/spanish/esa/sustdev/documents/declaracionrio.htm>

1.34. Gutxiengo Nazional edo Etnikoetako, Erlijiosoetako eta Linguistikoetako Pertsonen Eskubideen Adierazpena, 1992ko abenduaren 18koa⁵⁵

1. artikulua

1. Estatuak, euren lurraldeen barruan, babestu egingo dituzte gutxiengoaren existentzia eta nazio- nahiz etnia-, kultura-, erlijio- eta hizkuntza-identitatea, eta identitate hori sustatzeko baldintzak eragingo dituzte.
2. Estatuak, helburu horiek guztiak lortzeko, neurri egokiak hartuko dituzte, legegintzaren arloan nahiz bestelakoetan.

⁵⁵ <https://www.ohchr.org/en/professionalinterest/pages/minorities.aspx>
<https://www.ohchr.org/fr/professionalinterest/pages/minorities.aspx>
<https://www.ohchr.org/sp/professionalinterest/pages/minorities.aspx>

1.35. Vienako Adierazpena eta Ekintza-plana, 1993ko ekainaren 25ean, Giza Eskubideen Munduko Konferentziak hartutakoak⁵⁶: 19. eta 20. puntuak

19. Gutxiengo-taldeetako pertsonen eskubideak sustatzeko eta babesteko jarduerak garrantzi handia dutenez gero, eta, pertsona horiek bizi diren estatuetao gizarte- eta politika-egonkortasunari begira, jarduerok lagungarri oso gertatzen direnez gero,

Giza Eskubideen Munduko Konferentziak baieztatzen du estatuen betebeharrak dela, gutxiengo-taldeetako pertsonak giza eskubide eta oinarriko askatasun guztiak, bete-betean eta eragingarritasunez, diskriminaziorik gabe eta legearen arabera berdintasun-egoera osoan, egikaritzen dituztela jagotea, Nazio Batuek Gutxiengo Nazional edo Etnikoetako, Erlijiosoetako eta Linguistikoetako Pertsonen Eskubideei buruz emandako adierazpenarekin bat.

Gutxiengo-taldeetako pertsonak eskubidea dute euren kultura izateko, euren erlijioa eduki eta praktikatzeko, eta euren hizkuntza jendaurrean eta arlo pribatuan erabiltzeko, askatasun osoz eta inoren esku-sartze edo diskriminaziorik gabe.

20. Giza Eskubideen Munduko Konferentziak aitortzen du herri indigenei berez dagoen duintasuna, eta herri horiek garapenari eta gizartearen aniztasunari egindako ekarpen paregabea. Halaber, irmotasunez baieztatzen du nazioarteko erkidegoaren erabakia dela herri indigenen ekonomia-, gizarte- eta kultura-ongizatea bermatzea, eta herri horiei garapen jasangarriaren onurak helaraztea. Estatuak bermatu behar dute, herri indigenek gizartearen alde guztietan bete-betean eta askatasunez parte hartzea, bereziki, herrioi dagozkien arazoetan. Kontuan izanik herri indigenen eskubideak sustatzeko eta babesteko jarduerak garrantzi handia dutela, eta, herri horiek bizi diren estatuetao gizarte- eta politika-egonkortasunari begira, jarduerok lagungarri oso gertatu direla, estatuak nazioarteko zuzenbidearekin bat datozen urrats positibo eta itunduak egin behar dituzte, giza eskubide guztiei eta herri indigenen askatasunei zor zaien errespetua bermatzeko, berdintasuna eta diskriminaziorik eza oinarri harturik. Estatuak, orobat, aitortu behar dituzte herri indigenen nortasun desberdinak, kultura desberdinak eta gizarte antolatzeo sistema desberdinak, bai eta horien guztien balioa eta aniztasuna ere.

⁵⁶ https://www.ohchr.org/Documents/Events/OHCHR20/VDPA_booklet_English.pdf
https://www.ohchr.org/Documents/Events/OHCHR20/VDPA_booklet_fr.pdf
https://www.ohchr.org/Documents/Events/OHCHR20/VDPA_booklet_Spanish.pdf

2. FAO

2.1. Babes Fitosanitariorako Nazioarteko Konbentzioa, 1951koa⁵⁷

II. artikulua.— Erabilitako terminoak⁵⁸

1. Konbentzio honen ondoreetarako, hurrengo terminoek jarraian emango zaien esanahia izango dute:

“Izurri-arriskuaren analisia”: izurri bat arautu behar den eta hari aurre egiteko hartu behar diren neurri fitosanitario guztien trinkotasuna zehazteko, testigantza biologikoak, zientifikoak eta ekonomikoak ebaluatzekeo prozesua;

“Izurrien prebalentzia txikiko eremua”: agintaritza eskudunek izendatutako eremua, zeinak bere barruan hartzen baitu herrialde oso bat, herrialde baten zati bat edo herrialde baten edo batzuen zati bat, eta zeinean izurri jakin bat maila txikian baitago eta izurri hori jagoteko, kontrolatzeko edo errotik kentzeko neurri eraginkorrak bete behar diren;

“Arriskuan dagoen eremua”: eremu bat da, zeinean faktore ekologikoek izurri bat ezartzen laguntzen duten; izurri hori eremu barruan egoteak galera ekonomiko garrantzitsuak ekarriko ditu;

“Araututako artikulua”: edozein landare, landare-produktu, biltegitratzeko eta paketatzeko leku, garraiobide, edukiontzi, lurzoru eta izurriak hartu edo barreiatzeko gai den beste edozein organismo, objektu edo material, zeinak neurri fitosanitarioak bete behar dituen, bereziki nazioarteko garraioa tartean sartzen denean;

“Batzordea”: XI. artikuluan xedatutakoaren arabera ezarritako Neurri Fitosanitarioen Batzordea;

“Ezartzea”: izurri bat eremu baten barruan sartu ondoren betikotzea, aurreikus daitekeen etorkizunerako;

“Sarrera”: ezartzean ateratzen den izurri baten sarrera;

“Neurri fitosanitarioa”: izurriak sartzeta eta/edo barreiatzea prebenitzeko helburua duen edozein legeria, erregelamendu edo prozedura ofizial;

“Neurri fitosanitario harmonizatuak”: alde kontratatzaileek nazioarteko arauetan oinarrituta ezarritako neurri fitosanitarioak;

“Nazioarteko arauak”: X. artikuluko 1. eta 2. paragrafoetan xedatutakoaren arabera ezarritako nazioarteko arauak;

“Erregio-arauak”: babes fitosanitarioko erregio-antolakunde batek ezarritako arauak, erakunde horretako kideen gidari izateko;

“Izurria”: 7 landareentzat edo landare-produktuentzat kaltegarria den edozein espezie, arraza edo landare-biotipo, animalia-biotipo edo agente patogeno;

⁵⁷ https://assets.ippc.int/static/media/files/publications/es/2013/06/03/1034340753484_spippc_20130423_2117es.pdf

⁵⁸ FAOk definizio normalizatu hauek ematen ditu segurtasun juridikoa eta, horren ondorioz, herritarren eskubideak bermatzeko. Herritarren hizkuntza-eskubideak zeharka babesteko modua dugu.

“Berrogeialdiko izurria”: arriskuan dagoen eremurako garrantzi ekonomiko potentziala duen izurria, oraindik izurririk ez dagoenean edo, baldin badago, zabaldua egon gabe kontrol ofizialaren pean dagoenean;

“Berrogeialdikoa ez den izurri arautua”: berrogeialdikoa ez den izurria, zeina landaketarako landareetan egoteak eragina baitu landare horietarako proposatutako erabileran, eta ekonomikoki onartezinak diren ondorioekin baitakartza, eta, beraz, alde kontratatzaile inportatzailearen lurraldean araututa baitago;

“Araututako izurria”: berrogeialdiko izurria edo berrogeialdikoa ez den izurri arautua;

“Landareak”: landare biziak eta horien zatiak, baita haziak eta germoplasma ere;

“Landare-produktuak”: manufakturatutako gabeko landare-materialak (aleak barne) eta beren izaeragatik edo elaborazioagatik izurriak sartzeko eta barreiatzeko arriskua sor dezaketen produktu manufakturatutak;

“Idazkera”: XII. artikulua aplikatuz izendatutako Batzordeko idazkaria;

“Teknikoki justifikatua”: lortutako ondorioetan oinarrituta justifikatua, izurrien arriskuaren analisi egoki baten bidez edo, hala badagokio, eskuragarri dagoen informazio zientifikoaren beste azterketa eta ebaluazio konparagarri baten bidez. 2. Artikulu honetan jasotako definizioek, konbentzio honen aplikazioari mugatzen zaizkiola kontuan hartuta, ez diete eragiten alde kontratatzaileen lege nazionaletan edo araudietan jasotako definizioei.

XII. artikulua.— Idazkaritza

5. Idazkariak Batzordearen bileretarako dokumentazioa eta nazioarteko arauak FAOren hizkuntza ofizialetara itzuliko ditu.

XIX. artikulua.— Hizkuntzak

1. Konbentzioaren testu kautoak izango dira FAOren hizkuntza ofizial guztietan idatzitakoak.

2. Konbentzio honetan xedatutakoa ez da interpretatuko alde kontratatzaileei dokumentuak edo horien kopiak alde kontratatzailearenak ez diren hizkuntzetan emateko eta argitaratzeko eskakizun gisa; edozelan ere, indarrean diraute 3 infra paragrafoan adierazitako salbuespenek.

3. Dokumentu hauek FAOren hizkuntza ofizialetako batean egongo dira gutxienez:

a) IV. artikuluko 4. paragrafoan xedatutakoaren arabera emandako informazioa;

b) bidalketa-oharrak, VII. artikuluko 2 b) paragrafoan xedatutakoaren arabera transmititutako datu bibliografikoak dituztenak;

c) VII. artikuluko 2 b), d), i) eta j) paragrafoetan xedatutakoaren arabera emandako informazioa;

d) oharrak, baldin eta datu bibliografikoak badituzte eta VIII. artikuluko 1 a) paragrafoan xedatutakoaren arabera emandako informazioari buruzko dokumentu interesgarriei buruzko laburpen labur bat badute;

e) harremanetarako puntuei egiten zaizkien informazio-eskabideak, bai eta eskabide horiei emandako erantzunak ere, baina erantsitako dokumentuak alde batera utzita;

f) alde kontratatzailleek Batzordearen bileretarako eskura jarritako dokumentu oro.

3. LANE⁵⁹

⁵⁹ Forma osoa euskaraz: Lanaren Nazioarteko Erakundea.

Gaztelaniaz: Organización Internacional del Trabajo (OIT). Frantsesez: Organisation Internationale du Travail (OIT). Ingelesez: International Labour Organization (ILO).

3.1. Lanaren Nazioarteko Konferentziaren Erregelamendua, 1919ko azaroaren 21ekoa⁶⁰

1. ZATIA

Osaera eta egitura organikoa

2. artikulua.— Bilkuretako parte-hartzaileak

2. Eskuordeez eta haien kontseilari teknikoez gain, hauek izango dira Konferentziako parte-hartzaileak:

g) eskuordetzen idazkariak eta interpreteak;

6. artikulua.— Idazkaritza

2. Konferentziaren Idazkaritzak (aurrerantzean, «Idazkaritza») eginkizun hauek izango ditu:

a) dokumentuak, txostenak eta ebazpenak jasotzea, itzultzea, argitaratzea eta eskuragarri jartzea;

b) bilkuretan esandako diskurtsoak interpretatzea;

9. artikulua.— Idazketa Batzordea

1. Konferentziak idazketa batzorde bat eratuko du, zeinak berrikusiko baitu erregelamendu honen arabera edo Konferentziaren erabaki berezi baten ondorioz igortzen zaizkion tresna guztien idazkera; gainera, batzorde horrek tresna horien testuak Konferentziaren hizkuntza ofizialetan bat datozela bermatuko du. Idazketa Batzordeak iritzia emango du, era berean, Konferentziak edo batzorde batek horrelako tresna oro aztertzean planteatzen dizkion idazketa-gaiei buruz.

2. Tresna bakoitzeko, Idazketa Batzordea osatuko dutenak hauek izango dira: a) gehienez ere, hiru gobernu-eskuorde edo kontseilari tekniko; b) gehienez ere enplegatzailen hiru eskuorde edo kontseilari tekniko; c) gehienez ere langileen hiru eskuorde edo kontseilari tekniko —horiek izendatuko ditu azertu beharreko testua edo idazkera-arazoa aurkezten duen batzordeak, edo Konferentziak, baldin eta testua batzorde batean eztabaidatzen ez bada—; d) batzordeko txostengilea, eta e) Konferentziako kontseilari juridikoa. Idazketa Batzordeko kideek, ahal den neurrian, Konferentziaren hizkuntza ofizialak jakin beharko dituzte, eta Idazkaritzako funtzionarioen laguntza izango dute.

3. Erregelamendu honen 4. zatiko xedapenak ez zaizkio aplikatuko Idazketa Batzordeari.

⁶⁰ Bertsio hau 2021. urtean, 109. bileran, hartu zuen Konferentziak <https://www.ilo.org/dyn/normlex/es/f?p=1000:61:::61::>.
<https://www.ilo.org/dyn/normlex/es/f?p=1000:62:0::NO:62:P62 LIST ENTRIE ID:3088520:NO>

2. ZATIA

Prozedura orokorrak

18. artikulua.— Ebazpenak

1. Ebazpenak idatziz aurkeztu beharko zaizkio Idazkaritzari, Konferentziaren hizkuntza ofizialetako batean, eta Idazkaritzak gainerako hizkuntza ofizialetara itzuli beharko ditu, eta egileek aurkeztu eta aztertu baino lehen banatu.

29. artikulua.— Hizkuntzak

1. Konferentziaren hizkuntza ofizialak espainiera, frantsesa eta ingelesa izango dira.

2. Konferentziaren dokumentu guztiak hiru hizkuntza ofizialetan jarriko dira eskuragarri.

3. Idazkaritzak interpretazio-zerbitzuak emango ditu hiru hizkuntza ofizialetan eta, Administrazio Kontseiluak besterik erabaki ezean, baita Konferentziaren lan-hizkuntzetan ere (alemana, arabiera, txinera eta errusiera). Eskuordeek beste edozein hizkuntzatan hitz egin ahal izango dute, baldin eta haien eskuordetzak interpretazio-zerbitzuekin lotutako gastuak ordaintzen baditu, hizkuntza horretatik eta hizkuntza horretara zuzendutakoak, edo Idazkaritzarekin berariaz hitzartutako modalitateen arabera.

4. ZATIA

Batzordeak

41. artikulua.— Mozioak, ebazpenak, zuzenketak eta ordena-arazoak

2. Egileek zuzenketak aurkeztu aurretik, zuzenketok idatziz aurkeztu beharko zaizkio Idazkaritzari, Konferentziaren hizkuntza ofizialetako batean, batzordeak ezarritako epeen barruan, eta Idazkaritzak beste hizkuntza ofizialetara itzuli eta banatu beharko ditu. Hala ere, artikulua honetan aipatutako baldintzetan jada gordailututako zuzenketen aldaketak (azpizuzenketak) eta ebazpenei egindako zuzenketak aldeztu aurretik abisatu gabe aurkeztu ahal izango dira, batzordeak besterik erabaki ezean.

5. ZATIA

Hitzarmenei eta gomendioei buruzko prozedurak

45. artikulua.— Eztabaida sinpleko prozedura prestatzeko etapak

2. Erantzunetik ahalik eta lasterren heldu beharko dute Bulegora, eta, edozelan ere, gutxienez hamaika hilabete lehenago, gaia eztabaidatu behar den Konferentziaren bilera hasi baino lehen. Estatu federalen edo galdetegiak hizkuntza nazionalera edo nazionaletara itzuli behar diren herrialdeen kasuan, erantzunak prestatzeko aurreikusitako zazpi hilabeteko epea zortzi hilabetera luzatuko da, gobernu interesdunak hala eskatzen badu.

46. artikulua.— Eztabaida bikoitzeko prozedura prestatzeko etapak

2. Erantzunek ahalik eta lasterren heldu beharko dute Bulegora, eta, edozelan ere, gutxienez hamaika hilabete lehenago, gaia lehenengoz eztabaidatu behar den Konferentziaren bilera hasi baino lehen. Estatu federalen edo galdetegiak hizkuntza nazionalera edo nazionaletara itzuli behar diren herrialdeen kasuan, erantzunak prestatzeko aurreikusitako zazpi hilabeteko epea zortzi hilabetera luzatuko da, gobernu interesdunak hala eskatzen badu.

50. artikulua.— Itzulpen ofizialak

Testuak espainieraz, frantsesez eta ingelesez onartu ondoren, zuzendari nagusiak hitzarmenen eta gomendioen itzulpen ofizialak aurkeztu ahal izango ditu, gobernu interesdunek hala eskatuz gero. Gobernu interesdunek itzulpen horiek beren herrialdeetan kautotzat jo ahal izango dituzte, hitzarmenak eta gomendioak aplikatzeko.

3.2. Enplegu-politikari buruzko Hitzarmena, Lanaren Nazioarteko Erakundearen Konferentzia Orokorrak 1964. urteko uztailaren 9an egindako berrogeita zortzigarren bileran onetsia⁶¹

11. artikulua

Hitzarmen honen testu ingelesa eta frantsesa kautoak dira maila berean.

⁶¹ <https://sites.google.com/site/euskallegezalea/nazioartekotestuak/enplegu>
Indarrean jartzea: 1966ko uztailaren 15ean, 5. artikuluekin bat etorritz.

3.3. Lane-ren 169. konbentzioa, 1989ko ekainaren 27koa, Herrialde Independentetako Herri Indigena eta Tribalei buruzkoa⁶²

Lanaren Nazioarteko Erakundearen Konferentzia Orokorrak:

[...]

Aitortuz herri horiek dituzten asmoak, euren gain hartzeko euren erakundeen, bizimoduen eta garapen ekonomikoaren kontrola, eta euren nortasuna, hizkuntzak eta erlijioak gordetzeko eta indartzeko, zein estatutan bizi eta estatu horien markoaren barnean.

[...]

I. ZATIA Politika orokorra

12. artikulua

Herri interesdunek babesa izan beharko dute euren eskubideak urratu ez daitezen, eta, orobat, lege-prozedurak hasi ahal izango dituzte, modu pertsonalean nahiz ordezkaritza-erakundeen bitartez, eskubide horien errespetu eraginkorra ziurtatzeko. Neurriak hartu beharko dira bermatzeko herri horien kideek ulertzen dutela eta ulertarazten dutela lege-prozeduretan; eta, beharrezkoa denean, interpreteak edo baliabide eraginkorrak emango zaizkie.

VI. ZATIA Hezkuntza eta komunikabideak

26. artikulua

Neurriak hartu beharko dira, horien bitartez bermatuta gera dadin, herri interesdunetako kideek maila guztietako hezkuntza lortzea, gainerako nazio-erkidegoarekin berdintasun-egoeran behinik behin.

27. artikulua

1. Herri interesdunentzako hezkuntza-programak eta -zerbitzuak garatu eta aplikatu beharko dira, herrion lankidetzarekin, haien beharrian bereziei aurre egiteko; gainera, programa eta zerbitzu horiek barnean hartu beharko dituzte herri horien historia, haien jakiteak eta teknikak, balio-sistemak eta herri horien gainerako gizarte-, ekonomia- eta kultura-gurariak.

2. Agintari eskudunak bermatu beharko du herri horietako kideen heziketa, eta, orobat, kide horiek hezkuntza-programen prestakuntzan eta betearazpenean parte

⁶² https://www.ilo.org/dyn/normlex/en/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P12100_ILO_CODE:C169
https://www.ilo.org/dyn/normlex/fr/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P12100_ILO_CODE:C169
https://www.ilo.org/dyn/normlex/es/f?p=NORMLEXPUB:12100:0::NO::P12100_ILO_CODE:C169

hartzea, herriei arian-arian programa horiek egiteko erantzukizuna eskualda dakien, hori egoki izanez gero.

3. Gainera, gobernuek aitortu beharko dute herri horiek euren instituzioak eta hezkuntza-bideak sortzeko duten eskubidea; instituzio horiek, betiere, bete beharko dituzte agintari eskudunak, herrioi kontsulta egin eta gero, ezarritako gutxieneko arauak. Era berean, helburu horretarako egoki diren baliabideak eman beharko zaizkie herri horiei.

28. artikulua

1. Bideragarri izanez gero, herri interesdunetako haurrei irakatsi beharko zaie, euren hizkuntza indigena edo haurrok zein taldetakoak izan eta talde horretan hitz egin ohi den hizkuntza horretan, irakurtzen eta idazten. Hori bideraezin gertatuz gero, agintari eskudunek kontsultak egin beharko dizkiete herri horiei, helburu hori erdiesteko neurriak har daitezten.

2. Neurri egokiak hartu beharko dira, herri horiek aukera izan dezaten, hizkuntza nazionala edo estatuko hizkuntza ofizialetatik bat jakiteko.

3. Xedapenak eman beharko dira, herri interesdunetako hizkuntza indigenak babesteko, eta hizkuntza horien garapena eta erabilera sustatzeko.

29. artikulua

Herri interesdunetako haur-hezkuntzaren helburuetatik bat izan beharko du haur horiei jakite orokorrak eta gaitasunak emateak, haurrok bete-betean eta berdintasun-egoeran parte har dezaten, euren erkidegoaren bizitzan, bai eta nazio-erkidegoaren bizitzan ere.

30. artikulua

1. Gobernuek herri interesdunen tradizioekin eta kulturekin bat datozen neurriak hartu beharko dituzte, herrioi euron eskubideak eta betebeharrak ezagutarazteko, batez ere, lanari, aukera ekonomikoei, hezkuntza- eta osasun-arazoei, gizarte-zerbitzuei eta hitzarmen honen ondoriozko eskubideei dagokienez.

2. Helburu horretarako, eta, beharrezkoa izanez gero, herri horien hizkuntzetan idatzizko itzulpenak eta masa-komunikabideak erabili beharko dira.

X. ZATIA

Azken xedapenak

44. artikulua

Hitzarmen honen testuaren bertsioak, ingelesez eta frantsesez, kautoak dira maila berean.

4. UNESCO

4.1. Unescoren Konferentzia Orokorraren Erregelamendua, 1948koa⁶³

IX

Zuzendari nagusiaren eta Idazkaritzaren eginkizunak

47. artikulua.— Zuzendari nagusiaren eta Idazkaritzaren eginkizunak

5. Idazkaritzak, zuzendari nagusiaren agintaritzapean, Konferentzia Orokorraren, eta haren komite eta batzordeen dokumentu, txosten eta ebazpenak jaso, itzuli eta banatuko ditu; bilkuretan esandako diskurtsoen interpretazioa jarriko du; bilkuren hitzez hitzeko aktak eta akta laburtuak idatzi eta banatuko ditu; dokumentuak Konferentzia Orokorraren artxiboetan gordeko ditu; eta Konferentzia Orokorrak agintzen dizkion gainerako ataza guztiak beteko ditu.

X

Konferentziaren hizkuntzak

48. artikulua.— Lan-hizkuntzak

Arabiera, txinera, espainiera, frantsesa, ingelesa eta errusiera dira Konferentzia Orokorraren lan-hizkuntzak.

49. artikulua.— Konferentzia Orokorra batzartzen den herrialdeko hizkuntza

Konferentzia lan-hizkuntzetako bat ez den hizkuntza nazionaleko herrialde batean batzartzen denean, Kontseilu Betearazleak baimena izango du herrialde horretako hizkuntza erabiltzeko xedapen bereziak hartze aldera Konferentziak irauten duen bitartean.

50. artikulua.— Beste hizkuntza batzuen interpretazioa

Eskuordeek lan-hizkuntzetako bat ez den edozein hizkuntzatan egin ahal izango dute hitz, baina arduratu beharko dute beren diskurtsoa haiek aukeratzen duten lan-hizkuntzan interpretatzeaz; Idazkaritza arduratuko da beste lan-hizkuntzetako interpretazioaz.

51. artikulua.— Lan-hizkuntzen erabilera

Lan-dokumentu guztiak, Konferentzia Orokorraren Egunkaria izan ezik, lan-hizkuntzetan argitaratuko dira. Osoko bilkuren hitzez hitzeko aktak edizio bakar batean argitaratuko dira behin-behinean; izan ere, edizio horretan, hizlariak erabilitako lan-hizkuntzan jasoko da hitzaldia. Akta horiek edizio bakar batean argitaratuko dira behin betiko; hartan, hizlariak erabilitako lan-hizkuntzetan jasoko dira hitzaldiak; baldin eta hitzaldiok frantsesa edo ingelesa ez diren lan-

⁶³ Konferentzia Orokorrak onartua 3. bilkuraldian.
Argitaraldi hau 2022ko abuztuaren 24koa da.
<https://www.unesco.org/es/legal-affairs/rules-procedure-gc>

hizkuntzetan egin badira, orduan hitzaldion ondoren, hizkuntza horietako batean edo bestean egindako itzulpenak txandaka jasoko dira, alegia, bilkura batean frantsesa erabiltzen bada hurrengoan ingelesa erabiliko da.

52. artikulua.— Hizkuntza ofizialak

1. Hauek izango dira Konferentzia Orokorraren hizkuntza ofizialak: arabiera, txinera, espainiera, frantsesa, hindia, ingelesa, italiara, portugesa eta errusiera.
2. Beste edozein hizkuntza ere Konferentzia Orokorraren hizkuntza ofizial gisa onartu ahal izango da estatu kide interesdunak edo interesdunek hala eskatuta; hala ere, estatu kide batek ere ezin izango du eskaera hori hizkuntza baterako baino gehiagotarako aurkeztu.

53. artikulua.— Lan-hizkuntzen erabilera

1. Hizkuntza ofizial guztietara itzuliko dira Konstituzioaren testuaren aldaketa guztiak, eta Konstituzioan eta UNESCOren izaera juridikoan eragina duten Konferentziaren erabaki guztiak.
2. Eskuordetza batek eskatuta, beste edozein hizkuntza ofizialetara beste edozein dokumentu garrantzitsu itzuli ahal izango da, bilkuren hitzez hitzeko aktak barne. Kasu horretan, eskuordetza horrek horretarako behar diren itzultzaileak jarri beharko ditu.

XI

Konferentziaren aktak

56. artikulua.— Bilkura pribatuen aktak

Lan-hizkuntzetan idatzitako bilkura pribatuen hitzez hitzeko aktak Erakundearen artxiboetan gordeko dira, eta ez dira argitaratuko, salbu eta Konferentzia Orokorrak beren-beregi baimentzen badu akta horiek argitaratzea.

XIV

Ebazpen-proiektuak

76. artikulua.— Xedapen orokorrak

2. Oro har, ez da ebazpen-proiekturik eztabaidatuko, ez eta bozkatuko ere, baldin eta haren testua eskuordetza guztiei jakinarazi ez bazaie lan-hizkuntzetan, bilkura hasi baino hogeita lau ordu lehenago gutxienez.

4.2. Hezkuntza-, Zientzia- eta Kultura-izaerako Objektuak inportatzeko Akordioa, 1950eko ekainaren 17ko A, B, C, D eta E eranskinekin, eta 1976ko azaroaren 26ko protokolo erantsiarekin⁶⁴

Dibisak eta inportazio-lizentziak

[...]

Protokoloak honako ikus-entzunezko liburu eta material hauen inportaziora zabaltzen du atzerriko lizentzia eta dibisak baldintzarik gabe emateko aukera, eta ulertzen du hedapen hori baztertu egin dezaketela bera aplikatu nahi ez duten estatuek:

a) onura publikoko liburutegietarako liburuak eta argitalpenak, hau da:

[...]

c) atzerriko hizkuntzetako liburuak, inportazio-herrialdeko hizkuntza autoktono nagusiko edo nagusietako liburuak izan ezik;

[...]

Gainera, ikusiko da liburutegietarako liburuekin batera, protokoloak beste bi liburu-kategoria gehitzen dizkiela akordioan jasotako objektuei: goi-mailako irakaskuntzako zentroetarako liburuak, zeinek izan behar baitute zentro horiek eskuliburu gisa hartu edo gomendatuak eta zentrook inportatuak; atzerriko hizkuntzetako liburuak, salbu eta herrialde inportatzaileko hizkuntza nagusietan idatzitakoak. Protokoloan aurreikusitako zabaltze horren helburua hauxe da: bereziki erraztea garapenerako garrantzitsuak diren eta herrialde inportatzaile batzuetan falta diren maila zientifiko, tekniko eta profesional handiko liburuen inportazioa.

Liburuak, argitalpenak eta dokumentuak (akordioaren A eranskina eta protokoloaren A eranskina)

[...]

Protokoloaren arabera, aduana-frankiziako inportazioa liburuetara hedatzen da, kontuan hartu barik zein hizkuntzatan dauden inprimatuta liburuok eta zein den ilustrazioei emandako espazioa. [...]:

Nazioarteko beste akordio batzuk

[...]

Konbentzio hau irakaskuntzarako edo lanbide-heziketarako erabiltzen diren materialei aplikatzen zaie, hala nola diapositiben eta film finkoen proiektagailuei,

⁶⁴ <https://icomos.es/wp-content/uploads/2020/01/16.ACUERDODEFLORENCIA-comprimido.pdf>
(Akordioa: Florentzia, 1950eko ekainaren 17koa; protokoloa: Nairobi, 1976ko azaroaren 26koa).

zirkuitu itxiko telebista-ekipoei, ikus-entzunezko materialei, liburutegi ibiltariei, hizkuntza-laboretegiari, urritasun fisikoak edo adimen-urritasunak dituzten pertsonentzako materialari, arteak eta ogibideak ikasteko makina-tresnei, etab. Baldintza jakin batzuetan, konbentzioak onura ematen die material horri, ordeko piezei eta tresnei inportazio-eskubide eta -kargen frankiziarekin denbora jakin batean onartuak izateko, inportaziorako debekurik eta murrizketarik ezarri gabe, baldin eta materialok berriro esportatzen badira.

Hezkuntza-, Zientzia- edo Kultura-izaerako Objektuak inportatzeko Akordioaren protokoloa, zeina UNESCOren Konferentzia Orokorrak onetsi baitzuen Nairobín 1976an.

[...]

IV

5. Estatu kontratatzaileek konpromisoa hartzen dute Akordioaren II. artikuluko 1. paragrafoan ezarritako dibisak edota beharrezko lizentziak emateko, betiere honako objektu hauek inportatze aldera:

c) atzerriko hizkuntzetako liburuak, inportazio-herrialdeko hizkuntza autoktono nagusiko edo nagusietako liburuak izan ezik;

A eranskinak Liburuak, argitalpenak eta dokumentuak

Inprimatutako liburuak, edozein hizkuntzatan inprimatuta daudela ere, eta edozein dela haiek dituzten ilustrazioen garrantzia, honako hauek barne:

a) luxuzko edizioak;

b) egoitza inportazio-herrialdean duen egile baten eskuizkributik aurrera atzerrian inprimatutako liburuak;

c) haurrentzako pintura- eta marrazketa-albumak;

d) eskolako ariketen liburuak (liburu-koadernoak), testu inprimatuez gain, ikasleek bete beharreko zuriuneak dituztenak;

e) testu inprimatua duten gurutzegrama-liburuak;

f) ilustrazio solteak eta orri solte edo koadernatu gisa inprimatutako orriak, eta liburuak ekoizteko erabiltzen diren erreprodukzio-proba edo -filmak.

4.3. Egile-eskubideari buruzko Konbentzio Unibertsala, 1952ko irailaren 6koa⁶⁵

V. artikulua

1. Egile-eskubideak eskubide eskusiboa barne hartzen du, hau da, konbentzio honek babestutako obren itzulpena egiteko, argitaratzeko eta baimentzekoa.

2. Hala ere, estatu kontratatzaile bakoitzak bere legeria nazionalen itzulpen-eskubidea murriztu ahal izango du idazkietarako, baina honako xedapen hauek bakarrik betez:

Idazki baten lehenengo argitalpenetik zenbatzen hasita zazpi urteko epea amaitutakoan idazki horren itzulpena estatu kontratatzaile baten hizkuntza nazionalen edo hizkuntza nazionalen batean argitaratu ez badu itzulpen-eskubidearen titularrak edo horretarako baimenik eman ez badu, estatu kontratatzaile horretako edozein nazionalen estatu horretako agintaritzak eskudunarengandik lizentzia ez-esklusiboa eskuratu ahal izango du, obra argitaratu ez den hizkuntza nazionalen itzultzeko eta argitaratzeko. Lizentzia hori eman ahal izateko, eskatzaileak, eskaera aurkezten den estatuan indarrean dauden xedapenen arabera, frogatu beharko du eskubidearen titularrari itzulpena egiteko eta argitaratzeko baimena eskatu diola, eta, beharrezko eginbideak egin ondoren, ezin izan duela eskubidearen titularra aurkitu edo haren baimena lortu. Baldintza berberetan eman ahal izango da lizentzia, hizkuntza nazional batean dagoeneko argitaratutako itzulpen baten edizioak agortuta badaude.

Eskatzaileak ez badu aurkitu itzulpen-eskubidearen titularra, eskaeraren kopia helarazi beharko dizkie obraren aleetan ageri den argitaratzaileari eta itzulpen-eskubidearen titularra zein estatutakoa izan eta estatu horretako diplomazia- edo kontsul-ordezkaritari, baldin eta jakiten bada nor den eskubide horren titularraren nazionalitatea, edo estatu horretako gobernuak izendatutako organismoari. Lizentzia ezin izango da eman eskaeraren kopia bidaltzen den egunetik zenbatutako bi hilabeteko epea amaitu baino lehen.

Legeria nazionalak neurri egokiak hartuko ditu itzulpen-eskubidearen titularrari ordainsari ekitatiboa ziurtatzeko nazioarteko usadioen arabera, bai eta ordainsari horren ordainketa eta bidalketa ziurtatzeko ere, eta obraren itzulpen zuzena bermatzeko.

Jatorrizko obraren izenburua eta egilearen izena ere argitaratutako itzulpenaren ale guztietan inprimatu behar dira. Lizentzia estatu kontratatzailearen lurraldean argitaratzeko baino ez da baliozkoa izango. Aleak beste estatu kontratatzaile batean inportatu eta saldu ahal izango dira, baldin eta estatu horrek obra itzuli den hizkuntza nazionala badu, baldin eta estatu horretako legeria nazionalak lizentzia onartzen badu eta estatu horretan indarrean dauden xedapenek inportazioaren eta salmentaren aurka egiten ez badute; aurreko baldintzak aplikatzen ez dituen estatu kontratatzaile orotan inportazioa eta salmenta estatu horretako legeriari eta hark

⁶⁵ https://icomos.es/wp-content/uploads/2021/03/trt_unesco1.pdf

Genevan, 1952ko irailaren 6an, sinatua.

Adierazpen hau Parisen berrikusi zen 1971ko uztailaren 24an, eta azken bertsio hau da indarrean dagoena (ikus 4.6 atala). Betiere, bertsioon arteko aldaketak esanguratsuak direlako, biak ematen ditugu argitalpen honetan. 1952ko bertsio hau letra etzanez ageri da, indarrean dagoena 1971koa delako.

sinatutako akordioei erreserbatuko zaizkie. Onuradunak ezin izango du lizentzia laga.

Lizentzia ezin izango da eman egileak obraren aleak zirkulaziotik kendu baditu.

XVI. artikulua

1. Konbentzio hau frantsesez, ingelesez eta espainieraz idatziko da. Hiru testuak sinatu egingo dira, eta era berean emango dute fede.

2. Konbentzio honen testu ofizialak alemanez, italieraz eta portugesez idatziko dira.

Estatu kontratatzaile orok, edo estatu kontratatzaileen talde orok, Hezkuntza, Zientzia eta Kulturarako Nazio Batuen Erakundeko zuzendari nagusiari, eta azken honekin adostuta, beste testu batzuk idatzarazi ahal izango dizkio berak aukeratutako hizkuntzetan.

Testu horiek guztiak gehituko zaizkio, eranskin gisa, konbentzioaren testu sinatuari.

4.4. Gatazka Armatuetan Kultura-ondasunak babesteko Konbentzioa eta Konbentzioa aplikatzeko Erregelamendua, 1954ko maiatzaren 14koak⁶⁶

VII. KAPITULUA Konbentzioaren aplikazioa

26. artikulua.— Itzulpena eta txostena

1. Hezkuntza, Zientzia eta Kulturarako Nazio Batuen Erakundearen zuzendari nagusiaren bitartez alde kontratatzaile gorenak elkarri komunikatuko dizkiote konbentzio honen eta bera aplikatzeko erregelamenduaren itzulpen ofizialak.

AZKEN XEDAPENAK

29. artikulua.— Hizkuntzak

1. Konbentzio hau espainieraz, frantsesez, ingelesez eta errusieraz idatzi da; lau testuak era berean dira fede-emaileak.

2. Hezkuntza, Zientzia eta Kulturarako Nazio Batuen Erakundea arduratuko da Konferentzia Orokorraren gainerako hizkuntza ofizialetara itzultzearekin.

Gatazka Armatuetan Kultura-ondasunak babesteko Hagako 1954ko Konbentzioa eta Konbentzioa aplikatzeko Erregelamendua, 1999koa

8. kapitulua Protokolo honen aplikazioa

37. artikulua.— Itzulpenak eta txostenak

1. Aldeak arduratuko dira protokolo hau beren herrialdeetako hizkuntza ofizialetara itzultzearekin eta itzulpen ofizial horiek zuzendari nagusiari jakinaraztearekin.

9. kapitulua Azken klausulak

39. artikulua.— Hizkuntzak

Protokolo hau arabieraz, txineraz, espainieraz, frantsesez, ingelesez eta errusieraz

⁶⁶

http://portal.unesco.org/es/ev.php?URL_ID=13637&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html

idatzita dago; sei testuak kautoak dira.

4.5. Irakaskuntzaren Esparruan diren Diskriminazioen aurkako Borrokari buruzko Konbentzioa, 1960ko abenduaren 14koa⁶⁷

1. artikulua

1. Konbentzio honen ondorioetarako, “diskriminazio” esamoldea honetara ulertzen da: bereizketa, bazterketa, mugaketa edo lehentasun oro, zeinen oinarri baitira arraza, kolorea, sexua, hizkuntza, erlijioa, iritzi politikoak edo beste izaera batekoak, nazio- edo gizarte-jatorria, ekonomia-maila edo jaiotza, horien ondorio edo xedea delarik irakaskuntzaren esparruan tratu-berdintasuna deuseztatzea edo aldaraztea eta, bereziki:

- a. Pertsona bat edo talde bat irakaskuntza-maila eta -mota ezberdinetatik kanpo uztea;
- b. Pertsona bat edo talde bat behe-mailako heziketara mugatzea;
- c. Konbentzio honen 2. artikuluan ezarritakoari kalterik egin gabe, pertsona edo taldeentzat irakaskuntza-sistema edo -establezimendu bereziak eratu edo mantentzea; edo
- d. Pertsona bat edo talde bat giza duintasunarekin bateraezina den egoeran jartzea;

2. Konbentzio honen ondorioetarako, “irakaskuntza” hitza irakaskuntza beraren mota eta mailei dagokie, eta barneratzen ditu hala irakaskuntzarako irispidea, nola irakaskuntzaren maila eta kalitatea, bai eta berori zein baldintzatan ematen den ere.

2. artikulua

Ondorengo egoerak ez dira diskriminazio gisa hartuko konbentzio honen 1. artikuluaaren arabera, baldin eta estatuak egoera horiek onartzen baditu:

b. Erlijio- edo hizkuntza-arrazoia direla bide, sistema edo establezimendu bereziak sortu edo mantentzea, baldin eta horiek ikasleen guraso edo lege-tutoreen nahien araberako irakaskuntza eskaintzen badute, sistema horietan parte hartzea edo establezimendu horietara joatea aukerakoa bada, eta establezimenduetan eskaintzen den irakaskuntza agintaritzaren eskudunek gradu bereko irakaskuntzarako ezarri edo onetsi izan dituzten arauen arabera bada;

5. artikulua

1. Konbentzio honetako estatu aldeek ondorengo hitzartzen dute:

c. Gutxiengo nazionalen kideei aitortu behar zaie berezkoak dituzten irakaskuntza-jardueretan aritzeko eskubidea, horien artean direla eskolak eratu eta mantentzea, eta, estatu bakoitzak hezkuntzaren arloan duen politikaren arabera, euren berezko hizkuntza erabili eta irakastea, betiere:

(i) Eskubide hori egikaritzeak gutxiengo kideei galarazten ez dienean kolektibitatearen kultura eta hizkuntza ulertzea eta horien ekintzetan parte

⁶⁷ http://portal.unesco.org/es/ev.php?URL_ID=12949&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html

hartzea, eta eskubide horren egikaritzeak arriskuan jartzen ez duenean nazioaren subiranotasuna;

(ii) Eskola horietako irakaskuntza-maila beheragokoa ez denean agintaritza eskudunek agindu edo onetsitako maila orokorra baino;

(iii) Eskola horietara joatea aukerakoa denean.

2. Konbentzio honetako estatu aldeek konpromisoa hartzen dute beharrezko diren xedapen guztiak hartzeko artikuluko honetako 1. paragrafoan izendatutako printzipioen aplikazioa bermatze aldera.

4.6. Artista interprete edo exekutatzaileak, fonograma-ekoizleak eta irrati-difusioko organismoak babesteari buruzko nazioarteko Konbentzioa, 1961eko urriaren 26koa⁶⁸

33. artikulua

[Konbentzioaren hizkuntzak]

1. Konbentzio honen gaztelaniazko, frantsesezko eta ingelesezko bertsioak kautoak izango dira.
2. Konbentzio honen testu ofizialak alemanez, italieraz eta portugesez idatziko dira.

⁶⁸ <https://wipolex.wipo.int/es/text/289796>
Erroman onetsia.

4.7. Egile-eskubideari buruzko Konbentzio Unibertsala, 1971ko uztailaren 24koa⁶⁹

V. artikulua

1. I. artikuluan aipatutako eskubideek eskubide eskusiboa barne hartzen dute, konbentzio honek babestutako obren itzulpena egiteko, argitaratzeko eta baimentzeko.

2. Hala ere, estatu kontratatzaile bakoitzak bere legeria nazionalean itzulpen-eskubidea murriztu ahal izango du idazkietarako, baina honako xedapen hauek bakarrik betez:

(a) Idazki baten lehenengo argitalpenetik zenbatzen hasita zazpi urteko epea amaitutakoan idazki horren itzulpena estatu kontratatzaile batean erabilera orokorrekoa den hizkuntza batean argitaratu ez badu itzulpen-eskubidearen titularrak edo horretarako baimenik eman ez badu, estatu kontratatzaile horretako edozein nazionalak estatu horretako agintaritzak eskudunarengandik lizentzia ez-esklusiboa eskuratu ahal izango du, obra hori hizkuntza horretan itzuli eta argitaratzeko.

(b) Lizentzia hori eman ahal izateko, eskatzaileak, eskabidea aurkezten den estatuan indarrean dauden xedapenen arabera, frogatu beharko du eskubidearen titularrari itzulpena egiteko eta argitaratzeko baimena eskatu diola, eta, beharrezko eginbideak egin ondoren, ezin izan duela eskubidearen titularra aurkitu edo haren baimena lortu. Baldintza berberetan eman ahal izango da lizentzia, estatu kontratatzailean erabilera orokorrekoa den hizkuntza batean dagoeneko argitaratutako itzulpen baten edizioak agortuta badaude.

(c) Eskatzaileak ez badu aurkitu itzulpen-eskubidearen titularra, eskaeraren kopia helarazi beharko dizkie obraren aleetan ageri den argitaratzaileari eta itzulpen-eskubidearen titularra zein estatutakoa izan eta estatu horretako diplomazia- edo kontsul-ordezkaritari, baldin eta jakiten bada nor den eskubide horren titularraren nazionalitatea, edo estatu horretako gobernuak izendatutako organismoari. Lizentzia ezin izango da eman eskaeraren kopia bidaltzen den egunetik zenbatutako bi hilabeteko epea amaitu baino lehen.

(d) Legeria nazionalak neurri egokiak hartuko ditu itzulpen-eskubidearen titularrari ordainsari ekitatiboa ziurtatzeko nazioarteko usadioen arabera, bai eta ordainsari horren ordainketa eta bidalketa ziurtatzeko ere, eta obraren itzulpen zuzena bermatzeko.

(e) Jatorrizko obraren izenburua eta egilearen izena ere argitaratutako itzulpenaren ale guztietan inprimatu behar dira. Lizentzia estatu kontratatzailearen lurraldean argitaratzeko baino ez da baliozkoa izango. Aleak beste estatu kontratatzaile batean inportatu eta saldu ahal izango dira, baldin eta estatu horrek obra itzuli den hizkuntzaren erabilera orokorreko hizkuntza berdina badu, baldin eta estatu horretako legeria nazionalak lizentzia onartzen badu eta estatu horretan indarrean dauden xedapenek inportazioaren eta salmentaren aurka egiten ez badute; aurreko baldintzak aplikatzen ez diren estatu kontratatzaile orotan inportazioa eta salmenta

⁶⁹ https://wipolex-res.wipo.int/edocs/lexdocs/treaties/es/unesco2/trt_unesco2.pdf
Parisen, 1971ko uztailaren 24an, berrikusia. Ikusi 4.2 ataleko oin-oharra.

estatu horretako legeriari eta hark sinatutako akordioei erreserbatuko zaizkie. Onuradunak ezin izango du lizentzia laga.

V ter artikulua

1. (a) V. bis artikulua 1. paragrafoa aplikatzen zaion estatu kontratatzaile bakoitzak hiru urteko epea edo bere legeria nazionalean ezarritako epe luzeagoa ezarri ahal izango du V. artikulua 2. paragrafoan xedatutako zazpi urteko epearen orde. Hala ere, hiru urteko epearen orde urtebetekoa jarri ahal izango da, herrialde garatu batean edo gehiagotan, zeinak alde baitira konbentzio honetan edo bakarrik 1952ko Konbentzioan, erabilera orokorrekoa ez den hizkuntza batean egindako itzulpenen kasuan.

(b) Konbentzio honetako edo bakarrik 1952ko Konbentzioko estatu alde diren herrialde garatuen ahobatezko adostasunarekin, baldin eta estatuotan hizkuntza bera erabilera orokorrekoa bada, V. bis artikulua 1. paragrafoa aplikatzen zaion estatu kontratatzaile bakoitzak, hizkuntza horretako itzulpenaren kasuan, aurreko (a) apartatua aurreikusitako hiru urteko epearen orde akordio horren arabera zehaztuko den beste epe bat erabili izango du, baina epe hori ezingo da urtebetekoa baino laburragoa izan. Hala ere, apartatu hau ez da aplikatuko dena delako hizkuntza hori espainiera, frantsesa edo ingelesa denean. Akordio horren jakinarazpena zuzendari nagusiari jakinaraziko zaio.

(c) Lizentzia hori eman ahal izateko, eskatzaileak, eskabidea aurkezten den estatuan indarrean dauden xedapenen arabera, frogatu beharko du itzulpen-eskubidearen titularrari baimena eskatu diola, eta, berak beharrezko eginbideak egin ondoren, ezin izan duela eskubidearen titularra aurkitu edo haren baimena lortu. Eskabidea aurkezteko unean, eskatzaileak informazioa eman beharko dio Hezkuntza, Zientzia eta Kulturarako Nazio Batuen Erakundeak sortutako Egile Eskubideari buruzko Nazioarteko Informazio Zentroari, edo estatuko edo erregioko informazio-trukerako zentro orori, halakotzat jotzen bada estatuko gobernuak zuzendari nagusiaren esku jarritako jakinarazpen batean, non argitaratzaileak bere lanbide-jarduerarik gehienak egiten dituela uste den.

(d) Itzulpen-eskubidearen titularra aurkitu ez bada, eskatzaileak eskubidearen kopiak bidali beharko dizkie, aireko posta ziurtatuaren bidez, obran ageri den argitaratzaileari eta (c) apartatua aipatutako estatuko edo erregioko informazio-trukerako zentro guztiei. Zentro horren berri eman ez bada, eskatzaileak kopia bat bidaliko du Hezkuntza, Zientzia eta Kulturarako Nazio Batuen Erakundeak sortutako Egile Eskubideari buruzko Nazioarteko Informazio Zentrora.

2. (a) Artikulu honi jarraituz, lizentzia ezin izango da eman sei hilabeteko beste epe bat (lizentzia hiru urteko epea amaitutakoan lor badaiteke) eta bederatzi hilabeteko beste epe bat (lizentzia urtebeteko epea amaitutakoan lor badaiteke) amaitu baino lehen. Epe berria hasiko da zenbatzen 1. paragrafoko (c) apartatua aipatutako itzulpena egiteko baimena eskatzen den egunetik aurrera, edo, bestela, itzulpen-eskubidearen titularraren identitatea edo helbidea ezezagunak badira, 1. paragrafoko (d) apartatua aipatutako lizentzia-eskubidearen kopiak bidaltzen diren egunetik aurrera.

(b) Ezingo da lizentziarik eman itzulpen-eskubidearen titularrak itzulpen bat argitaratu badu —edo haren baimenarekin argitaratu bada— sei edo bederatzi hilabeteko epe horretan.

4. (b) Artikulu honetan xedatutakoaren arabera emandako lizentzia baten babesean argitaratutako ale guztiek ohar bat eramango dute zeinek bere hizkuntzan,

ohartaraziz ezen alea zirkulazioan lizentzia eman duen estatu kontratatzailean baino ez dela jartzen; obrak III. artikuluko 1. paragrafoan aipatutako oharrak baditu, horrela argitaratutako aleek ere ohar berdinak eramango dituzte.

(c) Aurreko (a) apartatuan aurreikusitako esportazio-debekua ez da kasu honetan aplikatuko: artikuluko honetan xedatutakoaren arabera, obra bat espainiera, frantsesa edo ingelesa ez den beste hizkuntza batera itzultzeko lizentzia eman duen estatuko organismo estatal batek edo estatuko beste erakunde publiko batek beste herrialde batera lizentzia horren bidez egindako itzulpen baten aleak bidaltzen dituenean, baldin eta:

(i) Hartzaileak lizentzia ematen duen estatu kontratatzaileko nazionalak badira edo pertsona horiek biltzen dituzten antolakundeak badira;

(ii) Aleak eskola-, unibertsitate- edo ikerketa-erabilerarako baino ez badira;

(iii) Ale horiek bidaltzeak eta ondoren hartzaileei banatzeak ez badute irabazi-asmorik; eta

(iv) Aleak jasotzen dituen herrialdearen eta estatu kontratatzailearen artean akordio bat hitzartzen bada, zeina interesa duen edozein gobernuak zuzendari nagusiari jakinaraziko baitio, betiere hartzea eta banatzea baimentze aldera edo bi eragiketa horietako bat egin ahal izan dadin.

6. Estatu kontratatzaile batek artikuluko honen arabera emandako lizentzia oro ez da baliozkoa izango, baldin eta obraren itzulpena, zeina baita lizentzia eskuratu zuen argitalpenaren hizkuntza berekoa eta funtsean eduki bera baitu, argitaratua badu itzulpen-eskubidearen titularrak —edo haren baimenarekin argitaratua bada— estatu horretan antzeko obretarako ohikoa den prezioan. Lizentziak balioduna izateari utzi aurretik argitaratutako aleak zirkulazioan jarri ahal izango dira agortu arte.

7. Batez ere ilustrazioez osatutako obretarako, V quater artikuluko baldintzak bete badira bakarrik eman ahal izango da lizentzia testua itzultzeko eta ilustrazioak erreproduzitzeko.

8. Era berean, lizentzia bat eman ahal izango da konbentzio honek babestutako obra bat itzultzeko, zeina argitaratuko baita modu inprimatuan edo antzeko erreprodukzio-formetan, egoitza V bis artikulua 1. paragrafoa aplikatzen zaion estatu kontratatzaile baten lurraldean duen irradi-difusioko organismo batek erabil dezan, aipatutako organismoak estatu horretan eskabide bat aurkeztu ondoren, baldin eta:

(i) Itzulpena egin bada estatu kontratatzailearen legeriaren arabera egin eta eskuratutako ale bat oinarri hartuta;

(ii) Itzulpena soil-soilik erabiltzen bada irakaskuntzarako diren emisioetan edo lanbide-adar jakin bateko adituei zuzendutako informazio zientifikoak emateko edo ezagutzeko;

(iii) Itzulpena aurreko (ii) tartekian zerrendatutako xedeetarako bakarrik erabiltzen bada, estatu kontratatzailearen lurraldean hartzaileei legez egindako emisioen bidez, emisio horretarako bakarrik eta legez egindako ikusizko edo soinu-zko grabazioak barne;

(iv) Itzulpenaren soinu-zko edo ikusizko grabazioak soilik trukatu ahal badira trukatu mota horretako lizentzia eman duen estatu kontratatzailearen lurraldean egoitza soziala duten irradi-difusioko organismoen artean;

(v) Itzulpenari emandako erabileretako batek ere ez badu irabazteko asmorik.

(b) Era berean, (a) apartatuan zerrendatutako betekizun eta baldintza guztiak betetzen badira, lizentzia eman ahal izango zaio irrati-difusioko organismo bati ikus-entzunezko finkapenetan sartutako edo integratutako edozein testu itzultzeko, baldin eta ikus-entzunezko horiek eskola- eta unibertsitate-xedeetarako soilik prestatuta eta argitaratuta badaude.

V quater artikulua

1. (h) Ez da lizentziarik emango obra baten itzulpena artikulua honen arabera erreproduzitu eta argitaratzeko, honako kasu hauetan:

(i) Dena delako itzulpena egile-eskubidearen titularrak argitaratu ez duenean —edo haren baimenarekin argitaratu ez denean—;

(ii) Itzulpena lizentzia ematen duen estatuan erabilera orokorrekoa den hizkuntza batean ez dagoenean.

2. Xedapen hauek aplikatuko zaizkie artikulua honetako 1. paragrafoan ezarritako salbuespenei:

(a) Artikulu honetan xedatutakoaren arabera emandako lizentzia baten babesean argitaratutako ale guztiak ohar bat eramango dute zeinek bere hizkuntzan, ohartaraziz ezen alea zirkulazioan lizentzia eskatu duen estatu kontratatzailean baino ez dela jartzen. Obrak III. artikuluko 1. paragrafoan aipatutako oharrak baditu, aleek ere ohar berdinak eramango dituzte.

(c) Estatu kontratatzailean erreproduzio-eskubidearen titularrak obra baten edizioaren aleak salgai jartzen dituen bakoitzean —edo haren baimenarekin salgai jartzen diren bakoitzean—, betiere publikoaren edo eskola- eta unibertsitate-helburuen beharrezan erantzuteko, estatu horretan antzeko obretarako ohikoa den prezioan, artikulua honen arabera emandako lizentzia oro ez da baliozkoa izango, baldin eta argitalpena hizkuntza berean eginda badago eta funtsean lizentziaren babesean argitaratutako argitalpenaren eduki bera badu. Lizentziak balioduna izateari utzi aurretik argitaratutako aleak zirkulazioan jarri ahal izango dira agortu arte.

3. (b) Artikulu honetako xedapenak aplikatuko zaizkie, era berean, konbentzio honek babestutako obrak dituzten ikus-entzunezko finkapen zilegien ikus-entzunezko erreproduzioari, bai eta horiekin batera doan testu oro lizentzia ematen duen estatuaren erabilera orokorreko hizkuntza batera itzultzeko ere, baldin eta kasu horietan guztietan ikus-entzunezko finkapen horiek sortu eta argitaratu badira eskola- eta unibertsitate-xedeetarako soilik.

XI. artikulua

3. Batzordea izendatzeko, interes nazionalen arteko oreka zuzena hartuko da kontuan, kokapen geografikoa, biztanleria, hizkuntzak eta garapen-maila oinarri hartuta.

XVI. artikulua

3. Estatu kontratatzaile orok, edo estatu kontratatzaileen talde orok, zuzendari nagusiari, eta azken honekin adostuta, beste testu batzuk idatzarazi ahal izango dizkio berak aukeratutako hizkuntzetan.

4.8. Fonogramen ekoizleak euren fonogramen baimenik gabeko erreprodukzioaren aurka babesteko Hitzarmena, 1971ko urriaren 29koa⁷⁰

13. artikulua

- 1) Hitzarmen hau ale bakarrean sinatzen da, espainieraz, frantsesez, ingelesez eta errusieraz, eta testu bakoitzak era berean ematen du fede.
- 2) Jabetza Intelektualaren Mundu Erakundeko zuzendari nagusiak, interesa duten gobernuetara kontsulta egin ondoren, testu ofizialak ezarriko ditu alemanez, arabieraz, nederlanderaz, italieraz eta portugesez.

⁷⁰ <https://wipolex.wipo.int/es/text/288581>

**4.9. Satelite bidezko transmisioak
informazioaren zirkulazio askerako,
hezkuntzaren hedapenerako eta kultura-
trukeak areagotzeko erabiltzeko printzipio
gidariei buruzko Adierazpena, 1972ko
azaroaren 15ekoa⁷¹**

[...]

Gogoan izanik, bere Konstituzioarekin bat etorriz, UNESCOk bakea eta segurtasuna bultzatu nahi dituela, eta horretarako, hezkuntzaren, zientziaren eta kulturaren bidez, nazioen arteko lankidetzaz estutu nahi duela, eta, helburu hori lortzeko, Erakundeak nazioen arteko elkarren ezagutza eta ulermena sustatuko dituela, masentzako informazio-organoei bere laguntza emanez, eta, horretarako, egokitzat jotzen dituen nazioarteko akordioak gomendatuko dituela ideiak hitzaren eta irudiaren bidez aske zirkulatzea errazagoa izan dadin.

[...]

⁷¹ https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000002136_spa

4.10. Satelite bidez transmititutako Programak eramateko Seinaleak banatzeari buruzko Hitzarmena, 1974ko maiatzaren 21ekoa⁷²

12. artikulua

1) Hitzarmen hau ale bakarrean sinatzen da, espainieraz, frantsesez, ingelesez eta errusieraz, eta lau testuak kautoak izango dira.

2) Hezkuntza, Zientzia eta Kulturarako Nazio Batuen Erakundeko zuzendari nagusiak eta Jabetza Intelektualaren Mundu Erakundeko zuzendari nagusiak, interesa duten gobernuei kontsulta egin ondoren, testu ofizialak ezarriko dituzte alemanez, arabieraz, italieraz, nederlanderaz eta portugesez.

⁷² <https://wipolex.wipo.int/es/text/283793>
Bruselan, 1974ko maiatzaren 21ean egina.

4.11. Hitzarmena, estatu arabiarretan eta Mediterraneoko itsasertzeko estatu europarretan goi-mailako hezkuntzako ikasketak, tituluak eta diplomak baliozkotzekoa, 1976ko abenduaren 17koa⁷³

III. Berehala aplikatzekoak diren konpromisoak

3. artikulua

1. Estatu kontratatzaileek onartzen dituzte, beren nazionalen aplikatzen zaizkien baldintza berberetan, gainerako estatu kontratatzaileetan lortutako bigarren mailako ikasketen amaierako titulu edo diplomak, betiere ikasketak jarraitzeko eta hurrengo prestakuntza-etapetan berehala sartu ahal izateko beren lurraldeetako goi-mailako hezkuntza-instituzioetan; titulu edo diploma horien titularrek egiaztatu egin behar dute badituztela agiri horiek, hurrengo prestakuntza-etapekin jarraitu ahal izateko estatu kontratatzaile horien lurraldeetako goi-mailako hezkuntza-instituzioetan.

2. Hala ere, goi-mailako hezkuntza-instituzio batean onartua izateko baldintza izan daiteke plaza libreak egotea, bai eta estatu kontratatzaileetako hezkuntza-instituzioek ikasketak hasteko eskatzen edo onartzen dituzten hizkuntza-ezagutzei buruzko baldintzak betetzea ere.

⁷³ <https://www.insdip.com/wp-content/uploads/2020/11/Convenio-de-Convalidacion-de-Estudios-Titulos-y-Diplomas-de-Educacion-Superior-en-los-Estados-Arabe-y-los-Estados-Europeos-Riberenos-del-Mediterraneo-Niza-17-de-diciembre-de-1976..pdf>

4.12. Gorputz Hezkuntzaren eta Kirolaren Nazioarteko Gutuna, 1978ko azaroaren 21ekoa⁷⁴

Hitzaurrea

Hezkuntza, Zientzia eta Kulturarako Nazio Batuen Erakundearen Konferentzia Orokorrak, Parisen batzartuta, 20. bileran, 1978ko azaroaren 21ean,

[...]

Gogoratzuz, Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalean xedatutakoaren arabera, pertsona orok dituela aldarrikatutako eskubide eta askatasun guztiak, ezein diskriminaziorik egin gabe, bereziki arraza, kolorea, sexua, hizkuntza, erlijioa, iritzi politikoa edo beste edozein motatakoa, jatorri nazionala edo soziala, maila ekonomikoa, jaiotza edo beste edozein kontsiderazio oinarri hartuta,

[...]

⁷⁴

https://dhpedia.wikis.cc/wiki/Carta_Internacional_de_la_Educaci%C3%B3n_F%C3%ADsica_y_el_Deporte

4.13. Arrazari eta Arrazaren Inguruko Aurreiritziei buruzko Adierazpena, 1978ko azaroaren 28koa⁷⁵

[Hitzaurrea]

Hezkuntza, Zientzia eta Kulturarako Nazio Batuen Erakundearen Konferentzia Orokorra, Parisen batzartuta, 20. bileran, 1978ko urriaren 24tik azaroaren 28ra,

Gogoratuz, 1945eko azaroaren 16an onetsitako Unescoren Konstituzioaren hitzaurrean esaten dela “amaitu berri den gerra izugarri eta ikaragarria ez zen gertatuko gizakiaren duintasuna, berdintasuna eta elkarrekiko errespetua diren printzipio demokratikoak ukatu izan ez balira, eta, aurreiritziez eta ezjakintasunaz baliatuz, printzipio horiek gizakien eta arrazen ezberdintasunaren dogmarengatik ordeztuak izateko borondaterik gabe”, eta konstituzio horren I. artikulua arabera, Unescok “bakearen eta segurtasunaren alde lan egiteko konpromisoa hartzen du, hezkuntza, zientzia eta kulturaren bitartez nazioen arteko lankidetzaz indartuz, justizia, legea, giza eskubide eta oinarrizko askatasunen errespetu unibertsala ziurtatzeko helburuarekin, horiek aitortzen baitzaizkie, Nazio Batuen Gutunean, munduko herri guztiei arraza-, sexu-, hizkuntza- edo erlijio-bereizketarik egin gabe”,

[...]

9. artikulua

3. Atzerriko jatorria duten biztanleria taldeek, batik bat langile migratzaileek eta euren familiek, eurok zein herrik hartu eta herri horren garapenean laguntzen dutenek, euren segurtasuna, duintasuna eta euren kultura-balioen errespetua bermatzera zuzendutako neurri egokiak izan beharko dituzte, eta eurok jasotzen dituen ingurumenean egokitzeko eta sustapen profesionala errazteko; izan ere, horien xedea da euren jatorrizko herrialdeetara geroagoko itzulerarako eta herrialde horien garapenean laguntzea: modu berean haurrei euren ama-hizkuntza irakasteko aukera izatea ere aldeztu beharko litzateke.

⁷⁵ <https://www.ohchr.org/SP/ProfessionalInterest/Pages/RaceAndRacialPrejudice.aspx>

4.14. Masa-komunikabideek bakea eta nazioarteko ulermena indartzeko egiten duten ekarpenari buruzko oinarrizko printzipioei buruzko Adierazpena, 1978ko azaroaren 28koa⁷⁶

III. artikulua

2. Eraso-gerraren, arrazakeriaren eta apartheidaren aurkako borrokan, bai eta giza eskubideen gainerako urratzeen aurkako borrokan ere, zeinak, besteak beste, aurreiritzien eta ezjakintasunaren ondorio baitira, komunikabideek, herrien idealei, jomugei, kulturei eta eskakizunei buruzko informazioa zabalduz, lagundu egiten dute: ezjakintasuna eta herrien arteko ulertezintasuna ezabatzen; herrialde bateko herritarrak besteen eskakizun eta jomugez sentsibilizatzen; nazio guztien, herri guztien eta norbanako guztien eskubideak eta duintasuna errespetatzen, bereizketarik egin gabe arraza, sexu, hizkuntza, erlijio edo nazionalitateagatik; eta gizadia jotzen duten gaitz handiak nabarmenarazten, hala nola miseria, desnutrizioa eta gaixotasunak. Horrela eginez gero, estatuak politikarik egokienak prestatzea errazten dute nazioarteko tentsioak murrizteko eta nazioarteko desberdintasunak modu baketsuan eta ekitatiboan konpontzeko.

⁷⁶

https://dhpedia.wikis.cc/wiki/Declaraci%C3%B3n_sobre_los_Principios_Fundamentales_relativos_a_la_Contribuci%C3%B3n_de_los_Medios_de_Comunicaci%C3%B3n_de_Masas_al_Fortalecimiento_de_la_Paz_y_la_Comprensi%C3%B3n_Internacional

4.15. Hitzarmena, estatu arabiarretan goimailako hezkuntzako ikasketak, tituluak eta diplomak baliozkotzekoa, 1978ko abenduaren 22koa⁷⁷

II. HELBURUAK

2. artikulua

Estatu kontratatzaileek modu solemnean aldarrikatzen dute hurbiletik laguntzeko erabakia:

(a) eskura dituzten hezkuntza-baliabideak estatu kontratatzaile guztien interesetan ahalik eta modu eraginkorrean erabil daitezen ahalbidetzea, eta, horretarako:

(i) terminologia eta ebaluazio-irizpideak ahalik eta antzekoenak izatea, batez ere diploma, gradu eta ikasketa-faseen izenak harmonizatzeari dagokionez, kredituen, ikasketa-gaien eta diplomen konparagarritasuna bermatuko duen sistema baten aplikazioa sinplifikatzeko;

[...]

Parisen egina, 1399ko Muharram hileko hogeita bigarren egun honetan (1978ko abenduaren 22an) arabieraz, ingelesez eta frantsesez; hiru testuak era berean kautoak dira, kopia bakar batean gordeko dira, Nazio Batuen Hezkuntza, Zientzia eta Kulturarako Erakundearen artxiboetan. Egiatzko kopia ziurtatua bidaliko zaie 15. eta 16. artikuluetan aipatu estatu guztiei eta Nazio Batuei.

⁷⁷ <https://www.insdip.com/wp-content/uploads/2020/11/Convenio-de-Convalidacion-de-Estudios-Titulos-y-Diplomas-de-Educacion-Superior-en-los-Estados-Arabes-Paris-22-de-diciembre-de-1978..pdf>

**4.16. Alde anitzeko Konbentzioa, egile-
eskubideengatiko erregalien zergapetze
bikoitza saihestekoa, aldebiko akordioaren
eredua eta alde anitzeko konbentzioaren
protokolo gehigarria, 1979ko abenduaren
21ekoa⁷⁸**

II. KAPITULUA

**Egile-eskubideengatiko erregalien zergapetze
bikoitzaren aurkako ekintzaren printzipio
orientatzaileak**

6. artikulua.— Diskriminazio fiskalik eza

Egile-eskubideengatiko erregalien zergapetze bikoitzaren aurka hartzen diren neurriek ez dute inolako diskriminazio fiskalik eragingo nazionalitate, arraza, sexu, hizkuntza edo erlijioan oinarrituta.

V. KAPITULUA
Azken xedapenak

16. artikulua.— Konbentzioaren hizkuntzak eta jakinarazpenak

1. Konbentzio hau ale bakarrean sinatuko da, hizkuntza hauetan: arabiera, espainiera, frantsesa, ingelesa eta errusiera, eta testuak kautoak izango dira.
2. Hezkuntza, Zientzia eta Kulturarako Nazio Batuen Erakundeko zuzendari nagusiak eta Jabetza Intelektualaren Mundu Erakundeko zuzendari nagusiak, interesa duten gobernuei kontsulta egin ondoren, testu ofizialak ezarriko dituzte alemanez, italieraz eta portugesez.

⁷⁸ <https://www.dipublico.org/9914/convencion-multilateral-tendiente-a-evitar-la-doble-imposicion-de-las-regalias-por-derechos-de-autor-modelo-de-acuerdo-bilateral-y-protocolo-adicional-a-la-convencion-multilateral-1979/>

4.17. Hitzarmena, Europa erregioko estatuetan goi-mailako hezkuntzako ikasketak, tituluak eta diplomak baliozkotzekoa, 1979ko abenduaren 21ekoa⁷⁹

Hitzaurrea

Hitzarmen honetan alde diren Europako estatuak,

[...]

Jakitun izanik beren kulturen artean lotura estuak daudela, hizkuntzen aniztasuna eta erregimen ekonomiko eta sozialen arteko desberdintasunak gorabehera, eta gogo biziz hezkuntzaren arloan eta beren herrien ongizate eta oparotasun iraunkorraren aldeko prestakuntzaren arloan lankidetzak indartzeko,

[...]

III. Berehala aplikatzekoak diren konpromisoak

3. artikulua

1. Estatu kontratatzaileek, gobernuari dagozkien betebeharrak guztiez gain, ahalik eta neurri gehien hartzea hitzartzen dute, betiere agintari eskudunak akuilatze aldera, 1. artikuluko 1. paragrafoaren definizioarekin bat etorritik, bigarren mailako ikasketen amaierako tituluak eta diplomak eta gainerako estatu kontratatzaileetan emandako beste diploma batzuk onar ditzaten, zeinek aukera ematen baitute goi-mailako hezkuntzara iristeko, betiere estatu kontratatzaileetan dauden goi-mailako hezkuntza-zentroetan ikasketak jarraitzeko aukera izan dezaten.

2. Hala eta guztiz ere, eta 1. artikuluko 1.a) paragrafoko xedapenei kalterik egin gabe, goi-mailako hezkuntzako zentro batean onartua izateko, honako hauek baldintza izan daitezke: harrera-gaitasuna, eta direnak direlako ikasketak probetxuz egiteko eskatzen diren hizkuntza-eragutzei buruzko baldintzak.

4.18. Erregio-hitzarmena, Afrikako estatuetan goi-mailako hezkuntzako ikasketak eta ziurtagiriak, diplomak, graduak eta beste titulu batzuk

⁷⁹

http://portal.unesco.org/es/ev.php-URL_ID=13516&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html

Parisen egina.

baliozkotzekoa, 1981eko abenduaren 5ekoa⁸⁰

II. HELBURUAK

2. artikulua

2. Estatu kontratatzaileek modu solemnean adierazten dute lankidetzan estuan jarduteko ebazpen irmoa hartu dutela honako helburu hauek lortzeko:

vi) Afrikako errealitateak kontuan hartzea hango irakaskuntza-sistemak eta -programak eta ebaluazio-metodoak landu eta berrikustean, eta Afrikako hizkuntzak irakaskuntza-hizkuntza gisa arian-arian hartzen direla aurreikustea.

[...]

⁸⁰

http://portal.unesco.org/es/ev.php-URL_ID=13518&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html
Arushan (Tanzanian) egin.

4.19. Erregio-hitzarmena, Asiako eta Ozeano Bareko goi-mailako hezkuntzako ikasketak, tituluak eta diplomak baliozkotzekoa, 1983ko abenduaren 16koa⁸¹

I. Definizioak

2. artikulua

2. Estatu kontratatzaileek modu solemnean adierazten dute lankidetzan estuan jarduteko ebazpen irmoa hartu dutela euren legegintza- eta konstituzio-esparruaren barruan honako helburu hauek lortzeko:

(a) eskura dituzten hezkuntza- eta ikerketa-baliabideak estatu kontratatzaile guztien interesetan ahalik eta modu eraginkorrean erabil daitezela ahalbidetzea, eta, horretarako:

(iii) terminologia eta ebaluazio-irizpideak ahalik eta antzekoenak izatea, batez ere diploma, gradu eta ikasketa-faseen izenak harmonizatzeari dagokionez, kredituen, ikasketa-gaien, ziurtagirien, diplomen eta graduen konparagarritasuna eta goi-mailako irakaskuntzara iristeko baldintzak bermatuko dituen sistema baten aplikazioa errazteko;

[...]

III. Berehala aplikatzekoak diren konpromisoak

3. artikulua

2. Hala eta guztiz ere, eta 1. artikuluko 1.a) paragrafoko xedapenei kalterik egin gabe, goi-mailako hezkuntza-instituzio batean onartua izateko, honako hauek baldintza izan daitezke: harrera-gaitasuna, eta direnak direlako ikasketak probetxuz egiteko eskatzen diren hizkuntza-eragutzei buruzko baldintzak.

[...]

Bangkoken egina, 1983ko abenduaren 16an, txineraz, ingelesez, frantsesez eta errusieraz; lau testuak era berean kautoak dira, kopia bakar batean gordeko dira, Nazio Batuen Hezkuntza, Zientzia eta Kulturarako Erakundearen artxiboetan. Egiazko kopia ziurtatua bidaliko zaie 15. eta 16. artikuluetan aipatu estatu guztiei eta Nazio Batuei.

⁸¹ <https://www.insdip.com/wp-content/uploads/2020/11/Convenio-Regional-de-Convalidacion-de-Estudios-Titulos-y-Diplomas-de-Educacion-Superior-en-Asia-y-el-Pacifico-Bangkok-16-de-diciembre-de-1983..pdf>

4.20. Yamusukroko Adierazpena, Bakea Gizakien Buruan izateari buruzkoa, 1989ko uztailaren 1ekoa⁸²

II Bakerako programa

[...]

Kongresuak ahalik eta gehien bakearen aldeko programei laguntzeko gomendatzen dio UNESCOri. Bereziki, proposamen hauek aztertzea gomendatzen du:

1. Arreta jartzea Indarkeriari buruzko Sevillako Adierazpenean (1986), zeina lehenengo etapa baita giza indarkeria antolatua zehaztaperen biologiko baten ondorio izango litzatekeen mitoa ezeztatzeke jotzen duen hausnarketa-prozesu garrantzitsu batean. Adierazpen hori, ohar egokiak eginez, ahalik eta hizkuntza gehienetan zabaldu behar da. Gogoeta-prozesu horren ondoren, diziplinarteko mintegi bat egin daiteke indarkeriaren jatorri kultural eta sozialak aztertzeke.

⁸² [Declaración de Yamusukro sobre la Paz en la Mente de los Hombres \(1989\) | http://dhpedia.wikispaces.com](http://dhpedia.wikispaces.com)

Yamusukron (Boli Kosta), 1989ko uztailaren 1ean, egina.

4.21. Sevillako Manifestua, Indarkeriari buruzkoa, 1989ko azaroaren 16koa⁸³

Lehenengo proposamena

[...]

Gerra denboran zehar hain goitik behera aldatu izanak argi eta garbi erakusten du kultura-emaitza dela. Gerraren filiazio biologikoa, nagusiki, hizkuntzaren bidez ezartzen da, zeinak ahalbidetzen baititu taldeen arteko koordinazioa, teknologiaren transmisioa eta tresnen erabilera. Ikuspegi biologikotik, gerra posible da, baina ez da ezinbestekoa, eta horrelaxe erakusten dute denboran eta espazioan gerrak izan dituen toki- eta natura-aldaketek. Kultura batzuek mende askotatik ez dute gerrarik egin, eta beste batzuek, berriz, zenbait alditan maiz egin dute, eta gero bakean bizi izan dira denbora luzean.

[...]

Bosgarren proposamena

ZIENTIFIKOKI OKERRA da esatea gerra sen-gertakaria dela edo zio bakar bati erantzuten diola. Gerra modernoaren sorrera ibilbide baten amaiera da; izan ere, ibilbide horren hasieran faktore emozionalak daude, zeinak batzuetan sen-ezaugarriak baitira, eta ibilbide horren amaieran faktore kognitiboak daude. Gerra modernoak jokoan jartzen du ezaugarri pertsonalen zati baten erabilera instituzionalizatua, hala nola obedientzia itsua edo idealismoa, eta, bestetik, gaitasun sozialak, hala nola hizkuntza; azkenik, planteamendu arrazionalak dakartza, hala nola kostuen ebaluazioa, plangintza eta informazioaren tratamendua. Gerra modernoko teknologiek nabarmen areagotu dute indarkeriaren fenomenoak, bai borrokalariaren prestakuntzari dagokionez, bai herritarren gerrarako prestakuntza psikologikoari dagokionez. Zabaltze horren ondorioz, joera dago kausak eta ondorioak nahasteko.

⁸³ https://dhpedia.wikis.cc/wiki/Manifiesto_de_Sevilla_sobre_la_violencia

4.22. Erlijioak Bake-kulturaren Sustapenean duen Zereginari buruzko Adierazpena, 1994ko abenduaren 18koa⁸⁴

Honako hau adierazten dugu:

3. Jakitun gara gure munduko erlijio- eta kultura-aniztasunaz. Kultura bakoitza unibertso bat da berez, baina ez da itxia. Kulturek beren hizkera ematen diete erlijioei, eta erlijioek kultura bakoitzari funtsezko esanahia ematen diote. Bakea ezinezkoa izango da pluraltasuna onartzen ez badugu eta aniztasuna errespetatzen ez badugu. Bakearen funtsa den harmonia bilatzen dugu.

4. Kultura mundua ikusteko eta bertan bizitzeko modu gisa ulertzen dugu. Horrek esan nahi du kultura bakoitzaren munduaren ikuspegia islatzen duten balioak eta bizimoduak landu behar direla. Beraz, bakearen eta erlijioaren esanahia ezin da kontzeptu bakar eta zurrun batera mugatu, hizkuntza bakar batek giza esperientziaren gama osoa transmititu ezin duen bezala.

⁸⁴ <https://www.adiadialogal.com/wp-content/uploads/2017/09/DECLARACI%C3%93N-DE-BARCELONA-1994.pdf>

Bartzelonan, 1994ko abenduaren 18an, sinatua.

4.23. Tolerantziari buruzko Printzipioen Adierazpena, 1995eko azaroaren 16koa⁸⁵

Hezkuntza, Zientzia eta Kulturarako Nazio Batuen Erakundeko estatu kideek, Parisen batzartuta, Konferentzia Orokorren 28. bileran, 1995eko urriaren 25etik azaroaren 16ra,

Hitzaurrea

[...]

Kontuan hartuta nazioarteko tresna egoki hauek:

[...]

- Gutxiengo Nazional edo Etnikoetako, Erlijiosoetako eta Linguistikoetako Pertsonen Eskubideen Adierazpena,

[...]

Erabat kezkatuak intolerantzia, indarkeria, terrorismo, xenofobia, nazionalismo oldarkor, arrazakeria, antisemitismo, bazterkeria, marjinazio eta diskriminazioaren egintzak gero eta gehiago direlako, zeinak egiten baitira gutxiengo nazional, etniko, erlijioso eta linguistikoaren aurka, eta errefuxiatuen, langile migratzaileen, etorkinen eta gizarteko talde kalteberen aurka, bai eta erabat kezkatuak iritzi eta adierazpen askeko eskubidea egikaritzen duten pertsonen aurkako indarkeria- eta larderia-egintzengatik ere —horiek guztiak mehatxu baitira bakea eta demokrazia sendotzeko nazio mailan eta nazioarteko mailan, eta garapenerako oztopo—,

Agerian utziz estatu kideei dagokiela guztion giza eskubideen eta oinarrizko askatasunen errespetua garatzea eta sustatzea, bereizketarik egin gabe arraza, generoa, hizkuntza, nazio-jatorria, erlijioa edo desgaitasuna dela eta, baita intolerantziaren aurkako borroka egitea ere,

Tolerantziari buruzko printzipioen adierazpen hau hartu eta modu solemnean aldarrikatzen dute

4. artikulua.— Hezkuntza

4.2. Tolerantziarako hezkuntza premiazko agindutzat hartu behar da; horregatik, tolerantzia irakasteko metodo sistematiko eta arrazionalak sustatu behar dira, zeinek jorratuko baitituzte intolerantziaren arrazoi kultural, sozial, ekonomiko, politiko eta erlijiosoak, hau da, indarkeriaren eta bazterkeriaren sustrai nagusiak. Hezkuntza-politikek eta -programek hauek garatzen lagundu behar dute: gizabanakoen arteko, eta talde etniko, sozial, kultural, erlijioso eta linguistikoaren arteko eta nazioen arteko ulermena, elkartasuna eta tolerantzia.

85

https://igualdadynodiscriminacion.igualdad.gob.es/tusDerechos/legislacion/internacional/pdf/decl_prps_tolerancia_UNESCO_1995.pdf

UNESCOren Konferentzia Orokorrak, 28. bileran, Parisen, 1995eko azaroaren 16an onetsia.

Tolerantziari buruzko Printzipioen Adierazpenaren aplikazioa

Konferentzia Orokorrak,

Gonbita egiten dio zuzendari nagusiari:

a) Printzipioen Adierazpenaren testua ahalik eta gehien zabaltzera, eta, horretarako, Konferentzia Orokorraren hizkuntza ofizialetan ez ezik, ahalik eta beste hizkuntza gehienetan ere argitaratzera eta banatzera;

4.24. Bakerako, giza eskubideetarako eta demokraziarako hezkuntzari buruzko adierazpena eta ekintza-plan integratua, 1996ko maiatzaren 22koa⁸⁶

Bakerako, giza eskubideetarako eta demokraziarako hezkuntzari buruzko ekintza-plan integratua

IV. Politikak eta ekintza-ildoak

Atzerriko hizkuntzak irakurtzeko, adierazteko eta sustatzeko programak

19. Bakerako, giza eskubideetarako eta demokraziarako hezkuntza sustatzeko, ezinbestekoa da irakurtzeko, idazteko, eta ahozko eta idatzizko adierazpenerako programak nabarmen indartzea. Irakurketa, idazketa eta mintzamena menderatzeak herritarrari gaitasuna ematen dio informazioa eskuratzeko, bide ematen dio bere egoera argi ulertzeko, bere beharrianak adierazteko eta gizarte-inguruneke jardueretan parte hartzeko. Era berean, atzerriko hizkuntzak ikasteak beste kultura batzuk zentzuz ulertzea ahalbidetzen du; izan ere, ikaskuntza hori erkidegoen eta nazioen arteko ulermen hobearen oinarria da. Ingurumari horretan, UNESCOren Linguapax proiektua adibide bat izan liteke.

Biztanle kalteberei zuzendutako jarduerak

29. Bestalde, gizarteko taldeen arteko ulermena bultzatze aldera, errespetatu egin behar dira gutxiengo nazional, etniko, erlijioso eta linguistikoetako kide diren pertsonen eta biztanle indigenen hezkuntzarako eskubideak, eta hori ikasketan planetan, metodoetan eta hezkuntza antolatzeke moduan ere islatu behar da.

⁸⁶

https://dhpedia.wikis.cc/wiki/Declaraci%C3%B3n_y_Plan_de_Acci%C3%B3n_Integrado_sobre_la_Educa%C3%B3n_para_la_Paz,_los_Derechos_Humanos_y_la_Democracia

4.25. Europa Erregioan Goi-mailako Hezkuntzari buruzko Kualifikazioak onartzeari buruzko Hitzarmena, 1997ko apirilaren 11koa⁸⁷

III. ATALA

Kualifikazioen ebaluazioari buruzko oinarrizko printzipioak

III.1 artikulua

1. Alde batean emandako kualifikazioen titularrek kualifikazio horien ebaluazioa lortu ahal izango dute, organo eskudunari eskaera egin ondoren.
2. Horri dagokionez, inork ez du inolako diskriminaziorik jasango sexuan, arrazan, kolorean, desgaitasunean, hizkuntzan, erlijioan, iritzi politikoetan edo bestelako iritzietan, jatorri nazional, etniko edo sozialean, gutxiengo nazional bateko kide izatean, ondasun pertsonaletan, jaiotzan edo beste edozein egoeratan oinarrituta, ezta onartzeko eskatzen den kualifikazioaren balioarekin zerikusirik ez duen beste ezein egoeratan ere. Eskubide hori bermatzeko, alde bakoitzak konpromisoa hartzen du onarpen-eskabide bat ebaluatze aldera beharrezkoak diren xedapenak hartzeko, eta horretarako eskuratutako ezagutzak eta gaitasunak soilik hartuko dira kontuan.

IV. ATALA

Goi-mailako hezkuntzarako irispidea ematen duten kualifikazioak onartzea

IV.7 artikulua

IV.1, IV.2, IV.3, IV.4 eta IV.5 artikuluetan xedatutakoari kalterik egin gabe, goi-mailako hezkuntza-instituzio jakin batean onartua izateko, eskatzaileak frogatu beharko du instituzio interesdunaren irakaskuntza-hizkuntza edo hizkuntzak edo adierazten diren beste hizkuntza batzuk behar bezala ezagutzen dituela.

⁸⁷ https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2009-19300
Lisboan, 1997ko apirilaren 11n, egina.

4.26. Kultura-aniztasunari buruzko Adierazpen Unibertsala, 2001eko azaroaren 2koa⁸⁸

Kultura-aniztasuna eta giza eskubideak

5. artikulua.— Kultura-eskubideak, kultura-aniztasunarentzako eremu egoki

Kultura-eskubideak, izatez, giza eskubideen osagai dira, giza eskubideok unibertsalak, banaezinak eta interdependenteak izanik. Aniztasun sortzailea garatzeko, nahitaezkoa da kultura-eskubideak oso-osorik gauzatzea, Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalaren 27. artikulua, eta Eskubide Ekonomikoen, Sozialen eta Kulturalen Nazioarteko Itunaren 13. eta 15. artikuluek definitu bezala. Gizaki orok aukera izan behar du adierazpenak egiteko, eta bere obrak sortu eta zabaltzeko, berak nahi duen hizkuntza horretan, eta, bereziki, ama-hizkuntzan; gizaki ororen eskubidea da kalitatezko hezkuntza eta heziketa izatea, eta hezkuntza eta heziketa horiek haien kultura-identitatea bete-betean errespetatzea; gizaki orok aukera izan behar du berak hautatu duen kultura-bizitza horretan parte hartzeko eta bere kulturarekin bat datozen praktikak burutzeko, betiere giza eskubideei eta oinarritzko askatasunei zor zaien errespetuak zein muga izan eta muga horien barruan.

6. artikulua.— Guztiok eskuratzeko moduko kultura-aniztasunaren bila

Ideen zirkulazio askea bermatuta dago, zirkulazio hori hitzaren nahiz irudiaren bitartez gerta daitekeela. Hori bermatzearekin batera, zaindu behar da kultura guztiek adierazpenak egin eta euren burua ezagutarazi ahal izatea. Kultura-aniztasunaren bermatzaile dira, besteak beste, adierazpen-askatasuna, komunikabideen aniztasuna, eleaniztasuna, adierazpen artistikoak eta jakite zientifiko nahiz teknologikoak eskuratzeko berdintasuna —horien aurkezpen elektronikoa barnean dela—, eta, orobat, kultura guztiek aukera izatea, adierazpide eta hedabideetan lekua izateko.

II. eranskina

Kultura-aniztasunari buruzko UNESCOren Adierazpen Unibertsala aplikatzeko ekintza-plan baten orientabide nagusiak

Estatu kideek konpromisoa hartzen dute neurri egokiak hartzeko, Kultura-aniztasunari buruzko UNESCOren Adierazpen Unibertsala zabal hedatze aldera, eta haren aplikazio eraginkorra sustatze aldera, bereziki helburu hauek lortzeko asmoz:

⁸⁸ <http://unesdoc.unesco.org/images/0012/001271/127162e.pdf>
<http://unesdoc.unesco.org/images/0012/001271/127162f.pdf>
<http://unesdoc.unesco.org/images/0012/001271/127162s.pdf>
http://portal.unesco.org/es/ev.php-URL_ID=13179&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html

5. Gizadiaren hizkuntza-ondarea babestea, eta laguntza ematea adierazpena, sorkuntza eta zabalkundea ahalik eta hizkuntza gehienetan gerta daitezten.
6. Hizkuntza-aniztasuna sustatzea —ama-hizkuntza errespetatuz— irakaskuntza-maila guztietan, ahal diren leku guztietan, eta zenbait hizkuntza txiki-txikitatik ikas daitezten bultzatzea.
10. Ziberespazioan hizkuntza-aniztasuna sustatzea, eta domeinu publikoari dagokion informazio guztia doan eta modu unibertsalean eskura dadin sustatzea munduko sareen bitartez.

4.27. Ondare Digitala Babesteari buruzko Gutuna, 2003ko urriaren 15ekoa⁸⁹

Kultura-ondarea jaraunspen erkide gisa

1. artikulua.— Irismena

Ondare digitala gizakion jakintzaren edo adierazpenaren emaitza diren baliabide bakarrek osatutakoa da. Kultura-, hezkuntza-, zientzia- edo administrazio-arloko baliabideak eta informazio teknikoa, juridikoa, medikoa eta beste mota batzuetakoak barne hartzen ditu, zeinak zuzenean formatu digitalean sortzen baitira edo lehendik dagoen material analogikotik abiatuta formatu horretara bihurtzen baitira. “Jatorri digital”eko produktuak ez dira formatu elektronikoan baino izaten. Objektu digitalak izan daitezke: testuak, datu-baseak, irudi finakoak edo mugimenduan daudenak, soinu-grabazioak, material grafikoa, programa informatikoak edo web-orriak, eta gero eta ugariagoa den erreperitorio zabal batean egon daitezkeen beste formatu asko. Askotan iragankorrak dira, eta horiek kontserbatzeko lan espezifikoak egin behar da ekoizpen-, mantentze- eta kudeaketa-prozesuetan. Baliabide horietako askok balio eta garrantzi iraunkorra dute, eta, beraz, babestu eta zaindu beharreko ondare dira, egungo eta etorkizuneko belaunaldien mesedetan. Ondare hori etengabe hazten ari da, eta edozein hizkuntzatan, munduko edozein lekutan eta giza adierazpenaren edo jakintzaren edozein arlotan egon daiteke.

Beharrezko neurriak

9. artikulua.— Kultura-ondarea babestea

Definizioz, ondare digitala ez dago denbora-, geografia-, kultura- edo formatu-mugen mende. Kultura baten espezifikoak bada ere, munduko edozein pertsona izan daiteke erabiltzaile. Gutxiengoek gehiengoetara jo dezakete, eta gizabanakoek mundu-mailako publiko batera. Erregio, nazio eta erkidego guztien ondare digitala zaindu eta edozein pertsonaren eskura jarri behar da, betiere denborarekin herri, nazio, kultura eta hizkuntza guztien ordezkapena ahalbidetzeko.

⁸⁹ https://dhpedia.wikis.cc/wiki/Carta_sobre_la_preservaci%C3%B3n_del_patrimonio_digital

4.28. Giza Datu Genetikoei buruzko Nazioarteko Adierazpena, 2003ko urriaren 16koa⁹⁰

Giza Datu Genetikoei buruzko Nazioarteko Adierazpenaren aplikazioa (32 C/Res. 23)

Konferentzia Orokorrak,

Kontuan hartuz Giza Datu Genetikoei buruzko Nazioarteko Adierazpena, 2003ko urriaren 16koa

2. Zuzendari nagusiari gonbita egiten dio:

a) neurri egokiak har ditzan adierazpena aplikatzen dela zaintzeko, haren hedapena eta hizkuntza askotara itzultzea barne;

⁹⁰ https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000136112_spa

4.29. Gomendioa, Eleaniztasuna sustatzeari eta erabiltzeari buruzkoa, eta Ziberespaziorako Irispide Unibertsalari buruzkoa, 2003ko urriaren 17koa⁹¹

Hitzaurrea

Konferentzia Orokorrak,

Berretsiz Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalean eta mundu osoan onartutako beste tresna juridiko batzuetan aldarrikatutako giza eskubideak eta oinarritzko askatasunak erabat gauzatzeari atxiki izana, eta kontuan hartuta 1966ko nazioarteko bi itunak, eskubide zibilei eta politikoei buruzkoa eta eskubide ekonomikoei, sozialei eta kulturei buruzkoa, hurrenez hurren⁹²,

Aitortuz Hezkuntza, Zientzia eta Kulturarako Nazio Batuen Erakundeak eginkizun nagusi eta garrantzitsua duela informazioaren eta komunikazioaren esparruan, bai eta erakunde horren Konferentzia Orokorrak horri buruz hartutako erabakien aplikazioan eta Batzarrak gai horri buruz emandako ebazpenen zatien aplikazioan ere⁹³,

Gogoratz UNESCOren Konstituzioaren hitzaurrean honako hau esaten dela: (...) justiziarako, askatasunerako eta bakerako gizadiaren kultura eta hezkuntza zabal-zabal hedatzea ezinbestekoa dela gizakiaren duintasunerako, eta eurok egin behar sakratu bat direla, zeinak nazio guztiek bete behar baitituzte erantzukizuneko eta elkarri laguntzeko espirituarekin,

Gogoratz, era berean, Konstituzioaren I. artikulua UNESCOri, beste helburu batzuen artean, hauxe esleitzen diola: “egokitzat jotzen dituen nazioarteko akordioak gomendatzea, betiere hitzaren eta irudiaren bitartez ideien zirkulazio askea errazteko”⁹⁴,

Berretsiz UNESCOren Konferentzia Orokorrak 31. bileran onetsitako Kultura-aniztasunari buruzko Adierazpen Unibertsalean eta, bereziki, haren 5., 6. eta 8. artikuluetan adierazitako printzipioak,

Aipatz UNESCOren Konferentzia Orokorrak⁹⁵ eleaniztasunaren sustapenari eta ziberespazioko informaziorako irispide unibertsalari buruz hartutako ebazpenak,

⁹¹ https://en.unesco.org/sites/default/files/spa_-_recommendation_concerning_the_promotion_and_use_of_multilingualism_and_universal_access_to_cyberspace.pdf

UNESCOren Konferentzia Orokorrak, 32. bileran, 2003ko irailaren 30etik urriaren 17rakoan, egina.

⁹² Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalaren 19. eta 27. artikulua (1948); Eskubide Zibilei eta Politikoen Nazioarteko Itunaren 27. artikulua, eta Eskubide Ekonomikoen, Sozialen eta Kulturalen Nazioarteko Ituna (1966); Gutxiengo Nazional edo Etnikoetako, Erlijiosoetako eta Linguistikoetako Pertsonen Eskubideen Adierazpena (47/135 Ebazpena, 1992ko abenduaren 18koa); Koordinaziorako Administrazio Batzordearen Adierazpena, Oinarritzko Komunikazio- eta Informazio-zerbitzuetarako Irispide Unibertsalari buruzkoa (1997); Nazio Batuen Batzar Orokorrak onetsitako Milurteko Adierazpenaren 25. paragrafoa (2000).

⁹³ 35/201 Ebazpena, Nazio Batuen Batzar Orokorrena (97. osoko bilkura, 1980ko abenduaren 16koa).

⁹⁴ I. artikuluko 2. paragrafoa a) apartatua.

⁹⁵ 29 C/28 Ebazpena, 2.A paragrafoa h) apartatua, eta 29 C/36, 30 C/37, 30 C/41 eta 31 C/33 ebazpenak.

Sinetsiz informazioaren eta komunikazioaren teknologia berriak agertzeak aukerak ematen dituela hitzaren eta irudiaren bidez ideien zirkulazio askea hobetzeko, baina baita informazioaren munduko gizartean guztion parte-hartzea bermatzeko erronka ere,

Ikusiz munduko informazio-sareetako hizkuntza-aniztasuna eta ziberespazioko informaziorako irispide unibertsala gai nagusiak direla gaur egungo eztabaidetan, eta erabakigarriak izan daitezkeela ezagutzan oinarritutako gizartea sortzeko,

Kontuan hartuz, jabetza intelektualaren arloko nazioarteko tratatu eta akordioak, betiere informaziorako irispide unibertsalaren sustapena errazteko,

Aitortuz teknologia berriak eskuratzeko eta aplikatzeko gaitasunak sortu behar direla, batez ere garapen-bidean dauden herrialdeetan, informazioaren arloan egoera ahulean daudenen mesedetan,

Aitortuz oinarrizko hezkuntza eta alfabetatzea ziberespaziorako irispide unibertsalaren aurretiazko baldintzak direla,

Aintzatetsiz garapen ekonomikoaren mailan dauden aldeek eragina dutela ziberespaziora iristeko aukeretan, eta politika espezifikoak eta elkartasun handiagoa behar direla egungo asimetriak zuzentzeko eta elkarrekiko konfiantza-eta ulermen-giroa sortzeko,

Onetsi egiten du gomendio hau:

Eduki eta sistema eleaniztunak lantzea

1. Sektore publikoak, pribatuak eta gizarte zibilak lan egin beharko lukete, tokiko, nazioarteko, erregioarteko eta nazioarteko mailatan, beharrezko baliabideak errazteko eta beharrezko neurriak hartzeko, Interneteko hizkuntza-oztopoak murriztu eta giza trukeak sustatze aldera; horretarako, hezkuntza-, kultura- eta zientzia-edukiak modu digitalean sortzea eta tratatzea sustatuko dute, bai eta horietarako irispidea ere, betiere kultura guztiek hizkuntza guztietan, indigenak barne, hitz egin eta ziberespaziora iritsi ahal izatea bermatzeko.

2. Estatu kideek eta nazioarteko antolakundeek Interneten jatorri lokal eta indigenako edukiak ekoizteko gaitasunak sortzea sustatu eta lagundu beharko lukete.

3. Estatu kideek politika nazional egokiak formulatu beharko lituzkete funtsezko gai honi buruz: hizkuntzek ziberespazioan bizirik irauteari buruz; horren helburua hau da: ziberespazioan hizkuntzen irakaskuntza sustatzea, ama-hizkuntzak barne. Garapen-bidean dauden herrialdeentzako nazioarteko laguntza eta sorospena areagotu eta zabaldu behar dira, bai hizkuntzen irakaskuntzari buruzko produktu elektronikoen sorkuntza errazteko, produktuotara askatasunez eta doan irits daitezen, bai eremu horretan giza kapitalaren gaitasunak hobetzeko.

4. Estatu kideek, nazioarteko antolakundeek eta informazioaren eta komunikazioaren teknologien sektoreak ekimen bateratuak bultzatu beharko lituzkete ustiapen-sistemak, bilaketa-tresnak eta sarearen esploratzaileak ikertu, garatu eta prestazio eleaniztun indartsuekin eta lineako hiztegiekin eta tresna terminologikoekin tokian-tokian egokitzeko; gainera, laguntza eman beharko liekete nazioarteko ekimen itunduei, bai guztiek irits ditzaketen itzulpen automatikoko zerbitzuak sortzeko, bai hizkuntza-sistema adimendunak sortzeko, hala nola informazioa zenbait hizkuntzatan berreskuratzen dutenak, laburpen edo sintesiak egiten dituztenak eta hitza ezagutzen dutenak, betiere autoreen itzulpen-eskubidea behar bezala errespetatuz.

5. UNESCOk, nazioarteko beste antolakunde batzuekin lankidetzan, lineako behatoki bateratua sortu beharko luke, zeina arduratuko bailitzateke eleaniztasunaren eta baliabide eta aplikazio eleaniztunen arloan dauden politika, araudi, gomendio tekniko eta jardunbide egokien jarraipena egiten, horien barruan hizkuntzen tratamendu informatikoarekin lotutako berrikuntzak sartzen direlarik.

Sare eta zerbitzuetarako irispidea erraztea

6. Estatu kideek eta nazioarteko antolakundeek Interneterako irispide unibertsalaren printzipioa aitortu eta babestu beharko lukete, Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalaren 19. eta 27. artikuluetan definitutako giza eskubideen egikaritzea sustatzeko bitarteko gisa.

7. Estatu kideek eta nazioarteko antolakundeek Interneterako irispidea interes publikoko zerbitzu gisa sustatu beharko lukete, eta horretarako herritarren eta gizarte zibilaren autonomia areagotzera bideratutako prozesua indartuko duten politika egokiak hartuko dituzte, eta sustatu egingo dute garapen-bidean dauden herrialdeetan politika horiek behar bezala aplikatzea eta horiei laguntzea, betiere landa-erkidegoen beharrizanei behar bezalako arreta eskainiz.

8. Bereziki, estatu kideek eta nazioarteko antolakundeek tokiko, nazioko, erregioiko eta nazioarteko mailetako mekanismoak eratu beharko lituzkete Interneterako irispide unibertsala errazteko; horretarako, xedapenak hartuko dituzte telekomunikazioetako eta Interneteko tarifak arrazoizkoak izan daitezen, eta arreta berezia jarriko diete zerbitzu publikoko eta hezkuntzako instituzioen, eta biztanle-talde behartsuen eta desgaituen beharrizanei. Horretarako, pizgarri berriak sortu behar dira, adibidez, sektore publikoaren eta pribatuaren arteko lankidetzaren bidez, eta horren helburua hauxe izango da: arlo horretako inbertsioak sustatzea, eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiak erabiltzeko finantza-oztopoak murriztea, hala nola ekipo, programa eta zerbitzu informatikoei aplikatu beharreko aduana-zergak eta -eskubideak.

9. Estatu kideek Interneteko irispideen hornitzaileak animatu beharko lituzkete beren tarifetan deskontuak sartzeko aukera aztertzea, tarifok zerbitzu publikoko establezimenduei aplikatzen zaizkienean, hala nola eskolei, instituzio akademikoei, museoei, artxiboei edo liburutegi publikoei, betiere ziberespaziorako irispide unibertsal bateranzko trantsizio-neurri gisa.

10. Estatu kideek informazioaren arloko estrategiak eta ereduak egitea sustatu beharko lukete, bai erkidegoak errazago iritsi ahal izateko, bai gizarteko sektore guztietara heltzeko; helburu horri begira, besteak beste, erkidego-proiektuak egingo dituzte, eta informazioaren eta komunikazioaren teknologien arloan tokiko animatzaileak eta aholkulariak sortzea bultzatuko dute. Estrategia horiek zerbitzu publikoko establezimenduen arteko lankidetzara ere bultzatu behar dute arlo horretan, Interneteko zerbitzuetarako irispidearen kostuak murrizteko bitarteko gisa.

11. Nazioarteko lankidetzaren bidez, interkonexioa sustatu beharko litzateke garapen-bidean dauden herrialdeetako (Interneteko zerbitzuen hornitzaileak, pribatuak nahiz irabazi-asmorik gabeak) eta beste herrialde batzuetako (garapen-bidean daudenak edo industrializatuak) zuzeneko trafiko-truke puntu nazionalen (*peering points*) artean, kostuak modu negoziatuan banatuz.

12. Erregio-mailako antolakundeek edo foroek erregio arteko eta erregio barruko sareen sorkuntza bultzatu beharko lukete, zeinak zerbitzatu beharko bailituzkete gaitasun handiko erregio-ardatzek (*backboneak*); horrela, herrialde bakoitza

mundu-mailako sare baten barruan konektatuta egongo litzateke, ingurune lehiakor ireki batean.

13. Nazio Batuen sistemaren barruan ahalegin itundu baten beharra dago, garapen sozioekonomikorako sare eta zerbitzu telematikoak erabiltzeari buruzko datuen eta esperientzien aprobetxamendu partekatua sustatzeko; lan horren barruan sartzen da iturri irekiko teknologiak sustatzea, bai eta politikak formulatzea eta garapen-bidean dauden herrialdeetan gaitasunak sortzea ere.

14. Estatu kideek eta nazioarteko antolakundeek elkarte egokiak sustatu beharko lituzkete domeinu-izenen kudeaketan, domeinu-izen eleaniztunak barne.

Domeinu publikoko edukien garapena

15. Estatu kideek onartu eta promulgatu beharko lukete artxibo publikoetara edo administrazio publikoen esku dauden artxiboetara linean modu unibertsalean iristeko eskubidea, eta horrek barne hartzen du herritarrek gizarte demokratiko moderno batean behar duten informazio guztia, behar bezala kontuan hartuta konfidentziasunari, bizitza pribatuaren babesari eta segurtasun nazionalari buruzko kontsiderazioak, bai eta jabetza intelektualaren eskubideak ere, eskubideok informazio horren erabilerari aplikatzen zaizkion neurrian. Nazioarteko antolakundeek onartu eta aldarrikatu beharko lukete estatu bakoitzak eskubidea duela bere egoera sozial edo ekonomikoari buruzko funtsezko datuetara irispidea izateko.

16. Estatu kideek eta nazioarteko antolakundeek domeinu publikoko informazioaren eta jakintzen gordailuak lokalizatu eta sustatu beharko lituzkete, eta guztion eskura jarri; horrela, jendearen sormena eta parte-hartzea areagotzeko ikaskuntza-giroak sortuko lituzkete. Horretarako, domeinu publikoko informazioa kontserbatzeko eta digitalizatzeko behar diren funtsak eman beharko lirateke.

17. Estatu kideek eta nazioarteko antolakundeek interes publikoak zein pribatuak errespetatuko dituzten lankidetzak-akordioak ezartzera bultzatu beharko lukete, betiere domeinu publikoko informazioa denentzat irisgarri egongo dela bermatzeko, inolako diskriminazio geografiko, ekonomiko, sozial edo kulturalik egin gabe.

18. Estatu kideek eta nazioarteko antolakundeek irispide libreko irtenbideak sustatu beharko lituzkete; irtenbide horien barruan dago: arau tekniko eta metodologikoak egitea munduko informazio-sareetan eskuragarri dagoen domeinu publikoko informazioaren trukeari, mugikortasunari, bateragarritasunari eta lineako irisgarritasunari buruz.

19. Estatu kideek eta nazioarteko antolakundeek “alfabetatze elektronikoa” sustatu eta erraztu beharko lukete; horren barruan daude: informazioaren eta komunikazioaren teknologiak zabaltzera eta horien aplikazioan eta erabileran segurtasuna eta konfiantza zabaltzera bideratutako jarduerak. Garrantzi handikoa da informazioaren gizartearen “giza kapitala” garatzea, eta, bereziki, irakaskuntza irekia, integratua eta kulturartekoa, zeina uztartuko baita informazioaren eta komunikazioaren teknologiak erabiltzeko behar diren gaitasunak eskuratzearekin. Arlo horretako prestakuntza ez litzateke gaitasun teknikoak eskuratzera mugatu beharko, ezpada printzipio eta balio etikoekiko sentsibilizazioari ere lekua egin beharko lioke.

20. Nazio Batuen sistemaren barruan instituzioen arteko lankidetzak indartu beharko litzateke, mundu osoan eskuragarri egongo litzatekeen ezagutza-multzo bat eratzeko, bereziki garapen-bidean dauden herrialdeen eta erkidego behartsuen

mesedetan, betiere garapen-proiektu eta -programek sortutako informazio-bolumen ikaragarritik abiatuta.

21. UNESCOk, interesa duten gobernuarteko beste antolakunde batzuekin lankidetzan estuan, nazioarteko inbentario bat egiten hasi beharko luke, domeinu publikoko informazioaren lineako ekoizpen eta hedapenari buruzko legeria, araudi eta politikei buruz.

22. Komenigarria izango litzateke informazio-zerbitzuen ekoizle, erabiltzaile eta emailek dituzten jardunbide egokiak eta borondatezko eta autorregulazioko jarraibide profesional eta etikoak definitzea eta ezartzea, betiere adierazpen-askatasuna errespetatuz.

Eskubideen titularren interesen eta interes orokorraren arteko oreka zuzena berrestea

23. Alde interesdun guztiekin lankidetzan estuan, estatu kideek egile-eskubideari buruzko legeria nazionalak eguneratzen eta horiek ziberespaziora egokitzen hasi beharko lukete, betiere egileen interesen eta egile-eskubideen eta haiekin lotutako eskubideen titularren eta publikoaren interesen arteko oreka zuzena erabat kontuan hartuta; izan ere, horiek guztiak egile-eskubideari eta harekin lotutako eskubideei buruzko nazioarteko hitzarmen eta konbentzioetan jasota daude.

24. Hala dagokionean, estatu kideek eta nazioarteko antolakundeek egile-eskubideen titularrak eta egile-eskubidea eta harekin lotutako eskubideak babesteko salbuespen eta mugen legezko onuradunak bultzatu beharko lituzkete hauxe zaintzera: salbuespen eta muga horiek obraren ustiapen normalaren aurka egiten ez duten eta eskubideen titularren interes legitimoek justifikaziorik gabeko kalterik eragiten ez dieten kasu berezi batzuei aplikatzen zaizkiela, betiere egile-eskubideari buruz eta interpretazio edo joaldi eta fonogramei buruz Jabetza Intelektualaren Mundu Erakundearen tratatuetan xedatutakoarekin bat etorritik.

25. Estatu kideek eta nazioarteko antolakundeek arreta berezia eskaini beharko liekete berrikuntza teknologikoen ezarpenari eta berrikuntzok informazioa iristeko izan ditzaketan ondorioei, betiere nazioarteko tratatu eta akordioetan ezarritako egile-eskubidea eta harekin lotutako eskubideak babestearen esparruan.

Konferentzia Orokorrak estatu kideei gomendatzen die aurreko xedapenak aplikatu ditzatela, beren jurisdikzioaren eta lurraldearen barruan gomendio honetan adierazitako arauak eta printzipioak gauzatzeko behar diren legegintza-neurri guztiak edo bestelakoak hartuz.

Konferentzia Orokorrak gomendio hau adieraztea gomendatzen die estatu kideei, informazioaren eta komunikazioaren teknologien politika, estrategia eta azpiegiturei buruzko ekintza publikoaren edo pribatuaren ardura duten agintariei edo zerbitzuei begira; horien guztien barruan hauek daude, besteak beste: Interneten eleaniztasuna erabiltzea, sareak eta zerbitzuak sortzea, Interneteko domeinu publikoko informazioa zabaltzea, eta jabetza intelektualaren eskubideei buruzko gaiak.

Konferentzia Orokorrak estatu kideei gomendatzen die, berak zehazten dituen egunean eta moduan, gomendio hau aplikatzeko hartuak dituzten neurrien berri emateko.

Eranskina

Definizioak

Konbentzio honen ondoreetarako:

a) **ardatz nagusi** bat (*backbone*) edukiera handiko sare bat da, ahalmen txikiagoko beste sare batzuk elkarren artean konektatzen dituen;

b) **egile-eskubidearen mugak eta salbuespenak** egile-eskubideari eta harekin lotutako eskubideei buruzko legeetan ezarritako xedapenak dira; izan ere, eskubideok egilearen eskubidea edo beste titular batzuen eskubidea mugatzen dute, haien obra edo harekin lotutako eskubideen objektu bat ustiatzeari dagozkionez. Muga eta salbuespen horien forma nagusiak nahitaezko lizentziak, legezko lizentziak eta erabilera leiala dira;

c) **ziberespazioak** informazioaren mundu-azpiegiturarekin lotutako komunikazio digitalaren edo elektronikoaren mundu birtuala izendatzen du;

d) **domeinu-izena** Interneteko helbide bati ematen zaion izena da, eta erabiltzaileek Interneteko baliabideetarako irispidea izatea errazten du (adibidez, “unesco.org” <http://www.unesco.org>);

e) **hizkuntza-sistema adimendunek** konbinatzen dituzte, alde batetik, gaur egungo ordenagailuek datuak azkar prozesatzeko, berreskuratzeko eta manipulatzeko duten gaitasun handia, eta, bestetik, gaitasun abstraktuagoak eta sotilagoak zenbait gauza arrazoitzeko eta ulertzeko, hala nola giza komunikazioko egintza orotan dauden ñabardura inplizituak, baina ez nahitaez esplizituki aipatuak (hizkuntza bakar batean edo hizkuntza batetik bestera), zeinek eskaintzen baitute pertsonen arteko komunikazioaren itxura egiteko maila handia;

f) **Interneteko zerbitzuen hornitzailea** Interneteko zerbitzuetarako irispidea ematen duen organismoa da;

g) **bateragarritasuna** gaitasuna da makina desberdinetan jarduten duten eta fabrikatzaile desberdinetatik datozen programa eta ekipo informatikoek dituzten datuak partekatze;

h) **iturri irekiko teknologiek** “iturri irekia”ren oinarritzko irizpideari erantzuten diote: *Open Source Initiative (OSI)* delakoak egindako ziurtapen-araua, zeinak iturburu-koderako irispide publikoa eta doakoa bermatzen baitu (programaren jarraibideak jatorrizko moduan edo programazio-hizkuntzan);

i) **trafikoaren zuzeneko truke** esamoldeak haxe adierazten du: Interneteko zerbitzuen bi hornitzailearen edo gehiagoren arteko harremana, zeinean, hornitzaile horien artean zuzeneko konexioa sortu ondoren, hornitzaileok adosten baitute informazio-paketeak zuzenean konexio horren bidez trukatzeko, Interneteko ardatz nagusitik igaro beharrean. Harreman horietan bi zerbitzu-hornitzaile baino gehiagok parte hartzen dutenean, haietako edozeini zuzendutako mezuzakiak, lehenik, truke-zentro batera bideratzen dira, zeina deitzen baita trafikoa zuzenean trukatzeko gune, eta handik azken hartzaileari bidaltzen zaizkio;

j) **mugikortasuna** ezaugarri bat da, zeinak programa informatiko bati bide ematen baitio berak zenbait ordenagailutan funtziona dezan, makina edo ekipo jakin bat behar izan ordez;

k) **domeinu publikoko informazio** esamoldeak haxe izendatzen du: publikoak inolako xedapen juridikorik edo konfidentzialtasun-betebeharririk urratu gabe irits

dezakeen informazioa. Horrenbestez, hau adierazten du: alde batetik, lotutako obren edo eskubideen objektuen multzoa da, zeina pertsona orok baimenik gabe ustia dezakeen, esate baterako, legeria nazionalaren edo nazioarteko zuzenbidearen arabera babestuta ez egoteagatik, edo babesaren epea amaituta egoteagatik. Bestalde, gobernuek edo nazioarteko antolakundeek beren borondatez ekoitzi eta zabalduko datu publikoak eta informazio ofiziala aipatzen ditu;

l) **bilaketa-tresna** programa bat da, zeinak dokumentuak bilatzen baititu hari zehaztu zaizkion gako-hitzen arabera, eta hitz horiek agertzen diren dokumentuak lokalizatzen edo berreskuratzen ditu;

m) **ziberespaziorako irispide unibertsala** hau da: arrazoizko prezioan, informazioaren azpiegiturarako (bereziki Internetarako) eta giza garapen kolektibo eta indibidualerako funtsezko ezagutzetarako herritar guztiek duten irispide ekitatiboa;

n) **sarearen arakatzaille** bat web-orriak aurkitzeko eta pantailan aurkezteko erabiltzen den aplikazio informatikoa da.

4.30. Kultura-ondare Immateriala Babesteko Konbentzioa, 2003ko urriaren 17koa⁹⁶

I. Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Definizioak

Konbentzio honen ondoreetarako:

2. “Kultura-ondare immateriala”, goiko 1. paragrafoan definitzen den moduan, batez ere honako eremu hauetan agertzen da:

(a) ahozko tradizioak eta adierazpenak, baita hizkuntza ere, kultura-ondare immaterialaren eramaile gisa;

⁹⁶ <https://ich.unesco.org/doc/src/01852-ES.pdf>
Parisen egina.

4.31. Kiroleko Dopinaren Aurkako Nazioarteko Konbentzioa, 2005eko urriaren 19koa⁹⁷

VI. Konbentzioaren aplikazioaren jarraipena

31. artikulua.— Txosten nazionalak Aldeen Konferentziari

Estatu aldeek bi urtean behin hauxe emango diote Aldeen Konferentziari idazkaritzaren bidez UNESCOren hizkuntza ofizialetako batean: konbentzio honetako xedapenak betetzeko hartu dituzten neurriekin lotutako informazio egoki guztia.

VII. Azken xedapenak

42. artikulua.— Testu kautoak

1. Konbentzio hau eta haren eranskinak arabieraz, txineraz, espainieraz, frantsesez, ingelesez eta errusieraz idatzi ziren, eta sei testuak era berean kautoak dira.
2. Konbentzio honen gehigarriak arabieraz, txineraz, espainieraz, frantsesez, ingelesez eta errusieraz erreproduzitzen dira.

II. eranskina

Xede terapeutikoekin erabiltzeko baimenak emateko arauak, Paris, 2009ko urtarrilaren 1a

Bigarren zatia:

Xede terapeutikoekin erabiltzeko baimenak emateko arauak

7.0 Erabilera terapeutikorako baimena eskatzeko prozedura (AUT)

7.3 AUT eskatzeko inprimakia dopinaren aurkako antolakundeek beste hizkuntza batzuetara itzul dezakete, baina ingelesak edo frantsesak eskaera-inprimakietan egon behar dute.

8.0 AUT bat eskatzeko prozedura

8.6 AUT eskatzeko inprimakiak dopinaren aurkako antolakundeek beste hizkuntza batzuetara itzul ditzakete, baina ingelesak edo frantsesak eskaera-inprimakietan egon behar dute.

⁹⁷ <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000142594.page=37>
Parisen egina.

4.32. Kultura-adierazpenen Aniztasuna babestu eta sustatzeko Konbentzioa, 2005eko urriaren 20koa⁹⁸

Hezkuntza, Zientzia eta Kulturarako Nazio Batuen Erakundearen Konferentzia Orokorrak, Parisen egin duen 33. bileran, 2005eko urriaren 3tik 21era,

[...]

Gogoan izanik hizkuntza-aniztasuna kultura-aniztasunaren oinarritzko osagaia dela; eta, kultura-adierazpenak babesteko eta sustatzeko orduan, hezkuntzak oinarritzko eginkizuna betetzen duela berriro baieztaturik;

[...]

IV

Aldeen eskubideak eta betebeharrak

6. artikulua.— Aldeen eskubideak nazioaren mailan

1. Aldeek, euren kultura-politiken eta kultura-neurrien eremuan, halakoak 4. artikuluko 6. paragrafoan definituta dauden bezala, euren inguruabar eta beharrian bereziak aintzakotzat harturik, zenbait neurri hartu ahal izango dituzte, euren lurraldeetan kultura-adierazpenen aniztasuna babestu eta sustatzeko.

2. Neurri horiek, besteak beste, hurrengoak izan daitezke:

[...]

b) nazioaren lurraldean eskura dauden kultura-jarduera, -ondasun eta -zerbitzu guztien artean, nazioko kultura-jarduera, -ondasun eta -zerbitzuei buruz neurriak hartu eta horiei aukera egokiak ematea, halakoak sor, ekoitz, bana, heda eta goza daitezen, jarduera, ondasun eta zerbitzu horietan zein hizkuntza erabili eta hizkuntza horiei buruzko xedapenak barne hartuta.

[...]

⁹⁸ https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000142919_spa

4.33. Erregio-hitzarmena, Asiako eta Ozeano Bareko goi-mailako hezkuntzako kualifikazioak baliozkotzekoa, 2011ko azaroaren 26koa⁹⁹

IV. ATALA

Goi-mailako hezkuntzarako irispidea ematen duten kualifikazioak onartzea

IV.6 artikulua

IV.1–IV.5 artikuluetan xedatutakoari kalterik egin gabe, goi-mailako hezkuntza-instituzio jakin batean onartua izateko baldintza izan daiteke kualifikazioaren titularrak frogatzea instituzio interesdunaren irakaskuntza-hizkuntza edo hizkuntzak edo zehazten diren beste hizkuntza batzuk behar bezala ezagutzen dituela, kualifikazioen titularrak direnak direlako ikasketak probetxuz egiteko.

Tokion egina, 2011ko azaroaren 26an, txineraz, ingelesez eta errusieraz; hiru testuak era berean kautoak dira, kopia bakar batean gordeko dira, Nazio Batuen Hezkuntza, Zientzia eta Kulturarako Erakundearen artxiboetan. Egiatzko kopia ziurtatua bidaliko zaie X.1 artikuluan aipatu estatu guztiei eta Nazio Batuen idazkaritzari.

⁹⁹

http://portal.unesco.org/en/ev.php-URL_ID=48975&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html

4.34. Goi-mailako Hezkuntzari buruzko Kualifikazioak onartzeari buruzko Munduko Konbentzioa, 2019ko azaroaren 25ekoa¹⁰⁰

IV. ATALA

Konbentzioko estatu aldeen betebeharrak

Konbentzio honek betebeharrak hauek ezartzen dizkie estatu aldeei:

XI. artikulua.— Goi-mailako hezkuntza-programetan onartua izateko betekizun gehigarriak

5. IV. artikuluan xedatutakoari kalterik egin gabe, goi-mailako hezkuntza-instituzio jakin batean onartua izateko baldintza izan daiteke kualifikazioaren titularrak frogatzea instituzio interesdunaren irakaskuntza-hizkuntza edo hizkuntzak edo zehazten diren beste hizkuntza batzuk behar bezala ezagutzen dituela.

¹⁰⁰ <https://www.insdip.com/wp-content/uploads/2020/11/Convencion-Mundial-sobre-el-Reconocimiento-de-las-Cualificaciones-relativas-a-la-Educacion-Superior-Paris-25-de-noviembre-de-2019.pdf>

5. LANKIDETZA ISLAMIKORAKO ERAKUNDEA¹⁰¹

¹⁰¹ Lankidetza Islamikorako Erakundeak 57 herrialde batzen ditu. Haren lehenengo izena Konferentzia Islamikoa izan zen, eta izen horrekin, 1990eko abuztuaren 5ean Islamgo Giza Eskubideen Adierazpena onetsi zuen Kairon egindako saioan.

5.1. Islamgo Giza Eskubideen Adierazpena¹⁰²

Kanpo Arazoetako ministroen 19. Konferentzia Islamikoa (Bake, Garapen eta Elkartasun saioa), Kairon, Egiptoko Arabiar Errepublikan egin zen, 1411ko muharrango 9tik 14ra (1990eko uztailaren 31tik abuztuaren 5era); bada, Konferentzia Islamikoa gizakiak Islamenean duen duintasunaren jakitun da, Allah lurrean ordezkatzeko duen aldetik; onartzen du garrantzitsua dela Islamgo giza eskubideen gaineko dokumentu bat argitaratzea, zeina estatu kideen gida izango baita bizitzaren alderdi guztietan; dokumentu horren proiektuaren etapak aztertu dira, bai eta Idazkaritza Nagusiak horri buruz egindako txostena eta 1989ko abenduaren 26tik 28ra Teheranen egindako Lege-adituen Batzordearen txostena ere. Bada, hori guztia egin eta gero, Islamgo Eskubideen Kairoko Adierazpena aldarrikatzea erabaki du, zeinak beharrezkoak diren orientazioak emango baititu estatu kideentzat giza eskubideen eremuan.

Lehenengo artikulua

a) Gizatasun osoak familia bakarra osatzen du, zeren lotuta baitago Allah gurtzeagatik eta Adamen ondorengoa izateagatik. Gizaki guztiak berdina dira giza duintasunaren printzipioan, bai eta [Allah-rekiko] betebeharren printzipioan eta erantzukizunetan ere, eta ez da bereizketarik egingo arraza, kolorea, hizkuntza, sexua, sinesmen erlijiosoa, filiazio politikoa, maila soziala edo beste edozein kontsiderazio dela eta. Benetako erlijioak soilik bermatzen du duintasun hori giza osotasunaren bidez garatzea.

¹⁰² Kairoko Konferentzia Islamikoa 1990eko abuztuaren 5ean emana.
<https://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain/opendocpdf.pdf?reldoc=y&docid=50acb1c2>

6. HIZKUNTZA ESKUBIDEEN ADIERAZPEN UNIBERTSALA (BARTZELONAKOA, 1996KO EKAINAREN 6KOA) ¹⁰³

¹⁰³ http://www.culturalrights.net/descargas/drets_culturals389.pdf
https://www.pencatala.cat/wp-content/uploads/2016/02/dlr_frances.pdf
https://www.pencatala.cat/wp-content/uploads/2016/02/dlr_espanyol.pdf

ATARIKOAK

Hizkuntza-eskubideen adierazpen unibertsal hau sinatzen dugunok, instituzio nahiz gobernuz kanpoko erakunde, Bartzelonan bildurik, 1996ko ekainaren 6tik 9a bitartean.

Kontuan izanik Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsala, 1948koa, hitzaurrean baieztatzen duena “gizakiaren oinarrizko eskubideetan, gizakiaren duintasun eta balioan eta gizonen eta emakumeen eskubideen arteko berdintasunean duten fedea”, eta bigarren artikuluan ezartzen duena “gizaki orori dagozkio aldarrikapen honetako eskubide eta askatasunak”, “arraza, kolorea, sexua, hizkuntza, erlijioa, politikako edo bestelako iritzia, sorterrria edo gizarteko jatorria, ekonomia-maila, jaiotza edo beste inolako gorabeheragatik” inolako diskriminaziorik onartu gabe;

Kontuan izanik Eskubide Zibilen eta Politikoen Nazioarteko Ituna, 1996ko abenduaren 16koa (27. artikulua), eta, data berekoa dena, Eskubide Ekonomikoen, Sozialen eta Kulturalen Nazioarteko Ituna, beren hitzaurreetan baieztatzen dutenak gizakia ezin dela aske izan, ez badira baldintza egokiak sortzen, eskubide zibilak, politikoak, ekonomikoak, gizarte- eta kultura-izaerakoak baliatu ahal izateko;

Kontuan izanik 47/135 ebazpena, 1992ko abenduaren 18koa, Nazio Batuen Erakundearen Batzar Orokorrarena, Gutxiengo Nazional edo Etnikoetako, Erljiosoetako eta Linguistikoetako Pertsonen Eskubideen Adierazpena bere egiten duena;

Kontuan izanik Europako Kontseiluaren adierazpenak eta hitzarmenak, hala Giza Eskubideak eta Oinarrizko Askatasunak babesteko Europako Konbentzioa, 1950eko azaroaren 4koa (14. artikulua); Europako Kontseiluko Ministroen Kontseiluaren Konbentzioa, 1992ko ekainaren 29koa, horrek onetsi baitzuen Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna; Europako Kontseiluaren Gailurraren Adierazpena, 1993ko urriaren 9koa, gutxiengo nazionaleri buruzkoa; eta Gutxiengo Nazionalak Babesteko Esparru-konbentzioa, 1994ko azarokoa;

Kontuan izanik Santiago de Compostelako Adierazpena, Nazioarteko PEN Clubarena, eta 1993ko abenduaren 15eko Adierazpena, Nazioarteko PEN Clubeko Itzulpen eta Hizkuntza Eskubideen Batzordearena, Hizkuntza Eskubideei buruzko Munduko Konferentzia egiteko proposamenari buruzkoa;

Kontuan izanik, Brasilgo Recifeko Adierazpenean, Kulturen arteko Komunikazioa Garatzeko Nazioarteko Elkarteak Nazio Batuei gomendatzen diela beharrezko neurriak har ditzaten Hizkuntza Eskubideen Adierazpen Unibertsala onesteko eta aplikatzeko;

Kontuan izanik OITren 169. konbentzioan, 1989ko ekainaren 26koan, herrialde independenteetako herri indigena eta tribalei buruzkoa;

Kontuan izanik Herrien Eskubide Kolektiboari buruzko Adierazpen Unibertsalak, Bartzelonakoak, 1990eko maiatzekoak, adierazten duela edozein herri duela eskubidea bere kultura, hizkuntza eta antolatze-erak adierazteko eta garatzeko, eta, hori lortzeko, politika-, hezkuntza- eta komunikazio-egiturez eta administrazio publikoko egiturez, esparru politiko guztietan, bere burua hornitzeko;

Kontuan izanik Hizkuntza Bizien Irakasleen Nazioarteko Federazioaren Batzar Orokorrak 1991ko abuztuaren 16an Hungariako Pecs-en egindako azken adierazpena, horrek gomendatzen baitu hizkuntza-eskubideak gizabanakoaren oinarrizko eskubidetzat har daitezela;

Kontuan izanik Nazio Batuen Ekonomia eta Gizarte Kontseiluaren Giza Eskubideen txostena, 1994ko apirilaren 20koa, herri indigenen eskubideei buruzkoa, gizabanakoen eskubideak eskubide kolektiboen argitan balioesten dituena;

Kontuan izanik Amerika arteko Batzordeak giza eskubideei buruz prestatutako adierazpenaren zirriborroa, herri indigenen eskubideei buruzkoa, 1995eko irailaren 18an eta 1278. bilkuran onetsia;

Kontuan izanik munduko hizkuntza mehatxatu gehienak subiranotasunik gabeko herriei dagozkiela, eta kontuan izanik hizkuntza mehatxatuen garapena eragotzi eta hizkuntza-ordeztea azkartzen duten eragile nagusiak direla autogobernurik eza eta euren egitura politiko-administratiboa eta hizkuntza inposatzen duten estatuak;

Kontuan izanik inbasioak, kolonizazioak eta okupazioak, bai eta menderatze politiko, ekonomiko edo sozialaren beste kasuek ere, sarritan hizkuntza arrotza inposatzea dakartela, edo, behintzat, hizkuntzen balioen pertzepzioaren endekatzea eta hitunen hizkuntza-leialtasunari kalte eragiten dioten hizkuntza-jarrera hierarkizatzaileak izatea; eta kontuan izanik arrazoi horiexengatik subiranotasunera heldu diren herri batzuen hizkuntzak hizkuntza ordezteko prozesuan murgildurik daudela, antzinako botere kolonizatzaile edo inperialaren hizkuntzaren alde jokatzeko duen politikaren ondorioz;

Kontuan izanik unibertsalismoaren oinarria izan behar duela hizkuntza- eta kultura-aniztasunaren kontzepzioak, aldi berean joera homogeneizatzaileak eta isolamendu baztertzailerako joerak baztertzeko;

Kontuan izanik hizkuntza-komunitateen arteko bizikidetzak baketsua bermatzeko ezinbestekoa dela guztien gaineko printzipio batzuk aurkitzea, eta, printzipio horiei esker, hizkuntza guztien sustapena, errespetua eta gizarte-erabilera, publiko zein pribatua, ziurtaturik geratzea;

Kontuan izanik hizkuntzaz kanpoko hainbat faktorek (historikoak, politikoak, lurraldeari dagozkionak, demografikoak, ekonomikoak, soziokulturalak, soziolinguistikoak eta jarrera kolektiboak dagozkienak) hizkuntza ugariaren desagertzea, bazterketa eta endekatzea eragin eta hainbat arazo sorrarazten dituztela, eta beharrezkoa dela, hortaz, hizkuntza-eskubideak ikuspegi zabalagotik aztertzea, kasuan-kasuan konponbide berezi eta egokiak aplikatu daitezkeen;

Sinetsirik ezinbestekoa dela Hizkuntza Eskubideen Adierazpen Unibertsala, bide emango duena hizkuntzen arteko desorekak zuzentzeko, eta, modu horretan, ahalbidetzeko, bai hizkuntza guztien errespetua eta garapen osoa, bai mundu osoan zehar hizkuntza-bake zuzen eta ekitatezkoaren printzipioak ezartzea, gizarte-bizikidetzari eusteko gakoa baita hori;

ADIERAZTEN DUGU

HITZAURREA

Hizkuntza bakoitzaren egoera, aurreko datu guztiak ikusirik, faktore desberdin ugariaren elkartze eta elkarreraginaren emaitza da. Halako faktoreak dira: politiko-juridikoak, ideologikoak eta historikoak; demografikoak eta lurraldeari dagozkionak; ekonomikoak eta sozialak; kulturalak; linguistikoak eta soziolinguistikoak; hizkuntzen artekoak, eta, berebat, subjektiboak.

Eguno egoeraren ezaugarri zehatzak honako hauek dira:

I. Estatu gehienek betidanik izan dute joera bateratzailea; horrek berarekin dakar aniztasuna murriztea eta kultura- nahiz hizkuntza-pluraltasunaren aurkako jarrerak sustatzea.

II. Mundializazio-prozesuak, ekonomiarenak, aurrenik, informazioaren, komunikazioaren eta kulturaren merkatuarenak, hurrenik, azpikoz gora jarri ditu hizkuntza-komunitate bakoitzaren barne-kohesioa bermatzen duten harreman-eremuak eta elkarreraginak.

III. Hazkunde-eredu ekonomizista gertatu da, nazioz haraindiko talde ekonomikoek bultzatuta. Eredu horren barruan, gauza berberak dira aurrerapena eta desarauketa, indibidualismo lehiakorra eta askatasuna. Horrela, gero eta desberdintasun gehiago atzeman daitezke, ekonomia, gizarte, kultura eta hizkuntzaren eremuetan.

Une honetan, hizkuntza-komunitateek mehatxuak jasaten dituzte, dela autogobernurik ezarengatik, dela demografia murriztarengatik, dela zati bateko nahiz oso-osoko sakabanaketarengatik, dela kodetu gabeko hizkuntza izateagatik, dela nagusiaren aurkako kultura-eredua izateagatik; eta mehatxu horiek eragiten dute ezinezkoa izatea, hizkuntza askorentzat, bizitzea edo goratzea, ardatz nagusi hauek kontuan hartu ezik:

I. Politikaren ikuspegitik, hizkuntza-aniztasunarentzat halako antolaera pentsatzea, hizkuntza-komunitateek benetako partaidetza izan dezaten hazkunde-eredu berri honetan.

II. Kulturaren ikuspegitik, guztiz bateragarri bihurtzea mundu-mailako komunikazio-esparrua, alde batetik, eta, garapen-prozesuan herri, hizkuntza-komunitate eta pertsona orok partaidetza orekatua edukitzea, bestetik.

III. Ekonomiaren ikuspegitik, garapen jasangarria bideratzea, nor bere partaidetzan, gizarteen oreka ekologikoari zor zaion errespetuan, eta hizkuntza nahiz kultura guztien arteko ekitatezko loturan oinarriturik.

Hori guztia dela eta, adierazpen honek estatuak eta hizkuntza-komunitateak hartzen ditu abiapuntutzat, gizaki guztientzat garapen jasangarri eta orekatua bermatzera bideratuta dago, eta, horretan, nazioarteko instituzioen lana indartu nahi du. Eta, era berean, helburutzat dauka hizkuntza-aniztasunaren antolaketa politikoaren eremu egokia ezartzea, eremu hori bizikidetzan eta elkarren arteko errespetuan nahiz onuran oinarritu dadin.

ATARIKO TITULUA

Kontzeptuak zehaztea

1. artikulua

1. Adierazpen honen arabera, gizarte oro *hizkuntza-komunitatea* dela ulertzen da, baldin eta, historian zehar lurralde-eremu zehatz batean kokatuta egonik, eremu hori aitortuta egon zein egon ez, gizarte horrek bere burua herritzat badauka, eta hizkuntza erkidea garatu badu, bere kideen arteko berezko komunikazioaren eta kultura-kohesioaren bide gisa. *Lurralde zehatz bateko berezko hizkuntzak* erreferentzia egiten dio eremu horretan historian zehar ezarritako erkidegoaren hizkuntzari.

2. Hizkuntza-eskubideak aldi berean banakakoak eta kolektiboak dira, eta printzipio hori da, hain zuzen ere, adierazpen honen abiapuntua. Hizkuntza-eskubideen osotasunak, gainera, abiaburu du hizkuntza-komunitate historikoa, beraren lurralde-eremuan kokatuta. Lurralde-eremu hori, erkidegoa bizi den gune geografikoa izateaz gainera, bada hizkuntza garatzeko ezinbestekoa den gizarte-esparru funtzionala ere. Abiaburua hori izanik, artikulua honen 5. puntuan

aipatutako hizkuntza-taldeen eskubideak mailaka daitezke, edo, behintzat, horien arteko *continuum* delakoa ezar daiteke; gauza bera egin daiteke, halaber, erkidegoaren lurraldetik kanpo dauden pertsonen eskubideekin ere.

3. Adierazpen honen ondorioetarako ulertzen da taldeak euren lurralde propioan daudela eta hizkuntza-komunitatearen kideak direla, baldin eta taldeok ondoko baldintzak betetzen badituzte:

I. Muga politiko edo administratiboengatik euren erkidegoaren gune nagusitik bereizita egotea;

II. Eremu geografiko txiki batean, beste hizkuntza-komunitateetako kideez inguraturik, historian zehar kokatuta egotea; edo

III. Beste hizkuntza-komunitate batzuetako kideekin batera, gune geografiko berean finkatuta egotea, erkidego horiek ere antzeko historikotasuna dutenean.

4. Adierazpen honen ondorioetarako, hizkuntza-komunitateak dira, euren lurralde historikoaren barruan, bai herri nomadak, beren joan-etorrien eremuetan, bai kokagune barreiatuetan bizi diren herriak.

5. Adierazpen honen arabera, edozein gizatalde *hizkuntza-taldea* da, baldin eta hizkuntza bera badu eta beste hizkuntza-komunitate baten lurralde-eremuan kokatuta badago, baina azken horrekin antzeko historikotasunik izan gabe; horixe gertatzen da, esate baterako, immigratuen, aterpetuen, deportatuen eta diasporetako kideen kasuan.

2. artikulua

1. Adierazpen honen arabera, hizkuntza-komunitate eta -talde guztiak lurralde berean kokatuta daudenean, adierazpen honetan jasotako eskubideen egikaritza oinarritu behar da guztion arteko errespetuan eta gehieneko berme demokratikoetan.

2. Behar bezalako oreka soziolinguistikoa ezartzeko unean, hau da, hizkuntza-komunitate eta -talde horien eskubideak behar bezala eratzeko unean, beharrezkoa da kontuan hartzea, bai haien historikotasun erlatiboa eta modu demokratikoan adierazitako borondatea, bai konpentsazio-helburua duen tratu berronkatzailea eta hori gomenda dezaketen beste faktoreak; esate baterako, erkidego eta talde guztiak elkarrekin bizitzera bultzatu dituzten migrazioen nahitaezotasuna, edota haien ahulezia politiko, sozioekonomiko edo kulturala.

3. artikulua

1. Adierazpen honen arabera, eskubide pertsonal besterenezinak eta edozein egoeratan egikaritzeko modukoak dira honako hauek:

I. Nor bere hizkuntza-komunitateko kide gisa aitortua izateko eskubidea;

II. Hala jendaurrean nola maila pribatuan, hizkuntza erabiltzeko eskubidea;

III. Nork bere izena erabiltzeko eskubidea;

IV. Jatorrizko hizkuntza-komunitateko beste kideekin harremanak izateko eta elkartzeko eskubidea;

V. Nork bere kulturari eutsi eta hori garatzeko eskubidea;

VI. Eta, Eskubide Zibilen eta Politikoen Nazioarteko Itunean, 1966ko abenduaren 16koan, eta, halaber, data berean, Eskubide Ekonomikoen, Sozialen eta Kulturalen Nazioarteko Itunean, hizkuntza-edukiarekin aitortutako eskubide guztiak.

2. Adierazpen honen arabera, hizkuntza-taldeen eskubide kolektiboak dira, haien kideentzat aurreko paragrafoan ezarritakoez gain, honako hauek ere, 2.2 artikuluko zehaztapenen arabera:

I. Nork bere hizkuntza eta kulturaren irakaskuntza izateko eskubidea;

II. Kultura-zerbitzuak jasotzeko eskubidea;

III. Taldearen hizkuntzek eta kulturek komunikabideetan ekitatezko tokia izateko eskubidea;

IV. Botere publikoetan eta harreman sozioekonomikoetan nork bere hizkuntzan artatua izateko eskubidea.

3. Aurretiaz aipatutako pertsona eta hizkuntza-taldeen eskubideak ezin daitezke oztopo izan, haien eta hizkuntza-komunitate hartzailearen arteko harremanetarako eta integrazioarako, eta, modu berean, ezin diete erkidego honi edo beraren kideei inolako mugarik jarri, horien eskubidea baita euren lurralde-esparru osoan berezko hizkuntza propioa osotasunez eta jendaurrean erabiltzea.

4. artikulua

1. Adierazpen honen arabera, norbait bereaz beste hizkuntza-komunitate baten lurraldera lekualdatzen eta bertan kokatzen bada, eskubide eta eginbeharra du bertan *integrazio*-harremanak izateko. *Integrazioak* esan nahi du pertsona horiek halako sozializazio gehitua izan behar dutela, eta, horri esker, jatorrizko kultura-ezaugarriak gorde ahal izango dituzte, baina eurak hartzen dituen gizartearekin erreferentzia, balio eta portaerak partekatuko dituzte, gizartearen oso-osoko ibilerak erkidego hartzailearen kidearenak baino zailtasun handiagoak izan ez ditzan.

2. Haatik, adierazpen honen arabera, *asimilazioa* da pertsonak gizarte hartzailean akulturatzea, euren jatorrizko kultura-ezaugarrien orde, gizarte hartzailearen erreferentzia, balio eta portaera propioak hartuz. *Asimilazioa* ezin da inola ere behartua edo eragindakoa izan, baizik eta askatasun osoz egindako aukeraren ondorioa.

5. artikulua

Adierazpen honen oinarria da honako printzipio hau: hizkuntza-komunitate guztien eskubideak berdinak dira, kontuan izan gabe hizkuntza ofizialaren, hizkuntza erregionalaren edo hizkuntza gutxituaren izate juridiko nahiz politikoa. Hizkuntza erregionala edo hizkuntza gutxitua bezalako izendapenak ez dira testu honetan erabiltzen; egia esan, zenbait kasutan, hizkuntza erregionala edo hizkuntza gutxitua aitortua izateak eskubide zehatz batzuen egikaritzea erraztu dezake, baina sarri askotan halako esamoldeak erabiltzen dira, hizkuntza-komunitateen eskubideak murrizteko asmoarekin.

6. artikulua

Adierazpen honek baztertu egiten du hizkuntza zehatz bat lurralde jakin bateko hizkuntza propiotzat hartzea, horretarako arrazoi bakarra bada estatuaren hizkuntza ofiziala izatea, edo lurralde horretan administrazio- nahiz kultura-jarduera jakin batzuen hizkuntza gisa erabiltzeko tradizioa edukitzea.

LEHEN TITULUA

Printzipio orokorrak

7. artikulua

1. Hizkuntza guztiak dira identitate kolektiboaren adierazpen, eta errealitatea beste modu batera atzemateko eta deskribatzeko tresna; hortaz, guztiek ere baldintza egokiak izan behar dituzte, eginkizun guztietan haiek garatu ahal izateko.

2. Hizkuntza bakoitza taldean eraikitako errealitatea da, eta, erkidego zehatz baten magalean, gizabanakoarentzat erabilgarri bilakatzen da, kohesioaren, identifikazioaren, komunikazioaren eta adierazgarritasun sortzailearen tresna gisa.

8. artikulua

1. Hizkuntza-komunitate orok eskubidea du, baliabide propioak antolatu eta kudeatzeko, horrela gizarte-eginkizun guztietan bere hizkuntzaren erabilera ziurta dadin.

2. Hizkuntza-komunitate orok eskubidea du, beharrezkoak diren bitartekoak eskura izateko, hizkuntzaren transmisioa eta jarraipena ziurta daitezen.

9. artikulua

Hizkuntza-komunitate orok eskubidea du, bere hizkuntza-sistema kodetzeko, estandarizatzeko, zaintzeko, garatzeko eta sustatzeko, beharturiko edo eragindako interferentziarik gabe.

10. artikulua

1. Hizkuntza-komunitateko guztiek eskubide berberak dituzte.

2. Adierazpen honen arabera, onartezinak dira hizkuntza-komunitateen aurkako diskriminazio guztiak, hala haien subiranotasun politikoaren mailan, haien gizarte-egoeran edo egoera ekonomikoan, eta antzeko irizpideetan oinarriturikoak, nola hizkuntza horiek lortu duten kodetze-, eguneratze- edo modernizatzeko-mailan oinarritutakoak.

3. Berdintasun-printzipioa aplikatuta, beharrezkoak diren neurriak hartu behar dira, berdintasun hori benetakoa izan dadin.

11. artikulua

Hizkuntza-komunitate orok eskubidea du, zuzeneko edo alderantzizko itzulpenerako bitarteko guztiak eskura izateko, bitarteko horiek adierazpen honetan jasotako eskubideen egikaritza bermatzen duten neurrian.

12. artikulua

1. Gizaki orok eskubidea du, alor publikoko jarduera guztiak bere hizkuntzan egiteko, baldin eta bera bizi den lurraldeko hizkuntza propioa hori baldin bada.

2. Gizaki orok eskubidea du, eremu pertsonalean nahiz familia-eremuan bere hizkuntza erabiltzeko.

13. artikulua

1. Gizaki orok eskubidea du, bizi den lurraldeko hizkuntza propioa ikasteko.

2. Gizaki orok eskubidea du eleaniztun izateko, eta bere garapenerako edo gizarte-mugagarritasunerako lagungarrien iruditzen zaion hizkuntza ikasteko; horri kalterik egin gabe, adierazpen honetan zenbait berme ezarri dira lurraldeko hizkuntza propioaren erabilera publikoa bermatzeko.

14. artikulua

Adierazpen honetako xedapenak ezin dira interpretatu edo erabili estatuko nahiz nazioarteko araubideko edozein arau edo praktikaren aurka, baldin eta arau edo praktika horrek tratu mesedegarriagoa ematen badio hizkuntzaren berezko lurraldea zein izan eta lurralde horretan hizkuntza jakin bat erabiltzeari.

II. TITULUA

Hizkuntza-araubide orokorra

I. ATALA

Administrazio Publikoa eta organo ofizialak

15. artikulua

1. Hizkuntza-komunitate orok eskubidea du bere hizkuntza ofizial gisa erabili dadin bere lurraldearen barruan.

2. Hizkuntza-komunitate orok eskubidea du, jarduera judizial eta administratiboak, dokumentu publiko eta pribatuak, eta erregistro publikoetan egindako idazpenak baliozkoak eta eraginkorrak izan daitezen, lurraldeko hizkuntza propioan egiten direnean; eta inork ezin izango du alegatu hizkuntza hori ez dakienik.

16. artikulua

Hizkuntza-komunitate zehatz bateko kide orok eskubidea du, bere hizkuntzan harremanak izateko, eta, orobat, hizkuntza horretan artatua izateko, hizkuntza hori zein lurraldetan hizkuntza propio izan eta lurralde horretako botere publikoen eta administrazio-zatiketetako zerbitzuen aldetik, hauek zentralak izan, lurraldekoak, tokikoak nahiz lurraldez gaindikoak izan.

17. artikulua

1. Hizkuntza-komunitate orok eskubidea du, dokumentazio ofiziala bere hizkuntza propioan eskura izateko eta eskuratzeko, paperean, euskarri informatikoan edo beste edozein euskarritan, hizkuntza hori zein lurraldetan propioa izan eta lurralde horri dagozkion harremanetan.

2. Botere publikoek eskura izan behar dituzte lurralde-hizkuntzetan prestatutako formulario, inprimaki eta ereduak, paperean, euskarri informatikoan edo beste edozein euskarritan, eta jendeari halakoak eskaini behar dizkie kasuan kasuko hizkuntza zein lurraldetako hizkuntza propioa izan eta lurralde horiei dagozkien zerbitzuetan.

18. artikulua

1. Hizkuntza-komunitate orok eskubidea du berari dagozkion legeak eta gainerako xedapen juridikoak lurraldearen hizkuntza propioan argitara daitezen.

2. Botere publikoek, beren jardun-eremuen barruan, lurraldearen arabera historikoa den hizkuntza bat baino gehiago dutenean, hizkuntza horietan argitaratu behar dituzte legeak eta izaera orokorreko gainerako xedapen juridikoak, kontuan hartu gabe haien hiztunek beste hizkuntzak ulertzen dituzten ala ez.

19. artikulua

1. Ordezkarien batzarrek ofizialtzat hartu behar dituzte ordezkarari diren lurraldeetan historian zehar hitz egindako hizkuntza edo hizkuntzak.
2. Eskubide honek bere barruan hartzen ditu, halaber, kokagune barreiatuetako erkidegoen hizkuntzak, 1. artikuluko 4. paragrafoan aipatutakoak.

20. artikulua

1. Gizaki orok eskubidea du, ahoz eta idatziz, justizia-auzitegietan historian zehar hitz egindako hizkuntza erabiltzeko, betiere auzitegiok kokatuta daudenean hizkuntza hori hitz egiten den lurraldean. Auzitegiek lurraldeko hizkuntza propioa erabili behar dute beren barne-jardunetan, eta, estatuaren antolaketa judiziala dela eta, prozesuak hasierako lurraldetik kanpo egin behar badu aurrera, hasierako hizkuntzari eutsi beharko zaio.
2. Edozein kasutan ere, gizaki orok eskubidea du berak ulertzen duen eta hitz egin dezakeen hizkuntza batean epaitua izateko, edo interpretea doan lortzeko.

21. artikulua

Hizkuntza-komunitate orok eskubidea du erregistro publikoetako idazpenak lurraldeko hizkuntza propioan egin daitezen.

22. artikulua

Hizkuntza-komunitate orok eskubidea du, notarioek eta fede publikoa duten funtzionarioek eskuetsitako dokumentuak idatziak izan daitezen, notarioak edo fede publikoa duen funtzionarioak bere egoitza zein lurraldetan izan eta lurralde horretako hizkuntza propioan.

II. ATALA

Hezkuntza

23. artikulua

1. Hezkuntzak lagungarri izan behar du, hori ematen den lurraldeko hizkuntza-komunitateak bere hizkuntza eta kultura adierazteko gaitasuna indar dezan.
2. Hezkuntzak lagungarri izan behar du, hori ematen den lurraldeko hizkuntza-komunitateak berak hitz egiten duen hizkuntzari euts diezaion eta hori gara dezan.
3. Hezkuntza, betiere, hizkuntza- eta kultura-aniztasunaren zerbitzupean egongo da, eta, orobat, munduan zeharreko hizkuntza-komunitate guztien arteko harreman harmoniatsuen alde.
4. Aurreko printzipioak kontuan hartuta, gizaki orok eskubidea du edozein hizkuntza ikasteko.

24. artikulua

Hizkuntza-komunitate orok eskubidea du erabakitzeke zein izango den bere hizkuntzak, hala hezkuntzaren hizkuntza gisa, nola irakaskuntzaren gai gisa, izango duen presentzia, bere lurraldeko maila guztietako hezkuntzan: eskolaurrean, oinarrizko hezkuntzan, bigarren hezkuntzan, hezkuntza teknikoan eta Lanbide Heziketan, unibertsitateko hezkuntzan eta helduen hezkuntzan.

25. artikulua

Hizkuntza-komunitate orok eskubidea du eskura izateko behar diren baliabide pertsonal eta material guztiak bere lurraldearen barruko hezkuntzaren maila guztietan, bere hizkuntzak nahi duen presentzia-maila lor dezan: modu egokian hezitako irakasleak, metodo pedagogiko egokiak, eskuliburuak, finantzaketa, lokalak eta ekipamenduak, bitarteko teknologiko tradizionalak eta berritzaileak.

26. artikulua

Hizkuntza-komunitate orok eskubidea du halako hezkuntza edukitzeko non bere kide guztiei bide emango zaien beren hizkuntza propioa erabat menderatzeko, ohiko erabilera-eremu guztiei dagozkien gaitasun guztiekin, eta baita ikasi nahi duten beste edozein hizkuntza ahalik eta gehien menderatzea ere.

27. artikulua

Hizkuntza-komunitate orok eskubidea du hezkuntzak haren kideei ahalbide diezaien kultura-tradizio propioari loturiko hizkuntzak ikastea, esate baterako, kultura- nahiz erlijio-hizkuntzak, antzina erkidego horren ohiko hizkuntzak izanez gero.

28. artikulua

Hizkuntza-komunitate orok eskubidea du hezkuntzak haren kideei ahalbide diezaien beren kultura-ondarea (historia, geografia, literatura eta kultura propioaren beste adierazpenak) sakon ezagutzea, eta, halaber, ezagutu nahi dituzten kulturetatik beste edozein ahalik eta gehien menderatzea.

29. artikulua

1. Gizaki orok eskubidea du bera bizi den lurraldeko hizkuntza propioan hezkuntza jasotzeko.
2. Eskubide honek ez du baztertzen beste edozein hizkuntza ahoz nahiz idatziz ezagutzeko eskubidea, hori komunikazio-tresna izan badaiteke beste hizkuntza-komunitate batzuekin komunikatzeko.

30. artikulua

Unibertsitateko ikaskuntza eta ikerkuntzaren gai izango dira hizkuntza-komunitate bakoitzaren hizkuntza eta kultura.

III. ATALA

Onomastika

31. artikulua

Hizkuntza-komunitate orok eskubidea du, eremu eta egokiera guztietan, bere onomastika-sistema zaindu eta erabiltzeko.

32. artikulua

1. Hizkuntza-komunitate orok eskubidea du bere lurraldeko toki-izenak bere hizkuntzan erabiltzeko, ahoz eta idatziz, eremu pribatu, publiko eta ofizialetan.

2. Hizkuntza-komunitate orok eskubidea du toki-izen autoktonoak finkatzeko, zaintzeko eta berrikusteko. Toki-izen horiek ezin izango dira nahikeriaz ezabatu, aldatu ez egokitu; era berean, ezin izango dira ordeztu gorabehera politikoen edo bestelako aldaketen ondorioz.

33. artikulua

Hizkuntza-komunitate orok eskubidea du bere burua hizkuntza propioan izendatzeko. Hortaz, beste hizkuntzetara egindako itzulpena egitean, baztertzekoak izango dira izendapen nahasgarri zein erdeinuzkoak.

34. artikulua

Gizaki orok eskubidea du bere antroponimia eremu guztietan berea duen hizkuntzan erabiltzeko, eta beste sistema grafiko batera, behar denean soilik, ahalik eta modu fonetikorik fidelenean transkribatzeko.

IV. ATALA

Komunikabideak eta teknologia berriak

35. artikulua

Hizkuntza-komunitate orok eskubidea du bere hizkuntzak bere lurraldeko komunikabideetan zein mailatako presentzia izan behar duen erabakitzeke, hala tokikoetan eta tradizioaletan, nola irismen handiagokoetan eta teknologia aurreratuagokoetan, kasuan-kasuan erabiltzen den hedapen- edo transmisio-sistemari erreparatu gabe.

36. artikulua

Hizkuntza-komunitate orok eskubidea du behar diren bitarteko pertsonal eta material guztiak eskura izateko, eta, horren bitartez, bere hizkuntzaren eta kultura-autoadierazpenaren presentzia ziurtatu ahal izateko, bere lurraldeko komunikabideetan behar adinako ia izan dadin: prestakuntza egokia duten langileak, finantzaketa, lokalak eta ekipamenduak, bitarteko teknologiko tradizionalak eta berritzaileak.

37. artikulua

Hizkuntza-komunitate orok eskubidea du komunikabideen bidez bere kultura-ondarea (historia, geografia, literatura eta kultura propioaren beste adierazpenak)

sakon ezagutzeko, eta, halaber, ezagutu nahi dituzten kulturetatik beste edozein ahalik eta gehien menderatzeko.

38. artikulua

Hizkuntza-komunitateen hizkuntza eta kultura guztiek diskriminaziozkoa ez den ekitatezko tratua izan behar dute mundu osoko komunikabideen edukietan.

39. artikulua

Adierazpen honen 1. artikuluko 3. eta 4. paragrafoetan deskribatutako erkidegoek, bai eta artikuluko bereko 5. paragrafoan azaltzen diren taldeek ere, eskubidea dute, egoitza non finkatu edo lekualdatzen diren lurraldeko komunikabideetan, beren hizkuntzek errepresentazio orekatua izan dezaten. Eskubide horren egikaritzea harmonizatu egin beharko da lurraldeko beste talde edota erkidegoen eskubideen egikaritzarekin.

40. artikulua

Hizkuntza-komunitate orok eskubidea du, informatikaren eremuan, bere hizkuntza-sistemari egokitutako ekipamenduak izateko, eta bere hizkuntzan erremintak eta produktuak lortzeko, teknologia horiek eskaintzen dituzten aukera guztietatik onura atera dezan, bai autoadierazpenari, hezkuntzari, komunikazioari, argitalpenari eta itzulpenari dagokienez, bai, oro har, informazioaren tratamenduari eta kultura-hedapenari dagokienez.

V. ATALA

Kultura

41. artikulua

1. Hizkuntza-komunitate orok eskubidea du bere hizkuntza kultura-adierazpen guztietan erabiltzeko, horri eusteko eta bultzatzeko.
2. Eskubide hori bete-betean egikaritu ahal izango da, eta kanpoko kulturek ezin izango dute inongo erkidegoren espazioa modu hegemonikoan okupatu.

42. artikulua

Hizkuntza-komunitate orok eskubidea du bere kultura-eremu propioan erabat garatzeko.

43. artikulua

Hizkuntza-komunitate orok eskubidea du bere hizkuntzan egindako lan guztietan irispena izateko.

44. artikulua

Hizkuntza-komunitate orok eskubidea du kultura arteko programetan irispena izateko, behar adinako informazio-hedapenaren bidez, eta, halaber, atzerritarren hizkuntza-ikasketari, itzulpenari, bikoizketari, postsinkronizazioari, azpтитulugintzari eta antzeko jardueri behar besteko laguntza eman dakien.

45. artikulua

Hizkuntza-komunitate orok eskubidea du lurraldeko hizkuntza propioak toki nagusia izan dezan kultura-gertakarietan eta -zerbitzuetan (hala nola liburutegiak, bideotekak, zinemak, teatroak, museoak, artxiboak, folklorea, kulturaren industriak eta kultura-bizitzatik eratorritako beste gertakari guztiak).

46. artikulua

Hizkuntza-komunitate orok eskubidea du bere hizkuntza- eta kultura-ondarea zaintzeko, barnean izanik haien adierazpen materialak, hala nola dokumentu-funtsak, arte- eta arkitektura-lanak, monumentu historikoak eta bere hizkuntzaren agerpen epigrafikoak.

VI. ATALA Alor sozioekonomikoa

47. artikulua

1. Hizkuntza-komunitate orok eskubidea du bere hizkuntzaren erabilera bere lurraldearen barruko jarduera sozioekonomiko guztietan ezartzeko.
2. Hizkuntza-komunitatearen kide orok eskubidea du bere hizkuntzan lanbide-jarduerako bitarteko guztiak izateko, hala nola dokumentuak eta kontsultarako liburuak, jarraibideak, formularioak, eta informatikako ekipamendu, tresna eta produktuak.
3. Kasuan-kasuan egiten den lanbide-jardueraren izaera izango da, izan ere, alor sozioekonomikoan beste hizkuntzen erabilera justifika dezakeen arrazoi bakarra. Ezin da inola ere onartu berriki etorria den hizkuntzak lurraldean berezkoa den hizkuntza ezkutatzea edo horren erabilera menderatzea.

48. artikulua

1. Gizaki orok bere hizkuntza-komunitatearen lurraldean eskubidea du bere hizkuntza balio juridiko osoz erabiltzeko era guztietako transakzio ekonomikoetan, hala nola ondasun eta zerbitzuen salerosketetan, banku-eragiketetan, aseguruetan, lan-kontratuetan eta gainerakoetan.
2. Egintza pribatu horietako klausuletatik batek ere ezin du baztertu edo mugatu lurraldeko hizkuntza propioaren erabilera.
3. Gizaki orok eskubidea du, bere hizkuntza-komunitatearen lurraldean eta bere hizkuntzan, aipatu eragiketetan behar dituen agiriak eskura izateko, hala nola formularioak, txekeak, kontratuak, fakturak, ordainagiriak, emate-agiriak, eskaerak eta gainerakoak.

49. artikulua

Gizaki orok eskubidea du, bere hizkuntza-komunitatearen lurraldean, bere hizkuntza edozein motatako erakunde sozioekonomikoetan erabiltzeko, hala nola lan-erakundeak, sindikatu-erakundeak, patronalak, lanbidekoak eta botigoak.

50. artikulua

1. Hizkuntza-komunitate orok eskubidea du bere hizkuntzak presentzia nagusia izan dezan publizitatean, errotulazioan, kanpoko seinaleetan eta lurraldearen irudi orokorrean.

2. Hizkuntza-komunitatearen beraren lurraldean, gizaki orok eskubidea du bere hizkuntzan informazio osoa izateko, idatzia zein ahozkoa, lurraldean finkatutako merkataritza-establezimenduek eskaintzen dituzten produktu eta zerbitzuei buruz, hala nola erabiltze-jarraibideak, etiketak, osagai-zerrendak, publizitatea, bermeak eta gainerakoak.

3. Pertsonen segurtasunari dagozkion argibide publiko guztiak hizkuntza-komunitatearen hizkuntza horretan adieraziko dira behintzat, beste edozein hizkuntzatako adierazpenak baino baldintza ez okerragoetan.

51. artikulua

1. Gizaki orok eskubidea du, lurraldeko hizkuntza propioa enpresekin, merkataritza-establezimenduekin eta organismo pribatuekin dauzkan harremanetan erabiltzeko, eta hizkuntza horretan artatua izateko eta erantzuna jasotzeko ere.

2. Gizaki orok eskubidea du, bezero, kontsumitzaile edo erabiltzaile gisa, jendeari zabalduetako establezimenduetan lurraldeko hizkuntza propioan argibideak jasotzeko, hala ahoz nola idatziz.

52. artikulua

Gizaki orok eskubidea du lan- nahiz lanbide-jarduerak lurraldeko hizkuntza propioan egiteko; salbuetsita geratzen dira lanpostuari dagozkion eginkizunak, horietan beharrezkoa denean beste hizkuntza batzuk erabiltzea, berbarako, hizkuntza-irakasleak, itzultzaileak edo turismo-gidariak.

Xedapen gehigarriak

Lehena.— Botere publikoek neurri egoki guztiak hartu beharko dituzte, euren jardute-arloan aplikatzeko, adierazpen honetan aldarrikatutako eskubideak, zehatz-mehatz, nazioarteko funtsak eskura jarri beharko dituzte, nabariki baliabide-eskasian dauden erkidegoek euren hizkuntza-eskubideak egikaritu ahal izan ditzaten. Era berean, botere publikoek behar den laguntza guztia eman beharko dute, erkidegoen hizkuntzak kodetzeko, idatziz jasotzeko, irakasteko eta administrazioan erabiltzeko.

Bigarrena.— Botere publikoek bermatu behar dute agintari, erakunde eta pertsona egokiek informazioa jaso dezaten, adierazpen honetatik ateratzen diren eskubide eta eginbeharrei buruz.

Hirugarrena.— Botere publikoek, indarreko legerien arabera, ezarri behar dute zein zehapen jarriko den, adierazpen honetako hizkuntza-eskubideak urratuz gero.

Azken xedapenak

Lehena.— Adierazpen honek proposatzen du Hizkuntzen Kontseilua sortzea, Nazio Batuen baitan. Nazio Batuen Batzar Orokorrari dagokio kontseilu hori sortu eta definitzea, kontseilukideak izendatzea, eta, adierazpen honetan aitortutako eskubideei dagokienez, hizkuntza-komunitateak babestuko dituen nazioarteko zuzenbideko organismoa sortzea.

Bigarrena.— Adierazpen honek gomendatu eta sustatzen du Hizkuntza Eskubideen Munduko Batzordea sortzea; hori ez da ofiziala izango, aholku-emailea baizik, eta gobernuz kanpoko erakundeen ordezkariak eta hizkuntza zuzenbidearen alorreko erakundeek osatuko dute.

Bartzelonan, 1996ko ekainaren 6an.

7. EUROPAR BATASUNA

7.1. Europako Kontseiluko Batzar Parlamentarioa

7.1.1. Cirili txostena eta 928. gomendioa: 1981eko urriaren 7ko gomendioa, Europako hizkuntza gutxituen eta dialektoen hezkuntza- eta kultura-arazoei buruzkoa¹⁰⁴

Batzarrak,

1. Kontuan hartuta oso garrantzitsua dela, Europaren bilakaerarentzat eta Europaren inguruko ideientzat, Europako kultura guztiakin, eta, bereziki, hizkuntza-identitatekin, errespetua izatea eta horien garapena orekatua izatea;
2. Kontuan hartuta desberdintasun handiak daudela, demografiari dagokionez, egoera soziologikoari dagokionez, hizkuntzen normalizazioari dagokionez, hizkuntza horien erabilera pribatu edo publikoari dagokionez, eta hezkuntza lortzeko nahiz komunikabideetan lekua izateko aukerei dagokienez, konponbideek kasuan kasukoak eta bereziak izan behar dute, ezin baita konponbide orokorrik eman;
3. Kontuan hartuta hizkuntza bakoitzaren tratamendu zientifikoak, giza tratamenduak eta kultura-tratamenduak honako printzipio hauek izan behar dituztela oinarrian:
 - Kautotasun zientifikoari zor zaion errespetua.
 - Haurrak bere hizkuntza erabiltzeko duen eskubidea.
 - Giza erkidegoek euren hizkuntza eta kultura propioak garatzeko duten eskubidea.
4. Ministroen Batzordeari gomendioa luzatzen dio, horrek azter dezan ea aukerarik dagoen, estatu kideetako gobernuak, baliabiderik egokienak erabilita, jarraiko neurriak har ditzaten:
 - a. Zientziaz denaz bezainbatean, eta, kasua denean, ohiko izenarekin bat etorrita, toponimiaren forma egokiak ezari-ezarian bereganatzea, lurraldean jatorrizkoak diren hizkuntzak horretarako abiapuntu izanik, lurralde hori txikia izan arren.
 - b. Gizakiaz denaz bezainbatean, haur-hezkuntzan ama-hizkuntza arian-arian barneratzea (eskolaurrean, ahoz dialektoa erabiltzea; lehen hezkuntzan, ama-hizkuntzaren forma normalizatuak barruratzea, eta, lehen hezkuntza horretan ere, gutxika-gutxika baina jarraitutasunez, ama-hizkuntzarekin batera, herriko hizkuntza nagusia sartzea).
 - c. Kulturaz denaz bezainbatean, hizkuntza gutxitu normalizatuen toki-erabilerari errespetua izatea eta erabilera horrentzako laguntza publikoak ematea, erabilera hori ohikoa izan dadin lurralde zehatz horietako goimailako hezkuntzan eta masa-komunikabideetan, betiere hizkuntza horiek zein erkidegotan hitz egin eta erkidego horiek hala nahi dutenean.
 - d. Politikaz denaz bezainbatean, lurraldeek euren hizkuntza propioa baldin badute, eta, lurraldeok zein estaturen barruan egon eta estatu horretan,

¹⁰⁴ <http://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/Xref-XML2HTML-en.asp?fileid=14962&lang=en>
<http://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/Xref-XML2HTML-FR.asp?fileid=14962&lang=FR>

nolabaiteko administrazio-egitura badute, lurralde horietan ezarritako botereek hizkuntza hori aitortzea hizkuntza ofizial edo koofizial moduan.

5. Aurretiaz aipatu a, b, c eta d apartatuetan zein proposamen jaso eta proposamen horiek Europako eremuan abian jartzeaz denaz bezainbatean, gonbita luzatzen dio Ministroen Batzordeari, horrek azter dezan ea aukerarik dagoen, eremu honetan gertatuko berrikuntzak bildu eta horien gaineko informazioa zabaltzeko.

7.1.2. 1492. gomendioa, 2001eko urtarrilaren 23koa, Gutxiengo Nazionalen Eskubideei buruzkoa¹⁰⁵

[...]

9. Bestalde, Albania, Andorra, Belgika, Bulgaria, Estonia, Georgia, Grezia, Irlanda, Letonia, Lituania, Moldova, Polonia, Portugal, Errusiar Federazioa, San Marino, Eslovakia eta Turkiak ez dute sinatu ez berronetsi Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna (ETS 148 zenbakia).

10. Batzarrak ohartarazten du ezen Europar Batasunaren Oinarrizko Eskubideen Gutunak, 2000ko abenduan Nizako goi-bileran onartuak, ez duela gutxiengo eskubideen gaia jorratzen, eta bere burua mugatzen du 22. artikuluan haxe adieraztera: “Batasunak errespetatu egiten du kultura-, erlijio- eta hizkuntza-aniztasuna”.

12. Beraz, Batzarrak gomendatzen haxe gomendatzen dio Ministroen Batzordeari:

12.5. Bultzatuz ditzala Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna oraindik berronetsi ez duten estatuak gutun hori berronets dezaten, eta bultzatuz ditzala estatu kideak eta etorkizunean kide izan daitezkeen estatuak gutun hori egoki aplikatzeko;

12.6 gehitu ditzala Europako Kontseiluaren gidalerro orokorren giza eta finantza-baliabideak, aipatutako bi tresna horiek aplikatuz;

12.8 dei diezaiola Ministroen Batzordeari lehentasun handia eman diezaion Gutxiengo Nazionalen Babeserako Esparru Konbentzioaren Aholku Batzordeak eta Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutunaren Adituen Batzordeak emandako irizpen eta txostenak eztabaidatu eta onartzeko, eta prozedura egoki bat sor dezala horiek arin argitaratzeko eta zabal-zabal hedatzeko;

12.13. Europan erabiltzen diren zeinu-hizkuntzei eman diezaiela Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutunak emandako babesaren antzekoa, agian gomendioa onartuz estatu kideentzat;

12.14. argitara ditzala Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutunaren Adituen Batzordeak aurkeztutako txostenak.

¹⁰⁵ <https://assembly.coe.int/nw/xml/XRef/Xref-XML2HTML-en.asp?fileid=16861&lang=en>

7.2. Europako Parlamentua

7.2.1. Arfé gomendioak

7.2.1.a) Europako Parlamentuak 1981eko urriaren 16an emandako ebazpena, Hizkuntza eta Kultura Erregionalei buruzko Europako Gutuna eta Gutxiengo Etnikoen Eskubideei buruzko Gutuna aipatzen dituena¹⁰⁶

Europako Parlamentuak,

Kontuan harturik gutxiengo etniko eta linguistikoek mugimendu bereziak piztu dituztela, euren identitate historikoa hobeto uler eta aitortu dadin;

Aitorturik, mugimendu horiekin batera, hizkuntza eta kultura erregionalak indarberritu egin direla, eta Europako zibilizazioarentzat aberastasun-iturri eta bizitasun-seinale direla;

Kontuan harturik nazioarteko organismoen esanguratsua eta ospetsuenek (Nazio Batuek eta Europako Kontseiluak, besteak beste) egindako printzipio-adierazpenak, eta aintzakotzat harturik guztion onarpenarekin arestian zabaldu diren teoria politikoak, lege-teoriak eta teoria antropologikoak;

Kultura-gaietan erantzukizuna duten ministro europarrek, 1976. urtean, Osloko Konferentzian, 1. zenbakiarekin emandako ebazpenari lotuta;

Kontuan harturik Europako Erkidegoko gobernu guztiek, orokorrean bederen, aitortu dutela talde horiek adierazpen pertsonalak nahiz kultura-adierazpenak askatasunez egiteko duten eskubidea, eta sortu dutela, kasurik gehienetan, eremu zehatz horri buruzko legeria, eta hasiera eman dietela ekintza-programa koordinatuei;

Kontuan harturik kultura-nortasuna, gaur egun, beharrezko psikologikoetatik garrantzitsuenetako bat dela, beharrezko materialak ez diren artean behintzat;

Kontuan harturik autonomia ez dela ulertu behar tradizio desberdinetako pertsonak integratzeko aukera gisa, baizik eta baliabide gisa, pertsona horiek euren kabuz zuzen dezaten interkomunikazioa gehitzeko beharrezkoa den prozesua;

Kontuan harturik, beraz, hizkuntza- eta kultura-ondarea ezin dela babestu, ez badira baldintza egokiak sortzen, kulturaren eta ekonomiaren garapena behar bezalakoa izan dadin;

Helburu sendoa izanik Europako herrien artean lotura estuagoak ezartzea eta haien hizkuntza biziak iraunaraztea, eta, horrela, haien desberdintasunak baliatuz, guztion kultura-ondarea aberatsagoa eta askotarikoagoa izatea;

1371/79, 1-436/79 eta 1-790/79 ebazpenetako mozioak aintzakotzat harturik;

¹⁰⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/PDF/?uri=OJ:C:1981:287:FULL&from=EN>
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:C:1981:287:FULL&from=EN>

Kontuan harturik Gazteria, Kultura, Hezkuntza, Informazio eta Kirol Batzordeak emandako txostena, eta Politika Erregionalerako eta Lurralde-antolamendurako Batzordeak emandako irizpena ere (1-965/80),

1. Nazioetako gobernuei, eta erregioetako nahiz tokian tokiko agintariei eskatzen die, euren egoerak arras desberdinak izanik ere, eta haien duten independentzia-mailari kalterik egin gabe, eremu honetan politika zehatza aplikatzea, politika horrekin guztiok helburu berberak lor ditzaten. Horretarako, beren-beregi galdatzen die:

a) Hezkuntzaren eremuan:

Hizkuntza eta kultura erregionalen irakaskuntza ahalbidetu eta sustatzea, ikasketa ofizialen programetan, haurtzaindegitik hasita unibertsitatea arte;

Biztanleek adierazitako beharrian zehatzei erantzuna emateko, maila guztietako irakaskuntza-eskolak onartu eta ematea hizkuntza erregionaletan, eta, horrekin batera, arreta berezia jartzea haur-eskoletako irakaskuntzan, haurra bere ama-hizkuntza hitz egiteko gauza dela ziurtatzeko;

Ikasketa-programa guztietan, erkidego horien literatura eta historiari buruzko irakaskuntza barnera dadin ahalbidetzea;

b) Masa-komunikabideen eremuan:

Beharrezkoak diren neurriak ahalbidetu eta hartzea, tokian tokiko irrati eta telebistak eskuragarriak izan daitezen ziurtatzeko; horrela, komunikazio koherente eta eragingarria bermatu ahal izango da erkidegoaren barruan. Orobat, kultura-informazioaren espezializatuen heziketa sustatzea;

Gutxiengo-taldeek kultura-ekintzetarako antolaketa-laguntzak eta laguntza ekonomikoak jasotzen dituztela ziurtatzea, laguntza horiek gehiengoa duten taldeek jasotzen dituztenen bestekoak izanik;

c) Gizarte-bizitzaren eta gizarte-gaien eremuan:

Europako Kontseiluaren barruan, Tokietako eta Erregioetako Botereen Lantaldeak Bordelen egindako adierazpena kontuan harturik, gai honen gaineko zuzeneko erantzukizuna tokian tokiko agintarien gain jartzea;

Ahal den neurrian, kultura-erregioen eta toki-botereen muga geografikoak bat etor daitezen sustatzea;

Pertsonen eskubidea denez beren hizkuntza erabili ahal izatea, bizitza publikoaren eta gizarte-arazoaren esparruan, gobernu-organoekin harremanak dituztenean, eta organo judizialetan dihardutenean ere, eskubide hori bermatzea;

2. Europako Batzordeari eskaria egiten dio, horrek, ahalik eta modurik egokienean, datu berri, zehatz eta erkatzeko modukoak eman ditzan, estatu kideetako biztanleek hizkuntza eta kultura erregionalei begira dituzten jarrera eta jokabideei buruz, herri desberdinetan;

3. Europako Batzordeari galdatzen dio, horrek eredu-proiektuak presta ditzan, hizkuntzen irakaskuntzaren arloan; horrela, hezkuntza eleaniztunaren metodoekin esperimendu ahal izango da, eta metodorik egokienak definitu ahal izango dira, banakako kulturek bizirik iraun dezaten eta kanporantz hobeto babestuta egon daitezen;

4. Gomendioa luzatzen du Erregioen Funtzak laguntza ekonomikoa eman diezaien erregio eta herrietako kulturak iraunarazteko helburua duten proiektuei; Europako Batzordeari eskatzen dio, berebat, horrek, bere hizkuntza- eta kultura-

programetan, neurri egokiak har ditzan, Europako kultura-politika egokia sustatzeko, eta, politika horren bidez, gutxiengo etniko eta linguistiko guztien gurariak eta igurikimenak kontuan hartzeko, gutxiengo horiek Europari eta horren instituzioei so egiten baitiete, konfiantza eta itxaropenarekin;

5. Proposamena egiten du Erregioen Funtsak finantzaketa eman diezaien erregioetako proiektu ekonomikoiei; izan ere, erregio zehatz baten kultura-nortasunak iraungo badu, nahitaezkoa da erregio horretako biztanleak euren esparru geografikoan bizi eta lan egiteko gauza izatea;

6. Europako Batzordeari eskaria egiten dio, horrek Europako Erkidegoko legeak eta praktikak berrikus ditzan, lege edo praktika horiek hizkuntza gutxituen aurka diskriminazioak egiten dituzten neurrian;

7. Bere lehendakariari agintzen dio, ebazpen hau helaraz diezaien Kontseiluari eta Batzordeari, estatu kideetako erregio-gobernu eta -agintariei, bai eta Europako Kontseiluari ere.

7.2.1.b) Europako Parlamentuak 1983ko otsailaren 11n emandako ebazpena, hizkuntza eta kultura gutxituen aldeko neurriei buruzkoa¹⁰⁷

Europako Parlamentuak,

Kontuan harturik Europako Erkidegoko herritarren artetik 30 milioik baino gehiagok ama-hizkuntza dutela hizkuntza erregionaletatik bat edo gutxi hitz egiten diren horietatik bat;

Kontuan harturik gutxiengo etniko eta linguistikoek mugimendu bereziak piztu dituztela, euren identitate historikoa hobeto uler eta aitor dadin;

Aintzakotzat harturik berak gai honen gainean 1981eko urriaren 16an emandako ebazpena;

1. Europako Batzordeari eskatzen dio:

Arlo honetan egindako ahaleginekin aurrera egin eta horiek indartzea, bereziki eredu-proiektuak eta -azterketak sortuz;

Europako Erkidegoko nahiz nazioetako legeak eta praktikak berrikustea, lege eta praktika horiek hizkuntza gutxituen aurka diskriminazioa egiten duten neurrian, eta Europako Erkidegoaren tresna egokiak sortzea, diskriminazio hori bukarazteko;

1983. urtearen bukaeran, Parlamentuari informazioa helaraztea, aurreko bi apartatuen inguruan egindako jardunari buruz eta jardun horren emaitzei buruz.

2. Europako Batzordeari eskaria egiten dio, horrek Parlamentuari informazioa helaraz diezaion, egun hartuta dauden edo bihar-etzi hartzekoak diren neurriei buruz, neurri horien helburua denean, masa-komunikabideen esparruan eta kultura-programen eremuan, erregioetako nahiz herrietako kulturak eta kultura-politikak sustatzea; orobat, erregioetako proiektu ekonomikoei finantzaketa ematea, Erregioen Funtsak 1981. urteko urriaren 16ko ebazpenaren 4. eta 5. paragrafoetan ezarri bezala.

3. Parlamentuak emandako ebazpenaren printzipioak gogoan izanik, Europako Kontseiluari eskaria egiten dio, horrek praktikan ziurta dezan printzipio horiek betetzen direla.

4. Bere aburuz, Parlamentuak eutsi beharko lioke Europako Erkidegoaren mailan izandako aurrerapenen gaineko berrikuspenari, eta kasuan kasuko batzorde parlamentarioek baterako bilera egin beharko lukete, guztien artean erabaki dezaten zein den modurik onena hori gauzatzeko.

5. Bere lehendakariari agintzen dio, ebazpen hau helaraz diezaion Europako Batzordeari, Europako Kontseiluari eta estatu kideetako gobernuei.

¹⁰⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:C:1983:068:FULL&from=EN>
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/PDF/?uri=OJ:C:1983:068:FULL&from=EN>

7.2.2. Kuijpers ebazpena, Europako Parlamentuak 1987ko urriaren 30ean emandako ebazpena, Europako Erkidegoko Gutxiengo Erregional eta Etnikoen Hizkuntza eta Kulturei buruzkoa¹⁰⁸

Europako Parlamentuak,

Ikusirik Columbu jaunak eta beste sinatzaile batzuek Ipar Kataluniako hizkuntza-
eskubideei buruz prestatutako ebazpen-proposamena (2-1259/84 agiria);

Ikusirik Kuijpers eta Vandemeulebroucke jaunek Europako Erkidegoko hizkuntza
eta kultura erregionalak defendatu eta sustatzeari buruz prestatutako ebazpen-
proposamena (B2-76/85 agiria);

Ikusirik Rossetti jaunak eta beste sinatzaile batzuek gutxiengoaren eskubideak
aitortzeari buruz eta haien kultura balioesteari buruz prestatutako proposamena
(B2-321/85 agiria);

Ikusirik Vandemeulebroucke eta Kuijpers jaunek prestatutako ebazpen-
proposamena (proposamen horren eretzean, Europako Batzordeak ez du gaitasunik
izan Europako Parlamentuak onetsitako ebazpenari bidea egiteko, ebazpen horrek
Hizkuntza eta Kultura Erregionalen Europako Gutuna eta Gutxiengo Etnikoen
Eskubideei buruzko Gutuna aipatzen zituela) (B2-1514/85 agiria);

Ikusirik Vandemeulebroucke eta Kuijpers jaunek irrati askeen aitortzeari buruz
prestatutako ebazpen-proposamena (B2-1532/85 agiria);

Ikusirik Vandemeulebroucke jaunak eta beste sinatzaile batzuek Frisian frisierazko
telebista izateari buruz prestatutako ebazpen-proposamena (B2-31/86 agiria);

Ikusirik Kuijpers eta Vandemeulebroucke jaunek Herbehereetako Ongizate, Osasun
Publiko eta Kulturako ministroak duen asmoari buruz eta asmo horrek mugaz
gaindiko kultura-lankidetzarentzat ekarriko dituen ondorio latzei buruz
prestatutako ebazpen-proposamena (ministro horren asmoa bide da Herbehereetako
Aliantza Nagusiari emandako laguntza ezabatzea) (B2-890/86 agiria);

Ikusirik Columbu jaunak eta beste sinatzaile batzuek hizkuntza gutxituentzat
hizkuntza-ikerketarako institutuak sortzeari buruz prestatutako ebazpen-
proposamena (B2-1015/86 agiria);

Ikusirik Rubert de Ventós jaunak katalana unibertsitatean eta telebistan
erabiltzeko dauden zailtasunei buruz prestatutako ebazpen-proposamena (B2-
1323/86 agiria);

Ikusirik Mizzau jaunak eta beste sinatzaile batzuek, hizkuntza gutxituak
defendatzeko helburuarekin, hizkuntza-ikerketarako institutu edo elkarteentzako
laguntzei buruz prestatutako ebazpen-proposamena (B2-1346/86 agiria);

Ikusirik Kuijpers jaunak eta beste sinatzaile batzuek SEASKA elkarteak Ipar
Euskal Herrian administratutako eskola elebidunak integratzeari buruz
prestatutako ebazpen-proposamena (B2-1346/86 agiria);

¹⁰⁸ <file:///C:/Users/lr20/Downloads/478-Texto%20del%20art%C3%ADculo-711-1-10-20110531.pdf>

Ikusirik Colom i Naval jaunak Europako Ekonomia Erkidegoan hizkuntza gutxituak sustatzeari buruz prestatutako ebazpen-proposamena (B2-291/87 agiria);

Ikusirik Gazteria, Kultura, Hezkuntza, Informazio eta Kirol Batzordeak emandako txostena, eta entzunda Herritarren Eskubideen Batzorde juridikoak emandako iritzia (A2-150/87 agiria);

A) Kontuan harturik berak 1981. urteko urriaren 16an Hizkuntza eta Kultura Erregionalen Europako Hitzarmenari buruz eta Gutxiengo Etnikoen Eskubideen gaineko Hitzarmenari buruz emandako ebazpena, bai eta 1983. urteko otsailaren 11n hizkuntza eta kultura gutxituen aldeko neurriei buruz emandako ebazpena ere;

B) Kontuan harturik Nazio Batuek eta Europako Kontseiluak gutxiengo eskubideei buruz aldarrikatu eta onetsitako printzipioak;

C) Batzordeak, gaur arte, ez duenez proposamenik prestatu, aipatu ebazpenak betearazteko (horietan etnia-, hizkuntza- eta kultura-gutxiengoaren arazoak euren osotasunean aztertzen direla), hori deitoratuz;

D) Kontuan harturik eragozpen asko daudela nazio- eta hizkuntza-gutxiengoek euren kultura- eta gizarte-identitatea gauza dezaten, eta, gutxiengo horiei begira eta euren arazoei begira, sarri askotan ez-jakitea eta ezin-ulertzea nagusitzen direla, eta, are gehiago, zenbait kasutan, diskriminazioa ere;

E) Europako Erkidegoaren Erregioetako Lantaldearen azken adierazpenari so eginez, eta Europako Erkidegoak 1984. urteko apirilaren 13an Europa demokratikoa eraikitzeke orduan erregioek duten zereginari buruz emandako ebazpenari erreparaturik; eta, orobat, Erregioetako Lantaldearen emaitzak aintzakotzat harturik (emaitza horien arabera, Europako Erkidegoko erregioen autonomia indartzea eta politikaren ikusmiratik gero eta batuago dagoen Europa sortzea elkarren osagarri eta bateragarri dira, eta bilakaera politikoak bi-biok behar ditu, Europako Erkidegoak eragingarritasunez bete ditzan bere eginkizunak);

F) Kontuan harturik erregioen egoera ekonomikoak baldintzatu egiten dituela tokian tokiko kulturen adierazpena eta garapena; horregatik, arlo horretan beharrezkoak diren neurriak hartu behar dira, Europako politika erregional orekatu baten barnean, erregio-oinarrian abiaburua duena, eta inguruneak zentrora ihes egitea oztopatzen duena;

1. Eskatzen du goian aipatu ebazpenetan, alegia, 1981. urteko urriaren 16ko eta 1983. urteko otsailaren 11ko ebazpenetan, jasotako printzipioak eta neurriak oso-oso aplikatzea.

2. Uste du nahitaezkoa dela estatu kideek beren hizkuntza-gutxiengoak aitortzea, euren ordena juridikoaren esparruan; horrela, erregio nahiz etnien kulturak eta hizkuntzak iraunarazi eta garatzeko baldintzak sortuko dira.

3. Estatu kideei gonbita luzatzen die, euren konstituzioetan gutxiengoak babesteko printzipio orokorrak jasoak dituztenei, ahalik lasterren ziurtatzea, xedapen organiko aplikagarrien bitartez, printzipio horiek praktikan zehatz-mehatz gauzatzen direla.

4. Laguntza ematen die Europako Kontseiluak Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna prestatzeko egin dituen ahaleginei.

5. Estatu kideei gomendioa luzatzen die, horiek, batik bat, jarraiko neurriak har ditzaten, hezkuntzaren arloan:

Kasuan kasuko hizkuntza-erregioetan, eskolaurretik unibertsitatea arte, bai eta hezkuntza iraunkorrean zehar ere, hizkuntza erregionala edo gutxitua irakasteari

dimentsio ofiziala ematea, eta maila berean jartzea irakaskuntza hori eta nazio-hizkuntzen irakaskuntza.

Indarreko xedapen nazionalen arabera, elkarrekin irakasteko gaikuntza izan eta elkarrekin horiek ikastaroak, klaseak eta eskolak ematen dituztenean, halakoak modu ofizialean aitortzea, heziketarako hizkuntza nagusia hizkuntza erregionala edo gutxitua dela.

Irakasleak hizkuntza erregional eta gutxituetan treba daitezen, arreta berezia jartzea, eta beharrezkoak diren neurri pedagogikoak hartzea, aipatu neurriak abian jar daitezen.

Hizkuntza erregional eta gutxituetan irakasteko dauden aukera desberdinei buruz, informazioa sustatzea.

Lanbide-gaikuntzarako diploma, ziurtagiri eta gainerako titulu nahiz ziurtapenen baliokidetasuna arautzea; horrela, estatu kide zehatz batek beste estatu kide batzuekin kultura-harremanak dituztenean, estatu kide horietako talde erregionalei edo gutxituei errazago egingo zaie estatu kide zehatz horretako lan-merkatuan sartzea.

6. Estatu kideei gomendioa luzatzen die, horiek, batik bat, jarraiko neurriak har ditzaten, administrazio- eta epaiketa-arloan:

Legegintzako xedapenen bitartez, zuzen-zuzenean bermatzea hizkuntza erregional eta gutxituak erabiltzeko eskubidea; lehenik eta behin, tokian tokiko agintarien kasuan, horietan gutxiengoaren izatea errealitate bihurtu denean.

Nazioko legeek eta praktikek hizkuntza gutxituen aurka diskriminazioa egiten dutenean, horiek guztiak berrikustea, horixe agintzen baitu Europako Parlamentuak European Faxismoa eta Arrazakeria Gehitzeari buruz emandako ebazpenak.

Estatuko zerbitzu deszentralizatuei ere agintzea, kasuan kasuko erregioetan hizkuntza nazionalak, erregionalak eta gutxituak erabil ditzaten.

Hizkuntza erregional eta gutxituetan ezarritako patronimikoak eta toki-izenak modu ofizialean aitortzea.

Hauteskundeetako zerrendetan baimentzea hizkuntza erregional eta gutxituetan ezarritako toki-izenak eta bestelako adierazpenak jar daitezen.

7. Estatu kideei gomendioa luzatzen die, horiek, batik bat, jarraiko neurriak har ditzaten, masa-komunikabideen arloan:

Tokian tokiko, erregioiko eta nazioko irrati-telebista eskuratzeko baimena ematea eta hori ahalbidetzea, hizkuntza erregional eta gutxituetan egindako emanaldien iraunkortasuna eta eragingarritasuna bermatuz.

Ahaleginak egitea, gutxiengo-taldeek, euren programak gauzatzeko orduan, antolaketa- eta finantza-laguntza jaso dezaten; laguntza horrek eta gehiengoak jasotzen duenak izaera berbera edukiko dute.

Aipatu neurriak gauza daitezen, komunikabideetako kazetari eta profesionalen heziketarako dirulaguntzak ematea.

Hizkuntza erregional eta gutxituen esku jartzea komunikazio-teknologiaren eskuratzeko berriak.

Era berean, idazketa bereziak, besteak beste, zirilikoak, hebreerak, grezierak eta antzekoek, material berezia behar dutenez gero, material horri dagokion kostu osagarria kontuan hartzea.

8. Estatu kideei gomendioa luzatzen die, horiek, batik bat, jarraiko neurriak har ditzaten, kultura-azpiegiturei dagokienez:

Ekipamenduez eta kultura-jarduerez denaz bezainbatean, taldeek hizkuntza erregionala edo gutxitua hitz egiten dutenean, talde horietako ordezkariak zuzeneko parte-hartzea izan dezaten ziurtatzea.

Fundazioak edo institutuak sortzea, haien helburua izan dadin hizkuntza erregional eta gutxituak aztertzea. Fundazio edo institutu horien zeregina izango da, bereziki, material didaktikoak prestatzea, material horiek beharrezkoak direnean hizkuntza erregional eta gutxituak ikastetxeetan sar daitezen; haien eginkizuna izango da, orobat, hizkuntza horien “inbentario orokorra” egitea.

Hizkuntza erregional eta gutxituetan ikus-entzunezko ekoizpenak sustatzeko, bikoizketa- eta azpitolazio-teknika bereziak garatzea.

Aipatu neurriak gauza daitezen beharrezkoak diren laguntza materialak eta finantza-laguntzak ematea.

9. Estatu kideei gomendioa luzatzen die, horiek, batik bat, jarraiko neurriak har ditzaten, gizarte eta ekonomiaren arloan:

Enpresa publikoek (adibidez, posta-trafikoak) hizkuntza erregional eta gutxituak erabil ditzaten ahalbidetzea.

Finantza-transakzioetan (posta-txekeetan eta banku-eragiketetan), hizkuntza erregional eta gutxituak erabil daitezen onartzea.

Kontsumitzaileei informazioa emateko orduan eta produktuei etiketak jartzeko orduan, hizkuntza erregional eta gutxituak erabil daitezen ahaleginak egitea.

Errepideetako trafiko-seinaleetan, zirkulazio-adierazleetan eta kaleen izenetan, hizkuntza erregionalak erabil daitezen ezartzea.

10. Estatu kideei gomendioa luzatzen die, horiek, batik bat, jarraiko neurriak har ditzaten, hizkuntza erregional eta gutxituak estatu kide batean baino gehiagotan hitz egiten direnean, eta, bereziki, hori muga-erregioetan gertatzen denean:

Mugez gaindik, kultura- eta hizkuntza-arloko elkarlana ziurtatuko duten mekanismo bereziak sortzea.

Tokian tokiko botereen artean, mugez gaindiko lankidetzak sustatzea, Lurraldeetako Erkidego edo Agintarien arteko Mugaz Gaindiko Lankidetzari buruzko Europako Esparru-konbentzioarekin bat etorritik.

11. Estatu kideei gonbita luzatzen die, Hizkuntza Gutxituen Europako Bulegoa eta bulego horren nazio-batzorde guztiak susta eta iraunaraz ditzaten.

12. Batzordearen ardurapean jartzen du:

Horrek, bere eskumenen eremuaren barruan, 5. paragrafoetik 10.eraoetan ezarritako neurriak har daitezen laguntzea.

Horrek Europako Erkidegoko gutxiengo erregionalen eta etnikoen hizkuntzak eta kulturak aintzakotzat hartzea, Europako Erkidegoko politika desberdinak prestatzeko orduan, eta, batez ere, kultura- eta hezkuntza-politikaren eremuan Europako Erkidegoaren ekintzak prestatzeko orduan.

Hizkuntza Gutxituen Europako Bulegoari aitortzea kontsulta-organo ofizialaren maila.

Ikerketarako bisita-sistema ezartzea, gutxiengoek hobeto ezagut dezaten elkar.

Gutxiengoen kulturentzat beharrezkoa den antena-denbora erreserbatzea, Europako Erkidegoaren telebistari dagokion eremuan.

Europako Erkidegoaren informazio-gastuetan, hizkuntza gutxituen arazoentzat atalen bat erreserbatzea.

13. Kontseiluari eta Batzordeari gonbita luzatzen die, horiek Hizkuntza Gutxituen Europako Bulegoa iraunaraz eta susta dezaten:

Aurrekontuetatik behar besteko kredituak horri emanez, eta horrentzat bereziki aurrekontu-lerroa berrezarrit.

Aurrekontuen esparruan, proposamenak aurkeztuz, aurretiaz aipatu neurriak gauza daitezten.

FEDER eta FSE izeneko funtsetatik baliabideak hartu, eta baliabide horiek programa eta proiektu zehatzetarako bideratuz, kultura erregionalak eta etnikoak sustatzeko helburuarekin.

Urtero-urtero, Parlamentuari txostena bidaliz, Europako Erkidegoko hizkuntza erregionalek eta gutxituek zein egoera duten azalduz, eta estatu kideek eta Erkidegoak berak goian aipatu puntuak garatzeko zein neurri hartu duten adieraziz.

14. 1988. urterako aurrekontuaren esparruan, kreditu egokiak aurreikustea proposatzen da; kreditu horiekin (gutxienez, milioi bat ecukoak), hedadura txikiko hizkuntzen aldeko ekintzaren bat burutuko da.

15. Argi eta garbi azpimarratzen da ebazpen honetako xedapenak ez direla interpretatu edo aplikatu behar, estatu kideen lurralde-osotasuna edota ordena publikoa arriskuan jartzeko tenorean.

16. Batzorde eskudunaren ardurapean jartzen da horrek irizpen bananduak idaztea, herri ibiltarien hizkuntza eta kulturei buruz; herritarrak zein estatu kideetakoak izan eta beste estatu kide bateko egoiliar direnean, herritar horiek dituzten hizkuntza eta kulturei buruz; eta, berebat, itsasoz bestaldeko emigranteei eta hizkuntza eta kultura gutxituei buruz. Talde horiek guztiek eta hizkuntza gutxituen erabiltzaileek antzeko trabak izan ohi dituzte; baina, euren arazoak bereziak direnez gero, arazo horientzat tratu berezia ezarri behar da.

17. "Hizkuntza eta kultura gutxituak" izeneko barne-taldeari barne-talde ofizialaren maila aitortzen dio bete-betean.

18. Bere lehendakariari agintzen dio, ebazpen hau helaraz diezaien Europako Kontseiluari eta Batzordeari, estatu kideetako agintari nazional eta erregionalei, Europako Kontseiluko Kontsulta Batzarrari, eta Europako Tokietako eta Erregioetako Botereen Lantalde Iraunkorrari ere.

7.2.3. Pasquale ebazpena, Europako Parlamentuak 1988ko azaroaren 18an emandako ebazpena, Europako Erkidegoaren Erregio-politikari eta Erregioen Zereginari buruzkoa¹⁰⁹

Europako Parlamentuak,

Ikusirik Erregioen Konferentziak 1984. urteko apirilaren 13an onetsitako ebazpena, ebazpen horrek Europa demokratikoa eraikitzeko orduan erregioek duten zeregina aipatzen duela;

Ikusirik Europako Kontseiluak, Batzordeak eta Parlamentuak, hirurek batera, 1984. urteko ekainaren 18an egindako adierazpena (ebazpen horren arabera, beharrezkoa da erregioek bat egitea Europako Erkidegoan erabakiak hartzeko dagoen prozesuarekin);

Ikusirik Erregioen lehenengo Konferentzian, 1994. urtean, Europako Parlamentuak onetsi zuen azken adierazpena;

Ikusirik Europako Ekonomia Erkidegoa Eratzeko Tratatuen 130 A artikulua;

Ikusirik Europar Batasunaren Tratatuen proiektua, 1984. urteko otsailekoa (horren hitzaurrean aipatzen da Europa eraikitzeko orduan beharrezkoa dela tokian tokiko eta erregioetako botereek parte hartzea, formula egokien bitartez);

Ikusirik 1988. urteko ekainaren 20ko bateratze-prozeduraren emaitza, tartean Kontseilua eta Batzordea daudela (prozedura horretan, egitura-funtsen eginkizunak eta eragingarritasuna aipatzen dira, bai eta haiek euren parte-hartzeetan izan behar duten koordinazioa ere; orobat, Europako Inbertsio Bankuarenak, eta egun dauden gainerako finantza-baliabideak);

Ikusirik Erregioen Politika eta Lurraldearen Antolaketa Batzordeak gai nagusiarri buruz emandako sei txostenak, eta entzunda Batzorde Institutuzionalaren iritzia;

Ikusirik Europako Batzordeak 1988. urteko ekainaren 24an Erregio- eta Toki-agintarien Kontseilu Aholku-emailea sortu duela;

Ikusirik Europako Kontseiluko Toki eta Erregioetako Lantalde Iraunkorrak eta Europako erregioetako elkarteek (Europako Erregioetako Lantaldeak, Europako Erregioetako Udalerrien Kontseiluak eta sektore horretako zenbait elkartek) erregionalizazioaren alde egindako lana;

[...]

IV. Europako Erkidegoaren erregionalizazioa: ekonomia garatu eta bateratzeko, Europako integrazioa demokratizatzeko eta kultura-berezitasunak gogoan hartzeko eragilea.

[...]

22. Europako kultura-nortasunarentzat, ezinbestekoa da egun diren erregioen berezitasunek euren tokia izatea estatu nazional bakoitzean, egungo bereizgarriak

¹⁰⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:C:1988:326:FULL&from=EN>
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/PDF/?uri=OJ:C:1988:326:FULL&from=EN>

gogoan izanik eta erregioen interesak, gurariak, eta historia-, hizkuntza- nahiz kultura-ondarea errespetatuz. Ezinbestekoa da, halaber, mugaz gaindiko nahiz erregioen arteko hizkuntza- eta kultura-lankidetzaz erraztea, historia-, hizkuntza- eta kultura-ondare erkideak direnean, egungo administrazio-zatiketen gaineratik.

V. Azken oharrak [...]

31. Haren aburuz, kasuan kasuko biztanleen borondateak izan behar du erregionalizatzearen abiaburua, eta erregionalizatzeko hori nazioaren esparru juridikoaren barruan gauzatu behar da, betiere estatuaren adostasunarekin.

Baldintza horiek guztiak gertatzen direnean, erregionalizatzearen oinarri izan behar dute gutxienezko printzipio hauek:

[...]

c) Erregioei behar den besteko eskumenak eratzikitzea, behintzat, euren instituzioak antola ditzaten, garapen ekonomiko erregionala susta eta antola dezaten, eta euren kultura- eta hizkuntza-ondarea defenda dezaten.

7.2.4. Maastrichteko Trataturia, 1992ko otsailaren 7koa¹¹⁰¹¹¹

128. artikulua

1. Erkidegoak laguntasuna emango du estatu kideetako kulturak loratu daitezzen, betiere haien aniztasun nazionala eta erregionala errespetatuz, eta, aldi berean, erkide duten kultura-ondarea azpimarratuz.
2. Erkidegoaren ekintzak erraztu egingo du estatu kideen arteko lankidetzari; eta, beharrezkoa bada, laguntasuna eman eta osatu egingo du haien ekintza honako eremu hauetan:
 - Europako herrien ezagutza hobetzean, eta haien kultura eta historia zabaltzean;
 - Europan garrantzia duen kultura-ondarea iraunarazi eta babestean;
 - merkataritzakoak ez diren kultura-trukeetan;
 - artea eta literatura sortzean, ikus-entzunezkoen sektorea barne harturik.
3. Erkidegoak eta estatu kideek sustatu egingo dute beste herrialde batzuekin eta kulturaren eremuan eskudun diren nazioarteko erakundeekin lankidetzan aritzea, bereziki Europako Kontseiluarekin.
4. Erkidegoak, tratatu honen xedapenen ondorioz diharduenean, kontuan hartuko ditu kultura-alderdiak.
5. Artikulu honen helburuak lortzen laguntzeko, Europako Kontseiluak hartuko ditu:
 - aho batez, 189 B artikuluan ezarritako prozedura dela medio, eta aurretiaz Erregioetako Lantaldeari kontsulta eginez, sustapen-neurriak, estatu kideen lege- eta erregelamendu-xedapenak harmonizatzeari kalterik egin gabe. Kontseiluak ahobatezko iritziak ematen ditu, 189 B artikuluan ezarritako prozedura osoan zehar.
 - eta, aho batez, Batzordeak hala proposatuta, gomendioak emango ditu.

¹¹⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:C:1992:191:FULL&from=EN>
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/PDF/?uri=OJ:C:1992:191:FULL&from=EN>
https://europa.eu/european-union/sites/europaeu/files/docs/body/treaty_on_european_union_es.pdf

¹¹¹ Tratatu hau Lisboako Tratatuak, 2007ko abenduaren 13koak, aldatu zuen. Jo Lisboako Tratatuaren atalera gaur egun indarrean dagoen testua ikusteko.

7.2.5. Killilea ebazpena, Europako Parlamentuak 1994ko otsailaren 9an emandako ebazpena, Europako Erkidegoko Gutxiengo Erregional eta Etnikoei buruzkoa¹¹²

Europako Parlamentuak,

Ikusirik 1981eko urriaren 16an emandako ebazpena, ebazpen horrek Hizkuntza eta Kultura Erregionalen Europako Gutuna eta Gutxiengo Etnikoen Eskubideei buruzko Gutuna aipatzen dituela;

Ikusirik 1983ko otsailaren 11n emandako ebazpena, ebazpen hori hizkuntza eta kultura gutxituen aldeko neurriei buruzkoa dela;

Ikusirik 1987ko urriaren 10ean emandako ebazpena, ebazpen hori Europako Erkidegoko gutxiengo erregional eta etnikoen hizkuntza eta kulturei buruzkoa dela;

Ikusirik 1993ko urtarrilaren 21ean emandako ebazpena (ebazpen horren arabera, Europako Batzordeak Europako Kontseiluari, Parlamentuari, eta Ekonomia eta Gizarte Batzordeari komunikazioa luzatu zien, “Europako Erkidegoko kultura-ekintzarako ikuspegi berriak” izenburuarekin);

Ikusirik jaun-andre hauek aurkeztutako ebazpen-proposamenak:

Hume jaunak eta beste batzuek, hizkuntza gutxituei buruzkoa (B3-0016/90);

Gangoiti Llaguno jaunak, hizkuntza erregional eta gutxituen sustapenari eta erabilerari buruzkoa (B3-2113/90);

Bandrés Molet jaunak, irratiek euskarazko saioak egiteko behar dituzten baimenei buruzkoa (B3-0523/91);

Van Hemeldonck andreak, Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna sinatzeari buruzkoa (B3-1351/92);

Ikusirik Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna (Europako Kontseiluak Europako konbentzioaren lege-forma eman dio gutun horri, eta sinadurarako aurkeztu da 1992ko azaroaren 5ean);

Ikusirik CSCE izenekoaren giza hedadurari buruz Kopenhagen (1990eko ekainaren 5etik 29a arte) izandako Konferentziaren azken agiria, eta, bereziki, agiri horren IV. kapitulua;

Ikusirik Europa berri baterako Parisko Gutuna (CSCE izeneko), 1991ko azaroaren 21ean onetsitakoa;

Ikusirik Erregelamenduaren 148. artikulua;

Ikusirik Kultura, Gazteria, Hezkuntza eta Komunikabideen Batzordeak emandako txostena, eta entzunda Herritarren Arazo Juridiko eta Eskubideen Batzordeak emandako iritzia (A3-0042/94);

¹¹² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:C:1994:061:FULL&from=EN>
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/PDF/?uri=OJ:C:1994:061:FULL&from=EN>

A. Europako Erkidegoaren Tratatuaren 128. artikuluan jasotako engaiamenduak bultzaturik (horren arabera, Europako Erkidegoak laguntasuna eman behar du estatu kideetako kulturak gara daitezzen, aldi berean estatu kide horietako aniztasun erregionala eta nazionala errespetatuz);

B. Europako hizkuntza-kulturaren beharra dagoela aldarrikatuz, eta, horren eremuaren barruan, hizkuntza-ondarearen defentsa, hizkuntza-mugen gainditzea, hedadura txikiko hizkuntzen sustatzea eta hizkuntza gutxituen babesa barneratzen direla aitorturik;

C. Europa erdialde eta ekialdeko demokratizazio-prozesua eragile izanik, eta, bereziki, demokrazia eskuratu berri duten herriek, euren hizkuntza eta kultura propioak aldarrikatzeko orduan, joera sendoa izan eta joera hori pizgarri izanik;

D. Kontuan harturik herri orok eskubidea duela, bere hizkuntza eta kultura errespetatuak izan daitezzen, eta, ondorenez, herri orok aukera izan behar duela, hizkuntza eta kultura horiek babestu eta sustatzeko zein lege-baliabide behar eta baliabide horiek izateko;

E. Kontuan harturik Europar Batasuneko hizkuntza-aniztasuna haren kultura-aberastasunaren oinarritzko osagaia dela;

F. Kontuan harturik Europar Batasunean hizkuntza-aniztasunaren gaineko babesa eta sustatzea, izatez, gakoak direla Europa baketsu eta demokratikoa eraikitzeke tenorean;

G. Kontuan harturik Europako Erkidegoaren erantzukizuna dela estatu kideei, euren ahaleginetan, laguntasuna ematea, haien kulturak garatzeko eremuan, eta aniztasun nazionala eta erregionala babesteko orduan, hizkuntza erregional eta gutxitu autoktonoen aniztasuna tartean dela;

H. Kontuan harturik Europako Erkidegoak sustatu beharko lukeela estatu kideen ekintza, batez ere, hizkuntza eta kultura horien gaineko babesa askiez edo ezereza denetan;

I. Kontuan harturik Europako Erkidegoaren betebeharra dela, orobat, estatu elkartuetako nahiz hirugarren estatuetakoko gobernuekin harremanak dituenen, gutxiengoaren eskubideak azpimarratzea; hala denean, aurrekoaz gain, betebeharra du gobernuei laguntasuna emateko, gobernu horiek eskubideok baliaz ditzaten; kondenatu behar ditu, halaber, eskubide horiek hala nahita ukatzen dituzten guztietan;

J. Kontuan harturik Europar Batasuneko hizkuntza-aniztasunak haren kultura-aniztasuna islatzen duela, eta, maiz asko, aniztasun horri ez zaiola behar den besteko aitortpena egiten;

K. Azpimarraturik hizkuntza oinarritzko osagaia dela, osatze bidean dagoen Europar Batasunaren eremuan elkarrekin komunikatzeko, eta Europa egiteak bateratu behar dituela, bateko, hedadura handiko hizkuntzak komunikazioan erabiltzea, egungo barne mugetan zehar, eta, besteko, hedadura txikiko hizkuntzak babestu eta defendatzea, erregioetako nahiz erregioez gaindiko eremuetan;

L. Kontuan harturik hizkuntza eta kultura gutxituak ere Europako kultura eta ondarearen osagaiak direla, eta, ikuspuntu horretatik, Europako Erkidegoak babes juridikoa eman behar diela, finantza-baliabide egokiak bermatzearekin batera;

M. Kontuan harturik hizkuntza gutxitu horietatik asko arriskuan daudela eta euren hiztun-kopurua azkar gutxitu dela, hori mehatxu izanik, biztanle-talde zehatz

batzuen ongizateari begira; eta, gainera, Europaren sortze-gaitasun osoa, neurri handi batean, txikitu egiten dela gertaera horren ondorioz;

N. Kontuan harturik estatu kideetako gobernuen eginbeharra dela euren hizkuntza ofiziala babestu eta sustatzea, eta eginbehar horri zor zaion osoko errespetuak ezin diela inola ere kalterik egin hizkuntza gutxituei, ezta hizkuntza horiek dituzten biztanleei ere, biztanleontzat halako hizkuntzak baitira berezko kultura-eramaileak;

O. Oharturik, edonondik begiratuta, "hizkuntza eta kultura gutxituak" adierazmoldeak ezaugarri eta neurri desberdinetako gertaerak har ditzakeela bere barnean, estatu kideen egoerak ere desberdinak direlako, batez ere horren barruan sartzen badira zenbait estatu kideetan dagoeneko ofizial diren hizkuntza batzuk, hain zuzen ere, behar den moduko hedapena edo pare-pareko estatutua ez dutenak aldameneko estatu kidean edo beste estatu kide batean.

1. Eskaria egiten du 1981eko urriaren 16ko, 1983ko otsailaren 11ko eta 1987ko urriaren 30eko ebazpenetan jasotako printzipioak eta proposamenak, lehen aipatu direnak, bete-betean aplikatu daitezela.

2. Berritoki nabarmentzen du beharrezkoa dela estatu kideek euren hizkuntza-gutxiengoak aitortzea, eta lege- nahiz administrazio-neurriak hartzea, hizkuntza horiek iraunarazi eta garatzeko oinarriko baldintzak sor daitezela.

3. Uste du, berebat, hizkuntza eta kultura gutxitu guztiek babestuta egon beharko luketela estatu kideetan, horretarako lege-estatutu egokia onetsiz.

4. Bere aburuz, lege-estatutu horrek, gutxienez, jarraikoak barneratu beharko lituzke: hizkuntza eta kultura horien erabilera eta sustapena, hezkuntzaren, kulturaren, justiziaren, Administrazio Publikoaren, komunikabideen eta toponimiaren esparruetan, bai eta bizitza publikoaren eta kultura-bizitzaren gainerako sektoreetan ere. Horri kalterik egin gabe, hedadura handiko hizkuntzak erabili ahal izango dira, estatu kide bakoitzaren barruan, eta Europar Batasunean oro har, komunikazioaren errazteak hori behar duenean.

5. Azpimarratzen du, estatu bateko biztanle batzuen hizkuntza edo kultura ez denean estatu horretan nagusia dena, edota ez denean estatuko zati edo erregio horretan nagusia dena, horrek ez du diskriminaziorik eragin behar, eta, batez ere, ez duela gizarte-bazterketarik ekarri behar, halakoek oztzatzen dutenean biztanleok enplegua lortzea edo enpleguan irautea.

6. Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutunaren alde egiten du, horren lege-forma Europako konbentzioarena dela, eta, tresna eragingarri eta malgu horren bitartez, hizkuntza gutxituak babestu eta sustatzen direla.

7. Estatu kideetako gobernuak eskatzen die konbentzio hau presaz sina eta haien parlamentuetan berrets dezaten, oraindik hori egin ez badute. Estatu kideok, une oro, aukeratu beharko dute konbentzioaren paragrafoetatik zein diren euren hizkuntza-komunitateak dituzten beharrezkoak eta gurariei gehien egokitzen zaizkienak.

8. Estatu kideetako gobernuak eta tokian tokiko nahiz erregioetako agintariei eskatzen die, elkarte espezializatuak susper eta bultzatu dituzten, bereziki, Hizkuntza Gutxituen Europako Bulegoko estatu kideen batzordeak. Hartara, herritarrek eta euren antolakundeek euren hizkuntzak garatzeko orduan duten erantzukizuna baliatu ahal izango da.

9. Estatu kideei, bai eta erregioei eta tokian tokiko talde eskudunei ere, eragiten die, horiek azter dezaten ea aukerarik duten zenbait hitzarmen sinatu, eta, hitzarmen horien bitartez, mugaz gaindiko hizkuntza-instituzioak sortzeko, hizkuntza eta kultura gutxituetatik edozeinentzat, halako hizkuntza edo kulturak bi estatu mugakidetan edo gehiagotan erabiltzen direnean, edota estatu kide baten baino gehiagotan aldi berean.

10. Europako Batzordeari honako hau eskatzen dio:

a) Batzordeak, bere eskumenen eremuan, estatu kideei laguntasuna ematea, horiek arlo honetan bideratutako ekimenak aplikatu dituzaten.

b) Batzordeak, eremu guztietan Europako Erkidegoaren politika prestatzeko orduan, kontuan hartzea hizkuntza gutxituak eta horien kulturak; eta, horrekin batera, hezkuntza- eta kultura-programa guztietan (besteak beste, Europarentzako Gazteria, ERASMUS, TEMPUS, Europako Dimentsioa, Europako Plataforma, MEDIA, literatura garaikidea itzultzeko proiektuetan...), beharrezko xedapenak onestea hizkuntza gutxituen erabiltzaileek izan ditzaketan premiei erantzuteko, eremu zabaleko erabiltzaileenak bezainbeste.

c) Hizkuntza gutxituen erabilera sustatzea, Europako Erkidegoaren ikus-entzunezko politikan, adibidez, bereizmen handiko telebistari dagokionez. Orobat, laguntasuna ematea hizkuntza gutxituetan egindako ekoizpen eta emanaldiei, 16:9 formatuan programa berriak ekoiztu daitezkeen.

d) Telekomunikazioen teknologia digital modernoaren erabilera bermatzea, horri esker satellite nahiz kable bidezko irrati-hedapeneko transmisioak gehi baitaitezke, eta, bide batez, hizkuntza gutxitua gehiago zabaldu.

e) Ahalik arinen, eta LINGUA egitasmoa abiapuntu moduan harturik, programa zehatza abian jartzea, hizkuntza gutxituentzat; horretarako, dagoeneko garatuta dauden sareak (esaterako, MERCATOR hezkuntza-sarea) erabili daitezke, Hizkuntza Gutxituen Europako Bulegoak burutzen dituen jardueren esparruan.

f) Europako Erkidegoan hizkuntza gutxituei buruzko mapa zientifikoa, Hizkuntza Gutxituen Europako Bulegoak prestatu duena, zuzendu eta osatu ondoren, horren berehalako argitalpena erraztea.

g) Europako Erkidegoen tratatuak, eta Europako Erkidegoaren oinarriko xedapenak nahiz informazioak, bai eta horien guztien jarduerak ere, Europar Batasunean hizkuntza gutxituetan argitaratu daitezkeen bultzatzea.

11. Europako Kontseiluari eta Europako Batzordeari honako hau eskatzen die:

a) Europako antolakunde jakin batzuek (bereziki, Hizkuntza Gutxituen Europako Bulegoak) hizkuntza gutxituak ordezkatzen dituztenez gero, antolakunde horiek laguntzeari eta sustatzeari ekitea, eta beharrezkoak diren baliabideak haiei helaraztea.

b) Europako programa jakin batzuk hizkuntza gutxituen aldekoak eta horien kulturen aldekoak direnez gero, programa horientzat egoki diren aurrekontu-zuzkidurak bermatzea, eta, gai horretan, urte anitzeko ekintza-programa proposatzea.

c) Erregioetako hizkuntza- eta kultura-oinordetza behar bezala aitortzea, euren politika erregionala garatzeko orduan eta FEDERen baliabideak esleitzeko orduan; halaber, erregioen garapenerako proiektu integratuei laguntza ematea, baldin eta proiektu horietan zenbait neurri jasotzen badira, hizkuntza eta kultura erregionalak

sustatzeko; orobat, euren gizarte-politika aplikatzeko orduan eta FSEren baliabideak esleitzeko orduan.

d) Europa zentral nahiz ekialdeko herrietan, hizkuntza gutxituen erabiltzaileen beharrianak behar den moduan aintzakotzat hartzea, ekonomia eta gizartea berrosatzeko helburuarekin Europako programak garatzen direnean, eta, zehatz-mehatz, PHARE programaren eremuan.

e) Hizkuntza gutxituen artean, edo Europako Erkidegoko hizkuntzak xedehizkuntza direla, liburuak eta literaturako lanak itzul daitezten, eta filmei azpigituluak jar dakizkien, sustatzea.

f) Hizkuntza gutxituak sustatzeko orduan bermatzea Europako Erkidegoak ez diela kalterik egiten garrantzi handiagoko hizkuntza nazionaleri; aitzitik, bermatu behar da sustatze horrek ez diola inola ere kalterik egiten eremu zabaleko hizkuntza horien irakaskuntzari.

12. Itsasoz bestaldeko hizkuntzak estatu kideetako lurralde jakin batzuetan hitz egiten direnean, hizkuntza horiek eta kontinenteko hizkuntzek eskubide eta xedapen berberak izatea eskatzen du.

13. Lurralde-hizkuntza ez diren berezko hizkuntzen kasuan (berbarako, ijitoen hizkuntza, sinto hizkuntza eta yiddish izenekoak), organo eskudun guztiei eskatzen die *mutatis mutandis* aplikatzea ebazpen honetan ezarritako gomendioak.

14. Azpimarratzen du ebazpen honetan jasotako gomendioek ez dutela inola ere mehatxupear jartzen estatu kideen lurralde-osotasuna, ezta ordena publikoa ere. Gainera, gomendio horiek ez dira interpretatu behar, edozein jarduera edo ekintza burutzeko eskubide gisa, baldin eta jarduera edo ekintza horrek urratzen baditu Nazio Batuen Gutunak dituen helburuak edota nazioarteko legerian ezarritako betebeharretatik beste edozein.

15. Bere lehendakariari agintzen dio ebazpen hau helaraz diezaien Europako Batzordeari, Kontseiluari, estatu kideetako gobernu zentraleri nahiz erregioetako gobernuari, Europako Kontseiluko Batzar Parlamentarioari, Europako Tokietako eta Erregioetako Botereen Batzar Iraunkorrari, Europako Segurtasun eta Lankidetzako Batzarrari, Nazio Batuei eta UNESCOri.

7.2.6. Nizako Tratatua, 2000ko abenduaren 7koa, Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Gutuna¹¹³

III. TITULUA Berdintasuna

21. artikulua.— Diskriminaziorik ez

1. Diskriminazio oro debekatuta dago, batez ere, diskriminazioaren eragilea denean sexua, arraza, kolorea, etnia- edo gizarte-jatorriak, ezaugarri genetikoak, hizkuntza, erlijioa, pentsamoldeak, iritzi politikoak nahiz beste edozein motatako iritziak, gutxiengo nazional bateko izatea, ondarea, jaiotza, desgaitasuna, adina edota sexu-orientazioa.

2. Nazionalitatearen ondoriozko diskriminazio oro debekatuta dago tratatuak aplikatzen diren eremuan, aipatu tratatu horiek kasuan kasuko xedapenetan ezarritakoari kalterik egin gabe.

22. artikulua.— Kultura-, erlijio- eta hizkuntza-aniztasuna

Batasunak errespetatu egiten du kultura-, erlijio- eta hizkuntza-aniztasuna.

¹¹³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:12016P/TXT&from=EN>
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/PDF/?uri=CELEX:12016P/TXT&from=EN>
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/PDF/?uri=CELEX:12016P/TXT&from=EN>

7.2.7. Nizako Tratata, 2001eko otsailaren 26koa, Europar Batasunaren Tratata, Europako erkidegoak eratzeko tratatuak eta zenbait egintza aldatzen dituen¹¹⁴¹¹⁵

LEHEN ZATIA Funtsezko aldaketak

2. artikulua

45) 290. artikulua ordez testu hau jarriko da:

«290. artikulua

»Kontseiluak finkatuko du, aho batez, Erkidegoko instituzioen hizkuntza-araubidea, Justizia Auzitegiaren Estatutuan aurreikusitako xedapenei kalterik egin gabe».

3. artikulua

24) 190 artikulua ordez testu hau jarriko da:

«190. artikulua

»Kontseiluak finkatuko du, aho batez, Erkidegoko instituzioen hizkuntza-araubidea, Justizia Auzitegiaren Estatutuan aurreikusitako xedapenei kalterik egin gabe».

BIGAREN ZATIA Xedapen iragankorrak eta azken xedapenak

13. artikulua

Tratatu hau ale bakar batean idatzi da hurrengo hizkuntzetan: alemanez, danieraz, espainieraz, finlandieraz, frantsesez, grezieraz, ingelesez, irlandieraz, italieraz, nederlandieraz, portugesez eta suedieraz. Testu horiek guztiak kautoak dira, eta Italiako Errepublikako Gobernuaren artxiboetan jasoko dira. Gobernu horrek kopia kautotu bana igorriko die gainerako estatueta gobernu sinatzaileei.

¹¹⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:12001C/TXT&from=ES>
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/PDF/?uri=CELEX:12001C/TXT&from=ES>
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/PDF/?uri=CELEX:12001C/TXT&from=ES>

¹¹⁵ Tratatu hau Lisboako Tratatuak, 2007ko abenduaren 13koak, aldatu zuen. Jo Lisboako Tratatuaren atalera gaur egun indarrean dagoen testua ikusteko.

**B. protokoloa, Europar Batasunaren Tratatuaren,
Europar Erkidegoa Eratzeko Tratatuaren eta
Energia Atomikoaren Europako Erkidegoa
Eratzeko Tratatuaren eranskina dena**

Justizia Auzitegiaren Estatutuaren Protokoloa

V. TITULUA

Azken xedapenak

64. artikulua

Estatutu honetan, Justizia Auzitegiari eta Lehen Auzialdiko Auzitegiari aplikatu beharreko arauak onartzen diren arte, Justizia Auzitegiaren Prozedura Erregelamenduan eta Lehen Auzialdiko Auzitegiaren Prozedura Erregelamenduan hizkuntza-araubideari buruz ezarritako xedapenak izango dira aplikagarri. Xedapen horiek aldatzeko edo indargabetzeko, estatutu honetan aldaketak egiteko ezarritako prozeduraren arabera jokatu beharko da.

7.2.8. Europako Parlamentuaren 2001eko abenduaren 13ko Ebazpena, Europako Hizkuntza Erregional eta Gutxituei buruzkoa¹¹⁶

Europako Parlamentuak,

— Ikusiz Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 1934/2000/EE Erabakia, 2000ko uztailaren 17koa, zeinak ezartzen baitu Hizkuntzen Europako Urtea 2001¹¹⁷,

— Ikusiz Kontseiluaren 2001eko azaroaren 23ko Ebazpena, hizkuntza-aniztasunari eta hizkuntzen ikaskuntzari buruzkoa,

— Ikusiz Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Gutuneko 22. artikulua, zeinak hizkuntza-aniztasuna bermatzen baitu,

— Ikusiz hizkuntza erregional eta gutxituei buruzko aurreko ebazpenak, honako hauei buruzkoak barne:

— Gutxiengo Etnikoen Eskubideen Erkidegoko Gutuna (1981eko urriaren 16a)¹¹⁸,

— Hizkuntza eta kultura gutxituen aldeko neurriak (1983ko otsailaren 11)¹¹⁹,

— Europako Erkidegoko gutxiengo erregional eta etnikoen hizkuntzak eta kulturak (1987ko urriaren 30a)¹²⁰,

— Europako Erkidegoko hizkuntzen egoera eta katalanaren egoera (1990eko abenduaren 11)¹²¹,

— Europako Erkidegoko kultura- eta hizkuntza-gutxiengoak (1994ko otsailaren 9a)¹²²,

A. Kontuan hartuz ezen Europako hizkuntza guztiak berdinak direla balioari eta duintasunari dagozkienez, eta Europako kulturaren eta zibilizazioaren zati direla,

B. Kontuan hartuz ezen Batasunaren hizkuntza-aniztasuna zaindu eta eleaniztasuna sustatu behar dela, bere hizkuntzekiko errespetu berberarekin eta subsidiarioritasun-printzipioari kalterik egin gabe,

C. Kontuan hartuz ezen Europar Batasuneko 40 milioi herritarrek, zeinek 60 hizkuntza-komunitate baino gehiago ordezkutzen baitituzte, hizkuntza erregional bat edo eremu urriko hizkuntza bat erabiltzen dutela,

D. Kontuan hartuz Kontseiluaren eta Batzordearen ekimena, zeinaren helburua baita Hizkuntzen Europako Urtea sustatzea, eta pozik hartuz erregioetako edo eremu urriko hizkuntza-komunitateek Europar Batasun osoan parte hartu izana,

E. Kontuan hartuz ezen Hizkuntzen Europako Urtearen helburu nagusiak honako hauek zirela: sentsibilizazio handiagoa lortzea Europar Batasuneko hizkuntza-

¹¹⁶ <https://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P5-TA-2001-0719+0+DOC+XML+V0//ES>

¹¹⁷ DO L 232, 2000.9.14koa, 1. or.

¹¹⁸ DO C 287, 1981.11.9koa, 106. or.

¹¹⁹ DO C 68, 1983.3.14koa, 103. or.

¹²⁰ DO C 318, 1987.11.30ekoa, 160. or.

¹²¹ DO C 19, 1991.1.28koa, 42. or.

¹²² DO C 61, 1994.2.28koa, 110. or.

aniztasunaren aberastasunari buruz; ahalik eta pertsona gehienei jakinaraztea zein abantaila eskaintzen duen gaitasunak zenbait hizkuntzatan eskuratzeko, garapen pertsonalerako eta kulturen arteko ulermenerako, hizkuntzok funtsezko elementu diren aldetik; sustatzea estatu kideetan legez bizi diren pertsona guztiek bizitza osoan zehar hizkuntzak eta haiei lotutako gaiak ikas ditzaten, kontuan hartu gabe zein den pertsona horien adina, jatorria edo maila; eta hizkuntzen irakaskuntza eta ikaskuntzari buruzko informazioa bildu eta hedatzea,

F. Kontuan hartuz ezen, hizkuntzek bizirik iraun dezaten, hizkuntzok erabili behar direla, eta horrek berekin dakarrela hizkuntzok teknologia berrietan erabiltzea eta teknologia berriak garatzea, hala nola itzulpen-programak,

G. Kontuan hartuz ezen eremu urriko hizkuntzak dituzten erkidegoek ekarpen garrantzitsua egin ahal izango dutela Europaren etorkizunari buruzko eztabaidaren ingurumarian,

H. Kontuan hartuz ezen Batzordeak programa-proiektu bat aurkezteko aukera aztertzea erabaki duela, zeinaren helburua izango baita hizkuntza erregional eta gutxituak sustatu eta babestea,

1. Berresten du ezen estatu kideek eta Batzordeak neurriak hartu behar dituztela herritar guztiek aukera izan dezaten hizkuntzak komunikazio-xedeetarako ikasteko, hizkuntzok ikastea oinarria baita Europa eleaniztun eta kulturantzun batean elkarrekiko ulermena eta tolerantzia, mugikortasun pertsonala eta informaziorako irispidea hobetzeko;

2. Azpimarratzen du ezen garrantzitsua dela Europarentzat hizkuntzen bizitza osoko ikaskuntza bermatzea;

3. Batzordeari eskatzen dio, gehien jota 2002ko abenduaren 31n, Hizkuntzen Europako Urtearen emaitzen ebaluazioari buruzko txosten zehatza aurkez dezala, bai eta horri buruzko datu zehatzak biltzen dituen ebaluazio orokorra ere, arreta berezia jarriz hizkuntza erregional eta gutxituetan;

4. Batzordeari eskatzen dio neurri zehatzak proposa ditzala hizkuntza-aniztasuna eta hizkuntzen ikaskuntza sustatzeko;

5. Batzordeari eskatzen dio jarraipena eman diezaiola 2001eko Hizkuntzen Europako Urtearen barruan egindako lanari, 2003. urtea amaitu baino lehen urte anitzeko programa bat sortzeko hizkuntzei buruz, eta funtsak esleitzen ditzala programa horren esparruan hizkuntza erregional eta gutxituetarako;

6. Eskatzen du ezen, Europar Batasuna zabaltzeari dagokionez, Kontseiluak eta Batzordeak eska diezaietela Batasunari atxiki nahi dioten herrialde hautagaiei hizkuntza eta kultura erregionalak edo gutxituak errespetatu ditzatela, eta osorik bete dezatela Oinarrizko Eskubideen Gutuneko 22. artikuluan xedatutakoa, eta sina ditzatela atxikitze-bidean egindako aurrerapenei buruzko aldizkako txostenen 1.1. eta 1.2. atalak; uste du ezen Europar Batasunak erantzukizuna duela estatu kideei eta estatu hautagaiei babesa emateko, euren kulturak garatu eta haien barruko hizkuntza-aniztasuna babeste aldera;

7. Azpimarratzen du ezen Europako Parlamentuak onetsi duela milioi bat euro esleitzea 2002ko aurrekontuan prestakuntza-ekintzetarako, zeinen helburua baita hizkuntza, dialekto eta kultura erregional eta gutxituak sustatu eta zaintzea, eta errepikatzen du Batzordeak bermatu behar duela funts horiek behar bezala erabiliko direla, eta Batzordeari eskatzen dio oinarri bat aurki dezala hizkuntza erregional eta gutxituen, dialektoen eta kulturen sustapena eta zaintza finantzatzen jarraitzeko;

8. Kontseiluari eskatzen dio berma dezala Oinarrizko Eskubideen Gutuneko 22. artikulua aplikazioa hurrengo Gobernuarteko Konferentziaren gai-zerrendan sartuko dela;

9. Estatu kideei eskatzen die Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna sinatzeko eta berronesteko, baldin eta oraindik hori egin ez badute;

10. Lehendakariari eskatzen dio ebazpen hau Batzordeari, Kontseiluari, Erregioetako Lantaldeari eta estatu kideetako parlamentu eta batzar guztiei helarazteko, bai eta Hizkuntza Gutxituetarako Europako Bulegoari ere.

7.2.9. Gor-itsuen Eskubideei buruzko Europako Parlamentuaren Adierazpena, 2004ko apirilaren 1ekoa¹²³

Europako Parlamentuak,

- Erregelamenduaren 51. artikulua ikusita,
- Eeren Tratatuaren 13. artikulua eta giza duintasunaren printzipioa ikusita,
- A. Kontuan hartuta gor-itsutasuna desgaitasun espezifikoko bat dela, zeina baitatza ikusmenaren eta entzumenaren narriadura konbinatua, eta horrek informazioa, komunikazioa eta mugikortasuna eskuratzea zailtzen duela,
- B. Kontuan hartuta Europar Batasunean 150.000 gor-itsu inguru daudela,
- C. Kontuan hartuta pertsona horietako batzuk erabat itsuak eta gorrak direla, baina gehienek zentzumen bati edo biei eusten dietela,
- D. Kontuan hartuta esandako desgaitasun espezifikoko hori duten pertsonen ezagutza espezializatuak dituzten pertsonen laguntza berezia behar dutela,
 1. Europar Batasuneko instituzioei eta estatu kideei eskatzen die gor-itsuen eskubideak aitortzeko eta errespetatzeko;
 2. Adierazten du gor-itsuek Europar Batasuneko gainerako herritarren eskubide berberak izan beharko lituzketela, eta eskubide horiek legeria egoki baten bidez bermatu beharko lirakeela estatu kide bakoitzean, honako hauek barne:
 - Europar Batasuneko bizitza demokratikoan parte hartzeko eskubidea,
 - lan egiteko eta prestakuntza iristeko eskubidea, argiztapen, kontraste eta egokitzapen egokiekin,
 - pertsonarengan oinarritutako osasun- eta gizarte-zainketak jasotzeko eskubidea,
 - bizitza osoko ikaskuntzarako eskubidea,
 - gor-itsuentzako gidari-komunikatzaile, interprete edota bitartekarien bidez laguntza pertsonalizatua jasotzeko eskubidea;

¹²³

<https://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P5-TA-2004-0277+0+DOC+XML+V0//ES>

7.2.10. Erromako Tratatua, Europarentzat Konstituzio bat eratzen duen Tratatua, 2004ko urriaren 29koa¹²⁴

I. ZATIA

I. TITULUA

Batasunaren definizioa eta helburuak

I-3 artikulua.— Batasunaren xedeak

1. Batasunak bakea, bere balioak eta bere herrien ongizatea sustatzea du helburu.
2. Batasunak barne-mugarik gabeko askatasun-, segurtasun- eta justizia-esparrua eskainiko die herritarrei, eta lehia askea eta faltsutu gabea izango duen barne-merkatua.
3. Batasunak Europaren garapen jasangarriaren alde egingo du lan, horretarako oinarritzat hartuta ekonomia-hazkunde orekatua eta prezioen egonkortasuna, enplegu betea eta gizartearen aurrerabidea jomuga dituen lehiakortasun handiko merkatuko ekonomia soziala eta ingurumenaren babes-maila eta kalitatearen hobekuntza-maila handia. Era berean, aurrerabide zientifikoa eta teknikoa ere sustatuko ditu.

Batasunak gizarteko bazterketaren eta diskriminazioaren aurka egingo du, eta gizarte-justizia eta -babesa, emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna, belaunaldien arteko elkartasuna eta haurren eskubideen babes-a sustatuko ditu.

Batasunak estatu kideen arteko ekonomia-, gizarte- eta lurralde-kohesioa eta elkartasuna bultzatuko ditu.

Batasunak bere kultura- eta hizkuntza-aniztasunaren aberastasuna errespetatuko du, eta Europaren kultura-ondarea zaintzeko eta garatzeko ardura izango du.

4. Munduko gainerakoekin dituen harremanetan Batasunak bere balioak eta interesak indartu eta sustatuko ditu. Bakea, segurtasuna, Lurraren garapen jasangarria, herrien arteko elkartasuna eta errespetua, merkataritza aske eta zuzena, pobretasuna ezabatzea eta giza eskubideak —batez ere haurren eskubideak— babestea, nazioarteko zuzenbidea zorrotz bete eta garatzea, eta, bereziki, Nazio Batuen Gutunaren printzipioen errespetua bultzatuko ditu.

5. Batasunak bitarteko egokiak erabiliko ditu bere helburuak lortzeko, Konstituzioan ematen zaizkion eskumenen arabera.

¹²⁴ <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=DOUE-Z-2004-70001>

II. ZATIA

Batasunaren Oinarrizko Eskubideen Gutuna

III. TITULUA

Berdintasuna

II-82 artikulua.— Kultura-aniztasuna, erlijio-aniztasuna eta hizkuntza-aniztasuna

Batasunak kultura-aniztasuna, erlijio-aniztasuna eta hizkuntza-aniztasuna errespetatzen ditu.

III. ZATIA

Batasunaren politikak eta funtzionamendua

III. TITULUA

Barne-politikak eta -ekintzak

V. KAPITULUA

Eremuak, zeinetan Batasunak erabaki baitezake laguntza-, koordinazio- eta osatze-ekintza bat egitea

3. ATALA

Kultura

III-280 artikulua

1. Estatu kideetako kulturak suspertzen lagunduko du Batasunak, barruko aniztasun nazionala eta erregionala errespetatuz, eta, aldi berean, kultura-ondare erkidea nabarmenduz.
2. Batasunaren ekintzaren helburua izango da estatu kideen arteko lankidetzaren sustatzea eta, beharrezkoa bada, honako eremu hauetan estatu horien lana babestea eta osatzea:
 - a) Europako herrien kultura eta historia hobeto ezagutu eta zabaltzea;
 - b) Europarako garrantzizkoa den kultura-ondarea zaindu eta babestea;
 - c) merkataritza-izaerarik ez duten kultura-trukeak;
 - d) arte eta literaturako sorkuntza, ikus-entzunezkoen sektorea barnean hartuta.
3. Batasunak eta estatu kideek lankidetzaren bultzatuko dute, batetik, hirugarren herrialdeekin, bestetik, kultura-gaietan eskumenak dituzten nazioarteko erakundeekin, eta batez ere Europako Kontseiluarekin.
4. Konstituzio honen beste xedapenen indarrez jardun behar duenean, Batasunak kultura-ikuspegiak ere hartuko ditu kontuan, bereziki bertako kulturen aniztasuna errespetatu eta sustatzeko.
5. Errazagoa izan dadin artikulua honetan aipaturik datozen helburuak lortzea:

- a) Europar legeak edo esparru-legeak hainbat sustapen-neurri zehaztuko du, estatu kideen lege- eta erregelamendu-xedapenak harmonizatzeko ahalegin oro alde batera utzita. Erregioetako Lantaldeari aurretiaz kontsulta eginda onetsiko da europar lege edo esparru-lege hori;
- b) Batzordeak proposaturik, Kontseiluak gomendioak emango ditu.

IV. ZATIA

Xedapen orokorrak eta azken xedapenak

IV-448 artikulua.— Testu kautoak eta itzulpenak

1. Tratatu hau ale bakar batean idatzi da hurrengo hizkuntzetan: alemanez, txekieraz, danieraz, eslovakieraz, eslovenieraz, espainieraz, estonieraz, finlandieraz, frantsesez, grezieraz, hungarieraz, ingelesez, irlandera, italieraz, letonieraz, lituanieraz, malteraz, nederlandera, polonieraz, portugesez eta suedieraz. Testu horiek guztiak kautoak dira, eta Italiako Errepublikako Gobernuaren artxiboetan jasoko dira. Gobernu horrek kopia kautotu bana igorriko die gainerako estatu- eta gobernu sinatzaileei.
2. Tratatu hau estatu kideek zehaztuko dituzten beste hizkuntzetara itzuli ahal izango da, baldin eta estatu horietako konstituzio-ordenamenduaren arabera maila ofiziala badute lurralde osoan edo zati batean. Kasuan kasuko estatu kideak itzulpen horien kopia ziurtatua bidaliko du, Kontseiluaren artxiboetan gordetzeko.

7.2.11. Lisboako Tratatua, 2007ko abenduaren 13koa, Europar Batasunaren Tratatua eta Europako Erkidegoa Eratzeko Tratatua aldatu dituen¹²⁵

I. TITULUA Xedapen erkideak

3. artikulua (Europar Batasunaren Tratuaren lehengo 2. artikulua)

3. [...]

[...]

[...]

Batasunak bere kultura- eta hizkuntza-aniztasunaren aberastasuna errespetatuko du, eta Europaren kultura-ondarea zaintzeko eta garatzeko ardura izango du.

VI. TITULUA Azken xedapenak

55. artikulua (Europar Batasunaren Tratuaren lehengo 53. artikulua)

1. Tratatua hau ale bakar batean idatzi da hurrengo hizkuntzetan: alemanez, bulgarieraz, txekieraz, kroazieraz, danieraz, eslovakieraz, eslovenieraz, espainieraz, estonieraz, finlandieraz, frantsesez, grezieraz, hungarieraz, ingelesez, irlandieraz, italieraz, letonieraz, lituanieraz, malteraz, nederlandieraz, polonieraz, portugesez, errumanieraz eta suedieraz. Testu horiek guztiak kautoak dira, eta Italiako Errepublikako Gobernuaren artxiboetan jasoko dira. Gobernu horrek kopia kautotu bana igorriko die gainerako estatu-tako gobernu sinatzaileei.

2. 2. Tratatua hau estatu kideek zehaztuko dituzten beste hizkuntzetara ere itzuli ahal izango da, baldin eta hizkuntza horiek estatu horietako konstituzio-ordenamenduaren arabera maila ofiziala badute lurralde osoan edo zati batean. Kasuan kasuko estatu kideak itzulpen horien kopia ziurtatua bidaliko du, Kontseiluaren artxiboetan gordetzeko.

¹²⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2007:306:FULL&from=ES>
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FR/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2007:306:FULL&from=ES>
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2007:306:FULL&from=ES>

BIGARREN ZATIA

Diskriminaziorik eza eta Batasuneko herritartasuna

20. artikulua

(Europar Erkidegoa Eratzeko Tratatuen lehengo 17. artikulua)

[...]

2. Batasuneko herritarrak tratatuetan ezarritako eskubideen titular eta eginbeharren mendeko dira. Besteak beste, eskubide hauek dituzte:

[...]

d) Tratatuen hizkuntzetako bat erabiltzeko eta erantzuna hizkuntza horrexetan jasotzeko eskubidea dute, Europako Parlamentuari eskaerak egin, Europako Arartekoarengana jo eta Batasuneko instituzio eta organo aholku-emaileei zuzentzean.

24. artikulua

(Europar Erkidegoa Eratzeko Tratatuen lehengo 21. artikulua)

[...]

[...]

[...]

Batasuneko herritar orok idatziz jo ahal izango du artikulua honetan edo Europar Batasunaren Tratatuen 13. artikuluan aipatutako instituzio edo organismoetatik edozeinetara tratatu horren 55. artikuluko 1. apartatuan aipatutako hizkuntzetako batean, eta erantzuna hizkuntza horretan jaso ahal izango du.

VII. TITULUA

Lehiari, fiskalitateari, eta legeriak hurbiltzeari buruzko arau erkideak

3. KAPITULUA

Legeriak elkarri hurbiltzea

118. artikulua

[...]

Kontseiluak, legegintza-prozedura berezi baten arabera, erregelamenduen bidez ezarriko ditu Europako tituluaren hizkuntza-araubideak. Kontseiluak, Europako Parlamentuari aurretiaz kontsulta eginda, aho batez erabakiko du.

XII. TITULUA

Hezkuntza, lanbide-heziketa, gazteria eta kirola

165. artikulua

(Europar Erkidegoa Eratzeko Tratatuaren lehengo 149. artikulua)

1. Batasunak kalitatezko hezkuntza garatzen lagunduko du, estatu kideen arteko lankidetzak sustatuz, eta, beharrezkoa izanez gero, estatuon ekintza bultzatuz eta osatuz, betiere estatuon erantzukizunak errespetatuz irakaskuntzaren edukiei eta hezkuntza-sistemaren antolaketari dagokienez, eta kultura- eta hizkuntza-aniztasuna errespetatuz.

[...]

2. Batasunaren ekintzak puntu hauek ditu jomuga:

— irakaskuntzan europartasuna garatzea, batez ere estatu kideetako hizkuntzak ikasiz eta zabalduz;

[...]

XIII. TITULUA

Kultura

167. artikulua

(Europar Erkidegoa Eratzeko Tratatuaren lehengo 151. artikulua)

1. Estatu kideetako kulturak suspertzen lagunduko du Batasunak, barruko aniztasun nazionala eta erregionala errespetatuz, eta, aldi berean, kultura-ondare erkidea nabarmenduz.

2. Batasunaren ekintzak estatu kideen arteko lankidetzak suspertuko du, eta, beharrezkoa izanez gero, estatuon ekintza bultzatu eta osatuko du eremu hauetan:

— Europako herrien kultura eta historia hobeto ezagutu eta zabaltzen;

— Europarako garrantzizkoa den kultura-ondarea zaindu eta babesten;

— merkataritzakoak ez diren kultura-trukeak egiten;

— arte eta literaturako sorkuntzan, ikus-entzunezkoen sektorea barnean hartuta.

3. Batasunak eta estatu kideek lankidetzak sustatuko dute, batetik, hirugarren herrialdeekin, bestetik, kultura-gaietan eskumenak dituzten nazioarteko erakundeekin, eta batez ere Europako Kontseiluarekin.

4. Tratatu honetako beste xedapenen indarrez jardun behar duenean, Batasunak kultura-ikuspegiak hartuko ditu kontuan, bereziki bertako kultura-aniztasuna errespetatu eta sustatzeko.

5. Errazagoa izan dadin artikulua honetako helburuak lortzea:

— Europako Parlamentuak eta Kontseiluak, legegintza-prozedura arruntaren arabera, eta Erregioetako Lantaldeari kontsulta egin ondoren, sustapen-neurriak hartuko dituzte, estatu kideetako legezko eta erregelamenduzko xedapenak harmonizatzeke ahaleginak albo batera utzita.

— Batzordeak proposaturik, Kontseiluak gomendioak emango ditu.

II. TITULUA

Merkataritza-politika bateratua

207. artikulua

(Europar Erkidegoa Eratzeko Tratatuaren lehengo 133. artikulua)

[...]

[...]

3. Hirugarren herrialde edo nazioarteko erakunde batekin edo batzuekin akordioak negoziatu edo egin behar badira, 218. artikulua aplikatu beharko da, artikulua honetako berariazko xedapenei kalterik egin gabe.

[...]

4. Hirugarren apartatuan aipaturiko akordioak negoziatzeko eta egiteko, Kontseiluak gehiengo kalifikatu bidez erabakiko du.

[...]

Honako akordio hauek negoziatzeko eta egiteko ere, Kontseiluak aho batez hartuko ditu erabakiak:

a) kulturako eta ikus-entzunezko zerbitzu-merkataritzaren eremuko akordioak, baldin eta akordio horiek Batasuneko kulturen eta hizkuntzen aniztasunari kalte egin badiezaiokete;

[...]

SEIGARREN ZATIA

Xedapen instituzional eta finantzarioak

I. TITULUA

Xedapen instituzionalak

3. KAPITULUA

Batasunaren organo aholku-emaileak

300. artikulua

[...]

2. Ekonomia eta Gizarte Lantaldea osatzeko, enpresaburuen eta langileen erakundeetatik eta gizarte zibilaren ordezkariak duten beste sektore batzuetatik hartuko dira ordezkariak, batez ere, eremu sozioekonomikotik zein herritar-, lanbide- eta kultura-eremuetatik.

[...]

ZAZPIGARREN ZATIA

Xedapen orokorrak eta azken xedapenak

342. artikulua

(Europar Erkidegoa Eratzeko Tratatuaren lehengo 290. artikulua)

Kontseiluak erregelamenduen bitartez finkatuko du Batasuneko instituzioen hizkuntza-araubidea, aho batez, Europar Batasuneko Justizia Auzitegiaren Estatutuan aurreikusitako xedapenei kalterik egin gabe.

1. protokoloa, estatueta parlamentuek Europar Batasunean duten egitekoari buruzkoa

4. artikulua

Legegintzako egintza baten proiektua Batasuneko hizkuntza ofizialetan idatzirik estatueta parlamentuen esku uzten den unetik, proiektu hori Kontseiluaren behin-behineko gai-zerrendan sartzen den arte —onartua izan dadin edo legegintza-prozedura batean horri buruzko jarrera bat har dadin—, zortzi asteko tarte bat utzi beharko da. Presako kasuetan, salbuespenak egin ahal izango dira, eta Kontseiluaren egintzan edo jarreran aipatuko dira salbuespen horien arrazoiak. Behar bezala arrazoitutako presako kasuetan izan ezik, ezin izango da inolako akordiorik egin legegintzako egintza proiektu baten gainean. Legegintzako egintza proiektu bat Kontseiluaren behin-behineko gai-zerrendan sartu eta proiektu horri buruzko jarrera bat hartu arte, hamar eguneko tarte igaro beharko da, behar bezala arrazoitutako presako kasuetan izan ezik.

2. protokoloa, subsidiarotasun- eta proportzionaltasun-printzipioen aplikazioari buruzkoa

6. artikulua

Estatueta parlamentu orok eta parlamentu horietako ganbera orok, legegintzako egintza baten proiektua igortzen denetik kontaktzen hasita zortzi asteko epean, irizpen arrazoitu bat igorri ahalko die Europako Parlamentuko lehendakariari, Kontseiluko lehendakariari eta Batzordeko lehendakariari, Batasuneko hizkuntza ofizialetan idatzita; bertan, proiektua subsidiarotasun-printzipioari zergatik ez zaion egokitzen azaldu beharko du. Estatuko parlamentu bakoitzaren edo estatuko parlamentueta ganbera bakoitzaren egitekoa da, hala dagokionean, legegintza-eskumenak dituzten parlamentu erregionalei kontsultatzea.

3. protokoloa, Europar Batasuneko Justizia Auzitegiaren Estatutuari buruzkoa

V. TITULUA Azken xedapenak

64. artikulua

Europar Batasuneko Justizia Auzitegiari aplikatu beharreko hizkuntza-araubideari buruzko arauak Kontseiluaren erregelamendu baten bidez ezarriko dira; Kontseiluak aho batez erabakiko du. Erregelamendu hori onartuko da, dela Justizia Auzitegiak eskatuta eta Batzordeari eta Europako Parlamentuari aurretiaz kontsulta eginda, dela Batzordeak proposatuta eta Justizia Auzitegiari eta Europako Parlamentuari aurretiaz kontsulta eginda.

Arau horiek onartzen diren arte, Justizia Auzitegiaren Prozedura Erregelamenduan eta Auzitegi Orokorren Prozedura Erregelamenduan hizkuntza-araubideari buruz ezarritako xedapenak izango dira aplikagarri. Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuaren 253. eta 254. artikuluetan xedatutakoa gorabehera, xedapen horiek aldatzeko edo indargabetzeko, Kontseiluaren ahobatezko onespena beharko da.

I. eranskina Europar Batasuneko Funtzio Publikoko Auzitegia

7. artikulua

2. Auzitegi Orokorren hizkuntza-araubideari buruzko xedapenak Funtzio Publikoko Auzitegiari ere aplikatuko zaizkio.

26. protokoloa, interes orokorreko zerbitzuei buruzkoa

1. artikulua

Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuaren 14. artikuluari jarraituz, Batasunaren balio erkideek, ekonomia-interes orokorreko zerbitzuei dagozkienez, zehazki honako printzipio hauek hartzen dituzte barne:

[...]

— ekonomia-interes orokorreko zerbitzuak askotarikoak dira, eta geografia-, gizarte- eta kultura-egoera desberdinen ondorioz erabiltzaileek izan ditzaketen beharrak eta lehentasunak ere oso desberdinak dira;

[...]

29. protokoloa, estatu kideetako irratidifusio publikoaren sistemari buruzkoa

TRATATUGILE GORENEK,

AINTZATETSIZ estatu kideetako irratidifusio publikoaren sistema zuzenean lotzen dela gizarte bakoitzak demokrazia, gizarte eta kulturako gaitan dituen beharrekin eta komunikabideen pluraltasuna zaindu beharrarekin,

BAT ETORRI DIRA honako xedapen hauetan, eta Europar Batasunaren Tratatuari eta Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuari erantsiko zaizkio:

Tratatuetao xedapenak estatu kideek irratidifusioaren zerbitzu publikoa finantzatzeko duten ahalmenari kalterik egin gabe izango dira, betiere, finantzaketa hori irratidifusioko organismoei ematen bazaie estatu kide bakoitzak zerbitzu publiko horren eginkizunak izendatu, zehaztu eta antolatuta dauzkan moduan bete ditzan, eta, bestetik, finantzaketa horrek Batasuneko merkataritza-baldintzei eta lehiari interes komunaren kontrakoa litzatekeen neurri batean erasaten ez badie, betiere, zerbitzu publiko horren eginkizuna gauzatzen dela kontuan hartuta.

A. Tratatuetao xedapenei buruzko adierazpenak

16. Europar Batasunaren Tratatuaren 53. artikuluko 2. apartatuari buruzko adierazpena

Konferentziak hau uste du: Tratatuak 53. artikuluko 2. apartatuan aipatzen diren hizkuntzetara itzultzeko aukera emanez, Batasuneko kultura- eta hizkuntza-aniztasunaren aberastasuna errespetatzeko xedea betetzen laguntzen dela, alegia, 2. artikuluko 3. apartatuaren laugarren paragrafoan adierazitako xedea. Hala, Konferentziak baieztatu egiten du Batasunak Europaren kultura-aniztasunaren alde eta aipatutako hizkuntza horiei eta beste batzuei arreta berezia jartzen jarraitzearen alde hartzen duen konpromisoa.

Konferentziak gomendio hau egiten du: 53. artikuluko 2. apartatuan aitortzen den aukera erabili nahi duten estatu kideek, Lisboako Tratatu sinatutako egunean hasitako sei hilabeteko epearen barruan, jakinarazi diezaiotela Kontseiluari tratatuak zein hizkuntzetara itzuliko diren.

7.2.12. Europako Parlamentuaren Ebazpena, 2009ko martxoaren 24koa, eleaniztasunari buruzkoa: Europarentzako abantaila eta konpromiso partekatua (2008/2225(INI))¹²⁶

(2010/C 117 E/10)

Europako Parlamentuak,

- Ikusiz Europako Erkidegoaren Tratatuaren 149. eta 151. artikulua,
- Ikusiz Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Gutuneko 21. eta 22. artikulua,
- Ikusiz Kultura-ondare Immateriala Babesteko UNESCOren 2003ko Konbentzioa,
- Ikusiz Batzordearen Komunikazioa, 2008ko irailaren 18koa, “Eleaniztasuna: Europarentzako abantaila eta konpromiso partekatua” (COM(2008)0566), eta hari datxekion Batzordearen zerbitzuen lan-dokumentua (SEC(2008)2443, SEC(2008)2444 eta SEC(2008)2445).
- Ikusiz Batzordearen 2007ko apirilaren 13ko Komunikazioa, Hizkuntza-ezagutzei buruzko Europako inkestarako esparrua”(COM(2007) 0184) izenekoa,
- Ikusiz Batzordearen lan-dokumentua, 2007ko azaroaren 15ekoa, “Hizkuntzen ikaskuntza eta hizkuntza-aniztasuna” sustatzeko ekintza-planaren aplikazioari buruzko txostena (COM(2007)0554) izenekoa, eta hari datxekion Batzordearen zerbitzuen lan-dokumentua (SEC(2007)1222),
- Ikusiz Globalizazio-bidean dagoen Mundu batean Kulturarako Europako Agendari buruzko 2008ko apirilaren 10eko Ebazpena ¹²⁷,
- Ikusiz Eleaniztasunerako Esparru-estrategia Berriari buruzko 2006ko azaroaren 15eko Ebazpena¹²⁸,
- Ikusiz 2006ko apirilaren 27ko Ebazpena, Europar Batasunean eleaniztasuna eta hizkuntzen ikaskuntza sustatzeari buruzkoa: hizkuntza-gaitasunaren Europako adierazlea¹²⁹,
- Ikusiz 2003ko irailaren 4ko Ebazpena, Europako erregioetako eta eremu urriko hizkuntzei buruz Batzordeari emandako gomendioekin —hizkuntza gutxituak Europar Batasunean, kultura-hedapenaren eta -aniztasunaren testuinguruan¹³⁰—,
- Ikusiz Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 1934/2000/EE Erabakia, 2000ko uztailaren 17koa, Hizkuntzen Europako Urtea 2001 ezartzen duena¹³¹,

¹²⁶ Europar Batasunaren Aldizkari Ofizialaren 2010eko maiatzaren 6ko alean, argitaratua.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.CE.2010.117.01.0059.01.SPA&toc=OJ%3AC%3A2010%3A117E%3ATOC>

¹²⁷ Onetsitako testuak, P6_TA(2008)0124.

¹²⁸ DO C 314 E, 2006-12-21ekoa, 207. or.

¹²⁹ DO C 296 E, 2006-12-6koa, 271. or.

¹³⁰ DO C 76 E, 2004-3-25ekoa, 374. or.

¹³¹ DO L 232, 2000-9-14koa, 1. or.

— Ikusiz Europako Kontseiluaren Bartzelonako Lehendakartzak 2002ko martxoaren 15ean eta 16an ateratako ondorioak,

— Ikusiz Hezkuntza, Gazteria eta Kultura Kontseiluak 2008ko maiatzaren 21ean eta 22an, bereziki, eleaniztasunari buruz emandako ondorioak,

— Ikusiz, Kontseiluaren baitan batzartuta, Kontseiluaren eta estatu kideetako gobernuen ordezkarien 2008ko azaroaren 20ko ondorioak, zeinak baitira Batasunaren eta estatu kideen kanpo-harremanetan kultura-aniztasuna eta kulturen arteko elkarrizketa sustatzeari buruzkoak¹³²,

— Ikusiz Erregioetako Lantaldeak eleaniztasunari buruz 2008ko ekainaren 18an eta 19an¹³³ emandako irizpena eta Europako Ekonomia eta Gizarte Batzordeak eleaniztasunari buruz 2008ko irailaren 18an emandako irizpena,

— Ikusiz Erregelamenduaren 45. artikulua,

— Ikusiz Kultura eta Hezkuntza Batzordearen txostena eta Enplegu eta Gizarte Gaietako Batzordearen iritzia (A6-0092/2009),

A. Kontuan hartuz hizkuntza- eta kultura-aniztasunak modu esanguratsuan markatzen duela Europar Batasuneko herritarren eguneroko bizitza, bai komunikabideen irismenaren ondorioz, bai mugikortasun gero eta handiagoaren ondorioz, bai migrazioen ondorioz eta bai globalizazioaren aurrerapenaren ondorioz,

B. Kontuan hartuz askotariko hizkuntza-ezagutzak eskuratzea oso garrantzitsua dela EBko herritar guztiek goza dezaten Batasunaren barruan askatasunez zirkulatzeak eta Batasunak hirugarren herrialdeekin dituen harremanek eskaintzen dituzten abantaila ekonomiko, sozial eta kulturalak,

C. Kontuan hartuz eleaniztasuna gero eta garrantzitsuagoa dela estatu kideen arteko harremanetan, kultura-aniztasunak diren gure gizarteetako elkarbizitzaren eremuan eta Europar Batasuneko politika erkideetan,

D. Kontuan hartuz eleaniztasunaren ebaluazioa onartutako tresnetan oinarrituta baliozkotu behar dela, hala nola Hizkuntzetarako Europako Erreferentzia Marko Bateratua eta beste batzuk,

E. Kontuan hartuz Europako hizkuntza batzuk funtsezko zubi direla hirugarren herrialdeekiko harremanetan, baita munduko hainbat erregiotako herri eta nazioen arteko harremanetan ere,

F. Kontuan hartuz hizkuntza-aniztasuna herritarrei aitortutako eskubidea dela Oinarrizko Eskubideen Gutunaren 21. eta 22. artikuluetan, eta kontuan hartuz eleaniztasunak ere helburua izan beharko lukeela aniztasunaren eta tolerantziaren errespetua bultzatzeko, betiere estatu kideetako hizkuntza-komunitateen artean gerta litezkeen gatazka aktibo edo pasiboak saiheste aldera,

1. Atsegin handiz hartu du Batzordeak eleaniztasunari buruz egindako komunikazioaren argitalpena, bai eta Kontseiluak hari eskainitako arreta ere;

2. Denboran zehar eleaniztasunari eta kultura-aniztasunari buruz hartu dituen jarrerak berresten ditu;

3. Berriro dio ezen jarduera publikoaren alderdi guztietan EBko hizkuntza ofizialen arteko berdintasuna aitortzeko dagoen beharrezko nabarmendu behar dela;

¹³² DO C 320, 2008-12-16koa, 10. or.

¹³³ DO C 257, 2008-10-9koa, 30. or.

4. Uste du Europako hizkuntza-aniztasuna aktibo kultural garrantzitsua dela, eta ez litzatekeela egokia izango Europar Batasuna hizkuntza nagusi bakarrera mugatzea;
5. Uste du funtsezkoa dela EBko instituzioek hizkuntza-berdintasunaren printzipio hori errespetatzeari dagokionez duten zeregina, bai estatu kideen arteko harremanetan eta EBko instituzioetan eurretan, bai EBko herritarrek administrazio nazionalekin eta Erkidegoko eta nazioarteko instituzio eta organismoekin dituzten harremanetan;
6. Gogoratzen du ezen eleaniztasunaren garrantzia ez dela agortzen alderdi ekonomiko eta sozialetan; izan ere, kontuan hartu behar dira eremu kultural eta zientifikoko sorkuntza eta transmisioa, bai eta literatura-itzulpenak zein teknikoak herritarren bizitzan eta EBren epe luzerako garapenean duten garrantzia ere; era berean, gogoratzen du garrantzitsua dela hizkuntzek prestakuntzan eta identitatea finkatzean duten zeregina;
7. Azpimarratzen du ezen eleaniztasuna zeharkako gaia dela, eta eragin sakona duela Europako herritarren bizitzetan; beraz, estatu kideei eskatzen die eleaniztasuna txertatzeko hezkuntzaz bestelako politiketan, hala nola etengabeko ikaskuntzan, gizarte-inklusioan, enpleguan, hedabideetan eta ikerketan;
8. Uste du oso garrantzitsua dela itzulpengintzari laguntzeko programa espezifikoak eta terminologia-oinarri eleaniztunen sareak sortzea;
9. Gogoratzen du ezen informazioaren eta komunikazioaren teknologiak eleaniztasuna sustatzeko erabili behar direla, eta, horregatik, nabarmentzen direla nazioarteko arau egokiaren —ISO 10646, hizkuntza guztietako alfabetoak irudikatzea ahalbidetzen duena— zeregina eta erabilera Europako eta estatu kideetako administrazio-sistemetan eta komunikabideetan;
10. Proposatzen du itzultzailearen eta interpretearen Europako egun bat ezar dadila edo lanbide horiek kontuan hartu eta balioets daitezela, urtero irailaren 26an ospatzen den Hizkuntzen Europako Egunaren esparruan;
11. Adierazten du funtsezkoa dela eleaniztasuna zaintzea hizkuntza ofizial bi edo gehiago dauden herrialde edo erregioetan;
12. Nabarmentzen du badagoela beharrik hizkuntza ofizial bat baino gehiago duten estatu kideetan hizkuntza arteko ulergarritasun osoa bermatzeko, batez ere adineko pertsonen dagokienez eta justiziaren, osasunaren, administrazioaren eta enpleguaren sektoreetan;
13. Lanean beste estatu kide batzuetako herritarrekin harremanetan dauden funtzionarioek Europar Batasuneko bigarren hizkuntza bat ikas dezaten bultzatzen du;
14. Beharrezkotzat eta egokitzat jotzen du helduaroan atzerriko hizkuntzak ikasteko aukerak sortzea, lanbide-heziketako eta etengabeko prestakuntzako programen bidez, garapen pertsonal eta profesionalari begira;
15. Nabarmentzen du eskoletan arreta eta laguntza berezia eman behar zaiela beren ama-hizkuntzan hezkuntzarik jaso ezin duten ikasleei, eta oso ondo hartu du Batzordeak eskoletan “ama-hizkuntza eta beste bi” sustatzeko egin duen proposamena;
16. Deitoratzen du Batzordeak orain arte hizkuntza-aniztasunaren eta hizkuntzen ikaskuntzaren eremuan urte anitzeko programarik edo hizkuntza-aniztasunerako eta hizkuntzen ikaskuntzarako Europako agentziarik sortu ez izana, Europako

Parlamentuak 2003ko irailaren 4an gehiengo handiarekin hartutako ebazpenean eskatu zen bezala:

17. Era berean nabarmentzen du zein garrantzitsua den harrerako herrialdeko hizkuntza ofizialak jakitea etorkinak eta haien familiak erabat integratzeko, eta azpimarratzen du gobernu nazionalak hizkuntza-ikastaro bereziak eraginkortasunez sustatu behar dituztela, batez ere emakumeentzat eta adin aurreratuko pertsonentzat; estatu kideei eskatzen die etorkinen aurrean arduraz jokatzeko, harrerako herrialdeko hizkuntza eta kultura ikasteko beharrezkoak diren bitartekoak emanaz, nahiz eta beren hizkuntza mantentzea ahalbidetu eta sustatu;

18. Gogoratzen du, arrazoi horiengatik, funtsezkoa dela ingurumari horretan irakaskuntzaren kalitatea bermatzea, irakasleen prestakuntza egokia barne;

19. Uste du berriro balioetsi behar dela eskolaurreko hezkuntzan hizkuntzen ikaskuntza, eta, batez ere, haurrak eskolatuta dauden herrialdeko hizkuntza nazionalaren ikaskuntza;

20. Uste du, umeen intereserako, haurrok bizi diren herrialdeko hizkuntzan hitz egiteko aukera izan beharko luketela, eskolaurrearen osteko hezkuntzan edo prestakuntzan diskriminaziorik ez dutela jasango bermatzeko, eta jarduera guztietan berdintasunean parte hartzeko gai izango direla bermatzeko;

21. Estatu kideei iradokitzen die aukera azter dezatela zenbait hezkuntza-mailatan irakasleen trukeak egiteko, betiere irakasgai batzuk zenbait hizkuntzatan irakasteko, eta uste du aukera hori baliatu ahal izango litzatekeela, batez ere mugako erregioetan, horren bitartez langileen mugikortasuna eta herritarren artean hizkuntzen ezagutza hobetzeko;

22. Ezinbestekotzat jotzen du hizkuntza-ikasle eta -irakasleen mugikortasuna eta trukeak sustatzea; gogoratzen du Europar Batasunaren barruan hizkuntza-irakasleen mugimendu arinak lagundu egingo duela ahalik eta irakasle gehienek harreman eraginkorra izan dezaten eurek irakasten dituzten hizkuntzen jatorrizko ingurunearekin;

23. Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die irakasleen lan-mugikortasuna eta herrialdeetako eskola-zentroen arteko lankidetzak faboratzeko, betiere teknologia- eta kultura-ikuspuntutik proiektu pedagogiko berritzaileak egiteari begira;

24. Gutxiengoan ama-hizkuntzak, autoktonoak eta atzerriarrak, eskola-programetan edo erkidegoari irekitako curriculumetik kanpoko jardueren esparruan derrigortasunik gabe sar daitezten bultzatzen eta babesten du;

25. Kontseiluari eskatzen dio urtero txosten bat egin dezala eleaniztasunak estatu kideetako hezkuntza-sistema formal eta informaletan, lanbide-heziketan eta helduentzako hezkuntzan egiten dituen aurrerapenei buruz, eta arreta jar dezala, alde batetik, hizkuntza nazionalen, erregionalen eta gutxituen prebalentziaren eta, bestetik, immigrazioaren arteko erlazioan;

26. Konpromiso iraunkorra berretsi du Europar Batasunean hizkuntzen ikaskuntza, eleaniztasuna eta hizkuntza-aniztasuna sustatzeko, hizkuntza erregional eta gutxituak barne, zeren babestu eta mantendu beharreko kultura-ondasunak baitira; uste du eleaniztasuna funtsezkoa dela komunikazio eraginkorra lortzeko, eta pertsonen arteko ulermena eta, ondorioz, aniztasunaren eta gutxiengoan onarpena errazten dituen tresna dela;

27. Gomendatzen du estatu kideetako ikasketa-planetan atzerriko hirugarren hizkuntza baten aukerako ikasketa jaso dadin, bigarren hezkuntzan hasita;

28. Azpimarratzen du ezen auzo-herrialdeetako hizkuntzak ikastea garrantzitsua dela, Europar Batasunean komunikazioak errazteko eta elkar ulertzeko modu gisa, aldi berean hura indartuz;
29. Gomendatzen du auzo-herrialde eta -erregioetako hizkuntzen ikaskuntza lagundu dadin, batez ere mugako erregioetan;
30. Berriro dio ezen garrantzitsua dela hizkuntzen irakaskuntzarako eredu eta planteamendu pedagogiko berritzaileen garapena sustatu eta lagundu dadin, hizkuntza-ezagutzak eskuratzea sustatzeko, bai eta herritarren sentsibilizazioa eta motibazioa sustatzeko ere;
31. Proposatzen du hezkuntza-maila guztietan, eta ingurune geografikoa edozein dela ere, atzerriko hizkuntzetako irakasle kualifikatuak egotea;
32. Gomendatzen du hizkuntza bizietako irakasleen Europako federazioei eta elkarteei aplikatu beharreko programei eta metodologiei buruz galdetzea;
33. Errepikatzen du ezen, helburu horiek lortzeko, irakurzaletasuna sustatzeko eta literatura-sorkuntza zabaltzeko politiken beharrezana dagoela;
34. Gogo onez hartzen du Batzordearen asmoa, zeinaren bidez abian jarri nahi baitira hedabideen eta teknologia berrien bidez hizkuntzak ikasteak dituen abantaila buruzko informazio- eta sentsibilizazio-kanpainak; kanpainok egiteko, Batzordeari eskatzen dio, oinarri gisa har ditzan haur migratzaileek hizkuntzak ikasteari buruzko eta jatorrizko herrialdeko hizkuntza eta kultura hartzen dituen estatu kidean irakasteari buruzko kontsultetatik ateratako ondorioak;
35. Informazioaren eta komunikazioaren teknologien erabilera gomendatzen eta bultzatzen du, hizkuntzak irakasteko ezinbesteko tresna gisa;
36. Berresten du ezen bere lehentasun politikoa Europar Batasuneko beste hizkuntza batzuk ikasiz hizkuntza-ezagutzak eskuratzea dela; hizkuntza horietako batek auzo-herrialde bateko hizkuntza izan behar du, eta besteak, berriz, nazioarteko “lingua franca” bat; bere ustez, horrek gaitasunak eta kualifikazioak emango lizkieke herritarrei gizarte demokratikoan parte hartzeko, herritartasunari, enplegarritasunari eta beste kultura batzuen ezagutza aktiboari dagokienez;
37. Iradokitzen du eleaniztasunaren maila egokia ere bermatzea komunikabide sozialetan eta Interneten eskaintako edukietan, eta, bereziki, Europar Batasunarekin zerikusia duten gune eta atari europarren hizkuntza-politikan, zeinetan erabat errespetatu behar baita Europako eleaniztasuna, Europar Batasuneko 23¹³⁴ hizkuntza ofizialei dagokienez behintzat;

¹³⁴ Kroaziera 2013an hizkuntza ofizial bihurtu eta gero, gaur egun, EBk 24 hizkuntza ofizial ditu: alemana, bulgariara, errumaniera, daniera, eslovakiera, esloveniera, espainiera, estoniera, finlandiera, frantsesa, greziera, hungariera, ingelesa, irlandera, italiara, kroaziera, letoniera, lituaniera, maltera, nederlandera, poloniera, portugesa, suediera eta txekiera.

Hizkuntzak ofizial bihurtu ziren urtearen arabera, hauxe dugu sailkapena:

1958: alemana, frantsesa, italiara eta nederlandera.

1973: daniera, eta inglesa.

1981: greziera.

1986: espainiera eta portugesa.

1995: finlandiera eta suediera.

2004: txekiera, eslovakiera, esloveniera, estoniera, hungariera, letoniera, lituaniera, maltera eta poloniera.

2007: bulgariara, irlandera eta errumaniera.

2013: kroaziera

38. Ohartzen da ezen telebistako programetan azpigituluak erabiltzeak EBko hizkuntzen ikaskuntza eta praktika erraztuko dituela eta ikus-entzunezko ekoizpenen kultura-ingurumariaren ulermena hobetuko duela;

39. EBri eskatzen dio aprobetxa ditzala Europako hizkuntzek haren kanpo-harremanetan berez dituzten onurak, eta eskatzen dio balio erantsi hori zaindu dezala munduko gainerako herrialdeekiko elkarriketa kultural, ekonomiko eta sozialaren esparruan, betiere EBk nazioartean duen presentzia indartzeko eta balioesteko, eta hirugarren herrialdeei mesede egiteko, EBk sustatutako garapen-politikaren espirituan;

40. Kontseiluari proposatzen dio, gizarte zibilarekin batera, hizkuntza-aniztasunari buruzko Europako lehenengo konferentzia antola dezala, gai hori sakon aztertzeko, eta hori guztia Nazio Batuetako Hizkuntza Indigenetako Adituen Nazioarteko Taldeak 2008ko maiatzeko zazpigarren bileran Gai Indigenetarako Foro Iraunkorraren txostenean egindako gomendioarekin bat etorritz (E/2008/43 txostena¹³⁵);

41. Uste du, etengabeko ikaskuntzaren esparruan, behar beste bitarteko eman beharko litzatekeela adin-kategoria guztietako herritarrei beren hizkuntza-gaitasunak garatzen eta hobetzen laguntzeko, oinarri iraunkor batean oinarrituta, hizkuntzen ikaskuntza egokia iritsi ahal izango lukete, bai eta komunikazioa errazteko beste tresna batzuk iritsi ere, hizkuntzen ikaskuntza goiztiarra barne, haien gizarteratzea, lan-ikuspegiak eta ongizatea hobetzeko helburuarekin;

42. Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die neurriak susta ditzatela egoera ahulean dauden pertsonen edo migratzaileak direnei edo gutxiengo nazionala eta erregioa direnei hizkuntzen ikaskuntza errazteko, betiere harrerako herrialdeko edo erregioa direnei hizkuntza ikas ditzaten, eta horren helburua gizarteratzea lortzea eta gizarte-bazterketaren aurka borrokatzea da; ohartzen da ezen etorkinek beren ama-hizkuntza erabili behar dutela beren hizkuntza-gaitasuna garatzeko; horrenbestekin, estatu kideei eskatzen die susta dezatela pertsona bakoitzaren hizkuntza nagusiaren erabilera bezala hizkuntza nazional(ar)en ikaskuntza;

43. Europako hizkuntzen nazioarteko proiektioari babes handiagoa ematearen alde egiten du, zeren hizkuntzok Europako proiektuaren balio erantsia baitira; izan ere, funtsezkoak dira EBren eta hirugarren herrialdeen artean dauden lotura linguistiko, historiko eta kulturaletarako, herrialde horietan balio demokratikoak sustatzeko dagoen espirituarekin bat etorritz;

44. Uste du Europako enpresei, eta bereziki ETEei, laguntza eraginkorra eman behar zaiela hizkuntzak irakasteko eta erabiltzeko, betiere munduko merkatuetan eta, bereziki, goraka ari diren merkatuetara irits daitezen sustatze aldera;

45. Azpimarratzen du ezen kontsumitzaileek eskubidea dutela beren bizilekuko merkatuan saldutako produktuei buruzko informazioa toki horretako hizkuntza ofizialean edo ofizialetan jasotzeko;

46. Bereziki nabarmentzen ditu kultura-jatorri desberdinetako pertsonen arteko komunikazio-erak ekar ditzakeen arriskuak eta pertsona eleaniztunen eta elebakarren arteko gizarte-etena; bereziki adierazten du ezen hizkuntza-gaitasunik ezak oztopo handia izaten jarraitzen duela atzerriko langileak estatu kide askotan gizarte- eta lan-merkatura sartzeko; horregatik, Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die neurriak har ditzaten, betiere pertsona eleaniztunen, zeinek Europar

¹³⁵ Ikusi <https://yanapaq.info/search/files/UNPFII07-2008-sp.pdf>

Batasunean aukera hobeak baitituzte, eta pertsona elebakarren arteko arraila murrizteko, azken hauek aukera askotatik baztertuta gelditzen baitira.

47. Uste du hirugarren herrialdeetako hizkuntzen ikaskuntza babestu behar dela, baita EBn ere;

48. Eskatzen du hizkuntza-gaitasunaren adierazleek EBko hizkuntza ofizial guztiak lehenbailehen barne har ditzatela, hark eragotzi gabe Europar Batasunean hitz egiten diren beste hizkuntza batzuetara ere zabaltzea;

49. Uste du ezen datu-bilketak lau hizkuntza-gaitasunei buruzko probak jaso behar dituela, hau da, idatzizko hizkuntzaren ulermena, ahozko hizkuntzaren ulermena, idatzizko adierazpena eta ahozko adierazpena;

50. Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die ahaleginak egin ditzatela koordinazio-metodo irekiaren bidez estatu kideen arteko lankidetzak hobetzeko, betiere eleaniztasunaren eremuan esperientzien eta jardunbide egokien trukea errazteko, kontuan hartuta ondorio ekonomiko positiboak, adibidez, enpresa eleaniztunetan gertatzen direnak;

51. Lehendakariari agintzen dio ebazpen hau Kontseiluari, Batzordeari eta estatu kideetako gobernu eta parlamentuei helarazteko.

7.2.13. Europako Parlamentuaren 2013ko irailaren 11ko ebazpena, desagertzeko arriskuan dauden Europako hizkuntzei eta Europar Batasuneko hizkuntza-aniztasunari buruzkoa¹³⁶

Europako Parlamentuak,

- Ikusirik Europar Batasunaren Tratatuen 2. artikulua eta 3. artikulua, 3. apartatua,
- Ikusirik Oinarrizko Eskubideen Gutunaren 21. artikulua, 1. apartatua, eta 22. artikulua,
- Ikusirik Europako Batzordearen Euromosaic azterlana, Europako hizkuntzen desagertzearen berri ematen duena gaur egun indarrean diren lanabesek ez dituztelako babesten,
- Ikusirik Kultura-ondare immateriala babesteko Unescoren 2003ko urriaren 17ko Konbentzioa, ahozko tradizio eta adierazpideak kontuan hartzen dituen, hizkuntza barne, kultura-ondare immaterialaren bideratzaile den aldetik,
- Ikusirik Kultura-adierazpideen aniztasuna babestu eta sustatzeko Unescoren 2005eko urriaren 20ko Konbentzioa,
- Ikusirik Unescok argitaratutako Arriskuan dauden Munduko Hizkuntzen Atlasak,
- Ikusirik Europako Kontseiluko Europako Tokietako eta Erregioetako Botereen Lantaldearen 2010eko martxoaren 18ko ebazpena, «Les langues minoritaires : un atout pour le développement régional» (Hizkuntza gutxiak: garapen erregionalerako aukera) izenburupean (301/2010)¹³⁷,
- Ikusirik Europako Kontseiluaren 12423/2010 txostena, 1769/2010 ebazpena eta 1944/2010 gomendia,
- Ikusirik Batzordearen 2008ko irailaren 18ko Adierazpena, «Eleaniztasuna: Europarentzat abantaila eta konpromiso partekatua» izenburupean (COM(2008)0566),
- Ikusirik Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2006ko abenduaren 18ko gomendia, bizitza osoko ikaskuntzarako gaitasun giltzarriari buruzkoa¹³⁸,
- Ikusirik Erregioetako Lantaldearen iritzia, Lisboako Tratatuen arabera Hizkuntza-gutxiengo historikoen babesari eta garapenari buruzkoa¹³⁹,

¹³⁶ <http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P7-TA-2013-0350+0+DOC+XML+V0//EN>
<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P7-TA-2013-0350+0+DOC+XML+V0//FR>
<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P7-TA-2013-0350+0+DOC+XML+V0//ES>

¹³⁷ <https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=1671947&Site=DC>

¹³⁸ Aldizkari Ofiziala, L 394, 2006-12-30koa, 10. or.

¹³⁹ Aldizkari Ofiziala, C 259, 2011-09-02koa, 31. or.

- Ikusirik Kontseiluaren 2008ko azaroaren 21eko ebazpena, eleaniztasunari buruzko estrategia europarrari buruzkoa¹⁴⁰,
- Ikusirik Europako Kontseiluaren 1992ko azaroaren 5eko Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna,
- Ikusirik Hizkuntza Eskubideen Adierazpen Unibertsala (1996),
- Ikusirik Gutxiengo Nazionalak Babesteko Esparru-konbentzioa (1995),
- Ikusirik haren 2004ko urtarrilaren 14ko ebazpena, kultura-aniztasuna babestu eta sustatzeari buruzkoa: Europako erregioen eta Unesco eta Europako Kontseilua bezalako nazioarteko erakundeen zeregina¹⁴¹, eta haren 2003ko irailaren 4ko ebazpena, Europako hizkuntza erregionalei eta gutxituei buruzkoa —hizkuntza gutxituak Europar Batasunean hedapenaren eta kultura-aniztasunaren testuinguruan—¹⁴²,
- Ikusirik haren 2003ko urtarrilaren 14ko ebazpena, tokian tokiko eta erregioetako agintek Europaren eraikuntzan duten egitekoari buruzkoa¹⁴³, Europako hizkuntza-aniztasunari dagokiona,
- Ikusirik haren 2009ko martxoaren 24ko ebazpena, eleaniztasunari buruzkoa: Eleaniztasuna: Europarentzat abantaila eta konpromiso partekatua¹⁴⁴,
- Ikusirik Europako Parlamentuaren 2008ko irailaren 25eko ebazpena, Europako hirugarren sektoreko hedabideei buruzkoa¹⁴⁵,
- Ikusirik haren Erregelamenduaren 48. artikulua,
- Ikusirik Kultura eta Hezkuntza Batzordearen txostena (A7-0239/2013),

A. Aintzat harturik Lisboako Tratatuak Europar Batasunaren kultura- eta hizkuntza-ondarea bere zabalean babesteko eta sustatzeko helburua indartzen duela;

B. Aintzat harturik hizkuntzen eta kulturen aniztasuna Europar Batasunaren funtsezko sor-arau dela, Oinarrizko Eskubideen Gutunaren 22. artikuluan finkatzen den bezala: «Batasunak kultura-, erlijio- eta hizkuntza-aniztasuna errespetatzen du»;

C. Aintzat harturik hizkuntzen aniztasuna herritarren eskubide gisa aitortuta dagoela Oinarrizko Eskubideen Gutunaren 21. eta 22. artikuluetan eta, ondorioz, hizkuntza bakarra ezarri nahi izatea Batasunaren funtsezko balioak ahultzea eta urratzea dela;

D. Aintzat harturik desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak Europako kultura-ondarearen osagaitzat hartu beharko lirakekeela, eta ez helburu politiko, etniko nahiz lurraldetasunezkoak bultzatzeko bide gisa;

E. Aintzat harturik Europako hizkuntza guztiek balio eta duintasun bera dutela, bertako kulturen eta zibilizazioen osagai direla eta gizadiaren aberasgarri;

F. Aintzat harturik barne kohesio handiko gizarte eleaniztunek, eleaniztasuna modu demokratiko eta jasangarrian kudeatzen dutenek, pluraltasuna areagotzen

¹⁴⁰ Aldizkari Ofiziala, C 320, 2008-12-16koa, 1. or.

¹⁴¹ Aldizkari Ofiziala, C 92 E, 2004-04-16koa, 322. or.

¹⁴² Aldizkari Ofiziala, C 76, 2004-03-25koa, 374. or.

¹⁴³ Aldizkari Ofiziala, C 38 E, 2004-02-12koa, 167. or.

¹⁴⁴ Aldizkari Ofiziala, C 117 E, 2010-05-06koa, 59. or.

¹⁴⁵ Aldizkari Ofiziala, C 8 E, 2010-01-14koa, 75. or.

dutela, irekiagoak direla eta hizkuntza-aniztasun orok dakarren aberastasuna handitzeko ere baliagarriagoak direla;

G. Aintzat harturik hizkuntza guztiek, baita desagertzeko arriskuan daudenek ere, Europar Batasunaren aberastasuna eta aniztasuna eta europar nortasunaren oinarriak indartzen dituzten historiaren, gizartearen eta kulturaren jakinbidea islatzen dutela eta, horregatik, herrialde bakoitzeko hizkuntza-aniztasuna eta desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak egotea aukera gisa ulertu behar dela, ez zama bat bezala, eta bere horretan bultzatu eta sustatu beharko lirakeela;

H. Aintzat harturik Unescok, Arriskuan dauden Munduko Hizkuntzen Atlasean zehazten duela hizkuntza bat desagertzeko arriskuan dela baldin eta honako irizpide zientifikoren bat edo batzuk betetzen ez baditu: hizkuntzaren belaunaldi arteko transmisioa, hiztun kopurua, hiztunen proportzioa biztanleria osoan, hizkuntzaren erabilera eremu publiko eta pribatuetan, hedabide berriekiko egoera, hizkuntza ikasteko eta irakasteko materialak egotea, gobernu eta instituzioen hizkuntzarekiko jarrerak eta politikak, ofizialtasuna eta erabilera ofiziala bereziki, hiztunen hizkuntzarekiko jarrera, dokumentazioaren mota eta kalitatea;

I. Aintzat harturik Kultura-adierazpideen aniztasuna babestu eta sustatzeko Unescoren 2005eko Konbentzioaren arabera estatu kideek kulturgintza, kultura-ondasunak eta zerbitzuak babesteko neurri egokiak hartu ditzaketela, bereziki ekintza, ondasun eta zerbitzu horietan erabilitako hizkuntzei dagozkien neurriak, bai bakoitzaren lurraldean kultura-adierazpideen aniztasuna sustatze aldera, bai nazioarteko akordioen mailan;

J. Aintzat harturik Europako Kontseiluaren Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna, Batasunaren kide diren hamasei estatuk berronetsitakoa, desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzen babeserako erreferentzia dela eta gutxiengoaren babeserako tresna, bi hauek izanik estatuek Batasunean sartzeko bete behar dituzten Kopenhageko irizpideetan finkatutako puntuetako bi;

K. Aintzat harturik Unescok dioenez Europako herrialde guztietan, itsasoz haraindiko Europaren mendeko lurraldeetan eta Batasuneko gizatalde nomaden baitan badirela belaunaldi artean ahoz baino transmititzen ez diren hizkuntzak eta, horrenbestekin, desagertzeko arriskuan direla jo behar dela; desagertzeko arriskuan dauden Europako zenbait hizkuntza, mugez gaindiko gizatalde batzuetan mintzatzen direla eta babes-maila desberdinak dituztela hiztunak kokatutako estatu kidearen edota erregioaren arabera;

L. Aintzat harturik, horrela, zenbait herrialde eta erregiotan badirela desagertzeko arriskuan dauden edota desagertzen ari diren hizkuntza erregional eta gutxituak, alboko herrialdeetan ofizialtasuna eta gehiengoa duten bitartean;

M. Aintzat harturik, naturaren aniztasun biologikoa bezalaxe, Europako kulturen eta hizkuntzen aniztasuna gure gizartearen garapen jasangarrirako beharrezko den ondare biziaren osagai direla eta, horregatik, desagertzeko arriskutik zaindu eta babestu beharra dagoela;

N. Aintzat harturik hizkuntza-aniztasunaren errespetuak gizarte-kohesioa indartzen duela, elkar-ulertzea, autoestimua eta irekitasuna areagotuz, eta hizkuntza-aniztasunak kulturarako irispidea errazten duela eta sormena eta kultura-artekotasuna pizten dituela, herrien eta herrialdeen arteko lankidetzara bultzatzeaz gain;

O. Aintzat harturik Lisboako Tratatuaren 167. artikulua argi eta garbi adierazten duela «Batasunak estatu kideetako kulturen loratzea bultzatuko du, beren

aniztasun nazional eta erregionalarekiko errespetuaren barruan» eta, beraz, animatzen du ez bakarrik Batasuneko hizkuntza-ondarearen aberastasuna, aniztasun horren zati bat denez, zaindu eta babesteko ekitera, baizik eta baita ondare hori hobetzen eta loratzen ahalegintzera, estatu kideek garatutako politikez gain;

P. Aintzat harturik Europar Batasuneko hizkuntza-aniztasunak, hizkuntza ofizialez gain, estatu kideetako hizkuntza koofizialak, hizkuntza erregionalak eta inongo ofizialtasun-mailarik ez duten hizkuntzak ere hartzen dituela;

Q. Aintzat harturik desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzei buruz ari garenean lurralde jakin batean bakarrik arriskupean dauden hizkuntzak sartzen direla, eremu batean hiztun-kopurua nabarmen behera doanean eta errolda batetik hurrengora egindako estatistikek hiztunen kopurua nabarmen jaitsi dela erakusten dutenean;

R. Aintzat harturik estatu kideetako hizkuntza ofizialak arriskuan izan daitezkeela Batasunaren beste eremu batzuetan;

S. Aintzat harturik, zenbait hizkuntzaren egoeraren larriagatik, arreta berezia eskaini beharko litzaiekeela suntsitzeko arriskuan dauden hizkuntzei, kulturen eta hizkuntzen aniztasuna onartuz, jasaten dituzten aurreiritziak aurkaratzeko neurriak hartuz eta asimilazio-ikuspegia baztertuz, bai Europa mailan, bai estatuen mailan;

T. Aintzat harturik eraginkorrena ikasketak ama-hizkuntzan egitea dela;

U. Aintzat harturik haurrek ikasketak txiki-txikitatik ama-hizkuntzan eginez eta alboz albo hizkuntza ofiziala ikasiz, hizkuntza gehiago ikasteko ahalmena areagotuko dutela, eta eleaniztasuna europar gazteentzat abantailatsu dela;

V. Aintzat harturik Europar arriskuan dauden hizkuntzek jasaten duten mehatxua arindu daitekeela baldin eta bizitza publikoan eta justizia-administrazioan hizkuntza horiek modu proportzionalen tratatzen badira, betiere berdintasun-arauz eta aniztasunaren mesedetan;

W. Aintzat harturik hizkuntza baten irautean eta geroratzean garrantzi handia dutela sarritan eskolaz kanpoko heziketak eta heziketa ez-formalak, eta garrantzizkoa dela testuinguru horretan arte-elkarteek eta artistek betetzen duten lekua aitortzea;

X. Aintzat harturik desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzen kontuei ez zaiela behar bezalako arreta berezia eskaini Europako Batzordearen eleaniztasunarekiko politiken esparruan; kontuan hartuz azken bi urte anitzeko finantza-esparruetan (2000-2007 eta 2007-2013) hizkuntza horientzako europar finantzaketak murrizketa nabarmenak jasan dituela, horren ondorioz hizkuntzon estualdiak areagotuz, eta hurrengo urte anitzeko finantza-esparruan (2014-2020) beste horrenbeste gertatu ez dadin kontu egin behar dela;

1. Eskatzen die Europar Batasunari eta estatu kideei arreta handiagoa eskaini diezaiotela desagertzeko arriskuan dauden Europako hainbat hizkuntzak jasaten duten egoera larriari eta konpromiso sendoa har dezatela Batasunaren hizkuntza-eta kultura-ondarearen aniztasun aparta zaintzeko eta sustatzeko, hizkuntzok suspertzeko politika ekintzaile eta handizaleak garatuz eta helburu horretarako arrazoizko aurrekontua bideratuz; gomendatzen du, halaber, politika horien xede izan dadila gizatalde horiek gorpuzten duten hizkuntza- eta kultura-aniztasunaz Europar Batasuneko herritarrak jabetzea; estatu kideak bultzatzen ditu desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak sustatzeko ekintza-planak aurkeztera,

Europako zenbait hiztun-erkidegotan eskuragarri dauden jarduera onenak partekatzean oinarrituta;

2. Eskatzen die estatu kideetako gobernuei gaitzetsi ditzatela desagertzeko arriskuan dauden hiztun-erkidegoen nortasunaren eta hizkuntzaren erabileraren zein horien kultura-instituzioen aurka bideratu diren edo bideratzen diren jarduera guztiak, dela diskriminazioaren bidez, dela behartutako zein zeharkako asimilazioaren bidez;

3. Dei egiten die oraindik egin ez duten estatu kideei Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna berronetsi eta indarrean jar dezaten; Gutuna, desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzen babeserako erreferentziakoa dela adierazten du eta Kopenhageko irizpideetan zehaztutako gutxiengoaren babeserako tresnetako bat da, Europar Batasunera sartzeko estatuek bete beharrekoa;

4. Eskatzen die estatu kideei eta Batzordeari errespetatu ditzatela Kultura-adierazpideen aniztasuna babestu eta sustatzeko Unescok egindako 2005eko Konbentzioari atxiki zitzaizkionean hartu zituzten konpromisoak, bai beren lurraldeetan, bai nazioarteko akordioetan;

5. Eskatzen die Batasuneko agintariei gehitu dezatela hizkuntza-aniztasunaren benetako errespetua eta bereziki Europako hizkuntza ez-hegemonikoen babesa Batasunean estatu kide gisa sartzeko estatu guztiek bete beharreko baldintzen artean;

6. Eskatzen die Batzordeari eta estatu kideetako gobernuei eta erregioetako agintariei ezarri ditzatela programak desagertzeko arriskuan dauden hizkuntza-komunitateenganako eta erkidego etnikoenganako tolerantzia, beren hizkuntza- eta kultura-balioekiko errespetua eta gizatalde horiekiko errespetua sustatzeko gizartean;

7. Ohartarazten ditu estatu kideetako gobernuek eta erregioetako agintariek kontuan izan dezatela desagertzeko arriskuan dagoen hizkuntza baten irauteak hizkuntza hori erabiltzen duen gizataldearen irautea eta garapena eskatzen dituela, eta, beraz, hizkuntza babesteko politikak abiaraztean, kultura eta hezkuntza kontuan hartzeaz gain, ikuspegi ekonomiko eta sozialak era kontuan izan behar direla;

8. Eskatzen dio Europako Batzordeari desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak babesteko neurri politiko zehatzak proposatu ditzala; eskatzen die, halaber, Europako Batzordeari eta Kontseiluari Tratatuak aitortzen dizkien eskumenen esparruan, desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak eta hizkuntza-aniztasuna babesteko Europar Batasunaren politikak finkatu eta programak planifikatu ditzatela, 2014-2020 epealdirako Batasunaren laguntza finantzariorako tresnak erabiliz, bereziki hizkuntza horiek dokumentatzeko programak eta baita hezkuntza- eta prestakuntza-programak, gizarteratze-programak, gazteria eta kirol arlokoak, ikerketa eta garapena, kultura eta komunikabideen programa, egitura-funtsak (Kohesio-funtsak, FEDER, Europako Gizarte-funtsa, Europako lurralde-lankidetzak, eta FEADER) eta teknologia berriak, gizarte-komunikabideak eta multimedia-plataformak sustatzeko sortutako tresna eta plataforma guztiak, edukien eta aplikazioen sorkuntzarako laguntzak barne; uste du tresna hauek gizatalde eta erregio horietaz haratagoko ekintza eta programa zabalagoetan, kulturaren zein ekonomiaren arloan, erabili behar direla; eskatzen dio Europako Batzordeari abiarazi dezala hausnarketa bat desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzekin lotutako proiektuek aurkitzen dituzten oztopo administratibo eta burokratikoiei buruz, eragindako hiztun-erkidegoen txikitasunaren ondorioz;

9. Eskatzen du, atzerapenik egin ezin daitekeenez, babes-ekintzetarako finantzaketa erraz eskuratzekoa izan dadila eta ahalik eta argiena, erabili nahi luketen eragileek epe jakinean eskuragarri izan dezaten arriskuan dauden hizkuntzei modu eraginkorrean laguntzeko;

10. Uste du Europar Batasunak estatu kideei lagundu behar diela eta bultzatu behar dituela desagertzeko arriskuan dagoen hizkuntza ama-hizkuntza gisa haurtzarotik ikastea ahalbidetuko duen hizkuntza-politika bat ezartzera; adierazten du, zientifikoki frogatu den bezala, bi hizkuntza edo gehiago ikastea sustatzea onuragarri izango litzatekeela haurrentzat eta aurrerago hizkuntza gehiago ikasten lagunduko liekeela, hizkuntza belaunaldi artean geroratzea indartzeaz gain, eta desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzen hiltzunei laguntza konkretua emango liekeela ahulduta dagoen guneeetan belaunaldi arteko hizkuntza-transmisioa indarberritzeko;

11. Babesten du arriskuan dauden hizkuntzen irakaskuntza adin guztietako ikasleentzako metodologia egokiek indartzea, urrutiko irakaskuntza barne, eleaniztasunean eta hizkuntza-pluraltasunean oinarritutako benetako europar herritartasuna garatu dadin;

12. Ezagutzen ditu Batzordearen eleaniztasun-programak; irizten dio proiektugileek programa horiek eskaintzen dituzten aukerak baliatu ahal izan beharko litzaketela eta, kontuan harturik desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak irautearen alde borrokatzen diren hiztun-erkidegoak maiz oso talde txikiak izan ohi direla, eskatzen dio Batzordeari ez ditzala gizatalde horien intereseko programak dirulaguntzetatik salbuetsi finantza-ekarpenaren urriagatik, onuradun-kopuru mugatuagatik edota eragindako eremuaren txikitasunagatik, eta, aitzitik, programa horietarako irismena erraztu dezala eta argitaratu ditzala finantzaketa lortzeko baldintzei buruzko orientabideak emanez; eskatzen die estatu kideei desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzetako talde eta erkidego txiki horien bitartekari eta eragile bihurtzeko Batasunaren funtsak baliatu ditzaten, aldi berean gogoraraziz hizkuntza-aniztasunerako Europar Batasunaren finantzaketa ez dela aurreikusitako helburutik desbideratu behar, ez eta mehatxupeko hizkuntzak helburu politiko zabalagoak lortzeko erabiltzen dituzten ekintzak bultzatzeko erabili ere;

13. Uste du hizkuntza biziberritzeko politika arnasa luzeko ahalegina dela, alor desberdinetako askotariko ekintza koordinatuen plangintzan oinarritua, bereziki irakaskuntzan (haur- eta lehen-hezkuntza direlarik horretarako garrantzizkoenak, gurasoen hizkuntza-prestakuntzarekin batera), administrazioan, hedabideetako emanaldietan (irratia eta telebista-kateak sortzeko eta garatzeko aukera barne), artean eta bizitza publikoko alor guztietan. Horrek guztiak epe luzean eskuragarri izango diren baliabideak eskatzen ditu; uste du programa horiek lantzea, hiztun-erkidegoen arteko jarduera onenak partekatzea eta ebaluazio-prozedurak ezartzea sostengatu beharko liratekeela;

14. Gogorarazten du gehienbat ahozkoak diren hizkuntzen normalizazioa lortzeko ahaleginei eutsi beharra;

15. Eskatzen die estatu kideei arreta handiagoa jarri diezaietela eta gehiago lagundu diezaietela desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzei buruzko goi-mailako irakaskuntzari eta ikerketari;

16. Uste du teknologia berriak baliagarri gertatu daitezkeela desagertzeko arriskuan dauden Europako hizkuntzen ezagutza, zabalkundea, irakaskuntza eta irautea bultzatzeko;

17. Azpimarratzen du desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak familiaren baitan belaunaldi artean geroratzeko duen garrantzia eta baita hizkuntza horien irakaskuntza sustatzearena ere, beharrezko balitz hezkuntza-sistema berezi baten baitan; horregatik, bultzatzen ditu estatu kideak eta agintari erregionalak hezkuntza-politikak eta irakasmaterialak garatu ditzaten;
18. Uste du garrantzitsua dela, hizkuntzak indarberritzeko, baztertuta geratu diren hizkuntzak eta gehienbat familia girora mugatuta daudenak gizartean jendaurrean erabili ahal izatea;
19. Eskatzen dio Batzordeari lan egin dezala desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak babesteko eta sustatzeko programa eta ekimenak sortu dituzten nazioarteko erakundeekin, hala nola Unescorekin eta Europako Kontseiluarekin;
20. Gomendatzen die estatu kideei arriskuan dauden hizkuntzen bilakaeraren jarraipena egin dezatela, estatuko agintariak bezala hizkuntza propioak dituzten lurraldeetako agintariak, hizkuntza horiek ofizialak izan ala ez;
21. Irizten dio hedabideek, berriek bereziki, zeregin garrantzitsua bete dezaketela desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak babesteko orduan, etorkizuneko belaunaldiekiko bereziki; nabarmentzen du, gainera, teknologia berriak ere erabili zitezkeela helburu horiek lortzeko;
22. Eskatzen die bereziki toki-agintariei, hizkuntzak biziberritzeko neurriak hartu ditzatela egoera iraultzeko, azken hiztunaren heriotzak hizkuntza baten desagertzea baitakar eskuarki;
23. Uste du digitalizazioa hizkuntzen desagertzea saihesteko modu bat izan daitekeela; eskatzen die, beraz, toki-agintariei hizkuntza horietako liburuak eta grabazioak eta baita hizkuntza-ondarearen beste adierazpideak bildu ditzatela eta linean jarri ditzatela herritarren eskura;
24. Proposatzen du nazioarteko erkidegoak eta estatu kideek gaitu ditzatela desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzen hiztun-erkidegoak jabetu daitezkeen beren hizkuntzak erabiltzea eta babestea balio bat dela bai gizataldearentzat berarentzat eta bai Europarentzat ere;
25. Eskatzen dio Batzordeari etengabe babestu dezala, hainbat programaren bitartez, desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak suspertzeko estatuez gaindiko sareak eta Europa mailako ekimen eta ekintzak, eta Unescok hasitako Arriskuan dauden Munduko Hizkuntzen Atlasara osatzen laguntzeko beharra azpimarratzen du, haren betikotasuna ziurtatuz, eta hizkuntza bakoitzaren egoeraren eta desagertzea saihesteko ezarritako politiken emaitzaren jarraipena egitea ahalbidetuko duen adierazle homogeneo sorta bat garatzeko;
26. Eskatzen dio Batzordeari Euromosaic azterlanarekin abiatutako ikerketari jarraitu diezaiola eta zerrendatu ditzala Europako hizkuntzaren baten desagertze-arriskua nabarmen gutxitu duten prebentzio-neurrien adibideak; gomendatzen du, hizkuntza-komunitateen artean ezagutza, trebetasun eta jarduera onenak elkar-trukatzea bultzatze aldera, Europako hizkuntza-sareek aztertu ditzatela, desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak zaintzeko, babesteko eta suspertzeko estatu kideek abian jarritako politikak, eta Batzordeak gomendioak egin ditzala horretan oinarrituta;
27. Eskatzen dio Batzordeari bultzatu dezala desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzen ikaskuntzari eta indarberritzeari eta Europan herritar elebidun eta eleaniztunak izateak dakartzan onura kognitibo eta gizartekoiei buruzko ikerketa;

28. Eskatzen die estatu kideei, baldin eta oraindik egin ez badute, sinatu eta berronetsi ditzatela Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna eta 1995eko Gutxiengo Nazionalak Babesteko Esparru-konbentzioa;
29. Eskatzen dio Batzordeari Batasunean desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak babesteko neurri posibleak aztertu ditzala;
30. Eskatzen dio Batzordeari lagundu ditzala desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak sustatzen lagunduko duten proiektu pilotuak eta hiztun-erkidegoek eurek landutako ekintza-planak;
31. Uste du Batasunak hizkuntza-aniztasuna bultzatu behar duela hirugarren herrialdeekiko harremanetan eta, bereziki, Europar Batasunean sartu nahi dutenekikoetan;
32. Eskatzen dio Batzordeari gogoeta egin dezala desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak babestu, zaindu eta suspertzeko Europa mailako neurri berezituak hartzeko aukeraz;
33. Uste du eleaniztasuna sustatzearekin lotutako programak funtsezko direla auzo-herrialdeen estrategia politikoetarako edota Europar Batasunean sartzeko hautagai eta hautagai potentzial direnenerako;
34. Uste du Batzordeak hizkuntzak indarberritzeari emandako laguntzak arreta berezia eman behar diela hedabide digitalen eremuko ekimenei, sare sozialak barne, belaunaldi gazteenak desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzen alde konprometitu daitezen;
35. Uste du Batzordeak arreta jarri behar diola estatu kide eta erregio batzuen politikak arriskuan jartzen ari direla beren lurraldeetako hizkuntzen irautea, Europa mailan arriskuan ez badaude ere;
36. Ohartarazten du badirela webgune baliagarriak desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak sustatzeko proiektuetarako finantzaketa eskaintzen duten Europar Batasunaren programei buruzko informazioa zabaltzeko, eta eskatzen dio Batzordeari deialdi berri bat zabaldu dezala webgune horiek 2014-2020 epealdirako programekin eguneratzeko eta informazioa areagotu dezala, bereziki, dagokien hiztun-erkidegoei bideratuta;
37. Agindua ematen dio lehendakariari ebazpen hau Kontseiluari eta Batzordeari helarazi diezaiela, eta baita estatu kideetako gobernu eta parlamentuei ere.

7.2.14. Europako Parlamentuaren Ebazpena, 2016ko azaroaren 23koa, zeinu-hizkuntza eta zeinu-hizkuntzaren interprete profesionalei buruzkoa (2016/2952(RSP))¹⁴⁶

(2018/C 224/09)

Europako Parlamentuak,

— Ikusiz Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuaren (EBFT) 2., 5., 9., 10., 19., 168. eta 216.2 artikulua eta Europar Batasunaren Tratatuaren (EBT) 2. eta 21. artikulua,

— Ikusiz Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Gutuna,

— Ikusiz Gorrentzako Zeinu-hizkuntzei buruzko 1988ko ekainaren 17ko¹⁴⁷ eta Mimika-hizkuntzari buruzko 1998ko azaroaren 18ko ebazpenak¹⁴⁸,

— Ikusiz Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei buruzko Nazio Batuen Konbentzioa (DBEO) eta hura Batasunean 2011ko urtarrilaren 21ean indarrean jartzea, Kontseiluaren 2009ko azaroaren 26ko 2010/48/EE Erabakiarekin bat etorritik, zeina baita Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei buruzko Nazio Batuen Konbentzioa Europako Erkidegoak egiteari buruzkoa¹⁴⁹,

— Ikusiz 2016ko uztailaren 7ko Ebazpena, Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei buruzko Nazio Batuen Konbentzioaren aplikazioari buruzkoa, eta arreta berezia jarritz Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei buruzko Nazio Batuen Batzordearen azken oharretan¹⁵⁰,

— Ikusiz Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei buruzko Nazio Batuen Batzordearen 2016ko 4. ohar orokorra, hezkuntza inklusiborako eskubideari buruzkoa¹⁵¹,

— Ikusiz Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsala, Giza Eskubideak eta Oinarrizko Askatasunak babesteko Europako Hitzarmena, Eskubide Ekonomikoen, Sozialen eta Kulturalen Nazioarteko Ituna eta Eskubide Zibilen eta Politikoaren Nazioarteko Ituna,

— Ikusiz Kontseiluaren 2000/78/EE Zuzentaraua, 2000ko azaroaren 27koa, enpleguan eta okupazioan tratu-berdintasunerako esparru orokorra ezartzeari buruzkoa (“Enpleguko Berdintasunari buruzko Zuzentaraua”)¹⁵²,

— Ikusiz Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2005eko irailaren 7ko 2005/36/EE Zuzentaraua, lanbide-kualifikazioak aitortzeari buruzkoa¹⁵³,

¹⁴⁶ Europar Batasunaren Aldizkari Ofizialaren C 224/1 zenbakian, 2018ko ekainaren 27ko alean, argitaratua.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/PDF/?uri=CELEX:52016IP0442>

¹⁴⁷ DO C 187, 1988-7-18koa, 236. or.

¹⁴⁸ DO C 379, 1998-12-7koa, 66. or.

¹⁴⁹ DO L 23, 2010-1-27koa, 35. or.

¹⁵⁰ Onetsitako testuak, P8_TA(2016)0318.

¹⁵¹ <http://www.ohchr.org/Documents/HRBodies/CRPD/GC/RighttoEducation/CRPD-C-GC-4.doc>

¹⁵² DO L 303, 2000-12-2koa, 16. or.

¹⁵³ DO L 255, 2005-9-30koa, 22. or.

— Ikusiz 2016ko apirilaren 12ko Ebazpena, Erasmus+ eta Lanbide-hezkuntza eta heziketan (LHH) mugikortasuna sustatzeko beste tresna batzuei buruzkoa — ikaskuntza iraunkorrean oinarritutako ikuspegia¹⁵⁴—,

— Ikusiz Berdintasunari eta Diskriminaziorik ezari buruzko Gazteriaren Europako Foroaren dokumentua¹⁵⁵,

— Ikusiz Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2015eko abenduaren 2ko zuzentarau-proposamena, estatu kideen lege-, erregelamendu- eta administrazio-xedapenak hurbiltzeari buruzkoa, produktuen eta zerbitzuen irisgarritasun-baldintzei dagokienez (COM(2015)0615),

— Ikusiz Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2012ko abenduaren 3ko zuzentarau-proposamena, sektore publikoko organismoen webguneen irisgarritasunari buruzkoa (COM(2012)0721),

— Ikusiz Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2010eko urriaren 20ko 2010/64/EB Zuzentaraia, prozesu penaletako interpretazio- eta itzulpen-eskubideari buruzkoa¹⁵⁶,

— Ikusiz Zeinu-hizkuntzaren interpreteen Europako Foroaren (EFSLI) argitalpena, zeinu-hizkuntzaren interpreteen ikaskuntzaren emaitzei eta haien prestakuntzarako aukera-berdintasunaren aldeko ebaluazio-jarraibideei buruzkoa eta Europar Batasun osoko herritar gorrentzako kalitatezko zerbitzuei buruzkoa¹⁵⁷,

— Ikusiz EFSLIk eta Gorren Europako Batasunak (EUD) nazioarteko eta Europako bileretan zeinu-hizkuntzen interpreteentzat emandako orientabideak¹⁵⁸,

— Ikusiz Konferentzien Interpreteen Nazioarteko Elkarteak (KINE) talde mistoetan lan egiten duten ahozko hizkuntzen interpreteentzat emandako orientabideak¹⁵⁹,

— Ikusiz atzerrian lan egiten dutenek edo ikasten dutenek zeinu-hizkuntza interpretatzeko zerbitzuak jasotzeko duten eskubideari buruz EFSLIk egindako txostena¹⁶⁰,

— Ikusiz Erregelamenduaren 123. artikulua 2. apartatua,

A. Kontuan hartuz ezen, eskubide osoko herritar diren aldetik, desgaitasuna duten pertsona guztiek, bereziki emakumeek eta haurrek, gorrek eta hipoakusikoeak, zeinu-hizkuntza erabiltzen dutenek zein hura erabiltzen ez dutenek, eskubide-berdintasuna dutela, eta eskubidea dutela duintasun besterenezinerako, tratu-berdintasunerako, bizitza independenterako, autonomiarako eta gizartean bete-betean parte hartzeko;

B. Kontuan hartuz ezen EBFTk Batasunari betebeharra ezartzen diola, bere politikak eta jarduketak zehaztean eta exekutatzean, gertatzen den desgaitasun-diskriminazio ororen aurka borrokatzeko (10. artikulua), eta, era berean,

¹⁵⁴ Onetsitako testuak, P8_TA(2016)0107.

¹⁵⁵ http://www.youthforum.org/assets/2016/04/0099-16_Policy_Paper_Equality_Non-discrimination_FINAL2.pdf

¹⁵⁶ DO L 280, 2010-10-26koa, 1. or.

¹⁵⁷ <http://efsl.org/publications>

¹⁵⁸ <http://efsl.org/efslibli/wp-content/uploads/2012/09/SL-Interpreter-Guidelines.pdf>

¹⁵⁹ <http://aiic.net/page/6701/guidelines-for-spoken-language-interpreters-working-in-mixed-teams/lang/1>

Pfau, R., Steinbach M. & Bencie W., eds. (2012) «Sign Language: An International Handbook» (Zeinu-hizkuntza: nazioarteko eskuliburu bat). De Gruyter.

¹⁶⁰ <http://efsl.org/efslibli/wp-content/uploads/2012/09/R1101-The-right-to-sign-language-interpreting-services-when-working-or-studying-abroad.pdf>

diskriminazio-mota horri aurre egiteko lege-xedapenak hartzeko ahala ematen diola (19. artikulua);

C. Kontuan hartuz ezen Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Gutuneko 21. eta 26. artikuluek berariaz debekatzen dutela desgaitasunagatiko diskriminazioa, eta desgaitasuna duten pertsonak gizartean baldintza berberetan parte hartzea aurreikusten dutela;

D. Kontuan hartuz ezen Europar Batasunean ¹⁶¹ gutxi gorabehera milioi bat erabiltzaile gorrek erabiltzen dituztela zeinu-hizkuntzak, eta 51 milioi herritar hipoakusiko daudela¹⁶², horietako askok zeinu-hizkuntza ere erabiltzen dutela;

E. Kontuan hartuz ezen zeinu-hizkuntza nazionalak eta erregionalek hizkuntza natural baten berezko ezaugarri guztiak dituztela eta berezko gramatika eta joskera dituztela, ahozko hizkuntzek bezala¹⁶³;

F. Kontuan hartuz ezen Batasunaren eleaniztasun-politikak atzerriko hizkuntzen ikaskuntza sustatzen duela eta haren helburuetako bat dela europar guztiak, ama-hizkuntzaz gain, gutxienez bi hizkuntzaz hitz egitea; zeinu-hizkuntza nazionalak eta erregionalak ikasteak eta sustatzeak helburu hori lortzen lagun dezaketela;

G. Kontuan hartuz ezen irisgarritasuna aurretiazko betekizuna dela desgaitasuna duten pertsonak modu independentean bizi ahal izateko eta gizartean bete-betean eta baldintza berdinetan parte hartu ahal izateko¹⁶⁴;

H. Kontuan hartuz ezen irisgarritasuna ez dela soilik ingurunearen irisgarritasun fisikora mugatzen, baizik eta informazioaren eta komunikazioaren irisgarritasuna ere barne hartzen duela, baita zeinu-hizkuntzan aurkeztutako edukiak ere¹⁶⁵;

I. Kontuan hartuz ezen zeinu-hizkuntzen interprete profesionalen helburuak eta eginkizunak eta ahozko hizkuntzen interpreteenak berdinak direla;

J. Kontuan hartuz ezen zeinu-hizkuntzaren interpreteen egoera heterogeneoa dela estatu kideetan, zeren senideen laguntza informaletik hasi eta unibertsitate-prestakuntza eta kualifikazio osoa duten interprete profesionaletaraino iristen baita;

K. Kontuan hartuz ezen estatu kide guztietan zeinu-hizkuntzaren interprete profesional eta kualifikatuak falta direla, eta zeinu-hizkuntzen erabiltzaileen eta interpreteen arteko ratioa 8:1 eta 2.500:1 artekoa dela, 160:1 batezbestekoarekin¹⁶⁶;

L. Kontuan hartuz ezen eskabidea ¹⁶⁷ aurkeztu dela, zeinean eskatzen baitzaio Parlamentuari onar dezala eskaerak Batasuneko zeinu-hizkuntza nazionaletan eta erregionaletan aurkeztea;

M. Kontuan hartuz ezen Europar Batasuneko Zeinu-hizkuntzei buruzko Bruselako Adierazpenak¹⁶⁸ zeinu-hizkuntza naturalen erabilera ez diskriminatzailearen alde egiten duela, Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei buruzko Nazio Batuen

¹⁶¹ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-13-511_es.htm

¹⁶² «European Federation of Hard of Hearing People» EFHOH (Entzumen-arazoak dituzten Pertsonen Europako Federazioa) http://www.efhoh.org/about_us

¹⁶³ Brentari, D., ed. (2010) Sign Languages. Cambridge University Press.

¹⁶⁴ DBEoko Batzordearen 2. ohar orokorra, CRPD/C/GC/2.

¹⁶⁵ Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei buruzko Nazio Batuen Konbentzioa, 9. artikulua.

¹⁶⁶ WIT, M. de (2016, laster argitaratzeko). “Sign Language Interpreting in Europe” (“Zeinu-hizkuntzaren interpretazioa Europan”), 2016ko edizioa.

¹⁶⁷ 1056/-16 eskaera.

¹⁶⁸ Bruselako Adierazpena (2010), Gorren Europako Batasuna (EUD), http://www.eud.eu/files/8514/5803/7674/brussels_declaration_FINAL.pdf

Konbentzioak eskatzen duen bezala, zeina Batasunak eta estatu kide guztiek berronetsi baitute, batek izan ezik;

N. Kontuan hartuz ezen telebista publikoko eta pribatuko azpтитuluen maila eta kalitatea nabarmen aldatzen dela estatu kideen artean, zeren aldatzen baita % 10 baino gutxiagotik ia % 100era, kalitatea oso aldakorra delarik¹⁶⁹; kontuan hartuz ezen estatu kide gehienetan datuak falta direla telebistako zeinu-hizkuntzaren interpretazio-mailari buruz;

O. Kontuan hartuz ezen hizkuntza-teknologia berrien garapena zeinu-hizkuntzen erabiltzaileentzat onuragarria izan litekeela;

P. Kontuan hartuz ezen DBEOren arabera, arrazoizko egokitzapenak ukatzea diskriminazioa dela, eta, Enpleguko Berdintasunari buruzko Zuzentarauaren arabera, arrazoizko egokitzapenak egin behar direla tratu-berdintasunaren printzipioa errespetatzen dela bermatzeko;

Q. Kontuan hartuz ezen gaur egun ez dagoela irispiderik herritar gorrek, gor-itsuek eta hipoakusikoek Europako Parlamentuko diputatuekin eta Europako instituzioen administratzaileekin eta Batasuneko instituzioetatik pertsona horiekin zuzenean komunikatzeko;

Zeinu-hizkuntzaren interprete kualifikatuak eta profesionalak

1. Nabarmentzen du ezen zeinu-hizkuntzaren interprete kualifikatuak eta profesionalak behar direla, eta ikuspegi honen bidez soilik erantzun ahal izango zaiela:

a) estatu kideetan eta Batasuneko instituzioetan zeinu-hizkuntza nazionalak eta erregionalak ofizialki aitortzea,

b) prestakuntza arautua (unibertsitatekoa edo antzekoa, hiru urteko arduraldi osoko ikasketen baliokidea, zeina baitagokio ahozko hizkuntzen interpreteen derrigorrezko prestakuntzari)¹⁷⁰,

c) erregistroa (egiaztatze ofizialeko sistema eta kalitate-kontrola, etengabeko lanbide-hobekuntza bezala),

d) lanbidearen aitortze ofiziala;

2. Aitortzen du zeinu-hizkuntzak interpretatzeko kalitate handiko zerbitzuak ematea:

a) kalitatearen ebaluazio objektiboaren mende dagoela, eta alde interesdun guztiek parte hartzen dutela,

b) lanbide-kualifikazioetan oinarritzen dela,

c) gorren erkidegoa ordezkatzan duten adituen parte-hartzea behar duela;

d) zeinu-hizkuntzaren interpreteak prestatzeko eta enplegatzeko baliabide nahikoak izatearen mende dagoela;

3. Aitortzen du zeinu-hizkuntzaren interpretazioa ordainsari egokia merezi duen zerbitzu profesionala dela;

¹⁶⁹ EFHOH (2015). "State of subtitling access in EU" ("Europar Batasunean azpтитulazioa iristeko egoera). Hemen eskura daiteke: http://media.wix.com/ugd/c2e099_0921564404524507bed2ff3648781a3c.pdf

¹⁷⁰ EFSLI (2013), "Learning Outcomes for Graduates of a Three Year Interpreting Training Programme" ("Hiru urteko iraupena duen interpretazioko prestakuntza-programa bateko diplomadunentzako ikaskuntza-emaitzak).

***Irisgarritasunaren eta arrazoizko doikuntzen arteko bereizketa*¹⁷¹**

4. Aitortzen du ezen irisgarritasunak talde jakin batzuei mesede egiten diela eta pixkanaka aplikatzen diren arauen multzo batean oinarritzen dela;
5. Jakitun da ezin dela zama neurrigaberik edo bidegaberik alegatu irisgarritasuna bermatzen ez dela justifikatzeko;
6. Aitortzen du ezen arrazoizko egokitzapenak pertsonari buruzkoak direla eta irisgarritasunaren eginbeharraren osagarri direla;
7. Era berean, adierazten du ezen pertsona batek neurriak eska ditzakeela arrazoizko egokitzapenak egiteko, baita irisgarritasuna bermatzeko betebeharra bete ondoren ere;
8. Uste du ezen zeinu-hizkuntzaren interpretazioa ematea irisgarritasuneko neurri bat edo arrazoizko doikuntza bat izan daitekeela, egoeraren arabera;

Irisgarritasuna

9. Nabarmentzen du ezen herritar gorrek, gor-itsuek eta hipoakusikoen gainerakoen informazio eta komunikazio bera iritsi behar dutela zeinu-hizkuntzaren interpretazioaren, azpitoluen, ahots-ezagutzaren edo komunikazio-modu alternatiboen bidez, ahozko hizkuntzen interpretazioa barne;
10. Azpimarratzen du ezen zerbitzu publikoek eta gobernu-zerbitzuek, lineako edukiek barne, zuzeneko bitartekarien bidez irisgarriak izan behar dutela, *in situ* dauden zeinu-hizkuntzaren interpreteen bidez, bai eta Internet eta urruneko zerbitzu alternatiboen bidez ere, hala komeni denean;
11. Konpromisoa berresten du prozesu politikoa, besteak beste, ahalik eta irisgarrien egiteko zeinu-hizkuntzen interprete profesionalen zerbitzuen bitartez; adierazten du ezen horrek hauteskundeak, kontsulta publikoak eta bestelako egintzak barne hartzen dituela;
12. Nabarmentzen du ezen hizkuntza-teknologiek gero eta zeregin handiagoa dutela eremu digitalerako irispidea berdintasunean eskaintzeko mundu guztiari;
13. Irisgarritasuna bermatzeko gutxieneko arau batzuen garrantzia aitortzen du, batez ere teknologia berriei eta goraka ari direnei begira, hala nola Internet bidez zerbitzuak ematea zeinu-hizkuntza interpretatzeko eta azpitoluak jartzeko;
14. Adierazten du ezen osasun-arreta ematea estatu kideen eskumena den arren, gorren, gor-itsuen eta hipoakusikoen beharrezan arduratu beharko lukeela, adibidez, zeinu-hizkuntzaren interprete profesionalak emanez eta langileak sentsibilizatzeko prestakuntza emanez, eta arreta berezia eskainiz emakumeei eta haurrei;
15. Aitortzen du ezen gorren, gor-itsuen eta hipoakusikoen justiziarako irispidearen berdintasuna soilik berma daitekeela, baldin eta kualifikazio egokia duten zeinu-hizkuntzaren interprete profesionalak jartzen badira;
16. Jakitun da oso garrantzitsua dela interpretazio- eta itzulpen-zerbitzu zuzen eta zehatzak izatea, batez ere auzitegietan eta beste ingurumari juridiko batzuetan; beraz, errepikatzen du ezen garrantzitsua dela zeinu-hizkuntzen interprete profesional espezializatuak eta oso kualifikatuak izatea, bereziki ingurumari horietan;

¹⁷¹ CRPD/C/GC/4, 28. apartatua.

17. Nabarmentzen du ezen laguntza eta neurri espezifikoak areagotu behar direla, hala nola zeinu-hizkuntzen interpretazioa, eta hondamendiei buruzko informazioa denbora errealean eta idatziz iristea, betiere desgaitasunen bat duten pertsonen alde, arrisku-egoeretan, gatazka armatuetan, giza larrialdietan eta hondamendi naturaletan¹⁷²;

Enplegua, hezkuntza eta prestakuntza

18. Adierazten du ezen arrazoizko doikuntza-neurriak hartu behar direla, besteak beste, zeinu-hizkuntzaren interprete profesionalen zerbitzuak ematea, betiere enplegurako, hezkuntzarako eta prestakuntzarako irispidea baldintza berdinetan bermatze aldera;

19. Nabarmentzen du ezen informazio orekatua eta osoa eman behar dela zeinu-hizkuntzari buruz eta entzuteko desgaitasuna dakarren guztiari buruz, horrela gurasoek erabakiak jakinaren gainean hartu ahal izan ditzaten, seme-alaben interesik onena zainduz;

20. Nabarmentzen du ezen goiz esku hartzeko programak funtsezkoak direla haurrentzat, bizitzarako gaitasunak garatzeari dagozkionez, hizkuntza-gaitasunak barne; era berean, adierazten du ezen egokiena dela programa horiek gorren portaera-ereduak txertatzea;

21. Azpimarratzen du ezen ikasle gorrek, gor-itsuek eta hipoakusikoei eta haien gurasoek aukera izan behar dutela beren inguruko zeinu-hizkuntza erregionala edo nazionala ikasteko eskolaurreko eta eskolako zerbitzuen bitartez¹⁷³;

22. Behin eta berriz dio zeinu-hizkuntza ikasketak-programetan sartu behar dela, zeinu-hizkuntzaren inguruan sentsibilizatzeko eta haren erabilera areagotzeko;

23. Azpimarratzen du ezen neurriak hartu behar direla gorren erkidegoen hizkuntza-identitatea aitortzeko eta sustatzeko¹⁷⁴;

24. Estatu kideei eskatzen die zeinu-hizkuntzaren ikaskuntza sustatzeko, atzerriko hizkuntzena bezalaxe;

25. Nabarmentzen du ezen zeinu-hizkuntzaren interprete kualifikatuek eta zeinu-hizkuntzan gaituta dauden eta hezkuntza elebidun inklusiboko inguruneetan eraginkortasunez lan egiteko behar diren gaitasunak dituzten irakasleek funtsezko ekarpena egiten dutela haur eta gazte gorren eskola-arrakastarako eta arrakasta akademikorako, eta irakaskuntzan emaitza hobeak eta epe luzerako langabezia-tasa txikiagoak lortzen laguntzen dutela;

26. Nabarmentzen du ezen, oro har, ez dagoela zeinu-hizkuntzaren eskuliburu elebidunik ez eta material didaktikorik formatu eta hizkera irisgarrietan;

27. Eskatzen du Batasunean gorren, gor-itsuen eta hipoakusikoen zirkulazio askearen printzipioa errespetatzen dela bermatzeko, bereziki Erasmus+ eta antzeko mugikortasun-programen ingurumarian, eta orobat eskatzen du jagon behar dela parte-hartzaileei neurri kanpoko zamak ez emateko interpretazio-beharrizanez arduratu behar izateagatik;

28. Pozik hartzen du Desgaitasunaren Europako Txartelaren inguruko proiektu pilotua; deitoratzen du zeinu-hizkuntzen interpretazioa ez egotea proiektuan

¹⁷² Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei buruzko Nazio Batuen Konbentzioa, 11. artikulua.

¹⁷³ http://www.univie.ac.at/designbilingual/downloads/De-Sign_Bilingual_Findings.pdf.

¹⁷⁴ DBEO ren Batzordearen 4. ohar orokorra, CRPD/C/GC/4; hemen eskura daiteke: <http://www.ohchr.org/Documents/HRBodies/CRPD/GC/RighttoEducation/CRPD-C-GC-4.doc>

sartuta, horrek nabarmen oztopatzen baitu langile eta ikasle gorren, gor-itsuen eta hipoakusikoen zirkulazio-askatasuna Batasunean;

Europar Batasuneko instituzioak

29. Aitortzen du ezen Batasuneko instituzioek jardunbide egokien eredu izan behar dutela, bai langileentzat, bai kargudunentzat, bai bekadunentzat, baita Batasuneko herritarren aurrean ere, betiere arrazoizko doikuntzei eta irisgarritasunari dagokienez, besteak beste, zeinu-hizkuntzen interpretazioari dagokionez;

30. Pozik hartzen du ikustea gaur egun Batasuneko instituzioek, beharrianen arabera, ekitaldi publikoen eta batzorde-bileren irisgarritasuna aurreikusten dutela; uste du ezen azpтитuluak eta ahots-ezagutza neurri alternatibotzat hartu behar direla, zeinak bidezkoak eta beharrezkoak baitira zeinu-hizkuntza erabiltzen ez duten hipoakusikoentzat, eta garrantzitsuak baitira, era berean, Batasuneko instituzioetako enplegatuentzat, arrazoizko doikuntzei dagozkionez, betiere Enpleguan eta okupazioan tratu-berdintasuna emateko esparru orokorrari buruzko 2000/78/EE, 2000 Zuzentarauaren 5. artikularekin bat etorritz;

31. Aitortzen du ezen Batasuneko instituzioek badutela sistema bat zeinu-hizkuntzen interpretazioa errazteko euren interpretazio-zerbitzuen bidez, irisgarritasuna bermatze aldera; instituzioei eskatzen die lehendik dauden sistemak ere erabil ditzatela langileei edo kargudunei arrazoizko egokitzapenak egiteko orduan, bai pertsonak bai instituzioek jasaten dituzten administrazio-zamak eraginkortasunez murrizte aldera;

32. Instituzioei gogo beror eskatzen die ofizialki eman diezaietela zeinu-hizkuntzen interpretatzaileei ahozko hizkuntzen interpretatzaileei ematen zaien kontsiderazio bera instituzioei edota haien langileei eta kargudunei ematen dizkieten interpretazio-zerbitzuei dagokienez, laguntza teknologikorako, prestatzeko materialerako eta dokumentuetarako irispidea barne;

33. Eurostati eskatzen dio zaindu dezala zeinu-hizkuntzaren erabiltzaile gorrei, gor-itsuei eta hipoakusikoei buruzko estatistikak eman diezazkiela Batasuneko instituzioei, azkenok desgaitasunaren eta hizkuntzen arloan dituzten politikak hobeto zehaztu, aplikatu eta aztertu ditzaten;

34. Parlamentuko bisitarien zerbitzuari eskatzen dio kontuan har ditzala bisitari gorren, gor-itsuen eta hipoakusikoen beharrianak, betiere zeinu-hizkuntza erregional edo nazional batean zuzenean sartzeko aukera eta ahotsa ezagutzeko zerbitzuak eskainiz;

35. Instituzioei eskatzen die Batasunaren INSIGN proiektu pilotu osoa exekuta dezaten; proiektu horrek Parlamentuaren 2012ko abenduaren 12ko erabakiari erantzuten dio, zeina baita zeinu-hizkuntzaren aplikazio eta zerbitzu bat denbora errealean ezartzeari buruzkoari, eta haren helburua baita gorren eta hipoakusikoen eta Batasuneko instituzioen arteko komunikazioa hobetzea¹⁷⁵;

36. Lehendakariari agintzen dio ebazpen hau Kontseiluari, Batzordeari eta estatu kideetako gobernu eta parlamentuei helarazteko.

¹⁷⁵ <http://www.eud.eu/projects/past-projects/insign-project/>

7.2.15. Europako Parlamentuaren Ebazpena, 2018ko otsailaren 7koa, Batasuneko estatu kideetako gutxiengoaren babesari eta diskriminaziorik ezari buruzkoa (2017/2937(RSP))¹⁷⁶

(2018/C 463/03)

Europako Parlamentuak,

- Ikusiz Europar Batasunaren Tratatuaren (EBT) 2. eta 3. artikulua,
- Ikusiz Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuaren 10. 19., 21. eta 167. artikulua,
- Ikusiz EBFTren 20. eta 227. artikuluetan eta Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Gutuneko 44. artikuluan jasotako eskea egiteko eskubidea,
- Ikusiz Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Gutuneko 21. eta 22. artikulua,
- Ikusiz EBTren hitzaurrea,
- Ikusiz Europako Kontseiluaren Gutxiengo Nazionalak babesteko Esparrukonbentzioa, Giza Eskubideak eta Oinarrizko Askatasunak babesteko Hitzarmenaren 12. protokoloa eta Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna,
- Ikusiz Kontseiluaren 2000/43/EE Zuzentaraua, 2000ko ekainaren 29koa, zeina baita pertsonen, horien arraza- nahiz etnia-jatorria gorabehera, tratu-berdintasunaren printzipioa aplikatzeari buruzkoa ¹⁷⁷ (Arraza-berdintasunari buruzko Zuzentaraua),
- Ikusiz Kontseiluaren 2000/78/EE Zuzentaraua, 2000ko azaroaren 27koa, enpleguan eta okupazioan tratu-berdintasunerako esparru orokorra ezartzeari buruzkoa ¹⁷⁸ (“Enpleguko Berdintasunari buruzko Zuzentaraua”),
- Ikusiz Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2004/38/EE Zuzentaraua, zeina baita Batasuneko herritarrak eta haien senideak estatu kideen lurraldeetan aske ibiltzeko eta bizitzeko eskubideari buruzkoa, eta zeinaren bidez 1612/68/EEE Erregelamendua aldatu baitzen, eta 64/221/EEE, 68/360/EEE, 72/194/EEE, 73/148/EEE, 75/34/EEE, 75/35/EEE, 90/364/EEE, 90/365/EEE eta 93/96/EEE ¹⁷⁹ (Zirkulazio-askatasunari buruzko Zuzentaraua) zuzentarauak indargabetu baitziren,

¹⁷⁶ P8_TA(2018)0032. Europar Batasunaren Aldizkari Ofizialaren 2018ko abenduaren 21eko alean, argitaratua.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2018:463:FULL>

¹⁷⁷ DO L 180, 2000-7-19koa, 22. or.

¹⁷⁸ DO L 303, 2000-12-2koa, 16. or.

¹⁷⁹ DO L 158, 2004-4-30koa, 77. or.

- Ikusiz Europar Batasuneko Justizia Auzitegiko Auzitegi Nagusiaren 2017ko otsailaren 3ko epaia, zeina baita T-646/13, *Minority SafePack* gaiari buruzkoa —*one million signatures for diversity in Europe* /Batzordea—¹⁸⁰,
- Ikusiz haren ebazpenak, oinarrizko eskubideek Europar Batasunean duten egoerari buruzkoak,
- Ikusiz 2005eko ekainaren 8ko Ebazpena, zeina baita Europar Batasunean gutxiengoen babesari eta diskriminazioaren aurka borrokatzeko politikei buruzkoa¹⁸¹,
- Ikusiz 2013ko irailaren 11ko Ebazpena, zeina baita desagertzeko arriskuan dauden Europako hizkuntzei eta Europar Batasuneko hizkuntza-aniztasunari buruzkoa¹⁸²,
- Ikusiz 2014ko martxoaren 12ko Ebazpena, zeina baita EBko herritarrei buruzko 2013ko txostenari buruzkoa —EBko herritarrak: zuen eskubideak, zuen etorkizuna¹⁸³,
- Ikusiz 2016ko abenduaren 15eko Ebazpena, Eskaeren Batzordearen 2015eko jarduerari buruzkoa¹⁸⁴,
- Ikusiz 2017ko urriaren 25eko Ebazpena, zeina baita ijitoak Batasunean integratzeko alderdiei buruzkoa, oinarrizko eskubideei dagokienez: ijitoen aurkako borrokari aurre egitea¹⁸⁵,
- Ikusiz 2017ko abenduaren 12ko Ebazpena, Europar Batasuneko herritarrei buruzko 2017ko txostenari buruzkoa: Aldaketa demokratikoko Batasunean herritarren eskubideak indartuz¹⁸⁶,
- Ikusiz 2017ko apirileko azterlana, zeina Europako Parlamentuko Gai C Sailak agindu baitzuen Eskaeren Batzordeak eskatuta, eta zeinaren gaia baitzen “As emerging from petitions received” izenekoa (Jasotako eskaeretan ikusitako diskriminazio-kasuak),
- Ikusiz 2017ko abuztuko azterlana, zeina Europako Parlamentuko Gai C Sailak agindu baitzuen, Askatasun Zibilen, Justiziaren eta Barne-gaien Batzordeak eskatuta, eta zeinaren izenburua baitzen “Towards a comprehensive EU protection system for minorities” (Batasuneko gutxiengoen babes orokorraren sistema baterantz),
- Ikusiz 2017ko maiatzeko azterlana, zeina Europako Parlamentuko Gai B Sailak agindu baitzuen, Kultura eta Hezkuntza Batzordeak eskatuta, eta zeinaren izenburua baitzen “Minority Languages and Education: Best Practices and Pitfalls” (Hizkuntza gutxituak eta hezkuntza: jardunbide onenak eta zailtasunak),
- Ikusiz Eskaeren Batzordeak 2017ko maiatzaren 4an antolatu zuen entzunaldi publikoa, zeinaren izenburua baitzen “Europar Batasuneko estatu kideetan Batasuneko herritarrak diskriminatzearen aurkako borroka eta gutxiengoen babesa”¹⁸⁷,

¹⁸⁰ ECLI:EU:T:2017:59.

¹⁸¹ DO C 124 E, 2006-5-25ekoa, 405. or.

¹⁸² DO C 93, 2016-3-9koa, 52. or.

¹⁸³ DO C 378, 2017-11-9koa, 146. or.

¹⁸⁴ Onetsitako testuak, P8_TA(2016)0512.

¹⁸⁵ Onetsitako testuak, P8_TA(2017)0413.

¹⁸⁶ Onetsitako testuak, P8_TA(2017)0487.

¹⁸⁷ <http://www.europarl.europa.eu/cmsdata/117287/peti-hearing-programme-20170504-en.pdf>

— Ikusiz Erregelamenduaren 216. artikulua 2. apartatua,

A. Kontuan hartuz Eskaren Batzordeak zenbait eskaera jaso dituela, zeinek islatzen baitute badela kezkarik Batasuneko gutxiengoetako herritarrek diskriminatzen dituzten zenbait jardunbideren inguruan, eta planteatutako gaien buruzko entzunaldia antolatuta duela;

B. Kontuan hartuz ezen gutxiengoaren eskubideen eta zuzenbide-estatuaren printzipioaren artean lotura handia dagoela; EBTren 2. artikulua berariaz aipatzen dituela gutxiengoetako pertsonen eskubideak, eta eskubide horiek tratatuetan jasotako gainerako eskubideei emandako tratua bera merezi dutela;

C. Kontuan hartuz ezen EBFTren 10. artikulua ezartzen duela, politika eta ekintzak zehaztu eta exekutatzeko lanetan, Batasuna ahaleginduko dela sexua, arraza edo jatorri etnikoa, erlijioa edo sinesmenak, desgaitasuna, adina edo sexu-orientazioa arrazoi dituen diskriminazio ororen kontra borrokatzen;

D. Kontuan hartuz ezen, nazioarteko akordioak gutxiengoaren eskubideei dagozkien esparru sendoa badira ere, oraindik ere hobetzeko tarte handia dagoela gutxiengoaren eskubideen babesa Europar Batasunean praktikan jartzeko moduari dagokionez;

E. Kontuan hartuz ezen pertsona guztiak eskubide eta betebeharrak berberak dituztela Batasunean gizartearen kide aktibo eta integratuak izategatik;

F. Kontuan hartuz ezen gutxiengoaren eskubideak defendatzea funtsezko betekizuna dela Batasunari atxiki nahi dioten herrialdeentzat, eta hori Kopenhageko irizpideetan aurreikusita dagoela;

G. Kontuan hartuz ezen jatorri etnikoagatik diskriminazioa dela diskriminatze modurik ohikoena, eta sexu-orientazioagatik diskriminazioa nabarmen handitu dela, Eurobarometroak diskriminazioari buruz egindako azken inkestaren arabera¹⁸⁸;

H. Kontuan hartuz ezen Batzordeak tratua-berdintasunari buruzko zuzentarau baterako egindako proposamenak (COM(2008)0426) hainbat eremu hartzen dituela bere baitan, hala nola hezkuntza, gizarte-babesa, ondasun eta zerbitzuetarako irispidea eta horien hornidura;

I. Kontuan hartuz ezen zehatz-mehatz aztertu behar direla gutxiengoaren eskubideen inguruko diskriminazioaren eremuan Eskaren Batzordeak jasotako eskaerak, betiere herritarrek azalduzko kezka ulertzeko eta konponbideak proposatzeko;

J. Kontuan hartuz ezen zenbait eskaerak erakusten dutela gutxiengoaren diskriminazioa jasaten dutela beren oinarriko eskubideak egikaritzean, eta horrek kezka sortzen duela gutxiengoaren erkidegoen etorkizunari dagokionez, bereziki ingurumenari kutsatzen duten jarduerak kontuan hartuta;

K. Kontuan hartuz ezen estatu kideetan gutxiengo nazionalekin lotutako kultura-ondarea babestu eta indartu behar dela —zeina baita erkidegoen, taldeen eta gizabanakoen kultura-identitatearen funtsezko elementua—, eta babes eta indartze horiek funtsezko zeregina dutela gizarte-kohesioan;

L. Kontuan hartuz ezen estatu kideek argi eta garbi erantzukizuna dutela erromani-erkidegoko kideak diskriminatzen dituzten jardunbideen aurkako neurri

¹⁸⁸ *La discriminación en la UE en 2015*, <http://ec.europa.eu/COMMFrontOffice/publicopinion/index.cfm/Survey/getSurveyDetail/instruments/SPECIAL/surveyKy/2077>

zuzentzaileak hartzeko, bereziki administrazio-agintari nazional eta erregionalekiko harremanetan;

M. Kontuan hartuz ezen eskatzaileak kezkatuta daudela Batasunak orokorrean ez duelako erantzunik eman ez eta haiek babestu beren hizkuntza-eskubideen inguruan eta gutxiengoen beste eskubide batzuen inguruan, zeinak ezarrita baitaude Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Gutunean eta Batasuneko Zuzenbidearen printzipio orokorren zati baitira, Europar Batasuneko Justizia Auzitegiak dioen bezala;

1. Deitoratzen du gutxiengoetako pertsonak oztupoak aurkitzen jarraitzea beren oinarrizko eskubideen errespetua bermatzeko orduan, eta gorrotoa eragitearen eta gorrotoak eragindako delituen biktima izaten jarraitzea;

2. Uste du estatu kideek gutxiengoen eskubideak sistematikoki defendatu behar dituztela eta aldi-aldi ebaluatu behar dutela eskubide horiek errespetatzen diren;

Gutxiengo autoktonoen, nazionalen eta linguistikoaren diskriminazioaren aurkako borroka: erantzukizun nazionala eta Batasunarena

3. Adierazten du ezen gutxiengoen arazoei ez zaiela behar besteko garrantzirik eman Batasunaren agendan, eta berdintasunari eta diskriminaziorik ezari buruzko ikuspegi integratua babesten du, betiere estatu kideek beren gizarteetan herritarren aniztasuna behar bezala tratatzen dutela bermatzeko;

4. Uste du Batasuna dela gutxiengoen eskubideak babesteko eta sustatzeko erantzulea; uste du beharrezkoa dela Batasunaren lege-esparrua hobetzea gutxiengoetako pertsonen eskubideak modu orohartzailean babesteko;

5. Azpimarratzen du ezen Batasuneko instituzioek badutela zereginik gutxiengoen babesarekin zerikusia duten gaiei buruz sentsibilizatzeko, eta estatu kideak kultura-aniztasunaren eta tolerantziaren sustapenean animatzeko eta laguntzeko, batez ere hezkuntzaren bidez;

6. Nabarmentzen du ezen kultura-ondarearen arloko edozein politikaren garapenak integratzailea eta parte-hartzailea izan behar duela, tokian tokiko erkidegoetan oinarritu behar duela, eta gutxiengoen erkidegoekin kontsulta eta elkarrizketa aurreikusi behar dituela;

7. Adierazten du ezen Batasunak ez duela tresna eraginkorrik gutxiengoen eskubideak errespetatzen diren gainbegiratzeko; Batasunean gutxiengo autoktonoen eta hizkuntza-gutxiengoen egoeraren jarraipen eraginkorra egitea eskatzen du; uste du Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Agentziak estatu kideetako gutxiengo nazionalen aurkako diskriminazioaren jarraipen hobea egin behar duela;

8. Aitortzen du ezen estatu kideek zeregin garrantzitsua betetzen dutela gutxiengo autoktonoen, nazionalen edo linguistikoaren babesean; gogoratzen du ezen Europar Batasuneko tratatuetan eta Oinarrizko Eskubideen Gutunean jasota daudela gutxiengo nazionalen babesa eta hizkuntzagatik edo gutxiengo nazional bateko kide izateagatik diskriminatzeko debekua;

9. Deitoratzen du oraindik ebatzi gabe egotea Europar Batasunean gutxiengoen babesari eta diskriminazioaren aurka borrokatzeko politikei buruzko ebazpenean azaldutako gaiak;

Gutxiengoei buruzko Batasunaren esparru juridikoa: erronkak eta aukerak

10. Nabarmentzen du ezen gutxiengo nazionalen eskubideak eta horien babesa funtsezkoak direla zuzenbide-estatuarentzat, Europako Segurtasun eta Lankidetzako Erakundearen (ESLE) Kopenhageko Dokumentuan ezartzen den bezala;

11. Estatu kideei eskatzen die jagon dezatela beren ordenamendu juridikoek bermatzen dutela gutxiengoetako pertsonak diskriminatzen ez direla eta nazioarteko arau egokietan oinarritutako babes-neurri espezifikokoak hartzen dituztela; gaitzesten du funtzionario publikoek gutxiengoetako pertsonari egiten dieten edozein tratu diskriminatzaile; iradokitzen du agintari eskudunek erabil ditzatela salaketarako ezarritako neurriak eta, behar izanez gero, zehatu ditzatela diskriminazio-kasuak;

12. Nabarmentzen du ezen estatu kideetan modu iraunkorrean bizi diren baina herritar-estatuturik ez duten pertsonen egoera eta estatus juridikoa aztertu behar direla;

13. Nabarmentzen du ezen gutxiengo nazionalen natura- eta kultura-ondareko baliabideak gizarte-kohesioaren funtsezko zutabeak direla, eta etorkizuneko belaunaldientzat guztiz zaindu beharreko aktibotzat hartu behar direla, are jarduera kutsatzaileak bertan behera utziz ere;

14. Estatu kide guztiei eskatzen die sinatu, berronetsi eta aplikatu ditzatela Gutxiengo Nazionalak babesteko Esparru-konbentzioa, Giza Eskubideak eta Oinarritzko Askatasunak babesteko Hitzarmenaren 12. protokoloa eta Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna, edo euren konpromisoak egunera ditzatela eurei dagozkien nazioarteko akordioen esparruan; azpimarratzen du ezen gutxiengo autoktonoek eta hizkuntza-gutxiengoek dokumentu horietan ezarritako printzipioen arabera tratatuak izan behar dutela;

15. Eskatzen du berrikerik daitezela Arraza-berdintasunari buruzko Zuzentaraua eta Enpleguko Berdintasunari buruzko Zuzentaraua; oso deitoratzen du aurrerapen gutxi egin dela tratu-berdintasunari buruzko zuzentarau-proposamena onartzean, eta Batzordeari eta Kontseiluari eskatzen die negoziazioak berriz has ditzatela legegintzaldi hau amaitu baino lehen burutzeko;

Eremu urriko hizkuntzen babesa eta defentsa

16. Estatu kideak adoretzen ditu hizkuntza gutxitu bat erabiltzeko eskubidearen defentsa bermatzera eta Batasunaren barruan hizkuntza-aniztasuna babestera, Batasunaren tratatuekin bat etorriz;

17. Uste du ezen hizkuntza ofizial bat baino gehiago duten erkidegoetan, hizkuntza baten eskubideak errespetatu behar direla beste hizkuntza baten eskubideak mugatu gabe, estatu kide bakoitzaren ordena konstituzionalaren arabera;

18. Batzordeari eskatzen dio indartu ditzala hizkuntza erregional eta gutxituen irakaskuntza eta erabilera, Batasunean hizkuntza-diskriminazioa eragozteko bide gisa;

[...]

22. Lehendakariari agintzen dio ebazpen hau Kontseiluari, Batzordeari eta estatu kideetako gobernu eta parlamentuei helarazteko.

7.2.16. Europako Parlamentuaren Ebazpena, 2018ko irailaren 11koa, Aro Digitaleko Hizkuntza-berdintasunari buruzkoa (2018/2028(INI))¹⁸⁹

Europako Parlamentuak,

- Ikusiz Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuaren 2. artikulua eta 3. artikuluen 3. apartatua,
- Ikusiz Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Gutuneko 21., 1. eta 22. artikulua,
- Ikusiz Unescoren Kultura-ondare Immateriala babesteko Konbentzioa, 2003koa,
- Ikusiz Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2003ko azaroaren 17ko 2003/98/EE Zuzentaraua, Sektore Publikoko Informazioa Berrerabiltzeari buruzkoa¹⁹⁰,
- Ikusiz Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2013ko ekainaren 26ko 2013/37/EB Zuzentaraua, zeinak aldatzen baitu Sektore Publikoko Informazioa Berrerabiltzeari buruzko 2003/98/EE Zuzentaraua¹⁹¹,
- Ikusiz Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2015eko azaroaren 25eko 2015/2240 (EB) Erabakia, zeinaren bidez ezartzen baita elkarreragingarritasun-irtenbideei eta esparru erkideei buruzko programa bat administrazio publiko, enpresa eta herritar europarrentzat (ISA2 programa), sektore publikoa modernizatzeko bitarteko gisa¹⁹²,
- Ikusiz Kontseiluaren 2008ko azaroaren 21eko Ebazpena, eleaniztasunaren aldeko europar estrategiari buruzkoa (2008/C 320/01),¹⁹³
- Ikusiz Kontseiluaren 2013ko abenduaren 3ko Erabakia, zeinaren bidez ezartzen baita Horizon 2020 —Ikerketa eta Berrikuntzarako Esparru-programa (2014-2020) eta indargabetzen baitira 2006/971/EE, 2006/972/EE, 2006/973/EE, 2006/974/EE eta 2006/975/EE erabakiak¹⁹⁴,
- Ikusiz Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei buruzko Nazio Batuen Konbentzioa, zeina Batasunak 2010ean berronetsi baitzuen;
- Ikusiz Batzordearen 2008ko irailaren 18ko Komunikazioa, zeinaren izenburua baita “Eleaniztasuna: Europarentzako abantaila eta konpromiso partekatua” (COM(2008)0566),
- Ikusiz Batzordearen 2010eko abuztuaren 26ko Komunikazioa, Europarako Agenda Digitala ([COM\(2010\)0245](#)),

¹⁸⁹ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2018-0332_ES.html
https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-8-2018-0332_ES.pdf

¹⁹⁰ DO L 345, 2003-12-31koa, 90. or.

¹⁹¹ DO L 175, 2013-6-27koa, 1. or.

¹⁹² DO L 318, 2015-12-4koa, 1. or.

¹⁹³ DO C 320, 2008-12-16koa, 1. or.

¹⁹⁴ DO L 347, 2013-12-20koa, 965. or.

- Ikusiz Batzordearen 2012ko urtarrilaren 11ko Komunikazioa, “Merkataritza elektronikoen eta lineako zerbitzuen merkatu digital bakarrean konfiantza areagotzeko esparru koherentea” ([COM\(2011\)0942](#)),
- Ikusiz Batzordearen 2015eko maiatzaren 6ko Komunikazioa, “Europako Merkatu Digital Bakarrerako Estrategia” ([COM\(2015\)0192](#)),
- Ikusiz Europako Ekonomia eta Gizarte Batzordearen irizpena, Batzordeak Europako Parlamentuari, Kontseiluari, Europako Ekonomia eta Gizarte Batzordeari eta Erregioetako Lantaldeari egindako Komunikazioari buruzkoa, zeinaren izenburua “Europarako Agenda Digitala” baita ([COM\(2010\)0245](#))¹⁹⁵,
- Ikusiz Eleaniztasunaren sustapenari eta erabilerari eta ziberespaziorako irispide unibertsalari buruzko Gomendioa, zeina onetsi baitzuen UNESCOren Konferentzia Orokorrak 2003ko urriaren 15ean Parisen egindako 32. bilkuran onetsia,
- Ikusiz Eurobarometro berezia (386) izeneko txostena, “Europarrak eta haien hizkuntzak” izeneko, zeina 2012ko ekainean argitaratu baitzen,
- Ikusiz Europako Kontseiluaren Bartzelonako Lehendakaritzak 2002ko martxoaren 15ean eta 16an ateratako ondorioak (SN 100/1/02 REV 1),
- Ikusiz Gorrentzako Zeinu-hizkuntzei buruzko 1988ko ekainaren 17ko Ebazpena¹⁹⁶,
- Ikusiz 2004ko urtarrilaren 14ko Ebazpena, kultura-aniztasuna zaindu eta sustatzeari buruzkoa: Europako erregioen eta Unesco eta Europako Kontseilua¹⁹⁷ bezalako nazioarteko antolakundeen zeregina, eta ikusiz 2003ko irailaren 4ko Ebazpena, Europako hizkuntza erregionalei eta eremu urriko hizkuntzei buruzkoa —hizkuntza gutxituak Europar Batasunean, kultura-hedapenaren eta -aniztasunaren ingurumarian¹⁹⁸—,
- Ikusiz 2009ko martxoaren 24ko Ebazpena, zeinaren izena baita eleaniztasunari buruzkoa: Europarentzako abantaila eta konpromiso partekatua¹⁹⁹,
- Ikusiz 2013ko irailaren 11ko Ebazpena, zeina baita desagertzeko arriskuan dauden Europako hizkuntzei eta Europar Batasuneko hizkuntza-aniztasunari buruzkoa²⁰⁰,
- Ikusiz 2018ko otsailaren 7ko Ebazpena, Batasuneko estatu kideetako gutxiengoen babesari eta diskriminaziorik ezari buruzkoa²⁰¹,
- Ikusiz Europako Parlamentuko Azterlanen Zerbitzuak (EPRS) eta Prospektiba Zientifikoaren Unitateak (STOA) egindako azterlana, zeinaren izenburua baita “Hizkuntza-berdintasuna aro digitalean: giza hizkuntzaren proiektu baterantz”, eta zeina 2017ko martxoan argitaratu baitzen.
- Ikusiz Barne-erregelamenduaren 52. artikulua,
- Ikusiz Kultura eta Hezkuntza Batzordearen txostena, eta Industria, Ikerketa eta Energia Batzordearen iritzia ([A8-0228/2018](#)),

¹⁹⁵ DO C 54, 2011-2-19koa, 58. or.

¹⁹⁶ DO C 187, 1988-7-18koa, 236. or.

¹⁹⁷ DO C 92 E, 2004-4-16koa, 322. or.

¹⁹⁸ DO C 76 E, 2004-3-25koa, 374. or.

¹⁹⁹ DO C 117 E, 2010-5-6koa, 59. or.

²⁰⁰ DO C 93, 2016-3-9koa, 52. or.

²⁰¹ Onetsitako testuak, [P8_TA\(2018\)0032](#).

A. Kontuan hartuz ezen hizkuntzaren teknologiek komunikazioa erraztu diezaieketela entzuteko eta ikusteko desgaitasunak dituzten pertsoneri, bai eta dislexikoak ere, eta kontuan hartuz ezen, txosten honen ondorioetarako, “hizkuntzaren teknologia” gisa hauek ulertzen direla: mintzatzen diren hizkuntzen zerbitzuan daudenak ez ezik, zeinu-hizkuntzen zerbitzuan daudenak ere, zeren zeinu-hizkuntzok baitira Europako hizkuntza-aniztasunaren elementu garrantzitsu bat;

B. Kontuan hartuz ezen hizkuntzaren teknologien garapenak ikerketako hainbat eremu eta diziplina hartzen dituela barne, tartean, hizkuntzalaritza konputazionala, adimen artifiziala, informatika eta hizkuntzalaritza (aplikazioak, hala nola hizkuntza naturalaren tratamendua, testu-analisisa, ahots-teknologia eta datu-meatzaritza, besteak beste);

C. Kontuan hartuz ezen, 386 Eurobarometro bereziaren arabera, zeinaren izenburua “Europarrak eta haien hizkuntzak”, europar erdiek baino gehiagok (% 54), elkarrizketa bat izan dezaketela beste hizkuntza batean; haietako laurdenek (% 25) badakitela gutxienez bi hizkuntza gehiagotan hitz egiten, eta hamarretik batek (% 10) gutxienez hiru hizkuntzatan gaitasuna duela;

D. Kontuan hartuz ezen Europar Batasunean 24 hizkuntza ofizial eta beste 60 hizkuntza nazional eta erregional baino gehiago daudela, migratzaileen hizkuntzez gain, eta kontuan hartuz ezen badirela, Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei buruzko Nazio Batuen Konbentzioaren esparruan (DBEO), estatuek aitortutako zeinu-hizkuntzak, eta kontuan hartuz ezen eleaniztasuna Europako kultura-aniztasunaren aktibo nagusietako bat dela eta, aldi berean, benetako erronka garrantzitsuenetako bat dela Batasun benetan integratua sortzeko.

E. Kontuan hartuz ezen toki-erkidegoei, hala nola indigenei, landetakoei edo urrunekoei, banda zabalerako irispideari buruzko oztopo geografikoak, sozialak eta ekonomikoak gainditzen laguntzea funtsezko betekizuna dela eleaniztasunaren arloan Batasunaren politika eraginkorra lortzeko;

F. Kontuan hartuz ezen eleaniztasuna Batasunaren zenbait politikaren jarduketaren eremuan sartzen dela, hala nola kultura, hezkuntza, ekonomia, merkatu digital bakarra, ikaskuntza iraunkorra, enplegua, gizarteratzea, lehiakortasuna, gazteria, gizarte zibila, mugikortasuna, ikerketa eta komunikabideak; kontuan hartuz ezen beharrezkoa dela arreta handiagoa jartzea kulturen arteko eta hizkuntzen arteko elkarrizketarako oztopoak ezabatzeari eta elkar ulertzea sustatzeari;

G. Kontuan hartuz ezen Batzordeak onartzen duela merkatu digital bakarrak eleaniztuna izan behar duela; kontuan hartuz ezen ez dela Batasunaren inolako politika erkiderik proposatu hizkuntza-oztopoen arazoari heltzeko;

H. Kontuan hartuz ezen hizkuntzaren teknologiak eguneroko produktu eta zerbitzu digital ia guztietan erabiltzen direla, zeren gehienak hizkuntzaren bidez baliatzen baitira neurri batean (batez ere Internetekin lotutako produktuetan, hala nola bilaketa-tresnak, sare sozialak eta merkataritza elektronikoko zerbitzuak); kontuan hartuz ezen teknologia horiek erabiltzeak, era berean, Europako herritarren eguneroko ongizaterako funtsezko garrantzia duten sektoreetan eragiten duela, hala nola hezkuntzan, kulturen eta osasunean;

I. Kontuan hartuz ezen mugaz haraindiko merkataritza elektronikoa oso urria dela; izan ere, 2015ean, Europako herritarren % 16k soilik egin zizkien erosketak Europar Batasuneko beste herrialde batzuei linean; kontuan hartuz ezen hizkuntzaren teknologiek Europaren etorkizunari lagun diezaieketela mugaz haraindiko eta hizkuntzen arteko komunikazioari, hazkunde ekonomikoari eta

gizarte-egonkortasunari dagozkienez, eta kontuan hartuz ezen oztopo naturalak murriztu ditzaketela, aldi berean kohesioa eta konbergentzia errespetatuz eta sustatuz, eta Batasunaren lehiakortasuna indartuz mundu osoan;

J. Kontuan hartuz ezen garapen teknologikoa gero eta gehiago oinarritzen dela hizkuntzan, eta ondorioak dituela hazkunderako eta gizarterako; kontuan hartuz ezen premiazkoa dela hizkuntzekiko politika sentibera gehiago egitea, eta premiazkoa dela, ikerketa teknologikoa ez ezik, diziplina anitzekoa ere egitea, bai eta komunikazio digitalean eta hizkuntza-teknologietan heztea eta horrek hazkundearekin eta gizartearekin duen lotura ere;

K. Kontuan hartuz ezen Bartzelonako helburua betetzeak, hau da, herritarrek euren burua ama-hizkuntzan eta beste bi hizkuntzatan komunikatu ahal izateak, aukera gehiago emango liekeela pertsonen kultura-, hezkuntza- eta zientzia-educia formatu digitalean iristeko eta herritar gisa parte hartzeko, bai eta merkatu digital bakarrera iristeko ere; kontuan hartuz bitarteko eta tresna gehigarriak, bereziki hizkuntza-teknologiek eskaintzen dituztenak, funtsezkoak direla Europako eleaniztasuna behar bezala kudeatzeko eta pertsonen eleaniztasuna sustatzeko;

L. Kontuan hartuz ezen aurrerapen garrantzitsuak egin direla adimen artifizialaren eremuan eta hizkuntza digitalaren teknologien arloan garapen-erritmoa oso azkarra izan dela; kontuan hartuz ezen hizkuntzan oinarritutako adimen artifizialak aukera berriak eskaintzen dituela komunikazio digitalerako, digitalki hobetutako komunikaziorako, teknologiaren bidez gaitutako komunikaziorako, eta lankidetzarako, Europako hizkuntza guztietan (eta harago), eta hizkuntza ezberdinetako hiztunei irispide berdinzalea eskaintzen diela informaziorako eta ezagutzarako, sareko informazioaren teknologien funtzionalitateak hobetuz.

M. Kontuan hartuz ezen lankidetzaren, elkartasunaren, berdintasunaren, aitopenen eta errespetuaren Europako balio erkideak ulertu behar direla herritar guztiak teknologia digitaletarako irispide oso eta ekitatiboa izatearen zentzuan, eta horrek, Europako kohesioa eta ongizatea hobetzeaz gain, merkatu digital eleaniztun bakarra ere ahalbidetuko lukeela;

N. Kontuan hartuz ezen hizkuntza gutxituetan eta gutxiago erabiltzen diren hizkuntzetan tresna teknologikoak, hala nola bideo-jolasak edo hezkuntza-aplikazioak, eskura izatea funtsezkoa dela hizkuntza-gaitasunak garatzeko, batez ere haurren kasuan;

O. Kontuan hartuz ezen gutxien hitz egiten diren Europako hizkuntzetako hiztunek beharra dutela euren burua kulturaren ikuspegitik modu esanguratsuan agertu ahal izateko eta toki-hizkuntzetan beren eduki kulturala sortzeko;

P. Kontuan hartuz ezen metodo batzuk agertu direla, hala nola ikasketa sakona, eta metodook indar konputazional handiagoan eta datuen kopuru ikaragarrietarako irispidean oinarritzen direla, eta metodo horiek hizkuntzaren teknologiak hizkuntza-oztopoak gainditzeko benetako irtenbide bihurtzen ari direla;

Q. Kontuan hartuz ezen hizkuntza-oztopoek eragin nabarmena dutela Europako identitatearen eraikuntzan eta Europako integrazio-prozesuaren etorkizunean; kontuan hartuz ezen Batasuneko erabakiak eta politikak herritarrei haien ama-hizkuntzan komunikatu behar zaizkiela, bai Interneten, bai gainerako hedabideetan;

R. Kontuan hartuz ezen hizkuntza makrodatuen altxorraren zati handi bat dela, eta altxor hori etengabe handitzen doala;

S. Kontuan hartuz ezen datuen kopuru itzela giza hizkuntzetan adierazten dela; kontuan hartuz ezen hizkuntzaren teknologiak menderatzeak zerbitzu eta produktu informatiko berritzaile ugari ahalbidetu ahal izango lituzkeela industrian, merkataritzan, gobernuan, ikerketan, zerbitzu publikoetan eta administrazioan, betiere merkaturako oztopoak eta kostuak murriztuz;

Gaur egungo oztopoak Europako aro digitalean hizkuntza-berdintasuna lortzeko

1. Deitoratzen du, politika egokirik ez dagoenez, European gaur egun gero eta eten teknologiko handiagoa egotea baliabide gehien duten hizkuntzen eta baliabide gutxien duten hizkuntzen artean, direla azkenok ofizialak, koofizialak nahiz ez-ofizialak Europar Batasunean; era berean, deitoratzen du Europako hogeitazko hizkuntza baino gehiago galzori digitalean egotea; ikusten du ezen Europar Batasunak eta haren instituzioek egin beharra dutela Europako kontinenteko hizkuntza-aniztasuna balioesteko, sustatzeko eta errespetatzeko;

2. Adierazten du ezen azken hamarkadan teknologia digitalak eragin nabarmena izan duela hizkuntzaren bilakaeran, eta eragin hori ebaluatzea oraindik ere zaila dela; arduradun politikoei gomendatzen die sakon azter ditzatela komunikazio digitalak gazteen alfabetatze-gaitasunak murrizten dituela erakusten duten azterlanak, zeinaren ondorio baita oztopoak sortzea gramatikan eta belaunaldien arteko irakurketan eta idazketan, bai eta hizkuntza orokorrean narriatzea ere; uste du komunikazio digitalak balio behar duela hizkuntzak zabaltzeko, aberasteko eta aurrera eramateko, eta asmo horiek alfabetatze nazionalen eta alfabetatze-politiketan islatu behar direla;

3. Adierazten du ezen Europako hizkuntza gutxituak oso ahulak direla, ikerketarako tresna, baliabide eta finantzaketa falta larria dagoelako, eta horrek eragotzi eta murriztu egiten dituela ikertzaileen jarduerak, zeren ikertzaileok ezin baitituzte hizkuntzaren teknologiak erabat aprobetxatu, nahiz eta behar diren gaitasun teknologikoak izan;

4. Gogoan hartzen du gero eta eten digital handiagoa dagoela hedatuen dauden hizkuntzen eta hizkuntza gutxituen artean, eta Europako gizartea gero eta digitalizatuago dagoela, eta horrek desberdintasunak eragiten dituela informazioa iristeari dagozkionez, bereziki kualifikazio txikia duten pertsonentzat, adinekoak direnentzat eta errenta txikia edo ingurune behartsuetatik datozenentzat; azpimarratzen du ezen desberdintasun hori murriztu egingo litzatekeela edukiak hizkuntza desberdinetan eskainiz;

5. Ikusten du ezen Europak oinarri zientifiko sendoa duela hizkuntzaren ingeniartzan eta teknologian, eta Europari giza hizkuntzaren teknologiek aukera itzela dakarkiotela, bai ekonomiaren aldetik, bai kulturaren aldetik; hala ere, ikusten ere du ezen oso atzean jarraitzen duela, zeren merkaturak zatikatuta baitago, ez baita behar adina inbertitzen ezagutzen eta kulturaren, ikerketa gaizki koordinatuta baitago, finantzaketa ez baita behar bestekoa, eta oztopo juridikoak baitaude; era berean ikusten du ezen gaur egun merkaturak europarrak ez diren eragileek menderatzen dutela, zeinek ez baitiete arretarik Europa eleaniztunaren beharrezan espezifikoei ematen; azpimarratzen du ezen eredu hori aldatu behar dela, eta Europaren aitzindaritzan indartu behar dela hizkuntzaren teknologietan, horretarako, proiektu bat sortuz, zeina diseinatu behar baita Europako beharrezan eta eskariei beren-beregi erantzuteko;

6. Adierazten du ezen hizkuntzaren teknologiak ingelesez daudela eskuragarri, lehenik eta behin; jakitun da ezen fabrikatzaile handiek eta munduko eta Europako enpresek hizkuntzaren teknologia ere garatu ohi dutela Europako hizkuntza

nagusietarako, eta merkatu handi samarretan jarduten dutela: espainiera, frantsesa eta alemana (izan ere, hizkuntza horiek ez dute baliabiderik bigarren mailako zenbait arlotan); hala ere, nabarmentzen du ezen beharrezkoa dela Batasunaren mailan ekintza orokor bati ekitea (politika, finantzaketa, ikerketa eta hezkuntza), betiere, hizkuntza-teknologiaren garapena zaintzeko hiztun kopuru txikia edo ertaina duten Batasuneko hizkuntza ofizialei zuzenduta, bai eta garapen horren esparruan hizkuntza erregional eta gutxituak sartzeko eta sustatzeko Batasunaren mailako ekintza espezifikoak ere (politika, finantzaketa, ikerketa eta hezkuntza);

7. Berriro dio ezen ikuspegi teknologiko berriak hobeto erabili behar direla, zeinak oinarritzen baitira indar konputazional handiagoan eta datuen kopuru esanguratsuetarako irispide hobean, betiere, ikaskuntza sakoneko sare neuronalen garapena sustatzeko; izan ere, sareok giza hizkuntzaren teknologiak (GHT) benetako irtenbide bihurtzen dituzte hizkuntza-oztopoak gainditzeko; horrenbestez, Batzordeari eskatzen dio behar adinako finantzaketa berma dezala garapen teknologiko hori laguntzeko;

8. Adierazten du ezen hiztun kopuru txikiena duten hizkuntzek alde interesdunen laguntza egokia behar dutela, hala nola marka diakritikoetarako burdinurto tipografikoak, teklaturen fabrikatzaileak eta edukiak kudeatzeko sistemak, horien helburua delarik hizkuntza horietako edukiak behar bezala biltegitatu, prozesatu eta bistaratzea; eskatzen du Batzordeak azter dezala zelan piztu daitekeen laguntza hori eta hori aurkez dezala Batasunaren barruko kontratazio-prozesuan gomendio gisa;

9. Estatu kideei eskatzen die zerbitzu digitaletan hizkuntza anitzen erabilera sustatzeko, hala nola aplikazio mugikorretan;

10. Kezkaz ikusten du ezen merkatu digital bakarrak zatikatuta jarraitzen duela zenbait oztoporengatik, hizkuntza-oztopoak barne, eta, horrela, hauek oztopatzen direla: lineako merkataritza, sare sozialen eta beste komunikazio-bide batzuen bidezko komunikazioa, eta kultura-, sormen- eta ikus-entzunezko edukien mugaz haraindiko trukea, bai eta Europa osoko zerbitzu publikoen hedapen zabalagoa ere; azpimarratzen du ezen Europako kultura-aniztasuna eta eleaniztasuna irabazten irten ahal izango lirakeela mugaz haraindiko irispidea edukiz gero edukietarako, bereziki hezkuntza-xedeetarako; Batzordeari eskatzen dio estrategia sendo eta koordinatua gara dezan merkatu digital eleaniztun bakarrerako;

11. Adierazten du ezen du hizkuntza-teknologiek ez dutela inolako zereginik Europako agenda politikoan, nahiz eta hizkuntza-aniztasunaren errespetua tratatuetan ezarrita egon;

12. Nabarmentzen du ezen Batasunak finantzatutako ikerketa-sareok, hala nola FLReNet, CLARIN, HBP eta META-NET (META-SHARE barne), zeregin garrantzitsua dutela hizkuntzaren teknologiaren Europako plataforma bat eraikitzeke bidean;

Hizkuntzaren teknologiako politiketarako esparru instituzionala hobetzea EB mailan

13. Kontseiluari eskatzen dio gomendio bat egin dezala Batasuneko kultura- eta hizkuntza-aniztasuna babestu eta sustatzeari buruz, baita hizkuntza-teknologiaren eremuan ere;

14. Gomendatzen du ezen, European hizkuntza-teknologiaren ikusgarritasuna areagotzeko, Batzordeak komisario baten zorroari esleia diezaiola “eleaniztasunaren eta hizkuntza-teknologiaren” eremua; uste du ezen komisario eskudunak bere gain

hartu beharko lukeela hizkuntza-aniztasuna eta -berdintasuna Europa mailan sustatzea, hizkuntza-aniztasunak Europaren etorkizunerako duen garrantzia kontuan hartuta;

15. Iradokitzen du ezen Batasunean babes juridiko integrala ezar dadila Europako hirurogei inguru hizkuntza erregional eta gutxituetarako, iradokitzen ere du mundu digitalean gutxiengo etniko eta linguistikoen eskubideak aitortu daitezela, bai eta Batasuneko hizkuntza ofizial eta ez-ofizial guztietako hiztunentzat ama-hizkuntzako hezkuntza berma dadila ere;

16. Estatu kideak adoretzen ditu, zeinek dagoeneko garatu baitituzte hizkuntza-teknologiaren eremuan arrakasta izan duten estrategia politikoak, beren esperientziak eta jardunbide egokiak partekatuz, horren helburua delarik nazioetako, erregioetako eta tokian tokiko beste agintari batzuei beren estrategiak garatzen laguntzea;

17. Estatu kideei eskatzen die ezen hizkuntzarekin lotutako politika globalak gara ditzatela, eta baliabideak esleitu ditzatela eta tresna egokiak erabili ditzatela eremu digitalean hizkuntza-aniztasuna eta eleaniztasuna sustatzeko eta errazteko; nabarmentzen du Batasunak eta estatu kideek, unibertsitateekin eta beste instituzio publiko batzuekin batera, erantzukizun partekatua dutela beren hizkuntzak mundu digitalean babesten eta Batasuneko hizkuntza guztietarako datu-baseak eta itzulpen-teknologiak garatzen laguntzeko, hiztun gutxiago duten hizkuntzak barne; eskatzen du ezen ikerketaren eta industriaren arteko koordinazioa ezar dadila hizkuntzen itzulpenetarako ahalbide digitalak hobetzeko, eta irispide irekia egon dadila datuetarako, zeinak beharrekoak baitira aurrerapen teknologikorako;

18. Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die ezen gara ditzatela merkatu digitalean eleaniztasuna bultzatzeko estrategia eta neurri politikoak; ingurumari horretan, Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die zehatz ditzatela Europako hizkuntza guztiek izan behar dituzten gutxiengo hizkuntza-baliabideak —hala nola datu-multzoak, glosarioak, ahots-erregistroak, corpus iruzkinduak, itzulpen-memoriak eta eduki entziklopedikoak—, betiere hizkuntza horiek digitalki ez galtzeko;

19. Gomendatzen du ezen Batzordeak kontuan har dezala hizkuntza-aniztasunari buruzko zentro bat sortzea, zeinak indartuko baitu gutxiago erabiltzen diren hizkuntzek, erregionalek eta gutxituek, baita hizkuntza-teknologiaren eremuan ere, duten garrantziaz kontzientziazteko;

20. Batzordeari eskatzen dio berrikus dezala eleaniztasunerako esparru-estrategia, eta ekintza-plan argia proposa dezala, eremu digitalean hizkuntza-aniztasuna sustatzeko eta hizkuntza-oztopoak gainditzeko moduari buruz;

21. Batzordeari eskatzen dio lehentasuna eman diezaiela, hizkuntzaren teknologiaren arloan, tamaina txikikoak diren eta beren hizkuntza propioa duten estatu kideei, horrela, estatu horiei azaltzen zaizkien hizkuntza-erronkei erantzun ahal izateko;

22. Errepikatzen du ezen hizkuntzaren teknologiaren garapenak erraztu egingo duela bideo-jolasak eta aplikazio informatikoak hizkuntza gutxituetara eta eremu urrikoetara azpititulatzea, bikoiztea eta itzultzea;

23. Nabarmentzen du ezen hizkuntzen arteko eten teknologikoa murriztu beharra dagoela, ezagutzen eta teknologiaren transferentzia indartuz;

24. Estatu kideei eskatzen die modu eraginkorrak aurkez ditzatela beren jatorrizko hizkuntzak finkatzeko;

Batasunaren ikerketa-politiketarako gomendioak

25. Batzordeari eskatzen dio ezen finantzaketa-programa bat egin dezala, eskala handian eta epe luzean, hizkuntzaren teknologien arloko ikerketaren, garapenaren eta berrikuntzaren eremuetan, erregio, nazio eta Europa mailan, programa hori Europako beharrezanezi eta eskariei erantzuteko beren-beregi diseinatua delarik; nabarmentzen du ezen programa horrek hizkuntza naturalaren ikaskuntza sakona jorratu beharko lukeela, eta ezagutzen, azpiegituren eta baliabideen transferentziaren eraginkortasuna areagotu beharko lukeela, betiere, horrela, teknologia eta zerbitzu berritzaileak garatzeko, arlo honetan etortzeko dauden aurrerapen zientifikoak egiteko eta Europako hizkuntzen arteko eten digitala murrizten laguntze aldera; nabarmentzen du ezen hori egin beharko litzatekeela ikerketa-zentroen, mundu akademikoaren, enpresen —bereziki, ETEen eta goraka ari diren enpresen— eta beste alde interesdun batzuen parte-hartzearekin; azpimarratzen du ezen proiektu irekia izan behar duela, hodeian eta elkarreragingarria, zeinak eskainiko baititu errendimendu handiko oinarritzko tresnak, eskalako moldagarritasun handia dutenak, hizkuntzaren teknologien aplikazio desberdinetarako;

26. Uste du ezen Batasuneko informazioaren eta komunikazioaren teknologien integratzaileek pizgarri ekonomikoak jaso behar dituztela hodeian oinarritutako zerbitzuen prestazioa bizkortzeko, betiere giza hizkuntzaren teknologiak (GHT) haien merkataritza elektronikoko aplikazioetan arin integratu ahal izate aldera, bereziki ETEek itzulpen automatikoak eskaintzen dituen abantailak aprobetxa ditzaten zaintze aldera;

27. Azpimarratzen du ezen Europak bere aitzindaritza segurtatu behar duela hizkuntzan oinarritutako adimen artifizialaren eremuan; gogoratzen du ezen Batasuneko enpresak direla egokienak kultura-, gizarte- eta ekonomia-arloetan guk dugun eskari espezifikora egokitutako konponbideak eskaintzeko;

28. Uste du ezen egungo finantzaketa-sistemen barruko programa espezifikoek, hala nola Horizon 2020k, eta haien atzetik datozen finantzaketa-programek epe luzerako oinarritzko ikerketa eta ezagutzen eta teknologiarren transferentzia bultzatu behar dituztela herrialdeen eta erregioen artean;

29. Gomendatzen du ezen hizkuntzaren teknologien Europako plataforma bat sor dadila Europako hizkuntza guztietako ordezkariarekin, betiere eremu teknologiko horretako iturburu-kode irekiko baliabideak, zerbitzuak eta paketeak elkarri jakinarazteko, batez ere unibertsitateen eta ikerketa-zentroen artean, eta, aldi berean, egon litezkeen finantzaketa-sistemek kode irekiko erkidegoekin lan egin ahal izatea eta horientzat irisgarriak izatea bermatzeko;

30. Gomendatzen du ezen zenbait proiektu sor edo zabal daitezela, hala nola hizkuntza-aniztasun digitaleko proiektua, zeinek ikertuko baitituzte Europako hizkuntza guztien beharrezan digitalak, hiztun oso gutxi duten hizkuntzetatik hasi eta hiztun asko dutenetaraino, betiere eten digitalari aurre egiteko eta hizkuntza horiek etorkizun digital jasangarriko prestatzen laguntzeko;

31. Gomendatzen du egunera dadila Meta-NETen liburu zurien bilduma, 2012an argitaratutako Europa osoko inkesta bat, zeinaren gaia izan baitzen hizkuntzaren teknologien, Europako hizkuntza guztientzat eskuragarri dauden baliabideen, hizkuntza-oztopoei eta arlo horretako politikei buruzko informazioaren egoera,

betiere hizkuntzaren teknologiaren arloko politikak ebaluatu eta garatu ahal izateko;

32. Batzordeari eskatzen dio GHT finantzatzeko plataforma bat sor dezala; horretarako, oinarri gisa hartuko da Horizon 2020 Ikerketa eta Garapen Teknologikoaren Zazpigarren Esparru-programaren eta “Europa Konektatu” mekanismoaren exekuzioa; gainera, uste du ezen Batzordeak hizkuntzaren ikaskuntza sakona bermatzeko beharrezkoak diren ikerketa-eremuak nabarmendu behar dituela, hala nola hizkuntzalaritza konputazionala, hizkuntzalaritza, adimen artifiziala, hizkuntzaren teknologia, informatika eta zientzia kognitiboa;

33. Adierazten du ezen hizkuntza oztopo izan daitekeela ezagutza zientifikoak transferitzeko; ikusten du ezen oihartzun handiko aldizkari zientifiko gehienak ingelesez argitaratzen direla, eta horrek aldaketa garrantzitsua dakarrela ezagutza akademikoaren sorkuntzan eta hedapenean; nabarmentzen du ezen beharrezkoa dela ezagutza sortzeko baldintza horiek islatzea Europako ikerketa- eta berrikuntza-politika eta -programetan; Batzordeari eskatzen dio irtenbideak bila ditzala ezagutza zientifikoak ingelesaz bestelako hizkuntzetan eskuragarri jartzen direla bermatzeko, eta hizkuntza naturalerako adimen artifizialaren garapena laguntzeko;

Europar hizkuntza-teknologiaren etorkizuna hobetzeko hezkuntza-politikak

34. Uste du ezen, egungo egoera dela eta, non Europakoak ez diren eragileek hizkuntza-teknologiaren merkaturak menderatzen duten, Europako hezkuntza-politikek honako helburu hauek izan behar dituztela: talentua Europar atxikitzea, hizkuntzaren teknologiek lotutako egungo hezkuntza-beharrizanak aztertzea — eragindako eremu eta diziplina guztiak barne—, horren ondoriozko jarraibideak ematea, Europa mailan esku-hartze organikoari eta partekatuei ekin ahal izateko, eta eskola-umeak eta ikasleak sentiberatzea hizkuntzaren teknologiaren sektorean dauden aukera profesionali buruz, hizkuntzan oinarritutako adimen artifizialaren industria barne;

35. Uste du ezen aldi berean egin behar direla hizkuntza gutxitu eta erregionaletarako material didaktiko digitalak, zeina garrantzitsua baita diskriminaziorik ezaren ikuspegitik, bai eta hizkuntzen arteko berdintasuna eta tratu ekitatiboa bermatzeko ere;

36. Uste du ezen beharrezkoa dela gero eta emakume gehiagoren parte-hartzea sustatzea hizkuntzaren teknologiei buruzko Europako azterlanetan, hura faktore erabakigarria baita ikerketa eta berrikuntza garatzeko;

37. Proposatzen du ezen Batzordeak eta estatu kideek hizkuntza-teknologiaren erabilera susta dezatela Europako herritarren arteko kultura- eta hezkuntza-trukeetan, hala nola Erasmus + programa edo Erasmus + programaren lineako hizkuntza-laguntza; horren helburua, berriz, hau da: hizkuntza-aniztasunak kulturen arteko elkarrizketarako eta elkar ulertzeko ekar ditzakeen oztopoak murriztea, batez ere idatzizko eta ikus-entzunezko euskarrietan;

38. Estatu kideei gomendatzen die ezen alfabetatze digitaleko programak gara ditzatela Europako hizkuntza gutxitu eta erregionaletan, eta hizkuntza-teknologiari buruzko prestakuntza eta haren tresnak sar ditzatela eskolen, unibertsitateen eta lanbide-heziketako ikastetxeen ikasketa-planetan; gainera, nabarmentzen du ezen alfabetatzea oraindik ere faktore garrantzitsua dela, eta erkidegoen inklusio digitalean aurrera egiteko aurretiazko betekizun absolutua;

39. Nabarmentzen du ezen estatu kideek eskaini behar dutela hezkuntza-instituzioek Batasuneko hizkuntzen digitalizazioa hobetzeko behar duten laguntza;

Hizkuntzaren teknologiak: onurak enpresa pribatuentzat zein organismo publikoentzat

40. Nabarmentzen du ezen beharra dagoela kulturaren eta sormenaren sektorean hizkuntzaren teknologien erabilera handitzera bideratutako inbertsio-tresnen eta azelerazio-programen garapena bultzatzeko, betiere baliabide gutxi duten erkidegoetan bereziki pentsatuz eta, sektorea ahulagoa den arloetan, gaitasunen garapena sustatuz hizkuntza-teknologietan;

41. Europako enpresa txiki eta ertainei eta goraka ari diren enpresei gaitasunak emateko eta gaitzeko jarduera eta finantzaketa egokia sustatzera adoretzen du, horrela hizkuntza-teknologiak erraz eskura ditzaten eta teknologioak erabil ditzaten lineako negozioak hedatzeko, merkatu berrietan sartuz eta aukerak garatuz; horrela, haien berrikuntza bultzatuko dute eta lanpostuak sortuko dituzte;

42. Batasuneko instituzioei eskatzen die kontzientziarazteko zein onura dakarkien enpresei, organismo publikoei eta herritarrei lineako zerbitzu, eduki eta produktuak hainbat hizkuntzatan eskura izateak, gutxien erabiltzen diren hizkuntzak, erregionalak eta gutxituak barne, betiere hizkuntza-oztopoak gainditzeko eta hizkuntza-komunitateen kultura-ondarea zaintzen laguntzeko;

43. Babesa ematen du Europako, nazioetako, eta, hala badagokio, erregioetako eta tokian tokiko administrazio eleaniztunak ezartzeko hizkuntzaren teknologia berritzaile, integratzaile eta asistentzialen bidez; horrek hizkuntzen eta hizkuntza-komunitateen arteko desberdintasunak murriztuko ditu, aukera ekitatiboa sustatuko du zerbitzuak iristeko, eta European enpresen, herritarren eta langileen mugikortasuna bultzatuko du, eta merkatu digital eleaniztun eta inklusiboa sortzea bermatuko du;

44. Maila guztietako administrazioei eskatzen die irispidea hobetu dezatela hainbat hizkuntzatan dauden lineako zerbitzu eta informazioetarako, batez ere mugaz haraindiko erregioetako zerbitzuen kasuan eta kulturari buruzko gaietarako, eta lehendik dauden doako lengoaiaren eta kode irekiaren teknologiak baliatzeko, itzulpen automatikoa, ahotsaren ezagutza eta ahots-sintesia, eta hizkuntza-sistema adimendunak barne; esaterako, informazio eleaniztuna berreskuratzen dutenak, laburpenak/sintesiak eta ahozko ulermena egiten dituztenak, betiere emandako zerbitzuen irisgarritasuna hobetzeko;

45. Nabarmentzen du ezen datuen eta testuen meatzaritzako teknikak garrantzitsuak direla hizkuntzaren teknologiak garatzeko; nabarmentzen du beharra dagoela industriaren eta datuen jabeen arteko lankidetzaren indartzeko; era berean, nabarmentzen du ezen beharra dagoela arau-esparrua egokitzeko, eta hizkuntza-baliabideen erabilera irekiagoa eta elkarreragingarriagoa bermatzeko, bai eta baliabide horiek biltzekoa ere; adierazten du ezen informazio sentikorra ez litzatekeela merkataritza-enpresen eta haien erabilera askeko programen esku utzi behar, zeren ez baitago argi zelan erabiliko lituzketen enpresa horiek eurek lortutako ezagutzak, esaterako, osasunari buruzko informazioaren kasuan;

7.2.17. Europako Parlamentuaren Ebazpena, 2018ko azaroaren 13koa, Europako Gutxiengoentzako Gutxieneko Arauei buruzkoa (2018/2036(INI))²⁰²

(2020/C 363/03)

Europako Parlamentuak,

- Ikusiz Europar Batasunaren Tratatuaren (EBT) 2. artikulua eta 3. artikuluen 3. apartatua, eta Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuaren (EBFT) 19. artikulua,
- Ikusiz Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Gutuneko 10., 21. eta 22. artikulua,
- Ikusiz Kontseiluaren 2000/43/EE Zuzentaraua, 2000ko ekainaren 29koa, zeina baita pertsonen, horien arraza- nahiz etnia-jatorria gorabehera, tratu-berdintasunaren printzipioa aplikatzeari buruzkoa ²⁰³ (Arraza-berdintasunari buruzko Zuzentaraua),
- Ikusiz Kopenhageko irizpideak, baita herrialde hautagai batek Batasunari atxiki nahi badio bete behar dituen Batasuneko arau guztiak ere (altxorra),
- Ikusiz Nazio Batuen Adierazpena, Gutxiengo Nazional edo Etnikoetako, Erlijiosoetako eta Linguistikoetako Pertsonen Eskubideei buruzkoa, eta Nazio Batuen Adierazpena, Herri Indigenen Eskubideei buruzkoa,
- Ikusiz Nazio Batuen Batzar Orokorrak 1948an onartutako Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsala,
- Ikusiz Nazio Batuen A/RES/60/7 Ebazpena, Batzar Orokorrak 2005eko azaroaren 1ean hartutakoa, “Holokaustoa gogoratzea” izenburukoa,
- Ikusiz Giza Eskubideak babesteko Europako Hitzarmena eta hari lotutako protokoloak, bereziki diskriminaziorik ezari buruzko 12. protokoloa,
- Ikusiz Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Agentziaren (FRA) 2018ko oinarrizko eskubideei buruzko txostena, eta gutxiengoei eta diskriminazioari buruzko Europar Batasunaren bigarren inkesta (EU-MIDIS II),
- Ikusiz 2006ko abenduaren 13an onartutako Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei buruzko Nazio Batuen Konbentzioa eta haren Hautazko Protokoloa (A/RES/61/106), 2006ko abenduaren 13an onetsitakoak,
- Ikusiz Gutxiengo Nazionalak babesteko Europako Kontseiluaren Esparru-konbentzioa eta Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna,
- Ikusiz Europako Kontseiluaren Batzar Parlamentarioaren 1985eko Ebazpena, 2014an hartutakoa, Europako Gutxiengo Nazionalen Egoerari eta Eskubideei buruzkoa,

²⁰² P8_TA(2018)0447. Europar Batasunaren Aldizkari Ofizialaren 2020ko urriaren 28ko alean, argitaratua.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2020:363:FULL>

²⁰³ DO L 180, 19.7.2000-7-19koa, 22. or.

- Ikusiz Europako Kontseiluaren Batzar Parlamentarioaren 2153. Ebazpena, 2017an hartutakoa, ijitoen eta *travellerren* inklusioa sustatzeari buruzkoa,
- Ikusiz Europako Kontseiluaren Batzar Parlamentarioaren 2196. Ebazpena, 2018an hartutakoa, Europan hizkuntza erregional eta gutxituen babes eta sustapenari buruzkoa,
- Ikusiz Europako Kontseiluaren Tokietako eta Erregioetako Botereen Kongresuaren 424. Ebazpena, 2017an hartutakoa, gaur egungo Europako hizkuntza erregional eta gutxituei buruzkoa,
- Ikusiz Europako Kontseiluaren Batzar Parlamentarioaren 1201. Gomendia, 1993an hartutakoa, Gutxiengoen Eskubideei buruzko Giza Eskubideen Europako Hitzarmenaren protokolo gehigarriakoa,
- Ikusiz Europako Kontseiluko Ministroen Batzordearen Adierazpena, 2012ko otsailaren 1ean hartutakoa, antigitanismoaren eta ijitoen aurkako eta indarkeria arrazistaren gorakadari buruzkoa,
- Ikusiz Europako Kontseiluaren eta Europar Batasunaren arteko harremanei buruzko 5. jarraibidea, 2005eko maiatzaren 16an eta 17an Varsovian egindako estatuburuen eta gobernuburuen hirugarren gailurrean hartutakoa,
- Ikusiz Europako Segurtasun eta Lankidetzako Erakundearen (ESLE) Kopenhageko Dokumentua, 1990ekoa, eta ikusiz gutxiengoen eskubideei buruzko jarraibide eta gomendio tematiko ugariak, zeinak argitaratu baitzituzten Gutxiengo Nazionaletarako ESLEko goi-komisarioak eta Institutio Demokratikoen eta Giza Eskubideen ESLEko Bulegoak,
- Ikusiz 2018ko otsailaren 7ko Ebazpena, Batasuneko estatu kideetako gutxiengoen babesari eta diskriminaziorik ezari buruzkoa²⁰⁴,
- Ikusiz 2017ko urriaren 25eko Ebazpena, zeina baita ijitoak Batasunean integratzeko alderdiei buruzkoa, oinarritzko eskubideei dagokienez: ijitoen aurkako borrokari aurre egitea²⁰⁵,
- Ikusiz Kontseiluaren 2008ko azaroaren 28ko 2008/913/JAI Esparru-erabakia, Zigor Zuzenbidearen bidez arrazakeriaren eta xenofobiaren modu eta adierazpen jakin batzuen aurka borrokatzeari buruzkoa,²⁰⁶
- Ikusiz 2016ko abenduaren 13ko Ebazpena, oinarritzko eskubideek Europar Batasunean duten egoerari buruzkoa²⁰⁷,
- Ikusiz 2015eko apirilaren 15eko Ebazpena, Ijito Herriaren Nazioarteko Eguna zela-eta —antigitanismoa Europan eta Bigarren Mundu Gerran ijito-herriari eragindako genozidioa oroitzeko EBk aitortzeko eguna—²⁰⁸,
- Ikusiz 2013ko irailaren 11ko Ebazpena, zeina baita desagertzeko arriskuan dauden Europako hizkuntzei eta Europar Batasuneko hizkuntza-aniztasunari buruzkoa²⁰⁹,

²⁰⁴ Onetsitako testuak, P8_TA(2018)0032.

²⁰⁵ DO C 346, 2018-9-27koa, 171. or.

²⁰⁶ DO L 328, 2008-12-6koa, 55. or.

²⁰⁷ DO C 238, 2018-7-6koa, 2. or.

²⁰⁸ DO C 328, 2016-9-6koa, 4. or.

²⁰⁹ DO C 93, 2016-3-9koa, 52. or.

— Ikusiz 2005eko ekainaren 8ko Ebazpena, zeina baita Europar Batasunean gutxiengoaren babesari eta diskriminazioaren aurka borrokatzeko politikei buruzkoa²¹⁰,

— Ikusiz 2017ko abenduaren 12ko Ebazpena, Europar Batasuneko herritarrei buruzko 2017ko txostenari buruzkoa: Aldaketa demokratikoko Batasunean herritarren eskubideak indartuz²¹¹,

— Ikusiz 2016ko urriaren 25eko Ebazpena, zeinak Batzordeari gomendio batzuk ematen baitizkio, Batasunak demokraziarako, zuzenbide-estaturako eta oinarritzko eskubideetarako mekanismo bat ezartzeari buruzkoak,²¹²

— Ikusiz Europar Batasuneko Justizia Auzitegiaren (EJJA) epaiak eta jurisprudentzia, bereziki T-646/13 auzikoa (*Minority SafePack — one million signatures for diversity in Europe/Batzordea*), eta Giza Eskubideen Europako Auzitegiaren (GEJA) jurisprudentzia,

— Ikusiz FRaren txostenak eta azterlanak, adibidez, “Gutxiengoetako Pertsonak errespetatu eta babesteari buruzko 2008-2010 aldiko txostena”, bai eta estatuetakoa, Europako eta nazioarteko antolakundeek eta GKEek gai horri buruz egindako gainerako txostenak ere,

— Ikusiz Europako Parlamentuko Gutxiengo Tradizionalen, Erkidego Nazionalen eta Hizkuntzen Taldeartearen jarduerak eta ondorioak,

— Ikusiz Barne-erregelamenduaren 52. artikulua,

— Ikusiz Askatasun Zibilen, Justiziaren eta Barne-gaien Batzordearen txostena, eta Kultura eta Hezkuntza Batzordearen iritzia (A8-0353/2018),

A. Kontuan hartuz ezen gutxiengoetako pertsonen eskubideak giza eskubideen zati direla, zeinak baitira unibertsalak, zatiezinak eta independenteak; kontuan hartuz ezen gutxiengoaren eskubideak babestea eta sustatzea funtsezkoa dela bakerako, segurtasunerako eta egonkortasunerako, eta tolerantzia, elkarrekiko errespetua eta elkar-ulertzea eta lurralde berean bizi diren pertsona guztien arteko lankidetzara sustatzeko;

B. Kontuan hartuz ezen Batasuna kulturen, hizkuntzen, erlijioen, tradizioen eta historiaren arragoa dela, eta horiek guztiek askotariko herritarren erkidegoa osatzen dutela, haien oinarritzko balio erkideek batuta daudelarik; kontuan hartuz ezen aberastasun hori ez dela berezkoa, baizik eta babestu eta elikatu egin behar dela;

C. Kontuan hartuz ezen Batasuneko herritarren % 8 inguru gutxiengo nazional bateko kide dela eta gutxi gorabehera % 10ek hizkuntza erregional edo gutxitu batean hitz egiten duela; kontuan hartuz ezen jazarpenak, diskriminazioak eta indarkeriak mugatu egiten dutela pertsonak beren oinarritzko eskubide eta askatasunak erabat baliatzeko duten gaitasuna, eta ahuldu egiten dutela pertsona horiek gizartean berdintasunez parte hartzea;

D. Kontuan hartuz ezen gutxiengoetako pertsonen eskubideen babesa lagungarria izan daitekeela Europarentzat etorkizun iraunkorra eraikitzeko, eta duintasunaren, berdintasunaren eta diskriminaziorik ezaren printzipioen errespetua bermatzeko; kontuan hartuz ezen onurak ez direla gutxiengoetara mugatzen, zeren babes eta

²¹⁰ DO C 124 E, 2006-5-25ekoa, 405. or.

²¹¹ DO C 369, 2018-10-11koa, 11. or.

²¹² DO C 215, 2018-6-19koa, 162. or.

sustapen horrek egonkortasuna, garapen ekonomikoa eta guztiontzako oparotasuna ekarriko baititu;

E. Kontuan hartuz ezen Lisboako Tratatuak Europar Batasuneko Zuzenbidean “gutxiengoetako pertsonak” terminoa sartu zuela, zeina baita Batasunaren Zuzenbidearen historiaren lehenengo erreferentzia esplizitua; kontuan hartuz ezen EBTren 2. artikulua ezartzen duela Batasuna giza duintasunaren errespetuan, askatasunean, demokrazian, berdintasunean, zuzenbide-estatuaren nagusitasunean eta giza eskubideen errespetuan oinarritzen dela, horietan gutxiengoetako pertsonen eskubideak barne daudelarik, eta balio horiek erkideak direla estatu kideentzat, aniztasuna, diskriminaziorik eza, tolerantzia, justizia, elkartasuna eta emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna ezaugarri dituen gizarte batean; kontuan hartuz ezen balio horiek erkideak direla estatu kide guztientzat, eta eskubideok estatu horietako bakoitzak eta Batasunak modu aktiboan errespetatu eta sustatu behar dituztela politika guztietan, bai barnekoetan, bai kanpokoetan, modu koherentean; kontuan hartuz ezen eskubideok tratatuetan ezarritako gainerako eskubideen tratu bera merezi dutela;

F. Kontuan hartuz ezen Batasunaren tratatuek, nazioarteko zuzenbideak horri buruz duen ikuspegiari jarraituz, ez dutela “gutxienez” terminoa definitzen; kontuan hartuz ezen, EBTren 17. artikulua araberan, Batzordeak tratatuak aplikatzen direla jagon behar duela;

G. Kontuan hartuz ezen EBFTren 19. artikulua ezartzen duela Kontseiluak, aho batez, ekintza egokiak hartu ahal izango dituela diskriminazioaren aurka borrokatzeko, betiere legegintzako prozedura berezi baten arabera eta Europako Parlamentuak onetsi ondoren;

H. Kontuan hartuz ezen Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Gutunak “gutxiengo nazional”en nozioa Batasuneko Zuzenbidearen termino bihurtzen duela; kontuan hartuz ezen Gutunaren 21. artikulua beren-beregi nabarmentzen duela diskriminazioa debekatuta dagoela; kontuan hartuz ezen arreta berezia eskaini behar zaiola pertsonen oinarrizko eskubideen babesari egoera ahulenetan;

I. Kontuan hartuz ezen, Batasuneko herritartasuna definitzerakoan, EBTren 9. artikulua beren-beregi xedatzen duela ezen Batasunak bere herritarren berdintasun-printzipioa errespetatuko duela, herritar horiek berdin jasoko baitute beren instituzio, organo eta organismoen arreta;

J. Kontuan hartuz ezen Gutxiengo Nazionalak babesteko Esparru-konbentzioa eta Hizkuntzen Gutuna gutxiengoak babesteko nazioarteko sistemaren lorpen garrantzitsuak direla, eta estatu partaideentzako nazioarteko tresna arauemaile garrantzitsuak; kontuan hartuz ezen akordio horien eragina ahuldu egiten dela berronespen-prozesuaren moteltasunagatik, aldeek egindako erreserbengatik eta kontrol-ahalaren ezagatik, horrela Esparru-konbentzioa eta Gutuna estatuen borondate onaren mende gelditzen direlarik; kontuan hartuz ezen epai, erabaki eta gomendioak modu sistematikoan ez aplikatzeak ere nazioarteko tresna bi horien ez-betetzea normalizatzerak dakarrela;

K. Kontuan hartuz ezen jardunbide onenak estatu kide batzuetan dagoeneko aplikatzen direla, hala nola Italia (Trentino-Adige Garaia / Tirol Hegoaldea) edo Alemania (Schleswig-Holstein), bada, jardunbideok kontuan hartu behar dira gutxiengoetako pertsonen eskubideak babesteko gutxieneko arau erkideak garatzerakoan;

L. Kontuan hartuz ezen gutxiengoetako pertsonen eskubideak bermatzen direla alde anitzeko nazioarteko akordioetan nahiz alde bikoetan, eta eskubideok estatu askoren

konstituzio-ordenan berresten direla, eta eskubide horiek betetzea funtsezko betekizuna dela zuzenbide-estatua ebaluatzeko;

M. Kontuan hartuz ezen Arraza-berdintasunari buruzko Zuzentaraua funtsezko neurri juridikoa dela etnia- eta arraza-diskriminazioaren aurka borrokatzeko; kontuan hartuz ezen zenbait estatu kidek oraindik ez dutela zuzentarau hori erabat aplikatu; kontuan hartuz ezen zuzentarau horren 5. artikuluan ezarritakoaren arabera, praktikan erabateko berdintasuna bermatzeko, tratu-berdintasunaren printzipioak ez duela eragotziko estatu kide batek neurri espezifikoak mantentzea edo hartzea arraza-jatorri edo etnia-jatorri jakin bateko pertsonen eragiten dieten desabantailak prebenitzeko edo konpentsatzeko;

N. Kontuan hartuz ezen Batasunaren “Aniztasunean batuta” leloak, zeina 2000. urtetik aurrera onartu baitzen, nabarmentzen duela Europar Batasunaren funtsezko balioetako bat dela;

O. Kontuan hartuz ezen Kopenhageko irizpideak Batasunari atxikitzeko irizpideen zati direla; kontuan hartuz ezen Kopenhageko hiru irizpideetako batek argi eta garbi behartzen dituela herrialdeak demokrazia, zuzenbide-estatua, giza eskubideak eta gutxiengoaren errespetua eta babesa bermatzera; kontuan hartuz ezen ez dagoela gutxiengoaren eskubideen bestelako kontrolik, herrialde hautagai bat estatu kide bihurtzen denean;

P. Kontuan hartuz ezen esperientziak erakutsi duela aurre-atxikitze fasean dauden herrialdeak prestatuago daudela Kopenhageko irizpideak betetzeko; kontuan hartuz ezen, atxikitzearen ondoren irizpide horiek beteko direla bermatzeko esparru egokirik ez egoteagatik, estatu kideek atzerakada larria jasan dezaketela atxikitzearen ondoren; kontuan hartuz ezen Batasunak oraindik ere ez duela Europako arau erkiderik estatu kideetan gutxiengoak babesteko;

Q. Kontuan hartuz ezen, gaur egun, Batasunak eraginkortasun mugatuko tresnak dituela diskriminazioaren, arrazakeriaren eta xenofobiaren adierazpen sistematiko eta instituzionalei erantzuteko; kontuan hartuz ezen, Batzordeari dei ugari egin arren, neurri mugatuak baino ez direla hartu gutxiengoetako pertsonen babes eraginkorra bermatzeko;

R. Kontuan hartuz ezen beharrezkoa dela zuzenbide-estatuaren mekanismo eta prozesu sendoak garatzea, Tratatuaren printzipio eta balioak Batasun osoan errespetatzen direla bermatzeko; kontuan hartuz ezen gutxiengoetako pertsonen eskubideak errespetatzea balio horiek osatzen dituzten elementuetako bat dela; kontuan hartuz ezen mekanismo eraginkorrek egon beharko luketela oraingo hutsuneak betetzeko; kontuan hartuz ezen mekanismo horiek frogetan oinarrituta egon behar dutela, objektiboak eta ez-diskriminatzaileak izan behar dutela, eta subsidiarotasunaren, beharizanaren eta proportzionaltasunaren printzipioak errespetatu behar dituztela, hala estatu kideetako nola Batasuneko instituzioei aplikatzeko modukoak izan behar dutela, eta mailakako ikuspegi batean oinarritu behar dutela, zeinak barne hartzen baititu prebentziozko alderdia bezala alderdi zuzentzailea; kontuan hartuz ezen 2016ko urriaren 25eko Ebazpenean, zeinean gomendioak egiten baitzaizkio Batzordeari Batasunak mekanismo bat ezar dezan demokraziarako, zuzenbide-estaturako eta oinarritzko eskubideetarako, Parlamentuak berretsi duela horri buruzko babesa, eta hori funtsezkoa izan litekeela Europako ikuspegi koordinatua hartzeko gobernantzari buruz, zeina oraingo ez baitago;

S. Kontuan hartuz ezen hizkuntzak, zeinak baitira kulturaren adierazpen zuzenekoak, identitate europarraren zati integral direla; kontuan hartuz ezen

hizkuntza-aniztasunarekiko errespetua Batasunaren funtsezko balioa dela, adibidez, Gutunaren 22. artikuluan eta EBTren hitzaurrean xedatzen den bezala, zeinean irakurtzen baita “Europaren jaraunspen kultural, erlijioso eta humanista, hortik abiatuta garatu baitira pertsonaren eskubide bortxaezinak eta besterenezinak, askatasuna, demokrazia, berdintasuna eta zuzenbide-estatua bezalako balio unibertsalak”;

T. Kontuan hartuz ezen hizkuntza-aniztasuna erregio bateko kultura-aberastasunaren zati garrantzitsua dela; Batasunean 40 eta 50 milioi pertsona inguruk hitz egiten dutela 60 hizkuntza erregional eta gutxituetatik bat, eta horietako batzuk arrisku larrian daudela; hizkuntza gutxituen gainbehera Europa osoan antzeman daitekeela; erkidego txikiek hitz egiten dituzten eta izaera ofizialik ez duten hizkuntzak desagertzeko arriskupean daudela;

U. Kontuan hartuz ezen mila pertsonatik batek zeinu-hizkuntza nazionala erabiltzen duela lehen hizkuntza gisa; kontuan hartuz ezen hizkuntza horiei hizkuntza ofizialen estatutua eman behar zaiela;

V. Kontuan hartuz ezen gizarte inklusiboetan identitate indibiduala eta identitate nazionala garrantzitsuak direla eta bietako batek ere ez duela bestea baztertzen; kontuan hartuz ezen estatu kideek gutxiengoei dagozkenez dituzten sistema legegile nazionalek hutsune garrantzitsuak dituztela, eta harmonizazio- eta simetria-maila txikia adierazten dutela;

W. Kontuan hartuz ezen Europako kultura-ondarea aberatsa eta askotarikoa dela; kontuan hartuz ezen kultura-ondareak herritarren bizitza aberasten duela; kontuan hartuz ezen EBTren 3. artikuluan xedatzen dela, besteak beste, Europar Batasunak errespetatu egingo duela bere kultura- eta hizkuntza-aniztasunaren aberastasuna, eta jagon egingo dituela Europako kultura-ondarearen kontserbazioa eta garapena; kontuan hartuz ezen European mendeetan zehar bizi izan diren gutxiengoetako pertsonak ondare aberats, bakar eta askotariko hori osatzen dutela, eta europar identitatearen zati integratzaile direla;

X. Kontuan hartuz ezen alde handiak daudela gutxiengoen aitopenenari eta haien eskubideen errespetuari dagozkenez; kontuan hartuz ezen Batasun osoko gutxiengoek diskriminazio instituzionalizatu bati aurre egiten jarraitzen dutela eta mespretxuzko estereotipoen mende daudela, eta, sarritan, ikusten dutela haiek eskuratutako eskubideak murriztuta daudela edo modu selektiboan aplikatzen direla;

Y. Kontuan hartuz ezen ezberdintasun bat dagoela gutxiengoen babesaren eta diskriminazioaren aurkako borroka-politiken artean; kontuan hartuz ezen diskriminaziorik eza ez dela nahikoa asimilazioa geldiarazteko; kontuan hartuz ezen benetako berdintasuna diskriminaziorik ezaz haratago doala, eta esan nahi duela gutxiengoei haien eskubideak bermatzea, hala nola identitaterako, hizkuntza erabiltzeko eta hezkuntzarako eskubidea, eskubide kulturaletarako eta herritartasun-eskubideak eta abar, gehiengoaren baldintza berberetan baliatzeko;

Z. Kontuan hartuz ezen Europar Batasunean indarkeria xenofoboaren eta gorrotoa eragitearen gorakadak, sarritan, eskuin muturreko indarrek sustatuta, gutxiengoetako pertsonen eragiten diela eta haiei zuzentzen zaiela;

AA. Kontuan hartuz ezen gutxiengoetako kide diren Batasuneko herritarrek Europa mailan gehiago egitea itxaroten dutela beren eskubideak babesteko, horri buruz Europako Parlamentuari aurkeztutako eskabide ugariak erakusten duen bezala;

AB. Kontuan hartuz ezen *Minority SafePack* Europako herri-ekimenak Batasun osoan 1.215.879 sinadura jaso dituela, zeinek Europako herritar horien borondatea agertzen baitute, Batasun mailan gutxiengoei buruzko politikak arautzen dituen lege-esparrua indartzeko;

AC. Kontuan hartuz ezen nabarmen hobetu daitekeela Batasuneko gutxiengoen eskubideak babesteko modua; kontuan hartuz ezen instituzio demokratikoen legitimitatea gizarteko talde guztien partaidetzan eta ordezkaritzan oinarritzen dela, talde horien barruan gutxiengoetako pertsonak daudelarik;

1. Gogoratzen du ezen estatu kideak behartuta daudela gutxiengoei giza eskubideen egikaritze osoa bermatzera, gizabanako eta erkidego gisa;

2. Gogoratzen du ezen gutxiengoen babesak Kopenhageko irizpideetako bat dela, bai herrialde hautagaien zatia, bai estatu kideentzat, baina ez dagoela inolako bermerik herrialde hautagaiek Kopenhageko irizpideen arabera hartutako konpromisoak errespetatuko dituztela bermatzeko, estatu kide bihurtzen direnean;

3. Adierazten du ezen Batasunak oraindik ez duela tresna eraginkorrik gutxiengoen eskubideak kontrolatzeko eta balioesteko; deitoratzen du, gutxiengoen babesaren eremuan, Batasunak ziurtzat jo izana bere estatu kideek gutxiengoen eskubideak errespetatzen dituztela edo kanpoko gainbegiratze-tresnen esku utzi dituela, hala nola Nazio Batuenak, Europako Kontseiluarenak edo ESLErenak;

4. Adierazten du ezen Kopenhageko irizpideak errespetatzeko —zeinak estatuek bete egin behar baitituzte Batasunari atxiki aurretik eta ondoren—, etengabeko jarraipena egin behar dela eta etengabeko elkarrizketak egon behar duela Parlamentuan, Batzordean eta Kontseiluan, bai eta instituzio horien artean ere; nabarmentzen du ezen beharra dagoela Batasunaren mailan gutxiengoentzako babes-sistema orokor bat sortzeko, betiere gainbegiratze-mekanismo sendo batekin batera;

5. Gogoratzen du ezen, EBTren 17. artikularen 1. apartatuaren arabera, Batzordeak, tratatuen zaindari den aldetik, baduela legitimitaterik eta aginpiderik estatu kide guztiek zuzenbide-estatua eta EBTren 2. artikuluan aipatutako beste balio batzuk errespetatzen dituzten zaindarako; beraz, uste du ezen Batzordeak hartutako neurriek ez dutela estatu kideen subiranotasuna bortxatzen, Batzordeak bere helburua gauzatzeko eta estatu kidea atxiki aurretik zeuden baldintzak betetzen jarraitzen duela bermatzeko;

6. Gogoratzen du ezen estatu kide guztiek eskubidea dutela gutxiengo nazionalen pertsonak definitzeko, gaur egungo nazioarteko arauen esparruan;

7. Gogoratzen du ezen ez dagoela arau erkiderik gutxiengoek Batasunaren politikan dituzten eskubideetarako, ez eta interpretazio erkiderik ere jakiteko nor har daitekeen gutxiengo bateko pertsona gisa; adierazten du ezen ez dagoela gutxiengoaren definiziorik, Gutxiengo Nazional edo Etnikoetako, Erlijiosoetako eta Linguistikoetako Pertsonen Eskubideen Nazio Batuen Adierazpenean, ez eta Gutxiengo Nazionalak babesteko Esparru-konbentzioan ere; nabarmentzen du ezen beharra dagoela gutxiengo nazional edo etnikoak, erlijiosoak eta linguistikoak babesteko, definizioa zein den kontuan hartu gabe; eta berriro dio ezen edozein definizio modu malguan aplikatu behar dela, zeren onuradunak gutxiengoen eskubideen babesean *de facto* sartzea bilakaera-prozesu baten zati izan ohi baita, zeinak, denboraren poderioz, onarpen formala ekar dezakeen; gomendatzen du ezen, subsidiariorik, proportzionaltasun eta diskriminaziorik ezaren printzipioei dagokienez, “gutxiengo nazional”aren definizioaren oinarriak Europako Kontseiluaren Batzar Parlamentarioaren 1201. Gomendioan (1993) jasotako

definizioan oinarritu behar duela; izan ere, gomendio hori egin zen Giza Eskubideen Europako Hitzarmenari protokolo bat eransteko gutxiengoaren eskubideei buruz; gutxiengoek, berriz, baldintza hauek dituzte:

- estatu horretako lurraldean bizi dira eta hango herritarrak dira;
- estatu horrekiko lotura sendo eta iraunkorrak mantentzen dituzte denbora luzez;
- etnia-, kultura-, erlijio- edo hizkuntza-ezaugarri bereizgarriak dituzte;
- nahikoa adierazgarriak dira, baina estatu horretako edo estatu horretako erregio bateko gainerako biztanleak baino gutxiago,
- interesa dute beren identitate erkidea osatzen duen guztia, beren kultura, tradizioak, erlijioa edo hizkuntza barne, batera babesteko;

8. Gogora dakar Europako Kontseiluaren eta Europar Batasunaren arteko harremanei buruzko 5. jarraibidea, 2005eko maiatzaren 16an eta 17an Varsovian batzartu ziren Europako Kontseiluko estatu kideetako estatuburuek eta gobernuburuek onartu zuten bezala; izan ere, jarraibide horretan baieztatzen da ezen Batasunak ahaleginak egingo dituela bere eskumenen eremuan sartzeko diren Europako Kontseiluaren hitzarmenen alderdiak Batasuneko Zuzenbidera ekartzeko;

9. Ikusten du ezen Gutxiengo Nazionalak babesteko Esparru-konbentzioko eta Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuneko (“Hizkuntzen Gutuna”) xedapen batzuk Batasunaren eskumenetan sartzeko direla, eta gogora dakar FRAk ondorio hau atera zuela: Batasunak ez dauka gutxiengo nazionalen babesa berez arautzeko legegintza-eskumen orokorrik, baina legeak egin ditzake gutxiengoari dagozkien zenbait gairi buruz;

10. Uste du ezen beharrezkoa dela Batasunean gutxiengoak babesteko gutxieneko arauari buruzko legegintza-proposamen bat egitea, eraginaren ebaluazio egoki bat egin ondoren eta estatu kideei aplikatu beharreko subsidiariorotasun- eta proportzionaltasun-printzipioen arabera, betiere gutxiengoaren egoera hobetzeko eta estatu kide guztietan lehendik dauden eskubideak babesteko, eta, aldi berean, erregela bikoitzak saihesteko; uste du ezen, aldi berean subsidiariorotasun- eta proportzionaltasun-printzipioak errespetatuz, arau horiek hasi behar dutela dagoeneko nazioarteko tresna juridikoetan kodetuta daudenetatik, zeinek tinko ainguratuta egon behar baitute Batasunean demokrazia, zuzenbide-estaturak eta oinarritzko eskubideak bermatzen dituen esparru juridiko batean, eta neurri horiek haien funtzionamenduaren gainbegiratze-mekanismo bat izan behar dutela; Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die jagon dezatela beren ordenamendu juridikoek berma dezatela gutxiengoetako pertsonak ez direla diskriminatzen eta babes-neurri espezifikoak har eta aplika ditzatela;

11. Gogoratzen du ezen gutxiengoaren eskubideak babestea Batasunak demokraziari, zuzenbide-estaturari eta oinarritzko eskubideei buruzko itun bat egiteko proposamenaren zati bat dela; horri dagokionez, gogoratzen du 2016ko urriaren 25eko Ebazpenean egindako eskabidea, zeina baitzen Batasunak mekanismo bat ezartzeko demokraziarako, zuzenbide-estaturako eta oinarritzko eskubideetarako duen mekanismoari buruz, eta berriz eskatzen dio Batzordeari proposamen bat aurkez dezala demokraziari, zuzenbide-estaturari eta oinarritzko eskubideei buruzko Batasunaren itun bat egiteko; Batzordeari eskatzen dio gutxiengoaren eskubideak sar ditzala Batasunak demokraziarako, zuzenbide-estaturako eta oinarritzko eskubideetarako duen mekanismoaren eremu posible guztietan;

12. Batzordea adoretzen du Batasunaren mailan organo bat sortzera (dauden egituren barruan edo organo bereizi gisa), Batasuneko gutxiengoak aitortu eta babesteko;

13. Atsegin handiz hartzen du *Minority SafePack* Europako herri-ekimenaren kanpainaren erregistro eta sinaduren bilketaren arrakasta; izan ere, ekimen horrek gutxiengoen babeserako Europako esparru baten alde egiten du; Batzordea adoretzen du aurrera egiteko moduak aztertzea, gutxiengoen interesak eta beharrianak hobeto ordezkatzuta egon daitezen Europar Batasunean.

14. Batzordea eta estatu kideak adoretzen ditu babestu dezatela gutxiengo nazionaletakoa pertsonak beren identitatea zaindu, babestu eta garatzeko duten eskubidea, eta beharrezko neurriak har ditzatela gutxiengoek parte-hartze eraginkorra izan dezaten bizitza sozial, ekonomiko eta kulturalean eta gai publikoetan;

15. Gogoratzen du ezen Batasuneko herritartasunerako irispidea estatu kide bateko nazionalitatearen bidez eskuratzen dela, eta nazionalitate hori lege nazionalak arautzen dutela; gogoratzen du ezen, herritartasun nazionalerako irispidearen ingurumarian, estatu kideek Batasuneko Zuzenbidearen printzipioak bete behar dituztela, hala nola proportzionaltasunaren eta diskriminaziorik ezaren printzipioak, zeinak zabal garatuta baitaude EBJAren jurisprudentzian; kontuan hartzen du ezen EBFTren 20. artikulua xedatzen duela Batasuneko herritar izango dela estatu kide bateko nazionalitatea duen pertsona oro, tratatuetan eta Gutunean ezarritako eskubideak eta betebeharrak dituelarik; gogoratzen du ezen, tratatuen arabera, Batasuneko herritar orok Batasuneko instituzioen arretaren onuradun izan behar duela berdintasunean;

16. Gogoratzen du ezen oso arduratuta dagoela Europar ijito aberrigabe asko daudelako, eta horrek ijitoei gizarte-, hezkuntza- eta osasun-zerbitzuetarako irispidea erabat ukatzea dakar, bai eta ijitoak gizartearen marjinetara baztertzea ere; estatu kideei eskatzen die aberrigabetasuna ezabatzeko eta pertsona guztiek oinarritzko giza eskubideak baliatzeko aukera bermatzeko;

17. Estatu kideak adoretzen ditu neurri eraginkorrak hartzera gutxiengoetako pertsonen osasun-sistemara iristeko edozein oztopo kentze aldera; ikusten du ezen gutxiengoen taldeek irispide txikiagoa dutela osasun-zerbitzuetarako eta osasun-informaziorako; Batzordea eta estatu kideak adoretzen ditu aukera bermatzera gutxiengoei osasun-laguntza, fisikoa zein mentala, eta diskriminaziorik gabe, jasotzeko;

18. Europar Batasunari eta estatu kideei eskatzen die berronets ditzatela Gutxiengo Nazionalak babesteko Esparru-konbentzioa eta Hizkuntzen Gutuna, eta errespetatu ditzatela dokumentu horietan ezarritako printzipioak; estatu kideei eta Batzordeari eskatzen die egintzarik ez hartzeko printzipio horien aurka; nabarmentzen du ezen, gutxiengoaren administrazio-arauak ezartzen dituzten bitartean, instituzioek eta estatu kideek ez dutela legerik ez administrazio-neurririk hartuko gutxiengoetako pertsonen eskubideak ahuldu edo zapaltzeko;

19. Berresten du ezen herri indigenek, beren eskubideak egikaritzean, diskriminazio-mota guztietatik aske egon behar dutela, eta eskubidea izan behar dutela duintasunerako eta beren kulturaren, tradizioen, historiaren eta asmoen aniztasunerako, eta hori behar bezala islatu beharko da hezkuntzan eta jendaurreko informazioan; estatu kideak adoretzen ditu Herrialde Independentetako Herri Indigena eta Tribalei buruzko Konbentzioa (LANEren 169. Konbentzioa) berronestera, baldin eta oraindik hori berretsi ez badute;

20. Uste du ezen gutxieneko arau erkideak garatu behar direla Batasuneko gutxiengoetako pertsonen eskubideak babesteko, betiere auzotasun onaren eta adiskidetasunezko harremanen prozedura-printzipioei jarraituz eta estatu kideen arteko zein Batasunekoak ez diren auzo-herrialdeekiko lankidetzaz bermatuz, nazioarteko arau eta estandarren aplikazioa oinarri hartuta; uste du ezen Europako arau erkideak eta gutxieneko arauak hartzeak ez dituela kaltetu behar jada gutxiengoetako pertsonak babesten dituzten eskubideak eta arauak; gogoratzen du ezen beharra dagoela ESLEren esparruan hartutako konpromisoak eta garatutako printzipioak exekutatzeko, bereziki haren jarraibide eta gomendio tematikoak; gogoratzen du ezen Batzordeak atxikitze-negoiazioetan jada kontuan hartu dituela arau horiek Kopenhageko irizpideen esparruan; horri dagokionez, Batzordeari eskatzen dio, arau berak aplika diezazkiela Batasuneko estatu kide guztiei;

21. Azpimarratzen du ezen diskriminaziorik ezeko politikek berez ez dituztela konpontzen gutxiengoek dituzten arazoak, eta ez dutela haien asimilazioa prebenitzen; ikusten du ezen gutxiengoetako pertsonak kategoria berezia direla errekurso-eskubideari dagozkionez, eta beharrezan espezifikoak dituztela, zeinak bete egin behar baitira gutxiengooi berdintasun oso eta eraginkorra bermatzeko, eta beharrezkoa dela haien eskubideak errespetatu eta sustatzea, besteak beste, euren burua askatasunez adierazteko eskubidea, eta haien identitate kulturala edo linguistikoa zaintzeko eta garatzeko eskubidea, betiere gutxiengo horiek bizi diren estatuaren identitatea, balioak eta printzipioak errespetatuz; Batzordeari eskatzen dio susta dezala Batasuneko hizkuntza- eta kultura-aniztasuna aldi-aldi kontrolatzea;

22. Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die ezen jarrai dezatela berdintasunari buruzko datu fidagarri eta sendoen bilketa babesten eta finantzatzen, betiere gutxiengoaren ordezkariekin kontsultak eginez desberdintasunak eta diskriminazioa neurtzeko; eskatzen du ezen Batasunaren mailan jarraipen eraginkorra egin dadila gutxiengo nazional eta etnikoen egoerari buruz; uste du ezen FRAk hobeto egin behar duela estatu kideetako gutxiengo nazional eta etnikoen aurkako diskriminazioaren jarraipena;

23. Aitortzen du ezen gizarte zibilak eta gobernuz kanpoko erakundeek zeregin garrantzitsua dutela gutxiengoaren babesean, diskriminazioaren aurkako borrokan eta gutxiengoaren eskubideen sustapenean; Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die behar adinako finantzaketa eta antolakunde horien babesa sustatzeko;

24. Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die ezen gutxiengoaren babesa zain dezatela eta gutxiengoaren barruko desberdintasunei hel diezaietela, zeren gutxiengoetako pertsonak aurre egin behar baitiete sarritan askotariko eta sektore arteko diskriminazioei; Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die ikerketak egin ditzatela askotariko eta sektore arteko diskriminazioaren arazo konplexuari heltzeko;

Diskriminazioaren, gorrotoak eragindako delituen eta gorrotoa eragitearen aurkako borroka

25. Adierazten du ezen arduratuta dagoela arrazakeriak, xenofobiak edo erlijio-intolerantziak eragin eta Europako gutxiengoaren aurka zuzendutako gorroto-delituen gorakada kezkarriagatik; Batasunari eta estatu kideei eskatzen die ezen borroka areagotu dezatela gorroto-delituen eta diskriminazio-jarrera eta -portaeren aurka; Batzordeari eta FRARI eskatzen die ezen lanean jarrai dezatela estatu kideetako gutxiengoaren aurkako gorroto-delituen eta gorrotoa eragitearen kontrolari buruz, eta aldi-aldi informazioa dezatela kasu eta joerei buruz.

26. Argi eta garbi gaitzesten ditu diskriminazio-mota guztiak, arrazoia edozein dela ere, eta bereizketa-modu guztiak, gorrotoaren diskurtsoa, gorrotoak eta gizarte-esklusioak eragindako delituak, eta Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die ezen argi eta garbi gaitzets eta zeha dezatela gutxiengo nazional edo etnikoen aurka egindako basakerien ukapena; ikusiz 2017ko urriaren 25eko Ebazpena, zeina baita ijitoak Batasunean integratzearen alderdiei buruzkoa, aspektu horiek oinarritzko eskubideekin lotuta daudenean: borroka egitea antigitanismoaren aurka; gogoratzen du ezen Europako herritar guztiak laguntza eta babesa jaso behar dituztela neurri berean, haien jatorri etnikoa edo kulturala edozein dela ere; Batzordeari eskatzen dio Europako esparru bat sor dezala, eta estatu kideei eskatzen die plan nazional espezifikoak egin ditzatela indarkeria xenofoboari eta gutxiengoetako pertsonen aurkako gorroto-eragiteari aurre egiteko;

27. Azpimarratzen du ezen estatu kideek elkarrekiko harreman adiskidetsuak eta egonkorrak sustatu behar dituztela, eta estatu kideok adoretzen ditu auzo-herrialdeekin elkarriketa irekia eta laguntzako izatera, batez ere hizkuntza eta kultura desberdinak dituzten mugako erregioetan;

28. Europako Batzordea eta estatu kideak adoretzen ditu Batasuneko herritarrak aniztasunaren inguruan sentsibilizatzeko kontzientziazio-jarduerak sartzera, bai eta gutxiengoen kulturen adierazpen-modu baketsuak sustatzera ere; estatu kideak adoretzen ditu gutxiengo nazional eta etnikoen historia barne har dezaten eta beren eskoletan tolerantziaren kultura susta dezaten, ikasketa-planen zati gisa; Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die ezen kultura-elkarriketak abiaraz ditzatela baita ere ikastetxeetan, eta ez horietan bakarrik, gutxiengoetako taldeen aurkako gorrotoaren modu eta aurpegi ezberdinei buruz; estatu kideak adoretzen ditu eurek jagon dezaten diskriminaziorik eza eta gutxiengoetako pertsonen historia eta eskubideak hezkuntza-sistema nazionalaren edukietan txerta daitezen;

29. Batzordea eta estatu kideak adoretzen ditu kanpainak egitera gorrotoari eragiteko diskurtsoen aurka, polizia-indarren barruan borroka-unitateak sortzera gorrotoak eragindako delituen aurka, betiere gutxiengoen taldeek dituzten erronken ezagutzan oinarrituta, eta adoretzen ditu etengabeko prestakuntzako jarduerak egitera, bai eta legearen aurrean gutxiengoetako pertsonen berdintasuna bermatzera ere, eta justizia eta eskubide prozesalak iristeko berdintasuna bermatzera.

30. Uste du ezen Batzordeak eta estatu kideek jagon behar dutela gutxiengoetako kideek beren eskubideak beldurrik gabe egikaritu ahal izatea; horri dagokionez, estatu kideei eskatzen die giza eskubideei, herritartasun demokratikoari eta alfabetatze politikoari buruzko derrigorrezko hezkuntza sar dezatela maila guztietako eskola-programetan; Batzordea eta estatu kideak adoretzen ditu nahitaezko prestakuntza eman diezaieten arduradun politikoei, zeinak funtsezkoak baitira Batasuneko eta estatu kideetako legeria zuzen aplikatzeko, eta prest egon behar baitute herritar guztiak zerbitzatzeko giza eskubideen ikuspegitik; Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die ezen sektorearteko diskriminazioari hel diezaiotela bai politiketan, bai finantzaketa-programetan;

31. Estatu kideak adoretzen ditu egiaren eta adiskidetzaren batzorde nazionalak ezartzera, elkarrekiko konfiantza sortze aldera, horren helburua delarik mendeetan zehar gutxiengoetako kideen jazarpena, bazterketa eta arbuioa aitortzea, eta gai horiek dokumentatzea; estatu kideei eskatzen die zalantzarik gabe gaitzets eta zeha dezatela gutxiengo nazionalak kideen aurka egindako basakerien ukapena, eta estatu kideok adoretzen ditu gutxiengoen taldeak oroitzeke egiten diren egun nagusiak ospatu eta ohoratzea, hala nola erromani-holokaustoa oroitzeke

jardunaldia; estatu kideak adoratzan ditu gutxiengoan taldeen historia eta kultura erakutsiko dituzten instituzioak sortzera, zeinei laguntza finantzario eta administratiboa emango baitzaie;

32. Funtsezkotzat jotzen du gutxiengoan taldeek gizartearen, ekonomiaren, politikaren eta kulturaren eremuetan aktiboki eta modu esanguratsuan parte hartzea; beraz, Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die estrategiak egin ditzatela, zeinek beren barruan neurri proaktiboak eta erreakziokoak izango baitituzte, betiere gutxiengoan taldeetako ordezkariekin egindako kontsulta errealetan eta sistematikoetan oinarrituta, eta estatu kideei eskatzen ere die gutxiengoan talde horiek sar ditzatela maila guztietan, baita tokikoan ere, abian jartzen diren programa eta proiektu orokorren kudeaketan, jarraipenean eta ebaluazioan, horren helburua delarik programa eta proiektuon izaera inklusibo eta ez-diskriminatzailea zaintzea;

33. Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die ezen berma dezatela Arraza-berdintasunari buruzko Zuzentaraua erabat aplikatzen eta betetzen dela, eta adoretzen ditu diskriminazioaren aurkako borrokari buruzko legeriari buruzko kontzientziatio-kanpainetan parte hartzera; uste du ezen estatu kideek jagon egin behar dutela zehapenak behar bezain eraginkorrak, neurritsuak eta disuasiozkoak direla, zuzentarauak eskatzen duen bezala; Batzordeari eskatzen dio zuzentarauaren aplikazioa behar bezala gainbegiratzeko;

34. Deitoratzen du 2008ko Tratu-berdintasunari buruzko Zuzentarau-proposamenak (COM(2008)0426) Kontseiluaren onespeneran zain jarratzea; berriz ere dei egiten dio Kontseiluari bere jarrera lehenbailehen har dezan;

Gutxiengo nazional eta etnikoak

35. Gogoan hartzen du ezen gutxiengo nazional eta etnikoak lurralde berean bizi izan diren gutxiengoetako pertsonen taldeak direla, zeinek identitate erkide bat partekatzen baitute, kasu batzuetan mugak aldatzearen ondorioz, eta beste batzuetan luzaroan eremu jakin batean beren identitatea zaintzen jakinez bizitzearen ondorioz; Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die ezen gutxiengo nazionalen identitate kultural eta linguistikoa babes dezatela, eta baldintzak sor ditzatela identitate hori sustatzeko; nabarmentzen du ezen Batasuneko erregioetako eta tokietako agintariek eginkizun garrantzitsua dutela gutxiengo nazional eta etnikoak babesteko, eta uste du ezen administrazioa berrantolatzeak eta lurraldea berriro mugatzeak ez dietela ondorio negatiborik ekarri behar haiei; estatu kideak adoretzen ditu finantza-baliabideak ematera gutxiengoan eskubideak aurrekontu zentralaren pentzudan aplikatzeko, betiere toki-aurrekontuak gehiegi ez zamatzeko;

36. Batzordea eta estatu kideak adoretzen ditu gutxiengo nazional eta etnikoen aukera-berdintasuna bermatzera, gizartearen bizitza politiko eta sozialean parte hartzeko; estatu kideak adoretzen ditu gutxiengo nazional eta etnikoen ordezkariak erraztuko duten hauteskunde-sistemak eta -legeak hartzera; estatu kideei eskatzen die ezen neurri zuzentzaileak berehala har ditzatela jaiotzen inskripzio diskriminatzailea amaitzeko, gutxiengoan taldeetako kideen jaiotzak diskriminaziorik gabe inskribatzeko, eta berma dezatela luzatzen diren nortasun-txartelak ez direla diskriminatzaileak;

37. Batzordea eta estatu kideak adoretzen ditu gutxiengoan arloko egungo politiken azterketa koherentea egitera, betiere indarguneak eta erronkak argitzeko, eta gutxiengo nazional eta etnikoen eskubideen errespetua bermatzeko;

38. Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Agentziari (FRA) eskatzen dio ezen irizpen bat egin dezala gutxiengo nazionalen pertsonen eskubideak babesteko eta sustatzeko bitartekoak sortzeko moduei buruz, EBJAk T-646/13 gaian emandako epaiarekin bat etorritz;

Kultura-arloko eskubideak

39. Azpimarratzen du ezen kultura-jarduerak funtsezko eremuak direla gutxiengo nazionalen identitatea zaintzeko, eta gutxiengoen tradizioak zaintzea eta balio artistikoak ama-hizkuntzan adieraztea bereziki garrantzitsuak direla europar aniztasuna zaintzeko; adierazten du ezen gutxiengoen kultura-ondarea mantentzea interes erkidekoa dela Batasunarentzat eta estatu kideentzat; Batzordea eta estatu kideak adoretzen ditu gutxiengoen kultura-eskubideak babestu, hobetu eta susta ditzaten;

40. Gogoratzen du ezen funtsezkoa dela “kultura” zer den ulertzea, betiere gutxiengoen eskubideen irismena definitzeko; adierazten du ezen, zentzu zabalean, kultura erkidego baten jarduera eta lorpen material eta immaterial guztien batura dela, bai eta beste erkidego batzuetatik bereizten duena ere; nabarmentzen du ezen kultura-eskubideek hauek hartu behar dituztela barne: bizitza kulturalean parte hartzeko eskubidea, kulturaz goatzeko eskubidea, kide izateko taldea aukeratzeko eskubidea, hizkuntza-eskubideak, eta ondare kultural eta zientifikoaren babesa.

41. Batzordea eta estatu kideak adoretzen ditu gutxiengo nazionalen eta etnikoen Batasuneko kultura-ondareari egiten dioten ekarpena aitortzera, gutxiengoetako pertsonen ordezkariekiko elkarrizketa indartzera, eta politika eta ekintza koordinatuak identifikatzera eta aplikatzera beren kulturaren babesa eta garapena modu jasangarrian kudeatzeko; estatu kideak adoretzen ditu praktikak maila nazionalen instituzionalizatzeko maila egokia bermatzera, betiere kultura-eskubideak babesteko;

42. Batzordea eta estatu kideak adoretzen ditu gutxiengo nazional eta etnikoak eta horietako pertsonak elkartu eta laguntzera kultura-ondarea zaintzeko, garatzeko eta modu jasangarrian kudeatzeko eta etorkizuneko belaunaldiei transmititzeko beharrezkoak diren ezagutza eta kualifikazioak sustatzen; Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die ezen ezar eta mantent ditzatela gutxiengoetako pertsonentzako funtsezko kultura-funtsak, maila horizontalean zein bertikalean, betiere kultura-erkidegoen kultura-bizitzari laguntza eraginkor, garden eta ekitatiboa bermatze aldera.

43. Nabarmentzen du ezen komunikabideek funtsezko zeregina betetzen dutela eskubide kulturei eta linguistikoei dagozkienez; gogoratzen du ezen informazioa eta edukia jaso eta argitaratu ahal izatea, eta horiek norberak erabat uler ditzakeen eta bere burua komunika dezakeen hizkuntza batean iristea alde aurreko baldintza dela bizitza publikoan, ekonomikoan, sozialean eta kulturalean berdintasunez eta eraginkortasunez parte hartzeko; horri dagokionez, ikusten du arreta berezia jarri behar zaiela mugetako eta landetako eremuetan eta eremu bakartuetan bizi diren gutxiengo nazional eta etnikoetako pertsonen beharrezkoen; kezkatuta dagoela adierazten du zeren hizkuntza erregional eta gutxituetan argitaratzen edo emititzen dituzten komunikabideak gutxi finantzatzen baitira; Batzordea eta estatu kideak adoretzen ditu gutxiengoak ordezkatzen dituzten antolakundeei edo komunikabideei finantzaketa egokia ematera, horren helburua delarik gutxiengoak eta kultura-identitateak babesten laguntzeko, eta euren ikuspuntuak, hizkuntza eta kultura gehiengoarekin partekatze aukera emateko;

44. Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die ezen berma dezatela komunikabideek independentziaz jardun dezaketela, hedabideetan hizkuntza gutxituen erabilera susta dezatela eta gutxiengo nazional eta etnikoak kontuan har ditzatela komunikabideen zerbitzuei lizentziak ematerakoan, bai eta irrati- eta telebista-igorgailuak esleitzerakoan ere; Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die ezen funts egokiak eman diezazkietela gutxiengoan antolakunde ordezkariari, bai gutxiengoan taldeetako kide-izatea eta talde horiekiko identifikazioa sustatzeko, bai gehiengoaren arreta erakartzeko gutxiengoan talde horien identitatearantz, historietarantz eta kulturetarantz;

45. Gogoratzen du ezen komunikabide publikoek funtsezko garrantzia dutela eduki horiek sustatzeko orduan, batez ere tokian tokiko eta erregioetako enteen kontrol demokratikoaren esparruan; Batzordea adoretzen du baldintza juridikoak eta erregelamenduzkoak sortzera gutxiengoak bizi diren erregioetan ikus-entzunezko zerbitzuak emateko eta ikus-entzunezko edukiak transmititzeko eta jasotzeko askatasuna bermatze aldera, betiere gutxiengoetako kideek edukiak beren ama-hizkuntzan ikusi edo entzun ahal izan ditzaten, geoblokeaturik egon gabe;

46. Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die ezen baliabide egokien bitartez berma dezatela ikus-entzunezko komunikabideek ez dezatela inolako bultzadarik jarri gutxiengoetako pertsonen aurkako indarkerian edo gorrotoan; nabarmentzen du ezen komunikabideek zeregin garrantzitsua dutela gutxiengoan eskubideen urratzeak zabaltzeko orduan, zeren, urratzeok salatzen ez badira, eguneroko errealitateek ikusezinak izaten jarraitzen baitute;

47. Estatu kideak adoretzen ditu haien har ez dezaten egintza politiko eta juridikoetatik eta neurri murriztaileak ezartzera bideratutako politikeetatik bat ere, hala nola azpigituluak jartzeko edota itzultzeko betebeharrak eta hizkuntza ofizialetako programetarako nahitaezko kuotak; Batzordea eta estatu kideak adoretzen ditu erregioetako komunikabideen edo hizkuntza gutxituetako komunikabideen presentzia ahalbidetzera eta sustatzera, baita lineako interfazeetan ere; Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die ezen berma dezatela finantzaketa egokia edo dirulaguntzak emango zaizkiela gutxiengo nazional eta etnikoak ordezkatzeko dituzten antolakundeei eta komunikabideei, betiere haien beharrezkoak eta ezaugarri espezifiko erregionalak kontuan hartuta;

48. Estatu kideei eskatzen die ezen, Kultura Ondarearen Europako Urtearen espirituari, beren gutxiengoan kulturak balioets eta susta ditzatela, betiere gutxiengoan historiaren eta tradizioen zabalkundea sustatuz eta direnak direlako erkidego horien isolamendua saihestuz;

49. Nabarmentzen du ezen kultura-ondarearen arloko edozein politikaren garapenak integratzailea eta parte-hartzailea izan behar duela, tokian tokiko erkidegoetan oinarritu behar duela, eta gutxiengoan erkidegoekin kontsulta eta elkarrizketa aurreikusi behar dituela;

Hezkuntzarako eskubidea

50. Adierazten du ezen hezkuntzak berebiziko garrantzia duela sozializazioan eta identitatearen garapenean, eta oraindik ere tresna nagusia dela arriskuan dauden hizkuntza gutxituak biziberritzeko eta zaintzeko; nabarmentzen du ezen gutxiengo nazional bateko pertsona orok eskubidea duela hezkuntza gutxituan jasotzeko; nabarmentzen du ezen ama-hizkuntzako hezkuntzarekin jarraitzea ezinbestekoa dela kultura- eta hizkuntza-identitatea zaintzeko; gogoan hartzen du ezen, hezkuntza gutxituetan hartzeari dagokionez, ez dagoela jardunbide

egoki bakarrik gutxiengo nazional eta etniko guztientzat; adierazten du ezen beharra dagoela zeinu-hizkuntza erabiltzen duten pertsoneri arreta berezia jartzeko;

51. Gogoratzen du ezen Gutxiengo Nazionalak babesteko Europako Kontseiluaren Esparru-konbentzioaren 14. artikulua estatu kideei gomendatzen diela ahaleginak egin ditzatela, ahal den neurrian eta beren hezkuntza-sistemaren esparruan, gutxiengo nazionalak pertsonen aukera izan dezaten kasuan kasuko hizkuntza gutxitua ikasteko edo irakaskuntza hizkuntza horretan jaso dezaten, horrek guztiak eragotzi gabe hizkuntza ofiziala ikastea edo hura irakastea;

52. Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die ezen beren etorkizuneko ekintzetan tresna egokiak gaitu ditzatela gutxiengo nazional eta etnikoak bizi diren lurraldeetan mintzatzen diren hizkuntzen erabilera ofiziala sustatzeko eta babesteko, toki- edo erregio-mailan, betiere Gutxiengo Nazionalak babesteko Esparru-konbentzioaren eta Hizkuntzen Gutunaren printzipioekin bat etorriz, eta, aldi berean, jagon du hizkuntza erregional eta gutxituak babestu eta sustatzea ez doala hizkuntza ofizialen kalterako, ez eta haien ikasteko betebeharraren kalterako ere;

53. Deitoratzen du ezen estatu kide batzuek oraindik ez dutela berronetsi Hizkuntzen Gutuna, eta berronetsi duten batzuek ere ez dutela eraginkortasunez aplikatzen; adierazten du ezen zapuztuta dagoela zeren orain dauden eskubideak ez baitira estatu kide batzuetan aplikatzen edo eskubideok ageri-agerian urratzen baitira;

54. Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die ezen jagon dezatela, nazioarteko arauekin bat etorriz, gutxiengo nazional eta etnikoetako pertsonen beren eskubideak bermatuta dituztela, eta aukera egokiak dituztela hizkuntza gutxituetan eskolatzeari eta irakaskuntza beren ama-hizkuntzan jasotzeari dagokienez, bai irakaskuntza-zentro publikoetan, bai pribatuetan; estatu kideak adoretzen ditu hezkuntza-politika egokiak formulatzera eta gutxiengo nazional eta etnikoen beharrezko ondoen erantzuten dieten politikarik onenak aplikatzera, hezkuntza-programa espezifikoekin edo ikasketa-plan eta testuliburu berezien bitartez ere; estatu kideak adoretzen ditu irakasleen prestakuntza finantzatzen laguntzera, irakaskuntza eraginkorra hizkuntza gutxitu batean bermatzeko, eta atzerriko hizkuntzen irakaskuntzaren arloko jardunbiderik onenak hizkuntza ofizialen irakaskuntzarako metodologian txertatzera, hezkuntza hizkuntza gutxitu batean ematen duten eskoletarako ikasketa-planei dagokienez; nabarmentzen du ezen estatu kideek jagon behar dutela hizkuntza erregional eta gutxituak eta hizkuntza ofiziala metodo egokiak erabiliz irakasten direla;

55. Estatu kideak adoretzen ditu hizkuntza erregional edo gutxitu bat ama-hizkuntza gisa hitz egiten duten pertsonen aukera izan dezaten hizkuntza ofiziala behar bezala ikasteko, atzerriko hizkuntzen eta bigarren hizkuntzen irakaskuntzaren jardunbide egokiak Estatuko hizkuntza ofiziala irakasteko hartutako ikuspegi metodologikoan txertatuz;

56. Azpimarratzen du ezen gutxiengoetako pertsonen ere gehiengoaren hizkuntza, historia eta kultura ikasi behar dituztela, eta gehiengo horretako ikasleek, publikoak oro har bezala, gutxiengoen historiarekin eta kulturarekin ohitu behar dutela eta hizkuntza gutxituak ikasteko aukera izan behar dutela;

57. Estatu kideak adoretzen ditu hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztunen eskakizunak betetzen dituzten testuliburuak egitera, edo, hori ezinezkoa bada, hizkuntza horietan argitaratutako beste herrialde batzuetako testuliburuak

erabilera erraztera, direnak direlako hizkuntzak erabiltzen dituzten herrialdeetako hezkuntza-arloko organismo arautzaileekin lankidetzan jardunez;

58. Azpimarratzen du ezen oso garrantzitsua dela goi-mailako irakaskuntza ama-hizkuntzan ematea eta terminologia espezifikoari buruzko ezagutzak dituzten espezialistak prestatzea, batez ere kasuan kasuko hizkuntzako hitzun ugari dituzten erregioetan; nabarmentzen du ezen behar-beharrezkoa dela medikuei hizkuntza gutxituetan irakastea;

59. Estatu kideetako gobernuak adoretzen ditu gutxiengo ordezkariek beren hezkuntza-sistemen antolaketari buruzko eztabaidetan parte harraraztera;

60. Estatu kideak adoretzen ditu lehentasun-atalaseak defintzera hizkuntza erregional eta gutxituak ikasteko, betiere hezkuntzan ekitatea bermatze aldera; Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die ezen susta dezatela gutxiengo nazional eta etnikoetako pertsonen irakaskuntza hizkuntza gutxituan, bereziki ama-hizkuntzan, jasotzeko duten eskubidea, bai gutxiengo horien presentzia handia duten eremuetan, bai landa-eremuetan eta bai giza kokagune oso sakabanatuak dituzten eremuetan ere, baldin eta eskari nahikoa badago; Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die ezen berma dezatela hezkuntza-politika eta erreformek ez dutela eskolatzea hizkuntza gutxituetan jasotzeko eskubidea mugatzen;

61. Batzordea eta estatu kideak adoretzen ditu hezkuntza-sistemetan hizkuntza erregional eta gutxituetarako laguntza integratua maila bertikalean izan dezaten sustatzera, zehazki, estatu kideetako hezkuntza-ministerioetan eta Batzordearen barruan unitateak sortuz, zeinek ardura izango baitute hizkuntza gutxitu eta erregionaletan ematen den irakaskuntza ikasketa-planetan sartzeko; estatu kideak adoretzen ditu, hizkuntza gutxituetarako, ikasteko lerro jarraitua sustatzera, eskolaurreko hezkuntzatik hirugarren mailako hezkuntzaraino;

62. Nabarmentzen du ezen irakasleen prestakuntza eta kalitate oneko testuliburuetarako eta ikasmaterialetarako irispidea aurretiazko ezinbesteko baldintzak direla ikasleei kalitateko hezkuntza bermatzeko; uste du ezen ikasketa-planek, ikasmaterialek eta historiako testuliburuak irudi justua, zehatza eta informatiboa eman behar dutela gutxiengo taldeen gizarte eta kulturei buruz; ikusten du ezen, hezkuntza hizkuntza gutxituan emateari buruz, badagoela zabal-zabal aitortutako arazo bat, zeina baita kalitateko behar beste ikasmaterialek ez egotea eta hizkuntza gutxituetan behar bezala erakusteko behar adina irakasle kualifikaturik ez egotea; ikusten du ezen historiaren irakaskuntza multidimentsionalak betekizuna izan behar duela eskola guztietan, bai gehiengoan erkidegoetan, bai gutxiengoan erkidegoetan; nabarmentzen du ezen garrantzitsua dela irakasleentzako prestakuntza-ikastaroak garatzea, betiere irakaskuntzaren maila guztietan eta eskola-modalitate guztietan dauden beharrezko erantzuteko;

63. Azpimarratzen du ezen hizkuntza gutxituak irakasteak gehiengoan eta gutxiengoan artean elkar ulertzen laguntzen duela, eta erkidegoak elkarrengana hurbiltzen dituela; estatu kideak adoretzen ditu neurri positiboak aplikatzera gutxiengo ordezkaritza egokia bermatzeko irakaskuntzan, bai eta administrazio publikoan eta agentzia exekutiboetan ere, nazio-, erregio- eta udal-mailan;

64. Batzordea adoretzen du programak indartzera, zeinen eginkizun nagusia izango baita Europako hizkuntza erregional eta gutxituetan ematen den hezkuntzaren arloko esperientziak eta jardunbiderik onenak trukitzea; Batasunari eta Batzordeari eskatzen die “Erasmus+”, “Europa Sortzailea” eta “Herritarrentzako Europa” programen etorkizuneko sorkuntzan hizkuntza erregional eta gutxituak

gehiago nabarmentzeko, betiere urte anitzeko finantza-esparru berriaren ingurumarian;

65. Oso deitoratzen du ezen Batasuneko estatu kide batzuetan gutxiengoetako ikasleak ez direla irakaskuntza orokorreko sistemako instituzioetan sartzen, ezpada eskola berezietara bideratzen direla, betiere eskolak emateko erabiltzen den hizkuntza behar bezala ez dakitela argudiatuz; gogoratzen du ezen hizkuntza gutxitu batean ematen den irakaskuntza edo gutxiengo partikular bateko kide izatea ezin direla aitzakia gisa erabili identitatearen ondorioz haurrak eskolatik bereizteko; estatu kideei eskatzen die ez dezatela bereizketa-modu hori aplika eta neurri egokiak har ditzatela ikasle horiek eskola normaletan eskolatuta egon ahal izan daitezen; estatu kideei eskatzen die azter dezatela oinarritzko giza eskubideei eta gutxiengoen eskubideei buruzko gaiak sartzea, bereziki eskola-programetan, hezkuntzaren bidez kultura-aniztasuna eta tolerantzia sustatzeko modu gisa;

Hizkuntza-eskubideak

66. Gogoan hartzen du ezen hizkuntza gutxiengoen kultura-identitatearen eta giza eskubideen funtsezko elementua dela; nabarmentzen du beharrezkoa dela hizkuntza gutxitua erabiltzeko eskubidea sustatu beharra dagoela, dela pribatuan, dela jendaurrean, inolako diskriminaziorik egin gabe, gutxiengoetako pertsonen populazio handia dagoen eremuetan, gainera, jagon behar dela hizkuntza hori belaunaldiz belaunaldi transmititu ahal izatea, eta beharra dagoela Batasunean hizkuntza-aniztasuna babesteko; Europako Batzordeari eskatzen dio ezen indar dezala hizkuntza erregionalen irakaskuntza eta erabilera sustatzeko plana, Europar Batasunean hizkuntza-diskriminazioa eragozteko eta hizkuntza-aniztasuna sustatzeko bitarteko posible gisa; gogoratzen du ezen gutxiengo horretako kide ez diren pertsonen hizkuntza gutxituen ezagutza sustatzea elkar-ulertzea eta aitortzea sustatzeko modu bat dela;

67. Nabarmentzen du ezen 2013ko irailaren 11ko Ebazpenean, zeina baita desagertzeko arriskuan dauden Europako hizkuntzei eta Europar Batasuneko hizkuntza-aniztasunari buruzkoa ²¹³, Parlamentuak gogorarazi zuela ezen Batzordeak arreta jarri beharko lukeela egitate jakin batean, zeina baita estatu kide eta erregio batzuek, beren politikekin, beren mugen barruan hizkuntzen iraupena arriskuan jartzen dutela, nahiz eta hizkuntza horiek ez egon arriskuan Europan; Batzordeari eskatzen dio azter dezala zein diren hizkuntza horien erabilera eragozten duten administrazio- eta legegintza-oztopoak;

68. Adierazten du ezen, 24 hizkuntza ofizialez gain, Europar Batasunak beste 60 hizkuntza ere hartzen dituela, zeinak ere haren hizkuntza- eta kultura-ondarearen zati baitira eta erregio jakin batzuetan edo talde espezifikoen 40 milioi pertsona mintzatzen baitira; adierazten du ezen Europar Batasunaren eleaniztasuna bakarria dela nazioarteko antolakundeen mailan; adierazten du ezen eleaniztasunaren printzipioa Europar Batasuneko Oinarritzko Eskubideen Gutunean ezarrita dagoela, zeinak Europar Batasuna behartzen baitu hizkuntza-aniztasuna errespetatzera eta hizkuntza- eta kultura-ondare aberatsa babestera, hizkuntzen ikaskuntza eta hizkuntza-aniztasuna sustatuz;

69. Batzordea eta estatu kideak adoretzen ditu, administrazio-agintarien eta zerbitzu publikoko antolakundeen ingurumarian, hizkuntza erregional eta gutxituak praktikan erabil daitezen ahalbidetu eta sustatzera, betiere proportzionaltasun-printzipioari jarraituz, adibidez, partikularren eta antolakundeen, alde batetik, eta agintari publikoen arteko harremanetan, bestetik;

²¹³ DO C 93, 2016-3-9koa, 52. or.

estatu kideak adoretzen ditu informazioa eta zerbitzu publikoak hizkuntza horietan ematea erraztera, bai eta Interneten ere, gutxiengo nazional eta etnikoetako pertsonak modu esanguratsuan dauden eremuetan;

70. Estatu kideak adoretzen ditu hizkuntza gutxitu eta erregionaletarako irispidea sustatzera, bai itzulpen, bikoizketa eta azpitolazioko jarduerak finantzatuz eta babestuz, bai terminologia egokia eta ez-diskriminatzailea kodifikatuz erregistro administratibo, komertzial, ekonomiko, sozial, tekniko eta juridikoetan;

71. Direnak direlako eremuetako udal-agintariak adoretzen ditu aukera ematera hizkuntza erregional eta gutxituak erabiltzeko; estatu kideak, berriz, adoretzen ditu orientabide gisa estatu-mailan lehendik dauden jardunbide egokiez baliatzera;

72. Batzordea eta estatu kideak adoretzen ditu hizkuntza erregional eta gutxituen erabilera sustatzera tokian-tokian eta erregioetan; ingurumari horretan, udal-agintariak aktiboki adoretzen ditu praktikan hizkuntza horien erabilera bermatzera;

73. Batzordea eta estatu kideak adoretzen ditu jagotera gutxiengo nazionalerako biztanleen presentzia nabarmena duten eremuetan zuzen idatz daitezela segurtasuneko markatzea eta etiketatzea, nahitaezko jarraibide garrantzitsuak eta inportazioari buruz herritarrei egiten zaizkien iragarki publikoak, zeinak agintariek edo sektore pribatuak ematen baitituzte, bai eta toponimoak eta izendapen topografikoak ere, eta eskuragarri egon daitezela erregio jakin batean erabili ohi diren hizkuntzetan, bai eta hiriguneetara sartzeko eta haietatik irteteko seinaleak eta gainerako bide-seinale informatibo guztiak ere;

74. Gogoan hartzen du hizkuntza erregional eta gutxituen irudikapen bisuala — bide-seinaleak, kale-izenak, administrazio-erakundeen, erakunde publikoen eta merkataritza-erakundeen izenak, eta abar— funtsezkoa dela gutxiengo nazional edo etnikoen eskubideak sustatzeko eta babesteko, zeren hizkuntza erregional eta gutxituen ezinbesteko erabilera islatzen eta laguntzen baitu, eta gutxiengo nazional edo etnikoetako pertsonak adoretzen baititu beren hizkuntza-identitate espezifikoak eta hizkuntza-eskubideak erabili, zaindu eta garatzera, beren toki-identitate multietnikoa adieraztera, eta beren identifikazioa indartzera toki edo erregio jakin batean bizi diren taldeetako kide gisa;

75. Estatu kideei eskatzen die ez egiteko edo ezabatzeko gutxiengoei estatu jakin bateko lanbideen espektro osora iristea eragozten dieten praktika juridikoak; estatu kideei eskatzen die zerbitzu juridikoetara eta judizialetera irispide egokia bermatzeko; nabarmentzen du ezen gutxiengo ordezkariei ere esplizituki jakinarazi behar zaiela beren legeria nazionalaren arabera zein prozedura bete behar diren baldin eta gutxiengo bateko kide gisa dituzten eskubideak urratzen badira;

76. Batzordea eta estatu kideak adoretzen ditu aitortzera gutxiengo nazional bateko pertsona orok eskubidea duela bere abizena (patronimikoa) eta ponte-izena hizkuntza gutxituan erabiltzeko, bai eta horiek ofizialki aitortuak izan daitezen ere, are Batasunaren zirkulazio askearen ingurumarian;

77. Batzordea eta estatu kideak adoretzen ditu ekintzak abiaraztera edozein oztupo administratibo edo finantzari aurrea hartzeko, baldin eta oztopok Europako eta nazioetako hizkuntza-aniztasuna kaltetu ahal badute eta gutxiengo nazional eta etnikoetako pertsonen hizkuntza-eskubideak egikaritzea eta aplikatzea eragotzi ahal badituzte; estatu kideei eskatzen die hizkuntza-jardunbide diskriminatzaileei amaiera emateko;

Ondorioa

78. Batzordeari eskatzen dio ezen Batasunaren gutxieneko arauen esparru erkide bat egin dezala gutxiengoak babesteko; gomendatzen du ezen esparru erkide horrek etapa neurgarriak eta aldizkako jakinarazpen bat aurreikus ditzala; esparru horrek, gutxienez, honako hauek izango ditu:

— estatu kideetako jardunbide egokien berri emango duten jarraibideak lantzea, betiere gutxiengoan eskubideen babesean inplikaturako alde interesdunekin lankidetzan jardunez,

— Batzordearen gomendioa, zeinak kontuan hartuko baititu orain dauden neurri nazionalak, subsidiarotasuna eta proportzionaltasuna,

— zuzentarau-proposamen legegilea, zeina egingo bailitzateke eraginaren ebaluazio egokia egin ondoren eta estatu kideei aplikatu beharreko subsidiarotasun- eta proportzionaltasun-printzipioen arabera; proposamen horren oinarri Batasuneko gutxiengoentzako gutxieneko araei buruzko puntuak izango lirateke, eta irizpide eta zehapen argiak sartuko lirateke;

79. Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die ezen jagon dezatela esparruak datuen bilketa barne hartzen duela, bai eta zaintzarako eta salaketarako metodologiak ere, zeinak oinarrituko baitira tokian bertan egindako lanetan, eta bideratuko baitira finantza- eta kalitate-alderdietara; izan ere, elementu horiek balio dute probetan oinarritutako politika eraginkorrak babesteko, eta lagungarriak izan daitezke hartutako estrategia, ekintza eta neurrien eraginkortasuna hobetzeko;

80. Lehendakariari eskatzen dio ezen igor diezaiela ebazpen hau Kontseiluari, Batzordeari, Europar Batasuneko Oinarritzko Eskubideen Agentziari, estatu kideetako eta herrialde hautagaietako gobernu eta parlamentuei, ESLEri, ELGari, Europako Kontseiluari eta Nazio Batuei.

7.2.18. Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2019/788 (EB) Erregelamendua, 2019ko apirilaren 17koa, Europako Herri-ekimenari buruzkoa²¹⁴

Europako Parlamentuak eta Europar Batasuneko Kontseiluak,

[...]

Ikusiz Erregioetako Lantaldearen irizpena²¹⁵,

[...]

Hau kontuan hartuz:

[...]

11. Europako herri-ekimenak inklusiboagoak eta ikusgarriagoak izan daitezten, antolatzaileek, beren sustapen- eta komunikazio-jardueretarako, Batasuneko instituzioen hizkuntza ofizialez bestelako hizkuntzak erabil ditzakete, baldin eta, estatu kideen konstituzio-ordenamenduarekin bat etorritik, hizkuntza horiek ofizialak badira haien lurralde osoan edo zati batean.

[...]

Erregelamendu hau hartu dute:

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Batzordearen eta estatu kideen informazioa eta laguntza

1. [...]

Batzordeak Europako herri-ekimenari buruzko gida bat jarriko du herritarren eskura, linean, paperean eta Batasuneko instituzioen hizkuntza ofizial guztietan.

4. Batzordeak, 6. artikulua araberak, ekimen bat erregistratu ondoren, edukiaren itzulpena, eranskinarena barne, eskuratuko du Batasuneko instituzioen hizkuntza ofizial guztietara, II. eranskinean ezarritako mugen barruan, betiere erregistroan argitaratzeko eta erregelamendu honen araberrako babes-adierazpenak jasotzean erabiltzeko.

Antolatzaileen taldeak, gainera, ekimenari buruzko informazio gehigarriaren itzulpena Batasuneko instituzioen hizkuntza ofizial guztietara egingo du, eta, hala badagokio, baita II. eranskinean aipatzen den egintza juridikoaren proiektuarena ere, 6. artikulua 2. apartatuaren arabera aurkeztuta. Itzulpen horiek antolatzaileen taldearen ardurapekoak izango dira. Antolatzaileen taldeak emandako itzulpenen edukia bat etorriko da 6. artikulua 2. apartatuarekin bat etorritik aurkeztutako ekimenaren edukiarekin.

²¹⁴ Europar Batasunaren Aldizkari Ofizialaren L 130 zenbakian, 2019ko maiatzaren 17ko alean, argitaratua.

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2019:130:FULL>

²¹⁵ DO C 247, 2018.7.13ko 62. or.

Batzordeak bermatuko du ezen 6. artikulua 2. apartatuarekin bat etorritik aurkeztutako Europako herritarren ekimenari buruzko informazioa eta apartatu honekin bat etorritik aurkeztutako itzulpenak erregistroan eta webgune publikoan argitaratuko direla.

II. KAPITULUA

Prozedura-xedapenak

6. artikulua.— Erregistroa

2. Antolatzaileen taldeak erregistro-eskabidea aurkeztuko dio Batzordeari erregistroaren bidez. Eskabidea aurkezten duenean, antolatzaileen taldeak honako hauek ere egin beharko ditu:

a) II. eranskinean agertzen den informazioa Batasuneko instituzioen hizkuntza ofizialetako batean transmititzea;

III. KAPITULUA

Beste xedapen batzuk

21. artikulua.— Xedapen nazionalen komunikazioa

2. Batzordeak xedapen horiek argitaratuko ditu estatu kideek, 1. apartatuarekin bat etorritik, komunikaziorako erabiltzen duten hizkuntzan.

II. ERANSKINA

Ekimen bat erregistratzeko eskatzen diren datuak

1. Ekimenaren izenburua, gehienez, 100 karakterekoa.²¹⁶

2. Batzordeak erabaki behar duen ekimenaren helburuak, gehienez ere 1.100 karakteretan tarterik gabe (hizkuntzaren arabera doitutako batezbestekoa).²¹⁷

Antolatzaileen taldeak eranskin bat eman ahal izango du ekimenaren gaiari, helburuei eta aurrekariari buruz; eranskin horrek, gehienez ere, 5.000 karaktere izango ditu, tarterik gabe (hizkuntzaren arabera doitutako batezbestekoa).²¹⁸

²¹⁶ Erregistratutako ekimen guztietan, elementu horiek Batasuneko instituzioen hizkuntza ofizial guztietara itzultzen ditu Batzordeak.

²¹⁷ Erregistratutako ekimen guztietan, elementu horiek Batasuneko instituzioen hizkuntza ofizial guztietara itzultzen ditu Batzordeak.

²¹⁸ Erregistratutako ekimen guztietan, elementu horiek Batasuneko instituzioen hizkuntza ofizial guztietara itzultzen ditu Batzordeak.

7.2.19. Europako Parlamentuko Mahaiaren Erabakia, 2019ko uztailaren 1ekoa, Eleaniztasunaren Jokabide-kodeari buruzkoa²¹⁹

Europako Parlamentuko Mahaiak,

— Ikusiz Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Trataturia, eta, bereziki, haren 24. eta 342. artikulua,

— Ikusiz Kontseiluaren 1. Erregelamendua, 1958koa, zeinaren bidez finkatzen baita Europako Ekonomia Erkidegoko hizkuntza-araubidea,

— Ikusiz Europako Parlamentuaren Barne-erregelamendua, eta, bereziki, 25. artikulua 2. eta 9. apartatuak, 32. artikulua 1. apartatua, 167., 168. artikulua, 180. artikulua 6. apartatua, 203., 204., 205. artikulua, 208. artikulua 9. apartatua, eta 226. artikulua 6. apartatua, eta IV. eranskinen 7. puntua,

— Ikusiz Europako Parlamentuaren, Europar Batasuneko Kontseiluaren eta Europako Batzordearen 2016ko apirilaren 13ko “Legeak hobeto egin” erakundearteko akordioa²²⁰,

— Ikusiz Europako Parlamentuaren, Europar Batasuneko Kontseiluaren eta Europako Batzordearen Baterako Adierazpena, 2007ko ekainaren 13koa, erabakiak batera hartzeko prozeduraren modalitate praktikoei buruzkoa, eta, zehazki, haren 7., 8. eta 40. apartatuak,

— Ikusiz Legegintza-prozedura Arruntaren Esparruan negoziatzeko 2017ko irailaren 28ko Jokabide-kodea,

— Ikusiz Mahaiaren 2011ko abenduaren 12ko Erabakia, zeina baita “Erabateko eleaniztasuna, baliabideak eraginkortasunez erabiliz Europako Parlamentuak 2012ko ekitaldirako duen aurrekontuari buruzko erabakia interpretatzerakoan eta aplikatzerakoan”,

— Ikusiz Mahaiaren 2014ko abenduaren 15eko Erabakia, batzorde parlamentarioen eskuordetzek Europako Parlamentuko hiru lantokietatik kanpora egin beharreko joan-etorriari buruzko arauari buruzkoa, eta, bereziki, haren 6. artikulua,

— Ikusiz Lehendakariaren Konferentziaren 2015eko urriaren 15eko Erabakia, hauteskunde-behaketarako misioak arautzen dituzten aplikazio-xedapenei buruzkoa, eta, bereziki, haren 6. artikulua,

— Ikusiz Europako Parlamentuaren 2013ko irailaren 10eko Ebazpena, zeina baita “Europako Parlamentuan interpretazio-zerbitzu eraginkorrak eta errentagarriak lortzeko bidean”²²¹,

— Ikusiz Europako Arartekoarekin 2006ko martxoaren 15ean sinatutako lankidetzarako esparru-akordioa,

²¹⁹ Jokabide-kode honek 2014ko ekainaren 16ko Jokabide-kodea ordezten du.

https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/files/organisation-and-rules/multilingualism/code-of-conduct_en.pdf

²²⁰ DO L 123, 2016-5-12koa, 1. or.

²²¹ P7_TA-PROV(2013)0347.

— Ikusiz Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren arteko praktika administratiboen modalitateak, zeinak baitira 2011ko uztailaren 26koak, EBF^Tko 294. artikulua 4. paragrafoa aplikatzeko, baldin eta lehenengo irakurraldian akordioa badago,

— Ikusiz Europako Parlamentuak, Erregioetako Lantaldeak eta Europako Ekonomia eta Gizarte Batzordeak 2014ko otsailaren 5ean sinatutako lankidetzak akordioa,

Hau kontuan izanik:

(1) 2013ko ekitaldirako aurreikuspenen egoerari buruzko 2012ko martxoaren 29ko Ebazpenean, Parlamentuak eleaniztasunaren printzipioa defendatu zuen, eta Parlamentuaren izaera bakarra nabarmendu zuen, betiere interpretazio- eta itzulpen-beharrizanei zegokionez; aldi berean, instituzioen arteko lankidetzak eremu horretan duen garrantzia azpimarratu zuen.

(2) Parlamentuak egindako dokumentuek ahalik eta kalitate-mailarik handiena izan behar dute. Arreta berezia eskaini behar zaio kalitateari, Parlamentuak legegile gisa diharduenean, betiere “Legeak hobeto egin” erakundearteko akordioan ezarritako betekizunekin bat etorritz.

(3) Parlamentuko hizkuntza-zerbitzuen kalitate-maila handiari eusteko, zeina baita ezinbesteko faktorea diputatuek beren aukerako hizkuntzan hitz egiteko duten eskubidea erabat bermatzeko, erabiltzaile guztiek zorrotz errespetatu behar dituzte jokabide-kode honetan ezarritako betebeharrak hizkuntza-zerbitzuetara jotzeko orduan.

(4) Eleaniztasun integralaren aplikazio iraunkorra hizkuntza-zerbitzuen erabiltzaileen kontzientziazio osoaren mende dago, betiere zerbitzu horiek emateak dakarren kostuari dagokionez, eta, horrenbesterekin, zerbitzu horiek ahalik eta hobekien erabiltzeko ardura handiagoa hartzearen mende, baliabideak eraginkortasunez erabiliz.

(5) Zabalkuntza baten ondoren hizkuntza-baliabide gutxi dago denbora-tarte jakin batean, bada, tarte horretan neurri partikularrak behar dira baliabide horiek banatzeko.

Onetsi egiten du erabaki hau:

1. artikulua.— Xedapen orokorrak

1. Diputatuen hizkuntza-eskubideak Europako Parlamentuaren Erregelamenduan daude araututa. Eskubide horiek eleaniztasun integralaren printzipioetan oinarrituta bermatzen dira, baliabideak eraginkortasunez erabiliz. Jokabide-kode honek behar diren garapen-arauak finkatzen ditu, eta, bereziki, zein diren bete beharreko lehentasunak, baldin eta hizkuntza-baliabideek aukerarik ematen ez ez badute eskatutako zerbitzu guztiak emateko.

2. Europako Parlamentuak eskaintzen dituen hizkuntza-zerbitzuak honelaxe kudeatzen dira: “erabateko eleaniztasuna, baliabideak eraginkortasunez erabiliz” izenekoaren printzipioen arabera.

Horrela, oso-osorik errespetatzen da diputatuek aukeratzen duten hizkuntza ofiziala erabiltzeko duten eskubidea, Europako Parlamentuaren Erregelamenduaren arabera. Eleaniztasunari ezarri behar zaizkion baliabideak honelaxe kudeatuko dira: erabiltzaileen benetako beharrizanen, haien arduraren eta hizkuntza-zerbitzuen eskabideen plangintza hobearen arabera. Erabiltzaileek

gaitasun osoa dute beren hizkuntza-beharrizanak definitzeko, baina zerbitzu hornitzaileari dagokio eskatutako zerbitzuak bermatzeko behar diren prozedurak eta erabakiak definitzea.

3. Bilkuraldi partzialen egutegi-proiektua eta bilkuraldi partzialetatik at kanpoko jardueretarako erreserbatutako asteen egutegi-proiektua, zeinak Lehendakarien Konferentziari aurkezten baitzaizkio, kontuan hartuko dituzte, ahal den neurrian, “erabateko eleaniztasuna, baliabideak eraginkortasunez erabiliz” agiriaren betebeharrak, betiere Instituzioko organo ofizialen lana egiteko.

4. Interpretazio- eta itzulpen-zerbitzuak erabiltzaileentzat eta 2. eta 14. artikuluetan zerrendatutako dokumentuen kategorietarako erreserbatuko dira. Mahaiak beren-beregi eta salbuespenez baimenik ematen ez badu, ezingo zaie halakorik eman ez banakako diputatuei, ez kanpoko organismoei. Amaiera juridiko-linguistikoa 10. artikuluan zerrendatutako dokumentuen kategorietarako erreserbatuko da.

5. Alderdi politikoen bilerak “Talde Politikoen Bilerei buruzko Erregelamendua”ren arabera arautzen dira. Hizkuntza-baliabideek ez badute uzten taldeei ematen taldeok eskatutako zerbitzu guztiak, jokabide-kode honetan ezarritako prozedurak aplikatuko dira.

I. ZATIA

Interpretazioa

2. artikulua.— Interpretazioaren erabiltzaileentzako lehentasun-hurrenkera

1. Interpretazioa erabiltzaileentzat erreserbatuko da, lehentasun-hurrenkera honetan:

a) Osoko Bilkura;

b) lehentasunezko bilera politikoak, hala nola lehendakariaren bilerak, Parlamentuko organoenak (Europako Parlamentuaren Erregelamenduaren I. tituluko III. kapituluaren definitutakoaren arabera), haren lantaldeenak eta adiskidetze-batzordeenak;

c) i) batzordeak, eskuordetza parlamentarioak, hiru aldeko elkarrizketak eta ordezkotxostengileen bilerak: batzordeei erreserbatutako aldietan zehar, batzorde eta eskuordetza parlamentarioek eta hiru aldeko elkarrizketek lehentasuna izango dute gainerako erabiltzaileekiko, a) eta b) letretan aipatutakoak izan ezik;

ii) talde politikoak: bilkuraldi partzialetan eta taldeentzat erreserbatutako aldietan, talde politikoek lehentasuna izango dute gainerako erabiltzaile guztiekiko, a) eta b) letretan aipatutakoak izan ezik;

d) Europako Parlamentuaren eta EBko estatuetakoko parlamentuen baterako bilerak;

e) prentsaurrekoak, hedabideetako informazio-ekintza instituzionalak, mintegiak barne; komunikazioko beste ekintza instituzional batzuk;

f) Mahaiak eta Lehendakarien Konferentziak baimendutako gainerako organo ofizialak;

g) administrazio-egintza batzuk, zeinetarako idazkari nagusiak baimendu baitu interpretazioa.

Interpretazioa, funtsean, Parlamentuko organoen bileretarako erreserbatuko da. Beraz, administrazio-bileretarako interpretazioa soilik eman ahal izango da, baldin eta alde zuzenetik idazkari nagusiak hura baimendu badu; horretarako, erabiltzaileak behar bezala justifikatutako eskabidea eta Logistikako eta Konferentzien Interpretazioko Zuzendaritza Nagusiak (LKIZN) egindako irizpen teknikoa hartuko dira oinarritzat; izan ere, irizpide horren gaia hau da: zein baliabide dagoen bilerari denbora-tarte bat esleitzeko, zeinean bilera askorik ez dagoen.

2. Parlamentuak interpretazio-zerbitzua emango die, era berean, ACP-UE Batzar Parlamentario Parekideari (Cotonouko Akordioaren 1. protokoloaren arabera), eta Mediterraneorako Batasunaren Batzar Parlamentarioari, Batzar Parlamentario Euro-Latinoamerikarrari, EuroNest Batzar Parlamentarioari eta bilera parlamentario mistoei (indarrean dagoen araudiarekin bat etorritik), bai eta Europako Arartekoari ere (2006ko martxoaren 15eko Lankidetzarako Esparru Akordioarekin bat etorritik).

3. Bestalde, Parlamentuak interpretazio-zerbitzuak eskainiko dizkie Europako beste instituzio batzuei, eta Erregioetako Lantaldeari eta Europako Ekonomia eta Gizarte Batzordeari, 2014ko otsailaren 5eko lankidetzak akordioaren esparruan.

3. artikulua.— Interpretazioaren kudeaketa

1. Logistikako eta Konferentzien Interpretazioko Zuzendaritza Nagusiak baino ez du emango 2. artikuluan 1. eta 2. apartatuetan aipatzen diren erabiltzaile guztientzako interpretazioa.

2. Interpretazioa araubide misto baten arabera egingo da, eta oinarri gisa hartuko dira 4. artikuluan 1. apartatuan definitutako interpretazio-profilak eta interpretazio-sistema guztiak, zeinak halakotzat onartuta baitaude, betiere hizkuntza-beharrizan errealean eta interpreteen merkatuko eskuragarritasunen arabera. Diputatuak beren aukerako hizkuntza ofizialari edo ofizialei buruzko informazioa ematea sustatuko da, interpretazio-profilak finkatzeko bilera-mota jakin batzuetarako, zeinetan hizkuntza-baliabideak ez diren nahikoak eskatutako zerbitzu guztiak emateko.

3. Interpretazio-baliabideen kudeaketaren oinarria sistema bat da, zeinak informazioa trukitzea ahalbidetuko baitu, 2. artikuluan emandako zentzuan, erabiltzaileen, zerbitzu eskatzaileen eta Logistikako eta Konferentzien Interpretazioko Zuzendaritza Nagusiaren artean.

4. Diputatuak, nor bere buruz, *ad personam* interpretazio-zerbitzua erabili ahal izango dute, baldin eta zerbitzu horretarako eskubidearekin eginkizunak egikaritzen badituzte, 1. eranskinean aurreikusitakoarekin bat etorritik.

4. artikulua.— Lantokietako bileren hizkuntza-araubidea

1. Bilerak lantokietan egiteko, Osoko Bilkurak izan ezik, erabiltzaile orok, bere burua eratzten duenean, interpretazio-profil bat finkatu eta eguneratuko du, betiere dena delako organoa osatzen duten diputatuei emandako informazioa eta bilera ofizialerako hizkuntza ofizial bat edo gehiago aukeratu izana kontuan hartuta.

Interpretazio-profilak honelaxe hartuko ditu kontuan hizkuntzak:

a) Profil estandarra: lehenengoz aukeratutako hizkuntzetan oinarritua; diputatuak adieraziko dute zein hizkuntzatan mintza daitezkeen edota zein hizkuntzatan jaso

dezaketen interpretazioa, eta azalduko da zein den bilera-gelan gehien egin daitekeena.

b) Profil asimetrikoa: lehenengoz aukeratutako hizkuntzetan oinarritua; diputatuek adieraziko dute zein hizkuntzatan hitz egin nahi duten eta zein diren bigarren hizkuntzak interpretazioa jasotzeko, baldin eta lehenengo aukera baliagarri ez badago.

Salbuespeneko inguruabarretan, bigarren aukerako hizkuntzetan datzan oinarritzko profil bat eman ahal izango da; izan ere, diputatuek adieraziko dute zein den bigarren hizkuntza hori hitz egiteko edota interpretazioa jasotzeko, baldin eta lehenengo aukera baliagarri ez badago.

2. Organoko idazkaritzari dagokio profila kudeatzea, organoburuarekin ados jarrita. Profila aldi-aldi eguneratuko da, eskatutako eta benetan erabilitako hizkuntzen arabera, eskumena duten zerbitzuak ados jarrita.

3. Interpretazio-profil estandarra oinarri hartuta antolatuko dira bilerak, arau orokor gisa. Diputatu eta gonbidatu ofizialak bilera partikular batera joateak aukera ematen duenean hizkuntza bat beharrezkoa ez dela ziur jakiteko, organoko idazkaritzak berehala emango die horren berri gainerako interpretazio-profilak zati batean edo osorik aplikatzeko batera planteatzen zerbitzuei.

5. artikulua.— Lantokietatik kanpoko bileren hizkuntza-araubidea

Batzorde eta eskuordetza parlamentarioak

1. Hizkuntza-araubidea Erregelamenduaren 167. artikuluko 3. eta 4. apartatuen arabera ezarriko da, bilerara joango diren kideek hara joango direla baieztatu ondoren; baieztapen hori, gutxienez, bileraren aurreko bigarren asteko ostegunean egingo da.

2. Kanpoko jarduera parlamentarioetarako erreserbatutako asteetan egindako misioetarako, interpretazio estandarreko profilak barne hartu ahal izango ditu batzordearen edo eskuordetzaren interpretazio estandarren hizkuntza-profileko bost hizkuntza gehienez. Beste hizkuntza batzuk modu asimetrikoan eskaini ahal izango dira, baldin eta horrek ez badu eskatzen interpretazio-kabineen edota interpreteen kopurua handitzea. Salbuespeneko inguruabarretan, Mahaiak bost hizkuntza baino gehiagotan interpretatzea baimendu ahal izango du, betiere aurrekontu-baliabideek eta jardun dezaketen interpreteen kopuruak horretarako aukera ematen dutenean²²².

3. Kanpoko jarduera parlamentarioetarako erreserbatutako asteetatik at egindako misioei dagokienez, misioetarako hizkuntza-araubide mugatua aplikatuko da, zeinak ezin izango baitu gainditu hizkuntza bakar baterako interpretazioa batzordearen edo eskuordetzaren interpretazio-profil estandarretik.

Talde politikoak

4. Gehienez ere interpretazio estandarren profileko hizkuntzen % 60ko interpretazio aktiboa eskainiko da, eta hizkuntza aktiboen kopurua ezin izango da zazpitik gorakoa izan. Taldean ordezkaturako beste hizkuntza batzuen interpretazio pasiboa modu asimetrikoan eskaini ahal izango da, baldin eta horrek ez badu eskatzen interpretazio-kabineen edota interpreteen kopurua handitzea.

²²² Erabiltzaileek behar bezala justifikaturako eskabide bat aurkeztu beharko dute, eta eskabide horri buruzko irizpen teknikoa egingo du Logistika eta Konferentzien Interpretazioko Zuzendaritza Nagusiak.

Herrialde anfitrioiaren hizkuntza ez bada taldearen interpretazio estandarreko hizkuntza-profilekoa, beste hizkuntza horretan interpretazio aktiboa eta pasiboa ere eskaini ahal izango dira.

Salbuespeneko inguruabarretan, lehenengo eta bigarren paragrafoetan xedatutakoaren salbuespenak baimendu ahal izango ditu Mahaiak. Hala badagokio, taldeari eskatu ahal izango dio eskatutako salbuespenak eragindako gastuetan parte hartzeko.

6. artikulua.— Interpretazioa behar duten bilera-eskabideak programatu, koordinatu eta izapidetzea

1. Barne Politiken eta Kanpo Politiken zuzendaritza nagusiek eta talde politikoetako idazkari nagusiek beren organo iraunkorren eskabideak²²³ aurkeztuko dizkiote Logistikako eta Konferentzien Interpretazioko Zuzendaritza Nagusiari, betiere, hiru hilabete aurretik, eta bileren mailakatze orekatua bermatuko dute lan-asteko ordu-tarte guztietan²²⁴.

2. Bileren Egutegiko Zerbitzuak, alde batetik, eta talde politikoetako idazkari nagusiek, bestetik, beharrezko neurriak hartuko dituzte euren erabiltzaileen eskabideak koordinatzeko, bereziki ezohiko eta azken orduko bileren eskabideak direnean.

3. Logistikako eta Konferentzien Interpretazioko Zuzendaritza Nagusiak zerbitzu eskatzaileak finkatutako lehentasunen arabera izapidetuko ditu eskabideak, kontuan hartuta 2. artikulua 1. apartatua ezarritako lehentasun-hurrenkera eta 4. artikulua 1. apartatua definitutako interpretazio-profilak.

4. Logistikako eta Konferentzien Interpretazioko Zuzendaritza Nagusia, zerbitzu eskatzaileekin batera, behar den koordinazioaz arduratuko da, baldin eta erabiltzaile batek interpretazioa behar duen bilerarako eskabidea aurkezten badu normalean beste erabiltzaile batentzat erreserbatutako ordu-tarte baterako. Hala ere, erabiltzaileari dagokio, bidezkoa denean, agintari politikoen erabakia jasotzea, parlamentuko egutegiaren salbuespena eskatzen denean.

5. Lehentasun-maila bereko eskabideak aldi berean egiten direnean edo 8. artikulua 1. apartatua a) letran eta 2. apartatua a) letran jasotako ezinbesteko kasuak gertatzen direnean, gaia alde aurretik baimendu beharko du idazkari nagusiak, oinarritzat hartuta erabiltzaileak eta Bilera Egutegiko Zerbitzuak behar bezala justifikatutako eskabidea, eta baliabideen eskuragarritasunari buruzko irizpen teknikoa, zeina egin behar baitu Logistikako eta Konferentzien Interpretazioko Zuzendaritza Nagusiak²²⁵.

7. artikulua.— Programazioaren printzipioak

1. Bilkura-asteetan izan ezik, eta erabilgarri dauden giza baliabideen arabera, interpretazioa duten bilera paraleloen kopurua ez da inoiz izango 16 bilera baino gehiagokoa egunean²²⁶. Gehieneko kopuru horren barruan, honako muga hauek aplikatuko dira:

²²³ Barne-araudiaren VI. eranskinean xedatutakoaren arabera.

²²⁴ Egunean lau orduko bi ordu-tartetan oinarrituta.

²²⁵ Logistikako eta Konferentzien Interpretazioko Zuzendaritza Nagusiak beste ordu-tarte batzuk proposatu ahal izango ditu eskatutako tartetik gertu, bileren mailaketa hobea bermatzeko, 6. artikulua 1. apartatuarekin bat etorritz.

²²⁶ Egunean lau orduko bi ordu-tartetan oinarrituta.

— gehienez ere 5 bilera egin ahal izango dira, zeinetan 23²²⁷ hizkuntza ofizialetaraino bete ahal izango baitira (horietako baterako, osoko bilkurarako, hizkuntza ofizial guztiak bete ahal izango dira);

— 4 bilera gehigarri, zeinetan 16 hizkuntza ofizial ere bete ahal izango baitira²²⁸;

— 5 bilera gehigarri, zeinetan 12 hizkuntza ofizialetaraino bete ahal baitira; eta

— 2 bilera gehigarri, zeinetan 6 hizkuntza ofizial ere bete ahal izango baitira;

2. Batzordeek beren ohiko bilerak antolatuko dituzte batzordearen bileretarako erreserbatutako asteetan, eta ordua aukeratuko dute hauen artean:

— A tarte: asteleheneko eguerditik astearte arratsaldera (gehienez 3 lanaldi erdi), eta

— B tarte: asteazken goizetik ostegun arratsaldera (4 lanaldi erdi gehienez).

Batzorde-bileretarako astearte eta asteazken arratsaldeetan, 5 ordu-tarte erreserbatuko dira hiru aldeko elkarrizketetarako eta horiei lotutako ordezkotxostengileen bileretarako, eta 11 ordu-tarte batzorde-bileretarako, edo 4 ordu-tarte hiru aldeko elkarrizketetarako eta horiei lotutako ordezkotxostengileen bileretarako, baldin eta 12 batzorde-bilera egiten badira; gainera, eskuordetzen bileretarako ordu-tarteak, hasieran, ostegun arratsaldeko ordu-tarteetan programatuko dira.

3. Bileretarako interpretazioak gehienez lau ordu iraungo du lanaldi erdiko, salbu eta 2. artikulua 1. apartatuko a) eta b) letretan aipatutako erabiltzaileen bilerak. Muga hori gainditzen denean, beharrezkoak diren interpretazio-baliabide gehigarriak kontuan hartuko dira 7. artikulua 1. apartatuan ezarritako mugaren ondorioetarako.

4. Ez dira baimenduko bilerak luzatzeko *in situ* aurkezten diren eskabideak.

8. artikulua.— Interpretazioa eta hizkuntza-estaldura behar dituzten bilera-eskabideak aurkezteko eta ezerezteko epeak

Lantokietako bilerak

1. Lantokietan egiten diren bileretarako, epe hauek aplikatuko dira:

a) Bilerak egiteko eskabideak

Ezinbesteko kasuetan edo Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuak ezarritako epeetan izan ezik, eskabide guztiak

— bilera osagarria egitekoak²²⁹,

— bilera geroratzekoak, edo

— bilera-lekua aldatzekoak

²²⁷ Gogoan hartu 24 direla Europar Batasuneko hizkuntza ofizialak.

²²⁸ Baliabideak daudenean, bilera horien kopurua handitu ahal izango da, aldez aurreko baimenik gabe, gehienez ere 18 hizkuntza ofizialetara heldu arte.

²²⁹ Ez dira bilera osagarritzat hartuko bilkuraldi partzialetan taldeei emandako interpretazio-taldeek betetzen dituzten bilerak, betiere Talde Politikoaren Bilerei buruzko Erregelamenduaren 5. artikuluko 1. apartatuarekin bat etorritik.

gehienez ere bilera egiteko aurreikusitako data baino astebete lehenago aurkeztu beharko dira, edo bi aste lehenago, baldin eta eskabideak jarduera handieneko tarte bati eragiten badio²³⁰.

Eskabide horiek 6. artikuluan aurreikusitako prozeduraren arabera izapidetuko dira.

b) Hizkuntza-estaldura hartzeko eskabideak

Hizkuntza ofizial gehigarri bat estaltzeko eskabide oro, gutxienez, bilerarako aurreikusitako data baino bi aste lehenago aurkeztu beharko da. Epe hori igarotakoan, baliabideek ahalbidetzen badute bakarrik baimenduko da eskabidea.

Azken epea bileraren aurreko asteko ostegunaren eguerdian amaituko da, bai hizkuntza gehigarriak estaltzeko eskabideak aurkezteko (baliabideak eskuratzeko bermerik gabe), bai aurkeztutako eskabideak berresteko. Epe horren ondoren aurkeztutako eskabide berrientzat, Bileren Egutegiko Zerbitzuak aztertuko du, Logistikako eta Konferentzien Interpretazioko Zuzendaritza Nagusiarekin batera, ea aplika daitekeen interpretazio-profil ez-estandar bat zati batean edo osorik, salbu eta ordu-tarte berean bileraren bat deuseztatzearen ondorioz baliabideak badaude edo eskabideak jarduera gutxiko tarte bati eragiten badio²³¹.

Batasunetik kanpoko hizkuntza bat estaltzeko eskabide oro, gutxienez, bilerarako aurreikusitako data baino lau aste lehenago aurkeztu beharko da.

c) Ezerezteak

Logistikako eta Konferentzien Interpretazioko Zuzendaritza Nagusiak bilera- edo hizkuntza-ezerezte ororen berri jaso beharko du ahalik eta lasterren, eta, edozelan ere, bileraren aurreko asteko ostegun eguerdian gutxienez. Ezerezteko epea izango da sortutako gastuak kalkulatzeko oinarria, zeina kontuan hartuko baitu Logistikako eta Konferentzien Interpretazioko Zuzendaritza Nagusiak txostena aurkezterakoan 15. artikuluaekin bat etorritz.

Lantokietatik kanpoko bilerak

1. Lantokietatik kanpo egiten diren bileretarako, epe hauek aplikatuko dira:

a) Bilerak egiteko eskabideak

Ezinbesteko kasuetan edo datak Parlamentuak finkatzen ez dituenean izan ezik, eskabide guztiak

— bilera osagarria egitekoak²³²,

— bilera geroratzekoak, edo

— bilera-lekua aldatzekoak

gehienez ere bilera egiteko aurreikusitako data baino sei aste lehenago aurkeztu beharko dira. Eskabide horiek 6. artikuluan aurreikusitako prozeduraren arabera izapidetuko dira.

b) Hizkuntza-estaldura hartzeko eskabideak

²³⁰ Bruselako jarduera parlamentarioaren asteetako astearte eta asteazkenak.

²³¹ Bruselako jarduera parlamentarioaren asteetako ostegun arratsaldeak.

²³² Ez dira bilera osagarritzat hartuko bilkuraldi partzialetan taldeei emandako interpretazio-taldeek betetzen dituzten bilerak, betiere Talde Politikoen Bilerei buruzko Erregelamenduaren 5. artikuluko 1. apartatuarekin bat etorritz.

5. artikulua dela bide, hizkuntza ofizial gehigarri bat estaltzeko eskabide oro, gutxienez, bilerarako aurreikusitako data baino sei aste lehenago aurkeztu beharko da.

Azken epea bileraren aurreko bigarren asteko ostegunaren eguerdian amaituko da, bai hizkuntza gehigarriak estaltzeko eskabideak aurkezteko (baliabideak eskuratzeko bermerik gabe), bai aurkeztutako eskabideak berresteko.

Epe horren ondoren aurkeztutako eskabideei dagokienez, Bileren Egutegiko Zerbitzuak aztertuko du, Logistikako eta Konferentzien Interpretazioko Zuzendaritza Nagusiarekin batera, ea aplikatu daitezkeen interpretazio-profil ez-estandar bat zati batean edo osorik.

c) Ezerezte

Logistikako eta Konferentzien Interpretazioko Zuzendaritza Nagusiak bilera- edo hizkuntza-ezerezte ororen berri jaso beharko du ahalik eta lasterren, eta, edozelan ere, bileraren aurreko bigarren asteko ostegun eguerdian gutxienez. Ezerezteko epea izango da sortutako gastuak kalkulatzeko oinarria, zeina kontuan hartuko baitu Logistikako eta Konferentzien Interpretazioko Zuzendaritza Nagusiak txostena aurkezterakoan 15. artikuluekin bat etorritik.

II. ZATIA

Amaiera juridiko-linguistikoa eta hizkuntza-egiaztapena²³³

9. artikulua.— Amaiera juridiko-linguistikoa edo hizkuntza-egiaztapena behar duten testuak aurkeztea eta atzera botatzea

1. Itzultzera bidali aurretik, amaiera juridiko-linguistikoa edo hizkuntza-egiaztapena behar duten batzorde parlamentarioen testu guztiak hauei aurkeztuko zaizkie:

— testu legegileen kasuan, Legegintza-egintzen Zuzendaritzari, amaiera juridiko-linguistikoa emateko,

— testu ez-legegileen kasuan, Itzulpen Zuzendaritza Nagusiari, hizkuntza egiaztatze²³⁴.

2. Barne-erregelamenduaren 74. artikuluko 4. apartatuaren arabera behin-behinean erabakitako testuen kasuan izan ezik, amaitzeko edo egiaztatze²³⁴ ataza, hasieran, lanegun bateko epean amaituko da, testua jasotzen denetik zenbatzen hasita.

Amaitzeko edo egiaztatze²³⁴ atazaren esparruan, aldaketa ez-teknikoak soilik egin ahal izango zaizkio batzordean onetsitako testu bati, baldin eta batzordeko idazkaritzarekin hala adosten bada, batzordeburuaren ardurapean.

Testu amaituek edo egiaztatuek, batzordeko idazkaritzarekin adostutakoaren arabera, batzordeak itzulpenetarako eta ondorengo bertsioak sortzeko lehenago

²³³ Hasierako plangintzari eta amaitzeko edo egiaztatze²³⁴ epeei dagokienez, ikus III. zatiaren 12. eta 13. artikulua.

²³⁴ “Hizkuntza-egiaztapena” izango da legegilea ez den testu batean egindako hizkuntza-kontrola, zeinak barne hartzen baititu gramatika, puntuazioa, ortografia, terminologia, jarioa, erregistroa eta estila.

aurkeztutako testua ordeztuko dute. Automatikoki, testuaren kopia elektronikoko bat (*copy-back*) bidaliko da batzordeko idazkaritzara.

3. Legegintza-egintzen Zuzendaritzak eta Itzulpen Zuzendaritza Nagusiak lanegun bateko epean amaitu ahal izan ditzaten amaitze- edo egiaztatze-atazak, batzordeetako idazkaritzek bermatuko dute testuaren arduradun izendatutako pertsona prest egongo dela epe horretan testu horri buruzko galdera guztiei erantzuteko.

4. Artikulu honetan ezarritako epea luzatu egingo da testu luzeak badira, 13. artikulua 1. apartatuaren arabera, edo, batzorde interesduneko idazkaritzarekin ados jarrita, zuzenketa-sorta oso handiak badaude, edo lan-zamaren ezohiko kontzentrazioa badago, edo inguruabarrek epe global luzeagoa ahalbidetzen badute.

5. Barne-erregelamenduaren 74. artikuluko 4. apartatuarekin bat etorriz, legegintza-prozedura arruntaren arabera, Kontseiluarekin behin-behineko akordio bat lortzen denean, Parlamentuko edo Kontseiluko itzulpen-zerbitzuek egindako itzulpenak jaso eta hurrengo sei asteetan osatuko ditu Legegintza-egintzen Zuzendaritzak amaiera juridiko-linguistikoaren atazak, hala ezartzen baita Erabakiak batera hartzeko Prozeduraren Modalitate Praktikoari buruzko 2007ko ekainaren 13ko Baterako Adierazpenaren 40. puntuan, eta EBF-Tren 294. artikuluko 4. apartatua aplikatzeko 2011ko ekainaren 26ko xedapen praktikoa administratiboetan, baldin eta erabakiak lehenengo irakurraldian hartzen badira.

6. 10. artikulua 3. apartatua eta 11. artikulua 3. apartatua aipatutako testuak amaitzeko eta egiaztatzeko, zerbitzu eskatzailearen arabera ezarriko dira epeak, kasuz kasu.

10. artikulua.— Amaiera juridiko-linguistikorako lehentasun-hurrenkera

1. Legegintza-egintzen Zuzendaritzak honako dokumentu-kategoria hauek amaituko ditu, adierazitako lehentasun-hurrenkeraren arabera:

- a) Legegintza-prozedura arruntaren arabera Kontseiluarekin lortutako behin-behineko akordioak;
- b) batzorde parlamentarioen behin betiko legegintza-txostenak, zeinetan batzordeok, 71. artikulua 1. apartatuarekin bat etorriz, erabakia hartu baitute negoziazioak hasteko;
- c) batzorde parlamentarioen behin betiko legegintza-txostenak eta txostenoi Osoko Bilkuran aurkeztutako zuzenketa;
- d) behin betiko legegintza-txostenetarako transakzio-zuzenketa;
- e) batzorde parlamentarioen legegintza-txostenaren proiektuak;
- f) batzorde parlamentarioen legegintza-irritziak;
- g) batzorde parlamentarioen legegintza-iritzien proiektuak;
- h) batzorde eskudunetan edo iritzia emateko batzorde eskudunetan aurkeztutako zuzenketa.

Gainera, b) letratik h) letrara bitartean aipatutako testuei dagokienez, Osoko Bilkuran bozkatu behar diren testuetako zatiak baino ez dira amaituko, eta horrek justifikazioak eta zioen azalpenak baztertzen ditu.

2. Legegintza-egintzen Zuzendaritzak batzorde parlamentarioen lanaren jarraipena egingo du eta, eskatzen zaionean, diputatuei eta batzordeetako idazkaritzei

aholkularitza eta laguntza emango dizkie 1. apartatuan aipatutako testu legegileen idazketari buruz.

3. Lege-egintzen Zuzendaritzak 1. apartatuan aipatutakoez bestelako testuak amaitu ahal izango ditu, baldin eta bere giza baliabideek horretarako aukera ematen badiote.

11. artikulua.— Hizkuntza-egiaztapenerako lehentasun-hurrenkera

1. Itzulpen Zuzendaritza Nagusiak honako dokumentu-kategoria hauek amaituko ditu, adierazitako lehentasun-hurrenkeraren arabera:

- a) batzorde parlamentarioen behin betiko txosten ez-legegileak eta txostenoi Osoko Bilkuran aurkeztutako zuzenketak;
- b) batzorde parlamentarioen txosten ez-legegilearen proiektuak;
- c) batzorde parlamentarioen iritzi ez-legegileak;
- d) batzorde parlamentarioen iritzi ez-legegileen proiektuak;
- e) ebazpen-proposamenak;
- f) behin betiko txosten ez-legegileetarako transakzio-zuzenketak.

Gainera, a) letratik d) letrara bitartean eta f) letran aipatutako testuei dagokienez, Osoko Bilkuran bozkatu behar diren testuetako zatiak baino ez dira egiaztatuko, eta horrek justifikazioak eta zioen azalpenak baztertzen ditu.

2. Itzulpen Zuzendaritza Nagusiak batzorde parlamentarioen lanaren jarraipena egingo du eta, eskatzen zaionean, diputatuei eta batzordeetako idazkaritzei aholkularitza eta laguntza emango dizkie 1. apartatuan aipatutako testu ez-legegile parlamentarioen idazketari buruz.

3. Itzulpen Zuzendaritza Nagusiak 1. apartatuan aipatutakoez bestelako testuak egiaztatu ahal izango ditu, baldin eta bere giza baliabideek horretarako aukera ematen badiote.

III. ZATIA

Itzulpena

12. artikulua.— Jatorrizkoen aurkezpena eta kalitatea, eta hasierako plangintza amaiera-, egiaztapen- eta itzulpen-zerbitzuetarako

1. Itzulpen-eskabideak aplikazio informatiko egokien bidez aurkeztuko dira. Aldi berean, zerbitzu eskatzaileak biltegi egokian utziko du itzultzeko dokumentuaren jatorrizko testua. Jatorrizko testuak indarrean dauden ereduak eta balizatze-arauak errespetatuko ditu. Kalitate tekniko egokia izango du, itzulpen-tresna informatiko egokiak erabili ahal izateko²³⁵. Gainera, hizkuntza- eta idazketa-kalitate egokia izan beharko du, eta beharrezkoak diren erreferentzia guztiak izan beharko ditu, itzulpen-lana ez bikoizteko eta itzulitako testuaren koherentzia eta kalitatea bermatzeko.

2. Beren lan-programan oinarrituta, batzordeetako idazkaritzek eta itzulpen-zerbitzuen gainerako eskatzaile guztiak aurreikusitako lan-zamaren berri emango diete hiru hilean behin legelari-hizkuntzalarien zerbitzuei eta itzulpen-zerbitzuei.

²³⁵ Ikus [Vade Mecum for Authors and Requesting Services](#), Itzulpen Zuzendaritza Nagusiak argitaratutakoa.

Testu bereziki luzeak edota salbuespeneko zuzenketa-sorta handiak aurreikusten direnean, presaz jakinaraziko zaie hori alde interesdun guztiei.

3. Legelari-hizkuntzalarien zerbitzuek eta itzulpen-zerbitzuek ere premiaz abisatuko diete batzordeetako idazkaritzei eta itzulpen-zerbitzuen gainerako eskatzaile guztiei, eskatutako epea errespetatzeko zailtasunak aurreikusten dituztenean.

13. artikulua.— Amaitzeko, egiaztatzeko eta itzultzeko epeak²³⁶

1. Batzordeko idazkaritzak edo ordezkarietako idazkaritzak aurkeztuko ditu batzorde edo eskuordetza parlamentarioan aztertu behar diren testuak, betiere aplikazio informatiko egokien bidez, eta itzulpena egiteko eskatzen duen bilera egin baino 10 lanegun lehenago gutxienez. 10 laneguneko epearen barruan lanegun bat sartuko du amaitu edo egiaztatzeko, bai Legegintza-egintzen Zuzendaritzak, bai Itzulpen Zuzendaritza Nagusiak (salbu eta testu luzeen kasuan —zortzi orrialde estandar baino gehiago—, zeinetarako 2 lanegun baimenduko baitira amaitu edo egiaztatzeko). Betiere epe hori errespetatuz, itzulitako testuak formatu elektronikoa emango dira, itzulpena egiteko eskatzen duen bilera egin baino bi lanegun lehenago gutxienez. Testuak ondoren inprimatuko dira eta itzulpena behar duen bileran banatuko dira.

2. Batzorde parlamentarioek onetsitako behin betiko txostenak bilkuraldi partzial bateko gai-zerrendan sartu ahal izango dira, baldin eta Legegintza-egintzen Zuzendaritzari igorri bazaizkio egiaztatzeko, eta behin betiko legegintza-txostenen eta Erregelamenduari egindako zuzenketen kasuan, amaitzeko, edo Itzulpen Zuzendaritza Nagusiari, hizkuntza-egiaztapenerako, gutxienez

a) bilkuraldi partziala hasi baino hilabete lehenago, lehenengo irakurketarako legegintza-txostenen kasuan (COD*** I);

b) bilkuraldi partzialaren aurreko laugarren lan-asteko ostiralean, kontsulta-prozedurarekin edo onespren-prozedurarekin bat etorriz onetsitako legegintza-txostenen kasuan (CNS, NLE, APP) eta norberaren ekimeneko txostenen kasuan (INL, INI);

c) Bilkuraldi partzialaren aurreko hirugarren lan-asteko ostiralean, gainerako txostenen kasuan.

Betiere epe hori errespetatuz, txostenak hizkuntza ofizial guztietan emango zaizkie taldeei, bilkuraldi partzialaren aurreko bigarren asteko ostiraleko 12:00ak baino lehen. Hala ere, lehenengo irakurketarako lege-txostenak (COD*** I) aplikazio informatiko egokien bidez aurkeztu direnetik 10 laneguneko epean emango dira.

Behin betiko txostenak, amaitzeko, Legegintza-egintzen Zuzendaritzari bidaliko zaizkio (testu legegileen kasuan), edo Itzulpen Zuzendaritza Nagusiari, hizkuntza-egiaztapenerako (testu ez-legegileen kasuan), txostenok batzordean onetsi eta ahalik eta lasterren, eta, printzipioz, onetsi eta gehienez ere bi laneguneko epean.

Barne-erregelamenduaren 71. artikuluko 1. apartatuarekin bat etorriz, batzorde batek negoziazioak hastea erabaki badu behin betiko legegintza-txosten batean oinarrituta, ez da aplikatuko artikuluko honen 2. apartatuko a) letran aurreikusitako hilabeteko epea. Legegintza-egintzen Zuzendaritzak eta Itzulpen Zuzendaritza Nagusiak bermatuko dute behin betiko legegintza-txosten horiek amaituko direla

²³⁶ "Itzulpen-epea" izango da itzulpen-prozesuaren hasiera eta amaiera arteko denbora.

eta jatorrizko hizkuntza-bertsioa lehenetasunez zabalduko dela txostenok aplikazio informatiko egokien bidez aurkeztu ondoren.

3. Barne-erregelamenduaren 74. artikuluko 4. apartatuarekin bat etorritik, legegintza-prozedura arruntaren arabera Kontseiluarekin behin-behineko akordio bat lortzen denean, akordatutako testua Parlamentuko itzulpen-zerbitzuei aurkeztuko zaie, 10 egun balioduneko epean. Presazko kasuetan, epe laburragoa aplikatu ahal izango da, instituzioen artean akordatutako legegintza-egutegia kontuan hartuta.

4. Galderen eta interpelazioen kasuan, itzulpenak egiteko epeak honako hauek izango dira:

a) idatzizko erantzuna eskatzen duten galderak: 5 lanegun;

b) idatzizko erantzuna eskatzen duten lehenetasuneko galderak: 3 lanegun;

c) ahozko erantzuna eskatzen duten galderak: lanegun bat;

d) idatzizko erantzuna eskatzen duten interpelazio nagusiak: 3 lanegun.

5. Gainerako testu guztietarako, salbu eta lehendakariari, Parlamentuko organoei, adiskidetze-batzordeei, idazkari nagusiari edo Zerbitzu Juridikoari zuzendutako dokumentuetarako, gutxienez 10 laneguneko epe orokorra aplikatuko da itzulpena egiteko.

6. Lehendakariak 1. eta 2. apartatuetan aipatutako epeen salbuespen bat baimendu ahal izango du, presako testuen kasuan, tratatuek eskatutako epeengatik edo Lehendakarien Konferentziak ezarritako lehenetasunengatik, instituzioek erabakitako legegintza-egutegiak ikusita.

7. Artikulu honetan ezarritako epeak luzatu ahal izango dira, itzulpena eskatzen duen zerbitzu interesdunarekin ados jarrita, baldin eta testu bereziki luzeak badira, bereziki zuzenketa-sorta oso handiak badaude, edo lan-zamaren ezohiko kontzentrazioa badago, edo inguruabarrek epe global luzeagoa ahalbidetzen badute, edo 15. artikuluko 2. apartatuarekin bat etorritik salbuespena baimendu zaien testuak badira.

8. Osoko Bilkuran aztertu behar diren talde politikoen dokumentuei dagokienez, Lehendakarien Konferentziak, oro har, gai-zerrendan, bilkuraldi partzialaren aurreko asteko asteazkeneko 13:00 orduak finkatuko ditu aurkezteko epe gisa.

Epe hori igarota, ez da inolako aldaketarik onartuko taldeak aurkeztutako testuan.

9. Diputatuek eskatu ahal izango dute eurek aukeratzen duten hizkuntza ofizialera itzultzeko Osoko Bilkurako eztabaiden laburpenak edo beren jardura parlamentarioarekin zuzenean lotutako beste testu batzuk. Diputatu guztiek eskubidea izango dute urtean 30 orrialde itzul dakizkien, hizkuntza-konbinazio guztietan. Eskubide hori pertsonala izango da, ezin izango da transferitu eta ezin izango da urte batetik bestera luzatu. Itzultzeko epea 10 laneguneko izango da.

Parlamentuko beste organo ofizial batzuek eskatu ahal izango dute hitzez hitzeko aktaren laburpenen itzulpena, bereziki esku-hartze baten edo batzuen ondorioz neurriak hartu behar direnean.

10. Lehendakariaren testuak, Parlamentuko organoenak, adiskidetze-batzordeenak, idazkari nagusiarenak edo Zerbitzu Juridikoarenak, bai eta Barne-erregelamenduaren 163. artikuluko 2. apartatuarekin bat etorritik presakotzat jotako testuak edo Barne-erregelamenduaren 111. eta 112. artikuluekin bat etorritik epe laburtuan edo presazko kasuetan aurkeztutako testuak ere, ahal bezain laster

itzuliko dira baliabideen arabera, 14. artikuluan ezarritako lehentasun-hurrenkera eta eskatutako epea kontuan hartuta.

14. artikulua.— Ematen diren itzulpen-zerbitzuak

1. Itzulpen Zuzendaritza Nagusiak honako dokumentu-kategoria hauek egiaztatuko ditu, adierazitako lehentasun-hurrenkeraren arabera:

a) Osoko Bilkuran bozkatu behar diren dokumentuak:

— Erregelamenduaren 74. artikuluko 4. apartatuan ezarritakoarekin bat etorritz erabakitako testuak;

— batzorde parlamentarioen behin betiko legegintza-txostenak, zeinetan batzordeok, 71. artikulua 1. apartatuarekin bat etorritz, erabakia hartu baitute negoziazioak hasteko,

— legegintza-txostenak eta horiei egindako zuzenketak,

— txosten ez-legegileak eta horiei egindako zuzenketak,

— ebazpen-proposamenak eta horiei egindako zuzenketak;

b) lehendakariari, Parlamentuko organoei, adiskidetze-batzordeei, idazkari nagusiari edo Zerbitzu Juridikoari zuzendutako lehentasuneko dokumentuak;

c) batzordean aztertu behar diren dokumentuak, zeinak Osoko Bilkuran bozkatu behar baitira: txosten-proiektuak, zuzenketak, transakzio-zuzenketak, iritzi-proiektuak, behin betiko iritziak, ebazpen-proposamenen proiektuak;

d) batzordean aztertu behar diren beste dokumentu batzuk: lan-dokumentuak, laburpenak eta informazio-oharrak.

2. Itzulpen-zerbitzuak ere emango zaizkie erabiltzaile hauei:

a) eskuordetza parlamentarioei (eskuordetza bakoitzak aukeratutako bi hizkuntza ofizialetan);

b) talde politikoei²³⁷;

c) Mahaiak eta Lehendakarien Konferentziak baimendutako gainerako organo ofizialei;

d) diputatuei, jarduera parlamentarioekin zuzenean lotutako testuei dagokienez, 13. artikulua 9. apartatuan ezarritako mugen barruan;

e) sail tematikoei eta azterlan parlamentarioen zerbitzuei;

f) Idazkaritza Nagusiari, administrazio- eta komunikazio-beharrizanei dagokienez.

3. Parlamentuak itzulpen-zerbitzua emango die, era berean, ACP-UE Batzar Parlamentario Parekideari (Cotonouko Akordioaren 1. protokoloaren arabera), Mediterraneorako Batasunaren Batzar Parlamentarioari, Batzar Parlamentario Euro-Latinoamerikarrari eta EuroNest Batzar Parlamentarioari (indarrean dagoen araudiarekin bat etorritz), bai eta Europako Arartekoari ere (2006ko martxoaren 15eko Lankidetzarako Esparru-akordioarekin bat etorritz).

²³⁷ Gainera, jarduera parlamentarioekin zuzenean lotutako dokumentuei dagokienez, talde politiko bakoitzak presazko dokumentuen itzulpena eska dezake, betiere talde bakoitzarentzat asteen 15 orrialdeko muga errespetatuz.

4. Gainera, Parlamentuak itzulpen-zerbitzuak eskainiko dizkie Erregioetako Lantaldeari eta Europako Ekonomia eta Gizarte Batzordeari, 2014ko otsailaren 5eko lankidetzakordioaren esparruan.

15. artikulua.— Itzuli behar diren testuen luzera

1. Itzuli behar diren testuei gehieneko muga hauek aplikatuko zaizkie:

a) lan-dokumentuak eta zioen azalpena:

7 orrialde txosten ez-legegileetan

6 orrialde legegintza-txostenetan

12 orrialde legegintza-ekimeneko txostenetan

12 orrialde exekuzio-txostenetan

3 orrialde legegintza-iritzietan

b) ebazpen-proposamenen proiektuak:

4 orrialde, kontuan hartuzkoak barne, baina ikusizkoak alde batera utzita

c) “iradokizunak”, iritzi ez-legegileetan: orrialde bat

d) zuzenketa justifikazioak: 500 karaktere

e) laburpenak: 5 orrialde

f) idatzizko erantzuna eskatzen duten galderak: 200 hitz

g) idatzizko erantzuna eskatzen duten interpelazio nagusiak: 500 hitz

h) Barne-erregelamenduaren 143. artikuluekin bat etorritik aurkeztutako ebazpen-proposamenak: 200 hitz

Orrialdetzat hartzen da 1.500 karaktere inprimatuko testua (tarteak kenduta).

2. Batzorde parlamentario batek salbuespen bat baimendu ahal izango dio bere txostengileari 1. apartatuan finkatutako mugei dagokienez, baldin eta urtean 45 orrialdetako erreserba gaitzen ez bada. Batzordeko Lehendakariaren Konferentziari salbuespenaren berri emango zaio alde aurretik, betiere salbuespen hori esleitutako erreserbarekin bat datorrela bermatzeko. Batzordeak urteko erreserba agortzen duenean, Mahaiaren baimena beharko da erreserba agortu ondorengo salbuespen guztietarako.

IV. ZATIA

Azken xedapenak

16. artikulua.— Erabiltzaileak eta hizkuntza-zerbitzuak erantzule egitea

1. Interpretazio- eta itzulpen-zerbitzuek sei hilean behin emango diete erabiltzaileei hizkuntza-prestazioen eskabideek eragindako kostuen eta kode honen betetze-mailaren berri.

2. Bilera bakoitzaren amaieran, interpreteen taldeko buruak, bileraren idazkaritzarekin ados jarrita, eskatu baina erabili ez diren interpretazio-zerbitzuen zerrenda bat ezarriko du. Zerrenda hori Logistikako eta Konferentzien Interpretazioko zuzendari nagusiari igorriko zaio, dena delako bileraren idazkaritzari kopia bat bidalita, eta, era berean, bileraren hasieraren benetako orduaren eta amaieraren berri emango zaio.

3. Logistikako eta Konferentzien Interpretazioko Zuzendaritza Nagusiak, zerbitzu bezeroei kontsulta egin ondoren, txosten bat gertatuko du analisi kuantitatibo eta kualitatiboak egite aldera, betiere azaltzeko zein izan diren arrazoiak eskabide berantiarra eta ezerezteak egiteko edo eskatutako hizkuntzak ez erabiltzeko.

4. Logistikako eta Konferentzien Interpretazioko Zuzendaritza Nagusiak txosten bat igorriko dio idazkari nagusiari urtean behin, interpretazio-instalazioak dituzten bilera-aretoen benetako okupazioari buruz.

5. Bestalde, interpretazio- eta itzulpen-zerbitzuek beren prestazioen erabilerari buruzko txosten bana idatziko dute, eta Mahaiari igorriko dizkiote txostenok. Txosten horietan egindako hizkuntza-zerbitzuen azterketa jasoko da, erabiltzaileek aurkeztutako eskabideei eta zerbitzu horiek emateak eragindako gastuei dagokienez.

17. artikulua.— Zabalkuntza baten ondorengo aldi baterako neurriak

Baliabideek hizkuntza berri batean zerbitzu osoa bermatzeko aukera emango duten bitartean, aldi baterako neurriak ezarri ahal izango dira interpretazio- eta itzulpen-baliabideak banatzeko, eskura dauden baliabideak kontuan hartuta.

18. artikulua.— Indarrean jartzea

Erabaki hau, haren bertsio aldatuan, 2019ko uztailaren lehen jarriko da indarrean. 2014ko ekainaren 16ko Jokabide-kodea ordeztu du.

Eranskina: *Ad personam* interpretazio-zerbitzuari buruzko araudia

1. eranskina

***Ad personam* interpretazio-zerbitzuari buruzko araudia**

1. Aplikazio-eremua

Banakako interpretazio-zerbitzuak eman ahal izango zaizkie diputatuei, ondoren adieraziko diren baldintzetan, *ad personam* interpretazio-zerbitzu gisa.

2. Erabiltzaileak

Zerbitzu hau erabiltzeko eskubidea izango dute Europako Parlamentuko lehendakariordeek, kuestoreek, batzordeburuek, txostengileek, ordeko txostengileek, iritzi-txostengileek, ordeko iritzi-txostengileek eta talde politikoen koordinatzaileak.

3. Eskuragarritasuna eta epeak

- *Ad personam* interpretazio-zerbitzua Bruselan eta Estrasburgon baino ez da emango, lanegunetan (jaiegun ofizialetan eta bulegoak ixteko egunetan izan ezik).
- Eskabideak bilera-eguna izan baino gutxienez hiru lanegun lehenago aurkeztu beharko dira.
- Zerbitzu hau hizkuntza ofizial guztietan emango da, malteran eta irlandieran izan ezik.
- Interpretazio-metodo hau erabili ohi da: esan osteko interpretazioa edo interpretazio xuxurlatua (*chuchotage*). Beste metodo batzuk ere erabili ahal

izango dira, hala nola aldibereko interpretazioa edo “maletatxo”duna (aldibereko interpretazioa soinu-ekipo eramangarri batekin), baldin eta Logistikako eta Konferentzien Interpretazioko Zuzendaritza Nagusiak hala erabakitzen badu; erabaki hori hartuko da eskura dauden baliabideen, beharrezko instalazioen eta eskabidearen xehetasunen arabera. Telekonferentzietara edo bideokonferentzietara jo ahal izateko, nahikoa aurrerapenez jakinarazi beharko zaio Logistikako eta Konferentzien Interpretazioko Zuzendaritza Nagusiari, beronek hori egitea bideragarria dela egiazta dezan. Telefonoz (Skype, etab.) eta filmak interpretatuz ez da horrelako zerbitzurik emango.

4. Xedapen logistikoak

- Diputatuaren bulegoa ez den areto bat erabiltzea aurreikusten denean, erreserba diputatuaren langileen kontura izango da, indarrean dauden arauen arabera. Eskabide guztiak diputatuari esleitutako “kreditu”tik kenduko dira, baita geroago eskabidea ezerezten bada ere.
- Toki geografikoa, data, ordua edo hizkuntzak aldatzea eskatzen bada, eskabide berritza hartuko da, eta diputatuari esleitutako “kreditu”tik kenduko da.
- Ordu-zati bat lanordu oso gisa zenbatuko da.
- Interpretari bileraren lekuan itxaroteko eskatzen bazaio, denbora hori lan-denbora gisa zenbatuko da.

5. Erabilera-baldintzak

- Diputatuak ezin izango du bere kabuz erabaki bilerarako aurreikusitako denbora gainditzea, zeren interpreteak beste diputatu batekin konpromisoa hartu ahal izan baitu aurreikusitako amaiera-orduaren ondoren, baliabideak ahalik eta ondoen erabiltzeko. Gauza bera aplikatzen zaie interpretazio-metodoari edo erabilitako hizkuntzei buruzko aldaketei. Aldaketa horiek ezin izango dira unean bertan negoziatu interpretearekin; aitzitik, kontratazioaz arduratzen den unitateko buruarekin soilik aztertu beharko dira aldaketok.
- Ordubeteko bilera jakin batzuetarako, zeinetan bi hizkuntza erabiltzen baitira, interprete bakarra nahikoa izan daiteke. Bileraren iraupenak edo hizkuntzen kopuruak interprete bat baino gehiago eskatzen badu, hori diputatuari esleitutako “kreditu”tik kenduko da. Logistikako eta Konferentzien Interpretazioko Zuzendaritza Nagusiak bakarrik izango du ahalmena beharrezko interprete-kopurua zehazteko. Kreditu hori pertsonala izango da, ezin izango da transferitu eta ezin izango da urte batetik bestera luzatu.
- Diputatuek ezin izango dituzte interprete jakin baten zerbitzuak eskatu.
- Interpreteei ezin zaie eskatu idatzizko itzulpenik egiteko.
- Interpretearen duintasun profesionala errespetatu beharko da une oro.

7.2.20. Europako Parlamentuaren Ebazpena, 2020ko abenduaren 17koa, “Minority SafePack – Europako aniztasunaren aldeko milioi bat sinadura” Europako herri-ekimenari buruzkoa (2020/2846(RSP))²³⁸

Europako Parlamentuak,

— Ikusiz “Minority SafePack – Europako aniztasunaren aldeko milioi bat sinadura” Europako herri-ekimena (ECIXXXX),

—Ikusiz Europar Batasunaren Tratatua, eta bereziki haren 2. artikulua, 3. artikulua eta 11. artikulua,

— Ikusiz Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatua (EBFT), eta, bereziki, haren 19., 24., 53.1. artikulua, 63., 79.2 artikulua, 107.3 artikulua eta letra, 108.4 artikulua, 109., 118., 165.4 artikulua, 167.5 artikulua, 173.3. artikulua, 177., 178. eta 182.1 artikulua,

— Ikusiz Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2019/788 (EB) Erregelamendua, 2013ko abenduaren 17koa, Europako Herri-ekimenari buruzkoa²³⁹,

— Ikusiz Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Gutuna (aurrerantzean, “Gutuna”) eta, bereziki, haren 10., 21., 22. eta 51. artikulua,

— Ikusiz Europako Kontseiluaren 1993ko ekainaren 21eko eta 22ko ondorioak, zeinetan ezartzen baitira herrialde batek Europar Batasunari atxiki ahal izateko bete behar dituen betekizunak (Kopenhageko irizpideak),

— Ikusiz Eskubide Zibilen eta Politiko Nazioarteko Itunaren 27. artikulua eta Eskubide Ekonomikoen, Sozialen eta Kulturalen Nazioarteko Ituna, biak Nazio Batuen Batzar Orokorak 1966ko abenduaren 16an onetsiak,

— Ikusiz Europako Kontseiluaren Gutxiengo Nazionalak babesteko Esparrukonbentzioa eta Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna, bai eta haiei dagozkien jarraipen-organoen irizpenak,

— Ikusiz Europako Segurtasun eta Lankidetzako Erakundearen (ESLE) Kopenhageko Dokumentua, 1990ekoa, eta ikusiz gutxiengoaren eskubideei buruzko jarraibide eta gomendio tematiko ugariak, zeinak argitaratu baitzituzten Gutxiengo Nazionaletarako ESLEko goi-komisarioak eta Institutio Demokratikoen eta Giza Eskubideen ESLEko Bulegoak,

—Ikusiz Europako Parlamentuaren Ebazpena, 2018ko azaroaren 13koa, Europar Batasuneko Gutxiengoentzako Gutxiengo Arauei buruzkoa (2018/2036(INI))²⁴⁰,

— Ikusiz 2018ko otsailaren 7ko Ebazpena, Batasuneko estatu kideetako gutxiengoaren babesari eta diskriminaziorik ezari buruzkoa²⁴¹,

²³⁸ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2020-0370_ES.html

²³⁹ DO L 130, 2019-5-17koa, 55. or.

²⁴⁰ DO C 363, 2020-10-28koa, 13. or.

²⁴¹ DO C 463, 2018-12-21ekoa, 21. or.

— Ikusiz 2018ko irailaren 11ko Ebazpena, Aro Digitaleko Hizkuntza-Berdintasunari buruzkoa²⁴²,

— Ikusiz 2013ko irailaren 11ko Ebazpena, zeina baita desagertzeko arriskuan dauden Europako hizkuntzei eta Europar Batasuneko hizkuntza-aniztasunari buruzkoa²⁴³,

— Ikusiz Kontseiluaren 2019ko maiatzaren 22ko Gomendioa, hizkuntzen irakaskuntzaren eta ikaskuntzaren ikuspegi orokorrari buruzkoa²⁴⁴,

— Ikusiz Europar Batasuneko Justizia Auzitegiaren erabakiak eta jurisprudentzia, bereziki T-646/13 auzikoa (*Minority SafePack — one million signatures for diversity in Europe*/ Europako Batzordearen aurka), eta T-397/17 auzikoa (Errumania Europako Batzordearen aurka)²⁴⁵,

— Ikusiz Batzordearen 2017/652 (EB) Erabakia, 2017ko martxoaren 29koa, “Minority SafePack — one million signatures for diversity in Europe” herri-ekimenaren proposamenari buruzkoa²⁴⁶,

— Ikusiz 2020ko urriaren 15eko entzunaldi publikoa, “Minority SafePack” Europako herri-ekimenari buruzkoa, zeina antolatu baitzuten Kultura eta Hezkuntza Batzordeak, Askatasun Zibilen, Justiziaren eta Barne-gaien Batzordeak eta Eskaeren Batzordeak,

— Ikusiz “Minority SafePack” Europako herri-ekimenaren proposamena, betiere Batzordearengandik itxaroten diren legegintza-egintzei dagokienez, oinarri hartuta Europako herri-ekimena, zeina Batzordeari helarazi baitzaio sinadurak aurkeztu eta Parlamentuan entzunaldi publikoan aurkeztu ondoren,

– Ikusiz Barne-erregelamenduaren 222. artikulua 8. apartatua,

A. Kontuan hartuz ezen, EBTren 2. artikuluaekin bat etorritik, Batasunak oinarritzko balioak dituela gizakiaren duintasunaren errespetua, askatasuna, demokrazia, berdintasuna, zuzenbide-estatua eta giza eskubideen errespetua, gutxiengoetako pertsonen eskubideak ere barnean direla.

B. Kontuan hartuz ezen EBTren 3. artikuluko 3. apartatuak ezartzen duela Batasunaren helburuetako bat estatu kideen arteko ekonomia-, gizarte- eta lurralde-kohesioa eta elkartasuna sustatzea dela, bai eta haien kultura- eta hizkuntza-aniztasunaren aberastasuna errespetatzea, eta Europako kultura-ondarearen kontserbazioa eta garapena zaintzea ere;

C. Kontuan hartuz ezen Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuaren 6. artikulua onartzen duela Batasunak eskumenak dituela ekintzak gauzatzeko kulturaren eta hezkuntzaren eremuetan estatu kideen ekintza lagundu, koordinatu edo osatze aldera; kontuan hartuz ezen Batzordeak aktiboki lagundu behar diela estatu kideei eremu politiko horietan, zeinak ere kezka berezi baitira gutxiengoetako pertsonentzat;

D. Kontuan hartuz ezen, EBFren 10. artikuluaekin bat etorritik, Batasunak, bere politikak eta ekintzak zehaztu eta exekutatzeko, arrazagatiko edo jatorri etnikoagatiko diskriminazio ororen aurka borrokatu behar duela, besteak beste;

²⁴² DO C 433, 2019-12-23koa, 42. or.

²⁴³ DO C 93, 2016-3-9koa, 52. or.

²⁴⁴ DO C 189, 2019-6-5koa 15. or.

²⁴⁵ ECLI:EU:T:2019:672.

²⁴⁶ DO L 92, 2017-4-6koa, 100. or.

E. Kontuan hartuz ezen Gutunaren 21. artikuluko 1. apartatua debekatzen dela diskriminazio oro, eta bereziki hauek: sexua, arraza, kolorea, etnia- zein gizarte-jatorria, ezaugarri genetikoak, hizkuntza, erlijioa zein sinesmenak, iritzi politikoak zein beste edozein iritzi, gutxiengo nazional batekoa izatea, ondarea, jaiotza, desgaitasuna, adina nahiz sexu-orientazioa direla-eta egindako diskriminazioak.

F. Kontuan hartuz ezen Gutunaren 22. artikuluan xedatzen dela Batasunak kultura-, erlijio- eta hizkuntza-aniztasuna errespetatzen duela;

G. Kontuan hartuz ezen kultura-aniztasunarekiko errespetua jasota dagoela EBFTren 167. artikuluan;

H. Kontuan hartuz ezen Batasuneko herritarren % 8 inguru gutxiengo nazional bateko kide dela eta gutxi gorabehera % 10 hizkuntza erregional edo gutxitu batean mintzatzen dela; kontuan hartuz ezen pertsona horiek Batasunaren kultura-aberastasunaren funtsezko elementu direla beren hizkuntza eta kultura bakarren bitartez;

I. Kontuan hartuz ezen Europako gutxiengoaren kontzeptu orokorra hizkuntza juridiko eta akademikoaren termino-sorta zabal batek estaltzen duela; kontuan hartuz ezen sarritan gizarte-talde horiek modu askotara aipatzen direla, hala nola gutxiengo nazionalak, talde etnikoak, gutxiengo tradizionalak edo autoktonoak, nazionalitateak, erregio konstituzionalak biztanleak, hizkuntza-gutxiengoak, hizkuntza gutxituetan mintzatzen diren taldeak, hizkuntza-taldeak, etab.; kontuan hartuz ezen, Europa osoan erabiltzen diren terminoak erabiltzeak dakarren zailtasuna saihesteko, Europako Kontseiluak “gutxiengo nazional” terminora jotzen duela Gutxiengo Nazionalak babesteko Esparru-konbentzioan, zeina baita Europako gutxiengoak babesteko nazioarteko araudirik zorrotzena oraindik ere; kontuan hartuz ezen “Minority SafePack” Europako herri-ekimenak “gutxiengo nazionalak eta hizkuntza-gutxiengoak” terminoak erabiltzen dituela gutxiengo horiei erreferentzia egiten dienean;

J. Kontuan hartuz ezen gutxiengo nazional eta linguistiko gehienek aurre egin behar diotela asimilazioa eta hizkuntzak galtzeko joera bizkortzeari, eta horrek berekin dakarrela Batasunaren barruan hizkuntza eta kultura pobretzea eta aniztasuna galtzea, eta aniztasun hori Batasunak babestu behar duela tratatuak direla-bide; kontuan hartuz ezen hezkuntza dela hizkuntza gutxituak biziberritzeko eta zaintzeko tresna nagusia;

K. Kontuan hartuz ezen arriskuan dauden munduko hizkuntzen Unesco Atlasean Batasuneko estatu kideetako 186 hizkuntza sartzen direla hizkuntza ahulen edo arriskuan dauden hizkuntzen kategorietan, bai eta beste hiru hizkuntza galtutako hizkuntzen kategorian;

L. Kontuan hartuz ezen “Minority SafePack” Europako herri-ekimena (aurrerantzean, “ekimena”) Batzordeari aurkeztu zitzaioala 2013ko uztailaren 15ean, eta bertan Batasunaren jarduketa bat eskatu zela gutxiengo nazionalen eta linguistikoen laguntzeko hamaika eremutan;

M. Kontuan hartuz ezen 2013ko irailaren 13an Batzordeak ez zuela uste izan ekimena erregistratzeko behar besteko oinarrikerik zegoenik; kontuan hartuz ezen ekimenaren antolatzaileek errekurtsioa jarri zutela Europar Batasuneko Justizia Auzitegian (EJJA), eta 2017ko otsailaren 3an EJJAren Auzitegi Nagusiak epaia eman zuela, zeinak Batzordearen erabakia deuseztatu baitzuen;

N. Kontuan hartuz ezen, Auzitegi Nagusiaren epaia betetzeko beharrezko neurriak hartzeko, Batzordeak ekimenaren onargarritasun juridikoa berrikusi zuela, eta,

2017/652 (EB) Erabakiaren bidez, hasierako hamaika eremuetatik bederatzitan erregistratu zuela;

O. Kontuan hartuz ezen, Europako Herri-ekimenari buruzko Erregelamenduaren 15. artikuluekin bat etorriz, Batzordeak lege-onargarritasuna aztertzeke, ekimenaren funtsa azertu behar dela sinadura-bilketa amaitu ondoren; kontuan hartuz ezen Batzordeak ekimenari buruzko ondorio juridiko eta politikoak aurkeztu dituela, Batasunaren tratatuetan oinarrituta;

P. Kontuan hartuz ezen, 2019ko irailaren 24ko epaian, T-391/17 auzian, Europar Batasuneko Auzitegi Nagusiak berretsi egin zuela Batzordeak Europako “Minority SafePack” herri-ekimena erregistratzeko hartutako erabakia;

Q. Kontuan hartuz ezen 2017ko apirilaren 3tik 2018ko apirilaren 3ra bitartean Batasunean 1.123.422 sinadura ziurtatu jaso zirela, eta gutxieneke atalase nazionala lortu zela hamaika estatu kideetan;

R. Kontuan hartuz ezen Europako herri-ekimena nazioz haraindiko demokrazia parte-hartzailearen lehenengo tresna dela munduan, eta Batasuneko instituzioekin zuzenean lankidetzan aritzeko aukera ematen diela herritarrei;

S. Kontuan hartuz ezen “Minority SafePack” Europako bosgarren herri-ekimena izan dela orain arte aurrera egiten, orain arte aurkeztu diren seietatik;

T. Kontuan hartuz ezen, 2019/788 (EB) Erregelamenduaren 14. artikuluekin bat etorriz, Parlamentuak, entzunaldi publiko bat antolatu ondoren, Europako herri-ekimen bakoitzaren babes politikoa ebaluatu behar duela; kontuan hartuz ezen, haren Barne-erregelamenduaren 222. artikuluearen arabera, Parlamentuak 2020ko urriaren 15ean egin zuela entzunaldi publikoa;

1. Berresten du ezen babes irmoa ematen diola Europako herri-ekimenaren tresnari, eta haren ahalmena erabat aprobetxatzeko eskatzen duela; azpimarratzen du ezen Europako herri-ekimena aparteko abagunea dela herritarrek erabaki dezaten zein diren euren nahiak eta horiek artikulatu ditzaten, eta Batasunak neurriak har ditzala eska dezaten; nabarmentzen du ezinbestekoa dela herritarrek eurei doazkien prozesu politikoetan aktiboki parte har dezaten ahalbidetzea, eta ahalbidetze hori funtsezkoa dela Europa integratzeko proiektua herritarrengana hurbiltzeko;

2. Adierazten du ezen Europako Herri-ekimenari buruzko Erregelamendu berria 2020ko urtarrilaren 1ean jarri zela indarrean, eta funtsezkoa dela Europako eta nazioetako instituzioek ahal duten guztia egitea Batasuneko partaidetza-tresna hori berraktibatzea arrakastatsua izan dadin; nabarmentzen du ezen Batzordeak behar bezalako arreta eman behar diela Batasuneko 1,1 milioi herritarrek baino gehiagok “Minority SafePack” bitartez egindako eskaerei;

3. Gogoratzen du ezen gutxiengoetako pertsonen babesa Batasunaren funtsezko balio esplizitua dela, demokraziarekin, zuzenbide-estatuarekin eta giza eskubideen errespetuarekin batera, EBTren 2. artikuluan ezartzen den bezala;

4. Gogoratzen du ezen EBTren 3. artikuluko 3. apartatuak ezartzen duela Batasunak errespetatu behar duela bere kultura- eta hizkuntza-aniztasunaren aberastasuna, eta jagon behar duela Europako kultura-ondarearen kontserbazio eta garapena; azpimarratzen du ezen hizkuntza eta kultura gutxituak Batasunaren kulturaren eta ondarearen zati besterenezinak direla; azpimarratzen du ezen Batasunak estatu kideen jarduketak sustatu behar dituela, gutxiengoetako pertsonen eskubideak babesten direla bermatzeko;

5. Berriz ere deitzen dio Batzordeari²⁴⁷, subsidiariorotasun-printzipioarekin bat etorritz, Batasuneko gutxieneko arauen esparru erkide bat egin dezan, betiere gutxiengoetako pertsonen eskubideak babeste aldera; izan ere, arau horiek irmo ainguratuta egon behar dute esparru juridiko batean, zeinak Batasunean bermatuko baititu demokrazia, zuzenbide-estatua eta oinarritzko eskubideak;

6. Estatu kideei eskatzen die beharrezko neurri guztiak har ditzatela eta defenda ditzatela gutxiengoetako pertsonen eskubideak, eta berma dezatela eskubide horiek erabat errespetatzen direla;

7. Uste du ezen, hizkuntza ofizial bat baino gehiago duten erkidegoetan, hizkuntza-eskubideak errespetatu behar direla, talde baten eskubideak besteenekin alderatuta mugatu gabe, betiere ordena konstituzionalarekin eta estatu kide bakoitzaren legeriarekin bat etorritz; uste du ezen hizkuntza erregionalen sustapenak eta hizkuntza-komunitateen babesak pertsona guztien oinarritzko eskubideak errespetatu behar dituztela;

8. Uste du ezen Europar Batasunak Europa osoko eleaniztasunaren inguruko sentsibilizazioa egiten jarraitu behar duela bere programen bidez, eta eleaniztasunaren abantailak aktiboki sustatuz;

9. Gogoratzen du ezen ez dagoela Europar Batasuneko gutxiengo nazional eta linguistikoko bateko pertsona baten definizio erkiderik; nabarmentzen du ezen gutxiengo guztiak babestu behar direla, definizioa edozein dela ere, eta nabarmentzen du ezen definizioak malgutasunez aplikatu behar direla, eta, aldi berean, subsidiariorotasunaren, proportzionaltasunaren eta diskriminaziorik ezaren printzipioak errespetatu behar direla;

10. Lankidetzak eskatzen du, zeina indartuko baita Europar Batasunaren eta Europako Kontseiluaren artean, betiere gutxiengo nazionalen eta linguistikoaren eskubideak babesteari dagokionez; adierazten du ezen lankidetzak horrek Europar Batasunari aukera emango liokeela Europako Kontseiluaren lorpenak eta esperientzia aprobetxatzeko, eta bide emango liokeela Europako Kontseiluari eraginkortasun handiagoz aplikatu dituzten Gutxiengo Nazionalak babesteko Esparru-konbentzioari buruz eta Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutunari buruz egindako gomendioak; estatu kideak adoretzen ditu Gutxiengo Nazionalak babesteko Esparru-konbentzioa eta Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna abian jartzera eta berronestera;

Europako herri-ekimenaren bederatzi proposamenak direla eta

11. Aitortzen du ezen gutxiengo nazionalak eta linguistikoak babesteko erantzukizuna batez ere estatu kideetako agintariei dagokiela; hala ere, adierazten du Batasunak funtsezko zeregina betetzen duela estatu kideetako agintariei ahalegin horretan laguntzeko orduan; adierazten du ezen bere estatu kideetako batzuk eredu egokiak direla zenbait erkidegoren errespetuzko eta harmoniazko bizikidetzaren arloan, bai eta hizkuntza eta kultura biziberritzeko politikari dagozkienez ere; estatu kideei eskatzen die elkarri truka diezazkiotela gutxiengoetako pertsonen eskubideen babes eta laguntzari buruzko jardunbiderik onenak, eta Batasunari eskatzen dio elkar-trukatze horiek erraztu ditzala;

12. Uste du ezen gutxiengo nazional eta linguistikoetako pertsonen aldeko kultura- eta hizkuntza-identitatea babesteko neurriek ekintza positiboa izan behar dutela xede, bai eta hezkuntzaren, kulturaren eta zerbitzu publikoen eremuetan ere;

²⁴⁷ Europako Parlamentuaren Ebazpena, 2018ko azaroaren 13koa, Europar Batasuneko gutxiengoentzako gutxieneko arauari buruzkoa (DO C 363, 2020-10-28koa, 13. or.).

13. Adierazten du ezen kezkatuta dagoela, arrazakeriak, xenofobiak edo intolerantziak eraginda, Europako gutxiengo nazional eta linguistikoetako pertsonen aurkako gorroto-delituek eta gorrotoa eragitearen delituek gora egin dutelako; Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die kanpainak abian jar ditzatela gorrotoa eragitearen aurka, eta borrokan egin dezatela gutxiengo nazional eta linguistikoetako pertsona horien aurkako arrazakeriari eta xenofobiari aurre egiteko;

14. Aitortzen du ezen gutxiengo nazionalak eta linguistikoek ekarpena egin diotela Batasunaren kultura-ondareari, eta komunikabideek betetzen duten zeregina nabarmentzen du;

15. Adierazten du ezen hizkuntza-aniztasuna Europako kultura-aberastasunaren osagai baliotsua dela, eta aniztasun hori babestu egin behar dela, hizkuntza erregional eta gutxituak belaunaldi batetik bestera transmititu ahal dela bermatzeko; adierazten du ezen kezkatuta dagoela desagertzeko arriskuan dauden hizkuntza erregional eta gutxituengatik; azpimarratzen du ezen eremu horretan neurri gehiago hartu behar direla; beraz, Batzordeari eta estatu kideei eskatzen die Batasun osoan hizkuntzen ikaskuntza susta dezatela, hizkuntza gutxituen ikaskuntza barne; adierazten du ezen ekimenak eskatzen duela hizkuntza-aniztasunerako Europako zentro bat sor dezala Europako hizkuntzen aniztasun handia babesteko;

16. Europar Batasunari eta estatu kideei eskatzen die ezen kontuan har ditzatela gutxiengo nazionalen edo linguistikoek beharrezkoak diren finantzaketa-programak diseinatzerakoan; uste du ezen eleaniztasuna eta kultura-aniztasuna babestea erregioetako garapenaren eta berrikuntzaren motorra dela, eta, beraz, uste du ezen Europako egitura- eta inbertsio-funtsek eta kohesio-funtsek hori izan behar dutela kontuan; uste du ezen kultura- eta hizkuntza-aniztasuna aztertzeako “Europa Horizontea”ren pentzudako finantzaketak eta horrek Batasuneko erregioen garapen ekonomikoan dituen ondorioek bide emango luketela gutxiengo nazional eta linguistikoentzako politika publikoak hobeto orientatzeko;

17. Hizkuntzak kulturaren betetzen duen zeregina aitortzen du; adierazten du ezen kezkatuta dagoela hizkuntza erregional eta gutxituetako kultura-operadore aktiboek erronka gehigarri bati aurre egin ahal izan diezaioten, alegia, publiko zabal batengana heltzeko eta finantza- eta administrazio-baliabideak eskuratzeko; estatu kideei eskatzen die ezen kontuan izan dezatela erregioetako egoera, eta neurriak aurreikus ditzatela kultura-operadoreei laguntza emateko euren kulturaren askatasuna adierazten, edozein dela ere hizkuntzaren edo bestelako berezitasunak;

18. Uste du ezen Batasuneko herritar guztiek modua izan behar dutela kulturaz eta denbora-pasaz beren hizkuntzan gozatzeko; adierazten du ezen, sarritan, hizkuntza-gutxiengoak txikiegiak direla edo ez dutela laguntza instituzionalik beren komunikazio-zerbitzuen sistema orohartzailea sortzeko; Batzordeari eskatzen dio, ingurumari horretan, ebaluazio bat egin dezala eta neurri egokienak har ditzala komunikazio-zerbitzu horien garapena babesteko; ikusten du ezen, “Minority SafePack” ekimena Batzordeari 2013an aurkeztu zitzaionetik, legegileek funtsezko proposamenak egin dituztela egile-eskubideei eta ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuei buruz; gogoan hartzen du Batzordeak berriki egindako jakinarazpena, zeina baita Blokeo Geografikoari buruzko Erregelamendua lehenengoz epe laburrean berrikusteari buruzkoa (COM(2020)0766), zeinean proposatzen baitu Batzordeak balantze zehatza 2022rako egitea, une horretan gauzatuko baitira erabat Erregelamenduaren ondorioak; pozik hartzen du Batzordearen plana, zeinaren helburua baita ikus-entzunezko edukiei buruz alde interesdunekin hitz

egitea, hori dagoelako komunikabideei eta ikus-entzunezko sektoreari buruzko ekintza-planaren barruan; nabarmentzen du ezen beharra dagoela etorkizuneko erregelamenduetan hizkuntza gutxituei buruzko kezka kontuan hartuko direla bermatzeko;

19. Adierazten du ezen Europar Batasunean aberrigabe asko gutxiengo nazional eta linguistikoetakoak direla; uste du ezen, estatu kideen subiranotasuna eta eskumenak behar bezala kontuan hartuta, neurri positiboak hartu ahal izango lirartekeela eta hartzen ari direla horri buruz; adierazten du ezen herritartasuna ematea edo kentzea eskumen nazionala dela;

20. Adierazten du ezen “Minority SafePack – Europako aniztasunaren aldeko milioi bat sinadura” izeneko Europako herri-ekimena babesten duela; Batzordeari eskatzen dio ekimen horri bide eman diezaiola, eta egintza juridikoak proposa ditzala tratatuetan eta Europako Herri-ekimenari buruzko Erregelamenduan oinarrituta, eta subsidiariorotasun- eta proportzionaltasun-printzipioarekin bat etorrituz; adierazten du ezen Batzordeak erregistratutako ekimenak proposamen legegileak bederatzi eremutan egitea eskatzen duela, eta gogoratzen du ezen eskatzen duela proposamen bakoitza haren merezimenduen arabera egiaztatu eta ebaluatzeko;

21. Lehendakariari agintzen dio ebazpen hau Batzordeari, Kontseiluari, Europar Batasuneko Oinarritzko Eskubideen Agentziari, eta estatu kideetako gobernu eta parlamentuei helarazteko.

7.2.21. Europako Parlamentuaren Barne- erregelamendua, 2021eko abuztuaren 26koa²⁴⁸

VII. TITULUA Bilkuraldiak

III. KAPITULUA Bilkurak garatzeko arau orokorrak

167. artikulua.— Hizkuntza-araubidea

1. Parlamentuko dokumentu guztiek hizkuntza ofizialetan idatzita egon beharko dute.
2. Diputatu guztiek eskubidea dute Parlamentuan eurek nahi duten hizkuntza ofizialean hitz egiteko. Hizkuntza ofizialetako batean egindako esku-hartzeak aldi berean interpretatuko dira gainerako hizkuntza ofizialetan eta Mahaiak beharrezkotzat jotzen duen beste edozein hizkuntzatan.
3. Batzorde- eta eskuordetza-bilerek interpretazio-zerbitzua izango dute, batzordeko edo eskuordetzako kide titularrek eta ordezkoei erabilitako eta eskatutako hizkuntza ofizialetatik abiatuta eta hizkuntza horietara bideratuta.
4. Ohiko lantokietatik kanpoko batzorde- edo eskuordetza-bilerek interpretazio-zerbitzua izango dute bilerara joango direla baieztatu duten kideen hizkuntzetatik abiatuta eta hizkuntza horiek xede izanik. Salbuespen gisa, araubide hori malgutu ahal izango da. Mahaiak beharrezko xedapenak hartuko ditu.
5. Bozketa baten emaitza iragarri ondoren, hizkuntza-bertsioen arteko ustezko desadostasunei buruzko eskabideak ebatziko ditu lehendakariak.

²⁴⁸ Azken eguneratzea 2021eko abuztuaren 26koa da (9. legegintzaldia: 2021eko iraila).
https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/lastrules/RULE-167_ES.html?redirect

7.3. Europako Kontseilua

7.3.1. Giza Eskubideak eta Oinarrizko Askatasunak babesteko Europako Konbentzioa, 1950eko azaroaren 4koa²⁴⁹

14. artikulua.— Diskriminazioa debekatzea

Konbentzio honetan aitortutako eskubide eta askatasunen gozamina ezein diskriminaziorik egin gabe bermatu behar da, bereziki sexua, arraza, kolorea, hizkuntza, erlijioa, iritzi politikoak edo bestelakoak, jatorri nazionala edo soziala, gutxiengo nazional bateko kide izatea, aberastasuna, jaiotza edo beste edozein egoera direla-eta.

²⁴⁹ https://www.echr.coe.int/documents/convention_eng.pdf

7.3.2. Europako Kontseiluaren Europako Kultura Konbentzioa, 18.a, 1954ko abenduaren 19koa²⁵⁰

Europako Kultura Konbentzioa (Europako Kontseiluaren 18.a.), Parisen 1954ko abenduaren 19an sinatzera irekia. Konbentzio hau sinatu duten gobernuak, Europako Kontseiluko kideak;

Kontuan hartuz Europako Kontseiluaren helburua kide guztien arteko batasun sendoagoa lortzea dela, batez ere kideen ondare erkidea osatzen duten idealak eta printzipioak babestu eta sustatzearen,

Kontuan hartuz Europako herrien arteko elkar ulertzea areagotzeak helburu hori lortzeko bidean aurrera egitea ahalbidetuko lukeela:

Kontuan hartuz, horretarako komeni dela, Kontseiluko kideen artean aldebiko kultura-hitzarmenak egitea ez ezik, Europako kultura zaintzeko eta haren garapena sustatzeko ekintza-politika bateratua onartzea ere.

Europako kultura-konbentzio orokor bat kontzertatzea ebatzi denez gero, Kontseiluko kide guztien eta konbentzio honi atxikitzen zaizkion Europako beste estatuen artean historiako hizkuntzak eta gainerako alde kontratatzaileen zibilizazioa eta zibilizazio erkidea aztertzea helburu hartuta,

Hauxe hitzartu dute:

1. artikulua

Alde kontratatzaile bakoitzak neurri egokiak hartuko ditu Europako kultura-ondare erkideari egiten dion ekarpena babesteko eta haren garapena sustatzeko.

2. artikulua

Alde kontratatzaile bakoitzak, ahal duen neurrian,

a) Bere herritarren artean gainerako alde kontratatzaileen hizkuntzak, historia eta zibilizazioa ikastea sustatuko du, eta herritarroi, beren lurraldean, ikasketa horiek egiteko erraztasunak eskainiko dizkie, eta

b) Ahaleginak egingo ditu bere hizkuntza edo hizkuntzak, historia eta zibilizazioa gainerako alde kontratatzaileen lurraldean ikas daitezen sustatzeko, eta alde kontratatzaileotako herritarrei horrelako ikasketak bere lurraldean egiteko aukera eskaintzeko.

3. artikulua

Alde kontratatzaileek kontsultak egingo dizkiote elkarri Europako Kontseiluaren eremuan beren ekintza kontzertatzeko, betiere Europaren intereseko kultura-jarduerak sustatze aldera.

²⁵⁰ Indarrean jartzea: 1955eko maiatzaren 5ean.

<https://rm.coe.int/168006457e>

<https://rm.coe.int/168006458c>

https://boe.es/diario_gazeta/comun/pdf.php?p=1957/08/10/pdfs/BOE-1957-204.pdf

4. artikulua

Alde kontratatzaile bakoitzak, ahal den neurrian, pertsonen eta kultura-balioko objektuen zirkulazioa eta trukea erraztu beharko ditu, 2. eta 3. artikulua aplikatzearen ondorioetarako.

5. artikulua

Alde kontratatzaile bakoitzak aintzat hartuko ditu bere zainzapean dauden eta Europako kultura-balioa duten objektuak, Europako kultura-ondare erkidearen parte diren aldetik, eta behar diren neurriak hartuko ditu objektu horiek kontserbatzeko, eta haietarako irispidea erraztuko du.

6. artikulua

1. Europako Kontseiluko Kultura Adituen Batzordearen bileretan aztertuko dira konbentzio honetako xedapenen aplikazioari buruzko proposamenak eta interpretazioari buruzko gaiak.

2. Estatu orok, Europako Kontseiluko kide izan gabe, 9. artikuluko 4. paragrafoan xedatutakoaren arabera konbentzio honi atxikitzen bazaio, ordezkari baten edo batzuen esku utzi ahal izango du eskuordetza, aurreko paragrafoan aurreikusitako bileretarako.

3. Artikulu honen lehenengo paragrafoan aurreikusitako bileretan hartutako ondorioak gomendio gisa aurkeztuko zaizkio Europako Kontseiluko Ministroen Batzordeari, betiere, Kultura Adituen Batzordearen eskumenekoak izanik, gastu gehigarriak ez dakarten administrazio-izaerako gaiekin zerikusia duten erabakiak ez badira.

4. Ministroen Batzordeak edo Kultura Adituen Batzordeak konbentzioari buruz hartutako erabaki oro jakinaraziko die Europako Kontseiluko idazkari nagusiak Kontseiluko kideei eta konbentzio honi atxikitzen zaizkion estatu guztietako gobernuei.

5. Alde kontratatzaile bakoitzak garaiz jakinaraziko dio Europako Kontseiluko idazkari nagusiarik Ministroen Batzordearen edo Kultura Adituen Batzordearen erabakien ondorioz konbentzio honetako xedapenak aplikatzeari dagokionez hartzen duen neurri oro.

6. Konbentzio honen aplikazioari buruzko proposamen jakin batzuk alde kontratatzaileen kopuru mugatu bati baino interesatzen ez bazaizkio, proposamen horiek 7. artikuluan agindutakoaren arabera aztertu ahal izango dira, betiere proposamen horiek egiteak Europako Kontseiluari gasturik eragiten ez badio.

7. artikulua

Konbentzio honen helburuak lortzeko, alde kontratatzaile bik edo gehiagok Europako Kontseiluaren egoitzan 6. artikuluko lehenengo paragrafoan aurreikusitako bilerez bestelakoak antolatu nahi badituzte, Kontseiluko idazkari nagusiak beharrezko administrazio-laguntza guztia emango die haiei.

8. artikulua

Ulertuko da konbentzio honetako xedapenek honako hauei eragin diezaiketela:

- a) Aldebiko kultura-konbentzio ororen xedapenei, baldin eta alde kontratatzaileetako bat jada sinatzailea bada edo ez bada hain desiragarria alde kontratatzaileetako batek akordio horietako bat geroago amaitzea, edo
- b) Pertsona orok, atzerritarren sarrerari, egonaldiari eta irteerari dagokienez, alde kontratatzailearen lurraldean indarrean dauden lege eta erregelamenduen mende jartzeko duen betebeharrari.

9. artikulua

1. Konbentzio hau irekita dago Europako Kontseiluko kideek sina dezaten. Berronetsi egingo da. Berroneste-tresnak Nazio Batuetako idazkari nagusiaren esku utziko dira hark gordailutu ditzan.
2. Hiru gobernu sinatzailek beren berronespen-tresna gordailutu bezain laster, konbentzio hau indarrean jarriko da gobernu horientzat.
3. Konbentzioa geroago berronesten duen gobernu sinatzaile ororentzat, berronespen-tresna ematen den egunean jarriko da indarrean konbentzio hau.
4. Europako Kontseiluko Ministroen Batzordeak aho batez erabaki ahal izango du, berak egokitzen jotzen dituen modalitateen arabera, Kontseiluko kide ez den edozein estatu europar gonbidatzea konbentzio honi atxikitzen zaiola deklaratu dezan. Gonbidapen hori jasotzen duen estatuak bere atxikipena deklaratu ahal izango du, atxikitze-tresna Europako Kontseiluko idazkari nagusiaren esku utzita; atxikipen horrek tresna hori jasotzen den unetik izango ditu ondorioak.
5. Europako Kontseiluko idazkari nagusiak Kontseiluko kide guztiei eta atxikitako estatuei jakinaraziko die berronesteko eta atxikitze-tresna guztiak gordailutu direla.

10. artikulua

Alde kontratatzaile orok zehaztu ahal izango du zein lurraldetan aplikatuko diren konbentzio honetako xedapenak; horretarako, adierazpen bat bidali beharko dio Europako Kontseiluko idazkari nagusiari, eta azken horrek gainerako alde kontratatzaileei jakinaraziko die.

11. artikulua

1. Konbentzioa indarrean jartzen denetik bost urte igarotakoan, konbentzio hau edonoiz salatu ahal izango du alde kontratatzaile bakoitzak. Salaketa hori Europako Kontseiluko idazkari nagusiari zuzendutako idatzizko jakinarazpenaren bidez egingo da, eta hark gainerako alde kontratatzaileei jakinaraziko die.
2. Aipatutako salaketak Europako Kontseiluko idazkari nagusiak jaso eta sei hilabetera izango ditu ondorioak alde kontratatzaile interesdunarentzat.

Horren fedean, behean aipatuko direnek, haien gobernuak horretarako behar bezala baimenduta, konbentzio hau sinatu dute.

Parisen egina, 1954ko abenduaren 19an, frantsesez eta ingelesez ale bakarrean, zeina Europako Kontseiluaren artxiboetan gordailutuko baita, eta bi testuek era berean emango dute fede. Idazkari nagusiak konbentzio honen kopia ziurtatua igorriko die Gobernu sinatzaileei eta atxikitako gobernu bakoitzari.

Belgikako Erresumako Gobernuaren izenean: P. H. Spaak.

Danimarkako Erresumako Gobernuaren izenean: H. C. Hansen.

Frantziako Errepublikako Gobernuaren izenean: Mendes France.

Alemaniko Errepublika Federaleko Gobernuaren izenean: Blücher.

Greziako Erresumako Gobernuaren izenean: Stephanopoulos.

Hitzarmen hau sinatzeko unean, adierazten dut heleniar gobernuak, «ahal den neurrian» esaldiari, zeina Konbentzioaren 2. eta 4. artikuluetan agertzen baita, eman diezaiola esanahi hau: «Herrialde bakoitzeko legeria kontuan hartuta, eta berezko dituen barne-baldintzek ahalbidetzen duten neurrian».

3. Islandiako Errepublikako Gobernuaren izenean: Kristian Gudmundsson.

Irlandako Gobernuaren izenean: Liam Cosgrave.

Italiako Errepublikako Gobernuaren izenean: G. Martino.

Luxenburgoko Dukerri Handiko Gobernuaren izenean: Jos. Bech.

Herbehereetako Erresumako Gobernuaren izenean: J. W. Bey

Norvegiako Erresumako Gobernuaren izenean: Halcard Lange.

Sarreko Gobernuaren izenean [Ministroen Batzordearen (54) 18 ebazpena aplikatuz]: Stephanopoulos.

Suediako Erresumako Gobernuaren izenean: K. I. Westman.

Turkiako Errepublikako Gobernuaren izenean: F. Köprülü.

Britainia Handiko eta Ipar Irlandako Erresuma Batuko Gobernuaren izenean: Anthony Eden.

Aipatutako estatuetatik, honako hauek berronetsi dute konbentzioa:

Belgika, 1955eko maiatzaren 11; Danimarka, 1955eko maiatzaren 7a; Frantzia, 1955eko martxoaren 19a; Alemaniako Errepublika Federala, 1955eko azaroaren 17a; Islandia, 1956ko martxoaren 1a; Irlanda, 1955eko martxoaren 11; Luxenburgoko, 1956ko uztailearen 30a; Herbehereak, 1956ko otsailaren 8a; Norvegia, 1956ko urtarrilaren 24a; Britainia Handiko eta Ipar Irlandako Erresuma Batua, 1955eko maiatzaren 5a.

Espainia konbentzio honi atxikitze tresna Estrasburgon gordailutu zen, Europako Kontseiluko idazkari nagusiaren esku utzita, 1957ko uztailearen 4an.

Guztiek jakin dezaten argitaratzen da hau, eta eransten da ezen Konbentzioa, 9. artikuluko 4. paragrafoan ezarritakoaren arabera, Espainiarako indarrean jarri dela atxikitze-tresna gordailutu zen egunean.

7.3.3. 1. Erregelamendua, 1958ko apirilaren 15ekoa, Europako Ekonomia Erkidegoko Hizkuntza-araubidea ezartzen duena²⁵¹

Europako Ekonomia Erkidegoko Kontseiluak,

Ikusiz Tratatuaren 217. artikulua, zeinaren bidez Kontseiluak aho batez finkatuko baitu Erkidegoko instituzioen hizkuntza-araubidea, hark eragotzi gabe Justizia Auzitegiaren erregelamenduan aurreikusitako xedapenak.

Aintzatetsiz Tratatua idazteko erabili diren lau hizkuntzak hizkuntza ofizialtzat jotzen direla Erkidegoko estatu kide batean edo gehiagotan,

Erregelamendu hau eman du:

1. artikulua

Erkidegoko instituzioen hizkuntza ofizialak eta lan-hizkuntzak alemana, frantsesa, italiara eta nederlandera izango dira.

2. artikulua

Estatu kide batek edo estatu kide baten jurisdikziopean dagoen pertsona batek instituzioei bidaltzen dizkien testuak hizkuntza ofizialetako batean idatziko dira, bidaltzailearen aukeran. Erantzuna hizkuntza berean idatziko da.

3. artikulua

Instituzioek estatu kide bati edo estatu kide baten jurisdikziopean dagoen pertsona bati bidaltzen dizkioten testuak estatu horretako hizkuntzan idatziko dira.

4. artikulua

Erregelamenduak eta gainerako testu orokorrak lau hizkuntza ofizialetan idatziko dira.

5. artikulua

Erkidegoaren Aldizkari Ofiziala lau hizkuntza ofizialetan argitaratuko da.

6. artikulua

Instituzioek hizkuntza-araubide hau beren barne-erregelamenduetan aplikatzeko modalitateak zehaztu ahal izango dituzte.

7. artikulua

Justizia Auzitegiaren prozeduraren hizkuntza-araubidea haren prozedura-erregelamenduan zehaztuko da.

²⁵¹ Europako Erkidegoen Aldizkari Ofizialaren 385/58 zenbakian, 1958ko urriaren 6ko alean, argitaratua.

8. artikulua

Hizkuntza ofizial bat baino gehiago duten estatu kideei dagokienez, estatu interesdunak hala eskatzen badu, estatu horretako legeriaren arau orokorrek arautuko dute hizkuntza baten erabilera.

Erregelamendu hau nahitaez bete beharrekoa izango da oso-osorik, eta zuzenean aplikatuko da estatu kide bakoitzean.

Bruselan egina, 1958ko apirilaren 15ean.

7.3.4. Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna, 1992ko azaroaren 5ekoa²⁵²²⁵³

HITZAURREA

Europako Kontseiluko kide diren eta gutun hau sinatzen duten estatuek,

Kontuan harturik Europako Kontseiluaren helburua kide guztien arteko batasun sendoagoa lortzea dela, batez ere kideen ondare erkidea osatzen duten idealak eta printzipioak babestu eta sustatzearren;

Kontuan harturik Europako hizkuntza erregional eta gutxitu historikoen — horietako batzuk denborarekin galtzeko arriskuan daude— babesak Europako ohitura- eta kultura-aberastasuna mantendu eta garatzen laguntzen duela;

Kontuan harturik hizkuntza erregional edo gutxitu bat bizitza pribatuan edo publikoan erabiltzea eskubide preskribaezina dela, Nazio Batuen Eskubide Zibilen eta Politikoen Nazioarteko Itunean jasotako printzipioekin bat, eta Gizakiaren Eskubideak eta Oinarrizko Askatasunak Babesteko Europako Kontseiluaren Konbentzioaren espirituarekin bat;

Aintzat harturik Europako Segurtasun eta Lankidetzako Batzordean egindako lana, eta, bereziki, Helsinkiko 1975eko Azken Akta eta Kopenhageko 1990eko bilera-agiria;

Kultura-artekotasunak eta eleaniztasunak duten balioa azpimarratuz, eta kontuan harturik hizkuntza erregional eta gutxituak babestu eta sustatzea ez litzatekeela hizkuntza ofizialen eta horiek ikasteko beharizanaren kalterako egin beharko;

Jakitun izanda Europako hizkuntza erregional eta gutxituak Europako erregioetan eta herrialdeetan babestu eta sustatzeak ekarpen garrantzitsua egiten diola demokraziaren eta kultura-aniztasunaren printzipioetan datzan Europa eraikitzeari, nazioen subiranotasunaren eta lurralde-osotasunaren esparruan;

Aintzat harturik Europako erregio bakoitzak dituen berariazko baldintzak eta berezko ohitura historikoak,

ondokoa erabaki dute:

²⁵² <https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/rms/0900001680695175>
<https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/rms/090000168007c07e>
<https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=09000016806d3510>
<https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=09000016806d355d>

²⁵³ Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna zein estatu kidek berronetsi, onartu edo onetsi duen jakiteko, helbide elektronikoko honetara jo daiteke:
<https://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/148/signatures>

I. ZATIA

Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Definizioak

Gutun honen ondorioetarako:

- a) “Hizkuntza erregionala edo gutxitua” aipatzerakoan, hauek adierazi nahi dira:
 - i) Estatu bateko lurraldean bertako biztanleek, estatuko biztanleriaren barruan gutxiengoa izanik, tradizioz hitz egiten dituztenak; eta
 - ii) hizkuntzok ez dira estatu horretako hizkuntza ofizialak izango; hizkuntza erregional eta gutxituen barruan ez dira sartuko estatuko hizkuntza ofizialaren dialektoak, ez etorkinen hizkuntzak;
- b) “hizkuntza erregional edo gutxitua erabiltzen den lurraldea” da gutun honetan aurreikusitako babes- eta sustapen-neurriak hartzea justifikatzeko besteko hiztun-kopurua duen hizkuntzaren geografia-eremua;
- c) “lurralderik gabeko hizkuntzak” dira estatuko gainerako biztanleek hitz egiten dituzten hizkuntzak, baina estatuko lurraldean tradizioz hitz egiten diren arren, bertako geografia-eremu jakin bati lotu ezin dakizkiokeenak.

2. artikulua.— Konpromisoak

1. Alde guztiek hartu dute II. zatiko xedapenak bakoitzaren lurraldean hitz egiten diren hizkuntza erregional edo gutxitu guztiei aplikatzeko konpromisoa, baldin eta hizkuntzok 1. artikuluko definizioak betetzen badituzte.
2. Berronetsi, onartu edo onesteko unean adierazitako hizkuntza guztiei dagokienez,
3. artikuluekin bat, alde bakoitzak gutun honen III. zatiko xedapenen artetik gutxienez hogeita hamabost paragrafo edo apartatu hautatu aplikatzeko konpromisoa hartu du; horietako hiru gutxienez 8. eta 12. artikuluetan hautatu behar dira, eta 9., 10., 11. eta 13. artikuluetan, berriz, bana.

3. artikulua.— Modalitateak

1. Gutuna sinatu duten estatuek berronetsi, onartu edo onesteko agirian zehaztu behar dute hizkuntza erregional eta gutxituetako bakoitza, edo bakoitzaren lurralde osoan edo horren zati batean eremu urriagoa duen hizkuntza ofizial bakoitza, eta horri 2. artikuluko 2. paragrafoarekin bat hautatutako paragrafoak ezarriko zaizkio.
2. Aldeek, geroagoko edozein unetan, berronetsi, onartu edo onesteko agirian zehaztu zituzten paragrafoez aparte Gutunaren beste edozein paragrafotako xedapenen ondoriozko betebeharrak onartzen dituztela jakinaraz diezaikete Idazkaritza Nagusiari, edo artikuluko honen 1. paragrafoa aplikatuko dietela beste hizkuntza erregional edo gutxitu batzuei, edo lurralde osoan edo horren zati batean eremu urriagoa duten beste hizkuntza ofizial batzuei.
3. Aurreko paragrafoan aurreikusitako konpromisoak berronespen, onespen edo onarpenaren partetzat joko dira, eta ondorio berberak izango dituzte jakinarazten diren egunetik bertatik.

4. artikulua.— Dagoeneko badiren babes-estatusak

1. Ezin da interpretatu gutun honen ezein xedapenek Giza Eskubideen Europako Konbentzioak bermatutako eskubideak mugatu edo indargabetzen dituenik.

2. Gutun honen xedapenek ez dituzte murrizten hizkuntza erregional eta gutxituen egoera arautzen duten xedapen mesedegarriagoak, ez eta gutxiengoetako kide diren pertsonen estatutu juridikoa ere; horiek aldeetako batean dagoeneko existitzen dira edo aldebiko edo alde anitzeko berariazko akordioetan jasota daude.

5. artikulua.— Dauden betebeharrak

Gutun honen ezer ezin izango da interpretatu eskubidea ematen duenik Nazio Batuen Gutunaren helburuak edo nazioarteko zuzenbidearen beste betebeharrak batzuk, estatuen subiranotasunaren eta lurralde-osotasunaren printzipioa barne, urratzen dituen jardueraren bat hasi edo ekintzaren bati ekiteko.

6. artikulua.— Informazioa

Aldeek konpromisoa hartu dute dagozkien agintari, erakunde eta pertsonen gutun honek ezartzen dituen eskubideen eta eginbeharren informazioa jaso dezaten.

II. ZATIA

2. artikuluko 1. paragrafoarekin bat lortu nahi diren helburuak eta printzipioak

7. artikulua.— Helburuak eta printzipioak

1. Hizkuntza erregional eta gutxituei dagokienez, hizkuntzok erabiltzen diren lurraldeetan eta hizkuntza bakoitzaren egoeraren arabera, ondoko helburuak eta printzipioak izango dira aldean politika, legeria eta jardunaren oinarri:

a) hizkuntza erregional eta gutxituak aitortzea, kultura-aberastasunaren erakusle dira eta;

b) hizkuntza erregional eta gutxituetako bakoitzak hartzen duen geografia-eremua errespetatzea; hala, beraz, administrazio-zatiketak, lehendik hor zeudenak nahiz berriak, ez dira oztopo izango hizkuntza erregional edo gutxitu hori sustatzeko;

c) hizkuntza erregional eta gutxituak sustatzeko ekintza seguru baten beharra, hizkuntzok babestearren;

d) hizkuntza erregional eta gutxituak bizitza publikoan eta pribatuan ahoz eta idatziz erabiltzea erraztu edota sustatzea;

e) Gutun honek hartzen dituen eremuetan, harremanak sortu eta garatzea hizkuntza erregionala edo gutxitua erabiltzen duten taldeen eta estatu berean hizkuntza bera edo antzekoa erabiltzen duten beste talde batzuen artean, bai eta kultura-harremanak sortzea beste hizkuntza batzuk erabiltzen dituzten estatuko beste talde batzuekin ere;

f) hizkuntza erregional eta gutxituak irakasteko eta ikasteko modu eta bitarteko egokiak jartzea maila egoki guztien esku;

g) bitartekoak jartzea hizkuntza erregionala edo gutxitua hitz egiten den eremu batean bizi baina hizkuntza hori hitz egiten ez dutenen esku, nahi izanez gero hizkuntza hori ikas dezaten;

h) hizkuntza erregional eta gutxituei buruzko azterketak eta ikerketak sustatzea unibertsitateetan edo zentro baliokideetan;

i) Gutun honek biltzen dituen arloetan, nazioz gairako elkar-trukerako era egokiak sustatzea, estatu bitan edo gehiagotan modu berean edo antzekoan erabiltzen diren hizkuntza erregional eta gutxituentzat.

2. Aldeek konpromisoa hartu dute ezabatzeko, oraindik egin ez badute, hizkuntza erregional edo gutxitu bat erabiltzeko egon daitezkeen bereizketa, bazterketa, murrizketa edo lehentasun justifikatu gabe oro, alegia, hizkuntza hori ahultzea edo hori mantendu edo garatzea arriskuan jartzea helburutzat izan dezaketenak.

Hizkuntza erregional eta gutxituen aldeko neurri bereziak hartzea ez da hartuko eremu zabalagoa duten hizkuntzetako hiztunen aurkako diskriminazio-ekintzatzat, neurri horien helburua hizkuntza erregional eta gutxituok erabiltzen dituztenen eta gainerako herritarren arteko berdintasuna bultzatzea edo hiztun horien egoera partikularrak aintzat hartzea bada.

3. Aldeek konpromisoa hartu dute, neurri egokiak erabilia, herrialde guztiko hizkuntza-taldeen arteko elkar-ulertzea sustatzeko. Horretarako, batez ere, hizkuntza erregional eta gutxituen errespetua eta horienganako ulermena eta tolerantzia jasoko dute herrialdean eskaintzen den hezkuntzan eta prestakuntzaren helburuen artean, eta helburu bera lortzera animatuko dituzte masa-komunikabideak.

4. Aldeek konpromisoa hartu dute hizkuntza erregional eta gutxituei buruzko politikak definitzerakoan kontuan hartzeko hizkuntza horiek erabiltzen dituzten taldeek adierazitako beharrianak eta gurariak.

Aldeei eskatu zaie, beharrezkoa denean, hizkuntza erregional eta gutxituekin zerikusia duten gaien buruz agintariak aholkatzeko organoak sortzeko.

5. Aldeek konpromisoa hartu dute 1etik 4rako paragrafoetan zerrendatutako printzipioak *mutatis mutandis* aplikatzeko lurralderik gabeko hizkuntzei.

Alabaina, hizkuntza horien kasuan, gutun hau burutzeko hartu beharreko neurrien izaera eta irismena modu malguan ezarriko dira, hizkuntzok erabiltzen dituzten taldeen beharrianak eta gurariak kontuan hartuta, eta horien ohiturak eta ezaugarriak errespetatuz.

III. ZATIA

Hizkuntza erregional eta gutxituak bizitza publikoan erabiltzearen aldeko neurriak, 2. artikuluko 2. paragrafoa betez hartutako konpromisoekin hartu beharrekoak

8. artikulua.— Irakaskuntza

1. Irakaskuntzaren arloan, hizkuntzok erabiltzen diren lurraldeari dagokionez, hizkuntza bakoitzaren egoeraren arabera eta estatuko hizkuntza ofizialen irakaskuntzari kalterik egin gabe, ondoko konpromisoak hartu dituzte aldeek:

a) i) eskolaurreko hezkuntza kasuan kasuko hizkuntza erregional eta gutxituetan bermatuta dagoela ezartzea; edo

ii) eskolaurreko hezkuntzaren zati handi bat kasuan kasuko hizkuntza erregional eta gutxituetan bermatuta dagoela ezartzea; edo

iii) aurreko bi puntuetako neurrietako bat, gutxienez, aplikatzea horrela nahi duten familietako ikasleei, horien kopurua nahikotzat jotzen bada; edo

iv) botere publikoek ez badute zuzeneko eskumenik eskolaurreko hezkuntzan, lehenengo bi puntuetan jasotako neurriak aplikatzea erraztu edota sustatzea;

b) i) lehen mailako irakaskuntza kasuan kasuko hizkuntza erregional eta gutxituetan bermatuta dagoela ezartzea; edo

ii) lehen mailako irakaskuntzaren zati handi bat kasuan kasuko hizkuntza erregional eta gutxituetako batean bermatuta dagoela ezartzea; edo

iii) lehen mailako irakaskuntzaren barruan, hizkuntza erregional eta gutxituen irakaskuntza curriculumaren parte izatea ezartzea; edo

iv) aurreko hiru puntuetako neurrietako bat, gutxienez, aplikatzea horrela nahi duten familietako ikasleei, horien kopurua nahikotzat jotzen bada;

c) i) bigarren mailako irakaskuntza kasuan kasuko hizkuntza erregional eta gutxituetan bermatuta dagoela ezartzea; edo

ii) bigarren mailako irakaskuntzaren zati handi bat kasuan kasuko hizkuntza erregional eta gutxituetako batean bermatuta dagoela ezartzea; edo

iii) bigarren mailako irakaskuntzaren barruan, hizkuntza erregional eta gutxituen irakaskuntza curriculumaren parte izatea ezartzea; edo

iv) aurreko hiru puntuetako neurrietako bat, gutxienez, aplikatzea horrela nahi duten ikasleei —edo, horrela ez bada, horien familiek nahi badute—, horien kopurua nahikotzat jotzen bada;

d) i) irakaskuntza tekniko eta profesionala kasuan kasuko hizkuntza erregional eta gutxituetan bermatuta dagoela ezartzea; edo

ii) irakaskuntza tekniko eta profesionalaren zati handi bat kasuan kasuko hizkuntza erregional eta gutxituetako batean bermatuta dagoela ezartzea; edo

iii) irakaskuntza tekniko eta profesionalaren barruan, hizkuntza erregional eta gutxituen irakaskuntza curriculumaren parte izatea ezartzea; edo

iv) aurreko hiru puntuetako neurrietako bat, gutxienez, aplikatzea horrela nahi duten ikasleei —edo, horrela ez bada, horien familiek nahi badute—, horien kopurua nahikotzat jotzen bada;

e) i) unibertsitate mailako irakaskuntza eta goi-mailako bestelako irakaskuntza-motak hizkuntza erregional eta gutxituetan ezartzea; edo

ii) hizkuntzok unibertsitateko eta goi-mailako irakaskuntzaren ikasgai gisa ikastea ezartzea; edo

iii) Estatuak goi-mailako irakaskuntzako zentroekiko duen zeregina dela eta, i) eta ii) apartatuak ezin izango balira aplikatu, ondokoak ezartzea suspertu edota baimentzea: hizkuntza erregional eta gutxituetan unibertsitate mailako edo goi-mailako bestelako irakaskuntza-motak, edo hizkuntzok unibertsitatean edo goi-mailako irakaskuntzako beste zentro batzuetan ikasi ahal izateko bitartekoak;

f) i) beharrezkoak diren xedapenak ematea, helduen hezkuntzako edo hezkuntza iraunkorreko ikastaroak hein handi batean edo osorik hizkuntza erregional eta gutxituetan eskaintzea bermatu dadin; edo

ii) hizkuntza horiek proposatzea helduen hezkuntzako edo hezkuntza iraunkorreko ikasgai gisa; edo

iii) botere publikoek ez badute zuzeneko eskumenik helduen hezkuntzan, hizkuntza horiek irakastea erraztu edota sustatzea helduen hezkuntzaren edo hezkuntza iraunkorraren barruan;

g) hizkuntza erregional eta gutxituek adierazten duten historia eta kultura irakasten direla bermatzeko xedapenak ematea;

h) irakasleen beharrezko hasierako eta etengabeko prestakuntza bermatzea, Gutuna sinatzen duen alde bakoitzak a)-tik g)-rako paragrafoetatik onartutakoak aplikatzeko;

i) kontrolerako organo bat edo gehiago sortzea, eta horren ardura izango da hizkuntza erregional eta gutxituen irakaskuntza ezartzeko edo garatzeko hartu diren neurrien eta egin diren aurrerapenen jarraipena egitea, eta puntu horiei buruz aldiari-aldiari txostenak egitea; txostenok jendaurrean jarriko dira.

2. Irakaskuntzaren arloan, eta hizkuntza erregional eta gutxituak tradizioz erabiltzen diren erregioetatik kanpo dauden lurraldeei dagokienez, aldeek konpromisoa hartu dute, hizkuntza erregional eta gutxituetako baten hiztun-kopuruak hori justifikatzen badu, eta irakaskuntzaren maila egokietan, irakaskuntza hizkuntza erregional edo gutxituan egitea edo hizkuntza bera irakastea baimendu, sustatu edo ezartzeko.

9. artikulua.— Justizia

1. Jarraian zehaztuko diren neurriak hartzea justifikatzeko besteko hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztun-kopurua duten agintari judizialen barrutiei dagokienez, zenbait konpromiso hartu dituzte aldeek, hizkuntza bakoitzaren egoeraren arabera, eta baldintza batekin, alegia, paragrafo honek eskaintzen dituen aukerez baliatzeak ez dezala epaileak hartu justizia ondo administratzeko oztopotzat.

Hauek dira konpromisoak:

a) prozesu penaletan:

- i) jurisdikzio-organoek, aldeetako batek eskatuta, prozesua hizkuntza erregionalean edo gutxituan gara dezatela ezartzea; edota
- ii) hizkuntza erregionalean edo gutxituan hitz egiteko eskubidea bermatzea akusatuari; edota
- iii) errekerimenduak edo frogak, idatzizkoak zein ahozkoak, hizkuntza erregional eta gutxituetako batean formulatuta egote hutsagatik onartezinak ez izatea ezartzea; edota
- iv) hizkuntza erregional eta gutxitu horietan ematea, hala eskatuz gero, prozedura judizial bati lotutako egintzak, beharrezkoa bada interpreteak eta itzultzaileak erabilia, eta interesdunei inolako gastu gehigarrikerik eragin gabe.

b) prozesu zibiletan;

- i) jurisdikzio-organoek, aldeetako batek eskatuta, prozesua hizkuntza erregionalean edo gutxituan gara dezatela ezartzea; edota
- ii) Alde bat auzitegi baten aurrean bertaratu behar denean, bere hizkuntza erregionalean edo gutxituan hitz egitea baimentzea alde horri, hori dela-eta gastu osagarrikeri aurre egin behar izan gabe; edota
- iii) dokumentuak eta frogak hizkuntza erregionalean edo gutxituan aurkeztea baimentzea, beharrezkoa bada interpreteak eta itzultzaileak erabilia;

c) administrazio-arloan eskudunak diren jurisdikzioen aurreko prozesuetan:

- i) jurisdikzioek, auzibidean parte hartzen duten aldeetako batek eskatuta, prozesua hizkuntza erregionalean edo gutxituan gara dezatela ezartzea; edota
 - ii) alde bat auzitegi baten aurrean bertaratu behar denean, bere hizkuntza erregionalean edo gutxituan hitz egitea baimentzea alde horri, hori dela-eta gastu osagarrikeri aurre egin behar izan gabe; edota
 - iii) dokumentuak eta frogak hizkuntza erregionalean edo gutxituan sortzea baimentzea, beharrezkoa bada interpreteak eta itzultzaileak erabilia;
- d) neurriak hartzea, b) eta c) paragrafoetako i) eta iii) apartatuen aplikazioak eta interpreteen eta itzulpenen balizko erabilerak ez diezaieten gastu osagarrikeri ekarri interesdunei.

2. Aldeek hartu dituzten konpromisoak:

- a) Estatu batean ezarritako egintza juridikoen baliozkotasuna ez baztertzea, egintzok hizkuntza erregional eta gutxituetako batean idatzita egote hutsagatik; edo
- b) Estatu batean ezarritako egintza juridikoen, aldeen artean, duten baliozkotasuna ez baztertzea, egintzok hizkuntza erregional eta gutxituetako batean idatzita egote hutsagatik, eta egintzok hizkuntza hori hitz egiten ez duten hirugarren interesdunen aurka erabili ahal izango direla ezartzea, baldin eta egintzaren edukia erabiltzen duenak berak jakinarazten badie; edo
- c) Estatu batean ezarritako egintza juridikoen, aldeen artean, duten baliozkotasuna ez baztertzea, egintzok hizkuntza erregional eta gutxituetako batean idatzita egote hutsagatik.

3. Aldeek konpromisoa hartu dute hizkuntza erregional eta gutxituetan emateko estatuko lege-testurik garrantzitsuenak eta hizkuntza horien erabiltzaileei bereziki dagozkienak, testuok beste modu batean erabilgarri daudenean izan ezik.

10. artikulua.— Administrazio-ko agintariak eta zerbitzu publikoak

1. Jarraian zehaztuko diren neurriak hartzea justifikatzeko besteko hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztun-kopurua duten Estatuaren administrazio-agintarien barrutiei dagokienez, eta hizkuntza bakoitzaren egoeraren arabera, zenbait konpromiso hartu dituzte aldeek, posiblea den neurrian; hain zuzen ere hauek:

a) i) administrazio-agintariak hizkuntza erregional eta gutxituak erabiltzen dituztela zaintzea; edo

ii) jendearekin harremana duten agintari horien agenteek eurongana hizkuntza horietan jotzen duten pertsonekin hizkuntza erregional eta gutxituak erabiltzen dituztela zaintzea; edo

iii) hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztunek eskaerak ahoz zein idatziz aurkez ditzaketela eta erantzuna hizkuntza horietan jaso dezaketela zaintzea; edo

iv) hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztunek eskaerak ahoz zein idatziz aurkez ditzaketela zaintzea; edo

v) hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztunek hizkuntza horietan idatzitako agiri bat balio osoz aurkez dezaketela zaintzea;

b) maiz erabiltzen diren formularioak eta administrazio-testuak hizkuntza erregional eta gutxituetan, edo bertsio elebidunetan, jartzea jendearen eskueran;

c) dokumentuak hizkuntza erregional eta gutxituetako batean idaztea baimentzea administrazio-agintariari.

2. Jarraian zehaztuko diren neurriak justifikatzeko besteko hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztun-kopurua duten lurraldeetako herri eta erregioetako agintariak dagokienez, ondokoak baimendu edota sustatzeko konpromisoa hartu dute aldeek:

a) hizkuntza erregional eta gutxituen erabilera erregio- edo toki-mailako administrazioan;

b) hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztunek eskaerak ahoz zein idatziz aurkezteko duten aukera;

c) erregioetako agintariak beren testu ofizialak hizkuntza erregional eta gutxituetan ere argitaratzea;

d) toki-agintariak beren testu ofizialak hizkuntza erregional eta gutxituetan ere argitaratzea;

e) hizkuntza erregional eta gutxituetako agintari erregionalek beren batzarretako eztabaidetan hizkuntza erregional eta gutxituak erabiltzea, baina ez da baztertuko, hala ere, estatuko hizkuntza ofizialak erabiltzea;

f) hizkuntza erregional eta gutxituetako toki-agintariak beren batzarretako eztabaidetan hizkuntza erregional eta gutxituak erabiltzea, baina ez da baztertuko, hala ere, estatuko hizkuntza ofizialak erabiltzea;

g) hizkuntza erregional eta gutxituetako toponimiako ohiko formak eta zuzenak erabili edo hartzea, beharrezkoa bada hizkuntza ofizialetako izendapenekin batera.

3. Administrazio-agintariak edo horien kontura jarduten duten beste pertsona batzuek bermatzen dituzten zerbitzu publikoei dagokienez, hizkuntza erregional eta gutxituak erabiltzen diren lurraldeetan, hizkuntza bakoitzaren egoeraren arabera eta hori posiblea den neurrian, konpromiso hauek hartu dituzte Gutuna sinatu duten aldeek:

- a) zerbitzua ematerakoan hizkuntza erregional eta gutxituak erabiltzen direla zaintzea; edo
 - b) eskaerak hizkuntza erregional eta gutxituetako batean aurkeztu eta erantzuna hizkuntza horietan jasotzea baimentzea hizkuntzotako hiltunei; edo
 - c) eskaerak hizkuntza erregional eta gutxituetako batean aurkeztea baimentzea hizkuntzotako hiltunei.
4. Aldeek onartu dituzten 1., 2. eta 3. paragrafoetako xedapenak martxan jartzearen, ondoko neurrietako bat edo batzuk hartzera konprometitu dira:
- a) idatzizko edo ahozko itzulpena egitera, eskatuz gero;
 - b) funtzionarioak eta bestelako agente publikoak kopuru nahikoan errekrutatzen, edo, beharrezkoa bada, horiek prestatzen;
 - c) hizkuntza erregional edo gutxitu bat ezagutzen duten agente publikoek destinoa hizkuntza hori erabiltzen den lurraldeetan izateko egin ditzaketan eskariak asetzea, ahal den neurrian.
5. Aldeek konpromisoa hartu dute, interesdunek hala eskatuz gero, hizkuntza erregional eta gutxituetako patronimikoak erabili edo hartzea baimentzeko.

11. artikulua.— Komunikabideak

1. Aldeek zenbait konpromiso hartu dituzte hizkuntza erregional eta gutxituetako hiltunei dagozkenez, hizkuntzok erabiltzen diren lurraldeetan, hizkuntza bakoitzaren egoeraren arabera, eta agintari publikoek, zuzenean edo zeharka, arlo horretan boterea edo eginkizunen bat duten neurrian, betiere komunikabideen independentzia eta autonomia printzipioak errespetatuz. Konpromisoak hauek dira:
- a) irratia eta telebista zerbitzu publikoak diren neurrian:
 - i) gutxienez irrati-estazio eta telebista-kate bana sortzea hizkuntza erregional eta gutxituetan; edo
 - ii) hizkuntza erregional eta gutxituetan gutxienez irrati-estazio eta telebista-kate bana sortzea sustatu edota erraztea; edo
 - iii) beharrezkoak diren xedapenak ematea difusioaren arduradunek hizkuntza erregional eta gutxituetan egindako emanaldiak programatu ditzaten;
 - b) i) hizkuntza erregional eta gutxituetan gutxienez irrati-estazio bat sortzea sustatu edota erraztea; edo
 - ii) irrati-programak hizkuntza erregional eta gutxituetan modu erregularrean jaulkitzea sustatu edota erraztea
 - c) i) hizkuntza erregional eta gutxituetan gutxienez telebista-kate bat sortzea sustatu edota erraztea; edo
 - ii) telebista-programak hizkuntza erregional eta gutxituetan modu erregularrean zabaltzea sustatu edota erraztea
 - d) hizkuntza erregional eta gutxituetan egindako entzunezko eta ikus-entzunezko materialen ekoizpena eta zabalkundea sustatu edota erraztea;
 - e) i) hizkuntza erregional eta gutxituetan gutxienez prentsa-organo bat sortu edota mantentzea sustatu edota erraztea; edo
 - ii) prentsa-artikuluak hizkuntza erregional eta gutxituetan modu erregularrean argitaratzea sustatu edota erraztea

f) i) hizkuntza erregional eta gutxituak erabiltzen dituzten komunikabideen kostu osagarriak estaltzea, legeak komunikabideentzat, orokorrean, finantza-laguntzaren bat ezarrita duenean; edo

ii) dauden finantza-laguntzak hizkuntza erregional eta gutxituetan sortutako ikus-entzunezko ekoizpenei ere ematea;

g) hizkuntza erregionalean edo gutxituan lan egiten duten komunikabideentzako kazetarien eta beste langile batzuen prestakuntza bultzatzea.

2. Aldeek konpromisoa hartu dute hizkuntza erregionala edo gutxitua edo antzekoa hitz egiten duten hurbileko herrialdeetako biztanleek irрати eta telebista-emanaldiak modu zuzenean jasotzeko askatasuna izango dutela bermatzeko, bai eta hurbileko herrialdeek hizkuntza horretan egin ditzaketan irрати eta telebista-emanaldien aurka ez egiteko ere. Konpromisoa hartu dute, bestalde, hizkuntza erregional eta gutxituetako batean edo antzekoan sortutako informazioaren adierazpen-askatasuna eta horren zirkulazio askea dela eta idatzizko prentsari ez zaiola inolako murrizketarik ezarriko zaintzeko. Aipatutako askatasunak erabiltzeak eginbeharrak eta erantzukizunak dakartza, eta legez ezarritako zenbait formalitate, baldintza, murrizketa edo zehapenen mende egon daiteke. Horiek guztiak beharrezko neurriak dira, gizarte demokratiko batean, segurtasun nazionalerako, lurralde-osotasunerako edo segurtasun publikorako, ordenaren defentsarako eta krimenaren prebentziorako, osasunaren edo moralaren babeserako, hurkoaren ospearen eta eskubideen babeserako, isilpeko informazioak zabaltzea eragozteko, edo botere judizialaren agintea edo inpartzialtasuna bermatzeko.

3. Aldeek konpromisoa hartu dute hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztunen interesak ordezkatuta egon daitezen edo aintzat har daitezen komunikabideen askatasuna eta pluraltasuna bermatzeko egitekoa duen legearekin bat sor daitezkeen egituretan.

12. artikulua.— Kultura-jarduerak eta -ekipamenduak

1. Kultura-jardueri eta -ekipamenduei dagokienez —bereziki, liburutegiak, bideotekak, kultura-zentroak, museoak, artxiboak, akademiak, antzokiak eta zinemak, literaturako eta zinema-ekoizpeneko lanak, kultura herrikoia adierazpenerako lanak, jaialdiak eta kultura-industriak, teknologia berrien erabilera barru, kontuan hartuta—, zenbait konpromiso hartu dituzte aldeek, hizkuntza horiek erabiltzen diren lurraldeari dagozkionez, eta agintari publikoak arlo horretan eskumena, boterea edo egitekoa duten neurrian.

Konpromiso hauek hartu dituzte:

a) hizkuntza erregional eta gutxituen adierazpidea eta berezko ekimenak sustatzea, eta hizkuntza horietan sortutako lanak eskuratzeko bitartekoak erraztea;

b) hizkuntza erregional eta gutxituetan sortutako lanak beste hizkuntza batzuetan eskuratzeko bitartekoak erraztea, eta, horretarako, itzulpen-, bikoizketa-, postsinkronizazio- eta azpitulazio-lanak lagundu eta garatzea;

c) beste hizkuntza batzuetan sortutako lanak hizkuntza erregional eta gutxituetan eskuratzeko bitartekoak erraztea, eta, horretarako, itzulpen-, bikoizketa-, postsinkronizazio- eta azpitulazio-lanak lagundu eta garatzea;

d) zenbait kultura-jarduera abiarazteko edo horiei laguntzeko ardura duten organismoek beren ekimenean edo beraiek laguntzen dituzten ekimenean

hizkuntza erregional eta gutxituen ezagutza eta erabilera neurri egokian integratzen dutela zaintzea.

e) hizkuntza erregionala edo gutxitua, bai eta beste biztanleen hizkuntzak ere, menderatzen dituen pertsonala zenbait kultura-jarduera abiarazteko edo horiei laguntzeko ardura duten organismoen eskueran jartzen laguntzea;

f) ekipamenduak hornitzerakoan eta kultura-jarduerak programatzerakoan, hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztunen ordezkariak zuzeneko parte-hartzea izan dezatela bultzatzea;

g) hizkuntza erregional eta gutxituetan sortutako lanak bildu, gordailuan jaso eta aurkeztu edo argitaratzeko ardura duen organismo baten edo gehiagoren sorrera sustertu edota erraztea;

h) beharrezkoa bada, itzulpen-zerbitzuak eta terminologia-ikerketako zerbitzuak sortzea edota sustatu eta finantzatzea, batez ere, hizkuntza erregional edo gutxitu bakoitzean administrazio-, merkataritza-, ekonomia-, gizarte-, teknologia- edo lege-terminologia egokia mantendu eta garatzearen.

2. Hizkuntza erregional eta gutxituak tradizioz erabiltzen diren lurraldeak ez direnei dagokienez, aldeek konpromisoa hartu dute, hizkuntza erregionaleko edo gutxituko hiztunen kopuruak horrelakoa justifikatzen badu, kultura-jarduera eta ekipamendu egokiak sustatu edota ezartzeko, aurreko paragrafoarekin bat.

3. Aldeek konpromisoa hartu dute leku egokia emateko, beren atzerriko kultura-politikan, hizkuntza erregional eta gutxituei eta horiek islatzen duten kulturari.

13. artikulua.— Ekonomia- eta gizarte-bizitza

1. Ekonomia- eta gizarte-jarduerei dagokienez, aldeek ondoko konpromisoak hartu dituzte, herrialde osorako:

a) beren legerietatik kanpo uztea ekonomia- eta gizarte-bizitzari buruzko dokumentuetan hizkuntza erregional eta gutxituak erabiltzeko aukera, arrazoi justifikagarririk gabe, debekatzen edo mugatzen duen xedapen oro, batez ere lan-kontratuetan eta dokumentu teknikoetan, esaterako, produktuak edo ekipamenduak erabiltzeko jarraibideetan.

b) enpresen barne-araudietan eta egintza pribatuetan hizkuntza erregional eta gutxituen erabilera baztertu edo mugatzen duen edozein klausula sartzea debekatzea, gutxienez hizkuntza bera hitz egiten dutenen artean;

c) ekonomia- eta gizarte-jardueretan hizkuntza erregional eta gutxituen erabilera ahultzeko asmoa duten praktiken aurka egitea;

d) aurreko apartatuetan azaldutako bitartekoak baino beste batzuk erabilia, hizkuntza erregional eta gutxituen erabilera erraztu edota sustatzea.

2. Ekonomia- eta gizarte-jarduerei dagokienez, aldeek zenbait konpromiso hartu dituzte, agintari publikoek eskumena duten neurrian, hizkuntza erregional eta gutxituak erabiltzen diren lurralderako, eta hori posiblea den neurrian. Konpromisoak hauek dira:

a) finantza- eta banku-arloetako arautegien bidez definitzea, merkataritzako erabilerarekin bateragarriak diren baldintzetan, ordainketa-aginduak (txekeak, kanbio-letrak, etab.) edo beste finantza-agiri batzuk idazterakoan hizkuntza erregionalak eta gutxituak erabiltzeko aukera ematen duten modalitateak, edo, horrelakorik ezean, prozesu hori martxan jarri dela zaintzea;

b) zuzenean beren kontrolaren mende dauden ekonomia- eta gizarte-sektoreetan (sektore publikoa), hizkuntza erregional eta gutxituen erabilera sustatzeko ekintzak egitea;

c) ospitale, zaharren egoitza edo bestelako gizarte-ekipamenduetan, horietara osasuna, adina edo beste arrazoi batzuk direla-eta joan behar izan duten hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztunei beren hizkuntzan hartu eta artatuak izateko aukera eskainiko dietela zaintzea;

d) modalitate egokiak erabilita, segurtasun-jarraibideak hizkuntza erregional eta gutxituetan ere idatzita egongo direla zaintzea;

e) agintari eskudunek kontsumitzaileen eskubideei buruz eskainitako informazioak hizkuntza erregional eta gutxituetan ere erabilgarri bilakatzea;

14. artikulua.— Mugaz haraindiko elkar-trukeak

Aldeek hartu dituzten konpromisoak:

a) hizkuntza bera edo antzekoa erabiltzen duten estatuak konprometitzen dira alde biko edo alde anitzeko akordioak aplikatzera, edo horiek amaitzen saiatzera, beharrezkoa bada, estatu horietan hizkuntza bereko hiztunen arteko harremanak erraztearren, kulturen, irakaskuntzan, lanbide-heziketan eta hezkuntza iraunkorren;

b) hizkuntza erregional eta gutxituen alde, mugaz haraindiko lankidetzak erraztu edota sustatzea, batez ere hizkuntza bera edo antzekoa erabiltzen duten erregio- edo toki-mailako taldeen artean;

IV. ZATIA

Gutunaren aplikazioa

15. artikulua.— Aldizkako txostenak

1. Jarraitutako politikari buruzko txostena aurkeztuko diote aldeek, aldian-aldian, Europako Kontseiluko idazkari nagusiari, Ministroen Batzordeak ezarriko duen eran, eta gutun honen II. zatiarekin bat. Aldeek III. zatiko xedapenetatik bere egin dituztenak aplikatzeko hartu dituzten neurriei buruzkoa izango da txosten hori. Alde bakoitzak Gutuna berarentzat indarrean jarri ondoko lehenengo urtean aurkeztu behar du, beste txostenak, berriz, lehenengoa aurkeztu ondoren, hiru urtean behin aurkeztu behar dira.

2. Aldeek jendaurrean jarriko dituzte beren txostenak.

16. artikulua.— Txostenen azterketa

1. 15. artikuluan xedatutakoa betez Europako Kontseiluko idazkari nagusiari aurkeztuko zaizkion txostenak 17. artikuluan xedatutakoari jarraiki osatutako adituen batzordeak aztertuko ditu.

2. Gutuna sinatu duten aldeetako baten lurraldean legez eraturako organismoek eta elkarteek alde horrek hartutako konpromisoen inguruko gaiez ohartarazi ahal izango diote adituen batzordeari, gutun honen III. zatia jarraiki. Alde interesdunari galdetu ondoren, adituen batzordeak aintzat har ditzake informazio horiek artikuluko honen 3. paragrafoan aipatzen den txostena prestatzerakoan. Organismo eta elkarte horiek, bestalde, alde batek egindako politikari buruzko adierazpenak egin ahal izango dituzte, II. zatiarekin bat.

3. 1. paragrafoan aipatutako txostenak eta 2. paragrafoan aipatutako informazioak oinarri hartuta, Ministroen Batzordearentzako txosten bat prestatuko du adituen batzordeak. Txosten horri aldeei eskatuko zaizkien oharrak gehituko zaizkio; horiek guztiak jendaurrean jarri ahal izango ditu Ministroen Batzordeak.

4. 3. paragrafoan aipatutako txostenak adituen batzordeak Ministroen Batzordeari egindako proposamenak jasoko ditu, bereziki, Kontseiluak, beharrezkoa bada, alde bati edo batzuei egingo dizkien gomendioak prestatzearren.

5. Europako Kontseiluko idazkari nagusiak bi urteko txosten xehatua, Gutunaren aplikazioari buruzkoa, egingo dio Batzar Parlamentarioari.

17. artikulua.— Adituen batzordea

1. Adituen batzordearen osaeran alde bakoitzeko kide bat egongo da. Kide hori Ministroen Batzordeak aukeratuko du alde bakoitzak proposatutako zerrendako pertsonen artetik; zerrenda horretan egongo direnak zuzentasun osoko pertsonak izango dira eta Gutunak jorratzen dituen arloetan aintzatetsitako gaitasuna dutenak.

2. Adituen batzordeko kideak sei urterako aukeratuko dira eta horien agintaldia berritu ahal izango da. Kide batek ezin badu bere agintaldia bete, 1. paragrafoan aurreikusitako prozedurari jarraiki ordeztuko da, eta hori ordezteko izendatutako kideak lehengoaren agintaldia bukatuko du.

3. Adituen batzordeak onetsiko du bere barne-araudia. Batzorde horren idazkaritza Europako Kontseiluko idazkari nagusiak bermatuko du.

V. ZATIA

Azken xedapenak

18. artikulua

Gutun hau Europako Kontseiluko kide diren estatuek sina dezakete. Berronetsi, onartu edo onetsi egin beharko da. Berronetsi, onartu edo onesteko agiriak Europako Kontseiluko idazkari nagusiari utzi beharko zaizkio gordailuan.

19. artikulua

1. Gutun hau Europako Kontseiluko bost kidek, 18. artikuluan xedatutakoaren arabera, Gutunarekin konprometituta daudela onartzen duten egunetik zenbatzen hasita hiru hilabeteko epea amaitu osteko hileko lehenengo egunean jarriko da indarrean.

2. Gutunarekin konpromisoa hartzeko prest daudela geroago adierazten duten estatuen kasuan, berronetsi, onartu edo onesteko agiria gordailuan utzi den egunetik zenbatzen hasita hiru hilabeteko epea amaitu osteko hileko lehenengo egunean jarriko da indarrean gutun hau.

20. artikulua

1. Gutun hau indarrean jarri ondoren, Europako Kontseiluko Ministroen Batzordeak bere esku izango du Europako Kontseiluko kide ez den edozein estatuari Gutunari atxikitze gonbita egitea.

2. Gutunarekin bat egin duen edozein estaturen kasuan, atxikitze-agiria Europako Kontseiluko idazkari nagusiari gordailuan utzi zaion egunetik zenbatzen hasita hiru

hilabeteko epea amaitu osteko hileko lehenengo egunean jarriko da indarrean gutun hau.

21. artikulua

1. Estatu guztiek, Gutuna sinatzerakoan edo Gutuna berronetsi, onartu, onetsi edo horri atxikitzeke agiria gordailuan uzterakoan, erreserba bat edo gehiago aurkez diezaiekete gutun honen 7. artikuluko 2tik 5erako paragrafoei. Ez da beste erreserbarik onartuko.

2. Aurreko paragrafoaren arabera erreserbaren bat aurkeztu duen edozein estatu sinatzailek erreserba hori osorik edo zati batean ken dezake; horretarako, jakinarazpen bat bidali behar dio Europako Kontseiluko idazkari nagusiari. Erreserba kentzeak idazkari nagusiak jakinarazpena jaso duen egunetik aurrera izango ditu ondorioak.

22. artikulua

1. Alde guztiek, edozein unetan, gutun hau sala dezakete; horretarako, jakinarazpen bat bidali behar diote Europako Kontseiluko idazkari nagusiari.

2. Salaketak idazkari nagusiak jakinarazpena jasotzen duen egunetik zenbatzen hasita sei hilabeteko epea amaitu osteko hileko lehenengo egunetik aurrera izango ditu ondorioak.

23. artikulua

Europako Kontseiluko idazkari nagusiak Kontseiluko kide diren estatuei eta Gutunari atxikitako estatu guztiei jakinaraziko dizkie:

- a) sinadura guztiak;
- b) Gutuna berronetsi, onartu, onetsi edo horri atxikitzeke agiri oro, gordailuan utzi direnak;
- c) Gutun hau, 19. eta 20. artikuluei jarraiki, indarrean jartzen den data oro;
- d) 3. artikuluko 2. paragrafoko xedapenak betez jasotako jakinarazpen oro;
- e) Gutun honekin zerikusia duen egintza, jakinarazpen edo komunikazio oro.

Horri guztiari jarraiki, behean sinatuko dutenek, horretarako behar bezala ahalmenduta, gutun hau sinatu dute.

Estrasburgon egina 1992ko azaroaren 5ean, frantsesez eta ingelesez, testu biak balio berekoak izanik, Europako Kontseiluko artxiboan jasoko den ale bakarrean. Europako Kontseiluko idazkari nagusiak Gutunaren kopia ziurtatuak bidaliko dizkie Europako Kontseiluko kide diren estatu guztiei eta gutun honi atxikitzeke gonbita egin zaien estatu guztiei.

7.3.5. Esparru-konbentzioa, 1995eko otsailaren 1ekoa, Gutxiengo Nazionalak babestekoa, eta azalpen-txostena ²⁵⁴

Europako Kontseiluko estatu kideek eta esparru-konbentzio hau sinatu duten gainerako estatuek,

Kontuan hartuz Europako Kontseiluaren helburua kide guztien arteko batasun sendoagoa egitea dela, kideen ondare erkidea osatzen duten idealak eta printzipioak babestu eta sustatzearren;

Kontuan hartuz helburu hori lortzeko dauden bitartekoetako bat giza eskubideak eta oinarrizko askatasunak babestea eta garatzea dela;

Asmoa izanik 1993ko urriaren 9an Vienan hartutako Europako Kontseiluko estatu kideetako estatuburuaren eta gobernuburuaren Adierazpena garatzea;

Erabakia hartuz bakoitzak bere lurraldean gutxiengo nazionalak babesteko;

Kontuan hartuz Europako historiako nahasmenduek erakutsi dutela gutxiengo nazionalen babesa funtsezkoa dela kontinentearen egonkortasunerako, segurtasun demokratikorako eta bakerako;

Kontuan hartuz gizarte pluralista eta benetan demokratiko batek, gutxiengo nazional bateko pertsona bakoitzaren identitate etniko, kultural, linguistiko eta erlijiosoa errespetatzeaz gain, nortasun hori adieraztea, babestea eta garatzea ahalbidetuko duten baldintza egokiak sortu behar dituela;

Kontuan hartuz beharrezkoa dela tolerantzia- eta elkarrizketa-giroa sortzea, kultura-aniztasuna gizarte bakoitzaren iturri eta faktore izan dadin, ez banatze-iturri, baizik eta aberasteko eragile;

Kontuan hartuz Europa tolerantza eta oparora lortzea ez dagoela estatuen arteko lankidetzaren mende bakarrik, baizik eta tokietako eta erregioetako erakundeen arteko mugaz haraindiko lankidetzaren behar duela, estatu bakoitzaren eraketari eta lurralde-osotasunari kalterik egin gabe;

Kontuan hartuz Giza Eskubideak eta Oinarrizko Askatasunak babesteko Hitzarmena eta haren protokoloak;

Kontuan hartuz gutxiengo nazionalak babesteari buruzko konpromisoak, zeinak baitaude Nazio Batuen hitzarmen eta adierazpenetan eta Europako Segurtasun eta Lankidetzari buruzko Konferentziaren dokumentuetan, bereziki Kopenhageko 1990eko ekainaren 29ko Dokumentuan;

Erabakia hartuz zein printzipio errespetatu behar diren eta horietatik zein betebeharrat erortzen diren zehazteko, betiere estatu kideetan eta tresna honetan alde izan daitezkeen gainerako estatuetan gutxiengo nazionalen eta gutxiengo horietako pertsonen eskubide eta askatasunen babes eraginkorra bermatze aldera,

254

<https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=09000016800c10cf>

<https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=09000016800c10d0>

<https://rm.coe.int/CoERMPublicCommonSearchServices/DisplayDCTMContent?documentId=09000016800c1304>

legearen agindupean eta estatuen lurralde-osotasunarekiko eta subiranotasun nazionalarekiko errespetuaren barruan;

Erabakia hartuz esparru-konbentzio honetan adierazitako printzipioak praktikan jartzeko, legeria nazionalen eta gobernu-politika egokien bidez,

Jarraikoa hitzartu dute:

I. TITULUA

1. artikulua

Gutxiengo nazionalak eta gutxiengo horietako pertsonen eskubideak eta askatasunak babestea giza eskubideen nazioarteko babesaren zati bat da, eta, beraz, nazioarteko lankidetzaren esparruan dago.

2. artikulua

Esparru-konbentzio honetako xedapenak fede onez aplikatuko dira, ulermen- eta tolerantzia-espirtuarekin, eta auzotasun onaren, adiskidetasunezko harremanen eta estatuen arteko lankidetzaren printzipioekin bat etorritz.

3. artikulua

1. Gutxiengo nazional bateko pertsona orok eskubidea izango du askatasun osoz aukeratzeko halakotzat tratatua izateko edo ez, eta aukera horren eta horri lotutako eskubideen egikaritzeak ez du inolako desabantailarik sortuko.

2. Gutxiengo nazionaletako pertsonak, banaka zein beste batzuekin batera, esparru-konbentzio honetan ezarritako printzipioetatik eratorritako eskubideak eta askatasunak egikaritu ahal izango dituzte.

II. TITULUA

4. artikulua

1. Aldeek konpromisoa hartzen dute gutxiengo nazionaletako pertsonak bermatzeko legearen aurrean berdintasuna izateko eskubidea eta legearen babes berdina izateko eskubidea. Horri dagokionez, debekatuta egongo da gutxiengo nazional bateko kide izatearen gainean oinarritutako diskriminazio oro.

2. Aldeek konpromisoa hartzen dute, beharrezkoa denean, neurri egokiak hartzeko, bizitza ekonomikoaren, sozialaren, politikoaren eta kulturalaren esparru guztietan, gutxiengo nazional bateko pertsonen eta gehiengoko pertsonen arteko berdintasun oso eta eraginkorra sustatzeko. Horri dagokionez, gutxiengo nazionaletako pertsonen baldintza espezifikoa behar bezala hartuko dituzte kontuan.

3. 2. apartatuaren arabera hartutako neurriak ez dira diskriminazio-egintzat hartuko.

5. artikulua

1. Aldeek konpromisoa hartu dute, beharrezkoak diren baldintzak sustatzeko, baldintza horiek ahalbide dezaten gutxiengo nazionaletako gizakiek euren kultura iraunarazi eta garatzea, bai eta haien nortasunaren oinarritzko osagaiak babestea ere, hala nola euren erlijioa, hizkuntza, tradizioak eta kultura-ondarea.

2. Aldeek, euren integrazio-politika orokorraren barruan hartutako neurriei kalterik egin gabe, ez dute inolako politika edo praktikarik burutuko, horren helburua bada gutxiengo nazional-etako gizakiak euren borondatearen aurka berdinestea; aitzitik, gizaki horiek babestuko dituzte, berdineste hori helburu duten ekintza guztien aurka.

6. artikulua

1. Aldeek tolerantziarako eta kulturen arteko elkarriketarako espiritua sustatuko dute, eta neurri eraginkorrak hartuko dituzte beren lurraldean bizi diren pertsona guztien arteko errespetua eta elkar-ulertzea bultzatzeko, edozein izanik ere pertsona horien identitate etniko, kultural, linguistiko edo erlijiosoa, eta, bereziki, hezkuntzaren, kulturaren eta komunikabideen esparruetan.

2. Aldeek konpromisoa hartzen dute neurri egokiak hartzeko beren identitate etniko, kultural, linguistiko edo erlijiosoaren ondorioz mehatxuak edo diskriminazio-, etsaigo- edo indarkeria-ekintzak jasan ditzaketen pertsonak babesteko.

7. artikulua

Aldeek gutxiengo nazional bateko pertsona orori ziurtatuko diote errespetatu egingo zaizkiela batzartze baketsurako, elkartzeko, adierazpen-askatasunerako eta pentsamendu-, kontzientzia- edo erlijio-askatasunerako eskubideak.

8. artikulua

Aldeek konpromisoa hartzen dute aitortzeko ezen gutxiengo nazional bateko pertsona orok bere erlijioa edo sinesmenak adierazteko eskubidea duela, baita baduela erlijio-instituzioak, antolakundeak eta elkarteak sortzeko eskubidea ere.

9. artikulua

1. Aldeek konpromisoa hartzen dute aitortzeko ezen gutxiengo nazional bateko pertsona guztien adierazpen-askatasunerako eskubideak barnean hartzen dituela iritzi-askatasuna eta informazioa eta ideiak hizkuntza gutxituan jaso eta komunikatzeko askatasuna, agintari publikoen esku-sartzerik gabe eta mugak kontuan hartu gabe. Aldeek segurtatuko dute, beren ordenamendu juridikoaren esparruan, gutxiengo nazional bateko pertsonak ez direla diskriminatuko komunikabideetara iristeko orduan.

2. Lehenengo apartatuak ez du eragotziko aldeek soinu-irratiko, telebistako edo zinematografiako enpresei baimen-araubide bat ezartzerik, zeina izango baita ez-diskriminatzailea eta irizpide objektiboetan oinarritua.

3. Aldeek ez dute oztopatuko gutxiengo nazional-etako pertsonen idatzizko hedabideak sortzerik eta erabiltzerik. Soinu-irratia eta telebistaren lege-esparruan, ahal den neurrian eta 1. apartatuaren xedapenak kontuan hartuta, gutxiengo nazional-etako pertsonen beren komunikabideak sortzeko eta erabiltzeko aukera emateaz arduratuko dira.

4. Aldeek, beren ordenamendu juridikoen esparruan, neurri egokiak hartuko dituzte gutxiengo nazional-etako pertsonen komunikabideetara iristea errazteko eta tolerantzia sustatzeko eta kultura-aniztasuna ahalbidetzeko.

10. artikulua

1. Aldeek konpromisoa hartu dute, gutxiengo nazionalenak gizaki guztiei aitortzeko, askatasunez eta trabarik gabe, euren hizkuntza gutxiengoz erabiltzeko eskubidea, ahoz eta idatziz.
2. Gutxiengo nazionalenak gizakiak, tradizioz edo kopuru handietan, zein gune geografikotan bizi eta gune horietan, gizaki horiek hala eskatuta eta eskari hori benetako beharrez denean, aldeek ahalguztuz egingo dituzte, ahal den neurrian, zenbait baldintza zehazteko, baldintza horiek ahalbide dezaten gizakien eta administrazio-agintarien arteko harremanetan hizkuntza gutxitua erabiltzea.
3. Aldeek konpromisoa hartu dute, gutxiengo nazionalenak gizaki guztiei bermatzeko, eperik laburrean eta euren ulertzen duten hizkuntza horretan, informazioa jasotzeko eskubidea, atxilotetaren arrazoiei buruz, eta euren aurkako akusazioaren izaera eta arrazoiari buruz; bermatzeko dute, orobat, hizkuntza horretan haiek euren burua defendatzeko duten eskubidea, beharrezkoa bada, interpretetaren doako laguntzarekin.

11. artikulua

1. Aldeek konpromisoa hartzen dute eskubidea aitortzeko gutxiengo bateko pertsona guztiei haien abizena eta ponte-izenak hizkuntza gutxituan erabiltzeko, bai eta horien aitoren ofiziala hartzeko eskubidea ere, aldeek ordenamendu juridikoan aurreikusitako modalitateen arabera.
2. Aldeek konpromisoa hartzen dute eskubidea aitortzeko gutxiengo nazional bateko pertsona guztiei beren hizkuntza gutxituan zeinuak, inskripzioak eta gainerako informazio pribatua jendaurrean jartzeko.
3. Tradizioz gutxiengo nazional bateko pertsona ugari bizi diren erregioetan, aldeek ahalguztuz egingo dituzte, beren antolatutako juridikoaren esparruan eta, honelakoak badaude, beste estatu batzuekin dituzten akordioen eremuan, eta beren baldintza espezifikoak kontuan hartuta, tokiko izendapen tradizionalak, kaleen izenak eta jendearentzako gainerako adierazpen topografikoak hizkuntza gutxituan ere erakusteko, adierazpen horien eskari nahikoa dagoenean.

12. artikulua

1. Beharrezkoa bada, aldeek neurriak hartuko dituzte hezkuntzaren eta ikerketaren arloetan, gutxiengo nazionalen kultura, historia, hizkuntza eta erlijioaren ezagutza sustatzeko, baita gehiengoarenak ere.
2. Ingurumari horretan, aldeek, bereziki, aukera nahikoak eskainiko dituzte irakasleak prestatzeko eta testuliburuak iristeko, eta erkidego desberdinetako ikasleak eta irakasleak arteko harremanak erraztuko dituzte.
3. Aldeek konpromisoa hartzen dute gutxiengo nazionalenak pertsonentzat aukeraberdintasuna sustatzeko hezkuntzako maila guztietara iriste aldera.

13. artikulua

1. Aldeek, beren hezkuntza-sistemaren esparruan, gutxiengo nazional bateko pertsonen eskubidea aitortzeko beren irakaskuntza- eta prestakuntza-zentro pribatuak sortzeko eta zuzentzeko.
2. Eskubide hori egikaritzeak ez die finantza-betebeharririk ekarriko aldeei.

14. artikulua

1. Aldeek konpromisoa hartzen dute eskubidea aitortzeko gutxiengo nazional bateko pertsona gutzietan beren hizkuntza gutxitua ikasteko.
2. Tradizioz gutxiengo nazionaletako pertsonak bizi diren eremu geografikoetan edo gutxiengo nazionaletako pertsonen kopuru handi samarra bizi den eremu geografikoetan, eskari nahikoa badago, aldeek ahaleginak egingo dituzte, ahal den neurrian eta beren hezkuntza-sistemaren esparruan, gutxiengo horietako pertsonak aukera izan dezaten hizkuntza gutxitu hori ikasteko edo hizkuntza horretan ikasteko.
3. Artikulu honen 3. apartatua aplikatuko da, hargatik eragotzi gabe hizkuntza ofiziala ikastea edo hizkuntza horretan irakastea.

15. artikulua

Aldeek beharrezko baldintzak ezarriko dituzte gutxiengo nazionaletako pertsonak benetan parte har dezaten kultura-, gizarte- eta ekonomia-bizitzan, bai eta gai publikoetan ere, bereziki, beraiei eragiten dieten gaietan.

16. artikulua

Aldeek ez dute neurririk hartuko, gutxiengo nazionaletako pertsonak bizi diren eremu geografikoetako biztanleriaren proportzioak aldatzeko, aldaketa horien helburua esparru-konbentzio honetan ezarritako printzipioetatik eratorritako eskubide eta askatasunak murriztea denean.

17. artikulua

1. Aldeek konpromisoa hartzen dute gutxiengo nazionaletako pertsonen eskubide hau ez oztopatzeko: mugetan zehar beste estatu batzuetan zilegi ezarrita dauden pertsonekin, bereziki identitate etniko, kultural, linguistiko edo erlijiosoa edo kultura-ondare erkidea partekatzen dutenekin harreman aske eta baketsuak ezartzeko eta mantentzeko eskubidea.
2. Aldeek konpromisoa hartzen dute ez oztopatzeko gutxiengo nazionaletako pertsonak gobernu kanpoko erakundeetan jardueretan parte hartzeko duten eskubidea, bai maila nazionalen, bai nazioartean.

18. artikulua

1. Aldeek ahaleginak egingo dituzte, beharrezkoa izanez gero, alde biko eta alde anitzeko akordioak egiteko beste estatu batzuekin, bereziki auzo-estatuarekin, betiere kasuan kasuko gutxiengo nazionaletako pertsonen babesa segurtatzeko.
2. Aldeek, hala badagokio, neurriak hartuko dituzte mugaz harandiko lankidetzak sustatzeko.

19. artikulua

Aldeek konpromisoa hartzen dute esparru-konbentzio honetan ezarritako printzipioak errespetatzeko eta praktikan jartzeko, eta, beharrezkoa bada, nazioarteko tresna juridikoetan, bereziki Giza Eskubideak eta Oinarriko Askatasunak babesteko Hitzarmenean, aurreikusitako mugak, murrizketak edo salbuespenak soilik sartuko dituzte, betiere printzipio horietatik eratorritako eskubide eta askatasunetarako egokiak diren neurrian.

III. TITULUA

20. artikulua

Esparru-konbentzio honetan ezarritako printzipioetatik eratorritako eskubide eta askatasunak egikaritzean, gutxiengo nazional bateko pertsona orok legeria nazionala eta besteen eskubideak errespetatuko ditu, batez ere gehiengoko edo beste gutxiengo nazionala pertsonen eskubideak.

21. artikulua

Esparru-konbentzio honetako xedapen bakar bat ere ez da interpretatuko nazioarteko zuzenbidearen oinarritzko printzipioen aurkako edozein jardura edo egintza egikaritzeko eskubidea dakarren zentzuan, bereziki, estatuen berdintasun subiranoaren, lurralde-osotasunaren eta independentzia politikoaren aurkakoa.

22. artikulua

Esparru-konbentzio honetako xedapen bakar bat ere ez da interpretatuko edozein alde kontratatzailearen legeen arabera edo alde kontratatzailea partaide den beste edozein akordioaren arabera aitortutako giza eskubideei eta oinarritzko askatasunei mugak edo salbuespenak ezartzeko.

23. artikulua

Esparru-konbentzio honetan ezarritako printzipioetatik eratorritako eskubide eta askatasunak, Giza Eskubideak eta Oinarritzko Askatasunak babesteko Hitzarmenean edo haren protokoloetan dauden xedapenetako baten xede diren heinean, azken xedapen horien arabera direla ulertuko da.

IV. TITULUA

24. artikulua

1. Europako Kontseiluko Ministroen Batzordea arduratuko da alde kontratatzaileek esparru-konbentzio hau abian jartzeaz.
2. Europako Kontseiluko kide ez diren aldeek parte hartuko dute abian jarritako mekanismoan, zehazten diren modalitateen arabera.

25. artikulua

1. Esparru-konbentzio hau indarrean jarri eta urtebeteko epean, alde kontratatzaile bati dagokionez, azken horrek informazio osoa helaraziko dio Europako Kontseiluko idazkari nagusiari, esparru-konbentzio honetan adierazitako printzipioak gauzatzeko hartu dituen legegintza-neurriei eta bestelako neurriei buruz.
2. Ondoren, alde bakoitzak esparru-konbentzio honen aplikazioari buruzko beste edozein informazio egoki helaraziko dio idazkari nagusiari, bai aldian-aldian, bai eta Ministroen Batzordeak hala eskatzen duen bakoitzean ere.
3. Idazkari nagusiak Ministroen Batzordeari helaraziko dio artikulua honetan xedatutakoaren arabera komunikatutako informazio guztia.

26. artikulua

1. Esparru-konbentzio honetan adierazitako printzipioak gauzatzeko alde batek hartutako neurrien egokitasuna ebaluatzean, Ministroen Batzordeak batzorde aholku-emaile baten laguntza izango du; azken batzorde horretako kideek eskumen aitortua izango dute gutxiengo nazionalak babesteko arloan.

2. Ministroen Batzordeak zehaztuko ditu batzorde aholku-emaile horren osaera eta prozedurak, esparru-konbentzio hau indarrean jarri eta urtebeteko epean.

V. TITULUA

27. artikulua

Esparru-konbentzio hau Europako Kontseiluko kide diren estatuek sina dezakete. Esparru-konbentzioa indarrean jarri arte, Ministroen Batzordeak sinatzeko gonbita egin dion beste edozein estatuk ere sinatu ahal izango du. Berronetsi, onartu edo onetsi egin beharko da. Berronetsi, onartu edo onesteko tresnak Europako Kontseiluko idazkari nagusiaren esku utziko dira, berak haiek gordailutu ditzan.

28. artikulua

1. Esparru-konbentzio hau Europako Kontseiluko hamabi kidek, 27. artikuluan xedatutakoarekin bat etorriz, Esparru-konbentzioarekin konprometituta daudela onartzen dutela adierazten duten egunetik zenbatzen hasita hiru hilabeteko epea amaitu osteko hileko lehenengo egunean jarriko da indarrean.

2. Esparru-konbentzioarekin lotuta gelditzeko prest daudela geroago adierazten duten estatuen kasuan, berronetsi, onartu edo onesteko tresna aurkezten den egunetik zenbatzen hasita hiru hilabeteko epea amaitu osteko hileko lehenengo egunean jarriko da indarrean esparru-konbentzio hau.

29. artikulua

1. Esparru-konbentzio hau indarrean jarri ondoren, eta estatu kontratatzaileei kontsulta egin ondoren, Europako Kontseiluko Ministroen Batzordeak hitzarmen honi atxikitze gonbita egin ahal izango die Europako Kontseiluko kide ez den edozein estaturi eta kide ez den beste edozein estaturi, betiere Europako Kontseiluaren Estatutuaren 20.d artikuluan aurreikusitako gehiengoaren bidez, baldin eta 27. artikuluan xedatutakoaren arabera sinatzeko gonbita estatu horiek jaso badute baina oraindik sinatu ez badute.

2. Esparru-konbentzioari atxikitzen zaion edozein estaturen kasuan, atxikitze-tresna Europako Kontseiluko idazkari nagusiak gordailutzen duen egunetik zenbatzen hasita hiru hilabeteko epea amaitu osteko hileko lehenengo egunean jarriko da indarrean esparru-konbentzio hau.

30. artikulua

1. Berronesteko, onartzeko, onesteko edo atxikitze tresna sinatzen edo gordailutzen den unean, edozein estatuk izendatu ahal izango du bere erantzukizunpeko nazioarteko harremanetan dituen lurraldeetatik zeini edo zeintzuei aplikatuko zaien esparru-konbentzio hau.

2. Geroagoko edozein unetan, estatu orok, Europako Kontseiluko idazkari nagusiari zuzendutako adierazpen baten bidez, esparru-konbentzio honen aplikazioa hedatu ahal izango du adierazpen horretan adierazitako beste edozein lurraldetara.

Lurralde horri dagokionez, idazkari nagusiak adierazpena jasotzen duen egunetik zenbatzen hasita hiru hilabeteko epea amaitu osteko hileko lehenengo egunean jarriko da indarrean.

3. Aurreko bi apartatuei jarraituz egindako adierazpen oro kendu ahal izango da, adierazpen horretan izendatutako lurraldeetako edozeini dagokionez, idazkari nagusiari zuzendutako jakinarazpen baten bidez. Idazkari nagusiak jakinarazpena jasotzen duen egunetik zenbatzen hasita hiru hilabeteko epea amaitu osteko hileko lehenengo egunetik aurrera izango ditu ondorioak adierazpen-kentze horrek.

31. artikulua

1. Alde guztiek, edozein unetan, esparru-konbentzio hau sala dezakete; horretarako, jakinarazpen bat bidali behar diote Europako Kontseiluko idazkari nagusiari.

2. Idazkari nagusiak jakinarazpena jasotzen duen egunetik zenbatzen hasita sei hilabeteko epea amaitu osteko hileko lehenengo egunetik aurrera izango ditu ondorioak salaketa horrek.

32. artikulua

Europako Kontseiluko idazkari nagusiak Kontseiluko kide diren estatuei, gainerako estatu sinatzaileei eta esparru-konbentzio honi atxikitako estatu guztiei hauxe jakinaraziko die:

a) sinadura guztiak;

b) Esparru-konbentzioa berronesteko, onartzeko, onesteko edo hari atxikitzeko tresna ororen gordailua;

c) Esparru-konbentzio hau, 28., 29. eta 30. artikuluei jarraituz, indarrean jartzeko dagoen data oro;

d) Esparru-konbentzio honi buruzko beste edozein egintza, jakinarazpen edo komunikazio.

Horren fede emanetz, behean sinatzen dutenek, horretarako behar bezala baimenduta, esparru-konbentzio hau sinatzen dute.

Estrasburgon egina 1995ko otsailaren 1ean, frantsesez eta ingelesez, testu biak era berean dira kautoak; alde bakarrean egin da, zeina Europako Kontseiluaren artxiboetan gordailutuko baita. Europako Kontseiluko idazkari nagusiak kopia ziurtatu bana bidaliko die Europako Kontseiluko kide diren estatu guztiei eta esparru-konbentzio honi atxikitzeko gonbita jaso duten estatu guztiei.

Gutxiengo Nazionalak babesteko Esparru-konbentzioari buruzko azalpen-txostena

Aurrekari historikoak

1. Europako Kontseiluak zenbaitetan aztertu du gutxiengo nazionalen egoera berrogei urtetik gorako aldi batean. Lehenengo urtean (1949), Batzar Parlamentarioak onartu zuen, Gai Juridiko eta Administratiboen Batzordearen txosten batean, garrantzitsua zela gutxiengo nazionalen eskubideak gehiago babestea. 1961ean, Batzarrak bigarren protokolo gehigarrian artikulua bat sartzea gomendatu zuen, betiere gutxiengo nazionalen Giza Eskubideen Europako Hitzarmenak (GEEH) babesten ez zituen zenbait eskubide bermatzeko. Azken hori,

hain zuzen ere, 14. artikuluan aurreikusitako diskriminaziorik ezaren klausularen arabera “gutxiengo nazional bateko kide izatea” aipatzera mugatzen da. Gutxiengo nazionalak babesteari buruzko artikulua proiektuaren idazkera 285(1961) Gomendioan proposatu zen:

“Gutxiengo nazional bateko pertsonak ezin izango dira eskubideaz gabetu, taldeko gainerako kideekin batera eta ordena publikoaren mugen barruan, beren bizitza kulturala izateko, beren hizkuntza erabiltzeko, beren eskolak irekitzeko eta irakaskuntza haiek nahi duten hizkuntzan hartzeko, edo beren erlijioaren profesia egiteko eta hura praktikatzeko.

2. Adituen batzordeak, protokolo hori idazteko aukera eta egokitasuna aztertzeaz arduratu zenak, bere jarduerak atzeratu zituen Belgikako hizkuntza-kasuetan irakaskuntzan erabilitako hizkuntzari buruzko behin betiko erabakia lortu arte (Giza Eskubideen Europako Auzitegiaren Ebazpena, 1968ko uztailaren 23koa, A seriea, 6. zk.). 1973an, adituen batzordeak ondorio hau atera zuen: ikuspegi hertsiki juridikotik, ez zen erabat beharrezkoa gutxiengoen babesa GEEHren xedapen berezi baten xede izatea protokolo gehigarri batean. Hala ere, adituek pentsatu zuten ez zegoela protokolo hori onartzeko oztopo juridiko garrantzitsurik, baldin eta beste arrazoi batzuegatik protokolo hori desiragarritzat jotzen bazen.

3. Geroago, Batzar Parlamentarioak neurri politiko eta juridiko batzuk gomendatu zizkion Ministroen Batzordeari, bereziki gutxiengo nazionalen eskubideei buruzko protokolo edo hitzarmen bat idazteko. 1134(1990) Gomendioak gutxiengo nazionalak babesteko Batzarrak beharrezkotzat jo zituen printzipioen zerrenda bat jasotzen du. 1991ko urrian, Giza Eskubideen Batzorde Zuzendariari (GEBZ) agindu zitzaion azter zezela, ikuspegi juridiko eta politikotik, zein baldintzatan jardun zezakeen Europako Kontseiluak gutxiengo nazionalak babesteari alde, kontuan hartuta Europako Segurtasun eta Lankidetzari buruzko Konferentziak (EKGK) eta Nazio Batuek egindako lana, bai eta Europako Kontseiluan egindako gogoetak ere.

4. 1992ko maiatzean, Ministroen Batzordeak GEBZri agindu zion azter zezela ea bazegoen modurik arau juridikoak egiteko gutxiengo nazionalen babesari buruz. Horretarako, GEBZk adituen batzorde bat (GE-GUTX) eratu zuen, zeinak, 1993ko martxoan esleitu zitzaion agindu berri baten arabera, arau juridiko espezifikoak proposatu behar baitzituen arlo horretan, betiere Europako Kontseiluaren eta ESLKren arteko lanaren osagarritasun-printzipioak kontuan hartuta. GEBZ eta GE-GUTX taldeek zenbait testu hartu zituzten kontuan, bereziki, Zuzenbidearen bidez Demokraziaren alde jotzeko Europako Batzordeak (Veneziako Batzordea deritzonak) idatzitako Gutxiengo Nazionalak babesteko Esparru-konbentzioaren proposamena, Austriak egindako proposamena, GEEHri protokolo gehigarri bat egiteko, zeina jasota baitzegoen Batzarraren 1201(1993) Gomendioan, eta beste proposamen batzuk. Azterlan horren amaieran, GEBZk 1993ko irailaren 8ko txostena egin zion Ministroen Batzordeari, zeinean jaso ziren arlo horretan har zitezkeen zenbait arau juridiko, baita arau juridikook gauzatzeko erabil zitezkeen tresna juridikoak ere. Horri dagokionez, GEBZk adierazi zuen ez zegoela adostasunik “gutxiengo nazional”en esamoldearen interpretazioari buruz.

5. Urrats erabakigarria egin zen Europako Kontseiluko estatu kideetako estatuburuak eta gobernuburuak Vienako goi-bileran batzartu zirenean, 1993ko urriaren 8an eta 9an. Oraingo honetan, egonkortasunari eta bakeari laguntzeko, adostu zuten ezen historiaren gorabeherek European ezarritako gutxiengo nazionalak babestu eta errespetatu beharko ziratekeela. Estatuburuek eta gobernuburuek erabaki zuten, bereziki, gutxiengo nazionalak babesteko konpromiso

juridikoak sinatuko zituztela. Vienako Adierazpenaren II. eranskinean, besteak beste, honako hau agindu zitzaion Ministroen Batzordeari:

— ahalik eta lasterren idatz zezala esparru-konbentzio bat, zeinean adieraziko baitziren estatu kontratatzaileek gutxiengo nazionalen babesa ziurtatzeko errespetatu behar zituzten printzipioak. Tresna hori, era berean, kide ez diren estatuek sinatu ahal izango zuketan;

— has zezala protokolo osagarri bat idazten Giza Eskubideen Europako Konbentzioarentzat kulturaren eremuan, betiere eskubide indibidualak bermatzen dituzten xedapenen bidez, batez ere gutxiengo nazionalentako pertsonentzat.

6. 1993ko azaroaren 4an, Ministroen Batzordeak batzorde bat sortu zuen *ad hoc*, gutxiengo nazionalak babesteko (GUTXAHB). Vienan hartutako erabakien isla zen haren mandatua. 1994ko urtarrilaren amaieran, Europako Kontseiluko estatu kideetako adituek osatutako batzorde hori lanean hasi zen, eta bertan parte hartu zuten GEBZko, Kultura Lankidetzarako Kontseiluko (KLK), Masa-komunikabideei buruzko Batzorde Zuzendariko (MKBZ) eta Zuzenbidearen bidez Demokraziaren alde jotzeko Europako Batzordeko ordezkariak. Behatzaile gisa parte hartu zuten, era berean, Gutxiengo Nazionalentzako ESLKren goi-komisarioak eta Europako Erkidegoen Batzordeak.

7. 1994ko apirilaren 15ean, GUTXAHBk behin-behineko txosten bat aurkeztu zion Ministroen Batzordeari, eta horren berri eman zitzaion Batzar Parlamentarioari (7109. dok.). 1994ko maiatzean, Ministroen Batzordearen 94. bilera zela eta, Batzordeak adierazi zuen pozik zegoela Vienako Adierazpenaren ondoriozko mandatua betetzean lortutako aurrerapenekin.

8. Ministroen Batzordeak esparru-konbentzioaren zenbait xedapen idatzi zituen, arbitraje politikoa behar zutenak, bai eta esparru-konbentzio horren aplikazioa gainbegiratzeari buruzko xedapenak ere (ministroen eskuordeen 517bis bilera, 1994ko urriaren 7koa).

9. 1994ko urriaren 10etik 14ra egindako bileran, GUTXAHBk esparru-konbentzioaren proiektua Ministroen Batzordeari aurkeztea erabaki zuen, zeinak 1994ko azaroaren 10ean egindako 95. ministro-bileran hartu zuen testua. Esparru-konbentzio hau Europako Kontseiluko kide diren estatuek sina dezakete.

Kontsiderazio orokorrak

Esparru-konbentzioaren helburuak

10. Esparru-konbentzioa da zuzenbidearen aldetik loteslea den alde anitzeko lehenengo tresna, gutxiengo nazionalak, oro har, babesteko. Haren helburua hau da: zehaztea zein diren estatuek gutxiengo nazionalen babesa ziurtatzeko errespetatuko dituzten printzipio juridikoak. Horrela, Europako Kontseiluak Vienako Adierazpenean (II. eranskina) jasotako deialdia gauzatu du, betiere, ahal den neurrian, Europako Segurtasun eta Lankidetzari buruzko Konferentziak (ESLK) hartutako konpromiso politikoak tresna juridiko bihurtzeko.

Oinarrizko planteamenduak eta kontzeptuak

11. Egoerak askotarikoak zirenez eta konpondu beharreko arazoak askotarikoak zirenez, esparru-konbentzio jakin bat egitea erabaki zen, zeinak, nagusiki, xedapen programatikoak izan behar zituen, zeinetan zehaztuko zen zein zen aldeek helburu

jakin batzuk zehazteko hartuko zuten konpromisoa. Xedapen horiek ez dira zuzenean aplikatzekoak izango, eta estatu interesdunei diskrezionalitate-tarte bat utziko diete konpromisopean lortu behar dituzten helburuak aplikatzeko orduan, eta, horrela, estatu bakoitzari aukera ematen diote inguruabar bereziak kontuan hartzeko.

12. Era berean, adierazi behar da ezen esparru-konbentzioak ez duela inolako definiziorik jasotzen “gutxiengo nazional”aren kontzeptuaren inguruan. Hori egitean, planteamendu pragmatiko bat hartzea erabaki zen, zeinaren oinarria izan baitzen aitortzea egungo fasean Europako Kontseiluko estatu kide guztien babes orokorra biltzen duen definizio batera heltzea ezinezkoa dela.

13. Esparru-konbentzio honetan adierazitako printzipioak legeria nazionalaren eta gobernu-politika egokien bidez aplikatuko dira. Horrek ez du esan nahi eskubide kolektiboak aitortzen direnik. Gutxiengo nazionalako pertsonen babesa nabarmentzen da; pertsonok banaka edo beste batzuekin batera egikaritu ahal izango dituzte beren eskubideak (ikus 3. artikuluko 2. apartatua). Horri dagokionez, esparru-konbentzioak nazioarteko beste antolakunde batzuek onartutako testuen planteamenduari jarraitzen dio.

Esparru-konbentzioaren egitura

14. Hitzurreaz gain, esparru-konbentzioak bost titulu ditu.

15. I. tituluko xedapenetan, oinarrizko printzipio batzuk aipatzen dira, oro har, zeinek balio baitezakete esparru-konbentzioaren funtsezko gainerako xedapenak argitzeko.

16. II. tituluak printzipio espezifiko batzuk ageri dira.

17. III. tituluak zenbait xedapen jasotzen ditu esparru-konbentzioaren interpretazioari eta aplikazioari buruz.

18. IV. tituluak esparru-konbentzioaren gauzatzea gainbegiratzeari buruzko xedapenak jasotzen dira.

19. Azkenik, V. tituluak azken klausulak agertzen dira, zeinen iturri baita Europako Kontseiluan egindako hitzarmen eta akordioen azken klausulen erdua.

Esparru-konbentzioaren xedapenei buruzko iruzkinak

Hitzaurrea

20. Hitzaurrean azaltzen da zergatik idazten den esparru-konbentzio hau, eta azaltzen da zein diren esparru-konbentzioaren egileen oinarrizko kezka jakin batzuk. Lehenengo hitzekin argi eta garbi adierazten da tresna hau Europako Kontseiluko kide ez diren estatuak sinatu eta berronetsi ahal izango dutela (ikus 27. artikulua).

21. Hitzaurrean Europako Kontseiluaren estatutu-helburua aipatzen da, baita helburu hori lortzeko bitartekoetako bat ere: giza eskubideen eta oinarrizko askatasunen babesa eta garapena.

22. Era berean, Europako Kontseiluko estatu kideetako estatuburuek eta gobernuburuek Vienan hartutako adierazpena aipatzen da, esparru-konbentzioaren oinarriak ezarri zituena (ikus 5. puntua ere). Izan ere, hitzaurrearen testua

adierazpen horretan oinarritzen da neurri handi batean, eta, bereziki, haren eranskinean. Gauza bera esan daiteke esparru-konbentzioaren I. eta II. tituluetan jasotako konpromisoak aukeratzeari buruz.

23. Hitzaurrean esparru-konbentzioaren edukia inspiratzeko beste iturri batzuk aitortzen dira, ez modu orohartzailean: Giza Eskubideak eta Oinarritzko Askatasunak babesteko Europako Konbentzioa (GEEHE), bai eta gutxiengo nazionalak babesteko konpromisoak dituzten Nazio Batuen eta ESLKren tresnak ere.

24. Hitzaurrean, Europako Kontseiluak eta haren estatu kideek gutxiengo nazionalen existentziak dakarren arriskuari buruz dituzten kezkek islatzen dira, eta Nazio Batuen Gutxiengo Nazional edo Etnikoetako, Erlijiosoetako eta Linguistikoetako Pertsonen Eskubideen Adierazpenaren 1. artikuluko 1. apartatuan dago inspiratuta (Batzar Orokorrak 1992ko abenduaren 18an onartutako 47/135 Ebazpena).

25. Esparru-konbentzioa Europako Kontseiluko kide ez diren estatuei ere irekita dagoenez, eta ikuspegi osoagoa bermatze aldera, printzipio batzuk sartzea erabaki zen, zeinetatik eratortzen baitira GEEHn edo hari erantsitako protokoloetan bermatutako eskubide eta askatasunak (ikus, era berean, horri dagokionez, esparru-konbentzioaren 23. artikulua).

26. Nazio Batuen hitzarmenei eta adierazpenei buruzko aipamenak mundu osoan egindako lana gogorarazten du; esate baterako, Eskubide Zibilen eta Politikoen Nazioarteko Itunean (27. artikulua), eta Hizkuntza- eta Gutxiengo Nazional edo Etnikoetako, Erlijiosoetako eta Linguistikoetako Pertsonen Eskubideen Adierazpenean. Hala ere, aipamen hori ez da zabaltzen testu horietan gutxiengo nazionalari buruz ager daitekeen edozein definiziotara.

27. Arlo horretan ESLKren baitan hartutako konpromisoen aipamenak Vienako Adierazpenaren II. eranskinean adierazitako nahia islatzen du, hau da, Europako Kontseilua ahalegintzea konpromiso politiko horiek, ahal den neurrian, tresna juridikoetan jasotzen. Kopenhageko Dokumentuak, bereziki, orientabide baliagarriak eman zituen esparru-konbentzioa idazteko.

28. Hitzaurreko azken-aurreko paragrafoan esparru-konbentzioaren helburu nagusia adierazten da: gutxiengo nazionalen eta horietako pertsonen eskubideen babes eraginkorra segurtatzea. Era berean, nabarmentzen da ezen babes hori legearen agindupean eta lurralde-osotasuna eta subiranotasun nazionala errespetatuz segurtatu beharko dela.

29. Azken paragrafoaren xedea hauxe da: adieraztea ezen esparru-konbentzio honetan jasotako xedapenak ez direla zuzenean aplikatzekoak. Ez ditu jasotzen aldeek barne-ordenamendu juridikoan nazioarteko tratatuak jasotzeari dagokionez duten eskubidea eta praktika.

I. TITULUA

1. artikulua

30. 1. artikulua helburu nagusia hauxe da: zehaztea gutxiengo nazionalen babesa, zeina baita giza eskubideen babesaren zati, ez dagoela estatuei erreserbatutako jabariaren barruan. Babes hori “giza eskubideen nazioarteko babesaren zati dela” dioen adierazpenak ez die inolako eskumenik ematen, esparru-konbentzio hau interpretatzeari dagokionez, GEEHk ezarritako organoei.

31. Artikuluan gutxiengo nazionalen babesa aipatzen da, horiek gutxiengo nazional diren aldetik, bai eta gutxiengo horietako pertsonen eskubide eta askatasunen babesa ere. Bereizketa horrek eta idazketan dagoen ezberdintasunak argi eta garbi adierazten dute ez dela aintzat hartzen gutxiengo nazionaleri eskubide kolektiboak aitortzea (ikus 3. artikuluari buruzko iruzkina). Aldeek aitortzen dute, hala ere, gutxiengo nazional baten babesa berma daitekeela gutxiengo horretako pertsonen eskubideak babestuz.

2. artikulua

32. Artikulu honetan esparru-konbentzioaren aplikazioa arautzen duten printzipio batzuk adierazten dira. Besteak beste, haren oinarria Nazio Batuen adierazpena da, zeina baita harreman adiskidetsuei eta estatuen arteko lankidetzari buruzko nazioarteko zuzenbidearen printzipioei buruzkoa, Nazio Batuen Gutunaren arabera [Batzar Orokorraren 1970eko urriaren 24ko 2625(XXV) Ebazpena]. Xedapen honetan jasotako printzipioak orokorrak dira, baina interes berezia dute esparru-konbentzioak aipatzen duen eremuan.

3. artikulua

33. Artikulu honek bi printzipio biltzen ditu, eta printzipio horiek, desberdinak izateari utzi gabe, badute zelanbaiteko harremanik batak bestearekin, eta bi apartatu desberdinetan azaltzen dira.

1. apartatua

34. 1. apartatuan, lehenengo eta behin, gutxiengo nazional bateko pertsona orori eskubidea bermatzen zaio askatasunez aukeratzeko gutxiengo horretako kide gisa tratatua izateko edo ez. Xedapen horrek pertsona horietako bakoitzaren esku uzten du esparru-konbentzioaren printzipioen ondoriozko babesari heldu nahi dion ala ez erabakitzekeo eskubidea.

35. Apartatu honek ez du esan nahi pertsona batek arbitrarioki edozein gutxiengo nazionaletakoa izatea aukera dezakeenik. Pertsonaren aukera subjektiboa pertsonaren identitaterako egokiak diren irizpide objektiboei lotuta dago.

36. Era berean, 1. apartatuan xedatzen da ez dela ezein desabantailarik sortu behar xedapen horrek bermatzen duen aukera asketik, ez eta hari lotutako eskubideez egikaritzetik ere. Xedapen honen xedea hauxe da: aukera-askatasunaz baliatzeak zeharkako oztoporik ez duela segurtatzea.

2. apartatua

37. 2. apartatuan xedatzen da ezen esparru-konbentzioan jasotako printzipioetatik ondorioztatzen diren eskubide eta askatasunak banaka edo beste pertsona batzuekin batera egikaritu ahal izango direla. Horrela aitortzen da eskubide eta askatasun horiek batera egikaritzeko aukera, eskubide kolektiboen nozioaren desberdina dena. "Beste batzuk" terminoa ahal den zentzurik zabalenean ulertu beharko da, eta gutxiengo nazional bereko pertsonak, beste gutxiengo bateko pertsonak edo gehiengoko pertsonak sartuko ditu.

II. TITULUA

4. artikulua

38. Artikulu honen helburua berdintasunaren eta diskriminaziorik ezaren printzipioak gutxiengo nazionaletako pertsoneri aplikatzen zaizkiela bermatzea da.

Artikulu honetan xedatutakoa esparru-konbentzioaren testuinguruan interpretatu behar da.

1. eta 2. apartatuak

39. 1. apartatuan modu klasikoan adierazten dira bi printzipio horiek. 2. apartatuan nabarmentzen da ezen, gutxiengo nazional bateko kideen eta gehiengoko pertsonen arteko berdintasun oso eta eraginkorra sustatzeko, balitekeela aldeek neurri bereziak hartu behar izatea, zeinetan kontuan hartuko baitira interesdunen baldintza espezifikoak. Neurri horiek egokiak izan behar dute, hau da, proportzionaltasunaren printzipioarekin bat etorri behar dute, betiere beste batzuen eskubideak urra ez daitezen eta beste batzuen aurkako diskriminaziorik gerta ez dadin. Printzipio horrek eskatzen du, bereziki, neurri horiek ez izatea berdintasun oso eta eraginkorraren helburua lortzeko beharrezkoa dena baino iraupen luzeagorik edo irismen zabalagorik.

40. Esparru-konbentzioak ez du aukera-berdintasunaren printzipioa berariaz jorratzen duen xedapen berezirik. Alferrikakotzat jo zen horrelakorik sartzea, printzipioa inplizituki jasota zegoelako artikulu honen 2. apartatuan. 1. apartatuan adierazitako diskriminaziorik ezaren printzipioa dela eta, gauza bera adierazi zen zirkulazio-askatasunari buruz.

3. apartatua

41. 3. apartatuaren helburua hauxe da: argitzea 2. apartatuak aipatu neurriak ez direla jo behar berdintasunaren eta diskriminaziorik ezaren printzipioen aurkakotzat. Xedapen honen bidez, gutxiengo nazionaletako pertsonen benetako berdintasuna bermatu nahi zaie gehiengoko pertsonen bermatzen zaien modu berean.

5. artikulua

42. Artikulu honen bidez, funtsean, gutxiengo nazionaletako pertsonen beren kultura gorde eta garatu eta beren identitatea zaindu ahal izatea bermatu nahi da.

1. apartatua

43. 1. apartatuan betebeharra ezartzen da helburu hori lortzeko beharrezkoak diren baldintzak sustatzeko. Bertan gutxiengo nazional baten identitatearen funtsezko lau elementu zerrendatzen dira. Xedapen horrek ez du esan nahi desberdintasun etniko, kultural, linguistiko edo erlijioso guztiek gutxiengo nazionalak sortzea ekarriko dutenik (ikus horri buruz ESLKren adituek Genevan, 1991n egindako bileraren txostena, II. atala, 4. apartatua).

44. "Tradizio"en aipamenak ez du esan nahi jardunbiderik onartzen denik zuzenbide nazionalaren edo nazioarteko arauen aurka. Praktika tradizionalen muga ordena publikoa errespetatzea da.

2. apartatua

45. 2. apartatuaren xedea hauxe da: gutxiengo nazionaletako pertsonak haien borondatearen aurka asimilaziotik babestea. Ez du debekatzen borondatezko asimilazioa.

46. Era berean, ez du eragozten aldeek neurriak hartzea integrazio-politika orokor baten esparruan. Horrela, gizarte-kohesioaren garrantzia aitortzen da, eta hitzaurrean adierazten den nahia islatzen da, zeina baita kultura-aniztasuna gizarte bakoitzaren iturri eta faktore izatea, ez zatitzeko, baizik eta aberasteko.

6. artikulua

47. Artikulu honek Vienako Adierazpenaren III. eranskinean adierazitako kezka islatzen ditu (Arrazakeria, Xenofobia, Antisemitismo eta Intolerantziaren aurkako Borrokari buruzko Adierazpen eta Ekintza-plana).

1. apartatua

48. 1. apartatuan, tolerantziaren eta kulturen arteko elkarrizketaren espiritua nabarmentzen da, eta azpimarratzen da garrantzitsua dela aldeek elkarrekiko errespetua eta elkar-ulertzea sustatzea, bai eta beren lurraldean bizi diren pertsona guztien arteko lankidetzaren ere. Beren-beregi aipatzen dira hezkuntza, kultura eta komunikabideak, zeren uste baita horiek badutela interes berezirik helburu horiek lortzeko.

49. Gizarte-kohesioa indartzeko, apartatu honen helburua, besteak beste, kulturen arteko tolerantzia eta elkarrizketa sustatzea da, betiere talde etniko, kultural, linguistiko eta erlijiosoetako kideen arteko oztopoak kenduz, eta kulturarteko antolakunde eta mugimenduak animatuz, zeinek elkarrekiko errespetua eta ulermena sustatu nahi baitituzte eta pertsona horiek gizartean integratu nahi baitituzte, aldi berean, haien identitatea zainduz.

2. apartatua

50. Xedapen hau ESLKren Kopenhageko Dokumentuaren 40.2 apartatuan oinarritzen da. Babesteko betebeharrak hori mehatxuen edo diskriminazioaren, etsaigoaren edo indarkeriaren biktima izan daitezkeen pertsona guztiei dagokie, edozein dela ere mehatxu edo ekintza horien iturria.

7. artikulua

51. Artikulu honen xedea honako hau da: gutxiengo nazional bateko pertsona guztiek artikulu berean aipatzen diren oinarritzko askatasunetarako duten eskubidea zaintzea. Askatasun horiek, jakina, unibertsalak dira, hau da, gutxiengo nazional bateko kide diren edo ez diren pertsona guztiei aplikatu dakizkieke (ikus, adibidez, GEEHren 9., 10. eta 11. artikuluei dagozkien xedapenak), baina bereziki egokiak dira gutxiengo nazionalak babesteko. Hitzaurreri buruzko iruzkinean azaldutako arrazoiengatik, GEEHn jada jasota dauden konpromisoetako batzuk sartzea erabaki zen.

52. Xedapen horrek betebeharrak positibo batzuk ekar diezazkieke aldeei, aipatu askatasunak babesteko Estatutik ez datozen urratzeetatik. Giza Eskubideen Europako Auzitegiak onartu du ezen betebeharrak positibo horiek GEEHtik erator daitezkeela.

53. 7. artikuluan ezarritako askatasunetako batzuk 8. eta 9. artikuluetan garatzen dira.

8. artikulua

54. Artikulu honek arau zehatzagoak ditu 7. artikulua baino, erlijio-askatasuna babesteko. Xedapen bakar batean konbinatzen ditu ESLKren Kopenhageko Dokumentuaren 32.2, 32.3 eta 32.6 apartatuetakoz zenbait elementu. Jakina, askatasun hori pertsona guztiei aitortzen zaie, eta, 4. artikuluaekin bat etorritik, gutxiengo nazional bateko pertsonak ere askatasun horretaz gozatu behar dute. Askatasun horrek egungo ingurumarian duen garrantzia kontuan hartuta, bereziki egokitzat jo zen hari arreta berezia eskaintzea.

9. artikulua

55. Artikulu honek arau zehatzagoak ditu 7. artikulua baino, adierazpen-askatasuna babesteko.

1. apartatua

56. Lehenengo esaldia GEEHren 10. artikuluko 1. apartatuaren bigarren esaldian oinarritzen da. Nahiz eta esaldi horrek beren-beregi aipatzen duen informazioak eta ideiak hizkuntza gutxituan jasotzeko eta komunikatzeko askatasuna, badakar informazioak eta ideiak gehiengoaren hizkuntzan edo beste hizkuntza batzuetan jasotzeko eta komunikatzeko askatasuna ere.

57. Apartatu honetako bigarren esaldian konpromisoa jasotzen da diskriminaziorik eza bermatzeko komunikabideetarako irispidean. “Beren ordenamendu juridikoaren esparruan” adierazpena txertatu zen konstituzioetako xedapenak errespetatzeko, xedapenok alde bati komunikabideetarako irispidea arautu ahal izateko duen neurria mugatu ahal diotelako.

2. apartatua

58. Apartatu hau GEEHren 10. artikuluko 1. apartatuaren hirugarren esaldian oinarritzen da.

59. Soinu-irradi, telebista edo zinematografiako enpresen baimen-araubidea ez da diskriminatzailea izango, eta irizpide objektiboetan oinarrituko da. GEEHren 10. artikuluko 1. apartatuaren hirugarren esaldian beren-beregi aipatzen ez diren baldintza horiek txertatzea garrantzitsutzat jo zen, tresna honen helburua gutxiengo nazional bateko pertsonak babestea baita.

60. Artikulu honetako 3. apartatuan ere agertzen diren “soinu-irradi” hitzak ez dira agertzen GEEHren 10. artikuluko 1. apartatuari dagokion esaldian. Hitzok terminologia modernoa islatzeko baino ez dira erabiltzen, eta ez dakarte funtsezko zentzu-desberdintasunik GEEHren 10. artikuluekin alderatuta.

3. apartatua

61. Apartatu honetako lehenengo esaldia idatzizko hedabideen sorkuntza eta erabilerari buruzkoa da, eta funtsean negatiboa den konpromisoa jasotzen du; bigarren esaldiak, berriz, malgutasun handiagoz idatzita dago, eta azpimarratzen du ezen soinu-irradiaren eta telebistaren arloan betebeharrak positibo bat dagoela (adibidez, maiztasunen adjudikazioa). Bereizketa horrek erakusten du badagoela eskasia erlatiboa erabilgarri dauden maiztasunetan eta arautu beharra dagoela irradi-difusioaren arloa. Ez da beren-beregi aipatu gutxiengo nazional bateko pertsonen komunikabideak sortzeko funtsak lortzeko duten eskubidea, eskubide hori agerikotzat jo baitzen.

4. apartatua

62. Apartatu honetan nabarmentzen da ezen neurri bereziak hartu behar direla gutxiengo nazionalen pertsonen komunikabideetarako irispidea errazteko, eta tolerantzia eta kultura-aniztasuna sustatzeko. “Neurri egokiak” adierazpena erabili da, hitz berberak erabiltzen dituen 4. artikuluko 2. apartatuaren iruzkinean (ikus 39. puntua) azaldutako arrazoiengatik. Apartatu honek 9. artikuluko 1. apartatuaren azken esaldian jasotako konpromisoa osatzen du. Apartatu honetan aurreikusitako neurriak izan litezke, adibidez, funtsak esleitzea gutxiengoentzat interesgarriak diren eta/edo taldeen arteko elkarrizketa ahalbidetzen duten gaiez arduratzen diren emisioen edo programen ekoizpenerako, edo editoreak eta irradi-

difusoreak animatzea, argialetxeen independentzia-printzipioaren kalterik gabe, gutxiengo nazionalak beren komunikabideetarako irispidea izan dezaten.

10. artikulua

1. apartatua

63. Bereziki garrantzitsua da aitortzea gutxiengo nazional bateko pertsona orok baduela eskubiderik bere hizkuntza gutxitua askatasunez eta oztoporik gabe erabiltzeko. Izan ere, hizkuntza gutxitua erabiltzea, pertsona horientzat, bitarteko nagusietako bat da haien identitatea baieztatzeko eta zaintzeko. Era berean, bitarteko bat da pertsona horiek beren adierazpen askatasuna egikaritzeko. “Publikoan” adierazpenak esan nahi du, adibidez, leku publiko batean, kanpoan edo beste pertsona batzuen aurrean, baina ez ditu inola ere aipatzen xedapen honen 2. apartatuan ageri diren agintari publikoekiko harremanak.

2. apartatua

64. Xedapen horrek ez ditu barne hartzen gutxiengo nazional bateko pertsonen eta agintari publikoen arteko harreman guztiak. Administrazio-agintariak soilik aipatzen ditu. Hala ere, azken horiek zentzu zabalean ulertu beharko dira, adibidez, herriaren defendatzailea horien barruan dago. Kontuan hartuz izan daitekeela zailtasunik finantza eta administrazio-arloan, eta bereziki izan litekeela zailtasun teknikorik arlo militarrean, eta gutxiengo nazionalak bateko pertsonen eta administrazio-agintarien arteko harremanetan hizkuntza gutxitua erabiltzeari buruz, xedapen hau oso modu malguan idatzita dago, eta aldeei diskrezionalitate-tarte zabala uzten die.

65. 2. apartatuko bi baldintzak bete ondoren, ahalegina egin beharko dute aldeek administrazio-agintarietako harremanetan hizkuntza gutxitu baten erabilera ahalik eta gehien segurtatzeko. Estatuari dagokio irizpide objektiboetan oinarrituta benetako beharrez bat dagoela egiaztatzea. Estatu kontratatzaileek printzipio hori aplikatzeko behar diren ahalegin guztiak egin behar badituzte ere, “ahal den neurrian” formulak adierazten du ezen zenbait faktore hartu ahal izango direla kontuan, bereziki alde interesdunaren finantza-baliabideak.

66. Aldeek hizkuntza gutxituaren erabilerari buruz hartutako konpromisoak ez dio inola ere eragingo herrialde horretako hizkuntza ofizialaren edo ofizialen izaerari. Gainera, esparru-konbentzioak nahita ez du definitzen hau: “tradizioz gutxiengo nazionalak bateko pertsonak bizi diren eremu geografikoetan edo gutxiengo nazionalak bateko pertsonen kopuru handi samarra bizi den eremu geografikoetan”. Izan ere, egokiagoa iruditu zitzaion formulazio malgua hautatzea, zeinak bide emango baitzien alde interesdunei egoera bereziak kontuan hartu ahal izateko. “Tradizioz gutxiengo nazionalak bateko pertsonak bizi diren eremu geografikoetan” hitzek ez dituzte gutxiengo historikoak aipatzen, ezpada eremu geografiko berean bizitzen jarraitzen dutenak soilik (ikus, era berean, 11. artikuluko 3. apartatua eta 14. artikuluko 2. apartatua).

3. apartatua

67. Apartatu hau Giza Eskubideen Europako Konbentzioaren 5. eta 6. artikuluetan azaltzen diren xedapenetako zenbaitetan oinarritzen da. Ez doa artikuluko horietan jasotako bermeez harantzago.

11. artikulua

1. apartatua

68. Konpromiso honen ondorio praktikoak kontuan hartuta, xedapen hau idatzi da, aldeek aukera izan dezaten konpromiso hori beren inguruabar bereziak kontuan hartuta aplikatzeko. Adibidez, aldeek beren hizkuntza ofizialaren alfabetoa erabili ahal izango dute beren forma fonetikoan idazteko gutxiengo nazional bateko pertsona baten izena edo izenak. Pertsonen haien jatorrizko izenari edo izenei uko eginarazi badiete, edo haien izena edo izenak nahitaez aldatu behar izan badituzte, pertsonok aukera izan beharko lukete izen hori edo horiek berreskuratzeko; edozelan ere, kasu hauek salbuetsita daude: eskubide-abusua edo iruzurrezko helburuak dituzten izen-aldaketak aurreikustekoak. Ulertzen da aldeen ordenamendu juridikoak errespetatu egingo dituela, horri dagokionez, gutxiengo nazionalak babesteari buruzko nazioarteko printzipioak.

2. apartatua

69. Apartatu honetan jasotako konpromisoak eskubide hau aipatzen du: pertsona batek duen eskubidea, bere hizkuntza gutxituan zeinuak, inskripzioak eta gainerako informazio pribatuak jendaurrean jartzeko. Jakina, gutxiengo nazionalerako pertsonen eskatu ahal zaie hizkuntza ofiziala edota beste gutxiengo batzuen hizkuntzak erabiltzeko. “Pribatu” adierazpenak ofiziala ez den guztiari egiten dio erreferentzia.

3. apartatua

70. Artikulu honen helburua hau da: tokiko izendapenetan, kaleen izenetan eta jendearentzako bestelako adierazpen topografikoetan ere hizkuntza gutxitua erabiltzeko aukera sustatzea. Estatuak xedapen hau aplikatu ahal izango dute, beren baldintza espezifikokoak eta ordenamendu juridikoa behar bezala kontuan hartuta, baita, hala badagokio, beste estatu batzuekin dituzten akordioak ere. Xedapen honek hartzen duen arloari dagokionez, ulertzen da aldeak ez daudela behartuta beste estatu batzuekin akordioak egiteko. Alderantziz, ez da baztertzen akordio horiek kontzertatzeko aukera. Era berean, ulertzen da ez dela aldatzen lehendik dauden akordioen izaera juridikoki loteslea. Xedapen honek ez du esan nahi hizkuntza gutxituetan dauden tokiko izenak ofizialki onartzen direnik.

12. artikulua

71. Artikulu honen bidez, bai gutxiengo nazionalen bai gehiengoaren kultura, historia, hizkuntza eta erlijioaren ezagutza sustatu nahi da kulturarteko ikuspegitik (ikus 6. artikuluko 1. apartatua). Helburua tolerantzia- eta elkarrizketa-giroa sortzea da, esparru-konbentzioaren hitzaurrean eta estatuburuaren eta gobernuburuaren Vienako Adierazpenaren II. eranskinean adierazitakoaren arabera. Bigarren apartatuan ageri den zerrenda ez da orohartzailea, eta, “testuliburuak iristeko” hitzen barruan sartzen da testuliburuak argitaratzea eta haien beste herrialde batzuetan eskuratzea. Gutxiengo nazionalerako pertsonentzat maila guztietan hezkuntzara iristeko aukera-berdintasuna sustatzeko betebeharrak Vienako Adierazpenean adierazitako kezka islatzen du.

13. artikulua

1. apartatua

72. Aldeek gutxiengo nazionalerako pertsonen irakaskuntza- eta prestakuntza-zentro pribatuak sortzeko eta zuzentzeko eskubidea aitortzeko duten konpromisoa formulatzen da, betiere haien hezkuntza-sistemari eta, bereziki, derrigorrezko hezkuntzari buruzko araudiari kalterik egin gabe. Apartatu honetan aipatzen diren zentroak beste zentrozen gainbegiratze-modu berberen mende egon ahal izango dira,

bereziki irakaskuntzaren kalitateari dagokionez. Eskatutako baldintzak betetzen direnean, garrantzitsua da emandako tituluak ofizialki aitortzea. Gai honi buruzko legeria nazionala irizpide objektiboetan oinarritu beharko da, eta diskriminaziorik ezaren printzipioa errespetatu.

2. apartatua

73. 1. apartatuan aipatzen den eskubidea egikaritzeak ez dakar inolako finantza-betebeharririk dena delako aldearentzat, baina ez du baztertzeko era horretako ekarpenak egiteko aukera.

14. artikulua

1. apartatua

74. Aldeek konpromisoa hartzen dute gutxiengo nazional bateko pertsona orori bere hizkuntza gutxitua ikasteko eskubidea aitortzeko; bada, konpromiso hori pertsona horiek beren identitatea baieztatu eta zaindu ahal izateko bitarteko nagusietako bati dagokio. Ez du ezein salbuespenik onartzen. 2. apartatuan ageri diren printzipioei kalterik egin gabe, apartatu honek ez dakar Estatuaren ekintza positiborik, bereziki finantza-arlokorik.

2. apartatua

75. Xedapen hau hizkuntza gutxitua irakasteari buruzkoa da, eta hizkuntza horretan irakasteari buruzkoa. Kontuan hartuz finantza-, administrazio- eta teknika-zailtasunak izan daitezkeela gutxiengo baten hizkuntza irakasteko edo hizkuntza horretan irakasteko, oso modu malguan idatzi da xedapen hau, aldeei hautemate-tarte handia utzita. Ahalegina egin behar da hizkuntza gutxituaren irakaskuntza edo irakaskuntza hizkuntza horretan egiten dela segurtatzeko; bada, betebeharrak hori zenbait elementuren mende dago, bereziki, gutxiengo nazionalletako pertsonen “eskari nahikoa”ren mende. “Ahal den neurrian” formulak esan nahi du irakaskuntza hori dena delako aldearen bitartekoen arabera izango dela.

76. Testuak nahita ez du “nahiko eskaria” adierazpena definitzen; beraz, aldeei aukera ematen zaie, formulazio malgu horren bidez, beren herrialdeko egoera bereziak kontuan hartzeko. Aldeen esku uzten du aurreikusitako irakaskuntza segurtatzeko bitartekoak eta egiturak aukeratzea, haien hezkuntza-sistemaren arabera.

77. Apartatuan “... aukera izan dezaten gutxiengo horren hizkuntza ikasteko edo hizkuntza horretan ikasteko” formulatutako aukerak ez dute elkar baztertzeko. 14. artikulua 2. apartatuak ez die estatu aldeei betebeharririk ezartzen hizkuntza gutxituaren irakaskuntza emateko, ez eta irakaskuntza hizkuntza horretan emateko ere, baina horiek ere ez zaizkie eragozten. Irakaskuntza elebiduna bitartekoetako bat izan liteke xedapen honen helburua lortzeko. Apartatu honetan adierazitako konpromisoa eskolaurreko hezkuntzara heda liteke.

3. apartatua

78. Hizkuntza gutxitua ikasteko edo hizkuntza horretan irakasteko aukerak ez dio kalterik egingo hizkuntza ofiziala irakasteko edo hizkuntza horretan irakasteko. Izan ere, hizkuntza ofiziala jakitea gizarte-kohesioko eta integratze-faktore bat da.

79. Hizkuntza ofizial erregular bat baino gehiago duten estatuei dagokie xedapen honen aplikazioak eragindako gai bereziak arautzea.

15. artikulua

80. Artikulu honetan ezartzen da ezen aldeek beharrezko baldintzak sortuko dituztela gutxiengo nazional baten pertsonen benetan parte har dezaten kultura-, gizarte- eta ekonomia-bizitzan, bai eta gai publikoetan ere, bereziki, beraiei eragiten dieten gaitan. Bereziki, gutxiengo nazional baten pertsonen eta gehiengoko pertsonen arteko berdintasun eraginkorra sustatzeari buruzkoa da. Gutxiengo nazional baten pertsonen benetan parte hartzeko behar diren baldintzak sortzeko, aldeek honako ekintza hauek sustatu ahal izango dituzte bereziki —beren konstituzio-ordenamenduen esparruan—:

— pertsona horiei kontsulta egitea prozedura egokien bidez eta, bereziki, haiek ordezkatzeko dituzten instituzioen bidez, aldeak beraiei zuzenean eragin diezaieketen legegintza- edo administrazio-neurriak aztertzen ari direnean;

— pertsona horiek parte hartzea beraiei zuzenean eragin diezaieketen garapen nazionalaren eta erregionalaren garapen-planak eta -programak egiten, aplikatzen eta ebaluatzen;

— pertsona horiekin lankidetzan azterlanak egitea, aurreikusitako garapen-jardueren pertsona horien izan dezaketen eragina ebaluatzeko;

— gutxiengo nazional baten pertsonen erabakiak hartzeko prozesuan eta hautatutako organoetan parte-hartze eraginkorra izatea, bai nazio-mailan, bai toki-mailan;

— administrazio-modu deszentralizatuak edo tokian tokikoak.

16. artikulua

81. Artikulu honen helburua babesa eskaintzea da gutxiengo nazional baten pertsonak bizi diren eremuetan biztanleriaren proportzio erlatiboak aldatzen dituzten neurrien aurka, eta esparru-konbentzio honen ondoriozko eskubideak eta askatasunak murriztu nahi dituzten neurrien aurka. Neurri horien adibideak izan litezke desjabetzea, kanporatzea edo administrazio-barrutien mugak aldatzea, eskubide eta askatasun horien erabilera murrizte aldera (“gerrymandering”).

82. Artikulu honek esparru-konbentziotik eratorritako eskubideak eta askatasunak murrizteko neurriak baino ez ditu debekatzen. Ezinezkotzat jotzen da debekua eskubide eta askatasun horiek murriztea dakarten neurrietara zabaltzea, zeren neurri horiek, batzuetan, guztiz justifikatuta egon baitaitezke eta legitimoak izan (adibidez, herrixka baten biztanleak birkokatzeko presatzea bat eraikitzeko).

17. artikulua

83. Artikulu honetan, gutxiengo nazional baten pertsonen kultura mantendu eta garatzeko eta haien identitatea babesteko garrantzitsuak diren bi konpromiso biltzen dira (ikus 5. artikuluan 1. apartatua ere). Lehenengo apartatua, muga nazionaletatik haragoko harremanak askatasunez eta bakez ezartzeko eta mantentzeko eskubidea jorratzen da; bigarren apartatua, berriz, gobernuaren kanpoko erakundeetan jardueretan parte hartzeko eskubidea babesten da (horri dagokionez, ikus 7. artikuluko xedapenak, biltzeko eta elkartzeko askatasunari buruzkoak).

84. Artikulu honetako xedapenak ESLKren Kopenhageko Dokumentuaren 32.4 eta 32.6 apartatuetan oinarritzen dira neurri handi batean. Ez zen beharrezkotzat jo testuan berariazko xedapenik sartzea Estatuaren lurraldearen barruan harremanak ezartzeko eta mantentzeko eskubideari buruz; izan ere, uste izan zen

puntu hori behar bezala babestuta zegoela esparru-konbentzioko beste xedapen batzuetan, bereziki biltzeko eta elkartzeko askatasunari buruzko 7. artikuluan.

18. artikulua

85. Artikulu honetan, aldeei eragin nahi zaie, lehendik dauden nazioarteko tresnez gain, eta egoera espezifikoek justifikatzen duten lekuetan, aldebiko eta alde anitzeko akordioak egiteko gutxiengo nazionalak babeste aldera. Mugaz haraindiko lankidetzak ere sustatzen da. Vienako Adierazpenean eta haren II. eranskinean nabarmentzen denez, akordio horiek eta lankidetzak hori garrantzitsuak dira tolerantzia, oparotasuna, egonkortasuna eta bakea errazteko.

1. apartatua

86. Aldebiko eta alde anitzeko akordioak egin daitezke, hala nola apartatu honetan jasotakoak, adibidez, kulturaren, hezkuntzaren eta informazioaren arloetan.

2. apartatua

87. Apartatu honetan mugaz haraindiko lankidetzaren garrantzia nabarmentzen da. Estatuaren artean informazioak eta esperientziak trukatzeko tresna garrantzitsua da elkarrekiko ulermena eta konfiantza sustatzeko. Bereziki, mugaz haraindiko lankidetzak badu abantaila bat: interesdunen nahien eta beharizanen arabera “neurritza” egin diren akordioak onartzen ditu.

19. artikulua

88. Artikulu honetan aukera aurreikusten da mugak, murrizketak edo salbuespenak ezartzeko. Esparru-konbentzio honetan jasotako konpromisoek baliokidea badute nazioarteko beste tresna juridiko batzuetan, bereziki GEEHn, tresna horietan aurreikusitako mugak, murrizketak edo salbuespenak baino ez dira baimenduko. Esparru-konbentzio honetan jasotako konpromisoek nazioarteko beste tresna batzuetan baliokiderik ez dutenean, soilik baimenduko dira nazioarteko beste tresna batzuetan (esaterako, GEEHn) agertzen diren eta egokiak diren mugak, murrizketak edo salbuespenak.

III. TITULUA

20. artikulua

89. Gutxiengo nazionalako pertsonen betebeharra dute konstituzioa eta gainerako lege nazionalak errespetatzeko. Hala ere, argi dago legeria nazionalera igortze horrek ez diela aldeei esparru-konbentzioko xedapenak ez errespetatzeko eskubiderik ematen. Gutxiengo nazionalako pertsonen, gainera, besteen eskubideak errespetatu behar dituzte. Horri dagokionez, egoera hau aipatzen da: gutxiengo nazional bateko pertsonak gutxiengo izatea nazio-mailan, baina gehiengo Estatuaren lurraldearen zati batean.

21. artikulua

90. Xedapen honetan, nazioarteko zuzenbidearen oinarritzko printzipioen garrantzia nabarmentzen da, eta zehazten da ezen gutxiengo nazionalako pertsonen babes printzipio horietara egokitu behar dela.

22. artikulua

91. Xedapen hau GEEHren 60. artikuluan oinarritzen da, eta oso printzipio ezaguna adierazten du. Horren helburua hau da: gutxiengo nazionalerako pertsonen giza eskubideen arloko legegintzako testu mesedegarrietara jo ahal izatea, testuok direla naziokoak, edo direla nazioartekoak.

23. artikulua

92. Xedapen honetan, esparru-konbentzioaren eta hitzaurrean aipatzen den Giza Eskubideen Europako Hitzarmenaren arteko harremanak jorratzen dira. Esparru-konbentzioak ezin du inola ere aldatu Giza Eskubideen Europako Hitzarmenean jasotako eskubideen eta askatasunen bermea. Aldiz, esparru-konbentzioaren ezarritako printzipioetatik eratorritako eskubide eta askatasunak, baldin baliokideak badituzte Giza Eskubideen Europako Hitzarmenean, azken hitzarmen horren xedapenen arabera interpretatu beharko dira.

IV. TITULUA

24.-26. artikulua

93. Esparru-konbentzioaren aplikazioa gainbegiratu ahal izateko, hitzarmen honek Ministroen Batzordearen esku uzten du alde kontratatzaileek esparru-konbentzioa abian jar dezaten. Ministroen Batzordeak zehaztuko du zein modalitate dagoen Europako Kontseiluko kide ez diren aldeek parte har dezaten hitzarmena abiarazteko dagoen mekanismo horretan.

94. Alde bakoitzak esparru-konbentzio hau abiarazteari buruzko beste edozein informazio egoki helaraziko dio idazkari nagusiari, bai aldi-aldi, bai eta Ministroen Batzordeak hala eskatzen duen bakoitzean ere. Idazkari nagusiak Ministroen Batzordeari helaraziko dizkio informazio horiek. Hala ere, urtebeteko epean aurkeztu beharko da, esparru-konbentzioa indarrean jartzen denetik, eta alde bakoitzari dagokionez, lehenengo txostena, zeinaren helburua baita informazio osoa ematea esparru-konbentzioan jasotako konpromisoak gauzatzeko aldeak hartutako legegintza-neurriei eta bestelako neurriei buruz. Geroago bidalitako txostenak lehenengo txostenean jasotako informazioak osatzeko erabiltzen dira.

95. Esparru-konbentzioa abian jartzeko gainbegiratzearen eraginkortasuna segurtatzeko, batzorde aholku-emailea sortzea aurreikusten da. Batzorde aholku-emaile horren ataza Ministroen Batzordeari laguntzea da, azken honek esparru-konbentzioan jasotako printzipioak gauzatzeko alde batek hartutako neurrien egokitasuna baloratzen duenean.

96. Ministroen Batzordeari dagokio, esparru-konbentzioa indarrean jarri eta urtebeteko epean, batzorde aholku-emailearen osaera eta prozedurak zehaztea; batzorde aholku-emaileko kideek gaitasun aitortua izan beharko dute gutxiengo nazionalak babesteko arloan.

97. Esparru-konbentzio hau abian jartzen dela gainbegiratzean, ahal den neurrian, gardentasun-printzipioa errespetatuko da. Horri dagokionez, komenigarria izango litzateke aukera planteatzea gainbegiratze horren ondoriozko txostenak eta gainerako testuak argitaratzeko.

V. TITULUA

98. 27. artikulutik 32. artikulura bitartean jasotako azken xedapenak Europako Kontseiluan sinatutako hitzarmenei eta akordioei aplikatu beharreko azken klausulen erduan oinarritzen dira. Ez zen artikulurik sartu erreserbei buruz; erreserba horiek nazioarteko zuzenbideak baimentzen duen neurrian baimenduko dira. 27. eta 29. artikuluez gain, atal honetako gainerako artikuluek ez dute iruzkin berezirik behar.

27. eta 29. artikulua

99. Esparru-konbentzioa Europako Kontseiluko kide diren estatuek sina dezakete, bai eta, Ministroen Batzordeak gonbita eginaz, beste estatu batzuek ere. Argi dago “beste estatu batzuek” ere parte hartzen dutela Europako Segurtasun eta Lankidetzari buruzko Konferentzian. Xedapen hauetan Vienako Adierazpena hartzen da kontuan; horren arabera, esparru-konbentzioak irekita egon beharko luke kide ez diren estatuek sina dezaten (ikus Europako Kontseiluaren Gailurraren Vienako Adierazpenaren II. eranskina).

8. ESPAINIAKO ERRESUMA

8.1. Estatu osokoak

8.1.1. Dekretua, 1946ko otsailaren 8koa, Hipoteka Legearen idazkera ofizial berria onesten duena²⁵⁵

IX. TITULUA Erregistroak eramateko modua

252. artikulua

²⁵⁶ 1. Erregistroan inskribatu beharreko tituluak paperean edo euskarri elektronikoa aurkeztu ahal izango dira.

[...]

Aurkezpena elektronikoki eginez gero, gizakiak irakurtzeko moduko hizkuntza naturaleko formatuan aurkeztu beharko da dokumentua, eta formatu egituratuko fitxategi batekin joango da edo fitxategi horren barruan egongo da, zeinak dokumentuaren funtsezko datuak izango baititu prozesu elektronikoaren ondorioetarako, betiere erregistratzaileak hura egiaztatu ondoren. Edozelan ere, kalifikazioaren xedea aurkeztutako dokumentu irakurgarria izango da, eta fitxategi egituratua elementu osagarri bat izango da, halako moldez non, haien artean desadostasuna egonez gero, dokumentua lehenetsiko den.

²⁵⁵ BOEren 58. zenbakian, 1946ko otsailaren 27ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1946-2453>

²⁵⁶ Maiatzaren 8ko 11/2023 Legearen 36.17 artikulua emandako idazkera; izan ere, lege horren bidez egiten da Europar Batasunaren zuzentarauen transposizioa produktu eta zerbitzu jakin batzuen irisgarritasunaren arloan, kualifikazio handiko pertsonen migrazioarenean, tributuen arloan eta notario- eta erregistro-jarduketan digitalizazioaren arloan, eta aldatzen da 12/2011 Legea, maiatzaren 27koa, kalte nuklearren edo material erradioaktiboek eragindako kalteen ondoriozko erantzukizun zibilari buruzkoa (BOE, 110. zenbakia, 2023ko maiatzaren 9ko alea).

Idazkera berria 2024ko maiatzaren 9an jarriko da indarrean, lege beraren azken xedapenetako hamazortzigarrenaren 6. apartatuak xedatu duen legez.

8.1.2. 48/1960 Legea, uztailaren 21ekoa, Aire Nabigazioari buruzkoa²⁵⁷

V. KAPITULUA Aireontzien matrikula-erregistroa

33. artikulua

Aireontziari eragiten dioten egintza eta kontratuak Merkataritza Erregistroan inskribatzeko, gai horretan indarrean dauden lege eta erregelamenduak bete beharko dira.

Notarioek eta erregistratzaileek, egiletsi, kalifikatu eta Merkataritza Erregistroan inskribatzeko, euren erantzukizunpean, itzulpen ofiziala alde batera utz dezakete, baldin eta badakite dokumentuak idatzita dauden hizkuntza.

²⁵⁷ BOEren 176. zenbakian, 1960ko uztailaren 23ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1960-10905>

8.1.3. Espainiako Konstituzioa, 1978ko abenduaren 6koa²⁵⁸

ATARIKO TITULUA

3. artikulua

1. Gaztelania da Espainiako estatuaren hizkuntza ofiziala. Espainiar guztiek dute gaztelania jakiteko eginbeharra eta erabiltzeko eskubidea.
2. Espainiako beste hizkuntzak ere ofizialak izango dira haiei dagozkien autonomia-erkidegoetan, beraietako estatutuekin bat etorritz.
3. Espainiako hizkuntza-moten aberastasuna kultura-ondarea da, eta ondare horrek errespetu eta babes berezia izango du.

²⁵⁸ <https://www.boe.es/buscar/pdf/1978/BOE-A-1978-31229-consolidado.pdf>

Hemen ageri den idazkera Espainiako Senatuak 2004. urtean egindako argitalpen eleaniztunetik hartuta dago: *Constitución española / Espainiako Konstituzioa / Constitució espanyola / Constitución española / Constitució espanyola*.

**8.1.4. 85/1978 Legea, abenduaren 28koa,
Indar Armaturen Errege Ordenantzei
buruzkoa ²⁵⁹**

**BIGARREN TRATATUA
Agindu bereziak**

**IV. TITULUA
Militarraren eginkizunak**

Agintariari laguntza eta aholkularitza ematea

118. artikulua

Jasotzaileen inguruabarrak kontuan hartuko ditu idazten dituen dokumentu guztietan, behar bezala interpreta daitezten, zehaztasun-, argitasun- eta laburtasun-printzipioei jarraituz.

**HIRUGARREN TRATATUA
Eginbehar eta eskubideak**

**V. TITULUA
Militarraren eginbehar eta eskubideak**

Izaera militarreko eginbehar eta eskubideak

187. artikulua

Zerbitzu-ekitaldi eta -harremanetan, Indar Armatuetao kideek gaztelania erabiliko dute, estatuko hizkuntza ofiziala.

Jarduera militar konbinatuetao edo beharrizan teknikoengatik, beste hizkuntza batzuk erabili ahal izango dira.

²⁵⁹ BOEren 11. zenbakian, 1979ko urtarrilaren 12ko alean, argitaratua.

8.1.5. 1/1979 Lege Organiko Orokorra, irailaren 26koa, Espetxeei buruzkoa²⁶⁰

II. TITULUA Espetxe-erregimena

VIII. KAPITULUA Komunikazio eta bisitak

51. artikulua

Bat. Barneratuek baimena izango dute komunikazioak aldian-aldian izateko ahoz eta idatziz, euren hizkuntzan, bai senitartekoekin, bai lagunekin, bai espetxe-lankidetzako organismo eta instituzioen ordezkari egiaztatuekin, salbu eta inkomunikazio judiziala dagoenetan.

[...]

²⁶⁰ BOEren 239. zenbakian, 1979ko urriaren 5eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1979-23708>

8.1.6. 2/1979 Lege Organikoa, urriaren 3koa, Konstituzio Auzitegiari buruzkoa²⁶¹

VII. TITULUA Prozedurari buruzko xedapen erkideak

80. artikulua

Botere Judizialaren Lege Organikoaren eta Prozedura Zibilaren Legearen manuak aplikatuko dira, lege honen osagarri gisa, gai hauei dagokienez: epaiketan agertzea, errekusazioa eta abstentzioa, egintzen publikotasuna eta forma, komunikazioak eta jurisdikzio-laguntzazko egintzak, egun eta ordu baliodunak, epe-zenbaketa, deliberatzea eta bozketa, iraungitzea, uko-egitea eta atzera-egitea, hizkuntza ofiziala eta auzi-gelako polizia.

[...]

²⁶¹ BOEren 239. zenbakian, 1979ko urriaren 7ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1979-23709>

Bertsio honen oinarria: <http://www.iusplaza.com/eu/arloak/konstituzio-zuzenbidea/legeria/2-1979-lege-organikoa-1979ko-urriaren-3koa-konstituzio-azitegiari-buruzkoa>

8.1.7. 50/1981 Legea, abenduaren 30ekoa, Fiskaltzaren Estatutu Organikoa arautzen duena²⁶²

II. TITULUA

Fiskaltzaren organoez eta hura informatzen duten printzipioez

I. KAPITULUA

Antolaketaz, eskumenez eta plantaz

18. artikulua

Fiskaltzak eratu eta antolatuko dira, erregela hauen arabera:

[...]

Hiru. Autonomia-erkidegoetako fiskaltzak eta probintzietako fiskaltzak fiskalburuak zuzenduko ditu; fiskaltza horietan guztietan egongo dira fiskalordea; fiskal dekanook, fiskaltzen neurrien eta lan-kopuruaren arabera fiskaltzak behar den moduan jarduteko beharrezkoak direnak, eta plantillak zehazten dituen gainerako fiskalak. Justiziaren arloan eskumena duten autonomia-erkidegoetan autonomia-erkidegoko fiskal nagusiari laguntzeko unitateak sortu ahal izango dira, zeinetan sartu ahal izango baitira autonomia-erkidegoko funtzionarioak, zertarako eta gai hauetan laguntza eta urgazpena emateko: estatistika, informatika, atzerriko hizkuntzen itzulpena, langileen kudeaketa edo estatutu honen arabera fiskalei esleituta ez dauden beste guztiak. Autonomia-erkidegoko fiskal nagusiari dagokio beraren lurralde-eremuko fiskaltzek antolaketa eta funtzionamendurako dituzten beharriaz buruzko txostenak egitea, eskuarte informatikoen, teknologia berrien eta gainerako eskuarte materialen inguruan.

[...]

²⁶² BOEren 11. zenbakian, 1982ko urtarrilaren 13ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1982-837>

III. TITULUA

Estatuko fiskal nagusiaz, autonomia-erkidegoetako fiskal nagusiez eta karrera fiskalaz

II. KAPITULUA

Karrera fiskalaz, hura osatzen duten kategoriez eta karrerako destinoak betetzeaz

36. artikulua

Sei. Hizkuntza koofiziala duten autonomia-erkidegoetan egoitza duten fiskaltzetako plazak betetzeko, merezimendu erabakigarria izango da hizkuntza horren ezagutza egiaztatzea erregelamenduz ezartzen diren irizpideen arabera.

8.1.8. Diputatuen Kongresuaren Erregelamendua, 1982ko otsailaren 10ekoa²⁶³

LEHENENGO TITULUA Diputatuen estatutua

LEHENENGO KAPITULUA Diputatuen eskubideak

6. artikulua

²⁶⁴3. Diputatuek eskubidea izango dute, Konstituzioaren eta autonomia-estatutuen arabera autonomia-erkidegoetan ofizialak diren hizkuntzetako edozein erabiltzeko jarduera parlamentarioaren eremu guztietan; jarduera horren barruan hitzaldiak eta idazkien aurkezpenak daude.

III. TITULUA Kongresuaren antolaketa

VI. KAPITULUA Giza baliabideak eta bitarteko materialak

60. artikulua

²⁶⁵1. Kongresuak bere eginkizunak betetzeko behar dituen giza baliabideak eta bitarteko materialak izango ditu, batez ere zerbitzu teknikoak, dokumentazio-zerbitzuak eta aholkularitza-zerbitzuak, bai eta Konstituzioaren eta autonomia-estatutuen arabera autonomia-erkidegoetan ofizialak diren hizkuntza guztietako itzulpen- eta interpretazio-zerbitzuak.

²⁶³ BOEren 55. zenbakian, 1982ko martxoaren 5eko alean, argitaratua. 1982ko otsailaren 24ko ebazpen batek agindu zuen erregelamendu hau Estatuko Aldizkari Ofizialean argitaratzeko, “berri” izenondoa emanaz, zeren erregelamendu honek indar barik utzi zuen 1977ko urriaren 13ko Erregelamendua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1982-5196>

²⁶⁴ Erregelamenduaren 2023ko irailaren 21eko Erreformaren artikulua bakarreko 1. apartatuak gehitua.

²⁶⁵ Erregelamenduaren 2023ko irailaren 21eko Erreformaren artikulua bakarreko 2. apartatuak aldatua.

IV. TITULUA

Funtzionamendurako xedapen orokorrak

III. KAPITULUA

Eztabaidak

70. artikulua

²⁶⁶2. Diskurtsoak norberak emango ditu ahoz. Hizlariak tribunatik edo jarlekutik egin ahal izango du hitz. Hizlariak Konstituzioaren eta autonomia-estatutuen arabera autonomia-erkidegoetan ofizialak diren hizkuntzetatik edozeinetan eman ahal izango du diskurtsoa.

V. KAPITULUA

Epeak zenbatzea eta dokumentuak aurkeztea

92. artikulua

²⁶⁷1. Dokumentuak Kongresuko Idazkaritza Nagusiaren Erregistroan aurkeztu ahal izango dira Ganberako Mahaiak ezartzen dituen egun eta orduetan. Idazkiak erregistro horretan aurkezteko, Konstituzioaren eta autonomia-estatutuen arabera autonomia-erkidegoetan ofizialak diren hizkuntzetatik edozein erabili ahal izango da. Gaztelania erabiltzen ez bada, hizkuntza horretako itzulpena ere aurkeztu ahal izango da.

VII. KAPITULUA

Kongresuaren argitalpenak eta haren lanen publizitatea

96. artikulua²⁶⁸

1. Osoko Bilkuraren, Diputazio Iraunkorraren eta batzordeen bilkuretan hartu diren eta sekretuak ez diren hitzaldi eta erabaki guztiak Bilkura-egunkarian osorik jasoko dira, gertatu diren gorabeheren berri emanez, bai hitz egiteko erabili den hizkuntzan, bai gaztelaniaz.

2. Isilpeko bilkuren akta takigrafikoa egingo da, bai hitzaldioak egiteko erabili den hizkuntzan, bai gaztelaniaz; akta horren ale bakarra presidentzian gordeko da. Diputatuek kontsultatu ahal izango dute ale hori, Mahaiak alde aurretik hala erabakitzen badu. Hartutako erabakiak Bilkura-egunkarian argitaratuko dira, salbu eta Ganberako Mahaiak erabaki horiek isilpekoak direla erabakitzen duenean; betiere, horrek ez du eragozten erregelamendu honen 52. artikuluko 5. eta 6. apartatueta xedatutakoa.

²⁶⁶ Erregelamenduaren 2023ko irailaren 21eko Erreformaren artikuluko bakarreko 3. apartatuak aldatua.

²⁶⁷ Erregelamenduaren 2023ko irailaren 21eko Erreformaren artikuluko bakarreko 4. apartatuak aldatua.

²⁶⁸ Erregelamenduaren 2023ko irailaren 21eko Erreformaren artikuluko bakarreko 5. apartatuak aldatua.

97. artikulua

²⁶⁹ 1. Gorte Nagusietako Aldizkari Ofizialean, Diputatuen Kongresuko atalean, argitaratuko dira erregelamendu honetako manuren batek argitaratzeko behartzen dituen testuak eta dokumentuak, baldin eta haien argitalpena beharrezkoa bada haiek behar bezala ezagutuak izan daitezen eta haien izapidetze parlamentario egokia egin dadin, edo presidentziak agintzen badu haiek argitaratzeko. 92. artikulua 1. apartatua xedatutakoaren arabera aurkeztutako ekimenak Gorte Nagusietako Aldizkari Ofizialean argitaratuko dira, Diputatuen Kongresuko atalean, bai gaztelaniaz, bai ekimenotan erabilitako hizkuntza ofizialean.

²⁶⁹ Erregelamenduaren 2023ko irailaren 21eko Erreformaren artikulua bakarreko 6. apartatuak aldatua.

8.1.9. 3/1984 Lege Organikoa, martxoaren 26koa, Legegintzako Herri-ekimena arautzen duena²⁷⁰

HITZAURREA

[...]

Behin proposamena onartuta, sinadurak biltzeko prozedura hasten da; prozedura hori plegu tradizioaletan egin ahal izango da; pleguok gaztelaniaz edo estatuaren lurraldeetako hizkuntza koofizialekin batera idatzi ahal izango dira. Sinadurak bide elektronikoz ere bildu ahal izango dira, baldin eta bermatzen bada legegintzako herri-ekimena sinatzen duen herritarraren benetako borondatea.

[...]

8. artikulua.— Sinadurak biltzeko pleguak

[...]

Pleguek gaztelaniaz idatzita egon beharko dute. Sinadurak biltzen badira hizkuntza koofizial bat duen autonomia-erkidego batean, orduan gaztelaniarekin batera beste hizkuntza koofizial hori erabili ahal izango da.

[...]

²⁷⁰ BOEren 74. zenbakian, 1984ko martxoaren 27ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1984-7249>

8.1.10. 7/1985 Legea, apirilaren 2koa, Toki- arabidearen Oinarriak arautzen dituena²⁷¹

II. TITULUA Udalerria

I. KAPITULUA Lurraldea eta biztanleria

14. artikulua

2. Udalerrien izena, ondorio guztietarako, gaztelaniazkoa, bakoitzaren autonomia-erkidegoan ofiziala den beste edozein espainiar hizkuntzatakoa edo bietakoa izan daiteke.

VII. TITULUA Toki-erakundeen zerbitzuko langileak

III. KAPITULUA Gaikuntza nazionaleko funtzionarioak hautatzea eta prestatzea, eta plazak betetzeko sistema

99. artikulua

1. [...]

Toki-korporazioek onetsiko dituzte lehiaketaren oinarriak, eta bakoitzaren autonomia-erkidegoak zehaztuta ezar ditzakeen berariazko merezimenduak sartuko dituzte, baita autonomia horretako berezko hizkuntza ofiziala jakitea ere, autonomia bakoitzeko legerian aurreikusitako moduan.

[...]

Administrazio Publikoen Ministerioak, osagarri moduan, urtero egingo du deialdia lehiaketa bidez bete beharreko gaikuntza nazionaleko toki-administrazioko funtzionarioentzat gordetako lanpostu hutsak betetzeko, merezimendu orokorren eta autonomia-erkidegoetako balioespenen arabera eta hizkuntza-eskakizunari buruz autonomia-erkidegoekin bat etorritik, lanpostuok egoera hauetako batean aurkitzen badira:

- a) Lanpostuok hutsik egonik, lehiaketa arruntean toki-korporazioek horietarako deialdirik egin ez badute.
- b) Lehiaketa arruntean deialdia egin arren, lanpostuok inork ere bete ez baditu.

²⁷¹ BOEren 80. zenbakian, 1985eko apirilaren 3ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1985-5392>

Bertsio

honen

oinarria:

http://www.ivap.euskadi.eus/contenidos/informacion/legedia_euskaraz/eu_3818/adjuntos/Administrazi-o-zuzenbidea/Toki-arabidearen_oinarriak_arautzen_dituena.pdf

c) Lehiaketa arruntean sartu arren, toki-korporazioak beste arrazoi batzuk medio esleitu gabe utzi baditu.

d) Toki-korporazioek sartzeko berariaz eskatutakoak, nahiz eta lehiaketa arrunterako deialdiaren ondoren bete gabe gelditutakoak izan. Baterako deialdian lanpostu berriak sartzeko eskabidea korporazioko lehendakariak egingo du eta Administrazio Publikoen Ministerioko Toki Administrazioarako Zuzendaritza Nagusiari bidaliko dio.

[...]

8.1.11. 6/1985 Lege Organikoa, uztailaren 1ekoa, Botere Judizialari buruzkoa²⁷²

III. LIBURUA

Epaitegi eta auzitegien araubidea

II. TITULUA

Epaitegi eta auzitegiak osatzeko modua

IV BIS KAPITULUA

Neurri indargarriak organo judizialen titulartasunean

216 bis 3 artikulua

2. Zerbitzu-eginkizun bererako zenbait eskatzaile daudenean, gobernu-sala eskudunak inguruabar hauek balioetsi beharko ditu egokien deritzonari lehentasuna ematean:

[...]

d) Zerbitzu-eginkizuna egin beharreko autonomia-erkidegoko zuzenbide edo hizkuntza eta zuzenbide substantibo propioak ezagutzea.

III. TITULUA

Jarduketa judizialak

I. KAPITULUA

Ahozotasuna, publikotasuna eta hizkuntza ofiziala

231. artikulua

1. Jarduketa judizial guztietan, epaileek, magistratuek, fiskalek, idazkariak eta epaitegi eta auzitegiak gainerako funtzionarioek gaztelania erabiliko dute, estatuko hizkuntza ofiziala baita.

2. Orobat, autonomia-erkidegoko berezko hizkuntza ofiziala erabili ahal izango dute epaileek, magistratuek, fiskalek, idazkariak eta epaitegi eta auzitegiak gainerako funtzionarioek, baldin eta aldeetako bat ere aurka agertzen ez bada, hizkuntza hori ez dakiela eta horrek defentsa-gabezia sor dezakeela argudiatuz.

3. Aldeek, haien ordezkariak eta haiek zuzentzen dituztenek nahiz lekuko eta perituek erabili ahal izango dute jarduketa judizialak egiten diren autonomia-erkidegoan orobat ofiziala den hizkuntza, ahozko zein idatzizko adierazpenetan.

4. Autonomia-erkidego bateko hizkuntza ofizialean egindako jarduketa judizialek eta aurkeztutako dokumentuek balio eta eraginkortasun osoa izango dute, gaztelaniara itzuli beharrik gabe. Ondorioak izan behar badituzte autonomia-

²⁷² BOEren 157. zenbakian, 1985eko uztailaren 2ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1985-12666>

Bertsio honen oinarria: <https://www.ehu.eus/documents/2660428/2799934/Legeak16.pdf>

erkidegoko organo judizialen jurisdikziotik kanpo, itzuli egingo dira ofizioz, non eta ez den berezko hizkuntza ofizial bera duen beste autonomia-erkidego bat. Orobat itzuliko dira jarduketak legeek hala xedatzen dutenean edo aldeek defentsa-gabezia alegatuta eskatzen dutenean.

5. Ahozko jarduketetan edo zeinu-hizkuntzan egindako jarduketetan, interprete bat gaitu ahal izango da lege prozesal aplikagarrian xedatutakoarekin bat etorriz.

[...]

IV. LIBURUA

Epaile eta magistratuak

I. TITULUA

karrera judiziala eta destino-betetzeak

II. KAPITULUA

Sarrera eta iguera karrera judizialean

311. artikulua

1. [...]

Hizkuntza ofizial bat baino gehiago edo zuzenbide zibil propioa duten autonomia-erkidegoetan, lege honetan halakoetarako ezarri diren aurreikuspenak aplikatuko dira plaza horiek betetzean.

V. KAPITULUA

**Epaitegietan, entzutegietan eta justizia-auzitegi nagusietan
plazak betetzea**

341. artikulua

1. Zuzenbide Zibil Berezia edo Forala edo berezko hizkuntza ofiziala duten autonomia-erkidegoetan justizia-auzitegi nagusietako eta entzutegietako presidente-postuak betetzeko, Botere Judizialaren Kontseilu Nagusiak merezimendutzat hartuko du zuzenbide zibil berezi edo foru-zuzenbide zibil horien espezializazioa eta erkidegoko berezko hizkuntza jakitea.

2. Erregelamendu bidez zehaztuko dira autonomia-erkidego horietako hizkuntza-ezagutzari buruzko balioespen-irizpideak eta Zuzenbide Zibil Berezia edo Forala, haien lurraldeko jurisdikzio-organotarako lehiaketetan lehentasunezko merezimendu gisa.

VI BIS KAPITULUA

Lurralde-atxikipeneko epaileak

347 bis artikulua

7. Hizkuntza ofizial bat baino gehiago edo berezko zuzenbide zibila duten autonomia-erkidegoetan, lege honetan halakoetarako ezarri diren aurreikuspenak aplikatuko dira plaza horiek betetzean.

IV. TITULUA

Aldi baterako betetze-araubideko epaileak

431. artikulua

2. Lehentasuna izango dute ondorengo baremoaren arabera merezimendu gehien biltzen dutenek, ez badago egokitasunik eza dakarren bestelako inguruabarrik:

f) Berezko zuzenbidea edo berezko hizkuntza eta zuzenbidea dituzten autonomia-erkidegoetan, merezimendutzat joko da haiek jakitea.

V. LIBURUA

Justizia Administrazioko eta Bulego Judizialeko abokatuak

II. TITULUA

Justizia Administrazioko Letraduen Kidegoa

I. KAPITULUA

Estatutu pertsonala

450. artikulua

4. Berezko zuzenbide zibila, forala edo berezia eta hizkuntza ofiziala duten autonomia-erkidegoetan, horien ezagutza merezimendutzat hartuko da.

VI. LIBURUA

Justizia Administrazioaren zerbitzuko funtzionarioen kidegoak eta bestelako langileak

II. TITULUA

Enplegu publikoaren eskaintza, sarrera eta lanbide-igoera

II. KAPITULUA

Justizia Administrazioaren zerbitzuko funtzionarioak hautatzea

483. artikulua

2. Kidego bakoitzarentzat gaitegi bera eta egin beharreko probak berak izango dira estatuko lurralde osoan, baina eskumenak berenganatuak dituzten autonomia-erkidegoetan beste probaren batzuk ezar daitezke, bai bertako hizkuntzaren ezagutza egiaztatzeko, bai bertako zuzenbide zibil foral edo bereziaren ezagutza egiaztatzeko. Proba horiek hautazkoak izango dira, eta ezein kasutan ez dira kanporatzaileak izango; ezartzen den baremoaren arabera hartuko da kontuan proba horietako puntuazioa, kasuko autonomia-erkidegoaren barruan destinoa esleitzearen ondorioetarako eta ez bestetarako.

VII. TITULUA

Lanbide-jardueraren antolamendua

521. artikulua

3. Honako zehaztapen hauek agertu behar dute, nahitaez, lanpostu-zerrendetan:

B) Postu-mota. Lege honi dagokionez, bi sailetan sailkatzen dira postuak: generikoak eta banakotuak.

[...]

Postu banakotuak dira: egitura organikoan bereizirik daudenak eta banan-banan esleituriko ataza edo eginkizunak bete beharra dakartenak. Horri dagokionez, berezko hizkuntza duten autonomia-erkidegoetan, hizkuntza hori jakin beharra, postuaren banakotasunaren elementu funtsezko izatekotan, lanpostu-zerrendetan postuari esleituriko eginkizun zehatz batzuegatik izango da.

[...]

4. Gorago adierazitako betekizunez gainera, honako hauek jaso daitezke lanpostu-zerrendetan:

3) Autonomia-erkidegoko berezko hizkuntza ofiziala jakitea, ahoz eta idatziz, hizkuntza ofizial hori aintzatetsia duten autonomia-erkidegoetan.

VIII. TITULUA

Lanpostuak betetzea eta mugikortasuna

530. artikulua

Eskumenak berenganatuak dituzten autonomia-erkidegoetako lanpostuetarako deialdietan, erkidegoak berezko hizkuntza ofiziala baldin badu, merezimendutzat hartuko da hizkuntza hori jakitea, ahoz eta idatziz. Zenbait postutan, sartzeko ezinbesteko betekizuntzat hartu ahal izango da hori, bete beharreko eginkizunen izaerak hala eskatzen duenean eta lanpostu-zerrendetan hala ezarrita dagoenean.

IX. TITULUA

Diziplina-erantzukizuna

536. artikulua

Faltak oso astunak, astunak eta arinak izan daitezke.

a) Falta oso astuntzat joko dira:

[...]

2. Diskriminazioa dakarren edozein jarduketa, edozein dela ere diskriminazioaren zioa: sexua, arraza, erlijioa, hizkuntza, iritzia, sorlekua edo auzotasuna edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial.

VIII. LIBURUA

Botere Judizialaren Kontseilu Nagusia

I. TITULUA

Botere Judizialaren Kontseilu Nagusiaren eskudantziak

563. artikulua

2. Orobat jasoko da memoria horretan ere kapitulu batzuk sartuko dira eremu hauen inguruan:

c) Hizkuntza koofizialek justizian duten erabilerari buruzko txostena, bereziki epaile eta magistratuek euren eginkizunetan dihardutela egiten duten erabilerari dagokionez.

8.1.12. 11/1988 Legea, maiatzaren 3koa, Produktu Erdieroaleen Topografien Babes Juridikoari buruzkoa²⁷³

4. artikulua.— Erregistroa

1. [...]

Hala eskabideak nola Jabetza Industrialaren Erregistroan aurkeztu beharreko gainerako dokumentuek gaztelaniaz idatzita egon beharko dute. Beste hizkuntza ofizial bat duten autonomia-erkidegoetan, halako dokumentuak beste hizkuntza horretan idatzi ahalko dira eta gaztelaniarako itzulpenarekin batera joango dira; itzulpen hori kautotzat hartuko da hizkuntza baten eta bestearen artean zalantzak egonez gero.

[...]

²⁷³ BOEren 108. zenbakian, 1988ko maiatzaren 5eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1988-11074>

8.1.13. 2/1989 Lege Organikoa, apirilaren 13koa, Prozesal Militarra²⁷⁴

71. artikulua

Jarduketa judizial guztietan, organo judizial militarretako kideek eta Fiskaltza Juridiko Militarreko kideek gaztelania erabiliko dute, estatuaren hizkuntza ofiziala baita.

Aldeek, haien ordezkariak eta haiek zuzentzen dituztenek nahiz lekuko eta perituek, gaztelaniaz gainera, erabili ahal izango dute jarduketa judizialak egiten diren autonomia-erkidegoan orobat ofiziala den hizkuntza, ahozko zein idatzizko adierazpenetan. Adierazpenotan esku hartzen dutenetako baten batek alegatzen badu ez dakiela autonomia-erkidegoko berezko hizkuntza, aldez aurretik ohartaraziko du hori, zertarako eta organo judizialak interprete gisa gaitu dezan erabilitako hizkuntza dakien edonor, honek zin edo hitz egin ondoren.

Autonomia-erkidego bateko hizkuntza ofizialean egindako jarduketa judizialek eta aurkeztutako dokumentuek balio eta eraginkortasun osoa izango dute hango lurraldean. Hori gorabehera, gaztelaniara itzuliko dira ofizioz.

²⁷⁴ BOEren 92. zenbakian, 1989ko apirilaren 18ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1989-8712>

8.1.14. 7/1991 Legea, martxoaren 21ekoa, «Cervantes» Institutua sortzen duena²⁷⁵

ZIOEN AZALPENA

Atzerrian iraunkortasunez eta modu aktiboan egotea herrialde aurreratuenen helburu estrategikoa da. Hizkuntzaren ezagutzaren zabalkundea eta kulturaren hedapena eta eragina estatuaren kanpo-ekintzari koherentzia eta zentzua ematea ahalbidetzen duten tresnak dira, bereziki historia luzeko, hizkuntza unibertsaleko eta kultura zaharreko estatuei dagokienez. Kulturak eta hizkuntzak norberaren identitatearen zantzurik sakonenak biltzen dituzte, sentsibilitate berezia islatzen dute, eta errealitatearen nolabaiteko ikuskera sortzen dute, bateratua eta plurala aldi berean.

Haien zabalkundeari eta kalitatea handitzeari eskainitako ahaleginek lagundu egiten dute herrialdeak munduan duen irudia zehazten eta proiektatzen, trukeak errazten dituzte, baita ekonomikoak eta komertzialak ere, eta elkar ulertzeko eta ezagutzeko harremanetan oinarritutako mundua eraikitzen laguntzen dute.

Espainiak munduko hizkuntzarik hedatuenetako bat du bere hizkuntzen artean, eta gaur egun erkidego kultural eta linguistikoko handi batek, hispaniar erkidegoak, partekatzen duen lehen mailako altxor kulturala du. Gaur egun, hainbat faktorek azaltzen dute zergatik den gero eta handiagoa gaztelania ikasteko eskaera eta gure kultura erkide eta askotarikoaren ezagutza. Horrelaxe bizitu eta indartu da erkidego gaztelaniaduna, zeinean Espainiak leku berezia duen, edo nazioarteko esparruan zeregin esanguratsua pixkanaka berreskuratzea.

Hain egoera onari erantzuteko, orain arte egindako ekintzak baino erabakigarriagoak egin behar dira. Horietako bat da organismo espezializatu bat abian jartzea, espainieraren ezagutzari beste bultzada bat emateko gai izango dena kantitatean eta kalitatean. Lege honek, asmo horrekin, Cervantes Institutua sortzen du. Gure inguruko herrialdeetako instituzio prestigiotsuen antzera, Cervantes Institutuak helburu nagusitzat hartuko du espainiera zabaltzea, eta Estatuaren kanpo-ekintzaren esparru orokorrean txertatuko du. Bere kabuz jardungo du edo orain arte Administrazioko beste organo batzuek eta, bereziki, Kanpo Arazoetako, Hezkuntzako eta Zientzia eta Kulturako ministerioek arlo horretan izan dituzten eskumenak koordinatuko ditu.

Zuzenbide publikoko erakunde gisa eratzeak aukera emango dio beharrezko autonomia izateko, eta haren jarduerak ordenamendu juridiko pribatuari lotuta egoteak erraztu egingo du kudeaketa-modu eta -teknika eraginkorrak, malguak eta ezinbestekoak hartzea askotariko herrialdeetan eta egoera aldakor eta heterogeneoetan jardun behar duen organismo batean. Estatuako Administrazioarekin duen loturaren bidez, Kanpo Arazoetako Ministerioari atxikitzen zaio, eta hirugarren herrialdeen aurrean bermatuko du ematen dituen irakaskuntzen egiaztapena, eta bermatuko du haien zuzkidura materiala, irakasleen gaikuntza eta metodo pedagogikoen egokitasuna. Beste alde batetik, gaur egun Administrazio Publikoko beste organo batzuen mende dauden eta atzerrian helburu berberak dituzten zentroak Institutuan integratzeak ekintza-batasuna eta baliabideen kudeaketa hobea bultzatuko ditu.

²⁷⁵ BOEren 70. zenbakian, 1991ko martxoaren 22ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1991-7354>

Cervantes Institutuak arreta berezia eskainiko die hispanistei, gaztelaniako filologo zein irakasleei, hizkuntzaren eta kulturaren ezagutzan eta zabalkundean bitartekari nagusiak direlako. Horrez gain, kulturarekiko eta hizkuntzarekiko interesa bere zentroak dauden herrialdeetako herritar guztiei zabaldu nahi die, bere ekintza gizarte osoarengan irradiatzen saiatuz. Bide horretatik, Espainiaren irudi jakin bat transmititzen eta definitzen lagunduko du, zeinak ondare historiko aberatsaren pertzepzioa eta Espainiako gizarte modernoaren ezaugarriak uztartuko dituen. Edozein une da egokia horrelako atazei ekiteko. Gaur egun, aukera are argiagoa da, nazioarteko egoera lasaitu egiten delako eta nazioen arteko lankidetzak are bultzada handiagoa hartzen duelako. Eta une bakar batek ere ezingo luke 1992ko bezperetakoa baino indar sinboliko handiagorik lortu, Nebrijaren Gramatika argitaratu zeneko eta gaztelania hizkuntza unibertsal bihurtu zeneko V. mendeurrena.

I. TITULUA

Izaera eta eginkizunak

1. artikulua

Espainiako errege-erreginen goi-babesaren pean, Cervantes Institutua sortzen da espainiera sustatzeko eta zabaltzeko, Aurrekontuen Lege Orokorren 6.5) artikuluan aurreikusitako zuzenbide publikoko erakunde gisa.

2. artikulua

Cervantes Institutua irabazi-asmorik gabeko erakunde publikoa da, nortasun juridiko propioa eta bere xedek betetzeko jarduteko gaitasuna ditu, eta bere jarduerak ordenamendu juridiko pribatura egokituko ditu.

Institutua Kanpo Arazoetako Ministerioari atxikita egongo da. Lege honek eta lege hau garatzen duten xedapenek, Aurrekontuen Lege Orokorrak eta aplikagarri zaizkion ordenamendu juridikoko gainerako xedapenek eraenduko dute.

3. artikulua

1. Cervantes Institutuaren xedek dira:

a) Espainieraren irakaskuntza, ikasketa eta erabilera mundu osoan sustatzea, eta jarduera horien zabalkundea eta kalitatea hobetzen lagunduko duten neurri eta ekintza guztiak sustatzea.

b) Kultura atzerrian zabaltzen laguntzea, Estatuko Administrazioako gainerako organo eskudunekin koordinatuta.

2. Cervantes Institutuak arreta berezia jarriko dio, bere jardueretan, erkidego gaztelaniaduneko herrialde eta herrietako hizkuntza- eta kultura-ondare erkideari.

4. artikulua

Bere helburuak betetzeko, Cervantes Institutuak jarduera hauek egin ahal izango ditu, bere ekimenez edo hirugarrenekin elkarlanean:

1. Espainiera irakasteko zentroak sortu, eta ikastaroak sustatu eta antolatzea.

2. Espainieraren ezagutza egiaztatzeko probak antolatzea, Hezkuntza eta Zientzia Ministerioak emandako diploma ofizialak lortzeko, ministerio horrek araututako moduan.

3. Hainbat ekintza sustatzea eta aurrera eramatea, hala nola espainiera hedatzea helburu dutenak, bereziki komunikabide sozialez eta ikus-entzunezkoen baliatuta; irakasleak prestatzera zuzendutakoak, eta hizkuntzaren irakaskuntzan laguntzeko materiala argitaratzera bideratutakoak.

4. Espainieraren eta haren irakaskuntzaren ikerketa sustatzea, eta hispanistei eta atzerriko ikerketa-zentroi laguntzeko eta haiekin lankidetzan aritzeko organo gisa jardutea.

5. Institutuaren xedeekin bat datozen kultura-jarduerak egitea, haien adierazpen guztietan.

6. Unibertsitate eta beste instituzio batzuekin –publikoak nahiz pribatuak, estatukoak nahiz atzerrikoak– hitzarmenak eta, hala dagokionean, lankidetzako protokoloak sinatzea.

7. Institutuaren xedeak betetzera zuzendutako beste jarduera batzuk gauzatzea.

5. artikulua

Cervantes Institutuak estatuaren kanpo-ekintzaren esparru orokorrean jardungo du, eta bere jarduerak administrazio publikoek edo Institutuaren xedeetara bideratutako beste edozein instituziok egiten dituzten guztiekin koordinatuko ditu.

II. TITULUA

Artezkaritza-organoak

6. artikulua

Cervantes Institutuaren artezkaritza-organoak hauek dira: Patronatua, Administrazio Kontseilua eta zuzendaria.

7. artikulua

1. Patronatuko ohorezko presidentetza erregeari dagokio.

2. Patronatuko presidentetza betearazlea Gobernuko presidenteari dagokio, eta patronatuko kideak honako hauek izango dira:

a) Kanpo Arazoetako, Hezkuntza eta Zientziako, eta Kulturako ministroak.

b) Administrazio Kontseiluko presidentea eta presidenteordeak.

c) Institutuko zuzendaria.

d) Hogeita bost kide, erkidego gaztelaniaduneko letren eta kulturaren ordezkari gisa, bereziki Espainiako Errege Akademiarenak, Espainiaren eta beste Errege Akademiarenak, Espainiar Hizkuntzaren Akademiaren Batzorde Iraunkorrenak, unibertsitateenak, eta beste gizarte-instituzio batzuenak.

Erregelamendu bidez zehaztuko da zein kidek izan behar duen berezko kide, haien kargua dela-eta. Gainerakoa Gobernuak izendatuko du sei urteko aldirako, eta erdibana berrituko da hiru urtean behin.

e) Institutuko idazkari nagusia; Patronatuko idazkari ere izango da, eta hitza izango du, baina botorik ez.

3. Patronatuari dagokio Institutuaren jardueren plan orokorrak eta urteko memoria ezagutzea, haiek onetsi aurretik, eta jarduteko lehentasunak proposatzea, bai eta

Institutuaren funtzionamendua hobetzen eta xedeak betetzen lagun dezaketen ekimen guztiak proposatzea ere.

8. artikulua

1. Hauek dira Administrazio Kontseiluko kideak:

a) Presidente; Kanpo Arazoetako Ministerioko Nazioarteko Lankidetzarako eta Iberoamerikarako estatu-idazkaria izango da kargu hori izango duena. Kalitateko botoa izango du.

b) Bi presidenteorde: Hezkuntza eta Zientzia Ministerioko idazkariordea eta Kultura Ministerioko idazkariordea.

c) Kontseilari bi, Gobernuak bere ordezkari izendatuko dituenak, behin Patronatuak proposamena egin eta gero.

d) Lau kontseilari, Gobernuak bere ordezkari izendatuko dituenak, behin Kanpo Arazoetako Ministerioak, Hezkuntza eta Zientzia Ministerioak, Kultura Ministerioak eta Ekonomia eta Ogasun Ministerioak behin proposamena egin eta gero.

e) Institutuko zuzendaria.

f) Institutuko idazkari nagusia, zeina Patronatuko idazkari ere izango baita; hitza izango du, baina botorik ez.

2. Hauek dagozkio Administrazio Kontseiluari:

a) Institutuaren jarduera-plan orokorrak, eta laguntzen eta dirulaguntzen programak onestea, baita horiek emateko oinarrizko irizpideak ere.

b) Institutuaren urteko aurrekontuaren aurreproiektua onestea.

c) Urteko memoria onestea.

d) Hitzarmenak eta protokoloak sinatzeko oinarrizko irizpideak zehaztea.

e) Fundazio edo irabazi-asmorik gabeko erakundeen sorrera proposatzea Kanpo Arazoetako Ministerioari, Gobernuak onets dezan, beste estatu batzuetako legeriaren babesean, bere xedeak hobeto betetzeko beharrezkoa denean.

f) Txostena egitea Institutuko zuzendaria eta idazkari nagusia izendatzeko proposamenari buruz.

g) Oro har, Institutuak behar bezala funtzionatzen duela zaintzea, betiere berak esleituta dituen xedeei dagokienez.

9. artikulua

1. Ministroen Kontseiluak izendatuko du zuzendaria, Hezkuntza eta Zientziako ministroaren ekimenez, behin Kanpo Arazoetako, Hezkuntza eta Zientziako, eta Kulturako ministroek batera proposatuta.

2. Zuzendariari honako hauek dagozkio:

a) Institutua eta Institutuko langileak zuzentzea.

b) Institutuaren jarduketa-plan orokorrak eta Administrazio Kontseiluaren erabakiak proposatzea eta exekutatzeta.

c) Erakundearen ordezkari eta kanpo-harreman teknikoaren zuzendaritza, bai eremu nazionalan, bai nazioarteko eremuan.

d) Organismoaren jardueren urteko memoria egitea eta Institutuaren aurrekontuaren aurreproiektu-proposamena Administrazio Kontseiluari aurkeztea.

e) Hitzarmenak eta protokoloak formalizatzea.

f) Erakundearen izenean kontratazioak egitea, bai eta gastuen erabilera baimentzea eta ordainketak agintzea ere, indarrean dagoen legerian ezarritakoaren arabera.

g) Institutuak eman beharreko laguntzak eta dirulaguntzak ematea.

3. Kanpo Arazoetako ministroak izendatuko du Institutuko idazkari nagusia, behin zuzendariak proposamena egin eta Administrazio Kontseilua entzun eta gero. Lege honetan aurreikusitako eginkizunak egitea dagokio, bai eta Institutuko zuzendariak esleitzen dizkionak ere.

III. TITULUA

Araubide ekonomikoa eta langileena

10. artikulua

1. Cervantes Institutuaren ondasunak eta bitarteko ekonomikoak honako hauek izango dira:

1) Institutuaren ondarea osatzen duten ondasunak eta balioak, bai eta ondare horretatik eratorritako produktuak eta errentak ere.

2) Estatuaren aurrekontu orokorretan urtero esleitzen zaizkion kontsignazio eta transferentziak.

3) Indarren dagoen legerian aurreikusitakoarekin bat etorritik, jasotzea egokituko litzaizkiokeen diru-sarrerak, eta beraren jardueren ondorioz sortzen direnak.

4) Pertsona publikoek edo pribatuek Institutuari ematen dizkieten dirulaguntzak, borondatezko ekarpenak, dohaintzak, jaraunspenak eta legatuak.

5) Lege- edo erregelamendu-xedapenen arabera dagokion beste edozein baliabide.

2. Cervantes Institutuak lortzen dituen soberakinak haren jardueretarako erabiliko dira.

11. artikulua

1. Cervantes Institutuak aurrekontu-aurreproiektu bat egingo du urtero Ogasun eta Administrazio Publikoen Ministerioak zehaztutako egiturarekin, eta hari igorriko dio Kanpo Arazoetako eta Lankidetzako Ministerioaren bitartez, Gobernuaren erabaki bidez onets dezaten eta, ondoren, Gorte Nagusietara igortzeko; aurreproiektu hori Estatuaren aurrekontu orokorren barruan sartuko da eta administrazio zentralen aurrekontuekin kontsolidatuko da.

Aurrekontu hori mugatzailea izango da zenbateko osoari dagokionez, eta zenbateslea izango da kredituak kategoría ekonomikoetan banatzeko; langileen gastuei dagozkienek, baina, izaera mugatzailea eta loteslea izango dute zenbateko osoagatik, eta dirulaguntza izendunen eta protokolo eta ordezkarietako arretetik, berriz, izaera mugatzailea eta loteslea, ezartzen diren sailkapen ekonomikoaren maila edozein dela ere.

2. Ogasun eta Administrazio Publikoen ministroak baimenduko ditu aurrekontuaren zenbateko osoa aldatu gabe langileen gastuak dakartzaten

aldaketak. Zenbateko osoa aldatzen ez duten gainerako aldaketak Institutuko zuzendariak baimenduko ditu.

Institutuko zuzendariak zenbateko osoan eragiten duten aldaketak baimenduko ditu, baldin eta ez badute eragiten langileen gastuan, aurrekontu osoaren 100eko 5etik gorakoak ez badira, eta ekitaldian lortutako diru-sarrerara handiagoen bidez finantzatzen badira. Ministroen Kontseiluaren eskumena izango da zenbateko osoaren aldaketak baimentzea aurrekontu osoaren 100eko 5etik gorakoak direnean. Zenbateko osoa aldatzen duten gainerako aldaketak Ogasun eta Administrazio Publikoen ministroak baimenduko ditu.

Aurreko paragrafoan aipatutako aldaketak metatu ondoren zenbatuko dira.

3. Cervantes Institutuko Administrazio Kontseiluak ondokoa egiteko baimena du, Institutuko idazkari nagusiak proposatuta:

a) Lanpostuen zerrenda eta langileen ordainsari-araubidea onestea, aplikatu daitezkeen lege-baldintzei jarraikiz.

Ogasun eta Administrazio Publikoen Ministerioak Cervantes Institutuko langile desplazatuentzat baimendutako desplazamendu-osagarriak eta erosteko ahalmenaren indizekoak aplikatzea Espainiatik kanpoko zentroetako zuzendariei, kalte-ordain moduan.

b) Institutuko jardueren prezioak finkatzea.

4. Institutuaren kontabilitateak erregelamenduz xedatutako arauak beteko ditu.

5. Kontuen Auzitegiari haren lege organikoak emandako eskumenei kalterik egin gabe, Cervantes Institutuaren kudeaketa ekonomiko eta finantzarioaren barne-kontrola egingo du Estatuko Administrazioko Kontu-hartzailatza Nagusiak; beraz auditoria publiko gisa egingo du Aurrekontuen azaroaren 26ko 47/2003 Lege Orokorrak xedatutako moduan.

12. artikulua

1. Cervantes Institutuko langileak Lan Zuzenbidearen arauen mendean arituko dira, eta, hala dagokionean, kontratazioa egiten den herrialdeetan indarrean dagoen arauen mendean.

2. Zerbitzu berezien egoera aitortu ahal izango zaie Cervantes Institutuan lan egitera igarotzen diren funtzionarioei.

3. Cervantes Institutuaren mendeko irakasleek gaztelania atzerritarrei irakasteko titulazio eta prestakuntza didaktiko egokia izan beharko dute.

Xedapen gehigarriak

Lehenengoa

Cervantes Institutua eratzeko beharrezkoak diren eskualdaketa, egintza eta eragiketa guztiek ez dute tributurik ordaindu beharko.

Bigarrena

1. Patronatua hiru hilabeteko epean eratu beharko da, Institutuaren Erregelamendua indarrean jartzen denetik zenbatzen hasita.

2. Lege hau indarrean jarri eta hiru hilabeteko epean, 8. eta 9. artikuluetan aurreikusitako zuzendaritza-organoak izendatu behar dira, eta Administrazio

Kontseilua eratu behar da; kontseilu horretara bilduko dira Patronatuak lehenengo bileran proposatu beharko dituen kideak.

Hirugarrena

1. Lege hau indarrean jarri eta sei hilabeteko epean, Gobernuak Administrazio Kontseiluari helaraziko dio atzerrian dauden eta ministerioen eta estatuko beste organismo batzuen mende dauden zentro guztien zerrenda, baldin eta zentro horiek Institutuaren xedeekin lotuta badaude.

2. Ministroen Kontseiluak hala erabaki ondoren, eta Administrazio Kontseiluari entzun ondoren, aurreko apartatuan aipatutako ministerioek eta estatu-organismoek Cervantes Institutuari atxikiko dizkiote, baita ondareari dagokionez ere, Gobernuak egindako zerrendak dituen zentroak.

Laugarrena

Baimena ematen zaio Ekonomia eta Ogasun Ministerioari, behin ministerio eskudunak txostena egin ondoren, Cervantes Institutuari transferi diezazkion, Administrazio Zentralak eta haren mendeko zentroek aurretik garatutako bere eskumeneko jardueren erantzukizuna Cervantes Institutuak bere gain hartu ahala, jarduera edo zentro horiei unean-unean indarrean dauden gastu-aurrekontuetan esleitutako kredituak, bai eragiketa arruntak bai kapital-eragiketak.

Bosgarrena

Cervantes Institutuari agindutako eginkizunak betetzeko beharrezko bitartekoak emateko, eta laugarren xedapen gehigarrian ezarritakoa alde batera utzita, kreditu berezi hauek ematen dira:

12. atalean, Kanpo Arazoetako Ministerioa, 03 zerbitzua, azpisektoreen arteko transferentziak, 440 kontzeptua. Cervantes Institutuari, 311.008 mila pezetako zenbatekoa.

12. atalean, Kanpo Arazoetako Ministerioa, 03 zerbitzua, azpisektoreen arteko transferentziak, 740 kontzeptua. Cervantes Institutuari, 1.923.200 mila pezetako zenbatekoa.

Aurreko kreditu bereziak Espainiako Bankuaren baliabideekin edo zor publikoarekin finantzatuko dira, irailaren 23ko 1091/1988 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onetsitako Aurrekontuen Lege Orokorren testu bateginaren 101. artikuluan xedatutakoaren arabera.

Azken xedapenak

Lehenengoa

Gobernuak Institutuaren Erregelamendua onetsiko du, zeinean jasoko baitira haren antolaketa eta funtzionamenduaren oinarritzko arauak.

Bigarrena

Lege hau Estatuko Aldizkari Ofizialean argitaratu eta hurrengo egunetik jarriko da indarrean.

8.1.15. 2/1992 Legea, otsailaren 28koa, Gerona eta Lérida probintziak ofizialki Girona eta Lleida izendatzen dituen²⁷⁶

1. artikulua

Egungo Gerona probintziari Girona deituko zaio ofizialki, haren tradizio historiko, kultural eta literarioaren arabera, eta haren hiriburuak legez aitortuta duen Girona izen ofizialarekin bat etorritz.

2. artikulua

Egungo Lérida probintziari Lleida deituko zaio ofizialki, haren tradizio historiko, kultural eta literarioaren arabera, eta haren hiriburuak legez aitortuta duen Lleida izen ofizialarekin bat etorritz.

Xedapen gehigarriak

Lehenengoa

Testuliburuetan, material didaktikoan eta ofizialak ez diren beste erabilera batzuetan, erabiltzen den hizkuntza gaztelania denean, dagokion toponimoa hizkuntza horretan izendatu ahal izango da.

²⁷⁶ BOEren 52. zenbakian, 1992ko otsailaren 29ko alean, argitaratua.

8.1.16. Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna, 1992ko azaroaren 5ekoa: Espainiako Erresumak berronetsitako zatiak (2001)²⁷⁷

Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna, 1992ko azaroaren 5ekoa, Espainiako Erresuman berronesteko tresna²⁷⁸

JUAN CARLOS I.ak,
ESPAINIAKO ERREGEAK

1992ko azaroaren 5ean, Espainiako Botereguztidunak, zeina horretarako modu onean eta behar zen eran izendatua izan baitzen, Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna sinatu zuen Estrasburgon; izan ere, gutun hori leku eta data berean egin zen.

Gutun horren hitzaurrea eta hogeita hiru artikulua ikusi eta aztertuta,

Konstituzioaren 94.1 artikuluan aurreikusitako baimena Gorte Nagusiek emanda,

Onetsi eta berronetsi egiten dut gutun horretan xedatzen dena, honako honen bidez onetsi eta berresten dudan legez, eta agintzen dut Gutuna bete, zaindu eta betearaziko dudala, bai eta haren zati guztietan zaindu dadila; horretarako, hura gehiago balidatu eta irmotzeko, berronespen-tresna hau luzatzea agintzen dut, zeina Nik sinatu, behar bezala zigilatu eta Kanpo Arazoetako ministroak, behean sinatuko duenak, kontrasinatu baitu, honako adierazpen hau eginaz:

«Espainiak adierazten du, artikulua horietan aurreikusten diren ondoretarako, hizkuntza erregional edo gutxitu gisa hartzen direla Euskal Herriaren, Kataluniaren, Balear Uharteen, Galiziaren, Valentziaren eta Nafarroaren autonomia-erkidegoen autonomia-estatutuetan ofizial legez aitortutako hizkuntzak.

»Era berean, Espainiak adierazten du, ondore berberetarako, hizkuntza erregional edo gutxitu gisa hartzen direla tradizioz hitz egiten diren lurraldeetako hizkuntzak baldin eta autonomia-estatutuek horiek babestu eta itzalpetzen badituzte.

»Lehenengo paragrafoan aipatutako hizkuntzei Gutunaren III. zatitik adieraziko diren xedapen hauek aplikatuko zaizkie:

»8. artikuluan:

»I. paragrafoa; apartatuak: a.i; b.i; c.i; d.i; e.iii; f.i; g; h; i.

»2. paragrafoa.

»9. artikuluan:

»1. paragrafoa; apartatuak: a.i; a.ii; a.iii; a.iv; b.i; b.ii; b.iii; c.i; c.ii; c.iii; d.

»2. paragrafoa: apartatua: a.

²⁷⁷ <https://www.boe.es/boe/dias/2001/09/15/pdfs/A34733-34749.pdf>

²⁷⁸ Tresna hau Estatuko Aldizkari Ofizialaren 2001eko irailaren 5ean argitaratu zen.

- »3. paragrafoa.
 - »10. artikuluan:
 - »1. paragrafoa; apartatuak: a.i; b; c.
 - »2. paragrafoa; apartatuak: a; b; c; d; e; f; g.
 - »3. paragrafoa; apartatuak: a; b.
 - »4. paragrafoa; apartatuak: a; b; c.
 - »5. paragrafoa.
 - »11. artikuluan:
 - »I. paragrafoa; apartatuak: a.i; b.i; c.i; d; e.i; f.ii; g.
 - »2. paragrafoa.
 - »3. paragrafoa.
 - »12. artikuluan:
 - »I. paragrafoa; apartatuak: a; b; c; d; e; f; g; h.
 - »2. paragrafoa.
 - »3. paragrafoa.
 - »13. artikuluan:
 - »1. paragrafoa; apartatuak: a; b; c; d.
 - »2. paragrafoa; apartatuak: a; b; c; d; e.
 - »14. artikuluan:
 - »Apartatua: a.
 - »Apartatua: b.
- »Bigarren lerroaldean aipatutako hizkuntzei zentzuz aplika dakizkiekeen Gutunaren III. zatiko xedapen guztiak aplikatuko zaizkie, betiere 7. artikuluan ezarritako helburu eta printzipioekin bat».

Madrilen emana, 2001eko otsailaren 2an.

JUAN CARLOS E.

Kanpo Arazoetako ministroa, JOSEP PIQUÉ Y CAMPS

HITZAURREA

Europako Kontseiluko kide diren eta gutun hau sinatzen duten estatuek,

Kontuan harturik Europako Kontseiluaren helburua kide guztien arteko batasun sendoagoa lortzea dela, batez ere kideen ondare erkidea osatzen duten idealak eta printzipioak babestu eta sustatzearren;

Kontuan harturik Europako hizkuntza erregional eta gutxitu historikoen — horietako batzuk denborarekin galtzeko arriskuan daude— babesak Europako ohitura- eta kultura-aberastasuna mantendu eta garatzen laguntzen duela;

Kontuan harturik hizkuntza erregional eta gutxitu bat bizitza pribatuan edo publikoan erabiltzea eskubide preskribaezina dela, Nazio Batuen Eskubide Zibilen eta Politikoen Nazioarteko Itunean jasotako printzipioekin bat, eta Gizakiaren

Eskubideak eta Oinarrizko Askatasunak Babesteko Europako Kontseiluaren Konbentzioaren espirituarekin bat;

Aintzat harturik Europako Segurtasun eta Lankidetzako Batzordean egindako lana, eta, bereziki, Helsinkiko 1975eko Azken Akta eta Kopenhageko 1990eko bilera-agiria;

Kultura-artekotasunak eta eleaniztasunak duten balioa azpimarratuz, eta kontuan harturik hizkuntza erregional eta gutxituak babestu eta sustatzea ez litzatekeela hizkuntza ofizialen eta horiek ikasteko beharrianaren kalterako egin beharko;

Jakitun izanda Europako hizkuntza erregional eta gutxituak Europako erregioetan eta herrialdeetan babestu eta sustatzeak ekarpen garrantzitsua egiten diola demokraziaren eta kultura-aniztasunaren printzipioetan datzan Europa eraikitzeari, nazioen subiranotasunaren eta lurralde-osotasunaren esparruan;

Aintzat harturik Europako erregio bakoitzak dituen berariazko baldintzak eta berezko ohitura historikoak,

ondokoa erabaki dute:

I. ZATIA

Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Definizioak

Gutun honen ondorioetarako:

a) “Hizkuntza erregionala edo gutxitua” aipatzerakoan, hauek adierazi nahi dira:

i) Estatu bateko lurraldean bertako biztanleek, estatuko biztanleriaren barruan gutxiengoa izanik, tradizioz hitz egiten dituztenak; eta

ii) hizkuntzok ez dira estatu horretako hizkuntza ofizialak izango; hizkuntza erregional eta gutxituen barruan ez dira sartuko estatuko hizkuntza ofizialaren dialektoak, ez etorkinen hizkuntzak;

b) “hizkuntza erregional edo gutxitua erabiltzen den lurraldea” da gutun honetan aurreikusitako babes- eta sustapen-neurriak hartzea justifikatzeko besteko hiztun-kopurua duen hizkuntzaren geografia-eremua;

c) “lurralderik gabeko hizkuntzak” dira estatuko gainerako biztanleek hitz egiten dituzten hizkuntzak, baina estatuko lurraldean tradizioz hitz egiten diren arren, bertako geografia-eremu jakin bati lotu ezin dakizkikeenak.

2. artikulua.— Konpromisoak

1. Alde guztiek hartu dute II. zatiko xedapenak bakoitzaren lurraldean hitz egiten diren hizkuntza erregional eta gutxitu guztiei aplikatzeko konpromisoa, baldin eta hizkuntzok 1. artikuluko definizioak betetzen badituzte.

2. Berronetsi, onartu edo onesteko unean adierazitako hizkuntza guztiei dagokienez, 3. artikulurekin bat, alde bakoitzak gutun honen III. zatiko xedapenen artetik gutxienez hogeita hamabost paragrafo edo apartatu hautatu aplikatzeko konpromisoa hartu du; horietako hiru gutxienez 8. eta 12. artikuluetan hautatu behar dira, eta 9., 10., 11. eta 13. artikuluetan, berriz, bana.

3. artikulua.— Modalitateak

1. Gutuna sinatu duten estatuek berronetsi, onartu edo onesteko agirian zehaztu behar dute hizkuntza erregional eta gutxituetako bakoitza, edo bakoitzaren lurralde osoan edo horren zati batean eremu urriagoa duen hizkuntza ofizial bakoitza, eta horri 2. artikuluko 2. paragrafoarekin bat hautatutako paragrafoak ezarriko zaizkio.

2. Aldeek, geroagoko edozein unetan, berronetsi, onartu edo onesteko agirian zehaztu zituzten paragrafoez aparte Gutunaren beste edozein paragrafotako xedapenen ondoriozko betebeharrak onartzen dituztela jakinaraz diezaizkete Idazkaritza Nagusiari, edo artikuluko honen 1. paragrafoa aplikatuko dietela beste hizkuntza erregional edo gutxitu batzuei, edo lurralde osoan edo horren zati batean eremu urriagoa duten beste hizkuntza ofizial batzuei.

3. Aurreko paragrafoan aurreikusitako konpromisoak berronespen, onespen edo onarpenaren partetzat joko dira, eta ondorio berberak izango dituzte jakinarazten diren egunetik bertatik.

4. artikulua.— Dagoeneko badiren babes-estatusak

1. Ezin da interpretatu gutun honen ezein xedapenek Giza Eskubideen Europako Konbentzioak bermatutako eskubideak mugatu edo indargabetzen dituenik.

2. Gutun honen xedapenek ez dituzte murrizten hizkuntza erregional eta gutxituen egoera arautzen duten xedapen mesedegarriagoak, ez eta gutxiengoetako kide diren pertsonen estatutu juridikoa ere; horiek aldeetako batean dagoeneko existitzen dira edo aldebiko edo alde anitzeko berariazko akordioetan jasota daude.

5. artikulua.— Dauden betebeharrak

Gutun honen ezer ezin izango da interpretatu eskubidea ematen duenik Nazio Batuen Gutunaren helburuak edo nazioarteko zuzenbidearen beste betebeharrak batzuk, estatuen subiranotasunaren eta lurralde-osotasunaren printzipioa barne, urratzen dituen jardueraren bat hasi edo ekintzaren bati ekiteko.

6. artikulua.— Informazioa

Aldeek konpromisoa hartu dute dagozkien agintari, erakunde eta pertsonak gutun honek ezartzen dituen eskubideen eta eginbeharren informazioa jaso dezaten.

II. ZATIA

2. artikuluko 1. paragrafoarekin bat lortu nahi diren helburuak eta printzipioak

7. artikulua.— Helburuak eta printzipioak

1. Hizkuntza erregional eta gutxituei dagokienez, hizkuntzok erabiltzen diren lurraldeetan eta hizkuntza bakoitzaren egoeraren arabera, ondoko helburuak eta printzipioak izango dira aldean politika, legeria eta jardunaren oinarri:

a) hizkuntza erregional eta gutxituak aitortzea, kultura-aberastasunaren erakusle dira eta;

b) hizkuntza erregional eta gutxituetako bakoitzak hartzen duen geografia-eremua errespetatzea; hala, beraz, administrazio-zatiketak, lehendik hor zeudenak nahiz berriak, ez dira oztopo izango hizkuntza erregional edo gutxitu hori sustatzeko;

- c) hizkuntza erregional eta gutxituak sustatzeko ekintza seguru baten beharra, hizkuntzok babestearren;
- d) hizkuntza erregional eta gutxituak bizitza publikoan eta pribatuan ahoz eta idatziz erabiltzea erraztu edota sustatzea;
- e) Gutun honek hartzen dituen eremuetan, harremanak sortu eta garatzea hizkuntza erregionala edo gutxitua erabiltzen duten taldeen eta estatu berean hizkuntza bera edo antzekoa erabiltzen duten beste talde batzuen artean, bai eta kultura-harremanak sortzea beste hizkuntza batzuk erabiltzen dituzten estatuko beste talde batzuekin ere;
- f) hizkuntza erregional eta gutxituak irakasteko eta ikasteko modu eta bitarteko egokiak jartzea maila egoki guztien esku;
- g) bitartekoak jartzea hizkuntza erregionala edo gutxitua hitz egiten den eremu batean bizi baina hizkuntza hori hitz egiten ez dutenen esku, nahi izanez gero hizkuntza hori ikas dezaten;
- h) hizkuntza erregional eta gutxituei buruzko azterketak eta ikerketak sustatzea unibertsitateetan edo zentro baliokideetan;
- i) Gutun honek biltzen dituen arloetan, nazioz gaindiko elkar-trukerako era egokiak sustatzea, estatu bitan edo gehiagotan modu berean edo antzekoan erabiltzen diren hizkuntza erregional eta gutxituentzat.

2. Aldeek konpromisoa hartu dute ezabatzeko, oraindik egin ez badute, hizkuntza erregional edo gutxitu bat erabiltzeko egon daitezkeen bereizketa, bazterketa, murrizketa edo lehentasun justifikatu gabe oro, alegia, hizkuntza hori ahultzea edo hori mantendu edo garatzea arriskuan jartzea helburutzat izan dezaketanak.

Hizkuntza erregional eta gutxituen aldeko neurri bereziak hartzea ez da hartuko eremu zabalagoa duten hizkuntzetako hiztunen aurkako diskriminazio-ekintzatzat, neurrian helburua hizkuntza erregional eta gutxituok erabiltzen dituztenen eta gainerako herritarren arteko berdintasuna bultzatzea edo hiztun horien egoera partikularrak aintzat hartzea bada.

3. Aldeek konpromisoa hartu dute, neurri egokiak erabilia, herrialde guztiko hizkuntza-taldeen arteko elkar-ulertzea sustatzeko. Horretarako, batez ere, hizkuntza erregional eta gutxituen errespetua eta horienganako ulermena eta tolerantzia jasoko dute herrialdean eskaintzen den hezkuntzan eta prestakuntzaren helburuen artean, eta helburu bera lortzera animatuko dituzte masa-komunikabideak.

4. Aldeek konpromisoa hartu dute hizkuntza erregional eta gutxituei buruzko politikak definitzerakoan kontuan hartzeko hizkuntza horiek erabiltzen dituzten taldeek adierazitako beharrianak eta gurariak.

Aldeei eskatu zaie, beharrezkoa denean, hizkuntza erregional eta gutxituekin zerikusia duten gaiei buruz agintariak aholkatzeko organoak sortzeko.

5. Aldeek konpromisoa hartu dute 1etik 4rako paragrafoetan zerrendatutako printzipioak *mutatis mutandis* aplikatzeko lurralderik gabeko hizkuntzei.

Alabaina, hizkuntza horien kasuan, gutun hau burutzeko hartu beharreko neurrien izaera eta irismena modu malguan ezarriko dira, hizkuntzok erabiltzen dituzten taldeen beharrianak eta gurariak kontuan hartuta, eta horien ohiturak eta ezaugarriak errespetatuz.

III. ZATIA

Hizkuntza erregional eta gutxituak bizitza publikoan erabiltzearen aldeko neurriak, 2. artikuluko 2. paragrafoa betez hartutako konpromisoekin hartu beharrekoak²⁷⁹

8. artikulua.— Irakaskuntza

1. Irakaskuntzaren arloan, hizkuntzok erabiltzen diren lurraldeari dagokionez, hizkuntza bakoitzaren egoeraren arabera eta estatuko hizkuntza ofizialen irakaskuntzari kalterik egin gabe, ondoko konpromisoak hartu dituzte aldeek:

a) i) eskolaurreko hezkuntza kasuan kasuko hizkuntza erregional eta gutxituetan bermatuta dagoela ezartzea; edo

ii) eskolaurreko hezkuntzaren zati handi bat kasuan kasuko hizkuntza erregional eta gutxituetan bermatuta dagoela ezartzea; edo

iii) aurreko bi puntuetako neurrietako bat, gutxienez, aplikatzea horrela nahi duten familietako ikasleei, horien kopurua nahikotzat jotzen bada; edo

iv) botere publikoek ez badute zuzeneko eskumenik eskolaurreko hezkuntzan, lehenengo bi puntuetan jasotako neurriak aplikatzea erraztu edota sustatzea;

b) i) lehen mailako irakaskuntza kasuan kasuko hizkuntza erregional eta gutxituetan bermatuta dagoela ezartzea; edo

ii) lehen mailako irakaskuntzaren zati handi bat kasuan kasuko hizkuntza erregional eta gutxituetako batean bermatuta dagoela ezartzea; edo

iii) lehen mailako irakaskuntzaren barruan, hizkuntza erregional eta gutxituen irakaskuntza curriculumaren parte izatea ezartzea; edo

iv) aurreko hiru puntuetako neurrietako bat, gutxienez, aplikatzea horrela nahi duten familietako ikasleei, horien kopurua nahikotzat jotzen bada;

c) i) bigarren mailako irakaskuntza kasuan kasuko hizkuntza erregional eta gutxituetan bermatuta dagoela ezartzea; edo

ii) bigarren mailako irakaskuntzaren zati handi bat kasuan kasuko hizkuntza erregional eta gutxituetako batean bermatuta dagoela ezartzea; edo

iii) bigarren mailako irakaskuntzaren barruan, hizkuntza erregional eta gutxituen irakaskuntza curriculumaren parte izatea ezartzea; edo

iv) aurreko hiru puntuetako neurrietako bat, gutxienez, aplikatzea horrela nahi duten ikasleei —edo, horrela ez bada, horien familiek nahi badute—, horien kopurua nahikotzat jotzen bada;

d) i) irakaskuntza tekniko eta profesionala kasuan kasuko hizkuntza erregional eta gutxituetan bermatuta dagoela ezartzea; edo

ii) irakaskuntza tekniko eta profesionalaren zati handi bat kasuan kasuko hizkuntza erregional eta gutxituetako batean bermatuta dagoela ezartzea; edo

²⁷⁹ Euskal Herriaren, Kataluniaren, Balear Uharteen, Galiziaren, Valentziaren eta Nafarroaren autonomia-erkidegoen autonomia-estatutuetan ofizial legez aitortutako hizkuntzei letra biribilez dauden xedapenak bakarrik aplikatzen zaizkie.

iii) irakaskuntza tekniko eta profesionalaren barruan, hizkuntza erregional eta gutxituen irakaskuntza curriculumaren parte izatea ezartzea; edo

iv) aurreko hiru puntuetako neurrietako bat, gutxienez, aplikatzea horrela nahi duten ikasleei —edo, horrela ez bada, horien familiek nahi badute—, horien kopurua nahikotzat jotzen bada;

e) *i) unibertsitate mailako irakaskuntza eta goi-mailako bestelako irakaskuntza-motak hizkuntza erregional eta gutxituetan ezartzea; edo*

ii) hizkuntzok unibertsitateko eta goi-mailako irakaskuntzaren ikasgai gisa ikastea ezartzea; edo

iii) Estatuak goi-mailako irakaskuntzako zentroekiko duen zeregina dela eta, i) eta ii) apartatuak ezin izango balira aplikatu, ondokoak ezartzea suspertu edota baimentzea: hizkuntza erregional eta gutxituetan unibertsitate mailako edo goi-mailako bestelako irakaskuntza-motak, edo hizkuntzok unibertsitatean edo goi-mailako irakaskuntzako beste zentro batzuetan ikasi ahal izateko bitartekoak;

f) *i) beharrezkoak diren xedapenak ematea, helduen hezkuntzako edo hezkuntza iraunkorreko ikastaroak hein handi batean edo osorik hizkuntza erregional eta gutxituetan eskaintzea bermatu dadin; edo*

ii) hizkuntza horiek proposatzea helduen hezkuntzako edo hezkuntza iraunkorreko ikasgai gisa; edo

iii) botere publikoek ez badute zuzeneko eskumenik helduen hezkuntzan, hizkuntza horiek irakastea erraztu edota sustatzea helduen hezkuntzaren edo hezkuntza iraunkorraren barruan;

g) hizkuntza erregional eta gutxituek adierazten duten historia eta kultura irakasten direla bermatzeko xedapenak ematea;

h) irakasleen beharrezko hasierako eta etengabeko prestakuntza bermatzea, Gutuna sinatzen duen alde bakoitzak a)-tik g)-rako paragrafoetatik onartutakoak aplikatzeko;

i) kontrolerako organo bat edo gehiago sortzea, eta horren ardura izango da hizkuntza erregional eta gutxituen irakaskuntza ezartzeko edo garatzeko hartu diren neurrien eta egin diren aurrerapenen jarraipena egitea, eta puntu horiei buruz aldian-aldian txostenak egitea; txostenok jendaurrean jarriko dira.

2. Irakaskuntzaren arloan, eta hizkuntza erregional eta gutxituak tradizioz erabiltzen diren lurraldeetatik kanpo dauden lurraldeei dagokienez, aldeek konpromisoa hartu dute, hizkuntza erregional eta gutxituetako baten hiztun-kopuruak hori justifikatzen badu, eta irakaskuntzaren maila egokietan, irakaskuntza hizkuntza erregional edo gutxituan egitea edo hizkuntza bera irakastea baimendu, sustatu edo ezartzeko.

9. artikulua.— Justizia

1. Jarraian zehaztuko diren neurriak hartzea justifikatzeko besteko hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztun-kopurua duten agintari judizialen barrutiei dagokienez, zenbait konpromiso hartu dituzte aldeek, hizkuntza bakoitzaren egoeraren arabera, eta baldintza batekin, alegia, paragrafo honek eskaintzen dituen aukerez baliatzeak ez dezala epaileak hartu justizia ondo administratzeko oztopotzat.

Hauek dira konpromisoak:

a) prozesu penaletan:

i) jurisdikzio-organoek, aldeetako batek eskatuta, prozesua hizkuntza erregionalean edo gutxituan gara dezatela ezartzea; edota

ii) hizkuntza erregionalean edo gutxituan hitz egiteko eskubidea bermatzea akusatuari; edota

iii) errekerimenduak edo frogak, idatzizkoak zein ahozkoak, hizkuntza erregional eta gutxituetako batean formulatuta egote hutsagatik onartezinak ez izatea ezartzea; edota

iv) hizkuntza erregional eta gutxitu horietan ematea, hala eskatuz gero, prozedura judizial bati lotutako egintzak, beharrezkoa bada interpreteak eta itzultzaileak erabilia, eta interesdunei inolako gastu gehigarrikeragin gabe.

b) prozesu zibiletan;

i) jurisdikzio-organoek, aldeetako batek eskatuta, prozesua hizkuntza erregionalean edo gutxituan gara dezatela ezartzea; edota

ii) Alde bat auzitegi baten aurrean bertaratu behar denean, bere hizkuntza erregionalean edo gutxituan hitz egitea baimentzea alde horri, hori dela-eta gastu osagarrikeragin gabe; edota

iii) dokumentuak eta frogak hizkuntza erregionalean edo gutxituan aurkeztea baimentzea, beharrezkoa bada interpreteak eta itzultzaileak erabilia;

c) administrazio-arloan eskudunak diren jurisdikzioen aurreko prozesuetan:

i) jurisdikzioek, auzibidean parte hartzen duten aldeetako batek eskatuta, prozesua hizkuntza erregionalean edo gutxituan gara dezatela ezartzea; edota

ii) alde bat auzitegi baten aurrean bertaratu behar denean, bere hizkuntza erregionalean edo gutxituan hitz egitea baimentzea alde horri, hori dela-eta gastu osagarrikeragin gabe; edota

iii) dokumentuak eta frogak hizkuntza erregionalean edo gutxituan sortzea baimentzea, beharrezkoa bada interpreteak eta itzultzaileak erabilia;

d) neurriak hartzea, b) eta c) paragrafoetako i) eta iii) apartatuen aplikazioak eta interpreteen eta itzulpenen balizko erabilerak ez diezaieten gastu osagarrikeragin gabe interesdunei.

2. Aldeek hartu dituzten konpromisoak:

a) Estatu batean ezarritako egintza juridikoen baliozkotasuna ez baztertzea, egintzok hizkuntza erregional eta gutxituetako batean idatzita egote hutsagatik; edo

b) Estatu batean ezarritako egintza juridikoen, aldean artean, duten baliozkotasuna ez baztertzea, egintzok hizkuntza erregional eta gutxituetako batean idatzita egote hutsagatik, eta egintzok hizkuntza hori hitz egiten ez duten hirugarren interesdunen aurka erabili ahal izango direla ezartzea, baldin eta egintzaren edukia erabiltzen duenak berak jakinarazten badie; edo

c) Estatu batean ezarritako egintza juridikoen, aldean artean, duten baliozkotasuna ez baztertzea, egintzok hizkuntza erregional eta gutxituetako batean idatzita egote hutsagatik.

3. Aldeek konpromisoa hartu dute hizkuntza erregional eta gutxituetan emateko estatuko lege-testurik garrantzitsuenak eta hizkuntza horien erabiltzaileei bereziki dagozkienak, testuok beste modu batean erabilgarri daudenean izan ezik.

10. artikulua.— Administrazio-ko agintariak eta zerbitzu publikoak

1. Jarraian zehaztuko diren neurriak hartzea justifikatzeko besteko hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztun-kopurua duten Estatuaren administrazio-agintarien barrutiei dagokienez, eta hizkuntza bakoitzaren egoeraren arabera, zenbait konpromiso hartu dituzte aldeek, posiblea den neurrian; hain zuzen ere hauek:

a) i) administrazio-agintariak hizkuntza erregional eta gutxituak erabiltzen dituztela zaintzea; edo

ii) jendearekin harremana duten agintari horien agenteek eurongana hizkuntza horietan jotzen duten pertsonekin hizkuntza erregional eta gutxituak erabiltzen dituztela zaintzea; edo

iii) hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztunek eskaerak ahoz zein idatziz aurkez ditzaketela eta erantzuna hizkuntza horietan jaso dezaketela zaintzea; edo

iv) hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztunek eskaerak ahoz zein idatziz aurkez ditzaketela zaintzea; edo

v) hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztunek hizkuntza horietan idatzitako agiri bat balio osoz aurkez dezaketela zaintzea;

b) maiz erabiltzen diren formularioak eta administrazio-testuak hizkuntza erregional eta gutxituetan, edo bertsio elebidunetan, jartzea jendearen eskueran;

c) dokumentuak hizkuntza erregional eta gutxituetako batean idaztea baimentzea administrazio-agintariari.

2. Jarraian zehaztuko diren neurriak justifikatzeko besteko hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztun-kopurua duten lurraldeetako herri eta erregioetako agintariak dagokienez, ondokoak baimendu edota sustatzeko konpromisoa hartu dute aldeek:

a) hizkuntza erregional eta gutxituen erabilera erregio- edo toki-mailako administrazioan;

b) hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztunek eskaerak ahoz zein idatziz aurkezteko duten aukera;

c) erregioetako kolektibitateek beren testu ofizialak hizkuntza erregional eta gutxituetan ere argitaratzea;

d) toki-agintariak beren testu ofizialak hizkuntza erregional eta gutxituetan ere argitaratzea;

e) hizkuntza erregional eta gutxituetako agintari erregionalek beren batzarretako eztabaidetan hizkuntza erregional eta gutxituak erabiltzea, baina ez da baztertuko, hala ere, estatuko hizkuntza ofizialak erabiltzea;

f) hizkuntza erregional eta gutxituetako toki-agintariak beren batzarretako eztabaidetan hizkuntza erregional eta gutxituak erabiltzea, baina ez da baztertuko, hala ere, estatuko hizkuntza ofizialak erabiltzea;

g) hizkuntza erregional eta gutxituetako toponimiako ohiko formak eta zuzenak erabili edo hartzea, beharrezkoa bada hizkuntza ofizialetako izendapenekin batera.

3. Administrazio-agintariak edo horien kontura jarduten duten beste pertsona batzuek bermatzen dituzten zerbitzu publikoei dagokienez, hizkuntza erregional eta gutxituak erabiltzen diren lurraldeetan, hizkuntza bakoitzaren egoeraren arabera eta hori posiblea den neurrian, konpromiso hauek hartu dituzte Gutuna sinatu duten aldeek:

- a) zerbitzua ematerakoan hizkuntza erregional eta gutxituak erabiltzen direla zaintzea; edo
 - b) eskaerak hizkuntza erregional eta gutxituetako batean aurkeztu eta erantzuna hizkuntza horietan jasotzea baimentzea hizkuntzotako hiltunei; edo
 - c) eskaerak hizkuntza erregional eta gutxituetako batean aurkeztea baimentzea hizkuntzotako hiltunei.
4. Aldeek onartu dituzten 1., 2. eta 3. paragrafoetako xedapenak martxan jartzearren, ondoko neurrietako bat edo batzuk hartzera konprometitu dira:
- a) idatzizko edo ahozko itzulpena egitera, eskatuz gero;
 - b) funtzionarioak eta bestelako agente publikoak kopuru nahikoan errekrutatzen, edo, beharrezkoa bada, horiek prestatzen;
 - c) hizkuntza erregional edo gutxitu bat ezagutzen duten agente publikoek destinoa hizkuntza hori erabiltzen den lurraldeetan izateko egin ditzaketan eskariak asetzea, ahal den neurrian.
5. Aldeek konpromisoa hartu dute, interesdunek hala eskatuz gero, hizkuntza erregional eta gutxituetako patronimikoak erabili edo hartzea baimentzeko.

11. artikulua.— Komunikabideak

1. Aldeek zenbait konpromiso hartu dituzte hizkuntza erregional eta gutxituetako hiltunei dagozkenez, hizkuntzok erabiltzen diren lurraldeetan, hizkuntza bakoitzaren egoeraren arabera, eta agintari publikoek, zuzenean edo zeharka, arlo horretan boterea edo eginkizunen bat duten neurrian, betiere komunikabideen independentzia eta autonomia printzipioak errespetatuz. Konpromisoak hauek dira:
- a) irratia eta telebista zerbitzu publikoak diren neurrian:
 - i) gutxienez irrati-estazio eta telebista-kate bana sortzea hizkuntza erregional eta gutxituetan; edo
 - ii) hizkuntza erregional eta gutxituetan gutxienez irrati-estazio eta telebista-kate bana sortzea sustatu edota erraztea; edo*
 - iii) beharrezkoak diren xedapenak ematea difusioaren arduradunek hizkuntza erregional eta gutxituetan egindako emanaldiak programatu ditzaten;*
 - b) i) hizkuntza erregional eta gutxituetan gutxienez irrati-estazio bat sortzea sustatu edota erraztea; edo
 - ii) irrati-programak hizkuntza erregional eta gutxituetan modu erregularrean jaulkitzea sustatu edota erraztea*
 - c) i) hizkuntza erregional eta gutxituetan gutxienez telebista-kate bat sortzea sustatu edota erraztea; edo
 - ii) telebista-programak hizkuntza erregional eta gutxituetan modu erregularrean zabaltzea sustatu edota erraztea*
 - d) hizkuntza erregional eta gutxituetan egindako entzunezko eta ikus-entzunezko materialen ekoizpena eta zabalkundea sustatu edota erraztea;
 - e) i) hizkuntza erregional eta gutxituetan gutxienez prentsa-organo bat sortu edota mantentzea sustatu edota erraztea; edo
 - ii) prentsa-artikuluak hizkuntza erregional eta gutxituetan modu erregularrean argitaratzea sustatu edota erraztea*

f) *i) hizkuntza erregional eta gutxituak erabiltzen dituzten komunikabideen kostu osagarriak estaltzea, legeak komunikabideentzat, orokorrean, finantza-laguntzaren bat ezarrita duenean; edo*

ii) dauden finantza-laguntzak hizkuntza erregional eta gutxituetan sortutako ikus-entzunezko ekoizpenei ere ematea;

g) hizkuntza erregionalean edo gutxituan lan egiten duten komunikabideentzako kazetarien eta beste langile batzuen prestakuntza bultzatzea.

2. Aldeek konpromisoa hartu dute hizkuntza erregionala edo gutxitua edo antzekoa hitz egiten duten hurbileko herrialdeetako biztanleek irрати eta telebista-emanaldiak modu zuzenean jasotzeko askatasuna izango dutela bermatzeko, bai eta hurbileko herrialdeek hizkuntza horretan egin ditzaketen irрати eta telebista-emanaldien aurka ez egiteko ere. Konpromisoa hartu dute, bestalde, hizkuntza erregional eta gutxituetako batean edo antzekoan sortutako informazioaren adierazpen-askatasuna eta horren zirkulazio askea dela eta idatzizko prentsari ez zaiola inolako murrizketarik ezarriko zaintzeko. Aipatutako askatasunak erabiltzeak eginbeharrak eta erantzukizunak dakartza, eta legez ezarritako zenbait formalitate, baldintza, murrizketa edo zehapenen mende egon daiteke. Horiek guztiak beharrezko neurriak dira, gizarte demokratiko batean, segurtasun nazionalerako, lurralde-osotasunerako edo segurtasun publikorako, ordenaren defentsarako eta krimenaren prebentziorako, osasunaren edo moralaren babeserako, hurkoaren ospearen eta eskubideen babeserako, isilpeko informazioak zabaltzea eragozteko, edo botere judizialaren agintea edo inpartzialtasuna bermatzeko.

3. Aldeek konpromisoa hartu dute hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztunen interesak ordezkatuta egon daitezen edo aintzat har daitezen komunikabideen askatasuna eta pluraltasuna bermatzeko egitekoa duen legearekin bat sor daitezkeen egituretan.

12. artikulua.— Kultura-jarduerak eta -ekipamenduak

1. Kultura-jardueri eta -ekipamenduei dagokienez —bereziki, liburutegiak, bideotekak, kultura-zentroak, museoak, artxiboak, akademiak, antzokiak eta zinemak, literaturako eta zinema-ekoizpeneko lanak, kultura herrikoia adierazpenerako lanak, jaialdiak eta kultura-industriak, teknologia berrien erabilera barru, kontuan hartuta—, zenbait konpromiso hartu dituzte aldeek, hizkuntza horiek erabiltzen diren lurraldeari dagozkionez, eta agintari publikoak arlo horretan eskumena, boterea edo egitekoa duten neurrian.

Konpromiso hauek hartu dituzte:

a) hizkuntza erregional eta gutxituen adierazpidea eta berezko ekimenak sustatzea, eta hizkuntza horietan sortutako lanak eskuratzeko bitartekoak erraztea;

b) hizkuntza erregional eta gutxituetan sortutako lanak beste hizkuntza batzuetan eskuratzeko bitartekoak erraztea, eta, horretarako, itzulpen-, bikoizketa-, postsinkronizazio- eta azpitulazio-lanak lagundu eta garatzea;

c) beste hizkuntza batzuetan sortutako lanak hizkuntza erregional eta gutxituetan eskuratzeko bitartekoak erraztea, eta, horretarako, itzulpen-, bikoizketa-, postsinkronizazio- eta azpitulazio-lanak lagundu eta garatzea;

d) zenbait kultura-jarduera abiarazteko edo horiei laguntzeko ardura duten organismoek beren ekimenean edo beraiek laguntzen dituzten ekimenean

hizkuntza erregional eta gutxituen ezagutza eta erabilera neurri egokian integratzen dutela zaintzea.

e) hizkuntza erregionala edo gutxitua, bai eta beste biztanleen hizkuntzak ere, menderatzen dituen pertsonala zenbait kultura-jarduera abiarazteko edo horiei laguntzeko ardura duten organismoen eskueran jartzen laguntzea;

f) ekipamenduak hornitzerakoan eta kultura-jarduerak programatzerakoan, hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztunen ordezkariak zuzeneko parte-hartzea izan dezatela bultzatzea;

g) hizkuntza erregional eta gutxituetan sortutako lanak bildu, gordailuan jaso eta aurkeztu edo argitaratzeko ardura duen organismo baten edo gehiagoren sorrera sustertu edota erraztea;

h) beharrezkoa bada, itzulpen-zerbitzuak eta terminologia-ikerketako zerbitzuak sortzea edota sustatu eta finantzatzea, batez ere, hizkuntza erregional edo gutxitu bakoitzean administrazio-, merkataritza-, ekonomia-, gizarte-, teknologia- edo lege-terminologia egokia mantendu eta garatzearen.

2. Hizkuntza erregional eta gutxituak tradizioz erabiltzen diren lurraldeak ez direnei dagokienez, aldeek konpromisoa hartu dute, hizkuntza erregionaleko edo gutxituko hiztunen kopuruak horrelakoa justifikatzen badu, kultura-jarduera eta ekipamendu egokiak sustatu edota ezartzeko, aurreko paragrafoarekin bat.

3. Aldeek konpromisoa hartu dute leku egokia emateko, beren atzerriko kultura-politikan, hizkuntza erregional eta gutxituei eta horiek islatzen duten kulturari.

13. artikulua.— Ekonomia- eta gizarte-bizitza

1. Ekonomia- eta gizarte-jarduerei dagokienez, aldeek ondoko konpromisoak hartu dituzte, herrialde osorako:

a) beren legerietatik kanpo uztea ekonomia- eta gizarte-bizitzari buruzko dokumentuetan hizkuntza erregional eta gutxituak erabiltzeko aukera, arrazoi justifikagarririk gabe, debekatzen edo mugatzen duen xedapen oro, batez ere lan-kontratuetan eta dokumentu teknikoetan, esaterako, produktuak edo ekipamenduak erabiltzeko jarraibideetan.

b) enpresen barne-araudietan eta egintza pribatuetan hizkuntza erregional eta gutxituen erabilera baztertu edo mugatzen duen edozein klausula sartzea debekatzea, gutxienez hizkuntza bera hitz egiten dutenen artean;

c) ekonomia- eta gizarte-jardueretan hizkuntza erregional eta gutxituen erabilera ahultzeko asmoa duten praktiken aurka egitea;

d) aurreko apartatuetan azaldutako bitartekoak baino beste batzuk erabilia, hizkuntza erregional eta gutxituen erabilera erraztu edota sustatzea.

2. Ekonomia- eta gizarte-jarduerei dagokienez, aldeek zenbait konpromiso hartu dituzte, agintari publikoek eskumena duten neurrian, hizkuntza erregional eta gutxituak erabiltzen diren lurralderako, eta hori posiblea den neurrian. Konpromisoak hauek dira:

a) finantza- eta banku-arloetako arautegien bidez definitzea, merkataritzako erabilerarekin bateragarriak diren baldintzetan, ordainketa-aginduak (txekeak, kanbio-letrak, etab.) edo beste finantza-agiri batzuk idazterakoan hizkuntza erregionalak eta gutxituak erabiltzeko aukera ematen duten modalitateak, edo, horrelakorik ezean, prozesu hori martxan jarri dela zaintzea;

b) zuzenean beren kontrolaren mende dauden ekonomia- eta gizarte-sektoreetan (sektore publikoa), hizkuntza erregional eta gutxituen erabilera sustatzeko ekintzak egitea;

c) ospitale, zaharren egoitza edo bestelako gizarte-ekipamenduetan, horietara osasuna, adina edo beste arrazoi batzuk direla-eta joan behar izan duten hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztunei beren hizkuntzan hartu eta artatuak izateko aukera eskainiko dietela zaintzea;

d) modalitate egokiak erabilita, segurtasun-jarraibideak hizkuntza erregional eta gutxituetan ere idatzita egongo direla zaintzea;

e) agintari eskudunek kontsumitzaileen eskubideei buruz eskainitako informazioak hizkuntza erregional eta gutxituetan ere erabilgarri bilakatzea;

14. artikulua.— Mugaz haraindiko elkar-trukeak

Aldeek hartu dituzten konpromisoak:

a) hizkuntza bera edo antzekoa erabiltzen duten estatuak konprometitzen dira alde biko edo alde anitzeko akordioak aplikatzera, edo horiek amaitzen saiatzera, beharrezkoa bada, estatu horietan hizkuntza bereko hiztunen arteko harremanak erraztearren, kulturen, irakaskuntzan, lanbide-heziketan eta hezkuntza iraunkorrean;

b) hizkuntza erregional eta gutxituen alde, mugaz haraindiko lankidetzak erraztu edota sustatzea, batez ere hizkuntza bera edo antzekoa erabiltzen duten erregio- edo toki-mailako taldeen artean;

IV. ZATIA

Gutunaren aplikazioa

15. artikulua.— Aldizkako txostenak

1. Jarraitutako politikari buruzko txostena aurkeztuko diote aldeek, aldian-aldian, Europako Kontseiluko idazkari nagusiari, Ministroen Batzordeak ezarriko duen eran, eta gutun honen II. zatiarekin bat. Aldeek III. zatiko xedapenetatik bere egin dituztenak aplikatzeko hartu dituzten neurriei buruzkoa izango da txosten hori. Alde bakoitzak Gutuna berarentzat indarrean jarri ondoko lehenengo urtean aurkeztu behar du, beste txostenak, berriz, lehenengoa aurkeztu ondoren, hiru urtean behin aurkeztu behar dira.

2. Aldeek jendaurrean jarriko dituzte beren txostenak.

16. artikulua.— Txostenen azterketa

1. 15. artikuluan xedatutakoa betez Europako Kontseiluko idazkari nagusiari aurkeztuko zaizkion txostenak 17. artikuluan xedatutakoari jarraiki osatutako adituen batzordeak aztertuko ditu.

2. Gutuna sinatu duten aldeetako baten lurraldean legez eraturako organismoek eta elkarteek alde horrek hartutako konpromisoen inguruko gaiez ohartarazi ahal izango diote adituen batzordeari, gutun honen III. zatia jarraiki. Alde interesdunari galdetu ondoren, adituen batzordeak aintzat har ditzake informazio horiek artikuluko honen 3. paragrafoan aipatzen den txostena prestatzerakoan. Organismo eta elkarte horiek, bestalde, alde batek egindako politikari buruzko adierazpenak egin ahal izango dituzte, II. zatiarekin bat.

3. 1. paragrafoan aipatutako txostenak eta 2. paragrafoan aipatutako informazioak oinarri hartuta, Ministroen Batzordearentzako txosten bat prestatuko du adituen batzordeak. Txosten horri aldeei eskatuko zaizkien oharrak gehituko zaizkio; horiek guztiak jendaurrean jarri ahal izango ditu Ministroen Batzordeak.

4. 3. paragrafoan aipatutako txostenak adituen batzordeak Ministroen Batzordeari egindako proposamenak jasoko ditu, bereziki, Kontseiluak, beharrezkoa bada, alde bati edo batzuei egingo dizkien gomendioak prestatzearren.

5. Europako Kontseiluko idazkari nagusiak bi urteko txosten xehatua, Gutunaren aplikazioari buruzkoa, egingo dio Batzar Parlamentarioari.

17. artikulua.— Adituen batzordea

1. Adituen batzordearen osaeran alde bakoitzeko kide bat egongo da. Kide hori Ministroen Batzordeak aukeratuko du alde bakoitzak proposatutako zerrendako pertsonen artetik; zerrenda horretan egongo direnak zuzentasun osoko pertsonak izango dira eta Gutunak jorratzen dituen arloetan aintzatetsitako gaitasuna dutenak.

2. Adituen batzordeko kideak sei urterako aukeratuko dira eta horien agintaldia berritu ahal izango da. Kide batek ezin badu bere agintaldia bete, 1. paragrafoan aurreikusitako prozedurari jarraiki ordeztuko da, eta hori ordezteko izendatutako kideak lehengoaren agintaldia bukatuko du.

3. Adituen batzordeak onetsiko du bere barne-araudia. Batzorde horren idazkaritza Europako Kontseiluko idazkari nagusiak bermatuko du.

V. ZATIA

Azken xedapenak

18. artikulua

Gutun hau Europako Kontseiluko kide diren estatuek sina dezakete. Berronetsi, onartu edo onetsi egin beharko da. Berronetsi, onartu edo onesteko agiriak Europako Kontseiluko idazkari nagusiari utzi beharko zaizkio gordailuan.

19. artikulua

1. Gutun hau Europako Kontseiluko bost kidek, 18. artikuluan xedatutakoaren arabera, Gutunarekin konprometituta daudela onartzen duten egunetik zenbatzen hasita hiru hilabeteko epea amaitu osteko hileko lehenengo egunean jarriko da indarrean.

2. Gutunarekin konpromisoa hartzeko prest daudela geroago adierazten duten estatuen kasuan, berronetsi, onartu edo onesteko agiria gordailuan utzi den egunetik zenbatzen hasita hiru hilabeteko epea amaitu osteko hileko lehenengo egunean jarriko da indarrean gutun hau.

20. artikulua

1. Gutun hau indarrean jarri ondoren, Europako Kontseiluko Ministroen Batzordeak bere esku izango du Europako Kontseiluko kide ez den edozein estatuari Gutunari atxikitzeko gonbita egitea.

2. Gutunarekin bat egin duen edozein estaturen kasuan, atxikitze-agiria Europako Kontseiluko idazkari nagusiari gordailuan utzi zaion egunetik zenbatzen hasita hiru

hilabeteko epea amaitu osteko hileko lehenengo egunean jarriko da indarrean gutun hau.

21. artikulua

1. Estatu guztiek, Gutuna sinatzerakoan edo Gutuna berronetsi, onartu, onetsi edo horri atxikitzeke agiria gordailuan uzterakoan, erreserba bat edo gehiago aurkez diezaiekete gutun honen 7. artikuluko 2tik 5erako paragrafoei. Ez da beste erreserbarik onartuko.

2. Aurreko paragrafoaren arabera erreserbaren bat aurkeztu duen edozein estatu sinatzailek erreserba hori osorik edo zati batean ken dezake; horretarako, jakinarazpen bat bidali behar dio Europako Kontseiluko idazkari nagusiari. Erreserba kentzeak idazkari nagusiak jakinarazpena jaso duen egunetik aurrera izango ditu ondorioak.

22. artikulua

1. Alde guztiek, edozein unetan, gutun hau sala dezakete; horretarako, jakinarazpen bat bidali behar diote Europako Kontseiluko idazkari nagusiari.

2. Salaketak idazkari nagusiak jakinarazpena jasotzen duen egunetik zenbatzen hasita sei hilabeteko epea amaitu osteko hileko lehenengo egunetik aurrera izango ditu ondorioak.

23. artikulua

Europako Kontseiluko idazkari nagusiak Kontseiluko kide diren estatuei eta Gutunari atxikitako estatu guztiei jakinaraziko dizkie:

- a) sinadura guztiak;
- b) Gutuna berronetsi, onartu, onetsi edo horri atxikitzeke agiri oro, gordailuan utzi direnak;
- c) Gutun hau, 19. eta 20. artikuluei jarraiki, indarrean jartzen den data oro;
- d) 3. artikuluko 2. paragrafoko xedapenak betez jasotako jakinarazpen oro;
- e) Gutun honekin zerikusia duen egintza, jakinarazpen edo komunikazio oro.

Horri guztiari jarraiki, behean sinatuko dutenek, horretarako behar bezala ahalmenduta, gutun hau sinatu dute.

Estrasburgon egina 1992ko azaroaren 5ean, frantsesez eta ingelesez, testu biak balio berekoak izanik, Europako Kontseiluko artxiboan jasoko den ale bakarrean. Europako Kontseiluko idazkari nagusiak Gutunaren kopia ziurtatuak bidaliko dizkie Europako Kontseiluko kide diren estatu guztiei eta gutun honi atxikitzeke gonbita egin zaien estatu guztiei.

**8.1.17. 30/1992 Legea, azaroaren 26koa,
Administrazio Publikoen Araubide
Juridikoaren eta Administrazio Prozedura
Erkidearena²⁸⁰**

ZIOEN AZALPENA

9

[...]

Jarraian, hizkuntza ofizialen erabilerari buruzko funtsezko arauak sartzen ditu, [...]

[...]

IV. TITULUA
Administrazio publikoen jarduera

I. KAPITULUA
Arau orokorrak

35. artikulua.— *Herritarren eskubideak*

Herritarrek administrazio publikoekiko harremanetan eskubide hauek dituzte:

d) Norberaren autonomia-erkidegoko lurraldean ofizialak diren hizkuntzak erabil ditzakete, lege honetan eta gainerako ordenamendu juridikoan ezarritakoaren arabera.

36. artikulua.— *Prozeduretako hizkuntza*

1. Estatuko administrazio orokorraren prozedurak gaztelaniaz izapidetuko dira. Dena den, interesdunek autonomia-erkidegoan ofiziala den beste hizkuntza ere erabil dezakete, autonomia-erkidego horretan kokatutako estatuko administrazio orokorreko organoetara jotzen dutenean.

Kasu horretan, interesdunak aukeratutako hizkuntzan izapidetuko da prozedura. Prozeduran interesdun bat baino gehiago bada eta hizkuntza bera aukeratzeko ez badute, prozedura gaztelaniaz izapidetuko da. Dena den, interesdunek eskatutako dokumentuak edo lekukotasunak haiek aukeratutako hizkuntzan emango zaizkie.

2. Autonomia-erkidegoetako eta toki-erakundeetako administrazioek izapidetutako prozeduretan, kasuan kasuko autonomia-legerian ezarritakoari lotuko zaio hizkuntzaren erabilera.

3. Administrazio publiko instrukzio-egileak gaztelaniara itzuli behar ditu dokumentuak, espedienteak edo horien atalak, autonomia-erkidegoko lurraldetik kanpo ondorioak izan behar badituzte, eta interesdunei zuzendutakoak, espresuki

²⁸⁰ BOEren 285. zenbakian, 1992ko azaroaren 27ko alean, argitaratua. Urriaren 1eko 39/2015 Legearen xedapen indargabetzaile bakarraren 2.a) apartatuak indargabetu zuen lege hau. Indargabetzearen ondorioak 2016ko urriaren 2tik Aurrera daude indarrean.

hala eskatzen badute. Ez dago itzuli beharrik, gaztelania ez den beste hizkuntza ere ofiziala bada ondorioak izan behar dituzten autonomia-erkidegoan.

8.1.18. 37/1992 Legea, abenduaren 28koa, Balio Erantsiaren gaineko Zergari buruzkoa²⁸¹

X. TITULUA Subjektu pasiboen betebeharrak

²⁸²I. KAPITULUA Arau orokorrak

164. artikulua.— Subjektu pasiboen betebeharrak.

²⁸³Lau. Tributu Administrazioak edozein jarduketa beharrezkotzat jotzen duenean enpresaburuaren, profesionalaren edo subjektu pasiboaren tributu-egoera egiaztatzeko, ondoko dokumentuen gaztelaniarako edo beste edozein hizkuntza ofizialetarako itzulpena eskatu ahal izango du: bai zerga aplikatzen den lurraldean egindako ondasun-emateei edo zerbitzu-prestazioei dagozkien fakturena, bai lurralde horretan kokatutako enpresaburuek edo profesionalek edo subjektu pasiboek jasotakoena ere.

²⁸¹ BOEren 312. zenbakian, 1992ko abenduaren 29ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1992-28740>

²⁸² Maiatzaren 8ko 11/2023 Legearen 33. artikulua gehitutakoa: izan ere, lege horren bidez egiten da Europar Batasunaren zuzentarauen transposizioa produktu eta zerbitzu jakin batzuen irisgarritasunaren arloan, kualifikazio handiko pertsonen migrazioarenean, tributuen arloan eta notario- eta erregistro-jarduketan digitalizazioaren arloan, eta aldatzen da 12/2011 Legea, maiatzaren 27koa, kalte nuklearren edo material erradioaktiboek eragindako kalteen ondoriozko erantzukizun zibilari buruzkoa (BOE, 110. zenbakia, 2023ko maiatzaren 9ko alea).

Idazkera berria 2024ko urtarrilaren 1ean jarriko da indarrean, lege beraren azken xedapenetako hamazortzigarrenak xedatu duen legez.

²⁸³ Maiatzaren 8ko 11/2023 Legearen 33. artikulua emandako idazkera: izan ere, lege horren bidez egiten da Europar Batasunaren zuzentarauen transposizioa produktu eta zerbitzu jakin batzuen irisgarritasunaren arloan, kualifikazio handiko pertsonen migrazioarenean, tributuen arloan eta notario- eta erregistro-jarduketan digitalizazioaren arloan, eta aldatzen da 12/2011 Legea, maiatzaren 27koa, kalte nuklearren edo material erradioaktiboek eragindako kalteen ondoriozko erantzukizun zibilari buruzkoa (BOE, 110. zenbakia, 2023ko maiatzaren 9ko alea).

Idazkera berria 2024ko urtarrilaren 1ean jarriko da indarrean, lege beraren azken xedapenetako hamazortzigarrenak xedatu duen legez.

8.1.19. 38/1992 Legea, abenduaren 28koa, Zerga Bereziei buruzkoa²⁸⁴

I. TITULUA Fabrikazioko zerga bereziak

I. KAPITULUA Xedapen erkideak

2854. artikulua.— Kontzeptuak eta definizioak

Titulu honen ondorioetarako, honela definitzen dira kontzeptu hauek:

6. “NK kodeak”: 1987ko uztailaren 23ko 2658/87 (EEE) Erregelamenduak ezarritako nomenklatura konbinatuko kodeak. Fabrikazio-zerga berezien aplikazio-eremu objektiboa zehazteko, oro har, hauek aplikatuko dira: merkatugaiak nomenklatura konbinatuan sailkatzeko ezarritako irizpideak eta, bereziki, nomenklatura konbinatua interpretatzeko arau orokorrak, nomenklatura horretako atal- eta kapitulu-oharrak, Aduana Lankidetzarako Kontseiluak merkatugaiak izendatzeko eta kodetzeko duen sistema harmonizatuaren azalpen-oharrak, kontseilu horrek onartutako sailkapen-irizpideak, eta Europar Batasunaren nomenklatura konbinatua azaltzeko oharrak.

²⁸⁴ BOEren 312. zenbakian, 1992ko abenduaren 29ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1992-28741>

²⁸⁵ Maiatzaren 8ko 11/2023 Legearen 40.2 artikulua emandako idazkera; izan ere, lege horren bidez egiten da Europar Batasunaren zuzentarauen transposizioa produktu eta zerbitzu jakin batzuen irisgarritasunaren arloan, kualifikazio handiko pertsonen migrazioarenean, tributuen arloan eta notario- eta erregistro-jarduketan digitalizazioaren arloan, eta aldatzen da 12/2011 Legea, maiatzaren 27koa, kalte nuklearren edo material erradioaktiboek eragindako kalteen ondoriozko erantzukizun zibilari buruzkoa.

8.1.20. Senatuko Erregelamenduaren testu bategina, Bozeramaileen Batzarrari entzun ondoren, Senatuko Mahaiak 1994ko maiatzaren 3ko bileran onetsia²⁸⁶

I. TITULUA **Senatuaren eraketa**

II. KAPITULUA **Senatua eratzeko prozedura**

11 bis artikulua

Presidenteak Ganberaren Osoko Bilkuran lehenengoz hitz egiten duenean, gaztelania eta Konstituzioaren eta autonomia-estatutuen arabera autonomia-erkidegoetan ofizialak diren hizkuntzetatik edozein erabili ahal izango ditu. Kasu horretan, hitzaldi horren edukia bera izango da hizkuntza guztietan.

II. TITULUA **Senatariak eta talde parlamentarioak**

I. KAPITULUA **Senatarien prerrogatiba eta betebeharrak parlamentarioak**

20. artikulua

²⁸⁷3. Senatariak, gaztelaniazko testuarekin batera, Konstituzioaren eta autonomia-estatutuen arabera autonomia-erkidegoetan ofizialak diren hizkuntzetako edozein erabili ahal izango dute Ganberaren Erregistroan idazkiak aurkezteko.

²⁸⁶ BOEren 114. zenbakian, 1994ko maiatzaren 13ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1994-10830>

²⁸⁷ Senatua Erregelamenduaren 2010eko uztailaren 21eko Erreformaren artikulua bakarreko 1. zenbakiak gehitua.

III. TITULUA

Senatuaren antolaketa eta funtzionamendua

IV. KAPITULUA

Batzordeak

2. ATALA

Autonomia Erkidegoen Batzorde Orokorra

56 bis 9 artikulua

²⁸⁸ Autonomia Erkidegoen Batzorde Orokorraren bilkuretan gertatzen diren hitzaldiak gaztelaniaz eta Konstituzioaren eta autonomia-estatutuen arabera autonomia-erkidegoetan ofizialak diren hizkuntzetako edozeinetan egin ahal izango dira. Bilkura-egunkarian, hitzaldiok egin diren hizkuntzan eta gaztelaniaz erreproduzituko dira oso-osorik.

VI. KAPITULUA

Hitz egitea

84. artikulua

²⁸⁹5. Senatariek Osoko Bilkuran hitz egin ahal izango dute, mozioak eztabaidatzen direnean, Konstituzioaren eta autonomia-estatutuen arabera autonomia-erkidegoetan ofizialak diren hizkuntzetatik edozeinetan.

IV. TITULUA

Legegintza-prozedura

I. KAPITULUA

Legegintza-prozedura arrunta

3. ATALA

Batzordean eztabaidatzea

115. artikulua

Artikulu bat eztabaidatzen den bitartean, presidentek izapidetzeko onartu ahal izango ditu une horretan eta idatziz aurkeztu diren zuzenketak, betiere aurkeztutako zuzenketen eta legegintzako testuaren artean adostasuna lortzeko. Era berean, zuzenketak izapidetzeko onartuko dira, baldin eta, betekizun berak beteta, akats edo oker terminologiko zein gramatikalak zuzentzeko badira.

²⁸⁸ Senatuaren Erregelamenduaren 2005eko uztailaren 4ko Erreformaren 2. artikulua gehitua.

²⁸⁹ Senatuaren Erregelamenduaren 2010eko uztailaren 21eko Erreformaren artikulua bakarreko 2. zenbakiak gehitua.

4. ATALA

Ganberaren Osoko Bilkuraren eztabaida

125. artikulua

3. Era berean, zuzenketak izapidetzeko onartuko dira, baldin eta, betekizun bera beteta, akats edo oker terminologiko zein gramatikalak zuzentzeko badira.

X. TITULUA

Senatuaren lanen publizitatea

191. artikulua

²⁹⁰ 2. Ekimen baten egileak hura gaztelaniaz eta, gainera, Konstituzioaren eta autonomia-estatutuen arabera autonomia-erkidegoetan ofizialak diren hizkuntzetako edozeinetan aurkezten badu, ekimena hizkuntza horretan ere argitaratuko da.

Laugarren xedapen gehigarria

Herritarrek eta instituzioek idatziz jo ahal izango dute Senatura, gaztelaniarekin batera autonomia-erkidegoetan ofizialak diren Espainiako hizkuntzetatik edozeinetan. Kasu horretan, Ganberak itzulpena bideratuko du, izapideak egin ahal izateko.

²⁹¹Bosgarren xedapen gehigarria

Senatuak, lurralde-ganbera gisa, autonomia-erkidegoetan ofizialak diren hizkuntzetako edozein ahoz eta idatziz normaltasunez erabiltzea babesten du Ganberaren jarduera hauetan:

Senatuko presidentek Ganberaren Osoko Bilkuraren aurrean egindako lehenengo hitzaldian.

Autonomia Erkidegoen Batzorde Orokorraren bilkuretan gertatzen diren hitzaldietan.

Mozioen eztabaida dela-eta Osoko Bilkuran egiten diren hitzaldietan.

Ekimenak argitaratzean, gaztelaniaz gain, ekimenok aipatutako hizkuntza ofizialetako beste edozeinetan aurkezten direnean.

Senatariek idazkiak Ganberaren Erregistroan aurkezten dituztenean.

Herritarrek eta instituzioek Senatuari bidaltzen dizkioten idazkietan.

²⁹⁰ Senatuaren Erregelamenduaren 2010eko uztailaren 21eko Erreformaren artikulua bakarreko 3. zenbakiak gehitua.

²⁹¹ Senatuaren Erregelamenduaren 2010eko uztailaren 21eko Erreformaren artikulua bakarreko 4. zenbakiak gehitua.

8.1.21. 3/1995 Legea, martxoaren 23koa, Abelbideei buruzkoa²⁹²

ZIOEN AZALPENA

II

Lege hau bost titulutan dago hezurmamituta.

Atariko titulua [...] abelbideen tipologiarekin ixten da, eta, oro har, hiru aldeko banaketa tradizionalari eusten zaio, abelbide, kordel eta bidezidorretan, onartutako gehieneko zabalerekin; horien izendapenak bateragarritzat jotzen dira gaztelaniaz abere-zidor, etxola, abeltzaintza-bide, karrerada, artzain-bide, adar, trabesak eta abarren izendapenaren pean daudenekin, bai eta autonomia-erkidegoetako gainerako hizkuntza ofizialetan jasotzen dituzten izendapenekin ere.

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Abelbideen motak

2. Izendapen horiek bateragarriak dira ohiturazko beste batzuekin, hala nola abere-zidor, etxolak, abeltzaintza-bideak, karreradak, artzain-bideak, adarrak, trabesak eta Espainiako gainerako hizkuntza ofizialetan jasotzen dituzten beste batzuk.

²⁹² BOEren 71. zenbakian, 1995eko martxoaren 24ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1995-7241>

8.1.22. 10/1995 Lege Organikoa, azaroaren 23koa, Zigor Kodearena²⁹³

314. artikulua

Norbaitzuek, enplegu publiko nahiz pribatuan, pertsona baten aurka diskriminazio larria sorrarazi eta, administrazio-errekerimendu edo zehapenaren ondoren, legearen aurreko berdintasun-egoera berrezartzen ez badute, horrek ondorioztatu dituen kalte ekonomikoak konponduz, hain zuzen, diskriminazioaren arrazoi direla pertsonaren ideologia, erlijioa nahiz sinesmenak; edo etnia, arraza nahiz nazio batekoa izatea; edo sexua, sexu-orientazioa, familia-egoera nahiz gaixotasun edo desgaitasun bat izatea; edo langileen lege-ordezkarria zein ordezkaritza sindikala izatea; edo enpresaren beste langile batzuekin ahaidetasuna izatea edo Espainiako estatuaren hizkuntza ofizialen bat erabiltzea, orduan, halakoei sei hilabetetik bi urte arteko espetxealdi-zigorra edo hamabi hilabetetik hogeita lau arteko isuna ezarriko zaie.

²⁹³ BOEren 281. zenbakian, 1995eko azaroaren 24ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1995-25444>

Bertsio honen oinarria: <http://www.iusplaza.com/eu/arloak/zigor-zuzenbidea/legeria/azaroaren-23ko-10-1995-lege-organikoa-zigor-kodeari-buruzkoa>

8.1.23. 1/1996 Legea, urtarrilaren 10ekoa, Doako Laguntza Juridikoari buruzkoa²⁹⁴

VII. KAPITULUA

Doako laguntza juridikoari buruzko nazioarteko tratatuak eta hitzarmenak Espainian aplikatzea

45. artikulua.— Izapidetzea

Aurreko artikuluan aipatzen diren doako justiziaren eskaerak izapidetzeko, lege honetan ezarritako prozedura-erregelak bete beharko dira, honako salbuespen hauekin:

c) Aurkeztutako dokumentuak gaztelaniaz idatzita edo hartara itzulita egongo dira, eta ez dute legezkatze edo apostilla formalitaterik beharko.

VIII. KAPITULUA

Doako laguntza juridikoa Europar Batasunaren barruko mugez gaindiko auzietan

2. ATALA

Eskubidea Espainian aitortzea

50. artikulua.— Eskubidearen eduki materiala

1. Atal honen babesean aitortutako doako laguntza juridikorako eskubideak 6. artikuluan adierazitako prestazio guztiak hartzen ditu, 2. apartatua izan ezik, 7. artikulua denbora-luzapenarekin, eta, gainera:

a) Interpretazio-zerbitzuak.

b) Onuradunak epaitegiaren, auzitegiaren edo agintaritza eskudunaren eskariz aurkeztutako dokumentuak itzultzea, baldin eta beharrezkoak badira gaia ebazteko.

51. artikulua.— Eskubidea eskatzea

3. Justizia Ministerioak, Administrazio Publikoen Araubide Juridikoaren eta Administrazio Prozedura Erkidearen Legearen 10. artikuluan xedatutakoaren arabera eskumena duen organoaren bitartez, honako hauek jakinaraziko dizkio Europako Batzordeari: Espainian eskumena duten agintaritza hartzaileen edo igorleen izenak eta helbideak, zer eremu geografikoren gainean duten eskumena, eskaerak jasotzeko bitartekoak eta, hala badagokio, autonomia-erkidegoak, espainieraz eta, hala badagokio, agintaritza igorle eta hartzaileen egoitza den autonomia-erkidegoko hizkuntza ofizialez gain, doako justiziaren eskaerak eta egiaztagiriak betetzea onartuko du.

²⁹⁴ BOEren 11. zenbakian, 1996ko urtarrilaren 12ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1996-750>

Eskaera bat edo hari dagokion dokumentazioa Espainian onartu gabeko hizkuntza batean jasotzen bada, berehala itzuliko zaizkio aurkeztu dituenari, itzuli eta aurkez ditzan 15 eguneko epean, errekerimendua jasotzen denetik zenbatzen hasita.

3. ATALA

Eskubidea aitortzea beste estatu kide batzuetan

52. artikulua.— Eskubideak Espainian

Ohiko bizilekua edo egoitza Espainian duten pertsona fisikoek, baldin eta Europar Batasuneko beste estatu kide batean doako laguntza juridikoa jaso nahi badute kapitulu honetan aurreikusitako mugaz gaindiko auzi baterako, eskubide hauek eskuratu ahal izango dituzte Espainian:

b) Eskaera eta estatu kide horretako agintaritzei aurkeztu beharreko beharrezko egiaztagiriak itzultzea.

53. artikulua.— Izapidetzea

2. Abokatuen Elkargoari dagokio delako auzirako auzitegi eskuduna dagoen Europar Batasuneko estatu kideko agintaritzea hartzaileei doako laguntza juridikoaren eskaera helaraztea. Eskaera agintaritzea hartzailearen estatu kideak onartutako hizkuntzan edo hizkuntzetako batean beteta dagoen egunetik 15 eguneko epean igorriko da, baita egiaztagiriak ere, beharrezkoa bada hizkuntza horietako batera itzulita.

54. artikulua.— Eskubidea ukatzea

Beste estatu kide bateko agintaritzea eskudunak Espainiatik egindako doako justiziaren eskaera ukatzen duenean, 52. artikuluko eskubideak egikaritzuz, itzulpenei dagozkien gastuak itzultzeko eskatuko da, 19. artikuluan aurreikusitako egoerak gertatzen badira.

8.1.24. 1/1996 Lege Organikoa, urtarrilaren 15ekoa, Adingabearen babes juridikoarena, Kode Zibilaren eta Prozedura Zibilaren aldaketa partziala egitekoa²⁹⁵

I. TITULUA

Adingabeen eskubide eta eginbeharrak

II. KAPITULUA

Adingabearen eskubideak

3. artikulua.— Nazioarteko tratatuen aipamena

Adingabeek izango dituzte Konstituzioak aitortzen dizkien eskubideak eta Espainiak sinatutako nazioarteko tratatuek —bereziki Haurren Eskubideei buruzko Konbentzioak, Nazio Batuenak, eta Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei buruzko Nazioarteko Konbentzioak— aitortzen dizkietenak, eta ordenamendu juridikoak bermatutako gainerako eskubideak. Ez da ezein diskriminaziorik egingo ondoko zioengatik: jaiotza, nazionalitate, arraza, sexu, desgaitasun edo gaixotasun, erlijio, hizkuntza, kultura, iritzi edo beste edozein inguruabar pertsonal, familiar edo sozialengatik.

9. artikulua.— Entzuna eta aditua izateko eskubidea

1. Adingabeak eskubidea du entzuna eta aditua izateko, ezein diskriminaziorik jasan gabe adinagatik, desgaitasunagatik edo beste edozein inguruabarrengatik, hala familiaren eremuan, nola adingabea ukitzen duen edozein administrazio-prozeduratan, prozedura judizialetan edo bitartekaritza-prozeduratan, baldin eta prozedurok eragina badakarte adingabearen esparru pertsonal, familiar edo sozialean; adingabearen iritziak kontuan hartuko dira, haren adin eta heldutasunaren arabera. Horretarako, adingabeak eskubide hau egikaritzea ahalbidetzeko behar den informazioa jaso beharko du hizkera ulergarrian, formatu irisgarrietan eta bere inguruabarren arabera egokitutako formatuetan.

Prozedura judizialetan edo administrazio-prozeduretan, adingabearen agerraldiak edo entzunaldiak lehentasunekoak izango dira, eta haren egoera eta garapen ebolutiboaren arabera egokia den moduan egingo dira, eta, beharrezko bada, profesional kualifikatuen edo adituen laguntza izango du; aldi berean, haren intimitatea zainduko da, eta harentzat ulergarria den hizkera erabiliko da formatu irisgarrietan eta haren inguruabarren arabera egokitutako formatuetan. Adingabeari galdetzen zaionaren berri emango zaio, bai eta haren iritziaren ondorioen berri ere, prozeduraren berme guztiak oso-osorik errespetatuz.

[...]

²⁹⁵ BOEren 15. zenbakian, 1996ko urtarrilaren 17ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1996-1069>

8.1.25. 13/1997 Legea, apirilaren 25ekoa, Balear probintzia ofizialki Illes Balears izendatzen dituen²⁹⁶

ZIOEN AZALPENA

Espainiako Konstituzioak ezartzen duenez, «gaztelania da Espainiako estatuaren hizkuntza ofiziala» (3.1 artikulua), eta «Espainiako beste hizkuntzak ere ofizialak izango dira haiei dagozkien autonomia-erkidegoetan, beraietako estatutuekin bat etorritz» (3.2 artikulua).

Balear Uharteetarako Autonomia Estatutuari buruzko otsailaren 25eko 2/1983 Lege Organikoak 3. artikuluan ezartzen duenez, «katalana, Balear Uharteetako berezkoa dena, gaztelaniarekin batera, hizkuntza ofiziala izango da».

Illes Balears toponimoak, Espainiako Konstituzioaren eta Balear Uharteetarako Autonomia Estatutuaren arabera, balio ofiziala du lurralde-oinarri gisa balear uhartedia duen autonomia-erkidegoa izendatzen duenean. Aldiz, Illes Balears toponimo bera ez dago ofizialki onartuta autonomia-erkidegoaren lurralde-oinarri bera duen probintzia izendatzeko.

1833ko azaroaren 30eko Errege Dekretuak, Espainiako lurraldea probintzietan banatu zuenak, «Balear Uharteetako Probintzia» sortu zuen, Mallorca, Menorca, Eivissa, Formentera eta Cabrera uharteek osatua.

1833ko azaroaren 30eko Errege Dekretuak berak ezarritako izendapena gorabehera, «Balear Uharteetako Probintzia» izendapen ofizialak etengabeko gorabeherak izan ditu XIX. eta XX. mendeetan zehar «Islas Baleares», «Las Baleares» eta «Baleares» izendapenen artean. Hala, izendapen aldakor horiek probintziako «Aldizkari Ofizial»ean jaso dira: «Balear Uharteetako Aldizkari Ofiziala», (1836), «Balear Uharteetako Probintziako Aldizkari Ofiziala» (1852) eta «Balearretako Probintziako Aldizkari Ofiziala» (1860).

Autonomia-erkidegoaren eta probintziaren izendapen ofizialak bat etor daitezzen, tradizio kultural eta historikoarekiko errespetuagatik eta katalanezko Illes Balears toponimoaren erabilera ofiziala ezartzeko, mallorcar, menorcar, eivissar eta formenterarren berezkoa baita, lege hau promulgatu da.

Bestalde, lege horrek zehazten du PM siglen ordean IB jartzea ibilgailuen zirkulazio-baimenetan eta matrikula-plaka ofizialetan; izan ere, lehenengok Mallorcako Palma hiriburua soilik ordezkatzeko dute, eta bigarrenek, aldiz, probintzia osoa ordezkatzeko dute, uharte anitzekoa baita.

Artikulu bakarra

Balearretako egungo probintziari Illes Balears deituko zaio ofizialki, haren tradizio kultural eta historikoarekin bat etorritz eta autonomia-erkidegoaren izendapenarekin bat etorritz.

²⁹⁶ BOEren 100. zenbakian, 1997ko apirilaren 26ko alean, argitaratua.

Lehenengo xedapen gehigarria

Testuliburuetan eta material didaktikoan, bai eta ofizialak ez diren beste erabilera batzuetan ere, erabiltzen den hizkuntza gaztelania denean, dagokion toponimoa hizkuntza horretan izendatu ahal izango da.

Bigarren xedapen gehigarria

Gobernuari ahalmena ematen zaio lege hau aplikatzeko behar diren xedapenak emateko; xedapen horien artean egongo da, besteak beste, Balear Uharteetako probintziako ibilgailuen zirkulazio-baimenen siglak eta matrikula-plaka ofizialak aldatzea, IB siglak jasota.

Azken xedapen bakarra

Lege hau Estatuko Aldizkari Ofizialean argitaratu eta hurrengo egunean jarriko da indarrean.

8.1.26. 2/1998 Legea, martxoaren 3koa, La Coruña eta Orense probintzien izendapenak aldatzeari buruzkoa²⁹⁷

ZIOEN AZALPENA

Galiziako Autonomia Estatutuak 2.1 artikuluan ezartzen duenez, Galiziako probintzien egungo izendapenak La Coruña, Lugo, Orense eta Pontevedra dira.

La Coruña eta Orense probintzien hiriburuen izendapenak A Coruña eta Ourense dira, hurrenez hurren, Galiziako Xuntaren irailaren 27ko 146/1984 Dekretuan ezarri zen bezala, Hizkuntza Normalizazioari buruzko ekainaren 15eko 3/1983 Legearekin bat etorritz; lege horrek 10. artikuluan ezartzen duenez, «Galiziako toponimoek galiziera izango dute forma ofizial bakarra».

1833ko azaroaren 30eko Errege Dekretuak 1. artikuluan ezartzen du probintziek beren hiriburuen izena hartuko dutela, salbu eta Arabakoak, Nafarroakoak, Gipuzkoakoak eta Bizkaikoak, horiek gaur egungo izendapenak mantentzen baitituzte.

Toki-araubidearen arloan indarrean dauden lege-xedapenen testu bategina onetsi zuen apirilaren 18ko 781/1986 Legegintzako Errege Dekretuak 25.2 artikuluan xedatzen duenez, «Gorte Nagusiek onetsitako lege baten bidez soilik alda daitezke probintzien izendapena eta hiriburutza».

Gaur egun, La Coruña eta Orense izen ofizialak mantentzen dira probintzia horietarako, baina, errealitatean, bi toponimoak A Coruña eta Ourense izendapenekin erabiltzen dira, hurrenez hurren, eta herritarren onarpen osoa dute, herritarrek egunero erabiltzen baitituzte.

Bestalde, A Coruña eta Ourense izendapen horiek XIII. mendekoak diren dokumentuetan idatzita daude, eta horrek argi eta garbi berresten du haiek errealitate linguistiko, historiko eta are tradizional bati erantzuten diotela.

Aurreko guztiaren ondorioz, honako lege hau proposatzen da.

1. artikulua

Gaur egungo La Coruñako probintziari A Coruña deituko zaio ofizialki, haren hiriburutzaren A Coruñaren izen ofizialarekin bat etorritz.

2. artikulua

Gaur egungo Orenseko probintziari Ourense deituko zaio ofizialki, haren hiriburutzaren Ourenseren izen ofizialarekin bat etorritz.

Azken xedapen bakarra

Lege hau Estatuko Aldizkari Ofizialean argitaratu eta hurrengo egunean jarriko da indarrean.

²⁹⁷ BOEren 54. zenbakian, 1998ko martxoaren 4ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1998-5184>

8.1.27. 48/1998 Legea, abenduaren 30ekoa, uraren, energiaren, garraioen eta telekomunikazioen sektoreetako kontratazio-prozedurei buruzkoa, zeinak 93/38/EEE eta 92/13/EEE zuzentarauak txertatzen baititu Espainiako ordenamendu juridikoan²⁹⁸

IV. TITULUA

Kontratuak adjudikatzeko araubidea

II. KAPITULUA

Lizitazioen publizitatea

27. artikulua.— Iragarki adierazgarriak

1. Lizitazio-deialdi bat aldizkako iragarki adierazgarri baten bidez egiten denean, honako betekizun hauek bete beharko dira:

c) Erakunde kontratatzaileak, ondoren, hautagai guztiei eskatuko die beren interesa berresteko, delako kontratuari buruzko informazio zehatzetan oinarrituta eta lizitatzailerak edo negoziazioan parte hartuko dutenak hautatzen hasi aurretik. Informazio horiek datu hauek izan beharko dituzte, gutxienez:

[...]

Lizitatzeko gonbita lortzeko eskabideak aurkezteko helbidea eta azken eguna, bai eta horiek aurkezteko baimenduta dauden hizkuntza edo hizkuntzak ere;

[...]

30. artikulua.— Argitalpen-baldintzak «Europako Erkidegoen Aldizkari Ofizial»ean

1. Iragarkiak gaztelaniaz bidaliko dira Europako Erkidegoetako Argitalpen Bulegora, postaz, posta elektronikoz, telexez edo faxez, 93/38/EEE Zuzentarauaren 25. artikuluan ezarritako baldintzetan, edo ministro-agindu bidez baimendutako formularioak erabiliz, azken xedapenetako laugarrenean xedatutakoarekin bat etorriz.

²⁹⁸ BOEren 313. zenbakian, 1998ko abenduaren 31ko alean, argitaratua.

III. KAPITULUA

Prozeduraren garapena

35. artikulua.— Gonbit egitea prozedura murriztu eta negoziatuetan hautatutako hautagaiei

Erakunde kontratatzaileak aldi berean eta idatziz gonbidatuko ditu aukeratutako hautagaiak. Gonbit-gutunarekin batera, baldintza-agiria eta dokumentazio osagarria aurkeztu beharko dira, eta, gutxienez, honako informazio hau eman beharko da:

b) Eskaintzak jasotzeko azken eguna, zein helbidetara bidali behar diren eta zein hizkuntzatan idatzi behar diren.

II. ERANSKINA

A) Prozedura irekia

5. Zerbitzuetarako:

10. a) Eskaintzak hartzeko azken eguna.

b) Zein helbidetara bidali behar diren.

c) Zein hizkuntzatan idatzi behar diren.

B) Prozedura murriztua

5. Zerbitzuetarako:

10. a) Parte hartzeko eskabideak hartzeko azken eguna.

b) Zein helbidetara bidali behar diren.

c) Zein hizkuntzatan idatzi behar diren.

C) Prozedura negoziatua

5. Zerbitzuetarako:

10. a) Parte hartzeko eskabideak hartzeko azken eguna.

b) Zein helbidetara bidali behar diren.

c) Zein hizkuntzatan idatzi behar diren.

IV. ERANSKINA

Aldizkako iragarkia

Iragarkiak lizitazio-deialdi gisa balio duenean edo hautagaitzak edo eskaintzak hartzeko epeak laburtzea ahalbidetzen duenean jakinarazi beharreko informazioak, baldin eta halakorik badago

Hautagaitzak edo eskaintzak aurkezteko baimendutako hizkuntza edo hizkuntzak.

8.1.28. 25/1999 Legea, uztailaren 6koa, Valentziako Erkidegoa osatzen duten probintzietarako Alacant, Castelló eta València izendapenak koofizialtzat jotzen dituena²⁹⁹

ZIOEN AZALPENA

Konstituzioaren 3. artikulua sistema juridiko bat ezarri du, zeinak bide ematen baitu gaztelaniaren eta kasuan kasuko autonomia-estatutuetan ofizialtzat jotako beste hizkuntza batzuen arteko hizkuntza-ofizialtasun bikoitzaz hitz egiteko.

Valentziako Erkidegoko Autonomia Estatutuaren 7. artikulua hizkuntza koofizial izendatu zuen valentziera, eta adierazi zuen ezen bi hizkuntzen «erabilera normala eta ofiziala» bermatu behar dela. Beste alde batetik, estatutuak berak, 3. artikuluan, adierazten duenez, autonomia-erkidegoaren lurraldeak Alicante, Castellón eta Valenciako probintzietako udalerriena hartzen du; hala ere, estatutuaren valentzierazko edizioak "les provincias d'Alacant, Castelló y València" aipatzen ditu. Beraz, ulertu behar da izendapen horiek koofizialak direla Valentziako Erkidegoaren eremuan. Hori bera gertatzen da "Llei d'Us i Ensenyament del valencià" izenekoan (4/1983 Legea, azaroaren 23koa), V. tituluan hizkuntza baten edo bestearen «nagusitasun linguistiko»ko guneak ezartzen dituenean.

Valentzierazko izendapen horietan guztietan kontuan hartu ziren ohitura, dokumentuetan eta literaturan egiaztatutako historia eta erkidego akademikoak onartutako ortografia-arauak.

Aurrekari horiek guztiak gorabehera, valentzierazko izendapen koofiziala ez da onetsi estatuaren eremuan, apirilaren 18ko 781/1986 Legegintzako Errege Dekretuaren aurreikuspenen arabera; izan ere, dekretu horrek 25.2 artikuluan xedatzen duenez, «Gorte Nagusiek onetsitako lege baten bidez soilik alda daitezke probintzien izendapena eta hiriburutza».

Gaiaren erregulazioa koherentziaz jorratzeko, Valentziako Estatutuaren 7. artikuluko 4. apartatua ere kontuan hartu behar da, zeina, lege organiko gisa, estatuko ordenamendu juridikoaren parte baita: «Babes eta errespetu berezia emango zaio valentziera berreskuratzeari».

1. artikulua

Alicanteko probintziak «Alacant» izendapen ofiziala ere izango du.

2. artikulua

Castellóngo probintziak «Castelló» izendapen ofiziala ere izango du.

3. artikulua

Valenciako probintziak «València» izendapen ofiziala ere izango du.

²⁹⁹ BOEren 161. zenbakian, 1999ko uztailaren 7ko alean, argitaratua.

Xedapen gehigarri bakarra

Valentziako Erkidegoko Autonomia Estatutuaren 7. artikulua arabera, Estatuko Administrazio Orokorreko organismoek hiru probintzien izendapena valentzieraz eta gaztelaniaz erabiliko dute.

8.1.29. 1/2000 Legea, urtarrilaren 7koa, Prozedura Zibilarena³⁰⁰

ZIOEN AZALPENA

IV

Bestalde, legea ahalegindu da, teknika juridikoaren nahitaezko eskakizunetara moldatu beharra gorabehera, edozein herritarrek ulertzeko moduko hizkera erabiltzen. Ildo horretatik, ezabatu egin dira esapide zaharkituak edo ulergaitzak, alegia, teknika juridikoaren nahitaezko eskakizunei baino, auzitegien usadioei lotzen zitzaizkienak. Doktrinarismo-itxura ere saihestu da; hori dela eta, desegoki baino, bultzatzeko ikusten du legeak errealitate berak adierazteko esapide desberdinak erabiltzea, fenomeno hori hizkera arruntean nahiz juridikoan barneratu denean. Esate baterako, 1881eko Legeak, eta geroagoko jurisprudentziak eta doktrinak, inongo arazorik gabe, mende batez baino gehiagoz egin zuten bezala, lege honek eutsi egin dio «epaiketa» eta «prozesu» terminoak sinonimo gisa erabiltzeari; eta, batzuetan, «uzia» edo «uziak» hitzak darabiltza, eta, beste batzuetan, «akzioa» edo «akzioak».

[...]

XI

[...]

Dokumentu publikoek frogaindar berezia dute, uste osoa jarri delako legez baimendu edo gaitutako fede-emaileen esku-hartzean. Prozesu-legeak, hizkera ulergarriarekin eta bere ondore zehaztutarako, aintzat hartu behar du esku-hartze hori; baina prozesu-legea ez da aproposa fede-ematearen betekizunak, eskumen-eremua eta beste faktore batzuk ezartzeko. Ildo horretatik, prozesu-legegintzak ez ditu interpretazio-etzabaidak ebatzi behar, horiek sortzen direnean fede-emateari buruzko arauen inguruan edo negozio juridikoak dokumentuan jasotzeko beharrezkoa den laguntza juridikoaren inguruan. Amaitzeko, legegileak zeharo desegokitzat jo du lege honek negozio juridikoak dokumentuan jasotzeko betekizunak ezartzea edo lehendik legez xedatutako aukerak aldatzea.

[...]

³⁰⁰ BOEren 7. zenbakian, 2000ko urtarrilaren 8ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2000-323>

Bertsio honen oinarria: <http://www.iusplaza.com/eu/arloak/prozesuko-zuzenbidea/legeria/urtarrilaren-7ko-1-2000-legea-prozedura-zibilarena>

V. TITULUA

Jarduketa judizialak

III. KAPITULUA

Hurrekotasuna, publizitatea eta hizkuntza ofiziala

142. artikulua.— Hizkuntza ofiziala

1. Jarduketa judizial guztietan, epaileek, magistratuek, fiskalek, Justizia Administrazioaren letraduek, eta epaitegi eta auzitegi-tako gainerako funtzionarioek gaztelania erabiliko dute, hori baita Estatuko hizkuntza ofiziala.

4. Autonomia-erkidego bateko hizkuntza ofizialean egindako jarduketa judizialek eta aurkeztutako dokumentuek balio eta eraginkortasun osoa izango dute, gaztelaniara itzuli beharrik gabe, baina ondorioak izan behar badituzte autonomia-erkidegoko organo judizialen jurisdikziotik kanpo, itzuli egingo dira ofizioz, non eta ez den berezko hizkuntza ofizial bera duen beste autonomia-erkidego bat. Orobat itzuliko dira jarduketak legeek hala xedatzen dutenean edo aldeek defentsa-gabezia alegatuta eskatzen dutenean.

5. Ahozko jarduketetan, auzitegiak probidentzia bidez gaitu dezake interprete gisa erabilitako hizkuntza dakien edonor, itzulpen fidela egingo duela zin edo hitz egin ondoren.

143. artikulua.— Interpreteen esku-hartzea

1. Gaztelania edo hala denean autonomia-erkidegoko berezko hizkuntza ofiziala ez dakien pertsonari itaunketa egin behar bazaio, edo pertsona horrek adierazpenen bat egin behar badu, edo ebazpenen bat berari jakinarazi behar bazaio, orduan idazkariak, dekretu bidez, hizkuntza hori dakien edonor gaitu dezake interprete gisa, horri itzulpen fidela egingo duelako zin-egitea edo hitzematea eskatuz.

Aurrekoa gorabehera, beti bermatuko zaizkio interpretazio-zerbitzuak mugaz haraindiko auzietan gaztelaniaz eta, honelakoa dagoenean, autonomia-erkidegoko berezko hizkuntza ofizialaz ez dakienari, Doako Laguntza Juridikoa arautzen duen urtarrilaren 10eko Legeak ezarritakoaren arabera.

Halakoetan, jarduketan akta jasoko da. Bertan, testuak jatorrizko hizkuntzan agertuko dira, eta hizkuntza ofizialera egindako itzulpena gaineratuko da. Akta hori interpreteak ere sinatuko du.

2. Aurreko apartatuko kasu berberetan, pertsona hori gorra bada, aipatu apartatuan xedatutakoaren arabera izendatuko da beti zeinu-hizkuntzako interprete egokia.

Halaber, gorrekin egiten diren jarduketan akta jasoko da.

144. artikulua.— Hizkuntza ez-ofizialean idatzitako dokumentuak

1. Dokumentua idatzi bada gaztelania edo, hala denean, autonomia-erkidego baten berezko hizkuntza ofiziala ez den hizkuntza batez, orduan, dokumentu horrekin batera, itzulpena aurkeztuko da.

2. Itzulpen hori pribatua izan daiteke, eta, halakoetan, aldeetako batek itzulpena aurkaratzen badu hura heltzen zaionetik hurrengo bost egunetan, fidel eta zehatza ez dela adieraziz eta desadostasunaren arrazoiak azalduz, orduan Justizia Administrazioako legelariak desadostasuna dokumentuaren zein zatitan egon eta

zati horren itzulpen ofiziala aginduko du, itzulpen pribatua aurkeztu duenaren kontura.

Nolanahi ere, aldeak hala eskaturiko itzulpen ofiziala eta pribatua oinarrian esangura berekoak badira, itzulpen ofizialaren gastuak bestea eskatu duen aldearen kontura izango dira.

Azken xedapenetako hogeita hirugarrena

Espainian Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2006ko abenduaren 12ko 1896/2006 (EE) Erregelamendua errazago aplikatzeko neurriak; izan ere, erregelamendu horrek prozesu monitorio europarra ezarri zuen

15. Espainian ordainketa-errekerimendu europar bat betearazi behar denean, demandatzaileak epaitegi eskudunari itzulpen ofizial bat aurkeztu beharko dio; itzulpen horrek gaztelaniaz egon beharko du, edo errekerimendu horren jarduketa judizialak egiten diren lurraldeko autonomia-erkidegoko hizkuntza ofizialean, eta 1896/2006 (EE) Erregelamenduaren 21. artikuluan aurreikusitako moduan ziurtatuta egon beharko du.

Azken xedapenetako hogeita laugarrena

Espainian Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2007ko uztailaren 11ko 861/2007 (EE) Erregelamendua errazago aplikatzeko neurriak; izan ere, erregelamendu horrek munta gutxiko prozesu europarra ezarri zuen

9. Espainian Europar Batasuneko estatu kide batean emandako epai bat betearazi behar denean, baldin eta epai horrek amaiera ematen badio munta gutxiko prozesu europar bati, orduan demandatzaileak epaitegi eskudunari epai horren ziurtagiriaren itzulpen ofizial bat aurkeztu beharko dio; itzulpen horrek gaztelaniaz egon beharko du, edo jarduketa judizialak egiten diren lurraldeko autonomia-erkidegoko hizkuntza ofizialean, eta 861/2007 (EE) Erregelamenduaren 21. artikuluko 2. apartatuan aurreikusitako moduan ziurtatuta egon beharko du.

Azken xedapenetako hogeita bosgarrena

Espainian Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2012ko abenduaren 12ko 1215/2012 (EE) Erregelamendua errazago aplikatzeko neurriak; izan ere, erregelamendu horrek ebazpen judizialak arlo zibilean eta merkataritza-arloan onartu eta betearazteko eskumen judizialari buruz dihardu

1. Europar Batasuneko estatu kide bateko ebazpenak 1215/2012 (EE) Erregelamenduaren babesean onartzeari buruzko erregelak.

[...]

3) Alde batek Espainian aipatu nahi badu beste estatu kide batean emandako ebazpen bat, orduan alde horrek aurkeztu beharko ditu 1215/2012 (EE) Erregelamenduaren 37. artikuluan aurreikusitako dokumentuak; aipamena jasotzen duen organo judizialak edo agintariak eskatu ahal izango ditu artikuluko horren 2. apartatuan aurreikusitako itzulpenak edo transkripzioak.

[...]

2. Europar Batasuneko estatu kide bateko indar betearazledun ebazpenak 1215/2012 (EE) Erregelamenduaren babesean betearazteari buruzko erregelak.

[...]

2) Indar betearazlea duen ebazpen bat betearazteko, eskatzaileak eskuratuko ditu 1215/2012 (EE) Erregelamenduaren 42.1 artikuluan ezarritako dokumentuak edo erregelamendu bereko 42.2 artikuluan aurreikusitakoak, baldin eta ebazpen horrek behin-behineko neurri bat edo kautela-neurri bat hartzea agintzen badu; eta, organo judizial eskudunak eskatzen duenean, erregelamendu bereko 42.3 artikuluan ezarritako ziurtagiriaren itzulpena eskuratuko du. Eskatzaileari ebazpenaren itzulpena aurkez dezan eskatu ahal izango zaio noiz eta itzulpenik gabe eginbideek jarraitu ezin dutenean bakarrik.

[...]

3. Atzerriko ebazpenaren ziurtagiriaren eta itzulpenaren jakinarazpena ez egiaztatzea.

[...]

2) 1215/2012 (EE) Erregelamenduaren 43.2 artikulua aplikatzeko, betearazpena hartzen duen pertsonak bost eguneko epea izango du atzerriko ebazpenaren itzulpena eskatzeko, betearazpenaren abiaraztea jakinarazten denetik, baldin eta aurretik hori jakinarazi ez bazaio eta betearazpen-demandarekin batera ebazpen horren itzulpena erantsi ez bada.

3) Itzulpen hori ematen ez zaion bitartean, etenda geldituko da betearazpenaren aurka jartzeko lege honen 556.1 artikulua ezarritako epea, bai eta erantzuna emateko hurrengo apartatuan aurreikusitako epea ere. Epaileak betearazpena largetsiko du, baldin eta hilabeteko epean alde betearazleak itzulpen hori ekartzen ez badu.

[...]

Azken xedapenetako hogeita seigarrena

Espanian Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2012ko uztailaren 4ko 650/2012 (EE) Erregelamendua errazago aplikatzeko neurriak; izan ere, erregelamendu horrek ondokoak aipatzen ditu: lege aplikagarriaren eskumena; ebazpenen onarpena eta betearazpena; dokumentu publikoak «mortis causa» oinordetzen arloan onartu eta betearaztea, eta oinordetza-ziurtagiri europarra sortzea

[...]

4. Ebazpen batek indar betearazlea duela adierazteko prozedura.

[...]

2) Aurreko apartatuan aurreikusitako ziurtagiria aurkezten ez bada, organo judizialak epea finkatu ahal izango du ziurtagiri hori aurkezteko, dokumentu baliokide bat onartzeko edo dokumentu horiek lekatzeko baldin eta uste badu badaukala behar besteko informazioa.

Orobat, organo judizialak dokumentuen itzulpen bat eskatu ahal izango du, estatu kideetako batean itzulpenak egiteko kualifikaturik dagoen pertsona batek egindakoa.

[...]

8.1.30. 4/2000 Lege Organikoa, urtarrilaren 11koa, atzerritarrek Espainian dituzten eskubide eta askatasunei buruzkoa, eta atzerritar horiek gizarteratzeari buruzkoa³⁰¹

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

2 ter artikulua.— Immigranteak integratzea

2. [...]

[Administrazio publikoak,] Bereziki, ahaleginduko dira, prestakuntza-ekintzen bidez, honako hauek ezagutarazten eta errespetarazten: Espainiako konstituzio- eta estatutu-balioak, Europar Batasunaren balioak, bai eta giza eskubideak, askatasun publikoak, demokrazia, tolerantzia eta emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna. Eta neurri bereziak garatuko dituzte hezkuntza-sistemara errazago sartzeko, betiere nahitaezko adinean eskolatzea, hizkuntza ofizialen ikaskuntza eta enplegua lortzea bermatuz, horiek baitira integratzeorako funtsezko faktoreak.

I. TITULUA Atzerritarren eskubide eta eginbeharrak

II. KAPITULUA Familia-berrelkartzea

18. artikulua.— Familia-berrelkartzeko betekizunak

2. [...]

Administrazio publikoek sustatuko dute berrelkartuek parte hartzea integratze soziodokumentalera programetan eta hizkuntza-programetan.

III. KAPITULUA Berme juridikoak

22. artikulua.— Doako laguntza juridikorako eskubidea

2. Espainian dauden atzerritarrek laguntza juridikorako eskubidea izango dute administrazio-prozedura hauetan: haien sarrera ukatu ahal dutenak, haien itzularazi ahal dituztenak edo Espainiako lurraldetik kanporatzea ekarri ahal dutenak; bai eta nazioarteko babesaren arloko prozedura guztietan ere; hori ez ezik, interprete baten laguntzarako eskubidea izango dute, erabiltzen den hizkuntza

³⁰¹ BOEren 10. zenbakian, 2000ko urtarrilaren 12ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2000-544>

Bertsio

honen

oinarria:

http://www.ivap.euskadi.eus/contenidos/informacion/legedia_euskaraz/es_3818/adjuntos/Konstituzio-zuzenbidea/Atzerritarrek_Espainian_dituzten_Eskubide_eta_Askatasunei_buruzkoa.pdf

ofiziala ulertzen ez badute edo hitz egiten ez badute. Laguntza horiek doakoak izango dira, baldin eta behar besteko eskuarte ekonomikorik ez badute doako laguntza juridikorako eskubideari buruzko araudian ezarritako irizpideen arabera.

II. TITULUA

atzerritarren araubide juridikoa

I. KAPITULUA

Espainiako lurraldean sartzeta eta bertatik irtetea

26. artikulua.— Espainian sartzeko debekua

2. Espainian sartzeko betekizunak betetzen ez dituzten atzerritarrei sarrera ukatuko zaie ebazpen ziodunaren bidez. Atzerritar horiei informazioa emango zaie, ukatzearen aurka jar ditzaketen errekurtsoen inguruan, errekurtsok jartzeko duten epearen inguruan eta errekurtsok jartzeko kontuan hartu behar duten agintariaren inguruan. Halaber, informazioa emango zaie, lege-laguntzarako eta interpretearen laguntzarako duten eskubidearen inguruan; gainera, abokatu ofiziokoa izan daiteke. Atzerritarrek laguntza hori izango dute muga-postuan kontrola egiten den unetik.

II. KAPITULUA

Egonaldia eta bizilekua baimentzea

33. artikulua.— Onarpen-araubidea, ikasketetarako, ikasle-trukerako, lanekoak ez diren praktiketarako edo boluntariora-zerbitzuetarako

5. Familia batean lan egiten denean, familia horretan egonaldia eta mantenua konpentsatzeko, hizkuntza- edo lanbide-ezagutzak hobetu bitartean, lan hori arautuko da «au pair» lanpostuari buruzko nazioarteko akordioetan xedatutakoarekin bat etorritz.

[...]

III. TITULUA

Atzerritartasun-arloko arau-hausteak eta horien zehapen-araubidea

62 bis artikulua.— Barneratutako atzerritarren eskubideak

1. Atzerritarren barneratze-zentroak presondegiak bestelako establezimendu publikoak dira; zentroetan sartu eta beraietan egoteak prebentziozko eta kautelazko helburua prebentziozkoa eta kautelazkoa bakarrik du; betiere, ordenamendu juridikoan aitortutako eskubide eta askatasunak zainduko dira eta muga bakarrak askatasun anbulatorioan ezarritakoak baino ez dira, barneratze-zentroan sartzeko hartutako neurri judizialaren eduki eta helburuaren arabera. Bereziki, barneratuta dagoen atzerritarrak ondoko eskubideak ditu:

h) Interpretarearen laguntza izateko eskubidea, baldin eta gaztelania ulertzen edo hitz egiten ez badu. Laguntza hori doakoa izango da, atzerritarrak eskuarte ekonomikorik ez badu.

62 quater artikulua.— Informazioa eta erreklamazioak

1. Atzerritarrek barneratze-zentroan sartzen direnean idatzizko informazioa jasoko dute. Informazio horretara bilduko dira euren eskubide eta betebeharrak, antolaketa orokorreko gaiak, zentroaren funtzionamenduari buruzko arauak, diziplina-arauak, eta eskariak zein kexak aurkezteko bideak. Informazioa emango zaie eurek ulertzen duten hizkuntza batean.

[...]

63. artikulua.— Lehentasunezko prozedura

3. Atzerritarrari eskubidea bermatuko zaio lege-laguntza izateko; laguntza hori, hala denean, ofizioz emango zaio. Halaber, atzerritarrari eskubidea bermatuko zaio, interpretearen laguntza izateko, baldin eta gaztelania ulertzen edo hitz egiten ez badu; atzerritarrak eskuarte ekonomikorik ez badu, laguntza doakoa izango da.

8.1.31. 5/2000 Lege Organikoa, urtarrilaren 12koa, Adingabeen Erantzukizun Penala arautzen duena³⁰²

III. TITULUA Prozeduraren instrukzioa

I. KAPITULUA Erregela orokorrak

17. artikulua.— Adingabeak atxilotzea

1. Agintariek eta funtzionarioek adingabearen atxiloketan parte hartzen dutenean, hori egin beharko dute adingabeari kalterik gutxien dakarkion eran, eta haien betebeharra izango da adingabeari azaltzea, hizkera argi eta ulergarrian, eta berehalakoan, zein egitate egozten zaion, zergatik izan den atxilotua eta zein eskubide dagokion, bereziki, Prozedura Kriminalaren Legearen 520. artikulua zein eskubide aitortzen dion; haien betebeharra da, orobat, eskubide horiek errespetatu daitezkeen bermatzea. Era berean, agintari eta funtzionarioek berehalakoan jakinarazi behar dizkiete atxiloketa eta zaintza-tokia adingabearen legezko ordezkariari eta Fiskaltzari. Atxilotutako adingabea atzerritarra denean, atxiloketa jakinaraziko zaie kontsulatu-tako agintari eskudunei, baldin eta adingabearen ohiko bizilekua Espainiatik kanpo badago edo horixe eskatzen badute adingabeak berak edo haren legezko ordezkariak.

[...]

IV. TITULUA Entzunaldi-fasea

36. artikulua.— Adingabearen adostasuna

1. Idazkari judizialak espedienteko adingabeari azalduko dio, haren adinari egokitutako hizkera ulergarrian, zein neurri eta erantzukizun zibil eskatu duten Fiskaltzak eta, honakoak badaude, akusazio partikularrak eta auzi-jartzaile zibilak beren alegazio-idazkietan; azalduko dio, berebat, zein diren egitateak eta zein den egitateen oinarria.

³⁰² BOEren 11. zenbakian, 2000ko urtarrilaren 13ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2000-641>

Bertsio

honen

oinarria:

http://www.ivap.euskadi.eus/contenidos/informacion/legedia_euskaraz/eu_3818/adjuntos/Zigor-zuzenbidea/Adingabeen_erantzukizun_penala.pdf

V. TITULUA

Epaia

39. artikulua.— Epaiaaren edukia eta hori erregistratzea

2. Epaileak, epaia idaztean, ahaleginak egingo ditu bere arrazoiak adingabearen adinari egokitutako hizkera argi eta ulergarrian azaltzeko.

VII. TITULUA

Neurriak betearaztea

III. KAPITULUA

Neurri askatasun-gabetzaileak betearazteko erregela bereziak

58. artikulua.— Informazioa eta erreklamazioak

1. Behin zentroan sartutakoan, adingabeek idatzizko informazioa jasoko dute euren eskubide eta betebeharrei buruz, beraiek jasan behar duten barneratze-erregimenari buruz, antolaketa orokorreko gaiei buruz, zentroaren funtzionamendua arautzen duten araei buruz, diziplina-arauei buruz, eta eskaerak, kexak edo errekursoak aurkezteko bideei buruz.

Informazioa eurek ulertzen duten hizkuntza batean emango zaie.

Adingabe batzuek zailtasunak badituzte informazio honen edukia ulertzeko, beste bide egoki bat erabiliko da, azalpena emateko.

[...]

8.1.32. 5/2000 Legegintzako Errege Dekretua, abuztuaren 4koa, Gizarte-ordenako Arau- hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bategina onestekoa³⁰³

II. KAPITULUA Laneko arau-hausteak

1. ATALA

Arau-hausteak lan-harremanen arloan

1. azpiatala

Arau-hausteak banakako lan-harremanen eta lan-harremen kolektiboen arloan

8. artikulua.— Arau-hauste oso astunak

³⁰⁴12. Enpresak bere kasa hartutako erabakiak, baldin eta erabakiok zuzeneko edota zeharkako diskriminazio kaltegarriak badakartzate adinagatik edo desgaitasunagatik, edo diskriminazio faboragarriak zein kaltegarriak badakartzate ordainsarien, lanaldien, prestakuntzaren, igoeraren eta laneko gainerako baldintzen arloan, betiere diskriminazio horien arrazoiak hauek direla: sexua, jatorria —arrazo edo etnia barne—, egoera zibila, egoera soziala, erlijioa, sinesmenak, ideia politikoak, sexu-orientazio eta -identitatea, genero-adierazpena, sexu-ezaugarriak, sindikatueta eta sindikatueta akordioetara atxikita egotea edo ez egotea, enpresako beste langile batzuekiko ahaidetasun-loturak edo hizkuntza Espainiako estatuaren barruan; gainera, enpresaburuaren erabakiak ere, baldin eta erabakiok tratu kaltegarria badakarte erreakzio gisa, enpresan egindako erreklamazio baten aurrean edo tratu berdintasunaren eta diskriminaziorik ezaren printzipioa betetzea exijitzeko egindako ekintza administratibo edo judizial baten aurrean.

4. azpitala

Langileen informazio-, kontsulta- eta partaidetza-eskubideen arloko arau-hausteak sozietate anonimoetan eta Europako kooperatiba-sozietateetan

10 bis artikulua.— Arau-hauste astunak eta oso astunak

³⁰⁵ d) Langileak Europako sozietate anonimo eta kooperatibetan inplikatzeari buruzko Legea aplikatuz hartutako erabakiak, baldin eta erabakiok zuzeneko edo

³⁰³ BOEren 189. zenbakian, 2000ko abuztuaren 8ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2000-15060>

³⁰⁴ Trans pertsonen berdintasun benetako eta eraginkorrerakoa eta LGTBI pertsonen eskubideak bermatzeko otsailaren 28ko 4/2023 Legearen azken xedapenetako lehenengoaren lehenengo zenbakiak emandako idazkera (BOE, 51. zenbakia, 2023ko martxoaren 1eko alea).

³⁰⁵ Trans pertsonen berdintasun benetako eta eraginkorrerakoa eta LGTBI pertsonen eskubideak

zeharkako diskriminazio kaltegarrien motetatik edozein badakarte, adinagatik edo desgaitasunagatik, edo diskriminazio faboragarriak zein kaltegarriak badakartzate arrazoi hauek direla eta: sexua, nazionalitatea, jatorria —arraza edo etnia barne—, egoera zibila, erlijioa edo sinesmenak, ideia politikoak, sexu-orientazio eta -identitatea, genero-adierazpena, sexu-ezaugarriak, sindikatu batera eta haren akordioetara atxikita egotea edo ez egotea, edo, oro har, jarduera sindikaletan aritzea, edo hizkuntza

3. ATALA

Arau-hausteak enpleguaren arloan

16. artikulua.— Arau-hauste oso astunak

1. Arau-hauste oso astunak dira:

³⁰⁶c) Edozein bitartekaritza- edo enplegatze-prozesutan datu pertsonalak eskatzea edo baldintzak ezartzea, publizitatearen, hedapenaren edo beste edozein bitartekoren bidez, zeinak enplegua iristeko diskriminazio baitira Espainiako estatuan arrazoi hauek direla eta: adina, sexua, desgaitasuna, osasuna, sexu-orientazioa, genero-identitatea, genero-adierazpena, sexu-ezaugarriak, nazionalitatea, arraza- edo etnia-jatorria, erlijioa edo sinesmenak, iritzi politikoa, sindikatu-afiliazioa edo hizkuntza edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial.

³⁰⁷ c) Hautaketa-prozesuetan datu pertsonalak eskatzea edo baldintza batzuk ezartzea, publizitatearen, hedapenaren edo beste edozein bideren bitartez, baldin eta baldintzok diskriminazio badira enplegua iristeko, arrazoi hauek direla eta: sexua, jatorria —arraza edo etnia barne—, adina, egoera zibila, desgaitasuna, erlijioa edo sinesmenak, iritzi politikoa, sexu-orientazio eta -identitatea, genero-adierazpena, sexu-ezaugarriak, sindikatu-afiliazioa, egoera soziala, eta hizkuntza estatu barruan.

bermatzeko otsailaren 28ko 4/2023 Legearen azken xedapenetako seigarrenaren lehenengo zenbakiak emandako idazkera (BOE, 51. zenbakia, 2023ko martxoaren 1eko alea).

³⁰⁶ Enpleguari buruzko otsailaren 28ko 3/2023 Legearen azken xedapenetako lehenengoaren 2. zenbakiak emandako idazkera (BOE, 51. zenbakia, 2023ko martxoaren 1eko alea).

³⁰⁷ Trans pertsonen berdintasun benetako eta eraginkorrerakoa eta LGTBI pertsonen eskubideak bermatzeko otsailaren 28ko 4/2023 Legearen azken xedapenetako seigarrenaren hirugarren zenbakiak emandako idazkera (BOE, 51. zenbakia, 2023ko martxoaren 1eko alea).

Gogoan izan behar da otsailaren 28ko 3/2023 Legearen 1.2 azken xedapenak 1. apartatuaren c) letrak aldatu zuela letra hau, eta, ofizialki argitaratu eta indarrean jarri den egun berean, otsailaren 28ko 4/2023 Legearen azken xedapenetako seigarrenaren 4. apartatuaren bidez aldatu dela c) letra. Idazkera biak ematen dira hemen, BOEren argitalpen ofizialari jarraituz.

8.1.33. 3/2001 Legea, martxoaren 26koa, Estatuko Itsas Arrantzari buruzkoa³⁰⁸

II. TITULUA

Arrantza-sektorearen antolamendua

II. KAPITULUA

Arrantza-sektoreko agenteak

1. ATALA

Sektoreko profesionalen antolamendua

43. artikulua.— Lanbide-gaitasuna egiaztatzea

2. Egiaztapen-txartelak gutxienez gaztelaniaz luzatuko dira. Gaztelania ez den hizkuntza koofiziala duten autonomia-erkidegoek gaztelaniaz eta autonomia-erkidegoko beste hizkuntza ofizialean luzatu ahal izango dituzte txartelak eta ziurtagiriak, tamaina eta letra-mota berean.

³⁰⁸ BOEren 75. zenbakian, 2001eko martxoaren 28ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2001-6008>

8.1.34. 4/2001 Lege Organikoa, azaroaren 12koa, Eskaera Eskubidea arautzen duena³⁰⁹

ZIOEN AZALPENA

[...]

Eskubide hori beti idatziz egikaritu behar bada ere, horretarako edozein bide erabil daiteke —izaera elektronikoko bideak bultzatzen direla kontuan hartuta— baldin eta borondate-deklarazioa egiaztatzen bada. Edozein kasutan ere, formalismorik ezaren printzipioak berekin dakar eskubide hori egikaritzeko gutxieneko betekizunak ezartzea; halaber, Administrazio Publikoen Araubide Juridikoari eta Administrazio Prozedura Erkideari buruzko azaroaren 26ko 30/1992 Legearen ildotik, urtarrilaren 13ko 4/1999 Legeak hori aldarazi zuela kontuan hartuta, tratamendu zabalaren aldeko apustua egin da, hizkuntza koofizialak erabiltzeari dagokionez, hizkuntza horiek zein autonomia-erkidegotako estatututan aitortu eta autonomia-erkidego horietan, bai eta eskubide hori egikaritzeko edo eskariak aurkezteko tokiak hautatzeko aukerari dagokionez ere.

[...]

5. artikulua.— Hizkuntza koofizialak erabiltzea

1. Autonomia-erkidegoetako estatutuetan hizkuntzen koofizialtasuna ezarri bada, autonomia-erkidego horien lurralde-eremuan eskatzaileek eskubidea izango dute, hizkuntza ofizialetatik edozeinetan egiteko euren eskaerak Estatuaren Administrazio Orokorrari, edo horri lotutako edo horren mende dauden organismo publikoei, bai eta erantzuna eurek aukeratutako hizkuntzan jasotzeko ere.
2. Autonomia-erkidegoetako instituzioei eta toki-erakundeei zuzendutako eskaeretan, hizkuntzaren erabilera izango da kasuan kasuko autonomia-erkidegoko legeriak ezarritakoaren arabera.
3. Instituzio, administrazio edo organo instruktoarako gaztelaniara itzuli beharko ditu autonomia-erkidegoaren lurraldetik kanpo ondoreak sortu behar dituzten dokumentuak, espedienteak edo horien zatiak, bai eta interesdunei zuzendutako dokumentuak ere, interesdunek espresuki hala eskatu badute. Horiek guztiek ondoreak sortu behar badituzte beste autonomia-erkidego baten lurraldean, eta lurralde horretan ere gaztelania ez den hizkuntza hori koofiziala bada, ez da behar izango itzulpenik.

³⁰⁹ BOEren 272. zenbakian, 2001eko azaroaren 13ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2001-21090>

**8.1.35. 16/2001 Legea, azaroaren 21ekoa,
osasan-sistema nazionaleko osasun-
zerbitzuen Gizarte Segurantzako osasun-
instituzioetan estatutupeko langileen plazak
kontsolidatzeko eta betetzeko ezohiko
prozesua ezartzen duena³¹⁰**

**I. KAPITULUA
Xedea eta printzipio orokorrak**

2. artikulua.— Printzipio orokorrak

Lege honek arautzen dituen osasan-sistema nazionaleko osasun-zerbitzuen Gizarte Segurantzako osasun-instituzioetan estatutupeko langileen plazak hautatzeko eta betetzeko, printzipio orokor hauek bete behar dira:

f) Hautaketa-prozedurak, edukiak eta probak haiei dagozkien plazetan bete beharreko eginkizunetara egokitzea, autonomia-erkidegoetan gaztelania ez den hizkuntza ofizialaren ezagutza balioestea barne.

³¹⁰ BOEren 280. zenbakian, 2001eko azaroaren 22ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2001-21784>

8.1.36. 17/2001 Legea, abenduaren 7koa, Markei buruzkoa³¹¹

II. TITULUA

Marka kontzeptua eta erregistratzeko debekuak

I. KAPITULUA

Marka kontzeptua

5. artikulua.— Debeku osoak

1. Ezin erregistratuko dira marka gisa zeinu hauek:

d) hizkuntza arruntean edo merkataritzako ohitura leial eta jarraituetan ohiko bihurtu diren ikurrak edo adierazpenak besterik ez dituzten markak.

III. TITULUA

Erregistratzeko eskabidea eta prozedura

I. KAPITULUA

Erregistratzeko eskabidea

11. artikulua.— Eskabidea aurkeztea

9. Hala eskabideak nola Patente eta Marken Espainiako Bulegoan aurkeztu beharreko gainerako dokumentuek gaztelaniaz idatzita egon beharko dute. Beste hizkuntza ofizial bat ere baden autonomia-erkidegoetan, hizkuntza hartan idatzi ahal izango dira dokumentuok, gaztelaniaz gainera.

14. artikulua.— Europar Batasuneko lehentasun-eskubidea

3. Aurretiazko eskabide baten lehentasuna aldarrikatu nahi duen eskatzaileak lehentasun-deklarazio bat eta aurretiazko eskabidea egindako bulegoak ziurtaturiko kopia bat aurkeztu beharko ditu erregelamenduz ezarritako modu eta epeetan, bai eta haren gaztelaniazko itzulpena ere, eskabidea beste hizkuntza batean idatzita dagoenean. Lehentasun-erreibindikazioak berekin dakar dagokion tasa ordaintzea.

³¹¹ BOEren 294. zenbakian, 2001eko abenduaren 8ko alean, argitaratua.
Testu koadinatuak: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2001-23093>

VIII. TITULUA

Nazioarteko markak

83. artikulua.— Nazioarteko erregistro bat eraldatzea

2. Eraldaketaren eskatzaileak erregistro-eskabide nazional bat aurkeztu beharko du lege honen 12. artikuluan xedaturikoaren arabera. Eskabide horretan, gainera, datu hauek adieraziko dira:

- a) Eraldaketa-eskabide bat dela.
- b) Haren oinarri den nazioarteko erregistroaren zenbakia eta data.
- c) Ea erregistro hori Espainian emanda ala eman zain dagoen.
- d) Espainian helbide bat izendatzea jakinarazpenetarako, 29.4 artikuluaaren arabera.

Erregistro-eskabidearekin batera, Nazioarteko Bulegoaren ziurtapen bat aurkeztu beharko da, eta hartan adierazi nazioarteko erregistroaren babesak zein marka eta zein produktu edo zerbitzuren gainean izan zituen efektuak Espainian, ezereztua izan aurretik. Ziurtapen horrekin batera, haren gaztelaniazko itzulpena aurkeztu beharko da.

IX. TITULUA

Europar Batasuneko markak

86. artikulua.— Batasuneko marka aldatzea

2. Patente eta Marken Espainiako Bulegoak eraldatze-eskaera jasotzen duenetik erregelamenduz ezarritako epean, eskatzaileak honako betekizun hauek bete beharko ditu:

- b) Eraldatze-eskaeraren eta harekin batera doazen dokumentuen gaztelaniazko itzulpena aurkeztea, haiek hizkuntza horretan idatzita ez daudenean.

8.1.37. 1/2002 Legea, otsailaren 21ekoa, estatuak eta autonomia-erkidegoek lehiaren babesaren arloan dituzten eskumenen koordinazioari buruzkoa³¹²

ZIOEN AZALPENA

VI

[...]

Bigarren xedapen gehigarriak Administrazio Publikoen Araubide Juridikoaren eta Administrazio Prozedura Erkidearen 1992ko azaroaren 26ko 30/1992 Legearen 36.3 artikulua agindua berriztatzen du, hizkuntza koofiziala duten autonomia-erkidegoetako lehiaren babeserako organoek Lehiaren Babeserako Auzitegiari eta Zerbitzuari zuzentzen dizkieten komunikazio eta jakinarazpen guztiak gaztelaniara itzuli beharra ezartzen duen heinean, idazki horiek dagokion autonomia-erkidegoaren lurraldetik kanpo efektuak sortzea baitakar horrek.

[...]

Bigarren xedapen gehigarria.— Hizkuntza koofiziala duten autonomia-erkidegoek Lehiaren Babeserako Zerbitzuari zuzentzen dizkieten komunikazio eta jakinarazpenak gaztelaniara itzultzea

Administrazio Publikoen Araubide Juridikoaren eta Administrazio Prozedura Erkidearen Legearen 36. artikulua 3. apartatua xedaturikoa betez, gaztelaniara itzuli beharko dira lege honetan jasotako Lehiaren Babeserako Zerbitzuari eta Lehiaren Babeserako Auzitegiari autonomia-erkidegoen organo eskudunek zuzenduriko komunikazio eta jakinarazpen guztiak.

³¹² BOEren 46. zenbakian, 2002ko otsailaren 22ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2002-3590>

8.1.38. 5/2002 Legea, apirilaren 4koa, probintzietako aldizkari ofizialak arautzen dituena³¹³

I. KAPITULUA Probintziako aldizkari ofiziala

5. artikulua.— Argitalpen-hizkuntza

Probintziako aldizkari ofiziala gaztelaniaz argitaratuko da, eta, hala badagokio, lurraldean koofiziala den hizkuntzan, autonomia-erkidegoetako legeria espezifikoak ezarritakoaren arabera.

³¹³ BOEren 82. zenbakian, 2002ko apirilaren 5eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2002-6467>

8.1.39. 20/2003 Legea, uztailaren 7koa, Diseinu Industrialaren Babes Juridikoari buruzkoa³¹⁴

ZIOEN AZALPENA

I

[...]

Lege berrian, Europar Batasuneko zuzentarauan bezala, hiru dimentsioko eta bi dimentsioko diseinuei dagokien modelo eta marrazki industrialen arteko bereizketa ez da benetan lege-tratamendu bereizia, eta, gainera, modelo terminoa beste figura bati ere aplikatzen zaio, hau da, erabilgarritasun-ereduei. Horregatik, nahiago izan da diseinu industrial terminoa erabiltzea, zeina hizkuntza arruntean erabiltzen baita seriean fabrikatuko diren erabilera-objektuetarako proiektatutako forma izendatzeko. Indarrean dauden nazioarteko hitzarmenen eta Europar Batasuneko legeriaren gaztelaniazko bertsioan terminologia tradizionalari eustek ez luke interpretazio-arazorik sortu behar; izan ere, testu horietan ere ez zaie aplikatzen lege-araubide bereizirik marrazki eta modeloei.

IV. TITULUA

Erregistratzeko eta erregistratzearen aurkako eskabidea eta prozedura

I. KAPITULUA

Erregistratzeko eskabidea eta aurkezpen-data

20. artikulua.— Eskabidea aurkeztea

9. Hala eskabideak nola Patente eta Marken Espainiako Bulegoan aurkeztu beharreko gainerako dokumentuek gaztelaniaz idatzita egon beharko dute. Beste hizkuntza ofizial bat ere baden autonomia-erkidegoetan, hizkuntza hartan idatzi ahal izango dira dokumentuok, gaztelaniaz gainera.

24. artikulua.— Europar Batasuneko lehentasun-eskabidea

3. Aurretiazko eskabide baten lehentasuna aldarrikatu nahi duen eskatzaileak lehentasun-deklarazio bat eta aurretiazko eskabidea egindako bulegoak ziurtaturiko kopia bat aurkeztu beharko ditu erregelamenduz ezarritako modu eta epeetan, bai eta haren gaztelaniazko itzulpena ere, eskabidea beste hizkuntza batean idatzita dagoenean. Lehentasun-erreibindikazioak berekin dakar dagokion tasa ordaintzea.

4. Hala ere, ez da aurkeztu beharko aurreko eskabidearen kopia, ezta itzulpenaren kopia ere, lehentasunaren erreibindikazioa lehentasunezkoztat jotzen ez denean

³¹⁴ BOEren 162. zenbakian, 2003ko uztailaren 8ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-13615>

erregistratutako diseinuaren baliozkotasuna zehazteko, edo aurreko eskabidea edo haren itzulpena jada Patente eta Marken Espainiako Bulegoak eskura dituzenean edo liburutegi edo datu-base digital batean eskura daudenean.

8.1.40. 22/2003 Konkurtso Legea, uztailearen 9koa³¹⁵

IX. TITULUA

Nazioarteko zuzenbide pribatuko arauak

II. KAPITULUA

Aplikatu beharreko legea

33. artikulua.— Konkurtso-administrazioaren eginkizunak

1. Konkurtsoko administratzaileen eginkizunak, legean ezarritakoaren arabera, honako hauek dira:

g) Idazkaritza-eginkizunak:

[...]

9) Atzerriko kreditu hartzekodunak komunikatzeko idazkiak gaztelaniara itzularaztea.

3. ATALA

Prozedura-mota bietarako erregelak

219. artikulua.— Hizkuntzak

1. 214. artikuluan ezarritako informazioa gaztelaniaz emango da, eta, hala denean, hizkuntza ofizialetatik edozeinetan, baina testuaren goiburuan ingelesez eta frantsesez agertuko dira «Kredituak aurkezteko deialdia. Aplikatu beharreko epeak» esamoldeak.

2. Ohiko bizilekua, helbidea edo egoitza atzerrian duten hartzekodunek euren kredituen komunikazio-idazkia aurkeztuko dute gaztelaniaz edo konkurtsoko epaileak zein autonomia-erkidegotan egoitza izan eta bertako hizkuntza ofizialean. Horiez besteko hizkuntza batean egiten badute, konkurtso-administrazioak eskatu ahal izango du gero gaztelaniara itzultzea.

[...]

³¹⁵ BOEren 164. zenbakian, 2003ko uztailearen 10eko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2003-13813>

Bertsio honen oinarria: <http://www.iusplaza.com/eu/arloak/merkataritza-zuzenbidea/legeria/22-2003-konkurtso-legea-uztailearen-9koa>

8.1.41. 35/2003 Legea, azaroaren 4koa, Inbertsio Kolektiboko Erakundeei buruzkoa³¹⁶

II. TITULUA Xedapen erkideak

II. KAPITULUA IKEen akzioak eta partaidetzak mugaz haraindi merkaturatzea

15 artikulua.— Europar Batasuneko beste estatu kide batean eratu diren eta Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2009ko uztailaren 13ko 2009/65/UE Zuzentarauak arautzen dituen IKEen akzioak eta partaidetzak Espainian merkaturatzea

2. Aurreko apartatuan aipatu den IKEak Espainian ezarrita dauden inbertitzaileei estatu horretan ezarrita dauden inbertitzaileei jatorriko estatu kideko legeriaren arabera eman behar dizkien informazio eta agiri guztiak emango dizkie. Informazio hori lege honetan eta lege hau garatzeko araudian ezarrita dagoen moduan emango da.

Inbertitzailearentzako funtsezko datuak biltzen dituen dokumentua eta horren aldaketak gaztelaniaz edo Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalak onartutako beste hizkuntza batean aurkeztu beharko dira.

Liburuxka eta urteko eta seihilekoko txostena eta haien aldaketak gaztelaniaz, nazioarteko finantzen eremuan ohikoa den hizkuntza batean edo Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalak onartutako beste hizkuntza batean aurkeztu beharko dira.

Aurreko paragrafoetan hizpide izan den informazioaren itzulpenak orpoz orpo jarraituko dio jatorrizko testuari eta IKEaren erantzukizunpean egingo da.

15 bis artikulua.— Europar Batasuneko beste estatu kide batean eratu diren eta Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2011ko ekainaren 8ko 2011/61/UE Zuzentarauaren babespean estatu kide batean kudeatzaile baimenduek kudeatzen dituzten inbertsio kolektiboko erakundeak Espainian merkaturatzea inbertitzaile profesionalentzat

3. 1. apartatuan aipatu den jakinarazpen-idazkia eta 2. apartatuan aipatu den egiaztageria nazioarteko finantzen eremuan ohikoa den hizkuntza batean aurkeztu beharko dira.

[...]

³¹⁶ BOEren 265. zenbakian, 2003ko azaroaren 5eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-20331>

15 ter artikulua. Europar Batasuneko kide ez den estatu batean eratu diren eta Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2011ko ekainaren 8ko 2011/61/UE Zuzentarauaren babespean estatu kide batean kudeatzaile baimenduek kudeatzen dituzten inbertsio kolektiboko erakundeak Espainian merkaturatzea inbertitzaile profesionalentzat

2. Alde horiek egiaztatu ondoren, IKEaren kudeatzaileak Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalan informazio hau aurkeztu eta erregistratu beharko du:

i) Europar Batasuneko kide ez den estatu batean ezarritako IKEa eta haren kapitala edo ondarea adierazten duten akzio, partaidetza edo baloreak aplika daitekeen araubide juridikoaren mendean daudela egiaztatzen duten dokumentuak.

Apartatu honetan eta aurrekoan aipatu diren dokumentu guztiak nazioarteko finantzen eremuan ohikoa den hizkuntza batean aurkeztu beharko dira.

15 quater artikulua.— Helbidea Europar Batasunean ez duten kudeatzaileek kudeatutako inbertsio kolektiboko erakundeen akzio eta partaidetzak inbertitzaile profesionalentzat Espainian merkaturatzea

2. Alde horiek egiaztatu ondoren, IKEaren kudeatzaileak Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalan informazio hau aurkeztu eta erregistratu beharko du:

i) Europar Batasuneko kide ez den estatu batean ezarritako kudeatzailea eta, bidezkoa denean, Europar Batasuneko kide ez den estatu batean ezarritako IKEa eta haren kapitala edo ondarea adierazten duten akzio, partaidetza edo baloreak aplika daitekeen araubide juridikoaren mendean daudela egiaztatzen duten dokumentuak.

Apartatu honetan eta aurrekoan aipatu diren dokumentu guztiak nazioarteko finantzen eremuan ohikoa den hizkuntza batean aurkeztu beharko dira.

15 quinquies artikulua.— 2.1.f) artikuluan aipatzen diren IKEen akzio eta partaidetzak inbertitzaile ez-profesionalentzat Espainian merkaturatzea

3. Artikulu honetan azaldu diren dokumentu guztiak haien gaztelaniazko itzulpenarekin batera edo Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalak onartutako beste hizkuntza batean aurkeztu beharko dira.

6. Ahalmenak dituen bitartekariak, II. tituluko III. kapituluan xedatuta dagoenaren arabera, Espainian bizi diren atzerriko IKEko akziodun edo partaideei doan entregatu beharko die inbertitzaileentzat funtsezkoak diren datuak dituen dokumentua, edo antzeko dokumentu bat, eta IKEaren urteko eta seihilekoko txostena, bai eta funtsaren kudeaketako erregelamendua edo, bidezkoa bada, sozietatearen estatutuak. Dokumentu horiek gaztelaniara itzulita edo Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalak onartutako beste hizkuntza batean emango dira.

16 artikulua.— Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2009ko uztailaren 13ko 2009/65/UE Zuzentarauak araututako Espainiako IKEen akzioak eta partaidetzak Europar Batasuneko eremuan merkaturatzea

³¹⁷1. Beren akzioak edo partaidetzak Europar Batasunaren eremuan merkaturatu nahi dituzten Espainiako IKEek, 2009ko uztailaren 13ko 2009/65/EE Zuzentaraan

³¹⁷ Merkatu Baloreei eta Inbertsio Zerbitzuei buruzko martxoaren 17ko 6/2023 Legearen azken xedapenetako laugarrenaren 6. apartatuak emandako idazkera (BOE, 66. zenbakia, 2023ko martxoaren 18ko alea).

xedatutakoaren arabera, jakinarazpen-idazki bat igorri beharko diote BMBNri; idazki horretan, akzioak edo partaidetzak harrerako estatu kidean merkaturatzeko xedapen eta modalitateei buruzko informazioa jasoko da, eta, hala badagokio, horien motei edo haien serieei buruzkoa.

IKEak idazki horri dokumentazio hau erantsiko dio:

- a) Inbertsio-funtsaren erregelamendua edo inbertsio-sozietatea eratzeko eskritura;
- b) liburuxka;
- c) dokumentua, zeinak baititu inbertitzailearentzat funtsezkoak diren datuak;
- d) urteko azken txostena eta, hala badagokio, seihileko segidako txostena.

Inbertitzailearentzat funtsezkoak diren datuak biltzen dituen dokumentua harrerako estatu kideko hizkuntza ofizialetako batean edo harrerako estatu kideko agintari eskudunek onartutako beste hizkuntza batean aurkeztu beharko da.

Inbertsio-funtsaren erregelamendua edo inbertsio-sozietatea eratzeko eskritura, liburuxka eta urteko eta seihileko txostenak harrerako estatu kideko hizkuntza ofizialetako batean aurkeztu beharko dira, nazioarteko finantzen eremuan ohikoa den hizkuntza batean edo harrerako estatu kideko agintari eskudunek onartutako beste hizkuntza batean.

Aurreko paragrafoetan aipatutako informazioaren itzulpena IKEaren erantzukizunpean egingo da, eta jatorrizko informazioaren edukia zehatz-mehatz jasoko du.

[...]

Lehenengo eta seigarren paragrafoetan aipatu diren jakinarazpen-idazkia eta ziurtagiria nazioarteko finantzen eremuan ohikoa den hizkuntza batean gutxienez aurkeztu beharko dira.

[...]

IKEa arduratuko da ataza horiek egiteko zerbitzuengatik, elektronikoak barne, zerbitzuok ematen direla:

- a) IKEa merkaturatzen den estatu kideko hizkuntza ofizialean edo hizkuntza ofizialetako batean, edo estatu kide horretako agintari eskudunek onetsitako hizkuntza batean;

[...]

16 bis artikulua.— Europar Batasunaren eremuan Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2009ko uztailaren 13ko 2009/65/UE Zuzentarauak arautzen ez dituen eta Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2011ko ekainaren 8ko 2011/61/UE Zuzentarauaren babespean Espainian baimenduta dauden sozietate kudeatzaileek kudeatzen dituzten IKEak merkaturatzea

3. Jakinarazpen-espedientea bidali ondoren, Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalak berehala sozietate kudeatzaileari jakinaraziko dio bidaltze hori. Kudeatzaileak IKEa harrerako estatu kidean merkaturatzeari ekin ahal izango dio jakinarazpen horren datatik aurrera.

Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalak IKEa ezarrita dagoen estatu kideko agintari eskudunei jakinaraziko die kudeatzaileak harrerako estatu kidean IKEaren partaidetzak merkaturatzeari ekin ahal diola.

1. paragrafoan aipatu den jakinarazpen-idazkia eta 2. paragrafoan aipatu den ziurtagiria nazioarteko finantzen eremuan ohikoa den hizkuntza batean gutxienez aurkeztu beharko dira.

16 quinquies artikulua.— Jakinarazpena, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2009ko uztailaren 13ko 2009/65/EE Zuzentarauan araututakoez bestelako IKEek Europar Batasunaren eremuan merkaturatzeari utzi diotela jakinarazteko; inbertsio kolektiboko erakunde horiek Espainian baimendutako sozietate kudeatzaileek kudeatzen dituzte, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2011ko ekainaren 8ko 2011/61/EB Zuzentaruari jarraituz

³¹⁸1. Lege honen babesean baimendutako Espainiako IKEen sozietate kudeatzaileek partaidetzak merkaturatzeko hartutako neurrien amaiera jakinaraziko dute, eta, hala dagokionean, akzio-motei dagokienez, 16 ter artikulua araberako jakinarazpena aurkeztu duen estatu kide batean, honako baldintza hauek guztiak betetzen direnean:

[...]

16 ter artikuluaekin bat etorritik IKEaren sozietate kudeatzaileak estatu kide bati jakinarazpena egin badio, orduan lehenengo paragrafo b) eta c) letretan aipatzen den informazioa estatu kide horretako hizkuntza ofizialean edo hizkuntza ofizialetako batean emango da, edo harrerako estatu kideak onetsitako hizkuntza batean.

[...]

7. 4. apartatuaren ondorioetarako, bitarteko elektronikoko guztiak edo urrutiko beste komunikabide batzuk erabili ahal izango dira, baldin eta inbertitzaileek informazioa eta komunikabideak eskuragarri badituzte inbertitzailea kokatuta dagoen estatu kideko hizkuntza ofizialean edo hizkuntza ofizialetako batean, edo estatu kide horretako agintaritzak eskudunek onetsitako hizkuntza batean.

III. KAPITULUA

Informazioa, publizitatea eta kontabilitatea

17. artikulua.— Informazio-dokumentuak³¹⁹

3. Dokumentuak, zeinak inbertitzailearentzat funtsezkoak diren datuak dituen, honako informazio hau emango du: [...]

[...]

e) inbertsioaren arriskuaren/ordainsariaren profila, kontuan hartutako IKEan egindako inbertsioei lotutako arriskuei buruzko orientabide eta ohartarazpen egokiekin. Horrez gain, inbertitzailearentzako funtsezko datuen artean, adierazpen bat egongo da, non adieraziko baita zein web-orrialdetan kontsulta daitezkeen ordainsari-politika eguneratuaren xehetasunak, eta bertan doan eskuratu ahal izango baita informazio horren paperezko ale bat, aldeztu aurretik eskatuta. Lehen

³¹⁸ Merkatu Baloreei eta Inbertsio Zerbitzuei buruzko martxoaren 17ko 6/2023 Legearen azken xedapenetako laugarrenaren 7. apartatuak artikulua honen 1.-7. apartatuei emandako idazkera (BOE, 66. zenbakia, 2023ko martxoaren 18ko alea).

³¹⁹ Enpresak sortu eta hazteari buruzko irailaren 28ko 18/2022 Legearen 16. artikulua emandako idazkera (BOE, 234. zenbakia, 2022ko irailaren 29ko alea).

aipatutako ordainsari-politikaren xehetasunek, gutxienez, honako hauek jasoko dituzte: ordainsaria eta irabaziak kalkulatzeko moduaren deskripzioa, hori egiteko ardura duten pertsonen identitatea eta, hala badagokio, ordainsari-batzordearen osaera.

Dokumentuak adierazpen bat izan beharko du, zeinean azalduko den non lor daitekeen aurreikusitako inbertsioari buruzko informazio gehigarria, eta, bereziki, liburuxka eta urteko eta seihileko txostenak, bai eta informazio hori inbertitzaileen eskura dagoen hizkuntza ere.

Dokumentu hori labur-labur idatziko da, hizkera ez-teknikoan, eta formatu erkidean aurkeztuko da, konparazioak egin ahal izateko, eta erraz aztertzeke eta ulertzeko moduan, batez besteko inbertitzaileak arrazoizko moduan uler ditzan eskaintzen zaion inbertsio-produktuaren funtsezko ezaugarriak, izaera eta arriskuak, eta inbertsio-erabaki oinarridunak har ditzan beste dokumentu batzuetara jo beharrik gabe.

Inbertitzailearentzat funtsezkoak diren datuak kontratu aurreko informaziotzat hartuko dira. Inpartzialak, argiak eta ez-engainagarriak izango dira. Koherentzia izan beharko dute liburuxkaren zatiekin.

Ez da erantzukizun zibilik izango inbertitzailearentzat funtsezkoak diren datuen ondorioz edo horien itzulpenaren ondorioz bakarrik, salbu eta engainagarriak, zehaztugabeak edo koherentziarik gabeak badira liburuxkaren kasuan kasuko zatiei dagozkienez. Inbertitzailearentzat funtsezkoak diren datuak biltzen dituen dokumentuan horri buruzko ohartarazpen argi bat sartuko da.

IV. TITULUA

Inbertsio kolektiboko erakundeen sozietate kudeatzaileak

III. KAPITULUA

Egikaritzeko baldintzak

48. artikulua.— Bezeroaren arretarako saila eta bezeroaren defendatzailea

3. 2009/65/EE Zuzentarauaren babesean Europar Batasuneko beste estatu kide batean ezarrutako funtsak eta sozietateak kudeatzen dituzten sozietate kudeatzaileak behartuta egongo dira kexak edo erreklamazioak funtsaren edo sozietatearen jatorrizko estatu kideko hizkuntzan edo hizkuntza ofizialetako batean erantzutera eta ebaztera.

IV. KAPITULUA

Mugaz haraindiko jarduketa

55 artikulua.— 2009ko uztailaren 13ko 2009/65/EE Zuzentarauak Europar Batasuneko beste estatu kide batean baimendutako sozietate kudeatzaileak 2 bis. [...] Espainian IKEak kudeatzeko baimendutako jarduera egiten duten sozietate kudeatzaileak behartuta egongo dira IKE horietako akziodunek edo partaideek aurkezten dituzten kexak eta erreklamazioak gaztelaniaz erantzutera eta ebaztera.

8.1.42. 58/2003 Legea, abenduaren 17koa, Tributuen Orokorra³²⁰

ZIOEN AZALPENA

III

[...]

4. atalak tributu-betebeharpekoen eskubide eta bermeen zerrenda ematen du; izan ere, Zergadunen Eskubide eta Bermeei buruzko otsailaren 26ko 1/1998 Legearen 3. artikuluan dago zerrenda hori. Zerrenda horrek beste eskubide batzuk sartzen ditu, hala nola autonomia-erkidegoko lurraldean hizkuntza ofizialak erabiltzeko eskubidea, keaxak eta iradokizunak aurkezteko eskubidea, interesdunaren adierazpenak eginbidean agertzeko eskubidea zein tributu-betebeharpekoek egoki deritzeten dokumentuak aurkezteko eskubidea.

[...]

II. TITULUA Tributuak

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

4. ATALA

Tributu-betebeharpekoen eskubide eta bermeak

34. artikulua.— Tributuetan betebeharpekoen eskubide eta bermeak

1. Tributuetan betebeharpekoen eskubideak, besteak beste, ondokoak dira:

d) Autonomia-erkidegoko lurraldean hizkuntza ofizialak erabiltzeko eskubidea, ordenamendu juridikoan aurreikusitakoaren arabera.

³²⁰ BOEren 302. zenbakian, 2003ko abenduaren 18ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-23186>

Bertsio

honetarako

oinarria:

http://www.bizkaia.eus/Ogasuna/Zerga_Arautegia/Indarreko_arautegia/pdf/eu_2_2005.pdf?hash=6fd188954d8fb5e1d5e468bb86da31b0&idioma=EU

III. TITULUA

Tributuen aplikazioa

I. KAPITULUA

Printzipio orokorrak

2. ATALA

Tributu-betebeharpekoen informazioa eta laguntza ematea

86. artikulua.— Argitalpenak

[...]

3. Estatuaren Tributu Administrazioak eta autonomia-erkidegoetakoek hitzartu ahal izango dute 1. apartatuan aipatzen diren argitalpenak autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetan argitaratzea.

VI. KAPITULUA

Elkarlaguntza

2. ATALA

Arau erkideak

2. azpiatala

Prozedura oinordekoen aurrean

³²¹177 quinquies artikulua.— Baterako ikuskapenak

3. Espainiako Tributu Administrazioak eta baterako ikuskapenean parte hartzen du(t)en beste estatu(eta)ko Tributu Administrazioak aldeztatik adostu eta koordinatuko du(te) ikuskapena, baita hizkuntza-araubideari dagokionez ere.

177 sexies artikulua.— Laguntza jakinarazpenean

2. [...]

Jakinarazi behar diren dokumentuak jasotzaileari bidaliko zaizkio Tributu Administrazioak jasotako hizkuntzan, salbu eta elkarlaguntzari buruzko araudian beste zerbait ezartzen denean.

[...]

³²¹ Maiatzaren 24ko 13/2023 Legearen artikuluko bakarreko 9. apartatuak emandako idazkera: izan ere, lege horren bidez aldatzen dira Tributuen 58/2003 Lege Orokorra, abenduaren 17koa — fiskalitatearen arloko administrazio-lankidetzari buruzko Kontseiluaren 2021eko martxoaren 22ko 2021/514 (EB) Zuzentarauaren transposizioa egiteko— eta beste tributu-arau batzuk.

3. ATALA

Laguntza zerga-bilketan

177 nonies artikulua.— Betearazpen-tresna

3. Betearazpen-tresnarekin batera hari buruzko beste dokumentu batzuk daudenean, baldin eta dokumentuok Estatuak edo nazioarteko edo nazioz gaindiko erakunde batek luzatuak badira, orduan dokumentuok jasotzaileari bidaliko zaizkio Tributu Administrazioak jasotako hizkuntza berean, salbu eta elkarlaguntzari buruzko araudian beste zerbait ezartzen denean.

³²²Hogeita bosgarren xedapen gehigarria.— Elkarren laguntzaren eremuan, informazioa emateko betebeharra duten plataformako operadoreen informazio-aitorpenari dagokionez informazioa emateko eta arretaz jokatzeko betebeharrak.

1. [...]

Xedapen gehigarri honetan eta berau garatzeko araudian erabilitako terminoak erregelamenduz ezarritako esanahia izango dute, besterik ezarri ezean.

³²² Maiatzaren 24ko 13/2023 Legearen artikuluko bakarreko 13. apartatuak gehitutakoa: izan ere, lege horren bidez aldatzen dira Tributuaren 58/2003 Lege Orokorra, abenduaren 17koa —fiskalitatearen arloko administrazio-lankidetzari buruzko Kontseiluaren 2021eko martxoaren 22ko 2021/514 (EB) Zuzentarauaren transposizioa egiteko— eta beste tributu-arau batzuk. 2023ko urtarrilaren 1etik atzera aplikatu da, lege beraren azkren xedapenetako zortzigarrenaren b) letrak xedatu duen legez.

8.1.43. 60/2003 Legea, abenduaren 23koa, Arbitrajeari buruzkoa³²³

ZIOEN AZALPENA

I

[...]

Arbitrajeari buruzko abenduaren 5eko 36/1988 Legea bokazio horren zordun da. Aurretik ere berariaz agertu zen hori maiatzaren 22ko 1094/1981 Errege Dekretuan, nazioarteko merkataritzako arbitrajeari ateak ireki zizkionean, kontuan hartuta “nazioarteko merkataritzako harremanak gehitzeak, batez ere Iberoamerikako eremu zabalean, eta gure herrialdean nazioarteko merkataritzako arbitraje-zerbitzu egokirik ez egoteak, eragile bi horien ondorioz, aipatutako eremu horretako enpresaburuek eta merkatariek arbitrajeko teknika erabiltzen dutenean, beste kultura bateko hizkuntza-giroko instituzioetara jotzen dutela ikusita; horrek ondorio negatiboak ditu Espainiarako, eta gure herrialdearen eta aipatutako herrialde horien arteko loturak hausten ditu denon interesa gehitzen ari diren gaietan”.

VI

[...]

Arbitrajeko hizkuntza edo hizkuntzak zehaztea, jakina, aldeei dagokie, eta, horiek egin ezean, arbitroei. Hala ere, aldeetako bat aurka jarri ezik, arbitraje horretan ofiziala ez den beste hizkuntza batean aurkeztu daitezke dokumentuak baita jarduketak gauzatu ere, itzulpenik egin beharrik izan gabe. Oso zabaldutako erregela praktikoa indartzen da horrekin, dokumentuak eta adierazpenak beste hizkuntza batean aurkeztea onartzen duena.

[...]

V. TITULUA

Arbitraje-jarduketak bideratzea

28. artikulua.— Arbitrajeko hizkuntza

1. Aldeek askatasunez adostu ahal izango dute edo dituzte arbitrajeko hizkuntza edo hizkuntzak. Adostasunik egon ezik, eta kasuko inguruabarretatik gaia zehaztea ezinezkoa denean, jarduketak egiten diren lekuko hizkuntza ofizialetako edozeinetan izapidetuko da arbitrajea.

Alde batek hizkuntza hori ez dakiela alegatzen badu, hark eskubidea izango du entzunaldia, kontraesana eta defentsa izateko berak darabilen hizkuntzan, baina alegazio horrek ezin izango du prozesua geldiarazi.

³²³ BOEren 309. zenbakian, 2003ko abenduaren 26ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2003-23646>

Bertsio honen oinarria: <http://www.iusplaza.com/eu/arloak/merkataritza-zuzenbidea/legeria/60-2003-legea-abenduaren-23koa-arbitrajekoa>

Aldeen akordioan besterik aurreikusi ez bada, ezarritako hizkuntza edo hizkuntzak aldean idatzietan, entzunaldietan, laudoetan eta arbitroen ebazpen edo komunikazioetan erabiliko dira, lehenengo paragrafoan adierazitakoaren kalterik gabe.

Nolanahi ere, lekukoek, perituek eta hirugarrenek, arbitraje-prozeduran esku hartzen dutenean, hala ahozko nola idatzizko jarduketetan, euren berezko hizkuntza erabili ahal izango dute. Ahozko jarduketetan interprete gisa gaitu ahal izango da erabilitako hizkuntza dakien edonor, honek zin edo hitz egin ondoren.

2. Arbitroek, aldeetako bat aurka jartzen ez bada, arbitrajeko hizkuntzan barik beste batean edozein dokumentu aurkezteko edo edozein jarduketa egiteko agindua eman lezakete, itzulpenik egin beharrik izan gabe.

8.1.44. 6/2004 Legegintzako Errege Dekretua, urriaren 29koa, Aseguru Pribatuak Antolatu eta Gainbegiratzeko Legearen testu bategina onesten duena³²⁴

II. TITULUA Espainiako aseguru-erakundeen jarduera

III. KAPITULUA Aseguru-erakundeen esku-hartzea

2. ATALA

Aseguru-erakundeak desegin eta likidatzea

28. artikulua.— Aseguru-erakundeak likidatzea

3. Likidatzaileen izendapenaren, jarduketaren eta erantzukizunaren araubide juridikoa honako erregela hauen arabera izango da:

c) [...]

Hartzekodun ezagunaren egoitza Europako Esparru Ekonomikoko estatu kide batean badago, eta estatu hori Espainia ez bada, orduan aurreko informazioa gaztelaniaz emango da, baina idazkiak goiburu hauetako bat izan beharko du Europar Batasuneko hizkuntza ofizial guztietan kasuen arabera: “Kredituak aurkezteko deialdia. Epe aplikagarriak” edo “Kredituei buruzko oharrak aurkezteko deialdia. Epe aplikagarriak”. Hala ere, hartzekoduna aseguru-kreditu baten bidez bada, informazioa egoitza duen estatu kideko hizkuntza ofizialean edo hizkuntza ofizialetako batean emango da.

Hartzekodunen egoitza Europako Esparru Ekonomikoko estatu kide batean badago, eta estatu hori Espainia ez bada, orduan hartzekodunok kredituak erreklamatzeko edo horiei oharrak egiteko idazkiak aurkeztu ahal izango dituzte egoitza duten estatuko hizkuntza ofizialean edo hizkuntza ofizialetako batean, baina idazkiak “Kredituen aurkezpena” edo, hala badagokio, “Kredituei buruzko oharrak aurkeztea” izan beharko du goiburu, gaztelaniaz.

³²⁴ BOEren 267. zenbakian, 2004ko azaroaren 5eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2004-18908>

III. TITULUA

Atzerriko aseguru-erakundeek Espainian duten jarduera

I. KAPITULUA

Egoitza Europako Esparru Ekonomikoko beste herrialde batzuetan duten aseguru-erakundeek Espainian duten jarduera

1. ATALA

Xedapen erkideak

78. artikulua.— Aseguru-erakunde baimenduen antolamendua eta gainbegiratzea

4. Gaztelaniaz aurkeztuko dira kontratu-dokumentazioa eta Ekonomia eta Ogasun Ministerioak aseguru-erakunde horiei eskatzeko eskubidea duen edo erakunde horiek hari bidali behar dioten gainerako informazioa, aurreko 2. apartatuan eta kapitulu honetan xedatutakoaren arabera.

80. artikulua.— Esku hartzeko neurriak

4. [...]

Europako Esparru Ekonomikoko beste estatu kide bateko agintaritza eskudunak izendatutako administratzaileek eta likidatzaileek beren eginkizuna bete ahal izango dute Espainian; ondorio horietarako, beren izaera egiaztatzeko, horiek izendatzeko hartutako ebazpenaren ziurtagiria edo erabakiaren kopia legeztatua aurkeztu beharko dute, gaztelaniara itzulita.

[...]

81. artikulua.— Aseguruaren hartzaileari informatzeko eginbeharra

1. Egoitza Europako Esparru Ekonomikoko beste estatu kide batean duten aseguru-erakundeak, Espainian kokatzeko eskubidearen araubidean edo zerbitzuak aske emateko araubidean jarduten dutenak, bi araubideotan egiten dituzten kontratuetan lotuta egongo dira aseguru-hartzaileari informatzeko lege honen 53. eta 60. artikuluek Espainiako aseguru-erakundeei ezartzen dieten eginbehar beraren mende. Era berean, berariaz aipatu beharko dute erakundearen likidazioari buruzko Espainiako araudia ez dela aplikatzen. Informazioa aseguru-hartzailearen bizilekuko edo ohiko egoitzako Espainiako hizkuntza ofizialean emango da.

8.1.45. 1/2004 Lege Organikoa, abenduaren 28koa, Genero-indarkeriaren aurka oso-osoko babesa emateko neurriei buruzkoa³²⁵

II. TITULUA **Genero-indarkeriaren biktima diren emakumeen eskubideak**

I. KAPITULUA **Informaziorako, gizarte-laguntza osorako eta doako laguntza juridikorako eskubidea**

18. artikulua.— Informazioa jasotzeko eskubidea³²⁶

2. Behar diren bitartekoen bidez bermatuko da genero-indarkeriako biktimak diren eta desgaitasuna duten emakumeek irispide osoa izango dutela beren eskubideei eta dauden eskuarteei buruzko informaziorako. Informazio hori formatu irisgarri eta ulergarrian eman beharko zaie desgaitasuna duten pertsoneri, hala nola zeinu-hizkuntzan edo komunikatzeko beste modalitate edo aukera batzuetan, sistema alternatibo eta handigarriak barne.

3. Era berean, beharrezkoak diren bitartekoak bideratuko dira genero-indarkeriaren biktima diren emakumeek eskubide hori benetan egikaritu ahal izango dutela bermatze aldera, emakumeok beren inguruabar pertsonal eta sozialengatik informazioa osorik iristeko zailtasun handiagoak izan ditzaketenean. Informazioak irisgarria izan beharko du emakumeentzat, baldin eta emakumeok gaztelania edo haien egoitzako lurraldeko hizkuntza ofiziala ez dakitenean.

³²⁵ BOEren 313. zenbakian, 2004ko abenduaren 29ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2004-21760>

³²⁶ Sexu Askatasunaren Berme Integralari buruzko irailaren 6ko10/2022 Lege Organikoaren azken xedapenetako bederatzigarrenak emandako idazkera (BOE, 215. zenbakia, 2022ko irailaren 7ko alea).

8.1.46. 6/2005 Legea, apirilaren 22koa, Kreditu-erakundeen Saneamenduari eta Likidazioari buruzkoa³²⁷

II. KAPITULUA

Espanian baimendutako kreditu-erakundeen saneamendu-neurriak eta likidazio-prozedurak, baldin eta Europar Batasuneko beste estatu kide batzuetan establezimendu iraunkorrik gabeko sukurtsalak badituzte edo zerbitzuak ematen badituzte

2. ATALA

Saneamendu-neurriak hartzearen publizitatea, eta likidazio-prozedurak eta konkurtso-administratzaileak izendatu eta egiaztatzeko prozedurak hastearen publizitatea

9. artikulua.— Saneamendu-neurriak hartzearen publizitatea

2. Argitaratu beharreko erabakiaren edukiak, kasuan kasuko estatu kideetako hizkuntza ofizialean edo ofizialetan, hartutako erabakiaren xedea eta oinarri juridikoa aipatu beharko ditu. Erabakiaren edukiak hauek aipatu beharko ditu: errekurtsoa aurkezteko epe zehatzak eta hura aztertze eskumena duen organoaren posta-helbidea.

12. artikulua.— Konkurtso-administrazioaren izendapena frogatzea

1. Konkurtso-administrazioaren izendapena egiaztatzeko, izendapen-ebazpenaren jatorrizkoaren kopia kautotua aurkeztu behar da, edo konkurtsoko epaileak luzatutako ziurtagiria. Ziurtagiri horiek konkurtso-administrazioak jardungo duen estatu kideko hizkuntza ofizialera edo ofizialetara itzultzea eskatu ahal izango da.

3. ATALA

Informazioa eta hartzekodunen eskubideak

15. artikulua.— Komunikazioetarako hizkuntzak

1. Lege honen 10. eta 13. artikuluetan aurreikusitako informazioa gaztelaniaz emango da, eta, hala denean, konkurtsoko epaileak egoitza duen autonomia-erkeiddegoko berezko hizkuntza ofizialean, baina testuaren goiburuan agertuko dira,

³²⁷ BOEren 97. zenbakian, 2005eko apirilaren 23ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2005-6562>

era berean, Europar Batasuneko hizkuntza ofizial guztietan, “Kreditu-tituluak aurkezteko deialdia. Epe aplikagarriak”.

2. Espainia ez den beste estatu kide batean ohiko bizilekua, egoitza edo egoitza soziala duten hartzekodunek kasuan kasuko estatu kideko hizkuntza ofizialean edo ofizialetako batean aurkeztu ahal izango dute beren kredituen komunikazio-idazkia. Kasu horretan, idazkiaren goiburua, “Kreditu-tituluaren aurkezpena”, gaztelaniaz idatzi beharko da, eta, hala badagokio, konkurtsoko epaileak egoitza duen autonomia-erkidegoko berezko hizkuntza ofizialean. Era berean, konkurtso-administrazioak ondoren eskatu ahal izango die haien kredituen komunikazio-idazkia gaztelaniara eta, hala badagokio, konkurtsoko epaileak egoitza duen autonomia-erkidegoko berezko hizkuntza ofizialera itzultzeko .

IV. KAPITULUA

Europar Batasuneko beste estatu kide batzuetan hartutako saneamendu-neurrien eta likidazio-prozeduren ondorioak

20. artikulua.— Saneamendu-neurriak eta likidazio-prozedurak kudeatzeko eta administratzeko pertsonen eta organoen izendapena egiaztatzea

1. Europar Batasuneko beste estatu kide batzuetako agintaritza administratibo edo judizialek izendatutako pertsona edo organo orok, baldin eta saneamendu-neurrien edo likidazio-prozeduren gaineko eskumena badu eta neurri edo prozedura horiek administratu edo kudeatzeko eginkizuna badu, Espainian garatu ahal izango du bere jarduna, eta jatorrizko estatu kideko eginkizun eta ahal berberak egikaritu ahal izango ditu. Ondorio horietarako, baldintza hori egiaztatzeko, izendapen-erabakiaren kopia legezkatua edo agintaritza administratibo edo judizial eskudunak emandako ziurtagiria aurkeztu beharko da; kopia edo ziurtagiri horrekin batera, haren itzulpena aurkeztu beharko da, gaztelaniara eta, aukeran, hartzekodunek ohiko egoitza, helbidea edo egoitza soziala duten autonomia-erkidegoetako berezko hizkuntza ofizialetara. Era berean, ordezkaritza-ahalordeak egiletsi ahal izango dituzte, edo Espainian laguntza emango dieten pertsonak eskatu, hori beharrezkoa denean saneamendu-neurria edo likidazio-prozedura erabat garatzeko, eta, bereziki, egoitza Espainian duten hartzekodunek izan ditzaketan zailtasunak ebazteko.

8.1.47. Senatuaren Erregelamenduaren Erreforma, 2005eko uztailaren 4koa, Senatuan hizkuntza koofizialen erabilera zabaltzeari buruzkoa³²⁸

ZIOEN AZALPENA

Indarrean dagoen Senatuaren Erregelamenduak, 1994ko maiatzaren 3ko testu bateginak, aukera jasotzen du gaztelaniarekin batera Konstituzioaren eta autonomia-estatutuen arabera autonomia-erkidegoetan ofizialak diren hizkuntzak hiru kasutan erabiltzeko:

11 bis artikulua baimena ematen dio presidente hautetsiari, eratze-bilkuran, hizkuntzok lehenengo hitzaldian erabiltzeko.

56 bis 7 artikulua 2. apartatuak baimena ematen du hizkuntzok Autonomia Erkidegoen Batzorde Orokorrean autonomien egoerari buruzko eztabaidan egiten diren hitzaldietan erabiltzeko. Eta laugarren xedapen gehigarriak aurreikusten du ezen herritarrek eta instituzioek Senatura edozein hizkuntza koofizialetan jo ahal izango dutela idatziz.

Aldaketa honek aurre egiten dio Espainiako Estatuaren hizkuntza-aniztasunaren aitorpenean sakontzeko beharrari, hizkuntza ofizialak Senatua bezalako instituzio batean garatuz; izan ere, instituzio hau lurralde-ordezkaritzako ganbera gisa definitzen du Konstituzioaren 69.1 artikulua. Aldaketa honek, beraz, hizkuntza koofizialen erabilera zabaltzen du Senatuan.

Erregelamenduaren erreforma berri honek aukera ematen du hizkuntza koofizialak erabiltzeko Autonomia Erkidegoen Batzorde Orokorrearen bilkura guztietan, organo horrek ondoen interpretatzen baitu instituzioaren izaera autonomikoa, zeren autonomia-erkidegoetako eta hiri autonomoetako gobernu-kontseiluetako ordezkariak esku har baitezakete. Baimena ematen du, era berean, gaztelaniaz gain, beste hizkuntza batean aurkezten diren legegintzaz besteko ekimenak Gorte Nagusietako Aldizkari Ofizialeko Senatuaren atalean argitaratzeko.

Lehenengo artikulua

Kendu egiten da 56 bis 7 artikulua 2. apartatua.

Bigarren artikulua

56 bis 9 artikulua (berria) gehitzen da, eta honela geratuko da idatzita:

«Autonomia Erkidegoen Batzorde Orokorrearen bilkuretan gertatzen diren hitzaldiak gaztelaniaz eta Konstituzioaren eta autonomia-estatutuen arabera autonomia-erkidegoetan ofizialak diren hizkuntzetako edozeinetan egin ahal izango dira. Bilkura-egunkarian, hitzaldiok egin diren hizkuntzan eta gaztelaniaz erreproduzituko dira oso-osorik».

³²⁸ BOEren 159. zenbakian, 2005eko uztailaren 5eko alean, argitaratua.
<https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2005-11458>

Hirugarren artikulua

191. artikuluari 2. apartatua (berria) gehitzen zaio, eta honela geratuko da idatzita: «Mozio, interpelazio edo galdera baten egileak hura gaztelaniaz eta, gainera, Konstituzioaren eta autonomia-estatutuen arabera autonomia-erkidegoetan ofizialak diren hizkuntzetako batean aurkezten badu, ekimena hizkuntza horretan ere argitaratuko da».

Azken xedapena

Erreforma hau 2005eko irailaren 1ean jarriko da indarrean.

8.1.48. 20/2005 Legea, azaroaren 14koa, Heriotzak estaltzeko Aseguru-kontratuen Erregistroa sortzeari buruzkoa³²⁹

7. artikulua.— Erregistroak ziurtagiria luzatzea eta aseguru-erakundeek kontsulta-egileari eman beharreko informazioa

1. Erregistroak, erregelamenduz zehaztutako epean, ziurtagiri bat luzatuko du, non jasoko baita zein kontratutan agertzen zen hildakoa aseguratu gisa eta zein den aseguru-erakundea. Hildakoa ez bada aseguratu gisa agertzen lege honen aplikazio-eremuan sartzen diren kontratuetako batean ere, hori agerraraziko da luzatzen den ziurtagirian.

Erregistro-ziurtagiria eskatzaileak bere datu-eskaeran erabilitako hizkuntzan luzatu beharko da, dela gaztelaniaz, dela autonomia-erkidego batean ofiziala den edozein hizkuntzatan.

³²⁹ BOEren 273. zenbakian, 2005eko azaroaren 15eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2005-18668>

8.1.49. 28/2005 Legea, abenduaren 26koa, tabakismoaren aurkako osasun-neurriei, eta tabako-produktuen salmenta, hornidura, kontsumoa eta publizitatea arautzeari buruzkoa³³⁰

II. KAPITULUA

Tabako-produktuak saltzeko, hornitzeko eta kontsumitzeko mugak

3. artikulua.— Tabako-produktuen salmenta eta hornidura

3. Tabako-produktuak saltzea eta hornitzea baimenduta dagoen establezimendu guztietan kartelak jarriko dira, ikusteko moduko leku batean, autonomia-erkidegoetako arauak kasuan kasuko lurralde-eremuan adierazten dituzten ezaugarrien arabera, hemezortzi urtetik beherakoei tabakoa saltzeko debekuaren berri emateko, gaztelaniaz eta hizkuntza koofizialetan, eta tabakoa erabiltzeak osasunean eragiten dituen kalteei buruz ohartarazteko. Establezimendu horietan erosle guztiei eskatuko zaie adindun direla egiazta dezatela balio ofizialeko dokumentu baten bidez, halakoak direla begi-bistakoa denean izan ezik.

4. artikulua.— Salmenta eta hornidura, tabako-makinen bidez

Tabako-produktuak tabako-makinen bidez saltzeko edo hornitzeko, baldintza hauek bete beharko dira:

c) Osasun-ohartarazpena: makinen aurrealdeko gainazalean, argi eta garbi, gaztelaniaz eta autonomia-erkidegoetako hizkuntza koofizialetan, osasun-ohartarazpen bat agertuko da tabakoa erabiltzeak osasunean eragiten dituen kalteei buruz, batez ere adingabeei dagokienez, autonomia-erkidegoetako arauak kasuan kasuko lurralde-eremuan adierazten dituzten ezaugarrien arabera.

Hirugarren xedapen gehigarria.— Erretzea debekatuta dagoen zentro edo dependentzien eta erretzeko egokitutako guneen seinaleak

Erretzea legez debekatuta dagoen zentro edo dependentzietan, sarreran, kartelak ikusteko moduko leku batean jarri beharko dira tabakoa erretzeko debekua iragartzeko, eta, hala dagokionean, baita erretzeko egokitutako guneak non dauden azaltzeko ere. Kartel horiek gaztelaniaz eta hizkuntza koofizialean idatzita egon beharko dute, dagozkien arau autonomikoek ezarritako baldintzak betez.

Hamabigarren xedapen gehigarria.— Adingabeei nikotina eta antzeko produktuak aska ditzaketen gailuak saltzea eta horien kontsumoa

Lau. Nikotina eta antzeko produktuak askatzen dituzten gailuen kontsumoa legez debekatuta dagoen zentro edo dependentzietan, sarreran, kartelak ikusteko moduko

³³⁰ BOEren 309. zenbakian, 2005eko abenduaren 27ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2005-21261>

leku batean jarri beharko dira debeku hori iragartzeko, eta, hala dagokionean, baita kontsumorako egokitutako guneak non dauden azaltzeko ere. Kartel horiek gaztelaniaz eta hizkuntza koofizialean idatzita egon beharko dute, dagozkien arau autonomikoez ezarritako baldintzak betez.

8.1.50. 29/2005 Legea, abenduaren 29koa, Publizitate eta Komunikazio Instituzionalari buruzkoa³³¹

ZIOEN AZALPENA

[...]

Kanpaina horien helburu gisa onura publikoa izateak berekin dakar Gobernuaren lana goraipatzea helburu duten kanpainak desagerraraztea. Horrela, bermatzen da kanpainak hartzaile legitimoentzat izango direla, eta ez horiek sustatzen dituenarentzat. Gainera, legeak lehentasuna ematen dio helburu horri, hartzaile izan daitezkeen kopurua handituz; horretarako, aurreikuspenak txertatzen ditu, zertarako eta desgaitasuna duten pertsonak eta pertsona nagusiak ikus-entzunezko euskarrian egiten eta zabaltzen diren publizitate instituzionalaren edukietara eta kanpainen hizkuntza-pluraltasunera iritsi ahal izateko.

[...]

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Publizitatea eta komunikazioa egiteko kanpaina instituzionalen betekizunak

1. Publizitateko eta komunikazioko kanpaina instituzionalak sustatu edo kontratatu ahal izango dira honako helburu hauetako bat dutenean bakarrik:

i) Espainiako hizkuntzak eta ondare historiko eta naturalaren zabalkundea egitea.

³³²5. artikulua.— Publizitatea eta komunikazioa egiteko kanpaina instituzionaletarako irisgarritasuna

2. Zehazki, Estatuko Administrazio Orokorraren publizitate- eta komunikazio-kanpaina instituzionalek azpitoluak, zeinu-hizkuntzaren bidezko interpretazioa eta audiodeskripzioa izango dituzte, eta irisgarritasun kognitiboa bermatzen duten formatuak sustatuko dituzte.

9. artikulua.— Hizkuntzak

Kanpaina instituzionaletan gaztelania erabiliko da, eta, gainera, zabalkundearen lurralde-eremua kontuan hartuta, autonomia-erkidegoetako hizkuntza koofizialak erabiliko dira, betiere kasuan kasuko autonomia-erkidegoak hizkuntza ofizialen erabilerari buruz duen legeria errespetatuz.

³³¹ BOEren 312. zenbakian, 2005eko abenduaren 30eko alean, argitaratua.

Testu kointsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2005-21524>

³³² Maiatzaren 8ko 11/2023 Legearen azken xedapenetako hirugarrenak emandako idazkera: izan ere, lege horren bidez egiten da Europar Batasunaren zuzentarauen transposizioa produktu eta zerbitzu jakin batzuen irisgarritasunaren arloan, kualifikazio handiko pertsonen migrazioarenean, tributuen arloan eta notario- eta erregistro-jarduketan digitalizazioaren arloan, eta aldatzen da 12/2011 Legea, maiatzaren 27koa, kalte nuklearren edo material erradioaktiboek eragindako kalteen ondoriozko erantzukizun zibilari buruzkoa (BOE, 110. zenbakia, 2023ko maiatzaren 9ko alea).

Beharrezkoa bada, jarduera horien helburua edo zabalkunde-eremua dela-eta, atzerriko hizkuntzak erabili ahal izango dira.

8.1.51. 2/2006 Lege Organikoa, maiatzaren 3koa, Hezkuntzari buruzkoa³³³

HITZAURREA

[...]

Hori dela eta, lehenik eta behin, Europar Batasunak eta Unescok hezkuntza- eta prestakuntza-sistemen kalitatea eta eraginkortasuna hobetzea hartu dute helburu. Horretarako, beharrezkoa da irakasleen gaikuntza hobetzea, ezagutzaren gizarterako beharrezkoak diren gaitasunak garatzea, guztiei informazioaren eta komunikazioaren teknologietarako irisgarritasuna bermatzea, ikasketa zientifikoetan, teknikoetan eta artistikoetan matrikulazioa igotzea, eta baliabide erabilgarriak ahalik eta gehien aprobetxatzea eta giza baliabideetan egin beharreko inbertsioa igotzea. Bigarren, hezkuntza- eta prestakuntza-sistemarako sarbide orokorra erraztea planteatu da, eta, horretarako, ikaskuntza irekiko ingurunea eraikitzea, ikaskuntza erakargarriagoa egin eta herritartasun aktiboa, aukeraberdintasuna eta gizarte-kohesioa sustatu behar dira. Hirugarren, sistema horiek kanpoaldeko mundura zabaldu nahi izan da; horrek dakar lan-bizitzarekin, ikerketarekin eta oro har gizartearekin loturak indartzea, espiritu ekintzailea garatzea, atzerriko hizkuntzen ikaskuntza hobetzea, mugikortasuna eta trukeak igotzea, eta europar lankidetzari indartzea.

[...]

I. tituluan, irakaskuntzen eta horien etapan antolamendua ezartzen da. Haur-hezkuntzak etapa bakarra osatzen du eta bi ziklotan banatuta dago; bi zikloek hezkuntza-asmoari erantzuten diote (ez du nahitaez eskola-asmoa izan behar, eta, asmo horri jarraituz, eta ikastetxeek berariazko proposamen pedagogiko bat eskaini behar dute lehen ziklotik. Bigarren zikloan, hasierako hurbiltzea sustatuko da irakurketa-idazketetara, trebetasun logiko-matematikoen hastapenera, atzerriko hizkuntza batera, informazioaren eta komunikazioaren teknologien erabilerara, eta arte-hizkeren ezagutzara. Administrazio publikoei eskatzen zaie lehen zikloan behar besteko plaza-eskaintza arian-arian gara dezaten, eta haiek itunak ezarri ahal izatea xedatzen da, bigarren zikloaren doakotasuna bermatzeko.

[...]

Legeak, halaber, hizkuntzen irakaskuntzak arautzen ditu. Legeak xedatzen duenez, irakaskuntza horiek hizkuntza-eskola ofizialek antolatuko dituzte eta Europako Kontseiluak gomendatutako mailetara egokituko dira. Era berean, kirol-irakaskuntzak arautzen ditu; irakaskuntza horiek lehen aldiz arautzen dira hezkuntzaren lege batean.

[...]

Xedapen iragankorretan hauek arautzen dira, besteak beste: irakasleek erretiroa euren borondatez aurretik hartzea, irakasleen kidegoetako funtzionarioen mugikortasuna, gobernu-organoen agintaldiaren iraupena eta ikastetxe

³³³ BOEren 106. zenbakian, 2006ko maiatzaren 4ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2006-7899>

Bertsio

honen

oinarria:

http://www.ivap.euskadi.eus/contenidos/informacion/legedia_euskaraz/eu_3818/adjuntos/Konstituzio-zuzenbidea/Hezkuntzako_Lege_Organikoa.pdf

publikoetako zuzendaritzaren egikaritzea, prestakuntza pedagogiko eta didaktikoa, haur-hezkuntza emateko zentroak moldatzea, itunen aldaketa, eta hamasei urtetik beherako adingabeei hizkuntzen irakaskuntzetara sarrera ematea.

[...]

ATARIKO TITULUA

I. KAPITULUA

Hezkuntzaren printzipioak eta xedeak

2. artikulua.— Xedeak

Espainiako hezkuntza-sistema honako xede hauek lortzera bideratuko da:

j) Komunikaziorako gaikuntza, bai hizkuntza ofizialean eta, honakoa badago, koofizialean, bai atzerriko hizkuntza batean edo gehiagotan.

II. KAPITULUA

Irakaskuntzen antolaketa eta bizialdi osoko ikaskuntza

3. artikulua.— Irakaskuntzak

2. Hezkuntza-sistemak honako irakaskuntza hauek eskaintzen ditu:

f) Hizkuntzen irakaskuntza.

6. Hizkuntzen irakaskuntzak, arte-irakaskuntzak eta kirol-irakaskuntzak araubide bereziko irakaskuntza gisa hartuko dira.

6. artikulua.— Curriculuma

4. Gutxieneko irakaskuntzek eskola-ordutegiaren % 50 beharko dute hizkuntza koofiziala duten autonomia-erkidegoentzat, eta % 60 hizkuntza koofizialik ez dutenentzat.

9. artikulua.— Lurraldean arteko lankidetzaren programak

1. Hezkuntza-arloko eskumena duen ministerioak lurraldeen arteko lankidetzaren programak sustatuko ditu, ikasleei, irakasleei eta zentroeiei dagozkien hezkuntza-helburu orokorrak lortzeko, ikasleek gaitasunak indartzeko, ikasleek autonomia-erkidegoetako kultura- eta hizkuntza-aherastasuna ezagutu eta aintzat har dezaten laguntzeko, eta lurraldeen arteko elkartasuna laguntzeko eta desberdintasunak konpentsatzeko lurralde-oreka lortzen laguntzeko.

13. artikulua.— Helburuak

Haur-hezkuntzak lagunduko du umeengan gaitasunak garatzen, betiere hauek egin ahal izateko:

f) Komunikazio-trebetasunak garatzea hizkera eta adierazpide ezberdinetan.

14. artikulua.— Antolamendu eta printzipio pedagogikoak

5. [...]

Era berean, hezkuntza-administrazioek atzerriko hizkuntzarako lehen hurbilketa sustatu behar dute Haur Hezkuntzako bigarren zikloko ikaskuntzetan, batez ere azken urtean.

17. artikulua.— Lehen hezkuntzaren helburuak

Lehen hezkuntzak lagunduko du umeengan gaitasunak garatzen, betiere hauek egin ahal izateko:

e) Gaztelania eta, honakoa badago, autonomia-erkidegoko hizkuntza koofiziala egoki jakin eta erabiltzea, eta irakurtzeko ohiturak garatzea.

f) Gutxienez atzerriko hizkuntza batean oinarrizko komunikazio-gaitasuna eskuratzea, mezu errazak adierazi eta ulertu ahal izateko, eta eguneroko egoeretan moldatzeko.

18. artikulua.— Antolaketa

2. Hezkuntza-etapa honetako arloak honako hauek dira:

d) Gaztelania eta Literatura, eta, honelakoa badago, Berezko Hizkuntza eta Literatura.

e) Atzerriko Hizkuntza.

4. Hezkuntza-administrazioek atzerriko bigarren hizkuntza bat, beste hizkuntza koofizial bat edo zeharkako ikasgai bat gehitu ahal izango dute.

[...]

2) Atzerriko Bigarren Hizkuntza.

7. Berezko Hizkuntza eta Literaturaren arloan, berezko hizkuntza ofiziala duten autonomia-erkidegoetan, salbuespenak ezarri ahal izango dira arlo horretako ikasketak egiteko edo ebaluazioak egiteko, autonomia-erkidego horretako araudian aurreikusitako baldintzetan. Berezko Hizkuntza eta Literaturaren arloak autonomia-erkidegoek erabakitzen duten tratamendua jasoko du, eta, nolana ere, bi hizkuntza ofizialean behar besteko hizkuntza-gaitasuna izateko helburua bermatuko du.

19. artikulua.— Printzipio pedagogikoak

6. Malgutze-neurriak eta alternatiba metodologikoak ezarriko dira, atzerriko hizkuntzaren irakaskuntzan eta ebaluazioan, desgaitasuna duten ikasleentzat, bereziki ulermenean eta ahozko adierazpenean zailtasunak dituen ikaslearentzat. Hizkuntza ofizialak laguntzeko bakarrik erabiliko dira atzerriko hizkuntzaren ikaskuntza-prozesuan.

20. artikulua.— Ebaluazioa etapan zehar

6. Beren estatutuen arabera hizkuntza ofizial bat baino gehiago duten autonomia-erkidegoetan, ikasleak salbuetsita egon ahalko dira Berezko Hizkuntza eta Literaturaren arloaren ebaluazioa egitetik, bakoitzaren autonomia-araudiaren arabera.

23. artikulua.— Helburuak

Bigarren hezkuntzak lagunduko du ikasleengan gaitasunak garatzen, betiere hauek egin ahal izateko:

h) Testu eta mezu konplexuak zuzen ulertu eta adieraztea, ahoz eta idatziz, gaztelanian eta, honelakoa badago, autonomia-erkidegoko hizkuntzan, eta literaturaren ezagutzan, irakurketan eta ikasketan hastea.

i) Atzerriko hizkuntza batean edo gehiagotan egoki ulertu eta adieraztea.

24. artikulua.— Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako lehen mailatik hirugarrenera bitarteko ikastaroak antolatzea

1. Etapako lehen mailatik hirugarrenera bitarteko ikasgaiak, zeinak eremuen arabera elkartu ahal izango baitira, honako hauek izango dira:

f) Gaztelania eta Literatura, eta, honelakoa badago, Hizkuntza Koofiziala eta Literatura.

g) Atzerriko Hizkuntza.

Hezkuntza-administrazioek atzerriko bigarren hizkuntza bat sartu ahal izango dute apartatu honetan aipatzen diren ikasgaien artean.

2. Maila bakoitzean, ikasle guztiek ikasgai hauek ikasiko dituzte:

d) Gaztelania eta Literatura, eta, honelakoa badago, Hizkuntza Koofiziala eta Literatura.

e) Atzerriko Hizkuntza.

3. Era berean, hiru ikasturteetan, ikasleek hautazko irakasgairik bat ikasiko dute, eta hori ere lan monografiko edo diziplinarteko proiektu gisa edo erkidegoarentzako zerbitzu batekin lankidetzan aritzeko proiektu gisa eratu ahal izango da. Hezkuntza-administrazioek arautuko dute eskaintza hori, eta, gutxienez, Kultura Klasikoa, Atzerriko Bigarren Hizkuntza eta gaitasun digitala garatzeko ikasgaia jaso beharko ditu. Atzerriko bigarren hizkuntzaren kasuan, haren eskaintza bermatuko da ikasturte guztietan.

8. Berezko Hizkuntza eta Literaturaren arloan, berezko hizkuntza ofiziala duten autonomia-erkidegoetan, salbuespenak ezarri ahal izango dira arlo horretako ikasketak egiteko edo ebaluazioak egiteko, autonomia-erkidego horretako araudian aurreikusitako baldintzetan. Berezko Hizkuntza eta Literaturaren arloak autonomia-erkidegoek erabakitzen duten tratamendua jasoko du, eta, nolana ere, bi hizkuntza ofizialetan behar besteko hizkuntza-gaitasuna izateko helburua bermatuko du.

25. artikulua.— Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako laugarren ikasturtea antolatzea

1. 4. mailako ikasle guztiek ikasgai hauek ikasi beharko dituzte:

c) Gaztelania eta Literatura, eta, honelakoa badago, Hizkuntza Koofiziala eta Literatura. Atzerriko Hizkuntza.

6. Ikasgai guztietan honako hauek landuko dira, haien tratamendu espezifikoa alde batera utzi gabe: irakurmena, ahozko eta idatzizko adierazpena, ikus-entzunezko komunikazioa, gaitasun digitala, gizarte- eta enpresa-ekintzazailtza, espiritu kritikoa eta zientifikoa sustatzea, hezkuntza emozionala eta balioetan oinarritutako hezkuntza, genero-berdintasuna eta sormena. Edozelan ere, zeharka sustatuko dira: osasunerako hezkuntza, afektibo-sexuala barne; prestakuntza estetikoak; jasangarritasunerako eta elkarrekiko errespeturako hezkuntza, eta berdinen arteko lankidetzak.

8. Berezko Hizkuntza eta Literaturaren arloan, berezko hizkuntza ofiziala duten autonomia-erkidegoetan, salbuespenak ezarri ahal izango dira arlo horretako ikasketak egiteko edo ebaluazioak egiteko, autonomia-erkidego horretako araudian aurreikusitako baldintzetan. Berezko Hizkuntza eta Literaturaren arloak autonomia-erkidegoek erabakitzen duten tratamendua jasoko du, eta, nolana ere, bi hizkuntza ofizialetan behar besteko hizkuntza-gaitasuna izateko helburua bermatuko du.

26. artikulua.— Printzipio pedagogikoak

6. Gaztelania edo hizkuntza koofiziala laguntzarako bakarrik erabiliko dira atzerriko hizkuntzak ikasteko prozesuan. Prozesu horretan ulermena eta ahozko adierazpena lehenetsiko dira.

Malgutze-neurriak eta alternatiba metodologikoak ezarriko dira, atzerriko hizkuntzen irakaskuntzan eta ebaluazioan, desgaitasuna duten ikasleentzat, bereziki ahozko adierazpenean zailtasunak dituen ikaslearentzat.

30. artikulua.— Oinarrizko graduko heziketa-zikloak

2. Oinarrizko graduko heziketa-zikloek Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako gaitasunak eskuratzea erraztuko dute, honako eremu hauetan antolatutako irakaskuntzen bidez:

a) Komunikazio eta Gizarte Zientzien eremua, ikasgai hauek barne: 1. Gaztelania. 2. Lanbide Hastapeneko Atzerriko Hizkuntza. 3. Gizarte Zientziak. 4. Hala badagokio, Hizkuntza Koofiziala.

33. artikulua.— Helburuak

Batxilergoak lagunduko du ikasleengan gaitasunak garatzen, betiere hauek egin ahal izateko:

e) Gaztelania eta, honakoa bada, autonomia-erkidegoko hizkuntza ofiziala ahoz zein idatziz menderatzea.

f) Erraz eta zuzentasunez mintzatzea atzerriko hizkuntza batean edo gehiagotan.

34. artikulua.— Batxilergoaren antolaketa orokorra

6. Batxilergoko ikasgai komunak honako hauek dira:

e) Gaztelania eta Literatura, eta, honelakoa badago, Hizkuntza Koofiziala eta Literatura.

f) Atzerriko Hizkuntza.

9. Malgutze-neurriak eta alternatiba metodologikoak ezarriko dira, atzerriko hizkuntzen irakaskuntzan eta ebaluazioan, desgaitasuna duten ikasleentzat, bereziki ahozko adierazpenean zailtasunak dituen ikaslearentzat.

36. artikulua.— Ebaluazioa eta sustapena

4. Beren estatutuen arabera hizkuntza ofizial bat baino gehiago duten autonomia-erkidegoetan, ikasleak salbuetsita egon ahalko dira Berezko Hizkuntza eta Literaturaren arloaren ebaluazioa egitetik, bakoitzaren autonomia-araudiaren arabera.

42. artikulua.— Eskaintzaren eduki eta antolaketa

4. [...]

Era berean, curriculumaren egokitzapenak ezarriko dira, malgutze-neurrietan eta alternatiba metodologikoetan oinarrituta, atzerriko hizkuntzaren irakaskuntzan eta ebaluazioan, hezkuntza-laguntzaren beharrian espezifikoa duten ikasleentzat, bereziki adierazpenean eta ulermenean zailtasunak dituztenentzat; kasu horretan, egindako egokitzapena izango da ebaluazioaren erreferentzia.

VII. KAPITULUA

Hizkuntzen irakaskuntza

59. artikulua.— Antolaketa

1. Hizkuntzen irakaskuntzen xedea hauxe da: ikasleak gaitzea hizkuntzak egoki erabiltzeko hezkuntza-sistemaren ohiko etapetatik kanpo, eta irakaskuntza horiek maila hauek izango dituzte: oinarritzakoa, ertaina eta aurreratua. Maila horiei dagozkie, hurrenez hurren, Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuko A, B eta C mailak; maila hauek, berriz maila hauen azpisailkapena dute: A1, A2, B1, B2, C1 eta C2.

Oinarritzako mailako irakaskuntzek izango dituzte hezkuntza-administrazioek zehazten dituzten ezaugarriak eta antolaketa.

2. Hizkuntzen irakaskuntzetara sartzeko, ezinbesteko betekizuna izango da hamasei urte beteta izatea ikasketak hasten diren urtean. Orobat sartu ahal izango dira hamalau urtetik gorakoak, zertarako eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzan ikasitako hizkuntza ez beste baten irakaskuntzak ikasteko.

60. artikulua.— Hizkuntza-eskola ofizialak

1. Aurreko artikulua aipatzen dituen maila ertainari eta aurreratuari dagozkien hizkuntzen irakaskuntzak emango dira hizkuntza-eskola ofizialetan. Hezkuntza-administrazioek arautuko dituzte hizkuntza-eskola ofizialek bete behar dituzten betekizunak, betiere ikasle-irakasleen arteko ratioari, instalazioei eta eskola-postuen kopuruari dagokienez.

2. Hizkuntza-eskola ofizialek bereziki bultzatuko dute Europar Batasuneko estatu kideetako hizkuntza ofizialen ikasketa, Espainian dauden hizkuntza koofizialen ikasketa eta espainiera atzerriko hizkuntza gisa ikastea. Era berean, erraztu egingo da arrazoi kultural, sozial edo ekonomikoengatik interes berezia duten beste hizkuntza batzuen ikasketa.

3. Hezkuntza-administrazioek hizkuntza-eskola ofizialetan hizkuntzen urrutiko irakaskuntzak integratu ahal izango dituzte.

4. Hezkuntza-administrazioek ezartzen dutenaren arabera, hizkuntza-eskola ofizialek ikastaroak eman ahal izango dituzte hizkuntzen ezagutzak eguneratzeko, eta irakasleak eta beste kolektibo profesional batzuk prestatzeko.

61. artikulua.— Ziurtagiriak

1. Hizkuntzen irakaskuntza-mailetako bakoitzerako ezarritako eskakizun akademikoak gainditzeak eskubidea emango du maila bakoitzari dagokion ziurtagiria lortzeko, eta ziurtagiri horren ondorioak ezarriko dira hizkuntza bakoitzaren curriculumaren oinarritzako aspektuak definitzen direnean.

2. Aurreko apartatuan aurreikusitako ondorioetarako, ikasketak hizkuntza-eskola ofizialetan egiten dituzten ikasleak haien irakasleek ebaluatuko dituzte. Hezkuntza-administrazioek arautuko dituzte irakasleek, oinarrizko mailako, erdi-mailako eta maila aurreratuko ziurtagiri ofizialak lortzeko, egiten dituzten amaierako probak.

62. artikulua.— Baliokidetzak beste irakaskuntza batzuekin

1. Autonomia-erkidegoekin kontsulta egin ondoren, Gobernuak zehaztuko du zein diren baliokidetzak hizkuntzen irakaskuntzetako tituluen eta hezkuntza-sistemaren irakaskuntzetako tituluen artean.

67. artikulua.— Antolaketa

4. Era berean, hezkuntza-administrazioei dagokie gaztelania eta, honakoak badaude, gainerako hizkuntza ofizialak ikasteko programa bereziak sustatzea, bai eta kulturaren oinarrizko osagaiak ikasteko programa bereziak ere, immigranteak errazago integratze aldera.

II. TITULUA

Ekitatea hezkuntzan

I. KAPITULUA

Hezkuntza-laguntzaren beharrizan espezifikoa duten ikasleak

71. artikulua.— Printzipioak

2. Hezkuntza-administrazioek behar diren baliabideak ziurtatu behar dituzte ohiko hezkuntza-arretaz bestelako hezkuntza-arreta behar duten ikasleek beren gaitasun pertsonalak ahalik eta gehien garatu ahal izan ditzaten eta, betiere, ikasle guztientzat oro har ezarritako helburuak lortu ahal izan ditzaten. Izan ere, honako hauek dira arreta berezi horren arrazoiak: hezkuntza-beharrizan bereziak izatea; heldutasun-atzerapena, hizkuntzaren eta komunikazioaren garapen-nahasmenduak; arreta- edo ikaskuntza-nahasmenduak; ikaskuntza-hizkuntzaren ezjakintasun larria; ahultasun sozioedukatiboko egoeran izatea; adimen-gaitasun handiak izatea; hezkuntza-sisteman berandu sartu izana, edo baldintza pertsonalak edo eskola-historiakoak.

1. ATALA

Hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleak

73. artikulua.— Eremua

1. Hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleak dira desgaitasunaren edo portaera-, komunikazio- eta hizkuntza-nahasmendu larrien ondorioz, eskolatze-aldi batez edo eskolatze-aldi osoan, haien sarbidea, presentzia, parte-hartzea edo ikaskuntza mugatzen duten oztopoak dituztenak, eta hezkuntza-laguntza eta arreta jakin batzuk behar dituztenak, haien garapenera egokitutako ikaskuntza-helburuak lortzeko.

75. artikulua.— Hezkuntza-, gizarte- eta lan-arloko inklusioa

2. Hezkuntza-inklusioa indartzeko, hezkuntza-administrazioek Espainiako zeinu-hizkuntzak sartu ahal izango dituzte beren hezkuntza-eskaintzan.

III. KAPITULUA

Eskolatzea zentro publikoetan eta zentro pribatu itunduetan

86. artikulua— Berdintasuna onarpen-arauak aplikatzean

1. [...]

Zentro baten edo haren hezkuntza-eskaintzaren berezko ezaugarriek, hala nola zentroak irakaskuntza eleaniztunak emateak, curriculum-espezializazio bat aitortua izateak edo kalitatea sustatzeko ekintza batean parte hartzeak, ez dituzte inola ere onarpen-irizpideak aldatuko.

III. TITULUA

Irakasleak

I. KAPITULUA

Irakasleen eginkizunak

93. artikulua.— Lehen hezkuntzako irakasleak

2. Lehen hezkuntza maisu-maistrek emango dute, zeinek gaitasuna izango baitute maila honetako arlo guztietan. Musika, gorputz-hezkuntza, atzerriko hizkuntzak edo Gobernuak, autonomia-erkidegoekin kontsulta egin ondoren, zehazten dituen gainerako irakaskuntzak emango dituzte nork eta espezializazio edo kualifikazio egokia duten maisu-maistrek.

97. artikulua.— Hizkuntzen irakaskuntzetako irakasleak

1. Hizkuntzen irakaskuntzak emateko, beharrezkoak izango dira 94. artikuluan Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzarako eta Batxilergorako ezarritako titulazio- eta prestakuntza-betekizun berberak.

2. Hezkuntza-administrazioek, salbuespenez, irakasle espezialista gisa sartu ahal izango dituzte, atzerriko nazionalitateko irakasleak, zeinek tituludunak ez baitute izan behar, haien kualifikazioari eta hezkuntza-sistemaren beharrezko begira. Horiek sartuko dira lan- edo administrazio-araubidean, aplikatu behar den araudiaren arabera, eta Atzerritarrek Espainian dituzten eskubide eta askatasunei buruzko eta atzerritar horiek gizarteratzeari buruzko urtarrilaren 11ko 4/2000 Lege Organikoaren 9.5 eta 36. artikuluen edukia bete beharko da, salbu eta Europar Batasuneko estatu kideetako nazionalak direnean edo atzerritartasunari buruzko Erkidegoaren araubidea aplikagarri dutenak direnean.

III. KAPITULUA

Irakasleen prestakuntza

102. artikulua.— Etengabeko prestakuntza

3. Hezkuntza-administrazioek informazioaren eta komunikazioaren teknologien erabilera sustatuko dute, bai eta irakasle guztiak digitalizazioan bezala atzerriko hizkuntzetan prestatzea ere, haien espezialitatea kontuan hartu barik, eta prestakuntzako programa bereziak ezarriko dituzte eremu horietan. Era berean, administrazio horiei dagokie ikerketa- eta berrikuntza-programak sustatzea, eta elkarlana, profesionalen sareak eta zentrozenak sustatuko dituzte prestakuntza, autoebaluzioa eta irakaskuntzaren hobekuntzarako.

IV. KAPITULUA

Irakasleak aitortzea, laguntzea eta balioestea

105. artikulua.— Zentro publikoetako irakasleentzako neurriak

c) Zentro elebidunetan euren arloko eskolak atzerriko hizkuntzetan ematen dituzten irakasleen lana aitortzea.

V. TITULUA

Zentrozen parte-hartzea, autonomia eta gobernua

II. KAPITULUA

Zentrozen autonomia

121. artikulua.— Hezkuntza-proiektua

2 bis. Zentroek beharrezko neurriak hartuko dituzte hizkuntza-komunikaziorako gaitasunean, gaztelaniaz eta, hala badagokio, hizkuntza koofizialetan egon daitezkeen gabeziak konpentsatzeko; horretarako, aldez aurretik egindako analisia hartuko dute erreferentziatzat, eta analisi hori eta neurri horiek hezkuntza-proiektuan sartuko dituzte.

Hezkuntza-administrazioek beharrezko ekimenak hartuko dituzte zentzoei neurri horiek errazago aplikatzeko.

III. KAPITULUA

Zentro publikoen gobernuko eta irakaskuntza-koordinazioko kide anitzeko organoak

1. ATALA

Eskola Kontseilua

126. artikulua.— Eskola Kontseiluaren osaera

7. Haur-hezkuntzako zentro berezietan, Lehen Hezkuntzako zentro osatugabeetan, zortzi unitate baino gutxiagoko bigarren hezkuntzako zentroetan, adinekoen hezkuntza iraunkorreko zentroetan eta hezkuntza bereziko zentroetan, baldin eta zentro horietan arte-irakaskuntza profesionalak, hizkuntzen irakaskuntzak edo kirol-irakaskuntzak ematen badira, eta ezaugarri bereziak dituzten unitate eta zentroetan, Hezkuntza-administrazio eskudunak egokituko du artikulua honetan xedatutakoa zentro haien berezitasunaren arabera.

IV. KAPITULUA

Zentro publikoetako zuzendaritza

134. artikulua.— Zuzendarigaia izateko betekizunak

2. 5. Haur Hezkuntzako berariazko ikastetxeetan, Lehen Hezkuntzako ikastetxe osatugabeetan, zortzi unitate baino gutxiago dituzten Bigarren Hezkuntzako ikastetxeetan, eta arte-irakaskuntza profesionalak, kirol-irakaskuntzak, hizkuntzen irakaskuntzak edo helduei zuzendutakoak ematen dituzten eta zortzi irakasle baino gutxiago dituzten ikastetxeetan, hezkuntza-administrazioek izangaiak salbuetsi ahal izango dituzte artikulua honen 1. apartatuan ezarritako betekizunetako batzuk betetzetik.

VI. TITULUA

Hezkuntza-sistemaren ebaluazioa

144. artikulua.— Diagnostiko-ebaluazioak

1. Hezkuntza Ebaluaziorako Institutu Nazionala eta hezkuntza-administrazioetako organismo baliokideak elkarlanean arituko dira ebaluazio-esparru komun bat egiteko, zeina lege honen 21. eta 29. artikuluetan jasota baitago eta diagnostiko-ebaluazioen erreferentzia gisa balioko baitu. Irakaskuntza-zentroek ebaluazio bat egingo diete ikasle guztiei Lehen Hezkuntzako laugarren mailan eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako bigarren mailan, hezkuntza-administrazioek xedatzen dutenaren arabera. Ebaluazio horren helburua diagnostikoa izango da, eta, gutxienez, hizkuntza-komunikaziorako gaitasunaren eta matematikarako gaitasunaren ezagutza-maila egiaztatuko da. Hezkuntza-zentroek ebaluazio horien emaitzak kontuan hartuko dituzte hobekuntza-planak diseinatzean.

VIII. TITULUA

Baliabide ekonomikoak

157. artikulua.— Ikaskuntzak hobetzeko eta irakasleei laguntzeko baliabideak

1. Hezkuntza-administrazioei dagokie behar diren baliabideak babestea lege hau aplikatzeko prozesuan:

d) Atzerriko hizkuntzen ikaskuntza indartzeko programak ezartzea.

Zazpigarren xedapen gehigarria.— Irakaskuntzako funtzio publikoaren antolamendua eta irakasle-kidegoen eginkizunak

1. Irakaskuntzako funtzio publikoaren antolamenduak ondoko kidegook ditu:

h) Hizkuntza-eskola ofizialetako katedradunak eta hizkuntza-eskola ofizialetako irakasleak, zeinek euren eginkizunak hizkuntzen irakaskuntzetan beteko baitituzte.

Zortzigarren xedapen gehigarria.— Katedradunen kidegoak

1. Bigarren hezkuntzako, musika eta arte eszenikoetako, hizkuntza-eskola ofizialetako, eta arte plastikoetako eta diseinuko katedradunen kidegoetako funtzionarioek egingo dituzte lege honetan agindu eta erregelamenduz zehazten zaizkien eginkizunak.

3. Integrazioa bigarren hezkuntzako katedradunen, hizkuntza-eskola ofizialetako katedradunen, eta arte plastikoetako eta diseinuko katedradunen kidegoetan benetan egiten denean, kidego bakoitzeko funtzionario katedradunak sartu egingo dira katedradun izaerarekin zuten antzintasunarekin, eta horiei guztiei errespetatu egingo zaizkie integrazioa benetan egin zen unean eurek zituzten eskubideak; izan ere, eskubide horien barruan daude Batxilergoko katedradun numerarioen kidegotik datozen funtzionarioei aitortzen zaizkien eskubideak. Katedradunen kidegoetan integrazioa benetan egingo da non eta haiek integrazioaren unean esleituta zituzten postu beretan.

5. Bigarren hezkuntzako, hizkuntza-eskola ofizialetako, eta arte plastikoetako eta diseinuko katedradunen kidegoetako funtzionarioek postuak betetzeko lehiaketetan parte hatuko dute haiei dagozkien mailetako irakasleen kidegoetako funtzionarioekin batera postu huts berberetarako, ezertan galarazi gabe katedradunen kidego horietakoak izategatik eurei aplikatu behar zaizkien merezimendu bereziak.

[...]

Bederatzigarren xedapen gehigarria.— Irakaskuntzako funtzionario irakasleen kidegoetan sartzeko betekizunak

6. Hizkuntza-eskola ofizialetako irakasleen kidegoan sartzeko, beharrezkoa izango da ondoko tituluetakoa bat izatea irakaskuntzarako: gradu-titulua edo beste edozein titulu baliokide; horrezaz gainera, prestakuntza pedagogiko eta didaktikoa eduki behar da, lege honen 100.2 artikulua aipatutakoa, eta behar den hautaketa-prozesua gainditzea ere.

Hamargarren xedapen gehigarria.— Katedradunen eta ikuskatzaileen kidegoetan sartzeko betekizunak

3. Hizkuntza-eskola ofizialetako katedradunen kidegoan sartzeko, beharrezkoa izango da ondoko tituluetakoa bat izatea irakaskuntzarako: unibertsitate-gradua edo beste edozein titulu baliokide; horrezaz gainera, behar den hautaketa-prozesua gainditzea ere.

5. Hezkuntzako ikuskatzaileen kidegoan sartzeko, beharrezkoa izango da irakaskuntzako funtzio publikoa osatzen duten kidegoetako batekoa izatea, kidegoetan gutxienez zortzi urteko esperientziarekin, doktore, unibertsitate-masterdun, lizentziadun, ingeniari edo arkitekto titulua edo titulu baliokidea izatea, eta behar den hautaketa-prozesua gainditzea, bai eta, beharrezkoa bada, destinoko autonomia-erkidegoko hizkuntza koofizialaren ezagutza egiaztatzea autonomia-erkidego bakoitzaren araudiaren arabera.

Hamabigarren xedapen gehigarria.— Sarrera eta barne-igoera

2. Bigarren hezkuntzako irakasleen, hizkuntza-eskola ofizialetako irakasleen, musika eta arte eszenikoetako irakasleen, eta arte plastikoetako eta diseinuko irakasleen kidegoetako funtzionario irakasleek sartu nahi badute bigarren hezkuntzako katedradunen, hizkuntza-eskola ofizialetako katedradunen, musika eta arte eszenikoetako katedradunen, eta arte plastikoetako eta diseinuko katedradunen kidegoetan hurrenez hurren, orduan zortzi urteko antzinatasuna izan behar dute gutxienez kidego bakoitzean karrerako funtzionario gisa.

Hogeita hemezortzigarren xedapen gehigarria.— Gaztelania, hizkuntza koofizialak eta lege-babesa duten hizkuntzak

1. Hezkuntza-administrazioek ikasleen eskubidea bermatuko dute euron irakaskuntzak gaztelaniaz eta lurralde bakoitzean koofiziala den hizkuntzan jasotzeko, betiere Espainiako Konstituzioaren, autonomia-estatutuen eta aplikagarria den araudiaren arabera.

2. Oinarritzko hezkuntza amaitutakoan, ikasle guzti-guztiek gaztelania eta tokian tokiko hizkuntza ofiziala oso-osorik eta berdin menderatu behar dituzte.

3. Hezkuntza-administrazioek hezkuntza-sistemaren berezko kontrol-, ebaluazio- eta hobekuntza-tresnak aplikatuko dituzte, eta zentroek analisiak egin ditzaten sustatuko dute, ikasle guztiek hizkuntza-komunikaziorako gaitasuna lor dezaten, gaztelaniaz eta, hala badagokio, hizkuntza koofizialean, behar den mailan. Era berean, zentroek hizkuntzetako edozeinetan egon daitezkeen gabeziak konpentsatzeko beharrezko neurriak har ditzaten bultzatuko dute.

4. Gaztelania eta Literatura ikasgaia bezala Hizkuntza Koofiziala eta Literatura zein bere hizkuntzan eman beharko dira.

5. Autonomia-erkidegoetako hizkuntza koofizialek ez badute ofizialtasunik lurralde osoan, edo lege-babesa duten hizkuntza ez-ofizialak badaude, hizkuntza horiek eskaini ahal izango dira, araudi erregulatzailean zehaztutako moduan.

Hamabigarren xedapen iragankorra.— Hamasei urtetik beherakoak hizkuntzen irakaskuntzetan sartzea

Lege honen 59.2 artikuluan xedatutakoa gorabehera, lege hau indarrean jartzen denean Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako lehenengo ikasturte biak eginda dituzten ikasleak sartu ahal izango dira hizkuntzen irakaskuntzetara.

Hamahirugarren xedapen iragankorra.— Maisu-maistra espezialistak

Gobernuak zehazten ez dituen bitartean lege honen 93.2 artikulua aipatzen dituen irakaskuntzak, orduan Lehen Hezkuntzako musikaren, gorputz-heziketaren eta atzerriko hizkuntzen irakaskuntza emango dute nork eta espezializazio egokia duten maisu-maistrek.

8.1.52. 34/2006 Legea, urriaren 30ekoa, Abokatutzan eta Auzitegietako Prokuradoretzan sartzeari buruzkoa³³⁴

II. KAPITULUA Prestakuntza espezializatua

4. artikulua.— Unibertsitateko prestakuntza³³⁵

4. Erregelamendu bidez ezarriko da zein prozedura eta baldintza bete behar dituzten ikastaro horiek, aldian-aldian egiaztatzeko, bai edukiari eta iraupenari dagozkienez, bai irakasleen titulazioari eta kualifikazioari dagozkienez; horrela, bermatu egingo da gutxienez elkargokide jarduleen erdiak egotea. Erregelamenduak bide emango du ikasketa horiek hizkuntza ofizialetako edozeinetan emateko, eta, gainera, zuzenbide autonomiko propioari buruzko prestakuntza jasoko dute. Ikastaroen iraupena 60 kreditukoa izango da, gehi 6. artikuluan aipatutako kanpoko praktikak egiteko behar diren kredituak.

6. artikulua.— Kanpoko praktikak³³⁶

2. Praktikak abokatutzako profesional baten tutoretzapean egingo dira, eta, ikasleak hala eskatzen badu, prokuradoretzako profesional baten tutoretzapean; abokatuak eta prokuradoreak bost urte baino gehiagoko jardun profesionala izan behar dute. Espainiako Abokatutzaren Estatutu Orokorrak eta Prokuradoreen Estatutu Orokorrak arautuko dituzte tutoretzan jarduteko gainerako betekizunak, zeinek barne hartuko baitituzte behar diren sustapen-neurriak, prestakuntza hizkuntza ofizial guztietan eman dadin; neurriok, gainera, abokatutzako profesionalaren eskubide eta betebeharrak hartuko dituzte barne, eta, prokuradoretzari dagokionez, baita hori egikaritzen duen prokuradorearenak ere; neurri horiek urratuz gero, diziplina-erantzukizuna sortuko da.

III. KAPITULUA Lanbide-gaikuntza egiaztatzea

7. artikulua.— Ebaluazioa³³⁷

5. Lanbidean jarduteko ebaluazioak eduki bakarra izango du Espainiako lurralde osorako deialdi bakoitzean, hark eragotzi gabe hizkuntza koofizialak eta zuzenbide propioa dituzten lurraldeetan egindako deialdietan erantsi beharko diren aurreikuspenak. Erregelamendu bidez zehaztuko da zein prozeduraren bidez

³³⁴ BOEren 260. zenbakian, 2006ko urriaren 31ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2006-18870>

³³⁵ Urriaren 23ko 15/2021 Legearen 1.6 artikulua emandako idazkera; izan ere, lege horrek honako hauek aldatu ditu: 34/2006 Legea, urriaren 30ekoa, Abokatutzan eta Auzitegietako Prokuradoretzan sartzeari buruzkoa; 2/2007 Legea, martxoaren 15ekoa, Lanbide-sozietateei buruzkoa; 5/2010 Errege Lege-dekretua, martxoaren 31koa, Aldi Baterako Zenbait Neurri Ekonomikoren Indarraldia luzatzen duena; eta 9/2014 Lege Orokorra, maiatzaren 9koa, Telekomunikazioei buruzkoa (BOE, 255. zenbakia, 2021eko urriaren 25eko alea).

³³⁶ Urriaren 23ko 15/2021 Legearen 1.8 artikulua emandako idazkera.

³³⁷ Urriaren 23ko 15/2021 Legearen 1.9 artikulua emandako idazkera.

finkatuko duen Justizia Ministerioak ebaluazio bakoitzaren eduki zehatza, eta edukia zehatzean parte hartuko dute ikastaroak antolatzen dituzten unibertsitateek, Espainiako Abokatutzaren Kontseilu Nagusiak, Auzitegietako Prokuradoreen Kontseilu Nagusiak eta autonomia-erkidegoaren eremuan egon daitezkeen antzeko kontseiluek.

8.1.53. 40/2006 Legea, abenduaren 14koa, Espainiako Herritarrek Atzerrian duten Estatutuari buruzkoa³³⁸

ZIOEN AZALPENA

III

[...]

c) III. kapituluak hezkuntzari eta kulturari buruzko eskubideak jasotzen ditu: hezkuntzarako eskubidea; atzerriko titulu eta ikasketen homologazioa, baliozkotzea eta aitortzea, bai eta Espainiako hizkuntza eta kulturetarako irispidea ere. Kapitulu hau eratzen duten eskubideak osotasun bat dira, eta horren helburua da espainiarrek atzerrian Espainiarekin dituzten loturei eustea, bai atzerrian bizi direnentzat, bai, bereziki, itzultzea erabakitzen dutenentzat.

[...]

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Xedea eta zertarakoa

1. Lege honek esparru juridikoa eta oinarrizko tresnak ezartzen ditu, Espainiako herritarrek eskubide eta eginbehar konstituzionalen erabilera bermatuta izan dezaten atzerrian, lurralde nazionalen bizi diren espainiarrekin berdintasunez jokatzuz, bai eta Espainiarekin eta haien jatorrizko nazionalitate eta erkidegoekin lotura sozial, kultural, ekonomiko eta linguistikoak indartu daitezen ere.

3. artikulua.— Helburuak

Lege honen funtsezko helburuak honako hauek dira:

c) Autonomia-erkidego eskudunekin batera, hezkuntza-sustapena eta Espainiako hizkuntza eta kulturetarako irispidea bermatzeko jarduketa-esparrua ezartzea, bai atzerrian bizi diren espainiarrentzat, bai haien ondorengoentzat.

³³⁸ BOEren 299. zenbakian, 2006ko abenduaren 15eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2006-21991>

I. TITULUA

Eskubideak eta prestazioak

III. KAPITULUA

Hezkuntza eta irakaskuntzari buruzko eskubideak

25. artikulua.— Espainiako hizkuntzak eta kulturak

1. Estatuak beharrezko mekanismoak jarriko ditu atzerrian bizi diren espainiarren ondorengoei gaztelania jakitea errazteko, eta, autonomia-erkidegoekin lankidetzan, beharrezko neurriak hartu ahal izango ditu espainiarren hizkuntza koofizialen ezagutza errazteko.

Horretarako, programa horiek eskuratzeko eta funtzionatzeko baldintza onuragarrienak ezarriko dira, haien jarraitutasuna bermatzeko eta herrialde bakoitzaren egoera espezifikoetara egokitzeko, eta herrialde horiekin aldebiko edo alde anitzeko akordioak bultzatuko dira, programa horien funtzionamendua errazteko.

Estatuak Espainiako hizkuntza eta kultura behar bezala egokituta irakastea bermatuko die desgaitasunen bat duten haur eta heldu espainiarrei.

2. Botere publikoek Espainiako kultura-aniztasunaren eta kultura-ondare erkidearen zabalkundea eta ezagutza sustatuko dute. Horretarako, ikus-entzunezko komunikabide publikoak erabiliko dira, hedabide pribatuei lagunduz, kanpoko bokazioa kontuan hartuz eta haien kalitate-maila sustatuz. Horretarako, atzerrian dauden espainiarren elkarteen laguntza izango da.

8.1.54. 10/2007 Legea, ekainaren 22koa, Irakurketari, Liburuari eta Liburutegiei buruzkoa³³⁹

HITZAURREA

I

[...]

Irakurketaren inguruko eztabaida horren mugari garrantzitsuenetako bat nazioarteko organismoen zenbait txostenen emaitzen ondorioz sortutakoa izan zen; izan ere, datu horiek zalantzan jartzen zuten Espainiako ikasle nerabeen irakurmena. [...] Ikasleek informaziorako irispidea izateko, eduki eta forma aldetik egokiak diren testuak bermatu behar dira, baina baita hizkuntzaren erabilera zuzena ere. Bakarrik ereduak eredugarriak badira ortografian, adierazpenean eta gramatikan, eskuratu ahal izango dituzte gure ikasleek informazioaren gizartean eskatzen diren trebetasunak: argi ulertu eta adieraztea. Testu zaindua da irakasleentzako eta ikasleentzako baliabiderik onena.

Botere publikoek liburuari emandako babesak, kultura-adierazpenaren eredu gisa, esplizituki jasotzen da lege honetan, baina, era berean, haren protagonisten lana aitortzen da. Alde batetik, sortzaileen lana balioesten da, horien artean, idazle eta autoreez gain, itzultzaile, ilustratzaile eta zuzentzaileak ere sartuta, betiere haien eginkizunean dihardutela, zeren horiek gabe ez bailitzateke egongo liburu-forma hartzen duen obrarik, jabetza intelektualari buruzko legerian arautzen den babesari kalterik egin gabe; bestetik, gure herrialdeko kultura-industria nagusiaren sustapena jasotzen da, liburu-sektorearena, liburu-saltzaileek agente gisa egindako lana bereziki aintzat hartuz. Era berean, aitortzen da botere publikoek Espainiako liburuari ematen dioten laguntza horrek nazioarteko hedapenerantz jo behar duela, zeina tradizioz Iberoamerikara bideratua izan baita gure kultura- eta hizkuntza-loturak direla eta, zertarako eta dauden merkatu eta hizkuntza-arlo guztietan sartzeko. Era berean, argi eta garbi adierazten da Espainiako estatuko hizkuntza-aniztasuna babestu eta sustatu nahi dela, hizkuntza ofizialen aitortza aintzat hartuta.

VI

[...]

Espainiak ondare aberatsa du, zeinak adierazten baititu haren kultura- eta hizkuntza-adierazpenen aniztasuna eta adierazpen horiek historian izan duten bat-egitea. Ondare hori linean zabaltzeak, liburutegi digitalen bidez, teknologia berrien laguntzarekin, herritarrei kultura-materiala errazago eskuratzeko aukera emango die, horrela ezagutzaren gizarteari lagunduz. Beste alde batetik, ondare digital hori Europako Liburutegi Digitalean sartu ahal izango da. Proiektu hori administrazio publikoen eta mota guztietako eragile eta erakunde pribatuen arteko elkarlanaren bidez gauzatu behar da.

³³⁹ BOEren 150. zenbakian, 2007ko ekainaren 23ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-12351>

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Xedea eta eremua

3. Lege honetan ulertzen da liburuari, liburu-merkaturatzeari, irakurketari eta liburutegiei buruzko aipamen ororen xedea gaztelaniazko edo autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetako liburua dela.

III. KAPITULUA

Autoreak eta liburuaren industria sustatzea

5. artikulua.— Autoreak sustatzea

1. Kultura Ministerioak, autonomia-erkidegoen parte-hartzearekin eta lankidetzarekin, kanpainak egingo ditu, zertarako eta gaztelaniaz edo autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetako edozeinetan idazten duten autoreak sustatzeko. Era berean, autonomia-erkidegoekin lankidetzan jardun beharko du literatura-sustapeneko politiketan.

3. Autoreen sustapen-kanpainetan, garrantzi berezia emango zaio haien sorkuntza-lana aitortzeari, bai eta, beren itzulpenekin, beste hizkuntza batzuetan idatzitako lanak eskuratzeko aukera eman duten guztiena aitortzeari ere, bai eta haien jabetza intelektualeko eskubideak errespetatzeari eta babesteari ere.

6. artikulua

Kultura Ministerioak, kultura-instituzioekiko lankidetzan, Espainiako hizkuntzen nazioarteko proiektzioa sustatuko du, arreta berezia jarriz gaztelaniazko liburuaren Iberoamerikako espazioari.

Kultura Ministerioak arreta berezia jarriko du gaztelaniaz edo autonomia-erkidegoetako hizkuntza koofizialetako edozeinetan idazten duten espainiar autoreen orotzapenetan.

V. KAPITULUA

Liburutegiak

12. artikulua.— Liburutegien eginkizuna, printzipioak eta balioak

2. Liburutegien printzipioak eta balioak honako hauek dira:

c) Pluraltasuna; hori dela bide, gizartearen aniztasuna eta hizkuntza- eta ikonografia-aberastasuna islatzen duten ahalik eta dokumentu gehien eskuratu, gorde eta irisgarri bihurtu beharko dira;

15. artikulua.— Liburutegien arteko elkarlana

4. Liburutegien Elkarlanerako Kontseiluari dagokio, gutxienez, plan espezifikoak egitea liburutegien eta haien zerbitzuen garapena eta hobekuntza errazteko eta sustatzeko; aldian-aldian ebaluatu eta eguneratuko dira plan horiek. Beste helburu batzuen artean, plan horiek honako hauek sustatuko dituzte: oinarrizko zerbitzuak ematea, Espainiako estatuko hizkuntza-aniztasuna txertatzea, kalitateko zerbitzu

publikoa erraztuko duten estandarrak eta adierazleak hartzea, eta liburutegietako langileei etengabeko prestakuntza emateko programak bultzatzea.

8.1.55. 20/2007 Legea, uztailaren 11koa, Lan Autonomoaren Estatutuarena³⁴⁰

II. TITULUA

Langile autonomoaren lanbide-araubidea

II. KAPITULUA

Langile autonomoaren lanbide-araubide erkidea

4. artikulua.— Lanbide-eskubideak

3. Lanbide-jarduera egikaritzean, langile autonomoek eskubide indibidual hauek dituzte:

³⁴¹a) Legearen aurreko berdintasuna izateko eskubidea, eta zuzenean edo zeharka diskriminaziorik ez jasateko eskubidea, betiere diskriminazioaren arrazoiak hauek direla: jaiotza, arraza- edo etnia-jatorria, sexua, egoera zibila, erlijioa, sinesmenak, desgaitasuna, adina, sexu-orientazio eta -identitatea, genero-adierazpena, sexu-ezaugarriak, Espainian hizkuntza ofizialetako bat erabiltzea edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial.

³⁴⁰ BOEren 166. zenbakian, 2007ko uztailaren 12ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-13409>

³⁴¹ Trans pertsonen berdintasun benetako eta eraginkorrerakoa eta LGTBI pertsonen eskubideak bermatzeko otsailaren 28ko 4/2023 Legearen azken xedapenetako bederatzigarrenak emandako idazkera (BOE, 51. zenbakia, 2023ko martxoaren 1eko alea).

8.1.56. 12/2007 Lege Organikoa, urriaren 22koa, Guardia Zibilaren Diziplina- araubideari buruzkoa³⁴²

II. TITULUA Faltak eta zehapenak

I. KAPITULUA Diziplina-faltak

7. artikulua.— Falta oso astunak

Falta oso astunak dira, baldin eta delitu ez badira:

4. Ondoko arrazoiak direla-eta diskriminazioa edo jazarpena dakarten jarduketa guztiak: arrazaren edo etniaren jatorria, erlijioa edo sinesmenak, desgaitasuna, adina, sexu-orientazioa, sexua, hizkuntza, iritzia, sorlekua edo auzotasuna edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial.

8. artikulua.— Falta astunak

Falta astunak dira, baldin eta delitu edo falta oso astun ez badira:

38. Uko egitea hizkuntza ofizial batean aurkeztutako salaketa bat izapidetzeari.

³⁴² BOEren 254. zenbakian, 2007ko urriaren 23ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-18392>

8.1.57. 27/2007 Legea, urriaren 23koa, Espainiako zeinu-hizkuntzak aitortu, eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza- bitartekoak arautzen dituen³⁴³

HITZAURREA

I

Gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenak eta gor-itsuak, nagusiki, entzuten duten pertsonen osatutako gizarte batean bizi dira, eta, beraz, euren burua gizarteratzeko, komunikazio-oztopo batzuk gainditu behar dituzte, zeinak itxuraz ikusezinak baitira entzumen-desgaitasunik ez duten pertsonentzat. Lege honek egoera hori konpondu nahi du, eta informazioa eta komunikazioa eskuratzeko erraztasunak eman nahi dizkie halako pertsonen, betiere heterogeneotasuna eta talde bakoitzaren beharrezkoak kontuan hartuta.

Era berean, legean nagusi da gorrek komunikazio-modua aukeratzeko duten askatasunaren printzipioa, edozein dela ere pertsona horien entzumen-desgaitasuna; printzipio hori ere gor-itsuei aplikatzen zaie. Horrenbestez, modu berezian aitortzen eta arautzen dira espainiar zeinu-hizkuntzaren ezagutza, ikaskuntza eta erabilera, bai eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak ere.

Zalantzarik gabe, hizkera da komunikazio-tresna nagusia. Hizkuntza bat ezagutzeak eta erabiltzeak errazago egiten dute ezagutza eta informazioa eskuratzeko eta transmititzeko, eta, gainera, harreman indibidualak eta sozialak egituratzeko oinarritzeko bidea da. Horrela, hizkuntza ez da norbanakoaren askatasunaren adierazpen hutsa, ezpada eremu pertsonalak gainditzen ditu, eta ezinbesteko tresna bihurtzen da gizartean bizitzeko.

Gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek ezin dute beti informazioa eta ingurunearekiko komunikazioa eskuratu, dela zeinu-hizkuntzaren interpretekerik ez dutelako, adibidez zeinu-hizkuntza erabiltzen duten gorrek eta gor-itsuek, dela ahozko hizkuntzaren bidezko komunikazioa ahalbidetzeko beharrezkoak diren laguntza-baliabideak ez dituztelako. Izan ere, lege hau aplikatu behar den arlo gehienetan, askotan, ez dago ikusmen- eta soinu-egokitzapenik, entzumen-informazioa hobeto entzuteko eta jasotzeko, edo ez daude ahozko komunikaziorako behar diren laguntza-bitartekoak edo zeinu-hizkuntzaren interpreteen zerbitzua.

Gor-itsutasunak zailtasun bereziak ditu; bi zentzumen-gabezia konbinatzen ditu (ikusmenekoa eta entzumenekoa), eta desgaitasun hori dutenei komunikazio-arazo bakarrak eta beharrezkoak sortzen zaizkie; beharrezkoak sortzen dira ingurunea modu globalean hautemateko, ezagutzeko, eta, beraz, hartaz interesatzeko eta hari moldatzeko pertsona horiek duten zailtasunaren ondorioz. Gor-itsu horietako batzuk erabat gorrek etaitsuak dira, eta beste batzuek entzumen- edota ikusmen-arrastoak dituzte.

³⁴³ BOEren 255. zenbakian, 2007ko urriaren 24ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2007-18476>

Publizitatea eskatzea zuzenbide-estatuaren berezko ezaugarria da, eta eskakizun hori dela-bide arauak irigarriak izan behar dute herritar guztientzat; ezin da esan herritarrek sistema demokratiko baten eremuan benetan eta eraginkortasunez parte hartzen dutenik, baldin eta informazioa eta komunikazioa eskuratzerik ez badute eta beren ideiak eta asmoak hizkuntza baten bidez adierazterik ez badute; jakin behar dugu, gizarte- eta kultura-integrazio unibertsala lortu ahal izateko, herritarren parte-hartzea edozein gizarte- eta kultura-eremutan islatu behar dela hizkuntzaren ezagutza eta erabilera eskuratzearen bidez —estatu sozial baten eskakizuna—; horrez gainera, gaur egungo gizarteetan informazioa idatzizko eta ikus-entzunezko hedabideen bidez transmititzeak garrantzia hartu du. Bada, horrek guztiak nahitaezko bihurtzen du hizkuntza baten erabilera eta ezagutza lotuta egotea nortasunaren garapen askearekin, eta, azken batean, giza bizitza duina lortzearekin.

Edozelan ere, gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen kolektiboa askotarikoa da, eta ez dator bat komunikazio-eredu bakar batekin, ez entzuteagatik edo, gor-itsuen kasuan, ez entzuteagatik eta ez ikusteagatik —gor-itsutasunak bi urritasunok konbinatzen ditu—. Beraz, ahozko hizkuntza edo Espainiako zeinu-hizkuntzak erabiltzeak eta ahozko komunikabideei laguntzeak aukera aske eta individual bati erantzun behar diote ingurunearekin komunikatzean, ikastean, eta informazioa eta kultura eskuratzean; aukera hori, adingabeei dagokienean, gurasoei edo tutoreei dagokie.

II

Zeinu-hizkuntzei buruzko aurrekari historikoak, Espainian, XVI. mendean hasi ziren, hezkuntzaren ikuspegitik, monjeak haur gorrak hezten hasi zirenean. Pedro Ponce de León monje beneditarrak bere ardurapean zituen haur gorrei euren burua komunikatzen irakatsi zien, eta horri esker berriz ere ebaluatu ahal izan ziren gorrei buruz denbora luzez ikasitako sinesmenak, eta horrek lagundu zuen pertsona horiei buruz zegoen pentsamoldea eta horiek gizartean zuten lekua pixkanaka aldatzen. Garai hartan, monasterioak isilik egotera behartuta zeuden, eta eskuzko zeinuak erabiliz komunikatzen zuten elkar monasterioetakoek; esate baterako, beneditarren esku zeuden «garrantzi handieneko gauzetarako zeinuak, eta horiekin elkar ulertzen zuten». Pedro Ponce de Leónek ulertu bide zuen arrazoia hitzik egin gabe adieraz zitekeela, zeren berak egiten baitzuen bere pentsamenduak zeinu monastikoen bidez adierazten zituen bakoitzean, eta haur gorrekin keinuzko komunikazio-sistema bat erabili zuen.

XVII. mendean metodologia aldatu egin zen, eta Manuel Ramírez de Carrión jaunak bere garaiko pedagogia erabili zuen haur gorrei irakaskuntza emateko, betiere haiek gizartean integra zitezen prestatze aldera.

XVIII. mendearen bigarren erdian, Lorenzo Hervás y Panduro jaunak tratatu hau argitaratu zuen: *Escuela española de sordomudos o arte para enseñarles a escribir y hablar el idioma español*, zeina funtsezko mugarria baita gorren integrazioarako ahalegin pedagogikoan.

Espainiako eskolak gorren hizkuntza naturalerako garrantzi handia duten obrak ekoitziko ditu oraindik ere; esate baterako, Francisco Fernández Villabrillean jaunaren mimika eta daktilologiako hiztegia, zeinak zeinu-hizkuntzaren 1.500 zeinu zituen espainiar zeinu-hizkuntzaz egiteko. Zalantzarik gabe, espainiar zeinu-hizkuntza estandarizatzeko ordura arte egindako urratsik garrantzitsuena da, eta espainiar zeinu-hizkuntza naturala ez ezik, historikoa ere badela erakusten du.

XIX. mendean, Espainian gor-mutuen eta itsuen lehenengo ikastetxeak ezarri zirenean, gorren, itsuen eta gor-itsuen hezkuntza instituzionalizatzeko aukera eman zen, eta haren ondorioz pertsona horien arteko hizkuntza- eta gizarte-interakzioa sortu zen, eta zeinu-prototipo hizkuntza espainiarra eta katalana modu sistematikoan garatzen hasi ziren.

XX. mendearen azken laurdenean, zeinu-hizkuntza espainiarra eta katalana aldarrikarazi ziren, hizkuntza horietako bat askatasunez aukeratzen duten gorren komunikazio-tresna gisa. Nazioko eta nazioarteko topaketa askotan eztabaidatu da ea beharrezkoa den hizkuntza horiek aitortzea eta erabiltzea, zertarako eta hezkuntza, zerbitzuak, bizitza ekonomikoa eta kulturala, komunikabideak eta informazioaren teknologia berriak pertsona horiek erabat eskuragarri dituztela bermatzeko, eta eztabaidatu da ea aitortzea eta erabiltzea beharrekoak diren komunikazio-modalitate hori aukeratu duten gorren garapen pertsonalerako eta parte-hartze sozialerako.

Hizkuntzaren erabileraren eta ezagutzaren garrantzia errealitate ukaezina da gaur egun. Hala eta guztiz ere, hizkuntzaren garrantziari buruzko eraikuntza hori beste egoera batzuei bizkarra eman ez eratu da. Izan ere, hizkuntzaren balioa aitortzeak entzumen-desgaitasuna duten pertsonen beharrezko erantzun behar die.

Espainiako zeinu-hizkuntzek, hizkuntza-modalitate hori aukeratu duten gorren eta gor-itsuen berezko hizkuntzak izanik, ez dute haiei dagokien aitortza eta garapena izan, nahiz eta nazioko eta nazioarteko eremuetan egindako ikerketa ugari agerian utzi duten zeinu-hizkuntzek hizkuntza natural baten betekizun guztiak betetzen dituztela eta berezko zaizkien ezaugarri gramatikalak, sintaktikoak eta lexikoak dituztela. Arestian, egoera hori konpondu egin da, eta horren erakusgarri da arau ugari onetsi izana; horien artean, nabarmentzekoak dira zenbait autonomia-estatutu, zeinek aitortzen baitute zeinu-hizkuntzen garrantzia.

III

Espainian, aberastasun hori ez duten beste herrialde batzuen aldean, zeinu-hizkuntzaren errealitateak beste dimentsio bat hartzen du; izan ere, zeinu-hizkuntza katalana egoteak argi eta garbi adierazten du zelan komunikazio-bide horren bitartez bizitza politikoan, ekonomikoan, sozialean eta kulturean bete-betean parte har daitekeen.

Zeinu-hizkuntza katalana, zeina baita komunikazio-modalitate hori aukeratu duten Kataluniako gorren berezko hizkuntza, eta, beraz, gorrek eguneroko bizitzako komunikazioetan erabiltzen dutena, espainiar zeinu-hizkuntzak Espainiako gainerako lekuetan egin duen antzera garatu da Katalunian; hala, ingurune geografiko historiko eta kulturalarekin lotura estua duen komunikazio-egitura linguistikoa sendotuz joan da. Kataluniako Parlamentuak 1994ko ekainaren 30ean hauxe onetsi zuen: «Legez besteko proposamena, zeinu-hizkuntzaren ezagutza sustatzeari eta hedatzeari buruzkoa», eta Kataluniako unibertsitate batzuek «zeinu-hizkuntza katalanaren interpretazioko aditua»ren graduondoko programa bat eskaintzen dute; programa horren dimentsio profesionala bermatuta dago lan-ondorioetarako. 2005. urtean, lehenengo *Gramática básica de lengua de signos catalana* agertu zen, eta, gainera, hizkuntzaren aldetik balio handia duen bibliografia zientifiko ugari dago. Azkenik, 2006. urtean, Kataluniako Autonomia Estatutuak zeinu-hizkuntza katalana aitortu egin zuen.

IV

Ahozko komunikazioa sustatzen eta ahalbidetzen duten baliabideak erabiltzen dira —ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez, hala nola ezpain-irakurketa, entzumen-protesiak, azpituduluak eta beste edozein aurrerapen teknologiko—; bada, erabilera hori komunikabide hori askatasunez aukeratu duten gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen oinarritzko eskubidea da.

XX. mendea izan da aurrerapen bizkorrenen unea medikuntzarekin, audiologiarekin, zientziarekin, teknologiarekin, pedagogiarekin eta ezpain-irakurketarekin aliantzan, entzumenari dagokionez. Horrela, diziplina horien ekarpenek ezin pentsatuzko itzaropenak ekarri dituzte hezkuntzarako eta entzumen-desgaitasuna duten pertsonen ahazko komunikaziorako irispidea izan dezaten, bai eta ingurunearekin integratzeko eta parte-hartze aktiboagoa izan dezaten ere.

Aurrerapen teknologikoei esker, gorrak edo entzumen-desgaitasuna duen pertsonak edo gor-itsuak ahazko hizkuntza erabil dezakete, hau da, beren kultura-, lan- eta gizarte-ingurunekoa dena, betiere entzumen-protesien bidez estimulatuta eta ahazko komunikazioan laguntzeko baliabideak eta bitartekoak erabilita. Kontuan izan behar da entzumen-galerak sortzetikoak izan daitezkeela, txiki-txikitatik ager daitezkeela eta helduaroan zehar ere har daitezkeela; hori dela eta, beharrezkoak diren baliabide guztiak aurreikusi behar dira pertsona horien garapen pertsonala, lanekoa, kulturala eta baita akademikoa ere ahalik eta gehien faboratzeko, eta horretarako printzipio hauek bete behar dira: autonomiarena, normalizazioarena, gizarteratzearena eta hezkuntzarena, eta erkidegoan parte hartzearena; gainera, profesional egokiak eta behar bezala kualifikatuak eduki behar dira, pertsona haien beharrezko guztiei erantzun ahal izateko.

V

Denbora luzez, gizarteak gizakiaren eredu unibertsal bat hartu du erreferentziazat duintasunaren ideia islatzeko garaian. Eta hortik aurrera, eta ahalegin handia eginaz, gizartea desberdintasunak aitortzen eta balioesten saiatu da, bereizketa positiboaren printzipioa erabiliz. Arau-mota horrek berdintasunaren ideia bat erabiltzen du, hain zuzen ere, desberdintasuna onartzetik abiatzen dena, eta haren helburua da ahalik eta gutxienak izatea desberdintasun horrek eskubideak baliatzean eta giza bizitza duin baten garapenean eragiten dituen ondorioak.

Desgaitasunaren tratamendua ez da joera horretatik kanpo geratu. Azken urteotan, bai nazioarteko eremuan bai nazioarteko eremuan, zenbait arau agertu dira, zeinek helburu baitute eskubide espezifikoak aitortzea, betiere desgaitasun-egoera egoera esanguratsua dela ulertuta.

Horrekin batera, eta desgaitasuna duten pertsonen egoerarekin zuzenean lotuta, mota horretako neurriak beste arrazoibide batzuen bidez justifikatu nahi izan dira. Izan ere, XX. mendeko hirurogeita hamarrek hamarkadaz geroztik, desgaitasuna ulertzeko modua aldatzen hasi da, eta aldaketa horrek arazo honi aurre egiteko beste modu bat sorrarazi du.

Aldaketa horiek eragina izan dute nazioarteko zuzenbidean; izan ere, zenbait dokumentutan aitortzen da aukera-berdintasunerako eskubidea, eta, horien artean, Desgaitasuna duten Pertsonen Aukera Berdintasunerako Arau Bateratuak nabarmentzen dira; horrela, nazioarteko zuzenbideko zenbait xedapenetan jasota dago komunikazioaren irisgarritasuna. Horrela, Nazio Batuen Erakundeak 1993ko

abenduaren 20ko 48/96 Ebazpenean, zehazki 5. artikuluko 7. apartatuan, honelaxe dio: «Zeinu-hizkuntza haur gorren hezkuntzan erabiltzea, bai eta haien familia eta erkidegoetan ere. Era berean, zeinu-hizkuntza interpretatzeko zerbitzuak eman behar dira, gorren eta gainerako pertsonen arteko komunikazioa errazteko». Aldi berean, 6. apartatuan ezartzen da estatuak teknologia egokiak erabili behar dituztela entzumen-desgaitasuna duten pertsonen ahozko informazioa eskuratzeko aukera emate aldera.

Era berean, Europar Batasunak eta Europako Kontseiluak aitortzen dute pertsona guztiek legearen aurrean berdinak izateko eta diskriminazioaren aurka babestuak izateko duten eskubidea: lehenengoak, Oinarrizko Eskubideen Gutunaren bidez, eta bigarrenak, berriz, Giza Eskubideak eta Oinarrizko Askatasunak babesteko Europako Konbentzioaren bidez. Europar Batasunak eskubide hau aitortu eta errespetatzen du: desgaitasuna duten pertsonen beren autonomia, gizarteratzea eta erkidegoko bizitzan parte hartzea bermatzeko dauden neurriez baliatzekoa. Hezkuntza-beharrizan Bereziatarako Europako Agentziak, berriz, beharrizan bereziatarako hezkuntzaren funtsezko printzipioei buruzko 2003ko Dokumentuan, estatuei gomendatzen die integrazioa bultzatuko duen lege- eta politika-esparru bat, zeinak integrazioa lagunduko baitu inklusiorantz jotzen duten garapenak eta prozesuak zabalduko dituzten bitartekoen bidez.

Beste alde batetik, Europako Kontseiluko Ministroen Batzordeak gomendioa egin zuen Europako Kontseiluko estatu kideetan zeinu-hizkuntza babesteari buruz (2003ko martxoaren 17ko 9738 dokumentua), eta horren helburua hauxe izan zen: zeinu-hizkuntza komunikabide natural eta osoa dela eta gaitasuna duela aitortzea, entzumen-mugak dituzten pertsonen gizarteratzea sustatzeko, eta pertsona horiek errazago irits ditzaten hezkuntza, enplegua eta justizia. Ildo beretik, Europako Kontseiluko Batzar Parlamentarioaren 2001eko 1492 Gomendioak —gutxiengo nazionalen eskubideei buruzkoak— zeinu-hizkuntza ofizialki aitortzeko gomendatu die estatu kideei. Era berean, ildo berean, Europako Parlamentuaren 1/2004 Adierazpenak, gor-itsuen eskubideei buruzkoak, honako hau adierazten du: «Gor-itsuek Europar Batasuneko gainerako herritarren eskubide berak izan beharko lituzkete, eta eskubide horiek estatu kide bakoitzean legeria egoki baten bidez bermatu beharko lirateke».

VI

Espanian, abenduaren 2ko 51/2003 Legeak, desgaitasuna duten pertsonen aukera-berdintasunari, diskriminaziorik ezari eta irisgarritasun unibertsalari buruzkoak ³⁴⁴, bat egin du joera berri horrekin. Lege horrek, Espainiako Konstituzioaren manuak garatzeko, besteak beste, baldintzak sustatzen ditu pertsonen askatasuna eta berdintasuna benetakoak eta eragingarriak izate aldera, eta, horretarako, askatasun eta berdintasun horien osotasuna eragozten edo zailtzen duten oztopoak kentzen ditu, eta bizitza politikoan, kulturalen eta sozialean pertsona horien parte-hartzea errazten du (Espainiako Konstituzioaren 9.2 artikulua); era berean, botere publikoek desgaitasuna duten pertsonen arreta espezializatua emateko duten betebeharra betetzen du lege horrek, betiere Konstituzioak herritar guztiei aitortzen dizkien eskubideak baliatzeko (Konstituzioaren 49. artikulua).

51/2003 Legearen oinarrian dauden printzipioak betetzeko, gizartea normalizatuko duten neurriak hartu behar dira, gizarte hori herritar guztiei eta, zelan ez,

³⁴⁴ Lege hau indargabeturik dago.

desgaitasuna duten pertsonen ahalik eta gehien irekitzeko, eta neurri horien helburu nagusia pertsona horiek baldintza, aukera eta posibilitateen berdintasunean kokatzea izango da, betiere pertsonok oinarrizko eskubideak eta bizitza duina gara ditzaten (Espainiako Konstituzioaren 10.1 eta 14. artikulua). Ildo horretan, lege horrek beren-beregi jasotzen du zeinu-hizkuntzaren erregulazioa, bai eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoena ere.

Hala, hizkuntzak informazio- eta ezagutza-tresna gisa duen garrantzia eta Espainiako arau-esparru konstituzional eta legala kontuan hartuta, botere publikoen betebeharra da ahozko hizkuntzaren ahozko eta idatzizko adierazpenerako irispidea erraztuko duten bitartekoak garatzea gorrentzat, entzumen-desgaitasuna dutenentzat eta gor-itsuentzat, bai eta Espainiako zeinu-hizkuntzak ikasi, ezagutu eta erabiltzeari buruzko oinarrizko araudia eratzea ere.

VII

Lege honek bi eskakizun horiei erantzuten die, sinetsita baikaude gizartea desgaitasunaren gaiari buruz normalizatu behar dela eta desgaitasuna duten pertsonak gizarte-eremu guztietan integratu behar direla; horregatik, aukera sustatu behar da pertsona horiek euren burua hizkuntzaren bidez komunikatzeko, ahoz edota zeinuen bidez. Aukera hori ezin da izan soilik desgaitasuna duten pertsonen zuzenean zuzendutako neurri-multzo bat ezartzea, baizik eta gainerako herritarrei ere eskaini behar zaie, zerbitzu publikoa ematen duten instituzio eta erakunde guztietan ahozko hizkuntzaren edota zeinu-hizkuntzaren erabilera eta ulermena bermatuz, zertarako eta oinarrizko eskubideak benetan eta eraginkortasunez baliatu ahal izateko. Ez da ahaztu behar komunikaziorako oztopoak ezabatzeak desagerrarazten dituela entzumen-mugak dituzten pertsonen eta horrelako mugarik ez duten pertsonen arteko komunikazio-zailtasunak —izan ere, komunikazioak subjektuen arteko harreman-fenomenoa dakar—; beraz, onurak ez dira gorren, entzumen-desgaitasuna duten pertsonen eta gor-itsuen talde espezifikoarentzat bakarrik, gizarte osoarentzat baizik.

Norbanakoen gaitasunak eta ahalmenak ditu abiapuntu legeak, eta horren helburua norbanakoen gaitasunak garatzeko aukera bermatzea da, betiere giza duintasuna errespetatuz. Badakigu jakin entzumen-mugak dituzten pertsonen eta gor-itsuen —zeinengan bi zentzumen-urritasun (ikusmenekoa eta entzumenekoa) konbinatzen baitira— beharizan desberdinak dituztela; hori dela eta, pertsona batzuek zeinu-hizkuntzaren bidez komunikatzea aukeratzen dute, eta beste batzuek, aldiz, nahiago dute ahozko komunikazioa sustatzen eta ahalbidetzen duten baliabideak erabiltzea; legeak aukera-eskubidea aitortzen du, eta, azken batean, aukera egitea interesdunon esku uzten du: entzumen-desgaitasuna duten pertsonak eta gor-itsuak, edo haien gurasoak edo tutoreak, horiek adingabeak badira.

VIII

Legeak ondorengo egitura du: atariko titulua; lehenengo titulua, bi kapitulutan banatuta; bigarren titulua, bi kapitulutan banatuta; zazpi xedapen gehigarri, xedapen indargabetzaile bat eta sei azken xedapen.

Legeak, atariko tituluan, hauek aitortu eta arautzen ditu: espainiar zeinu-hizkuntza, hargatik eragotzi gabe zeinu-hizkuntza katalana aitortzea haren hizkuntza-erabileraren eremuan; ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak; Espainiako zeinu-hizkuntzak ikasteko, ezagutzeko eta erabiltzeko eskubidea, eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak ere; horrenbestez, askatasunez

aukera daitezke hizkuntza horiekin komunikatzeko baliabideak. Era berean, legearen aplikazioak izango dituen ondorioak arautzen ditu.

Beste alde batetik, araudi honetan zehar sortzen diren kontzeptuak aipatzen ditu, eta horietako bakoitza aztertzen du; kontzeptuon azalpen hori ezinbestekoa da legearen interpretazio egokia bermatzeko; era berean, legea zer printzipiotan oinarritzen den ere ezartzen du. Azkenik, zeharkakotasun-printzipioari jarraituz, legea zein arlotan aplikatuko den jasotzen du.

Lehenengo titulua Espainiako zeinu-hizkuntzak ikasteari, ezagutzeari eta erabiltzeari buruzkoa da; zehazki, I. kapituluan, haren ikaskuntza arautzen da hezkuntza-sistamarako, eta II. kapituluan, berriz, Espainiako zeinu-hizkuntzak hizkuntza-interpretateen bidez arlo publiko eta pribatuetan zelan erabili arautzen da.

Azkenik, Espainiar Zeinu Hizkuntzaren Normalizazio Linguistikorako Zentroa sortzea xedatu da.

Bigarren titulua ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen ikaskuntzari, ezagutzari eta erabilerari buruzkoa da; zehazki, I. kapituluan ikaskuntza hori arautzen da hezkuntza-sistamarako, eta II. kapituluan ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen erabilera jasotzen da arlo publiko eta pribatuetan.

Azkenik, Azpitolazio eta Audiodeskripzioaren Espainiako Zentroa sortzea xedatu da.

Legeak, lehenengo xedapen gehigarrian, jarraipen-batzorde bat sortzen du Desgaitasunaren Kontseilu Nazionalaren barruan, eta urtebeteko epea ezartzen du hura eratzeko.

Bigarren xedapen gehigarriak egitura-zuzkiduraren bermeak ezartzen ditu.

Hirugarren xedapen gehigarriak arbitrajearekin eta babes judizialarekin lotutako berme juridikoak jasotzen ditu.

Laugarren xedapen gehigarriak Espainiako zeinu-hizkuntzen interpretateen eta profesionalen egoeraren araubide iragankorra zehazten du.

Bosgarren xedapen gehigarriak Gobernuari agintzen dio azterlan bat egin dezala zeinu-hizkuntzen profesionalei buruz eta lan hori egiteko behar diren titulazioei buruz.

Seigarren xedapen gehigarria gor-itsuek behar duten arreta bereziari buruzkoa da.

Zazpigarren xedapen gehigarria entzumenerako laguntza teknikoen finantzaketari buruzkoa da.

Xedapen indargabetzaileak legeak ezartzen duenaren kontra dauden maila bereko edo beheagoko xedapenak indargabetzen ditu.

Azken xedapenetako lehenengoak aurreikusi du legeak oinarritzko izaera duela.

Azken xedapenetako bigarrenak abenduaren 2ko 51/2003 Legearen osagarritasuna ezartzen du.

Azken xedapenetako hirugarrenak legearen finantzaketa hartzen du kontuan.

Azken xedapenetako laugarrenak ahalmenak ematen ditu legea betearazteko eta garatzeko.

Azken xedapenetako bosgarrenak erabakitzen du legea pixkanaka aplikatuko dela.

Azken xedapenetako seigarrenak arautzen du noiz jarriko den indarrean legea.

ATARIKO TITULUA

1. artikulua.— Legearen xedea

Lege honen xedea da espainiar zeinu-hizkuntza Espainian hura erabiltzea askatasunez erabakitzen duten gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen hizkuntza gisa aitortzea eta arautzea, hargatik eragotzi gabe zeinu-hizkuntza katalan haren hizkuntza-erabileraren eremuan aitortzea, bai eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzea ere.

Era berean, ondoko hau ere lege honen xedea da: zeinu-hizkuntza katalana Katalunian erabiltzea askatasunez erabakitzen duten gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen hizkuntza gisa aitortzea, hargatik eragotzi gabe Kataluniako Generalitatek, bere eskumenak garatuz, gerora egin dezakeen lege- eta erregelamendu-erregulazioa.

Lege honetan espainiar zeinu-hizkuntza aipatzen den guztietan, Espainiako gainerako zeinu-hizkuntzak aipatzen direla ulertuko da, zein bere lurralde-eremurako, hargatik eragotzi gabe autonomia-erkidego bakoitzaren araudiak haren eskumenak egikaritzuz ezartzen duena.

Lege honen xedea ere bada gorren, desgaitasuna duten pertsonen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak ikasteko, ezagutzeko eta erabiltzeko eskubidea.

2. artikulua.— Espainiako zeinu-hizkuntzak eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak ikasi, ezagutu eta erabiltzeko eskubidea

Eskubidea aitortzen da gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuak direnek askatasunez aukera dezaten Espainiako zeinu-hizkuntzak ikasteko, ezagutzeko eta erabiltzeko, bai eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoetarako ere, betiere lege honetan ezarritakoaren arabera.

3. artikulua.— Legearen ondorioak

1. Lege honetan ezarritako arauak Espainiako lurralde osoan izango dituzte ondorioak, betiere autonomia-erkidegoen eremuan bakoitzari dagokion erregulazioari kalterik egin gabe; edozelan ere, azken xedapenetako lehenengoak aipatu berdintasuna bermatuko da.

2. Lege honetan, behar diren neurri eta bermeak ezartzen dira, gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek askatasunez erabili ahal izan ditzaten Espainiako zeinu-hizkuntzak edota ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arlo publiko eta pribatu guztietan, eta horren helburua da eskubide eta askatasun konstituzionalen egikaritzaren eragingarri bihurtzea, eta, bereziki, nortasunaren garapen askea, oinarrizko eskubide eta askatasunak errespetatzeko prestakuntza, hezkuntzarako eskubidea, eta bizitza politiko, ekonomiko, sozial eta kulturalean oso-osorik parte hartzea.

3. Lege honen II. tituluan ezarritako neurriak eta bermeak bete-betean aplikatuko zaizkie gorrei, entzumen-desgaitasuna dutenei eta gor-itsuei, Espainiako zeinu-hizkuntzak erabiltzen dituztenean ahozko hizkuntzak erabiltzean.

4. artikulua.— Definizioak

Lege honen ondorioetarako, honako hauek honela ulertzen dira:

- a) Zeinu-hizkuntza: ikusmen-, espazio-, keinu- eta eskuzko hizkuntzak edo hizkuntza-sistemak dira, zeinen osaeran faktore historikoen, kulturalen, linguistikoen eta sozialek parte hartzen duten; izan ere, hizkuntza horiek gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek erabiltzen dituzte Espainian zeinuen bidez hitz egiten dutenean.
- b) Ahozko hizkuntza: Espainiako Konstituzioan ofizialki aitortutako hizkuntzei dagozkien hizkuntzak edo hizkuntza-sistemak dira, eta autonomia-estatutuetan haiei dagozkien lurralde-eremuarentzako ofizialki aitortutakoak, zeinak Espainian hizkuntza gisa erabiltzen baitituzte gor oralistek, entzumen-desgaitasuna duten oralistek eta gor-itsu oralistek.
- c) Ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak: gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek erabiltzen dituzten kodeak eta komunikabideak dira, bai eta haiek erabiltzen dituzten baliabide teknologikoak eta laguntza teknikoak ere, zeinek errazten baitute ahozko eta idatzizko adierazpenerako irispidea, ingurune osoarekiko komunikazioa faboratuz.
- d) Gorrak edo entzumen-desgaitasuna dutenak: arrazoi horregatik % 33ko desgaitasun-maila edo handiagoa aitortua duten pertsonak, zeinek eguneroko bizitzan oztopoak baitituzte beren komunikazioan, edo, oztopok gaindituta ere, komunikaziorako bitartekoak eta laguntzak behar baitituzte.
- e) Gor-itsuak: ikusmenaren eta entzumenaren narriadura konbinatua duten pertsonak dira, narriadura horrek informazioa, komunikazioa eta mugikortasuna lortzea eragozten dielarik. Desgaitasun horrek eragin larria du gutxieneko bizitza autonomoa izateko beharrezkoak diren eguneroko trebetasunetan, eta hauek behar ditu: zerbitzu espezializatuak, arreta emateko prestakuntza espezifikoak duten langileak eta komunikazio-metodo bereziak.
- f) Hizkuntzaren erabiltzailea: ingurunearekin komunikatzeko hizkuntza jakin bat erabiltzen duen pertsona da. Bi hizkuntza erabiltzen dituzten pertsonak elebiduntzat jotzen dira.
- g) Zeinu-hizkuntzaren erabiltzailea: komunikatzeko zeinu-hizkuntza erabiltzen duen pertsona da.
- h) Ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen erabiltzailea: gorra, entzumen-desgaitasuna duena eta gor-itsua, zeinak ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak behar baititu ingurune sozialean informazioa eta komunikazioa eskuratzeko.
- i) Zeinu-hizkuntzaren interpretea: zeinu-hizkuntzaren informazioa ahozko hizkuntzara eta hizkuntza idatzira, eta alderantziz, interpretatzen eta itzultzen duen profesionala, zeinak komunikazioa ziurtatzen baitu hizkuntza hura erabiltzen duten gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen eta haien ingurune sozialaren artean.
- j) Gidari-interpretea: gor-itsuaren interprete- eta gidari-eginkizuna betetzen duen profesionala da, zeinak beharrezko egokitzapenak egiten baititu, ingurunearekiko lotura gisa balio du eta baldintza berdinetan parte hartzea errazten dio.
- k) Hezkuntza elebiduna: hezkuntza-proiektu honetan, irakasteko eta ikasteko prozesua komunikazio-hizkuntza gisa erabiltzen diren bi hizkuntza edo gehiago dauden ingurunean gauzatzen da. Gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen kasuan, ofizialki aitortutako ahozko hizkuntzak eta Espainiako zeinu-hizkuntzak hartuko dira kontuan.

l) Logopeda eta entzumen eta hizkuntzako maisu/maistra espezialista: ahozko komunikaziorako sistema alternatiboetan edota sistema handigarrietan espezializatutako profesionalak, zeinek laguntzen baitute komunikazioa sustatzen eta errazten.

5. artikulua.— Printzipio orokorrak

Lege honek ondorengo printzipioak ditu abiaburu:

a) Zeinu-hizkuntzaren eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen arloko politiken zeharkakotasuna: administrazio publikoek garatzen dituzten jarduketak ez dira soilik plan, programa eta ekintza espezifikotara mugatuko, zeinak pentsatuta baitaude hizkuntza-modalitate horiek zein laguntza-bitartekoak erabiltzen dituzten gorrentzat, entzumen-desgaitasuna dutenentzat eta gor-itsuentzat soilik, ezpada jarduketa horiek beren barruan izan behar dituzte politika eta ekintza-lerro orokorrak jarduketa publikoaren eremuetako edozeinetan, betiere hizkuntza horien erabiltzaileen beharrianak eta eskariak kontuan hartuta.

b) Irigarritasun unibertsala: inguruneek, prozesuek, ondasunek, produktuek eta zerbitzuek, bai eta objektuek eta tresnek, lanabesek eta gailuek ere beharrezko baldintzak bete behar dituzte, pertsona guztiek segurtasunez eta erosotasunez ulertu, erabili eta baliatu ditzaten, ahal denik eta modurik autonomoen eta naturalenean.

c) Aukeratzeko askatasuna: gorrek, entzumen-desgaitasuna duten pertsonak edo gor-itsuek eta, hala badagokio, haien gurasoek edo legezko ordezkariak, baldin eta haiek adingabeak badira edo ezgaituta badaude, ahozko hizkuntza edota espainiar zeinu-hizkuntza edota autonomia-erkidegoetako berezko zeinu-hizkuntzak aukeratu ahal izango dituzte.

d) Diskriminaziorik eza: inor ezin izango da diskriminatu, ez eta modu desberdinean tratatu, ez zuzenean, ez zeharka, espainiar zeinu-hizkuntza edota autonomia-erkidegoetako berezko zeinu-hizkuntzak edota ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiltzeko eskubidea edozein eremu publiko edo pribatutan egikaritzeagatik.

e) Normalizazioa: printzipio bat da, zeinaren bidez gorrek, entzumen-desgaitasuna duten pertsonak edo gor-itsuek aukera izan behar baitute ohiko bizimodua eramateko, beste edozein pertsonak eskura dituen leku, eremu, ondasun eta zerbitzu berberak eskuratuz.

6. artikulua.— Aplikazio-eremua

Desgaitasunaren arloko politiken zeharkakotasun-printzipioaren arabera, lege honetan xedatutakoa honako arlo hauetan aplikatuko da:

1. Herritarren eskura jartzekoak diren ondasun eta zerbitzuetan.
2. Garraioetan.
3. Administrazio publikoekiko harremanetan.
4. Parte-hartze politikoan.
5. Komunikabide sozialetan, telekomunikazioetan eta informazioaren gizartean.

I. TITULUA

Espainiako zeinu-hizkuntzak ikastea, ezagutzea eta erabiltzea

I. KAPITULUA

Espainiako zeinu-hizkuntzak ikastea eta ezagutzea

7. artikulua.— Hizkuntza horiek prestakuntza arautuan ikastea

1. Hezkuntza-administrazioek beharrezkoak diren baliabideak xedatuko dituzte zehazten diren zentroetan, indarrean dagoen hezkuntza-legerian ezarritakoarekin bat etorriz, Espainiako zeinu-hizkuntzak ikasi ahal izan ditzaten hizkuntza hori aukeratu duten ikasle gorrek, entzumen-desgaitasuna duten ikasleek eta ikasle gor-itsuek, lege honen 5.c) artikuluan zehaztutakoaren arabera. Pertsona horiek adingabeak badira edo ezgaituta badaude, aukeraketa gurasoek edo legezko ordezkariak egingo dute.

2. Hezkuntza-administrazioek, zehazten diren zentroetan, besteak beste, hezkuntza-eredu elebidunak eskainiko dituzte, zeinak askatasunez aukeratu baitituzte ikasle gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenak eta gor-itsuek direnak, edo haien gurasoek edo legezko ordezkariak, haiek adingabeak badira edo ezgaituta badaude.

3. Era berean, ikasketa-planetan, lehen aipatutako zentroetan, ikasle guztientzako hautazko irakasgai gisa, Espainiako zeinu-hizkuntzen ikaskuntza sartu ahal izango da; horrela, Espainiako zeinu-hizkuntzen erabiltzaile gorren, entzumen-desgaitasuna duten pertsonen eta gor-itsuen gizarteratzea erraztuko da, eta berdintasuneko eta hizkuntza- eta kultura-aniztasunarekiko errespetuko balioak sustatuko dira.

4. Hezkuntza Administrazio eskudunak, behar bezala kualifikatutako profesionalak izateko, Espainiako zeinu-hizkuntzak eta, hala badagokio, lege honen I. tituluko II. kapituluaren aurreikusitako erabilerrazko, egokitzat jotzen dituen titulazioak zehaztuko ditu horiek egikaritzeko betekizunei buruzko araudiaren arabera, eta profesionalen hasierako eta etengabeko prestakuntza erraztuko du.

5. Hezkuntza-administrazioek prestakuntza-planak eta -programak ezarriko dituzte ikasle gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenak eta gor-itsuek artatzen dituzten irakasleentzat.

8. artikulua.— Hizkuntza horiek prestakuntza ez-arautuan ikastea

1. Hezkuntza-administrazioek familien, adingabe gorren, entzumen-desgaitasuna duten adingabeen eta adingabe gor-itsuen elkarlana sustatuko dute eskola- edo ikasketa-instituzioarekin, eta elkarlanean arituko dira gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen elkarrekin eta pertsona horien familien elkarrekin, betiere Espainiako zeinu-hizkuntzak ikasteko prestakuntza-ikastaroak egite aldera.

2. Era berean, administrazio publiko eskudunak elkarlanean arituko dira unibertsitateekin, gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen elkarrekin eta horien familien elkarrekin, betiere Espainiako zeinu-hizkuntzak beste gizarte-eremu batzuetan ikasteko.

II. KAPITULUA

Espainiako zeinu-hizkuntzak erabiltzea

9. artikulua.— Xedea

Lege honen arabera, botere publikoei agintzen zaie Espainiako zeinu-hizkuntzen interpreteen zerbitzuak emateko gorrei, entzumen-desgaitasuna dutenei eta gor-itsuei, horiek guztiak hala behar dutenean, betiere kapitulu honetan zehazten diren arlo publiko eta pribatuetan.

Botere publikoek, abenduaren 2ko 51/2003 Legean eta haren erregelamendugarapeneko arauetan ezarritakoaren arabera, diskriminazioaren aurkako neurriak ere sustatuko dituzte, eta ekintza positiboko neurriak ezarriko dituzte Espainiako zeinu hizkuntzen erabiltzaile diren gorren, entzumen-desgaitasuna duten pertsonen eta gor-itsuen alde, kapitulu honetan xedatutakoaren arabera.

10. artikulua.— Herritarren eskura dauden ondasun eta zerbitzuetarako irispidea

a) Hezkuntza.

Hezkuntza-administrazioek aukera emango diete Espainiako zeinu-hizkuntzak erabiltzen dituzten pertsoneri, hizkuntza horiek irakaskuntza-hizkuntza gisa erabiltzeko zehazten diren irakaskuntza-zentroetan.

Era berean, Espainiako zeinu-hizkuntzen erabiltzaileek Espainiako zeinu-hizkuntzen interprete-zerbitzuak ematea sustatuko dute, zehazten diren zentroetan.

Desgaitasuna duten unibertsitate-ikasleei arreta emateko zerbitzuen esparruan, programa eta ekimen espezifikoak sustatuko dituzte unibertsitateko ikasle gorrei, entzumen-desgaitasuna duten ikasleei eta ikasle gor-itsuei arreta emateko, eta horren helburua izango da aholkuak eta laguntza-neurriak ematea.

b) Prestakuntza eta enplegua.

Zerga, Administrazio eta Gizarte Arloko Neurriei buruzko abenduaren 30eko 62/2003 Legearen II. tituluko III. kapituluan, lan-eremuan tratu-berdintasunaren printzipioa aplikatzeko neurriei buruz xedatutakoa beteko da.

c) Osasuna.

Administrazio publiko eskudunek interprete-zerbitzuak ematea sustatuko dute espainiar zeinu-hizkuntzan edota autonomia-erkidegoetako berezko zeinu-hizkuntzetan —horrelakoak baldin badaude—, aldez aurretik hala eskatzen bada zerbitzu hori behar duten erabiltzaileentzat gorra, entzumen-desgaitasuna dutenak eta gor-itsuak artatzen dituzten osasun-zentroetan.

Era berean, beharrezko neurriak hartuko dituzte osasunaren arloko informazio- eta prebentzio-kanpainak Espainiako zeinu-hizkuntzetan irisgarri egon daitezen gorrentzat, entzumen-desgaitasuna dutenentzat eta gor-itsuentzat.

d) Kultura, kirola eta aisia.

Administrazio publiko eskudunek interprete-zerbitzuak ematea sustatuko dute Espainiako zeinu-hizkuntzetan, aldez aurretik hala eskatzen bada hizkuntza hori erabiltzen duten pertsonentzat, betiere zehazten diren kultura-, kirol-, aisia- eta aisialdi-jardueretan, hala nola zinemetan, antzokietan eta museo nazionaletan,

Estatuaren ondarearen monumentu historiko-artistikoetan eta gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek parte hartzen duten bisita gidatuetan.

11. artikulua.— Garraioak

1. Administrazio eskudunek zehazten dituzten itsasoko, lurreko eta aireko garraio-geltokietan, bidaiarien trafikoaren garrantzia dela eta, interpreteen zerbitzuak emango dira espainiar zeinu-hizkuntzan edota autonomia-erkidegoetako berezko zeinu-hizkuntzetan —horrelakoak baldin badaude—, gorrentzat, entzumen-desgaitasuna dutenentzat eta gor-itsuentzat, horiek ere ezartzen diren jendaurreko informazio- eta arretaguneetan, betiere lege honen azken xedapenetako hirugarrenean aipatzen diren lankidetzeta-mekanismoetan jasotako aurreikuspenekin.

2. Garraioetako funtzionamendu- eta segurtasun-arauei buruzko jarraibideak zeinu-hizkuntzan ere zabaltzeko beharrezko neurriak hartuko dira, ahal den guztietan.

12. artikulua.— Administrazio publikoekiko harremanak

1. Administrazio publiko eskudunek interprete-zerbitzuak ematea sustatuko dute espainiar zeinu-hizkuntzan edota autonomia-erkidegoetako berezko zeinu-hizkuntzetan —horrelakoak baldin badaude—, aldez aurretik hala eskatzen bada hizkuntza hori erabiltzen duten pertsonentzat, zertarako eta gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek administrazio publikoekin dituzten harremanak errazagoak izan daitezten.

2. Justizia eta Espetxeetako Administrazioari dagokionez, baldintza egokiak sustatuko dira, hala nola espainiar zeinu-hizkuntzaren interprete-zerbitzuak edota autonomia-erkidegoetako berezko zeinu-hizkuntzen interprete-zerbitzuak —horrelako hizkuntzak baldin badaude—, prestatu eta eskuragarri izatea, betiere Prozedura Zibilaren Legearen 143. artikuluan eta Prozedura Kriminalaren Legean gorrei, entzumen-desgaitasuna dutenei eta gor-itsuei buruz xedatutakoa aplikatzeko.

13. artikulua.— Parte-hartze politikoa

1. Botere publikoek, alderdi politikoek eta gizarte-eragileek erraztuko dute informazio instituzionalak eta komunikabideetan doan eta nahitaez eman behar diren programak erabat irisgarriak izatea gorrentzat, entzumen-desgaitasuna dutenentzat eta gor-itsuentzat, betiere hauteskunde- eta sindikatu-legeriaren arabera; horretarako, informaziook eta programok espainiar zeinu-hizkuntzan edota autonomia-erkidegoetako berezko zeinu-hizkuntzetan emititu edo banatuko dira.

2. Gorte Nagusiek, autonomia-erkidegoetako batzar legegileek, diputazio probintzialek eta toki-korporazioek eta -erakundeek interpretazioa sustatuko dute espainiar zeinu-hizkuntzan edota autonomia-erkidegoetako berezko zeinu-hizkuntzetan —horrelakoak baldin badaude—, bai jendaurreko osoko bileretan, bai interes orokorreko beste edozeinetan, horrela erabakitzen denean, baldin eta gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek parte hartzen badute eta aldez aurretik hala eskatzen bada.

14. artikulua.— Komunikabide sozialak, telekomunikazioak eta informazioaren gizartea

1. Botere publikoek beharrezko neurriak sustatuko dituzte komunikabide sozialak, haien araudi espezifikoan aurreikusitakoarekin bat etorriz, irisgarri izan daitezten

gorrentzat, entzumen-desgaitasuna dutenentzat eta gor-itsuentzat, betiere Espainiako zeinu-hizkuntzak txertatuz.

2. Era berean, botere publikoek beharrezko neurriak hartuko dituzte publizitate-kanpaina instituzionalak, eta kanpaina horiek herritarren eskura jartzen dituzten ikus-entzunezko euskarriak pertsona horientzat irisgarri egon daitezzen.

3. Beharrezko neurriak ezarriko dira telekomunikazioak espainiar zeinu-hizkuntzaren bidez iristea sustatzeko.

4. Titulartasun publikoko edo funts publikoekin finantzatutako Interneteko orrialdeak eta atariak agintari eskudunek unean-unean ezarritako estandarretara egokituko dira, betiere gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek haien irits ditzaten; horretarako, agintariak orrialdeotan eta atariotan sistemak jarriko dituzte pertsona haien eskura, informazioa irits dezaten hizkuntza-eremuari dagokion hizkuntzan.

5. Administrazio publikoek kongresu, jardunaldi, sinposio eta mintegiak sustatzen edo diruz laguntzen dituztenean, eta horietan gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek parte hartzen dutenean, erraztasunak emango dituzte, espainiar zeinu-hizkuntzan edota autonomia-erkidegoetako berezko zeinu-hizkuntzetan interprete-zerbitzuak emanez, betiere interesdunek hala eskatu ondoren.

6. Alarma-, salbuespen- eta setio-egoeren deklarazioari buruzko mezuek, bai eta mezu instituzionalak ere, erabat irisgarriak izan beharko dute gorrentzat, entzumen-desgaitasuna dutenentzat eta gor-itsuentzat.

15. artikulua.— Espainiar Zeinu Hizkuntzaren Normalizazio Linguistikorako Zentroa

Espainiar Zeinu Hizkuntzaren Normalizazio Linguistikorako Zentroa sortzen da. Gobernuak, Desgaitasunaren Kontseilu Nazionalari entzun ondoren, Desgaitasunari buruzko Errege Patronatuan zentro hori arautuko du, eta horren helburua izango da hizkuntza horren erabilera ona ikertu, sustatu, hedatu eta zaintzea. Espainiar Zeinu Hizkuntzaren Normalizazio Linguistikorako Zentroak espainiar zeinu-hizkuntzan eta soziolinguistikan adituak diren profesionalak izango ditu, eta bere ekintzak garatuko ditu, kontsultak eginez eta hitzarmenak ezarriz unibertsitateekin, eta gorrak, entzumen-desgaitasuna dutenak eta gor-itsuak eta haien familiak ordezkatzeko dituzten erakundeekin. Kide anitzeko organo paritario batek zuzenduko du zentro hori, zeina osatuko baitute Estatuko Administrazioaren ordezkariak eta espainiar zeinu-hizkuntzaren erabiltzaileen hizkuntza-komunitatearen elkarte-mugimendua ordezkatzeko duten beste horrenbeste erakundek. Gainera, lehendakari bat eta idazkari bat izango ditu, eta horien titularrak Estatuko Administrazioaren ordezkariak izango dira.

II. TITULUA

Ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak ikastea, ezagutzea eta erabiltzea

I. KAPITULUA

Ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak ikastea eta ezagutzea

16. artikulua.— Bitartekoak prestakuntza arautuan ikastea

1. Hezkuntza-administrazioek behar den guztia xedatuko dute, lege honen 5.c) artikuluan aurreikusitakoaren arabera hizkuntza hori aukeratzen duten ikasle gorrei edo entzumen-desgaitasuna duten ikasleei eta ikasle gor-itsuei, hala behar badute, ahozko hizkuntzaren eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoaren ikaskuntza errazteko, indarrean dagoen hezkuntza-legeriaren arabera. Pertsona horiek adingabeak badira edo ezgaituta badaude, aukeraketa gurasoek edo legezko ordezkariak egingo dute.

2. Behar bezala kualifikatutako profesionalak izateko ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoaren ikaskuntzarako, eta, hala badagokio, II. tituluko II. kapituluaren aurreikusitako erabilerarako, hezkuntza-administrazio eskudunak egokitzat jotzen dituen titulazioak zehaztuko ditu horiek egikaritzeko betekizunei buruzko araudiaren arabera, eta profesionalen hasierako prestakuntza erraztuko du.

3. Hezkuntza-administrazioek prestakuntza-planak eta -programak sustatuko dituzte ikasle gorriak, entzumen-desgaitasuna duten ikasleak eta ikasle gor-itsuak artatzen dituzten irakasleentzat.

17. artikulua.— Bitartekoak prestakuntza ez-arautuan ikastea

1. Hezkuntza-administrazioek familien, adingabe gorrien, entzumen-desgaitasuna duten adingabeen eta adingabe gor-itsuen elkarlana sustatuko dute eskola- edo ikasketa-instituzioarekin, eta elkarlanean arituko dira gorrien, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen elkarteekin eta pertsona horien familien elkarteekin, betiere ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak ikasteko prestakuntza-ikastaroak egite aldera.

2. Era berean, administrazio publiko eskudunak elkarlanean arituko dira unibertsitateekin, gorrien, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen elkarteekin eta horien familien elkarteekin, betiere ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak ikasteko.

II. KAPITULUA

Ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiltzea

18. artikulua.— Xedea

Lege honekin bat etorriz, botere publikoei agintzen zaie ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen erabilera sustatzeko gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen artean, betiere kapitulu honetan zehazten diren arloetan.

Botere publikoek, Desgaitasuna duten pertsonen aukera-berdintasunari, diskriminaziorik ezari eta irisgarritasun unibertsalari buruzko abenduaren 2ko 51/2003 Legean eta haren erregelamendu-arauetan ezarritakoaren arabera, diskriminazioaren aurkako neurriak sustatuko dituzte, eta ekintza positiboko neurriak ezarriko dituzte ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiltzen dituzten gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen alde, kapitulu honetan xedatutakoarekin bat etorriz.

19. artikulua.— Herritarren eskura dauden ondasun eta zerbitzuetarako irispidea

a) Hezkuntza.

Hezkuntza-administrazioek ahozko komunikazioaren erabiltzaile diren gorrei, entzumen-desgaitasuna dutenei eta gor-itsuei horretarako aukera emango diete zehazten diren irakaskuntza-zentroetan.

Era berean sustatuko dute gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak ematea, zehazten diren zentroetan.

Desgaitasuna duten unibertsitate-ikasleei arreta emateko zerbitzuen esparruan, unibertsitateko ikasle gorrei, entzumen-desgaitasuna duten unibertsitateko ikasleei eta unibertsitateko ikasle gor-itsuei arreta emateko programa eta ekimen espezifikoak sustatuko dituzte, aholkularitza, orientazioa eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak emateko.

b) Prestakuntza eta enplegua.

Zerga, Administrazio eta Gizarte Arloko Neurriei buruzko abenduaren 30eko 62/2003 Legearen II. tituluko III. kapituluan, lan-eremuan tratu-berdintasunaren printzipioa aplikatzeko neurriei buruz xedatutakoa beteko da.

c) Osasuna.

Osasun-administrazioek ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak sustatuko dituzte horiek behar dituzten erabiltzaileen artean, gorrak, entzumen-desgaitasuna dutenak eta gor-itsuak artatzen dituzten osasun-zentroetan.

Era berean, beharrezko neurriak hartuko dituzte osasunaren arloko informazio- eta prebentzio-kanpainak gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek iristeko modukoak izan daitezen, azpitulazioaren eta ahozko komunikaziorako bestelako laguntza-bitartekoen bidez.

d) Kultura, kirola eta aisia.

Administrazio eskudunek sustatuko dute ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak ezar daitezen bitarteko horien erabiltzaileentzat, zehazten diren kultura-, kirol-, jolas- eta aisialdi-jardueretan, hala nola zinemetan, antzokietan eta

museo nazionaletan, Estatuaren ondarearen monumentu historiko-artistikoetan eta gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek parte hartzen duten bisita gidatuetan.

20. artikulua.— Garraioak

Bidaiarien trafikoaren garrantzia dela eta administrazio eskudunek zehazten dituzten itsasoko, lurreko eta aireko garraio-geltokiek ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak izango dituzte gorrentzat, entzumen-desgaitasuna dutenentzat eta gor-itsuentzat, era berean ezartzen diren jendaurreko informazio eta arretagune zehatzetan, hori guztia legearen azken xedapenetako hirugarrenak aipatzen dituen lankidetzaren mekanismoetan dauden aurreikuspenen arabera.

Beharrezko neurriak hartuko dira garraioetako funtzionamendu- edo segurtasun-arauei buruzko jarraibideak, ahal den guztietan, ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez ere zabaltzeko.

21. artikulua.— Administrazio publikoekiko harremanak

Administrazio publikoek baldintza egokiak sustatuko dituzte, hala nola ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen prestakuntza eta eskuragarritasuna, eta horren helburua izango da gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek administrazio publikoekin dituzten harremanak erraztea.

Justizia Administrazioari dagokionez, baldintza egokiak sustatuko dira, hala nola ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen prestakuntza eta eskuragarritasuna, Prozedura Zibilaren Legearen 143. artikuluan xedatutakoa benetan aplikatzeko, bai eta Prozedura Kriminalaren Legeak arautzen dituen prozesuetan ere, gorrei, entzumen-desgaitasuna dutenei eta gor-itsuei dagokienez.

22. artikulua.— Parte-hartze politikoa

1. Botere publikoek, alderdi politikoek eta gizarte-eragileek erraztuko dute informazio instituzionalak eta komunikabideetan doan eta nahitaez emateko programak, hauteskunde- eta sindikatu-legeriaren arabera, erabat irisgarriak izatea gorrentzat, entzumen-desgaitasuna dutenentzat eta gor-itsuentzat, eta informazio eta programa horiek ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez emititu edo banatuko dira.

2. Gorte Nagusiek, autonomia-erkidegoetako batzar legegileek, diputazio probintzialek eta toki-korporazioek eta -erakundeek ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak eta azpitulazioa sustatuko dituzte, bai jendaurreko osoko bileretan, bai interes orokorreko beste edozeinetan, horrela erabakitzen denean, baldin eta gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek parte hartzen badute eta alde zuzenetik hala eskatzen bada.

23. artikulua.— Komunikabide sozialak, telekomunikazioak eta informazioaren gizarteak

1. Botere publikoek beharrezko neurriak sustatuko dituzte titulartasun publikoko edo izaera publikoko komunikabide sozialak, haien araudi espezifikoan aurreikusitakoarekin bat etorriz, irisgarri izan daitezten gorrentzat, entzumen-desgaitasuna dutenentzat eta gor-itsuentzat, betiere ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez.

2. Era berean, botere publikoek beharrezko neurriak hartuko dituzte publizitate-kanpaina instituzionalak, eta kanpaina horiek herritarren eskura jartzen dituzten

ikus-entzunezko euskarriak pertsona horientzat irisgarri egon daitezen azpтитulazioa txertatuz.

3. Beharrezko neurriak ezarriko dira ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen eta azpтитulazioaren bidez telekomunikazioetarako irisgarritasuna sustatzeko.

4. Titulartasun publikoko edo funts publikoekin finantzatutako Interneteko orrialdeak eta atariak agintari eskudunek unean-unean ezarritako estandarretara egokituko dira, betiere gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek haiek irits ditzaten; horretarako, agintariak orrialdeotan eta atariotan sistemak jarriko dituzte pertsona haien eskura, informazioa eskura dezaten.

5. Administrazio publikoek kongresu, jardunaldi, sinposio eta mintegiak sustatzen edo diruz laguntzen dituztenean, eta horietan gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek parte hartzen dutenean, erraztasunak emango dituzte, ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiliz, betiere interesdunek hala eskatu ondoren.

24. artikulua.— Azpтитulazio eta Audiodeskripzioaren Espainiako Zentroa

Azpтитulazio eta Audiodeskripzioaren Espainiako Zentroa sortu da. Gobernuak, Desgaitasunaren Kontseilu Nazionalari entzun ondoren, Desgaitasunari buruzko Errege Patronatuan zentro hori arautuko du, eta horren helburua izango da ikertzea, sustatzea, ekimenak eragitea, jarduketak koordinatzea, eta azpтитulazioa eta audiodeskripzioa zabaltzea laguntza-bitarteko gisa gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen komunikaziorako. Azpтитulazio eta Audiodeskripzioaren Espainiako Zentroak bere ekintzak garatuko ditu, kontsultak eginez eta hitzarmenak ezarriz gorrak, entzumen-desgaitasuna dutenak eta gor-itsuak eta haien familiak ordezkatzen dituzten erakundeekin.

Lehenengo xedapen gehigarria.— Legearen Jarraipen Batzordea

Jarraipen-batzorde bat sortu da Desgaitasunaren Kontseilu Nazionalaren barruan; bertan, gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen, gor-itsuen eta haien familien antolakundeak egongo dira, lege honetan jasotako neurriak bultzatzeko eta neurriok betetzen direla zaintzeko, eta legea erabat eraginkorra izateko neurri egokiak proposatzeko.

Lege hau indarrean jarri eta urtebeteko epean eratuko da batzorde hori.

Bigarren xedapen gehigarria.— Egitura-zuzkiduraren bermeak

Botere publikoek beharrezkoak diren giza baliabideak eta baliabide tekniko eta ekonomikoak sustatuko dituzte lege honen xede diren ekintza positiboko neurriak betetzeko.

Hirugarren xedapen gehigarria.— Berme juridikoak

Desgaitasuna duten pertsonen aukera-berdintasunari, diskriminaziorik ezari eta irisgarritasun unibertsalari buruzko abenduaren 2ko 51/2003 Legearen III. kapituluko 2. atalean arbitrajeari eta babes judizialari buruz xedatutakoari jarraituko zaio.

Laugarren xedapen gehigarria.— Espainiako zeinu-hizkuntzen interpreteen eta profesionalen egoeraren araubide iragankorra

Estatuko Gobernuak, administrazio eskudunek proposatuta, eta gai horretan indarrean dagoen legeriaren arabera, aztertuko du zein egoeratan dauden irakaskuntza ez-arautuen bitartez, lege hau indarrean jarri aurretik, prestakuntza eskuratu duten Espainiako zeinu-hizkuntzen interpreteak eta profesionalak, betiere horien administrazio-erregulazioari begira.

Bosgarren xedapen gehigarria.— Zeinu-hizkuntzen profesionalak

Lege hau indarrean jarri ondoren, Gobernuak azterlan bat egingo du zeinu-hizkuntzen profesionalei buruz eta lan hori gauzatzeko behar diren titulazioei buruz.

Seigarren xedapen gehigarria.— Gor-itsutasunari arreta ematea

Lan eta Gizarte Gaietako Ministerioak azterlan bat egingo du gor-itsutasuna duten pertsonen kopurua, haien bizi-baldintzak eta kokapen geografikoa zehazteko, zer erreferentzia-zentro sortu behar diren zehazteko eta kolektibo horren beharrian bereziekin bat datozen baliabideak ezartzeko.

Zazpigarren xedapen gehigarria.— Entzumenerako laguntza teknikoak

Botere publikoek, beren eskumenen eremuan, finantzaketa emango dute laguntza teknikoak eskuratzeko gorrentzat, entzumen-desgaitasuna dutenentzat eta gor-itsuentzat.

Xedapen indargabetzaile bakarra.— Arau-indargabetzea

Indarrrik gabe geratzen da lege honetan ezarritakoaren aurka doan maila bereko edo beheragoko xedapen oro.

Azken xedapenetako lehenengoa.— Legearen oinarrizko izaera

Estatuak eskumen eskusiboa du Konstituzioan ezarritako eskubideak egikaritzean eta eginbeharrak betetzean espainiar guztiak berdinak izango direla bermatzeko oinarrizko baldintzak arautze aldera, Espainiako Konstituzioaren 149.1.1 artikuluan ezarritakoaren arabera.

Azken xedapenetako bigarrena.— Abenduaren 2ko 51/2003 Legearen osagarritasuna

Lege honetan espresuki arautzen ez denerako, abenduaren 2ko 51/2003 Legean, desgaitasuna duten pertsonen aukera-berdintasunari, diskriminaziorik ezari eta irisgarritasun unibertsalari buruzkoan, eta hura garatzeko arauetan xedatutakoa beteko da.

Azken xedapenetako hirugarrena.— Finantzaketa

Lan eta Gizarte Gaietako Ministerioak bete egingo du lege honetan xedatutakoa, betiere desgaitasunaren arloan dituen eskumenak betetzeko esleituta dituen aurrekontuekin.

Horretarako, lankidetzeta-mekanismoak ezarriko dira gaian eskumena duten ministerioekin eta eskumena duten administrazio publikoekin, dagokionaren arabera.

Bereziki, Estatuko Administrazio Orokorrak lagunduko du zeinu-hizkuntza katalanaren erabileraren sustapena, ikerketa eta zabalkundea ordaintzen.

Azken xedapenetako laugarrena.— Betearazteko eta garatzeko ahalmenak

Gobernuak, bere eskumenen eremuan eta kasuan kasuko konferentzia sektorialeiei eta Desgaitasunaren Kontseilu Nazionalari kontsulta egin ondoren, baimena du lege hau garatzeko eta aplikatzeko beharrezkoak diren xedapen guztiak emateko. Era berean, Gobernuak erregelamendu espezifiko bat egingo du espainiar zeinu-hizkuntzaren erabilera garatzeko, baita ere laguntzak emateko gorrak, entzumen-desgaitasuna dutenak edo gor-itsuak gizarteratzeko komunikazio-oztopoak kentzen laguntzen duen edozein laguntza teknikutarako.

Azken xedapenetako bosgarrena.— Legearen aplikazioa

Lege honetan jasotako aurreikuspenak pixkanaka aplikatuko dira 6. artikuluan aipatzen diren arloetan.

Lege honen 10., 11., 12., 13., 14., 19., 20., 21., 22. eta 23. artikuluetan ezarritako arauak Desgaitasuna duten pertsonen aukera-berdintasunari, diskriminaziorik ezari eta irisgarritasun unibertsalari buruzko abenduaren 2ko 51/2003 Legearen azken xedapenetako bosgarrenean, seigarrenean, zazpigarrenean, zortzigarrenean eta bederatzigarrenean aurreikusitako epeen eta egutegien arabera aplikatuko dira.

Azken xedapenetako seigarrena.— Indarrean jartzea

Lege hau Estatuko Aldizkari Ofizialean argitaratu eta hurrengo egunean jarriko da indarrean.

**8.1.58. 1/2007 Legegintzako Errege Dekretua,
azaroaren 16koa, Kontsumitzaileen eta
Erabiltzaileen Defentsarako Lege
Orokorraren eta beste lege osagarri batzuen
testu bategina onesten duena³⁴⁵**

**LEHENENGO LIBURUA
Xedapen orokorrak**

I. TITULUA

Aplikazio-eremua eta kontsumitzaile eta erabiltzaileen
oinarrizko eskubideak

IV. KAPITULUA

Informaziorako, prestakuntzarako eta heziketarako eskubidea

18. artikulua.— Ondasun eta zerbitzuen etiketatzea eta aurkezpena

3. Hargatik eragotzi gabe legez edo erregelamenduz aurreikusitako salbuespenak, Espainian merkaturatutako ondasun edo zerbitzuek etiketan eta aurkezpenean nahitaez jarri beharreko azalpenek gaztelaniaz behintzat egon behar dute, Estatuaren hizkuntza ofiziala baita.

**BIGARREN LIBURUA
Kontratuak eta bermeak**

I. TITULUA

Kontsumitzaile eta erabiltzaileekin egindako kontratuak

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

60. artikulua.— Kontratua egin aurreko informazioa

2. Arau honetan nahiz aplikagarriak diren gainerakoetan zehazten diren ondasun edo zerbitzuei buruzko informazioa eman beharko da, baita honako alderdi hauei buruzkoa ere:

g) Kontratua formalizatzeko hizkuntza edo hizkuntzak, kontratua egin aurreko informazioa hizkuntza horretan eskaintzen ez denean.

³⁴⁵ BOEren 287. zenbakian, 2007ko azaroaren 30eko alean, argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-20555>

4.³⁴⁶ Kontratu aurreko informazioa doan eta gaztelaniaz gutxienez eskuratu behar zaio kontsumitzaile eta erabiltzaileari, eta, aldeetako edozeinek eskatzen badu, kontratua egiten den tokian ofiziala den gainerako hizkuntzaren batean idatzi beharko da halaber.

III. TITULUA

Urrutitik egindako kontratuak eta saltokitik kanpo egindako kontratuak

II. KAPITULUA

Kontratuen aurretiko informazioa eta kontratuak

97. artikulua.— Urrutitik egindako eta saltokitik kanpo egindako kontratuen aurretiko informazioa

1. Kontsumitzaile eta erabiltzailea urrutitik edo saltokitik kanpo egindako edozein kontratu edo eskaintzaren bidez lotetsita gelditu aurretik, enpresariak modu argian eta ulergarrian eman beharko dio honako informazio hau:

h) Kontratu formalizatzeko hizkuntza edo hizkuntzak, kontratazioa egin aurreko informazioa hizkuntza horretan eskaini ez denean.

98. artikulua.— Urrutitik egindako kontratuen betekizun formalak

1. Urrutitik egindako kontratuetan, enpresariak 97.1 artikuluan eskatutako informazioa eskainiko dio kontsumitzaile eta erabiltzaileari, kontratazio-proposamenean erabilitako hizkuntzan edo kontratazioerako hautatutako hizkuntzan, eta gutxienez, gaztelaniaz; bestela, erabilitako urrutiko komunikazio-teknikekin bat datorren moduren batean jarriko du informazioa haren eskura, termino argietan eta ulergarrietan, eta merkataritza-transakzioetan fede onaren printzipioa errespetatu beharko du, baita kontratatzeke ezgai diren pertsonak babesteko printzipioak ere. Informazio hori euskarri iraunkorren helarazten bada, hark irakurtzeko modukoa izan beharko du.

99. artikulua.— Saltokitik kanpo egindako kontratuen betekizun formalak

1. ³⁴⁷ Saltokitik kanpo egindako kontratuetan, enpresariak 97.1 artikuluan agindutako informazioa helaraziko dio kontsumitzaile eta erabiltzaileari, paperean edota, hura ados badago, beste euskarri iraunkor batean. Informazio horrek irakurtzeko modukoa izan beharko du, eta gutxienez gaztelaniaz idatzita egon beharko du, eta, hala badagokio, aldeetako edozeinek eskatzen badu, kontratua egiten den tokiko beste hizkuntza ofizialetako edozeinetan ere idatzi beharko da, argi eta ulertzeko moduan.

³⁴⁶ Kontsumitzaileak eta erabiltzaileak kalteberatasun sozial eta ekonomikoko egoeren aurrean babesteari buruzko otsailaren 25eko 4/2022 Legearen lehenengo artikuluko zortzigarren zenbakiak emandako idazkera (BOE, 51. zenbakia, 2022ko martxoaren 1eko alea).

³⁴⁷ Kontsumitzaileak eta erabiltzaileak kalteberatasun sozial eta ekonomikoko egoeren aurrean babesteari buruzko otsailaren 25eko 4/2022 Legearen lehenengo artikuluko hamaikagarren zenbakiak emandako idazkera (BOE, 51. zenbakia, 2022ko martxoaren 1eko alea).

IV. TITULUA

Bermeak eta saldu ondoko zerbitzuak

IV. KAPITULUA

Berme komertzial gehigarria, dokumentazio-betebeharrak eta saldu ondoko zerbitzuak

125. artikulua.— Kalitate-berme gehigarria

1. Berme komertziala gaztelaniaz behintzat formalizatu beharko da, kontsumitzaile eta erabiltzaileak eskaturik, idatziz edo kontsumitzaile eta erabiltzaileak zuzenean eskura duen beste edozein euskarri iraunkorretan, betiere eskuragarri badu eta erabilitako komunikazio-teknikarekin bat badator.

V. KAPITULUA

Merkataritza-bermeak eta saldu osteko zerbitzuak

127. artikulua.— Merkatartitza-bermeak

2.³⁴⁸ Berme komertzialaren deklarazioa euskarri iraunkor batean entregatuko zaio kontsumitzaile edo erabiltzaileari, beranduenez ondasunak entregatzeko unean, eta gaztelaniaz idatzita egongo da gutxienez, eta, hala badagokio, aldeetako edozeinek eskatzen badu, kontratua egiten den tokiko gainerako hizkuntza ofizialetako edozeinetan ere idatzi beharko da, modu argi eta ulergarrian.

LAUGARREN LIBURUA

Bidaia konbinatuak eta haiei lotutako bidaia-zerbitzuak

II. TITULUA

Bidaia konbinatuak

I. KAPITULUA

Informazio-betebeharrak eta bidaia konbinatuko kontratuaren edukia

153. artikulua.— Kontratu aurreko informazioa

1. Bidaia konbinatuko kontraturen bat edo hari dagokion eskaintzaren bat dela-eta bidaiaria behartuta geratu aurretik, antolatzaileak eta txikizkariak, bidaia konbinatua azken horren bidez saltzen denean, bidaia konbinatuari buruzko informazio normalizatua duen formularioa emango diote bidaiariari (II. eranskina, A edo B), bai eta bidaia konbinatuari aplikatu dakioken informazio hau ere:

a) Hona hemen bidaia-zerbitzuen ezaugarri nagusiak:

³⁴⁸ Kontsumitzaileak eta erabiltzaileak kalteberatasun sozial eta ekonomikoko egoeren aurrean babesteari buruzko otsailaren 25eko 4/2022 Legearen lehenengo artikuluko hamabigarren zenbakiak emandako idazkera (BOE, 51. zenbakia, 2022ko martxoaren 1eko alea).

7) Beste turismo-zerbitzu batzuek gozatzea bidaiariak ahoz eraginkortasunez komunikatzeko duen gaitasunaren araberakoa bada, zerbitzu horiek zein hizkuntzatan emango diren.

3.³⁴⁹ Aurreko 1. eta 2. apartatuetan aipatzen den informazioa gutxienez gaztelaniaz eman beharko zaio bidaiariari, eta, hala badagokio, aldeetako edozeinek eskatzen badu, kontratua egiten den tokiko beste hizkuntza ofizialetako edozeinetan ere idatzi beharko da, modu argi, ulergarri eta nabarmenean, eta, idatziz ematen denean, irakurtzeko modukoa izan beharko du.

155. artikulua.— Bidaia konbinatuko kontratuaren edukia eta bidaia hasi aurretik emango diren dokumentuak

1. Bidaia konbinatuko kontratuek hizkera argi eta ulergarrian idatzita egon beharko dute, eta, idatziz badaude, irakurtzeko modukoak izan beharko dute. Kontratua egiten den unean edo geroago, atzerapenik gabe, antolatzaileak edo, hala badagokio, txikizkariak kontratuaren kopia bat edo kontratuaren berrespen bat emango dio bidaiariari, euskarri iraunkor batean. Bidaiariak eskubidea izango du kontratuaren paperezko kopia bat erreklamatzeko, baldin eta bi aldeek aurrean egin bada.

³⁴⁹ Kontsumitzaileak eta erabiltzaileak kalteberatasun sozial eta ekonomikoko egoeren aurrean babesteari buruzko otsailaren 25eko 4/2022 Legearen lehenengo artikuluko hamabosgarren zenbakiak emandako idazkera (BOE, 51. zenbakia, 2022ko martxoaren 1eko alea).

8.1.59. 39/2007 Legea, azaroaren 19koa, Karrera Militarrari buruzkoa³⁵⁰

Laugarren xedapen gehigarria.— Hizkuntza ofizialaren erabilera

1. Militar guztiek dute gaztelania jakiteko eginbeharra eta erabiltzeko eskubidea; gaztelania Estatuko hizkuntza ofiziala da, eta zerbitzu-egintzetan eta harremanetan erabiliko da.
2. Herritarrei zerbitzua emateko administrazio-informazioko eta erregistroko jarduerak egiten diren dependentzietan, Espainiako hizkuntza ofizialak erabiliko dira herritarrei arreta emateko, Estatuko Administrazio Orokorrean aplikatzekoa den legeriaren arabera.

Seigarren xedapen gehigarria.— Osasun Kidego Militarrerako irispidea medikuntzako espezialitatean

2. Era berean, 56. artikuluan ezarritakoari kalterik egin gabe, Osasun Kidego Militarrean militar osagarri gisa sartu ahal izango dira, medikuntzako espezialitatean, Espainiako nazionalitatea izan gabe, erregelamendu bidez zehazten diren herrialdeetako nazionalak, Espainiarekin lotura historiko, kultural eta linguistiko bereziak dituztenen artean, urtean urteko horniduran zehazten diren plazetan.

³⁵⁰ BOEren 278. zenbakian, 2007ko azaroaren 20ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-19880>

8.1.60. 55/2007 Legea, abenduaren 28koa, Zinemari buruzkoa³⁵¹

II. KAPITULUA Zinematografia eta ikus-entzunezkoa antolatzea

1. ATALA Xedapen orokorrak

5. artikulua.— Obra zinematografikoen eta ikus-entzunezkoen nazionalitatea

1. Espainiako nazionalitatea izango dute Espainiako ekoizpen-enpresa batek edo Espainian ezarritako Europar Batasuneko beste estatu kide bateko enpresa batek egindako obrek, baldin eta Espainiako nazionalitatearen ziurtagiria organo eskudun batek ematen badie, betekizun hauek betetzen dituztela onartu ondoren:

d) Obra zinematografikoa edo ikus-entzunezkoa, ahal dela, jatorrizko bertsiotan egitea, Espainiako estatuko hizkuntza ofizialetako edozeinetan.

4. ATALA Banaketa

14. artikulua.— Arau orokorrak

Legez eraturako enpresa banatzaileek, ustiapen-eskubide egokien titular direla egiaztatzen badute, indarrean dagoen legeria errespetatuz, edozein herrialdetatik datozen obra zinematografikoak banatu ahal izango dituzte Espainian, edozein bertsiotan, bikoiztuta edo azpitolatuta, Estatuko hizkuntza ofizialetan, betiere, filmak inportatzeari dagokionez Ekonomia eta Ogasun Ministerioari esleitutako eskumenei kalterik egin gabe eta lehiaren arauak errespetatuz, bereziki, leihatilako diru-sarrerei dagokienez.

5. ATALA Emanaldia

18. artikulua.— Pantaila-kuota

2. Pantaila-kuota betetzeko, balio bikoitza izango dute aurreko apartatuan aurreikusitako ehunekoaren zenbaketan honako hauek proiektatzen dituzten saioek:

a) Europar Batasuneko fikziozko filmak, jatorrizko bertsiotan, Espainiako hizkuntza ofizialetako batera azpitolatuta.

³⁵¹ BOEren 312. zenbakian, 2007ko abenduaren 29ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-22439>

III. KAPITULUA

Zinematografia eta ikus-entzunezkoak sustatzeko neurriak eta pizgarriak

3. ATALA

Ekoizpenerako laguntzak

24. artikulua.— Irizpide orokorrak

1. Ekoizpenerako laguntzak ematerakoan, eta koprodukzio-hitzarmenen eta aplikatzekoak diren zuzentarauen arabera beste herrialde batzuetan filmak ekoizteko gastuen zati bat egin ahal izatea alde batera utzita, laguntza guztiak jaso ahal izateko, koprodukzio hispano-atzeritarrean egindakoak ez diren filmek honako betekizun hauek bete beharko dituzte, erregelamendu bidez ezarritako baldintzetan:

a) Espainiako hizkuntza ofizialetako bat erabiltzea jatorrizko bertsoan.

8. ATALA

Beste laguntza eta pizgarri batzuk

36. artikulua.— Gaztelania ez den beste hizkuntza ofizial batzuetan zinematografia eta ikus-entzunezkoak sustatzea

19.3 artikuluan xedatutakoari kalterik egin gabe, eta zinematografian eta ikus-entzunezkoetan gaztelania ez diren hizkuntza koofizialen erabilera sustatzeari eta babesteari begira, Espainiako kultura-pluraltasuna eta lurralde bakoitzeko berezko hizkuntzen aukera-berdintasuna sustatuz ikus-entzunezko adierazpenaren eta zabalkundearen arloan, laguntza edo kreditu espezifikoen funts bat ezarriko da, zeina oso-osorik transferituko baitzaie autonomia-erkidegoetako organismo eskudunei, zeinek euren eskumenen arabera kudeatuko duten.

Estatuaren ekarpen hori, zeina erantzukizun partekatua den printzipioan oinarritzen den, ekitaldi bakoitzean onetsitako aurrekontu-mugen barruan hornituko da, eta zinema eta ikus-entzunezko industriaren ekoizpena, banaketa, emanaldia eta sustapena hizkuntza horietan sustatzera bideratuko da.

Seigarren xedapen gehigarria.— Hitzarmenak, gaztelania ez den beste hizkuntza ofizial batzuetan zinematografia eta ikus-entzunezkoak sustatzeko

Kultura Ministerioak, hitzarmen bidez, lege honen 36. artikuluan aurreikusitako kredituak zehaztuko ditu urteko aurrekontu-baliabideen barruan, zertarako eta hizkuntza koofiziala duen autonomia-erkidego bakoitzak jasotzen duen diru-kopurua, urtero, erkidego horrek gaztelania ez den hizkuntza koofizialean ikus-entzunezkoen ekoizpena, banaketa, emanaldia eta sustapena sustatzeko aurreko ekitaldian emandako ekarpenen baturaren baliokidea izan dadin.

Autonomia-erkidego bakoitzak jasotzen duen diru-kopurua ez da izango egoitza autonomia-erkidego horretan duten ikus-entzunezko enpresek aurreko ekitaldian Zinematografiaren eta Ikus-entzunezko Arteen Institututik jasotako laguntza guztien % 50 baino handiagoa.

Hamargarren xedapen gehigarria.— Europako zinemaren estreinaldia eta emanaldia sustatzea

Estatuko Administrazio Orokorrak hitzarmenak egin ahal izango ditu RTVErekin edo beste telebista-operadore batzuekin, zinema europarraren estreinaldia eta emanaldia sustatzeko programa bereziak garatzeko, eta, bereziki, Espainiako hizkuntza ofizialetako batean egindakoa.

8.1.61. 8/2009 Legea, abuztuaren 28koa, Espainiako Irrati eta Telebista Korporazioa finantzatzeari buruzkoa³⁵²

V. KAPITULUA

Zerbitzu publikoko betebeharrak

9. artikulua.— Zerbitzu publikoko betebeharrak

1. Ekainaren 5eko 17/2006 Legearen ondoriozko zerbitzu publikoko betebeharrak alde batera utzi gabe, RTVE korporazioak honako hauek ere bete beharko ditu:

d) Haurrentzako kanalean, lanegunetan, tokiko hamazazpi orduetatik hogeita bat orduetara, lau eta hamabi urte bitarteko adingabeentzako programen % 30 eskaintzea gutxienez. Asteburuetan eta oporraldietan, betebeharra tokiko bederatzi orduetatik hogeita orduetara luzatuko da. Itzalaldi analogikoa gertatu ondoren, programa horiek ordutegi horretan bertan emango dira, pixkanaka, sistema eleaniztunean, gutxienez gaztelaniaz, Estatuko hizkuntza koofizialetan eta ingelesez, betiere aukera teknikoek eta aurrekontuek horretarako aukera ematen badute.

[...]

e) 2013ko urtarrilaren 1a baino lehen, programen % 90 azpigitulatu behar dira, eta pixkanaka % 100era iritsi, betiere aukera teknikoek horretarako aukera ematen badute, eta astean gutxienez interpretazioko hamar ordu eman behar dira zeinuhizkuntza erabiliz eta beste hamar ordu audiodeskribatuz. Lurrealdeko emanaldietan, autonomia-erkidego bakoitzeko hizkuntza-errealitatea hartuko da kontuan.

n) Estaldura geografiko, sozial eta kultural handiena ziurtatzea, eta kultura- eta hizkuntza-aniztasuna sustatzea eskaintza digitalean, batez ere kultura- eta arte-ekoizpenari eskainitako kanal baten bidez. Aukera teknikoen eta aurrekontu-aukeren arabera, autonomia-erkidegoetan ekotzitako ikus-entzunezko edukiak erosi eta emango ditu korporazioak, eta, hizkuntza koofizialetan direnean, gaztelaniarekin sistema dualean emango da. Era berean, hizkuntza koofiziala duten lurraldeetan, autonomia-erkidego bakoitzeko hizkuntza-errealitatearen arabera, fikzioko, animazioko eta dokumentaletako programa grabatuen bertsio bikoiztuak edo azpigitulatuak emango dira hizkuntza horietan. Lurrealde-deskonexioak erkidego bakoitzaren berezko hizkuntzan egingo dira, erkidego bakoitzaren hizkuntza-errealitatearen arabera.

³⁵² BOEren 210. zenbakian, 2009ko abuztuaren 31ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2009-13988>

8.1.62. 12/2009 Legea, urriaren 30ekoa, Asilo- eskubidea eta babes subsidiarioa arautzen dituena³⁵³

I. TITULUA Nazioarteko babesa

I. KAPITULUA Asilo-eskubidea aitortzeko baldintzak

7. artikulua.— Pertsekuzio-arrazoiak

1. Pertsekuzio-arrazoiak balioesterakoan, ondoko elementuok hartuko dira kontuan:
 - c) Nazionalitate kontzeptua herritartasuna edukitzea edo ez edukitzea baino gehiago da: bereziki bere barruan hartuko du identitate kultural, etniko edo linguistikoak, jatorri geografiko edo politiko komunek edo beste estatu bateko biztanleriarekin dituen harremanek zehaztutako talde batekoa izatea;

II. TITULUA Nazioarteko babesa aitortzeko prozedura- erregelak

I. KAPITULUA Eskabidea aurkeztea

16. artikulua.— Nazioarteko babesa eskatzeko eskubidea

2. Eskubide hori egikaritzeko, nazioarteko babesa eskatzen dutenek eskubidea izango dute osasun-laguntza eta doako laguntza juridikoa izateko; eskubide horrek bere barruan hartzen ditu eskabidearen formalizazioa eta prozeduraren izapidetze osoa, Espainiako legeriak arlo honetan ezarritakoaren arabera emango dena. Orobat, interpretea edukitzeko eskubidea izango du 4/2000 Lege Organikoaren 22. artikuluaaren arabera.

17. artikulua.— Eskabidea aurkeztea

3. Eskabidea egiten duen unean, atzerritarrari informazioa emango zaio berak uler dezakeen hizkuntza batean:
 - a) bete behar den prozedurari buruz;
 - b) izapidetzean zehar dituen eskubide eta betebeharrei buruz, bereziki betebeharrak betetzeko dituen epeari eta eskuarteei buruz;

³⁵³ BOEren 263. zenbakian, 2009ko urriaren 31ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2009-17242>

- c) Aterpetuentzako Nazio Batuen Goi Komisarioarekin harremanetan jartzeko duen aukerari buruz, eta euren helburuen artean nazioarteko babes behar dutenei aholkularitza eta laguntza ematea duten eta onartuta dauden gobernu kanpoko erakundeekin harremanetan jartzeko duen aukerari buruz;
- d) betebeharrak ez betetzeak edo agintariekin lankidetzan ez aritzeak ekar ditzaketen ondorioei buruz; eta
- e) nazioarteko babes eskatzeagatik jaso ditzakeen gizarte-eskubide eta –prestazioei buruz.

18. artikulua.— Eskatzaileen eskubide eta betebeharrak

1. Asiloa eskatzen duena, behin eskabidea aurkeztuta, lege honen 16., 17., 19., 33. eta 34. artikuluetan jasotakoaren arabera, eskubide hauek ditu:

[...]

b) doako laguntza juridikoa eta interpretea;

[...]

V. KAPITULUA

Ebazpenaren ondorioak

36. artikulua.— Asilo-eskubidea edo babes subsidiarioa ematearen ondorioak

1. Asilo-eskubidea edo babes subsidiarioa emateak ekarriko du eskubide hauek aitortzea: Aterpetuen Estatutuari buruzko Genevako Konbentzioan ezarritakoak, atzerriartasun eta immigrazioaren arloan indarrean dagoen araudiak ezarritakoak, bai eta Europar Batasunaren araudian ezarritakoak ere, eta beti:

b) emandako nazioarteko babesaren edukiarekin lotutako eskubide eta betebeharrei buruzko informazioa eskuratzea babesaren onuradunak uler dezakeen hizkuntza batean;

4. Kasu berezietan, zailtasun sozial edo ekonomikoak direla bide, administrazio publikoek zerbitzu osagarriak abiarazi ahal izango dituzte, enplegua, etxebizitza eta hezkuntza-zerbitzu orokorrak lortzeko dauden sistema publikoetarako; bai eta interpretazioko eta dokumentuen itzulpeneko zerbitzu espezializatuak, desgaitasuna duten adinekoentzako laguntza iraunkorrak eta larrialdiko laguntza ekonomikoak ere.

8.1.63. 17/2009 Legea, azaroaren 23koa, zerbitzu-jarduerak aske iritsi eta haien egikaritzari buruzkoa³⁵⁴

HITZAURREA

II

Zehatz-mehatz, administrazio publikoek kendu beharko dituzte beharrezkoak ez diren prozedura eta izapideak, edo, bestela emaileentzat hain nekezak gertatzen ez diren alternatibez ordeztu. Era berean, onartu beharko dituzte beste estatu kide bateko agintari eskudunek emandako dokumentuak, dokumentuotatik ulertzen denean eskatutako betekizuna betea dela, eta ezin izango du eskatu jatorrizko dokumenturik, kopia konpultsaturik edo zinpeko itzulpenik aurkezterik, salbu eta Erkidegoaren araudian ezarritako kasuetan edo ordena publiko eta segurtasunarengatik justifikatutako kasuetan. Gainera, prozedura eta izapide guztiak urrunetik eta eskuarte elektronikoez egin ahal izango dira, eta horrek murriztu egingo du prozedurek zerbitzu-emaileentzat bezala agintari publikoentzat dakarten zama.

IV. KAPITULUA

Simplifikazio administratiboa

17. artikulua.— Prozeduren sinplifikazioa

3. Espainiako edo beste estatu kide bateko agintari eskudunek emandako dokumentuen kasuan, ez da eskatuko jatorrizko dokumenturik edo kopia konpultsaturik edo zinpeko itzulpenik aurkezterik, salbu eta Erkidegoaren araudian ezarritako kasuetan edo ordena publiko eta segurtasunarengatik justifikatutako kasuetan. Hala ere, agintari eskudunak beste agintari eskudun bati eskatu ahal izango dio aurkeztutako dokumentua kautoa dela baieztatzea.

19. artikulua.— Leihatila bakarraren bidez emandako informazioaren bermeak

2. Administrazio publikoek neurriak hartuko dituzte artikulua honetan araututako informazioa leihatila bakarrean eskuratu ahal izateko gaztelaniaz, estatuko hizkuntza koofizialetan eta Erkidegoko lan-hizkuntzetako batean.

V. KAPITULUA

Zerbitzuen kalitateari buruzko politika

22. artikulua.— Emaileek informazioa emateko dituzten betebeharrak

2. Emaileek jasotzaileari, erraz eskuratzeko moduan, informazio hau emango diote:

³⁵⁴ BOEren 283. zenbakian, 2009ko azaroaren 24ko alean, argitaratua.
<https://www.boe.es/boe/dias/2009/11/24/pdfs/BOE-A-2009-18731.pdf>

k) Ze hizkuntzan edo zein hizkuntzatan formalizatu ahal izango den kontratua, noiz eta kontratuko hizkuntza ez denean kontratazioa egin aurretik informazioa beste hizkuntza batean eskaini denean.

3. Jasotzaileak eskatuz, emaileek haren eskuetan jarriko dute informazio osagarri hau:

e) Zein diren emailea lotuta duten ereduak, bai eta zein helbidetan kontsulta daitezkeen kode horiek bide elektronikoz eta zein hizkuntzatan dauden kode horiek.

23. artikulua.— Emaileek erreklamazioen arloan dituzten betebeharrak

3. Kontratua egin den hizkuntza berean egingo da erantzuna.

VI. KAPITULUA

Administrazioen arteko lankidetzak, emaileak benetan kontrolatzeko

28. artikulua.— Emaileek informazioa emateko dituzten betebeharrak

[...]

Informazio hori leihatila bakarrean emandako hizkuntzan edo hizkuntzetan komunikatuko da.

[...]

8.1.64. 2/2010 Lege Organikoa, martxoaren 3koa, Sexu- eta ugalketa-osasunari eta haurdunaldia borondatez eteteari buruzkoa³⁵⁵

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

³⁵⁶2. artikulua.— Definizioak

Lege organiko honetan xedatutakoaren ondorioetarako, honako definizio hauek ematen dira:

1. Osasuna: erabateko ongizate fisiko, mental eta soziala, eta ez soilik afekziorik edo gaixotasunik ez izatea.
2. Sexu-osasuna: ongizate fisiko, mental eta sozialaren egoera orokorra, hertsadurarik, diskriminaziorik eta indarkeriarik gabeko ingurunea behar duena, eta ez gaixotasunik edo minik ez hutsa, pertsonen sexualitatearekin lotutako aspektu guztietan. Era berean, ikuspegi integrala da herritarren beharrianak aztertzeke eta horiei erantzuteke, bai eta osasunerako eskubidea eta sexu-eskubideak bermatzeko ere.
3. Ugalketa-osasuna: ongizate fisiko, mental eta sozialaren egoera orokorra, eta ez gaixotasunik edo minik ez hutsa, pertsonen ugalketarekin lotutako aspektu guztietan. Era berean, ikuspegi integrala da herritarren beharrianak aztertzeke eta horiei erantzuteke, bai eta osasunerako eskubidea eta ugalketa-eskubideak bermatzeko ere..
4. Osasuna hilekoaren garaian: ongizate fisiko, mental eta sozialaren egoera integrala, eta ez gaixotasunik edo minik ez hutsa, hilekoarekin lotutako aspektu guztietan. Hilekoaren kudeaketatzat hartuko da emakumezkoek beren hilekoen zikloari heltzea erabakitzen duten modua, eta hilekoetarako produktuak kudeatzeko erabil daitezke, hala nola konpresak, tanpoiak, hilekoen kopak eta antzeko artikulua.
5. Esku-hartze ginekologiko eta obstetrikiko egokiak: sexu- eta ugalketa-osasunaren arretaren esparruan emakumezkoen osasun fisikoa eta psikikoa sustatzen eta babesten dituztenak, bereziki, beharrezkoak ez diren esku-hartzeak saihestuz.
6. Hileko ezgaitzaile sekundarioa: alde aurretik diagnostikatutako patologia batek sortutako dismenorrea batek eragindako ezintasun-egoera.
7. Emakumezkoen aurkako indarkeria ugalketa-eremuan: egintza oro da, zeina baitatza generoagatiko diskriminazioan, horrek jotzen duelarik sexu- eta ugalketa-osasunaren eremuan emakumezkoen osotasunaren edo aukera librearen aurka,

³⁵⁵ BOEren 55. zenbakian, 2010eko martxoaren 4ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-3514>

³⁵⁶ Otasilaren 28ko 1/2023 Lege Organikoaren artikulua bakarraren 2. zenbakiak emandako idazkera (BOEren 51. zenbakia, 2023ko martxoaren 1eko alea).

haiek amatasunari buruz, amatasuna denboran zehar antolatzeari buruz eta amaizateari buruz hartu behar duten erabaki librearen aurka.

8. Nahitaezko esterilizazioa: emakumezkoen aurka ugalketa-eremuan egiten den indarkeria-mota bat da, zeina baita ebakuntza kirurgiko bat egitea, haren helburua edo ondorioa delarik emakumezko batek modu naturalean ugaltzeko duen gaitasuna amaitzea, betiere haren baimen informatua lortu gabe edo hark prozedura ulertu gabe.

9. Nahitaezko antisortzea: emakumezkoen aurka ugalketa-eremuan egiten den indarkeria-mota bat da, zeina baita nahitaezko esterilizazioaren antzeko ondorioak dituen edozein bidetatik —medikamentu bidetik ere— egiten den esku hartze medikoa.

10. Nahitaezko abortua: emakumezkoen aurka ugalketa-eremuan egiten den indarkeria-mota bat da, zeina baita emakumezko bati abortua egitea, aurretik haren baimen informatua lortu gabe, salbu eta azaroaren 14ko 41/2002 Legearen 9.2.b) artikuluan aipatzen diren kasuetan».

3573. artikulua.— Printzipioak eta aplikazio-eremua

1. Lege organiko honen ondorioetarako, hauek izango dira botere publikoen jardunaren printzipio gidariak:

f) Irisgarritasuna. Bermatuko da lege organiko honek jasotzen dituen ekintza eta neurri guztiak irisgarritasun unibertsaletik sortuko direla; horren helburua, berriz, hauxe da: ekintzok eta neurriok pertsona guztiek ulertzeko eta erabiltzeko modukoak izatea, eta horrela lege organiko honek jasotzen dituen eskubideak eraginkorrak izatea desgaitasuna dutenentzat, hizkuntza-mugak edo kultura-desberdintasunak dituztenentzat, adinekoentzat, bereziki emakumezkoentzat, gazteentzat eta haurrentzat.

358I. TITULUA

Erantzukizun instituzionala osasunaren, eta sexu- eta ugalketa-eskubideen eremuan

359I. KAPITULUA

Sexu- eta ugalketa-osasuna sustatzeko politika publikoak

3605. artikulua.— Botere publikoen jardunaren helburuak eta berme orokorrak

1. Botere publikoek, beren osasuneko, hezkuntzako eta lanbide-heziketako politikak eta gizarte-politikak garatzean, honako hauek bermatuko dituzte:

³⁵⁷ Otasilaren 28ko 1/2023 Lege Organikoaren artikulua bakarraren 3. zenbakiak emandako idazkera (BOEren 51. zenbakia, 2023ko martxoaren 1eko alea).

³⁵⁸ Otasilaren 28ko 1/2023 Lege Organikoaren artikulua bakarraren 5. zenbakiak emandako idazkera (BOEren 51. zenbakia, 2023ko martxoaren 1eko alea).

³⁵⁹ Otasilaren 28ko 1/2023 Lege Organikoaren artikulua bakarraren 6. zenbakiak emandako idazkera (BOEren 51. zenbakia, 2023ko martxoaren 1eko alea).

³⁶⁰ Otasilaren 28ko 1/2023 Lege Organikoaren artikulua bakarraren 6. zenbakiak emandako idazkera (BOEren 51. zenbakia, 2023ko martxoaren 1eko alea).

h) Emakumezkoen aurkako edozein motatako indarkeria prebenitzea, zehatzea eta desagerraraztea, osasunari, eta sexu- eta ugalketa-eskubideei dagokienez. Neurri horiek guztiak autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetan ere egingo dira.

2. Era berean, beren politikak garatzean, honako hauek sustatuko dituzte:

b) Beste jatorri nazional eta etniko batzuetako eta beste arraza-jatorri batzuetako pertsonen arreta ematea kulturaren aldetik egoki jokatuz; horretarako, ez da kontuan hartuko zein den pertsonen atzerriartasun-egoera administratiboa, eta arreta berezia eskainiko zaie hizkuntzaren aldetik egon daitezkeen oztopoei, betiere osasun-arloan indarrean dagoen legerian aurreikusitakoaren arabera.

³⁶¹5 sexies artikulua.— Laguntza integral espezializatu eta irisgarriko zerbitzuak

5. Zerbitzu espezializatu horiek autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetara egokituta egingo dira.

³⁶²II. KAPITULUA

Sexu- eta ugalketa-osasunaren eremuko neurriak

³⁶³7. artikulua.— Arreta ematea sexu-osasunari

Zerbitzu publikoek honako hauek bermatuko dituzte:

b) Diskriminazioaren aurkako ikuspegia eta ikuspegi interseksionala jardunbide guztietan, betiere inguruabar hauek modu integralean baloratu eta jorrazteko: adina, sexua, genero-identitatea, jatorri nazionala, hizkuntza, etnia edo arraza, atzeritarren administrazio-egoera, desgaitasuna eta pertsonen egoera ekonomikoa.

³⁶⁴III. KAPITULUA

Sexu- eta ugalketa-eskubideei buruzko hezkuntzaren eta sentsibilizazioaren arloko neurriak

³⁶⁵10 quinquies artikulua.— Prebentzioko eta informazioko kanpaina instituzionalak

3. Kanpainak irisgarriak izateko moduan egingo dira, kontuan hartuta adina, desgaitasuna edo hizkuntza bezalako inguruabarrak. Horretarako, zabalkunde berezia izango dute titulartasun publikoko komunikabideetan, eta zentro hauetan: hezkuntzakoetan, prestakuntzakoetan, gizarte-zentroetan, osasunekoetan, lanekoetan, kulturakoetan eta kirol-zentroetan.

³⁶¹ Otasilaren 28ko 1/2023 Lege Organikoaren artikulua bakarraren 6. zenbakiak txertatutakoa (BOEren 51. zenbakia, 2023ko martxoaren 1eko alea).

³⁶² Otasilaren 28ko 1/2023 Lege Organikoaren artikulua bakarraren 7. zenbakiak emandako idazkera (BOEren 51. zenbakia, 2023ko martxoaren 1eko alea).

³⁶³ Otasilaren 28ko 1/2023 Lege Organikoaren artikulua bakarraren 7. zenbakiak emandako idazkera (BOEren 51. zenbakia, 2023ko martxoaren 1eko alea).

³⁶⁴ Otasilaren 28ko 1/2023 Lege Organikoaren artikulua bakarraren 8. zenbakiak emandako idazkera (BOEren 51. zenbakia, 2023ko martxoaren 1eko alea).

³⁶⁵ Otasilaren 28ko 1/2023 Lege Organikoaren artikulua bakarraren 8. zenbakiak txertatua (BOEren 51. zenbakia, 2023ko martxoaren 1eko alea).

II. TITULUA

Haurdunaldiaren borondatezko etetea

I. KAPITULUA

Haurdunaldia borondatez eteteko baldintzak

³⁶⁶17. artikulua. Haurdunaldiaren borondatezko eteteari buruzko informazioa

5. Artikulu honetan aurreikusitako informazioa argia, objektiboa eta ulergarria izango da. Desgaitasuna duten pertsonen kasuan, haien beharrezanetara egokitutako formatu eta bitarteko irisgarrietan emango da, eta gaztelaniaz hitz egiten ez duten emakumezko atzerritarrek interpretearen laguntza izango dute. Hizkuntza ofizialak dituzten autonomia-erkidegoetan, haietatik edozeinetan emango da arreta hori, emakumezkoak hala eskatzen badu.

³⁶⁷18 bis artikulua.— Prestazioari buruzko informazioa bermatzeko neurriak

Botere publikoek informazio publikoa emango dute haurdunaldia borondatez eteteko prozesuari, araudiari eta baldintzei buruz, honako hauek bermatuz:

a) Erabiltzaileen adinak, baldintza sozioekonomikoak, hizkuntzakoak eta desgaitasunekoak kontuan hartzen dituen ibilbide erraz eta ulergarri baterako irisgarritasuna».

³⁶⁸III. TITULUA

Sexu- eta ugalketa-eskubideak babestea eta bermatzea

³⁶⁹I. KAPITULUA

Erantzukizun instituzionalaren irismena

³⁷⁰25. artikulua.— Sentsibilizazioa eta informazioa

2. Kanpainak herritarrentzat irisgarriak izateko moduan egingo dira, kontuan hartuta, besteak beste, adina, desgaitasuna, hizkuntza, landa-ingurunea edo Espainiako herritarrak atzerrian biziitzea.

³⁶⁶ Otasilaren 28ko 1/2023 Lege Organikoaren artikulua bakarraren 14. zenbakiak emandako idazkera (BOEren 51. zenbakia, 2023ko martxoaren 1eko alea).

³⁶⁷ Otasilaren 28ko 1/2023 Lege Organikoaren artikulua bakarraren 16. zenbakiak txertatua (BOEren 51. zenbakia, 2023ko martxoaren 1eko alea).

³⁶⁸ Otasilaren 28ko 1/2023 Lege Organikoaren artikulua bakarraren 22. zenbakiak txertatua (BOEren 51. zenbakia, 2023ko martxoaren 1eko alea).

³⁶⁹ Otasilaren 28ko 1/2023 Lege Organikoaren artikulua bakarraren 22. zenbakiak txertatua (BOEren 51. zenbakia, 2023ko martxoaren 1eko alea).

³⁷⁰ Otasilaren 28ko 1/2023 Lege Organikoaren artikulua bakarraren 22. zenbakiak txertatua (BOEren 51. zenbakia, 2023ko martxoaren 1eko alea).

8.1.65. 8/2010 Legea, martxoaren 31koa, zeinaren bidez aurreikusten baita erregelamendu (EE) hauetan ezarritako zehapen araubidea: substantzia eta nahaste kimikoak erregistratzeari, ebaluatzeari, baimentzeari eta murrizteari (REACH) buruzkoa, eta substantzia eta nahaste kimikoak sailkatzeari, etiketatzeari eta ontziratzeari (CLP) buruzkoa³⁷¹

II. KAPITULUA

Arau-hausteak eta zehapenak

5. artikulua.— 1907/2006 (EE) Erregelamendutik eratorritako arau-hausteak

3. Lege honen ondorioetarako, honako hauek hartuko dira falta astuntzat:
- b) Segurtasun-datuen fitxa ez ematea, gaztelaniaz gutxienez.

6. artikulua.— 1272/2008 (EE) Erregelamendutik eratorritako arau-hausteak

3. Lege honen ondorioetarako, honako hauek hartuko dira falta astuntzat:
- h) Etiketa gutxienez gaztelaniaz idatzita ez aurkeztea.

³⁷¹ BOEren 79. zenbakian, 2010eko apirilaren 1eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-5293>

8.1.66. 10/2010 Legea, apirilaren 28koa, Kapitalak Zuritzea eta Terrorismoaren Finantzaketa Prebenitzeko Legea³⁷²

HITZAURREA

[...]

Beste alde batetik, ikuspegi teknikitik benetako transposizioa egin da, zuzentarauaren terminologia eta sistematika aberriko legegintza-praktiketara egokituz. Horrela, adibide gisa, “erantzukizun publikoa duten pertsonak” esapidea aukeratu da zuzentarauak “ingurune politikoko pertsonak” deitzen duena aipatzeko, lehenengo esapidea zehatzagoa eta adierazkorragoa delako gaztelaniaz. [...]

[...]

³⁷² BOEren 103. zenbakian, 2010eko apirilaren 29ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-6737>

8.1.67. 1/2010 Legegintzako Errege Dekretua, uztailaren 2koa, Kapital-sozietateei buruzko Legearen testu bategina onesten duena³⁷³

II. TITULUA Kapital-sozietateak eratzea

³⁷⁴III BIS KAPITULUA Erantzukizun mugatuko sozietatearen eraketa elektronikoa (linean eratzea)

40 bis artikulua.— Eraketa elektronikorako eredu elektronikoak

[...]

Ereduzko dokumentu horiek gaztelaniaz, hizkuntza koofizialetan eta ingelesez idatzita egon beharko dute. Eskritura publikoa egilestea eta inskribatzea notario eta erregistro-arauen arabera egingo da, hurrenez hurren.

³⁷³ BOEren 161. zenbakian, 2010eko uztailaren 3ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-10544>

³⁷⁴ Maiatzaren 8ko 11/2023 Legearen 39. artikulua txertatutako kapitulua: izan ere, lege horren bidez egiten da Europar Batasunaren zuzentarauen transposizioa produktu eta zerbitzu jakin batzuen irisgarritasunaren arloan, kualifikazio handiko pertsonen migrazioarenean, tributuen arloan eta notario eta erregistro-jarduketan digitalizazioaren arloan, eta aldatzen da 12/2011 Legea, maiatzaren 27koa, kalte nuklearren edo material erradioaktiboek eragindako kalteen ondoriozko erantzukizun zibilari buruzkoa (BOE, 110. zenbakia, 2023ko maiatzaren 9ko alea).

8.1.68. Senatuaren Erregelamenduaren Erreforma, 2010eko uztailaren 21ekoa, autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialak Ganberaren jardueran erabiltzeari buruzkoa³⁷⁵

ZIOEN AZALPENA

Espainiako Konstituzioak hitzaurrean bertan borondatea aldarrikatzen du «espainiar guztien eta Espainiako herri guztien» hizkuntzak babesteko; hirugarren artikuluan, gainera, aitortzen du ezen hizkuntzok haien autonomia-erkidegoetan ofizialak izango direla, eta ezartzen du ezen hizkuntza horiek «begirune eta babes berezia» izango dutela.

Geroago, autonomia-estatutuak onetsi ziren, eta oneste horrek ekarri zuen hizkuntzon ofizialtasuna aitortzea haien lurraldeetan gaztelaniarekin batera, eta hizkuntza horiek erabiltzeko eskubidea ere aitortu zuen; izan ere, gaur egun, Konstituzioa onetsi zenetik hogeita hamar urte baino gehiago igaro direnean, normala eta orokorra da hizkuntza horiek erabiltzea, gizartean ez ezik, baita lurralde horietako instituzioetan ere, eta, bereziki, lurralde horietako parlamentuetan.

Konstituzioaren 69.1 artikulua araberak, Senatu lurralde-ordezkaritzako ganbera da; bada, gaur egun, Senatuak beharrezkotzat jotzen du Konstituzioaren 72.1 artikulua Senatuari ematen dion ahala egikaritzea eta azken honek bere erregelamendua erreformatzea, betiere eginkizun hori bete-betean egikaritzeko, eta «espainiar guztien eta Espainiako herri guztien» hizkuntzak babesteko eta errespetatzeko borondatearen arabera; erreforma horren helburua berriz, hauexek dira: hitzaldiak autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetako edozeinetan egiteko aukera Ganberaren jardueran osora zabaltzea, eta, bereziki, Osoko Bilkurara; izan ere, aukera hori jadanik aitortuta dago Autonomia Erkidegoen Batzorde Orokorren bilkuretan.

Gaztelaniarekin batera autonomia-erkidegoetan ofizialak diren hizkuntzak erabiltzeko ahalmena lehen aldiz aitortu zen Senatuaren Erregelamenduaren 1994ko maiatzaren 3ko testu bateginean; izan ere, testu horrek baimena eman zuen hizkuntza horietako edozein erabiltzeko eratze-bilkuran presidente hautetsiak egiten duen lehenengo hitzaldian, Autonomia Erkidegoen Batzorde Orokorrean autonomien egoerari buruzko eztabaidan egiten diren hitzaldietan, eta herritarrek eta instituzioek Senatuari bidaltzen dizkieten idazkietan.

Geroago, 2005eko ekainaren 29an, beste proposamen bat onetsi zen Senatuaren Erregelamendua erreformatzeko, Senatuaren autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialen erabilera zabaltzeari buruzkoa; proposamen horrek aukera ematen du hizkuntzok erabiltzeko Autonomia Erkidegoen Batzorde Orokorren bilkura guztietan, eta baimena ematen du, era berean, gaztelaniaz gain, hizkuntza horietan

³⁷⁵ BOEren 181. zenbakian, 2010eko uztailaren 27ko alean, argitaratua.
<https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2010-12005>

aurkezten diren legegintzaz besteko ekimenak Gorte Nagusietako Aldizkari Ofizialeko Senatuaren atalean argitaratzeko.

Erreforma horiek bere garaian onartu ziren Senatuan, eta hasierako urratsak izan ziren autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialen erabilera pixkanaka aitortzeko prozesuan. Lehenengo erreforma horiek praktikan jartzea eta, bereziki, Autonomia Erkidegoen Batzorde Orokorraren bilkuretan aldibereko itzulpen-sistema bat ezartzea oso positiboak izan dira, eta erakutsi dute hizkuntza ofizialen erabilera, eleaniztasunaren praktika, gaur egun erabilgarri dauden itzulpenerako baliabide teknologikoak aplikatuta, ez dela oztopoa ganbera honen bizitza parlamentarioaren funtzionamendu normalerako, ezpada bizitza hori aberastu egiten du, eta askatasuneko, normaltasuneko eta, azken batean, elkarbizitza demokratikoko giroa faboratzen du. Hori dela eta, Senatuaren Osoko Bilkurak berak adierazi zuen Erregelamenduari beste erreforma batzuk egin nahi zizkiola, betiere hizkuntza ofizialak erabiltzeko aukera Osoko Bilkurara eta batzordeetara zabaltzeko.

Horrela, bada, aurreko legegintzaldia amaitzear zegoela, Senatuaren Osoko Bilkurak mozio bat onetsi zuen 2007ko abenduaren 18an egindako bilkuran; mozio horren bidez, konpromisoa hartu zuen Ganberaren Erregelamenduaren erreforma sustatzeko, betiere Osoko Bilkuraren eta batzordeen ohiko jardueran, oro har, autonomia-erkidegoetan ofizialak diren hizkuntzetako edozein ahoz eta idatziz erabiltzea aitortzeko eta babesteko.

Legegintzaldi hau hasita, Senatuaren Osoko Bilkurak, 2008ko maiatzaren 27an egindako bilkuran, berriro ere onetsi zuen tankera bereko mozio bat, zeinaren bidez bere burua behartzen zuen Ganberaren Erregelamenduaren erreforma sustatzera, betiere Osoko Bilkuraren eta batzordeen ohiko jardueran, oro har, autonomia-erkidegoetan ofizialak diren hizkuntzetako edozein ahoz eta idatziz erabiltzea aitortzeko eta babesteko, ondorioak legegintzaldi honetatik aurrera sortuaz.

Gaur planteatzen den erreforma aurreko erreformen ildo beretik doa, erreforma horiek Senatuaren jardueran hizkuntza ofizialak erabiltzeko aukerak zabaltzen baitzituzten; bada, oraingo erreforma honek bete egiten ditu ildo beretik zihozten Osoko Bilkuraren erabakiak eta, bereziki, Osoko Bilkuraren 2008ko maiatzaren 27ko erabakia, eta erreformaren helburua hau da: legegintzaldi honetan Senatuak bere ohiko jardueran txertatzea autonomia-erkidegoetan ofizialak diren hizkuntzen erabilera normala, betiere Senatua lurralde-ganbera den aldetik.

Artikulu bakarra

1. 20. artikuluari 3. apartatua gehitzen zaio, eta eduki hau izango du:

«3. Senatariek, gaztelaniazko testuarekin batera, Konstituzioaren eta autonomia-estatutuen arabera autonomia-erkidegoetan ofizialak diren hizkuntzetako edozein erabili ahal izango dute Ganberaren Erregistroan idazkiak aurkezteko».

2. 84. artikuluari 5. apartatua gehitzen zaio, eta eduki hau izango du:

«5. Senatariek Osoko Bilkuran hitz egin ahal izango dute, mozioak eztabaidatzen direnean, Konstituzioaren eta autonomia-estatutuen arabera autonomia-erkidegoetan ofizialak diren hizkuntzetatik edozeinetan».

3. 191.2. artikulua honela geratuko da idatzita:

«2. Ekimen baten egileak hura gaztelaniaz eta, gainera, Konstituzioaren eta autonomia-estatutuen arabera autonomia-erkidegoetan ofizialak diren hizkuntzetako batean aurkezten badu, ekimena hizkuntza horretan ere argitaratuko da».

4. Bosgarren xedapen gehigarria gehitu da, eta eduki hau izango du:

«Senatuak, lurralde-ganbera gisa, autonomia-erkidegoetan ofizialak diren hizkuntzetako edozein ahoz eta idatziz normaltasunez erabiltzea babesten du Ganberaren jarduera hauetan:

Senatuko presidentek Ganberaren Osoko Bilkuraren aurrean egiten duen lehenengo hitzaldian.

Autonomia Erkidegoen Batzorde Orokorraren bilkuretan gertatzen diren hitzaldietan.

Mozioren eztabaida dela-eta Osoko Bilkuran egiten diren hitzaldietan.

Ekimenak argitaratzean, gaztelaniaz gain, ekimenok aipatutako hizkuntza ofizialetako beste edozeinetan aurkezten direnean.

Senatariek idazkiak Ganberaren Erregistroan aurkezten dituztenean.

Herritarrek eta instituzioek Senatuari bidaltzen dizkioten idazkietan».

Azken xedapena

Erregelamenduaren erreforma hau 2011ko urtarrilaren 1ean jarriko da indarrean.

8.1.69. 19/2011 Legea, uztailearen 5koa, lehen “Álava”, “Guipúzcoa” eta “Vizcaya” izeneko probintzia-barrutiei ofizialki “Araba/Álava”, “Gipuzkoa” eta “Bizkaia” izena ematen diena³⁷⁶

HITZAURREA

Gernikako Autonomia Estatutuak argi eta garbi aitortzen ditu Euskal Autonomia Erkidegoa osatzen duten lurralde historikoetako foru-araubide espezifikoak eta pribatiboak, eta ahalmena ematen dio autogobernu-instituzioak mantentzeko edo, hala badagokio, berrezartzeko eta eguneratzeko.

Beste alde batetik, azaroaren 24ko 10/1982 Legeak, Eusko Legebiltzarrarenak, Euskararen Erabilera Normalizatzeko Oinarrizkoak, 10. artikuluan foru-organoei esleitzen die, bakoitzak bere eskumenen eremuan, lurralde historikoen nomenklatura ofiziala finkatzeko gaitasuna, betiere hizkuntza bakoitzaren berezko grafia akademikoa errespetatuz.

Ahal horiek egikaritzuz, Bizkaiko Batzar Nagusiek 1986ko abenduaren 15eko osoko bilkuran onetsi zuten, 12/86 Foru Arauaren bidez, lurralde historikoaren izen ofiziala “Bizkaia” euskarazko hitza dela.

Beste alde batetik, Gipuzkoako Batzar Nagusiek, 1985eko azaroaren 25ean egindako bileran, lurraldearen izen ofizialaren aplikazioa formalizatu zuten, Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legearen 10. artikuluan xedatutakoaren arabera, lurralde historikoaren toponimo ofiziala ezartzeko, betiere haren euskal jatorria eta berari dagokion grafia akademikoa errespetatuz, Euskaltzaindiak zehaztutakoaren arabera; horrela, abenduaren 27ko 6/1990 Foru Arauaren bidez, Gipuzkoako lurralde historikoaren izen ofiziala, ondorio guztietarako, “Gipuzkoa” euskarazko hitza da.

Era berean, 1989ko azaroaren 20an, Arabako Batzar Nagusiek 61/89 Foru Arau gisa onetsi zuten lurralde historiko hori bi hizkuntza ofizialetan izendatzea.

Betiere, lurralde historiko bakoitzaren eremu geografikoa bat dator Estatuak bere eginkizunak garatzeko ezarritako probintzien izenekin, eta, horrela, lurralde historikoen izaera bikoitza eratzen da. Horrela, gaur egun, eremu instituzional desberdinetatik izen bereizia ematen da, eta horrek ez du zentzurik, kontuan hartuta Gorte Nagusietan beste probintzia batzuen izenak aldatu izan direla, berezko hizkuntzaren grafiara egokituz, eta, era berean, lege-proposamen honetan azaldutako toponimia instituzioek, herritarrek eta gizarteak ageri-agerian onartzen dute.

Toki-araubidearen arloko testu bategina onetsi zuen apirilaren 18ko 781/1986 Legegintzako Errege Dekretuak 25.2 artikuluan ezartzen duenez, Gorte Nagusiek onetsitako lege baten bidez soilik alda daiteke probintzien izendapena. Ondorioz,

³⁷⁶ BOEren 160. zenbakian, 2011ko uztailearen 6ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-11606>

Gorteei dagokie lehen aipatutako lurralde historikoekin geografikoki bat datozen probintzia-barrutien izendapena aldatzea.

Horregatik guztiagatik, egokia da egungo izendapena lege honetan zehaztutako zentzuan egokitzea.

Lehenengo artikulua

Gaur egun “Álava” izena duen probintzia-barrutiari ofizialki “Araba/Álava” izena emango zaio.

Bigarren artikulua

Gaur egun “Guipúzcoa” izena duen probintzia-barrutiari ofizialki “Gipuzkoa” izena emango zaio.

Hirugarren artikulua

Gaur egun “Vizcaya” izena duen probintzia-barrutiari ofizialki “Bizkaia” izena emango zaio.

Xedapen gehigarria

Gobernuari ahalmena ematen zaio lege hau aplikatzeko beharrezkoak diren xedapen guztiak hartzeko.

Azken xedapena

Lege hau Estatuko Aldizkari Ofizialean argitaratu eta hurrengo egunean jarriko da indarrean.

8.1.70. 20/2011 Legea, uztailaren 21ekoa, Erregistro Zibilarena³⁷⁷

HITZAURREA

V

[...]

1978ko Konstituzioak sartutako deszentralizazioa agerian dago, bai lurralde-ikuspegitik, bai eskumenen banaketaren ikuspegitik. Horrela, arautzen da zelan sartu behar diren Erregistro Zibilean zuzenbide berezi batzuetan araututako egintzak, hala nola autotutoretzak, prebentziozko ahalordetzeak edo ezkontzaren araubide ekonomikoaren arloko espezialitateak. Era berean, hizkuntza koofizialen erabilera aurreikusten da ziurtagirien inskripzioan eta egitean. Gainera, legeak bizikidetzaren egokia bermatzen du Estatuak Erregistro Zibilari buruz duen eskumenaren eta autonomia-erkidegoek dituzten eskumen betearazleen artean.

[...]

I. TITULUA

Erregistro Zibila. xedapen orokorrak

II. KAPITULUA

Eskubide eta eginbeharrak Erregistro Zibilean

11. artikulua.— Eskubideak Erregistro Zibilean

Pertsonak eskubide hauek dituzte Erregistro Zibilean:

g) Erregistro Zibilean bulegoa dagoen lekuko hizkuntza ofizialetako edozein erabiltzeko eskubidea.

V. TITULUA

Erregistro-idazpenak

II. KAPITULUA

Idazpenak egiteko erregela orokorrak

37. artikulua.— Hizkuntza ofizialak

Herritarrek, egitate edo egintza bat Erregistro Zibilean inskribatzea eskatzen dutenean, eskatu ahal izango dute inskripzioa egin dadila Erregistro Zibilaren Bulego Orokorra dagoen lekuko hizkuntza ofizialetako edozeinetan.

³⁷⁷ BOEren 175. zenbakian, 2011ko uztailaren 22ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-12628>

Bertsio

honen

oinarria:

http://www.ivap.euskadi.eus/contenidos/informacion/legedia_euskaraz/es_3818/adjuntos/Zuzenbide-zibila/Erregistro_Zibilaren_Legea.pdf

VI. TITULUA

Egitate eta egintza inskribagarriak

I. KAPITULUA

Jaiotza-inskripzioa

2. ATALA

Jaiotza-inskripzioaren edukia

50. artikulua.— Izena edukitzeko eskubidea

4. Interesdunak edo beraren legezko ordezkariak eskatuta, Erregistroko arduradunak haren izen bereziaren ordezkari Espainiako hizkuntzetan baliokidea dena jarriko du.

53. artikulua.— Abizenak aldatzea borondate-deklarazioaren bidez

Arduradunak, interesdunaren borondate-deklarazio baten bidez, baimena eman dezake abizenak aldatzeko honako kasu hauetan:

³⁷⁸ 4) Abizenak ortografikoki erregularizatzea interesdunaren jatorriari edo helbideari dagozkion hizkuntza ofizialetako edozeinetara, eta atzerriko abizenen fonetika hizkuntza horietara grafikoki egokitzea.

VII. TITULUA

Erregistro Zibilaren publizitatea

I. KAPITULUA

Erregistroko publizitatearen tresnak

81. artikulua.— Ziurtagiriak luzatzea

2. Ziurtagiriak bitarteko elektronikoen bidez luzatuko dira. Salbuespen gisa, elektronikokoak ez diren bitarteko bidez ere luzatu ahal izango dira. Interesdunak hala eskatuz gero, ziurtagiriak elebidunak izan daitezke.

X. TITULUA

Nazioarteko zuzenbide pribatuko arauak

95. artikulua.— Itzulpena eta legeztatzea

1. Espainiako hizkuntza ofizialetako batean idatzita ez dauden dokumentuek edo antzinako letra-moldean idatzita daudenek edo ulergaitzak direnek aldean izan beharko dute organo edo funtzionario eskudunek egindako itzulpena. Hala ere, Erregistroko arduradunak badaki zein den dokumentuaren edukia, orduan ez da itzulpenik behar izango.

³⁷⁸ Trans pertsonen berdintasun benetako eta eraginkorrerakoa eta LGTBI pertsonen eskubideak bermatzeko otsailaren 28ko 4/2023 Legearen azken xedapenetako hamaikagarrenaren 4. apartatuak emandako idazkera (BOE, 51. zenbakia, 2023ko martxoaren 1eko alea).

2. Atzerriko funtzionarioek edo agintariak luzatutako dokumentu guztiak euren dagokien legeztaezarekin aurkeztuko dira. Hala ere, legeztaezetik salbuetsita geratuko dira dokumentuak, baldin eta Erregistroko arduradunak badaki haiek kautuak direla, bai eta bide ofizialez edo eginbide askietsiaz heltzen diren dokumentuak ere.

3. Arduradunak zalantzak baditu dokumentu baten kautotasunari buruz, orduan egiaztapen egokiak egingo ditu ahalik eta denborarik laburrenean.

³⁷⁹Hamargarren xedapen gehigarria.— Terminologia

Erregistroan dauden sexu bereko bikoteen kasuan, ama aipatzen denean ama edo guraso ernaltzailea aipatzen dela ulertuko da, eta aita aipatzen denean aita edo guraso ez-ernaltzailea aipatzen dela ulertuko da».

Bosgarren xedapen iragankorra.— Erregistro Zibil digitalizatu gabearen publizitate formala

1. Erregistro Zibilari buruzko 1958ko ekainaren 8ko Legean aurreikusitakoak eraenduko du liburu digitalizatu gabeetan dauden datuen publizitate formala.

2. Kasu hauetan ez da aplikatuko lege honen 37. artikuluan hizkuntza koofizialen erabilerari buruz aurreikusitakoa.

³⁷⁹ Trans pertsonen berdintasun benetako eta eraginkorrerakoa eta LGTBI pertsonen eskubideak bermatzeko otsailaren 28ko 4/2023 Legearen azken xedapenetako hamaikagarrenaren 7. apartatuak emandako idazkera (BOE, 51. zenbakia, 2023ko martxoaren 1eko alea).

8.1.71. 24/2011 Legea, abuztuaren 1koa, defentsaren eta segurtasunaren eremuetako sektore publikoko kontratuei buruzkoa³⁸⁰

III. TITULUA

Kontratista hautatzea eta kontratuak esleitzea

III. KAPITULUA

Adjudikazio-prozedurak bereziki, eta esparru-akordioak

2. ATALA

Prozedura murriztua

41. artikulua.— Hautagaiak hautatzea eta eskaintzak aurkezteko gonbidapena

1. Kontratazio-organoak hautatuko ditu hautagaiak, baldintza-agirietan edo kontratuaren iragarkian adierazitako irizpideak betetzen dituztela egiaztatuz, eta, hautaketa egin ondoren, aldi berean eta idatziz gonbidatuko ditu hautatutako hautagaiak beren eskaintzak aurkez ditzaten. Gonbidapen horrek gutxienez datu hauek adierazi behar ditu:

b) Eskaintzak hartzeko azken eguna, zein helbidetara bidali behar diren eta zein hizkuntzatan idatzi behar diren.

4. ATALA

Lehia-elkarrizketa

50. artikulua.— Parte hartzeko eskaerak

3. Gonbidapenetan, argitaratutako lizitazio-iragarkiaren aipamen bat egingo da, eta honako hauek ere aipatuko dira: zein egunetan eta non hasiko den kontsulta-aldia; zein hizkuntza erabiliko den edo diren (gaztelaniaz gain besteren bat onartzen bada); gaitasun-baldintzei buruzko dokumentuak, baldin eta aurkeztu behar badira; eta kontratua adjudikatzeko irizpideen haztatze erlatiboa, edo, hala balegokio, irizpide horien zerrenda, garrantzirik handiena dutenetatik hasi eta gutxien dutenetara arte, baldin eta lizitazio-iragarkian ageri ez badira.

III. ERANSKINA

25. eta 26. artikuluetan aipatzen diren iragarkietan agertu beharreko informazioa

Lizitazio-iragarkia

c) Zerbitzu-kontratua

³⁸⁰ BOEren 184. zenbakian, 2011ko abuztuaren 2ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-13239>

13. c) Zein hizkuntzatan idatzi behar diren.

IV. ERANSKINA

63. artikuluan aipatzen diren azpikontratazio-iragarkietan agertu beharreko informazioa

5. c) Zein hizkuntzatan idatzi behar diren.

8.1.72. 4/2012 Legea, uztailaren 6koa, turismo-ondasunak txandaka aprobetxatzeko kontratuei, iraupen luzeko opor-produktuak eskuratzeke kontratuei, birsaltze-kontratuei eta truke-kontratuei eta tributu-arauei buruzkoa³⁸¹

HITZAURREA

I

[...]

Multijabetzari dagokionez, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 1994ko urriaren 26ko 1994/47/EE Zuzentarauak barne hartzen zuen erregulazioa nabarmendu behar da; zuzentaru hori denbora partekatuko araubideko higiezinak erabiltzeko eskubidea eskuratzeke kontratuen zenbait alderdiren inguruan eskuratzailerak babesteari buruzkoa da, eta denbora partekatuko araubideko higiezin bat edo gehiago erabiltzeko eskubidea zuzenean edo zeharka eskuratzera zuzendutako kontratua bakarrik aurreikusi zuen. Estatu kideen zuzenbideak bateratzea zen arau horren helburua, horretarako —hau da, eskuratzaileran babesa hobetu ahal izateko—, gutxieneko arau orokor batzuk finkatuz; ondorioz, horrela, kontratuan jaso beharreko informazioa, kontratuaren gutxieneko edukia, hura idazteko erabiliko den hizkuntza, atzera egiteko eskubidea, aurrerakinak ordaintzeko debekua eta finantzaketa-maileru batzuen eraginkortasunik eza finkatu ziren.

[...]

III

[...]

III. kapituluari dagokion zuzentaruaren zatia jaso da —paperean, idatziz, edo beste euskarri iraunkor batean—, baita hura idazteko erabili diren hizkuntzak, eta kontratu aurreko informazioa txertatuko den kontratuaren edukia ere.

IV. kapituluari atzera egiteko eskubidea arautu da, *ad nutum* izaera bakarreko eskubide gisa, eta horretarako arrazoiak eman beharrik izan gabe; eta hori, enpresariak kontratu aurreko informazioa behar bezala eskaini, nahiz hura ezkatatu edo informazio nahikoa eman ez arren. Ez dira izaera desberdineko bi eskubide, izaera bakarrekoak baizik, eskubidea egikaritzeko epearen zenbaketa bakarrik aldatzen baita bi kasuetan. Hala, 2008/122/EE Zuzentaruaren irizpide berari eusten zaio, bertsio frantsesean eta ingelesean «se retracter» eta «withdraw» terminoak erabiltzen dituenarena. Hala, alde batera uzten du 1994/47/EE Zuzentaruaren dualismoa, termino horiek *ad nutum* uko egiteko erabiltzen zituena, enpresariak informazioa behar bezala aurkezten zuen kasuetan; bestalde,

³⁸¹ BOEren 162. zenbakian, 2012ko uztailaren 7ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2012-9111>

frantsesezko eta ingelesezko «résiliation» eta «cancelation» terminoak erabiltzen zituen, hurrenez hurren, kontratuaren aurreko informaziogabeziaren edo informazio okerraren kasuetarako. Tratamendu bateratu horren bidez, bukatutzat ematen da 1994/47/EE Zuzentarauaren gaztelaniazko itzulpenak sortutako nahasketa, bertan «*resolución*» hitza erabiltzen baitzen (suntsiarazpen), abenduaren 15eko 42/1998 Legea eraman zena; hark, «atzera egiteko» (*desistimiento*) sistema duala aplikatu zuen informazio zuzena ematen zen kasuetarako, eta «suntsiarazpena» (*resolución*) kontratu aurreko informaziogabezia edo informazio okerra ematen zen kasuetarako.

[...]

I. TITULUA

Arau orokorrak

II. KAPITULUA

Kontratu aurreko informazioa eta publizitatea

9. artikulua.— Kontratu aurreko informazioa

3. Informazioa kontsumitzailea bizi den edo herritartasuna duen estatu kideko hizkuntzan edo hizkuntzetako batean idatziko da, betiere kontsumitzaileak aukeratuta, baldin eta Europar Batasuneko hizkuntza ofiziala bada. Kontsumitzailea Espainian bizi bada edo enpresariak bertan jarduten badu, kontratua gaztelaniaz idatziko da, eta, aldeetako batek eskatzen badu, kontratua egiten den tokian ofiziala den Espainiako gainerako hizkuntzaren batean idatzi ahalko da, halaber.

III. KAPITULUA

Kontratua formalizatzea

11. artikulua.— Kontratuaren forma eta edukia

1. Turismo-erabilerako ondasunak txandaka aprobetxatzeko kontratuak, iraupen luzeko opor-produktuen kontratuak, eta birsalmenta eta truke-kontratuak idatziz formalizatuko dira, paperean edo beste euskarri iraunkor batean; tamaina tipografiko eta inprimatze-kontraste egokian idatziko dira, irakurterrazak izan daitezen, kontsumitzailea bizi den edo herritartasuna duen estatu kideko hizkuntzan edo hizkuntzetako batean, betiere hark aukeratuta, baldin eta Europar Batasuneko hizkuntza ofiziala bada. Kontsumitzailea Espainian bizi bada edo enpresariak bertan jarduten badu, kontratua gaztelaniaz idatziko da, eta, aldeetako batek eskatzen badu, kontratua egiten den tokian ofiziala den Espainiako gainerako hizkuntzaren batean idatzi ahalko da, halaber.

II. TITULUA

Turismo-erabilerako ondasun higiezinak txandaka aprobetxatzeari buruzko arau bereziak

II. KAPITULUA

Araubide juridikoa

2. ATALA

Sustatze- eta eskualdatze-baldintzak

30. artikulua.— Kontratuaren forma eta gutxieneko edukia

3. Titulu honetan aurreikusitako kontratua eta kontratu aurreko informazioa eskuratzailerak bizi den edo herritartasuna duen estatu kideko hizkuntzan edo hizkuntzetako batean idatziko da, betiere kontsumitzaileak aukeratuta, baldin eta Europar Batasuneko hizkuntza ofiziala bada. Eskuratzailerak Espainian bizi bada edo enpresariak bertan jarduten badu, kontratua gaztelaniaz idatziko da, eta, aldeetako batek eskatzen badu, kontratua egiten den tokian ofiziala den Espainiako gainerako hizkuntzaren batean idatzi ahalko da, halaber. Era berean, eta ondasun higiezinak Europar Batasuneko zein estatu kideetan dagoen kontuan hartuta, eskualdatzaileak estatu kide horretako hizkuntza ofizialerako edo ofizialetako baterako zinpeko itzulpena eman beharko dio eskuratzailerari, betiere Batasuneko hizkuntza ofizialetako bat bada.

Europar Batasuneko estatu kideren batekoak ez diren eta horietan bizi ez diren atzerriko eskuratzailerak kontratua eta gainerako dokumentuak Europar Batasuneko estatu kide bateko hizkuntzara itzulita entregatzea eskatu ahal izango dituzte; beraiek aukeratzen duten hizkuntzara itzulita.

Jabeek, sustatzaileek edo txandaka aprobetxatzeko eskubideak eskualdatzen lan egiten duen edozein pertsona fisikok edo juridikok edozein eskuratzailerari entregatu behar dizkioten dokumentuen itzulpenak gorde behar dituzte, kontsumitzaileen antolakundeek eta, hala badagokio, turismo-agintariek eskuratu ahal izan ditzaaten, bai eta baldintza orokortzat hartzen diren klausulenak ere.

I. ERANSKINA

Turismo-erabilerako ondasunak txandaka aprobetxatzeko kontratuentzako informazio- formulario normalizatua

3. zatia:

Kontsumitzaileak eskuragarri izan behar duen informazio gehigarria eta hura lortzeko leku konkretua (liburuxka orokor bateko atala, adibidez), jarraian adierazten ez bada:

6. Informazio gehigarria:

[...]

Merkatariarekin kontratuari buruz hitz egiteko erabiliko den hizkuntza edo erabiliko diren hizkuntzak adieraztea, adibidez, kudeaketa-erabakietan, kostuen gehikuntzan, eta informazio-eskaeren eta erreklamazioen tratamenduan, [...]

II. ERANSKINA

Iraupen luzeko opor-produktuentzako informazio-formulario normalizatua

3. zatia:

Kontsumitzaileak eskuragarri izan behar duen informazio gehigarria eta hura lortzeko leku konkretua (liburuxka orokor bateko atala, adibidez), jarraian adierazten ez bada:

[...]

Merkatariarekin kontratuari buruz hitz egiteko erabiliko den hizkuntza edo erabiliko diren hizkuntzak adieraztea, adibidez, informazio-eskaeren eta erreklamazioen tratamenduan, [...]

[...]

III. ERANSKINA

Birsalmenta-kontratuentzako informazio-formulario normalizatua

3. zatia:

Kontsumitzaileak eskuragarri izan behar duen informazio gehigarria eta hura lortzeko leku konkretua (liburuxka orokor bateko atala, adibidez), jarraian adierazten ez bada:

[...]

Merkatariarekin kontratuari buruz hitz egiteko erabiliko den hizkuntza edo erabiliko diren hizkuntzak adieraztea, adibidez, informazio-eskaeren eta erreklamazioen tratamenduan, [...]

[...]

8.1.73. 12/2013 Legea, abuztuaren 2koa, Elikatze-katearen Funtzionamendua hobetzeko Neurriei buruzkoa³⁸²

V. TITULUA Zehatze-ahala

II. KAPITULUA Urratzeak eta zehapenak

23. artikulua.— Elikagai-kontratazioaren arloko arau-haustek³⁸³

6. Lege honetan jasotako arau-hausteen ondorioz abiarazi beharreko zehapen-prozedura Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearen urriaren 1eko 39/2015 Legean xedatutakoaren arabera izango da, honako salbuespen hauekin:

b) Oinarrizko eskubideak errespetatzen direla bermatzeko, Espainian establezimendurik ez duen operadore bati jakinarazi beharreko administrazio-egintzak operadoreak egoitza sozial nagusia duen estatuari dagokion hizkuntzan egingo dira.

³⁸² BOEren 185. zenbakian, 2013ko abuztuaren 3ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2013-8554>

³⁸³ Abenduaren 14ko 16/2021 Legearen artikuluko bakarreko hogeigarren zenbakiak emandako idazkera; izan ere, lege horrek Elikatze-katearen Funtzionamendua hobetzeko Neurriei buruzko abuztuaren 2ko 12/2013 Legea aldatu du (BOE, 299. zenbakia, 2021eko abenduaren 15eko alea).

8.1.74. 14/2013 Legea, irailaren 27koa, Ekintzaileei eta haien nazioartekotzeari laguntzekoa³⁸⁴

I. TITULUA Ekimen ekintzaileari laguntzea

IV. KAPITULUA Ekimen ekintzailearen hasiera

15. artikulua.— Erantzukizun mugatuko sozietateak eratzea formatu estandarizatuko eskritura publiko bidez eta eredu-estatutuen bidez³⁸⁵

2. Kasu horretan, hau erabiliko da:

c) Eredu-estatutuen eredu sinplifikatuak formatu estandarizatuan; eredu horien edukiak autonomia-erkidego guztietako hizkuntza ofizial guztietan egon behar du eskuragarri, eta eduki hori erregelamendu bidez garatuko da.

d) Era berean, formatu estandarizatuko ahalordetze-eredu sinplifikatuak erabili ahal izango dira; eredu horien edukia, ahalmen estandarizatu eta kodifikatuak izango dituen, erregelamendu bidez garatuko da, autonomia-erkidego guztietako hizkuntza ofizial guztietan.

3. Ekintzaileei arreta emateko guneetan eta aldi berean:

a) Dokumentu Elektronikoa Bakarra beteko da eta izapidetze telematikoak hasiko da; esku hartzen duen organismo bakoitzari dagokion DEBaren zatia bidaliko zaio bide elektronikoz, bere eskumeneko izapidea egin dezan.

Atzerriko hizkuntzan idatzitako dokumentuekin batera, zinpeko itzultzaile batek gaztelaniara edo egoitza soziala dagoen probintziako beste hizkuntza ofizial batera egindako itzulpena aurkeztuko da. Xedapen honek ez dio kalterik egingo gaztelania ez beste hizkuntza espainiar batzuk ere ofizialak diren autonomia-erkidegoetan aplikatu beharreko hizkuntza-araubideari. Atzerriko dokumentu publikoek dagokien apostilla edo legeztatze diplomatikoa izan beharko dute, salbu eta Espainian indarrean dauden legeak edo nazioarteko hitzarmenek salbuetsitako kasuetan. Edozelan ere, dokumentu horiek egilesten dituen kontsulak notario-eginkizunetan esku hartzea, bai eta atzerrian egiletsitako notario-dokumentuak Espainiako agintariek legeztatzea ere, Espainiako tributuen ordenamenduan ezarritako tributuen betebeharren mende geratuko dira.

³⁸⁴ BOEren 233. zenbakian, 2013ko irailaren 28ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2013-10074>

³⁸⁵ Enpresak sortu eta hazteari buruzko irailaren 28ko 18/2022 Legearen 5. artikulua emandako idazkera (BOE, 234. zenbakia, 2022ko irailaren 29ko alea).

**8.1.75. 1/2013 Legegintzako Errege Dekretua,
azaroaren 29koa, Desgaitasuna duten
pertsonen eskubideei eta haien
gizarteratzeari buruzko Lege Orokorraren
testu bategina onesten duena³⁸⁶**

**I. TITULUA
Eskubideak eta betebeharrak**

**V. KAPITULUA
Bizimodu independentea izateko eskubidea**

**1. atala
Xedapen orokorrak**

23. artikulua.— Irisgarritasunaren eta diskriminaziorik ezaren oinarrizko baldintzak

2. Irisgarritasunaren eta diskriminaziorik ezaren oinarrizko baldintzek neurri zehatzak ezarriko dituzte eremu edo arlo bakoitzerako, diskriminazioak prebenitzeko edo ezabatzeke, eta desabantailak edo zailtasunak konpentsatzeko. Gutxienez, honako alderdi hauei buruzko xedapenak jasoko dira:

c) ³⁸⁷ Laguntza osagarriak, hala nola dirulaguntzak, laguntzeko produktu eta teknologiak, zerbitzu edo tratamendu espezializatuak eta beste zerbitzu pertsonal batzuk, bai eta pertsona edo animalia bidezko beste laguntza modu batzuk ere. Bereziki, komunikaziorako laguntza eta zerbitzu lagungarriak, hala nola sistema handigarriak eta alternatiboak, braillea, irakurketa erraza, piktogramak, irispide errazeko multimedia gailuak, ahozko komunikaziorako eta zeinu-hizkuntzarako laguntza-sistemak, ukipenezko komunikazio-sistemak eta komunikazioan laguntzen duten beste gailu batzuk.

³⁸⁶ BOEren 289. zenbakian, 2013ko abenduaren 3ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2013-12632>

³⁸⁷ Martxoaren 31ko 6/2022 Legearen artikulua bakarreko laugarren zenbakiak emandako idazkera: izan ere, lege horrek hau aldatu zuen: azaroaren 29ko 1/2013 Legegintzako Errege Dekretua, zeinak onetsi zuen Desgaitasuna duten pertsonen eskubideei eta haien gizarteratzeari buruzko Lege Orokorraren testu bategina. Aldaketa horren helburua, berriz, hauxe izan zen: irisgarritasun kognitiboa eta hura exijitzeko eta aplikatzeko baldintzak ezarri eta arautzea (BOE, 78. zenbakia, 2022ko apirilaren 1eko alea).

8.1.76. 19/2013 Legea, abenduaren 9koa, gardentasunarena, informazio publikoa eskuratzekoa eta gobernamendu onarena³⁸⁸

I. TITULUA

Jarduera publikoaren gardentasuna

III. KAPITULUA

Informazio publikoa eskuratzeko eskubidea

2. ATALA

Informazio publikoa eskuratzeko eskubidearen egikaritza

17. artikulua.— Informazioa eskuratzeko eskubidea

[...]

4. Informazioa eskatzen dutenek administrazio publikoetara jo ahal izango dute kasuko administrazioa dagoen lurraldean koofizialak diren estatuko hizkuntzetatik edozeinetan.

29. artikulua.— Diziplinazko arau-haustea

1. Arau-hauste oso astunak dira:

b) Ondoko arrazoiak direla-eta diskriminazioa dakarten jarduketa guztiak: arrazaren edo etniaren jatorria, erlijioa edo sinesmenak, desgaitasuna, adina edo sexu-orientazioa, hizkuntza, iritzia, sorlekua edo auzotasuna, sexua edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial, bai eta ondoko arrazoiak direla-eta jazarpena dakartenak ere: arrazaren edo etniaren jatorria, erlijioa edo sinesmenak, desgaitasuna, adina edo sexu-orientazioa, eta jazarpen moralak, sexualak eta sexuaren arrazoizkoa.

³⁸⁸ BOEren 295. zenbakian, 2013ko abenduaren 10eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2013-12887>

8.1.77. 2/2014 Legea, martxoaren 25ekoa, Estatuaren Atzerriko Ekintza eta Zerbitzuari buruzkoa³⁸⁹

HITZAURREA

II

[...]

Laugarren, funtsezkoa da Espainiaren atzerri-ekintza eta Iberoamerikako nazioen erkidegoa osatzen duten estatuen atzerri-ekintza modu egokian koordinatzea. Espainiak berezkoa duen dimentsio hori, historiatik eta kultura- zein hizkuntza-kidetasunetik eratorria, gaztelania izanik hizkuntza erkide, erronka bazterrezina da Espainiarentzat.

[...]

III

[...] Eredu horretan, Administrazioak nahitaez sustatu behar du Atzerri Zerbitzua osatzen duten funtzionarioen etengabeko prestakuntza; prestakuntza horren helburua diziplinarteko eta sektore anitzeko lana, nazioarteko eremuko zuzendaritza-gaitasunen eta negoziazio-tekniken garapen osoa eta hizkuntzen ezagutzaren eta hobekuntzaren inguruko prestakuntza ahalbidetuko duten gaitasun berriak izango dira. Horretarako, legeak Eskola Diplomatikoa eta ICEX España Exportación e Inversiones egituratzen ditu, Ikerketa Ekonomikoetarako eta Komertzialetarako Zentroaren bidez, Atzerri Zerbitzuko funtzionarioen prestakuntza-zentro gisa.

[...]

I. TITULUA

Atzerri-ekintzaren subjektuak eta eremuak

II. KAPITULUA

Estatuaren atzerri-ekintzaren eremuak

26. artikulua.— Atzerri-ekintza, hezkuntzaren arloan

1. Hezkuntzaren arloko atzerri-ekintza gaztelania eta Espainiako gainerako hizkuntzak sustatzera eta hedatzera zuzenduko da, bai eta honako hauek sustatzera eta antolatzera ere:

c) Atzerriko hezkuntza-sistemen esparruko laguntza-programak, Espainiako hizkuntza eta kultura irakasteko.

³⁸⁹ BOEren 74. zenbakian, 2014ko martxoaren 26ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-3248>

e) Gaztelaniaren eta Espainiako gainerako hizkuntzen irakaskuntza ez-arautua, ebaluazioa eta ziurtapena.

III. TITULUA

Estatuko Administrazio Orokorra, atzerrian: Estatuaren Atzerri Zerbitzua

IV. KAPITULUA

Atzerri Zerbitzuko funtzionarioen senitartekoak

59. artikulua.— Familiei laguntzea

2. Estatuaren Atzerri Zerbitzuaren organo zentralak laguntza emango diete familiei atzerrira irteteko prestatzen; batez ere, helmugako herrialdeko bizi-baldintzen inguruko informazioa emanaz. Era berean, hizkuntzen ikasketa eta ezkontideentzako eta izatezko bikotekideentzako lan-aukerak eskuratzea erraztuko dute.

Bederatzigarren xedapen gehigarria.— Cervantes Institutua

Cervantes Institutuak atzerrian kultura eta hizkuntza zabaltzen lagunduko du, Estatuko Administrazio Orokorraren gainerako organo eskudunekin koordinatuta eta autonomia-erkidegoekin batera; hori guztia, Espainiako gainerako hizkuntza koofizialen sustapenari kalterik egin gabe.

Hamabosgarren xedapen gehigarria.— Laguntza emigrante berriei

[...]

Horretarako, haiek bizi diren lekuko estatuko Gobernuarekin eta administrazioekin dituzten harremanetan, kolektibo horren lan- zein gizarte-egoera landuko duten kontaktuen eta harremanen plangintza sistematikoa egingo dute; besteak beste, jadanik existitzen diren laguntza-programetan sartzea edo etxebizitzarekin, hizkuntza-ikastaroekin eta lan-aukerekkin zerikusia duten eta onuragarriak izan daitezkeen jarduerak gauzatzea faboratuta. Emigrante berrienganako zuzeneko harremanetan, euren arreta-ordutegiak egokitzen eta komunikabide elektronikoak bultzatzen saiaturako dira, herritar horiek laguntzeko eta babesteko eginkizuna hobetzearren.

Hamaseigarren xedapen gehigarria.— Itzulpen eta interpretazio ofizialak

Atzerriko hizkuntza batetik gaztelaniara eta alderantziz egindako itzulpenak eta interpretazioak ofizialak izateko betekizunak erregelamenduz zehaztuko dira. Edozelan ere, ofizialak izango dira Kanpo Arazoetako eta Lankidetzako Ministerioiko Hizkuntzen Interpretaziorako Bulegoak ziurtatutakoak, baita Kanpo Arazoetako eta Lankidetzako Ministerioak ematen duen zinpeko itzultzaile-interprete titulua duenak egindakoak ere. Titulu hori lortzeko betekizunak, bai eta horren araubide juridikoa eratzen duten gainerako elementuak ere, erregelamendu bidez garatuko dira. Zinpeko itzultzaile-interpreteak bere sinaduraren eta zigiluaren bidez ziurtatuko ditu itzulpenaren eta interpretazioaren zehaztasuna eta doitasuna.

Hauek ere izango dira ofizialak:

a) Espainiaren atzerriko ordezkariak diplomatiko edo bulego kontsular batek egindakoak edo bere gain hartutakoak, betiere administrazio-unitate horren aurrean hasi edo aurkeztutako eta Espainiako Administrazioak ebatzi beharreko espediente edo prozedura bati erantsitako atzerriko dokumentu publiko bati badagozkie.

b) Espainian atzerriko ordezkariak diplomatiko batek edo karrerako bulego kontsular batek egindakoak, betiere beren herrialdeko lege baten testu bati edo haren dokumentu publiko bati ez badagozkie.

Itzulpen edo interpretazio bat ofiziala izateak esan nahi du itzulpen edo interpretazio hori organo judizialen eta administrazio-organoen aurrean aurkeztu ahalko dela, erregelamenduz zehaztutako baldintzetan.

Kanpo Arazoetako eta Lankidetzako Ministerioko Hizkuntzen Interpretaziorako Bulegoak aztertu ahal izango ditu zinpeko itzultzaile-interpreteek edo ordezkariak diplomatiko edo bulego kontsular batek egindako itzulpenak eta interpretazioak, horiek jaso dituen administrazio-organok, organo judizialak, erregistroak edo agintaritzak eskudunak hala eskatuz gero.

Hemeretzigarren xedapen gehigarria.— Babes kontsularra egikaritzeagatik sorrarazitako gastuak itzultzea

1. [...]

Atxiloketa edo espetxealdiaren kasuan ordezkariak ez duen Batasuneko herritar bati emandako babes kontsularrak bidaiekin, ostatuarekin eta itzulpenarekin zerikusia duten ezinbesteko eta ezohiko gastu handiak badakartza agintari diplomatiko edo kontsularrentzat, Espainiak gastu horiek itzultzeko eskatu ahal izango du.

2. [...]

Era berean, agintari diplomatiko edo kontsularrentzako bidaiekin, ostatuarekin eta itzulpenarekin zerikusia duten ezinbesteko eta ezohiko gastu handiak itzultzeko eskaerei erantzungo zaie, atxilotuta edo espetxean dauden eta ordezkariak ez dauden espainiarren babes kontsularrerako.

**8.1.78. 22/2014 Legea, azaroaren 12koa,
arrisku-kapitaleko erakundeak, inbertsio
kolektiboko bestelako erakunde itxiak eta
inbertsio kolektiboko erakunde itxien
erakunde kudeatzaileak arautzen dituen,
eta Inbertsio Kolektiboko Erakundeei
buruzko azaroaren 4ko 35/2003 Legea
aldatzen duena³⁹⁰**

HITZAURREA

I

Finantza-erregulazioaren helburu orokorra aurrezkoa inbertsio produktibora modu eraginkorrean bideratzea da; hala, merkatuen egonkortasuna eta inbertitzailearen babesa bermatuko dira, eta enplegua sortzeko aukera emango duen hazkunde orekatua sustatuko da. Espainiako ekonomiaren ezaugarri tradizionaletako bat da banku-kredituko enpresen mendean modu nabarmenean egotea, eta kreditu horrek gaur egungo egoeran murrizketa handiak izan ditu. Horregatik funtsezkoa da finantzaketa zuzeneko beste iturri batzuei mesede egitea; horien artean inbertsio kolektiboa gero eta garrantzi handiagoa izaten ari den alternatiba da. Eremu horren barruan, Europar Batasunean harmonizatutako erregulazioa duten eta batik bat txikizkako inbertitzaileei zuzentzen zaizkien inbertsio kolektiboko erakundeak batetik eta inbertsio alternatibokotzat jotzen direnak bestetik bereizi ahal dira. Azken horien barruan hainbat erakunde daude, adibidez inbertsio askeko funtsak (*hedge funds*, ingelesez eman ohi zaien izenean), higiezin arloko funtsak eta arrisku-kapitalekoak. Azken horien erregulazioa da lege honen helburu nagusia.

[...]

III

Lehenengoz, onetsi egin da Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2011ko ekainaren 8ko 2011/61/UE Zuzentaraua, inbertsio alternatiboko funtsen kudeatzaileei buruzkoa, zeinaren bidez aldatu baitziren 2003/41/EE eta 2009/65/EE zuzentarauak eta Europar Batasunaren 1060/2009 eta 1095/2010 erregelamenduak. Arau horrek lehenengo aldiz txertatzen du inbertsio alternatiboko funtsen kudeatzaileen arauketa Europar Batasunaren barruan; kudeatzaileen artean daude, besteak beste, inbertsio askeko inbertsio kolektiboko erakundeak (IAIKI), edo *hedge funds* ingelesezko ohiko izendapenean, inbertsio askeko inbertsio kolektiboko instituzioen inbertsio kolektiboko instituzioak (IAIKI KI), higiezin arloko inbertsioko funts eta sozietateak eta arrisku-kapitaleko erakundeak.

[...]

³⁹⁰ BOEren 275. zenbakian, 2014ko azaroaren 13ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-11714>

III. TITULUA

Arrisku-kapitaleko erakundeak eta inbertsio kolektibo itxiko erakundeak merkaturatzea

76. artikulua.— Europar Batasuneko beste estatu kide batean eratu diren eta Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2011ko ekainaren 8ko 2011/61/UE Zuzentarauaren babespean estatu kide batean kudeatzaile baimenduek kudeatzen dituzten arrisku-kapitaleko erakundeak eta inbertsio kolektibo itxiko erakundeak Espainian merkaturatzea

4. 1. apartatua aipatu den jakinarazpen-idazkia eta 3. apartatua aipatu den ziurtagiria nazioarteko finantzen eremuan ohikoa den hizkuntza batean gutxienez aurkeztu beharko dira, eta bitarteko elektronikoak erabiliz bidaltzea onartu ahal izango da.

77. artikulua.— Europar Batasuneko kide ez den estatu batean eratu diren eta Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2011ko ekainaren 8ko 2011/61/UE Zuzentarauaren babespean estatu kide batean kudeatzaile baimenduek kudeatzen dituzten arrisku-kapitaleko erakundeak edo inbertsio kolektibo itxiko erakundeak inbertitzaile profesionalentzat Espainian merkaturatzea

2. Inbertsio-erakundearen sozietate kudeatzaileak, halaber, Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalen informazio hau erregistratu beharko du:

[...]

Apartatu honetan eta aurrekoan aipatu diren dokumentu guztiak nazioarteko finantzen eremuan ohikoa den hizkuntza batean gutxienez aurkeztu beharko dira.

78. artikulua.— Helbidea Europar Batasunean ez duten kudeatzaileek kudeatutako arrisku-kapitaleko erakundeak edo inbertsio kolektibo itxiko erakundeak inbertitzaile profesionalentzat Espainian merkaturatzea

3. Aurreko apartatuetan aipatu diren dokumentu guztiak nazioarteko finantzen eremuan ohikoa den hizkuntza batean gutxienez aurkeztu beharko dira.

79. artikulua.— 5.1.e) artikuluan aipatzen diren arrisku-kapitaleko erakundeak inbertitzaile ez-profesionalentzat Espainian merkaturatzea

3. Artikulu honetan azaldu diren dokumentu guztiak haien gaztelaniazko itzulpenarekin batera edo Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalak onartutako beste hizkuntza batean aurkeztu beharko dira.

³⁹¹ 5. Ahalmenak emanda dituen bitartekariak, harpidetze edo eskurapena egin baino lehen, Espainian bizi diren atzerriko erakundeko akziodun edo partaideei informazio-liburuxka entregatu beharko die; informazio-liburuxka horretan kudeaketako erregelamendua edo sozietate-estatutuak bilduko dira, bai eta urteko txostena ere. Hori guztia 67. eta 68. artikuluetan aipatzen da. Era berean, harpidetza edo eskurapena egin aurretik, inbertitzailearentzat funtsezkoak diren

³⁹¹ Merkatu Baloreei eta Inbertsio Zerbitzuei buruzko martxoaren 17ko 6/2023 Legearen azken xedapenetako bederatzigarren 10. apartatuak emandako idazkera (BOE, 66. zenbakia, 2023ko martxoaren 18ko alea).

datuen dokumentua entregatu beharko da, zeina egokituko baita Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2014ko azaroaren 26ko 1286/2014 (EB) Erregelamenduan aurreikusitakora; izan ere, erregelamendu hori txikizkako inbertsio-produktu lotuei eta aseguruetan oinarritutako inbertsio-produktuei buruzko funtsezko datuen dokumentuei buruzkoa da. Gerora, urteko txostena partaide edo akziodunei bidali beharko zaie ekitaldi bakoitzeko lehenengo 6 hilabeteetan, 69. artikuluan ezarrita dagoena gorabehera. Dokumentu horiek gaztelaniara itzulita edo Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalak onartutako beste hizkuntza batean emango dira.

80. artikulua.— Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2011ko ekainaren 8ko 2011/61/UE Zuzentarauak baimendutako sozietate kudeatzaileek kudeatzen dituzten arrisku-kapitaleko erakundeak edo inbertsio kolektibo itxiko erakundeak Europar Batasuneko eremuan merkaturatzea

3. [...]

1. apartatuan aipatu den jakinarazpen-idazkia eta 2. apartatuan aipatu den ziurtagiria nazioarteko finantzen eremuan ohikoa den hizkuntza batean gutxienez aurkeztu beharko dira.

8.1.79. 25/2014 Legea, azaroaren 27koa, Nazioarteko Tratatu eta Akordioei buruzkoa³⁹²

II. TITULUA Nazioarteko tratatuak

II. KAPITULUA Nazioarteko tratatuak egitea

13. artikulua.— Kautotzea

2. Espainiak sinatutako aldebiko nazioarteko tratatuak espainieraz idatzita egongo dira beti, eta hala jasoko da horietan; edozelan ere, Espainiako autonomia-erkidegoetan ofizial diren beste hizkuntza batzuetan ere jaso ahalko dira, edota atzerriko hizkuntzetan.

III. TITULUA Nazioarteko administrazio-akordioak

38. artikulua.— Betekizunak

3. Nazioarteko administrazio-akordioek errespetatu egin beharko dute estaldura ematen dien nazioarteko tratatuaren edukia, bai eta tratatu horrek ezarritako mugak ere. Gaztelaniaz idatzi beharko dira, Estatuaren hizkuntza ofiziala den aldetik, baina autonomia-erkidegoetan ofizial diren beste hizkuntza batzuetan ere idatzi ahalko dira.

³⁹² BOEren 288. zenbakian, 2014ko azaroaren 28ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-12326>

8.1.80. 27/2014 Legea, azaroaren 27koa, Sozietateen gaineko Zergari buruzkoa³⁹³

VI. TITULUA Tributu-zorra

IV. KAPITULUA Kenkariak zenbait jarduera pizteko

36. artikulua.— Kenkariak, arte eszenikoen eta musikalen ekoizpen zinematografikoetan, ikus-entzunezko serieetan eta zuzeneko ikuskizunetan egindako inbertsioengatik³⁹⁴

«1. Espainiako film luzeetan eta film laburretan edo fikziozko, animaziozko edo dokumental erako ikus-entzunezko serieetan egiten diren inbertsioek serie moduko ekoizpen industrialaren aurretik euskarri fisikoa egiteko modua eskaintzen badute, kenkaria aplikatzeko eskubidea emango diote ekoizleari edo finantzaketan parte hartzen duten zergadunei.

- a) Ehuneko 30ekoa, kenkariaren oinarriaren lehenengo milioiaren gainean.
- b) Ehuneko 25ekoa, zenbateko horretatik gorako soberakinaren gainean.

Kenkari horren zenbatekoak, jasotako gainerako laguntzekin batera, ezingo du ekoizpen-kostuaren ehuneko 50 gainditu. Hala ere, muga hori honako hauetaraino igoko da:

- c) Ehuneko 80raino, gaztelania ez den beste hizkuntza koofizialetako batean filmatutako ekoizpenen kasuan, baldin eta Espainian hizkuntza koofizial horretan edo azpitolatu horretan proiektatzen badira.

³⁹³ BOEren 288. zenbakian, 2014ko azaroaren 28ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-12328>

³⁹⁴ Abenduaren 27ko 38/2022 Legearen azken xedapenetako bosgarreneko bigarren zenbakiak emandako idazkera; izan ere, lege horrek aldi baterako karga energetikoak, eta kreditu-erakundeetan eta kredituko finantza-establezimenduen aldi baterako kargak ezarri zituen, eta beraren bidez sortzen da fortuna handien aldi baterako elkartasun-zerga, eta aldatzen dira zenbait tributu-arau (BOE, 311. zenbakia, 2022ko abenduaren 28ko alea).

8.1.81. 4/2015 Legea, apirilaren 27koa, Delituaren Biktimaren Estatutuari buruzkoa³⁹⁵

HITZAURREA

V

[...]

Titulu horretan, honako eskubide hau arautzen da: agintari edo funtzionario batengana jotzen dugunean, lehen harremanetik bertatik informazioa eskuratzea hizkuntza erraz eta ulergarrian. Informazio horrek, zeinak zehatza eta etengabe eguneratua izan behar baitu, biktimak honelako gaietan dituen eskubideei buruzko orientazioa eta informazioa eman beharko ditu: zer laguntza-neurri dauden erabilgarri; salatzeko eskubidea zelan erabili; babesteko era eta baldintzak zein aholkularitza eta defentsa juridikoarenak; kalte-ordainak, interpretazioa eta itzulpena; Europar Batasuneko beste herrialde batean bizi badira, beren interesak eraginkorrak izateko neurriak; agintari eskudunaren jarduerarik ezagatik salatzeko prozedura; komunikazioetarako harreman-datuak; justizia errestitiboko zerbitzu erabilgarriak, eta izandako gastu judizialak atzera zelan jaso.

Biktimak salatzaille gisa duen eskubidea zehazki arautzen da, eta, bereziki, honako hauek eskuratzeko eskubidea: salaketaren kopia bat, behar bezala ziurtatua, salaketa aurkeztu nahi duen biktimarentzako doako hizkuntza-laguntza eta aurkeztutako salaketaren kopiaren doako itzulpena.

[...]

Europako araudiaren arabera, itzultzeko eta interpretatzeko eskubidea garatzen da, bai elkarriketetan —polizialetan barne—, bai ikustaldietako parte-hartze aktiboan; horren barruan funtsezko informazioaren itzulpen idatzia eta doakoa jasotzeko eskubidea sartzen da, bereziki auzia amaitzeko erabakiari eta epaiketa egiteko tokia eta ordua zehazteari dagokienez.

[...]

I. TITULUA

Oinarrizko eskubideak

4. artikulua.— Ulertzeko eta ulertua izateko eskubidea

Biktima orok du eskubidea ulertzeko eta uler dezaten, salaketa jartzen duenetik egin beharreko jarduketa guztietan eta zigor-arloko prozesuaren barruan, baita salaketa jarri aurretiko informazioan ere.

Helburu horretarako:

a) Biktimekiko komunikazio guztiak, ahozko edo idatzizkoak, hizkuntza argi, erraz eta ulerterrazean egingo dira, betiere horren ezaugarri pertsonalak eta, bereziki,

³⁹⁵ BOEren 101. zenbakian, 2015eko apirilaren 28ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-4606>

zentzumen-, adimen- edo buru-desgaitasuna duten pertsonen beharrianak edo adingabea izatea kontuan harturik. Biktima adingabea bada edo gaitasuna judizialki aldatuta badu, komunikazioak haren ordezkariari edo laguntzen duen pertsonari egingo dizkiote.

b) Biktimari, agintariekin edo biktimen laguntzarako bulegoekin lehen harremana duenetik aurrera, behar besteko laguntza edo babesak emango zaizkio horien aurrean bere burua ulertarazteko; legez onartutako zeinu-hizkuntzetako interpretazioa zein gorrei, entzuteko desgaitasuna dutenei eta gor-itsuei ahozko komunikazioan laguntzeko bitartekoak sartuko dira horren barruan.

c) Biktima bere aukerako pertsona batek lagunduta egon ahal izango da agintari eta funtzionarioekiko lehen harremanetik bertatik.

5. artikulua.— Informazioa jasotzeko eskubidea agintari eskudunekiko lehen harremanetik

1. Biktima orok eskubidea du, agintari eta funtzionarioekiko lehen harremanetik, baita salaketa aurkeztu aurretiko unean ere, informazioa behar ez den atzerapenik gabe jasotzeko (haren egoera eta baldintzetara eta egindako delituaren zein pairatutako kalte-galeren izaerara egokituta), honako hauei dagokienez:

f) Erabilgarri dauden interpretazio- eta itzulpen-zerbitzuak.

6. artikulua.— Biktimak salatzaile gisa dituen eskubideak

Biktima orok, salaketa aurkezteko unean, honako eskubide hauek ditu:

b) Doako hizkuntza-laguntza eta aurkeztutako salaketaren kopiaren idatzizko itzulpena jasotzekoa, baldin eta salaketa aurkezten duen tokiko hizkuntza ofiziala edo ofizialak ez badu edo baditu ulertzen.

9. artikulua.— Itzulpen eta interpretaziorako eskubidea

1. Gaztelania edo dena delako jarduketan erabilitako hizkuntza ofiziala hitz egiten edo ulertzen ez duen biktima orok eskubide hauek izango ditu:

a) Ulertzen duen hizkuntza batean mintzatzen den interprete batek doako laguntza ematekoa, epaileak, fiskalak edo poliziako funtzionarioek ikerketa-fasean deklarazioa hartzen diotenean, edo epaiketan edo beste edozein ahozko ikustalditan lekuko gisa esku hartzen duenean.

Eskubide hori aplikatuko zaie, halaber, entzuteko edo mintzatzeko mugak dituzten pertsonari.

b) 7. artikulua 1. apartatuak eta 12. artikulua aipatutako ebazpenen doako itzulpena jasotzekoa. Itzulpenak hartutako ebazpenaren oinarriaren laburpen txikia ere jasoko du, betiere biktimak horrela eskatu badu.

c) II. tituluak aipatutako eskubideak egikaritzeko funtsezko informazioaren doako itzulpena jasotzekoa. Biktimek dokumentu bat funtsezkotzat jotzeko eskaera arrazoitua aurkeztu ahal izango dute.

d) Epaiketa egiteko eguna, ordua eta tokia ulertzen duen hizkuntza batean jakinaraztekoa.

2. Interpretearen laguntza bideokonferentzia edo telekomunikazioko beste edozein bidez eman ahal izango da, betiere epaileak edo auzitegiak, ofizioz edo aldeak

eskatuta, ez badu erabakitzen interpretea zuzenean egon dadin biktimaren eskubideak zaintzearren.

3. Salbuespenez, dokumentuen idatzizko itzulpenaren ordeztu haien edukiaren hitzezko laburpena egin ahal izango zaio, ulertzen duen hizkuntza batean betiere, baldin eta era horretan prozesuaren ekitatea behar bezala bermatzen bada.

4. Polizia-jarduketan kasuan, biktimari interpretazioa edo itzulpena ez emateko erabakiaren aurkako errekurtsioa aurkeztu ahal izango dute instrukzioko epailearen aurrean. Errekurtsio hori jarrita dagoela joko da erabakiak eragindako pertsonak ados ez dagoela adierazi badu ukatzeko unean.

5. Biktimari interpretazioa edo itzulpena ez emateko erabaki judizialaren aurkako apelazio-errekurtsioa jarri ahal izango dute.

8.1.82. 10/2015 Legea, maiatzaren 26koa, Kultura-ondare Immaterialaren Babesari buruzkoa³⁹⁶

HITZAURREA

II

Espainiako legeria

[...]

Espainiako 1978ko Konstituzioak, ordea, esparru kontzeptual berri bat erakusten du, argi eta garbi ondare immaterialaren aldekoa, aitzindaria izan zena Europako konstituzioen eremuan. Testuan zehar ezin argiago antzematen da ikuspegi berria. Hitzaurrea bera, zeinak testu osoaren muina jasotzen baitu, ezinago adierazkorra da Espainiako nazioari agintzen dionean «espainiar guztiak eta Espainiako herri guztiak babestea giza eskubideen egikaritzan, baita beraien kultura eta tradizioak, hizkuntzak eta instituzioak ere». Orobat gertatzen da 3.3 artikuluan, Espainiako pluraltasun linguistikoaz ari denean, kultura-ondare gisa babestu beharreko aberastasun moduan, ez bakarrik ikuspegi linguistiko soiletik, ezpada ere begirada kultural zabalagoaren argitan: «Espainiako hizkuntza-moten aberastasuna kultura-ondarea da, eta ondare horrek begirune eta babes berezia izango du». Aurrerago, 46. artikuluan, beste urrats bat ageri da; lehenik eta behin, ondareari buruzko ohiko «historiko eta artistikoa» izenondoak gainditu eta hirugarren balio bat eransten baitu, «kulturala», zeinak babesaren kontzeptua argiro zabaltzen baitu, orain «kultura immateriala» deitzen dugun hori besarkatuz. Azkenik, 149.1.28) artikuluan, Espainiaren kultura-ondarea babestea azpimarratzen du berriz ere, ondare artistiko eta monumentalarekin batera.

[...]

Azkenik, gogoan hartzekoa da ezen, zuzenbide konparatuaren ikuspegitik begiratuta, kultura-ondasun immaterialak munduko ordenamendu juridiko nazionaletan jasota agertzen direla, batez ere Iberoamerikakoetan. Ikusgaitasun hori kontzientzia sozial berri baten pizgarria da, eta nabari-nabaria da konstituzioetan, arau gorena diren aldetik. Azken hamarkadetako konstituzio berri edo berrituen testuetan joera argi bat dago ideia hauek jasotzeko; batzuetan zuzenezuzenean, eta beste batzuetan kontzeptuen testuinguru berri baten bitartez, kultura-ondarearen barruan daudela modu errazago batez ulertaraziz. Esate baterako, Espainiako 1978ko Konstituzioaz gainera, Brasilgoa (1988), Kolonbia (1991), Mexiko (1917), Ekuador (2008), Bolivia (2009), Polonia (1997) edo Portugal (1976). Horien guztien artean, nabarmentzekoa da Brasilgo 1988ko Konstituzioaren 216. artikulua, zeinak, hizkera konstituzionalean lehenengo aldiz ondasun immaterialak aipatzeaz gainera, ondasun horien artean sartzen baititu «adierazmoldeak» eta «sortzeko, egiteko eta bizitzeko moduak». Horrekin batera, gero eta herrialde gehiagoren legerietan agertzen dira ondare immaterialari buruzko lege bereziak; horien artean azpimarratzekoak dira Brasilgoa (2000) eta Portugalgoa (138/2009 Lege-dekretua, ekainaren 15ekoa).

³⁹⁶ BOEren 126. zenbakian, 2015eko maiatzaren 27ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-5794>

Dena den, ondare immaterialaren bultzagarri garrantzitsuena nazioarteko zuzenbidean datza, batez ere Unescoren jardunbidean, zeina burura iritsi baitzen Kultura-ondare Immateriala Babesteko 2003ko Konbentzioan.

Konbentzio horren aurretik, hainbat urrats egin ziren aurrera begira, ez oso denbora luzean, baina ekimen ugari akuilatuta. 1972ko Konbentzioan ondare immateriala ilunpe osoan geratu baitzen, horrek berak eragin zuen hurrengo urteetan topagune eta adierazpen sorta ederra izatea. Behin eta berriz esana dagoenez, Munduko Kultura- eta Natura-ondarea Babesteko Unescoren 1972ko Konbentzioak kultura materiala izenekoaren objektuetan jarri zuen arretagune nagusia. Beraz, nazioarteko zuzenbidean erabakitzeke zegoen kultura-sorkuntza sozial eta komunitario immaterialak juridikoki balioetsiko zituen tresna bat sortzea.

Nazioartean egin diren jarduketan artean, batez ere Unescok gidaturikoen artean, gogoan hartzekoa da Akkrako 1975eko Konferentzia, Afrikako lurralde-eremura mugatua, zeinak azpimarratzen baitu kultura-dibertsitatearen balioa, hizkuntzak eta ahozko tradizioa zaintzeko beharra, eta arte tradizionalak eta herrikoiak sustatu beharra.

Handik gutxira, 1978an Bogotan egindako Konferentzian, herrien identitateari eta haien zinezkotasunari lotutako ondarea azpimarratu zen, hura berreskuratzeko eta zaintzeko garrantzia nabarmendu, eta adierazpen bat onetsi zen, 31. gomendioan musika eta dantza funtsezko elementutzat jotzen zituena.

Beste mugarri garrantzitsu bat 1982an izan zen, Unescok antolatuta, kultura-politikei buruz Mexikon egindako Gobernuen arteko Konferentzian. Topagune hori garrantzitsua izan zen aurreko gomendio guztiak sistematizatu zituelako. Konferentzian onetsitako adierazpenak kulturaren eremu guztiak jaso zituen, eta nabarmendu zuen kultura-ondarearen osagaiak «herri baten sormena adierazten duten obra materialak eta immaterialak» direla; hitzez hitz aipatzen ditu, besteak beste, hizkuntzak, errituak, sinesmenak, literatura eta artelanak, ondare immaterialaren berezko ondasun gisa.

Unescoren beste konferentzia batek, 1988koak, gomendio bat egin zien estatu kideei «Folklore Babestea» dela eta. Babes hori jaso zuen Parisko 1989ko Konferentziak, zeinean, gainera, mugarri funtsezko bat ezarri baitzen alor horretan; izan ere, bertako adierazpenak honako izendapen hau erabili zuen: «Traditional Culture and Folklore», gero gaztelaniara «Cultura tradicional y popular» itzuli zena (euskaraz, «Kultura tradizional eta herrikoia»). Adierazpenean, «folklore» terminoaren definizioa ematen da, eta bertan sartzen dira hizkuntza, literatura, musika, dantza, jokoak, mitologia, errituak, ohiturak, eskulanak, arkitektura eta beste arte-mota batzuk.

Aurreko konferentzia erabakigarri horren ondotik, hurrengo hamarkadan, Gomendioaren aplikazioa ebaluatzeko mintegi batzuk antolatu ziren, terminologia aldetik aldaketa bat ekarri zutenak: «ahozkoa» eta «ukiezina» kontzeptuak agertu ziren; aldaketa hori beren-beregi aztertu zen Washingtongo 1999ko Konferentzian. Konferentzian eztabaida piztu zen «folklore» terminoak dituen arazoengatik, gutxiespen-kutsua baitarama itsatsita, eta beste alternatiba batzuk bilatzeko beharra aztertu zen: «ahozko ondarea», «ezaupide eta trebetasun tradizionalak», «ondare ukiezina», «jakiteko, izateko eta egiteko moldeak». Urte horretan bertan Kaledonia Berrian egindako beste mintegi batean berariaz baztertu zen «folklore» terminoa. «Kultura-ondare immateriala» esamoldea 2001. urtean sendotu zen, Unescoren zuzendari nagusiaren txosten batean, eta 2002. urtean, Istanbulen hartutako adierazpenean.

Prozesua bururaino eraman zen 2003ko urriaren 17an, Unescoren 32. bileran, Kultura-ondare Immateriala Babesteko 2003ko Konbentzioan (Espainiak 2006an berronetsi zuen konbentzioa).

Erregio mailako nazioarteko tresnetan ere nabaritzen da antzeko bilakaera izan dela; Iberoamerikaren eremuan, azpimarratzekoa da Kultura-gutun Iberoamerikarra. Adierazpen horretan —2006an Montevideon egindako Goi-bilera Iberoamerikarrean onetsi zen— ondare-mota horri eginiko erreferentzia ugari jaso ziren. Besteak beste, «Helburuak» izena duen I. tituluan, Iberoamerikako herrialdeen konpromisoa ageri da, «Iberoamerikako kultura- eta natura-ondare materialaren eta immaterialarenaren babesa eta zabalkundea» sustatzeko. Konpromiso hori geroago garatzen da, III. tituluan («Aplikazio-eremuak»), kultura-ondareari buruzko eremu bat gehitzen baita, zeina osatzen baitute «bai ondare materialak bai immaterialak, biak ere nahitaez bereziki errespetatu eta babestu beharrekoak».

Gainera, New Yorkeko 2007ko abuztuan egindako Izen Geografikoei buruzko Nazio Batuen IX. Konferentziaren IX/4 Ebazpenak, aurreko konbentzio hori aintzat hartuz eta toponimoak kultura-ondare immaterialaren zati bat direla iritzita, adre ematen die ardura duten organismo ofizialei ondare hori zaintzeko eta sustatzeko programa bat egin dezaten, Konbentzioaren 2. artikuluko 3. paragrafoarekin eta 18. artikuluekin bat etorrita.

IV

Estatuaren eskumena

[...]

Hau da, ondorioz, kultura erkidea dela-eta Espainiako Konstituzioaren 149.2 artikuluen agindua betetzeak —kulturaren zerbitzua «funtsezko eginkizun eta eginberrak» dela ulertzeak— Estatuarentzat duen zentzua; alegia, uler daitekeela baldintza horiek betetzen dituzten adierazpideak izan daitezkeela. Izan ere, jakin arren Espainiako Konstituzioaren hitzaurrea ez dela eskumenak esleitzeko testuak duen zati berezkoa, onartu beharra dago laguntza ematen duela berezko izaera hori duten arauen zentzua interpretatzen, hala nola aipaturiko 149. artikuluko 2 apartatuarena. Eta hitzaurreak, laugarren paragrafoan, argi uzten du «espainiar guztiak» eta «Espainiako herri guztiak» kultura-adierazpide immaterialen eramaileak direla: «Espainiako nazioak (...) honako borondate hau aldarrikatzen du: (...) Espainiar guztiak eta Espainiako herri guztiak babestea giza eskubideen egikaritzan, baita beraien kultura eta tradizioak, hizkuntzak eta instituzioak ere». Horra hor osotasun soziala —espainiar guztien multzoa— eta zatiak —Espainiako herriak—, biak batera kultura eta tradizio, hizkuntza eta instituzioen subjektu eramaileak.

[...]

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Kultura-ondare immaterialaren kontzeptua

Kultura-ondare immaterialtzat hartzen da erkidegoek, taldeek eta, batzuetan, gizabanakoek beren kultura-ondaretzat jotzen dituzten ohitura, errepresentazio, adierazpen, jakintza eta teknikak, eta bereziki hauek:

a) Ahozko tradizio eta adierazpideak, hizkuntza-modalitateak eta berezitasunak barne, kultura-ondare immaterialaren bide gisa; eta toponimia tradizionala, lurraldeen izendapen geografikoak zehazteko tresna gisa;

8.1.83. 12/2015 Legea, ekainaren 24koa, Espainiar Jatorriko Sefardiei Espainiar Nazionalitatea emateari buruzkoa³⁹⁷

HITZAURREA

I

Sefardi deitzen zaie Iberiar penintsulan bizi izan ziren juduei —eta, bereziki, haien ondorengoei—; 1492ko ediktuez geroztik, indarrez bihurtu edo kanpora egitera beharturik, bide makur horri heldu baitzioten. Izendapena bera «Sefarad» hitzetik dator, hebreeraz hala deitzen baitzaio Espainiari, bai hebreera klasikoan bai gaur egungoan. Benetan, juduak sendo eta milaka urtez egonak ziren iberiar lurretan, eta haien egon hori gaur egun ere nabari da, hitzezko eta harrizko arrastoetan. Ordea, juduak, historiaren aginduz, atzera diasporaren bideetan abiatu ziren, beste erkidego batzuetara atxikiz edo berriak sortuz, batez ere Afrikako iparraldean, Balkanetan eta Otomandar Inperioan.

Sefaradeko seme-alabei, halere, inoiz ez zaie bihotz-minaren iturria agortu, hizkuntzen eta belaunaldien joan-etorriari erreparatu gabe. Ladinera edo haketia gorde zuten euskarri; jatorrizko espainiera, harrerako hizkuntzetako maileguz aberastua. Arbasoen hizkuntzan josten zituzten errezoak eta errezetak, jolasak eta erromantzeak. Ohiturak gorde, behin eta berriz jatorriaren oihartzuna zekarten izenak galdu ez, eta herrarik gabe onartu zuten Espainiaren isiltasuna, ahanzturaren magalean kulunka.

[...]

1. artikulua.— Espainiar jatorriko sefardiei Espainiako nazionalitatea ematea, herritar-agiri bidez

2. Espainiar jatorriko sefardiak direla egiaztatzeko, frogabide hauek baliatuko dira, eta denak batera balioetsiko dira:

c) Errabino-agintaritza eskudunaren ziurtagiria; eskatzailea bizi ohi den herrialdean legez aitorturik egon behar du agintaritza horrek.

[...]

Aurreko paragrafoetan aipatu diren dokumentuek, gainera —bat izan ezik, alegia, Espainiako Erkidego Juduen Federazioko Batzorde Iraunkorreko lehendakariak emandakoa izan ezik—, behar bezala baimenduta eta zinpeko itzultzaile batek gaztelaniara itzulita egon beharko dute, eta Hagako apostilla edo dena delako legeztatze-zigilua eduki beharko dute.

d) Etxean ladinera edo «haketia» erabiltzen dutela egiaztatzea, edo, beste zantzuren batzuk erabiliz, tradizioz erkidego horretakoak direla erakustea.

3. Espainiarekiko lotura berezia egiaztatzeko, frogabide hauek baliatuko dira, eta denak batera balioetsiko dira:

³⁹⁷ BOEren 151. zenbakian, 2015eko ekainaren 25eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-7045>

b) Ladinera edo «haketia» badakitela egiaztatzea.

4. Jaiotza-agiria beti aurkeztu beharko da, behar bezala legeztaturik edo apostilla jarriarik, eta, beharrezkoa bada, itzulita.

5. Espainiarekin lotura berezia duela egiaztatzeko, bi proba gainditu beharko dira.

Lehenengo proban, gaztelaniaren oinarriko ezagutza egiaztatu beharko du, hau da, Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuko A2 edo gehiago (Europako Kontseiluak onetsi du marko hori), betiere A2 mailako edo gehiagoko DELE diploma lortzeko azterketa gaindituz (DELE: gaztelania, atzerriko hizkuntza modura).

Bigarren proban, berriz, bi gauza hauek zenbateraino ezagutzen dituen balioetsiko da: Espainiako Konstituzioa eta Espainiako gizartearen eta kulturaren errealitatea.

Cervantes Institutuak diseinatuko eta administratuko ditu proba horiek. Baldintzak erregelamendu bidez zehaztuko dira.

Eskatzailearen herrialdean edo lurraldean espainiera hizkuntza ofiziala baldin bada —hango nazionalitatea beharko du izan—, ez du espainierako proba egin beharrik izango, baina bai Konstituzioari eta gizarteari eta kulturari buruzkoa.

Hemezortzi urte baino gehiagokoek eta gaitasuna epai bidez aldatu gabea dutenek soilik egin beharko dituzte DELE azterketa eta Espainiako Konstituzioari eta Espainiako gizarteari eta kulturari buruzko proba. Adingabeak eta gaitasuna epai bidez aldatua dutenak salbuetsita daude, baina zentroren batean inskribaturik egon badira, hango ziurtagiria ekarri beharko dute; zentroa izan daiteke prestakuntzako, bizitzeko, harrerako, arretako edo hezkuntza bereziko.

2. artikulua.— Prozedura

1. Nazionalitatea emateko, prozedura elektronikoa arautzen da lege honetan. Eskaera gaztelaniaz egin behar da, eta Erregistroen eta Notariotzaren Zuzendaritza Nagusiari zuzenduko zaio. Eskatzaileari zenbaki bat emango zaio, egin duen eskaera identifikatzeko.

3. Dokumentuak azterturik, ikusten baldin bada, hasieran behintzat, eskatzaileak arrazoitu duela espainiar jatorriko sefardia dela eta Espainiarekin lotura berezia duela, notarioak haren agerraldia hitzartuko du. Agerraldiaren akta egin beharra dago. Akta horri erantsita utzi beharko dira interesdunak ekarri dituen jatorrizko frogagiriak (aurreko artikuluan jartzen du zeintzuk), beharrezkoa baldin bada behar bezala itzulita; eta, eskatzailea adinduna bada, baita zigor-aurrekarien ziurtagiria edo ziurtagiriak ere: jatorrizko herrialdekoa eta eskaera egin baino aurre-aurreko bost urteetan bizi izan den herrialdeetakoak. Dokumentu horiek denak behar bezala baimendurik eta apostillaturik edo legeztaturik aurkeztu behar dira, eta, behar izanez gero, itzulita (zinpeko itzulpena). Eskatzaileak, agerraldian, notario eskuesleari ziurtatu behar dio, bere erantzukizunpean, nazionalizatzea eskatzeko oinarri diren egitateak egiazkoak direla; hori eskatzaileak berak egin dezake edo legeko ordezkaria bidali.

6. Nazionalitatea emateko ebazpena eraginkorra izatekotan, ordea, ebazpen hori interesdunari jakinarazten zaion egunaren biharamunetik aurrera urtebeteko epean, hark honako baldintza hauek bete beharra izango du, helbidearen arabera eskumenez dagokion erregistro zibilean:

b) Zigor-aurrekaririk ez duela egiaztatzeko beste ziurtagiri bat ekartzea; ziurtagiri horrek indarrean egon beharko du, legeztatua edo apostillatua eta, beharrezkoa bada, itzulita.

8.1.84. 15/2015 Legea, uztailaren 2koa, Borondatezko Jurisdikzioarena³⁹⁸

II. TITULUA Pertsonen arloko borondatezko jurisdikzioko espedienteak

³⁹⁹I BIS KAPITULUA

**Hamabi urtetik gorako eta hamalau urtetik beherako
pertsoneen sexuaren erregistro-aipamena aldatzeko
onespen judiziala**

26. quater artikulua.— Izapidetzea

3. Epaileak beharrezkotzat jotzen dituen frogak egitea eskatu ahal izango du adingabearen heldutasuna egiaztatzeko eta haren sexuari buruzko aipamena erregistroan zuzentzeko borondatearen egonkortasuna egiaztatzeko, epailearen interes gorena adingabea izango da une oro, eta eskatutako zuzenketaren ondorio juridikoei buruzko informazioa emango dio, bai eta egoki den informazio osagarri guztia ere, hizkera argian, irisgarrian eta haren beharrianetara egokituta.

[...]

³⁹⁸ BOEren 158. zenbakian, 2015eko uztailaren 3ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-7391>

³⁹⁹ Trans pertsonen berdintasun benetako eta eraginkorrerakoa eta LGTBI pertsonen eskubideak bermatzeko otsailaren 28ko 4/2023 Legearen azken xedapenetako hamahirugarrenaren 1. apartatuak txertatua (BOE, 51. zenbakia, 2023ko martxoaren 1eko alea).

**8.1.85. 19/2015 Legea, uztailaren 13koa,
Justizia Administrazioaren eta Erregistro
Zibilaren eremuetan administrazio-erreforma
egiteko neurriena⁴⁰⁰**

***Azken xedapenetako zazpigarrena.— Espainiar
nazionalitatea egoitzaren bidez lortzeko prozedura***

3. Espainiar nazionalitatea egoitzaren bidez lortzeko Kode Zibilean eskatutako betekizunak betetzen direla egiaztatu behar da legean eta erregelamendu bidez aurreikusitako dokumentuen eta gainerako frogen bidez.

Espainiako gizartean behar beste integratuta dagoela egiaztatzeko, proba bi gainditu behar dira.

Lehenengo probak espainieraren oinarrizko ezagutza egiaztatuko du: A2 maila edo handiagoa, Europako Kontseiluaren Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratukoa; horretarako, azterketa bat gainditu behar da espainieraren diploma lortzeko atzerriko hizkuntza gisa (DELE, A2 mailakoa edo handiagoa). Eskatzaileak proba honetatik salbuetsita egongo dira, baldin eta espainiera hizkuntza ofiziala den herrialdeetako edo lurraldeetako nazionalak badira.

⁴⁰⁰ BOEren 167. zenbakian, 2015eko uztailaren 14ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-7851>

**8.1.86. 20/2015 Legea, uztailaren 14koa,
aseguru- eta berraseguru-erakundeen
antolamendu, gainbegiratze eta kaudimenari
buruzkoa⁴⁰¹**

II. TITULUA

**Aseguru- eta berraseguru-erakundeen jarduerara
sartzea**

II. KAPITULUA

Europar Batasuneko beste estatu batzuetako aseguru-
eta berraseguru-erakundeek Espainian gauzatzen
dituzten jardueretara sarbidea izatea

1. ATALA

Aseguru- eta berraseguru-erakundeentzako xedapen orokorrak

51. artikulua.— Espainian jardun dezaketen beste estatu kide batzuetako
aseguru- eta berraseguru-erakundeak

4. Kontratu-dokumentazioa gaztelaniaz aurkeztuko da, baita Aseguruen eta Pentsio
Funtsen Zuzendaritza Nagusiak eska dezakeen edo Espainian jarduten duten beste
estatu kide batean helbideratutako aseguru-erakundeek (kokatzeko eskubidearen
edo zerbitzuak modu askean eskaintzeko araubidearen bitartez) igorri beharreko
informazioa ere.

VI. TITULUA

**Finantza-narriaduraren egoerak. Kontrol
berezirako neurriak**

II. KAPITULUA

Kontrol berezirako neurriak

167. artikulua.— Beste estatu kide batzuetan helbideratuta dauden
aseguru-erakundeei dagokienez hartutako neurriak

4. Beste estatu kide bateko agintaritza eskudunak izendatutako behin-behineko
administratzaileek eta likidatzaileek beren eginkizuna bete ahal izango dute
Espainian; ondorio horietarako, beren izaera egiaztatzeko, horiek izendatzeko

⁴⁰¹ BOEren 168. zenbakian, 2015eko uztailaren 15eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-7897>

ebazpenaren ziurtagiria edo erabakiaren kopia legeztatua aurkeztu beharko dute, gaztelaniara itzulita.

8.1.87. 22/2015 Legea, uztailaren 20koa, Kontu Auditoriarena⁴⁰²

Hamaikagarren xedapen gehigarria.— Enpresa eta sukurtsal jakin batzuek sozietateen gaineko zergari edo izaera bereko edo antzeko zergei buruzko informazioa emateko betebeharra⁴⁰³

Lehenengoa. Informazioa ematera behartuta dauden enpresak eta sukurtsalak.

6. 4. eta 5. apartatueta filialei eta sukurtsalei buruz xedatutakoa ez da aplikatuko, baldin eta sozietateen gaineko zergari edo izaera bereko edo antzeko izaera duten zergei buruzko txostena jada egin badu azken sozietate nagusi batek edo estatu kide bateko zuzenbidearen mende ez dagoen talde bateko kide ez den sozietate batek; betiere, txosten horren edukia bateragarria bada xedapen honetan aurreikusitakoarekin, eta, beraz, bateragarria bada bigarren apartatuan araututako txostenaren edukiarekin, eta, gainera, irizpide hauek betetzen baditu:

a) Jendearentzat irisgarri jartzea, doan eta irakurketa automatikoko formatu elektronikoko batean:

ii) Batasuneko hizkuntza ofizialetako batean, gutxienez.

Hirugarrena. Argitalpena eta irisgarritasuna.

2. Sozietateen gaineko zergari edo izaera bereko edo antzeko zergei buruzko txostena eta aurreko apartatuaren arabera enpresek argitaratutako aitorpena jendaurrean jarri beharko dira, dohainik, Europar Batasuneko hizkuntza ofizialetako batean gutxienez, txostena egiten den ekitaldiko balantzea ixten denetik sei hilabeteko epean, honako webgune honetan:

a) Enpresarenean, lehenengo apartatuko 1. zenbakia aplikatu behar denean.

b) Enpresa filialarenean, lehenengo apartatuko 4. zenbakia aplikatu behar denean.

c) Sukurtsalarenean edo sukurtsala eratu duen enpresarenean, baldin eta lehenengo apartatuko 5. zenbakia aplikatu behar bada.

⁴⁰² BOEren 173. zenbakian, 2015eko uztailaren 20ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-8147>

⁴⁰³ Enpresa Emergenteen Ekosistema sustatzeko abenduaren 21eko 28/2022 Legearen azken xedapenetako seigarrenak gehitutako xedapen gehigarria (BOE, 306. zenbakia, 2022ko abenduaren 22ko alea).

**8.1.88. 1/2015 Legegintzako Errege Dekretua,
uztailaren 24koa, zeinak onesten baitu
Sendagaien eta Osasun Produktuen Bermeen
eta Erabilera Zentzuzkoaren Legearen testu
bategina⁴⁰⁴**

**XI. TITULUA
Tasak⁴⁰⁵**

121. artikulua.— Salbuespenak

2. Braille hizkuntzan inprimatzea helburu duten egokitzapen-materialean aldaketak egiteko zerbitzuak eta jarduerak salbuetsita egongo dira, 15.5 eta 31.5 artikuluetan aurreikusitakoaren arabera.

⁴⁰⁴ BOEren 177. zenbakian, 2015eko uztailaren 25eko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-8343>

⁴⁰⁵ Abenduaren 27ko 38/2022 Legearen azken xedapenetako seigarrenak emandako idazkera berria; izan ere, lege horrek aldi baterako karga energetikoak, eta kreditu-erakundeen eta kredituko finantza-establezimenduen aldi baterako kargak ezarri zituen, eta beraren bidez sortzen da fortuna handien aldi baterako elkartasun-zerga, eta aldatzen dira zenbait tributu-arau (BOE, 311. zenbakia, 2022ko abenduaren 28ko alea).

8.1.89. 24/2015 Legea, uztailaren 24koa, Patenteei buruzkoa⁴⁰⁶

V. TITULUA

Eskaera eta emateko prozedura

I. KAPITULUA

Patente-eskaera aurkeztea eta bete beharreko betekizunak

23. artikulua.— Eskaeraren betekizunak

3. Hala eskaerak nola Patente eta Marken Espainiako Bulegoan aurkeztu beharreko gainerako dokumentuek gaztelaniaz idatzita egon beharko dute eta erregelamenduz ezartzen diren betekizunak bete beharko dituzte. 24.1.c) artikuluan xedatuta dagoenari kalterik egin gabe, beste hizkuntza ofizial bat duten autonomia-erkidegoetan, halako dokumentuak beste hizkuntza horretan idatzi ahalko dira eta gaztelaniarako itzulpenarekin batera joango dira; itzulpen hori benetakotzat hartuko da hizkuntza baten eta bestearen artean zalantzarik egonez gero.

24. artikulua.— Aurkezpen-data

1. Eskaeraren aurkezpen-data hau izango da: patente-eskaerak hartzeko baimenduta dauden bulegoetan eskatzaileak honako elementu hauek gutxienez dituzten dokumentuak jasotzen dituen unekoa:

a) Patentea eskatzen delako adierazpena.

b) Eskatzailea identifikatzeko eta harekin harremanetan jartzeko aukera ematen duten informazioak.

c) Patentea zein asmakuntzatarako eskatzen den, horren azalpena, nahiz eta legean ezarritako betekizun formalak bete ez, edo lehenago aurkeztutako eskaera baten aipamena.

Aurkezpen-data bat lortzeko, azalpen hori edozein hizkuntzatan idatzi ahalko da, eta gaztelaniarako itzulpena aurkeztu beharko da erregelamenduz ezarritako epean.

3. Eskaerak aurreko beste eskaera bat aipatzen badu aurreko zenbakian aurreikusita dagoenaren arabera, aurreko eskaeraren kopia egiaztatu bat aurkeztu beharko da, eta bidezkoa bada, horrekin batera gaztelaniarako itzulpena ere, exekuzio-erregelamenduan ezarritako epean.

31. artikulua.— Lehentasuna erreibindikatzea

1. Aurretiazko eskaera baten lehentasuna erreibindikatu nahi duen eskatzaileak lehentasun-deklarazio bat eta aurretiazko eskaera egindako bulegoak ziurtaturiko kopia bat aurkeztu beharko ditu erregelamenduz ezarritako modu eta epeetan, bai

⁴⁰⁶ BOEren 177. zenbakian, 2015eko uztailaren 25eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-8328>

eta haren espainierazko itzulpena ere, eskaera beste hizkuntza batean idatzita dagoenean.

2. Hala ere, ez da aurkeztu beharko aurreko eskaeraren kopia, ezta itzulpenaren kopia ere, lehentasunaren erreibindikazioa lehentasunezkoztat jotzen ez denean asmakuntzaren patentagarritasuna zehazteko, edo aurreko eskaera edo haren itzulpena jada Patente eta Marken Espainiako Bulegoak eskura dituenean edo liburutegi digital batean eskura daudenean.

XI. TITULUA

Defentsa nazionalerako intereseko patenteak

115. artikulua.— Atzerrian egindako eskaerak

2. Baimen-eskaria egiteko, erregelamenduz xedatzen denaren arabera, Patente eta Marken Espainiako Bulegoan eskaria aurkeztu beharko da, beharrezkoak diren dokumentuekin; hala, 111.1 artikuluan aurreikusitako azterketa egingo du Bulegoak sekretupean. Bulegoak itzulpena aurkeztea eskatu ahalko du, beharrezkoa bada.

XIII. TITULUA

Erabilgarritasun-ereduak

II. KAPITULUA

Eskaera eta emateko prozedura

141. artikulua.— Eskaeraren aurkezpena eta edukia

2. Eskaeraren aurkezpen-data hau izango da: organo eskudunak, 22. artikuluaaren arabera, honako elementuak gutxienez dituzten dokumentuak jasotzen dituen unekoa:

- a) Erabilgarritasun-eredua eskatzen delako adierazpena.
- b) Eskatzailea identifikatzeko edo harekin harremanetan jartzeko aukera ematen duten informazioak.
- c) Erabilgarritasun-eredua zein asmakuntzatarako eskatzen den, horren azalpena, nahiz eta legean ezarritako betekizun formalak bete ez, edo lehenago aurkeztutako eskaera baten aipamena.

Lehenago aurkeztutako eskaera bat aipatzen bada, eskaera horren zenbakia adierazi behar da, baita zein datatan aurkeztu zen eta zein bulegotan aurkeztu zen ere. Aipamen horretan azaldu beharko da eskaera horrek ordeztu egiten dituela bai azalpena, edo bidezkoa bada, bai marrazkiak ere.

Aurreko eskaeraren kopia egiaztatu bat, eta bidezkoa bada, horrekin batera gaztelaniarako itzulpena ere, exekuzio-erregelamenduan aurreikusitako epean.

XIV. TITULUA

Nazioarteko hitzarmenak aplikatzea

I. KAPITULUA

Europako patentearen eskaerak eta Espainian aurkeztutako Europako patenteak aurkeztea eta horien ondorioak

152. artikulua.— Europako patente-eskaerak aurkeztea

4. Espainian aurkezten diren eskaerak EPEren 14. artikuluko 1. eta 2. apartatuetan aurreikusitako hizkuntzetako edozeinetan idatzi ahalko dira. Espainiera ez den beste hizkuntza batean idatzita badaude, Patente eta Marken Espainiako Bulegoak espainierara itzultzeko eskatu ahalko du, erregelamenduz xedatzen dena betez.

154. artikulua.— Argitaratutako Europako patentearen eskaerak emandako eskubideak

1. Europako patentearen eskaerek, EPEren 93. artikuluan aurreikusita dagoenaren arabera argitaratu ondoren, Espainian behin-behineko babes izango dute, eskaera nazionalak argitaratzeak ematen duen babesaren baliokidea, Patente eta Marken Espainiako Bulegoak tasa ordaindu ostean erreibindikazioen espainierarako itzulpen bat jendearen esku jartzen duen egunetik aurrera. Behar bada, itzulpenarekin batera marrazkien kopia batek joan beharko du, itzuli beharreko adierazpenik bildu ez arren.

2. Titularrak helbidea edo sozietate-egoitza Espainian ez badu, itzulpena Patente eta Marken Espainiako Bulegoan egiaztatutako jabetza industrialeko agente batek edo Atzerri Arazoetako eta Lankidetzako Ministerioak izendatutako zinpeko itzultzaile-interprete batek egin beharko du. Erregelamenduz, baliozkotzeko beste irizpide batzuk ezarri ahalko dira artikuluko honetan aipatutako itzulpenen benetakotasuna eta fideltasuna bermatzeko.

155. artikulua.— Europako patentea itzultzea eta argitaratzea

1. Patenteen Europako Bulegoak Espainia izendatzen duen Europako patente bat ematen duenean, titularrak Patente eta Marken Espainiako Bulegoari espainierarako itzulpena eman beharko dio, eman den moduan. Itzulpena aurkeztu beharko da patentea Patenteen Europako Bulegoak aldatuta edo mugatuta mantendu bada.

2. Itzulpena Patente eta Marken Espainiako Bulegoari igorri beharko zaio hiru hilabeteko epean, patentea 1. apartatuan aurreikusitako kasuetan eman, aldatu edo mugatu delako aipamena Europako Patenteen Aldizkarian argitaratu eta hurrengo hiru hilabeteko epean. Itzulpenarekin batera marrazkien kopia batek joan beharko du, itzuli beharreko adierazpenik bildu ez arren. Aurreko artikuluko 2. apartatuan xedatutakoa aplikatuko da.

Itzulpena egin ez bada eta ezarritako epean argitaratzeko tasa ordaindu ez bada, patenteak ez du ondoriorik sortuko Espainian.

3. Patente eta Marken Espainiako Bulegoak, hilabeteko epean, itzulpena igortzen denetik aurrera, aipamena argitaratuko du Jabetza Industrialaren Aldizkari

Ofizialean, Europako patentea identifikatzeko beharrezkoak diren datuekin; eta, dagokion tasa ordaindu ostean, Europako patentearen itzulpena dakarren liburuxka ere bai.

156. artikulua.— Europako Patenteen Erregistroa

2. Era berean inskribatuko da 155. artikuluan azaldu den itzulpena jaso eta argitaratu den data, edo, bidezkoa izanez gero, itzulpen horren falta. Europako Patenteen Erregistroan aurka egiteko, errekurtsio jartzeko edo mugak ezartzeko prozedurei buruz azaltzen diren datuak ere inskribatuko dira, bai eta Espainiako patenteetarako aurreikusitako datuak ere.

157. artikulua.— Europako patentearen eskaeraren eta Europako patentearen testu fede-emailea

1. Europako patente-eskaeraren eta Europako patentearen espainiararako itzulpena, aurreko artikuluetan ezarritako betekizunak beteta, fede-emailea dela ulertuko da baldin eta itzulitako testuak ematen duen babesa txikiagoa bada eskaera horrek edo patente horrek zein hizkuntzatan gordailutu izan eta horretan ematen duena baino.

2. Eskaeraren edo patentearen titularrak edozein unetan itzulpena berrikusi ahal du; horrek ez du ondoriorik sortuko Patente eta Marken Espainiako Bulegoak argitaratzen duen arte. Ez da argitaratuko dagokion tasa ordaindu izana justifikatzen ez bada.

3. Fede onez asmakuntza bat ustiatzen hasten den edo horretarako prestaketa serio eta eragingarriak egin dituen pertsona orok, ustiapen horrekin eskaera edo patentea urratzen ez bada hasierako itzulpenaren testuaren arabera, inolako kalte-ordainik gabe ustiapena egiten jarraitu ahalko du bere enpresan edo enpresa horren beharrianetarako.

158. artikulua.— Europako patentearen eskaera patente nazionalaren eskaera bihurtzea

3. Patente-eskaera bertan behera utzi dela ulertuko da lege honen erregelamenduan aurreikusitako epe eta baldintzetan ez bada justifikatzen aurkezteko unean Espainiako patente-eskaera baterako eskatzen diren tasak ordaindu izana, eta ez bada aurkezten Europako patente-eskaeraren jatorrizko testuaren edo, bidezkoa bada, Patenteen Europako Bulegoan egin beharreko prozeduran aldatutako testuaren espainiararako itzulpen bat, zeinaren gainean oinarritu nahi den Patente eta Marken Espainiako Bulegoan egin beharreko emakida-prozedura. Itzulpenari 154.2 artikulua aplikatuko zaio.

II. KAPITULUA

Patenteen arloko lankidetza-tratatua aplikatzea

2. ATALA

Espainia izendatzen edo hautatzen duten nazioarteko eskaerak

169. artikulua.— Nazioarteko eskaera izapidetzea

1. Patente eta Marken Espainiako Bulegoa nazioarteko eskaera izapidetzen has dadin, Patenteen arloko Lankidetza-tratatuaren 22. artikulua edo 39.1

artikuluaren arabera aplikatu beharreko epean eskaera horren espainierarako itzulpena aurkeztu beharko da, jatorrian gordailutu zen moduan, eta, bidezkoa bada, tratatu horren 19. artikuluen edo 34. artikuluen arabera egindako aldaketen itzulpena ere aurkeztu beharko da.

2. Patente eta Marken Espainiako Bulegoak, kasu zehatzean beharrezkotzat jotzen badu, eskatzaileari eskatu ahalko dio ezartzen zaion epean nazioarteko eskaeraren itzulpena entrega dezala, bulego horretan bisatutako jabetza industrialeko agente batek edo Atzerri Gaietarako eta Elkarlanerako Ministerioak izendatutako zinpeko itzultzaile-interprete batek ikusonetsia. Erregelamenduz, baliozkotzeko beste irizpide batzuk ezarri ahalko dira artikuluko honetan aipatutako itzulpenen benetakotasuna eta fideltasuna bermatzeko.

170. artikulua.— Nazioarteko eskaera argitaratzea

2. Nazioarteko eskaera espainieraz argitaratu bada, lege honen 67. artikuluan aurreikusitako behin-behineko babesak eskaera horri dagokionez ondorioak sortuko ditu nazioarteko argitalpenaren datatik aurrera. Beste hizkuntza batean argitaratu bada, behin-behineko babesak ondorioak sortuko ditu 154.2 artikuluko baldintzen arabera egindako espainierarako itzulpena Patente eta Marken Espainiako Bulegoan jendearen esku dagoen datatik aurrera. Ondorio horietarako, Jabetza Industrialaren Aldizkari Ofizialean aipatuko da eskaeraren itzulpena jendearen esku zein datatik aurrera jarriko den.

172. artikulua.— Nazioarteko eskaera baten oinarriaren gainean emandako patente baten ondorioak

2. Itzulpen oker batengatik, nazioarteko eskaera baten oinarriaren gainean emandako patente baten norainokoa nazioarteko eskaerak jatorrizko hizkuntzan zuen edukiaz harago badoa, atzeraeraginez patentearen norainokoa mugatuko da, eta deusez eta baliogabe deklaratu da dagokion norainokotik harago doan neurrian, jatorrizko hizkuntzako eskaera kontuan hartuta.

8.1.90. 29/2015 Legea, uztailaren 30ekoa, Arlo Zibileko Nazioarteko Lankidetzaz Juridikoari buruzkoa⁴⁰⁷

HITZAURREA

III

[...]

I. tituluko I. kapituluko arauak jakinarazpenen eta frogen lorpenaren arloko lankidetzaz juridikoan aplikatzen diren berberak dira. Arau horietan igortzeko bideak deskribatzen dira; baina kasu zehatzetan horietako bat edo beste bat aukeratzea eskaera egiten edo jasotzen duen atzerriko estatuko legerian xedatutakoaren mende egongo da, azken batean. Halaber, eskaerak izan behar duten gutxieneko edukia ezartzen da eta, horiei dagokienez, legez finkatutako edukia eta betekizunak dituztela egiaztatuko du Espainiako agintaritzaz nagusiak; hortaz, eskaerak 10. artikuluan aurreikusitako betekizunak betetzen ez dituenean, eskaera egin duen agintaritzaz itzuliko dio, horren zergatia zehatz-mehatz azalduta. Legeak hizkuntza eta izapideak ere lantzen ditu; azken horiek aldatzen dira eskaera jasotzen dutenak Espainiako edo atzerriko agintariak diren; eta zehaztu egiten du, halaber, Espainiako agintariak zuzendutako eskaerak Espainiako arau prozesalen arabera gauzatuko direla, eta salbuespenez bakarrik, eta atzerriko agintarien eskariz, baino ez direla prozedura bereziak onartuko, betiere Espainiako legeriarekin bateragarriak badira eta egingarriak badira. Ukatzeko arrazoiak ere zehazten dira, eskaeraren exekuzioa ukatzeko, arrazoietan oinarritutako ebazpena eman beharra dagoela ere xedatuta.

[...]

IV

I. tituluko II., III. eta IV. kapituluetan betekizun bereziak daude araututa dokumentu judizialak eta dokumentu estrajudizialak jakinaraztearen arloari zein frogak eskuratzeari dagozkienez, hurrenez hurren. Araudia sinplifikatu egin dela nabari da, esate baterako, atzerrian dokumentuak komunikatzeko, jakinarazteko eta helarazteko bideak hautatzean; horrez gain, Espainiako agintariak zuzenean bidal diezazkiekete hartzaillei komunikazioak, hartu-agiridun posta ziurtatuaren bidez edo hartu izana jasota uzten duen antzeko beste moduren batez. Aukera hori gehitu da jakinarazpena errazteko eta haren kostuak murrizteko, eta 25. artikuluan hizkuntzari buruz xedatutakoarekin ere lotuta dago; izan ere, dokumentuak hartzailleak ulertzen duen hizkuntza batean igor daitezke, estatu errekerituko hizkuntza ofiziala izan ez arren. Aurreikuspen horiek ez dute zertan zailtasunik ekarri Espainiako erabakia gerora atzerrian ezagutu eta exekutatu dezaten, betiere, aldeak, ohikoa izaten denez, Espainiako prozesuan agertu eta parte hartuz gero. Aurreikusi dira, orobat, mandatua agertzen ez den kasuak eta horrelako kasuetan defentsarako eskubideak babestea; atzerriko estatuetara zuzendutako jakinarazpen-egintzei dagokienez, gainera, arau berezi bat sartu da 27. artikuluan,

⁴⁰⁷ BOEren 182. zenbakian, 2015eko uztailaren 31ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-8564>

eta dokumentu estrajudizialak jakinarazi eta helarazteko egintzak ere arautu dira III. kapituluaren atzerrian frogak gauzatzeari eta lortzeari buruzko arau bereziak jasotzen ditu IV. kapituluak, atzerrian sinpletasun- eta subsidiariorotasun-irizpideak hartzen baitira oinarri, jardueraren prozedura, edukia eta betekizunak zehaztuta.

[...]

VIII

[...]

Halaber, azken xedapenetako hirugarrenak Auzi Zibil eta Merkataritzazkoetako Bitartekaritzari buruzko Legearen (uztailaren 6ko 5/2012 Legearen) 27. artikulua aldatzen du. Azken xedapenetako bigarrenak, berriz, Prozedura Zibilaren Legea (urtarrilaren 7ko 1/2000 Legea) aldatzen du erregelamendu hauetan xedatutakora egokitzeko: batetik, Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2012ko abenduaren 12ko 1015/2012 Erregelamenduan (EB) xedatutakora (gai zibileko eta merkataritzako ebazpen judizialen eskumen judizialari, onarpenari eta exekuzioari buruzkoa); eta bestetik, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2012ko uztailaren 4ko 650/2012 (EB) Erregelamenduan xedatutakora (ebazpenen eskumenari, lege aplikagarriari, ebazpenen onarpenari eta exekuzioari buruzkoa, *mortis causa* oinordetzen gaian dokumentu publikoen onarpenari eta exekuzioari buruzkoa eta Europako oinordetza-ziurtagiria sortzeari buruzkoa). Horrez gain, aurretik aipatutako ziurtagiria jasotzen duen Hipoteka Legea aldatuko du azken xedapenetako lehenengoak. Amaitzeko, azken xedapenetako laugarrenaren bidez aldatu egingo da Estatuaren Atzerri Ekintza eta Zerbitzuaren Legea (martxoaren 25eko 2/2014 Legea), Espainiaren kanpo-ordezkaritzek egindako edo bere gain hartutako dokumentu publikoen itzulpenen izaera ofiziala aitortzeko, edota Espainian dauden atzerriko ordezkariak beren estatuko dokumentu publikoen itzulpenena onartzeko. Horri esker, erraztu egingo da herritarrek administrazio publikoekin duten harremana, bereziki, zati batez bada ere, atzerrian izapidetzen dituzten espedienteen edo prozeduren kasuan.

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Zuzeneko komunikazio judizialak⁴⁰⁸

3. Jakinarazpena idatziz egiten bada, eta epaileak beharrezkotzat jotzen badu, itzultzaile baten laguntza eskatuko du. Egoki iritziz gero, eta komunikazioa egin aurretik, entzunaldia emango die alderdiei, hauek egokitzen dituzten alegazioak edo eskaerak egin ditzaten. Edozelan ere, komunikazioa amaitu ondoren, jarduketan edukia jasoko da eta alderdiei helaraziko zaie.

4. Jakinarazpena ahoz egiten bada, eta epaileak beharrezkotzat jotzen badu,

⁴⁰⁸ Irailaren 5eko 16/2022 Legearen azken xedapenetako bederatzigarrenak emandako idazkera: izan ere, lege horrek Konkurtso Legearen testu bategina, maiatzaren 5eko 1/2020 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onetsia, erreformatzen du, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2019ko ekainaren 20ko 2019/1023 (EB) Zuzentarauaren transposizioa egiteko —prebentziozko berregituraketaren esparruei, zorretatik libratzeari eta desgaitzei buruzkoa eta berregituraketaren, kaudimengabeziaren eta zorrik libratzearen prozeduren efizientzia handitzeko neurri buruzkoa—, eta Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2017/1132 (EB) Zuzentaraua, sozietateen zuzenbidearen zenbait alderdiri buruzkoa, aldatzen du (Berregituraketari eta Kaudimengabeziari buruzko Zuzentaraua). (BOE, 214. zenbakia, 2022ko irailaren 26ko alea).

interprete baten laguntza eskatuko du. Egoki iritziz gero, eta komunikazioa egin aurretik, entzunaldia emango die alderdiei, hauek egokitzen jotzen dituzten alegazioak edo eskaerak egin ditzaten. Ahal izanez gero, eta egokitzen jotzen duen guztietan, epaileak aukera eman ahal izango die alderdiei komunikazioa egiten den bitartean bertan egoteko. Edozelan ere, komunikazioa amaitu ondoren, haren edukia grabazio bidez edo beste bitarteko baten bidez jasoko da, eta jarduketetan txertatuko da, eta alderdiei ere helaraziko zaie.

I. TITULUA

Nazioarteko lankidetzaren juridikoaren araubide orokorra

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

10. artikulua.— Lankidetzaren eskaeren gutxieneko edukia eta betekizunak

1. Nazioarteko lankidetzaren juridikorako eskaerak hau zehaztu beharko dute:

f) Dokumentuak, behar bezala itzulita eta, hala dagokionean, behar bezala legezkatuta edo apostillatuta, baita haien zerrenda xehatua ere.

11. artikulua.— Hizkuntza

1. Nazioarteko lankidetzaren juridikorako eskaerak, eta haiei erantsitako dokumentuek, baldin eta atzerriko agintaritzaren bati zuzenduta badaude, itzulita ere egon beharko dute; estatu errekerituko hizkuntza ofizial batera edo hark onartutako hizkuntza batera, hain zuzen.

2. Espainiako agintariei zuzendutako nazioarteko lankidetzaren juridikorako eskaerekin eta haiei erantsitako dokumentuekin batera itzulpena ere egon beharko da, Prozedura Zibilaren Legearen 144. artikuluekin bat etorriz.

II. KAPITULUA

Dokumentu judizialak jakinarazteko eta helarazteko egintzak

25. artikulua.— Hizkuntza

1. Xede-estatuko legeak eskatzen duena hargatik eragotzi gabe, atzerrira jakinarazi edo helarazi beharreko dokumentuekin batera xede-estatuko hizkuntza ofizial batera edo hartzaileak ulertzen duen hizkuntza batera egindako itzulpena ere bidali beharko da.

2. Baldin eta komunikazioa atzerriko agintarietatik badator eta Espainiako hartzaile bat badu helburu, dokumentuekin batera espainierazko itzulpena ere bidaliko dute edo, hala badagokio, dena delako autonomia-erkidegoko hizkuntza ofizialera edo hartzaileak ulertzen duen hizkuntza batera egindako itzulpena, betiere aurreko apartatuan ezarritakoaren arabera.

26. artikulua.— Ziurtagiria

Jakinarazteko edo helarazteko edozein eginbide gauzatuta, estatu errekerituak ziurtagiria egin dezala eskatu ahal izango da, izapideak bete direla eta eginbideak forma egokian gauzatu direla egiaztatzeko; estatu errekerituko hizkuntza erabili ahal izango dute horretarako.

III. TITULUA

Atzerriko zuzenbideari buruzko informazioa

35. artikulua.— Atzerriko zuzenbideari buruzko informazio-eskaerak

4. Informazio-eskaeretan agintaritza errekeritzailea zein den zehaztu beharko da, haren posta-helbidea edo helbide elektronikoa zein gaiaren izaera aipatuta, eskaera eragin duten gertaeren azalpen zehatza eginda, bai eta eskatutako froga-elementu zehatzak zein diren adierazita ere, eta hori guztia eskaera jasotzen duen agintaritzaren hizkuntzara behar bezala itzulita. Informazio-eskaerei beren irismena zehazteko ezinbestekotzat jotzen diren dokumentuen kopiak ere batu ahal izango zaizkie.

36. artikulua.— Espainiako zuzenbideari buruzko informazio-eskaerak

3. Informazio-eskaeretan agintaritza errekeritzailea zein den zehaztu beharko da, haren posta-helbidea edo helbide elektronikoa zein gaiaren izaera aipatuta, eskaera eragin duten gertaeren azalpen zehatza eginda, bai eta eskatutako froga-elementu zehatzak zein diren adierazita ere, eta hori guztia espainierara behar bezala itzulita.

V. TITULUA

Atzerriko ebazpen judizialak eta dokumentu publikoak aitortu eta exekutatzea, *exequatur* prozedura eta erregistro publikoetan inskribatzea

IV. KAPITULUA

Exequatur prozedura judiziala

54. artikulua.— Prozesua

4. Demandak Prozedura Zibilaren Legearen 399. artikuluko betekizunak beteko ditu, eta harekin batera agiri hauek ere aurkeztu beharko dira:

d) Prozedura Zibilaren Legearen 144. artikuluaaren arabera egin beharreko itzulpenak.

8.1.91. 38/2015 Legea, irailaren 29koa, Trenbide Sektoreari buruzkoa⁴⁰⁹

II. TITULUA Tren-azpiegitura

II. KAPITULUA

Interes orokorreko trenbide-sarea osatzen duten trenbide-azpiegituren plangintza, proiektua eta eraikuntza

5. artikulua.— Interes orokorreko trenbide-sarea osatzen duten trenbide-azpiegituren plangintza⁴¹⁰

5. Aurreko apartatuan aipatzen den txostenaren izapidearekin batera, informazio-azterlana jendurrean jarriko da hogeita hamar egun balioduneko epean, Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearen urriaren leku 39/2015 Legean aurreikusitako moduan. Izapide honetan egindako oharrak proiektatutako trazaduraren kontzepzio orokorrari buruzkoak baino ez dira izango. Garraio, Mugikortasun eta Hiri Agendako Ministerioari dagokio jendurreko informazioko espediente izapidetzea.

Aurreko paragrafoan aipatutako informazio publikoaren izapidea, epe horretan bertan, baliagarria izango da trenbide-enpresek eta trenbide-azpiegituren administratzaileek txostena egin ahal izan dezaten proiektatutako trazaduraren kontzepzio globalari buruz eta informazio-azterlanean sartutako eginkizunen edo ustiapenaren aspektuei buruz.

Informazio publikoaren izapiderako, helburuak betetzeko beharrezkoa den dokumentazio osoaz gain, dokumentu ez-tekniko bat argitaratuko da, hizkera irisgarriarekin eta irudiekin, zeinak balioko baitu herritar guztiek ezagutu ahal izateko garatu beharreko jarduketa eta, hala badagokio, alegazioak errazago aurkezteko. Jarduketa hizkuntza koofizial bat duen autonomia-erkidego batean garatzen bada, dokumentu ez-tekniko hori gaztelaniaz eta autonomia-erkidegoari dagokion beste hizkuntza ofizialean argitaratuko da.

⁴⁰⁹ BOEren 234. zenbakian, 2015eko irailaren 30eko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-10440>

⁴¹⁰ Trenbide-sektoreari buruzko abenduaren 19ko 26/2022 Legearen 1. artikuluko hirugarren zenbakiak emandako idazkera; izan ere, lege horrek irailaren 29ko 38/2015 Legea aldatu zuen (BOE, 304. zenbakia, 2022ko abenduaren 20ko alea).

VI. KAPITULUA

Sareari buruzko adierazpena

32. artikulua.— Sareari buruzko adierazpenaren edukia, prestaketa, ezaugarriak eta argitalpena

2.⁴¹¹ Tren-azpiegituren administratzaileek, Garraio, Mugikortasun eta Hiri Agendako Ministerioari, Trenbide Segurtasuneko Estatu Agentziari, tren-enpresei eta gainerako hautagaiei, Merkatuen eta Lehiaren Batzorde Nazionalari eta gainerako interesdunei kontsulta egin ostean, beren jarduketa-eremuari dagokion sareari buruzko adierazpena prestatu, onetsi eta argitaratuko dute, baita horien eguneratzeak ere. Sareari buruzko adierazpena gaztelaniaz, autonomia-erkidegoetako hizkuntza koofizialetan eta, gutxienez, Europar Batasuneko beste hizkuntza ofizial batean argitaratuko da. Sareari buruzko adierazpenaren edukia doan eskuratu ahal izango da formatu elektronikoa, tren-azpiegituraren kasuan kasuko administratzailearen web-atarian; hala badagokio, administratzaileek web-atari komun bat izango dute, eta adierazpena bertan eskuratu ahal izango da.

Sareari buruzko adierazpena hizkuntza koofizialetan argitaratzeko betebeharra ez da aplikatuko 2025eko sare-adierazpena 2023ko abenduan argitaratu arte.

⁴¹¹ Trenbide-sektoreari buruzko abenduaren 19ko 26/2022 Legearen 1. artikuluko hogeita hirugarren zenbakiak emandako idazkera; izan ere, lege horrek irailaren 29ko 38/2015 Legea aldatu zuen (BOE, 304. zenbakia, 2022ko abenduaren 20ko alea).

8.1.92. 39/2015 Legea, urriaren 1ekoa, Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearena⁴¹²

II. TITULUA Administrazio publikoen jarduera

I. KAPITULUA Jarduketa-arau orokorrak

13. artikulua.— Pertsonen administrazio publikoekiko harremanetan dituzten eskubideak

3. artikuluaaren arabera administrazio publikoen aurrean jarduteko gaitasuna dutenek eskubide hauek dituzte haiekiko harremanetan:

c) Norberaren autonomia-erkidegoko lurraldean ofizialak diren hizkuntzak erabiltzea, lege honetan eta gainerako ordenamendu juridikoan aurreikusitakoaren arabera.

15. artikulua.— Prozeduretako hizkuntza

1. Gaztelania izango da Estatuaren Administrazio Orokorrak izapidetzen dituen prozeduretako hizkuntza. Dena den, Estatuaren Administrazio Orokorrak autonomia-erkidego batean dituen organoetara jotzean, autonomia-erkidego horretan koofiziala den beste hizkuntza ere erabil dezakete interesdunek.

Kasu horretan, interesdunak aukeratutako hizkuntzan izapidetuko da prozedura. Prozeduran interesdun bat baino gehiago bada eta hizkuntza bera aukeratzeko ez badute, gaztelaniaz izapidetuko da prozedura, baina haiek aukeratutako hizkuntzan emango zaizkie interesdunei dokumentu edo lekukotasunak.

2. Autonomia-erkidegoetako eta toki-erakundeetako administrazioek izapidetutako prozeduretan, dagokion legeria autonomikoan ezarritakoari lotuko zaio hizkuntzaren erabilera.

3. Administrazio publiko instrukzio-egileak gaztelaniara itzuli beharko ditu autonomia-erkidegoko lurraldetik harago ondorioak izan behar dituzten dokumentu edo espedienteak edo haien atalak eta espresuki hala eskatzen duten interesdunei zuzendutako dokumentuak. Gaztelaniaz besteko hizkuntza koofizial bera duen autonomia-erkidego batean izan behar badituzte ondorioak, ez da beharrezko izango itzultzea.

⁴¹² BOEren 236. zenbakian, 2015eko urriaren 2ko alean, argitaratua.

Testu kongsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-10565>

Bertsio honen oinarria: http://www.ivap.euskadi.eus/contenidos/informacion/legedia_euskaraz/eu_3818/adjuntos/Administrazio-zuzenbidea/39-2015%20Legea.%20Administrazio%20Publikoen%20Administrazio%20Prozedura%20Erkidearena.pdf

8.1.93. 2/2015 Legegintzako Errege Dekretua, urriaren 23koa, Langileen Estatutuaren Legearen testu bategina onesten duena⁴¹³

I. TITULUA Norbanakoaren lan-harremanak

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

2. ATALA

Oinarrizko lan-eskubideak eta -betebeharrak

4. artikulua.— Lan-eskubideak

2. Lan-harremanetan, hauek dira langileen eskubideak:

⁴¹⁴c) Eskubidea, zuzenean edo zeharka diskriminaziorik ez jasateko enplegurako ez eta enplegatu ondoren ere, betiere diskriminazioaren arrazoiak hauek direla: sexua, egoera zibila, adina —lege honek ezarritako mugen barruan—, arraza- edo etnia-jatorria, egoera soziala, erlijioa edo sinesmenak, ideia politikoak, sexu-orientazio eta -identitatea, genero-adierazpena, sexu-ezaugarriak, sindikatu batera atxikita gotea edo ez gotea, bai eta hizkuntza ere Espainiako estatuaren barruan.

[...]

II. kapitulua Lan-kontratuaren edukia

2. ATALA

Kontratuak dakartzan eskubideak eta betebeharrak

17. artikulua.— Diskriminaziorik ez, lan-harremanetan

⁴¹⁵1. Deusezak eta eraginik gabeak izango dira bai erregelamendu bidezko manuak, bai hitzarmen kolektiboetako klausulak, bai banakako itunak, bai enpresaburuak bere kasa hartutako erabakiak, baldin eta horiek zuzeneko edota zeharkako diskriminazio kaltegarriak badakartzate adinagatik edo desgaitasunagatik enpleguan bezala ordainsarien, lanaldiaren eta laneko gainerako baldintzen arloan, edo zuzeneko edo zeharkako diskriminazio-egoerak badakartzate, betiere diskriminazio horien arrazoiak hauek direla: sexua, jatorria —arrazoia edo etnia

⁴¹³ BOEren 255. zenbakian, 2015eko urriaren 24ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-11430>

⁴¹⁴ Trans pertsonen berdintasun benetako eta eraginkorrerakoa eta LGTBI pertsonen eskubideak bermatzeko otsailaren 28ko 4/2023 Legearen azken xedapenetako hamalaugarrenaren 1. apartatuak emandako idazkera (BOE, 51. zenbakia, 2023ko martxoaren 1eko alea).

⁴¹⁵ Trans pertsonen berdintasun benetako eta eraginkorrerakoa eta LGTBI pertsonen eskubideak bermatzeko otsailaren 28ko 4/2023 Legearen azken xedapenetako hamalaugarrenaren 4. apartatuak emandako idazkera (BOE, 51. zenbakia, 2023ko martxoaren 1eko alea).

barne—, egoera zibila, egoera soziala, erlijioa edo sinesmenak, ideia politikoak, sexu-orientazio eta -identitatea, genero-adierazpena, sexu-ezaugarriak, sindikatueta eta sindikatueta akordioeta atxikita egotea edo ez egotea, enpresako beste pertsona batzuekiko edo enpresarekin lotutako pertsonakiko ahaidetasun-loturak, eta hizkuntza Espainiako estatuaren barruan.

[...]

8.1.94. 3/2015 Legegintzako Errege Dekretua, urriaren 23koa, Enpleguaren Legearen testu bategina onesten duena⁴¹⁶

III. TITULUA Enplegu-politikaren tresnak

I. KAPITULUA Lan-bitartekotza

33. artikulua.— Enplegu-agentziak

4. Nolanahi ere, kapitulu honetan aurreikusitako betebeharrak eta erregelamendu bidez zehazten diren betebeharrak espezifikokoak alde batera utzi gabe, enplegu-agentziak honako hauek bete beharko dituzte:

⁴¹⁷f) Bakoitzak bere eremuan, enplegua iristeko berdintasun-printzipioa bermatzea, eta ezin izango da inolako diskriminaziorik egin, ez zuzenean, ez zeharka, diskriminazioaren arrazoiak hauek direla: jatorria —arrazoia edo etnia barne—, sexua, adina, egoera zibila, erlijioa edo sinesmenak, iritzi politikoa, sexu-orientazio eta -identitatea, genero-adierazpena, sexu-ezaugarriak, sindikatu-afiliazioa, egoera soziala, hizkuntza estatuaren barruan, eta desgaitasuna; betiere, langileak kasuan kasuko lana edo enplegua betetzeko gaitasun-egoeran badaude.

⁴¹⁶ BOEren 255. zenbakian, 2015eko urriaren 24ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-11431>

⁴¹⁷ Trans pertsonen berdintasun benetako eta eraginkorrerakoa eta LGTBI pertsonen eskubideak bermatzeko otsailaren 28ko 4/2023 Legearen azken xedapenetako hamabosgarrenak emandako idazkera (BOE, 51. zenbakia, 2023ko martxoaren 1eko alea).

8.1.95. 5/2015 Legegintzako Errege Dekretua, urriaren 30ekoa, Enplegatu Publikoaren Oinarrizko Estatutuaren Legearen testu bategina onesten duena⁴¹⁸

VII. TITULUA Diziplina-araubidea

⁴¹⁹95. artikulua.— Diziplina-faltak

Honako arrazoi hauetako batengatik diskriminazioa dakarten jarduketak: arraza- edo etnia-jatorria, erlijioa edo sinesmenak, desgaitasuna, adina, sexu-orientazioa, sexu-identitatea, sexu-ezaugarriak, hizkuntza, iritzia, jaioterria edo bizilekua, sexua edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial; bai eta jazarpena ere, haren arrazoa denean: sexua, arraza- edo etnia-jatorria, erlijioa edo sinesmenak, desgaitasuna, adina, sexu-orientazioa, genero-adierazpena, sexu-ezaugarriak, eta jazarpen moralak eta sexualak.

⁴¹⁸ BOEren 261. zenbakian, 2015eko urriaren 31ko alean, agitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-11719>

⁴¹⁹ Trans pertsonen berdintasun benetako eta eraginkorrerakoa eta LGTBI pertsonen eskubideak bermatzeko otsailaren 28ko 4/2023 Legearen azken xedapenetako hamaseigarrenaren 9. apartatuak emandako idazkera (BOE, 51. zenbakia, 2023ko martxoaren 1eko alea).

8.1.96. 6/2015 Legegintzako Errege Dekretua, urriaren 30ekoa, Trafikoari, Ibilgailu Motordunen Zirkulazioari eta Bide Segurtasunari buruzko Legearen testu bategina onesten duena⁴²⁰

III. TITULUA Seinalizazioa

56. artikulua.— Hizkuntza⁴²¹

Bide publikoetako seinalizazio-paneletan sartzen diren edo horiekin batera jartzen diren azalpen-idatziak eta inskripzioak gartzelaniaz jarriko dira eta, gainera, kasuan kasuko autonomia-erkidegoko autonomia estatutuan onartutako hizkuntza ofizialean, seinalea erkidego horretako lurraldean dagoenean.

V. TITULUA Zehapen-araubidea

V. KAPITULUA Informazioaren mugaz haraindiko trukea trafikoaren arau-hausteei buruz

101. artikulua.— Jakinarazpenak⁴²²

2. Jakinarazpenak ibilgailuaren matrikulazio-dokumentuaren hizkuntzan bidaliko zaizkio ustezko arau-hausleari, baldin eta dokumentura irispidea izan bada; bestela, matrikulazio-estatuaren hizkuntza ofizialetako batean bidaliko zaio.

102. artikulua.— Dokumentuak

Xedapen honetan aurreikusitako informazio-trukearen ondorioz hasitako zehapen-prozeduretan, ustezko arau-hausleari jakinarazten zaizkion dokumentuak ibilgailuaren matrikulazio-dokumentuaren hizkuntzan edo matrikulazio-estatuan ofizial diren hizkuntzetako batean bidaliko dira.

⁴²⁰ BOEren 261. zenbakian, 2015eko urriaren 31ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-11722>

⁴²¹ Abenduaren 20ko 18/2021 Legearen artikulua bakarreko hamabosgarren zenbakiak emandako idazkera; izan ere, haren bidez aldatu zen urriaren 30eko 6/2015 Legegintzako Errege Dekretuak onetsitako Trafikoari, Ibilgailu Motordunen Zirkulazioari eta Bide-segurtasunari buruzko Legearen testu bategina, puntukako gidabaimenaren eta gidalizentziaren arloan (BOE, 304. zenbakia, 2021eko abenduaren 21eko alea).

⁴²² Abenduaren 20ko 18/2021 Legearen artikulua bakarreko hogeita hamahirugarren zenbakiak emandako idazkera; izan ere, haren bidez aldatu zen urriaren 30eko 6/2015 Legegintzako Errege Dekretuak onetsitako Trafikoari, Ibilgailu Motordunen Zirkulazioari eta Bide-segurtasunari buruzko Legearen testu bategina, puntukako gidabaimenaren eta gidalizentziaren arloan (BOE, 304. zenbakia, 2021eko abenduaren 21eko alea).

Lehenengo xedapen gehigarria.— Hizkuntza koofiziala duten autonomia-erkidegoetako gidatzeko baimen eta lizentziak

Hizkuntza koofiziala duten autonomia-erkidegoetan, gidatzeko baimen eta lizentziak, gaztelaniaz gain, beste hizkuntzan ere egingo dira.

**8.1.97. 7/2017 Legea, azaroaren 2koa,
zeinaren bidez Espainiako ordenamendu
juridikoan txertatzen baita kontsumoaren
arloko auzien ebazpen alternatiboari buruzko
Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren
2013ko maiatzaren 21eko 2013/11/EB
Zuzentaraua⁴²³**

I. TITULUA

Ebazpen alternatiborako erakundeak egiaztatzea

II. KAPITULUA

**Ebazpen alternatiborako erakundeak egiaztatzeko
prozedura**

2. ATALA

Egiaztatze-prozedura

29. artikulua.— Egiaztatze-prozeduraren hasiera

2. Ebazpen alternatiborako erakundeek dagokien agintaritza eskudunari bidali beharko diote egiaztapen-eskaera, eta honako datu hauek jaso beharko ditu nahitaez:

i) Erreklamazioak aurkezteko eta ebazpen alternatiborako prozedura garatzeko erabil daitezkeen Espainiako hizkuntza ofizialak eta hizkuntzak. Edozelan ere, gaztelania eta, halakorik badago, erakundea kokatuta dagoen autonomia-erkidegoko hizkuntza koofiziala erabiltzea bermatuko da.

II. TITULUA

**Ebazpen alternatiborako egiaztatuta dauden
erakundeen betebeharrak**

35. artikulua. Informazio- eta gardentasun-betebeharrak

1. Erakunde egiaztatuek honako hauei buruzko informazio argia eta ulergarria eman beharko dute beren web-orrian eta beste edozein euskarri iraunkorretan:

i) Erreklamazioak aurkezteko eta ebazpen alternatiborako prozedura garatzeko erabil daitezkeen Espainiako hizkuntza ofizialak eta hizkuntzak.

⁴²³ BOEren 268. zenbakian, 2017ko azaroaren 4ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-12659>

8.1.98. 9/2017 Legea, azaroaren 8koa, Sektore Publikoko Kontratuei buruzkoa, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2014ko otsailaren 26ko 2014/23/EB eta 2014/24/EB Zuzentarauak Espainiako ordenamendu juridikora ekartzen dituen⁴²⁴

BIGARREN LIBURUA
Administrazio publikoen kontratuak

I. TITULUA
Xedapen orokorrak

I. KAPITULUA
Administrazio publikoen kontratazioari buruzko jarduketak.

2. ATALA
Administrazio publikoen kontratuen adjudikazioa.

3. AZPIATALA
Prozedura murriztua

163. artikulua.— Gonbidapenen edukia eta hautagaiei eman beharreko informazioa

1. Gonbidapenetan, argitaratutako lizitazio-iragarkiaren aipamen bat egingo da, eta honako hauek ere aipatuko dira: eskaintzak hartzeko azken eguna zein den, zer helbidetara igorri behar diren eta zer hizkuntzatan (batean zein gehiagotan) idatzi behar diren; modu osagarri gisa erantsi behar diren dokumentuak, hala badagokio; kontratua adjudikatzeko zer irizpide hartuko diren kontuan, eta irizpide bakoitzak zer pisu izango duen, edo, hala badagokio, irizpide bakoitzaren garrantzia, handienetik hasita txikienera, baldin eta lizitazio-iragarkian ez badira ageri; orobat, zer lekutan, egunetan eta ordutan irekiko diren proposamenak.

5. AZPIATALA
Lehia-elkarrizketa

174. artikulua.— Prozedura hastea eta parte hartzeko eskaerak

3. Gonbidapenetan, argitaratutako lizitazio-iragarkiaren aipamen bat egingo da, eta honako hauek ere aipatuko dira: zein egunetan eta non hasiko den kontsulta-aldia; zein hizkuntza erabiliko den edo diren; gaitasun-baldintzei buruzko dokumentuak, baldin eta aurkeztu behar badira; eta kontratua adjudikatzeko irizpideen haztatze

⁴²⁴ BOEren 272. zenbakian, 2017ko azaroaren 9ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-12902>

Bertsio honen oinarria: https://www.boe.es/boe_euskera/dias/2017/11/09/pdfs/BOE-A-2017-12902-E.pdf

erlatiboa, edo, hala badagokio, irizpide horien zerrenda, garrantzirik handiena dutenetatik hasi eta gutxien dutenetaraino.

175. artikulua.— Hautagaiekiko elkarrizketa

5. [...]

Kontratazio-organoak elkarrizketa amaitutzat eman eta parte hartu duten guztiei hala jakinarazi ondoren, mahaiak hautatu diren konponbideak aurkeztu dituzten parte-hartzaileak gonbidatuko ditu beren behin betiko eskaintza aurkez dezaten, elkarrizketa-fasean zehar zehaztutako konponbide bideragarrian edo konponbide bideragarrietan oinarrituta. Gonbidapen horretan, honako hauek adieraziko ditu mahaiak: eskaintzak aurkezteko muga-eguna zein den, horiek zein helbidetara bidali behar diren eta zer hizkuntzatan (batean edo batean baino gehiagotan) idatzita egon behar duten.

Lehenengo xedapen gehigarria.— Atzerrian kontratatzea

6. Kontratua osatzen duten dokumentuak eta kontratua prestatu, adjudikatu eta egikaritzeko behar diren dokumentu guztiek gaztelaniaz edo kasuan kasuko hizkuntza koofizialean egon beharko dute idatzita, eta, hala izan ezean, hizkuntza horietara itzuli beharko dira kasuan kasuko tokiko hizkuntzatik. Dena den, kontratazio-organoak, erantzukizuna bere eginda, beste hizkuntza batzuetan idatzitako dokumentuak onartzeko aukera izango du, gaztelaniara itzuli behar izan gabe. Kasu horietan, Kanpo Arazoetako eta Lankidetzako Ministerioak dena delako atzerriko hizkuntzan idatzitako dokumentuen gaztelaniazko itzulpena izatea bermatuko du, kontratua fiskalizatu ahal izateko.

III. ERANSKINA

Iragarkietan agertu beharreko informazioa

A) Kontratatzailearen profilean egitekoa den aurretiazko informazioaren iragarkian, lizitazio-iragarkian, formalizazio-iragarkian eta obra-, hornidura- eta zerbitzu-kontratuak aldatzeko iragarkian agertu beharreko informazioa.

4. atala. Lizitazio-iragarkietan agertu beharreko informazioa, 5. atala aplikatzea egokia ez denean:

22. Eskaintzak edo parte hartzeko eskaerak zer hizkuntzatan (batean edo batean baino gehiagotan) idatzi beharko diren.

A) Kontratatzailearen profilean egitekoa den aurretiazko informazioaren iragarkian, lizitazio-iragarkian, formalizazio-iragarkian eta obra-, hornidura- eta zerbitzu-kontratuak aldatzeko iragarkian agertu beharreko informazioa.

4. atala. Lizitazio-iragarkietan agertu beharreko informazioa, 5. atala aplikatzea egokia ez denean:

22. Eskaintzak edo parte hartzeko eskaerak zer hizkuntzatan (batean edo batean baino gehiagotan) idatzi beharko diren.

8.1.99. 5/2019 Legea, martxoaren 15ekoa, higiezin-kredituko kontratuak arautzen dituena⁴²⁵

I. ERANSKINA Informazio Normalizatuaren Europar Fitxa (INEF)

A zatia

INEFen eredia

14. (Beharrezkoa bada) Informazio gehigarria.

(Beharrezkoa bada) [Adierazi zein den kreditu-kontratuari aplikatzen zaion legeria]. (Mailegu-emaileak INEFen hizkuntza ez beste bat erabili nahi badu) informazioa eta kontratuaren dokumentazioa [hizkuntza]z emango dira. Ados bazaude, kreditu-kontratuak dirauen bitartean, komunikazioak [hizkuntza edo hizkuntzak]z egingo dizkizugu.

[...]

B zatia

INEF betetzeko jarraibideak

14. atala: Informazio gehigarria».

2. Mailegu-emaileak mailegu-hartzailearekin harremanetan jarri nahi duenean kontratuak dirauen bitartean, eta harremanak INEFen hizkuntzan ez beste batean izan nahi dituzenean, orduan inguruabar hori adierazi beharko da zein hizkuntza erabiliko den azalduz. Hori egin ahal izango da, ezertan galarazi gabe 2002/65/EE zuzentarauaren 3. artikuluko 1. apartatuaren 3. puntuko g) letran xedatutakoa.

⁴²⁵ <https://boe.es/boe/dias/2019/03/16/pdfs/BOE-A-2019-3814.pdf>

8.1.100. 1/2020 Legegintzako Errege Dekretua, maiatzaren 5koa, Konkurtso Legearen testu bategina onesten duena⁴²⁶

LEHENENGO LIBURUA Hartzekodunen konkurtsoa

II. TITULUA

Konkurtsoko organoak

II. KAPITULUA

Konkurtsoko-administrazioa

1. atala

Konkurtsoko-administrazioa izendatzea

3. AZPIATALA

Konkurtsoko-administrazioa izendatzea

62. artikulua.— Izendapena⁴²⁷

3. Mugaz haraindiko elementuekin egiten diren konkurtsoetan, izendapena onartzean elementu horiekin lotutako herrialdeko edo herrialdeetako hizkuntza behar bezala dakiela edo, gutxienez, ingelesa behar bezala dakiela egiaztatzen duen pertsona izendatu beharko da. Bestela, langileak dituela edo ezagutza horiek dituen zinpeko itzultzaile bat kontratatu duela egiaztatu ahal izango du.

⁴²⁶ BOEren 127. zenbakian, 2020ko maiatzaren 7ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2020-4859>

⁴²⁷ Irailaren 5eko 16/2022 Legearen artikulua bakarraren hogeita laugarren zenbakiak emandako idazkera; izan ere, lege horrek Konkurtso Legearen testu bategina, maiatzaren 5eko 1/2020 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onetsia, erreformatzen du, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2019ko ekainaren 20ko 2019/1023 (EB) Zuzentarauaren transposizioa egiteko — prebentziozko berregituraketaren esparruei, zorretatik libratzeari eta desgaitzei buruzkoa eta berregituraketaren, kaudimengabeziaren eta zorrak libratzearen prozeduren efizientzia handitzeko neurriei buruzkoa—, eta Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2017/1132 (EB) Zuzentaraua, sozietateen zuzenbidearen zenbait alderdiri buruzkoa, aldatzen du (Berregituraketari eta Kaudimengabeziari buruzko Zuzentaraua). (BOE, 214. zenbakia, 2022ko irailaren 26ko alea).

BIGARREN LIBURUA

Aurrekonkurtsuaren zuzenbidea⁴²⁸

V. TITULUA

Araubide berezia

684. artikulua.— Berregituratze-planaren arloko espezialitateak

1. Berregituratze-plana eredu ofizialean aurkeztu ahal izango da; eredu hori bitarteko elektronikoen bidez eskuragarri egongo da egoitza judizial elektronikoan, notariotzetan edo merkataritza-erregistroaren bulegoetan, eta enpresa txikien beharrianetara egokituta egongo da; gainera, gaztelaniaz ez ezik, Estatuko gainerako hizkuntza ofizialetan ere emango da, hala badagokio, kasuan kasuko autonomia-erkidegoetan erabiltzeko, haien estatutuen arabera. Berregituratze-plana araudiaren arabera idazteko moduari buruzko jarraibide praktikoak jasoko ditu. Formalizatzen den agerkari publikoa muntarik gabeko dokumentutzat hartuko da, betiere agerkari hori baimentzen duen notarioaren zerbitzu-sariak zehazteko. Matrizearen eta luzatzen diren lehenengo kopien folioek ez dute inolako zenbatekorik sortuko.

HIRUGARREN LIBURUA

Nazioarteko zuzenbide pribatuko arauak

II. TITULUA

Aplikatu beharreko legea

III. KAPITULUA

Prozedura bietarako erregela erkideak

740. artikulua.— Hizkuntzak

1. 1. 214. artikuluan ezarri informazioa gaztelaniaz emango da, eta, hala denean, hizkuntza ofizialetatik edozeinetan, baina testuaren goiburuan ingelesez eta frantsesez agertuko dira «Kredituak aurkezteko komunikazioa. Aplikatu beharreko epeak» esamoldeak.

2. Ohiko bizilekua, helbidea edo egoitza atzerrian duten hartzekodunek euren kredituen komunikazio-idazkia aurkeztuko dute gaztelaniaz edo konkurtsoko epaileak zein autonomia-erkidegotan egoitza izan eta bertako hizkuntza ofizialean. Horiez besteko hizkuntza batean egiten badute komunikazioa, konkurtsu-administrazioak eskatu ahal izango du gero hori gaztelaniara itzultzea.

⁴²⁸ Irailaren 5eko 16/2022 Legearen artikulua bakarraren ehun eta berrogeita hamabigarren zenbakiak emandako idazkera; izan ere, lege horrek Konkurtsu Legearen testu bategina, maiatzaren 5eko 1/2020 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onetsia, erreformatzen du, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2019ko ekainaren 20ko 2019/1023 (EB) Zuzentarauaren transposizioa egiteko — prebentziozko berregituraketaren esparruei, zorretatik libratzeari eta desgaitzei buruzkoa eta berregituraketaren, kaudimengabeziaren eta zorrak libratzearen prozeduren efizientzia handitzeko neurriei buruzkoa—, eta Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2017/1132 (EB) Zuzentaraua, sozietateen zuzenbidearen zenbait alderdiri buruzkoa, aldatzen du (Berregituraketari eta Kaudimengabeziari buruzko Zuzentaraua). (BOE, 214. zenbakia, 2022ko irailaren 26ko alea).

**8.1.101. 3/2020 Legea, irailaren 18koa,
Justizia Administrazioaren eremuan COVID-
19ari aurre egiteko prozesu- eta antolaketa-
neurriei buruzkoa⁴²⁹**

**III. KAPITULUA
Antolaketa- eta teknologia-neurriak**

14. artikulua.— Egintza prozesalak egitea, presentzia telematikoaren bidez

5. Metodo telematikoak erabiltzean beharrezko neurriak hartuko dira prozesuko alde guztien eskubideak bermatzen direla ziurtatzeko. Bereziki, zigor-arloko prozeduretan akusatuen eta ikertuen defentsa-eskubidea bermatu beharko da, bereziki, benetako legelari-laguntza izateko eskubidea, interpretazio- eta itzulpen-eskubidea eta espediente judizialeterako informazio- eta irispide-eskubidea.

⁴²⁹ BOEren 250. zenbakian, 2020ko irailaren 19ko alean argitaratu zen.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2020-10923>

8.1.102. 4/2020 Legea, urriaren 15ekoa, Zenbait Zerbitzu Digitalen gaineko Zergari buruzkoa⁴³⁰

13. artikulua.— Betebehar formalak

1. Zergaren zergadunek betebehar hauek izango dituzte, erregelamendu bidez ezartzen diren betekizun, muga eta baldintzekin:

g) Zergadunaren tributu-egoera kontrolatzeko Tributu Administrazioak hala eskatzen duenean, gaztelaniara edo beste edozein hizkuntza ofizialetara itzultzea zerga aplikatzen den lurraldean egindako zerbitzu digitalen prestazioei dagozkien fakturak, kontratuak edo egiaztagiriak.

⁴³⁰ BOEren 274. zenbakian, 2020ko urriaren 16ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2020-12355

8.1.103. 7/2020 Legea, azaroaren 13koa, , finantza-sistemaren eraldaketa digitalari buruzkoa⁴³¹

II. TITULUA Proben espazio kontrolatua

I. KAPITULUA Araubide juridikoa, sarbidearena eta proben espazio kontrolatuan parte hartzearena

6. artikulua.— Proben espazio kontrolatura sartzeko eskabidea

4. Eskabideak Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearen urriaren 1eko 39/2015 Legearen 15. artikuluan hizkuntza ofizialei buruz aurreikusitakoaren arabera aurkeztuko dira.

Era berean, eskabideak ingelesez aurkeztu ahal izango dira, eta kasu horretan espedientea gaztelaniaz izapidetuko da.

⁴³¹ BOEren 300. zenbakian, 2020ko azaroaren 14ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2020-14205>

8.1.104. 3/2020 Lege Organikoa, abenduaren 29koa, Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoa aldatzen duena⁴³²

HITZAURREA

[...]

Azkenik, hezkuntzaren arloko eskumenen banaketari dagokionez, LOMCEk hautsi egin zuen aurreko legeek ezarritako oreka: hizkuntza koofiziala duten autonomia-erkidegoetan, curriculum-gaitasunen % 55 esleitzen zizkion administrazio zentralari, eta gainerako autonomia-erkidegoetan, % 65. Izan ere, eskumenen banaketa berriak mugatu egiten zuen autonomia-erkidegoek erabakitzeke duten ahalmena, ondokoak arautzeko: ikasgaiak, metodologiak, hezkuntza-hobekuntzarako diagnostiko-ebaluazioak, irakaskuntzen antolamendua, eta mailaz igotzea eta titulazioa.

[...]

Herritarrek hezkuntza-sistema modernoa, irekiagoa, ez hain zurruna, eleaniztuna eta kosmopolita eskatzen dute, gure gazteen ahalmen eta talentu guztia garatuko duena, eta planteamendu horiek hezkuntza-erkidegoak eta Espainiako gizarteak zabal-zabal partekatzen dituzte.

Betiere, prestakuntza egokia bermatzeko, ezinbestekoa da prestakuntza integrala ematea, gaitasunen garapenean oinarrituko dena, eta, alde batetik, orekatua izango dena, komunikazioari, prestakuntza artistikoari, humanitateei, zientziei eta teknologiarari eta jarduera fisikoari lotutako prestakuntza-osagaiak txertatzen dituelako, eta, bestetik, eskolatzeak aurrera egiten duen neurrian, prestatzen jarraitzeko ezinbestekoa den oinarritzko prestakuntza ematen duelako. Horrela, ezinbestekoa da zientzien eta teknologiararen arloan matematikak edo giza eta gizarte-zientzien arloan hizkuntzak beharrezko oinarria diren eta jakintza-arlo bakoitzean aurrera egiteko funtsezkoak diren elementuen ezinbesteko presentzia bultzatzea. Baldintza horiek bakarrik bermatzen dute hezkuntza beharrezko osagai orientatzailea izatea, eta horrek benetako mesede egiten die ondorengo prestakuntza-aukera guztiei.

[...]

Era berean, prestakuntza komuna segurtatzen da, tituluen homologazioa bermatzen da, Gobernuari ardura esleitzen zaio curriculumaren oinarritzko alderdien helburuak, gaitasunak, edukiak eta ebaluazio-irizpideak finkatzeko, horiek baitira, oro har, gutxieneko irakaskuntzak, eta hezkuntza-administrazioei, berriz, ardura esleitzen zaie irakaskuntzen curriculumaz ezartzeko. Berreskuratu egiten da Estatuaren eta autonomia-erkidegoen arteko eskumen-banaketa, gutxieneko irakaskuntzen oinarritzko edukiei dagokienez: eskola-ordutegiaren % 50 beharko dute hizkuntza koofiziala duten autonomia-erkidegoek, eta % 60 hizkuntza koofizialik ez dutenek; era berean, zentzuzko ehuneko jakin bat ezarri zaie. [...].

[...]

⁴³² BOEren 340. zenbakian, 2020ko abenduaren 30eko alean, argitaratua.

Lege organiko honek Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko Lege Organikoari egindako aldaketak azken lege organiko honen atalean ageri dira.

Bosgarren xedapen gehigarria.— Lehenetasunak lurraldeen arteko lankidetzaprogrametan

2030 Agendaren 4. helburuaren jomugak lortze aldera, Gobernuak, hezkuntza-administrazioekin elkarlanean, lurraldeen arteko lankidetzaprogramak sustatuko ditu jarduketa-ildo estrategiko gisa lege hau ezartzen den aldiari; arreta berezia jarriko da Haur Hezkuntzako lehen zikloan eta Lanbide Heziketan eskolatzeko irisgarri eta eskuragarriko mailak hobetzeko, bai eta gaitasunen garapena, hezkuntza inklusiboa, hezkuntza eta prestakuntza goizegi uztearen prebentzio eta murrizketa, eleaniztasuna, landa- eta uharte-eskola indartzea eta irakaskuntzaren garapen profesionala sustatzeko.

Lehenengo xedapen iragankorra.— Etapa amaierako probak

2. Lege hau indarrean jarri eta hurrengo ikasturtea hasi arte, unibertsitate-ikasketetan sartzeko Batxilergoaren ebaluazioak honako ezaugarri hauek izango ditu:

d) Gaitasunak eskuratzea bigarren mailako ikasgaien bidez ebaluatuko da, eta, hala badagokio, Hizkuntza Koofiziala eta Literatura ikasgaiaren bidez. Onarpen-nota hobetu nahi duten ikasleek bigarren mailako modalitateko ikasgaien blokeko aukerako lau ikasgaiaren azterketa egin ahal izango dute gehienez.

Bigarren xedapen iragankorra.— Unibertsitaterako sarbidea

Lege honetan graduko unibertsitate-irakaskuntza ofizialetan sartzeari eta onartzeari buruz aurreikusitako aldaketak ezarri arte, honela jokatuko da:

a) Batxilergoko titulua lortu duten ikasleek betekizun hauek bete beharko dituzte graduko unibertsitate-irakaskuntza ofizialetan sartzeko:

Abenduaren 9ko 8/2013 Lege Organikoak emandako idazkeraren ondoren, unibertsitatera sartu nahi duten ikasleek egiten duten proban lortutako kalifikazioa ikasgai bakoitzaren eta, hala badagokio, Hizkuntza Koofiziala eta Literatura irakasgaiaren zenbakizko kalifikazioen batezbesteko aritmetikoa izango da, 0tik 10era bitarteko eskalan adierazita; batezbesteko aritmetikoa bi zifra hamartarrekin idatziko da, ehuneneraino biribildua —proba hori maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren 36 bis artikuluan aipatzen da—. Kalifikazio horrek 4 puntukoa edo gehiagokoa izan beharko du, graduko unibertsitate-irakaskuntza ofizialetan sartzeko kontuan hartu ahal izateko.

**8.1.105. 5/2021 Legea, apirilaren 12koa,
uztailaren 2ko 1/2010 Legegintzako Errege
Dekretuaren bidez onetsitako Kapital-
sozietateei buruzko Legearen testu bategina
eta beste finantza-arau batzuk aldatzen
dituena, akziodunak sozietate kotizatuetan
epe luzera inplikatzea sustatzeari
dagokionez⁴³³**

Hirugarren artikulua.— Kapital-sozietateei buruzko Legearen testu bategina, uztailaren 2ko 1/2010 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onetsia, aldatzea

Aldatu egiten da Kapital-sozietateei buruzko Legearen testu bategina, uztailaren 2ko 1/2010 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onetsia; honelaxe geldituko da idatzita:

«520 bis artikulua.— Sozietatearen informazioa azken akziodun eta onuradunei helaraztea

1. Sozietateek informazio hau eman beharko diete beren akziodunei edo akziodun bakoitzak izendatzen duen hirugarrenari:

Informazioa ulertzeko moduko hizkuntzan eta estiloan idatzi behar da, zehazki, hizkera argi, zehatz, ulergarri, ulergarri eta irisgarrian.

Seigarren artikulua.— Balore Merkatuari buruzko Legearen testu bategina, urriaren 24ko 4/2015 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onetsia, aldatzea

Aldatu egiten da Balore Merkatuari buruzko Legearen testu bategina, urriaren 24ko 4/2015 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onetsia; honelaxe geldituko da idatzita:

Zortzi. Honelaxe geldituko da idatzita 38. artikulua:

«38. artikulua.— Liburuxkaren erantzukizuna

4. Ezin izango da erantzukizunik eskatu Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2017ko ekainaren 14ko 2017/1129 (EB) Erregelamenduaren 7. artikuluan aipatzen den sintesi-oharrarekin edo erregelamendu horren 15.1 artikuluan aurreikusitako hazkunderako Batasunaren liburuxkaren sintesi-ohar espezifikoarekin soilik lotutako kausengatik, itzulpena barne, honako kasu hauetan izan ezik:

⁴³³ BOEren 88. zenbakian, 2021eko apirilaren 13ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-5773>

a) liburuxkaren gainerako zatiekin engainagarria, zehaztugabea edo inkoherentea bada, edo

b) funtsezko informaziorik ez izatea inbertitzaileei baloreetan inbertitu behar duten ala ez erabakitzen laguntzeko, liburuxkaren gainerakoarekin batera irakurrita.

Hogeita bost. 279. artikuluari 7. apartatua gehitu zaio, eta 2. apartatua honelaxe geratuko da idatzita:

«7. Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2017ko ekainaren 14ko 2017/1129 (EB) Erregelamenduaren artikulua hauetan ezarritako betebeharrak ez betetzea, betiere baloreen lehen mailako merkatuaren funtzionamendu zuzena arrisku larrian jarri denean:

p) 27. artikulua, hizkuntza-araubideari buruzkoa.

Hogeita zazpi. Beste apartatu bat, 7.a, gehitzen da (artikulu horren ondorengo apartatuak, gaur egun 7.etik 11.era bitartekoak direnak, 8.etik 12.era bitartekoak izango dira), eta 292. artikulua 5. eta 6. apartatuak honelaxe geratuko dira idatzita:

7. 2017ko ekainaren 14ko 2017/1129 (EB) Erregelamenduaren artikulua hauetan ezarritako betebeharrak ez betetzea, kasu horietan guztietan arau-hauste oso astuntzat hartzen ez denean:

p) 27. artikulua, hizkuntza-araubideari buruzkoa.

8.1.106. 6/2021 Legea, apirilaren 28koa, Erregistro Zibilari buruzko uztailaren 21eko 20/2011 Legea aldatzen duena⁴³⁴

Artikulu bakarra.— Erregistro Zibilari buruzko uztailaren 21eko 20/2011 Legea aldatzea

Erregistro Zibilari buruzko uztailaren 21eko 20/2011 Legearen manu hauek aldatu egiten dira eta honelaxe geratuko dira idatzita:

Bederatzi. Aldatu egiten da 53. artikuluko 4. zenbakia, eta honelaxe geratuko da idatzita:

«4) Abizenak ortografikoki erregularizatzea interesdunaren jatorriari edo helbideari dagozkion hizkuntza ofizialetako edozeinetara, eta atzerriko abizenen fonetika hizkuntza horietara grafikoki egokitzea».

Hogeita lau. Aldatu egiten da bosgarren xedapen gehigarriaren 2. apartatua, eta honelaxe geratuko da idatzita:

«2. Ziurtagirien formatuak eta ereduak egokitu egingo dira, hizkuntza ofizialak erabili ahal izateko».

⁴³⁴ BOEren 102. zenbakian, 2021eko apirilaren 29ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-6945>

8.1.107. 8/2021 Legea, ekainaren 2koa, legeria zibil eta prozesala erreformatzen duena, desgaitasuna duten pertsonen beren gaitasun juridikoa egikaritzen laguntzeko⁴³⁵

Lehenengo artikulua.— Notariotzari buruzko 1862ko maiatzaren 28ko Legea aldatzea

Notariotzari buruzko 1862ko maiatzaren 28ko Legea honelaxe geratuko da aldatuta:

Bi. 25. artikuluari paragrafo bat gehitu zaio amaieran, honela idatzita:

«Notarioaren aurrera agertzeko desgaitasuna duten pertsonen irisgarritasuna bermatze aldera, pertsona horiek beharrezkoak diren laguntzak, tresnak eta arazoizko doikuntzak erabili ahal izango dituzte, honako hauek barne: sistema handigarriak eta alternatiboak; braillea; irakurketa erraza; piktogramak; irispide errazeko multimedia-gailuak; interpreteak; ahozko komunikaziorako laguntza-sistemak; zeinu-hizkuntza; hizkuntza daktilogikoa; ukimenezko komunikazio-sistemak eta komunikazioa ahalbidetzen duten bestelako gailuak, baita beharrezkoa izan daitekeen beste edozein ere».

Laugarren artikulua.— Prozedura Zibilaren urtarrilaren 7ko 1/2000 Legea aldatzea

Prozedura Zibilaren 1/2000 Legea, urtarrilaren 7koa, honelaxe geratuko da aldatuta:

Bi. Beste artikulua bat, 7 bis, sartu da; hauexek dira haren izenburua eta edukia:

«7 bis artikulua.— Desgaitasuna duten pertsonentzako doikuntzak

2. Desgaitasuna duten pertsonen eskubidea dute edozein jarduketatan ulertzeko eta ulertuak izateko. Xede horretarako:

a) Desgaitasuna duten pertsonen komunikazio guztiak, ahozko edo idatzizkoak, hizkuntza argi, erraz eta ulerterrazean egingo dira, betiere horren ezaugarri pertsonalak eta beharrezkoak, irakurketa erraza bezalako bitartekoak erabiliz. Beharrezkoa izanez gero, komunikazioa desgaitasuna duen pertsonari bere gaitasun juridikoa egikaritzeko laguntza ematen dion pertsonari ere egingo zaio.

b) Desgaitasuna duen pertsonari, behar besteko laguntza edo babesak emango zaizkio bere burua ulertarazteko; legez onartutako zeinu-hizkuntzetako interpretazioa zein gorrei, entzuteko desgaitasuna dutenei eta gor-itsuei ahozko komunikazioan laguntzeko bitartekoak sartuko dira horren barruan.

c) Baimena emango da profesional aditu batek parte hartu ahal izateko; profesional horrek, bideratzaile gisa, beharrezko egokitzapen- eta doikuntza-atazak egingo ditu, betiere desgaitasuna duen pertsonak ulertu ahal izan dezan eta ulertua izan ahal dadin.

⁴³⁵ BOEren 132. zenbakian, 2021eko ekainaren 3ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-9233>

Zazpigarren artikulua.— 15/2015 Legea, uztailaren 2koa, Borondatezko Jurisdikzioari buruzkoa, aldatzea

Borondatezko Jurisdikzioari buruzko uztailaren 2ko 15/2015 Legea honelaxe geratuko da aldatuta:

Bat. 7 bis artikulua gehitzen da; hau da haren edukia:

«7 bis artikulua.— Desgaitasuna duten pertsonentzako doikuntzak

2. Desgaitasuna duten pertsonak eskubidea dute edozein jarduketatan ulertzeko eta ulertuak izateko. Helburu horretarako:

- a) Desgaitasuna duten pertsonetikiko komunikazio guztiak, ahozko edo idatzizkoak, hizkuntza argi, erraz eta ulerterrazean egingo dira, betiere horren ezaugarri pertsonalak eta beharrianak, irakurketa erraza bezalako bitartekoak erabiliz. Beharrezkoa izanez gero, komunikazioa desgaitasuna duen pertsonari bere gaitasun juridikoa egikaritzeko laguntza ematen dion pertsonari ere egingo zaio.
- b) Desgaitasuna duen pertsonari, behar besteko laguntza edo babesak emango zaizkio bere burua ulertarazteko; legez onartutako zeinu-hizkuntzetako interpretazioa zein gorrei, entzuteko desgaitasuna dutenei eta gor-itsuei ahozko komunikazioan laguntzeko bitartekoak sartuko dira horren barruan.
- c) Baimena emango da profesional aditu batek parte hartu ahal izateko; profesional horrek, bideratzaile gisa, beharrezko egokitzapen- eta doikuntza-atazak egingo ditu, betiere desgaitasuna duen pertsonak ulertu ahal izan dezan eta ulertua izan ahal dadin.

8.1.108. 22/2021 Legea, abenduaren 23koa, Estatuko 2014rako Aurrekontu Orokorre buruzkoa⁴³⁶

Berrogeita hemezortzigarren xedapen gehigarria.— Mezenasgoaren lehentasuneko jarduerak

Bat. Irabazi-asmorik gabeko erakundeen zerga-araubideari eta mezenasgoaren pizgarriei buruzko abenduaren 23ko 49/2002 Legearen 22. artikuluan ezarritakoarekin bat, aurrekontu hauek indarrean dirauten bitartean mezenasgo-jarduera hauek izango dute lehentasuna:

1. Cervantes Institutuak sare telematikoen, teknologia berrien eta bestelako bitartekoen bidez espainiar hizkuntza eta kultura sustatu eta hedatzeko egindakoak.

24. atala. Kultura eta Kirol Ministerioa.

Alta:

Atala: 24. Kultura eta Kirol Ministerioa.

Zerbitzua: 4.

Programa: 331.M Hezkuntzako, Kulturako eta Kiroletako Zuzendaritza eta Zerbitzu Orokorrak

Kapitulua: 4.

Artikulua: Berria: Autonomia-erkidegoei.

Kontzeptua: Berria: Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutunak Galizia, Asturias, Euskadi, Nafarroa, Aragoi, Katalunia, Valentzia eta Balear Uharteetako autonomia-erkidegoei babestutako hizkuntzak, sustatu eta hedatzea.

Zenbatekoa: 1.600,00 mila euro.

28. atala. Zientzia eta Berrikuntza Ministerioa

Alta:

Atala: 28; Zientzia eta Berrikuntza Ministerioa.

Zerbitzua: 01; Ministerioa, Idazkariorde eta Zerbitzu Orokorrak.

Programa: 463A; Ikerketa zientifikoa.

Kapitulua: 4; Transferentzia arruntak.

Artikulua: 48; Familiei eta irabazi-asmorik gabeko instituzioei.

Kontzeptua: Berria; "Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia Aranesa dera Lengua Occitana"ri.

Proiektua:

Zenbatekoa: 30,00 mila euro.

37. atala. Beste harreman finantzario batzuk lurralde-administrazioekin

⁴³⁶ BOEren 312. zenbakian, 2021eko abenduaren 29ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-21653>

Alta:

Zerbitzua: 01 Autonomia Erkidegoetako eta Toki Administrazioiko Finantzaketarako Idazkaritza Nagusia. Autonomia-erkidegoak.

Programa: 941O Autonomia-erkidegoentzako beste transferentzia batzuk.

Kapitulua: 4 Transferentzia arruntak.

Artikulua: 45 A Autonomia-erkidegoak.

Kontzeptua: Berria. Jarduketak zenbait autonomia-erkidegotan.

Azpikontzeptua: Berria. Hizkuntza koofizialetako zinematografia sustatzea.

Zenbatekoa: 10.500,00 mila euro.

8.1.109. 3/2022 Legea, otsailaren 12koa, Unibertsitate-elkarbizitzari buruzkoa⁴³⁷

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Kontratatzeko arauak

2. Unibertsitate publiko eta pribatuetako elkarbizitza-arauek honako hauek sustatuko dituzte:

c) indarkeriaren, diskriminazioaren edo sexu-jazarpenaren mota oro ezabatzea arrazoi hauek direla-bide: sexua, sexu-orientazioa, genero-identitatea edo adierazpena, sexu-ezaugarriak, jatorri nazionala, talde etniko bateko kide izatea, desgaitasuna, adina, osasun-egoera, klase soziala, erlijioa edo sinesmenak, hizkuntza, edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial;

⁴³⁷ BOEren 48. zenbakian, 2022ko otsailaren 25eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-2978>

8.1.110. 4/2022 Legea, otsailaren 25ekoa, kontsumitzaileak eta erabiltzaileak kalteberatasun sozial eta ekonomikoko egoeren aurrean babesteari buruzkoa⁴³⁸

HITZAURREA

I

[...]

Hurbilketa teoriko eta kontzeptual horrekin bat etorriz, esan nahi da Europako araudiak kontsumitzaile ahulak babestera hertsatzen duela, ez soilik alderdi ekonomikoei dagokienez, araudi sektorialean egiten izan den bezala, baizik eta beste inguruabar batzuei dagokienez ere, hala nola adina, sexua, jatorri nazionala edo etnikoa, jaiolekua, pertsona alergikoak edo elikadura-intolerantzia motaren bat dutenak, genero-indarkeriaren biktimak, guraso bakarreko familiak, langabeak, desgaitasunen bat duten pertsonak, gaixoak, gutxiengo etniko edo linguistikoak, beren ohiko bizilekutik aldi baterako lekualdatutako pertsonak, migratzaileak edo nazioarteko babesa eskatzen dutenak, bai eta gabezia ekonomikoak dituzten pertsonak edo bazterketa-arriskuan dauden pertsonak ere, edo beren kontsumo-harremanetan desabantailak sorraraz ditzakeen beste edozein inguruabar ere. Horren haritik, Europako Parlamentuak aldarrikapena egin zuen Kontsumitzaile Kalteberen Eskubideak indartzeko Estrategiari buruzko 2012ko maiatzaren 22ko Ebazpenean, edo, Kontseiluarekin batera, 2014-2020 aldirako Kontsumitzaileen Urte Anitzeko Programari buruzko 2014ko otsailaren 26ko 254/2014 Erregelamenduan, zeinak argi eta garbi jokatu baitzuen kontsumitzaile kalteberak babesteari alde, legegintza-aurreikuspen bereziak txertatuz.

Beraz, kontuan hartu behar da ezen askotarikoak direla kontsumitzaileen eta erabiltzaileen kalteberatasun-egoera dakarten arrazoiak, betiere haiei eragiten dieten kontsumo-harreman espezifikoak kontuan hartuta. Garrantzitsua da adieraztea ezen kontsumo-harremanak diseinatzean ez direla kontuan hartzen pertsonen kolektibo jakin batzuen beharrezkoak eta inguruabarrak, kolektibook oztopo bereziak baitituzte beren burua moldatzeko eta eskubideak egikaritzeko berdintasun-baldintzetan. Hala, kontsumo-harremanetan eragina dute zenbait aldagai psikosozialek (hala nola adina, sexua, jatorri nazionala edo etnikoa, jaiolekua edo desgaitasuna, besteak beste), eta eragin horrek kontsumitzaileak kalteberatasun bereziko egoeran jartzen ditu, zeinak beharrezko egiten baitu haien eskubideen babes indartua. Era berean, kontuan hartu behar dira zenbait inguruabar, hala nola hizkuntza ez jakitea, prestakuntza-maila (dela orokorra, dela merkatuko sektore bateko espezifikoa), bizilekua, egoera soziala, ekonomikoa eta finantzarioa edo baita ere teknologia berriak ondasun eta zerbitzuen merkatura normaltasunez iristeko tresna edo bide gisa erabiltzeari lotutako arazoak. Gainera, garrantzitsua da kontuan hartzea ezen aipatutako kausa edo faktore batzuek aldi berean jardun dezaketela edo elkarri eragin diezaioketela, horrela kasu horietan kalteberatasun-egoera areagotuz.

⁴³⁸ BOEren 51. zenbakian, 2022ko martxoaren leko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-3198>

[...]

Lehenengo artikulua.— Azaroaren 16ko 1/2007 Legegintzako Errege Dekretu bidez onetsitako Kontsumitzaile eta Erabiltzaileen Defentsarako Lege Orokorraren eta beste lege osagarri batzuen testu bateginaren aldaketa

Honela geratzen da idatzita Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Defentsarako Lege Orokorraren eta beste lege osagarri batzuen testu bategina, azaroaren 16ko 1/2007 Legegintzako Errege Dekretu bidez onetsia:

Zortzi. Erantsi egiten zaio bigarren paragrafoa 60. artikuluaaren 1. apartatuari, eta aldatu egiten da artikulua beraren 4. apartatua, eta honela geratzen da idatzita:

«4. Kontratu aurreko informazioa doan eta gaztelaniaz gutxienez eskuratu behar zaio kontsumitzaile eta erabiltzaileari, eta, aldeetako edozeinek eskatzen badu, kontratua egiten den tokian ofiziala den gainerako hizkuntzaren batean idatzi beharko da halaber.

Hamaika. Aldatu egiten da 99. artikuluko 1. apartatua, eta honela geratzen da idatzita:

«1. Saltokitik kanpo egindako kontratuetan, enpresariak 97.1 artikuluan agindutako informazioa helaraziko dio kontsumitzaile eta erabiltzaileari, paperean edota, hura ados badago, beste euskarri iraunkor batean. Informazio horrek irakurtzeko modukoa izan beharko du, eta gutxienez gaztelaniaz idatzita egon beharko du, eta, hala badagokio, aldeetako edozeinek eskatzen badu, kontratua egiten den tokiko beste hizkuntza ofizialetako edozeinetan ere idatzi beharko da, argi eta ulertzeko moduan».

Hamabi. Aldatu egiten da bigarren liburuaren IV. tituluko 127. artikuluaaren 2. apartatua, eta honela idatzita geratzen da:

«2. Berme komertzialaren deklarazioa euskarri iraunkor batean entregatuko zaio kontsumitzaile edo erabiltzaileari, beranduenez ondasunak entregatzeko unean, eta gaztelaniaz idatzita egongo da gutxienez, eta, hala badagokio, aldeetako edozeinek eskatzen badu, kontratua egiten den tokiko gainerako hizkuntza ofizialetako edozeinetan ere idatzi beharko da, modu argi eta ulergarrian.

Hamabost. Aldatu egiten da 153. artikuluko 3. apartatua, eta honela geratzen da idatzita:

«3. Aurreko 1. eta 2. apartatuetan aipatzen den informazioa gutxienez gaztelaniaz eman beharko zaio bidaiariari, eta, hala badagokio, aldeetako edozeinek eskatzen badu, kontratua egiten den tokiko beste hizkuntza ofizialetako edozeinetan ere idatzi beharko da, modu argi, ulergarri eta nabarmenean, eta, idatziz ematen denean, irakurtzeko modukoa izan beharko du».

8.1.111. 3/2022 Lege Organikoa, martxoaren 31koa, Lanbide-heziketa antolatzeari eta integratzeari buruzkoa⁴³⁹

HITZAURREA

V

[...]

IX. tituluan atzerriko hizkuntzen ezagutza eta lanbide-heziketako sistemaren nazioartekotzea arautzen dira. Titulazio bikoitzak sor daitezela xedatu da, nazioarteko akordioen ondorioz, bi herrialdeen titulua aldi berean eskuratu ahal izateko.

Bereziki, eleaniztasuna txertatzen da lanbide-heziketan, bai eta biztanleria aktiboa atzerriko hizkuntzetan prestatzea ere, betiere ekoizpen-sektoreei lotuta.

Besteak beste, nazioarteko proiektu eta organismoetan parte hartzea arautzen da.

Eta Espainiako eta atzerriko zentrozen arteko prestakuntza- eta berrikuntza-proiektuak jasotzen dira, baita prestakuntzan zehar egonaldiak beste herrialde batean egiteko aliantzak ere.

[...]

I. TITULUA Lanbide-heziketako sistema

I. KAPITULUA Eginkizuna, helburuak eta tresnak

6. artikulua.— Helburuak

Hauek dira lanbide-heziketako sistemaren helburuak:

17. Atzerriko hizkuntzen ezagutza zabaltzea lanbide-eremuan.

⁴³⁹ BOEren 78. zenbakian, 2022ko apirilaren 1eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-5139>

II. TITULUA

Lanbide-heziketako eskaintzak

II. KAPITULUA

Eskaintzen tipologia eta prestakuntza-graduak

1. atala

A gradua. Konpetentziaren egiaztapen partziala

30. artikulua.— Egitura, iraupena eta irispidea

3. A graduko prestakuntzetara iristeko, ez da betekizun akademiko edo profesionalik eskatzen, baina hizkuntza-komunikaziorako behar besteko trebetasunak izan behar dira ikaskuntza ahalbidetzeko, bai eta prestakuntza hori probetxuz egiteko behar diren oinarrizko konpetentziak ere, konpetentzia profesionalaren estandarraren 1., 2. edo 3. mailaren arabera edo ikaskuntzaren emaitzen arabera.

2. atala

B gradua. Konpetentzia-ziurtagiria

33. artikulua.— Egitura, iraupena eta irispidea

2. B graduko prestakuntzetara iristeko, ez da betekizun akademiko edo profesionalik eskatzen, baina hizkuntza-komunikaziorako behar besteko trebetasunak izan behar dira ikaskuntza ahalbidetzeko, bai eta prestakuntza hori probetxuz egiteko behar diren aurretiazko konpetentziak ere, konpetentzia profesionalaren estandarraren 1., 2. edo 3. mailaren arabera.

3. atala

C gradua. Lanbide-ziurtagiria

37. artikulua.— Egitura, iraupena eta irispidea

3. C graduko prestakuntzetara iristeko, betekizun hauetako bat bete behar da, lotuta dagoen konpetentzia profesionalaren estandarren 1., 2. edo 3. mailaren arabera:

a) 1. mailako C gradurako ez da betekizun akademiko edo profesionalik eskatzen, baina hizkuntza-komunikaziorako behar besteko trebetasunak izan behar dira ikaskuntza ahalbidetzeko. Aurretiazko oinarrizko konpetentziak behar izanez gero, eskaintzak prestakuntza-osagarriak txertatu ahal izango ditu horretarako.

4. atala

D gradua. Lanbide-heziketako heziketa-zikloetan

44. artikulua.— Oinarrizko graduko heziketa-zikloak

2. Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren arabera, oinarrizko graduko heziketa-zikloek hiru eremu eta proiektu hauek izango dituzte:

a) Komunikazio eta gizarte-zientzien eremua, zeinak ondoko ikasgaiok sartuko baititu: 1) Gaztelania. 2) Lanbide-hastapeneko atzerriko hizkuntza. 3) Gizarte-zientziak. 4) Honakoa badago, hizkuntza koofiziala.

45. artikulua.— Gradu ertaineko eta goi-graduak heziketa-zikloak

2. Gradu ertaineko eta goi-graduak zikloak egitura modularra izango dute, eta honako hauek izango dituzte:

b) Hautazkotasunaren zati bat, zeina osatzen baitute eskaintzaren konfigurazioari eta egokitze gaitasunari malgutasun handiagoa ematen dieten lanbide-moduluek; zati hori erabiliko da erantzuna emateko lurralde bakoitzeko ekoizpen-errealitatearen aniztasunari eta prestakuntza- eta lanbide-ibilbide bakoitza eraikitze interes eta motibazio pertsonalei, eta bide emango da heziketa-zikloko elementu jakin batzuetan sakontzeko.

Administrazio eskudunek, hala badagokio, hautazko lanbide-moduluak zehaztuko dituzte, zeharkako konpetentzien garapenean gehiago sakontzeko, hala nola sektoreari aplikatutako digitalizazioan sakontzea, enpresa-ekimenean eta ekintzailtzan sakontzea, atzerriko hizkuntzetan eta sektoreari aplikatutako garapen jasagarrian sakontzea; bai eta prestakuntza orokorreko osagarriak ematen dituzten hautazko lanbide-moduluak ere, banakako prestakuntza-ibilbidearen jarraipena errazteko, hala nola ezagutza humanistikoak zabaltzea, ezagutza zientifiko-teknikoak edo trebetasun sozialak zabaltzea.

V. TITULUA

Profil desberdinetako irakasleak eta prestatzaileak

I. KAPITULUA

Irakasleak eta prestatzaileak

87. artikulua.— Etengabeko prestakuntza

2. Etengabeko prestakuntzako programek bermatu beharko dute irakasleen eta prestatzaileen ezagutzak eta gaitasunak egokitzen direla ekoizpen-sektore bakoitzean gertatzen diren teknologiaren eta iraunkortasunaren aldaketetara, bai eta lanaren antolaketaren transformazioetara ere, eta bereziki:

a) Arreta berezia emango diote berrikuntza eta ikerketa aplikatuko, ekintzailtzako, digitalizazioko eta atzerriko hizkuntzetako prestakuntzari.

IX. TITULUA

Atzerriko hizkuntzen ezagutza eta lanbide-heziketako sistemaren nazioartekotzea

106. artikulua.— Nazioartekotzearen helburuak

Lanbide-heziketa nazioartekotzeko, lanbide-heziketako sistematik, Estatuko Administrazio Orokorrak honako hauek bultzatuko ditu:

1. Lankidetzak-akordioak sinatzea eta proiektuak egitea beste herrialde batzuekin, jakintzaren transferentzia eta ekimen berritzaileen garapena errazteko interes partekatuko arloetan.
2. Irakasleen, prestatzaileen, ikasleen, landunen eta langabeen truke-programetan parte hartzea, bai esperientziak trukatzeko bai jardunbide egokiak ikasteko, eta, aldi berean, sektore profesionalarekiko konpromisoa eta motibazioa erraztea.
3. Lanbide-heziketako titulazio bikoitzetan oinarritutako programak egon daitezela, zeinek ahalbidetuko baitute tartean dauden bi herrialdeek diseinatu eta onetsitako curriculum mistoen bidez Espainiako eta bigarren herrialdeko lanbide-heziketako tituluak aldi berean lortzea, bai eta, titulazio bikoitzari esker eta baldintza abantailatsuetan, bi herrialdeetako goi-mailako ikasketetara eta prestakuntzara eta lanbide-jarduerara iristea ere.
4. Hedapen- eta ezagutza-jarduera espezifikokoak atzerrian egitea, betiere ikasleak Espainiako lanbide-heziketako sistemara erakartzeko.
5. Lankidetzan aritzea lanbide-heziketako sistemak diseinatzeko eta ezartzeko prozesuetan beste herrialde batzuekin, bakoitzaren ezagutza eta esperientzia eskainiz.

107. artikulua.— Nazioarteko proiektu eta organismoetan parte hartzea

Estatuko Administrazio Orokorrak honako hauetan parte hartzea sustatuko du:

1. Lanbide-heziketako nazioarteko sareetan, zeinek ezagutza eta esperientzia-trukea ekarriko baitituzte biztanleriaren kualifikazioari lotutako prestakuntzaren, orientazioaren, digitalizazioaren, iraunkortasunaren eta hazkundearen esparruan, hargatik eragotzi gabe administrazio autonomikoen nazioarteko proiektuetan ezar ditzaketan lankidetzak.
2. Lanbide-heziketaren berrikuntzarekin eta hobekuntzarekin lotutako nazioarteko proiektuak eta antolakundeak.

108. artikulua.— Atzerriko hizkuntzak jakitea

Lanbide-atazen garapena eta igurikimen profesionalak hobetze aldera, lanbide-heziketako sistemak atzerriko hizkuntzen irakaskuntza txertatuko du lanbide-heziketako prozesuetan, betiere profesionalak gero eta ingurumari plurinazionalagoetan eta mugikortasun handiko ingurumarietan gaitzeko, helburua lanbide-eremu bakoitzean komunikatzea delarik. Horretarako:

1. C, D eta E graduetakoa lanbide-heziketako eskaintzek, ahal den neurrian, programak sustatuko dituzte atzerriko hizkuntzak ikasteko, Hizkuntzetarako Europako Erreferentzia Marko Bateratuari buruzkoak, betiere ahozko eta idatzizko komunikazio-gaitasunean aurrera egiteko prestakuntzaren xede den eremu profesionalean eta ekoizpen-sektorean.

Administrazio eskudunek atzerriko hizkuntza teknikoaren modulu bat txertatu ahal izango dute, erregioko enpresa-ehunaren eta, oro har, ekoizpen-sektorearen beharrezan araberak.

2. Arlo honetan eskumena duten administrazioek lankidetzan jardungo dute irakasleek beren lanbide-moduluak atzerriko hizkuntza batean emateko moduko hizkuntza-konpetentzia egokia eta nahikoa eskura dezaten.
3. Hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleek kasuan, bereziki ahozko adierazpenean zailtasunak dituzten kasuan, atzerriko hizkuntzen irakaskuntzan

eta ebaluazioan malgutasun-neurriak eta alternatiba metodologikoak erraztuko dituzte.

109. artikulua.— Atzerriko prestakuntza-proiektuak

Lanbide-heziketako zentroek araubide orokorreko edo araubide tinkoko prestakuntza-eskaintzen proiektuak gauzatu ahal izango dituzte atzerrian kokatutako enpresekin, nazioartekotze-maila edozein dela ere, baldin eta komunikazio-hizkuntza ikasi bada edo prestakuntza-egonaldia behar bezala aprobetxatzeko moduko maila egiaztatzen bada. Horretarako, prestakuntza-osagarri egokiak txertatu ahal izango dira, prestakuntza-eskaintza nazioartekotutako enpresen beharizanetara eta beste kultura batzuetako prestakuntzara egokituz, eta beharrezko mekanismoak ezarriz herrialde horietako zentro edo enpresetan prestakuntza jasoko dela koordinatzeko, bai eta laguntza-beharrizan espezifikoak dituzten pertsonen proiektu horietan parte hartzen dutela bermatuko duten egokitzapenak eta baliabideak ezartzeko ere.

**8.1.112. 6/2022 Legea, martxoaren 31koa,
azaroaren 29ko 1/2013 Legegintzako Errege
Dekretuak onetsitako Desgaitasuna duten
pertsonen eskubideei eta haien
gizarteratzeari buruzko Lege Orokorraren
testu bategina aldatzen duena, irisgarritasun
kognitiboa eta hura exijitzeko eta aplikatzeko
baldintzak ezarri eta arautzeko⁴⁴⁰**

HITZAURREA

I

[...]

Era berean, informazioak eta komunikazioak erraz irakurtzeko moduko formatuetan eta modu eta metodo handigarri eta alternatiboetan egon behar dute eskuragarri desgaitasuna duten pertsonentzat, zeinek formatu, modu eta metodo horiek erabiltzen dituzten. Gainera, 2. artikuluan, definizio kautoei buruzkoan, nazioarteko tratatuak xedatzen duenez, «konbentzio honen ondorioetarako [...]», “komunikazioak hizkera erraza izango du”, “irakurketa erraz”eko gaztelanian tinkatutako terminologia baliokidea.

[...]

Lege-aldaketa honek indartu egiten du desgaitasuna duten pertsonen talde handi baten eskubideen egikaritze eta erkidego-partaidetza osoa, eta, gainera, gizarte-sektore hori gaingitzen du, eta ongintzako eta hobekuntza kolektiboko ondorioak erkidegoko beste segmentu batzuetara zabaltzen ditu, hala nola adinekoengana, herrialdeko bisitariengana nahiz egoiliarrengana, zeinek hizkuntza ofizialak behar bezala ezagutzen ez baitituzte, eta alfabetatze-maila txikia dutenengana, besteak beste.

[...]

Artikulu bakarra.— Azaroaren 29ko 1/2013 Legegintzako Errege Dekretuak onetsitako Desgaitasuna duten pertsonen eskubideei eta haien gizarteratzeari buruzko Lege Orokorraren testu bateginaren aldaketa

Azaroaren 29ko 1/2013 Legegintzako Errege Dekretuak onetsitako Desgaitasuna duten pertsonen eskubideei eta haien gizarteratzeari buruzko Lege Orokorraren testu bategina honela aldatzen da:

Lau. Aldatu egiten da 23. artikuluko 2. apartatuko c) letra, eta honela geratu da idatzita:

⁴⁴⁰ BOEren 78. zenbakian, 2022ko apirilaren 1eko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-5140#au>

«c) Laguntza osagarriak, hala nola dirulaguntzak, laguntzeko produktu eta teknologiak, zerbitzu edo tratamendu espezializatuak eta beste zerbitzu pertsonal batzuk, bai eta pertsona edo animalia bidezko beste laguntza modu batzuk ere. Bereziki, komunikaziorako laguntza eta zerbitzu lagungarriak, hala nola sistema handigarriak eta alternatiboak, braillea, irakurketa erraza, piktogramak, irispide errazeko multimedia gailuak, ahozko komunikaziorako eta zeinu-hizkuntzarako laguntza-sistemak, ukipenezko komunikazio-sistemak eta komunikazioan laguntzen duten beste gailu batzuk».

8.1.113. 7/2022 Legea, apirilaren 8koa, Ekonomia Zirkularrerako Hondakinei eta Lurzoru Poluituei buruzkoa⁴⁴¹

HITZAURREA

XVI

[...]

[...] Gainera, proposatutako desagregazioak hizkera komuna ziurtatzea ahalbidetzen du tratamendu-instalazio horien baimenetan, eta erraztu egiten du administrazioen eta enpresen artean hondakinen kudeaketari buruzko informazioa elkarri trukitzea, bai eta hondakinen kudeaketari buruzko estatistikak egitea eta informazioa ematea ere.

III. TITULUA

Hondakinen ekoizpena, edukitza eta kudeaketa

I. KAPITULUA

Hondakinak ekoiztea eta edukitzea

21. artikulua.— Hasierako ekoizlearen edo beste edukitzaile baten betebeharrak, betiere hondakinak biltegitzeari, nahasteari, ontziratzeari eta etiketatzeari dagozkenez

Hondakinak ekoitzi diren lekuan biltegitatu, nahasi, ontziratatu eta etiketatzeari dagokionez, hasierako ekoizleak edo hondakinen beste edozein edukitzailek betebeharrak hauek ditu:

e) Hondakin arriskutsuak dituzten poto eta ontziek etiketatuta egon beharko dute, eta etiketak argia, ikusteko modukoa, irakurtzeko modukoa eta ezabaezina izan beharko du, gutxienez Estatuko espainiar hizkuntza ofizialean.

Etiketetan honako hauek agertu beharko dira:

1) Hondakinaren kodea eta deskripzioa 6. artikuluan ezarritakoaren arabera, bai eta, I. eranskinaren arabera, arrisku-ezaugarrien kodea eta deskripzioa ere.

2) Hondakinen ekoizlearen edo edukitzailearen izena, Ingurumeneko Identifikazio Zenbakia (aurrerantzean, «NIMA»), posta-helbidea eta helbide elektronikoa, eta telefonoa.

3) Hondakinen gordailuaren hasierako data.

4) Ontziratutako hondakin bati piktograma bat baino gehiago esleitzen zaionean, Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2008ko abenduaren 16ko 1272/2008 (EE) Erregelamenduaren 26. artikuluan ezarritako irizpideak hartuko dira kontuan.

⁴⁴¹ BOEren 85. zenbakian, 2022ko apirilaren 89ko alean, argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2022-5809

Aurreko apartatuan aipatutako irizpideak aplikatu ondoren hondakinari esleitzen zaizkion arrisku-piktograma guztiak agerraraziko dira etiketan. Etiketak irmo itsatsita egon beharko du ontziaren gainean, eta, beharrezkoa izanez gero, aurreko adierazpenak edo etiketak deuseztatu beharko dira, horrela errakuntzak ezabatzeko edo ontziaren jatorria eta edukia ez nahasteko hondakinaren ondorengo eragiketetatik ezeinetan.

Etiketak irmo itsatsita egon beharko du ontziaren gainean, eta, beharrezkoa izanez gero, aurreko adierazpenak edo etiketak deuseztatu beharko dira, horrela errakuntzak ezabatzeko edo ontziaren jatorria eta edukia ez nahasteko hondakinaren ondorengo eragiketetatik ezeinetan.

Etiketaren neurriak, gutxienez, 10×10 cm-koa izan beharko du. Etiketa ez da beharrezkoa izango adierazitako inskripzioak ontziaren gainean argi eta garbi markatuta agertzen direnean, betiere eskatutako betekizunekin bat badatoz.

8.1.114. 11/2022 Legea, ekainaren 28koa, Telekomunikazioen Orokorra⁴⁴²

III. TITULUA

Zerbitzu publikoko betebeharrak eta eskubide eta betebeharrak publikoak, sareen horniduran eta komunikazio elektronikoen zerbitzuak ematean

IV. KAPITULUA

Azken erabiltzaileen eskubideak

65. artikulua.— Azken erabiltzaileen eskubide espezifikoak, eta herritarrentzat eskuragarri dauden komunikazio elektronikoen sareen eta zerbitzuen kontsumitzaileen eskubide espezifikoak

4. Estatuko hizkuntza ofizialean eta norberari dagokion autonomia-erkidegoko hizkuntza ofizialean eskaini beharko dira azken erabiltzaileek eta komunikazio elektronikoen sare eta zerbitzu eskuragarrien kontsumitzaileek jasotako informazio guztia, bai eta bezeroarentzako arreta-zerbitzu guztiak ere, baldin eta azken erabiltzaileak edo kontsumitzaileak hala eskatzen badu.

68. artikulua.— Gardentasuna, eskaintzak konparatzea eta informazioa argitaratzea

3. Konparazio-tresnek betekizun hauek bete behar dituzte:

d) hizkera erraza eta zalantzarik gabea erabiliko dute.

73. artikulua.— Desgaitasuna duten pertsonen iristeko behar dituzten oinarrizko baldintzak arautzea

Desgaitasunaren Kontseilu Nazionalari entzun ondoren, errege-dekretu bidez, oinarrizko baldintzak ezarri ahal izango dira, desgaitasuna duten pertsonen iritsi ahal izan ditzaten komunikazio elektronikoen lotutako teknologiak, produktuak eta zerbitzuak. Arau horretan ezarriko dira herritarrentzat eskuragarri dauden komunikazio elektronikoen zerbitzuen operadoreek bete beharko dituzten betekizunak, betiere desgaitasuna duten erabiltzaileek honako hau lortuko dutela bermatze aldera:

a) irispide bera izan ahal izatea azken erabiltzaile gehienek dituzten komunikazio elektronikoen zerbitzuetarako, kontratu-informazioa, fakturazioa eta jendearentzako arreta barne, betiere guztiek haiek iristeko dituzten moduko baldintza eta formatuetan eta hizkuntza koofizialak erabiliz;

⁴⁴² BOEren 155. zenbakian, 2022ko ekainaren 29ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-10757>

V. TITULUA

Jabari publiko erradioelektrikoa

93. artikulua.— Teknologia- eta zerbitzu-neutraltasuna jabari publiko erradioelektrikoaren erabileran

2. Maiztasunak Esleitzeko Koadro Nazionalean komunikazio elektronikoen zerbitzuetarako erabilgarri deklaraturako irrati-maiztasunen bandetan, komunikazio elektronikoen edozein motatako zerbitzuak eman ahal izango dira, Europar Batasuneko zuzenbidearekin bat etorritz.

Hala ere, eskaintzen diren komunikazio elektronikoen zerbitzu-motei murrizketa proportziozkoak eta ez-diskriminatzaileak ezarri ahal izango zaizkie, bai eta, hala dagokionean, Telekomunikazioen Nazioarteko Batasunaren Irrati-komunikazioen Erregelamenduko betekizun bat betetzea ere.

Komunikazio elektronikoen zerbitzu bat komunikazio elektronikoen zerbitzuetarako eskuragarri dagoen banda espezifiko batean ematea eskatzen duten neurriek justifikatuta egon beharko dute Europar Batasuneko zuzenbidearen arabera definitutako interes orokorreko helburuak lortzen direla bermatzeko, hala nola:

d) komunikabideen kultura- eta hizkuntza-aniztasuna eta pluraltasuna sustatzea, adibidez, ikus-entzunezko telebista- eta irrati-komunikazioko zerbitzuak emanez.

II. ERANSKINA

Definizioak

68. Lotutako zerbitzuak: komunikazio elektronikoen sare batekin edo komunikazio elektronikoen zerbitzu batekin lotutako zerbitzuak, baldin eta ahalbidetzen edo laguntzen badute sare edo zerbitzu horren bidez zerbitzu automatizatuak, autoprestazioa edo prestazioa ematea, edo hori egiteko ahalmena badute, eta barnean hartzen badituzte zenbakien itzulpena edo antzeko funtzionalitatea duten sistemak, baldintzapeko irispide-sistemak eta programen gida elektronikoak, bai eta beste zerbitzu batzuk ere, hala nola identitate-, lokalizazio- eta presentzia-zerbitzua.

8.1.115. 13/2022 Legea, uztailearen 7koa, Ikus-entzunezkoen Komunikazioari buruzkoa⁴⁴³

HITZAURREA

I

[...]

Erregulazioak, beraz, honako hau hartu behar du abiapuntutzat: ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu tradizionalak egunean batez beste ikusten den denboraren ehuneko handia hartzen jarraitzen badute ere, ikus-entzunezko eduki-mota berriek, hala nola bideo laburrek edo erabiltzaileek sortutako edukiak, garrantzi handiagoa hartu dute, eta zerbitzu hauen emaileak (eskaerako zerbitzuenak eta plataformaren bidez bideoak trukatzekoak barne) ondo finkatuta daude. Zerbitzu horiek guztiek eragin handia dute erabiltzaileengan, eta ikus-entzule eta diru-sarrerara berengatik lehiatzen dira, edozein delarik ere zerbitzuok ezarrita dauden herrialdea edo haiek erabiltzen duten teknologia. Gainera, zerbitzu horiek guztiak tresna bat dira balioak, esanahiak eta identitateak transmititzeko, bai eta gizarte batean kultura- eta hizkuntza-aniztasuna babesten laguntzeko, emakumeen eta gizonen irudi berdinzalea, ez-diskriminatzailea, ez-sexista eta estereotiporik gabea transmititzeko eta, azken batean, gizarte horretako kideak hezteko eta prestatzeko ere. [...]

[...]

IV

[...]

I. tituluak ikus-entzunezko komunikazioaren printzipio orokorrak ezartzen ditu; printzipio horiek giza duintasuna eta konstituzio-balioak errespetatu beharko dituzte, eta emakumeen eta gizonen irudi berdinzalea eta ez-diskriminatzailea helarazi beharko dute. Era berean, ikus-entzunezko komunikazioak pluraltasunaren balio konstituzional gorena errespetatu behar du. Orobat, ikus-entzunezko komunikazio inklusiboa sustatu behar da, bai desgaitasuna duten pertsonak aurkezteko moduan, bai pertsona horiek ikus-entzunezko komunikaziorako duten irispidean ere. Legearen beste printzipio orokor batzuk dira kultura- eta hizkuntza-aniztasunarekiko errespetua eta alfabetatze mediatikoa. [...]

[...]

VI. tituluak ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzuen betebeharrak biltzen ditu, linealak zein eskaera bidezkoak. [...] Ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzuen irisgarritasunari buruzkoa da II. kapitulua, zeinak betebeharrak arautzen baititu desgaitasuna duten pertsonentzako zerbitzuak etengabe eta pixkanaka hobetzen direla bermatzeko. Berrikuntzen artean, honako hauek nabarmentzen dira: irisgarritasun-tresnen kalitate-eskakizunak txertatzea,

⁴⁴³ BOEren 163. zenbakian, 2022ko uztailearen 8ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-11311>

eta Espainiako Azpititulazio eta Audiodeskripzioaren Espainiako Zentroa eta Espainiar Zeinu-hizkuntzaren Hizkuntza Normalizaziorako Zentroa erreferentziazko estatuko zentro teknikotzat hartzea desgaitasuna duten pertsonentzako ikus-entzunezko irisgarritasunaren arloan. III. kapituluak sistema berri bat ezartzen du ikus-entzunezko obra europarra sustatzeko, zeina baita ikus-entzunezkoen eremuan sustatzen den kultura- eta hizkuntza-aniztasunaren oinarria.

[...]

[...]. Azkenik, bosgarren xedapen gehigarriak zenbait jarduketa jasotzen ditu ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuetan hizkuntza-aniztasuna sustatzeko.

[...]

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Definizioak

Lege honetan xedatutakoaren ondorioetarako, honako definizio hauek ematen dira:

10. Autonomia-erkidegoaren eremuko ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzua:

b) Ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzua, zeina ematen baita II. tituluaren eta araudi autonomiko egokian aurreikusitakoaren arabera autonomia-eremuko ikus-entzunezko agintaritza eskudunaren aurrean alde aurreko komunikazioa egitean oinarrituta, betiere honako baldintza hauek aldi berean betetzen badira:

1) Zerbitzu-emaileak egoitza nagusia autonomia-erkidego batean duenean eta ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuari buruzko argitalpen-erabakiak autonomia-erkidego horretan hartzen direnean.

2) Ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzua autonomia-erkidego horretan kokatutako erabiltzaileei zuzentzen zaienean gehienbat, zerbitzu horren bidez ematen diren ikus-entzunezko edukien izaera, gaia edo hizkuntza dela eta.

I. TITULUA

Ikus-entzunezko komunikazioaren printzipio orokorrak

4. artikulua.— Giza duintasuna

2. Ikus-entzunezko komunikazioak ez du talde baten aurkako edo talde bateko kideen aurkako indarkeriara, gorrotara edo diskriminaziora bultzatuko, adina, sexua, desgaitasuna, sexu-orientazioa, genero-identitatea, genero-adierazpena, arraza, kolorea, jatorri etniko edo soziala, ezaugarri sexualak edo genetikoak, hizkuntza, erlijioa edo sinesmenak, iritzi politikoak edo beste edozein motatakoak, nazionalitatea, ondarea edo jaiotza direla eta.

5. artikulua.— Pluraltasuna

1. Ikus-entzunezko komunikazioaren pluraltasuna sustatuko da, eta horretarako sustatuko da gizartearen pluraltasun ideologikoa eta politikoa eta kultura- eta hizkuntza-aniztasuna islatuko dituzten hedabide publiko, pribatu eta komunitario batzuk egon daitezela.

6. artikulua.— Genero-berdintasuna eta emakumeen irudi publikoa

3. Autorregulazioa sustatuko da ikus-entzunezko komunikazio komertzial ez-sexistak, bai hizkuntzan, bai edukian eta irudietan, eta genero-estereotiporik gabeak bermatzeko.

8. artikulua.— Estatuko hizkuntza ofiziala eta autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialak

Ikus-entzunezko komunikazioak Estatuko hizkuntza ofiziala, autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialak eta haien kultura-adierazpenak ezagutzea eta zabaltzea sustatuko du, eta kultura- eta hizkuntza-aniztasuna islatzen lagunduko du.

15. artikulua.— Autorregulazioko eta korregulazioko jokabide-kodeak

4. Edozelan ere, bai estatuan bai autonomia-erkidegoan, jokabide-kodeak sustatuko dira honako eremu hauetan:

l) Hizkuntza- eta kultura-aniztasuna babestean eta sustatzean.

II. TITULUA

Ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzua ematea

IV. KAPITULUA

Zerbitzu-emaileen erregistroa, eta ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuen jabetza-araubidearen publizitatea eta plataformaren bidez bideoak trukatzeko zerbitzuen jabetza-araubidearen publizitatea

42. artikulua.— Ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzua ematen dutenen eta plataformaren bidez bideoak trukatzeko zerbitzua ematen dutenen jabetza-araubidearen publizitatea

Ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuaren emaileek eta plataformaren bidez bideoak trukatzeko zerbitzuaren emaileek honako informazio hau izan beharko dute irisgarri haien webgune korporatiboetan, erraz ulertzeko moduan eta formatu elektronikoa eta berrerabilgarrian, Estatuko hizkuntza ofizialean eta autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetan, hargatik eragotzi gabe uztailaren 11ko 34/2002 Legearen eta abenduaren 9ko 19/2013 Legearen arabera, eta Merkataritza Kodean, Kapital-sozietatei buruzko Legearen testu bategina onesten duen uztailaren 2ko 1/2010 Legegintzako Errege Dekretuan eta Kontu Auditoriaren uztailaren 20ko

22/2015 Legean informazio ez-finantzarioaren eta aniztasunaren arloko araudiaren arabera dagozkien betebeharrak:

III. TITULUA

Ikus-entzunezko komunikazioaren zerbitzu publikoa ematea

I. KAPITULUA

Ikus-entzunezko komunikazioaren zerbitzu publikoa

51. artikulua.— Ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzu publikoaren xedea

Ikus-entzunezko komunikazioaren zerbitzu publikoaren xedea da:

d) Kultura- eta hizkuntza-aniztasuna ezagutaraztea.

VI. KAPITULUA

Autonomia-erkidegoetako eta tokian tokiko ikus-entzunezko komunikazioaren zerbitzu publikoa ematea

73. artikulua.— Ikus-entzunezko komunikazioaren zerbitzu publikoa ematea norberari dagokion autonomia-erkidegotik kanpo

1. Autonomia-erkidego baten lurreko uhin hertziarren bidez ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu publikoa eman ahal izango da hizkuntza- eta kultura-kidetasunak dituen beste autonomia-erkidego mugakide batean, baldin eta baldintza hauek betetzen badira aldi berean:

a) Hitzarmena sinatzen bada autonomia-erkidego interesdunen artean.

b) Autonomia-erkidego biek zerbitzu publikoaren emaile bat badute, igorpenetan elkarrekikotasunak egon behar du.

c) Plan tekniko nazional egokiaren arabera autonomia-erkidegoari esleitutako espektro erradioelektrikoa erabiliz ematen bada zerbitzua.

d) Estatuko Administrazio Orokorrari jakinarazten bazaio a) letran adierazitako hitzarmena sinatu dela, eta jabari publiko erradioelektrikoa erreserbatzeagatiko tasa ordaindu behar duen subjektua identifikatzen bada.

2. Autonomia-erkidego batek autonomia-erkidego mugakide batean ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu publikoa emateak autonomia-erkidegoko zerbitzu publikoaren izaerari eutsiko dio.

3. Autonomia-eremuko ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu publikoaren emaileek akordioak egin ahal izango dituzte haien artean eta Espainiako Irrati eta Telebista Korporazioarekin, edukiak batera ekoizteko edo editatzeko, eskubideak eskuratzeko edukien gainean edo beste estaldura batzuetan, beren jardueraren eraginkortasuna hobetzeko, betiere lege honetan kate-emanaldirako ezarritako mugekin.

VI. TITULUA

Ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzua ematen dutenen betebeharrak

I. KAPITULUA

Adingabeen babesa

100. artikulua.— Adingabeentzat bereziki gomendatutako ikus-entzunezko edukia

Ikus-entzunezko agintaritza eskudunak jarduerak jarriko ditu abian adingabeentzat bereziki gomendatutako programen ekoizpena eta emisioa sustatzeko, betiere haien adinera, heldutasunera eta hizkerara egokituta, haien garapen eta ongizate integrala sustatze aldera.

II. KAPITULUA

Irisgarritasuna

101. artikulua.— Ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzurako irisgarritasun unibertsala

1. Ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzua ematen dutenek betebeharrak hauek izango dituzte irisgarritasunaren arloan:

e) Bermatzea zeinuzko edukiak txertatzen direla Espainiar Zeinu-hizkuntzaren Hizkuntza Normalizaziorako Zentroak edo, hala badagokio, zeinu-hizkuntza propioa duten autonomia-erkidegoetako organismo baliokideek jasotako kalitate-irizpideen arabera.

102. artikulua.— Ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzu lineal irekirako irisgarritasuna

1. Ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzu lineal irekia ematen dutenek betebeharrak hauek izango dituzte haien edukien irisgarritasuna bermatzeko:

b) Gutxienez bost ordu astean zeinu-hizkuntzan emandako programetan, ahal dela ikus-entzule gehien dagoen ordutegian; programon artean, albistegiek, haurrentzako programazioak, gaurkotasuneko eduki informatiboa duten programek, kontsumitzaileen interesekin zerikusia duten programek edo erlijio-zerbitzuek egon beharko dute.

2. Ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzu publiko lineal irekia ematen dutenek betebeharrak hauek izango dituzte haien edukien irisgarritasuna bermatzeko:

b) Gutxienez hamabost ordu astean zeinu-hizkuntza sartzen duten programetan, ahal dela ikus-entzule gehien dagoen ordutegian; programon artean, albistegiek, haurrentzako programazioak, gaurkotasuneko eduki informatiboa duten programek, kontsumitzaileen interesekin zerikusia duten programek edo erlijio-zerbitzuek egon beharko dute.

103. artikulua.— Baldintzapeko iristea duen ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzu linealerako irisgarritasuna

1. Baldintzapeko iristea duen ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzu lineala ematen dutenek betebeharrak hauek izango dituzte haien edukien irisgarritasuna bermatzeko:

c) Zeinu-hizkuntzako entzuleentzat interes handiagoa izan dezaketen programak pixkanaka txertatzea.

104. artikulua.— Eskaera bidezko ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzurako irisgarritasuna

1. Eskaera bidezko ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzua ematen dutenek betebeharrak hauek izango dituzte haien katalogoko edukien irisgarritasuna bermatzeko:

b) Audiodeskripzioa eta zeinu-hizkuntza dituzten programak pixkanaka txertatzea, betiere katalogoan haiei behar bezalako garrantzia emanaz.

108. artikulua.— Autorregulazioa

[...]

Autorregulazio-koderik hartu ez bada aurreko paragrafoan aurreikusitako irisgarritasunaren arloko nahitaezko neurrien kalitatea hobetzeko, edo ikus-entzunezko agintaritzak eskudunak ondorioztatzen badu autorregulazio-kode hori ez dela nahikoa eraginkorra ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuetarako irisgarritasunaren kalitatea hobetzeko, orduan Gobernuak kalitate-betekizun horiek erregelamendu bidez ezarriko ditu, eta horretarako erreferentzia gisa hartuko ditu Espainiako kalitateari buruzko UNE araudia eta Espainiar Zeinu-hizkuntzaren Hizkuntza Normalizaziorako Zentroak jasotako kalitate-irizpideak.

109. artikulua.— Estatuko eta autonomia-erkidegoetako eremuetako ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuen irisgarritasunerako erreferentzia-zentroak

1. Desgaitasunari buruzko Errege Patronatuaren Azpitolazio eta Audiodeskripzioaren Espainiako Zentroa (CESyA) eta Espainiar Zeinu-hizkuntzaren Hizkuntza Normalizaziorako Zentroa (CNSLE) dira erreferentziazko Estatuko zentro teknikoak desgaitasuna duten pertsonentzako ikus-entzunezko irisgarritasunaren arloan, betiere estatu-eremuko ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuei dagokienez.

2. Autonomia-erkidegoek erabaki ahal izango dute zein diren desgaitasuna duten pertsonentzako ikus-entzunezko irisgarritasunaren arloko erreferentziazko zentro autonomiko teknikoak, betiere autonomia-erkidegoaren eremuko ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuei dagokienez.

III. KAPITULUA

Ikus-entzunezko obra europarra eta hizkuntza-aniztasuna sustatzea

110. artikulua.— Ikus-entzunezko obra europarra eta hizkuntza-aniztasuna sustatzeko betebeharra

Ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzua ematen dutenek Estatuaren kultura eta hizkuntza-aniztasuna islatzen lagunduko dute, eta behar besteko mailak bermatuko dituzte ikus-entzunezko obra europarren inbertsio eta banaketarako, betiere kapitulu honetan aurreikusitako baldintzetan.

2. atala

Ikus-entzunezko obra europarraren kuotarako eta hizkuntza-aniztasuna sustatzeko betebeharra

115. artikulua.— Ikus-entzunezko obra europarraren kuota ikus-entzunezko telebista-komunikazio linealeko zerbitzuan

1. Ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzu lineala ematen dutenek programazioaren urteko emanaldi-denboraren ehuneko berrogeita hamaika gordeko dute gutxienez ikus-entzunezko obra europarretarako.

2. Aurreko apartatuan aurreikusitako kuotaren ehuneko berrogeita hamar, gutxienez, Estatuko hizkuntza ofizialean edo autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetako batean egindako obretarako gordeko da. Azpikuota horretatik, estatu-eremuko ikus-entzunezko komunikazioko zerbitzu publikoaren emaileak gutxienez ehuneko hamabost gordeko du autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetako batean egindako ikus-entzunezko obretarako, biztanle-pisua kontuan hartuta, eta, gutxienez, ehuneko hamar gordeko du hizkuntza horietako bakoitzerako.

3. Emanaldi-denbora osoaren ehuneko hamar, gutxienez, zerbitzu-emailearengandik independenteak diren ekoizleen obra europarretarako gordeko da, eta ehuneko hamar horren erdiak azken bost urteetan ekoitzia izan beharko du.

4. Zerbitzu-emaileek Europar Batasuneko beste estatu kide batzuetan soilik hedatzeko eskaintzen dituzten ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzu linealek ez dute artikulua honen 2. apartatua bete beharrik izango.

5. Artikulu honetan aipatzen den emanaldi-denbora zenbatuko da albistegiei, kirol-ekitaldiei, jokoei eta ikus-entzunezko merkataritza-komunikazioei eskainitako denbora kenduta.

6. 2. apartatuan ezarritako betebeharrei dagokienez, hizkuntza ofiziala duten autonomia-erkidegoek betebeharrak gehigarriak arautu ahal izango dituzte beren eremu autonomikoetan ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu publikoaren emaileentzat.

116. artikulua.— Ikus-entzunezko obra europarraren kuota eskaera bidezko ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzuaren katalogoan

1. Eskaera bidezko ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzua ematen dutenek katalogoaren ehuneko hogeita hamar, gutxienez, gordeko dute obra europarretarako.

2. Aurreko apartatuan aurreikusitako kuotaren ehuneko berrogeita hamar, gutxienez, Estatuko hizkuntza ofizialean edo autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetako batean egindako obretarako gordeko da. Azpikuota horretatik, estateremuko eskaera bidezko ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzuaren emaileak gutxienez ehuneko berrogeita hamar gordeko du autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetako batean egindako ikus-entzunezko obretarako, biztanle-pisua kontuan hartuta, eta, gutxienez, ehuneko hamar gordeko du hizkuntza horietako bakoitzerako.
3. Zerbitzu-emaileek Europar Batasuneko beste estatu kide batzuetan soilik hedatzeko eskaintzen dituzten eskaera bidezko ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzuek ez dute 2. apartatuan xedatutakoa bete beharrik izango.
4. Eskaera bidezko ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzua ematen dutenek obra europar horien garrantzia bermatuko dute beren katalogoetan.
5. 2. apartatuan ezarritako betebeharreri dagokienez, hizkuntza ofiziala duten autonomia-erkidegoek betebeharrak gehigarriak arautu ahal izango dituzte beren eremu autonomikoetan eskaera bidezko ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzuaren emaileentzat.

3. atala

Ikus-entzunezko obra europarra aurretiaz finantzatzeko eta hizkuntza-aniztasuna sustatzeko betebeharra

117. artikulua.— Ikus-entzunezko obra europarra aurretiaz finantzatzeko betebeharra

1. Ikus-entzunezko telebista-komunikazio linealeko edo eskaera bidezko zerbitzuaren emaileek betebeharra dute ikus-entzunezko obra europarra aurretiaz finantzatzeko, baldin eta Espainian ezarrita badaude eta zerbitzuak Espainian ematen badituzte, edo, baldin eta zerbitzuak Espainiara zuzentzen badituzte eta Europar Batasuneko beste estatu kide batean ezarrita badaude.
2. Aurreko apartatuan ezarritako betebeharra ez zaie exijituko negozio-bolumen txikia duten zerbitzu-emaileei, ikus-entzule gutxi duten ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuei, ezta betebeharra erabilezina edo justifikaziorik gabea den kasuetan ere, ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuaren izaera edo gaia dela-eta, erregelamendu bidez zehazten den moduan.
3. Ikus-entzunezko obra europarra aurretiaz finantzatzeko 1. apartatuan aurreikusitako betebeharraren zenbatekoa zehazteko, Espainiako ikus-entzunezko merkatuan ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzuak emateagatik aurreko ekitaldian sortutako diru-sarrerak hartuko dira oinarritzat, ustiapen-kontuaren arabera.
4. Lehenengo apartatuan aurreikusitako betebeharra bete ahal izango da obren ekoizpenean zuzenean parte hartuz, obrok ustiatzeko eskubideak eskuratuz edota ekarpena eginez Zinematografia Babesteko Funtzari, zeina kudeatzen baitu Zinematografiaren eta Ikus-entzunezko Arteen Institutuak Zinemari buruzko abenduaren 28ko 55/2007 Legearen 19.3 artikulua arabera, edo, bestela, ekarpena eginez gaztelania ez den beste hizkuntza ofizial batzuetan zinematografia eta ikus-entzunezkoak sustatzeko funtzari, zeina lege horren 36. artikuluan jasota baitago.

5. Koprodukzioetan, finantzaketa-betebeharra betetzeko, ez da kontabilizatuko ekoizle independentearen ekarpena.
6. Behartutako subjektuek Zinematografia Babesteko Funtzari egiten dioten ekarpena, lehenik eta behin, ekoizle independenteek ikus-entzunezko obraren ekoizpenean egindako finantzaketa gisa zenbatuko da, salbu eta kontrakoa adierazten bada edo kopuruak kontzeptu horrengatik egin beharreko inbertsioa gainditzen badu.
7. Ikus-entzunezko obra europarra aurretiaz finantzatzeko betebeharra betetzeko, ez da zenbatuko Zinemari buruzko abenduaren 28ko 55/2007 Legearen arabera X kalifikazioa jaso dezaketen filmen eskubideak ekoiztea edo erostea.
8. Sare nazional baten parte ez diren toki-eremuko ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuen emaileak salbuetsita egongo dira obra europarra finantzatzeko betebeharra betetzetik.

118. artikulua.— Ikus-entzunezko obra europarra aurretiaz finantzatzeko betebeharra, ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzu publikoa ematen dutenentzat

1. Ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzu publikoa ematen duenak bere diru-sarrerara konputagarrien ehuneko sei ikus-entzunezko obra europarrak aurretiaz finantzatzeko erabiliko du.
2. Ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzu publikoa ematen duenak finantzatzeko duen betebehar osoak honako baldintza hauek errespetatu beharko ditu:
 - a) Gutxienez ehuneko hirurogeita hamar ekoizle independenteek beren ekimenez edo enkarguz ekoiztako ikus-entzunezko obrak egiteko izango da, 112. artikuluan xedatutakoaren arabera, Estatuko hizkuntza ofizialean edo autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetako batean. Azpikuota horretatik, estatu-eremuko ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzu publikoaren emaileak honako hauek erreserbatuko ditu:
 - 1) Gutxienez ehuneko hamabost autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetan egindako ikus-entzunezko obretarako, biztanle-pisua kontuan hartuta, eta, gutxienez, ehuneko hamar gordeko du hizkuntza horietako bakoitzerako.
 - 2) Gutxienez ehuneko hogeita hamar emakumeek soilik zuzendutako edo sortutako ikus-entzunezko obrentzat.
 - b) Gutxienez ehuneko berrogeita bost ekoizle independenteek, beren ekimenez edo enkarguz, Estatuko hizkuntza ofizialean edo autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetako batean ekoiztako edozein generotako film zinematografikoetarako izango da, 112. artikuluan xedatutakoaren arabera.
 - c) Gutxienez ehuneko hamabi animaziorako eta dokumentaletarako izango da.
3. Hizkuntza ofizialak dituzten autonomia-erkidegoek betebehar gehigarriak arautu ahal izango dituzte eremu autonomikoko ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzu publikoa ematen dutenentzat. Era berean, hitzarmen bidez itundu ahal izango da artikulua honetan aurreikusitako finantzaketa-betebeharrak aplikatzeko modua, kapitulu honetan ezarritako finantzaketa-betebeharrari lotutako eremu autonomikoko ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuaren emaile baten edo batzuen eta ekoizle zinematografiko gehienak biltzen dituzten elkarte baten edo batzuen arteko akordio bidez, betiere bertan ezarritako proportzioak errespetatuz.

119. artikulua.— Ikus-entzunezko obra europarra aurretiaz finantzatzeko betebeharra, ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzu publikoa linean edo eskaera bidez ematen dutenentzat

1. Ikus-entzunezko obra europarra aurretiaz finantzatzeko betebeharra mikroenpresen eta enpresa txiki eta ertainen definizioari buruzko Europako Batzordearen 2003ko maiatzaren 6ko Gomendioaren arabera modulatu da.

2. Ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzu lineala edo eskaera bidezkoa ematen dutenek, baldin eta 117.3 artikuluan ezarritakoaren arabera berrogeita hamar milioi euroko edo gehiagoko diru-sarrerara konputagarriak badituzte, diru-sarrerara horien ehuneko bost bideratuko dute urtero ikus-entzunezko obra europarra finantzatzera, dagoeneko amaituta dagoen ikus-entzunezko obra europarra ustiatzeko eskubideak erostera edo Zinematografia Babesteko Funtzari edo gaztelania ez den beste hizkuntza ofizial batzuetan egindako zinematografia eta ikus-entzunezkoak sustatzeko funtzari ekarpena egitera. Zerbitzu-emailearen finantzaketa-betebehar osoak honako bi baldintza hauek errespetatu beharko ditu:

a) Gutxienez ehuneko hirurogeita hamar ekoizle independenteek beren ekimenez edo enkarguz ekoizitako ikus-entzunezko obrak egiteko izango da, 112. artikuluan xedatutakoaren arabera, Estatuko hizkuntza ofizialean edo autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetako batean. Azpikuota horretatik, ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzua linean edo eskaera bidez ematen duenak honako hauek erreserbatuko ditu:

1) Gutxienez ehuneko hamabost autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetan egindako ikus-entzunezko obretarako, biztanle-pisua kontuan hartuta, eta, gutxienez, ehuneko hamar gordeko du hizkuntza horietako bakoitzerako.

2) Gutxienez ehuneko hogeita hamar emakumeek soilik zuzendutako edo sortutako ikus-entzunezko obrentzat.

b) Gutxienez ehuneko berrogei ekoizle independenteek, beren ekimenez edo enkarguz, Estatuko hizkuntza ofizialean edo autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetako batean ekoizitako edozein generotako film zinematografikoetarako izango da, 112. artikuluan xedatutakoaren arabera.

3. Ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzu lineala edo eskaera bidezkoa ematen dutenek, baldin eta 117.3 artikuluan ezarritakoaren arabera berrogeita hamar milioi euro baino gutxiagoko eta hamar miloi eurotik gorako diru-sarrerara konputagarriak badituzte, diru-sarrerara horien ehuneko bost bideratuko dute urtero ikus-entzunezko obra europarra finantzatzera, dagoeneko amaituta dagoen ikus-entzunezko obra europarra ustiatzeko eskubideak erostera edo Zinematografia Babesteko Funtzari edo gaztelania ez den beste hizkuntza ofizial batzuetan egindako zinematografia eta ikus-entzunezkoak sustatzeko funtzari ekarpena egitera. Zerbitzu-emailearen finantzaketa-betebehar osoak gutxienez ehuneko hirurogeita hamar errespetatu bete beharko du ekoizle independenteek beren ekimenez edo enkarguz ekoizitako ikus-entzunezko obrak egiteko, 112. artikuluan xedatutakoaren arabera, Estatuko hizkuntza ofizialean edo autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetako batean.

4. Ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzu lineala edo eskaera bidezkoa ematen dutenek ez dute betebeharririk izango, baldin eta 117.3 artikuluan ezarritakoaren arabera hamar milioi eurotik beherako diru-sarrerara konputagarriak badituzte.

5. Hizkuntza ofizialak dituzten autonomia-erkidegoek betebeharrak gehigarriak arautu ahal izango dituzte eremu autonomikoko ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzua ematen dutenentzat.

IV. KAPITULUA

Ikus-entzunezko merkataritza-komunikazioak

1. atala

Ikus-entzunezko merkataritza-komunikazioak egiteko eskubidea

122. artikulua.— Erabateko debekuak ikus-entzunezko merkataritza-komunikazio jakin batzuk egiteko

1. Debekatuta dago ikus-entzunezko merkataritza-komunikazio oro, baldin eta giza duintasuna urratzen badu, baldin eta pertsona-talde baten edo talde bateko kide baten aurkako diskriminazioa sustatzen badu adina, sexua, desgaitasuna, sexu-orientazioa, genero-identitatea, genero-adierazpena, arraza, kolorea, jatorri etniko edo soziala, ezaugarri sexual edo genetikoak, hizkuntza, erlijioa edo sinesmenak, iritzi politikoak edo beste edozein motatakoak, nazionalitatea, ondarea edo jaiotza direla eta, baldin eta segurtasunerako kaltegarriak diren portaerak sustatzen baditu edo baldin eta ingurumena babesteko oso kaltegarriak diren jokabideak sustatzen baditu.

VII. TITULUA

Ikus-entzunezko edukiak emateko kontratazio eskusiboa

146. artikulua.— Gizartearentzat interes orokorrekoak diren gertaeren katalogoa

6. Interes orokorreko gertaeren katalogoan sartutako gertaeraren batean hizkuntza ofiziala duen autonomia-erkidego bateko taldeek edo pertsonak parte hartzen badute, zerbitzuak erabili ahal izango dira gertaerok autonomia-erkidego horretako hizkuntza ofizialean emateko konektatuta dagoen telebistaren bidez.

X. TITULUA

Zehapen-araubidea

157. artikulua.— Arau-hauste oso astunak

Honako hauek dira arau-hauste oso astunak:

1. Ikus-entzunezko edukiak ematea, baldin eta horiek agerian bultzatzen badute indarkeriara, terrorismo-delitua edo haur-pornografiako delitua, edo delitu arrazista edo xenofobia egitera edo pertsona-talde baten aurkako edo talde bateko kideen aurkako gorrotora edo diskriminaziora, betiere adina, sexua, desgaitasuna, sexu-orientazioa, genero-identitatea, genero-adierazpena, arraza, kolorea, jatorri etniko edo soziala, ezaugarri sexualak edo genetikoak, hizkuntza, erlijioa edo sinesmenak, iritzi politikoak edo beste edozein motatakoak, nazionalitatea, ondarea edo jaiotza direla eta.

Bigarren xedapen gehigarria.— Ikus-entzunezko Komunikazio-zerbitzuak gainbegiratzeko Agintaritza-taldea

3. Ikus-entzunezko Komunikazio-zerbitzuak gainbegiratzeko Agintaritza-taldearen zereginak honako hauek izango dira:

d) Bosgarren xedapen gehigarrian autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialak sustatu eta bultzatzeko aurreikusitako mekanismoen funtzionamenduari buruzko informazioa eta jardunbide hobeak trukitzea.

Bosgarren xedapen gehigarria.— Autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialak sustatzea

1. Estatu-eremuko ikus-entzunezko agintaritza eskudunak eta hizkuntza ofizialak dituzten autonomia-erkidegoetako agintaritza eskudunek sustatuko dute ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzuetan autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetan ekoiztutako, bikoiztutako edo azpitolatutako ikus-entzunezko obren presentzia.

Era berean, ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzuetan estatu-eremuko edo eremu autonomikoko ikus-entzunezko komunikazioko zerbitzu publikoa ematen dutenek autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetako batean ekoiztutako ikus-entzunezko obrak egotea sustatuko da, bai eta autonomia-erkidego horien laguntzak jaso dituztenak egotea, edo autonomia-erkidegoko ikus-entzunezko agintaritza eskudunak egiaztatutako kalitate-maila egiaztatzen dutenak egotea.

Estatu-eremuko ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu publikoaren emaileak eta estatu-eremuko ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuaren emaileek bermatuko dute haurrentzako ikus-entzunezko zerbitzu tematikoetan eta programen katalogoetan hamabi urtera arteko haurrentzat bereziki gomendatutako ikus-entzunezko edukiak txertatuko direla, zeinek bikoiztuta egon behar baitute autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetan. Era berean, zerbitzu-emaile horiek publiko orokorrari zuzendutako ikus-entzunezko edukiak eskainiko dituzte, autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetan bikoiztuta edo azpitolatuta.

2. Autonomia-erkidegoetako hizkuntza-aniztasuna eta ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzuetan hizkuntza ofizialen presentzia sustatzeko, administrazio publikoek laguntza-programa batzuk ezarri ahal izango dituzte, ikus-entzunezko obrak hizkuntza horietan azpitolatzeko edo bikoizteko.

Era berean, ikus-entzunezko agintaritza eskudunak, hizkuntza ofiziala duten autonomia-erkidegoekin lankidetzan jardunez, sustatuko du autorregulazio-akordio bat onestea sei hilabeteko epean, lege hau indarrean jartzen denetik aurrera, eskaera bidezko ikus-entzunezko telebista-komunikazioaren zerbitzua ematen dutenekin, barnean hartuta Europar Batasuneko beste estatu kide batean kokatuta egonik beren zerbitzuak Espainiako merkatura zuzentzen dituzten zerbitzu-emaileak; akordio horren helburua, berriz, hauxe izango da: beren katalogoetan autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetan bikoiztutako edo azpitolatutako ikus-entzunezko edukiak sar daitezen sustatzea, arreta berezia jarriz hamabi urtera bitarteko haurrei zuzendutako ikus-entzunezko edukietan.

Aurrekoari kalterik egin gabe, eta autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialen erabilera sustatzeko eta babesteko, eta ikus-entzunezko obrak hizkuntza ofizialetan bikoiztea eta azpitolatzea sustatzeko, laguntza-funts bat ezarriko dute Estatuak eta hizkuntza ofizialak dituzten autonomia-erkidegoek; funts horren zenbateko osoa hizkuntza ofizialak dituzten autonomia-erkidegoetako organismo eskudunei transferituko zaie, zeinek kudeatuko baitituzte laguntza haiek, beren eskumenen

arabera. Funts hori hizkuntza ofiziala duen autonomia-erkidego bakoitzak eta Estatuak egiten dituzten ekarpenez zuzkituko da, urtero onesten diren aurrekontu-baliabideen arabera.

3. Eskaera bidezko ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzua eskaintzen dutenek beren katalogoetan sartu beharko dituzte autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetako batean bikoiztuta edo azpтитulatuta dauden ikus-entzunezko obren hizkuntza-bertsioak, baldin eta eskuragarri jartzen badira kontraprestazio ekonomikorik gabe, teknikoki bideragarria bada eta bikoizketa edo azpтитulu hori autonomia-erkidegoko agintaritza eskudunak finantzatu badu, edo eremu autonomiko bakoitzean ikus-entzunezko komunikazioko zerbitzu publikoa ematen dutenen jabetzakoa bada, edo autonomia-erkidegoko ikus-entzunezko agintaritza eskudunak egiaztatutako kalitate-maila egiaztatzen badute. Hizkuntza-bertsioak txertatzeko akordioak gainbegiratzea kasuan-kasuan eskumena duen ikus-entzunezko agintaritzari dagokio.

Eskaera bidezko ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzua ematen dutenek katalogoan mantenduko dituzte autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetan bikoiztuta edo azpтитulatuta dauden ikus-entzunezko obrak, eduki hori katalogoan dagoen bitartean.

4. Eskaera bidezko ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzua ematen dutenek autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetan ekoiztutako, bikoiztutako edo azpтитulatutako ikus-entzunezko edukien garrantzia bermatu beharko dute, bilaketa- edo sustapen-sistemen bidez eta horietara iristeko erraztasunak emanaz, betiere autonomia-erkidego horietan bizi diren erabiltzaileek dituzten geolokalizazio-datuen arabera.

8.1.116. 15/2022 Legea, uztailaren 12koa, Tratu-berdintasunari eta Diskriminaziorik ezari buruzkoa⁴⁴⁴

HITZAURREA

I. Arau-esparrua

[...]

Eremu komunitarioari dagokionez, tratu-berdintasuna eta diskriminaziorik eza dira Europar Batasunaren oinarritzko eta funtsezko printzipioetako bat, sorrera-proiektutik bertatik, eta ondare garrantzitsua sortu dute gai horretan. Europar Batasunaren Tratatuaren 2. artikulua arabera, diskriminaziorik eza Batasunaren balio erkideetako bat da, eta diskriminazioaren aurka borrokatzea, berriz, Batasunaren helburuetako bat. Europar Batasuneko Oinarritzko Eskubideen Gutunak ere, zeinak baitu EBko tratatuen balio juridiko bera, giza duintasuna bortxaezina dela aldarrikatzen du 1. artikuluan, eta 21. artikuluan «diskriminazio oro» debekatzen du, eta, batez ere, diskriminazioaren eragilea denean sexua, arraza, kolorea, etnia edo gizarte-jatorriak, ezaugarri genetikoak, hizkuntza, erlijioa, pentsamoldeak, iritzi politikoak nahiz beste edozein motatako iritziak, gutxiengo nazional bateko izatea, ondarea, jaiotza, desgaitasuna, adina edota sexu-orientazioa, bai eta kultura-, erlijio- eta hizkuntza-aniztasunarekiko errespetua (22. artikulua), gizonen eta emakumeen arteko berdintasuna (23. artikulua) eta desgaitasuna duten pertsonen integrazioarako eskubidea (26. artikulua) ere.

III. Printzipioak, helburuak, bitartekoak eta egitura

[...]

Desgaitasunari dagokionez ere, legegintza- eta administrazio-neurri ugari eta beste mota batekoak ere promulgatu dira, desgaitasunen bat duten pertsonen giza eskubide eta oinarritzko askatasun guztien egikaritzea osoa ziurtatzeko, inolako diskriminaziorik egin gabe arrazoi hori dela-eta; bereziki nabarmendu behar dira 1/2013 Legegintzako Errege Dekretua, azaroaren 29koa, desgaitasuna duten pertsonen eskubideei eta haien gizarteratzeari buruzko Lege Orokorraren testu bategina onesten duena; 27/2007 Legea, urriaren 23koa, Espainiako zeinuhizkuntzak aitortu, eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzen dituena; eta 26/2011 Legea, abuztuaren 1ekoa, araudia Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei buruzko Nazioarteko Konbentziora egokitzekoa, zeina Espainiak berronetsi zuen haren protokolo fakultatiboarekin batera 2007ko azaroan, eta indarrean jarri zen 2008ko maiatzaren 3an.

[...]

Azkenik, legea integrala da diskriminazio-arrazoiei dagokienez, atariko tituluan islatzen den bezala; titulu horrek aplikazio-eremu objektiboa eta subjektiboa ezartzen ditu. Eremu subjektiboari dagokionez, Konstituzioaren 14. artikulua

⁴⁴⁴ BOEren 167. zenbakian, 2022ko uztailaren 13ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-11589>

hartzen du erreferentziazat, eta, Europar Batasuneko araudian jasotako sei diskriminazio-arrazoiekin batera (sexua, arraza- edo etnia-jatorria, desgaitasuna, adina, erlijioa edo sinesmenak eta sexu-orientazioa), berariaz jasotzen ditu gaixotasunak edo osasun-egoera, egoera serologikoa edota patologia eta nahasmenduak pairatzeko joera genetikoa, sexu-identitatea, genero-adierazpena, hizkuntza eta egoera sozioekonomikoa, garrantzi sozial berezia dutelako, eta aipatutako artikulua ixten duen klausula irekiari eusten dio. [...]

[...]

ATARIKO TITULUA

2. artikulua.— Aplikazio-eremu subjektiboa

1. Pertsona guztiei aitortzen zaie tratu-berdintasunerako eta diskriminaziorik ez izateko eskubidea, kontuan hartu gabe zein den haien nazionalitatea edo adingabeak edo adindunak diren edo legezko bizilekurik duten edo ez. Inor ezin izango da diskriminatu arrazoi hauengatik: jaiotza, arraza- edo etnia-jatorria, sexua, erlijioa, sinesmena edo iritzia, adina, desgaitasuna, sexu-orientazioa edo -identitatea, genero-adierazpena, gaixotasuna edo osasun-egoera, egoera serologikoa edota patologia eta nahasmenduak pairatzeko joera genetikoa, hizkuntza, egoera sozioekonomikoa, edo beste edozein egoera edo inguruabar pertsonal edo sozial.

I. TITULUA

Tratu-berdintasunerako eta diskriminaziorik ez izateko eskubidea

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

5. artikulua.— Diskriminazioaren biktimek informaziorako eta aholkularitzarako dituzten eskubideak

3. Behar diren bitartekoen bidez bermatuko da diskriminazioaren biktima guztiek, bereziki desgaitasuna dutenek, irispide osoa izango dutela beren eskubideei eta dauden eskuarteei buruzko informaziorako. Informazio hori formatu irisgarri eta ulergarrian eman beharko zaie desgaitasuna duten pertsonari, hala nola irakurketa erraza, Braille, zeinu-hizkuntza, espainiarra zein katalana, eta beste komunikazio-modalitate edo -aukera batzuk, sistema handigarriak eta alternatiboak barne.

5. Hurrek eta nerabeek eskubidea dute beharrezkoa den informazio guztia hizkera argi eta ulergarrian jasotzeko, haiek uler dezaketen hizkuntza batean eta formatuen bidez, zeinak irisgarriak izango baitira zentzumenei eta kognizioei dagozkenez, eta hartzaileen egoera pertsonaletara egokituta, betiere irispide unibertsala bermatuta. Hizkuntza koofizialak dituzten lurraldeak direnean, haurrak edo nerabeak aukeratzen duen hizkuntza koofizialean jaso ahal izango du informazio hori. Gainera, berriro biktimizatzea prebenitu eta debekatu behar da.

II. KAPITULUA

Tratu-berdintasunerako eta diskriminaziorik ez izateko eskubidea bizitza politiko, ekonomiko, kultural eta sozialeko zenbait eremutan

13. artikulua.— Tratu-berdintasunerako eta diskriminaziorik ez izateko eskubidea hezkuntzan

3. Hezkuntza-administrazioek behar bezalako arreta eskainiko diete ikasleei, baldin eta egoera txarrean badaude lege honetan adierazitako arrazoietakoa batengatik edo desgaitasunen batengatik, arrazoi sozioekonomiko edo kulturalengatik, ikaskuntza-hizkuntza edo beste mota bateko hizkuntza larri ez jakiteagatik, betiere hezkuntza-laguntzako beharrian espezifikoak badituzte edo haien taldeak absentismo-ehuneko handiagoak edo eskola-uztearen ehuneko handiagoak pairatzen dituela jakiten bada. Arreta berezia jarriko zaio haur eta nerabeen egoerari.

22. artikulua.— Komunikabide sozialak eta publizitatea, Internet eta sare sozialak

2. Administrazio publikoek, beren eskumenen eremuan, sustatuko dute autorregulazio-akordioak hartzea komunikabide sozialetan, publizitatean, Interneten, sare sozialetan eta informazioaren eta komunikazioaren teknologien enpresetan, lagungarri izan daitezen tratu-berdintasunaren, diskriminaziorik ezaren eta intolerantziaren arloko legeria betetzeko, lege hau oinarritzen duten arrazoiengatik, eta pertsonen eta populazio-taldearen irudi ez-estereotipatua sustatzeko, barne hartuta haietan garatzen diren salmenta- eta publizitate-jarduerak, eta diskriminazioaren eta intolerantziaren aurkako hizkera eta mezuak eskatzeko.

8.1.117. 16/2022 Legea, irailaren 5ekoa, Konkurtso Legearen testu bategina, maiatzaren 5eko 1/2020 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onetsia, erreformatzen duena, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2019ko ekainaren 20ko 2019/1023 (EB) Zuzentarauaren transposizioa egiteko —prebentziosko berregituraketaren esparruei, zorretatik libratzeari eta desgaitzei buruzkoa eta berregituraketaren, kaudimengabeziaren eta zorrak libratzearen prozeduren efizientzia handitzeko neurriei buruzkoa—, eta Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2017/1132 (EB) Zuzentaraua, sozietateen zuzenbidearen zenbait alderdiri buruzkoa, aldatzen duena (Berregituraketari eta Kaudimengabeziari buruzko Zuzentaraua)⁴⁴⁵

HITZAURREA

III

[...]

Legeak, puntu honetan, zuzentarauaren hitzez hitzeko edukia jasotzen du, legegintza-politikako aukeren arteko konpromisoari erantzuten diona. Erregela hori aplikatzeko, lehenik eta behin, egiaztatu behar da eragindako klase gehienek planaren aldeko botoa eman duten eta, horien artean, gutxienez mota bateko pribilegioa, berezia edo orokorra, duten kredituak dauden, konkurtso-araudiaren arabera. Kasu honetan, nahikoa da gehiengo soila, eta ez litzateke beharrezkoa izango zordunak funtzionamenduan dagoen enpresa gisa duen balioa zehaztea, fase honetan behintzat. Gehiengo hori lortzen ez bada, nahikoa izango da klase batek aldeko botoa eman izana, betiere ordainketaren bat jaso duen klase bat bada, konkurtso-tartean arabera, eta zordunak funtzionamenduan dagoen enpresa gisa

⁴⁴⁵ BOEren 214. zenbakian, 2022ko irailaren 26ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-14580>

duen balioa kontuan hartuta. Kasu honetan, beharrezkoa da balio hori zehaztea. Praktikan, aktiboaren balioa zehaztu ondoren, pasiboa kalkulatu behar da, eta enpresa balio horretan salduz gero ordainketaren bat jaso duten hartzekodunen klaseak identifikatu, konkurtso-mailaren arabera. Klase horietako batek gutxienez planaren aldeko botoa eman behar izan du. Hau da, plana ukitutako hartzekodun-klase batek onetsi behar du, zeinak egon behar baitu, lagunarteko hizkera lizentziatutako hartuta, «diruaren barruan», eta, gainera, tipikoki, «balioa hausten duen» klaseak.

[...]

VII

[...]

Bigarren printzipioak, kasu zehatzera egokitzekoak, «txanda korrelatiboaren» sistema modulatzera behartzen du konplexutasun handieneko konkurtsoetan; horien artean, berariaz aipatu behar dira mugaz haraindiko elementuekin egindako konkurtsoak, zeinetan herrialdeko/herrialdeetako hizkuntzaren edo ingelesaren ezagutza kontuan hartzen den; edozelan ere, epaileak, izendapena egitean, izendapena arrazoitu behar du izendatutako pertsonaren ezagutzak eta esperientzia kasuaren berezitasunetara egokitzen direla. Bi izendapen-modu horiek konbinatuta, sistema argia eta gardena eratu daiteke, eta, aldi berean, kasu zehatzera egokitua.

Artikulu bakarra.— Konkurtso Legearen testuategina aldatzea, zeina onetsi baitzen maiatzaren 5eko 1/2020 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez,

Hogeita lau.— Aldatu egiten da 62. artikulua, eta honela idatzita geratzen da:

«62. artikulua. Izendapena

3. Mugaz haraindiko elementuekin egiten diren konkurtsoetan, izendapena onartzean elementu horiekin lotutako herrialdeko edo herrialdeetako hizkuntza behar bezala dakiela edo, gutxienez, ingelesa behar bezala dakiela egiaztatzen duen pertsona izendatu beharko da. Bestela, langileak dituela edo ezagutza horiek dituen zinpeko itzultzaile bat kontratatuta duela egiaztatu ahal izango du».

Ehun eta berrogeita hamabi. Aldatu egiten da bigarren liburua, 583. artikulutik 684.era bitartekoek osatua, izenburu eta eduki honekin:

BIGARREN LIBURUA
Aurrekonkurtsoaren zuzenbidea

V. TITULUA
Araubide berezia

684. artikulua. Berregituratze-planaren arloko espezialitateak

1. Berregituratze-plana eredu ofizialean aurkeztu ahal izango da; eredu hori bitarteko elektronikoen bidez eskuragarri egongo da egoitza judizial elektronikoa, notariotzetan edo merkataritza-erregistroaren bulegoetan, eta enpresa txikien beharrezanetara egokituta egongo da; gainera, gaztelaniaz ez ezik, Estatuko gainerako hizkuntza ofizialetan ere emango da, hala badagokio, kasuan kasuko autonomia-erkidegoetan erabiltzeko, haien estatutuen arabera. Berregituratze-plana araudiaren arabera idazteko moduari buruzko jarraibide praktikokoak jasoko ditu. Formalizatzen den agerkari publikoa muntarik gabeko dokumentutzat hartuko

da, betiere agerkari hori baimentzen duen notarioaren zerbitzu-sariak zehazteko. Matrizearen eta luzatzen diren lehenengo kopien folioek ez dute inolako zenbatekorik sortuko.

Azken xedapenetako bederatzigarrena. Arlo Zibileko Nazioarteko Lankidetzaren Juridikoari buruzko uztailaren 30eko 29/2015 Legea aldatzea

Lau apartatu gehitzen zaizkio Arlo Zibileko Nazioarteko Lankidetzaren Juridikoari buruzko uztailaren 30eko 29/2015 Legearen 4. artikuluari, eta egungo edukia 1. apartatu gisa geratzen da, honela:

3. Jakinarazpena idatziz egiten bada, eta epaileak beharrezkotzat jotzen badu, itzultzaile baten laguntza eskatuko du. Egoki iritziz gero, eta komunikazioa egin aurretik, entzunaldia emango die alderdiei, hauek egokitzat jotzen dituzten alegazioak edo eskaerak egin ditzaten. Edozelan ere, komunikazioa amaitu ondoren, jarduketan edukia jasoko da eta alderdiei helaraziko zaie.

4. Jakinarazpena ahoz egiten bada, eta epaileak beharrezkotzat jotzen badu, interprete baten laguntza eskatuko du. Egoki iritziz gero, eta komunikazioa egin aurretik, entzunaldia emango die alderdiei, hauek egokitzat jotzen dituzten alegazioak edo eskaerak egin ditzaten. Ahal izanez gero, eta egokitzat jotzen duen guztietan, epaileak aukera eman ahal izango die alderdiei komunikazioa egiten den bitartean bertan egoteko. Edozelan ere, komunikazioa amaitu ondoren, haren edukia grabazio bidez edo beste bitarteko baten bidez jasoko da, eta jarduketetan txertatuko da, eta alderdiei ere helaraziko zaie.

8.1.118. 10/2022 Lege Organikoa, irailaren 6koa, Sexu Askatasunaren Berme Integralari buruzkoa⁴⁴⁶

HITZAURREA

III

[...]

IV. titulua laguntza espezializatu eta irisgarriko eskubideari buruzkoa da, eta bi kapitulu ditu.

I. kapituluak eskubide horren irismena eta bermea definitzen ditu, eta, eskubide horrek, gutxienez, honako hauek bilduko ditu: biktimentzako informazioa eta orientazioa; arreta mediko eta psikologikoa, bai berehalakoa eta krisikoa, bai epe luzeko susperraldikoa; ekonomia-, lan-, etxebizitza- eta gizarte-beharrizanei erantzutea; aurretiko aholkularitza juridikoa eta doako laguntza juridikoa indarkeriatik eratorritako prozesuetan; eskubideen erreklamazioen jarraipena; itzulpen- eta interpretazio-zerbitzuak; eta laguntza espezializatua, desgaitasuna duten emakumeen eta haurren kasuan.

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Printzipio gidariak

Lege organiko honen ondorioetarako, hauek izango dira botere publikoen jardunaren printzipio gidariak:

f) Irisgarritasuna. Bermatuko da lege organiko honek jasotzen dituen ekintza eta neurri guztiak irisgarritasun unibertsaletik sortuko direla; horren helburua, berriz, hauxe da: biktima guztiek ulertzeko eta erabiltzeko modukoak izatea, eta horrela lege organiko honek jasotzen dituen eskubideak eraginkorrak izatea desgaitasuna duten, mendekotasun-egoeran dauden, hizkuntza-mugak edo kultura-desberdintasunak dituzten adineko emakumeentzat eta haurrentzat.

⁴⁴⁶ BOEren 215. zenbakian, 2022ko irailaren 7ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-14630>

II. TITULUA

Prebentzioa eta detekzioa

I. KAPITULUA

Prebentzio- eta sentsibilizazio-neurriak

9. artikulua.— Prebentzioko eta informazioko kanpaina instituzionalak

2. Kanpainak herritarrentzat irisgarriak izateko moduan egingo dira, kontuan hartuta, besteak beste, adina, desgaitasuna, hizkuntza, landa-ingurunea, uhartetasuna edo Espainiako herritarrak atzerrian bizitzea. Horretarako, zabalkunde berezia izango dute titulartasun publikoko komunikabideetan, eta hezkuntza-, gizarte-, osasun-, lan-, kultura- eta kirol-zentroetan.

IV. TITULUA

Laguntza integral espezializatu eta irisgarria izateko eskubidea

I. KAPITULUA

Eskubidearen irismena eta bermea

33. artikulua.— Laguntza integral espezializatu eta irisgarria izateko eskubidea

1. Lege organiko honen 3. artikuluko 2. apartatuan aipatutako pertsona guztiek laguntza espezializatu eta irisgarria jasotzeko eskubidea dute, sexu-indarkeriak eragindako ondorio fisikoak, psikologikoak, sozialak edo bestelakoak gainditzen laguntzeko. Eskubide horrek barne hartuko ditu, gutxienez:

g) Itzulpen- eta interpretazio-zerbitzuak, zeinu-hizkuntzako zerbitzuak, azpitoluak, gidari-interpretak eta komunikaziorako laguntzako beste langile espezializatu batzuk barne.

34. artikulua.— Informazioa jasotzeko eskubidea

2. Behar diren bitartekoen bidez bermatuko da ezen desgaitasuna duten emakumeek eta sexu-indarkeriaren biktima diren haurrek aukera izango dutela beren eskubideei eta dauden baliabideei buruzko informazioa iristeko. Informazio hori formatu irisgarri eta ulergarrian eman beharko da, adinaren eta desgaitasunaren inguruabarretara egokituta, eta zeinu-hizkuntza edo komunikatzeko beste modalitate edo aukera batzuk erabiliko dira, sistema alternatibo eta handigarriak barne. Hala badagokio, biktimaren ordezkariari edo haren zaintza, babesa edo defentsa esleituta duenari ere emango zaio, hargatik eragotzi gabe Haurrak eta Nerabeak Indarkeriaren aurrean Osorik Babesteko 8/2021 Lege Organikoaren 16.4 artikuluan aurreikusitako berehalako arreta eta informazioa emateko betebeharra, ez eta haurrek eta nerabeek konfiantzazko pertsona batekin egoteko eskubidea ere, zeina lege beraren 17.2 artikuluan aurreikusita baitago.

3. Era berean, beharrezkoak diren bitartekoak jarriko dira, beren inguruabar pertsonal, sozial edo idiomatikoengatik informazioa iristeko zailtasunak izan ditzaketen sexu-indarkeriaren biktimek bermatuta izan dezaten eskubide hori benetan egikaritu ahal izatea, betiere informazioa lurralde bakoitzeko hizkuntza propiotzat onartuta dauden horietan eskuragarri dagoela bermatuz.

35. artikulua.— Laguntza integral espezializatu eta irisgarriko zerbitzuak

1. Administrazio publikoek, beren eskumenen eremuan, laguntza oso, espezializatu eta irisgarria izateko eskubidea sustatuko dute, aurreko artikuluetan adierazitako baldintzetan, honako zerbitzu hauek eskura jarritz:

c) Sexu-salerosketaren eta -esplotazioaren biktimei arreta emateko zerbitzuak: gutxienez, laguntza psikologikoa, laguntza juridikoa eta aholkularitza soziala haien hizkuntzan ematen duten zerbitzuak.

Azken xedapenetako bederatzigarrena.— Genero-indarkeriaren aurka oso-oso babesa emateko neurriei buruzko abenduaren 28ko 1/2004 Lege Organikoa aldatzea

Hiru. Honelaxe geldituko da idatzita 18. artikulua:

«18. artikulua. Informazioa jasotzeko eskubidea.

2. Behar diren bitartekoen bidez bermatuko da genero-indarkeriako biktimak diren eta desgaitasuna duten emakumeek irispide osoa izango dutela beren eskubideei eta dauden eskuarteei buruzko informaziorako. Informazio hori formatu irisgarri eta ulergarrian eman beharko zaie desgaitasuna duten pertsonen, hala nola zeinu-hizkuntzan edo komunikatzeko beste modalitate edo aukera batzuetan, sistema alternatibo eta handigarriak barne.

3. Era berean, beharrezkoak diren bitartekoak bideratuko dira genero-indarkeriaren biktima diren emakumeek eskubide hori benetan egikaritu ahal izango dutela bermatze aldera, emakumeok beren inguruabar pertsonal eta sozialengatik informazioa osorik iristeko zailtasun handiagoak izan ditzaketenean. Informazioak irisgarria izan beharko du emakumeentzat, baldin eta emakumeok gaztelania edo haien egoitzako lurraldeko hizkuntza ofiziala ez dakitenean».

8.1.119. 18/2022 Legea, irailaren 28koa, Enpresak sortu eta hazteari buruzkoa⁴⁴⁷

5. artikulua.— Ekintzaileei eta haien nazioartekotzeari laguntzeko irailaren 27ko 14/2013 Legea aldatzea

Aldatu egiten da Ekintzaileei eta haien nazioartekotzeari laguntzeko irailaren 27ko 14/2013 Legea, eta honela idatzita geratzen da:

Bost. Aldatu egiten da 15. artikulua, eta honela idatzita geratzen da:

«15. artikulua.— Erantzukizun mugatuko sozietateak eratzea formatu estandarizatuko eskritura publiko bidez eta eredu-estatutuen bidez

2. Kasu horretan, hau erabiliko da:

c) Eredu-estatutuen eredu sinplifikatuak formatu estandarizatuan; eredu horien edukiak autonomia-erkidego guztietako hizkuntza ofizial guztietan egon behar du eskuragarri, eta eduki hori erregelamendu bidez garatuko da.

d) Era berean, formatu estandarizatuko ahalordetze-eredu sinplifikatuak erabili ahal izango dira; eredu horien edukia, ahalmen estandarizatu eta kodifikatuak izango dituen, erregelamendu bidez garatuko da, autonomia-erkidego guztietako hizkuntza ofizial guztietan.

3. Ekintzaileei arreta emateko guneetan eta aldi berean:

a) Dokumentu Elektronikoa Bakarra beteko da eta izapidetze telematikoa hasiko da; esku hartzen duen organismo bakoitzari dagokion DEBaren zatia bidaliko zaio bide elektronikoz, bere eskumeneko izapidea egin dezan.

Atzerriko hizkuntzan idatzitako dokumentuekin batera, zinpeko itzultzaile batek gaztelaniara edo egoitza soziala dagoen probintziako beste hizkuntza ofizial batera egindako itzulpena aurkeztuko da. Xedapen honek ez dio kalterik egingo gaztelania ez beste hizkuntza espainiar batzuk ere ofizialak diren autonomia-erkidegoetan aplikatu beharreko hizkuntza-araubideari. Atzerriko dokumentu publikoek dagokien apostilla edo legeztatze diplomatikoa izan beharko dute, salbu eta Espainian indarrean dauden legeak edo nazioarteko hitzarmenek salbuetsitako kasuetan. Edozelan ere, dokumentu horiek egilesten dituen kontsulak notario-eginkizunetan esku hartzea, bai eta atzerrian egiletsitako notario-dokumentuak Espainiako agintariak legeztatzea ere, Espainiako tributu-ordenamenduan ezarritako tributu-betebeharren mende geratuko dira.

16. artikulua.— Inbertsio Kolektiboko Erakundeei buruzko azaroaren 4ko 35/2003 Legea aldatzea

35/2003 Legea, azaroaren 4koa, Inbertsio Kolektiboko Erakundeei buruzkoa, honelaxe geratuko da aldatuta:

Bat. Aldatu egiten da 17. artikulua, eta honela idatzita geratzen da:

17. artikulua.— Informazio-dokumentuak

e) inbertsioaren arriskuaren/ordainsariaren profila, kontuan hartutako IKEan egindako inbertsioei lotutako arriskuei buruzko orientabide eta ohartarazpen

⁴⁴⁷ BOEren 234. zenbakian, 2022ko irailaren 29ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-15818>

egokiekin. Horrez gain, inbertitzailearentzako funtsezko datuen artean, adierazpen bat egongo da, non adieraziko baita zein web-orrialdetan kontsulta daitezkeen ordainsari-politika eguneratuaren xehetasunak, eta bertan doan eskuratu ahal izango baita informazio horren paperezko ale bat, aldez aurretik eskatuta. Lehen aipatutako ordainsari-politikaren xehetasunek, gutxienez, honako hauek jasoko dituzte: ordainsaria eta irabaziak kalkulatzeko moduaren deskripzioa, hori egiteko ardura duten pertsonen identitatea eta, hala badagokio, ordainsari-batzordearen osaera.

Dokumentuak adierazpen bat izan beharko du, zeinean azalduko den non lor daitezkeen aurreikusitako inbertsioari buruzko informazio gehigarria, eta, bereziki, liburuxka eta urteko eta seihileko txostenak, bai eta informazio hori inbertitzaileen eskura dagoen hizkuntza ere.

Dokumentu hori labur-labur idatziko da, hizkera ez-teknikoan, eta formatu erkidean aurkeztuko da, konparazioak egin ahal izateko, eta erraz aztertze eta ulertzeko moduan, batez besteko inbertitzaileak arrazoizko moduan uler ditzan eskaintzen zaion inbertsio-produktuaren funtsezko ezaugarriak, izaera eta arriskuak, eta inbertsio-erabaki oinarritutako har ditzan beste dokumentu batzuetara jo beharrik gabe.

8.1.120. 20/2022 Legea, urriaren 19koa, Memoria Demokratikoari buruzkoa⁴⁴⁸

I. TITULUA Biktimak

3. artikulua.— Biktimak

1. Lege honen ondorioetarako, biktimatzat hartzen dira banaka edo taldeka kalte fisikoa, morala edo psikologikoa, ondare-kalteak edo oinarrizko eskubideen funtsezko galera nozitu dituzten pertsona guztiak, haien nazionalitatea kontuan hartu barik, baldin eta kalte horiek guztiak badira giza eskubideei buruzko nazioarteko arauak eta nazioarteko zuzenbide humanitarioa urratzea dakarten egiteen edo ez-egiteen ondoriozkoak, eta 1936ko uztailaren 18ko estatu-kolpetik, horren ondoriozko gerratik eta diktaduratik Espainiako 1978ko Konstituzioa indarrean jarri arteko aldian gertatu badira, eta bereziki hauek:

j) Beren hizkuntza erabiltzeagatik edo hedatzeagatik errepresaliatutako edo jazarritako pertsonak.

6. Biktimatzat hartzen dira euskal, kataluniar eta galiziar erkidegoak, haien hizkuntzen lurralde-eremuetan, haietako hiztunak jazarriak izan baitziren euren hizkuntzak erabiltzeagatik.

4. artikulua.— Aitortze orokorra

2. Aurreko apartatuan aipatzen diren arrazoiek hauek ere hartzen dituzte: alderdi politiko, sindikatu, antolakunde erlijioso zein militar, gutxiengo etniko, mugimendu feminista, sozietate sekretu, logia masoniko, sozietate teosofiko eta antzekoetako eta gerrillari eusteko taldeetako kide izatea, haiekin lankidetzan aritzea edo haiekin harremanetan egotea, bai eta kultura-, hizkuntza-, genero-, sexu-orientazio edo -identitateko aukerekin lotutako jokabideak izatea ere.

4. Aitortzen da ezen erregimen diktatorial frankistak gerra-garaian eta diktaduraren ondorengo hamarkadetan jazarpen- eta errepresio-politika egin zuela kataluniar, galiziar, euskal, aragoiar, okzitaniar eta asturiar hizkuntza eta kulturen aurka.

⁴⁴⁸ BOEren 252. zenbakian, 2022ko urriaren 50ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-17099>

II. TITULUA

Memoria demokratikoaren politika integralak

IV. KAPITULUA

Memoria demokratikoa izan beharra

3. atala

Ezagutza eta zabalkundea

48. artikulua.— Dibulgazioko, errekonozimenduko eta erreparazio sinbolikoko ekintzak

4. Memoria demokratikoaren arloan eskumena duten administrazioek beharrezko mekanismo, prozedura eta baliabide guztiak antolatuko dituzte frankismoaren errepresio eta jazarpen kultural eta linguistikoaren ebaluazio zehatz eta sakona egiteko, bai eta horrek Estatuko errealitate soziolinguistikoan dituen eraginena ere; ebaluazio horren edukiak eta ondorioak ekintza espezifikoek bidez zabalduko dira.

8.1.121. 26/2022 Legea, abenduaren 19koa, Trenbide Sektoreari buruzko irailaren 29ko 38/2015 Legea aldatzen duena⁴⁴⁹

Lehenengo artikulua.— Trenbide Sektoreari buruzko irailaren 29ko 38/2015 Legea aldatzea

Aldatu egiten da Trenbide Sektoreari buruzko irailaren 29ko 38/2015 Legea, eta honela geratzen da idatzita:

Hiru. Aldatu egiten da 5. artikulua, eta honela idatzita geratzen da:

5. Aurreko apartatuan aipatzen den txostenaren izapidearekin batera, informazio-azterlana jendaurrean jarriko da hogeita hamar egun balioduneko epean, Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearen urriaren 1eko 39/2015 Legean aurreikusitako moduan. Izapide honetan egindako oharra proiektatutako trazaduraren kontzeptio orokorrari buruzkoak baino ez dira izango. Garraio, Mugikortasun eta Hiri Agendako Ministerioari dagokio jendaurreko informazioko espedienteak izapidetzea.

Aurreko paragrafoan aipatutako informazio publikoaren izapidea, epe horretan bertan, baliagarria izango da trenbide-enpresek eta trenbide-azpiegituren administratzaileek txostena egin ahal izan dezaten proiektatutako trazaduraren kontzeptio globalari buruz eta informazio-azterlanean sartutako eginkizunen edo ustiapenaren aspektuei buruz.

Informazio publikoaren izapiderako, helburuak betetzeko beharrezkoa den dokumentazio osoaz gain, dokumentu ez-tekniko bat argitaratuko da, hizkera irisgarriarekin eta irudiekin, zeinak balioko baitu herritar guztiek ezagutu ahal izateko garatu beharrezko jarduketa eta, hala badagokio, alegazioak errazago aurkezteko. Jarduketa hizkuntza koofizial bat duen autonomia-erkidego batean geratzen bada, dokumentu ez-tekniko hori gaztelaniaz eta autonomia-erkidegoari dagokion beste hizkuntza ofizialean argitaratuko da.

Hogeita hiru. Aldatu egiten da 32.2 artikulua, eta honela idatzita geratzen da:

«2. Tren-azpiegituren administratzaileek, Garraio, Mugikortasun eta Hiri Agendako Ministerioari, Trenbide Segurtasuneko Estatu Agentziari, tren-enpresei eta gainerako hautagaiei, Merkatuen eta Lehiaren Batzorde Nazionalari eta gainerako interesdunei kontsulta egin ostean, beren jarduketa-eremuari dagokion sareari buruzko adierazpena prestatu, onetsi eta argitaratuko dute, baita horien eguneratzeak ere. Sareari buruzko adierazpena gaztelaniaz, autonomia-erkidegoetako hizkuntza koofizialean eta, gutxienez, Europar Batasuneko beste hizkuntza ofizial batean argitaratuko da. Sareari buruzko adierazpenaren edukia doan eskuratu ahal izango da formatu elektronikoa, tren-azpiegituraren kasuan kasuko administratzailearen web-atarian; hala badagokio, administratzaileek web-atari komun bat izango dute, eta adierazpena bertan eskuratu ahal izango da.

Sareari buruzko adierazpena hizkuntza koofizialean argitaratzeko betebeharra ez da aplikatuko 2025eko sare-adierazpena 2023ko abenduan argitaratu arte».

⁴⁴⁹ BOEren 304. zenbakian, 2022ko abenduaren 20ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-21574>

**8.1.122. 27/2022 Legea, abenduaren 20koa,
Estatuko Administrazio Orokorrean politika
publikoen ebaluazioa
instituzionalizatzea⁴⁵⁰**

**II. TITULUA
Politika publikoak ebaluatzeko praktika**

**IV. KAPITULUA
Ebaluazio-prozesua**

22. artikulua.— Amaierako ebaluazio-txostena

1. Talde ebaluatzaileak txosten bat idatziko du, zeinean jasoko baitira egindako lanak eta lortutako ebidentziak, zeinek jasoko baitituzte ondorioak eta gomendioak. Honako hauek jasoko ditu, gutxienez: talde ebaluatzaileari eta ebaluatutako politika publikoaren organo arduradunari buruzko informazioa, enkarguaren eta ebaluatutako politika publikoaren deskripzioa, ebaluazioaren ikuspegia eta metodologia, azterketaren emaitzak, eta ondorioak eta gomendioak; horiek guztiak amaierako ebaluazio-txosten batean aurkeztuko dira, laburpen exekutibo batekin eta, hala badagokio, beharrezko eranskinekin batera. Laburpen exekutiboak nahikoa informazio izango du, hizkera argiarekin, herritarrek uler dezaten.

⁴⁵⁰ BOEren 305. zenbakian, 2022ko abenduaren 21eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-21677>

8.1.123. 28/2022 Legea, abenduaren 21ekoa, Enpresa Emergenteen Ekosistema sustatzekoa⁴⁵¹

VI. TITULUA Enpresa emergenteak sustatzea

24. artikulua.— Enpresa emergenteen Espainiako ekosistema ezagutzea eta zabaltzea

1. Estatuko Administrazio Orokorrak enpresa emergenteak eta haien finantzaketa-eragileak, azeleratzaileak eta inkubatzaileak erakartzeko hiriguneei buruzko informazioa argitaratuko du web-atari baten bidez; web-atari horretan, gutxienez, gaztelaniaz, hizkuntza ofizialetan eta beren autonomia-erkidegoen estatutuetan aitortutako hizkuntzetan eta ingelesez emango da informazioa, betiere Ekonomia Gaietako eta Transformazio Digitaleko Ministerioari beren jardueraren berri eman badiote, enpresa emergenteen Espainiako ekosistema sustatzeko eginkizunekin lankidetzan aritzeko.

Ekintzailatzaren Bulego Nazionalak bere zerbitzu-katalogoaren barruan txertatuko du informazio hori, eta gure herrialdeko ekintzailatzarekin lotutako informaziorako irispide nagusia izango da.

2. Aurreko apartatuan aipatzen den web-atariak ondoko baldintzak jakinaraziko ditu, gutxienez, gaztelaniaz, hizkuntza ofizialetan eta beren autonomia-erkidegoen estatutuetan aitortutako hizkuntzetan (hizkuntza horietarako, informazio-edukiari dagokionez), bai eta ingelesez ere: ekintzaileak, inbertitzaileak eta kualifikazio handiko profesionalak Espainian sartzeko eta bertan bizitzeko baldintzak, irailaren 27ko 14/2013 Legearen arabera; baldintza horietaz gain, beharrezko dokumentuak, aplikatu beharrezko tasak eta prozeduraren azalpen zehatza jakinaraziko ditu, bai eta beharrezko bisak eta baimenak eskatzeko interfazea ere. Interfaze horrek ordainketa-pasabide bat izango du dagozkion tasak ordaintzeko.

Azken xedapenetako seigarrena. 22/2015 Legea, uztailaren 20koa, Kontu Auditoriarena, aldatzea

Bi. Hamaikagarren xedapen gehigarria gehitzen da; hau da haren edukia:

«Hamaikagarren xedapen gehigarria.— Enpresa eta sukurtsal jakin batzuek sozietateen gaineko zergari edo izaera bereko edo antzeko zergei buruzko informazioa emateko betebeharra

Lehenengoa. Informazioa ematera behartuta dauden enpresak eta sukurtsalak.

6. 4. eta 5. apartatuetan filialei eta sukurtsalei buruz xedatutakoa ez da aplikatuko, baldin eta sozietateen gaineko zergari edo izaera bereko edo antzeko izaera duten zergei buruzko txostena jada egin badu azken sozietate nagusi batek edo estatu kide bateko zuzenbidearen mende ez dagoen talde bateko kide ez den sozietate batek; betiere, txosten horren edukia bateragarria bada xedapen honetan

⁴⁵¹ BOEren 306. zenbakian, 2022ko abenduaren 22ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-21739>

aurreikusitakoarekin, eta, beraz, bateragarria bada bigarren apartatuan araututako txostenaren edukiarekin, eta, gainera, irizpide hauek betetzen baditu:

a) Jendearentzat irisgarri jartzea, doan eta irakurketa automatikoko formatu elektronikoko batean:

ii) Batasuneko hizkuntza ofizialetako batean, gutxienez.

Hirugarrena. Argitalpena eta irisgarritasuna.

2. Sozietateen gaineko zergari edo izaera bereko edo antzeko zergei buruzko txostena eta aurreko apartatuaren arabera enpresek argitaratutako aitorpena jendaurrean jarri beharko dira, dohainik, Europar Batasuneko hizkuntza ofizialetako batean gutxienez, txostena egiten den ekitaldiko balantzea ixten denetik sei hilabeteko epean, honako webgune honetan:

a) Enpresarenean, lehenengo apartatuko 1. zenbakia aplikatu behar denean.

b) Enpresa filialarenean, lehenengo apartatuko 4. zenbakia aplikatu behar denean.

c) Sukurtsalarenean edo sukurtsala eratu duen enpresarenean, baldin eta lehenengo apartatuko 5. zenbakia aplikatu behar bada.

8.1.124. 29/2022 Legea, abenduaren 21ekoa, zeinaren bidez egokitzen baita ordenamendu nazionala Eurojusti buruzko Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2018ko azaroaren 14ko (EB) 2018/1727 Erregelamendura, eta arautzen baititu jurisdikzio-gatazkak, nazioarteko lankidetzak juridikoko sareak eta Justizia Ministerioaren mendeko langileak atzerrian⁴⁵²

II. KAPITULUA
Neurriak 2018/1727 (EB) Erregelamendua
Espanian errazago aplikatzeko

1. atala

Espainiak Eurojusten duen kide nazionala, haren ondokoa eta haren laguntzailea

5. artikulua.— Kide nazionalaren, ondokoaren eta laguntzailearen hautagaitzarako betekizunak

1. Kide nazionala eta haren ondokoa hautatzeko prozesuan parte hartzeko, beharrezkoa izango da karrera judizial edo fiskaleko kide izatea eta gutxienez hamabost urteko antzinatasuna izatea, bai eta zigor-jurisdikzioan esperientzia egiaztatua izatea, eta nazioarteko lankidetzak juridikoaren arloko ezagutzak eta ingelesa jakitea ere.

2. Laguntzaile-kargurako hautaketa-prozesuan parte hartzeko, beharrezkoa izango da karrera judizial edo fiskaleko kide izatea eta gutxienez hamar urteko antzinatasuna izatea, bai eta jurisdikzio penalean esperientzia egiaztatua izatea, nazioarteko lankidetzak juridikoan ezagutzak izatea eta ingelesa jakitea ere.

⁴⁵² BOEren 306. zenbakian, 2022ko abenduaren 22ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-21740>

IV. KAPITULUA

Nazioarteko lankidetzak juridikoko sareak

27. artikulua.— Harremanetarako guneak izendatzea eta kargutik kentzea

2. Izendapena nazioarteko lankidetzak juridikoan esperientzia egiaztatua duten eta ingelesa edo frantsesa menderatzen duten pertsonen artean egingo da, hala badagokio, eta, gutxienez, Botere Judizialaren, Fiskaltzaren eta Justizia Ministerioaren ordezkariak ziurtatuko du. Horretarako, Botere Judizialaren Kontseilu Nagusiari eta Estatuko Fiskal Nagusiari dagokie Justizia Ministerioko titularrari proposatzea beren karreretako harremanetarako pertsonak izendatzea eta kargutik kentzea. Edozelan ere, emakumeen eta gizonen presentzia orekatua bermatzeko ahalegina egingo da.

8.1.125. 31/2022 Legea, abenduaren 23koa, Estatuko 2023. urterako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa⁴⁵³

Berrogeita hamazazpigarren xedapen gehigarria.— Mezenasgoaren lehentasuneko jarduerak

Bat. Irabazi-asmorik gabeko erakundeen zerga-araubideari eta mezenasgoaren pizgarriei buruzko abenduaren 23ko 49/2002 Legearen 22. artikuluan ezarritakoarekin bat, aurrekontu hauek indarrean dirauten bitartean mezenasgo-jarduera hauek izango dute lehentasuna:

1) Cervantes Institutuak sare telematikoen, teknologia berrien eta bestelako bitartekoen bidez espainiar hizkuntza eta kultura sustatu eta hedatzeko egindakoak.

24. atala. Kultura eta Kirol Ministerioa

Alta

Atala: 24 Kultura eta Kirol Ministerioa.

Zerbitzua: 004 Kultura Industrien, Jabetza Intelektualaren eta Lankidetzaren Zuzendaritza Nagusia.

Programa: 334A Kultura-sustapena eta -lankidetzeta.

Kapitulua: 4 Transferentzia arruntak.

Artikulua: 48 Familiei eta irabazi-asmorik gabeko instituzioei.

Kontzeptua/Azpikontzeptua: Berria. Institut Ramon Llulli, atzerrian ondokoak sustatzeko: kataluniar hizkuntza- eta kultura-ikasketak eremu akademikoan, katalanez idatzitako literaturaren eta pentsamenduaren itzulpena, eta kataluniar kultura-ekoizpena beste eremu batzuetan, hala nola antzerkian, zineman, zirkuan, dantzan, musikan, ikusizko arteetan, diseinuan edo arkitekturan.

Zenbatekoa: 100,00 mila euro.

Alta

Atala: 24 Kultura eta Kirol Ministerioa.

Zerbitzua: 004 Kultura Industrien, Jabetza Intelektualaren eta Lankidetzaren Zuzendaritza Nagusia.

Programa: 334A Kultura-sustapena eta -lankidetzeta.

Kapitulua: 4 transferentzia arruntak.

Artikulua: 48 Familiei eta irabazi-asmorik gabeko instituzioei.

Kontzeptua/Azpikontzeptua: Berria. Etxepare Euskal Institutuari, nazioartean euskararen eta euskal sorkuntza garaikidearen presentzia eta ikusgarritasuna bultzatzeko, nazioarteko lankidetzeta sustatzeko, bai eta sortzaileen, profesionalen, eragileen eta instituzioen arteko trukea eta komunikazioa sustatzeko ere.

⁴⁵³ BOEren 308. zenbakian, 2022ko abenduaren 24ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-22128>

Zenbatekoa: 100,00 mila euro.

Alta

Atala: 24 Kultura eta Kirol Ministerioa.

Zerbitzua: 004 Kultura Industrien, Jabetza Intelektualaren eta Lankidetzaren Zuzendaritza Nagusia.

Programa: 334A Kultura-sustapena eta -lankidetzak.

Kapitulua: 4 transferentzia arruntak.

Artikulua: 48 Familiei eta irabazi-asmorik gabeko instituzioei.

Kontzeptua/Azpikontzeptua: Berria Instituto da Lingua Galegarri, galiziar hizkuntzalaritzaren eta filologiaren arloetan ikerketa-jarduerak sustatzeko.

Zenbatekoa: 100,00 mila euro.

Alta

Atala: 24 Kultura eta Kirol Ministerioa.

Zerbitzua: 004 Kultura Industrien, Jabetza Intelektualaren eta Lankidetzaren Zuzendaritza Nagusia.

Programa: 334A Kultura-sustapena eta -lankidetzak.

Kapitulua: 4 transferentzia arruntak.

Artikulua: 48 Familiei eta irabazi-asmorik gabeko instituzioei.

Kontzeptua: Berria. Obra Cultural Balearri, Balear Uharteetan katalanaren erabilera osoa sustatzeko.

Zenbatekoa: 200,00 mila euro.

28. atala. Zientzia eta Berrikuntza Ministerioa

Alta

Atala: 28 Zientzia eta Berrikuntza Ministerioa.

Zerbitzua: 01. Ministerioa, Idazkariordetza eta Zerbitzu Orokorrak.

Programa: 463A Ikerketa zientifikoa.

Kapitulua: 4 transferentzia arruntak.

Artikulua: 48 Familiei eta irabazi-asmorik gabeko instituzioei.

Kontzeptua: 481 Instituto de Españarentzako, errege-akademientzako eta programari atxikitako beste instituzio batzuentzako laguntzak, betiere jarduerak eta funtzionamendu-gastuak garatzeko.

Azpikontzeptua: 4813 Euskaltzaindiari (Euskararen Errege Akademiari).

Kopurua: 65,5 mila euro.

Alta

Atala: 28 Zientzia eta Berrikuntza Ministerioa.

Zerbitzua: 001 Ministerioa, Idazkariordetza eta Zerbitzu Orokorrak.

Programa: 463A Ikerketa zientifikoa.

Kapitulua: 4 Transferentzia arruntak.

Artikulua: 48 Familiei eta irabazi-asmorik gabeko instituzioei.

Oharrak: “Institut d’Estudis Aranesi - Acadèmia Aranesa dera Lengua Occitana”ri.

Zenbatekoa: 30.000,00 mila euro.

8.1.126. 38/2022 Legea, abenduaren 27koa, aldi baterako karga energetikoak, eta kreditu-erakundeen eta kredituko finantza-establezimenduen aldi baterako kargak ezartzekoa, eta zeinaren bidez sortzen baita fortuna handien aldi baterako elkartasun-zerga, eta aldatzen baitira zenbait tributuarau⁴⁵⁴

Azken xedapenetako bosgarrena. — Sozietateen gaineko Zergari buruzko azaroaren 27ko 27/2014 Legea aldatzea

Honako aldaketa hauek egiten dira Sozietateen gaineko Zergari buruzko azaroaren 27ko 27/2014 Legean:

Bi. 2023ko urtarrilaren 1etik aurrera hasten diren zergaldietarako, aldatu egiten dira 36. artikulua 1. eta 2. apartatuak, eta honela geratzen dira idatzita:

«1. Espainiako film luzeetan eta film laburretan edo fikziozko, animaziozko edo dokumental erako ikus-entzunezko serieetan egiten diren inbertsioek serie moduko ekoizpen industrialaren aurretik euskarri fisikoa egiteko modua eskaintzen badute, kenkaria aplikatzeko eskubidea emango diote ekoizleari edo finantzaketan parte hartzen duten zergadunei.

a) Ehuneko 30ekoa, kenkariaren oinarriaren lehenengo milioiaren gainean.

b) Ehuneko 25ekoa, zenbateko horretatik gorako soberakinaren gainean.

Kenkari horren zenbatekoak, jasotako gainerako laguntzekin batera, ezingo du ekoizpen-kostuaren ehuneko 50 gainditu. Hala ere, muga hori honako hauetaraino igoko da:

c) Ehuneko 80raino, gaztelania ez den beste hizkuntza koofizialetako batean filmatutako ekoizpenen kasuan, baldin eta Espainian hizkuntza koofizial horretan edo azpititulatu horretan proiektatzen badira.

Azken xedapenetako seigarrena. — Sendagaien eta Osasun Produktuen Bermeen eta Erabilera Zentzuzkoaren Legearen testuategina, uztailaren 24ko 1/2015 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onetsia, aldatzea

Idazkera berria ematen zaio Sendagaien eta Osasun Produktuen Bermeen eta Erabilera Zentzuzkoaren Legearen testuateginari (uztailaren 24ko 1/2015 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onetsia) XI. titulua (Tasak), eta honela geratzen da idatzita:

«XI. TITULUA
Tasak

⁴⁵⁴ BOEren 311. zenbakian, 2022ko abenduaren 28ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-22684>

121. artikulua.— Salbuespenak

2. Braille hizkuntzan inprimatzea helburu duten egokitzapen-materialean aldaketak egiteko zerbitzuak eta jarduerak salbuetsita egongo dira, 15.5 eta 31.5 artikuluetan aurreikusitakoaren arabera.

8.1.127. 39/2022 Legea, abenduaren 30ekoa, Kirolari buruzkoa⁴⁵⁵

ATARIKO TITULUA Kirola antolatzeko printzipio orokorrak

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Xedeak

Estatuko Administrazio Orokorrek bere eskumenen eremuan formulatzen dituen politika publikoak autonomia-erkidegoekin koordinatuta eta lankidetzan diseinatu eta garatu beharko dira, eta honako helburu hauek bete beharko dituzte, nazioartean ezarritako garapen jasangarrirako helburuekin eta jomugekin bat etorritik:

a) Herritarrek kirola egin ahal izatea, egokitasun, hurbiltasun, irisgarritasun unibertsal, segurtasun eta norberaren gaitasunen hobekuntzako baldintzetan, hizkuntza-aniztasuna errespetatuz eta kirolean hizkuntza ofizial guztiak sustatuz, eta bereziki kontuan hartuz gizarte-bazterkeriako arrisku handiena duten edo babes-maila handiagoa behar duten kolektiboen eta taldeen beharrezan.

III. TITULUA Kirol-erakundeak

II. KAPITULUA Espainiako kirol-federazioak

1. atala

Izaera, organoak eta egitura

45. artikulua.— Espainiako kirol-federazioen egitura eta funtzionamendua

4. Espainiako kirol-federazioen estatutuak eta haien aldaketak, betiere Kirol Kontseilu Gorenak berronetsi ondoren, Kirol Erakundeen Estatuko Erregistroan inskribatuko dira, eta Estatuko Aldizkari Ofizialean argitaratu ondoren jarriko dira indarrean. Era berean, estatutuak federazioaren webgunean egongo dira beti irisgarri, autonomia-estatutuetan onartuta dauden hizkuntza ofizial guztietan, hark eragotzi gabe publizitatea bermatzen duen beste edozein bitarteko erabiltzea.

5. Estatutuak, diziplina-erregelamendua, hauteskunde-erregelamendua, lehiaketa-erregelamendua eta barne-antolaketakoa, haiek federazioaren nahitaezko organoen osaera eta funtzionamendua arautzen duten heinean, bai eta haien aldaketak ere, Kirol Kontseilu Gorenak berronetsi ondoren, Kirol Erakundeen Estatuko Erregistroan inskribatuko dira, eta federazioaren webgunean argitaratu

⁴⁵⁵ BOEren 314. zenbakian, 2022ko abenduaren 31ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-24430>

ondoren jarriko dira indarrean, argitalpen-data bermatzen duen modu batean, eta, edozelan ere, berronespen horretatik hilabeteko epean, hargatik eragotzi gabe haren publizitatea bermatzen duen beste edozein bitarteko.

Federazio-erregelamenduak federazioaren webgunean egongo dira beti irisgarri, autonomia-estatutuetan onartuta dauden hizkuntza ofizial guztietan.

3. atala Kirol-lizentzia

49. artikulua.— Kirol-lizentzia

2. Aurreko apartatuan xedatutakoari kalterik egin gabe, autonomia-erkidegoko federazioek luzatutako lizentziek lehiaketa ez-profesionaletan parte hartzeko gaikuntza emango dute, baldin eta federaziook Espainiako kirol-federazioetan integratuta badaude, federazioek ezarritako gutxieneko baldintza ekonomikoen barruan luzatzen badira, eta federazioei jakinarazten bazaie lizentziok eman direla.

Espainiako eta autonomia-erkidegoetako federazioen arteko integrazio-hitzarmenetan ezarriko dira lizentziatik eratorritako kuota ekonomikoak ordaintzeko epeak eta jaso beharreko zenbatekoa.

Lizentzia horiek bereizita jasoko dituzte, batetik, harpidetutako aseguruaren kostua, eta, bestetik, Espainiako eta autonomia-erkidegoko federazioei dagozkien kuotak, gutxienez, Estatuko hizkuntza ofizialean.

III. KAPITULUA Liga profesionalak

56. artikulua.— Eraketa eta egitura

3. Liga profesionalen estatutuak, diziplina-erregelamendua, erakunde parte-hartzaileen kontrol ekonomikoari buruzkoa, hauteskunderi buruzkoa, lehiaketei buruzkoa (halakorik badago), barne-antolaketari buruzkoa, haren nahitaezko organoen osaera eta funtzionamendua arautzen dituen heinean, eta erregelamenduoi dagozkien aldaketak, Kirol Kontseilu Gorenak berronetsiko ditu, Espainiako kirol-federazioak nahitaezko txostena egin ondoren, baina ez da loteslea izango, eta erregelamendu bidez ezarritako betekizunak jaso beharko ditu.

Aurreko apartatuan aipatzen diren estatutuak eta erregelamenduak Kirol Erakundearen Estatuko Erregistroan inskribatuko dira, eta liga profesionalaren webgunean argitaratu ondoren jarriko dira indarrean. Argitalpen hori egiteko, bermatu egin beharko da noiz argitaratuko den, eta, edozelan ere, berronespen hori egin eta hilabeteko epean egingo da, hargatik eragotzi gabe publizitatea bermatzen duen beste edozein bitarteko; argitalpena beti egongo da irisgarri, eta Estatuko hizkuntza ofizial guztietan egingo da.

V. TITULUA

Kirol-jarduera

II. KAPITULUA

Lehiaketa ofizialen eta ez-ofizialen antolatzaileen erantzukizuna

86. artikulua.— Lehiaketa ofizialen antolatzaileen erantzukizuna

Lehiaketa ofizialen antolatzaileen erantzukizuna izango da:

- i) Komunikazio egokia Espainiako federazioek antolatutako lehiaketak beste hizkuntza koofizial bat dagoen autonomia-erkidegoetan egiten direnean.

8.1.128. 1/2023 Legea, otsailaren 20koa, Garapen Jasangarrirako eta Elkartasun Globalerako Lankidetzari buruzkoa⁴⁵⁶

I. KAPITULUA

Garapen jasangarrirako eta elkartasun globalerako lankidetzako Espainiako politika

2. ATALA

Garapen jasangarrirako lankidetzarako Espainiako politikaren printzipioak, helburuak eta lehentasunak

2. artikulua.— Printzipioak

2. Zehazki, garapen jasangarrirako Espainiako lankidetzak oinarritzko printzipio hauek finkatzen ditu:

d) Giza eskubideen eta oinarritzko askatasunen unibertsaltasuna eta zatiezintasuna, giza duintasunaren errespetua, , betiere inor atzean gera ez dadin arrazoi hauek direla eta: sexua, jatorri nazionala edo etnikoa, kultura, hizkuntza, erlijioa edo sinesmenak, adina, desgaitasuna, sexu-orientazioa, genero-identitatea, sexu-ezaugarriak edo beste edozein inguruabar pertsonal edo sozial.

5. artikulua.— Lehentasun geografikoak eta tematikoak

3. Garapen-irizpide horiekin batera, eta Estatuaren Kanpo Ekintzari eta Zerbitzuari buruzko martxoaren 25eko 2/2014 Legean ezarritakoa kontuan hartuta, lehentasun geografikoak definitzean, lehentasunezko arreta emango zaie Afrikako iparraldean, Ekialde Hurbilean eta Saharaz hegoaldeko Afrikan geografia- eta kultura-auzotasuna osatzen duten eremuei, bereziki Mendebaldeko Afrikako eta Sahelgo herrialdeei, eta espainieraz eta portugesez hitz egiten dutenei, bai eta Latinoamerikako eta Karibeko herrialdeei eta esparru iberoamerikarrean daudenei ere.

⁴⁵⁶ BOEren 44. zenbakian, 2023ko otsailaren 21eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-4512>

8.1.129. 1/2023 Lege Organikoa, otsailaren 28koa, Sexu- eta ugalketa-osasunari eta haurdunaldia borondatez eteteari buruzko martxoaren 3ko 2/2010 Lege Organikoa aldatzen duena⁴⁵⁷

Artikulu bakarra.— Sexu- eta ugalketa-osasunari eta haurdunaldia borondatez eteteari buruzko martxoaren 3ko 2/2010 Lege Organikoa aldatzea

Bi. Aldatu egiten da 2. artikulua, eta honela geratzen da idatzita:

«2. artikulua. Definizioak.

Lege organiko honetan xedatutakoaren ondorioetarako, honako definizio hauek ematen dira:

1. Osasuna: erabateko ongizate fisiko, mental eta soziala, eta ez soilik afekziorik edo gaixotasunik ez izatea.
2. Sexu-osasuna: ongizate fisiko, mental eta sozialaren egoera orokorra, hertsadurarik, diskriminaziorik eta indarkeriarik gabeko ingurunea behar duena, eta ez gaixotasunik edo minik ez hutsa, pertsonen sexualitatearekin lotutako aspektu guztietan. Era berean, ikuspegi integrala da herritarren beharrianak aztertzeke eta horiei erantzuteke, bai eta osasunerako eskubidea eta sexu-eskubideak bermatzeko ere.
3. Ugalketa-osasuna: ongizate fisiko, mental eta sozialaren egoera orokorra, eta ez gaixotasunik edo minik ez hutsa, pertsonen ugalketarekin lotutako aspektu guztietan. Era berean, ikuspegi integrala da herritarren beharrianak aztertzeke eta horiei erantzuteke, bai eta osasunerako eskubidea eta ugalketa-eskubideak bermatzeko ere..
4. Osasuna hilekoaren garaian: ongizate fisiko, mental eta sozialaren egoera integrala, eta ez gaixotasunik edo minik ez hutsa, hilekoarekin lotutako aspektu guztietan. Hilekoaren kudeaketatzat hartuko da emakumezkoek beren hilekoen zikloari heltzea erabakitzen duten modua, eta hilekoetarako produktuak kudeatzeko erabil daitezke, hala nola konpresak, tanpoiak, hilekoen kopak eta antzeko artikulua.
5. Esku-hartze ginekologiko eta obstetrikoko egokiak: sexu- eta ugalketa-osasunaren arretaren esparruan emakumezkoen osasun fisikoa eta psikikoa sustatzen eta babesten dituztenak, bereziki, beharrezkoak ez diren esku-hartzeak saihestuz.
6. Hileko ezgaitzaile sekundarioa: alde aurretik diagnostikatutako patologia batek sortutako dismenorrea batek eragindako ezintasun-egoera.
7. Emakumezkoen aurkako indarkeria ugalketa-eremuan: egintza oro da, zeina baitatza generoagatiko diskriminazioan, horrek jotzen duelarik sexu- eta ugalketa-osasunaren eremuan emakumezkoen osotasunaren edo aukera librearen aurka,

⁴⁵⁷ BOEren 51. zenbakian, 2023ko martxoaren leko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-5364>

haiek amatasunari buruz, amatasuna denboran zehar antolatzeari buruz eta ama izateari buruz hartu behar duten erabaki librearen aurka.

8. Nahitaezko esterilizazioa: emakumezkoen aurka ugalketa-eremuan egiten den indarkeria-mota bat da, zeina baita ebakuntza kirurgiko bat egitea, haren helburua edo ondorioa delarik emakumezko batek modu naturalean ugaltzeko duen gaitasuna amaitzea, betiere haren baimen informatua lortu gabe edo hark prozedura ulertu gabe.

9. Nahitaezko antisortzea: emakumezkoen aurka ugalketa-eremuan egiten den indarkeria-mota bat da, zeina baita nahitaezko esterilizazioaren antzeko ondorioak dituen edozein bidetatik —medikamentu bidetik ere— egiten den esku hartze medikoa.

10. Nahitaezko abortua: emakumezkoen aurka ugalketa-eremuan egiten den indarkeria-mota bat da, zeina baita emakumezko bati abortua egitea, aurretik haren baimen informatua lortu gabe, salbu eta azaroaren 14ko 41/2002 Legearen 9.2.b) artikuluan aipatzen diren kasuetan».

Hiru. Aldatu egiten da 3. artikulua, eta honela geratzen da idatzita:

«3. artikulua. Printzipioak eta aplikazio-eremua.

1. Lege organiko honen ondorioetarako, hauek izango dira botere publikoen jardunaren printzipio gidariak:

f) Irisgarritasuna. Bermatuko da lege organiko honek jasotzen dituen ekintza eta neurri guztiak irisgarritasun unibertsaletik sortuko direla; horren helburua, berriz, hauxe da: ekintzok eta neurriok pertsona guztiek ulertzeko eta erabiltzeko modukoak izatea, eta horrela lege organiko honek jasotzen dituen eskubideak eraginkorrak izatea desgaitasuna dutenentzat, hizkuntza-mugak edo kultura-desberdintasunak dituztenentzat, adinekoentzat, bereziki emakumezkoentzat, gazteentzat eta haurrentzat.

Bost. Aldatu egiten da I. tituluaren izenburua, eta honela geratzen da idatzita:

«I. TITULUA

Erantzukizun instituzionala osasunaren, eta sexu- eta ugalketa-eskubideen eremuan»

Sei. Aldatu egiten da I. tituluaren I. kapitulua, eta honela geratzen da idatzita:

«I. KAPITULUA

Sexu- eta ugalketa-osasuna sustatzeko politika publikoak

5. artikulua.— Botere publikoen jardunaren helburuak eta berme orokorrak

1. Botere publikoek, beren osasuneko, hezkuntzako eta lanbide-heziketako politikak eta gizarte-politikak garatzean, honako hauek bermatuko dituzte:

h) Emakumezkoen aurkako edozein motatako indarkeria prebenitzea, zehatzea eta desagerraraztea, osasunari, eta sexu- eta ugalketa-eskubideei dagokienez. Neurri horiek guztiak autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetan ere egingo dira.

2. Era berean, beren politikak garatzean, honako hauek sustatuko dituzte:

b) Beste jatorri nazional eta etniko batzuetako eta beste arraza-jatorri batzuetako pertsonen arreta ematea kulturaren aldetik egoki jokatuz; horretarako, ez da kontuan hartuko zein den pertsonon atzerritartasun-egoera administratiboa, eta arreta berezia eskainiko zaie hizkuntzaren aldetik egon daitezkeen oztopoei, betiere osasun-arloan indarrean dagoen legerian aurreikusitakoaren arabera.

5 sexies artikulua.— Laguntza integral espezializatu eta irisgarriko zerbitzuak

5. Zerbitzu espezializatu horiek autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetara egokituta egongo dira.

Zazpi. Aldatu egiten da I. tituluaren II. kapitulua, eta honela geratzen da idatzita:

«II. KAPITULUA

Sexu- eta ugalketa-osasunaren eremuko neurriak

7. artikulua.— Arreta ematea sexu-osasunari

Zerbitzu publikoek honako hauek bermatuko dituzte:

b) Diskriminazioaren aurkako ikuspegia eta ikuspegi interseksionala jardunbide guztietan, betiere inguruabar hauek modu integralean baloratu eta jorratzeko: adina, sexua, genero-identitatea, jatorri nazionala, hizkuntza, etnia edo arraza, atzerritarren administrazio-egoera, desgaitasuna eta pertsonen egoera ekonomikoa.

Zortzi. Aldatu egiten da I. tituluaren III. kapitulua, eta honela geratzen da idatzita:

«III. KAPITULUA

Sexu- eta ugalketa-eskubideei buruzko hezkuntzaren eta sentsibilizazioaren arloko neurriak

10 quinquies artikulua.— Prebentzioko eta informazioko kanpaina instituzionalak

3. Kanpainak irisgarriak izateko moduan egingo dira, kontuan hartuta adina, desgaitasuna edo hizkuntza bezalako inguruabarrak. Horretarako, zabalkunde berezia izango dute titulartasun publikoko komunikabideetan, eta zentro hauetan: hezkuntzakoetan, prestakuntzakoetan, gizarte-zentroetan, osasunekoetan, lanekoetan, kulturakoetan eta kirol-zentroetan.

Hamalau. Aldatu egiten da 17. artikulua, eta honela geratzen da idatzita:

«17. artikulua. Haurdunaldiaren borondatezko eteteari buruzko informazioa

5. Artikulu honetan aurreikusitako informazioa argia, objektiboa eta ulergarria izango da. Desgaitasuna duten pertsonen kasuan, haien beharrezanetara egokitutako formatu eta bitarteko irisgarrietan emango da, eta gaztelaniaz hitz egiten ez duten emakumezko atzerritarrek interpretearen laguntza izango dute. Hizkuntza ofizialak dituzten autonomia-erkidegoetan, haietatik edozeinetan emango da arreta hori, emakumezkoak hala eskatzen badu».

Hamasei. 18 bis artikulua gehitzen da; hau da haren edukia:

«18 bis artikulua.— Prestazioari buruzko informazioa bermatzeko neurriak

Botere publikoek informazio publikoa emango dute haurdunaldia borondatez eteteko prozesuari, araudiari eta baldintzei buruz, honako hauek bermatuz:

a) Erabiltzaileen adinak, baldintza sozioekonomikoak, hizkuntzakoak eta desgaitasunekoak kontuan hartzen dituen ibilbide erraz eta ulergarri baterako irisgarritasuna».

Hogeita bi. III. titulua gehitzen da; hau da haren edukia:

«III. TITULUA

Sexu- eta ugalketa-eskubideak babestea eta bermatzea

I. KAPITULUA

Erantzukizun instituzionalaren irismena

25. artikulua.— Sentsibilizazioa eta informazioa

2. Kanpainak herritarrentzat irisgarriak izateko moduan egingo dira, kontuan hartuta, besteak beste, adina, desgaitasuna, hizkuntza, landa-ingurunea edo Espainiako herritarrak atzerrian bizitzea.

8.1.130. 3/2023 Legea, otsailaren 28koa, Enpleguari buruzkoa⁴⁵⁸

I. TITULUA Enplegu-politika

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Oinarrizko beste kontzeptu batzuk.

Lege honen ondorioetarako, definizio hauek hartuko dira kontuan:

a) Enplegu-zerbitzu publikoak eskatzen edo erabiltzen dituzten pertsonak edo erakundeak:

1) Langabea edo landuna, bere igurikimenean edo eskakizunen arabera enplegu-zerbitzu publikoen bitartekaritza eskatzen duena, betiere enplegarritasuna hobetzeko eta enplegu duin eta kalitatezkoa lortzen laguntzeko.

2) Enplegu-zerbitzuak eskatzen dituen pertsona, enpresa edo beste erakunde enplegatzailer bat, haren forma juridikoa edozein dela ere.

b) Enplegarritasuna: gaitasun eta kualifikazio transferigarrien multzoa, zeinak indartzen baitu pertsonen gaitasuna, betiere pertsonok lan duina aurkitu eta mantentzeko, profesionalki aurrera egiteko eta teknologiaren eta lan-merkatuaren baldintzen bilakaerara egokitzeko dituzten hezkuntza- eta prestakuntza-aukerak aprobetxatze aldera.

c) Lan-bitartekaritza: ekintzen multzo bat da, zeinaren helburua baita langileei haien ezaugarrietara egokitutako enplegua ematea, eta erakunde enplegatzailerai ikuspegi integraletik haien eskakizunetara eta beharrianetara ondoen egokitzen diren langileak ematea. Honako jarduera hauek hartzen ditu barnean: enplegu-eskaintzak aztertzea eta erakartzea, eta enplegatzailerak eta langileak harremanetan jartzea eta langileoi lana ematea, eta langileok beste lanpostu batean jartzea, eta haiek hautatzea.

Edozelan ere, lan-bitartekaritza edo laneratzat hartzeko, deskribatutako ekintzen multzoa ez da soilik bitarteko automatizatuen bidez gauzatu behar.

d) Lehentasunezko arreta behar duten kolektiboak: enplegua iristeko eta mantentzeko eta enplegarritasuna garatzeko zailtasun bereziak dituzten kolektiboak, betiere 50. artikuluan ezarritakoaren arabera.

e) Gaztea: enplegu-zerbitzuak eskatzen dituen hogeita hamar urtetik beherakoa edo Gazte Bermerako Sistema Nazionalaren onuraduna.

f) Jarduera-akordioa: akordio dokumentatua, zeinaren bitartez ezartzen baitira eskubideak eta betebeharrak enplegu-zerbitzu publikoen eskatzailearen eta hari dagokion Enplegu Zerbitzu Publikoaren artean, betiere eskatzailearen

⁴⁵⁸ BOEren 51. zenbakian, 2023ko martxoaren leko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-5365>

enplegarritasuna areagotzeko, eta, hala badagokio, lehentasunezko kolektiboen beharriari erantzunez.

g) Enplegu batean egoki jartzea: egokitzat joko da langilea hark eskatutako lanbidean jartzea, betiere haren prestakuntzaren, lanbide-ezaugarrien, aurretiazko esperientziaren edo lan-interesaren arabera; era berean, egokitzat joko da eskatzailearen ohiko lanbideari dagokiona edo haren gaitasun fisikoetara eta prestakuntza-gaitasunetara egokitzen den beste edozeinetan jartzea.

Azken bi kasuetan, gainera, eskaintzak berekin ekarri beharko du soldata, zeina izango baita lanpostua eskaintzen den sektorean ezarritako soldataren baliokidea.

Eskaintzen den enpleguak mugagabea izan beharko du, eta haren soldata ez da inola ere lanbide arteko gutxieneko soldata baino txikiagoa izango.

Borondatez onartutako jarduera-akordioaren esparruan ere, enplegua egokia izango da, halaber, laneratzeko ibilbidearen barruan hitzartutakoa, bai eta Langileen Estatutuaren Legearen testu bateginaren 15.3 artikuluan araututako iraupen jakineko enplegua eta lanaldi partzialeko enplegua ere; izan ere, urriaren 23ko 2/2015 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onetsi zen Langileen Estatutua. Esparru horretan bakarrik izango da egokia langilea bizi den herritik kanpo eskaintzen den enplegua.

h) Lana modu aktiboan bilatzea: enplegu-zerbitzu publikoen eskatzaileek egin beharreko ekintzen multzoa, eskatzaileon laguntzarekin, betiere haien enplegarritasuna hobetzeko edo kalitatezko lanpostu jasangarria lortzeko.

Enplegu-bilaketa aktiboa egiaztatuta geratuko da eskumena duen enplegu-zerbitzu publikoarekin jarduera-akordio bat sinatuz eta hura erregelamenduz zehazten den moduan betez.

i) Erakunde laguntzaileak: pertsona fisikoak edo juridikoak dira, pribatuak edo publikoak, zeinek laguntza ematen baitiete enplegu-zerbitzu publikoei, hala nola toki-erakundeei, gizarte-solaskideei, irabazi-asmorik gabeko antolakundeei, enplegu-agentziei, prestakuntza-zentro eta -erakundeei, eta eginkizun hori beren gain hartzen duten gainerako antolakundeei.

5. artikulua.— Enplegu-politikaren printzipio gidariak

Hauek dira enplegu-politikaren printzipio gidariak:

a) Enplegua iritsi eta sendotzeko eta garapen profesionalerako berdintasunaren eta diskriminaziorik ezaren printzipioak; izan ere, ez da inor diskriminatuko Espainiako estatuan arrazoi hauek direla eta: adina, sexua, desgaitasuna, osasuna, sexu-orientazioa, genero-identitatea, genero-adierazpena, sexu-ezaugarriak, nazionalitatea, arraza- edo etnia-jatorria, erlijioa edo sinesmenak, iritzi politikoa, sindikatu-afiliazioa, bai eta hizkuntza ere, edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal, familiar edo sozial; horrela gizarte-kohesioa faboratuko da. Printzipio horiek eraenduko dute, bereziki, enplegu-politikak diseinatzea eta exekutatzeko, lege honetan bermatutako zerbitzuak eta aitortutako konpromisoak bermatzea eta betetzea, bai eta oinarrizko enplegu-zerbitzuak eta enplegu-zerbitzu osagarriak iristea, eta lan-merkatuan txertatzera, irautera edo aurrera egitera bideratutako beste programa edo jarduketara batzuk ere.

III. TITULUA

Enplegu-politika aktiboak

III. KAPITULUA

Bitartekaritza

43. artikulua.— Enplegu-agentziak

3. Erregelamendu bidez, sistema elektronikoko erkide bat arautuko da, zeinak ahalbidetuko baitu Espainiako Enplegu Agentziak eta autonomia-erkidegoetako enplegu-zerbitzu publikoek enplegu-agentziei buruz emandako informazio guztia integratzeko, eta, horrela, agentzia horiek une oro jakin ahal izango dute zeintzuk diren beren lurraldean jarduten duten agentziak.

Edozelan ere, aurreikusitako betebeharrak eta erregelamendu bidez zehaztuko diren betebeharrak espezifikak alde batera utzi gabe, enplegu-agentziek honako hauek egin beharko dituzte:

f) Nork bere jardun-eremuan, berdintasun-printzipioa bermatzea enplegua iristeko, eta ezin izango da ezein diskriminaziorik egin, ez zuzenean ez zeharka, Espainiako estatuan arrazoi hauek direla eta: adina, sexua, desgaitasuna, osasuna, sexu-orientazioa, genero-identitatea, genero-adierazpena, sexu-ezaugarriak, nazionalitatea, arraza- edo etnia-jatorria, erlijioa edo sinesmenak, iritzi politikoa, sindikatu-afiliazioa, edo hizkuntza edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial, betiere langileak gai badira kasuan kasuko lana edo enplegua betetzeko.

45. artikulua.— Langileak hautatzeko jarduera

2. Jarduera hori berdintasunaren eta diskriminaziorik ezaren printzipioen arabera gauzatuko da, enplegua iristean, Espainiako estatuan arrazoi hauek direla eta: adina, sexua, desgaitasuna, osasuna, sexu-orientazioa, genero-identitatea, genero-adierazpena, sexu-ezaugarriak, nazionalitatea, arraza- edo etnia-jatorria, erlijioa edo sinesmenak, iritzi politikoa, sindikatu-afiliazioa, edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial, edota hizkuntza.

Seigarren xedapen gehigarria.— Langile gazteek enplegua iristea eta sendotzea.

Langile gazteek enplegua iristean eta sendotzean benetako berdintasun eraginkorra bermatzeko, salbuespen gisa, eta gazteen langabezia-tasa guztizko langabezia-tasarekin parekatzen ez den bitartean, ulertuko da enpleguaren eta okupazioaren eremuan ez dela diskriminaziotzat hartuko lan- eta enplegu-baldintza espezifikak eratzea, baldin eta baldintzok justifikatuta badaude objektiboki eta zentzuz, helburu legitimo bat badute, eta egokiak eta beharrezkoak badira gazteek enplegua errazago iritsi eta sendotu dezaten; betiere, baldintza horiek ezin izango dute diskriminaziorik ekarri Espainiako estatuan arrazoi hauek direla eta: sexua, desgaitasuna, osasuna, sexu-orientazioa, genero-identitatea, genero-adierazpena, sexu-ezaugarriak, nazionalitatea, arraza- edo etnia-jatorria, erlijioa edo sinesmenak, iritzi politikoa, sindikatu-afiliazioa edo hizkuntza edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial. Azaldutakoa alde batera utzi gabe, hamasei eta hamazazpi urteko gazteen kasuan, lehentasunezko neurriek jo behar dute gazteek hezkuntza-sisteman berriz sartzera edo kualifikazioak hobetzera.

Azken xedapenetako lehenengoa.— Abuztuaren 4ko 5/2000 Legegintzako Errege Dekretuak onetsitako Gizarte-ordenako Arau-hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bategina aldatzea.

Honela geratzen da idatzita abuztuaren 4ko 5/2000 Legegintzako Errege Dekretuak onetsitako Gizarte-ordenako Arau-hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testu bategina:

Bi. 16.1 artikulua b) letra kentzen da, eta c), d) eta e) letrak aldatzen dira; honela geratzen dira idatzita:

«c) Edozein bitartekaritza- edo enplegatze-prozesutan datu pertsonalak eskatzea edo baldintzak ezartzea, publizitatearen, hedapenaren edo beste edozein bitartekoren bidez, zeinak enplegua iristeko diskriminazio baitira Espainiako estatuan arrazoi hauek direla eta: adina, sexua, desgaitasuna, osasuna, sexu-orientazioa, genero-identitatea, genero-adierazpena, sexu-ezaugarriak, nazionalitatea, arraza- edo etnia-jatorria, erlijioa edo sinesmenak, iritzi politikoa, sindikatu-afiliazioa edo hizkuntza edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial.

8.1.131. 4/2023 Legea, otsailaren 28koa, Trans pertsonen berdintasun benetako eta eraginkorrerakoa eta LGTBI pertsonen eskubideak bermatzekoa⁴⁵⁹

HITZAURREA

I

[...]

Berdintasuna eta diskriminaziorik eza giza eskubideei buruzko nazioarteko hainbat testutan aldarrikatutako printzipio juridiko unibertsala da, eta, gainera, funtsezko eskubidetzat hartzen da gure ordenamendu juridikoan. Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalaren 2. artikulua adierazten du: «Gizaki orori dagozkio adierazpen honetako eskubide eta askatasunak, eta ez da inor bereiziko arraza, kolorea, sexua, hizkuntza, erlijioa, politikako edo bestelako iritzia, sorterrria edo gizarteko jatorria, ekonomia-maila, jaiotza edo beste inolako gorabeheragatik».

[...]

II

[...]

Azken xedapenetako lehenengoak Kode Zibila aldatzen du, eta hizkera inklusiboa ezartzen du. Aldaketa formal hutsa izan beharrean, 120.1 artikuluan «aita» terminoaren ordez «aita edo guraso ez-ernaltzailea» esamoldea jartzeak aukera ematen die emakumezkoen bikotekideei eta gizonezkoen bikotekideei, bikoteko kide bat ernaldutik ahal duen trans gizonezko bat denean, ezkontzaz kanpoko seme-alabatasuna adierazpen adostuaren bidez egiteko, bikote heterosexualen kasuan bezalaxe, azken xedapenetako hamaikagarrenaren bitartez Erregistro Zibilaren uztailaren 21eko 20/2011 Legearen gainean egindako aldaketekin bat etorriz.

[...]

⁴⁵⁹ BOEren 51. zenbakian, 2023ko martxoaren leku alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-5366>

II. TITULUA

Trans pertsonen berdintasun benetako eta eraginkorrerako neurriak

I. KAPITULUA

Pertsonen sexuari eta dokumentuen egokitzapenari buruzko aipamena erregistroan zuzentzea

44. artikulua.— Sexuari buruzko aipamena erregistroan zuzentzeko prozedura

6. Hamazortzi urte baino gutxiago eta hamalau baino gehiago dituzten pertsonak badira, prozeduran parte hartzen duten guztien interes gorena adingabea izango da une oro, zeinari entzunaldia emango baitzaio lege honen 43.2 artikuluko kasuetan. Erregistro Zibileko arduradunak informazioa emango dio adingabeak eskatutako zuzenketaren ondorio juridikoei buruz, bai eta egoki den informazio osagarri guztia ere, hizkera argian, irisgarrian eta haren beharrianetara egokituta.

III. TITULUA

LGTBIfobiagatiko diskriminazioaren eta indarkeriaren aurkako babes eraginkorra eta erreparazioa

II. KAPITULUA

LGTBIfobian oinarritutako indarkeriaren aurrean laguntzeko eta babesteko neurriak

68. artikulua.— Indarkeriaren biktimek laguntza integrala eta espezializatua jasotzeko duten eskubidea

Administrazio publikoek, beren eskumenen eremuan, LGTBIfobian oinarritutako indarkeriaren biktimei arreta integrala eta espezializatua bermatuko diete. Aurreko kapituluaren aurreikusitako neurriei kalterik egin gabe, eskubide horren barruan sartuko dira, gutxienez:

d) Itzulpen- eta interpretazio-zerbitzuak: horien barruan sartzen dira zein hizkuntzako interpretazio- edo bideointerpretazio-zerbitzuak, gidaritza-interpretaziokoak, komunikazio-bitartekaritzakoak, azpitituluak, gidari-interpretateak eta komunikaziorako laguntza ematen duten beste langile espezializatu batzuen laguntza, bai eta pertsona bakoitzak ahoz komunikatzeko behar dituen laguntza-bitartekoak ere.

Azken xedapenetako seigarrena.— Abuztuaren 4ko 5/2000 Legegintzako Errege Dekretuak onetsitako Gizarte-ordenako Arau-hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testuategina aldatzea

Honela geratzen da idatzita abuztuaren 4ko 5/2000 Legegintzako Errege Dekretuak onetsitako Gizarte-ordenako Arau-hauste eta Zehapenei buruzko Legearen testuategina:

Bat. 8. artikulua 12. apartatua honela geratzen da idatzita:

«12. Enpresak bere kasa hartutako erabakiak, baldin eta erabakiok zuzeneko edota zeharkako diskriminazio kaltegarriak badakartzate adinagatik edo desgaitasunagatik, edo diskriminazio faboragarriak zein kaltegarriak badakartzate ordainsarien, lanaldien, prestakuntzaren, igoeraren eta laneko gainerako baldintzen arloan, betiere diskriminazio horien arrazoiak hauek direla: sexua, jatorria —arrazo edo etnia barne—, egoera zibila, egoera soziala, erlijioa, sinesmenak, ideia politikoak, sexu-orientazio eta -identitatea, genero-adierazpena, sexu-ezaugarriak, sindikatueta eta sindikatueta akordioeta atxikita egotea edo ez egotea, enpresako beste langile batzuekiko ahaidetasun-loturak edo hizkuntza Espainiako estatuaren barruan; gainera, enpresaburuaren erabakiak ere, baldin eta erabakiok tratu kaltegarria badakarte erreakzio gisa, enpresan egindako erreklamazio baten aurrean edo tratu berdintasunaren eta diskriminaziorik ezaren printzipioa betetzea exijitzeko egindako ekintza administratibo edo judizial baten aurrean».

Hiru. 10 bis artikulua 2. apartatuko d) letra honela geratzen da idatzita:

«d) Langileak Europako sozietate anonimo eta kooperatibetan inplikatzeari buruzko Legea aplikatuz hartutako erabakiak, baldin eta erabakiok zuzeneko edo zeharkako diskriminazio kaltegarrien motetatik edozein badakarte, adinagatik edo desgaitasunagatik, edo diskriminazio faboragarriak zein kaltegarriak badakartzate arrazoi hauek direla eta: sexua, nazionalitatea, jatorria —arrazo edo etnia barne—, egoera zibila, erlijioa edo sinesmenak, ideia politikoak, sexu-orientazio eta -identitatea, genero-adierazpena, sexu-ezaugarriak, sindikatu batera eta haren akordioeta atxikita egotea edo ez egotea, edo, oro har, jarduera sindikaletan aritzea, edo hizkuntza».

Lau. 16. artikulua 1. apartatuko c) letra honela geratzen da idatzita:

«c) Hautaketa-prozesuetan datu pertsonalak eskatzea edo baldintza batzuk ezartzea, publizitatearen, hedapenaren edo beste edozein bideren bitartez, baldin eta baldintzok diskriminazio badira enplegua iristeko, arrazoi hauek direla eta: sexua, jatorria —arrazo edo etnia barne—, adina, egoera zibila, desgaitasuna, erlijioa edo sinesmenak, iritzi politikoa, sexu-orientazio eta -identitatea, genero-adierazpena, sexu-ezaugarriak, sindikatu-afiliazioa, egoera soziala, eta hizkuntza estatu barruan».

Azken xedapenetako bederatzigarrena.— Lan Autonomoaren Estatutuaren uztailaren 11ko 20/2007 Legea aldatzea

Honela geratzen da idatzita Lan Autonomoaren Estatutuaren uztailaren 11ko 20/2007 Legearen 4. artikulua 3. apartatuko a) letra:

«a) Legearen aurreko berdintasuna izateko eskubidea, eta zuzenean edo zeharka diskriminaziorik ez jasateko eskubidea, betiere diskriminazioaren arrazoiak hauek direla: jaiotza, arrazo edo etnia-jatorria, sexua, egoera zibila, erlijioa, sinesmenak, desgaitasuna, adina, sexu-orientazio eta -identitatea, genero-adierazpena, sexu-

ezaugarriak, Espainian hizkuntza ofizialetako bat erabiltzea edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial».

Azken xedapenetako hamaikagarrena.— Erregistro Zibilaren uztailaren 21eko 20/2011 Legea aldatzea

Prozedura Zibilaren 20/2011 Legea, uztailaren 7koa, honela geratuko da aldatuta:

Lau. Aldatu egiten da 53. artikulua, eta honela geratzen da idatzita:

«53. artikulua. Abizenak aldatzea borondate-deklarazioaren bidez.

Arduradunak, interesdunaren borondate-deklarazio baten bidez, baimena eman dezake abizenak aldatzeko honako kasu hauetan:

4) Abizenak ortografikoki erregularizatzea interesdunaren jatorriari edo helbideari dagozkion hizkuntza ofizialetako edozeinetara, eta atzerriko abizenen fonetika hizkuntza horietara grafikoki egokitzea.

[...].».

Zazpi. Xedapen gehigarri bat gehitzen da, hamaikagarrena, hau dioena:

«Hamargarren xedapen gehigarria. Terminologia:

Erregistroan dauden sexu bereko bikoteen kasuan, ama aipatzen denean ama edo guraso ernaltzailea aipatzen dela ulertuko da, eta aita aipatzen denean aita edo guraso ez-ernaltzailea aipatzen dela ulertuko da».

Azken xedapenetako hamahirugarrena.— 15/2015 Legea, uztailaren 2koa, Borondatezko Jurisdikzioarena, aldatzea

Borondatezko Jurisdikzioaren uztailaren 2ko 15/2015 Legea honelaxe geratuko da aldatuta:

Bat. I bis kapitulua sartuko da II. tituluaren barruan, honako eduki honekin:

«I BIS KAPITULUA

Hamabi urtetik gorako eta hamalau urtetik beherako pertsonen sexuaren erregistro-aipamena aldatzeko onespén judiziala

26. quater artikulua.— Izapidetzea

3. Epaileak beharrezkotzat jotzen dituen frogak egitea eskatu ahal izango du adingabearen heldutasuna egiaztatzeko eta haren sexuari buruzko aipamena erregistroan zuzentzeko borondatearen egonkortasuna egiaztatzeko, epailearen interes gorena adingabea izango da une oro, eta eskatutako zuzenketaren ondorio juridikoei buruzko informazioa emango dio, bai eta egoki den informazio osagarri guztia ere, hizkera argian, irisgarrian eta haren beharrianetara egokituta.

[...]

Azken xedapenetako hamalauugarrena.— Martxoaren 24ko 2/2015 Legegintzako Errege Dekretuak onetsitako Langileen Estatutuaren Legearen testu bategina aldatzea

Honela geratuko da aldatuta martxoaren 24ko 2/2015 Legegintzako Errege Dekretuak onetsitako Langileen Estatutuaren Legearen testu bategina:

Bat. 4. artikulua 2. apartatuko c) letra honela geratzen da idatzita:

«c) Eskubidea, zuzenean edo zeharka diskriminaziorik ez jasateko enplegurako ez eta enplegatu ondoren ere, betiere diskriminazioaren arrazoiak hauek direla: sexua, egoera zibila, adina —lege honek ezarritako mugen barruan—, arraza edo etnia-jatorria, egoera soziala, erlijioa edo sinesmenak, ideia politikoak, sexu-orientazio eta -identitatea, genero-adierazpena, sexu-ezaugarriak, sindikatu batera atxikita egotea edo ez egotea, bai eta hizkuntza ere Espainiako estatuaren barruan.

[...]

Lau. 17. artikulua 1. apartatua honela geratzen da idatzita:

«1. Deusezak eta eraginik gabeak izango dira bai erregelamendu bidezko manuak, bai hitzarmen kolektiboetako klausulak, bai banakako itunak, bai enpresaburuak bere kasa hartutako erabakiak, baldin eta horiek zuzeneko edota zeharkako diskriminazio kaltegarriak badakartzate adinagatik edo desgaitasunagatik enpleguan bezala ordainsarien, lanaldiaren eta laneko gainerako baldintzen arloan, edo zuzeneko edo zeharkako diskriminazio-egoerak badakartzate, betiere diskriminazio horien arrazoiak hauek direla: sexua, jatorria —araza edo etnia barne—, egoera zibila, egoera soziala, erlijioa edo sinesmenak, ideia politikoak, sexu-orientazio eta -identitatea, genero-adierazpena, sexu-ezaugarriak, sindikatueta eta sindikatueta akordioeta atxikita egotea edo ez egotea, enpresako beste pertsona batzuekiko edo enpresarekin lotutako pertsonakiko ahaidetasun-loturak, eta hizkuntza Espainiako estatuaren barruan.

[...]»

**Azken xedapenetako hamabosgarrena.— Urriaren 23ko 3/2015
Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onetsitako Enpleguaren Legearen
testu bategina aldatzea**

Aldatu egiten da urriaren 23ko 3/2015 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onetsitako Enpleguaren Legearen testu bateginaren 33. artikuluko 4. apartatuaren f) letra, eta honela geratuko da idatzita:

«f) Bakoitzak bere eremuan, enplegua iristeko berdintasun-printzipioa bermatzea, eta ezin izango da inolako diskriminaziorik egin, ez zuzenean, ez zeharka, diskriminazioaren arrazoiak hauek direla: jatorria —araza edo etnia barne—, sexua, adina, egoera zibila, erlijioa edo sinesmenak, iritzi politikoak, sexu-orientazio eta -identitatea, genero-adierazpena, sexu-ezaugarriak, sindikatu-afiliazioa, egoera soziala, hizkuntza estatuaren barruan, eta desgaitasuna; betiere, langileak kasuan kasuko lana edo enplegua betetzeko gaitasun-egoeran badaude».

**Azken xedapenetako hamaseigarrena.— Urriaren 30eko 5/2015
Legegintzako Errege Dekretuak onetsitako Enplegatu Publikoaren
Oinarrizko Estatutuaren Legearen testu bategina aldatzea**

Honela geratzen da idatzita Urriaren 30eko 5/2015 Legegintzako Errege Dekretuak onetsitako Enplegatu Publikoaren Oinarrizko Estatutuaren Legearen testu bategina:

Bederatzi. Aldatu egiten da 95. artikulua 2. apartatuko b) letra, eta honela geratzen da idatzita:

«Honako arrazoi hauetako batengatik diskriminazioa dakarten jarduketak: arraza edo etnia-jatorria, erlijioa edo sinesmenak, desgaitasuna, adina, sexu-orientazioa, sexu-identitatea, sexu-ezaugarriak, hizkuntza, iritzia, jaioterria edo bizilekua, sexua edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial; bai eta jazarpena

ere, haren arrazoia denean: sexua, arraza- edo etnia-jatorria, erlijioa edo sinesmenak, desgaitasuna, adina, sexu-orientazioa, genero-adierazpena, sexuezaugarriak, eta jazarpen morala eta sexuala».

8.1.132. 6/2023 Legea, martxoaren 17koa, Merkatu Baloreei eta Inbertsio Zerbitzuei buruzkoa⁴⁶⁰

HITZAURREA

VI

[...]

Azken xedapenetako bigarrenak Baloreak ordaintzeko eta likidatzeko Sistemei buruzko azaroaren 12ko 41/1999 Legea aldatzen du, betiere arauaren idazketa eta terminologia egokitzeko kontrapartida zentraleko erakundeen eta likidazioaren irmotasunaren Europako araudira, eta Eurosistemaren TARGET2-TARGET2-Securities kontsolidatzera.

[...]

III. TITULUA

Balore negoziagarrien lehen mailako merkatua

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

38. artikulua.— Liburuxkaren erantzukizuna

3. Ezin izango da erantzukizunik eskatu Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2017ko ekainaren 14ko 2017/1129 (EB) Erregelamenduaren 7. artikuluan aipatzen den sintesi-oharrarekin edo erregelamendu horren 15.1 artikuluan aurreikusitako hazkunderako Batasunaren liburuxkaren sintesi-ohar espezifikoarekin soilik lotutako kausengatik, itzulpena barne, honako kasu hauetan izan ezik:

- a) liburuxkaren gainerako zatiekin engainagarria, zehaztugabea edo inkoherentea bada, edo
- b) funtsezko informaziorik ez izatea inbertitzaileei baloreetan inbertitu behar duten ala ez erabakitzen laguntzeko, liburuxkaren gainerakoarekin batera irakurrita.

⁴⁶⁰ BOEren 66. zenbakian, 2023ko martxoaren 18ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-7053>

IX. TITULUA

Gainbegiratzeko, ikuskatzeko eta zehatzeko araubidea

III. KAPITULUA

Zehapen-araubidea

2. ATALA

Arau-haustekak

2. azpiatala

Arau-hauste oso astunak eta astunak

283. artikulua.— Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2017ko ekainaren 14ko 2017/1129 (EB) Erregelamenduan liburuxka bat argitaratzeko ezarritako betebeharren arau-haustekak; erregelamendu hori eskaintza publikoaren edo merkatu arautu batean baloreak kotizatzeke onartzearen kasuan argitaratu beharreko liburuxkari buruzkoa da, eta 2003/71/EE Zuzentaraua indargabetzen du.

1. Arau-haustetzat hartuko da Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2017ko ekainaren 14ko (EB) 2017/1129 Erregelamenduaren artikulua hauek jasotako betebeharrak ez betetzea:

p) 27. artikulua, hizkuntza-araubideari buruzkoa, eta

[...]

Azken xedapenetako laugarrena.— Inbertsio Kolektiboko Erakundeei buruzko azaroaren 4ko 35/2003 Legea aldatzea

Sei. Aldatu egiten da 16. artikulua 1. apartatua, eta honela geratzen da idatzita:

«1. Beren akzioak edo partaidetzak Europar Batasunaren eremuan merkaturatu nahi dituzten Espainiako IKEek, 2009ko uztailaren 13ko 2009/65/EE Zuzentarauan xedatutakoaren arabera, jakinarazpen-idazki bat igorri beharko diote BMBNri; idazki horretan, akzioak edo partaidetzak harrerako estatu kidean merkaturatzeko xedapen eta modalitateei buruzko informazioa jasoko da, eta, hala badagokio, horien motei edo haien serieei buruzkoa.

»IKEak idazki horri dokumentazio hau erantsiko dio:

»a) Inbertsio-funtsaren erregelamendua edo inbertsio-sozietatea eratzeko eskritura;

»b) liburuxka;

»c) dokumentua, zeinak baititu inbertitzailearentzat funtsezkoak diren datuak;

»d) urteko azken txostena eta, hala badagokio, seihileko segidako txostena.

Inbertitzailearentzat funtsezkoak diren datuak biltzen dituen dokumentua harrerako estatu kideko hizkuntza ofizialetako batean edo harrerako estatu kideko agintari eskudunek onartutako beste hizkuntza batean aurkeztu beharko da.

Inbertsio-funtsaren erregelamendua edo inbertsio-sozietatea eratzeko eskritura, liburuxka eta urteko eta seihileko txostenak harrerako estatu kideko hizkuntza ofizialetako batean aurkeztu beharko dira, nazioarteko finantzen eremuan ohikoa den hizkuntza batean edo harrerako estatu kideko agintari eskudunek onartutako beste hizkuntza batean.

Aurreko paragrafoetan aipatutako informazioaren itzulpena IKEaren erantzukizunpean egingo da, eta jatorrizko informazioaren edukia zehatz-mehatz jasoko du.

[...]

Lehenengo eta seigarren paragrafoetan aipatu diren jakinarazpen-idazkia eta ziurtagiria nazioarteko finantzen eremuan ohikoa den hizkuntza batean gutxienez aurkeztu beharko dira.

[...]

IKEa arduratuko da ataza horiek egiteko zerbitzuengatik, elektronikoak barne, zerbitzuok ematen direla:

a) IKEa merkaturatzen den estatu kideko hizkuntza ofizialean edo hizkuntza ofizialetako batean, edo estatu kide horretako agintari eskudunek onetsitako hizkuntza batean;

[...]

Zazpi. Aldatu egiten dira 16 quinquies artikulua 1-7. apartatuak, eta honela geratzen dira idatzita:

«1. Lege honen babesean baimendutako Espainiako IKEen sozietate kudeatzaileek partaidetzak merkaturatzeko hartutako neurrien amaiera jakinaraziko dute, eta, hala dagokionean, akzio-motei dagokienez, 16 ter artikulua araberako jakinarazpena aurkeztu duen estatu kide batean, honako baldintza hauek guztiak betetzen direnean:

[...]

16 ter artikuluaekin bat etorritik IKEaren sozietate kudeatzaileak estatu kide bati jakinarazpena egin badio, orduan lehenengo paragrafo b) eta c) letretan aipatzen den informazioa estatu kide horretako hizkuntza ofizialean edo hizkuntza ofizialetako batean emango da, edo harrerako estatu kideak onetsitako hizkuntza batean.

[...]

7. 4. apartatuaren ondorioetarako, bitarteko elektroniko guztiak edo urrutiko beste komunikabide batzuk erabili ahal izango dira, baldin eta inbertitzaileek informazioa eta komunikabideak eskuragarri badituzte inbertitzailea kokatuta dagoen estatu kideko hizkuntza ofizialean edo hizkuntza ofizialetako batean, edo estatu kide horretako agintaritzak eskudunek onetsitako hizkuntza batean».

Azken xedapenetako bederatzigarrena.— 22/2014 Legea, azaroaren 12koa, arrisku-kapitaleko erakundeak, inbertsio kolektiboko bestelako erakunde itxiak eta inbertsio kolektiboko erakunde itxien erakunde kudeatzaileak arautzen dituena, eta Inbertsio Kolektiboko Erakundeei buruzko azaroaren 4ko 35/2003 Legea aldatzen duena, aldatzea

Hamar. Aldatu egiten dira 79. artikuluko 2. eta 5. apartatuak, eta honela geratzen dira idatzita:

«5. Ahalmenak emanda dituen bitartekariak, harpidetze edo eskurapena egin baino lehen, Espainian bizi diren atzerriko erakundeko akziodun edo partaideei informazio-liburuxka entregatu beharko die; informazio-liburuxka horretan kudeaketako erregelamendua edo sozietate-estatutuak bilduko dira, bai eta urteko txostena ere. Hori guztia 67. eta 68. artikuluetan aipatzen da. Era berean, harpidetza edo eskurapena egin aurretik, inbertitzailearentzat funtsezkoak diren datuen dokumentua entregatu beharko da, zeina egokituko baita Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2014ko azaroaren 26ko 1286/2014 (EB) Erregelamenduan aurreikusitakora; izan ere, erregelamendu hori txikizkako inbertsio-produktu lotuei eta aseguruetan oinarritutako inbertsio-produktuei buruzko funtsezko datuen dokumentuei buruzkoa da. Gerora, urteko txostena partaide edo akziodunei bidali beharko zaie ekitaldi bakoitzeko lehenengo 6 hilabeteetan, 69. artikuluan ezarrita dagoena gorabehera. Dokumentu horiek gaztelaniara itzulita edo Balore Merkatuaren Batzorde Nazionalak onartutako beste hizkuntza batean emango dira».

8.1.133. 2/2023 Lege Organikoa, martxoaren 18koa, Unibertsitate-sistemari buruzkoa⁴⁶¹

HITZAURREA

I

[...]

Gure unibertsitate-sistemak indartu eta areagotu egin du Goi-mailako Hezkuntzaren Europako Esparruan duen integrazioa. Dagoeneko ezin dugu imajinatu Espainiako unibertsitateen etorkizuna artikulatu eta orientatu ahal izango dugunik Europar Batasunetik datozen ikuspegia, ekimenak eta erregulazioa txertatu gabe. Espainiako unibertsitate-sistemaren europartasunak ez liguke eragotzi behar nazioartekotze-prozesua beste lankidetzatarlo batzuetara zabaltzea, bereziki Goi Mailako Hezkuntzaren eta Ezagutzaren Iberoamerikako Esparrura, 600 milioi pertsona ingururen hizkuntza-oinarri erkidea baitu. Horrek guztiak egitura- eta instituzio-egokitzapenak ekarri ditu eta horiek ekartzen jarraituko du eskaintza akademikoan, irakaskuntzen antolaketan, titulazioen aitorpenean, irizpide partekatuen araberrako kalitatearen bermean edo nazioarteko unibertsitateen arteko lankidetzaren indartzean. Europako estrategiarik berrienak helburu eta erritmo oso zehatzak ezartzen ditu ildo horretan. Ildo horretan ere, nabarmendu behar da Espainiako estatua dela Erasmus programako ikasleen lehenengo helmuga azken urteetan, eta, programa horretako ikasleen igorle nagusietako bat izan arren, Espainiako ikasle atzerritarren kopurua, termino erlatiboetan, gure Europako herrialde askotakoa baino txikiagoa dela. Bestalde, unibertsitateko irakasle eta ikertzaileen ehuneko hiruk soilik du Espainiako nazionalitateaz bestelako nazionalitatearen bat, baina Espainiako egoiliarren ehuneko hamabost inguru herrialdeetik kanpo jaiotako dira. Espainiako unibertsitateek Europako unibertsitateen aliantzetan duten presentzia esanguratsu eta gero eta handiagoak erakusten digu Europa mailan ezagutza, irakaskuntza eta ikerketa partekatze prozesu geldiezin horretan jarraitu beharreko bidea; izan ere, unibertsitateak dira Europak munduan proiektatu nahi dituen balio hauen adierazpenik nabarmenenak: humanismoa, eskubide eta balio demokratikoen defentsa, pentsamendu- eta sorkuntza-askatasuna.

[...]

II

[...]

Arau honek unibertsitatearen aldeko apustua egiten du, askatasunerako, kultura- eztabaidarako eta garapen pertsonalerako gune gisa. Horretarako, sustapena egiten da unibertsitateak kultura-sorkuntzarako eta -hausnarketarako eragile izan daitezen, bai eta eurek gordetzen duten ondare historiko eta kulturala babestu, kontserbatu eta zabaltzeko eragile ere. Bestalde, unibertsitateak funtsezko eragileak dira estatuaren hizkuntza-aniztasuna eta -berastasuna sustatzeko eta

⁴⁶¹ BOEren 70. zenbakian, 2023ko martxoaren 23ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-7500>

suspertzeko, toki-garapenerako eta lurralde-kohesiorako, klima-aldaketaren aurkako borrokaren ingurumarian.

[...]

I. TITULUA

Unibertsitate-sistemaren eginkizunak eta unibertsitateen autonomia

2. artikulua.— Unibertsitate-sistemaren eginkizunak

2. Unibertsitateen eginkizunak dira:

e) Laguntza ematea gizarte-ongizateari, aurrerapen ekonomikoari eta gizartearen eta unibertsitateak eurak kokatuta dauden lurralde-ingurunearen kohesioari, bai eta hizkuntza ofizialak sustatzea ere; horretarako, prestakuntza, ikerketa, ezagutzaren transferentzia eta trukea, eta ekintzaitzaren kultura erabiliko dira banaka zein taldeka, betiere sozietate-formula konbentzionaletatik edo gizarte-ekonomiako formuletatik abiatuta.

IV. TITULUA

Ikerketa, ezagutzaren transferentzia eta trukea, eta berrikuntza

11. artikulua.— Arau orokorrak

5. Unibertsitateek [...] era berean sustatuko dute ikerketa eta ezagutzaren transferentzia eta trukea beren lurraldeetako hizkuntza ofizialetan egin daitezen.

VI. TITULUA

Unibertsitatea, gizarte eta kultura

19. artikulua.— Kultura unibertsitatean

3. Unibertsitateek neurri egokiak hartuko dituzte ikasleek jarduera horietara irispidea izango dutela, jarduerotan parte hartuko dutela eta ikasleok jarduera horietan ekarpena egingo dutela bermatzeko, bai eta kultura- eta hizkuntza-aniztasuna bermatzeko ere jarduera horien diseinuan eta ezarpenean.

20. artikulua.— Unibertsitatea eta hizkuntza-aniztasuna

Unibertsitateek beren lurraldeetako berezko hizkuntza ofizialak unibertsitate-transmisioko hizkuntza gisa ezagutu eta erabil daitezzen sustatu eta erraztuko dute, haien estatutuetan eta araudi autonomiko berezian xedatutakoaren arabera, eta horri buruzko plan espezifikoak garatuko dituzte.

Administrazio publikoek koofizialtasunera eta hizkuntza-aniztasunera bideratutako unibertsitate-politiken garapena babestu eta erraztuko dute. Unibertsitate publikoei dagokienez, hizkuntza-berezitasuna 56. artikuluan xedatutakoaren arabera finantzatuko da.

VII. TITULUA

Unibertsitate-sistemaren nazioartekotzea

23. artikulua.— Unibertsitate-sistemaren nazioartekotzea sustatzea

1. [...]

Unibertsitateek atzerriko hizkuntzen ezagutza eta erabilera sustatu eta erraztuko dute beren jarduera osoan. Era berean, nazioartekotze-prozesuak ikaslearengan arrazoi ekonomikoengatik segregaziorik eragin ez dezan zainduko dute.

26. artikulua.— Tituluak eta baterako programak

1. Unibertsitateek beren eskaintza akademikoa, titulu ofizialak eta propioak nazioartekotzea sustatu eta erraztuko dute, besteak beste, titulu eta programa bateratuak sortuz. Era berean, atzerriko hizkuntzen erabilera aukera gisa jasotzen duten baterako tituluak eta programak egitea sustatuko dute.

27. artikulua.— Unibertsitate-erkidegoaren nazioarteko mugikortasuna

2. Unibertsitate Ministerioak, autonomia-erkidegoek eta unibertsitateek Europar Batasunaren funtsekin finantzaturako mugikortasun-programak sustatu eta zabalduko dituzte, bereziki Erasmus+ programa, bai eta finantzaketa publikoa duten beste mugikortasun-programa batzuk ere, aukera-berdintasuna, diskriminaziorik eza eta Espainiako estatuko hizkuntza ofizialen inklusioa bermatuz.

VIII. TITULUA

Ikaslea unibertsitate-sisteman

33. artikulua.— Prestakuntza akademikoari buruzko eskubideak

Beren prestakuntza akademikoari dagokionez, ikasleek honako eskubide hauek izango dituzte, Gobernuak onetsitako unibertsitate-ikaslearen estatutuan aitortutakoak alde batera utzi gabe:

c) Matrikulatuzeko nahi dituen irakasgaien irakaskuntza-planak ezagutzeko eta irakasteko hizkuntzari buruzko informazioa jasotzeko eskubidea.

37. artikulua.— Ekitatea eta diskriminaziorik eza

1. Unibertsitateek ikasleei bermatuko diete haien eskubideak egikaritzean eta betebeharrak betetzean ez direla diskriminatuak izango arrazoi hauek direla eta: jaiotza, arraza- edo etnia-jatorria, sexua, sexu-orientazioa, genero-identitatea, erlijioa, sinesmena edo iritzia, adina, desgaitasuna, nazionalitatea, gaixotasuna, egoera sozioekonomikoa, linguistikoa, kidesetasun politikoa eta sindikala, itxura edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial.

2. [...]

Unibertsitateek zeinu-hizkuntzak erabiltzeko erraztasunak emango dizkiete erabiltzaileei, beharrezkoa denean.

[...]

IX. TITULUA

Unibertsitate publikoen araubide espezifikoa

III. KAPITULUA

Unibertsitate publikoen ekonomia- eta finantza- araubidea

56. artikulua.— Programazioa eta finantzaketa-sistema

3. Autonomia-erkidegoei esleitutako eskumenei kalterik egin gabe, urte anitzeko programazio horrek honako finantzaketa-ardatz hauek jaso beharko ditu, ebaluazio-adierazle espezifiko, adostu, neurgarri eta egiaztagarrietan oinarrituta:

b) Egiturazko finantzaketa, beharizan bereziengatik. Finantzaketa gehigarri hori unibertsitate jakin batzuetarako ezarriko da, beharizan berezien arabera, hala nola uhartetasuna, lurralde-sakabanaketa eta haien unibertsitate-zentroek landa-ingurunean duten presentzia, emandako titulazioen espezializazio-maila, programen hizkuntza-aniztasuna —autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialen sustapena barne—, azpiegitura bereziak, kultura- edo arte-ondarekoak egotea edo instituzioen tamaina. Era berean, unibertsitateen eta autonomia-erkidegoen artean adostuta, finantzaketa espezifikoa behar duten beste eginkizun berezi batzuk finkatu ahal izango dira.

IV. KAPITULUA

Unibertsitate publikoetako irakasleak eta ikertzaileak

66. artikulua.— Irakasleen eta ikertzaileen aldi baterako mugikortasuna

3. Unibertsitateek eta administrazio publikoek aurrekontu-finantzaketa egokia emango diete mugikortasun-planeri, betiere irakasleen eta ikertzaileen ezagutza zientifikoak, teknologikoak, humanistikoak, artistikoak, kulturalak, linguistikoak, sormena eta garapen profesionala indartzeko. Beren gastu-programek uharte-lurraldeetako unibertsitateen berezitasuna eta penintsulako lurralderako distantzia hartuko dituzte kontuan.

1. ATALA

Unibertsitateko irakasleen kidegoetako irakasleak

69. artikulua.— Unibertsitateko irakasleen kidegoak egiaztatzea

2. Egiaztatze-prozedurak honako hauek bermatuko ditu:

d) Jakintza-arloaren edo -eremuaren espezifikotasunean oinarritutako ebaluazioa, kontuan hartuta, besteak beste, esperientzia profesionala, bereziki, besteak beste, arlo sanitarioko lanbide arautuak direnean, tokiko garrantzia, hizkuntza-aniztasuna eta datu eta argitalpen zientifikoetarako irispide irekia.

8.1.134. 11/2023 Legea, maiatzaren 8koa, zeinaren bidez egiten den Europar Batasunaren zuzentarauen transposizioa produktu eta zerbitzu jakin batzuen irisgarritasunaren arloan, kualifikazio handiko pertsonen migrazioarenean, tributuen arloan eta notario- eta erregistro-jarduketan digitalizazioaren arloan, eta aldatzen den 12/2011 Legea, maiatzaren 27koa, kalte nuklearren edo material erradioaktiboek eragindako kalteen ondoriozko erantzukizun zibilari buruzkoa⁴⁶²

I. TITULUA

Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2019ko apirilaren 17ko 2019/882 (EB) Zuzentarauaren, produktu eta zerbitzu jakin batzuen irisgarritasunerako betekizunei buruzkoaren, transposizioa

III. KAPITULUA

Produktuekin zerikusia duten eragile ekonomikoen betebeharrak

7. artikulua.— Fabrikatzaileen betebeharrak

6. Fabrikatzaileek hauek adieraziko dituzte produktuan: produktuaren izena, erregistratutako izen komertziala edo marka erregistratua eta harremanetarako helbidea; hori ezinezkoa bada, bilgarrian edo ontzian edo produktuarekin batera doan dokumentu batean adieraziko dituzte haiek guztiak. Helbideak fabrikatzailearekin harremanetan jartzeko dagoen gune bakarra adierazi beharko du. Harremanetarako datuak azken erabiltzaileek eta zaintza-agintariek erraz ulertzeko moduko hizkeran agertuko dira, eta formatu irisgarrietan ere eskainiko dira, hori egitea fisikoki posible denean; hori egitea ezinezkoa denean, berriz, azken

⁴⁶² BOEren 110. zenbakian, 2023ko maiatzaren 9ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-11022>

erabiltzaileok eta zaintza-agintariok informazio hori non aurki dezaketen aipatu beharko da.

7. Fabrikatzaileek bermatuko dute produktuarekin batera segurtasunari buruzko jarraibideak eta informazioa ematen direla, kontsumitzaileek eta beste azken erabiltzaileek erraz ulertzeko moduko hizkeran, gutxienez gaztelaniaz eta produktua merkaturatuko den lurraldeko hizkuntza ofizialean, baldin eta produktua Espainiako merkaturan sartzen bada. Jarraibideok eta informazioak, bai eta etiketatze guztiek ere, hizkera argiaren irizpideak bete beharko dituzte, betiere informazioa egokia, aurkitzeko modukoa eta pertsona guztiek ikusteko eta ulertzeko modukoa dela ziurtatzeko.

9. Agintari nazional eskudun batek egindako eskaera arrazoitu batean oinarrituta, fabrikatzaileek produktuaren adostasuna frogatzeko behar den informazio eta dokumentazio guztia emango diote agintari hari, betiere agintari horrek erraz ulertzeko moduko hizkeran, gutxienez gaztelaniaz eta produktua merkaturatuko den lurraldeko hizkuntza ofizialean. Fabrikatzaileak agintari horrekin lankidetzan arituko dira, agintariak berak hala eskatuta, fabrikatzaileok merkaturan sartu dituzten produktuei aplikatu beharreko irisgarritasun-betekizunak ez betetzea konpontzeko hasitako edozein ekintzatan, bereziki produktuek aplikagarri diren irisgarritasun-betekizunak bete ditzaten.

9. artikulua.— Inportatzaileen betebeharrak

4. Inportatzaileek hauek adieraziko dituzte produktuan: produktuaren izena, erregistratutako izen komertziala edo marka erregistratua eta harremanetarako helbidea; hori ezinezkoa bada, bilgarrian edo ontzian edo produktuarekin batera doan dokumentu batean adieraziko dituzte haiek guztiak. Harremanetarako datuak azken erabiltzaileek eta merkaturatua jagoten duten agintariak erraz ulertzeko moduko hizkeran agertuko dira, gutxienez gaztelaniaz eta produktua merkaturatuko den lurraldeko hizkuntza ofizialean.

5. Inportatzaileek bermatuko dute produktuarekin batera segurtasunari buruzko jarraibideak eta informazioa ematen direla, kontsumitzaileek eta beste azken erabiltzaileek erraz ulertzeko moduko hizkeran, gutxienez gaztelaniaz eta produktua merkaturatuko den lurraldeko hizkuntza ofizialean. Jarraibideok eta informazioak irakurketa errazaren irizpideak bete beharko dituzte, betiere informazioa egokia, aurkitzeko modukoa eta pertsona guztiek ikusteko eta ulertzeko modukoa dela ziurtatzeko.

9. Agintari nazional eskudun batek egindako eskaera arrazoitu batean oinarrituta, inportatzaileek produktuaren adostasuna frogatzeko behar den informazio eta dokumentazio guztia emango diote agintari hari, betiere agintari horrek erraz ulertzeko moduko hizkeran, eta gutxienez gaztelaniaz. Inportatzaileak agintari horrekin lankidetzan arituko dira, agintariak berak hala eskatuta, inportatzaileok merkaturan sartu dituzten produktuei aplikatu beharreko irisgarritasun-betekizunak ez betetzea konpontzeko hasitako edozein ekintzatan.

10. artikulua.— Banatzaileen betebeharrak

2. Produktu bat merkaturatu aurretik, banatzaileek egiaztatuko dute ezen produktu horrek CE marka daramala, badoala beharrezko dokumentuekin eta jarraibideekin eta segurtasunari buruzko informazioarekin batera, kontsumitzaileek eta azken erabiltzaileek erraz ulertzeko moduko hizkeran, eta, gutxienez, gaztelaniaz. Era berean, dokumentazio hori guztia formatu irisgarrietan ere eskainiko da desgaitasuna duten pertsonentzat, hori egitea fisikoki posible denean; hori egitea

ezinezkoa denean, berriz, informazio hori aurki daitekeen gunea aipatu beharko da, eta fabrikatzaileak eta inportatzaileak bete dituztela 7. artikuluko 5., 6. eta 7. apartatueta eta 9. artikuluko 4. eta 5. apartatueta, hurrenez hurren, ezarritako betekizunak.

6. Agintari nazional eskudun batek egindako eskaera arrazoitu batean oinarrituta, banatzaileek produktuaren adostasuna frogatzeko behar den informazio eta dokumentazio guztia emango diote agintari hari, betiere agintari horrek erraz ulertzeko moduko hizkeran, eta gutxienez gaztelaniaz. Banatzaileak agintari horrekin lankidetzan arituko dira, agintariak berak hala eskatuta, inportatzaileok merkaturatu dituzten produktuei aplikatu beharreko irisgarritasun-betekizunak ez betetzea konpontzeko hasitako edozein ekintzatan.

VII. KAPITULUA

Produktuen adostasuna eta CE marka

18. artikulua.— Produktuen CE adostasun-deklarazioa

2. CE adostasun-deklarazioa VI. eranskinean ezarritako ereduaren egiturara egokituko da, IV. eranskinean zehaztutako elementuak jasoko ditu eta etengabe eguneratuko da. Dokumentazio teknikoari buruzko betekizunek ez diete justifikaziorik gabeko zamarik ezarriko mikroenpresei eta ETEei. Deklarazio hori gaztelaniaz eta produktua merkaturatuko den lurraldeko hizkuntza ofizialean egin beharko da gutxienez, betiere produktuak Espainiako merkatuan sartzen direnean, edo produktua sartzen edo merkaturatzen den estatu kideak eskatutako hizkuntzan.

III. TITULUA

Kontseiluaren 2020ko otsailaren 18ko 2020/284 (EB) Zuzentarauaren transposizio partziala egitea; zuzentarau horren bidez aldatu egiten da 2006/112/EE Zuzentaraua ordainketa-zerbitzuen hornitzaileentzako zenbait betekizun sartzeari dagokionez

33. artikulua.— Balio Erantsiaren gaineko Zergari buruzko abenduaren 28ko 37/1992 Legea aldatzea

Aldatu egiten da Balio Erantsiaren gaineko Zergari buruzko abenduaren 28ko 37/1992 Legearen X. titulua, eta honela geratuko da idatzita:

«X. TITULUA

»Subjektu pasiboen betebeharrak

»I. KAPITULUA

»Arau orokorrak

»164. artikulua. Subjektu pasiboen betebeharrak.

»Lau. Tributu Administrazioak edozein jarduketa beharrezkotzat jotzen duenean enpresaburuaren, profesionalaren edo subjektu pasiboaren tributu-egoera

egiaztatzeko, ondoko dokumentuen gaztelaniarako edo beste edozein hizkuntza ofizialetarako itzulpena eskatu ahal izango du: bai zerga aplikatzen den lurraldean egindako ondasun-emateei edo zerbitzu-prestazioei dagozkien fakturena, bai lurralde horretan kokatutako enpresaburuek edo profesionalek edo subjektu pasiboek jasotakoena ere».

IV. TITULUA

Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2019ko ekainaren 20ko 2019/1151 (EB) Zuzentarauaren transposizioa; zuzentarau horrek 2017/1132 (EB) Zuzentaraua aldatzen du, sozietateen zuzenbidearen eremuan tresna eta prozesu digitalen erabilerari dagokionez

36. artikulua.— Hipoteka Legea, 1946ko otsailaren 8ko Dekretuaren bidez onetsia, aldatzea

Hipoteka Legea honela geratuko da aldatuta:

Hamazazpi. Aldatu egiten da 252. artikulua, eta honela geratzen da idatzita:

«252. artikulua

»1. Erregistroan inskribatu beharreko tituluak paperean edo euskarri elektronikoan aurkeztu ahal izango dira.

»[...]

»Aurkezpena elektronikoki eginez gero, gizakiak irakurtzeko moduko hizkuntza naturaleko formatuan aurkeztu beharko da dokumentua, eta formatu egituratuko fitxategi batekin joango da edo fitxategi horren barruan egongo da, zeinak dokumentuaren funtsezko datuak izango baititu prozesu elektronikoaren ondorioetarako, betiere erregistratzaileak hura egiaztatu ondoren. Edozelan ere, kalifikazioaren xedea aurkeztutako dokumentu irakurgarria izango da, eta fitxategi egituratua elementu osagarri bat izango da, halako moldez non, haien artean desadostasuna egonez gero, dokumentua lehenetsiko den».

39. artikulua.— Kapital Sozietateei buruzko Legearen testu bategina, uztailaren 2ko 1/2010 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onetsia, aldatzea

Honela geratuko da aldatuta uztailaren 2ko 1/2010 Legegintzako Errege Dekretuak onetsitako Kapital Sozietateei buruzko Legearen testu bategina:

Lau. Kapitulu berri bat sartzen da II. tituluan, III bis kapitulua, zeina osatuko duten 40 bis artikulutik 40 quinques artikulura bitartekoek, eta honela geratzen da idatzita:

«III BIS KAPITULUA

»Erantzukizun mugatuko sozietatearen eraketa elektronikoa (linean eratzea)

»40 bis artikulua. Eraketa elektronikorako eredu elektronikoak

»[...]

»Ereduzko dokumentu horiek gaztelaniaz, hizkuntza koofizialetan eta ingelesez idatzita egon beharko dute. Eskritura publikoa egilestea eta inskribatzea notario-eta erregistro-arauek arabera egingo da, hurrenez hurren».

V. TITULUA

Transposizioa: Kontseiluaren 2019ko abenduaren 19ko 2020/262 (EB) Zuzentaraua, zerga berezien araubide orokorra ezartzen duena, eta Kontseiluaren 2020ko uztailaren 29ko 2020/1151 (EB) Zuzentaraua, alkoholaren eta edari alkoholduen gaineko zerga berezien egiturak harmonizatzeari buruzko 92/83/EEE Zuzentaraua aldatzen duena

40. artikulua.— 38/1992 Legea, abenduaren 28koa, Zerga Bereziei buruzkoa, aldatzea

Honako aldaketa hauek egiten dira Zerga Bereziei buruzko abenduaren 28ko 38/1992 Legean:

Bi. Aldatu egiten da 4. artikulua, eta honela geratzen da idatzita:

«4. artikulua. Kontzeptuak eta definizioak.

Titulu honen ondorioetarako, honela definitzen dira kontzeptu hauek:

6. “NK kodeak”: 1987ko uztailaren 23ko 2658/87 (EEE) Erregelamenduak ezarritako nomenklatura konbinatuko kodeak. Fabrikazio-zerga berezien aplikazio-eremu objektiboa zehazteko, oro har, hauek aplikatuko dira: merkatugaiak nomenklatura konbinatuan sailkatzeko ezarritako irizpideak eta, bereziki, nomenklatura konbinatua interpretatzeko arau orokorrak, nomenklatura horretako atal- eta kapitulu-oharrak, Aduana Lankidetzarako Kontseiluak merkatugaiak izendatzeko eta kodetzeko duen sistema harmonizatuaren azalpen-oharrak, kontseilu horrek onartutako sailkapen-irizpideak, eta Europar Batasunaren nomenklatura konbinatua azaltzeko oharrak.

Azken xedapenetako hirugarrena.— 29/2005 Legea, abenduaren 29koa, Publizitate eta Komunikazio Institutuzionalari buruzkoa, aldatzea

Honela geldituko da idatzita 5. artikulua:

«5. artikulua. Publizitatea eta komunikazioa egiteko kanpaina instituzionaletarako irisgarritasuna

»2. Zehazki, Estatuko Administrazio Orokorraren publizitate- eta komunikazio-kanpaina instituzionalek azpigituluak, zeinu-hizkuntzaren bidezko interpretazioa eta audiodeskripzioa izango dituzte, eta irisgarritasun kognitiboa bermatzen duten formatuak sustatuko dituzte.

I. ERANSKINA

Produktuen eta zerbitzuen irisgarritasun- betekizunak

I. atala

Lege honen I. tituluaren aplikazio-eremuan sartzen diren produktu guztiekin lotutako irisgarritasun-betekizun orokorrak, betiere 2.1 artikulua araber

Produktuak halako moldez diseinatu eta fabrikatu beharko dira, non optimizatuko baita desgaitasuna duten pertsonen aurreikus dezaketenean erabilera, eta informazio irisgarria emango baita produktuan edo haren gainean haren funtzionamenduari eta irisgarritasun-ezaugarriari buruz.

2. Erabiltzaile-interfazea eta funtzionalitate-diseinua:

Produktuak, erabiltzaile-interfazea barne, ezaugarri, elementu eta funtzio batzuk izango ditu, zeinek ahalbidetuko baitute desgaitasuna duten pertsonen produktua iritsi, hauteman, erabili, ulertu eta kontrolatu ahal izatea, betiere honako hauek zainduz:

a) Produktuak komunikazio-funtzioak —pertsonek arteko komunikazioa barne—, eta erabilera-, informazio-, kontrol- eta orientazio-funtzioak ematen dituzenean, orduan funtziook zentzumen-kanal baten baino gehiagoren bidez emango ditu, eta horrek barne hartuko du ikusmen-, entzumen-, mintzamen- eta ukimen-komunikaziorako alternatibak eskaintzea;

b) produktuak hizketa erabiltzen duenean, hitz egiteko eta ahoz esku hartzeko aukerak eskainiko ditu komunikatzeko, erabiltzeko, kontrolatzeko eta orientatzeko;

o) produktuak sektoreko betekizun espezifiko hauek beteko ditu:

3) ahalmen informatiko interaktiboa duten kontsumoko ekipo terminalak, zeinak erabiltzen diren komunikazio elektronikoko zerbitzuak emateko:

ii) zerbitzuok bideoa erabiltzeko gaitasuna dutenean, testu- eta ahots-gaitasuna edo azken horiekin konbinatutako gaitasuna edukitzeaz gain, elkarrizketa osoa erabiltzeko aukera eman beharko dute, betiere ahots sinkronizatua, denbora errealeko testua eta bideoa barne, zeinaren bereizmenak ahalbidetuko baitu zeinu-hizkuntzaren bidezko komunikazioa,

IV. atala

Zerbitzu espezifikoekin lotutako irisgarritasun-betekizun gehigarriak

Desgaitasuna duten pertsonen aurreikus dezaketenean erabilera optimizatuzko zerbitzuak emateko, honako funtzio, jardunbide, politika, prozedura eta aldaketa hauek sartuko dira zerbitzuaren funtzionamenduan, betiere desgaitasuna duten pertsonen beharrezanean aurre egiteko eta laguntza-teknologiekiko elkarreragingarritasuna bermatzeko:

b) Ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuetarako irispidea ematen duten zerbitzuak:

2) zeinek bermatuko baitute ezen ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuen irisgarritasun-osagaiak (irispide-zerbitzuak), hala nola gorrentzako, entzumen-desgaitasuna dutenentzako eta gor-itsuentzako azpitoluak, audioaren deskripzioa, ahozko azpitoluak eta zeinu-hizkuntzaren interpretazioa osorik transmitituko direla erabiltzaileak haien aurkezpena eta erabilera kontrolatzea ahalbidetuko duen bistaratze zehatz eta sinkronizaturako behar besteko kalitatearekin.

e) Kontsumitzaileentzako banku-zerbitzuak:

2) zeinek bermatuko baitute informazioa ulergarria izango dela, Hizkuntzetarako Europako Erreferentzia Marko Bateratuko B2 maila (tarteko maila altua) baino konplexutasun-maila handiagoa gainditu gabe.

VII. atala

Errendimendu funtzionalerako irizpideak

Desgaitasuna duten pertsonak aurreikus dezaketen erabilera optimizatzeke, baldin eta eranskin honetako I. ataletik VI. atalera bitartekoetan agertzen diren irisgarritasun-betekizunek ez badute funtzio bat edo gehiago jorratzen produktuak diseinatu eta fabrikatzeko edo zerbitzuak emateko, orduan funtzio edo bitarteko horiek irisgarri jarriko dira, beraiei dagozkien errendimendu funtzionaleko irizpideak betez.

Errendimendu funtzionaleko irizpide horiek betekizun tekniko espezifiko baten edo batzuen alternatiba gisa aplikatu ahal izango dira soilik irisgarritasun-betekizunetan aipatzen direnean, eta hori soilik errendimendu funtzionaleko irizpide egokien aplikazioak irisgarritasun-betekizunak betetzen dituztenean, eta aplikazio horrek dakarrenean produktuen diseinuak eta fabrikazioak eta zerbitzuak emateak irisgarritasun baliokidea edo handiagoa dakartela, betiere desgaitasuna duten pertsonak aurreikus dezaketen erabileraren esparruan.

a) Ikusmenik gabeko erabilera. Produktuak edo zerbitzuak ikusmen-erabilerako moduak dituztenean, ikusmenik behar ez duen erabilera-modu bat izango du gutxienez.

b) Ikusmen mugatuko erabilera. Produktuak edo zerbitzuak ikusmen-erabilerako moduak dituztenean, erabilera-modu bat izango du gutxienez, zeinak bide emango baitie erabiltzaileei produktua ikusmen mugatuarekin erabiltzeko.

c) Kolore-hautematerik gabeko erabilera. Produktuak edo zerbitzuak ikusmen-erabilerako moduak dituztenean, erabilera-modu bat izango du gutxienez, zeinak ez duen beharrezkoa izango erabiltzaileak kolorea hautematea.

d) Entzumenik gabeko erabilera. Produktuak edo zerbitzuak entzumen-erabilerako moduak dituztenean, erabilera-modu bat izango du gutxienez, zeinak ez duen beharrezkoa izango entzutea.

e) Entzumen mugatuko erabilera. Produktuak edo zerbitzuak entzumen-erabilerako moduak dituztenean, soinu-ezaugarri hobetuak dituen erabilera-modu bat izango du gutxienez, betiere ezaugarriok bide ematen dietenean entzumen mugatua duten erabiltzaileei produktua erabiltzeko.

f) Ahots-gaitasunik gabeko erabilera. Produktuak edo zerbitzuak erabiltzaileen ahozko esku-hartzea behar duenean, ahozko esku-hartzea behar ez duen erabilera-modu bat izango du gutxienez. Ahozko esku-hartzean, ahoz sortutako edozein soinu sartzen da, hala nola hizketa, txilibituak edo karraskak.

- g) Manipulazio edo ahalegin mugatuko erabilera. Produktuak edo zerbitzuak eskuzko ekintzak behar dituzenean, erabilera-modu bat izango du gutxienez, zeinak bide emango baitie erabiltzaileei hura erabiltzeko ekintza alternatiboen laguntzarekin, zeinek ez duten beharrezko manipulazio edo motrizitate zehatzik, eskuzko indarririk edo kontrol bat baino gehiago aldi berean eragiterik.
- h) Irismen mugatuko erabilera. Produktuen elementu operatiboak erabiltzaile guztien eskura egongo dira. Produktuek edo zerbitzuek eskuz erabiltzeko modu bat aurkezten dutenean, horiek erabilera-modu bat izango dute gutxienez, zeinak bide emango baitu haiek mugimendu askorekin eta indar mugatuarekin erabili ahal izateko.
- i) Erreakzio fotosentikorrek aktibatzearen arriskua minimizatzea. Produktuak ikusmen-erabilerako moduak dituzenean, krisi fotosentikorrek eragiten dituzten erabilera-moduak saihestuko ditu.
- j) Ezagutza mugatuko erabilera. Produktuak edo zerbitzuak erabilera-modu bat eskainiko du gutxienez, zeinak ezaugarriak izango baititu erabilera sinplifikatu eta errazteko.
- k) Pribatutasuna. Produktuak edo zerbitzuak irisgarritasuna ahalbidetzen duten ezaugarriak dituzenean, ezaugarri horiek erabiltzean pribatutasunari eutsiko dion erabilera-modu bat izango du gutxienez.

**8.1.135. 13/2023 Legea, maiatzaren 24koa,
zeinaren bidez aldatzen baitira Tributuen
58/2003 Lege Orokorra, abenduaren 17koa —
fiskalitatearen arloko administrazio-
lankidetzari buruzko Kontseiluaren 2021eko
martxoaren 22ko 2021/514 (EB)
Zuzentarauaren transposizioa egiteko— eta
beste tributu-arau batzuk⁴⁶³**

Artikulu bakarra.— Ildo beretik, Tributuen abenduaren 17ko 58/2003 Lege Orokorra aldatzea

Tributuen abenduaren 17ko 58/2003 Lege Orokorra honela geratuko da aldatuta: Bederatzi. Aldatu egiten da 177 quinquies artikulua, eta honela geratzen da idatzita: «177 quinquies artikulua. Baterako ikuskapenak.

»3. Espainiako Tributu Administrazioak eta baterako ikuskapenean parte hartzen du(t)en beste estatu(eta)ko Tributu Administrazioak aldez aurretik adostu eta koordinatuko du(te) ikuskapena, baita hizkuntza-araubideari dagokionez ere».

Hamahiru. Hogeita bosgarren xedapen gehigarria sartzen da; hau da haren edukia: «Hogeita bosgarrena. Elkarren laguntzaren eremuan, informazioa emateko betebeharra duten plataformako operadoreen informazio-aitorpenari dagokionez informazioa emateko eta arretaz jokatzeko betebeharrak.

»1. [...]

»Xedapen gehigarri honetan eta berau garatzeko araudian erabilitako terminoak erregelamenduz ezarritako esanahia izango dute, besterik ezarri ezean».

⁴⁶³ BOEren 124. zenbakian, 2023ko maiatzaren 25eko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-12204>

8.1.136. Diputatuen Kongresuaren Erregelamenduaren Erreforma, 2023ko irailaren 21ekoa⁴⁶⁴

ZIOEN AZALPENA

Espainiako Konstituzioak hitzaurrean bertan borondatea aldarrikatzen du, «espainiar guztien eta Espainiako herri guztien» hizkuntzak babesteko, eta, 3. artikuluan, hizkuntzok euren autonomia-erkidegoetan ofizialak izango direla aitortzeaz gain, ezartzen du hizkuntza horiek «begirune eta babes berezia» izango dutela.

Geroago, autonomia-estatutuak onesteak berekin ekarri zuen hizkuntzen ofizialtasuna aitortzea haien lurraldeetan, gaztelaniarekin batera, eta hizkuntza horiek erabiltzeko eskubidea ere aitortu zuen; izan ere, gaur egun, Konstituzioa onetsi zenetik berrogei urte baino gehiago igaro direnean, normala eta orokorra da hizkuntza horiek erabiltzea, ez bakarrik gizartean, baita lurralde horietako instituzioetan ere, eta, bereziki, lurralde horietako parlamentuetan.

Konstituzio Auzitegiak zenbait ebazpenetan adierazi duenez, 1978ko Konstituzioak errealitate eleaniztuna aitortzen du, eta errealitate horretan, kultura-balio onargarria ez ezik, balio sustagarria ere ikusten du. Konstituzio Auzitegiak gogorarazi du, era berean, hizkuntza-araubidearen erregulazioak garrantzi sinboliko eta afektibo handia duten gaiei eragiten diela Estatuaren egitura autonomikoan.

Senatuak Erregelamenduaren 2010eko uztailaren 21eko Erreformaren zioen azalpenean adierazi zuen bezala, hizkuntza ofizialak eztabaida parlamentarioetan sartzea ahalbidetu zuten erreformak praktikan jartzea eta, bereziki, aldibereko itzulpen-sistema bat ezartzea oso positiboak izan dira, eta erakutsi dute hizkuntza ofizialen erabilera, eleaniztasunaren praktika, gaur egun erabilgarri dauden itzulpenarako baliabide teknologikoak aplikatuta, ez dela oztopoa ganbera honen bizitza parlamentarioaren funtzionamendu normalerako, ezpada bizitza hori aberastu egiten du, eta askatasuneko, normaltasuneko eta, azken batean, elkarbizitza demokratikoko giroa faboratzen du.

Arestian azaldutako arrazoiengatik, jarraian planteatuko den erreformak aurrera egin nahi du hizkuntza-aniztasunaren bidean, betiere Konstituzioak aitortzen eta babesten duen eleaniztasuna errespetatzeko elementu gisa. Ildo horretatik, Diputatuen Kongresuak autonomia-erkidegoetan ofizialak diren hizkuntzen erabilera ohiko jardueran sartuko du; jarduera horren barruan Osoko Bilkura, batzordeen bilkurak eta Diputazio Iraunkorren bilkurak daude.

Artikulu bakarra.— Diputatuen Kongresuaren 1982ko otsailaren 10eko Erregelamendua aldatzea

Bat. Zenbaki bat, 3 garrena, gehituko zaio 6. artikuluari, eta honela geratuko da idatzita:

⁴⁶⁴ BOEren 229. zenbakian, 2023ko irailaren 25eko alean, argitaratua.

«3. Diputatuek eskubidea izango dute, Konstituzioaren eta autonomia-estatutuen arabera autonomia-erkidegoetan ofizialak diren hizkuntzetako edozein erabiltzeko jarduera parlamentarioaren eremu guztietan; jarduera horren barruan hitzaldiak eta idazkien aurkezpenak daude.

Bi. 60. artikulua aldatzen da, eta honela geratuko da idatzita:

«1. Kongresuak bere eginkizunak betetzeko behar dituen giza baliabideak eta bitarteko materialak izango ditu, batez ere zerbitzu teknikoak, dokumentazio-zerbitzuak eta aholkularitza-zerbitzuak, bai eta Konstituzioaren eta autonomia-estatutuen arabera autonomia-erkidegoetan ofizialak diren hizkuntza guztietako itzulpen- eta interpretazio-zerbitzuak.

Hiru. 70. artikulua aldatzen da, eta honela geratuko da idatzita:

«2. Diskurtsoak norberak emango ditu ahoz. Hizlariak tribunatik edo jarlekutik egin ahal izango du hitz. Hizlariak Konstituzioaren eta autonomia-estatutuen arabera autonomia-erkidegoetan ofizialak diren hizkuntzetatik edozeinetan eman ahal izango du diskurtsoa».

Lau. 92. artikulua aldatzen da, eta honela geratuko da idatzita:

«1. Dokumentuak Kongresuko Idazkaritza Nagusiaren Erregistroan aurkeztu ahal izango dira Ganberako Mahaiak ezartzen dituen egun eta orduetan. Idazkiak erregistro horretan aurkezteko, Konstituzioaren eta autonomia-estatutuen arabera autonomia-erkidegoetan ofizialak diren hizkuntzetatik edozein erabili ahal izango da. Gaztelania erabiltzen ez bada, hizkuntza horretako itzulpena ere aurkeztu ahal izango da».

Bost. 96. artikulua aldatzen da, eta honela geratuko da idatzita:

«1. Osoko Bilkuraren, Diputazio Iraunkorraren eta batzordeen bilkuretan hartu diren eta sekretuak ez diren hitzaldi eta erabaki guztiak Bilkura-egunkarian osorik jasoko dira, gertatu diren gorabeheren berri emanez, bai hitz egiteko erabili den hizkuntzan, bai gaztelaniaz.

2. Isilpeko bilkuren akta takigrafikoa egingo da, bai hitzaldiok egiteko erabili den hizkuntzan, bai gaztelaniaz; akta horren ale bakarra presidentzian gordeko da. Diputatuek kontsultatu ahal izango dute ale hori, Mahaiak alde aurretik hala erabakitzen badu. Hartutako erabakiak Bilkura-egunkarian argitaratuko dira, salbu eta Ganberako Mahaiak erabaki horiek isilpekoak direla erabakitzen duenean; betiere, horrek ez du eragozten erregelamendu honen 52. artikuluko 5. eta 6. apartatuetan xedatutakoak».

Sei. 97. artikulua aldatzen da, eta honela geratuko da idatzita:

«1. Gorte Nagusietako Aldizkari Ofizialean, Diputatuen Kongresuko atalean, argitaratuko dira erregelamendu honetako manuren batek argitaratzeko behartzen dituen testuak eta dokumentuak, baldin eta haien argitalpena beharrezkoa bada haien behar bezala ezagutuak izan daitezzen eta haien izapidetze parlamentario egokia egin dadin, edo presidentziak agintzen badu haien argitaratzeko. 92. artikulua aldatzen da, eta honela geratuko da idatzita: «1. apartatua aldatzen da, eta honela geratuko da idatzita: «1. Gorte Nagusietako Aldizkari Ofizialean argitaratuko dira, Diputatuen Kongresuko atalean, bai gaztelaniaz, bai ekimenotan erabilitako hizkuntza ofizialean».

Xedapen iragankorra

Mahaiak, Bozeramaileen Batzarrari entzun ondoren, prozedurak eta bitartekoak ezarriko ditu Erregelamenduaren erreforma honen aplikazio praktikoa gauzatzeko.

Erreforma honen laugarren apartatuan dokumentuak eta idazkiak aurkezteari buruz ezarritakoaren ondorioetarako soilik, trantsizio-aldi bat ezartzen da Ganberaren zerbitzuak egokitzeko, baina aldi hori ezin izango da sei hilabetetik gorakoa izan. Aldi horretan, idazkiak gaztelania ez den beste edozein hizkuntza ofizialetan aurkezten dituzten diputatuek hizkuntza horretan egindako itzulpena aurkeztu beharko dute.

Lehenengo xedapen gehigarria

Ahalik eta eperik laburrenean, Kongresuaren Erregelamenduaren testua berrikusiko da, genero-hizkera inklusibora egokitzeko.

Bigarren xedapen gehigarria

Ahalik eta eperik laburrenean, Ganberak legegintzako ekimenak behin betiko onetsi ondoren, Mahaiak beharrezko erabakiak hartuko ditu ekimenok Diputatuen Kongresuari dagokion argitalpen ofizialean argitaratzeko bertsio kauto gisa, Konstituzioaren eta autonomia-estatutuen arabera autonomia-erkidegoetan ofizialak diren hizkuntzetan.

Azken xedapena

Aldaketa hau Gorte Nagusietako Aldizkari Ofizialean argitaratzen den egun berean jarriko da indarrean.

8.2. Euskal Autonomia Erkidegoa

8.2.1. Euskal Herriko Autonomia Estatutua, 1979ko abenduaren 18ko Lege Organikoa⁴⁶⁵

ATARIKO TITULUA

6. artikulua

1. Euskara, Euskal Herriaren hizkuntza propioa, hizkuntza ofiziala izango da Euskadin, gaztelania bezala, eta bertako biztanle guztiek dute bi hizkuntzok jakiteko eta erabiltzeko eskubidea.
2. Autonomia Erkidegoko instituzio komunek, Euskal Herriaren aniztasun soziolinguistikoa kontuan hartuz, hizkuntza bion erabilera bermatuko dute eta bion ofizialtasuna arautuko, eta haien ezagutza ziurtatzeko behar diren neurri eta baliabideak bideratu eta arautuko dituzte.
3. Inor ezin izango da hizkuntza dela-eta diskriminatu.
4. Euskarari dagozkionetan, Euskaltzaindia da instituzio aholku-emaile ofizial.
5. Euskara beste euskal lurralde eta erkidego batzuetako ondare den aldetik eta instituzio akademiko eta kulturazkoek beroriekin izan ditzaketen harreman eta loturez gain, Euskal Herriko Autonomia Erkidegoak eskatu ahal izango dio Espainiako Gobernuari lurralde eta gizatalde horiek kokaturik dauden edota bizi diren estatuekin kulturazko harremanak bideratzeko tratatu edo hitzarmenak sinatu eta, hala badagokio, Gorte Nagusien aurrean, baimentzeko, aurkeztu ditzala, euskara zaindu eta bultzatze aldera.

II. TITULUA Euskal Herriko botereez

III. KAPITULUA Justizia Administrazioa Euskal Herrian

35. artikulua

1. Magistratu, epaile eta idazkariak Aginte Judizialaren eta Aginte Judizialaren Kontseilu Nagusiaren lege organikoetan aurreikusitako moduan izendatuko dira, Euskal Foru Zuzenbidea eta euskara jakitea lehentasunezko meritu izango direla eta sorlekua edo herritasuna dela-eta salbuespenik egin gabe.
3. Autonomia Erkidegoari egokituko zaio, bere lurralde barruan, Justizia Administrazioaren zerbitzuko langileria eta bere jardunerako baliabide material eta ekonomikoz hornitzea, Aginte Judizialaren Lege Organikoan ahalmen hori Gobernuarentzat gorde dadin neurri berean eta langileria hornitzeko sistemetan Euskal Foru Zuzenbidea eta euskara jakitea lehentasunez balioetsiz.

⁴⁶⁵ <https://www.boe.es/boe/dias/1979/12/22/pdfs/A29357-29363.pdf>
<https://www.euskadi.eus/y22-bopv/eu/bopv2/datos/1980/01/8000296e.shtml>
http://www.euskadi.eus/gobierno-vasco/contenidos/informacion/izo/eu_3814/estatutua.html

8.2.2. 5/1982 Legea, maiatzaren 20koa, “Euskal-Irrati Telebista” ente publikoa sortzekoa⁴⁶⁶⁴⁶⁷⁴⁶⁸

HITZAURREA

Euskal Herriko Autonomia Erkidegoak eskumena du, Autonomia Estatutuaren 19. artikulua xedatzen duenaren arabera, irrati-difusioaren eta telebistaren bidei buruzkoak Eusko Legebiltzarraren lege baten bidez arautzeko, 1980ko urtarrilaren 10eko 4/80 Legeaz onetsitako oinarrizko araubidea garatuz.

Eskumen hori egikaritu bitartean, eta funtsezko zerbitzu publikoaren kontzeptua errespetatuz, lege honetan komunikabide sozialak eratzen dira; legeak komunikabideok tresna nagusi gisa aipatzen ditu herritar euskaldunak informatzeko eta beraiek politikan parte hartzeko, eta bai funtsezko tresna gisa gure hezkuntza-sistema propioarekin lankidetzan aritzeko eta euskal kultura sustatu eta zabaltzeko, euskararen sustapena eta garapena bereziki kontuan izanik, eta hori guztiori oinarri eta funts da, autonomia-erkidego honetako herritarren eskubide eta askatasunak modu egokian moldatzeko.

Labur-labur azaldutako printzipio horietatik abiatuta, lege honek, oinarrizko irizpide orokorrak errespetatu ez ezik, ihardespen-eskubidea araupetu ere egiten du, lehen aipatu dugun oinarrizko araubide hori modu kongruentean osatzen du, eta, azken finean, horretarako egoki diren tresna juridikoak baliatuz lege-testuak lortu nahi dituen helburuekin kongruentea den egitura bat ezarri.

I. KAPITULUA

“Euskal Irrati-Telebista” ente publikoaren izaera

1. artikulua

1. Lege honek aipatzen dituen irrati-difusioko eta telebistako zerbitzuen titular gisa Autonomia Erkidegoari dagozkion eginkizunak, “Euskal Irrati-Telebista” ente publikoaren bidez egikaritutako dira.

2. “Euskal Irrati-Telebista” ente publikoak nortasun juridiko propioa du; lege honek eta bera garatzen duten erregelamendu-xedapenek arautzen dute entea; betiere, estatuaren titulartasuneko telebista-kanal baten zuzeneko kudeaketa Autonomia Erkidegoari, kasuan-kasuan, ematen dion legeak xedatzen duenak indarrean dirau, bai eta maiztasun eta potentzien emakidetatik eratortzen diren betebeharrak eta eskubideak ere.

⁴⁶⁶ Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leves/ley19820005_f_eus.html

⁴⁶⁷ EHAren 71. zenbakian, 1982ko ekainaren 2ko alean argitaratu zen.

⁴⁶⁸ 4/1996 Legeak, urriaren 11koak, "Euskal Irrati Telebista" Ente Publikoa sortzeko Legea (maiatzaren 20ko 5/1982 Legea) aldatzeko, EITBko zuzendari nagusiaren izendapenari eta kargu-uzteari buruzkoa (EHAA 212/1996.11.04).

- 8/1998 Legeak, martxoaren 27koak, Euskal Irrati Telebista Ente Publikoa sortzeko Legea aldatzen duena aldatua (EHAA 71/1998.04.17).

- 2/2007 Legegintzak Dekretua, azaroaren 6koa, Euskadiko Ondareari buruzko Legearen testu bategina onesteko dena (EHAA 15/2008.01.22).

3. Kanpo harreman juridikoetan, ondare-eskuratzeetan eta kontratazioan, entea merkataritza-zuzenbidearen eta zuzenbide zibilaren mendean egongo da, eta salbuespen bakarrak lege honetan aurreikusitakoak izango dira; baina ez dago salbuespenik egintza banangarriei dagokienez, ez eta kontratu- edota kontratuz kanpoko erantzukizunaren araubideari dagokionez ere.

II. KAPITULUA

Printzipio orokorrak eta aplikazio eremua

2. artikulua

Autonomia Erkidegoko botere publikoek eta ente publikoaren organoek adierazpen-askatasuna zainduko dute, bai eta informazioa aske jakinarazteko eta hartzeko eskubidea ere, halako moldez non komunikabideek euren egitekoa bete ahal izango baitute gizarte demokratiko batek eskatzen duenaren arabera.

3. artikulua

Autonomia Erkidegoaren titulartasuneko gizarte komunikabideen jarduerak honako printzipio hauek izango ditu oinarri:

- a) Informazioen objektibotasun, egitasuna eta inpartzialtasuna.
- b) Informazioaren eta iritziaren arteko ezberdintze eta banantzea; azken honek beharrezko du bera agertzen dutenak nor diren esatea. Merkataritza-publizitateak erabilera ezberdin eta berezi bera eskatuko du.
- c) Berdintasun-printzipioa, politika-, eta erlijio-, gizarte-, kultura- eta hizkuntza-pluraltasuna errespetatzea.
- d) Interes orokorraren alde, Konstituzioan eta Autonomia Estatutuan onartutako elkarbizitzaren balio hiritarren defentsa eta sustapena.
- e) Konstituzioak eta Autonomia Estatutuak onartzen dituzten eskubideak errespetatzea.
- f) Pertsonen ohorea, izen ona eta, bereziki, norberaren intimitate eta nork bere irudia izateko eskubidea errespetatzea.
- g) Gazte eta haurrak babestu eta sustatzea.
- h) Euskal kultura eta euskara sustatzea; euskara erabiltzeari dagokionez, programazioaren oinarritzko printzipioak ezarriko dira, eta kontuan izango da irrati-telebistetan egingo diren euskarazko emankizunen eskaintzak Autonomia Erkidegoan orekari eutsi behar diola.

4. artikulua

1. Lege honen 2. eta 3. artikuluetako printzipioak eta Euskal Herrirako Autonomia Estatutuaren 9.2. artikulua botere publikoei ezarritako betebeharrak behar bezala betetzeko, honako hau ekar dezakeen edozein programa baztertzerako joko da:

- a) Norbanakoen edo taldeen bizitzaren, askatasunaren eta berdintasunaren aurkako egintza edo portaeren goraiatzea edo apologia.
- b) Legearen edo gizartearen aldetik gaitzesgarri diren portaerak alde onetik erakustea edo haien apologia egitea.

2. Haurrentzat zuzentzen diren publizitate eta programek “Bezeroen Estatutua”ri buruzko legean ezarritako baldintzak bete beharko dituzte.

3. Edonoren hitza edo irudia haren intimitatea leku pribatu batean urratuz eta haren baimenik gabe jasotzea debekatuta gelditzen da, eta bai jasotze horri datxezkion nolana hiko dokumentu-motak zabaltzea edo gordetzea ere. Halaber, delitu egiten duten adingabeen izenak jendaurreko informaziora agertzea ere debekatuta gelditzen da.

III. KAPITULUA

Antolaketa eta kontrol parlamentarioa

1. ATALA

5. artikulua⁴⁶⁹

“Euskal Irrati Telebista” ente publikoaren organoak honako hauek dira:

- a) Administrazio Kontseilua.
- b) Zuzendari nagusia.

2. ATALA

Administrazio Kontseiluaz

6. artikulua⁴⁷⁰

1. Administrazio Kontseilua hemeretzi kidek osatzen dute; kideok Legebiltzarrak izendatuko ditu lege honek ezartzen duen moduan.

2. Kontseilari kargua eta honako hauek ezin izango dira bateratu:

a) Zuzenean edo zeharka edozein lanbide-lotura duten sozietate pribatuekin, baldin eta sozietate horiek honako hauek badituzte jarduera nagusi edo osagarritzat: publizitatea ekoitzi edo banatzea; zinema-filmak ekoitzi eta banatzea, film laburrak barne hartuta; magnetoskopioz filmatutako edo grabatutako programak ekoiztea; disko, zinta magnetofonikoak edo antzekoak ekoiztea, bai eta lege honetan arautzen den ente publikoaren eginkizunen mendeko enpresa edo sozietateetan erabiltzen diren edo erabili ahal diren ekipamendu, material edo beste edozein osagai ekoitzi, hornitu edo zuzkitzeko erabiltzen direnak ere.

b) Ente publikoarekin edo beraren sozietateekin edozein zerbitzu-harreman edo lan-harreman aktibo.

7. artikulua⁴⁷¹

1. Administrazio Kontseiluko hamabost kideren izendapena talde parlamentarioek Legebiltzarreko Mahaiaren aurrean aurkeztutako proposamenei jarraituz egingo da.

⁴⁶⁹ 8/1998 Legeak, martxoaren 27koak, aldatua.

⁴⁷⁰ 8/1998 Legeak, martxoaren 27koak, aldatua.

⁴⁷¹ 8/1998 Legeak, martxoaren 27koak, aldatua. Baita ere 7 bis atal bat gehitu zaio.

2. Administrazio Kontseiluko lau kide segidan aipatutako erakunde eta elkarteek Legebiltzarreko Mahaian aurkeztutako proposamenetan azaldutako pertsonen artetik izendatuko dira:

- a) Euskaltzaindia,
- b) Eusko Ikaskuntza,
- c) Euskal Herriaren Adiskideen Elkartea,
- d) Euskal Herriko Unibertsitatea,
- e) Proposamena egiterakoan Autonomia Erkidegoan ordezkari gehien duten sindikatuak,
- f) Euskal Autonomia Erkidegoko kontsumitzaile-elkarteen federazioak.

3. Administrazio Kontseiluko kideak izendatzeko, erabakiak emandako botoen bi herenen gehiengoa izan beharko du.

7 bis artikulua

1. Administrazio Kontseilua haren kideak izendatu eta hilabeteko epean eratuko da, eta kide guztiak beren karguaz egintza bakar batean jabetuko dira.

2. Administrazio Kontseiluko kideek dagokien legegintzaldia bukatzeaz bat edo eurak hautatu zituen organoak kargutik kentzen dituztenean utziko dituzte beren karguak; hala ere, euren eginkizunak egikaritzen jarraituko dute, kide berriak beren karguaz jabetu arte. Kargutik kentzeko, izendapenerako besteko gehiengoa beharko da.

3. Administrazio Kontseiluaren agintaldian edozein arrazoiengatik posturen bat hutsik gertatzen bada, hori beteko da 7. artikulua 3. apartatua izendapena egiteko aurreikusitako sistemekin bat etorri ezarritako gehiengoaren arabera.

4. Administrazio Kontseiluko kideren bat kargutik kendu ahal izango du hura izendatu zuen organoak, ondorengo arrazoietako bat gertatuz gero:

- a) Errenkadako sei hilabetetik gora dirauen ezintasun fisikoa edo gaixotasuna edukitzea.
- b) Gaitasun falta nabarmena izatea edo lege honetan jasotako irizpide, printzipio edo helburuen kontra jardutea.
- c) Dolozko delituagatik kondenatua izatea.
- d) Bera izendatu zuen organoan ordezkari galtzea.

8. artikulua⁴⁷²

1. Administrazio Kontseilua balio osoz bilkuran era dadin, gutxienez haren eskubide osoko kideen erdiek eta bat gehiagok egon beharko dute bertan.

Kontseiluaren erabakiak bileran dauden kideen gehiengoz hartuko dira, artikulua honen 2. apartatua aipatzen dituen salbuespenek indarrean dirautela.

2. Administrazio Kontseiluko kideen bi herenen gehiengoa beharko da, honako gai hauek aztertu behar direnean:

- a) Zuzendari nagusiaren proposamenez, ente publikoaren jardura-plana onestea; plan horretan, behar den besteko zehaztasun-mailarekin jasoko dira gutxienez:

⁴⁷² 8/1998 Legeak, martxoaren 27koak, aldatua.

programazioaren oinarrizko printzipioak eta ildo orokorrak, eta bai ente publikoaren sozietate guztien jarduketa-plana ere. Jarduera-plana lehenengo aldiz eztabaidatzen den bileraren datatik kontatzen hasita hilabeteko epean ez bada lortzen gehiengo kualifikatua, orduan Kontseiluko kideen gehiengo osoa aski izango da plan hori onesteko.

b) Ente publikoaren eta beraren sozietateen plantillak eta horien aldaketak behin betiko onestea. Horretarako, dagokion justifikazio-memoria erantsiko da.

c) Negoziazio kolektiborako irizpide orokorrak ezartzea eta ente publikoaren eta beraren sozietateen langileen ordainsarien araubidea onestea.

d) Ente publikoaren eta beraren sozietateen aurrekontu-proposamena onestea. Lehenengo bozketan lortzen ez bada apartatu honen lehenengo paragrafoan ezarritako gehiengo kualifikatua, aurrekontu-aurreproiektua Jaurlaritzari bidaliko zaio, legezko epearen barruan, eta Administrazio Kontseiluko kideetako bakoitzaren botoa zein izan den zehaztuko da.

e) Talde politikoentzako programazio-ehunekoa sei hilabetean behin zehaztea eta gizarte-taldeei dagokiena aztertzea, betiere Autonomia Erkidegoko gizartearen eta hizkuntza ofizialen pluraltasuna errespetatuz.

f) Administrazio Kontseiluaren funtzionamendu-araudia onestea eta aldatzea.

9. artikulua⁴⁷³

1. Era berean, honako hauek ere Administrazio Kontseiluaren eskumen dira:

a) Lege honen bigarren kapituluaren xedatutakoaren arabera programazioa betetzen dela zaintzea.

b) Ente publikoaren mendeandakoen sozietate eta enpresen zuzendarien izendapen-proposamena zein den jakitea, horri buruzko txostena ematea hura jakin eta hilabeteko epean, eta zuzendariak karguari utzi aurretik jakinarazpena jasotzea.

c) Ente publikoaren eta beraren mendeandakoen sozietate eta enpresen jardueren garapenari buruzko urteko memoria onestea.

d) Eusko Jaurlaritzak publizitatearen arloan eman asmo dituen xedapenen proiektuei buruzko txostenak ematea.

e) Arauak ezartzea publizitatea ente publikoaren sozietateen bidez zelan eman behar den zehazteko; horretarako, hauek hartuko dira kontuan: publizitatearen kalitatearen kontrola, publizitate-mezuen edukia, bai eta publizitatearen denbora programaziora eta entean sartutako komunikabide sozialen beharrei egokitzea ere.

f) Urtero, hedabide bakoitzaren programazioan sartu beharreko norbere ekoizpenaren ehunekoa zehaztea.

g) Ente publikoko zuzendari nagusiak haren iritzia mendeandakoen jarritako gai guztiak zertan diren jakitea, nahiz eta haren eskumenetan beren-beregi adierazita egon ez.

2. Artikulu honetako ahalmenak egikaritzeak sorraraz ditzakeen erabakiak bertaratutako gehiengo soilez hartuko dira.

⁴⁷³ 8/1998 Legeak, martxoaren 27koak, aldatua.

10. artikulua⁴⁷⁴

1. Administrazio Kontseiluko burutza batzordekideen artean txandakakoa izango da. Hiru hilabete iraungo du, eta batzordekide zaharrenak ekingo dio; gero, txandan adinez batzordeburuaren hurrengoa denak jarraituko dio, eta, irizpide berdinari atxikiz, hurrengo txandadunak.
2. Legegintzaldiak dirauen bitartean batzordekideren baten ordezkoa jarri beharra gertatuz gero, ordezeko horri, txandakako burutzarako, ordeztu duen batzordekidearen txanda egokituko zaio.
3. Administrazio Kontseiluko burua, protokolo-eginkizunez gain eta kide anitzeko organo baten burua den aldetik dagozkionez gain, ikuslearen babeslea izango da. Horiek horrela, herritarrek, ente publikoaren eta beraren sozietateen eginkizunen esparruari dagozkionez egindako kexak, iradokizunak eta proposamenak jaso, izapidetu eta erantzun beharko ditu, erregelamenduz ezarritakoaren arabera.

11. artikulua

1. Administrazio Kontseiluak, ente publikoko enplegatuen artetik akten idazkari bat izendatuko du, hitzik ez botorik duena; horrek, bilera bakoitzaren akta egin beharko du; akta onetsi egingo da, haren idazkerari dagokionez, bilera bakoitzaren amaieran, eta hura akta-liburu batean transkribatuko da; liburu hori beren-beregi gaituta egongo da horretarako.
2. Idazkariak, lehendakariak ontzat emanda, hartutako erabakien ziurtagiriak egin ahal izango ditu.
3. Akten idazkariak betebeharra du akta-liburua zaintzeko; liburu hori beti zainduko da ente publikoaren egoitzan, eta ezin izango da handik atera Administrazio Kontseiluko lehendakariak idatziz baimen espresurik eman barik.
4. Era berean, akten idazkariak ente publikoaren egoitzan gorde eta zainduko du zigilu sikua; hori ente publikoaren dokumentu ofizialetan bakarrik erabili ahal izango da, baldin eta Administrazio Kontseiluko lehendakariak horrela agintzen duenean.

12. artikulua

Administrazio Kontseiluak hilean bilera bat egingo du, gutxienez, ente publikoaren egoitzan edo deialdian zehazten den tokian, eta behar beste ezohiko bilera egingo du, hurrengo artikuluaaren arabera.

13. artikulua⁴⁷⁵

1. Administrazio Kontseilurako deialdia haren lehendakariak egin behar du idazki baten bidez; idazki horretan gai-zerrenda agertuko da, bai eta bileraren lekua, eguna eta ordua ere.
2. Lehendakariak nahitaez egin beharko du Kontseilurako deialdia, gutxienez bertako zortzi batzordekidek eskatzen dutenean; horretarako, eskabide idatzia egin beharko dute, non ezohiko deialdiaren gai izango diren puntu zehatzak ezarriko diren.

⁴⁷⁴ 8/1998 Legeak, martxoaren 27koak, aldatua. Artikulu honetako euskarazko testua eta gaztelaniazkoa ez datoz bat esanguraren aldetik bertsio kontsolidatuan; horregatik, jatorrizko testutik hartu da gaztelaniazko testua.

⁴⁷⁵ 8/1998 Legeak, martxoaren 27koak, aldatua.

3. Artikulu honen aurreko apartatuetan ezarritakoa gorabehera, presako eta aparteko kasuetan, zeinei lehendakariak aske iritziko baitie, honek Kontseiluaren bilerarako deialdia telegramaz egin ahal izango du, non deialdiak izan behar dituen puntuak sartuko baitira, artikulu honen 1. apartatuan aurreikusita daudenak.

4. Administrazio Kontseiluak gai-zerrendaren barruan dauden arazoak ez beste batzuk aztertu ahal izango ditu, baldin eta bertaratutakoen gehiengo soilak horrela erabakitzen badu. Nolanahi ere, arazo horiek onesteko, bilera dauden kide guztien adostasuna behar izango da.

14. artikulua

1. Ente publikoko zuzendari nagusiak Administrazio Kontseiluaren bileretara joan ahal izango du, baina ezin izango du eskurik hartu, ez eta botorik eman ere berari dagozkion arazoetan.

2. Era berean, Kontseiluak aholkularitza eskatzen dien teknikariak ere joan ahal izango dira, Kontseiluari informazioa emateko bakarrik, bertaratutako kideen gehiengo soilaz erabakitako kasuetan.⁴⁷⁶

3. ATALA

Aholku batzordeez

15. artikulua

1. Euskal Irrati Telebistaren zerbitzu publikoak kudeatzeko sortzen den sozietate publiko bakoitzak aholku batzorde bat eratuko du. Honako kide hauek izango ditu:

A) Langileen hiru ordezkari, ordezkariak handieneko zentral sindikaletako edo langile-taldeetako atalek izendatuak, proportzionaltasun-irizpideen arabera.

B) Lau ordezkari, bakoitzak instituzio hauek izendatuak: Euskaltzaindia, Eusko Ikaskuntza, Euskalerrriaren Adiskideen Elkarte eta Euskal Herriko Unibertsitatea.

C) Bi ordezkari, bata komunikabideen elkarteek (prentsak, irratiak eta telebistak) eta bestea kontsumitzaileen eta erabiltzaileen elkarteek izendatuta.

D) Foru-aldundiek izendatutako hiru ordezkari, aldundi bakoitzeko bat.

E) Euskal Administrazio Publikoaren lau ordezkari, Eusko Jaurlaritzak izendatuak.

2. Aholku Batzordeko kideak berberak izango dira irrati- eta telebista-zerbitzuak kudeatzen dituzten sozietate publikoentzat.

3. Hedabide bakoitzeko aholku batzordea, gutxienez, hiru hilean behin deituko du Administrazio Kontseiluak, eta iritzia edo irizpena emango du, Administrazio Kontseiluak hala eskatzen dionean, eta, nolanahi ere, Administrazio Kontseiluari programazioaren inguruan esleitzen zaizkion eskumenei dagokienez.

⁴⁷⁶ 8/1998 Legeak, martxoaren 27koak, aldatua.

4. ATALA

Zuzendari nagusia

16. artikulua⁴⁷⁷

1. Zuzendari nagusia Jaurlaritzak proposatu eta Legebiltzarrak hautatuko du, eta, proposamena onesteko, legebiltzarkideen erdien gehi bat gehiagok eman beharko du aldeko botoa, gutxienez. Behin hautaketa eginik, Lehendakariaren dekretu baten bidez izendatuko da zuzendari nagusia.

2. Honako hauek izango dira zuzendari nagusiaren eginkizunak:

a) Lege honek eta bera garatzen duten araugintza-xedapenek, eta, hala egokituz gero, oinarrizko zuzenbide gisa edo zuzenbide osagarri gisa aplikatzekoak direnek edo nahitaez bete behar direnek xedatzen dutena bete eta betearaztea.

b) Organo honen eskumeneko gaietan Administrazio Kontseiluak hartzen dituen erabakiak bete eta betearaztea.

c) Administrazio Kontseiluari hauek aurkeztea, berak onets ditzan: ente publikoaren jarduera-plana, eta baita haren mendeko sozietate eta enpresen jarduketa-planak, eta lehen aipatutako jarduera-plan horien garapenari buruzko urteko memoria ere.

d) Aurrekontuen aurreproiektua egin eta Kontseiluari aurkeztea, beronek onets dezan; aurreproiektuak barruan hartuko ditu langileen ordainsariak eta aurreko apartatuan aipatutako planak garatzeko ezarritako gastu eta diru-sarrerak; horretarako, kontuan izan behar dira kontseiluak berak programazioari buruz onetsitako oinarrizko printzipioak eta ildo nagusiak, eta haiei dagokien azalpen-memoria erantsi beharko da. Hori guztia ente publikoarentzat eta beraren mendeko sozietateentzat egin behar da.

e) Kontratazio-organo gisa jardutea, eta ente publikoaren eta beraren sozietateen ordainketa-gastuetarako baimena ematea.

f) Administrazio Kontseiluari ente publikoaren eta beraren sozietateen organigrama proposatzea, hark onets dezan, eta bai ente publikoko eta beraren sozietateetako zuzendaritzako langileak profesionaltasun-irizpideen arabera izendatzea ere; izendapen horiek egin aurretik jakinarazi behar zaizkio Administrazio Kontseiluari.

g) Ente publikoaren eta beraren sozietateen funtzionamendua ziurtatzen duten mota guztietako zerbitzuak ezarri, orientatu, bultzatu, koordinatu eta ikuskatzea; horretarako, adierazitako xedeetarako beharrezko eta aski diren arau eta jarraibideak ezarri ahal izango dira, hori guztiori Administrazio Kontseiluari dagozkion ahalmenak ezertan galarazi gabe.

3. Programak elebidunak izango direla kontuan izanik, zuzendari nagusia izendatzeko, Autonomia Erkidegoan ofizial diren bi hizkuntzetan behar besteko ezagutza izatea balioetsiko da.

17. artikulua

Zuzendari nagusiaren agintaldia lau urtekoa izango da, eta, nolana ere, Eusko Legebiltzarraren legegintzaldia bukatuaz bat amaituko da. Hori gertatuz gero, beste zuzendari nagusi bat izendatu arte karguan jarraituko du.

⁴⁷⁷ 4/1996 Legeak, urriaren 11koak, aldatua.

18. artikulua

Zuzendari nagusiaren kargua eta Eusko Legebiltzarreko mandatu parlamentarioa bateraezinak izango dira, eta Administrazio Kontseiluko kideentzat ezarritako bateraezintasun guztiek ere hura ukitu egiten dute.

19. artikulua⁴⁷⁸

1. Eusko Jaurlaritzari dagokio zuzendari nagusiaren kargu-uztea proposatzea; proposamen horrek arrazoitua izan behar du. Behin kargu-uztea Eusko Legebiltzarreko legebiltzarkideen erdiek gehi bat gehiagok onetsita, Eusko Jaurlaritzak kargu-uzteari buruzko dekretua onetsiko du.

2. Administrazio Kontseiluak, bi hereneko gehiengoarekin, Jaurlaritzari proposatu ahal izango dio zuzendari nagusiaren kargu-uztea, ondorengo arrazoietakoa bat gertatuz gero:

- a) Kargua egikaritzeko bateraezintasunen batean erortzea.
- b) Errenkadako sei hilabetetik gora dirauen ezintasun fisikoa edo gaixotasuna edukitzea.
- c) Gaitasun falta nabarmena izatea edo lege honetan jasotako irizpide, printzipio edo helburuen kontra jardutea.
- d) Dolozko delituagatik kondenatua izatea.

5. ATALA

Kontrolako Batzorde Parlamentarioa

20. artikulua

Eusko Legebiltzarraren erregelamenduak xedatzen duenaren arabera, batzorde parlamentario batek “Euskal Irrati-Telebista” entearen sozietate publikoen jarduketa kontrolatuko du, halako moldez non ez baita haien funtzionamendua galaraziko.

IV. KAPITULUA

Antena- eta zuzenketa-eskubidea

21. artikulua

1. Talde sozial eta politiko ordezkagarriek eskubidea izango dute, lege honen xede diren komunikabide publikoetara iristeko. Eskubide hori egikaritzeko, Administrazio Kontseiluak, zuzendari nagusiarekin bat eta bakoitzari dagozkion eskumenak egikaritzuz, irizpide objektiboak finkatuko ditu; irizpideok erabakitzeak, kontuan hartuko dira: talde horiek instituzio komunetan, lurralde historikoetan eta Autonomia Erkidegoko udaletan daukaten ordezkaritza, eta beharrezko jotzen dituen sindikatu- edo ugazaba-ordezkaritzako irizpideak, eta gizarte- eta kultura-intereseko beste edozein irizpide.

2. Antena-eskubidea indar gutxiagoko talde politiko, sozial eta kulturalentzat ere bermatuko da.

⁴⁷⁸ 4/1996 Legeak, urriaren 11koak, aldatua.

22. artikulua

1. Eztabaida parlamentarioak geroago ematen direnean, edo horiei buruzko informazioan, talde parlamentario bakoitzarentzat emandako antena-denbora hark Eusko Legebiltzarrean duen ordezkartzaren proportziokoa izango da.

2. Hauteskunde-kanpainetan zehar hauteskunde-arauek aurreikusten duten araubide berezia aplikatuko da. Araubide hori hauteskunde-batzorde eskudunak aplikatu eta kontrolatuko du, zeinak bere egitekoa Administrazio Kontseiluaren eta zuzendari nagusiaren bitartez beteko baitu; izan ere, horiek hartuko dituzte hauteskunde-batzordeak ezarritako irizpideak betetzeko beharrezkoak diren erabakiak.⁴⁷⁹

23. artikulua

Eusko Jaurlaritzak, aldian-aldian, komunikabide sozialen zerbitzu publikoren izaeratik eratortzen diren programazio-betebeharrak finkatu ahal izango ditu, eta, Administrazio Kontseiluari bere iritzia eskatu ondoren, horiek betearazi.

24. artikulua

Eusko Jaurlaritzak, beharrezko irizten dien interes publikoko nahi beste adierazpen edo komunikazio programatu eta zabaldu ahal izango ditu, horien jatorria adieraziz. Larrialdietako arrazoiengatik, zeinak Jaurlaritzak horrelakotzat hartuko baititu, komunikazio eta adierazpen horiek berehala zabalduko dira.

25. artikulua

Hedabideen zuzendariak behartuta egongo dira, Administrazioak ente publikoko zuzendariaren bidez bidaltzen dizkion ohar eta komunikatuak zabaltzera eurok jasotzen dituen egunaren biharamunean; eta Administrazioaren eskumenari eta eginkizunari dagozkien egintzen gainean emandako informazioak zuzendu edo argituko ditu. Zuzenketa zabalduko beharko da, bera sortu zuen informazioa zabaldu zen ordutegi bereko informazio-programan.

V. KAPITULUA

Ihardespen-eskubideaz

26. artikulua

Irratiz eta telebistaz zabalduko edozein informazioengatik bere burua bidegabekeriaz kaltetutzat hartzen duen edozein pertsona fisiko edo juridikok, bere kabuz edo behar bezala legitimaturiko ordezkarien bitartez ihardesteko eskubideaz egikaritu ahal izango du.

Era berean, eskubide hau dagokio interes orokorrak defendatzeko legitimaturik dagoen beste edozein organismori, baldin eta interesok kalteturik badaude.

27. artikulua

1. Ihardespen-eskubidea egikaritzeari dagokionez, ezin izango dute euren burua bidegabekeriaz kaltetutzat hartu literatura-, arte-, zientzia-lanen edo antzeko lanen egileak, edo modu profesionalean jendaurreko ikuskizunetan diharduten pertsonak,

⁴⁷⁹ 8/1998 Legeak, martxoaren 27koak, aldatua.

lan horien kritika horien egikaritzan adieraziak edo aipatuak direnean, baldin eta kritika:

a) interesdunen jendaurreko jarduerari lotzen bazaio edo arte- edo zientzia-balioespenari lotzen bazaio, eta

b) lege honetan aitortzen diren printzipio eta eskubideen errespetuaren barruan eginda badago.

2. Adierazpen-askatasunaren bermeen esparruan, pertsona hauek ere ezin izango dute euren burua bidegabekeriaz kaltetutzat hartu: edozein izaeratako jarduera publikoa egiten dutenak edo egin dutenek, baldin eta adierazpena edo aipamena jarduera horri badagokio eta lege honetan aitortzen diren printzipio eta eskubideen errespetuaren barruan eginda badago.

28. artikulua

Ihardespena argitzearen edo zuzenketaren gaiari lotu beharko zaio, eta horren zabalkundea doan egingo da.

29. artikulua

Ihardespen-eskabidea, hala behar izanez gero, haren oinarri den dokumentazioarekin batera, haren zabalkundea egin behar duen hedabidearen zuzendariari bidaliko zaio.

Ihardespena zabaldu beharko da bera hedabidearen zuzendariak jasotzen duen egunaren biharamunean, baldin eta gai den informazioa edo iritzia eguneroko espazio batean zabaldu bada, edo hurrengo zazpi egunen barruan bestelako kasuetan.

30. artikulua

1. Ihardespena sartu beharko da informazioa edo iritzia zabaldu zen espazio berean, baldin eta hori maiztasun erregularreko informazio-espazio batean zabaldu bazen. Gainerako kasuetan, ihardespena sartuko da adierazpena edo aipamena egin zen espazioaren antzeko bat zabaldu aurretik.

2. Aurrekoa ezertan galarazi gabe, ihardespena sorrarazi zuen iritzia edo informazioa informaziokoa ez den espazio batean eman bada, eta, edozelan ere, iritzia telebistako edo irratiko informazio-profesionalenak ez direnean, ukituak eskatu ahal izango du ihardespena espazioaren haren antzeko batean irakur dadila. Edozelan ere, hedabidearen zuzendariaren edo Administrazio Kontseiluaren ebazpena lotuko zaie hedabidearen izaeratik eratortzen diren eskakizunei eta programazioaren beharrian objektiboei.

31. artikulua

Ihardespen-eskubidearen egikaritza iraungiko da, baldin eta informazioa edo iritzia zabaldutako egunetik hasi eta honako epe hauen barruan egikaritzen ez bada:

1. Emankizunaren hedapeneko biztanleguneetako egoiliarrak direnean, zazpi egun natural.

2. Estatuaren penintsulako beste zona batzuetako egoiliarrak direnean, hamabost egun natural.

3. Estatuaren penintsulatik kanpoko lurraldeetako edo atzerriko egoiliarrak direnean, hogeita hamar egun natural.

32. artikulua

1. Hedabidearen zuzendariak ihardespena ukatzen badu, ukatzearen aurkako errekurtsua jarri ahal izango zaio Administrazio Kontseiluari bost eguneko epearen barruan; Kontseiluak, berriz, hiru eguneko epearen barruan, gehienez, ebatzi beharko du, administrazio-bideari amaiera emanez. Ukatzeak jakinarazi beharko dira.

2. Administrazio Kontseiluari errekurtsua jartzeko epea kontatuko da ukatzea jakinarazten den egunaren biharamunetik hasita, eta, nolana ere, 32. artikuluan aipatutako epeak bukatutakoan.

3. Administrazio Kontseiluaren ebazpena ihardespena sartzearen aldekoa bada, erantzun hori 31. artikuluan ezarritako irizpideen arabera zabaldu beharko da

4. Administrazio Kontseiluaren ebazpena ukatzailea bada, haren aurka administrazioarekiko auzi-errekurtsua jarri ahal izango da.

33. artikulua

Ukatzea arrazoitua izango da, eta honako arrazoi hauek baino ezingo ditu oinarri izan:

a) Idazkiaren edukia ez mugatzea hura sorrarazi zuten aipamenak edo esanak argitzera.

b) Ihardespenaren edukiak haustea indarrean dagoen ordenamendu juridikoak ezartzen dituen mugak.

c) Ihardespen-eskubidea egikaritzeko modua nabarmen bidegabea izatea.

d) Informazioaren edo iritzia ihardespena horretarako legitimazioa dutenek egin izatea puntu beren gainean, lege honen 27. artikuluan ezarritakoaren arabera.

e) Informazioa edo iritzia komunikabideak berez eta eskatzen den modu berean edo antzekoan argitua izatea.

f) 28. artikulua aipatzen dituen inguruabarretako bat gertatzea.

34. artikulua

Eskubide honen egikaritzak ez ditu galarazten ustez egindako kalteengatik jar daitezkeen akzio penal edo zibilak.

VI. KAPITULUA

Kudeaketa-moduak

1. ATALA

Kudeaketa publikoa

35. artikulua

1. Euskal Irrati-Telebistaren zerbitzu publikoen kudeaketa lege honetako xedapenek eraenduko dute, eta ezartzen diren zerbitzu komunak atxikiz egingo da kudeaketa hori.

2. Ente publikoaren gobernu-organoeak hartzen dituzten erabakien eta horiei darizkien uzien ardura izango du kasuan-kasuan eskumena duen jurisdikzioak, gobernu-bidean aurretik ezein erreklamaziorik jarri behar izan barik.

36. artikulua

1. Ente publikoaren organigramari eta horren aldaketei buruz Administrazio Kontseiluak txostena eman beharko du nahitaez, eta haren erabakia loteslea izango da zuzendari nagusiarentzat.

2. Ezingo da zuzendaritzako langilerik izendatu behar bezala onetsitako organigraman ez dauden lanpostuetarako.

2. ATALA

Merkataritza-kudeaketa

37. artikulua

Irrati-telebistako zerbitzuak kudeatuko dira horretarako sortzen diren sozietate publikoen bitartez.

38. artikulua

Aurreko artikulua aipatzen dituen sozietateen kapitala oso-osorik Autonomia Erkidegoak harpidetuko du, erabat ente publikoarena izango da, eta ezingo da besterendu, hipotekatu, kargatu, pignoratu edo kostu bidezko edo doako ezein formatan laga.

39. artikulua

Ente publikoak irrati-difusioko irrati-etxeak eskuratu ahal izateko, maiztasun eta potentzien administrazio-emakidaren titulartasunean subrogatu beharko du.

40. artikulua⁴⁸⁰

1. Entea eratuta, ente publikoko zuzendari nagusiak sozietate publikoen zuzendariak izendatu ahal izango ditu, lege honen 9.1 b) artikuluan xedatutakoa betetzeko.

2. Sozietate publikoen zuzendariak edo, hala badagokio, ente publikoaren zuzendari nagusia izango dira haien administratzaile bakarrak, eta sozietate anonimoen legeria orokorrean administratzaile horientzat ezarritako ahalmenak izango dituzte eta hartan ezarritako baldintzak bete.

3. Sozietate publikoen zuzendariak eta haietan organikoki sartuta dauden hedabideen zuzendariak izango dituzte ente publikoaren zuzendari nagusiarentzat ezarritako bateraezintasun berdinak.

41. artikulua

1. Jaurlaritzak, zuzendari nagusiaren proposamenez, eta Administrazio Kontseiluarekin elkar hartuta, eskumendeko sozietateak sortu ahal izango ditu, kudeaketa eraginkorragoa bermatzeko.

⁴⁸⁰ 8/1998 Legeak, martxoaren 27koak, aldatua.

2. Sortzen diren eskumeneko sozietateak, betiere, kapital publikokoak izango dira, eta aurreko artikuluetan aipatutako araubide juridikoaren mendean egongo dira.

VII. KAPITULUA

Aurrekontuak eta finantzaketa

42. artikulua

“Euskal Irrati-Telebista” entearen aurrekontua lege honi eta Autonomia Erkidegoaren Aurrekontuen Lege Orokorrari lotuko zaie.

43. artikulua

Sozietate publiko bakoitzak bere aurrekontu bereziak izango ditu, horiek Autonomia Erkidegoaren aurrekontu orokorreari erantsiko zaizkie, eta Legebiltzarrak onetsi beharko ditu.

Lege honen 42. artikulua babespean sortzen diren eskumendeko sozietateek aurrekontu-araubide bera izango dute.

Aurrekontuak egin eta kudeatuko dira aurrekontu-orekaren printzipioaren mendean.

44. artikulua

“Euskal Irrati-Telebista” entearen aurrekontua eta sozietate kudeatzaile eta filialen aurrekontuak ezertan galarazi gabe, aurrekontu kontsolidatu bat ezarriko da, bai behin-behineko edo behin betiko mentsak saihesteko, bai ments horiek aurrekontu kontsolidatu honetan sartuta dauden erakundeen superabitaz estali ahal izateko.

45. artikulua

“Euskal Irrati-Telebista” entea eta beraren zerbitzuen sozietate publiko kudeatzaileak finantzatuko dira Euskal Herriko Autonomia Erkidegoaren aurrekontu orokorren pentzudan eta egiten diren jardueren diru-sarrerara eta etekinen bitartez.

46. artikulua⁴⁸¹

1. “Euskal Irrati-Telebista” entearen ondarea eta sozietate publiko kudeatzaileena, ondorio guztietarako, Euskal Autonomia Erkidegoaren ondarean sartuta geldituko dira, eta jabari publikokotzat hartuko dira, bakoitzari dagokion zerbitzu publikoari lotutako ondare gisa. Salbuetsita egongo da edonolako tributu edo kargetatik.

2. Euskal Irrati-Telebista ente publikoaren ondarea, Euskadiko ondarean txertatuta egonik, lege honetan ezarritakoak eta Euskadiko ondarea arautzen duen legeriak xedatutakoak eraenduko dute, honako berezitasun hauek ere aintzakotzat hartuta:

a) Nolanahi den ere, Euskal Irrati-Telebista ente publikoari dagozkio enteak berak sortutako edo eskuratutako ondasun higigarriak, jabetza gorpuzgabeak eta enpresa-ondarea eskuratzeko, kudeatzeko, administratzeko, ustiatzeko eta besterentzeko titulartasuna eta eskumenak.

⁴⁸¹ Azaroaren 6ko 2/2007 Legegintzako Dekretuaren bidez onetsitako Euskadiko Ondareari buruzko Legearen testu bateginaren azken xedapenetako lehenengoaren arabera gehitu eta idatzitako paragrafoa (EHAA 15/2008.01.22).

b) Enteak zuzenbide pribatuaren arabera ustiatu, errentan eman edo laga ahal izango ditu programak ekoizteko instalazioak, haiei lotutako ondasun higigarriak eta haietatik sortutako programak eta azpiproduktuak.

c) Gobernu Kontseiluak dekretu bidez ezarri ahal izango ditu prozedura-arauak eta entearen organoei eskumenak esleitzeko arauak, zuzenbide pribatuari lotutako prozesu-jardunak egikaritzeko, era horretara publizitate, gardentasun, lehia, objektibotasun eta kudeaketaren errentagarritasunaren printzipioak bermatuta gera daitezten.

VIII. KAPITULUA

47. artikulua⁴⁸²

1. Lan-legerian xedatutakoak eraenduko ditu ente publikoko eta beraren sozietateetako langileak.

2. Ente publikorako eta beraren sozietateetarako langileak hautatuko dira deialdi publikoaren bidez eta merezimendu eta gaitasunaren printzipioetan oinarritutako sistemen arabera.

3. Administrazio Kontseiluko kide izateak ez du, inoiz ere, ente publikoarekiko eta beraren sozietateekiko lan-eskubiderik sorraraziko.

48. artikulua

1. Zuzendari, errejidore, langile, gidoilari, ekoizle, aurkezle gisa edo jendaurreako programetan antzeko postuetan diharduten ente publikoko langileak 41. artikuluko aipatzen dituen bateraezintasunen mende egongo dira, eta ezingo dute jarduera berdina edo antzekoa egin, izan ordainpekoa izan ordaingabea, lokal publikoetan. Jendaurrean programak edo jardunak noizbehinka aurkeztea bateraezintasun horretatik kanpo gelditzen da.

2. Erosketa- edo kontratazio-zerbitzuetako langile teknikoak edo zerbitzu horiek hobeto kudeatzeko sor daitezkeen eskumendeko sozietateetako teknikariak ere 41. artikuluko bateraezintasun-araubidearen mende egongo dira.

3. Ente publikoaren edo beraren sozietateen plantillan langile finko gisa sartuz gero, egoera hori bateraezina izango da ordu berean besterentzako beste edozein jarduera ordaindu egitearekin.

Lehenengo xedapen gehigarria

“Radio Vitoria, SA” sozietate publikoa “Euskal Irrati-Telebista” ente publikoaren barruan sartzen da.

Bigarren xedapen gehigarria

Ahalmena ematen zaio Jaurlaritzari lege hau erregelamendu bidez garatzeko, hura indarrean jartzen denetik sei hilabeterainoko epean.

Azken xedapena

Lege hau Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratu eta hurrengo egunetik aurrera jarriko da indarrean.

⁴⁸² 8/1998 Legeak, martxoaren 27koak, aldatua.

8.2.3. 10/1982 Legea, azaroaren 24koa, Euskararen erabilera normalizatzeko oinarrizkoa⁴⁸³

Konstituzioak eta Autonomia Estatutuak Euskal Autonomia Erkidegoko botere publikoen esku jartzen dute euskararen erabilera normalizatzera eta garatzera bideratutako neurriak hartzea, bere bi ikuspegiak kontuan hartuz: bai euskal herriaren kultura-ondarearen funtsezko osagai denez eta bai, gaztelaniarekin batera, Autonomia Erkidegoko lurraldean erabilera ofizialeko hizkuntza denez.

Horretaz, bada, euskara gure Erkidegoaren nortasunaren ezaugarri nabarmenena eta objektiboena dela ezagutzen dugu eta, euskara jakinez eta erabiliz, gizakiak erkidegoan bete-betean txertatzeko tresna dela.

Euskara Euskal Herriaren hizkuntza propioa izateak eta gaztelaniarekin batera hizkuntza ofizial izateak, arrazoi bat ala beste dela eta euskara erabili ezin duten herritarren eskubideei inongo kalterik ez diete ekarri behar, inondik inora, Euskal Herriko Autonomia Estatutuaren 6. artikulua 3. zenbakian propio esaten denarekin bat.

Hizkuntza Euskal Herriko herritar guztien integrazio-tresna gisa aitortuz gero, euskal herritarrek hizkuntza arloan dituzten eskubideak lege-ordenamenduan jasotzeari ekin behar zaio eta, bereziki, hizkuntza ofizial bietako edozeinetan hitz egitekoa eta Euskal Herria gordailu duen kultura-ondarearen funtsezko zati den aldetik gure hizkuntzari zor zaion babesaren ziurtasuna.

Legearen oinarri diren printzipio orokorretatik abiatuta, atariko tituluak euskara Euskal Herriko Autonomia Erkidegoaren hizkuntza propio gisa aitortzen du, eta euskara eta gaztelania haren lurraldean hizkuntza ofizial gisa. Titulu berean hizkuntza-arrazoiengatik diskriminazioa galarazten da.

Lehen tituluak hizkuntzaren alorreko herritarren eskubideak eta botere publikoen betebeharrak ukitzen ditu.

Bigarren tituluak botere publikoen jarduera arautzen du. Lehen kapituluak euskararen erabilera Administrazio Publikoan aipatzen du eta bertan Autonomia Erkidegoaren Administrazio Publikoarekiko harremanetan euskara nahiz gaztelania erabiltzeko eskubidea aitortzen da. Erregistro publikoetan dokumentuak inskribatzea ere arautzen da eta agintzen da arau-xedapen zein administrazio-ebazpen eta -egintza orok bi hizkuntzetan idatzita egon beharko duela argitaratzeko, jakinarazpen eta adierazpenak bezala. Justizia Administrazioarekiko harremanetan, herritar guztiei ahalmena ematen zaie beren aukerako hizkuntza ofizialaz baliatu ahal izateko. Autonomia Erkidegoko herrien eta, oro har, toponimo guztien izen ofizialak finkatzeko eskumena Jaurlaritzari, lurralde historikoetako foru-organoei edota toki-korporazioei aitortzen zaie. Bide-seinale eta mezuak nola idatzi arautzen da. Bi hizkuntza ofizialen arteko zinpeko itzultzaile titulua lortzeko eta emateko baldintzak arautzeko ahalmena Jaurlaritzari ematen zaio eta, halaber, Itzultzaile Zerbitzu Ofiziala sortzekoa. Botere publikoek erabili beharreko inprimaki edo idazki-eredu ofizial guztiek bi hizkuntzetan egon beharko dutela zehazten da, eta baita Euskal Herritik abiatzen diren garraio publikoko zerbitzu guztietan ere.

⁴⁸³ <https://www.euskadi.eus/y22-bopv/eu/bopv2/datos/1982/12/8201955a.pdf>
http://www.euskara.euskadi.eus/contenidos/informacion/argitalpenak/eu_6092/adjuntos/EUSKARAR_ENLEGEA_WEB.pdf

Administrazio Publikoari atxikitako langileria gero eta euskaldunagotzeko neurriak aurreikusten dira.

Bigarren kapituluak euskararen erabilera irakaskuntzan arautzen du. Ikasle guztiei aitortzen zaie irakaskuntza euskaraz zein gaztelaniaz jasotzeko eskubidea eta aukeratu ez duen hizkuntza ofizialaren derrigortasuna arautzen da. Irakatsi beharreko hizkuntza-ereduak finkatzeko ardura Jaurlaritzari ematen zaio, eta baita ikasleek bi hizkuntza ofizialak benetan menderatzera bideratutako neurriak hartzea ere eta ikasketa-planen egokitzapena. Irakasleen prestakuntzari dagokionez, irakasleek euskara eta gaztelania erabat menderatu ditzaten beren ikasketa-planak egokitu dira. Euskararen irakaskuntzan salbuespen posibleak ere aurreikusten dira.

Hirugarren kapituluak euskararen erabilera hedabideetan arautzen du, informazioa euskaraz jasotzeko eskubidea aitortuz. Jaurlaritzari egozten dio euskara Autonomia Erkidegoko hedabideetan sustatzeko ardura eta Espainiako Irrati-Telebistan bultzatzekoa eta euskararen erabilera bultzatu eta babesteko neurriak hartzea irratian, egunkari eta aldizkarietan, irudiaren eta soinuaren grabazioetan eta abarretan.

Laugarren kapituluak euskararen gizarte-erabilera eta beste zenbait alderdi instituzional ukitzen ditu; helduen euskalduntzea eta alfabetatzea eta hainbat alorretan euskararen erabilera bultzatzeko ardura Jaurlaritzari egozten dio eta lege honen aplikazioa eta garapena bateratzeko Jaurlaritzak topagune bat sortuko duela aurreikusten du.

Bosgarren kapituluak Jaurlaritzari egozten zaio euskararen batasuna eta normalizazioa begiratzea, hizkuntza ofizial komun denez.

Xedapen gehigarriak Jaurlaritzari egozten dio Autonomia Erkidegoko lurraldetik kanpo jardunik, euskararekin loturiko lana egiten duten instituzio edo botereekiko harremanak bideratzea.

Xedapen iragankorrak gaur egungo egoeratik lege hau bete-betean aplikatu eta garatu ahal izan daitezen egoerara zubi egiten du, legearen espiritua beste lege eta araudietan gatzatu artean arau-hutsunerik egon ez dadin.

Legeak xedapen indargabetzailea eta azken xedapen bat ere baditu, non eta esku ematen zaion Jaurlaritzari legea erregelamendu-mailan garatzeko.

ATARIKO TITULUA

1. artikulua

Euskararen eta gaztelaniaren erabilera lege honetan xedatutakoari eta lege hau garatzeko Legebiltzarrak eta Jaurlaritzak ematen dituzten gainerako xedapenei lotuko zaie Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko lurraldean.

2. artikulua

Euskara da Euskal Herriko hizkuntza propioa.

3. artikulua

Euskara eta gaztelania dira hizkuntza ofizialak Euskal Herriko Autonomia Erkidegoan.

4. artikulua

Botere publikoek Euskal Autonomia Erkidegoan hizkuntza dela-eta inor diskriminatu ez dadin zainduko dute eta neurri egokiak hartuko dituzte.

LEHEN TITULUA

KAPITULU BAKARRA

Herritarren eskubideak eta botere publikoen betebeharrak hizkuntzaren alorrean

5. artikulua

1. Euskal Herriko herritar guztiek dute hizkuntza ofizialak jakiteko eta erabiltzeko eskubidea, bai ahoz eta bai idatziz.

2. Euskal Herriko herritarrei honako funtsezko hizkuntza-eskubide hauek aitortzen zaizkie:

a) Administrazioarekin edota Autonomia Erkidegoan kokatutako edozein organismo edo erakunderekin harremanak euskaraz zein gaztelaniaz izateko eskubidea, ahoz nahiz idatziz.

b) Irakaskuntza hizkuntza ofizial biotan izateko eskubidea.

c) Aldizkariak eta irrati-telebistetako eta beste hedabideetako emanaldiak euskaraz jasotzeko eskubidea.

d) Lanbide-jarduerak, langintza, politikagintza eta sindikatu-jarduera euskaraz egiteko eskubidea.

e) Edozein bilkuratan euskaraz mintzatzeko eskubidea.

3. Botere publikoek eskubide hauen erabilera ziurtatuko dute Autonomia Erkidegoko lurraldean, eraginkorrak eta benetakoak izan daitezen.

II. TITULUA

Botere publikoen jarduera

I. KAPITULUA

Euskararen erabilera Administrazio Publikoan Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko lurralde-eremuan

6. artikulua

1. Herritar guztiei aitortzen zaie, Autonomia Erkidegoko lurraldean, Administrazio Publikoarekiko harremanetan euskara nahiz gaztelania erabiltzeko eskubidea, eta beren aukerako hizkuntza ofizialean hartuak izatekoa.

Horretarako, neurri egokiak hartuko dira eta beharrezko bitartekoak bideratuko eskubide hori arian-arian gauzatu dadin bermatzeko.

2. Pertsona batek baino gehiagok esku hartzen duen espediente edo prozeduretan, alde biek adostasunez erabakitzen duten hizkuntza erabiliko dute botere publikoek. *Adostasunik ez badago, espedienteari edo prozedurari hasiera eman dion pertsonak*

*aukeratutakoa erabiliko da, betiere, bakoitzak nahi duen hizkuntzan informazioa jasotzeko duen eskubidea gorabehera*⁴⁸⁴.

7. artikulua

1. Autonomia Erkidegoaren mendeko erregistro publikoetan, direla Jaurlaritzarenak, beraren ente autonomoenak, foru-administrazioenak, toki-administrazioenak edota besterenak, dokumentuak inskribatzea dokumentuok idatzita dauden hizkuntza ofizialean egingo da.
2. Autonomia Erkidegoaren mendeko ez diren erregistro publikoetan, Eusko Jaurlaritzak euskararen erabileraren normalizazioa bultzatuko du, eskumena duten organoekin elkar hartuta.
3. Inskripziook erakusteko nahiz ziurtagiriak luzatzeko, Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialetatik edozeinetarako itzulpena ziurtatuko da.

8. artikulua

1. Euskal Herriko Autonomia Erkidegoan kokatutako herri-aginteez emandako xedapen arauemaile zein ebazpen ofizial orok bi hizkuntzetan idatzita egon beharko du zabalkunde ofiziala egiteko. Eusko Jaurlaritzan prestatzen diren xedapen orokorrak egiteko prozeduran euskararen erabileraren normalizazioaren ikuspegia txertatzeko, nahitaezko aholkularitza-txosten bat eman behar da, eta, haren bitartez, izapidetzen ari den xedapenaren eremu objektiboan euskararen erabilera normalizatzeraz zuzendutako neurriak proposatuko dira. Halaber, hizkuntza-gaietan indarrean dagoen araudiarekiko egokitasuna baloratuko da, bestelako organo txostengileei dagozkien zereginei kalterik egin gabe.⁴⁸⁵
2. Euskal Herriko Autonomia Erkidegoan kokatutako botere publikoek esku hartzen duten egintza guztiek eta baita Administrazioaren jakinarazpen eta adierazpenek ere bi hizkuntzetan idatzita egon beharko dute, salbu eta interesdun partikularrek Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialetako bat berariaz erabiltzea aukeratzen badute.
3. *Aurrekoan agindutakoa gorabehera, botere publikoek euskara bakarrik erabili ahal izango dute toki-administrazioaren eremuan baldin eta, udalerraren ezaugarri soziolinguistikoak direla-eta, herritarren eskubideak kaltetzen ez badira.*⁴⁸⁶

9. artikulua

1. Justizia Administrazioarekiko harremanetan, herritar guztiek beren aukerako hizkuntza ofizialaz baliatu ahal izango dute, inolako itzulpenik ezin eska dakiekeela.
2. Euskaraz aurkeztutako idazki eta agiriak, eta baita epaile-jardunak, balio eta eragin-indar osokoak izango dira.
3. Eusko Jaurlaritzak, dagokien organoekin elkar hartuta, Euskal Herriko Justizia Administrazioan euskararen erabileraren normalizazioa bultzatuko du.

⁴⁸⁴ *Letra etzanez* ageri den tartekia Konstituzio Auzitegiak konstituzio-kontrakoa eta deuseza zela adierazi zuen ekainaren 26ko 169/1983 epaiaren bidez.

⁴⁸⁵ Xedapen Orokorrak Egiteko Prozeduraren ekainaren 30eko 6/2022 Legearen azken xedapenetako lehenengoak emandako idazkera (EHAA, 137. zenbakia, 2022ko uztailaren 15eko alea).

⁴⁸⁶ *Letra etzanez* ageri den paragrafoa Konstituzio Auzitegiak konstituzio-kontrakoa eta deuseza zela adierazi zuen ekainaren 26ko 169/1983 epaiaren bidez.

10. artikulua

1. Euskal Autonomia Erkidegoko lurralde, udalerrri, biztanlegune, geografia-gorabehera, hiribide eta, oro har, toponimo guztien izen ofizialak Jaurlaritzak, lurralde historikoetako foru-organoek edota toki-korporazioek finkatuko dituzte, zeinak bere eskumenen eremuan eta, betiere, jatorrizko izen euskaldun, erromantze ala gaztelaniazkoa errespetatuz, hizkuntza bakoitzari dagokion idazkera akademikoarekin.

Aurreko paragrafoan aipatutako izen ofizialei buruzko gatazka pizten bada toki-korporazioen eta Eusko Jaurlaritzaren artean, Eusko Jaurlaritzak ebatziko du Euskaltzaindiari iritzia eskatu ondoren.

2. Kale-bideetan jarritako bide-seinale eta mezuak bi hizkuntzetan idatzita egongo dira, betiere nazioarteko arauak errespetatuz eta erabiltzaileentzako ulergarritasun- eta segurtasun-eskakizunak betez.

3. Bi izenok zeharo desberdinak badira, biak izango dira ofizial, besteak beste, bide-seinaleetarako.

11. artikulua

Euskal Herritik abiatzen diren garraio publikoko zerbitzu guztietan inprimakiak, iragarkiak eta herritarrentzako mezuak euskaraz eta gaztelaniaz egingo dira.

12. artikulua

*1. Jaurlaritzak bi hizkuntza ofizialen arteko zinpeko itzultzaile titulua lortzeko eta emateko baldintzak arautuko ditu.*⁴⁸⁷

2. Halaber, Itzultzaile Zerbitzu Ofiziala sortuko du, Autonomia Erkidegoko herritarrentzat eta erakunde publikoentzat lan egingo duena, itzulpenen zehaztasuna eta baliokidetzat juridikoa ziurtatzeko.

13. artikulua

Euskal Herriko Autonomia Erkidegoan botere publikoek erabili beharreko inprimaki edo idazki-eredu ofizial guztiek bi hizkuntzetan egon beharko dute.

14. artikulua

1. Lege honen 6. artikuluan aitortutako eskubideak gauzatzeko, botere publikoek Euskal Herriko Autonomia Erkidegoan Administrazio Publikoari atxikitako langileria gero eta euskaldunagotzeko neurriak hartuko dituzte.

2. Botere publikoek finkatuko dute zein lanpostutarako izango den nahitaezko bi hizkuntzak jakitea.

3. Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko lurralde-eremuko Administrazioko gainerako lanpostuetara sartzeko egiten diren hautaprobetan hizkuntza ofizialen ezagutza-maila hartuko da kontuan merezimendu gisa, besteak beste. Administrazioak finkatuko du lanpostu-maila bakoitzerako zein pisu izango duen.

⁴⁸⁷ *Letra etzanez* ageri den paragrafoa Konstituzio Auzitegiak konstituzio-kontrakoa eta deuseza zela adierazi zuen ekainaren 26ko 169/1983 epaiaren bidez.

II. KAPITULUA

Euskararen erabilera irakaskuntzan

15. artikulua

Ikasle guztiei aitortzen zaie irakaskuntza euskaraz zein gaztelaniaz jasotzeko eskubidea irakasmala guztietan.

Horretarako, Legebiltzarrak eta Jaurlaritzak neurri aproposak hartuko dituzte Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko irakaskuntzan elebitasuna gero eta orokorragoa izan dadin.

16. artikulua

1. Unibertsitate-hezkuntza hasteraino egiten diren ikasketetan nahitaezkoa izango da ikasketok hartzeko guraso edo kuradoreak edota, hala denean, ikasleak berak, aukeratu ez duen hizkuntza ofiziala irakastea.

2. Dena den, Jaurlaritzak ikastetxe bakoitzean irakatsi beharreko hizkuntza-ereduak finkatuko ditu, guraso-kuradoreen nahia eta tokian tokiko egoera soziolinguistikoa kontuan.

3. Ikasketa arautuak Erkidegoan ofiziala ez den hizkuntza batean irakasten duten diru publikoz lagundutako ikastetxe pribatuek euskara eta gaztelania irakatsiko dituzte nahitaezko ikasgai gisa.

17. artikulua

Jaurlaritzak, nahitaezko ikastaldia bukatzerakoan ikasleek, aukera berdinetan, bi hizkuntza ofizialak benetan erabiltzeko adina menderatuko dituztela ziurtatzera bideratutako neurri guztiak hartuko ditu; halaber, euskal giroa ziurtatuko du, euskara ikastetxeetako barne- nahiz kanpo-jardueretan eta administrazio-jardun eta -dokumentuetan ohiko tresna bihurtuz.

18. artikulua

Ikasketa-planak 15., 16. eta 17. artikuluetan finkatutako helburuei egokituko zaizkie.

19. artikulua

Irakasleen prestakuntzarako unibertsitate-eskolek beren ikasketa-planak egokituko dituzte, irakasleek euskara eta gaztelania erabat menderatu ditzaten, nork bere espezialitatearen eskakizunen arabera.

20. artikulua

1. Jaurlaritzak, euskarazko irakaskuntzarako eskubidea gauzatzeko, irakasleria gero eta euskaldunagoa lortzeko bitartekoak jarriko ditu.

2. Halaber, lege honen 15. eta 16. artikuluetan aurreikusitakoa betetze aldera, euskara jakitea zein irakaspostu edo ikasgelatarako izango den nahitaezko zehaztuko du.

21. artikulua

OHOko ikasketak Euskal Herriko Autonomia Erkidegotik kanpo hasita dituzten ikasleak edota beren ohiko bizilekua Autonomia Erkidegoan ez dutela behar bezala

egiaztatzen dutenak, euskara ikastetik salbuetsita gera daitezke, horretarako finkatuko den prozedurari jarraituz.

III. KAPITULUA

Euskararen erabilera hedabideetan

22. artikulua

Herritar guztiei aitortzen zaie gizarte-hedabideen aldetik euskaraz zein gaztelaniaz informatuak izateko eskubidea.

Horretarako, hedabideetan euskararen presentzia areagotzera bideratutako neurriak hartuko ditu Jaurlaritzak, hizkuntza ofizial bien erabilera arian-arian berdintzeraino.

23. artikulua

Jaurlaritzak, aurreko artikuluan ezarritako bi hizkuntzen arteko berdintasuna ziurtatze aldera, Autonomia Erkidegoko hedabideetan euskara lehentasunez erabili dadin bultzatuko du.

24. artikulua

Jaurlaritzak hizkuntza-normalizazioa bultzatuko du Espainiako Irrati-Telebistaren emanaldi-zentroetan, euskarak, Euskal Herriko hizkuntza propioa denez, behar duen presentzia izan dezan.

25. artikulua

Jaurlaritzak, 22. artikuluan aitortutako eskubidea arian-arian bermatzeko, euskararen erabilera bultzatu eta babesteko neurriak hartuko ditu eta, nolana ere, honako hauetan hedatu eta benetan erabiltzea ahalbidetuz:

- irratian,
- egunkari eta aldizkarietan,
- zineman,
- antzerki eta ikuskizunetan,
- irudiaren eta soinuaren grabazioetan.

Horretarako, gaiok ukitu eta arautzen dituzten legeetan titulu apropos bana garatuko da.

IV. KAPITULUA

Euskararen gizarte-erabilera eta beste zenbait alderdi instituzional

26. artikulua

Euskal botere publikoek neurri egokiak hartuko dituzte eta beharrezko bitartekoak jarriko gizarte-bizitzako alor guztietan euskararen erabilera sustatzeko, herritarrek salerosketako, kulturako, elkarteetako, kiroltako, erlijiozko edota beste edozein motatako jarduera guztiak euskaraz garatu ahal izan ditzaten.

27. artikulua

1. Euskal botere publikoek euskararen erabilera sustatuko dute publizitatean.
2. Halaber, euskal giroa eta euskara errotulazioan erabiltzea bultzatuko dute, era guztietako erakunde komertzial, atsedenerako, kulturarako zein ofizialtasunik gabeko elkarteetan.

28. artikulua

Jaurlaritzak helduen euskalduntzea eta euskaldunen alfabetatzea bultzatuko ditu, horretarako ente publiko bat sortuz. Eusko Legebiltzarraren lege batek finkatuko du horretarako araubidea.

29. artikulua

Jaurlaritzak, euskararen erabileraren normalizazioa ahalbidetzeko, lege hau gauzatu eta garatze aldera instituzio guztien lanak eta ahaleginak aztertu, bideratu eta bateratzea helburu izango duen topagune bat sortuko du.

V. KAPITULUA

Euskararen erabilera hizkuntza idatzi ofizial gisa

30. artikulua

Jaurlaritzak euskararen batasuna eta normalizazioa begiratuko ditu, Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko lurralde osoan idatzizko hizkuntza ofizial komunenez, Euskal Herriaren kultura-ondarearen funtsezko zati diren euskalkiei bizirik diren tokietan zor zaien errespetua gorabehera.

Xedapen gehigarriak

Lehenengoa.— Jaurlaritzak, bere eskumenen eremuan, Autonomia Erkidegoko lurraldetik kanpo jardunik, euskararen ikerketan, babesean eta sustapenean lan egiten duten instituzio edo botereekiko kultura harremanak bideratuko ditu.

Bigarrena.— Jaurlaritzak, Euskal Herriko plangintza soziolinguistikorako mapa egingo du eta aldian-aldian berraztertuko, Eusko Legebiltzarrari jakinarazi ondoren.

Hirugarrena.— Eusko Jaurlaritzak, horretarako eskumena duten organoekin elkar hartuta, euskararen erabilera Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko Estatuaren Administrazioan arian-arian normalizatzeko neurriak hartzea bultzatuko du, lege honen 6., 8., 11., 13. eta 14. artikuluetan araututakoetan.

Xedapen iragankorrak

Lehenengoa.— Lege hau indarrean jarri aurretik administrazio publikoetan hasita dauden prozedura eta espediente guztiek hasi ziren hizkuntzan jarraituko dute amaitu arte.

Bigarrena.— Jaurlaritzak, tokian tokiko botere publikoek eskaturik eta tokian tokiko egoera soziolinguistikoa bereziki kontuan hartuz, aldi baterako salbuetsi ahal izango du, bere eskumenen eremuan, lege honen artikuluen aplikazioa, betiere Konstituzioaren edo Estatuaren aginduz nahitaezkoak ez badira.

Xedapen indargabetzailea

Indargabetuta geratzen dira lege honetan xedatutakoaren aurkako maila bereko nahiz beheragoko xedapen guztiak.

Azken xedapena

Lege hau garatu eta gauzatzeko beharrezko diren erregelamendu-mailako xedapenak emateko esku ematen zaio Jaurlearitzari. Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratu eta biharamunean jarriko da indarrean lege hau.

8.2.4. 16/1983 Legea, uztailaren 27koa, “Administrazio Publikoaren Euskal Institutuaren Araubide Juridikoari buruzkoa”⁴⁸⁸⁴⁸⁹

ZIOEN AZALPENA

Pertsonak administrazio publiko guztien funtsezko osagaia da. Baieztapen horrek, administrazio guztiei modu orokorrean aplikatzeaz gain, garrantzi berezia dauka Euskadiko Autonomia Erkidegoan.

Euskal Herriak autogobernua lortzeak eta administrazio autonomo berria sortzeak ezinbesteko baldintza bihurtzen dute prozesu autonomikoaren zerbitzuko langileak, kalifikazio eta eraginkortasun tekniko handiena dutenak, aukeratu eta prestatzea.

Autonomia Administrazioarekin batean, Euskadiko lurralde historikoek eta udalek ere helburu berdinak dituzte euren funtzionarioen trebakuntza teknikoari eta prestakuntzari buruzkoetan. Eraginkortasun-eskakizun horiei batu behar zaie Euskal Herriko administrazio guzti-guztiek duten ezinbesteko beharrizana, nola den funtzio publikoaren euskalduntze sakona lortzekoa. Beharrian eta interes horiek batera suertatu dira, eta batze horri presako ataza hau erantsi behar zaio: gure herriaren berezitasun juridiko eta ekonomikoen ikerketa zientifikoa sustatzekoa; bada, horrek guztiak justifikatzen du Administrazio Publikoaren Euskal Institutua sortzea, eta, gure ustez, institutu horrek giltzarri izan behar du Euskadiko administrazio publiko guztien eraikuntzan.

Administrazio Publikoaren Euskal Institutua Euskal Herriko Kontseilu Nagusiaren mila bederatzehun eta hirurogeita hemeretzi urtarrilaren hamabosteko erabaki batez sortu zen, Administrazio Publikoaren langileen prestakuntza-beharrizanei aurre egiteko aurreautonomiaren garaian, eta haren estatutuak mila bederatzehun eta laurogeiko otsailaren hogeita seian onetsi ziren (Eusko Kontseilu Nagusiaren Aldizkari Ofiziala, 37. zk.). Garai hartan Administrazio Publikoaren Euskal Institutuaren orduko eskumen murritzen arabera, bera fundatu zen nortasun juridikoa emango zion lege formal baten babesik gabe, eta hutsune hori da lege honek zuzendu nahi duena. Ildo horretatik, Administrazio Publikoaren Euskal Institutua, administrazio publikoko beste institutu ospetsu batzuen lortzei jarraituz, organismo autonomo legez eratzen da, nortasun juridikoa duena, Lehendakaritza Sailari atxikia dena, eta eginkizun-eremu legez Euskadiko Autonomia Erkidego osorainokoa duena. Administrazio Publikoaren Euskal Institutuaren Legearen funtsezko lerroek oinarritzko alderdi hauek dituzte:

Lehenengo eta behin, funtzionarioak aukeratzea du legeak Administrazio Publikoaren Euskal Institutuaren xedeetako bat. Horri dagokionez, lege-testuaren 4.1 artikulua idazkerak salbu utzi nahi ditu, bai Autonomia Erkidegoak funtzio publikoaren arloan dituen eskumenei eragin diezaieketen estatuaren arauak, bai Lurralde Historikoen Legearen eta Euskal Herriko Toki Araubidearen Legearen

⁴⁸⁸ EHAren 117. zenbakian, 1983ko abuztuaren 6ko alean argitaratu zen.

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley19830016_f_eus.html

⁴⁸⁹ Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundearen Araubide Juridikoari buruzko Legearen testu bategina onesten duen irailaren 21eko 3/2023 Legegintzako Dekretuaren xedapen indargabetzileak indargabetua.

etorkizuneko lege-testuak. Horien edukia dena dela, Administrazio Publikoaren Euskal Institutuak beti aukeratu ahal izango ditu funtzionarioak, lege horiek eskudantzia hori ematen diotenean, bai eta aukeraketa hori egin ahal izango du eskuordetzaz edo beste administrazio publiko batekin egindako hitzarmenez.

Bigarrenez, organismo autonomoa denez, Administrazio Publikoaren Euskal Institutuak bere aurrekontua izango du, berari dagozkion eginkizunak bete ahal izateko.

Oinarrizko printzipio horien ganean, Administrazio Publikoaren Euskal Institutuaren Legeak institutu hau arautzen du, eta berak Euskal Herriko administrazio publiko osoaren mesedetan egiten duen lana funtsezkoa da.

I. KAPITULUA

Administrazio Publikoaren Euskal Institutuaren araubide juridikoa

1. artikulua

Administrazio Publikoaren Euskal Institutua sortzen da, Euskal Herriko administrazio publiko instituzionalaren baitan. Administrazio Publikoaren Euskal Institutua organismo autonomo administratibo gisa eratzen da, eta Eusko Jaurlaritzako Lehendakaritza Sailari atxikia da.

2. artikulua

Administrazio Publikoaren Euskal Institutuak nortasun juridikoa du, eta badu behar besteko eskuarte bere xedeak betetzeko.

3. artikulua

Administrazio Publikoaren Euskal Institutuak Gasteizen du bere egoitza.⁴⁹⁰

4. artikulua

Administrazio Publikoaren Euskal Institutuaren xedeak honako hauek dira:

1. Euskal Herriko Autonomia Administrazioak kontratatu beharreko funtzionarioak aukeratzea, alor horretan bere jarduketak Lehendakaritza Saileko zerbitzu eskudunekin koordinatuz.

2. Funtzionarioak aukeratzea, betiere beste administrazio publikoren batek edo ordenamendu juridikoak hori egitea ematen diotenean.

3. Euskal Herriko Autonomia Administrazioaren funtzionarioen edo kontratatuen prestakuntza eta hobekuntza, edo beste administrazio publikoren batek edo ordenamendu juridikoak hori egitea ematen diotenean.

4. Lankidetzaren sustatzea lurralde historikoekin, udalekin eta Euskadiko Toki Administrazioko gainerako erakundeekin, horien langileen prestakuntzan eta hobekuntzan.

⁴⁹⁰ Azaroaren 6ko 2/2007 Legegintzako Dekretuaren azken xedapenetako bigarrenak emandako idazkera (EHAA, 15. zenbakia, 2008-01-22ko alea).

5. *Administrazio Publikoan euskara sartu, zabaldu eta aplikatu, eta normalizatzea, bai eta administrazio-hizkera finkatzea ere, Euskararen Erabilera Normalizatzeko Oinarrizko Legean xedatutakoa betetzeko.*

6. *Euskal Herriko administrazio publikoen berezitasun juridiko, finantzario eta estatistikoak ikertu, irakatsi eta zabaltzea.*

7. *Euskal Herriko administrazioetan administrazioaren zientzia ikertu, irakatsi eta zabaldu, eta ezartzea.*

8. *Trukeak eta hitzarmenak ezartzea Espainiako edo atzerriko antzeko erakundeekin.*

5. artikulua

Bere xedeak betetzeko, Administrazio Publikoaren Euskal Institutuak honako hauek egin ahal izango ditu:

1. *Komenigarri irizten dien atalak, sailak edo zerbitzuak antolatzea.*

2. *Pertsona kualifikatuen lankidetzak eskatzea, ikastorduak, mintegiak, hitzaldiak emateko edo lan berezi eta zientifikoak egiteko.*

6. artikulua

Institutuak diplomak eta ziurtagiriak emango ditu; agiriok, egokiera denean, merezimenduak izan ahalko dira lehiaketetan, oposizioetan eta langileak aukeratzeko dauden gainerako moduetan, bai eta administrazio-karrerako igoeran ere.

7. artikulua

Autonomia Erkidegoko instituzioek Administrazio Publikoaren Euskal Institutura jo ahal izango dute hauxe eskatzeko: Euskal Herriko administrazio publikoen egituratze eta hobekuntzari buruzko aholkularitza, kontsulta eta arauen prestatzea.

II. KAPITULUA

Administrazio Publikoaren Euskal Institutuaren antolaketa

8. artikulua

Institutuaren gobernu-organoak honako hauek dira:

a) *Patronatuaren Kontseilua.*

b) *Administrazio Publikoaren Euskal Institutuko zuzendaria.*

9. artikulua

Honako hauek izango dira Patronatuaren Kontseiluko kideak:

Patronatuburua: Lehendakaritzako sailburua.

Patronatuburuordea: Toki Administrazioko sailburuordea.

Patronatukideak: lurralde historikoetako ahaldun nagusiak; Administrazio Autonomoaren lurralde historiko bakoitzeko ordezkari bat; Euskal Herriko Toki Administrazioaren lurralde historiko bakoitzeko ordezkari bat; Eusko Jaurlaritzako

Funtzio Publikoaren ordezkari bat, gutxienez zuzendari-maila duena, eta Administrazio Publikoaren Euskal Institutuko zuzendaria. Administrazio Publikoaren Euskal Institutuko idazkari nagusiak idazkari legez jardungo du, hitzarekin baina botorik gabe.

Patronatuaren Kontseiluaren erabakien araubidea izango da Administrazio Prozeduraren Legearen I. tituluko II. kapituluan kide anitzeko organoentzat xedatutakoa izango da.

10. artikulua

Honako hauek izango ditu Patronatuaren Kontseiluaren eginkizun propioak: Institutuaren garapen-plan orokorra onestea; hitzarmenak onestea Administrazio Publikoaren Institutu Nazionalarekin, Toki Administrazioaren Institutu Nazionalarekin, unibertsitateekin edo antzeko instituzioekin; urteko memoria, ikasketa-plana, tituluak eta langileak hobetzeko eta aukeratzeko sistemak onestea; aurrekontuaren aurreproiektua onestea Eusko Jaurlaritzako Lehendakaritza Sailari bidaltzeko, eta Institutuaren artezkaritzako gainerako gaiak.

11. artikulua

Administrazio Publikoaren Euskal Institutuko zuzendaria Jaurlaritzaren dekretuz izendatu eta hala behar izanez gero kenduko da, Lehendakaritzako sailburuak proposamena eginda, Administrazio Publikoaren eremuan prestigio aitortua duten pertsonen artetik.

Kargu hori zuzendari-kategoriari dagokion langile-estatutuak eraenduko du, Jaurlaritza Legean ezarritakoaren arabera.

12. artikulua

Institutuko zuzendariak eskumen hauek ditu: ekintza guztien kudeaketa bateratu eta ordenatua, zerbitzuen zuzendaritza eta langileen burutza bereganatzea, eta bai Institutuaren ordezkaritza, ikasketa-planaren, tituluen, eta langileak hobetzeko eta aukeratzeko sistemak proposatzea, aurrekontuaren aurreproiektua idaztea, gastuak egiteko baimena ematea eta ordainketak agintzea, eta Institutuko plantilla zuzentzea.

III. KAPITULUA

Eskuarte ekonomikoez

13. artikulua

Bere helburuak betetzeko, Administrazio Publikoaren Euskal Institutuak urtero aurrekontua propioa izango du, eta berau Autonomia Erkidegoaren Aurrekontu Orokorren barruan egongo da.

14. artikulua

Aurrekontuaren sarrera-egoerak baliabide hauek izango ditu:

1. Matrikula-eskubideak, titulu-, diploma, ziurtagiri eta zerbitzuak emateagatik sortzen diren gainerako eskubide edo tasak.

2. Institutuaren argitalpenen, iragarkien eta zerbitzu ordainduen etekina.

3. Edozein pertsona edo erakundek Institutuari egiten dizkioten dirulaguntzak, sorospenak eta emariak.

4. Beraren ondasunen errentak, Euskadiko Ondareari buruzko Legean xedatutakoaren arabera.

Azken xedapenak

Lehenengoa.— Lehendakaritza Sailaren organo gisa eginkizunak egiten ziharduen Herri-Arduralaritzaren Euskal Erakundea ezabatu egiten da, eta honen eskuarte pertsonal eta materialak sartuta geratuko dira lege honen bidez sortu den ente autonomoaren barruan.

Bigarrena.— Eusko Jaurlaritzari ahalmena ematen zaio, Lehendakaritzako sailburuak proposamena eginda, lege hau garatu eta exekutatzeko beharrezko diren erregelamendu-xedapenak.

Xedapen indargabetzailea

Euskal Herriko Kontseilu Nagusiaren 1980ko otsailaren 26ko erabaki batez onetsitako Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundearen estatutua indargabetuta gelditzen da, eta bai 1980ko azaroaren 11ko Dekretua ere, lege honek ezarritakoaren aurkakoak diren neurrian.

8.2.5. 29/1983 Legea, azaroaren 25ekoa, Helduen Alfabetatze eta Berreuskalduntzerako Erakundea sorraraztekoa eta euskaltegiak arautzekoa⁴⁹¹

ZIOEN AZALPENA

Helduen berreuskalduntzerako zerbitzu bat abian jartzeak bere baitan darama garrantzi handiko programa bat, zeinaren helburua baita benetan elebidun den biztanleria sendotzea, horri darizkion guztiekin, nola baita, azken finean, helduen alfabetatze eta berreuskalduntzerako prozesu luze-zabal baten hasiera.

Oro har, euskararen irakaskuntza helduei helaraztea da: funtzionarioei, unibertsitarioei, langileei, oraindik euren lehenengo lana eskuratu ez duten gazteei, etxeakoandreei eta abarri; horrekin guztiarekin batera, ikerketa metodologikoak, ikus-entzunezkoak, koadroen prestakuntza eta gaikuntza eta abar dakartza, bigarren hizkuntzen irakaskuntzarako tekniken ikerketa den gisa; eta hori guztia erakunde honen arabera bideratuko da: “HABE — Helduen Alfabetatze eta Berreuskalduntzerako Erakundea sorrarazi eta Euskaltegiak araupetzea”.

Helduak berreuskalduntzeko prozesu osoak eskuarte ekonomikoak izan behar ditu, zertarako eta, ahal den neurrian, ekimen eta proiektu jakin batzuek, mota guztietako berreuskalduntze-mugimenduek, argitalpen-arloak eta euskararen normalizazio soziologikoak dituzten ezinbesteko beharriaz aurre egiteko, baldin eta hizkuntza-instituzio gisa babes falta pairatzen badute.

Beste alde batetik, plan bat eratu da, zeinak, printzipio eta helburu gisa helduei bigarren hizkuntza bat —gure kasuan, euskara— irakatsi ahal izatera jotzen baitu; bada, planaren kontzeptzioak berak berezitasun jakin batzuk ditu, eta berezitasunon arazoak ebatzi behar dira, proposatzen diren efektiboetatik ahalik eta etekinik handiena lortze aldera.

Proiektu honek arrakasta izango badu, honek izan behar du haren oinarria: irakaskuntza arautuan zalantzan jarri ezinezkotzat jotzen diren egoera eta baldintza guztiak ezarri eta indarrean jartzea segurtatzen duen programa bat lortzea.

Ildo beretik, prozesu honek arautzen duen zerbitzuak hauek aurreikusten ditu: argitalpenak eta aldizkariak sortzea, eta bai Glotodidaktika Kabineteak sortzen dituen idatzizko eta ikus-entzunezko materiala argitaratu eta egitea, eta horrek guztiak euskara helduen artean sustatu eta zabaltzera jo behar du.

Euskarak, Euskal Herriaren kultura-ondare denez, Erkidego osoaren mailako plangintza orokor bat eskatzen du, Hezkuntza eta Kultura Sailari atxikita dagoen ente batean bildu behar dena; edozelan ere, ente horretan parte hartu behar dute eta ordezkaturata egon behar dute ezarri beharreko programa komuna berronesten duten erakunde publikoek.

Edukiaren eta xedeen berezitasuna dela eta, euskaltegi-tako irakaskuntzak hezkuntza-sistema orokorretik aparteko gisa hartzen dira. Hori gorabehera, horien

⁴⁹¹ EHAren 183. zenbakian, 1983ko abenduaren 12ko alean argitaratu zen.
http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leves/ley19830029_f_eus.html

izaerak eta esangurak aplikazio-eremuan mailaz maila doakotasunera jotzea eskatzen dute.

Lau tituluk, xedapen gehigarri batek, xedapen iragankor batek eta azken xedapen bik osatzen dute lege-proiektu hau.

Lehenengo tituluak “Helduen Alfabetatze eta Berreuskalduntzerako Erakundearen eta Euskaltegiak Araupetzea”ren izaera eta eginkizunak ditu gai; bera sortzen du zuzenbide publikoko erakunde gisa, nortasun juridiko propioa duena eta Autonomia Erkidegoko Administrazioetik independentea dena, eta Eusko Jaurlaritzako Hezkuntza eta Kultura Sailari atxikia dena; eta eginkizun hauek esleitzen dizkio: euskara helduei irakastekoak, biztanleen berreuskalduntzearen eta alfabetatzearen sustapena, beraren xedeetarako metodoen ikerketaren sustapena, materialen sorkuntza eta argitalpena, euskalduntze programen aplikazioa, zentroen sustapena, euskalduntze-erakundeentzako laguntza eta abar.

Bigarren tituluak, berriz, Institutuaren gobernu-organoak ezartzen ditu: Patronatu Artezkarria, Kontseilu Akademikoa, lehendakaria eta zuzendari nagusia. Legeak, organo horien eta haien eginkizunak arautzen ditu.

Hirugarren titulua euskaltegiei buruzkoa da; euskaltegiok titulartasun publikokoak edo pribatukoak izan ahalko dira. Haien titulartasuna erabakitzen du; euskaltegi publikoetako zuzendariari eta idazkariari ematen zaizkien ahalmenak definitzen ditu eta horien izendapena arautzen du. Euskaltegi pribatuak homologatu gisa eta aske gisa sailkatzen ditu. Baita ere arautzen du zelan egin behar den inskripzioa Erregistroan, zelan bukatu behar diren jarduerak, zein diren dirulaguntzadun euskaltegi pribatuei ezartzen zaizkien eskakizunak, zein den erabili beharreko prozedura irakasleen lanpostu hutsak betetzeko, eta zein diren Hezkuntza eta Kultura Sailari eratzikitakoak. Baita ere aurreikusten da zein den euskaltegiei eman beharreko funts publikoen eta dirulaguntzen prozedura.

Laugarren tituluan organismo autonomoaren araubide ekonomikoa arautzen da; haren baliabideak izango dira haren titulartasuneko ondasunak eta atxikita dituenak, horien fruituak eta errentak, aurrekontuetan horretarako izendatzen diren kontsignazioak, aldundien, udalen eta abarren ekarpenak, haren jardueren diru-sarrerak eta abar.

Xedapen gehigarriak Institutuaren kontrol parlamentarioa aurreikusten du.

Xedapen iragankorrak hauek arautzen ditu: udal-euskaltegiak publiko bihurtzeko prozedura, HABEko irakasleen kidegoa sortzea eta euskaltegi pribatuen homologazioa; hori ez ezik, euskaltegi pribatuen titulartasuna aldatzeko prozeduraren arautzea aurreikusten da.

Azken xedapenetako lehenengoak baimena ematen dio Jaurlaritzari lege hau garatzeko, azken xedapenetako bigarrenak zehazten du noiz jarriko den indarrean lege hau.

I. TITULUA

Izaera eta eginkizunak

1. artikulua

“Helduen Alfabetatze eta Berreuskalduntzerako Erakundearen eta Euskaltegiak Araupetzea” sortzen da, zuzenbide publikoko erakunde gisa, nortasun juridiko propioa duena eta Autonomia Erkidegoko Administrazioetik independentea dena;

institutu horrek jardungo du gaitasun osoa duela bere xedeak betetzeko. Hezkuntza eta Kultura Sailari atxikita egongo da organismo autonomo administratibo gisa.

2. artikulua

Honako hauek izango dira HABEren eginkizunak:

- a) Euskara helduei irakastea, eta bai Euskal Herrian horien euskalduntzea eta alfabetatzea bultzatu eta sustatzea ere, hizkuntza-politikaren arloan Jaurlaritzan eskumena duen organoak ematen dituen gidalerroen arabera.
- b) Ikerketa sustatzea, eta xedeak betetzeko egokiak diren bide, metodo eta tresnak bilatzea.
- c) Material pedagogiko-didaktikoak sortu eta argitaratzea.
- d) Helduak euskalduntzeko eta alfabetatzeko programak aplikatzea xede horiek betetzeko sortzen diren zentroetan.
- e) Helduak euskalduntzeko eta alfabetatzeko zentroen sorkuntza sustatzea, betiere ahaleginak eginez arrazoizko plangintza bat egiteko, eta irizpide soziolinguistikoak kontuan hartuz.
- f) Helduak euskalduntzeko eta alfabetatzeko atazak egiten dituzten erakunde publiko eta pribatuei laguntzea, eta bai plan berezietarako hitzarmenak sinatzea ere.
- g) Hezkuntza eta Kultura Sailari proposamena egitea, euskaltegietan helduak euskalduntzeko eta alfabetatzeko ikastaroak gainditzten dituztenei gaitasun-ziurtagiriak edo diplomak eman dakizkien.
- h) Oro har, bere eskumeneko gaietan organismo publiko eskudunek agintzen dizkioten mota guztietako jarduketak egitea.

II. TITULUA

HABEko gobernu-organoak

3. artikulua

HABEko gobernu-organoak honako hauek izango dira:

- a) Patronatu Artezkaria.
- b) Kontseilu Akademikoa.
- c) Lehendakaria.
- d) Zuzendari nagusia.

4. artikulua

Honako hauek izango dira HABEko Patronatu Artezkarikoak:

- a) Lehendakaria: Hezkuntza eta Kulturako sailburua edo beraren eskuordea izango da, horretarako ematen zaizkion eskudantziekin.
- b) Patronatukideak:
 1. Hizkuntza-politikarako idazkaria.
 2. Autonomia Erkidegoko lurralde historikoetako foru-aldundien ordezkari bana.

3. Hezkuntza eta Kultura Sailaren ordezkari bi, gutxienez zuzendari-maila izan eta sailburuak izendatutakoak direnak.
4. Euskaltzaindiaren ordezkari bat.
5. Herri-Arduralaritzaren Euskal Erakundearen ordezkari bat.
6. Euskaltegi publikoetako irakasleen artetik eta HABEko zerbitzu pedagogiko-didaktikoetara atxikitako gainerako langileen artetik hautatutako hiru ordezkari.
7. HABEko zuzendari nagusia, idazkari gisa jardungo duena, hitzarekin baina botorik gabe.

5. artikulua

HABEko Patronatu Artezkariak honako eginkizun hauek izango ditu:

- a) HABE ordezkatzeari epaiketari eta epaiketarik kanpo, edozelako egintza edo kontratuari eta edozein pertsona edo erakunderen aurrean, betiere horretarako behar diren ahalak emanaz.
- b) HABEren xedeak betetzen direla jakitea.
- c) HABEren funtzionamendu-arauek ematea, lege honek eta bera garatzen duten erregelamendu-xedapenei xedatzen dutenaren esparruan.
- d) Jaurlaritzari HABEren jarduketari-programak aurkeztea, berak esleituta dituen eginkizunen esparruan.
- e) Urteko aurrekontuaren aurreproiektua onestea, Jaurlaritzari eramateko.
- f) Institutuaren urteko memoria onestea.
- g) Lege eta erregelamenduetan esleitzen zaizkion beste guztiak.

6. artikulua

Patronatu Artezkariak bere funtzionamendua eta erabaki-araubidea lotuko dizkio, 1958ko uztailaren 17ko Administrazio Prozeduraren Legean, oro har, kide anitzeko organoentzat ezarritakoari.

7. artikulua

Kontseilu Akademikoa, zuzendari nagusiaren zuzendaritzapean, Institutuko arlo akademikoan eta pedagogikoan arduradunek eta euskaltegi-tako zuzendariak osatuko dute; horiek Patronatu Artezkariak izendatuko ditu, behin zuzendari nagusiak proposamena egin eta gero. Horien kopurua HABEren arau organikoek zehaztuko dute; arauok, berriz, dekretuz ezarriko dira.

8. artikulua

Kontseilu Akademikoak Patronatu Artezkariari eta zuzendari nagusiari emango die aholkularitza, eta berak gai akademiko eta pedagogikoetan komenigarri irizten diren proposamenak aurkeztuko dizkie haiei, eta, era berean, Institutuaren arau organikoek agintzen dizkieten gainerako eginkizunak egikaritzeko ditu.

9. artikulua

HABEko berezko lehendakaria Hezkuntza eta Kulturako sailburua izango da. Berari dagozkio: Institutuaren ordezkari-tza ofiziala, Institutuaren zerbitzuen goi-gainbegiratzea eta koordinazioa, Patronatu Artezkariaren erabakiak betetzen eta

exekutatzen direla jagotea, eta HABEko beste organo batentzat beren-beregi gorde gabeko eginkizun guztiak.

10. artikulua

1. HABEko zuzendari nagusiak zuzendari-maila izango du, eta Jaurlaritzak dekretuz izendatuko du, Hezkuntza eta Kulturako sailburuak behin proposamena egin eta Patronatu Artekariak aztertu ondoren. Honako eginkizun hauek izango ditu:

- a) Lehendakariari laguntza ematea, HABEren estatutuak eta HABEk eratzikita dauzkan helburuak eta xedeak jagoteko eta horiek betetzeko.
 - b) Patronatu Artekariaren erabaki eta ebazpenak exekutatzea.
 - c) HABEren urteko aurrekontuen aurreproiektua gertatzea.
 - d) Institutuaren urteko txostena gertatzea.
 - e) Patronatu Artekariari, aldi-aldi eta honek eskatzen duen guztietan, Institutuaren ibilerari buruzko txostenak ematea.
 - f) Patronatu Artekariari proposamenak egitea bere mendeko izango diren izendapen askeko karguak izendatzeko.
 - g) Patronatu Artekariari idazkari gisa jardutea.
 - h) Legeek eta erregelamenduek eratzikitzen dizkioten gainerako eginkizunak.
2. Gai akademiko eta pedagogikoei buruzko erabakietan, kontuan izan beharko ditu Kontseilu Akademikoak horretarako egiten dituen txostenak.

11. artikulua

HABEren arau organikoak Patronatu Artekariaren dekretu batez eta patronatuak berak zuzendariaren bitartez proposatuta onetsiko dira; bada, arauok zehaztuko dituzte, lege honetan xedatutakoaren arabera, Institutuaren unitate organikoen eta HABEren mendeko euskalduntze-zentro edo euskaltegien antolaketa eta funtzionamendua. HABEren mendean zuzenean ez dauden euskaltegiak eraenduko dira hurrengo artikuluetan xedatutakoaren arabera.

12. artikulua

HABEn, zerbitzu-mailako glotodidaktika aplikatuaren kabinete bat izango da. Eginkizun hauek izango ditu: euskararen irakaskuntzarekin zerikusia duten eskuarte, baliabide eta sistema metodologikoak ikertu eta hedatzea; irakasleak prestatu eta birziklatzea; helduak alfabetatzeko eta euskalduntzeko zentroetan garatu beharreko programen irakasle-koordinazioa eta koordinazio didaktiko-pedagogikoa, eta HABEren arau organikoek eratzikitzen dizkioten gainerakoak.

III. TITULUA

Euskaltegiez

13. artikulua

Euskaltegiak publikoak eta pribatuak izan daitezke. Publikoak dira Jaurlaritzaren dekretuz sortu eta HABEri atxikitakoak, eta foru-aldundiek, udalek edo horien mendeko erakundeek sortutakoak. Ahalmen akademiko guztiak izango dituzte.

Pribatuak dira pertsona fisikoen nahiz izaera pribatuko pertsona juridikoen titulartasunekoak.

14. artikulua

Euskaltegiaren titularra izango da HABEn beraren lehendakariaren ebazpenez sortzen den Erregistroan titular gisa ageri den pertsona fisiko edo juridikoa.

15. artikulua

1. Euskaltegi publiko guztietan zuzendari bat eta idazkari bat izango dira gutxienez.

a) Euskaltegiko zuzendariari dagozkio: haren ordezkaritza ofiziala izatea; indarrean dagoen araudia betetzen dela jagotea; euskaltegiari atxikitako langile guztien burutza egikaritzea; euskaltegiaren aurrekontua gertatu eta haren funtsak zuzen kudeatzea; jarduera akademikoak koordinatzea, eta euskaltegiak zuzen funtzionatzeko agintzen zaizkion gainerako guztiak.

b) Idazkariari dagokio, zuzendariak ontzat emanaz, ziurtagiriak luzatzea, eta euskaltegiaren administrazio-kudeaketarekin zerikusia duen guztia eramatea, baldin eta hori zuzendariari beren-beregi eratzikita ez badago, zuzendariarekin lankidetzan jardutea honek agintzen dizkion arazo guztietan, eta erregelamenduz eratzikitzen zaizkion gainerako guztiak.

c) HABEri atxikitako euskaltegi publikoetako zuzendariak HABEren Patronatu Artezkariak izendatu eta, hala egokitzuz gero, kenduko ditu, behin zuzendari nagusiak proposamena egin eta irakasleen klaustroari entzun eta gero.

Foru-aldundien edo udalen mendeko euskaltegi publikoetako zuzendariak euskaltegiaren korporazio titularrak izendatu eta, hala egokitzuz gero, kenduko ditu, Hezkuntza eta Kultura Sailak ezartzen dituen baldintzak betetzen dituzten pertsonen artetik eta HABEren euskaltegietarako ezarritako prozeduraren antzekoa denari jarraituz.

d) Euskaltegietako idazkariak HABEko zuzendari nagusiak edo euskaltegiaren korporazio titularrak izendatu eta, hala egokitzuz gero, kenduko ditu, euskaltegiko zuzendariak proposamena egin eta gero, Hezkuntza eta Kultura Sailak horretarako ezarritako baldintzak betetzen dituztenen artetik. Erregelamendu bidez erabakiko da zenbat dirauten kargu horiek eta zein den kargu horiek aukeratzeko prozedura.

2. Euskaltegi bakoitzaren barne-araubidearen erregelamenduak beste organo batzuk ezarri ahal izango ditu parte hartu eta gobernatzeko, lege honetan xedatutakoaren arabera.

16. artikulua

Euskaltegi pribatuak izan daitezke:

a) Homologatuak: ahalmen akademiko osoak izango dituztenak, Hezkuntza eta Kultura Sailak, erregelamenduz ezartzen den moduan, horrelakotzat sailkatuta egoteagatik. Hezkuntza eta Kultura Sailak, bi urtez behin, berronetsiko du euskaltegi homologatuaren izaera, hori egitea beharrezkoa denean.

b) Libreak: hogeigarren artikulua aipatzen dituen diplomak edo ziurtagiriak lortzeko gainditu beharreko probak eratzeko gaitasunik ez dutenak. Euskaltegi publiko bati atxikita egon beharko dute, eta euskaltegi publiko horretako irakasleek egingo dizkiete azterketak ikasleei, hogeigarren artikuluan xedatutakoaren ondoretarako.

17. artikulua

Euskaltegi guztiek inskribatuta egon beharko dute, hamalagarren artikulua aipatzen duen erregistroan. Euskaltegiaren jardueren bukaera Erregistroari jakinarazi behar zaio emango duen azkeneko ikasturtea hasi baino urtebete gutxienez lehenago.

18. artikulua

Dirulaguntzadun euskaltegi pribatu guztietan zuzendari batek eta idazkari batek gutxienez izan beharko dute; haien eginkizunak euskaltegi publikoetarako ezarritako eginkizunen antzekoak izango dira, eta euskaltegiaren titularrak izendatuko ditu. Euskaltegi horien urteko balantzea, nominen abonua justifikatzeko agiriak eta gainerako kontabilitate-dokumentuak edonoiz eskatu ahal izango dituzte HABEren zerbitzuek.

19. artikulua

Euskaltegi publiko batean irakasle-plaza bat hutsik geldituz gero, haren titularrak merezimendu-lehiaketa baterako deialdia egingo du hura betetzeko; lehiaketa horretan parte hartu ahal izango dute euskaltegi publikoetan aktiboan dauden irakasle guztiek, deialdian ezartzen den moduan.

Lanpostu hutsa betetzen ez bada aurreko paragrafoan ezarritako moduan, euskaltegiaren titularrak hautapen-probetarako deialdi askea egingo du.

20. artikulua

Hezkuntza eta Kultura Sailari dagozkio HABEko Patronatu Artezkariak proposamena egin eta gero: euskaltegi publikoetan eta pribatu homologatuetan ematen diren irakaskuntzen antolaketa orokorra eta ikuskapena, eta irakaskuntza horien irakasleei eskatzen zaizkien titulazioak arautzea, bai eta euskaltegiarako eraikinek bete beharko dituzten baldintza teknikoak, eta, oro har, irakaskuntza-jarduerei dagokien guztia. Era berean, sail horrek arautuko ditu alfabetatze eta euskalduntze-irakaskuntzetan ezartzen diren zikloetako bakoitzaren amaieran luzatu beharreko diploma eta ziurtagiriak ere.

21. artikulua

Udal-euskaltegiarentzako funts publikoen eta pribatu homologatuentzako dirulaguntzen araubidea erregelamenduz arautuko da. Xede horietarako izendatutako funtsak HABEren urteko aurrekontuei erantsiko zaizkie.

IV. TITULUA

HABEren araubide ekonomikoaz

22. artikulua

Institutu hau Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko organismo autonomoa den bitartean, haren araubide ekonomiko-finantzarioa eraenduko da horri buruz indarrean dagoen araudi bereziaren arabera.

23. artikulua

Honako hauek dira HABEren ogasun eta baliabideak:

- Bere titulartasuneko ondasunak edo atxikita dituenak, unean-unean indarrean dagoen ondareari buruzko legearen arabera.
- Ondasun horien ekoizkinak eta errentak.
- Autonomia Erkidegoaren aurrekontu orokorrek esleitzen dizkioten funtsak.
- Foru-aldundien, udalen edo beste erakunde publiko nahiz pribatu batzuen ekarpenak.
- Institutuaren jarduerak haren eskumenen eremuan sorraraz ditzaketan diru-sarrerak.
- Eratxiki dakioken beste edozein baliabide.

Xedapen gehigarria

Urtero, ekitaldia bukatu eta ondorengo lehenengo hiruhilekoaren barruan, Eusko Legebiltzarrari aurkeztuko zaio Institutuaren kudeaketa-memoria, bai eta hurrengo ekitaldiari dagokion programa ere.

Xedapen iragankorra

1. Oraingo udal-euskaltegiak euskaltegi publiko bihurtu ahal izango dira, behin korporazio titularrak eskabidea eginda, erregelamenduz ezarritako baldintzak betetzen direla HABEren organo eskudunak egiaztatu eta euskaltegiak hamalagarren artikulua aipatzen duen HABEren Erregistroan inskribatu ondoren.

2. Jaurlaritzak Legebiltzarrari lege-proiektu bat bidaliko dio, lege hau indarrean jartzen den egunetik hasi eta hiru hilabeteko epearen barruan, HABEko pedagogia-irakaskuntzako langileen kidegoa sortzeko.

Kidego horretan oposizioz, oposizio-lehiaketaz edo lehiaketaz sartu ahal izango da; azken kasu honetan lehentasunezko merezimendu izango dira helduak alfabetatzearen eta euskalduntzearen gaietan, Kultura Sailean eta Hezkuntza eta Kultura Sailean egindako zerbitzuak.

Halaber, udal-euskaltegien egindako zerbitzuak ere merezimendutzat zenbatu ahal izango dira, horretarako deialdian jartzen den modu berean.

3. Lege hau indarrean jartzean jardunean ari diren euskaltegi pribatuek homologazioa eskatu ahal izango dute xedapen honen lehenengo paragrafoan ezartzen den moduan, eta laguntzen araubidea izaten jarraituko dute erregelamenduz ezartzen den moduan.

4. Erregelamenduz ezarriko da bete behar den prozedura, zertarako eta arrazoi historikoak direla-eta gaur egun ekimen pribatukoak izan baina euskaltegi publiko bihurtu nahi duten euskaltegien titulartasuna aldatzeko. Nolanahi ere, alde interesdunek hori nahi izatea beharrezkoa izango da.

Azken xedapenak

Lehenengoa

Jaurlaritzari eta Hezkuntza eta Kultura Sailari baimena ematen zaie, bakoitzak bere eskumenen eremuan behar diren xedapenak emateko, betiere lege honetan xedatutakoa garatu eta aplikatze aldera.

Bigarrena

Lege hau Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratu eta hurrengo egunetik aurrera jarriko da indarrean.

8.2.6. 3/1985 Legea, otsailaren 27koa, "ARARTEKOA" instituzioa sortu eta arautzekoa⁴⁹²

ZIOEN AZALPENA

8. Bukatzeko, instituzioaren izenak oinarri du euskal zuzenbide publikoaren sisteman berria den instituzio bati izen berri jartzeko beharrianen, Horri dagokionez, komenigarri ematen du izena euskaraz jartzeak.

Bestalde, instituzioa berria da. Egia esan, aurrekoak izan ditu, bai Gaztelaren eraginpeko euskal lurraldeetan, bai Pirinio-aldeko erresumetako lege-tradizioetan errotutakoetan ere. Baina, hala ere, ez dago horiek parekatzerik. Aurreko horiek, Arabako Sindiko Prokuradore Nagusia adibidez, monarkia absolutuaren instituzio publikoei eta gizarte estamentalari lotzen zaizkie, eta instituzio horiek estamentu baten pribilegioak defendatuko dituzte beste estamentu batzuen aurka, edo jaun feudalaren edo erregearen aurka. ARARTEKOA erabat bestelakoa da, estamentalismotik berdintasun-printzipiora eta pribilegiotik guztien eskubide edo askatasunera igarotzen den neurri berean.

[...]

⁴⁹² EHAren 63. zenbakian, 1985eko martxoaren 22ko alean, argitaratua.
http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley19850003_f_eus.html

**8.2.7. 6/1986 Legea, maiatzaren 27koa,
Consejo de La Juventud de Euskadi /
Euskadiko Gazteriaren Kontseiluari
buruzkoa⁴⁹³**

**I. KAPITULUA
Definizioa eta eginkizunak**

2. artikulua

1.2 artikulua aipatzen dituen xedeen barruan, Euskadiko Gazteriaren Kontseiluari honako eginkizun hauek dagozkie:

i) Euskal gazteriarengan euskararen eta Euskal Herriaren kultura eta historiaren ezagutza eta garapena sustatzea.

⁴⁹³ EHAren 113. zenbakian, 1986ko ekainaren 11ko alean, argitaratua.

8.2.8. 10/1988 Legea, ekainaren 29koa, Ikastolak eta Eskola Publikoa biltzekoa⁴⁹⁴

ZIOEN AZALPENA

[...]

Asmo horren oinarriak hauek dira: ikastola gehienek zentro publiko bihurtzeko behin eta berriz azaldu duten nahia; Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko hizkuntza propioa zaindu eta zabaltzeko haiek egindako lan garrantzitsua, zeina ikastolak ikastetxe berezi gisa definitzen dituzten araugintzako aurrekari askotan aitortua baita; eta Jaurlearitzaren programa-helburuak.

[...]

TITULU BAKARRA

2. artikulua

1. Horretarako, baimena ematen zaio Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko Administrazioari, Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailaren bidez, ikastolen titularrekin hitzarmen bereziak sinatzeko; hitzarmen horietan honako alderdi hauek nahitaez agertu beharko dute:

i) Ikastolako unitateak Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailari atxikitzea, horiek programazio eta plangintza orokorrean kontuan hartuak izateko. Ildo horretatik, ikastolak 1987ko abenduaren 18a arte zituen lerroen eta hizkuntza-ereduen kopurua errespetatu eta indartuko dira.

⁴⁹⁴ EHAren 154. zenbakian, 1988ko abuztuaren 6ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley19880010_f_eus.html

8.2.9. 11/1988 Legea, ekainaren 29koa, Soin Hezkuntzako Euskal Erakundea sortzekoa⁴⁹⁵

I. TITULUA

Soin hezkuntzako Euskal Erakundearen araubide juridikoa

2. artikulua

1. Honako xede hauek izango ditu Soin Hezkuntzako Euskal Erakundeak:

a) Gorputz hezkuntzako ikasketa-titulartasuna eskuratzeko ezagutzak eta prestakuntza ematea, hala behar izanez gero, hirugarren zikloa, indarrean dagoen legeriaren arabera. Irakaskuntza Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetan emango da, Euskararen Erabilera Normalizatzeko 10/1982 Oinarrizko Legearen arabera.

⁴⁹⁵ EHAren 154. zenbakian, 1988ko abuztuaren 6ko alean, argitaratua.
http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley19880011_f_eus.html

8.2.10. 13/1988 Legea, urriaren 28ko, Euskadiko Eskola-kontseiluei buruzkoa⁴⁹⁶

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua

Irakaskuntzaren programazio orokorrak helburu hauek lortzera joko du batez ere:

f) Euskararen normalizazioa eta erabilera hezkuntza-eremuan bultzatzea.

I. TITULUA Euskadiko Eskola Kontseiluaz

14. artikulua

Euskadiko Eskola Kontseiluari nahitaez eskatu beharko zaio aholkua ondorengo gaietarako:

g) Irakaskuntza-maila bakoitzeko eredu-erakundearen hizkuntza-helburuak eta hizkuntza-ereduen eskaintzaren plangintza egiteko oinarritzko irizpideak finkatzeko.

⁴⁹⁶ EHAAREN 220. zenbakian, 1988ko azaroaren 23ko alean argitaratua; hutsen zuzenketa: EHAA 243/1988.12.28.

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley19880013_f_eus.html

8.2.11. 6/1989 Legea, uztailaren 6koa, Euskal Funtzio Publikoari buruzkoa⁴⁹⁷

ZIOEN AZALPENA

[...]

V. Uko egin ezinezko eginbeharra da administrazio elebiduna egitea, berak zerbitzatzen duen herriaren eskari legitimoak asebetetzen dituen: bada, legeak funtzio publikoaren hizkuntza-normalizazioari heltzen dio V. tituluan. Horretarako, legeak bere formulazioa egiten du, horrela legegintzako aurrekarietan hezurmamitutako egiturarekin bat eginez hizkuntza-eskakizuna oinarri harturik, eskakizun hori lanpostuari datxekion osagai gisa. Ikuspuntu hori oinarritzat hartuz, funtzio publikoaren arloari buruzko arau-formulazioak hiru alde ukitzen ditu: eskakizuna lanpostuan sartzeko baldintza gisa eratzea haren derrigortasunak eragina duen unearen arabera bereizita; lanpostuetan sartzeko deialdiak hizkuntza-beharrizanei egokitzea, administrazioei bide emanez unean-unean dauden giza eskuarteen eskariei aurre egiteko zuzkidura egokia ipintzeko, eta, azkenik, hizkuntza-eskakizuna eskatzerik ez denean, euskararen ezagutza merezimendu gisa ebaluatzea.

[...]

II. TITULUA

Funtzio publikoaren egituraz eta antolaketaz

I. KAPITULUA

Lanpostu-zerrendak

15. artikulua

1. Lanpostu-zerrendek honako hauek adieraziko dituzte nahitaez horietako bakoitzeko:

d) Hori betetzeko eskatutako baldintzak, horien artean derrigor agertu beharko dute hizkuntza-eskakizunak eta horren derrigortasun-datak, eta

⁴⁹⁷ EHAren 144. zenbakian, 1989ko uztailaren 28ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leves/lev19890006_f_eus.html
Euskal Enplegu Publikoaren abenduaren 1eko 11/2022 Legeak indargetua.

III. TITULUA

Euskal administrazio publikoetako funtzionarioez

VIII. KAPITULUA

Funtzionarioen diziplina-araubidea

I. ATALA

Faltak

83. artikulua

Honako hauek dira falta oso astunak:

b) arraza, sexu, erlijio, hizkuntza, iritzi, jaioleku edo auzotasun-leku edo beste edozein izaera edo inguruabar pertsonal edo sozial dela eta, diskriminazioa dakarren edozein jarduketa,

V. TITULUA

Hizkuntza normalizazioaz

97. artikulua

1. Euskara eta gaztelania dira euskal administrazio publikoetako hizkuntza ofizialak, eta bi hizkuntzon erabilera bermatu beharko dute administrazio horiek beren barneko zein kanpoko harremanetan.

2. Esandako ondorioetarako, administrazioetan dauden lanpostuetako bakoitzak bere hizkuntza-eskakizuna esleitu izango du. Hizkuntza-eskakizunak zehaztuko ditu lanpostua betetzeko eta hor lan egiteko beharrezko diren euskarazko gaitasun-maila linguistikoak. Hizkuntza-eskakizuna derrigorrezkoa ez den artean, euskaraz jakiteari, bai lanpostuak betetzeko eta kanpoko aukeraketak egiteko, merezimendu gisa eman beharko zaion balioa zehazteko soilik izango da.

3. Hizkuntza-eskakizuna derrigorrezkoa izaten hasten den datatik aurrera, lanpostu bakoitzera heldu eta hor lan egiteko nahitaezko eskakizuna izango da hizkuntza-eskakizuna betetzea. Hori gorabehera, Eusko Jaurlaritzak, Hizkuntza Politikarako Idazkaritza Nagusiak proposatuta, erregelamenduz zehaztuko du zein kasutan, salbuespenez eta modu objektiboan antzeman daitezkeen inguruabarrengatik, lanpostu bateko titularra izan daitekeen salbuetsia lanpostuari esleitutako hizkuntza-eskakizuna betetzetik.

4. Hizkuntza Politikarako Idazkaritza Nagusiak proposatuta, Eusko Jaurlaritzak, zehaztuko ditu hizkuntza-eskakizunak, baita, aldizka, lanpostu bakoitzari ezarri beharreko irizpideak ere.

5. Euskal administrazio publikoetan dauden lanpostuetako bakoitzari dagokion hizkuntza-eskakizuna, baita horren derrigortasun-data ere, haien organoek ezarriko dituzte Hizkuntza Politikarako Idazkaritza Nagusiak txostena egin ondoren, Eusko Jaurlaritzak horretarako zehaztuko dituen irizpideen arabera.

6. Bai hizkuntza-eskakizuna eta bai, hala behar izanez gero, derrigortasun-data ere, lanpostu-zerrendetan nahitaez azaldu behar duten berezitasunen barruan sartu beharko dira.

7. Hizkuntza-eskakizunak nahitaez aplikatzeko irizpideek administrazio bakoitzean dauden lanpostuetarako ekitatez eta proportzionaltasunez jokatzeko izango dute xede, lanpostuko eginkizunari dagokion kidego, eskala, maila edo titulazio-taldea dela eta, inolako desberdintzerik egin gabe.

8. Euskal administrazio publikoak ahaleginduko dira beren zerbitzuko langileek behar bezalako hizkuntza-gaikuntza izan dezaten, horretarako beharrezko diren neurriak hartuz.

98. artikulua

1. Euskal administrazio publikoen zerbitzuan sartzeko hautaprobetarako deialdien edukia langile sartu berriekin bete beharreko lanpostuei esleitutako hizkuntza-eskakizunei egokituko zaie.

2. Esandako ondorioetarako, plaza baterako deialdiaren jatorria nahitaezko hizkuntza-eskakizuna duen lanpostua denean, lanpostu horretan sartzeko nahitaez eskatuko da eskakizuna betetzea. Eskakizunaren betetzea eskatu ahal izango da, deialdiaren oinarrietan zehazten denaren arabera, edo hautaprobetan, edo funtzionario izatera heldu aurretiko prestakuntza-ikastaroan eta praktika-aldian zehar egiaztatuz.

3. Aurreko apartatuan ezarritakoaren arabera, hizkuntza-eskakizuna prestakuntza-ikastaroaren bidez egiaztatu behar den kasuetan, eskakizuna bete beharra deialdia argitaratzen den egunean hori nahitaezkoa duten plazak betetzeari buruzkoa izan daiteke, baita derrigortasun-data prestakuntza-ikastaroa eta praktika-aldia baino lehenagokoa duten plazei buruzkoa ere izan daiteke. Hautan sartzeko, beharrezkoa izango da alde aurretik egiaztatzea, hautaprobaren bidez, plaza betetzeko eskatutako hizkuntza-eskakizuna baino bi maila beheragokoa. Lanpostuari dagokion eskakizuna euskara gutxiago jakitea adierazten duten lanpostu bietako bat den kasuetan, hautaprobetan euskara merezimendu gisa balioetsiko da.

4. Hautaprobetan ezein hizkuntza-eskakizunik bete beharrik ez dagoenean, euskaraz jakitea merezimendutzat hartuko da. Horren balioespena ezarriko da, plazaren kidego edo eskalak bete ditzakeen lanpostuei esleitutako artean nagusi den hizkuntza-eskakizunaren arabera, eta horren ehuneko ez da inoiz ere hautaketa-prozesu guztian lor daitekeen gehieneko puntuazioaren ehuneko bostetik beherakoa, ez eta ehuneko hogeitik gorakoa ere izango.

Lanpostua betetzeko euskaraz jakitea merezimendutzat hartu behar den kasuetan, aurreko paragrafoan ezarritako irizpideari jarraituko zaio.

99. artikulua

1. Hizkuntza-eskakizunak betetzen direla egiaztatzeko, Administrazio Publikoaren Euskal Institutuak zehaztuko ditu kasu bakoitzean beharrezko izango den euskararen ezagutza ebaluatzeko proben edukia eta forma, eta horiek euskal administrazio publiko guztientzat berdinak eta guztiek aplikatu beharrekoak izango dira.

2. Euskal administrazio publikoetan sartzeko hautaketa-prozesuetako epaimahai kalifikatzaileetan Administrazio Publikoaren Euskal Institutuari dagokion ordezkartza galarazi gabe, institutu horren ordezkari bat izango da epaimahaikide deialdian eskatutako hizkuntza-eskakizuna egiaztatzeko egiten diren probetan. Ordezkaritza hori beharrezko izango da, ondorio berberetarako, lanpostuak betetzeko lehiaketak kalifikatzen dituzten batzordeen osan ere.

8.2.12. 5/1990 Legea, ekainaren 15ekoa, Eusko Legebiltzarrerako Hauteskundeei buruzkoa⁴⁹⁸

III. TITULUA Hauteskunde-administrazioa

II. KAPITULUA Hauteskunde-batzordeak

III. ATALA Antolaketa eta eginkizunak

36. artikulua⁴⁹⁹

3. Nolanahi ere, Autonomia Erkidegoko Hauteskunde-batzordearen erabakiak, euskaraz zein gaztelaniaz idatzita, web-orri batean sartuko dira, ondorio hauetarako gaituko dena.

III. KAPITULUA Hauteskunde-atalak eta -mahaiak

1. ATALA Hauteskunde-atalak

38. artikulua⁵⁰⁰

3. Hauteskundeatarako atal, mahai eta lekuen behin betiko zerrenda, euskaraz eta gaztelaniaz, Hauteskundearen Araubide Orokorrari buruzko Lege Organikoaren 24.4 artikuluan aurreikusitakoa jarraituz argitaratuko da.

2. ATALA Hauteskunde-mahaiak

44. artikulua⁵⁰¹

1. Izendapena egin eta hurrengo hiru egun igaro baino lehen, horren berri eman beharko zaie interesdunei. Jakinarazpenarekin batera, mahaietako kideei jarraibide-liburu bat emango zaie beren eginkizunei buruz euskaraz eta gaztelaniaz. Hauteskunde-mahaietako lehendakari eta bokal izendatu dituztenek zazpi eguneko

⁴⁹⁸ <https://www.euskadi.eus/bopv2/datos/1990/07/9002097a.pdf>

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley19900005_f_eus.html

⁴⁹⁹ 11/2015 Legeak, abenduaren 23koak, Eusko Legebiltzarrerako Hauteskundeei buruzko Legea bosgarren aldiz aldatzekoak, gehitutako paragrafoa.

⁵⁰⁰ 11/2015 Legeak, abenduaren 23koak, Eusko Legebiltzarrerako Hauteskundeei buruzko Legea bosgarren aldiz aldatzekoak, emandako idazkera.

⁵⁰¹ 11/2015 Legeak, abenduaren 23koak, Eusko Legebiltzarrerako Hauteskundeei buruzko Legea bosgarren aldiz aldatzekoak, emandako idazkera.

epea izango dute eskualdeko hauteskunde-batzordean adierazteko zergatik ezin duten kargua onartu, arrazoiak justifikatua eta dokumentatua izan beharko duelarik. Batzordeak gaiari buruzko erabakia hartzeko bost eguneko epea izango du, eta ezingo da errekurtsorik jarri erabakitakoaren aurka. Dena delako pertsona ordeztu beharra dagoela erabakitzen badu, horren berri emango dio lehen ordeztukoari. Eskualdeetako hauteskunde-batzordeek, labur bada ere, azaldu egin beharko dute zergatik ez dituzten onartu dena delako pertsonak mahaiko kide ez izateko emandako arrazoiak.

V. TITULUA

Hauteskunde-prozedura

II. KAPITULUA

Hauteskunde-kanpaina

1. ATALA

Xedapen orokorrak

68. artikulua

3. Eusko Jaurlaritzak, hauteskunde-prozesuan, kanpaina instituzional bat egingo du, Eusko Legebiltzarrerako hauteskunderi buruzko informazioa emateko eta horietan esku hartzera bultzatzeko. Argibide hauek emango ditu: bozketak noiz eta non izango diren, hautesleak nortzuk diren, botoa emateko prozedura zein den eta postaz nola eman daitekeen botoa, eta bozketaren inguruko gainerako izapideen berri; dena den, inola ere ez du eragingo hautesleen botoaren aukeran. Kanpaina instituzionalean hizkuntza ofizial bien erabilera bermatuko da, eta publikitatea aurrera eramateko, Euskal Autonomia Erkidegoaren mendeko titulartasun publikoko komunikabideetako tartek erabiliko dira, dohainik, eta baita autonomia-erkidegora mugatuta dauden Estatuaren titulartasunekoak ere.

4. ATALA

Hauteskunde-kanpainan komunikabideak erabiltzea

81. artikulua

6. Eusko Jaurlaritzaren mendeko komunikabide publikoetan, gutxienez, politika orokorrari buruzko eztabaida bat egingo da hizkuntza ofizial bakoitzean. Eztabaida horretan, Eusko Legebiltzarrerako aurreko hauteskundeetan ordezkariak lortu zuten alderdi politiko guztietako hautagaiek parte hartuko dute.

Era berean, hizkuntza ofizial bakoitzean elkarrizketa bat egingo zaio aipatutako alderdiek izendatutako hautagaiari.

III. KAPITULUA

Hauteskundeetako boto-paperak eta gutun-azalak

91. artikulua

2. Boto-paper, gutun-azal eta hauteskunderi buruzko gainerako agirietako idazkiak Autonomia Erkidegoan ofizial diren bi hizkuntzetan inprimatuko dira.

X. KAPITULUA

Bozketa elektronikoari dagokion prozedura⁵⁰²

132 bis artikulua

Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetan azalduko dira hauteskunde-mahai bakoitzeko hautetsontzi elektronikoko softwarean eta botoa emateko pantailetan dauden mezuak, eta bai hauteskunde-agirietako testua ere.

⁵⁰² 15/1998 Legeak, ekainaren 19koak, Eusko Legebiltzarrerako Hauteskunderi buruzko ekainaren 15eko 5/1990 Legeari aldaketak egiten dizkionak, X. kapitulua sartu zuen.

8.2.13. 7/1990 Legea, uztailaren 3koa, Euskal Kultura Ondareari buruzkoa⁵⁰³

III. TITULUA Babes-araubidea

VII. KAPITULUA Bibliografia-ondarea

66. artikulua

«Bibliografia-ekoizpen hauek joko dira euskal bibliografia-ondareztat: Euskadin eta euskararen lurraldeetan argitaratu edo ekoiztako lanak eta euskararekin edo euskal kulturarekin erlazionatutakoak, bereziki euskal autoreek egindakoak eta euskaraz egindakoak, horien euskarria dena dela.

»Euskadiko bibliografia-ondarea, aurreko paragrafoan aipatutakoez gain, Euskadin dauden eta historia- edo kultura-balio nabarmenak dituzten bibliografia-lanek osatzen dute, horien euskarria dena dela».

⁵⁰³ Euskadiko Liburutegiei buruzko urriaren 26ko 11/2007 Legearen azken xedapenetako lehenengoak emandako idazkera.

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley19900007_f_eus.html

Euskal Kultura Ondarearen maiatzaren 9ko 6/2019 Legearen xedapen indargabetzaileetako lehenengoak indargabetua.

8.2.14. 2/1992 Legea, maiatzaren 8koa, Lan Harremanen Kontseiluaren Zerbitzuko Langileen Antolamendurakoa ⁵⁰⁴

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua

Idazkari nagusiari dagokio:

g) Beharrezko neurriak hartzea Euskal Funtzio Publikoari buruzko Legean hizkuntza-normalizazioari buruz dauden aurreikuspenak Kontseiluaren barruan betetzeko beharrezko diren neurriak hartzea.

⁵⁰⁴ EHAren 111. zenbakian, 1992ko ekainaren 11ko alean, argitaratua.
http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley19920002_f_eus.html

8.2.15. 4/1992 Legea, uztailaren 17koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Poliziari buruzkoa⁵⁰⁵

II. TITULUA Euskal Herriko poliziari BURUZ

II. KAPITULUA Deontologiako arau-bilduma

«30 bis artikulua⁵⁰⁶

2. Euskal Autonomia Erkidegoko Poliziak aintzat hartuko ditu Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legean aitortutako hizkuntza-eskubideak, herritarrekin erlazionatzen direnean. Euskal Autonomia Erkidegoko Poliziaren kidegoak beren mende dituzten administrazioak ahaleginduko dira beren zerbitzura aritzen diren langileak behar bezala gaitzen gizarte elebidun batean zerbitzua emateko, eta, horretarako, behar diren neurriak hartuko dituzte eta kidego horietan euskara erabilia izan dadila sustatuko dute. Nolanahi ere, herritarrak zein hizkuntza aukeratu, horrexetan artatuko dute.

V. KAPITULUA Aukeraketa

1. ATALA Xedapen orokorrak

45. artikulua

1. Euskal Herriko polizia kidegoetan sartzeko deialdien edukia Euskal Funtzio Publikoari buruzko uztailaren 6ko 6/1989 Legearen V. tituluaren ezarritako aurreikuspenei egokituko zaie, eska daitezkeen euskararen hizkuntza-gaitasun maileri dagokienez eta hizkuntza horren ezagutzari eman beharko litzaiokeen balioespenari dagokionez.

2. Hizkuntza-eskakizunak egiaztatzeko egiten diren proben eduki eta forma Administrazio Publikoaren Euskal Institutuak ezarritako aginduei atxikiko zaizkie. Proba horietan, institutu horren ordezkari bat epaimahai kalifikatzaileko kide izango da.

⁵⁰⁵ EHAren 155. zenbakian, 1992ko abuztuaren 11ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley19920004_f_eus.html

⁵⁰⁶ 7/2019 Legeak, ekainaren 27koak, Euskal Autonomia Erkidegoko Poliziari buruzko Legearen bosgarren aldatutakoak, emandako idazkera.

III. TITULUA

Euskal Autonomia Erkidegoko poliziako kideen estatutu-araubidea

II. KAPITULUA

65. artikulua⁵⁰⁷

2. Lehiaketa da lanpostua betetzeko ohiko sistema. Lehiaketan, hautagaien gaitasunak lanpostuaren eginkizunetara egokitzen diren balioetsiko da.

Lanpostuak betetzeko deialdietan balioetsi beharreko merezimenduak definituko dira, zeinen artean hauek egongo baitira: antzinatasuna, gradu pertsonal zehatz bat edo garapen profesionalaren gradu jakin bat izatea –hala badagokio–, garatutako lanaren balioespena eta euskararen ezagutza-maila egiaztatua, hura bete beharreko baldintza ez denean.

Era berean, deialdian hala ezartzen denean, hauek guztiak ere agertu ahalko dira: prestakuntza- eta hobekuntza-ikastaroak; titulazioak eta gradu akademikoak; hizkuntzen ezagutza edo irakaskuntza- eta ikerkuntza-jarduera eta bete beharreko lanpostuak berezko dituen ezaugarrien arabera egokiak izan daitezkeen guztiak.

Xedapen iragankorrak

Bosgarrena.— Ertzaintzako lanpostu-zerrendak onetsi artean, zeinak hizkuntza-eskakizunei dagokienez azken xedapenetako lehenengoaren 2. apartatuak adierazitako araudiaren aurreikuspenei jarraituko zaizkien, euskaraz jakitea merezimendu izango da lanpostuan sartzeko eta lanpostuak betetzeko egiten diren deialdietan. Balioespenaren ehunekoa ez da inoiz ere hautaketa-prozesu guztian lor daitekeen gehieneko puntuazioaren ehuneko bostetik beherakoa, ez eta ehuneko hogeitik gorakoa ere.

[...]

⁵⁰⁷ 7/2019 Legeak, ekainaren 27koak, Euskal Autonomia Erkidegoko Poliziari buruzko Legearen bosgarren aldatetarenak, emandako idazkera.

8.2.16. 1/1993 Legea, otsailaren 19koa, Euskal Eskola Publikoari buruzkoa⁵⁰⁸⁵⁰⁹

ZIOEN AZALPENA

[...]

Euskal Herriko Autonomia Erkidegoak, Autonomia Estatutuak 16. artikuluan dioenez, irakaskuntzari buruzko eskumen osoa du, betiere Konstituzioaren 27. artikulua eta hura garatzen duten lege organikoek ezarritakoari, Konstituzioaren 149.1.30 artikulua Estatuari aitortzen dizkion ahalmenei eta hura betetzeko eta garatzeko behar den goi-ikuskatzaitzaren kaltetan gabe. Autonomia-erkidego honek, bestalde, baditu hezkuntza-sistemak kontuan hartu beharreko berezko kultura-ezaugarriak: bi hizkuntza ofizial, zeinen garapenerako lagundu behar duen sistema horrek, eta hizkuntza-eremuan gainditzeko dauden zenbait gatazka, konponbidea eskatzen dutenak.

[...]

Lehenengo tituluan euskal eskola publikoaren hastapen orokorrak eta helburuak jasotzen dira eta haren ezaugarriak zein diren zehazten: aniztuna, elebiduna, demokratikoa, euskal gizartearen zerbitzura dagoena, gizarte eta kultura mailan bere ingurunean sustraitua, partaidetzakoa, ezberdintasunen berdintzaile eta dibertsitateen bateratzaile izango da.

[...]

Euskal Herriko Autonomia Erkidegoak, Autonomia Estatutuaren 16. artikulua arabera, eskumen osoa du irakaskuntzaren arloan, betiere Konstituzioaren 27. artikulua eta hura garatzen duten lege organikoak, Konstituzioaren 149.1.30 artikulua Estatuari eratzikitzen dizkion ahalmenei eta hura betetzeko eta garatzeko behar den goi-ikuskapena galarazi gabe. Autonomia-erkidego honek, bestalde, baditu hezkuntza-sistemak kontuan hartu beharreko kultura-ezaugarri propioak: bi hizkuntza ofizial, zeinen garapenerako lagundu behar duen sistema horrek, eta hizkuntza-alorrean gainditzeko dauden zenbait gatazka, konponbidea eskatzen dutenak.

[...]

Legearen lehenengo tituluan euskal eskola publikoaren printzipio orokorrak eta xedeak jasotzen dira, eta haren ezaugarriak zein diren zehazten: plurala, elebiduna, demokratikoa, euskal gizartearen zerbitzuan dagoena, gizarte eta kultura mailan bere ingurunean errotua, partaidetzakoa, desberdintasunen konpentsatzaile eta dibertsitatearen integratzailea izango da.

[...]

III. titulua eskola publikoan euskarak duen tratamendua arautzen du. Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legearen printzipioak errespetatuz, horietan sakontzen da, hezkuntza-administrazioak administrazioekin eta gizataldeekin elkarlanean eta lankidetzan aritzeko

⁵⁰⁸ EHAren 38. zenbakian, 1993ko otsailaren 25eko alean argitaratua; hutsen zuzenketa: EHAren 74. zenbakia, 1993ko apirilaren 22ko alea.

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/lev19930001_f_eus.html

⁵⁰⁹ Euskal Eskola Publikoari buruzko Legearen testu bategina onesten duen irailaren 21eko 2/2023 Legegintzako Dekretuaren xedapen indargabetzaileak indargabetua.

printzipioa ezartzen da eta irakasleak euskalduntzeko urte anitzeko plana egitea aurreikusten da.

[...]

Eskola Publikoaren Legeak xedapen gehigarrietan interes bereziko gai bi jasotzen ditu:

[...]

2. Ikastolak, konstituzioaurreko aldian euskaraz irakasteko xede nagusiarekin sortu zirenak, 1978tik zabalduz joan dira, maiz botere publikoek konpondutako zailtasun ekonomiko eta materialekin, harik eta zentro-multzo bat osatu arte; horietatik asko ekainaren 29ko 10/1988 Legeak babesten dituen hitzarmen berezietz baliatu dira. Legeak, zazpigarren xedapen gehigarrian, ahalbidetzen du ikastolek askatasunez aukeratu ahal izatea sare publikora bildu ala zentro pribatu izan, eta Ikastolak eta Eskola Publikoa Biltzeko Legeak ezarritakoa bermatzen da, horrela hezkuntza-sistema behin betiko eta zalantza gabe bi saretan, publiko eta pribatuan, era dadin.

I. TITULUA

Euskal eskola publikoaren printzipio orokorrak eta xedeak

3. artikulua

1. Euskal eskola publikoa, horko zentro bakoitza, plurala, elebiduna, demokratikoa, euskal gizartearen zerbitzuan dagoena, gizarte eta kultura mailan bere ingurunean errotua, partaidetzakoa, desberdintasunen konpentsatzaile eta dibertsitatearen integratzailea izango da.

2. Honako hauek dira euskal eskola publikoaren xedeak:

g) Ikasle guztiek, baldintza beretan, derrigorrezko irakaskuntza-aldia bukatzean bi hizkuntza ofizialen ezagutza praktikoa izango dutela bermatzea, euskararen erabilera indartuz eta normalizazioari lagunduz.

4. artikulua

Aurreko artikuluan adierazitako xedeak erdiesteko, euskal eskola publikoak ondorengo eskuarteak izango ditu:

c) Beren beharrazanei erantzuteko lanbide- eta hizkuntza-eskakizunen jabe izango diren irakasleak.

d) Eskolako zerbitzuen elebitasuna.

5. artikulua

3. artikuluan zerrendatutako xedeak betetzeko, Euskal Autonomia Erkidegoko botere publikoei honako eginkizunok izango dituzte, zeinak bere eskumenen eremuan:

e) Hizkuntza-ereduen plangintza, gurasoek eta ikasleek eredia aukeratzeko duten eskubidea gauzatu ahal izan dezaten, eta bai aukeratzeko askatasun hori bermatuko duten administrazio-bideen garapena ere.

II. TITULUA

Euskal eskola publikoan hezkuntza-eskubidea egikaritzeaz

8. artikulua

Euskal administrazio publikoek etengabe zainduko dute euskal eskola publikoko irakaskuntzaren kalitatea, zentro bakoitzeko hezkuntza-proiektuaren arabera; horretarako, xedeei egokituriko instalazioak eta ekipamenduak zuzkituko dituzte, zentroetan irakasle/ikasle ratioak egokituko dituzte, hezkuntza-proiektu eta curriculum-proiektu berezituak eta euskararen erabileraren normalizazioa bultzatuko dituzte, ikasleei psikologiazko, eskola-giroko eta lanbiderako orientabidea emango diete, eskolako langile guztien lan-baldintzak hobetuko dituzte, eta hezkuntza-beharrizanak asetzeko lagungarri izan daitezkeen neurri guztiak hartuko dituzte.

9. artikulua

2. Hezkuntza-administrazioak, gainerako administrazioekin eta gizarte-eragileekin lankidetzan, eskolatzea eskatzen duten guztiak arian-arian zero urtetik aurrera ezarriko du hura, haurrak eskolatzeko dauden aukeren berri emanez hezkuntza-sektoreei. Nolanahi ere, ezarpen-prozesuan lehentasuna izango dute maila sozioekonomikorik apaleneko zonei eta, orokorrean, hezkuntzako beharrizan bereziak edo hizkuntza-beharrizanak dituzten ikasleek.

10. artikulua

5. Euskal eskola publikoan, hizkuntzaren normalizazioari laguntzeko behar diren neurri positiboak hartuko dira.

12. artikulua

1. Euskal eskola publikoan, ikasle guztiek hezkuntzaren maila guztietan euskaraz nahiz gaztelaniaz ikasteko duten eskubidea bermatuko da.

2. Eskubide horren egikaritzea eta botere publikoen eremu horretako ekintza garatuko dira, lege honen III. tituluan eta Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legean aurreikusitakoaren esparruan.

III. TITULUA

Euskara euskal eskola publikoan

18. artikulua

Euskara eta gaztelania nahitaez sartuko dira euskal eskola publikoan garatzen diren irakaskuntza-programetan, zertarako eta bi hizkuntzetan ahozko zein idatzizko ulermena eta adierazmena benetakoa izan eta gutxienez ohiko harremanetarako eta erabilerako hizkuntza gisa erabili ahal izan daitezen.

19. artikulua

1. Hezkuntza-administrazioak arreta bereziz zainduko du aurreko artikuluan araututako helburua.

2. Ondorio horietarako, eta 12. artikuluan aurreikusitako xedeetarako, urtero berrikusiko dira irakaskuntzaren programazio orokorraren esparruan ikasleen zentroekiko hurbiltasunari buruzko irizpide orokorrak.

Halaber, hezkuntza-administrazioak laguntza eta lankidetzak eskatu ahal izango dizkie gainerako administrazioei eta gizarte-erakundeei.

3. Irakaskuntzaren hizkuntza-plangintza burutuko da Hizkuntza Politikarako Idazkaritza Nagusiak ezartzen duen hizkuntza-plangintza orokorrarekin koordinatuz.

4. Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailak egingo du irakaskuntzako hizkuntza-plangintzaren irizpide orokorren aplikazioaren jarraipena, betiere hizkuntza-plangintza orokorraren jarraipenerako Hizkuntza Politikarako Idazkaritza Nagusiak dituen eskumenak galarazi gabe.

5. Euskadiko Eskola Kontseiluak, Euskadiko Autonomia Erkidegoko irakaskuntzaren egoerari buruzko urteko txostenean, apartatu berezia eskainiko dio aurreko artikuluan araututako helburuaren betetze-maila balioesteko. Apartatu horretan bertan, euskara derrigorrezko ikasgai baino ez den kasuetan euskara benetan ikasteko eta haren erabilera bultzatzeko behar diren neurriak buruzko gomendioak emango ditu.

20. artikulua

1. Jaurlaritzak, Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailak proposamena eginda, dekretu bidez onetsiko du hizkuntza-ereduen araubidea, betiere lege honen 47. artikuluan ezarritakoa galarazi gabe. Eredu horiek tresna dira, 18. artikuluan finkatutako hizkuntza-normalizazioaren helburua eta hezkuntza-sistema osoaren curriculum-edukien transmisioa kasuan-kasuan uztartzeko eskuarte egoki diren neurrian.

2. Aurreko apartatuan adierazten den eskumena egikaritzean, Jaurlaritzak kontuan izango ditu: ereduaren hizkuntza- eta ikasketa-eterkinaren ebaluazio globala eta, hala badagokio, zentroek, beren autonomia pedagogikoa egikaritzuz, aurkezten dituzten ekimenena.

3. Artikulu honen lehenengo apartatuan aipatutako araua onesteko prozeduran Euskadiko Eskola Kontseiluaren kontsulta eta Hizkuntza Politikarako Idazkaritza Nagusiaren txostena hartuko dira kontuan.

21. artikulua

Jaurlaritzak hizkuntza-ereduen eskaintzaren plangintza zehazten duten oinarrizko irizpideak arautuko ditu. Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailak zentro bakoitzean eman beharreko hizkuntza-ereduak esleituiko ditu, eta horretarako gurasoen edo tutoreen borondatea eta zonako egoera soziolinguistikoa kontuan hartuko ditu.

Hezkuntza-administrazioak baimena eman ahal izango du hezkuntza-maila batetik bestera igarotzean hizkuntza-ereduen aldaketa egiteko, baldin eta gurasoen edo tutoreen eskaera nahikoa izan eta plangintzak horretarako bide ematen badu.

22. artikulua

1. Euskal eskola publikoan, Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legeak eta lege honek ezarritako helburuak lortzeko beharrezko diren giza baliabideak eta baliabide materialak izango dituzte ikastetxe guztiek.

2. Aurreko apartatuan ezarritakoaren arabera, Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailak irakasleak euskalduntzeko urte anitzeko plana burutuko du. Plan horrek izaera malgua izango du eta urtero berrikusiko da, eta bera gauzatzean irakasleak beren borondatez horri atxikitzeko ahaleginak egingo dira eta irakasleen lan-baldintzak errespetatuko. Planak zein beraren berrikuspenak Euskadiko Eskola Kontseiluaren txostena beharko dute.

3. Irakasleak euskalduntzeko planak, gutxienez, honako osagai hauek izango ditu:

a) Euskarazko eta euskararen irakaskuntzako eskariaren aurreikuspena.

b) Horren ondorioz, euskaraz eta euskara irakasteko kualifikazio bereziko zenbat irakasle behar diren kalkulatzeko.

c) Irakasleek euren burua birziklatu eta euskalduntzeko zenbateko beharrianak dituzten zenbatestea.

d) Aurreko apartatuetan adierazitako jarduketak guztiak burutzeko beharrezko diren baliabide finantzarioak aurreikustea.

23. artikulua

Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legearen 17. artikuluan ezarritakoa betetzeko, autonomia-administrazioak beharrezko neurriak hartuko ditu euskal eskola publikoko zentroetako jardueretan euskararen ingurune-erabilera segurtatzeko, betiere eskolako eta eskolaz kanpoko jardueretan eta eskola-bizitza osoan euskararen erabilera ahalbidetze aldera.

V. TITULUA

Euskal eskola publikoko ikastetxeen autonomiaz

II. KAPITULUA

Euskal eskola publikoko ikastetxeen antolaketa- autonomia

4. ATALA

Zuzendariaz

33. artikulua

5. Haur Hezkuntzako zentro berezietan, Lehen Hezkuntzako ikastetxe osatugabeetan, zortzi unitate baino gutxiago dituzten Bigarren Hezkuntzako ikastetxeetan, eta arte-irakaskuntza profesionalak, kirol-irakaskuntzak, hizkuntzen irakaskuntzak edo helduei zuzendutakoak ematen dituzten eta zortzi irakasle baino gutxiago dituzten ikastetxeetan, hezkuntza-arloan eskumena duen sailak hautagaiak salbuetsi ahal izango ditu aurreko apartatuan ezarritako baldintzetako bat betetzetik, betiere, erregelamenduz zehazten denaren arabera.

6. ATALA
Zuzendaritza-taldeaz

37. artikulua

Hezkuntza-administrazioak ikastetxeetako zuzendaritza-taldeen prestakuntza eta jarduketa hobetzeko behar diren neurriak hartuko ditu, besteak beste zentroaren hizkuntza-normalizazioko helburuaren arabera hizkuntza-trebakuntzara jotzen dutenak.

III. KAPITULUA
Autonomia pedagogikoaz

46. artikulua

1. Zentroaren hezkuntza-proiektuak eskola-erkidegoko sektoreek berenganatutako hezkuntza-aukera adierazten du; aukera horrek balioak eta oinarrizko helburuak identifikatuko ditu, eta zentroko jarduerak haiek lortzeko lotuta egongo dira.

Hezkuntza-proiektua integratzailea izango da, eta diskriminaziorik eza eta hezkuntza-integrazioa dira funtsezko balioak.

2. Hezkuntza-proiektuak ondorengo zehaztapenak jasoko ditu gutxienez:

b) Zentroaren ekintza definituko duten oinarrizko helburuak eta lehentasunak; besteak beste, ondorengoak jasoko dira:

[...]

— Euskararen erabileraren normalizazioa lortzera bideratutako gidalerroak.

47. artikulua

Zentroaren curriculum-proiektuak hezkuntza-proiektua garatzen du irakaskuntzaren arloan. Gutxienez, ondorengo zehaztapenak izango ditu:

a) Ikasleen beharrezko irakaskuntzaren alderdi guztietan egokitutako irakaskuntza-helburuak eta -edukiak, barruan hartuta zentroan indarrean dauden irakaskuntza elebiduneko ereduak aplikatzeari loturikoak.

52. artikulua

1. Zentroen ordezkari-organoren unitate-kopurua aldatzea eta beren hezkuntza-eskariari egokitutako hizkuntza-ereduak ezartzea proposatu ahal izango diote Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailari.

2. Sailak, ikasgela-kopuruaren aldaketari dagokionez erabakia hartzeko orduan, irakaskuntzaren programazio orokorra, giza eta diru-bitartekoak eta Euskadiko Eskola Kontseiluak nahiz barrutiko eskola-kontseiluak aldian-aldian egiten dituen txostenak hartuko ditu kontuan.

3. Sailak hizkuntza-ereduak ezartzeari buruzko erabakia hartuko du lege honen 21. artikuluan ezarritakoaren arabera.

[...]

Xedapen gehigarriak

Seigarrena.— Euskadiko Eskola Kontseiluei buruzko urriaren 28ko 13/1988 Legearen 4., 6., 14. eta 18. artikulua aldatu eta ondoan adierazten den moduan geratuko dira:

14. artikulua

Euskadiko Eskola Kontseiluari nahitaez eskatu beharko zaio aholkua ondorengo gaietarako:

g) Irakaskuntza-maila bakoitzeko eredueta hizkuntza-helburuak eta hizkuntza-ereduen eskaintzaren plangintza egiteko oinarrizko irizpideak finkatzeko.

Hamargarrena.— Lege honen 20. artikulua aipatutako hizkuntza-ereduak irakaskuntza-sistema osoan ezarriko dira, publikoan nahiz pribatuan, eta honako hauek izango dira:

a) A ereduak; curriculum bat gaztelaniaz emango da, eta zenbait jarduera edo gai euskaraz eman ahal izango dira.

b) B ereduak; curriculum euskaraz eta gaztelaniaz emango da.

c) D ereduak; curriculum euskaraz emango da.

Hiru eredueta gaztelania eta gaztelaniazko literatura, euskara eta euskal literatura eta hizkuntza modernoak beren jatorrizko hizkuntzetan irakatsiko dira nagusiki.

Xedapen iragankorrak

Hirugarrena.— Lege honen III. tituluak aipatzen dituen erregelamendu-xedapenak ematen ez diren bitartean, indarrean iraungo du Euskal Herriko unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzan hizkuntza ofizialen erabilera arautzen duen uztailaren 11ko 138/1983 Dekretuan xedatutakoak eta, halaber, gai horri buruz aplikagarri diren gainerako xedapen guztiek ere.

[...]

**8.2.17. 2/1993 Legea, otsailaren 19koa,
Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko
Unibertsitateaz kanpoko Irakaskuntzako
Irakasleen Kidegoei buruzkoa⁵¹⁰⁵¹¹**

ZIOEN AZALPENA

[...]

V. tituluan, "Hizkuntza-normalizazioa"ri buruzkoan, hautatzen den eskema homogeneoa da Euskal Funtzio Publikoari buruzko Legearen eskemarekin eta, beraz, lanpostu bakoitzari hizkuntza-eskakizun bat esleituko zaio. Hala ere, langile sartu berriei dagokienez, lanpostuari dagokion hizkuntza-eskakizuna hasieratik egiaztatu beharrekotzat jotzen da xedapen gehigarrietako hamabosgarrean jasotzen den moduan.

Hezkuntza-administrazioak bere zerbitzuan dauden langileen hizkuntza-trebakuntza egokia bideratzeko eta irakasleak euskalduntzeko urte anitzeko plana burutzeko konpromisoa hartzen du.

[...]

II. TITULUA

**Irakaskuntzako funtzio publikoaren egitura eta
antolaketa**

I. KAPITULUA

Lanpostu-zerrendak

5. artikulua

1. Irakasleen lanpostu-zerrendak, lanpostu bakoitzari buruzko honako zehaztasunok jaso beharko ditu:

c) Lanpostua betetzeko beharrezko diren baldintzak, eta horien artean, nahitaez, esleitutako hizkuntza-eskakizuna, eta, hala badagokio, derrigortasun-data.

⁵¹⁰ EHAAREN 38. zenbakian, 1993ko otsailaren 25eko alean argitaratua; hutsen zuzenketa, EHAAREN 74. zenbakia, 1993ko apirilaren 22ko alea.

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley19930002_f_eus.html

⁵¹¹ Euskal Autonomia Erkidegoko Unibertsitateaz kanpoko Irakaskuntzako Irakasleen Kidegoen Legearen testu batagina onesten duen irailaren 21eko, 4/2023 Legegintzako Dekretuaren xedapen indargabetzaileak indargabetua.

III. TITULUA

Unibertsitateaz kanpoko irakasle funtzionarioak

II. KAPITULUA

Irakaskuntzako funtzio publikoaren antolamendua

13. artikulua

Hizkuntzak eskola ofizialetan irakasten dituzten funtzionarioak Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko hizkuntza-eskola ofizialetako irakasleen kidegokoak izango dira.

14. artikulua

Irakaskuntzako euskal funtzio publikoa osatzen duten kidegoak talde hauetan sailkatuko dira:

a) "A" taldea. Talde honetakoak izango dira honakook: Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko musika eta arte eszenikoen katedradunen kidegoa, Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko bigarren mailako hezkuntzako irakasleen kidegoa, Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko musika eta arte eszenikoen irakasleen kidegoa, Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko arte plastikoen eta diseinuaren irakasleen kidegoa eta Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko hizkuntza-eskola ofizialetako irakasleen kidegoa.

III. KAPITULUA

Langileen aukeraketa

17. artikulua

Lege honetan sortutako kidegoetan sartzeko, honako baldintzok bete beharko dira:

4. Hizkuntzen irakaskuntza:

Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko hizkuntza-eskola ofizialetako irakasleen kidegoan sartzeko, doktore, lizentziadun, arkitekto, ingeniari edo irakaskuntzako titulu baliokidea behar izango da eta ezartzen diren hautaprobak ere gainditu egin beharko dira.

V. TITULUA

Hizkuntza-normalizazioa

48. artikulua

Euskal Eskola Publikoari buruzko Legearen 12. artikuluan ezarritakoaren arabera, euskal eskola publikoan ikasle guztiak hezkuntza-maila guztietan euskaraz nahiz gaztelaniaz ikasteko duten eskubidea bermatuko da. Eskubide horren egikaritzea eta eremu honetan botere publikoek egin beharrekoa garatuko dira, lege horren III. tituluaren eta Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legearen ezarritakoaren esparruan.

49. artikulua

1. Aurreko artikuluan ezarritakoaren ondorioetarako, euskal hezkuntza-administrazioaren zerbitzuko irakasle-lanpostu guztiek hizkuntza-eskakizuna esleituta izango dute. Hizkuntza-eskakizunak zehaztuko du hizkuntza-gaitasunaren ikuspegitik zein maila behar den izan euskaraz, lanpostua bete eta hor lan egiteko. Hizkuntza-eskakizuna derrigorrezkoa ez den bitartean, euskaraz jakiteari merezimendu modura zenbaterainoko balioa eman behar zaion zehazteko balioko du.

2. Derrigortasun-datatik aurrera, nahitaez bete beharko da hizkuntza-eskakizuna lanpostua bete eta hor lan egiteko. Hori gorabehera, Eusko Jaurlaritzak, Hizkuntza Politikarako Idazkaritzak proposatuta, erregelamenduz zehaztuko du zein kasutan, salbuespenez eta modu objektiboan antzeman daitezkeen inguruabarrengatik, lanpostu bateko titularra izan daitekeen salbuetsia lanpostuari edo eskakizun bera esleituta duten lanpostuei esleitutako hizkuntza-eskakizuna betetzetik. Irakasleak ezin ezingo dira salbuetsi ezein kasutan hizkuntza-eskakizuna betetzetik, baldin eta irakasleok betetzen dituzten lanpostuek esleituta duten hizkuntza-eskakizunaren edukian euskara irakaskuntzako hizkuntza gisa erabiltzeko behar besteko hizkuntza-gaitasuna beharrezkoa bada.

3. Irakaskuntzako funtzio publikoan sartzeko behar den hizkuntza-eskakizuna beteko da, lege honen xedapen gehigarrietako hamabosgarrenean ezarritakoaren arabera.

50. artikulua

1. Hizkuntza Politikarako Idazkaritza Nagusiak eta Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailak proposatuta, zehaztuko ditu hizkuntza-eskakizunak, baita eskakizun horiek lanpostuei ezartzeko irizpideak ere.

2. Hizkuntza-ereduren bat sortu, aldatu edo ezabatuz gero, hizkuntza-eskakizunak ere egokitu egin beharko dira.

51. artikulua

Aurreko artikulua aipatzen dituen irizpideekin bat etorritik eta Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailak proposatuta, Jaurlaritzaren Kontseiluak esleituko dizkio hizkuntza-eskakizuna eta beraren derrigortasun-data euskal hezkuntza-administrazioko irakasle-lanpostu bakoitzari.

52. artikulua

1. Hizkuntza-eskakizunak eta, hala badagokio, derrigortasun-datak lanpostu-zerrendetan nahitaez agertu behar duten zehaztapenen artean sartuta egon beharko dute.

2. Hizkuntza-eskakizunak nahitaez aplikatzeko irizpideek dauden lanpostuetarako ekitatez eta proportzionaltasunez jokatzeari izango dute xede, lanpostuko eginkizunari dagokion kidego, eskala edo titulazio-taldea dela eta, inolako desberdintzerik egin gabe.

53. artikulua

1. Hizkuntza-eskakizunak betetzen direla egiaztatzeko, hezkuntza-administrazioak zehaztuko ditu kasu bakoitzean beharrezko izango den euskararen ezagutza

ebaluatzeko proben edukia eta forma. Horretarako eratuko diren epaimahaietan Administrazio Publikoaren Euskal Institutuaren ordezkari bana izango da.

2. Aurreko paragrafoan ezarritakoa gorabehera, lege honen 50.1 artikulua aipatzen duen erregelamendu-arauan sistema ezarriko da Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailak han ezartzen diren eskakizunekin emango dituen hizkuntza-ziurtagiriak baliokidetzeko eta parekatzeko.

54. artikulua

1. Euskal hezkuntza-administrazioak bere zerbitzuko langileen hizkuntza-trebakuntza bideratuko du eta horretarako beharrezko neurriak hartuko ditu.

2. Aurreko apartatuan ezarritakoaren arabera, Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailak urte anitzeko plan bat prestatuko du irakasleak euskalduntzeko. Plan hori gauzatzeko, irakasleen borondatezko atxikimendua lortu nahi da, irakasle horien lan-baldintzak errespetatuko ditu, malgua izango da eta urtero berrikusiko da. Planak zein beraren berrikuspenak Euskadiko Eskola Kontseiluaren txostena beharko dute.

Xedapen gehigarriak

Hamabosgarrena.— Erregelamendu bidez zehaztuko diren salbuespenak salbuespen, irakaskuntzako funtzio publikoan lehenengo aldiz sartzen diren langileek egiaztatu beharko dute aipaturiko erregelamendu-arauan ezartzen den hizkuntza-eskakizuna betetzen dutela.

[...]

8.2.18. 4/1993 Legea, ekainaren 24koa, Euskadiko Kooperatibena⁵¹²

68 bis artikulua.— Heziketarako eta kooperatiba-sustapenerako eta interes publikoa duten beste helburu batzuetarako kontribuzioa⁵¹³

c) Kooperatibak diharduen gizarte-ingurunean eta gizartean orokorrean, hezkuntza, kultura, lanbidea, laguntza-bideak eta euskararen erabilera bultzatzea eta kooperatiben ezaugarriak zabaltzea.

⁵¹² <https://www.euskadi.eus/bopv2/datos/1993/07/9302365a.pdf>

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley19930004_f_eus.html

⁵¹³ Euskadiko Kooperatiba Sozietate Txikiei buruzko ekainaren 25eko 6/2008 Legearen 4. xedapen gehigarriak gehitutakoa da artikulua hau, eta xedapen berberak 4/1993 Legearen 68. artikuluko 3., 4. eta 5. paragrafoak indargabetu zituen.

Lege hau Kooperatiben abenduaren 20ko 11/2019 Legeak indargabetu zuen.

8.2.19. 8/1994 Legea, maiatzaren 27koa, Euskal Autonomia Erkidegoaz kanpoko Euskal Kolektibitate eta Etxeekiko Harremanetarakoa⁵¹⁴

ZIOEN AZALPENA

[...]

Pancroffeko liburutegian, Kaliforniako Berkeley Unibertsitatean, 1791. urtetik 1803a arteko euskarazko eskuizkribuak daude. Hego Amerikako herrialdeetan, berriz, Euskal Herriko emigranteek gehien aukeratu dituzten lekuetan, euskaldunen eragina hasieratik jaso zuten eta hango herrien historian behin eta berriz ageri dira euskaldunak, eta ez pertsonak bakarrik; euskaldunen espiritua ere ageri da, ohituretan eta askatasun eta demokrazia ideiak gauzatuta, gure historiatic eta tradiziotik hartuta.

[...]

II. TITULUA Euskal etxeak

5. artikulua.— Euskal etxe aitortzea

2. Euskal etxeek, aitortpena izateko, jarraian datozen baldintzak betetzen dituztela egiaztatzen beharko dute:

b) Euskal etxearen estatutuetako lehentasunezko xedeen artean eta bazkideek adierazitako borondatean, Euskal Herriarekin kultura, gizarte eta ekonomia mailako harremanak mantentzea sartzeari. Harreman horiek jende, historia, hizkuntza eta kulturaren arlokoak izango dira.

8. artikulua.— Euskal etxeen aldeko prestazioak

1. Euskal Autonomia Erkidegoko administrazio publikoek, bakoitzak bere eskumenen esparruan, lege honetan ezarritakoaren arabera aitortutako euskal etxeei eta hauen federazio eta konfederazioei honako aukerak eskainiko dizkiete, erregelamenduz ezarritakoaren arabera:

g) Euskal historia, kultura, hizkuntza eta gizarteari buruzko liburu eta ikus-entzunezkoak izateko eskubidea, euskal elkarteetako kideei erakutsi eta horien artean banatu ahal izateko.

j) Euskara ikasteko ikastaroak antolatzea.

⁵¹⁴ EHAren 111. zenbakian, 1994ko ekainaren 13ko alean, argitaratua.
http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley19940008_f_eus.html

III. TITULUA

Euskal kolektibitateetako kideak

9. artikulua.— Euskal kolektibitateetako kideen eskubideak

Euskal kolektibitateetako kideek jarraian aipatuko diren eskubideak izango dituzte:

b) Euskara jakin eta ikasteko eskubidea. Ondorio horietarako, euskal etxeei euskara ikastaroak antolatzekeo baliabideak emango zaizkie, betiere aurrekontuko baliabideen arabera.

Erregelamenduz sistemak eta prozedurak ezarriko dira, beraien arabera euskal kolektibitateetako kideek euskararen gaitasun-agiriak lortu ahal izan ditzaten; agiriok Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioaren organo eskudunak emango ditu.

[...]

V. TITULUA

Lankidetzak-akordioak eta tratatuak

15. artikulua.— Nazioarteko tratatuak eta Estatuaren jarduera bultzatzea

1. Euskal Autonomia Erkidegoak Estatuako Gobernuari eskatu ahal izango dio Autonomia Estatutuaren 6. artikuluko 5. apartatuak aipatzen dituen tratatuak edo hitzarmenak egitea, eta, hala badagokio, horiek baimentzeko Gorte Nagusiei aurkeztea, betiere euskal kultura eta bereziki euskara Estatutik kanpo zaindu eta indartze aldera.

**8.2.20. 11/1994 Legea, ekainaren 17koa,
Euskal Autonomia Erkidegoko antolamendu
farmazeutikoarena⁵¹⁵**

**III. KAPITULUA
Farmaziako bulegoak**

**1. ATALA
Xedapen orokorrak**

8. artikulua

7. Larrialdiko farmazia-zerbitzuari buruzko informazioa farmaziako bulego bakoitzean agerian egongo da Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetan idatzirik.

⁵¹⁵ EHAren 135. zenbakian, 1994ko uztailaren 15eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley19940011_f_eus.html

8.2.21. 8/1997 Legea, ekainaren 26koa, Euskadiko Antolamendu Sanitarioarena⁵¹⁶

III. TITULUA

Zerbitzu sanitarioak hornitzeko egitura publikoen antolamendua

III. KAPITULUA

Pertsonalaren araubidea

28. artikulua.— Pertsonalaren estatutu juridikoen arau erkideak

Bosgarrena.— Hizkuntza-normalizazioa

Euskadiko Autonomia Erkidegoko administrazio publikoetan euskararen erabilera normalizatzeko araudian xedatutakoarekin bat etorriz, Osakidetza — Euskal Osasun Zerbitzua ente publikoak plan berezia ezarriko du, hizkuntza-politikari buruz Autonomia Erkidegoko organo eskudunak xedatzen dituen gidalerroen arabera; plan horretan zehaztuko dira entearen langileentzat aplikagarri diren hizkuntza-helburuak eta helburuok ondo betetzeko hartu beharreko neurriak.

Aurreko apartatuak aipatutako plan hori eginda ez dagoen bitartean, Osakidetza — Euskal Osasun Zerbitzua ente publikoak hautapenerako eta lanpostuak betetzeko burutzen dituen prozesuetan, funtzio publikoko legerian aurreikusitako arauak, alegia, euskaraz jakitea merezimendutzat hartzeari buruzkoak, aplikatuko dira.

⁵¹⁶ EHAren 138. zenbakian, 1997ko uztailaren 21eko alean, argitaratua.
http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley19970008_f_eus.html

8.2.22. 1/1997 Legegintzako Dekretua, azaroaren 11koa, Euskadiko Ogasun Nagusiaren Antolarauei buruzko Legearen testu bategina onesten duena⁵¹⁷

VI. TITULUA

Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio publikoaren laguntza eta dirulaguntzen araubidea

51. artikulua.— Laguntzak emateko arauak, eskumena eta prozedura

1. Laguntzak edo dirulaguntzak emateko arauetan, gutxienez ondoren aipatuko direnak adierazi beharko dira:

c)⁵¹⁸ Laguntza edo dirulaguntza esleitzeko irizpide objektiboak eta, hala badagokio, horien haztapena. Laguntzaren edo dirulaguntzaren helburua den gaian hizkuntzaren erabileraren faktoreak zerikusia baldin badu, eta edonola ere Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legearen 25, 26 eta 27. artikuluetan aipatzen diren jarduera-eremuetan, faktore hori kontuan izan beharko da esleipena egiteko irizpide objektiboen artean. Halaber, balorazio-irizpideen baremoaren guztizko % 5ekin baloratuko dituzte, gutxienez, pertsona fisiko edo juridiko parte-hartzaileen emakumeen eta gizonen berdintasunerako ekintzak eta politikak eta/edo dirulaguntzara aurkeztutako proiektuan genero-ikuspegia txertatzearekin lotutako beste alderdi batzuk. Hori guztia, baldin eta objektiboki justifikatzen ez bada ehuneko hori neurritz kanpokoa dela dirulaguntzak emakume eta gizonen egoeran duen inpaktuari dagokionez.

⁵¹⁷ EHAAren 11. zenbakian, 1998ko urtarrilaren 19ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.legegunea.euskadi.eus/eli/es-pv/dlg/1997/11/11/1/dof/eus/html/>

⁵¹⁸ Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Legearen bigarren aldaketa egiteko martxoaren 3ko 1/2022 Legearen azken xedapenetako laugarrenak emandako idazkera (EHAA, 55. zenbakia, 2022ko martxoaren 17ko alea).

8.2.23. 20/1997 Legea, abenduaren 4koa, Irisgarritasuna sustatzekoa⁵¹⁹

ZIOEN AZALPENA

Bizitza sozialean eta komunitarioan sartzea eta parte hartzea, bidezko den helburua ez ezik, pertsona orok edozein gizarte modernotan duen nahia ere bada. Hala ere, sarri askotan, eskubide horiek egikaritzea zaildu eta eragotzi ere egiten dute fisikoak zein komunikaziozkoak diren oztupoek, pertsonak era normalean moldatzen ez baitute uzten. Gauzak horrela, ingurune fisikora eta komunikaziora irisgarritasuna izatea funtsezko elementua da, herritar guztiek oinarritzotzat definitzen diren eskubideez gozatu dezaten ahalbidetzeko.

Gizarteak, oro har, eta botere publikoek, haren ordezkari direnez, erraztu eta bermatu behar dute herritar guztiak ingurune fisikora eta komunikaziora iristea. Botere publikoen ekintzak ezin du, inoiz ere, erkidegoaren zuzeneko ekintza ordeztu edo murriztu; alderantziz, inguru fisikora eta komunikaziora iristeko zailtasun handienak dituzten pertsonen bizi-kalitatea hobetzea helburu duten erakunde hiritarren ekimenak sustatu behar ditu.

[...]

Gaur egungo gizartean, gero eta iraupen handiagoa dagoela eta istripuz edo gaixotasunez mugitu eta komunikatzeko gaitasuna murriztuta duten pertsona asko eta asko daudela eta inoizka mugikortasuna mugatuta duten pertsonen kopuru garrantzitsua daukagula, irisgarritasun-baldintzak hobetzeak bizi-kalitate hobea ekarriko du ondorio gisa nola mugitzeko eta/edo komunikatzeko zailtasunik handienak dituzten pertsonentzat hala gizarte guztiarentzat.

Nazio Batuen Batzar Orokorrak, 1993ko abenduaren 20ko 48/46 ebazpenaz, arau estandarrak hartu zituen minusbaliatuen aukeren berdintasunaren arloan, eta helburu orokortzat ezarri zuen pertsona horiek gainerako herritarrek dituzten eskubide eta betebeharrak berberak egikaritu ahal dituztela bermatzea, izan ere, helburu hori Europako Batzordeak 1994ko uztailaren 27an onartutako «Europako Gizarte Politika — Batasunerantz Emandako Aurrerapausoa» liburu zurian jasotzen da.

[...]

Europar Batasuneko Kontseiluaren eta horko estatu kideetako gobernuen ordezkarien 1996ko abenduaren 20ko ebazpenak, minusbaliotasunak dituzten pertsonak aukera berdinak izateari buruzkoak, herritar guztiek aukera berdinak izateko printzipioa estatu kide guztien balio alienaezin komuna dela jotzen du, eta, ondorioz, aipatutako pertsonen aurka egindako diskriminazio negatiboa ezabatu eta horien bizi-kalitatea hobetu behar da, estatu kideei ahalbidetuz, helburu hori lortzerakoan, kasuan kasuko araudiak eman ditzaten gizartearen baliabideek ahalbidetzen duten zabaltasunaz.

Adierazitakoari atxikiz, beharrezko da araudi berria onestea, aipatutako printzipioak errespetatuz eta arkitektura-oztopoak kentzearen kontzeptu klasikoak gaindituz eredu berri baten alde egingo duena, pertsonak ingurune sozial eta komunitarioan osoki eta libre garatzen direla bermatzea izanik helburua.

⁵¹⁹ EHAren 246. zenbakian, 1997ko abenduaren 24ko alean, argitaratua.
http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leves/ley19970020_f_eus.html

Horretarako, gure erkidegoko pertsona guztiak ingurune fisikora eta komunikaziora iristen direla bermatu behar da, batez ere, mugaren bat duten pertsonak.

ATARIKO TITULUA

Legearen xedea eta aplikazio-eremua

1. artikulua.— Xedea

1. Hona hemen lege honen xedea: hiri-ingurunearen, espazio publikoen, eraikinen, garraiobideen eta komunikazio-sistemen irisgarritasuna bermatzea, pertsona guztiek eta, batez ere, mugikortasun murriztua, komunikaziorako zailtasunak edo muga psikiko zein sensoriala, aldi baterako zein betiko, dituztenek era autonomoan erabil eta goza ditzaten.

2. Botere publikoek legea eraginkortasunez bete dadin beharrezkoak diren ekintza positiboko neurriak hartzea sustatuko dute, bai eta laguntza teknikoak erabiltzea ere, pertsonen bizi-kalitatea hobetzen lagunduko dutenak.

2. artikulua.— Legearen aplikazio-eremua

Lege hau Euskal Herriko Autonomia Erkidegoaren eremuan aplikatuko da, nortasun fisikoa edo juridikoa, publikoa edo pribatua duen edozein subjektuk egiten dituen jarduketetan, hirigintza, eraikuntza, garraio eta komunikazio arloetan.

I. TITULUA

Irisgarritasuna bermatzeko neurriak

I. KAPITULUA

Irisgarritasunari buruzko xedapen orokorrak

6. artikulua.— Komunikazio-sistemetako irisgarritasunari buruzko xedapen orokorrak

1. Komunikazio-sistemak herritar guztiei izango zaizkie irisgarri, lege honetan eta berau garatzen duten arauetan aurreikusitakoaren arabera.

2. Komunikazio-sistemetan egokienak diren eskuarte teknikoak ezartzen direla bermatuko dute administrazio publikoek, herritar guztiei eta, batez ere, komunikazioan zailtasunak dituztenei, komunikaziorako duten eskubidea bermatzeko.

3. Administrazio publikoek bultzatu egingo dute zeinu-hizkuntzen profesional interpretatzaileen eta gor-itsuen gidari interpretatzaileen prestakuntza, zertarako eta komunikazioan zailtasunak dituzten pertsonekin zuzeneko komunikazioa errazteko, eta funtzio publikora pixkanaka-pixkanaka sar daitezen ere bultzatuko dute.

4. Titulartasun publikoko komunikabideek neurri teknikoen plan bat egingo dute, pixkana-pixkana herritar guztiek komunikaziorako duten eskubidea behar bezala bermatu ahal izango duena.

II. KAPITULUA

Erreserbak

11. artikulua.— Erreserbak komunikazio-sistemetan

Komunikazio-zailtasunak dituzten pertsonen komunikazio-sistemetara irisgarritasuna dutela bermatzeko honako erreserba hauek ezarriko dira:

1. Informazio-puntuak edota jendearentzako arretarako puntuak dauden lekuetan, gutxienez puntu horietako batek egokituta egon beharko du horrelako pertsonen erabil dezaten.
2. Euskal Herriko Autonomia Erkidegoaren titulartasuneko ikus-entzunezko eskuarteetan, gutxienez informatiboetako batean zeinuen eta azpituluen hizkuntzako interprete bat agertuko da, komunikaziorako zailtasunak dituzten pertsonen informaziorako duten eskubidea bermatzeko.
3. Itsu-txakurra daramaten ikusmen urrikoek sarrera librean izango dute turismo-egonleku, ostalaritza-leku eta garraio publikoetara eta oro har erabilera edo zerbitzu publikoko gune eta eraikin guztietara

12. artikulua.— Erreserbetan irisgarritasuna adierazteko betebeharra

Nahitaez ezarri beharko da irisgarritasunaren nazioarteko ikurra erabilera publikoko gune, eraikin publiko, turismo-ostatu, garraio-instalazio, garraiobide eta informazio-sistemetan, erreserbak badituzte lege honetan aurreikusitakoaren arabera.

II. TITULUA

Sustatzeko neurriak

13. artikulua.— Irisgarritasunaren sustapena

1. Lehendik dauden titulartasun, erabilera edo zerbitzu publikoko hiri-ingurune, espazio publiko, eraikin, garraio eta informazio- eta komunikazio-sistemetara irisgarritasuna bermatu eta sustatzeko, Eusko Jaurlaritzak, foru-aldundiek, udalek eta gainerako erakunde publikoek lau urteko programak egingo dituzte irisgarritasuna sustatzeko. Programa horien xedea izango da aipatutako elementuak lege honetan eta berau garatzen duten arauetan aurreikusitako irisgarritasun-baldintzei pixkanaka-pixkanaka egokitzea. Lehenengo lau urteko programak eginda egon beharko du lege hau EHAAan argitaratzen denetik hasi eta bi urteko epean.
2. Irisgarritasuna sustatzeko programek honako dokumentu hauek izango dituzte:
 - a) Egokitzapen-gai diren kanpoko gune, eraikuntza, garraio eta komunikazioen inbentarioa jasotzen duen katalogoa.
 - b) Jarduketan hurrenkera, lehenetasunen arabera, kontuan hartuko dituen efizientzia handiagoa eta biltzen duten jendetza.
 - c) Programa ekonomiko-finantzarioa, egokitzapenak egiteko bideratuko diren aurreikuspen ekonomikoak zehaztuta.
 - d) Egokitzapenak burutzeko egutegia.

3. Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko administrazio publikoek partida zehatzak izendatuko dituzte bakoitzaren aurrekontuetan irisgarritasuna sustatzeko programak finantzatze aldera, euren aurrekontuko baliabideen arabera.

14. artikulua.— Finantza-neurriak

1. Eusko Jaurlaritzak, foru-aldundiek eta udalek, kasuan kasuko eskumenak garatu eta burutzean, irisgarritasuna sustatzeko beharrezkoak diren sustapen-neurriak hartzea bultzatuko dute.

2. Arlo honentzako berariazko dirulaguntza-programetan honako jarduketa hauek jo ahal izango dituzte lehentasunezko zat administrazio publikoek:

a) Lehendik dauden hiri-inguruneak eta espazio publikoak, eraikuntza, garraioa eta komunikazio-sistemak irisgarritasun-baldintzei egokitzea xede duten obrak.

e) Turismo-ostatueta oin berriko, eraberritzeko edo birgaitzeko obrak, nahitaezko izan ez arren, mugikortasun murriztua eta komunikaziorako zailtasunak edo oro har irisgarritasunean zailtasunak dituzten pertsonen lehentasunez erabil ditzaten gordetako ostatuak sartzen badira.

f) Laguntza teknikoak eskuratzea, hiri-ingurunea, espazio publikoak, eraikuntza, garraioa eta komunikazioa ezinezko denean irisgarritasun-baldintzei egokitzea.

III. TITULUA

Kontrol-neurriak

16. artikulua.— Administrazio-kontratuak

Administrazio-kontratuen baldintza-agiriek lege honi egokitzeko klausulak izango dituzte, horien edukiek lege honetan xedatutakoari eragiten badiote.

17. artikulua.— Irisgarritasun-baldintzen kontrola

1. Eusko Jaurlaritzak, foru-aldundiek, udalek, eta lizentziak eta baimenak emateko, bai eta plangintza-tresnak eta garraio eta komunikazio arloko proiektuak onesteko ere, eskumena duten gainerako erakunde publikoek egiaztatu egingo dute horien zehaztapenak lege honi egokitzen zaizkiola.

2. Proiektuen dokumentazioan edo, hala badagokio, lizentzia-, baimen- edo emakida-eskabideetan, espresuki adieraziko da lege honetan xedatutakoa betetzen dela.

IV. TITULUA

Diziplina-araubidea

18. artikulua.— Arau-hausteak

1. Lege honen I. tituluari jasotzen diren preskripzioak urratu edo hausten dituzten ekintzak edo ez-egiteak arau-hausteak dira eta zehatu egingo dira, titulu honetan arautzen diren betekizunen eta prozeduraren arabera.

2. Arau-hausteak arinak, astunak eta oso astunak izan daitezke:

a) Arau-hauste arinak dira:

— Lege honetan aurreikusten denaren arabera irisgarritasun-baldintzak ez betetzea, erabilera publikoko espazioetan, eraikuntzan, garraioan eta informazio-eta komunikazio-sistemetan.

— Lege hau aplikatzearen ondorio diren irisgarritasun-elementuak andeatu edo erabilezin bihurtzea, erruz edo zabarkeriagatik.

— Lege honetan aurreikusitakoaren eta erregelamenduz zehazten diren irisgarritasun-baldintzak urratzen dituzten ekintzak edo ez-egiteak, astuntzat jotzen ez direnak.

b) Arau-hauste astunak dira:

— Lege hau aplikatzearen ondorio diren irisgarritasun-elementuak doloz andeatu edo erabilezin bihurtzea.

[...]

— Komunikazioan irisgarritasun-baldintzak ez betetzea.

— Lege honen I. tituluko II. kapituluaren ezarritako erreserbak ez betetzea.

— Beste arau-hauste arin batean berrerortzea hiru urteko epea igaro aurretik.

c) Arau-hauste oso astunak dira:

— Lege honek ezarritako betebeharrak iruzurrez edo dokumentuak faltsifikatuz ez betetzea.

— Arau-hauste astunetan berrerortzea.

19. artikulua.— Zehapenak

1. Honako zehapen hauek ezarri ahal izango dira arau-haustearen kalifikazioaren arabera:

a) Arau-hauste arinak: 50.000 eta 500.000 pezeta bitarteko isunak.

b) Arau-hauste astunak: 500.001 eta 10.000.000 pezeta bitarteko isunak.

c) Arau-hauste oso astunak: 10.000.001 eta 20.000.000 pezeta bitarteko isunak.

2. Isunaren zenbatekoa graduatzeko, honako hauek hartuko dira kontuan: arau-hauslearen erantzukizun-maila, egin beharreko irisgarritasun-obretatik sortutako kostu ekonomikoa, zuzenean edo zeharka sorrarazi den kaltea, erantzuleek hauste bera errepikatzea eta arau-hausle bakoitzaren partaidetza-maila.

3. Zehapena ezartzeak ez du arau-hauslea salbuetsiko birjartze-betebeharretik edo, ez-betetze kasuetan, proiektuaren eraberritzea edo beharrezkoak diren egokitzapen-obrak egitetik erregelamenduz ezartzen den epean.

4. Arau-hauste beraren ondorioz pertsona desberdinei jartzen zaizkien isunek ez dute elkarren arteko loturarik izango.

5. Artikulu honetan adierazten diren zehapenen zenbatekoak eguneratu ahal izango dira, Eusko Jaurlaritzaren dekretu batez, kontsumoko prezioen indizeen aldaketaren arabera.

20. artikulua.— Zehapen-prozedura eta -araubidea

1. Lege honetan xedatutakoa hausten denean, arau-hauste horiek zehatu egingo dira zehapen-araubideari buruz indarrean dauden xedapen orokorren arabera, eta organo eskudunak espediente egokia instruitu ondoren.

2. Lege honen 1. artikulua aipatzen dituen pertsonak edo hauek osatzen dituzten elkarteak interesduntzat joko dira betiere administrazio-prozeduretan.

3. Elkarte horiek errekursoak edo, hala badagokio, bidezko deritzeten ekintzak aurkezteko legitimaturik geldituko dira, bai jarduketak artxibatzeke erabakiaren aurka, eta bai irisgarritasun-baldintzen kontrako balizko arau-hausteak salatzea edo Administrazioari jakinaraztea espresuki edo isilbidez ezetsi duen ebazpenaren aurka.

21. artikulua.— Organo eskudunak

Honako hauek izango dira lege honen hausteak direla-eta zehapenak ezartzeko eskumena duten agintariak:

a) Alkateak, eurek dituzten eskumenen eremuan, arau-hauste arinengatiko isunak eta astunengatiko 5.000.000 pezetarainokoak jartzeko, eskala honen arabera: 10.000 biztanletik beherako udalerrietan, 1.000.000 pezetaraino; 10.000 eta 50.000 biztanle bitarteko udalerrietan, 2.500.000 pezetaraino, eta 50.000 biztanletik gorako udalerrietan, 5.000.000 pezetaraino.

b) Gaiari eskumena duten Autonomia Erkidegoko Administrazioaren sailtako sailburuak, eurek dituzten eskumenen eremuan, arau-hauste arinengatiko isunak eta astunengatiko 5.000.000 pezetarainokoak jartzeko, eta betiere arau-hauste astunengatiko 5.000.001 eta 10.000.000 pezeta bitarteko isunak, eta arau-hauste oso astunengatikoak jartzeko.

22. artikulua.— Erantzuleak

1. Nahitaezkoa den udal-lizentziarik gabe burutzen diren obra eta gainerako jarduketetan, jarduera lege honen zehaztapenei egokitu behar zaienean, edo lege honek arautzen dituen gaiari dagokienez lizentziaren klausulak bete gabe burututakoetan, zehatu egingo dira sustatzailea, proiektuaren egilea, enpresaburu eraikitzailea eta obren teknikari zuzendariak.

2. Lege honen hauste astuna edo oso astuna den edukia duen udal-lizentzia baten babespeko obretan, era berean, zehatu egingo dira proiektuaren aldeko txostena eman duen fakultatiboa eta, nahitaezko txostenak aurretik izan gabe edo txostenok aipatutako arau-haustea dela-eta aurkakoak direnean, lizentziaren alde botoa eman duten korporazioko kideak.

23. artikulua.— Preskripzioa

1. Arau-hausteak:

Lege honetan aurreikusitako arau-hausteei preskribatzeko epeak honako hauek izango dira:

a) Arau-hauste oso astunak bost urteko epean preskribatzen dute.

b) Arau-hauste astunak hiru urteko epean preskribatzen dute.

c) Arau-hauste arinek sei hilabeteko epean preskribatzen dute.

2. Zehapenak:

Lege honetan aurreikusitako zehapenek preskribatzeko epeak honako hauek izango dira:

a) Arau-hauste oso astunengatik ezarritako zehapenek hiru urteko epean preskribatzen dute.

- b) Arau-hauste astunengatik ezarritako zehapenek bi urteko epean preskribatzen dute.
- c) Arau-hauste arinengatik ezarritako zehapenek urtebeteko epean preskribatzen dute.

V. TITULUA

Irisgarritasuna sustatzeko euskal kontseilua

24. artikulua.— Sorrera

Irisgarritasuna Sustatzeko Euskal Kontseilua sortzen da, Eusko Jaurlaritzako Lurralde Antolamendu, Etxebizitza eta Ingurumen Sailari atxikitako aholku eta partaidetza-organo gisa, eta bertan honako hauek egongo dira ordezkatura: euskal administrazio publikoak, irisgarritasunean zailtasunak dituzten pertsonen eskubideen alde jardutea helburu duten elkarte-erakundeetatik ordezkaria handiena dutenak, kontsumitzaile eta erabiltzaileen antolakundeak, sustatzaile eta eraikitzaileen elkarteetatik ordezkaria handiena dutenak, eta Arkitektoen, Aparejadore eta Arkitekto Teknikoen eta Bide, Ubide eta Portu Ingeniarrien elkargoak.

25. artikulua.— Osaera

Kontseiluak Lurralde Antolamendu, Etxebizitza eta Ingurumeneko sailburua izango du buru, eta, gainera, honako beste hauek kide:

- a) Eusko Jaurlaritzako ordezkari bat, gutxienez zuzendari-maila izango duena, honako arlo bakoitzeko: Lurralde Antolamendua eta Etxebizitza; Merkataritza eta Kontsumoa; Hezkuntza; Osasuna; Lana eta Gizarte Segurantza; Garraio eta Herri-lanak; Ogasuna; Industria, eta Kultura.
- b) Lurralde historikoetako foru-aldundietako ordezkari bana.
- c) Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko udaletako hiru ordezkari.
- d) Irisgarritasunean zailtasunak dituzten pertsonak biltzen dituzten erakunde pribatuetatik ordezkaria handiena dutenetako sei ordezkari.
- e) Kontsumitzaile eta erabiltzaileen elkarteetatik ordezkaria handiena dutenetako bi ordezkari.
- f) Sustatzaile eta eraikitzaileen elkarteetako bi ordezkari.
- g) Arkitektoen Elkargoko ordezkari bat.
- h) Aparejadore eta Arkitekto Teknikoen Elkargoko ordezkari bat.
- i) Bide, Ubide eta Portu Ingeniarrien Elkargoko ordezkari bat.

26. artikulua.— Eginkizunak

Honako eginkizun hauek izango ditu Irisgarritasuna Sustatzeko Euskal Kontseiluak:

- a) Urtean behin txosten bat egitea, lege honen aurreikuspenak zein mailataraino betetzen diren ezagutarazteko, eta gero Legebiltzarrerara bidaltzea.
- b) Irisgarritasunaren arloan eskudun diren organoei aholkularitza eman eta jarduteko irizpideak proposatzea, lege honetan xedatutakoaren arabera.

c) Horren antolaketa- eta funtzionamendu-araudia onestea.

d) Haren esku uzten diren beste eginkizun guztiak.

[...]

Azken xedapenak

Bigarrena.— Lege hau indarrean jartzen denetik sei hilabeteko epearen barruan, hiri-inguruneen, espazio publikoen, eraikuntzaren, garraiobideen eta informazio-eta komunikazio-sistemen irisgarritasun-baldintzak finkatuko dituzten arau teknikoak egingo ditu Eusko Jaurlaritzak; horretarako, irisgarritasunari eta hirigintza-oztopoak kentzeari buruz egun indarrean dauden arauen bidez araututako xedapenak bat egin eta harmonizatu egingo dira.

8.2.24. 10/1998 Legea apirilaren 8koa, Landa-garapenerakoa⁵²⁰

I. TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko landa-garapenerako politikaren helburu orokorrak

Landa-garapenerako politikak ondoko helburu orokor hauek izango ditu:

g) Landa-inguruetakoa natura-, historia-, kultura- eta hizkuntza-ondarea berreskuratu, kontserbatu, garatu eta zabaltzea.

II. TITULUA Landa-garapenerako programak

5. artikulua.— Landa-garapenerako programen lurralde- eta eginkizun-eremua

2. Landa-garapenerako programetan jarduketa hauek jorratuko dira, besteak beste:

d) Landa-inguruetakoa zerbitzuak Autonomia Erkidegoko gainerako zonetakoekin parekatzea, batez ere hezkuntzan, osasunean, etxebizitzan, gizarte-zerbitzuetan, kultura-azpiegiturretan eta zerbitzuetan eta hizkuntza-normalizazioan, betiere landa-ingurunearen ezaugarrietarako egokiak diren irizpide eta baremoekin.

⁵²⁰ EHAren 80. zenbakian, 1998ko maiatzaren 4ko alean, argitaratua.
http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley19980010_f_eus.html

8.2.25. 14/1998 Legea, ekainaren 11koa, Euskadiko Kirolarena⁵²¹⁵²²

Xedapen gehigarriak

Hirugarrena.— Kirol-federazioen hizkuntza-normalizazioa

Kirol-federazioek beren jarduerak egitean euskararen erabilera normalizatzeko egokiak diren neurriak hartuko dituzte. Bereziki, katalogoetan, programetan, iragarpen-karteletan eta beren kirol-jardueretan eta lehiaketetan erabiltzen duten gainerako material grafikoan edo soinu-materialean sustatuko dute euskararen erabilera.

⁵²¹ EHAAREN 118. zenbakian, 1998ko ekainaren 25eko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/lev19980014_f_eus.html

⁵²² Euskadiko jarduera fisikoaren eta kirolaren martxoaren 30eko 2/2023 Legeak indargabetua (EHAA, 73. zenbakia, 2023ko apirilaren 18ko alea).

8.2.26. 16/1998 Legea, ekainaren 25ekoa, Arrantzaleen Kofradiei buruzkoa⁵²³

Xedapen gehigarriak

Hirugarrena.— Arrantzaleen kofradiek eta kofradien federazioek neurri egokiak hartuko dituzte beren jardueretan euskararen erabilera normalizatzeko, Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legearen ondoriozko betebeharrak betetzeko.

⁵²³ EHAren 129. zenbakian, 1998ko uztailaren 10eko alean, argitaratua.
http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley19980016_f_eus.html

8.2.27. 3/2002 Legea, martxoaren 27koa, ikastolak legez normalizatu aurretik ikastetxe horietan irakasten aritutakoak aintzat hartzeari eta konpentsazioa emateari buruzkoa⁵²⁴

ZIOEN AZALPENA

Gaur egun, euskara irakaskuntzan (unibertsitatea barne), hedabideetan eta kulturaren nahiz gizartearen gainerako eremuetan bizirik dagoenez, goretsi beharrekoak dira frankismoaren garaian, oso baliabide gutxirekin eta gorabehera asko kontra zituztela, euskal eskola abian jartzea lortu zuten aurreneko irakasleen idealismoa, kemena eta lana.

Lege-esparruak euskara eskoletan sartzeko modurik ematen ez zuela ikusita, esperientzia arriskutsu bat sortu zen, urte askotan erabateko klandestinitatean egin zena eta pertsona haiek beren bizitzan eta beren lan-eremuan egindako sakrifizioari esker gauzatu zena.

Orduko irakasle haiek baliabide urriak izaten zituzten, ikasleen familiek emanak gehienbat, eskolak emateko erabiltzen zen lokalaren alokairua ordaintzeko, materiala erosteko eta soldata txiki bat jasotzeko. Oporretan ez zuten inolako soldatarik izaten. Gainera, Gizarte Segurantzari ezin zioten ezertxo ere ordaindu, eta orduan kotizatu ez izana gaur egun kaltegarria zaie beren eskubide pasiboetarako.

Klandestinitate latz hura hirurogeiko hamarkadako azken urteetaraino luzatu zen, orduan hasi baitzen euskarazko irakaskuntzaren egoera hobetzen: garai horretan ikastolek legezatu gabe jarraitzen zuten, baina nolabait ere toleratzen zituzten.

Aldi berri horretan sortu ziren guraso-batzarrak, eta ikastegien gai ekonomikoak kudeatzeari ekin zioten. Horren ondorioz, irakasleen lan-baldintza eskasak hobetu egin ziren, baina, baliabide ekonomiko urriak zituztenez, hainbat urtetan ezin izan zuten Gizarte Segurantzaren kotizazioa ordaindu. Ikastola bakoitzak ahal izan zuenean eman zien alta bere irakasleei.

Lege honen bidez, aintzat hartu nahi dira irakasle haiek, nahiko merezimendu badute eta; izan ere, lan handia egin zuten euskara berreskuratzen eta iraunarazten, jakintza eta kultura zabaltzeko tresna den aldetik. Horrekin batera, lege honen helburu berezia da, batetik, Gizarte Segurantzaren kotizazioa ordaindu ez izanak kaltea eragin dien irakasleei halako konpentsazio bat ematea eta, bestetik, beren lan-bizitza ohiko erretiro-adinetik aurrera luzatu beharrik ez izatea.

Hori dela eta, konpentsazioaren zenbatekoa txikiagoa izango da lan-baldintzak eta gizarte-aurreikuspeneko baldintzak hobeak izan ziren neurrian, aldi berean beste jarduera batean aritu zirelako edo ikastolan egindako lanari beste itxura bat eman ziotelako. Izan ere, kasu horietan klandestinitateak ez die kalterik eragiten eskubide pasiboiei.

⁵²⁴ EHAAREN 67. zenbakian, 2002ko apirilaren 10eko alean, argitaratua.
http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20020003_f_eus.html

Legeak irakasle haiei edo haien alargunei bakarrik aitortzen die eskubide hori, batez ere haiek hartu zutelako lan haren nekea, edo haiengandik hurbil egon zirelako, eta haien eskubide pasiboei bakarrik eragiten zaielako.

Gainerakoan, legeak konpentsazioaren funtsezko ezaugarriak adierazten ditu, ordain horren zenbatekoa erregelamenduz zehazteko utzita. Era berean, legeak erraztasuna ematen du ikastaroak, alderdi askotatik era informalean bada ere, benetan eman zirela egiaztatzeko; hala, ikastaro horiek emandakotzat joko dira, baldin eta ikerketa zientifiko edo kulturaletan jasota badago eman zirela. Ekimen hau instituzioek aintzat hartu beharreko gai batean gizarteak duen interesaren beste erakusgarri bat da.

LEGE PROPOSAMENA

1. artikulua.— Helburua

Kompentsazio ekonomikoa jasotzeko eskubidea aitortzen zaie ikastoletan 1967-1968 ikasturtera arte irakasle aritu zirela egiaztatzen dutenei, lege honetan eta lege hau garatzen duten xedapenetan aurreikusitako moduan eta baldintzetan.

2. artikulua.— Onuradunak

Honako hauek izango dira lege honetan ezarritako konpentsazioaren onuradunak: eskolaurreko, lehen mailako edo bigarren mailako hezkuntzan euskaraz irakasten aritu zirela egiaztatzen dutenak, baldin eta irakaskuntza ofizialean ezarritako irakastaldien iraupen berdintsuko aldietan aritu baziren, edo haien ezkontideak, lege hau indarrean jartzean alargun badira.

3. artikulua.— Kompentsazioaren edukia

1. Kompentsazioaren zenbatekoa dekretu bidez zehaztuko da, 1967-1968 ikasturtera arte emandako ikastaroen kopuruaren arabera.

2. Zenbatekoa txikiagoa izango da, baldin eta irakasle aritu zena inoiz edozein gizarte-asegurutan, Gizarte Segurantzaren erregimenen batean edo haren parekoren batean alta emanda edo altaren pareko egoeran egon bazen, edo edozein arrazoirengatik Gizarte Segurantzaren erregimen batean sartu badute.

3. Aurreko artikuluan aipatzen diren irakasleek prestakuntzan emandako arduraldi osoko aldiak irakaskuntzan emandakotzat hartuko dira.

4. artikulua.— Eskabideak

Eskabideak sei hileko epean aurkeztu beharko dira, lege hau garatzen duen dekretua indarrean jartzen den egunetik kontatzen hasita.

5. artikulua.— Frogabideak

1. Ikastaroak eman izana frogatzeko, zuzenbidean onartutako edozein bide erabil daiteke.

2. Garapen-dekretuan zehatz daitezke onargarritzat jotzen diren zenbait frogabide.

3. Ikastaroak emandakotzat joko dira baldin eta ikerketa zientifiko edo kulturaletan jasota daudela egiaztatzen bada eta ikerketa horiek lege hau indarrean jarri baino lehen argitaratu edo erregistratuta badaude.

6. artikulua.— Ebazteko eta jakinarazteko epea

Prozeduretan, ebazpena emateko eta jakinarazteko epea bederatzi hilekoa izango da, eskabidea ebatzi behar duen organoan sartzen den egunetik kontatzen hasita.

Azken xedapenak

Lehenengoa.— Garapen-dekretua

Lege hau garatzeko dekretua sei hileko epean emango du Jaurlaritzak, legea indarrean jartzen den egunetik kontatzen hasita.

Bigarrena.— Indarrean jartzea

Lege hau Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratu eta hurrengo egunetik aurrera jarriko da indarrean.

**8.2.28. 6/2003 Legea, abenduaren 22koa,
Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen
Estatutuarena⁵²⁵⁵²⁶**

ZIOEN AZALPENA

[...]

Legeak beste ikuspegi batetik bideratzen du kontsumitzaileen eta erabiltzaileen eskubideen aitortza, eta agortu egiten du horiek Euskal Autonomia Erkidegoko Autonomia Estatutuaren eskumenen eremuan duten erregulazioa. Hizkuntza-eskubideak aintzat hartzen ditu, eta, horrenbestez, Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legeari jarraituz, autonomia-erkidegoan dauden bi hizkuntza ofizialetako bata zein bestea erabiltzeko eskubidea aitortzeaz gainera, dagokigun arloan euskara —berariaz progresibotasun-printzipioari jarraituz— sustatzeko asmoa ere agertzen du.

**I. TITULUA
Xedapen orokorrak**

4. artikulua.— Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen eskubideak

f) Bi hizkuntza ofizialak erabiltzea lege honek eta ordenamendu juridikoaren gainerako legeek ezartzen dutenari jarraiki.

**II. TITULUA
Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen eskubideak**

**VII. KAPITULUA
Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen hizkuntza-
eskubideak**

37. artikulua.— Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen hizkuntza-eskubideak

Kapitulu honetan ezarritakoarekin eta bertan biltzen diren progresibotasun-baldintzekin bat etorritz, kontsumitzaile eta erabiltzaileek honako hizkuntza-eskubideak dituzte:

a) Ondasun eta zerbitzuei buruzko informazioa euskaraz nahiz gaztelaniaz jasotzekoa, lege honen 14. artikuluan ezarritakoaren arabera.

b) Autonomia Erkidegoko lurralde-eremuan kokatzen diren enpresa edo establezimenduekin dituzten harremanetan, ofizialak diren bi hizkuntzetako

⁵²⁵ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20030006_f_eus.html

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20030006_f_eus.html

⁵²⁶ Kontsumitzaile eta Erabiltzaileen Estatutuaren apirilaren 27ko 4/2023 Legeak indargabetua (EHAA, 87. zenbakia, 2023ko maiatzaren 10eko alea).

edozein erabiltzekoa; enpresa eta establezimendu hauek, bi hizkuntza ofizialetako edozein erabiltzen dutela ere, zerbitzu egokia eman beharko diete.

38. artikulua.— Erakunde publikoak

1. Lege honetan xedatutakoaren ondorioetarako, honakoak izango dira erakunde publikoak:

a) Euskal Autonomia Erkidegoko administrazioak eta Estatuko Administrazioa, eta baita horien mende dauden edo horietako administrazio instituzionala osatzen duten zuzenbide pribatu edo publikoko erakundeak ere.

b) Titulartzat aurreko apartatuan aipatutako administrazioek dituzten zerbitzuak kudeatzeaz arduratzen diren edozein izaeratako erakundeak, baldin eta horiek mota honetako zerbitzuak eskaintzen badihardute.

c) Batik bat a) apartatuan aipatutako administrazio eta enteen partaidetza duten edo horien kontrolpeko diren erakundeak, hauen izaera edozein dela ere. Ondorio hauetarako, kontrol-harremana honako kasuetan dagoela ulertuko da: erakundearen boto-eskubide gehienak dituztenean edo gobernu-organoko kide gehienak izendatu edo kargutik kentzeko eskubidea dutenean.

2. Erakunde publikoek kontsumitzaile eta erabiltzeekiko harremanetan bi hizkuntza ofizialak agertzea bermatuko dute. Hau guztia honela egingo da:

a) Euskal Autonomia Erkidegoko lurralde-eremuko establezimenduetan, errotuluak, oharra eta, oro har, jendeari zuzendutako jakinarazpenak euskaraz eta gaztelaniaz emango dira.

b) Kontsumitzaile eta erabiltzaileek betetzeko egiten diren inprimaki edo eredu ofizialak bi hizkuntzatan emango dira.

c) Kontsumitzaileak edo erabiltzaileak berak hizkuntza ofizialetako bakarria erabiltzea nahi duela adierazi ezean, bi hizkuntzatan idatziko dira atxikipen-kontratuak, klausula-ereduak dituzten kontratuak, araupeko kontratuak, baldintza orokorrak eta kontratu horiei buruzko edo horiek egitearen ondoriozko agiriak.

d) Zehazki kontsumitzaileei zuzendutako jakinarazpenak bi hizkuntzatan eman beharko dira, eta baita fakturak, aurrekontuak eta antzeko agiriak ere, kontsumitzaile eta erabiltzaileak berak bi hizkuntza ofizialetako bat bakarrik erabiltzea aukeratu ezean.

e) Bi hizkuntzatan idatziko dira, halaber, produktu eta zerbitzuak erabili eta mantentzeko jarraibideen liburuxkak, berme-agiriak eta etiketetan eta ontzietan adierazi beharrekoak.

f) Kontsumitzaile eta erabiltzaileei zuzendutako produktu, ondasun eta zerbitzuen eskaintza, sustapena eta publizitatea, erabilitako euskarria edozein dela ere, bi hizkuntzatan egingo da.

3. Erakunde publikoekin dituzten harremanetan, kontsumitzaile eta erabiltzaileek arreta eurek hautatzen duten hizkuntza ofizialean jasotzeko eskubidea dute. Administrazio publikoei dagokienez, Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legearen 6. artikuluan xedatutakoari kalterik egin gabe, Jaurlaritzak egoki ikusten dituen neurriak hartuko ditu eta eskubide hori erabiltzen dela arian-arian bermatzeko beharrezko bitartekoak jarriko dira eskura.

4. Estatuko Administrazioari aplikatzen zaizkion lege honen xedapenek ez diote kalterik egingo Estatuaren eskumenari bere zerbitzuak antolatu behar dituztenean.

39. artikulua.— Diruz lagundutako erakundeak eta interes orokorreko sektoreak

1. Lege honen ondorioetarako, honakoak izango dira diruz lagundutako erakundeak eta interes orokorreko sektoreak:

a) Legez unibertsalak, interes orokorrekoak edo beste kategoria batekoak diren zerbitzuak egiten dituzten erakunde edo pertsona juridikoak, edo unibertsaltasun eta berdintasuneko araubide juridikoaren pean dauden zerbitzuak ematen dituztenak, hala nola garraioak, telekomunikazioak eta energia-zerbitzuak.

b) Euskal administrazio publikoek ematen dituzten laguntzen edo dirulaguntzen onuradunak diren erakunde edo pertsona juridikoak, edo horietako edozeinekin lankidetzaz hitzarmena sinatu dutenak. Kasu honetan, kontsumitzaile eta erabiltzaileen hizkuntza-eskubideei dagokien bermeak dirulaguntza edo hitzarmenaren xedearekin erlazionatutako harremanen eremua ere hartuko du.

2. Erakunde hauek, publikoak direnean izan ezik, lege honen 38. artikuluko 2. paragrafoan, a), b), c) eta d) apartatuetan, ezarritako betebeharrak bete beharko dituzte. Erregelamendu bidez finkatuko da horiek arian-arian nola bete.

40. artikulua.— Jendearentzako arreta⁵²⁷

1. Jendeari produktuak saldu eta zerbitzuak egiteaz arduratzen diren establezimenduek, lege honen 38. artikuluko 2. paragrafoan, a), b) eta c) apartatuetan, ezarritako betebeharrak bete beharko dituzte. Era berean, kontsumitzaile eta erabiltzaileei arreta emateko gertu egon behar dute, horien hizkuntza ofiziala edozein dela ere.

2. Aurreko paragrafoan adierazitako betebeharez gain, indarreko legeriak establezimendu komertzial handi gisa kalifikatzen dituen establezimenduek, baita jendeari ondasun eta produktuak eskaintzen dizkioten eta, hala ez diren arren, erakunde handi gisa kalifikatzen diren establezimenduek ere, 38. artikuluko 2. paragrafoan, d) apartatuan, jasotako betebeharra ere bete beharko dute. Erregelamenduz finkatuko dira erakunde handi kontsideratzeko betekizunak, alegia, negozio-bolumenari, langile-kopuruari edota Euskal Autonomia Erkidegoan duten presentziari dagozkienak.

3. Erakunde publikoei atxikita eta jendearentzat irekita dauden establezimenduei lege honen 38. artikuluan aurreikusitako araubidea aplikatuko zaie.

4. Jendearentzat irekita dauden saltokien kasuan, baldin badira lan-harremanen eta jendearen arretaren alorrean euskara integratzera berariaz zuzendutako dirulaguntzak jasotzen dituzten erakundeen saltokiak, edo interes orokorreko sektoreetako saltokiak, kasu horietan, 39. artikuluan jasotako betebeharrak betetzeaz gain, ahalmena eduki beharko dute kontsumitzaileei eta erabiltzaileei beraiek erabilitako hizkuntza ofizialean arreta eskaintzeko, zein ere den hizkuntza ofizial hori.⁵²⁸

5. Jaurilaritzak erregelamendu bidez finkatuko du artikuluko honetako betebeharrak arian-arian nola bete.

⁵²⁷ Artikuluaren izenburua idatzi da otsailaren 9ko 2/2012 Legeak, Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Estatutuaren 6/2003 Legea aldatzekoak, emandako idazkeraren arabera (2012ko otsailaren 7ko EHAA, 35. zk.).

⁵²⁸ Paragrafo hau idatzi da otsailaren 9ko 2/2012 Legeak, Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Estatutuaren 6/2003 Legea aldatzekoak, emandako idazkeraren arabera (2012ko otsailaren 7ko EHAA, 35. zk.).

41. artikulua.— Ondasun eta zerbitzuei buruzko informazioa emateko hizkuntza⁵²⁹

1. Euskadiko Autonomia Erkidegoko lurralde-eremuan banatutako ondasun eta zerbitzuei dagokienez kontsumitzaile eta erabiltzaileei ematen zaien informazioa, barruan sartuta etiketetan, ontzietan eta erabilera-jarraibideen inprimakietan jasotzen den informazioa ere, euskaraz, gaztelaniaz edo, aldi berean, euskaraz eta gaztelaniaz adieraziko da, eskaintzailearen nahiaren arabera, salbu eta kapitulu honetan berariazko araubide bat aurreikusten den kasuetan. Hori guztia kalterik egin gabe aplikagarria den legeriak, osasuna eta segurtasuna babesteko arrazoiengatik, kasu berezietarako ezar dezakeenari.

2. Gobernuak sustapen-neurriak hartuko ditu euskara eta gaztelania batera erabil daitezzen, 1. paragrafoan aipatutako ondasun eta zerbitzuei buruzko informazioan. Jatorri-deitura edo kalitatezko izendapena duten euskal ondasunen kasuan, bai eta artisautza-produktuen kasuan ere, euskararen erabilera sustatuko da etiketatzeko orduan, baldin eta Euskal Autonomia Erkidegoaren eremuan araututako produktuak badira.

42. artikulua.— Sustapen-jarduketa publikoa⁵³⁰

1. Gobernuak egoki diren neurriak bultzatuko ditu eta beharrezko diren erabakiak hartuko ditu, euskararen erabilera sustatze aldera kontsumitzaileei eta erabiltzaileei ondasunak eta zerbitzuak eskaintzen dizkieten erakundeen jarduketaren alorrean.

2. Sektoreko planei dagokienez, planen jardun-eremuak eragina baldin badu herritarrei ondasunak eta zerbitzuak eskaintzeko jardueretan, plan bereziak bultzatuko dituzte kapitulu honetan jasotako eskubideak sustatzeko. Nolanahi ere, Gobernuak laguntza-ildoak abiaraziko ditu herritarrei ondasunak eta zerbitzuak eskaintzen dizkieten subjektuentzat, bi hizkuntza ofizialen presentzia erraztu dezaten beren jarduera gauzatzeko orduan, eta hizkera espezializatuko materialen zabalkundea bultzatuko du, eremu horretan euskararen erabilera errazteko.

V. TITULUA

Administrazio publikoen eskumenak

II. KAPITULUA

Administrazioen arteko lankidetzak

70. artikulua.— Lankidetzak-jardunaren esparrua

3. Eusko Jaurlaritzak lankidetzak-hitzarmenak egin ahal izango ditu kontsumitzaile eta erabiltzaileen babes-maila hobetzen lagun dezaketen Estatuko, autonomia-erkidegoetako eta Europako erregioetako administrazioekin, eta, bereziki, historia-, kultura- edo hizkuntza-arrazoiak direla medio, harreman berezia duen beste edozein erkidego edo erregiorekin.

⁵²⁹ Artikulu hau idatzi da otsailaren 9ko 2/2012 Legeak, Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Estatutuaren 6/2003 Legea aldatzekoak, emandako idazkeraren arabera (2012ko otsailaren 7ko EHAA, 35. zk.).

⁵³⁰ Artikulu hau idatzi da otsailaren 9ko 2/2012 Legeak, Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Estatutuaren 6/2003 Legea aldatzekoak, emandako idazkeraren arabera (2012ko otsailaren 7ko EHAA, 35. zk.).

Xedapen gehigarriak

Bigarrena.— Lege honen IV. tituluak aurreikusitako zehapen-araubidea ez zaio aplikatuko legearen II. tituluko VII. kapituluaren kontsumitzaileen eta erabiltzaileen hizkuntza-eskubideei dagokienez egiten den erregulazioari, ez eta hura garatzen duten araei eta xedapen gehigarriei ere.

Azken xedapenak

Hirugarrena.— II. tituluko VII. kapituluaren erregelamendu bidezko garapenak hizkuntza-politikaren eta kontsumoaren arloetan eskumena duten sailek batera egindako proposamenaren bidez onetsiko dira.

8.2.29. 1/2004 Legea, otsailaren 25ekoa, Euskadiko Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko eta honen organismo autonomoetako kidegoak eta eskalak antolatzekoa⁵³¹

II. KAPITULUA Kidegoak eta eskalak

14. artikulua.— Kidegoetako eskalak

Kidego berezien barruan ondoko eskalak sortzen dira:

A) Goi-mailako teknikarien kidegoa:

[...]

6) Hizkuntza-Normalizazioko eskala.

[...]

8) Itzulpen eskala.

B) Erdi-mailako teknikarien kidegoa:

[...]

4) Hizkuntza-normalizazioko eskala.

5) Itzulpen eskala.

C) Laguntzaile teknikoaren kidegoa:

[...]

Itzulpen eskala.

15. artikulua.— Kidego eta eskaletan sartzeko titulazio-baldintzak

1. Euskadiko Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko eta honen organismo autonomoetako kidegoetan sartzeko, ezinbesteko baldintza izango da ondoko titulazioaren bat izatea:

Administrazioko goi-mailako kidegoan, A talderako gaitzen duen edozein titulazio.

Goi-mailako teknikarien kidegoan, A talderako gaitzen duen eta sartzean eskatu den titulazioa, aukera bakoitzari jarraituz.

Administrazio-kudeaketako kidegoan, B talderako gaitzen duen edozein titulazio.

Erdi-mailako teknikarien kidegoan, B talderako gaitzen duen eta sartzean eskatu den titulazioa, aukera bakoitzari jarraituz.

Administrariaren kidegoan, C talderako gaitzen duen edozein titulazio.

⁵³¹ EHAren 45. zenbakian, 2004ko martxoaren 5eko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20040001_f_eus.html

Laguntzaile teknikoen kidegoan, C talderako gaitzen duen eta sartzean eskatu den titulazioa, aukera bakoitzari jarraituz.

Administrari laguntzaileen kidegoan, D talderako gaitzen duen edozein titulazio.

Mendekoen kidegoan, E talderako gaitzen duen edozein titulazio.

2. Euskadiko Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko eta honen organismo autonomoetako eskaletan sartzeko, ezinbesteko baldintza izango da ondoko titulazioren bat izatea:

f) Goi-mailako teknikarien kidegoko hizkuntza-normalizazioko eskalan, A talderako gaitzen duen edozein titulazio.

h) Goi-mailako teknikarien kidegoko itzulpen eskalan, A talderako gaitzen duen edozein titulazio.

l) Erdi-mailako teknikarien kidegoko hizkuntza-normalizazioko eskalan, B talderako gaitzen duen edozein titulazio.

m) Erdi-mailako teknikarien kidegoko itzulpen eskalan, B talderako gaitzen duen edozein titulazio.

ñ) Laguntzaile teknikoen kidegoko itzulpen eskalan, C talderako gaitzen duen edozein titulazio.

16. artikulua.— Eskalen eginkizunak

Eskalei dagozkien oinarritzko eginkizunak ondokoak dira:

f) Goi-mailako teknikarien kidegoko hizkuntza-normalizazioko eskalari, hizkuntza-plangintza; euskara-planak kudeatu, landu eta sustatzea eta horretarako irizpideak ezartzea eta aholkularitza ematea; hizkuntza-normalizazioaren eremuan ezagutzak ebaluatzea, jarduerak kudeatzea eta prestakuntza-diseinuak, kontrola eta ikuskapena egitea.

h) Goi-mailako teknikarien kidegoko itzulpen eskalari, euskarazko itzulpen, interpretazio eta terminologia eginkizunak betetzea eta eremu horietan prestakuntza ematea, azterlanak egitea, irizpideak ezartzea eta ikuskapena egitea ere.

l) Erdi-mailako teknikarien kidegoko hizkuntza-normalizazioko eskalari, euskara-planak kudeatu, landu eta sustatzeko eta aholkularitza emateko eginkizun teknikoak betetzea; hizkuntza-normalizazioaren eremuan ezagutzak ebaluatzea, jarduerak kudeatzea eta prestakuntza-diseinuak, kontrola eta ikuskapena egitea, eta hizkuntza-plangintza egitea.

m) Erdi-mailako teknikarien kidegoko itzulpen eskalari, euskarazko itzulpen, interpretazio eta terminologiako eginkizun teknikoak betetzea eta eremu horietan prestakuntza ematea, azterlanak egitea eta ikuskapena egitea.

ñ) Laguntzaile teknikoen kidegoko itzulpen eskalari, prestaketa eta lankidetzaren eginkizunak betetzea euskarazko itzulpen, interpretazio eta terminologian, bai eta eremu horietan prestakuntza ematen, azterlanak egiten eta ikuskapena egiten ere.

Xedapen gehigarriak

Lehenengoa.— Integrazio automatikoa

1. Ondoko kidegoetan automatikoki integratuta geratzen dira haietan lanpostu bat eskuratu zuten funtzionarioak:

a) Integrazio edo deialdi publiko bidez administrazioko goi-mailako kidegoan, administrazio-kudeaketako kidegoan, administrarien kidegoan, administrari laguntzaileen kidegoan eta mendekoen kidegoan plazak eskuratu zituzten funtzionarioak kidego horietan integratuta geratzen dira.

b) Integrazio edo deialdi publiko bidez goi-mailako teknikarien kidegoan, erdi-mailako teknikarien kidegoan eta laguntzaile teknikoan kidegoan, titulazio jakin bakar bat eskatzen zitzaiela, plazak eskuratu zituzten funtzionarioak kidego horietan integratuta geratzen dira, euren titulazioari dagokion aukeraren barruan.

2. Dena delako kidegoetan plazak eskuratu zituzten funtzionarioak ondoko eskaletan automatikoki integratuta geratzen dira:

d) Integrazio edo deialdi publiko bidez goi-mailako teknikarien kidegoko hizkuntza-normalizazioko teknikari-plazak eskuratu zituzten funtzionarioak Goi-mailako teknikarien kidegoko hizkuntza-normalizazioko eskalan integratuta geratzen dira.

e) Integrazio edo deialdi publiko bidez goi-mailako teknikarien kidegoko itzultzaile-plazak eskuratu zituzten funtzionarioak goi-mailako teknikarien kidegoko itzulpen eskalan integratuta geratzen dira.

i) Integrazio edo deialdi publiko bidez erdi-mailako teknikarien kidegoko hizkuntza-normalizazioko teknikari-plazak eskuratu zituzten funtzionarioak erdi-mailako teknikarien kidegoko hizkuntza-normalizazioko eskalan integratuta geratzen dira.

j) Integrazio edo deialdi publiko bidez erdi-mailako teknikarien kidegoko itzultzaile-plazak eskuratu zituzten funtzionarioak erdi-mailako teknikarien kidegoko itzulpen eskalan integratuta geratzen dira.

l) Integrazio edo deialdi publiko bidez laguntzaile teknikoan kidegoko itzultzaile-plazak eskuratu zituzten funtzionarioak laguntzaile teknikoan kidegoko itzulpen eskalan integratuta geratzen dira.

Bigarrena.— Borondatezko integrazioa

1. Integrazio edo deialdi publiko bidez dena delako kidegoetan plazak eskuratu zituzten eta jarraian zehaztuko diren baldintzak betetzen dituzten funtzionarioak ondoko eskaletan integratu ahal izango dira, hala nahi izanez gero:

c) Goi-mailako teknikarien kidegoko hizkuntza-normalizazioko eskalan integratu ahal izango dira goi-mailako teknikarien kidegoko Euskal Filologiako lizentziadun-plazak integrazio edo deialdi publiko bidez eskuratu zituzten funtzionarioak.

2. Eskala bakoitzean integratzeko aukera lanpostu-zerrenda lege honetara egokitu izana argitaratzen denetik sei hilabeteko epean gauzatuko da.

3. Borondatez integratzeko aukera erabiltzen ez dutenek ordura arteko baldintza beretan eutsiko diete euren lanpostuei, eta lege honen lehen xedapen gehigarrian xedaturikoa aplikatuko zaie integrazioari dagokionez.

Hirugarrena.— Lanpostuei espezialitateak esleitzea

Lanpostu-zerrenden bidez esleitu dira espezialitateak, lanpostuen ezaugarriak kontuan hartuta, lege honetan adierazitakoaren arabera arautzen dituen dekretuan zehaztutakoarekin bat etorriz.

Laugarrena.— Kidego berezietako aukeren zehaztapena

Kidego berezietako aukeren zehaztapena dagozkien lanpostu-zerrendetan egingo da, lanpostuen ezaugarriak kontuan hartuta.

Bosgarrena.— Lanpostu-zerrenden egokitzapena

Funtzio publikoaren arloan eskumena duen saileko titularrari baimena ematen zaio lege hau indarrean jarri eta sei hilabeteko epean lanpostu-zerrendak arau honetan aurreikusitakoari egokitzeko agindu bat eman dezan.

Seigarrena.— Egungo eskaletan titulazio ofizial berriak sartzea

Legeak sorturiko eskaletako baten bati dagozkion eginkizunak betetzeko titulazio ofizial berriak onesten badira, Eusko Jaurlaritzari ahalmena ematen zaio, dekretu bidez onets dezan eskala haietan sartzeko gaitzen duten titulazioen artean titulazio berri horiek sartzeko.

8.2.30. 3/2004 Legea, otsailaren 25ekoa, Euskal Unibertsitate Sistemarena⁵³²

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Euskal unibertsitate-sistema

Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko lurraldean egoitza duten unibertsitate guztien artean osatzen dute unibertsitate-sistema, eta Eusko Legebiltzarrak etorkizunean sortu zein onartzen dituenak ere sistema horretan batera bilduko dira. Era berean, sistemaren barruan harremanak eta lankidetzak sustatuko dira euskararen erabilera indartzeko etorkizuneko proiektua edo euskararen kultura partekatzen duten beste lurralde batzuetako beste unibertsitate-instituzio batzuekin; sustatze-lan hori irakaskuntza, ikerketa eta ekimen kulturalak koordinatuz egingo da, eta aipatutako unibertsitate-instituzioetako ikasle zein irakasleen arteko mugikortasunaren bidez, euskararen erabilera bultzatzeko, eta hori guztia Europako nazioen eremuan. Lehentasunezko harremanak ezarriko dira Euskal Herrian kokaturiko gainerako unibertsitateekin.

I. TITULUA Euskal unibertsitate sistema

I. KAPITULUA Unibertsitate-sistemaren printzipioak, helburuak eta eginkizunak

3. artikulua.— Gizartearen zerbitzura

3. Era berean, unibertsitateek eta balio demokratikoetan eta justizia sozialaren balioen gaineko eta giza eskubideen errespetuaren gaineko hezkuntza sustatu behar dute. Ohiko irakaskuntzaren osagarri diren ekimenak sustatu beharko dituzte, eta horiei laguntza eman, giza duintasunari eta herri eta kultura guztien arteko elkartasunari dagozkien balioak transmititzen dituzten heinean. Gainera, orokorrean euskal kultura-ondarearen gaineko defentsa, azterlana eta sustapena bultzatuko dituzte, eta bereziki euskararena.

6. artikulua.— Euskal unibertsitate-sistemaren helburuak

1. Hauek dira euskal unibertsitate-sistemaren oinarrizko helburuak:

e) Jakintza-arlo guztietan euskara sartuz joatea, euskararen erabileraren normalizazioari laguntzeko.

⁵³² EHAren 50. zenbakian, 2004ko martxoaren 12ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20040003_f_eus.html

7. artikulua.— Printzipio informatzaileak

Hauek dira euskal unibertsitate-sistemaren antolamenduak oinarri dituen printzipioak:

f) Unibertsitateko irakaskuntza euskaraz jasotzeko eskubidea benetan beteko dela bermatzeko eta zaintzeko botere publikoek duten erantzukizuna; horretarako, beharrezko deritzeten araugintza-garapenak eta ekintza positiboko neurriak sustatu beharko dituzte, unibertsitate-politika orokorraren barruan.

III. KAPITULUA

Unibertsitatean erabiltzeko hizkuntzak

11. artikulua.— Hizkuntzen erabilera

1. Euskara, Euskal Herriko berezko hizkuntza denez, eta gaztelania hizkuntza ofizialak dira euskal unibertsitate-sisteman.

2. Botere publikoei dagokie hizkuntza-normalizazioa bermatzea, horretarako euskararen aldeko ekintza positiboko hizkuntza-politikaren oinarriak ezarrita.

3. Unibertsitateek beharrezko diren neurriak hartuko dituzte, araudian eta plan berezietan gai honi buruz ezarritakoarekin bat etorritz, bere osotasunean bermatuz euskaraz ikasteko eta bizitzeko eskubidea.

4. Irakasle eta ikertzaileei dagokienez, Euskal Funtzio Publikoari buruzko uztailaren 6ko 6/89 Legearen 2. artikuluaaren aplikazioarekin bat etorritz, Eusko Jaurlaritzak, hezkuntzako eskumena duen sailak proposatuta, irakaskuntzaren eta ikerketaren berezitasunei egokitzeko arau espezifikoak onetsiko ditu. Eusko Jaurlaritzak eta unibertsitateak, indarrean dagoen araudiaren arabera, hautaketa-, sarbide- eta ebaluazio-prozesuak arau horiei egokiturik egotea bermatu behar dute.

5. Euskal Herriko Unibertsitateko administrazioko eta zerbitzuetako langile guztiei, bestalde, Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legean administrazio publikoen zerbitzuan diharduten langileentzat aurreikusitakoa aplikatuko zaie.

6. Unibertsitateen gaian eskumena duen sailak eta unibertsitateek eurek zientziarako erabiltzen diren beste hizkuntza batzuk jakitea sustatuko dute, eta unibertsitatearen jardura akademikoetan sartuko dute hizkuntza horien erabilera.

II. TITULUA

Unibertsitate-erkidegoa

II. KAPITULUA

Unibertsitate publikoko irakasle eta ikertzaileak

2. ATALA

Irakasle eta ikertzaile kontratatuen hautaketa

18. artikulua.— Hautaketa-batzordeak

3. Irakasle osoen zein irakasle agregatuen kategorietara sartzeko hautaketa-batzordeak unibertsitateko katedradunek eta irakasle osoek osatuko dituzte, goi-

mailako irakaskuntzako Europako esparruko unibertsitate publikoetako kide direnek nolana ere. Horietako bat, gehienez, Euskal Herriko Unibertsitateko plantillako kide izan daiteke, non eta plazak nahitaez euskaraz jakin beharrekoak ez diren, zeren eta orduan sistema malgutu ahal izango baita erregelamendu bidez, hautaprobak euskaraz egin ahal izan daitezten. Era berean, irakasle agregatuak hautatzeko hautaketa-batzordeetan irakasle titularrek edo irakasle agregatuek parte hartzea ezar dezake Jaurlaritzak. Bestalde, ordezkariak sindikalak izendaturiko langileen ordezkariak ere parte hartuko du hautaketa-batzordeetan, betiere indarrean dagoen legeriaren arabera.

5. Hautaketa-batzordeek izangai guztien merezimenduak eta jarritako proben emaitzak balioetsi beharko dituzte, eta lehenestean eta bakoitzari zenbakitan emandako balioespenaren gaineko arrazoiak azaldu beharko dituzte. Nahitaezkoa da merezimenduen artean Euskadiko hizkuntza ofizialen ezagutza balioestea, eta lanpostu-zerrendan elebidun izendatutako lanpostu guztien zerrendan nahitaezkoa izango da euskaraz jakitea.

5. ATALA

Unibertsitate publikoko irakasleen eta ikertzaileen eskubideak eta betebeharrak

31. artikulua.— Kontratuen edukia

1. Lehiaketetarako deialdietako oinarrietan alderdi hauek aipatu behar dira nahitaez:

e) Zein hizkuntza erabiliko den edo diren irakaskuntza emateko.

6. ATALA

Irakasleen eta ikertzaileen ordainketa-araubidea

34. artikulua.— Ordainsari gehigarriak

1. Jaurlaritzak ordainsari-osagarriak ezarri ahal izango ditu irakasle eta ikertzaileentzat, diren funtzionario edo kontratatuak, irakaskuntza, ikerketa eta kudeaketaren inguruan egoki iritzitako irizpideen arabera; irizpide horien artean hizkuntza-merezimenduak ere sartuko dira.

IV. KAPITULUA

Euskal unibertsitate-sistemako ikasleak

1. ATALA

Araubide orokorra

38. artikulua.— Bekak, kredituak eta ikasketetarako laguntzak

2. Programa bereziak ezarriko dira deialdian:

[...]

c) Euskal Autonomia Erkidegoaz kanpotik datozen ikasleentzako euskarazko unibertsitate-ikasketei buruz (bakoitzaren maila sozioekonomikoaren arabera).

2. ATALA

Ikasleen eskubideak eta betebeharrak

40. artikulua.— Xedapen orokorra

2. Inor ere ezin izango da diskriminatu arrazoi hauek direla-eta: arraza, generoa, sexu-orientazioa, iritzia, erlijioa, hizkuntza, nazionalitatea, gutxiengoren batekoa izatea zein pertsona moduan gizartean nahiz ekonomian beste edozein ezaugarri izatea. Unibertsitateek programa bereziak ezarriko dituzte desgaitasuna duten pertsonen unibertsitateko hezkuntzarako duten eskubidea erabat egikaritu ahal izan dezaten.

41. artikulua.— Oinarrizko eskubideak

Euskal unibertsitate-sistemako ikasleek oinarrizko eskubide hauek dituzte:

a) Beren ikasketak aukeratu eta egiteko eskubidea, indarrean dagoen legerian eta unibertsitatean irauteko arauetan ezarritako eran; matrikula zein irakaskuntza jasotzeko egin zuten, irakaskuntza horiek Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialetako edozeinetan jasotzeko eskubidea, horretarako xedatutako eskuarteak erabiliz; orobat bere prestakuntzaren prozesuan aktiboki parte hartzeko eskubidea.

f) Kalifikazio objektiboa jasotzeko eskubidea, eta jaso, Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialen artean aukeratzen duten hartan jasotzekoa; orobat, kalifikazioak berriro ikustea eskatzeko eskubidea eta, unibertsitateak ezarritako prozeduraren bidez, kalifikazioen aurka egiteko dagozkien bitartekoak erabiltzekoa, direlako kalifikazio horiek behin betiko bilakatu baino lehen; hori guztia, unibertsitate-planaren arabera eta unibertsitateak dituen baliabideen arabera.

43. artikulua.— Informazio akademikoa jasotzeko eskubidea

Sailek edo organo baliokideek eta, kasua hau bada, unibertsitate-institutuek ondorengoak jakinaraziko dituzte, behar besteko publizitatea emanez, Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetan:

a) Irakasgai, materia edo jakintzagai bakoitzaren programa, horietako bakoitza enborrekoa, nahitaezkoa, hautazkoa edo aukera askekoa den adierazita; bakoitzari dagozkion kredituak; bibliografia, metodoak eta helburuak.

b) Irakasle-eskaintza, irakaskuntzak emango dituzten irakasleak zein diren eta irakaskuntza horiek zein hizkuntzatan emango diren zehaztuta; irakaslea askatasunez aukeratzea bermatzen ez denean, zein taldetan emango dituzten irakasgaiak.

c) Irakasgai, materia edo jakintzagai bakoitza berariaz ebaluatzeko irizpideak.

III. TITULUA

Irakaskuntza, ikasketak eta ikerketa

I. KAPITULUA

Irakaskuntza

46. artikulua.— Titulazioak

3. Funts publikoz finantzaturako titulazio berriak ezartzerakoan, taldeak ezartzeko euskara erabiliko da lehentasuneko irizpide.

47. artikulua.— Ikasketa-planak

Unibertsitateen gaian eskumenak dituen sailak eta unibertsitateek ikasketa-planak egiterakoan neurri hauek sustatu eta bultzatuko dituzte, ezertan galarazi gabe indarrean dagoen araudia:

h) Hizkuntzak ikasteari indar ematea.

IV. TITULUA

Euskal unibertsitate-sistemaren antolamendua

I. KAPITULUA

Euskal Autonomia Erkidegoko instituzio eta organoei dagozkien ahalmenak euskal unibertsitate-sistema antolatzeko

62. artikulua.— Unibertsitateen gaietan eskumenak dituen sailaren ahalmenak

1. Unibertsitateen gaietan eskumenak dituen sailari dagokio Euskal Herriko Autonomia Erkidegoan araututako ikasketa guztiak arrazionalizatu eta gizartearen beharrianetara egokitzeko tresnak artikulatzea. Berari dagokio, orobat, beste unibertsitate batzuekiko koordinazioa eta elkarlana hedatzea gai hauetan osagarritasuna lortze aldera: titulazioen eskaintzan, euskararen irakaskuntzan, ikerketan eta unibertsitate-politikarako ezarritako helburuak iriste aldera interesgarri izan daitekeen beste edozein arlotan.

II. KAPITULUA

Euskadiko Unibertsitate Kontseilua

65. artikulua.— Eginkizunak

1. Euskadiko Unibertsitate Kontseilua euskal unibertsitate-sistema koordinatzeko organoa da, eta, orobat, Eusko Jaurlaritzaren kontsulta- eta aholkularitza-organoa unibertsitate-gaietarako.

2. Hauek dira Euskadiko Unibertsitate Kontseiluaren eginkizunak:

1) Unibertsitate-instituzioen arteko euskal sarea sustatzea, irakaskuntza, ikerketa eta ekimen kulturalen koordinazioaren bidez eta aipatu unibertsitate-instituzioetako ikasle eta irakasleen mugikortasunaren bidez, euskara eta euskal kultura indartzeko asmoz.

66. artikulua.— Osaera eta funtzionamendua

3. Batzorde berezi bat egongo da, unibertsitateen gaietan eskumenak dituen sailburua buru duela, eginkizun hauek izango dituenak: goi-mailako irakaskuntzaren Europako sistemaren bilakaeraren jarraipena, unibertsitateak eta haien ikasketaplanak egokitzeko neurriak proposatu eta bultzatzea, Europako sistema hori eraikitzeke foroetan parte hartzea, Europako unibertsitateen eta euskal unibertsitate-sistemaren arteko harremanak sustatzea, eta, oro har, Euskal Herriko unibertsitateak goi-mailako irakaskuntzaren Europako esparruan erabat sartzen lagunduko duen eginkizun oro. Batzorde berezi horren barruan azpibatzerde bat eratuko da, eginkizun hau duela: unibertsitate-instituzioen arteko euskal sarea garatzea; horretarako, irakaskuntza, ikerketa eta ekimen kulturalen koordinazioa eta aipatu unibertsitate-instituzioetako ikasle eta irakasleen mugikortasuna sustatuko ditu, euskara eta euskal kultura bultzatzeko asmoz.

VII. TITULUA

Euskal unibertsitate-sistemaren ekonomia eta finantza-araubidea

II. KAPITULUA

Unibertsitate publikoa

3. ATALA

Lanpostu-zerrendak

99. artikulua.— Lanpostu-zerrenden edukia

2. Irakasleen eta ikertzaileen lanpostu-zerrendetan hau zehaztu beharko da, gutxienez:

e) Euskarazko hizkuntza-gaitasunaren maila balioesteko eta nahitaez eskatzeko araubide orokorra; lege honen 11. artikuluaaren arabera garatuko da araubide hori. Hizkuntza-gaitasuna egiaztatzen ez duenak ezingo du inola ere euskaraz irakatsi beharra duen plaza bat bete.

8.2.31. 5/2004 Legea, maiatzaren 7koa, Mahastizaintza eta Ardogintza antolatzekoa⁵³³

IV. TITULUA

Euskal Autonomia Erkidegoan ekoitzitako kalitateko ardoak

II. KAPITULUA

Euskal Autonomia Erkidegoan ekoitzitako kalitateko ardoak halako aitortzeko prozedura

30. artikulua.— Aitorpena

2. [...]

Eusko Jaurlaritzako Nekazaritza eta Arrantza Sailak homologatuko ditu aipatutako txostena egiteko eskaintzen diren erakundeak, eskabidea egin eta baldintza hauek betetzen badituzte:

[...]

e) Ondo bermatzea erakundearekin harremanen bat izango duten guztiek, pertsona fisiko nahiz juridikoa izan, bermatuta izango dutela harreman hori nahi duten hizkuntza ofizialean izateko eskubidea.⁵³⁴

[...]

Xedapen gehigarriak

Hirugarrena.— Hizkuntza-eskubideak⁵³⁵

Legea betetzeko neurriak hartzen direnean, euskal administrazio publikoek euskararen eta gaztelaniaren erabilera bermatuko dute kanpoko harremanetan. Halaber, pertsona fisikoek eta pertsona juridikoen ordezkariak haiekin dituzten harremanetan euskara eta gaztelania, ahoz zein idatziz, erabiltzeko eta arreta hizkuntza berean jasotzeko duten eskubidea bermatuko da.

⁵³³ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20040005_f_eus.html

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20040005_f_eus.html

⁵³⁴ 7/2012 Legeak, apirilaren 23koak, barne-merkatuko zerbitzuei buruz Europako Parlamentuak eta Kontseiluak abenduaren 12an emandako 2006/123/EE Zuzentaraura egokitze aldera zenbait lege aldatzekoak, 64. artikuluan emandako idazkera.

⁵³⁵ 9/2012 Legeak, maiatzaren 24koak, Nekazaritza eta Elikagaigintza Politikako Legea aldatzekoak, 21. artikuluan emandako idazkera.

8.2.32. 3/2005 Legea, otsailaren 18koa, Haurrak eta Nerabeak Zaintzeko eta Babestekoa⁵³⁶

I. TITULUA Xedapen orokorrak

5. artikulua.— Administrazio-jardunaren printzipio artezkariak

Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko administrazio publikoek, hurrei eta nerabeei arreta emateko eskumenak egikaritzuz esku-hartzeren bat egin behar dutenean, printzipio hauek izango dituzte gidari beren jardunean:

b) Hurrek eta nerabeek beren eskubideei buruz informazioa jasotzeko duten eskubidea bermatuko dute; informazio hori, ahoz nahiz idatziz, haiek aditzeko moduko hizkuntza batean eman behar zaie, beraien adimenaren mailari eta gaitasunari egokitutako hizkera argi eta errazez, eta, behar izanez gero, beren hezkuntza-beharrizan bereziei egokituta.

c) Berdintasun-printzipioa errespetatuko dela bermatuko dute, landa-inguruneetan edo ingurune marjinaletan nahiz degradatuetan bizitzeagatik egon daitekeen muga oro eragotziz eta, behar izanez gero, ezabatuz; orobat, diskriminazio oro eragotzi eta ezabatuko da, jaiotza, adin, arraza, sexu, egoera zibil, sexu-orientazioa, gaitasun fisiko edo psikiko, osasun-egoera, hizkuntza, kultura, erlijio, sinesmen eta ideologiagatik edo haurren eta nerabeen edo beraien familien egoera edo inguruabar pertsonal, ekonomiko edo sozialengatik gerta daitekeen diskriminazio oro, hain zuzen ere.

II. TITULUA Haurren eta nerabeen eskubideak eta eskubide horien egikaritzea

I. KAPITULUA Oinarrizko eskubideak

12. artikulua.— Informazioa jasotzeko eskubidea

2. Euskal Autonomia Erkidegoko administrazio publikoek, arlo horretan eskumena dutenek, piztu egingo dute haur eta nerabeentzako informazio-materialak ekoitzi eta hedatzea, eta erraztu egingo dute haur eta nerabeek informazio- eta dokumentazio-zerbitzuak eta liburutegiak zein gainerako kultura-zerbitzuak erabili ahal izatea. Berezi, Euskal Autonomia Erkidegoko administrazio publikoek hau zaindiko dute: komunikabideek adingabeentzat ematen dituzten mezueta berdintasunaren, elkartasunaren eta errespetuaren balioak susta ditzatela; indarkeria, pornografia edo giza harremanen esplotazioa erakusten duten irudiak eragotz ditzatela, orobat tratu apalesgarria erakusten dutenak, delitu-jarduerak

⁵³⁶ EHAren 59. zenbakian, 2005eko martxoaren 30eko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20050003_f_eus.html

egitera zirikatzen dutenak edo elkartasun-eza edo diskriminazioa sustatzen dutenak, jaiotza, adin, arraza, sexu, egoera zibil, sexu-orientazio, gaitasun fisiko edo psikiko, osasun-egoera, hizkuntza, kultura, erlijio, sinesmen eta ideologiagatik edo beste edozein egoera edo inguruabar pertsonal, ekonomiko edo sozialengatik; eragotz ditzatela, baita ere, haien garapenari kalte egin diezaiokeen zeinahi eduki erakusten dutenak, hori guztia 30., 31. eta 32. artikuluetan adierazitako moduan.

16. artikulua.— Esateko dutena entzun dakien eskubidea

3. Administrazio publikoek, beren eskumenen eremuan, adingabeekin zerikusia zuzenean duten prozeduretan haiek ulertzeko moduko hizkuntza eta haien adimen-gaitasunaren arabera egokitutako hizkera erabil dadin zainduko dute.

II. KAPITULUA

Osasunerako eta zerbitzu sanitarioak jasotzeko eskubidea

18. artikulua.— Bakoitzaren osasuna sustatua eta babestua izateko eskubidea

2. Haurrek eta nerabeek eskubide hauek izango dituzte:

e) Beren osasun-egoerari buruzko informazioa jasotzeko eskubidea, bai eta ematen ari zaizkien tratamendu medikoari buruzkoa ere, betiere, haien adina, heldutasuna eta egoera psikologiko eta afektiboa kontuan hartuta, lege honen 12. artikuluan adierazitako moduan; gainera, ahalegina egin beharko da informazio garrantzitsu hori haurrak edo nerabeak hobekien ulertzen duen hizkuntzan emateko.

III. KAPITULUA

Hezkuntzarako eta hezkuntza-arretarako eskubidea

23. artikulua.— Hezkuntza-zerbitzuak erabili ahal izatea

4. Hezkuntza-administrazioak, gainerako administrazioekin eta gizarte-eragileekin lankidetzan arituz, zero urtetik ezarriko du eskolatzea, euskal eskola publikoa arautzen duen araudian adierazitako moduan. Dena dela, zerbitzu hori ezartzeko prozesuaren barruan lehentasuna emango zaie maila sozioekonomiko apalena duten zonei eta, oro har, hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleei edo hezkuntza-beharrizanak dituztenei.

24. artikulua.— Administrazioak hezkuntzaren arloan jarduteko printzipioak

Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrean hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak beharrezkoak diren bitartekoak jarri beharko ditu honako hauek bermatze aldera:

2. Irakaskuntza-zentroen hezkuntza- eta curriculum-proiektuetan honako gai hauek sartzea:

a) Balioen arabeko hezkuntza, indarrean dagoen ordenamendu juridikoan jasotako printzipio, eskubide eta oinarritzko askatasunekin bat etorriz, bereziki hauekin: aniztasunaren errespetuarekin eta inoren aurka diskriminaziorik ez eragiteko printzipioarekin (dela jaiotza, adin, arraza, sexu, egoera zibil, sexu-

orientazio, gaitasun fisiko edo psikiko, osasun-egoera, hizkuntza, kultura, erlijio, sinesmen eta ideologiagatik edo beste edozein egoera edo inguruabar pertsonal, ekonomiko edo sozialengatik eragindako diskriminazioa).

c) Autonomia Erkidegoaren gizarte- eta kultura-errealitatearen errespetua, bere pluraltasun osoan, eta bereziki Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizial bien ikaskuntza.

8. Hezkuntza-zentroetan arrisku-egoerak prebenitzeko programak garatzea, bereziki hauek:

e) Tratu txarrei eta sexu-abusuei buruzko sentsibilizazio- eta prebentzio-programak, haurren eta nerabeen eskubideez informazioa emango dutenak; informazio horretan eskubide horiek zapaltzea edo arrisku-egoera bat sorraraz dezaketen portaerak azalduko dira, bai haurren eta nerabeenak, bai beste pertsona batzuenak; orobat, laguntza eman diezaieketen pertsonak edo organismoak zein diren azalduko da. Hori guztia ikasleen gaitasunari eta eboluzio-garapenari egokitutako hizkera argi eta erraza erabiliz egingo da.

IV. KAPITULUA

Kulturarako eta babes soziokulturalerako eskubidea

30. artikulua.— Argitalpenak

1. Debekatuta dago haur eta nerabeei beraien nortasunaren garapenerako kaltegarri izan daitezkeen edukiak dituzten argitalpenak saltzea; betiere, debekatuta egongo da haiei indarkeria, pornografia edo giza harremanen esplotazioa erakusten duten edukiak dituzten argitalpenak saltzea, edo tratu apalesgarria erakusten dutenak, delitu-jarduerak egitera zirikatzeko dutenak edo elkartasun-eza edo diskriminazioa sustatzen dutenak honako arrazoi hauetako batengatik: jaiotza, adin, arraza, sexu, egoera zibil, sexu-orientazio, gaitasun fisiko edo psikiko, osasun-egoera, hizkuntza, kultura, erlijio, sinesmen eta ideologiagatik edo beste edozein egoera edo inguruabar pertsonal, ekonomiko edo sozialengatik.

32. artikulua.— Publizitate babestea

1. Haurrentzat eta nerabeentzat egiten den publizitateari dagokionez:

a) Haur eta nerabeentzat egindako publizitateak, Euskal Herriko Autonomia Erkidegoan hedatzen denak, honako betekizun hauek bete beharko ditu, haien eskubideak behar bezala babestearren:

— Iragarkiek ezingo dute indarkeriarik, pornografiarik edo giza harremanen esplotaziorik erakutsi, ez eta tratu apalesgarririk ere; orobat, ezingo dute delitu-jarduerak egitera zirikatu, edo elkartasun-eza edo diskriminaziorik eragin honako arrazoi hauetako batengatik: jaiotza, adin, arraza, sexu, egoera zibil, sexu-orientazio, gaitasun fisiko edo psikiko, osasun-egoera, hizkuntza, kultura, erlijio, sinesmen eta ideologiagatik edo beste edozein egoera edo inguruabar pertsonal, ekonomiko edo sozialengatik.

[...]

— Haur eta nerabeentzako produktuen irudiak, prestazioak eta erabilera zuzena era ulergarrian eta egiazkoan erakutsiko dira, eta, horretarako, haur eta nerabeen garapen-mailari egokitutako hizkera erraza erabiliko da.

[...]

2. Haurrak eta nerabeak protagonista dituen publizitateari dagokionez (Autonomia Erkidegoko lurraldean zabaltzen den publizitatea, esan nahi da):

[...]

b) Debekatuta dago haurrak eta nerabeak erabiltzea honelakoak iragartzeko: edari alkoholduak, tabakoa, edo haur eta nerabeentzat debekatuta dauden jarduerak; pornografia-edukia duten jarduerak; giza harremanen esplotazioa erakusten dutenak; tratu apalesgarria erakusten dutenak; delitu-jarduerak egitera zirikatzen dutenak, edo elkartasun-eza edo diskriminazioa eragiten dutenak arrazoi hauetako batengatik: jaiotza, adin, arraza, sexu, egoera zibil, sexu-orientazio, gaitasun fisiko edo psikiko, osasun-egoera, hizkuntza, kultura, erlijio, sinesmen eta ideologiagatik edo beste edozein egoera edo inguruabar pertsonal, ekonomiko edo sozialengatik; edo haien garapenerako kaltegarria izan daitekeen beste edozein eduki agertzen dutenak.

[...]

VIII. KAPITULUA

Gizarteratzeko eskubidea

41. artikulua.— Administrazio-jardunaren printzipioak gizarteratzearen eremuan

1. Gizarte-zerbitzuei buruzko urriaren 18ko 5/1996 Legearekin bat etorritz, administrazio publikoek, beren eskumenen eremuan, betebeharrak izango dituzte:

c) Gizarte-zerbitzuak badirela jakinaraztea eta haien funtzionamenduaz informazioa ematea, hizkera errazez idatzitako dibulgazio-liburuxkak —haur eta nerabeentzat nahiz haien familientzat ulerterrazak— zabalduz.

III. TITULUA

Haurren eta nerabeen babesa

II. KAPITULUA

Administrazioaren babes-ekintza arrisku- eta babesgabetasun-egoeretan

7. ATALA

Egoitza-harrera

80. artikulua.— Egoiliarren eskubideak eta betebeharrak

2. Harrera-egoitza bateko hurrek eta nerabeek eskubide hauek edukiko dituzte, beti:

b) Diskriminaziorik gabe arreta izatea (dela jaiotza, adin, arraza, sexu, egoera zibil, sexu-orientazio, gaitasun fisiko edo psikiko, osasun-egoera, hizkuntza, kultura, erlijio, sinesmen eta ideologiagatik edo beste edozein egoera edo inguruabar pertsonal, ekonomiko edo sozialengatik diskriminaziorik eragin gabe, alegia), eta,

orobat, beraien jatorria errespetatuz eta berek dakarten kultura- edo erlijio-ondarea gordetzeko laguntasuna eman ez arreta izatea.

k) Informazioa jasotzea, beren adimenaren mailari eta gaitasunari egokitutako hizkeran, zentroan erreklamazioak aurkezteko dauden prozedurez; orobat, honako hauei kexak aurkezteko duten aukeraz: fiskaltzari, ikuskapen-zerbitzuei edo haurrak eta nerabeak babesteko eskumena duten administrazioei.

IV. TITULUA

Arau-hausle adingabeei eman beharreko arreta sozioedukatiboa

93. artikulua.— Nerabeek barneratzeko zentroetan izango dituzten eskubideak eta betebeharrak

2. Barneratze-neurriren baten pean diren arau-hausle adingabeek eskubidea dute beren nortasuna eta ideologia-askatasun zein erlijio-askatasuna errespetatu dakizkien; orobat, neurriak eragiten ez dien gainerako eskubide eta interes legitimoak ere edukiko dituzte, batez ere adingabetasun zibilari dagozkionak eta Adingabeen Erantzukizun Penala arautzen duen urtarrilaren 12ko 5/2000 Legearen 56. artikuluan aipatzen diren eskubide guztiak; eta, horien artean, honako hauek bereziki:

b) Diskriminaziorik gabe arreta izatea (dela jaiotza, adin, arraza, sexu, egoera zibil, sexu-orientazio, gaitasun fisiko edo psikiko, osasun-egoera, hizkuntza, kultura, erlijio, sinesmen eta ideologiagatik edo beste edozein egoera edo inguruabar pertsonal, ekonomiko edo sozialengatik diskriminaziorik eragin gabe, alegia), eta, orobat, beraien jatorria errespetatuz eta berek dakarten kultura- edo erlijio-ondarea gordetzeko laguntasuna eman ez arreta izatea.

k) Barneratzeko zentroan erreklamazioak aurkezteko dauden prozedurei buruzko informazioa jasotzea, beren adimenaren mailari eta gaitasunari egokitutako hizkeran; orobat, zentroaren zuzendaritzari, Autonomia Erkidegoko Administrazioari, agintaritzak judizialari eta fiskaltzari eskaerak eta kexak azaltzeko aukeraz ere informazioa jasotzea; orobat, beren eskubide eta interesak defendatzearen indarrean dagoen legerian aurreikusitako legezko errekurtsio guztiak aurkeztu ahal izatea.

ñ) Gai hauei guztiei buruz informazio pertsonal eta eguneratua jasotzea: beraien eskubide eta betebeharrak buruz, beraien egoera pertsonal eta judizialari buruz, zentroaren funtzionamendu-arauei buruz, eta, orobat, eskubide horiek benetan erabiltzeko prozedura zehatzei buruz, bereziki eskaerak, kexak azaltzeko edo errekurtsioak aurkezteko prozedurei buruz. Zentroan sartzen dituzten unean jaso behar dute adingabeek informazio hori guztia, eta berek ulertzeko moduko hizkuntzan eman beharko zaie, haien adimenaren gaitasunari eta beraien beharrez bereziki egokitutako formatu, hiztegi eta idazkerarekin.

V. TITULUA

Antolaketa instituzionala

I. KAPITULUA

Haurren eta Nerabeen Defentsarako Erakundea

98. artikulua.— Antolaketa

2. [...]

Haurren eta Nerabeen defendatzailearekiko harremanetan, euskara nahiz gaztelania erabiltzeko eskubidea aitortzen zaie herritar guztiei, eta arreta ere berek aukeratutako hizkuntza ofizialean jasotzekoa. Hori dela eta, behar diren neurriak jarriko dira eskubide horren erabilera bermatzeko.

8.2.33. 4/2005 Legea, otsailaren 18koa, 4/2005 Legea, otsailaren 18koa, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerakoa⁵³⁷

ZIOEN AZALPENA

II

[...]

Haatik, lan-merkatuari, partaidetza soziopolitikoari, etxeko lanak egiteari, emakumeen aurkako indarkeriari, pobrezari eta abarri buruzko datuek oraindik ere erakusten dute hierarkizazioa dagoela gizonen eta emakumeen gizaratean dituzten harremanetan eta gizarate horretan betetzen duten lekuan; hierarkizazio horren jatorria, hain zuzen, sexuaren arabera jokabide-estereotipo eta eredu soziokultural batzuetan datza, emakumeen etxeko eremuaren ardura eta gizonen eremu publikoaren ardura esleitzen baitiete, eta hori, gainera, balioespen eta aitorten ekonomiko eta sozial oso ezberdina eginez. Gainera, emakume askok anitz diskriminazio jasaten dute, sexu-diskriminazioaz gain, beste batzuk ere pairatzen baitituzte, arraza, jatorri etnikoa, hizkuntza, adina, desgaitasuna, ondarea, sexu-orientazioa eta beste hainbat faktore direla eta. Horrek guztiak, hainbat kasutan, baldintzatu egiten du emakumeen osotasunean egikari dituzaten herritarrek berez dituzten eskubideak.

[...]

ATARIKO TITULUA

3. artikulua.— *Printzipio orokorrak*⁵³⁸

Hauek dira emakumeen eta gizonen berdintasunaren arloan euskal botere publikoen jarduna gidatu eta bideratuko duten printzipio orokorrak: tratu-berdintasuna eta ikuspegi intersektionalaren integrazioa; aukera-berdintasuna; emakumeen kontrako indarkeria matxista prebenitzea eta desagerraraztea; dibertsitatea eta diferentzia errespetatzea; sexu- eta/edo genero-identitate eta sexu-orientazioa askatasunez garatzeko eskubidea, eta sexu- eta ugalketa-eskubideak askatasunez baliatu ahal izatea, eskubide horiek egikaritzean pertsonen askatasunez erabaki dezaketela bermatuz; genero-ikuspegiaren integrazioa; ekintza positiboa; sexuaren arabera rola eta estereotipoak desagerraraztea; ordezkari-orekatua; koordinazioa, lankidetzeta eta nazioartekotzea; emakumeen ahaldundutzea; gizonen inplikazioa; parte-hartzea; berrikuntza, gardentasuna eta kontu-ematea, eta hizkuntza-eskubideak babestea eta euskararen erabilera sustatzea.

⁵³⁷ EHAAREN 42. zenbakian, 2005eko martxoaren 2ko alean, argitaratua.

Hutsen zuzenketa: EHAA, 88. zenbakia, 2005eko maiatzaren 12ko alea.

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leves/ley20050004_f_eus.html

Emakumeen eta gizonen berdintasunerako eta emakumeen aurkako indarkeria matxistarik gabe bizitzeko Legearen testu bategina onesten duen martxoaren 16ko 1/2023 Legegintzako Dekretuak indargabetua.

⁵³⁸ Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Legearen bigarren aldaketa egiteko martxoaren 3ko 1/2022 Legearen laugarren artikulua emandako idazkera (EHAA, 55. zenbakia, 2022ko martxoaren 17ko alea).

1. *Tratu-berdintasuna eta ikuspegi interseksionalaren integrazioa.*

[...]

Lege honen ondoretarako:

c) [...]

Euskal botere publikoek bermatu behar dute ezen diskriminazio-egoerak eragin ditzaketen beste inguruabar batzuk ere tartean direla eta diskriminazio anizkoitza jasaten duten emakumeek nahiz emakume taldeek benetan baliatzen dituztela beren oinarritzko eskubideak. Inguruabar horiek honako hauek izan daitezke: arraza, kolorea, jatorri etnikoa, hizkuntza, erlijioa, politikari edo bestelako gaiei buruzko iritziak, gutxiengo nazional bateko kide izatea, ondarea, jaioterria, desgaitasuna, adina, sexu-orientazioa, genero-identitatea, genero-adierazpena, migrazio-prozesua, errefuxiatu-estatusa, kultura, landa-jatorria, gizarte-bazterketako egoera, seropositibotasun-egoera, guraso bakarreko familia, familia-konfigurazioa edo beste edozein baldintza edo inguruabar pertsonal, sozial edo administratibo. Gainera, ikuspegi interseksionala sustatu behar dute; horrek, lege honen ondorioetarako, esan nahi du kontuan hartu behar dela nola erlazionatzen diren sexua eta/edo generoa aipatutako gainerako faktoreekin, nola eragiten dioten elkarri hainbat mailatan, askotan aldi berean, eta nola sortzen diren identitate gainjarriak eta interseksionatuak, bai eta elkarri lotutako eta askotariko botere eta zapalkuntza-egoera eta -ardatzak ere.

[...]

15. *Hizkuntza-eskubideak babestea eta euskararen erabilera sustatzea.*

Euskal botere publikoek bermatu behar dute hizkuntza-eskubideak baliatzen direla eta euskararen erabilera sustatzen dela emakumeen eta gizonen berdintasunaren arloan. Horretarako, berdintasun-politikak garatzeko orduan, ziurtatuko dute, beste neurri batzuen artean, interesdunak aukeratutako hizkuntza koofizialean ematen direla zerbitzuak, herritarrentzako prestakuntza-, partaidetza- eta sentsibilizazio-jardueretan hizkuntza-eskubideak bermatzen direla, eta langile eta profesionalentzako jardueretan euskararen erabilera sustatzen dela.

II. TITULUA

Euskal botere eta administrazio publikoen jarduketan genero-ikuspegia integratzeko neurriak

IV. KAPITULUA

Administrazioaren araudian eta jardueran berdintasuna sustatzeko neurriak

18. artikulua.— Xedapen orokorrak⁵³⁹

4. *Euskal botere publikoek hizkera inklusiboa eta ez-sexista erabili behar dute irudi eta hizkera mota guztietan, zuzenean eta beste pertsona edo entitate batzuen bitartez sortzen dituzten dokumentuetan eta euskarrietan.*

⁵³⁹ Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Legearen bigarren aldaketa egiteko martxoaren 3ko

21. artikulua.— Kontratazio publikoa⁵⁴⁰

5. Baldin eta objektiboki justifikatzen ez bada kontratuaren xedeak ez duela loturarik emakumeen eta gizonen berdintasunarekin artikulua honen lehen paragrafoan aurreikusitako baldintzetan, kontratazio-organismoek honako hauek sartuko dituzte kontratazio-agirietan:

b) Emakumeen eta gizonen berdintasunarekin lotutako gauzatze-baldintza berezi bat, gutxienez, hizkera eta irudi mota guztietan erabilera ez-sexista egitetik harago.

21 bis artikulua.— Dirulaguntzak⁵⁴¹

3. Euskal botere publikoek, beste gai batzuen artean, dirulaguntza publikoak erregulatzen dituzten oinarri edo arauetan:

c) Emakumeen eta gizonen berdintasunarekin lotutako betebeharrak ezarriko dituzte, hizkera eta irudi mota guztietan erabilera ez-sexista egitetik harago, bai eta emakumeen eta gizonen berdintasunerako klausulak ez betetzeak dakartzan ondorioak ere.

[...]

III. TITULUA

Zenbait esku-hartze arlotan berdintasuna sustatzeko neurriak

II. KAPITULUA

Kultura eta komunikabideak

25. artikulua.— Kultura-jarduerak

1. Euskal administrazio publikoek, bakoitzak bere eskumen-eremuan, behar beste neurri hartu behar dituzte, bai sexuan oinarritutako diskriminazio oro saihesteko, bai sustatzeko emakumeek zein gizonen parte hartzeko aukera eta partaidetza orekatua izatea Euskal Autonomia Erkidegoaren esparruan izaten diren kultura-jarduera guztietan. Lege honen ondorioetarako, kultura-jardueratzat hartzen dira, besteak beste, artistikoak, jai-giroan egiten direnak, oroitzapenezkoak, kirol-jarduerak eta euskararen hizkuntza-normalizazioaren arloan egindakoak.⁵⁴²

2. Kultura-jardueraren batean —hor sartuta jai kutsukoak, artistikoak, kirolekoak, eta euskararen normalizazioaren eremukoak— sexu-diskriminazioa egiten bada, euskal administrazio publikoek ezin izango diote jarduera horri inolako laguntzarik

1/2022 Legearen hemeretzigarren artikulua emandako idazkera (EHAA, 55. zenbakia, 2022ko martxoaren 17ko alea).

⁵⁴⁰ Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Legearen bigarren aldaketa egiteko martxoaren 3ko 1/2022 Legearen hogeita bigarren artikulua emandako idazkera (EHAA, 55. zenbakia, 2022ko martxoaren 17ko alea).

⁵⁴¹ Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Legearen bigarren aldaketa egiteko martxoaren 3ko 1/2022 Legearen hogeita bigarren artikulua emandako idazkera (EHAA, 55. zenbakia, 2022ko martxoaren 17ko alea).

⁵⁴² Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Legearen bigarren aldaketa egiteko martxoaren 3ko 1/2022 Legearen hogeita seigarren artikulua emandako idazkera (EHAA, 55. zenbakia, 2022ko martxoaren 17ko alea).

eman, edo administrazio horien ordezkariak ezin izango dute jarduerotan administrazioaren ordezkari gisa parterik hartu.

26. artikulua.— Komunikabide sozialak, publizitatea eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiak

3.⁵⁴³ Gizarte-komunikabideek, beren programazioak egiteko orduan, bermatuko dute edukietan genero-ikuspegia sartzen dela; horrez gain, ez dute hizkera sexistarik erabili behar, eta emakumeen parte-hartze aktiboa eta bi sexuen presentzia orekatua eta irudi plurala bermatu behar dute, edertasun-kanonetatik eta sexu bakoitzak bizitzako arloetan betetzen dituen funtzioei buruzko estereotipo sexistetatik aparte; bereziki zaindu behar dituzte haur zein gazteentzako edukiak, eta 3.1 artikulua azken tartekian aipatzen diren diskriminazio anizkoitzeko inguruabarrak dituzten emakumeekin lotutako aurreiritzi eta estereotipoak desagitea.

27. artikulua.— Publizitatea kontrolatzeko organoa

Eusko Jaurlaritzan organo bat eratuko da, komunikabideen eta erabiltzen diren publizitate-euskarrien bitartez transmititzen den publizitatearen inguruan aholku eman eta hori aztertzeaz arduratuko dena; horren helburua da sexuan oinarritzen den pertsonen diskriminazio-mota oro erauztea. Era berean, komunikabide publikoek zabalduko edukiak beren kode etikoak izan ditzaten zainduko da.

III. KAPITULUA

Hezkuntza

1. ATALA

Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntza

29. artikulua.— Curriculuma

2.⁵⁴⁴ Era berean, Hezkuntza Administrazioak oinarrizko printzipiotzat ezarriko du hezkuntza-maila guztietan indarkeriazko jokaerak prebenitzea, adingabeekiko sexu-abusuak barne, eta eguneroko bizitzarako irakasgai edo eduki eta aldi zehatzak ezarriko ditu hezkuntza-maila guztietan. Eduki eta aldi horietan gai hauekin lotutako alderdi eta edukiak sartuko dira: etxeko eremua eta pertsonen zaintza, harreman pertsonalen funtzionamenduaren ezagutza eta harreman afektibo-sexual osasungarri eta positiboak sustatzea, hizkuntzaren erabilera ez-sexista, emakumeen gorputza erakartzeko elementu edo aberastasun-iturri gisa erabiltzea zalantzan jartzea, jarrera matxisten identifikazioa eta prebentzioa, agerikoenak ez direnak barne, eta gatazkak konpontzeko indarkeriarik gabeko metodoak eta sexuen berdintasunaren eta dibertsitatearen errespetuan oinarritutako bizikidetzak-ereduak ikastea.

⁵⁴³ Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Legearen bigarren aldaketa egiteko martxoaren 3ko 1/2022 Legearen hogeita zazpigarren artikulua emandako idazkera (EHAA, 55. zenbakia, 2022ko martxoaren 17ko alea).

⁵⁴⁴ Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Legearen bigarren aldaketa egiteko martxoaren 3ko 1/2022 Legearen hogeita hamargarren artikulua emandako idazkera (EHAA, 55. zenbakia, 2022ko martxoaren 17ko alea).

30. artikulua.— Irakaskuntzako materialak

2. Euskadiko Autonomia Erkidegoko ikastetxeetan erabiltzen diren testuliburuek eta gainerako ikasmaterial guztiak barneratuta izan behar dituzte aurreko artikulua 1. paragrafoan adierazi diren hezkidetzako helburuak. Era berean, hizkera ez-sexista erabili behar dute, eta irudietan emakumeen eta gizonen presentzia orekatua eta ez-estereotipatua bermatu behar dute.

2. ATALA

Unibertsitateko irakaskuntza

33. artikulua.— Xedapen orokorrak

2. Era berean, zainduko dute jakintza-arlo guztietako irakaskuntzan eta ikerketan lanetan genero-ikuspegia txerta dadin, hizkera ez-sexista erabil dadin, eta emakumeen jakintza eta emakumeek gizadiaren garapenari egindako garapen sozial eta historikoa jaso dadin.

IV. KAPITULUA

Lana

2. ATALA

Enplegua

42. artikulua.— Negoziazio kolektiboa

2.⁵⁴⁵ Autonomia Erkidegoko Administrazioak, hitzarmen kolektiboen erregistroaren bitartez, zaindu beharko du hitzarmen horietan emakumeen eta gizonen berdintasunaren printzipioaren aurkako klausularik ez egotea, hizkuntzaren erabilera ez-sexista egitea eta sexu-jazarpena edo sexuan oinarritutako jazarpena prebenitzeko eta haren aurka egiteko neurri espezifikoak jasotzea. Horrekin batera, sexu-diskriminazioa kontrolatzeko eta ezabatzeko ikuskapenak ere bultzatuko ditu.

VII. KAPITULUA

Emakumeen kontrako indarkeria matxista

3. ATALA

Detekzioa, arreta, koordinazioa eta erreparazioa

54. artikulua.— Xedapen orokorrak

3.⁵⁴⁶ Eskubide horretan sartzen da biktima guztiak informazio eta orientazio egokia eta eskuraerraza izan dezatela, ulertzen duten hizkuntza batean eta argiro, dituzten eskubideei eta dauden baliabideei buruz; eta artatuak izan daitezela osasun fisiko eta mentalaren arloan eta beste zenbait arlotan duten beharrei dagokienez; hala nola segurtasuna, arlo ekonomikoa, aldi baterako bizileku segurua, etxebizitza,

⁵⁴⁵ Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Legearen bigarren aldaketa egiteko martxoaren 3ko 1/2022 Legearen berrogeigarren artikulua emandako idazkera (EHAA, 55. zenbakia, 2022ko martxoaren 17ko alea).

⁵⁴⁶ Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Legearen bigarren aldaketa egiteko martxoaren 3ko 1/2022 Legearen berrogeita seigarren artikulua emandako idazkera (EHAA, 55. zenbakia, 2022ko martxoaren 17ko alea).

hezkuntza eta arlo soziala, lege honetan eta hori garatzeko arauetan aurreikusitako terminoetan.

59. artikulua.— Polizia-arreta⁵⁴⁷

Autonomia Erkidegoko Administrazioak eta Euskadiko udalerrietako toki-administrazioek bermatu behar dute, Euskadiko Segurtasun Sistema Publikoaren bidez, emakumeen kontrako indarkeria matxistaren arloan ematen duten arreta lehenasunezkoa, eraginkorra eta kalitatekoa dela. Horretarako, beste neurri batzuen artean, hau egin behar dute:

b) Biktimei informazioa eman, ulertzen duten hizkuntza batean eta argiro, jakin dezaten zer eskubide dituzten, zer baliabide erabil ditzaketen eta zer ondorio dakarren salaketa aurkezteak.

Azken xedapenak

Lehenengoa.— Emakumearen Euskal Erakundea sortzeko otsailaren 5eko 2/1998 Legea aldatzea

1. Aldatu egiten da Emakumearen Euskal Erakundea sorrarazteari buruzko otsailaren 5eko 2/1988 Legearen izenburua: gaztelaniazko bertsioan “Ley 2/1988, de 5 de febrero, sobre creación de Emakunde — Instituto Vasco de la Mujer” izango da, eta euskarazko bertsioan, berriz, “2/1988 Legea, otsailaren 5ekoa, Emakunde — Emakumearen Euskal Erakundea sorrarazteari buruzkoa”.

3. 2/1998 Legean Emakumearen Euskal Erakundeari egindako aipamen guztietan ondokoa ulertu behar da: Emakunde — Instituto Vasco de la Mujer gaztelaniazko bertsioan, eta Emakunde — Emakumearen Euskal Erakundea euskarazko bertsioan.

⁵⁴⁷ Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Legearen bigarren aldaketa egiteko martxoaren 3ko 1/2022 Legearen berrogeita seigarren artikulua emandako idazkera (EHAA, 55. zenbakia, 2022ko martxoaren 17ko alea).

8.2.34. 4/2006 Legea, azaroaren 10ekoa, Euskal Autonomia Erkidegoko Logopeden Elkargoa sortzeari buruzkoa⁵⁴⁸

ZIOEN AZALPENA

[...]

Abuztuaren 30eko 1419/1991 Errege Dekretuaren bidez, Logopedian diplomaduna izateko unibertsitate-titulu ofiziala ezarri zen; ikasketa horien bitartez, dela haurrekin, dela helduekin, entzumenean, fonazioan eta hizkeran izaten diren arazoak prebenitzeko, ebaluatzeko eta osatzeko jarduerak behar bezala gauzatzeko prestakuntza teoriko/praktiko egokia jaso behar da.

Bestalde, titulua beharrezko duen lanbide sanitarioa da logopedia, halaxe ezarrita baitago osasun-arloko lanbideak arautzen dituen azaroaren 21eko 44/2003 Legean; entzumenean, fonazioan eta hizkeran izaten diren arazoak prebenitzeko, ebaluatzeko eta osatzeko jarduerak garatzea, horixe da lanbide horren eginkizun espezifikoa, betiere, horretarako, diziplina horretan berariazkoak diren terapia-teknikak erabilia.

[...]

Xedapen iragankorrak

Laugarrena.— Profesionalak gaitzea.

1. Lege honen 4. artikuluan ezarritakoari kalterik egin gabe, salbuespen gisa, Euskal Autonomia Erkidegoko Logopeden Elkargoko kide izan daitezke entzumenaren, fonazioaren eta hizkeraren arazoaren eremuan lan egiten edo lan egin duten profesionalak, baldin eta, betiere, gutxienez hiru urteko lanbide-erperientzia izanda, honako titulazio hauetako bat badute:

- a) Hizkeraren eta entzumenaren nahasmenduetan irakasle espezializatua izateko titulua, hezkuntzaren arloan eskuduna den ministerioak emandakoa.
- b) Hizkeraren eta entzumenaren nahasmenduei buruzko espezialitatean eskuratutako diploma, hezkuntzaren arloan eskuduna den ministerioak homologatutakoa.
- c) Osasunaren edo hezkuntzaren zientzietako unibertsitate-titulua, lizentzia edo diploma.

⁵⁴⁸ <https://www.euskadi.eus/p43aBOPVWebWar/realizarBusquedaAvanzada.do?submit=cargar>

8.2.35. 7/2006 Legea, abenduaren 1ekoa, Euskadiko Museoei buruzkoa⁵⁴⁹

III. KAPITULUA

Euskadiko museo eta bildumen kudeaketa

10. artikulua.— Euskadiko museo eta bildumen eginbehar orokorrak

Euskadiko museo eta bildumen eginbeharrak honako hauek dira:

h) Instalazioetan, erakusketetan, seinalizazioan, museo-jardueretan eta erabiltzaileen harreran Euskadiko Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizial biak erabiltzen direla bermatzea eta, ahal dela, beste hizkuntza batzuk ere erabiltzea, Europar Batasuneko beste herritarrek eta munduko beste herrialdeetakoek ere erabili eta ulertu ahal izan ditzaten.

IV. KAPITULUA

Euskadiko museo en artikulazioa

1. ATALA

Euskadiko Museo en Sistema Nazionala

15. artikulua.— Euskadiko Museo en Sistema Nazionalako museo eta bildumen betebeharrak eta ondorioak

1. Inskribatzearen ondorio direnez gain, Euskadiko Museo en Sistema Nazionalako museo eta bildumek baldintza hauek bete behar dituzte:

e) Museo edo bildumako bisitariei harrera egitean eta informazioa ematean, baita, espezialitateak edo jakintzagaiak hala eskatzen badu, funtsen kudeaketan eta dokumentazioan ere, Euskadiko Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialen erabilera bermatzea.

⁵⁴⁹ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20060007_f_eus.html

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20060007_f_eus.html

8.2.36. 3/2007 Legea, apirilaren 20koa, Etxepare Euskal Institutua / Basque Institute Sortzeko eta Arautzekoa⁵⁵⁰

ZIOEN AZALPENA

Elkarren mendekotasuna gero eta handiagoa duen mundu globalizatu honetan, Euskadi ezin da izan bere baitan itxita dagoen herrialde bakartu bat; aitzitik, mundura irekita egon behar du eta, kulturen arteko harremanak bultzatu eta haien alde egiteaz gain, bere berezitasuna erakutsi behar du.

Gure kanpoko presentzia iraunkor eta aktiboak Euskadiren irudi positiboa islatu behar du munduan, hartara, ezagutza soiletik haratago joanez, nortasun eta identitate propioak dituen etorkizuneko herrialde gisa nazioartean onartua izan dadin.

Alderdi horretatik, euskarak eta euskal kulturak, bere hizkuntza ofizialetako edozeinetan eta zeinahi adierazpen, euskarri, bide eta adierazmoldetan, gure identitatearen ezaugarriak sakonak biltzen dituzte eta hizkuntza- eta kultura-ondarea gordetzen dute. Ondare hori gure mugetatik kanpoko beste erkidego eta herrialde batzuekin partekatzen dugu.

Euskara, euskal kulturaren ondare den aldetik, Euskal Herriaren identitatearen funtsezko elementua da, eta belaunaldiz belaunaldi gugana iritsitako milaka urteko legatua osatzen du. Hori dela eta, euskal gizarteari eta, bereziki, botere publikoei dagokie ondare horri bizirik eusteko erantzukizuna, komunikazio- eta harreman-tresna bezala erabilia, gaur egungo hizkuntza modernoa izan dadin eta etorkizuneko mundu eleaniztunean ateak zabalik izan ditzan. Orain arte ezezagunak zituen hainbat erabilera-gunetara iritsi denez gero, euskarak azken urteetan ospea eta presentzia lortu du gure gizartean; aurrerantzean, berriz, ospe eta presentzia hori Euskal Autonomia Erkidegotik kanpora eramanez behar da eta, horrela, sustapen unibertsalaren bidez, euskal hizkuntzaren onespenera bide eta bultzada emango zaio nazioartean ere.

Ildo horretatik, kanpoko kultura-aniztasunari eta unibertsaltasunari irekita agertzeaz gain, euskal erkidegoa bere identitate kulturalari eutsita proiektatuko da kanpora, bere adierazpen eta agerbide guztietan.

Asmo horiek kontuan hartuz, lege honen xedea Etxepare Euskal Institutua / Basque Institute sortzea eta arautzea da. Helburu nagusi hau izango du: gure inguruko instituzio ospetsuen antzera, euskara eta euskal kultura sustatzea, hedatzea eta kanpora proiektatzea. Zuzenbide pribatuko ente publikoa izateak bere helburuak betetzeko behar adinako autonomiaz baliatzeko aukera emango dio.

Bestalde, Etxepare Euskal Institutuak Euskal Autonomia Erkidegoaren kanpoko ekintzaren eta hizkuntza- eta kultura-politikaren esparru orokorrean gauzatuko ditu bere jarduerak, eta jarduera horiek beren lana kanpora proiektatzen duten organoek eta administrazio publikoek egindakoekin koordinatuko ditu, bai eta ente publikoaren helburuetara zuzendutako edozein instituziok egindakoekin ere, bereziki, euskal erkidego linguistikoa dagoen lurraldeetako instituzioenekin.

⁵⁵⁰ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leves/ley20070003_f_eus.html

Azkenik, bere helburuak betetzeko, batik bat ildo hauek jorratuko ditu: euskara ikertzea eta irakastea, bereziki unibertsitateetan eta goi-mailako ikasketetako zentroetan; kultura zabaltzeko jarduerak gauzatzea, Estatuko eta nazioarteko organismoekin eta herrialde anfitrioieta erakundeekin elkarlanean; eta informazioaren eta komunikazioaren teknologia berriek eskaintzen diguten ahalmen handiaz baliatzea, bai euskara eta euskal kultura hedatzeko, bai horren guztiaren gastua murrizteko.

Laburbilduz, euskara eta euskal kulturarekiko interesa zabaltzea da Etxepare Euskal Institutuaren asmoa, eta, oro har, gure herrialdeko errealitatea euskaraz hitz egiten duten mundu osoko kolektibitateetara eta hainbat herritarrengana hurbiltzea, herritar horiek euskal erkidegoak dituzten herrialdeetan bizi direlako edo haien herrialdeekiko harreman historiko, kultural edo komertzialen garrantziak hala aholkatzen duelako.

1. artikulua.— Legearen xedea

Lege honek Etxepare Euskal Institutua / Basque Institute sortzea eta arautzea du helburu, euskara eta euskal kultura, bere hizkuntza ofizialetako edozeinetan eta zeinahi adierazpen, euskarri, bide eta adierazmoldetan, Euskal Autonomia Erkidegotik kanpo sustatzeko, hedatzeko eta proiektatzeko.

2. artikulua.— Izaera eta araubide juridikoa

1. Etxepare Euskal Institutua nortasun juridiko propioa duen zuzenbide pribatuko ente publikoa da, bere helburuak betetzeko jarduteko gaitasuna du eta kultura arloan eskuduna den Jaurlaritzako sailari atxikita dago.

2. Lege honek, antolaketa- eta jarduera-araudiak eta garapen-xedapenek arautuko dute Etxepare Euskal Institutua. Bere jarduerak gauzatzean zuzenbide pribatuari jarraituko dio, baina Administrazioaren ahalak baliatzen dituenean —zuzeneko esleipenaren bidez edo eskuordetzaren bidez— zuzenbide publikoari lotuko zaio. Euskal Autonomia Erkidegoko Ogasun Orokorraren gaiei dagokienez, espresuki aplikatzekoak zaizkion xedapenei jarraituko die eta, xedapen horiekiko kontraesanik ez dagoenean, zuzenbide pribatuari.

3. Etxepare Euskal Institutuaren mendeko zentroak ez dira administrazio-organotzat hartuko; hala ere, Administrazioaren ahalak baliatzean, administrazio-organoen araubide juridikoaren arabera jardungo dute egintzak eratzeari eta kanporatzeari dagokien guztian.

3. artikulua.— Helburuak

Etxepare Euskal Institutuaren helburuak hauek dira:

a) Euskararen irakaskuntza, ikasketa eta erabilera mundu osoan sustatzea, hura partekatzen duten erkidego guztien ekarpenak errespetatuz.

b) Euskal kultura, haren hizkuntza ofizialetako edozeinetan eta zeinahi adierazpen, euskarri, bide eta adierazmoldetan, kanpoan ezagutarazten eta hedatzen laguntzea, bereziki euskaraz sortutako kultura-eskaintza sustatuz eta bermatuz.

c) Gure herrialdeko errealitatea euskaraz hitz egiten duten mundu osoko kolektibitateetara eta hainbat herritara hurbiltzea, herri horietan euskal erkidegoak dituztelako edo herri horiekiko harreman historiko, kultural edo komertzialen garrantziak hala aholkatzen duelako.

d) Euskarak nazioartean onespina lor dezan bultzatu eta sustatzea.

e) Bere jarduerak hedatzen eta haien kalitatea hobetzen lagunduko duten behar adina neurri eta ekintza sustatzea.

f) Halaber, euskal kulturari buruzko ikerketa sustatzea, bereziki unibertsitate eta goi-mailako ikerketarako organismoetan.

4. artikulua.— Jarduerak

1. Bere helburuak betetzeko, Etxepare Euskal Institutuak jarduera hauek egin ahal izango ditu, bere ekimenez edo hirugarrenekin elkarlanean:

a) Euskara irakasteko ikastaroak sortu, sustatu eta antolatzea.

b) Euskararen ezagutza egiaztatzeko Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioak onartuta dituen probak antolatzea, indarrean dagoen araudi erregulatzailerak ezartzen duenarekin bat etorriz.

c) Hainbat ekintza sustatzea eta aurrera eramatea, hala nola euskara hedatzea helburu dutenak, bereziki sare telematiko nahiz informazioaren teknologia berriei eta hedabide eta ikus-entzunezkoen baliatuta; irakasleak prestatzera zuzendutakoak, eta euskararen irakaskuntzan laguntzeko materiala argitaratzera bideratutakoak.

d) Irakurletzak ezar daitezkeen laguntzea eta euskalariei eta atzerriko ikerketa-zentroei laguntzeko eta haiekin lankidetzan aritzeko organo gisa jardutea.

e) Euskal kulturaren sortze-lana kanpoan sustatzeko ekintzak eta estrategiak gauzatzea, artisten eta artelanen kanpoko zirkulazioa bultzatzea eta euskal ondare artistikoaren ezagutza zabaltzea, bereziki euskaraz sortutako kultura-eskaintza sustatuz eta bermatuz.

f) Erakunde publiko eta pribatuei, Institutuaren helburuak betetzera zuzendutako jarduerak aurrera eramaten dituztenean, dirulaguntzak ematea.

g) Kultura zabaltzeko jarduerak estatuko nahiz nazioarteko beste organismo batzuekin eta herrialde anfitrioi-tako erakundeekin elkarlanean egitea.

h) Hizkuntza, hezkuntza eta kultura jendarteratzeko azoka eta erakusketetan parte hartzea.

i) Unibertsitate eta beste erakunde batzuekin —publikoak nahiz pribatuak, estatukoak nahiz atzerrikoak— hitzarmenak eta, hala dagokionean, lankidetzako protokoloak sinatzea.

j) Hizkuntza eta kultura zabaltzeko jarduerak organismo hauekin gauzatzea eta koordinatzea: gaztelania, euskara bezala Euskadiko hizkuntza ofiziala, katalana eta galegoa sustatu eta kanpoan zabaltzea helburu duten organismoekin, bai eta euskal hizkuntza eta kultura sustatzen jarduten duten euskararen gainerako lurralde-tako organismoekin ere.

k) Institutuaren helburuak betetzera zuzendutako beste eginkizun eta jarduera batzuk gauzatzea.

2. Etxepare Euskal Institutuak arreta berezia jarriko dio, bere jardueretan, euskal erkidego linguistikoaren herrialde eta herrietako hizkuntza- eta kultura-ondare erkideari.

3. Etxepare Euskal Institutuak Euskal Autonomia Erkidegoaren kanpoko ekintzaren eta hizkuntza- eta kultura-politikaren esparru orokorrean gauzatuko ditu bere jarduerak, euskararen normalizazioan aritzen diren erakundeekin lankidetzako eta elkarlanerako harreman egonkorrak izaten saiatuko da, eta

jarduera horiek administrazio publikoek egindakoekin koordinatuko ditu, bai eta ente publikoaren helburuetara zuzendutako edozein instituziok egindakoekin ere, bereziki euskal erkidego linguistikoa dagoen lurraldeetako instituzioenekin.

5. artikulua.— Egoitza eta beste zentro batzuk

1. Etxepare Euskal Institutuaren egoitza Donostian egongo da.
2. Etxepare Euskal Institutuak zentro-sare bat eduki ahal izango du bere helburuak betetzeko. Horretarako, beharrezkoa denean, merkataritza-sozietateak, fundazioak edo irabazi-asmorik gabeko erakundeak sortu ahal izango ditu eta haietan parte hartu, Gobernu Kontseiluak alde aurretik horretarako baimena emanda.

6. artikulua.— Organo artezkariak

1. Etxepare Euskal Institutuaren organo artezkariak Patronatua, Zuzendaritza Kontseilua eta zuzendaria dira.
2. Organo horiek esleiturik dituzten eginkizunak betetzeko ematen dituzten administrazio-egintzetan amaituko da administrazio-bidea.

7. artikulua.— Patronatua

1. Patronatuaren ohorezko lehendakaritza lehendakariari dagokio.
2. Patronatuaren lehendakaritza exekutiboa Institutua atxikita dagoen sailaren titularrari dagokio. Patronatuak beste kide hauek ere izango ditu:
 - a) Kanpoko ekintza, kultura, hezkuntza, hizkuntza-politika eta ogasun eta administrazio publikoaren arloetan eskudunak diren sailak ordezkatzeko dituzten bost kide.
 - b) Foru-aldundietatik kide bana, Euskal Autonomia Erkidegoa osatzen duten lurralde historikoetako foru-aldundietako bakoitzaren ordezkari gisa.
 - c) Euskal letrak, filologia eta kultura, bereziki Euskaltzaindia, Eusko Ikaskuntza, euskal unibertsitateak eta beste gizarte-instituzio batzuk, ordezkatzeko dituzten hamabost kide. Kide horiek Euskal Autonomia Erkidegoko Gobernu Kontseiluak izendatuko ditu, euskal erkidego linguistikoa osatzen duten lurralde guztien euskal kulturari egindako ekarpenak kontuan hartuta.
 - d) Kulturaren sektore profesionalak ordezkatzeko dituzten bost kide. Kide horiek Eusko Legebiltzarrak proposatuta izendatuko dira.
 - e) Institutuko zuzendaria. Idazkari gisa arituko da, eta hitza izango du baina botorik ez.
3. Etxepare Euskal Institutuaren antolaketa- eta jarduera-araudiak zehaztuko du nor izango den berezko kide karguaren arabera. Gainerako kideak lau urterako izendatuko dira, eta, epe hori igarotakoan, beste lau urterako ere izendatu ahal izango dira berriz, baina beste behin bakarrik.
4. Patronatua, gutxienez, urtean behin bilduko da, eta eginkizun hauek izango ditu:
 - a) Institutuak egin beharreko jardunen artean lehentasunak proposatzea.
 - b) Urteko aurrekontua, aurreko aurrekontuaren betetzea, Institutuaren jardueraren plan orokorrak eta urteko memoria ezagutzea eta, onetsi aurretik, horiei buruzko iritzia ematea.

- c) Institutuaren funtzionamendua hobetzen eta haren helburuak betetzen lagun dezaketen ekimenak proposatzea.
- d) Antolaketa- eta jarduera-araudiari buruz Zuzendaritza Kontseiluak proposatutako aldaketak ezagutzea eta horiei buruzko iritzia ematea.
- e) Antolaketa- eta jarduera-araudiak esleitzen dizkion gainerako eginkizunak betetzea.

8. artikulua.— Zuzendaritza Kontseilua

1. Zuzendaritza Kontseiluko kideak hauek dira:

- a) Kontseiluko lehendakaria. Institutua atxikita dagoen sailaren ordezkari batek beteko du kargu hori eta, gutxienez, sailburuorde-maila izango du.
- b) Kanpoko ekintza, hizkuntza-politika eta ogasun eta administrazio publikoaren arloetan eskudunak diren sailak ordezkatzeko dituzten hiru kide; gutxienez, zuzendari-maila izango dute.
- c) Gobernu Kontseiluak izendatutako bi kide, Patronatuak proposatuta Patronatuaren beraren ordezkari gisa. Kargu hori lau urterako izango da, eta beste behin bakarrik berritu ahal izango da epe hori igarotakoan.
- d) Etxepare Euskal Institutuaren zuzendaria. Idazkari gisa arituko da, eta hitza izango du baina botorik ez.

2. Zuzendaritza Kontseilua, gutxienez, urtean bitan bilduko da, eta eginkizun hauek izango ditu:

- a) Etxepare Euskal Institutuaren jarduera-plan orokorrak onestea.
- b) Laguntzen eta dirulaguntzen programak onestea, baita horiek emateko oinarritzko irizpideak ere.
- c) Urteko aurrekontuaren aurreproiektua onestea.
- d) Urteko memoria onestea.
- e) Plantillak eta langileen ordainsari-araubidea onestea, aplikatzekoak diren lege-baldintzen arabera.
- f) Gobernu Kontseiluari Etxepare Euskal Institutuaren antolaketa- eta jarduera-araudiaren aldaketa proposatzea.
- g) Hitzarmenak eta protokoloak sinatzeko oinarritzko irizpideak zehaztea.
- h) Etxepare Euskal Institutuaren jardueren prezioak finkatzea.
- i) Helburuak hobeto betetzeko beharrezkoa denean, merkataritza-sozietateak, fundazioak edo irabazi-asmorik gabeko erakundeak sortzea edo haietan parte hartzea onestea, Gobernu Kontseiluak alde aurretik baimenduta.
- j) Institutuaren mendeko zentroak sortzea edo kentzea onestea, Gobernu Kontseiluak alde aurretik horretarako baimena emanda.
- k) Etxepare Euskal Institutuko zuzendaria izendatzeko proposamena ezagutzea eta horri buruzko iritzia ematea.
- l) Antolaketa- eta jarduera-araudiak esleitzen dizkion gainerako eginkizunak betetzea.

9. artikulua.— Zuzendaria

1. Etxepare Euskal Institutuko zuzendaria Gobernu Kontseiluak izendatuko du, Institutua atxikita dagoen sailaren titularrak halaxe proposatuta.

2. Zuzendariari dagokio:

a) Institutua eta Institutuko langileak zuzentzea.

b) Institutuaren plan estrategikoa eta kudeaketa-planak eta Patronatuaren eta Zuzendaritza Kontseiluaren erabakiak proposatu eta gauzatzea.

c) Etxepare Euskal Institutuaren ohiko ordezkaria izatea.

d) Etxepare Euskal Institutuaren jardueren urteko memoria egitea eta Institutuaren aurrekontuaren aurreproiektu-proposamena eta likidazioa Zuzendaritza Kontseiluari aurkeztea.

e) Hitzarmenak eta protokoloak formalizatzea.

f) Institutuaren izenean kontratazioak egitea, bai eta gastuen erabilera baimentzea eta ordainketak agintzea ere, indarrean dagoen legerian ezarritakoaren arabera.

g) Etxepare Euskal Institutuak eman beharreko laguntzak eta dirulaguntzak esleitzea.

h) Antolaketa- eta jarduera-araudiak esleitzen dizkion gainerako eginkizunak betetzea.

10. artikulua.— Egitura

Etxepare Euskal Institutuaren antolaketa- eta jarduera-araudiak zehaztuko du haren jarduerak zein ekintza-arlotan antolatuko diren.

11. artikulua.— Araubide ekonomikoa

1. Etxepare Euskal Institutuaren ondasunak eta baliabide ekonomikoak honako hauek izango dira:

a) Institutuaren ondarea osatzen duten ondasunak eta balioak, bai eta ondare horretatik eratorritako produktuak eta errentak ere.

b) Euskal Autonomia Erkidegoaren Aurrekontu Orokorretan urtero esleitzen zaizkion diru-izendapenak eta transferentziak.

c) Zerbitzuak emategatik izaten dituen diru-sarrerak, bai eta, indarrean dagoen legerian ezarritakoaren arabera, jaso behar dituenak eta beraren jardueren ondorioz sortzen direnak ere.

d) Pertsona publikoek edo pribatuek Institutuari ematen dizkieten dirulaguntzak, borondatezko ekarpenak, dohaintzak, jaraunspenak eta legatuak.

e) Lege- edo erregelamendu-xedapenen arabera dagokion beste edozein baliabide.

2. Etxepare Euskal Institutuaren kontrol ekonomikoa iraunkorra izango da eta arlo ekonomiko-finantzarioan nahiz kudeaketan egingo da, Euskal Autonomia Erkidegoko Ekonomia Kontrolari eta Kontabilitateari buruzko ekainaren 30eko 14/1994 Legean ezarritakoaren arabera, eta Herri Kontuen Euskal Epaitegiari dagokion kontrola alde batera utzi gabe.

3. Institutuaren kontratu-jarduera Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioari dagozkion lege-xedapenetara egokituko da, eta ekintza-arlo horretako egitekoak eta eskumenak antolaketa- eta jarduera-araudian zehaztuko dira.

12. artikulua.— Langileen araubidea

1. Etxepare Euskal Institutuko langileak lan-zuzenbidearen araupean arituko dira, eta, hala dagokionean, kontratazioa egiten den herrialdeetan indarrean dagoen araudipean.
2. Langileak merezimendu-, gaitasun- eta publizitate-printzipioen arabera hautatu beharko dira.
3. Etxepare Euskal Institutuaren mendeko irakasleek euskara irakasteko titulazio eta prestakuntza didaktiko egokia izan beharko dute.

13. artikulua.— Institutuaren urteko txostena

Etxepare Euskal Institutuak txosten bat bidaliko dio urtero Eusko Legebiltzarrari bere jardueraren emaitzak, jarduera-plan orokorrak eta horien egikaritzea azaltzeko, bai eta ente publiko horren urteko memoria ere.

Xedapen gehigarriak

Lehenengoa.— Etxepare Euskal Institutuaren jardueren hasiera

1. Etxepare Euskal Institutuaren antolaketa- eta jarduera-araudia onetsi eta gero, Jaurlaritzari dagokio Institutua abian jartzea eta jardueren hasiera zehaztea.
2. Etxepare Euskal Institutuko organo artezkarietako kideen izendapena nahiz organo horien eraketa jardueren hasiera baino lehen egingo dira.

Jardueren hasiera eta dagokion aurrekontuen legea indarrean jartzea batera gertatzen ez badira, Gobernu Kontseiluak onetsiko ditu Institutuaren ustiapen- eta kapital-aurrekontuak, baita Institutuaren jarduerak hasten diren ekonomia-ekitaldiari dagozkion finantza arloko behin-behineko egoera-orriak ere, eta horren berri emango dio Eusko Legebiltzarreko Ekonomia, Ogasun eta Aurrekontu Batzordeari, 15 eguneko epean. Horretarako, aurrekontuen arloan eskuduna den Jaurlaritzako sailari baimena ematen zaio aurrekontuok osatzeko beharrezkoak diren aurrekontu-aldaketak egiteko, baina aldaketa horiek ezin dute handitu Institutuaren jardueren hasieran indarrean zeuden aurrekontu orokorretako partidetan izendatutako zenbateko globala.

Bigarrena.— Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrari edo haren organismo autonomoei atxikitako langileak sartzea

1. Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrean edo haren mendeko erakunde batean zerbitzuak ematen dituzten lan-kontratuko langileak, Etxepare Euskal Institutuak —lege honi, Institutuaren antolaketa- eta jarduera-araudiari eta ezartzen diren arauari jarraituta— bere gain hartutako eginkizun batzuk betetzen badituzte, ente publiko horretan sartuko dira aplikagarri den lan-legeriarekin bat etorritik.
2. Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrean edo haren mendeko erakunde batean zerbitzuak ematen dituzten funtzionarioek, Etxepare Euskal Institutuak —lege honi, Institutuaren antolaketa- eta jarduera-araudiari eta ezartzen diren arauari jarraituta— bere gain hartutako eginkizun batzuk betetzen badituzte, honako aukera hauek izango dituzte:
 - a) Etxepare Euskal Institutuan lan-kontratuko langile gisa sartzea, betiere Euskal Autonomia Erkidegoaren Administraziooko antzinatasunak dituen ondorio guztiak onartuta, eta administrazio horretan borondatezko eszedentzia-egoeran gelditzea.

b) Etxepare Euskal Institutuan funtzionario-egoerari eustea eta ente publiko horretan desagertuko den lanpostu bat betetzea. Lanpostu hori desagertuko da funtzionarioak behin betiko beste plaza bat lortzen duenean edo lanpostua gordetzera behartzen ez duten arrazoiengatik hutsik gelditzen denean.

Hirugarrena.— Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorren eta haren organismo autonomoen eginkizunak esleitzea eta baliabide eta ondasunak atxikitzea

Gobernu Kontseiluak, dekretu bidez, Administrazio Orokorreko sailen eta organismo autonomoen egitura organikoak egokituko ditu, Etxepare Euskal Institutuari lege honetan eta antolaketa- eta jarduera-araudian zehaztutako helburuak betetzeko ezarritako eginkizunak eta behar diren giza baliabideak esleitzeko eta egoki iritzitako ondasun eta baliabide materialak atxikitzeko.

Azken xedapenak

Lehenengoa.— Lege hau indarrean jarri eta urtebeteko epean Etxepare Euskal Institutuaren antolaketa- eta jarduera-araudia onetsiko du Eusko Jaurlaritzak dekretu baten bidez.

Bigarrena.— Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratu eta biharamunean jarriko da indarrean lege hau.

8.2.37. 11/2007 Legea, urriaren 26koa, Euskadiko Liburutegiei buruzkoa⁵⁵¹

ZIOEN AZALPENA

[...]

Ondarearen unibertsoa zabaldu egin da nabarmen, eta liburutegiek, ondare digitala berreskuratu, kontserbatu eta zabaldu ahal izateko, nahitaez arakatu behar dute teknologia. Hain zuzen ere, ondare digitala Euskadiko Liburutegiaren elementu adierazgarria izango da, zeren eta liburutegi horren ardura baita, Euskadiko bibliografia-gordailuaren zentroa den aldetik, besteak beste Euskadiko bibliografia-ekoizpena eta euskararen hizkuntza-eremuarekin erlazionatutakoa jasotzea, kontserbatzea eta zabaltzea. Beste instituzio batzuekin koordinatuko ditu euskal bibliografia-ondarea eskuratu, kontserbatu eta zabaltzeko lanak; izan ere, ondare hori kontserbatzeak balio handia du, zalantzarik gabe, informazio, hezkuntza eta ikerketarako eta kultura, oro har, eta oso bereziki euskal herriaren kultura, ezagutu eta garatzeko.

[...]

VI. tituluari, Euskadiko bibliografia-gordailuari buruzkoan, bibliografia-lanak definitzen dira, eta kontzeptu horretan sartzen dira teknologia berriek sortutakoak eta bibliografia-interesekotzat jotzen diren lan eta bildumak. Euskadiko bibliografia-gordailua arautzeak aukera emango du euskal bibliografia-ondarea egituratzeko; horretarako, behar diren aleak bilduko dira Euskadiko bibliografia-ekoizpenetik eta euskararen hizkuntza-eremuarekin erlazionatutako lanetatik, horien adierazpen-era dena dela, tradizionaletatik hasi eta berritzaileenetara. Titulu honetan bi araubide desberdin ezartzen dira, bata nahitaezko gordailuetarako eta bestea borondatezkoetarako; horien oinarritzko alderdiak ezartzen dira, baina zehaztasunak, entregatu behar diren aleen kopurua adibidez, geroago erregelamendu bidez finkatzeko uzten dira.

[...]

Legeak lau xedapen gehigarri ditu. [...] Hirugarren xedapen gehigarrian, Euskal Autonomia Erkidegotik kanpo dauden liburutegien arteko koordinazio eta informaziorako sareen sorrera bultzatzeko eginkizuna izendatzen zaio Eusko Jaurlaritzari, baldin eta liburutegi horiek euskararekin edo euskal kulturarekin erlazionatutako funts garrantzitsuak badituzte. [...].

[...]

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Lankidetzaren printzipioa

Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrak lankidetzan jardungo du toki-administrazioekin eta lurralde historikoetako, estatuko, beste autonomia-

⁵⁵¹ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20070011_f_eus.html

erkidegoetako eta euskararen hizkuntza-eremuko liburutegi-instituzioekin, liburutegi-zerbitzuak sustatu eta hobetzeko.

II. TITULUA

Euskadiko liburutegi-sistema

9. artikulua.— Bibliografia-informaziorako irispidea

Eusko Jaurlaritzan kulturaren alorreko eskumenak dituen sailak bibliografia-informaziorako irispidea bermatuko die Euskadiko Liburutegi Sistemako liburutegiei, katalogo kolektibo bat sortuz.— Euskadiko Liburutegi Sistemako liburutegiek, berriz, Euskal Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizial bien erabilera bermatuko dute, ematen diren erregelamenduzko xedapenak beteko dituzte eta informazio-trukea ahalbidetzeko neurri teknikoak hartuko dituzte.— Bereziki, lan teknikoak, katalogoak eta baliabide teknikoak bi hizkuntzatan izatea bermatuko dute.

11. artikulua.— Euskadiko Liburutegi Sistemaren bitarteko eta baliabideak kudeatzeko printzipio gidariak

Kulturaren alorreko eskumenak dituen sailak Euskadiko liburutegi-sistemaren bitarteko eta baliabideen kudeaketa bideratuko du, lankidetzaren printzipioa kontuan izanez eta bitarteko eta baliabide horiek euskal bibliografia-ondarearen izaera eleaniztunari egokitzuz.

III. TITULUA

EUSKADIKO IRAKURKETA PUBLIKOKO SAREA

14. artikulua.— Euskadiko irakurketa publikoko sareko liburutegien betekizunak

4. Halaber, sareko liburutegiek kontuan izango dute Euskal Autonomia Erkidegoko egoera soziolinguistikoa, eta zerbitzuak euskaraz eta gaztelaniaz emango dituzte, indarrean dagoen legerian ezarritakoaren arabera.

5. [...]

Era berean, informaziora iristeko bidea bermatuko zaie etorkinei, baita gizarteratzeko eta beren jatorrizko hizkuntza eta kultura gordetzeko baliagarri zaizkien informazio eta materialetara iristekoa ere. Gainera, haien hizkuntzan dauden materialak eta bildumak aukera eta eskain daitezzen bultzatuko da.

18. artikulua.— Euskadiko irakurketa publikoko sareko liburutegien erabiltzaileen eskubideak eta eginbeharrak

1. Erabiltzaileen eskubide orokorrak.

d) Euskal Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizial bien erabilera.

IV. TITULUA

Euskadiko Liburutegia

27. artikulua.— Definizioa

1. Euskadiko Liburutegia sistemaren buru izango da eta bera arduratuko da Euskadin eta euskararen hizkuntza-eremuan argitaratu edo ekoiztako lanak eta euskararekin edo euskal kulturarekin erlazionatutakoak —bereziki euskal autoreek egindakoak eta euskaraz egindakoak— bildu, kontserbatu eta zabaltzeaz, euskarria dena dela.— Horretarako, Euskal Autonomia Erkidegoan alor honetan diharduten gainerako instituzio publikoekin koordinatuko da, horiek osagarri izango dituelarik.

29. artikulua.— Eginkizunak

1. Euskadiko Liburutegiak eginkizun hauek izango ditu Euskal Autonomia Erkidegoko lurralde osoan:

a) Euskadin eta euskararen hizkuntza-eremuan argitaratu edo ekoiztako lan guztiak eta euskararekin edo euskal kulturarekin erlazionatutakoak bildu, kontserbatu eta zabaltzea.— Helburu hori lortzeko, Euskadiko bibliografia-gordailuaren jasotzaile izango da, eta bide horretatik heltzen ez zaizkion bibliografia-lanak, berriz, berak eskuratuko ditu.

3. Euskadiko Liburutegiak katalogoetan, argitalpenetan eta beraren jardueren zabalkundearen elebitasuna kontuan har dadin bermatuko du.

VI. TITULUA

Euskadiko Bibliografia Gordailua

34. artikulua.— Euskadiko Bibliografia Gordailua

1. Lege honen ondorioetarako, Euskadiko Bibliografia Gordailua Euskadiko eta euskararen hizkuntza-eremuko bibliografia-ekoizpen osoaren aleak eta euskararekin edo euskal kulturarekin erlazionatuarenak jaso eta kontserbatzeko eratutakoa da.— Gordailua Euskadiko Liburutegian edo lege hau garatzeko arauetan zehaztutako gordailu-zentroetan eratuko da.

Xedapen gehigarriak

Hirugarrena.— Eusko Jaurlaritzak liburutegien arteko koordinazio eta informaziorako balioko duten sareak sor daitezzen bultzatuko du, Euskal Autonomia Erkidegotik kanpo dauden liburutegiei dagokienez, euskal etxeetakoei dagokienez bereziki, baldin eta liburutegi horiek euskararekin edo euskal kulturarekin erlazionatutako funts garrantzitsuak badituzte.

Azken xedapenak

Lehenengoa.— Aldatu egiten da Euskal Kultura Ondarearen 7/1990 Legearen 66. artikulua.— Honela geldituko da:⁵⁵².

⁵⁵² Lege honen azken xedapenetako lehenengoak Euskal Kultura Ondareari buruzko uztailaren 3ko 7/1990 Legearen 66. artikulua idatzera aldatu zuen. Jo bedi 6.3.4 atalera.

8.2.38. 4/2008 Legea, ekainaren 19koa, Terrorismoaren Biktimei Aitorpena eta Erreparazioa egitekoa⁵⁵³

ZIOEN AZALPENA

1

Gure artean gero eta begi-bistakoagoa da terrorismoa gure gizarteak nozitzen eta jasaten duen gaitzik handienetakotzat jotzen dela. Seguru asko, oraindik ez gara erabat jabetzen auzi horrek euskal herritarron bilakaeran, kolektibitate gisa, sortu duen eta sortzen duen min sakonaz. Agian, ikuspegi historiko zabalago batetik, etorkizunean izango dugu balioestea norainoko eragin negatiboa izan duen eta duen gure garapenean batez ere ETArekin indarkeria terroristak, baina baita gaur egun zorionez desagertuta dauden GALenak eta eskuin muturreko taldeenak ere. Gizarte-harremanen, gure ekonomiaren, gure kultura- eta hizkuntza-aurrerapenaren garapenaz ari gara; azken finean, gure elkarbizitzaren garapenaz.

[...]

⁵⁵³ EHAren 124. zenbakian, 2008ko uztailaren 1eko alean argitaratua; hutsen zuzenketa: 83. zenbakia, 2009ko maiatzaren 6ko alea.

http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20080004_f_eus.html

8.2.39. 12/2008 Legea, abenduaren 5ekoa, Gizarte-zerbitzuei buruzkoa⁵⁵⁴

I. TITULUA Xedapen orokorrak

7. artikulua.— Printzipioak

Hauek dira Gizarte-zerbitzuetako Euskal Sistema arautuko duten printzipioak:

c) Berdintasuna eta ekitatea. Euskal Autonomia Erkidegoko administrazio publikoek prestazio eta zerbitzu jakin batzuk bermatu behar dituzte gutxienez, hain zuzen ere, Euskal Autonomia Erkidegoko Gizarte-zerbitzuen Mapak zehazten dituenak, baliabideak Autonomia Erkidegoko lurraldean berdin banatuko direla ziurtatzearen. Halaber, prestazio eta zerbitzu horiez ekitatearen irizpidearen arabera baliatzea bermatuko dute, baldintza sozial edo pertsonalengatik diskriminaziorik eragin gabe, ekintza positiborako edo aukera- eta tratu-berdintasunerako neurriak aplikatzearen kalterik gabe, eta beren jardunean gizon eta emakumeen berdintasunaren eta dibertsitate sexualaren ikuspegiak integratuz, bai eta belaunaldi ezberdinak eta kultura ezberdinak aintzat hartzeko ikuspegia ere. **Era berean, Euskal Autonomia Erkidegoko administrazio publikoek, hizkuntza-araudia betetze aldera, pertsonak euskara edo gaztelania erabiltzeko duten askatasuna bermatuko dute.**

9. artikulua.— Gizarte-zerbitzuen erabiltzaileen eskubideak

1. Titulartasun publikoko nahiz pribatuko gizarte-zerbitzuen erabiltzaileek, Konstituzioak eta legeak aitortzen dizkietenez gain, bermatuta izango dute beste eskubide hauek ere egikaritu ahal izango dituztela:

i) Beharrianen ebaluazio edo diagnostiko bat epe arrazoizkoetan edukitzeko eskubidea; eta ebaluazio hori idatziz eta hizkera argi eta ulergarrian edukitzekoa; orobat, arrazoizko epeetan arreta pertsonalizatuko plan bat edukitzekoa, eta plan horretan parte hartzekoa, baldin eta, antzemandako beharrianei erantzuteko, beharrezkotzat jotzen bada esku-hartze bat.

l) Euskal Autonomia Erkidegoan ofizialak diren bi hizkuntzetako edozeinetan aritzeko eskubidea, norberak hobesten duenaren arabera.

⁵⁵⁴ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20080012_f_eus.html

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20080012_f_eus.html

V. TITULUA

Ekimen pribatuko esku-hartzea

I. KAPITULUA

Ekimen pribatuak esku hartzea erantzukizun publikoko gizarte-zerbitzuak ematean

1. ATALA

Xedapen orokorrak

60. artikulua.— Ekimen pribatuaren parte-hartzea Gizarte-zerbitzuen Euskal Sistemako Prestazio eta Zerbitzuen Katalogoko zerbitzuen eskaintzan

4. Gizarte-zerbitzuen Euskal Sistemako Prestazio eta Zerbitzuen Katalogoko zerbitzuen kudeaketan, edo gizarte-zerbitzuen eremuan erantzukizun publikokoak diren beste jarduera batzuen kudeaketan, esku hartzen duten erakunde pribatuei dagokienez, 7. artikuluan aurreikusitako jokaera-printzipioak errespetatu beharko dituzte beren jardunean, arreta berezia eskainiz c) apartatuan araututako berdintasun- eta ekitate-printzipioari. Bereziki, Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legean eta Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Estatutuaren abenduaren 22ko 6/2003 Legean ezarritakoa betetze aldera, erakunde pribatu horiek beharrezko diren bitarteko guztiak jarriko dituzte erabiltzaileek euskara edo gaztelania erabili aukeratzeko duten eskubidea gauzatu ahal izatea bermatzeko.

8.2.40. 15/2008 Legea, abenduaren 19koa, Euskal Autonomia Erkidegoko unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzan zenbait irakasle-kidego sortzekoa⁵⁵⁵

ZIOEN AZALPENA

Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzako euskal funtzio publikoa antolatze eta arautzeko oinarriak Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko Unibertsitateaz kanpoko Irakaskuntzako Irakasleen Kidegoei buruzko otsailaren 19ko 2/1993 Legeak zehaztu zituen; kidegoak oinarritzko legerian nola ezarrita zeuden aintzat hartuta, irakaskuntzako kidego propioak sortzea izan zen lege haren abiapuntuko egituraren funtsa.

Lege hori idatzi zen garaian, katedraduna izatea irakasle-karrerako merezimendu pertsonala zen, kidego hauetako baten baitan kontuan hartzen zena: ... hizkuntza-eskola ofizialetako irakasleen kidegoan; eta, hortaz, katedra lortzen zuenak dena delako bere kidegoan jarraitzen zuen. Hala diseinaturik zegoen sistema, Hezkuntza Sistemaren Antolamendu Orokorri buruzko urriaren 3ko 1/1990 Lege Organikoan eta Funtzio Publikoa Erreformatzeko Neurriei buruzko abuztuaren 2ko 30/1984 Legean.

[...]

Nolanahi ere, harrezkero hainbat lege etorri da, eta sistema aski aldaturik utzi dute, hainbat kidego berezi sortuz: ... hizkuntza-eskola ofizialetako katedradunena.

[...]

1. artikulua.— Legearen xedea

Lege honen xedea da Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzan lau irakasle-kidegoak sortzea, denak ere A taldekoak. Hauek hain zuzen ere:

[...]

— Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko hizkuntza-eskola ofizialetako katedradunen kidegoa.

[...]

2. artikulua.— Eginkizunak betetzeko eremua

3. Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko hizkuntza-eskola ofizialetako katedradunen kidegoko langileek beteko dituzte araudiak hizkuntzen irakaskuntzetarako eratzikitzen dizkien eginkizunak, Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko hizkuntza-eskola ofizialetako irakasleen kidegoko langileekin batera.

⁵⁵⁵ EHAren 248. zenbakian, 2008ko abenduaren 29ko alean, argitaratua.
http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20080015_f_eus.html

3. artikulua.— Sartzeko betekizunak

3. Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko hizkuntza-eskola ofizialetako katedradunen kidegora sartzeko, beharrezkoa izango da Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko hizkuntza-eskola ofizialetako irakasleen kidegokoa izatea, kidego horretako karrerako funtzionario modura gutxienez zortzi urteko antzintasuna edukitzea, eta titulu hauetako bat edukitzea: doktorea, lizentziaduna, arkitektoa, ingeniaria, edo dagokion gradu-titulua edo irakaskuntzarako balio duen titulazio baliokidea, bai eta hautaketa-prozesua ere gainditu beharko da.

4. artikulua.— Sartzeko sistema

1. ... Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko hizkuntza-eskola ofizialetako katedradunen kidegora sartzeko, lehiaketa egingo da, eta ez da praktikaldirik egongo.

5. artikulua.— Postuak betetzea

1. [...] Euskal Autonomia Erkidegoko hizkuntza-eskola ofizialetako katedradunen kidegokoek, lanpostuak betetzeko lehiaketetan, lanpostu huts berei dagozkien mailetako irakasle-kidegoetako langileekin hartuko dute parte. Alabaina, kontuan hartuko dira kidego haietakoak izateagatik aplikatzekoak zaizkien merezimendu bereziak.

Xedapen gehigarriak

Lehenengoa.— Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko langileak kidego hauetara biltzea

... Hizkuntza-eskola ofizialetako katedradunen kidegoetako irakasle funtzionarioei dagokienez, ... lege hau indarrean jartzen denean Autonomia Erkidegoaren mendekoak direnak, besterik gabe, legearen arabera Autonomia Erkidegoan sortutako kidegoetatik kasuan kasukora bilduta geratuko dira.

Halakoetan, jatorrizko kidegoan zuten antzintasun berbera izango dute, eta aitortuta dituzten lehengo eskubide guztiak errespetatuko zaizkie, baita eskubide ekonomikoak ere, halakoak izatekotan. Era berean, jatorrian izan zuten gizarte-aurreikuspeneko araubidea izaten jarraituko dute.

Biltzen edo integratzen direnean eurek duten lanpostura integratuko dira, eta izaera ere berbera izango dute.

Bigarrena.— Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzako gainerako irakaskuntza-kidegoen izenak

1. Euskal Autonomia Erkidegoko Unibertsitateaz kanpoko Irakaskuntzarako Irakasleen Kidegoei buruzko otsailaren 19ko 2/1993 Legearen bidez sorturiko izen ofizialetan, gaztelaniaz, pertsonen forma maskulinoa eta femeninoa erabili beharko da, biak. Hortaz, gaztelaniaz, aurrerantzean izen hauek izango dituzte:

— Cuerpo de maestros y maestras de la comunidad autónoma del País Vasco.

— Cuerpo de profesores y profesoras de enseñanza secundaria de la comunidad autónoma del País Vasco.

— Cuerpo de profesores técnicos y profesoras técnicas de formación profesional de la comunidad autónoma del País Vasco.

- Cuerpo de profesores y profesoras de música y artes escénicas de la comunidad autónoma del País Vasco.
- Cuerpo de catedráticos y catedráticas de música y artes escénicas de la comunidad autónoma del País Vasco.
- Cuerpo de profesores y profesoras de artes plásticas y diseño de la comunidad autónoma del País Vasco.
- Cuerpo de maestros y maestras de taller de artes plásticas y diseño de la comunidad autónoma del País Vasco.
- Cuerpo de profesores y profesoras de escuelas oficiales de idiomas de la comunidad autónoma del País Vasco.

2. Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko arte plastikoetako eta diseinuko lantegiko maisu-maistren kidegoak, Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko Unibertsitateaz besteko Irakaskuntzako Irakasleen Kidegoei buruzko otsailaren 19ko 2/1993 Legearen bidez sortutakoak, euskaraz izango duen izen ofizialari dagokionez, bere baitan bildutako pertsonen forma maskulinoz eta femeninoz osatuko da, espresuki.

8.2.41. 17/2008 Legea, abenduaren 23koa, Nekazaritza eta Elikagaigintza Politikakoa⁵⁵⁶

IV. TITULUA

Nekazaritza eta elikagaien eraldatzea eta merkaturatzea

I. KAPITULUA

Printzipio orokorrak

50. artikulua.— Nekazaritzako eta elikagaigintzako produktuen identifikazioa

5. Euskararen erabilera sustatuko da Euskal Autonomia Erkidegoan merkaturatutako nekazaritzako eta elikagaigintzako produktuen identifikazioan. Jatorri- eta kalitate-ikurra duten produktuei dagokienez, lege honen 58.5 artikuluan xedatutakoa beteko da.

⁵⁵⁶ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leves/ley20080017_f_eus.html

8.2.42. 6/2010 Legea, abenduaren 23koa, Euskadiko Publizitate eta Komunikazio Instituzionalari buruzkoa⁵⁵⁷

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Kanpaina instituzionalen betekizunak

1. Publizitateko eta komunikazioko kanpaina instituzionalak egin ahal izango dira honako helburu hauetako bat dutenean:

h) Euskal Herriko hizkuntzen eta ondare historiko, kultural eta naturalaren zabalkundea egitea.

10. artikulua.— Hizkuntzak

1. Euskal Autonomia Erkidegoko lurraldean zabalkundea duten edo egiten diren publizitateko eta komunikazioko kanpaina instituzionaletan, euskara eta gaztelania erabiliko dira.

2. Era berean, beste hizkuntza batzuk ere erabili ahal izango dira, jardueren xedarengatik edo horien zabalkunde-eremuarengatik beharrezkoa izanez gero.

⁵⁵⁷ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leves/ley20100006_f_eus.html

8.2.43. Eusko Legebiltzarraren Erregelamendua, 2011ko ekainaren 30ekoa⁵⁵⁸

I. TITULUA

Eusko Legebiltzarraren antolaketa

2. artikulua

1. Euskara eta gaztelania dira Eusko Legebiltzarreko hizkuntza ofizialak.
2. Eusko Legebiltzarrak bi hizkuntza ofizialen erabilera normalizatua bermatuko du.
3. Legebiltzarkideek, Eusko Legebiltzarreko langileek, eta oro har herritarrek ere, bi hizkuntza ofizialak berdin-berdin erabiltzeko eskubidea dute, nola Eusko Legebiltzarrarekiko beren harremanetan hala beren eginkizunak betetzean.
4. Eusko Legebiltzarreko argitalpen ofizialak elebidunak izango dira.
5. Eusko Legebiltzarrak beharrezko diren neurriak eta baliabideak jarri eta arautuko ditu bi hizkuntzak jakitea eta erabiltzea bermatzeko.

II. TITULUA

Jarduteko xedapen orokorrak

VII. KAPITULUA

Legebiltzarreko lanak argitaratzea

109. artikulua

Legebiltzarreko Mahaiak beharrezko neurriak hartuko ditu herritarrek, bitarteko telematikoen bidez, Legebiltzarrean tramitatzen diren ekimenen agirietara irits daitezten eta ekimen horiek tramitzeko prozesuaren jarraipena egin dezaten. Era berean, herritarren eta legebiltzarkideen arteko harremanak errazteko prozedurak ezarriko ditu. Gardentasun-prozesu horri bide emateko:

- e) Osoko bilkurak Internet bidez emateko zuzeneko zerbitzu bat egongo da. Audioseinalea hizkuntza ofizialetan entzun ahal izango da.

⁵⁵⁸ Eusko Legebiltzarreko Aldizkari Ofiziala: 121/2011.07.08. Eusko Legebiltzarraren aldizkari ofizial hauek aldatua: 162/2012.04.27 eta 8/2020.10.02.

Testu

konsolidatua:

https://www.legebiltzarra.eus/portal/documents/16182/1839684/Erregelamendua_konsolidatua_2021_02.pdf/ec90695c-5aa2-4be7-a21c-b05f33297b8e

**8.2.44. 3/2011 Legea, urriaren 13koa,
Lanbide — Euskal Enplegu Zerbitzuari
buruzkoa⁵⁵⁹**

I. KAPITULUA

Izaera, xedeak, eginkizunak eta azkentzea

3. artikulua.— Eginkizunak

w) Herritarrek, Lanbide — Euskal Enplegu Zerbitzuaren zerbitzuak erabiltzen dituztenean, erkidego honetako hizkuntza ofizialetatik gurago dutena aukeratzea izango dutela segurtatzea.

⁵⁵⁹ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leves/ley20110003_f_eus.html

8.2.45. 4/2012 Legea, otsailaren 23koa, Lan Harremanen Kontseiluari buruzkoa⁵⁶⁰

II. KAPITULUA Organoak eta funtzionamendua

9. artikulua.— Funtzionamendua

5. Kontseiluko kideek euskaraz nahiz gaztelaniaz hitz egin dezakete bileretan. Era berean, Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialen erabilera bermatuko da deialdietan, gai-zerrendetan, aktetan eta bestelako dokumentuetan.

⁵⁶⁰ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20120004_f_eus.html

8.2.46. 12/2012 Legea, ekainaren 21ekoa, Kiroleko Dopinaren aurkakoa⁵⁶¹

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

10. artikulua.— Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio publikoaren eskumenak

1. Hauek dira dopinaren aurka Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio publikoak izango dituen eskumenak:

u) Dopin-kontroletan laginak hartzeko langileen prestakuntza sustatzea, gerora, langile horiek gaitzeko eginkizun horretan hizkuntza ofizial bietan lan egite aldera. Era berean, aintzat hartuko da genero-ikuspegia, laginak hartzeko taldean kirolariaren sexu bereko pertsona bat izan dadin, legeetan ezartzen denez.

11. artikulua.— Aholku Batzordea eta Erabilera Terapeutikoko Baimenen Euskal Batzordea (COVAUT)

4. Aholku Batzordean eta COVAUT batzordean, ahal dela, emakumeen eta gizonen presentziaren arteko oreka gordeko da, eta kideek bi hizkuntza ofizialak jakitea lehenetsiko da.

II. KAPITULUA Dopin-kontrolak

13. artikulua.— Kontrolen bermeak eta legezko ondorioak

8. Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Publikoak informazio-eredu normalizatu bat ezarriko du euskaraz, gaztelaniaz eta ingelesez, kontrolak jakinarazteko, dopin-kontroletan laginak hartzeko eta hartutako laginak dagozkion laborategira bidaltzeko.

14. artikulua.— Betebehar osagarriak eta erabilera terapeutikoko baimenak

1. Erregelamendu bidez zehaztuko diren klubek eta gainerako kirol-erakundeek Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio publikoak behar bezala erregistratutako liburu bat izan eta bete beharko dute nahitaez. Liburu horren osotasuna bermatuko da, eta bertan kirolariei beren zuzendaritzapean agindu dizkieten tratamendu terapeutikoak jaso beharko dituzte, baldin eta kirolariak inskripzio hori egitea onartzen badute. Liburu hori osasun-agiritzat hartuko da datuen zaintza eta babesaren ondorioetarako. Liburua hizkuntza ofizial bietako edozeinetan erredaktatu ahal izango da.

⁵⁶¹ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20120012_f_eus.html

Testu kontsolidatua: http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20120012_f_eus.html

IV. KAPITULUA

Prebentzio-neurriak

41. artikulua.— Prebentzio-neurriak⁵⁶²

1. Euskal Autonomia Erkidegoan, dopinaren aurkako borroka eraginkorra bermatzeko, Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Publikoak, gaian inplikazioa duten beste organo batzuen laguntzarekin, prebentzio-neurri batzuk hartuko eta sustatuko ditu, besteak beste:

a) Informazioko eta prestakuntzako programak kirol federatuaren, eskola-kirolaren eta unibertsitate-kirolaren eta beste kirol-adierazpen ez-lehiakor batzuen eremuan. Programen eskaintza hizkuntza ofizial bietan izango da, eta euskara lehenetsiko da 18 urtetik beheragokoentzako programetan.

42. artikulua.— Kiroleko dopinari buruzko informazio-sistema

1. Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio publikoak kirolaren eremuko dopinari buruzko informazio-sistema bat ezarriko du, zeinak bi hizkuntza ofizialetan lan egiteko ahalmena izango duen. Sistemak horrek ezaugarri hauek izango ditu kontuan besteak beste: sexuaren aldagaia kirolariei buruzko datuak jasotzean eta ustiatzean, kirolarien itxaropenen eta iritzien analisi berezituak egin ahal izatea, eta genero-adierazleak izatea.

45. artikulua.— Kirolariaren osasun-txartela

3. Osasun-txartelak honako hauei guztiei buruzko informazioa jasoko du: kirolariak aukeratutako harreman-hizkuntza, azterketa medikoak, osasun- eta dopin-kontrolak —kasuan kasuko lizentzia eskuratzen duen unetik kirolariari egiten zaizkionak—, haien emaitzak eta medikuak hartzen dituen erabakiak, kirolariaren osasun-laguntza egokia izan dadin kontuan hartu beharrekoak. Eta baita, horrez gain, kirolariak eskuratutako erabilera terapeutikoko baimenei buruzko datuak, eta kirolariaren lan-bajei eta kirol-bajei buruzkoak. Erregelamendu bidez zehaztuko da informazio horren norainokoa eta dagokion dokumentazioa igortzeko modua, kirolariaren hizkuntza-hautua errespetatuko delarik ezinbestean.

⁵⁶² 1/2018 Legeak, ekainaren 7koak, Kiroleko Dopinaren aurkako ekainaren 21eko 12/2012 Legea aldatzekoak, emandako idazkera.

8.2.47. 13/2012 Legea, ekainaren 28koa, Unibasq — Euskal Unibertsitate Sistemaren Kalitate Agentziari buruzkoa⁵⁶³

4. artikulua.— Ebaluazioaren printzipioak

7. Agentziak hartu beharreko neurriak hartuko ditu, aurkezten diren eskaerak behar bezala ebaluatuko direla bermatzeko, eskaeren hizkuntza ofiziala edozein izanik ere.

11. artikulua.— Agentziako langileak

3. Agentziak Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialen erabilera bermatuko du kanpoko harremanetan. Agentziarekiko harremanak, idatziz zein ahoz, euskaraz eta gaztelaniaz izateko eskubidea bermatuko zaie pertsona fisiko zein juridikoei.

⁵⁶³ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20120013_f_eus.html

8.2.48. 15/2012 Legea, ekainaren 28koa, Euskadiko Segurtasun Publikoaren Sistema Antolatzekoa⁵⁶⁴

II. TITULUA Polizia eta Larrialdietako Euskal Akademia

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

23. artikulua.— Eginkizunak

1. Polizia eta Larrialdietako Euskal Akademiaren eginkizunak izango dira, Poliziari eta herritarren segurtasunari eta arlo horretako jarduera osagarriei dagokienez:

c) [...]

Hizkuntza-gaikuntzarako ikastaroak programatu, antolatu eta garatzea Ertzaintzako kideak euskalduntzea lortzeko.

⁵⁶⁴ EHaren 132. zenbakian, 2012ko uztailaren 6k alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.lehendakaritza.ejgv.euskadi.eus/r48-bopv2/es/p43aBOPVWebWar/VerParalelo.do?cd2012003068>

**8.2.49. 16/2012 Legea, ekainaren 28koa,
Euskadiko Ekintzaileei eta Enpresa Txikiari
Laguntzekoa⁵⁶⁵**

**III. KAPITULUA
Sinplifikazio administratiboa**

2.Hartarako garatuko diren jarduketek irizpide hauek izango dituzte gidari:

j) Erabiltzea hizkera administratibo bat argia, erraza, ulergarria eta herritarrak Administrazioarekin benetan trabarik gabeko harremanak izatera bideratua.

**IV. KAPITULUA
Ekintzailletza jarduerari laguntzea**

10. artikulua.— Leihatila bakarra

2. Leihatila bakarrera irispidea izateko, euskararen eta gaztelaniaren erabilera bermatu beharko da, bai eta, posible balitz, Europar Batasuneko beste zenbait hizkuntzarena ere.

⁵⁶⁵ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leves/ley20120016_f_eus.html

8.2.50. 1/2013 Legea, Bizialdi Osoko Ikaskuntzari buruzkoa⁵⁶⁶

ZIOEN AZALPENA

[...]

Horretarako, lege honetan bizialdi osoko ikaskuntza euskal herritar guztien eskubidetzat hartzen da, eta prestakuntzako eskaintza zabal baten bidez gauzatuko da, bai euskaraz bai gaztelaniaz. Urrutiko prestakuntza-eskaintza sustatuko da, batez ere informazio eta komunikazioko teknologien bidez, horiei esker herritarrek prestakuntza-eskaintza hurbilago izan dezaten, era malguan, prestakuntzaz batera beste eginbehar batzuk (norberarenak, familiakoak, gizartekoak edo lan-arlokoak) aurrera eramateko modua izateko. Gainera, legeak lan-esperientziaren bidez edo bide ez-formal edo informalen bitartez ikasitakoa aitortzeko bidea ezartzen du, euskaraz, gaztelaniaz edo beste hizkuntzetan gaitasun profesionalak eta ez-profesionalak aitortu, ebaluatu eta egiaztatzeko tresna bat abian jarrita.

[...]

Halaber, azaroaren 25eko 29/1983 Legeak HABE institutua sortu zuen, helduak alfabetatzeko eta berreuskalduntzeko eta euskaltegiak erregulatzeko erakunde gisa. Arau horrek HABEri helburutzat jarri dio erregulatzeko eta bultzatzeko euskararen irakaskuntza helduen arloan.

[...]

ATARIKO KAPITULUA

Xedapen orokorrak

5. artikulua.— Plan eta programen ezaugarriak

Bizialdi osoko ikaskuntzako sistemaren plan eta programek bermatuko dute jardueren eskaintza, ahal den neurrian, bi hizkuntza ofizialetan izatea, prestakuntza-eskaintza behar bezala emateko herritarrek aukeratutako hizkuntzan. Gainera, jarduera horiek ezaugarriok izango dituzte:

11. Prestakuntzako eragileen ezaugarriak planifikatu, ezarri eta eguneratzea, bereziki gaitasun linguistiko, digital eta sozialei dagokienez.

13. Irakaskuntzen jasotzaile diren pertsonen arabera, hirugarren hizkuntza batean ere garatzea eduki-eskaintza nahiko bat.

9. artikulua.— Mugikortasuna eta lankidetzak

4. Mugikortasun-proiektuen xedea da prestakuntza hobea eta enplegua lortzeko aukera hobeak ematea ikasleei, aukera izan dezaten ikastera beste autonomia-erkidegoren batera joateko edo beste herrialderen batera joateko. Kanpoko ikasketa-egonaldi horietan honako helburuak bete nahi dira:

c) Hizkuntza-gaitasunak eta kulturen arteko komunikazioa hobetzea.

⁵⁶⁶ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leves/ley20130001_f_eus.html

I. KAPITULUA

Bizialdi osoko ikaskuntzako euskal sistemaren tresnak

1. ATALA

Eragileak, eremuak eta programak

10. artikulua.— Bizialdi osoko ikaskuntzako euskal sistemaren eragileak

1. Bizialdi osoko ikaskuntzako euskal sistemaren eragileak hauek dira: garatzen diren plan eta programen esparruan diharduten erakundeak, direla publikoak edo pribatuak. HABE, helduak euskalduntzeko eta alfabetatzeko Eusko Jaurlaritzaren organismo autonomoa dena, izango da organo eskuduna bete beharreko baldintzak ezarriko dituen euskarako ezagutzak eskuratzeko eremuan garatu beharreko jardueri dagokienez, kaltetu gabe horregatik gaia dela eta Eusko Jaurlaritzako beste sail batzuei esleitzen zaizkien eskumenak.

11. artikulua.— Eremuak

6. Euskadiko hizkuntza ofizialetan eta beste batzuetan gaitasunak eskuratzeari.

12. artikulua.— Programak

2. Finantzaketa publikoa eskuratzeko, honako programa hauek daukate lehentasuna:

g) EAEko hizkuntza ofizialetan eta beste hizkuntza batzuetan gaitasuna izatea sustatzeko programak; bereziki, helduentzako alfabetatze- eta euskalduntze-programak.

14. artikulua.— Prestakuntzako programak eta ekintzak lantzeko baldintzak

3. Erkidegoko hizkuntza ofizialen gaitzea bultzatzeko programak hartarako baimendutako eta homologatutako instituzio, zentro edo organismoek emango dituzte.

2. ATALA

Urrutiko prestakuntza

16. artikulua.— Urrutiko ikaskuntza

1. Eusko Jaurlaritzak, batez ere informazioaren eta komunikazioaren teknologien bidez, urrutiko hezkuntzako eskaintza zabala, eguneratua eta kalitatezkoa bultzatuko du, bai euskaraz bai gaztelaniaz.

3. Eusko Jaurlaritzak urrutiko hezkuntzako material didaktiko zehatz eta egokituen garapena bultzatuko du, Autonomia Erkidegoko errealitate sozioekonomikoak, kulturalak eta linguistikoak eskatzen dituen ikaskuntza-beharrizanei (edo gaitasunak eskuratu eta garatzeko beharrizanei) erantzuteko.

17. artikulua.— Urrutiko Hezkuntzako Euskal Institutua sortzea

1. ⁵⁶⁷ Urrutiko Hezkuntzako Euskal Institutua (UHEI) sortzen da, Euskal Autonomia Erkidegoko lurralde-eremuan unibertsitateaz kanpoko urrutiko hezkuntzaz arduratuko den zentro publiko bakarra izateko, Lanbide Heziketaz izan ezik.

UHEIk arlo hauetan egingo du irakaskuntza-lana:

- a) Oinarrizko hezkuntzan eta Batxilergoan, hezkuntza-gaietan eskumena duen sailak ezartzen dituen baldintzen arabera.
- b) Erkidegoko hizkuntza ofizialetan eta beste hizkuntza batzuetan gaitzeko ikasketetan, euskarari dagokionez gaian eskuduna den HABE organismoak ezarritako baldintzetan.
- c) Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako eta Batxilergoko graduatu-tituluak lortzeko probetarako pertsona nagusiak prestatzeko ikastaroetan.
- d) Helduak prestakuntza-zikloetara edo unibertsitatera iristeko prestaketa-ikastaroetan.
- e) Aurreko 12. artikuluan jasotako prestakuntza-programetatik, Eusko Jaurlaritzaren iritziz UHEI bidez emateko modukoak direnetan.

⁵⁶⁷ 4/2018 Legeak, ekainaren 28koak, Euskal Autonomia Erkidegoko Lanbide Heziketari buruzkoak, emaniko idazkera.

**8.2.51. 1/2014 Legegintzako dekretua,
apirilaren 15ekoa, Euskal Autonomia
Erkidegoko Natura Kontserbatzeko Legearen
testu bategina onesten duena⁵⁶⁸**

[SARRERA]

[...]

Lege-testuaren euskarazko bertsioa ere eguneratu egin da. Izan ere, azken hogeitun urteetan (16/1994 Legea onetsi zenetik), hizkuntzan teknikoki aurrerapen handia egin da gai horretako terminoetan.

[...]

⁵⁶⁸ EHAren 92. zenbakian, 2014ko maiatzaren 19ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.legegunea.euskadi.eus/eli/es-pv/dlg/2014/04/15/1/dof/eus/html/>

8.2.52. 1/2014 Legea, ekainaren 26koa, kargu publikodunen jokabide kodea eta haien interes gatazkak arautzen dituena⁵⁶⁹

II. KAPITULUA

Kargu publikodunen jokabide kodea zuzentzen duten printzipio orokorrak

8. artikulua.— Herritarrekiko harremanetarako printzipioak

4. Herritarren hizkuntza-eskubideak baliatzea bermatuko dute, euskararen normalizazioa bultzatzea bereziki aintzat hartuta eta haren erabilera sustatuta.

⁵⁶⁹ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20140001_f_eus.html

8.2.53. 5/2015 Legea, ekainaren 25ekoa, Euskal Zuzenbide Zibilaria buruzkoa⁵⁷⁰

ATARIKO TITULUA

II. KAPITULUA

Euskal Zuzenbide Zibilaren printzipio eratzailleak

7. artikulua.— Hizkuntza koofizialak eta Euskal Zuzenbide Zibila

1. Euskal Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialetatik edozeinetan formalizatu ahal izango dira lege honek araututako egintzak eta kontratuak.
2. Egilesleek egilespen-tokiko hizkuntza ofizialetatik zein hitzartu eta hizkuntza horretan idatziko dira agiri publikoak; eta hizkuntza ofizialak bat baino gehiago izanez gero, aldeek aukeratutakoa erabiliko da. Aldeen artean desadostasuna gertatuz gero, agerkai publikoa bertako hizkuntza ofizial guztietan idatzi beharko da. Tokian tokiko hizkuntza ofizialetatik eskatzaileak zein aukeratu eta hizkuntza horretan luzatuko dira kopiak.

⁵⁷⁰ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20150005_f_eus.html

2015eko uztailaren 3ko EHAA, 124. zk.; 2016ko maiatzaren 5eko EHAA, 84.zk.: hutsen zuzenketa.

8.2.54. 8/2015 Legea, urriaren 15ekoa, Emakume Nekazarien Estatutuari buruzkoa⁵⁷¹

I. TITULUA Xedapen orokorrak

8. artikulua.— Emakume nekazarien aniztasuna

Emakume nekazarien egoera desberdinak —zeinahi delarik ere horien arrazoia: jatorri etnikoa, arraza, erlijioa, iritzia, gutxiengo nazional batekoa izatea, hizkuntza, jaiotza, adina, desgaitasuna, sexu-orientazioa, ondarea edo beste inguruabar pertsonal edo sozialen bat— aintzat hartuko dituzte nekazaritzaren gaian eskumena duten euskal administrazioek beren jarduketa guztietan.

[...]

⁵⁷¹ EHAren 200. zenbakian, 2015eko urriaren 21eko alean, argitaratua.
http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20150008_f_eus.html

8.2.55. 10/2015 Legea, abenduaren 23koa, Jendaurreko Ikuskizunen eta Aisialdiko Jarduerena⁵⁷²

I. TITULUA Xedapen orokorrak

I. KAPITULUA ARAUAREN XEDEA, EREMUA ETA HELBURUAK

5. artikulua.— Printzipio orientatzaileak

Lege hau garatu eta aplikatzeko orduan, honako printzipio orientatzaile hauek zaindu beharko dituzte administrazio publikoek eta ikuskizun eta aisialdiko jardueren antolatzaileek:

e) Bermatzea betetzen direla gizon eta emakumeen berdintasunari, irisgarritasunari eta herritarren hizkuntza-eskubideei buruzko araudian jasotzen diren lege-betebeharrak.

II. TITULUA Ikuskizunei eta aisialdiko jardueri aplikatu beharreko araubidea

I. KAPITULUA Eskubideak eta eginbeharrak

12. artikulua.— Titular eta antolatzaileen betebeharrak

2. Aurreko apartatuan ezartzen den agindua hobeto betetzeko, honako betebeharrak izango ditu titular edo antolatzaileak:

p) Betetzea kontsumitzaile eta erabiltzaileen hizkuntza-eskubideei buruzko araudian ezarritako betebeharrak.

II. KAPITULUA Ikuskizunek eta lokalek bete beharreko betekizunak eta baldintzak

16. artikulua.— Informazioa eta publizitatea

1. Lege honen aplikazio-eremuko establezimendu publikoetako sarreran, kartel edo plaka bat erakutsi behar da establezimenduaren jarduera eta titulartasuna

⁵⁷² EHAren 3. zenbakian, 2016ko urtarrilaren 7an argitaratua. Hutsen zuzenketak: 1) 9. zenbakia, 2016ko urtarrilaren 15koa; eta 2) 34. zenbakia, 2016ko otsailaren 19koa.
http://www.legebiltzarra.eus/pdffdocs/leyes/ley20150010_f_eus.html

identifikatzeko; kartel edo plaka hori toki ageri batean eta irakurtzeko moduan jarri beharko da, onesten den eredu normalizatuaren arabera.

Kartel edo plaka horretan, establezimenduaren izena eta, Euskadiko Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizial bietan, gutxienez, honako hauek jasoko dira: zer jarduera edo ikuskizun sartzen diren lizentzia, baimen edo aurretiazko komunikazioan; ordutegia; baimendutako gehieneko edukiera eta adingabeek, hala badagokio, zer egoeratan duten debekatuta sartzea.

[...]

8.2.56. 1/2016 Legea, apirilaren 7koa, Adikzioen eta Droga Mendekotasunen gaineko Arreta Integralari buruzkoa⁵⁷³

II. TITULUA Eskaintzaren murrizketa

II. KAPITULUA

Tabakoaren kontsumoaren sustapena, publizitatea,
banaketa, salmenta eta kontsumoa mugatzeko neurriak

2. ATALA

Tabakoa banatu eta saltzeko mugak

39. artikulua.— Tabako produktuak tabako-makina bidez saldu eta banatzeko mugak

6. Osasun-ohartarazpena: makinaren aurrealdean, argi eta ikusteko moduan, ohar bat agertuko da, euskaraz eta gaztelaniaz, tabakoaren erabilerak osasunean eragiten dituen kalteez ohartarazteko, adingabeei dagokienez bereziki.

Lehenengo xedapen gehigarria.— Hizkuntza ofizialak erabiltzea

1. Lege honek xedatutakoa betetzean, euskal administrazio publikoek euskara eta gaztelania erabiliko dituzte, herritarrek Administrazioarekin harremanetan jartzerakoan haiek nahi duten hizkuntza erabili ahal izateko, bai idatziz bai ahoz, horrela bermatuko baita arreta hizkuntza horretan jasotzea.

2. Adikzioen Erakundearteko Koordinazio Batzordearen eta Adikzioen Euskal Batzordeko kideek euskara eta gaztelania erabili ahalko dituzte beren eginkizunak betetzean. Era berean, Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialen erabilera bermatuko da bilera-deietan, gai-zerrendetan eta oro har pertsona horien artean banatzen diren dokumentu guztietan.

3. Lege honek xedatutakoa betetzeko erabiltzen diren kartel, dokumentu eta errotulazio guztiak euskaraz eta gaztelaniaz idatziko dira.

⁵⁷³ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leves/ley20160001_f_eus.html

8.2.57. 2/2016 Legea, apirilaren 7koa, Euskadiko Toki Erakundeei buruzkoa⁵⁷⁴

ZIOEN AZALPENA

IV

[...]

Bistakoa da tokiko politikaren kalitate instituzionala hobetu beharra dagoela udal-gobernuek beren legitimitatea indar dezaten, zerbitzu-zorro iraunkor eta efizientea garatuz. Izan ere, udalak dira herritarrek arazoak konpontzeko jotzen duten lehendabiziko atea, eta udalen legitimazio instituzionalaren oinarria da, neurri handi batean, herritarren beharrei erantzun egokia ematea eta herritarrei bizikaltate egokia eskaintzea, eskubide guztiak egikaritzeko aukera bermatuta; horien artean, gainera, hizkuntza-eskubideak.

Hala islatzen da legeak toki-harremanetan kultura- eta hizkuntza-eredu propio baten alde egin duen aukera garbian ere, apustu sendoa egiten baitu euskararen iraunarazpen, finkapen eta garapenaren alde, amorez eta euskal toki-administrazioa benetan euskalduna izan ahal dadin, horrek berekin dakarren guztiarekin, hala nola den euskara laneko ohiko hizkuntza izan ahal izatea, euskara jakitea mugatu gabe, askotan gertatzen denez, tokiko enplegu publikora iristeko eskakizun formal huts izatera. Horregatik, toki-administrazioak etsenplu eta gidari izan behar du euskara erabat berreskuratzearen arloan, eta horretarako beharrezkoa da administrazio horrek apustu argi bat egitea bere jarduna gero eta gehiago euskalduntzen joateko.

Horregatik, euskara babestu eta normalizatzeko lana, Euskal Herriaren hizkuntza berezkoa eta komuna denez, lehenik, euskal botere publiko guztiei dagokie, baina euskal udalek bide-erakusle izan behar dute eginkizun horretan. Ondorioz, lege honen asmoa da aitzindari izatea prozesu batean non botere publiko guztiek apustu irmoa egin behar baitute euskararen alde, haren normalizazio desiratu eta erabateko garapena galarazten edo oztopatzen duten trabak erauziz. Hala, lege honek, zeinak une oro errespetatzen baitu toki-araubidea, aldeztu du, kasuan kasuko toki-erakundeak hala erabakitzen badu, euskara erakunde horretako lan-hizkuntza izatea. Era berean, modu berariazko, funtsezko eta zuzenean aurreikusten du udalek eskumenak edukitzea euskararen erabilerari eta normalizazioari buruzko planen arloan, bai «ad extra», hau da, beren jardunaren lurralde-eremuan, bai «ad intra», hau da, toki-erakundean bertan artikulatzeko antolaketa bakoitzak erabakitzen dituen jasotzaileekin.

Halaber, amorez eta hizkuntza-normalizazioko prozesuek gaintu dezaten toki-erakundeen lanpostuetarako hautaketa- edo horniketa-prozesuetan gaitasun hori egiaztatzearen estadia, aurreikusten dira ere zinegotziek hizkuntza-gaitasunak eskuratu eta hobetzeko lagundu dezaketen neurriak, zeren eta bi errealitateak, bai enplegatu publikoei dagokiena eta bai politikaren eremuari dagokiona, uztarturik joan behar baitira, euskararen erabileran benetako normalizazioa lortzeko, hau da,

⁵⁷⁴ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leves/ley20160002_f_eus.html

2016ko apirilaren 14ko EHAA, 70. zk.; 2016ko ekainaren 29ko EHAA, 123. zk.: hutsen zuzenketa.

esan den bezala euskara laneko ohiko hizkuntza bihurtu dadin euskal toki-erakundeetan.

Alabaina, hori esan ondoren, adierazi behar da ere, alde batetik, euskal toki-administrazioaren euskalduntzearen aldeko apustu irmo horrek ezin dituela inola ere ahaztu herritarren hizkuntza-eskubideak, herritarrek une oro izango baitute hautatzen duten hizkuntza ofizialean artatuak izateko eskubidea eta bi hizkuntza ofizialetako bat ez jakiteagatik inolako babesgabetasunik ez nozitzeko eskubidea. Eta, beste alde batetik, toki-agintarien jardunak eskatuko du neurri bereziak hartzea euskararen alde, egoera kaxkarragoan dagoen hizkuntza ofiziala baita. Izan ere, euskara faboratzeak bilatzen duena da, hain zuzen, herritarren artean benetako berdintasuna sustatzea, Hizkuntza Erregionalen edo Gutxituen Europako Kartaren 7.2 artikuluan jasotakoaren zentzuan karta hori 1992ko azaroaren 5ean onetsi zen Estrasburgon eta indarrean dago gure ordenamendu juridikoan, 2001eko otsailaren 2an berronetsia izan ondoren, non bere helburu eta printzipioen artean esaten duen ezen «hizkuntza erregionalen edo gutxituen alde neurri bereziak hartzea, hizkuntza horien hitzunen eta gainerako biztanleen artean berdintasuna sustatzera zuzenduta daudenak eta haien egoera berezia kontuan izatea bilatzen dutenak, hori ez da hartuko hizkuntza hedatuagoen hitzunekiko diskriminazio-egintzatzat».

[...]

VI

[...]

Lehenengo tituluan, xedapen orokor batzuek legearen ezaugarriak eta helburua azaltzen dituzte, bai eta toki-erakundeen ezaugarriak eta zerbitzuen prestazioarenak ere, eta arau-esparru berri hau zein printzipiotan oinarritzen den ere; azkenik, EAEko toki-erakundeen hizkuntza aztertzen dute. Gainera, legean sartzen diren erabaki arauemaileak arrazoitzen dituzten eskumen-tituluak aipatzen dira.

[...]

Lehenengo titulu honetan jasotzen da, legean leku berezia duelarik, euskararen erabilera Euskal Autonomia Erkidegoaren toki-administrazioaren eremuan, Euskal Herriaren berezko hizkuntza den aldetik.

Euskara hizkuntza ofiziala da Euskal Autonomia Erkidegoan eta, beraz, baita bertako toki-erakundeetan ere. Alde horretatik, jardueretan zerbitzu- eta lan-hizkuntza izango da toki-erakunde horietan, betiere herritarren hizkuntza-eskubideak errespetatuta, eta erabilera normala eta orokorra izango du bertan. Berariaz adierazten da, gainera, euskaraz egin daitekeela egintza eta izapide oro.

Horrekin batera, euskararen erabilera sustatzeko, planifikatzeko eta dinamizatzeko eskumenak aitortzen zaizkie udalei, bai udal-zerbitzuen alorrean, bai udalerriko bizitzaren eremu askotarikoetan ere. Bide horretan, aukera ematen zaie udalei bitartekoak jartzeko, baita bitarteko arauemaile eta ekonomia-finantzen alorrekoak ere, eta aukera, orobat, euskararen eremuan beste erakunde batzuekin lankidetzan edonolako formulak bilatzeko.

[...]

I. TITULUA

Legearen xedea eta printzipioak

6. artikulua.— Euskal Autonomia Erkidegoko toki-erakundeen hizkuntza ofiziala

1. Euskara Euskal Herriko berezko hizkuntza da eta, gaztelania bezala, Euskal Autonomia Erkidegoko toki-erakundeen hizkuntza ofiziala, eta, alde horretatik, erakundeon jardueretan erabilera normal eta orokorreko zerbitzu-hizkuntza eta lan-hizkuntza izango da. Edonola ere, bermatu beharko da herritarrek benetan egikaritu ahal izatea toki-erakundeekin harremanak izateko orduan hizkuntza ofiziala hautatzeko duten eskubidea eta, hortaz toki-erakundeek hizkuntza horretan artatzeko duten betebeharra, hartarako behar diren neurriak harturik.

Euskarari eta gaztelaniari aitortutako ofizialtasunaren arabera, bai euskara toki-erakundeen ekintzetan erabiltzea, bai gaztelania ekintza horietan erabiltzea, balio juridiko osokoak izango dira, betiere eragotzi gabe toki-erakundeek bermatu beharra daukatela, partikularrekiko harremanetan, horiek hautatu duten hizkuntza ofiziala erabiltzea.

2. Toki-erakundeetako organoen deialdiak, gai-zerrendak, mozioak, boto partikularrak, erabaki-proposamenak, informazio-batzordeen irizpenak, erabakiak eta aktak euskaraz idatzi ahal izango dira. Ahalmen hori baliatu ahal izango da – aipatu berri diren kasuetan–, baldin eta, toki-erakundearen barruan, *euskaraz ez dakiela behar bezala alegatzen duen*⁵⁷⁵ edozein kideren eskubideak urratzen ez badira, Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legean aurreikusitakoa ezertan galarazi gabe. Ebazpenak, aktak eta erabakiak euskaraz idazten direnean, euskaraz bidaliko zaizkie kopiak edo laburpenak Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioari eta Estatukoari, toki-araubideari buruzko oinarrizko legeriari jarraituz.

3. Toki-erakundeek, Euskal Autonomia Erkidegoaren barruan, –erakunde barruko, beste edozein administrazio publikorekiko edo, are, partikularrekiko harremanetan– bi hizkuntza ofizialak erabiltzeko aukera gorabehera, behar diren mekanismoak sortu beharko dituzte, herritarrek karga edo betebeharrak eragingo dizkien inolako formaltasun eta baldintzarik gabe baliatu ahal izan dezaten komunikazioak beste hizkuntzan jasotzeko daukaten eskubidea.

7. artikulua.— Toki-erakundeen eta udalen eskumenak euskararen erabilerari dagokionez

1. Udalei izendatzen zaie, eskumen propio gisa, izendatuta dauzkaten arloetako zerbitzu eta jardueretan euskararen erabilera sustatzeko eta euskararen normalizazioa planifikatzeko eskumena. Eskumen hori egikaritu ahal izateko, udal bakoitzak beharrezkoak diren neurriak hartuko ditu eta euskararen erabilera normalizatzeko beharrezkoak diren planak onetsi eta garatuko ditu, kontuan izanik instituzio komunetatik eta indarrean dagoen legeriatik euskararen erabilerari dagokionez eratorritako plangintza eta erregulazio-irizpideak.

2. Era berean, udalei izendatzen zaie, eskumen propio gisa, hartatik eratortzen diren ahalmen eta eginkizunekin, beren lurralde-eremuan euskararen ezagutza sustatzeko eta erabilera dinamizatzeko eskumena, horretarako zerbitzuak eta

⁵⁷⁵ Tarteki hori Espainiako Konstituzio Auzitegiaren 2023ko uztailaren 5eko epaiak konstituzioaren aurkakotzat hartu du, eta, horrenbesterekin, balio barik utzi.

jarduerak zuzenean antolatuz, edo beste pertsona edo erakunde batzuek euskara sustatu eta dinamizatze aldera burutzen dituzten jardueren finantzaketan lagunduz.

3. Udalerriei dagokie, halaber, beren lurralde- eta eskumen-eremuko izen ofizialak finkatzea eta, oro har, toponimoen eta leku geografikoen gaineko prozedura arautu eta haiek onestea, horrek ezertan galarazi gabe Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legearen 10. artikuluan eta aplikatu beharrekoa den gainerako legerian ezarritakoa. Izen horien idazkeraz den bezainbatean, dagokion hizkuntzaren arau akademikoak errespetatuko dira, eta, euskararen kasuan, Euskaltzaindiak ezarrita indarrean dauden hizkuntza-arauak.

4. Udalerriek euskararen erabileraren eremuan aitortuak dituzten eskumenak baliatu ahal izango dituzte ordenantzak, erregelamenduak eta jarduera-planak onetsiz.

5. Toki-erakundeek euskararen arloan aitortuak dituzten eskumenak baliatzeko, hitzarmenak sinatu ahal izango dituzte; mankomunitate, partzuergo, elkarte eta udalerriz gaindiko bestelako erakundeak sortu edo halakoetan esku hartu ahal izango dute, eta elkarlanerako beste modu batzuetara jo ahal izango dute, erakunde publiko eta pribatuekin.

6. Toki-erakundeek beraien arteko harremanetan eta Euskal Autonomia Erkidegoko gainerako administrazio publikoekiko harremanetan euskara gero eta gehiago erabil dadin sustatuko dute; horretarako, adostasuna bilatuko dute, eta, edonola ere, hizkuntza ofizial bat nahiz bestea erabili ahal izango dute, beste hizkuntza ofizialerako itzulpenik aurkeztu beharrik izan gabe.

7. Udalen egoera soziolinguistikoa eragina izan dezaketen proiektu edo plangintzak onesteko prozeduran, ekimen horiek euskararen erabileraren normalizazioari dagokionez izan lezaketen inpaktua ebaluatuko da, eta ebaluazio horren emaitzen arabera egoki irizten zaien neurriak proposatuko dira.

8. Herritarren hizkuntza-eskubideei eta euskararen eta gaztelaniaren hizkuntza-ofizialtasunaren erregulazioa betetzeari dagokienez trabarik gertatu ez dadin indarreko legeriak onartzen dituen zehar-kudeaketa moduetako baten bitartez zerbitzua emateagatik, toki-erakundeek egiten dituzten kontratuetan kasu bakoitzean beharrezkoak diren klausulak sartuko dira, hirugarren batzuek egikaritzen dituzten zerbitzu publikoetan helburu hauek bermatze aldera:

a) Kontratuaren xedeak bete dezala haren izaeragatik eta zerbitzuaren titularra den toki-erakundearen ezaugarriengatik aplikagarria zaion hizkuntza-legeria.

b) Herritarrak artatuak izan daitezela beraiek hautatzen duten hizkuntza ofizialean.

c) Zerbitzua eman dadila, hizkuntza-baldintzei dagokienez, zerbitzuaren administrazio titularrari eskatu ahal zaizkion baldintza beretan.

III. TITULUA

Udal-eskumenak

17. artikulua.— Udalerrien eskumen propioak

[...]

26) Euskararen erabilera sustatzeko udal-planak idatzi, onetsi eta kudeatzea, lege honen 7. artikuluan xedatutakoa gorabehera.

IV. TITULUA

Udalerriaren antolaketa eta funtzionamendua. Udal-ordezkarrien estatutua. Zuzendaritza-kide publiko profesionalak

I. KAPITULUA

Udalerriaren antolaketa eta funtzionamendua

25. artikulua.— Printzipio orokorrak

9. Lege honen 6.2 artikuluan jasotako aurreikuspenez gain, toki-erakundeek beren jarduerak euskaraz egitea ahalbidetze aldera, hautetsiek hizkuntza ofizialetan behar besteko gaitasuna (mintzatuaren eta idatziaren ulermena) izatea sustatuko da. Lege honen 17.26 artikuluan xedatutakoa aintzat hartuta, sustapen hori, autoantolaketa-printzipioari jarraiki, toki-erakunde bakoitzak ezartzen dituen neurriekin gauzatuko da.

Hartarako, euskararen ezagutza hobetzeko eta optimizatzeko ekimenak garatuko dira eta toki-erakundeek euskaraz funtzionatzea lortzen joateko neurriak hartuko dira, bereziki euskararen arnagune diren lurraldeetan.

30. artikulua.— Bilkuren publizitatea

Toki-erakundeen bilkura publikoetan, herritarrek Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialetako edozein erabili ahal izango dute, eta ezingo zaie behartu hitz egiteko aukeratu ez duten hizkuntzan itzulpenik egiterik edo azalpenik ematerik.

Beste hizkuntza ofizialerako itzulpena, beharrezkoa baldin bada, toki-erakundeak egingo du bere bitartekoekin edo era mankomunatuan, toki-erakunde bakoitzaren autoeraketaren baitan geldituko delarik haren beharrianen arabera nola gauzatu herritarren eskubide hori. Zerbitzu hori ematea, lege honen 7. eta 17.26 artikuluetan xedatutakoaren arabera, udalen eskumen propioa denez gero, eskumen propio horien finantzaketari dagozkion lege honetako xedapenak aplikatuko zaizkio.

V. TITULUA

Udalerriko auzotarren eginbeharrak eta eskubideak. Zerbitzu-kartak

I. KAPITULUA

Udalerriko auzotarren eskubideak, eginbeharrak eta erantzukizunak

43. artikulua.— Udalerriko auzotarren eskubideak

1. Auzotarren eskubideak dira honako hauek:

h) Toki Administrazioarekiko harremanetan, hizkuntza ofizial bietatik edozein erabiltzeko eta aukeratutako horretan artatua izateko eskubidea, herritarren hizkuntza-eskubideak arautzen dituen autonomia-erkidegoko legeriaren arabera.

VI. TITULUA

Gobernu irekia. Gardentasuna, datu irekiak eta herritarren parte hartzea

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

49. artikulua.— Titulu honetako arauen aplikazio-eremua

3. Irabazi-asmorik gabeko erakundeak direnean, gizarte-, kultura-, hizkuntza- eta ingurumen-intereseko helburuak baino ez dituztenean, eta 50.000 eurotik beherako aurrekontua dutenean, lege honek ezarritako betebeharrak betetzeko, ekarpen edo laguntza gehienek iturburu diren toki-erakundeetako bitarteko elektronikoak erabili ahal izango dituzte.

II. KAPITULUA

Euskal Autonomia Erkidegoko toki-erakundeek publizitate aktiboaren arloan dituzten betebeharrak

50. artikulua.— Publizitate aktiboa. Printzipio orokorrak

8. Gainera, bermatuko da tokiko administrazioen dokumentu eta bestelako euskarrietan ez dela hizkuntzaren erabilera sexistarik egiten, ez zuzenean sortutakoetan ez hirugarren pertsona edo erakunde batzuen bidez sortutakoetan.

9. Halaber, euskararen erabileraren normalizazioari buruzko legeria betetzea bermatuko da, eta bereziki toki-erakundeek publizitate aktiboan euskararen erabilera sustatzean arreta jartzea.

III. KAPITULUA

Informazio publikoa eskuratzeari eta erreklamazio- organoari buruzko printzipioak

66. artikulua.— Gardentasunari eta informazio publikorako sarbideari buruzko betetze-mailaren jarraipena

2. Txosten horrek ondorengo alderdi hauek aztertu eta azalduko ditu, gutxienez:

c) Informazio publikorako sarbidea izateko eskubidearen erabilera: zenbat eskaera aurkeztu diren; zenbat eskaera ebatzi diren; batez beste zein epetan ebatzi diren; zenbat eskaera onetsi diren oso-osorik, zenbat zati batean, eta zenbat beste pertsona bat aurka egonda; zenbat eskaera ezetsi diren, eta zenbat ez diren onartu; zati batean edo beste pertsona bat aurka egonda onesteko arrazoiak, ezestekoak, eta ez onartzekoak; maizena eskatutako informazioa; eta eskatzailearen profila (adin-tartea, sexua, eta eskaeran erabilitako hizkuntza).

VIII. TITULUA

Tokiko zerbitzu publikoen kudeaketa

II. KAPITULUA

Tokiko zerbitzu publikoak kudeatzeko bitarteko erakundeak

107. artikulua.— Lurraldeen arteko lankidetzak

1. Autonomia Erkidegoko instituzio komunek eta lurralde historikoetako foru-organoek, zeinek bere eskumenen eremuan, eta mugaz gaindiko lankidetzako programa bai propio bai komun baten esparruan, sustatuko dute hizkuntza-, kultura, ekonomia eta gizarte izaerako lokarriak ezartzea eta indartzea Arabako, Bizkaiko eta Gipuzkoako eta Lapurdiko, Nafarroako eta Zuberoako toki-erakundeen artean, betiere lankidetzak horrek toki-eskumeneko politikak eta zerbitzuen kudeaketa hobetzea badakar.

Era berean, Arabako, Bizkaiko eta Gipuzkoako toki-erakundeek lankidetzak hitzarmenak adostu ahal izango dituzte Lapurdi, Nafarroa eta Zuberoako toki-erakundeekin, hizkuntza, kultura, ekonomia, gizarte eta lankidetzazko lokarri komunak ezartze eta indartze aldera.

2. Aurreko apartatuan aurreikusitako ildo berean, udalek eta gainerako toki-erakundeek lankidetzak adostu ahal izango dute Estatu espainiarreko eta beste estatu batzuetako antzeko beste lurralde-erakunde batzuekin, bai nazioarteko elkarte edo federazioak sortzeko, garatzeko edo haietara biltzeko kasuei dagokienez, bai ekonomia eta gizarte izaerako lokarriak eratu edo indartze aldera.

3. Manu honek hizpide dituen lokarri horiek zuzenbidean baliozko den edozein tresna juridikoren bitartez gauzatu ahal izango dira.

8.2.58. 9/2016 Legea, ekainaren 2koa, Euskal Autonomia Erkidegoko (Herriko) Fundazioei buruzkoa⁵⁷⁶

I. KAPITULUA Fundazioa

1. ATALA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Xedeak eta onuradunak

1. Fundazioek interes orokorreko xedeak izan behar dituzte. Besteak beste, interes orokorrekotzat jotzen dira honako xede hauek:

1) Euskal hizkuntza- eta kultura-aniztasuna.

⁵⁷⁶ EHAren 111. zenbakian, 2016ko ekainaren 13ko alean, argitaratua.
http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20160009_f_eus.html

8.2.59. 10/2016 Legea, ekainaren 30ekoa, Legegintzako Herri Ekimena arautzeari buruzkoa⁵⁷⁷

4. artikulua.— Prozeduraren hasiera

2. Artikulu honek aipatzen duen idazkiak Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetako edozeinetan egon beharko du idatzita, eta idazki hori batzorde sustatzaileko kideek sinatu beharko dute, fisikoki edo elektronikoki.

⁵⁷⁷ EHAren 129. zenbakian, 2016ko uztailaren 7ko alean, argitaratua.
http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20160010_f_eus.html

**8.2.60. 12/2016 Legea, uztailaren 28koa,
Euskal Autonomia Erkidegoan 1978 eta 1999
bitartean izandako motibazio politikoko
indarkeria egoeran giza eskubideen
urraketak jasan dituzten biktimei
errekonozimendua eta erreparazioa
ematekoa⁵⁷⁸**

**V. KAPITULUA
Balioespen-batzordea**

18. artikulua.— Funtzionamendua

3. Balioespen-batzordeko kideek Euskal Herriko Autonomia Erkidegoan ofizial diren bi hizkuntzetatik edozein erabili ahalko dute bileretan. Era berean, bermatuko da balioespen-batzorde honek egiten dituen bileren deialdietan, gai-zerrendetan, aktetan eta idazkietan Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialak erabiliko direla.

⁵⁷⁸ EHAren 151. zenbakian, 2016ko abuztuaren 10eko alean, argitaratua.
http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20160012_f_eus.html

8.2.61. 13/2016 Legea, uztailaren 28koa, Turismoarena⁵⁷⁹

ZIOEN AZALPENA

[...]

Turismoa, kultura aldetik berezko balioak izateaz gainera, zerbitzuen sektoreko jarduera bat da, onura ekonomiko handiak sortzen dituen lehen mailako baliabidea. Era berean, oso dinamikoa eta aldakorra da, ostatu-figura berriak eta zerbitzuak emateko modu berriak bereganatuz doana. Gaur egun, informazioaren eta komunikazioaren teknologia berriek, eta bereziki sareak, produktu turistikoak modu globalizatuan merkaturatzen dituzte. Horrek lehiaren globalizazioa ekarri du, batetik, eta, bestetik, jarduera eta zerbitzu turistikoaren erabiltzaile-mota berri bat, askoz ere zorrotzagoa eta autonomoagoa, bidaiak diseinatzeko orduan. Aldaketa horiei estaldura juridikoa emateko, araudi-aldaketak egin behar izan dira. Hona hemen azpimarragarriak:

[...]

— Ingurumen-araudiari dagokionez, legean espresuki adierazi da araudi hori betetzeko betebeharra. Era berean, zeharkako moduan gehitu da turismoaren sektorean lan egiten duten pertsonen eskubideen babes bilatzea, baita euskararen erabilera bultzatzea ere zerbitzu turistikoaren erabiltzaileei ematen zaien arretan.

[...]

II. TITULUA

Turismo-administrazioa

4. artikulua.— Turismo-politika

1. Turismo-politika bideratuko da turismo-eskariarentzat eskaintza dibertsifikatua, berritzailea, unibertsalki irisgarria, berezitua, kalitatezkoa, lehiakorra, alderdi soziokultural, ekonomiko eta ingurumenekotik jasangarria eta erakargarria lortzera. Printzipio gidari hauek izango ditu:

i) Turismo-politiken koordinazioa bilatzea (eredu-definizioa, sustapena, kudeaketa...) alderdi historikoak, geografikoak, sozialak, linguistikoak, kulturalak edo bestelakoak partekatzen dituzten lurralde mugakideekin, turismo-eskaintza partekatu bat egin ahal izan dadin.

j) Turismo-kudeaketa jasangarriko eredu bat lortzea Euskadirako; horretarako, batik bat zaintzea eta kontserbatzea baliabide turistikoak, baita zaintzea ere ingurumena eta paisaia, gure kultura eta euskara.

3. Euskadiko Turismo Administrazioak Euskadiko turismo-eskaintza espezializatzea bultzatuko du, turismo-mota hauek lehenetsiz besteak beste: landa-turismoa, turismo kulturala eta historiko-artistikoa, naturakoa, gastronomikoa, enologikoa, linguistikoa, inklusiboa, hirikoa, espirituala eta erlijiosoa, industrialak, aktiboa, osasun-arlokoa, termetakoa, kirolekoa, negozioetakoa, kongresuetakoa eta sustagarri buruzkoa.

⁵⁷⁹ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leves/ley20160013_f_eus.html

V. TITULUA

Turismo-jarduera

I. KAPITULUA

Xedapen orokor komunak

26. artikulua.— Zerbitzu turistikoen prezioak

3. Kontzeptuen arabera banakatu beharko dira prezio-tarifak eta benetan emandako edo kontratatutako zerbitzu turistikoen fakturak, eta gutxienez gaztelaniaz eta euskaraz idatzita egon beharko dute; horrez gain, zerga-araudian ezarritako fakturazio-betekizunak bete beharko dira, bereziki fakturak ematen dituen enpresa edo pertsona identifikatzen duten datuei buruzkoak.

III. KAPITULUA

Ostatu-enpresa turistikoak

1. ATALA

Ostatu-establezimenduak: xedapen orokor komunak

38. artikulua.— Ostatu-establezimenduak: motak

2. Dagokien kategoriaz aparte, ostatu-establezimenduek espezialitate bat izango dute, edo izan ahalko dute, kontuan hartuz zer arkitektura-ezaugarri duten, zer nolako zerbitzuak ematen dituzten, non dauden kokatuta helmuga turistiko orokorretako baten arabera (hirian, hondartzan, landan, besteak beste), zer eskari-mota zehatzetara zuzentzen diren (kultura, hizkuntza, kirola, ongizatea eta osasuna, besteak beste), edo zer kontzeptuk espezializatzen eta bereizten dituen besteetatik; betiere, lege honetan eta berau garatzeko araudian ezarritako betekizunak eta baldintzak betetzen badituzte.

[...]

IV. KAPITULUA

Bitartekaritzako turismo-enpresak

56. artikulua.— Bidaia-agentziak

3. Jardueren errotulazioan, bidaia-agentziek bakarrik erabili ahal izango dituzte bidaia, bidaia konbinatua eta pakete turistikoa terminoak edo hitz horiei dagozkien beste hizkuntzetako ordainak.

V. KAPITULUA

Turismo-lanbideak

64. artikulua.— Turismo-gidariak

1. Turismo-gidariak: Jarduera eta zerbitzu turistikoen erabiltzaileentzat informazio- eta interpretazio-lana egiten dute Euskadiko interes kulturalako ondasun eta gainerako baliabide turistikoen ondare historiko, natural eta

gastronomikoari buruz. Zerbitzu horiek ohikotasunez, profesionaltasunez eta prezio bidez ematen dituzte, Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetan eta atzerriko beste edozein hizkuntzatan.

4. Euskadin lan egiten duten turismo-gidariak Euskadiko bi hizkuntza ofizialak jakiteko betebeharra dute.

VI. TITULUA

Turismo intereseko jarduerak egiten dituzten enpresak edo establezimenduak

72. artikulua.— Kontzeptua eta aplikazio-eremua

[...]

Honako hauek sartzen dira turismo-intereseko jardueren barruan:

b) Kultura-zerbitzuak adibidez, hizkuntza-turismoa ematen dituzten enpresak eta naturako kirol-jarduerak hala nola turismo aktiboa eta abentura-turismoa eskaintzen dituztenak.

VII. TITULUA

Turismo-diziplina

II. KAPITULUA

Turismo Ikuskatzailtza

87. artikulua.— Ikuskapen-aktak

1. Turismo Ikuskatzailtzak egiten duen ikuskapen bakoitzeko, akta bat jasoko da, ikuskapenaren emaitzarekin; akta erregelamenduz ezartzen den eredu ofizialean egingo da. Ikuskapen-aktak betetzeko erabili beharko diren inprimaki eta eredu ofizialek bi hizkuntzatan idatzita egon beharko dute, eta, salbu interesdun pribatuek espresuki aukeratzen badute Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialetako bat erabiltzea, Euskadiko bi hizkuntza ofizialetan beteko dira.

8.2.62. 1/2017 Legegintzako Dekretua, apirilaren 27koa, Larrialdiak Kudeatzeko Legearen testu bategina onesten duena⁵⁸⁰

[...]

Bigarrenik, erabilitako hiztegia eta gramatika-kontuak eguneratu eta berrikusi dira, testuan modu desberdinean erabiltzen ziren termino jakin batzuen erabilera bateratzeko eta testuari behar bezalako barne-kohesioa emateko. Hala gertatzen da, segurtasun publikoaren arloko eskumena duen Eusko Jaurlaritzako sailaren izendapenarekin edo Euskadiko Larrialdiak Koordinatzeko Zentroari egiten zaizkion aipamenekin. Era berean, hizkuntza berraztertu da, ikuspegi ez-sexistatik erreparatuta.

Horrez gain, euskarazko bertsioko hizkuntza ere berraztertu da legegintza-eskuordetzaren mugen barruan, 1996az geroztik aurrerapen handiak egin baitira arlo honetako euskara teknikoan eta juridikoan eta, horrenbestez, beharrezkoa izan baitaiteke aldaketak egitea azken emaitzan inkoherentziarik egon ez dadin eta lortu nahi den segurtasun juridikoari kalterik egin ez dakion.

[...]

IV. KAPITULUA

Lazeria ez diren larrialdiak kudeatzea

39. artikulua.— Larrialdiko deien arreta-zerbitzua

[...]

3. Larrialdiko deien arreta-zerbitzurako sarbidea unibertsala, doakoa eta iraunkorra izango da Euskadiko lurraldean dagoen pertsona ororentzat.

Zerbitzua Euskal Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizial bietan ematen da. Eusko Jaurlaritzan segurtasun publikoaren arloko eskumena duen sailak beharrezko bitartekoak jarriko ditu zerbitzurako sarbidea Europar Batasuneko estatuetako beste hizkuntza ofizialetan egin ahal izateko, bai eta desgaituek zerbitzua baliatu ahal izango dutela ziurtatzen duten mekanismoak bermatzeko ere.

[...]

⁵⁸⁰ EHAren 84. zenbakian, 2017ko maiatzaren 5eko alean, argitaratua.
http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/dle20170001_f_eus.html

8.2.63. 1/2018 Legea, ekainaren 7koa, Kiroleko Dopinaren aurkako ekainaren 21eko 12/2012 Legea aldatzekoa⁵⁸¹

Xedapen gehigarria

Lege honetan xedatutakoa betetzean, administrazio publikoek euskara eta gaztelania erabiliko dituzte herritarrek administrazio publiko horiekin dituzten harremanak haiek nahi duten hizkuntza ofizialean izan daitezen, ahoz zein idatziz, horrela bermatuko baita arreta hizkuntza horretan berean jasotzeko herritarrek duten eskubidea.

⁵⁸¹ http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leyes/ley20180001_f_eus.html

8.2.64. 4/2018 Legea, ekainaren 28koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Lanbide Heziketari buruzkoa⁵⁸²

ZIOEN AZALPENA

[...]

Euskal Autonomia Erkidegoko Lanbide Heziketan, hizkuntzen auziak erronka bikoitz bat dakar. Batetik, Euskal Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialek Lanbide Heziketan izango duten presentzia Lanbide Heziketako sistemara egokitu beharra dago, eta konpondu egin behar dira urte hauetan guztietan nabarmendu diren arazoak. Euskarak Lanbide Heziketako sisteman duen presentzia normalizatua dela bermatu behar da; hartara, hizkuntzaren arloko xedapen orokorrak aplikatuko dira, eta bermatu egingo da bi hizkuntza ofizialak behar bezala menderatzen dituztela prestakuntza-jarduerak egiten dituztenek (bereziki, hasierako Lanbide Heziketan). Era berean, hizkuntza-eredu bat edo bestea ezarriko da lanbide-heziketaren eta enpresa-munduaren berezitasunak eta eskakizunak kontuan hartuta. Ildo horretatik, lege honek euskara eta gaztelaniaren eredu elebidunaren alde egiten du.

Bigarrenik, lanbide-heziketak aurre egin behar dio atzerriko hizkuntzen ezagutza lan-mundura zabaltzeko erronkari. Ildo horretatik, ezinbestekoa da ingelesaren ezagutza oro har zabaltzea; baina zenbait eremutan edo zenbait kasutan, ezinbestekoa da beste hizkuntza batzuk ere ikastea (bereziki, etengabeko lanbide-heziketaren eremuan).

[...]

VI. KAPITULUA

Lanbide-heziketako euskal sistema nazioartekotzea

24. artikulua.— Lanbide-heziketako euskal sistema nazioartekotzea

5. Horretarako, Lanbide Heziketako jardueretan beste hizkuntza batzuen ikaskuntza sartzeari bultzatuko da, bai hasierako lanbide-heziketan bai, hala badagokio, enplegurako heziketan.

VII. KAPITULUA

Hizkuntza ofizialak eta atzerriko hizkuntzak Euskal Autonomia Erkidegoko Lanbide Heziketan

27. artikulua.— Prestakuntza-prozesuetako hizkuntza ofizialak

1. Egokiro bete dadin hezkuntza Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetan jasotzeko eskubidea bai, halaber, lanbide- eta lan-jarduerak euskaraz

⁵⁸² http://www.legebiltzarra.eus/pdfdocs/leves/ley20180004_f_eus.html

egiteko eskubidea ere —biak ala biak berariaz aintzatetsiak indarrean dagoen legerian—, bai euskara eta bai gaztelania ezinbestean jasoko dira lanbide-heziketa guztiko prestakuntza-programetan, ikasleek trebezia nahikoa garatu dezaten ahozko zein idatzizko ulermenean eta adierazpenean, betiere, arreta berezia jarrita dagokion arlo profesionalen. Halaber, bai Euskal Autonomia Erkidegoko hezkuntza-sistemako lanbide-heziketaren arloan eskumena duen sailak, bai Lanbide — Euskal Enplegu Zerbitzuak Lanbide Heziketako ikastetxeetan euskara erabiltzea sustatuko dute, hots, euskara ohiko komunikazio-hizkuntza izatea, barneko zein kanpoko jardunean eta administrazio-jarduera eta -dokumentuetan.

2. Lanbide-heziketako prestakuntza-programek bermatu egingo dute jarraipen egokia ematen zaiola bigarren hezkuntzan finkatutako hizkuntza-trataerari; hala, behar diren neurriak hartuko dira Lanbide Heziketara igarotzean etenik gerta ez dadin aurreko etapetan egindako hizkuntza-aukerekiko. Ildo horretatik, Euskal Autonomia Erkidegoko hezkuntza-sistemako lanbide-heziketaren arloan eskumena duen sailak bultzatuko du euskarazko hezkuntza-eskaintza Lanbide Heziketan zabaltzea; hala, batetik, D eredia zabaltzea bultzatuko du, eta, bestetik, euskarazko ikaskuntza eta profesionalizazioa indartuko duen B eredia (elebiduna) ezarriko du arian-arian, plangintza bati jarraituta. Era berean, A eredian ere euskarazko ikasgaiak txertatzea bultzatuko du.

3. Hizkuntza-plangintza orokorrarekin koordinatuta egingo da Lanbide Heziketako hizkuntza-plangintza, eta, haren barruan, euskarazko lanbide-heziketa bermatuko da, kontuan hartuta, lehentasunez, honako hauek: zer-nolako eskaera eta errealitate linguistikoa dagoen dena delako ikastetxearen inguruko hezkuntza-etapa bakoitzean, zein den eremu horretako egoera linguistikoa eta, zehazki, zein diren ikastetxe horretan eskaintzen den lanbide-heziketaren berezitasunak eta helburuak.

4. Lanbide-heziketaren hizkuntza-plangintzaren esparruan, Euskal Autonomia Erkidegoko hezkuntza-sistemako lanbide-heziketaren arloan eskumena duen sailak behar diren neurriak hartuko ditu eskaintzen diren titulazio guztiak euskaraz irakasteko behar den eskola-materiala era dadin; era berean, behar diren neurriak hartuko ditu irakasleek, arian-arian, euskarazko irakaskuntza-eskariari erantzuteko euskara-gaitasun egokia eta nahikoa izan dezaten.

5. Aurreko paragrafoan zehaztutako plangintzaren barruan, ikastetxe bakoitzak bere hizkuntza-ereduaren egitura zehaztuko du, plangintza orokorrera egokituta, eta kontuan hartuko du zer hizkuntza-proiektu duen, zer ingurutan dagoen kokatuta eta zer-nolako inguruabarrak dituen prestakuntza-prozesuaren xede den arlo profesional bakoitzak; era berean, aintzakotzat hartuko du hizkuntza biak komunikazio-hizkuntzatzat erabiltzea bide aproposa dela kasu bakoitzean egokiro bateratzeko elebitasunaren helburua eta kasuan kasuko prestakuntza-edukiak irakasteko helburua.

6. Bai praktika-programetan bai Lanbide-Heziketa Dualeko programetan, enpresetan edo antzeko zentroetan egiten diren praktikei eta prestakuntzari dagokienez (bai hasierako lanbide-heziketan bai enplegurako lanbide-heziketan), enpresaren hizkuntza-errealitatea hartuko da bereziki kontuan, programa horiek egokiro bateratu ahal izateko ikasleen hizkuntza-ereduarekin eta -eskariarekin.

7. Enplegurako heziketako jardueren eta programen barruan, euskara ikasteko programak emango dira, HABErekin egindako akordioen bitartez, ikasleek ahozko eta idatzizko komunikazio-gaitasunak garatu ditzaten dena delako arlo profesionalen, eta, hartara, lanbide-zereginak hobeto bete daitezen edo lanbide-aukerak hobetu daitezen.

8. Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrak beharrezkoak diren neurriak bultzatuko ditu Lanbide Heziketako irakasleen euskara-gaitasuna hobetzeko.

28. artikulua.— Prestakuntza-prozesuetako eleaniztasuna

1. Bai hasierako lanbide-heziketan bai enplegurako heziketan atzerriko hizkuntzak sartzeari lehentasunezko helburua da Euskadiko lanbide-heziketako sistema bateratua garatzeko.

2. Atzerriko hizkuntzen ikaskuntza sartzeari lehentasunezko helburua da profesionalak gaitzea, prestakuntza-prozesua amaitutakoan, komunikazio-prozesuak, ahozkoak eta idatzizkoak, normaltasunez garatzeko haien lanbide-eremuan.

3. Euskal Autonomia Erkidegoaren eremuan, eredu hirueledun baten bidez zehaztuko da Lanbide Heziketako eleaniztasuna. Eredu horren barruan, bi hizkuntza ofizialetan eta atzerriko hizkuntza batean (lehentasunez, ingelesa) emango dira Lanbide Heziketako heziketa-zikloak, eta horren helburua izango da oinarrizkoa eta nahikoa izango den komunikazio-gaitasuna lortzea, ahoz zein idatziz, dagokion lanbide-arloan. Ikastetxe bakoitzean zehaztuko dira hizkuntza-eredu horren egitura eta hiru hizkuntzen ordu-banaketa, kontuan izanik hizkuntza-proiektua, ingurua eta prestakuntza-prozesuaren xede den lanbide-arlo bakoitzaren ezaugarriak.

4. Hezkuntza-sistemako lanbide-heziketaren arloan eskumena duen sailak erregelamenduz ezarriko du zein irizpideri jarraitu behar dioten ingelesak edo atzerriko beste hizkuntza batzuek komunikazio-hizkuntza gisa sartzeko Lanbide Heziketako zenbait gaitan, betiere, kontuan izanik eskaintzaren plangintza eta ikastetxeek beren hizkuntza-proiektuan erakusten duten eskaria. Irakasleen hizkuntza-gaitasuna ere ezarriko du, zeinak modulua atzerriko hizkuntza batean emateko egokia eta nahikoa izan beharko baitu.

5. Enplegurako heziketan ingelesa ikasteko programak sustatuko dira, hizkuntza horretan ahoz zein idatziz komunikatzeko gaitasuna hobetzeko dena delako arlo profesionalean.

6. Atzerriko beste hizkuntza batzuk ikasteko programak sustatuko dira, hala badagokio, enplegurako heziketako jardueretan, dena delako arlo profesionalean edo enpresarialean komenigarritzat jotzen bada ingelesaz bestelako atzerriko hizkuntza bat ezagutzea lanbide arlo horretako zereginak hobeto betetzeko edo lan-aukerak hobetzeko.

7. Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrak beharrezkoak diren neurriak bultzatuko ditu lanbide-heziketako eredu konbinatuan espezializatutako ikastetxeetako irakasleek ingelesean eta, hala badagokio, atzerriko beste hizkuntza batzuetan duten gaitasuna hobetzeko.

8.2.65. 4/2019 Legea, otsailaren 21ekoa, Euskal Autonomia Erkidegoko Jasangarritasun Energetikoari buruzkoa⁵⁸³

III. TITULUA Sektore pribatua

III. KAPITULUA Sustatzeko neurriak eta borondatezko akordioak

51. artikulua.— **Jasangarritasun energetikoari buruzko dibulgazioa eta sentsibilizazioa**

1. Euskal Autonomia Erkidegoko administrazio publikoek, lege honetan jasotakoarekin bat, eta beren eskumenen eremuan, bermatu egingo dute jasangarritasun energetikoari buruzko informaziorako eskubidea; horretarako, jarraibide eta teknika batzuk ezagutaraziko dituzte, besteak beste, honako hauen bidez:

- a) Heziketa-, sentsibilizazio- eta publizitate-kanpainak.
- b) Trantsizio energetikoaren inguruko prestakuntza-planak eta unitate didaktikoak lehen eta bigarren irakaskuntzarako programetan.
- c) Gida ulergarriak argitaratu eta banatzea herritarrentzat eta hainbat sektorearentzat (industria, merkataritza, zerbitzuak, bizitegiak eta garraioa), energiaren erabileran aurrezpen eta efizientzia handiagoak lortzeko teknika eta jarraibideak, lege honetan aurreikusitakoak, ezartzeari buruz.

Dibulgazioa, prestakuntza eta sentsibilizazioa beti egin beharko da hizkuntza inklusiboa zainduta, bai testuetan, bai irudietan, eta rol eta estereotipoak ezabatzea saiatuz.

[...]

⁵⁸³ EHAren 42. zenbakian, 2019ko otsailaren 28ko alean, argitaratua.

8.2.66. 6/2019 Legea, maiatzaren 9koa, Euskal Kultura Ondarearena⁵⁸⁴

I. TITULUA Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Xedea

Lege honen xedea da EAEko euskal kultura-ondarearen araubide juridikoa ezartzea, beraren babesa, kontserbazioa eta balio-nabarmentzea bermatzeko, bai eta pertsona guztiek, oraingo eta etorkizuneko belaunaldiek, irisgarritasun unibertsaleko baldintzetan posible direnean, ondare hori ezagutu, ikertu, hedatu eta goza dezatela erraztea ere.

2. artikulua.— Aplikazio-eremua

1. Lege honen ondorioetarako, honako ondasun hauek osatzen dute euskal kultura-ondarea: arte, historia, arkeologia, paleontologia, etnologia, antropologia, hizkuntza, zientzia, industria edo paisaia edo arkitektura aldetik, edo kulturaren beste edozein alderdiren aldetik, balioa duten Euskadiko kultura-ondasun guztiek (higiezinak direla, higigarriak edo immaterialak), aintzat hartuak izateko eta belaunaldi arteko transmisiorako interesa badute.

2. Kulturaren arloan eskumena duen saila arduratuko da EAEra itzul daitezten bere lurraldetik kanpo dauden eta euskal kultura-ondarea osatzen duten ondasunak.

3. Lege honen ondorioetarako, honelako aintzatespenak izango dira:

c) Kultura-ondare immateriala deitzen da komunitateek, taldeek eta, hala badagokio, pertsonak onartzen dituzten praktikak, esamoldeak eta ezagutzak eta jakitateak, bai eta tresnak, objektuak eta lotutako kultura-espazioak ere, beren kultura-ondaretzat onartzen dituztenak. Kultura-ondare immaterial hori, komunitateek eta taldeek belaunaldiz belaunaldi helarazia, birsortzen dute etengabe, naturaren eta beren historiaren interakzioz. Ematen die identitate eta jarraipen sentimendu bat, kultura-aniztasunaren errespetua eta giza sorkuntza sustatzen dutena.

Ondorio horietarako, kontuan izan beharko da 56.2 artikuluan ondare immaterialaz araututakoa.

11. artikulua.— Kultura-ondare immateriala babesteko kategoriak

Euskal kultura-ondarea osatzen duten ondasun immaterialak gutxienez kategoria hauetan sailkatu ahalko dira, zeinak beren artean iragazkorak izango diren:

a) Kulturaren ahozko tradizioak eta adierazpideak; hizkuntza barne, kultura-ondare immaterialaren hedatzailea den aldetik, eta toponimia.

⁵⁸⁴ EHAren 93. zenbakian, 2019ko maiatzaren 20ko alean, argitaratua.

Xedapen indargabetzailea

1. Indargabetuta geratzen da uztailaren 3ko 7/1990 Legea, Euskal Kultura Ondarearena, kapitulu hauek izan ezik: III. tituluaren VI. kapitulua, ondare dokumentalarena, eta V. tituluaren I. kapitulua, artxiboen zerbitzua.

8.2.67. 7/2019 Legea, ekainaren 27koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Poliziari buruzko Legearen bosgarren aldaketarena⁵⁸⁵

ZIOEN AZALPENA

[...]

Gurea bezalako gizarte elebidun batean, eredu poliziala bi hizkuntza ofizialetan ematera zuzendu behar da, ahalbidetuz euskara zerbitzu-hizkuntza zein lan-hizkuntza izatea, bai eta euskal polizia herritarrek aukeratutako hizkuntza ofiziala egiteko gauza izatea ere. Era berean, behar diren neurriak hartu behar dira, emakumezkoek eta gizonezkoek aukera-berdintasuna benetan baliatzen dutela bermatzeko, betiere genero-ikuspuntua eta Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Legean adierazitako printzipioak bere eginez (otsailaren 18ko 4/2005 Legea).

[...]

Xedapen iragankorrak

Hamargarren xedapen iragankorra.— Enplegua egonkortzeko hautaketa-prozesuak Udaltzaingoko kidegoetan

1. Udalek salbuespenezko hautaketa-prozesuen deialdi bakarra egin ahal izango dute, lege hau indarrean jarri ondoren, aldi baterako enplegua egonkortzeko Udaltzaingoa izatera estrukturala duten plazetan. Hautaketa-prozesu horiek lehiaketa-oposizioko erakoak izango dira, eta horietan balioetsiko dira Udaltzaingoko lanpostuetako esperientzia orokorra eta deialdia egin duen administrazioan emandako zerbitzuen esperientzia espezifikoa, bereizi eta osagarria, hautaketa-prozesuan deitutako lanpostuetan jardutean. Lehiaketa-fasearen balioespena ezin izango da hautaketa-prozesuan lortu daitekeen % 40a baino handiagoa izan, euskarak merezimendu gisa duen balioespena alde batera utzita.

Azken xedapenak

Azken xedapenetako lehenengoa.— Testu bategina prestatzeko gaikuntza

Euskal Autonomia Erkidegoko Poliziaren uztailaren 17ko 4/1992 Legea indarrean jarri zenetik lege horri sartu zaizkion aldaketak testu bakar batean egonkortzeko, baimena ematen zaio Gobernuari, aipatu arauaren testu bategina egiteko eta onesteko, segurtasun-arloan eskumena duen sailak proposatuta, lege hau indarrean jartzen denetik hamabi hilabeteko epean, berriz ere zenbatuz behar beste artikulua, kapitulu eta xedapen, legeek beren baitan beste arau batzuetara egiten dituzten bidalketak egokituz, hizkuntzaren erabilera ez sexistara egiteko egokituz, eta bategin egin beharreko legezko testuak arautuz, argituz eta harmonizatuz.

[...]

⁵⁸⁵ EHAren 153. zenbakian, 2019ko abuztuaren 6ko alean, argitaratua.

**AZken xedapenetako laugarrena.— Garapen profesionalerako sistema ezartzea
Ertzaintzan**

2. Dekretuak hasierako ezarpen-fasea jasoko du. Fase hori 2023ko abenduaren 31n amaituko da, eta, hor, mailaketa-prozedura bakarraren deialdia egingo da garapen-dekretua indarrean jarri eta hurrengo hiru hilabeteetan. Hura ebaluatzeko, bi faktore hartuko dira kontuan:

b) Lana eta kualifikazioa; oro har, zera hartuko da aintzat:

[...]

– Lanbide-kualifikazioa: prestakuntza eta hobekuntza-ikastaroak, titulazio akademiko ofizialak eta hizkuntzak.

[...]

8.2.68. 8/2019 Legea, ekainaren 27koa, 2019-2022 Euskal Estatistika Planari buruzkoa⁵⁸⁶

ZIOEN AZALPENA

[...]

Eranskinean, beraz, eragiketak banan-banan aipatzeaz gain, bakoitzaren ezaugarriak ere azaltzen dira. Hona hemen eragiketen ezaugarriak:

d) Gaia. Ikerketarekin lotutako jardueraren esparru generikoa mugatu behar da. Hauek dira gaiak:

[...]

2. Hizkuntzak

[...]

⁵⁸⁶ EHAren 129. zenbakian, 2019ko uztailaren 9ko alean, argitaratua.

8.2.69. 11/2019 Legea, abenduaren 20koa, Euskadiko Kooperatibena⁵⁸⁷

I. TITULUA Sozietate kooperatiboa

VI. KAPITULUA Araubide ekonomikoa

72. artikulua.— Kooperatiba-heziketa eta sustapenerako eta interes publikoko beste helburu batzuetarako ekarpena

1. Estatutuek edo batzar orokorrak finkatutako oinarrizko ildoak aplikatuz, interes publikoko helburu hauetakoren bat izango du soberakinei 70.2.a) artikuluan ezartzen zaien nahitaezko ekarpenak:

d) Euskararen erabilera sustatzea.

Xedapen gehigarriak

Seigarren xedapen gehigarria.— Hizkuntza ofizialen erabilera

1. Bermatuko da Eusko Jaurlaritzarekin eta Euskadiko Kooperatiben Goren Kontseiluarekin arau honen esparruan harremanetan jartzen direnek aukeratzen duten hizkuntza ofiziala erabiltzeko duten eskubidea benetan egikaritu ahal izatea. Bestalde, Eusko Jaurlaritzaren eta Euskadiko Kooperatiben Goren Kontseiluaren betebeharra da haiekin harremanetan jartzen direnek aukeratutako hizkuntzan ematea arreta, eta, horretarako, hartu beharreko neurriak hartuko dituzte.

2. Era berean, Euskadiko Kooperatiben Goren Kontseiluak bi hizkuntzak erabiliko ditu Euskal Autonomia Erkidegoko beste administrazio publikoekiko harremanetan.

⁵⁸⁷ EHAren 247. zenbakian, 2019ko urtarrilaren 30eko alean, argitaratua.

8.2.70. 1/2020 Legegintzako Dekretua, uztailaren 22koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Poliziaren Legearen testu bategina onesten duena⁵⁸⁸

ZIOEN AZALPENA

[...]

Euskal Autonomia Erkidegoko Poliziari buruzko Legearen bosgarren aldaketaren ekainaren 27ko 7/2019 Legearen azken xedapenetako lehenengoak Eusko Jaurlaritzari baimena ematen dio legea indarrean jarri eta hamabi hilabeteko epean arau horren testu bategina prestatu eta onetsi dezan, segurtasunaren arloko eskumena daukan sailak proposatuta. Horretarako, behar den guztietan, berriz zenbakituko dira artikulua, kapituluak eta xedapenak; legeen barne-igorpenak egokituko dira; hizkuntza harmonizatuko da sexismorik gabeko hizkuntzaren eskakizunen arabera, eta batu beharreko lege-testuak erregularizatu, argitu eta harmonizatuko dira.

[...]

Bigarrenik, erabilitako lexikoa eguneratu eta berraztertu dugu, baita kontu gramatikalak ere, eta, horrekin batera, lan zorrotza egin dugu testuan desberdin erabiltzen ziren termino batzuk bateratzeko, testuak behar duen barne-kohesioa izan dezan. Sailen izenak bateratu ditugu, sexismorik gabeko hizkuntza normalizatu eta euskarazko bertsioaren termino-zaharkitzeari erantzuna eman.

EUSKAL AUTONOMIA ERKIDEGOKO POLIZIAREN LEGEAREN TESTU BATEGINA.

I. TITULUA

Segurtasuna administratzea

IV. KAPITULUA

Kode deontologikoa

25. artikulua.— Herritarrekiko harremanak eta gardentasuna

2. Herritarrekiko harremanetan, 10/1982 Legeak aitortutako hizkuntza-eskubideak hartuko ditu aintzat Euskal Autonomia Erkidegoko poliziak (10/1982 Legea, azaroaren 24koa, Euskararen Erabilera Normalizatzeko Oinarrizkoa). Euskal Autonomia Erkidegoko polizia-kidegoak mendean dauzkaten administrazioak ahaleginduko dira euren zerbitzura aritzen diren langileak behar bezala gaitzen, gizarte elebidun batean zerbitzua eman dezaten; horretarako, behar diren neurriak hartuko dituzte, eta sustatuko dute kidego horietan euskara erabil dezaten. Nolanahi ere, herritarren arretan, herritarrak berak aukeratutako hizkuntza baliatuko da.

⁵⁸⁸ EHAren 153. zenbakian, 2020ko abuztuaren 6ko alean, argitaratua.

II. TITULUA

Euskal Autonomia Erkidegoko poliziaren antolaketa

I. KAPITULUA

Xedapen komunak

2. ATALA

Langileak antolatzeko tresnak

38. artikulua.— Lanpostuen antolamendua

2. Lanpostu-zerrendek honako zehaztapen hauek behintzat adierazi behar dituzte:

d) Jardunerako eskatutako betekizunak. Besteak beste, honako hauek adierazi behar dira: hizkuntza-eskakizuna eta, hala badagokio, derrigortasun-data.

3. ATALA

Etengabeko prestakuntza, euskalduntzea

42. artikulua.— Hizkuntza-gaikuntza

1. Euskal Autonomia Erkidegoko polizia-kidegoetako hizkuntza-normalizazioa egiteko, kontuan hartuko da Euskal Autonomia Erkidegoko administrazio publikoetako enplegatuei aplikatzen zaizkien arauetan xedatutakoa.

2. Hala ere, Ertzaintzaren izaera eta berezitasun funtzionalak ikusita, Eusko Jaurlaritzak erregelamendu bidez definituko du zer berezitasun izango dituen sektoreko hizkuntza-normalizazioak; horretarako, definituko du bai zer-nolako hizkuntza-eskakizunak aplika dakizkikeen Ertzaintzari, zer arauen arabera ezarriko diren derrigortasun-datak, eta zer-nolako ikastaroak izango dituzten Ertzaintzako funtzionarioek hizkuntza-gaikuntzarako.

3. Gobernu Kontseiluari dagokio Ertzaintzako lanpostuetako hizkuntza-eskakizunen definizioa eta bakoitza esleitzeko irizpideak onestea, hargatik eragotzi gabe lege honen 39. artikuluko lehenengo paragrafoan lanpostu-zerrenda onestiaz xedatutakoa.

4. Euskal Autonomia Erkidegoko administrazio publikoak ahaleginduko dira euren mendeko polizia-funtzionarioek hizkuntza-gaikuntza egokia izan dezaten.

5. Polizia eta Larrialdietako Euskal Akademiari dagokio Ertzaintzako langileen hizkuntza-gaikuntza egokia ahalbidetzen duten prestakuntza-jarduerak programatzea, Euskadiko Segurtasun Publikoaren Sistema Antolatzeko ekainaren 28ko 15/2012 Legearen 23.1.c) artikuluan xedatutakoarekin bat etorritz.

III. TITULUA

Hautaketa eta sarrera

I. KAPITULUA

Hautaketa

1. ATALA

Xedapen orokorrak

64. artikulua.— Hizkuntza-gaitasuna

1. Euskal Autonomia Erkidegoko polizia-kidegoetan sartzeko deialdien edukiak egokia izan behar du euskaraz eska daitezkeen hizkuntza-gaitasunaren mailetarako eta hizkuntza hori jakiteari eman behar zaion balioespenerako, Euskal Funtzio Publikoari buruzko uztailaren 6ko 6/1989 Legearen V. tituluan xedatutako aurreikuspenekin bat etorritik.

2. Hizkuntza-eskakizunak egiaztatzeko proben edukian eta forman, Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundeak ezarritako preskripzioak bete beharko dira. Proba horietako epaimahai kalifikatzailean, erakunde horren ordezkari batek hartuko du parte.

2. ATALA

Hautaketa-prozesua

71. artikulua.— Hautaketa-deialdiak

3. Deialdietan, zehaztuko da zer plaza hornitu behar diren, eta adieraziko da zer hizkuntza-eskakizun eskatuko den eta zenbat plaza erreserbatuko den barne-sustapenerako.

IV. TITULUA

Euskal Autonomia Erkidegoko polizia-funtzionarioen estatutu-araubidea

III. KAPITULUA

Lanpostuak hornitzea

95. artikulua.— Merezimendu-lehiaketa

1. Lehiaketa da hornitze-sistema normala. Lehiaketan, hautagaien gaitasunak lanpostuaren eginkizunetara egokitzen diren balioetsiko da.

2. Lanpostuak hornitzeko deialdietan, balioetsi beharreko merezimenduak definituko dira, besteak beste, hauek: antzintasuna, gradu pertsonal zehatz bat izatea edo —hala badagokio— garapen profesionalaren gradu jakin bat izatea eta egindako lana eta euskararen jakintza-maila egiaztatua balioestea —jakintza hori betekizuna ez bada—.

3. Halaber, deialdian hala ezartzen bada, hauek ere sartu ahal izango dira: prestakuntza- eta hobekuntza-ikastaroak; titulazio eta gradu akademikoak; hizkuntzak jakitea, edo irakaskuntza- eta ikerketa-jarduera, eta hornitu beharreko lanpostuaren ezaugarri propioetarako egokiak diren gainerakoak.

Xedapen iragankorrak

Bederatzigarren xedapen iragankorra.— Udaltzaingoko kidegoetako enplegua kontsolidatzeko hautaketa-prozesuak

1. Udalerriek, Euskal Autonomia Erkidegoko Poliziari buruzko Legearen bosgarren aldaketaren ekainaren 27ko 7/2019 Legea indarrean jarri ondoren, behin eta salbuespenez, hautaketa-prozesuak egin ahal izango dituzte Udaltzaingoaren egitura-lanpostuetako aldi baterako enplegua kontsolidatzeko, kontuan hartuta zer-nolako muga aplikagarri dauden oinarrizko estatu-arauetan. Hautaketa-prozesu horiek lehiaketa-oposizioaren erakoak eta irekiak izango dira. Hor, balioetsiko dira bai Udaltzaingoko postuetako esperientzia orokorra, bai deialdia egin duen Administrazioan emandako zerbitzuen esperientzia espezifiko, bereizi eta osagarria, hautaketa-prozesuaren deialdiko lanpostuen arabera. Lehiaketa-fasearen balioespena ezin izango da izan hautaketa-prozesuan lortu daitekeen gehieneko puntuazioaren % 40 baino handiagoa, euskarak merezimendu gisa duen balioespena alde batera utzita.

Azken xedapenak

Azken xedapenetako hirugarrena.— Garapen profesionalerako sistema ezartzea Ertzaintzan

2. Dekretuak hasierako ezarpen-fase bat jasoko du, 2023ko abenduaren 31n amaituko dena. Fase horretan, mailaketa-prozedura bakar baten deialdia egingo da lehen hiruhilekoan, garapen-dekretua indarrean jartzen denetik aurrera, eta horren ebaluazioa bi faktoreren arabera egingo da:

b) Lana eta kualifikazioa; hauek balioetsiko dira, batera:

[...]

– Kualifikazio profesionala, hauek barnean direla: prestakuntza- eta hobekuntza-ikastaroak, titulazio akademiko ofizialak eta hizkuntzak.

[...]

**8.2.71. 4/2021 Legea, urriaren 7koa,
baliabideak banatzeko eta foru-aldundiek
Euskal Autonomia Erkidegoaren
aurrekontuak finantzatzeko egin beharreko
ekarpenak zehazteko 2022-2026 aldiari
aplikatuko den metodologiari buruzkoa⁵⁸⁹**

ZIOEN AZALPENA

[...]

Bigarren kapituluak baliabideen banaketa bertikalaren ereduari heldu dio, eta bertan eguneratu dira kenkari batzuk, kupoa zehazteko metodologia aplikatzearen ondoriozkoak edo Ekonomia Itunaren Batzorde Mistoak hartutako erabakien ondoriozkoak, kontuan hartuta Estatuak finantzaketa-konpromisoak har ditzakeela autonomia-erkidegoen eskumen-eremuetan edota zerbitzu-eskualdatze jakin batzuen finantzaketa-araubide berezia. Koefiziente bertikala % 70,04tik % 70,81era igo da, honako hauek bertan integratuta: alde batetik, eginkizun eta zerbitzu batzuen eskualdatzeei dagokien berariazko finantzaketa eta finantzaketa berria, aurreko koefizientean agertzen ez zirenak (1441/2010 Errege Dekretuaren ondoriozko finantzaketa salbu); beste batetik, erakunde erkideetatik lurralde historikoetara eramandako baliabideak, gizarte-zerbitzuen zorroa finantzatzeko ekarpen nabarmen handiagoa oinarritzat hartuta, eta, azkenik, euskara sustatzeko politikari eta udal-eremuko euskararen normalizazioaren plangintzari dagokien zenbatekoa.

⁵⁸⁹ Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkariaren 2021eko urriaren 13ko alean, 204. zenbakian, argitaratua.

<https://www.euskadi.eus/y22-bopv/eu/bopv2/datos/2021/10/2105201e.shtml>

8.2.72. 5/2021 Legea, urriaren 7koa, Euskadiko Kooperatiben abenduaren 20ko 11/2019 Legea aldatzekoa⁵⁹⁰

ZIOEN AZALPENA

Euskarazko bertsioko 30. artikuluan, akats material bat hauteman da eta, ondorioz, aldatu egin behar da. Horretarako, kendu egin behar da «lan elkartuko kooperatibek» erreferentzia, ez baitator bat gaztelaniazko testuarekin.

[...]

Lehenengo artikulua

Euskarazko testuaren 30. artikulua aldatzen da «lan elkartuko kooperatibek» erreferentzia kenduz.

⁵⁹⁰ EHAren 2021eko urriaren 20ko alean, 209. zenbakian, argitaratua.
<https://www.euskadi.eus/y22-bopv/eu/bopv2/datos/2021/10/2105332e.shtml>

8.2.73. 7/2021 Legea, azaroaren 11koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioko kidegoei eta eskalei buruzkoa⁵⁹¹

14. artikulua.— Kidego berezietako eskalak

1. Kidego berezien barruan, eskala hauek sortzen dira:

A) Fakultatiboen goi-mailako kidegoa:

22. Hizkuntza-normalizazioko eskala.

28. Itzulpengintzako eskala.

B) Kidego teknikoa:

10. Hizkuntza-normalizazioko eskala.

14. Itzulpengintzako eskala.

Lehenengo xedapen gehigarria.— Euskal administrazio publikoetan enplegua finkatzeko prozesu berezia

2. Hautaketa-prozesu horiek bata bestearen ondorengo enplegu publikoaren eskaintzen esparruan garatu beharko dira, eta ezaugarri hauek izango dituzte:

e) Lehiaketa-fasearen balorazioa ez da handiagoa izango hautaketa-prozesuan gehienez atera daitekeen puntuazioaren ehuneko berrogei baino; betiere, kanpoan utzita merezimendu gisa euskarari ematen zaion balorazioa.

[...]

Balorazio espezifikoko horren ondoriozko puntuazioa, esperientzia orokorrarekiko berezia eta osagarria, sekula ez da handiagoa izango hautaketa-prozesu osoan lor daitekeen guztizko puntuazioaren ehuneko hogeitau baino; betiere, kanpoan utzita merezimendu gisa euskararen ezagutzari ematen zaion balorazioa.

[...]

⁵⁹¹ EHAren 232. zenbakian, 2021eko azaroaren 22ko alean, argitaratua.
<https://www.euskadi.eus/y22-bopv/eu/bopv2/datos/2021/11/2105909e.shtml>

8.2.74. 8/2021 Legea, azaroaren 11koa, Euneiz Euskal Autonomia Erkidegoko unibertsitate pribatu gisa onartzekoa⁵⁹²

ZIOEN AZALPENA

Euskal Unibertsitate Sistemari buruzko otsailaren 25eko 3/2004 Legeak emandako definizioaren arabera, Euskal Unibertsitate Sistema osatzen duten unibertsitate guztiek –titulartasun publikokoak nahiz ez publikokoak– euskal gizarteari laguntzen diote ekonomiaren, zientziaren eta kulturaren garapenean, bai eta haren kohesioa eta herritarren ongizatea lortzen ere; betiere, gizarte bidezkoago eta solidarioago baten bidean. Era berean, lege horren arabera, Euskal Unibertsitate Sistema osatzen duten unibertsitateek giza eskubideen errespetuaren gaineko hezkuntza eta demokraziaren eta justizia sozialaren balioen gainekoa sustatu behar dute. Ohiko irakaskuntzaren osagarri diren ekimenak indartu beharko dituzte, eta horiei laguntza eman, giza duintasunari eta herri eta kultura guztien arteko elkartasunari dagozkien balioak transmititzen dituzten heinean. Horrez gain, Euskal Unibertsitate Sistemako unibertsitateek euskal kultura-ondarearen defentsa, azterlana eta sustapena bultzatuko dituzte, oro har, eta euskararena bereziki. Legeak, halaber, publikoak ez diren unibertsitateentzako eskubide eta betekizunak ezartzen ditu, Euskal Unibertsitate Sistema osoaren kalitatea hobetzen lagunduko dutenak.

3. artikulua.— Unibertsitatearen jarduerak hasteko baimena

2. Eusko Jaurlaritzak egiaztatu egingo du lege ezarritako gutxieneko baldintzak bete direla, besteak beste, irakasleei eta ikertzaileei dagozkienak, eta gradu, master eta doktoregoko eskaintza akademiko ofizialari dagozkionak.

[...]

Era berean, jardueren hasiera baimentzeko informazioan, Euneiz Unibertsitateak emakumeen eta gizonen aukera-berdintasunerako plan bat aurkeztu beharko du, unibertsitateko kolektibo eta arlo guztiei buruzkoa. Euskal kultura-ondarea eta euskara bultzatzeko plan bat ere aurkeztu beharko du, gutxienez Euskal Unibertsitate Sistemari buruzko otsailaren 25eko 3/2004 Legean jasotako funtsezko helburuekin bat datorrena.

⁵⁹² EHAren 232. zenbakian, 2021eko azaroaren 22ko alean, argitaratua.
<https://www.euskadi.eus/y22-bopv/eu/bopv2/datos/2021/11/2105910e.shtml>

8.2.75. 1/2022 Legea, martxoaren 3koa, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Legearen bigarren aldaketa egitekoa⁵⁹³

ZIOEN AZALPENA

[...]

EGBLri esker, hobetu egin dira herritar guztientzako zerbitzu publikoen prestazioak. Legearen aurreko egoeran ez bezala, gaur egun guztiz zabaldua dago euskal administrazio publiko gehienetan hizkera inklusibo eta ez-sexista erabiltzea, sexuaren aldagaia estatistiketan txertatu eta ustiatzea, genero-inpaktuaren ebaluazioa eta berdintasun-neurriak dituzten arauak onartzea, kontratu eta dirulaguntzetan berdintasun-klausulak txertatzea eta abar.

[...]

Planteamendu horrekin koherente izateko, lege honek emakumeen eta gizonen berdintasunaren arloko indarreko araudiaren aplikazioa hobetzeko eta bermatzeko beharra azpimarratzen du, eta, besteak beste, berritasun gisa planteatzen du bere printzipio orokorren artean espresuki aipa dadila emakumeen kontrako indarkeria matxista prebenitzea eta desagerraraztea, emakumeak ahalduntzea eta emakumeek politika publikoetan parte hartzea, gizonen inplikazioa, politika horietan interseksionalitatea kontuan hartzea, eta berrikuntza, gardentasuna, kontu-ematea, nazioartekotzea, hizkuntza-eskubideen babesa eta euskararen sustapena bermatzeko beharra.

[...]

Lehenengo artikulua.— Aldatu egiten da Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legearen izenburua. Honela geratuko da:

«EMAKUMEEN ETA GIZONEN BERDINTASUNA LORTZEKO ETA EMAKUMEEN KONTRAKO INDARKERIA MATXISTARIK GABE BIZITZEKO LEGEA».

[...]

Laugarren artikulua.— Aldatu egiten da Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legearen 3. artikulua. Honela geratuko da:

«3. artikulua.— Printzipio orokorrak.

Hauek dira emakumeen eta gizonen berdintasunaren arloan euskal botere publikoen jarduna gidatu eta bideratuko duten printzipio orokorrak: tratu-berdintasuna eta ikuspegi interseksionalaren integrazioa; aukera-berdintasuna; emakumeen kontrako indarkeria matxista prebenitzea eta desagerraraztea;

⁵⁹³ EHAren 55. zenbakian, 2022ko martxoaren 17ko alean, argitaratua.

<https://www.euskadi.eus/y22-bopv/eu/bopv2/datos/2022/03/2201257e.shtml>

Emakumeen eta gizonen berdintasunerako eta emakumeen aurkako indarkeria matxistarik gabe bizitzeko Legearen testu bategina onesten duen martxoaren 16ko 1/2023 Legegintzako Dekretuak indargabetua.

dibertsitatea eta diferentzia errespetatzea; sexu- eta/edo genero-identitatea eta sexu-orientazioa askatasunez garatzeko eskubidea, eta sexu- eta ugalketa-eskubideak askatasunez baliatu ahal izatea, eskubide horiek egikaritzean pertsonen askatasunez erabaki dezaketela bermatuz; genero-ikuspegiaren integrazioa; ekintza positiboa; sexuaren araberako rolak eta estereotipoak desagerraraztea; ordezkaritza orekatua; koordinazioa, lankidetzeta eta nazioartekotzea; emakumeen ahalduntzea; gizonen inplikazioa; parte-hartzea; berrikuntza, gardentasuna eta kontu-ematea, eta hizkuntza-eskubideak babestea eta euskararen erabilera sustatzea.

1. Tratu-berdintasuna eta ikuspegi interseksionalaren integrazioa.

[...]

Lege honen ondorioetarako:

c) [...]

Euskal botere publikoek bermatu behar dute ezen diskriminazio-egoerak eragin ditzaketen beste inguruabar batzuk ere tartean direla-eta diskriminazio anizkoitza jasaten duten emakumeek nahiz emakume taldeek benetan baliatzen dituztela beren oinarrizko eskubideak. Inguruabar horiek honako hauek izan daitezke: arraza, kolorea, jatorri etnikoa, hizkuntza, erlijioa, politikari edo bestelako gaiei buruzko iritziak, gutxiengo nazional bateko kide izatea, ondarea, jaioterria, desgaitasuna, adina, sexu-orientazioa, genero-identitatea, genero-adierazpena, migrazio-prozesua, errefuxiatu-estatusa, kultura, landa-jatorria, gizarte-bazterketako egoera, seropositibotasun-egoera, guraso bakarreko familia, familia-konfigurazioa edo beste edozein baldintza edo inguruabar pertsonal, sozial edo administratibo. Gainera, ikuspegi interseksionala sustatu behar dute; horrek, lege honen ondorioetarako, esan nahi du kontuan hartu behar dela nola erlazionatzen diren sexua eta/edo generoa aipatutako gainerako faktoreekin, nola eragiten dioten elkarri hainbat mailatan, askotan aldi berean, eta nola sortzen diren identitate gainjarriak eta interseksionatuak, bai eta elkarri lotutako eta askotariko botere- eta zapalkuntza-egoera eta -ardatzak ere.

[...]

15. Hizkuntza-eskubideak babestea eta euskararen erabilera sustatzea.

Euskal botere publikoek bermatu behar dute hizkuntza-eskubideak baliatzen direla eta euskararen erabilera sustatzen dela emakumeen eta gizonen berdintasunaren arloan. Horretarako, berdintasun-politikak garatzeko orduan, ziurtatuko dute, beste neurri batzuen artean, interesdunak aukeratutako hizkuntza koofizialean ematen direla zerbitzuak, herritarrentzako prestakuntza-, partaidetza- eta sentsibilizazio-jardueretan hizkuntza-eskubideak bermatzen direla, eta langile eta profesionalentzako jardueretan euskararen erabilera sustatzen dela».

Hemeretzigarren artikulua.— Honela geratuko da Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legearen 18. artikulua:

«18. artikulua.— Xedapen orokorrak.

4. Euskal botere publikoek hizkera inklusiboa eta ez-sexista erabili behar dute irudi eta hizkera mota guztietan, zuzenean eta beste pertsona edo entitate batzuen bitartez sortzen dituzten dokumentuetan eta euskarrietan».

Hogeita bigarren artikulua.— Honela geratuko da Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legearen 21. artikulua:

«21. artikulua.— Kontratazio publikoa.

5. Baldin eta objektiboki justifikatzen ez bada kontratuaren xedeak ez duela loturarik emakumeen eta gizonen berdintasunarekin artikulua honen lehen paragrafoan aurreikusitako baldintzetan, kontratazio-organoek honako hauek sartuko dituzte kontratazio-agirietan:

b) Emakumeen eta gizonen berdintasunarekin lotutako gauzatze-baldintza berezi bat, gutxienez, hizkera eta irudi mota guztietan erabilera ez-sexista egitetik harago.

21 bis artikulua.— Dirulaguntzak.

3. Euskal botere publikoek, beste gai batzuen artean, dirulaguntza publikoak erregulatzen dituzten oinarri edo arauetan:

c) Emakumeen eta gizonen berdintasunarekin lotutako betebeharrak ezarriko dituzte, hizkera eta irudi mota guztietan erabilera ez-sexista egitetik harago, bai eta emakumeen eta gizonen berdintasunerako klausulak ez betetzeak dakartzan ondorioak ere.

[...]

Hogeita seigarren artikulua.— Aldatu egiten da Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legearen 25. artikulua. Honela geratuko da:

«25. artikulua.— Kultura-jarduerak.

1. Euskal administrazio publikoek, bakoitzak bere eskumen-eremuan, behar beste neurri hartu behar dituzte, bai sexuan oinarritutako diskriminazio oro saihesteko, bai sustatzeko emakumeek zein gizonen parte hartzeko aukera eta partaidetza orekatua izatea Euskal Autonomia Erkidegoaren esparruan izaten diren kultura-jarduera guztietan. Lege honen ondorioetarako, kultura-jardueratzat hartzen dira, besteak beste, artistikoak, jai-giroan egiten direnak, oroitzapenezkoak, kirol-jarduerak eta euskararen hizkuntza-normalizazioaren arloan egindakoak.

[...]

Hogeita zazpigarren artikulua.— Aldatu egiten da Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legearen 26. artikulua. Honela geratuko da:

«26. artikulua.— Komunikabide sozialak, publizitatea eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiak.

3. Gizarte-komunikabideek, beren programazioak egiteko orduan, bermatuko dute edukietan genero-ikuspegia sartzeko delak; horrez gain, ez dute hizkera sexistarik erabili behar, eta emakumeen parte-hartze aktiboa eta bi sexuen presentzia orekatua eta irudi plurala bermatu behar dute, edertasun-kanonetatik eta sexu bakoitzak bizitzako arloetan betetzen dituen funtzioei buruzko estereotipo sexistetatik aparte; bereziki zaindu behar dituzte haur zein gazteentzako edukiak, eta 3.1 artikulua azken tartekian aipatzen diren diskriminazio anizkoitzeko inguruabarrak dituzten emakumeekin lotutako aurreiritzi eta estereotipoak desagitea.

Hogeita hamargarren artikulua.— Aldatu egiten da Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legearen 29. artikulua. Honela geratuko da:

«29. artikulua.— *Curriculum*a.

2. Era berean, Hezkuntza Administrazioak oinarrizko printzipiotzat ezarriko du hezkuntza-maila guztietan indarkeriazko jokaerak prebenitzea, adingabeekiko sexu-abusuak barne, eta eguneroko bizitzarako irakasgai edo eduki eta aldi zehatzak ezarriko ditu hezkuntza-maila guztietan. Eduki eta aldi horietan gai hauekin lotutako alderdi eta edukiak sartuko dira: etxeke eremua eta pertsonen zaintza, harreman pertsonalen funtzionamenduaren ezagutza eta harreman afektibo-sexual osasungarri eta positiboak sustatzea, hizkuntzaren erabilera ez-sexista, emakumeen gorputza erakartzeko elementu edo aberastasun-iturri gisa erabiltzea zalantzan jartzea, jarrera matxisten identifikazioa eta prebentzioa, agerikoenak ez direnak barne, eta gatazkak konpontzeko indarkeriarik gabeko metodoak eta sexuen berdintasunaren eta dibertsitatearen errespetuan oinarritutako bizikidetza-ereduak ikastea.

Hogeita hamalagarren artikulua.— Aldatu egiten da Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legearen III. tituluaren IV. kapituluaren 1. atalaren izenburua. Honela geratuko da:

«IV. KAPITULUA

LANA

1. ATALA

ETXEKO LAN ETA ZAINTZA-LAN EZ-ORDAINDUAK

Berrogeigarren artikulua.— Honela geratuko da Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legearen 42. artikulua:

«42. artikulua.— *Negoiazio kolektiboa*.

2. Autonomia Erkidegoko Administrazioak, hitzarmen kolektiboen erregistroaren bitartez, zaindu beharko du hitzarmen horietan emakumeen eta gizonen berdintasunaren printzipioaren aurkako klausularik ez egotea, hizkuntzaren erabilera ez-sexista egitea eta sexu-jazarpena edo sexuan oinarritutako jazarpena prebenitzeko eta haren aurka egiteko neurri espezifikoak jasotzea. Horrekin batera, sexu-diskriminazioa kontrolatzeko eta ezabatzeko ikuskapenak ere bultzatuko ditu».

Berrogeita bosgarren artikulua.— Aldatu egiten da Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legearen III. tituluaren VI. kapitulua. Honela geratuko da:

«VI. KAPITULUA

Bizitza pertsonalaren, familiaren eta lanaren kontziliazio erantzukidea

Berrogeita seigarren artikulua.— Aldatu egiten da Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legearen III. tituluaren VII. kapitulua. Honela geratuko da:

«VII. KAPITULUA

Emakumeen kontrako indarkeria matxista

1. ATALA

XEDAPEN OROKORRAK

2. ATALA

IKERKETA, SENTSIBILIZAZIOA, PREBENTZIOA ETA PRESTAKUNTZA

3. ATALA

DETEKZIOA, ARRETA, KOORDINAZIOA ETA ERREPARAZIOA

54. artikulua.— *Xedapen orokorrak.*

3. Eskubide horretan sartzen da biktima guztiek informazio eta orientazio egokia eta eskuraeraza izan dezatela, ulertzen duten hizkuntza batean eta argiro, dituzten eskubideei eta dauden baliabideei buruz; eta artatuak izan daitezela osasun fisiko eta mentalaren arloan eta beste zenbait arlotan duten beharrei dagokienez; hala nola segurtasuna, arlo ekonomikoa, aldi baterako bizileku segurua, etxebizitza, hezkuntza eta arlo soziala, lege honetan eta hori garatzeko arauetan aurreikusitako terminoetan.

59. artikulua.— *Polizia-arreta.*

Autonomia Erkidegoko Administrazioak eta Euskadiko udalerrietako toki-administrazioek bermatu behar dute, Euskadiko Segurtasun Sistema Publikoaren bidez, emakumeen kontrako indarkeria matxistaren arloan ematen duten arreta lehentasunezkoa, eraginkorra eta kalitatekoa dela. Horretarako, beste neurri batzuen artean, hau egin behar dute:

b) *Biktimei informazioa eman, ulertzen duten hizkuntza batean eta argiro, jakin dezaten zer eskubide dituzten, zer baliabide erabil ditzaketen eta zer ondorio dakarren salaketa aurkezteak.*

Azken xedapenetako laugarrena.— Euskadiko Ogasun Nagusiaren Antolarauei buruzko Legearen testuategina onartzen duen azaroaren 11ko 1/1997 Legegintza Dekretua aldatzea.

2. *Aldatu egiten da Euskadiko Ogasun Nagusiaren Antolarauei buruzko Legearen testuategina onartzen duen azaroaren 11ko 1/1997 Legegintza Dekretuaren 51.1 artikuluko c) letra. Honela geratuko da:*

«c) *Laguntza edo dirulaguntza esleitzeko irizpide objektiboak eta, hala badagokio, horien haztapena. Laguntzaren edo dirulaguntzaren helburua den gaien hizkuntzaren erabileraren faktoreak zerikusia baldin badu, eta edonola ere Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legearen 25, 26 eta 27. artikuluetan aipatzen diren jarduera-eremuetan, faktore hori kontuan izan beharko da esleipena egiteko irizpide objektiboen artean. Halaber, balorazio-irizpideen baremoaren guztizko % 5ekin baloratuko dituzte, gutxienez, pertsona fisiko edo juridiko parte-hartzaileen emakumeen eta gizonen berdintasunerako ekintzak eta politikak eta/edo dirulaguntzara aurkeztutako proiektuan genero-ikuspegia txertatzearekin lotutako beste alderdi batzuk. Hori guztia, baldin eta objektiboki justifikatzen ez bada ehuneko hori neurritz kanpokoa dela dirulaguntzak emakume eta gizonen egoeran duen inpaktuari dagokionez».*

8.2.76. 2/2022 Legea, martxoaren 10ekoa, Gazteriarena⁵⁹⁴

ZIOEN AZALPENA

[...]

Azkenik, aipatu behar dira Euskararen Erabilera Arautzen duen azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legea eta haren araugintza-garapena; izan ere, euskara oso garrantzitsua da aspalditik gazteen arteko harremanetan eta gazteek gizartearekin eta sektore publikoarekin dituztenetan, bai eta haien prestakuntza elebidunean ere.

[...]

ATARIKO TITULUA

2. artikulua.— Definizioak

Lege honen ondorioetarako, honela ulertu behar dira kontzeptu hauek:

a) Gazte-politika: gazteek beren bizitzako esparru guztietan dituzten premiei arreta ematen dieten eragileen esku-hartze guztiak, bai eta hurrei eta nerabeei eskaintzen zaien arreta ere, aisialdiaren erabilerari eta sustapen-eremuari dagokienez. Gazte-politikak bi esparru hartzen ditu barnean: gazteriaren arloko zeharkako politika eta gazteen eta haurren sustapena.

1. Gazteriaren arloko zeharkako politika: EAEko administrazio publikoetako sailek eta bestelako organismoek eta eragile sozialek gazteen autonomia eta emantzipazioa erraztera bideratzen dituzten esku-hartzeak dira.

2. Gazteen eta haurren sustapena: hurrei, nerabeei eta gazteei zuzendutako jarduera, zerbitzu eta ekipamenduen eskaintza da, zeinak egokituta egongo baitira, haur, nerabe eta gazteen iritziarekin, haien askotariko premia, jomuga, baldintza eta egoeretara. Eskaintza horren xedea da haien garapen kultural eta soziala laguntzea, bai norbanako gisa, bai talde gisa. Horretarako, bultzatuko dira haur, nerabe eta gazteen ekimena eta sormena, mugikortasuna, informaziorako irispidea, akonpainamendua, hezkuntza ez-formala eta partaidetzan oinarritutako aisialdia; era berean, lagunduko da beste ondasun edo zerbitzu batzuetarako irispidea, barne direla enplegu- eta etxebizitza-programak edo emantzipaziora eta gizarte-integrazio edo inklusiora bideratutako beste baliabide batzuen programak.

b) Gazteen emantzipazioa: gazteak osotasunez eta aukera-berdintasunez gizarteratzea lortzea da, beren bizi-proiektua autonomiaz eraikitzen eta eskubide guztiak egikaritzen joateko aukera izan dezaten, arreta berezia ipinita gazte kalteberenei.

c) Gaztea: 12-30 urte, biak barne, bitarteko pertsonari esaten zaio, hargatik eragotzi gabe lege honen 3. artikuluan jasotako zehaztasunak.

d) Gazteen partaidetza: prozesu, ekintza eta jarrera jakin batzuk dira, zeinek gazteengan gaitasuna sortzen baitute beren inguruneari, harremanei eta pertsonalki zein kolektibo gisa garatzeko aukerei buruz erabakitzeke eta guztietan

⁵⁹⁴ EHAren 61. zenbakian, 2022ko martxoaren 25eko alean, argitaratua.
<https://www.euskadi.eus/y22-bopv/eu/bopv2/datos/2022/03/2201380e.shtml>

eragiteko, haietan esku hartzeko eta horiek aldatzeko, eta, bereziki, aldatzeko zuzenean zein zeharka beren bizi-proiektuetan kolektibo diren aldetik eragiten duten inguruabarrak. Era berean, gazteak ukitzen dituzten araugintza-proiektuen eta politiken berri izateko eta horiei buruzko erabakietan parte hartzeko eskubidea da, elkarrizketa zibilaren printzipioaren arabera, haien ekarpenak kontuan hartuta eta emaitzen gaineko informazioa itzultzeko mekanismoak ezarrita.

e) Hezkidetzeta: hezkuntza-prozesu batzuen aldeko apustua da, bai eremu formalean, bai informalean eta ez-formalean; prozesu horiek pertsonen garapen integrala errazten duten balioen irakaskuntza eta transmisioa ahalbidetu eta horietan sakontzen dute, sexuaren eta generoaren araberako estereotipoak eta rolak alde batera utzita, eta diskriminazio mota oro baztertuta.

f) Diseinu unibertsala: jarduera honen bitartez, hasiera-hasieratik pentsatzen edo proiektatzen dira, ahal den neurrian, inguruak, prozesuak, ondasunak, produktuak, zerbitzuak, objektuak, lanabesak, gailuak edo tresnak, pertsona guztiek erabili ahal izateko moduan. Honako printzipio hauetan oinarritu behar da: bidezko erabilera, erabilera malgua, erabilera erraz eta intuitiboa, informazio hautemangarria, akatsarekiko tolerantzia, ahalegin fisiko txikiena eta hurbiltzeko eta erabiltzeko tamaina egokia.

g) Bizimodu independentea: desgaitasuna duten pertsona guztiek eskubidea dute, baldintza-berdintasunean, komunitatean bizitzeko, gainerakoekiko aukera-berdintasunez; eta, horretarako, neurri eraginkorrak eta egokiak hartuko dira, desgaitasuna duten pertsonen eskubide hori osotasunean erabil dezaten eta komunitatean inklusio eta parte-hartze osoak izan ditzaten errazteko.

h) Gazte-ikuspegia txertatzea: gazteen askotariko jomugak, premiak, baldintzak eta egoerak modu sistematikoan kontuan hartzea, eragiten dieten desberdintasunak ezabatzea edo murriztea bultzatzeko eta gazteen autonomia eta emantzipazioa sustatzeko haiei lotutako politika eta ekintza guztietan, berariazko helburu eta jardunen bitartez.

i) Ekintza positiboa: denboran mugatutako berariazko neurriak abiaraztea, bizitzaren eremu guztietan gaztea izateagatik gertatzen diren egitatezko desberdintasunak ezabatzeko edo murrizteko.

5. artikulua.— Printzipio orokorrak

EAEko administrazio publikoek gazteriaren arloan egingo duten jarduna printzipio orokor hauek gidatu eta bideratuko dute:

b) Unibertsaltasuna, eta aniztasuna nahiz desberdintasuna errespetatzea. Behar diren baliabideak jarri beharko dira gazteen emantzipazioa laguntzeko politikak eta zerbitzuak gauzatzean desberdintasunak baldintzatzaileak eta baztertzatzaileak izan ez daitezen eta aniztasuna eta desberdintasuna errespetatu daitezen; izan ere, gazte guztiak izango dira gazte-politiken hartzaileak, eta ez da inolako bereizketarik egingo arraza, sexu-identitatea, hizkuntza, dibertsitate funtzionala, orientazio sexuala, genero-adierazpena, erlijioa, iritzia politikoa edo beste edozein buruzko iritzia, jatorri etnikoa, maila ekonomikoa, jaioterria edo beste edozein egoera pertsonal nahiz sozial dela eta, bai gazteen kolektiboen euren barruan, bai beste biztanle-kolektibo batzuekiko.

l) Informazioa. Gazteek edozein unetan eskuratu ahal izango dute berei eragiten dieten politika eta jardun publikoei buruzko informazio osoa. EAEko administrazio publikoek lege honen ondorioz gazteen eskura jartzen duten informazio guztia Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetan egongo da.

n) Euskararen erabileraren normalizazioa. Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialak ikasi eta erabiltzea bermatuko da, eta gazteen artean euskararen erabileraren normalizazioa bultzatuko, bizitzaren esparru guztietan. Horrez gainera, gazteek EAEko administrazio publikoekin dituzten ahozko eta idatzizko harremanetan, euskara zein gaztelania erabiltzeko eta batean zein bestean hartua izateko eskubidea bermatuko da.

o) Kulturartekotasuna. Gazteek Euskal Autonomia Erkidegoko eta kanpoko errealitate kulturalak ezagutzea ahalbidetuko duten ekintzak eta programak bultzatuko dira, eta gazteek gure errealitatea kanpoan ezagutaraztea ahalbidetuko dutenak ere bai. Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialak ez ezik, beste hizkuntza batzuk ikastea ere sustatuko da, hizkuntzak jakitea oinarritzkoa baita hainbat herrialde eta kulturatako gazteak elkarrekin komunikatzeko.

6. artikulua.— Gazte guztien eskubideak

1. Gazte guztiei, premia espezifikokoak dituen kolektiboa izanik, haien babeserako eta autonomiadun gizarte-inklusioreko, honako eskubide hauek aitortzen zaizkie, horiek arautzen dituen euskal araudi berezian ezarritakoaren arabera, eta beste arau batzuetan aitortutako eskubideei kalterik egin gabe:

o) Hizkuntza ofizialetan osotasunean ikasteko eta adierazteko eskubidea.

I. TITULUA

EAEko administrazio publikoen eskumenak eta eskudantziak

7. artikulua.— Administrazio publikoen erantzunkidetasuna gazte-politikan

Administrazio publikoek konpromiso hauek hartzen dituzte:

8. Kulturarako irispidea sustatzea, programa demokratizatzaileen bidez, eta gazteen sorkuntza eta hizkera artistiko eta sortzaileen garapena bultzatzea.

9. Euskara eta euskal kultura sustatzea gazte etorri berrien inklusio-tresna gisa, eta errespetua, ezagutza eta kultura-trukea ere sustatzea; hainbat ekintza eta programa bultzatzea gazteek beste kultura-errealitate batzuk ezagut ditzaten ahalbidetzeko; erkidegoko hizkuntza ofizialekin batera, beste hizkuntza eta kultura batzuen ikaskuntza ere sustatzea, bereziki gure erkidegoan presente daudenena, bai eta zeinu-hizkuntzarena eta erromaniarena ere, jatorri desberdinetako gazteen arteko komunikaziorako oinarritzko tresna gisa.

II. TITULUA

Gazte-politika garatzeko tresnak eta neurriak

I. KAPITULUA

Gazteriaren Euskal Sistema

2. atala

Gazteriaren arloko zeharkako politika sustatzeko tresnak eta neurriak

17. artikulua.— Xedapen orokorrak

4. Arau honen babesean garatuko diren laguntzei dagokienez, ezin izango zaie inolako laguntza edo dirulaguntzarik eman sexuan oinarritutako diskriminazioa eragiten duten edonolako jardueri, ez eta sexuan oinarritutako diskriminazioa eragiteagatik administrazio-zehapena edo zigor penala jaso duten pertsona fisiko eta juridikoei ere. Era berean, EAEko administrazio publikoek ezin izango diete inolako laguntzarik eman sexuan oinarritutako diskriminazioa eragiten duten kultura-jardueri, jarduera artistikoei, jai-girokoei, kirol-jardueri eta euskararen normalizazioaren arloan egindakoei, eta administrazio horien ordezkariak ezin izango dute jarduerotan administrazioaren ordezkari gisa parte hartu.

20. artikulua.— Gazteriaren arloko Euskal Estrategiaren esku-hartze ildoak

Aurrerantzeko estrategiak gazteen gaitasunak, ekimena, autonomia eta emantzipazioa sustatzera bideratuko dira, aniztasuna aintzat hartuta. Eta, beraz, honako hauei arreta eskainiko diete beti:

[...]

Gazteriaren arloko Euskal Estrategiak lehentasuna emango die eskari eta premien bilakaerari ondoen erantzuten dieten esku-hartze ildoei, honako ildo hauen eta dagokion aldian egindako diagnostikotik eratorritako beste batzuen artetik.

b) Gazteak eta hezkuntza.

1. Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioak, gazteen aldeko hezkuntza eta prestakuntza-politikak planifikatzeko eta gauzatzeko garaian, hezkuntza formala eta ez-formala laguntzeko ekintzak koordinatuko ditu. Era berean, Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialen ikaskuntza eta erabilera bermatuko ditu, bai eta beste hizkuntza batzuen ere, gure autonomia-erkidegoko gazteek hezkuntza eleaniztuna izan dezaten. Gutxienez honako gaitasun-maila hauek izatea ezarriko da helburutzat: B1 bi hizkuntza ofizialetan Lehen Hezkuntza amaitzean eta B2 Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza amaitzean; atzerriko hizkuntzan, berriz, A2 eta B1 hurrenez hurren.

g) Gazteak eta kultura.

EAEko administrazio publikoek neurriak hartu eta beharrezko baliabide zehatzak ezarriko dituzte, gazteek baldintza-berdintasunean kulturara irispidea izan dezaten; hartara, gazteek kulturaren, bereziki euskal kulturaren, sorkuntzan, sustapenean, erabileran, kontsumoan, zabalkundeetan eta transmisioan parte har

dezaten sustatuko dute, eta xede horri eta gazteen ezaugarriari egokitutako parte hartzeko gune eta mekanismoak taxutuko dituzte.

m) Gazteak eta informazioaren gizartea.

2. Halaber, bultzatuko dute gazteek beren ikuspegia helaraztea eta iritzi publikoa eratzen parte hartzea funtsezko gaiei buruz, hala nola gizarte-kontratua osatzen duten eta osatu behar duten eskubide eta betebeharrei buruz, gizarteari egiten dioten ekarpenari eta harengandik behar dutenari buruz, eta lortu nahi duten gizarte-ereduari eta haren oinarri diren funtsezko zutabe eta balioei buruz, hala nola giza eskubideak, bakea, askatasuna, berdintasuna, justizia eta elkartasuna, belaunaldien artekoa ere bai, aniztasuna balioestea eta kohesioa, euskara eta euskal kultura balioestea, parte-hartzea, jasangarritasuna edo herrialdeen eta herrien arteko lankidetzak.

t) Atzerrian dauden gazte euskaldunak.

1. Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioak sustatuko du EAEko gazteen egoerari buruzko eta Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioak gazteei begira egiten dituen planei eta politikei buruzko informazio- eta erreferentzia-guneak egotea atzerriko euskal etxeetan, atzerrian bizi diren gazteek informazio zehatza eta gaurkotua izan dezaten.

2. Halaber, atzerriko euskal etxeetako gazteekin elkarlanean aritzeko eta trukeak egiteko bideak sustatuko dira.

3. EAEra itzuli nahi duten gazteei horretarako laguntza emango zaie.

x) Gazteak eta euskara.

1. EAEko administrazio publikoek bermatu egingo dituzte, batetik, gazteen hizkuntza-eskubideak, eta, bestetik, haien euskararen ezagutza eta erabilera zabaltzea, hala hezkuntza formaletik nola ez-formaletik, euskara ikasteko eta haren erabilera eta normalizazioa sustatzeko baliabideak eskainita.

2. Xede horrekin, euskara hartuko dute lehentasunezko hizkuntzatzat administrazio publikoek berek bultzatutako jardunetan, eta gazteen erreferentzia pertsonal zein kolektiboak euskaraz jasotzeko eta zabaltzeko ahaleginarekin eta konpromisoarekin jardungo dute.

IV. TITULUA

Administrazio-antolamendua

I. KAPITULUA

Erakundearteko eta sailarteko koordinazioa

49. artikulua.— Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioaren Gazteriaren Sailarteko Batzordea

4. Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioaren Gazteriaren Sailarteko Batzordea gutxienez arlo hauetako sailburuorde eskudunez osatuta egongo da, edo haiek eskuordetzen dituzten zuzendari maila edo goragokoa duten pertsonen: gazteria; enplegua; lana; gizarte-ekonomia; etxebizitza, hezkuntza; lanbide-heziketa; unibertsitateak; ikerketa; gizarte-politikak; osasuna; justizia; segurtasuna; industria; teknologia; nekazaritza; arrantza; garraioak; kultura; hizkuntza-politika; kirola; aisialdia; turismoa; kontsumoa; elikadura; klima;

ingurumena; landa-ingurunea; kostaldeko ingurunea; giza eskubideak; berdintasuna; immigrazioa; boluntarioria; partaidetza; lankidetzak, eta kanpo-ekintza. Batzordeko kideren batek arlo batean baino gehiagotan eskumena izanez gero, bakarrean hartuko du parte batzordean, ondore guztietarako. Gainera, Consejo de la Juventud de Euskadi-Euskadiko Gazteriaren Kontseiluko presidentea edo hark eskuordetzen duen pertsona gonbidatuko da batzordearen saio eta zeregin guztietara; pertsona horrek hitza izango du, baina botorik ez.

Bigarren xedapen indargabetzailea

Zenbait arlori buruzko erregulazioari dagokionez, gero erregelamenduzko xedapenetara igortzen du lege honek. Bada, xedapen horiek ematen ez diren bitartean, lege hau indarrean jarri aurretik indarrean zeuden maila bereko arauak aplikatuko dira kasu bakoitzean, betiere, legean xedatutakoaren aurkakoak ez badira:

i) Agindua, 2016ko urriaren 27koa, Hezkuntza, Hizkuntza Politika eta Kulturako sailburuarena, haur eta gazteen aisialdirako hezitzaileak prestatzeko eskolak eta haur eta gazteen aisialdi-jardueretarako begirale eta zuzendariak prestatzeko ikastaroak izendapen ofizialez onartzeko eta bertan parte hartzeko modua arautu zuen dekretuaren I. eta II. eranskinak eguneratzekoa.

8.2.77. 3/2022 Legea, maiatzaren 12koa, Euskal Sektore Publikoarena⁵⁹⁵

ZIOEN AZALPENA

[...] V. tituluak sektore publikoaren funtzionamenduari buruzko arauak biltzen ditu, ikuspegi klasiko batetik, zeinak efikaziaren eta efizientziaren parametro nagusien mende jartzen baititu ondoko prozedura nagusi hauen helburu eta arauak: kudeaketaren ebaluazioa; herritarrei emandako atentzioa eta haien parte-hartzea, «administrazio elektronikoa» delakoaren erreminten bidez, eta gure administrazio-prozesuetan zeresan berezia duen eta erabat presente dagoen hizkuntzen gaia arautzea.

[...]

II. TITULUA

Euskal Autonomia Erkidegoko sektore publikoaren antolaketa instituzionala

II. KAPITULUA

Administrazio orokor eta instituzionalaren egitura eta antolaketa

11. artikulua.— Antolaketa- eta funtzionamendu-printzipioak

3. Artikulu honetan jasotzen diren printzipioak honako irizpide hauetan gauzatzen dira, eta antolatzeko diseinuari aplikatuko zaizkio:

g) Euskararen erabilera normalizatuko da administrazio-jarduera guztietan, eta euskaraz jardun ahal izateko baliabide guztiak bermatuko dira.

i) Funtzio hauetaz arduratzeko egitura komunak definituko dira: ebaluazioa, ekonomia- eta administrazio-kudeaketa, antolaketa, kudeaketaren kontrola, laguntza juridikoa, giza baliabideak, baliabide orokorrak, teknologia-garapena, informazio-sistemak, estatistika, telekomunikazioak, euskara, berdintasuna, kalitatea eta sareko lanaren sustapena.

⁵⁹⁵ EHAAREN 97. zenbakian, 2022ko maiatzaren 20ko alean, argitaratua.
<https://www.euskadi.eus/y22-bopv/eu/bopv2/datos/2022/05/2202159e.shtml>

V. TITULUA

Euskal Autonomia Erkidegoko sektore publikoko funtzionamendua, herritarren zerbitzura jarduteko

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

63. artikulua.— Funtzionamenduaren eta herritarrekiko interakzioaren printzipioak

Euskal Autonomia Erkidegoko sektore publikoak herritarren zerbitzuari begira jardungo du. Funtzionatzeko printzipio gidari hori betetzeko, printzipio hauek aplikatu beharko ditu, administrazio publiko guztiei aplikatu behar zaien arautegiko printzipioez gain:

d) Hizkuntza-normalizazioa: euskararen erabileraren normalizazioa bultzatuko du administrazio-jardueran.

k) Soiltasuna eta ulergarritasuna: izapideen konplexutasuna gutxituko du, eta arau eta prozedura argi eta errazak edukitzeko bidea emango du herritar guztiak Administrazioa iristea ahalbidetzen duen hizkera ulergarria erabiliz.

64. artikulua.— Herritarren eskubideak eta eginbeharrak

3. Lege honen ondorioetarako, honako hauek sartzen dira administrazio onerako eskubidearen barruan:

g) Herritarrek euskal sektore publikoa osatzen duten subjektuekin dauzkaten harremanetan euskaraz jarduteko eskubidea bermatuko da, eta herritar guztien hizkuntza-eskubideak bermatuko dira hartarako.

69. artikulua.— Administrazio elektronikoaren arloko eskubideak

2. Bereziki eskubide hauek izango dituzte Euskal Autonomia Erkidegoko sektore publikoarekin izaten dituzten harremanetan bitarteko elektronikoak erabiltzeari dagokionez:

b) Berdintasunerako eskubidea, Euskal Autonomia Erkidegoko sektore publikoaren zerbitzuetara bitarteko elektronikoz iristeko orduan. Herritar guztien hizkuntza-eskubideak errespetatuz, baliabide elektronikoen erabilerak euskaraz jardun ahal izatea bermatuko du.

IV. KAPITULUA

Sektore publikoaren funtzionamenduko hizkuntzak

76. artikulua.— Zerbitzu-, harreman- eta lan-hizkuntzak

1. Euskal Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialak euskara eta gaztelania direnez, bi horiek dira Euskal Autonomia Erkidegoko sektore publikoko zerbitzu-, harreman- eta lan-hizkuntzak, aplikatu behar den arautegiak ezartzen duen eran. Sektore publiko guztiak errespetatuko ditu herritarren hizkuntza-eskubideak,

harremanetarako herritar bakoitzak erabili nahi duen hizkuntzaren erabilera bermatuz.

2. Euskararen erabileraren normalizaziorako legeriarekin bat etorritz, zeinak herritarren hizkuntza-eskubideak aitortzen dituen, hartu beharreko neurriak hartuko dituzte Euskal Autonomia Erkidegoko sektore publikoko subjektuek euskararen erabilera posible izatea berma dadin, bai administrazioen artean eta administrazio beraren barruan, bai sektore publikoko langileen artean eta bai herritarrei ematen zaizkien zerbitzuetan. Herritarrek euskal sektore publikoa osatzen duten erakunde eta enteekin harreman guztia euskaraz izateko eskubidea bermatuko da.

3. Kapitulu honetan ezarritakoa ez da eragozpen izango beste hizkuntza batzuk erabili ahal izateko edo zerbitzuak beste hizkuntza batzuetan eman ahal izateko Euskadin bizi diren herritarrentzako atentziorik onenak hala eskatzen duenean eta aurrekontuek eta Euskal Autonomia Erkidegoko sektore publikoko langileen hizkuntza-ezagutzak hartarako bidea ematen dutenean.

4. Artikulu honetan ezarritakoa gauzatzeko, botere publikoek neurriak hartuko dituzte Euskal Autonomia Erkidegoko sektore publikoko langileek progresiboki hizkuntza-gaitasuna lor dezaten.

77. artikulua.— Xedapenetako eta adierazpenetako hizkuntza

1. Aurreko artikuluko lehenengo apartatuan xedatutakoarekin bat etorritz, bi hizkuntza ofizialetako edozeinetan, lehentasunik ezarri gabe, idatzi ahal izango dira Euskal Autonomia Erkidegoko sektore publikoaren barruan egiten diren dokumentu eta komunikazio guztiak, eta ez da beharrezkoa izango beste hizkuntza ofizialkidera itzultzea, barruko egintzak, administrazio barruko harremanak edo Autonomia Erkidegoko administrazioen edo ente publikoen arteko harremanak direnean.

2. Baina, Euskal Autonomia Erkidegoko sektore publikoaren esku-hartzea duen egintza orok bai eta administrazio-jakinazpen eta -adierazpenek ere nahitaez bi hizkuntza ofizialetan idatzita egon beharko dute herritarrentzat badira, salbu eta interesdun pribatuek berariaz aukeratzen badute bietako bat erabiltzea. Era berean, Euskal Autonomia Erkidegoko sektore publikoa osatzen duten ente edo entitateetatik datorren ebazpen ofizial orok bi hizkuntza ofizialetan idatzita egon beharko du publikotasun ofiziala egiteko.

3. Azkenik, Euskal Autonomia Erkidegoko sektore publikotik datorren xedapen arauemaile eta orokor orok euskaraz eta gaztelaniaz idatzita egon behar du, eta euskarazko eta gaztelaniazko testuak, biak, izango dira ofizialak eta benetakoak. Horretarako, bi hizkuntza-bertsioen zehaztasuna eta baliokidetasuna bermatuko dira segurtasun juridikoaren oinarritzko elementu gisa.

78. artikulua.— Espedienteetako hizkuntza

1. Pertsona batek baino gehiagok parte hartzen duten espediente edo prozeduretan, alderdi parte-hartzaileek adostasunez erabakitzen duten hizkuntza ofiziala erabiliko dute botere publikoek.

2. Ados jartzen ez badira, espediente edo prozedura bultzatu duen pertsonak aukeratzen duen hizkuntza ofiziala erabiliko da. Hala ere, Administrazioak antolatu ahalko ditu behar diren mekanismoak prozeduran parte hartzen duten gainerako pertsonak beren hizkuntza-eskubideak baliatu ditzaten, betiere Administrazio publikoarekiko duten harremanetan subjektu aktibo bihurtzen duten zama edo obligaziorik dakarkion betebeharririk edo baldintzaririk jarri gabe.

79. artikulua.— Erregistro publikoetako hizkuntza

1. Idatzita dauden hizkuntza ofizialean inskribatuko dira dokumentuak Euskal Autonomia Erkidegoko sektore publikoaren mendeko erregistro publikoetan. Ofiziala ez den hizkuntza batean idatzita dauden dokumentuak hizkuntza ofizial batera edo bestera egindako itzulpenarekin erregistratu beharko dira, arauz ezartzen den eran.
2. Dokumentuak erakutsi eta egiaztatzeko, Euskal Autonomia Erkidegoko edozein hizkuntza ofizialetarako itzulpena bermatuko da.
3. Nolanahi ere, artxibategi eta erregistroetan Euskal Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialak erabiltzeko aukera bermatuko da.

8.2.78. 6/2022 Legea, ekainaren 30ekoa, Xedapen Orokorrak Egiteko Prozedurarena⁵⁹⁶

ZIOEN AZALPENA

8/2003 Legeak onartu zenetik izan duen bezala, lege berriak Gobernuaren ekimenez bultzatzen diren xedapen orokorreko arauak izapidetzeko prozedura du xede. Xedapen orokor horien baitan hartzen dira araubidea berritzeko xedea duten legezein erregelamendu-mailako xedapenak.

Legea eguneratzea eta hobetzea da, zalantzarik gabe, lortu nahi den helburu generikoena, kontuan hartuz lege hori aitzindaria izan zela gure arau-produktuen kalitate hobea sustatu nahi izaten, helburu horiek berberak dituen Europako korrontearekin bat eginez eta, besteak beste, bide hauek erabilita: erregulazio onaren printzipioak aplikatuta eta arauak izan ditzaketen ondorioen aurretiko analisiak egiteko tresnak bultzatzeko neurriak hartuta, proposamenak lantzerakoan aurretiko kontsultak eginda eta herritarren partaidetza bultzatuta edo hausnarketetarako metodo orokor gisa aurretik eta ondoren ebaluazioa sartuta, helburu izanik indarrean dagoen araudiaren aldizkako berrikusketari arrakastaz aurre nola egin jakiteko adierazle zehatzak lortzea.

Horrenbestez, indartu egiten da Xedapen Orokorrak Egiteko Prozeduraren abenduaren 22ko 8/2003 Legean jasotako helburua: «gingo diren arauak oinarri objektibo bat izan dezatela, teknika juridiko egokiaren arabera eman daitezela eta gizarteak onets ditzala» lortzea, «pentsaera liberalak erregearen absolutismoa irauli eta legearen funtsa erregearen kontrolik gabeko nahi hutsetik atera eta arrazoian ezarri zuen moduan (*nec voluntas sed ratio facit legem*)».

Badago, bestalde, beste helburu zehatzagoen multzo anizkoitz bat ere. Aipatzekoa da, besteak beste, egoki dela xedapen orokorrak direlakoak egiteko prozeduran izan diren mugarren zehaztapena berrikustea, denbora asko igaro baita ordeztu nahi den legea onartu zenetik, eta arau horiek egokitu egin behar zaizkiela ordutik hona eman diren eta lege batzuek eta besteek ezarri dituzten aldaketei eta prozedura horiek berrizatzeko erronkari.

⁵⁹⁶ EHAren 137. zenbakian, 2022ko uztailaren 15eko alean, argitaratua.
<https://www.euskadi.eus/y22-bopv/eu/bopv2/datos/2022/07/2203226e.shtml>
Lege honen izaera berezia dela eta, haren testu osoa ekarri da hona.

Lege honekin, halaber, aurrera egingo da segurtasun juridikoaren printzipioa zaintzeko bidean. Horretarako, bi legek oinarritzko izaerarekin eragin dituzten legegintza-aldaketak aztertuko ditugu, eta berehalako erantzuna emango — 2015eko 39 eta 40 Legeez ari gara, Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearen eta Sektore Publikoaren Araubide Juridikoaren legeez, hurrenez hurren—, horiek Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorraren antolaketara eta funtzionamendura egokitzeko eta integratzeko, helburu zehatz bat izanik: euskal legeak arautzen dituen gainerako izapideekiko harmonia lortzea.

Euskal legeriatik datozen ekarpenei dagokienez, ezinbestekoa da Euskadiko Toki Erakundeek buruzko apirilaren 7ko 2/2016 Legeak ezartzen duen udal-autonomia bermatzeko sistema berria eta zehatza aintzatestea eta aztertzen ari garen prozeduran behar bezala integratzea. Horretarako, ahalegina egin da alerta goiztiarreko mekanismoa garaiz eta modu egokian ezartzeko, zeinak eskumen bat esleitzen baitio aipatu legearen bidez sortutako Tokiko Gobernuen Batzordeari: nahitaezko txostena egitea Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrak ematen dituen eta udal-eskumenei eragiten dieten xedapen orokorrak egiteko prozeduretan.

Orain ordeztu den legea bermatu zuten zuzenbide-oinarri gaitzaile berberak ditu oinarrian lege honek ere, Gernikako Autonomia Estatutuan aurreikusitako oinarritzko eskumen-euskarri bikoitza duela, bai 10.2 artikuluan jasotakoa, autogobernurako gure instituzioen antolaketa, araubide eta funtzionamenduaren arloko eskumen eskusiboari buruzkoa; bai 10.6 artikuluan jasotakoa, gure zuzenbide substantibotik eta Euskal Autonomia Erkidegoaren berezko antolamendutik datozen administrazio-prozeduraren arauak ezartzeko dugun gaitasunaren arlokoa.

Azaltzen ari garen prozedura —arauak egitekoa— araugintzaren kontrol- eta gainbegiratze-jarduera arautzen duten zenbait sektore-legerekiko (hala nola Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako otsailaren 18ko 4/2005 Legearekiko) erreferente denez, indarrean dagoen arautegian izango duen eraginak erreferente izate horrekin du zerikusia. Lege hau tresna baliagarria izango da sektore-lege horientzat, norik bere ekintzetan sakontzeko. Horrexegatik, lege horretan aldaketak egitea proposatzen da, jatorrizko idazkeran zenbait interpretazio izan duten manuak zehaztu eta ziurtatzeko asmoz; izan ere, interpretazio horietako batzuk arauaren espirituaren edo aplikatu behar diren garaiko errealitatearen kontra joan daitezke. Eta erreferente izango da Administrazioaren beraren esparru-arau askorekiko ere, zeinek egingarritasun material handiagoa izan dezaten bilatu nahi baita, dagoeneko abian ditugun prozedurak hobeto egoki daitezen digitalizazioaren, gardentasunaren, herritarren partaidetzaren edo ebaluazioaren fenomeno berriek ezartzen dituzten testuinguruetara, prozedurak finkatu eta hobetu egin behar baitira efikazia areagotzeko.

Aurretik aipatutako guztia kontuan hartuta, eta orain arte indarrean dagoen 8/2003 Legeari zenbat aldaketa egiten zaizkion ikusita, beste testu artikulatu oso bat onestea erabaki da, lege bakar honetan sar daitezen xedapen orokorrak egiteko prozedurarekin zerikusia duten arau guztiak.

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Legearen xedea eta lege-erreserbaren irismena

1. Xedapen orokorrak egiteko prozedura arautzea da lege honen xedea.
2. Lege bidez eta modu arrazoituan baino ezin izango dira sartu nahitaezko izapide gehigarriak edo lege honetan ezarri ez diren nahitaezko beste izapide batzuk, eta, betiere, izapide horiek sartzea efikaz, neurrizko eta beharrezkoa bada prozeduraren berezko xedek lortzeko.
3. Sektoreko legeek edo elaborazio-prozedura aldatzeko berariazko xedea ez duten legeek berariaz eta zuzenean aldatu beharko dute lege hau baldin eta xedapenak egiteko prozedura guztietan oro har eta nahitaez sartu beharreko edozein izapide sartu nahi badute, edota, gaiaren arabera prozedura berezi bat dagoela ohartarazteko, prozedura horietan bakarrik eska daitekeen izapide berriren bat sartzea nahi badute.
4. Ez dira prozedura berezizat hartuko, nahiz eta gainerako guztian lege honetan xedatutako izapideak bete, berezitasun bakartzat gaiaren arabera nahitaezkoa den txostenen bat eskatzea duten prozedurak.
5. Prozeduraren berezitasunak erregelamenduz ezarri ahal izango dira; hain zuzen, edukiari, eskakizun formalei edo bildu behar diren txostenak egiteko moduari buruzkoak. Halaber, erregelamendu bidez ezarri ahal izango da beste izapide osagarri batzuk edota nahitaezkoak ez diren izapideak egiteko aukera.

2. artikulua.— Aplikazio-eremua eta gaiaren arabera prozedura bereziak

1. Eusko Jaurlaritzak eta Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrek egiten dituzten xedapen orokorreari ezarriko zaie lege hau. Lege-mailako arauetan bestelako prozedura espezifiko bat ezarria duten beste xedapenak prozedura horren arabera egingo dira; hala ere, lege honetan ezarritakoa modu osagarrian aplikatuko da.
2. Jarraian zehaztutako gaiak arautuko dituzten xedapen orokorrak egiteko prozedurak haien araudi espezifikoak ezarritakoari jarraituko dio, eta, modu osagarrian, lege honek ezarritakoari:
 - a) Tributu- eta aduana-gaietakoak, baita tributuak aplikatzeko prozedurei buruzkoak edo haiek administrazio-bidean berrikusteari buruzkoak ere.
 - b) Gizarte Segurantzaren arloan Estatuaren oinarriko legeria garatzekoak eta oinarriak betearaztekoak edo Gizarte Segurantzaren araubide ekonomikoa kudeatzekoak.
 - c) Tributu- eta aduana-arloko, gizarte-arloko, trafikoaren eta bide-segurtasunaren arloko eta atzerriartasun-arloko jarduketa eta zehapen-prozedurak arautzekoak.
 - d) Ingurumen-arlokoak.
 - e) Aurrekontu-arlokoak.

3. artikulua.— Arau-xedapen orokorraren kontzeptua

1. Lege honen ondorioetarako, xedapen orokor arauemaileak dira, edozein gairen gainekoak izanik ere, legearen, legegintzako dekretuaren, dekretuaren edo

aginduaren forma hartzen dutenak, eta antolamendu juridikora berrikuntzak dakartzaten arau juridikoak dauzkaten eta zehaztutako edo zehaztu gabeko epe baterako mota askotako egintzen oinarri diren xedapenak.

2. Ez dira halakotzat joko, nahiz eta batzuk eta besteak organo berek emanak izan eta xedapen orokor arauemaileen forma berbera hartu, hartzaile-multzo zehatzei edo zehaztu daitezkeenei eragiten dieten administrazio-ebazpen edo xedapen partikularrak eta xedapen orokorrak, betiere batzuk eta besteak administrazio-egintzatzat baino hartzen ez badira, iraunkortasun-asmorik ez izanik, behin bakarrik aplikatuta agortzen direlako, nahiz eta kasu askotan aplikatuak izateko asmoa izan edota edukia administrazio-egintza orokor horietan zeharo zehaztuta dakarten beste betearazpen-egintza batzuk eragin.

3. Halaber, ez dira joko lege hau aplikagarri duten xedapen orokor arauemailetzat, nahiz eta organo berek emanak izan eta xedapen orokor arauemaileen forma berbera hartu, aginduzko edukia ez dutenak edota nahitaezko mandatuak ezartzen ez dituztenak, hau da, programazioari buruzko adierazpenak egitera mugatzen direnak, edota lotesleak ez diren edo Administrazioak, dagokion diskrezionalitatearen barruan, balioesteko eta haztatze bako baino ez diren irizpide edo jarduketa-printzipioak ezartzera mugatzen direnak.

4. Lege honetan ezarritako prozeduratik kanpo gelditzen dira xedapen orokorren interpretazioa argitzeko edo aplikazioa errazteko ematen diren zerbitzu- eta jarraibide-aginduak. Nolanahi ere, xedapenak proposatu edo bere gain hartzen dituen saileko aholkularitzak horiei buruzko txosten juridikoa egingo du.

5. Kide anitzeko organoek beren barne-jardunbidea arautzeko onartutako erregelamenduen gainean ere, txosten juridikoa egingo du organoa atxikia duen sailak.

6. Xedapen orokorrek arau osagarriak behar badituzte edo garatzeko beste xedapen batzuetara jotzen badute, azken horiek izaera arauemailea izango dute, batez ere lehenengoen egindakoak zurian dauden igorpenak badira edo arau-trinkotasun gutxikoak badira.

7. Tresna teknikoak onartzeko baino ez diren xedapen orokorrek arau-izaera izaten jarraituko dute, baldin eta tresna tekniko horiek arau horretan edo beste xedapen orokor batean jasotako kontzeptu juridiko zehaztugabeak ordezkatzeko badira edo edukia ematen badiote, xedapen haien garapenerako arau-osagarri beharrezkoak izanik.

4. artikulua.— Araugintza-kalitatearen printzipioak

Legegintza-ekimena eta erregelamendu-ahala baliatzean, administrazio publikoek arauen kalitatearen eta erregulazio onaren printzipio hauei jarraikiz jokatuko dute:

a) Behar eta eraginkortasun-printzipioak: arau-ekimena interes orokorreko arrazoi batek justifikatu behar du, lortu nahi diren helburuak garbi identifikatzen duen oinarria izan behar du, eta helburu horiek lortzeko egokiena den tresna izan behar du.

b) Proporzionaltasun-printzipioa: ekimenak arauaren bidez ase nahi den beharrari erantzuteko ezinbestekoa den erregulazioa bilduko du, egiaztatu ondoren ez dagoela eskubideak gutxiago murrizten dituen beste neurririk edo betebeharrak gutxiago dakartzanik.

c) Segurtasun juridikoaren printzipioa: arau-ekimena ordenamendu juridikoaren gainerako alderdiekin koherentea den moduan gauzatuko da, arau-esparru egonkor,

ezagun, integratu, argi eta seguru bat sortzeko, zeinak haren jakintza eta ulermena erraztuko baitu, eta, horren ondorioz, baita pertsonen eta enpresen jarduketa eta haien erabakiak hartzeko bidea ere.

d) Gardentasun-printzipioa: indarreko araudirako eta haren prestatze-prozesuaren berezko dokumentuetarako sarbide erraza, unibertsala eta eguneratua ahalbidetuko da, eta zioen azalpenean argi eta garbi zehaztuko dira arau-ekimenen helburuak eta horien justifikazioa. Horrez gain, ahalbidetuko da balizko hartzaileek aktiboki parte hartzea arauak prestatzeko prozesuan.

e) Sinpletasun eta ulergarritasunaren printzipioa: arau-ekimenetan jasotako edukia era argi eta egituratu batez argitaratuko da, erraz ulertzeko moduan, eta hizkera argiz adierazita.

f) Informazioaren kalitatearen printzipioa: araugintza-prozeduretan zehar egiten diren jendaurreko izapideetan argitaratutako informazioak egiazkoa izan behar du, zehatza, eta benetakotasun eta fidagarritasun egiaztatuko dokumentuetatik iritsia izango da. Era berean, baliagarria izango da, hau da, informazio horrekin lortu nahi diren helburuak betetzeko egokia.

g) Irisgarritasunaren printzipioa: arau-ekimenak barnean hartuko ditu zenbait neurri, beharrezko direnak pertsona guztiek Administrazio Publikoaren aurrean beren eskubideak gauzatzeko aukera izan dezaten eta zerbitzuak benetan eta eraginkortasunez eskuratu ditzaten, pertsona horien gaitasun teknikoak, kognitiboak edo fisikoak edozein direla ere.

h) Emakumeen eta gizonen berdintasun printzipioa: xedapen orokorrak egiteko prozeduran, emakumeen eta gizonen berdintasunaren arloan, euskal botere publikoek Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Legean adierazitako printzipio orokorreari lotuta jardun beharko dute; besteak beste, tratu- eta aukera-berdintasuna bermatzeko, emakumeen kontrako indarkeria matxista prebenitu eta desagerrarazteko edo ikuspegi interseksionalez lan egingo dela bermatzeko neurriak zehaztuz. Ezinbestean, genero-inpaktuaren txosten bat eraman beharko du berekin.

i) Parte-hartzearen printzipioa: herritarrei aktiboki entzuteko eta haiekin elkarlanean aritzeko neurriak ezarriko dira, araua onartzeko prozeduran parte-hartzea bermatzearen, gobernantza kolaboratiboan oinarriturik. Besteak beste, entzunaldiaren eta jendaurrean jartzearen bidez eta kontsultak egitearen bidez bermatuko da, baina baita parte-hartzea eta deliberazioa posible egiten duten gainerako tresnen bidez ere (inkestak, foroak, galdeketa publikoak...).

j) Hizkuntza-berdintasunaren printzipioa: euskara eta gaztelania hizkuntza ofizialak izanik, araugintza-prozeduran haien arteko berdintasuna bermatuko da, bereziki herritarrekiko eta haien elkarte-ehunarekiko harremanetan euskararen erabilera sustatuz. Euskararen erabilera sustatzeari begira, araua euskaraz kalitatez lantzeko neurriak hartuko dituzte erakunde publikoek, eta, gaztelaniazko eta euskarazko bertsioen arteko baliokidetzeta ziurtatzeko, bi testuen arteko elkarriketa iraunkorra egituratuko da, horri begira dagozkion neurriak hartuta.

k) Jasangarritasun-printzipioa: etorkizuneko belaunaldiek beren beharrak asetzeko izango duten gaitasuna arriskuan jarri gabe, egungo gizarteak bere beharrak asetzeko duen eskubidea, garapen ekonomikoaren, ingurumenaren zaintzaren eta gizarte-ongizatearen arteko oreka bermatuz.

5. artikulua.— Hizkuntza-berdintasuna eta idazketa elebiduna

1. Lege honek arautzen duen arau-xedapen orok bi hizkuntza ofizialetan, euskaraz eta gaztelaniaz, idatzita egon beharko du, zabalkunde ofiziala egiteko.
2. Hizkuntzen berdintasuna araugintza-prozesuaren kalitatea bermatzeko printzipioa izango da. Hizkuntzen berdintasunaren bidez, testuaren lanketan bi bertsioen arteko elkarrizketa egituratua bermatuko da, bi bertsioen arteko kontrastea eta haien baliokidetzat ziurtatuz.
3. Araugintza-prozedura elebiduna izango da xedapen orokorra egiteko prozedura osoan zehar, eta araugintzan parte hartzen dutenen eta arau-hartzaileen hizkuntza-eskubideak bermatuko dira.
4. Erregelamendu bidez ezarriko da zein izango den idazketa elebidunaren prozedura eta antolaketa araugintza-prozeduran.

6. artikulua.— Presa

1. Izaera orokorreko xedapenak egiteko prozeduran presa-deklarazioa ematen bada:
 - a) Lege honetan txostenak edo alegazioak egiteko aurreikusitako epeak murriztu ahal izango dira, beharrezkoa bada, baina, betiere, aurreikusitako epeen erdia baino txikiagoak ez badira.
 - b) Arauetan aurreikusitako prozedura-izapideren bat alde batera utzi ahal izango da, salbu eta lege-mailako arauak edo lege-indarra dutenek ez badituzte izapide horiek nahitaez eskatzen.
 2. Presaren arrazoiak ematen badira, egitateak eta zuzenbideko oinarriak labur adieraziz, justifikatu egin beharko da eskubide subjektiboak edo interes legitimoak mugatzeko aukera, lehenagoko jarduketetan erabilitako edo organo aholku-emaeleek emandako irizpenetatik behin-behinean aldentzea, indarra galdu ez duten aurretik egindako izapideak ez errepikatzea edota ofizioz hasita dauden izapideetan atzera egitea.
 3. Xedapen orokorrak egiteko prozedura presaz izapidetzeko arrazoiak daudela erabaki ahal izango da baldin eta interes publikoko arrazoi larriak edo ezohiko zirkunstantziak badaude eta, aldeztatik aurreikusi ezin izan direlako, presaz onartzea exijitzen badute.
- Era berean, presaz izapidetzea erabakiko da baldin eta beharrezkoa bada araua indarrean jartzea epe jakin batean, hain zuzen zuzentarauen transposizioarako eskatutako epean, edo Estatuko oinarriko legedira egokitzeko edo arau jakin bat Konstituzioaren kontrako deklaratzeko duten edo baliogabetzen duten epaileen erabakietara egokitzeko epean.
- Nolanahi ere, zirkunstantzia horiek berariaz justifikatu eta adierazi beharko dira prozeduran zehar, prozedura hasteko, memoria egiteko edo prozedura sustatzeko dagokion aginduaren bidez.
4. Lege honetan aurreikusitako prozedura hasteko agindua emateko eskuduntza duen organo berari dagokio, kasuan-kasuan, presa-deklarazioa egitea.

7. artikulua.— Deuseztasuna erregelamenduak egiteko prozeduran

1. Legea baino beheagoko xedapenak erabat deusezak izango dira, legezko prozedura erabat baztertuta eman direlako, xedapen horiek egiteko prozeduran lege

honetan ezinbestekotzat jo diren eta berariaz eskatzen diren izapideak ez badira egin, eta, zehazki:

- a) presako prozedurari jarraitu bazaio aurreikusitako izapideetako edozein alde batera utzita, arrazoirik ez dagoenean presako prozedurarako;
- b) onartzeko unean ezinbestekotzat jotzen den nahitaezko txostenik ez badago;
- c) kontsultei dagokienez, lege honetan aurreikusitakoa betetzen ez bada, baldin eta xedapenak eragina badu, berariaz eta zuzenean, beste administrazio publiko baten eskumenetan;
- d) lege honetan entzunaldiari, jendaurrean erakusteari eta negoziazio kolektiboari buruz aurreikusitakoak betetzen ez badira;
- e) gaiaren ondoriozko prozedura bereziei aplikagarriak zaizkien lege-aurreikuspenak betetzen ez badira, deuseztasun-mota hori berariaz aurreikusten denean lege batean;
- f) dagokion agindu edo xedapen orokorra baino goragoko lerruneko xedapen administratiboek ezarritako izapideren bat ez bada betetzen.

2. Legea baino beheagoko erregelamendu-xedapenak ez dira deusezak izango lege ezarritako prozedura erabat baztertzeagatik, haiek egiteko prozeduran lege honetan aurreikusitakoa beste edozein modutara hautsi bada ere, arau-hauste horiek behar bezala zuzendu ez badira ere edota haien eragina baliozkotu ez bada ere xedapena argitaratu baino lehen.

3. Bereziki, xedapen baten baliozkotasuna eta efikazia eragindakotzat jotzen badira izapidetze elebidunari buruz lege honetan aurreikusitakoa urratu delako, izapidetze hori egin ez den hizkuntzan idatzitako testuaren zatiari mugatuko zaio eragina, eta Administrazioa behartuta egongo da baliogabetutako zatiaren ordezkotza testua presaz eta modu egokian izapidetzera. Nolanahi ere, ordezkotza testuak erabat errespetatu beharko du bi testu ofizialen arteko baliokidetasun linguistikoaren printzipioa indarrean jarraitzen duen bertsio linguistikoarekiko.

4. Legeak, berariaz eta zehazki, halakotzat jotzen baditu bakarrik izango dira lotesleak txostenak eta irizpenak. Halakoetan, txostenean edo irizpenean zehaztutako irizpidea urratzeak legeak berariaz aurreikusitako ondorioak ekarriko ditu.

II. KAPITULUA

Prozedura

Lehenengo atala

Prestaketa

8. artikulua.— Arau-plangintza

1. Gobernuak urtero onartuko du araugintza-plan bat, eta bertan bilduko dira urte horretan Gobernu Kontseilura, hark onar ditzan, igorriko diren legegintza- edo erregelamendu-ekimenak.

2. Eusko Jaurlaritzaren urteko araugintza-plana urte bakoitzeko lehen hiruhilekoan argitaratuko da Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Publikoaren egoitza elektronikoa eta Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian, beharrezkoak diren informazioa eta parte-hartzea bermatze aldera.

3. Urteko araugintza-planean azalduko da, ezarritako irizpideen arabera, zein arauk behar duten haien aplikazioaren emaitzei buruzko ebaluazioa, batez ere erreparatuz Administrazioari edo hartzaileei dakarkieten kostuan eta azken horiei ezarritako administrazio-zametan.

4. Xedapen orokorrak egiteko prozedura abiarazi behar bada, eta dena delako urteko araugintza-planean aldeztu aurretik sartu gabe dagoen xedapen bat bada, inguruabar hori justifikatu egin beharko da dagozkion memorieta, baina ez da, hargatik, baliogabetuko.

5. Administrazio Orokorreko sailek, urteko araugintza-plan berri bat onartu aurretik, bakoitzak bere araugintza-plangintzaren gauzatze-memoria bat landu eta jakinaraziko dio Gobernuari.

9. artikulua.— Gogoeta- eta prestaketa-lanak

Xedapen orokorrak egiteko prozedura hasteko erabakia hartu aurretik, Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko sailek aurrelanak egin behar izango dituzte gogoetarako eta prestaketarako; horien artean, batik bat, dauden politika- eta arau-multzoen emaitzen eta eragin metatuen ebaluazioa, eta kontuan har daitezkeen arau-aukeren eraginaren aurretiazko ebaluazioak, barne hartuta organo sustatzaileak proiektatutako xedapen orokorraren generoaren arabera eraginari buruzko izapideak egiteko balio behar duten genero-ikuspegitik egindako aurretiazko analisiak, gero Emakunderi, aintzat har ditzan, aurkeztu beharrekoak.

Halaber, xedapenaren proiektua egin aurretik legeak eskatzen dituen kontsulta publikoak bideratuko dira.

10. artikulua.— Araugintza-ebaluazioa, eta indarrean dagoen araudia erregulazio onaren printzipioetara egokitzea

1. Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrek aldiro berrikusiko ditu indarrean dauden araudiak, erregulazio onaren printzipioetara egokitzeko, eta, bereziki, berrikuspen horretan, jarraipena egingo zaie, ikusteko ea gizon eta emakumeen berdintasunaren printzipioaren arabera ari diren aplikatzen. Berrikuspen horretan, halaber, begiratuko da indarrean dauden arauak zenbateraino lortu dituzten aurreikusitako helburuak, ea justifikatuta eta behar bezala zenbatuta zeuden arau horietan ezarritako kostua eta kargak, eta ea une oro indarrean dagoen gainerako ordenamenduan txertatu den.

2. Ebaluazioaren emaitza txosten batean jasoko da, eta txosten hori argitaratu egingo da. Euskal Autonomia Erkidegoko ebaluazio publikoaren araudiak zehaztuko du ebaluazio hori egingo duen organoa, xehetasuna eta aldizkakotasuna. Txostena bi hizkuntza ofizialetan idatziko da.

3. Administrazio Orokorreko sailek erregulazio onaren printzipioen aplikazioa sustatuko dute, eta arauak egitean analisi ekonomikoa bultzatzen lagunduko dute, batik bat, jarduera ekonomikoa murrizketa zentzugabeak edo neurrigabeak egitea saihesteko.

4. Hizkuntza ofizialen berdintasuna erregulazio onaren printzipioaren arabera aplikatuko dute sailek, eta, horren bidez, xedapen orokorren bertsio linguistikoen ulergarritasuna, zuzentasuna eta baliokidetzea zaindu eta sustatuko da, eta behar diren egokitzapenak bideratu eta planifikatuko.

11. artikulua.— Aldez aurretiko kontsulta herritarrei

1. Xedapen orokorraren izapidetzea sustatzen duen organoak edo zuzendaritza-zentroak, testu juridiko arauemaileen proposamenak idatzi baino lehen, kontsulta publikoaren bidez bilduko du gizarteak duen iritzia. Herritarrei zuzendutako aldez aurretiko kontsulta-izapide horretan, beharrezko neurriak hartuko dira, ziurtatzeko, batetik, gizon eta emakumeen ordezkaritza orekatua, eta, bestetik, arautzekoa den alorrean edo sektorean berdintasuna bultzatzen duten elkarteen parte-hartzea. Halaber, hizkuntza-eskubideak errespetatuko zaizkio aldez aurretiko kontsultetan parte hartzen duen orori, Administrazio langile zein herritarra izan.

2. Aldez aurretiko kontsulta kapitulu honetan araututako prestaketa-fasean sartzen da. Izan ere, herritarrekiko interakzio izapidea da, zeina halako moldez egingo baita, non xedapenaren hartzaile izan daitezkeen pertsona guztiek aukera izango duten iritzia emateko, behar besteko epean, berau hamabost egun baino gutxiagokoa izan gabe, eta testu juridiko jakin bat onartu baino lehen.

3. Aldez aurretiko kontsultaren izapidea xedapen orokorraren izapidetzea sustatzen duen zuzendaritza-zentro edo -organoak bete ahal izango du, iragarkia Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Publikoaren egoitza elektronikoko iragarki-taulan jarrita. Alderdi hauekin lotutako informazioa iragarriko da: arau onestearen premia eta egokitasuna, arauaren xedeak, ekimen horrekin konpondu nahi diren arazoak eta izan litezkeen bestelako aukera erregulatzaile eta ez-erregulatzaileak; eta herritarrei gonbidapena egingo zaie iragarritako informazioari buruzko iritzia eman dezaten.

4. Artikulu honetan aurreikusitako herritarren parte-hartzearen eskakizuna betetzat jo dezake testu juridiko arauemaile bat aldez aurretik onetsi ondorengo araugintza-prozedurako instrukzio-faseko entzunaldi eta informazio publikoen izapideak. Memorian horrela jasota utzi beharko da, hala bada.

Bigarren atala Hasiera

12. artikulua.— Organo eskuduna

1. Xedapen orokorrak egiteko prozedura xedapen horien gaiaren gainean eskumena duen saileko sailburuaren aginduz hasiko da. Legeak hala agintzen duenean, edo xedapen orokor horien gaiaren gainean bi sailburuk edo gehiagok eskumen zuzena dutenean, agindua guztiek batera eman beharko dute.

2. Baldin eta, xedapen orokorrak egiteko prozedura hasi eta gero, premia ikusten bada beste sail batzuek ere parte har dezaten, egitekoak diren xedapen horiek sail horien eskumeneko gaietan eragina izan dezaketelako, sail horiek ere prozeduran parte hartuko dute, eta, ahal den neurrian, une horretara arte egindako jarduketak mantendu egingo dira.

13. artikulua.— Prozedura hasteko agindua

1. Prozedura hasteko aginduan, arauaren xedea eta helburua aipatuko dira labur-labur; arreta berezia eskainiko zaie proposamenaren egokitasunari eta arautzeko aztertu diren bestelako irtenbideei, eta justifikatuko da zergatik den hobe arau berri bat egitea ezer ez erregulatzea baino. Eta, lege honen beste artikulua batzuk aipagai dituzten edukiez gain, eduki hauek ere izango ditu:

a) Arauaren bideragarritasun juridiko eta materialari buruzko balioespena, Euskal Autonomia Erkidegoan eta Europar Batasunean indarrean den zuzenbidea kontuan hartuta, eta proposatutako araua eskumenak banatzeko ordenara egokitzeari buruzko azterketa, hau da, Estatuarekiko eta lurralde historikoetako foru-organoekiko zein toki-entitateekiko ordenara egokitzeari buruzkoa, bai eta erregulazio onaren printzipioetara egokituta dagoen ere.

b) Arauak antolamendu juridikoan izango dituen ondorioen aurreikuspena, adierazita gai beraren gainean indarrean dauden beste zer arau alda litezkeen, berariaz edo zeharka, araua indarrean jarriz gero.

c) Proiektatutako arauari edo aurreko puntuan adierazitakoaren arabera eragindako arauari buruz egindako ebaluazioak —inpaktuari, emaitzei edo bestelakoei buruzkoak— bilduko dituen dosierra. Kontuan izanda generoaren araberrako eraginaren alde aurretiko analisiak, horien artean sartuko dira egin nahi den arauak genero-ikuspegitik izan dezakeen garrantziaren lehen estimazio bat, berdintasunerako administrazio-unitateen aholkuarekin.

d) Arauak ukituko dituen administrazio publikoen aurrekontuetan izango duen eraginari buruzko hurbilketa, dena delako gai horretan nahiz, kasuan-kasuan, dagokion jarduera-sektorean izango duena, baita proposamenak herritarrentzat izan ditzakeen onurei eta zama administratiboei buruzkoa ere, eta, bereziki, enpresa txiki eta ertainetan izan dezakeen eraginari buruzkoa.

e) Gaia eta proposatuko den arauketaren edukia direla-eta bidezko iritzitako izapide eta txostenen zerrenda, adierazita zergatik den eraginkorra, egokia eta beharrezkoa gaiaren berezitasunagatik edo lortu nahi diren xedeengatik nahitaezkoa ez den izapide bakoitza sartzea. Horrez gain, zehaztu egingo da, hala badagokio, xedapenak Europar Batasunaren izapidereen bat igaro behar duen edo ez.

f) Xedapenak uki ditzakeen subjektuen eta ordezkaritza-maila handiena duten erakundeen identifikazioa, edota, hala badagokio, herritarren parte-hartzeari dagozkion izapideak ez egitearen justifikazioa, edo legegintza-ekimenak presaz izapidetzea eta entzunaldiaren eta jendaurreko erakustaldiaren izapideak egiteko epea murriztea justifikatzen duten arrazoiak.

g) Testu artikulatuaren itzulpenarako edo idazketa elebidunerako teknika.

h) Instrukzioa egingo duen administrazio-organoa.

i) Urteko araugintza-planean sartuta ez dagoen arau-proposamena bada, justifikatu egin beharko da zergatik den beharrezkoa hura izapidetzea.

2. Prozedura hasteko agindua Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Publikoaren egoitza elektronikoaren iragarki-taulan argitaratuko da. Behin agindua argitaratuta, sail bakoitzak automatikoki izango du horren berri, ekimenaren egokitasunari buruzko oharrak egin ahal ditzan, hala nahi izanez gero.

3. Eusko Jaurlaritzak, beharrezko diren betekizun eta izapideak hobeto betetzearren, xedapen orokorrak egiteko prozeduraren galdetegiak edo inprimakiak onartu ahal izango ditu.

Hirugarren atala Instrukzioa

14. artikulua.— Xedapen orokorrak idazteko arauak eta irizpideak

1. Xedapen orokorrak idaztean, prozedura hasteko aginduaren edukiari begiratuko zaio, aintzat hartuta zer arauketa-aukera egokituko zaizkien ondoen lortu nahi diren xedeei —betiere, premiaren, efikaziaren, proportzionaltasunaren, segurtasun juridikoaren, gardentasunaren eta efizientiaren printzipioekin bat etorrira— eta egin nahi den arauketaren zuzentasuna eta legezatasuna bermatzearren herritarren kontsultaz gain komenigarri iritzitako aurretiko kontsultek izandako emaitzei.

2. Testu juridiko arauemailetan, lege- edo erregelamendu-proiektua justifikatzen duten zioak eta oinarriak behar bezala azalduko dira.

3. Xedapen orokorra idazteko prozesuan, beharrezko diren azterlan eta txostenak egingo dira; bereziki, arauen gauzagarritasunarekin eta aurrekontu-egonkortasunaren eta finantza-jasangarritasunaren printzipioak betetzearekin lotutako kostuaren gainekoak. Hizkuntza ofizialen berdintasuna bermatzeko, neurriak hartu eta prozedurak abiatuko dira.

4. Genero-ikuspegitik arauak izan dezakeen eragina ezagutzeko eta hartan genero-perspektiba barneratzeko aurretiaz egin beharreko lanen kalterik gabe, proiektuaren testua idatzi ondoren generoaren araberako eraginari buruzko txosten bat idatziko da, bertan adierazita araudi-proposamenak emakumeek eta gizonek kolektibo gisa bizi duten egoeran izan lezakeen eragina eta ikuspegi interseksionaletik emakumeen taldeetan duen eragina —aztertuz arauan proiektatutako jarduerak emakumeen eta gizonen desberdintasunak kentzeko eta haien arteko berdintasuna sustatzeko helburu orokorrean ondorio onuragarriak edo kaltegarriak izan ditzakeen— eta, hala badagokio, egoki izan daitezkeen neurri zuzentzaileak, testua idaztean kontuan izandakoak. Horren ondorioz sortutako dokumentua arloko organo eskudunari, Emakunderi, emango zaio, legedian jasotakoa perfektionatzeko behar den dokumentazioarekin batera.

5. Testua bi hizkuntza ofizialetan idatzi beharko da, bertsio linguistikoaren lanketan bi hizkuntzen arteko berdintasuna bermatuz araua idazteko prozesu osoan zehar. Testuak bi hizkuntzetan idatzita egon beharko du, aldez aurretik onartzeko izapidea egin eta ondorengo instrukzio-fasean izapidetu baino lehen. Era berean, testua hizkuntzaren erabilera ez-sexista eta inklusiboa eginez idatzi beharko da.

6. Ahalik eta hedapen eta jarraipen handiena izan dezaten, lege honen eranskin gisa argitaratuko dira 1993ko martxoaren 23ko Gobernu Kontseiluaren Erabakiaren bidez onetsitako xedapen orokorrak egiteko araugintza-teknikaren jarraibideak (apirilaren 6ko Agindua, apirilaren 19ko EHAA, 71. zenbakia), betiere kontuan hartuta Eusko Jaurlaritzak, egoki iritziz gero, jarraibide horiek eguneratu ahal izango dituela galdetegiaren edo inprimakien bitartez.

15. artikulua.— Aldez aurreko onarpena eta izapidetze-espeditzea

1. Xedapen orokorren proiektuak idatzitakoan, prozedura hasteko agindua eman duen organoak aldez aurreko onarpena eman beharko dio dena delako testu artikulatuari, dagozkion negoziazio-, entzunaldi- eta kontsulta-izapideak egin aurretik.

2. Aldez aurreko onarpen-aginduari onartutako testu elebiduna eta artikulu honetan adierazitako gainerako dokumentuak erantsiko zaizkio. Horrela, osatuta geratuko da ondoren bete beharreko izapideen xede izango den espedientea, eta izapideak bideratzeko agindua emango da.

3. Espedientearen instrukzioa egiteko eskumena duen zuzendaritza-zentroak arau-eraginaren azterketari buruzko memoria egingo du, nahitaez. Memoria horretan bildu edo berretsiko da hasiera emateko aginduaren inguruan proposamena egin duen organoaren iritziz azpimarragarria izan daitekeen edozein alderdi, eta, nolana ere, honako hauek:

a) Proposamenaren egokitasuna eta arautzeko aztertu diren bestelako irtenbideak. Justifikatuko da zergatik den hobe arau berri bat egitea ezer ez arautzea baino.

b) Edukia eta azterketa juridikoa, aipatuta zuzenbide erkatua eta Europar Batasuneko zuzenbidea, barnean dela araua indarrean jartzen denean indargabetuko diren arauen zerrenda zehatza.

c) Proposatutako araua eskumenak banatzeko ordenara egokitzeari buruzko azterketa.

d) Ekonomian eta aurrekontuan duen eragina. Araua aplikatzeak ukitutako sektore, eragile eta taldeetan izango dituen ondorioak ebaluatuko ditu, baita lehian eta lehiakortasunean duen eragina ere. Gai horiei buruz unean-unean indarrean dauden legeekin bat datorren ere ebaluatuko da.

e) Proposamenak izan ditzakeen karga administratiboak, eta hura betetzeak Administrazioari eta kargei aurre egin behar dietenei ekarriko dien kostua, bereziki aipatuta enpresa txiki eta ertainen gaineko eragina.

f) Generoaren arabera eraginari buruzko txostena, non agerian utzi beharko den 4/2005 Legea betetzeko jarraitu zaien izapide guztien, lortutako emaitzen eta berdintasuna bultzatzeko barneratutako neurrien azalpen zehatz bat.

g) Xedapen orokorrak egiteko prozeduran euskararen erabileraren normalizazioaren ikuspegia aztertzen duen txostena, zeinaren bitartez hizkuntza-gaietan indarrean dagoen araudiarekiko egokitasuna baloratuko baita, bestelako organo txostengileei dagozkien zereginei kalterik egin gabe, eta izapidetzen ari den xedapenaren eremu objektiboan euskararen erabileraren normalizaziora zuzendutako neurriak proposatuko baitira.

h) Haur eta nerabeen gaineko eraginari buruzko azterketa, zeinean azalpen zehatz bat emango den egindako izapideei buruz eta, aurreikuspenen arabera, haur eta nerabeen gainean izango duten eraginari buruz. Horrek haurren interes gorenaren printzipioa bete den neurtzeko eta kontrastatzeko balioko du.

i) Izapidearen deskribapena, erreferentzia eginez bideratutako nahitaezko edo aukerako txosten edo irizpenei eta testua egin aurretik herritarrei egindako aurretiazko kontsultaren izapidean jasotako ekarpen nagusien eta entzunaldiaren eta informazio publikoaren eta negoziazio kolektiboaren izapideetan jasotako enburu laburpenei. Nolanahi ere, deskribapen horretan jasoko dira haien emaitza eta proiektuaren testuan izan duten isla, baita, kasua denean, haien alboratzeko arrazoiak edo aurreikusitako gutxieneko epeen murrizketaren justifikazioa ere.

j) Gazteen gaineko eraginari buruzko azterketa, egindako izapideei eta gazteengan izango duten eraginari buruzko azalpen zehatza jasoko duena. Azterketa horrek aukera emango du gazteria-politika integralaren bultzada eta zeharkakotzea neurtu eta egiaztatzeko, honako hauei dagokienez: pertsona gazteei, edozein izaera edo

mailatakoei, beren eskubideak erabiltzeko babes eta erraztasunak ematea; gizartearen garapen politiko, sozial, ekonomiko, jasangarri eta kulturalen aktiboki parte hartzera bultzatzea; eta, haurtzaroan hasitako prozesu etengabe baten bukaera gisa, haien autonomia eta emantzipazioa ahalbidetzeko baldintzak sorraraztea.

k) Irisgarritasunari buruzko azterketa bat, arauak kontenplazten dituen baliabide teknikoei zein araua bera herritarren irisgarritasun unibertsalerako eskubidean eragin berezia duten alderdietan inplementatzeari dagokienez, kontuan hartuz, bereziki, Irisgarritasuna Sustatzeko abenduaren 4ko 20/1997 Legeak proposatzen dituen elementuak, baita horretatik datozen gainerako arau guztiak ere.

l) Garrantzitsuak izan daitezkeen beste eragin batzuen ebaluazioa, arreta berezia eskainiz ingurumen-arloko eraginari eta klima-aldaketa murrizteko ondorioei eta eragin sozialari, baita proiektua onartzea justifikatzen duten alderdi zuzen eta zeharkako guztiak jasoko dituen kostu-onurei buruzko analisisa ere.

m) Horren *ex post* ebaluazioaren aurreikuspena, adieraziz zer sistematika erabiliko den arauaren aplikazioaren emaitzak ebaluatzeko, eta zein den hori egiteko egokitzat jotzen den entitate edo organoa.

4. Dagokion sailak egoki iritziz gero, espedientearen edukia eta analisi juridikoa txosten juridiko espezifiko batean jasoko dira. Txosten hori prozedura bideratu duen saileko zerbitzu juridikoak egingo du, memorian aipatuko da, eta haren betebeharra izango da geroko izapidetze-prozesuari begira proiektuaren oinarrien defentsa juridikoari eustea, eta oinarritzea edukia legearekin eta zuzenbidearekin bat datorrela eta betetzen direla kasuan-kasuan ezartzen diren araugintza-teknikaren gaineko jarraibideak.

5. Sailak hala iritziz gero, eragin ekonomikoaren arabera, memoria ekonomiko espezifikoa egin ahal izango da. Hura ere memorian aipatuko da, eta, aurretiko onarpena jaso duen testuan izandako aldaketak kontuan hartuta, hasierako aginduan aurreikusitako kostuen balioespenaren balizko zehaztapenak edo desbideratzeak egiaztatuko edo adieraziko ditu, bai eta, orobat, gastuak eta diru-sarrerak zenbatuta, Administrazio Publikoaren aurrekontuetan izango duen eragina, finantzaketarako iturri eta moduak eta Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioaren ekonomia- eta araudi-kontrolaren gaineko arauak zehaztutako beste alderdi guztiak ere.

16. artikulua.— Izapideak kontzentratzea eta haien izapidetze telematikoa bultzatzea

1. Administrazioa sinplifikatzeko printzipioarekin bat etorruta, egintza bakar batean erabakiko dira izaera dela-eta batera bultza daitezkeen eta bata bestearen ondoren bete beharrekoak ez diren izapide guztiak.

2. Zehazki, batera eskatutzat joko dira, epe berean eta bitarteko telematikoz, honako hauek: erregelamendu bidez sartu diren edota funtsezkoak ez diren txostenak, organo espezializatupei edota Administrazio Orokorreko sailei egindako kontsultak eta gaiaren arabera prozedura berezietan eskatutako txostenak edo kontsultak, baldin eta prozedura-arau espezifiko horren arabera ez badira berariaz jarraian edo beste une batean betetzekoak.

3. Izapideak egiteko eginkizuna dutenek egin beharko dituzte izapideak, aurretik eskabidea egin gabe eta soilik espedientea —bere txosten, azterlan eta memoria eta guzti— aintzat hartuta. Izapide guztiak aldi berean egingo dira, eta hilabeteko epe amankomun berean, aurretiaz onartutako xedapenaren testua Euskal Autonomia

Erkidegoko Administrazio Orokorraren egoitza elektronikoan argitaratzen denetik hasita. Epe amankomuna hilabete bikoia izango da tramitazioa sustatzen duen sailaren iritziz nolabaiteko konplexutasuna duten lege-aurreproiektuen tramitazioan, eta hori berariaz adierazi behar da prozedura hasteko aginduan.

4. Aipatutako epe amankomuna igarota, funtsezkoak ez diren izapideak ez betetzeak ez du prozedura geldiaraziko, eta ondoko tramiteak aurrera eramango dira horiek gabe, aurreikusitako moduan. Zilegi izango da epetik kanpo emandako txostenak kontuan ez hartzea dagokion ebazpena onartzeko orduan. Nolanahi ere, salbuespenez eta, betiere, organo informatzaileak epe amankomunaren barruan berariaz eta modu argudiatuan eskatu badu, instrukzioaren ardura duen organoak luzapen bat eman ahal izango dio organo horri bere txostena emateko, hasieran emandako epe amankomunaren erdia bestekoa. Luzapen horrek ez du prozedura geldiaraziko.

5. Txostengileak alde aurretik egindako txostenean adierazi badu arauaren eraginaren memorian zerrenda zehatzean dauden arauetako bat ustez baliogabetuta geratuko dela, aurreko txosten hori eskuratzeko modua identifikatu eta adieraziko da txosten berrian, egiaztapena egin ahal izateko.

17. artikulua.— Entzunaldia eta informazio publikoa eta negoziazio kolektiboa

1. Lege honetan aurreikusitako kontsultaren, entzunaldiaren eta informazio publikoaren izapideak beti egin behar dira herritarren eskubide edo interes legitimoei zuzenean ukitzen bazaie, eta, betiere, artikulua honetan aurreikusitako salbuespen-arrazoiren bat ematen ez bada. Edozein kasutan, artikulua honetan araututako parte-hartze publikoa egin beharko da beharrezko neurriak hartuta, ziurtatzeko, batetik, gizon eta emakumeen ordezkariak orekatua, eta, bestetik, arautzekoa den sektorean edo alorrean berdintasuna bultzatzen duten elkarten parte-hartzea.

2. Interesdunei zuzenean entzunez egingo da entzunaldia, edo, interesdun horiek biltzen edo ordezkatzeko dituzten erakunde eta elkarteei entzunez; erakunde eta elkarte horiek legeak onartutakoak izan behar dute, eta haien helburuek lotura zuzena izan behar dute xedapenaren gaiarekin. Dena den, arrazoitu egin beharko da izapide hori betetzeko aukeretan bata edo bestea hartu izana. Aipatutako erakunde edo elkarte horiek organoen bidez edo txosten edo berariazko kontsulten bidez parte hartzen badute araua egiteko prozesuan, ez da beharrezkoa izango interesdunei zuzenean entzunaldia ematea.

3. Entzunaldia, eta, hala badagokio, informazio publikoa, aurreko artikuluan aurreikusitako gainerako izapideekin batera egingo da, epe amankomun berean, aurretiaz onartutako xedapenaren testua Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorraren egoitza elektronikoan argitaratu ondoren.

4. Lege honen arabera, kasu batzuetan baino ezingo dira alde batera utzi izapide horiek; hauetan, hain zuzen: aurrekontuei eta antolaketari buruzko arauen kasuan, edo hori justifikatzen duten interes publikoko pisuzko arrazoiak badaude, zeinak behar adina arrazoitu beharko diren.

5. Ez dute izapide hori igaro beharko Jaurlaritzaren organoak, karguak eta agintariak arautzen dituzten xedapenek, ez eta Autonomia Erkidegoko Administrazioaren edo haren mendeko edo hari atxikitako erakundearen xedapen organikoek ere, non eta ez duten arautzen herritarrek Administrazioaren eginkizunetan edukiko duten parte-hartzea.

6. Artikulu honetan araututako parte-hartze publikoa gauzatzeko, arauaren hartzaile izan daitezkeenek eta arauaren gainean ekarpenak egiten dituztenek aukera izango dute beren iritzia oinarritua emateko, eta, horretarako, errespetatu egin beharko dira legerian aurreikusita dauden gardentasunaren, herritarren parte-hartzearen eta gobernamentu onaren bermeak.

7. Entzunaldi publikoarekin batera, langileen ordezkariekin negoziatu beharko dira —edo kontsulta egin beharko zaie—, dagokion legeriak ezarritako gai-eremuen arabera, lan-baldintzen gaineko eta funtzio publikoaren legeriak zehaztutako gai jakin batzuen gaineko arau-egitasmoak, betiere ez badituzte oinarritzat aurreko negoziazio batean lortutako akordioak. Espedienteari erantsiko zaizkio betekizun hori betetzeko egin diren bilkuren aktak.

18. artikulua.— Beste administrazio batzuek parte hartzea edo haiei kontsulta egitea

1. Xedapenaren testua aurretiaz onartzen dela argitaratzen denetik hilabeteko epe amankomun beraren barruan, xedapen orokorrak egiteko prozeduran parte hartzeko aukera emango zaie egitekoa den arauketak zuzen-zuzenki eragiten dien Euskal Autonomia Erkidegoko administrazioei.

2. Parte-hartzea mailakatu egingo da, eta egitekoa den xedapenak gainerako administrazioen eskumen eta jarduketetan duen eraginaren arabera gauzatuko da. Betiere, egitasmoaren testua helarazi beharko zaie, eta parte-hartzea alegazioak aurkezteko epe bat irekita ere gauzatu ahal izango da, edo txostenak emanaz.

3. Kontsulta-organoetan parte hartze hutsak edo gai jakin batean aholku teknikoa emateak ezin du kontsultaren izapidea ordezkatu, non eta horrelako parte-hartzearen funtsa ez den, hain zuzen ere, bakoitzaren eskumen eta interesak babestea, edo non eta organo horiek esku hartuta ez den parte-hartze hori zinez gauzaten.

19. artikulua.— Nahitaezko eta funtsezkoak diren txosten eta irizpenak

1. Aurreko artikuluetan aurreikusitako izapideen arabera espediente osatu ondoren, bitarteko elektronikoa erabilita eskatu eta beteko dira 20, 21, 22, 23 eta 25. artikuluetan jasotako nahitaezko eta funtsezko txosten eta irizpenak, lege honek eta haiek arautzen dituzten xedapenek zehaztutako kasuetan, moduan eta epean.

2. Horretarako, xedapenaren testu artikulatu berri bat idatzi ahal izango da, zeinak une horretara arte egindako instrukzioko izapideen arabera egoki iritzitako aldaketak bilduko baititu eta alde aurreko onarpen-agindua osatu zuen testutik bereizi beharko baita. Nolanahi ere, aurretik emandako testu juridiko artikulatu guztiak ezingo dira espedientetik ezabatu, gainerako dokumentazioarekin batera jasota geratu beharko baitira espedientean.

3. Errekerimendua egiten denetik, funtsezkoak diren nahitaezko txostenak eta irizpenak egiteko gehieneko epe bat egongo da, luzaezina. Dena den, eman ahal izango dira epez kanpo, eta espedienteari erantsi, baldin eta eskuragarri badaude espediente onartu behar duen organo eskudunari onartzeko aurkeztu aurretik. Horrelakorik gertatuz gero, baina, justifikatuta legoke nahitaezko txosten eta irizpen horiek kontuan ez hartzea prozedura bultzatzeko ebazpena edo xedapen-proiektuaren azken onespenera buruzko ebazpena ematerakoan.

20. artikulua.— Lan Harremanen Kontseiluaren eta Euskadiko Ekonomia eta Gizarte Arazoetarako Batzordearen nahitaezko txostenak

Lan Harremanen Kontseiluaren eta Euskadiko Ekonomia eta Gizarte Arazoetarako Batzordearen nahitaezko txostenak funtsezkoak dira haien arautzen dituzten xedapen espezifikoaren arabera jarduten badute. Instrukzioaren espedientea amaitu eta hurrengo hilabetearen barruan emango dira, funtsezkoak ez diren izapideak betetzeko hilabeteko aldibereko epea bete ondoren.

21. artikulua.— Tokiko Gobernuen Batzordearen nahitaezko txostena

1. Tokiko Gobernuen Batzordearen nahitaezko txostena funtsezkoa da udalerrien berezko eskumenak ukitzen dituzten xedapen orokor arauemaileak egiteko prozeduretan, Euskadiko Toki Erakundeei buruzko apirilaren 7ko 2/2016 Legearen 90 eta 91. artikuluetan aurreikusitakoaren arabera.

2. Txosten hori ez da entzunaldi-izapidea edo beste administrazio batzuei kontsulta egiteko izapidea; aitzitik, xedapen orokorraren sustatzaileak eskatuko du espedientea amaitu ondoren. Txosten-eskabideari espedientea eta izapidea egin ahal izateko beharrezkoa den alderdi ekonomikoari eta eskumenei buruzko dokumentazioa erantsiko zaizkio. Txosten hori instrukzio-espedientea amaitu ondorengo hilabetearen barruan emango da, funtsezkoak ez diren izapideak betetzeko aldibereko hilabeteko epea bete denean.

3. Tokiko Gobernuen Batzordearen txostenak udalerrien finantza-nahikotasuna ziurtatzeko behar den baliabide-hornidurari buruzko eranskin bat izango du, Euskadiko Toki Erakundeei buruzko apirilaren 7ko 2/2016 Legearen 18. artikuluan aurreikusitakoaren arabera.

4. Eusko Jaurlaritzan edo dagokion foru-aldundian ogasun-arloko eskumena duen sailaren txostena ere aurkeztu beharko da, hala badagokio, Euskadiko Toki Erakundeei buruzko Legearen 112. artikuluan adierazten denarekin bat etorritik.

Txosten hori egiteko epeak eta hura egiteko modu zehatza lege horretan aurreikusitakora egokituko dira.

22. artikulua.— Legezkotasunari buruzko nahitaezko txostena

Euskadiko Aholku Batzordeak ez badu irizpena eman behar, Eusko Jaurlaritzaren Zerbitzu Juridiko Nagusiari egitea dagokion legezkotasunari buruzko nahitaezko txostena eskatu eta gauzatuko da, bitarteko elektronikoak erabilia, Eusko Jaurlaritzaren Zerbitzu Juridikoa Antolatzeari buruzko ekainaren 2ko 7/2016 Legeak aurreikusitakoarekin bat etorritik eta aurreko izapideak egin ondoren.

23. artikulua.— Kontrol Ekonomikoko Bulegoaren nahitaezko txostena

Ekonomia- eta arau-kontrola bitarteko elektronikoak erabilia eskatu eta gauzatuko da, dagokion nahitaezko kontrol-txostena emanda, eta, hain justu, urriaren 19ko 2/2017 Legegintzako Dekretu bidez onartutako Euskal Autonomia Erkidegoko Ekonomia Kontrolari eta Kontabilitateari buruzko Legearen testu bateginean aurreikusitako unean eta moduan.

Laugarren atala
Amaitu eta onartzea

24. artikulua.— Espedientea eta memoria

1. Amaierako espedientea dokumentu hauek osatuko dute: hasteko agindua; proiektua aldez aurretik onartzeko agindua, testua eta guzti; arauaren eraginari buruzko memoria; egindako azterlanak eta kontsultak; eta nahitaezko txostenak eta irizpenak. Azken horiei atxikiko zaizkie, argi identifikatuta, izapidetzean zehar idatzi diren xedapenaren testu artikulatu guztiak, bakoitza zein unetan idatzitakoa den zehaztuta.

2. Orobat, prozedura osoaren memoria labur bat erantsiko zaio espedienteari, eta, hor, hauek guztiak zehaztuko dira: aurrekariak, egindako izapideak, izapideen emaitzak eta egindako txostenen ohar eta iradokizunei egokitzearen —batez ere nahitaezko txostenetan egindakoei— proiektuaren testuan sartutako aldaketak. Behar besteko zehaztasunez arrazoituko da zergatik ez diren onartu txosten horietan egindako oharrak, eta zehatz-mehatz arrazoituko da, orobat, azkenean erabakitako testua bat datorrela antolamendu juridikoarekin.

3. Memoria labur horrek aztertuko du, halaber, ekimena kongruentea den ala ez Euskal Autonomia Erkidegoko nahiz Europar Batasuneko gainerako ordenamendu juridikoarekin, Eusko Jaurlaritzako sailtan egiten ari diren beste batzuekin edo, urteko araugintza-planaren arabera, etorkizunean egingo direnekin, bai eta Eusko Legebiltzarrean izapidetzen ari direnekin ere. Aztertuko du, halaber, arau berrian beste arau batzuen indargabetze espresua sartu behar den, bai eta arlo berean dagoeneko badauden beste arau batzuk bateratu behar diren ere.

4. Espedientean bildutako izapideak eta kanpoko parte-hartzea egon ahal izango dira dokumentatuta formulatu diren hizkuntza ofizialean bakarrik. Hortaz, barne-izapide guztiek ez dute zertan hizkuntza bietan egon, ez Euskal Autonomia Erkidegoan dagoen edo beste era batera bi hizkuntza ofizialetako edozeinetan idatzitako dokumentuak itzuli gabe onartzera behartuta dagoen edozein organo edo erakunde publikori aurkezteko edo bidaltzeko, ez eta gardentasunaren ondorioetarako jatorrizko dokumentuak aktiboki argitaratzeko ere, betiere informazio publikoa eskuratzearekin lotutako legediarekin bat etorrita, ordezkari publikoek eta herritarrek gai horretan dituzten eskubideak bazter utzi gabe.

25. artikulua.— Euskadiko Aholku Batzorde Juridikoaren irizpena eta Eusko Legebiltzarrerara bidali beharreko dokumentazioa

1. Espedientea puntu honetara arte izapidetu denean eskatuko da soilik Euskadiko Aholku Batzorde Juridikoaren irizpena, batzorde horren legeak araututakoarekin bat etorrita. Behin irizpena eskatuta, Batzordeak hautemango balu akatsen bat dagoela izapideetan edo nahitaezko txostenen bat falta dela, batzorde hori arautzeko legean eta hura garatzeko arauetan aurreikusitakoarekin bat etorrita, Batzordeak irizpena eman ahal izango luke, edo espedientea itzuli, behar bezala izapidetua izan dadin irizpena eman aurretik.

2. Aholku Batzorde Juridikora bidaltzen den dokumentazio bera helaraziko zaio Eusko Legebiltzarrari, hala baitago xedatuta Jaurlaritzari buruzko ekainaren 30eko 7/1981 Legean.

26. artikulua.— Prozedura artxibatzea

Izapidearen edozein fasetan eta egindako izapideetako edozeinen ondorioz komenigarritzat jotzen bada aukera ez-erregulatzailerak, gaiaren arabera eskumena duen saileko titularrak edo, kasuan-kasuan, arauak eragiten dien sailtako titularrek batera emandako agindu bidez, artxibatu egingo da espedientea, horretarako arrazoiak emanaz.

27. artikulua.— Amaierako onarpena

1. Ezarritako prozedura amaitutakoan, xedapen orokorra organo eskudunari aurkeztuko zaio onar dezan, eta harekin batera behin betiko zioen adierazpena, edota hitzaurrea, kasuan-kasuan, xedapen hori egiteko zioak eta haren helburua labor-labor adieraziz, araua egiteko espedientea oinarri hartuta.

2. Goian aipatutako zioen adierazpenean edo hitzaurrean, modu berezian arrazoitu beharko dira izaera zehatzaileko manuak, eskubide subjektiboak edo interes legitimoak mugatzen dituztenak, atzeraeragineko ondoreak ezartzen dituztenak eta aurreko jardunetan erabilitako irizpideetatik edo organo aholku-emaileek emandako irizpenetatik aldentzen direnak; eta, orobat, arrazoitu beharko da xedapena premiaren, efikaziaren, proportzionaltasunaren, segurtasun juridikoaren, gardentasunaren eta efizientziaren printzipioetara egokituta dagoela.

3. Behin betiko onartu eta Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratuko diren euskarazko eta gaztelaniazko testu artikulatuen zehaztasuna eta baliokidetasuna bermatzeko, Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundeko Itzultzaile Zerbitzu Ofizialak ziurtagiri bat jaulkiko du argitaratu aurretik, euskarazko eta gaztelaniazko bertsioak zehatzak eta baliokideak direla egiaztatzeko.

28. artikulua.— Indarrean jartzeko xedapenak

Kode Zibilaren 2.1 artikuluan ezarritakoa bazter utzi gabe, legeak edo erregelamenduak indarrean jartzeko xedapenek, haiek onartzea edo proposatzea Gobernuari edo Gobernuko kideei dagokienean eta, betiere, jarduera ekonomiko edo profesional bat egiten duten pertsona fisiko edo juridikoei karga edo betebeharrak ezartzen badizkie jarduera horretan aritzeak, aurreikusiko dute xedapen horiek onartu eta hurrengo urtarrilaren 2an edo uztailaren 1ean jarriko direla indarrean.

29. artikulua.— Publikotasuna eta Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratzea

1. Xedapen orokor arauemaileak Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratu beharko dira, bi hizkuntza ofizialetan, indarrean jarri eta ondorio juridikoak izateko. Argitalpen hori benetakoa eta ofiziala izango da, erregelamenduz ezarritako bermeen eta baldintzen arabera, eta argitaratze horrek Kode Zibilaren atariko tituluan eta aplikatzekoak diren gainerako arauetan ezarritako ondorioak izango ditu.

2. Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian dagokionean argitaratzeaz gain, lege honetan aurreikusita dago Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Publikoaren egoitza elektronikoa ere argitaratzea, gardentasunaren eta herritarren parte-hartzearen eta lankidetzaren ataria den aldetik, eta informazioa lortzeko eta izapideetarako gune segurua den aldetik. Horrela, herritarrei gonbidapena egingo zaie argitaratutako informazioari buruzko iritzia eman dezaten. Argitalpen hori bi hizkuntza ofizialetan egingo da.

3. Horrez gain, aukerako moduan, argitaratzeko beste bide osagarri batzuk ezarri ahal izango dira, lege honetan edo beste batzuetan aurreikusitakoarekin bat etorrita, barne hartuta Administrazioaren edozein web-orri edo Eusko Jaurlaritzak herritarrei eskaintzen dizkien gobernu irekiaren plataformako web-orriak, non aldibereko elkarrekintza posible izango den. Argitalpen horietan guztietan euskaraz eta gaztelaniaz argitaratuko dira edukiak, hizkuntzen berdintasuna bermatuz eta hizkuntza-eskubideak zainduz.

4. Arauak hobeto ezagutu eta zuzenki aplikatu daitezkeen bermatze aldera, Eusko Jaurlaritzak, Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkariaren bitartez, eta indarrean dagoen xedapen bat zati batean aldatzen duen beste bat indarrean jarri eta hiru hilabeteko epean, indarrean diren xedapenen testu eguneratuak eta kontsolidatuak argitaratuko ditu, eta une horretara arte izan dituzten aldaketak zehaztuko dira bertan.

5. Testu kontsolidatu horietan, zehaztuko da zein arau diren izan dituzten aldaketa eta indargabetzeen arrazoi, eta, lineako bertsioan, arau aldatzailerako esteka jarriko da. Orobat, adieraziko da web-orrian argitaratutako testu kontsolidatu bakoitza zer datatan egin zen eta zer datatara arte dagoen eguneratua.

6. Argitaratze hori egiteko, bitarteko teknikoek aukera ematen duten neurrian, euskarri informatikoak eta arauen aplikazio-eremuan hedapenik handiena eragin dezaketen telematika-sareak erabiliko dira.

30. artikulua.— Lege-aurreproiektuak onartzea

1. Lege-aurreproiektuak Gobernu Kontseiluari aurkeztuko zaizkio, azter ditzan; aztertzeko dituen bilkuran bertan erabakiko du haiek behin betiko onartuko dituen, eta, hala bada, lege-proiektu gisa Legebiltzarrera igortzea; edo, bestela, azken idazketa egiteko kontuan hartu beharko diren irizpideak ezarriko ditu, bai eta, hala balegokio, behin betiko onartu bitarteko bidean egin beharreko jarduketak ere.

2. Eusko Legebiltzarrean izapidetzen ari den lege-proiektua irautsi egiten bada Legebiltzarra desegin delako edo agintaldia amaitu delako, Gobernuari itzultzen bazaio edo Gobernuak erretiratu egiten badu, kasu horietan, gaiaren arabera eskumena duen saileko titularrak, egindako izapideak errepikatu beharrik gabe, berriz ere aurkeztu ahal izango dio lege-proiektua Gobernu Kontseiluari, azter dezan; baina, betiere, oraingo testua eta aurretik izapidetu eta onartua izan zena funtsean berdinak badira eta hura onartzeko eman ziren izatezko eta zuzenbidezko inguruabarrak ez badira funtsean aldatu, edota, kontuan hartuta zenbat denbora igaro den, gomendagarria bada izapide horietakoren bat berrestea eta ondorioak egiaztatzea.

Xedapen gehigarria

Lege honetan aurreikusitako prozeduran sartzen dira Europar Batasuneko zuzenbideak eskatuta Batasuneko organoek edo organoetan egin beharreko izapideak. Izapide horiek arautzen dituzten arauetan egongo da ezarrita zer unetan egin behar diren izapide horiek, zer modutan egin behar diren eta zer ondorio eragingo dituzten.

Xedapen iragankorra

Lege hau indarrean jarri aurretik hasitako prozedurak lehengo araudiaren arabera izapidetuko dira amaitu arte.

Xedapen indargabetzailea

Indargabetuta geratzen dira abenduaren 22ko 8/2003 Legea, Xedapen Orokorrak Egiteko Prozedurarena, eta lege honetan xedatutakoaren aurkakoak diren bestelako xedapenak.

Azken xedapenetako lehenengoa.— Euskararen erabilera normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 oinarritzko Legea aldatzea

Aztertutako proiektuek euskararen erabileraren normalizazioan nolako eragina duten eta hizkuntza-arloan indarrean dagoen araudia betetzen duten argitzeko ageriko beharrari jarraikiz, idazkera berria ematen zaio Euskararen erabilera normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 oinarritzko Legearen 8. artikulua lehenengo atalari, eta honela idatzita geratu da:

«1. Euskal Herriko Autonomia Erkidegoan kokatutako herri-agintek emandako xedapen arauemaile zein ebazpen ofizial orok bi hizkuntzetan idatzita egon beharko du zabalkunde ofiziala egiteko. Eusko Jaurlaritzan prestatzen diren xedapen orokorrak egiteko prozeduran euskararen erabileraren normalizazioaren ikuspegia txertatzeko, nahitaezko aholkularitza-txosten bat eman behar da, eta, haren bitartez, izapidetzen ari den xedapenaren eremu objektiboan euskararen erabilera normalizatzera zuzendutako neurriak proposatuko dira. Halaber, hizkuntza-gaietan indarrean dagoen araudiarekiko egokitasuna baloratuko da, bestelako organo txostengileei dagozkien zereginei kalterik egin gabe».

Azken xedapenetako bigarrena.— Oinarri-legea, eta Gobernuari eskuordetza ematea lege jakinen euskarazko bertsioa eguneratu eta harmonizatzeko

1. Eskuordetza ematen zaio Gobernuari ondoren aipatzen diren legeen euskarazko bertsioa eguneratu, erregularizatu, argitu eta harmonizatzen dituzten legeko testuak onar ditzan lege hau indarrean jarri eta urtebete baino gehiagokoa ez den epe batean eta ekainaren 30eko 7/1981 Gobernu Legearen 52.3 artikulua arabera:

— 1/1980 Legea, maiatzaren 23koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Erakundearen Egoitzari buruzkoa.

— 16/1983 Legea, uztailaren 27koa, Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundearen araubide juridikoari buruzkoa.

— 8/1983 Legea, apirilaren 14koa, Euskadiren Ereserki Ofizialari buruzkoa.

— 1/1993 Legea, otsailaren 19koa, Euskal Eskola Publikoari buruzkoa.

— 2/1993 Legea, otsailaren 19koa, Euskal Autonomia Erkidegoko Unibertsitateko kanpoko Irakaskuntzarako Irakasleen Kidegoei buruzkoa.

— 4/1997 Legea, maiatzaren 30ekoa, Mondragon Unibertsitatea aitortzen duena.

2. Kasu honetan, erregularizatzeko eta harmonizatzeko lanak lege horien euskarazko bertsioak erabiltzen dituen terminologia eta hizkera teknikoa eguneratzera eta egokitze mugatuko dira, gaztelaniazko bertsioaren letra eta edukia modu osoan errespetatuz, eta halako moldez, non egingo den testu elebiduna xedapenaren jatorrizko zentzuari modu hertsian lotuko baitzaio, hura aldatu gabe, hizkuntz bertsio bien arteko baliokidetasun zorrotzena osoki errespetatuta.

3. Erregularizatzeko eta harmonizatzeko lanak euskara tekniko-juridikoaren arloan ohikoak diren printzipio eta irizpenei jarraituz egikaritzeko dira, eta testu juridikoen

hizkuntz bertsio bien baliokidetasun zorrotzena bermatzea ahalbidetzen dutenekin bat, dagokion aholkularitza espezializatuaren bidez; eta, horretarako, testu bateginaren gaineko iritzia eskatuko zaio Itzultzaile Zerbitzu Ofizialari.

4. Legebiltzarrak eta Eusko Jaurlaritzak, hitzarmen bidez, legeak eta testu kontsolidatuak argitaratzeko gune digital partekatu bat ezarri ahal izango dute, non legearen aldaketen bertsio guztien berri emango den, bi hizkuntza ofizialetan, eta indargabetua dagoen ala ez adieraziko den. Halaber, egoki deritzoten gainerako informazio juridiko guztia adierazi ahal izango da.

Azken xedapenetako hirugarrena.— Indarrean jartzea

Lege hau Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratzen den egunaren biharamunean jarriko da indarrean.

8.2.79. 7/2022 Legea, ekainaren 30ekoa, Landa-Ingurunearen Garapenarena⁵⁹⁷

ZIOEN ADIERAZPENA

[...]

3. artikuluan landa-garapeneko politikek eta jarduketek bete beharko dituzten printzipioak ezartzen dira. Printzipio horiek esparru honetan politikak eta jarduketak gidatu behar dituzten balioak dira, eta horien artean nabarmentzekoak dira landa-ingurunearen eta hiri-ingurunearen arteko aukera-berdintasuna, emakumeen eta gizonen aukera-berdintasuna, landa-eremuko emakumeen ahalduntzearen sustapena, euskal landa-ingurunearen paisaiaren eta biodibertsitatearen zainketa, baita kultura-identitatearen ere, eta landa-eremu guztietan euskararen erabilerari eman beharreko bultzada.

[...]

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Definizioak

Lege honen xederako, honela ulertzen dira honako hauek:

g) Nekazaritza-, abeltzaintza- eta basogintza-sektorearen funtzio-aniztasuna: nekazaritza-, abeltzaintza- eta basogintza-sektoreak gizarteari egindako ekarpenen multzoa. Merkatuetara bideratutako elikagai eta lehengaiez gain, beste ondasun eta zerbitzu publiko edo kanpo-efektu batzuk ere badira, merkatuek ordaintzen ez dituztenak. Nekazaritza- eta basogintza-sektoreak sortutako ondasun publiko edo kanpo-efektu positiboen artean honako hauek nabarmendu ahal dira:

iv) Lurraldearen eta bere landa-eremuaren arteko identifikazio soziala: gastronomia, tradizioak, paisaia, kulturaren sostengua (besteak beste euskara kontserbatzea).

3. artikulua.— Landa-garapenaren printzipio gidariak

Landa-garapenak helburu izan beharko du landa-ingurunearen jasangarritasuna eta funtzio-aniztasuna lortzea, lurralde-ikuspegi justu, orekatu eta jasangarri batetik; horretarako, landa-garapenaren ingurumen-, gizarte- eta ekonomia-arloetako dimentsioetan hainbat printzipio txertatuko ditu, besteak beste, landa-eremuaren eta hiri-eremuaren arteko eta emakumeen eta gizonen arteko aukera-berdintasuna, landa-eremuko emakumeen ahalduntzea, biodibertsitatea mantentzea, paisaiaren eta euskal landa-ingurunearen kultura-identitatearen zainketa, eta landa-eremu guztietan euskararen erabilerari eman beharreko bultzada.

⁵⁹⁷ EHAren 137. zenbakian, 2022ko uztailaren 15eko alean, argitaratua.
<https://www.euskadi.eus/y22-bopv/eu/bopv2/datos/2022/07/2203227e.shtml>

6. artikulua.— Landa-inguruneko politika instituzionalen helburu sektorialak

3. Honako hauek dira helburu sektorialak:

G) Hezkuntzaren, kirolaren eta kulturaren arloan.

VI) Landa-eremuetako natura-, historia-, kultura- eta paisaia-ondarea berreskuratzea, kontserbatzea, garatzea eta zabaltzea, euskararen erabilera eta sustapena zeharka bultzatuz.

J) Berrikuntzaren arloan.

II) Gaikuntzarako, prestakuntzarako eta trebetasunen garapenerako tresnak eskura jartzea, landa-inguruneko eragileek berrikuntza baliatu ahal izan dezaten eta berrikuntza-prozesuetan gaitasun proaktiboa eduki dezaten. Horrekin batera, prestakuntza hori euskaraz jasotzeko eskubidea bermatuko da.

II. KAPITULUA

Zonakatzea eta plangintza-tresnak

10. artikulua.— Landa-garapeneko eskualdeko programak

6. Behetik gorako parte-hartzea ahalbidetzeko diseinatutako metodologia bat baliatuko da («bottom-up»), eskualdean ekonomiaren, gizartearen eta ingurumenaren arloan ordezkartza handiena duten eragileek parte har dezaten. Metodologia hori Nekazaritza, Elikadura eta Landa Garapen Politikako Batzordeak adostu eta baliozkotuko du, aldez aurretik Euskadiko Nekazaritza, Elikagaigintza eta Landa Garapeneko Kontseiluari kontsulta eginda, eta herritarrek parte hartzean euskara erabiltzeko duten eskubidea bermatuko du.

8.2.80. 8/2022 Legea, ekainaren 30ekoa, Euskal Autonomia Erkidegoan jarduera fisikoaren eta kirolaren arloko lanbideetan sartzeari eta jarduteari buruzkoa⁵⁹⁸

ZIOEN AZALPENA

[...]

Gizarte garatuetan, eta halakoa da euskal gizartea, ausarki zeharkako jardute-eremu bat bilakatu behar dute jada jarduera fisikoak eta kirolak; hau da, kirola ez dute sail espezifikoko batzuek bakarrik landu behar, gobernuaren ekintza osoak baizik. Izan ere, kirolak eragina du osasunean, hezkuntzan, lan-merkatuan, kontsumitzaile eta erabiltzaileengan, euskararen erabileran, ingurune naturalean eta abarretan.

[...]

Araugintza-ekimena gauzatzean, botere publikoek printzipio hauen arabera jardun behar dute: premia, proportzionaltasuna, segurtasun juridikoa, gardentasuna, irisgarritasuna, aukera-berdintasuna, inklusioa, hizkuntza-eskubideen bermea, sinpletasuna eta eraginkortasuna. Hori dela eta, premia- eta proportzionaltasun-printzipioak errespetatuz, legeak jarduera fisikoaren eta kirolaren arloko lanbide jakin batzuk baino ez ditu arautzen, eta ez guztiak. Jarduera fisikoaren eta kirolaren arloko beste lanbide batzuk arautu gabe uztea erabaki da, esaterako, kirol-epaileen edo kirolarien agenteen lanbideak. Izan ere, zerbitzu horiek ematen dituzten lanbideek ez dute zuzenean eragiten ondasun juridikorik nabarmenenetan, hau da, ez dute eragiten zerbitzu profesional horien hartzaile diren hirugarren pertsonen osasun eta segurtasunean.

[...]

Bestalde, herritarrek aukeratzen duten hizkuntza ofiziala erabiltzeko eskubidearen bermea bultzatuko da Autonomia Estatutuaren 6. artikuluan ezartzen den euskararen eta gaztelaniaren koofizialtasunarekin bat eginez eta Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legean eta Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Estatutuaren abenduaren 22ko 6/2003 Legean xedatutakoari jarraituz.

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

5. artikulua.— Hizkuntza-eskubideak eta euskararen normalizazioa jarduera fisikoaren eta kirolaren arloko lanbideetan

1. Herritarren hizkuntza-eskubideak bermatzea helburu hartuta eta zerbitzua euskaraz emango dela ziurtatzeko, lege hau indarrean sartu eta jarduera fisikoaren eta kirolaren arloko lanbideetan lehen aldiz sartzeko herri-administrazioek ematen

⁵⁹⁸ EHAren 139. zenbakian, 2022ko uztailaren 19ko alean, argitaratua.
<https://www.euskadi.eus/y22-bopv/eu/bopv2/datos/2022/07/2203265e.shtml>

dituzten zerbitzu publikoen esparruan, gutxienez B2 hizkuntza-gaitasun maila ere egiaztatu beharko da, funtzio publikoaren araudian beste gaitasun-mailarik ezartzen ez denean eta dagozkion indize soziolinguistikoek hala eskatzen dutenean, nahitaez bete beharreko indarrean dagoen araudiari jarraiki.

2. Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrean hizkuntza-politikaren eskumena duen organoak, kirol-arloko eskumena duen zuzendaritzarekin lankidetzan, lau urteko plan bat prestatu eta abiarazi beharko du kirol-prestakuntza eta jarduera fisikoaren eta kirolaren arloko lanbideak euskalduntzeko, bai sektore publikoan bai sektore pribatuan, eta bere aurrekontuetan jasoko du.

3. Era berean, lege honen arau-garapenean lege honetan adierazten diren hizkuntza-eskubideak bermatzeko beste neurri batzuk jasoko dira.

II. TITULUA

Jarduera fisikoaren eta kirolaren arloko lanbideetan sartzea eta jardutea

12. artikulua.— Elkargoko kide egitea eta Euskal Autonomia Erkidegoko Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren arloko Profesionalen Erregistroan izena ematea

1. Euskal Autonomia Erkidegoko Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren arloko Profesionalen Erregistroa sortzen da, zeina publikoa izango baita, kirolaren arloko eskumena duen sailari atxikita geldituko baita eta, horren bidez, kontsumitzaileen eta erabiltzaileen eskubideak ahalik eta ondoen defendatze aldera, ondorengo apartatuetan adierazitako informazioa emango baitu, euskaraz eta gaztelaniaz, modu argi, doako eta elektronikoki eskuragarrian.

Erregelamendu bidez ezarri beharko dira erregistroaren egitura, zereginak eta publizitate- eta funtzionamendu-araubidea.

14. artikulua.— Lanbide-jardueraren betebeharrak

Profesionalek, lege honek xede dituen jarduera fisikoaren eta kirolaren arloko lanbideetan jardutean, betebeharrak hauek izango dituzte:

1) Legez aitortutako hizkuntza-eskubideak benetan egikaritzeko baldintzak bermatzea.

18. artikulua.— Plataforma birtualen bidezko edo informazioaren eta komunikazioaren teknologien bidezko lanbide-jardueraren

5. Euskararen erabilera bermatuko da Euskal Autonomia Erkidegoan kokatuta dauden kirol-zentro edo -erakundeek erabiltzen dituzten web-orrietan, aplikazioetan eta gainerako informazioaren eta komunikazioaren teknologietan.

Lehenengo xedapen gehigarria.— Euskararen erabileraren normalizazioa

Eusko Jaurlaritzan kirol-arloko eskumena duen sailak bermatuko du prestakuntza-ekintzak euskaraz eta gaztelaniaz egin ahal izatea, bai eta euskararen erabileraren normalizazioa ere, arau honen xede den jarduera fisikoaren eta kirolaren arloko lanbideen jardunaren eremuan, batez ere haurrei eta gazteei dagokienez.

Seigarren xedapen iragankorra.— Hizkuntza-normalizazioa

Lege hau indarrean sartzen denean herri-administrazioek emandako zerbitzu publikoen esparruan jarduera fisikoko eta kiroleko lanbideetan dihardutenek, gutxienez B2 hizkuntza-gaitasunaren maila egiaztatu beharko dute 2026ko urtarrilaren 1etik aurrera, beste hizkuntza-gaitasunik xedatu ez den eremuetan.

Xedapen honetan ezarritako epea bete eta bi urtera arte, Eusko Jaurlaritzak laguntza-programak ezarriko ditu lege honek eragindako pertsonen euskararen doako irakaskuntza bermatzeko, eta euskara-ikastaroetan izena emanda dutenei ikastaro horiek amaitu arte luzatuko zaie epea.

8.2.81. 11/2022 Legea, abenduaren 1ekoa, Euskal Enplegu Publikoarena⁵⁹⁹

ZIOEN AZALPENA

[...]

XV. Legearen XIII. tituluak gai inportantea jorratzen du: hizkuntza-normalizazioa euskal enplegu publikoan. Gai honetan, aurreko legegileak bere garaian ezarri zituen printzipio eta adierazpenei jarraitu zaie legea, baina bere xedapenak arau-testuinguru berrira egokituta, orobat indarrean dagoen oinarritzko legeriaren ondoriozko exigentzietara.

Euskal administrazio publikoen apustua jasotzen du legeak: zerbitzuak euskaraz eman eta eginkizunak euskaraz garatuko dituen administrazioa eratzea, gaztelaniaz egiten duen bezala. Alor honetan, aurrerapenak egon dira administrazio publikoetan, zalantzarik gabe, gobernu-maila guztietan. Hala ere, bide luzea egin behar da oraindik, kasu batzuetan, eta lege honen asmoa da bere garaian hasitako ahaleginari ekitea: euskal herritarrei Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetan zerbitzatzea, berdin-berdin.

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Printzipio eratzailleak

2. Printzipio hauek izango ditu arau euskal enplegu publikoak:

e) Konpromisoa euskararen erabileraren hizkuntza-normalizazioarekin.

7. artikulua.— Aplikazio-eremu espezifikoa

Euskal sektore publikoko entitateetan zerbitzuak ematen dituzten langileei, baldin eta euskal administrazio publikoek zuzenean edo zeharka jartzen badute entitate horien kapitalaren ehuneko berrogeita hamar baino gehiago, hauek aplikatuko zaizkie: 70. artikuluan jasotako iriste-printzipioak; betebeharrak eta jokabide-kodea; goi-zuzendaritza-kide lan-kontratudunei buruzko araubide juridikoa; 45., 46., 47., 52. eta 54. artikuluetan euskal enplegu publikoa antolatzeke aurreikusitako tresnak eta lege honen XIII. tituluak, hizkuntza-normalizazioari buruz.

⁵⁹⁹ EHAAREN 245. zenbakian, 2022ko abenduaren 26ko alean, argitaratua.
<https://www.euskadi.eus/y22-bopv/eu/bopv2/datos/2022/12/2205531e.shtml>

I. TITULUA

Euskal enplegu publikoaren organoak eta haien eskumenak

II. KAPITULUA

Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko eta instituzionaleko enplegu publikoaren organoak eta haien eskumenak

LEHENENGO ATALA **Goi-organoak**

17. artikulua.— Eusko Jaurlaritza

2. Hauek dira Eusko Jaurlaritzaren eskumenak, Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko eta instituzionaleko enplegu publikoaren goi-organo den aldetik:

m) Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioan hizkuntza normalizatzeko eta euskara sustatzeko neurriak ezartzen eta betetzen direla gainbegiratzea.

BIGARREN ATALA

Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrean eta instituzionalean enplegu publikoaren eskumena duten beste organo batzuk

22. artikulua.— Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundea

2. Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundeak eskumen hauek ditu Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko eta haren organismo autonomoetako enplegatu publikoei dagokienez:

b) Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorraren eta haren organismo autonomoen zerbitzuko langileen lanposturako prestakuntza, barne direla hizkuntza-prestakuntza, emakumeen eta gizonen arteko berdintasunari buruzko prestakuntza, LGTBI gaiei buruzko prestakuntza eta karrera profesionalerako prestakuntza.

3. Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundeak eskumen hauek ditu euskal administrazio publiko guztietako enplegatu publikoei dagokienez:

a) Euskal administrazio publiko guztietako langileen hizkuntza-eskakizunen egiaztapenez arduratzea, lege honetan ezarritakoaren arabera. Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundeak dagokien langileen ordezkari emango dio hizkuntza-eskakizunen egiaztapenaren berri.

g) Hitzarmenak sinatzea beste euskal administrazio publiko batzuekin, administrazio horiei eskuratze aldera Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundearen eskumen-eremuko prestazioak eta zerbitzuak; bereziki, alor hauek aintzat hartuta: enplegatu publikoen prestakuntza, hizkuntza-eskakizunak egiaztatzea eta zuzendaritza-kide publiko profesionalen kompetentziak egiaztatzea.

III. TITULUA

Zuzendaritza-funtzioa eta zuzendaritza-kide profesionalen estatutua euskal administrazio publikoetan

I. KAPITULUA

Zuzendaritza publiko profesionala. Antolamendua

36. artikulua.— Zuzendaritza-izaerako lanpostuak antolatzeko tresnak

2. Hartara, zuzendaritza-lanpostuak antolatzeko tresna horretan gutxienez datu hauek jaso beharko dira espresuki:

e) Lanpostuaren hizkuntza-eskakizuna eta, hala badagokio, hizkuntza-eskakizunaren derrigortasun-data.

IV. TITULUA

Enplegu publikoaren antolamendua eta egitura

I. KAPITULUA

Enplegu publikoaren antolamendua euskal sektore publikoan

LEHENENGO ATALA

Euskal administrazio publikoetako enplegu publikoa antolatzeko tresnak

46. artikulua.— Lanpostu-zerrenden edukia

1. Lanpostu-zerrendek datuok adieraziko dituzte, nahitaez, lanpostu bakoitzeko:

g) Lanpostuaren hizkuntza-eskakizuna eta, hala badagokio, derrigortasun-data.

V. TITULUA

Enplegatu publikoaren izaera eskuratzea eta galtzea

II. KAPITULUA

Euskal sektore publikoan enplegura iristeko printzipioak eta betekizunak

70. artikulua.— Euskal sektore publikoan enplegura iristeko printzipio gidariak

2. Euskal administrazio publikoek eta haien sektore publikoa osatzen duten entitateek beren funtzionarioak eta langile lan-kontratudunak hautatzeko erabiliko dituzten prozeduretan, artikuluko honen 1. apartatuak ezarritakoaren arabera garatzeaz gain, printzipio hauek errespetatuko dituzte beti:

i) Hautaketa-prozesuan hizkuntza ofizialetatik edozein erabili ahal izateko bermea.

71. artikulua.— Euskal enplegu publikora iristeko betekizunak

2. Euskal administrazio publikoek deialdi bakoitzean jakinaraziko dute zenbat lanpostu-dotaziok duen nahitaezko hizkuntza-eskakizuna, lanpostu-zerrendetan edo antzeko tresnetan ezarritakoarekin bat etorritik. Nahitaezko hizkuntza-eskakizuna dutenetara iristeko, beraz, nahitaezkoa izango da egiaztatzea deitutako lanpostuan jarduteko behar besteko hizkuntza-kompetentzia. Deialdien oinarrietan argituko da zenbat plazari bete zaion hizkuntza-eskakizunaren derrigortasun-data, eta gainerako plazetan merezimendutzat baloratuko da euskara jakitea.

4. Behin hautaketa-prozesua amaituta, destinoak esleituko zaizkie exijitutako betekizunak —hizkuntza-eskakizuna barne, nahitaezkoa balitz— betetzen dituzten izangaiak; esleitu ere, izangai bakoitzak lortutako puntuazioaren eta adierazitako lehenetsuen arabera. Destino jakin batzuetara sartzeko exijitzen diren betekizunak betetzeak inola ere ez du murriztuko izangaiak berak egiaztatutako betekizunen bat exijitzen ez duten beste postu batzuk aukeratzeko duen eskubidea.

72. artikulua.— Beste estatu batzuetako nazionalak enplegu publikora iristea

5. Artikulu honetan ezarritakoa gorabehera, interes orokorreko arrazoiak direla eta, Eusko Legebiltzarraren lege bidez ezar daiteke ez dagoela zertan bete nazionalitatearen betekizuna euskal administrazio publikoen jarduera-esparru edo -sektore jakin batzuetako funtzionario izateko.

Zehazki, premia objektiboak aintzat hartuta, hautaketa-probetarako deialdietan ezar daiteke ez dagoela zertan bete 71. artikuluan xedatutako nazionalitatearen betekizuna honako eremu eta sektore hauetan:

c) Ertzaintzako eta udaltzaingoko plaza batzuk, hots, hornitzeko beharrezko dutenak lurraldean bereziki errotuta dauden immigrazio-sektoreen hizkuntzak eta kultura ezagutzea.

VI. TITULUA

Euskal sektore publikoko enplegatuen hautaketa eta prestakuntza

I. KAPITULUA

Euskal sektore publikoko enpleguak hautatzeko prozesuak eta sistemak

79. artikulua.— Deialdiaren oinarriak

1. Hauek sartu behar dira hautaketa-prozesuetako deialdi-oinarrietan:

e) Deitutako plazen hizkuntza-eskakizuna, argi adierazita zenbat plazatarako exijitzen den hizkuntza-eskakizuna egiaztatuta izatea plaza horietara iristeko, bat etorrita dagokion lanpostu-zerrendak horri buruz esandakoarekin.

80. artikulua.— Hautaketa-tresnak

2. Hautaketa-probak garatzeko, euskal administrazio publikoek hautaketa-tresna hauek erabili ahal izango dituzte, besteak beste:

f) Atzerriko hizkuntzak menderatzen direla egiaztatzea, akreditazio-sistemak erabiliz edo horretarako probak eginez.

l) Hizkuntza-eskakizunak egiaztatze probak.

3. Hizkuntza-politikaren eskumena duen organoak arautuko ditu lege hau garatuz ezar daitezkeen egiaztatze-sistemak, hizkuntza-eskakizunei buruzkoak.

Egiaztatze-sistemen artean, ezar daiteke izangaiek badutela Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetatik edozein aukeratzea artikulua honetan aipatzen diren hautaketa-probak egiteko. Dagokion baliokidetze-araubidea erregelamendubidez ezartzen den heinean, 190. artikulua dioenaren arabera, hautaketa-probak hizkuntza ofizial bat komunikazio-hizkuntzatzat erabilia gainditzea hizkuntza-eskakizunari dagokion hizkuntza-kompetentzia egiaztatze eta ebaluatze sistematzat hartuko da.

VIII. TITULUA

Lanpostuak hornitzea eta mugigarritasuna

II. KAPITULUA

Lehiaketa

100. artikulua.— Lehiaketan balorazioa eta arau osagarriak

1. Lanpostuak hornitzeko lehiaketetan, bereziki baloratuko da izangaiaren kompetentziak noraino egokitzen zaizkion lanpostuaren profil funtzionalari. Edonola ere, hauek baloratuko dira:

e) Euskararen ezagutza-maila egiaztatua, euskara jakitea bete beharreko betekizuna ez bada.

2. Aurreko apartatuan aurreikusitakoa hargatik eragotzi gabe, hauek ere balora daitezke lanpostuak hornitzeko lehiaketetan: hizkuntzak jakitea, irakaskuntza eta ikerketa, proiektu eta batzordeetan parte hartu izana, prestakuntza eta Administrazioaren plan estrategikoen barruko beste jarduera batzuk.

XII. TITULUA

Diziplina-araubidea

II. KAPITULUA

Diziplinako arau-haustekak

178. artikulua.— Falta oso astunak

Falta oso astun dira:

b) Diskriminazioa dakarren edozein ekintza. Diskriminazioaren arrazoi izango dira arraza edo etnia, erlijioa edo uste sendoak, desgaitasuna, adina, orientazio sexuala, hizkuntza, iritzia, jaioleku edo bizilekua, sexua edo beste edozein arrazoi pertsonal edo sozial.

XIII. TITULUA

Hizkuntza-normalizazioa

187. artikulua.— Hizkuntza-eskakizunak eta euskararen erabilera normalizatzeko planak

1. Euskara eta gaztelania dira euskal administrazio publikoetako hizkuntza ofizialak, eta administrazio horiek bermatu beharko dute bi hizkuntzok erabiltzea beren barneko zein kanpoko harremanetan.

2. Euskal administrazio publikoek saiatu behar dute beren zerbitzuko langileek hizkuntza-gaikuntza egokia izan dezaten eta euskara erabil dezaten euren jardueraren eremuan, eta, horretarako, beharrezkoak diren neurriak hartuko dituzte.

3. Horretarako, euskal administrazio publikoek, haien mendeko instituzio eta organismoek, Eusko Jaurlaritzak berariaz ezarritako irizpideei jarraituz, hizkuntza-plangintzarako tresnak onartuko dituzte, bakoitzak berea, eta bertan finkatuko dituzte plangintzaldi bakoitzerako lortu nahi diren helburuak, hartu behar diren neurriak eta jarri behar diren bideak.

4. Eusko Jaurlaritzan hizkuntza-politikaren eskumena duen sailak nahitaezko txosten bat egingo du, planaren onarpenaren aurretik, lege honen aplikazio-eremuaren barruko entitate bakoitzaren hizkuntza-plangintzarako tresnei buruz. Txosten horrek jaso behar du zer eragin duen proposamenak euskararen erabileraren normalizazioan, eta jaso behar du, halaber, nola egokitzen den hori hizkuntzaren arloko araudira.

Euskal administrazio publikoek eta haien instituzio eta organismoek informazio hau emango diote hizkuntza-politikan eskumena duen sailari: hizkuntza-politika koordinatzeko eta Eusko Jaurlaritzaren Kontseiluari helarazi behar dizkion txostenak egiteko langileei eta gaiaren inguruko alderdiei buruz sail horrek behar duen informazioa.

Datu pertsonalak babesteko araudiari jarraikiz, eskatutako datuak fitxategi automatizatu batean erregistratuko dira, eta hizkuntza-politikaren eskumena duen sailak kudeatuko du fitxategi hori.

5. Euskal administrazio publikoetako eta haien instituzio eta organismoetako lanpostu guztiek, unean uneko egoeraren arabera edo aldi baterakoak barne, dagokien hizkuntza-eskakizuna izango dute esleituta; horretarako, kontuan izango da zeintzuk diren lanpostu bakoitzaren ezaugarriak eta komunikazio-premiak, eta zer hizkuntza-trebetasun eska daitezkeen premia horiek betetzeko.

6. Hizkuntza-eskakizunak zehazten du lanpostua hornitzeko eta bertan jarduteko behar diren euskararen konpetentzia-mailen multzoa. Hizkuntza-eskakizuna derrigorrezkoa ez den bitartean, hark bakar bakarrik balioko du zehazteko zer balio eman behar zaion euskararen ezagutzari merezimendu gisa, bai lanpostuak hornitzerakoan, bai kanpoko hautaketak egiterakoan. Derrigortasun-datatik aurrera, hizkuntza-eskakizuna bete beharko da dagokion lanpostura iristeko eta bertan jarduteko.

Nolanahi ere, Eusko Jaurlaritzak, hizkuntza-normalizazioaren eskumena duen sailaren proposamenez, erregelamendu bidez erabakiko du zein egoeratan, salbuesenez eta betiere arrazoi nabarmenak direla medio, lanpostu baten titularra salbuetasi ahal izango den lanpostuari ezarritako hizkuntza-eskakizuna betetzetik.

7. Eusko Jaurlaritzak, hizkuntza-politikaren eskumena duen sailak eta, hala badagokio, hizkuntza-plangintzaren xede den sektorearen ardura duen sailak proposatuta, hizkuntza-eskakizunak nola sailkatu behar diren eta zer ezaugarri izan behar dituzten erabakiko du, eta aldian-aldian zehaztuko du zeintzuk diren euskal administrazio publikoetako eta haien instituzio eta organismoetako lanpostuei hizkuntza-eskakizun horiek aplikatzeko irizpideak.

8. Kasuan kasuko gobernu-organoek esleituko dituzte euskal administrazio publikoetako eta haien instituzio eta organismoetako lanpostu guztien hizkuntza-eskakizunak eta derrigortasun-datak artikulu honetan azaltzen diren irizpideak betez, eta betiere Eusko Jaurlaritzan hizkuntza-politikaren eskumena duen sailak aurrez nahitaezko txostena eman ondoren.

Nolanahi ere, derrigortasun-data izan behar duten lanpostuak zehazteko, kontuan izan beharko da, nahitaez, zer helburu finkatu duen administrazio publiko, instituzio eta organismo bakoitzak bere hizkuntza-plangintzarako tresnetan.

9. Hizkuntza-eskakizuna eta, hala badagokio, derrigortasun-data sartu behar dira lanpostu-zerrendetan agertu behar diren lanpostuaren zehaztapenen artean, bai eta 47.2.d) artikuluan jasotako tresna osagarrietan ere, betiere lege honetan ezarritakoaren arabera.

10. Lanpostuetan jarduteko araubidea, lanpostuari esleitutako hizkuntza-eskakizuna egiaztatu beharraren ondorioz, aldatzeak ondorioak izango ditu soil-soilik, lanpostuak hornitzeko hautaketa-prozesuei dagokienez, aldaketa hori onartu ondoren deitutako prozesuetan.

188. artikulua.— Euskara hautaketa- eta hornitze-prozesuetan

1. Euskal administrazio publikoen zerbitzura iristeko hautaketa-proben deialdietako edukiak bat etorri behar du langile sartu berriek bete behar dituzten lanpostuei esleitutako hizkuntza-eskakizunekin.

2. Aurreko zenbakian ezarritakoaren ondorioetarako, derrigorrezko hizkuntza-eskakizuna duen lanpostu baterako plaza bat ateratzen bada deialdira, hizkuntza-

eskakizun hori bete egin beharko da lanpostu horretarako irispidea izateko. Hizkuntza-eskakizuna betetzea eskatu ahal izango da, deialdiaren oinarriek zehazten dutenaren arabera, aldez aurretik dokumentu bidez egiaztatuta edo berariazko proba bat eginda prozesuaren barruan edo ezarriko den praktikaldian; azken kasu horretan, ez dira aplikatuko lege honen 76. artikuluan ezarritako denbora-mugak.

3. Hautaketa-probetarako deialdi bakoitzean euskararen ezagutzari merezimendu gisa eman beharreko balorazioa ezartzeko, kontuan hartuko da lanpostu bakoitzari esleitutako mailetan zein nagusitzen den, halako moldez, non beheragoko eta goragoko mailak egiaztatu izanari emango zaion puntuazioa koherente eta proportziosko izan beharko zaion maila horretarako ezarri den puntuazioari.

Euskararen ezagutzari emandako puntuazioa inoiz ez da izango hautaketa-prozesu osoan lor daitekeen gehieneko puntuazioaren ehuneko hogeitau baina gehiago.

Nolanahi ere, lanpostuari dagokion maila espezifikokoaren egiaztapenari emango zaion balorazioa inoiz ez da izango hautaketa-prozesu osoan lor daitekeen gehieneko puntuazioaren ehuneko bost baina gutxiago.

4. Artikulu honetan adierazitako irizpide horiek, halaber, euskal administrazio publikoetako lanpostuak hornitzeko prozesuetan aplikatu beharko dira.

189. artikulua.— Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundearen funtzioak hizkuntza-prestakuntzan eta hizkuntza-eskakizunen egiaztapenean

1. Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundeak, hizkuntza-eskakizunak betetzen direla egiaztatzeko, euskararen ezagutza ebaluatzeko proben edukia eta forma erabakiko ditu kasu bakoitzerako, zeintzuk nahitaez eta modu berean aplikatu beharko baitira administrazio publiko guztietan.

2. Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundea izango da hizkuntza-eskakizunak egiaztatzeko gaituta dagoen organismo bakarra. Horretarako, Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundearen erantzukizuna izango da euskal administrazio publikoetan eta haien instituzio eta organismoetan hizkuntza-eskakizunak egiaztatzeko probak antolatzea eta aldian-aldian proba horietarako deialdia egitea.

3. Era berean, Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundeak egingo ditu euskal administrazio publikoek eta haien instituzio eta organismoek langileak hautatzeko eta lanpostuak hornitzeko deitutako prozesuetan hizkuntza-eskakizunak egiaztatzeko egin behar diren probak.

4. Hargatik eragotzi gabe euskal administrazio publikoetara eta haien instituzio eta organismoetara iristeko hautaketa-prozesuetako kalifikazio-mahaietan Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundeari dagokion ordezkari, organismo horren ordezkari batek egon beharko du deialdian eskatzen den hizkuntza-eskakizuna egiaztatzeko proben kalifikazio-mahaietan. Ordezkaritza hori nahitaezkoa izango da, halaber, lanpostuak hornitzeko lehiaketetako kalifikazio-batzordeen osieran, eta helburu berbera izango du.

5. Euskal administrazio publikoek elkarlanerako hitzarmenak sinatu ahal izango dituzte Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundearekin hizkuntza-eskakizunak egiaztatzeko probak zer baldintzatan egin behar diren zehazteko.

6. Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundeak dagokion elkarlanerako hitzarmena sinatu ahal izango du HARE Helduen Alfabetatze eta Berreuskalduntzerako Erakundearekin, helduen euskalduntzean eskumena duen organismoa baita, euskal

administrazio publikoen zerbitzura lanean diharduten langileak, euskararen ikaskuntza-prozesuaren curriculum-edukiari jarraikiz, euskalduntzea dela-eta.

190. artikulua.— Baliozkotzea eta euskararen ezagutza egiaztatzekeo beste sistema batzuk

Eusko Jaurlaritzak, hizkuntza-politikaren eskumena duen sailaren proposamenez, erregelamenduz ezarriko du araubide bat, ziurtagiri ofizialak, tituluak eta euskararen ezaguera frogatzeko eta ebaluatzeko beste sistema batzuk baliozkotzekoa, euskal administrazio publikoetan egiaztatze aldera lanpostuei esleitutako hizkuntza-eskakizunak betetzen direla.

Xedapen indargabetzailea

Indargabetuta geratzen da Euskal Funtzio Publikoari buruzko uztailaren 6ko 6/1989 Legea, bai eta maila bera edo txikiagoa duen beste edozein xedapen ere, baldin eta lege honetan ezarritakoaren aurka badoa.

8.2.82. 12/2022 Legea, abenduaren 15ekoa, kable bidezko garraioarena⁶⁰⁰

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

10. artikulua.— Erabiltzaileen eskubideak

6. Lege honen aplikazio-eremuan sartzan diren instalazioetan, herritarrei oro har zuzendutako inprimaki, komunikazio eta gainerako dokumentuetan euskararen eta gaztelaniaren erabilera bermatuko da, betiere indarrean dagoen araudian ezarritako kontsumitzaileen eta erabiltzaileen hizkuntza-eskubideak errespetatuz.

⁶⁰⁰ EHAren 247. zenbakian, 2022ko abenduaren 28ko alean, argitaratua.
<https://www.euskadi.eus/y22-bopv/eu/bopv2/datos/2022/12/2205685e.shtml>

8.2.83. 13/2022 Legea, abenduaren 15ekoa, kiroleko dopinaren aurkako legea bigarren aldiz aldatzekoa⁶⁰¹

Artikulu bakarra.— Kiroleko Dopinaren aurkako ekainaren 21eko 12/2012 Legea aldatzea

Hamaika.— Aldatu egiten da 14. artikulua 2. apartatua, eta honela geratzen da idatzita:

«Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Publikoak osatu edo ordeztu egin ahal izango du erregistro-liburu hori datu-baseen prozedura zentralizatuen bidez, informazioaren teknologia berriak eta identifikazio elektronikoa erabiliz; esate baterako, sinadura elektronikoaren eta historia elektronikoa bakar eta zentralizatuko sistemen bidez. Halakoetan, Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetan egongo da sistema erabilgarri».

azken xedapenetako lehenengoa.— Kiroleko Dopinaren aurkako ekainaren 21eko 12/2012 Legearen egokitzapen terminologikoa

Kiroleko Dopinaren aurkako ekainaren 21eko 12/2012 Legearen euskarazko bertsioan, «datuak eman» eta «datuak utzi» terminoak «datuak laga» terminoarekin ordezkatzeko, euskarazko hizkera teknikoa gaurkotu eta gaztelaniazko «cesión de datos» termino analogoarekin bateratzeko, eta, hala, segurtasun juridikoa eta legearen hizkuntza-bertsioen arteko baliokidetzaren terminologikoa bermatzeko. Eragindako xedapenak honako hauek dira: 13.6, 42.9, 45.9, 46.2, 46.3 eta 47.

⁶⁰¹ EHAren 247. zenbakian, 2022ko abenduaren 28ko alean, argitaratua.
<https://www.euskadi.eus/y22-bopv/eu/bopv2/datos/2022/12/2205686e.shtml>

8.2.84. 14/2022 Legea, abenduaren 22koa, Inklusiorako eta Diru-sarrerak Bermatzeko Euskal Sistemarena⁶⁰²

I. TITULUA Xedapen orokorrak

9. artikulua.— Inklusiorako eta Diru Sarrerak Bermatzeko Euskal Sistemaren prestazio ekonomiko, laguntza, tresna eta zerbitzuen titular eta onuradunen eskubideak

1. Honako eskubide hauek aitortzen zaizkie Inklusiorako eta Diru Sarrerak Bermatzeko Euskal Sistemaren prestazio, laguntza, tresna eta zerbitzuen titular eta onuradunei:

c) Inklusiorako eta Diru Sarrerak Bermatzeko Euskal Sistemaren prestazioak, laguntzak eta zerbitzuak aitortzeko eta izapidetzeko administrazio eskudunen aurrean agertzen diren desgaitasundunek ulertzeko eta ulertuak izateko duten eskubidea bermatzea.

Zehazki, Lanbide-Euskal Enplegu Zerbitzuak bermatu egingo du hizkera argia, erraza eta eskuragarria erabiliko dela desgaitasuna duten pertsonekin egiten diren komunikazio guztietan —ahozkoak zein idatzizkoak—, haien ezaugarri pertsonalak eta premiak kontuan hartuta, eta desgaitasuna duen pertsonari bere gaitasun juridikoa gauzatzen laguntzen dion pertsonari egin ahal izango zaio komunikazioa. Administrazio-egintza baten eraginkortasuna jakinarazpenaren mende dagoenean, jakinarazpena administrazio publikoen administrazio-prozedura erkidearen legerian xedatutakoari lotuko zaio.

Desgaitasuna duten pertsonen behar besteko laguntza edo babesa emango zaie ulertuak izan daitezten, erregelamendu bidez ezartzen diren baldintzetan

j) Harremanetarako hizkuntza ofiziala aukeratzea, eta hizkuntza hori erabiltzeak inolako diskriminaziorik ez eragitea, euskararen erabileraren normalizaziorako legeriaren arabera.

⁶⁰² EHAAren 249. zenbakian, 2022ko abenduaren 29ko alean, argitaratua.

<https://www.euskadi.eus/web01-bopv/eu/bopv2/datos/2022/12/2205728e.shtml>

Testu kontsolidatua:

https://www.legebiltzarra.eus/ic2/restAPI/pvgune_descargar/default/051a1704-3149-4030-ac44-3e8527da552a

III. TITULUA

Prozedurak

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

69. artikulua.— Pertsonen eskubideak

2. Era berean, Lanbide-Euskal Enplegu Zerbitzuak bermatu egingo ditu, aurreko artikuluan xedatutakoaz gain, 9. artikuluan aitortutako eskubideak, aplikatu beharreko alderdietan, eta administrazio egokirako eskubidea, euskal sektore publikoaren arautegian xedatutakoari jarraikiz. Bereziki:

e) Pertsonen interesei eragiten dieten erabakiak arrazoitzeko eskubidea bermatzeko, Lanbide-Euskal Enplegu Zerbitzuaren ebazpenek argi eta hizkera ulergarrian adieraziko dituzte erabakiari eusten dioten egitate eta oinarri juridiko garrantzitsuak.

II. KAPITULUA

Prestazio ekonomikoen aitorpena

1. ATALA

Prozedura

78. artikulua.— Eskaera-eredu normalizatuak

5. Eskaera-eredu normalizatuak hizkera argian idatzita egongo dira, Euskal Autonomia Erkidegoko⁶⁰³ bi hizkuntza ofizialetan, eta sektore publikoko webguneen eta gailu mugikorretarako aplikazioen irisgarritasunari buruzko araudian aurreikusitako irisgarritasun-betekizunak betekoz dituzte.

⁶⁰³ Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkariaren 54. zenbakian, 2023ko martxoaren 17ko alean, argitaratutako huts-zuzenketaren arabera emandako idazkera.

8.2.85. 1/2023 Legea, martxoaren 16koa, Euskal Administrazio Publikoen zehatzeko ahalari buruzkoa⁶⁰⁴

III. KAPITULUA Prozedura

II. ATALA Tramitazioa

37. artikulua.— Prozedura hasteko erabakia

3. Prozedura hasteko erabakiaren jakinarazpenak ez baditu artikuluko honetan zehaztutako baldintzak betetzen edo ez baditu errespetatzen interesdunen hizkuntza-eskubideak, data honetatik aurrera izango ditu ondorioak ukitutako pertsonarengan: akatsa zuzentzen denetik edo interesdunak jakinarazpenaren xede den ebazpenaren edo egintzaren edukiaren berri baduela erakusten duten jarduerak egiten dituenetik, edo bidezkoa den errekurtsoren bat aurkezten denetik.

⁶⁰⁴ EHAAREN 60. zenbakian, 2023ko martxoaren 27ko alean, argitaratua.
<https://www.euskadi.eus/web01-bopv/eu/bopv2/datos/2023/03/2301470e.shtml>

8.2.86. 1/2023 Legegintzako Dekretua, martxoaren 16koa, emakumeen eta gizonen berdintasunerako eta emakumeen aurkako indarkeria matxistarik gabe bizitzeko Legearen testu bategina onesten duena⁶⁰⁵

[ZIOEN AZALPENA]

[...]

Akats batzuk zuzendu dira eta testuan modu desberdinean jasotzen ziren termino batzuen erabilera bateratu da.

EMAKUMEEN ETA GIZONEN BERDINTASUNERAKO ETA EMAKUMEEN KONTRAKO INDARKERIA MATXISTARIK GABE BIZITZEKO LEGEAREN TESTU BATEGINA

ATARIKO TITULUA

3. artikulua.— Printzipio orokorrak

Hauek dira emakumeen eta gizonen berdintasunaren arloan EAEko botere publikoen jarduera gidatu eta bideratu behar duten printzipio orokorrak: tratu-berdintasuna; aukera-berdintasuna; emakumeen aurkako indarkeria matxista prebenitzea eta desagerraraztea; dibertsitatea eta desberdintasuna errespetatzea; genero-ikuspegia txertatzea; ekintza positiboa; generoaren araberako rolak eta estereotipoak desagerraraztea; ikuspegi interseksionala txertatzea; sexu- edo genero-identitatearen garapen askea, sexu-orientazioa, gorputz-autonomia eta autodeterminazioa; ordezkartza orekatua; lankidetzatza eta koordinazioa eta nazioartekotzea; emakumeen ahalduntzea; gizonen inplikazioa; parte-hartzea; berrikuntza, gardentasuna eta kontu-ematea; hizkuntza-eskubideen babesa eta euskararen erabileraren sustapena.

1. Tratu-berdintasuna.

Debekatuta dago pertsonen sexuan oinarritutako diskriminazio oro, hala zuzenekoa nola zeharkakoa, edozein delarik ere diskriminatzeko erabilitako modua.

Lege honen ondorioetarako:

[...]

EAEko botere publikoek diskriminazio anizkoitzari aurre egingo diote, eta emakumeen edo emakume-taldeen oinarritzko eskubideak benetan gauzatzen direla bermatuko dute, emakume horiek bereizkeria-egoerak sor ditzaketen beste inguruabar batzuk ere tartean direnean, hala nola arraza, kolorea, jatorri etnikoa edo soziala, hizkuntza, erlijioa, kultura, politikari edo bestelako gai buruzko iritziak, gutxiengo nazional bateko kide izatea, ondarea, jaiotza, familia-eitea, desgaitasuna, adina, sexu-orientazioa sexu-edo genero-identitatea, genero-

⁶⁰⁵ EHAren 60. zenbakian, 2023ko martxoaren 27ko alean, argitaratua.
<https://www.euskadi.eus/web01-bopv/eu/bopv2/datos/2023/03/2301471e.shtml>

adierazpena, landa-eremukoa izatea, migratzailea, errefuxiatua, seropositiboa, guraso bakarra izatea edo beste edozein baldintza edo egoera pertsonal, sozial edo administratibo.

16. Hizkuntza-eskubideak babestea eta euskararen erabilera sustatzea.

EAEko botere publikoek bermatu behar dute hizkuntza-eskubideak baliatzen direla eta euskararen erabilera sustatzen dela emakumeen eta gizonen berdintasunaren arloan. Horretarako, berdintasun-politikak garatzeko orduan, ziurtatuko dute, beste neurri batzuen artean, interesdunak aukeratutako hizkuntza koofizialean ematen direla zerbitzuak, herritarrentzako prestakuntza-, partaidetza- eta sentsibilizazio-jardueretan hizkuntza-eskubideak bermatzen direla, eta langile eta profesionalentzako jardueretan euskararen erabilera sustatzen dela».

II. TITULUA

Euskal Autonomia Erkidegoko administrazioen eta aginteen jardueran genero ikuspegia txertatzeko neurriak

IV. KAPITULUA

Administrazioaren araudian eta jardueran berdintasuna sustatzeko neurriak

19. artikulua.— Administrazioaren araudia eta jarduera

4. EAEko botere publikoek hizkera inklusiboa eta ez-sexista erabili behar dute irudi eta hizkera mota guztietan, zuzenean eta beste pertsona edo entitate batzuen bitartez sortzen dituzten dokumentuetan eta euskarrietan.

23. artikulua.— Dirulaguntzak

3. EAEko botere publikoek, beste gai batzuen artean, dirulaguntza publikoak erregulatzen dituzten oinarri edo arauetan ondoren azaltzen dena egingo dute:

c) Emakumeen eta gizonen berdintasunarekin lotutako betebeharrak ezarriko dituzte, hizkera eta irudi mota guztietan erabilera ez-sexista egitetik harago, bai eta emakumeen eta gizonen berdintasunerako klausulak ez betetzeak dakartzan ondorioak ere.

[...]

III. TITULUA

Zenbait esku hartze arlotan berdintasuna sustatzeko neurriak

II. KAPITULUA

Kultura eta komunikabideak

28. artikulua.— Kultura-jarduerak

1. EAEko administrazio publikoek, bakoitzak bere eskumen-eremuan, behar beste neurri hartu behar dituzte, bai sexuan oinarritutako diskriminazio oro saihesteko, bai sustatzeko emakumeek zein gizonen parte hartzeko aukera eta partaidetza orekatua izatea Euskal Autonomia Erkidegoaren esparruan izaten diren kultura-jarduera guztietan. Lege honen ondorioetarako, kultura-jardueratzat hartzen dira, besteak beste, jarduera artistikoak, jai-giroan egiten direnak, oroitzapenezkoak, kirol-jarduerak eta euskararen hizkuntza-normalizazioaren arloan egindakoak.

Debekatu egiten da gune publikoetan emakumeek gizonetik berdintasunean parte hartzea onartzen ez duten edo oztopatzen duten kultura-jarduerarik antolatzea eta egitea.

29. artikulua.— Komunikabideak, publizitatea eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiak

3. Komunikabideek, beren programazioak egiteko orduan, bermatuko dute edukietan genero-ikuspegia sartzen dela; horrez gain, ez dute hizkera sexistarik erabili behar, eta emakumeen partaidetza aktiboa eta bi sexuen presentzia orekatua eta irudi plurala bermatu behar dute, edertasun-kanonetatik eta sexu bakoitzak bizitzako arlotan betetzen dituen funtzioei buruzko estereotipo sexistetatik aparte; bereziki zaindu behar dituzte haur zein gazteentzako edukiak, eta 3.1 artikulua azken apartatuan aipatzen diren diskriminazio anizkoitzeko inguruabarrak dituzten emakumeekin lotutako aurreiritziak eta estereotipoak desagerrarazi behar dituzte.

III. KAPITULUA

Hezkuntza

1. ATALA

Unibertsitatez kanpoko irakaskuntza

32. artikulua.— Curriculum

2. Era berean, Hezkuntza Administrazioak oinarrizko printzipiotzat ezarriko du hezkuntza-maila guztietan indarkeriazko jokaerak prebenitzea, adingabeekiko sexu-abusuak barne, eta eguneroko bizitzarako irakasgai edo eduki eta aldi zehatzak ezarriko ditu hezkuntza-maila guztietan. Eduki eta aldi horietan gai hauekin lotutako alderdi eta edukiak sartuko dira: etxeko eremua eta pertsonen zaintza, harreman pertsonalen funtzionamenduaren ezagutza eta harreman afektibo-sexual osasungarriak eta positiboak sustatzea, hizkuntzaren erabilera ez-sexista, emakumeen gorputza erakartzeko elementu edo aberastasun-iturri gisa erabiltzea zalantzan jartzea, jarrera matxisten identifikazioa eta prebentzioa,

agerikoenak ez direnak barne, eta gatazkak konpontzeko indarkeriarik gabeko metodoak eta sexuen berdintasunaren eta dibertsitatearen errespetuan oinarritutako bizikidetzaren ereduak ikastea.

33. artikulua.— Material didaktikoak

2. Euskal Autonomia Erkidegoko ikastetxeetan erabiltzen diren testuliburuek eta gainerako material didaktikoek aurreko 32.1 artikuluan adierazitako hezkidetzahelburuak bildu behar dituzte. Era berean, ez dute hizkera sexistarik erabili behar, eta irudietan emakumeen eta gizonen presentzia orekatua eta estereotiporik gabea bermatu behar dute.

2. ATALA

Unibertsitateko irakaskuntza

36. artikulua.— Euskal Unibertsitate Sistema

2. Orobat, jakintza-arlo guztietako irakas-lanean eta ikerketa-lanetan genero-ikuspegia txerta dadin, hizkera ez-sexista erabil dadin, eta emakumeen jakintza eta emakumeek gizon-emakumeen garapenari egindako ekarpen sozial eta historikoa jaso dadin bermatuko dute.

IV. KAPITULUA

Lana

2. ATALA

Enplegua

46. artikulua.— Negoziazio kolektiboa

2. Autonomia Erkidegoko Administrazioak, hitzarmen kolektiboen erregistroaren bitartez, zaindu beharko du hitzarmen horietan emakumeen eta gizonen berdintasunaren printzipioaren aurkako klausularik ez egotea, hizkuntzaren erabilera ez-sexista egitea eta sexu-jazarpena edo sexuan oinarritutako jazarpena prebenitzeko eta haren aurka egiteko neurri espezifikoak jasotzea.

VII. KAPITULUA

Emakumeen kontrako indarkeria matxista

3. ATALA

Antzematea, artatzea, koordinatzea eta onbideratzea

58. artikulua.— Antzemateko, artatzeko, koordinatzeko eta onbideratzeko neurri orokorrak

3. Eskubide horretan sartzen da biktima guztiek informazio eta orientazio egokia eta eskuratzeko erraza izan dezatela, ulertzen duten hizkuntza batean eta argiro, dituzten eskubideei eta dauden baliabideei buruz; eta artatuak izan daitezela osasun fisiko eta mentalaren arloan eta beste zenbait arlotan duten beharrei dagokienez; hala nola segurtasuna, arlo ekonomikoa, aldi baterako bizileku segurua, etxebizitza, hezkuntza eta arlo soziala, lege honetan eta hori garatzeko arauetan aurreikusitakoaren arabera.

63. artikulua.— Polizia-arreta

Autonomia Erkidegoko Administrazioak eta Euskadiko udalerrietako toki-administrazioek bermatu behar dute, Euskadiko Segurtasun Sistema Publikoaren bidez, emakumeen kontrako indarkeria matxistaren arloan ematen duten arreta lehentasunezkoa, eraginkorra eta kalitatekoa dela. Horretarako, beste neurri batzuen artean, hau egin behar dute:

b) Biktimei informazioa eman, ulertzen duten hizkuntza batean eta argiro, jakin dezaten zer eskubide dituzten, zer baliabide erabil ditzaketen eta zer ondorio dakarren salaketa aurkezteak.

8.2.87. 2/2023 Legea, martxoaren 30ekoa, Euskadiko jarduera fisikoaren eta kirolarena⁶⁰⁶

ZIOEN AZALPENA

[...]

Kiroleko gobernantza onaren esparruan, kirolaren eremuan bi hizkuntza ofizialetako edozein erabiltzeko herritarrek duten eskubidea eta kirolarien eta gainerako parte-hartzaileen hizkuntza-eskubideak bermatu nahi dira lege honen bidez, kirol-jarduera ofizialaren esparruan bereziki, botere publikoen erantzukizuna baita herritarrek euskara erabiltzeko duten eskubidea bermatzea eta gure hizkuntzaren ezagutza eta erabilera babestea eta bultzatzea, Euskararen erabilera normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legeak ezartzen duenari jarraikiz.

[...]

I. TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Printzipio gidariak, legearen helburuak eta jarduteko irizpideak

3. Euskal botere publikoek, beren eskumenen esparruan, jarduera fisikoa eta kirola egiteko eskubidea benetan gauzatzeko politika bat ezarriko dute, honako printzipio gidari hauei jarraikiz:

f) Jarduera fisikoa eta kirola baliatzea euskararen erabilera sustatzeko tresna gisa.

kk) Neurriak hartzea jarduera fisikoaren eta kirolaren babesletza eta mezenasgo pribatua sustatzeko jarduketa publikoaren osagarri gisa, bereziki, emakumeen kirolean, kirol egokituan eta kirolean euskara sustatzeko programetan.

III. TITULUA Jarduera fisikoaren sustapena

10. artikulua.— Neurri orokorrak eta bereziak

1. Administrazio publikoek, aurreko artikuluan ezarritako helburuak lortzeko, honako neurri hauek hartuko dituzte, beren eskumenen esparruan, beren aurrekontu-baliabideen arabera, eta genero-ikuspegia eta euskararen erabilera txertatuta:

a) Jarduera fisikoaren esparruko jardunbide egokiei buruzko komunikazio-kanpainak egitea, horrek pertsonen ongizaterako dakartzan onura ugarien inguruan sentsibilizatzeko eta onura horiek ezagutarazteko.

⁶⁰⁶ EHAAREN 73. zenbakian, 2023ko apirilaren 18ko alean, argitaratua.
<https://www.euskadi.eus/web01-bopv/eu/bopv2/datos/2023/04/2301837e.shtml>

- b) Joan-etorriak oinez, bizikletaz edo beste baliabide gurpildun batzuetan egiteko aukera sustatzeko kanpainak egitea.
- c) Zenbait gune publikotan herritar guztiek parte hartzeko aldizkako jarduerak antolatzea.
- d) Osasunaren, hezkuntzaren, kirolaren, gizarte-zerbitzuen eta interesekoak izan daitezkeen beste edozein esparrutako profesionalen prestakuntza sendotzea, gizarte aktiboago baten aldeko sentsibilizazioa eta ezagutzak areagotzeko.
- e) Kirol-asoziazionismoa bultzatzea, lehiaketa ofizialetatik kanpo egiten den jarduera fisikoaren sustapenean protagonismo handiagoa har dezan.
- f) Emakumeek jarduera fisikoa egin dezaten sustatzeko kanpainak bultzatzea.
- g) Kulturaren arlo jakin batzuei lotutako jarduera fisikoa bultzatzea.

IV. TITULUA

Gobernantza ona jarduera fisikoan eta kirolean

25. artikulua.— Euskara

Euskal Autonomia Erkidegoko administrazio publikoek, beren eskumenen esparruan, herritarrek jarduera fisikoa eta kirola egitean euskara erabil dezaten sustatzera bideratuko dute beren gobernu-ekintza.

V. TITULUA

Kirol-erakundeak

V. KAPITULUA

Kirol-federazioak

33. artikulua.— Kirol federatuaren antolamendua

3. Euskal Autonomia Erkidegoko nahiz lurraldeetako kirol-federazioek beren estatutu eta erregelamendu propioen bidez arautuko dute beren egitura eta funtzionamendu-araubidea, demokraziaren, ordezkagarritasunaren, euskararen sustapenaren, genero-ikuspegia txertatzearen eta desgaitasuna duten pertsonen inklusioaren printzipioei jarraikiz.

44. artikulua.— Hizkuntza ofizialak

1. Euskal Autonomia Erkidegoko kirol-federazioen hizkuntza ofizialak euskara eta gaztelania dira.

2. Kirol-federazioek bi hizkuntza ofizialak erabili beharko dituzte honako dokumentu hauetan gutxienez:

- a) Federazio-lizentzietan.
- b) Ematen dituzten txartel, agiri eta antzeko dokumentuetan.
- c) Estatutu, erregelamendu eta zirkularretan.
- d) Lehiaketak iragartzen dituzten karteletan.
- e) Federazio-organoen deialdietan.

f) Gobernu- eta administrazio-organoen bilkuren aktetan.

3. Ziurtagiriak interesdunak aukeratzen duen hizkuntza ofizialean egin beharko dira.

4. Kirol-federazioek hizkuntza-normalizazioko planak landu, onartu eta gauzatu beharko dituzte aldian behin, federazioaren barne-jardueretan nahiz herritarrei zuzendutako jardueretan euskararen erabilera normala pixkanaka bermatzeko. Betebehar hori betetzen ez badute, dirulaguntzak jasotzeko gaitasunik gabe geratu ahal izango dira federazioak, dagokion deialdiaren arauak hala ezartzen badute.

5. Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko organo eskudunek eta lurralde historikoetako foru-organoez kirol-federazioen barruan hizkuntza-normalizazio egokia lortzeko beharrezkoak diren baliabideak eta laguntza tekniko egokia eman beharko dizkiete kirol-federazioei.

VI. TITULUA

Kirol-lehiaketak eta lizentziak

I. KAPITULUA

Kirol-lehiaketak

67. artikulua.— Kirol-ekitaldien leihatila bakarra

3. Aipatutako leihatila bakarra garatzeko, kirol-ekitaldiak egiteko ezinbesteko oinarrizko irizpideak ziurtatu eta batze aldera, Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrean kirol-arloko eskumena duen zuzendaritzak ekitaldiak antolatzeke zerbitzuak ematen dituzten erakundeen eta pertsonen datu-base bat egingo du, bai eta protokolo bat ere, izapideak errazteke eta ingurumen-, inklusio-, genero- eta hizkuntza-arloko irizpideak bermatzen direla ziurtatzeko.

VII. TITULUA

Eskola-adineko, unibertsitateko eta lanbide- heziketako jarduera fisikoa eta kirola

I. KAPITULUA

Eskola-adineko jarduera fisikoa eta kirola

75. artikulua.— Eskola-adineko jarduera-fisikoko eta kiroleko programak eta jarduerak

8. Eskola-adineko jarduera fisikoko eta kiroleko programek euskararen erabilera sustatu beharko dute ikasleen kirol-jardunaren esparruan.

II. KAPITULUA

Unibertsitateko jarduera fisikoa eta kirola

78. artikulua.— Programak

3. Jarduera fisikoko eta kiroleko programek euskararen erabilera sustatu beharko dute unibertsitateko ikasleen kirol-jardunaren esparruan.

III. KAPITULUA

Lanbide Heziketako eta Batxilergoko jarduera fisikoa eta kirola

81. artikulua.— Programak

3. Jarduera fisikoko eta kiroleko programek kirol-jardunean euskararen erabilera sustatu beharko dute, Lanbide Heziketaren eta Batxilergoaren esparruan.

VIII. TITULUA

Ikerketa, berrikuntza eta prestakuntza. Boluntarioak

83. artikulua.— Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren Euskal Eskola

1. Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren Euskal Eskola Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrean kirol-arloko eskumena duen sailari atxikita dagoen administrazio-zerbitzu bat da, eta honako funtzio hauek ditu esleitura:

i) Prestakuntza- eta informazio-programak sustatzea kirol federatuaren, eskola-adineko kirolaren eta unibertsitate-kirolaren arloan, bai eta lehiarik gabeko beste kirol-adierazpen batzuen arloan ere. Programa horien eskaintzan, euskarari emango zaio lehentasuna, batez ere 18 urtetik beherakoentzako programetan.

XIV. TITULUA

Jarduera fisikoaren eta kirolaren ikuskapena eta zehapen-araubidea

I. KAPITULUA

Jarduera fisikoaren eta kirolaren ikuskapena

136. artikulua.— Gaitutako pertsonak

Funtzio horiek beteko dituzte bakoitzean beharrezkoa den espezializazio teknikoak duten eta, aldi berean, Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrean kirol-arloko eskumena duen sailak, lurralde historikoetako foru-organoei edo udalerriek ikuskatzeko gaitzen dituzten pertsonak. Une oro bermatuko da ikuskatua izaten ari den pertsonak berak hautatutako hizkuntzan arreta jasotzeko duen eskubidea.

Seigarren xedapen gehigarria.— Kirol-kluben onura publikoaren deklarazioa

1. Lege honetan aurreikusitako kirol-klubek onura publikoaren deklarazioa jaso ahal izango dute Eusko Jaurlaritzak hala erabakita, dagokion foru-aldundiak txostena eman ondoren, betiere honako baldintza hauek betetzen badituzte:

d) Erregelamenduz ezarritako hizkuntza-normalizazioko baldintzak betetzea

Hamabigarren xedapen gehigarria.— Hizkuntza ofizialen erabilera

1. Bermatzen da Jarduera Fisikoaren Euskal Agentziaren Zerbitzuarekin, Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren Euskal Kontseiluarekin eta arau honetan aurreikusitako gainerako organoekin harremana duten pertsonak aukeratzen duten hizkuntza ofiziala erabiltzeko eskubidea benetan baliatu ahal izango dutela, eta organo horiek aukeratutako hizkuntzan arreta emateko betebeharra izango dutela. Horretarako, behar diren neurriak hartuko dituzte, bereziki, dagozkien organoetako kide izateko izendatuko diren pertsonak bi hizkuntzak behar bezala ezagutzen dituztela baloratzea.

2. Halaber, organo horiek bi hizkuntzak erabiliko dituzte Euskal Autonomia Erkidegoko beste edozein administrazio publikorekiko harremanetan.

Laugarren xedapen iragankorra.— Jarduera Fisikoaren Euskal Agentziaren Zerbitzuaren izen berria.

Kultura eta Hizkuntza Politika Sailaren egitura organikoa eta funtzionala ezartzen duen otsailaren 23ko 73/2021 Dekretuaren 9.2.e artikuluan aurreikusita dagoen egungo Jarduera Fisikoaren Zerbitzuari, lege hau indarrean jartzen denetik aurrera, Jarduera Fisikoaren Euskal Agentziaren Zerbitzua esango zaio.

Xedapen indargabetzailea

Erabat indargabetuta geratuko da Euskadiko kirolaren ekainaren 11ko 14/1998 Legea, bai eta lege honetan xedatutakoaren kontrakoak diren maila bereko edo beheagoko xedapen guztiak ere.

8.2.88. 4/2023 Legea, apirilaren 27koa, Kontsumitzaile eta Erabiltzaileen Estatutuarena⁶⁰⁷

ZIOEN AZALPENA

V

[...]

VIII. kapituluak arautzen du zein diren kontsumitzaileen eta erabiltzaileen hizkuntza-eskubideak, oinarri hartuta zer printzipiok inspiratu zuten azaroaren 24ko 10/1982 Legea, Euskararen Erabilera Normalizatzeko Oinarrizkoa, eta otsailaren 9ko 2/2012 Legea, Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Estatutuaren 6/2003 Legea aldatzekoa. Izan ere, ulertzen da ezen, Administrazio publikoan sartuta ez dauden pertsona partikularrek hizkuntza ofizialak erabiltzeari dagokionez, hobe dela sustatze- eta bultzatze-neurriak xedatzea, herritarrei hizkuntza koofizialetako edozein erabiltzen errazteko aukera indartzeko ibiltzen diren eremu guztietan.

Horregatik, kontsumitzaile eta erabiltzaile guztiek aukeratzen duten hizkuntza ofizialean hitz egiteko duten eskubidearen konfiguraziotik abiatuta, legeak erantzun desberdinak ematen ditu, haiek erakunde publikoekin edo sektore pribatuarekin duten harremanaren arabera. Lehendabizikoei dagokienez, lehenago indarrean zegoen bide beretik jarraitzen du legeak, eta egokitzat jotzen du dokumentu eta elementu batzuk euskaraz edo gaztelaniaz edo hizkuntza horietan bietan jartzea kontsumitzaileen eta erabiltzaileen eskura. Era berean, jasotzen du pertsona horiek eskubidea dutela nahi duten hizkuntza erabiltzeko, hau da, pertsona horiek eskubidea dutela aukeratzeko zer hizkuntza ofizialetan erantzun behar dieten erakunde publikoek.

Horrekin batera, interes orokorreko oinarrizko zerbitzuetako sektoreetako enpresek eta saltoki handiek hizkuntza ofizialetan eman behar dituzten dokumentuei eta beste elementu batzuei buruzko zenbait betebeharrak baino ez du ezartzen sektore pribatuaren antolamenduak. Hori gauzatzeko, urtebeteko epea ematen du lehen xedapen gehigarriak.

Planteamendu horrekin bat etorriz, gai horretan eskumenak dituzten administrazio publikoei dei egiten die legeak, sustapen- eta bultzatze-neurriak eta programak antola ditzaten koordinaturik, legeak kontsumitzaileei eta erabiltzaileei aitortzen dizkien hizkuntza-eskubideak eraginkortasunez gauzaten aurrera egin ahal izateko. Eraginkortasun horren jakinaren gainean egotea errazteko, bigarren xedapen gehigarriak galde-sortak borondatez eta aldizka betetzea aurreikusten du.

[...]

Azkenik, lehenengo eta bigarren xedapen iragankorrek indarrean mantentzen dituzte egungo dekretuak, ezartzen dutenak, hurrenez hurren, zein diren kontsumitzaile- eta erabiltzaile-elkarteen betekizunak eta nola arautzen diren erreklamazio-orriak, harik eta erregelamenduz garatu arte lege honetan arlo horiek

⁶⁰⁷ EHAAren 87. zenbakian, 2023ko maiatzaren 10eko alean, argitaratua.

<https://www.euskadi.eus/web01-bopv/eu/bopv2/datos/2023/05/2302169e.shtml>

jasotzen dituzten manuak. Hirugarren xedapen iragankorrak bi urteko epea ezartzen du ondasunak edo zerbitzuak ematen dituzten makina automatikoak egokitzeko, 25.3 artikuluan jasotako betebeharra betetze aldera. Xedapen indargabetzaileak indarrrik gabe uzten du hala Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Estatutuari buruzko abenduaren 22ko 6/2003 Legea nola Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Hizkuntza Eskubideei buruzko uztailaren 1eko 123/2008 Dekretua, Legearen barruan sartzen ez diren edukietan. Azken xedapenak, azkenik, agintzen du lege hau Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratu eta hurrengo egunetik aurrera sartuko dela indarrean.

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Definizioak

Hona, lege honen ondorioetarako, zenbait definizio:

- a) Arrakala digitala: gizarte-taldeen arteko desberdintasunak informazio eta komunikazio teknologien (IKT) irismenari, erabilerari edo eraginari dagozkienez. Talde horiek irizpide sozioekonomiko eta geografikoen, genero- eta adin-irizpideek eta aniztasun funtzionaleko irizpideek zehazten dituzte.
- b) Jardunbide egokien kodea: arau-multzoa, borondatez betetzekoa, enpresen autorregulazioaren esparrukoa, zeinaren bidez definitzen den nola jokatu behar duten enpresaburuek jardunbide komertzial edo sektore ekonomiko jakin batzuetan, baldin eta konpromisoa hartzen badute arau-multzo hori betetzeko. Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen informazioa, babesa eta defentsa areagotzea du helburu.
- c) Kontsumo arduratsua: Kontsumo arduratsutzat hartzen da neurritz eta gogoeta eginez egiten dena, eta irizpide ekonomiko, sozial, laboral eta ingurumenekoan arabera erabakiak askatasunez, kontzienteki eta informatuta hartzean oinarritzen dena.
- d) Salaketa: kontsumo-harreman batean izandako gertakari jakin batzuk Administrazioari jakinaraztea, arau-hauste administratiboak izan daitezkeelakoan. Salaketan adierazi behar da nor den salatzailea, zein datatan izan ziren gertakariak, eta, posible baldin bada, nortzuk diren ustezko erantzuleak.
- e) Kalitate-bereizgarria: kanpoko edo ageriko ikurra, administrazio publikoek eta legez egiaztatutako organismoek enpresaburuei eman ahal dietena, jardunbide egokien kodeetara atxiki direlako, edo berme-markak dituzten ondasunei eta zerbitzuei.
- f) Saltokiak: instalazio higiezinak, txikizkako salmenta egiteko edo lanbide edo ogibide batean modu iraunkorrean jarduteko erabiltzen direnak, edo enpresaburuak bere jarduera egiteko erabili ohi dituen instalazio mugikorrak.
- g) Kexa: kontsumitzaile edo erabiltzaile batek egindako adierazpena, kontsumo-harreman batean jaso duen ondasun edo zerbitzu batekin ez dagoela ados azaltzeko, bestelako asmorik gauzatu gabe.
- h) Kontsumo-bitartekaritza: prozedura bat da, zeinaren bidez hirugarren pertsona inpartzial, neutral eta aditu bat ahalegintzen baita laguntzen kontsumo-harreman bateko alderdiek bientzako akordio gogobetegarria lor dezaten beren kabuz.

i) Kontsumitzaileak eta erabiltzaileak: pertsona fisikoak dira, merkataritza- edo enpresa-jarduerarekin, ofizioarekin edo lanbidearekin loturarik ez duen helburu bat lortzeko dihardutenak. Nolanahi ere, pertsona fisikoek kontsumitzaile edo erabiltzaile dihardutela joko da, kontrakorik frogatu ezean.

Kontsumitzaileak edo erabiltzaileak izango dira, era berean, pertsona juridikoak eta nortasun juridikorik gabeko entitateak, baldin eta irabazi-asmorik gabe ari badira merkataritza- edo enpresa-jarduera batetik kanpo.

j) Kontsumitzaile eta erabiltzaile kalteberak: beren ezaugarriengatik, banaka edo taldeka, kontsumo-harreman zehatzei dagokienez, egoera berezian dauden pertsona fisikoak, zehazkiago, mendekotasunekoan, defentsarik gabekoan edo babesik gabekoan, egoera hori lurraldekoa, sektorekoa edo aldi baterakoa izanda ere, eta betiere egoera horrek eragozten badie berdintasun-baldintzetan baliatzea kontsumitzaile edo erabiltzaile gisa dituzten eskubideak.

Artikulu honetan adierazitakoa kasu bakoitzean aplikatzekoa den araudi sektorialari kalterik egin gabe aplikatuko da.

k) Enpresaburua: pertsona fisiko edo juridikoa, hala pribatua nola publikoa, zuzenean diharduena, edo beste pertsona baten bidez bere izenean edo haren jarraibideak betez, merkataritza- edo enpresa-jarduerari edo ofiziori edo lanbideari lotutako helburuak lortzeko.

l) Ekoizlea (pertsona edo entitatea): ondasunak fabrikatzen edo zerbitzuak ematen dituena edo haren bitartekaria, edo Europar Batasunaren lurraldean ondasunak eta zerbitzuak inportatzen dituena, baita bere burua ekoizletzat aurkezten duen edonor ere, bere izena, marka edo ikur bereizgarria adierazi duelako zerbitzuan edo ondasunean (ondasunaren ontzian, bilgarrian edo hura babesteko eta aurkezteko elementuetan).

m) Hornitzailea edo banatzailea (pertsona edo entitatea): merkatuan ondasunak hornitzen edo banatzen dituen enpresaburua, txikizkariak barne, alde batera utzita zer titulu edo kontraturen ondorioz banatzen dituen ondasunok.

n) Jarduera komertziala: ondasun edo zerbitzuak —higiezinak barne— sustatu, saldu edo hornitzearekin zuzenean lotutako egintza, ez-egite, jokabide, adierazpen edo komunikazio komertzial guztiak, publizitatea eta merkaturatzea barne, berdin delarik eragiketa komertzialaren aurretik, tartean edo ostean gauzatzen diren.

Kontratu-harremanak ez dira joko jarduera komertzialtzat.

o) Prezioa: ondasun bat lortzeko edo zerbitzu baten prestazioa eskuratzeko kontsumitzaileek eta erabiltzaileek, diruz edo beste modu batez, eman beharreko kontraprestazioa, alde batera utzita zer izenez aurkezten den: puntuak, kanona, matrikula edo antzekoak.

p) Erreklamazioa: kontsumitzaile edo erabiltzaile batek egindako adierazpena, zeinaren bidez Administrazioari jakinarazten baitio ez dagoela ados kontsumo-harremanean lortu duen ondasun edo zerbitzu batekin. Halaber, horrekin batera eskatzen du prestazioa behar bezala bete dadila edo hura ordeztu dadila, eta, hala dagokionean, eman dakiola kalte-galeren ordaina.

q) Kontsumo-harremana: kontsumitzaile edo erabiltzaile baten eta enpresaburu baten artean sortzen den harreman juridikoa, barnean hartzen dituena ondasunei eta zerbitzuei buruzko informazioa, ondasunen eta zerbitzuen eskaintzak, sustapenak, publizitatea, merkaturatzea, erabilera, salmenta eta hornidura, digitalak direnak barne, baita alderdi horietatik datozen betebeharrak guztiak ere.

- r) Gatazken ebazpen alternatiboa: jurisdikzio-izaerarik gabeko edozein prozedura, kontsumo-harremanetan sortzen diren desadostasunak amaitzen laguntzen duena.
- s) Arriskua: zer probabilitate dagoen produktu, ondasun edo zerbitzuren baten erabilerak, kontsumoak edo presentziak kalterik edo galerarik eragiteko kontsumitzaileen osasunari, segurtasunari edo interes ekonomikoei.
- t) Interes orokorreko oinarrizko zerbitzuak: ura, gasa eta elektrizitatea hornitzeko zerbitzuak, telefonia-, finantza- eta aseguru-zerbitzuak, posta-zerbitzuak, aireko, trenbideko eta errepideko garraioa, osasunaren babesa, saneamendua eta hondakinak, eta legez ezartzen direnak.
- u) Oinarrizko zerbitzuen enpresa: herritarrentzat eta enpresentzat oinarrizkoak diren zerbitzuak ematen dituztenak, hala nola, ura, energia, telefonia edo aseguruak.

II. TITULUA

Euskal Autonomia Erkidegoko administrazio publikoen eskumenak

II. KAPITULUA

Euskadiko Kontsumoko Kontsulta-batzordea

11. artikulua.— Osaera eta funtzionamendua

1. Kontsumobide-Kontsumoko Euskal Institutuko zuzendaria izango da Euskadiko Kontsumoko Kontsulta-batzordeko burua, eta kideak izango dira, berriz, interes sozial, profesional eta ekonomikoen ordezkariak, kontsumo-sektorearen gaineko eskumenak dituzten administrazio publikoetako ordezkariak eta kontsumitzaileen eta erabiltzaileen elkarteetako ordezkariak. Batzordea osatzerakoan, sustatuko da bertan izendatutako ordezkariak euskara zein gaztelania jakitea, bi hizkuntzetan hitz egitea izan dezaten.
2. Erregelamendu bidez garatuko da haren osaera eta funtzionamendu-araubidea.

III. TITULUA

Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen eskubideak

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

12. artikulua.— Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen eskubideak

1. Kontsumitzaileek eta erabiltzaileek eskubide hauek dituzte:
- g) Hizkuntza ofizialak erabiltzeko eskubidea, lege honek araututako moduan.

II. KAPITULUA

Osasun- eta segurtasun-arriskuez babesteko eskubidea

22. artikulua.— Errekerimendu dokumentalen kostuak

Segurtasun-eginbeharraren ondoriozko prozeduretan, enpresaburuen kontura izango dira dokumentazio-errekerimenduek dakartzaten kostu guztiak, hala nola dokumentuak itzultzekoak, baldin eta Euskal Autonomia Erkidegoan ofizialak ez diren hizkuntzetan aurkezten badira.

VI. KAPITULUA

Kontsumo-arloko hezkuntza eta prestakuntza jasotzeko eskubidea

59. artikulua.— Hezkuntza- eta prestakuntza-programak

2. Prestakuntza- eta hezkuntza-programa horiek antolatzean eta material didaktikoa prestatzean, Kontsumobide-Kontsumoko Euskal Institutuak Euskal Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialen erabilera paritarioa sustatuko du.

VIII. KAPITULUA

Hizkuntza-eskubideak

79. artikulua.— Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen hizkuntza-eskubideak

Lege honetan ezarritakoaren arabera, kontsumitzaileek eta erabiltzaileek eskubidea dute ondasunei eta zerbitzuei buruzko informazioa euskaraz edo gaztelaniaz jasotzeko eta beren kontsumo-harremanetan hizkuntza ofizial horietatik edozein erabiltzeko.

80. artikulua.— Ondasunei eta zerbitzuei buruzko informazioa

1. Kontsumitzaileek eta erabiltzaileek eskubidea dute ondasunei eta zerbitzuei buruzko informazioa euskaraz eta gaztelaniaz jasotzeko, lege honen 45. artikuluan ezarritakoaren arabera.

2. Bermatuko da bi hizkuntza ofizialak erabiltzen direla kontsumitzaileekiko eta erabiltzaileekiko harremanetan; horretarako, euskaraz eta gaztelaniaz edo ele bietan jarriko dira elementu hauek:

a) Errotuluak, oharrak, eta, oro har, ahozko eta idatzizko komunikazioak, jendaurrean jartzen direnak Euskal Autonomia Erkidegoko establezimenduetan.

b) Kontsumitzaileei eta erabiltzaileei zuzendutako ondasunen eta zerbitzuen eskaintza, sustapena eta publizitatea, edozein delarik erabiltzen den euskarria.

c) Inprimaki eta eredu ofizialak, kontsumitzaileek eta erabiltzaileek paperean edo formatu elektronikoan bete behar dituztenak.

d) Atxikitze-kontratuak, klausula-ereduak dituztenak; kontratu arautuak, baldintza orokorrak eta haiei buruzko dokumentazioa edo kontratu horiek egitean sortzen dena; salbu eta kontsumitzaileak edo erabiltzaileak berariaz aukeratzen badu bi hizkuntza ofizialetako bat erabiltzea.

e) Idatzizko komunikazioak, bereziki kontsumitzaileei eta erabiltzaileei zuzenduak direnean; baita fakturak, aurrekontuak eta antzeko dokumentuak ere, salbu eta kontsumitzaileak edo erabiltzaileak berariaz aukeratzen badu bi hizkuntza ofizialetako bat erabiltzea.

f) Euskal Autonomia Erkidegoan ekoiztutako edo landutako ondasunen produktuen edo zerbitzuen erabilera- eta mantentze-jarraibideen eskuliburuak, berme-agiriak, etiketak eta ontziratzea euskaraz eta gaztelaniaz idatzi beharko dira, gutxienez.

81. artikulua.— Ondasunak eta zerbitzuak aurkeztea eta etiketatzea

1. Indarrean den araudian ezarritakoaren arabera, eta osasuna eta segurtasuna babeste aldera, ondasun eta zerbitzu jakin batzuen aurkezpenean eta etiketetan gaztelania erabiltzeko exigentzia bete behar bada ere, eskaintzailearen nahiaren arabera adieraziko da Euskadiko lurralde-eremuan banatzen diren ondasun eta zerbitzuetan ematen den informazioa, etiketetan, ontzietan eta inprimakietan edo erabilera-jarraibideei buruzko oharretan jasotakoa barne, hau da: euskaraz, gaztelaniaz, edo euskaraz eta gaztelaniaz batera.

2. Euskara erabiltzea sustatuko da Euskal Autonomia Erkidegoan arautzen diren jatorri-izendapen edo kalitate-izendapeneko ondasunak eta artisautza-produktuak aurkezteko eta etiketatzeko.

3. Gainerako kasuetan, ondasunei eta zerbitzuei buruzko informazioa euskaraz eta gaztelaniaz batera ematea sustatuko da.

82. artikulua.— Entitate publikoak

1. Lege honetan xedatutako ondorioetarako, hauek joko dira entitate publikotzat:

a) Euskal Autonomia Erkidegoko administrazio publikoak eta Euskal Autonomia Erkidegoan ezarritako Estatuko Administrazioa, barnean harturik zuzenbide publiko edo pribatuko enteak, haien mendekoak edo haien administrazio instituzionala osatzen dutenak.

b) Edozein izaeratako entitateak, baldin eta zerbitzu publikoak kudeatzen badituzte eta zerbitzu publiko horien titulartasuna aurreko apartatuan aipatutako administrazioen esku badago, zerbitzu horiek ematen dihardutenean.

c) Aurreko a) letran adierazten diren administrazioek eta entitateek kontrolatutako edo gehiengoan partaidetutako entitate oro. Ondorio horietarako, ulertuko da kontrol-harreman bat dagoela, baldin eta entitateko boto-eskubiderik gehienak edukitzen badira edo eskubidea badago gobernu-organoetako kiderik gehienak izendatzeko.

2. Erakunde publikoek kontsumitzaileekiko eta erabiltzaileekiko harremanetan bi hizkuntza ofizialak erabiltzea bermatuko dute, 80.2 eta 81.1 artikuluetan adierazitako elementuak euskaraz edo gaztelaniaz edo bi hizkuntzetan jarritz.

3. Kontsumitzaileek eta erabiltzaileek beraiek aukeratzen duten hizkuntza ofizialean arreta jasotzeko eskubidea dute, erakunde publikoekin dituzten harremanetan, Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legean xedatutakoaren arabera.

4. Lege honetan Estatuko Administrazioari aplikagarriak zaizkion xedapenak ulertuko dira kalterik eragin gabe Estatuak bere zerbitzuak antolatzeke duen eskumenari.

83. artikulua.— Interes orokorreko oinarrizko zerbitzuak, saltoki handiak eta beste enpresaburu pribatu batzuk

1. Interes orokorreko oinarrizko zerbitzuak ematen dituzten erakundeek eta merkataritza-jardueraren arloan indarrean dagoen legeriak saltoki handitzat jotako saltokiek kontsumitzaileen eta erabiltzaileen eskura jarriko dituzte 80.2 eta 81.1 artikuluetan adierazitako elementuak, euskaraz eta gaztelaniaz edo bi hizkuntzetan.

2. Euskal Autonomia Erkidegoko administrazio publikoek, gaiaren arabera dagozkien sailetatik eta esleituta dituzten eskumenez baliatuz, koordinatuta jardungo dute, ondasunak edo zerbitzuak hornitzen edo banatzen dituzten gainerako pertsona edo erakunde pribatuetara iristeko bidea errazteko, eta, arian-arian, aurreko apartatuan ezarritakoa hedatzeko. Horretarako, euskararen erabilera babesteko eta sustatzeko neurriak ezarriko dituzte, 80.2 eta 81.1 artikuluetan adierazitako elementuetan.

84. artikulua.— Kontsumo-harremanetan jendea artatzeko baliatuko den hizkuntza

1. Entitateek, baldin eta euskara lan-harremanen eremuan eta jendaurreko arretaren eremuan baliatzeko berariazko dirulaguntzak jasotzen badituzte, kontsumitzaileek eta erabiltzaileek erabiltzen edo eskatzen duten hizkuntza ofizialean aritzeko gaitasuna izan beharko dute haiek artatze aldera.

2. Eskumena duten administrazio publikoek elkarrekin antolatuko dituzte behar diren sustapen-neurriak, kontsumitzaileek eta erabiltzaileek baliatzen duten hizkuntza ofiziala edozein izanda ere, haien kontsumo-harremanetan hizkuntza horixe erabili ahalko dutela eta hizkuntza horretan artatuko dituztela bermatzeko.

85. artikulua.— Sustapen-jarduera publikoa

1. Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legean xedatutakoarekin bat, eskumena duten administrazio publikoek beharrezko neurriak hartuko dituzte kontsumo-harremanetan euskararen erabilera sustatzeko.

2. Bereziki zainduko dira partikularren arteko kontsumo-harremanen esparruan euskararen erabilera zabaltzen lagunduko duten neurriak, hala nola:

- a) ondasun eta zerbitzuen eskaintza, sustapena eta publizitatea,
- b) erabilera-agiriak edo -eskuliburuak edo jarraibideak eskura jartzea,
- c) kontsumitzaileak eta erabiltzaileak artatzeko baliatzen den hizkuntza.

3. Era berean, Euskal Autonomia Erkidegoko administrazio publikoek aktiboki sustatuko dute kontsumitzaileei eta erabiltzaileei titulartasun publikokoak ez diren informazio- eta arreta-bulegoek ematen dieten arretan eta aholkularitzan bermatu dadila harremanak kontsumitzaileek eta erabiltzaileek aukeratzen duten hizkuntzan izango direla.

4. Kontsumo-harremanetatik eratorritako jarduerak barnean hartzen dituzten plan sektorialeak, jarduera horiek egitean, sustapen-ildo espezifikoak bultzatuko dituzte bi hizkuntza ofizialak erabil daitezen.

5. Era berean, Euskal Autonomia Erkidegoko administrazio publikoek, nork bere eskumenen esparruan, bultzatuko dute hizkuntza espezializatuko materialak zabaltzea, euskararen erabilera errazteko kontsumo-arloan.

VII. TITULUA Zehatzeko ahala

II. KAPITULUA Arau-haustek tipifikatzea

140. artikulua.— Berme-arloko eta saldu ondoko zerbitzuaren arloko arau-haustek

Ondorengo hauek berme-arloko eta saldu ondoko zerbitzuaren arloko arau-haustek dira:

4. Konpromisoa hartzea kontsumitzaileei edo erabiltzaileei salmenta osteko zerbitzua emateko, kontratatu aurretik argi eta garbi ohartarazi gabe ezen zerbitzu hori ez dela eskuragarri egongo eragiketa komertzialean erabili den hizkuntza berean.

142. artikulua.— Bestelako arau-haustek

Aurreko artikuluetan tipifikatutako arau-hausteez gainera, honako hauek ere joko dira kontsumo-arloko arau-haustetzat:

14. Lege honetan edo kontsumitzaileen eta erabiltzaileen defentsari buruzko gainerako xedapenetan ezarritako beste edozein baldintza, betebeharrak edo debeku ez betetzea, legearen III. tituluko VIII. kapituluan araututako hizkuntza-eskubideei buruzkoak izan ezik.

V. KAPITULUA Arau-hausteen erantzukizuna

158. artikulua.— Subjektu arduradunak

2. Bereziki, erantzule izango dira, salbu eta hirugarren baten erantzukizuna egiaztatzen duen probarik badago:

a) Ontziratutako, etiketatutako edo osorik itxitako produktuetan egindako arau-hausteengatik:

[...]

– Baldin eta arau-haustea bada legez edo erregelamenduz eska daitekeen hizkuntza bat ez erabiltzeagatik produktuaren etiketan edo aurkezpenean, produktua banatu edo merkaturatzen duena.

[...]

Bigarren xedapen gehigarria.— Hizkuntza-eskubideak betetzeari buruzko galdera sorta

Interes orokorreko oinarrizko zerbitzuak ematen dituzten erakundeek eta indarrean dagoen legeriak saltoki handitzat jotako saltokiek galdera sorta bat bidaliko diote kontsumoaren arloan eskumena duen sailari, bost urtean behin, edo sail horrek zehaztutako aldizkakotasunaz, estatutu honetan jasotako hizkuntza-eskubideen arloan egindako jarduerak zein diren jakiteko.

Galdera sorta eta jasotako informazioaren ebaluazioa hizkuntza-politikaren arloan eskumena duen organoarekin batera egingo da, eta kontsumitzaileen eta erabiltzaileen hizkuntza-eskubideak betetzea bultzatzeko behar diren politiken aktibazioa identifikatzeko oinarri gisa erabiliko da.

Lehenengo xedapen iragankorra.— Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen ordezkartza-elkarteen betekizunak

Harik eta erregelamenduz garatu arte 62. artikuluan xedatzen dena, ulertuko da ezen, lege honen kontrakoa ez den guztian, 249/1985 Dekretuak arautzen dituela kontsumitzaileen eta erabiltzaileen ordezkartza-elkarteen lurralde-ezarpenari, bazkide-kopuruari eta jarduera-programari buruzko betekizunak (249/1985 Dekretua, uztailaren 30ekoa, zeinaren bidez aldatzen baita 1981eko abuztuaren 17ko Dekretua, Kontsumitzaile Elkarteen Errolda sortzeari buruzkoa); betiere, Kontsumitzaileen Estatutuari buruzko Legean edo hura ordezkatzeko duen xedapenean ezarritakoaren arabera.

Bigarren xedapen iragankorra.— Erreklamazio-orriak

1. Harik eta erregelamenduz garatu arte 90. artikuluan erreklamazio-orriari buruz xedatzen dena, indarrean segituko du, lege honen kontrakoa ez den guztian, uztailaren 1eko 142/2014 Dekretuak, Kontsumoko erreklamazio-orriari eta kontsumitzaileen eta erabiltzaileen kexei, erreklamazioei eta salaketei erantzuteko prozedurari buruzkoak.

2. Erregulazio espezifikorik ezean, erreklamazioko orri elektronikoak dekretu honetako I. eranskinean erreklamazio-orrietarako azaltzen den eredura egokituko dira.

Hirugarren xedapen iragankorra.— Kontsumoa justifikatzeko agiria

Makina automatikoen bidez ondasunak edo zerbitzuak hornitzen dituzten eta 25.3 artikuluan aurreikusitako aukera erabiltzen ez duten pertsonak bi urteko epea izango dute, lege hau indarrean jartzen denetik, makina horiek egokitzeko, kontsumo-harremanaren egiaztatzea entregatzeari begira.

Xedapen indargabetzailea.— Araudia indargabetzea

Honako hauek indarrrik gabe geratuko dira:

1. Abenduaren 22ko 6/2003 Legea, Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Estatutuarena.

2. 123/2008 Dekretua, uztailaren 1ekoa, Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Hizkuntza Eskubideei buruzkoa, lege honetan xedatutakoaren aurka doan heinean.

**8.2.89. 7/2023 Legea, ekainaren 29koa,
Euskal Zibersegurtasun Agentzia
sortzekoa⁶⁰⁸**

**II. KAPITULUA
Egitura organikoa**

7. artikulua.— Aholku Kontseilua

5. Aholku Kontseiluaren kide hautetsiak izendatzerakoan, kontuan hartuko da Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetan behar besteko hizkuntza-gaitasuna izatea.

⁶⁰⁸ EHAren 137. zenbakian, 2023ko uztailaren 19ko alean, argitaratua.
<https://www.euskadi.eus/web01-bopv/eu/bopv2/datos/2023/07/2303488e.shtml>

8.2.90. 2/2023 Legegintzako Dekretua, irailaren 21ekoa, Euskal Eskola Publikoari buruzko Legearen testu bategina onesten duena⁶⁰⁹

Euskal Eskola Publikoari buruzko otsailaren 19ko 1/1993 Legeak euskal eskola publikoaren eredia ezarri eta haren printzipio orokorrak eta helburuak jaso zituen.

Lege hori 1993. urtean onartu zenetik, aurrerapen handiak egin dira euskara teknikoan eta juridikoan, eta, ondorioz, zaharkituta geratu da lege horren euskarazko bertsioan erabilitako hizkera. Hori dela eta, beharrezkoa da euskarazko bertsio horri beste egitura gramatikal eta linguistiko bat ematea, hizkuntza horrek izandako bilakaerarekin bat datorrena. Horrela, arauaren bi bertsio linguistikoan baliokidetasuna bermatuko da eta hizkuntza-desegokitasunaren ondorioz sor daitezkeen segurtasun-gabezia juridikoko arazoak saihestuko dira.

Xedapen Orokorrak Egiteko Prozeduraren ekainaren 30eko 6/2022 Legearen azken xedapenetako bigarrenak Eusko Jaurlaritzari ematen dio legegintzarako eskuordetza lege hori indarrean jarri eta urtebeteko epean lege-mailako arauak onar ditzan zenbait legeren euskarazko bertsioa eguneratu, argitu, erregularizatu eta harmonizatzeke. Lege horien artean dago Euskal Eskola Publikoari buruzko otsailaren 19ko 1/1993 Legea.

Horregatik, legegintzako dekretu bidez onesten den testu bategin berria, inolako aldaketa materialik edo arauaren edukiarik edo esanahiari buruzko aldaketarik egin gabe, Euskal Eskola Publikoari buruzko otsailaren 19ko 1/1993 Legearen euskarazko bertsioa erregularizatzerara eta harmonizatzerara mugatzen da, euskara tekniko-juridikoaren arloan erabili ohi diren printzipio eta irizpideekin bat etorritik, eta lege horren euskarazko eta gaztelaniazko bertsioen arteko baliokidetasun zorrotzera bermatzeko.

Horiek horrela, Gobernantza Publiko eta Autogobernuko sailburuak proposatuta, Euskadiko Aholku Batzorde Juridikoarekin bat etorritik, eta Gobernu Kontseiluak 2023ko uztailaren 11n eginiko bilkuran eztabaidatu eta onetsi ondoren, honako hau

XEDATZEN DUT:

Artikulu bakarra

Euskal Eskola Publikoari buruzko Legearen testu bategina onestea.

Xedapen Orokorrak Egiteko Prozeduraren ekainaren 30eko 6/2022 Legearen azken xedapenetako bigarrenarekin ezarritakoarekin bat etorritik, Euskal Eskola Publikoari buruzko Legearen testu bategina onesten da; jarraian erantsita dator haren testua.

Xedapen gehigarria.— Arau-erreferentziak

Beste xedapen batzuetan Euskal Eskola Publikoari buruzko otsailaren 19ko 1/1993 Legeari egiten zaizkion arau-erreferentziak orain onesten den testu bateginean dagokion manuari egindakotzat joko dira.

⁶⁰⁹ EHAren 196. zenbakian, 2023ko urriaren 13ko alean, argitaratua.
<https://www.euskadi.eus/web01-bopv/eu/bopv2/datos/2023/10/2304663e.shtml>

Xedapen indargabetzailea.— Arauak indargabetzea

Indargabetuta geratzen da Euskal Eskola Publikoari buruzko otsailaren 19ko 1/1993 Legea.

Azken xedapena.— Indarrean jartzea

Legegintzako dekretu hau eta beronek onesten duen testu bategina Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratu eta hurrengo egunean jarriko dira indarrean.

Euskal Eskola Publikoari buruzko Legearen testu bategina

ZIOEN AZALPENA

[...]

Euskal Autonomia Erkidegoaren Estatutuak 16. artikuluan dioenez, Euskal Autonomia Erkidegoak eskumen osoa du irakaskuntzaren alorrean, hargatik eragotzi gabe Konstituzioaren 27. artikulua eta hura garatzen duten lege organikoek xedatutakoa, eta Konstituzioaren 149.1.30 artikulua Estatuari aitortzen dizkion ahalmenak eta hori betearazteko eta bermatzeko beharrezko den goi-ikuskarritza ere eragotzi gabe. Autonomia-erkidego honek, bestalde, hezkuntza-sistemak aintzat hartu behar dituen kultura-ezaugarri propioak ditu, garatzen lagundu behar duen bi hizkuntza ofizial, eta hezkuntza-alorrean gainditzeko dauden zenbait gatazka, konponbidea behar dutenak.

[...]

Legearen lehenengo tituluaren euskal eskola publikoaren printzipio orokorrak eta helburuak jasotzen dira, eta haren ezaugarriak zein diren definitzen da: plurala, elebiduna, demokratikoa, euskal gizartearen zerbitzura dagoena, gizarte- eta kultura-mailan bere ingurunean errotua, parte-hartzailea, desparekotasunak konpentsatzen dituena eta aniztasuna integratzen dakiena.

[...]

III. tituluak eskola publikoan euskarak duen tratamendua arautzen du. Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legearen printzipioak errespetatuz, haietan sakontzen da, Hezkuntza Administrazioak administrazioekin eta gizarte-erakundeekin elkarlanean eta lankidetzan aritzeko printzipioa ezartzen da eta irakasleak euskalduntzeko urte anitzeko plana egitea aurreikusten da.

[...]

Xedapen gehigarrietan, Eskola Publikoaren Legeak bi gai garrantzitsu jorratzen ditu:

[...]

2. Ikastolak, Konstituzio aurreko aldirian euskaraz irakasteko xedez sortu ziren eskolak, 1978. urtetik zabalduz joan dira, sarri askotan botere publikoak konpondu izan dituen zailtasun ekonomiko eta materialekin, arian-arian ikastetxe multzo bat osatu arte. Horietatik asko ekainaren 29ko 10/1988 Legeak jasotzen dituen hitzarmen partikularrez baliatu dira. Legearen zazpigarren xedapen gehigarriaren arabera, ikastolek askatasunez aukeratu dezakete sare publikoarekin bat egin ala

ikastetxe pribatu izaten jarraitu, betiere bermatuz ikastolak biltzeko legeak xedatzen duena, hartara hezkuntza-sistema behin betiko eta zalantza gabe bi saretan, publiko eta pribatuan, egituratu dadin.

I. TITULUA

Euskal eskola publikoaren printzipio orokorrak eta helburuak

3. artikulua

1. Euskal eskola publikoa —bertako ikastetxe bakoitza— plurala, elebiduna eta demokratikoa izango da, euskal gizartearen zerbitzura dagoena, gizarte- eta kultura-mailan bere ingurunean errotua, parte-hartzailea, desparekotasunak gainditzen dituena eta aniztasuna integratzen duena.

2. Hona hemen euskal eskola publikoaren helburuak:

g) Baldintza beretan bermatzea ikasle guztiek derrigorrezko irakaskuntza-aldia bukatzean bi hizkuntza ofizialak jakingo dituztela, euskararen erabilera bultzatuz eta normalizazioari lagunduz.

4. artikulua

Aurreko artikuluan adierazitako helburuak erdiesteko, euskal eskola publikoak bitarteko hauek izango ditu:

c) Eskolaren beharrei erantzuteko moduko profil profesionala eta linguistikoa duten irakasleak.

d) Eskolako zerbitzu elebidunak.

5. artikulua

3. artikuluan zerrendatutako helburuak betetzeko, eginkizun hauek izango dituzte Euskal Autonomia Erkidegoko botere publikoek, zeinek bere eskumenen eremuan:

e) Hizkuntza-ereduen plangintza egitea, gurasoek eta ikasleek eredia aukeratzeko duten eskubidea gauzatu ahal izan dezaten, eta aukeratzeko askatasun hori bermatuko duten administrazio-mekanismoak garatzea.

II. TITULUA

Euskal eskola publikoan hezkuntza-eskubidea gauzatzea

8. artikulua

Euskal administrazio publikoek etengabe zainduko dute euskal eskola publikoko irakaskuntzaren kalitatea, ikastetxe bakoitzeko hezkuntza-proiektuarekin bat etorriz; horretarako, helburuei egokituriko instalazioak eta ekipamenduak jarri, ikastetxeetan irakasle/ikasle ratioak egokitu, hezkuntza- eta curriculum-proiektu berezituak eta euskararen erabileraren normalizazioa bultzatu, ikasleei orientazio psikologikoa, eskolakoa eta profesionala eman, eskolako langile guztien lan-baldintzak hobetu eta hezkuntza-premiak asetzeko lagungarri izan daitezkeen neurri guztiak hartuko dituzte.

9. artikulua

2. Hezkuntza Administrazioak, gainerako administrazioekin eta gizarteko eragileekin lankidetzan, zero urtetik aurrerako eskolatzea ezarriko du arian-arian hori eskatzen duten guztientzat, eta haurrak eskolatzeko aukeren inguruko informazioa emango die hezkuntza-sektoreei. Nolanahi ere, ezarpen-prozesuan lehenetsuna izango dute maila sozioekonomiko apalena dutenek eta, orokorrean, hezkuntza-premia bereziak edo hizkuntza-premiak dituzten ikasleek.

10. artikulua

5. Euskal eskola publikoan, hizkuntza-normalizazioari laguntzeko behar diren neurri positiboak hartuko dira.

12. artikulua

1. Euskal eskola publikoan, ikasle guztiek hezkuntzaren maila guztietan irakaskuntza euskaraz nahiz gaztelaniaz jasotzeko duten eskubidea bermatuko da.

2. Eskubide hori gauzatzean eta botere publikoek eremu horretan jardutean, lege honen III. tituluaren eta Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legean ezarritakoa beteko da.

III. TITULUA

Euskara euskal eskola publikoan

18. artikulua

Euskara eta gaztelania nahitaez sartuko dira euskal eskola publikoan garatuko diren irakaskuntza-programetan, bi hizkuntzen ahozko zein idatzizko ulermen eta adierazpenerako gaikuntza benetakoa izan dadin, hartara gutxienez ohiko harreman- eta erabilera-hizkuntza gisa baliatu ahal izan daitezten.

19. artikulua

1. Hezkuntza Administrazioa arreta bereziz arduratuko da aurreko artikuluan araututako helburua bete dadin.

2. Horretarako, eta 12. artikuluan aurreikusitako helburuetarako, ikasleen ikastetxeekiko hurbiltasunari buruzko irizpide orokorrak berrikusiko dira urtero, irakaskuntzaren programazio orokorraren esparruan.

Halaber, Hezkuntza Administrazioak laguntza eta lankidetzak eskatu ahal izango die gainerako administrazioei eta instantzia sozialei.

3. Irakaskuntzaren hizkuntza-plangintza Hizkuntza Politikarako Idazkaritzak ezartzen duen hizkuntza-plangintza orokorrarekin koordinatuta egingo da.

4. Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailak jarraipena egingo dio irakaskuntzako hizkuntza-plangintzaren irizpide orokorren aplikazioari, hargatik eragotzi gabe Hizkuntza Politikarako Idazkaritzak Nagusiak hizkuntza-plangintza orokorraren jarraipenerako dituen eskumenak.

5. Euskadiko Eskola Kontseiluak, Euskal Autonomia Erkidegoko irakaskuntzaren egoerari buruzko urteko txostenean, atal berezia eskainiko dio aurreko artikuluan araututako helburuaren betetze-maila baloratzeari. Atal horretan bertan, euskara

derrigorrezko irakasgai baino ez den kasuetan euskararen ikaskuntza eta benetako erabilera bultzatzeko behar diren neurriei buruzko gomendioak emango ditu.

20. artikulua

1. Jaurlaritzak, Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailaren proposamenez, dekretu bidez onetsiko du hizkuntza-ereduen erregulazioa, hargatik eragotzi gabe lege honen 47. artikuluan ezarritakoa. Eredu horiek lan-tresna dira, 18. artikuluan ezarritako hizkuntza-normalizazioaren helburua eta hezkuntza-sistema ororen berezko curriculum-edukien eskurapena kasuan-kasuan uztartzeko bide egoki diren neurrian.

2. Aurreko apartatuan adierazten den eskumena gauzatzean, Jaurlaritzak kontuan izango du ereduon errendimendu linguistiko eta akademikoaren guztizko ebaluazioa eta, hala badagokio, baita ikastetxeek, beren autonomia pedagogikoa erabiliz, aurkeztutako ekimenena ere.

3. Artikulu honen 1. apartatuan aipatutako araua onesteko prozeduran Euskadiko Eskola Kontseiluari egingo zaion kontsulta eta Hizkuntza Politikarako Idazkaritzaren txostena hartuko dira kontuan.

21. artikulua

Jaurlaritzak hizkuntza-ereduen eskaintzaren plangintza zehazteko oinarrizko irizpideak arautuko ditu. Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailak, gurasoen edo tutoreen nahia eta eremuaren egoera soziolinguistikoa kontuan izanik, ikastetxe bakoitzean eman beharreko hizkuntza-ereduak esleituko ditu.

Hezkuntza Administrazioak hezkuntza-maila batetik bestera igarotzean hizkuntza-eredua aldatzeko baimena eman ahal izango du, gurasoen edo tutoreen eskaria nahikoa bada eta plangintzak horretarako bide ematen badu.

22. artikulua

1. Euskal eskola publikoan Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legeak eta lege honek zehaztutako helburuak lortzeko behar diren giza baliabideak eta baliabide materialak izango dituzte ikastetxe guztiak.

2. Aurreko apartatuan ezarritakoarekin bat etorriz, Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailak irakasleak euskalduntzeko urte anitzeko plana burutuko du. Plan horrek izaera malgua izango du eta urtero berrikusiko da, eta, hura gauzatzean, irakasleak beren borondatez planari atxikitze ahaleginak egingo dira, haien lan-baldintzak errespetatuta. Planak zein beronen berrikuspenek Euskadiko Eskola Kontseiluaren txostena beharko dute.

3. Irakasleak euskalduntzeko planak osagai hauek izango ditu gutxienez:

a) Euskarazko eta euskararen irakaskuntza-eskariaren aurreikuspena.

b) Horren ondorioz, euskaraz eta euskara irakasteko kualifikazio espezifikoa duten irakasleen premien kalkulua.

c) Irakasleen birziklatze- eta euskalduntze-premien haztapena.

d) Aurreko apartatuetan zehaztutako jarduketa guztiak burutzeko beharrezko finantza-baliabideen aurreikuspena.

23. artikulua

Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legearen 17. artikulua aurreikusitakoa betetzeko, administrazio autonomikoak behar diren neurriak hartuko ditu euskal eskola publikoko ikastetxeetako jardueretan euskararen ingurune-erabilera ziurtatzeko, eskolako eta eskolaz kanpoko jardueretan eta eskola-bizitzan orokorrean euskara erabil dadin ahalbidetzeko.

V. TITULUA

Euskal eskola publikoko ikastetxeen autonomia

II. KAPITULUA

Euskal eskola publikoko ikastetxeen antolaketa- autonomia

4. ATALA

Zuzendaria

33. artikulua

5. Haur-hezkuntzako ikastetxe espezifikoetan, lehen hezkuntzako ikastetxe osatugabeetan, zortzi unitate baino gutxiago dituzten bigarren hezkuntzako ikastetxeetan eta arte-irakaskuntza profesionalak, kirol-irakaskuntzak, hizkuntzen irakaskuntzak edo helduei zuzendutakoak ematen dituzten eta zortzi irakasle baino gutxiago dituzten ikastetxeetan, hezkuntza-gaietan eskumena duen sailak aurreko apartatuan ezarritako baldintzaren bat betetzeaz salbuetsi ahal izango du zuzendarigaiak, erregelamendu bidez ezarritakoaren arabera.

6. ATALA

Zuzendaritza-taldea

37. artikulua

Hezkuntza Administrazioak ikastetxeetako zuzendaritza-taldekideen prestakuntza eta jarduketa hobetzeko neurri egokiak hartuko ditu, besteak beste ikastetxearen hizkuntza-normalizazioko helburuaren arabera hizkuntza-prestakuntza.

III. KAPITULUA

Autonomia pedagogikoa

46. artikulua

1. Ikastetxeko hezkuntza-proiektuak eskola-komunitateko sektoreek aukeratutako hezkuntza-aukera adierazten du, eta ikastetxearen jardueren bidez lortu nahi diren balioak eta oinarrizko helburuak zehaztuko ditu.

Hezkuntza-proiektua integratzailea izango da, eta diskriminaziorik eza eta hezkuntza-integrazioa izango dira funtsezko balioak.

2. Hezkuntza-proiektuan zehaztutako hauek jasoko dira gutxienez:

b) Ikastetxearen jarduna mugatuko duten oinarrizko helburuak eta lehentasunak; besteak beste, hauek jasoko dira:

[...]

- Euskararen erabileraren normalizazioa lortzera bideratutako gidalerroak.

47. artikulua

Ikastetxearen curriculum-proiektuak hezkuntza-proiektua garatzen du irakaskuntzaren arloan. Gutxienez, eduki hauek izango ditu:

a) Ikasleen beharrei egokitutako irakaskuntza-helburuak eta -edukiak, irakaskuntzaren alderdi guztietan, indarrean dauden irakaskuntza elebiduneko ereduak ikastetxean ezartzeari loturikoak barne.

52. artikulua

1. Ikastetxeetako ordezkari-organok gorenak unitate kopuruaren aldaketa eta beren hezkuntza-eskariari egokitutako hizkuntza-ereduak ezartzea proposatu ahal izango diote Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailari.

2. Sailak, unitate kopuruaren aldaketari dagokionez bere erabakia hartzeko orduan, kontuan hartuko ditu irakaskuntzaren programazio orokorra, giza baliabideak eta finantza-baliabideak eta Euskadiko Eskola Kontseiluak nahiz dagokion barrutiko eskola-kontseiluak aldizka egindako txostenak.

3. Lege honen 21. artikuluan agindutakoaren arabera hartuko du sailak hizkuntza-ereduak ezartzeari buruzko erabakia.

Seigarren xedapen gehigarria

Euskadiko Eskola Kontseiluei buruzko urriaren 28ko 13/1988 Legearen 4., 6., 14. eta 18. artikulua aldatzen dira, eta honela geratzen dira idatzita:

«14. artikulua

»Euskadiko Eskola Kontseiluari gai hauen inguruan kontsulta egin behar zaio nahitaez:

»g) Irakaskuntza-maila bakoitzeko ereduak hizkuntza-helburuak eta hizkuntza-ereduen eskaintzaren plangintza egiteko oinarrizko irizpideak.

»[...]»

Hamargarren xedapen gehigarria

Lege honetako 20. artikuluan aipatutako hizkuntza-ereduak irakaskuntza-sistema osoan ezarriko dira, publikoan nahiz pribatuan, eta hauek izango dira:

a) A ereduak; curriculumak batik bat gaztelaniaz emango da, baina zenbait jarduerak edo gai euskaraz eman ahal izango dira.

b) B ereduak; curriculumak euskaraz eta gaztelaniaz emango da.

c) D ereduak; curriculumak euskaraz emango da.

Hiru ereduak gaztelania eta gaztelaniazko literatura, euskara eta euskal literatura eta hizkuntza modernoak beren jatorrizko hizkuntzetan irakatsiko dira nagusiki.

Hirugarren xedapen iragankorra

Lege honen III. tituluak aipatutako erregelamenduzko xedapenak ematen ez diren bitartean, indarrean jarraituko dute Euskal Herriko unibertsitatez kanpoko irakaskuntzan hizkuntza ofizialen erabilera arautzen duen uztailearen 11ko 138/1983 Dekretuan agindutakoak eta, halaber, arlo horretan aplikatzekoak diren xedapen guztiek.

8.2.91. 3/2023 Legegintzako Dekretua, irailaren 21ekoa, Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundearen Araubide Juridikoari buruzko Legearen testu bategina onesten duena⁶¹⁰

Euskadiko herritar guztiei jakinarazten zaie Eusko Legebiltzarrak onartu egin duela Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundearen Araubide Juridikoari buruzko legearen testu bategina onesten duen irailaren 21eko 3/2023 Legegintzako Dekretua.

Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundeari buruzko uztailaren 27ko 16/1983 Legeak Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundea sortu eta arautu zuen.

Euskadiko Ondareari buruzko azaroaren 17ko 5/2006 Legearen azken xedapenetako bigarrenak Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundeari buruzko uztailaren 27ko 16/1983 Legearen 3. artikulua aldatu zuen.

16/1983 Legea onetsi zenetik, aurrerapen handiak egin dira euskara teknikoan eta juridikoan, eta, ondorioz, zaharkituta geratu da lege horren euskarazko bertsioan erabilitako hizkera. Hori dela eta, beharrezkoa da euskarazko bertsio horri beste egitura gramatikal eta linguistiko bat ematea, hizkuntza horrek izandako bilakaerarekin bat datorrena. Horrela, arauaren bi bertsio linguistikoen baliokidetasuna bermatuko da eta hizkuntza-desegokitasunaren ondorioz sor daitezkeen segurtasun-gabezia juridikoko arazoak saihestuko dira.

Xedapen Orokorrek Egiteko Prozeduraren ekainaren 30eko 6/2022 Legearen azken xedapenetako bigarrenak Eusko Jaurlaritzari ematen dio legegintzarako eskuordetza lege hori indarrean jarri eta urtebeteko epean lege-mailako arauak onetsi ditzan zenbait legeren euskarazko bertsioa eguneratu, argitu, erregularizatu eta harmonizatzeko. Lege horien artean Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundeari buruzko uztailaren 27ko 16/1983 Legea dago.

Horregatik, legegintzako dekretu bidez onesten den testu bategin berria, inolako aldaketa materialik edo arauaren edukiari edo esanahiari buruzko aldaketarik egin gabe, Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundeari buruzko uztailaren 27ko 16/1983 Legearen euskarazko bertsioa erregularizatzeraz eta harmonizatzeraz mugatzen da, euskara tekniko-juridikoaren arloan erabili ohi diren printzipio eta irizpideekin bat etorritik, eta lege horren euskarazko eta gaztelaniazko bertsioen arteko baliokidetasun zorrotzera bermatzeko.

Horiek horrela, Gobernantza Publiko eta Autogobernuko sailburuak proposatuta, Euskadiko Aholku Batzorde Juridikoarekin bat etorritik, eta Gobernu Kontseiluak 2023ko uztailaren 11n eginiko bilkuran eztabaidatu eta onetsi ondoren, honako hau

XEDATZEN DUT:

⁶¹⁰ EHAAREN 196. zenbakian, 2023ko irailaren 21eko alean, argitaratua.
<https://www.euskadi.eus/web01-bopv/eu/bopv2/datos/2023/10/2304664e.shtml>

Artikulu bakarra

Administrazio Publikoaren Euskal Institutuaren Araubide Juridikoari buruzko Legearen testuategina onestea.

Xedapen Orokorrak Egiteko Prozeduraren ekainaren 30eko 6/2022 Legearen azken xedapenetako bigarrenean ezarritakoarekin bat etorriz, Administrazio Publikoaren Euskal Institutuaren Araubide Juridikoari buruzko Legearen testuategina onesten da; jarraian erantsita dator haren testua.

Xedapen gehigarria.— Arau-erreferentziak

Beste xedapen batzuetan Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundeari buruzko uztailaren 27ko 16/1983 Legeari egiten zaizkion arau-erreferentziak orain onesten den testuateginean dagokion manuari egindakotzat joko dira.

Xedapen indargabetzailea.— Arauak indargabetzea

Indargabetuta geratzen da Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundeari buruzko uztailaren 27ko 16/1983 Legea.

Azken xedapena.— Indarrean jartzea

Legegintzako dekretu hau eta beronek onesten duen testuategina Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratu eta hurrengo egunean jarriko dira indarrean.

Administrazio Publikoaren Euskal Institutuaren Araubide Juridikoari buruzko Legearen testu ategina

ZIOEN AZALPENA

Langileak funtsezko osagaia dira edozein administrazio publikotan. Baieztapen horrek administrazio guztietan modu orokorrean aplikatzeko balio du, baina garrantzi berezia dauka Euskadiko Autonomia Erkidegoan.

Euskal herriak autogobernua lortzeak eta administrazio autonomo berria sortzeak ezinbestean eskatzen dute prozesu autonomikoaren zerbitzuko langileak, kalifikazio eta efikazia tekniko handia dutenak, hautatzea eta prestatzea.

Autonomia-administrazioarekin batean, Euskadiko lurralde historikoen eta udalen ere helburu berdina dituzte euren funtzionarioen trebakuntza teknikoari eta prestakuntzari buruz. Efikazia-erakunde horiei batu behar zaie Euskal Autonomia Erkidegoko administrazio guztiek funtzio publikoa sakonki euskalduntzeko duten ezinbesteko beharrizana. Beharizan eta interes horiek batera suertatu dira, eta horiei guztiei presako eginkizun bat erantsi behar zaie: gure herriaren berezitasun juridiko eta ekonomikoen ikerketa zientifikoa sustatzea. Bada, horrek guztiak justifikatzen du Administrazio Publikoaren Euskal Institutua sortzea; gure ustez, institutu horrek giltzarri izan behar baitu Euskadiko administrazio publiko guztien eraikuntzan.

Administrazio Publikoaren Euskal Institutua Eusko Kontseilu Nagusiaren mila bederatzehun eta hirurogeita hemeretzi urtarilaren hamabosteko Erabakiaren bidez sortu zen («Herri-Arduralaritzaren Eusko Ikas-Erakuntza» izenez), administrazio publikoko langileen prestakuntza-beharrizanei aurre egiteko,

aurreautonomiaren garaian, eta haren estatutuak mila bederatzehun eta laurogeiko otsailaren hogeita seian onetsi ziren (Eusko Kontseilu Nagusiaren Aldizkari Ofiziala, 37. zk., 1980ko martxoaren 27koa). Garai hartako eskumen murrizak zirela eta, nortasun juridikoa eman ziezaiokeen lege formalik gabe jaiotzen Administrazio Publikoaren Euskal Institutua.

Beraz, gabezia hori zuzentzera dator oraingo lege hau. Ildo horretatik, Administrazio Publikoaren Euskal Institutua, administrazio publikoko beste institutu ospetsu batzuen lortaraz jarraituz, organismo autonomo gisa eratzen da, nortasun juridikoa duena, Lehendakaritza Sailari atxikia eta eginkizun-eremu Euskadiko Autonomia Erkidego osoa izango duena. Administrazio Publikoaren Euskal Institutuaren Legearen funtsezko lerroak alderdi nagusi hauetan oinarritzen dira:

Lehenik eta behin, Legearen arabera Administrazio Publikoaren Euskal Institutuaren helburuetako bat funtzionarioak hautatzea da. Horri dagokionez, Legearen 4.1 artikulua salbu utzi nahi ditu, bai Autonomia Erkidegoak funtzio publikoaren arloan dituen eskumenei eragin diezaieketen Estatuaren arauak, bai Lurralde Historikoen Legearen eta Euskal Herriko Toki Araubidearen Legearen etorkizuneko lege-testuak ere. Horien edukia edozein dela ere, Administrazio Publikoaren Euskal Institutuak beti izango du bere esku funtzionarioen hautaketa egitea, bai lege horiek esleituta, bai eta eskuordetzaz edo beste administrazio publiko batekin egindako hitzarmenez ere.

Bestalde, organismo autonomoa denez, Administrazio Publikoaren Euskal Institutuak bere aurrekontu propioa izango du, berari dagozkion eginkizunak bete ahal izateko.

Oinarritzako printzipio horien ganean, Administrazio Publikoaren Euskal Institutuaren Legeak institutu hori arautzen du, Euskal Autonomia Erkidegoko administrazio publiko osoaren mesedetan eginkizun duen lana funtsezkoa baita.

I. KAPITULUA

Administrazio Publikoaren Euskal Institutuaren araubide juridikoa

1. artikulua

Administrazio Publikoaren Euskal Institutua sortzen da, Euskal Autonomia Erkidegoaren administrazio instituzionalaren barruan. Administrazio Publikoaren Euskal Institutua organismo autonomo administratibo gisa eratzen da, eta Eusko Jaurlaritzako Lehendakaritza Sailari atxikia da.

2. artikulua

Administrazio Publikoaren Euskal Institutuak nortasun juridikoa du, eta behar besteko eskuarte ditu bere helburuak betetzeko.

3. artikulua

Administrazio Publikoaren Euskal Institutuak Gasteizen du bere egoitza.

4. artikulua

Hauek dira Administrazio Publikoaren Euskal Institutuaren helburuak:

1. Euskal Administrazio Autonomoak funtzionarioak eta kontratatu beharreko langileak hautatzea, alor horretan bere jarduketak Lehendakaritza Saileko zerbitzu eskudunekin koordinatuz.
2. Funtzionarioak hautatzea beste administrazio publikoren batek edo ordenamendu juridikoak aginduta.
3. Euskal Administrazio Autonomoko funtzionarioen edo kontratatuen prestakuntza eta trebakuntza, bai eta beste edozein administrazio publikok edo ordenamendu juridikoak agintzen dionena ere.
4. Lankidetzaren sustatzea lurralde historikoekin, udalekin eta Euskadiko Toki Administrazio gainerako entitateekin, horien langileen prestakuntzan eta trebakuntzan.
5. Administrazio publikoan euskara txertatzea, zabaltzea eta aplikatzea eta normalizatzea, bai eta administrazio-hizkera finkatzea ere, Euskararen Erabilera Normalizatze Oinarriko Legean xedatutakoa betetzeko.
6. Euskal Autonomia Erkidegoko administrazio publikoen berezitasun juridiko, finantzario eta estatistikoak ikertzea, irakastea eta zabaltzea.
7. Administrazio-zientzia ikertzea, irakastea eta zabaltzea, eta Euskal Autonomia Erkidegoko administrazioetan ezartzea.
8. Espainiako zein atzerriko antzeko entitateekin trukeak eta hitzarmenak egitea.

5. artikulua

Bere helburuak lortzeko, Administrazio Publikoaren Euskal Institutuak ahala izango du:

1. Komenigarri irizitako atalak, sailak edo zerbitzuak antolatzeko.
2. Pertsona kualifikatuen lankidetzaren eskatzeko, ordukako ikastaroak, mintegiak edo hitzaldiak eman ditzaten edo lan espezifiko eta zientifikoak egin ditzaten.

6. artikulua

Institutuak diplomak eta ziurtagiriak emango ditu; agiriok merezimenduak izan ahalko dira lehiaketetan, oposizioetan eta langileak hautatzeko gainerako moduetan, bai eta administrazio-karrerako igoeran ere.

7. artikulua

Autonomia Erkidegoko erakundeek Administrazio Publikoaren Euskal Institutura jo ahal izango dute, Euskal Autonomia Erkidegoko administrazio publikoen egituratze eta hobekuntzari buruzko aholkularitza, kontsulta eta araugintza eskatzeko.

II. KAPITULUA

Administrazio Publikoaren Euskal Institutuaren antolaketa

8. artikulua

Institutuaren gobernu-organoak hauek dira:

- a) Patronatuaren Kontseilua.

b) Administrazio Publikoaren Euskal Institutuko zuzendaria.

9. artikulua

Hauek izango dira Patronatuaren Kontseiluko kideak:

Patronatuburua: Lehendakaritzako sailburua.

Patronatuburuordea: Toki Administrazioiko sailburuordea.

Patronatukideak: lurralde historikoetako diputatu nagusiak; Administrazio Autonomoaren lurralde historikoetako ordezkari bana; Euskal Autonomia Erkidegoko Toki Administrazioaren lurralde historikoetako ordezkari bana; Eusko Jaurlaritzako Funtzio Publikoaren ordezkari bat, gutxienez zuzendari-maila duena, eta Administrazio Publikoaren Euskal Institutuko zuzendaria. Administrazio Publikoaren Euskal Institutuko idazkari nagusiak idazkari gisa jardungo du, hitzarekin baina botorik gabe.

Patronatuaren Kontseiluaren erabakien araubidea izango da Administrazio Prozeduraren Legearen I. tituluko II. kapituluan kide anitzeko organoentzat xedatutakoa.

10. artikulua

Hauek izango dira Patronatuaren Kontseiluaren eginkizun propioak: Institutuaren garapen-plan orokorra onestea; hitzarmenak onestea Administrazio Publikoaren Institutu Nazionalarekin, Toki Administrazioaren Ikasketa Institutuarekin, unibertsitateekin edo antzeko erakundeekin; urteko memoria, ikasketa-plana, tituluak eta langileak trebatzeko eta hautatzeko sistemak onestea; aurrekontuaren aurreproiektua onestea Eusko Jaurlaritzako Lehendakaritza Sailari bidaltzeko, eta Institutuaren gidaritzako gainerako gaiak.

11. artikulua

Administrazio Publikoaren Euskal Institutuko zuzendaria Jaurlaritzaren dekretuz izendatu eta, hala behar izanez gero, kenduko da, Lehendakaritzako sailburuak proposamena eginda, Administrazio Publikoaren eremuan prestigio aitortua duten pertsonen artetik.

Kargu hori zuzendari-kategoriari dagokion langile-estatutuak arautuko du, Jaurlaritzaren Legean ezarritakoaren arabera.

12. artikulua

Institutuko zuzendariak eskumen hauek ditu: bere gain hartzea funtzio guztien kudeaketa bateratua eta ordenatua, zerbitzuen zuzendaritza eta langileen burutza; Institutuaren ordezkaritza; ikasketa-planaren, tituluen, eta langileak hautatzeko eta trebatzeko sistemen gaineko proposamenak egitea; aurrekontuaren aurreproiektua idaztea, gastuak egiteko baimena ematea eta ordainketak agintzea, eta Institutuko plantilla zuzentzea.

III. KAPITULUA

Diru-baliabideak

13. artikulua

Bere helburuak betetzeko, Administrazio Publikoaren Euskal Institutuak urtero aurrekontu propioa izango du, Autonomia Erkidegoaren Aurrekontu Orokorren barruan.

14. artikulua

Baliabide hauek osatuko dituzte aurrekontuaren diru-sarrerak:

1. Matrikula-eskubideak, eta titulu, diploma, ziurtagiri eta zerbitzuak emateagatik sortzen diren gainerako eskubide edo tasak.
2. Institutuaren argitalpenen, iragarkien eta zerbitzu ordainduen etekina.
3. Edozein pertsonak edo entitatek Institutuari ematen dizkion dirulaguntzak, emariak eta dohaintzak.
4. Beraren ondasunen errentak, Euskadiko Ondareari buruzko Legean xedatutakoaren arabera.

Azken xedapenetako lehenengoa

Orain arte Lehendakaritza Sailaren organo gisa eginkizunak egiten ziharduen Herri-Arduralaritzaren Eusko Ikas-Erakuntza ezabatu egiten da, eta haren giza baliabideak eta baliabide materialak lege honen bidez sortu den organismo autonomoari esleitzen zaizkio.

Azken xedapenetako bigarrena

Eusko Jaurlaritzari ahalmena ematen zaio, Lehendakaritzako sailburuak proposamena eginda, lege hau garatzeko eta betearazteko beharrezko diren erregelamendu-xedapenak eman ditzan.

Xedapen indargabetzailea

Eusko Kontseilu Nagusiaren 1980ko otsailaren 26ko Erabakiaren bidez onetsitako Herri-Arduralaritzaren Eusko Ikas-Erakuntzaren Estatutua indargabetuta gelditzen da, eta bai 1980ko azaroaren 11ko Dekretua ere, lege honek ezarritakoaren aurkakoak diren neurrian.

8.2.92. 4/2023 Legegintzako Dekretua, irailaren 21ekoa, Euskal Autonomia Erkidegoko Unibertsitateaz kanpoko Irakaskuntzako Irakasleen Kidegoen Legearen testu bategina onesten duena⁶¹¹

Eusko Legebiltzarrak Euskal Autonomia Erkidegoko Unibertsitateaz kanpoko Irakaskuntzako Irakasleen Kidegoen Legearen testu bategina onesten duen irailaren 21eko 4/2023 Legegintzako Dekretua onetsi duela jakinarazten zaie Euskadiko herritar guztiei.

Euskal Herriko Autonomi Elkarteko Unibertsitateko kanpoko Irakaskuntzarako Irakasleen Kidegoei buruzko otsailaren 19ko 2/1993 Legeak unibertsitatez kanpoko irakaskuntzako euskal funtzio publikoa antolatu eta arautu zuen, haren kidegoen barruan, eta funtzio hori osatzen duten langileen araubide juridikoa ezarri zuen.

Lege horren akatsak zuzendu ziren, eta zuzenketa hori 1993ko apirilaren 22ko 74 zenbakiko EHAAren argitaratu zen. Halaber, honako lege hauek partzialki indargabetu zuten 2/993 Legea: otsailaren 6ko 1/1998 Legeak, Euskal Herriko Autonomi Elkarteko Unibertsitatez Kanpoko Irakaskuntzako Irakasleen Kidegoei buruzko Legearen 53.3 Atala Ezabatzen duenak (1998ko otsailaren 27ko EHAA, 40. zenbakia), eta abenduaren 19ko 15/2008 Legeak, Euskal Autonomia Erkidegoko unibertsitatez kanpoko irakaskuntzan zenbait irakasle-kidego sortzekoak (2008ko abenduaren 29ko EHAA, 248. zenbakia).

2/1993 Legea onetsi zenetik, aurrerapen handiak egin dira euskara teknikoan eta juridikoan, eta, ondorioz, zaharkituta geratu da lege horren euskarazko bertsioan erabilitako hizkera. Hori dela eta, beharrezkoa da euskarazko bertsio horri beste egitura gramatikal eta linguistiko bat ematea, hizkuntza horrek izandako bilakaerarekin bat datorrena. Horrela, arauaren bi bertsio linguistikoen baliokidetasuna bermatuko da eta hizkuntza-desegokitasunaren ondorioz sor daitezkeen segurtasun-gabezia juridikoko arazoak saihestuko dira.

Xedapen Orokorrak Egiteko Prozeduraren ekainaren 30eko 6/2022 Legearen azken xedapenetako bigarrenak Eusko Jaurlaritzari ematen dio legegintzarako eskuordetza lege hori indarrean jarri eta urtebeteko epean lege-mailako arauak onar ditzan zenbait legeren euskarazko bertsioa eguneratu, argitu, erregularizatu eta harmonizatzeke. Lege horien artean Euskal Herriko Autonomi Elkarteko Unibertsitateko kanpoko Irakaskuntzarako Irakasleen Kidegoei buruzko otsailaren 19ko 2/1995 Legea dago.

Horregatik, legegintzako dekretu bidez onesten den testu bategin berria, inolako aldaketa materialik edo arauaren edukari edo esanahiari buruzko aldaketarik egin gabe, Euskal Herriko Autonomi Elkarteko Unibertsitateko kanpoko Irakaskuntzarako Irakasleen Kidegoei buruzko otsailaren 19ko 2/1993 Legearen euskarazko bertsioa erregularizatzea eta harmonizatzea mugatzen da, euskara tekniko-juridikoaren arloan erabili ohi diren printzipio eta irizpideekin bat etorritik,

⁶¹¹ EHAAren 196. zenbakian, 2023ko irailaren 21eko alean, argitaratua.
<https://www.euskadi.eus/web01-bopv/eu/bopv2/datos/2023/10/2304665e.shtml>

eta lege horren euskarazko eta gaztelaniazko bertsioren arteko baliokidetasun zorrotzera bermatzeko.

Horiek horrela, Gobernantza Publiko eta Autogobernuko sailburuak proposatuta, Euskadiko Aholku Batzorde Juridikoarekin bat etorritik, eta Gobernu Kontseiluak 2023ko uztailaren 11n eginiko bilkuran eztabaidatu eta onetsi ondoren, honako hau

XEDATZEN DUT:

Artikulu bakarra

Euskal Autonomia Erkidegoko unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzako irakasleen kidegoen Legearen testu bategina onestea.

Xedapen Orokorrak Egiteko Prozeduraren ekainaren 30eko 6/2022 Legearen azken xedapenetako bigarrenean ezarritakoarekin bat etorritik, Euskal Autonomia Erkidegoko unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzako irakasleen kidegoen Legearen testu bategina onesten da; jarraian erantsita dator haren testua.

Xedapen gehigarria.— Arau-erreferentziak

Beste xedapen batzuetan Euskal Herriko Autonomi Elkarteko Unibertsitateko kanpoko Irakaskuntzarako Irakasleen Kidegoei buruzko otsailaren 19ko 2/1993 Legeari egiten zaizkion arau-erreferentziak orain onesten den testu bateginean dagokion manuari egindakotzat joko dira.

Xedapen indargabetzailea.— Arauak indargabetzea

Indargabetuta geratzen da Euskal Herriko Autonomi Elkarteko Unibertsitateko kanpoko Irakaskuntzarako Irakasleen Kidegoei buruzko otsailaren 19ko 2/1993 Legea.

Azken xedapena.— Indarrean jartzea

Legegintzako dekretu hau eta beronek onesten duen testu bategina Euskal Herriko Agintaritzaren Aldizkarian argitaratu eta hurrengo egunean jarriko dira indarrean.

Euskal Autonomia Erkidegoko unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzako irakasleen kidegoen Legearen testu bategina

ZIOEN AZALPENA

[...]

V. tituluan («Hizkuntza-normalizazioa») hautatzen den eskema homogeneoa da Euskal Funtzio Publikoari buruzko Legearen eskemarekin, zentzuzkoa denez, eta, beraz, lanpostu bakoitzari hizkuntza-eskakizun bat esleituko zaio. Hala ere, langile sartu berriek hasieratik egiaztatu beharko dute dagokien hizkuntza-eskakizuna, hamabosgarren xedapen gehigarrian jasotzen den moduan.

Hezkuntza-administrazioak hitzematzen du bere zerbitzura dauden langileen hizkuntza-gaitasun egokia bultzatuko duela eta irakasleak euskalduntzeko urte anitzeko plana burutuko duela.

[...]

II. TITULUA

Irakaskuntzako funtzio publikoaren egitura eta antolaketa

I. KAPITULUA

Lanpostu-zerrendak

5. artikulua

1. Irakasleen lanpostu-zerrendetan, lanpostu bakoitzari buruzko zehaztasun hauek jaso beharko dira:

c) Lanpostua betetzeko beharrezko diren baldintzak, eta horien artean, nahitaez, esleitutako hizkuntza-eskakizuna eta, hala badagokio, derrigortasun-data.

III. TITULUA

Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzako irakasle funtzionarioak

II. KAPITULUA

Irakaskuntzako funtzio publikoa antolatzea

13. artikulua

Eskola ofizialetan hizkuntza-ikasketak ematen dituzten funtzionarioak Euskal Autonomia Erkidegoko hizkuntza-eskola ofizialetako irakasleen kidegokoak izango dira.

14. artikulua

Irakaskuntzako euskal funtzio publikoa osatzen duten kidegoak talde hauetan sailkatuko dira:

a) «A» taldea. Talde honetakoak izango dira kidego hauek: Euskal Autonomia Erkidegoko musikako eta arte eszenikoetako katedradunen kidegoa, Euskal Autonomia Erkidegoko bigarren hezkuntzako irakasleen kidegoa, Euskal Autonomia Erkidegoko musikako eta arte eszenikoetako irakasleen kidegoa, Euskal Autonomia Erkidegoko arte plastikoetako eta diseinuko irakasleen kidegoa eta Euskal Autonomia Erkidegoko hizkuntza-eskola ofizialetako irakasleen kidegoa.

III. KAPITULUA

Langileak hautatzea

17. artikulua

Lege honen bidez sortutako kidegoetan sartzeko, baldintza hauek bete beharko dira:

4. Hizkuntzen irakaskuntza:

Euskal Autonomia Erkidegoko hizkuntza-eskola ofizialetako irakasleen kidegoan sartzeko, doktore-, lizentziadun-, arkitekto- edo ingeniari-titulua edo

irakaskuntzako titulu baliokidea izan beharko da, eta ezar daitezkeen hautaprobak gainditu beharko dira.

V. TITULUA

Hizkuntza-normalizazioa

48. artikulua

Euskal Eskola Publikoari buruzko Legearen 12. artikuluan ezarritakoaren arabera, euskal eskola publikoan ikasle guztiek hezkuntza-maila guztietan euskaraz nahiz gaztelaniaz ikasteko duten eskubidea bermatuko da. Eskubide hori eta eremu horretan botere publikoek egin beharreko ekintzak lege horren III. tituluaren eta Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legean jasotako esparruan garatzen dira.

49. artikulua

1. Aurreko artikuluan jasotakoaren ondorioetarako, EAEko hezkuntza-administrazioari irakasle-lanpostu guztiek hizkuntza-eskakizuna esleitura izango dute. Hizkuntza-eskakizunak zehaztuko du zer maila behar den izan euskarazko hizkuntza-gaitasunean, lanpostua bete eta bertan aritzeko. Hizkuntza-eskakizuna derrigorrezkoa ez bada, euskaraz jakiteari merezimendu modura zenbaterainoko balioa eman behar zaion zehazteko balioko du.

2. Derrigortasun-datatik aurrera, nahitaez bete beharko da hizkuntza-eskakizuna, lanpostua bete eta bertan aritzeko. Halere, salbuespenezko kasuak eta arrazoi objektiboki nabarmenak direla eta, Eusko Jaurlaritzak, Hizkuntza Politikarako Idazkaritzaren proposamenez, erregelamendu bidez erabakiko du zein kasutan salbuespenak daitezkeen lanpostuaren titularra lanpostuari esleitu zaion hizkuntza-eskakizuna egiaztatzen, eta, hala badagokio, hizkuntza-eskakizun bera duten beste lanpostu batzuen eskakizuna egiaztatzen. Irakasleak ezingo dira inoiz hizkuntza-eskakizuna betetzen salbuespen, baldin eta betetzen duten lanpostuak esleitu duen hizkuntza-eskakizunak eskatzen badu euskara irakaskuntzarako hizkuntza gisa erabiltzeko behar den hizkuntza-gaitasuna izatea.

3. Irakaskuntzako funtzio publikoan sartzeko bete behar den hizkuntza-eskakizuna lege honen hamabosgarren xedapen gehigarrian ezarritakoaren arabera arautuko da.

50. artikulua

1. Hizkuntza Politikarako Idazkaritza Nagusiaren eta Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailaren proposamenez, Eusko Jaurlaritzak hizkuntza-eskakizunak zehaztuko ditu, bai eta eskakizun horiek lanpostuei ezartzeko irizpideak ere.

2. Hizkuntza-ereduren bat sortu, aldatu edo ezabatuz gero, hizkuntza-eskakizunak ere egokitu egin beharko dira.

51. artikulua

Aurreko artikuluan jasotako irizpideekin bat etorriz eta Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailaren proposamenez, Gobernu Kontseiluak hizkuntza-eskakizuna eta derrigortasun-data esleitu dizkio EAEko hezkuntza-administrazioari irakasle-lanpostu bakoitzari.

52. artikulua

1. Hizkuntza-eskakizuna eta, hala badagokio, derrigortasun-data nahitaez agertu behar dira lanpostu-zerrendetan.
2. Hizkuntza-eskakizunak derrigorrez betearazteko irizpideek lanpostu guztiak ekitatez eta proportzio berean hartuko dituzte, eta eginkizunari dagokion kidego, eskala edo titulazio-talde batekoa edo bestekoa izateak ez du inolako eraginik izango.

53. artikulua

1. Hizkuntza-eskakizunak egiaztatzeke, hezkuntza-administrazioak erabakiko du kasuan-kasuan izan behar den euskara-maila balioesteko probetan zer eskatu eta nola eskatu behar den. Horretarako eratuko diren epaimahaietan, Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundeko ordezkari bat egongo da beti.
2. Aurreko apartatuan ezarritakoa horrela izanik ere, lege honen 50.1 artikuluan aipatzen den erregelamenduzko arauan sistema bat ezarriko da, Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailak emandako hizkuntza-ziurtapenak arauan ezarritako hizkuntza-eskakizunekin homologatzeko eta parekatzeko.

54. artikulua

1. EAEko hezkuntza-administrazioak bere langileek hizkuntza-gaitasun nahikoa izatea bultzatuko du, eta horretarako beharrezkoak diren neurriak hartuko ditu.
2. Aurreko apartatuak xedatutakoarekin bat etorriz, Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailak urte anitzeko plana prestatuko du irakasleak euskalduntzeko. Plan hori gauzatzeko, irakasleen borondatezko atxikipena lortzen saiatuko da, eta irakasle horien lan-baldintzak kontuan hartuko dira; horrez gainera, plana malgua izango da, eta urtero-urtero berraztertuko da. Planari eta haren berrazterketari buruzko txostenak egingo ditu Euskadiko Eskola Kontseiluak.

Hamabosgarren xedapen gehigarria

Erregelamendu bidez zehaztuko diren salbuespenak ezertan eragotzi gabe, irakaskuntzako funtzio publikoan lehenengo aldiz sartzen direnek aipaturiko erregelamenduzko arauan ezarritako hizkuntza-eskakizuna betetzen dutela egiaztatu beharko dute.

8.2.93. 9/2023 Legea, irailaren 28koa, Euskadiko Memoria Historikoarena eta Demokratikoarena⁶¹²

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Hartzaileak

2. Arreta berezia jarriko zaie pertsona eta kolektibo hauei:

i) Diktadura frankistan euskara erabili, sustatu, zabaldu eta irakasteko debekua zela-eta jazarpena eta errepresioa jasan zuten pertsonak.

⁶¹² EHAAREN 198. zenbakian, 2023ko urriaren 17ko alean, argitaratua.
<https://www.euskadi.eus/web01-bopv/eu/bopv2/datos/2023/10/2304708e.shtml>

8.2.94. 10/2023 Legea, azaroaren 9koa, 2023-2026 Euskal Estatistika Planarena, eta Euskal Autonomia Erkidegoko Estatistikari buruzko Legea hirugarren aldiz aldatzekoa⁶¹³

ZIOEN AZALPENA

[...]

Horregatik, IV. eranskinak, eragiketak zerrendatzeaz gain, horietako bakoitzerako honako ezaugarri hauek azaltzen ditu:

[...]

d) Gai-eremua. Ikerketari dagokion jarduera-eremu generikoa mugatu nahi da. Hauek dira gai-arloak:

2) Hizkuntzak

Azkenik, erakundearen izena erregularizatu nahi da, euskarazko eta gaztelaniazko izenak eta erakundearen izen komuna (Eustat) kontuan hartuta.

Azken xedapenetako lehenengoa.— Euskal Autonomia Erkidegoko Estatistikari buruzko apirilaren 23ko 4/1986 Legearen aldaketak

Hogeita bat.— Lege hau indarrean sartzen denetik aurrera, Euskal Autonomia Erkidegoko Estatistikari buruzko apirilaren 23ko 4/1986 Legean edo beste xedapen batzuetan Instituto Vasco de Estadística/Euskal Estatistika Erakundeari egindako aipamen guztiak Eustat-Euskal Estatistika Erakundeari egindakotzat hartuko dira euskarazko bertsioan, eta Eustat-Instituto Vasco de Estadística erakundeari egindakotzat gaztelaniazko bertsioan.

⁶¹³ EHAAREN 224. zenbakian, 2023ko azaroaren 23ko alean, argitaratua.
<https://www.euskadi.eus/web01-bopv/eu/bopv2/datos/2023/11/2305254e.shtml>

8.2.95. 12/2023 Legea, azaroaren 23koa, suteen prebentzio eta itzalketako eta salbamenduko zerbitzuei buruzkoa⁶¹⁴

ZIOEN AZALPENA

I

Suteen prebentzio eta itzalketako eta salbamenduko zerbitzuak, hau da, herri-hizkuntzan, suhiltzaileen zerbitzuak, larrialdiei aurre egiteko eta babes zibilerako euskal sistemaren funtsezko edo oinarritzko zerbitzuetako bat dira, beste batzuekin batera, Euskadiko Segurtasun Publikoaren Sistema Antolatzeke ekainaren 28ko 15/2012 Legeak aitortzen duen bezala.

[...]

II. KAPITULUA

Euskal administrazio publikoetako suteen prebentzio eta itzalketako eta salbamenduko zerbitzuak

2. ATALA

Eskumenak

9. artikulua.— Suteen Prebentzio eta Itzalketako eta Salbamenduko Zerbitzuetarako Erakundeen arteko Batzordea

5. Batzordeko kideak izendatzerakoan, kontuan hartuko da Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetan gaitasun nahikoa izatea.

Batzordeko kideek hizkuntza ofizialetako edozein erabili ahal izango dute beren eginkizunetan. Bileretarako deialdiak, gai-zerrendak, aktak, ziurtagiriak eta testu idatziak, oro har, euskaraz izapidetu ahal izango dira, Euskararen Normalkuntzarako Batzordeak hala erabakitzen badu. Bestela, Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialen erabilera bermatuko da.

⁶¹⁴ EHAAREN 233. zenbakian, 2023ko abenduaren 7ko alean, argitaratua.
<https://www.euskadi.eus/web/01-bopv/eu/bopv2/datos/2023/12/2305444e.shtml>

8.2.96. 13/2023 Legea, azaroaren 30ekoa, Euskadiko Osasun Publikoarena⁶¹⁵

Bigarren xedapen gehigarria.— Hizkuntza ofizialen erabilera

1. Lege honetan xedatutakoa betetzen dutenean, osasun publikoko jarduketetan, administrazio publikoek, haiei lotutako entitateek eta entitate pribatuek herritarren hizkuntza-eskubideak errespetatu eta zainduko dituzte. Horretarako, herritarrekin dituzten ahozko zein idatzizko harremanetan, herritarrek hautatutako hizkuntza ofiziala erabiliko dute, Kontsumitzaile eta Erabiltzaileen Estatutuaren apirilaren 27ko 4/2023 Legean eta indarrean dagoen gainerako araudian aurreikusitako moduan.

2. Osasun Publikoaren Erakundearteko Batzordea eta Osasun Publikoaren Euskal Kontseilua osatzen duten kideek euskara eta gaztelania erabili ahalko dituzte beren eginkizunak betetzean. Era berean, Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialen erabilera bermatuko da bilera-deietan, gai-zerrendetan, saioetan eta oro har pertsona horien artean banatzen diren dokumentu guztietan.

3. Lege honek xedatutakoa betetzeko erabiltzen diren kartel, dokumentu eta errotulazio guztiak euskaraz eta gaztelaniaz idatziko dira.

⁶¹⁵ EHAren 235. zenbakian, 2023ko abenduaren 12ko alean, argitaratua.
<https://www.euskadi.eus/web01-bopv/eu/bopv2/datos/2023/12/2305490e.shtml>

8.2.97. 15/2023 Legea, abenduaren 21ekoa, Enpleguarena⁶¹⁶

ZIOEN AZALPENA

III

LANEren ustez, lan duina da –trabajo decente, gaztelaniaz erabilitako terminologian– aukerak izatea lan produktibo bat egiteko, ezaugarri hauekin: bidezko diru-sarrera bat, segurtasuna lantokian, gizarte-babesa familia guztiarentzat, garapen pertsonalerako eta gizarteratzeko aukera hobekak, iritziak emateko askatasuna, antolaketa eta parte-hartzea bizitzari eragiten dioten erabakietan, eta emakume eta gizon guztientzako aukera- eta tratu-berdintasuna. Horretan oinarrituta egin da lege honen 2. artikulua ematen duen lan duinaren definizioa.

VIII

[...]

Zazpigarren xedapen gehigarriak mandatua ematen du Lanbide-Euskal Enplegu Zerbitzu Publikoan euskararen erabilera normalizatzeko plan bat onartzeko, lege indarrean jarri eta urtebeteko epean.

[...]

III. TITULUA Euskal Enplegu Sarea

II. KAPITULUA

**Euskal Enplegu Sarearen zerbitzu-zorria, eta pertsona,
entitate eta enpresa erabiltzaileen eskubideak eta
betebeharrak**

1. ATALA

Euskal Enplegu Sarearen zerbitzu-zorria

31. artikulua.— Lanerako prestakuntza-zerbitzua

5. Lanerako prestakuntza-zerbitzuak lagunduko du prestakuntza-ibilbide pertsonalizatuak, irisgarriak eta, behar izanez gero, egokituak garatzen, arrazoizko doikuntzen bidez. Ibilbide horiek, hala badagokio, enplegu-plan integratu eta pertsonalizatuaren parte izango dira. Arreta berezia jarriko zaie garapen profesionalean eragina izango duten eta eraldaketa sozioekonomikoetara egokitutako konpetentziak eskuratzeko lagungarri diren konpetentzia digitalei, teknologikoei eta bestelakoei.

⁶¹⁶ EHAren 247. zenbakian, 2023ko abenduaren 29ko alean, argitaratua.
<https://www.euskadi.eus/web01-bopv/eu/bopv2/datos/2023/12/2305767e.shtml>

Bermatu egingo da enplegarritasunerako oinarriko kompetentziak eskuratzera, hizkuntza ofizialetan gaitzera eta pertsonak laneratzeko garrantzitsuak diren beste gaitasun sozial edo bestelako batzuk eskuratzera zuzendutako eskaintza.

2. ATALA

Pertsona, enpresa eta entitate erabiltzaileak. eskubideak eta betebeharrak

37. artikulua.— Pertsona, enpresa eta entitate erabiltzaileen eskubideak

1. Bazter utzi gabe 10.etik eta 14.era bitarteko artikuluetan ezarritakoa, Euskal Enplegu Sareko entitateek eskubide hauek bermatuko dizkiete zerbitzu-zorria erabiltzen duten pertsona fisikoei:

h) Harremanak zein hizkuntza ofizialetan izan nahi dituzten aukeratzeko eskubidea; hizkuntza bat ala bestea erabiltzeak ez du inolako diskriminaziorik eragingo, euskararen erabilera normalizatzeko legeriarekin bat etorriz.

Zazpigarren xedapen gehigarria.— Lanbide-Euskal Enplegu Zerbitzu Publikoan euskararen erabilera normalizatzeko plana

Lege hau indarrean jarri eta urtebeteko epean, Lanbide-Euskal Enplegu Zerbitzu Publikoan euskararen erabilera normalizatzeko plana onartuko da.

8.2.98. 16/2023 Legea, abenduaren 21ekoa, Datuak Babesteko Euskal Agintaritzarena⁶¹⁷

Hirugarren xedapen gehigarria.— Datuak Babesteko Euskal Agintaritzako funtzionario propioen kidegoak eta eskalak sortzea

2. Kidego eta eskala hauek sortzen dira, eta horietan integratuko dira Agintaritzako funtzionario propioak:

Goi-mailako kidegoa (A1 sailkapen-azpitaldea):

– Datuak Babesteko Euskal Agintaritzaren itzulpengintzako fakultatiboen goi-mailako eskala.

⁶¹⁷ EHAren 3. zenbakian, 2024ko urtarrilaren 4ko alean, argitaratua.
<https://www.euskadi.eus/web01-bopv/eu/bopv2/datos/2024/01/2400036e.shtml>

8.2.99. 17/2023 Legea, abenduaren 21ekoa, Euskal Autonomia Erkidegoko Hezkuntzarena⁶¹⁸

ZIOEN AZALPENA

I. ANBIZIO KOLEKTIBOA

[...]

Espazio publiko digital berri horiek informazioa eta kultura eskuratzeko modu berri batzuk ekarri dituzte, aurreko belaunaldiek eduki ez zituztenak, baina nahaste- eta banalizazio-arazoak ere sortu dituzte. Hori dela eta, hezkuntza-prozesuak oso zeregin garrantzitsua hartu behar du bere gain: irizpide propioa, gaitasun kritikoa eta aurreko gizarte-ereduak baino pluralagoak diren gizarteetan bizitzeko baliabideak dituzten eta digitalki ahaldunduak diren pertsonak prestatu behar ditu; izan ere, jadanik ez dago garapen pertsonalerako esparru indartsurik, rol eta funtzio eztabaidaezinak esleitzen dituenik. Gertatzen ari diren kultura-aldaketa emankorretako bat bizitzeko erabakiak hartzeko askatasun eta sormen handiago baten nahikaria da, eta horrek, zalantzarik gabe, balio pertsonal sendoagoak eta ez hain konbentzionalak izatea eskatuko du. Azken urteotan nabarmen aldatu da gure testuingurua, bai balioei dagokienez, bai informazio-inguruneari, aukera teknologikoei eta gizarte-harremanei dagokienez ere, eta funtsezkoa da, testuinguru horretan, eskolak garapen- eta heltze-prozesu pertsonala bideratzeko duen funtzioa. Era berean, hezkuntza da gutxiengoaren hizkuntza oro indarberritzeko eremu zentraletako bat: izan ere, berma dezake belaunaldi berriek behar bezalako kompetentzia eskuratzeko dutela, eta, gainera, funtsezkoa da gizarte-kohesiorako.

[...]

II. ZERGATIK ETA ZERTARAKO LEGE BERRI BAT

Euskal hezkuntzak, batez ere euskalduntzeari eta inklusio-politikei dagokienez, errealitate berri baten funtzio eraldatzailea eta egituratzailea bete izan du azken hamarkadetan, gure habitus edo kultura-jokabidean txertatzen den Euskal Hezkuntza Sistema osoaren ondasun komuna eta partekatua bilakatu arte. Erakundeen eta gizarte-eragileen ekintza konbinatua gakoa izan da, eta hala izaten jarraitu behar du. Azpimarratzekoa da Gernikako Estatutuak bere 6. artikuluan euskara Euskal Autonomia Erkidegoko berezko hizkuntza dela xedatzen duela, eta gaztelania eta euskara, biak ala biak, hizkuntza ofizialak direla. Horren garapena Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Legeak egiten du, eta haren garrantzia ere azpimarragarria da, lege hori oinarrizko lege-tresna bihurtu baitzen euskararen normalizazio-prozesua bultzatzeko, euskarak hizkuntza gisa dituen funtzio sozial guztiak bete zitzaizkion. Lege horren 2. artikuluan adierazten da euskara dela Euskal Herriko hizkuntza propioa. Nolanahi ere, Euskal Herriko mapa soziolinguistikoek eta inkesta soziolinguistikoek erakutsi dute euskara, gaur egun, gutxiengoaren hizkuntza eta hizkuntza gutxitua dela erabilera-eremu formal eta informal gehienetan. Bada, ahalegin horretan euskararen erabilera

⁶¹⁸ EHAren 3. zenbakian, 2024ko urtarrilaren 4ko alean, argitaratua.
<https://www.euskadi.eus/web01-bopv/eu/bopv2/datos/2024/01/2400037e.shtml>

normalizatzeko legea onartu zenetik euskarak izan duen biziberritze-prozesuan, funtsezkoak izan dira euskal hezkuntzak ekarri dituen hiztun berriak.

Aipatzekoa da, halaber, hezkuntzaren alorrean, 3/2004 Legea, Euskal Unibertsitate Sistemarena, eta haren 11. artikulua; izan ere, hizkuntza-erabilera arautzen duenean, hau dio: «1. Euskara, Euskal Herriko berezko hizkuntza, eta gaztelania hizkuntza ofizialak dira euskal unibertsitate-sisteman». Ikusten denez, hezkuntza alorrean euskararen berezko izaera edo izaera propioa jadanik arautua dago, hizkuntza ofizialen araubidearekin batera.

1992ko Ituna ere gogoratu behar dugu, oinarritzkoa izan baitzen euskal hezkuntzarako. Gaur arte gurekin izan ditugun lehen oinarriak finkatu zituen akordio horrek: Euskal Eskola Publikoari buruzko otsailaren 19ko 1/1993 Legea eta Euskal Autonomia Erkidegoko unibertsitatez kanpoko irakaskuntzarako irakasleen kidegoei buruzko otsailaren 19ko 2/1993 Legea adostasun politiko eta sozial zabal batekin onartu ziren, eta behar genuen esparrua eman digute 28 urte hauetan. Otsailaren 19ko 1/1993 Legeak, Euskal Eskola Publikoari buruzkoak, Euskal Autonomia Erkidegoak hezkuntzaren arloan dituen eskumenen berezitasuna azpimarratzen du zioen azalpenean; eta horri gehitu behar zaio, gainera, Autonomia Erkidego honek kultura-ezaugarri propioak dituela, hezkuntza-sistemak aintzat hartu beharrekoak, eta bi hizkuntza ofizial ere badituela, hezkuntza-sistemak bultzatu beharrekoak.

1993ko Euskal Eskola Publikoaren Legea 30 urtez egon da indarrean. Aldi horretan, aldaketa garrantzitsuak gertatu dira gure gizartean eta, bereziki, hezkuntzaren ingurune hurbilenean. Arau-esparru horrek, mugak muga eta Estatuaren oinarritzko legeriak ezarri izan dituen murrizketak murrizketa, aukera eman du hezkuntza-sistema parte-hartzaileagoa, pluralagoa eta aniztasuna integratzen duena garatzeko, bai eta euskara hizkuntza propio gisa indartzeko ere; izan ere, aurreko belaunaldiak ilusio handiz baina bitarteko gutxirekin ekin zioten langintza horri. Badakigu, hala ere, asko aldatu direla mundua eta gure gizartea bera, eta aldaketa horren neurriak berariaz eskatzen dituela diagnostiko partekatu berri batzuk eta, batez ere, tresna berri batzuk, bereziki hezkuntzaren esparruan, beste erronka batzuei aurre egiteko eta prestakuntza hobea eta elkarbizitzarako gaitasun handiagoak emateko. Behar objektibo bat dago, hezkuntzaren une honetako egoera eta etorkizuneko aztertuko dituen arau-esparru berri hori lantzeko. Lege honen helburua da, hain zuzen ere, bidezko hezkuntza-trantsizioa ahalbidetzea; euskal hezkuntza-sistema bat eraikitzea, zeina gai izango baita une bakoitzeko beharretara egokitzeko eta malgutasunez doitzeko, eta, batez ere, sistema hori prozesu inklusibo baten bidez gauzatzeko, ekitatean, gizarte-kohesioan eta bikaintasunean oinarritua.

[...]

III. HEZKUNTZA-SISTEMAREN BALIOAK

[...]

Euskal Hezkuntza Sistemak konpromiso berezia hartzen du euskararekin —Euskal Herriko hizkuntza propioa baita— eta kulturarekin eta haren transmisioarekin, euskara eta euskal kultura identitate-, adierazpen- eta elkarbizitza-tresnatzat hartzen dituen heinean, bai eta beste hizkuntzekin ere. Eskola identitate irekiak eraikitzekeo espazioa da, norberaren dimentsioa eta dimentsio unibertsala uztartzen ikasteko espazioa.

Eskolan, ikasleek beren etorkizun pertsonal eta kolektiboa eraikitzen ikasi behar dute, eta, aldi berean, ikusiko dute eraikuntza horrek batzuetan zenbateraino

inplikutzen dituen guztiz bestelako beste nortasun-esperientzia batzuk. Eskolan, azken batean, gizakiek pluraltasunaren eta berdintasunaren balioa deskubritzen dute.

IV. HEZKUNTZA ELEANIZTUNA ETA KULTURARTEKOA

Komunikazio- eta hizkuntza-kompetentzia garatzeko, irakaskuntzaren kalitateak garrantzi berezia du ikasleen garapen pertsonalean eta akademikoan, tresna horrek lagunduko baitie errealitatea ulertzen, pentsamenduak eta emozioak adierazten, ezagutzak transmititzen, espiritu kritikoa aktibatzen, mundua arrazoitzen, sortzen, ikusten eta ulertzen eta besteekin harremanetan jartzen. Egungo testuinguruan, hizkuntzen arteko harremanean eta elkarrekintzan oinarritu behar da kompetentzia hori, ezagutza eskuratzeko eta sortzeko, nazioarteko esparruetan eta ingurune digitaletan jarduteko, gizartean parte hartzeko eta lan-integraziorako tresna izateko.

Euskal hezkuntza euskara ardatz duen sistema eleaniztun gisa egituratzen da, eta bi hizkuntza ofizialen bidez eta atzerriko hizkuntza baten bidez, gutxienez, antolatzen da, ikaskuntzak bideratuko dituztenak, gizarte-kohesioa eta herritarrek bi hizkuntza ofizialetan komunikatzeko duten gaitasuna bermatzeko. Lege honek posible egin nahi du ikasle guztiek, familia-jatorria edozein dutela ere, ikasketak amaitzean bi hizkuntza ofizialak maila berean ezagutzea eta, horretaz gain, gutxienez atzerriko hizkuntza baten ezagutza izatea.

Hezkuntza-komunitate osoaren ardura da ikasleei profil eleaniztuna eta kulturartekoa, multimodala, garatzen laguntzea, mundu global eta kulturantzun batean integratu eta euskararen erabilera aktiboarekin konprometitu daitezen, eta euskal kultura ezagutu eta hura garatzen eta eguneratzen lagun dezaten, aldi berean beste hizkuntza eta kultura batzuk ezagutzeko jakin-mina eta motibazioa landuz. Lege honek, bereziki, hezkuntzako profesionalen komunikazio- eta metodologia-gaitasuna hobetzea bilatuko du, eta hizkuntzen ikaskuntza eta haien erabilera bideratzeko modu berri batzuk ikertzea eta garatzea sustatuko du.

Era berean, lege honen bitartez, euskarak hezkuntza-komunitate osoan duen presentziak jauzi kuantitatiboa eta kualitatiboa egingo du, hezkuntza-sistemaren erreferentzia-hizkuntza gisa duen zeregina indartu nahi baita, eta ikasleek hezkuntza-testuinguru formalean eta ez-formalean modu aktiboan erabil dezatela sustatu. Halaber, atzeritar jatorriko ikasleen hizkuntzak eta kulturak agerrarazi nahi ditu ikastetxeetan, elkarrekiko aitortza bultzatu, aniztasunaren balio kulturala eta ekonomikoa nabarmendu eta hezkuntza-integrazioa sustatu, ikasleengan beste hizkuntza eta kultura batzuekiko jakin-mina pizteko eta hizkuntza eta kultura horien ezaugarriei eta funtzionamenduari buruzko ezagutza emateko.

Azken batean, gazteak mundu plural eta global baterako prestatu nahi ditu lege honek. Gai lokalak, globalak eta kulturartekoak interpretatzen ikasi behar dute, eta beste pertsona, kultura eta mundua ulertzeko ikuskera batzuen ikuspuntuak balioetsi. Horretarako, globalizazioaren aurrean, ikastetxeen nazioartekotzea bultzatu eta nazioarteko lankidetzaproiektuen garapena sustatu behar da, bai ikasleen aldetik, bai irakasleen eta hezkuntza-sisteman eta ikastetxeetan inplikaturako talde profesional guztien aldetik.

V. LEGEAREN EDUKIA

Lege honek sei titulu ditu. Hau da, laburbilduta, haien edukia:

[...]

IV. tituluak, berriz, hizkuntzek Euskal Hezkuntza Sistemak duten tokia arautzen du, gai garrantzitsua inondik ere. Gai hori zioen azalpen honetan jada jorratuta dago, batez ere lege honek finkatzen duen sistema eleaniztun eta kulturartekoaren ardatz gisa euskarak duen zereginari dagokionez. Horri buruz ari da I. kapituluak, eta bertan jasotzen dira orobat komunitate eleaniztunaren eta kulturaztunaren inguruko xedapen jakin batzuk, bai eta euskal hezkuntzan hizkuntza ofizialek eta atzerriko hizkuntzek elkarren artean duten harremanari buruzkoak ere.

II. kapituluak Euskal Hezkuntza Sistemako hizkuntza-proiektuen gaiari eta hizkuntzen tratamendu integratuari eta haien alderdi metodologikoei heltzen die, eta, amaieran, Autonomia Erkidegotik kanpoko ikasleei aplikatu dakizkiekeen arau espezifiko batzuk jorratzen ditu, bai eta ikasleen hizkuntzak eta kulturak sustatzeko neurri espezifiko batzuk ere testuinguru kulturaztun nabarmena duen hezkuntza batean. Hori guztia ikastetxe bakoitzaren hizkuntza-proiektuan egituratu behar da, Gernikako Estatutuan eta Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legearen II. tituluko II. kapituluaren ezarritako eskubide aitortuak eta printzipioak barne hartzen dituen esparru komun baten barruan, unean-unean indarrean dauden hizkuntza-ereduen sistemak oinarrituta, eta eredu horien edozein garapen edo eguneratze erregelamendu bidezko garapenaren bidez egingo dela ziurtatuz, eskubide eta printzipio berberak bermatuz.

Erregelamendu bidezko garapen horren arabera, ikastetxe bakoitzeko hizkuntza-proiektuetan, hizkuntzen ikaskuntza, erabilera eta ikasleek hizkuntzekiko izango duten jarrera positiboa planifikatu behar dira, kontuan hartuta inguru bakoitzaren abiapuntua eta ezaugarri soziolinguistikoa eta sozioekonomikoa, ikasleen eta haien familien ezaugarri espezifikoak barne direla, ikasleek hezkuntza-etapa bakoitzaren amaieran eskatzen diren hizkuntza-maila eta gaitasunak eskura ditzaten bilatuz. Ikastetxeko hizkuntza-proiektuak ikaskuntza-prozesuan hizkuntzak irakasteko eta erabiltzeko irizpide pedagogikoak garatu behar ditu.

III. kapituluak irakasleen eta irakasle ez diren langileen hizkuntza-gaikuntza indartzeko modua aztertzen du. Irakasleei dagokienez, haien hizkuntza-gaikuntza hobetzeko neurri batzuk proposatzen dira, bai eta atzerriko hizkuntzen irakaskuntzarako duten gaikuntza hobetzekoak ere. Eta, azkenik, IV. kapituluaren xedea da ikastetxeetan eta pertsonen arteko harremanetan euskararen erabilera soziala eta inguruneak bultzatzeko zenbait printzipio eta neurri ezartzea.

[...]

VI. kapituluak, halaber, Euskararen eta Hizkuntzen Ikaskuntzarako Institutua arautzen da berariaz, hizkuntza-metodologiak lantzeko eta irakasleak prestatzeko behar den tresna gisa. Azkenik, Euskal Hezkuntza Sistemaren palanka eraldatzaile moduan jarduten duten bitartekoen zerrenda trinko honetan, ezin da ahaztu, inola ere, irakasleek duten ezinbesteko rola, eragile oso garrantzitsuak baitira — garrantzitsuena ez bada — egokitzapen- eta aldaketa-prozesuen arrakastarako eta irakaskuntzaren eta beraren emaitzen bilakaerarako, inplikaturako pertsona eta profesional guztien buru izatea lortzen dutenean. Testuinguru horretan, premia existentziala da prestakuntzaren eta ikaskuntzaren bidez konpetentzia profesionalak garatzea, eta hezkuntza-sistemak berak ezin dio inola ere horri

ezikusia egin. Horrela, esparru horretan, VII. kapituluak «Lankidetzaren prestakuntza berri baterantz» du izenburu, eta irakasleen hasierako prestakuntzari eta etengabeko prestakuntzari dagozkien alderdi batzuk lantzen ditu. Alderdi horien helburua da arreta jartzea, ez soilik hasierako gaikuntzaren premian —zinez garrantzitsua berau—, bai, halaber, etengabeko ikaskuntzaren premian ere, ingurune oso disruptibo eta aldakor batean duen premian, halako ingurunea izango baita nagusi datozen urte eta hamarkadetako hezkuntzaren garapenean.

[...]

ATARIKO TITULUA

Definizioak

1. artikulua.— Kontzeptuak

Honela ulertu behar dira:

a) Euskal Hezkuntza Sistema: ikastetxe publiko zein pribatuen sarea, itunpekoak izan edo ez, lege honetako 8. artikuluan aurreikusitako araubide orokorreko eta bereziko ikasketak ematen dituztenak.

b) Hezkuntzaren arloko eskumena duen saila: besteak beste, araubide orokorreko eta bereziko ikasketei buruzko ahalmenak egikaritzeaz arduratzen den Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko saila da.

c) Hezkuntzaren Ebaluazio, Ikerketa eta Prospektibarako Institutua: Euskal Hezkuntza Sistemaren zerbitzura dagoen organo tekniko bat da, sistema etengabe hobetzea helburu duena Euskal Autonomia Erkidegoko ikastetxeekin lotutako ebaluazio, ikerketa eta hezkuntza-prospekzioaren bidez.

d) Euskararen eta Hizkuntzen Ikaskuntzarako Institutua: Euskal Hezkuntza Sistemaren mendeko organo bat, hizkuntza-metodologiak lantzeaz eta irakasleak prestatzeaz arduratuko dena, haien jarrera, aurrerapena eta hizkuntza-inplikazioa indartzeko, hezkuntza-sistemak testuinguru bakoitzean dituen eskakizunen arabera. Euskararen erabilera aktiboa sustatzeaz arduratuko da bereziki.

e) Udaleko hezkuntza-kontseilua: ikastetxe bat edo gehiago dituzten udaletan eratu daitekeen erakunde-espazio bat da, hezkuntza-proiektu komunitarioak antolatzea eta bultzatzea helburu duena, baliabide publikoen erabileran sinergiak sortuz eta ikasleen ongizatera eta garapenera bideratutako ekintzak gauzatuz.

f) Ikastetxeen tipologia:

1. Titulartasun publikoko ikastetxeak: Hezkuntza Administrazioa titular duten ikastetxeen sarearen mendean zuzenean dauden eta oso-osorik funts publikoen bitartez finantzatzen diren ikastetxeak.

2. Titulartasun pribatuko ikastetxeak: titulartzat pertsona fisiko edo juridiko pribatu bat duten ikastetxeak.

3. Itunpeko ikastetxeak: lege ezarritako itun-araubideari atxikitako titulartasun pribatuko ikastetxeak.

4. Itundu gabeko ikastetxeak: ikastetxeak sortzeko eskubidea edo askatasuna egikaritzuz erabiltzen diren ikastetxe batzuk, titulartzat pertsona fisiko edo juridiko batzuk dituztenak eta beren irakaskuntzak ordaintzeko funts eta baliabide propioak, dohaintzak, diru-ekarpenak (matrikulak eta gastu osagarriak edo

mantentze-gastuak) eta ikastetxe horietan ikasten dutenek beren familien bitartez eginiko beste edozein transferentzia ekonomiko erabiltzen dituztenak.

5. Funts publikoen bitartez finantzaturako ikastetxeak: titulartasun publikoko ikastetxeak, bai eta doako ikasketak ematen dituzten eta funts publikoen bitartez finantzatuta dauden itunpeko ikastetxeak ere.

g) Euskal Hezkuntza Zerbitzu Publikoa: hezkuntzarako funtsezko eskubidea bermatzen duen zerbitzua da, ikastetxe publikoen eta pribatu itunpekoen bidez gauzatzen dena, lege honetan eta beronen erregelamendu bidezko garapenean ezarritako betekizunen bitartez.

h) Hezkuntza-konplexutasunaren indizea (HKI): zenbait elementu osagarritatik abiatuta sortutako indize bat da, aukera ematen duena egoera zailenean lan egiten duten ikastetxeak zein diren jakiteko, haien premiak zehatzago definitzeko eta eskaintzen zaizkien baliabideak egokitzeko, Euskal Hezkuntza Sistemaren ekitatea hobetuz.

i) Hezkuntza-komunitatea honako kideek osatzen dute: ikasleak, gurasoak edo tutoreak eta irakasleak, bai eta ikastetxeko irakaskuntza-prozesuan parte hartzen duten hezkuntza-arretako beste profesional batzuk, administrazio eta zerbitzuetako langileak, udal-ordezkariek eta itunpeko ikastetxeetan eta ikastetxe pribatuetan haien titulartasunaren ordezkariak ere.

j) Euskal eskola publikoa: Euskal Autonomia Erkidegoko unibertsitateaz kanpoko mailetako ikastetxe publikoek osatzen dute, eta hezkuntzarako eskubide unibertsala bermatzen du, jatorria, generoa, gaitasuna, egoera sozioekonomikoa eta kulturala, erlijio-sinesmenak edo beste edozein zirkunstantzia bereizi gabe.

k) Ikastetxearen hezkuntza-proiektua: ikastetxearen autonomia babesteko eta egikaritzeko tresna; ikastetxearen identitatea jasotzen du, faktore bereizgarri eta haren idiosinkrasia propioaren adierazpide den aldetik; ikastetxearen helburuak adierazten ditu, eta ikasleek kasu bakoitzean eskatzen diren oinarritzeko konpetentziak lortzea du helburu, hezkuntza eta ikaskuntza ahalik eta gehien aprobetxatuz.

l) Ikastetxearen kudeaketa-proiektua: ikastetxeen jarduera epe ertainera antolatzeke tresna, ikastetxeek berek onartua eta gauzatua, beren autonomia baliatuz. Ikastetxeek hezkuntza-proiektua gauzatzeko dituzten baliabideen antolaketa eta erabilpena adierazten du.

m) Ikastetxearen urteko plana: ikastetxe bakoitzak bere autonomia erabiliz onartutako hezkuntza-proiektuak, antolakuntza- eta funtzionamendu-araudiak eta kudeaketa-proiektuak jasotzen dituzten zehaztapenen urteko gauzatzea da. Plana hiru programa hauek osatzen dute: irakaskuntza-jardueren programak, prestakuntza-jardueren, eskolaz kanpoko ekintzen eta jarduera osagarrien programak eta urteko kudeaketa-programak.

n) Ikastetxearen antolakuntza- eta funtzionamendu-araudia: ikastetxe bakoitzaren berezko arau-tresna bat, helburu duena bertako kudeaketaren autonomia babestea eta haren funtzionamendu egokia bermatuko duen erreferentzia-esparru bat eskaintzea. Araudi horretan jasotzen dira: hezkuntza-komunitateak parte hartzeko arauak eta haren organoen osaera, eskumenak eta hautatzeko modua, bai eta jarduera akademikoak eta haien administrazio- eta ekonomia-araubidea behar bezala garatzeko beharrezkotzat jotzen diren xedapen guztiak ere.

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

I. KAPITULUA

Legearen xedea eta Euskal Hezkuntza Sistema

2. artikulua.— Legearen xedea

2. Euskal Hezkuntza Sistemaren mailakako eraldaketaren oinarriak ekitatea eta bikaintasuna dira, eta balio hauek bultzatzen ditu: inklusioa eta gizarte-kohesioa, ebaluazioaren kultura, bere irismenik zabalenean, eta euskara eta euskal kultura ardatz hartzen dituen esparru eleaniztun eta kulturarteko bat, bai eta bi hizkuntza ofizialak, euskara eta gaztelania —euskara hizkuntza propio gisa—, menderatzea ere eta atzerriko hizkuntza bat, gutxienez, ondo ezagutzea ere.

II. KAPITULUA

Euskal Hezkuntza Sistemaren printzipio, helburu eta balioak

3. artikulua.— Euskal Hezkuntza Sistemaren printzipioak

Hona hemen Euskal Hezkuntza Sistemaren printzipioak, oinarrizko araudi aplikagarrian jasota daudenez gain:

d) Euskal kultura eta haren bi hizkuntza ofizialak ezagutzen dituzten eta haien ondare immaterialaren erabilera eta ezagutza baloratzen duten pertsonak prestatzea.

4. artikulua.— Euskal Hezkuntza Sistemaren helburuak

Hona hemen Euskal Hezkuntza Sistemaren helburuak, oinarrizko araudi aplikagarrian jasota daudenez gain:

k) Kalitatean eta bikaintasunean, ekitatean, inklusioan eta berrikuntzan oinarritutako hezkuntza-sistema eleaniztuna bermatzea, euskara eta euskal kultura ardatz hartuta, eta ikasle eleaniztunak modu eraginkorrean garatzeko esparru propioa antolatuta.

v) Ikasle guztiek bi hizkuntza ofizialetan komunikatzeko gaitasuna lortu dezaten sustatzea, benetako egoerara egokituta. Hainbat neurri hartuko dira euskararen erabilera bultzatzeko, eskola-komunitatearen motibazioa sustatzeko eta ikasleen arteko harremanetan euskararen erabilera indartzeko.

III. KAPITULUA

Euskal Hezkuntza Sistemaren balioak

8. artikulua.— Elkarrekin bizi

3. Euskal Hezkuntza Sistemak bi hizkuntza ofizial ditu: euskara eta gaztelania, euskara hizkuntza propio gisa, gure nortasunaren zati eta adierazpenerako eta elkarbizitzarako bitarteko diren aldetik. Arreta berezia eskainiko zaio euskarari, gure hizkuntza propioa baita, zeinak jarduketa eraginkorrak behar baititu

ezagutzan eta erabileran aurrera egiteko, nortasun-, adierazpen- eta elkarbizitza-bitarteko gisa, eta, era berean, atzerriko hizkuntzen erabilera sustatuko da, bereziki ingelesarena, ikasleak ingurune gero eta globalizatuago batean garatu ahal izan daitezen gizon-emakume gisa eta alderdi sozial, ekonomiko eta profesionalean.

IV. KAPITULUA

Ikasketen antolamendua

1. ATALA

Ikasketen antolamendua eta curriculum akademikoa

9. artikulua.— Ikasketen antolamendua

1. Euskal Hezkuntza Sistemak, indarrean dagoen legediaren arabera, honako ikasketak hauek biltzen ditu:

b) Araubide bereziko ikasketak:

1) Hizkuntzen irakaskuntza.

2. ATALA

Araubide orokorreko ikasketak

11. artikulua.— Haur-hezkuntza

2. Haur-hezkuntzak baldintza egokiak bultzatu eta eskaini behar ditu Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntzetan elebitasun orekatua bermatzeko, eta, gainera, hezkuntza-ekintza batzuk egingo ditu atzerriko hizkuntza batean.

16. artikulua.— Helduen hezkuntza

2. Helduen hezkuntza-programetan gizarte-kohesioa eta partaidetza sustatuko dituzten prestakuntza-ekintzak sartu ahal izango dira, besteak beste: migratzaile helduentzako prestakuntza-harrera; hizkuntza ofizialen eta atzerriko hizkuntza baten hastapenak; prestakuntza-zikloetara sartzeko prestakuntza-ikastaroak, bai eta Unibertsitatera sartzekoak ere, euskal kulturaren ezagutza, tresna digitaletara sarbidea, eta oinarrizko konpetentziak eskuratzeko eta pertsonen arteko harremanetarako trebetasunak garatzeko estrategien erabileran gaitzea. Prestakuntza-ekintza horiek erregelamendu bidez arautuko dira.

3. ATALA

Araubide bereziko ikasketak

1. azpiatala

Hizkuntzen ikasketak

17. artikulua.— Hizkuntzen ikasketak

1. Araubide bereziko hizkuntzen ikasketen helburua da ikasleak gaitzea hizkuntzak komunikatzeko erabil ditzaten, hezkuntza-sistemaren ohiko etapetatik bereiz.

Bizitzan zehar hizkuntzak ikasi nahi edo ikasi behar dituzten pertsona helduei zuzenduta daude, interes pertsonalagatik, profesionalagatik edo akademikoagatik hizkuntza horiek modu espezializatuan erabiltzeko. Ezinbesteko baldintza izango da

16 urte beteta izatea ikasketak hasten diren urtean. 14 urtetik gorakoak ere sartu ahal izango dira derrigorrezko bigarren hezkuntzan ikasitakoa ez den beste hizkuntza batean ikasten jarraitzeko.

2. Eusko Jaurlaritzak erregelamenduzko arau-xedapen baten bidez ere zehaztuko ditu hizkuntza-ikasketa arautuetako maila guztietako curriculumak eta hizkuntza-eskola ofizialek, ikastetxe publiko delegatuek eta ikastetxe pribatu baimenduek bete behar dituzten baldintzak.

3. Erregelamenduzko arau-xedapen baten bidez, hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak hizkuntzen ezagutza-ziurtagiriak lortzeko ebaluazio- eta homologazio-proben ezaugarriak arautuko ditu.

II. TITULUA

Hezkuntzarako eskubidea eta elkarbizitza positiboa

I. KAPITULUA

Hezkuntzarako eskubidea

25. artikulua.— Hezkuntzarako eskubidea

3. Euskal hezkuntza-zerbitzu publikoaren prestazioa ikastetxe publikoen eta itunpeko ikastetxe pribatuen bidez gauzatuko da. Ikastetxe horiek guztiak, lege honetan eta lege hau garatzen duten arau-xedapenetan ezarritakoaren arabera, printzipio hauei jarraikiz arautuko dira: diskriminaziorik eza; gardentasuna; irabazi-asmorik eza; ikasle zaurgarriei eta ikasleen aniztasunari arreta ematea; hezkuntza formalean inplikaturako sektoreen parte-hartze demokratikoa; segregazioaren aurkako konpromisoa eta bai eta inklusioaren, ekitatearen eta aukera-berdintasunaren aldeko konpromisoa ere; Eusko Jaurlaritzak ezarritako curriculumarekiko eta ebaluazio-mekanismoekiko begirunea; euskara hezkuntza-sistemaren barruan lehenestea, hezkuntza-jardueran zein harreman profesionaletan, bai eta ikasleen eta irakasleen arteko harreman formal eta ez-formaletan ere, eta ezarritako hizkuntza-helburuak betetzea.

26. artikulua.— Euskal Hezkuntza Zerbitzu Publikoa

3. Euskal hezkuntza-zerbitzu publikoaren prestazioa ikastetxe publikoen eta itunpeko ikastetxe pribatuen bidez gauzatuko da. Ikastetxe horiek guztiak, lege honetan eta lege hau garatzen duten arau-xedapenetan ezarritakoaren arabera, printzipio hauei jarraikiz arautuko dira: diskriminaziorik eza; gardentasuna; irabazi-asmorik eza; ikasle zaurgarriei eta ikasleen aniztasunari arreta ematea; hezkuntza formalean inplikaturako sektoreen parte-hartze demokratikoa; segregazioaren aurkako konpromisoa eta bai eta inklusioaren, ekitatearen eta aukera-berdintasunaren aldeko konpromisoa ere; Eusko Jaurlaritzak ezarritako curriculumarekiko eta ebaluazio-mekanismoekiko begirunea; euskara hezkuntza-sistemaren barruan lehenestea, hezkuntza-jardueran zein harreman profesionaletan, bai eta ikasleen eta irakasleen arteko harreman formal eta ez-formaletan ere, eta ezarritako hizkuntza-helburuak betetzea.

4. Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak baliabide espezifiko batzuk emango dizkie euskararen presentzia urria duten ingurune soziolinguistikoetan lan egiten duten ikastetxeei, beren hezkuntza-proiektua garatzeko.

II. KAPITULUA

Eskaintzaren programazioa eta euskal hezkuntza zerbitzu publikoa ematen duten ikastetxeetarako sarbidea

29. artikulua.— Funts publikoen bitartez finantzaturako ikastetxeetan plazak eskuratzeko prozesua eta irizpideak

2. Eusko Jaurlaritzak, pertsona guztiek hezkuntza berdintasun-baldintzetan jasotzeko duten eskubidea bermatzeko eta ikastetxea aukeratzeko eskubidea gauzatzeko, erregelamenduz arautuko du ikasleak hezkuntzaren arloko eskumena duen sailaren mendeko ikastetxe publikoetan eta itunpeko ikastetxeetan onartuak izateko prozedura bakarra. Prozedura hori honako ikasketak⁶¹⁹ hauek ematen dituzten ikastetxeei aplikatuko zaie:

e) Araubide bereziko ikasketak (arte-ikasketak, hizkuntzak, kirol-ikasketak).

4. Euskal hezkuntza-zerbitzu publikoa ematen duten ikastetxe guztiek hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak erabakitzen duen plaza kopuru jakin bat erreserbatu beharko dute berariazko hezkuntza-laguntzaren premia duten ikasleak eskolatzeko. Premia horien artean daude, besteak beste, arrazoi hauek eragindakoak: heldutasun-atzerapena, hizkuntzaren eta komunikazioaren garapenaren nahasmendua, arreta- edo ikaskuntza-nahasmenduak, ikaskuntza-hizkuntzaren ezjakintasun larria, gizarte- eta hezkuntza- edo gizarte- eta ekonomia-zaurgarritasuneko egoeran egotea, gaitasun intelektual handia izatea, hezkuntza-sisteman berandu sartzea edo egoera pertsonalak edo eskola-historiako egoerak.

III. KAPITULUA

Elkarbizitza positiboa

34. artikulua.— Familien, hezkuntza-eragileen eta beste eragile batzuen erantzunkidetasuna, hezkuntzan elkarbizitza zaintzeari dagokionez

2. Horretarako, hezkuntza-eragile guztiak (familia, eskola, administrazio publikoa, tokiko gobernuak, hedabideak, elkarte eta erakunde soziokulturalak, besteak beste) erantzunkide dira —bakoitza bere erantzukizunetik eta lankidetzaren bidez— ikasleei oinarrizko hezkuntza-, gizarte- eta hizkuntza-kompetentziak eskuratzen eta menderatzen laguntzeko orduan, ikaskuntza-prozesuaren berezko helburuak eta heldutasun pertsonala eta intelektuala lortu ditzaten.

⁶¹⁹ Jatorrizkoan “ikasketak”:

III. TITULUA

Hezkuntza-sistemaren gobernantza

III. KAPITULUA

Eskola-kontseiluak eta Euskal Hezkuntza Sistemaren parte hartzea

2. ATALA

Euskadiko Eskola Kontseilua

57. artikulua.— Euskadiko Eskola Kontseiluaren eginkizunak

1. Euskadiko Eskola Kontseiluari nahitaez egin beharko zaio kontsulta gai hauei buruz:

j) Irakasleen eta irakasle ez diren laguntzako edo administrazio-zerbitzuetako langileen eskakizun profesional berriak definitzea, autoikaskuntzaren, digitalizazioaren eta eraldaketa teknologikoaren ondoriozko erronka metodologikoei aurre egiteko, bai eta zenbait ikasgai beste hizkuntza batzuetan irakasteko ere.

IV. TITULUA

Hizkuntzak euskal hezkuntzan

I. KAPITULUA

Euskal Hezkuntza Sistemaren esparru eleaniztuna eta kulturartekoa

66. artikulua.— Esparru eleaniztunaren ezaugarriak

1. Euskal Hezkuntza Sistema eleaniztuna da, euskararen inguruan artikulatua, eta hezurduratzat ditu bi hizkuntza ofizial, euskara eta gaztelania —euskara hizkuntza propioa izanik—, eta gutxienez atzerriko hizkuntza bat.

2. Lege honek hezkuntza eleaniztun eta kulturarteko baten alde egiten du, helburua izanik hizkuntza- eta kultura-kontzientzia zabala eta komunikazio-kompetentzia etengabe hobetzeko motibazioa sustatzea. Era berean, derrigorrezko hezkuntza amaitzean, ikasle guztiek, familia-jatorria edozein dela ere, Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialak eta atzerriko hizkuntza bat, gutxienez, ezagutzea ahalbidetzearen alde egiten du.

3. Euskal Hezkuntza Sistema eleaniztuna izateak berekin dakar irakasleen eta ikasleen inplikazioa, hiru hizkuntzatan gutxienez komunikazio eraginkorrera bideratutako gaitasunak garatzeko, multimodalitateak abiatuta.

4. Ikastetxeek lekua egingo diete atzerriar jatorria duten ikasleen hizkuntza eta kulturei; elkarrekiko aitortza bultzatuko dute; aniztasunaren balio kulturala eta ekonomikoa nabarmenduko dute, eta hezkuntza-inklusioa sustatuko dute.

5. Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak euskararen erabilera indartuko du berariazko plan batzuen bidez, eskola-ekintzan hizkuntza horren ohiko erabilera

normalizatzeko xedez. Helburu berarekin, arreta berezia eskainiko zaio euskal kultura ezagutzeari.

67. artikulua.— Hizkuntza ofizialak eta atzerriko hizkuntzak

1. Curriculum-dekretuek hizkuntza horien ezagutza praktiko eta nahikoa definitu beharko dute, bai eta hizkuntza horien irakaskuntza eraginkorra ere. Gutxieneko helburu gisa, konpetentzia-maila hauek finkatuko dituzte:

– Lehen hezkuntza amaitzean, Europako Erreferentzia Esparru Bateratuko B1 maila lortu beharko da bi hizkuntza ofizialetan.

– Derrigorrezko bigarren hezkuntza amaitzean, Europako Erreferentzia Esparru Bateratuko B2 maila lortu beharko da bi hizkuntza ofizialetan.

Ikasle bakoitzaren ardura beren gain duten irakasle-taldeek ebaluatuko dute gutxieneko helburu horiek betetzen diren.

2. Gutxienez atzerriko hizkuntza baten irakaskuntza ere jaso behar da curriculumetan, helburua izanik ikasleek derrigorrezko bigarren hezkuntzaren amaieran behar besteko ezagutza lor dezatela eta egoera, testuinguru eta eremu pertsonal, sozial eta akademikoetan komunikazio egokia lortzen dela ziurta dadin. Horretarako, emaitzetan oinarritutako plan bat diseinatu ahal izateko gaikuntza-maila horiek finkatuko dira, ondoren zehazten diren helburu hauek lortu ahal izateko, betiere indarrean dagoen oinarritzko legeria eragotzi gabe:

– Lehen hezkuntza amaitzean, Europako Erreferentzia Esparru Bateratuko A2 azpimaila lortu beharko da.

– Derrigorrezko bigarren hezkuntza amaitzean, Europako Erreferentzia Esparru Bateratuko B1 azpimaila lortu beharko da.

Ikasle bakoitzaren ardura beren gain duten irakasle-taldeek ebaluatuko dute gutxieneko helburu horiek betetzen diren.

3. Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak eta ikastetxeek beharrezko diren neurriak ezarriko dituzte finkatutako mailak lortzen direla bermatzeko, kontuan hartuta ingurune bakoitzaren abiapuntua eta ezaugarri soziolinguistiko eta sozioekonomikoak, gehien behar duenari gehiago emateko. Hizkuntza ofizialei eta atzerriko hizkuntzei buruzko gutxieneko helburu horiek Euskal Hezkuntza Sistema osatzen duten ikastetxe guztietan aplikatuko dira.

4. Araubide bereziko ikasketen curriculumek bermatu behar dute ikasleek kasuan kasuko irakaskuntzaren berezko hizkuntza-konpetentzia teknikoa eskuratzen dutela.

5. Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak beharrezkoak diren ebaluazio-tresna batzuk arautuko ditu, irakasle-taldeek berek baloratu ditzaten lortu diren emaitzak, halako eran non ikasle guztiek lege honetan xedatutako hizkuntzen ezagutza-maila eskuratzen dutela bermatuko baita. Horrekin batera, jarraipen-sistema eraginkor bat abian jarriko du ebaluazioaren emaitzak hobetzeko.

II. KAPITULUA

Hizkuntza-proiektuak Euskal Hezkuntza Sistemari

68. artikulua.— Hizkuntza-proiektuak hezkuntza-sistemari

1. Euskal Hezkuntza Sistema osatzen duten ikastetxeek, hezkuntza-proiektuaren osagai gisa, hizkuntza-proiektu propio bat egin behar dute hizkuntzak ikastetxean nola tratatu behar diren zehazteko, helburua izanik euskara ardatz nagusi izango duen sistema eleaniztuna bultzatzea, zeinean bi hizkuntza ofizialak eta atzerriko hizkuntza bat, gutxienez, ikaskuntza-hizkuntzat hartuko baitira.
2. Ikastetxeko hizkuntza-proiektuak ikasleen hizkuntzen ikaskuntza, erabilera eta hizkuntzekiko jarrera positiboa planifikatu behar ditu, kontuan hartuta ingurune bakoitzaren abiapuntua eta ezaugarri soziolinguistiko eta sozioekonomikoak, horrela ikasleek hezkuntza-eta bakoitzaren amaieran eskatutako hizkuntza-maila eta beharrezkoak diren kompetentziak eskura ditzaten, lege honen 67. artikuluan ezarritako baldintzetan.
3. Ikastetxearen hizkuntza-proiektuak ikaskuntza-prozesuan hizkuntzak irakasteko eta erabiltzeko irizpideak garatu behar ditu.
4. Hezkuntza Administrazioak, tokian tokiko ikastetxearekin lankidetzan, ikastetxearen hizkuntza-proiektuaren jarraipena eta ebaluazioa egingo ditu, hobekuntza-prozesuak gauzatzeko.
5. Euskararen irakaskuntzari dagokionez, hizkuntza-proiektuak curriculumaren eta ikastetxearen helburuak zehaztuko ditu. Gainera, euskararen ingurune-erabilera ziurtatzera bideratutako eskolaz kanpoko jardueren proposamenak ere jaso behar ditu.

69. artikulua.— Hizkuntzen tratamendu integrala eta integratua.

Metodologiak

1. Curriculumak hizkuntzen tratamendu integratua eta integrala jasoko du, eta ikastetxearen hezkuntza-proiektuan txertatuta egon behar du, helburua izanik bi hizkuntza ofizialetan eta, gutxienez, atzerriko hizkuntza batean kompetentzia eleaniztuna lortzea, lege honen 67. artikuluan azaldutako baldintzetan.
2. Komunikazio- eta hizkuntza-kompetentzia zeharkakotasunez landuko da curriculum-arloen testuinguruan.
3. Hizkuntzaren alorrekoak ez diren irakasgaietako irakasleek ere erantzukizuna dute komunikazio- eta hizkuntza-kompetentzia garatzen laguntzeko.
4. Hizkuntza-proiektuaren esparruan, ikastetxeek komunikazio-gaitasuna —batez ere euskararena— lantzeko helburuak planifikatuko eta finkatuko dituzte ikasgai guztietan.

70. artikulua.— Euskal Autonomia Erkidegotik kanpoko ikasleak.

Atzeritar jatorria duten ikasleen hizkuntzak eta kulturak

1. Euskal Hezkuntza Sistemak tratamendu inklusiboa eta egokia emango dio Euskal Autonomia Erkidegotik kanpoko familien kultura- eta hizkuntza-aniztasunari.
2. Hezkuntza Administrazioak Euskal Autonomia Erkidegotik kanpoko ikasleentzako prestakuntza espezifikoki ekin beharko dio, bai eta hizkuntzen eta

kulturen aniztasuna ikasgelan integratzeko neurriak hartzeari ere, atzerritar jatorriko ikasleentzat errespetuzkoa eta aberasgarria izan dadin.

III. KAPITULUA

Irakasleak eta irakasle ez diren langileak

71. artikulua.— Irakasleen hizkuntza-gaikuntza hobetzeko prestakuntza

1. Hezkuntza Administrazioak irakasleak prestatzeko eta trebatzeko plan bat egingo du, curriculumeko hizkuntzetan duten hizkuntza-kompetentzia hobetzeko.
2. Irakasleek euskarako C2 maila eta ingeles-irakasleek ingeleseko C1 maila lortzeko prestakuntza sustatuko da.
3. Prestakuntza-planak curriculum-hizkuntzen ezagutza ziurtatuko du, eta euskararekiko eta haren erabilerarekiko konpromisoa sustatuko du.
4. Irakasleak euskara-kompetentzietan eta atzerriko hizkuntza batean —ahal dela, ingelesa— prestatzeak kalitatezko irakaskuntzaren beharrei erantzungo die.

72. artikulua.— Irakasleen prestakuntza hizkuntzen irakaskuntzan

1. Hezkuntza Administrazioak berariazko prestakuntza eskainiko du metodologiari, aplikazioari, curriculum-diseinuari eta diziplinarteko lanari dagokienez, hizkuntza-proiektuak sistema eleaniztun batean gauzatzeko, euskara ardatz nagusitzat hartuta.
2. Atzerritar jatorriko ikasleei ikastetxeetan eta ikasgeletan abegi egiteko prestakuntza-programak garatuko ditu Hezkuntza Administrazioak, eta, aldi berean, ikasgeletan integratuko ditu haien hizkuntzak eta kulturak, errespetutik abiatuta.

73. artikulua.— Irakasle ez diren langileen prestakuntza

Irakasle ez diren langileei prestakuntza emango zaie beren zereginak euskaraz egin ahal izan ditzaten, kontuan hartuta ikastetxeko langile guztiak direla bertako hizkuntza-ekosistemaren parte.

IV. KAPITULUA

Euskararen ingurune-erabilera

74. artikulua.— Euskararen ingurune-erabilera eta gizartearen erantzukizun partekatua

1. Euskararen erabilera orokortzeak berekin dakar hezkuntza-komunitate osoaren erantzunkidetasuna, honako hauek helburu:
 - a) Euskararen erabilera sustatzea. Funts publikoen bitartez finantzatutako ikastetxeetan, euskara izan behar da, jeneralean, ikastetxean bertan garatzen diren jardueretarako eta kanpo-proiektzioko jardueretako adierazpidea.
 - b) Euskararen irakaskuntzari eta erabilerari dagokienez, gizarte-kohesioa eta hezkuntza-jarraitutasuna lortzea. Funts publikoen bitartez finantzatutako ikastetxeek inguruneko erakunde eta entitateekin koordinatu behar dituzte beren jarduketak.

2. Familiak seme-alaben garapen eleaniztunaren eginkizun guztietan inplikatuko dira, eta eginkizun horiek ikastetxearen hizkuntza-proiektuan jasoko dira.
3. Hezkuntza-komunitateko eragileen, eskolaz kanpoko jardueren eta aisialdiaren arteko lankidetzak bultzatuko da.
4. Euskararekiko, eleaniztasunarekiko eta hizkuntzen arteko elkarbizitzarekiko jarrera positiboak sustatuko dira.
5. Eusko Jaurlaritzak, halaber, elkarlanean jardungo du ikastetxeekin, kulturaren eta hizkuntzaren proiektzioaren esparru zabalagoan, eta, bereziki Euskal Autonomia Erkidegoarekin lotura historiko, linguistiko eta kulturalak dituzten lurraldeetan.

V. TITULUA

Berrikuntza, ebaluazioa eta etengabeko hobekuntza

I. KAPITULUA

Hezkuntza-berrikuntza eta prospektiba

75. artikulua.— Hezkuntza-berrikuntza

5. Eusko Jaurlaritzak, halaber, elkarlanean jardungo du ikastetxeekin, kulturaren eta hizkuntzaren proiektzioaren esparru zabalagoan, eta, bereziki Euskal Autonomia Erkidegoarekin lotura historiko, linguistiko eta kulturalak dituzten lurraldeetan.

II. KAPITULUA

Euskal Hezkuntza Sistema ebaluatzea eta hobetzea

80. artikulua.— Hezkuntza-ebaluazioko prozesuen eremuak

6. Ebaluazioa batez ere eremu hauetan gauzatuko da, besteak beste:
 - a) Ikasleek curriculumaren arlo guztietan izandako aurrerapenak kontuan hartzen dituen hezkuntza-errendimenduaren ebaluazioa, oinarrizko konpetentzien eskuratze-maila barne dela, hezkuntza-sistemako etapa eta maila guztietan egiaztatua. Gainera, lege honetan aurreikusitako helburuen eta formen arabera eskuratutako komunikazio- eta hizkuntza-konpetentziak ere ebaluatuko dira.

V. KAPITULUA

Hezkuntzarako laguntza-zerbitzuak

89. artikulua.— Laguntza-zerbitzuen oinarrizko eginkizunak eta aplikazio-eremua

1. Laguntza-zerbitzuek eginkizun hauek betetzen dituzte:
 - f) Hizkuntzen irakaskuntzan prestakuntza- eta trebakuntza-planak bultzatzea.

VI. KAPITULUA

Euskararen eta Hizkuntzen Ikaskuntzarako Institutua

90. artikulua.— Euskararen eta Hizkuntzen Ikaskuntzarako Institutuaren sorrera, izaera eta helburuak

1. Euskararen eta Hizkuntzen Ikaskuntzarako Institutua sortzen da, autonomia funtzionala duen organo gisa, hezkuntzaren arloko eskumena duen sailari atxikita.
2. Euskararen eta Hizkuntzen Ikaskuntzarako Institutuaren egiteko nagusia da hizkuntza-metodologiak lantzea eta irakasleak prestatzea, haien jarrera, aurrerapena eta hizkuntza-inplikazioa indartzeko asmoz, hezkuntza-sistemak testuinguru bakoitzean dituen eskakizunen arabera. Horretarako, Institutuak bere gain hartuko ditu hezkuntzaren arloko eskumena duen saileko Euskara Zerbitzuak sortu zenetik bete izan dituen eginkizunak.
3. Eusko Jaurlaritzak dekretu bidez zehaztuko ditu Euskararen eta Hizkuntzen Ikaskuntzarako Institutuaren osaera eta eginkizunak, lege honetan ezarritakoaren arabera, eta haren antolakuntza- eta funtzionamendu-araudia onartzeko ahalmena aurreikusiko du, erregelamendu bidez xedatuko denaren esparruan.
4. Euskararen eta Hizkuntzen Ikaskuntzarako Institutua euskararen erabilera aktiboa sustatzeko sortzen da, honako eremu hauetan gutxienez:
 - a) Irakasleak hezkuntzaren eta metodologiaren alorretan gaitzea, euskal kultura transmititzeko gaikuntza ere barne dela.
 - b) Euskal Hezkuntza Sistemaren hizkuntza-ziurtapenaren alorreko beharrak aztertzea eta haiei buruzko proposamenak egitea eta ezartzea.
 - c) Euskal curriculum lantzea eta eskola-materialaren ekoizpena antolatzea.
 - d) Eskola-eremuan hizkuntza-erabilera dinamizatzea (normalizazio-planak, jarduerak sustatzea, berrikuntza, ikerketa, dibulgazioa eta diseinu bereziko programak).
 - e) Lege honen erregelamendu bidezko garapenean jasoko diren gainerakoak.

VII. KAPITULUA

Lankidetzaren prestakuntza berri baterantz. Irakasleen hasierako prestakuntza eta etengabeko prestakuntza. Laguntzako langileak

91. artikulua.— Irakasleen hasierako prestakuntza

3. Hasierako prestakuntzako ikasketa-planek, prestakuntza zientifikoaz gain, honako hauek ere bermatuko dituzte: alderdi psikopedagogiko eta didaktikoetan beharrezkoak diren konpetentziak eskuratzea, bi hizkuntza ofizialak menderatzea, atzerriko hizkuntza bat jakitea, digitalki ahalduntzea, irakaskuntzako talde-lana, eta irakaskuntza-eginkizuna betetzeko trebetasun sozial eta tutorial egokiak izatea.
4. Irakasleen hasierako prestakuntzako praktika-fasea, betiere, Hezkuntza Administrazioak alde aurretik egiaztatutako ikastetxeetan egingo da.
5. Irakasleek etengabe egokitu beharko dituzte beren ezagutzak eta trebetasunak une bakoitzeko erronka eta eskakizunetara eta, bereziki, ahalduntze digitalera eta

hizkuntzetan duten trebetasunen garapenera, eta hizkuntzen irakaskuntzara eta euskal kulturaren transmisiora, ikasleek prestakuntza egokia jaso ahal izan dezaten eta eremu horietan dituzten konpetentzia eta ahalmen akademikoak ahalik eta gehien garatu ditzaten.

92. artikulua.— Irakasleen prestakuntza jarraitua ikastetxeetan

5. Nolanahi ere den, irakasleek etengabe egokitu beharko dituzte beren ezagutzak eta trebetasunak une bakoitzeko erronka eta eskakizunetara eta, bereziki, teknologia disruptiboen bilakaerara eta atzerriko hizkuntzetan dituzten trebetasunen garapenera, helburua izanik ikasleek prestakuntza egokia jaso ahal izan dezatela eta eremu horietan dituzten konpetentzia eta ahalmen akademikoak ahalik eta gehien garatu ditzatela.

VI. TITULUA

Ikastetxeen autonomia

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

96. artikulua.— Kudeaketa-autonomiako tresnak ikastetxeetan

1. Ikastetxeen autonomia, funtsean, tresna hauen bidez babesten da:

a) Hezkuntza-proiektua. Besteak beste, curriculum-zehaztapenak jasoko ditu, eta hizkuntza-proiektua ere proiektu horretan sartuko da.

II. KAPITULUA

Hezkuntza-proiektua

98. artikulua.— Ikastetxeen autonomia eta kalitatea

2. Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak ikastetxeen kalitatea bultzatzeko beharrezkoak diren programak eta ekintzak sustatuko ditu erregelamendu bidez zehaztutako baldintzetan, eta, besteak beste, honako eremu hauetara zuzendu ahal izango da: hizkuntza-proiektuak, hezkuntza-berrikuntzako proiektuak, ikastetxeen kudeaketa eraginkor eta berritzailea, eskola-elkarbizitzako eta inklusioko ereduak edo digitalizazio-proiektuak.

Bosgarren xedapen gehigarria.— Esparru erkide eleaniztuna

IV. tituluan ezarritakoari kalterik egin gabe, lege hau indarrean sartu eta gehienez ere bi urteko epean, Eusko Jaurlaritzak, hezkuntzaren arloko eskumena duen sailaren proposamenez, sistema eleaniztunaren esparru komunaren ezaugarriak onartuko ditu, ikastetxe bakoitzaren hizkuntza-proiektua egiteko erreferentzia gisa. Hizkuntza-proiektu hori, betiere, euskararen inguruan artikulatua eta bi hizkuntza ofizialetan eta gutxienez atzerriko hizkuntza batean egituratuta egongo da.

Esparru erkide horrek printzipio hauei erantzun beharko die:

a) Ikuspegi eleaniztuna: curriculum osatzen duten hizkuntza guztiak ikasi egin beharko dira, eta ezagutza sortzeko eta transmititzeko tresna izan beharko dute.

b) **Malgutasuna eta moldagarritasuna:** hezkuntza-sistema osoan komunak diren hizkuntza-alderdietatik abiatuta, esparruak ahalbidetu behar du ikastetxeek hura egokitu ahal izatea beren autonomia gauzatzean, kontuan hartuta testuinguru soziolinguistikoa, familien erabaki informatuak eta ikastetxean hartutako hezkuntza- eta pedagogia-akordioak.

c) **Inklusibotasuna eta eraginkortasuna:** esparruak ikasleen ezaugarrietara egokitutako hainbat ibilbide garatzea ahalbidetu behar du, halako eran non ez den inola ere baldintzatuko gaitasunen garapenean arrakasta izatea eta hizkuntza-helburuak lortzeko hainbat estrategia eta metodologia erabiltzea ahalbidetuko duen.

Xedapen indargabetzaile bakarra

Indargabetuta geratzen dira lege honetan ezarritakoaren aurka doazen lege eta erregelamenduzko xedapen guztiak, eta berariaz, 1/1993 Legea, otsailaren 19koa, Euskal Eskola Publikoari buruzkoa.

8.2.100.18/2023 Legea, abenduaren 21ekoa, Lurzoruari eta Hirigintzari buruzko ekainaren 30eko 2/2006 Legea aldatzekoa⁶²⁰

ZIOEN AZALPENA

[...]

Azkenik, idazketa-aldaketa bat jasotzen da, hizkuntzaren erabileran genero-ikuspegiari arreta ematearekin zerikusia duena. Halaber, artikulua honen euskarazko bertsioa berrikusten da; izan ere, bertan ez da aipatzen etenduraren gehieneko epea dela «gehienez ere bi urtekoa akordioa plan orokorreko buruzkoa bada eta urtebetekoa gainerako kasuetan», LHLko 85.3 artikulua gaztelaniazko bertsioan zehazten den moduan.

⁶²⁰ EHAren 3. zenbakian, 2024ko urtarrilaren 4ko alean, argitaratua.
<https://www.euskadi.eus/web01-bopv/eu/bopv2/datos/2024/01/2400038e.shtml>

8.2.101. 19/2023 Legea, abenduaren 21ekoa, Finantzen Euskal Institutua erregulatzen duena⁶²¹

2. artikulua.— Helburuak eta jarduteko printzipioak

4. Finantzen Euskal Institutuak, bere barne zein kanpora begirako jardueran, Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialen erabilera bermatuko du. Halaber, bi hizkuntzak erabiltzeko eskubidea bermatuko zaie pertsona fisiko eta juridikoei haiek institutuarekin dituzten harremanetan, ahozkoetan zein idatzizkoetan, bai eta zerbitzua haiek hautatzen duten hizkuntzan jasotzeko eskubidea ere.

⁶²¹ EHAren 247. zenbakian, 2023ko abenduaren 29ko alean, argitaratua.
<https://www.euskadi.eus/web01-bopv/eu/bopv2/datos/2023/12/2305768e.shtml>

8.2.102. 20/2023 Legea, abenduaren 21ekoa, Dirulaguntzen Araubidea erregulatzekoa⁶²²

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

II. KAPITULUA

Dirulaguntza publiko guztietarako xedapenak

7. artikulua.— Printzipio orokorrak

5. Hizkuntza-normalizazioan sakondu eta euskararen erabilera zabaltzeko xedearekin, hizkuntza-irizpideak hartuko dira aintzat dirulaguntzen diseinuan, plangintzan, kudeaketan eta emate-prozesuan.

9. artikulua.— Dirulaguntzak emateko oinarri erregulatzailerak

4. Hona hemen oinarri erregulatzaileraren gutxienerako edukia:

e) Dirulaguntza emateko irizpide objektiboak eta haien haztapena. Dirulaguntzaren xedearengatik hizkuntzaren erabilera garrantzitsua bada eta betiere Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legearen 25., 26. eta 27. artikuluetan aipatzen diren jarduera-eremuetan, hizkuntzaren erabilera kontuan eduki beharko da esleipena egiteko irizpide objektiboen artean. Halaber, balorazio-irizpideen baremoaren gutzizko % 5ekin baloratuko dira, gutxienez, pertsona fisiko edo juridiko parte-hartzaileen emakumeen eta gizonen zein gutxitutako taldeen berdintasunerako ekintzak eta politikak eta/edo dirulaguntza eskuratzeko aurkeztutako proiektuan genero-ikuspegia eta ikuspegi interseksionala txertatzearekin lotutako beste alderdi batzuk. Hori guztia, baldin eta objektiboki justifikatzen ez bada ehuneko hori neurritz kanpoko delako dirulaguntzak emakume eta gizonen egoeran duen eraginari dagokionez.

12. artikulua.— Entitate laguntzaileak

8. Entitate laguntzaileek bermatuko dute eskatzaileek euskara eta gaztelania erabiltzeko duten eskubidea, Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legeak ezarritakoa betez.

14. artikulua.— Onuradunen betebeharrak

Hauek dira onuradunen betebeharrak:

k) Ikuspegi interseksionala eta, bereziki, sexuari eta generoari dagokien alderdia errespetatzen dituzten hizkera eta irudiak erabiltzea dirulaguntza jasotzen duen jarduera edo proiektuak behar dituen agiri eta material guztietan.

l) Diruz lagundutako jarduerarekin zerikusia duten argitalpenetan, iragarkietan eta publizitatean herritarren hizkuntza-eskubideak eta bereziki euskararen erabilera bermatzea.

⁶²² EHAAREN 247. zenbakian, 2023ko abenduaren 29ko alean, argitaratua.
<https://www.euskadi.eus/web01-bopv/eu/bopv2/datos/2023/12/2305769e.shtml>

V. TITULUA

Laguntzak berreskuratzea enpresen deslokalizazioen kasuan

48. artikulua.— Aplikazio-eremua

2. Titulu honen aplikazio-eremutik kanpo geratzen dira enpresetan euskararen erabilera sustatzeko dirulaguntzak eta langileen prestakuntzarako dirulaguntzak.

8.3. Nafarroako Foru Komunitatea

8.3.1. 1/1973 Legea, martxoaren 1ekoa, Nafarroako Foru Zuzenbide Zibilaren Konpilazioa onesten duena⁶²³

II. LIBURUA Dohaintzak eta oinordetzak

V. TITULUA Testamentua eta horren formak

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

186. legea

Lekukoen egokitasuna.

A) Orokorra. Ezin izango dira lekuko izan testamentua egitean:

2. Testamentugilearen hizkuntza ulertzen ez dutenak.

II. KAPITULUA Testamentuaren formak

192. legea

Testamentuak euskaraz. Nafarrek euskaraz egin dezakete testamentua. Testamentua notarioaren aurrean egiten denean eta hark hizkuntza hori ezagutzen ez duenean, beharrezkoa izango da testamentugileak aukeratutako bi interpretekin esku hartzea, haren xedapena gaztelaniara itzul dezan; testamentua bi hizkuntzetan idatziko da, Notariotza Erregelamenduan ezarritakoaren arabera.

⁶²³ BOEren 57. zenbakian, 1973ko martxoaren 7ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1973-330>

8.3.2. Nafarroako Foru Eraentza Berrezarri eta Hobetzeari buruzko abuztuaren 10eko 13/1982 Lege Organikoa⁶²⁴

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

9. artikulua

1. Gaztelania da Nafarroako hizkuntza ofiziala.
2. Euskarak ere hizkuntza ofizialaren maila izanen du Nafarroako eskualde euskaldunetan.

Foru-lege batek eskualde horiek zehaztu, euskararen erabilera ofiziala arautu eta, estatuko legeria orokorra abiapuntutzat harturik, hizkuntza horren irakaskuntza antolatuko du.

⁶²⁴ <http://www.parlamentodenavarra.es/sites/default/files/misc/Hobetzea%202011.pdf>

8.3.3. 3/1985 Foru Legea, martxoaren 25ekoa, Herriaren Legegintza-ekimena arautzen duena⁶²⁵

3. artikulua

2. Proposamena aurkezten den idazkiarekin batera, zeina gaztelaniaz nahiz euskaraz egon baitaiteke idatzita, honakoak aurkeztu beharko dira:⁶²⁶

⁶²⁵ Nafarroako Aldizkari Ofiziala: 39. zk., 1985eko martxoaren 29koa.

⁶²⁶ 14/2012 Foru Legeak, uztailaren 5ekoak, Herriaren Legegintza-ekimena arautzen duen martxoaren 25eko 3/1985 Foru Legea eta Nafarroako Udalen Legegintza-ekimena arautzen duen martxoaren 25eko 4/1985 Foru Legea aldatzen dituenak, emaniko idazkera.

8.3.4. 18/1986 Foru Legea, abenduaren 15ekoa, Euskarari buruzkoa⁶²⁷

Erkidegoen ondare kulturalaren barruan, hizkuntzek toki nagusia dute. Hizkuntzak gizakiek komunikatzeko duten tresnarik onena eta bizitza sozialaren ezinbesteko euskarri dira, identifikazio kolektiborako osagai eta gizarteko kideen artean bizikidetzarako eta ulermenerako faktore. Aldi berean, hizkuntzak berezko historiaren ikur eta lekuko dira, belaunaldiz belaunaldi hizkuntza horiek erabiltzen diren herrietako esperientzia kolektiboa bildu, begiratu eta transmititzen duten heinean.

Hizkuntza-fenomenoaren izaera dinamikoak eta bertan parte hartzen duten faktoreen konplexutasun eta aniztasunak historikoki etengabeko gorabeherak sortu dituzte hizkuntzak erkidegoetan ezartzeari dagozkionez: batzuk hedatu egin dira eta beste batzuek atzera egin dute, inoiz hizkuntzaz kanpoko arrazoiek eraginik. Horiexek dira, ezbairik gabe, gorabeherarik adierazgarrienak. Aldaketa hauetan, maiz komunikazioaren oinarri direnen kontrako jarrerak esku hartu dute, hizkuntzek banatu egiten dutela oker uste dutenek edo hizkuntzen pluraltasunak barne-barnean gordetzen duen aberastasuna ikusten ez dutenek bultzaturik.

Nafarroaren moduan, beren ondarean hizkuntza bat baino gehiago edukitzeaz harro diren erkidegoak beharturik daude altxor hori begiratu eta babestera eta haren hondatzea eta galera eragoztera. Baina ondare hori ezin da babestu eta ez da babestu behar ere hizkuntzen arteko borroka edo aurkaritzaren bidez. Aitzitik, Konstituzioaren 3.3 artikulua ezartzen duenari jarraikiz, hizkuntza horiek errespetu eta babes berezia behar duen kultura-ondarea direla aitortu behar da.

Printzipio hauetan oinarritzen da foru-lege hau, zeinak aipatutako konstituzio-agindua bete eta Nafarroako Foru Eraentza Berrezarri eta Hobetzeari buruzko Lege Organikoaren 9. artikuluko aurreikuspenak garatzen dituen.

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

1. artikulua

1. Foru-lege honen xedea euskararen erabilera arrunta eta ofiziala arautzea da, gizarte-bizikidetzaren eta irakaskuntzaren eremuetan.

2. Hauek dira lege honen ezinbesteko helburuak:

a) Herritarrek euskara jakin eta erabiltzeko duten eskubidea babestea eta hori betetzeko tresnak zehaztea.

b) Euskararen berreskurapena eta garapena begiratzea Nafarroan, euskararen erabilera sustatzeko neurriak adieraziz.

⁶²⁷

http://www.navarra.es/home_eu/Navarra/Derecho+navarro/lexnavarra/IndicesPorDepartamentos/Relaciones+Ciudadanas+e+Institucionales/Vascuence/FD_1986_018.htm

Otsailaren 23ko 2/2010 Foru Legeak emandako idazkerarekin (iturria: www.unavarra.es) eta ekainaren 27ko 9/2017 Foru Legeak emandako idazkerarekin (iturria: www.unavarra.es).

c) Euskararen erabilera eta irakaskuntza bermatzea, borondatezkotasun, mailakatze eta errespetu irizpideei jarraikiz, Nafarroako errealitate soziolinguistikoaren arabera.

3. Nafarroako euskalkiek errespetu eta babes berezia izanen dute.

2. artikulua

1. Gaztelania eta euskara Nafarroako berezko hizkuntzak dira eta, horren ondorioz, herritar guztiek dute hizkuntza horiek jakiteko eta erabiltzeko eskubidea.

2. Gaztelania da Nafarroako hizkuntza ofiziala. Euskara ere ofiziala da Nafarroako Foru Eraentza Berrezarri eta Hobetzeari buruzko Lege Organikoaren 9. artikuluan eta foru-lege honetan aurrez ikusitako eran.

3. artikulua

1. Botere publikoek beharrezko diren neurriak hartuko dituzte hizkuntza dela-eta herritarrak diskriminaturik izan ez daitezen.

2. Botere publikoek hizkuntza-araua errespetatuko dute, foru-lege honetan eta hura garatzen duten xedapenetan ezarritakoaren ondorio diren jarduera guztietan.

3. Hizkuntza-arauak ezartzeko, Euskaltzaindia izanen da instituzio aholku-emaile ofiziala, eta botere publikoek berari eskatuko dizkiote aurreko apartatuan ezarritakoa betetzeko beharrezko zaizkien txosten edo irizpenak.

4. artikulua

Indarreko legeriaren arabera, eta foru-lege honetan ezartzen diren hizkuntza-eskubideetan babestuak izateko, herritarrek epaile eta auzitegietara jo dezakete.

5. artikulua

1. Foru-lege honen ondorioetarako, Nafarroak ondoko eremu hauek ditu:

a) Eremu euskalduna, ondoko udalerriek osatua: Abaurregaina, Abaurrepea, Altsasu, Anue, Araitz, Arakil, Arano, Arantza, Arbizu, Areso, Aria, Aribe, Arruazu, Atetz, Auritz, Bakaiku, Basaburua, Baztan, Beintza-Labaien, Bera, Bertizarana, Betelu, Donamaria, Doneztebe, Elgorriaga, Eratsun, Ergoiena, Erro, Esteribar, Etxalar, Etxarri Aranatz, Ezkurra, Garaioa, Garralda, Goizueta, Hiriberri, Igantzi, Imotz, Irañeta, Irurtzun, Ituren, Iturmendi, Lakuntza, Lantz, Larraun, Leitza, Lekunberri, Lesaka, Luzaide, Oiz, Olatzagutia, Orbaizeta, Orbara, Orreaga, Saldias, Sunbilla, Uharte Arakil, Ultzama, Urdazubi, Urdiain, Urroz, Ziordia, Zubieta eta Zugarramurdi.

b) Eremu mistoa, ondoko udalerriek osatua: Abaigar, Abartzuza, Adios, Agoitz, Allin, Ameskoabarrena, Antsoain, Antzin, Añorbe, Aranaratxe, Aranguren, Arellano, Artazu, Artzibar, Atarrabia, Barañain, Bargota, Beraskoain, Beriain, Berriobeiti, Berriozar, Bidankoze, Bidaurreta, Biurrun-Olkoz, Burgi, Burlata, Cabredo, Deierri, Deikaztelu, Eguesibar, Eneritz, Erriberri, Erronkari, Espartza Zaraitzu, Etxarri, Etxauri, Eulate, Ezkabarte, Ezkaroze, Galar Zendea, Galoze, Garde, Gares, Garinoain, Gesalatz, Goñerri, Gorza, Iruña, Itza Zendea, Itzagaondoa, Itzaltzu, Izaba, Jaitz, Jaurrieta, Larragoa, Leotz, Lerga, Lezaun, Lizarra, Lizoain-Arriasoiti, Longida, Mendigorria, Metauten, Mirafuentes, Murieta, Nazar, Obanos, Odieta, Oibar, Olaibar, Ollaran, Oltza Zendea, Orkoien, Orontze, Orotz Betelu, Oteitza, Otsagabia, Puiu, Sartze, Tafalla, Tebas-Muru Artederreta, Tirapu, Txulapain, Uharte, Untzue, Urraulbeiti, Urrotz-Hiria, Urzainki, Uxue, Uztarroze,

Villatuerta, Zabaltza, Zangoza, Zirauki, Ziritza, Zizur Zendea, Zizur Nagusia eta Zuñiga.

Noain Elortzibarko udalerria automatikoki sartzen ahalko da eremu mistora, baldin eta toki-korporazio horretako udalak aurretiaz eta gehiengo osoz osoko bilkuran hartzen badu horretarako erabakia. Erabaki horrek eraginkortasun osoa izan dezan, Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitaratu beharko da.

c) Eremu ez-euskalduna, gainerako udalerriek osatua.

2. Aurreko apartatuan zehaztutakoa berrikus daiteke, Nafarroako Foru Eraentza Berrezarri eta Hobetzeari buruzko Lege Organikoaren 9. eta 20.2 artikuluetan ezarritako prozedurari jarraikiz.

3. Nafarroako Gobernuak aldian-aldian euskararen errealitate soziolinguistikoari buruzko azterlanak egiteko aginduko du, eta horien berri emanen dio Parlamentuari.

I. TITULUA

Erabilera arrunt eta ofiziala

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

6. artikulua

Aitortu egiten da herritar guztiek administrazio publikoekiko harremanetan euskara nahiz gaztelania erabiltzeko eskubidea dutela, ondoko kapituluetan ezarritako eran.

7. artikulua

“Nafarroako Aldizkari Ofiziala” eta “Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofiziala” gaztelaniaz eta euskaraz argitaratuko dira, aldibereko edizio bananduetan.

8. artikulua

1. Foru Komunitateko toponimoek gaztelaniaz eta euskaraz izanen dute izendapen ofiziala, honako arau hauen arabera:

a) Eremu euskaldunean, izendapen ofiziala euskarazkoa izanen da, non ez den beste izen bat gaztelaniaz; hala bada, biak erabiliko dira.

b) Eremu mistoan eta eremu ez-euskaldunean, izendapen ofiziala gaur egungoa izanen da. Hala ere, gaztelaniaz adierazitakoek euskarazko izendapen desberdin, jatorrizko eta tradizionala baldin badute, biak erabiliko dira.

2. Nafarroako Gobernuak, Euskaltzaindiaren alde aurreko txostena kontuan izanik eta artikulua honen lehendabiziko apartatuan aurrez ikusitakoaren arabera, Foru Komunitateko toponimoak eta lurralde, herri eta herriarteko bideen izen ofizialak erabakiko ditu eta, orobat, horren berri eman beharko dio Parlamentuari. Herri barruko bideen izena jartzea udal bakoitzari dagokio.

3. Gobernuak erabakitako izenak, aurreko apartatuetan xedatutakoaren arabera, legezkoak izanen dira ondorio guztietarako Nafarroa osoan, eta errotulazioa haiekin

bat etorriko da. Nafarroako Gobernuak errotulazio publikoaren normalizazioa arautuko du, betiere estatuak bere egin dituen nazioarteko arauak errespetatuz.

9. artikulua

Nafarroako Gobernuak Iruñean euskara-gaztelania itzulpen ofizialeko administrazio-unitatea sortuko du.

II. KAPITULUA

Erabilera ofiziala eremu euskaldunean

10. artikulua

1. Herritar guztiek, administrazio publikoekiko harremanetan, euskara nahiz gaztelania erabiltzeko eta beraiek hautatutako hizkuntza ofizialean harrera izateko eskubidea dute.

Horretarako, neurri egokiak hartuko dira eta beharrezko gerta daitezkeen bitartekoak erabakiko, progresiboki eskubide honen erabilera bermatzeko.

2. Pertsona batek baino gehiagok parte hartzen duten espediente edo prozeduretan, biltzen diren aldeek elkarrekin adostutako hizkuntza erabiliko dute botere publikoek.

11. artikulua

Erabilitako hizkuntza edozein izanik ere, administrazio-jarduera guztiak baliozkoak izanen dira eta legezko eraginkortasun osoa izanen dute. Horren ondorioz, administrazio publikoen organoek parte hartzen duten egintza guztiak, baita administrazio-jakinazpen eta -komunikazioak ere, bi hizkuntzetan idatzi beharko dira, interesdun guztiek espresuki bakar bat erabiltzea aukeratzen badute izan ezik.

12. artikulua

Agiri publikoak emaileak aukeratutako hizkuntza ofizialean idatzi beharko dira, edo, emaile bat baino gehiago balitz, hauek adostutako horretan.

Fede-emaile publikoek, interesdunak eskatutakoaren arabera, gaztelaniaz edo euskaraz luzatu beharko dituzte kopiak edo lekukotasunak, eta, behar denean, matrize eta agiriak beren erantzukizunpean itzuli beharko dituzte.

Nolanahi ere, gaztelaniaz luzatu beharko dituzte eremu euskaldunetik at indarra izan behar duten kopiak.

13. artikulua

1. Erregistro publikoetan, idazpenak dokumentua dagoen hizkuntza ofizialean luzatuko dira eta, betiere, gaztelaniaz ere bai.

2. Kopia eta ziurtagiriak hizkuntza ofizialeatik edozeinetan luzatuko dira.

14. artikulua

Justizia Administrazioarekiko harremanetan, herritar guztiek berek hautatutako hizkuntza ofiziala erabiltzen ahalko dute, indarreko legerian xedatutakoaren arabera.

15. artikulua

1. Administrazio publikoek eta izaera publikoko enpresek gaikuntza progresiboa sustatuko dute, eremu euskaldunean zerbitzua ematen duten langileak progresiboki euskararen erabileran gaitu daitezten.

2. Administrazio bakoitzak, berari dagozkion eskumenen eremuan, zehaztuko du zein lanpostutarako izanen den nahitaezkoa euskaraz jakitea, eta gainerakoentzat, merezimendu kalifikatutzat hartuko da besteren artean.

16. artikulua

Eremu euskalduneko toki-erakundeek gaztelania eta euskara erabiliko dute beren xedapen, argitalpen, herriko bideetako kaleen errotulu eta tokien izen berezietan eta, betiere, izen tradizionalak errespetatuko dituzte.

III. KAPITULUA

Erabilera eremu mistoan

17. artikulua

Herritar guztiek euskara nahiz gaztelania erabiltzeko eskubidea dute Nafarroako administrazio publikoei zuzentzeko.

Eskubide honen erabilera bermatzeko, aipatutako administrazioek honako hau egin dezakete:

a) Urteroko lanpostuen eskaintza publikoan zehaztea zein lanpostutarako izanen den nahitaezkoa euskaraz jakitea.

b) Gainerako lanpostuetara iristeko deialdietan euskara jakitea merezimendu moduan balioestea.

IV. KAPITULUA

Erabilera eremu ez-euskaldunean

18. artikulua

Nafarroako administrazio publikoetara euskaraz zuzentzeko eskubidea aitortzen zaie herritarrei. Administrazio horiek interesdunei gaztelaniara itzultzeko eska diezaiekete edo 9. artikuluan aurrez ikusitako itzulpen zerbitzuak erabili.

II. TITULUA

Irakaskuntza

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

19. artikulua

Herritar guztiek dute hezkuntza maila desberdinetan irakaskuntza euskaraz eta gaztelaniaz izateko eskubidea, ondoko kapituluetan ezarritako eran.

20. artikulua

Nafarroako Gobernuak arautuko du euskara nola sartuko den irakaskuntza-planetan eta zehaztuko du ikastetxe bakoitzean nola aplikatuko den, lege honek eremu desberdinetarako xedatutakoaren esparruan.

21. artikulua

Nafarroako Gobernuak, bere eskumenen eremuan, behar diren ekintzak aurrera eramanean ditu, irakasleen prestakuntzarako goi-mailako ikastetxeetako ikasketa-planek euskarazko irakaskuntzarako beharrezkoak diren irakasleen gaikuntza egokia berma dezaten.

22. artikulua

Administrazio publikoek beharrezko diren bitarteko pertsonalak, teknikoak eta materialak paratuko dituzte, aurreko artikuluetan xedatutakoa betetzeko.

23. artikulua

Ikasketa-plan ofizialek euskara Nafarroako kultura ondareztat hartuko dute eta foru-lege honen xedeei egokituko zaizkie.

II. KAPITULUA

Irakaskuntza eremu euskaldunean

24. artikulua

1. Ikasle guztiek irakaskuntza hartuko dute, guraso-ahala edo tutoretza daukan pertsonak, edo, hala badagokio, ikasleak berak aukeratutako hizkuntza ofizialean.
2. Hezkuntza-maila ez-unibertsitarioetan euskara eta gaztelania nahitaez irakatsiko dira, ikasle guztiek oinarrizko eskolatzearen bukaeran bi hizkuntzetan gaitasun-maila nahikoa egiaztatu ahal izan dezaten.
3. Oinarrizko Hezkuntza Orokorreko ikasketak eremu euskaldunetik at hasi dituzten ikasleak edo eremu honetan ohikoa ez den bizilekua dutela behar bezala justifikatzen dutenak euskara ikastetik salbuetsiak izan daitezke.

III. KAPITULUA

Irakaskuntza eremu mistoan

25. artikulua

1. Euskara irakaskuntzan sartuko da pixkana-pixkana, progresiboki eta behar adina, ikastetxeetan euskarazko irakaskuntza duten lerroak sortuz, hala eskatzen dutenendako.
2. Hezkuntza maila ez-unibertsitarioetan euskara ikasketak emanen zaizkie hala nahi duten ikasleei, oinarrizko eskolatzearen bukaeran euskararen jakintza nahikoa izan dezaten.

IV. KAPITULUA

Irakaskuntza eremu ez-euskaldunean

26. artikulua

Botere publikoek euskararen irakaskuntza lagunduko dute, eta, behar denean, osoki edo zati batean finantzatuko dute, sustapen- eta promozio-irizpideei jarraikiz eta eskariaren arabera.

III. TITULUA

Komunikabide sozialak

27. artikulua

1. Administrazio publikoek komunikabide sozial publiko eta pribatuetan euskarak gero eta presentzia handiagoa izan dezan sustatuko dute.

Horretarako, Nafarroako Gobernuak diruz eta materialez laguntzeko planak gauzatuko ditu, komunikabideek euskara progresiboki eta ohiko moduan erabil dezaten.

2. Foru Komunitateak kudeatzen dituen telebista- eta irrati-igorgailu eta gainerako komunikabideetan, Nafarroako Gobernuak euskararen presentzia egokia begiratuko du.

28. artikulua

Nafarroako administrazio publikoek babestu eginen dituzte euskaraz egiten diren agerkari kultural eta artistikoak, liburu argitalpenak, ikus-entzunezko ekoizpena eta bestelako edozein jarduera.

Lehen xedapen gehigarria

Nafarroako Gobernuak, "Vianako Printzea Erakundea" Kultura Zerbitzuaren bidez, foru-lege honen 1.3 artikuluan ezarritakoa bete dadin, behar diren jarduerak aurrera eramanez ditu.

Bigarren xedapen gehigarria

Nafarroako toki-erakundeek, beren eskumenen eremuan, ordenantzak onesten ahalko dituzte, beren mugartean euskararen erabilera arautu edo sustatzeko, betiere foru-lege honetan adierazitakoaren aurkako xedapenik ezarri gabe

Xedapen iragankor bakarra

Hiru hilabeteko epean, Nafarroako Gobernuak 9. artikuluan aipatutako euskara-gaztelania itzulpen ofizialeko administrazio-unitatea sortuko du.

Azken xedapenetako lehena

Ahalmena ematen zaio Nafarroako Gobernuari foru-lege hau garatu eta aplikatzeko beharrezko diren xedapenak emateko.

Azken xedapenetako bigarrena

Foru-lege honek indarra hartuko du “Nafarroako Aldizkari Ofizialean” argitaratu eta biharamunean.

8.3.5. 6/1990 Foru Legea, Nafarroako Toki Administrazioari buruzkoa⁶²⁸

I. TITULUA Nafarroako toki-erakundeen antolaketa eta administrazioa

I. KAPITULUA Udalak

6. ATALA

Izendapen eta herriburuen aldaketak

21. artikulua

2. Udalen izenetan euskara nola erabili, abenduaren 15eko 18/1986 Foru Legean xedatutakoari lotuko zaio.

[...]

III. TITULUA Nafarroako toki-erakundeen funtzionamendua. herritarren informazioa eta partaidetza

II. KAPITULUA Hiritarren informazioa eta partaidetza

92. artikulua

7. Foru Komunitateko Administrazioak bermatuko du indarrean dagoen legeria beteko dela nafarren hizkuntza-eskubideei dagokienez bide elektronikozko leihatila bakarra erabiltzean.

⁶²⁸ NAOren 84. zenbakian, 1990eko uztailaren 13ko alean argitaratua; hutsen zuzenketa: NAO, 1990eko urriaren 15eko alea.

Testu

konsolidatua:

https://www.navarra.es/home_eu/Navarra/Derecho+navarro/lexnavarra/IndicesPorDepartamentos/Desarrollo+rural+Medio+Ambiente+y+Administracion+Local/Administracion+local/LF61990.htm

VII. TITULUA NAFARROAKO TOKI-ERAKUNDEEN ZERBITZUKO LANGILEAK

I. KAPITULUA Xedapen komunak

235. artikulua.— Plantilla organikoak

1. Toki-erakunde bakoitzak bere plantilla organikoan sartu beharko ditu plazen eta lanpostuen ezaugarriak, Euskarari buruzko abenduaren 15eko 18/1986 Foru Legea eta hura garatzeko araudia aplikatuz kontuan hartzen direnak barne. Langile horiek hartzeko prozedurak ezaugarri horietara egokituko dira.

[...]

II. KAPITULUA Beharrezkoak diren eginkizun publikoen mugapena eta foru-gaikuntza behar duten funtzionarioentzat erreserbatutako lanpostuena

3. ATALA

Hautapena eta lanpostuak betetzea

1. AZPIATALA

Gaikuntza lortzea

246 (ter) artikulua.— Izendapena, plazen esleipena eta jabetza hartzea

1. Foru-gaikuntza duten funtzionarioentzat erreserbatutako lanpostuak, merezimendu lehiaketan deialdian sartuak baina deialdi horietan betetzen ez direnak, esleituko zaizkie, Toki Administrazioaren arloko eskumena duen sailaren titularrak izendapena egin ondoren, 245. artikuluan aipatzen den gaikuntza lortuta dutenei, aldez aurretik izangaiek beren puntuazioaren arabera aukera eginda, eta aintzat harturik bai lanpostu hutsen hizkuntza-eskakizuna bai foru-lege honen 250. artikulua 2. apartatua ezarritako irizpideak. Lanpostu esleituaren jabetza-hartzea eginen da Nafarroako Administrazio Publikoen zerbitzuko Langileen Estatutua onesten duen abuztuaren 30eko 251/1993 Legegintzako Foru Dekretuari eta hori garatzeko araudiari jarraikiz⁶²⁹.

2. Nafarroako toki-erakunde batean idazkari edo kontu-hartzaile lanpostu bat Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak deitutako hautapen-prozesu baten bidez lortzen dutenek, plazetan sartzeko euskaraz jakitea nahitaezkoa bazen, gero batean Nafarroako beste toki-erakunde batzuetako lanpostu hutsak betetzeko prozesuetan parte hartu nahi izanez gero, euskaraz jakitea nahitaezkoa duten lanpostuak betetzeko prozesuetan baizik ezin izanen dute parte hartu.

⁶²⁹ 4/2019 Foru Legeak, otsailaren 4koak, Nafarroako Administrazioaren erreformarakoak, emandako idazkera.

Aurreikuspen hori ez da aplikatuko baldin eta, euskararen ezagutza kontuan hartu gabe, erreferentziako hautapen-prozeduraren emaitzak bide eman bazion interesdunari betekizun hori ezarrita ez duen lanpostu bat lortzeko.

[...]

2. AZPIATALA

Lanpostuak betetzea

248. artikulua.— Lanpostuak betetzeko deialdiak egin aurreko prozedura⁶³⁰

1. Toki Administrazioaren arloan eskumena duen sailak, foru-gaikuntza duten funtzionarioentzat erreserbatutako lanpostuak betetzeko lehiaketan deialdia egin baino gutxienez ere hiru hilabete lehenago, jarduketa hauek egingen ditu:

d) Toki-erakundeei informazioa eskatuko die funtzionario-araubidean bete daitezkeen lanpostuen hizkuntza-eskakizunari buruz.

2. Aurreko paragrafoan adierazitako jarduketak bukatu eta bi hilabeteko epean, toki-erakundeek sail horretara joko dute, helburu hauetarako:

b) Idazkari eta kontu-hartzaile lanpostuen hizkuntza-eskakizuna zehaztea. Ulertuko da ezen, ezarritako epean jakinarazten ez badute, euskaraz jakitea ez dela nahitaezkoa, eta Foru Komunitateko Administrazioarako araudi bereziak ezartzen duenarekin bat balioetsiko da.

Udalez gaindiko erakundeetako idazkari eta kontu-hartzaile lanpostu propioen hizkuntza-eskakizuna, foru-lege honen 243.2 eta 244.2 artikuluetan jasota daudenena, ulertuko da izanen dela egoitza zer toki-erakundetan dagoen, toki-erakunde horretakoa.

Eskualdeak bere mugartean dituen Foru Komunitatearen gaikuntzadun lanpostuen hizkuntza-eskakizuna definitu aurretik, kontsulta egingen zaie kasuko eginkizun publiko beharrezkoen hartzaile diren toki-erakundeei, indarrean dagoen araudia betiere betetik.

3. Aurreko puntuan ezarritako epea bukatuta eta toki-erakundeek eginiko komunikazioak aztertuta, toki-administrazioaren arloan eskumena duen sailak, aipatu lanpostu-betetze lehiaketan deialdia egin baino lehen, Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitaratuko du 247. artikuluko 2. eta 3. apartatuetan ezarritakoari jarraikiz funtzionario-araubidean bete beharreko idazkari eta kontu-hartzaile lanpostuen zerrenda eta, behar denean, zehaztuko ditu desgaitasuna duten pertsonentzako txandarako erreserbak eta kasuko hizkuntza-eskakizunaren nondik norakoak.

250. artikulua.— Merezimenduak⁶³¹

2. Euskara maila frogatzeko eta kasu bakoitzean balioespena egiteko, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioako langileentzat hizkuntza horren ezagutzaren tratamenduaren gainean ezarritako araudiari segituko zaio.

⁶³⁰ 4/2019 Foru Legeak, otsailaren 4koak, Nafarroako Administrazioaren erreformarakoak, emandako idazkera.

⁶³¹ 4/2019 Foru Legeak, otsailaren 4koak, Nafarroako Administrazioaren erreformarakoak, emandako idazkera.

251. artikulua.— Epaimahaiak

2. Deialdi bakoitzaren aurreikuspenekin bat, epaimahaiak parte-hartzaileek egiaztatutako merezimenduak balioetsiko dituzte eta horien zerrenda ordenatu bat prestatuko dute, bakoitzak lortutako puntuazioaren arabera. Zerrendan euskaraz jakitea nahitaezkoa duten plazetan sartu nahi duten lehiakideak azalduko dira, eta kontuan hartuko da, orobat, foru-lege honen 246. (ter). artikulua-ren 2. apartatuan jasotako aurreikuspena.

**X. TITULUA⁶³²
ESKUALDEAK**

**III. KAPITULUA
ESKUMENAK ETA ZERBITZUAK**

362. artikulua.— Sostengu eta laguntza eginkizunak eta zerbitzuen zorroa

[...]

— Euskarara itzultzeko zerbitzu teknikoak.

[...]

— Euskara.

[...]

⁶³² 4/2019 Foru Legeak, otsailaren 4koak, Nafarroako Administrazioaren erreformarakoak, emandako idazkera.

**8.3.6. 7/2001 Foru Legea, martxoaren 27koa,
Nafarroako Foru Komunitateko
Administrazioko eta haren Organismo
Autonomoetako Tasa eta Prezio Publikoei
buruzko Foru Legea⁶³³**

**VIII. TITULUA
Hezkuntza Sailaren tasak**

**I. KAPITULUA
Tasak tituluak luzatzeagatik eta beste kontzeptu
batzuegatik**

96. artikulua.— Zerga-egitatea

Tasaren zerga-egitatea da Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikotik eta Hezkuntza Sistemaren Antolamendu Orokorrari buruzko urriaren 3ko 1/1990 Lege Organikotik eratorritako tituluak luzatzea eta erdi-mailan eta goi-mailan sartzeko probetan izena ematea, Kualifikazioei eta Lanbide Heziketari buruzko ekainaren 19ko 5/2002 Lege Organikotik eratorritako lanbide-gaitasunak ebaluatu eta egiaztatzekeo prozeduran izena ematea, eta hizkuntza-mailen ziurtagiriak eta Euskararen Gaitasun Agiria luzatzea."

[...]

⁶³³ NAOren 40. zenbakian, 2001eko martxoaren 30eko alean argitaratua; hutsen zuzenketa: NAO, 2001eko uztailearen 16koa).

20/2011 Foru Legeak, abenduaren 28koak, Zenbait zerga aldatu eta beste tributu-neurri batzuk hartzekeak, emaniko idazkera (NAOren 256. zk., 2011ko abenduaren 30eko alea; hutsen zuzenketa: 2012ko urtarrilaren 12koa).

Testu

konsolidatua:

http://www.navarra.es/home_eu/Navarra/Derecho+navarro/lexnavarra/IndicesPorDepartamentos/Hacienda+y+Politica+Financiera/Hacienda/Normas+generales/LF72001-02.htm

8.3.7. 17/2001 Foru Legea, uztailaren 12koa, Nafarroan merkataritza arautzen duena⁶³⁴

II. TITULUA⁶³⁵

Merkataritza-establezimenduak

II. KAPITULUA

Merkataritza-establezimenduak jartzea

3. ATALA

Merkataritza-establezimendua baimentzea

20. artikulua.— Merkataritza-establezimendu bat jartzeko baimena udalez gaindiko plan sektorial baten bidez lortzeko eskabidea

6. Interesdunek, eremu euskaldunean, Nafarroako administrazio publikoetan euskararen erabilera arautzen duen otsailaren 10eko 29/2003 Foru Dekretuan araututakoaren arabera, eskaria gaztelaniaz, euskaraz edo ele bitan aurkeztu ahal izanen dute.

7. Eskaria, erantsi beharreko dokumentu guztiak edo erantsi beharreko dokumenturen bat Europar Batasuneko hizkuntza ofizialen batean aurkeztu nahi duten interesdunek dokumentu horien gaztelaniazko itzulpena, zinpekota izan gabe ere, aurkeztu beharko dute.

[...]

⁶³⁴ NAOren 86. zenbakian, 2001eko uztailaren 16ko alean, argitaratua.

https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2001/86/Anuncio-2/

⁶³⁵ 6/2010 Foru Legeak, apirilaren 6koak, barne merkaturako zerbitzuei buruzko 2006/123/EE Zuzentara egokitzeko xedez zenbait foru lege aldatzen dituenak, emaniko idazkera (NAO, 46. zk., 2010eko apirilaren 14koa).

8.3.8. 26/2002 Foru Legea, uztailearen 2koa, Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzak hobetzeko neurriei buruzkoa⁶³⁶

II. TITULUA

Nafarroako Foru Komunitateko hezkuntza- zerbitzuaren kalitatea hobetzeko ituna betetzeko neurriak

4. artikulua.— Europar Batasuneko hizkuntzak edukiak eta hizkuntza- modalitateak irakasteko hizkuntza gisa ezartzea

1. Baimena ematen zaio Nafarroako Gobernuari Haur Hezkuntzako eta Lehen Hezkuntzako ikastetxe publiko guztietan ingelesa edo Europar Batasuneko beste hizkuntza bat ikas-irakasteko hizkuntza gisa ezartzeko, taldearen tutoreak ematen dituen arlo edo curriculum gaietako batzuetan, horrela hizkuntza horiek hobeki ikas daitezten. Eduki horiek ingeles espezialitateko edo kasuko hizkuntzako maisu-maistra titularrek emanen dituzte.

IV. TITULUA

Beste hezkuntza-neurri batzuk

12. artikulua.— Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioaren zerbitzuko irakasleentzako konpentsazioak

3. Nafarroako Gobernuak Euskararen Gaitasun Agiria (EGA) lortzeko izangaien epaimahaien eta hautapen-organoen jardueretan parte hartzen duten funtzionario publikoek eta lan-kontratadunek, bai eta araubide bereziko hizkuntzen irakaskuntzetako maila egiaztatzeko azterketak prestatzen eta zehazten parte hartzen dutenek ere, irakasleak hautatzeko epaimahaietan parte hartzeagatik aurreikusitako konpentsazioak jasoko dituzte.⁶³⁷

Xedapen iragankor bakarra

2001/2002 ikasturtean —baimenik gabe bada ere— jardunean ziren eremu ez-euskalduneko ikastolak, euren egoera indarrean dagoen legeriaren arabera egokitzen den bitartean, 2000ko ekitaldiko aurrekontuetako zazpigarren xedapen gehigarrian ezarritako araubide berezi eta iragankorrari jarraikiz finantzatuko dira 2002ko urtarrilaren 1etik aitzina, irakaskuntza-maila ezberdinetarako indarrean diren moduluak eguneratuta.

[...]

⁶³⁶ NAOren 84. zenbakian, 2002ko uztailearen 12ko alean, argitaratua.

https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2002/84/Anuncio-6/

⁶³⁷ 2007ko ekitaldirako Nafarroako Aurrekontu Orokorrei buruzko abenduaren 27ko 17/2006 Foru Legeak emandako idazkera (NAO, 157. zk., 2006ko abenduaren 31koa).

8.3.9. 32/2002 Foru Legea, azaroaren 19koa, Nafarroako liburutegien sistema arautzen duena⁶³⁸

III. KAPITULUA Nafarroako liburutegi publikoen sistema

11. artikulua.— Liburutegi publikoaren kontzeptua

2. Liburutegi publikoak zerbitzu bereziak eskainiko dizkiete helduei eta hurrei. Era berean, liburutegi publikoak kontuan hartuko du Nafarroako Foru Komunitateko errealitate soziolinguistikoa, eta zerbitzuak euskaraz eta gaztelaniaz emanen ditu, Euskarari buruzko abenduaren 15eko 18/1986 Foru Legeak araututakoarekin bat.

⁶³⁸ NAOren 142. zenbakian, 2002ko azaroaren 25eko alean, argitaratua.
https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2002/142/Anuncio-2/

**8.3.10. 15/2004 Foru Legea, abenduaren
3koa, Nafarroako Foru Komunitateko
Administrazioari buruzkoa⁶³⁹**

II. TITULUA
**Herritarrek Nafarroako Foru Komunitateko
Administrazioarekiko harremanetan dituzten
eskubideak**

6. artikulua.— Arreta egokia hartzeko eskubidea

2. Era berean, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioarekiko harremanetan herritar guztiek gaztelania edo euskara erabiltzeko eskubidea dute, euskararen erabilera arautzen duen Nafarroako foru-legerian ezarritakoari jarraikiz.

⁶³⁹ NAOren 150. zenbakian, 2004ko abenduaren 15eko alean, argitaratua.
https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2004/150/Anuncio-2/

8.3.11. 8/2005 Foru Legea, uztailaren 1ekoa, Babes Zibilari eta Larrialdien Kudeaketari buruzkoa⁶⁴⁰

I. TITULUA Xedapen orokorrak

6412. artikulua.— Definizioak

Foru lege honi dagokionez, honako definizioak hartuko dira aintzat:

Galzoria: babes zibilak zaindu beharreko pertsona-taldeei edo ondasun-multzoei egoera jakin batzuetan kaltea egiteko ahalmena.

Zaugarritasuna: pertsona-talde edo ondasun-multzo baten ezaugarria, inguruabar jakin batzuetan galzoriaren eragina neurri handiago edo txikiagoan jasateko moduan egotea dakarkiena.

Mehatxua: babes zibilak zaindutako pertsonak eta ondasunak duten egoera, zeinean berehalako edo ezkutuko galzori baten aitzinean baitaude neurri handiago edo txikiagoan.

Arriskua: mehatxu bat pertsona-talde edo ondasun-multzo bat ukitzera iristeko aukera.

Larrialdia: bat-batean sortzen den egoera, ondasunen nahiz pertsonen bizitza edo osotasun fisikoa arrisku handian jartzen dituena edo erasotuak gertatzen direnekoa, eta berehalako neurriak hartzea eskatzen duena, arriskua bertan behera uzteko edo kalteak minimizatzeko. Arruntak nahiz apartekoak izan daitezke.

Aparteko larrialdia: bat-bateko arrisku kolektiboko egoera, pertsonak edo ondasunak berehalako galzorian jartzen dituen gertaera baten ondoriozkoa eta botere publikoen aldetik horiek artatzeko, kalteak arintzeko eta katastrofe bihur dadin ekiditen saiatzeko kudeaketa azkarra exijitzen duena.

Larrialdi arruntetik bereizten da azken horrek ez duelako eragin kolektiborik.

Katastrofea: biktima, kalte eta inpaktu material ugari eragiteagatik erkidego edo gizarte baten funtzionamendua substantzialki asaldatzen edo eteten duen egoera edo gertakari bat, artatze-baliabide gehiago eskatzen dituena erkidegoak berak eskuragarri dauzkanak baino.

Oinarrizko zerbitzuak: beharrezkoak direnak oinarrizko eginkizun sozialak, osasuna, segurtasuna eta herritarren ongizate sozial eta ekonomikoa edo administrazio publikoen funtzionamendu eraginkorra mantentzeko.

Zoritxar publikoa: biztanleengan eragin orokorra duen katastrofea.

⁶⁴⁰ NAOren 81. zenbakian, 2005eko uztailaren 8ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://bon.navarra.es/eu/iragarkia/-/texto/2005/81/0>

⁶⁴¹ Nafarroako Babes Zibilari eta Larrialdien Kudeaketari buruzko uztailaren 1eko 8/2005 Foru Legea aldatzen duen martxoaren 9ko 8/2023 Foru Legeak emandako idazkera (NAO, 57. zenbakia, 2023ko martxoaren 21eko alea).

Larrialdietako laguntza: pertsonen bizia eta osotasun fisikoa babestea helburu duten jarduketa urgentiak, baita ondasunak eta ingurumena zaintzekoak ere, gizakiak nahiz naturak eragindako larrialdiak gertatzen direnean.

Alerta: galzori edo arrisku garrantzitsu baten gertagarritasunaz ohartarazteko abisua edo deia.

Alarma: hurbil-hurbileko galzori ziur batez ohartarazten duen seinalea.

Arriskuen mapa: dokumentu kartografiko ofiziala, Nafarroako Foru Komunitateko garrantzizko arriskuak seinalatzen, deskribatzen, sailkatzen eta kokatzen dituen eta arrisku bakoitza lurraldeko zein zonatan dagoen zehazten duena.

Urgentzia: lekuren edo jardueraren batean norbaiti ustekabeaz arazo bat gertatzea berehalako laguntza premiaren kontzientzia sortzen diona, arazoaren kausa eta larritasun maila gorabehera».

III. TITULUA

Larrialdietako jardunbidea

40. artikulua⁶⁴²

4. Nafarroako Foru Komunitateko bi hizkuntza ofizialetan emanen da zerbitzua. Babes zibilaren eta larrialdien arloko sail eskudunak beharrezkoak diren baliabideak jarriko ditu zerbitzua Europar Batasuneko hizkuntza ofizialetan baliatu ahal izateko, bai eta desgaitasunen bat duten pertsonen zerbitzua baliatu ahal izatea ziurtatuko duten mekanismoak bermatzeko ere.

⁶⁴² 8/2019 Foru Legeak, otsailaren 28koak, Nafarroako Babes Zibilari eta Larrialdien Kudeaketari buruzko uztailaren 1eko 8/2005 Foru Legea aldatzen duenak, emaniko idazkera (NAO, 44. zenbakia, 2019ko martxoaren 5koa).

8.3.12. 11/2005 Foru Legea, azaroaren 9koa, Dirulaguntzei buruzkoa⁶⁴³

Laugarren xedapen gehigarria⁶⁴⁴

Nafarroako Gobernuak sustatuko du hitzarmenak sinatzea toki-erakundeekin, helburua izanik lankidetzaren arautzea udal-eremuan euskara erabiltzeko eta sustatzeko programak garatzen dituzten toki-erakundeekin. Hitzarmenetan ezarriko dira laguntza teknikoaren baldintzak, plangintzarenak, koordinazioarenak eta, kasu bada, finantzaketaren araubidea. Foru-dekretu batek arautuko ditu lankidetzaren baldintzak, lankidetzaren sartzen diren jarduerak eta Nafarroako Gobernuak emanen dituen laguntzak. Laguntza ekonomikoak urteko deialdi baten bidez emanen dira.

[...]

⁶⁴³ NAOren 136. zenbakian, 2005eko azaroaren 14ko alean, argitaratua.

https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2005/136/Anuncio-1/

⁶⁴⁴ 2018rako Nafarroako Aurrekontu Orokorrei buruzko abenduaren 28ko 20/2017 Foru Legeak sartutakoa.

8.3.13. 21/2005 Foru Legea, abenduaren 29koa, politika publikoak eta zerbitzu publikoen kalitatea ebaluatzeari buruzkoa⁶⁴⁵

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Printzipio orokorrak

Politika publikoak eta zerbitzu publikoen kalitatea ebaluatzeko, besteak beste, administrazio publikoak printzipio eta irizpide hauek aplikatzen dituen begiratuko da:

o) Ulermenaren printzipioa, hau da, erabiltzaileentzat argiak eta ulergarriak diren arau eta prozedurak izatea, baita hizkera ulergarriko informazioaren eskuarte publikoak erabiltzea ere.

IV. KAPITULUA Zerbitzu-zorroak

19. artikulua.— Edukia

2. Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioaren eta haren mendeko organismo publikoen zerbitzuen kartetan alderdi hauek sartuko dira:

2) Ematen diren zerbitzuei buruz hartzen diren konpromisoak, hala nola:

f) Euskaraz arreta ematea eta izapidetzea, Euskarari buruzko Foru Legearekin bat.

⁶⁴⁵ NAOren 4. zenbakian, 2006ko urtarrilaren 9ko alean, argitaratua.
https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2006/4/Anuncio-0/

8.3.14. 11/2007 Foru Legea, apirilaren 4koa, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioan administrazio elektronikoa ezartzekoa⁶⁴⁶

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Herritarren eskubideak eskuarte elektronikoen dituzten harremanetan

Herritarrek eskubide hauek izanen dituzte Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioarekin eta haren organismo publikoekin eskuarte elektronikoa erabiliz dituzten harremanetan:

b) Administrazio-prozedura elektronikoen gaztelania eta euskara erabiltzekoa, euskara arautzen duen legerian ezarritako moduan.

VII. KAPITULUA Eskuarte elektronikoen bidezko administrazio- prozedura, alde batek eskaturik

24. artikulua.— Hasteko eskaerak

3. Aurreko zenbakian xedatutakoaren ondorioetarako, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak eskabide elektronikoen sistema normalizatuak sustatuko ditu. Eskabide normalizatu horiek Nafarroako bi hizkuntza propioetan eskainiko dira.

XI. KAPITULUA Jarduera administratiboaren publikitate

42. artikulua.— Nafarroako Gobernuaren web zerbitzuen ataria

3. Nafarroako Gobernuaren web zerbitzuen ataria gaztelaniaz eta euskaraz egonen da. Era berean, interes orokorrekoa dela jotzen bada, beste hizkuntza batzuetan ere emanen da informazioa.

Hizkuntzen edizioa berezia izanen da, herritar bakoitzak egokien irizten diona erabil dezan; gaztelania ez beste hizkuntzen kasuan, egokitzapena progresiboki eginen da.

Euskarazko edizioak, betiere, hizkuntza horri buruzko foru-legeria errespetatuko du.

[...]

⁶⁴⁶ NAOren 48. zenbakian, 2007ko apirilaren 18ko alean, argitaratua.
https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2007/48/Anuncio-2/

8.3.15. 17/2010 Foru Legea, azaroaren 8koa, Nafarroako Foru Komunitatean osasunaren alorrean pertsonak dituzten eskubideei eta betebeharrei buruzkoa⁶⁴⁷

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

5. artikulua.— Osasun-laguntzaren eremuko eskubide orokorrak

Nafarroako Foru Komunitateko osasun-sistema publikoaren erabiltzaileei, foru-lege honetan eta hura garatzen duten arauetan xedatutakoari jarraituz, osasun-laguntzaren arloko honako eskubide orokorrak aitortuko zaizkie:

1. Osasun-arreta integral eta jarraiturako eskubidea, laguntza-maila desberdinetan, Nafarroako Osasun Zerbitzuen Zorroan ezarritakoari jarraituz. Osasun-laguntzarako eskubidea berdintasunez gauzatzen dela ziurtatuko da, betiere pertsonaren nortasuna, duintasuna eta intimitatea guztiz errespetatuz, eta arraza, sexu, erlijio, iritzi, hizkuntza, ideologia edo beste edozein egoera edo inguruabar pertsonal zein sozialengatik inongo diskriminaziorik egin gabe.

I. TITULUA

Pertsonak osasuna dela-eta dauzkaten eskubideak

III. KAPITULUA

Laguntza zerbitzuekin loturiko eskubideak

16. artikulua.— Lagundua izateko eskubidea

5. Zeinu-hizkuntza erabiltzen duten gorrek, nolana ere, eskubidea dute zeinu-hizkuntzako interprete batekin egoteko, informaziorako eta komunikaziorako irisgarritasuna bermatzeko. Komunikaziorako irisgarritasuna bermatzeko, osasun-zentroek zeinu-hizkuntzako interpreteen zerbitzu bat eduki beharko dute kontratatuta, gaixo gor batek haren premia duenerako, Espainiako zeinu-hizkuntzak arautu eta gorren, entzumen-desgaitasunak dituztenen eta gor-itsuen ahozko komunikazioari laguntzeko eskuarteak aitortzen dituen urriaren 23ko 27/2007 Legea betetzeko.

II. TITULUA

Kolektibo kalteberenen eskubideak

24. artikulua.— Desgaitasuna duten pertsonak

[...]

⁶⁴⁷ NAOren 139. zenbakian, 2010eko azaroaren 15eko alean, argitaratua.
https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2010/139/Anuncio-1/

Edozein motatako desgaitasuna duten pertsonen osasun laguntza egokia emateko eta horiek informaziorako duten eskubidea bideratzeko, administrazio publikoek behar diren jarduketak sustatuko dituzte hizkuntza- eta ulermen-oztopoak minimizatzeko. Nolanahi ere, administrazio publikoek Espainiako zeinu hizkuntzak arautu eta gorren, entzuteko desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikazioari laguntzeko bitartekoak aitortzen dituen urriaren 23ko 27/2007 Legean ezarritako betebeharrak errespetatuko dituzte.⁶⁴⁸

[...]

III. TITULUA

Intimitatearekin eta konfidentzialtasunarekin loturiko eskubideak

II. KAPITULUA

Konfidentzialtasuna

35. artikulua.— Konfidentzialtasunerako eskubidearen salbuespenak

[...]

Ez da ulertuko konfidentzialtasunari buruzko eskubidea urratu dela gaixo batek kontzienteki edo bere borondatez zeinu-hizkuntzako interpretearen edo familiarteko baten edo konfiantzako pertsona baten presentzia baimentzen duenean.

[...]

IV. TITULUA

Informazioaren eta parte-hartzearen arloko eskubideak

II. KAPITULUA

LAGUNTZARI BURUZKO INFORMAZIOA

43. artikulua.— Laguntzari buruzko informazioa izateko eskubidearen jasotzaileak

[...]

2. Informaziorako eskubidearen titularrak izanen dira, halaber, adingabearen guraso edo tutoreak, adingabe horrek hamasei urte baino gutxiago baldin baditu eta baimen informatua haren izenean eman behar badute; hori, hala ere, ez da eragozpen izanen adingabeak eskubidea izan dezan bere osasunari buruzko informazioa jasotzeko, daukan adinaren, heldutasunaren eta egoera psikologikoaren arabera egokitutako hizkera batean.

⁶⁴⁸ Nafarroan desgaitasuna dutenei arreta emateari eta beren eskubideak bermatzeari buruzko azaroaren 28ko 31/2022 Foru Legearen azken xedapenetako bigarrenaren hirugarren zenbakiak emandako idazkera (NAO, 250. zenbakia, 2022ko abenduaren 15eko alea).

4. Desgaitasuna duten pazienteen kasuan, beren gaitasuna egikaritzeko laguntza behar badute, informazio-eskubidearen titular izanen dira pertsonak beraiek, hura ulertzea ahalbidetzen duen hizkuntza egokian, edo, hala badagokio, ezarrita dauden laguntza-neurrietan aurreikusitako pertsonak.⁶⁴⁹

V. TITULUA

Borondatearen autonomiari buruzko eskubideak

I. KAPITULUA

Hautatzeko eta baimen informatua emateko eskubidea

52. artikulua.— Baimen informatuko dokumentuaren edukia

1. Baimenaren dokumentuak enuntziatu laburrak eduki beharko ditu eta hizkera ulergarrian idatziko da, gaixo gehienek kontzeptu medikoak ulertu ahal izateko.

⁶⁴⁹ Nafarroan desgaitasuna dutenei arreta emateari eta beren eskubideak bermatzeari buruzko azaroaren 28ko 31/2022 Foru Legearen azken xedapenetako bigarrenaren laugarren zenbakiak emandako idazkera (NAO, 250. zenbakia, 2022ko abenduaren 15eko alea).

8.3.16. 11/2011 Foru Legea, apirilaren 1ekoa, Gazteriari buruzkoa⁶⁵⁰

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Printzipio orokorrak

2. Gazteriaren arloko jarduketa publikoak printzipio artezkari hauek izanen ditu: erantzukizun publikoa; koordinazioa eta zeharkakotasuna; administrazioen arteko lankidetzak eta elkarlana; gazteen parte-hartzea; hurbiltasuna eta deszentralizazioa; ekintza positiborako neurriak, eta lurralde- zein hizkuntza-aniztasunaren babesa, gaztelania eta euskara Nafarroako Foru Komunitateko hizkuntza propioak direla kontuan hartuz, indarrean dagoen legeriaren barruan.

II. TITULUA Gazteriaren arloko politikak

12. artikulua.— Gazteriaren arloko politikak lehenestea

3. Alde horretatik, foru-lege honetan agertzen diren neurriek honako hauek sustatuko dituzte:

b) Hizkuntzak ikastea.

I. KAPITULUA Gazteriaren arloko berariazko politikak

14. artikulua.— Gazteriaren arloko berariazko politikak

Gazteriaren arloan eskuduna den sailak gazteriaren arloko berariazko politikak garatuko ditu, honako hauen inguruan:

d) Gazteentzako jarduerak, gazteentzako ekintza multzo bat zeinaren helburua baita gazteen gizarte-harremanak faboratzea eta haien garapen pertsonalerako lagungarri gertatzea; jarduera horiek, era berean, gazteen parte-hartzerako, inklusiorako eta sozializaziorako bide izanen dira. Halakotzat joko dira, besteak beste, honako hauek:

d.1.) Mugikortasuneko jarduerak, eguneroko ingurunea utzi eta beste batera joatea ekartzen dutenak, estatuan bertan izan edo nazioartean, horrela beste toki, hizkuntza eta kultura batzuk ezagutzeko, beste gazte batzuekin batera bizitzen ikasteko edo elkartasuna sustatzeko.

⁶⁵⁰ NAOren 70. zenbakian, 2011ko apirilaren 11ko alean, argitaratua.

https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2011/70/Anuncio-1/

II. KAPITULUA Zeharkako politikak

2. ATALA Aukerak sustatzeko politikak

19. artikulua.— Gazteak eta hezkuntza

2. Hezkuntza-politikak arreta berezia jarriko du ondokoan:

i) Euskararen jakitea eta erabilera sustatzea.

3. Hezkuntzaren eta gazteriaren arloetako eskumenak dituzten sailek koordinazio eta lankidetzako bideak indartuko dituzte eta, taldearen aniztasuna kontuan izanik, neurri hauek hartuko:

a) Pertsonaren garapen integrala faboratzen duten ekintzak sustatzea, eremu hauetan: atzerriko hizkuntzak, sormena, kirola eta aisialdian, ingurumenarekiko errespetuan eta boluntariotzan oinarritutako hezkuntza, besteak beste.

20. artikulua.— Gazteak eta enplegua

3. Era berean, prestakuntzaren eta orientazioaren berriazko eremuan ondokoa egingen da:

b) Etengabeko prestakuntza, batez ere hizkuntzetan.

24. artikulua.— Gazteak, mugikortasuna eta nazioartekotzea

2. Helburu hori lortzeko, arlo horietan eskudunak diren sailek, indarrean dagoen araudiaren arabera, neurri hauek hartuko dituzte, besteak beste:

b) Atzerriko hizkuntzen ikaskuntza sustatzea, batez ere ingelesarena.

26. artikulua.— Gazteak eta landa-ingurunea

2. Helburu hori lortzeko, neurri hauek hartuko dira, besteak beste:

d) Hezkuntza ez-formala eta hizkuntzen ikaskuntza sustatuko dira.

8.3.17. 11/2012 Foru Legea, ekainaren 21ekoa, Gardentasunari eta Gobernu Irekiari buruzkoa⁶⁵¹

ZIOEN AZALPENA

IV

[...]

Foru-legea xedapen gehigarri batzuek osatzen dute. Honako gai hauei buruzkoak dira: jarraipen batzorde bat sortzea gardentasuna eta gobernu irekia ezartzeko; informazio publikoa eskuratzeko eskubidea modu telematikoan izapidetzea; Nafarroako Gobernuari mandatu bat ematea urtebeteko epean Nafarroako Toki Administrazioari buruzko uztailaren 2ko 6/1990 Foru Legea erreformatzeko proiektua egin dezan, erakunde horien jardueran foru-lege honetako printzipioak eta aurreikuspenak gehitzeko; beste instituzio batzuetan gardentasuna sustatzea; Administrazio Publikoaren zerbitzuko langileentzat prestakuntza-plan berariazko bat abiaraztea, aurreikusitako eskubide eta betebeharreri buruz; euskararen erabilera informazio publikoa eskuratzeko eskubidean; informazioa eskuratzeko eskubidearen erregulazio bereziak; foru-legearen printzipio artezkariak bermatzeko egin beharreko egokitzapenak; dirulaguntzen onuradunek gardenak izateko dituzten betebeharrak; arauak egokitzeko bultzada ematea; genero-berdintasuna hizkeran; eta, azkenik, lizentzien izapidetzea erraztea.

[...]

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Gobernu Irekiaren jarduketaren printzipioak

Aplikatzekoak zaizkion arauetan aurreikusitako printzipioetara egokituko du bere jarduketa Administrazio Publikoak, eta, horretaz gain, Gobernu Irekia ezartzeko foru-lege honek funtsezkotzat jotzen dituen printzipioetara, hau da:

i) Sinpletasunaren eta ulertzearen printzipioa: izapideak progresiboki gutxitzeari ekin behar dio Administrazio Publikoak, hizkera ulertterraza erabiltzea eta zama administratiboak kentzea sustatuko duten prozesuak eta teknikak ezarriz.

⁶⁵¹ NAOren 125. zenbakian, 2012ko ekainaren 28ko alean argitaratua; hutsen zuzenketa: NAO, 2012ko abuztuaren 16koa.

https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2012/125/Anuncio-0/

Xedapen gehigarriak

Seigarren xedapen gehigarria.— Euskararen erabilera eta informazio publikoa eskuratzeko eskubidea

1. Foru-lege honen III. tituluan informazio publikoa eskuratzeko araututa dauden eskaerei aplikatzekoa izanen zaie euskara administrazio publikoetan erabiltzeari buruzko araudia.
2. Era berean, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak behar diren neurriak hartuko ditu Nafarroako Gobernuaren web-atariaren bidez hedatzen den informazio publikoa modu progresiboan euskaraz ager dadin.

Hamaikagarren xedapen gehigarria.— Genero-berdintasuna hizkeran

Zenbait pertsona, kargu edo lanposturi buruz ari denean, foru-lege honek, gaztelaniazko testuan, genero gramatikal maskulinoko izenak erabiltzen dituen kasuetan ulertu behar da adierazpenaren ekonomia hutsagatik jokatzeko delatzen dela horrela, eta postu horiek orokorrean hartzen dituela hizpide, aipatutako pertsonen edo kargu edo lanpostu horien titularren sexua edozein dela ere, erabateko berdintasun-baldintzetan ondorio juridikoen ikuspegitik.

8.3.18. 33/2013 Foru Legea, azaroaren 26koa, 1936ko kolpe militarren ondorioz eraildako eta errepresioaren biktima izandako Nafarroako herritarrei errekonozimendua eta ordain morala ematekoa⁶⁵²

Xedapen gehigarriak

Seigarren xedapen gehigarria.— Oroitzapenezko plaka Nafarroako Gobernuan

Hiru hilabeteko epean, Nafarroako Gobernuak plaka bat jarriko du Aldundiaren eraikinaren fatxadako ageriko leku batean, 1936ko Gerra Zibilean Nafarroan eraildako Foru Aldundiko funtzionarioen eta langileen omenez. Plaka horretako testua gaztelaniaz eta euskaraz idatzita egonen da, eraildako pertsonen izenak jasoko ditu eta langile publiko horiek Errepublikaren legezketasunaren defentsa egin izana aipatuko du.

Zazpigarren xedapen gehigarria.— Oroitzapenezko plaka Nafarroako Parlamentuan

Hiru hilabeteko epean, Nafarroako Parlamentuak, Nafarroako herriaren ordezkari gorenaren denez, bere egoitzako atalondoko leku nabarmen batean plaka bat jarriko du, altxamendu militarren ondorioz eraildako hautetsi nafar guztien omenez eta haien errekonozimendurako. Testuak Nafarroako bi hizkuntzetan idatzita egon beharko du, eta eraildako pertsonen izenak eta kargua aipatuko ditu, bai eta herriaren izena, herrietako hautetsiak zirenen kasuan.

⁶⁵² NAOren 233. zenbakian, 2013ko abenduaren 4ko alean, argitaratua.
https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2013/233/Anuncio-0/

8.3.19. 8/2014 Foru Legea, maiatzaren 16koa, Nafarroako Foru Komunitatean kultura- mezenasgoa eta haren zerga-pizgarriak arautzen dituen⁶⁵³

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Kultura-mezenasgoaren kontzeptua

2. Kultura-proiektu edo jardueratzat hartzen dira honakoekin zerikusia dutenak:

f) Nafarroako kultura-ondarearen —materialaren eta immaterialaren— gaineko ikerketa, dokumentazioa, kontserbazioa, zaharberritzea, berreskuratzea, zabalkundea eta sustapena egitea, Nafarroako hizkuntza-aniztasunari bereziki erreparatuta.

g) Nafarroako folklorea eta herri tradizioak, bereziki herri musika (jota, aurorak eta euskarazko herri kantak) eta herri askotako dantza tradizionalak (esate baterako, jota, larrain dantza, makil dantza, bolanteak, mutil dantza edo ezpata dantza).

II. KAPITULUA Interes sozialeko deklarazioa

6. artikulua.— Interes sozialekotzat deklaratzeko onuradunek eskatuta

2. Nafarroako Kultura Kontseiluak ebaluatuko ditu interes sozialeko deklaraziorako eskaerak, irizpide hauen arabera:

b) Nafarroaren kultura-ondarea, materiala eta immateriala, ikertzeko, kontserbatzeko eta zabaltzeko jardueren eragina, bereziki erreparatuz haren hizkuntza-aniztasunari.

h) Kulturaren eremuko ikerketarako eta lengoia berritzaileak jorratzeko jarrera.

⁶⁵³ NAOren 101. zenbakian, 2014ko maiatzaren 26ko alean, argitaratua.
https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2014/101/Anuncio-0/

8.3.20. 3/2015 Foru Legea, otsailaren 2koa, Ezgaitasuna duten pertsonak, laguntza-txakurrekin daudenean, gune irekietan eta mugatutako beste gune batzuetan sartu, ibili eta egoteko askatasuna arautzen duena⁶⁵⁴

ZIOEN AZALPENA

III

Nazioarteko arau-eremuan, Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalak, Nazio Batuen 183. Batzar Orokorrak 1948ko abenduaren 10ean aldarrikatutakoak, 1. artikuluan ezartzen du gizon-emakume guztiak aske jaiotzen direla, eta duintasun eta eskubide berberak dituztela. 2. artikuluan gehitzen du gizaki orori dagozkiola adierazpen horretako eskubide eta askatasunak, eta ez dela inor bereiziko arraza, kolorea, sexua, hizkuntza, erlijioa, politikako edo bestelako iritzia, sorterrria edo gizarteko jatorria, ekonomia-maila, jaiotza edo beste inolako gorabeheragatik. 7. artikuluan ezartzen du gizon-emakume guztiak berdinak direla legearen aurrean eta denek dutela, diskriminaziorik gabe, legezko babes izateko eskubidea, eta denek dutela adierazpen hori hausten duen edozein diskriminazioren aurka babes berbera izateko eskubidea.

Nazio Batuen Eskubide Zibilen eta Politikoen Nazioarteko Itunaren 26. artikulua (New Yorken egin zen 1996ko abenduaren 19an, eta Espainiako Estatuak berronetsi zuen 1997ko apirilaren 13ko Tresnaren bidez) ezartzen du pertsona guztiak berdinak direla legearen aurrean eta eskubidea dutela legearen babes bera izateko, inolako diskriminaziorik gabe; eta gehitzen du legeak diskriminazio oro debekatuko duela, eta pertsona guztiei babes bera eta eraginkorra bermatuko diela, edozein diskriminazioren aurka, arraza, kolorea, sexua, hizkuntza, erlijioa, politikako edo bestelako iritzia, jatorri nazionala edo gizarte-jatorria, ekonomia-maila, jaiotza edo beste edozein gizarte-tasun dela bide.

Zentzu berean, Giza Eskubideak eta Oinarritzko Askatasunak babesteko Europako Konbentzioaren 14. artikuluan —Erroman egin zen 1950eko azaroaren 4an eta Espainiako Estatuan 1979ko urriaren 4tik dago indarrean—, “diskriminazioaren debekua”ren izenburupean, ezartzen da hitzarmenean aitortutako eskubide eta askatasunen baliatzea ziurtatu behar dela, inolako bereizketarik egin gabe, eta, batik bat, sexu, arraza, kolore, hizkuntza, erlijio, iritzi politiko edo bestelakoak, jatorri nazional edo sozial, gutxiengo nazional bateko kidesun, aberastasun, jaiotza edo beste edozein egoeraren ondoriozko bereizketarik egin gabe. Berrikiago, Hitzarmenaren 12. protokolo gehigarriko 1. artikulua —Espainiako Estatuan 2008ko ekainaren 1etik dago indarrean—, “diskriminazioaren debekua” izenburu beraren pean, ezartzen du legez ezarritako eskubide ororen baliatzea inongo bereizketarik egin gabe ziurtatu beharra dagoela, eta, batik bat, ezin direla bereizketa horretarako arrazoi izan sexua, arraza, kolorea, hizkuntza, erlijioa, iritzi politiko edo bestelakoak, jatorri nazionala edo soziala, gutxiengo nazional bateko

⁶⁵⁴ NAOren 32. zenbakian, 2015eko otsailaren 17ko alean, argitaratua.
https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2015/32/Anuncio-0/

kide izatea, aberastasuna, jaiotza nahiz beste edozein egoera. Eta gehitzen du inongo agintaritza publikok ezin duela inor diskriminatu; bereziki, diskriminazio hori aipatutako arrazoiengatik justifikatu nahi badu.

[...]

Desgaitasuna duten pertsonen irisgarritasunari dagokionez, konbentzioaren 9. artikulua estatu sinatzaileak premiatzen ditu behar diren neurriak hartzera desgaitasuna dutenei ziurtatzeko eskuragarri izatea, gainerako pertsonen baldintza berberetan, ingurune fisikoa, garraioa, informazioa eta komunikazioak, barnean direla informazioaren eta komunikazioen sistemak eta teknologiak, eta jendaurreko edo erabilera publikoko beste zerbitzu eta instalazio batzuk, hiriguneetan nahiz landaguneetan. Neurri horien artean sartu behar da irisgarritasunerako trabak eta oztopoak identifikatu eta kentzea, eta neurriak honakoetan aplikatu beharko dira: eraikinak, bide publikoak, garraioa eta kanpoko zein barneko beste instalazio batzuk (esate baterako, eskolak, etxebizitzak, instalazio medikoak eta lantokiak), informazioaren, komunikazioen eta bestelako zerbitzuak (horien barne direla zerbitzu elektronikoak eta larrialdikoak). Bereziki, xede horietarako hartu beharreko bidezko neurrien artean, konbentzioak sartzen ditu gizaki edo animalia bidezko laguntza-motak eta bitartekariak eskaintzera bideratutakoak —gidak, irakurgailuak eta zeinu-hizkuntzaren interprete profesionalak barne—, eraikinetara eta jendaurreko beste instalazio batzuetara sartzea errazteko.

[...]

IV

Azkenik, Erkidegoaren araudiaren eremuan, Europar Batasunaren Oinarrizko Eskubideen Gutunak, Estrasburgon 2007ko abenduaren 12an eginak, aldarrikatzen du: 1. artikuluan, giza duintasunerako eta bortxaezintasunerako eskubidea; 3. artikuluan, pertsona guztiek osotasun fisiko eta psikikoa izateko duten eskubidea, eta 6. artikuluan, pertsonen askatasunerako eskubidea; gainera, ezartzen du: 20. artikuluan, pertsona guztiek legearen aurrean berdinak izateko duten eskubidea; 21. artikuluan, berriz, diskriminazio oro debekatzen du, eta, bereziki, sexua, arraza, kolorea, etnia- edo gizarte-jatorriak, ezaugarri genetikoak, hizkuntza, erlijioa edo sinesmenak, iritzi politiko edo beste edozein motatakoak, gutxiengo nazional bateko kide izatea, ondarea, jaiotza, desgaitasuna, adina edo joera soziala direla bide gauzatutakoa. Azkenik, 26. artikuluan, desgaitasuna duten pertsonen gizarteratzerako eskubidea ezartzen du, aitortu eta errespetatu egiten baitu desgaitasuna duten pertsonen autonomia izateko, gizartean eta lanbidean integratzeko eta erkidegoaren bizitzan parte hartzeko duten eskubidea.

[...]

8.3.21. 14/2015 Foru Legea, apirilaren 10ekoa, Emakumeen kontrako Indarkeriari aurre egitekoa⁶⁵⁵

I. TITULUA Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Xedea

[...]

Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak bermatuko du zentzumen-
desgaitasunen bat duten emakumeek eta bertako hizkuntzak ezagutzen ez dituzten
emakume atzerritarrek interprete baten laguntza izanen dutela zentzuzko denbora-
tarte batean, emakume horiek informaziorako eta komunikaziorako duten
eskubidea bermatzeko prozeduraren fase guztietan.

[...]

6. artikulua.— Foru-lege honen printzipio artezkariak

Emakumeen kontrako indarkeriari aurre egiteko lana printzipio hauen
zuzendaritzapean egin behar da:

d) Diskriminazioaren debekua: erakunde publikoek bermatu egingen dute foru-lege
honetan aurreikusitako neurriak aplikatuko direla inolako diskriminaziorik gabe,
hau da, jatorri etnikoa, hizkuntza, erlijioa, iritzi politikoak edo beste edozein, jatorri
nazionala edo soziala, gutxiengo nazional bateko kide izatea, gaitasun ekonomikoa,
sexu-orientazioa, genero-identitatea, adina, osasun-egoera, desgaitasuna, egoera
zibila, migratzaile estatusa edo egoitzaren egoera administratiboa edozein izanik
ere.

⁶⁵⁵ NAOren 71. zenbakian, 2015eko apirilaren 15eko alean, argitaratua.
https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2015/71/Anuncio-2/

V. TITULUA
Arretarako eta oneratzeko baliabideak eta
zerbitzuak

II. KAPITULUA
Arretarako eta oneratzeko sareko baliabideen eta
zerbitzuen katalogoa

3. ATALA
Oneratzeko eta arreta espezializatua emateko zerbitzuak

39. artikulua.— Emakume-salerosketaren biktimentzako arreta integrala

Emakume-salerosketaren biktimentzako arreta integralean sartuko dira, gutxienez ere, laguntza psikologikoa, arreta juridikoa, tratamendu medikoa eta hainbat neurri, iraupena ziurtatzekoak eta aholkularitza nork bere hizkuntzan jasotzea bermatzekoak.

[...]

VIII. TITULUA
Laguntza juridikoa eta justiziara jotzea

III. KAPITULUA
Espezializazioa eta arreta egokia eremu judizialean

69. artikulua.— Interpretea izateko eskubidea

Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak bermatu egingen du zentzumen-desgaitasunak dituzten emakumeek eta bertako hizkuntzak ez dakizkiten emakumezko atzerritarrek zentzuzko denbora-tarte batean interprete baten laguntza izan dezaten, emakumeek informaziorako eta komunikaziorako duten eskubidea bermatzeko prozedura judizialaren fase guztietan.

[...]

**8.3.22. 26/2016 Foru Legea, abenduaren
28koa, Sozietateen gaineko Zergari
buruzkoa⁶⁵⁶**

**VI. TITULUA
Zerga-zorra**

**IV. KAPITULUA
Kenkariak, pizgarriengatik**

2. atala

Zenbait jarduera bultzatzeko pizgarri diren kenkariak

65. artikulua.— Pelikula zinematografikoetan eta ikus-entzunezko beste lan batzuetan egindako inbertsioengatiko kenkaria

3.⁶⁵⁷ Artikulu honetan arautzen diren kenkarien zenbatekoa, zergadunak ekoizpen bakoitzarengatik jasotako gainerako laguntzak gehituta, ez da izanen ekoizpen kostuaren ehuneko 50 baino handiagoa. Halere, muga hori honela handituko da kasu hauetan:

c) Ehuneko 80raino, osorik euskaraz filmatutako ekoizpenak direnean”.

⁶⁵⁶ NAOren 251. zenbakian, 2016ko abenduaren 31ko alean, argitaratua.

<http://www.lexnavarra.navarra.es/detalle.asp?r=5938307>

⁶⁵⁷ Zenbait zerga aldatu eta beste tributu-neurri batzuk hartzeari buruzko abenduaren 29ko 19/2021 Foru Legearen 2. artikulua emandako idazkera (NAO, 294. zenbakia, 2021eko abenduaren 31ko alea).

8.3.23. 8/2017 Foru Legea, ekainaren 18koa, LGTBI+ pertsonen berdintasun sozialari buruzkoa⁶⁵⁸

HITZAURREA

I

[...]

Europaren eremuari dagokionez, Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Gutunaren 21. artikulua diskriminazio oro debekatzen du espresuki, eta batez ere, diskriminazioaren eragilea denean sexua, arraza, kolorea, etnia- edo gizarte-jatorriak, ezaugarri genetikoak, hizkuntza, erlijioa, pentsamoldeak, iritzi politikoak nahiz beste edozein motatako iritziak, gutxiengo nazional bateko izatea, ondarea, jaiotza, desgaitasuna, adina edota sexu-orientazioa.

[...]

Azkenik, nazioartearen esparruan, Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalaren 2. artikulua hauxe dio: «Gizaki orori dagozkio adierazpen honetako eskubide eta askatasunak, eta ez da inor bereiziko arraza, kolorea, sexua, hizkuntza, erlijioa, politikako edo bestelako iritzia, sorterrria edo gizarteko jatorria, ekonomia-maila, jaiotza edo beste inolako gorabeheragatik».

[...]

II. TITULUA

LGTBI+ pertsonen berdintasun gauzatua sustatzeko politika publikoak

V. KAPITULUA

Hezkuntza arloko neurriak

27. artikulua.— Hezkuntza-planak eta -edukiak

4. Nafarroako Gobernuak, dagozkion eskumenen eremuan, behar diren neurriak hartuko ditu, sexu-orientazio, genero-adierazpen eta sexu- edo genero-identitatean oinarritutako diskriminazioa edo indarkeria fisiko edo psikologikoa inplikatzeko duten hezkuntza-edukiak eraldatzeko, eta halatan inklusiorako eta aniztasunerako eskola bat bermatuko du, irakaskuntza publikoan zein pribatuan. Edozein formatutan erabiltzen den hezkuntza-materialaren edukiek eta haietan erabiltzen den hizkerak errespetua eta babesa bultzatuko dituzte sexu-orientazio, genero-adierazpen eta sexu- edo genero-identitaterako eskubideari dagokionez.

⁶⁵⁸ NAOren 124. zenbakian, 2017ko ekainaren 28ko alean argitaratua; hutsen zuzenketa, NAOren 126. zenbakia, 2017ko ekainaren 30eko alea.

https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2017/124/Anuncio-0/

X. KAPITULUA

Komunikazioa

38. artikulua.— Kode deontologikoa

Nafarroako Gobernuak begiratuko du komunikabideek, autorregulazioaren bidez, kode deontologikoak ezar ditzaten, haietan jasotzeko berdintasunaren errespetua eta sexu-orientazio, genero-adierazpen eta sexu- edo genero-identitateagatiko diskriminazioaren debekua, hala informazio eta publizitateko edukietan nola erabilitako hizkeran. Xedapen honek komunikabide guztiak ukituko ditu, baita teknologia berriek ahalbidetutakoak ere.

[...]

8.3.24. 17/2017 Foru Legea, abenduaren 27koa, irakaskuntzako funtzio publikorako sarbidea arautzen duena⁶⁵⁹

HITZAURREA

[...]

Araudi hori aplikatzean, behin eta berriro eta salbuespenik gabe baliatu da hautapen-sistema bat, oinarri hartu duena plazak Euskarari buruzko abenduaren 15eko 18/1986 Foru Legean ezarritako hizkuntza-eremuen arabera betetzeko behar diren hizkuntza-eskakizunen zehaztapena.

Hautapen-prozesuen kudeaketa-sistema horren arabera, deialdi ezberdin eta berezituak egin ohi dira, epaimahai berariazkoekin eta ezberdinekin, Nafarroako Foru Komunitateko hizkuntza-komunitate bakoitzari zuzenduak, halako moduan non ekuanimitatea bermatzen baita, eskola-erkidegoa mesedetzen baita eta irakasle-kidegoetan parte izan nahi dutenen aukera berdintasuna ahalbidetzen baita bi hizkuntzak ez dakizkitenentzat.

[...]

Artikulu bakarra

1. Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak irakasle ez-unibertsitarioren lan eskaintza publikoak garatze aldera onesten dituen deialdietan aplikatzekoa izanen da otsailaren 23ko 276/2007 Errege Dekretuan ezarritakoa. Errege-dekretu horren bidez onetsi zen Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoan aipatzen diren irakasle-kidegoetan sartzeko eta espezialitate berriak eskuratzeko erregelamendua, eta arautu zen lege organiko horren hamazazpigarren xedapen iragankorrea aipatzen den sarrera-araubide iragankorra. Hartara, xedatu zen ezen deialdi horietan nahitaez jasoko direla hautapen-prozedura ezberdinak ezagutzar- arlo edo irakasle espezialitate ezberdinetarako eta Nafarroako Foru Komunitateko hizkuntza ofizial bakoitzerako.

Hautapen-prozedura bakoitzean gutxienez ere epaimahai bat izendatuko da ezagutzar- arlo edo espezialitate eta hizkuntza bereki bakoitzeko, behar bezala akreditatua egonen dena deialdi zehatz bakoitzerako. Epaimahai bat baino gehiago behar izanez gero, hautapen-batzorde bat eratuko da, ebaluazio-irizpideak koordinatu eta adostuko dituena.

2. Espezialitatea zein hizkuntzatan emanen den edo hizkuntza-espezialitateei zein dagokien, hautaproba guztiak hizkuntza horretan egingen dira.

3. Hautapen-prozedura gainditzten duten izangaiek gainditu dituzten hautaprobei dagozkien espezialitate eta hizkuntzetan aukeratu beharko dute lanpostu hutsa, eta ez du eraginik izanen lekualdatze-lehiaketan.

⁶⁵⁹ NAOren 249. zenbakian, 2017ko abenduaren 30eko alean, argitaratua.

https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2017/249/Anuncio-1/

8.3.25. 2/2018 Foru Legea, apirilaren 13koa, Kontratu Publikoei buruzkoa⁶⁶⁰

I. TITULUA Xedapen orokorrak

V. KAPITULUA Publizitate-arauak eta adjudikazio-prozedurak

HIRUGARREN ATALA Adjudikazio-prozedurak

78. artikulua.— Prozedura murriztuetan, negoziatuetan, lehia-elkarrizketetan eta berrikuntzarako elkarteetan aukeratutako hautagaienezako gonbidapenen edukia

1. Eskaintzak aurkezteko aukeratutako hautagaienezako gonbidapena idatziz eginen da, denentzat aldi berean eta, gutxienez ere honakoak adieraziko ditu:

c) Eskaintzak aurkezteko azken eguna, zein helbidetara igorri behar diren eta zein hizkuntzatan idatzi behar diren.

Xedapen gehigarriak

Seigarren xedapen gehigarria.— Eskaintza bat aurkezteko gonbidapenen edukia

Lizitaziorako deialdia aurretiazko informazio iragarki baten bidez egiten denean, adjudikazio-botereek gonbidapena egiten diete ondoren hautagai guztiei, haien interesa berrets dezaten kasuko kontratuari buruzko informazio zehaztua kontuan hartuta, lizitatzailen edo negoziazio bateko parte-hartzaileen hautaketa hasi baino lehen. Gonbidapenean datu hauek jarriko dira, gutxienez:

d) Sarbide elektronikorik eskaintzerik ez dagoenean, kontratazio-pleguetako eskabideak aurkezteko tokia eta azken eguna, bai eta zein hizkuntzatan aurkez daitezkeen ere.

Hamabosgarren xedapen gehigarria.— Jendearentzako arreta-zerbitzuetan euskararen presentzia sustatzea

Kontratua betetzeak jendearentzako arreta-zerbitzu bat ematera behartzen duenean, enpresa azpikontratatuak euskara-plan bat prestatuko dute, jendearentzako arretako lanpostuetan diharduten pertsonak hizkuntza horretan prestatu ahal izateko.

[...]

⁶⁶⁰ NAOren 73. zenbakian, 2018ko apirilaren 17ko alean, argitaratua.
https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2018/73/Anuncio-0/

8.3.26. 5/2018 Foru Legea, maiatzaren 17koa, Gardentasunari, informazio publikoa eskuratzeari eta gobernu onari buruzkoa⁶⁶¹

HITZAURREA

IV

[...]

Foru-legeak, azkenik, zortzi xedapen gehigarri ditu. Lehenak erreferentzia egiten dio gardentasun-printzipioak Nafarroako Parlamentuari aplikatzeari, haren autonomia dela-eta. Gainerakoak gai hauei buruzkoak dira: Gardentasunerako Departamentuarterko Batzordea sortzea, publizitate aktiboaren betebeharrak betetzeko epea, interes-taldeen erregistro publikoa sortzea, Nafarroako administrazio publikoen zerbitzuko langileentzako sentsibilizazio- eta prestakuntza-neurriak, gardentasunaren ebaluazio orokorra, informazio publikoa eskuratzeko eskubidearen erregulazio bereziak eta genero-berdintasuna hizkeran. Legeak xedapen iragankor bat du, gardentasunaren betebeharrak lege honen aurreko harreman juridikoetan duten aplikazioari buruzkoa, xedapen indargabetzaile bat eta hiru azken xedapen, gai hauei buruzkoak: Nafarroako Gardentasunaren Kontseiluko kideen agintaldia, foru-lege hau garatzeko gaikuntza eta haren indarraldia.

[...]

III. TITULUA

Informazio publikoa eskuratzeko eskubidea

II. KAPITULUA

Informazio publikoa eskuratzeko eskubidea egikaritzeko prozedura

34. artikulua.— Informazio publikoa eskatzea

5. Eskaerak Nafarroako Foru Komunitatean ofizialak diren hizkuntza ofizialetako edozeinetan aurkezten ahalko dira.

Xedapen gehigarriak

Zortzigarren xedapen gehigarria.— Genero-berdintasuna hizkeran

Pertsona, kargu edo lanpostuei buruz ari denean foru-lege honek, gaztelaniazko testuan, genero gramatikal maskulinoko izenak erabiltzen dituen kasuetan ulertu behar da adierazpideen ekonomia hutsagatik jokutzen dela horrela, eta postu horiek orokorrean hartzen dituela hizpide, aipatutako pertsonen edo kargu edo lanpostu

⁶⁶¹ NAOren 98. zenbakian, 2018ko maiatzaren 23ko alean, argitaratua.
https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2018/98/Anuncio-0/

horien titularren sexua edozein dela ere, erabateko berdintasun-baldintzetan ondorio juridikoen ikuspegitik.

[...]

8.3.27. 12/2018 Foru Legea, ekainaren 14koa, Irisgarritasun Unibertsalari buruzkoa⁶⁶²

II. TITULUA

Aplikatzekoak diren xedapenak eta neurri orokorrak

11. artikulua.— Sustapena, bultzada eta parte-hartzea

[...]

Informazio- eta sentsibilizazio-kanpainak irisgarriak izan behar dute pertsona ororentzat, eta eskuragarri egonen dira irakurketa errazeko formatuan, braille sisteman, letra handituan, zeinu-hizkuntzan, azpitoluekin edo beste sistema alternatiboetan.

[...]

III. TITULUA

Xedapen bereziak

II. KAPITULUA

Irisgarritasuna eraikuntzan

1. ATALA

Erabilera publikoko eraikinak

26. artikulua.— Espazioen erreserba

2. Espazio horietan guztietan, orobat, begizta magnetiko bat edo entzumen-desgaitasuna dutenen irisgarritasuna bermatuko duen sistema alternatibo bat bermatuko da, zona batean jarria eta behar bezala seinaleztatua. Zeinu-hizkuntzaren interpreteak hizlariengandik gertu jarriko dira, eta argiztapen berezia izanen dute.

3. ATALA

Informazioa, seinalizazioa eta segurtasuna

29. artikulua.— Informazioa, seinalizazioa eta segurtasuna

2. Segurtasuneko informazioa pertsona guztiek erraz aurkitzeko moduko toki irisgarri batean egonen da, eta bide emanen du erabiltzaile guztiek ulertzeko, irakurketa errazaren metodologia erabiliz, edo piktograma homologatuak, braillea, zeinu-hizkuntza, seinale akustikoak edo unean-unean informazioa eskuratzeko berme gehien ematen duten sistemak erabiliz.

⁶⁶² NAOren 120. zenbakian, 2018ko ekainaren 22ko alean argitaratua
https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2018/120/Anuncio-0/

III. KAPITULUA

Irigarritasuna garraioan

32. artikulua.— Irigarritasun-baldintzak errepideko garraio publikoan

5. Bidaiarien garraio bide publiko erregularrek, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioaren edo Toki Administrazioaren eskumenekoak direnek, irigarritasun unibertsala bermatu beharko dute:

c) Espazio horietan eskaintzen diren erabilera publikoko produktu eta zerbitzuetan, bereziki leihatiletan, erabiltzaileentzako informazio- eta komunikazio-sistemak barne. Jendearentzako informazio-guneetan eta arretaguneetan zeinu-hizkuntzen interpreteen eta gida interpreteen zerbitzua ematea bermatuko da, bertan dauden interpreteekin edo teleinterpretazioa erabiliz, bai eta ahozko komunikazioari laguntzeko eskuarteak ere, begizta magnetikoak, adibidez, edo aurrerapen teknologikoen ondorioz sortzen diren bestelako laguntza-produktuak.

V. KAPITULUA

Irigarritasuna komunikazioan, webguneetan eta gailu mugikorretarako aplikazioetan

38. artikulua.— Irigarritasun-baldintzak komunikazioan

2. Era berean, informazioa eskuratzeko modua erraztu beharko diete desgaitasuna dutenei, eta bermatuko dute interes publikoko testuak eta gehien erabiltzen diren inprimakiak irakurketa errazeko formatuan ematen direla, edo braille sisteman, zeinu-hizkuntzan, letra handituan edo aurrerapen teknologikoen poderioz garatzen diren beste sistema alternatibo batzuetan.

39. artikulua.— Komunikabide sozialak

2. Foru Komunitateko Administrazioak, ikus-entzunezko komunikazioaren arloko legeria berezian, telebistako ikus-entzunezko edukien irigarritasun-baldintzak arautuko ditu, azpтитuluen, autodeskribapenaren eta zeinu-hizkuntzako interpretazioaren bitartezkoak.

3. Ikus-entzunezko komunikabideek, pixkanaka, autodeskribapeneko, azpтитulu-tako eta zeinu-hizkuntzaren interpretazioko sistemak sartzen joan beharko dute beren programazioa irigarria izan dadin.

VI. KAPITULUA

Irigarritasuna produktu eta zerbitzuetan

42. artikulua.— Irigarritasun-baldintzak zerbitzu publikoetan

2. Erregelamendu bidez ezarriko dira irigarritasun-baldintzak jendearen eskuragarri dauden zerbitzuak eskuratu eta erabiltzeko eta haiei buruz ematen den informaziorako; informazioa, betiere, irakurketa errazeko formatua, braille sistema, zeinu-hizkuntza, letra handitua edo sistema alternatiboak erabiliz emanen da.

VII. KAPITULUA

Irisgarritasuna kultura-, kirol- eta aisialdi-jardueretan

43. artikulua.— Kultura-, kirol- eta aisialdi-jardueretako irisgarritasun-baldintzak

1. Kultura-, kirol- eta aisialdi-jardueretan eta halako ekitaldi publikoetan irisgarritasun unibertsalerako baldintzak bermatu beharko dira, desgaitasuna duten pertsonak modua izan dezaten jarduera eta ekitaldi horietaz gozatzeko, haiek ulertzeko eta haietan parte hartzeko. Informazio guztia hizkera ulergarrian emanen da, erregelamenduz kasuko jardueraren arabera ezarritakoarekin bat.

X. KAPITULUA

Irisgarritasuna Justizia Administrazioan

49. artikulua.— Irisgarritasun-baldintzak Justizia Administrazioan

2. Era berean, neurriak hartuko dira egoitza judizialak eta beraietako komunikazioa eta informazioa irisgarriak izan daitezen pertsona guztientzat; adibidez, begizta magnetikoak jarritz judizio-aretoetan, edo zeinu-hizkuntzaren interpreteak eta gida interpreteak, presentzialak nahiz urrutiko interpretazioaren bidez, edo braille sistemak eta irakurketa errazeko sistemak erabiliz informazioan eta seinalizazioan, baita haiei lagun egiteko pertsonak ere.

V. TITULUA

Arbitrajea eta bitartekaritza

54. artikulua.— Bitartekaritza

2. Bitartekaritzaren arloko araudiarekin bat, bitartekaritza prozedurek desgaitasuna duten pertsonen aukera-berdintasuna bermatu beharko dute, forulege honetan eta irisgarritasun unibertsalaren arloan indarrean dagoen araudian aurreikusitakoarekin bat. Bereziki bermatu beharko da inguruneen irisgarritasuna, zeinu-hizkuntzaren eta ahozko komunikazioari laguntzeko eskuartearen erabilera, braille sistemarena, ukimen-komunikazioarena edo beste edozein bitarteko edo sistemarena, desgaitasuna duten pertsonen prozesuan osoki eta berdintasunez parte hartzen dutela ziurtatzeko.

8.3.28. 23/2018 Foru Legea, azaroaren 19koa, Nafarroako Poliziei buruzkoa⁶⁶³

I. TITULUA

Nafarroako poliziak eta haien arteko harremanak

I. KAPITULUA

Printzipio orokorrak eta jardute-printzipioak

3. artikulua.— Jardute-printzipioak

1. Nafarroako polizietako langileek ondoko jardute-printzipio hauei jarraikiz beteko dituzte beren eginkizunak:

b) Erabateko neutraltasun politiko eta inpartzialtasunez jokatu dute eta, horrenbestez, inolako diskriminaziorik egin gabe arraza, erlijioa, iritzia, sexua, sexu-orientazioa, hizkuntza, auzotasuna, jaioterria edo beste edozein egoera edo inguruabar pertsonal edo sozial dela kausa.

II. TITULUA

Nafarroako Foruzaingoa

17. artikulua.— Uniformea, bereizgarriak, egiaztagutunak, agurrak, ohoreak eta sariak

3. Poliziaren uniforme, ibilgailu eta instalazioetako errotulazioak une oro bete beharko du Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioan euskara erabiltzeari buruzko legeriak ezartzen duena.

III. TITULUA

Nafarroako tokiko poliziak

27. artikulua.— Uniformeak, bereizgarriak, armak eta egiaztagutunak

4. Poliziaren uniforme, ibilgailu eta instalazioetako errotulazioak une oro bete beharko du toki-erakundearen euskara erabiltzeari buruzko araudian ezarritakoa.

⁶⁶³ NAOren 224. zenbakian, 2018ko azaroaren 20ko alean, argitaratua.
https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2018/224/Anuncio-0/

IV. TITULUA

Nafarroako polizietako langileen estatutua

I. KAPITULUA

Sarrera, hautaketa eta lanpostuak betetzea

3. ATALA

Langileen hautaketa

34. artikulua.— Hautaprobak

1. Hautaprobak objektiboak izanen dira, izangaiak ebaluazio-parametroak aurretiaz ezagututa, eta izaera teoriko eta praktikoa izanen dute. Hautaprobetan sartuko dira, gutxienez ere, egoera fisikoari buruzko probak, eskatutako maila akademikoaren araberrako ezagutza-probak, plantilla organikoan plazak duen hizkuntza-eskakizunari buruzko titulazioa aurkezten ez denerako dagokion euskara-mailari buruzko probak, eta proba psikoteknikoak.

35. artikulua.— Betekizunak

3. Nafarroako administrazio publikoek, beren plantilla organikoen bidez, behar diren neurriak hartuko dituzte, sustatzekoak euskaraz jakitea betekizuna edo merezimendua izan dadila lanpostu jakin batzuetan, euskararen erabilera arautzen duen legerian ezarritakoarekin bat.

44. artikulua.— Enpleguak eskuratzeko prozedura

1. Enpleguetan sartzeari buruz foru lege honetan aurreikusitako prozeduren lehiaketa fasean honakoak balioetsiko dira gutxienez ere: Administrazio publikoetan emaniko zerbitzuak, polizia-eginkizunarekin zerikusia duten prestakuntza-, irakaskuntza- eta ikerkuntza-jarduerak, hizkuntzak jakitea, eta, balioespen objektiboko prozedura bat erregelamenduz ezarri bada, betetako lanpostuetako eginkizun-betetzeari buruzko ebaluazioa.

2. Oposizio-lehiaketetako prozeduren oposizio-fasean honakoak sartuko dira, gutxienez ere: baztertzaileak diren proba praktikoa eta ezagutzei buruzkoak egitea, eskatutako maila akademikoaren eta lortu nahi den enpleguaren araberrakoak, eta plantilla organikoan plazak duen hizkuntza-eskakizuneko euskara-mailari buruzko probak, horren frogatze-titulaziorik aurkezten ez denean. Era berean, proba psikotekniko ez-baztertzaileak ere izanen dira, izangaiak lanpostuaren profil profesio grafikoari zenbateraino egokitzen zaizkion neurtzekoak.

4. ATALA

Prestakuntza

46. artikulua.— Prestakuntzaren izaera

3. Nafarroako administrazio publikoek behar diren neurriak hartuko dituzte honakoa sustatzeko: destinoa eremu euskaldunean edo eremu mistoan daukaten edo edukiko duten Nafarroako polizietako langileek euskarazko hizkuntza-prestakuntza izan dezaten, euskararen erabilera Administrazio Publikoan arautzen duen legerian ezarritakoarekin bat.

VIII. KAPITULUA Diziplina-araubidea

2. ATALA Diziplina-faltak

74. artikulua.— Falta oso astunak

Falta oso astunak dira:

12. Arraza edo jatorri etnikoa, erlijioa edo sinesmenak, desgaitasuna, adina edo sexu-orientazioa, sexua, hizkuntza, iritzia, jaioterria, auzotasuna edo beste edozein egoera edo inguruabar pertsonal edo sozial dela-eta diskriminazioa egitea ekarri ahal duten jarduketa guztiak.

8.3.29. 1/2019 Foru Legea, urtarrilaren 15ekoa, Nafarroako Eskubide Kulturaleri buruzkoa⁶⁶⁴

I. TITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Eskubide kulturalak

2. Foru-lege honetan xedatutakoaren ondorioetarako, herritarren kultura-eskubide dira, berdin delarik indibidualki ala kolektiboki baliatzen diren:

b) Iritzi askatasuna eta norberak aukeratutako hizkuntzazko adierazpenerako askatasuna izateko eskubidea, ezertan ukatu gabe Nafarroako hizkuntza ofizialen gaineko araudian xedatutakoa.

II. TITULUA Kulturarako irispidea izateko eta bizitza kulturalen parte hartzeko eskubidea

I. KAPITULUA Kulturarako irispidea izateko eskubidea

7. artikulua.— Kulturarako irispide fisikoa

3. Herritarrentzako informazioa eta arreta eskainiko dira euskarari buruzko araudian eta irisgarritasun unibertsalari buruzkoan xedatutakoarekin bat.

III. KAPITULUA Bizitza kulturalen parte hartzea eta erabakiak hartzea

19. artikulua.— Bizitza kulturalen parte hartzea

1. Bizitza kulturalen parte hartzeko eskubideak berekin dakar pertsona orok, berez, beste batzuekin batera edo erkidego bateko kide gisa, libreki esku har dezakeela erkidegoaren bizitza kulturalen, bere kultura-praktikak gauzatu, hautatuko hizkuntza erabili, eta kultura-ezagutzak eta -adierazpideak garatu eta beste batzuekin partekatu.

⁶⁶⁴ NAOren 17. zenbakian, 2019ko urtarrilaren 25eko alean, argitaratua.
https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2019/17/Anuncio-0/

8.3.30. 4/2019 Foru Legea, otsailaren 4koa, Nafarroako Toki Administrazioaren Erreformatarako⁶⁶⁵

Lehen artikulua.— Nafarroako Toki Administrazioari buruzko uztailaren 2ko 6/1990 Foru Legea aldatzea

Nafarroako Toki Administrazioari buruzko uztailaren 2ko 6/1990 Foru Legeari aldaketa hauek egiten zaizkio:⁶⁶⁶

Bosgarren xedapen iragankorra

6. Foru-gaikuntza lortzeko eta aipatutako merezimendu lehiaketan betetzen ez diren kontu-hartzaile lanpostuetan sartzeko, foru-lege honek indarra hartu ondoren onesten diren lehenbiziko bi deialdietan, eta ezertan galarazi gabe euskararen balioespen gehigarrirako aplikatzekoa den araudian ezarritakoa, oposizio- eta lehiaketa-faseek ehuneko 70eko eta 30eko balioespen proportzionala izanen dute, hurrenez hurren, eta lehiaketa-faseko gehieneko puntuazioa eskuratzeko modua egon beharko da bai Nafarroako toki-erakundeetako kontu-hartzaile lanpostuetan zerbitzuan emandako 20 urterekin, bai merezimendu horiei beste batzuk gehituta.

⁶⁶⁵ NAOren 25. zenbakian, 2019ko otsailaren 6ko alean, argitaratua.

https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2019/25/Anuncio-2/

⁶⁶⁶ Foru-lege honek Nafarroako Toki Administrazioari buruzko uztailaren 2ko 6/1990 Foru Legearen 246. ter artikuluko 1. apartatuaren, 248. artikulua eta 250. artikuluko 2. apartatuaren idazkera aldatu zuen, eta X. titulua gehitu. Jo bedi 6.3.4 atalera.

8.3.31. 5/2019 Foru Legea, otsailaren 7koa, Nafarroako Foru Komunitatean familia gurasobakarrak egiaztatzeari buruzkoa⁶⁶⁷

III. KAPITULUA

“Familia gurasobakar” titulua aitortzeko eta jaulkitzeko prozedura

16. artikulua.— Dokumentazio orokorra, 3. eta 4. artikuluetan ezarritako familia-egoeraren arabera aurkeztu beharrekoa

1. Dokumentazio orokorra:

a) Eskaera-inprimakia, behar den moduan beteta.

b) Datu pertsonalen egiaztagiria:

I. Nazionalitate espainiarra duten pertsonak: eskatzailearen eta familia-unitateko kide diren 14 urte baino gehiagoko seme-alaben nortasun agiri nazionalaren (NAN) kopia, organo kudeatzaileari hura egiaztatzeko baimena ematen ez zaionean.

II. Atzerritarrak: atzerritarraren identifikazio-zenbakiaren (AIZ) kopia, edo hura kontsultatzeko baimena, edo familia-unitateko kide diren pertsona guztien pasaportearen edo Erregistro Zibileko hitzez hitzeko jaiotza-ziurtagiria. Aurkeztutako dokumentu guztiek indarrean egon beharko dute.

Eta gaztelaniaz ez badaude, kopia aurkeztu beharko da, ofizialki homologatua, eta gaztelaniazko itzulpena.

[...]

⁶⁶⁷ NAOren 36. zenbakian, 2019ko otsailaren 21eko alean, argitaratua.
https://www.navarra.es/home_eu/Actualidad/BON/Boletines/2019/36/Anuncio-0/

8.3.32. 9/2019 Foru Legea, martxoaren 4koa, Nafarroako Gobernuari eta Lehendakariari buruzko abenduaren 3ko 14/2004 Foru Legea aldatzen duena⁶⁶⁸

HITZAURREA

[...]

Azkenik, bigarren artikulua bidez, hizkera ez-inklusiboa zuzentzen da Nafarroako Gobernuari eta Lehendakariari buruzko abenduaren 3ko 14/2004 Foru Legearen izenburuan eta artikuluetan.

[...]

Bigarren artikulua

Hizkera ez-inklusiboaren erabilera zuzentzearen, Nafarroako Gobernuari eta Lehendakariari buruzko abenduaren 3ko 14/2004 Foru Legean aipaturako karguei buruzko hitzak eta adierazpenak aldatu egiten dira, izenburukoak, hitzaurrekoak, artikuluen testukoak eta xedapenetakoak, salbu eta hitzaurre horretan Nafarroako Foru Eraentza Berrezarri eta Hobetzeari buruzko abuztuaren 10eko 13/1982 Lege Organikoaren 30. artikuluko 1. eta 2. apartatuek ezarritakoari dagokionez egiten den aipamena. Legearen euskarazko bertsioaren testuak ez du genero gramatikalari buruzko auziengatiko gatazkarik sortzen; horrenbestez, aldaketak gaztelaniazko bertsioaren testuaren gainekoak soilik izanen dira, jarraian adierazten den ildoan:

Gaztelaniaz honako hauek aipatzen diren tokian, ondoan adierazitakoak esan beharko dira: “Decretos Forales del Presidente” esamoldearen ordez, “Decretos Forales de la Presidenta” edo “Decretos Forales del Presidente”; “su Presidente” esamoldearen ordez, “su Presidenta o Presidente”; “El Presidente” esamoldearen ordez, “La Presidenta o Presidente”; “el Presidente electo” esamoldearen ordez, “la Presidenta electa o el Presidente electo”; “el Presidente” esamoldearen ordez, “la Presidenta o Presidente”; “del Presidente” esamoldearen ordez, “de la Presidenta o Presidente”; “al Presidente” esamoldearen ordez, “a la Presidenta o Presidente”; “del nuevo Presidente” esamoldearen ordez, “de la nueva Presidenta o Presidente”; “los Presidentes” esamoldearen ordez, “las Presidentas o Presidentes”; “Del Presidente” esamoldearen ordez, “De la Presidenta o Presidente”; “Los Presidentes” esamoldearen ordez, “Las Presidentas o Presidentes”.

“Uno o varios Vicepresidentes” esamoldearen ordez, “una o uno, o varias Vicepresidentas o Vicepresidentes”; “uno o varios vicepresidentes” esamoldearen ordez, “una o uno, o varias vicepresidentas o vicepresidentes”; “de entre ellos al Vicepresidente o Vicepresidentes” esamoldearen ordez, “de entre ellas o ellos a la Vicepresidenta o Vicepresidente, o Vicepresidentas o Vicepresidentes”; “al Vicepresidente o Vicepresidentes” esamoldearen ordez, “a la Vicepresidenta o Vicepresidente, o Vicepresidentas o Vicepresidentes”; “los Vicepresidentes” esamoldearen ordez, “las Vicepresidentas o Vicepresidentes”; “el Vicepresidente o los Vicepresidentes” esamoldearen ordez, “la Vicepresidenta o Vicepresidente, o las

⁶⁶⁸ NAOren 51. zenbakian, 2019ko martxoaren 14ko alean, argitaratua.
<https://bon.navarra.es/eu/iragarkia/-/texto/2019/51/0>

Vicepresidentas o Vicepresidentes”; “el Vicepresidente o Vicepresidentes” esamoldearen ordez, “la Vicepresidenta o el Vicepresidente, o Vicepresidentas o Vicepresidentes”; “como Vicepresidente o Vicepresidentes” esamoldearen ordez, “como Vicepresidenta o Vicepresidente, o Vicepresidentas o Vicepresidentes”; “del Vicepresidente o Vicepresidentes” esamoldearen ordez, “de la Vicepresidenta o Vicepresidente, o Vicepresidentas o Vicepresidentes”; “El Vicepresidente o los Vicepresidentes” esamoldearen ordez, “La Vicepresidenta o Vicepresidente, o las Vicepresidentas o Vicepresidentes”; “De los Vicepresidentes y Consejeros” esamoldearen ordez, “De las Vicepresidentas o Vicepresidentes y Consejeras y Consejeros”.

“Denominada Oficina del Portavoz del Gobierno de Navarra” esamoldearen ordez, “denominada Oficina de la Portavoz del Gobierno de Navarra u Oficina del Portavoz del Gobierno de Navarra”; “del Portavoz” esamoldearen ordez, “de la Portavoz o el Portavoz”; “el Portavoz” esamoldearen ordez, “la Portavoz o el Portavoz”; “al Portavoz” esamoldearen ordez, “a la Portavoz o al Portavoz”; “un Portavoz” esamoldearen ordez, “una o un Portavoz”; “El portavoz del Gobierno” esamoldearen ordez, “La Portavoz o el Portavoz del Gobierno”.

“El Consejero Secretario” esamoldearen ordez, “la Consejera Secretaria o el Consejero Secretario”; “del Consejero Secretario” esamoldearen ordez, “de la Consejera Secretaria o Consejero Secretario”; “Será Consejero Secretario” esamoldearen ordez, “Será Consejera Secretaria o Consejero Secretario”; “El Consejero Secretario” esamoldearen ordez, “La Consejera Secretaria o el Consejero Secretario”.

“A uno o varios de los Consejeros” esamoldearen ordez, “a una o a uno, o a varias o varios de las Consejeras o Consejeros”; “todos los Consejeros interesados” esamoldearen ordez, “todas las Consejeras y Consejeros interesadas o interesados”; “un Consejero” esamoldearen ordez, “una Consejera o Consejero”; “Los Consejeros” esamoldearen ordez, “Las Consejeras o Consejeros”; “los Consejeros” esamoldearen ordez, “las Consejeras o Consejeros”; “sobre Consejeros” esamoldearen ordez, “sobre Consejeras o Consejeros”; “como Consejeros” esamoldearen ordez, “como Consejeras o Consejeros”; “el Consejero” esamoldearen ordez, “la Consejera o Consejero”; “al Consejero” esamoldearen ordez, “a la Consejera o Consejero”; “de Consejeros” esamoldearen ordez, “de Consejeras y Consejeros”; “ser Consejero” esamoldearen ordez, “ser Consejera o Consejero”; “de Consejero” esamoldearen ordez, “de Consejera o Consejero”; “del Consejero” esamoldearen ordez, “de la Consejera o Consejero”; “otros Consejeros” esamoldearen ordez, “otras Consejeras o Consejeros”; “otro Consejero” esamoldearen ordez, “otra Consejera o Consejero”; “un nuevo Consejero” esamoldearen ordez, “una nueva Consejera o Consejero”; “de Consejero” esamoldearen ordez, “de Consejera o Consejero”.

Honako esamolde hauekin berdin jokatuko da: “de Director General” esamoldearen ordez, “de Directora General o Director General”; “Directores Generales” esamoldearen ordez, “Directoras Generales o Directores Generales”; “los Secretarios Generales Técnicos” esamoldearen ordez, “las personas titulares de las Secretarías Generales Técnicas”; eta “que sea Secretario” esamoldearen ordez, “que sea Secretaria o Secretario”.

“Los miembros” esamoldearen ordez, “las y los miembros”; “Los miembros” esamoldearen ordez, “Las y los miembros”; “le sustituya” esamoldearen ordez, “la o le sustituya”; “todos sus miembros” esamoldearen ordez, “todas y todos sus miembros”; “tanto ellos” esamoldearen ordez, “tanto ellas y ellos”; “del titular” esamoldearen ordez, “de la o del titular”; “aquel será sustituido” esamoldearen ordez,

“dicha persona será sustituida”; “de este último” esamoldearen ordez, “de esta o este último”; “el de más edad” esamoldearen ordez, “la o el de más edad”; “el de menor edad” esamoldearen ordez, “la o el de menor edad”; “estará sujeto” esamoldearen ordez, “estará sujeta o sujeto”; “serán nombrados y cesados” esamoldearen ordez, “se nombrarán y cesarán”; “éste será suplido por uno” esamoldearen ordez, “se suplirá por una o uno”; “por el más antiguo” esamoldearen ordez, “por la o el más antiguo”; “lo imposibilite” esamoldearen ordez, “la o lo imposibilite”; “firmados por el mismo” esamoldearen ordez, “firmados por la misma o el mismo”; “suplirán a aquel” esamoldearen ordez, “suplirán a aquella o a aquél”; “los titulares” esamoldearen ordez, “las y los titulares”; “por él propuestos” esamoldearen ordez, “por ella o por él propuestos”; “ser suplidos” esamoldearen ordez, “ser suplidas o suplidos”; “alto” esamoldearen ordez, “alta o alto”; “la designación de los mismos” esamoldearen ordez, “su designación”; “será nombrado” esamoldearen ordez, “será nombrada o nombrado”; “el cual podrá autorizar” esamoldearen ordez, “quien podrá autorizar”; “serán nombrados y cesados” esamoldearen ordez, “se nombrarán y cesarán”; “más antiguo” esamoldearen ordez, “de mayor antigüedad”; “Parlamentario” esamoldearen ordez, “Parlamentaria o Parlamentario”.

[...]

8.3.33. 11/2019 Foru Legea, martxoaren 11koa, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioari eta foru-sektore publiko instituzionalari buruzkoa⁶⁶⁹

IV. TITULUA Foru Administrazio Publikoaren funtzionamendu elektronikoa

69. artikulua.— Nafarroako Gobernuaren web ataria

4. Nafarroako Gobernuaren web ataria gaztelaniaz eta euskaraz egonen da. Era berean, interes orokorrekoa dela jotzen bada, beste hizkuntza batzuetan ere emanen da informazioa.

6. Nafarroako Gobernuaren web atariak genero-ikuspegia txertatuko du bere edukietan, hizkeran eta irudietan.

VI. TITULUA Administrazio-jarduketaren arau orokorrak herritarrekiko harremanetan

I. KAPITULUA Pertsonen eskubideak

103. artikulua.— Arreta egokia jasotzeko eskubidea

2. Era berean, Foru Administrazio publikoarekiko harremanetan edozein pertsonak gaztelania nahiz euskara erabiltzeko eskubidea du, euskararen erabilera arautzen duen foru-legerian ezarritakoari jarraikiz.

Zazpigarren xedapen gehigarria.— Genero-berdintasuna hizkeran

Pertsona, lanpostu edo karguei buruz ari denean foru lege honek, gaztelaniazko testuan, genero gramatikal maskulinoko hitzak erabiltzen dituen kasuetan ulertu behar da adierazpideen ekonomia hutsagatik jokatzeko dela horrela, eta postu horiek orokorrean hartzen dituela hizpide, aipatutako pertsonen edo kargu edo lanpostu horien titularren sexua edozein dela ere, erabateko berdintasun-baldintzetan ondorio juridikoen ikuspegitik.

⁶⁶⁹ NAOren 51. zenbakian, 2019ko martxoaren 14ko alean, argitaratua.
<https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-4299>

8.3.34. 18/2019 Foru Legea, apirilaren 4koa, Nafarroan kirol-lanbidean hasteari eta jarduteari buruzkoa⁶⁷⁰

ATARIKOA

[...]

Euskarari buruzko abenduaren 15eko 18/1986 Foru Legearekin bat, Nafarroako Gobernua derrigortua dago behar diren neurriak hartzera aipatu foru-legean bildutako hizkuntza-eskubideak betetzen direla bermatzeko kirol arloko lanbideen eremuan; bereziki, eskola-adineko kirolaren eremuan.

Hamalagarren xedapen gehigarria.— Hizkuntza-eskubideak

1. Nafarroako Gobernuak behar diren neurriak hartuko ditu hizkuntza-eskubideen erabilera bermatzeko, Euskarari buruzko abenduaren 15eko 18/1986 Foru Legean ezarritako moduan, kirol-lanbideetan aritzean, bereziki eskola-adineko kirol-praktikaren eremuan.
2. Orobat, Nafarroako Gobernuak neurriak hartuko ditu berma dadin Nafarroako berezko hizkuntzetan egin ahal izatea kirol arloko prestakuntza ofizialak.
3. Aipatutako 18/1986 Foru Legearen 1. artikulua 2. apartatua ezarritakoarekin bat, neurri horiek hartu eta aplikatuko dira borondatezkotasun, mailakatze eta begirune printzipioei jarraikiz, Nafarroako errealitate soziolinguistikoarekin bat.

⁶⁷⁰ NAOren 71. zenbakian, 2019ko apirilaren 11ko alean, argitaratua.
<http://www.lexnavarra.navarra.es/detalle.asp?r=5951448>

8.3.35. 12/2020 Foru Legea, uztailaren 1ekoa, aparteko kreditua ematekoa, haren bidez Iruñeko Abokatuen Elkargoari zuzeneko dirulaguntza bat emateko, espetxe-zuzenbideari buruzko web orri espezializatuaren finantzabide gisa⁶⁷¹

2. artikulua.— Aparteko kredituaren finantzaketa

Aparteko kreditu hori finantzatuko da “Peritu lanak, itzulpenak eta lekukoak” izeneko F20001 F2000 2279 112104 aurrekontu-partidaren kargura, 18.343,40 euroko zenbatekoarekin.

[...]

⁶⁷¹ NAOren 148. zenbakian, 2020ko uztailaren 7ko alean, argitaratua.
<https://bon.navarra.es/eu/iragarkia/-/texto/2020/148/0>

8.3.36. 13/2021 Foru Legea, ekainaren 30ekoa, Nafarroako Fundazioei buruzkoa⁶⁷²

HITZAURREA

3

[...]

Fundazioen izenari dagokionez, eta euskararen erabileraren gaineko arauak aplikatuz lehenago ere onartu ohi zen arren, berariaz ezartzen da posible dela “Fundazio” hitza nahiz “Fundación” hitza erabiltzea.

[...]

I. TITULUA

Kontzeptua, sorkuntza eta bilakaera juridikoa

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Helburuak

1. Fundazioek interes orokorreko helburu hauetako bat edo batzuk izan behar dituzte:

e) Kulturaren sustapena eta zabalkundea; kultur ondarearen defentsa, bai eta hizkuntza-aberastasuna eta -dibertsitatea sustatzea ere.

⁶⁷² NAOren 165. zenbakian, 2021eko uztailaren 16ko alean, argitaratua.
<https://bon.navarra.es/eu/iragarkia/-/texto/2021/165/0>

8.3.37. 18/2021 Foru Legea, abenduaren 29koa, 2022rako Nafarroako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa ⁶⁷³

Hamabigarren xedapen gehigarria.— Unibertsitateaz kanpoko irakasleentzako lan publikoaren eskaintza

2. Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioari unibertsitateaz kanpoko irakasleen lan publikoaren eskaintzetan ezarriko da irakasle kidego bakoitzeko zenbat lanpostu barne hartzen dituzten guztira. Lan eskaintza horietan sartutako lanpostuen ezaugarriak, eta betiere espezialitatea eta hizkuntza, plantilla organikoa aldatzeko foru dekretu batean ezarriko dira, sartzeko hautaprobaren deialdia egin aurretik.

Azken xedapenetako zortzigarrena.—Urriaren 23ko 4/2019 Foru Lege Dekretua aldatzea. Foru lege dekretu horren bidez presako neurri batzuk onetsi ziren Nafarroako administrazio publikoaren zerbitzuko langileen arloan.

6. artikulua aldatzen da, eta hauxe da testu berria:

«[...]

»3. Hezkuntza Departamentuaren mendeko ikastetxeetan aldi baterako administrazio-kontratuekin aritzen diren irakasleek, ikasturte batean irailaren 1etik ekainaren 30era artean 165 egun naturaleko edo gehiagoko zerbitzualdia eman badute, eskubidea sortuko dute beste kontratu bat edukitzeko, ikasturte horretako uztailaren 1etik abuztuaren 31ra (biak barne). Kontratu berriak dagokion ikasturtean izenpetu duen kontraturik luzeenak dituen ezaugarriak edukiko ditu, ikastetxeari, irakasle kidegoari, espezialitateari, hizkuntzari, profilaria eta lanaldiari dagokienez. Baldin iraupen luzeeneko kontratua indarrean den bitartean langileak lanaldia murrizteko modalitateetako bati heldu badiot, egiazki gauzatutako lanaldiaren arabera izanen da formalizatzen den kontratua.

»4. Aurreko paragrafoan aipatutako kontratu berria formalizatu ahal izateko, bete behar dira bai irakasleen kidegoari aldi baterako kontratazioetarako izangaien zerrendan egoteko ezarri diren baldintzak, bai espezialitatea, hizkuntza eta dagokion ikasturtean izenpetutako kontratuetatik iraupen luzeenekoaren profila, eta lanerako prest egoeran azaldu behar dira zerrendan.

[...]».

⁶⁷³ NAOren 294. zenbakian, 2021eko abenduaren 31ko alean, argitaratua.
<https://bon.navarra.es/eu/buletina/-/sumario/2021/294>

8.3.38. 19/2021 Foru Legea, abenduaren 29koa, zenbait zerga aldatu eta beste tributuen neurri batzuk hartzeari buruzkoa⁶⁷⁴

HITZAURREA

[...]

Amaitzeko, kontuan izan da gizonezkoen eta emakumezkoen berdintasunaren printzipioa, eta aldaketak egin dira, arauetan hizkera inklusiboa eta ez-sexista erabiltzearren.

[...]

Bigarren artikulua.— Sozietateen gaineko Zergari buruzko Foru Legea

Sozietateen gaineko Zergari buruzko abenduaren 28ko 26/2016 Foru Legearen agindu hauek aldatzen dira, eta ondoren azaldutako testua izanen dute:

Zazpi. 65. artikulua, errubrika, 1.a) eta 2. apartatuen lehen paragrafoa, 3. apartatua; halaber, 6.b) apartatuaren 3. eta 4. ordinalen indargabetzea. 2022ko urtarrilaren 1etik aurrera hasten diren zergaldietan izanen ditu efektuak.

“65. artikulua. Pelikula zinematografikoetan eta ikus-entzunezko beste lan batzuetan egindako inbertsioengatiko kenkaria”.

“3. Artikulu honetan arautzen diren kenkarien zenbatekoa, zergadunak ekoizpen bakoitzarengatik jasotako gainerako laguntzak gehituta, ez da izanen ekoizpen kostuaren ehuneko 50 baino handiagoa. Halere, muga hori honela handituko da kasu hauetan:

c) Ehuneko 80raino, osorik euskaraz filmatutako ekoizpenak direnean”.

⁶⁷⁴ NAOren 294. zenbakian, 2021eko abenduaren 31ko alean, argitaratua.
<https://bon.navarra.es/eu/iragarkia/-/texto/2021/294/1>

8.3.39. 3/2022 Foru Legea, otsailaren 9koa, Nafarroako Logopeden Elkargoa sortzekoa⁶⁷⁵

HITZAURREA

[...]

Logopedia diziplina bat da, barne hartzen dituena giza komunikazioko nahasmenduen eta ahotsaren, mintzamenaren, hizkuntzaren (ahozkoa, idatzizkoa eta keinuzkoa), entzumenaren eta funtzio orofazialen patologia- eta asaldura-agerpenen azterketa, prebentzioa, ebaluazioa, diagnostikoa eta tratamendua, hala haurrei nola helduei dagokienez.

[...]

Lehen xedapen iragankorra.— Beste titulu batzuk dituzten profesionalak sartzea

Nafarroako Logopeden Elkargoan sartzeko ahalgo dira, baldin eta horretarako eskaera egiten badute foru lege honek indarra hartu ondoko bi urteko epean, logopediako diploma edo gradua eduki gabe hizkuntza- eta entzumen-nahasmenduen arloan lan egin dutenak edo lan egiten dutenak, egoera hauetakoren batean badaude:

1. Abuztuaren 30eko 1419/1991 Errege Dekretuak indarra hartu aurreko bost urteko gutxieneko epean lanbidez logopediaren arloan jardun dutela frogatzen duten pertsonak, titulu hauetakoren bat badute:

a) Entzumenaren eta ahozko eta idatzizko hizkuntzaren nahasmenduetan espezializatutako irakaslearen titulua, hezkuntzaren arloko eskumena duen ministerioak jaulkitakoa.

b) Hizkuntzaren eta entzumenaren nahasmenduen arloko espezialistaren diploma ofiziala (logopedia), edozein unibertsitatek jaulkia eta ondoren hezkuntzaren arloko eskumena duen ministerioak homologatua.

⁶⁷⁵ NAOren 36. zenbakian, 2022ko otsailaren 18ko alean, argitaratua.
<https://bon.navarra.es/eu/iragarkia/-/texto/2022/36/1>

8.3.40. 7/2022 Foru Legea, martxoaren 22koa, ezartzen duena nola banatu transferentzia arrunten bidez toki-erakundeek Nafarroako tributuetan parte hartzeko duten funtsa⁶⁷⁶

III. ERANSKINA
Trakzio Gaitasunaren Indizea kodetzea

KODEA	DESKRIBAPENA
Kulturako gastua biztanleko	Adierazten du udalerrian biztanle bakoitzeko zenbat euroko gastu publikoa egiten den kulturean (musika eskolak, kulturako administrazio orokorra, liburutegiak, museoak, euskara, aisiako instalazioak). Iturria: Nafarroako Gobernua. Toki Administrazioa 2019.

⁶⁷⁶ NAOren 66. zenbakian, 2022ko apirilaren 1eko alean, argitaratua.
<https://bon.navarra.es/eu/buletina/-/sumario/2022/66>

8.3.41. 11/2022 Foru Legea, maiatzaren 4koa, neurriak ezartzen dituen Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioako unibertsitateaz kanpoko irakasle funtzionarioen hautapenari eta lanpostuen betetzeari begira⁶⁷⁷

HITZAURREA

2021eko abenduaren 29an “Estatuko Aldizkari Ofizialean” argitaratu zen abenduaren 28ko 20/2021 Legea, enplegu publikoan aldibaterakotasuna murrizteko presako neurriei buruzkoa.

Beste neurri batzuez gain, haren 2. artikulua aldi baterako enplegua egonkortzeko tasa gehigarri bat baimentzen du, zeinak barnean hartuko baititu 2020ko abenduaren 31 aurreko hiru urteetan, gutxienez, aldi baterako langileek etenik gabe bete dituzten egiturazko lanpostuak, aurrekontu-zuzkidura baldin badute, egon nahiz ez egon lanpostu zerrendetan, plantilletan edo administrazio publikoek giza baliabideak antolatzeke erabiltzen dituzten bestelako sistemen barnean. Egonkortze tasa horri erantsiko zaizkio lege beraren seigarren eta zortzigarren xedapen gehigarrietan aurreikusitako lanpostuak; horiek iraupen luzeko enplegua egonkortzeko salbuespenezko deialdi batean eskaini behar dira.

Bestalde, Nafarroako Alderdi Sozialistak, Geroa Baik, Podemos-Ahal Duguk eta Izquierda-Ezkerrak sinatutako programa-akordioak –“Programa-akordioa bizikidetzazko eta berdintasunezko legegintzaldi berritzaile eta aurrerakoirako (2019-2023)”–, 3.1 apartatuko 36. puntuan, akordioaren gutxieneko eduki gisa ezartzen du atzerriko hizkuntzak irakatsi eta ikasteko curriculum- eta antolakuntza-egitura diseinatu eta garatzea, bai eta araudi bat onartzea ere, hizpide dugun gaiari dagokionez irakasle plantillak eta irakasle lanpostuen hornikuntza arautuko dituena.

Nafarroako kasuan, hain zuzen ere atzerriko hizkuntzak ikasteko programak ezarriak dituzten ikastetxeetako irakasle plantilletan dago aldibaterakotasun tasarik handiena.

Atzerriko hizkuntzak ikasteko programak ezartzen direnean, arlo edo irakasgairen bat atzerriko hizkuntza batean ematen duten irakasleek frogatu behar dute hezkuntza-administrazio eskudunak ezarritako jakite maila dutela hizkuntza horretan.

Atzerriko hizkuntzak ikasteko programetan aldi baterako kontratu administratiboa duten lanpostuak egonkortzea lortu behar da, eta lanpostu horiek funtzionario berriekin bete, administrazio publikoetako aldibaterakotasuna murrizte aldera, hala eskatzen baitute Enplegu publikoan aldibaterakotasuna murrizteko presako neurriei buruzko abenduaren 28ko 20/2021 Legeak eta arestian aipatutako 2019-2023 legegintzaldirako programa-akordioak. Horretarako, irakasle kidegoetarako sarbideari buruzko Estatuko araudiak ez duenez betekizun hori aurreikusten,

⁶⁷⁷ NAOren 88. zenbakian, 2022ko maiatzaren 6ko alean, argitaratua.
<https://bon.navarra.es/eu/iragarkia/-/texto/2022/88/0>

Nafarroak hezkuntzaren eta funtzio publikoaren alorretan dituen eskumenak baliatu beharra dago. Eskumen horiek eman zaizkio Nafarroako Foru Eraentza Berrezarri eta Hobetzeari buruzko abuztuaren 10eko 13/1982 Lege Organikoaren 47. eta 49.1.b) artikuluetan eta Nafarroako Administrazio Publikoen Zerbitzuko Langileen Estatutuaren testu bategina onesten duen abuztuaren 30eko 251/1993 Legegintzako Foru Dekretuaren 98. artikuluan.

Hortaz, foru lege honetan aurreikusten da irakasle lanpostuak sortzea Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioaren plantillan, eta lanpostu horiek nola lortu eta beteko diren arautzen da. Atzerriko hizkuntzen jakite maila zehatz bat frogatzeko eskatuko da, atzerriko hizkuntzak ikasteko programak ematen dituzten ikastetxeetan aritu ahal izateko.

Hori guztia gogoan, eta asmotan diren helburuak iristea errazteko, honako foru lege hau onetsi behar da.

1. artikulua.— Unibertsitateaz kanpoko irakasle funtzionarioen lanpostuak sortzea Nafarroako Gobernuak Hezkuntza Departamentuan

1. Nafarroako Gobernuak atzerriko hizkuntzaren eskakizuna duten unibertsitateaz kanpoko irakasle funtzionarioen lanpostuak sortuko ditu Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioaren plantillan, hezkuntza sistemaren beharrezan arabera.

2. Lanpostu horien araubidea izanen da Nafarroako Administrazio Publikoen Zerbitzuko Langileen Estatutuaren testu bateginean ezarritakoa (abuztuaren 30eko 251/1993 Legegintzako Foru Dekretuak onetsi zuen testu bategin hori). Lanpostu horiek betetzen dituzten funtzionarioak Gizarte Segurantzako araubide orokorrean sartuko dira ondorio guztietarako.

2. artikulua.— Lan publikoaren eskaintzak, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioan unibertsitateaz kanpoko irakasle funtzionario izateko

Aurreko artikuluan aipatu lanpostuak betetze aldera Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioan unibertsitateaz kanpoko irakasleentzako lan publikoaren eskaintzak egiten direnean, atzerriko hizkuntzaren eskakizuna eta lanpostuaren hizkuntza (gaztelania edo euskara) egiaztatu behar diren lanpostuak eskainiko dira.

3. artikulua.— Atzerriko hizkuntzaren eskakizuna duten lanpostuetarako deialdiak

Hezkuntza Departamentuak zehaztuko du, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioan atzerriko hizkuntzaren eskakizuna duten unibertsitateaz kanpoko irakasle funtzionarioen lanpostuetarako hautapen prozeduren deialdietan, nola egiaztatuko diren arau honen eranskinean ageri diren titulazioak edo ziurtagiriak.

Atzerriko hizkuntzaren eskakizuna duten lanpostuetarako hautapen probak lanpostu bakoitzari dagokion hizkuntzan egingen dira (gaztelaniaz edo euskaraz).

4. artikulua.— Lanpostuak betetzea

Aurreko artikuluan aipatutako sarrera-deialdietan hautatzen diren funtzionarioek, lurralde mugikortasunaren ondorioetarako, soilik parte hartzen ahalko dute Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak bere kudeaketa eremuaren barnean deitzen dituen lekualdatze lehiaketa autonomiko eta mugikortasun-

prozeduretan eta hautaprobak gainditzeko izan duen atzerriko hizkuntzaren eskakizuneko postuetarako, salbu eta postuak kentzen direnean, kasuan kasuko deialdian zehazten denaren arabera.

5. artikulua.— Lanpostuak aldi baterako betetzea

Hizkuntzaren eskakizuna duten lanpostuak, 3. artikuluan aipatutakoak, betetzeko sarrerako hautapen prozedurak amaitzen direnean, Hezkuntza Departamentuak atzerriko hizkuntzaren eskakizuna duten lanpostu horiek aldi baterako betetzeko aldi baterako kontrataziorako izangaien zerrendak eratuko ditu, bat etorritz aldi baterako kontrataziorako izangaien zerrendak kudeatzeko arauekin.

Izangaien zerrenda horiek lehentasuna izanen dute atzerriko hizkuntzaren eskakizuna duten lanpostuak betetzerakoan.

Lehen xedapen gehigarria.— Salbuespenezko lehiaketa-deialdia

1. Atzerriko hizkuntzaren titulazio eta ziurtagirien egiaztapena, 3. artikuluan aurreikusten dena, aplikatzekoa izanen da Enplegu publikoan aldibaterakotasuna murrizteko presako neurriei buruzko abenduaren 28ko 20/2021 Legearen seigarren eta zortzigarren xedapen gehigarrietan aipatzen den salbuespenezko lehiaketa-deialdian.

2. Enplegu publikoan aldibaterakotasuna murrizteko presako neurriei buruzko abenduaren 28ko 20/2021 Legearen seigarren eta zortzigarren xedapen gehigarrietan aipatzen den salbuespenezko lehiaketa-deialdian ez da izangai zerrendarik eratuko irakasle lanpostuetarako aldi baterako kontratuak egiteko.

Bigarren xedapen gehigarria.— Aplikatu beharreko araudia

1. Ez arau honetan, ez Irakaskuntzako Funtzio Publikorako Sarbidea arautzen duen abenduaren 27ko 17/2017 Foru Legean, ez Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioan atzerriko hizkuntzaren eskakizuna duten unibertsitateaz kanpoko irakasle funtzionarioen lanpostuak lortzeko eta betetzeko Nafarroako Foru Komunitateak onetsitako gainerako arauetan aurreikusten ez diren gaiei dagokienez, irakasle kidegoentzat gai horiek arautzen dituen Estatuko araudia aplikatuko da, hala xedatzen baitu 98. artikuluan abuztuaren 30eko 251/1993 Legegintzako Foru Dekretuak, Nafarroako Administrazio Publikoen Zerbitzuko Langileen Estatutuaren testu bategina onesten duenak.

2. Nafarroako Gobernuak behar diren izapideak eginen ditu, foru lege honetan ezarritakoari jarraituz hautatzen diren funtzionarioak Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoan aipatzen diren irakasle kidegoetan sar daitezen lortzeko.

Hirugarren xedapen gehigarria.— Ingelesez Ikasteko Programa beste ikastetxeetan egiteko eskubidea

1. 2022-2023 ikasturtean ingelesez ikasteko programa eskaintzen duten ikastetxeen kopurua nabarmen jaisten ez den bitartean, 2023-2024 ikasturtetik Haur Hezkuntzako bigarren zikloko lehenengo maila aipatu programarekin hezkuntza eskaintzarik ez duten ikastetxeetan hasi beharko luketen ikasleek, eskubidea izanen dute ingelesez ikasteko programa egiteko ikastetxeen sareko departamentu bereko beste ikastetxe publiko batzuetan erregelamendu bidez ezartzen diren baldintzetan. Aurreikuspen bera aplikatuko da Haur eta Lehen Hezkuntzako

gainerako mailetan, betiere ikasleen bizilekuaren aldaketa denean, haiek programan jarraitzea bermatze aldera.

Horretarako, Hezkuntza Departamentuak behar diren neurriak hartuko ditu eta behar diren baliabide pertsonalak, teknikoak eta materialak eskainiko ditu, aurreko paragrafoan xedatutakoa gauzatzeko, Nafarroako zona jakin batzuetako ikasleen ekitatea eta aukera berdintasuna bermatzeko kontuan hartu den bezala.

2. Nafarroako Gobernuari baimena ematen zaio ingelesez Ikasteko programa pixkanaka ezartzea baloratzeko, programa horretan eskolatzeko eskaeretatik gehienak, gutxienez ere, aurkeztu diren ikastetxeetan, erregelamenduz ezartzen denarekin bat.

Laugarren xedapen gehigarria.— Programa hizkuntza-eredu bihurtzea

Nafarroako Gobernuari eskatzen zaio, behin ingelesez ikasteko programako irakasleak egonkortzeko prozesua eginda eta programa horretan aniztasunari erantzuteko neurri egokiak ezarrita eta ebaluatuta, prozedura bat abian jar dezan aipatu programa hizkuntza-eredu bihurtzeko, zeina, kasu bada, Nafarroako Foru Komunitateko ikastetxe publikoetan pixkanaka ezarriko den.

Xedapen indargabetzailea.— Indargabetzen diren xedapenak.

Indarrik gabe gelditzen dira arau honetan ezarritakoaren kontrakoak diren maila bereko edo beheragoko xedapen guztiak.

Azken xedapenetako lehena.— Eranskina aldatzea

Hezkuntza Departamentuko titularrari ahalmena ematen zaio arau honen eranskinean ageri diren atzerriko hizkuntzak, titulazioak eta ziurtagiriak aldatzeko.

Azken xedapenetako bigarrena.—Arau-garapena

Nafarroako Gobernuari ahalmena ematen zaio arau honetako aurreikuspenak garatzeko.

Azken xedapenetako hirugarrena.— Indarra hartzea

Foru lege honek Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitaratu eta biharamunean hartuko du indarra.

ERANSKINA

Alemana

ENTITATEA	ZIURTAGIRIA	
Hizkuntza eskola ofizialak	Alemaneko C1 mailako edo C1 maila aurreratuko ziurtagiria Hizkuntza Eskola Ofizialeko hizkuntza ikasketa espezializatueta lehen mailako	Alemaneko C2 mailako edo C2 maila aurreratuko ziurtagiria

	goi zikloko gaitasun ziurtagiria, alemanekoa	
	Goethe-Zertifikat C1	Goethe-Zertifikat C2 (GZ C2)
	C1 Oberstufe Deutsch (OD)	Zentrale Oberstufenprüfung ZOP
Goethe Institut TestDaF-Institut	PWD (Prüfung Wirtschaftsdeutsch International)	Kleines Deutsches Sprachdiplom (KDS)
	TestDaF Nivel 5 (Test Deutsch als Fremdsprache)	Grosses Deutsches Sprachdiplom (GDS)
ÖSD (Österreichisches Sprachdiplom Deutsch)	ÖSD Zertifikat C1	ÖSD Zertifikat C2 ÖSD Zertifikat C2 Wirtschaftssprache Deutsch C2 (WD)
Kulturministerkonferenz (KMK)	Deutsches Sprachdiplom Stufe 2 (DSD II)	-
The European Language Certificates (telc)	telc Deutsch C1	telc Deutsch C2
Germaniar Filologiako lizentziaduna edo gradu baliokidea		
Alemaneko Itzulpengintza eta Interpretazioko lizentziaduna edo gradu baliokidea		
Atzerrian unibertsitate tituluren bat lortu izana ikasketa osoak alemanez eginda, eta titulu hori Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioak homologatuta egotea		

Frantsesa

ENTITATEA	ZIURTAGIRIA	
Hizkuntza eskola ofizialak	Frantseseko C1 mailako edo C1 maila aurreratuko ziurtagiria	Frantseseko C2 mailako edo C2 maila aurreratuko ziurtagiria
	Hizkuntza Eskola Ofizialeko hizkuntza ikasketa espezializatuetoako lehen mailako goi zikloko gaitasun ziurtagiria, frantsesekoa	
Aliantza Frantsesa Frantziako Hezkuntza Ministerioa	Diplôme Approfondi de Langue Française (DALF C1)	Diplôme Approfondi de Langue Française (DALF C2)
	Diplôme Supérieur d'Etudes Françaises Modernes (DS)	Diplôme de Hautes Etudes Françaises

Chambre de Commerce et d'industrie de Paris	Test de connaissance de Français (TCF) C1	(DHEF) Test de connaissance de Français (TCF) C2
	Test d'Evaluation de Français (TEF) C1 (699-833)	Test d'Evaluation de Français (TEF) C2 (834-900)

Frantses Filologiako lizentziaduna edo gradu baliokidea

Frantseseko Itzulpengintza eta Interpretazioko lizentziaduna edo gradu baliokidea

Atzerrian unibertsitate tituluren bat lortu izana ikasketa osoak frantsesez eginda, eta titulu hori Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioak homologatuta egotea

Ingelesa

ENTITATEA	ZIURTAGIRIA	
Hizkuntza eskola ofizialak	Ingeleseko C1 mailako edo C1 maila aurreratuko ziurtagiria Hizkuntza Eskola Ofizialeko hizkuntza ikasketa espezializatueta lehen mailako goi zikloko gaitasun ziurtagiria, ingelesekoa	Ingeleseko C2 mailako edo C2 maila aurreratuko ziurtagiria
Cambridge English Language Assessment	CAE (Certificate in Advanced English) IELTS 7-8 LinguaSkil C1	CPE (Certificate of Proficiency in English) IELTS 8.5-9
IELTS (International English Language Testing System)	7-8	8,5-9
ETS (Educational Testing System)	TOEFL iBT 110-120 (Internet Based Test) TOEIC C1 (Test of English for International Communication) Four skills: ≥ 1345	TOEFL iBT >120 Internet Based Test)
British Council	APTIS C1	APTIS C2
Trinity College London	ISE III (Integrated Skills in English)	ISE IV (Integrated Skills in English)

LanguageCert International ESOL	Expert C1	Mastery C2
Pearson	PTE General Level 4	PTE General Level 5

Ingeles Filologiako lizentziaduna edo gradu baliokidea

Ingeleseko Itzulpengintza eta Interpretazioko lizentziaduna edo gradu baliokidea

Atzerrian unibertsitate tituluren bat lortu izana ikasketa osoak ingelesez eginda, eta titulu hori Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Ministerioak homologatuta egotea

8.3.42. 12/2022 Foru Legea, maiatzaren 11koa, haur eta nerabeei arreta eta babesa eman eta haien familiak, eskubideak eta berdintasuna sustatzekoa⁶⁷⁸

I. TITULUA Haur eta nerabeen eskubideak

I. KAPITULUA Printzipio orokorrak

9. artikulua.— Adingabeen eskubideak babestea

1. Nafarroako Administrazio Publikoek, beren eskumenen barruan, bermatuko dute errespetatzen eta behar bezala betetzen direla adingabeen eskubide eta askatasunak salbuespenik gabe eta arraza, etnia, sexu, hizkuntza, kultura, erlijio, iritzi, jaioterri, egoera ekonomiko, egoera edo desgaitasun fisiko, psikiko edo zentzumenezko edo norberaren, familiaren edo gizartearen esparruko beste edozein egoeraren araberrako bereizketarik edo diskriminaziorik egin gabe. Eskubide eta askatasun horiek dira aitorturik daudenak Konstituzioan eta Espainiak berretsiriko nazioarteko tratatuetan, bereziki Nazio Batuen Erakundeak 1989ko azaroaren 20an onarturiko Haurren Eskubideei buruzko Konbentzioan eta Desgaitasuna dutenen eskubideei buruzko 2006ko abenduaren 13koan, urtarrilaren 15eko 1/1996 Lege Organikoan eta oro har antolamendu juridikoan adierazten direnak.

II. KAPITULUA Eskubideak: haien ezagutza eta erabilera babestu eta sustatzea

20. artikulua.— Hezkuntzarako eskubidea

2. Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak zainduko du hezkuntzak eman diezaiola adingabeari prestakuntza integrala, bere nortasuna eratzeko aukera emanen diona, adingabearen gaitasunak eta edozein motatako erronka eta zailtasunei aurre egiteko trebetasunen garapenari zuzenduta, tolerantziaz, elkartasunez, askatasunez eta diskriminaziorik gabe joka dezan.

Hezkuntza emozionala eta pertsonalizatua emanen zaie, haurren eskubideak sustatzen dituen, Haurren Eskubideei buruzko Konbentzioari jarraikiz, eskolako espazio, jarduera eta ordutegi orotan, horrek erraztuko baitu autonomiaz esku hartzea Nafarroaren garapen prozesuan eta erkidego honetako herritar diren aldetik.

Balio horiei buruz eta unean-unean kezkatzen dituzten beste batzuei buruz tutoretzak eta debateak egitea sustatuko da, bereziki lantzeko 4.3 artikuluan eta

⁶⁷⁸ NAOren 97. zenbakian, 2022ko maiatzaren 19ko alean, argitaratua.
<https://bon.navarra.es/eu/iragarkia/-/texto/2022/97/0>

titulu honen hurrengo kapituluan aipatzen diren desberdinkeriak, baita beste gai batzuk ere, hala nola sexualitatea, feminismoa, norberaren hizkuntzen balioa edo gatazkak.

23. artikulua.— Gizarte inklusiorako eskubidea

6. Nafarroako Administrazio Publikoek Nafarroako Foru Komunitatean dauden atzerritar adingabeei bermatuko diete, edozein delarik haien legezko egoera, haien arretarako eta gizarte, hizkuntza eta kultur inklusiorako laguntza ematen dieten baliabide eta zerbitzu publikoetarako eskubidea.

III. KAPITULUA

Berdintasuna eta diskriminaziorik eza sustatzea

28. artikulua.— Kulturartekotasuna

5. Nafarroako Administrazio Publikoek neurriak sustatuko dituzte familia migratzaileentzat hizkuntza oztoporik izan ez dadin, horrek seme-alaba adingabeekin komunikatu behar duten guneetan behar bezala komunikatzeko eragozpena ekar dezakeenean.

III. TITULUA

Aurreneurriak

64. artikulua.— Prebentzio jarduketak

Nafarroako Administrazio Publikoek, beren eskumenen esparruan, foru lege honetan ezarritakoaren esparruan, prebentzio lanak garatu eta bultzatuko dituzte, lehenetsiz 32. artikuluan aipatzen den plangintza integralean zehazten direnak, besteak beste jarduketa hauen bitartez:

2. Hezkuntzaren eremuan:

h) Haur eta nerabe etorkinentzako eta babespean dauden adingabeentzako neurri espezifikoak biltzen dituzten hezkuntza programak garatzea. Programa horiek gauzatuko dira hezkuntzako profesionalak, gizarte hezitzaileak eta populazio talde zehatz honek beharrezkoa duen arretan adituak diren langile espezializatu guztiak aintzat harturik, hizkuntzaren ezagutzarekin lotutakoak barne.

IV. TITULUA

Babesa

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

74. artikulua.— Babestutako adingabeen eskubide espezifikoak

1. Babespean dauden adingabeek, foru lege honek eta antolamendu juridikoaren gainerakoak adingabe guztiei aitortzen dizkieten eskubideez gain, berariaz honakoak izanen dituzte:

h) Haien gizarte inklusioan laguntzen duten bitartekoak izateko, haien kultur nortasuna eta hizkuntza errespetatuz, eta haien esku bitartekoak jar daitezen harreman sozialak izateko eta jardueretan parte hartzeko bera bezalakoek bezala.

IV. KAPITULUA

Arrisku eta babesgabetasun egoeretan hartu beharreko babes neurriak eta neurri horiek betearazteko jarduketak

6. atala

Familia-harrera

129. artikulua.— Harrera egin behar duen pertsona edo familiaren hautaketa

Laugarrena. Harrera neurriaren xede den adingabearentzat egokiena den pertsona edo familia hautatzeko, irizpide orokor hauek kontuan hartu beharko dira, eta beharraren eta proportzionaltasunaren printzipioen arabera baloratu eta ponderatu, aintzat hartuz beti haur edo nerabearen interes gorenaren eta hura betetzeko erarik onena:

f) Adingabeak bere familia eta gizarte ingurunean erabili ohi duen hizkuntza jakitea.

8. atala

Adopzio nazionala eta nazioartekoa

2. AZPIATALA

Adopzio nazionala eta nazioartekoa

151. artikulua.— Adopzioaren ondoko jarduketak

4. Atzerrian adoptatutako adingabekoen jarraipen elkarrizketak egiteko, arau hauek beteko dira:

c) Erakunde akreditatu baten bidez egin ordez, protokolo publiko baten bidez egin diren nazioarteko adopzioen kasuan, erakunde publikoak bidaliko ditu zuzenean jarraipen txostenak jatorrizko herrialdera. Informazio guztia profesionalek itzuli beharko dute, eta familiek bere gain hartu itzulpen horren gastuak eta beharrezkoak diren beste guztiak.

Azken xedapenetako laugarrena.— Terminoen glosarioa

Eskubide sozialen arloko eskumena duen departamentuko kontseilariak termino glosario bat onetsiko du, foru lege honetako terminologia garrantzitsuena ulertzen laguntzeko eta foru legeak indarra hartzen duenean zabaltzeko.

**8.3.43. 19/2022 Foru Legea, uztailaren 1ekoa,
zeinaren bidez neurriak hartzen baitira
Nafarroako Administrazio Publikoetan
egonkortze prozesuak gauzatzeko, Enplegu
publikoan behin-behinekotasuna murrizteko
premiazko neurriei buruzko abenduaren 28ko
20/2021 Legearen ondorioz⁶⁷⁹**

II. TITULUA

**Aldi baterako enplegua egonkortzeko prozesuak,
Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak
eta haren erakunde autonomoek
deitu beharrekoak**

8. artikulua.— Oposizio-lehiaketaren prozedura

9. Lehiaketaldian merezimendu hauek baloratuko dira:

a) Merezimendu profesionalak:

Administrazio publikoetan, deialdi bakoitza argitaratzen den egunera arte, egindako zerbitzuak baloratuko dira, gehienez 28 punturekin, puntuazio honen arabera:

Oharrak:

6. Aurreko azpiapartatuetan emandako puntuazioak bateraezinak izanen dira epe berari dagozkionean. Halakoetan, kasu bakoitzean handiena den puntuazioa emanen da.

b) Beste merezimendu batzuk, gehienez ere 12 puntu:

b.2) Ingelesa, frantsesa eta alemana:

Frantsesa, ingelesa edo alemana jakiteagatik, Europar Batasuneko laneko hizkuntzak diren aldetik, plantilla organikoaren arabera honako lanpostu hauetan aritzeko hizkuntza horiek jakitea nahitaezkoa ez denean: kazetaria, prestakuntzako eta enpleguko erdi mailako tituluduna, gizarte-langilea, gizarte-hezitzailea, lan-harremanetako diplomaduna, liburutegiko arduraduna, turismo jardueretako ofiziala, basozaina, administraria, gelako burua, koordinazioko operadore-ofiziala eta koordinazioko operadore laguntzailea, telefonista-ofiziala eta telefonista, errepideetako zaintzailea eta etxezaina, bai eta urriaren 20ko 11/1992 Foru Legearen A eranskinean (Osasun estamentuak) jasotako osasun arloko lanpostuak ere (11/1992 Foru Legearen bidez, Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuari

⁶⁷⁹ NAOren 140. zenbakian, 2022ko uztailaren 14ko alean, argitaratua.
<https://bon.navarra.es/eu/iragarkia/-/texto/2022/140/0>

atxikitako langileen berariazko erregimena arautzen da): 2 puntu gehienez hizkuntza bakoitzagatik.

b.3) Euskara:

Euskara jakitea puntuazio honekin baloratuko da:

1. Eremu euskalduneari: Euskara jakiteagatik, plantilla organikoaren arabera lanpostuan aritzeko euskara jakitea nahitaezkoa ez denean: 4,4 puntu gehienez.

2. Eremu mistoan: Euskara jakiteagatik, plantilla organikoaren arabera honako lanpostu hauetan aritzeko euskara jakitea nahitaezkoa ez denean: kazetaria, prestakuntzako eta enpleguko erdi mailako tituluduna, gizarte-langilea, gizarte-hezitzailea, lan-harremanetako diplomaduna, liburutegiko arduraduna, turismo jardueretako ofiziala, basozaina, administraria, gelako burua, koordinazioko operadore-ofiziala eta koordinazioko operadore laguntzailea, telefonista-ofiziala eta telefonista, errepideetako zaintzailea eta etxezaina, bai eta urriaren 20ko 11/1992 Foru Legearen A eranskinean (Osasun estamentuak) jasotako osasun arloko lanpostuetan ere (11/1992 Foru Legearen bidez, Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuari atxikitako langileen berariazko erregimena arautzen da): 2,8 puntu gehienez.

2. eta 3. apartatuetako oharrak:

Hizkuntzetarako Europako Erreferentzia Marko Bateratuaren C1 mailaren pareko jakite-maila egiaztatzen duen titulu edo ziurtagiria duenari aurreko apartatuetan hizkuntza bakoitzarentzat ezarritako baloraziorik handiena emanen zaio.

Titulu edo ziurtagiri hori izan ezean, Hizkuntzetarako Europako Erreferentzia Marko Bateratuaren A1 maila izanez gero, gehienez eman daitekeen puntuazioaren 1/5 jasoko da; A2 maila izanez gero, 2/5; B1 maila izanez gero, 3/5; eta, B2 maila izanez gero, 4/5.

Euskara merezimendu gisa baloratzean, Nafarroako Gobernuak antolatutako ikastaroetan gainditutako urrats bakoitzagatik, gehienez eman daitekeen puntuazioaren 1/12 emanen da.

9. artikulua.— Merezimendu-lehiaketaren salbuespenezko prozedura

1. Merezimendu-lehiaketaren salbuespenezko prozeduraren bidez tramitatzen diren egonkortze prozedurak artikulua honetan xedatutakoari egokituko zaizkio, eta ondoren zehazten diren merezimenduak baloratuko dira:

Oharrak:

6. Aurreko azpiapartatuetan emandako puntuazioak bateraezinak izanen dira epe berari dagozkionean. Halakoetan, kasu bakoitzean handiena den puntuazioa emanen da.

b.2) Ingelesa, frantsesa eta alemana:

Frantsesa, ingelesa edo alemana jakiteagatik, Europar Batasuneko laneko hizkuntzak diren aldetik, plantilla organikoaren arabera honako lanpostu hauetan aritzeko hizkuntza horiek jakitea nahitaezkoa ez denean: kazetaria, prestakuntzako eta enpleguko erdi mailako tituluduna, gizarte-langilea, gizarte-hezitzailea, lan-harremanetako diplomaduna, liburutegiko arduraduna, turismo jardueretako ofiziala, basozaina, administraria, gelako burua, koordinazioko operadore-ofiziala eta koordinazioko operadore laguntzailea, telefonista-ofiziala eta telefonista, errepideetako zaintzailea eta etxezaina, bai eta urriaren 20ko 11/1992 Foru

Legearen A eranskinean (Osasun estamentuak) jasotako osasun arloko lanpostuak ere (11/1992 Foru Legearen bidez, Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuari atxikitako langileen berariazko erregimena arautzen da): 5 puntu gehienez hizkuntza bakoitzagatik.

b.3) Euskara:

Euskara jakitea puntuazio honekin baloratuko da:

1. Eremu euskaldunean: Euskara jakiteagatik, plantilla organikoaren arabera lanpostuan aritzeko euskara jakitea nahitaezkoa ez denean: 11 puntu gehienez.

2. Eremu mistoan: Euskara jakiteagatik, plantilla organikoaren arabera honako lanpostu hauetan aritzeko euskara jakitea nahitaezkoa ez denean: kazetaria, prestakuntzako eta enpleguko erdi mailako tituluduna, gizarte-langilea, gizarte-hezitzailea, lan-harremanetako diplomaduna, liburutegiko arduraduna, turismo jardueretako ofiziala, basozaina, administraria, gelako burua, koordinazioko operadore-ofiziala eta koordinazioko operadore laguntzailea, telefonista-ofiziala eta telefonista, errepideetako zaintzailea eta etxezaina, bai eta urriaren 20ko 11/1992 Foru Legearen A eranskinean (Osasun estamentuak) jasotako osasun arloko lanpostuetan ere (11/1992 Foru Legearen bidez, Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuari atxikitako langileen berariazko erregimena arautzen da): 7 puntu gehienez.

2. eta 3. apartatuetako oharrak:

Hizkuntzetarako Europako Erreferentzia Marko Bateratuaren C1 mailaren pareko jakite-maila egiaztatzen duen titulu edo ziurtagiria duenari aurreko apartatuetan hizkuntza bakoitzarentzat ezarritako baloraziorik handiena emanen zaio.

Titulu edo ziurtagiri hori izan ezean, Hizkuntzetarako Europako Erreferentzia Marko Bateratuaren A1 maila izanez gero, gehienez eman daitekeen puntuazioaren 1/5 jasoko da; A2 maila izanez gero, 2/5; B1 maila izanez gero, 3/5; eta, B2 maila izanez gero, 4/5.

Euskara merezimendu gisa baloratzean, Nafarroako Gobernuak antolatutako ikastaroetan gainditutako urrats bakoitzagatik, gehienez eman daitekeen puntuazioaren 1/12 emanen da.

12. artikulua.— Konpentsazio ekonomikoa enplegua egonkortzeko prozedurak ez gainditzeagatik

[...]

Unibertitateaz kanpoko irakasleen kasuan, aurreko paragrafoan ezarritakoa egokitu egingen da langile horien sarrerak dituen berezko berezitasunetara, eta erreparatuko zaio egonkortzeko hautapen prozesuetan deitu den lanpostu kopuruari, gehienez ere, espezialitate, hizkuntza eta, hala badagokio, atzerriko hizkuntza-eskakizun bakoitzeko.

8.3.44. 31/2022 Foru Legea, azaroaren 28koa, Nafarroan desgaitasuna dutenei arreta emateari eta beren eskubideak bermatzeari buruzkoa⁶⁸⁰

HITZAURREA

IV

[...]

Hamargarrenean [hamargarren xedapen gehigarrian] zentro okupazionalerako sariak edo konpentsazioak jorratzen dira, eta hamaikagarrenean bertsio ofizial elebidunen irakurketa errazeko dokumentazioa, euskarari buruzko araudiaren arabera.

I. TITULUA Xedapen orokorrak

I. KAPITULUA

Foru legearen xedea, printzipioak eta definizioak

3. artikulua.— Definizioak

Foru lege honen ondorioetarako, honela ulertuko dira honako hauek:

a) Irisgarritasun unibertsala: inguruneek, prozesuek, ondasunek, produktuek eta zerbitzuek zein objektuek, tresnek, lanabesek eta gailuek bete behar duten baldintza da, pertsona orok ulertu eta erabiltzeko modukoak izan daitezen, segurtasunez eta erosotasunez eta ahalik eta autonomia eta naturaltasun handienaz erabiltzekoak, betiere. Printzipio horrek “diseinu unibertsalaren edo ororentzako diseinuaren” estrategia du abiapuntu, eta ulertzen da hori ez dela eragozpen izanen egin beharreko arrazoizko egokitzapenetarako.

b) Diseinu unibertsala edo ororentzako diseinua: jarduera honen bidez, inguruneak, prozesuak, ondasunak, produktuak, zerbitzuak, objektuak, tresnak, lanabesak, programak, gailuak eta antzeko elementuak jatorritik pentsatu eta diseinatzen dira pertsona orok erabiltzeko modukoak izan daitezen, ahalik eta hedadura handienarekin, egokitzapenik edo diseinu espezializaturik egin beharrik gabe. “Diseinu unibertsalak edo ororentzako diseinuak” ez ditu baztertuko desgaitasuna dutenen talde partikularrentzako laguntza produktuak, halakorik behar badute.

c) Gizarte-inklusioa: prozesu honen bidez, gizarteak balio konpartituak sustatzen ditu guztien ongia eta kohesio soziala lortzeko, horrela desgaitasuna duten guztiek behar diren baliabideak eta aukerak izan ditzaten, bizitza politiko, ekonomiko eta

⁶⁸⁰ NAOren 250. zenbakian, 2022ko abenduaren 15eko alean, argitaratua.
<https://bon.navarra.es/eu/iragarkia/-/texto/2022/250/0>

sozialean, hezkuntzan, lanean eta kultur arloan bete-betean parte hartzeko eta gainerakoen bizi-baldintza berdinak izateko.

d) Aukera-berdintasuna: desgaitasunak eragindako inolako diskriminaziorik, zuzeneko nahiz zeharkakorik, ez egotea da, barne harturik edozein bereizketa, bazterketa edo murrizketa, helburutzat edo emaitzatzat duena desgaitasuna duten pertsonen arlo politikoan, ekonomikoan, hezkuntzakoan, sozialean, lanean, kulturean edo bestelako arlo batean trabak jartzea edo haientzat indarrik gabe uztea giza eskubide eta oinarrizko askatasun guztiak baldintza berberetan aitortu, gozatu edo erabiltzeko modua.

e) Zuzeneko diskriminazioa: desgaitasuna duen pertsona batek bizi duen egoera da, bere desgaitasuna dela-eta beste pertsona batek baino tratatu okerragoa jasotzen duenean antzekoa den egoera batean.

f) Zeharkako diskriminazioa: zeharkako diskriminazioa dagoela ulertuko da baldin eta lege edo erregelamendu mailako xedapen batek, hitzarmen edo kontratu bidezko klausula batek, banakako itun batek, alde bakarreko erabaki batek edo irizpide edo jardunbide batek, edo itxuraz neutroa den ingurune, produktu edo zerbitzu batek, desgaitasuna dela-eta desabantaila eragiten ahal badiu pertsona bati beste batzuen aldean, objektiboki helburu legitimo bat ez duenean eta helburu hori lortzeko baliabideak egokiak eta beharrezkoak ez direnean.

g) Asoziazio-diskriminazioa: honelako diskriminazioa gertatzen da pertsona batek edo bera kide duen taldeak tratatu diskriminatzailea jasotzen duenean beste batekin duen loturagatik, tratatu hori desgaitasunak eragindakoa denean.

h) Jazarpena: pertsona baten desgaitasunarekin lotutako eta haren gogoz kontrako jokabide oro, duintasunaren aurka egitea edo giro beldur-eragilea, etsaitasuneko, apalgarria, umiliagarria edo iraingarria sortzeko asmoa duena edo ondorio hori eragiten duena.

i) Diskriminazio anizkoitza: pertsona batek bi arrazoiengatik edo gehiagorengatik jasaten badu diskriminazioa, eta horrek konplexua edo larriagoa bihurtzen badu diskriminazioa.

j) Diskriminazio interseksionala: kasu honetan, hainbat arrazoik jarduten dute aldi berean, elkarri eraginez, eta bereizezinak dira; hori horrela, ukitutako pertsonak desabantaila eta diskriminazio mota berezien eraginpean jartzen dituzte.

k) Genero-ikuspegia: emakumeen eta gizonen desberdinkeria ikusarazteko eta horiei aurre egiteko beharrezkoa den azterketa- eta lan-metodologia, haien egoera eta posizio desberdinak aitortzen baititu.

Foru lege honen esparruan, genero-ikuspegia behar da desgaitasunari buruzko politiketan, eta desgaitasun-ikuspegia genero-berdintasuneko politiketan.

l) Ekintza positiboko neurriak: berariazko neurriak dira, bideratuta daudenak desgaitasunak eragiten dituen desabantailak saihestu edo konpentsatzera, edo desgaitasuna dutenen egiazko berdintasuna eta bizitza politiko, ekonomiko eta sozialean, hezkuntzan, lanean eta kultur arloan bete-betean parte hartzea bizkortu edo lortzera, desgaitasun mota eta maila desberdinak aintzat harturik.

m) Bizimodu independentea: egoera honetan dago desgaitasuna izanik bere bizitzaren gainean erabakitzeko ahalmena eta eskubidea egikaritzen dituen pertsona, parte-hartze aktiboa duena bere komunitatearen bizitzan, nortasuna libreki garatzeko eskubidearekin bat; modua dauka non eta norekin bizi nahi duen

hautatzeko, gainerako baldintza berberetan, bizimodu zehatz baten arabera bizitzeko beharrik gabe.

n) Normalizazioa: printzipio honen arabera, desgaitasuna dutenek berdintasun baldintzetan bizitzeko aukera izan behar dute, bai eta beste edozein pertsonak eskura dituen leku, esparru, ondasun eta zerbitzu berberak eskuratzekoa ere.

ñ) Arrazoizko egokitzapenak: giro fisikoa, soziala eta jarreraren ingurukoa desgaitasuna dutenen behar berariazkoetara egokitzeko behar diren aldaketak eta egokitzapenak dira, modu eraginkor eta praktikoa eta neurritz gaineko edo bidegabeko karga ekarri gabe, desgaitasuna duten pertsonen irisgarritasuna edo partaidetza errazten dutenean eta eskubide guztiak baliatu edo egikaritzea bermatzen, gainerako herritarren baldintza berberetan.

o) Elkarrizketa zibila: printzipio honen bitartez, desgaitasuna dutenak eta haien familiak ordezkatzeko dituzten erakundeek parte hartzen dute, legeek eta gainerako arau-xedapenek ezartzen dutenari jarraituz, desgaitasuna dutenen alorrean garatzen diren politika ofizialak prestatzen, gauzatzen, eta haien jarraipena eta ebaluazioa egiten; betiere desgaitasuna duten haurren eskubide hau bermatu behar dute: beren iritzia libreki adieraztekoa beraiengan eragina duten gai guztiei buruz, bai eta, eskubide hori erabiltzeko, beren desgaitasunerako eta adinerako egokia den asistentzia jasotzekoa ere.

p) Desgaitasunaren arloko politiken zeharkakotasuna: printzipio honen arabera, administrazio publikoek egiten dituzten jarduerak ez dira mugatzen desgaitasuna dutenentzako soilik pentsatutako plan, programa eta ekintza berariazkoetara; aitzitik, barnean hartzen dituzte izaera orokorreko politikak eta ekintza-ildoak ere, jarduera publikoaren edozein esparrutakoak, betiere desgaitasuna dutenen beharrianak eta eskaerak aintzat harturik.

q) Desgaitasuna: egoera bat da, bi faktore hauen arteko interakziotik sortzen dena: batetik, aurreikusitakoaren arabera iraunkorrak izan diren urritasun fisikoak, organikoak, sentzorialak, intelektualak, garapenekoak edo mentalak dituzten pertsonak, eta, bestetik, edozein motatako oztopoak, eragozpen edo traba direnak pertsona horiek gizartean bete-betean eta egiaz eta gainerako baldintza berberetan parte hartzeko.

r) Irisgarritasunaren arloko jarduketara plana: plan horren bidez zehazten da zer jarduketara egin behar diren planaren aplikazio-eremuan lor daitezkeen foru lege honetan eta kasuan kasuko garapen araudian ezarritako irisgarritasun unibertsaleko baldintzak, eta jarduketara horiek planifikatzen dira, orobat.

s) Osasuna: erabateko ongizate fisiko, mental eta soziala, eta ez soilik gaixotasunik ez izatea.

t) Irakurketa erraza: hizkuntza erraz eta argiarekin laburtu eta egindako edukiak, desgaitasun kognitiboa edo desgaitasun intelektuala duten pertsonen uler ditzaten. Eduki juridikoa duten egintzei buruzkoak direnean, inola ere ez dituzte ordezkatu edo aldatu jatorrizko dokumentuaren edukia eta ondorio juridikoak.

u) Zahartze aktiboa: ongizate fisikoa, psikikoa eta soziala bizitza guztian zehar izateko aukerak ahalik eta gehiena aprobetxatzeko prozesua da, helburu duena bizikaltate, produktibitate eta bizi-itxaropena adin zaharrera hedatzea desgaitasun-prebalentzia minimoarekin.

II. TITULUA

Diskriminaziorik eza eta autonomia

III. KAPITULUA

Autonomia

19. artikulua.— Telelaguntza

6. Telelaguntzaren erabilerari buruzko informazioa hizkera errazean eta ulerterrazean emanen da, eta ezaugarri horiek berak dituen eskuorri informatibo batekin osatuko da.

VI. TITULUA

Kultura eta beste aisialdi-, kirol-, josteta- eta merkataritza-jarduera batzuk

I. KAPITULUA

Eskubide kulturalak

56. artikulua.— Irisgarritasun-baldintzak kultura-jardueretan

1. Kultura-jarduerak irisgarritasun unibertsalaren baldintzak bermatu beharko dituzte, desgaitasuna dutenek haietaz gozatu, haiek ulertu eta haietan parte hartu ahal izan dezaten. Informazio guztia formatu ulergarrian eta hizkera ulerterrazean emanen da, erregelamenduz jardueraren arabera ezarritakoarekin bat.

58. artikulua.— Arte-sorkuntza eta irakurketa hedatzea eta sustatzea desgaitasuna dutenen artean

3. Liburutegi publikoek irakurketa sustatzeko planak prestatu eta garatuko dituzte. Planak aldian-aldian ebaluatu eta eguneratuko dira, behar den aurrekontuzukidura izanen dute, eta berrikuntza teknologikoetara egokituta egonen dira. Irakurketa sustatzeko planek arreta berezia eskainiko diete desgaitasuna duten haur eta gazteei, irakurtzeko ohitura sendotze aldera, bai eta desgaitasuna duten eta gizartean egoera ahulagoan dauden pertsonen edo, gainera, hizkuntza menderatzeko zailtasunak dituzten migratzaileen beharrei ere, eta irakurketa errazeko klubak bultzatuko dira bereziki.

VII. TITULUA

Irisgarritasunari buruzko xedapen espezifikoak

I. KAPITULUA

Irisgarritasuna

65. artikulua.— Sustapena, bultzada eta parte-hartzea

[...]

Informazio- eta sentsibilizazio-kanpainen irisgarriak izan behar dute pertsona guztientzat, eta eskuragarri egonen dira irakurketa errazeko formatuan, braille sisteman, letra handituan, zeinu-hizkuntzan, azpтитuluekin edo beste sistema alternatibo batzuetan.

III. KAPITULUA

Irisgarritasuna eraikingintzan

1. atala

Erabilera publikoko eraikinak

81. artikulua.— Espazioen erreserba

2. Eremu horietan guztietan, orobat, begizta magnetiko bat edo entzuteko desgaitasuna dutenen irisgarritasuna bermatuko duen sistema alternatibo bat duen eremu bat prestatuko da, eta behar bezala seinaleztatuko da. Zeinu-hizkuntzaren interpreteak hizlariengandik gertu jarriko dira, eta argiztapen berariazkoa izanen dute.

3. atala

Informazioa, seinalizazioa eta segurtasuna

84. artikulua.— Informazioa, seinalizazioa eta segurtasuna

2. Segurtasuneko informazioa erraz aurkitzeko moduko toki irisgarri batean egonen da, eta bide emanen du erabiltzaile guztiek ulertzeko, irakurketa errazaren metodologia erabilia, edo piktograma homologatuak, braillea, zeinu-hizkuntza, soinu-seinaleak, seinale argidunak, kontrastedunak, tipografiadunak edo unean-unean informazioa eskuratzeko berme gehien ematen duten sistemak erabilia.

IV. KAPITULUA

Irisgarritasuna garraioan

87. artikulua.— Irisgarritasun-baldintzak errepideko garraio publikoan

5. Bidaiarien garraiobide publiko erregularrek, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioaren edo Toki Administrazioaren eskumenekoak direnek, irisgarritasun unibertsala bermatu beharko dute:

c) Eremu horietan eskaintzen diren erabilera publikoko produktu eta zerbitzuetan, bereziki leihatiletan, erabiltzaileentzako informazio eta komunikazio sistemak barne. Jendearentzako informazio eta arreta guneeetan zeinu-hizkuntzako interpreteen eta gida-interpreteen zerbitzua ematea bermatuko da, bertan dauden interpreteekin edo teleinterpretazioa erabilia, bai eta ahozko komunikazioari laguntzeko bitartekoak ere, begizta magnetikoak, adibidez, edo aurrerapen teknologikoen ondorioz sortzen diren bestelako laguntza produktuak.

VI. KAPITULUA

Irisgarritasuna komunikazioan, webguneetan eta gailu mugikorretarako aplikazioetan

93. artikulua.— Irisgarritasun-baldintzak komunikazioan

2. Era berean, informazioa eskuratzeko modua erraztu beharko diete desgaitasuna dutenei, eta bermatuko dute interes publikoko testuak eta gehien erabiltzen diren inprimakiak irakurketa errazeko formatuan ematen direla, edo braille sisteman, zeinu-hizkuntzan, letra handituan edo aurrerapen teknologikoen poderioz garatzen diren beste sistema batzuetan.

94. artikulua.— Irisgarritasuna komunikabide sozialetan

2. Foru Komunitateko Administrazioak, ikus-entzunezko komunikazioaren arloko legedia berariazkoan, telebistako ikus-entzunezko edukien irisgarritasun-baldintzak arautuko ditu, azpitoluak, audiodeskripzioak eta zeinu-hizkuntzako interpretazioa ezarriz horretarako.

3. Ikus-entzunezko hedabideek audiodeskripziorako, azpitoluetarako eta zeinu-hizkuntzako interpretaziorako sistemak abiarazi beharko dituzte, beren programazioa irisgarri egiteko.

VII. KAPITULUA

Irisgarritasuna produktu eta zerbitzuetan

97. artikulua.— Irisgarritasun-baldintzak zerbitzu publikoetan

2. Erregelamendu bidez ezarriko dira irisgarritasun-baldintzak jendearen eskura dauden zerbitzuak eskuratu eta erabiltzeko eta haiei buruz ematen den informaziorako; informazioa, betiere, irakurketa errazeko formatua, braille sistema, zeinu-hizkuntza, letra handitua edo sistema alternatiboak erabiliz emanen da.

VIII. KAPITULUA

Irisgarritasuna Justizia Administrazioan eta Nafarroako hauteskunde prozesuetan

98. artikulua.— Irisgarritasun-baldintzak Justizia Administrazioan eta Nafarroako hauteskunde prozesuetan

1. Foru Komunitateko Administrazioak, bere eskumenen esparruan, irisgarritasun unibertsala eta ororentzako diseinua sustatuko ditu justiziaren arloan. Horretarako, neurriak hartuko dira egoitza judizialak eta bertako komunikazioa eta informazioa irisgarriak izan daitezen pertsona guztientzat, besteak beste, begizta magnetikoak jarritz judizio-aretoetan, edo zeinu-hizkuntzaren interpreteak eta gida-interpreteak jarritz, presentzialak nahiz urrutiko interpretazioaren bidezkoak, edo braille sistemak eta irakurketa errazeko sistemak erabiliz informazioan eta seinalizazioan, bai eta laguntza pertsonala ere, prozesu osoan.

IX. TITULUA

Bitartekaritza eta arbitrajea

114. artikulua.— Bitartekaritza

2. Bitartekaritzaren arloko araudiarekin bat, bitartekaritza prozedurek desgaitasuna dutenen aukera-berdintasuna bermatu beharko dute, foru lege honetan eta irisgarritasun unibertsalaren arloan indarra duen araudian aurreikusitakoarekin bat. Bereziki bermatu beharko dira inguruneen irisgarritasuna, zeinuen hizkuntzaren eta ahozko komunikazioari laguntzeko bitartekoen erabilera, braille sistemarena, ukimenezko komunikazioarena edo beste edozein bitarteko edo sistemarena, desgaitasuna duten pertsonen prozesuan osoki eta berdintasunez parte hartzen dutela ziurtatzeko.

Hamaikagarren xedapen gehigarria.— Dokumentazio elebidunaren euskarria, irakurketa errazeko formatuan

Bi euskarritan jartzen ahalko dira euskararen foru araudiaren arabera edo hura garatzen duenaren arabera bertsio ofizialean euskarri bakarrean egon behar duten dokumentuen irakurketa errazeko bertsioak.

Hamabigarren xedapen gehigarria.— Foru legearen irisgarritasuna

Onetsia izan ondoren, foru lege hau eskainiko da irakurketa errazeko formatuan, braille sisteman, zeinu-hizkuntzetan, letra handituan eta/edo testua ororentzako irakurgarri eginen duen beste edozein formatutan.

Azken xedapenetako bigarrena.— Azaroaren 8ko 17/2010 Foru Legea, Nafarroako Foru Komunitatean osasunaren alorrean pertsonen dituzten eskubideei eta betebeharrei buruzkoa, aldatzea.

Honako aldaketa hauek eginen zaizkio azaroaren 8ko 17/2010 Foru Legeari, Nafarroako Foru Komunitatean osasunaren alorrean pertsonen dituzten eskubideei eta betebeharrei buruzkoari:

Hiru.—24. artikulua aldatzen da, eta testu hau izanen du aurrerantzean:

“24. artikulua. Desgaitasuna duten pertsonak.

[...]

Edozein motatako desgaitasuna duten pertsonen osasun laguntza egokia emateko eta horiek informaziorako duten eskubidea bideratzeko, administrazio publikoek behar diren jarduketak sustatuko dituzte hizkuntza- eta ulermen-oztopoak minimizatzen. Nolanahi ere, administrazio publikoek Espainiako zeinu hizkuntzak arautu eta gorren, entzuteko desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikazioari laguntzeko bitartekoak aitortzen dituen urriaren 23ko 27/2007 Legean ezarritako betebeharrak errespetatuko dituzte”.

Lau. 43. artikulua 4. apartatua aldatzen da, eta testu hau izanen du aurrerantzean:

“4. Desgaitasuna duten pazienteen kasuan, beren gaitasuna egikaritzeko laguntza behar badute, informazio-eskubidearen titular izanen dira pertsonak beraiek, hura ulertzea ahalbidetzen duen hizkuntza egokian, edo, hala badagokio, ezarrita dauden laguntza-neurrietan aurreikusitako pertsonak”.

8.3.45. 35/2022 Foru Legea, abenduaren 28koa, 2023rako Nafarroako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa⁶⁸¹

II. TITULUA Langileria gastuak

III. KAPITULUA Irakasleen ordainsariak

18. artikulua.— Hezkuntza Departamentuaren mendeko unibertsitateaz kanpoko irakasle funtzionarioen ordainsariak

Hezkuntza Departamentuaren mendeko unibertsitateaz kanpoko irakasle funtzionarioen irakaskuntzako osagarri berariazkoa, Nafarroako Administrazio Publikoen zerbitzuko Langileen Estatutuaren testu bateginaren 104. artikuluan ezarria (abuztuaren 30eko 251/1993 Legegintzako Foru Dekretuaren bidez onetsi zen testu bategin hori), maila bakoitzari dagokion soldataren ehuneko hauetan finkatzen da:

i) Hizkuntza eskola ofizialetako irakasleen kidegoa eta parekatuak: %33,48.

Hamabosgarren xedapen gehigarria.— Unibertsitateaz kanpoko irakasleentzako lan publikoaren eskaintza

2. Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioiko unibertsitateaz kanpoko irakasleen lan publikoaren eskaintzetan ezarriko da irakasleen kidego bakoitzeko zenbat lanpostu barne hartzen dituzten guztira. Enplegu eskaintza horietan sartutako lanpostuen ezaugarriak, eta betiere espezialitatea eta hizkuntza, plantilla organikoa aldatzeko foru dekretu batean ezarriko dira, sarrerako hautaprobek deialdia egin aurretik.

⁶⁸¹ NAOren 264. zenbakian, 2022ko abenduaren 30eko ale berezian, argitaratua.
<https://bon.navarra.es/eu/iragarkia/-/texto/2022/264/0>

8.3.46. 36/2022 Foru Legea, abenduaren 28koa, zenbait zerga aldatu eta beste tributu-neurri batzuk hartzeari buruzkoa⁶⁸²

HITZAURREA

[...]

Bukatzeko, kontuan izan da gizonezkoen eta emakumezkoen berdintasunaren printzipioa, eta aldaketak egin dira, arauetan hizkera inklusiboa eta ez-sexista erabiltzearren.

[...]

⁶⁸² NAOren 264. zenbakian, 2022ko abenduaren 30eko ale berezian, argitaratua.
<https://bon.navarra.es/eu/iragarkia/-/texto/2022/264/1>

8.3.47. 38/2022 Foru Legea, abenduaren 28koa, zenbait zerbitzu digitalen gaineko zergari buruzkoa⁶⁸³

13. artikulua.— Betebehar formalak

1. Zergaren zergadunek betebehar hauek izanen dituzte:

g) Zerga aplikatzen den lurraldean egindakotzat jotzen diren zerbitzu digitalen prestazioen fakturak, kontratuak edo egiaztagiriak gaztelaniara edo beste edozein hizkuntza ofizialetara itzultzea, zerga administrazioak hala eskatzen duenean zergadunaren zerga-egoera kontrolatzeko.

⁶⁸³ NAOren 264. zenbakian, 2022ko abenduaren 30eko ale berezian, argitaratua.
<https://bon.navarra.es/eu/iragarkia/-/texto/2022/264/3>

8.3.48. 3/2023 Foru Legea, otsailaren 22koa, kanpoko nafar herritarrekiko harremani buruzkoa⁶⁸⁴

3. artikulua.— Definizioak

Foru lege honek ezartzen duenari begira, honela ulertuko dira:

- a) Kanpoko nafar herritarrak: Nafarroako Foru Komunitatetik kanpo bizi diren pertsonak, Foru Komunitatearekin lotura berezia daukatenak.
- b) Kanpoko nafar komunitateak: irabazi-asmorik gabeko elkarte izaeradun erakunde edo entitateak, zeinek nortasun juridiko propioa baitute eta Nafarroako lurraldetik kanpo legalki eratuak baitira, haien estatutu-helburuak eta jardun arrunta batez ere Nafarroarekin loturak mantentzera eta foru lege honen helburuak lortzera bideratuta egonik eta, betiere, lege honetan xedatutakoaren arabera aitortuak.
- c) Kanpoko nafar komunitate birtualak: Nafarroarekin lotura izaten jarraitzeko xedez informazioaren eta komunikazioaren teknologiekin bat sortutako sareak, foru lege honen xedek lortzera bideratuak, eta legean xedatutakoarekin bat aitortuak direnak.
- d) Itzulitako pertsonak: foru lege honen 2.1 artikuluan aipatzen direnak, beren egoitza iraunkorra Nafarroako Foru Komunitatean finkatzen dutenak, benetako itzuleraren datatik atzera Espainiaz beste herrialde batean gutxienez urtebetez bizi izan ondoren.
- e) Itzultzeko prozesuan dauden pertsonak: foru lege honen 2.1 artikuluan aipatzen direnak, modu fede-emailean frogatzen dutenak Nafarroara itzuliko direla Nafarroako Foru Komunitatearen prestazio edo onura sozialen eskaera formalizatzen den urtean, baldin eta Espainiaz beste herrialde batean eskaera horren eguna baino gutxienez urtebete lehenagotik bizi badira.

6. artikulua.— Kanpoan dauden nafarren eskubideak

1. Foru lege honen 2.1 artikuluan aipatzen diren kanpoko nafarrei, orokortasunez honako eskubide hauek aitortzen zaizkie:
 - c) Nafarroako kultura, hizkuntzak eta historia Nafarroan bizi diren herritarren baldintza beretan ezagutu eta ikasi ahal izateko eskubidea. Horretarako, eta bere aurrekontu-baliabideen barruan, Nafarroako Gobernuak behar diren bitartekoak jarriko ditu eskubide hori gauzatu ahal izateko jarduerak antolatzeko.

8. artikulua.— Kanpoko nafar komunitateak

1. Entitate batek, kanpoko nafar komunitatetzat aitortua izateko eta foru lege honetan arautzen diren onurak eta prestazioak lortzeko, honako baldintza hauek betetzen dituela egiaztatu beharko du:

⁶⁸⁴ NAOren 49. zenbakian, 2023ko martxoaren 9ko alean, argitaratua.
<https://bon.navarra.es/eu/iragarkia/-/texto/2023/49/0>

b) Bere batzar nagusi edo gobernu-organo gorenaren erabakiz oinarrizko estatutu-helburuen artean sartuta edukitzea lotura kultural, sozial edo ekonomikoen mantentzea Nafarroako Foru Komunitatearekin, bertako jendearekin, historiarekin, hizkuntzekin eta kulturarekin, bai eta bertako errealitatearen beste edozein alderdirekin ere.

7. Honako eskubide hauek aitortzen zaizkie kanpoko nafar komunitateei:

c) Nafarroari buruzko funts editorial eta ikus-entzunezko bat eskueran edukitzeko eskubidea, horren bitartez Nafarroako historiari, hizkuntzei, kulturari, turismoari, kultur ondareari eta gizarte errealitateari buruzko ezagutza bideratzeko.

8.3.49. 4/2023 Foru Legea, martxoaren 9koa, justizia errestitatiboari, bitartekaritzari eta jardunbide errestitatibo komunitarioei buruzkoa⁶⁸⁵

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

5. artikulua.— Irisgarritasun unibertsala

1. Foru-lege honetan arautzen diren zerbitzuek eta programek bermatu beharko dute desgaitasuna dutenen irisgarritasun unibertsala, irisgarritasun unibertsalari eta desgaitasuna dutenei arreta emateari eta beren eskubideak bermatzeari buruzko foru-araudian jasotakoarekin bat. Horretarako, honako hauek bermatu beharko dira: prozesuak garatzen diren guneen irisgarritasuna, zeinuen hizkuntza eta ahozko komunikazioari laguntzeko bitartekoak erabiltzea, braille sistema, ukimenezko komunikazioa edo beste edozein sistema, desgaitasuna dutenek prozeduran baldintza-berdintasunean parte hartzen dutela ziurtatzeko.

⁶⁸⁵ NAOren 57. zenbakian, 2023ko martxoaren 21eko alean, argitaratua.
<https://bon.navarra.es/eu/iragarkia/-/texto/2023/57/0>

8.3.50. 5/2023 Foru Legea, martxoaren 9koa, Nekazaritzako elikagaiak merkaturatzeko kanal laburrena⁶⁸⁶

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Definizioak

1. Foru-lege honen ondorioetarako, honako definizio hauek aplikatuko dira:

a) Nekazaritzako elikagaien ekoizle-elkartea: edozein elkarte, edozein forma juridiko duela ere, baldin eta haren kideak nekazaritzako elikagaien ekoizleak badira, bakoitzak bere ustiatagia badu, eta nekazaritzako elikagaiak merkaturatzeko kanal laburrak baliatzen badituzte beren ekoizpena merkaturatzeko, eraldatzeko edo prestatzeko, banaka zein elkartearen bitartez.

b) Nekazaritzako elikagaiak merkaturatzeko kanal laburra: nekazaritzako elikagaien ekoizleak nekazaritzako elikagaiak saltzea edo hornitzea azken kontsumitzaileari, zuzenean edo, gehienez ere, bitartekari batez. Zuzeneko salmentaren bidez edo hurbileko salmentaren bidez egin ahal izanen da, eta lotuta dago tamaina txikiko nekazaritza-ustiategietara, zeinek lehiatzeko zailtasunak izan baititzaizkete merkaturatzeko kanal arruntetan.

c) Jantoki kolektiboa: merkataritza-xedea edo xede soziala duen establezimendua, publikoa edo pribatua, zeinetan ematen baitira zuzenean nekazaritzako elikagaien ekoizleengandik edo bitartekariengandik eskuratutako nekazaritzako elikagaiekin osorik edo partez prestatutako janariak.

d) Elikagaien merkataritza elektronikoko enpresa: euskarri elektronikoko edo web-plataforma baten bidez nekazaritzako elikagaien ekoizleen eta azken kontsumitzaileen artean harreman zuzena izateko behar den logistika ematen duen pertsona fisikoa edo juridikoa. Euskarri hartan, azken kontsumitzaileek eskura izanen dituzte bai informazioa, bai harremanetarako datuak, bai haiengandik eskura ditzaketan produktuak, halako moduz non erosketa on-line egin baitaiteke, entregatzeko modua edozein dela ere: ustiategian bertan, aurrez hitzartutako bilketa-gune batean edo etxean.

e) Txikizkako merkataritza-establezimendua: elikagaiak manipulatu, prestatu, elaboratu edo eraldatzen diren establezimendua, eta, saltoki izanik, elikagaiok biltegitratzen dituztenak azken kontsumitzaileari eman arte, eskura edo urrutira. Honako hauek sartzen dira: salmenta ibiltariko lokalak eta ibilgailuak, laguntza-biltegiak, nagusiki azken kontsumitzaileari elikagaiak saltzen zaizkien instalazioak, eta jatetxeak eta ostalaritza-establezimenduak ere (barnean dira landa-turismoko eta nekazaritza-turismoko ostatuak).

f) Kontsumo-taldea: nekazaritzako elikagaien ekoizleei edo haien elkarteei zuzenean eta batera erosten dieten azken kontsumitzaileen erakundea edo taldea. Hainbat eratakoak izan badaitezke ere, guztiek ezaugarri bera dute: azken kontsumitzaileen talde edo elkarte txikiak dira, nekazaritzako elikagaien ekoizleekin zuzenean

⁶⁸⁶ NAOren 57. zenbakian, 2023ko martxoaren 21eko alean, argitaratua.
<https://bon.navarra.es/eu/iragarkia/-/texto/2023/57/0>

harremanetan jartzen dira, eskaerak egiten dituzte eta saskiak banatzeko antolatzen dira.

g) Lehen mailako osagaia: elikagai baten ehuneko 50 baino gehiago hartzen duen gaia. Elikagai hori kontsumitzen duenak hura lotzen du, oro har, osagai horren izenarekin, eta haren kantitatea adierazi ohi da.

h) Udal-merkatua eta azoka txikia: udalak edo beste erakunde publiko edo pribatu batzuek antolatutako guneak, non nekazaritzako elikagaien ekoizleek edo bitartekariak, modu iraunkorrean edo egun zehatzetan, nekazaritzako elikagaiak saltzen baitizkiete azken kontsumitzaileei. Espazio horietan izan daitezke, haiekin batera, salmenta ibiltariko beste saltoki batzuk.

i) Azken kontsumitzailea: elikagai baten azken buruko kontsumitzailea den pertsona fisikoa edo juridikoa, elikagai hori erabiliko ez duena elikaduraren sektoreko merkataritza-eragiketa edo -jarduera batean.

j) Bitartekaria: nekazaritzako elikagaien ekoizlearen eta elikagaien azken kontsumitzailearen artean merkataritza-jarduera bat gauzatzen edo bideratzen duena, dela bere establezimenduen bidez, dela merkataritza elektronikoaren bidez.

k) Nekazaritzako elikagaien ekoizlea: Nafarroako Nekazaritza Ustiategiaren Erregistroan izena emandako ustiategiaren titularrak diren nekazariak edo abeltzainak, pertsona fisikoa edo juridikoa dela kontuan hartu gabe, nekazaritzako beren elikagaiak (freskoak edo eraldatuak) saltzen dituztenak merkaturatzeko kanal labur baten bidez.

l) Nekazaritzako elikagaien ekoizpena: nekazaritzako elikagaien ekoizleak lortutakoa, lehen mailakoa izan daiteke edo eraldatua, baldin eta lehen mailako haren osagaiak ustiategitik bertatik badatoz.

m) Lehen mailako ekoizpena: landare-produktuak eta onddoak biltzearen bidez, animaliak hil aurretik haztearen eta akuikulturaren bidez, jeztearen, ehizaren eta arrantzearen bidez eta basoko produktuak biltzearen bidez lortutakoa.

n) Ekoizpen eraldatua: lehen mailako ekoizpenetik abiatuta lortzen dena, hura nabarmen aldatzen duen edozein ekintza baliatuta (tratamendu termikoa, ketzea, ontzea, heltzea, lehortzea, marinatzea, erauzketa, estrusioa edo prozedura horien konbinazioa), bai eta ustiategiko animaliak goitik behera zabaltzea eta zatikatzea ere, behar bezala baimendutako establezimenduetan hil eta prozesatu ondoren.

ñ) Hurbileko salmenta: nekazariak ekoiztitako nekazaritzako elikagaiak (lehen mailakoak edo eraldatuak) azken kontsumitzaileari merkaturatzea gehienez ere bitartekari bakar batek esku-hartzen duela, 4. artikuluan ezarritako baldintzak beteta.

o) Zuzeneko salmenta: nekazariak ekoiztitako nekazaritzako elikagaiak (lehen mailakoak edo eraldatuak) azken kontsumitzaileari merkaturatzea bitartekaririk esku-hartzen ez duela, 4. artikuluan ezarritako baldintzak beteta. Zuzeneko salmenta lotuta dago, bereziki, nekazaritza-ustiategitik edo eremu geografiko jakin bateko ekoizpen-lekutik gertu egotearekin, non azken kontsumitzaileek zuzenean edo bide telematikoz eskuratzen baitute nekazaritzako elikagaien ekoizpenaren zati bat, nekazaritzako elikagaien ekoizlearekin harremanetan jarrita.

p) Nekazaritzako elikagaien kantitate txikiak: nekazaritzako elikagaien ekoizleek urtean gehienez prestatu eta merkaturatu ditzaketen produktu eraldatuen kopuru maximoak, zeinak foru lege honen babesean garatzen diren gidetan zehaztuko baitira.

2. Aurreko definizioez gain, aplikatuko dira Europar Batasuneko, Espainiako eta Foru Komunitateko araudietan elikadura-segurtasunari, elikagaien informazioari eta etiketatzeari eta nekazaritzako lehen mailako ekoizpenari buruz emandako definizioak.

5. artikulua.— Elikagaien segurtasunaren eta higienaren erantzukizuna nekazaritzako elikagaiak merkaturatzeko kanal laburretan

2. Aurreko apartatuan xedatutakoa galarazi gabe, elikagai kantitate txikiak merkaturatzen badira, nekazaritzako elikagaien ekoizleak eta bitartekariak aplikatu ahal izanen dituzte agintaritzak eskudunak baliozkotutako elikagaien osasun eta higiene arloetako jardunbide egokien gidak, Europako, Espainiako eta autonomia-erkidegoetako osasun araudia eta gainerako araudi aplikagarria betetzen direla ziurtatzeko. Gida horiek hizkera inklusiboa eta ez-sexista erabiliko dute; genero estereotipoetan edo sexu orientazio, genero adierazpen edo sexu identitateagatiko edozein diskriminaziotan oinarritutako ereduak erabiltzea saihestuko dute. Era berean, irakurketa errazeko formatuan, letra handituan edo beste sistema alternatibo batzuetan bertsoiak izan beharko dira, irisgarritasun unibertsala errazteko.

7. artikulua.— Nekazaritzako elikagaiak merkaturatzeko kanal laburrak sustatzea

1. Nekazaritzako elikagaiak merkaturatzeko kanal laburrak sustatzeko, Nafarroako Gobernuak ekintzak eginen ditu 8. artikuluan jasotako erregistroan izena emandako nekazaritzako elikagaien ekoizleak eta haien ustiategiak ikusarazteko, bai eta bitartekariak ikusarazteko ere. Horrela, azken kontsumitzaileen konfiantza areagotuko da merkaturatze eredu horretan, hobeki ezagutu eta gehiago baloratuko da natura ingurunea eta landa-eremuetako biztanleria kontserbatzeko eta mantentzeko egiten duten ekarpena, eta handituko da elikagai seguru, jasangarri eta kalitatezkoen hornidura.

Ekintza horietan hizkera inklusiboa eta ez-sexista erabiliko da, genero rolekin loturarik ez duen berdintasunezko irudia sustatzeko, emakumeen eta gizonen askotariko irudia eskaintzeko, eta sexu orientazioagatik, genero adierazpenagatik eta sexu identitateagatik edozein diskriminazio saihesteko. Era berean, irakurketa errazeko formatuan, letra handituan, zeinu-hizkuntzan, azpтитuluekin edo irisgarritasun unibertsala errazteko beste sistema alternatibo batzuetan dauden bertsoiak erabili ahal izanen dira.

2. Nafarroako Gobernuak jardunbide egokien gidak prestatuko ditu, nekazaritzako elikagaiak merkaturatzeko kanal laburren garapena errazteko. Gida horiek hizkera inklusiboa eta ez-sexista erabiliko dute; genero estereotipoetan edo sexu orientazio, genero adierazpen edo sexu identitateagatiko edozein diskriminaziotan oinarritutako ereduak erabiltzea saihestuko dute. Era berean, irakurketa errazeko formatuan, letra handituan edo beste sistema alternatibo batzuetan bertsoiak izan beharko dira, irisgarritasun unibertsala errazteko.

9. artikulua.— Nekazaritzako elikagaiak merkaturatzeko kanal laburren erregistroan izena ematea

1. Nekazaritzako elikagaien ekoizleek, ekoizleen elkarteek eta bitartekariak, nekazaritzako elikagaiak merkaturatzeko kanal laburren erregistroan izena eman nahiz izanez gero, baldintza hauek bete beharko dituzte:

a) Eskabide bat aurkeztea Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkideari buruzko urriaren 1eko 39/2015 Legearen 16. artikulua araberakoa. Administrazioaren formularioek, inprimakiek eta euskarriek hizkera inklusiboa eta ez-sexista erabiliko dute. Era berean, irakurketa errazeko formatuan, letra handituan edo beste sistema alternatibo batzuetan bertsoak egiten ahalko dira, irisgarritasun unibertsala errazteko.

8.3.51. 8/2023 Foru Legea, martxoaren 9koa, Nafarroako Babes Zibilari eta Larrialdien Kudeaketari buruzko uztailaren 1eko 8/2005 Foru Legea aldatzen duena⁶⁸⁷

Bat. 2. artikulua aldatzen da, eta testu hau izanen du:

«2. artikulua. Definizioak.

»Foru lege honi dagokionez, honako definizioak hartuko dira aintzat:

»Galzoria: babes zibilak zaindu beharreko pertsona-taldeei edo ondasun-multzoei egoera jakin batzuetan kaltea egiteko ahalmena.

»Zaurgarritasuna: pertsona-talde edo ondasun-multzo baten ezaugarria, inguruabar jakin batzuetan galzoriaren eragina neurri handiago edo txikiagoan jasateko moduan egotea dakarkiena.

»Mehatxua: babes zibilak zaindutako pertsonak edo ondasunak duten egoera, zeinean berehalako edo ezkutuko galzori baten aitzinean baitaude neurri handiago edo txikiagoan.

»Arriskua: mehatxu bat pertsona-talde edo ondasun-multzo bat ukitzera iristeko aukera.

»Larrialdia: bat-batean sortzen den egoera, ondasunen nahiz pertsonen bizitza edo osotasun fisikoa arrisku handian jartzen dituen edo erasotutak gertatzen direnekoa, eta berehalako neurriak hartzea eskatzen duena, arriskua bertan behera uzteko edo kalteak minimizatzeke. Arruntak nahiz apartekoak izan daitezke.

»Aparteko larrialdia: bat-bateko arrisku kolektiboko egoera, pertsonak edo ondasunak berehalako galzorian jartzen dituen gertaera baten ondoriozkoa eta botere publikoen aldetik horiek artatzeko, kalteak arintzeko eta katastrofe bihur dadin ekiditen saiatzeko kudeaketa azkarra exijitzen duena.

»Larrialdi arruntetik bereizten da azken horrek ez duelako eragin kolektiborik.

»Katastrofea: biktima, kalte eta inpaktu material ugari eragiteagatik erkidego edo gizarte baten funtzionamendua substantzialki asaldatzen edo eteten duen egoera edo gertakari bat, artatze-baliabide gehiago eskatzen dituen erkidegoak berak eskuragarri dauzkanak baino.

»Oinarrizko zerbitzuak: beharrezkoak direnak oinarrizko eginkizun sozialak, osasuna, segurtasuna eta herritarren ongizate sozial eta ekonomikoa edo administrazio publikoen funtzionamendu eraginkorra mantentzeko.

»Zoritar publikoa: biztanleengan eragin orokorra duen katastrofea.

»Larrialdietako laguntza: pertsonen bizia eta osotasun fisikoa babestea helburu duten jarduketak urgenteak, baita ondasunak eta ingurumena zaintzekoak ere, gizakiak nahiz naturak eragindako larrialdiak gertatzen direnean.

»Alerta: galzori edo arrisku garrantzitsu baten gertagarritasunaz ohartarazteko abisua edo deia.

⁶⁸⁷ NAOren 57. zenbakian, 2023ko martxoaren 21eko alean, argitaratua.
<https://bon.navarra.es/eu/iragarkia/-/texto/2023/57/0>

»Alarma: hurbil-hurbileko galzori ziur batez ohartarazten duen seinalea.

»Arriskuen mapa: dokumentu kartografiko ofiziala, Nafarroako Foru Komunitateko garrantzizko arriskuak seinalatzen, deskribatzen, sailkatzen eta kokatzen dituena eta arrisku bakoitza lurraldeko zein zonatan dagoen zehazten duena.

»Urgentzia: lekuren edo jardueraren batean norbaiti ustekabea arazo bat gertatzea berehalako laguntza premiaren kontzientzia sortzen diona, arazoaren kausa eta larritasun maila gorabehera».

8.3.52. Nafarroako Parlamentuko Erregelamendua, 2023ko martxoaren 16koa⁶⁸⁸

Bosgarren xedapen gehigarria.— Hizkera inklusiboa erabiltzea

Nafarroako Parlamentuaren komunikazio, adierazpen eta lanetan hizkera inklusiboaren erabilera zainduko da.

⁶⁸⁸ Nafarroako Parlamentuaren Aldizkari Ofizialaren 49. zenbakian, 2023ko martxoaren 24ko alean, argitaratua.

<https://parlamentodenavarra.es/sites/default/files/contenido-estatico-archivos/Erregelamendua.pdf>

8.3.53. 13/2023 Foru Legea, apirilaren 5ekoa, Arrazakeriaren Eta Xenofobiaren Aurka Borrokatzekoa⁶⁸⁹

HITZAURREA

I

[...]

Azkenik, Tratu berdintasunaren eta diskriminazio ezaren aldeko uztailaren 12ko 15/2022 Lege Integralak aitortzen du pertsona orok eskubidea duela tratu berdintasunerako eta diskriminaziorik ez jasateko, nazionalitateari begiratu gabe, adingabeak nahiz adinez nagusiak izan, legezko egoiliarra izan ala ez, eta adierazten du inork ezin duela diskriminaziorik jasan honakoetan oinarrituta: jaioterria, arraza- edo etnia-jatorria, sexua, erlijioa, sinesmena edo iritzia, adina, desgaitasuna, sexu-orientazioa edo -identitatea, genero-adierazpena, gaixotasuna edo osasun-egoera, egoera serologikoa eta/edo patologiak eta nahasmenduak izateko joera genetikoa, hizkuntza, egoera sozioekonomikoa, edo beste edozein baldintza edo ezaugarri pertsonal edo sozial.

[...]

II

Hizkuntzak errealitateak eraikitzen ditu eta ekintzarako esparru bat ematen die; horrexegatik, garrantzitsua da aipatzea arrazakeria eta xenofobia ez direla berdinak. Xenofobiak erreferentzia egiten die atzerritarrekiko mesfidantza, gorroto eta etsaitasuneko jarrera, jokabide eta sentimenduei. Desberdintasuna da arrazakeria dela esateko, tartean agertu behar direla arraza adierazleak, eta xenofobiaren erreferentzia, aldiz, atzerritartasuna da. Foru lege honetan erabaki da tituluan arrazakeria eta xenofobia, biak, mantentzea, zeren, xenofobia arrazakeria modu bat bada ere, gizartean duen garrantzia dela eta komeni baita haren aipamen espezifikoa egitea.

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Xedea

Lege honen helburua da Nafarroako Foru Komunitatean eraginkorra izatea berdintasunerako eta etnia- edo arraza-jatorriagatik diskriminatua ez izateko oinarritzko eskubidea, arrazoi hauetako edozein aitzakiatzat hartzen duen diskriminazio-mota oro desagerrarazita: lurralde edo nazio jatorria eta xenofobia, arraza, jatorri etnikoa edo larruazalaren kolorea, eta edozein arrazakeria mota, antisemitismoa edo antigitanismoa, kasu, hizkuntza edo kultur identitatea, edo

⁶⁸⁹ NAOren 83. zenbakian, 2023ko apirilaren 24ko alean, argitaratua.
<https://bon.navarra.es/eu/iragarkia/-/texto/2023/83/0>

etnia- edo arraza-jatorriaren beste edozein ezaugarri, inguruabar edo adierazpide, egiazkoa nahiz egotzia, nazioarteko zuzenbideko tresnek aitortzen dituztenak.

[...]

I. TITULUA

Neurriak

II. KAPITULUA

Arrazakeria eta xenofobia prebenitzeko eta hari aurre egiteko politika publikoak

16. artikulua.— Osasunaren arloko neurriak

Osasunaren arloko eskumena duen departamentuak behar diren neurriak hartuko ditu, batetik, osasun-zainketak hartzeko orduan arraza edo etniगतिको diskriminazioa desagerrarazteko, eta, bestetik, pertsona arrazializatuen osasun integrala modu positiboan sustatzeko, gainerako herritarren baldintza berberetan. Zehazki:

a) Neurriak hartuko dira ziurtatzeko ez dela etniगतिको diskriminaziorik gertatzen osasun-arretan, osasun mentaleko arreta barne. Horretarako, genero-ikuspegi interseksionala eta arrazakeriaren aurkakoa txertatuko da, eta protokoloak eginen dira pazienteen eta lan-inguruneko jokabide arrazistak prebenitzeko. Osasunari buruzko informazioa hainbat hizkuntzatan eman beharko da, pertsonen osasun integralerako zerbitzua bermatzeko, bakoitzaren etnia- edo arraza-jatorria zein den ere, baldintza berberetan.

b) Osasun-arloko jarrera arrazistak prebenitzeko ekintzak eginen dira hainbat hizkuntzatan (gidak eta prestakuntza-materiala barne).

17. artikulua.— Etxebizitzaren arloko neurriak

2. Honako gai hauei buruzko informazioa emanen da, hainbat hizkuntzatan: pertsona arrazializatuen eskubideak, etxebizitzaren eta errentamenduen arloko legeria, diskriminaziozko eta legez kanpoko jardunbideak eta jardunbide horietatik babesteko nahiz jardunbide horiek zehatzeko mekanismoak.

20. artikulua.— Komunikazioaren eta sare sozialen arloko neurriak

2. Nafarroako Gobernuak, bere eskumenen esparruan, hedabideen eta informazioaren teknologien enpresen independentzia oztopatu gabe, sustatu behar du horietan har daitezen kode deontologikoak eta autoerregulaziorako akordioak, aurreiritzi diskriminatzaileak eta estereotiporik gabekoak, lagungarriak direnak honetarako:

a) Errespetuzko hizkuntzaren erabilera sustatzeko, batez ere arrazista eta xenofobia ez den hizkuntza, diskriminatzailea ez dena, orokorrean, hedabideetan terminologia iraingarria desagerrarazten laguntzen duena, mezu komertzialak eta publizitatekoak barne.

**8.3.54. 2/2023 Legegintzako Foru Dekretua,
maiatzaren 24koa, zeinaren bidez onesten
baita fundazioen eta irabazi-asmorik gabeko
bestelako entitateen zerga-araubide bereziko
xedapenen eta mezenasgorako zerga-
pizgarrien testu bategina⁶⁹⁰**

**II. TITULUA
Mezenasgorako zerga-pizgarriak**

**II. KAPITULUA
Kultura, gizarte, ingurumen eta kirol mezenasgorako
zerga-pizgarriak**

**1. ATALA
Kultura mezenasgoa**

**1. AZPIATALA
Xedapen orokorrak**

26. artikulua.— Kultura proiektuaren edo jardueraren kontzeptua

Kultura proiektu edo jardueratzat hartzen dira honakoekin zerikusia dutenak:

f) Nafarroako kultura ondarearen —materialaren eta ez-materialaren— gaineko ikerketa, dokumentazioa, kontserbazioa, zaharberritzea, berreskuratzea, zabalkundea eta sustapena egitea, Nafarroako hizkuntza aniztasunari bereziki erreparatuta.

g) Nafarroako folklorea eta herri tradizioak, bereziki herri musika (jota, aurorak eta euskarazko herri kantak) eta herri askotako dantza tradizionalak (esate baterako, jota, larrain dantza, makil dantza, bolanteak, mutil dantza edo ezpata dantza).

28. artikulua.— Gizarte intereseko deklarazioa, pertsona edo entitate onuradunek eskatuta

2. Nafarroako Kulturaren eta Arteen Kontseiluak ebaluatuko ditu gizarte intereseko deklaraziorako eskaerak, irizpide hauen arabera:

b) Nafarroaren kultura ondarea, materiala eta ez-materiala, ikertzeko, zaintzeko eta zabaltzeko jardueren eragina, bereziki erreparatuz haren hizkuntza-aniztasunari.

h) Jarrera ikertzailea eta hizkuntza berritzaileen esplorazioa kultura esparruan.

⁶⁹⁰ NAOren 124. zenbakian, 2023ko ekainaren 13ko alean, argitaratua.
<https://bon.navarra.es/eu/iragarkia/-/texto/2023/124/0>

8.3.55. 22/2023 Foru Legea, abenduaren 26koa, zenbait zerga aldatu eta beste tributu- neurri batzuk hartzekoa⁶⁹¹

HITZAURREA

[...]

Bukatzeko, kontuan izan da gizonezkoen eta emakumezkoen berdintasunaren printzipioa, eta aldaketak egin dira, arauetan hizkera inklusiboa eta ez-sexista erabiltzearen.

⁶⁹¹ NAOren 269. zenbakian, 2023ko abenduaren 29ko alean, argitaratua.
<https://bon.navarra.es/eu/iragarkia/-/texto/2023/269/0>

8.4. Espainiako Erresumako gainerako autonomia-erkidegoak

8.4.1. Andaluziako Autonomia Erkidegoa

8.4.1.1. 4/1984 Legea, urtarrilaren 9koa, Eskola Kontseiluei buruzkoa⁶⁹²

I. TITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua

Hauek dira Andaluziako Autonomia Erkidegoaren eremuko irakaskuntzaren programazio orokorraren helburuak:

2. Andaluziako identitatearen kontzientzia areagotzea, Andaluziako herriaren balio historiko, kultural eta linguistikoak ikertuz, zabalduz eta ezagutuz haien aberastasun eta aniztasun osoan, betiere eskola-zentroak beren ingurune geografiko, sozioekonomiko eta kulturalean erabat integratzeko aukera ematen duten xedapenen arabera, horrela hezkuntza-planetan nagusi den izaera akademizista hautsiz.

⁶⁹² BOEren 25. zenbakian, 1984ko urtarrilaren 30eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1984-2420>

8.4.1.2. 3/1993 Legea, uztailaren 1ekoa, Almeriako Unibertsitatea sortzekoa⁶⁹³

I. TITULUA

Almeriako Unibertsitatearen sorkuntza eta egitura

3. artikulua.— Ikasketak

Almeriako Unibertsitatea osatzen duten zentroek honako titulu hauek lortzeko irakaskuntzak emango dituzte abiapuntu gisa:

b) Humanitate eta Hezkuntza Zientzien Fakultatea:

Maisua: Atzerriko hizkuntzaren espezialitatea.

⁶⁹³ BOEren 202. zenbakian, 1993ko abuztuaren 24ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1993-21881>

8.4.1.3. 5/1993 Legea, uztailaren 1ekoa, Jaengo Unibertsitatea sortzekoa⁶⁹⁴

I. TITULUA

Jaengo Unibertsitatearen sorkuntza eta egitura

3. artikulua.— Ikasketak

Jaengo Unibertsitatea osatzen duten zentroek honako titulu hauek lortzeko irakaskuntzak emango dituzte abiapuntu gisa:

b) Humanitate eta Hezkuntza Zientzien Fakultatea:

Maisua: Atzerriko hizkuntzaren espezialitatea.

4. artikulua.— Atxikitako zentroak

Gaur egun Granadako Unibertsitateari atxikita dauden zentro hauek atxikiko zaizkio Jaengo Unibertsitateari: Linaresko “Antonia López Arista” Unibertsitate Eskola eta Ubedako OHoko Irakasleen Unibertsitate Eskola; atxikitako zentro horiek euren araudi espezifikoaren arabera arautzen jarraituko dute euren burua, eta hasieran titulu hauek emateko baimena izango dute:

Ubedako OHoko Irakasleen Unibertsitate Eskola:

Maisua: Atzerriko hizkuntzaren espezialitatea.

⁶⁹⁴ BOEren 203. zenbakian, 1993ko abuztuaren 25eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1993-21945>

8.4.1.4. 8/1997 Legea, abenduaren 23koa, zeinaren bidez neurriak onesten baitira tributuei, aurrekontuei, Andaluziako Juntako enpresei eta beste erakunde batzuei, diru-bilketari, kontratazioari, funtzio publikoari eta errentamendu- eta hornidura-fidantzei buruz⁶⁹⁵

I. TITULUA

Neurriak, tributuei, aurrekontuei, Andaluziako Juntako enpresei eta beste erakunde batzuei, diru-bilketari, administrazio-kontratazioari eta funtzio publikoari buruz

I. KAPITULUA

Tributu-arloko neurriak

2. ATALA

00.42 tasa sortzea, Andaluziako turismo-gidariaren jardueran aritzeko gaikuntza lortzeko azterketa-eskubideengatik eta egiaztatutuna emateagatik

10. artikulua.— Kuotak

Tarifa honen arabera izango da tasaren zenbatekoa:

a) Azterketa-eskubideengatik:

3. Beste hizkuntza batean gaitzeko matrikula osagarriagatik: 5.000 pezeta.

⁶⁹⁵ BOEren 32. zenbakian, 1998ko otsailaren 6ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1998-2572>

8.4.1.5. 1/1998 Legea, apirilaren 20koa, Adingabearen Eskubideei eta Arretari buruzkoa⁶⁹⁶

I. TITULUA Adingabeen eskubideak

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Eskubideak babestea

Andaluziako administrazio publikoek zainduko dute, Autonomia Erkidegoaren eremuan, Konstituzioan, Haurraren Eskubideen Konbentzioan eta Espainiak berronetsitako nazioarteko gainerako akordioetan nahiz gainerako ordenamendu juridikoan aitortuta dituzten eskubide eta askatasun guztiak izango dituztela adingabeek, inolako diskriminaziorik egin gabe jaiotza, nazionalitatea, etnia, sexua, urritasuna edo gaixotasuna, erlijioa, hizkuntza, kultura, iritzia edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal, familiar edo sozial dela-eta.

II. KAPITULUA Adingabeen eskubideak sustatzea

7. artikulua.— Informazioa eta publizitatea

5. Adingabeei zuzendutako informazioan eta publizitatean jasotako hizkuntza eta mezuak hartzaileen kolektiboen garapen-mailetara egokitu beharko dira.

9. artikulua.— Integrazioa

2. Andaluziako Autonomia Erkidegoan bizi diren adingabe atzerritarrek gizarteratzeko laguntza publikoak jaso ahal izango dituzte, batez ere hizkuntza-zailtasunak eta gizarte-usadioen ezagutza gainditzeko.

⁶⁹⁶ BOEren 150. zenbakian, 1998ko ekainaren 24ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1998-14944>

8.4.1.6. 4/2002 Legea, abenduaren 16koa, Andaluziako Enplegu Zerbitzua sortzekoa⁶⁹⁷

I. KAPITULUA Izaera eta eskudantziak

2. artikulua.— Antolaketaren eta funtzionamenduaren printzipioak

Andaluziako Enplegu Zerbitzuaren antolaketan eta funtzionamenduan, bai eta haren eskumenak egikaritzean ere, printzipio hauek beteko dira:

a) Aukera-berdintasuna, betiere sexuagatik, arrazagatik, adinagatik, egoera zibilagatik, hizkuntzagatik, erlijioagatik, jatorriagatik, iritziagatik edo beste edozein egoera edo inguruabar pertsonal edo sozialengatik diskriminatzen ez dela bermatuz.

⁶⁹⁷ BOEren 10. zenbakian, 2003ko urtarrilaren 11ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-707>

8.4.1.7. 10/2002 Legea, abenduaren 21ekoa, lagatako tributuen arloko arauak eta beste neurri tributario, administratibo eta finantzario batzuk onesten dituen⁶⁹⁸

III. TITULUA Administrazio-neurriak

II. KAPITULUA Andaluziako Juntako enpresen eta beste erakunde batzuen arloko neurriak

58. artikulua.— Andaluziako Irrati eta Telebistaren enpresa publikoa

1. Aldatu egiten da Andaluziako Irrati eta Telebistaren enpresa publikoa sortu eta Andaluziako Juntak kudeatutako irrati- eta telebista-zerbitzuak arautzen dituen abenduaren 9ko 8/1987 Legearen 3. artikulua 2. apartatua, eta 3. eta 4. apartatuak gehitzen zaizkio artikulua horri, honela idatzita:

«2. Irrati-difusioko eta telebistako zerbitzu publikoaren zuzeneko kudeaketa Andaluziako Irrati eta Telebistaren enpresa publikoaren bidez egingo da; enpresa horri esleitzen zaio, aurreko artikuluan adierazitako printzipioen arabera, zerbitzu publikoaren eginkizuna, hau da, orotariko generoko programa dibertsifikatuak integratzen dituzten irrati- eta telebista-programazio eta -kanal jeneralista eta tematikoen multzo orekatu baten ekoizpena eta emisioa; horren helburua, berriz haxe izango da: Andaluziako herritarren beharrezan demokratiko, sozial eta kulturaleri erantzutea, betiere informazioa, kultura, hezkuntza eta entretenimendua bermatuz.

»Ondorio horietarako, RTVAk eskaintzen dituen programazioek bateragarri egingo dituzte errentagarritasun sozialaren helburua eta efizientzia ekonomikoaren printzipioa, eta honako hauek egin beharko dituzte:

»d) Andaluziako kultura-aniztasuna, Andaluziako hizkerak eta ondare immateriala osatzen duten tradizioak bultzatzea eta zaintzea».

«3. RTVAk egindako irrati- eta telebista-ekoizpen eta -emisioek bete beharko dituzte artikulua honetan hari esleitu eta definitu zaizkion zerbitzu publikoko eginkizunaren ondoriozko betebeharrak, bai edozein euskarri eta kanalek Andaluziako Autonomia Erkidegoari zuzendutako emisioetan, bai haren lurraldetik kanpo ezarritako Andaluziako erkidegoei zuzendutakoetan, eta, bereziki, atzerriko edozein herrialderi zuzendutakoetan, gaztelaniaz hitz egiten duten herrialde amerikarrei arreta berezia eskainiz».

⁶⁹⁸ BOEren 14. zenbakian, 2003ko urtarrilaren 16ko alean, argitaratua.

8.4.1.8. 9/2003 Legea, azaroaren 6koa, Andaluziako Logopeden Elkargo Ofiziala sortzekoa⁶⁹⁹

ZIOEN AZALPENA

[...]

Giza komunikazioaren nahasmenduak prebenitzera, eboluzionatzera, tratatzera eta zientifikoki aztertzea bideratutako lanbide-jarduerak tradizio luzea du Espainian, eta nazioartean aitortuta dago; izan ere, jarduera horrek ahozko eta idatzizko hizkuntza eta hitzik gabeko komunikazio-modu guztiak ulertzearekin eta adieraztearekin lotutako eginkizunak biltzen ditu.

Logopeda-lanbidea, mediku-arretari lotua, gor-mutuen hezkuntzari zuzendutako espezializazio gisa hasi zen, eta 1970 inguruan hasi zen diseinatzen, entzumen- eta hizkuntza-ikerlanak eginez; hala ere, duela berrogeita hamar urte baino gehiagotatik ezagutzen da hizkuntzaren, hizketaren, ahotsaren, entzumenaren eta komunikazioaren alterazioak prebenitzera, ebaluatza eta diagnostikatza bideratutako jarduera, eta haren ikasketak unibertsitate-irakaskuntzaren ofizialtasuna behin betiko sendotzen eta lortzen du abuztuaren 30eko 1419/1991 Errege Dekretuaren bidez, zeinak ezartzen baititu Logopediako diplomadunaren unibertsitate-titulua eta ikasketa-planei dagozkien jarraibide orokorrak. Titulu horren irakaskuntzak Andaluzian ematen dira. Era berean, logopedia lanbide arautu gisa aitortu zen, osasun-sektorean txertatuta, abenduaren 22ko 2073/1995 Errege Dekretuaren bidez.

Laugarren xedapen iragankorra.— Beste profesional batzuen integrazioa

1. Lege hau indarrean jarri eta hurrengo bi urteetan hala eskatzen badute, Andaluziako Logopeden Elkargo Ofizialean sartu ahal izango dira hizkuntzaren eta entzumenaren perturbazio eta patologien arloan lan egin duten edo lan egiten duten profesionalak, honako kasu hauetako batean badaude:

a) Logopediaren arloan gutxienez bost urtez jardun dutela egiaztatzen duten profesionalak, baldin eta honako titulazio hauetako bat badute:

– Hizkuntza-perturbazioetan eta entzumenean espezializatutako irakaslearen titulua edo hizkuntzako eta entzumeneko tekniketaren espezializatutako irakaslearen titulua, Hezkuntza eta Zientzia Ministerioak emana.

– Hizkuntzaren eta entzutearen perturbazioetako espezialistaren diploma, Espainiako estatuko edozein unibertsitatek emana.

⁶⁹⁹ BOEren 301. zenbakian, 2003ko abenduaren 17ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-23109>

8.4.1.9. 16/2003 Legea, abenduaren 22koa, Andaluziako Liburutegien eta Dokumentazio Zentroen Sistemari buruzkoa⁷⁰⁰

ZIOEN AZALPENA

I

Andaluziarako Autonomia Estatutuak, abenduaren 30eko 6/1981 Lege Organikoaren bidez onetsiak, 11. artikuluan xedatzen du ezen andaluziarren oinarrizko eskubide, askatasun eta eginbeharrak Konstituzioan ezarritakoak direla, eta gehitzen du Autonomia Erkidegoak Konstituzioan bizi diren gutxiengoekiko errespetua bermatzen duela. Era berean, 12. artikulua, 1. apartatua, ezartzen du ezen Autonomia Erkidegoak baldintzak sustatuko dituela gizabanakoaren eta haren taldeen askatasuna eta berdintasuna benetakoak eta eragingarriak izan daitezen, haien osotasuna eta eragingarritasuna eragozten edo zailtzen duten oztopoak kenduko dituela, eta andaluziar guztiek bizitza politikoan, ekonomikoan, kulturean eta sozialean parte hartzea erraztuko duela. Aipatutako 12. artikulua 3. apartatua dioenez, horretarako guztirako, Autonomia Erkidegoak bere botereak egikaritzeko ditu, besteak beste, oinarrizko helburu hauei begira: andaluziar guztiak hezkuntza eta kultura mailetara iristea, horiei errealizazio pertsonal eta soziala ahalbidetzeko; andaluziar identitatearen kontzientzia sendotzea, Andaluziako herriaren balio historiko, kultural eta linguistikoak, haren aberastasun eta aniztasun osoan, ikertuz, zabalduz eta ezagutuz, eta ondare historiko-artistikoa babestu eta nabarmentzea.

II. TITULUA

Andaluziako liburutegien eta dokumentazio- zentroen sistema

IV. KAPITULUA

Andaluziako Liburutegi Publikoen Sarea

16. artikulua.— Gutxiengoei eta desabantaila-egoeran dauden pertsonen arreta ematea

1. Andaluziako Liburutegi Publikoen Sareko zerbitzuen titularrek eta, oro har, arduradunek edo kudeatzaileek arreta berezia jarri beharko diete desabantaila-egoeran dauden pertsonen, gizarte-taldeen eta geografia-eremuei, kultura- eta informazio-erregistroetarako benetako irispidea izan dezaten.
2. Era berean, informaziora iristeko bidea bermatuko zaie etorkinei, baita gizarteratzeko eta beren jatorrizko hizkuntza eta kultura gordetzeko baliagarri zaizkien informazio eta materialetara iristekoa ere. Gainera, haien hizkuntzan dauden materialak eta bildumak aukera eta eskain daitezen bultzatuko da.

⁷⁰⁰ BOEren 14. zenbakian, 2004ko urtarrilaren 16ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2004-887>

8.4.1.10. 18/2003 Legea, abenduaren 29koa, Tributu- eta Administrazio-neurriak onesten dituena⁷⁰¹

ZIOEN AZALPENA

IV

[...]

IX. kapituluan, gorren integrazioari buruzkoan, pertsona horiek hezkuntza-eremuan integartzeko eta zeinu-hizkuntza ezartzeko neurriak hartzen dira.

[...]

III. TITULUA Administrazio-neurriak

X. KAPITULUA Gorren integrazioaren arloko neurriak

142. artikulua.— Zeinu-hizkuntza ezartzeko aurrekontu-zuzkidura

Andaluziako Juntako sailburutzek, organismo autonomoek eta enpresek beharrezko aurrekontu-jarduketak egingo dituzte zeinu-hizkuntzaren eta gorren integrazioarako gainerako tekniken erabilera arian-arian ezartzeko, beren eginkizunen eta zerbitzuen izaeraren arabera.

⁷⁰¹ BOEren 26. zenbakian, 2004ko urtarrilaren 30eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2004-1739>

8.4.1.11. Andaluziako Parlamentuaren Erregelamendua, 2005eko irailaren 28koa⁷⁰²

IV. TITULUA

Funtzionamendurako xedapen orokorrak

III. KAPITULUA

Eztabaidak

76. artikulua

2. Diskurtsoak norberak emango ditu ahoz, salbu eta esku hartu behar duenak espainiar zeinu-hizkuntza erabili behar duenean; kasu horretan, interpreteen laguntza izango du. Tribunatik edo jarlekutik hartuko da esku.

⁷⁰² BOParen 292. zenbakian, 2005eko urriaren 4ko alean, argitaratua (BOPA: Andaluziako Parlamentuaren Aldizkari Ofiziala).

BOJaren 198. zenbakian, 2005eko urriaren 10eko alean, argitaratua (BOJA: Andaluziako Juntaren Aldizkari Ofiziala)..

BOEren 257. zenbakian, 2005eko urriaren 27ko alean, argitaratua.

<https://www.parlamentodeandalucia.es/webdinamica/portal-web-parlamento/pdf.do?tipodoc=coleccion&id=14380&cley=00>

8.4.1.12. 15/2005 Legea, abenduaren 22koa, Andaluziako Artisautzari buruzkoa⁷⁰³

ZIOEN AZALPENA

[...]

Beste alde batetik, Autonomia Estatutuaren 12.3 artikuluko 2. eta 3. apartatuen arabera, Autonomia Erkidegoko botere publikoen oinarritzko helburuak dira Andaluziako identitatearen kontzientzia sendotzea, Andaluziako herriaren balio historiko, kultural eta linguistikoak, haren aberastasun eta aldaera osoan, ikertuz, hedatuz eta ezagutuz, bai eta Andaluziako baliabide ekonomiko guztiak aprobetxatzea eta indartzea ere.

[...]

⁷⁰³ BOEren 16. zenbakian, 2006ko urtarrilaren 19ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2006-759>

8.4.1.13. 2/2007 Lege Organikoa, martxoaren 19koa, Andaluziako Autonomia Estatutua erreformatzekoa⁷⁰⁴

I. TITULUA

Eskubide sozialak, eginbeharrak eta politika publikoak

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

10. artikulua.— Autonomia Erkidegoaren oinarrizko helburuak

3. Horretarako, Autonomia Erkidegoak, interes orokorraren alde, bere botereak egikaritzeko oinarrizko helburu hauek izango ditu:

3) Andaluziar identitate eta kontzientzia finkatzea, zelan eta ondare historiko, antropologiko eta linguistikoa ezagutzuz, ikertuz eta zabalduz.

4) Andaluziar hizkuntza-modalitatea haren aldaera guztietan defendatu, sustatu, ikertu eta prestigioatzea.

14. artikulua.— Diskriminazioaren debekua

Diskriminazio oro debekatuta dago titulu honetan jasotako eskubideen egikaritzan, eginbeharren betetzean eta zerbitzuak ematean, bereziki ondoko arrazoiak direla eta egikaritzen dena: sexua, jatorri etniko edo sozialak, hizkuntza, kultura, erlijioa, ideologia, ezaugarri genetikoak, jaiotza, ondarea, desgaitasuna, adina, sexu-orientazioa edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial. Diskriminazioaren debekuak ez du galaraziko sektore, talde edo behartsuen aldeko ekintza positiboak egiterik.

II. KAPITULUA

Eskubideak eta eginbeharrak

21. artikulua.— Hezkuntza

8. Andaluziako hezkuntza-planek gizonen eta emakumeen arteko berdintasun-balioak sartuko dituzte, eta bai kultura-dibertsitatea, bizitza politiko eta sozialeko eremu guztietan. Andaluziako hezkuntza-sistemak ikasleen gaitasun ekintzailea, eleaniztasuna eta teknologia berrien erabilera sustatuko ditu.

⁷⁰⁴ BOEren 68. zenbakian, 2007ko martxoaren 20ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-5825>

III. KAPITULUA

Politika publikoen printzipio artezkariak

37. artikulua.— Printzipio artezkariak

1. Autonomia Erkidegoko botereek euren politika publikoak zuzenduko dituzte aurreko kapituluan aitortutako eskubideen egikaritzea bermatu eta segurtatzera, eta 10. artikuluan ezarritako oinarritzko helburuak lortzera, zelan eta ondoko printzipio artezkariok eraginkortasunez aplikatuz:

5) Desgaitasuna duten pertsonen autonomia eta haien integrazio sozial eta profesionala, betiere diskriminaziorik ezaren, irisgarritasun unibertsalaren eta aukera-berdintasunaren printzipioen arabera, eta komunikazioa ahalbidetu eta oztopoak erabat kentzea ahalbidetzen duten hizkeren arabera.

6) Espainiar keinu-hizkuntzaren erabilera eta gorrieria duten pertsonak, hizkuntza hori aukeratuz gero, berdintasuna lortzea ahalbidetzen duten baldintzak ere bai, hizkuntza hori irakatsi, babestu eta errespetatu egin behar baita.

VIII. TITULUA

Komunikabide sozialak

213. artikulua.— Andaluziar hizkuntza-modalitatea aitortu eta erabiltzea

Ikus-entzunezko komunikabide publikoek sustatuko dute andaluziar hizkuntza-modalitatea aitortu eta erabiltzea haren hizketa guztietan.

**8.4.1.14. 9/2007 Legea, urriaren 22koa,
Andaluziako Juntaren Administrazioari
buruzkoa⁷⁰⁵**

IV. TITULUA

**Organoen eta administrazio-jardunaren araubide
juridikoa**

I. KAPITULUA

**Herritarrek administrazio-jardunaren aurrean dituzten
eskubideak**

1. ATALA

Informazio- eta eskaera-eskubideak

80. artikulua.— Informaziorako eskubidea

1. Herritar guztiek dute, oro har, Andaluziako Juntako Administrazioaren zerbitzuei buruzko informazioa jasotzeko eskubidea, eta, bereziki, eragiten dieten gaiei buruzkoa. Erregelamendu bidez zehaztuko da espainiar zeinu-hizkuntzaren interpretazio-zerbitzuak zer bitartekoren bidez emango zaizkien haiek behar dituzten pertsonen.

⁷⁰⁵ BOEren 276. zenbakian, 2007ko azaroaren 17ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-19819>

**8.4.1.15. 10/2007 Legea, azaroaren 26koa,
Andaluziako Ardoen Jatorria eta Kalitatea
babesteari buruzkoa⁷⁰⁶**

II. TITULUA

Ardoen jatorriaren eta kalitatearen babesa

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

11. artikulua.— Babesa

3. Babes-maila jakin baten xede diren izen geografikoak ezin izango dira erabili babes-maila horren betekizunak betetzen ez dituzten ardoak izendatzeko, aurkezteko edo iragartzeko, nahiz eta izen horiek beste hizkuntza batzuetara itzuli edo aurretik “mota”, “estiloa”, “imitazioa” edo antzeko esamoldeak jarri, ardoaren benetako jatorria adierazi arren. Era berean, ezin izango dira erabili “...n botilatuta”, “Upategia ...n” edo antzeko esapideak, kontsumitzaileak nahasaraz ditzaketanak.

⁷⁰⁶ BOEren 38. zenbakian, 2008ko otsailaren 13ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-2490>

**8.4.1.16. 11/2007 Legea, azaroaren 26koa,
zeinaren bidez arautzen baita Andaluzian
analisi genetikoak egiten dituzten pertsonen
eskubideak eta giza DNaren bankuak
babezteko kontseilu genetikoa⁷⁰⁷**

**II. TITULUA
Analisi genetikoak**

**II. KAPITULUA
Analisi genetikoak osasun-laguntza emateko**

13. artikulua.— Baimen informatuaren dokumentuaren edukia

1. Baimen informatua idatzizko dokumentu batean emango da, eta bertan jasoko dira, modu laburrean eta pertsona guztientzat ulergarria den hizkuntzan, aurreko artikuluaaren edukia eta, gutxienez, honako hauek:

- a) Baimena ematen duen pertsonaren eta, hala badagokio, ordezkariaren identifikazioa, 6. artikuluan ezarritakoaren arabera.
- b) Aurretiazko informazioa eman eta baimena lortu duen profesional sanitarioaren identifikazioa.
- c) Baimen-emailearen adierazpena, jasotako informazioa behar bezala ulertu duelakoa.
- d) Baimena edozein unetan ezeztatzeko aukera.
- e) Data eta lekua.
- f) Baimena eskatzen duen profesional sanitarioaren eta baimena bere kabuz edo ordezkari bidez ematen duen pertsonaren sinadurak.

⁷⁰⁷ BOEren 38. zenbakian, 2008ko otsailaren 13ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-2491>

8.4.1.17. 12/2007 Legea, azaroaren 26koa, Andaluzian Genero-berdintasuna sustatzeari buruzkoa⁷⁰⁸

ZIOEN AZALPENA

VII

[...]

I. tituluak, I. kapituluan, ekintzak jasotzen ditu politika publikoetan genero-ikuspegia txertatzen dela bermatzeko: genero-eraginaren ebaluazioari buruzko txostena, genero-ikuspegia duten aurrekontu publikoak, emakumeen eta gizonen berdintasunerako plan estrategikoa, hizkera ez-sexista eta irudi publikoa eta genero-ikuspegia duten estatistikak eta ikerketak. [...]

[...]

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Definizioak

8. Hizkera sexista deritzo sexua dela eta hizkuntza diskriminaziorako erabiltzeari.

4. artikulua.— Printzipio orokorrak

Lege honen xedea lortzeko, Andaluziako botere publikoen jarduketa-printzipio orokorrak izango dira, haien eskumenen esparruan:

10. Beharrezko neurriak hartzea hizkuntzaren erabilera sexista ezabatzeko, eta emakumeen eta gizonen irudiaren erabilera, sexuen arteko berdintasunean oinarritua, bizitza publikoaren eta pribatuaren eremu guztietan bermatu eta sustatzea.

I. TITULUA Genero-berdintasuna sustatzeko politika publikoak

I. KAPITULUA

Politika publikoetan genero-ikuspegia txertatzea

9. artikulua.— Hizkera ez-sexista eta irudi publikoa

1. Andaluziako administrazio publikoek hizkuntzaren erabilera ez-sexista eta berdintasunezko tratamendua bermatuko dituzte beren politikak garatzeko

⁷⁰⁸ BOEren 38. zenbakian, 2008ko otsailaren 13ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-2492>

erabiltzen dituzten eduki eta irudietan, zuzenean edo pertsonen edo erakundeen bidez sortzen dituzten dokumentu, titulazio akademiko eta euskarri guztietan. Andaluziako Juntak parte hartzen duen argitalpen eta emanaldi guztiek emakumeen tratamendu inklusiboa eta ez-diskriminatzailea bermatuko dute.

2. Andaluziako administrazio publikoetako erakunde instrumentalek, bai eta Andaluziako zuzenbide publikoko korporazioek ere, hizkera ez-sexistara egokituko dute beren izendapen ofiziala, haiei dagozkien arau erregulatzailen esparruan, eta berdintasunezko tratamendua bermatuko dute beren jardueren garapenean erabiltzen dituzten eduki eta irudietan eta zuzenean edo pertsonen edo erakundeen bidez sortzen dituzten dokumentu eta euskarri guztietan.

3. Andaluziako Juntako Administrazioak sustatuko du elkargo profesionalek eta zuzenbide publikoko korporazioek hizkera ez-sexista erabiltzea eta berdintasunezko tratamendua ematea erabiltzen dituzten eduki eta irudietan.

II. KAPITULUA

Andaluziako Juntak genero-berdintasuna sustatzea

11 bis artikulua.— Andaluziako elkargo profesionalen eta zuzenbide publikoko korporazioen zuzendaritza-organoak edo kide anitzeko organoak eta izendapenak

4. Artikulu honetan aipatzen diren erakundeek hizkeraren erabilera ez-sexistara egokitu beharko dute beren izendapena.

II. TITULUA

Genero-berdintasuna bermatzeko neurriak

I. KAPITULUA

Berdintasuna hezkuntzan

1. ATALA

Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntza

16. artikulua.— Curriculum-materialak eta testuliburuak

3. Hezkuntzaren arloko eskumena duen sailak hezkidetzan adituak diren pertsonen batzorde bat sortuko du; batzorde horretan Andaluziako Emakumearen Institutuak parte hartuko du, Andaluziako hezkuntza-sistemaren eremuan erabiltzen diren curriculum-materialen eta testuliburuaren hizkuntzaren, irudien eta edukien jarraipena egiteko. Batzorde horrek urteko txostena egingo du, eta Emakumeen Partaidetzarako Andaluziako Kontseiluari igorriko dio, jakinaren gainean egon dadin.

II. KAPITULUA

Berdintasuna enpleguan

1. ATALA

Lan-berdintasuna Andaluziako sektore pribatuan eta funtzio publikoan

1. AZPIATALA

Berdintasuna sektore pribatuko lan-eremuan

28. artikulua.— Negoziazio kolektiboa

3. Andaluziako Juntako Administrazioak bermatuko du hitzarmen kolektiboek:

b) Hizkuntzaren erabilera ez-sexista egitea.

V. KAPITULUA

Emakumeak sustatzeko eta artatzeko politikak

51. artikulua.— Informazioa eta ezagutza

4. Andaluziako Juntako Administrazioak, osorik edo zati batean hark finantzatutako informazio- eta komunikazio-teknologiaren eremuan garatutako proiektuetan, genero-ikuspegia txertatzen dela bermatuko du, eta, bereziki, haien balioak, hizkuntza, irudia eta edukiak sexistak ez direla.

VII. KAPITULUA

Irudia eta komunikabideak

58. artikulua.— Komunikabide sozialak

1. Komunikabide sozial publikoek genero-ikuspegia zeharka txertatuko dute, hizkuntzaren erabilera ez-sexista sustatuko dute, emakumeen eta gizonen irudia estereotipo sexistarik gabe transmititzea bultzatuko dute, eta programazioetako edukiek genero-berdintasunaren printzipioa betetzen dutela zainduko dute.

Era berean, komunikabide sozialek saihestu egingo dute genero-indarkeria justifikatzen, hutsaltzen edo bultzatzen duen eduki, emanaldi edo publizitate sexista oro zabaltzea. Horri dagokionez, hizkera egokia erabiliko dute genero-indarkeriaren biktimek jasandako indarkeria modu kritikoan ikusarazteko erasotzailearen jokabidearekiko, eta haien seme-alaba adingabeak indarkeria horren zuzeneko biktima gisa aurkeztuko dituzte, haien babesa eta informazioaren tratamendua babestuz.

V. TITULUA

Arau-hausteak eta zehapenak

I. KAPITULUA

Arau-hausteak

77. artikulua.— Arau-hauste oso astunak

Honako hauek arau-hauste oso astunak dira:

c) Andaluziako komunikabide sozialetan hizkera diskriminatzailea erabiltzea edo mezu edo irudi estereotipatuak transmititzea, emakumeak gizonen mende daudela edo bi sexuen arteko desberdintasunak daudela adierazteko.

8.4.1.18. 13/2007 Legea, azaroaren 26koa, genero-indarkeriaren aurkako prebentzio eta babes integraleko neurriei buruzkoa⁷⁰⁹

II. TITULUA Biktimak babestu eta artatzea

I. KAPITULUA Genero-indarkeriaren biktimen eskubideak

26. artikulua.— Informaziorako eskubidea

1. Andaluziako administrazio publikoek, beren eskumenen eremuan, honako eskubide hauek bermatu beharko dizkiete genero-indarkeriaren biktima diren emakumeei:

a) Egoera pertsonalera eta beharrian berezietara egokitutako informazioa, aholkularitza eta arreta jasotzea edozein unetan. Eskubide hori bermatua izango dute desgaitasuna duten emakumeek, beharrezko laguntza-bitartekoen bidez, eta emakume atzerritarrek, interpretearen laguntzaren bidez, hala eskatzen denean.

⁷⁰⁹ BOEren 38. zenbakian, 2008ko otsailaren 13ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-2493>

8.4.1.19. 14/2007 Legea, azaroaren 26koa, Andaluziako Ondare Historikoari buruzkoa⁷¹⁰

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Aplikazio-eremua

Lege hau Andaluziako ondare historikoari aplikatuko zaio; ondare hori osatzen dute kulturaren ondasun material eta immaterial guztiek, baldin eta Andaluzian badaude eta Autonomia Erkidegorako interes artistiko, historiko, arkeologiko, etnologiko, dokumental, bibliografiko, zientifiko edo industrialak erakusten badute, hizkuntza-berezitasunak barne.

⁷¹⁰ BOEren 38. zenbakian, 2008ko otsailaren 13ko alean, argitaratua.

8.4.1.20. 17/2007 Legea, abenduaren 10ekoa, Andaluziako Hezkuntzari buruzkoa⁷¹¹

ZIOEN AZALPENA

II

[...]

Era berean, hezkuntzaren kalitatea hobetze aldera eta informazioaren gizarteak planteatzen dituen erronkei heltze aldera, azken urteotan eraldaketa garrantzitsu bati ekin zaio, hezkuntza-zentroak modernizatze aldera, informazioaren eta komunikazioaren teknologiak irakaskuntzan eta horien kudeaketa administratiboan txertatzea erraztuz, eta hizkuntzen ezagutza bultzatuz, epe ertainean Andaluziako gazteak elebidunak izan daitezzen. [...]

[...]

IV

[...]

[...] Hala, II. kapitulua Haur Hezkuntzari buruzkoa da, eta bereziki aipatzen du ikaskuntza jakin batzuk goiz hasteko beharrezana, batez ere lehen hurbilketa bat eginez irakurketara eta idazketara, oinarrizko zenbaki-trebetasunetara, atzerriko hizkuntzara eta ingurunearekiko harremanetara.

[...]

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

5. artikulua.— Legearen helburuak

Lege honek helburu hauek ditu:

g) Gizartean moldatzeko behar diren gaitasun eta jakintza berriak txertatzea, arreta berezia jarritz hizkuntza-komunikazioan eta informazioaren eta komunikazioaren teknologien erabileran.

⁷¹¹ BOEren 20. zenbakian, 2008ko urtarrilaren 23ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-1184>

I. TITULUA

Hezkuntza-erkidegoa

II. KAPITULUA

Irakasleak

1. ATALA

Irakaskuntzako funtzio publikoa

13. artikulua.— Irakaskuntzako funtzio publikoaren antolamendua

12. Hezkuntza Administrazioak, erregelamendu bidez ezarritakoaren arabera, beste herrialde batzuetako irakasleak sartu ahal izango ditu, funtzionarioentzat eskatzen den titulazio berarekin, bai hizkuntzak irakasteko, bai atzerriko hizkuntza batean garatzen diren curriculumeko beste irakasgai batzuk emateko.

13. Era berean, salbuespen gisa, goi-mailako arte-irakaskuntzetarako eta hizkuntzen irakaskuntzetarako, irakasle espezialista gisa kontratatu ahal izango dira, maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren 96. eta 97. artikuluetan aurreikusitako baldintzetan, beste herrialde batzuetako profesionalak, izaera orokorrenekin ezarritako titulazio-betekizuna nahitaez bete gabe.

4. ATALA

Lanbide-igoera, irakaskuntza-jardueraren aitortza, laguntza eta balioespena

21. artikulua.— Lanbide-pizgarriak eta lizentziak

2. Era berean, Hezkuntza Administrazioak honako hauek arautuko ditu:

b) Ikasketak, lanpostu-trukeak eta atzerriko egonaldiak egiteko lizentziak ematea, betiere hizkuntzak hobetzeko, ikasleak atzerriko hizkuntzetan prestatzearekin lotutako proiektuetan edo planetan parte hartze aldera.

22. artikulua.— Lanbide-igoera

2. Irakasleen lanbide-igoeran, zehazten diren merezimenduen egiaztapena hartuko da kontuan, eta horien artean, gutxienez, honako hauek hartuko dira kontuan: hezkuntza-esperimentazioko, -ikerketako eta -berrikuntzako proiektuetan parte hartzea, proiektu horiek ebaluatu behar direnean; irakasgaia atzerriko hizkuntza batean irakastea; zuzendaritza-eginkizuna egikaritzea; tutoretza-ekintza; ikasleen irakaskuntza eta errendimendua hobetzen inplikitzea; eta irakasle sartu berrien praktika-fasea zuzentzea.

II. TITULUA

Irakaskuntzak

I. KAPITULUA

Curriculum

38. artikulua.— Derrigorrezko irakaskuntzen oinarrizko gaitasunak

2. Gutxieneko irakaskuntzak osatzen dituzten curriculumaren oinarrizko alderdiak alde batera utzi gabe, zeinak uztailaren 3ko 8/1985 Lege Organikoaren lehenengo xedapen gehigarriaren 2. apartatuaren c) letrak aipatzen dituen, Andaluziako derrigorrezko irakaskuntzen curriculumak oinarrizko gaitasun hauek izango ditu, gutxienez:

a) Hizkuntza-komunikaziorako gaitasuna, hizkuntza ahozko eta idatzizko komunikaziorako tresna gisa erabiltzeari dagokionez, bai gaztelaniaz, bai atzerriko hizkuntzan.

II. KAPITULUA

Haur Hezkuntza

43. artikulua.— Hastapenak ikaskuntza jakin batzuetan

1. Haur Hezkuntzako bigarren zikloko curriculumak kontuan hartuko du ikaslea atzerriko hizkuntza batean hastea, bereziki azken urtean, bai eta irakurketara, idazketara, oinarrizko zenbaki-trebetasunetara eta ingurunearekiko harremanetara lehen hurbilketa bat egitea ere.

III. KAPITULUA

Oinarrizko hezkuntza

1. ATALA

Alderdi orokorrak

47. artikulua.— Arlo edo ikasgai instrumentalak

1. Arreta berezia eskainiko zaie oinarrizko irakaskuntza osoan gaztelania, atzerriko hizkuntza eta matematikako arlo edo ikasgai instrumentalei. Ildo horretan, Lehen Hezkuntzako eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako asteko ordutegia arautzean, kontuan hartuko da arlo edo ikasgai horiek lehentasuna dutela gainerakoen aldean, eta hezkuntza-laguntza behar duten ikasleentzako ordutegi-espazio bat sortuko da.

48. artikulua.— Laguntza eta indartze-estrategiak eta neurriak

2. Era berean, Hezkuntza Administrazioak zehazten duen moduan, jarduerak programatuko dira, ikasteko zailtasunak dituzten ikasleentzat, hizkuntza-komunikazioarekin eta arrazoiketa matematikoarekin lotutako gaitasunak indartzeko eta laguntzeko.

2. ATALA Lehen Hezkuntza

53. artikulua.— Atzerriko hizkuntzak

Atzerriko hizkuntzen irakaskuntzak arreta berezia jasoko du hezkuntza-etapa honetan. Horretarako, Hezkuntza Administrazioak, besteak beste, honako neurri hauek bultzatuko ditu:

- a) Atzerriko hizkuntza etapako lehen zikloan sartzea, ordu-arduraldi egokiarekin.
- b) Curriculumeko zenbait ikasgai atzerriko hizkuntza batean ematen laguntzea.
- c) Hirugarren zikloan ikasgela bakoitzeko ikasle-kopurua murriztea, horretarako zehazten denaren arabera.
- d) Atzerriko hizkuntzen alderdi metodologikoak berritzen laguntzea, ahozko komunikaziora bideratutako metodo aktiboak eta parte-hartzaileak sartuz.
- e) Etapako hirugarren zikloan atzerriko bigarren hizkuntza ezartzen laguntzea, horretarako zehazten denaren arabera.

3. ATALA Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza

58. artikulua.— Atzerriko hizkuntzak

Hezkuntza Administrazioak curriculumeko zenbait ikasgai atzerriko hizkuntza batean ematea erraztuko du, horretarako ezartzen denaren arabera. Era berean, etapako ikasturte guztietan atzerriko bigarren hizkuntza bat eskainiko da.

IV. KAPITULUA Batxilergoa

64. artikulua.— Ikaskuntza autonomorako gaitasuna eta espezializazioa

5. Hezkuntza Administrazioak curriculumeko zenbait ikasgai atzerriko hizkuntza batean ematea erraztuko du, horretarako ezartzen denaren arabera.

67. artikulua.— Hizkuntzak hobetzeko egonaldiak Europar Batasunean

1. Batxilergoko ikasketak egiten ari diren ikasleek beren ezagutzak atzerriko hizkuntza batean hobetzeko aukera izan dezaten, Europar Batasuneko herrialdeetan egonaldia egitea erraztuko zaie haiei.
2. Familiak neurri hori finantzatzeko egin beharreko ekarpena erregelamendu bidez ezarriko da.

V. KAPITULUA Lanbide Heziketa

69. artikulua.— Curriculum-diseinua

4. Hezkuntza Administrazioak zenbait lanbide-modulu atzerriko hizkuntza batean ematea erraztuko du, horretarako zehazten denaren arabera.

76. artikulua.— Hizkuntzak hobetzeko egonaldiak Europar Batasunean

1. Hasierako Lanbide Heziketako ikasketak egiten ari diren ikasleek beren ezagutzak atzerriko hizkuntza batean hobetzeko aukera izan dezaten, Europar Batasuneko herrialdeetan egonaldia egitea erraztuko zaie haiei.
2. Familiak neurri hori finantzatzeko egin beharreko ekarpena erregelamendu bidez ezarriko da.

VII. KAPITULUA

Hizkuntzen irakaskuntza espezializatuak

101. artikulua.— Hizkuntzen irakaskuntzen printzipio orokorrak

1. Hizkuntzen irakaskuntzen xedea hauxe da: ikasleak gaitzea hizkuntzak egoki erabiltzeko hezkuntza-sistemaren ohiko etapetatik kanpo, eta irakaskuntza horiek maila hauek izango dituzte: oinarrizkoa, ertaina eta aurreratua.
2. Hezkuntza Administrazioak oinarrizko mailari dagozkion irakaskuntzen ezaugarriak eta antolaketa ezarriko ditu.
3. Tarteko mailako eta maila aurreratuko irakaskuntzek maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren I. tituluko VII. kapituluan jasotako ezaugarriak eta antolaketa izango dituzte.

102. artikulua.— Hizkuntzen irakaskuntzak eskaintzea

1. Hizkuntza-eskola ofizialek ematen dituzten hizkuntza-irakaskuntzak Andaluziako gizartean eleaniztasuna sustatzera bideratuko dira.
2. Hezkuntza-eskumenak dituen sailak baliozkotze-araubide bat ezarriko du bigarren hezkuntzako ikasketen eta hizkuntza-irakaskuntzen oinarrizko mailari dagozkion ikasketen artean.
3. Era berean, hizkuntza-eskola ofizialek planak eta programak garatuko dituzte irakasleei hizkuntzetan etengabeko prestakuntza emateko, batez ere beren espezialitateko irakasgaiak atzerriko hizkuntza batean ematen dituztenean, bai eta beste kolektibo profesional batzuei eta, oro har, helduei ere.
4. Hizkuntzen irakaskuntzak modalitate presentzian, erdipresentzian eta urrutikoan eman ahal izango dira. Modalitate erdipresentzialak eta urrutikoak, ahal dela, informazioaren eta komunikazioaren teknologiak erabiliz egingo dira.

103. artikulua.— Hizkuntza-eskola ofizialen betekizunak

Maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren 60.1 artikuluan jasotakoarekin bat etorriz, Hezkuntza Administrazioak arautuko ditu hizkuntza-eskola ofizialek bete beharreko betekizunak, betiere, ikasleen eta irakasleen arteko kopuru-erlazioari, instalazioei eta eskola-postuen kopuruari dagozkienez.

X. KAPITULUA

Helduen etengabeko hezkuntza

107. artikulua.— Helduentzako irakaskuntzak eskaintzea

3. Era berean, helduentzako hizkuntza-irakaskuntzen eskaintza bat ezarriko da hizkuntza-eskola ofizialetan.

108. artikulua.— Hezkuntza-planak

Honako prestakuntza-jarduera hauek hartuko dira hezkuntza-plantzat:

c) Prestakuntza informazioaren eta komunikazioaren teknologietan; prestakuntza, atzerriko hizkuntzetan, eta kultura ekintzailea eta enpresa-espirtua sustatzeko prestakuntza.

d) Beste herrialde batzuetako biztanleentzat, Andaluziako kultura-ondarea eta Espainiako kultura eta hizkuntza.

109. artikulua.— Helduen etengabeko hezkuntzako zentro espezifikoak

2. Era berean, helduentzako irakaskuntza espezifikoak eskaini ahal izango dituzte bigarren hezkuntzako institutuek eta hizkuntza-eskola ofizialek.

III. TITULUA

Ekitatea hezkuntzan

I. KAPITULUA

Hezkuntza-laguntzako beharrizan espezifikoak dituzten ikasleak

1. ATALA

Alderdi orokorrak

113. artikulua.— Ekitate-printzipioak

5. Hezkuntza-laguntzako beharrizan espezifikoak dituzten ikasleen eskolatzea printzipio hauen arabera arautuko da: normalizazioa, eskola- eta gizarte-inklusioa, malgutasuna, irakaskuntzaren pertsonalizazioa eta administrazioen arteko koordinazioa. Hezkuntza-erantzun egokia emateko, ikasle horiek eskolatu ahal izango dira orokortzen zailak diren baliabide espezifikoak dituzten zentroetan.

8. Artikulu honen 5. apartatuan aurreikusitakoa betetzeko, ikasle gorak oinarritzko irakaskuntzan eskolatuko dira, ahal dela, baliabide espezifiko gisa espainiar zeinu-hizkuntzaren interpreteak edo beste bitarteko tekniko batzuk dituzten zentroetan.

2. ATALA

Giza baliabideak, bitarteko materialak eta laguntzak

116. artikulua.— Hezkuntza-arreta osagarriko irakasleak eta langileak

3. Zentroek hezkuntza-sisteman arreta emateko behar den kualifikazioa duten irakasle eta profesionalak jasoko dituzte, baldin eta programa espezifikoak garatzen badituzte hezkuntza-sisteman berandu sartzearen ondorioz hizkuntza-gabezia larriak edo haien gaitasunetan edo oinarritzko ezagutzetan gabezia larriak dituzten ikasleentzat, betiere Hezkuntza Administrazioak horretarako ezartzen duenaren arabera.

IV. TITULUA

Irakaskuntzako zentroak

III. KAPITULUA

Gobernurako eta irakasleen koordinaziorako kide anitzeko organoak

3. ATALA

Zentro publikoetako irakasleen koordinaziorako eta orientaziorako organoak

138. artikulua.— Zikloko eta orientazioko taldeak

3. Era berean, Haur eta Lehen Hezkuntzako zentro publikoek orientazio-talde bat izango dute; talde hori, gutxienez, hauek osatuko dute: hezkuntza-orientazioko taldeko profesional batek, zeina ondorio guztietarako irakasleen klaustroan integratuko baita; eta, hala badagokio, hezkuntza-laguntzako beharrian espezifikoak dituzten ikasleei arreta ematen espezializatutako maisu-maistrek; pedagogia terapeutikoan edo entzumen eta hizkuntzan espezializatutako maisu-maistrek, eta behar bezalako kualifikazioa duten klaustroko beste profesional batzuek. Orientazio-taldeak aholkularitza emango du tutoretza-orientazioko eta ekintzako plana egiteko, zikloko taldeekin elkarlanean arituko da plana garatzeko, batez ere hezkuntza-laguntzako beharrian espezifikoaren prebentzioan eta detekzio goiztiarrean, eta aholkua emango du beharrian horiek behar dituzten ikasleentzako curriculum-egokitzapenak egiteko.

139. artikulua.— Sailak

1. Bigarren hezkuntzako institutuetan eta arte- eta hizkuntza-irakaskuntzak ematen dituzten zentro publikoetan koordinazio didaktikoko eta orientazioko sailak egongo dira. Erregelamendu bidez, beste sail batzuk ezarri ahal izango dira.

3. Koordinazio didaktikoko sailak ezagutza zientifiko-teknologikoaren, sozial-linguistikokoaren eta artistikoaren arloetan elkartu ahal izango dira, irakaskuntzako zentroaren hezkuntza-proiektuak horretarako ezartzen duenaren arabera. Arloaren koordinazioa horrekin zerikusia duten sailtako buruetako bati dagokio.

VII. TITULUA

Beste administrazio eta erakunde batzuen elkarlana

II. KAPITULUA

Hezkuntza Administrazioaren eta unibertsitateen arteko elkarlana

175. artikulua.— Elkarlana Andaluziako unibertsitateekin

1. Andaluziako Hezkuntza Administrazioa eta unibertsitateak elkarlanean arituko dira hezkuntza-sistema hobetzen laguntzen duten alderdietan eta, batez ere, honako haueetan:

g) Irakaskuntza-jarduera elebiduna indartzen.

Xedapen indargabetzaile bakarra.— Arau-indargabetzea

1. Honako lege hauek indargabetuta geratzen dira:

f) 239/2007 Dekretua, irailaren 4koa, Andaluzian araubide bereziko hizkuntzen irakaskuntzen antolamendua eta curriculumaz ezartzen dituenak.

8.4.1.21. 18/2007 Legea, abenduaren 17koa, Andaluziako Irrati eta Telebistaren Enpresa Agentzia Publikoak (RTVAk) kudeatutako titulartasun autonomikoko irrati eta telebistari buruzkoa⁷¹²

I. TITULUA Printzipio orokorrak

4. artikulua.— Irrati- eta telebista-zerbitzu publikoaren printzipio inspiratzaileak eta eginkizuna

1. RTVAren eta haren eskumendeko sozietateen jarduerak honako printzipio hauek izango ditu oinarri:

h) Andaluziako herriaren historia-, kultura-, hezkuntza- eta hizkuntza-balioak sustatzea, haien aberastasun eta aldaera osoan.

3. RTVAk bere eskumendeko sozietateen bidez eskaintzen dituen programazioek bateragarri egingo dituzte errentagarritasun sozialaren helburua eta efizientzia ekonomikoaren printzipioa, eta honako hauek bete beharko dituzte:

e) Andaluziako hizkuntza-modalitatearen onarpena eta erabilera sustatzea haren hizkeretan.

II. TITULUA Andaluziako Irrati eta Telebistaren Enpresa Agentzia Publikoa (RTVA)

VI. KAPITULUA Irrati- eta telebista-zerbitzu publikoa ematea

1. ATALA

Irratiko eta telebistako programazioari buruz

29. artikulua.— Zentzumen-desgaitasuna duten pertsonen irisgarritasunerako neurriak

1. RTVAk eta haren eskumendeko sozietateek entzumen- eta ikus-desgaitasuna duten pertsonen erabateko integrazioa eta garapena bultzatuko dute, programazioetako ikus-entzunezko ekoizpenetara eta eduki eta zerbitzu lotu eta interaktiboetara errazago iristeko neurriak eta utilitateak aktibatuz, programak

⁷¹² BOEren 20. zenbakian, 2008ko urtarrilaren 23ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-1185>

zabalduz, gorrentzako azpitoludun eta espainiar zeinu-hizkuntzako sistemekin eta itsuentzako audiodeskripziorako sistemekin batera.

2. RTVAk eta haren eskumendeko sozietateek ikus-entzunezko programa espezifiko irigarriak ekoitziko dituzte, zentzumen-desgaitasuna duten pertsonen kolektiboentzat, eta arreta berezia eskainiko diete haurrei, gazteei eta adinekoei.

3. Era berean, Andaluziako ikus-entzunezkoen sektorearen eremuan, RTVAk eta haren eskumendeko sozietateek sustatuko dute eskuragarri dauden materialen artxibo erkideak eratzea (azpitoluak, espainiar zeinu-hizkuntza eta audiodeskripzioa), eta laguntza aktiboa emango dute utilitate horiei aplikatutako industria-sektore teknologikoa sustatzeko.

Bigarren xedapen gehigarria.— Zentzumen-desgaitasuna duten pertsonentzako programazio irigarriaren ehunekoak

Lege honen 29. artikuluan ezarritakoa kontuan hartuta, RTVAren eskumendeko telebista-sozietateak eskainitako lurreko telebista digitalaren programazio jeneralista guztiek azpitolu-sistemak sartzeko joera izango dute: ehuneko hamarrek espainiar zeinu-hizkuntzako emanaldi-zerbitzuak jasoko dituzte, eta programazioen ehuneko hamarrek audiodeskripzio-zerbitzuak.

Hirugarren xedapen iragankorra.— Zentzumen-desgaitasuna duten pertsonentzako programazio irigarriaren egutegia

1. Lege honen bigarren xedapen gehigarrian ezarritako ehunekoak arian-arian lortuko dira, honako egutegi honen arabera, asteko emanaldiaren denbora osoaren gainean zenbatuta, publizitatearen eta telesalmenta-espazioen denbora kenduta, eta abenduaren 31n:

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	-	-	-	-	-	-	-	-
	Ehune koa	Ehune koa	Ehune koa	Ehune koa	Ehune koa	Ehune koa	Ehune koa	Ehune koa
Azpitoluzi oa gorrentzat.	50	55	60	65	70	80	90	100
Espainiar zeinu- hizkuntza.	3	4	5	6	7	8	9	10
Audiodeskr ipzioa.	3	4	5	6	7	8	9	10

**8.4.1.22. 1/2009 Legea, otsailaren 27koa,
Andaluziako Autonomia Erkidegoan Familia-
bitartekaritza arautzen duena⁷¹³**

**V. KAPITULUA
Zehapen-araubidea**

**1. ATALA
Arau-haustek**

31. artikulua.— Arau-hauste oso astunak

Hauek dira arau-hauste oso astunak:

b) Diskriminazioa dakarren edozein jarduketa, edozein dela ere diskriminazioaren zioa: bitartekaritzaren mendean dauden aldeen sexua, arraza, erlijioa, hizkuntza, sorlekua edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial.

⁷¹³ BOEren 80. zenbakian, 2009ko apirilaren 2ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2009-5491>

8.4.1.23. 5/2010 Legea, ekainaren 11koa, Andaluziako Toki-autonomiari buruzkoa⁷¹⁴

VI. TITULUA Udal-mugapea

III. KAPITULUA Udalerrien izena eta hiriburutza

107. artikulua.— Izendapena aldatzea

1. Udalerrien izendapenak aldatzeko prozeduretan, honako erregela hauek bete beharko dira:
 - b) Proposatutako izendapena gaztelaniaz izango da, eta bereziki kontuan hartuko da tokiko toponimia historikoa.

⁷¹⁴ BOEren 122. zenbakian, 2010eko uztailaren 19ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-11491>

8.4.1.24. 11/2011 Legea, abenduaren 5ekoa, espainiar zeinu-hizkuntzaren erabilera eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak Andaluzian arautzen dituen⁷¹⁵

ZIOEN AZALPENA

I

Espainiako Konstituzioak 9.2 artikuluan aldarrikatzen duenez, botere publikoek betebeharra dute inguruabar zehatzak sustatzeko, gizabanakoaren eta berak osatzen dituen taldeen askatasuna eta berdintasuna benetakoak eta eragingarriak izan daitezen; oztopoak kentzekoa, horiek haien osotasuna eragotzi edo zailtzen badute; eta herritar guztien parte-hartzea erraztekoa, bai bizitza politikoan, baita ekonomia-, kultura- eta gizarte-bizitzan ere. Era berean, 49. artikulua ezartzen du, gizarte- eta ekonomia-politikaren printzipio gidari gisa, botere publikoek betebeharra dutela: desgaitasun fisiko, sentsorial eta psikikoa duten pertsonen aurreikuspen-, tratamendu-, errehabilitazio- eta integrazio-politika egitekoa, eta pertsona horiei eurok behar duten arreta espezializatua eman eta haiek bereziki babestekoa, lehenengo tituluak herritar guztiei ematen dizkien eskubideak eduki ditzaten.

II

Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei buruzko Nazioarteko Konbentzioak, 2006ko abenduaren 13koak, ezartzen du, “arrazoizko egokitzapenak” egin behar direla honako hauen erabilerarekin lotuta: zeinu-hizkuntza; braillea; komunikatzeko modu, bitarteko eta formatu handigarriak eta alternatiboak, eta desgaitasuna duten pertsonen aukeratzen dituzten gainerako komunikazio-modu, bitarteko eta formatu irisgarri guztiak. Hala, 26.3 artikulua ezartzen duenez, “alde diren estatuak sustatuko dute pertsona desgaituentzako laguntza-teknologiaren eta gailuen irisgarritasuna, ezagutza eta erabilera, betiere gaikuntzaren eta birgaikuntzaren ondorioetarako”, eta Konbentzioaren 30.4 artikulua honako hau jasotzen du: “Pertsona desgaituek eskubidea izango dute, gainerakoen baldintza berberetan, euren kultura- eta hizkuntza-identitate berezia aitortuak eta babestuak izan daitezen, baita zeinu-hizkuntza eta gorren kultura ere”.

III

Abenduaren 2ko 51/2003 Legearen azken xedapenetako hamabigarrenak Espainiako Gobernuak behartzen zuen espainiar zeinu-hizkuntzak izan beharko zituen ondorioak arautzera, gorrek eta entzumen-desgaitasuna dutenek ikasteko, ezagutzeko eta erabiltzeko aukera izan zezaten, bai eta aukeratzeko askatasuna ere, ingurunearekin komunikatzeko erabil zitezkeen bitartekoei zegokienez. Haren ondorioz, urriaren 23ko 27/2007 Legea promulgatu zen, zeinaren bidez Espainiako

⁷¹⁵ BOEren 312. zenbakian, 2011ko abenduaren 28ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-20375>

zeinu-hizkuntzak aitortu ziren, eta gortasuna, entzumen-desgaitasuna eta gor-itsutasuna duten pertsonen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautu ziren; izan ere, lege horren 3.1. artikuluan xedatzen denez, lege horretan ezarritako arauak “Espainiako lurralde osoan izango dituzte ondorioak, betiere autonomia-erkidegoen eremuan bakoitzari dagokion erregulazioari kalterik egin gabe; edozelan ere, azken xedapenetako lehenengoak aipatu berdintasuna bermatuko da”.

IV

Andaluziarako Autonomia Estatutuak, 10.3.16 artikuluan, Autonomia Erkidegoaren oinarriko helburu gisa ezartzen du desgaitasuna duten pertsonen integrazio soziala, ekonomikoa eta laborala lortzea. Beste alde batetik, 14. artikulua diskriminazio oro debekatzen du I. tituluan jasotako eskubideak egikaritzean, eginbeharrak betetzean eta zerbitzuak ematean, eta bereziki nabarmentzen du desgaitasunaren ondorioz egikaritzen den diskriminazioa. Hala ere, adierazten du debeku horrek ez duela eragotziko egoera ahulean dauden sektore, talde edo pertsonen onurarako ekintza positiboak egiterik.

Era berean, Estatutuak 24. artikuluan aitortzen du desgaitasuna duten pertsonen eta mendekotasun-egoeran daudenek eskubidea dutela, legeak ezartzen duen moduan, beren garapen pertsonal eta sozialerako beharrezkoak diren berme publikoko laguntza, prestazio eta zerbitzuak eskuratzeko. Eta 37.1 artikuluan 5. eta 6. paragrafoetako politika publikoen printzipio gidarien artean espresuki sartzen dira “desgaitasuna duten pertsonen autonomia eta gizarteratzea eta lanbidean integratzea, betiere diskriminaziorik ezaren, irisgarritasun unibertsalaren eta aukera-berdintasunaren printzipioekin bat etorriz, eta hor sartzen dira oztopoak erabat ezabatzea eta komunikazioa ahalbidetuko dieten lengoaien erabilera”, bai eta “gorrek espainiar zeinu-hizkuntza erabiltzea, eta haien berdintasuna lortzea ahalbidetuko duten baldintzak ere; izan ere, hizkuntza hori irakatsi, babestu eta errespetatu egingo da”.

V

Andaluzian Desgaitasuna duten Pertsonen Laguntzeko martxoaren 31ko 1/1999 Legearen VII. tituluko V. kapituluak komunikazioaren irisgarritasunari buruzkoa da. Kapitulu horretan ezartzen da ezen administrazio publikoek komunikazioan dauden oztopoak ezabatzea sustatuko dutela, eta, bereziki, eskubidea bermatuko dutela informaziorako, komunikaziorako, kulturarako, hezkuntzarako, osasunerako, lanerako, gizarte-zerbitzuetarako eta aisialdirako. Era berean ezartzen da ezen administrazio publikoek lanbide-heziketa bultzatuko dutela zeinu-hizkuntzaren interpretazioan eta gor-itsutasuna duten pertsonen gida-interpretazioan, eta beren eremuan, interpreteen eta gidari-interpreteen erabilera sustatuko dutela. Eta, azkenik, neurri teknikoaren plan bat egitea jasotzen da Andaluziako administrazio publikoaren mendeko ikus-entzunezko hedabideetan informaziorako eskubidea bermatzeko.

VI

Andaluziako botere publikoak espainiar zeinu-hizkuntza aitortzearen bultzatzaile izan dira, gorren zein entzumen-desgaitasuna duten pertsonen ordezkari den Andaluziako elkarte-mugimenduaren eskarien berri emanez. Hala, 2003an, irailean, espainiar zeinu-hizkuntza lege aitortzeko lege besteko proposamena onetsi zen; haren bidez, Andaluziako Parlamentuak Gobernu Kontseiluari eskatu zion Espainiako Gobernuari eska ziezaiola espainiar zeinu-hizkuntza aitortzeko eta

Espainiako lurralde osoan hezkuntza-sistema elebiduna ezartzeko (ahozko hizkuntza / zeinu-hizkuntza). Gainera, Gobernu Kontseiluari eskatu zitzaion, besteak beste, espainiar zeinu-hizkuntzaren erabilera erraztu zezala hala eskatzen zuten irakaskuntza-zentroetan, sentsibilizazio-kanpainak eta -ekintzak bultzatzen jarrai zezala prestakuntzari eta informazioari buruz, eta komunikazio-oztopoak ken zitzala.

Lege honetan nabarmentzen da entzumen-desgaitasuna duten herritarrek parte hartu dutela hura egiten, betiere haien erakunde ordezkarien bidez; eta parte hartu dute Administrazio autonomikoko sailek, toki-administrazioak, eta gizarte- eta ekonomia-eragileek ere. Lege honek apustu erabakigarria egiten du gorren, entzumen-desgaitasuna duten pertsonen eta gor-itsuen parte-hartze sozial, ekonomiko eta laboral osoa lortzeko. Hartzaile nagusiak horiek izanik, komunikaziorako irisgarritasunerako zeharkako neurriek Andaluziako gizarte osoari ere eragingo diote. Lege honek urriaren 23ko 27/2007 Legearen aplikazioa bultzatuko du, eta berrikuntza nabarmenak ekarriko ditu, hala nola teleinterpretazioko profesionalen aitortza, gorren erkidegoko garapen-agentearen figura eta gor-itsuentzako bitartekaritza-figura.

VII

Lege honek hiru kapitulu, bost xedapen gehigarri eta azken xedapen bi ditu.

I. kapituluak xedapen orokor hauek jasotzen ditu: legearen xedeari buruzkoak, haren aplikazio-eremuari buruzkoak, arau honetan zehar sortzen diren kontzeptuen definizioari buruzkoak, eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez espainiar zeinu-hizkuntza eta ahozko hizkuntza ikasteko, ezagutzeko eta erabiltzeko eskubideari buruzkoak; gainera, legearen aplikazioak izango dituen ondorioak arautzen ditu, eta legearen printzipio inspiratzaileak ezartzen ditu.

II. kapituluaren gaia hauxe da: espainiar zeinu-hizkuntza eta ahozko hizkuntza ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez ikastea eta ezagutzea, bai irakaskuntza arautuan, bai prestakuntza ez-arautuan.

III. kapituluak espainiar zeinu-hizkuntzaren erabilera eta legearen aplikazio-arlo publiko eta pribatuetan ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak garatzen ditu, honako eremu hauei dagozkienez: hezkuntza, osasuna, prestakuntza eta enplegua, kultura, turismoa, kirola, aisialdia, eraikuntzak, gizarte-ongizatea, garraioak, administrazio publikoekiko harremanak, parte-hartze politikoa, eta komunikabide sozialak, telekomunikazioak eta informazioaren gizartea.

Azkenik, legeak bost xedapen gehigarri eta azken xedapen bi ditu: lehenengo xedapen gehigarriak Legearen Jarraipen Batzordearen sorrera jasotzen du; bigarren eta hirugarren xedapenek, berriz, egitura-zuzkiduraren bermea eta berme juridikoa jasotzen ditu, bai eta laguntza teknikoen eta beste bitarteko batzuen zuzkidura ere; laugarrenak, arbitraje-sistema, eta bosgarrenak, araudi estatala berregitea. Azken xedapen bietan, hurrenez hurren, hauek jasotzen dira: araugintza-garapena eta betearaztea, eta legea indarrean jartzea.

Lege hau oinarritzko baldintza estataleki kalterik egin gabe eman da, eta Andaluziarako Autonomia Estatutuak Autonomia Erkidegoari arlo hauetan ematen dizkion eskumenen arabera: sustapena (45. artikulua), hezkuntza (52. artikulua), unibertsitateak (53. artikulua), ikerketa, garapena eta berrikuntza teknologikoa (54. artikulua), osasuna (55. artikulua), etxebizitza (56. artikulua), toki-araubidea (60. artikulua), gizarte-zerbitzuak (61. artikulua), enplegua (63. artikulua), garraioa eta

komunikazioak (63. artikulua), komunikabide sozialak (69. artikulua), turismoa (71. artikulua), eta kirolak, ikuskizunak eta aisialdiko jarduerak (72. artikulua).

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Legearen xedea

Lege honen xedea da Andaluzian espainiar zeinu-hizkuntzaren (aurrerantzean, EZH) errespetua, babesa, irakaskuntza eta erabilera berdintasun-baldintzetan bermatzeko eta gauzatzeko beharrezkoak diren neurriak arautzea, hizkuntza hori askatasunez erabiltzea erabakitzen duten pertsonen hizkuntza den aldetik, bai eta ahozko hizkuntza ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez erabiltzea ere, urriaren 23ko 27/2007 Legean ezarritako oinarrizko baldintzen esparruan; izan ere, lege horrek Espainiako zeinu-hizkuntzak aitortzen ditu, eta gorren, entzumen-desgaitasuna duten pertsonen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzen ditu.

2. artikulua.— Legearen ondorioak

1. Lege honetan beharrezko neurriak eta bermeak ezartzen dira gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuak direnek EZH eta ahozko hizkuntza askatasunez erabili ahal izan ditzaten, ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez, arlo publiko eta pribatu guztietan, betiere Konstituzioan eta Andaluziarako Autonomia Estatutuan jasotako eskubide eta askatasunen egikaritzea gauzatzeko.

2. EZH eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak, lege honen ondorioetarako, irisgarritasunerako eta ez diskriminatzeko oinarrizko baldintzat hartzen dira entzumen-desgaitasuna duten eta zeinu-hizkuntzaren edo Andaluziako ahozko hizkuntzaren erabiltzaile diren pertsonentzat, bai informaziorako irispidean, bai komunikazioan, bai telekomunikazioetan, partaidetza-eremu guztietan.

3. EZHren eta ahozko hizkuntzaren errespetua, erabilera, irakaskuntza eta babesa bermatuko dira, ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez, gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsutasuna dutenen aukera-berdintasuna sustatzeko.

3. artikulua.— Hartzaileak

Lege honen hartzaileak izango dira gor-itsutasuna duten pertsonak eta gorrak edo entzumen-desgaitasuna dutenak, baldin eta arrazoi horregatik % 33ko desgaitasun-maila edo handiagoa aitortu bazaie, bai eta % 33ko desgaitasun-maila edo handiagoa duten pertsona guztiak ere, baldin eta beste desgaitasun batzuk direla-eta legean jasotako neurriak behar badituzte, eta ohiko bizilekua Andaluziako edozein udalerritan badute.

4. artikulua.— Aplikazio-eremua

Lege hau ez da ondorengo eremuetan aplikatuko:

- a) Herritarren eskura jartzekoak diren ondasun eta zerbitzuetan.
- b) Garraioetan.

- c) Administrazio publikoekiko harremanetan.
- d) Justizia Administrazioan.
- e) Parte-hartze politikoan.
- f) Komunikabide sozialetan, telekomunikazioetan eta informazioaren gizartean.

5. artikulua.— Definizioak

Lege honen ondorioetarako, honako hauek honela ulertzen dira:

- a) EZH: ikusmen-, espazio-, keinu- eta eskuzko hizkuntza da, eta haren osaeran faktore historikoen, kulturalen, linguistikoen eta sozialek parte hartzen dute; gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsutasuna dutenek erabili ohi dute Andaluzian.
- b) Ahozko hizkuntza: Espainiako Konstituzioan ofizialki onartutako aho-entzumenezko hizkuntza da. Lege honen ondorioetarako, Andaluzian, gaztelaniari egiten dio erreferentzia.
- c) Ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak: gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsutasuna dutenek erabiltzen dituzten kodeak eta komunikabideak dira, bai eta haien erabiltzen dituzten baliabide teknologikoak eta laguntza teknikoak ere, zeinek errazten baitute ahozko eta idatzizko adierazpenerako irispidea, ingurune osoarekiko komunikazioa faboratuz.
- d) Gorrak edo entzumen-desgaitasuna dutenak: entzumen-galera handiagoa edo txikiagoa duten pertsonak dira, arrazoi horregatik % 33ko desgaitasun-maila edo handiagoa aitortu zaienak, beren eguneroko bizitzan informazioan, komunikazioan eta telekomunikazioetan oztopoak dituztenak, edo, horiek gaindituz gero, horiek egiteko bitartekoak eta laguntzak behar dituztenak.
- e) Gor-itsuak: bi zentzumen-gabezia, ikusmenekoa eta entzumenekoa, konbinatzen dira pertsona horietan, eta komunikazio-arazo bakarrak eta beharrezan bereziak sortzen zaizkie, zeinak sortzen baitira modu globalean hautemateko, ezagutzeko, interesatzeko eta ingurunean moldatzeko zailtasunaren ondorioz. Pertsona horietako batzuk erabat gorrak etaitsuak dira, eta beste batzuek entzumen- eta ikusmen-arrastoak dituzte. Beren zentzumen-egoerara moldatutako komunikazio-sistemak erabiltzen dituzte.
- f) EZHren erabiltzailea: komunikatzeko EZH erabiltzen duen pertsona da.
- g) Ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen erabiltzailea: gorra, entzumen-desgaitasuna duena edo gor-itsutasuna duena da, zeinak bere burua ahozko hizkuntzan komunikatzen baitu eta gizarte-ingurunean informazioa eta komunikazioa iristeko ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak behar baititu.
- h) EZHren interpretea: espainiar zeinu-hizkuntzaren informazioa ahozko hizkuntzara eta hizkuntza idatzira, eta alderantziz, interpretatzen eta itzultzen duen profesionala, zeinak ziurtatzen baitu hizkuntza hori erabiltzen duten gorren eta entzumen-desgaitasuna duten pertsonen, entzuleen eta haien gizarte-ingurunearen arteko komunikazioa. Bestalde, EZHren teleinterpretea informazioa urrutitik interpretatzen eta itzultzen duen profesionala da.
- i) EZHren teleinterpretazioa: teleinterprete batek ematen duen zerbitzua da, eta EZHtik ahozko hizkuntzarako informazioa, eta alderantziz, urrutitik interpretatzen eta itzultzen du, bideotefonia publikoa erabiliz (sare finko eta mugikorren bidez) eta beste teknologia batzuk erabiliz, eta hori teleinterpretazio-zentro batean eta nonahi egiten du, ahozko hizkuntza erabiltzen duen pertsona baten eta

telekomunikazio-zerbitzuak irisgarri egiten dituen EZHren beste baten arteko komunikazio-zubi gisa.

j) Gor-itsuen gidari-interpreteta: informazioa EZHtik ahozko hizkuntzara, hizkuntza idatzira eta gor-itsuek erabiltzen dituzten komunikazio-sistema eta bitartekoetara, eta alderantziz, interpretatzen eta itzultzen duen profesionala. Gor-itsuen eta haien solaskideen arteko komunikazioa ziurtatzeko, haiek inguruneari buruz behar duten informazio guztia ematen die, bai ingurumariari dagokionez, bai hizkuntzari dagokionez, eta haien parte-hartzea errazten du, baldintza berberetan. Joan-etorrietan gidari gisa jarduten du.

k) Gor-itsuen bitartekaria: EZH eta ahozko hizkuntzaren ordeko komunikazio-sistemak erabiltzen dituen profesionala da, zeinak gor-itsuari laguntzen baitio haren ezaugarri pertsonaletara gehien egokitzen den komunikazio-maila eta sistema garatzen. Gor-itsuaren eta haren ingurunearen arteko lotura egiten du, ingurune harekiko elkarrekintza eta ikaskuntzak bereganatzea sustatuz.

l) Gorren erkidegoaren garapen-agentea: gorren erkidegoari arreta emateko prestakuntza espezifikoa duen profesionala da, betiere gorrek eta entzumen-desgaitasuna duten pertsonak gizartean parte har dezaten sustatzeko, haien autonomia pertsonala suspertuz.

m) Hezkuntza elebiduna: hezkuntza-proiektu honetan, irakasteko eta ikasteko prozesua komunikazio-hizkuntza gisa erabiltzen diren bi hizkuntza edo gehiago dauden ingurunean gauzatzen da. Gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen kasuan, ofizialki aitortutako ahozko hizkuntzak eta Espainiako zeinu-hizkuntzak hartuko dira kontuan.

n) Azpтитuluak: ahozko komunikaziorako laguntza-baliabidea da, zeinak ahozko mezua testuan transkribatzen baitu, betiere gorraren, entzumen-desgaitasuna duenaren edo gor-itsuaren informaziorako irispidea bermatuz.

ñ) Audiodeskripzioa: ikus-entzunezko komunikazioari laguntzeko zerbitzua da, alegia, ikus-entzunezko eduki baten ikusmen-zatia ez atzematea konpentsatzeko aplikatutako teknika eta trebetasunen multzoa; horretarako, ikusmen-desgaitasuna duten pertsonen soinua informazio egokia ematen dio, ikusmen-elementu garrantzitsuak itzuliz, azalduz edo kontatuz, betiere eduki hori osotasun harmoniko gisa eta ikusmen-desgaitasunik gabeko pertsona batek hautematen duenarekin ahalik eta hurbilen hautemateko.

o) Arrazoizko doikuntza: ingurune fisikoa, soziala eta jarrerazkoa desgaitasuna duten pertsonen beharrian espezifikoetara egokitzeko neurriak dira, zeinek errazten baitute modu eraginkorrean eta praktikoan, eta neurritz kanpoko zamarik eragin gabe, desgaitasuna duen pertsonaren irisgarritasuna edo parte-hartzea, gainerako herritarren baldintza berberetan. Zama bat neurritsua edo neurritz kanpoko den zehazteko, kontuan hartuko dira: dena delako neurri horren kostuak; neurri hori ezarri ezean desgaitasuna duen pertsonari eragiten zaion diskriminazioa; neurria abiarazi behar duen pertsona, erakunde edo antolakunde jakin horren egitura eta ezaugarriak, eta zer aukera dagoen finantzaketa ofiziala edo beste edozein laguntza lortzeko.

6. artikulua.— EZH eta ahozko hizkuntza ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez ikasi, ezagutu eta erabiltzeko eskubidea

Gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuak direnek eskubidea dute EZH eta ahozko hizkuntza ikasteko, ezagutzeko eta erabiltzeko, ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez, lege honetan ezarritako baldintzetan.

Adingabeen edo ezgaituen kasuan, gurasoek edo legezko ordezkariak egikarituko dute eskubide hori.

7. artikulua.— Printzipio orokorrak

Lege honek ondorengo printzipioak ditu abiaburu:

a) Diskriminaziorik eza: desgaitasuna duen inor ezin izango da modu desberdinean tratatu edo diskriminatu, ez zuzenean, ez zeharka, EZH eta ahozko hizkuntza erabiltzeko eskubidea edozein eremutan, publikoa zein pribatua izan, egikaritzeagatik ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez.

b) Aukeratzeko askatasuna: gorrek, entzumen-dezgaitasuna duten pertsonak edo gor-itsuek eta, hala badagokio, haien gurasoek edo legezko ordezkariak, baldin eta haiek adingabeak badira edo ezgaituta badaude, ahozko hizkuntza eta EZH aukeratu ahal izango dituzte.

c) Normalizazioa: gorrek, entzumen-dezgaitasuna duten pertsonak edo gor-itsuek aukera izan behar dute ohiko bizimodua eramateko, beste edozein pertsonak eskura dituen leku, eremu, ondasun eta zerbitzu berberak iritsiz.

d) Irisgarritasun unibertsala: inguruneek, prozesuek, ondasunek, produktuek eta zerbitzuek, bai eta objektuek eta tresnek, lanabesek eta gailuek ere beharrezko baldintzak bete behar dituzte, pertsona guztiek segurtasunez eta erosotasunez ulertu, erabili eta baliatu ditzaten, ahal denik eta modurik autonomoen eta naturalenean.

e) Denentzako diseinua, EZHren eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen arloan: jarduera estrategikoa da, zeinaren bidez jatorritik eta ahal den guztietan sortu eta proiektatzen baitira EZH eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak barne hartzen dituzten inguruneak, prozesuak, ondasunak, produktuak, zerbitzuak, objektuak, tresnak, gailuak edo lanabesak, Andaluzian pertsona guztiek haiek erabili ahal izan ditzaten.

f) Zeharkakotasuna EZHren eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen arloko politiketan: Andaluziako administrazio publikoek garatzen dituzten jarduketak ez dira soilik plan, programa eta ekintza espezifikoetara mugatuko, zeinak gorrentzat, entzumen-dezgaitasuna duten pertsonentzat edo gor-itsuentzat pentsatuta egongo baitira soilik, ezpada jarduketa horiek politika publikoen jarduketa-eremu eta -sektoreetako izaera orokorreko politiketan eta ekintza-lerroetan sartu beharko dira, horien erabiltzaileen beharrianak eta eskariak kontuan hartuta.

g) Elkarrizketa zibila: printzipio honen arabera, Andaluzian gorren, entzumen-dezgaitasuna duten pertsonen eta gor-itsuen eta haien familien eta eragile ekonomiko eta sozialen ordezkari diren antolakundeek parte hartzen dute, legeek eta gainerako xedapen arauemaileek ezartzen duten moduan, gorren gaineko jarduketak biltzen dituzten politika ofizialak prestatzen, exekutatzeko, horien jarraipena egiten eta ebaluatzen.

h) Emakumeen eta gizonen arteko tratu-berdintasuna: printzipio horrek badakar sexuan oinarritutako diskriminaziorik ez egitea, ez zuzenean, ez zeharka, ekonomia-, politika-, gizarte-, lan-, kultura- eta hezkuntza-eremuetan, bereziki enpleguari, lanbide-heziketari eta lan-baldintzei dagokienez.

II. KAPITULUA

EZH eta ahozko hizkuntza ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez ikasi eta ezagutzea

8. artikulua.— Irakaskuntza arautuan ikastea

1. Hezkuntza Administrazioak behar diren giza baliabideak, baliabide materialak eta teknologikoak izango ditu, indarrean dagoen hezkuntza-legerian ezarritakoarekin bat etorritik zehazten diren irakaskuntza arautuko zentroetan EZH eta ahozko hizkuntza ikasteko aukera emateko ikasle gorrei, entzumen-desgaitasuna dutenei eta gor-itsuei. Edozelan ere, zentroen edukiera hartu beharko da kontuan eskola-postuak adjudikatzeko.

2. Hezkuntza Administrazioak, zehazten diren zentroetan, besteak beste, hezkuntza-eredu elebidunak eskainiko ditu, zeinak askatasunez aukeratuko baitituzte ikasle gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek edo gor-itsuak direnek, edo haien gurasoek edo legezko ordezkariak, haiek adingabeak badira edo ezgaituta badaude. Horretarako, hezkuntza elebidunaren aukeraren berri emango da, baita eskura dauden beste baliabide batzuen berri ere. Hezkuntza elebidunaren aukera, EZHren erabilera normalizatzeko eta integratzeko, zentro horietan eskolatutako entzuleei zabalduko zaie.

3. Andaluziako Hezkuntza Administrazioak indarra emango die entzumen-desgaitasunari lotutako hezkuntza-beharrizan berezietara egokitutako EZHko material didaktikoak diseinatzeari, lantzeari eta zabaltzeari, betiere entzumen-desgaitasuna duten ikasleek ahozko hizkuntza irits dezaten, laguntza teknikoaren bidez zein komunikazio-sistema handigarrien bidez.

4. Ikasketa-planetan, zehazten diren zentroetan, hautazko irakasgai gisa, ikasle guztientzako EZHren ikaskuntza sartu ahal izango da; horrela, EZHren erabiltzaile gorren, entzumen-desgaitasuna duten pertsonen eta itsuen gizarteratzea erraztuko da, eta berdintasuneko eta hizkuntza- eta kultura-aniztasunarekiko errespetuko balioak sustatuko dira.

5. Hezkuntza Administrazio eskudunak, behar bezala kualifikatutako profesionalak izateko, EZH eta ahozko hizkuntza irakasteko, ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez, eta, hala badagokio, III. kapituluan aurreikusitako erabilerarako, egokitzat jotzen dituen titulazioak zehaztuko ditu, horiek egikaritzeko baldintzei buruzko araudiaren arabera, eta profesionalen hasierako eta etengabeko prestakuntza erraztuko du. Horretarako, entzumen-desgaitasuna duten pertsonak ordezkatzeko dituzten erakundeak eta haien familien parte-hartzea eta aholkularitza izango da.

6. Hezkuntza Administrazioak prestakuntza-planak eta -programak ezarriko ditu ikasle gorrei, entzumen-desgaitasuna dutenei edo gor-itsuak direnei arreta ematen dieten irakasleentzat, edo etorkizuneko hezkuntza- eta prestakuntza-ekintzetarako EZHn prestatu nahi dutenentzat. Ildo horretan, sustatuko da irakasleen hasierako prestakuntzan EZH sartzea bigarren hezkuntza emateko master pedagogikoen ikasketa-planetan eta hezkuntza-zientzien fakultateetan.

9. artikulua.— Prestakuntza ez-arautuan ikastea

1. Enplegurako prestakuntzan eta prestakuntza ez-arautuan eskumena duten administrazioek elkarlana sustatuko dute gorrekin, entzumen-desgaitasuna duten pertsonekin eta gor-itsutasuna dutenekin, haien familiekin eta sektoreko elkarteekin EZH eta ahozko hizkuntza ikasteko prestakuntza-ikastaroak egiteko, ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiliz, bai eta material didaktikoak editatuz ere.

2. Andaluziako administrazio publikoek, eragile ekonomiko eta sozialek, zentro laguntzaileek eta gainerako erakundeek komunikaziorako irisgarritasuna erraztuko diete EZHren erabiltzaile izan eta entzumen-desgaitasuna duten pertsonen eta ahozko hizkuntza erabiltzen dutenen enplegurako prestakuntza-eskaintzetan eta gainerako prestakuntza ez-arautuan; horretarako, giza baliabideak, bitarteko materialak, didaktikoak eta teknikoak emango dizkiete, haien beharrianetara egokituta.

3. Administrazio eskudunak lanbide-eguneratzerako ikastaroen eskaintza indartuko du, baldin eta horiek lotuta badaude EZH edo ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiltzen diren lanpostuekin.

Abandonuaren arriskuak murrizteko eta gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuak direnek prestakuntza-ibilbide batean aurrera egin dezaten ahalbidetzeko, lanbide-kualifikazioen aitortza eta egiaztapen partzial metagarria bultzatuko da. Horretarako, gaitasun-unitateetan oinarritutako prestakuntza-moduluek osatutako prestakuntza-ekintzak programatzea sustatuko dute organismo eskudunek, betiere gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuak direnek modulu horiek metatu eta profesionaltasun-ziurtagiri baten bidez kualifikazio osoa egiazta dezaten.

4. Andaluziako administrazio publikoek bultzatuko dute Andaluziako Juntako, haren erakunde instrumentaletako eta toki-erakundeetako enplegatu publikoek EZHko prestakuntza jaso dezaten, batez ere publikoari arreta eta herritarrei arreta ematen dieten lanpostuekin lotutako langileek jasoko dute prestakuntza hori segurtasunaren eta larrialdien arloan.

5. Andaluziako Administrazioak eta Andaluziako eragile sozial eta ekonomikoek, entzumen-desgaitasuna duten pertsonak integratzeko eta normalizatzeko neurri gisa, pertsona horien beharrianen inguruan sensibilizatuko dute, eta prestakuntza sustatuko dute EZHn eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen erabileran.

III. KAPITULUA

EZH eta ahozko hizkuntza ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidezko erabiltzea

10 artikulua.— Xedea

1. Andaluziako administrazio publikoek, erregelamendu bidez zehazten diren baldintzetan, honako zerbitzu hauek sustatuko dituzte kapitulu honetan zehazten diren arlo publiko eta pribatuetan: EZH interpretatzeko zerbitzuak; gidari-interpretazio-zerbitzuak; bitartekaritza-zerbitzuak, eta gorren, entzumen-desgaitasuna edo gor-itsutasuna duten pertsonen ahozko komunikaziorako

laguntza-bitartekoak. Jendearen eskura dauden prozedura, ondasun eta zerbitzu guztien informazioa eta zabalkundea modu irisgarrian aurkeztuko dira.

EZHren interpreteen zerbitzuak presentzialak edo urrutikoak izan daitezke, bideotelefoniarren edo beste bitarteko teknologiko batzuen bidez. Gidari-interpreteen eta bitartekaritzako profesionalen zerbitzuak presentzialak izango dira.

2. Botere publikoek, abenduaren 2ko 51/2003 Legean eta haren erregelamendugarapeneko arauetan ezarritakoaren arabera, diskriminazioaren aurkako neurriak sustatuko dituzte, eta ekintza positiboko neurriak ezarriko dituzte EZHren erabiltzaile diren gorren, entzumen-desgaitasuna duten pertsonen eta gor-itsuen alde eta ahozko hizkuntza ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez erabiltzen dutenen alde, kapitulu honetan xedatutakoaren arabera.

3. Ondasun eta zerbitzu berriak diseinatzean, garatzean eta jendearen eskura jartzean, edo arrazoizko egokitzapenak ezartzean, gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen beharrianak hartuko dira kontuan, eta EZH eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiltzea erraztuko da.

4. Era berean, gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek edo gor-itsutasuna dutenek EZHko profesionalekin eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoekin batera parte hartzeko duten eskubidea bermatuko da, parte-hartzeko eremu guztietan, publikoak zein pribatuak izan, entzumen-desgaitasuna edo gor-itsutasuna duen pertsonak hala eskatzen duenean.

11. artikulua.— Jendearen eskura dauden ondasun eta zerbitzuetarako irispidea

Ondasun eta zerbitzu publikoetarako irispidea eremu hauen arabera zehaztuko da:

1. Hezkuntza.

Hezkuntza Administrazioak, zehazten diren zentroetan, EZHren erabiltzaileei erraztuko die hura irakaskuntzako komunikazio-hizkuntza gisa erabiltzea, bai eta ahozko hizkuntza erabiltzen duten gorrei, entzumen-desgaitasuna dutenei edo gor-itsuei hura erabiltzea ere, eta honako neurri hauek hartuko dituzte aukeraberdintasunean hezteko:

a) Unibertsitateko ikasle gorrei, entzumen-desgaitasuna dutenei edo gor-itsutasuna dutenei arreta emateko programa eta ekimen espezifikoak sustatzea, aholkularitza eta laguntza-neurriak emateko, bai ahozko komunikazioan, bai EZHn, desgaitasun-egoeran dauden unibertsitate-ikasleei arreta emateko zerbitzuen esparruan.

b) Komunikazioaren eta informazioaren teknologia berrien eta komunikazio-sistema handigarri eta alternatiboen erabilera sustatzea, beren gaitasun pertsonalei lotutako hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleen hezkuntza-arretaren esparruan.

c) Entzumen-desgaitasuna duten ikasleen gurasoei edo legezko tutoreei behar duten informazioa ematea, bai eta behar duten aholkularitza ere, betiere beren seme-alaben hezkuntzan komunikazio-sistema egokiena aukeratu ahal izan dezaten, eskura dituzten baliabideen eta ikasle bakoitzaren egoeraren eta beharrian pertsonalen arabera, betiere ahalik eta esku-hartze goiztiarrena eginez.

d) Indartu egingo da entzumen-desgaitasunari lotutako hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleak eskolatzen dituzten irakaskuntzako zentroen hezkuntza-proiektuetan eta programazio didaktikoetan, hala badagokio, EZHren eta komunikazioaren sistema handigarriak edo alternatiboak ezagutzea eta erabiltzea.

e) Irakasleen etengabeko prestakuntza indartuko da, bai ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoetan, bai EZHn.

2. Osasuna.

Osasun Administrazioak honako neurri hauek hartuko ditu osasuna aukera-berdintasunean iristeko:

a) Osasun Administrazioko langileen EZHko prestakuntza indartzea.

b) Osasun-zerbitzuetarako nahiz plan, prozesu eta programetarako irisgarritasuna sustatzea, laguntza teknikoak eta beharrezko teknologia sartuz.

3. Prestakuntza eta enplegua.

Arau honek bermatu egiten du entzumen-desgaitasuna eta gor-itsutasuna duten pertsonen aukera-berdintasunerako eskubidearen eraginkortasuna enpleguaren eta okupazioaren eremuan, betiere Zerga, Administrazio eta Gizarte Arloko Neurriei buruzko abenduaren 30eko 62/2003 Legearen II. tituluko III. kapituluko 3. atalean ezarritakoari kalterik egin gabe —lege horrek neurriak arautzen ditu laneko tratu-berdintasunari eta diskriminaziorik ezari buruzko arloan—.

Zehazki, EZH arloko prestakuntza sustatuko zaie Andaluziako Enplegu Zerbitzuko bulegoetako langileei, bai eta entzumen-desgaitasuna duten pertsoneri arreta emateari buruzko prestakuntza ere, ahozko hizkuntzan edo EZH bidez komunikatzen badira.

Andaluziako Juntako Administrazioak bermatuko du gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuak direnek berdintasunez iritsiko dutela enplegu publikoa. Horretarako, hautaprobetan denborak eta bitartekoak egokitzea erraztuko du, giza baliabideak eta baliabide materialak eskura jarrita, hala nola EZHko interpreteak, gidari-interpreteak, teknologia lagunduak eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak, baldin eta proba horiek egiteko behar badira. Era berean, neurri horiek lanpostuen egokitzapenetan eta prestakuntza-prozesuetan aplikatuko dira.

Andaluziako toki-administrazioek, Andaluziako edozein administrazio publikotako erakunde instrumentalek eta unibertsitate publikoek, era berean, irisgarritasuna bermatuko dute beren sarrera-prozesuetan eta barne-igoerako prozesuetan, aurreko apartatuko neurrien bidez, bai eta lanpostuen egokitzapenetan eta prestakuntza-prozesuetan ere.

4. Kultura, turismoa, kirola eta aisialdia.

Andaluziako administrazio publikoek plan eta programa espezifikoak onestea sustatuko dute; plan eta programa horien bidez, EZHren interpreteen, gidari-interpreteen edo bitartekaritzako profesionalen, bisita gidatuen edo bestelako bitarteko eta teknika egokien bidez, gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsutasuna dutenek iritsi eta erabiliko dituzte kultura-ondasun eta -jarduerak eta kirol-, turismo-, jolas- eta aisialdi-jarduerak, hala nola zinemak, antzokiak, naturagune babestuak, Autonomia Erkidegoaren eskumeneko museoak, monumentuak eta gainerako ondasun kulturalak.

5. Eraikuntzak.

Andaluziako administrazio publikoek eta haien erakunde instrumentalek informazioaren teknologien eta telekomunikazioen aplikazio aurreratua ezarriko dute haiek erabiltzen dituzten eraikin, establezimendu eta instalazioetan, eta teknologia horiek erabilera edo titulartasun pribatuko eraikin, establezimendu eta instalazio publikoetan aplikatzea sustatuko dute, betiere EZHren eta ahozko

komunikaziorako laguntza-bitartekoen erabilera bermatzeko. Gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen irisgarritasun-elementutzat hartuko dira espazio publiko urbanizatueta eta eraikinetara (etxebizitzak barne) iristean eta haiek erabiltzean informazio-, komunikazio- eta telekomunikazio-beharrizanetara egokitutako gailuak instalatzea edo hobetzea .

6. Gizarte-ongizatea.

Gizarte-zerbitzuen arloan eskumena duten Andaluziako administrazio publikoek beren zerbitzuak entzumen-desgaitasuna duten erabiltzaileen beharrizanetara egokitzea sustatuko dute. Horretarako, berariaz sustatuko da gizarte-zerbitzu komunitarioetako zentroetako langileen EZHko prestakuntza, eta desgaitasuna duten pertsonak balioesteko eta orientatzeko zentroetako langileena, eta mendekotasun-egoera balioesteko zerbitzuetako langileena.

12. artikulua.— Garraioak

1. Garraio publikoko geltokietan (lurrekoetan, itsasokoetan eta airekoetan), Andaluziako Autonomia Erkidegoaren edo toki-administrazioaren eskumenekoak badira eta bidaiarien trafikoaren garrantziaren arabera zehazten badira, EZHren interpreteen eta gidari-interpreteen zerbitzuak ematea sustatuko da, aurrez aurre edo teleinterpretazioaren bidez, bai eta informazioa emateko eta jendeari arreta emateko guneetan ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiliz ere.

2. Garraioeko eskubide eta eginbeharrei, funtzionamendu- edo segurtasun-arauei buruzko jarraibideen edizioa edo zabalkundea, ahal den guztietan, EZHz eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez ere egitea sustatuko da.

3. Aurreko paragrafoetan aipatutako neurriak azaroaren 23ko 1544/2007 Errege Dekretuaren IX. eranskinen 11.1 apartatuan aurreikusitako irisgarritasun-planen gutxieneko edukian txertatuko dira; izan ere, azaroaren 23ko 1544/2007 Errege Dekretuak irisgarritasunaren eta diskriminaziorik ezaren oinarritzko baldintzak arautzen ditu desgaitasuna duten pertsonen garraio-moduak iristeko eta erabiltzeko.

13. artikulua.— Administrazio publikoekiko harremanak

1. Andaluziako Juntako Administrazioak, haren erakunde instrumentalek, toki-administrazioek eta unibertsitateek arreta egokia eskainiko dute; EZHren erabilera eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez egiten den ahozko hizkuntzaren erabilera errespetatuko dute; langileak prestatuko dituzte; EZHko interprete-zerbitzuen, gidari-interpreteen eta bitartekaritzako profesionalen argiztapen-baldintza egokiak jarriko dituzte, bai eta haien beharrezkoak diren denborak eta seinaleztapena, eta ahozko komunikaziorako behar diren laguntza-bitartekoak ere.

2. Gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen irisgarritasuna sustatuko da Andaluziako administrazio publikoen telefono bidezko arreta-zerbitzuetan.

3. Langileek zuzenean artatzen ez dituzten informazio-guneak informazio osagarriko sistema irisgarriez hornitzea erraztuko da, hala nola informazioa EZHn transmititzen duten ikus-entzunezko sistemez eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoez, nola diren ikus-entzunezko sistemen azpitoluak.

14. artikulua.— Justizia Administrazioa

Andaluziako Juntako Administrazioak, Justizia Administrazioaren zerbitzuko bitarteko materialak eta giza bitartekoak hornitzeko eskumena duen sailaren bitartez, baldintza egokiak sustatuko ditu EZHren interpreteen, gidari-interpreteen eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen zerbitzuak xedatzeko, gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsutasuna dutenek komunikazioa irisgarri izan dezaten ordena jurisdikzional guztietako prozesu judizialetan eta estrajudizialetan, zeinetan pertsona haiek esku hartzen duten, betiere arlo bakoitzean indarrean dauden lege prozesaletan xedatutakoa aplikatuz.

15. artikulua.— Parte-hartze politikoa

1. Urriaren 23ko 27/2007 Legearen 13. eta 22. artikuluetan xedatutakoarekin bat etorritik, botere publikoek, alderdi politikoek eta eragile ekonomiko eta sozialek erraztasunak emango dituzte informazio instituzionalak eta komunikabideetan doan eta nahitaez emititzen diren programak erabat irisgarriak izan daitezen, hauteskunde-legeriaren eta legeria sindikalaren arabera, gorrentzat, entzumen-desgaitasuna dutenentzat edo gor-itsutasuna dutenentzat, eta irisgarritasun hori lortuko da, bai EHLn emitituz edo banatuz, bai zuzenean azpitolatuz.

2. Andaluziako Parlamentuak eta toki-erakundeek EZHren interpretazioa sustatuko dute, bai eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak eta azpitoluak egotea eta erabiltzea ere, izaera publikoko osoko bileretan eta hala erabakitzen den interes orokorreko beste edozein bileratan, baldin eta gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsutasuna dutenek parte hartzen badute eta alde aurretik hala eskatzen badute.

16. artikulua.— Komunikabide sozialak, telekomunikazioak eta informazioaren gizartea

1. Andaluziako administrazio publikoek beharrezko neurriak bermatuko dituzte komunikabide sozialak, haien araudi espezifikoan aurreikusitakoarekin bat etorritik, irisgarri izan daitezen gorrentzat, entzumen-desgaitasuna dutenentzat eta gor-itsuentzat, zeinek EZH eta ahozko hizkuntza erabiltzen duten.

2. Andaluziako administrazio publikoek telekomunikazioetarako irisgarritasuna sustatuko dute, eta, horretarako, EZH, azpitoluak eta, beharrezkoa izanez gero, audiodeskripzioa txertatuko dituzte pixkanaka, bai eta informazioa iristeko sistemak ere, titulartasun publikoko edo funts publikoekin finantzatutako Interneteko atari eta orrietan, bai eta jendeari oro har garrantzi ekonomiko berezia duten zerbitzuak ematen dizkieten enpresetan ere, baldin eta enpresa horiek abenduaren 28ko 56/2007 Legearen 2. artikuluan ezarritako betebeharraren mende badaude; izan ere, lege hori Informazioaren Gizartea bultzatzeko Neurriei buruzkoa da. Txertatze horrek kalitate-estandar normalizatuak beteko ditu, eta, bereziki, ematen diren zerbitzu irisgarriei buruzko informazioari eragingo dio.

3. Andaluziako administrazio publikoek, bakoitzak bere eskumenen eremuan, desgaitasuna duten pertsonentzako irisgarritasun-estandarren bultzada, garapena eta aplikazioa, eta denentzako diseinua sustatuko dute, informazioaren gizartearen teknologia berrietan oinarritutako elementu eta prozesu guztietan.

Ikus-entzunezko euskarrien garapena sustatuko da, hala nola EZH, azpitoluak eta audiodeskripzioa barne hartzen dituzten material didaktikoen eta zabalkunde- eta informazio-materialen garapena, informazioaren eta ezagutzaren gizartean irispidea eta irisgarritasuna errazteko.

4. Andaluziako administrazio publikoek eta beste erakunde publiko zein pribatuek antolatutako edo diruz lagundutako kongresu, jardunaldi, sinposio, mintegi eta bestelako ekitaldietan, zeinetan gorrak, entzumen-desgaitasuna dutenak eta gor-itsutasuna dutenak dauden edo parte hartzen duten, horien irisgarritasuna erraztuko da; horretarako, EZHren interpreteen edota gidari-interpreteen zerbitzuak emango dira, edo ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiliko dira, interesdunek alde aurretik eskatzen dutenean. Era berean, espazio egokiak eta irisgarriak gordeko dira pertsona horientzat, eta baldintza tekniko egokiak bermatuko dira interpretazioko eta gida-interpretazioko lanpostuak betetzeko.

5. Informazioaren eta komunikazioaren teknologiak gorrei, entzumen-desgaitasuna dutenei eta gor-itsutasuna dutenei hurbiltzeko, haien prestakuntza sustatuko da teknologia horiek erabiltzeko.

17. artikulua.— Ikerketa

1. Andaluziako Juntako Administrazioak EZHren eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen ikerketa bultzatuko du, eta haren lankide izango dira Andaluziako unibertsitate publikoak; gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen, gor-itsuen eta haien familien ordezkari diren erakundeak; eragile ekonomiko eta sozialak, eta ikerketan diharduten beste erakunde batzuk.

2. Era berean, ikerketa sustatuko du gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen berrikuntza pedagogikoari buruz, eta haien hezkuntza elebidunaren garapenari eta jarraipenari buruz.

3. Andaluziako Juntako Administrazioak EZHren eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen aplikazioari buruzko ikerketa sustatuko du partaidetza-eremu guztietan, hala nola hezkuntzan, enpleguan, kulturen, teknologia berrietan, informazioaren eta ezagutzaren gizartean, gizarte-ongizatean, osasunean eta eraikuntzan, besteak beste. Horretarako, EZH eta ahozko hizkuntza erabiltzen duten pertsona desgaituen iritzia jasoko du, haien ordezkaritza-erakundeen eta familien bitartez, bai eta eragile ekonomiko eta sozialen bitartez ere.

4. Andaluzian proiektu teknologikoak garatzean, horien produktu, ondasun eta zerbitzu berriek EZH edo ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak barne hartzen badituzte, kontuan hartuko da desgaitasuna duten pertsonak eta haien familiak ordezkatzeko dituzten erakundeen parte-hartzea.

Lehenengo xedapen gehigarria.— Legearen Jarraipen Batzorde Berezia

Desgaitasuna duten pertsonak gizarteratzeko eskumena duen sailaren agindu baten bidez, jarraipen-batzorde berezi bat sortuko da Desgaitasuna duten Pertsonen Laguntzeko Andaluziako Kontseiluaren barruan; batzorde horretan ordezkaritza izango dute: gorren, entzumen-desgaitasuna duten pertsonen edo gor-itsuen antolakundeek eta haien familiak; toki-administrazioaren ordezkariak, eta eragile ekonomiko eta sozialek; gainera, batzorde horren helburua haxe izango da: lege honetan jasotako neurriak bultzatzea eta haiek betetzen direla zaintzea, eta, horretarako, neurri egokiak proposatuko dituzte haiek eraginkortasun osoa izan dezaten.

Batzorde horren osaeran, emakumeen eta gizonen ordezkaritza orekatua errespetatuko da.

Bigarren xedapen gehigarria.— Egiturazko zuzkiduraren bermeak

Andaluziako botere publikoek behar diren giza baliabideak, baliabide teknikoak eta ekonomikoak sustatuko dituzte lege honen xede diren ekintza positiboko neurriak exekutatzeko, bai eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen arloko politika publikoen zeharkakotasuna garatzeko ere.

Hirugarren xedapen gehigarria.— Laguntza teknikoak eta beste bitarteko batzuk

Andaluziako Administrazioak, bere eskumenen eremuan, bere aurrekontu-baliabideen barruan, finantzaketa emango die pertsoneri eta erakundeei, laguntza-produktuak eta bitarteko teknikoak eskura ditzaten, eta giza baliabideak ipiniko ditu, desgaitasuna duten pertsonen komunikaziorako irisgarritasuna errazteko Andaluziako EZHren eta ahozko hizkuntzaren erabiltzaileen artean.

Andaluziako erakundeek laguntzak jaso ahal izango dituzte laguntza-produktu, bitarteko tekniko eta giza baliabide horietarako; laguntzok, berriz, helburu hau izango dute: neurriak egokitzea, baldin eta horien arazoia bada komunikaziorako irisgarritasunaren arloan arazoizko egokitzapenak egitea, betiere, EZHren eta ahozko hizkuntzaren erabiltzaileak izanik, desgaitasuna duten pertsonen lanpostua iritsi, euren burua prestatu eta lanpostuan gora egin dezaten. Neurri horien onuradun izan daitezke: Andaluziako administrazio publikoak; gorren eta haien familien ordezkari diren erakundeak; enpresa pribatuak; irabazi-asmorik gabeko erakundeak, eta eragile ekonomiko eta sozialak.

Laugarren xedapen gehigarria.— Arbitraje-sistema

Arbitraje-sistemaren aplikazio eraginkorra honen mende geratzen da: Andaluziako Autonomia Erkidegoko aukera-berdintasunaren, diskriminaziorik ezaren eta irisgarritasun unibertsalaren arbitraje-batzordea eratu eta abiaraztearen mende, araudi estatalean xedatutakoaren arabera.

Bosgarren xedapen gehigarria.— Araudi estatala errepikatzea

4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 15. eta 16. artikuluek, neurri batean, Espainiako Konstituzioaren 149.1.1 artikulua babesean Estatuak emandako arauak errepikatzen dituzte, zeinak urriaren 23ko 27/2007 Legean jasota dauden; izan ere, lege horren bitartez Espainiako zeinu-hizkuntzak aitortzen dira, eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzen dira.

Azken xedapenetako lehenengoa.— Arau-garapena eta exekuzioa

1. Baimena ematen zaio Andaluziako Juntako Gobernu Kontseiluari lege honetan aurreikusitakoa arauz garatzeko eta exekutatzeko beharrezkoak diren xedapen guztiak eman ditzan, urriaren 23ko 27/2007 Legearen azken xedapenetako bosgarrenean ezarritako epeen arabera. Lege honen erregelamenduz garatuko da Andaluziarako Autonomia Estatutuaren 112. eta 119.3 artikuluetan eta Andaluziako Autonomia Erkidegoko Gobernuari buruzko urriaren 24ko 6/2006 Legearen 44. artikuluan xedatutakoaren arabera.

2. Era berean, Gobernu Kontseiluak erregelamendu bat egingo du berariaz, Andaluzian irisgarritasunari eta komunikazio-oztopoak ezabatzeari buruzko arau teknikoak onesteko.

Aurreko paragrafoan aipatzen den erregelamendu-garapena gehienez ere hiru urteko epean egin beharko da.

Azken xedapenetako bigarrena.— Indarrean jartzea

Lege hau Andaluziako Juntaren Aldizkari Ofizialean argitaratu eta hilabetera jarriko da indarrean.

8.4.1.25. 13/2011 Legea, abenduaren 23koa, Andaluziako Turismoari buruzkoa⁷¹⁶

III. TITULUA

Turismo-baliabideen plangintza eta antolamendua

II. KAPITULUA

Turismo-baliabideak antolatzea

1. ATALA

Tresna eta programa turistikoak

16. artikulua.— Turismo espezifikoen programak

1. Turismoaren arloan eskumena duen sailak, eragindako administrazioei entzun ondoren eta Andaluziako Turismo Kontseiluari entzun ondoren, programak egin eta onetsi ahal izango ditu sektore espezifikoak garatu, mantendu eta hobeto aprobetxatzeko. Sektore espezifiko horiek Turismoaren Plan Orokorrean jaso ahal izango dira, hala nola: eguzki- eta hondartza-turismoa; kultura-turismoa; bilera-, landa- eta natura-turismoa; golf-turismoa; jarduera osasungarriak eta edertasuna; nautika-turismoa; hizkuntza-turismoa; zaldi-turismoa eta gurutzaldi-turismoa, edo onesten diren turismoaren plan orokorretan zehaztu daitezkeen beste batzuk.

V. TITULUA

Turismo-eskaintza antolatzea

I. KAPITULUA

Zerbitzu, jarduera eta establezimendu turistikoak

1. ATALA

Turismo-zerbitzuak eta turismo-eremuan eragina duten jarduerak

29. artikulua.— Turismo-eremuan eragina duten jarduerak

Turismo-eremuan eragina duten jardueratzat hartuko dira honako hauek:

f) Atzerritarrek gaztelania jakitearekin lotutako jarduerak, bai eta Andaluzian kultura-turismoa eta flamenkoa indartzeko zerbitzuak ematea ere.

31. artikulua.— Turismo-zerbitzuen ezaugarri bereizgarriak eta publizitatea

Publizitate, iragarki, dokumentazio, korrespondentzia eta prezio-tarifa guztietan, bai eta erregelamendu bidez garatutako turismo-zerbitzuen fakturretan ere, haien

⁷¹⁶ BOEren 17. zenbakian, 2012ko urtarrilaren 20ko alean, argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2012-876>

administrazio-sailkapenaren berezko elementuak agerrarazi beharko dira, irakurtzeko eta ulertzeko moduan, sailkapen hori egiaztatzen duten ikurrekin, zeinak erregelamendu bidez zehazten diren; gainera, emakumeen eta gizonen irudi berdinzalea, plurala eta estereotipatu gabea errespetatuko da, bai eta hizkuntzaren erabilera ez-sexista ere.

32. artikulua.— Turismo-zerbitzuen prezioak

3. Prezioen tarifek, bai eta benetan emandako edo kontratatutako turismo-zerbitzuei dagozkien fakturek ere, kontzeptuen arabera banakatuta eta, gutxienez, gaztelaniaz idatzita egon beharko dute.

VI. TITULUA

Sustapena, kalitatea eta berrikuntza

I. KAPITULUA

Andaluziako Juntako Turismo Administrazioaren turismo-baliabideak sustatzea

56. artikulua.— Jarduteko printzipioak

4. Turismo arloan eskumena duen sailak sustapen-kanpainak programatu eta exekutatu dituzten Andaluziaren kalitate-irudia turismo-helmuga gisa sustatzeko eta mantentzeko. Kalitate-irudi hori sustatzean, Andaluziako turismo-helmugan aniztasuna integratu beharko da, eta emakumeen eta gizonen irudia sexuen arteko berdintasunean oinarritzen dela bermatu beharko da, baita hizkuntzaren erabilera ez-sexista ere.

8.4.1.26. 16/2011 Legea, abenduaren 23koa, Andaluziako Osasun Publikoari buruzkoa⁷¹⁷

V. TITULUA Baliabideak osasun publikorako

II. KAPITULUA Osasun publikoko profesionalak

87. artikulua.— Profesionalak eta osasun publikoa

2. Andaluziako administrazio publikoek zainduko dute beren profesionalek eta talde teknikoek osasun publikoko ekintzak garatzen dituztela, honako portaera-jarraibide hauen arabera:

c) Taldean lan egitea diziplinarteko lanketa garatzeko, eta hizkerak, espazioak, antolakundeak eta ikuspuntu desberdinak eta osagarriak partekatzeke.

⁷¹⁷ BOEren 17. zenbakian, 2012ko urtarrilaren 20ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2012-879>

8.4.1.27. 1/2014 Legea, ekainaren 24koa, Andaluziako Gardentasun Publikoari buruzkoa⁷¹⁸

II. TITULUA Publizitate aktiboa

9. artikulua.— Arau orokorrak

6. Publizitate aktibotzat hartzen den informazioa idaztean, arreta berezia eskainiko zaio Andaluzian Genero-berdintasuna sustatzeari buruzko azaroaren 26ko 12/2007 Legean aurreikusitakoari, hizkera ez-sexista eta ez-diskriminatzailea erabiltzeari dagokionez.

⁷¹⁸ BOEren 172. zenbakian, 2014ko uztailaren 16ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-7534>

8.4.1.28. 3/2016 Legea, ekainaren 9koa, etxebizitzaren gaineko hipoteka-maileguen eta -kredituen kontratazioan kontsumitzaile eta erabiltzaileek dituzten eskubideak babestekoa⁷¹⁹

ZIOEN AZALPENA

III

[...]

“Azalpen egoki”en kontzeptua informazio hutsetik harago doan mekanismo gisa hartzen da, eta bera aurreikusita dago Estatuko hipoteka-kontratazioaren gardentasunari buruzko arauetan, eta, beraz, kontzeptu hori nahitaezko informazio-dokumentuak ulertzeko zailtasuna gainditzera bideratuta dago, zeren dokumentu horien konplexutasuna eratortzen baita finantza-produktu horietatik eta produktu horiek garatzen diren sektorearen berezko hizkuntzatik.

[...]

Azken xedapenetako laugarrena.— Hizkera ez-sexista

Andaluzian Genero-berdintasuna sustatzeari buruzko azaroaren 26ko 12/2007 Legearen 4.10 eta 9. artikuluen arabera, abenduaren 17ko 13/2003 Legean, Andaluziako Kontsumitzaile eta Erabiltzaileen Defentsa eta Babesari buruzkoan, eta Autonomia Erkidegoak kontsumo-arloan emandako erregelamendu-mailako araudian, “kontsumitzaileei eta erabiltzaile”ei buruzkoan, jasotako titulua eta aipamenak “pertsona kontsumitzaileei eta erabiltzaile”ei egindakotzat joko dira.

Arau horietan agertzen diren gainerako terminoak ere egintzat joko dira, eta hizkera ez-sexistara egokituko dira, baldin eta erreferentzia horiek egokitzeko modukoak badira.

⁷¹⁹ BOEren 157. zenbakian, 2016ko ekainaren 30eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2016-6309>

8.4.1.29. 9/2016 Legea, abenduaren 27koa, Andaluziako Gizarte-zerbitzuei buruzkoa⁷²⁰

ZIOEN AZALPENA

III

[...]

Sistema martxan jarri zenetik, beste arau batzuk eman dira babestu beharreko biztanleria-sektore edo -taldeei arreta emateko, legean jasotako aurreikuspenak garatzeko eta herritarren eskaria taxutu duten eta sortzen joan diren beharrian berrien arabera aurrera egiteko. Ildo horretan, eta prestazioen aitortza eta gozamina arautzeaz arduratzen diren beste xedapen batzuk ahaztu gabe, Andaluzian ondoz ondo onetsi ziren [...] abenduaren 5eko 11/2011 Legea, zeinaren bidez Andaluzian arautzen baitira espainiar zeinu-hizkuntzaren erabilera eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsutasuna dutenen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak. [...]

[...]

I. TITULUA

Herritarrak eta gizarte-zerbitzuen sistema publikoa

I. KAPITULUA

Eskubideak eta betebeharrak

10. artikulua.— Gizarte-zerbitzuen erabiltzaileen eskubideak

Titulartasun publikoko nahiz pribatuko gizarte-zerbitzuen erabiltzaileek bermatuta izango dute eskubide hauek egikaritzea:

e) Behar adina informazio izatea, egiazkoa eta erraz ulertzeko modukoa, eta, idatziz eskatzen badute, beren egoeraren balioespenari buruzkoa eta proposatutako esku-hartzei buruzkoa, eta eskura dituzten gizarte-zerbitzuei buruzkoa; hori ez ezik, beren espediente indibidualerako irispidea izatea ere, indarrean dagoen ordenamendu juridikoan ezarritakoaren arabera, batez ere haien datuak babestuak izateko beste pertsona batzuen aurrean, azken hauen datuak espedientean agertzen direnean. Eta, hala badagokio, haiei zuzendutako informazioa ulertzeko behar diren laguntzak eta euskarriak izateko eskubidea, bai hizkuntzarekin zailtasunak dituztelako, bai desgaitasunen bat dutelako. Edozelan ere, desgaitasuna duten pertsonentzako informazioa eta haien baimena azaroaren 29ko 1/2013 Legegintzako Errege Dekretuaren 6. artikuluan ezarritakoa betez emango dira; izan ere, legegintzako errege dekretu horrek Desgaitasuna duten pertsonen eskubideei eta haien gizarteratzeari buruzko Lege Orokorraren testu bategina onetsi zuen.

⁷²⁰ BOEren 18. zenbakian, 2017ko urtarrilaren 21eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-657>

g) Beren beharrizanen ebaluazioa edo diagnostikoa egin dadin; ebaluazio hori idatziz eta hizkera argi eta ulergarrian izan dadin; gizartean esku hartzeko proiektu bat izan dadin, eta hura egiten parte hartzeko, betiere hori guztia legez ezarritako epeen barruan.

VIII. KAPITULUA

Gizarte-zerbitzuetako profesionalak

59. artikulua.— Profesionalak eta gizarte-zerbitzuak

4. Andaluziako administrazio publikoek zainduko dute beren profesionalek beren jarduera garatzen dutela, okupazioari buruzko kontsiderazio hauen arabera:

b) Taldean lan egitea, diziplinarteko esku-hartzea garatzeko, eta hizkuntzak, espazioak, antolaketak eta ikuspuntu desberdin eta osagarriak partekatzeko, betiere Andaluziako pertsonen beharrizanei eta erronka sozialei erantzun integralak emate aldera.

**8.4.1.30. 2/2017 Legea, martxoaren 28koa,
Andaluziako Memoria Historiko eta
Demokratikoari buruzkoa⁷²¹**

V. TITULUA

Jarduketa eta antolaketa administratiboa

III. KAPITULUA

Administrazioen arteko lankidetzeta eta elkarlana

48. artikulua.— Hedabide publikoen lankidetzeta

Andaluziako komunikabide publikoen bidez, indarra emango zaio Andaluziako memoria demokratikoa ezagutzeari, bide hauek erabiliz: eztabaidarako, dokumentaletarako eta fikziorako dibulgazio-programak eginez, eta gaiarekin zerikusia duten jardueren informazioa emanez. Erregelamendu bidez estilo-eskuliburu bat onetsiko da memoria demokratikoaren arloko hizkerari eta informazioaren tratamenduari buruz.

⁷²¹ BOEren 95. zenbakian, 2017ko apirilaren 21eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-4348>

8.4.1.31. 4/2017 Legea, irailaren 25ekoa, Andaluzian Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei eta Arretari buruzkoa⁷²²

ZIOEN AZALPENA

II

[...]

Botere publikoek desgaitasuna duten pertsonen arreta espezifikoa ematea gure ordenamendu juridikoaren arau nagusietan jasotzen den betebeharra da. [...] Andaluziarako Autonomia Estatutuak, [...] 37.1 artikuluko 5. eta 6. zenbakietan, politika publikoak gidatu behar dituzten printzipio gidariei buruzkoetan, aukera-berdintasunaren, diskriminaziorik ezaren eta irisgarritasun unibertsalaren printzipioak jasotzen ditu, bai eta espainiar zeinu-hizkuntzaren erabilera ere, [...]

[...]

Azkenik, abenduaren 5eko 11/2011 Legeak neurri espezifikoa jasotzen ditu arreta bermatzeko entzumen-mugak dituzten pertsonen aniztasunarentzat; izan ere, lege horrek Andaluzian arautzen ditu espainiar zeinu-hizkuntzaren erabilera, eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsutasuna dutenen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak. Horrela, urriaren 23ko 27/2007 Legean aurreikusitako aginduak zabaltzen ditu; izan ere, lege horren bidez, Espainiako zeinu-hizkuntzak aitortzen dira, eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzen dira.

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Definizioak

Lege honen ondorioetarako, hona hemen definizio batzuk:

n) Laguntza osagarriak, hala nola dirulaguntzak, laguntzako produktu eta teknologiak, zerbitzu edo tratamendu espezializatuak eta beste zerbitzu pertsonal batzuk, bai eta pertsona edo animalia bidezko beste laguntza modu batzuk ere. Bereziki, komunikaziorako laguntza eta zerbitzu lagungarriak, hala nola sistema handigarriak eta sistema alternatiboak, braillea, irispide errazeko gailu multimediak, ahozko komunikaziorako eta zeinu-hizkuntzarako laguntza-sistemak, ukimenezko komunikazio-sistemak eta komunikazioan laguntzen duten beste gailu batzuk.

7. artikulua.— Espainiar zeinu-hizkuntza, braillea eta ahozko eta idatzizko komunikaziorako laguntza-bitartekoak

1. Abenduaren 5eko 11/2011 Legeak eta aplikagarri den irisgarritasunari eta diskriminaziorik ezari buruzko araudiak arautuko dute zelan erabili eta ikasiko

⁷²² BOEren 250. zenbakian, 2017ko urriaren 17ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-11910>

dituzten gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek edo gor-itsuak direnek espainiar zeinu-hizkuntza eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak, hargatik eragotzi gabe lege honetan ezarritakoa.

XI. TITULUA

Komunikabide sozialak eta publizitatea

68. artikulua.— Ikus-entzunezko komunikabideetarako irisgarritasuna

Desgaitasuna duten pertsonen informaziorako eta komunikaziorako dituzten eskubideak bermatze aldera, botere publikoek sustatuko dute jarduera Andaluzian garatzen duten ikus-entzunezko komunikabideek betetzen dituztela araudi sektorialean ikus-entzunezko komunikaziorako aurreikusten diren irisgarritasun unibertsaleko baldintzak. Zeinu-hizkuntzaren eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen erabilera sustatuko da gorreria, entzumen-desgaitasuna edo gor-itsutasuna duten pertsonentzat; erabilera hori legeria espezifikoren arabera arautuko da.

8.4.1.32. 7/2017 Legea, abenduaren 27koa, Andaluziako Herritarren Partaidetzari buruzkoa⁷²³

I. TITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Oinarrizko printzipioak

Lege hau interpretatzean eta aplikatzean, honako oinarrizko printzipio hauek hartuko dira kontuan:

i) Irisgarritasuna, diskriminazio teknologikorik eza, eta bitartekoen eta hizkeren egokitzapena; izan ere, parte hartzeko gaitutako bideek eta bitartekoek ez dute bazterketa-faktore izan behar biztanleriaren sektore jakin batzuentzat.

IV. TITULUA Herritarren parte-hartzea sustatzeko neurriak

58. artikulua.— Irisgarritasunerako neurriak

Andaluziako Juntako Administrazioak irisgarritasun fisiko, sentsozial eta kognitiboko neurriak, eta bitartekoak eta hizkerak desgaitasunetara egokitzeak txertatuko ditu partaidetza-prozesuetan, betiere irisgarritasunaren arloan dagoen araudia betez eta erraztasun- eta ulermen-printzipioari jarraituz.

⁷²³ BOEren 33. zenbakian, 2018ko otsailaren 6ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-1548>

8.4.1.33. 8/2017 Legea, abenduaren 28koa, Andaluzian LGTBI pertsonen eta haien senideen eskubideak, tratu-berdintasuna eta diskriminaziorik eza bermatzeari buruzkoa⁷²⁴

II. TITULUA

LGTBI pertsonen berdintasun eraginkorra sustatzeko politika publikoak

V. KAPITULUA

Osasunaren eremua

30. artikulua.— Osasun-langileen informazio- eta prestakuntza-neurriak

3. Osasun-langileen prestakuntza-neurriek, dokumentu klinikoek eta jendeari oro har eskaintzen zaion informazioak medikuntza-hizkera neutroa erabili beharko dute; edozelan ere, hizkera horrek ez du patologiarik aipatuko.

X. KAPITULUA

Gizarte-komunikazioa eta publizitatea

41. artikulua.— Hedabideak sustatzeko neurriak

1. Titulartasun autonomikoko komunikabideek, eta laguntzak, dirulaguntzak edo funts publikoak jasotzen dituztenek inklusio sozialaren kontzientziazioa, zabalkundea eta transmisioa sustatu beharko dute, bai eta sexu-aniztasunaren eta genero-identitatearen errespetua ere, horretarako, edukiak emango dituztelarik LGTBI pertsonenganako pertzepzioa estereotiporik gabe ikusten eta haien beharrianak eta errealitateak ezagutzen eta zabaltzen laguntze aldera; gainera, aniztasuna sustatuko dute, eta LGTBI pertsonenganako eta haien senideenganako hizkera sexista edo iraingarria desagerraraziko dute.

4. Autonomia Erkidegoak zainduko du komunikabideek, autorregulazioaren bidez, kode deontologikoak har ditzatela, zeinek jasoko baitituzte berdintasunarekiko errespetua eta sexu-orientazioan eta genero-identitatean oinarritutako diskriminazioaren debekua, bai informazio-dukietan, bai erabilitako hizkeran. Xedapen horrek bitarteko guztiei eragingo die, teknologia berriek bultzatutakoei barne.

42. artikulua.— Publizitatea sustatzeko neurriak

1. Autonomia Erkidegoak zainduko du titulartasun autonomikoko komunikabideek, eta laguntzak, dirulaguntzak edo funts publikoak jasotzen dituztenek berdintasun-balioen edukia transmititzeko jardunbide onak izan ditzaten, eta hizkera eta irudi

⁷²⁴ BOEren 33. zenbakian, 2018ko otsailaren 6ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-1549>

ez-diskriminatzaileen erabilera ez-sexista zabal dezaten, bereziki publizitatearen eremuan.

IV. TITULUA

Arau-hausteak eta zehapenak

I. KAPITULUA

Arau-hausteak

62. artikulua.— Arau-hauste oso astunak

Honako hauek dira arau-hauste administratibo oso astunak:

c) Hizkera diskriminatzailea erabiltzea edo mezu edo irudi diskriminatzaile edo iraingarriak transmititzea Andaluziako komunikabide publikoetan, dirulaguntza publikoak jasotzen dituzten beste komunikabideetan edo Andaluziako Autonomia Erkidegoaren eskumen-eremuaren mendeko komunikabideetan.

8.4.1.34. 6/2018 Legea, uztailaren 9koa, Andaluziako Zinemari buruzkoa⁷²⁵

ZIOEN AZALPENA

II

[...]

Bigarrenik, legeak erreferentetzat hartzen du UNESCOk kultura-aniztasunari buruz egindako adierazpen unibertsala, UNESCOren Konferentzia Orokorraren 31. bilkuran onetsia, 2001eko azaroaren 2an; bertan, kultura-aniztasuna gizadiaren ondare erkidea den truke-, berrikuntza- eta sormen-iturritzat hartzen da, eta aitortu eta finkatu egin behar da, oraingo eta etorkizuneko belaunaldien onurarako. Legearen beste erreferente bat hauxe da: Kultura-adierazpenen Aniztasuna babestu eta sustatzeko Konbentzioa, zeina Unescok Parisen 2005eko urriaren 20an egindako Konferentzia Orokorrean onetsi eta Espainiak berronetsi zuen, Estatuko Aldizkari Ofizialean 2007ko otsailaren 12an argitaratutako berronespen-tresnaren arabera; eta arlo horretako nazioarteko beste akordio batzuk erabat errespetatuz, hala nola 1996anartzelona aldarrikatutako Hizkuntza Eskubideen Adierazpen Unibertsala.

[...]

III. TITULUA

Zinematografiaren eta ikus-entzunezko ekoizpenaren industria sustatzeko neurriak

II. KAPITULUA

Sustapen-neurriak

50. artikulua.— Alfabetatze eta prestakuntza mediatikoa eta zinematografikoa

7. Alfabetatze mediatikoa eta zinematografikoa zabaltzeko, Andaluziako Autonomia Erkidegoko Administrazioak Andaluziako Zinematikaren bidez lan egingo du, lege honen 28. artikuluan ezarritako eginkizunekin bat etorritik, bai funts zinematografikoetara iristeko, bai hizkeraren irisgarritasuna lortzeko.

⁷²⁵ BOEren 186. zenbakian, 2018ko abuztuaren 2ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-10996>

8.4.1.35. 8/2018 Legea, urriaren 8koa, klima-aldaketari aurre egiteko eta Andaluzian energia-eredu berri baterako trantsizioa egiteko neurriei buruzkoa⁷²⁶

IV. TITULUA

Ezagutza eta parte-hartze publikoa hobetzea

II. KAPITULUA

Parte-hartze publikoa eta gardentasuna

28. artikulua.— Klima-aldaketaren arloko informaziorako irisgarritasuna

3. Klima-aldaketaren arloan eskumena duen sailak, herritarren informazioa eta parte-hartzea errazteko, irisgarritasun fisiko, sensorial eta kognitiboko neurriak, eta bitartekoak eta hizkerak funtzionaltasun desberdinetara egokitzeak txertatuko ditu partaidetza-prozesuetan, betiere erraztasun- eta ulermen-printzipioari jarraituz.

⁷²⁶ BOEren 269. zenbakian, 2018ko azaroaren 7ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-15238>

8.4.1.36. 10/2018 Legea, urriaren 9koa, Andaluziako Ikus-entzunezkoei buruzkoa⁷²⁷

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Printzipio inspiratzaileak

1. Lege honen printzipio inspiratzaileak dira:

1) Emakumeen eta gizonen arteko berdintasun eraginkorra aktiboki sustatzea; horren barruan sartzen dira tratu- eta aukera-berdintasuna, genero-ikuspegia txertatzea, aniztasuna eta desberdintasuna errespetatzea eta hizkera ez-sexista erabiltzea.

I. TITULUA Herritarren eskubideak

9. artikulua.— Desgaitasuna duten pertsonen eskubideak

1. Ikusmen- edo entzumen-desgaitasuna duten pertsonen ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuetarako irispide unibertsala aitortzen zaie, aurrerapen teknologikoen arabera.

2. Entzumen-desgaitasuna duten pertsonen eskubidea dute estaldura autonomikoko zerbitzuak, publikoak zein pribatuak, programen % 100 azpigitulatzeko, eta egunean gutxienez 15 ordu izateko, eta zeinu-hizkuntzaren bidezko interpretazioko informazio-programei dagozkien guztiak. Estaldura autonomiko publikoko telebistako ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuak zeinu-hizkuntzaren bidezko interpretazioa garatuko du langile espezializatuen bidez, eta lan hori entretenimendu-programetan ere egin beharko du.

5. Entzumen-desgaitasuna duten pertsonen eskubidea dute estaldura autonomikoko irratikomunikazioko zerbitzuek, merkataritza-izaerako publikoak zein pribatuak izan, beren kanaletan azpigituluak dituzten programak izan ditzaten, lurreko telebista digitalean eta Internet bidez eskaintzen dituzten edukietan sintoniza daitezkeenak.

⁷²⁷ BOEren 269. zenbakian, 2018ko azaroaren 7ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-15240>

III. TITULUA

Ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzua ematen duten pertsonen eskubideak eta betebeharrak

II. KAPITULUA

Ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzua ematen duten pertsonen betebeharrak

1. ATALA

Betebeharrak herritarren aurrean

31. artikulua.— Betebeharrak herritarren aurrean

1. Andaluzian ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuak ematen dituzten pertsonak honako betebeharrak dituzte herritarren aurrean, oinarrizko legeria estatalean ezarritakoak alde batera utzi gabe:

d) Hizkuntzaren eta irudiaren erabilera inklusiboa eta ez-sexista bermatzea ekoizpen osoan, emakumeen aurkako diskriminazio-irudiak edo estereotipo sexistak saihestuz, eta rolen eta genero-identitateen aniztasuna indartzen duten berdintasun-balioak dituen irudia sustatuz.

2. Andaluzian ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuak ematen dituzten pertsonak, gainera, honako betebeharrak dituzte genero-indarkeriaren aurrean:

b) Hizkera egokia erabiltzea, zeinak ikusaraziko baititu genero-indarkeriaren biktimak diren emakumeen hilketak betiere erasotzailearen portaerarekiko modu kritikoa, baldin eta erasotzaileak bere burua erruduntzat jo badu edo auzitegi batek hala adierazi badu. Gainerako kasuetan, errugabetasun-presuntzioaren printzipioa errespetatu behar da, Espainiako Konstituzioaren 24.2 artikuluan ezarritakoaren arabera.

2. ATALA

Betebeharrak Andaluziako Ikus-entzunezkoen Administrazioaren aurrean

35. artikulua.— Ikus-entzunezko produktuak finantzatzeko betebeharrak

1. Martxoaren 31ko 7/2010 Legearen 5. artikuluko 3. apartatuan aipatzen den finantzaketa-betebeharrari dagokionez, gaztelaniaz ekoiztera bideratutako finantzaketaren % 50, gutxienez, Andaluziako kultura zabaltzen duten eta Andaluzian kokatutako enpresek egindako obrei aplikatu beharko zaie urteko zenbaketan, gizarte-ekonomiako erakundeei lehentasuna emanaz.

Lehenengo xedapen iragankorra.— Entzumen- eta ikusmen-desgaitasuna duten pertsonentzako ikus-entzunezko zerbitzuetarako irisgarritasuna

1. Entzumen- eta ikusmen-desgaitasuna duten pertsonak badituzte irisgarritasun-eskubideak programazioan, zeinak 9. artikuluan aipatzen baitira; bada, eskubide horiei dagozkenez, eremu autonomikoko telebistako ikus-entzunezko komunikazio-

zerbitzuaren emaileen betebeharrak urte bakoitzeko abenduaren 31n gauzatuko dira, honako ehuneko eta balio hauekin, egutegi honen arabera:

Irisgarritasuna telebista publiko autonomikoan

	2018	2019	2020	2021
Azpititulazioa	% 100	% 100	% 100	% 100
Zeinu-hizkuntzaren eguneko orduak	5	8 eta informatibo guztiak.	12 eta informatibo guztiak.	15 eta informatibo guztiak.
Audiodeskripzioaren eguneko orduak	5	8 eta informatibo guztiak.	12 eta informatibo guztiak.	15 eta informatibo guztiak.

2. Andaluziako eremu autonomikoko ikus-entzunezko telebista-zerbitzu pribatuan, desgaitasuna duten pertsonen irisgarritasuna honako egutegi honen arabera gauzatuko da:

Irisgarritasuna telebista pribatu autonomikoan.

	2018	2019	2020	2021
Azpititulazioa	% 25	% 45	% 65	% 75
Zeinu-hizkuntzaren eguneko orduak	1	2 eta informatibo guztiak.	4 eta informatibo guztiak.	8 eta informatibo guztiak.
Audiodeskripzioaren eguneko orduak	1	2 eta informatibo guztiak.	4 eta informatibo guztiak.	8 eta informatibo guztiak.

8.4.1.37. 2/2019 Legea, ekainaren 26koa, honako lege hauek aldatzeari buruzkoa: 18/2007 Legea, abenduaren 17koa, Andaluziako Irrati eta Telebistaren Enpresa Agentzia Publikoak (RTVAk) kudeatutako Autonomia Erkidegoko Titulartasuneko Irrati eta Telebistari buruzkoa, eta 1/2004 Legea, abenduaren 17koa, Andaluziako Ikus-entzunezko Kontseilua sortzekoa⁷²⁸

ZIOEN AZALPENA

[...]

Era berean, Estatutuak VIII. titulua komunikabide sozialei eskaintzen die oso-
osorik, eta informazio-eskubidearekin lotutako zenbait eskubide arautzen ditu;
eskubide horien artean daude Andaluziako hizkeraren eta kulturaren aitortza,
telebista-kanalen sorkuntza, Parlamentuak Andaluziako Juntaren zuzeneko
kudeaketako bitartekoen gainean duen kontrola eta hedabide horien erabiltzaileen
eskubideen babesa. [...]

[...]

⁷²⁸ BOEren 188. zenbakian, 2019ko abuztuaren 7ko alean, argitaratua.

8.4.1.38. 3/2020 Legea, abenduaren 28koa, Andaluziako Autonomia Erkidegoaren 2021erako Aurrekontuari buruzkoa⁷²⁹

Hogeita zazpigarren xedapen gehigarria.— Andaluziako Irrati eta Telebistaren eraginkortasun, efizientzia eta arrazionalizazio plana

2. Plan hori Gobernu Kontseiluan onetsiko da urteko lehen hiruhilekoan, atxikipen-sailek eta ogasunaren arloko eskumena duen sailak batera proposatuta. Bertan, beharrezkoak diren jarraibideak eta prozedurak ezarriko dira erakundearen zerbitzu-gutuna eta programa-kontratua egokitzeko, bai eta merkatu-estrategiak eta ikus-entzuleak gehitzeko estrategiak egokitzeko ere, merkaturatze- eta garapen-prozesu berrien bidez, RTVAren plataforma digitala bultzatzeko eta eskatu ahalako edukiak beste plataforma batzuekin integratzeko, egungo hiru kanalak bitan bateratzeko, edukiak gaztelaniaz hitz egiten den herrialdeetara esportatzeko eta marka berritzeko, hori komeni baita, bai eta diru-sarrerak lortzeko ere; horrela, optimizatu egingo da Andaluziako Juntaren aurrekontutik datorren finantzaketa.

⁷²⁹ BOEren 17. zenbakian, 2021eko urtarrilaren 20ko alean, argitaratua.

8.4.1.39. 7/2021 Legea, abenduaren 1ekoa, Andaluziako Lurraldearen Jasangarritasunari burukoa⁷³⁰

Zazpigarren xedapen gehigarria.— Antolamendu-tresnak normalizatzea eta hedatzea

Lurralde-antolamenduaren eta hirigintzaren arloan eskumena duen sailak, erregelamendu bidez garatzeari kalterik egin gabe, eta antolamendu-tresnen edukiaren hedapena, elkarreragingarritasuna, berrerabilpena, gardentasuna eta ulermena ziurtatzeko:

a) Antolamendu-tresnetan erabiltzen diren termino teknikoen glosarioari buruzko arau zuzentzaile batzuk formulatuko ditu, betiere lurralde- eta hirigintza-terminologia modu unibokoan ulertzen laguntzeko.

⁷³⁰ BOEren 303. zenbakian, 2021eko abenduaren 20ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-20916>

8.4.1.40. 10/2021 Legea, abenduaren 28koa, Andaluziako Autonomia Erkidegoko Tasa eta Prezio Publikoei buruzkoa⁷³¹

VIII. TITULUA Telekomunikazioen alorreko tasak

II. KAPITULUA Hizkuntza-eskola ofizialetako ikasketa- eta administrazio-zerbitzuengatiko tasa

120. artikulua.— Zerga-egitatea

Tasaren zerga-egitatea hauxe da: hizkuntza-eskola ofizialek garatutako irakaskuntza-jarduera dela-eta zerbitzu akademikoak ematea, espedientea irekitzea eta zerbitzu orokorrak ematea, zeina baita ikasturtean zehar hizkuntza-eskola ofizial batean matrikulatutako ikasleei espedientea irekitzeaz bestelako administrazio-zerbitzuak ematea.

121. artikulua.— Subjektu pasiboak

Zerbitzuak eskatzen dituzten pertsonak dira tasaren subjektu pasiboak.

122. artikulua.— Tributu-kuota

Tributu-kuotaren zenbatekoa da:

1. Irakaskuntza ofizialaren araubidean matrikulatutako ikasleak:

1.1. Espedientea irekitzea. 21,08 €.

1.2. Matrikula hizkuntza bakoitzaren arabera. 47,20 €.

1.3. Zerbitzu orokorrak. 8,43 €.

2. Irakaskuntza librearen araubidean matrikulatutako ikasleak:

2.1. Espedientea irekitzea. 21,08 €.

2.2. Azterketa-eskubideak: Hizkuntza bakoitzeko. 47,20 €.

2.3. Zerbitzu orokorrak. 8,43 €.

123. artikulua.— Sortzapena

Administrazio-jarduketarako eskabidea aurkeztean sortuko da tasa, baina jarduketa hori ez da izapidetuko hari dagokion ordainketa egin arte.

Espedientea irekitzeari dagokion kuota matrikula Andaluziako Autonomia Erkidegoko hizkuntza-eskola ofizial batean egiten den lehenengo aldiaren sortuko da.

Zerbitzu orokorrei dagokien kuota behin sortuko da ikasturte bakoitzeko, kontuan hartu gabe zenbat matrikula egiten diren hizkuntza bat baino gehiago ikasteko edo

⁷³¹ BOEren 15. zenbakian, 2022ko urtarrilaren 18ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2022-758

eguneratze-, hobetze- eta espezializazio-ikastaroak egiteko. Hala ere, ikasturtean zehar ikasleak matrikulatzen diren araubide bakoitzeko, ofizial zein pribatu, sortuko da kuota.

XIII. TITULUA

Telekomunikazioen alorreko tasak

I. KAPITULUA

Andaluziako turismo-gidariaren jarduera egikaritzeko gaikuntza ematen duten administrazio-zerbitzuengatik eta txartela edo egiaztgutuna egin, berritu eta bikoizteagatik ordaindu beharreko tasa

234. artikulua.— Zerga-egitatea

Tasaren zerga-egitatea Andaluziako turismo-gidariaren gaikuntza lortzeko eskabidea izapidetzea da; horretarako, irispide orokorreko prozedurak erabiliko dira, lanbide-kualifikazioaren eta hizkuntza-gaitasunen betekizunak egiaztatu ondoren, Europar Batasuneko beste estatu kide batzuetan lortutako lanbide-kualifikazioak aitortu ondoren, eta gaitasun-probak egingo dira, zeinak gainditzeak edo baiesteak baitakartza egiaztgutuna luzatzea eta haren berrikuntza edo bikoizketa eskatzea.

236. artikulua.— Tributu-kuota

Tributu-kuotaren zenbatekoa da:

1. Lanbide-kualifikazioaren eta hizkuntza-gaitasunen betekizunak, gaztelaniaz eta atzerriko bi hizkuntzatan, egiaztatzeagatik, eta Europar Batasuneko beste estatu kide batzuetan lortutako lanbide-kualifikazioak aitortzeagatik eta egiaztgutuna luzatzeagatik: 16,09 €.
2. Atzerriko hizkuntza berriak Andaluziako turismo-gida gisa gaikuntza hori duten pertsonentzako gaikuntzan sartzeagatik eta egiaztgutuna luzatzeagatik: 16,09 €.

8.4.1.41. 1/2022 Legea, abenduaren 27koa, Andaluziako Autonomia Erkidegoaren 2023rako Aurrekontuari buruzkoa⁷³²

III. TITULUA Aurrekontuen kudeaketa eta kontrola

30. artikulua.— Andaluziako unibertsitate publikoen finantzaketa-arloko arau bereziak

Unibertsitateen arloan eskumena duen sailaren agindu bidez ezarriko da zelan banatuko diren benetan 15.00 ataleko zerbitzu autofinantzatuen 42J programako 441 eta 741 aurrekontu-kontzeptuetan aurreikusitako kredituak.

Aurreko horretatik kanpo geratzen dira izenez jasotako azpikontzeptuok eta sailkapen ekonomikook: 441.00, «Konbergentzia finalistaren finantzaketa. Errendimenduagatiko hobaria», 441.92, «Konbergentzia finalistaren finantzaketa. Erasmus mugikortasuna eta hizkuntza-gaitasunak», eta 441.02, «Master gaitzaileen eta lotuen prezioak doitzea».

⁷³² BOEren 17. zenbakian, 2023ko urtarrilaren 20ko alean, argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2023-1604

**8.4.1.42. 1/2023 Legea, otsailaren 16koa,
Andaluziako Autonomia Erkidegoan Arreta
Goiztiarra arautzen duena⁷³³**

**II. TITULUA
Andaluziako arreta goiztiarreko esku-hartze
integralaren antolaera**

**II. KAPITULUA
Eskumenak eta baliabideak**

18. artikulua.— Jarraipeneko eta neurogarapeneko unitateak

7. 1. apartatuan xedatutakoari kalterik egin gabe, unitate horiek honako eginkizun hauek izango dituzte:

d) Esku hartzeko jarduketak, zeinak familiari zuzentzen baitzaizkio hurrei arreta goiztiarra emateko zentroen (HAGZ) ezaugarri orokorrei buruzko orientazioa emateko, bai eta HAGZ batean zerbitzu espezializatura sartzeari dagokionez esku hartzeko jarraibideei buruzko orientazioa emateko ere, argi eta ulertzeko moduan.

⁷³³ BOEren 56. zenbakian, 2023ko martxoaren 7ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-5958>

8.4.1.43. 4/2023 Legea, apirilaren 18koa, Andaluziako Flamenkoarena⁷³⁴

ZIOEN AZALPENA

I

Lege hau flamenkoari buruz aitortutako eskumenetan oinarritzen da, bai eta Andaluziako Autonomia Estatutuaren 10.3.3 eta 33. artikuluetan aitortutako helburu eta eskubideetan ere. Lehenengoaren arabera, autonomia-erkidegoaren oinarritzko helburuetako bat hauxe da: Andaluziako identitatearen eta kulturaren kontzientzia sendotzea, ondare historikoa, antropologikoa eta linguistikoa ezagutzuz, ikertuz eta zabalduz; [...]

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Helburua

Lege honek helburu hauek ditu:

1) Bereziki, emakumeen eta gizonen arteko tratu-berdintasuna bermatzea; horren barruan sartzen dira aukera-berdintasuna, genero-ikuspegia txertatzea, aniztasuna errespetatzea eta hizkera ez-sexista erabiltzea.

⁷³⁴ BOEren 107. zenbakian, 2023ko maiatzaren 5eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-10786>

8.4.1.44. 5/2023 Legea, ekainaren 7koa, Andaluziako Funtzio Publikoari buruzkoa⁷³⁵

IX. TITULUA

Enplegu publikoan sartzeari, eta zerbitzu- harremana eskuratzea eta galtzea

I. KAPITULUA

Enplegu publikoan sartzeko printzipioak eta betekizunak

112. artikulua.— Hautaketa-prozesuen edukia eta ezaugarriak

1. [...]

Probak honako hauek izan daitezke: izangaien konpetentzia, gaitasun eta ezagutza teorikoak eta, hala badagokio, praktikoak, eta gaitasun analitikoa egiaztatzea, ahoz edo idatziz; abileziak eta trebetasunak dituztela frogatzen duten ariketak egitea; atzerriko hizkuntzen eta teknologia informatikoen eta telekomunikazioen ezagutzak egiaztatzea; eta, hala badagokio, nortasunarekin lotutako proba psikoteknikoak edo psikometrikoak egitea, edo proba fisikoak gainditzea, zeinek errespetatu beharko baitute sexuan oinarritutako diskriminaziorik ezaren printzipioa, batez ere baremoak eratzean, edo azterketa medikoak egitea.

[...]

2. Hautaketa-prozeduren objektibotasuna eta arrazionaltasuna bermatzeko, deialdietan aurreikusi ahal izango da hurrengo fase batean sartzeko baldintza izango dela prestakuntza- edo espezializazio-ikastaro batzuk egitea, edo praktikaldi bat egitea, eta, horietan, deitutako plazak baino parte-hartzaile gehiago onartu ahal izango dira. Edozelan ere, deialdian honako hauek zehaztu beharko dira: ikastaro edo praktika horietan onartzeak enplegu publikoan sartzeko eskubidea ematen duen; edo, aitzitik, enplegu publikoan sartzeko baldintza den ikastaro edo praktikaldi horiek gainditzea; ikastarook eta praktikaldiak, A taldean, gehienez ere sei hilabete iraungo dute, eta gainerako taldeetan, hiru hilabete. Horretarako, proba espezifiko bat gainditu beharko da, nahitaezkoa eta baztertzaila, eta Europar Batasuneko hizkuntza bat edo batzuk ezagutzen direla egiaztatu beharko da; praktikaldiak gainditu beharko dira; curriculum-azalpenak egin beharko dira; proba psikoteknikoak egin beharko dira, edo elkarrizketak egin.

⁷³⁵ BOEren 164. zenbakian, 2023ko uztailaren 11ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-16066>

**8.4.1.45. 7/2023 Legea, uztailaren 24koa,
Andaluziako Juntaren Administrazioako esku-
hartze eta auditoretzako goi-mailako kidegoa
eta kidego teknikoa sortzekoa⁷³⁶**

ZIOEN AZALPENA

III

[...]

Arau hau egiteko prozeduran, kontuan hartu da genero-berdintasunaren arloan indarrean dagoen araudia eta, bereziki, Andaluzian Genero-berdintasuna sustatzeari buruzko azaroaren 26ko 12/2007 Legea, bai eta haren printzipio orokorrak ere, bereziki hizkuntzaren erabilera sexista ezabatzeko beharrezkoa den idazketa.

⁷³⁶ BOEren 194. zenbakian, 2023ko abuztuaren 15eko alean, argitaratua.
https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2023-18411

8.4.1.46. 8/2023 Legea, uztailaren 8koa, zeinaren bidez aldatzen baita irailaren 25eko 4/2017 Legea, Andaluzian Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei eta Arretari buruzkoa⁷³⁷

ZIOEN AZALPENA

Desgaitasuna duten pertsonen eskubideak sustatzeko eta bermatzeko asmoz, irailaren 25eko 4/2017 Legea onetsi zen, Andaluzian Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei eta Arretari buruzkoa, eta horretarako Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei buruzko Konbentzioak (New York, 2006ko abenduaren 13a) eskubideak bermatzeko ekarri zuen ikuspegi berriari jarraitu zitzaion; izan ere, konbentzio horrek bereziki azpimarratzen ditu aukera-berdintasunaren, diskriminaziorik ezaren eta irisgarritasun unibertsalaren printzipioak, betiere desgaitasuna duten pertsonen gaikuntza eta ahalduntze pertsonala eta soziala sustatzeko. Aspektu horiek Andaluziako Autonomia Estatutuan ere jasotzen dira, hala nola 10.3 artikuluko 15. eta 16. zenbakietan, zeinek sartzen baitituzte gure autonomia-erkidegoaren oinarritzko helburuen artean mendekotasun-egoeran dauden pertsonen arreta berezia ematea, eta desgaitasuna duten pertsonak gizarteratzea, ekonomian sartzea eta laneratzea; 14. artikuluan beren-beregi debekatzen da desgaitasun-arrazoiengatiko diskriminazioa; eta 37.1 artikulua 5. eta 6. zenbakietan, aukera-berdintasunaren, diskriminaziorik ezaren eta irisgarritasun unibertsalaren printzipioak jasotzen dira, bai eta espainiar zeinu-hizkuntza erabiltzea ere; izan ere, artikulua hori politika publikoak bideratu behar dituzten printzipio gidariei buruzkoa da.

[...]

⁷³⁷ BOEren 194. zenbakian, 2023ko abuztuaren 15eko alean, argitaratua.
https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2023-18412

8.4.1.47. 10/2023 Legea, urriaren 3koa, CEU Fernando III (unibertsitate-ikasketen zentroa) unibertsitate pribatua aitortzekoa⁷³⁸

4. artikulua.— Sartzeko betekizunak

3. Unibertsitateak bermatuko du ezen unibertsitatean sartzeko eta hartan irauteko eskubidearen araubidean ez dela ezein erregulaziorik egongo edo araubide horretatik praktikan ez dela ezein egoerarik izango diskriminaziorik dakarrenik arrazoi hauek direla eta: sexua, jatorri etniko edo sozialak, hizkuntza, kultura, erlijioa, ideologia, ezaugarri genetikoak, jaiotza, ondarea, desgaitasuna, adina, sexu-joera edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial. Diskriminazioaren debekuak ez du galaraziko sektore, talde edo pertsona behartsuen aldeko ekintza positiboak egiterik.

ERANSKINA

CEU Fernando III unibertsitaterako hasieran aurreikusitako unibertsitate-zentroak eta irakaskuntzak

Hasierako eskaintza akademikoak hamar gradu, sei master eta doktorego-programa bi ditu, eta hori guztia honako zentro hauen inguruan antolatzen da:

3. Humanitate, Hezkuntza eta Kirol Fakultatea:

d) Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako eta Batxilergoko, Lanbide Heziketako eta Hizkuntzen Irakaskuntzako Irakasletzako Masterra.

⁷³⁸ BOEren 252. zenbakian, 2023ko urriaren 21eko alean, argitaratua.
https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2023-21667

8.4.1.48. 11/2023 Legea, urriaren 3koa, Atlantiko-Mediterraneo Unibertsitate Teknologikoa deritzon unibertsitate pribatua aitortzekoa⁷³⁹

4. artikulua.— Sartzeko betekizunak

3. Unibertsitateak bermatuko du ezen unibertsitatean sartzeko eta hartan irauteko eskubidearen araubidean ez dela ezein erregulaziorik egongo edo araubide horretatik praktikan ez dela ezein egoerarik izango diskriminaziorik dakarrenik arrazoi hauek direla eta: sexua, jatorri etniko edo sozialak, hizkuntza, kultura, erlijioa, ideologia, ezaugarri genetikoak, jaiotza, ondarea, desgaitasuna, adina, sexu-joera edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial. Diskriminazioaren debekuak ez du galaraziko sektore, talde edo pertsona behartsuen aldeko ekintza positiboak egiterik.

ERANSKINA

Atlantiko-Mediterraneo Unibertsitate Teknologikorako hasieran aurreikusitako unibertsitate-zentroak eta irakaskuntzak

Hasierako eskaintza akademikoak hamaika gradu, zortzi master eta doktorego-programa bi ditu, eta hori guztia honako zentro hauen inguruan antolatzen da:

2. Humanitate eta Gizarte-Zientzien Fakultatea:

c) Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako eta Batxilergoko, Lanbide Heziketako eta Hizkuntzen Irakaskuntzako Irakasleen Prestakuntzako Masterra.

⁷³⁹ BOEren 252. zenbakian, 2023ko urriaren 21eko alean, argitaratua.
https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2023-21667

8.4.1.49. 12/2023 Legea, abenduaren 26koa, Andaluziako Autonomia Erkidegoaren 2024rako Aurrekontuari buruzkoa⁷⁴⁰

ZIOEN AZALPENA

II

[...]

30. artikulua arau bereziak arautzen ditu Andaluziako unibertsitate publikoen finantzaketaren arloan. Erasmusen hizkuntza gaitasunetara eta master gaitzailera bideratutako gastua berezi eta banakatzen da. [...]

[...]

III. TITULUA

Aurrekontuen kudeaketa eta kontrola

30. artikulua.— Andaluziako unibertsitate publikoen finantzaketa-arloko arau bereziak

[...]

Aurreko horretatik kanpo geratzen dira izenez jasotako azpikontzeptuok eta sailkapen ekonomikook: 441.25, «Andaluziako unibertsitate publikoen finantzaketa. Hobaria gutxienerako errentaren salbuespeneko etekinarengatik», 441.26, «Andaluziako unibertsitate publikoen finantzaketa. Erasmus mugikortasuna», 441.27, «Andaluziako unibertsitate publikoen finantzaketa. Hizkuntza-gaitasunak», 441.28, «Andaluziako unibertsitate publikoen finantzaketa. Master gaitzailearen eta lotuaren prezioa doitzea».

⁷⁴⁰ BOEren 8. zenbakian, 2024ko urtarrilaren 9ko alean, argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2024-447

8.4.2. Aragoiko Autonomia Erkidegoa

8.4.2.1. 3/1989 Legea, apirilaren 21koa, Aragoiko Ereserkiari buruzkoa⁷⁴¹

Xedapen gehigarria

Ereserkia letraz ere interpretatu ahal izango da Aragoiko beste edozein hizkuntza-modalitatetan, erregelamendu bidez zehaztutako bertsioan.

⁷⁴¹ BOEren 120. zenbakian, 1989ko maiatzaren 20ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1989-11470>

8.4.2.2. 12/1997 Legea, abenduaren 3koa, Aragoiko Parke Kulturaleri buruzkoa⁷⁴²

I. KAPITULUA Definizioa eta xedea

2. artikulua.— Politika integratuak

1. Parke kulturala espazio berezi bat da, zeinean integratzen baitira ondare-mota guztiak, hala material higigarria eta higiezina, nola immateriala. Ondare materialaren barruan sartzen dira historiko-artistikoa, arkitektonikoa, arkeologikoa, antropologikoa, paleontologikoa, etnologikoa, museistikoa, paisajistikoa, geologikoa, industrial, nekazaritzakoa eta artisautza. Ondare immaterialtzat hartzen dira hizkuntza-ondarea, gastronomikoa, tradizioak, jaiak eta janzkerak, eta bertako edo kanpoko kultura-ekintza. Hori guztia Europako Kontseiluak eta Unescok ezarritako definizioen esparruan.

⁷⁴² BOEren 313. zenbakian, 1997ko abenduaren 3n argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1997-28065>

8.4.2.3. 5/1998 Legea, maiatzaren 14koa, Aragoiko Eskola Kontseiluei buruzkoa⁷⁴³

I. TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Irakaskuntzaren programazio orokorraren helburuak

Helburu hauek lortzera bideratuko da irakaskuntzaren programazio orokorra:

b) Aragoiko identitatearen kontzientzia sustatzea, Aragoiko herriaren balio historikoak, geografikoak, kulturalak eta linguistikoak zabalduz eta ezagutuz.

⁷⁴³ BOEren 136. zenbakian, 1998ko ekainaren 8ko alean, argitaratua.

8.4.2.4. 7/1998 Legea, uztailaren 16koa, Aragoirako Lurralde Antolamenduaren Gidalerro Orokorrak onesten dituen⁷⁴⁴

ERANSKINA Legearen 1. artikulutik

LURRALDE ANTOLAMENDUAREN GIDALERRO OROKORRAK

Memoria

VI. Kultura-ondarea

56. [...]

Era berean, kultura-ondarearen aniztasunaren adierazpen dira Aragoiko Autonomia Erkidegoan hitz egiten diren hizkuntzak, koofizialtasuna eta laguntzak izan behar dituztenak, irakasteko eta zabaltzeko.

[...]

LURRALDE-EREDUAREN PRINTZIPIOAK

[...]

A) Lurralde-eredurako estrategiak

Hamalagarrena. Kultura ondarea.

88. Aragoiko kultura-ondarea kudeatzea, gure arbasoen ondare gisa, etorkizuneko belaunaldiekiko dugun erantzukizun gisa, eta ondare hori berezko aberastasun eta baliabide-iturri gisa indartzea, premisa hauek kontuan hartuta:

[...]

Aragoiera eta katalana Aragoiko berezko hizkuntza gisa legez aitortzeak hizkuntza-politika baten abiapuntua izan behar du, hizkuntza horiek gorde beharreko ondare gisa gorde eta indartuko dituena.

[...]

B) Printzipio orientatzaileak

VI. Kultura-ondarea

VI. Lehenengoa. Kultura-ondarea zaindu eta gordetzeko.

Kultura-ondarearen alderdi guztiak kontuan hartuta, honako irizpide hauek formulatuko dira:

170. E) Bertako hizkuntzak.

1) Bertako hizkuntzen kontserbazioa, politika eraginkorrekin, eta hori eskatzen duten eremuetan indartzea.

⁷⁴⁴ BOEren 216. zenbakian, 1998ko irailaren 9ko alean, argitaratua.

2) Eremu horietan, bertako hizkuntza derrigorrezko hezkuntzako hezkuntza-etapa guztietako curriculum erkidean sartuko da, berezko identitate-ezaugarriak sustatzeko eta finkatzeko neurri gisa.

D) Lurralde-antolamenduaren gidalerroak

V. Kultura-ondarea

V. . Bigarrena. Ondare arkitektoniko-monumentala.

259. Aragoiko kultura-ondarearen lege-proiektu bat egitea, gure kultura-ondare material eta immateriala babestu, mantendu, berreskuratu, sustatu eta zabaltzeko arau-esparru orokor gisa: paleontologikoa, arkeologikoa, monumentala, historikoa, artistikoa, museistikoa, dokumentala, bibliografikoa, linguistikoa, antropologikoa, etnologikoa, etnografikoa, eta abar. Era berean, Aragoiko kultura-ondarean jarduteko plan bat egingo da, urte anitzeko egutegia eta aurrekontu-aurreikuspenak ezarriko dituen, eta [...]

8.4.2.5. 8/1998 Legea, abenduaren 17koa, Aragoiko Errepideei buruzkoa⁷⁴⁵

VI. TITULUA Errepideen erabilera eta defentsa

I. KAPITULUA Errepideen erabilera

47. artikulua.— Orientaziorako eta informaziorako seinaleak

Edozelan ere, eta nazioarteko eta nazioko oinarrizko araudia errespetatuz, informazio-seinaleztapena elebiduna izango da, Aragoiko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak ondare kultural eta historikoaren osagaitzat hartuta.

⁷⁴⁵ BOEren 23. zenbakian, 1999ko urtarrilaren 27ko alean, argitaratua.

8.4.2.6. 3/1999 Legea, martxoaren 10ekoa, Aragoiko Kultura-ondareari buruzkoa⁷⁴⁶

HITZAURREA

II

[...]

Legea bi agindurekin amaitzen da: bata, Aragoiko hizkuntzen lege bat egiteko, eta, bestea, Aragoiko kulturaren eta ondarearen institutu bat sortzeko, zeinak bere barruan hartuko baitu Aragoiko Arte eta Kultura Garaikidearen Institutua.

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Aragoiko kultura-ondare immateriala

1. Aragoiko kultura-ondarea Aragoiko historiarekin eta kulturarekin zerikusia duten ondasun material eta immaterial guztiek osatzen dute, baldin eta interes antropologikoa, antropikoa, historikoa, artistikoa, arkitektonikoa, mobiliarioa, arkeologikoa, paleontologikoa, etnologikoa, zientifikoa, linguistikoa, dokumentala, zinematografikoa, bibliografikoa edo teknikoa badute, bai azalera daudenak, bai lurpean edo uren barruan daudenak.

4. artikulua.— Aragoiko berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak⁷⁴⁷

1.⁷⁴⁸ Aragoiera eta katalana dira Aragoiko Autonomia Estatutuaren 7. artikuluan eta Aragoiko berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak erabili, babestu eta sustatzeari buruzko maiatzaren 9ko 3/2013 Legean aipatzen diren berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak, eta haietan sartzen dira haien aldaera dialektalak.

2. Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen historiarekin eta kulturarekin zerikusia duten hizkuntza-garrantzi handiko ondasun material eta immaterial guztiek osatzen dute Aragoiko hizkuntza-ondarea.

⁷⁴⁶ BOEren 88. zenbakian, 1999ko apirilaren 13ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1999-8270>

⁷⁴⁷ Abenduaren 30eko 14/2014 Legearen 32.2 artikulua aldatua.

⁷⁴⁸ Urtarrilaren 28ko 2/2016 Legearen 35. artikuluko 1. apartatuak aldatua.

8.4.2.7. 7/1999 Legea, apirilaren 9koa, Aragoiko Toki-administrazioari buruzkoa⁷⁴⁹

II. TITULUA Udalerria

III. KAPITULUA

Udalerrien izendapena, hiriburutza eta ikurrak

23. artikulua.— Izendapena

Udalerrien izendapena gaztelaniaz edo toponimiaren hizkuntza tradizionalen izango da. Hala ere, Aragoiko lurraldeko eremu batzuetan, zeinetan beste hizkuntza edo hizkuntza-modalitate baten erabilera orokortuta dagoen, Aragoiko Gobernuak baimena emango du, eskabide arrazoitua egin ondoren, hizkuntza horretako izendapena ere harekin batera erabiltzeko.

25. artikulua.— Prozedura

1. Udalerriaren edo hiriburuaren izena aldatzeko prozedura udaleko osoko bilkuraren edo auzo-batzarraren erabakiz hasiko da, behar bezala arrazoituta. Hilabeteko epean jendaurrean jarri ondoren, osoko bilkurak edo batzarrak ebatzi egingo ditu aurkeztutako erreklamazioak, eta behin-behinean onetsiko du aldaketa, hala badagokio, izatezko kopuruaren bi herenek aldaketaren aldeko botoa ematen badute kideen legezko kopuruaren gehiengo osoarekin.

2. Espedientea Aragoiko Diputazio Orokorrari igorriko zaio, berak ebatz dezan. Proposatutako izendapen berria beste udalerrri batenarekin nahas badaiteke, hizkuntza-akatsak baditu edo Aragoiko toponimiarekin bat ez badator, Presidentetzako eta Harreman Instituzionaletako sailburuak hori udalerrri interesdunari jakinaraziko dio, eta hilabeteko entzunaldia emango dio.

3. Ebazpena Aragoiko Gobernuaren dekretu bidez emango da, eta Aragoiko Aldizkari Ofizialean argitaratuko da, eta, aldaketa badakar, Toki-erakundearen Erregistroan inskribatuko da.

⁷⁴⁹ BOEren 108. zenbakian, 1999ko maiatzaren 6ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1999-10151>

V. TITULUA

Toki-erakundeei buruzko xedapen erkideak

V. KAPITULUA

Herritarrei informazioa ematea eta beraien parte- hartzea

153. artikulua.— Harremanak herritarrekin

3. Gaztelania ez ezik, hizkuntza edo hizkuntza-modalitate propioa ere orokortua edo nagusia duen lurraldeko toki-korporazioek ere arautu eta onetsi ahal izango dute auzotarrek hizkuntza edo hizkuntza-modalitate hori erabiltzea auzotarrok zuzentzen dizkieten idazkietan.

**8.4.2.8. 2/2000 Legea, ekainaren 28koa,
Aragoiko Autonomia Erkidegoko Jokoari
buruzkoa⁷⁵⁰**

**III. TITULUA
Joko-enpresak eta jokalaria**

**III. KAPITULUA
Jokalaria eta joko-lokaletara sartzeko debekuak**

32. artikulua.— Jokalaria

3. Jokoak egiteko baimena duten establezimenduek indarrean dagoen legeriak eskatutako erreklamazio-orriak izan beharko dituzte. Erreklamazio-orri horiek jokalarien eskura egongo dira. Orri horretan, hizkera irisgarrian azalduko da zein den jokalaria erreklamazioa egiteko bete beharreko prozedura.

[...]».

⁷⁵⁰ BOEren 179. zenbakian, 2000ko uztailaren 27ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2000-14238#:~:text=1..apuestas%20gestionadas%20por%20el%20Estado>.

8.4.2.9. 5/2000 Legea, azaroaren 28koa, Aragoitik kanpoko aragoiar erkidegoekiko harremani buruzkoa⁷⁵¹

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Legearen helburuak

Lege honen xedea da Aragoiko Gobernuak, Aragoiko gizarteak eta haren instituzioek Aragoiko Autonomia Erkidegotik kanpo dauden aragoiar erkidegoekin dituzten harremanak sustatzea, suspertzea, laguntzea, koordinatzea eta areagotzea, betiere helburu hauek lortzeko:

e) Aragoiko errealitatearen ezagutza proiektatzea, aragoiar erkidegoak dauden tokian, betiere aragoiar kultura, zuzenbidea, hizkuntzak eta hizkerak, ohiturak eta tradizioak, turismoa eta ekonomia zabaltzeko, bultzatzeko eta garatzeko jarduerak sustatuz.

II. KAPITULUA Aragoiar erkidegoetako kideak

6. artikulua.— Aragoiar erkidegoetako kideen aldeko prestazioak

1. Aragoiar erkidegoetako kideak Aragoiko errealitatean partaide egiteko, Aragoiko Autonomia Erkidegoko Administrazioak, bere eskumenen esparruan, honako hauek egin beharko ditu:

c) Jarduera didaktikoen eta dibulgaziozkoen, ikastaroen eta ikus-entzunezko programen antolaketa sustatzea, aragoiar erkidegoetako kideen artean Aragoiko kultura, historia, ekonomia, hizkuntzak eta hizketak, ohiturak eta tradizioak, turismoa eta errealitatea ezagutzea errazteko.

III. KAPITULUA Aragoiko etxeak eta zentroak

8. artikulua.— Aragoiko etxeak eta zentroak aitortzea

b) Estatutu-helburu nagusien artean eta kide diren bazkideek adierazitako borondatean, hauxe sartzeari: Aragoirekin, bertako jendearekin, historiarekin, hizkuntza eta hizketekin, tradizioekin eta kulturarekin lotura kultural, sozial eta ekonomikoak mantentzea.

⁷⁵¹ BOEren 11. zenbakian, 2001eko urtarrilaren 12ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2001-814>

8.4.2.10. 12/2001 Legea, uztailaren 2koa, Aragoiko Haur eta Nerabeei buruzkoa⁷⁵²

HITZAURREA

II

[...]

Haurrak eta nerabeak ezin dira gurasoen, familiaren edo Administrazioaren ondareztat hartu; ezin dira diskriminatu sexua, adina, egoera, hizkuntza, erlijioa, etnia, gurasoen edo familiaren ezaugarri sozioekonomikoak edo beste edozein arrazoi direla eta.

[...]

I. TITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Jarduteko printzipioak

3. Aragoiko Autonomia Erkidegoan hurrei eta nerabeei arreta emateko sustatzen diren ekintzek, haien eskubideak erabat egikarituko direla bermatzeko, printzipio hauek bete beharko dituzte:

i) Adingabeen aurkako edozein diskriminazio-mota ezabatzea, jaiotza, sexua, jatorri nazionala edo etnikoa, erlijioa, hizkuntza, kultura, iritzia, eragozpen fisikoak, psikikoak edo sensorialak, baldintza sozialak, ekonomikoak edo geografikoak edo beste edozein inguruabar pertsonal, familiar edo sozial direla eta.

II. TITULUA Haurren eta nerabeen eskubideak eta haien bermeak

II. KAPITULUA Haur eta nerabeen eskubideak

12. artikulua.— Informaziorako eskubidea

4. Administrazio publikoek haurren eta nerabeen eskubideei buruzko informazioa emango diete herritarrei, eta ahaleginduko dira adingabeei zuzendutako informazioak irizpide horiek errespetatuz; aldi berean, irispidea erraztuko diete haur eta nerabeei informazio-, dokumentazio-, liburutegi- eta gainerako kulturaz-erbitzuetara. Era berean, informazio-bitartekoak sustatuko dituzte, zeinak zuzenduko baitzaizkie etnia, kultura, hizkuntza, erlijioa edo zailtasun fisiko, psikiko edo sensorialak direla-eta beharrian bereziak dituzten adingabeei.

⁷⁵² BOEren 189. zenbakian, 2001eko abuztuaren 8ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2001-15557>

17. artikulua.— Gizarteratzeko eskubidea

3. Aragoi bizi diren edo dauden adingabe atzerritarrek behar dituzten laguntza eta babes publikoak jasoko dituzte integrazio sozial eta kulturalerako, batez ere haiei hizkuntza eta gizarte-usadioak irakatsiz.

VI. KAPITULUA

Zenbait jarduera, bitarteko eta produktu mugatzea

43. artikulua.— Haur eta nerabeentzako publizitatea

1. Haur eta nerabeei berariaz zuzendutako publizitateak erregelamendu bidez ezarritako mugen mende egon beharko du, eta jarduteko printzipio hauek errespetatu beharko ditu:

a) Hizkuntza eta mezuak errazak, ulargarriak eta haiek xede dituzten haur eta nerabeen garapen-mailara egokituak izango dira.

8.4.2.11. 19/2001 Legea, abenduaren 4koa, Aragoiko Gazteriaren Institutuari buruzkoa⁷⁵³

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Eginkizunak

1. Honako eginkizun hauek dagozkio, oro har, Aragoiko Gazteriaren Institutuari:

e) Gazteen sustapen soziokulturala indartzea, Aragoiko kulturari eta hizkuntzei arreta berezia eskainiz, gazteen artean sorkuntza kulturaleko eta artistikoko ekimenak eta jarduerak bultzatuz, eta, horretarako, laguntza-neurriak sustatuko dira ekoizpenerako eta horientzako kultura-erakustaldietarako zirkuituak egon daitezen.

⁷⁵³ BOEren 28. zenbakian, 2002ko otsailaren 1eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2002-1996>

**8.4.2.12. 7/2002 Legea, apirilaren 15ekoa,
Matarraña/Matarranya eskualdea
sortzekoa⁷⁵⁴**

HITZAURREA

[...]

[...] Matarraña/Matarranya eskualdeak bere hizkuntza eta lexiko propioetan du berari nortasun nabarmena ematen dioten elementu berezietako bat. [...]

[...]

⁷⁵⁴ BOEren 121. zenbakian, 2002ko maiatzaren 21eko alean, argitaratua.

8.4.2.13. 12/2002 Legea, maiatzaren 28koa, Ribagorza eskualdea sortzekoa⁷⁵⁵

Zazpigarren xedapen gehigarria.— Hizkuntza propioak erabiltzea

Ribagorza⁷⁵⁶ eskualdea eleaniztuna dela kontuan hartuta, Kontseiluak, bere eskumenen eremuan, berezko hizkuntzen erabilera sustatu eta babestuko du, baldin eta eraginpeko lurraldeetako udalek hala eskatzen badute.

⁷⁵⁵ BOEren 146. zenbakian, 2002ko ekainaren 19ko alean, argitaratua.

⁷⁵⁶ Lege hau otsailaren 9ko 4/2023 Legeak aldatu zuen, eta gaztelaniazko testuan “La Ribagorza” agertzen zenetan “Ribagorza” idazteko agindu zuen. Horrek ez du eraginik euskararen aldetik, baina hizkuntza-gai garrantzitsua da jatorrizko hizkuntzan (BOE, 62. zk., 2023ko martxoaren 14ko alea).

8.4.2.14. 20/2002 Legea, urriaren 7koa, Behe Cinca / Baix Cinca eskualdea sortzekoa⁷⁵⁷

HITZAURREA

[...]

Eskualdeko elementu egituratzaile nagusia Cinca ibaiaren behe ibilgua da. [...] Udalerrri horien artean, Fraga hiria hartzen duena nabarmentzen da, zeinean hirigune historikoa aipatu behar baita, trazadura musulmanekoa, bai eta bertako tradizioak eta gune tradizionala errotzea eta indartzea ere; izan ere, eremu horren ezaugarri kultural bereizgarriena elebitasuna da, eskualdearen izendapenean islatua. Bestalde, Behe Cinca / Baix Cincako Mankomunitateak aurreko hamarkadan izandako esperientzia positiboa da eratu beharreko eskualde berria behar bezala kudeatzeko euskarria eta bermea.

[...]

⁷⁵⁷ BOEren 254. zenbakian, 2002ko urriaren 23ko alean, argitaratua.

8.4.2.15. 25/2002 Legea, azaroaren 12koa, Itsasertzeko eskualdea / Llitera sortzekoa

HITZAURREA

[...]

Beste berezitasun bat, zalantzarik gabe, bertako jendearen elebitasuna da, bertako hizkuntza gaztelaniarekin bizi baita eta eskualdearen izenean bertan islatzen baita.

[...]

8.4.2.16. 30/2002 Legea, abenduaren 17koa, Aragoiko babes zibilari eta larrialdiei aurre egiteari buruzkoa⁷⁵⁸

II. TITULUA Larrialdien kudeaketa eta arreta

41. artikulua.— Larrialdiak kudeatzeko zentroa

2. Larrialdietarako zentroak eginkizun hauek izango ditu:

4. Larrialdiak kudeatzeko zentroaren antolamenduak eta egiturak bermatu beharko dute zerbitzuak etengabe emango direla, eguneko hogeita lau orduetan, urteko egun guztietan, eta Europar Batasuneko estatuetakoa hizkuntza ofizialetako bitan, gutxienez, jasotako laguntza-deiei erantzungo zaiela, espainieraz gain. 112 telefono-zenbakia iraunkorra eta doakoa izango da erabiltzaileentzat.

⁷⁵⁸ BOEren 21. zenbakian, 2003ko urtarrilaren 24ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-1496>

8.4.2.17. 5/2003 Legea, otsailaren 26koa, Sobrarbe eskualdea sortzekoa⁷⁵⁹

HITZAURREA

[...]

Sobrarbek, gainera, ezaugarri kultural oso nabarmenak ditu, etnologia- eta hizkuntza-izaerakoak, zeinek laguntzen baitute bertako jendeak Aragoiko lurraldeko txoko paregabe bateko kide izatearen sentimendu kolektiboa izan dezan.

[...]

⁷⁵⁹ BOEren 69. zenbakian, 2003ko martxoaren 21eko alean, argitaratua.

8.4.2.18. 12/2003 Legea, martxoaren 24koa, Behe Aragoi-Caspe / Baix Aragó-Casp eskualdea sortzekoa⁷⁶⁰

HITZAURREA

[...]

Eskualdeko erreferentzia kulturalak haren iragan historikoaren ingurukoak dira, erromatarren garaiko arrasto nabarmenekin, eta garrantzi handiko mugarrira da Caspe hirian lortutako konpromisoa, XV. mendean Aragoiko Koroan sortutako krisi dinastikoa konpontzekoa. Bestalde, udalerrri gehienetan hitz egiten diren hizkuntza-modalitateen berezitasuna eskualdeko ondare garrantzitsua da.

[...]

⁷⁶⁰ BOEren 96. zenbakian, 2003ko apirilaren 22ko alean, argitaratua.

8.4.2.19. 16/2003 Legea, martxoaren 24koa, Publizitate Instituzionalari buruzkoa⁷⁶¹

6. artikulua.— Idazketa-hizkuntzak

Gaztelania edo Aragoiko hizkuntza-modalitateetako bat erabiltzeko, lege honetan araututako publizitate instituzionalak beteko du indarrean dagoen araudian xedatutakoa.

⁷⁶¹ BOEren 109. zenbakian, 2003ko maiatzaren 7ko alean, argitaratua.

8.4.2.20. 1/2004 Legegintzako Dekretua, uztailaren 27koa, Aragoiko Autonomia Erkidegoko Tasen testu bategina onestekoa⁷⁶²

III. KAPITULUA⁷⁶³

54. Aragoiko hizkuntzaren ezagutza, Hizkuntzetarako Europako Erreferentzia Marko Bateratuan zehaztutako mailen arabera, egiaztatzeko probetan izena emateagatik tasa

250. artikulua.— Zerga-egitatea

Tasaren zerga-egitatea hauxe da: zerbitzuak eta administrazio-jarduerak ematea, zeinen helburua baita Aragoiko Autonomia Erkidegoko Administrazioak Aragoiko hizkuntzaren ezagutza Hizkuntzetarako Europako Erreferentzia Marko Bateratuan zehaztutako mailen arabera ziurtatzeko deitutako probetan parte hartzen dutenak onartu edo kanporatzea.

251. artikulua.— Subjektu pasiboak

Aragoiko Autonomia Erkidegoko Tasa eta Prezio Publikoei buruzko ekainaren 22ko 5/2006 Legearen 13. artikuluan aipatzen diren pertsona fisikoak dira tasaren subjektu pasiboak, baldin eta zerga-egitatea osatzen duten probetan inskribatzea eskatzen badute.

252. artikulua.— Sortzapena eta kudeaketa

Probetan izena emateko eskabidea egiten den unean gertatuko da tasaren sortzapena, eta beharrezkoa da tasa alde aurretik ordaintzea subjektu pasiboaren autolikidazioaren bidez eskabidea izapidetzeko.

253. artikulua.— Tarifak

1. Tasaren zenbatekoa honako tarifa hauek aplikatuz zehaztuko da:

01 tarifa. Aragoiko hizkuntzaren C1 mailako probetan izena ematea: 20,00 €.

02 tarifa. Aragoiko hizkuntzaren B1 eta B2 mailetako probetan izena ematea: 15,00 €.

03 tarifa. Aragoiko hizkuntzaren A2 mailako probetan izena ematea: 10,00 €.

2. Tasaren zenbateko galdagarriak berariaz iragarriko dira proben deialdiak egiten dituzten xedapenetan.

254. artikulua.— Salbuespenak

1. Tasa ordaintzetik salbuetsita daude terrorismo-egintzengatik biktima direla aitortu zaien pertsonak, haien ezkontideak edo izatezko bikotekideak eta seme-

⁷⁶² Aragoiko Aldizkari Ofizialaren 93. zenbakian, 2004ko abuztuaren 9ko alean, argitaratua.

<https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOA-d-2004-90019>

⁷⁶³ Urriaren 7ko 7/2021 Legearen 1. artikulua emandako idazkera; izan ere, lege horren bidez aldatu dira Aragoiko Gobernuaren uztailaren 27ko 1/2004 Legegintzako Dekretuaren bidez onetsitako Aragoiko Autonomia Erkidegoko Tasen testu bategina, eta Aragoiko Autonomia Erkidegoko Tasa eta Prezio Publikoei buruzko ekainaren 22ko 5/2006 Legea (Aragoiko Aldizkari Ofiziala, 286. zenbakia, 2021eko azaroaren 30eko alea).

alabak, Terrorismoaren Biktimen aldeko Neurriei buruzko ekainaren 17ko 4/2008 Legearen eta haiei aplikagarri izan eta indarrean dagoen gainerako araudiaren arabera.

2. Era berean, pertsona hauek ere salbuetsita daude tasa ordaintzetik: zerga-egitatearen xede diren probetan izena emateko eskabidea egin aurreko sei hilabeteetan gutxienez enplegu-eskatzaille gisa izena emanda daudenak.

255. artikulua.— Hobariak

Familia ugariako kide direla egiaztatzen duten tasaren subjektu pasiboek % 50eko hobaria izango dute.

8.4.2.21. 5/2005 Legea, ekainaren 14koa, Aragoiko Unibertsitate Sistema antolatzeari buruzkoa⁷⁶⁴

II. TITULUA Unibertsitate-erkidegoa

II. KAPITULUA Ikasleak

23. artikulua.— Eskubideak

2. Aragoiko Gobernuak eta unibertsitateek kultura hedatzeko eta hizkuntza ofizialean murgiltzeko programak garatuko dituzte, atzerritarrek unibertsitate-ikasketak errazago egin ditzaten. Bereziki, unibertsitateek programa espezifikoak egin beharko dituzte dagoeneko unibertsitate-zentroetan matrikulatuta dauden atzerritarrentzat.

⁷⁶⁴ BOEren 201. zenbakian, 2005eko abuztuaren 23ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2005-14406>

8.4.2.22. 9/2006 Legea, azaroaren 30ekoa, Aragoiko Elikagaien Kalitateari buruzkoa⁷⁶⁵

III. TITULUA Elikagaien kalitate bereizia

II. KAPITULUA Kalitateko izendapen geografikoak

29. artikulua.— Babesaren irismena

4. Izendapen batek babestutako izenak ezin izango dira erabili izendapenaren betekizunak betetzen ez dituzten izaera bereko edo antzeko izaerako produktuen izendapenean, aurkezpenean edo publizitatean, nahiz eta izen horiek beste hizkuntza batzuetara itzulita egon edo aurretik mota, estilo, imitazio edo antzeko adierazpenak izan, ez eta produktuaren benetako jatorria adierazten denean ere. Era berean, ezin izango dira erabili «...n botilatua», «...n ontziratua» edo antzeko adierazpenak.

⁷⁶⁵ BOEren 22. zenbakian, 2007ko urtarrilaren 25eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-1561>

8.4.2.23. 16/2006 Legea, abenduaren 28koa, Aragoiko kontsumitzaile eta erabiltzaileak babestu eta defendatzeari buruzkoa⁷⁶⁶

I. TITULUA

Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen eskubideak

III. KAPITULUA

Informaziorako eskubidea

24. artikulua.— Printzipio orokorra

3. Legez eska daitekeen informazio guztia, gutxienez, gaztelaniaz agertuko da, hargatik eragotzi gabe Aragoiko Gobernuak neurri egokiak hartzea Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilera babesteko eta sustatzeko, lege honetan kontsumitzaileari informazioa emateko aitortzen diren eskubideei dagokienez.

IV. KAPITULUA

Kontsumitzailearen babesa informazioaren gizartean

39. artikulua.— Informazioari buruzko berezitasunak

Lege honetan ezartzen diren informazio-arloko betekizunak betetzeaz gain, kontratazio elektronikoko jarduerak egiten dituen informazioaren gizarteko zerbitzu-emaileak kontsumitzaileari informazioa eman beharko dio, modu argian, ulergarrian eta zalantzagabea, kontratazio-prozedura hasi aurretik, informazioaren gizartea arautzen duen legeriak eskatzen dituen alderdiei buruz eta, betiere, honako hauei buruz:

d) Kontratua zein hizkuntzatan formalizatu ahal izango den.

⁷⁶⁶ BOEren 45. zenbakian, 2007ko otsailaren 21eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-3601>

8.4.2.24. 5/2007 Lege Organikoa, apirilaren 20koa, Aragoiko Autonomia Estatutua erreformatzekoa⁷⁶⁷

ATARIKO TITULUA

7. artikulua.— Berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak

1. Aragoiko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak Aragoiko ondare historiko eta kulturalaren adierazpen nabarmenetakoak dira, eta errespetu, elkarbizitza eta ulertzearen balio soziala ere bai.
2. Aragoiko Gorteen lege batek ezarriko du zein zonatan erabiltzen diren nagusiki Aragoiko berezko hizkuntzak eta modalitateak; araubide juridikoa eta lurralde horietako hiztunek erabiltzeko dituzten eskubideak arautuko ditu; Aragoiko hizkuntza-ondarearen babesa, berreskuratzea, irakaskuntza, sustapena eta zabalkundea sustatuko ditu, eta erraztasunak emango ditu berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak nagusiki erabiltzen diren zonetan herritarrek Aragoiko administrazio publikoekin dituzten harremanetan berezko hizkuntzak erabiltzeko.
3. Inor ezin izango da diskriminatu hizkuntza dela-eta.

I. TITULUA

Eskubideak eta printzipio artezkariak

II. KAPITULUA

Politika publikoen printzipio artezkariak

25. artikulua.— Autonomia pertsonalaren sustapena

2. Aragoiko botere publikoek espainiar zeinu-hizkuntzaren irakaskuntza eta erabilera sustatuko dituzte, gorrek eskubide eta eginbeharren berdintasun osoa lortu ahal izan dezaten.

71. artikulua.— Eskumen eskusiboak

Eskumen eskusiboen eremuan, Aragoiko Autonomia Erkidegoak egikarituko ditu legegintza-ahala, erregelamenduak egiteko ahala, betearazkizuna eta berezko politiken ezarpena, betiere Konstituzioaren 140. eta 149.1 artikuluetan xedatutakoa errespetatuz. Autonomia Erkidegoak eskumen eskusiboa du ondoko gai hauetan:

- 4) Aragoiko berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak.

⁷⁶⁷ BOEren 97. zenbakian, 2007ko apirilaren 23ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-8444>

**8.4.2.25. 6/2009 Legea, uztailaren 6koa,
Aragoiko Edukiera Handiko Aisialdi Zentroei
buruzkoa⁷⁶⁸**

**IV. KAPITULUA
Edukiera handiko aisialdi zentroetako jokoaren
arabide juridikoa**

27. artikulua.— Edukiera handiko aisialdi-zentroetako joko-kasinoak

6. Joko-mahaietan, ausazko makinetan eta gainerako joko-elementuetan agertzen den hizkuntza espainieraz bestelakoa izan daiteke, jokalarien jatorriaren arabera.

⁷⁶⁸ BOEren 202. zenbakian, 2009ko abuztuaren 21eko alean, argitaratua.

**8.4.2.26. 9/2011 Legea, martxoaren 24koa,
Aragoiko Familia-bitartekaritzari
buruzkoa⁷⁶⁹**

**V. KAPITULUA
Zehapen-araubidea**

28. artikulua.— Arau-hauste oso astunak

Hauek dira arau-hauste oso astunak:

b) Diskriminazioa dakarten egintzak egitea, edozein dela ere diskriminazioaren zioa: bitartekaritzaren mendean dauden aldeen sexua, arraza, erlijioa, hizkuntza, sorlekua edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial.

⁷⁶⁹ BOEren 115. zenbakian, 2011ko maiatzaren 14ko alean, argitaratua.

8.4.2.27. 3/2013 Legea, maiatzaren 9koa, Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza- modalitateen erabilerari, babesari eta sustapenari buruzkoa⁷⁷⁰

HITZAURREA

Aragoi autonomia-erkidego bat da, zeinaren lurralde osoan hizkuntza nagusi eta ofiziala den gaztelaniarekin batera, eremu jakin batzuetan hitz egiten diren hizkuntza eta hizkuntza-modalitate propioak dauden, eta gure autonomia-erkidegoaren ondare aberatsa eta egitate berezia dira Europako hizkuntza historikoen panoramaren barruan. Hizkuntza horiek, berezko historia eta kultura eratzen dituzten hizkuntza-modalitateekin, Aragoiko Administrazioak bereziki babestu eta sustatu behar ditu.

Espainiako eta Aragoiko legeriak, erregimen demokratikoa ezarri ondoren, ez dira Espainiako eta Aragoiko errealitate eleaniztunetik kanpo geratu.

1978ko Konstituzioaren atariko tituluak honako hau xedatzen du 3. artikulua lehengo apartatuan: «Gaztelania da Espainiako estatuaren hizkuntza ofiziala. Espainiar guztiek dute gaztelania jakiteko eginbeharra eta erabiltzeko eskubidea». Artikulu bereko bigarren apartatuak ezartzen du Espainiako beste hizkuntzak ere ofizialak izango direla haiei dagozkien autonomia-erkidegoetan, beraietako estatutuekin bat etorriz. Manu bereko hirugarren apartatuak honako hau ezartzen du: «Espainiako hizkuntza-moten aberastasuna kultura-ondarea da, eta ondare horrek begirune eta babes berezia izango du».

Azkenik, Espainiako Konstituzioaren 148.1.17. artikulua autonomia-erkidegoei esleitzen die Autonomia Erkidegoko kultura, ikerketa eta, hala badagokio, hizkuntzaren irakaskuntza sustatzeko eskumena.

Aragoiko Autonomia Estatuaren azken erreformak, apirilaren 20ko 5/2007 Lege Organikoaren bidez egindakoak, honako hau ezarri du 7. artikuluan, berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen izenburupean:

«1. Aragoiko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak Aragoiko ondare historiko eta kulturalaren adierazpen nabarmenetakoak dira, eta errespetu, elkarbizitza eta ulertzearen gizarte-balioa ere bai.

2. Aragoiko Gorteen lege batek ezarriko du zein eremutan erabiltzen diren nagusiki Aragoiko berezko hizkuntzak eta modalitateak; araubide juridikoa eta lurralde horietako hiztunek erabiltzeko dituzten eskubideak arautuko ditu; Aragoiko hizkuntza-ondarearen babesa, berreskuratzea, irakaskuntza, sustapena eta zabalkundea sustatuko ditu, eta erraztasunak emango ditu berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak nagusiki erabiltzen diren eremuetan herritarrek Aragoiko administrazio publikoekin dituzten harremanetan berezko hizkuntzak erabiltzeko.

3. Inor ezin izango da diskriminatu hizkuntza dela-eta».

⁷⁷⁰ BOEren 138. zenbakian, 2013ko ekainaren 10eko alean, argitaratua.

Bestalde, Aragoiko Autonomia Estatutuaren 71.4 artikulua Autonomia Erkidegoari esleitzen dio berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen gaineko eskumen eskusiboa.

Lege honen bidez, Autonomia Estatututik datorren betebeharra bete nahi da; betebeharrak horrek aitortzen du hiztun guztiek badutela beren hizkuntza eta hizkuntza-modalitate propioa erabiltzeko eskubidea; izan ere, ondare erkide horrek demokraziaren eta kultura-aniztasunaren printzipioetan oinarritutako gizartea eraikitzen laguntzen du.

Hizkuntza erregional edo gutxitu bat bizitza pribatuan zein publikoan erabiltzeko askatasuna eskubide preskribaezina da, ondokoetan jasotako printzipioekin bat etorritik: Nazio Batuen Eskubide Zibilen eta Politikoen Nazioarteko Itunean; Giza Eskubideak eta Oinarritzako Askatasunak babesteko Europako Kontseiluaren Konbentzioan, eta Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutunean (1992koa), zeina Espainiak 2001ean berronetsi zuen.

Hala, lege honen I. kapituluak Aragoiko hizkuntza-aniztasuna aitortzen du, eta aragoiarrek berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak erabiltzea bermatzen du, zeina kontserbatu beharreko kultura-ondare historikoa den.

II. kapituluak berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilera-eremuak ezartzen ditu, bai eta horien adierazpena Aragoiko Gobernuari dagokiola ezarri ere.

III. kapituluak Aragoiko Hizkuntzaren Akademiari buruzkoa da, bera baita instituzio eskuduna berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak erabiltzeko arau egokiak lantzeko eta zehazteko.

IV. kapituluak beren-beregi nabarmentzen du berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak Aragoiko kultura-ondarearen osagai direla, eta horiek kontserbatzeko, babesteko eta sustatzeko zenbait neurri ezartzen ditu.

Berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen irakaskuntza legearen V. kapituluaren araututa dago, bai eta hizkuntza-arloko hezkuntza-politikari dagozkion beste aspektu batzuk ere.

VI. kapituluak Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilerari buruzko zenbait arau jasotzen ditu Administrazioaren eta herritarren arteko harremanean, eta bereziki aipatzen ditu argitalpen ofizialak, toponimia eta antroponimia.

Legeak lau xedapen gehigarri ditu: toki-eremuko hizkuntza-aldaerei buruzkoa, Aragoiko Hizkuntzaren Akademia eratzeko epeari buruzkoa, arlo horretan instituzio akademikoekin lankidetzan aritzeari buruzkoa, legearen edukia benetan aplikatzeko epeari buruzkoa, eta hura abian jartzeko eta aplikatzeko behar diren baliabideei buruzkoa; xedapen iragankor bat, Aragoiko Hizkuntzaren Akademiako lehenengo kideak izendatzeari buruzkoa; xedapen indargabetzaile bat, eta azken xedapen bi.

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

1 artikulua.— Xedea

1. Lege honen xedea Aragoiko hizkuntza-aniztasuna aitortzea da, eta aragoiarrei beren hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilera bermatzea, zeina kontserbatu beharreko kultura-ondare historikoa den.

2. Era berean, lege honen xedea da Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen kontserbazioa, berreskurapena, sustapena, irakaskuntza eta zabalkundea erraztea, erabilera historikoko eremu nagusietan.

2. artikulua.— Aragoiko berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak

1. Gaztelania Aragoiko hizkuntza ofiziala da, eta bertan erabilia. Aragoiar guztiek dute gaztelania jakiteko eginbeharra eta erabiltzeko eskubidea.

2. Gaztelaniaz gain, Aragoik berezko, jatorrizko eta historikotzat ditu Aragoiko hizkuntzak, Autonomia Erkidegoko iparraldeko eta ekialdeko eremuetan nagusiki erabiltzen diren hizkuntza-modalitateekin.

3. Halakoak direlako, babesa izango dute; haien irakaskuntza eta berreskurapena sustatuko da, eta hiztunek erabilera historikoko eremuetan erabiltzeko duten eskubidea aitortzen da; eremu horietan erraztu egingo da administrazio publikoekiko harremanetan horiek erabiltzea.

3. artikulua.— Hizkuntza-eskubideak

1. Lege honetan ezarritako kasuetan, honako hizkuntza-eskubide hauek aitortzen zaizkie Aragoiko herritarrei:

a) Aragoiko berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak jakitea.

b) Aragoiko berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak ahoz eta idatziz erabiltzea, nagusiki historikoki erabiltzen diren eremuetan.

c) Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen irakaskuntza jasotzea.

d) Aragoiko berezko hizkuntzetan eta hizkuntza-modalitateetan irrati, telebista eta bestelako komunikabide sozialetako argitalpen eta programazioetarako irispidea izatea.

e) Berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak erabiltzea bizitza ekonomiko eta sozialean.

2. Inor ezin izango da diskriminatu hizkuntza dela-eta.

3. Aragoiko botere publikoek eskubide horien egikaritza aitortuko dute, eraginkorrak eta benetakoak izan daitezen.

4. artikulua.— Berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak duintzea

Botere publikoek beharrezko neurriak hartuko dituzte Aragoiko berezko hizkuntzei eta hizkuntza-modalitateei buruzko informazioa, duintasuna eta zabalkundea emateko, betiere Aragoiko hizkuntza-errealitatea behar bezala ezagutzea sustatze aldera.

II. KAPITULUA

Berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilera-eremuak

5. artikulua.— Berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilera-eremuak

Lege honen ondorioetarako, gaztelaniaz gain, honako hizkuntza hauek ere erabiltzen dira Autonomia Erkidego osoan Aragoi:

- a) Autonomia Erkidegoko Pirinio aldeko eta Pirinio aurreko gunetako Aragoiko hizkuntzaren erabilera historikoko eremu bat, haren hizkuntza-modalitateekin.
- b) Autonomia Erkidegoko ekialdeko Aragoiko berezko hizkuntzaren erabilera historikoko eremu bat, haren hizkuntza-modalitateekin.

6. artikulua.— Adieraztea zein diren berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilera-eremuak

Aragoiko Gobernuak, ukitutako udalak entzun ondoren, 5. artikuluan aipatzen diren eremu eta udalerrak izendatuko ditu.

III. KAPITULUA

Aragoiko Hizkuntzaren Akademia

7. artikulua.— Aragoiko Hizkuntzaren Akademia

1. Aragoiko Hizkuntzaren Akademia sortuko da berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen eremuko instituzio zientifiko ofizial gisa.
2. Aragoiko Hizkuntzaren Akademiari dagokio:
 - a) Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilera zuzenari buruzko arauak ezartzea.
 - b) Botere publikoei eta instituzioei aholkuak ematea, berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilera zuzenarekin eta gizarte-sustapenarekin zerikusia duten gaiei buruz.
3. Aragoiko Hizkuntzaren Akademia filologian, literaturan eta hizkuntzalaritzan ospe handia duten pertsonak osatuko dute, batez ere doktoreek, eta lehentasuna izango dute bertako hiztunek, zeinek aragoiar erkidegoaren berezko hizkuntza- eta literatura-balioen praktikan eta sustapenean ibilbide luzea egin baitute; akademia horretan Aragoiko berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak ordezkatuta egongo dira.
4. Aragoiko Gobernuak Aragoiko Hizkuntzaren Akademiaren estatutuak onetsiko ditu, zeinetan finkatuko baitira akademiaren osaera, antolaketa eta funtzionamendua.

8. artikulua.— Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen hizkuntza-araua

Lege honetan ezarritakoaren arabera, instituzio publikoek Aragoiko berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak erabiltzen badituzte, Aragoiko Hizkuntzaren Akademiak ezarritako hizkuntza-arauari jarraitu beharko diote.

IV. KAPITULUA

Aragoiko hizkuntza-ondarea

9. artikulua.— Aragoiko hizkuntza-ondarearen kontserbazioa

1. Aragoiko instituzio publikoek neurriak hartuko dituzte Aragoiko hizkuntza-ondareko ondasunak ondare hori osatzen duten hizkuntzetan eta hizkuntza-modalitateetan gordeko direla bermatzeko.

2. Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen historiarekin eta kulturarekin zerikusia duten hizkuntza-garrantzi handiko ondasun material eta immaterial guztiek osatzen dute Aragoiko hizkuntza-ondarea.

3. Aragoiko hizkuntza-ondarea osatzen duten elementuak berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilera historikoko eremuetan egon daitezke, edo Autonomia Erkidegoko gainerako lurraldeetan egon daitezke edo lurralde horretatik kanpo egon daitezke.

4. Aragoiko Gobernuko hizkuntza-politikan eskumena duen sailari dagokio Aragoiko hizkuntza-ondarearen babesa bermatzea eta toki-korporazioen ekintzak koordinatzea arlo horretan, hargatik eragotzi gabe Aragoiko kultura-ondarea arautzen duen legerian aitortutako eskumenak.

10. artikulua.— Aragoiko hizkuntza-ondarearen zabalkundea

1. Aragoiko ondare bibliografiko eta dokumentala osatzen duten dokumentuak, inprimakiak, argitalpenak, euskarri digitalak eta gainerako ondasun materialak, aldi berean Aragoiko hizkuntza-ondareztat hartzen direnak, lege honetan eta Aragoiko kultura-ondarea arautzen duen legerian berariaz xedatutakoaren arabera arautuko dira.

2. Aragoiko hizkuntza-ondarea osatzen duten erabilerak, ohiturak, sorkuntzak, portaerak eta gainerako ondasun immaterialak ikerketaz, dokumentazio zientifikoaz eta horien bilketa orohartzaileaz babestuko dira; izan ere, haiek euskarri materialetan bilduko dira etorkizuneko belaunaldiei transmitituko zaiela eta haien kultura-zabalkundea egingo dela bermatzeko.

3. Hizkuntza-ondare hori babesteko, Autonomia Erkidegoko Administrazioak ondare hori berreskuratzea, ikertzea, euskarri iraunkorretan erregistratzea, deskribatzea eta zabaltzea sustatuko du.

11. artikulua.— Berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen kultura-sustapena

Hizkuntza kultura-tresna gisa sustatzeko, eta, bereziki, liburutegiei, bideotekei, kultura-zentroei, museoei, artxiboei, akademiei, antzokiei eta zinemei dagokienez, bai eta literatura-lanei eta ekoizpen zinematografikoari, herri-adierazpen kulturalari, jaialdiei, kultura-industriei eta teknologia berriei dagokienez ere, Aragoiko administrazio publikoei honako hauek dagozkie, bereziki hizkuntza eta hizkuntza-modalitate propioak nagusiki historikoki erabiltzen diren eremuetan:

a) Sustatzea berezko hizkuntzetako eta hizkuntza-modalitateetako adierazpena eta ekimenak, eta irispidea erraztea haietan ekoitzitako obretarako.

b) Erraztea Aragoiko berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak sustatzearekin lotutako kultura-jarduerak egiten.

c) Zaintzea organismoek egoki integra ditzaten Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen ezagutza eta praktika haien ekimeneko kultura-jardueretan edo haiek laguntzen dituzten kultura-jardueretan, betiere haien ardurabada jarduerok antolatzea edo laguntzea.

d) Erraztea ekipamenduak hornitzerakoan eta kultura-jarduerak programatzerakoan, berezko hizkuntzetako eta hizkuntza-modalitateetako hitzunen ordezkariak zuzenean parte hartzea.

e) Laguntzea berezko hizkuntzetan eta hizkuntza-modalitateetan ekoitzitako lanak jaso, ikertu, artxibatu, katalogatu, gordailuan hartu, erakutsi edo argitaratzeaz arduratzen diren erakundeei, bai eta horien sorrera sustatzea ere, halako erakunderik ez dagoenean edo zerbitzu horiek ematerik ez dagoenean.

f) Elkarrekin eta instituzioekin elkarlanean aritzea, hitzarmenak sinatuz edo dirulaguntzetarako lerroak ezarriz.

V. KAPITULUA

Berezko hizkuntzen irakaskuntza

12. artikulua.— Berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak irakastea

1. Aragoiko hizkuntzen eta haien hizkuntza-modalitateen irakaskuntza jasotzeko eskubidea aitortzen da erabilera historiko nagusia duten eremuetan, eta horiek ikastea borondatezkoa izango da. Aragoiko Gobernuak, hezkuntzaren arloan eskumena duen sailaren bitartez, irakaskuntzako zentroetan eskaintza egoki bat eginez bermatuko du eskubide hori.

2. Eskubide hori aitortuko da, halaber, udalerrri jakin batzuetan, zeinetan erreferentziako irakaskuntza-zentroak baitaude berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak nagusi diren eremu historikoetako udalerrietatik datozen ikasleentzat.

13. artikulua.— Curriculum

1. Berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilera historikoko eremuetan, haien irakaskuntza, gaztelaniarekin batera, maila eta etapa guztietan ezar dadin sustatuko da.

2. Aragoiko Gobernuak berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen irakasgaietan erabiltzeko material didaktikoen edizioa bultzatuko du Aragoiko irakaskuntzako zentroetan.

14. artikulua.— Etengabeko hezkuntza

Aragoiko Gobernuak helduentzako edo etengabeko hezkuntzako irakaskuntza-ikastaroak sustatuko ditu Aragoiko berezko hizkuntzei eta hizkuntza-modalitateei buruz, batez ere erabilera historiko nagusia duten eremuetan.

15. artikulua.— Irakasleak

Hasierako eta etengabeko prestakuntza egokia bermatuko da, bai eta berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak irakasteko behar diren irakasleen gaikuntza ere. Haien irakaskuntzara bideratutako plazak eskuratzeko, erregelamenduz ezartzen den moduan egiaztatuko da hizkuntza eta hizkuntza-modalitate horiek ezagutzen direla, tokiko aldaerak kontuan hartuta.

VI. KAPITULUA

Berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilera Aragoiko instituzio eta administrazioetan

16. artikulua.— Herritarrek administrazio publikoekin dituzten harremanak

Herritar guztiei aitortzen zaie Aragoiko berezko hizkuntzetan eta hizkuntza-modalitateetan ahoz eta idatziz egiteko eskubidea, gaztelaniaz ez ezik, beren erabilera nagusiko eremuetan, lege honetan aurreikusitakoaren arabera.

17. artikulua.— Argitalpen ofizialak

Autonomia Erkidegoko organo instituzionalen xedapenak, ebazpenak eta erabakiak, gaztelaniaz ez ezik, berezko hizkuntzetan eta hizkuntza-modalitateetan ere argitaratu ahal izango dira, Aragoiko Aldizkari Ofizialaren edizio bananduaren bidez, xedapen edo erabaki horiek hartu dituen organoak hala erabakitzen badu.

18. artikulua.— Aragoiko Gorteak

1. Aragoiko Gorteen Erregelamenduan ezarriko da zelan erabiliko diren Aragoiko berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak haien barne- eta kanpo-jarduketetan.

2. Edonork jo dezake idatziz Aragoiko Gorteetara Aragoiko berezko hizkuntzetako eta hizkuntza-modalitateetako edozeinetan, eta, gaztelaniaz ez ezik, hizkuntza horretan ere erantzun dakioko.

19. artikulua.— Aragoiko Justizia

1. Aragoiko Justizia, bere eskumenak egikaritzean, arduratuko da lege honetan aitortutako hizkuntza-eskubideak babesteaz eta botere publikoek haren xedapenak betetzeaz.

2. Edonork jo dezake idatziz Aragoiko Justiziarengana, Aragoiko berezko hizkuntzetako eta hizkuntza-modalitateetako edozeinetan, eta gaztelaniaz ez ezik, hizkuntza horretan ere erantzun dakioko.

3. Aragoiko Justiziak idazkiak, txostenak eta beste edozein dokumentu eman ahal izango ditu, gaztelaniaz ez ezik, Aragoiko berezko hizkuntzetan eta hizkuntza-modalitateetan ere.

20. artikulua.— Toki-erakundeak

1. Berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilera historikoko eremuetan, toki-erakundeetako organoen eztabaidak tokian tokiko berezko hizkuntzan edo hizkuntza-modalitatean egin ahal izango dira, gaztelaniaren erabilerari kalterik egin gabe.

2. Aurreko apartatuan aipatutako eremuetan dauden toki-korporazioen aktak, erabakiak eta beste dokumentu ofizial batzuk, gaztelaniaz ez ezik, tokian tokiko berezko hizkuntzan edo hizkuntza-modalitatean ere idatzi ahal izango dira.

21. artikulua.— Notario-tresnak

Notario-tresnak Aragoiko berezko hizkuntzetako edo hizkuntza-modalitateetako edozeinetan idatzi ahal izango dira, aplikatzekoa den legeria zibilean aurreikusitako kasuetan eta baldintzetan.

22. artikulua.— Toponimia

1. Berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilera nagusi historikoko eremuetan, toponimoen izen ofiziala, gaztelaniazkoaz gain, lurraldean erabili ohi dena ere izan daiteke, Aragoiko Toki Administrazioaren legeriak udalerriei zein eskualdeei dagokienez ezartzen duenari kalterik egin gabe.

2. Aragoiko Gobernuko hizkuntza-politikan eskumena duen sailari dagokio, Aragoiko Hizkuntzaren Akademiari entzun ondoren, Autonomia Erkidegoko toponimoak zehaztea, bai eta lurraldeen, biztanleguneen eta hiriarteko bideen izen ofizialak ere.

3. Hiribideek izendapen bikoitza izan dezakete: gaztelaniazkoa eta tradizionala, eta udalerriei dagokie izendapen hori zehaztea.

23. artikulua.— Antroponimia

1. Aragoiko berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak erabiltzeko eskubidea aitortzen da izen-abizenetan, eta horiek Erregistro Zibilean inskribatu ahal izango dira.

2. Edonork, hamalau urte betetzen dituenetik, eskatu ahal izango du bere izena edo abizenak Aragoiko berezko hizkuntzetako edo hizkuntza-modalitateetako edozeinetan duen onomastika-baliokidearekin ordeztzeko, eta horretarako ez du inoren laguntzarik behar izango.

24. artikulua.— Komunikabideak

Komunikabideen independentzia- eta autonomia-printzipioak errespetatuz, administrazio publikoek neurri egokiak hartuko dituzte helburu hauek lortzeko:

a) Sustapena egitea Aragoiko berezko hizkuntzetako eta hizkuntza-modalitateetako programak irratian eta telebista publikoetan aldizka emateko.

b) Sustapena egitea berezko hizkuntzetan eta hizkuntza-modalitateetan entzunezko eta ikus-entzunezko lanak ekoizteko eta zabaltzeko.

c) Sustapena egitea prentsa-artikuluen argitalpena Aragoiko berezko hizkuntzetan eta hizkuntza-modalitateetan ohikotasunez egiteko.

d) Neurri gehiago hartzea berezko hizkuntzetan eta hizkuntza-modalitateetan egiten diren ikus-entzunezko ekoizpenei laguntzeko dauden neurriez gainera.

e) Kazetarien eta beste langile batzuen prestakuntza laguntzea; izan ere, berezko hizkuntzetan eta hizkuntza-modalitateetan lan egiten duten komunikabideentzat izango da laguntza hori.

f) Zaintzea berezko hizkuntzetako eta hizkuntza-modalitateetako hiztunen interesak ordezkatzuta egon daitezen edo aintzat hartuak izan daitezen legearekin bat sor daitezkeen egituretan, betiere egituron helburua komunikabideen askatasuna eta pluraltasuna bermatzea delarik.

25. artikulua.— Gizarte-ekimena

Aragoiko berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak ikertu, zabaldu, irakatsi eta duintzeari dagokionez, administrazio publikoek bereziki kontuan hartuko dute gizarte-ekimena, bai Autonomia Erkidegoko hizkuntza-politika diseinatzean, bai gizarte-erakundeek egindako jarduerak sustatuz eta lagunduz. Administrazio publikoek erakunde horiekin lankidetzaren hitzarmen egonkorak sinatzea sustatuko dute.

Lehenengo xedapen gehigarria.— Hizkuntza-aldaerak toki-eremuan

1. Aragoiko Gobernuak erregelamendu bidez zehaztu ahal izango du erabilera historiko nagusia duten udalerrietan Aragoiko berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak izendatzeko prozedura, tokiko jentilizioarekin edo izen historiko edo tradizionalarekin koherentziaz.

2. Prozedurak objektiboki eta behar beste ezarri beharko du zelan egiaztatuko diren ukitutako herritarren eta toki-erakundeen parte-hartzea eta proposatzen diren izendapenak.

Bigarren xedapen gehigarria.— Lankidetzaren politika

Aragoiko Gobernuak lankidetzaren hitzarmenak edo akordioak sinatu ahal izango ditu lege honetan aurreikusitako xedek betetzen lagundu dezaketen instituzio, administrazio edo erakundeekin.

Hirugarren xedapen gehigarria.— Akademia

Aragoiko Gobernuak Aragoiko Hizkuntzaren Akademiaren estatutuak onetsiko ditu zortzi hilabeteko epean, lege hau indarrean jartzen denetik zenbatzen hasita, eta Akademia hurrengo hiru hilabeteetan eratuko da.

Laugarren xedapen gehigarria.— Kontsignazio ekonomikoak

Aragoiko Gobernuak lege hau abian jartzeko beharrezkoak diren aurrekontu-partidak izendatuko ditu.

Xedapen iragankor bakarra.— Akademiako lehenengo kideak izendatzea

Aragoiko Akademiako lehenengo hamar kideak honelaxe izendatuko dira: bost Aragoiko Gorteek, eta bost Aragoiko Gobernuak.

Xedapen indargabetzaile bakarra

Indargabetuta geratzen da Aragoiko berezko hizkuntzak erabili, babestu eta sustatzeari buruzko abenduaren 22ko 10/2009 Legea, bai eta lege honetan aurreikusitakoaren aurka dauden maila bereko edo beheagoko xedapen guztiak.

Azken xedapenetako lehenengoa.— Aragoiko Gobernua gaitzea

Aragoiko Gobernuari ahalmena ematen zaio lege hau garatu eta exekutatzeko beharrezkoak diren xedapen guztiak eman ditzan.

Azken xedapenetako bigarrena.— Indarrean jartzea

Lege hau hilabeteko epean jarriko da indarrean, Aragoiko Aldizkari Ofizialean argitaratzen denetik zenbatzen hasita.

8.4.2.28. 5/2013 Legea, ekainaren 20koa, Aragoiko Autonomia Erkidegoko Administrazioaren zerbitzu publikoen kalitateari buruzkoa⁷⁷¹

I. TITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Kalitatearen arloan jarduteko irizpideak

Politika publikoen eta zerbitzu publikoen kalitatearen ebaluazioa Administrazio Publikoaren printzipio orokorrak eta kalitate-arloan jarduteko dauden irizpide hauek errespetatuz egingo da:

- 1) Administrazio-jardunaren erdigunea herritarra da, eta Administrazio Publikoak honako betebeharrak ditu:
- f) Izapideak pixkanaka gutxitzea, betiere hizkera irisgarria erabiltzea eta administrazio-zamak ezabatzea sustatzen duten prozesuak eta teknikak ezarriz.

⁷⁷¹ BOEren 175. zenbakian, 2013ko uztailaren 23ko alean, argitaratua.

8.4.2.29. 8/2013 Legea, irailaren 12koa, Aragoiko Udaltzaingoak koordinatzeari buruzkoa⁷⁷²

HITZAURREA

III

[...]

Azkenik, lege hau hiru xedapen gehigarriekin osatu da. Haietako lehenengoak genero-hizkuntzaren erabilera egokia aipatzen du. [...]

[...]

III. TITULUA

Udaltzaingoen kidegoetako funtzionarioak

III. KAPITULUA

Eskubideak eta eginbeharrak

30. artikulua.— Eginbeharrak

Udaltzaingoko funtzionarioek Enplegatu Publikoaren Oinarrizko Estatutuan oro har ezarritako eginbeharrak dituzte, bai eta beren eginkizunak egikaritzean jarduteko oinarrizko printzipioetatik eratorritakoak ere, Segurtasun Indar eta Kidegoei buruzko Lege Organikoaren 5. artikuluan jasotakoak, eta, bereziki, honako hauek:

g) Herritarrak ahalik eta zuzentasun handienaz tratatzea, betiere hizkera eta jokabide-indarkeria oro saihestuz, eta beharrezko gogoeta, arreta eta zuhurtziaz jokatzuz.

⁷⁷² BOEren 260. zenbakian, 2013ko urriaren 30eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2013-11337>

**8.4.2.30. 9/2014 Legea, urriaren 23koa,
Aragoiko Familiei laguntzeari buruzkoa⁷⁷³**

I. TITULUA

**Familiei babesa, arreta eta laguntza emateko
neurriak**

II. KAPITULUA

Familiari laguntzeko neurriak

1. ATALA

Neurri materialak

16. artikulua.— Hezkuntza-arloko neurriak

3. Aragoiko Autonomia Erkidegoko Administrazioak gaikuntza eta etengabeko prestakuntzako ikasketak egitea sustatuko du, bai eta hizkuntzak ikastea ere, eta arreta berezia behar duten familietako kideei irispidea erraztuko die.

⁷⁷³ BOEren 281. zenbakian, 2014ko azaroaren 20ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-11994>

8.4.2.31. 8/2015 Legea, martxoaren 25ekoa, Aragoiko jarduera publikoaren gardentasunari eta herritarren parte- hartzeari buruzkoa⁷⁷⁴

I. TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Printzipio orokorrak

Gobernu irekia benetan ezartzeko, lege hau aplikatzean nahitaez kontuan hartuko diren funtsezko printzipioak dira:

h) Sinpletasun- eta ulergarritasun-printzipioa, prozedurak birdiseinatuz eta baliabideak optimizatuz izapideak pixkanaka gutxituz, eta herritarrentzat irisgarria eta ulergarria den hizkeraren erabilera sustatuz, bai eta administrazio-zamak ezabatuz ere.

Seigarren xedapen gehigarria.— Izapideak sinplifikatzea eta irisgarritasuna

Aragoiko Gobernuak eta gainerako administrazio publikoek bermatuko dute izapideak sinplifikatuko direla eta ahozko eta idatzizko komunikazio-bide ulergarriak erabiliko direla, herritarrei laguntza eta urgazpen egokia emanez, eta neurri eraginkorrak sustatuko dituzte ikusmen-, mugimendu-, entzumen- edo kognizio-mugak dituzten pertsonen irisgarritasun osorako, lege honek babesten dituen eskubideak egikaritzeko.

⁷⁷⁴ BOEren 115. zenbakian, 2015eko maiatzaren 14ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-5332>

8.4.2.32. 2/2016 Legea, urtarrilaren 28koa, Aragoiko Autonomia Erkidegoko neurri fiskal eta administratiboei buruzkoa⁷⁷⁵

HITZAURREA

II. Administrazio-neurriak

[...]

Era berean, Aragoiko Kultura-ondareari buruzko martxoaren 10eko 3/1999 Legea aldatzen da, Aragoiko aragoiera eta katalana berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak direla aitortzeko.

[...]

⁷⁷⁵ BOEren 60. zenbakian, 2016ko martxoaren 10eko alean, argitaratua.

**8.4.2.33. 4/2016 Legea, maiatzaren 19koa,
honako hau aldatzen duena: 8/1987 Legea,
apirilaren 15ekoa, Aragoiko Irrati eta
Telebista Korporazioaren sorkuntza,
antolaketa eta kontrol parlamentarioari
buruzkoa⁷⁷⁶**

Artikulu bakarra.— Apirilaren 15eko 8/1987 Legea, Korporazioaren sorkuntza, antolaketa eta kontrol parlamentarioari buruzkoa, aldatzea

Hamazazpi. Beste xedapen gehigarri bat erantsiko zaio, eta honela idatzita geratuko da:

«Seigarren xedapen gehigarria.— Aragoiko ekoizpen independentea sustatzeko eta laguntzeko plana

Aragoiko Gobernuaren eta Aragoiko Irrati eta Telebista Korporazioaren eta haren sozietateen artean sinatzen den programa-kontratuak plan bat jasoko du Aragoiko ekoizpen independentea sustatzeko eta laguntzeko; plan horretan parte hartuko dute Aragoiko Sustapen Institutuak, eta kultura eta industria arloan eskumena duten sailek; plan hori, gutxienez, CARTVren aurrekontuaren % 1 eta % 3 artekoa izango da, eta haren helburuen artean kultura, lurraldea, berezko hizkuntzak eta tradizioak sustatzea izango da».

⁷⁷⁶ BOEren 146. zenbakian, 2016ko ekainaren 17ko alean, argitaratua.

8.4.2.34. Aragoiko Gorteen Erregelamendua, 2017ko ekainaren 28koa⁷⁷⁷

ATARIKO TITULUA Aragoiko Gorteak

6. artikulua.— Hizkuntzak

Aragoiko Gortek beren barne- eta kanpo-jarduketak eta herritarrekiko harremanak egokituko dituzte hizkuntzen arloan indarrean dagoen legeriatik eratorritako betebeharrak, betiere Autonomia Estatutuan xedatutakoaren arabera.

⁷⁷⁷ BOCaren 173. zenbakian, 2017ko uztailaren 18ko alean, argitaratua (BOCA: Aragoiko Gorteen Aldizkari Ofiziala).

[http://bases.cortesaragon.es/bases/original.nsf/\(BOCA1\)/AA7269ABB602E764C12581560029FEE2/\\$File/BOCA_173.pdf?OpenElement](http://bases.cortesaragon.es/bases/original.nsf/(BOCA1)/AA7269ABB602E764C12581560029FEE2/$File/BOCA_173.pdf?OpenElement)

8.4.2.35. 4/2018 Legea, apirilaren 19koa, Aragoiko Autonomia Erkidegoko genero- identitate eta -adierazpenari eta gizarte- berdintasunari eta diskriminaziorik ezari buruzkoa⁷⁷⁸

HITZAURREA

II

Giza eskubideei buruzko nazioarteko arauak berdintasuna eta diskriminaziorik eza ezartzen dituzte oinarrizko printzipio gisa. Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalaren 1. artikulua baieztapen zalantzaezin hau ezartzen du: «Gizon-emakume guztiak aske jaiotzen dira, duintasun eta eskubide berberak dituztela». Adierazpen beraren 2. artikulua ondoren hau baieztatzen du: «Gizaki orori dagozkio adierazpen honetako eskubide eta askatasunak, eta ez da inor bereiziko arraza, kolorea, sexua, hizkuntza, erlijioa, politikako edo bestelako iritzia, sorterrria edo gizarteko jatorria, ekonomia-maila, jaiotza edo beste inolako gorabeheragatik». NBEk adierazi duen bezala, agindu horrek berak legearen aurrean tratu-berdintasunerako eskubidea eta diskriminazioaren aurka babestua izateko eskubidea dakartza zenbait arrazoiengatik, besteak beste, sexu-orientazioagatik eta genero-identitateagatik.

IV

[...]

Legeak, genero-identitatearen eta genero-adierazpenaren definizioari dagokionez, Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Agentziaren irizpideari jarraitzen dio, eta agentzia horrek, aldi berean, definizioa lortu zuen Europako eta nazioarteko antolakunde nagusiekin egindako kontsulta-lan zabal bat egin ondoren. Genero-identitatearen kontzeptua generoaren barne-bizipenari eta bizipen indibidualari dagokie, pertsona bakoitzak bizipen horiek sakonean sentitzen dituen bezala, gorputzaren bizipen pertsonala eta beste batzuk sartuz, hala nola janzkera, hitz egiteko modua eta moldeak. [...]

[...]

X. TITULUA Komunikazioa

40. artikulua.— Kode deontologikoak

Zainduko da komunikabideek, autorregulazioaren bidez, kode deontologikoak har ditzatela, zeinek jasoko baitituzte berdintasunarekiko errespetua eta genero-identitatean edo -adierazpenean oinarritutako diskriminazioaren debekua, bai

⁷⁷⁸ BOEren 131. zenbakian, 2018ko maiatzaren 30eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-7154>

informazio- eta publizitate-dukietan, bai erabilitako hizkeran, edozein delarik erabilitako euskarria edo hedabidea.

8.4.2.36. 7/2018 Legea, ekainaren 28koa, Aragoiko Emakumeen eta Gizonen Aukera- berdintasunari buruzkoa⁷⁷⁹

HITZAURREA

VI

[...]

II. tituluak genero-berdintasunerako politika publikoak arautzen ditu, eta bi kapitulu ditu. I. kapituluak neurriak jasotzen ditu genero-ikuspegia politika publikoetan txertatzeko, zeharkakotasuna aplikatuz, interseksionalitate-printzipioa garatuz eta ekintza zehatzak eginez, hala nola genero-eraginaren ebaluazioa, genero-ikuspegia aurrekontuetan txertatzea, berdintasunaren azalpen-memoria, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Plan Estrategikoa, hizkuntzaren eta irudiaren erabilera integratzaile eta ez-sexista Administrazio Publikoan erabiltzea, bai eta genero-ikuspegia txertatzen duten estatistikak, azterlanak eta ikerketak egitea ere. [...]

[...]

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Aragoiko botere publikoen jardun-printzipio orokorrak

Lege honen xedea lortzeko, eta Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eraginkorrerako martxoaren 22ko 3/2007 Lege Organikoaren 14. artikuluan ezarritakoarekin bat etorriz, Aragoiko botere publikoek beren eskumenen esparruan jarduteko dituzten printzipio orokorrak honako hauek izango dira:

11. Administrazio-eremuan hizkuntzen eta irudien erabilera integratzaile eta ez-sexista ezartzea, eta horiek suspertzea harreman sozial, kultural eta artistiko guztietan.

4. artikulua.— Kontzeptua

Lege honen ondoreetarako:

3. Hizkuntzen eta irudien erabilera integratzaile eta ez-sexista:

a) Hizkuntzen erabilera integratzaile eta ez-sexista hizkuntza aldetik zuzenak diren terminoak, esamoldeak eta baliabideak erabiltzea da, bai eta keinuak, tonua edo ikonoak eta ikurrak ere erabiltzea, hitzekoa ez den hizkuntzako beste elementu batzuen artean; elementu horiek, zuzen edo ez, femeninitasuna ikusezin bihurtzen duten elementuen edo maskulinitasunarekiko bigarren mailan jartzen dutenen ordezkokoak dira, eta hori guztia hizkera diskriminatzailea gainditzeko egiten da, emakumeak eta gizonak berdintasunean jartzen dituen hizkera inklusiboa ezarri.

⁷⁷⁹ BOEren 209. zenbakian, 2018ko abuztuaren 29ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-11932>

I. TITULUA

Eskumenak, eginkizunak, antolaketa instituzionala eta koordinazioa

I. KAPITULUA

Eskumenak eta eginkizunak

6. artikulua.— Autonomia Erkidegoko Administrazioa

2. Aragoiko Autonomia Erkidegoko Administrazioiko sailek, beren kudeaketa-eremuan zaindu behar dutenez gero lege honetan, genero-berdintasunaren arloan, ezarritako objektua eta xedeak errespetatzen eta betetzen direla, beren eskumenak garatzean, eginkizun hauek izango dituzte, batez ere:

c) Administrazio-dokumentuetan hizkuntzaren erabilera ez-sexista bermatzea.

7. artikulua.— Aragoiko toki-enteen eginkizunak

3. Toki-erakundeek genero-ikuspegia txertatuko dute beren politika, programa eta ekintza administratibo guztietan, ikuspegi hori garatzeko behar den administrazio-egitura sortuko dute, eta hizkuntzaren eta irudien erabilera integratzaile eta ez-sexista sustatuko dute.

II. KAPITULUA

Antolaketa instituzionala, elkarlana, koordinazioa eta kontsulta Aragoiko administrazio publikoen artean

1. ATALA

Autonomia Erkidegoko Administrazioaren berdintasun- organismo eta -unitateak

13. artikulua.— Genero-berdintasuneko unitateak

2. Unitate horiek emakumeen eta gizonen arteko berdintasun-printzipioarekin lotutako eginkizunak garatuko dituzte sail eta organismo autonomo bakoitzaren eskumeneko gaien eremuan, eta, bereziki, honako hauek:

c) Hizkera inklusiboa erabiltzen dela zaintzea.

II. TITULUA

Genero-berdintasunerako politika publikoak

I. KAPITULUA

Aragoiko Autonomia Erkidegoaren politika publikoetan genero-ikuspegia txertatzea

22. artikulua.— Hizkuntzen eta irudiaren erabilera integratzaile eta ez-sexista

1. Martxoaren 22ko 3/2007 Lege Organikoaren 14.11 artikuluekin bat etorriz, eta lege honen 3.11 artikuluan jasotako printzipio orokorra aplikatuz, Aragoiko botere publikoen eta administrazio publikoen helburua da neurriak sustatzea hizkuntza eta irudi mota guztien erabilera integratzaile eta ez-sexista ezartzeko Administrazioaren eremu guztietan eta zuzenean edo hirugarrenen bidez sortzen dituzten dokumentu, formulario, inprimaki eta euskarrietan. Era berean, hizkera integratzaile eta ez-sexista erabiltzeko neurriak garatuko dira harreman sozial, kultural eta artistiko guztietan, bai eta partikularren artean ere.
2. Zehazki, Aragoiko komunikabide publikoak edo dirulaguntza publikoak jasotzen dituztenak behartuta daude hizkuntzaren eta irudien erabilera integratzaile eta ez-sexista egitera.
3. Aragoiko botere publikoek erabilera integratzaile eta ez-sexista bermatuko dute komunikazio, irudi eta publizitate instituzionaletan, bai eta beren politikak garatzeko erabiltzen dituzten eduki eta irudietan ere, eta aktiboki sustatu beharko dute emakumeen eta gizonen irudi berdintasunezkoa, plurala eta estereotiporik gabekoa.
4. Aragoiko botere publikoek bermatuko dute ez dela emititzen edo argitaratzen testu edo irudi diskriminatzaileak, sexistarik, iraingarririk edo genero-berdintasunaren printzipioaren aurkakorik.
5. Genero-berdintasunaren arloan eskumena duen saila arduratuko da artikulua honetan aurreikusitako hizkuntzaren erabilera integratzaile eta ez-sexista betetzen dela kontrolatzeaz.

II. KAPITULUA

Aragoiko Autonomia Erkidegoaren politika publikoetan genero-berdintasuna sustatzea

25. artikulua.— Kontratazio publikoa

5. [...] Edozelan ere, hizkuntzaren edo irudiaren erabilera sexista saihestuko da, emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna bermatuko da tratuan, enplegurako irispidean, lanbide-sailkapenean, sustapenean, iraunkortasunean, prestakuntzan, iraungipenean, ordainsarrietan, laneko kalitatean eta egonkortasunean, lanaldiaren iraupenean eta antolamenduan, eta laneko sexu-jazarpena eta sexuan oinarritutako jazarpena prebenitzeko neurriak hartuko direla bermatuko da, prebentziorako prozedura espezifikokoak ezartzearekin batera.

III. TITULUA

Genero-berdintasuna esku-hartze publikoaren zenbait arlotan sustatzeko neurriak

I. KAPITULUA

Berdintasuna hezkuntzan

29. artikulua.— Berdintasun-printzipioak hezkuntzan

4. Aragoiko irakaskuntzako zentroek genero-ikuspegia beren jarduketa guztietan txertatzeko printzipioa beteko dute, eta hizkuntzaren erabilera integratzaile eta ez-sexista aplikatuko dute irakaskuntza-sistemaren maila, etapa, ziklo, gradu eta modalitateetarako egokitutako curriculum-materialetan eta baliabide didaktikoetan.

1. ATALA

Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzak

30. artikulua.— Genero-berdintasuna irakaskuntzako zentroetan sustatzea

Aragoiko Hezkuntza Administrazioak bermatuko du Aragoiko irakaskuntzako zentro guztietan genero-berdintasunean hezteko beharrezkoak diren ekintzak ezarriko direla. Ondorio horietarako:

8. Gaitasun sozial eta emozionaleko programak ezarriko ditu, ikasleen trebetasun metakognitiboak eta hezkuntza emozional eta afektibo-sexualeko trebetasunak garatzeko, eta hezkuntza-sistemako maila guztietan landuko ditu, besteak beste, prestakuntzako aspektu hauek:

i) Hizkuntzaren eta irudiaren erabilera integratzaile eta ez-sexista egitea publikitatean eta komunikabideetan.

34. artikulua.— Hezkuntzako ikuskatzailletza

2. Hezkuntzako ikuskatzailletzaren prozesu arruntan, genero-berdintasunarekiko errespetua bermatuko da, emakumeen eta gizonen berdintasunerako hezkuntzaren aholkularitza-, gainbegiratze- eta ebaluazio-jarduketan bidez:

b) Hezkuntza Administrazioak bermatu behar du ikuskatzailletzako langileek genero-berdintasunaren arloko prestakuntza jasoko dutela, batez ere arlo hauetan emango da hezkuntza: emakumeen eta gizonen arteko harremanean, aukera- eta tratu-berdintasunean, hizkera ez-sexistan eta emakumeen aurkako indarkeriaren prebentzioan.

II. KAPITULUA

Berdintasuna enpleguan

1. ATALA

Lan-berdintasuna Aragoiko sektore pribatuan eta funtzio publikoan

1. AZPIATALA

Berdintasuna sektore pribatuko lan-eremuan

40. artikulua.— Aukera-berdintasuna enplegurako irispidean

5. Enpleguaren zerbitzu publikoek, horien erakunde laguntzaileek eta irabazi-asmorik gabeko lanpostu-agentziek, lan-bitartekaritza kudeatzean, berebiziko arduraz jardun beharko dute, enplegua lortzeko unean diskriminazioa saihestu dadin. Lan-bitartekaritzaren kudeatzaileek, lan-eskaintzetan diskriminazioa antzematen dutenean, ez dituzte eskaintza horiek izapidetuko, eta horren berri emango diote eskaintza egin dutenei. Era berean, eskaintzak idazterakoan, hizkera integratzaile eta ez-sexista erabiliko dute.

47. artikulua.— Negoiazio kolektiboa

2. Aragoiko Autonomia Erkidegoko Administrazioak, besteak beste, honako jarduketa hauek egingo ditu:

c) Gizarte-eragileei eta eragile ekonomikoek zuzendutako prestakuntza-ekintzak egitea, prestakuntza horrek kideak genero-berdintasunaren arloan gaitzeko, beren lan-arloetan aukera- eta tratu-berdintasunaren printzipioa eta genero-analisia txertatzeko, bai eta hizkuntzaren erabilera integratzaile eta ez-sexista egiteko ere, bereziki negoziazio-mahaietan parte hartzen duten pertsonengan.

e) Hizkuntzaren erabilera integratzaile eta ez-sexista hitzarmenetan sartzea, bai eta negoziazio kolektiboaren esparruan sortzen diren dokumentu, formulario eta euskarrietan ere.

2. ATALA

Erantzukizun soziala eta bikaintasun-marka

54. artikulua.— Berdintasuneko Bikaintasun Marka

2. Hori lortzeko balioetsi behar diren berdintasun-parametroak honako hauek izango dira, besteak beste:

f) Hizkuntza integratzaile eta ez-sexista erabiltzea enpresaren barne-komunikazioan, eta produktuen, zerbitzuen eta marketinaren publizitatean.

VI. KAPITULUA

Beste politika sektorial batzuk

75. artikulua.— Kultura

3. Zuzenean edo zeharka, kultura-kudeaketaren sistema egituratzen duten Aragoiko administrazio publikoetako organismo, agentzia, ente eta gainerako egiturek hurrengo jarduketak garatuko dituzte besteak beste, hura sustatzeko:

e) Hizkuntza eta irudiak modu integratzailean eta ez-sexistan erabiltzea sormen eta ekoizpen artistiko, kultural eta intelektualean eta horren zabalkundeetan.

79. artikulua.— Informazioaren eta ezagutzaren gizartea

Aragoiko administrazio publikoek genero-berdintasunaren printzipioa txertatuko dute informazioaren eta ezagutzaren gizarteko jarduketara eta programa guztietan, haien diseinuan, exekuzioan eta ebaluazioan, eta genero-ikuspegia zeharreetan txertatuko dute informazioaren, komunikazioaren eta ezagutzaren teknologia berrien plangintzan eta ezarpenean, betiere emakumeak eta gizonak informazioaren gizarlean aukera-berdintasunean sartzen direla bermatzeko. Horretarako:

c) Hizkuntzaren eta irudien erabilera integratzaile eta ez-sexista ezarriko dute beren jarduketan eremuan, eta informazioaren, komunikazioaren eta ezagutzaren teknologiekin lotutako proiektuetan, baldin eta botere publikoek osorik edo zati batean finantzatzen badituzte, betiere edukietan eta irudietan emakumeen eta gizonen arteko tratamendu inklusiboa eta berdintasunezkoa egiten dela bermatzeko.

VIII. KAPITULUA

Irudia eta komunikabide sozialak

83. artikulua.— Emakumeen eta gizonen irudia

2. Aukera-berdintasunaren printzipioaren aplikazioa sustatuko da, emakumeen eta gizonen irudi berdintasunezkoa eta ez-diskriminatzailea transmititzeko informazio- eta komunikazio-bitarteko guztietan. Ondorio horietarako:

c) Hizkuntzaren eta irudien erabilera integratzaile eta ez-sexista aplikatuko da, haien erabilera diskriminatzailea, sexista, iraingarria edo berdintasun-printzipioaren aurkakoa izan ez dadin, eta aktiboki sustatuko da emakumeen eta gizonen irudi berdintasunezkoa, plurala eta estereotiporik gabekoa.

84. artikulua.— Titulartasun publikoko komunikabide sozialak

1. Titulartasun publikoko komunikabide sozialek, Aragoiko administrazio publikoen dirulaguntzak jasotzen dituztenek zein administrazio publiko horien partaidetza dutenek, haien jarduera Aragoiko Autonomia Erkidegoaren eskumen-eremuan egiten badute, emakumeen eta gizonen irudi berdintasunezkoa, plurala eta estereotiporik gabekoa transmitituko dute, eta aukera- eta tratu-berdintasunaren printzipioa ezagutarazi eta zabalaraziko dute, bai eta hizkuntzaren eta irudien erabilera integratzaile eta ez-sexista ezarrarazi ere.

2. Aragoiko Gobernuak, diskriminazioa saihesteko eta titulartasun publikoko informazioaren eta komunikazioaren sektorean emakumeen erabateko berdintasunerantz aurrera egiteko, eta, bereziki, ikus-entzunezko erakunde autonomikoaren antolaketari eta jarduerari dagokienez, honako hauek sustatuko ditu:

b) Aldian-aldian, emakumeen eta gizonen arteko aukera- eta tratu-berdintasunaren printzipioa sustatzera bideratutako informazio- eta zabalkunde-kanpaina instituzionalak garatzea helburu hauekin: emakumeen presentzia eta partaidetza sozial eta politikoa sustatzea; bi sexuen arteko desberdintasuna ezabatzea, eta, bereziki, emakumeen aurkako indarkeriaren, sexu-jazarpenaren eta generoan oinarritutako jazarpenaren aurkako sentsibilizazioa sustatzea, bai eta emakumeen

eta haurren sexu-esplotazioaren aurkako sentsibilizazioa sustatzea ere. Ondorio horietarako, mezu horiek zentzumen-desgaitasunen bat duten pertsonei ere helarazteko teknika eta metodologia egokiak erabiltzen direla zainduko du, eta, horretarako, beharrezkoak diren itzulpen-zerbitzuak ezarriko ditu.

86. artikulua.— Genero-berdintasuna publizitatean

1. Aragoiko Gobernuak aukera- eta tratu-berdintasunaren printzipioa aplikatzen dela zainduko du, publizitatean emakumeen eta gizonen irudi berdintasunezkoa, plurala, estereotiporik gabea eta diskriminaziorik gabea transmititzean, bai eta hizkuntzaren eta irudien erabilera integratzaile eta ez-sexista transmititzean ere.

V. TITULUA

Ikuskapena eta zehapen-araubidea

II. KAPITULUA

Arau-hausteak eta zehapenak

97. artikulua.— Arau-hausteak

3. Arau-hauste astunak dira:

d) Administrazio-dokumentu eta -euskarrietan hizkera sexista erabiltzea.

4. Arau-hauste oso astunak dira:

d) Hizkuntza modu sexistan erabiltzea edo emakumeen eta gizonen arteko mendekotasunari edo desberdintasunari buruzko irudi edo mezu estereotipatuak transmititzea komunikabide sozial publikoetan edo dirulaguntza publikoak jasotzen dituzten komunikabide sozialetan, bai eta Aragoiko Autonomia Erkidegoaren eskumen-eremuko komunikabide guztietan ere.

Hirugarren xedapen gehigarria.— Hizkuntzaren erabilera integratzaile eta ez-sexista

Hizkuntzaren erabilera integratzaile eta ez-sexista nahitaezkoa den kasu guztietan, honako erregela hauek beteko dira gutxienez:

1. Ahal den guztietan maskulino generikoa saihestea.

2. Terminoak feminizatzea.

3. Termino abstraktuak, generikoak, kolektiboak, perifrasiak edo metonimiak erabiltzea.

4. Markatutako determinatzaileak alde batera uztea. Anbiguitasuna edo zehaztugabetasuna eragiten ez duenean erabiltzen da.

5. Tratamenduan simetria aukeratzea.

6. Irakurgarritasun-estrategiak txertatzea.

7. Banaketa-formulak erabiltzea, anbiguitasuna ezabatzeko edo emakumeak esplizituki ikusarazteko beharrezkoak direnean bakarrik.

8.4.2.37. 8/2018 Legea, ekainaren 28koa, Aragoiko Eskubide Historikoak eguneratzeari buruzkoa⁷⁸⁰

HITZAURREA

[...]

Lurralde zabal eta askotariko honen gainean, aragoiarren ondoz ondoko belaunaldiek euren askatasunen defentsan oinarritutako nazioa eraiki zuten, zeina instituzio berezietz hornitua zen (erregea, Gironako printzea, Gorteak, Justizia Nagusia, Erresumako Diputazioa, Maisu Arrazionala, udalerrriak eta erkidegoak), eta ondare natural, kultural, juridiko eta linguistiko aberatsa gordetzen zuen. Herrialde hori Europako konfederazio berezi eta aitzindari baten hazia eta burua izan zen: Aragoiko Koroa.

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Aragoi, nazionalitate historikoa

4. Aragoik, bere instituzio tradizionalei, bere historiari, bere zuzenbideari, bere kulturari eta Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen elkarbizitza historikoari jarraituz, berezko identitatea eta espazio juridiko, politiko eta kulturala ditu Espainiako estatuan eta Europar Batasunean, zeinak erreibindikatu eta aitortu beharko diren.

6. artikulua.— Eskubideak eta askatasunak

1. **Aragoiko Erresuma zaharreko instituzioen oinordeko gisa**⁷⁸¹, Aragoiko botere publikoek sustatu eta bermatuko dute ondokoetan aldarrikatutako eskubide eta askatasunen egikaritze osoa: Autonomia Estatutuan, Espainiako Konstituzioan, Europar Batasuneko legerian, Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalean, Giza Eskubideak eta Oinarritzko Askatasunak babesteko Europako Konbentzioan, Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutunean, Emakumearen aurkako diskriminazio-mota guztiak ezabatzeari buruzko konbentzioan, eta aplikagarriak diren nazioarteko gainerako tratatu eta hitzarmenetan; era berean, eskubide hauen egikaritze osoa sustatu eta bermatuko dute: maila juridiko txikiagoko arauetan aitortuak izan eta lege hau indarrean jartzean indarrean dauden eskubideak.

⁷⁸⁰ BOEren 209. zenbakian, 2018ko abuztuaren 29ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-11933>

⁷⁸¹ Konstituzio Auzitegiak adierazi zuen goian nabarmenduta dagoen tartekia konstituzioaren aurkakoa zela eta deuseztatu egin zuen abenduaren 12ko 158/2019 epaiaren bidez.

IV. KAPITULUA

Aragoiko ondare politiko eta historikoa

30. artikulua.— Hizkuntza-ondarea

Aragoieran aldarrikatu zen Aragoiko zuzenbidea, hizkuntza berean idatzi ziren foruak, eta Aragoiko Gorteak, Aragoiko Justizia eta gainerako instituzioak hizkuntza horretan adierazi ziren; izan ere, aragoiera zen gure lurraldean hitz egiten zen bakarra, eta gizadi osoaren ondarea da, zeinak Aragoiko instituzio guztien arreta berezia behar duen, eta Aragoiko instituzioek hura duindu, babestu, zabaldu eta erabili behar dute.

Laugarren xedapen gehigarria.— Vidal Nagusia

Aragoiko Diputazio Orokorrak beharrezkoak diren jarduketa guztiak garatuko ditu, ahalik eta lasterren, Aragoira behin betiko ekartzeko *Vidal Nagusia*, Aragoiko ondare juridiko, artistiko eta linguistikoaren funtsezko elementua dena.

8.4.2.38. 17/2018 Legea, abenduaren 4koa, Aragoiko Ikerketa eta Berrikuntzari buruzkoa⁷⁸²

HITZAURREA

III

[...]

Europako tradizioaren oinarrian daude, besteak beste, bioetika, komunikazio-teknologiei lotutako hizkuntza-erronkak, migrazio- eta inklusio-prozesuetarako kultura-hurbilketa eta lurralde-kohesioan eta erradikalismo berrietan eragina duten kultura- eta erlijio-motibazioak, eta tradizio horri lagundu diezaiokete hark dituen egungo zailtasunetan eta kontraesanetan, ahaztu gabe hark funtsezko eginkizuna betetzen duela gure kultura-ondare zabalaren proiektio sozialean.

[...]

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Xede eta helburuak

2. Era berean, lege honen helburuak dira:

e) Aragoiko ondare zientifikoa, teknologikoa, kulturala eta linguistikoa zaintzea, gehitzea, aberastea eta zabaltzea.

III. KAPITULUA Aragoiko I+G+b sistemaren gobernantza

1. ATALA

Aragoiko I+G+b sistemako organo eskudunak

30. artikulua.— I+G+b arloan eskumena duen saila

2. Zehazki, I+G+b arloan eskumena duen sailari honako eginkizun hauek dagozkie:

p) Aragoiko ondare zientifikoa, teknologikoa, kulturala eta linguistikoa zaintzea, gehitzea eta aberastea.

⁷⁸² BOEren 24. zenbakian, 2019ko urtarrilaren 28ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-994>

**8.4.2.39. 18/2018 Legea, abenduaren 20koa,
Aragoiko Autonomia Erkidegoko
berdintasunari buruzkoa, eta sexu-
orientazioan, genero-adierazpenean eta -
identitatean oinarritutako diskriminazioaren
aurkako babes integralari buruzkoa⁷⁸³**

HITZAURREA

II

[...]

Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalak, 2. artikuluan, hauxe baieztatzen du: «Gizaki orori dagozkio adierazpen honetako eskubide eta askatasunak, eta ez da inor bereiziko arraza, kolorea, sexua, hizkuntza, erlijioa, politikako edo bestelako iritzia, sorterrria edo gizarteko jatorria, ekonomia-maila, jaiotza edo beste inolako gorabeheragatik».

[...]

Era berean, Europar Batasuneko Oinarritzko Eskubideen Gutunaren 21. artikulua beren-beregi debekatzen du diskriminazio oro, batez ere, diskriminazioaren eragilea denean sexua, arraza, kolorea, etnia- edo gizarte-jatorriak, ezaugarri genetikoak, hizkuntza, erlijioa, pentsamoldeak, iritzi politikoak nahiz beste edozein motatako iritziak, gutxiengo nazional bateko izatea, ondarea, jaiotza, desgaitasuna, adina edota sexu-orientazioa.

[...]

I. TITULUA

**LGTBI pertsonen berdintasuna, eta sexu-
orientazioan, genero-adierazpenean edo -
identitatean oinarritutako diskriminaziorik eza
bermatzeko politika publikoak**

X. KAPITULUA

Komunikazioa

36. artikulua.— Kode deontologikoa

1. Aragoiko Gobernuak zainduko du komunikabideek, autorregulazioaren bidez, kode deontologikoak har ditzatela, zeinek jasoko baitituzte berdintasunarekiko

⁷⁸³ BOEren 50. zenbakian, 2019ko otsailaren 27ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-2712>

errespetua, eta sexu-orientazioan eta genero-adierazpenean edo -identitatean oinarritutako diskriminazioaren debekua, bai informazioaren eta publizitatearen edukietan, bai erabilitako hizkeran. Xedapen horrek bitarteko guztiei eragingo die, bai eta teknologia berriek bultzatutakoei ere.

2. Aragoiko Irrati eta Telebista Korporazioak, bere mendeko komunikabideei dagokienez, Aragoiko Irrati eta Telebista Korporazioaren sorkuntza, antolaketa eta kontrol parlamentarioari buruzko Legearen 2. artikuluan jasotako printzipioekin bat etorriz, honako hauek egin beharko ditu:

b) Gomendioak egitea homosexualitatearekin, bisexualitatearekin, transexualitatearekin eta intersexualitatearekin lotutako hizkuntza-erabilera, -praktika eta -moduei buruz eta irudien tratamenduari eta erabilerari buruz.

III. TITULUA

Zehapen-araubidea

I. KAPITULUA

Arau-haustea eta zehapenak

49. artikulua.— Arau-haustea

4. Arau-hauste oso astunak dira honako hauek:

f) Hizkera diskriminatzailea erabiltzea edo mezu edo irudi diskriminatzaile edo iraingarriak transmititzea Aragoiko komunikabide publikoetan, dirulaguntza publikoak jasotzen dituzten beste komunikabideetan edo Aragoiko Autonomia Erkidegoaren eskumen-eremuaren mendeko komunikabideetan.

8.4.2.40. 2/2019 Legea, otsailaren 21ekoa, Aragoiko Autonomia Erkidegoko Helduaroko Ikaskuntzari buruzkoa⁷⁸⁴

HITZAURREA

II

[...]

Incheongo Adierazpenaren ikuspegiak hezkuntzaren eta garapenaren ikuskera humanista du oinarri, eta honako hauetan oinarritzen da: giza eskubideetan eta duintasunean, justizia sozialean, inklusioan, babesean, dibertsitate kultural, linguistiko eta etnikoan, eta erantzukizunean eta partekatutako kontuak ematean; eta berriro baieztatzen da ezen hezkuntza ondasun publikoa dela, oinarrizko giza eskubidea eta beste eskubide batzuk gauzatzen direla bermatzeko oinarria.

[...]

Hori guztia Aragoiko lurraldearen ingurumari bereziaren barruan, zeinak biztanleria oso sakabanatua eta zahartze-joera duen; biztanleria hori kasu askotan bere hizkuntza propioan analfabetoa da, eta lurraldeak, berriz, indize demografiko oso baxuko landa-eremuko biztanleguneak ditu; bada, horiei kalitateko prestakuntza-erantzuna eman behar zaie, garapen pertsonala eta komunitarioa sustatzeko eta Incheongo Adierazpenaren 4.6 helburua bete ahal izateko.

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Helburuak

Lege honetan aurreikusitako xedeak lortzeko, Autonomia Erkidegoko Administrazioak betebeharrak hauek izango ditu:

- e) Hizkuntza eta komunikazio-sistema ezberdinetan ezagutzak, lanbide-gaitasunak eta komunikazio-gaitasunak bultzatzea eta haiek eskuratzeko eta berritzeko sustapena egitea, horretarako, hezkuntzaren eta enpleguaren arloan eskumena duten beste administrazio publiko batzuekiko lankidetzara sustatuz.
- j) Aragoiko errealitatearen ezagutza sustatzea, hizkuntza-, kultura-, historia-, gizarte- eta ingurumen-eremuetan, betiere norberaren identitatea eratzeko eta elkarbizitza-, tolerantzia- eta elkarlan-balioak eta -jarrerak garatzen laguntzeko.

⁷⁸⁴ BOEren 89. zenbakian, 2019ko apirilaren 13ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-5575>

I. TITULUA

Helduaroko ikaskuntzako sistemaren antolamendua

I. KAPITULUA

Helduaroko ikaskuntzaren sistema

6. artikulua.— Prestakuntza-jarduketak

1. Lege honetan aurreikusitako xedea eta helburuak lortzeko, honako jarduketa hauek garatuko dira:

c) Garapen pertsonalerako eta gizarte- eta kultura-bizitzan parte hartzeko prestakuntza, Aragoiko kulturaren eta berezko hizkuntzetan arreta berezia jarrita.

8. artikulua.— Programak eta ibilbideak

Lehentasunez jotzat jotzen dira honako programa eta ibilbide hauek:

a) Helduen hasierako prestakuntza-programak: ama-hizkuntzan alfabetatzea, bereziki berezko hizkuntzetan; funtsezko gaitasunak eskuratzea eta eguneratzea, eta hizkuntzak eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiei buruzko oinarrizko ezagutza funtzionalak eskuratzea, harik eta hezkuntza-sistemaren oinarrizko titulazioa lortu arte.

e) Ibilbide hauek: garapen pertsonala, gizartearen eta herritarren parte-hartzea, balio demokratikoak eta solidarioak, prestakuntza kultural, musikal, artistiko eta linguistikoa, berezko hizkuntzak eta hizkerak, gizonen eta emakumeen arteko aukera-berdintasuna, eta osasuna eta kontsumoa, zahartze aktiboa eta ingurumena zaintzea eta errespetatzea sustatzen dituzten ibilbideak.

III. KAPITULUA

Garapen pertsonal eta sozialerako ikaskuntza-sistema integratua

21. artikulua.— Definizioa

Garapen pertsonal eta sozialerako ikaskuntza-sistema integratua hauexek dira: programen, eta prestakuntza- eta ikaskuntza-ekintzen multzoa, zeinak helduei aukera ematen baitie jarrai diezaieten edukiak eta gaitasun pertsonal eta sozialak eskuratzeko prozesuei, Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako edo Batxilergoko titulazioa lortze aldera; Espainiako hezkuntza-sistemako irakaskuntzetara iristeko; funtsezko gaitasunak, hizkuntzak (gaztelania hizkuntza berri gisa barne) eta hizkuntza propioak, gaitasun digitalak eta ikaskuntzak eskuratzeko, betiere herritarren parte-hartzea, inklusio soziala eta hezkuntza-hobekuntza errazteko, helduen interes eta beharrezkoak diren alderakoak eta egokia den eskaintzaren bitartez.

23. artikulua.— Garapen pertsonal eta sozialerako ikaskuntza-sistema integratuaren eskaintza

Garapen pertsonal eta sozialerako ikaskuntza-sistema integratuaren eskaintza hezkuntza presentzialeko, erdipresentzialeko eta urrutiko hezkuntzarako proposamenak dira, honako hauek barne hartzen dituztenak:

e) Atzeritarrentzat, hizkuntzetan, Aragoiko berezko hizkuntzetan eta gaztelaniaz hizkuntza-gaitasunak eskuratzeko programak.

26. artikulua.— Prestakuntza eta integrazio linguistikoa hizkuntzetan

1. Hizkuntza-eskola ofizialak ikaskuntza-programak garatzen dituzten zentroak dira, hizkuntza-komunikazioko eta kulturarteko gaitasunak eskuratuz eta eguneratuz.

2. Hezkuntza Administrazioak Aragoiko Autonomia Erkidegoko hizkuntza-eskola ofizialetan hizkuntzak ikastea sustatuko du, betiere hizkuntza batzuk eskuratzeak eta haien erabilera hobetzeak laneratzea edo lan-hobetzea faboratu eta erraztu dezaten.

3. Unibertsitateaz kanpoko hezkuntza-eskumenak dituen sailak gaztelania sustatuko du atzeritarren kasuan, espainiera eskuratzeak eta erabiltzeak integrazioa, gizarteratzea eta laneratzea erraztu ditzan, eta Aragoiko berezko hizkuntzen irakaskuntza sustatuko du. Horretarako, eskaintza malgua ezarriko da Aragoiko Autonomia Erkidegoko hizkuntza-eskola ofizialen, helduen hezkuntzako zentroyen, gizarte-eragileen eta beste erakunde laguntzaile batzuen bidez, eta helduen interes eta beharrianetara egokituko da.

4. Unibertsitateaz kanpoko hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak lankidetzan jardungo du enplegurako prestakuntzaren arloan eskumena duen sailarekin, lan-merkatuan sartzeko hizkuntza-gaitasunak eskuratu eta egiaztatzeko aukera ematen duten programa espezifikoa egin daitezen sustatzeko, ahal dela hizkuntza-eskola ofizialen edo helduen hezkuntzako zentroyen bidez.

V. KAPITULUA

Prestatzaileen prestakuntza eta berrikuntza helduaroko ikaskuntzan

33. artikulua.— Urrutiko Hezkuntza Berrikuntza eta Garapeneko Zentroa

2. Urrutiko Hezkuntza Berrikuntza eta Garapeneko Zentroak eta urrutiko hezkuntzari laguntzeko zentroek irakaskuntza hauetako batzuk garatuko dituzte:

e) Hizkuntza-ikastaroak, unibertsitateaz kanpoko hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak zehaztutako baldintzetan.

8.4.2.41. 5/2019 Legea, martxoaren 21ekoa, Aragoin desgaitasuna duten pertsonen eskubide eta bermeei buruzkoa⁷⁸⁵

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Definizioak

Lege honen ondorioetarako, Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei eta haien Gizarteratzeari buruzko Lege Orokorraren testu bateginaren 2. artikuluan eta Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei buruzko Nazioarteko Konbentzioan ezarritakoaren arabera, honako definizio hauek hartuko dira kontuan:

a) Laguntza osagarriak, hala nola dirulaguntzak, laguntzako produktu eta teknologiak, zerbitzu edo tratamendu espezializatuak eta beste zerbitzu pertsonal batzuk, bai eta pertsona edo animalia bidezko beste laguntza modu batzuk ere. Bereziki, komunikaziorako laguntza eta zerbitzu lagungarriak, hala nola sistema handigarriak eta sistema alternatiboak, braillea, irispide errazeko multimedia-gailuak, ahozko komunikaziorako eta zeinu-hizkuntzarako laguntza-sistemak, audifono eta inplante osteointegratuak eta koklearrak, ukipenezko komunikazio-sistemak eta komunikazioan laguntzen duten beste gailu batzuk.

v) Komunikazioak bere baitara bilduko ditu hizkuntzak, testuak bistaratzea, braillea, ukimen-komunikazioa, makrotipoak, irispide errazeko multimedia-gailuak, bai eta idatzizko hizkuntza, entzumen-sistemak, hizkera erraza, digitalizatutako ahots-bitartekoak eta komunikazioa gehitzeko edo ordeztzeko bestelako modu, bitarteko eta formatuak ere, horien artean direla informazio-teknologia eta irispide errazeko komunikazioak.

II. TITULUA Osasuna

13. artikulua.— Aragoiko osasun-sistema publikoaren neurriak

Aragoiko osasun-sistema publikoak, indarrean dauden osasun-arauetan aurreikusitako neurriez gain, honako neurri hauek bultzatuko ditu desgaitasuna duten pertsonen dagozkien:

e) Osasun-arloko informazioa eta baimena desgaitasuna duten pertsonentzat irisgarriak eta ulergarriak direla bermatzea, diseinu unibertsalaren printzipioaren arabera, irakurketa erraz eta ulergarria eta espainiar zeinu-hizkuntzara egokitzea barne. Behar izanez gero, laguntza-neurri egokiak eskainiko zaizkie desgaitasuna duten pertsonen, hala eskatzen badute, eta, beharrezkoa bada, ukimenezko komunikazio-sistemak eta sistema haptikoak erabili ahal izango dira.

⁷⁸⁵ BOEren 125. zenbakian, 2019ko maiatzaren 25eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-7785>

IV. TITULUA

Prestakuntza eta enplegua

27. artikulua.— Enplegu publikoa

6. Prozesu hori gainditutakoan, desgaitasuna duten pertsonen beharrianetara egokitzeko lanpostuan, dela egiturakoak, instalazioei, dependentziei edo ekipamenduei eragiten dietenean, dela antolamendukoak, laneko jarraibideei edo eginkizunen esleipenari eragiten dietenean, hala nola komunikaziokoak, erraztu egingo da espainiar zeinu-hizkuntzaren interprete bat egotea, desgaitasuna duen pertsonak hala behar badu, behar den denboran eta praktiketako funtzionario gisa izendatuta dauden aldiaren barruan, antolaketa-izaerako egokitzapenetara iristeko.

X. TITULUA

Komunikabide sozialak eta publizitatea

65. artikulua.— Komunikabide sozialak

3. Aragoiko Irrati eta Telebista Korporazioak (CARTV), zerbitzu publiko gisa duen eginkizuna betez, helburu hauek sustatuko ditu, bestek beste:

b) Hizkera ez-diskriminatzailea erabiltzea.

66. artikulua.— Ikus-entzunezko komunikabideetarako irisgarritasuna

Desgaitasuna duten pertsonen informaziorako eta komunikaziorako dituzten eskubideak bermatze aldera, botere publikoek eskatuko dute jarduera Aragoi garatzen duten ikus-entzunezko komunikabideek betetzen dituztela araudi sektorialean ikus-entzunezko komunikaziorako aurreikusten diren irisgarritasun unibertsaleko baldintzak. Zeinu-hizkuntzaren eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen erabilera sustatuko da gorreria, entzumen-desgaitasuna edo gor-itsutasuna duten pertsonentzat; erabilera hori legeria espezifikoen arabera arautuko da.

Laugarren xedapen gehigarria.— Espainiar zeinu-hizkuntza eta ahozko eta idatzizko komunikaziorako laguntza-bitartekoak

Espainiar zeinu-hizkuntzaren eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen erabilera sustatuko da gorreria, entzumen-desgaitasuna edo gor-itsutasuna duten pertsonentzat; erabilera hori eta haren ikaskuntza legeria espezifikoen arabera arautuko dira.

**8.4.2.42. 7/2019 Legea, martxoaren 29koa,
Aragoin ekintzailletza eta lan autonomia
babestu eta sustatzeari buruzkoa⁷⁸⁶**

**IV. TITULUA
Ekintzailletzari eta autonomoei laguntzeko
zerbitzuak**

31. artikulua.— Nazioartekotzeari laguntzeko neurriak

3. Arlo horretako prestakuntzari laguntzeko programak sustatuko dira, bai eta sare sozialen erabilera ere, kanpo-jarduerak hasteko bide gisa, beste hizkuntza batzuetako webguneen garapena sustatuz.

⁷⁸⁶ BOEren 125. zenbakian, 2019ko maiatzaren 25eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-7787>

8.4.2.43. 1/2021 Legea, otsailaren 11koa, Administrazio-sinplifikazioari buruzkoa⁷⁸⁷

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Prozedurak sinplifikatzeko, izapideak arintzeko eta zamak murrizteko irizpideak

1. Administrazioa sinplifikatzeko ekimenak diseinatzeko eta garatzeko, irizpide hauek betetzea eta aplikatzea sustatuko da:

o) Informazioa eta prozeduren izapideak egokitzea irakurketa errazera eta hizkuntza argira, betiere zailtasunik handienak dituzten pertsonen parte-hartzea eta gizarteratzea bermatzeko.

III. TITULUA Administrazio-kudeaketa eta jarduera ekonomikoa sustatzea

I. KAPITULUA Administrazioaren esku-hartzea

1. ATALA

Erantzukizunpeko adierazpena eta komunikazioa

15. artikulua.— Erantzukizunpeko adierazpena eta komunikazioa aplikatzea

3. Organo edo erakunde eskudunak erantzukizunpeko adierazpenaren ereduak egin beharko ditu, eta eguneratuta eta argitaratuta eduki beharko ditu, interesdunek erraz eskura ditzaten batez ere modu digitalean, eta bermatuko du ereduok erraz irakurtzeko modukoak direla eta hizkera argian daudela.

⁷⁸⁷ BOEren 66. zenbakian, 2021eko martxoaren 18ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-4247>

**8.4.2.44. 7/2021 Legea, urriaren 7koa,
zeinaren bidez aldatzen baitira Aragoiko
Gobernuaren uztailaren 27ko 1/2004
Legegintzako Dekretuaren bidez onetsitako
Aragoiko Autonomia Erkidegoko Tasen testu
bategina, eta Aragoiko Autonomia
Erkidegoko Tasa eta Prezio Publikoei
buruzko ekainaren 22ko 5/2006 Legea⁷⁸⁸**

1. artikulua.— Aragoiko Gobernuaren uztailaren 27ko 1/2004 Legegintzako Dekretuaren bidez onetsitako Aragoiko Autonomia Erkidegoko Tasen testu bategina aldatzea

Hogeita hamar. LIV. kapitulua gehitu da, Aragoiko hizkuntzaren ezagutza egiaztatzeko probetan izena emateagatiko 54. tasa sortzeko, Hizkuntzetarako Europako Erreferentzia Marko Bateratuan zehaztutako mailen arabera, honela idatzita:

III. KAPITULUA

54. Aragoiko hizkuntzaren ezagutza, Hizkuntzetarako Europako Erreferentzia Marko Bateratuan zehaztutako mailen arabera, egiaztatzeko probetan izena emateagatiko tasa

250. artikulua.— Zerga-egitatea

Tasaren zerga-egitatea hauxe da: zerbitzuak eta administrazio-jarduerak ematea, zeinen helburua baita Aragoiko Autonomia Erkidegoko Administrazioak Aragoiko hizkuntzaren ezagutza Hizkuntzetarako Europako Erreferentzia Marko Bateratuan zehaztutako mailen arabera ziurtatzeko deitutako probetan parte hartzen dutenak onartu edo kanporatzea.

251. artikulua.— Subjektu pasiboak

Aragoiko Autonomia Erkidegoko Tasa eta Prezio Publikoei buruzko ekainaren 22ko 5/2006 Legearen 13. artikuluan aipatzen diren pertsona fisikoak dira tasaren subjektu pasiboak, baldin eta zerga-egitatea osatzen duten probetan inskribatzea eskatzen badute.

252. artikulua.— Sortzapena eta kudeaketa

Probetan izena emateko eskabidea egiten den unean gertatuko da tasaren sortzapena, eta beharrezkoa da tasa alde aurretik ordaintzea subjektu pasiboaren autolikidazioaren bidez eskabidea izapidetzeko.

253. artikulua.— Tarifak

1. Tasaren zenbatekoa honako tarifa hauek aplikatuz zehaztuko da:

01 tarifa. Aragoiko hizkuntzaren C1 mailako probetan izena ematea: 20,00 €.

⁷⁸⁸ BOEren 286. zenbakian, 2021eko azaroaren 30eko alean, argitaratua.
<https://boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2021-19727>

02 tarifa. Aragoiko hizkuntzaren B1 eta B2 mailetakako probetan izena ematea: 15,00 €.

03 tarifa. Aragoiko hizkuntzaren A2 mailako probetan izena ematea: 10,00 €.

2. Tasaren zenbateko galdagarriak berariaz iragarriko dira proben deialdiak egiten dituzten xedapenetan.

254. artikulua.— Salbuespenak

1. Tasa ordaintzetik salbuetsita daude terrorismo-egintzengatik biktima direla aitortu zaien pertsonak, haien ezkontideak edo izatezko bikotekideak eta seme-alabak, Terrorismoaren Biktimen aldeko Neurriei buruzko ekainaren 17ko 4/2008 Legearen eta haiei aplikagarri izan eta indarrean dagoen gainerako araudiaren arabera.

2. Era berean, pertsona hauek ere salbuetsita daude tasa ordaintzetik: zerga-egitatearen xede diren probetan izena emateko eskabidea egin aurreko sei hilabeteetan gutxienez enplegu-eskatzaile gisa izena emanda daudenak.

255. artikulua.— Hobariak

Familia ugariko kide direla egiaztatzen duten tasaren subjektu pasiboek % 50eko hobaria izango dute.

8.4.2.45. 2/2022 Legea, maiatzaren 19koa, Sinplifikazio Administratiboari buruzko otsailaren 11ko 1/2021 Legea aplikatu eta garatzekoa⁷⁸⁹

HITZAURREA

IV

Azken zatiaren hasieran, autonomia-erkidegoko Administrazioari agintzen zaio hizkera argia eta irakurterraza erabil dezala; izan ere, agindu hori lehenengo xedapen gehigarrian jasota dago, desgaitasun kognitiboak dituzten edo kognizioan eragina duten desgaitasundun pertsonak Administrazioa iristeko eta harekin elkarreragina izango dutela bermatzeko. Bigarren xedapen gehigarriak bitarteko propioei egindako enkarguak eta merkataritza-sozietate publikoen arteko lankidetzak harremanak arautzen ditu. Hirugarren xedapen gehigarriak epea ezartzen du Erakunde Laguntzaileen Erregistroa sortzeko.

[...]

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

3. Zerbitzuko informazioak hizkera argia eta erraza erabili behar du, interesdunek ulertzeko modukoa izan dadin. Administrazio elektronikoaren arloan eskumena duen zuzendaritza nagusiak herritarren hizkerako teknikak aplikatu ahal izango ditu organo kudeatzaileek zerbitzua argitaratu aurretik emandako informazioan, bai eta jada argitaratuta dauden zerbitzuei buruzko informazioari buruzko auditoriak egin ere.

Lehenengo xedapen gehigarria.— Hizkera argia eta irakurketa erraza

2. Irakurketa errazera eta hizkera argira egokitu daitezkeen materialak, inguruneak eta edukiak identifikatuko dira, baita ingurune, produktu, ondasun eta zerbitzu bakoitzeko organo arduradunek garatu beharreko ekintzak eta prozesuak eta prozedurak ere.

Xedapen indargabetzaile bakarra.— Klausula indargabetzailea

3. Beren-beregi indargabetuta geratzen dira erregelamenduzko arau hauek:

f) Datu pertsonalen fitxategiei buruzko dekretu hauek:

80) 153/2017 Dekretua, urriaren 3koa, Aragoiko Gobernuarena, hizkuntza politikaren arloan eskumena duen zuzendaritza nagusiak kudeatutako datu pertsonalen fitxategiak sortzen dituenak.

⁷⁸⁹ BOEren 137. zenbakian, 2022ko ekainaren 9ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-9438>

8.4.2.46. 3/2022 Legea, urriaren 6koa, Aragoiko Informazio Grafikoari buruzkoa⁷⁹⁰

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Informazio geografikoa eta jarduera kartografikoa arautzeko printzipioak

Aragoiko Autonomia Erkidegoko Administrazioaren informazio geografikoak eta jarduera kartografikoak printzipio hauek bete beharko dituzte:

j) Sinpletasunaren eta ulermenaren printzipioa: izapideak apurka-apurka murriztea eta baliabideak optimizatzea eragiten du, bai eta herritarrentzat irisgarria eta ulergarria den hizkera erabiltzea sustatzen du, eta eragindako administrazio publikoen berezko eginbeharrak betetzean eta herritarrengana iristeko eskubidean administrazio-zamak ezabatzen ditu.

⁷⁹⁰ BOEren 272. zenbakian, 2022ko azaroaren 12ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-18555>

8.4.2.47. 1/2023 Legegintzako Dekretua, otsailaren 22koa, Aragoiko Ondarearen Legearen testu bategina onesten duena⁷⁹¹

[ZIOEN AZALPENA]

[...]

Aldaketa horiek ikusita, artikuluen zenbakiak doitu dira, eta, beraz, haien arteko igorpenak eta bat-etortzeak ere bai. Era berean, eguneratu egin dira jada indarrean ez dauden xedapenetarako arau-igorpenak, eta, era berean, testu bateginak erregularizatu, argitu eta harmonizatzeko behar diren aldaketak sartu dira, kontuan hartuta testu honen bidez berritzeko gaitasuna kasu horietara irits daitekeela, Aragoiko Gobernuari emandako baimena ez baita mugatzen testu bakar bat formulatzera. Azkenik, testua berrikusi da hizkuntzaren erabilera integratzailea eta ez-sexista lortzeko, Aragoiko Emakumeen eta Gizonen Aukeraberdintasunari buruzko ekainaren 28ko 7/2018 Legeak ezarritako irizpideei jarraikiz.

[...]

⁷⁹¹ BOEren 70. zenbakian, 2023ko martxoaren 23ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-7507>

8.4.2.48. 7/2023 Legea, otsailaren 23koa, Aragoin hodeiko teknologiak (*cloud* teknologiak) ezartzeko eta garatzeko neurriei buruzkoa⁷⁹²

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Definizioak

Lege honen ondorioetarako, honako hauek honela ulertzen dira:

- a) API, ingelesezko siglen arabera aplikazio-programazioko interfazea (*Application Programming Interface*): aplikazioen softwarea garatzeko eta integratzeko erabiltzen den definizioen eta protokoloen multzoa da, eta bi software-aplikazioen arteko komunikazioa ahalbidetzen du, arau-multzo baten bidez.
- b) *Cloud* edo hodei publikoa: hodeiko teknologia-zerbitzuen hornitzaile baten jabetzako azpiegitura, Internet bidez administratu eta eskaintzen duena.
- c) *Cloud* edo hodei pribatua: ente pribatu edo publiko bakar batek erabiltzen dituen baliabide informatikoak, haren datu-zentroan fisikoki kokatuta egon daitezkeenak edo kanpoko zerbitzu-hornitzaile batek ostatatuta.
- d) *Cloud* edo hodei hibridoa: tokiko azpiegitura (edo *cloud* pribatua) eta *cloud* publikoa konbinatzen dituen eredu.
- e) Proba-ingurune segurua, *sandboxa*: proba-ingurune kontrolatua da, teknologia berritzaile edo disruptiboekin (*cloud* teknologiak, adibidez) segurtasunez esperimintatzeko diseinatua.
- f) Etiketatzea edo *tagginga*: *cloud* teknologietan erabiltzen den baliabide bakoitza etiketa batekin lotu daiteke, non baliabide etiketatuaren edozein propietate edo ezaugarri adierazten den.
- g) Azpiegitura kode gisa (*IaC*): konputazio-azpiegitura kode informatikoen edo programazio-lengoaia espezifikoaren bidez konfiguratzeko praktika da, azpiegitura informatikoak eskuz eta banaka konfiguratu beharrean.
- h) *Fog computinga* edo laino-konputazioa: arkitektura informatiko deszentralizatua da, non datuak, komunikazioak, biltegitratzea eta aplikazioak datu-iturriaren eta hodeiaren artean banatzen diren.
- i) *Cloud* eredu: une jakin batean har daitezkeen *cloud* teknologia motari dagokio; *cloud* eredu pribatua, *cloud* eredu publikoa edo *cloud* eredu hibridoa izan daiteke.
- j) *Cloud* politika: hodeian teknologiak hartzeko antolakunde batek hartu beharreko estrategia markatzen duen dokumentua da, eta zenbait eremu hartzen ditu barnean, hodeian teknologiek erabiltzen dituzten datuen eta zerbitzuen konfidentziasuna, osotasuna eta eskuragarritasuna bermatzeko.

⁷⁹² BOEren 73. zenbakian, 2023ko martxoaren 27ko alean, argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-7736>

- k) Datuaren politika: informazioarekin lotutako prozesuei dagokie, aldeztatik aurretik ezarritako eredu batzuen arabera gauzatuak.
- l) *Cloud* teknologiak integratzeko zerbitzua: *cloud* teknologien hornitzaile baten azpiegiturretan zerbitzuak ezartzen laguntzeko aholkularitza edo enpresa integratzaile batek eskaintzen duen zerbitzu profesionala.
- m) *Cloud* teknologien zerbitzuak edo *cloud* zerbitzuak: *cloud* zerbitzuak dira, zeinetan teknologien hornitzaile batek hodei publikoan azpiegiturak eskaintzen dituen.
- n) Softwarearen subiranotasuna: lan-kargak hornitzaile baten softwarearen mende egon gabe exekutatzeko gaitasuna da.
- ñ) Subiranotasun digitala: erabilera digitalaren gaineko kontrola izateko gaitasuna.
- o) *Cloud* konponbideak: hodeiko teknologietan eskuragarri dauden elementuekin lehenetsunez edo modu bakarrean eraikitzen den konponbide teknologikoa da.
- p) *Cloud* teknologiak, hodeiko teknologiak edo *cloud computinga*: eredu bat da, aukera ematen duena sarbide egokia eta eskariaren arabera izateko konfiguratu daitezkeen konputu-baliabide batzuetara, hala nola sareetara, zerbitzarietara, biltegiak, aplikazioetara eta zerbitzuetara, zeinak azkar hornitu baitaitezke eta eskatzailearen eskura jar baitaitezke, kudeaketarako eta zerbitzuaren hornitzailearekiko interakziorako ahalegin txikiarekin.
- q) Lurreratzeko eremua, *landing zone* ingelesez: hodei publikoko ingurune bateko gobernu-mekanismo bat da, eta aukera ematen du, kontu anitzeko inguruneen eta funtzioen bereizketaren bidez, erabilera komunerako ezaugarri jakin batzuk dituen ingurune bat hodeira estrapolatzeko, hala nola ingurune tradizionaletan erabiltzen diren sare-sistemak, identitatea, gobernantza, hesiak eta segurtasun-perimetroak, betiere segurtasun-geruza gehigarri bat gehituta.

8.4.2.49. 9/2023 Legea, martxoaren 23koa, Aragoiko Autonomia Erkidegoko Jokoari buruzko ekainaren 28ko Legea aldatzen duena⁷⁹³

Artikulu bakarra. — Aragoiko Autonomia Erkidegoko Jokoari buruzko ekainaren 28ko 2/2000 Legea aldatzea

Hamazazpi. 32. artikulua aldatzen da, eta honela geratuko da idatzita:

«32. artikulua. Jokalariak

3. Jokoak egiteko baimena duten establezimenduek indarrean dagoen legeriak eskatutako erreklamazio-orriak izan beharko dituzte. Erreklamazio-orri horiek jokalarien eskura egongo dira. Orri horretan, hizkera irisgarrian azalduko da zein den jokalariak erreklamazioa egiteko bete beharreko prozedura.

[...].».

⁷⁹³ BOEren 98. zenbakian, 2023ko apirilaren 25eko alean, argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2023-9959

**8.4.2.50. 11/2023 Legea, martxoaren 30ekoa,
Aragoiko Autonomia Erkidegoko kontratazio
publikoaren erabilera estrategikoari
buruzkoa⁷⁹⁴**

II. TITULUA

Kontratazio publikoaren erabilera estrategikoa

III. KAPITULUA

**Kontratazio publikoa ingurumen-, gizarte- eta
berrikuntza-politiken aldeko tresna gisa**

3. ATALA

Kontratazio publiko sozialki arduratsua

1. azpiatala

Gizarte-irizpideak

41. artikulua.— Berdintasun-neurriak

1. Sektore publiko autonomikoko enteek, lizitazio-pleguetan, genero-berdintasunaren arloko klausula sozialak txertatuko dituzte, gizonen eta emakumeen arteko berdintasunaren arloko araudiaren betetzea indartzeko, eta, bereziki, berdintasun-planak egiteko eta betearazteko legezko betebeharrak modu frogagarrian egiaztatzeke, hala dagokienean. Edozelan ere, hizkuntzaren edo irudiaren erabilera sexista saihestuko da, eta emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna bermatuko da tratuan eta enplegua iristean, bai eta sailkapen profesionalen, sustapenean, iraunkortasunean, egonkortasunean, prestakuntzan, kalitatean, lanaldiaren antolamenduan, ordainsarrietan eta iraungipenean ere.

[...]

⁷⁹⁴ BOEren 108. zenbakian, 2023ko maiatzaren 6ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-10876>

8.4.2.51. 13/2023 Legea, martxoaren 30ekoa, Aragoiko Landa-ingurunea dinamizatzea⁷⁹⁵

HITZAURREA

V

[...]

Lege hau zeharkakoa da, eta, beraz, aurreko printzipio gidariak betetzeaz gain, autonomia-estatutuan jasotako zenbait eskumen-titulutan oinarritzen da. Zehazki, lege honetan jasotako erregulazioa estatutuaren 71. artikulua Autonomia Erkidegoari gai batzuetan ematen dizkion eskumen eskusiboen babesean ematen da; hauek dira gaiok: bere autogobernu-instituzioen sorrera, antolaketa, araubidea eta funtzionamendua, estatutu honen arabera (1); Aragoiko berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak (4); [...]

I. TITULUA

Xedapen orokorrak eta jarduteko printzipio gidariak

II. KAPITULUA

Jarduteko printzipio gidariak

6. artikulua.— Landa-ingurunea sentsibilizatzea eta erakartzea

4. Zaragozako Unibertsitatearen, negozio-eskolen, landa-inguruneko irakasleen eta beste eragile esanguratsu batzuen lankidetzaren bidez, kazetari eta profesionalen informazioa eta prestakuntza sustatuko dira, betiere landa-ingurunearen dinamizazioa bultzatzeko hizkera, eduki, tratamendu eta irudi egokiei buruzko prestakuntza-espezializazioko jardunaldi, foro eta programen bitartez.

V. TITULUA

Landa-inguruneko politika publikoak

IV. KAPITULUA

Ekipamenduak eta zerbitzuak

57. artikulua.— Irakaskuntzaren arloko xedapen orokorrak

Aragoiko Gobernuak, hezkuntzaren arloan eskumena duen sailaren bidez, kalitatezko irakaskuntza publiko inklusibo eta berritzailea bultzatuko du, landa-inguruneko behar espezifikoak erantzungo diona, eta bere politikak honako helburu hauek betetzera bideratuko ditu:

⁷⁹⁵ BOEren 108. zenbakian, 2023ko maiatzaren 6ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-10878>

e) Ikasleek prestakuntza beren hizkuntzan izango dutela bermatzea erabilera historikoko eremuetan.

61. artikulua.— Berrikuntza eta zabalkundea.

Hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak landa-ingurunean hezkuntza-berrikuntzarako politikak bultzatuko ditu, bereziki honako ekintza hauek betez:

a) Curriculumean landa-inguruneko kultura-, ondare- eta gizarte-edukiak, eta biztanleak dauden eremuko eduki espezifikoak txertatzea, betiere landa-ingurunean bizitza zabaltzeko hezkuntza-programak eta Aragoiko berezko hizkuntzak sustatzen eta zabaltzen dituzten hezkuntza-programak ezarriz eta garatuz.

VII. KAPITULUA

Bizi-gertagunea eta lurralde-ondarea

77. artikulua.— Kultura-ondarearen arloko neurriak

1. Aragoiko Autonomia Erkidegoko administrazio publikoek beren kultura-, hizkuntza-, etnologia- eta historia-ondarea erabiltzea sustatuko dute, landa-ingurunearen tokiko berezitasunari eta hango biztanleen izate-zentzuari balio ekonomikoa eta soziala emateko.

X. KAPITULUA

Gazteak

83. artikulua.— Gazteriarri laguntzeko neurriak

2. Aragoiko Gazteria Institutuak sentsibilizazio-programa espezifikoak edo jarduketak bultzatuko ditu honako helburu hauek lortzeko:

b) Gazteen eremu soziokulturala sustatzea, arreta berezia jarritz gazte-dinamizazioan eta informazioan, hezkuntza-aisialdian eta boluntariorizan, bai eta Aragoiko kirolean eta kulturaren ere, bereziki Aragoiko historian, artean eta hizkuntzetan eta hizkuntza-modalitateetan.

XI. KAPITULUA

Immigrazioa. Gizarte-inklusioa

87. artikulua.— Landa-ingurunean gizarteratzen laguntzeko neurriak

Autonomia Erkidegoko Administrazioko sailek, beren eskumenen eremuan, beharrezko neurriak bultzatuko dituzte migratzaileak landa-ingurunean gizarteratzeko, eta, bereziki, honako hauek:

b) Landa-inguruneko zerbitzu publikoen eta mugikortasunaren oinarritzko ekipamenduak sustatzea, eta migratzaileei erraztasunak ematea ekipamendu horietarako irispidea izan dezaten, betiere profesionalen eta beste bitarteko batzuen bidez, hala nola informazioa zenbait hizkuntzatan zabaltzea, informazioa irisgarriagoa izan dadin.

8.4.2.52. 14/2023 Legea, martxoaren 30ekoa, Aragoiko Laguntza-txakurrena⁷⁹⁶

HITZAURREA

II

[...]

I. kapituluaren, arauaren xedeari eta helburuari buruzko xedapen orokorrak jasotzen dira, bai eta arau horretan erabilitako terminoak ulertzeko beharrezkoak diren definizioak eta aplikazio-eremua ere. [...]

[...]

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Definizioak

Lege honen ondorioetarako, honako hauek honela ulertzen dira:

- a) Trebatze-zentroa: ofizialki onartutako pertsona fisiko edo juridikoak, zeinek baitituzte laguntza-txakurrak trebatzeko, entregatzeko eta haien jarraipena egiteko profesionalak, baldintza teknikoak, instalazioak eta zerbitzu egokiak.
- b) Albaitaritzako ziurtagiria: indarrean dagoen araudiaren arabera lanbidean jarduteko baimena duen albaitaritzako lizentziadunak edo gradudunak luzatutako ziurtagiria.
- c) Lagapen-kontratua: kontratu pribatua, txakurraren jabearen eta erabiltzailearen edo haren legezko ordezkariaren artean sinatua, zeinaren bitartez formalizatzen baita lotura-unitatea eta lagatzen baita animalia erabiltzea.
- d) Laguntza-txakurra identifikatzeko bereizgarria: kanpoan ikus daitekeen elementua, zeinak erakusten baitu ezen txakurra laguntza-txakur gisa ofizialki egiaztatua dela, edo prestakuntza-aldian dagoela edo erretiratuta dagoela, lege honetan eta lege honen erregelamendu bidezko garapenetan aurreikusitakoaren arabera.
- e) Laguntza-txakurrak: hautaketa-prozesu bat gainditu ondoren, Administrazioak ofizialki onartutako edo homologatutako zentroetan ofizialki onartutako trebatzaileen trebakuntza amaitu dutenak, eta desgaitasuna duten pertsonen lagun egiteko, gidatzeko, urgazteko edo sorosteko edo l) letran aipatzen diren osasun-baldintzetan laguntzeko beharrezko gaitasunak eskuratu dituztenak, bereizgarri ofizial batekin identifikatuta daudela.
- f) Trebatzen ari diren laguntza-txakurrak: laguntza-txakur gisa erabiliak izan ahal izateko hezkuntza- edo sozializazio-prozesuetan edo trebatze-fasean daudenak.
- g) Laguntza-txakur erretiratuak: txakurrak dira, zeinei erretiratu izate hori onartzen zaien albaitaritzako ziurtagiri baten bidez egiaztatuta; behin trebatze-

⁷⁹⁶ BOEren 108. zenbakian, 2023ko maiatzaren 16ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-10879>

zentro bateko instruktore batek txostena eman ondoren, ziurtagiri horrek egiaztatu behar du txakurrok ez direla gai, behin betiko edo adinagatik, zentro egiaztatuak haiek trebatu zituen eginkizunetan jarduteko.

h) Laguntza-txakurren trebatzailea: lanbide-kualifikazio egokia duen pertsona, zeinak laguntza-txakur bat hezten eta trebatzen baitu erabiltzaileari zerbitzu egokia emateko egin behar dituen atazak betetzeko.

i) Txakurkumeen trebatzailea: trebatze-zentro batekin lankidetzan aritzen den pertsona fisikoa, zeinak hartzen baitu aukeratutako txakurkume bat haren hezkuntza- eta sozializazio-prozesuan, txakurkume hori etorkizuneko laguntza-txakurra izan dadin.

j) Jabea: laguntza-txakurraren titulartasuna legez dagokion pertsona fisikoa edo juridikoa.

k) Laguntza-txakurraren erantzulea: laguntza-txakurraren higiene- eta osasun-baldintzak eta animalia-ongizateari buruzko baldintzak eta lege honetan aurreikusitako gainerako betebeharrak betetzeaz arduratzen den pertsona fisikoa edo juridikoa. Laguntza-txakurraren jabea izango da, salbu eta txakurra lagatzeko kontratu bat badago; kasu horretan, erantzukizuna erabiltzailearena izango da, edo, hala badagokio, haren legezko ordezkariena.

l) Erabiltzailea: desgaitasuna edo gaixotasuna dela-eta, eginkizun jakin batzuk betetzeko ofizialki onartutako eta trebatutako laguntza-txakurraren bidez laguntza jaso dezakeen pertsona. Pertsona horrek ofizialki aitortua izan beharko du desgaitasuna, edo, bestela, egiaztatu beharko du ezen baduela gaixotasun bat, zeinak bide ematen baitio laguntza-txakurraren bidezko laguntza jasotzeko.

m) Lotura-unitatea: erabiltzaileak eta laguntza-txakurrak eta, hala badagokio, erretiratuta dagoen aurreko laguntza-txakurrak osatzen duten multzo funtzionala.

**8.4.2.53. 3/2023 Legegintzako Dekretua,
maiatzaren 17koa, Aragoiko Gobernuarena,
zeinaren bidez onesten baita Aragoiko
Autonomia Erkidegoko Ogasunaren Legearen
testu bategina⁷⁹⁷**

[ZIOEN AZALPENA]

[...]

Gaikuntza horren arabera, testu bategin hau egin da, zeinean jasotzen baitira indarrean dagoen testua aldatu duten arauak. [...]. Azkenik, testua berrikusi da hizkuntzaren erabilera integratzailea eta ez-sexista lortzeko, Aragoiko Emakumeen eta Gizonen Aukera-berdintasunari buruzko ekainaren 28ko 7/2018 Legeak ezarritako irizpideei jarraikiz.

⁷⁹⁷ BOEren 141. zenbakian, 2023ko ekainaren 14ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-14052>

8.4.3. Asturiasko Printzerriko Autonomia Erkidegoa

8.4.3.1. 7/1981 Lege Organikoa, abenduaren 30ekoa, Asturiaserako Autonomia Estatutua⁷⁹⁸

ATARIKO TITULUA

4. artikulua

1. Bableak babesa izango du. Hura erabiltzea, komunikabideetan zabaltzea eta irakastea sustatuko da, betiere tokiko aldaerak eta hura ikasteko borondatea errespetatuz.
2. Printzerriko lege batek arautuko du bablearen babesa, erabilera eta sustapena.⁷⁹⁹

I. TITULUA

Asturiasko Printzerriaren eskumenak

10. artikulua

1. Asturiasko Printzerriak eskumen eksklusiboa du jarraian aipatuko diren arloetan:
21. Bablea sustatzea eta babestea, Asturiasko Printzerrian hizkuntza-modalitate gisa erabiltzen diren aldaeretan.

⁷⁹⁸ Estatuko Aldizkari Ofizialaren 9. zenbakian, 1982ko urtarrilaren 11ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1982-634>

⁷⁹⁹ Urtarrilaren 5eko 1/1999 Lege Organikoaren artikulua bakarreko 5. apartatuak aldatua.

8.4.3.2. 1/1984 Legea, apirilaren 27koa, Printzerriko ereserkia ezarri eta haren erabilera arautzen duena⁸⁰⁰

ZIOEN AZALPENA

[...]

Herriaren sentimenduarekin bat etorriz, ereserkiaren letraren bi bertsio ezartzen dira: jatorrizkoa eta asturierazkoa.

[...]

⁸⁰⁰ BOEren 129. zenbakian, 1984ko maiatzaren 4ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1984-12186>

**8.4.3.3. 3/1985 Legea, abenduaren 26koa,
Asturiasko Printzerriko Administrazioaren
Funtzio Publikoa antolatzeari buruzkoa⁸⁰¹**

**V. TITULUA
Funtzionario publikoen estatutu-araubidea**

**VII. KAPITULUA
Diziplina-araubidea**

91. artikulua

Arau-hauste oso astuntzat joko dira:

b) Edozein jarduketa, baldin eta diskriminazioa badakar arraza, sexu, erlijio, hizkuntza, iritzi, jaioleku edo auzotasun edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial dela eta.

⁸⁰¹ BOEren 59. zenbakian, 1986ko martxoaren 10eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1986-6539>

8.4.3.4. 7/1988 Legea, abenduaren 5ekoa, Asturiar Ikaskuntzen Institutua berrantolatzen duena⁸⁰²

III. KAPITULUA Gobernu-organoak

12 artikulua

3. Kide numerario ordezkariak honela banatuko dira:

f) Asturiasko Hizkuntzaren Akademiako kide bat (Academia de la Llingua Asturiana).

4. Ordezkaritzako kide numerarioak gaitasun aitortua duten pertsonen artetik aukeratuko dira, honela:

f) Asturiasko Hizkuntzaren Akademiako (Academia de la Llingua Asturiana) kidea, instituzio horrek ezarritako moduan eta prozeduran.

IV. KAPITULUA Azterlanak eta ikerketak egiteko organoak

18. artikulua

Batzorde iraunkorrak hurrengoak izango dira:

1. Hizkuntzalaritza, Literatura eta Tradizioen Batzordea.

⁸⁰² BOEren 18. zenbakian, 1989ko urtarrilaren 21eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1989-1485>

8.4.3.5. 1/1995 Legea, urtarrilaren 27koa, Adingabea babesteari buruzkoa⁸⁰³

II. KAPITULUA Adingabearen eskubideak

1. ATALA Printzipio orokorrak

9. artikulua.— Diskriminazioa debekatzea

1. Adingabe guztiek izango dituzte beren eskubideak, inolako salbuespenik gabe, eta bereizketarik edo diskriminaziorik egin gabe ondoko arrazoiak direla eta: adingabearen beraren edo haren familiaren arraza, osasuna, kolorea, sexua, hizkuntza, kultura, erlijioa, iritzi politikoak edo jatorri nazional edo sozialeko bestelako iritziak, egoera ekonomikoa, jaiotza edo beste edozein tasun.

⁸⁰³ BOEren 94. zenbakian, 1995eko apirilaren 20ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1995-9683>

**8.4.3.6. 5/1995 Legea, apirilaren 6koa,
Irisgarritasuna sustatzeari eta Oztopoak
kentzeari buruzkoa⁸⁰⁴**

**II. TITULUA
Xedapen orokorrak**

**IV. KAPITULUA
Zentzumenezko komunikazioko oztopoei buruzko
xedapenak**

**30. artikulua.— Irisgarritasuna zentzumenezko komunikazio- eta
seinaleztapen-sistemetan**

2. Asturiasko Printzerriko Administrazioak zeinu-hizkuntzaren eta gor-itsuen giden interprete profesionalen prestakuntza bultzatuko du, mugatuta dauden pertsonen zuzeneko edozein komunikazio errazteko, hala behar badute, eta administrazio publikoei eskatuko die langile espezializatuek eman dezatela zerbitzu hori.

Hirugarren xedapen gehigarria

2. Gorrentzako interpreteak edo telefonoak dituzten eraikinetan, nahitaez instalatu beharko da gorreriaren nazioarteko ikurra, komunikazio-oztoporik ez dagoela adierazten duena.

⁸⁰⁴ BOEren 149. zenbakian, 1995eko ekainaren 23ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1995-15188>

8.4.3.7. 9/1996 Legea, abenduaren 27koa, Asturiasko Printzerriko Eskola Kontseilua arautzen duena⁸⁰⁵

9. artikulua.— Eskumenak

1. Asturiasko Printzerriko Eskola Kontseiluaren Osoko Bilkurari kontsulta egingo zaio nahitaez gai hauei buruz:

f) Asturiasko hizkuntzaren irakaskuntzari eta sustapenari buruzko xedapenak.

⁸⁰⁵ BOEren 33. zenbakian, 1997ko otsailaren 7ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1997-2523>

8.4.3.8. 1/1998 Legea, martxoaren 23koa, bablea/asturiera erabiltzeari eta sustatzeari buruzkoa⁸⁰⁶

HITZAURREA

Asturiaserako Autonomia Estatutuak honako hau ezartzen du 4. artikuluan: «Bableak babesa izango du. Erabilera, komunikabideetan zabaltzea eta irakastea sustatuko da, betiere tokian tokiko aldaerak eta ikasteko borondatea errespetatuz».

Era berean, 10.1.15 artikuluan, Printzerriaren eskumen gisa honako hau adierazten da: «Bablea sustatzea eta babestea, aldaera guztietan, eta horiek, hizkuntza-modalitate gisa, Asturiasko Printzerrian erabiltzen dira».

Bestalde, artikuluko berak, 1.14. apartatuan, Printzerriaren eskumenetako bat dela adierazten du: «Ikerketa eta kultura sustatzea, erregioetako adierazpenei eta kultura autoktonoaren irakaskuntzari aipamen berezia eginez». Ikuspuntu horretatik, bablea eta haren modalitateak ondare historiko-kultural dira, eta defendatu eta kontserbatu egin behar dira.

Argi dago, gainera, erregio bateko hizkuntza-aniztasuna eta kultura indartzeak Espainiako nazioa osatzen duten herrien nortasun-ezaugarriak biziberritzen laguntzen duela.

Asturiar herriak bable/asturieraren aberastasuna berreskuratzeko, hainbat jarduketa egin behar dira, modalitate desberdinak sustatzeko, babesteko, kontserbatzeko eta ondo erabiltzeko.

Printzerriko Gobernu Kontseiluak bere gain hartu du bable/asturierarekin lotutako jardueren zuzendaritza eta koordinazioa, eta hura sustatzeko neurriak ezarri ditu, batez ere irakaskuntzan eta beste sektore instituzional batzuetan. Neurri horien helburua bablea eta haren aldaerak berreskuratzea, kontserbatzea eta sustatzea zen.

Komenigarritzat jotzen da prozesu horretan aurrera egitea eta, aldi berean, orain arte egindakoa sendotzea. Horregatik guztiagatik, egokitzat jotzen da gure estatutuaren artikuluen edukia garatzea, bable/asturierari eta haren modalitateei dagokienez.

Ildo horretan, beharrezkoa da zenbait alderditan sakontzea, hala nola erabilera, irakaskuntza eta komunikabideetako sustapena, egungo gizarte-eskaria gure estatutuaren eskakizunen arabera bete ahal izateko.

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Hizkuntza tradizionala

Bable/asturierak, Asturiasko hizkuntza tradizionala den aldetik, babesa izango du. Asturiasko Printzerriak haren erabilera, hedapena eta irakaskuntza sustatuko ditu.

⁸⁰⁶ BOEren 103. zenbakian, 1998ko apirilaren 30eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1998-10126>

2. artikulua.— Galiziera/asturiera.

Lege honetan bable/asturierarentzat ezarritako babes-, errespetu-, itzalpe- eta garapen-araubidea galiziera/asturierara hedatuko da, berezko hizkuntza-modalitatea duten eremuetan.

3. artikulua.— Legearen xedea.

Lege honen xedea da:

- a) Herritarrek bable/asturiera ezagutzeko eta erabiltzeko duten eskubidea babestea, eta eskubide hori gauzatzeko bitartekoak ezartzea.
- b) Haren berreskuratze eta garapena sustatzea, eta erabilera sustatzeko neurriak definitzea.
- c) Bable/asturieraren irakaskuntza bermatzea, Asturiasko Printzerriak bere gain hartutako eskumenak egikaritzean, borondatezkotasun, mailakotasun eta Asturiasko errealitate soziolinguistikoarekiko errespetuaren printzipioak kontuan hartuta.
- d) Herritarren erabilera askea eta diskriminaziorik eza bermatzea.

II. KAPITULUA

Bable/asturieraren erabileraz

4. artikulua.— Administrazio-erabilera.

1. Herritar guztiek dute bable/asturiera erabiltzeko eta berean ahoz eta idatziz jarduteko eskubidea.
2. Herritarrek Asturiasko Printzerriarekin ahoz edo idatziz egiten dituzten komunikazioetan bable/asturiera erabiltzea baliozkotzat joko da ondorio guztietarako.
3. Asturiasko Printzerriak bultzatuko du Asturiasen lan egiten duten enplegatu publiko guztiek bable/asturiera ezagutzea; bable/asturiera Asturiasko Printzerriak deitutako oposizio eta lehiaketetan balioetsi ahal izango da, lanpostuaren ezaugarriek eta garatuko diren eginkizunen izaerak hala eskatzen dutenean.

5. artikulua.— Argitalpenak.

1. Printzerriko organo instituzionalen xedapenak, ebazpenak eta erabakiak, bai eta Batzar Nagusiak onetsitako legeak ere, bable/asturieraz argitaratu ahal izango dira, Asturiasko Printzerriko Aldizkari Ofizialaren edizio bananduaren bidez; argitaratzeko erabakia argitalpena baimentzen edo agintzen duen organo edo instituzioak hartuko du.
2. Argitalpen, inprimaki, eredu, liburuxka edo iragarki instituzionalak gaztelaniaz, bable/asturieraz edo bi hizkuntzetan argitaratu ahal izango dira; hirugarrenen aurrean ondorioak izan behar badituzte, gaztelaniaz argitaratu beharko dira nahitaez, hargatik eragotzi gabe bable/asturieraz ere argitaratu ahal izatea.

6. artikulua.— Hitzarmenak.

Asturiasko Printzerriak hitzarmenak egin ahal izango ditu Estatuko Administrazioarekin, beren eginkizunak Asturiasko lurraldean garatzen dituzten zerbitzuek bable/asturieraren erabilera sustatzeko.

7. artikulua.— Itzulpen-organoa.

Printzerriko Administrazioak bable/asturiera-gaztelaniako itzulpen-organo ofiziala izango du, eta honako eginkizun hauek izango ditu:

- a) Asturiasko Printzerriaren eta Asturiasko Printzerriko Batzar Nagusiaren Aldizkari Ofizialetan bable/asturieraz argitaratu behar diren testuak itzultzea edo haien baliozkotasuna ziurtatzea, kasuaren arabera.
- b) Lege honen 16. artikuluan aipatzen diren instituzioek eta botere publikoek, beren eskumenak egikaritzuz, bable/asturiera eta gaztelaniaren artean eskatzen dioten edozein itzulpen egitea.
- c) Lege honen erregelamendu bidezko garapenean esleitzen zaion beste edozein eginkizun.

8. artikulua.— Udalak.

1. Asturiasko udalek beharrezko neurriak hartu ahal izango dituzte, lege honek Asturiasen bizi diren herritarrei ematen dizkien hizkuntza-eskubideak benetan egikaritzen direla ziurtatzeko.
2. Asturiasko Printzerriak udalekin plan espezifikoak hitzartu ahal izango ditu, bable/asturieraren kontzejuetan bera benetan erabiltzeko. Horretarako, behar diren zerbitzuak eta jarduketak diruz lagundu ahal izango ditu.

III. KAPITULUA

Irakaskuntzaz

9. artikulua.— Irakaskuntza.

Asturiasko Printzerriak, bere eskumenak egikaritzuz, bable/asturieraren irakaskuntza ziurtatuko du eta haren erabilera sustatuko du hezkuntza-sistemaren barruan, Asturiasko Autonomia Estatutuan aurreikusitako baldintzetan.

10. artikulua.— Curriculumua.

1. Asturiasko Printzerriak, bere eskumenak egikaritzuz, bable/asturieraren irakaskuntza bermatuko du maila eta gradu guztietan, nahiz eta haren ikaskuntza borondatezkoa izan. Nolanahi ere, bable/asturierako eskola-ordutegiaren barruan eman beharko da, eta curriculumeko ikasgaitzat hartuko da.
2. Aurreko printzipioak helduen hezkuntza iraunkorrera hedatuko dira.
3. Bable/asturieraren ikasketa edo erabilera curriculumeko ikasgai gisa aukeratzea ez da inola ere izango ikasleak diskriminatzeako arrazoia. Aukeratzen dutenentzat, horiek ikastea edo erabiltzea ezin izango da oztopo izan gainerako ikasleen prestakuntza eta ezagutza berberak jasotzeko.

11. artikulua.— Titulazioak.

Asturiasko Printzerriak ezarriko du:

- a) Bable/asturieraren irakaskuntza emateko behar diren titulazioak.
- b) Bable/asturiera ezagutzen dela egiaztatzen duten tituluak eta ziurtagiriak.
- c) Titulazio eta ziurtagiri horiei buruzko prestakuntza-programak eta sarbide-prozedurak.

d) Bable/asturieraren irakaskuntzan erabili beharreko testuliburuak baimentzeko prozedura.

e) Hezkuntza-maila desberdinetako curriculum-dekretua.

IV. KAPITULUA

Komunikabideez eta argitalpen- eta ikus-entzunezko ekoizpenaz

12. artikulua.— Sustapena.

Administrazio publikoek bable/asturieraren defentsa sustatuko dute komunikabide publiko eta pribatuetan.

13. artikulua.— Zabalkundea.

1. Asturiasko Printzerriak bable/asturiera komunikabideetan zabaltzen lagunduko du, eta horretarako:

a) Laguntza ekonomiko eta materialeko planak egingo ditu eta aurrekontu-zuzkidura egingo, komunikabideek bable/asturiera erabili ohi dezaten.

b) Kultura eta arte-adierazpenak babestuko ditu, liburuak argitaratuko, eta ekoizpen fonografikoa, ikus-entzunezkoa eta zinematografikoa, eta bable/asturieraz egiten den beste edozein jarduera egingo.

2. Autonomia Erkidegoko Administrazioak, gaur egun edo etorkizunean, irrati- eta telebista-emisioetan eta gainerako komunikabideetan bable/asturieraren presentzia egokia zainduko du.

14. artikulua.— Dirulaguntzak.

1. Komunikabideentzako, ikus-entzunezko ekoizpenentzako, zinematografikoentzako, fonografikoentzako edo argitalpenentzako dirulaguntzen deialdia espezifikoa izan daiteke bable/asturieraz egindako ekoizpen edo argitalpenetarako; gainerako argitalpen eta ekoizpenetan, horiek atal edo espazio jakin batzuetara mugatu gabe egotea sustatuko da.

2. Publizitatean, etiketetan, korrespondentzian edo dokumentazioan bable/asturiera erabiltzen duten enpresa eta enpresaburu pribatu edo publikoek ere jaso ahal izango dituzte horretarako berariaz deitutako dirulaguntzak eta laguntzak.

V. KAPITULUA

Toponimiaz

15. artikulua.— Toponimoak.

1. Asturiasko Printzerriko Autonomia Erkidegoko toponimoek izen ofiziala izango dute beren forma tradizionalan. Toponimoak modu tradizionalan eta gaztelaniaz erabilera orokorra duenean, izendapena elebiduna izan daiteke.

2. Erregelamendu bidez zehazten diren prozeduren arabera, Gobernu Kontseiluari dagokio, Asturiasko Printzerriko Toponimia Batzordeak irizpena eman ondoren, eta udalen eta estatuaren eskumenei kalterik egin gabe, autonomia-erkidegoaren toponimoak zehaztea.

VI. KAPITULUA

Organo aholku-emaileez

16. artikulua.— Kontsulta- eta aholkularitza-organoak.

Lege honetan xedatutakoaren ondorioetarako, Asturiasko Printzerriko Administrazioaren kontsulta- eta aholkularitza-organotzat hartuko dira honako instituzio hauek:

- a) Oviedoko Unibertsitatea.
- b) Llinguaren Akademia.
- c) Asturiasko Printzerriko Toponimiako Batzarra.
- d) Asturiasko Ikaskuntzen Errege Institutua (RIDEA).

17. artikulua.— Oviedoko Unibertsitatea.

Oviedoko Unibertsitateak, bere eskumenak egikaritzuz, eta bable/asturiera irakasteko beharrezkoa den irakasleen gaikuntza egokia bermatze aldera, haren hasierako prestakuntza gauzatuko du, dagozkion sailen bidez. Halaber, Unibertsitateari dagokio bable/asturierari buruzko ikerketa linguistikoa eta filologikoa egitea.

18. artikulua.— Llinguaren Akademia.

Lege honen 16. artikuluan aipatzen diren instituzioek beren eskumenak egikaritzean dituzten berezko eskudantziei kalterik egin gabe, Asturiasko Printzerriko Llinguaren Akemiari honako eginkizun hauek dagozkio:

- a) Bable/asturieraren arloko programa eta plan erregionalen jarraipena egitea.
- b) Irizpenak ematea, norberaren ekimenez edo Printzerriko Batzar Nagusiak nahiz erregioko gobernuak eskatuta, bable/asturieraren arloko jarduera zehatzei buruz.
- c) Asturiasko Printzerriko Administrazioari aholkuak ematea eta proposamenak egitea bable/asturierari buruz, kultura eta/edo hizkuntza arloko organismo eskudunek hala eskatzen diotenean.
- d) Lege honen erregelamenduzko garapenean esleitzen zaion beste edozein eginkizun.

Xedapen gehigarria

Galiziera/asturierak antzeko tratamendua izango du bere lurralde-eremuko babes, errespetu, irakaskuntza, erabilera eta itzalpeari dagokienez.

Xedapen iragankorra

11. artikuluko a) apartatuan aipatutako titulazioak eskuratzeko beharrezkoak diren prozedurak eta ikasketa-planak onesten ez diren bitartean, Asturiasko Printzerriko instituzio ofizialek emandako titulazioak aitortuko ditu ofizialki, erregelamenduz zehaztutako moduan.

Azken xedapena

Baimena ematen zaio Gobernu Kontseiluari lege hau garatzeko eta betearazteko beharrezkoak diren erregelamendu-xedapenak eman ditzan.

8.4.3.9. 1/2001 Legea, martxoaren 6koa, Kultura Ondareari buruzkoa⁸⁰⁷

HITZAURREA

[...]

[...] “Kultural” terminoa aukeratzeak, ostera, adierazten du idazketan zenbait alderdi agertzen direla, hala nola hizkuntza-adierazpenak, ohiturak, ahozko tradizioko arte-adierazpenak eta beste adierazpide komunitario batzuk, babestu beharrekoak, horiek aztertuz eta etorkizuneko belaunaldiei helarazten lagunduz, interes historikoa duten objektu edo ondasun materialetan islatzetik harago.

[...]

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

6. artikulua.— Kontsulta-instituzioak

1. Lege honetan aurreikusitako ondorioetarako, honako hauek joko dira Asturiasko Printzerriko kontsulta-instituziotzat:

e) Asturiasko Hizkuntzaren Akademia.

II. TITULUA

Babes-araubide juridikoa

IV. KAPITULUA

Ondare arkeologiko, etnografiko, historiko-industrial,
dokumental eta bibliografikoei aplikatu beharreko
araubideak

2. ATALA

Ondare etnografikoari aplikatu beharreko araubidea

71. artikulua.— Babes-printzipioak

Honako hauek izango dira ondare etnografikoa babesteko printzipio espezifikokoak:

e) Lege honetan jasotako printzipioak aplikatuz, Asturiasko hizkuntzaren ikerketa eta ezagutza bultzatuko dira. Gauza bera aplikatuko zaio Eo eta Navia ibaien arroetan kokatutako eskualdeetako galegoasturierari.

⁸⁰⁷ BOEren 135. zenbakian, 2001eko ekainaren 6ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2001-10676>

72. artikulua.— Adierazpen immaterialak

Interes etnologikoko ezagutza, jarduera, erabilera, ohitura eta adierazpen linguistiko eta artistikoak jaso, dokumentatu, behar bezala babestu eta ikertzaileen eta herritarren zerbitzura jarriko dituzte botere publikoek eta hezkuntza-instituzioek, baldin eta haiek guztiak euren adierazpenaren aspektu materialetatik harantzago badoaz. Horretarako, programa mantentzen eta biziberritzen lan egiten duten elkarte, instituzio eta pertsonen lana babestuko da.

4. ATALA

Ondare dokumental eta bibliografikoari aplikatu beharreko
araubidea

79. artikulua.— Dokumentuaren definizioa

Lege honen ondoreetarako, dokumentutzat hartzen da ahozko edo idatzizko hizkuntzako edozein adierazpen, naturala edo kodetua, eta edozein motatako euskarri materialetan —egungoa edo etorkizunekoa— jasotako edozein adierazpen grafiko, soinudun edo irudizko, mekanismo magnetikoak eta informatikoak barne. Kanpoan geratzen dira ondasun bibliografikotzat hartzen diren ondasunak.

8.4.3.10. 11/2002 Legea, abenduaren 2koa, Kontsumitzaile eta Erabiltzaileei buruzkoa⁸⁰⁸

HITZAURREA

[...]

[...] Beste alderdi aipagarri batzuk hauek dira: [...] produktu eta zerbitzuen informazioan bablearen erabilera sustatzea —hargatik eragotzi gabe legez nahitaezkoa izatea informazioa gaztelaniaz agertzea— eta lege hau harmonizatu egingo da hizkuntza hori babestu eta sustatzeari buruzko xedapen autonomikoekin [...].

II. KAPITULUA

Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen eskubideak

2. ATALA

Interes ekonomiko eta sozialak babesteko eskubidea

9. artikulua.— Eskubideak babestea

1. Kontsumitzaile eta erabiltzaileen defentsaren arloan eskumena duten Asturiasko Printzerriko administrazio publikoek neurri egokiak hartuko dituzte honako hauek bermatzeko:

b) Ondasun iraunkorrei dagokienez, kontsumitzaileei idatzizko berme-ziurtagiri bat ematea, gutxienez gaztelaniaz idatzia, zeinak egiaztatzen baitu ezen laguntza teknikoko zerbitzu egokia dagoela eta ordezeko piezak daudela; gainera, beharrezko jarraibideak ematea, eskuratutako ondasunarekin batera, hura behar bezala instalatu eta erabiltzeko.

4. ATALA

Informaziorako eskubidea

15. artikulua.— Printzipio orokorrak

3. Legez eska daitekeen informazio guztia, gutxienez, gaztelaniaz agertuko da.

4. Asturiasko Printzerriak bablearen erabilera babestu eta sustatuko du, lege honek kontsumitzaile eta erabiltzaileari aitortzen dizkion informazio-eskubideei dagokienez.

⁸⁰⁸ BOEren 13. zenbakian, 2003ko urtarrilaren 15eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-912>

8.4.3.11. 3/2005 Legea, uztailaren 8koa, Enplegu Zerbitzu Publikoari buruzkoa⁸⁰⁹

I. TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Printzipio gidariak

Sepepak (Asturiasko Printzerriko Enplegu Zerbitzu Publikoak) printzipio gidari hauetara egokituko da:

a) Aukera-berdintasuna, betiere sexuagatik, arrazagatik, egoera zibilagatik, hizkuntzagatik, erlijioagatik, jatorriagatik, iritziagatik edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozialengatik diskriminatzen ez dela bermatuz.

⁸⁰⁹ BOEren 219. zenbakian, 2005eko irailaren 13ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2005-15160>

8.4.3.12. 4/2006 Legea, maiatzaren 5ekoa, Garapenerako Lankidetzari buruzkoa⁸¹⁰

I. KAPITULUA

Garapenerako lankidetzaren Asturiasen

2. artikulua.— Garapenerako lankidetzari buruzko politikaren printzipio orientatzaileak

Asturiasko Printzerriko Administrazioak garapenerako lankidetzaren arloan egiten duen jardueraren oinarria da gizakia aintzat hartzea eta aitortzea, haren dimentsio indibidual eta kolektiboan, garapenerako nazioarteko lankidetzaren politikaren protagonista eta hartzaile gisa, eta honako printzipio orientatzaile hauek arautzen dute jardueraren hori:

f) Honako arrazoi hauengatik hartzaileak ez diskriminatzeko printzipio orokorra: sexua, arraza, kolorea, jatorri etniko edo soziala, hizkuntza, kultura, erlijioa, ideologia, iritzi politikoak, gutxiengo edo herri indigena bateko kide izatea, desgaitasuna, identitatea edo sexu-orientazioa, eta pertsona eta kolektibo ahulenak eta, zehazki, diskriminazio politiko edo ekonomikoak jasaten dituztenak defendatu eta sustatzea, printzipio hori kontuan hartuta.

⁸¹⁰ BOEren 162. zenbakian, 2006ko uztailaren 8ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2006-12316>

8.4.3.13. 3/2007 Legea, martxoaren 23koa, Familia-bitartekaritzari buruzkoa⁸¹¹

V. TITULUA Zehapen-araubidea

I. KAPITULUA Arau-haustek

28. artikulua.— Arau-hauste oso astunak

Hauek dira arau-hauste oso astunak:

a) Diskriminazioa dakarren edozein jarduketa, edozein dela ere diskriminazioaren zioa: bitartekaritzaren mendean dauden aldeen arraza, sexua, erlijioa, hizkuntza, sorlekua, nazionalitatea, auzotasuna edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial.

⁸¹¹ BOEren 170. zenbakian, 2007ko uztailaren 17ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-13751>

8.4.3.14. 2/2009 Legea, maiatzaren 8koa, 2009-2012 Aldirako Asturiasko Estatistika Plana onesten duena⁸¹²

V. ERANSKINA

Asturiasko Estatistika Planean jasotako estatistika-jardueren deskripzioa

10 002

Asturiasko unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzaren estatistika

Helburua: Asturiasko unibertsitateaz kanpoko hezkuntza-sistemaren egoera ezagutzea: araubide orokorreko irakaskuntzak, artistikoak, hizkuntzetakoak eta helduenak.

Organismo arduraduna: Asturiasko Estatistika Institutua.

Beste organismo batzuen parte-hartzea: Hezkuntza eta Zientzia Saila, Hezkuntza Ministerioa.

Lurralde-eremua: Kontzejua.

Denbora-eremua: Urtekoa.

Datuak biltzeko prozedura: Administrazio-jatorria.

Datuek aipatzen duten unitatea: Irakaskuntzako zentroa, ikasleak eta langileak.

Informazioa ematera behartuta dagoen subjektua: Ez da aplikatzekoa.

⁸¹² BOEren 186. zenbakian, 2009ko abuztuaren 3ko alean, argitaratua.

8.4.3.15. 2/2011 Legea, martxoaren 11koa, emakumeen eta gizonen berdintasunerakoa eta genero-indarkeria desagerraraztekoa⁸¹³

I. TITULUA

Emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna sustatzeko politika publikoak

I. KAPITULUA

Politika publikoetan genero-ikuspegia txertatzea

5. artikulua.— Hizkera ez-sexista, eta emakumeen eta gizonen irudi publikoa

1. Asturiasko botere publikoek hizkera ez-sexista erabiliko dute, eta harreman sozial, artistiko eta kultural guztietan sustatuko dute hori.
2. Era berean, komunikazio instituzionalak hizkera ez-sexista erabiliko du, eta emakumeen eta gizonen irudi estereotipatu gabea, berdintasunezkoa eta plurala transmititzen dela zainduko du.

III. KAPITULUA

Berdintasunerako administrazio-ekintzak

3. ATALA

Beste politika publiko batzuk

24. artikulua.— Emakumeen eta gizonen arteko berdintasun-printzipioa informazioaren gizartean

2. Asturiasko administrazio publikoen finantzaketa jasotzen duten informazio- eta komunikazio-teknologiaren proiektuek hizkera eta eduki ez-sexistak erabiliko dituzte.

28. artikulua.— Emakumeen eta gizonen arteko berdintasun-printzipioa komunikabideetan

2. Titulartasun publikoko komunikabideek islatuko dute emakumeen eta gizonen irudi berdintasunezkoa, plurala eta estereotipatu gabea, eta sustatuko dute emakumeen eta gizonen arteko berdintasun-printzipioaren ezagutza eta zabalkundea, hizkera ez-sexista erabili behar dutelarik.

⁸¹³ BOEren 106. zenbakian, 2011ko maiatzaren 4ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-7887>

**8.4.3.16. 8/2014 Legea, uztailaren 17koa,
Sektore Publiko Autonomikoa bigarren aldiz
berregituratzeari buruzkoa⁸¹⁴**

I. TITULUA

Ikus-entzunezkoen sektore publikoa

II. KAPITULUA

Asturiasko Printzerriko irrati-telebista

2. ATALA

Ekoizpena eta programazioa

8. artikulua.— Ekoizpenaren eta programazioaren printzipioak

1. Asturiasko Printzerriko Irrati-telebista SAUk jardungo du, Ikus-entzunezko Komunikazioari buruzko martxoaren 31ko 7/2010 Lege Orokorrean oinarritzko izaeraz ezarritako printzipio eta eskubideen arabera, eta, bereziki, honako hauen arabera:

c) Hezkuntza eta kultura sustatzea, bereziki asturiarra, eta bable/asturiera eta galiziera/asturiera bereziki babestea, haien erabilera eta zabalkundea sustatuz.

⁸¹⁴ BOEren 253. zenbakian, 2014ko urriaren 18ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-10577>

8.4.3.17. 4/2015 Legea, martxoaren 6koa, drogen eta edari alkoholduenen arloko arreta integralari buruzkoa⁸¹⁵

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

6. artikulua.— Droga-mendekoen eskubideak

Drogak edo edari alkoholduenak kontsumitzen dituzten pertsonen arreta emateko prestazioek bermatuko dute, jarduketa guztietan, ordenamendu juridikoak aitortutako eskubide indibidual eta kolektiboak dituztela, bereziki:

a) Haien giza duintasuna, borondatearen autonomia, intimitatea eta nortasuna errespetatzeko eskubidea, osasun mental edo fisikoagatik, arrazagatik, koloreagatik, sexuagatik, hizkuntzagatik, erlijioagatik, iritzi politikoagatik edo beste edozein motatako edo tasunetako egoera pertsonal, sozial edo ekonomikoagatik diskriminatu gabe.

⁸¹⁵ BOEren 105. zenbakian, 2015eko maiatzaren 2ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-4847>

8.4.3.18. 6/2017 Legea, ekainaren 30ekoa, Asturiasko Estatistika Plana onesten duena⁸¹⁶

V. ERANSKINA

Asturiasko 2017-2020ko Estatistika Planean jasotako estatistika-jardueren deskripzioa

05 Hezkuntza, kultura eta kirola.

05 001 Asturiasko irakaskuntzaren estatistikak.

Helburua: Asturiasko hezkuntza-sistemari buruzko informazioa ematea, bai unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzei dagokienez (araubide orokorrekoak, artistikoak, hizkuntzetakoak eta helduenak), bai unibertsitate-hezkuntzari eta goi-mailako arte-irakaskuntzei dagokienez.

Organismo arduraduna: Ogasun eta Sektore Publikoaren Saila.

Beste organismo batzuen parte-hartzea: Hezkuntza, Kultura eta Kirol Ministerioa, Oviedoko Unibertsitatea eta Urrutiko Hezkuntzarako Unibertsitate Nazionala.

Xede-populazioa: Irakaskuntzako zentroak, ikasleak eta langileak.

Lurralde-desagregazioa: Kontzejua.

Maiztasuna: Urtekoa.

Informazioa ematera behartuta dagoen subjektua: Ez da aplikatzekoa.

⁸¹⁶ BOEren 196. zenbakian, 2017ko abuztuaren 17ko alean, argitaratua.

8.4.3.19. 2/2018 Legea, martxoaren 23koa, Kanpoko Asturiarrei eta Asturiartasunaren Aitorpenari buruzkoa⁸¹⁷

HITZAURREA

I

5. Asturiar ehun zentro eta etxe baino gehiago daude Espainian eta munduan zehar. Asturiasko kultura, hizkuntza, balioak, historia eta ondarea zabaltzeko eta zaintzeko ahalegin eta eskuzabaltasun handiz egindako ekarpena goresgarria eta aitortzeko modukoa da. Emigrazio berri gisa identifikatutako emigrazioarako elkargune eta orientabide dira beti, Asturias eta haren instituzioak sustatzeko, eta badira gure enpresa eta erakunde estrategiko eta akademikoak nazioartekotzeko laguntza- eta orientazio-gune ere, hala nola Oviedoko Unibertsitatea.

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Xedeak

Botere publikoek xede hauetara bideratuko dituzte beren jarduketak:

i) Asturiartasun-aitorpena duten asturiarren erkidegoen bitartez eta emigrazioaren aldeko erakundeen bidez, Asturias, haren identitatea, idiosinkrasia, hizkuntza eta kultura, eta turismo- eta merkataritza-aukerak eta gaitasunak sustatzea.

II. KAPITULUA Atzerriko asturiarrak

4. artikulua.— Atzerriko asturiarren eskubideak

2. Bereziki, atzerrian dauden asturiarrei honako eskubide hauek aitortzen zaizkie:

a) Eduki sozial, instituzional, juridiko, ekonomiko, linguistiko eta kulturaleko informazioa jasotzeko eskubidea. Ondorio horietarako, tresna informatiko egokiak garatuko dira.

b) Kideen artean Asturiasko kultura, hizkuntza, ekonomia, ohitura eta tradizioak eta intereseak izan dakizkiekeen guztiak errazago ezagutzeko sustatzen diren urrutiko ikastaro eta programak jasotzeko eskubidea. Asturiasko Printzerriko Administrazioak, urrutiko ikastaroak jasotzeko eskubidea gauzatzeko, zenbait mailatako teleprestatuntza-ikastaroak eskaini beharko ditu urtero, norberari dagokion ziurtagiria lortu ahal izateko.

⁸¹⁷ BOEren 108. zenbakian, 2018ko maiatzaren 4ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-5998>

5. artikulua.— Atzerriko asturiarrei laguntzeko neurriak

Botere publikoek, beren eskumenen eta aurrekontu-baliabideen esparruan:

b) Sustatuko dute hizkuntza, kultura, historia, ohiturak, ekonomia eta, azken batean, Asturiasko identitatea ezagutzea erraztuko duten jardura didaktikoak eta dibulgaziokoak, aurrez aurreko edo ikus-entzunezko ikastaroak eta programak antolatzea.

III. KAPITULUA

Asturiar erkidegoak eta asturiartasunaren aitortzea

7. artikulua.— Asturiartasuna aitortzea

2. Salbuespena aplikatzeko, betekizun hauek ere bete behar dira:

b) Honako hau sartzea: oinarrizko estatutu-helburuen artean eta bertako kideek adierazitako borondatean, Asturiasekin, bertako jendearekin, historiarekin, hizkuntzarekin eta errealitateko beste edozein alderdirekin kultura- eta gizarte-loturak mantentzea.

8. artikulua.— Asturiartasuna aitortzetik eratorritako eskubideak

1. Asturiartasuna aitortzeak honako eskubide hauek ekarriko ditu botere publikoen aurrean:

b) Eduki sozial, instituzional, juridiko, linguistiko, kultural eta ekonomikoko informazioa jasotzeko eskubidea. Ondorio horietarako, tresnak garatuko dira Interneten eta web-orri instituzionalean, informazio-fluxua eta elkarrekiko ideien eta ekarpenen trukea errazteko.

c) Kideen artean Asturiasko kultura, hizkuntza, ekonomia, ohitura eta tradizioak eta interesekoak izan dakizkiekeen guztiak errazago ezagutzeko sustatzen diren urrutiko ikastaro eta programak jasotzeko eskubidea.

2. Asturiartasuna aitortuta duten asturiar erkidegoak funtsezko tresnatzat eta harremanetarako lehentasunezko bidetzat hartuko dira botere publikoentzat, zeren baitira haiek bizi diren autonomia-erkidegoetan eta herrialdeetan Asturiasen identitate politiko, linguistiko, kultural, ekonomiko eta sozialeko elementuak sustatzen eta dinamizatzen dituzten bultzatzaile eta eragileak.

9. artikulua.— Asturiartasuna aitortzetik eratorritako betebeharrak

Asturiartasuna aitortzeak helburu hauetan laguntzea dakar:

b) Asturiasko kultura eta hizkuntza zabaltzen eta mantentzen laguntzea.

V. KAPITULUA

Asturiar Erkidegoen Kontseilua

18. artikulua.— Asturiar Erkidegoen Kontseiluaren osaera

1. Izendatuko diren kideek osatuko dute Asturiar Erkidegoen Kontseilua.

3. Izendatutako kideak dira:

f) Asturiasko Hizkuntzaren Akademiak izendatutako bat.

**8.4.3.20. 3/2018 Legea, apirilaren 20koa,
Eskola Kontseilua arautzen duen
abenduaren 27ko 9/1996 Legea lehen aldiz
aldatzen duena⁸¹⁸**

Bigarren xedapen gehigarria.— Genero-hizkuntza

Lege honetan maskulinoari egindako aipamen guztiak femeninoan ere eginak direla ulertuko da.

⁸¹⁸ BOEren 121. zenbakian, 2018ko maiatzaren 18ko alean, argitaratua.

8.4.3.21. 14/2018 Legea, abenduaren 28koa, 2019rako Aurrekontu Orokorreari buruzkoa⁸¹⁹

Bosgarren xedapen gehigarria.— Zentro itunduak sostengatzeko funts publikoak banatzeko modulu ekonomikoak

[...]

11. Irakaskuntzako zentro integratuetan, lan egiten duten ordainketa eskuordetuko araubideko irakasleek, hau da, hezkuntza-maila bat baino gehiago ematen duten irakasleek, Lehen Hezkuntzako modulu bakoitzaren pentzudako ordainsariak jasoko dituzte, integrazio-orduei dagozkenez, hau da, pedagogia terapeutikoari eta entzumenari eta hizkuntzari dagozkenez, ikasturte bakoitzerako Hezkuntza Administrazioak baimendutako ordu-zuzkiduraren arabera, funts publikoekin osorik edo zati batean sostengatutako irakaskuntza pribatuko enpresen VI. hitzarmen kolektiboko “Hezkuntza bereziko (integratuko)” 1.5 soldata-taulari erreferentzia eginez.

⁸¹⁹ BOEren 21. zenbakian, 2019ko urtarrilaren 24ko alean, argitaratua.

8.4.3.22. 2/2019 Legea, martxoaren 1ekoa, elikagaien kalitateari, kalitate bereiziarri eta elikagaien zuzeneko salmentari buruzkoa⁸²⁰

II. TITULUA Kalitate bereizia

II. KAPITULUA Kalitateko izendapen geografikoak

17. artikulua.— Babesa

4. 3. Kalitateko izendapen geografiko bati atxikita dauden izenak ezin izango dira erabili antzeko produktuak izendatzeko, aurkezteko edo publizitatea egiteko, izen hori esleitu ez bazaie eta babes- edo izendapen-mota horretarako baldintzak betetzen ez badituzte, baita izen horiek beste hizkuntza batzuetara itzuli badira edo «mota», «estilo», «imitazio» edo antzeko adierazpenak badituzte ere, ezta produktuaren benetako jatorri geografikoa adierazten den kasuetan ere. Era berean, ezin izango dira erabili «...n egina», «...n fabrikatua» edo antzeko adierazpenak.

⁸²⁰ BOEren 88. zenbakian, 2019ko apirilaren 12ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-5481>

8.4.3.23. 6/2019 Legea, martxoaren 29koa, Gazte Partaidetzari eta Sustapenari buruzkoa⁸²¹

II. TITULUA Zeharkako gazte-politikak

16. artikulua.— Kultura.

3. Asturiasko Printzerriko Administrazioak, bereziki, Asturiasko kultura, haren aniztasuna eta adierazpenak sustatu eta zabalduko ditu, eta berariazko mekanismoak ezarriko ditu kultura-ondare horren oinarrien gainean sorkuntza sustatzeko. Aldi berean, bereziki kontuan hartuko da asturieraren sustapena, hura ezagutu, erabili eta sustatzeko ekintza zehatzen bidez, bai eta Bablea/asturiera Erabiltzeari eta Sustatzeari buruzko martxoaren 23ko 1/1998 Legeak ezarritako arau-esparruaren barruan hizkuntza hori erabiltzen duten adierazpen literario eta artistikoen bidez ere.

⁸²¹ BOEren 126. zenbakian, 2019ko maiatzaren 27ko alean argitaratu zen.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-7840&p=20190411&tn=3>

8.4.3.24. 8/2019 Legea, abenduaren 30ekoa, 2020rako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa⁸²²

Bosgarren xedapen gehigarria.— Zentro itunduak sostengatzeko funts publikoak banatzeko modulu ekonomikoak

10. Irakaskuntzako zentro integratuetan, lan egiten duten ordainketa eskuordetuko araubideko irakasleek, hau da, hezkuntza-maila bat baino gehiago ematen duten irakasleek, ordainsariak jasoko dituzte, integrazio-orduei dagozkenez, hau da, pedagogia terapeutikoari eta entzumenari eta hizkuntzari dagozkenez, ikasturte bakoitzerako Hezkuntza Administrazioak baimendutako ordu-zuzkiduraren arabera, funts publikoekin osorik edo zati batean sostengatutako irakaskuntza pribatuko enpresen VI. hitzarmen kolektiboko “Hezkuntza bereziko (integratuko)” 1.5 soldata-taulari erreferentzia eginez.

⁸²² BOEren 24. zenbakian, 2020ko urtarrilaren 28ko alean, argitaratua.

8.4.3.25. 2/2020 Legea, abenduaren 23koa, Laguntza-txakurrak dituzten Erabiltzaileen Ingurunera iristeari buruzkoa⁸²³

HITZAURREA

I

[...]

2. Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Gutunak, 2007ko abenduaren 12an Estrasburgon sinatuak, honako hau aldarrikatzen du [...] 21. artikuluan: “Diskriminazio oro debekatzen du, batez ere, diskriminazioaren eragilea denean sexua, arraza, kolorea, etnia- edo gizarte-jatorriak, ezaugarri genetikoak, hizkuntza, erlijioa edo sinesmenak, iritzi politikoak nahiz beste edozein motatako iritziak, gutxiengo nazional batekoa izatea, ondarea, jaiotza, desgaitasuna, adina edota sexu-orientazioa.”. [...]

[...]

⁸²³ BOEren 10. zenbakian, 2021eko urtarrilaren 12ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-430>

8.4.3.26. 3/2020 Legea, abenduaren 30ekoa, 2021erako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa⁸²⁴

Laugarren xedapen gehigarria.— Zentro itunduak sostengatzeko funts publikoak banatzeko modulu ekonomikoak

[...]

10. Irakaskuntzako zentro integratuetan, lan egiten duten ordainketa eskuordetuko araubideko irakasleek, hau da, hezkuntza-maila bat baino gehiago ematen duten irakasleek, ordainsariak jasoko dituzte, integrazio-orduei dagozkenez, hau da, pedagogia terapeutikoari eta entzumen eta hizkuntzari dagozkenez, ikasturte bakoitzerako Hezkuntza Administrazioak baimendutako ordu-zuzkiduraren arabera, funts publikoekin osorik edo zati batean sostengatutako irakaskuntza pribatuko enpresen VI. hitzarmen kolektiboko “Hezkuntza bereziko (integratuko)” 1.5 soldata-taulari erreferentzia eginez.

⁸²⁴ BOEren 19. zenbakian, 2021eko urtarrilaren 22ko alean, argitaratua.

8.4.3.27. 6/2021 Legea, abenduaren 30ekoa, 2020rako Aurrekontu Orokorreari buruzkoa⁸²⁵

Laugarren xedapen gehigarria.— Zentro itunduak sostengatzeko funts publikoak banatzeko modulu ekonomikoak

10. Irakaskuntzako zentro integratuetan, lan egiten duten ordainketa eskuordetuko araubideko irakasleek, hau da, hezkuntza-maila bat baino gehiago ematen duten irakasleek, ordainsariak jasoko dituzte, integrazio-orduei dagozkenez, hau da, pedagogia terapeutikoari eta entzumen eta hizkuntzari dagozkenez, ikasturte bakoitzerako Hezkuntza Administrazioak baimendutako ordu-zuzkiduraren arabera, funts publikoekin osorik edo zati batean sostengatutako irakaskuntza pribatuko enpresen VII. hitzarmen kolektiboko “Hezkuntza bereziko (integratuko)” 1.5 soldata-taulari erreferentzia eginez.

⁸²⁵ BOEren 17. zenbakian, 2022ko urtarrilaren 20ko alean, argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2022-863

8.4.3.28. 2/2022 Legea, apirilaren 6koa, Ohoreak eta Goraipamenak arautzen dituen maiatzaren 15eko 4/1986 Legea lehen aldiz aldatzen duena⁸²⁶

Artikulu bakarra.— Asturiasko Printzerriaren maiatzaren 15eko 4/1986 Legea, Ohoreak eta Goraipamenak arautzen dituen, aldatzea

Sei. Xedapen gehigarri bakarra eransten da, honela dioena:

Xedapen gehigarri bakarra. Hizkera ez-sexista erabiltzea.

Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eraginkorrerako martxoaren 22ko 3/2007 Lege Organikoaren 14.11 artikuluekin eta Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako eta Genero-indarkeria Desagerrarazteko martxoaren 11ko Asturiasko Printzerriko 2/2011 Legearen 5. artikuluekin bat etorritz, lege honen testuan hizkuntza-ekonomiatik maskulino generikoa erabiliz egiten diren erreferentziak genero femeninoan zein maskulinoan egindakotzat hartuko dira.

Bereziki, Asturiasko Seme Txit Argiaren tratamenduari eta Seme Kuttun eta Semetzakoaren tituluei egindako erreferentziak, hurrenez hurren, Asturiasko Seme eta Alaba Txit Argi, eta Alaba Kuttun eta Alabatzakoari eta Asturiasko Seme Kuttun eta Semetzakoari egindakotzat hartuko dira».

⁸²⁶ BOEren 129. zenbakian, 2022ko maiatzaren 31ko alean, argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2022-8834

8.4.3.29. 3/2022 Legea, maiatzaren 18koa, 2022-2025 aldirako Asturiasko Estatistika Plana onesten duena⁸²⁷

V. ERANSKINA

Estatistika-eragiketen deskripzio zehatza

05. Hezkuntza, kultura eta kirola.

05. 001 Asturiasko irakaskuntzaren estatistika.

Helburua: Asturiasko hezkuntza-sistemari buruzko informazioa ematea, bai unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzei dagokienez (araubide orokorrekoak, artistikoak, hizkuntzetakoak eta helduenak), bai unibertsitate-hezkuntzari eta goi-mailako arte-irakaskuntzei dagokienez.

Organismo arduraduna: Ogasun Saila.

Unitate betearazlea: Finantza eta Ekonomiako Zuzendaritza Nagusia/SADEI.

Beste organismo batzuen parte-hartzea: Hezkuntza eta Lanbide-heziketako Ministerioa, Hezkuntza Saila, Oviedoko Unibertsitatea eta Urrutiko Hezkuntzarako Unibertsitate Nazionala.

Xede-populazioa: Irakaskuntzako zentroak, ikasleak eta langileak.

Lurralde-desagregazioa: Kontzejua.

Maiztasuna: Urtekoa.

Informazioa ematera behartuta dagoen subjektua: Ez da aplikatzekoa.

⁸²⁷ BOEren 150. zenbakian, 2022ko ekainaren 24ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-10454>

8.4.3.30. 6/2022 Legea, ekainaren 29koa, Asturiar Ikaskuntzen Errege Institutuarena⁸²⁸

Xedapen gehigarri bakarra.— Hizkera ez-sexista erabiltzea

Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eraginkorrerako martxoaren 22ko 3/2007 Lege Organikoaren 14.11 artikuluekin eta Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako eta Genero-indarkeria Desagerrarazteko martxoaren 11ko Asturiasko Printzerriko 2/2011 Legearen 5. artikuluekin bat etorriz, lege honen testuan hizkuntza-ekonomiaren printzipioagatik maskulino generikoa erabiliz egiten diren erreferentziak genero femeninoan zein maskulinoan egindakotzat hartuko dira.

⁸²⁸ BOEren 172. zenbakian, 2022ko uztailaren 19ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-11962>

8.4.3.31. 9/2022 Legea, azaroaren 30ekoa, Zientzia, Enpresa Lehiakortasun eta Berrikuntzarako Agentziarena⁸²⁹

Zortzigarren xedapen gehigarria.— Hizkera ez-sexista

Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eraginkorrerako martxoaren 22ko 3/2007 Lege Organikoaren 14.11 artikulua araberaz, hizkuntzaren ekonomia-printzipioaren araberaz, legean genero maskulino inklusiboan egiten diren izendapen guztiak, organoen titularrei edo kideei edo pertsona-kolektiboari buruzkoak, genero femeninoan zein maskulinoan egindakotzat hartuko dira.

⁸²⁹ BOEren 17. zenbakian, 2023ko urtarrilaren 20ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-1605>

8.4.3.32. 10/2022 Legea, abenduaren 30ekoa, 2023rako Aurrekontu Orokorreari buruzkoa⁸³⁰

Laugarren xedapen gehigarria.— Zentro itunduak sostengatzeko funts publikoak banatzeko modulu ekonomikoak

10. Irakaskuntzako zentro integratuetan, lan egiten duten ordainketa eskuordetuko araubideko irakasleek, hau da, hezkuntza-maila bat baino gehiago ematen duten irakasleek, ordainsariak jasoko dituzte, integrazio-orduei dagozkienez, hau da, pedagogia terapeutikoari eta entzumen eta hizkuntzari dagozkienez, ikasturte bakoitzerako Hezkuntza Administrazioak baimendutako ordu-zuzkiduraren arabera, funts publikoekin osorik edo zati batean sostengatutako irakaskuntza pribatuaren VII. hitzarmen kolektiboko “Hezkuntza bereziko (integratuko)” 1.5 soldata-taulari erreferentzia eginez.

⁸³⁰ BOEren 33. zenbakian, 2023ko otsailaren 8ko alean, argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2023-3293

8.4.3.33. 1/2023 Legea, martxoaren 15ekoa, Ingurumen-kalitateari buruzkoa⁸³¹

HITZAURREA

VII

[...]

35. Xedapen gehigarriek honako gai hauek dituzte: Asturiasko Printzerriko legerian Jarduera Gogaikarri, Osasungaitz, Kaltegarri eta Arriskutsuen Erregelamenduari egiten zaizkion erreferentziak; legea onetsiz gero, lehendik dauden jarduera eta instalazio guztiak egiaztapen-, ikuskapen- eta zehapen-araubidearen mende jartzeari buruzkoak; finantza-bermeak eskatuzetik salbuesteko irizpideei buruzkoak; ingurumen-identifikazioaren zenbakiari buruzkoak; Asturiasko Printzerriko Jendaurreko Ikuskizunen eta Jolas Jardueren urriaren 21eko 8/2002 Legearen katalogoan sartutako jardueretarako baldintza akustikoak sartzeari buruzkoak; udalei eman beharreko konpentsazio ekonomikoei buruzkoak; Administrazioan karbono-aztarna kalkulatu eta murrizteari buruzkoak; Administrazioa Ingurumen Kudeaketa eta Ikuskatzailetzako Europako Batasuneko Sistemari atxikitzeari buruzkoak; eta hizkera ez-sexistari buruzkoak.

Bederatzigarren xedapen gehigarria.— Hizkera ez sexista

Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eragingarrirako martxoaren 22ko 3/2007 Lege Organikoaren arabera, hizkuntzaren ekonomia-printzipioaren arabera maskulino generikoa erabiliz egiten diren izendapen guztiak genero femeninoan zein maskulinoan egingakotzat hartuko dira.

⁸³¹ BOEren 102. zenbakian, 2023ko apirilaren 29ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-10347>

8.4.3.34. 2/2023 Legea, martxoaren 15ekoa, Enplegu Publikoari buruzkoa⁸³²

V. TITULUA

Enplegatu publikoaren izaera lortzea eta galtzea

I. KAPITULUA

Enplegu publikorako sarrera

4. ATALA

Hautaketa-sistemak

52. artikulua.— Printzipioak

2. Oinarrizko legeriaren arabera, hautaketa-prozeduretan bereziki zainduko da gainditu beharreko probak eta deialdiko plazetan bete beharreko zereginak elkarri ondo egokitzen zaizkiola eta, hala dagokionean, egin beharreko proba praktikoko guztiak ere egingo dira.

Oinarrizko legeriaren arabera, deialdira aurkeztutako lehiakideek, aurrez erabakita dagoenaren arabera, beren jakintza eta gaitasun analitikoa egiaztatu beharko dituzte ahoz edo idatziz, dituzten gaitasunak eta trebetasunak erakusteko ariketak egin beharko dituzte, atzerriko hizkuntzak badakizkitela erakutsi, eta, hala dagokionean, ariketa fisikoak gainditu beharko dituzte.

IX. TITULUA

Diziplina-araubidea

142. artikulua.— Diziplinazko faltak

2. Oinarrizko legeriaren arabera, falta oso astunak dira:

b) Honako arrazoi hauetakoren batengatik diskriminazioa dakarten jarduerak: arraza edo jatorri etnikoa, erlijioa edo sinesmenak, desgaitasuna, adina edo sexu-orientazioa, hizkuntza, iritzia, sorlekua edo bizilekua, sexua edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial, bai eta arau-hauste oso astunak dira arraza edo jatorri etnikoan, erlijioan edo sinesmenetan, desgaitasunean eta adinean edo sexu-orientazioan oinarritutako jazarpenak eta jazarpen moralak, sexualak eta sexuan oinarritutakoa.

Hamaikagarren xedapen gehigarria.— Hizkera ez sexista

Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eragingarrirako martxoaren 22ko 3/2007 Lege Organikoaren 14.11 artikuluekin eta Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako eta Genero-indarkeria Desagerrarazteko martxoaren 11ko Asturiasko Printzerriko 2/2011 Legearen 5. artikuluekin bat etorriz, lege honen testuan hizkuntza-ekonomiaren printzipioetatik maskulino generiko inklusiboa

⁸³² BOEren 102. zenbakian, 2023ko apirilaren 29ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-10348>

erabiliz egiten diren izendapen guztiak genero femeninoan zein maskulinoan egindakotzat hartuko dira, baldin eta organoetako kide titularrei edo administrazio publikoen zerbitzuko langileei badagozkie.

Hamabigarren xedapen gehigarria.— Zeinu-hizkuntza eta irakurketa erraza

1. Lege honen aplikazio-eremuan sartzen diren administrazio publikoek beharrezko neurriak hartuko dituzte enplegatu publiko gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuak direnek zeinu-hizkuntza edota ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabil ditzaten, betiere beren eginkizunak errazago betetze aldera.

2. Enplegu publikoaren arloko xedapenak eta administrazio-egintzak argitaratzea sustatuko da, irakurketa erraza bezalako sistemen bidez, betiere desgaitasuna duten pertsonak haiek errazago uler ditzaten.

8.4.3.35. Asturiasko Printzerriko Batzar Nagusiaren Erregelamendua, 2023ko martxoaren 29koa⁸³³

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

5. artikulua.— Bablea/asturiera

1. Autonomia Estatutuan eta, hala badagokio, estatutu hori garatzen duen legerian xedatutakoaren esparruan, bai parlamentariak, euren parlamentu-eginkizunetan dihardutela, bai Gobernu Kontseiluko kideek, bai kargu eta enplegatu publikoek eta Ganberara agertzen den edozein pertsonak bablea/asturiera erabili ahal izango dute.

2. Parlamentuko Mahaiak, Bozera maileen Batzarrari entzun ondoren, irizpide egokiak hartuko ditu horretarako, beharrezkoa denean.

VII. KAPITULUA Batzar Nagusiaren argitalpenak eta komunikabideak

125. artikulua.— Argitalpen ofizialak

3. Mahaiak, Bozera maileen Batzarrari entzun ondoren, irizpide egokiak hartuko ditu Ganberaren argitalpen ofizialetan bablea/asturiera erabiltzeari buruz.

Bigarren xedapen gehigarria.— Hizkera ez-sexistaren erabilera

Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eragingarrirako martxoaren 22ko 3/2007 Lege Organikoaren 14. artikuluekin eta Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako eta Genero-indarkeria Desagerrarazteko martxoaren 11ko Asturiasko Printzerriko 2/2011 Legearen 5. artikuluekin bat etorritz, lege honen testuan hizkuntza-ekonomiatik maskulino generikoa erabiliz egiten diren erreferentziak genero femeninoan zein maskulinoan egindakotzat hartuko dira.

⁸³³ BOPAREN 70. zenbakian, 2023ko apirilaren 13ko alean, argitaratua (BOPA: Asturiasko Printzerriko Aldizkari Ofiziala).

[https://sede.asturias.es/bopa-](https://sede.asturias.es/bopa-disposiciones?p_p=id=pa_sede_bopa_web_portlet_SedeBopaDispositionWeb&p_p_lifecycle=0&pa_sede_bopa_web_portlet_SedeBopaDispositionWeb_mvcRenderCommandName=%2Fdisposition%2Fdetail)

[disposiciones?p_p id=pa sede bopa web portlet SedeBopaDispositionWeb&p_p lifecycle=0& pa sed e bopa web portlet SedeBopaDispositionWeb mvcRenderCommandName=%2Fdisposition%2Fdetail &p r p dispositionText=2023-02669&p r p dispositionReference=2023-02669&p r p dispositionDate=13%2F04%2F2023](https://sede.asturias.es/bopa-disposiciones?p_p=id=pa_sede_bopa_web_portlet_SedeBopaDispositionWeb&p_p_lifecycle=0&pa_sede_bopa_web_portlet_SedeBopaDispositionWeb_mvcRenderCommandName=%2Fdisposition%2Fdetail&p_r_p_dispositionText=2023-02669&p_r_p_dispositionReference=2023-02669&p_r_p_dispositionDate=13%2F04%2F2023)

<https://www.jgpa.es/documents/11156/156262/1.+Reglamento+RJG.pdf/1d489d25-3d32-4e4b-9dea-184748b89120>

<https://www.jgpa.es/el-reglamento-de-la-camara>

8.4.4. Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoa

8.4.4.1. 3/1986 Legea, apirilaren 29koa, Balear Uharteetako Hizkuntza Normalizazioari buruzkoa ⁸³⁴

ZIOEN AZALPENA

Balear Uharteak katalanezko eremu linguistikoan honela sartu ziren: Mallorca Jaime I.a erregeak konkistatu zuenean (1229); Eivissa eta Formentera Tarragonako artzapezpiku Guillem de Montgrík konkistatu zuenean (1235), eta Menorca Alfontso “El Liberal” erregeak konkistatu zuenean (1287).

Ordutik, katalana Balear Uharteetako berezko hizkuntza da, eta uhartetarrek kultura unibertsalari beren ekarpenik handienak egiteko erabili izan duten tresna izan da beti, bai eta gure herriaren jeinua artikulatzea ahalbidetu duen tresna ere, horrela haien azterna Mendebaldeko herrien ondare kulturalean ezabaezin geldi zedin.

XIII. mendetik aurrera, katalana, latinarekin batera, zeina erabilera jakin batzuetarako erabiltzen zen, kantzilergoaren eta, oro har, administrazioaren hizkuntza bihurtzen da, bai eta predikazioarena eta beste jarduera publiko eta formal batzuen ere; eta herriak gizarte-komunikaziorako tresna gisa erabiltzen duen hizkuntza ere bada.

XVIII. mendean, Planta Berriko Dekretuek Aragoiko Koroaren autogobernu-organoak deuseztatzen dituzte, eta katalana gero eta marjinazio-prozesu handiagoa jasaten hasten da erabilera publiko eta formaleko zenbait eremutan. Horrela, 1768an, Karlos III.aren pragmatika baten bidez, katalana kanporatu egiten da dokumentazio ofizial, zibil eta eklesiastiko gehienetatik; eta zenbait lege-testuk, XIX. mendearen erdi aldera, gure hizkuntza irakaskuntzan erabiltzea debekatzen dute. XX. mendean, Bigarren Errepublikako tarte laburraz gainera, katalanak marjinazioa jasan zuen, are nabarmenagoa, bai eskolan, bai komunikabideetan, baita Francoren diktaduran amaitzen den erabilera ofizialean eta publikoan ere. Azkenik, komunikabide modernoak orokortu egin dira, batez ere irratia eta telebista, zeinetan katalana baztertuta geratzen zen, eta horrek gure hizkuntza desagertzeko arriskuan jarri du norabidea zuzendu ezean.

Era berean, kontuan hartu behar da beste hizkuntza-eremu batzuetako etorkin asko heldu direla azkenaldian, eta gure gizarteak ezin izan diela eskaini haiei normaltasunez integratzea erraztu diezaiekeen tresnarik.

Horregatik guztiagatik, gure hizkuntza, kultura unibertsal baten tresna izan dena eta izaten jarraitzen duena, gaur egun, ahul dago. Hona hemen egoera horren ondorioak: herritarrek hitz egiten duten hizkuntzan barbarismo gehiegi dago; ez dira adierazpide kultu tradizionalak ezagutzen; aurreiritzi linguistiko batzuk orokortu dira, bai eta hizkuntza bera gutxiesteko zenbait jarrera ere.

Demokrazia berrezartzearekin batera, Konstituzioak eta Balear Uharteetako Autonomia Estatutuak lege-esparru bat ezarri dute, zeinak bide ematen baitu Balear Uharteetako berezko hizkuntza berreskuratzeke eta sustatzeko prozesu bati ekiteko, betiere egungo egoera partzialki arindu ahal izate aldera.

⁸³⁴ BOEren 169. zenbakian, 1986ko uztailaren 16ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1986-19091>

Espainiako Konstituzioak, 3. artikuluan, honako hau dio: “Gaztelania da Espainiako estatuaren hizkuntza ofiziala”, “espainiar guztiek dute gaztelania jakiteko eginbeharra eta erabiltzeko eskubidea”, “Espainiako beste hizkuntzak ere ofizialak izango dira haiei dagozkien autonomia-erkidegoetan, beraietako estatutuekin bat etorritik” eta “Espainiako hizkuntza-moten aberastasuna kultura-ondarea da, eta ondare horrek begirune eta babes berezia izango du”.

Balear Uharteetarako Autonomia Estatutuari buruzko otsailaren 25eko 2/1983 Lege Organikoak 3. artikuluan ezartzen duenez, Autonomia Erkidegoko berezko hizkuntza katalana da, gaztelaniarekin koofiziala dena, eta adierazten du ezen herritar guztiek hura jakiteko eta erabiltzeko eskubidea dutela, hizkuntza dela-eta inor diskriminatu ezin izan daitekeelarik.

Bestalde, 10.21 artikulua eskumen eskusiboa ematen dio Autonomia Erkidegoari “Autonomia Erkidegoko kultura, ikerketa eta hizkuntzaren irakaskuntza sustatze”ko arloan. Eta, 14. artikuluan, hizkuntza-normalizazioa agintzen die botere publikoei, Autonomia Erkidegoari ematen dio katalana irakasteko eskumen eskusiboa “... estatuko ikasketa-planekin bat etorritik...”, eta adierazten du, gainera, ezen katalanaren uharte-modalitateak aztertu eta babestu egingo direla, hizkuntzaren batasunari kalterik egin gabe.

Irailaren 7ko 2193/1979 Errege Dekretuak, 1979ko urriaren 25eko Aginduaren bidez garatuak, Autonomia Erkidegoko hizkuntza eta kultura Balear Uharteetako hezkuntza-sisteman sartzeko bidea hasi zuen, autonomia-estatutua promulgatu arteko autonomia-aurreko etapan; izan ere, autonomia-estatutua onetsi zenean, Balear Uharteak autonomia-erkidego gisa eratzean behin-behinekotasun-aldia amaitutzat jo zen, otsailaren 25eko 2/1983 Lege Organikoaren 1. artikuluan zehaztutakoarekin bat etorritik.

Katalana eta gaztelania Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialak dira, maila berekoak, baina izaera desberdinekoak: Balear Uharteetako berezkoa den katalanaren ofizialtasuna lurralde-estatutu batean oinarritzen da, hizkuntza bakoitzak bere lurralde historikoan duen nagusitasunari euts diezaion. Gaztelaniaren ofizialtasuna Konstituzioak ezarri zuen estatu osoan, eta hura estatutu pertsonalean oinarritzen da, betiere herritarren hizkuntza-eskubideak babesteko, nahiz eta haien hizkuntza ez izan lurraldekoa.

Beraz, lege-esparru horrekin bat etorritik, Autonomia Erkidegoak anormaltasun soziolinguistikoko egoerarekin amaitzeko eskubidea eta eginbeharra ditu, eta konpromisoa hartzen du katalanaren erabilera Balear Uharteetako berezko hizkuntza gisa eta gaztelaniaren erabilera estatu osoko hizkuntza ofizial gisa arautzeko. Horregatik, hizkuntza-eskubideak bermatu beharko ditu eta guztiek bi hizkuntzak ezagutzea ahalbidetuko du, hain zuzen ere, eskubide horiek gauzatu ahal izateko.

Era berean, beharrezkoa da Balear Uharteetako herritar guztiak, edozein dela ere haien ohiko hizkuntza, katalana babesteko eta hedatzeko konpromisoa hartzea, gizarte-egoera jakin batean, herritar guztiek bi hizkuntzak ezagut ditzaten eta katalanaren defentsa eta normalizazioa beren gain har dezaten, Balear Uharteetako herrien nazio-identitatearen funtsezko osagaia baita.

Azken batean, Autonomia Erkidegoaren helburua da maila instituzionaleko ekintza egokiak egitea, katalana uharteetako jendioaren elementu kohesionatzailea izan dadin berriz ere, adierazpide moderno, eginkizun anitzeko, argi, malgu eta autonomoko tresna den aldetik, eta herri gisa dugun identitatearen ikur nagusi den aldetik, betiere Balear Uharteetako berezko hizkuntza gisa dagokion lekua har

dezan. Horregatik guztiagatik, Administrazioaren erabilera ofizialeko eremu guztietan, masa-komunikabideetan, eskolan eta gizarte-bizitzan egon behar du; eta errespetua izango zaie tradizio literario autoktonoaren berezko hizkuntza-modalitateei, hark eragotzi gabe katalanaren batasuna.

ATARIKO TITULUA

1. artikulua

1. Lege honen xedea da: alde batetik, Autonomia Estatutuaren 3. artikulua garatzea, katalana eremu guztietan normalizatzeari dagokionez, hura Balear Uharteetan berezkoa baita, eta, bestetik, katalanaren eta gaztelaniaren erabilera bermatzea autonomia-erkidego honetako hizkuntza ofizialak direnez gero.

2. Legearen helburuak dira, beraz:

- a) ⁸³⁵ Eremu ofizial eta administratiboan katalanaren erabilera pixkanaka eta normaltasunez egitea.
- b) Katalanaren ezagutza eta erabilera progresiboa irakaskuntzaren eremuan ziurtatzea komunikazio-hizkuntza gisa.
- c) Katalanaren erabilera komunikabide sozial guztietan sustatzea.
- d) Kontzientzia soziala sortzea herritar guztiek katalana jakin eta erabiltzeak duen garrantziari buruz.

2. artikulua

1. Katalana Balear Uharteetako berezko hizkuntza da, eta guztiek dute jakiteko eta erabiltzeko eskubidea.

2. Eskubide horrek esan nahi du katalanez jo ahal izango dela, ahoz edo idatziz, Administrazioa, organismo publikoetara eta enpresa publiko eta pribatuetara. Era berean dakar edozein bileratan katalanez hitz egin ahal izatea eta jarduera profesionalak, laboralak, politikoak, sindikalak, erlijiosoak eta artistikoak hizkuntza horretan egitea, bai eta irakaskuntza eta komunikabide sozial guztietako informazioa katalanez jasotzea ere.

3. Katalanezko adierazpenek, ahoz edo idatziz, publikoan edo pribatuan, ondorio juridiko osoak sortzen dituzte, eta eskubide hori egikaritzeak ezin du itzulpen-errekerimendurik edo atzerapen- edo diskriminazio-eskakizunik ekarri.

4. Inor ezin izango da diskriminatu berak darabilen hizkuntza ofiziala dela-eta.

5. Katalanaren uharte-modalitateak aztertu eta babestuko dira, hizkuntzaren batasunari kalterik egin gabe.

3. artikulua

Aurreko artikuluan ezarritako puntuak Balear Uharteetako lurralde-eremuko pertsona juridikoek ere bete behar dituzte.

4. artikulua

Botere publikoek beharrezko neurriak hartu behar dituzte katalanaren sustapena, ezagutza eta erabilera eraginkorrak izan daitezen.

⁸³⁵ Otsailaren 3ko 1/2016 Legearen artikulua bakarreko 1. zenbakiak aldatua.

5. artikulua

1. Herritarrek epaileengana eta auzitegietera jo dezakete babes judiziala lortzeko, bi hizkuntza ofizialetako edozein erabiltzeko eskubideari dagokionez, indarrean dagoen legeriaren arabera.

2.⁸³⁶ Autonomia Erkidegoko Gobernua legitimatuta dago ukituekin ofizioz edo alde batek eskatuta edo bereiz jarduteko; horretarako egikarituko ditu Autonomia Estatutuko 3. artikuluan eta lege honetan aitortutako herritarren eskubideak benetakoak eta eraginkorrak izateko beharrezkoak diren ekintza politiko, administratibo edo judizialak.

I. TITULUA

Erabilera ofiziala

6. artikulua

1.⁸³⁷ Katalana, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren berezko hizkuntza den aldetik, Gobernu autonomoaren, Parlamentuaren eta uharteetako kontseiluen hizkuntza da, eta, oro har, Administrazio Publikoaren, Toki-administrazioaren eta Autonomia Erkidegoaren mendeko korporazio eta instituzio publikoen hizkuntza ere bada.

2. Katalana eta gaztelania hizkuntza ofizialak dira Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoan, eta Administrazioak nahitaez erabili behar ditu, legeak araututako moduan.

7. artikulua

1. Autonomia Erkidegoko Parlamentuak onetsitako legeak, legegintzako dekretuak, xedapen arauemaileak eta Administrazio Publikoaren ebazpen ofizialak katalanez eta gaztelaniaz argitaratu behar dira, “Butlletí Oficial de la Comunidad Autónoma de les Illes Balears” delakoan.

Interpretazioa zalantzazkoa bada, katalanezko testua izango da kautoa.⁸³⁸

2. Hizkuntzari dagokionez, administrazio-jardueretatik eratorritako dokumentazioak, abisuek, formularioek eta aipatutako erakunde publikoek katalanez idatzitako inprimakiek baliozkotasun ofiziala eta eraginkortasun juridiko osoa dute.

8. artikulua⁸³⁹

1. Herritarrek katalana erabiltzeko eskubidea dute, ahoz edo idatziz, Autonomia Erkidegoaren lurralde-eremuan Administrazio Publikoarekin dituzten harremanetan.

2. Autonomia Erkidegoko erakunde publikoek emandako kopiak zein ziurtagiriak katalanez luzatu behar dira, salbu eta interesdunak edo hori eskatzen duen pertsonak edo erakundeak gaztelaniazko bertsioa eskatzen badu.

⁸³⁶ Konstituzio Auzitegiak, ekainaren 23ko 123/1988 epaiaren 2. apartatuak adierazi zuen apartatu hau konstituzioaren aurkakoa zela eta deuseztatu zuen.

⁸³⁷ Otsailaren 3ko 1/2016 Legearen artikulua bakarreko 2. zenbakiak aldatua.

⁸³⁸ Konstituzio Auzitegiaren ekainaren 23ko 423/1988 epaiak adierazi zuen 1. apartatuaren lerroalde hau konstituzioaren aurkakoa zela eta hura deuseztatu zuen.

⁸³⁹ Otsailaren 3ko 1/2016 Legearen artikulua bakarreko 3. zenbakiak aldatua.

3. Balear Uharteetan, administrazio-jarduketak baliozkoak dira eta erabateko ondorioak dituzte, edozein dela ere erabilitako hizkuntza ofiziala.

9. artikulua⁸⁴⁰

1. Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Gobernuak arautu behar du, erregelamendu-xedapenen bidez, katalanaren ahozko zein idatzizko erabilera normala bere eskumeneko organoen administrazio-jardueretan.

2. Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Gobernuak katalanaren ahozko zein idatzizko normalizazioa sustatu behar du Autonomia Erkidegoaren mende ez dauden erregistro publikoetan.

3. Uharteetako kontseiluek eta toki-korporazioek katalanaren erabilera arautu behar dute beren eskumenen eremuan, lege honetako printzipio eta arauen arabera.

10. artikulua

1.⁸⁴¹ (Indargabetua).

2.⁸⁴² (Indargabetua).

3. Balear Uharteetan emandako dokumentu publikoak egilesleak aukeratutako hizkuntza ofizialean idatzi behar dira, edo, egilesle bat baino gehiago badago, egilesleek adostutako hizkuntzan.

Desadostasuna egonez gero, dokumentuak bi hizkuntzetan idatziko dira.

Kopiak matrizean erabilitako hizkuntzan luzatuko dira.

4. Autonomia Erkidegoan jarduten duten botere publikoek ziurtatu behar dute Administrazio Publikoan erabilitako dokumentu inprimatu edo eredu ofizial guztiak, herritarren eskura daudenak, katalanez eta gaztelaniaz idatzita daudela.

11. artikulua

1. Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren lurralde-eremuan, herritar guztiek dute eskubidea Justizia Administrazioa jo ahal izateko, eurek egoki deritzoten hizkuntza ofizialean, eta ezin zaie ezelako itzulpenik eskatu. Bestalde, egitate horrek ezin du atzerapenik eragin haien uzien izapidetzean.

2. Hizkuntzari dagokionez, katalanez egindako edo idatzitako jarduketa, dokumentu eta idazki guztiak erabat baliozkoak eta eraginkorrak dira Balear Uharteetako auzitegi eta epaileen aurrean.

Edozelan ere, interesdunek eskubidea dute eurek aukeratzen duten hizkuntzan informazioa jasotzeko.

3. Autonomia Erkidegoko Gobernuak, organo eskudunekin bat etorritz, katalanaren erabilera pixkanaka normalizatzea sustatu behar du Balear Uharteetako Justizia Administrazioan.

12. artikulua

1. Dokumentuak Autonomia Erkidegoko erregistro publikoetan inskribatzeari dagokionez, dokumentua adierazi, egiletsi edo idatzi den hizkuntza ofizialean edo adierazpena egin den hizkuntza ofizialean egin behar dira idazpenak. Dokumentua

⁸⁴⁰ Otsailaren 3ko 1/2016 Legearen artikulua bakarreko 3. zenbakiak edukiz hornitua.

⁸⁴¹ Martxoaren 26ko 3/2003 Legearen xedapen indargabetzaile bakarraren d) letrak indargabetua.

⁸⁴² Martxoaren 26ko 3/2003 Legearen xedapen indargabetzaile bakarraren d) letrak indargabetua.

elebiduna bada, hura Erregistroan aurkezten duenak adierazten duen hizkuntza ofizialean inskribatuko da. Edozelan ere, idazpenak interesdunak edo interesdunen adostasunez eskatutako hizkuntzan aurreaktibatu behar dira.

2. Ziurtagiriak luzatzeari dagokionez, erregistro horietako funtzionarioek Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialetako edozeinen itzulpena bermatu behar dute, eskaera egiten duenaren borondatearekin bat etorritz.

13. artikulua⁸⁴³

(Deuseztatua).

14. artikulua⁸⁴⁴

1. Balear Uharteetako toponimoen forma ofizial bakarra katalana da.

2. Autonomia Erkidegoko Gobernuari edo uharteetako kontseiluei dagokie, Balear Uharteetako Unibertsitatearen aholkularitzarekin bat etorritz, udalerrien, lurraldeen, biztanleguneen, oro har hiriarteko komunikazio-bideen eta Autonomia Erkidegoko toponimoen izen ofizialak zehaztea. Herri barruko bideen izenak udalek zehaztu behar dituzte, baita aipatutako aholkularitzaren arabera ere, herri-toponimia tradizionalari eta bertako kultura-elementuei lehentasuna emanaz.

3. Izendapen horiek legezkoak dira ondorio guztietarako, eta errotulazioak bat etorri behar du horiekin. Autonomia Erkidegoko Gobernuak errotulazio publikoaren normalizazioa arautu behar du, betiere estatuak sinatutako nazioarteko arauak errespetatuz.

15. artikulua

1. Errotulazio publikoa katalanez egingo da, eta, behar izanez gero, katalan-hiztunak ez direnek errazago ulertzeko moduko zeinu grafikoak izango dituzte. Inguruabar soziolinguistikoez hala eskatzen dutenean erabiliko da katalanezko eta gaztelaniazko errotulazioa.

2. Oro har, elebidunak diren errotulu, adierazpen eta idazki guztietan, lehenengo ikuspegiak katalana izan behar du, Balear Uharteetako berezko hizkuntza gisa, eta bigarrena gaztelaniazkoa.

3. Garraio publikoko zerbitzu guztietan, inprimakiak, abisuak, komunikazioak, zerbitzu publikokoak, katalanez eta gaztelaniaz egin behar dira.

16. artikulua

1.⁸⁴⁵ Lege honen artikuluetan aitortutako eskubideak eraginkorrak izan daitezen, botere publikoek dagozkien neurriak sustatu behar dituzte, Balear Uharteetako Administrazio publikoko eta sektore publikoa osatzen duten enteetako langileak pixkanaka gaitu daitezen katalanaren erabileran.

2. Balear Uharten lurralde-eremuko Administrazioako plazetara sartzeko egiten diren hautaprobetan hizkuntza ofizialen ezagupen-maila hartuko da kontuan merezimendu gisa, besteak beste; maila hori Administrazioak finkatuko du lanbide-maila bakoitzerako zein pisu izango duen.

⁸⁴³ Konstituzio Auzitegiak ekainaren 23ko 123/1988 epaiaren bidez adierazi zuen artikulua hau konstituzioaren aurkakoa zela eta deuseztatu egin zuen.

⁸⁴⁴ Otsailaren 3ko 1/2016 Legearen artikulua bakarren 5. zenbakiak aldatua.

⁸⁴⁵ Otsailaren 3ko 1/2016 Legearen artikulua bakarren 6. zenbakiak aldatua.

II. TITULUA

Irakaskuntza

17. artikulua

Katalana, Balear Uharteetako berezko hizkuntza gisa, ofiziala da hezkuntza-maila guztietan.

18. artikulua

1. Ikasleek lehen irakaskuntza beren hizkuntzan jasotzeko eskubidea dute, katalanez edo gaztelaniaz.

2. Horretarako, Gobernuak neurri egokiak hartu behar ditu eskubide hori bete dadin. Edozelan ere, gurasoek zein tutoreek eskubide hori egikari dezakete beren seme-alaben izenean, agintari eskudunei eskubide hori behar bezala aplikatzeko eskatuz.

19. artikulua

1. Hizkuntza eta literatura katalanak, Balear Uharten ekarpenei arreta berezia jarritz, nahitaez irakatsi behar dira unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzaren maila, gradu eta modalitate guztietan. Xedapen hori irakaskuntzako zentro guztietan betetzen dela bermatu behar da.

2. Hizkuntza eta literatura katalanak irakasteari buruzko hezkuntza-programetako ordu-arduraldia bat etorriko da estatuko ikasketa-planekin, eta, gutxienez, gaztelaniaren hizkuntza eta literatura ikastera bideratutakoaren berdina izango da.

3. Autonomia Erkidegoan ofiziala ez den hizkuntza bat oinarri hartuta, funts publikoekin diruz lagunduta egonik irakaskuntza arautuak ematen dituzten zentro pribatuak katalana eta gaztelania derrigorrezko irakasgai gisa eman behar dituzte, arlo horretan Estatuari dagokion araudiari kalterik egin gabe, betiere Hezkuntzarako Eskubideari buruzko Lege Organikoaren 12.2 artikuluan aurreikusitakoarekin bat etorritz.

20. artikulua

1. Gobernuak beharrezko xedapenak eman behar ditu, bermatzeko Balear Uharteetako ikasleek, irakaskuntza hastean duten ohiko hizkuntza edozein dela ere, katalana eta gaztelania normal eta behar bezala erabili ahal izango dituztela derrigorrezko eskolaldiaren amaieran.

2.⁸⁴⁶ (Deuseztatua).

21. artikulua

Titulu honetan proposatutako helburuetara egokitu behar dute ikasketa-planek.

22. artikulua

1. Autonomia Erkidegoko Gobernuak, katalanezko irakaskuntzarako eskubidea betearazteko, beharrezko bitartekoak ezarri behar ditu, irakaskuntzako zentro guztietan hizkuntza hori irakaskuntzaren eremuan ohiko bide gisa erabil dadin.

⁸⁴⁶ Konstituzio Auzitegiak ekainaren 23ko 123/1988 epaiaren bidez adierazi zuen apartatu hau konstituzioaren aurkakoa zela eta deuseztatu egin zuen.

2. Administrazioak neurri egokiak hartu behar ditu katalana pixkanaka irakaskuntzako zentro guztietan erabil dadin, adierazpen normaleko tresna gisa erabiltzen dela bermatzeko, bai barruko bai kanpoko jarduketetan, eta bai administrazio-jarduketa eta -dokumentuetan.

3. Administrazioak behar diren bitartekoak jarri behar ditu ikasleak hizkuntza-arrazoiengatik zentro desberdinetan bananduko ez direla bermatzeko.

23. artikulua

1. OHOk irakasleak prestatzeko unibertsitate-eskoletako, eta irakasleak prestatzeko, hobetzeko eta espezializatzeko beste zentro batzuetako ikasketan planak prestatu behar dira, eskolak katalanez emateko eta lege honetan aitortutako eskubideak gauzatzeko zentro horietako ikasleek behar duten hizkuntza-gaitasuna eta -gaikuntza eskura ditzaten.

2. Bi hizkuntzen ofizialtasuna dela eta (katalana eta gaztelania), Balear Uharteetako lurralde-eremuan irakaskuntza ematen duten irakasleek bi hizkuntza ofizialak ahoz eta idatziz menderatu behar dituzte, kasuan-kasuan egin behar dituzten hezkuntzako eta irakaskuntzako eginkizunetarako.

3. Lege hau indarrean jartzen denetik katalana behar bezala ezagutzen ez duten irakasleak pixkanaka gaituko dira birziklatze-ikastaroen bidez; ikastaro horien ordu-zenbaketa kontuan hartuko da irakastorduz kanpoko lanaldiaren ondorioetarako.

4. Administrazio autonomikoak ahaleginak egin behar ditu sistema egokia ezar dadin irakasleak irakaskuntza-eginkizunetara iristeko araudian, artikulua honetan ezarritako hizkuntza-gaitasunak irakasle sartu berri guztiek izan ditzaten.

24. artikulua

1. Katalanak, Autonomia Erkidegoko berezko hizkuntza gisa, derrigorrezko gaia izan behar du helduen hezkuntza iraunkorreko programetan.

2. Era berean, irakaskuntza espezializatueta, zeinen programetan hizkuntza irakasten den, nahitaez sartu behar da katalanaren irakaskuntza.

3. Autonomia Erkidegoko Gobernuaren mendeko irakaskuntza-zentro espezializatueta, zeinetan hizkuntza irakasten ez den, katalanaren ikastaro osagarriak eskaini behar zaizkie hizkuntza hori behar bezala ez dakiten ikasleei.

4. Urritasun psikikoak edo sentzorialak dituzten ikasleentzako hezkuntza bereziko zentroetan, ikasle bakoitzaren familia-inguruabarrak kontuan hartuta, hura garatzen ondoen laguntzen duen hizkuntza instrumentala erabili behar da ikaskuntzan.

25. artikulua

1. Goi-mailako irakaskuntza-zentroetako irakasleek eta ikasleek eskubidea dute haiek nahiago duten hizkuntza ofiziala ahoz zein idatziz erabiltzeko.

2. Autonomia Erkidegoko Gobernuak eta unibertsitateko agintariak konpromisoa hartzen dute, ikastaroen eta beste bitarteko batzuen bidez, unibertsitate-irakaskuntzako irakasleek eta ikasleek katalana, ahozkoa zein idatzizkoa, ulertu eta erabili ahal dutela ziurtatzeko.

26. artikulua

Autonomia Erkidegoko Gobernuak katalanaren eta katalanezko irakaskuntza ahalbidetzeko behar den material didaktikoa egitea sustatu behar du, eta horretarako erabiliko ditu dagozkion aurrekontu-partidak.

III. TITULUA

Komunikabide sozialak

27. artikulua

Autonomia Erkidegoko Gobernuak hizkuntza eta kultura katalanaren ezagutza eta garapena sustatu behar ditu, batez ere Balear Uharteen ikuspegitik, komunikabide sozial guztietan.

28. artikulua

1. Katalanak ohiko hizkuntza izan behar du Autonomia Erkidegoko Administrazioaren titulartasuneko edo haren kudeaketaren mendeko irratietan eta telebistan eta bestelako komunikabide sozialetan.

2. Autonomia Erkidegoko Gobernuak katalanaren normalizazioa bultzatu behar du irrati eta telebista-kate estatal eta pribatuetan, katalana erabil dadin sustatzeko, hura Balear Uharteetako berezko hizkuntza den aldetik.

29. artikulua

1. Autonomia Erkidegoko Gobernuak bermatzen du herritarrek eskubidea dutela komunikabide sozialen bidez informazioa jasotzeko, bai gaztelaniaz, bai katalanez.

2. Herritarrek katalana erabiltzeko eskubidea dute, ahoz edo idatziz, gaztelaniaren baldintza berberetan, Balear Uharteetako komunikabide sozial guztietan.

30. artikulua

1. Autonomia Erkidegoko Gobernuak lankidetzaren politika bat eraman behar du irrati eta telebistaren arloan, katalana berezko hizkuntza duten beste autonomia-erkidego batzuekin.

2. Edozelan ere, Autonomia Erkidegoko Gobernuak beharrezko kudeaketak egingo ditu, Balear Uharteetako herritarrek errazago jaso ahal izan ditzaten beste autonomia-erkidego batzuen mendeko katalanezko telebista-emanaldiak.

3. Era berean, hizkuntza-normalizazioa sustatuko du RTVEk Balear Uharteetan dituen emisio-zentroetan, katalanaren presentzia egokia bermatzeko, Balear Uharteetako berezko hizkuntza den aldetik.

31. artikulua

1. Autonomia Erkidegoko Gobernuak bultzada emango dio katalanezko ikus-entzunezko baliabideetatik eta edizio fonografikoetatik egindako, bikoiztutako edo azpitolatutako filmak ekoitzi eta erakusteari.

2. Era berean, neurri egokiekin bultzatu eta sustatu behar ditu katalanezko antzezpenak, ikuskizunak eta beste kultura-adierazpen batzuk.

3. Era berean, gaztelaniazko liburua eta beste argitalpen batzuk sustatzen lagundu behar du, argitalpen-ekoizpena eta zabalkundea indartzeko neurriekin.

4. Ondorio horietarako, Gobernuak lankidetzapolitika sustatuko du beste autonomia-erkidego batzuetako instituzioekin, bereziki katalanez dihardutenekin.

32. artikulua

1. Autonomia Erkidegoko botere publikoek laguntza ekonomikoa emango diete katalana ohikotasunez erabiltzen duten komunikabideei.

2. Balear Uharteetako berezko hizkuntza erabiltzen duten komunikabideak sustatzeko Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Gobernuak hartzen dituen laguntza ekonomiko eta materialeko neurriak irizpide objektiboen arabera diskriminaziorik gabe aplikatu behar dira, betiere aurrekontu-aurreikuspenen barruan.

IV. TITULUA

Botere publikoen eginkizun normalizatzailea

33. artikulua

Autonomia Erkidegoko botere publikoek neurri egokiak hartuko dituzte eta beharrezko bitartekoak jarriko dituzte katalana ezagutu eta erabiltzeko gizarte-bizitzako eremu eta jarduera guztietan.

34. artikulua⁸⁴⁷

1. Autonomia Erkidegoko Gobernuak katalanaren erabilera ziurtatuko du bere mendeko instituzio eta organismoek egiten dituzten administrazio-eginkizun eta -jarduera guztietan.

2. Era berean jardun behar dute uharteetako kontseiluek eta toki-korporazioek, lege honen xedapenen arabera.

3. Autonomia Erkidegoko Administrazioan eta toki-korporazioetan plazak betetzeko deialdi-oinarriek espresuki aipatuko dute katalanaren ezagutza.

35. artikulua

1. Autonomia Erkidegoko Gobernuak katalanaren irakaskuntza bermatuko die Administrazio autonomoaren zerbitzuko funtzionarioei eta beste enplegatu publikoei. Betebehar bera izango dute uharteetako kontseiluek eta toki-korporazioek, beren eskumen-eremuan.

2. Era berean, katalanaren irakaskuntza bultzatu behar da Administrazio zentralaren mendeko funtzionarioentzat, administrazio horrekin hitzartutako moduan.

36. artikulua

1. Autonomia Erkidegoko Gobernuak helduentzako katalanaren irakaskuntza sustatu behar du.

⁸⁴⁷ Otsailaren 3ko 1/2016 Legearen artikulua bakarreko 7. zenbakiak aldatua.

37. artikulua

1. Autonomia Erkidegoko botere publikoek katalanaren erabilera publizitatean sustatu behar dute.
2. Era berean, katalanaren ingurumen-erabilera bultzatu behar da, eta, bereziki, katalanezko errotulazioa, gizarte-, kultura-, merkataritza- eta jolas-erakunde guztietan.

38. artikulua

1. Autonomia Erkidegoko Gobernuak eta toki-korporazioek, betebeharriskalei dagokienez, Balear Uharteetako berezkoak diren hizkuntza eta kultura katalanak sustatzearekin, zabaltzearekin eta hedatzearekin zerikusia duten egintzak eta adierazpenak salbuetsi edo hobaritu ditzakete.
2. Gobernuak, interesa duten toki-korporazioekin bat etorritik, zentroak sortu behar ditu, zeinek, osorik edo zati batean, bereziki Balear Uharteetako hizkuntza eta kultura katalanaren ezagutza, erabilera eta zabalkundea sustatuko duten. Era berean, helburu hori duten fundazioak eta beste erakunde guztiak diruz lagundu ahal izango ditu.

39. artikulua

Autonomia Erkidegoko Gobernuak bere gain hartuko du katalanaren normalizazio-prozesuaren planifikazio, antolaketa, koordinazio eta gainbegiratzea, eta Balear Uharteetako Parlamentuari eman beharko dio urtero prozesu horren bilakaeraren berri. Xede horrekin, zerbitzu bat sortu eta abian jarri behar du, zeinaren xede izango baitira adierazitako eginkizunak, hargatik eragotzi gabe Autonomia Estatutuaren bigarren xedapen gehigarrian Balear Uharteetako Unibertsitateari aitortutako eskudantziak.

40. artikulua

1. Autonomia Erkidegoko Gobernuak plan bat ezarri behar du, unibertsitatearen aholkularitzarekin, herritarrek jabetu daitezkeen katalanaren normalizazioak eta Balear Uharteetako berezko kultura kontserbatzeak eta sustatzeak eta transmititzeak duten garrantziaz eta erabilgarritasunaz.
2. Era berean, katalanak Balear Uharteetan gaur egun duen egoerari buruzko inkesta bat egin behar da, herritarrek hizkuntza hori ezagutzeari eta erabiltzeari dagokienez, eta Balear Uharten mapa soziolinguistikoa egitea sustatu behar da.
3. Inkesta eta mapa aldi behin berrikusi behar dira, hizkuntza-politikaren ekintza arautzailea eta betearazlea errealitatera egokitzeko, eta, aldi berean, plangintzak katalanaren ezagutzan duen eragina balioesteko.

Lehenengo xedapen gehigarria

Autonomia Erkidegoko Gobernuak, organo eskudunekin bat etorritik, katalanaren erabilera normalizatzea sustatu behar du Estatuako Administrazio periferikoan, Justizia Administrazioan, erregistroetan, enpresa publiko eta erdipublikoetan eta Autonomia Erkidegoko Gobernuaren mendekoa ez den edozein administrazio-eremutan.

Bigarren xedapen gehigarria

Autonomia Estatutuaren bigarren xedapen gehigarriaren arabera, katalana beste autonomia-erkidego batzuen ondarea ere bada, eta, aipatutako erkidegoetako instituzioen artean ezar daitezkeen loturez gain, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoak lankidetzat hitzarmenak eta egokitzat jotzen diren harremanak eskatu ahal izango dizkie nazioko Gobernuari eta Gorte Nagusiei, bai hizkuntza-ondare erkidea zaintzeko, bai eta arestian aipatutako erkidegoen arteko kultura-komunikazioa egiteko ere.

Hirugarren xedapen gehigarria

Era berean, Autonomia Estatutuaren bigarren xedapen gehigarriaren arabera, Balear Uharteetako Unibertsitatea izango da katalanari erreferentzia egiten dion guztirako instituzio aholku-emaile ofiziala, eta hizkuntza-batasuna zaintzeko instituzio batean parte hartu ahal izango du, zeina osatuko baita, Estatuko legearen arabera, katalanaren koofizialtasuna aitortzen duten eta bertako kide izatea erabakitzen duten beste autonomia-erkidego batzuekin lankidetzan.

Laugarren xedapen gehigarria

Salbuespen gisa, Balear Uharteetan aldi baterako bizilekua izanez gero, gurasoek edo tutoreek eskatu ahal izango dute beren tutoretzapeko seme-alabak hizkuntza eta literatura katalanaren irakaskuntzatik kanpo geratzea. Adin nagusiko ikasleek ere salbuespena eskatu ahal izango dute. Edozelan ere, bizilekuan igarotako denbora gehi aurreikusitako denbora hiru urtetik gorakoa ez denean soilik eskatu ahal izango dute gai horretatik salbuestea. Salbuespenak ikasturte baterako balioko du, baina gehienez hiru ikasturteraino berritu ahal izango da. Erregelamenduz zehaztuko da salbuespenaren prozedura.

Bosgarren xedapen gehigarria

Irakaskuntzako zentro guztietan, beharrezkoa den kasuetan, katalana irakasteko hiru eskola ezarriko dira, hizkuntza katalanaren erkidegotik kanpoko ikasleak irakaskuntzara egokitzen laguntzeko.

Harrera-eskola horiek eskola-ordutegitik kanpo emango dira, eta ezin dute ordeztu ikasle horiek beren mailan ikasgaia egiteko duten betebeharra.

Seigarren xedapen gehigarria

Espainiar estatuko beste autonomia-erkidego batzuetatik datozen irakasleek, katalanaren ahazko eta idatzizko ulermen-maila nahikorik ez badute, birziklatzeko lehenengo bi mailetako probak gainditu beharko dituzte hiru urteko aldian, lanpostuaz jabetzen direnetik zenbatzen hasita.

Zazpigarren xedapen gehigarria

Lege hau argitaratzen den unean Autonomia Erkidegoko irakaskuntzako zentroetan lan egiten diharduten irakasleek hiru urteko aldia izango dute, lege hau promulgatzen denetik zenbatzen hasita, birziklatzeko lehenengo bi ikasturteetan behar bezalako ebaluazioa lortzeko.

Zortzigarren xedapen gehigarria

Seigarren eta zazpigarren xedapen gehigarrietan adierazitako denbora-mugak luzatu ahal izango dira Gobernu Kontseiluak onetsiko duen dekretu baten bidez.⁸⁴⁸

Lehenengo xedapen iragankorra

Administrazioaren eremuan, katalanaren erabilerari dagokionez, lege honek zerbitzuak eta organismoak egokitzeko xedatzen duen epea ezin da hiru urtetik gorakoa izan Autonomia Erkidegoko Gobernuaren kasuan, ez eta uharteetako kontseiluen, Toki-administrazioaren eta Autonomia Erkidegoko Gobernuaren mendeko beste erakunde publiko batzuen kasuan ere.

Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Estatuko Administrazioari eta Justizia Administrazioari dagokienez, Autonomia Erkidegoko Gobernuak akordioak sustatu behar ditu organismo eskudunekin, antzeko egokitzapen-aldiak ezartzeko.

Bigarren xedapen iragankorra

14. artikuluan aipatzen diren errotulu adierazle guztiak, baldin eta katalanez idatzita ez badaude edo oker idatzita badaude, hizkuntza horretan behar bezala idatzi behar dira, gehienez ere hiru urteko epean.

Hala ere, errotulazio berriaz gain, balio historiko-artistiko nabarmena duten errotulu edo adierazle zaharrak kontserbatu ahal izango dira.

Hirugarren xedapen iragankorra

OHoko irakasleen ikasketa-planetan, nahitaezkoztat jo behar dira titulua ematean hizkuntza eta literatura katalanaren ezagutza nahikoa bermatzeko behar diren irakasgaiak, Balear Uharteetan ikuspegitik; horren helburua da irakasgai horiek Autonomia Erkidegoaren lurralde-eremuko irakaskuntzako zentroetan eman ahal izatea gehienez ere lau urteko epean.

Harik eta irakasleen prestakuntzarako zentroek beren ikasketa-planak egin eta titularrek Balear Uharteetako irakaskuntzako zentroetan eskolak eman ahal izateko katalanaren ezagutza dutela bermatzen duten arte, Autonomia Erkidegoko Gobernuak beharrezko bitartekoak jarriko ditu zentro horietan ikasten duten ikasle guztiek katalanaren ezagutza-maila hori lortuko dutela ziurtatzeko.

Laugarren xedapen iragankorra

Lehenengo artikuluan adierazitako helburuak lortzen ez diren bitartean, Autonomia Erkidegoko Gobernuak, uharteetako kontseiluek eta toki-korporazioek beren aurrekontuetan helburu horiei dagozkien partidak izendatuko dituzte, lege honetan jasotako jarduketak gauzatu ahal izateko.

Bosgarren xedapen iragankorra

Lege honen II. titulua eta berau garatzen duten arauak aplikatzeko, Hezkuntza eta Kultura Sailak beharrezkoak diren lankidetzak-hitzarmenak ezarriko ditu, hezkuntza-arloko eginkizunak eta zerbitzuak transferitzen ez diren bitartean.

⁸⁴⁸ Abenduaren 27ko 25/2006 Legearen bederatzigarren xedapen gehigarriak aldatua.

Xedapen indargabetzailea

Indargabetu egiten dira maila bereko edo txikiagoko arauak, lege honetan xedatutakoaren aurka osorik edo zati batean badoaz.

Azken xedapenetako lehenengoa

Autonomia Erkidegoko Gobernuari baimena ematen zaio lege honek xedatzen duena aplikatzeko eta garatzeko behar diren erregelamendu-xedapenak eman ditzan.

Azken xedapenetako bigarrena

Lege hau Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Aldizkari Ofizialean argitaratu eta hurrengo egunetik aurrera jarriko da indarrean.

**8.4.4.2. 8/1986 Legea, azaroaren 26koa,
Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko
Hauteskundeei buruzkoa⁸⁴⁹**

**V. TITULUA
Hauteskunde-prozedura**

**IV. KAPITULUA
Hauteskundeetako boto-paperak eta gutun-azalak**

26. artikulua

Hauteskundeetako boto-paperek adierazpen hauek izango dituzte:

c) Balear Uharten eremu hertsiaz haraindi dauden alderdi, federazio edo koalizioek, gaztelaniazko izendapen ofizialarekin agertzen badira, katalanezko izendapena erabili ahal izango dute, eta hauteskundeetako boto-paperetan agerrarazi, hauteskunde-batzordeari horri alde aurretik jakinarazpena eginda.

⁸⁴⁹ BOEren 30. zenbakian, 1987ko otsailaren 4ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1987-2903>

8.4.4.3. 2/1997 Legea, ekainaren 3koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Tasei buruzkoa⁸⁵⁰

Bigarren xedapen gehigarria

2. Bereziki, tasen bidez finantzatuko dira:

b) Honako administrazio-zerbitzu eta -jarduera hauek ematea:

[...]

Matrikula, eskolatu gabeko biztanle helduek duten katalanaren ezagutzaren ziurtagiriei dagozkien probetarako; izan ere, ziurtagiri horiek Katalanaren Batzorde Ebaluatzaileak ematen ditu.

[...]

⁸⁵⁰ BOEren 171. zenbakian, 1997ko uztailaren 18ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1997-16031>

8.4.4.4. 10/1997 Legea, abenduaren 23koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren 1998rako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa⁸⁵¹

Seigarren xedapen gehigarria

Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Tasei buruzko ekainaren 15eko 2/1997 Legearen 3.2 xedapen gehigarrian xedatutakoaren arabera, Hezkuntza, Kultura eta Kirol Sailaren tarifak honako kontzeptu hauetan igoko dira:

[...]

Katalanaren Batzorde Ebaluatzailea

Matrikularen tarifa, eskolatu gabeko biztanle helduek duten katalanaren ezagutzaren ziurtagiriei dagozkien probetarako: 1.500 pezeta.

[...]

⁸⁵¹ BOEren 92. zenbakian, 1998ko apirilaren 17ko alean, argitaratua.

8.4.4.5. 11/1998 Legea, abenduaren 14koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Tasen Araubide Espezifikoa⁸⁵²

V. TITULUA Hezkuntza, Kultura eta Kirol Saila

II. KAPITULUA Katalanezko probetarako matrikula-tasa

79. artikulua— Zerga-egitatea⁸⁵³

Tasa honen zerga-egitatea matrikula formalizatzea da, katalanaren ezagutza-ziurtagiriei dagozkien probak egiteko; izan ere, Kultura eta Gazteria Zuzendaritza Nagusiak ematen ditu ziurtagiri horiek.

V. KAPITULUA Titulu akademikoak, diplomak eta ziurtagiri ofizialak emateagatiko tasa

98. artikulua.— Zenbatekoa

Tasa ondorengo tarifen arabera eskatuko da:

3.1. Hizkuntzen irakaskuntza

Bigarren hezkuntzako edo Lanbide Heziketako ikasketak egin dituzten ikasleek hizkuntzak ezagutzen dituztela egiaztatzen duen ziurtagiri ofiziala: 8,00 euro.

VII. KAPITULUA Balear Uharteetako hizkuntza-eskola ofizialetako irakaskuntza-zerbitzuak emateagatiko tasa

103. quater artikulua.— Zenbatekoa

Tasa ondorengo tarifen arabera eskatuko da:

1. Ikasle ofizialak (aurrez aurreko ikastaroa):

Matrikula katalanaren lau hilekoko ikastaro presentzial batengatik: 71,13 €:

2. Irakaskuntza libreko ikasleak:

⁸⁵² BOEren 31. zenbakian, 1999ko otsailaren 5eko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1999-2944>

⁸⁵³ Abenduaren 23ko 11/2002 Legearen 8.1 artikulua, abenduaren 23ko 8/2004 Legearen 27.2 artikulua eta abenduaren 23ko 9/2011 Legearen 1.3 azken xedapenak aldatua.

- Hizkuntzen ezagutzaren ziurtagiri ofizialaren probako azterketa-
eskubideak, EOIES programan izena emanda dauden Bigarren Hezkuntzako
irakaskuntzako ikasleentzat: 22,19 euro.
- Hizkuntzen ezagutzaren ziurtagiri ofizialaren probako azterketa-
eskubideak, EOI-CEPA programan izena emanda dauden ikasleentzat:
23,07.

8.4.4.6. 16/2000 Legea, abenduaren 27koa, Tributu, Administrazio eta Funtzio Publikoko Neurriei buruzkoa⁸⁵⁴

ZIOEN AZALPENA

[...]

13., 14. eta 15. artikuluek [...] Katalanaren Batzorde Ebaluatzailearen probetarako matrikula-tasaren zenbait alderdi aldatzen dituzte, hurrenez hurren.

[...]

⁸⁵⁴ BOEren 31. zenbakian, 2001eko otsailaren 5eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2001-2481>

8.4.4.7. 13/2001 Legea, urriaren 8koa, Balear Uharteetako Logopeden Elkargo Profesionala sortzekoa⁸⁵⁵

Bosgarren xedapen iragankorra

Bien bitartean, lege hau indarrean jarri eta hurrengo bi urteetan hala eskatzen badute, Balear Uharteetako Logopeden Elkargo Ofizialean sartu ahal izango dira hizkeraren eta entzumenaren nahasmenduen arloan lan egin duten edo lan egiten duten profesionalak, honako kasu hauetako batean badaude:

1. Logopediaren arloan gutxienez hiru urtez jardun dutela egiaztatzen duten profesionalak, baldin eta honako titulazio hauetako bat badute:

a) Hizkeraren eta entzumenaren nahasmenduetako irakasle espezializatuaren titulua, Hezkuntza eta Zientzia Ministerioak emandakoa.

b) Hizkeraren nahasmenduen espezialitateko diploma, Espainiako estatuko unibertsitateetako batek luzatua.

c) Hizkeraren patologiako espezialitateko diploma, Bartzelonako Santa Creu i Sant Pau ospitaleko Patologia Eskolak luzatua.

⁸⁵⁵ BOEren 279. zenbakian, 2001eko azaroaren 21eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2001-21722>

8.4.4.8. 20/2001 Legea, abenduaren 21ekoa, Tributu, Administrazio eta Funtzio Publikoko Neurriei buruzkoa⁸⁵⁶

III. TITULUA Funtzio publikoko neurriak

35. artikulua.— Barne-igoera, basozainen eskalatik ingurumen-agenteen eskalara

2. Balear Uharteetako Administrazioak, salbuespenez eta behin bakarrik, prozesu espezifikoa arautuko du, Balear Uharteetako Administrazioko laguntzaile fakultatiboen kidegoko basozaintzako eskalako funtzionario guztiak barne-igoeraren bidez laguntzaile fakultatiboen kidegoko ingurumen-agenteen eskalara iristeko. Deialdi hau salbuespenezkoa denez, izangaiek A ziurtagiriaren mailari, katalanaren ahozko ezagutzari, dagozkion katalanaren ezagutzak egiaztatu beharko dituzte, alegia Katalanaren Batzorde Ebaluatzailearen edo IBAPen ziurtagirien maila.

⁸⁵⁶ BOEren 14. zenbakian, 2002ko urtarrilaren 16ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2002-919>

8.4.4.9. 2/2003 Legea, martxoaren 20koa, Balear Uharteetako Unibertsitate Sistemaren Antolaketa Instituzionalari buruzkoa⁸⁵⁷

ZIOEN AZALPENA

[...]

Horrela, bada, lege honen bidez lortu nahi da Balear Uharteetako Unibertsitateak gero eta laguntza handiagoa ematea, Balear Uharteetako gizarteak ahalik eta erantzun-, kalitate- eta eskakizun-mailarik altuenak lor ditzan eremu hauetan: garapen ekonomiko eta profesionalen; ikerketan eta berrikuntza teknologikoan; gizarte-ongizatean eta bizi-kalitatearen hobekuntzan; ingurumenaren eta baliabide naturalen babesean; katalanaren defentsan eta normalizazioan, eta kulturaren aldeko bultzada irmo eta konprometituan, eta garapen integral, harmoniko eta jasangarria lortzeko egiten diren ekimen ekonomiko eta sozialetan.

[...]

⁸⁵⁷ BOEren 91. zenbakian, 2003ko apirilaren 16ko alan argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-7873>

8.4.4.10. 3/2003 Legea, martxoaren 26koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Administrazioaren Araubide Juridikoari buruzkoa⁸⁵⁸

ZIOEN AZALPENA

VI

V. titulua, legearen luzeena, zortzi kapitulutuan egituratutako hogeita zortzi artikuluk osatzen dute, eta administrazio-jarduerari buruzkoa da. Kapitulu guztietan honako alderdi hauek jorratzen dira: katalanaren erabilera, administrazio-informazioaren berezitasunak, prozeduren iraupena eta administrazio-isiltasunaren ondorioak, bai eta administrazio-espedienteen eraketa ere, azken horiek administrazio-prozedurak garatzeko euskarri materiala osatzen duten aldetik.

[...]

IV. TITULUA Herritarren eskubideak

35. artikulua.— Arreta egokirako eskubidea

Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Administrazioarekin harreman bat ezartzen duen edonork eskubidea du adeitasunez, arduraz eta konfidentziasunez artatua izateko, betiere diskriminaziorik jasan gabe sexuagatik, hizkuntzagatik, arrazagatik, erlijioagatik, gizarte-izaeragatik, nazionalitateagatik, jatorriagatik edo iritziagatik.

V. TITULUA Administrazio-jarduera

I. KAPITULUA Hizkuntza

43. artikulua.— Katalanaren erabilera administrazio-jardunean⁸⁵⁹

1. Autonomia Erkidegoko Administrazioak eta administrazio instrumentala osatzen duten erakundeek katalana erabiliko dute beren barne-jarduketetan eta haien arteko harremanetan. Katalana erabiliko dute, era berean, egoitza katalanaren hizkuntza-eremuan duten pertsona fisikoei zein juridikoei igorritako komunikazio

⁸⁵⁸ BOEren 98. zenbakian, 2003ko apirilaren 24ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-8438>

⁸⁵⁹ Uztailaren 19ko 9/2012 Legearen azken xedapenetako 2.1ek eta otsailaren 3ko 1/2016 Legearen xedapen gehigarri bakarreko 1. zenbakiak aldatua.

eta jakinarazpenetan ere, ezertan galarazi gabe interesdunek, hala eskatzen badute, jakinarazpenak gaztelaniaz jasotzeko duten eskubidea.

2. Katalanaren erabilera erregelamendu-xedapenez arautuko da aurreko apartatuan aipatzen diren administrazioak osatzen dituzten administrazio-organoen jardunean.

44. artikulua.— Katalanaren erabilera administrazio-prozeduretan⁸⁶⁰

1. Katalana erabiliko da Autonomia Erkidegoko Administrazioak eta administrazio instrumentala osatzen duten erakundeek izapidetutako administrazio-prozeduretan; edozelan ere, interesdunek eskubidea izango dute eurek aukeratutako hizkuntza ofizialean arreta jasotzeko, eta idazkiak eta dokumentuak aurkezteko, adierazpenak egiteko, eta, hala eskatzen badute, jakinarazpenak gaztelaniaz jasotzeko.

2. Administrazioak interesdunei dagozkien jarduketan edo dokumentazioaren lekukotza itzulia emango die haiek eskatutako hizkuntza ofizialean, betiere hala eskatzen badute. Itzulpen-eskabideak ezin dio inolako kalte edo gasturik eragin eskatzaileari, ez eta prozeduran atzerapenik ekarri ere, ez eta ezarritako izapideak edo epeak eteterik ere.

Bosgarren xedapen gehigarria

Lege batek besterik xedatu ezean, 43. eta 44. artikuluetan ezarritako hizkuntza-zehaztapenak ere eska dakizkieke:

- a) Uharteetako kontseiluei.
- b) Balear Uharteetako Toki-administrazioa osatzen duten erakundeei.
- c) Aurreko letretan aipatutako administrazioen mende dauden erakunde instrumentalei.
- d) Balear Uharteetako zuzenbide publikoko korporazioei.
- e) Balear Uharteetako administrazioen eskumeneko zerbitzu publikoen emakidadunei.

Xedapen indargabetzaile bakarria

Indarrrik gabe geratzen dira maila bereko edo beheragoko xedapen guztiak, baldin eta lege honetan ezarritakoaren kontraesanean badaude edo haien aurkakoak badira, eta beren beregi hauek:

- d) Hizkuntza Normalizazioari buruzko apirilaren 29ko 3/1986 Legearen 10. artikuluko 1. eta 2. apartatuak.

⁸⁶⁰ Uztailaren 19ko 9/2012 Legearen azken xedapenetako 2.2k eta otsailaren 3ko 1/2016 Legearen xedapen gehigarri bakarreko 2.1 apartatuak aldatua.

8.4.4.11. 4/2003 Legea, martxoaren 26koa, Balear Uharteetako Museoei buruzkoa⁸⁶¹

III. TITULUA Museoen uharte-sareak

I. KAPITULUA

Sareetan integratzea eta hartatik eratorritako ondorioak

15. artikulua.— Integrazioaren betekizunak

Uharte-sare bateko museoen titularrek betebeharrak hauek hartzen dituzte beren gain:

- i) Balear Uharteetako Hizkuntza Normalizazioari buruzko apirilaren 29ko 3/1986 Legea betearaztea, museoko edo bildumako bisitarien informazioan eta arretan katalanaren erabilera ohikoa eta lehentasunezkoa bermatuz.

⁸⁶¹ BOEren 98. zenbakian, 2003ko apirilaren 24ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-8439>

8.4.4.12. 5/2003 Legea, apirilaren 4koa, Balear Uharteetako Osasunari buruzkoa⁸⁶²

I. TITULUA

Herritarren eskubideak eta eginbeharrak osasun- arloan

II. KAPITULUA

Oinarrizko eskubideak

5. artikulua.— Oinarrizko eskubideak

2. Era berean, guztiek dute osasun-informazioa ulertzeko modurik egokienean eta Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialetako batean jasotzeko eskubidea, eta pazienteek informazio hori ulertzeko modukoa dela ziurtatzeko eskubidea.

3. Aurreko puntuak xedatzen duena gorabehera, eta osasun-plangintzak ahalbidetzen duen neurrian, osasun-zentro eta zerbitzuek beharrezko bitartekoak ezarriko dituzte atzerriko erabiltzaileen hizkuntza-beharrizanei erantzuteko.

Bosgarren xedapen gehigarria

Balear Uharteetako Osasun Zerbitzuak beharrezko neurriak hartuko ditu bere mendeko zentro eta zerbitzuetan katalanaren erabilera normalizatzeko.

Seigarren xedapen gehigarria

1. Laguntza-zentro pribatu guztietan, erabiltzaileari osasun-zerbitzu eta prestazioei buruz ematen zaion idatzizko informazioak gutxienez katalanez agertu beharko du.

2. Era berean, zentro horiek informazio hori, katalanez ere, ahoz emateko moduan egon beharko dute.

Aipatutako eginbehar horiek lege hau indarrean jarri eta sei hilabetera eskatu ahal izango dira.

⁸⁶² BOEren 110. zenbakian, 2003ko maiatzaren 8ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-9336>

8.4.4.13. 5/2004 Legea, abenduaren 20koa, Balear Uharteetako Turismo-gidarien Elkargo Ofiziala sortzekoa⁸⁶³

ZIOEN AZALPENA

[...]

Turismo-gidariaren lanbidea idatziz jasota dago joan den mendeko lehenengo hereneko zenbait dokumentutan (iragarkiak eta argitalpenak). Ondoren, 1947. urtearen inguruan, gidarientzako lehenengo azterketak egin ziren, zeinetan atzerriko hizkuntza bakar bat jakitea derrigorrezkoa zen. Maila akademiko handiagoaren eskakizuna denboran zehar finkatu zen, turismo-gidariaren jarduera lanbide gisa eratuz. Informazio eta Turismo Ministerioaren 1963ko otsailaren 26ko ministro-aginduak bitartekaritzako turismo-jarduera arautzen du (bidaia-agentziak), eta 1964ko urtarrilaren 31koak, berriz, gidarientzako erregelamendua arautzen du; titulua lortzeko, zenbait betekizun ezarri ziren jarduera turistiko-informatibo pribatuetan jarduteko. Aipatutako aginduak, I. tituluan, hiru gidari-mota ezarri zituen, zeinek ahalmena ematen zuten jarduera turistiko-informatiboetan jardun ahal izateko: turismo-gidaria, turismoaren gidari interpretea eta turismo-begiralea.

⁸⁶³ BOEren 16. zenbakian, 2005eko urtarrilaren 19ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2005-950>

**8.4.4.14. 8/2004 Legea, abenduaren 23koa,
Tributu, Administrazio eta Funtzio Publikoko
Neurriei buruzkoa⁸⁶⁴**

I. ERANSKINA

**Lan-okupazioaren egonkortasun-planeko
hautaprobak**

II. Lehiaketa-fasea:

B) Prestakuntza:

a) Katalanaren ezagutza handiagoak izatea norberak nahi duen kidegoan edo eskalan edo lanbide-kategorian sartzeko eskatzen dena baino.

Goi-mailako ziurtagiri bakarra balioetsiko da, katalan administratiboaren E maila izan ezik, zeina balioetsiko baita baldin eta kidegoko, eskalako edo lanbide-kategoriako eginkizunekin lotuta badago.

⁸⁶⁴ BOEren 16. zenbakian, 2005eko urtarrilaren 19ko alean, argitaratua.

8.4.4.15. 9/2005 Legea, ekainaren 21ekoa, Garapenerako Lankidetzari buruzkoa⁸⁶⁵

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Garapenerako lankidetzako jarduketan oinarri diren balioak Balear Uharteetako administrazio publikoen jarduerak, garapenerako lankidetzaren arloan, honako balio hauek ditu oinarri:

e) Herriek beren kultura, hizkuntza eta identitatea defendatzeko eta sustatzeko dituzten eskubideak aitortzea.

⁸⁶⁵ BOEren 179. zenbakian, 2005eko uztailaren 28ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2005-12949>

8.4.4.16. 4/2006 Legea, martxoaren 30ekoa, Balear Uharteetako helduen hezkuntza eta prestakuntza iraunkorrei buruzkoa⁸⁶⁶

ZIOEN AZALPENA

III

[...]

Beste alde batetik, Balear Uharteetako Gobernuaren helburuetako bat da katalana, Balear Uharteetako berezko hizkuntza, eta gure kultura sustatzea. Ildo horretan, egin beharra da biztanle helduei, kanpokoei zein bertakoei, beren ondare linguistiko eta kultural propioak ezagutzeko aukera ematea, ondare hori gizarte-kohesiorako eta aberastasun pertsonalerako elementua den aldetik.

[...]

I. TITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Printzipio orokorrak

Helduen hezkuntza eta prestakuntza iraunkorretako jarduketak honako printzipio hauen arabera garatuko dira:

g) Balear Uharteetako berezkoak diren hizkuntza katalana eta kultura sustatzea.

5. artikulua.— Hizkuntza eta prestakuntza iraunkorren xedea eta helburuak

2. Lege honen helburuak dira:

g) Balear Uharteetako berezkoak diren katalanaren eta kulturaren ezagutza eta erabilera erraztea eta sustatzea, bai eta haien ezaugarri natural eta historikoak errespetatzea ere, ezertan eragotzi gabe beste kultura batzuekiko tolerantziaren eta trukearen sustapena.

k) Balear Uharteetako gizarte- eta lan-ingurumarian, Europar Batasunaren esparruan parte hartzeko egokiagoak diren atzerriko hizkuntzen ikaskuntza eta erabilera sustatzea.

6. artikulua.— Balear Uharteetako hizkuntza, kultura eta gizartea

1. Kultura anitzeko mundu baten eta estatu autonomiko baten esparruan, Balear Uharteetako kultura-, hizkuntza- eta gizarte-errealitatea, haren irismen eta dimentsioagatik, kontuan hartuko da lege honen garapenean eta aplikazioan.

⁸⁶⁶ BOEren 113. zenbakian, 2006ko maiatzaren 12ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2006-8354>

2. Arlo honetako lehenasunezko jarduketatzat hartuko dira Balear Uharteetako berezkoak diren katalanaren eta kulturaren zaintza eta garapena sustatzera daramatenak.

3. Balear Uharteetako administrazio publikoek sustatuko dute helduentzako hezkuntza-jardueretan jarduten duten erakundeek eta zentroek Balear Uharteetako berezko hizkuntza den katalanarekin, eta Balear Uharteetako kulturarekin, ekonomiarekin eta gizartearekin lotutako ekimenak eta irakaskuntzak garatzea.

4. Balear Uharteetako administrazio publikoek gure hizkuntza- eta kultura-errealitatea ezagutzea sustatuko dute.

5. Balear Uharteetako administrazio publikoek, zenbait programaren bidez, herritar helduen herritartasun zentzua garatzea erraztuko dute, zerbitzu eta ondasun kultural, ekonomiko eta sozialak eskuratzean aktiboki eta aukera berdinekin parte hartu ahal izateko.

7. artikulua.— Berdintasuna

4. Etorrinen integrazioa erraztuko duten programak lehenetsiko dira, bereziki katalana eta gaztelania ikasteari dagokionez, bai eta gure kulturaren oinarritzko ezaugarriak ezagutzeari dagokionez ere.

9. artikulua.— Helduak

2. Administrazio publikoentzat, honako hauek helburu dituzten ekintzek izango dute lehenasuna:

d) Teknologia berrietan eta hizkuntzetan prestakuntza behar duten pertsonak edo kolektiboak.

II. TITULUA

Irakaskuntza-motak eta jarduketa-programak

II. KAPITULUA Programak

13. artikulua.— Jarduketak

Jarduteko lerro nagusiak honako hauek dira:

e) Kultura-prestakuntza, gure kultura- eta hizkuntza-errealitatea ezagutzera bideratua, bereziki katalana, bai eta ondare unibertsalari sormena ekartzen dioten adierazpenak ere.

15. artikulua.— Prestakuntza-programak

Helduen hezkuntza prestakuntza-programa hauen bidez gauzatu da:

g) Programak, Balear Uharteetako berezkoak diren katalanaren eta kulturaren ezagutza sustatzeko, haien alderdi guztiei dagozkienez.

h) Programak, Espainiako estatuaren eta Europar Batasunaren errealitatearen ezagutza bultzatzeko, batez ere bertako hizkuntzena eta kulturena.

k) Programak, gizarte- eta lan-bazterketako arriskua duten etorkinak eta egoera sozial ahulean dauden pertsonak integratzen laguntzeko, betiere oinarrizko prestakuntza, prestakuntza linguistikoa eta kulturala oinarri hartuta.

8.4.4.17. 10/2006 Legea, uztailaren 26koa, Gazteriari buruzkoa⁸⁶⁷

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Gazte-politikak

3. Gazte-politikek, funtsean, helburu hauek izan behar dituzte:

f) Hizkuntza eta kultura katalanak, Balear Uharteetako berezkoak direnak, defendatzeko eta sustatzeko behar diren neurriak sustatzea, suspertzea eta bermatzea, gizartearen eremu guztietan, berezko ezaugarri gisa eta heldu berri diren biztanleak integratzeko tresna gisa.

k) Hizkuntza eta kultura katalanak gazteen artean defendatzeko eta sustatzeko behar diren neurriak sustatzea, suspertzea eta bermatzea.

II. TITULUA Gazteen emantzipaziorako politikak

I. KAPITULUA Gazteria, eta prestakuntza eta hezkuntza

19. artikulua.— Gazteentzako hezkuntza-politikaren printzipio inspiratzaileak

Hezkuntza-politika gazteen hezkuntza-eskubidea bermatzera bideratu behar da, eta gazteen nortasunaren garapen osoan, printzipio demokratikoetan eta oinarrizko askatasunetan oinarritu behar da. Hala, balio hauek oinarri dituen hezkuntza sustatu behar da: bakea, elkartasuna, erantzukizuna, ahaleginaren kultura, aukera-berdintasuna, parte-hartzea eta diskriminaziorik eza. Ildo horretan, kontuan hartu behar da, bereziki, berdintasunaren aldeko hezkuntzaren sustapena, zeina gauzatu behar baita honako aspektu hauek bultzatzen dituzten programa espezifikoen bidez:

b) Jarrera arrazistak eta xenofoboak baztertzea, bai eta beste edozein diskriminazio edo portaera bortitz ere, zeinek arrazoi hauek baitituzte oinarri: sexua, arraza, jatorria, adina, iritzia, erlijioa, egoera zibila, sinesmenak, sexu-orientazioa, desgaitasuna, hizkuntza edo beste edozein inguruabar pertsonal edo sozial.

21. artikulua.— Gazteentzako hezkuntzaren helburua eta eginkizunak

1. Administrazio autonomikoak, haren jardunari dagokionez, honako helburu hauek ditu hezkuntzari begira:

d) Etorkinak eskolan eta gizartean integratzeko programak ezartzea, eta katalanaren eta gaztelaniaren ikaskuntzan txertatzea, beharrezkoa izanez gero.

⁸⁶⁷ BOEren 224. zenbakian, 2006ko irailaren 19ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2006-16336>

II. KAPITULUA

Aisialdia, astialdia, kultura eta kirola

28. artikulua.— Gazteria eta kultura

1. Administrazio autonomikoak kulturaren arloan gazteei zuzentzen dien politikak, aldi berean, hauek izan behar ditu oinarri: hezkuntzaren eta prestakuntzaren arloko politika; kulturaren eta giza nortasunaren garapen osoa; printzipio demokratikoak eta oinarrizko askatasunak; eta eskumen-eremu autonomikora egokitu behar du bere burua, nahiz eta akordioak egin ditzakeen uharteetako kontseiluekin, zeinak baitira kultura-arloko administrazio eskudun nagusiak. Gazteriaren garapen integrala bultzatzeko, kultura- eta arte-sorkuntza eta ikerketa zientifikoa sustatu behar dira.

2. Horregatik, honako neurri hauek garatu behar dira:

h) Katalanaren, Balear Uharteetako berezkoa den hizkuntzaren, ezagutza eta erabilera sustatzea, edozein gizarte-eremutan.

III. KAPITULUA

Gazteria eta ingurumena, teknologia berriak, landa- ingurunea, familia eta boluntarioria

31. artikulua.— Gazteria eta gizarte digitala

2. Administrazio autonomikoak, gainerako administrazio publiko eskudunekin eta erakunde pribatuekin lankidetzan, honako hauek sustatu behar ditu:

b) Portaera-balio demokratikoak (hizkera ez-sexista, solidarioa, multikulturala eta jasangarria) ingurune birtualetan. Hala, hauek sustatu behar dira: sistema teknologikoen, informazioaren eta programa informatikoen erabilera arduratsua, netiketa (sarearen barruko etika), eta ikaskuntza iraunkorraren, lankidetzaren, helburuak lortzearen eta produktibitatearen erabilera positiboa.

IV. TITULUA

Gazteak sustatzeko ildoak

III. KAPITULUA

Kultura- eta arte-jardueren programak eta zertamenak

44. artikulua.— Kultura- eta arte- sustapena

Gazteen garapen integrala bultzatzeko, administrazio eskudunek kultura- eta arte-sorkuntza eta -partaidetza sustatu behar dituzte, bai Balear Uharten eremuan, bai kanpoan, honako jarduketak hauek eginez:

f) Balear Uharteetako berezko hizkuntzan sorkuntza soziokulturala sustatzea eta gazteek egindako kultura herrikoi eta modernoa sustatzea.

VII. TITULUA Zehapen-araubidea

II. KAPITULUA Arau-hausteak

83. artikulua.— Arau-hauste oso astunak

1. Oro har, arau-hauste oso astunak dira:

d) Gazteentzako zerbitzuak ematean edo gazteentzako jarduerak egitean, honakoak sustatu edo dakartzaten jarduketak egitea: arrazakeria, xenofobia, emakumeen aurkako indarkeria edo, oro har, genero, arraza, jatorri, adin, iritzi, erlijio, egoera zibil, sinesmen, sexu-aukera, desgaitasun, hizkuntza edo beste edozein inguruabar pertsonal edo sozial, balio demokratikoen aurkako bestelako portaerak egitea eta, bereziki oinarritzko eskubideen eta askatasun publikoen aurkako portaerak egitea.

8.4.4.18. 19/2006 Legea, azaroaren 23koa, Balear Uharteetako Liburutegi Sistemari buruzkoa⁸⁶⁸

II. TITULUA

Balear Uharteetako Liburutegi Sistema

I. KAPITULUA

Balear Uharteetako Liburutegi Sistemaren definizioa eta osaera

9. artikulua.— Liburutegi publikoak

3. Liburutegi publikoek honako eginkizun hauek beteko dituzte:

b) Katalanaren sustapenean eta hizkuntza-normalizazioan parte hartzea, hura Balear Uharteetako berezkoa den aldetik.

i) Hizkuntza- eta kultura-aniztasunari eta erabiltzaileen eskaerei erantzuteko bildumak eta baliabideak ematea, beharrian bereziak dituzten pertsonen arreta berezia eskainiz.

k) Komunikazioan sakontzeko, hizkuntzen ezagutza eta ikasketa sustatzea, batez ere erkidegoan ordezkariak duten taldeen hizkuntzen ezagutza eta ikasketa.

II. KAPITULUA

Balear Uharteetako Liburutegia

14. artikulua.— Eginkizunak

1. Balear Uharteetako Liburutegiak eginkizun hauek ditu:

a) Balear Uharteetako bibliografia- eta kultura-ekoizpena jaso, kontserbatu eta zabaltzea; Balear Uharteetan argitaratu, inprimatu edo ekoiztako lanen ekoizpenarena; eta, edozein arrazoiengatik, beren lurraldea, kultura edo hizkuntza ezagutzearekin lotutakoak, edozein euskarri fisikotan finkatuta badaude. Helburu horrekin, Balear Uharteetako Liburutegiak Lege Gordailuaren ale bat jasotzen du, indarrean dagoen legeriari kalterik egin gabe; bide horretatik heldzen ez zaizkion Balear Uharteetako obra bibliografikoak eskuratzen ditu, eta elkarlan-harreman egokiak ditu ondare bibliografikoa duten erakunde guztiekin.

⁸⁶⁸ BOEren 303. zenbakian, 2006ko abenduaren 20ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2006-22262>

III. TITULUA

Administrazio publikoen jardun-printzipioak

I. KAPITULUA

Liburutegi-politika

24. artikulua.— Irizpide orokorrak

Liburutegiak sustatzeko eta hobetzeko, administrazio publikoen maila guztietako ekintzak honako irizpide hauek bete behar dituzte:

h) Liburutegietan Balear Uharteetan argitaratu, inprimatu edo ekoitzitako lanak, eta lurraldearekin eta hizkuntzarekin edozein arrazoirengatik lotutakoak zabal daitezen sustatzea.

i) Liburutegi publikoak bitarteko egokitzat hartzea katalanaren, Balear Uharteetako berezko hizkuntzaren, ezagutza eta zabalkundea sustatzeko, eta bertako baliabideak eta informazio-zerbitzuak zabaltzeko.

**8.4.4.19. 20/2006 Legea, abenduaren 15ekoa,
Balear Uharteetako Udal- eta Toki-
araubideari buruzkoa⁸⁶⁹**

**II. TITULUA
Udalerriak**

**VI. KAPITULUA
Eskumenak**

29. artikulua.— Eskumenak

2. Balear Uharteetako udalerriek, legeen esparruan, eskumen propioak dituzte honako arlo hauetan:

g) Hizkuntza-normalizazioan.

⁸⁶⁹ BOEren 26. zenbakian, 2007ko urtarrilaren 30eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-1893>

8.4.4.20. 23/2006 Legea, abenduaren 20koa, Palmako Hiriburutzari buruzkoa⁸⁷⁰

ATARIKO TITULUA

4. artikulua

1. Katalana, Balear Uharteetako berezko hizkuntza, Palmako Udalekoa ere bada.
2. Palmako Udalak katalanaren eta gaztelaniaren erabilera bermatuko du, Konstituzioaren eta Estatutuaren esparruaren barruan.
3. Palmako Udalak katalanaren, Balear Uharteetako berezko hizkuntzaren, erabilera normalizatuko du, bere eskumenen eremuan, indarrean dagoen araudiaren arabera.

VI. TITULUA Udal-zerbitzuak ematea

II. KAPITULUA Udalaren zerbitzuko langileak

57. artikulua

2. Palmako Udalaren zerbitzuko langileak berdintasun-, merezimendu- eta gaitasun-printzipio konstituzionalen arabera hautatuko dira, eta inpartzialtasunez jardungo dute beren eginkizunak garatzean. Gainera, hizkuntza-gaikuntzako baldintza egokiak bete behar ditu, herritarrei behar bezalako arreta emateko eta herritarren hizkuntza-eskubideak eraginkor bihurtzeko.

XII. KAPITULUA Kultura

103. artikulua

2. Udalaren jarduerak helburu hauek ditu:
 - h) Palmako herritarren hizkuntza-ondarea eta kultura tradizionala babestea eta sustatzea.

⁸⁷⁰ BOEren 26. zenbakian, 2007ko urtarrilaren 30eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-1896>

8.4.4.21. 1/2007 Lege Organikoa, otsailaren 28koa, Balear Uharteetako Autonomia Estatutua erreformatzekoa⁸⁷¹

HITZAURREA

Katalana, Balear Uharteetako berezko hizkuntza, eta gure kultura eta tradizioak gure gizartearen elementu identifikatzaileak dira, eta, horren ondorioz, gure identitatea hezurramitzen duten elementuak.

[...]

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Berezko hizkuntza

1. Katalana, Balear Uharteetako berezko hizkuntza, gaztelaniarekin batera, hizkuntza ofiziala izango da.
2. Guztiek dute eskubidea hura jakin eta erabiltzeko, eta inor ezin izango da diskriminatu hizkuntza dela-eta.
3. Balear Uharteetako instituzioek hizkuntza bien erabilera normal eta ofiziala bermatuko dute, hizkuntzon ezagutza bermatzeko behar diren neurriak hartuko dituzte, eta hizkuntza bien berdintasun osora heltzeko ahalbidetzen duten baldintzak sortuko dituzte Balear Uharteetako herritarren eskubideei dagozkienez.

5. artikulua.— Balear Uharteekin hizkuntza- eta kultura-loturak dituzten lurraldeak

Gobernuak komunikazioa, kultura-trukea eta lankidetzak sustatu beharko ditu Balear Uharteekin hizkuntza- eta kultura-loturak dituzten erkidego eta lurraldeekin, direlako erkidego eta lurraldeak Espainiako estatukoak izan edo ez. Ondorio horietarako, Balear Uharteetako Gobernuak eta Estatuak, nork bere eskumenen arabera, hitzarmenak, tratatuak eta lankidetzako beste tresna batzuk sinatu ahal izango dituzte.

II. TITULUA

Balear Uharteetako herritarren eskubideak, eginbeharrak eta askatasunak

14. artikulua.— Eskubideak administrazio publikoekiko harremanetan

3. Balear Uharteetako herritarrek eskubidea izango dute Autonomia Erkidegoko Administrazioa haren hizkuntza ofiziala bietako edozeinetan jotzeko eta eurek erabilitako hizkuntza berean erantzuna jasotzeko.

⁸⁷¹ BOEren 52. zenbakian, 2007ko martxoaren leku alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-4233>

19. artikulua.— Mendekotasuna duten pertsonen eskubideak

3. Balear Uharteetako administrazio publikoek gorren berezko zeinu-hizkuntzaren erabilera bermatuko dute; hizkuntza hori irakatsi, babestu eta errespetatuko da.

III. TITULUA

Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren eskumenak

35. artikulua.— Berezko hizkuntzaren irakaskuntza

Autonomia Erkidegoak eskumen eskusiboa du hizkuntza katalana, Balear Uharteetako berezkoa dena, irakasteko, literatura-tradizio autoktonoaren arabera. Katalana normalizatzea Autonomia Erkidegoko botere publikoen helburu izango da. Katalanaren uharteetako modalitateak, Mallorcakoa, Menorcakoa, Eivissakoa eta Formenterakoa, ikasi eta babestuko dira, ezertan galarazi gabe hizkuntzaren batasuna.

Instituzio ofizial aholku-emailea, hizkuntza katalanari dagokion kontu guztietarako, Balear Uharteetako Unibertsitatea izango da. Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoak parte hartu ahal izango du hizkuntza-batasuna zaintzen duen instituzio batean, zeina hizkuntza katalanaren koofizialtasuna onartzen duten erkidego guztiek eratua baita.

IV. TITULUA

Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren instituzioak

I. KAPITULUA

Parlamentua

48. artikulua.— Legegintza-ahala

2. Autonomia Erkidegoko presidenteak aldarrikatzen ditu, erregearen izenean, Parlamentuaren legeak, eta aginduko du argitara daitezela Balear Uharteetako Aldizkari Ofizialean, legeok onetsi eta hamabost eguneko epean, bai eta Estatuko Aldizkari Ofizialean ere. Legeak Balear Uharteetako Aldizkari Ofizialean argitaratu eta hurrengo egunean jarriko dira indarrean. Autonomia Erkidegoko Presidentziak bidalitakoa izango da gaztelaniazko bertsio ofiziala.

VI. KAPITULUA

Kontsulta-organoak eta organo aholku-emaileak

77. artikulua.— Balear Uharteetako Ikus-entzunezkoen Kontseilua

Balear Uharteetako Ikus-entzunezkoen Kontseilua eratzen da erakunde publiko independente gisa; haren misioa da titulartasun publikoko komunikabide sozialetan ikus-entzunezkoen ereduaren printzipio artezkariak betetzen direla zaintzea, zehatz-mehatz: baldintzak sustatzea informazio egiazkoa, objektiboa eta neutrala bermatzeko, eta informazioaren gizartea sustatzea; talde politiko eta sozial

ordezkatzaileak komunikabide sozialetara iritsiko direla bermatzea; komunikabideetan hizkuntza-pluraltasuna sustatzea; Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko hizkuntza-eredua inspiratzen duten printzipioak betetzen direla zaintzea; entzumen- edo ikusmen-desgaitasuna dutenak komunikabide sozialetara eta teknologia berrietara iristen direla bermatu eta erraztea.

V. TITULUA

Komunikabide sozialak

90. artikulua.— Komunikabide publikoak

2. Komunikabide publikoek begiratuko dute Autonomia Estatutuan aurreikusitako hizkuntza-eredua bete dadin.

VI. TITULUA

Balear Uharteetako Botere Judiziala

97. artikulua.— Lanpostu hutsak eta lehiaketa eta oposizioen ebazpena

2. Magistratu eta epaileen postuak betetzeko lehiaketa eta oposizioak ebaztean, lehentasunezko merezimendua izango da Balear Uharteetako Zuzenbide Zibilaren espezializazioa eta katalana jakitea.

99. artikulua.— Notariorzak eta erregistroak

2. Notarioak, jabetzako erregistratzaileak, merkataritzakoak eta ondasun higiezinetaoak Autonomia Erkidegoak izendatuko ditu, Estatuaren legeekin bat etorritik. Plaza horiek betetzeko, lehentasunezko merezimendua izango da Balear Uharteetako Zuzenbide Zibilaren espezializazioa eta katalana jakitea. Ezin izango da inoiz ere herritartasun- edo auzotasun-salbuespena ezarri.

VII. TITULUA

Harreman instituzionalak

IV. KAPITULUA

Harremanak autonomia-erkidegoekin

119. artikulua.— Proiektu kulturalak

Balear Uharteetako protokoloak sinatu ahal izango ditu kultura-egintzak egiteko beste autonomia-erkidego batzuekin, bereziki hizkuntza eta kultura berak dituztenekin.

[...]

Bigarren xedapen gehigarria.— Hizkuntza-ondare erkidea

Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoak, katalana beste autonomia-erkidego batzuen ondarea ere den daletik, Estatuako Gobernuari eta Gorte Nagusiei eskatu ahal izango die lankidetzan eta elkarlan-hitzarmenak egiteko, betiere hizkuntza-ondare erkidea zaintzeko egoki irizten zaienak, bai eta lehen aipatutako erkidegoen

arteko komunikazio kulturala egiteko, ezertan galarazi gabe Konstituzioaren 149. artikuluko 2. apartatuan Estatuari ezarritako eginbeharrak eta konstituzio beraren 145. xedatutakoa.

[...]

Bigarren xedapen iragankorra.— Funtzionarioak eta langile lan-kontratudunak

2. Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoak behar diren eskuarteak xedatuko ditu destinoa Uharteetan duten funtzionario eta langile lan-kontratudun guztiek Balear Uharteetako hizkuntza eta kultura ikasi ahal izan ditzaten.

8.4.4.22. 2/2007 Legea, martxoaren 16koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Administrazioaren kidego eta eskalei buruzkoa⁸⁷²

Bigarren xedapen gehigarria.— Integrazioa eskala sortu berrietan

2. Honako espezialitate hauetako funtzionarioak sartzen dira goi-mailako kidego fakultatiboen eskaletan:

e) Soziologia, geografia, pedagogia, psikologia, psikopedagogia, prestakuntza, komunikazio, elkarlan, hizkuntza-aholkularitza, informazio-zientzien eta enpleguko eta lan-merkatuko teknikarien espezialitateetako langileak humanistika eta gizarte-zientzietako eskalan sartzen dira.

⁸⁷² BOEren 101. zenbakian, 2007ko apirilaren 27ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-8712>

**8.4.4.23. 3/2007 Legea, martxoaren 27koa,
Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko
Funtzio Publikoari buruzkoa⁸⁷³**

IV. TITULUA

Funtzio publikoaren egitura eta antolamendua

II. KAPITULUA

Lanpostuak antolatzeko tresnak

30. artikulua.— Lanpostu-zerrenden edukia

Funtzionarioen eta lan-kontratuko langileen lanpostuen zerrendetan, gutxienez, lanpostu bakoitzari buruzko datu hauek jaso behar dira:

d) Katalana jakiteko eskatzen den maila, erregelamendu bidez ezarritako moduan.

V. TITULUA

Zerbitzu-harremana sortu eta azkentzea

I. KAPITULUA

Langileen hautaketa

50. artikulua.— Funtzio publikoan sartzeko betekizunak

1. Hauek dira funtzio publiko autonomikoan sartzeko betekizun orokorrak:

f) Erregelamenduz zehazten den katalanaren ezagutza egiaztatzea, eskakizun-mailaren eta eginkizunen arteko proportzionaltasun- eta egokitasun-printzipioa errespetatuz.

⁸⁷³ BOEren 101. zenbakian, 2007ko apirilaren 27ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-8713>

VII. TITULUA

Lanpostutik lanpostura mugitzea eta lanpostuen okupazioa

II. KAPITULUA

Lanpostuak betetzea eta langileen mugikortasuna

1. ATALA

Lanpostuak betetzeko sistema arruntak

76. artikulua.— Lehiaketaren arau orokorrak

1. Lehiaketa da lanpostuak betetzeko sistema normala, eta merezimenduak eta, hala badagokio, deialdian zehazten diren gaitasunak, ezagutzak edo trebetasunak egiaztatu eta balioestean datza, betiere deialdian ezarritako baremoaren arabera.
2. Lehiaketa merezimendu-lehiaketa edo lehiaketa espezifikoa izan daiteke.
3. Bi kasuetan, deialdiaren baremoak merezimendu orokor hauen balioespena jasoko du, erregelamendu bidez ezarritako baldintzetan:
 - d) Katalanaren ezagutza-maila.

80. artikulua.—Lanpostuak betetzeko deialdia

1. Deialdiek, lehiaketakoek zein izendapen askekoek, honako hauek jasoko dituzte gutxienez:
 - b) Lanerako eskatzen diren betekizunak, katalanaren ezagutza-maila barne, hala badagokio.

V. KAPITULUA

Administrazioen arteko mugikortasuna

96. artikulua.— Administrazioen artean mugitzearen baldintzak eta ondorioak

3. Aurreko apartatuan aipatzen diren funtzionarioek ezin badute egiaztatu katalanaren gutxienerako ezagutza-maila dutela, maila hori lortu eta egiaztatu beharko dute, erregelamendu bidez ezartzen den moduan.

IX. TITULUA

Eskubideak, betebeharrak eta bateraezintasunak

III. KAPITULUA

Eginbeharrak eta bateraezintasunen araubidea

124. artikulua.— Autonomia Erkidegoko Administrazioaren zerbitzuko funtzionarioen eginbeharrak

1. Autonomia Erkidegoko Administrazioaren zerbitzuko funtzionarioek betebeharrak dituzte:

g) Hizkuntza ofizialak ezagutzea erregelamendu bidez zehazten den mailan, eta herritarrei erraztasunak ematea hizkuntza horiek Administrazio autonomikoarekiko harremanetan erabiltzeko eskubidea egikaritzeko.

X. TITULUA

Diziplina-araubidea

II. KAPITULUA

Arau-hausteak eta diziplina-zehapenak

137. artikulua.— Falta oso astunak

1. Honako hauek dira falta oso astunak:

b) Diskriminazioa arrazoi hauengatik: arraza- edo etnia-jatorria; erlijioa edo sinesmenak; desgaitasuna; adina edo sexu-orientazioa; sexua; hizkuntza; iritzia; jaioterria edo auzotasuna, edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial.

Hamalagarren xedapen gehigarria.— Karrerako funtzionarioak behin-behinean atxikiz berriro sartzeko hizkuntza-gaikuntza

Behin-behineko atxikipenean berriro sartzeko, lege honen 113.2 artikuluan aurreikusitako lanpostuetan erreserbarik ez duten karrerako funtzionarioek egiaztatu beharko dute zer ezagutza-maila duten katalanez berriro lanean hasten diren kidego, eskala edo espezialitatean sartzeko unean.

8.4.4.24. 4/2009 Legea, ekainaren 11koa, Balear Uharteetako Gizarte-zerbitzuei buruzkoa⁸⁷⁴

I. TITULUA Xedapen orokorrak

I. KAPITULUA Legearen xedea, printzipioak eta Balear Uharteetako gizarte-zerbitzuen sistemaren definizioa

3. artikulua.— Gizarte-zerbitzuen politiken helburuak

Gizarte-zerbitzuen arloan botere publikoen jardunak honako helburu hauek ditu:

l) Autonomia-erkidego honen berezko identitate, hizkuntza eta kulturarekiko integrazioa sustatzea, aurreko apartatueta xedatutakoari kalterik egin gabe.

II. KAPITULUA Eskubideak eta eginbeharrak

7. artikulua.— Gizarte-zerbitzuen erabiltzaileen eskubideak

Gizarte-zerbitzuen hartzaileek honako eskubide hauek dituzte:

a) Gizarte-zerbitzuen sisteman berdintasun-baldintzetan sartzeko eskubidea, diskriminaziorik egin gabe, honako arrazoi hauengatik: jaioterrria, hizkuntza, etnia, sexua, sexu-orientazioa, egoera zibila, familia-egoera, adina, desgaitasuna, erlijioa, ideologia, iritzia edo beste edozein tasun pertsonal edo sozial.

b) Informazio nahikoa eta egiazkoa jasotzeko eskubidea, modu ulergarrian, eskuragarri dauden prestazio eta baliabideei buruz, zerbitzuak eskuratzeko beharrezko betekizunei buruz, bai eta gizarte-babeseko beste baliabide batzuei buruz eta administrazio publikoek eremu horretan dituzten eskumenei buruz ere. Horretarako, beharrezko laguntzak eta euskarriak izan behar dira, hizkuntza ez ezagutzeagatik, desgaitasunen bat izateagatik edo hori justifikatzen duten beste arrazoi batzuegatik zailtasunik izanez gero emango zaien informazioa ulertzeko.

c) Egoeraren balioespena jasotzeko eskubidea, eta, hala badagokio, senitartekoen edo zaintzaileen beharrian sozialen balioespena jasotzeko eskubidea, hizkera argi eta ulergarrian.

⁸⁷⁴ BOEren 163. zenbakian, 2009ko uztailaren 7ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2009-11186>

8.4.4.25. 2/2010 Legea, ekainaren 7koa, Balear Uharteetako Ikus-entzunezkoen Kontseiluari buruzkoa⁸⁷⁵

ZIOEN AZALPENA

I

Balear Uharteetako Autonomia Estatutuaren IV. tituluko VI. kapituluak Autonomia Erkidegoaren kontsulta- eta aholkularitza-organoak arautzen ditu, eta horien artean dago, 77. artikuluan, Balear Uharteetako Ikus-entzunezkoen Kontseilua. Manu horren arabera, Ikus-entzunezkoen Kontseilua erakunde publiko independente gisa eratzen da, zeinaren xedea baita titulartasun publikoko komunikabide sozialetan ikus-entzunezkoen ereduaren printzipio gidariak betetzen direla zaintzea; xede horretan, zehazki, honako eginkizun hauek sartzen dira: informazio egiazkoa, objektiboa eta neutrala bermatzeko baldintzak sustatzea; informazioaren gizartea sustatzea; ordezkaritza duten talde politiko eta sozialei komunikabide sozialetarako irispidea bermatzea; hizkuntza-pluraltasuna komunikabide sozialetan sustatzea; Balear Uharteetako Autonomia Estatutuaren hizkuntza-ereduaren printzipioak betearaztea; eta entzumen- edo ikusmen-desgaitasuna duten pertsonak komunikabide sozialetara eta teknologia berrietara iristea bermatzea eta erraztea. [...]

[...]

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Ikus-entzunezkoen ereduaren printzipio gidarien bermea

2. Titulartasun publikoko hedabideei dagokienez:

c) Balear Uharteetako Autonomia Estatutuaren hizkuntza-ereduaren oinarri diren printzipioak betetzen direla ziurtatzea eta hizkuntza-pluraltasuna sustatzea.

d) Entzumen- edo ikusmen-desgaitasuna duten pertsonak komunikabide sozialetan eta teknologia berrietan sar daitezen bermatzea eta erraztea.

e) Talde politiko, erlijioso, sozial, linguistiko eta kultural adierazgarriek komunikabide sozialak irits ditzaten bermatzea.

3. Ikus-entzunezko komunikabide guztiei dagokienez:

d) Balear Uharteetako ikus-entzunezkoen sisteman pluraltasun politikoa, erlijiosoa, soziala, linguistikoa eta kulturala zaintzea.

f) Hizkuntza-araudia betetzen dela bermatzea, batez ere katalanari dagokionez.

⁸⁷⁵ BOEren 162. zenbakian, 2010eko uztailaren 5eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-10602>

8.4.4.26. 5/2010 Legea, ekainaren 16koa, Balear Uharteetako Kontsulta Kontseiluari buruzkoa⁸⁷⁶

IV. TITULUA Funtzionamendua

23. artikulua.— Irizpenen argitalpena

2. Organo eskatzaileak irizpenak jaso eta hurrengo egunean, irizpenak eta boto partikularrak jendaurrekoak izango dira, testu osoa katalanez eta gaztelaniaz dutela, eta, gutxienez, bide telematikoz izango dira eskuragarri.

⁸⁷⁶ BOEren 163. zenbakian, 2010eko uztailaren 6ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-10715>

8.4.4.27. 13/2010 Legea, abenduaren 9koa, Balear Uharteetako Publizitate Instituzionalari buruzkoa⁸⁷⁷

ZIOEN AZALPENA

[...]

Lege honen xedea da Balear Uharteetako instituzioek edozein modutan egiten duten publizitate instituzionalaren oinarritzko aspektuak arautzea. [...] Publizitate instituzionala definitzen duten elementu horiekin batera, legeak publizitate horri lotutako zenbait alderdi ere arautzen ditu: erabili beharreko hizkuntza [...]

[...]

3. artikulua.— Publizitate instituzionalaren helburuak

Publizitate instituzionalak helburu hauetako bat izan behar du:

f) Balear Uharteetako kultura-, hizkuntza- eta natura-ondarea sustatzea, bai eta Balear Uharteetako beste edozein ondasun ukigarri zein ukiezin garrantzitsu ere.

4. artikulua.— Debekuak

2. Debekatuta dago publizitate instituzional hau:

f) Berdintasunaren eta diskriminaziorik ezaren printzipioa betetzearen aurka egiten duena, hau da, gizonen eta emakumeen artean irudi berdintasunezko, plural eta estereotiporik gabekoa transmititzen ez duena, dela irudien bidez, dela sinboloen bidez, dela hizkuntzaren erabileraren beraren bidez.

5. artikulua.— Publizitate instituzionalaren hizkuntzak

1. Publizitate instituzionalak Balear Uharteetako Hizkuntza Normalizazioari buruzko apirilaren 29ko 3/1986 Legea aplikatuko du, Balear Uharteetako Autonomia Estatutua erreformatzeko otsailaren 28ko 1/2007 Lege Organikoarekin bat etorriz.

2. Publizitate instituzionalako testuek Balear Uharteetako hizkuntza-identitate eta -tradizioa erabiltzen eta hobeto ezagutzen lagunduko dute.

3. Publizitate instituzionala beste hizkuntza batzuetan egin ahal izango da, xedeak hala eskatzen duenean.

6. artikulua.— Kontratazioa

2. Publizitate-kanpaina bakoitzean erabili beharreko hedabideak zehazteko eta horien artean egin beharreko inbertsioa banatzeko, irizpide objektiboak, lurralde-irismenari buruzkoak, hedabide bakoitzaren hedapenari buruzkoak eta kostu ekonomikoari buruzkoak bakarrik hartuko dira kontuan. Biztanleriaren segmentu bati soilik zuzendutako kanpainetan, nabarmen hartuko dira kontuan:

⁸⁷⁷ BOEren 16. zenbakian, 2011ko urtarrilaren 19ko alean, argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-975>

hizkuntzaren erabilera; hedabide bakoitzaren hedapen-gaitasuna, edo hedabidea publizitate-ekintzaren xede den publikora egokitzea.

[...]

8. artikulua.— Irisgarritasuna, aukera-berdintasuna eta ingurumenarekiko errespetua

1. Desgaitasuna duten pertsonak mezu instituzionaletarako irispidea izango dutela bermatuko da, unean-unean indarrean dagoen legerian ezarritako irisgarritasun unibertsala ahalbidetuz, Espainiako zeinu-hizkuntzak aitortuz (katalana eta gaztelania), eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzen dituen edozein arau aplikatuz.

8.4.4.28. 15/2010 Legea, abenduaren 22koa, Balear Uharteetako Irrati-Telebistako Ente Publikoari buruzkoa⁸⁷⁸

ZIOEN AZALPENA

[...]

Autonomia-erkidego bereko komunikabide publikoen eredia garatzea ezinbesteko tresna da hizkuntza eta kultura katalan propioaren normalizazio-prozesurako, eta laguntza paregabea da kontzientzia kolektiboa eta kolektibitateko kide izatearen sentimendua eraikitzeko.

Lege honek, gainera, Balear Uharteetako Ikus-entzunezkoen Kontseiluaren arauketak bezala, Autonomia Estatutuaren aginduari erantzuten dio. Balear Uharteetako ikus-entzunezkoen lege orokor batek arautuko du Balear Uharteetako eremu guztietan edozein hedabideren edo hedapen-kanalen bidez egiten den ikus-entzunezko komunikazioaren esparrua, eta kontuan hartuko du hizkuntza katalaneko lurraldeetako ikus-entzunezko komunikazio-espazioan sartzea.

[...]

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Zerbitzu publikoaren eginkizuna

1. Irrati eta telebistako zerbitzu publikoa (ikus-entzunezko komunikaziokoa) funtsezko zerbitzua da, eta Balear Uharteetako herritarren eskura jartzen ditu honako hauetara bideratutako ikus-entzunezko edukiak:

e) Katalana, Balear Uharteetako berezko hizkuntza, zabaltzea eta sustatzea.

3. Irrati eta telebistaren zerbitzu publikoaren eginkizunaren esparruan, hizkuntza-lurralde katalan guztien artean ikus-entzunezkoen espazio erkide bat sortzea sustatuko da, eta indarra emango zaio katalanez emititzen diren ikus-entzunezko edukiak elkarrekin ekoitzi eta hartzeari.

4. artikulua.— Zerbitzu publikoaren egitekoa

1. Balear Uharteetako Irrati-Telebistako Ente Publikoaren zerbitzu publikoaren eginkizuna egikarrituko da helburu hauek lortzeko:

b) Konstituzioaren eta Estatutuaren printzipioak eta balioak, eta katalana eta Balear Uharteetako berezko kultura ezagutaraztea eta zabalaraztea.

l) Balear Uharteekin hizkuntza- eta kultura-loturak dituzten erkidego eta lurraldeekiko kultura-trukea eta elkarlana sustatzea.

⁸⁷⁸ BOEren 30. zenbakian, 2011ko otsailaren 4ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-2107>

2. Era berean, Balear Uharteetako Irrati-Telebistako Ente Publikoaren zerbitzu publikoaren egitekoa da ikus-entzunezkoen sektorea sustatzeko politikak garatzea, honela:

b) Ikus-entzunezkoen sustapena eta babesia sustatzeko, lehentasuna emango zaie honako betekizun hauek betetzen dituzten obrei eta edukiei:

1) Jatorrian katalanez ekoitziak izatea.

2) Arduradun artistikoen, arduradun teknikoaren eta edukien arduradunen % 51k egoitza izatea katalanez hitz egiten duten hizkuntza-eremuetako lurraldeetan.

c) Aurreko b) letran aipatzen diren obrek, gainera, baldintza hauetako bat bete behar dute:

1) Balear Uharteetan edo katalanez hitz egiten duten beste lurralde batzuetan kokatutako ekoizle batek edo batek baino gehiagok egindakoak izatea.

2) Ekoizpena Balear Uharteetan edo katalanez hitz egiten duten beste lurralde batzuetan kokatutako ekoizle batek edo batek baino gehiagok gainbegiratu eta kontrolatu izatea.

3) Ekoizpen-kostu osoa finantzatzeko, Balear Uharteetan edo katalanez hitz egiten duten beste lurralde batzuetan ezarritako ekoizleek egin behar dute ekarpen handiena, betiere koprodukzio kasuetan, baldin eta ekarpen hori Balear Uharteetatik edo katalanez hitz egiten duten lurraldeetatik kanpo ezarritako ekoizle batek edo gehiagok kontrolatzen ez badu.

III. TITULUA

Programazioa eta programa-kontratua

I. KAPITULUA

Programazioa

26. artikulua.— Programazioaren printzipio orokorrak

1. Balear Uharteetako Irrati-Telebistako Ente Publikoaren programazioak zerbitzu publikoaren eginkizunak bete behar ditu, eta Balear Uharteetako berezko hizkuntza eta kultura normalizatzen lagundu behar du. Programazio osoko komunikazio-hizkuntza katalana da, Balear Uharteetako Autonomia Estatutuan eta Hizkuntza Normalizazioari buruzko Legean xedatutakoaren arabera, eta hizkuntzaren berezko hizkuntza-modalitateak errespetatuko ditu. Betekizun horiek enterean eta enpresa filial emaileen ikus-entzunezko ekoizpenean ere aplikatu behar dira.

3. Irrati eta telebistaren zerbitzu publikoaren eginkizunaren esparruan, hizkuntza-lurralde katalan guztien artean ikus-entzunezkoen espazio erkide bat sortzea sustatuko da, eta indarra emango zaio katalanez emititzen diren ikus-entzunezko edukiak elkarrekin ekoitzi eta hartzeari.

4. Ikus-entzunezkoen zerbitzu publikoaren programazioa plurala izango da, herritar guztien beharrezkoak asetzeko, Balear Uharteetako uharte anitzeko errealitatea islatuz, eta uharte bakoitzak presentzia orekatua izango du programazioan. Edozelan ere, arreta berezia jarri behar die entzumen-desgaitasuna duten pertsonen beharrezkoari, betiere Espainiako zeinu-hizkuntzak aitortzen dituzten legeak errespetatuz, eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen, beste desgaitasun-mota batzuk dituzten pertsonen, adinekoen, haurren eta gazteen eta

arreta espezifiko behar duten beste kolektibo batzuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzen dituzten legeak errespetatuz.

8.4.4.29. 4/2011 Legea, martxoaren 31koa, Balear Uharteetako administrazio onari eta gobernu onari buruzkoa⁸⁷⁹

ZIOEN AZALPENA

III

[...]

[...] Era berean, administrazio ona izateko eskubideak esan nahi du pertsona orok eskubidea duela Batasunak ordaintzeko bere instituzioek edo eragileek beren eginkizunak egikaritzean eragindako kalteak, betiere estatu kideen zuzenbideen printzipio orokor erkideekin bat etorritz; bai eta pertsonak orok eskubidea duela tratatuetao hizkuntzetako batean Batasuneko instituzioetara jotzeko eta hizkuntza horretan erantzuna jasotzeko ere.

[...]

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Printzipio orokorrak

Administrazio ona eta gobernu ona informatzen dituzten printzipioak dira:

g) Sinpletasuna eta ulergarritasuna: Autonomia Erkidegoko Administrazioak teknikak eta metodoak erabiliko ditu, izapideak sinplifikatu ahal izateko, beharrezkoak ez diren prozedurak ezabatu ahal izateko eta erantzun-denborak laburtu ahal izateko. Administrazio-arauek eta prozedurek argiak eta ulergarriak izan behar dute herritarrentzat. Gainera, zerbitzuen informazio-hedabide publikoek hizkuntza erabilerraza erabili behar dute.

I. TITULUA Administrazio ona

II. KAPITULUA Gardentasuna kudeaketan

20. artikulua.— Zerbitzu publikoaren kudeaketa

Zerbitzu publikoak kudeatzeko kontratuen administrazio-klausulen agirietan, gutxienez, erabiltzaileen eskubide hauek bermatzeko behar diren aurreikuspenak jaso behar dira:

⁸⁷⁹ BOEren 103. zenbakian, 2011ko apirilaren 30eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-7709>

c) Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialetako edozein erabiltzeko eskubidea, erabiltzaileek aukeratuta, erakunde emakidadunarekiko eta haren ordezkari eta langileekiko harremanetan.

8.4.4.30. 9/2011 Legea, abenduaren 23koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren 2012rako aurrekontu orokorreari buruzkoa⁸⁸⁰

Zortzigarren xedapen gehigarria.— Sektore publiko instrumentala arrazionalizatzea

2. Bereziki, eta beste jarduketa posible batzuk alde batera utzi gabe, Balear Uharteetako Gobernuak berregituratze-eragiketak egin behar ditu eremu funtzional hauekin zerikusia duten ente instrumentaletan:

a) Zientzia-arlo guztietan ikerketa-arloko eginkizunak egikaritzen dituzten enteak; gaiak hauexek izango dira: Balear Uharteak; katalanaren sustapena; katalanaren hizkuntza-modalitateak aztertu eta zabaltzea; hizkuntza-prestakuntza, katalanari buruzko ezagutzen ebaluazioa eta horiekin lotutako beste batzuk.

⁸⁸⁰ BOEren 39. zenbakian, 2012ko otsailaren 15eko alean, argitaratua.

8.4.4.31. 8/2012 Legea, uztailaren 19koa, Balear Uharteetako Turismoari buruzkoa⁸⁸¹

III. TITULUA

Turismo-jardueraren antolamendua

VIII. KAPITULUA

Turismo-informazioko, -orientazioko eta -laguntzako jardueren enpresak

65. artikulua.— Turismo-gidariak

1. Turismo-gidariaren lanbidea jarduera bat da, zeina lanbide gisa, ohikotasunez eta dirua kobratuz egiten baita; eta hori egiten duten pertsonen informazio- eta interpretazio-zerbitzuak ematen dituzte Balear Uharteetako ondare historiko eta naturalari buruz, interes kulturalako ondasunei buruz, katalogatutako ondasunei buruz eta gainerako turismo-baliabideei buruz; zerbitzuen hartzaileak turistak eta bisitariak dira, eta zerbitzuak Balear Uharteetako bi hizkuntza ofizialetan nahiz atzerriko beste edozein hizkuntzatan ematen dira, eta hizkuntza horiek egiaztatuak izan beharko dute.

4. Lanbide-kualifikazioen aitortza duten onuradunek Balear Uharteetan lanbidean jarduteko beharrezkoak diren katalanezko eta gaztelaniazko hizkuntza-ezagutzak izan beharko dituzte.

67. artikulua.— Turismo-seinaleztapena

Uharte-kontseilu eskudunak turismo-seinaleztapen homogenea ezarriko du, irisgarritasuna eta baliabide eta helmuga turistikoen ezagutza errazteko.

Turismo-seinaleztapen guztia Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetan egongo da, bai eta uharte bakoitzera joaten diren turistek gehien erabiltzen dituzten atzerriko bi hizkuntzetan ere, betiere seinaleztapena eta erabilitako euskarriaren ezaugarriak bateragarriak badira.

Erregelamendu bidez zehaztuko da zein den administrazio publikoek eta enpresaburuek erabili behar duten turismo-seinaleztapena, betiere baliabide eta establezimendu turistikoak identifikatzeko eta haiei buruzko informazioa emateko, eta seinaleztapen hori ahalik eta gehien sinplifikatu beharko da hizkuntza ikonografikoaren bidez.

⁸⁸¹ BOEren 189. zenbakian, 2012ko abuztuaren 8ko alean, argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2012-10610>

8.4.4.32. 4/2013 Legea, uztailaren 17koa, Balear Uharteetako Udaltzaingoak koordinatzeari buruzkoa⁸⁸²

V. TITULUA Prestakuntza, hautaketa, mugikortasuna, trukea eta lanera itzultzea

II. KAPITULUA Hautaketa

32. artikulua.— Sartzeko betekizunak

Udaltzaingoko kidegoetako kategorietara edo udaletako polizia-plazetara sartzeko hautaketa-prozesuetan parte hartu ahal izateko, honako betekizun hauek bete behar dira:

i) Indarrean dagoen araudiak zehazten duen mailako katalana badakiela egiaztatzea, zeina izango baita, gutxienez, Balear Uharteetako Administrazio autonomikoko funtzionarioei eskatuko zaiena.

VI. TITULUA Estatutu-araubidea

I. KAPITULUA Printzipio orokorrak

48. artikulua.— Norbanakoen eskubideak

Funtzionario diren aldetik, udaltzaingoetako kideek eta, udaltzaingoa osatu ez badute, udaletako poliziek, toki-araubidearen arloan indarrean dagoen legeriak, Segurtasun Indar eta Kidegoei buruzko martxoaren 13ko 2/1986 Lege Organikoak, emandako eskubideak izango dituzte, bai eta estatutu-araubidetik eta lege honetatik eratorritako eskubideak ere, eta bereziki honako hauek:

h) Hierarkia-bidea erabiliz, ahoz edo idatziz, eta iraingarriak ez diren hizkera eta esamoldeak erabiliz, zerbitzuaren funtzionamenduarekin, ordutegiarekin edo atazekin lotutako iradokizunak aurkezteko eskubidea, bai eta egokitze jotzen duten beste edozein eskaera ere.

54. artikulua.— Eginbeharrak

Segurtasun Indar eta Kidegoei buruzko martxoaren 13ko 2/1986 Lege Organikoak ezarritakoari kalterik egin gabe, toki-administrazioako funtzionario izateagatik dagozkien eginbeharrez gain, udaltzaingoetako kideek eta, udaltzaingoa osatu ez

⁸⁸² BOEren 203. zenbakian, 2013ko abuztuaren 24ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2013-9129>

badute, udaletako poliziek bete behar dituzte lege honetan aurreikusitako eginbeharrak, eta bereziki honako hauek:

n) Balear Uharteetako hizkuntza ofizialetako edozeinetan haiengana zuzentzeko herritarrek duten eskubidea errespetatzea.

VII. TITULUA

Diziplina-araubidea

II. KAPITULUA

Arau-haustek, zehapenak eta zehatzeko ahala

1. ATALA

Diziplinazko arau-haustek

68. artikulua.— Falta oso astunak

Hauek dira falta oso astunak:

n) Diskriminazioa arrazoi hauengatik dakarren edozein jarduketa: arraza- edo etnia-jatorria; erlijioa edo sinesmenak; desgaitasuna; adina edo sexu-orientazioa; sexua; hizkuntza; iritzia; jaioterria edo auzotasuna, edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial.

8.4.4.33. 5/2013 Legea, urriaren 1ekoa, Balear Uharteetako Ikus-entzunezkoei buruzkoa⁸⁸³

HITZAURREA

IV

[...]

VI. tituluak ekintza instituzionalaren ildoak ezartzen ditu, eta Uharteetako ikus-entzunezkoen sektorearen izaera estrategikoa aitortzen du, sektoreak duen garrantzi sozial eta ekonomikoagatik, eta turismoa sustatzeko, eta kultura, historia eta hizkuntza propioak sustatu eta zabaltzeko tresna gisa.

[...]

II. TITULUA

Ikus-entzunezko komunikazioa

I. KAPITULUA

Erabiltzaileen eskubideak

6. artikulua.— Kultura- eta hizkuntza-aniztasunerako eskubidea

1. Erabiltzaileek eskubidea dute ikus-entzunezko komunikazioan programazio ireki bat sartzeko, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren kultura- eta hizkuntza-aniztasuna islatzen duena eta Balear Uharteetako identitatearen ezagutza eta zabalkundea sustatzen duena, uharte eta uharte anitzeko izaeraren ondoriozko gertaera bereizgarria kontuan hartuta.

2. Balear Uharteetako bi hizkuntza ofizialak ezagutzea eta zabaltzea sustatuko da, Autonomia Erkidegoko Gobernuaren hizkuntza- eta kultura-politikaren esparru orokorraren barruan.

8. artikulua.— Desgaitasuna duten pertsonen eskubideak

1. Ikusmen- edo entzumen-desgaitasuna duten pertsonen ikus-entzunezko komunikaziorako irispide unibertsala aitortzen zaie, baliakizun teknologikoen arabera.

2. Entzumen-desgaitasuna duten pertsonen eskubidea dute estaldura autonomikoko ikus-entzunezko komunikazioak, zeina modu irekian ematen baita, programen % 75 azpititulatzeko, eta egunean gutxienez hiru ordu izateko zeinu-hizkuntzaren bidezko interpretazioz. Uharte-estaldurako telebistak eta tokiko telebistak parametro horiek betetzen saiatuko dira.

3. Ikusmen-desgaitasuna duten pertsonen eskubidea dute estaldura autonomikoko ikus-entzunezko komunikazioak, zeina modu irekian ematen baita, astean

⁸⁸³ BOEren 263. zenbakian, 2013ko azaroaren 2ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2013-11502>

gutxienez 3 ordu audiodeskribatuta izateko. Uharte-estaldurako telebistak eta tokiko telebistak parametro horiek betetzen saiatuko dira.

IV. TITULUA

Ikus-entzunezkoen zerbitzu publikoa Balear Uharteetan

24. artikulua.— Ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzu publikoaren definizioa eta irismena

1. Ikus-entzunezkoen komunikazioaren zerbitzu publikoa interes ekonomiko orokorreko funtsezko zerbitzua da, eta helburu hauek ditu: Konstituzioaren eta Estatutuaren printzipioak eta balioak sustatzen dituzten edukiak zabaltzea; iritzi publiko plurala eratzen laguntzea; Balear Uharteetako kultura- eta hizkuntza-aniztasuna ezagutaraztea, eta jakintza eta arteak zabaltzea, ikus-entzunezkoen kultura sustatzea bereziki nabarmenduta. Era berean, gehiengoaren programazioaren hartzaile ez diren herritarrak eta gizarte-taldeak artatuko dira.

4. Hizkuntza- edo kultura-kidetasunak dituen beste autonomia-erkidego batean lurreko uhin hertziarren bidezko ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu publikoa emateko, hitzarmen bidezko akordio bat beharko da, eta bi autonomia-erkidegoen artean elkarrekikotasunak egon beharko du.

25. artikulua.— Printzipio inspiratzaileak eta irismena

Ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu publikoaren jarduerak honako printzipio hauek izango ditu oinarri:

b) Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko kultura eta hizkuntza ofizialak sustatzea eta zabaltzea, eta gure identitatea defendatzea.

g) Emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna aktiboki sustatzea; horren barruan sartzeko tratua eta aukera-berdintasuna, aniztasuna eta desberdintasuna errespetatzea eta hizkera ez-sexista erabiltzea.

VI. TITULUA

Ekintza instituzionalaren lerroak

36. artikulua.— Ekintza instituzionalaren funtsezko lerroak

1. Balear Uharteetako Gobernuak Uharteetako ikus-entzunezkoen sektorearen izaera estrategikoa aitortzen du, sektoreak duen garrantzi sozial eta ekonomikoagatik, eta turismoa sustatzeko tresna gisa, bai eta kultura, historia eta hizkuntza propioak sustatzeko eta zabaltzeko bitarteko gisa, eta gure konstituzioaren eta gure autonomia-estatutuaren balio gorenak transmititzeko ere.

8. Balear Uharteetako bi hizkuntza koofizialen trataera egokia, bai eta berezko kulturarena ere Balear Uharten barruan eta haietatik kanpo.

VII. TITULUA

Eskumenak eta antolaketa

41. artikulua.— Illes Balears Film Commission

4. Lege honen 36.2.b) artikuluan aurreikusitako ikus-entzunezkoen jardueren leihatila bakarraren bidez, zeina Illes Balears Film Commission delakoan sartuko baita, uhartediko uharteetako edozeinetan ikus-entzunezko jarduerak egiteko beharrezkoak diren administrazio-prozedurak erraztu eta arinduko dira.

[...]

Autonomia Erkidegoak beharrezko neurriak hartu behar ditu leihatila bakarraren bidez honako hauek egin ahal izango direla bermatzeko:

c) Artikulu honetan aurreikusitako informazioa Balear Uharteetako hizkuntza koofizialetan eta Europar Batasuneko beste lan-hizkuntzaren batean eskuratzea.

8.4.4.34. 7/2014 Legea, uztailaren 23koa, Balear Uharteetako Kontsumitzaile eta Erabiltzaileak babesteari buruzkoa⁸⁸⁴

ZIOEN AZALPENA

[...]

IV. kapituluak arautzen du kontsumitzaile eta erabiltzaileek informaziorako duten eskubidea. Zerbitzuak kontratatu aurreko informazioa, etxebizitzaren arloko informazioa eta prezioen arloko informazioa arautzen dira. Informazioa zein hizkuntzatan jaso behar den ere arautzen da.

II. TITULUA

Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen eskubideak

II. KAPITULUA

Kontsumitzaile eta erabiltzaileek osasuna bermatzeko eta haien segurtasunerako duten eskubidea

12. artikulua.— Dokumentazioa kontserbatzeko eta entregatzeko betebeharra

3. Enpresek betebeharra dute ondasunak eta zerbitzuak seguruak direla frogatzeko, arloko agintaritza eskudunak hala eskatzen dienean. Era berean, eskatutako dokumentazio guztia aurkeztu beharko dute, errekerimenduan aipatzen den produktua edo hartan aipatzen diren produktuak argi eta garbi identifikatuz, bai eta Balear Uharteetako hizkuntza ofizialak ez beste hizkuntza batean aurkeztutako edozein dokumentazio teknikoren edo beste edozein dokumenturen itzulpena ere.

IV. KAPITULUA

Kontsumitzaileak eta erabiltzaileak informaziorako duten eskubidea

30. artikulua.— Informazioan erabilitako hizkuntza

1. Kontsumitzaileari emandako informazio guztiak, zeina kapitulu honetan aipatzen baita, Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetako batean agertu beharko du gutxienez.

2. Produktuen etiketatze-datuek pertsonen osasunerako edo segurtasunerako garrantzia dutenean, emandako informazioa gutxienez estatuko hizkuntza ofizialean agertuko da.

⁸⁸⁴ BOEren 202. zenbakian, 2014ko abuztuaren 20ko alean, argitaratua.
Testu kongsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-8820>

III. TITULUA

Administrazioaren jarduna, kontsumitzaile eta erabiltzaileak babesteko

VI. KAPITULUA

Kautela-neurriak

72. artikulua.— Kautela-neurriak

1. Kontsumo-arloan eskumena duen administrazio-organoak egoki iritzitako kautela-neurriak erabaki ditzake, arrazoituta, bere ekimenez, ikuskatzaileak, zehapen-prozeduraren instruktoarak, arduradunak berak proposatuta —bere borondatez hala eskatzen badu— edo beste administrazio batzuek eskatuta, honako kasu hauek:

c) Nahitaezko etiketatzerik ez duten ondasunak edo produktuak merkaturatzen direnean edo Autonomia Erkidegoan ofiziala ez den hizkuntza batean agertzen denean.

IV. TITULUA

Zehatzeko ahala

78. artikulua.— Arau-hausteen gaineko erantzukizuna

3. [...]

Legez edo erregelamenduz eskatzen den hizkuntza ez den beste hizkuntza batean etiketatutako produktuetan, banatzaileari edo merkaturatzaileari egotziko zaio erantzukizuna.

8.4.4.35. 13/2014 Legea, abenduaren 29koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren 2015erako aurrekontu orokorreari buruzkoa⁸⁸⁵

ZIOEN AZALPENA

III

[...]

Azken ildo horretan, eta zori, enbido edo ausazko jokoen gaineko tasa fiskalaren zerga-egitate jakin batzuetan onura fiskal zehatz batzuez gain, oro har murriztu egiten dira pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren karga-eskala autonomikoan dauden tasak, [...] eta kenkari autonomiko berriak sortu dira, [...] atzerriko hizkuntzen eskolaz kanpoko ikasketa [...] sustatzeko.

V. TITULUA

Ente instrumentalaren gaineko arauak

40. artikulua.— Balear Ikaskuntzen Institutua izeneko erakunde publiko enpresariala sortzea

1. Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko sektore publiko instrumentalaren entea sortzen da, erakunde publiko enpresarial gisa, zeina aurreikusita baitago Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko sektore publiko instrumentalari buruzko uztailaren 21eko 7/2010 Legearen 2.1.b) artikuluaaren arabera, eta haren helburu orokorrak honako hauek dira: katalanaren irakaskuntzarekin eta hizkuntza-normalizazioarekin lotutakoak, Balear Uharteetako kultura sustatzearekin lotutakoak, eta haien atzerri-proiektzioa, haren estatutuen arabera.

2. Entearen eginkizunak eta eskumenak, materialak zein juridikoak, honako hauek dira, Balear Uharteetako katalanaren eta kulturaren arloan, betiere estatutuen arabera eta Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Gobernuak eta Administrazioak dituzten eskumenen esparruan:

a) Balear Uharteekin zerikusia duten gaietan ikerketa sustatzea zientziaren arlo guztietan, Balear Uharteetako Gobernuak eta Institutuak berak ikerketarako proposatzen dituzten helburu orokorren arabera.

b) Balear Uharteetako herritarrei hizkuntza-prestakuntza ez-arautua katalanez ematea. Eredu horretan, ikastaroak, mintegiak, hitzaldiak, autoikaskuntzarako zentroak eta era guztietako prestakuntza-teknikak eta -estrategiak antolatzea sustatuko du.

c) Hezkuntza, Kultura eta Unibertsitate Saileko probak antolatzea, kudeatzea eta ziurtatzea, betiere proba horien helburua irakaskuntza araututik kanpoko helduen katalanezko ezagutzak ebaluatzea bada.

⁸⁸⁵ BOEren 31. zenbakian, 2015eko otsailaren 5eko alean, argitaratua.

- d) Hizkuntza- eta kultura-prestakuntzako planean jasotako aurrez aurreko ikastaroak eta proba libreak antolatzea eta kudeatzea, eta plan horretan jasotako noten eta gaikuntzen ziurtagiriak ematea.
- e) Hizkuntza eta literatura katalanaren ebaluaziotik salbuestea, eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako eta Batxilergoko katalanezko ikasketak Hezkuntza, Kultura eta Unibertsitate Saileko katalanaren ezagutza-ziurtagiriekin homologatzea.
- f) Katalanaren ziurtagiriekin baliokidetasun-eskabideak ebaztea.
- g) Balear Uharteetako lurralde-eremuan egiten den edozein kultura-jarduera zabaltzea, norberaren edo besteren bitartekoez.
- h) Tokiko ikasketen arloan argitalpenak egitea, monografiak, bildumak eta aldizkariak eginez, eta jardunaldiak, kongresuak eta hitzaldiak antolatzea.
- i) Balear Uharteetako katalanaren hizkuntza-modalitate propioak aztertzea eta zabaltzea, Balear Uharteetako kultura-ondare gisa eta haien identitatea egituratzen duen elementu gisa, hark eragotzi gabe hizkuntzaren batasuna, betiere Balear Uharteetako Autonomia Estatutuaren 35. artikulua araberara.
- j) Mallorca, Menorca, Eivissa eta Formenteraren arteko eta Balear Uharten eta kanpoaldearen arteko trukeari eta harremanari buruzko zenbait kultura-jarduera programatzea.
- k) Balear Uharteetako kulturaren kanpo-proiektzioa.
- l) Balear Uharteetako berezko hizkuntza den katalanaren erabilera sozialak sustatzea, hala nola filmak bikoiztea, irrati- eta telebista-emisioa, eta katalanak prentsan, mundu judizialean eta enpresa-munduan eta eguneroko bizitzako eremu guztietan duen presentzia.
- m) Hizkuntza-eskubideak sustatzea eta defendatzea.
- n) Ikerketa soziolinguistikoa eta, bereziki, Balear Uharteetako katalanaren erabilerari buruzkoa.

20. ERANSKINA

Lagatako tributuei eta uren saneamendu-kanonari dagozkien onura fiskalen zenbatekoa

6. 2016. urteko aurrekontuan eragina duten neurriak.

Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren 2015erako Aurrekontu Orokorrei buruzko Legean aurreikusten diren onura fiskalei dagokienez, zerga 2015eko abenduaren 31n sortu zelako, 2016ko aurrekontuetan eta hurrengoetan bakarrik izan dezakete eragina onura fiskalok, eta, beraz, zenbatekoa 48,7 milioi eurora helden da, honela banakatuta:

6.1 Pertsona fisikoen errentaren gaineko zerga.

[...]

Hiru kenkari sortu dira I+G+b erakundeei dohaintzak egiteagatik, energia berriztagarrien erabilerari lotutako etxebizitzetan inbertsioak egiteagatik eta atzerriko hizkuntzak ikasteagatik.

**8.4.4.36. 5/2015 Legea, martxoaren 23koa,
Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren
lege- eta erregelamendu-ordenamendua
arrazionalizatu eta sinplifikatzeari
buruzkoa⁸⁸⁶**

ZIOEN AZALPENA

III

[...]

Horrenbestez, egokitzat jotzen da prozedura sinplifikatu bat bete ahal izatea erregelamendu-mailako arau bat kontsolidatzeko bakarrik —izan ere, kasu horietan, ez da ezein aldaketarik egin behar arau horren edukia argitzeko, erregularizatzeko edo harmonizatzeko helburuarekin—; prozedura horretan, izapide gehienen epeak laburtu ahal dira, eta beste izapide batzuk albo batera utzi behar dira zentzua galtzen dutenean, arau-edukia araudia egiteko prozedura arruntaren mende jarri zenetik. Horrela, kontsolidazio horrek ez badu aldaketarik sartzeko aukerarik eman behar, egin beharreko txostenek egiaztatu besterik ez dute egin behar indarrean dagoen erregulazioari ez zaiola materialki eragiten, arauak kasuan-kasuan duen eduki zehatzaz harago. Hori guztia, jakina, alde batera utzi gabe gramatika-, terminologia- edo estilo-ikuspegitik beharrezkoak diren ukitu zehatzak egiteko aukera, hizkuntza-zuzentasunari dagozkion arrazoiengatik soilik.

[...]

⁸⁸⁶ BOEren 96. zenbakian, 2015eko apirilaren 22ko alean, argitaratua.

8.4.4.37. 4/2016 Legea, apirilaren 6koa, funtzio publikoaren eremuan katalanaren erabilera berreskuratzeko hizkuntza- gaikuntzarako neurriei buruzkoa⁸⁸⁷

ZIOEN AZALPENA

I

Katalana Balear Uharteetako berezko hizkuntza gisa berreskuratzea, gaztelaniarekin batera benetako ofizialtasuna ematea eta bizitza instituzionalean, sozialean eta ekonomikoan katalanaren erabilera bultzatzeko eta faboratzeko neurriak abian jartzea legegintza-politikako orientabideak izan dira, eta, horrek eragile politiko eta sozialen artean adostasun-maila handia eragiten zuen heinean, hasiera-hasieratik balear autonomiaren bizitzaren ezaugarri izan dira, batez ere 1983. urtean onetsitako Autonomia Estatutuari esker.

Erritmo eta intentsitate desberdinekin, Hizkuntza Normalizazioari buruzko apirilaren 29ko 3/1986 Legea aho batez onetsi zenetik, hizkuntza ofizialen erabilera antolatzeak aukera eman du urte hauetan guztietan katalana eguneroko hizkuntza gisa sartzeko eremu ofizial eta administratiboetan, hezkuntzan, gizartean, ikus-entzunezkoetan eta beste batzuetan, nahiz eta finkatze-maila desberdina izan, eta kasu askotan hizkuntza propio eta ofizial gisa duen erabilera normaltasunera iritsi gabe.

Ibilbide horrek inflexio-puntu bat izan zuen 2011-2015 legegintzaldian, bereziki uztailaren 19ko 9/2012 Legearekin; lege horren bidez, neurri garrantzitsuak hartu ziren prozesu normalizatzailea berrikusteko, Balearretako errealitate soziolinguistikoari buruzko edozein diagnostiko serio alde batera utzita. Hala, lortu nahi ziren erreformen ondorioak behar bezala haztatu gabe, hizkuntza-normalizazioaren estatutu- eta lege-oinarriak birplanteatu ziren, katalanaren ezagutzak funtzio publikoko merezimendu- eta gaitasun-printzipioei lotutako betekizuntzat hartzeari utzi zitzaion, eta Administrazioaren funtzionamenduan hizkuntza-erabilerarako arauak ezarri ziren, eremu horretan katalanaren ohiko erabilera, ahozkoa eta idatzizkoa, errazten ez zutenak.

Gaur egun, Balear Uharteetako gizartean gehiengoaren sentimendua ikus daiteke, aurreko legegintzaldia hasi arte hizkuntzaren arloan zegoen adostasuna berreraikitzearen aldekoa, eta, beraz, hizkuntza ofizialen erabilerari buruzko legerian, Autonomia Estatutuak zehaztutako babes- eta sustapen-mandatuekin katalanari estatus koherenteagoa itzultzeko beharrezkoak diren elementuak berreskuratzearen aldekoa. Hori dela eta, Parlamentuak uste du ezinbestekoa dela berriro ere eta luzamendurik gabe bereganatzea, enplegatu publikoen hizkuntza-gaikuntzaren arloan, oro har onartzen ziren arau-planteamenduak, zeinen konstituzionaltasuna zalantzarik gabekoa baitzen. Horrekin ez da kontraesanean jartzen Konstituzio Auzitegiaren irailaren 26ko 165/2013 epaia, non gehiengoz deklaratu baitzen 9/2012 Legearen konstituzionaltasuna; izan ere, aldarrikapen

⁸⁸⁷ BOEren 105. zenbakian, 2016ko maiatzaren 2ko alean, argitaratua.

horretan ez dago eragozpenik legegileak konstituzionaltasunaren blokearekin bat datozen beste aukera politiko batzuk hartzeko.

II

Legegintza-testu hau Konstituzioaren eta Estatutuaren esparruarekin eta Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutunarekin guztiz bat etortzeko asmoarekin egin da; gutun hori Espainiako estatuak berronetsi zuen 2001. urtean, eta kontuan hartu dira hizkuntza ofizialen arloko jurisprudentzia- eta doktrina-ildo nagusiak. Parlamentuak, beraz, hauxe proposatu du: 2012 baino lehenagoko arau-zehaztapenak indarrean jartzea; hizkuntza-erabileraren tratamendua Konstituzio Auzitegiaren jurisprudentzia berrienaren arabera ahalik eta zorrotasun handienarekin egiten dela ziurtatzea; eta horretarako egungo desoreka-egoera zuzentzeko neurriak txertatu ditu, guztien hizkuntza-eskubideak bermatu ditu, eta hizkuntza-bereizketarako neurriak hartu ditu, zeinak argi eta garbi justifikatzen baititu Autonomia Estatutuaren printzipioak eta helburuak betetzeko beharrianak. Ildo horretan, esan daiteke legea bat datorrela Konstituzioaren 3. artikuluekin eta Balear Uharteetako Autonomia Estatutuaren 4., 14.3 eta 35. artikuluekin, ahaztu gabe Konstituzio Auzitegiaren doktrina, funtsean honako epai hauetatik datorrena: 82/1986, ekainaren 26koa; 46/1991, otsailaren 28koa (3. O. J.); 31/2010, ekainaren 28koa (14. O. J.), eta 165/2013, irailaren 26koa (5. eta 11. O.J.).

Ingurumari horretan, zilegi da, Konstituzioaren 3.3 artikulutik eta Balear Uharteetako Estatutuaren 4.3 artikulutik katalana babesteko eta sustatzeko datozen aginduei erreparatuta, bai eta administrazio publiko eraginkor baten esparruan hizkuntza-eskubideen eraginkortasuna bermatzeko aginduei ere (Konstituzioaren 103.1 artikulua), hizkuntza ofizialen arauzko tratamenduak neurri zuzentzaileak, babes- eta sustapen-neurriak izatea, katalana bigarren mailako hizkuntza bihur ez dadin gaztelaniarekin alderatuta, betiere erabilera ofizialei dagokienez.

Hori dela eta, lege-testu honetan dagoeneko ezagunak diren irtenbideak aukeratu dira, zeinak modu erabakigarrian lagun baitezakete eurek duten ondorio biderkatzaileagatik zerbitzu publikoen funtzionamenduan katalanaren erabilera normala berreskuratzen, finkatzen eta sustatzen. Balear Uharteetako herritarrek, administrazioekiko harremanetan, eskatzen dute enplegatu publikoek Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialetan gaitasun egokia izatea eta, beraz, beren eskaerei eraginkortasunez erantzun ahal izatea Balear Uharteetako berezko hizkuntzan ere. Hori guztia bateragarria da gaztelania estatuko hizkuntza ofizial gisa gordetzearekin eta administrazio horien eremuan erabilera arruntekoa izatearekin; izan ere, guztiek dute erabiltzeko eskubidea eta ezagutzeko eginbeharra, Konstituzioaren 3. artikuluen arabera.

Egiten den araugintza-eragiketaren oinarria are nabarmenagoa da kontuan hartzen bada azterlan fidagarriek ondorioztatzen dutela, azken urteotan katalanaren erabilera arautzeko, irakasteko eta sustatzeko egin diren ekintzen garrantzia gorabehera, azken horrek oraindik ez dituela lortu hizkuntzaren aldetik desiragarriak diren normaltasun-estandarrik, gutxienez estatutu-legegilearen hitzetan, «Balear Uharteetako herritarren bi hizkuntzen eskubideei dagokienez, hizkuntza bien erabateko berdintasuna» lortzearen zentzuan (Estatutuaren 4.3 artikulua). Argi dago eskuragarri dauden datuek modu nabarian jartzen dutela berdintasun erreala eta eraginkorra lortzetik urrun dagoela oraindik, eta, hizkuntza propioa bultzatzeko neurriak ezabatzen, ahultzen edo atzeratzen badira, sektore askotan diglosia-egoerak eta katalanaren erabileraren atzerakada nabariak

bultzatuko direla. Legegintza-testu hau bultzatzen duen gehiengo parlamentarioaren ustez, gutxitze-egoeran dagoen hizkuntzaren estatusa hobetzera zuzenean bideratutako ekintzekin bakarrik ziurtatu daiteke hizkuntza ofizialen arteko oreka desiragarria, eta eraginkortasunez zaindu guztien eskubideen egikaritzea.

III

Lege honek hizkuntza-gaikuntzarako neurriak jasotzen ditu, funtzio publikoaren eremuan katalanaren erabilera berreskuratu eta sustatzeko, hau da, Autonomia Estatutuaren 4.3 eta 14.3 artikuluen agindua gauzatzeko arau-ekintzak. Neurri horiei esker, botere publiko autonomikoez eta enplegatu publikoek katalana normaltasunez erabiltzen dutela ziurtatu ahal izango da, zeina Konstituzioan onargarria den aukera baita eta neurri batean estatutu-legegileak ezartzen duen orientazioa ere baita; izan ere, estatutu-legegileak orientazio hori hartu du errealitate soziolinguistiko horri erantzuteko, eta botere publikoek katalana eremu guztietan normalizatzeko prozesuan eta, bereziki, Balear Uharteetako instituzioen eta administrazioen eremuetan erabakitazunez parte hartu behar dute.

Adierazitako zentzuan, lege-testu honek zenbait zehaztapen jasotzen ditu, hizkuntza ofizialen ezagutza funtzio publikoaren eremuko merezimendu- eta gaitasun-printzipioekin lotuz, katalana hizkuntza propiotzat duten administrazioen funtzionamendu egokia ziurtatzeko, bai eta herritarrek beren lehentasunezko hizkuntza ofizialean artatuak izateko dituzten eskubideen eraginkortasuna ziurtatzeko ere, Balear Uharteetako Estatutuaren 14.3 artikuluko eskakizunen arabera. Funtzio publikoan sartzeko berezko hizkuntzan trebatzeko betekizunen eskakizun orokorra, baita administrazio publikoen barruan sustatzeko ere, eraso ezineko neurritzat jotzen da Konstituzioaren ikuspuntutik (Konstituzio Auzitegiaren otsailaren 28ko 46/1991 epaia). Kontuan izan behar da, gainera, katalanaren ezagutza-eskakizun orokorrak bakarrik, zeina lanpostuen ezaugarrien arabera aldagarria baita, ahalbidetzen duela azaldutako helburuak osoki lortzea; izan ere, eskakizun mugatu bat, adibidez, arreta jendeari zuzenean emateko tokietara mugatzea, hizkuntza-aholkularitzara mugatzea eta hezkuntza-zerbitzuetara mugatzea ez litzateke nahikoa izango.

Bestalde, gaur egun zentzuzkoa da eskatzea, erabat katalanez izapidetzen diren administrazio-prozeduretan, esku hartu behar duten langile guztiek hizkuntza horren ezagutza egokia izan behar dutela.

Azkenik, lege honetan xedapen iragankor gisa sartzen dira enplegatu publikoei eska dakizkiekeen hizkuntza-ezagutzaren mailei buruzko behin-behineko erabaki batzuk, zeinak iraganean ere indarrean egon baitziren zerbitzu publikoak ematean disfuntziorik sortu gabe. Maila horien behin-behineko ezarpenak berdintasun-, arrazoizkotasun- eta proportzionaltasun-irizpideei erantzuten die, jurisprudentziak eskatu bezala. Tratamendu berezitua emateko, osasun-administrazioko estatutupeko langileak eta langile lan-kontratudunak behar dira, bai haien ezaugarri profesionalengatik, bai eremu horretan gertatu den normalizazio-prozesua nabarmen astiro doalako.

Bestalde, komeni da nabarmentzea legeak hiru xedapen gehigarri dituela mugikortasunari, lanpostuen okupazioari eta administrazio-egoerei dagozkienez.

1. artikulua

Edukia emango zaio Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Funtzio Publikoari buruzko martxoaren 27ko 3/2007 Legearen 30. artikuluko d) letrari, idazkera hau izango duela:

«d) Katalana jakiteko eskatzen den maila, erregelamendu bidez ezarritako moduan».

2. artikulua

Aldatu egingo da Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Funtzio Publikoari buruzko martxoaren 27ko 3/2007 Legearen 45. artikuluko 2. apartatua, zeinak idazkera hau izango baitu:

«2. Oposizio-sistema izangaien gaitasuna zehazteko gaitasun-proba bat edo gehiago egitean datza».

3. artikulua

Gehitu egingo zaio f) letra Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Funtzio Publikoari buruzko martxoaren 27ko 3/2007 Legearen 50. artikuluko 1. apartatuari, idazkera hau izango duela:

«f) Erregelamenduz zehazten den katalanaren ezagutza egiaztatzea, eskakizun-mailaren eta eginkizunen arteko proportzionaltasun- eta egokitasun-printzipioa errespetatuz».

4. artikulua

Ezabatu egingo da Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Funtzio Publikoari buruzko martxoaren 27ko 3/2007 Legearen 71. artikuluko 6. apartatua.

5. artikulua

Aldatu egingo da Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Funtzio Publikoari buruzko martxoaren 27ko 3/2007 Legearen 80. artikuluko 1. apartatuaren b) leta, zeinak idazkera hau izango baitu:

«b) Lanerako eskatzen diren betekizunak, katalanaren ezagutza-maila barne, hala badagokio».

6. artikulua

Gehitu egingo zaio 3. apartatua Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Funtzio Publikoari buruzko martxoaren 27ko 3/2007 Legearen 96. artikuluari, idazkera hau izango duela:

«3. Aurreko apartatuan aipatzen diren funtzionarioek ezin badute egiaztatu katalanaren gutxieneko ezagutza-maila dutela, maila hori lortu eta egiaztatu beharko dute, erregelamendu bidez ezartzen den moduan».

7. artikulua

Aldatu egingo da Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Funtzio Publikoari buruzko martxoaren 27ko 3/2007 Legearen 113. artikuluko 2. apartatua, zeinak idazkera hau izango baitu:

«Lanpostu bat behin-behinean adjudikatuz itzul daiteke lanpostura, zerbitzuaren beharrianen arabera, betiere interesdunak lanpostua betetzeko betekizunak betetzen baditu erregelamendu bidez ezartzen den moduan».

8. artikulua

Aldatu egingo da Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Funtzio Publikoari buruzko martxoaren 27ko 3/2007 Legearen 124. artikuluko 1. apartatuaren g) letra, zeinak idazkera hau izango baitu:

«g) Hizkuntza ofizialak ezagutzea erregelamendu bidez zehazten den mailan, eta herritarrei erraztasunak ematea hizkuntza horiek Administrazio autonomikoarekiko harremanetan erabiltzeko eskubidea egikaritzeko».

9. artikulua

Ezabatu egingo da Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Funtzio Publikoari buruzko martxoaren 27ko 3/2007 Legearen hamabigarren xedapen gehigarria.

10. artikulua

Ezabatu egingo da Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Funtzio Publikoari buruzko martxoaren 27ko 3/2007 Legearen hamahirugarren xedapen gehigarria.

Lehenengo xedapen iragankorra.— Funtzionarioek eta langile lan-kontratudunek katalana jakiteko betekizunak

Harik eta Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Funtzio Publikoari buruzko martxoaren 27ko 3/2007 Legearen 30.d) eta 50.1.f) artikuluetan aurreikusitako erregelamendu bidezko garapena egin arte, honako hauek dira lanpostuetan sartzeko eta haiek betetzeko eskatu behar diren katalan-ezagutzak:

1. Funtzionarioen talde, kidego eta eskaletako lanpostuetan sartzeko eta haiek betetzeko eskatu behar diren ezagutzak.

a) Administrazio Orokorra: Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Administrazioko kidego orokorren kidego eta eskalei buruzko martxoaren 16ko 2/2007 Legearen 5. eta 6. artikuluetan jasotako kidegoak eta eskalak.

Taldeak	Eskatzen diren katalan-ezagutzak
A1, A2 eta C1	C1 mailaren ziurtagiria (benetako domeinu funtzionalaren maila).
C2	B2 mailaren ziurtagiria (maila aurreratua).
Lanbide-elkartzeen taldea	B1 mailaren ziurtagiria (atalase-maila).

b) Administrazio berezia: Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Administrazioko kidego berezien kidego eta eskalei buruzko martxoaren 16ko 2/2007 Legearen 7., 8., 9., 10., 11. eta 12. artikuluetan jasotako kidegoak eta eskalak.

Taldeak	Eskatzen diren katalan-ezagutzak
A1, A2 eta C1	B2 mailaren ziurtagiria (maila aurreratua).

C2 eta lanbide-elkartzeen taldea	B1 mailaren ziurtagiria (atalase-maila).
----------------------------------	--

c) Administrazio orokorreko eta administrazio bereziko kidego eta eskaletara batera atxikitako lanpostuak eta titulazio-talde bati baino gehiagori atxikita dauden lanpostuak: lanpostu horiek betetzeko, eskakizun handieneko kidego edo eskalako katalanaren ezagutza-ziurtagiria izatea eskatu behar da.

2. Lan-izaerako lanbide-kategoriari dagozkien lanpostuetan sartzeko eta haiek betetzeko eskatu behar diren ezagutzak.

Taldeak	Eskatzen diren katalan-ezagutzak
Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Administrazio langile lan-kontratudunentzako hitzarmen kolektiboaren 1., 2., 3. eta 4. mailak.	B2 mailaren ziurtagiria (maila aurreratua).
Salbuespenak: goi-mailako teknikaria, administrazio orokorreko espezialitatea eta espezialitate juridikoa (1. maila), erdi-mailako teknikaria, administrazio orokorreko espezialitatea (2. maila), administrari arduraduna (3. maila) eta administraria (4. maila).	C1 mailaren ziurtagiria (benetako domeinu funtzionalaren maila).
Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Administrazioaren zerbitzuko langile lan-kontratudunentzako hitzarmen kolektiboaren 5., 6., 7. eta 8. mailak.	B1 mailaren ziurtagiria (atalase-maila).
Salbuespena: administrari laguntzailea (6. maila).	B2 mailaren ziurtagiria (maila aurreratua).

Lanbide-kategoria bati baino gehiagori atxikita dauden lanpostuek betekizun hau dute haiek betetzeko: katalanaren eskakizun handieneko ezagutza-ziurtagiria izatea.

3. Eskakizun espezifiko gisa katalanez jakitea duten lanpostuak.

Bereziki, lanpostuen zerrendan, eta «betekizun espezifiko»en apartatuan, adierazi daiteke zer lanpostutan eskatzen den katalanaren ezagutza-maila handiagoa orokorrean aipatutakoak baino, betiere lanpostu haien eginkizunen ezaugarri bereziengatik.

Bigarren xedapen iragankorra.— Balear Uharteetako Osasun Zerbitzuko estatutupeko langileek eta langile lan-kontratudunek katalanerako dituzten betekizunak

Lege hau indarrean jarri eta urtebeteko epean, Balear Uharteetako Gobernuak erregelamendu bidez garatuko du Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Funtzio Publikoari buruzko martxoaren 23ko 3/2007 Legearen 30.d) eta 50.1.f) artikuluetan aurreikusitakoa. Bien bitartean, Balear Uharteetako Osasun Zerbitzuko estatutupeko langile gisa eta lan-kontratuko osasun-langile gisa sartzeko eta haien lanpostuak betetzeko, katalanaren ezagutza haiek eskatu behar dira:

1. Estatutupeko langileen kategorietan sartzeko hautaketa-prozeduretan eta estatutupeko langileen plazak betetzeko mugikortasun-prozeduretan eska daitezkeen ezagutzak.

a) Taldeetan sartzeko hautaketa-prozeduretan, Balear Uharteetako Osasun Zerbitzuko edo hari atxikitako erakundeetako estatutupeko langileen kategorien arabera zehaztuta, katalanari buruz eskatu behar diren ezagutzak honako hauek dira:

Taldeak	Eskatzen diren katalan-ezagutzak
A1, A2 eta C1	B2 mailaren ziurtagiria (maila aurreratua).
C2 eta lanbide-elkartzeen taldea	B1 mailaren ziurtagiria (atalase-maila).

b) Balear Uharteetako Osasun Zerbitzuko edo hari atxikitako erakundeetako estatutupeko langileen plazak betetzeko mugikortasun-prozeduretan, zeinak araututa baitaude Osasun-zerbitzuetako estatutupeko langileen esparru-estatutuari buruzko abenduaren 16ko 55/2003 Legearen VII. kapituluari, katalanaren ezagutza hauek egiaztatzea eskatu behar da:

Taldeak	Eskatzen diren katalan-ezagutzak
A1, A2 eta C1	B2 mailaren ziurtagiria (maila aurreratua).
C2 eta lanbide-elkartzeen taldea	B1 mailaren ziurtagiria (atalase-maila).

2. Balear Uharteetako Osasun Zerbitzuko langile lan-kontratudunen hautaketa- eta mugikortasun-prozeduretan eska daitezkeen ezagutzak.

Taldeak	Eskatzen diren katalan-ezagutzak
Aplikatu beharreko hitzarmen kolektiboan bakoitzari dagozkion mailak —edo bakoitzari dagozkion mailetan sartutako lanpostuak betetzeko—, baldin eta eskatzen badute graduako unibertsitate-titulua, Lanbide Heziketako goi-mailako teknikaria, Batxilergoa edo Lanbide Heziketako teknikaria edo baliokidea izatea.	B2 mailaren ziurtagiria (maila aurreratua).
Aplikatu beharreko hitzarmen kolektiboan bakoitzari dagozkion mailak —edo bakoitzari dagozkion mailetan sartutako lanpostuak betetzeko—, baldin eta eskatzen badute Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako gradudunaren titulazioa, eskola-ziurtagiria edo baliokidea izatea.	B1 mailaren ziurtagiria (atalase-maila).

3. Salbuespenak.

Salbuespen gisa, eta profesionalen gabezia edo eskasia dela eta, edo estatuko edo nazioarteko ikertzaileak edo zientzialariak kontratatu behar direnean, estatutupeko langileen edo langile lan-kontratudunen kategoria jakin batzuei eragiten dieten hautaketa- eta mugikortasun-deialdiek salbuetsi egin ditzakete xedapen iragankor honetan eskatzen diren hizkuntza katalanaren ezagutzei buruzko betekizunak, betiere Balear Uharteetako Osasun Zerbitzuaren edo erakunde eskudunaren giza baliabideen plangintzaren arloko organo eskudunari entzun ondoren, zeinak

nahitaez emango baitu txostena aipatutako salbuespenaren indarraldi eta irismenari buruz.

Hirugarren xedapen iragankorra.— B taldean hizkuntza katalana jakiteko eskakizuna

Harik eta Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Funtzio Publikoari buruzko martxoaren 27ko 3/2007 Legearen 30.d) eta 50.1.f) artikuluetan aurreikusitako erregelamendu-garapena egin arte, eta inoiz ez 2017ko ekainaren 1a baino lehen, Enplegatu Publikoaren Oinarrizko Estatutuari buruzko Legearen testu bateginaren 76. artikuluan aurreikusitako titulazioko B taldeko funtzionarioen kidegoetako edo estatutupeko langileen kategorietako lanpostuetan sartzeko eta haiiek betetzeko, katalanaren ezagutza-maila B2 mailakoa izango da (maila aurreratua), zeina hizkuntza-politikaren arloan eskumena duen sailak edo Administrazio Publikoaren Balear Eskolak ezarria baita.

Laugarren xedapen iragankorra.— Hizkuntza-gaikuntzaren eskakizunaren eraginkortasuna

1. Lege honen xedapen iragankorretan jasotako hizkuntza-gaitasunaren eskakizuna eraginkorra izango da legea bera indarrean jarri ondoren hasten diren langileen arloko prozedura guztietan, harik eta martxoaren 27ko 3/2007 Legearen 30.d) eta 50.1.f) artikulua erregelamendu bidez garatu arte.

2. Aurreko apartatuan xedatutakoa gorabehera, Administrazioko osasun-estatutupeko langileentzat, zeinak lege honen bigarren xedapen iragankorrak aipatzen baititu, eskakizun hori eraginkorra izango da 2017ko ekainaren 1aren ondoren hasten diren langileen arloko prozedura guztietan, salbu eta martxoaren 27ko 3/2007 Legearen 30.d) eta 50.1.f) artikulua garatzeko araudian besterik xedatzen ez bada.

Bosgarren xedapen iragankorra.— Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuko mailen baliokidetasunak eta egokitzapenak

1. Lege honetan eskatzen diren katalanaren ezagutza-mailak Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratura egokituta daudela ulertzen da: ikaskuntza, irakaskuntza eta ebaluazioa.

2. Lege honetan aldi baterako aurreikusitako katalanaren ezagutza-mailak Balear Uharteetako Gobernuko Hizkuntza Politikako Zuzendaritza Nagusiak emandako edo baliokidetzat onartutako ziurtagiri baten bidez egiaztatuko dira. Edozelan ere, baliokotzat joko dira Balear Uharten eremuan eskumena duen organoak lege hau indarrean jarri aurretik eman edo baliokidetzat aitortu dituen ziurtagiriak.

Xedapen indargabetzaile bakarra

Indargabetu egiten dira lege honetan ezarritakoaren aurka dauden maila bereko edo beheragoko xedapenak, eta, bereziki, 9/2012 Legea, uztailaren 19koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Funtzio Publikoari buruzko martxoaren 27ko 3/2007 Legea aldatzekoa.

Azken xedapenetako lehenengoa

Baimena eman zaio Balear Uharteetako Gobernuari hartu beharreko neurriak eman ditzan lege hau garatzeko.

Azken xedapenetako bigarrena

Lege hau Balear Uharteetako Aldizkari Ofizialean argitaratu eta hurrengo egunetik aurrera jarriko da indarrean.

**8.4.4.38. 8/2016 Legea, maiatzaren 30ekoa,
lesbiana, gay, trans, bisexual eta
intersexualen eskubideak bermatu eta
LGTBI fobia desagerrarazteari buruzkoa⁸⁸⁸**

II. TITULUA
LGTBI pertsonen berdintasun eraginkorra
sustatzeko politika publikoak

I. KAPITULUA
Esku hartzeko sektoreak

12. artikulua.— Hezkuntza

4. Eskola-, hezkuntza- eta prestakuntza-materialen edukiek, edozein formatutan, eta erabiltzen den hizkerak kontuan hartuko dute aniztasuna sexu-orientazioari, genero-identitateari eta genero-adierazpenari dagozkenez, eta arrazoi horrengatiko edozein diskriminazio-mota saihestuko dute.

15. artikulua.— Komunikabideak

1. Balear Uharteetako Ikus-entzunezkoen Kontseiluak, komunikabideei dagokienez:
b) Gomendioak ezarriko ditu homosexualitatearekin eta intersexualitatearekin lotutako hizkuntza-erabilerei eta irudien tratamenduari eta erabilerari buruz.

⁸⁸⁸ BOEren 157. zenbakian, 2016ko ekainaren 30eko alean, argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2016-6310>

8.4.4.39. 11/2016 Legea, uztailaren 28koa, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunari buruzkoa⁸⁸⁹

ZIOEN AZALPENA

IV

[...]

8. artikuluan xedatzen da bermatu egin behar dela hizkuntzaren erabilera ez-sexista, zuzentasunez, eta berdintasunezko tratamendua eman behar zaiela politiken garapenean erabiltzen diren eduki eta irudiei.

[...]

ATARIKO TITULUA **Xedapen orokorrak**

3. artikulua.— Printzipio orokorrak

1. Lege honen helburua lortzeko, eta Balear Uharteetako Autonomia Estatutuaren 16., 17. eta 22. artikuluetan xedatutako eskubideak eta mandatuak betetz, Balear Uharteetako botere publikoen jarduketek, haien eskudantzien esparruan, honako printzipio orokor hauek bete beharko dituzte:

m) Beharrezko neurriak hartzea hizkuntzaren erabilera ez-sexista egiteko eta, edozelan ere, hizkuntzaren bidez emakumeen ikusezintasuna saihesteko.

I. TITULUA

Genero-berdintasuna sustatzeko politika publikoak

8. artikulua.— Emakumeen eta gizonen hizkera eta irudi publikoaren erabilera ez-sexista

1. Balear Uharteetako administrazio publikoek hizkuntzaren erabilera ez-sexista bermatuko dute. Botere publikoek eta horien mendeko organismo, erakunde eta sozietateek hizkera ez-sexista erabiliko dute idatzizko komunikazio guztietan, arreta pertsonalean eta komunikabideetan.

2. Balear Uharteetako administrazio publikoek eremu publiko zein pribatu guztietan hizkuntzaren erabilera ez-sexista egitea sustatuko dute.

⁸⁸⁹ BOEren 202. zenbakian, 2016ko abuztuaren 22ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2016-7994>

III. TITULUA

Balear Uharteetako administrazio publikoen jardunean genero-ikuspegia txertatzeko neurriak

25. artikulua.— Administrazio publikoen zerbitzuko langileen gaikuntza

1. Balear Uharteetako administrazio publikoek beharrezko neurriak hartuko dituzte beren langileei emakumeen eta gizonen berdintasunaren arloko oinarritzko prestakuntza mailakaturik eta etengabea bermatzeko, eta genero-ikuspegia txertatzeko dute edukietan eta prestakuntzan, betiere lege honen xedapenak gauzatzeko eta administrazio-jardunean genero-ikuspegia benetan integratzea ahalbidetuko duen ezagutza praktikoa bermatzeko, administrazio-hizkera ez-sexistari buruzko ikastaroak bereziki aipatuta.

IV. TITULUA

Berdintasuna sustatzeko neurriak eta esku hartzeko arloak

I. KAPITULUA

Hezkuntza

28. artikulua.— Ikasmaterialak

2. Balear Uharteetako irakaskuntzako zentroetako testuliburuek eta materialek, edozein euskarritan, aurreko puntuan aipatutako arauak errespetatzeko dituzte, hizkuntzaren erabilera ez-sexista egingo dute, hizkuntzaren bidez emakumeak ikusezin bihurtzea saihestuko dute, eta irudietan eta adierazpenetan emakumeen eta gizonen presentzia orekatua eta estereotiporik gabea bermatzeko dute.

III. KAPITULUA

Enplegua

2. ATALA

Lan-berdintasuna Balear Uharteetako sektore pribatuan eta funtzio publikoan

41. artikulua.— Negoziazio kolektiboa

3. Balear Uharteetako Gobernuak arreta berezia jarriko du hitzarmen kolektiboek:
b) Hizkuntzaren erabilera ez-sexista egin dezaten.

IV. KAPITULUA

Osasuna

50. artikulua.— Materialak

1. Administrazio publikoek emakumeei zuzendutako osasunari buruzko dibulgazio-materialak egitea bultzatuko dute, hizkera ez-sexista erabiliz eta emakumeen aniztasuna kontuan hartuta.
2. Lehen mailako arretako osasun-zerbitzuetan jarduketa-gidak eta -protokoloak egitea sustatu beharko da, emakumeen prebalentzia handiko prozesuetarako edo genero-eraginarekiko nabarmen sentikorrak diren prozesuetarako.

VII. KAPITULUA

Komunikabideak eta publizitatea. Ezagutzaren eta informazioaren gizartea, teknologia berriak eta publizitatea

61. artikulua.— Komunikabide sozialak

3. Programazioak egitean, komunikabide sozialek ez dute hizkera sexistarik erabiliko.

63. artikulua.— Teknologia berriak eta informazioaren gizartea

2. Informazioaren eta komunikazioaren teknologien arloan garatutako proiektuetan, baldin eta Balear Uharteetako administrazio publikoek osorik edo zati batean finantzatutakoak badira, bermatuko da hizkuntzaren erabilera ez-sexista egingo dela eta haren edukia ez dela sexista izango.

8.4.4.40. 12/2016 Legea, abuztuaren 17koa, Balear Uharteetako Ingurumen Ebaluazioari buruzkoa⁸⁹⁰

II. TITULUA

Plan, programa eta proiektuen ingurumen- ebaluazioa

I. KAPITULUA

Plan eta programen ingurumen-ebaluazio estrategikoa

10. artikulua.— Ingurumen-ebaluazio estrategiko arruntaren, ingurumen-ebaluazio estrategiko sinplifikatuaren eta ingurumen-adierazpen estrategikoaren aldaketaren izapideak, dokumentazioa eta epeak

4. Jendaurrean jarriko da, *Balear Uharteetako Aldizkari Ofizialean* iragarkia argitaratuz. Organo substantiboak iragarki hori argitaratuko du bere webgunean eta eragindako uharteko edo uharteetako katalanezko eta, hala badagokio, gaztelaniazko hedapen handieneko egunkarietako batean.

II. KAPITULUA

Proiektuen ingurumen-inpaktuaren ebaluazioa

17. artikulua.— Ingurumen-inpaktuaren ebaluazio arruntaren, ingurumen-inpaktuaren ebaluazio sinplifikatuaren eta ingurumen-inpaktuaren adierazpenaren aldaketaren izapideak, dokumentazioa eta epeak

5. Jendaurrean jarriko da, *Balear Uharteetako Aldizkari Ofizialean* iragarkia argitaratuz. Organo substantiboak iragarki hori argitaratuko du bere webgunean eta eragindako uharteko edo uharteetako katalanezko eta katalanezko hedapen handieneko egunkarietako batean, eta behar diren neurriak hartuko ditu publikoaren artean ahalik eta zabalkunde handiena bermatzeko, batez ere garrantzi handieneko proiektuen kasuan.

⁸⁹⁰ BOEren 225. zenbakian, 2016ko irailaren 17ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2016-8518>

8.4.4.41. 4/2017 Legea, uztailaren 12koa, Balear Uharteetako Industriari buruzkoa⁸⁹¹

II. TITULUA Industria-politika

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

9. artikulua.— Jarduketak industria-politikaren arloan

2. Zehazki, Balear Uharteetako industria-politikaren xedea honako jarduketa hauek gauzatzea izango da:

p) Industria-planean, neurriak aurreikusiko dira, genero-berdintasuna, gizarte-erantzukizun korporatiboa eta norberaren hizkuntzaren erabilera sustatzeko eta garatzeko.

III. KAPITULUA Industria-politikaren plangintza

2. ATALA Industria-jarduera sustatzeko programak

21. artikulua.— Nazioartekotze-programen xede eta helburuak

1. Nazioartekotze-programen xedea da Balear Uharteetako enpresak nazioarteko eremuan lehian sartzea, bultzatzea eta sendotzea, eta aipatutako xede hori lortzeko beharrezkoak diren egitura-egokitzapenak egitea.

2. Horretarako, nazioartekotze-programetan proiektu egokiak diseinatu eta ezarriko dira, besteak beste, erregelamendu bidez ezar daitezkeen xedeez gainera, honako helburu hauek lortu ahal izateko:

h) Balear Uharteetako langileen hizkuntza- eta teknologia-gaitasunak hobetzeko Lanbide Heziketako plan espezifiko bat garatzea, nazioartekotze hori errazteko.

⁸⁹¹ BOEren 222. zenbakian, 2017ko irailaren 14ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-10495>

8.4.4.42. 7/2017 Legea, abuztuaren 3koa, Balear Uharteetako Zuzenbide Zibilaren Konpilazioa aldatzen duena⁸⁹²

ZIOEN AZALPENA

X. Konpilazioaren beste aldaketa batzuk

[...]

Bestalde, bi xedapen gehigarrik katalanezko bertsioaren aldaketa puntuala eta konpilazioaren gaztelaniazko bertsioa jasotzen dituzte, idazketa hobetzeko edo terminologia zehazteko.

Lehenengo xedapen gehigarria.— Katalanezko bertsioaren aldaketak

Irailaren 6ko 79/1990 Legegintzako Dekretuaren bidez onetsitako Balear Uharteetako zuzenbide zibileko konpilazioaren testu bateginaren katalanezko bertsioan, honako hitz edo esamolde hauek aldatzen dira:

a) 39. artikuluko bigarren paragrafoan:

Hau dioen lekuan: «la falcidia», esan behar du: «a la falcidia».

b) 39. artikuluko hirugarren paragrafoan:

Hau dioen lekuan: «en allò que n'excedeixin», esan behar du: «en allò que no n'excedeixin».

c) 54. artikuluko bigarren paragrafoan:

Hau dioen lekuan: «En allò que no es preveu en el paràgraf anterior, hi serà d'aplicació el que disposa el Codi civil (art. 523 a 529) sobre el dret d'habitació», esan behar du: «En allò que no es preveu en el paràgraf anterior, hi serà aplicable el que disposa el Codi civil sobre el dret d'habitació».

Bigarren xedapen gehigarria.— Gaztelaniazko bertsioaren aldaketak

Irailaren 6ko 79/1990 Legegintzako Dekretuaren bidez onetsitako Balear Uharteetako zuzenbide zibileko konpilazioaren testu bateginaren gaztelaniazko bertsioan, honako hitz edo esamolde hauek aldatzen dira:

a) 38. artikuluari puntu eta bereiz bat erantsiko zaio honen aurretik: «El que lo formalizare en fraude de los legatarios perderá el indicado derecho».

b) 39. artikuluko hirugarren paragrafoan:

Hau dioen lekuan: «en lo que no exceda de ella», esan behar du: «en lo que no excedan de ella».

c) 52. artikulua ostean hauxe erantsiko da:

«IV. KAPITULUA

Ab intestato oinordetza»

d) 66. artikulua, 1. apartatua:

⁸⁹² BOEren 223. zenbakian, 2017ko irailaren 15eko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-10540>

Hau dioen lekuan: «nombradas ‘espolits’», esan behar du: «denominadas ‘espòlits’».

e) 66. artikulua, 3. apartatua:

Hau dioen lekuan: «Tienen capacidad de otorgar capítulos», esan behar du: «Tienen capacidad para otorgar capítulos».

f) 67., 68. eta 72. artikulua:

Hau dioen lekuan: «‘espolits’», esan behar du: «‘espòlits’».

g) 71. artikuluari puntu eta bereiz bat erantsiko zaio honen aurretik: «La ejecución del encargo hecha por acto *inter vivos* será irrevocable».

h) 72. artikuluko 1. apartatua puntu eta bereiz bat ezabatuko da honen aurretik: «Solo serán válidos los pactos otorgados en escritura pública».

i) 86. artikulua:

Hau dioen lekuan: «‘desvis’», esan behar du: «‘desvís’».

8.4.4.43. 8/2017 Legea, abuztuaren 3koa, Balear Uharteetako Irisgarritasun Unibertsalari buruzkoa⁸⁹³

I. TITULUA Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Xedea eta definizioak

2. Lege honen ondorioetarako, honako hauek honela ulertzen dira:

e) Komunikazioa: igorle baten eta hartzaile baten artean informazioa trukatzeko prozesua. Mezua hautemateko erabiltzen den zentzumenaren arabera, komunikazioa honelakoa izan daiteke:

1) Entzunezkoa: mezua entzumenaren bidez hautematen den komunikazioa.

2) Ukimena: mezua ukimenaren bidez hautematen den komunikazioa. Barnean hartzen ditu braille irakurketa-idazketa sistema, sinboloak eta grafikoak erliebean, letra larriak esku-ahurrean, ukimenezko alfabeto daktilologikoa edo esku-ahurrean eta ukimenezko euskarria duen zeinu-hizkuntza.

3) Ikusizkoa: mezua ikusmenaren bidez hautematen den komunikazioa. Barnean hartzen du sistema grafiko alfabetikoa eta sinbolikoa, zeinuen, letren, grafismoen, sinboloen eta antzeko beste adierazpenen bidez irudikatzen dena edozein euskarri material, elektronikoa edo telematikotan; argi-seinaleak, hau da, lurraldean, eraikuntzan eta garraioan arrisku- edo larrialdi-abisua ematen duten argi-errotuluak edo argiak, eta zeinu-hizkuntza.

n) Zeinu-hizkuntzak: gor zeinugileen keinu- eta ikus-modalitateko hizkuntza-sistemak, zeinak gor-itsuek ere erabiltzen baitituzte beren egoera sentzorialaren arabera egokituta.

q) Laguntza-bitartekoak: ingurunearen eta desgaitasuna duten pertsonen arteko bitartekari gisa jarduten duten laguntzak, bizi-kalitatea hobetzeko edo autonomia pertsonala areagotzeko aukera ematen dietenak. Erabilera partikularreko laguntza-bitartekoak beharrezko elementutzat jotzen dira, eta ezin da mugatu horien erabilera, salbu eta segurtasun- edo osasungarritasun-arrazoiengatik edo erregelamendu bidez ezarritako beste arrazoi batzuegatik. Laguntza-bitartekoak honela sailkatzen dira:

2) Laguntza pertsonala: desgaitasuna duten pertsonen produktu eta zerbitzuen erabilera, komunikazioa edo mugikortasuna errazteko edo bermatzeko prestatutako pertsona, hala nola zeinu-hizkuntzaren interpretea, gidari-interpretea edo laguntzaile pertsonala.

x) Ikusizko komunikazioan laguntzeko produktuak: ikusmen-desgaitasuna duten pertsonen produktuak ikusmen-informazioa hautematen eta ulertzen laguntzeko metodo espezifikoak. Honako produktu hauek sartzen dira:

2) Ikusizko informazioa soinu-hizkuntza bihurtzen duten laguntza-produktuak: gailuak, ekipoak, tresnak, baliabide teknologikoak, programarioa eta ikusizko

⁸⁹³ BOEren 223. zenbakian, 2017ko irailaren 15eko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-10541>

informazioa soinu-hizkuntza bihurtzen duen eta ikusmen-desgaitasuna duten pertsonen informazio hori eskuratzeko aukera ematen dien beste edozein laguntza.

VI. KAPITULUA

Irisgarritasuna jendearentzako arreta-zerbitzuetan eta zerbitzu publikoen emaileengan

26. artikulua.— Irisgarritasunaren eta diskriminaziorik ezaren oinarriko baldintzak zerbitzuetan

2. Ikus-entzunezko komunikabideek zeinu-hizkuntzaren audiodeskripzio-, azpitulazio- eta interpretazio-sistemak txertatuko dituzte pixkanaka, programazioa irisgarri jartzeko, Balear Uharteetako Ikus-entzunezkoei buruzko urriaren 1eko 5/2013 Legean ezarritakoaren arabera.

7. Jendeari arreta emateko zerbitzuak eskaintzen dituzten administrazio publikoek zeinu-hizkuntzaren interpreteak izango dituzte, batez ere osasun-arloan (ospitaleak, larrialdiak), betiere erregelamendu bidez ezarritako proportzioan eta lanpostuetan.

VII. KAPITULUA

Irisgarritasuna komunikazioetan eta informazio-transmisioan

30. artikulua.— Jendearen eskura dagoen informazioa

1. Administrazio publikoek edo, hala badagokio, zerbitzu publikoen emaileek erraztasunak emango dizkiete desgaitasuna duten pertsonen, zertarako eta jendearen eskura dagoen informazioa iristeko eta erabiltzeko entzunezko, ukimenezko eta ikusizko komunikazioa konbinatzen duten sistemak eta bitartekoak erabiliz. Era berean, sustatu egingo dute interes publikoko testu garrantzitsuak eta maiz erabiltzen diren formularioak eskain daitezkeen irakurketa errazeko formatuan eta zeinu-hizkuntzako bideoetan.

8.4.4.44. 1/2018 Legea, martxoaren 5ekoa, Balear Uharteetako Aholku Kontseiluko kidego eta eskala propioei buruzkoa⁸⁹⁴

ZIOEN AZALPENA

[...]

Sartu diren eginkizunen artean, [...] honako hauek nabarmendu behar dira: kontsulta-organo honek sortzen dituen testuak berrikustearekin zerikusia duten jarduerak koordinatzea, besteak beste, administrazio-dokumentuak zuzentzea, irizpenak zuzentzea eta itzultzea, eta instituzioaren doktrina edo funtzionamendua zabaltzeko argitalpenak prestatzea, eginkizun horiek arduraldi berezia eskatzen dute, dokumentazioaren bolumena eta sortzen diren testu juridikoen garrantzia kontuan hartuta. [...]

1. artikulua.— Aholku Kontseiluko legelaria ez den berezko funtzionarioen kidegoetako eta eskaletako sailkapen-taldeak sortzea eta integrazioak

1. Aholku Kontseiluko berezko kidego hauek sortuko dira:

a) A taldea:

1) A1 azpitaldea. Azpitalde honetan sartzeko, beharrezkoa da graduko unibertsitate-titulu ofiziala edo titulu baliokideak izatea, lege-mailako arau batek beste unibertsitate-titulu ofizial bat eskatzen duenean izan ezik.

Azpitalde honetakoak dira goi-mailako kidegoa eta goi-mailako teknikarien kidegoa, hizkuntza-aholkularitza, dokumentazio eta argitalpenen eskalakoak.

Goi-mailako kidegoaren eginkizunak dira legelarien kidegoarekin lankidetzaren teknikoak jarduerak egitea, ponentziak prestatzeko eta dokumentazioa ikertzeko.

Goi-mailako teknikarien kidegoak, hizkuntza-aholkularitzaren, dokumentazioaren eta argitalpenen eskalak, honako eginkizun hauek betetzen ditu: osoko bilkurak, irizpenak, argitalpenak eta bestelako dokumentazioa prestatzen laguntzea; testuen hizkuntza-berrikuspina eta itzulpena egitea; Aholku Kontseiluaren webguneko testuak eta materiala egiten parte hartzea; eta bere kidegoaren eginkizunen berezko goi-mailako aholkularitza ematea.

⁸⁹⁴ BOEren 72. zenbakian, 2018ko martxoaren 23ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-4042>

8.4.4.45. 2/2018 Legea, apirilaren 13koa, Balear Uharteen Memoria eta Aitorpen Demokratikoei buruzkoa⁸⁹⁵

ZIOEN AZALPENA

III

Errepresioa diktadura frankistan eta klandestinitatean zehar

[...]

Barruan eta erbestean, balear uharte guztietako intelektualek lan egin zuten balio demokratiko unibertsalak eta gure kultura- eta hizkuntza-identitatea gordetzeko.

[...]

⁸⁹⁵ BOEren 117. zenbakian, 2018ko maiatzaren 14ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-6405>

8.4.4.46. 3/2018 Legea, maiatzaren 29koa, Gizarte-ekintzaren Hirugarren Sektoreari buruzkoa⁸⁹⁶

III. KAPITULUA

Lankidetzaren, esku-hartze sozialaren eremuko politikak egikaritzean

16. artikulua.— Balear Uharteetako administrazio publikoekin lankidetzan aritzen diren Balear Uharteetako hirugarren sektore sozialeko antolakundeen betebeharrak

1. 1.- Erantzukizun publikoko zerbitzu sozialen horniduran Balear Uharteetako administrazio publikoekin elkarlanean aritzen diren edo interes orokorreko bestelako jarduera sozialetan lankidetzan diharduten Balear Uharteetako hirugarren sektore sozialeko antolakundeek honako betebeharrak izango dituzte:

k) Ahalegina egitea herritarrei bakoitzak aukeratutako hizkuntza ofizialean arreta emateko.

⁸⁹⁶ BOEren 148. zenbakian, 2018ko ekainaren 19ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-8160>

8.4.4.47. 7/2018 Legea, uztailaren 31koa, Balear Uharteetan Laneko Segurtasuna eta Osasuna sustatzekoa⁸⁹⁷

Azken xedapenetako seigarrena.— Maiatzaren 22ko 30/2009 Dekretua aldatzea, zeinak prozedura onetsi baitzuen Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Administrazioaren zerbitzuko bitarteko funtzionarioak hautatzeko

1. Aldatu egiten da Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Administrazioaren zerbitzuko bitarteko funtzionarioak hautatzeko prozedura onetsi zuen maiatzaren 22ko 30/2009 Dekretuaren 4. artikulua, eta honelaxe geratzen da idatzita:

«4. artikulua. Aparteko prozedura.

8. Lehiaketa bidezko aparteko prozeduran, baremoak, egoki izanez gero, egokiak izan daitezkeen merezimenduez gain, honako hauek ere jaso behar ditu:

b) Administrazio orokorreko edo bereziko kidego edo eskalan sartzeko eskatzen dena baino katalanaren ezagutza-maila altuagoa izatea, bai eta lortu nahi den poltsako atxikipen-taldea edo -azpitaldea den ere.

9. Hautaprobeen bidezko aparteko prozeduran, honako arau hauek bete behar dira:

c) Ezartzen den proban lortutako puntuazioari gehitu behar zaio Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Administrazioako kidego, eskala eta/edo espezialitateetan sartzeko eskatzen direnak baino altuagoak diren katalanaren ezagutza-mailak egiaztatzeari esleitzen zaion puntuazioa.

⁸⁹⁷ BOEren 236. zenbakian, 2018ko irailaren 29ko alean, argitaratua.

**8.4.4.48. 1/2019 Legea, urtarrilaren 31koa,
Balear Uharteetako Gobernuari buruzkoa⁸⁹⁸**

IV. TITULUA
**Gobernuaren legegintza-ekimena eta araugintza-
ahalak**

II. KAPITULUA
Araugintza-prozedura

2. ATALA
Prozedura arrunta

60. artikulua.— Arau-inpaktuaren azterketaren memoria

2. Arau-inpaktuaren azterketaren memoriak eduki hauek izango ditu:

g) Prozedura izapidetzen ari den organoaren iritziz garrantzitsua den beste edozein alderdi, hizkuntza-arlokoak barne, bai eta indarrean dagoen legerian aurreikusitako inpaktuaren beste ebaluazio batzuk ere.

⁸⁹⁸ BOEren 52. zenbakian, 2019ko martxoaren leko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-2862>

8.4.4.49. 9/2019 Legea, otsailaren 19koa, Balear Uharteetako haurren eta nerabeen arretari eta eskubideei buruzkoa⁸⁹⁹

I. TITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Adingabearen interes gorena

2. Kasuan-kasuan adingabearen interes gorena interpretatzeko eta aplikatzeko, irizpide orokor hauek hartu behar dira kontuan, betiere aplikatu beharreko legeria espezifikoak ezarritakoak eta kasuaren inguruabar zehatzen arabera egokitzat jo daitezkeen beste batzuk alde batera utzi gabe:

d) Adingabearen identitatea, kultura, erlijioa, usteak, orientazio eta identitate sexuala edo hizkuntza babestuko dira; adingabeak ez du inolako diskriminaziorik jasango arrazoi horiek edo beste edozein direla-bide, ez eta dibertsitate funtzionalagatik ere, betiere haren nortasunaren garapen harmonikoa bermatzeko.

5. artikulua.— Administrazio-jardunaren printzipio gidariak

1. Botere publikoen administrazio-jardunaren printzipio gidariak, adingabeei dagozkenez, honako hauek dira:

c) Botere publikoek berdintasun-printzipioa bermatu behar dute, eta adingabeenganako diskriminazio oro ezabatu behar dute hauek direla-eta: jaiotza, sexua, sexu-orientazioa, genero-identitatea, genero-adierazpena, arraza, jatorri nazionala, etnikoa edo soziala, erlijioa, sinesmena, ideologia, iritzia, kultura, hizkera, hizkuntza, tasun fisiko, psikiko edo sensoriala, gaixotasuna, egoera ekonomikoa edo beste edozein inguruabar pertsonal, familiar edo sozial diskriminatzaile.

10. artikulua.— Adingabeei buruzko arauak interpretatzea

2. Botere publikoek berdintasun-printzipioa bermatu behar dute, eta berdintasuna bermatuko dute sexu bietako adingabeen ezberdintasunean, betiere diskriminazio oro ezabatzeko hauek direla-eta: jaiotza, sexua, sexu-orientazioa, genero-identitatea, genero-adierazpena, arraza, jatorri nazionala, etnikoa edo soziala, erlijioa, sinesmena, ideologia, iritzia, kultura, hizkera, hizkuntza, tasun fisiko, psikiko edo sensoriala, gaixotasuna, egoera ekonomikoa edo beste edozein inguruabar pertsonal, familiar edo sozial.

⁸⁹⁹ BOEren 89. zenbakian, 2019ko apirilaren 13ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-5578>

II. TITULUA

Haur eta nerabeen eskubide eta eginbeharrak

I. KAPITULUA

Eskubide eta askatasun zibil eta politikoak

16. artikulua.— Diskriminaziorik ezerako eskubidea

1. Botere publikoek berdintasun-printzipioa bermatu behar dute, eta adingabeenganako diskriminazio oro ezabatu behar dute hauek direla-eta: jaiotza, sexua, sexu-orientazioa, genero-identitatea, genero-adierazpena, arraza, jatorri nazionala, etnikoa edo soziala, erlijioa, sinesmena, ideologia, iritzia, kultura, hizkera, hizkuntza, tasun fisiko, psikiko edo sentsoriala, gaixotasuna, egoera ekonomikoa edo beste edozein inguruabar pertsonal, familiar edo sozial.
2. Botere publikoek modu aktiboan identifikatu behar dituzte diskriminazio-faktoreak murrizteko edo ezabatzeko babes-neurri bereziak jaso behar dituzten adingabeak, banaka edo taldean.

V. KAPITULUA

Osasuna eta osotasuna, indarkeriaren aurkako prebentzioa eta babesa

1. ATALA

Osasuna sustatu eta bermatzea

29. artikulua.— Osasuna sustatzeko askatasuna

1. Balear Uharteetako lurraldean dauden adingabe guztiek osasun-zerbitzu publikorako irispide librea dute baldintza berberetan, edozein dela ere haien jaiotza, sexua, sexu-orientazioa, genero-identitatea, genero-adierazpena, arraza, jatorri nazionala, etnikoa edo soziala, erlijioa, sinesmena, ideologia, iritzia, kultura, hizkera, hizkuntza, tasun fisiko, psikiko edo sentsoriala, gaixotasuna, egoera ekonomikoa edo beste edozein inguruabar pertsonal, familiar, sozial edo administratibo.

VIII. KAPITULUA

Kultura, aisia, kirola eta ingurumena

43. artikulua.— Kultura iristeko eskubidea

Administrazio publikoek, beren eskumenen eremuan, beren ekimenez edo beste erakunde publiko edo pribatu batzuekin lankidetzan, honako hauek sustatu behar dituzte:

- e) Balear Uharteetako hizkuntza koofizialak ezagutzea eta normaltasunez erabiltzea, eta inor ezin da diskriminatu hizkuntzagatik.

IV. TITULUA

Haurrak eta nerabeak babesteko sistema

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

97. artikulua.— Babes-neurri bat duten eskubide espezifikoak

Babes-sistemaren mende dagoen haurra edo nerabea, lege honek eta gainerako ordenamendu juridikoak haur eta nerabe guztiei aitortzen dizkieten eskubideekin batera, honako hauen titularra da espezifikoki:

g) Beren kultura- eta hizkuntza-identitatea errespetatuz gizarteratzea erraztuko duten bitartekoak izateko eskubidea.

V. KAPITULUA

Zaintza eta tutoretzarako xedapen erkideak

6. ATALA

Egoitza-harrera

170. artikulua.— Egoitza-harrerako zentroen sailkapena eta mota

2. Egoitza-arretako programa-motaren arabera, egoitza-harrerako zentroak honako hauek izan daitezke:

b) Bidaidetik gabeko adingabe atzerritarrentzako harrera-zentroak: hizkuntza-, kultura- eta gizarte-desberdintasunek eragindako gizarteratzeko zailtasunen ondorioz babesgabetasuna duten eta egoitza-baliabide espezifiko bat behar duten adingabe atzerritarrak hartzeko zentroak. Pertsona horiei atzerritartasunaren arloko araudi espezifikoa aplikatzen zaie, batez ere egonaldia egiteko eta erregularizatzeko administrazio-jarduketei dagokienez.

V. TITULUA

Adingabe arau-hausleen arloko jarduketak

VI. KAPITULUA

Adingabe arau-hausle barneratuen eskubideak eta eginbeharrak Diziplina-araubidea

219. artikulua.— Barneratze-zentroetan barneratutako adingabe arau-hausleen eskubideak

1. Barneratze-neurriren baten pean diren adingabe arau-hausleek eskubidea dute beren nortasuna eta ideologia-askatasun zein erlijio-askatasuna errespetatzen; orobat, neurriaren edukiak eragiten ez dizkien gainerako eskubide eta interes legitimoak ere edukiko dituzte, batez ere adingabetasun zibilari dagozkionak eta Adingabeen Erantzukizun Penal arautzen duen urtarrilaren 12ko 5/2000

Legearen 56. artikulua aituen eskubide guztiak, eta, horien artean, honako hauek zehazki:

o) Adingabeek informazio pertsonal eta eguneratua eskuratuko dute, euren eskubide eta betebeharrak buruz, beraien egoera pertsonal nahiz judizialari buruz, zentroan adingabeak izan eta zentro horren barne-funtzionamenduaren gaineko arauak buruz, bai eta eskubide horiek guztiak gauzatzeko prozedura zehatzei buruz ere, batik bat, eskaerak, kexak edo errekursoak aurkezteari begira. Informazio hori adingabe arau-hausleei eman behar zaie zentroan sartzen diren unean, eta haiek ulertzen duten hizkuntza batean eman behar zaie, eta haiek ulertzeko duten gaitasunera edo haien beharrezko berezietara egokitutako formatu, hiztegi eta idazkeran.

8.4.4.50. 11/2019 Legea, martxoaren 8koa, Balear Uharteetako Boluntariotzari buruzkoa⁹⁰⁰

I. TITULUA Xedapen orokorrak

7. artikulua.— Boluntariotzaren jarduketa-eremuak

Ondorengo hauek jotzen dira boluntariotzaren jarduketa-eremu:

d) Kultura-boluntariotza: kulturarako eskubidea sustatzen eta defendatzen duten programak eta, bereziki, pertsona guztien kultura-integrazioa, kultura-identitatea, ondarea eta katalana, Balear Uharteetako berezkoa, sustatzea eta babestea, eta kultura-bizitzan parte hartzea.

⁹⁰⁰ BOEren 89. zenbakian, 2019ko apirilaren 13ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-5580>

8.4.4.51. 12/2019 Legea, martxoaren 12koa, Herri-kontsultei eta Partaidetza-prozesuei buruzkoa⁹⁰¹

I. TITULUA Xedapen orokorrak

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Printzipio orientatzaileak

1. Hauek dira herritarren parte-hartzea bideratzen duten printzipioak:

l) Irisgarritasuna, diskriminazio teknologikorik eza eta bitartekoen eta hizkeren egokitzapena. Parte hartzeko bideek eta bitartekoez ez dute bazterketa-faktore izan behar herritarren sektore jakin batzuentzat.

II. KAPITULUA Herritarren parte-hartzea sustatzea

8. artikulua.— Herritarren parte-hartzea sustatzeko neurriak

f) Irisgarritasun fisiko, sentsorial eta kognitiborako neurriak, bai eta bitarteko eta hizkerak gaitasun desberdinetara egokitzeko neurriak ere, bereziki teknologia berriei dagozkienez.

⁹⁰¹ BOEren 89. zenbakian, 2019ko apirilaren 13ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-5581>

8.4.4.52. Balear Uharteetako Parlamentuaren Erregelamenduaren Erreforma, 2019ko martxoaren 19koa⁹⁰²

ATARIKO TITULUA

2. artikulua

1. Katalana, Balear Uharteetako berezko hizkuntza, eta gaztelania Balear Uharteetako Parlamentuko hizkuntza ofizialak dira.
2. Parlamentuak zeinu-hizkuntzaren interpreteen zerbitzua bideratu eta bermatuko du osoko bilkuretan eta berak antolatzen dituen bilera eta ekitaldi publiko garrantzitsuetan.

V. TITULUA

Funtzionamendurako xedapen orokorrak

III. KAPITULUA

Eztabaidak

80. artikulua

3. Esku-hartzeak norberak egingo ditu ahoz, salbu eta esku hartu behar duenak zeinu-hizkuntza erabili behar badu; kasu horretan, interpreteen edo bitarteko teknologikoen laguntza izango du. Hizlariak tribunatik edo jarlekutik egin ahal izango du hitz.

⁹⁰² BOIBren 49. zenbakian, 2019ko apirilaren 16ko alean, argitaratua (BOIB: Balear Uharteetako Aldizkari Ofiziala).

<https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOIB-i-2019-90450>

8.4.4.53. 16/2019 Legea, apirilaren 8koa, Eivissa Hiriko Hiriburutzaren Estatutu Bereziari buruzkoa⁹⁰³

I. TITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua

1. Katalana, Balear Uharteetako berezko hizkuntza, Eivissako Udalekoa ere bada.
2. Eivissako Udalak katalanaren eta gaztelaniaren erabilera bermatuko du, Konstituzioaren eta Estatutuaren esparruaren barruan.
3. Eivissako Udalak katalanaren, Balear Uharteetako berezko hizkuntzaren, erabilera normalizatuko du, bere eskumenen eremuan, indarrean dagoen araudiaren arabera.

⁹⁰³ BOEren 109. zenbakian, 2019ko maiatzaren 7ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-6701>

8.4.4.54. 18/2019 Legea, apirilaren 8koa, Balear Uharteetako Kultura-ondare Immateriala babesteari buruzkoa⁹⁰⁴

ZIOEN AZALPENA

II

[...]

[...] Eta, bestetik, 148. artikulua ezartzen du autonomia-erkidegoek eskumenak beregana ditzaketela, 16. apartatuan adierazten den bezala, Autonomia Erkidegoaren intereseko monumentu-ondarean, eta Autonomia Erkidegoaren kultura, ikerketa eta, hala badagokio, hizkuntzaren irakaskuntza susta ditzaketela, artikuluko bereko 17. apartatuaren arabera.

[...]

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Kultura-ondare immaterialaren eremuak

Kultura-ondare immateriala, bereziki, honako eremu hauetan agertzen da:

a) Ahozko komunikazio, tradizio eta adierazpideak, hizkuntza eta haren hizkuntza-modalitateak eta berezitasunak barne, kultura-ondare immaterialaren bide gisa, bai eta toponimia tradizionala, lurraldearen izendapen geografikoetarako tresna gisa ere.

7. artikulua.— Administrazio publikoen jarduketak

1. Balear Uharteetako administrazio publikoen eginbeharra da kultura-ondare immateriala sustatzea, administrazioi dagozkien eskumen-esparruetan, ondare hori erabat ager dadin Balear Uharteetako gizarte- eta kultura-eremuetan, eta, horrela, ondare horrek etorkizunean iraungo duela bermatzeko.

2. Aurreko apartatuan aurreikusitakoarekin bat etorritik, administrazio publikoek honako helburu orokor hauek lortu behar dituzte:

f) Jardun- eta laguntza-ildo espezifikoaren bidez, uharte bakoitzak edo uharte guztiek berezkoak dituzten kultura-adierazpen immaterialen trukea eta ezagutza sustatzea, bai eta kanpo-proiektzioa eta katalanez hitz egiten duten gainerako lurraldeekiko eta Estatuko gainerako lurraldeekiko harremana ere.

⁹⁰⁴ BOEren 109. zenbakian, 2019ko maiatzaren 7ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-6703>

8.4.4.55. 1/2020 Legegintzako Dekretua, abuztuaren 28koa, Balear Uharteetako ingurumen-ebaluazioari buruzko Legearen testu bategina onesten duena⁹⁰⁵

III. TITULUA

Plan, programa eta proiektuen ingurumen- ebaluazioa

I. KAPITULUA

Plan eta programen ingurumen-ebaluazio estrategikoa

17. artikulua.— Ingurumen-ebaluazio estrategiko arruntaren, ingurumen-ebaluazio estrategiko sinplifikatuaren eta ingurumen-adierazpen estrategikoaren aldaketaren izapideak, dokumentazioa eta epeak

4. Jendaurrean jarriko da, Balear Uharteetako Aldizkari Ofizialean iragarkia argitaratuz. Organo substantiboak iragarki hori argitaratuko du bere webgunean eta eragindako uharteko edo uharteetako katalanezko eta, hala badagokio, gaztelaniazko hedapen handieneko egunkarietako batean.

II. KAPITULUA

Proiektuen ingurumen-inpaktuaren ebaluazioa

21. artikulua.— Ingurumen-inpaktuaren ebaluazio arruntaren, ingurumen-inpaktuaren ebaluazio sinplifikatuaren eta ingurumen-inpaktuaren adierazpenaren aldaketaren izapideak eta dokumentazioa

3. Jendaurrean jarriko da, Balear Uharteetako Aldizkari Ofizialean iragarkia argitaratuz. Organo substantiboak iragarki hori argitaratuko du bere webgunean eta eragindako uharteko edo uharteetako katalanezko eta gaztelaniazko hedapen handieneko egunkarietako batean, eta behar diren neurriak hartuko ditu publikoaren artean ahalik eta zabalkunderik handiena bermatzeko, batez ere garrantzi handieneko proiektuetan.

⁹⁰⁵ BOEren 263. zenbakian, 2020ko urriaren 5eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2020-11724>

8.4.4.56. 3/2020 Legea, abenduaren 29koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren 2021. urterako aurrekontu orokorre buruzkoa⁹⁰⁶

20. ERANSKINA 2021erako aurrekontuan sartutako onura fiskalen zenbatekoa

Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoak onetsitako neurrien ondoriozko onura fiskalen zenbatekoa, 2021eko ekitaldiko aurrekontuan eraginarekin, 73,40 milioi eurokoa da, betiere azken urteotan guztian tributu-figura bakoitzerako ezarritako onura fiskalen arabera, zeinak indarrean egon baitira 2020. urtean.

1. Pertsona fisikoen errentaren gaineko zerga.

2021erako aurrekontu orokorren lege-proiektuan ez da ezein aldaketarik aurreikusten PFEZari aplikatu beharreko onura fiskalen araubidean, eta, beraz, onura fiskalen mota bi mantentzen dira: batzuk kenkarien bidez aplikatzen dira, eta beste batzuek gutxieneko pertsonalaren eta familiarraren kalkuluan eragiten dute.

Lehenengoei dagokienez, eta Tributu Administrazioako Estatu Agentziak (TAEAk) 2018ko ekitaldiko (behin betiko datuak) eta 2019ko ekitaldiko (behin-behineko datuak) PFEZaren aitortunei buruz emandako datuak ikusita, 2022an aitortu beharreko 2021eko ekitaldirako indarrean dauden kenkari autonomiko jakin batzuen kostua honako hau da:

[...]

– Katalana sustatzeko xedea duten erakunde jakin batzuei egindako dohaintzen kenkaria: 0,02 milioi euro.

[...]

– Atzerriko hizkuntza bat eskolaz kanpo ikasteko gastuengatik kenkaria: 0,10 milioi euro.

[...]

21. ERANSKINA Balear Uharteetako hezkuntza-zentro pribatuak sostengatzeko funts publikoak banatzeko modulu ekonomikoak, 2021erako

5. Aniztasunari arreta ematea

5.1. Haur eta Lehen Hezkuntzarako laguntza

B. Beste gastu batzuk.

⁹⁰⁶ BOEren 31. zenbakian, 2021eko otsailaren 5eko alean, argitaratua.

Pedagogia terapeutikoko edo entzumen eta hizkuntzako urteko modulua: 1.041,96 euro.

[...]

5.2. Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzari laguntzea (1. eta 2. zikloak).

B. Beste gastu batzuk.

Pedagogia terapeutikoko edo entzumen eta hizkuntzako urteko modulua: 1.041,96 euro.

[...]

7. Heziketa-zikloak

7.3. Beste gastu batzuk.

– Zeinu-hizkuntzaren interpretazioa.

**8.4.4.57. 4/2021 Legea, abenduaren 17koa,
Berreskuratze, Eraldaketa eta
Erresilientzia Planaren esparruan
Europako funtsekin finantzatu behar
diren jarduketak eta proiektuak
exekutatzeko ezohiko eta premiazko
neurriei buruzkoa⁹⁰⁷**

**Bosgarren xedapen gehigarria.— Bitarteko funtzionarioak hautatzea
premia larri eta geroraezineko kasuetan**

1. 2021. eta 2022. urteetan, salbuespen gisa eta behar bezala arrazoituta, bitarteko funtzionarioen indarreko lan-poltsak agortzen badira, zeinak osatu baitziren Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Administrazioaren zerbitzuan diharduten bitarteko funtzionarioak hautatzeko prozedura onetsi zuen maiatzaren 22ko 30/2009 Dekretuan aurreikusitako prozeduretako edozeinen bidez; edo beste lan-poltsa baterako deialdia eragozten, zailtzen edo eraginkortasunik gabe uzten duen beste edozein arrazoi gertatzen bada, orduan funtzio publikoaren arloan eskumena duen saileko titularrak ebatzi ahal izango du, aldez aurretik Zerbitzu Orokorraren Mahai Sektorialari jakinarazita, ezohiko prozedura sinplifikatu bat aplikatu dadila bitarteko funtzionarioak hautatzeko; prozedura horretan, gutxienez, honako merezimendu hauek baloratu beharko dira:

b) Administrazio orokorreko edo bereziko kidego edo eskalan sartzeko eskatzen dena baino katalanaren ezagutza-maila altuagoa izatea, eta lortu nahi den poltsako atxikipen-taldea edo -azpitaldea, bai eta administrazio-hizkerako katalanaren ezagutzaren ziurtagiria ere.

⁹⁰⁷ BOEren 4. zenbakian, 2022ko urtarrilaren 5eko alean, argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2022-230

8.4.4.58. 5/2021 Legea, abenduaren 28koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren 2015erako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa⁹⁰⁸

20. ERANSKINA 2022ko aurrekontu-ekitaldiko onura fiskalen gutxi gorabeherako zenbatekoa

A. Araugintza-eskumena duten zergak

1. Pertsona fisikoen errentaren gaineko zerga.

2022. urterako aurrekontu orokorren lege-proiektuan, soilik aurreikusten da ohiko etxebizitzaren errentamenduagatiko kenkari autonomikoa aldatzea, zeina baita kolektibo jakin batzuen aldekoa; aldaketa honetara dator: kenkariaren kolektibo onuradun berri gisa Familiari Laguntzeko uztailaren 13ko 8/2018 Legearen 7.7 artikuluan aurreikusitako guraso bakarreko familiak sartzea. Hortik kanpo, ez dago aldaketarik PFEZri aplikatu beharreko onura fiskalen araubidean.

– Araudi autonomikotik eratorritako onura fiskalak:

Ikusiz Tributu Administrazioiko Estatu Agentziak (TAEAk) 2019ko ekitaldiko (behin betiko datuak) eta 2020ko ekitaldiko (behin-behineko datuak) PFEZaren aitortenei buruz emandako datuak ikusita, 2022an aitortu beharreko 2022ko ekitaldirako indarrean dauden kenkari autonomiko jakin batzuen kostua honako hau da:

[...]

– Katalana sustatzeko xedea duten erakunde jakin batzuei egindako dohaintzen kenkaria: 0,02 milioi euro.

[...]

– Atzerriko hizkuntza bat eskolaz kanpo ikasteko gastuengatiko kenkaria: 0,10 milioi euro.

21. ERANSKINA Balear Uharteetako hezkuntza-zentro pribatuak sostengatzeko funts publikoak banatzeko modulu ekonomikoak, 2022rako

5. Aniztasunari arreta ematea

5.1. Haur/lehen hezkuntzarako laguntza

B. Beste gastu batzuk.

⁹⁰⁸ BOEren 16. zenbakian, 2022ko urtarrilaren 19ko alean, argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2022-807

Pedagogia terapeutikoko edo entzumen eta hizkuntzako urteko modulua: 1.073,22 €.

5.2 Derrigorrezko bigarren hezkuntzari laguntzea (1. eta 2. zikloak).

B. Beste gastu batzuk.

Pedagogia terapeutikoko edo entzumen eta hizkuntzako urteko modulua: 1.073,22 €.

8.4.4.59. 1/2022 Legea, martxoaren 8koa, Balear Uharteetako Hezkuntzari buruzkoa⁹⁰⁹

ZIOEN AZALPENA

I

[...]

Hezkuntza-zentroak gure gizartearen kultura-aniztasunaren isla dira; izan ere, gure gizartean askotariko balioak, kultura desberdinak, erlijio, ohitura edo hizkuntza desberdinak biltzen dira, zeinak dibergentzetzat har baitaitezke. Kultura-aniztasunetik eta integratuz haratago doan hezkuntza sustatu beharko da, elkarriketaren, bizikidetzaren eta errespetuaren ondoriozko hezkuntza, zeinak ahalbidetuko baitu lurralde berean bizi garen kultura guztien arteko benetako trukea. Ataza hori ikuspegi inklusiboaren eta kulturarteko hezkuntzaren esparruan bakarrik egin ahal izango da, gure gizartean benetako integrazioa eta harrera lortzeko helburuarekin, gure kultura propioa errespetatuz.

[...]

Inklusio-printzipioaren barruan, Balear Uharteetan, hizkuntza-ofizialtasun bikoitza duen erkidegoa denez, erronka berezia da ikasleen hizkuntza-inklusioa. Hain zuzen ere, Balear Uharteetan herritartasuna erabat gauzatzeko, hezkuntza-sistemak bermatu behar du derrigorrezko hezkuntza amaitzean herritar guztiak gai izango direla bi hizkuntza ofizialak zuzen erabiltzeko. Egoera soziolinguistikoa kontuan hartuta, eta gizarte-bizitzaren esparru askotan gaztelaniaren nagusitasuna oso handia denez, beharrezkoa da hezkuntza-sistemak katalanaren ohiko erabileraren eta erabilera funtzionalaren behar adinako lekua bermatu behar izatea, betiere Balear Uharteetako Autonomia Estatutuaren 4.3 artikuluan jasotzen den bi hizkuntza ofizialen ezagutza-eskubidea bermatzen laguntzeko modu gisa.

[...]

Hezkuntza, beraz, pertsona guztien eskubidea da, bizitza osoan zehar bermatuko dena eta haien garapen pertsonal, emozional eta profesionalaren alderdi guztiei erantzungo diena. Botere publikoen funtsezko betebeharrerako bat da hezkuntzarako eskubide hori modu eraginkorrean bermatzea eta hezkuntza-sistemaren kalitatea hobetzeko beharrezkoak diren eskuarteak ematea, honako hauek ahalbidetzeko: ezagutzak eguneratzea, hezkuntza-tresna berriak ezartzea, irakasleen prestakuntza hobetzea, hezkuntza-zentroen kudeaketa arin eta eraginkorra, hezkuntza-erkidego osoaren parte-hartze eta erantzunkidetasun handiagoa, eta hezkuntzaren eta gizartearen interesen eta gainerako eragileen arteko zubi eraginkorrak ezartzea, betiere kalitatezko hezkuntzaren abantailak herritar guztiengana hel daitezzen, edozein izanik ere herritar horien jatorria, eta kontuan hartu barik zein diren haien kultura, hizkuntza, genero edo erlijio gaitasunak eta ezaugarriak.

⁹⁰⁹ BOEren 136. zenbakian, 2022ko ekainaren 8ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-9385>

[...]

Hezkuntza-politika publikoak ezinbestekoak dira matxismoari aurre egiteko eta sortzen diren desberdintasun-egoerak salatzeke eta arintzeko. Emakumeen eta Gizonen Berdintasunari buruzko uztailaren 28ko 11/2016 Legean adierazten den bezala, emakumeen eta gizonen berdintasunaren printzipioa eta sexuagatiko edozein diskriminazio-motaren berariazko debekua jasota daude zenbait arau juridikotan. Inoiz baino beharrezkoagoa da hezkuntzak genero-ikuspegia aintzat hartzea, genero-estereotipoak eta -rolak eta sexu-orientazioa eta -identitatea alde batera utzita pertsonaren garapen integralean oinarritutako hezkuntza-eredua lortzeko. Hezkuntza-sistemaren zutabeetako batek hezkidetza izan behar du. Hezkuntza-politika publikoek, hezkidetza ezinbesteko tresnatzat hartuta, indarkeria matxisten prebentzioan eta aniztasun afektibo-sexualaren errespetuan lan egitera bideratu behar dituzte ahaleginak. Hezkidetza-eskolen esparruan, hizkuntzaren erabilera ez-sexista eta emakumeen eta gizonen irudi plurala, askotarikoa eta estereotiporik gabea erreproduzitzea sustatuko da. Era berean, arreta berezia jarriko zaio zeharkakotasun- eta interseksionalitate-printzipioari hezkuntza-politika publikoen esparruan.

[...]

II

[...]

Dokumentu hori *Illes per un Pacte* plataformak egindako lanean oinarrituta egin zen; plataforma horrek hezkuntzaren eremuan eragina duten Balear Uharteetako berrogei gizarte-erakunde baino gehiago biltzen ditu. Dokumentuak araudi bat eskatzen du, gehiengo sozialak onar dezakeena, hezkuntza-sistemaren benetako beharrianak asetzea ahalbidetuko duena eta kalitatezko hezkuntza bultzatuko duena. Hezkuntza horrek oinarri hauek izango ditu, besteak beste: kalitatezko eta ekitatezko hezkuntza sustatu beharra, balio zibikoetan oinarritutako hezkuntza berreskuratzea, hezkuntza-erkidegoaren parte-hartze demokratikoa, ikaskuntza-prozesua hobetzera bideratutako prestakuntza-ebaluazioa, curriculumen deszentralizazioa eta kompetentzien araberrako curriculum-ikuspegia, irakaskuntza-ataza duintzea, hezkuntza-azpiegituren hobekuntza, katalana hezkuntza-sistemaren komunikazio-hizkuntza gisa eta gizarte-kohesioari eusteko funtsezko elementu gisa onartzea, eskola-arrakasta eta bizikidetza hobetzeko planak, prestakuntza eta baliabide didaktiko eta teknologikoak hezkuntza-beharrizan berrietara egokitu beharra, eta zentroen sare publikoa sistemaren oinarritzko elementutzat hartzea, betiere irakaskuntza itunduarekin batera, zertarako eta horrek guztiak ahalbidetu dezan hezkuntza kalitatezko zerbitzu publiko gisa hartzea.

[...]

III

[...]

Atariko tituluak legearen xedea ezartzen du, hezkuntzarako eskubide konstituzionala promulgatzen du, berdintasun-baldintzetan egikaritu behar dena, Balear Uharteetako Gobernuak bermatu behar duena, eta Balear Uharteetako hezkuntza-sistemaren printzipio orokorrak, pedagogikoak eta antolakuntzakoak ezartzen ditu. Apartatu honetan nabarmentzen da hezkuntza-sistemari ematen zaion kontsiderazioa, zeina baita tresna nagusia izatea Autonomia Estatutuak

Balear Uharteetako herritarrei bi hizkuntza ofizialak ezagutzeko bermatzen dien eskubidea bermatzeko; hain zuzen ere, autonomia-estatutua da esparrua, zeinean ulertu behar baitira legeak hezkuntza-sisteman hizkuntza ofizialak erabiltzeari buruz jasotzen dituen xedapenak.

[...]

VI. titulua Balear Uharteetako hezkuntza-sistemaren elementu espezifiko propioei buruzkoa da. Hala, eskolako hizkuntza-eredua sartu da, zeinak jarraitzen baitio Autonomia Estatutuak eta Balear Uharteetako Hizkuntza-normalizazioari buruzko apirilaren 29ko 3/1986 Legeak zehazten dutenaren arabera hizkuntza-bateratze edo elebitasun integraleko ereduari. Hizkuntza ofizialen ikaskuntzan eta atzerriko hizkuntzetako hizkuntza-gaitasunen eskuratzean oinarritzen da, eta Balear Uharteetako hizkuntza propioa irakaskuntzaren hizkuntza egituratzaile gisa erabiltzea sendotzen du. Horrela, jarraipena ematen zaio pixkanaka ezartzen ari den eredu bati, zeina koherentziaz kokatzen baita Estatuak eta, zehazki, Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoak definitutako arau-esparruan.

Hizkuntza-ereduaren helburua da ikasleek, irakaskuntza hastean beren ohiko hizkuntza edozein dela ere, katalana eta gaztelania normaltasunez eta behar bezala erabili ahal izatea bermatzea, eta derrigorrezko eskolaldiaren amaieran gutxienez atzerriko hizkuntza baten ezagutza bermatzea eta, aldi berean, Estatutuaren aginduz ezarritako hizkuntza-normalizazioko prozesuaren berezko helburuak betetzea. Hala, autonomia-estatutuaren arabera, bermatzen da oinarritzeko hezkuntza amaitzean ikasle guztiak bi hizkuntza ofizialak erabat eta modu baliokidean menderatu beharko dituztela eta atzerriko hizkuntza batean hizkuntza-gaitasunak eskuratu beharko dituztela. Jurisprudentzia konstituzionalak behin eta berriz bermatutako ereduak da, Konstituzio Auzitegiaren abenduaren 23ko 337/1994 epaiak geroztik. Epai horrek, gaztelania irakaskuntza- eta ikaskuntza-hizkuntza gisa erabiltzeari kalterik egin gabe, aukera ematen du, aldi berean, katalana desabantaila-egoeran jartzen duten desoreka-egoera historikoak eta gaur egungoak konpentsatzeko, eta hori orain arte lortutako emaitzek justifikatzen dute.

IV

[...]

Lege hau bat dator sinplifikazio-printzipioarekin, herritarrei laguntzen baitie araudi osoa eta herritarroi eragiten dieten arau-neurriak hobeto ezagutzen eta ulertzen. Lege horrek aukera emango du ondorengo araudia garatzeko, sinplifikatzeko eta hari koherentzia handiagoa emateko. Arau-testu bat da, arau argiak dituen eta errazago bete ahal izateko hizkera eskuragarria duena.

[...]

ATARIKO TITULUA

Legearen xedea eta printzipioak

1. artikulua.— Legearen xedea

1. Lege honen xedea da: Balear Uharteetako unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzako mailetan hezkuntza-sistema arautzea; hezkuntza-erkidegoaren parte-hartzea sustatzea; hezkuntza-arrakasta eta -ekitatea eta aukera-berdintasuna ahalbidetzea, ikasle guztiak beren ikaskuntza-maila onenera irits

daitezen; herritar guztiei bi hizkuntza ofizialen ezagutza bermatzea; zentroei autonomia handiagoa ematea, eta ebaluazioa instituzionalizatzea, betiere eskumen propioen arabera eta Espainiako hezkuntza-sistemaren esparruan.

2. Lege honen xedapenek eta lege hau garatzen duten arauak Balear Uharteetako berezko hezkuntza-eredu bat definitzen dute, zeina baita interes publikokoa, parte-hartzekoa, kalitatezkoa eta ekitatezkoa, bai eta aukera-berdintasuna ere.

3. Hezkuntza-sistema da Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoak duen tresna nagusia Balear Uharteetako Autonomia Estatutuaren 4. artikuluan jasotako mandatua gauzatzeko, betiere bi hizkuntza ofizialen ezagutza ziurtatzeko beharrezkoak diren neurriak hartzeari dagokionez. Horregatik, aipatutako mandatua betetzeko, ulertu behar da ezen hizkuntza ofizialen erabilerari, haien ikaskuntzaren ebaluazioari eta hezkuntza-sistemaren arrakastaren ebaluazioari buruzko xedapen guztiak helburu horretara bideratuta daudela.

4. Lege honen aplikazio-eremutik kanpo geratzen da Balear Uharteetako unibertsitate-sistema, zeinak araudi espezifikoa baitu.

3. artikulua.— Printzipio orokorrak, pedagogikoak eta antolaketakoak

1. Honako printzipio orokor hauek arautzen dute Balear Uharteetako hezkuntza-sistema, Espainiako Konstituzioak eta Balear Uharteetako Autonomia Estatutuak definitutako balioen esparruan:

j) Hezkuntza-sistemak badu erantzukizunik bermatzeko ikasle guztiek gaitasuna dutela derrigorrezko irakaskuntzaren amaieran bi hizkuntza ofizialak zuzentasunez eta arintasunez erabiltzeko, bai ahoz, bai idatziz.

t) Balear Uharteetako lurraldearekiko, ondarearekiko, kulturarekiko, historiarekiko, hizkuntzarekiko eta tradizioekiko konpromisoa.

w) Balear Uharteetako katalana ardatz izango duen sistema eleaniztuna eraikitzea.

I. TITULUA

Balear Uharteetako hezkuntza-sistemaren egitura

II. KAPITULUA

Haur-hezkuntza

6. artikulua.— Haur-hezkuntzaren helburuak eta printzipioak

2. Haur-hezkuntzak lagunduko du umeengan gaitasunak garatzen, betiere hauek egin ahal izateko:

f) Komunikazio-trebetasunak garatzea zenbait hizkeratan, adierazpidetan eta bi hizkuntza ofizialetan.

g) Atzerriko hizkuntza batean hastea.

h) Trebetasun logikoetan eta matematikoetan, irakurketan eta idazketan, mugimenduan, keinuan eta erritmoan, eta ikusizko lengoaietan, plastikoetan eta musikaletan hastea.

III. KAPITULUA

Oinarrizko hezkuntza

12. artikulua.— Lehen hezkuntzaren helburuak eta ezaugarriak

1. Lehen hezkuntzaren helburua ikasle guztiei prestakuntza integrala ematea da, zeinak haien nortasuna erabat garatzen lagunduko dien eta, curriculumean finkatutako konpetentzien arabera, ahalbidetuko dizkien honako hauek:

b) Hizkuntza ofizialetan eta atzerriko hizkuntza batean, ikasle bakoitzari dagokion mailan, ahozko adierazpenari eta ulermenari, idatzizko adierazpenari eta irakurritakoaren ulermenari buruzko trebetasunak eta gaitasunak eskuratzea eta garatzea.

14. artikulua.— Derrigorrezko bigarren hezkuntzaren helburuak eta ezaugarriak

1. Derrigorrezko bigarren hezkuntza etaparako ezarritako konpetentziak eskuratzea bideratuko da, eta ikasle guztiei honako hauek ahalbidetuko dizkien hezkuntza ematea du helburu:

a) Oinarrizko kultura-elementuak eskuratzea, bereziki Balear Uharteetako kultura propioa aipatuz, batez ere hizkuntzari, arteari, zientziari, humanistikari eta teknologiari dagokienez.

f) Trebetasun eta konpetentzia kulturalak, pertsonalak eta sozialak garatzea, alde batetik, hizkuntza ofizialen mintzamenen eta ahozko ulermenean, idazmenean eta irakurmenean betiere, nahitaezko eskolatzeko-aldiaren amaieran, behar den maila lortzeko hizkuntzon erabilera normal eta zuzena bermatze aldera, eta, bestetik, gutxienez, atzerriko hizkuntza baten maila ertaineko erabilera bermatzeko; horiek ez ezik, egokia bada, oztopoak kentzea ahalbidetzen duten ikaskuntza-diseinu unibertsaleko sistemak nahiz edozein motatako neurri inklusiboak ezarriko dira, eta ikasle guztientzako laguntzak sortuko dira, askotariko gaitasunetan arreta berezia jarritz.

m) Balear Uharteetako erkidegoko kide izatearen kontzientzia hartzea eta erkidego horren hizkuntza-, historia-, lurralde-, arte-, kultura- eta ingurumen-ondarea ezagutzen eta balioesten laguntzea.

V. KAPITULUA

Lanbide-heziketa

22. artikulua.— Hasierako lanbide-heziketa

6. Ezartzen diren curriculum propioetan, konpetentzia profesionalekin lotutako moduluez eta prestakuntza lantokietan egiteko modulu batez gain, honako hauek jasoko dira: laneko arriskuen prebentzioari eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiei buruzko prestakuntza; bi hizkuntza ofizialen eta, gutxienez, atzerriko hizkuntza baten ezagutza indartzea; ekonomia jasangarrirako ekimen ekintzailea eta balioak sustatzea; ingurunea eta langileen duintasuna errespetatzea, eta Europar Batasunak ezarritako jarraibideen esparruan aurreikusten den prestakuntza.

VI. KAPITULUA

Helduen etengabeko hezkuntza

30. artikulua.— Helduen hezkuntzaren helburuak eta eremuak

3. Helduen hezkuntzako programek, bigarren aukerako prestakuntza-ekintzen esparruan, hauek txerta ditzakete: irakaskuntza formalaren eremua (unibertsitateaz kanpoko titulazio ofizialak lortzeko) eta irakaskuntza ez-formalaren eremua (proba librean eta sistemaren ibilbideetara sartzeko probak prestatzera bideratuak); heldu berriak gizarte-ingurunean sartzea erraztera bideratutako prestakuntza-ekintzak; baita, ezartzen diren baldintzetan, onarpen ofiziala duten hizkuntza-ikastaroak egitera bideratutakoak edo oinarritzko araudiak ezartzen dituen zehaztapan-tresnei buruzko prestakuntzako eta lanbide-heziketako beste jarduera batzuk ere.

VII. KAPITULUA

Araubide bereziko irakaskuntzak

34. artikulua.— Araubide bereziko irakaskuntzen ezaugarriak

Araubide bereziko irakaskuntzak hizkuntzen irakaskuntzei, arte-irakaskuntzei eta kirol-irakaskuntzei dagozkie.

35. artikulua.— Hizkuntzen irakaskuntzak

1. Hizkuntzen irakaskuntzen helburua ikasleak hizkuntza desberdinen erabilera egokirako gaitzea da, hezkuntza-sistemaren ohiko etapak alde batera utzita.
2. Hizkuntzen irakaskuntza arautuek ziurtagiri homologatuak lortzera bideratzen dute, ordenamenduan Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuaren arabera zehazten diren mailetan antolatzen dira, eta hezkuntza presentzialaren, hezkuntza erdipresentzialaren eta hezkuntza ez-presentzialaren modalitateetan eskaintzen dira.
3. Hizkuntzen irakaskuntza arautuak, irakaskuntza presentzialen modalitatean, hizkuntza-eskola ofizialetan ematen dira. Sustapena egingo da bigarren hezkuntza ikasten ari diren ikasleek hizkuntzen irakaskuntza arautuetako maila ezberdinetako probetarako tutoretza eta prestakuntza jaso ahal izan dezaten eta probok egin ahal izan ditzaten.
4. Hezkuntza-administrazioari dagokio hizkuntzen irakaskuntza arautuetako oinarritzko mailen curriculumak eta hizkuntza-eskola ofizialek bete beharreko betekizunak zehaztea.
5. Hezkuntza-administrazioari dagokio hizkuntzen irakaskuntza publikoa sustatzea hizkuntza-eskola ofizialen bidez.

II. TITULUA

Balear Uharteetako Unibertsitatearekin eta administrazio publikoekin lankidetzan aritzea

I. KAPITULUA

Hezkuntza-administrazio autonomikoaren, Balear Uharteetako Unibertsitatearen eta beste unibertsitate-instituzio batzuen arteko lankidetzak

40. artikulua.— Lankidetzaren helburuak eta ezaugarriak

1. Hezkuntza-administrazioa eta Balear Uharteetako Unibertsitatea lankidetzan arituko dira hezkuntza-sistema hobetzen laguntzen duten aspektuetan eta, batez ere, honako eremu hauetan:

e) Irakaslana egiteko behar den hizkuntza- eta komunikazio-kompetentzia bermatzea.

j) Jarduera akademikoa, autonomia-erkidegoko hizkuntza ofizialetan ez ezik, atzerriko hizkuntzetan indartzea.

II. KAPITULUA

Beste administrazio batzuekiko lankidetzak eta elkarlana

48. artikulua.— Beste administrazio autonomiko batzuekiko elkarlana

2. Sailak, bere eskumenen arabera, Balear Uharteekin hizkuntza- eta kultura-loturak dituzten erkidego eta lurraldeekin lankidetzak-hitzarmenak sinatzea sustatu ahal izango du, hizkuntzaren irakaskuntzaren eta interes komuneko beste hezkuntza-gai batzuen arloan.

III. TITULUA

Hezkuntza-erkidegoaren parte-hartzea

I. KAPITULUA

Hezkuntza-erkidegoa

50. artikulua.— Ikasleen eskubideak eta eginbeharrak egikaritzeko bermea

2. Balear Uharteetako Gobernuak bermatuko du aukera-berdintasunean hezteko eskubidea egikaritzea, eta beharrezkoak diren neurriak hartuko ditu ikasleek dituzten hasierako desabantaila ekonomiko, sozial, kultural, linguistiko edo pertsonalak konpentsatzeko.

51. artikulua.— Ikasleen eskubideak

1. Ikasleek hezkuntza-eremuan dituzten eskubideak eta askatasunak honako hauek dira:

f) Irakaskuntzan zeinu-hizkuntza erabiltzea, bai eta braille irakurketa-idazketaren kodea zein ikaskuntza-zailtasunetan laguntzeko beste eskuarte batzuk ere, baldin eta inguruabar pertsonalak direla-eta horiek guztiak behar badira.

52. artikulua.— Ikasleen eginbeharrak

Hezkuntza-prozesuan, ikasleek honako eginbehar hauek dituzte:

j) Hezkuntza-erkidegoko kide bat ere ez diskriminatzea jaiotza, arraza, generoa, hizkuntza, sexu-orientazioa, erlijioa, iritzia, gutxiengoetako kide izatea edo aniztasun funtzionala dela-eta, ez eta beste edozein inguruabar pertsonal edo sozialengatik ere.

IV. TITULUA

Irakaskuntzako funtzio publikoa Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoan

I. KAPITULUA

Irakaskuntzako funtzio publikoaren ezaugarriak

84. artikulua.— Eginkizun espezifikoak dituzten lanpostuak

5. Hezkuntza-administrazioak, garatzen den araudiaren arabera, beste herrialde batzuetako irakasleak sartu ahal izango ditu, funtzionarioentzat eskatzen den titulazio berarekin, bai hizkuntzak irakasteko, bai atzerriko hizkuntza batean garatzen diren beste irakasgai batzuk emateko.

6. Salbuespen gisa, beste herrialde batzuetako profesionalak kontratatu ahal izango dira arte-irakaskuntzetarako eta hizkuntzen irakaskuntzetarako, irakasle espezialista gisa, Estatuko oinarriko araudian aurreikusitako baldintzetan, baina ez dute nahitaez bete behar oro har ezarritako titulazio-baldintza.

II. KAPITULUA

Sartzea eta betetzea

85. artikulua.— Irakaskuntzako funtzio publikoan sartzea

2. Edozelan ere, katalanez dakiela egiaztatu behar da, erregelamenduz ezarritako moduan.

IV. KAPITULUA

Irakasleen Erregistro Orokorra eta konpetentzien aitorpena

99. artikulua.— Konpetentziak aitortzea

2. Hezkuntza-arloan eskumena duen sailburuak honako eskudantzia hauek izango ditu:

d) Hala badagokio, hizkuntza-eskakizunak eta eska daitezkeen beste batzuk ezartzea irakaskuntzako funtzio publikoan lanpostu jakin batzuk betetzeko.

V. TITULUA

Irakaskuntzako zentroak

I. KAPITULUA

Balear Uharteetako irakaskuntzako zentroen sarea

107. artikulua.— Zentro publikoen tipologia

2. Balear Uharteetako unibertsitateaz kanpoko irakaskuntza-zentro publikoek honako tipologia hauetako bat har dezakete, haiek baimenduta dituzten ikasketen arabera:

k) Hizkuntza-eskola ofizialak (HEO).

II. KAPITULUA

Eskolatze ekitatiboa

112. artikulua.— Hezkuntza-laguntzako beharrizan bereziak dituzten ikasleen eskolatze orekatua

3. Hezkuntza-laguntzako beharrizan espezifikotzat hartuko dira hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleei eragiten dietenak, bereziki honako hauek: mugikortasun murriztua, aniztasun intelektuala edo sensoriala, espekro autistaren nahasmenduak, hizkuntzaren eta komunikazioaren garapenaren nahasmenduak, jokabidearen nahasmendu larriak, nahasmendu mental edo endekapenezko gaixotasun larriak eta minoritarioak; ikasteko zailtasun espezifikoa dituzten ikasleak; adimen-gaitasun handiak dituzten ikasleak; baldintza pertsonalak edo eskola-historia dituzten eta curriculum-desfase esanguratsua duten ikasleak; hezkuntza-sisteman berandu sartzen diren ikasleak; bi hizkuntza ofizialak ezagutzen ez dituzten ikasleak; egoera sozioekonomiko eta soziokultural txarrenetatik eratorritako hezkuntza-beharrizanak dituzten edo eskola uzteko arriskua duten ikasleak; eta araudiak onartutako beste egoera batzuk.

IV. KAPITULUA

Hezkuntza-proiektua

122. artikulua.— IHPk jaso beharreko aspektuak

2. IHPk honako hauek barne hartuko ditu: pedagogia-antolamenduaren irizpideak; hezkuntza-lehentasunak eta planteamenduak; zentroaren ezaugarri diren oinarrizko printzipio eta irizpideak, hezkuntza-arloko esku-hartzeari, orientazioari, tutoretzari, ebaluazioari, eta curriculumen zehaztapenari eta garapenari dagokienez, betiere irisgarritasun unibertsala bermatzen duten diseinu unibertsaleko edo planteamenduko eredu alternatiboen arabera; antolaketa-egitura propioa definitzen duten irizpideak; hizkuntza-proiektua; hezkuntza-inklusioko prozedurak; elkarbizitzaren ikaskuntzan, berdintasunean, hezkidetzan eta genero-identitateen errespetuan nagusi diren balioak eta helburuak; zentroan eta ikasleen ingurune pertsonalean eta sozialean ingurumen-jasangarritasuna sustatzeko irizpideak; hezkuntza-erkidegoaren parte-hartzea eta lankidetzaren sustatzeko irizpideak; zentroaren eta gizarte-ingurunearen arteko harremana eta zentroko irakasleen etengabeko prestakuntza taxutu behar dituzten ildoak, bai eta

zentroaren antolamendu- eta funtzionamendu-arauak eta hura ezaugarritzen duten beste jarduketa eta ezaugarri batzuk, eta hezkuntza-proiektua zabaldu, haren jarraipena egin, eta hura ebaluatu eta berrikusteko neurriak ere. Era berean, hobekuntza-plan bat jasoko du, zeinak ahalbidetuko baitu hezkuntza-kalitatea eta ekitatea eta eskola-arrakasta sustatzeko behar diren neurriak hartzea.

V. KAPITULUA

Curriculumaren garapena

123. artikulua.— Hezkuntza-curriculum

3. Ematen diren ikasgaien eta arloen curriculumak, eta Balear Uharteetako hezkuntza-sisteman hezkuntzaren helburuak lortzera bideratutako beste edozein jarduerak, honako helburu hauek izango dituzte:

f) Natura-ingurunea, historia, kultura, hizkuntza, uharte-modalitateak, bertako uhartearen antropologia eta nortasuna eta Balear Uharten multzoa ezagutzea, balioestea eta errespetatzea, berezko ondare gisa eta kultura unibertsalaren esparruan.

g) Espainiako Estatuaren hizkuntza- eta kultura-aniztasuna errespetatzeko eta aitortzeko prestakuntza, bai eta eleaniztasun horren izaera aberasgarria ere, kultura desberdinen arteko harremanak ezartzeko oinarri gisa.

h) Katalanaren ikaskuntza eta erabilera sustatzea, komunikaziorako ez ezik, Balear Uharteetako nortasun kultural eta historikoa interpretatzeko eta transmititzeko eta gizarte-kohesiorako ezinbesteko elementu gisa.

i) Gaztelania ikastea, Estatu osoko hizkuntza ofizial gisa, komunikatzeko eta hizkuntza horretan adierazitako kultura iristeko.

j) Atzerriko hizkuntza bat gutxienez ikastea, gero eta lotura handiagoa duen mundu honetan hizkuntza-gaitasun handiagoa duten herritarrak prestatzeko bitarteko gisa.

VI. KAPITULUA

Zentro publikoetako zuzendaritza eta gobernu-organoak

134. artikulua.— Irakasleen klaustroa

2. Klaustroaren eskumenak dira:

a) Zuzendaritza-taldeari zentroaren hezkuntza-proiektua, antolamendu- eta funtzionamendu-erregelamendua, hizkuntza-proiektua eta erabakitzen diren zentroaren beste proiektu batzuk egiteko proposamenak aurkeztea, baita urteko programazio orokorra ere.

VI. TITULUA

Hezkuntza-eredu propioaren elementu pedagogiko espezifikoak

I. KAPITULUA

Hizkuntza-eredua

135. artikulua.— Hizkuntza-ereduaren printzipioak

1. Balear Uharteetako eskolako hizkuntza-ereduak printzipio hauek ditu:

a) Komunikazio-konpetentzia eskuratzea katalanez (Balear Uharteetako hizkuntza) eta gaztelaniaz, derrigorrezko hezkuntzaren amaieran ikasle guztiak gai izan daitezten bi hizkuntzak erraztasunez erabiltzeko, ahoz zein idatziz.

b) Hizkuntza-konpetentzia ertaina eskuratzea, gutxienez atzerriko hizkuntza batean, derrigorrezko irakaskuntzaren amaieran.

c) Ikasleek lehen irakaskuntza beren hizkuntzan jasotzeko duten eskubidea, hizkuntza hura autonomia-erkidegoko hizkuntza ofizialetako bat bada.

d) Katalana, Balear Uharteetako berezkoa, gizarte-kohesiorako tresnatzat hartzea hezkuntza-jardueretan eta jarduera osagarrietan, bai eta adierazpide normaltzat ere hartzea komunikazioetan eta administrazio-eremuan.

e) Hizkuntzak eraginda, ikasleak ez direla diskriminatzen eta zentro eta ikasgelatalde desberdinetan ez direla bereizten bermatzea.

f) Hizkuntza-harrera Balear Uharteetako hezkuntza-sisteman berandu sartzen diren ikasleentzat, arreta berezia katalanari jarriz, zeina baita Balear Uharteetako berezkoa.

g) Irakaskuntzako zentroek autonomia pedagogikoa izatea beren hizkuntza-proiektua indarrean dagoen araudiaren esparruan egiteko eta ezartzeko, besteak beste, derrigorrezko hezkuntza amaitzean ikasle guztiei bi hizkuntza ofizialen ezagutza ziurtatze aldera.

h) Balear Uharteetako irakasleen beharrezko hizkuntza-gaitasuna egiaztatzea.

i) Katalanak uharteetan dituen modalitateak erabiltzea, Balear Uharteetako Autonomia Estatutuaren 35. artikuluan ezarritakoaren arabera.

2. Balear Uharteetako Gobernuari dagokio, bere eskumenen esparruan, hizkuntzen irakaskuntzaren curriculuma zehaztea, zeinak barnean hartzen baititu helburuak, konpetentziak, edukiak, ebaluazio-irizpideak eta metodologia didaktikoa.

3. Katalana izango da gutxienez eskola-ordutegiaren erdian erabiliko den irakaskuntza- eta ikaskuntza-hizkuntza, betiere hizkuntza-normalizazioaren helburuak lortzen direla bermatzeko. Helburu horretarako, eta derrigorrezko irakaskuntzak amaitzean bi hizkuntza ofizialetan komunikatzeko konpetentzia osoa eta baliokidea eskuratuko dela bermatzeko, proportzio hori handitu ahal izango da irakaskuntzako zentro bakoitzaren erabakiz, hizkuntza-proiektua onetsiz. Gaztelania, irakaskuntza- eta ikaskuntza-hizkuntza gisa, irakaskuntzako zentro bakoitzaren erabakiz ere erabili ahal izango da, haren hizkuntza-proiektua onetsiz, batez ere beharrezkotzat jotzen denean nahitaezko irakaskuntzak amaitzean bi hizkuntza ofizialetan komunikatzeko konpetentzia osoa eta baliokidea eskuratuko

dela bermatzeko. Irakaskuntzako zentroetan hizkuntzak erabiltzeko baldintzak erregelamendu bidez garatuko dira, lege honetan aurreikusitako irizpide eta printzipioen arabera.

136. artikulua.— Zentroaren hizkuntza-proiektua

1. Irakaskuntzako zentroek, beren autonomiaren esparruan eta hezkuntza-proiektuaren zati gisa, hizkuntza-proiektu bat egingo dute, non jasoko baita zer tratamendu emango zaien zentroan hizkuntzei. Proiektu hori ingurumariaren aldagaien arabera diseinatuko da, ikasleek bi hizkuntza ofizialetan eta, gainera, gutxienez, atzerriko hizkuntza batean aurreikusitako hizkuntza-konpetentziak lor ditzaten.

2. Zentroaren hizkuntza-proiektuak zehaztuko du zein den lege honetan ezarritako hizkuntza-ereduaren printzipioen aplikazioa, eta, besteak beste, jasoko du zein diren hizkuntzen irakaskuntzaren oinarri diren planteamendu didaktikoak eta irizpide metodologikoak, zein diren hizkuntzak irakasteko prozesua zentroaren errealitate soziolinguistikora egokitzeke irizpideak, eta zein diren hizkuntza-proiektuaren jarraipena eta ebaluazioa egiteko irizpideak eta tresnak.

3. Zentroaren hizkuntza-proiektuan zehaztuko da zein den hizkuntzaz bestelako arlo, eremu, ikasgai, modulu edo proiektuen irakaskuntza- eta ikaskuntza-hizkuntza, lege honen 135. artikuluan ezarritako printzipio eta irizpideekin bat etorri.

4. Hezkuntza-administrazioak sistema bat ezarriko du zentroaren hizkuntza-proiektuak ebaluatzeko, hezkuntza-ikuskatzailtzak gainbegiratuta, proiektu horiek berrikusi eta egokitu ahal izateko, betiere ikasleek komunikazio-konpetentzian eta hizkuntza-normalizazioan ezarritako helburuak lortzen dituztela ziurtatze aldera.

5. Hezkuntza-ikuskatzailtzak zentroen hizkuntza-proiektuak egiteko prozesuak gainbegiratuko ditu, eta ebaluatuko du zein izan diren proiektuok emaitza akademikoetan eta ikasleen kohesio- eta inklusio-prozesuetan izandako eragina eta ezarpena. Ezarritako helburuak lortuko direla bermatzen ez badute proiektuok, horiek aldatzeko eskatuko du.

137. artikulua.— Hizkuntza-harrerako programak

1. Hezkuntza-administrazioak Balear Uharteetako hizkuntza ofizialak ezagutzen ez dituzten ikasle berantiarrei zuzendutako hizkuntza-harrerako programak arautuko ditu, ikasleok curriculum-edukiak iristeko behar dituzten trebetasunak emateko eta ikasle horiei benetako inklusio akademikoa eta soziala bermatzeko.

2. Irakaskuntzako zentroek arreta linguistikoa eta pedagogikoa eskainiko dute, hizkuntza-urritasuna duten ikasle berantiarrek eraginkortasunez sar daitezen ikaskuntzan, betiere zentroaren hizkuntza-proiektuaren arabera. Horretarako, hezkuntza-administrazioak emandako baliabideak izango dituzte, eurenak osatzeko.

138. artikulua.— Langileen hizkuntza-eskakizunak

1. Balear Uharteetako Gobernuak ezarriko du zein betekizun bete behar diren hizkuntza-gaitasuna katalanez egiaztatzeke Balear Uharteetako zentro publiko zein pribatuetan irakaskuntza-eginkizunak betetzeko.

2. Sailak ezarriko du zein izango diren betekizunak Balear Uharteetako irakaskuntzako zentroetan katalana irakasteko.
3. Balear Uharteetako Gobernuak ezarriko du zein betekizun bete behar dituzten irakasleek hizkuntza-gaitasuna atzerriko hizkuntzan egiaztatzeko bai zentro publikoetan, bai pribatuetan, baldin eta irakasleok hizkuntzaz bestelako arloak atzerriko hizkuntzan ematen badituzte Balear Uharteetan.
4. Hezkuntza-administrazioak irakasleen hizkuntza-gaitasuna eguneratzeko behar diren neurriak hartuko ditu.
5. Irakaskuntzako zentroetako irakasle ez diren langileek hizkuntza-gaitasun egokia izango dute dagozkien eginkizunak behar bezala betetzeko.

III. KAPITULUA

Irakasleak prestatzea

143. artikulua.— Irakasleen hasierako prestakuntza

3. Hasierako prestakuntzako ikasketa-planek, prestakuntza zientifikoaz gain, honako hauek ere bermatuko dituzte: aspektu psikopedagogiko eta didaktikoetan beharrezkoak diren konpetentziak eskuratzea, bi hizkuntza ofizialak jakitea, atzerriko hizkuntza bat jakitea, informazioaren eta komunikazioaren teknologiak menderatzea, taldean lan egitea eta irakaslana egiteko gizarte- eta tutoretza-trebetasun egokiak izatea.

VII. TITULUA

Hezkuntza-sistemaren jarraipena eta ebaluazioa

II. KAPITULUA

Hezkuntza-sistemaren ebaluazioa

160. artikulua.— Irakaskuntzako zentroen ebaluazioa

7. Zentroaren ebaluazioak kontuan hartuko du, era berean, ea betetzen den zentroaren hezkuntza-proiektuan jasotako hizkuntza-proiektua eta zenbat doitzen zaien proiektu hori lege honetan hizkuntza-ereduari buruz ezarritako xedapenei.

Zortzigarren xedapen gehigarria.— Curriculum-material didaktikoak

1. Irakaskuntzako zentroetako koordinazio didaktikorako organoek irakaskuntzetan erabiliko diren testuliburuak eta bestelako curriculum-material didaktikoak hautatuko dituzte, beren hezkuntza-proiektuaren arabera. Material horiek editatzeko eta hartzeko ez da alde zuzenik hezkuntza-administrazioaren baimenik eduki behar. Edozelan ere, zurruntasun zientifikora eta hezkuntza-administrazioak ikasleen adinerako onetsitako curriculumera egokituko dira, eta Espainiako Konstituzioan, Balear Uharteetako Autonomia Estatutuan eta lege honetan ezarritako printzipioak, balioak, askatasunak, eskubideak eta eginbeharrak sustatuko dituzte. Era berean, gizonen eta emakumeen arteko berdintasuna sustatuko dute, hizkuntzaren erabilera ez-sexista eta sexu-orientazio eta identitatearekiko errespetua bermatuko dituzte, ez dute estereotipo sexistarik edo diskriminatzailerik izango, eta Genero-indarkeriaren aurka oso-osoko babes emateko neurriei buruzko abenduaren 28ko 1/2004 Lege Organikoan eta

Emakumeen eta Gizonen berdintasunerako uztailaren 28ko 11/2016 Legean ezarritako printzipio eta balioetara egokituko dira.

8.4.4.60. 4/2022 Legea, ekainaren 28koa, Uharteetako Kontseiluei buruzkoa⁹¹⁰

V. TITULUA Funtzionamendua eta araubide juridikoa

53. artikulua.— Hizkuntza-araubidea

1. Katalana, Balear Uharteetako hizkuntza propioa den aldetik, uharteetako kontseiluetakoa ere bada. Katalana da, beraz, uharteetako administrazioan eta haren mendeko erakundeetan oro har eta normaltasunez erabiltzen den hizkuntza.
2. Jarduera instituzional eta administratibo guztietan katalanaren eta gaztelaniaren erabilera erregelamendu organikoan edo xedapen espezifikotan arautzen da, betiere herritarrek hizkuntza aukeratzeko duten eskubidea errespetatuz, eta autonomia-estatutuan eta autonomia-erkidegoko legeetan xedatutakoarekin bat etorriz.
3. Autonomia-estatutuan ezarritakoaren arabera, uharteetako kontseiluek neurriak hartuko dituzte beren eskumenen eremuan katalana normalizatzeko, eta administrazio-hizkeraren kalitatea zainduko dute.

⁹¹⁰ BOEren 197. zenbakian, 2022ko abuztuaren 17ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-13847>

8.4.4.61. 5/2022 Legea, uztailaren 8koa, Balear Uharteetako Gazte-politikei buruzkoa⁹¹¹

ZIOEN AZALPENA

II

[...]

Eta hori guztia katalanaren erabilera eta ezagutza sustatuz, Balear Uharteetako Autonomia Estatutuaren eta Balear Uharteetako Hizkuntza-normalizazioari buruzko apirilaren 29ko 3/1986 Legearen arabera. Abiapuntua hauxe da: baldin eta bermatu behar bada gazteek bizitza sozialean, kulturalen, politikoan eta ekonomikoan erabateko parte-hartze demokratikoa izango dutela, ezinbestekoa da lurraldeko bi hizkuntza ofizialak ezagutzea. Ildo horretatik, legeak aurreikusten du administrazio publikoek beharrezko antolamendu- eta prestakuntza-jarduerak egin behar dituztela katalanaren ezagutza eta erabilera errazteko, eta legeak gazteen sektore publiko zein pribatuari helarazten dio gazteen hizkuntza-eskubideen bermea, eta, bereziki, katalanez jabetzeko eskubidea eta hizkuntza hori aktiboki eta pasiboki erabiltzekoa.

Edozelan ere, lege honek errespetatu egiten du autonomia-estatutuak uharteetako kontseiluen eskumenei dagokienez duen zentzu eta espiritua, alde batera utzi gabe Gobernuak eremu horretan dituen koordinazio-eskudantziak eta irakaskuntzaren eta enpleguaren arloko betearazpen-eskudantziak.

III

[...]

III. titulua gazte-politika hutsei buruzkoa da, eta lau kapitulu ditu. Lehenengoan, politika horren helburu orokorrak adierazten dira, zeinak baitira gazteen bizi-baldintzak hobetzea, helduarora igarotzeko dauden beharrezko erantzutea, haien bizipenak eta esperientziak erraztea, eta bizitza politikoan, ekonomikoan, sozialean eta kulturalen integrazio eta parte-hartze eraginkorra sustatzea. Era berean, politika horiek gidatu behar dituzten printzipio gidariak adierazten dira, eta aurreko legean aurreikusitakoei (unibertsaltasuna, zeharkakotasuna, plangintza, koordinazioa eta berdintasuna) honako printzipio berri hauek gehitzen dira: osotasuna, hurbiltasuna, belaunaldiartekotasuna, ekitatea, erantzukidetasuna, gardentasuna eta kontuak ematea, interseksionalitatea, eta hizkuntza-araubidera egokitzea. Era berean, gazte-politiken edukiari heltzen dio, eta helburu orokorra — gazteen bizi-kalitatea hobetzea, bereziki gizarte-bazterketako egoeran daudenena— eta espezifikoak adierazten ditu. II. kapituluak beren-beregi aipatzen du zein eremuri eragin behar dien lehentasunez gazte-politikak: gazteen emantzipazioa — bereziki aipatuta hezkuntza eta prestakuntza, enplegua eta etxebizitza—, bizitza osasungarriaren sustapena, ahalduntzea eta parte-hartzea, eta gazteen eskubideen bermea eta jokabideen eta balioen sustapena.

⁹¹¹ BOEren 226. zenbakian, 2022ko irailaren 20ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-15289>

[...]

IV

[...]

Kalitate-printzipioari dagokionez, kontuan hartu dira lege-aurreproiektuen forma eta egiturari buruzko jarraibideak, Gobernu Kontseiluaren 2000ko abenduaren 29ko erabaki baten bidez onetsiak. Sinplifikazioari dagokionez, hizkera laua aukeratu da, teknizismorik gabea, eta arau-multzo bakar batean bateratu da gazte-politiken erregulazioa, kontuan hartu barik zein den politika horiek gauzatzen dituen administrazio bakoitzaren saila.

[...]

III. TITULUA

Balear Uharteetako gazte-politikak

I. KAPITULUA

Printzipioak eta eduki orokorra

24. artikulua.— Printzipio gidariak

Balear Uharteetako edozein administrazio publikok egiten duen gazte-politikaren printzipio gidariak honako hauek dira:

- j) Interseksionalitatea. Gazte-politikei heltzeko, unean-unean dauden desberdintasun-ardatzen arteko interakzioa hartu behar da kontuan, hala nola generotik, jatorritik, hizkuntzatik, klase sozialetik, askotariko gaitasunetatik, sexualitatetik edo aniztasun etnikotik eratorritakoak, besteak beste.
- k) Hizkuntza-araubidera egokitzea. Gazte-politikak autonomia-estatutuaren 4. artikulura egokitu behar dira, eta kontuan izan behar dute, estatutu beraren 35. artikulua arabera, katalana normalizatzea Balear Uharteetako autonomia-erkidegoko botere publikoen helburuetako bat dela.

25. artikulua.— Gazte-politiken edukia

Administrazio publikoen gazte-politikek lege honen 5. artikuluko eskubideen erabateko garapena bermatu behar dute, bereziki gizarte-bazterketako egoeran dauden gazteen artean, eta, horregatik, helburu hauek izan behar dituzte:

- m) Kulturarako irispidea bermatzea eta gazteen sorkuntza eta hizkera artistiko eta sortzaileen garapena laguntzea, bereziki katalanez egindakoena, betiere gizarte berritzaile baten esparruan.
- n) Katalanaren eta Balear Uharteetako kulturaren ezagutza eta erabilera indartzea gizarteratzeko tresna gisa, eta haien sustapena, errespetua, elkar ezagutzea eta kultura-trukea sustatzea.
- s) Gazteen mugikortasun-, topaketa- eta truke-programak bultzatzea Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoan, katalanez hitz egiten den lurraldeetan, Espainiako Estatuko gainerako lurraldeetan eta mundu osoan, bereziki Europan eta Mediterraneoko Arkuan, betiere Balear Uharteetako gazteek beste kultura-errealitate batzuk ezagutu ahal izan ditzaten.

II. KAPITULUA

Gazte-politiken lehentasunezko eremuak

1. ATALA

Gazteen emantzipazioa

27. artikulua.— Hezkuntza eta prestakuntza

Administrazio publikoek, beren eskumenen eremuan, hezkuntzaren eta prestakuntzaren arloan bultzatzen dituzten gazte-politikek honako helburu eta jardun-ildo hauek izan behar dituzte, hurrenez hurren:

j) Katalana, Balear Uharteetako hizkuntza propioa dena, ezagutzeko eta erabiltzeko jarrera positiboa hartzea, eta, oinarri horretatik abiatuta, hizkuntza-aniztasunarekiko eta hizkuntzak ikasteak dakartzan abantaila pertsonal, akademiko, profesional eta ludikoekiko jarrera positiboa izatea.

4. ATALA

Gazteen eskubideen bermea

35. artikulua.— Gazteen eskubideak bermatzea

Balear Uharteetako Gobernuak, uharteetako kontseiluek eta toki-administrazioako erakundeek eskubideen bermearen arloan bultzatzen dituzten gazte-politikek honako helburu eta jardun-ildo hauek izan behar dituzte:

k) Hizkuntza-eskubideak bermatzea sektore publikoak zein pribatuak sustatu eta gazteei zuzendutako politika, zerbitzu eta jarduketetan.

l) Behar adina baliabide jartzea katalanez ez dakiten gazteek autonomia-estatutuaren 4.2 artikulua aitortzen dien eskubidea egikaritu ahal izan dezaten eta hizkuntza ondo menderatu ahal izan dezaten.

IV. TITULUA

Gazteen parte-hartzea

II. KAPITULUA

Balear Uharteetako Gazteriaren Kontseilua

1. ATALA

Xedapen orokorrak

59. artikulua.— Helburua eta eginkizunak

1. Hauek dira Balear Uharteetako Gazteriaren Kontseiluaren xedeak:

i) Balear Uharteetako kultura sustatzea, bereziki katalana eta kultura, berezko nortasun-ezaugarrien adierazgarri eta gizarteratzeko tresna gisa, eta, hezkuntzaren kasuan, sustapen pertsonal, akademiko eta laboralerako tresna gisa.

V. TITULUA

Gazte-politikak gauzatzeko profesionalak eta tresnak

I. KAPITULUA

Gazte-politiketako eta gazteriaren eremuko profesionalak

78. artikulua.— Gazte-politiketako eta gazteriaren eremuko profesionalak

3. Gazteentzako zerbitzuen sistema publikoaren antolamenduak behar adina langile izan behar ditu, zerbitzuak ematerakoan efizientzia, eraginkortasuna eta kalitatea bermatzeko beharrezkoak diren prestakuntza, titulazioa, ezagutzak, gaitasunak, hizkuntza-gaitasuna eta lan-egonkortasuna eta gizarte- eta lan-aintzatespena lortzeko.

II. KAPITULUA

Gazte-politikak gauzatzeko tresnak

1. ATALA

Gazte-zerbitzuak

82. artikulua.— Gazteentzako informazio- eta dinamizazio-zerbitzuak

3. Gazteentzako informazio- eta dinamizazio-zerbitzu publikoen funtzionamenduak bat etorri behar du Balear Uharteetako hizkuntza-erabilerak arautzen dituen araudiarekin.

4. ATALA

Gazte-ekipamenduak

93. artikulua.— Definizioa

1. Gazte-ekipamenduak informaziorako eta/edo dinamizazio soziokulturalerako gune zibikoak dira, zeinak zuzentzen baitzaizkie gazteei soilik; ekipamenduok badituzte azpiegiturak eta baliabideak, eta haien helburua hau da: parte-hartzea, informazioa, gazteen elkarre-sarearekiko lankidetzeta eta gazteentzako arreta sustatzea. Hezkuntza-aisialdiko instalazioak ez dira ekipamendutzat hartzen.

3. Uharteetako kontseiluek erregelamenduz ezarriko dute zein diren ekipamenduon tipologia eta ezaugarriak, ea ekipamendu horiek hizkuntza-erabilerak araudira egokitzen diren eta, hala badagokio, zein diren gune horietara bideratuko diren langileak, Gobernuak, berriz, printzipio orokorrak arautu ahal izango ditu.

5. ATALA

Gazteentzako zerbitzu eta ekipamenduen zentsua

95. artikulua.— Gazteentzako zerbitzu eta ekipamenduetarako laguntza publikoa

3. Gazte-politikak gauzatzeko tresnei administrazioak eman beharreko laguntza ekonomikoa zehaztu behar duten irizpide orokorrak gazteriaren arloan eskumena duen uharte-organoaren edo organo autonomikoaren dirulaguntzen urteko deialdietan finkatzen dira, eta gizarte-beharrizanaren, hizkuntza-beharrizanaren eta lurralde-berrerekaren irizpideei erantzun behar diete.

VI. TITULUA

Gazteriaren arloko zehapen-araubidea

II. KAPITULUA

Arau-hausteak eta zehapenak

101. artikulua.— Arau-hauste oso astunak

1. Arau-hauste oso astunak dira gazte-zerbitzuak ematen dituzten pertsonak, antolakundeek eta erakundeek honako kasu hauetan egindakoak:

d) Zerbitzuak ematean, honakoak sustatu edo dakartzaten jarduketak egitea: arrazakeria, xenofobia, emakumeen aurkako indarkeria edo, oro har, genero, arraza, jatorri, adin, iritzi, erlijio, egoera zibil, sinesmen, sexu-aukera, desgaitasun, hizkuntza edo beste edozein inguruabar pertsonal edo sozial; edo balio demokratikoen aurkako bestelako portaera batzuk egitea eta, bereziki oinarrizko eskubideen eta askatasun publikoen aurkako portaerak egitea.

Azken xedapenetako lehenengoa.— Gazte-politikak lantzeko Sailarteko Batzordearen antolamendua eta funtzionamendua arautzen dituen uztailearen 26ko 39/2013 Dekretua aldatzea.

5. Honelaxe aldatzen da 39/2013 Dekretuaren 5. artikulua:

«5. artikulua. Osoko bilkura

2. Honako hauek izango dira osoko bilkurako kideak:

— kide bat, hizkuntza-politikaren arloan eskumenak dituen sailekoa.

8.4.4.62. 6/2022 Legea, abuztuaren 5ekoa, Balear Uharteetako Artxiboei eta Kudeaketa Dokumentalari buruzkoa⁹¹²

I. TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Definizioak

Lege honen ondorioetarako, hona hemen definizio batzuk:

m) Dokumentua: ahozko edo idatzizko hizkuntzaren edozein adierazpen, dela naturala, dela kodetua, eta edozein adierazpen grafiko, soinuzko edo irudizko, edozein izanik hura biltegitatuta dagoen euskarri materiala. Kanpoan geratzen dira edizioetatik jatorrizkoak ez diren aleak, bai eta editatutako sorkuntza eta ikerketalanak ere, edo ondare bibliografikotzat soilik jotzen direnak.

⁹¹² BOEren 226. zenbakian, 2022ko irailaren 20ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-15290>

**8.4.4.63. 7/2022 Legea, abuztuaren 5ekoa,
Balear Uharteetako Zientzia, Teknologia
eta Berrikuntzari buruzkoa⁹¹³**

II. TITULUA

**Balear Uharteetako Zientzia, Teknologia eta
Berrikuntzako Ekosistema (ECTIB)**

I. KAPITULUA

**Balear Uharteetako Zientzia, Teknologia eta
Berrikuntza Ekosistemaren gobernantza (ECTIB)**

1. ATALA

ECTIBeko organo eskudunak

11. artikulua.— Ikerketaren, garapenaren eta berrikuntzaren arloan eskumena duen/duten saila/k

2. Ikerketaren, garapenaren eta berrikuntzaren arloan eskumena duen sailak honako eginkizun hauek izango ditu:

1) Balear Uharteetako ondare zientifikoa, teknologikoa, kulturala, artistikoa eta linguistikoa zaintzea, gehitzea eta aberastea.

⁹¹³ BOEren 226. zenbakian, 2022ko irailaren 20ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-15291>

8.4.4.64. 10/2022 Legea, abenduaren 23koa, Balear Uharteetako Haur eta Gazteentzako Hezkuntza-aisialdiari buruzkoa⁹¹⁴

ZIOEN AZALPENA

II

[...]

Balear Uharteetako Autonomia Estatutuaren 30. artikulua eskumen eskusiboa ematen dio Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoari honako gai hauetan: kirol eta aisialdian; kirol- eta aisialdi-jardueren sustapen, plangintza eta koordinazioan (12. apartatua); gazterian; gazteriari zuzendutako politika, plan eta programen diseinu eta aplikazioan (13. apartatua); gizarte-ekintza eta -ongizatean (15. apartatua), eta adingabeen babesean (39. apartatua). Era berean, Estatutuaren 35. artikulua arabera, autonomia-erkidegoak eskumen eskusiboa du katalana irakasteko, Balear Uharteena berarena baita; katalanaren erabilera normalizatzeko, berriz, erkidegoko botere publikoen helburuetako bat izan behar du.

[...]

Aipatutako aisialdiaren arloko araudiaz gain, lege hau egitean bereziki kontuan hartu dira honako hauek: 8/2021 Lege Organikoa, ekainaren 4koa, Haurrak eta Nerabeak Indarkeriaren aurrean osorik babesteko; 9/2019 Legea, otsailaren 19koa, Balear Uharteetako Haurren eta Nerabeen Arretari eta Eskubideei buruzkoa; 3/1986 Legea, apirilaren 29koa, Balear Uharteetako Hizkuntza Normalizazioari buruzkoa; eta, berdintasunaren eta aniztasunarekiko errespetuaren balioak sustatzeari dagokionez, 8/2016 Legea, maiatzaren 30ekoa, lesbiana, gay, trans, bisexual eta intersexualen eskubideak bermatu eta LGTBI fobia desagerrarazteari buruzkoa; eta 11/2016 Legea, uztailaren 28koa, Emakumeen eta Gizonen Berdintasunari buruzkoa.

[...]

V

[...]

Legearen aplikazio-sektoreak ere zehazten dira —hezkuntza-aisialdiko prestakuntza, eta prestakuntza hori ematen duten eskolak, haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiko jarduerak, hezkuntza-aisialdiko profesionalak, eta haur- eta gazte-instalazioak—, eta eremu horietako jarduketak eraendu behar dituzten printzipio gidariak eratzten dira: ekitatea, gizonen eta emakumeen arteko berdintasuna, eta sexu-orientazioarekiko, genero-adierazpen edo -identitatearekiko errespetua; jarduerak eta zerbitzuak parte-hartzaileen adinera eta inguruabarretara egokitzea; kalitatea; giza eskubide unibertsalen sustapena, berrikuntza, ikerketa eta ekintza; ebaluazioa eta autoebaluazioa, zerikusia duten

⁹¹⁴ BOEren 31. zenbakian, 2023ko otsailaren 6ko alean, argitaratua.
testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-2979>

instituzioekiko lankidetzak eta koordinazioak, eta katalana sustatzea hezkuntza-aisialdiko jardueren komunikazio-hizkuntza gisa.

[...]

Azken bi xedapen iragankorren gaiak hauek dira: haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiko prestakuntza-ekoletako irakasleek katalanaren ezagutzak egiaztatzeke duten betebeharrak betetzeko epea, bai eta aurreko araudiaren arabera gazte-aterpetzat hartzen diren instalazioei aplikatu beharreko araubide iragankorra ere.

[...]

Azken xedapenetako lehenengo hiruren bidez, zenbait dekretu aldatzen dira. Azken xedapenetako lehenengoak aldatu egin du 15/2003 Dekretua, otsailaren 14koa, Balear Uharteetako Haurren eta Familien Kontseilua sortu, eta organoaren osakeran Hizkuntza Politikarako Zuzendaritza Nagusiko kide bat eta Balear Uharteetako Gazteriaren Kontseiluan dauden aisialdiko erakundeetako bi ordezkari sartzeko funtzionamendua arautzen duena. Garrantzitsua da gazteen aisialdiaren sektorea haurren eta nerabeen interesak defendatu nahi dituen kontseilu horretan ordezkaturik egotea.

[...]

Era berean, azken xedapenetako hirugarrenak abuztuaren 3ko 26/2018 Dekretua aldatzen du, zeinaren bidez Mallorcako Uharte Kontseiluari eskualdatzen baitzaizkio Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Administrazioak gazteriaren eta aisialdiaren arloan dituen berezko eskumenei datxezkien eginkizunak eta zerbitzuak, eta zehazten du ezen Balear Uharteetako Gobernuak uhartez gaindikoa zerbitzuak baino ez duela ikuskatzeko ahala izango, eta uharteetako kontseiluen esku uzten dituela honako hauei buruzkoak: aisialdiko eta gazteentzako instalazioak, hezkuntza-aisialdiko jarduerak, prestakuntza-ekoletak, eta haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiko prestakuntza-ikastaroak. Azkenik, hamaikagarren xedapen gehigarria txertatu da dekretuan, betiere hezkuntza-aisialdiko jardueretako zuzendaritza-langileek zein begiraleek katalan arloko prestakuntza izan dezaten aurreikusteko.

[...]

VI

[...]

[...] Azkenik, kalitate- eta sinplifikazio-printzipioak betetze aldera, testua hizkera ulergarrian egitea erabaki da, eta lege bakar batean bateratu da hezkuntza-aisialdiaren lege-erregulazioa, betiere hura kontsultatu eta aplikatu ahal izateko.

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Printzipio gidariak eta jardun-ildoak

1. Lege honen printzipio gidariak dira:

i) Katalana komunikazio-hizkuntza izatea hezkuntza-aisialdiko jarduerak eta zerbitzuetan.

II. TITULUA

Haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiaren arloko eskumen-araubidea

I. KAPITULUA

Administrazio eskudunak

8. artikulua.— Administrazioen arteko koordinazioa eta lankidetzak

2. Balear Uharteetako administrazio publikoek lankidetzan jardun behar dute haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiko zerbitzuak, jarduerak eta instalazioak errazago egin daitezten. Era berean, administrazio bakoitzak ingurumenaren, mugikortasunaren, hizkuntza-politikaren, hezkuntzaren, gazteriaren, kirolaren eta lurralde-antolamenduaren arloetan eskumena duten sailak koordinatu behar ditu, helburu berarekin, besteak beste.

III. TITULUA

Prestakuntza haur eta gazteen aisialdian

12. artikulua.— Definizioa

1. Haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiko prestakuntzatzat hartzen da hezkuntza ez-formalaren eremua, zeinaren helburua baita haurren eta gazteen aisialdia egoki erabiltzera bideratutako jardueren eta tekniken bidez ikastea eta gaitasunak eta trebetasunak eskuratzea, betiere lege honen 3. artikuluan ezarritako printzipio gidarien eta jardun-ildoen esparruan.

2. Prestakuntza horren ezaugarriak eta hartzaileak kontuan hartuta, uharteetako kontseiluek bereziki zaindu behar dute prestakuntza arautzen duen araudia betetzen dela, batez ere prestakuntza hori ematen duten eskolek bete behar dituzten betebeharrei eta irakasleen prestakuntzari dagokienez, bai eta lege honetan eta garapen-araudian ezarritako kalitate-printzipioei eta -betekizunei dagokienez ere.

3. Haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiko prestakuntzak kontuan izan behar du adingabea dela interes gorena, eta kontuan hartuko ditu, gainera, genero-ikuspegia, gizonen eta emakumeen arteko berdintasuna, indarkeria-mota ororen prebentzioa, bereziki indarkeria matxistena, eta garapen afektibo-sexuala.

4. Haur eta gazteen hezkuntza-aisialdirako prestakuntzak bermatu behar du prestakuntza hori jasotzen duten pertsonak jarrera positiboak hartzen dituztela katalanaren erabilera eta Balear Uharteetako kultura eta ingurunearen ezagutza errazteko.

13. artikulua.— Haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiko prestakuntza-eskolak

1. Haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiko prestakuntza-eskolak dira helburu hauek dituztenak: haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiko eremuan lan egiten duten langileak gaitzea, eta, erregelamenduz ezarritako programa ofizialekin bat etorriz, haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiko jardueren begirale- eta zuzendari-diplomak lortzeko eman behar dituzten ikastaroak

ematea, betiere diplomok uharteetako kontseiluen ardura duten sailek luzatu behar dituztelarik. Erregelamendu bidez arautu behar da, era berean, zeintzuk diren katalanaren betekizun akademikoak eta ezagutza-betekizunak eskola horiek ematen duten prestakuntzan parte hartzeko.

14. artikulua.— Prestakuntza-eskola bat eratzeko betekizunak eta beste betebeharrak

3. Erregelamendu bidez zehaztu behar da zeintzuk diren eskolek funtzionatzeko bete behar dituzten betekizunak, zeinek, gutxienez, hauek izan behar baitituzte:

b) Proiektu pedagogiko bat izatea, gutxienez honako hauek jasoko dituenak: eskolaren xedeak eta helburuak, eman nahi dituen ikastaroak, plangintza didaktikoa, ikaskuntza-metodologia, eta ikasleen eta prestakuntza-prozesuaren jarraipena eta ebaluazioa egiteko tresnak. Proiektu pedagogikoak gizonen eta emakumeen arteko berdintasuna jaso behar du printzipio orokor gisa, eta neurri zehatzak ezarri behar ditu hezkidetzari eta indarkeria matxistak desagerrarazteari dagozkienez, bai eta eskolaren funtzionamenduaren eta ematen duen irakaskuntzaren hizkuntza-aspektuak aurreikusi ere.

d) Gutxienez hiru irakaslez osatutako klaustro bat izatea; klaustro horrek, erregelamenduz ezarritako betekizun akademikoak betetzeaz gain eta gutxienez katalanaren B2 maila egiaztatua izateaz gain, hezkuntza-aisialdiko jardueren zuzendariaren diploma edo haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiko jarduerak zuzentzeko eta koordinatzeko profesionaltasun-ziurtagiria izan beharko du, garapen-araudian ezartzen den proportzioan.

7. Informazio-errotulazioan, adierazleetan eta instalazioetako hizkuntza-paisaia osatzen duten gainerako elementuetan, finkoetan nahiz behin-behinekoetan, katalanak agertu behar du beti. Era berean, jendearen eskura egon behar duten dokumentuek gutxienez katalanez idatzita egon behar dute.

IV. TITULUA

Haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiko jarduerak

21. artikulua.— Hasteko eta garatzeko beharrezko betekizunak

3. Haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiko jarduerak erregelamenduz jarduera-mota bakoitzerako zehazten diren baldintzak bete behar dituzte, eta, edozelan ere, honako hauek:

a) Hezkuntza-proiektu bat izatea, honako hauek jasoko dituenak: hezkuntza-aisialdiko jardueren diseinua, justifikazioa, helburuak, komunikazio-hizkuntza (atzerriko hizkuntzan murgiltzeko proiektuak izan ezik), jarduera-programa, hartzaileak, denboralizazioa, giza baliabideak, baliabide materialak eta ebaluazioa. Hezkuntza-proiektua urtekoa edo jarduera baten espezifikoa izan daiteke, edo urtebetekoa ez den aldi baterako zenbait jarduera barne har ditzake.

V. TITULUA

Haur- eta gazte-instalazioak

23 artikulua.— Definizioak

1. Haur- eta gazte-instalazioak haurrak eta gazteak hartzera berariaz bideratutako azpiegiturak dira, betiere haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiko jarduerak garatzeko, edo gazteei aldi baterako ostatua emateko lan- edo prestakuntza-arrazoiengatik. Kanpoan geratzen dira haur eta gazteentzako orientazio eskusiborik ez duten instalazioak, zeinak geratzen baitira kasuan kasuko eraikuntza- edo jarduera-motaren berezko araudiaren mende.

2. Halakotzat hartuak izateko, haur- eta gazte-instalazioek helburu pedagogiko edota sozial argia izan behar dute, eta helburu hori hezkuntza-proiektuan eta ohiko jardueran islatu behar dute.

3. Haur- eta gazte-instalazioak iraunkorrak edo sasoikoak izan daitezke, eta honela sailkatzen dira: gaua igarotzeko eta ez igarotzeko instalazioak.

4. Haurrak eta gazteak hezkuntza-aisialdiko jardueren esparruan hartzen dituzten eta gaua igarotzeko aukera ematen duten instalazioen artean, honako hauek hartzen dira kontuan:

a) Aisialdirako aterpea: gazteei eta gazte-taldeei erabilera kolektiboko logelen bidez ostatua emateko erabiltzen den establezimendua, zeinak eskaintzen baititu beste erabiltzaile batzuekin partekatutako zerbitzuak eta espazioak, betiere autoantolaketa eta elkarreragina errazteko.

Aterpe horiek gehienez 150 plaza izan ditzakete Mallorca uhartean, 80 plaza Menorca eta Eivissa uharteetan, eta 60 plaza Formentera uhartean. Muga horiek ez zaizkie aplikatuko hezkuntza-aisialdiko ibilbideagatik berezi-bereziak diren instalazio publikoei.

b) Haur- eta gazte-kanpamentua: aire zabaleko ekipamendua, non ostatua kanpindendetan edo antzeko beste elementu eramangarri batzuetan egiten den, zenbait elementu finkorekin, behar bezala egokituta egon behar duelarik haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiko jarduerak eta aisialdiko jarduerak garatzeko.

c) Kolonien etxea: hezkuntza-aisialdiko jardueretan eta aisialdiko jardueretan parte hartzen duten haurren edo gazteen taldeei ostatua ematera bideratzen den establezimendua, zeinak bete behar baititu erregelamendu bidez zehazten diren baldintzak.

d) Gazteen aterpea: hiriguneetatik kanpo eta natura-ingurunean kokatutako eraikina, non ostatu-zerbitzua espazio batean edo batzuetan ematen den, espaziook konpartimentatuta egonda edo egon barik.

e) Erregelamendu bidez ezartzen diren beste batzuk.

5. Lana edo prestakuntza dela-eta gazteei aldi baterako ostatua emateko erabiltzen diren instalazioen artean, gazteen egoitzak daude, hau da, ikasketak edo lana direla-eta familiaren etxetik kanpo aldi baterako ostatua hartu behar duten gazteentzako establezimenduak.

6. Gaua igarotzeko aukerarik ematen ez duten instalazioetan, oro har, honako hauek sartzen dira, nahiz eta honako hauek eduki ahal izan:

a) Baserri-eskolak: nekazaritza eta abeltzaintza-tekniketan aisialdian lan didaktikoa egiteko espazio nahikoak eta egokiak eskaintzen dituzten eraikinak.

b) Natura-gelak: natura-ingurunearen ezagutzan eta ingurumen-hezkuntzan aisialdiko lan didaktikorako instalazio nahikoak eta egokiak eskaintzen dituzten eraikinak.

c) Prestakuntza-aisialdiko haur edo gazte-zentroak: jabetza publikoko edo pribatuko lokalak edo eraikinak dira, zeinek hartzen baitituzte haurrak eta gazteak aisialdian heztea helburu duten edo hezkuntza-aisialdiko jarduera jarraituak egiten dituzten irabazi-asmorik gabeko erakundeak.

7. Haur eta gazte-instalazioek, lege honetaz gain, haiei dagokien sektoreko legeriak ezarritako betekizunak bete behar dituzte, bereziki hauei buruzkoak: erabiltzaileen segurtasuna, higiene eta osasun-baldintzak, ingurumenekoak, hirigintzakoak eta arkitektonikoak, larrialdi-planak ezartzeari buruzkoak, eta irisgarritasun unibertsala bermatzen dutenak. Era berean, informazio-errotulazioan, adierazleetan eta instalazioetako hizkuntza-paisaia osatzen duten gainerako elementuetan, finkoetan nahiz behin-behinekoetan, katalanak agertu behar du beti. Era berean, jendearen eskura egon behar duten dokumentuek, hala nola prezioen zerrendak, erreklamazio-orriak eta barne-araubideko erregelamenduak, gutxienez katalanez idatzita egon behar dute.

26. artikulua.— Abian jartzeko betekizunak eta funtzionamendua

4. Bermatu behar da ezen instalazioko langileek erabiltzaileak katalanez artatu ahal izango dituztela.

VI. TITULUA

Haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiaren sektoreko profesionalak, zerbitzuak eta eragileak

II. KAPITULUA

Prestakuntza haur eta gazteen hezkuntza-aisialdian

31. artikulua.— Definizioa

Haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiko zerbitzuak dira lege honetan aurreikusitako jarduera guztiak, bai eta arlo horretan egin daitezkeen beste guztiak ere, baldin eta administrazio publikoek, beren eskumen-eremuaren arabera, zerbitzuok modu erregularrean eta jarraituan ematen badituzte, lege honen 1. artikuluan ezarritako helburuak betetzeko. Administrazioek bereziki jagongo dute ezen katalana kalitatezkoa, segurua eta komunikazio-hizkuntza izango dela, eta ekitate-baldintzak zainduko dituzte haiek bultzatzen dituzten jardueretan parte hartzeko.

VII. TITULUA Zehapen-araubidea

II. KAPITULUA Arau-haustek

53. artikulua.— Arau-haustek, oro har, haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiaren arloan

1. Oro har, haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiaren arloko arau-hauste arinak dira honako ekintza edo ez-egite hauek, betiere astuntzat edo oso astuntzat jo behar ez badira:

h) Zentroan edo establezimenduan ikurrak, iragarkiak edo jendaurrean nahitaez erakutsi behar den dokumentazioa gutxienez katalanez ez erakustea ikusteko moduko leku batean; uko egitea nahitaezko informazioa edo dokumentazioa emateari, edo indarreko araudian eskatutako formalitateak bete gabe haiek erakustea.

3. Oro har, haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiaren arloko arau-hauste oso astunak dira honako ekintza edo ez-egite hauek:

f) Gazteentzako zerbitzuak ematean edo gazteentzako jarduerak egitean, honakoak sustatu edo dakartzaten jarduketak egitea: arrazakeria, xenofobia, emakumeen aurkako indarkeria edo, oro har, sexu edo genero, jatorri, adin, iritzi, erlijio, egoera zibil, sinesmen, genero, sexu-aukera, dibertsitate funtzional edo kognitibo, hizkuntza edo beste edozein inguruabar pertsonal edo sozial, edo balio demokratikoen aurkako bestelako portaerak egitea eta, bereziki oinarrizko eskubideen eta askatasun publikoen aurkako portaerak egitea.

54. artikulua.— Arau-hauste espezifikoak haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiko prestakuntzaren arloan

2. Haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiko prestakuntzaren arloko arau-hauste astunak dira honako ekintza edo ez-egite hauek, betiere oso astuntzat jo behar ez badira:

e) Honako informazio hauek biltzen dituzten dokumentuak ez aurkeztea: aurkeztutako erantzukizunpeko adierazpenari edo hasieran aurkeztutako dokumentazioari buruzko edozein aldaketaren berri ematen dutenak; urteko programazioa; jardueraren urteko laburpena; lineako irakaskuntzaren ehunekoaren adierazpena; eskolako irakasleen zerrenda; metodologia; proiektu pedagogikoaren hizkuntza-aspektuak; eta ikasturte bakoitzeko ebaluazio- eta komunikazio-irizpideak, erregelamendu bidez ezartzen den edukiarekin. Ez aurkeztutzat joko da garapen-araudian ezarritako aurkezpen-epetik hiru hilabete igarota aurkezten den dokumentazioa.

57. artikulua.— Arau-hauste espezifikoak haur- eta gazte-instalazioen arloan

1. Haur- eta gazte-instalazioen arloko arau-hauste arinak dira honako ekintza eta ez-egite hauek, betiere astuntzat edo oso astuntzat jo behar ez badira:

b) Lege honen 23.5 artikuluan ezarritakoa ez betetzea, betiere informazio-errotulazioak, instalazioko hizkuntza-paisaia osatzen duten gainerako elementuek eta aipatzen den gainerako dokumentazioak zein hizkuntzatan egon behar duten agertzen denari buruz.

Hirugarren xedapen iragankorra.— Haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiko prestakuntza-eskoletako irakasleek katalanaren ezagutzak egiaztatzeko duten betebeharra betetzeko epea

Haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiko prestakuntza-eskolek bi urteko epea dute, lege hau indarrean jartzen denetik, lege honen 14. artikuluko 3. apartatuaren d) letran irakasleei ezartzen zaien katalanaren ezagutza-baldintza betetzeko.

Azken xedapenetako lehenengoa.— Balear Uharteetako Haurren eta Familien Kontseilua sortu eta haren funtzionamendua arautzen duen otsailaren 14ko 15/2003 Dekretua aldatzea

Aldatu egiten da Balear Uharteetako Haurren eta Familien Kontseilua sortu eta haren funtzionamendua arautzen duen otsailaren 14ko 15/2003 Dekretuaren 2. artikulua 1. apartatua, eta honela geratzen da idatzita:

«1. Balear Uharteetako Haurren eta Familien Kontseilua honela osatu behar da:

»d) Kideak.

[...]

»Hizkuntza Politikarako Zuzendaritza Nagusiko ordezkari bat.

[...]».

Azken xedapenetako bigarrena.— Gazteriari buruzko uztailaren 26ko 10/2006 Legea partzialki garatzen duen uztailaren 6ko 23/2018 Dekretua aldatzea

27. Uztailaren 6ko 23/2018 Dekretuari hamaikagarren xedapen gehigarria gehitzen zaio, eduki honekin:

«Hamaikagarren xedapen gehigarria. Katalanezko prestakuntza, katalanez hitz egiten den lurralde batean derrigorrezko bigarren hezkuntza egin ez duten zuzendarientzat edo begiraleentzat.

»Balear Uharteetako administrazio publikoek katalanaren ikastaroak sustatuko dituzte, bai eta hura erabiltzea faboratzen duten jarrera positiboak eta katalanaren hizkuntza-modalitateak ere, eta Balear Uharteetako berezko kultura eta ingurunea ezagutzeko ikastaroak sustatuko dituzte haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiko jardueren zuzendari edo begiraleen artean, baldin eta horiek derrigorrezko bigarren hezkuntza katalanez hitz egiten den lurralde batean egin ez badute».

8.4.4.65. 11/2022 Legea, abenduaren 28koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren 2023rako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa⁹¹⁵

Azken xedapenetako laugarrena.— Ekainaren 6ko 1/2014 Legegintzako Dekretua aldatzea; izan ere, haren bidez onesten da Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoaren lege-xedapenen testu bategina, Estatuak lagatako tributuen arloan

6. Aldatu egiten dira testu bategin horren 4 bis artikulua 1. eta 3. apartatuak, eta honela geratzen dira idatzita:

«1. Aurreko 4. artikuluan aipatutako ikasketak egiten dituzten seme-alabek atzerriko hizkuntzak eskolaz kanpo ikasteko egindako gastuen kontzeptuagatik, ikaskuntza horretarako erabilitako zenbatekoen % 15 kenduko da, gehienez 110 euro seme-alaba bakoitzeko».

«3. Edozelan ere, kenkari hori aplikatzeko, zerga-oinarri osoak ezin du 52.800 euroko zenbatekoa gainditu baterako tributazioaren kasuan, ez eta 33.000 eurokoa banakako tributazioaren kasuan ere; dokumentu bidezko justifikazioan, berriz, justifikazio hori norberari dagozkion fakturen edo dokumentu baliokideen bidez egin daiteke, eta dokumentuok Tributuen Administrazioaren eskura mantendu behar dira».

⁹¹⁵ BOEren 31. zenbakian, 2023ko otsailaren 6ko alean, argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2023-2980

8.4.4.66. 2/2023 Legea, otsailaren 7koa, Balear Uharteetako Jarduera Fisiko eta Kirolari buruzkoa⁹¹⁶

ZIOEN AZALPENA

I

Benetan, oso onartuta dago jarduera fisikoa eta kirola oinarrizko tresna direla gizarte-kohesiorako. Haien balioak hizkuntza unibertsalaren parte dira, eta bakea, munduko kultura guztien arteko batasuna eta, batez ere, pertsona guztientzako ohitura osasuntsu eta osasungarriak sustatzeko balio dute. Era berean, gaur egun gizartean balio positiboak transmititzeko bitarteko garrantzitsuak dira, eta Balear Uharteetako ekonomiari bultzada handia ematen diote.

VIII

Eta sinplifikaziokoa, hizkuntza erraza eta ulerkorra aukeratu delako.

I. TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Definizioak

Lege honen ondorioetarako, honako hauek honela ulertzen dira:

- a) Jarduera fisikoa: egoera fisikoa hobetzea eta mantentzea helburu duen gorputz-mugimendua. Jarduera bat da, zeinak sustatzen baititu pertsonen osasuna eta ongizatea eremu fisikoan, psikologikoan eta sozialean. Hura administrazio publikoek eta, oro har, gizarteak interes orokorreko xedetzat hartzen dute.
- b) Kirola: lehiaketetarako erregelamendu-esparruaren barruan dauden kirol-modalitateetako bati lotutako jarduera, zeinak helburu baititu, besteak beste, prestakuntza integrala, aisialdia, gizarte-harremana, kirol-errendimendua hobetzea, bai eta pertsonen osasuna eta egoera fisikoa eta psikologikoa hobetzea eta mantentzea ere.
- c) Kirol-modalitatea: autonomia-erkidegoko edo estatuko kirol-administrazio eskudun baten aitortpen ofiziala duen kirol-jarduera oro.
- d) Kirol-espezialitatea: kirol-modalitate bat egiteko dauden arau-moduetako edozein.
- e) Jarduera fisikoaren egilea: banaka edo taldeka, lege honetan ezarritako baldintzetan jarduera fisiko bat egiten duen edozein pertsona fisiko.
- f) Kirolaria: banaka edo taldeka, lege honetan ezarritako baldintzetan kirola egiten duen edozein pertsona fisiko.

⁹¹⁶ BOEren 137. zenbakian, 2023ko ekainaren 9mko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-13669>

- g) Kirol-zerbitzua: norberaren edo besteren konturako jarduera ekonomikoa, zeina baita jarduera fisikoa eta kirola egiteko aholkularitza eta laguntza ematea, betiere ezagutza eta teknika espezifikoak aplikatuz.
- h) Kirol-zerbitzuen kontsumitzailea edo erabiltzailea: jarduera fisikoaren egilearen edo kirolariaren baldintzak betetzen dituen eta kirol-zerbitzuren baten hartzaile den edozein pertsona fisiko.
- i) Kirol federatua: kirol-federazio baten babesean eta arau-esparru baten barruan kirola egitea, zeinak baititu helburuen artean —jarduerak eginez eta lehiaketak antolatuz— prestakuntza integrala, aisialdia, gizarte-harremanak, kirol-errendimendua hobetzea, eta kirola egiten duten pertsonen osasuna eta egoera fisikoa eta psikologikoa hobetzea.
- j) Eskola-adineko kirola: nahitaezko eskolatzetapan herritarrei zuzendutako jarduera fisiko eta kirol-jarduera antolatua, zeina egiten baita eskola-orduetatik kanpo, hezkuntza- eta prestakuntza-orientazioaren mende dagoela.
- k) Goi-mailako eta goi-errendimenduko kirola: kirol-lehiaketako mailarik altuena lortzera bideratutako kirol-jarduera.
- l) Goi-mailako kirolariak: Estatuko kirol-araudian ezarritako irizpideen arabera, Kirol Kontseilu Gorenak xede horrekin hartutako indarreko ebazpenetan sartuta dauden kirolariak.
- m) Goi-errendimenduko kirolariak: Estatuko edo autonomia-erkidegoko araudian ezarritako goi-errendimenduko irizpideak betetzen dituzten kirolariak.
- n) Kirol-teknifikazioa: kirol-garapenaren etapa, goi-errendimenduaren aurrekoa, non maila teknikoa eta lehiakortasuna hobetzen diren, betiere laguntza-bitarteko egokiak bermatuz eta kirolariek prestakuntza integrala lor dezaten zainduz.
- o) Kirol-jarraipena: kirol-garapenaren etapa, kirol-teknifikazioaren aurrekoa, non jarduerak egiten diren baldintza fisikoak eta/edo gaitasun tekniko-taktikoak direla-eta gainerakoekiko nabarmentzen diren kirolariak detektatzeko, kontrolatzeko, zaintzeko eta aldi behin haiei laguntzeko.
- p) Unibertsitate-kirola: kirol-jarduera antolatua, unibertsitate-erkidegoko kideek soilik egin, betiere unibertsitate bakoitzak onesten dituen kirol-programen arabera.
- q) Kirol ez-federatu antolatua: federazio ez diren erakundeek antolatutako kirol-jarduera oro.
- r) Aisialdiko kirola: antolatu gabeko kirol-jarduera oro, helburu ludikoa duena eta kirol-erakundeetatik kanpo egiten dena.
- s) Kirol egokitua: desgaitasun fisikoak, psikikoak, sentsorialak edo mistoak dituzten pertsonen kirola egin ahal izateko sortu diren kirol-jarduera federatu, federatu gabe edo aisialdiko guztiak.

5. artikulua.— Helburuak

Balear Uharteetako administrazioek, beren eskumenen esparruan, jarduera fisikoa eta kirola sustatuko dituzte, eta haien jarduna babestuko dute, betiere kalitaterik handiena eta bikaintasuna lortzeko, bai eta kirolarien, jarduera fisikoaren egileen eta erabiltzaileen leialtasuna lortzeko ere, eta sedentarioak jarduten hasteko, osasunarekin eta segurtasunarekin bateragarria den praktikaren bidez, administrazioek honako helburu hauek dituztela:

d) Jarduera fisikoa eta kirola sustatzea, gizarteratzeko eta gizarte-kohesiorako tresna gisa, eta katalanez jendarteratzeko esparru gisa.

III. TITULUA

Jarduera fisikoa eta kirola

I. KAPITULUA

Pertsona guztientzako jarduera fisikoa eta kirol-jarduera

22. artikulua.— Katalana sustatzea jarduera fisikoaren eta kirolaren bidez

1. Katalanak kirol-jardueretan egon behar du Balear Uharteetako berezko hizkuntza ofiziala den aldetik berari dagokion moduan, betiere parte hartzen duten pertsonak, bereziki haurrek eta gazteek, jendarteratze-espazio bat izan ahal izan dezaten, jarduera ludikoaren bidez hizkuntzaren ikaskuntza eta erabilera indartzeko.

2. Administrazio publikoek zaindu behar dute jarduera fisikoetan eta kirolean katalanaren normalizazioaren printzipio estatutarioarekin bat etorriz jarduten dela.

IV. TITULUA

Kirol-lizentziak

II. KAPITULUA

Xedapen espezifikoak

1. ATALA

Federazio-lizentzia

55. artikulua.— Federazio-mailako kirol-lizentzien formatua.

2. Lizentziak katalanez emango dira; izan ere, katalana Balear Uharteetako berezko hizkuntza da; edozelan ere, edozein federaziok bi hizkuntza ofizialetan ere eman ahal izango ditu lizentziok.

V. TITULUA

Balear Uharteetako kirol-erakundeak

I. KAPITULUA

Xedapen erkideak

1. ATALA

Kirol-erakundeak

69. artikulua.— Estatutuak

3. Eraketa-akta, estatutuak eta horiekin lotutako gainerako dokumentu guztiak gutxienez bi hizkuntza ofizialetako batean idatzi behar dira.

X. TITULUA

Kirol-instalazioak

V. KAPITULUA

Kirol-instalazioetako ikusleak eta haien erabiltzaileak

145. artikulua.— Ikusleen eta erabiltzaileen eskubideak eta betebeharrak

1. Kirol-instalazioetako ikusleek eta erabiltzaileek eskubide hauek dituzte:

g) Informazioa bi hizkuntza ofizialetan erabiltzeko eta jasotzeko eskubidea izatea, betiere horrek diskriminaziorik eragin gabe.

146. artikulua.— Kirol-instalazioen erabiltzaileen eskubideen eta eginbeharren arautze espezifikoa

1. Kirol-instalazioen titularrek edo jabeek instalazioa erabiltzeko arauak onetsi beharko dituzte, betiere erabiltzaileen eskubideak eta betebeharrak ezartzeko; arauok zehaztaperik hauek bete beharko dituzte:

2. Informazio hori erabiltzaileen eskura jarri behar da, gutxienez hizkuntza koofizialetako batean.

XI. TITULUA

Herritarrak eta jarduera fisikoa eta kirola

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

148. artikulua.— Kirol-zerbitzuen kontsumitzaileen edo erabiltzaileen eskubideak

1. Kirol-zerbitzuen kontsumitzaileek edo erabiltzaileek eskubide hauek izango dituzte:

h) Kirol-zerbitzuekin lotutako informazioa eta dokumentazioa jasotzeko eskubidea, bai eta ahozko komunikazioak jasotzekoa ere, gutxienez katalanez.

2. Artikulu honetan araututako eskubideek ez dituzte eragotziko kontsumoaren arloan, hezkuntzaren arloan, hizkuntzaren arloan eta turismoaren arloan indarrean dauden araudiak onartzen dituen eskubideak eta betebeharrak.

XIV. TITULUA

Kirol-arloko zehapen-araubide administratiboa

II. KAPITULUA

Arau-hausteak

196. artikulua.— Arau-hauste astunak

Honako hauek dira arau-hauste astunak:

g) Jaiotza, arraza, hizkuntza, sexua, sexu-orientazioa, genero-identitatea, erlijioa, iritzia edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial dela-eta diskriminazioa eragiten duten portaerak, zeinek eragozten baitute kirol-jardueretan aritzea edo parte hartzea edo kirol-instalazioetara edo lehiaketa-eremuetara sartzea.

8.4.4.67. 3/2023 Legea, otsailaren 17koa, Menorca Biosfera Erreserbarena⁹¹⁷

ZIOEN AZALPENA

VI

[...]

I. titulua xedapen orokorre buruzkoa da, hala nola objektua, xedeak, helburuak, eremua, inspirazio- edo lotura-printzipioak. Legearen xedea hauex da: Menorcako antolamenduaren, kudeaketaren eta garapen jasangarri eta harmonikoaren eredia sendotzea, sakontzea eta iraunaraztea, haren ondare natural, paisajistiko, historiko, linguistiko eta kulturala —material eta immateriala— babestea, erreserbarako gizarte-konpromisoa eta adostasun politikoa eguneratzea eta berritzea, eta herritarren ongizatea lortzea. [...]

[...]

I. TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Helburua

Legearen helburua hauex da: Menorcako antolamenduaren, kudeaketaren eta garapen jasangarri eta harmonikoaren eredia sendotzea, sakontzea eta iraunaraztea, haren ondare natural, paisajistiko, historiko, linguistiko eta kulturala —material eta immaterial— babestea, eta herritarren ongizatea eta oparotasuna lortzea.

5. artikulua.— Printzipio inspiratzaileak

1. Hauek dira Menorca babestu, antolatu eta kudeatzeko printzipioak, betiere Menorca biosfera-erreserba eta garapen iraunkorra den aldetik:

u) Menorcako gizartean sustraitutako kultura propioa aitortzea, eta Menorcako instituzioek eta Menorcako berezko hizkuntza den katalanaren erabilera babesteko eta hedatzeko herritarrek duten konpromisoa, betiere katalanaren gizarte-balorazioa sustatuz eta uhartearen hizkuntza-aberastasuna eta kultura-ekarpenak babestuz.

⁹¹⁷ BOEren 137. zenbakian, 2023ko ekainaren 9ko alean, argitaratua.
https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2023-13670

8.4.4.68. 4/2023 Legea, otsailaren 27koa, Balear Uharteetako Gizarte-prestazio Ekonomikoei buruzkoa⁹¹⁸

Azken xedapenetako seigarrena.— Balear Uharteetako enplegu publikoan behin-behinekotasuna murrizteko premiazko neurri berrien ekainaren 13ko 6/2022 Lege Dekretua aldatzea

1. Aldatu egiten da Balear Uharteetako enplegu publikoan behin-behinekotasuna murrizteko premiazko neurri berrien ekainaren 13ko 6/2022 Lege Dekretuaren hamahirugarren xedapen gehigarriaren 3. puntua, eta honela geratzen da idatzita:

«3. Bi urteko epea igarota, ez bada egiaztatzen sartzeko eskatzen den katalanaren ezagutza-maila, pertsona horiek lanpostutik kenduko dira, beren eginkizunetara egokitzen ez direlako; horretarako, kontraesaneko prozedura erabiliko da, eta langileen ordezkaritza-organoei entzungo zaie. Lanpostutik kentzeak pertsona haiei dagokien hautaketa-prozesuan lortutako lanpostua uztea eta lanpostu hori galtzea dakar».

2. Balear Uharteetako enplegu publikoan behin-behinekotasuna murrizteko premiazko neurri berrien ekainaren 13ko 6/2022 Lege Dekretuaren hamahirugarren xedapen gehigarriari 4. puntua gehitzen zaio, eta honela geratzen da idatzita:

«4. Pertsona horiek nahitaez parte hartu beharko dute Hizkuntza Politikarako Zuzendaritza Nagusiak eta Administrazio Publikoen Balear Eskola Nagusiak aldi horretan egiten dituzten katalanezko proben deialdi guztietan, betiere kidegoan, eskalan eta espezialitatean sartzeko eskatzen den mailari dagokion katalanezko ezagutza-ziurtagiria lortzeko; edo eskalan, azpieskalan, klase edo kategorian, edo eskuratu den lanbide-kategorian sartzeko. [...]».

⁹¹⁸ BOEren 138. zenbakian, 2023ko ekainaren 10eko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-13761>

8.4.4.69. 6/2023 Legea, martxoaren 16koa, Balear Uharteetako Merkataritza bultzatzeko Udal-eremuei buruzkoa⁹¹⁹

Bigarren xedapen gehigarria.— Emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna

Emakumeen eta Gizonen Berdintasunari buruzko uztailaren 28ko 11/2016 Legearen arabera, berdintasun eraginkorra lortzea Balear Uharteetako Gobernuak bere gain hartutako helburu bat da Balear Uharteetako gizarte osoarentzat. Horrenbesterekin, berdintasun eraginkor hori lortzen laguntzeko, lege hau saiatu da generoan oinarritutako diskriminaziorik gabeko hizkera erabiltzen, eta horretarako hizkera inklusiboa erabili du femeninoa zein maskulinoa erabil daitekeen nomenklatura guztietan. Era berean, legeak bermatu du ezen emakumeek eta gizonek modu orekatuan parte hartuko dutela merkataritza-sustapeneko udal-arloetako ordezkari- eta kudeaketa- edo zuzendaritza-organoetan; organo horiek, edozelan ere, bermatu beharko dute, beren estatutuen bidez, organo horiek osatzen dituzten emakumeak egon-egongo direla eta benetako erabaki eraginkorrak hartzen egongo direla, betiere gai horri buruz indarrean dauden arauetan xedatutakoaren arabera.

⁹¹⁹ BOEren 138. zenbakian, 2023ko ekainaren 10eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-13763>

8.4.4.70. 7/2023 Legea, martxoaren 22koa, Balear Uharteetako Erkidegoei zein Balear Uharteetako lurraldetik kanpo dauden erkidegoei buruzkoa⁹²⁰

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Xedea eta aplikazio-eremua

1. Lege honen xedea hau da: indarrean dagoen araudiaren arabera, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoak autonomia-erkidegotik kanpo ezarritako balear edo uhartetar erkidegoekin dituen harremanen esparrua arautzea; aldi baterako edo iraunkorki atzerrian bizi diren edo lekuz aldatu diren uhartetarrekin dituen harremanen esparrua arautzea; bai eta, Balear Uharteetako lurraldetik harago, eta xedapen honen eraginpean dauden neurrian, Balear Uharteetako jendearekin, hizkuntzarekin, kulturarekin eta historiarekin jatorrizko lotura emozionalak edo afektiboak dituztela egiaztatzen duten pertsonekin dituen harremanen esparrua arautzea ere.

3. artikulua.— Helburuak

Lege honen helburuak honako hauek dira:

h) Eskubidea aitortzea Balear Uharteetako jendearekin, hizkuntzarekin, kulturarekin eta historiarekin jatorrizko lotura emozional edo afektiboak egiaztatzen dituzten pertsoneri, lurraldetik kanpo finkatutako balear edo uhartetar erkidego bateko kide izan edo ez, Balear Uharteetako gizarte- eta kultura-bizitzan laguntzeko eta partekatzeko.

II. KAPITULUA Balearretako edo uharteetako erkidegoak lurraldetik kanpo

6. artikulua.— Laguntza instituzionala

1. Balear Uharteetako Gobernuak eta administrazio autonomikoak lurraldetik kanpoko uhartetar erkidegoak babesten dituzte honako helburu estrategiko hauek lortzeko:

i) Balear Uharteetako berezko hizkuntza den katalanaren ikaskuntzari, kontserbazioari eta transmisioari ekitea aipatutako erkidegoetako kideen artean, bereziki gazteenen artean.

⁹²⁰ BOEren 139. zenbakian, 2023ko ekainaren 12ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-13801>

III. KAPITULUA

Balear Uharteetako lurraldetik kanpo dagoen uhartetar biztanleria, eta Balear Uharteekin jatorrizko loturak edo lotura ezabaezinak dituzten pertsonak

11. artikulua.— Laguntza instituzionala

1. Balear Uharteetako Gobernuak ahalegintzen da Balear Uharteetako lurraldetik kanpo dauden uhartetarrek gauzatu ahal izan ditzatela indarrean dagoen araudiak kanpoan bizi direnei aitortzen dizkien eskubideak, batez ere eremu politiko, administratibo, zibil, sozial eta linguistikoan, eta behar diren ekintzak sustatzen ditu eskubide horiek egikaritzeko Balear Uharteetan bizi diren balearrek dituzten baldintza berberetan, eta genero-berdintasunaren, tratu-berdintasunaren eta diskriminaziorik ezaren printzipioaren arabera.

3. Balear Uharteetako Gobernuak, era berean, laguntza instituzionala eman behar die Balear Uharteetako jendearekin, hizkuntzarekin eta kulturarekin jatorriz lotura emozional edo afektiboak dituztela egiaztatzen duten balear lurraldetik harantzagoko pertsoneri, kontuan hartu barik zein den haien egungo nazionalitatea eta Balear Uharteetako lurraldetik kanpo finkatutako balear edo uhartetar erkidego bateko kide diren edo ez; laguntza horren helburua, berriz, hauxe izango da: ekimenak edo jarduketak abiarazi edo gauzatzea, betiere itsasoz haraindiko balear emigrazioaren legatua erreibindikatzeko, eta legatu horri datxekion ondare material eta immaterial oro babesteko eta zabaltzeko, belaunaldiz belaunaldi transmititze aldera, edo ekimen horietan parte har dezaten.

5. Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Administrazioiko sailek eta kasu bakoitzean inplikaturako sektore publiko instrumentaleko enteei ahalbidetu behar dute ezen lurraldetik kanpoko uhartetarrek eta Espainiako lurraldetik kanpoko pertsonak aukera izango dutela prestakuntza-espazioetan sartzeko, ahal dela urrutitik, lege honetan aurreikusitako helburuak betetzea faboratzen duten gai guztietan, baldin eta haiek guztiek egiaztatzen badute jatorrizko lotura emozional edo afektiboak dituztela Balear Uharteetako jendearekin, hizkuntzarekin eta kulturarekin, kontuan hartu barik zein den haien egungo nazionalitatea eta Balear Uharteetako lurraldetik kanpo finkatutako balear edo uhartetar erkidego bateko kide diren edo ez.

8.4.4.71. 8/2023 Legea, martxoaren 27koa, Eraldaketa Globalerako Lankidetzari buruzkoa⁹²¹

ZIOEN AZALPENA

VII

[...]

Kalitate-printzipioari dagokionez, kontuan hartu dira lege-aurreproiektuen forma eta egiturari buruzko jarraibideak, Gobernu Kontseiluaren 2000ko abenduaren 29ko erabaki baten bidez onetsiak. Sinplifikazioari dagokionez, hizkera laua eta ulergarria aukeratu da.

I. TITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Printzipioak

Eraldaketa globalerako lankidetzaren politika bideratzen duten printzipioak honako hauek dira:

n) Ekitatea. Lankidetzaren jardueren oinarria da, besteak beste, sexuagatik, genero-identitateagatik, sexu-orientazioagatik, etnia- edo arraza-jatorriagatik, hizkuntza- eta kultura-identitateagatik, adinagatik, ideologiagatik edo erlijioagatik ez diskriminatzea. Justiziaren arloan aurrera egiteko, pertsonen, herrialdeen eta lurraldeen desberdintasunak eta bazterkeria erreproduzitzen dituzten egiturazko oztupoak ezabatu behar dira. Horregatik hartuko da ekitate-printzipioa, tratu-berdintasuna gainditzen duena eta emaitzetan berdintasuna lortu nahi duena.

4. artikulua.— Ikuspegiak

Eraldaketa globalerako Balear Uharteetako lankidetzaren politika lau ikuspegi hauetan oinarrituko da, eta ikuspegi horiek indartu eta osatu egingo dira:

a) Giza eskubideen ikuspegia.

Lankidetzaren politikak pertsona guztien giza eskubide guztiak gauzatzean oinarrituko dira, Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalarekin eta aplikatzekoak diren nazioarteko tratatuekin eta giza eskubideen hautazko protokoloekin bat etorriz, eta arreta berezia jarriko zaie, besteak beste, jatorria, sexua, sexu-orientazioa, genero-identitatea, erlijioa, aukera politikoak, estatus soziala, hizkuntza eta kultura direla-eta diskriminazio, bazterketa edo marjinazio handiena jasaten duten biztanleria-taldeei. Azken batean, erabateko aukera-berdintasuna lortzeko borroka.

Ikuspegi horren arabera, Balear Uharteetako lankidetzaren eragile guztiek horren jakitun izan behar dute, eta beren gain hartu behar dute eskubideen, betebeharren eta erantzukizunen titular gisa duten zeregina.

8.4.5. Errioxako Autonomia Erkidegoa

8.4.5.1. 3/1982 Lege Organikoa, ekainaren 9koa, Errioxako Autonomia Estatutuari buruzkoa⁹²²

I. TITULUA Autonomia Erkidegoaren eskumenak

I. KAPITULUA Eskumen eskusiboak

8. artikulua

Bat. Errioxako Autonomia Erkidegoari eskumen eskusiboa dagokio honako gai hauetan:

24. Ikerketa zientifiko eta teknikoan, Estatuaren eskumen orokorrarekin koordinatuz; arreta berezia jarriko zaio gaztelaniari, berau Errioxako jatorrikoa delako eta haren kulturaren funtsezko zatia delako.

⁹²² BOEren 146. zenbakian, 1982ko ekainaren 19ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1982-15030>

8.4.5.2. 3/1990 Legea, ekainaren 29koa, Errioxako Autonomia Erkidegoko Administrazio Publikoaren Funtzio Publikoari buruzkoa⁹²³

IV. TITULUA Funtzionarioen estatutu-araubidea

IV. KAPITULUA Eginbeharrak, bateraezintasunak eta diziplina- araubidea

56. artikulua.— Diziplina-faltak

1. Funtzionarioen betebeharrak borondatez ez betetzea diziplina-falta izango da, zeinak sorraraziko baitu falta horri dagokion zehapena ezartzea, betiere hark eragotzi gabe ez-betetze hark sorrarazi ahal izan dituen erantzukizun zibil edo penalak gertatzea.

2. Aurreko apartatuan xedatutakoarekin bat etorritik, honako hau da diziplina-falten tipifikazioa Errioxako Autonomia Erkidegoan:

1. Hauek dira falta oso astunak:

b) Edozein jarduketa, baldin eta diskriminazioa badakar arraza, sexu, erlijio, hizkuntza, iritzi, jaioleku edo auzotasun edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial dela eta.

Zortzigarren xedapen gehigarria.— Administrazio bereziko laguntzaile fakultatiboen kidegoa

1. Honako kidego, eskala edo plaza hauetako funtzionarioak administrazio bereziko laguntzaile fakultatiboen kidegoan sartuko dira, baldin eta 2. apartatuan eskatzen den betekizuna betetzen badute:

Errioxako Autonomia Erkidegoko Administrazioaren interprete-informatzailea.

⁹²³ BOEren 186. zenbakian, 1990eko abuztuaren 4ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1990-18911>

8.4.5.3. 4/1994 Legea, maiatzaren 24koa, Errioxako Artxiboei eta Dokumentu- ondareari buruzkoa⁹²⁴

IV. TITULUA Dokumentuak eta artxiboak iristea

33. artikulua

1. Errioxako dokumentu-ondarea osatzen duten dokumentuak iristeko eskubidea honako irizpide hauen arabera arautuko da:

a) Herritarrek eskubidea dute, espediente baten zati izanik, titulartasun autonomikoko artxiboetan dauden dokumentuak iristeko, haien hizkera eta euskarri materiala edozein dela ere, baldin eta espediente horiek eskabide-egunean amaitutako prozedurei badagozkie.

⁹²⁴ BOEren 144. zenbakian, 1994ko ekainaren 17ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1994-13807>

8.4.5.4. 2/2002 Legea, apirilaren 17koa, Osasunari buruzkoa⁹²⁵

II. TITULUA

Herritarren eskubideak eta eginbeharrak

I. KAPITULUA

Herritarren eskubideak osasunari eta osasun-arretari dagozkienez

11. artikulua.— Asistentzia-informazioarekin eta dokumentazio klinikoaren iristearekin lotutako eskubideak

1. Pazienteak eskubidea du bere osasunari buruz lortutako informazio guztia jakiteko eta, berarentzat ulergarriak diren baldintzetan, bere osasunari eta asistentzia-prozesuari buruzko informazio egiazkoa eta egokia izateko, eta horren barruan daude diagnostikoa, arrisku/onura erlazioa, tratamenduaren ondorioak eta ez tratatzearen ondorioak, planteatutako tratamenduaren ordezkotako aukerak eta, ahal bada, pronostikoa. Pazientearen borondatea ere errespetatu behar da, informazioa jaso nahi ez badu.

a) Informazioa hizkera ulergarrian eman behar da (ezaugarri pertsonalak, kulturalak, linguistikoak, hezkuntzakoak eta abar kontuan hartuta), betiere pazienteari eragiten dion orotan horrek erabakiak hartu ahal izateko behar besteko judizio-elementuak izan ditzan.

12. artikulua.— Osasun-arreta eskuratzearekin lotutako eskubideak

4. Herritarrek eskubidea dute beren osasunerako sendagaiak eta osasun-produktuak eskuratzeko, aplikatzeko den legeriak ezartzen duen moduan. Osasun-arloko profesionalek pazienteari hizkera ulergarrian eman behar diote informazioa, honako hauei buruz: botiken erabilera zuzena; aurreikus daitezkeen ondorioak; gerta daitezkeen ondorio kaltegarriak; beste sendagai edo elikagai batzuekin izan ditzakeen interakzioak, eta, beharrezkoa izanez gero, sendagaia behar bezala erabiltzeko dauden alternatibak.

⁹²⁵ BOEren 106. zenbakian, 2002ko maiatzaren 3ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2002-8489>

8.4.5.5. 1/2003 Legea, martxoaren 3koa, Errioxako Toki-administrazioari buruzkoa⁹²⁶

II. TITULUA Udalerria

III. KAPITULUA

Udalerrien izendapena, hiriburutza eta ikurrak

23. artikulua.— Izendapena

Udalerrien izendapena gaztelaniaz edo toponimiaren hizkuntza tradizionalen izango da.

25. artikulua.— Izendapena edo hiriburutza aldatzeko prozedura

1. Udalerriaren edo haren hiriburuaren izena aldatzeko prozedura udaleko osoko bilkuraren edo auzo-batzarraren erabakiz hasiko da, behar bezala arrazoituta. Hilabeteko epean jendaurrean jarri ondoren, osoko bilkurak edo batzarrak ebatzi egingo ditu aurkeztutako erreklamazioak, eta behin-behinean onetsiko du aldaketa, baldin eta izatezko kopuruaren bi herenek aldaketaren aldeko botoa ematen badute eta kopuru hori bada kideen legezko kopuruaren gehiengo osoa.

2. Espedientea toki-araubidearen arloan eskumenak dituen sailari helaraziko zaio. Proposatutako izendapen berria beste udalergi batenarekin nahas badaiteke, hizkuntza-akatsak baditu edo Errioxako toponimiarekin bat ez badator, toki-araubidearen arloan eskumena duen sailburuak hori udalergi interesdunari jakinaraziko dio, eta hilabeteko entzunaldia emango dio.

⁹²⁶ BOEren 71. zenbakian, 2003ko martxoaren 24ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-5909>

8.4.5.6. 7/2004 Legea, urriaren 18koa, Errioxako Ondare Kultural, Historiko eta Artistikoari buruzkoa⁹²⁷

Bigarren xedapen gehigarria.— Ondare kultural, historiko eta artistikoan diharduten irabazi-asmorik gabeko erakundeak

2. Errioxako Gobernuak San Millán de la Cogolla Fundazioaren jarduerak sustatuko ditu, hargatik eragotzi gabe Espainiar Hizkuntzaren Errege Akademiarekin, Cervantes Institutuarekin edo nazioko edo nazioarteko beste erakunde eta antolakunde batzuekin edozein motatako lankidetzak sustatzea, gaztelania zabaltzeko.

⁹²⁷ BOEren 272. zenbakian, 2004ko azaroaren 11ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2004-19175>

**8.4.5.7. 3/2005 Legea, martxoaren 14koa,
Errioxako Autonomia Erkidegoko
merkataritza-jarduera eta feria-jarduerak
antolatzeari buruzkoa⁹²⁸**

**II. TITULUA
Merkataritza-jardueraren administrazio-
arabidea**

**I. KAPITULUA
Merkataritza-jarduera egikaritzea**

10. artikulua.— Merkataritza-eskaintza, eta artikuluen eskuratzeko mugatzeko debekua

1. Merkataritza-jarduera egikaritzeko, merkatuko ondasunen eskaintza osatzen duten baldintzak bete beharko dira, bai eta ondasunok aurkezteko eta etiketatzeko araudia ere. Produktuek honako hauek eraman beharko dituzte gaztelaniaz: legez eska daitekeen eta produktuok ezagutzeko egokia den informazio guztia, produktuok erabiltzearen arriskuak eta, hala badagokio, produktuok eskuratzeko baldintza bereziak.

⁹²⁸ BOEren 84. zenbakian, 2005eko apirilaren 8ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2005-5660>

8.4.5.8. 1/2006 Legea, otsailaren 28koa, Errioxako Adingabeak babesteari buruzkoa⁹²⁹

I. TITULUA

Adingabeen eskubideak sustatzea eta defendatzea

II. KAPITULUA

Adingabearen eskubideak babestea eta sustatzea

19. artikulua.— Gizarteratzeko eskubidea

3. Errioxako Autonomia Erkidegoan bizi diren adingabe atzerritarrek eskubidea izango dute, integrazio sozial, linguistiko eta kulturalerako erraztasunak ematen dituzten baliabide publikoak izateko, betiere haien identitatea errespetatuz.

⁹²⁹ BOEren 70. zenbakian, 2006ko martxoaren 23ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2006-5208>

8.4.5.9. 4/2006 Legea, apirilaren 19koa, Errioxako Ikaskuntzen Institutuari buruzkoa⁹³⁰

ZIOEN AZALPENA

[...]

[...] Errioxako Autonomia Erkidegoari ataza horiek egiteko gaitasuna ematen dioten eskumenak honako hauetan daude ezarrita: lehenengoz, Konstituzioaren 148.1.1 eta 149.1.18 artikuluetan; bigarrenaz, Errioxako Autonomia Estatutuaren 8.1 artikuluan 1., 2. eta 5. apartatuetan, artikulua horrek, azken kasu honetan, eskumen eskusiboa ematen duelarik Erkidegoaren berezko sektore publikoa sortzeko eta kudeatzeko; eta, hirugarrenaz, artikulua horren 23., 24. eta 26. apartatuetan, betiere artikulua horrek kulturari buruz diharduelarik eta Errioxako adierazpide bereziei arreta berezia eskaintzen dielarik, bai eta arreta berezia eskaintzen dielarik gaztelaniari, Errioxako jatorrikoa delako eta haren kulturaren funtsezko zatia delako, eta, azkenik, arreta berezia eskaintzen dielarik Errioxako ondare artistiko, arkeologiko, historiko, kultural, monumental, arkitektoniko eta zientifiko interesgarriari ere. [...]

[...]

⁹³⁰ BOEren 118. zenbakian, 2006ko maiatzaren 18ko alean, argitaratua.

8.4.5.10. 3/2009 Legea, ekainaren 23koa, Zientzia, Teknologia eta Berrikuntzari buruzkoa⁹³¹

ZIOEN AZALPENA

[...]

Honako hauek dira Berrikuntzako Errioxako Sistemako I+G+Bren adierazle nagusiak: Nekazaritzako Elikagaien Ikerketa eta Garapen Teknologikorako Zerbitzua (CIDA), Errioxako Nekazaritzako Elikagaien Teknologia Berritzeko Zentroa (CITA), Barrengorriaren Ikerketarako Zentro Teknologikoa (CTICH), Errioxako Haragi Industriaren Zentro Teknologikoa (CTIC), Errioxako Oinetakoen Zentro Teknologikoa (CTCR), Ikerketa Zentro Biomedikoa (CBIR), Espainiar Hizkuntza Ikertzeko Nazioarteko Zentroa (CILENGUA), Mahatsondoaren eta Ardoaren Zientzien Institutua (ICVV), Errioxako Zentro Teknologikoa, Errioxako Unibertsitatea (UR) eta teknologia-zentro pribatuak eta enpresetako I+G+B sailak, bakoitza berezia delarik bere espezialitatean) [...]

[...]

Estatuko lege-esparruarekin batera, Errioxako Autonomia Estatutuak Errioxako Autonomia Erkidegoari esleitzen dio, 8.Bat.24 artikuluan, “ikerketa zientifiko eta teknikoaren arloko eskumena, arreta berezia eskaintzen zaiolarik gaztelaniari, berau baita Errioxako jatorrikoa hizkuntza eta haren kulturaren funtsezko zatia” — izan ere, autonomia-erkidego hori ekainaren 9ko 3/1982 Lege Organikoaren bidez promulgatu zen eta martxoaren 24ko 3/1994 Lege Organikoaren eta urtarrilaren 7ko 2/1999 Lege Organikoaren bidez zabaldu — .

[...]

⁹³¹ BOEren 168. zenbakian, 2009ko uztailaren 13ko alean, argitaratua.

8.4.5.11. 7/2009 Legea, abenduaren 22koa, Errioxako Gizarte-zerbitzuei buruzkoa⁹³²

ZIOEN AZALPENA

V

[...]

Gai horri dagokionez, Errioxako Autonomia Erkidegoak bere eremu geografikora mugatutako baimenak eta egiaztapenak emateko eskumena baino ez du. Era berean, ezin ditu automatikoki onartu beste autonomia-erkidego batzuetatik datozen baimenak edo egiaztapenak; izan ere, bere eskumen eskusiboa betetz, egiaztatu behar du zentroak edo zerbitzuak Errioxako araudian soilik ezarritako kalitate-parametroetara egokitzen direla, tratamendu juridiko hori bermatzen dutelako interes orokorreko ezinbesteko arrazoiek. Hala ere, betekizunak betetzen direla frogatzen duten beste estatu kide batzuetako dokumentuak onartuko dira. Edozelan ere, interes orokorreko arrazoi berberengatik, jatorrizkoa, kopia konpultsatua edo itzulpen konpultsatua aurkeztea eskatuko da.

[...]

VIII. TITULUA

Erregistroa, baimena eta egiaztapena

III. KAPITULUA

Baimena eta egiaztapena

69. artikulua.— Administrazio-baimena lortzeko gutxieneko betekizunak

2. Beste estatu kide batzuetako dokumentuak onartuko dira, baldin eta dokumentuok frogatzen badute erregelamendu bidez ezarritako betekizunak betetzen dituztela. Edozelan ere, jatorrizko dokumentua, kopia konpultsatua edo itzulpen konpultsatua aurkeztea eskatuko da.

72. artikulua.— Administrazio-egiaztapena lortzeko gutxieneko betekizunak

2. Beste estatu kide batzuetako dokumentuak onartuko dira, baldin eta dokumentuok frogatzen badute erregelamendu bidez ezarritako betekizunak betetzen dituztela. Edozelan ere, jatorrizko dokumentua, kopia konpultsatua edo itzulpen konpultsatua aurkeztea eskatuko da.

⁹³² BOEren 14. zenbakian, 2010eko urtarrilaren 16ko alean, argitaratua.

**8.4.5.12. 5/2010 Legea, maiatzaren 14koa,
Errioxako Udaltzaingoak koordinatzeari
buruzkoa⁹³³**

**V. TITULUA
Estatutu-araubidea**

**II. KAPITULUA
Eskubideak eta eginbeharrak**

41. artikulua.— Eginbeharrak

Errioxako udaltzaingoen kidegoetako kideek toki-administrazioko funtzionarioentzat ezarritako eginbeharrak izango dituzte, bai eta beren eginkizunak egikaritzean jarduteko oinarrizko printzipioetatik ondorioztatzen direnak ere —zeinak Segurtasun Indar eta Kidegoei buruzko martxoaren 13ko 2/1986 Lege Organikoan jasota dauden—, eta, bereziki, honako hauek:

i) Herritarrekiko tratuan, baita jarreran eta hizkeran ere, kongruentzia- eta proportzionaltasun-printzipioak errespetatzea. Atxilotuei beren eskubideen berri ematea, eta atxilotetaren arrazoiak argi eta garbi jakinaraztea.

⁹³³ BOEren 139. zenbakian, 2010eko ekainaren 8ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-9108>

8.4.5.13. 5/2013 Legea, apirilaren 12koa, Errioxako Autonomia Erkidegoan Kontsumitzaileak defendatzeari buruzkoa⁹³⁴

ZIOEN AZALPENA

[...]

III. kapituluak kontsumitzailearen eskubide hau arautzen du: funtsezko ezaugarriei buruzko informazio egiazkoa, eraginkorra eta nahikoa estatuko hizkuntza ofizialean jasotzekoa, eta ezaugarriok ezartzea. [...]

[...]

II. TITULUA Kontsumitzaileen eskubideak

I. KAPITULUA

Osasunaren babeserako eta segurtasunerako eskubidea

9. artikulua.— Printzipio orokorrak

2. Ondasunak, produktuak eta zerbitzuak normaltasunez erabiltzeak ekar dezakeen edozein arrisku, betiere haien izaera eta hartzailearen balizko inguruabar pertsonalak kontuan hartuta, kontsumitzaileei jakinarazi beharko zaie alde zuzenetik, bitarteko egokiak erabiliz, modu argian, ikusgarrian eta, gutxienez, estatuko hizkuntza ofizialean.

13. artikulua.— Subjektu erantzuleak

9. Kontsumitzaileen segurtasuna arriskuan jar dezakeen produktu bat merkaturatzeko bidea zehaztu nahi denean, kontsumo-arloan eskumena duen administrazioak ekoizleari, banatzaileari edo merkaturatzearen arduradunari eskatu ahal izango dio, zinpeko interpretearen edo harekin berdinetatik baten bidez, estatuko hizkuntza ez-ofizialean aurkezten diren dokumentazio teknikoak, faktura edo bestelako dokumentuak itzultzeko.

II. KAPITULUA

Interes ekonomiko eta sozialak babesteko eskubidea

18. artikulua.— Aitortutako eskubideak

1. Ondasunak eta zerbitzuak eskaintzean, eskuratzean, erabiltzean eta gozatzeko, kontsumitzaileek honako eskubide hauek izango dituzte:

c) Merkatuan eskuragarri jarritako ondasun eta zerbitzuen funtsezko ezaugarriei buruzko informazio osoa, egiazkoa, gardena eta ulergarria lortzeko eskubidea,

⁹³⁴ BOEren 101. zenbakian, 2013ko apirilaren 27ko alean, argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2013-4464>

aplikatu beharreko legeriaren arabera. Informazio hori, gutxienez, estatuko hizkuntza ofizialean aurkeztuko da.

i) Kontratua idatziz jasotzeko eskubidea, gutxienez estatuko hizkuntza ofizialean, eta kontratuak erraz irakurtzeko eta ulertzeko modukoa izan behar du.

III. KAPITULUA

Informaziorako eskubidea

21. artikulua.— Printzipio orokorrak

1. Kontsumitzaileen eskura jarritako produktu, ondasun eta zerbitzuek beren funtsezko ezaugarriei buruzko informazio egiazkoa, eraginkorra eta nahikoa eraman beharko dute berekin edo aldean, edo informazio hori benetan eta objektiboki jakiteko bide eman. [...]

2. Legez eska daitekeen informazio guztia, gutxienez, estatuko hizkuntza ofizialean agertuko da.

V. TITULUA

Zehapen-araubidea

I. KAPITULUA

Arau-haustek

62. artikulua.— Dokumentazioaren, merkataritza-transakzioen eta prezioen arloko arau-haustek

Dokumentazioaren, merkataritza-transakzioen eta prezioen arloko arau-haustek dira:

b) Indarrean dagoen araudiak ezarritako baldintzetan, kontraturik ez entregatzea, argi irakurtzeko eta ulertzeko moduan, eta estatuko hizkuntza ofizialean idatzita.

m) Kontsumitzaileei ez ematea estatuko hizkuntza ofizialean idatzitako erabilera-eta mantentze-jarraibideak edo legeria espezifikoak eskatutako beste edozein dokumentu, betiere ondasun bat erabili, okupatu, mantendu eta kontserbatu ahal izateko.

63. artikulua.— Informazioaren eta publizitatearen arloko arau-haustek

Informazioaren eta publizitatearen arloko arau-haustek dira:

a) Elikagaietan eta industria-produktuetan nahitaezko adierazpen guztiak ez sartzea, indarreko araudiaren arabera eta estatuko hizkuntza ofizialean idatzita.

**8.4.5.14. 10/2013 Legea, urriaren 21ekoa,
Ekintzaileei, Autonomoei eta ETEei
laguntzeari buruzkoa⁹³⁵**

**II. TITULUA
Administrazio-simplifikazioa**

8. artikulua.—Prozeduraren simplifikazioa

2. Aurreko apartatuan ezarritako ondorioetarako, Errioxako Autonomia Erkidegoko Administrazio Publikoak edo haren aurrean izapidetutako prozeduretan, honako erregela hauek aplikatuko dira:

d) Beste estatu kide bateko agintaritza eskudun batek luzatutako dokumentuen kasuan, zinpeko itzulpenak aurkezteko betebeharra ezabatzea, legez ezarritako kasuetan izan ezik.

**III. TITULUA
Ekintzaileei, autonomoei, mikroenpresei, enpresa
txiki eta ertainei laguntzeko neurriak**

**II. KAPITULUA
Beste laguntza-neurri batzuk**

**4. ATALA
Enpresa-proiektua sendotzeko laguntza**

21. artikulua.— Nazioartekotzeari laguntzeko neurriak

3. Arlo horretako prestakuntzari laguntzeko programak sustatuko dira, bai eta sare sozialen erabilera ere, kanpo-jarduerak hasteko bide gisa, beste hizkuntza batzuetako webguneen garapena sustatuz.

⁹³⁵ BOEren 268. zenbakian, 2013ko azaroaren 8ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2013-11691>

8.4.5.15. 11/2013 Legea, urriaren 21ekoa, Errioxako Ogasun Publikoari buruzkoa⁹³⁶

VI. TITULUA

Kudeaketa ekonomiko-finantzarioa kontrolatzea

IV. KAPITULUA

Auditoria publikoa

2. ATALA

Urteko kontuen auditoria

162. artikulua.— Definizioa

1. Urteko kontuen auditoria kontabilitate-erregulartasuneko auditoriaren modalitatea da, eta haren helburua da egiaztatzea ea urteko kontuek, alderdi esanguratsu guztietan, erakundearen ondarearen, finantza-egoeraren eta emaitzen irudi fidela adierazten duten, eta, hala badagokio, ea aurrekontuen betearazpena adierazten duten hari aplikatzekoak zaizkion kontabilitate- eta aurrekontu-arau eta -printzipioen arabera, eta ea jasotzen duten kontuak behar bezala interpretatu eta ulertzeko behar den informazioa.

⁹³⁶ BOEren 268. zenbakian, 2013ko azaroaren 8ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2013-11692>

8.4.5.16. 5/2014 Legea, urriaren 20koa, Administrazio Elektronikoari eta Administrazio-simplifikazioari buruzkoa⁹³⁷

II. TITULUA Administrazio-simplifikazioa

35. artikulua.— Araugintza-teknikako jarraibideak

2. Arauak egitean, ahaleginak egingo dira administrazio-hizkera argia, erraza eta herritarrarentzat erraz ulertzeko modukoa izan dadin, eta herritarrak Administrazioarekin dituen harremanen arintasunera bideratuta egon dadin.

⁹³⁷ BOEren 288. zenbakian, 2014ko azaroaren 28ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-12334>

**8.4.5.17. 1/2015 Legea, martxoaren 23koa,
Errioxako Ariketa Fisiko eta Kirolari
buruzkoa⁹³⁸**

**IX. TITULUA
Kirolerako azpiegiturak eta espazioak**

**I. KAPITULUA
Xedapen orokorrak**

136. artikulua.— Oinarrizko kontzeptuak

Lege honek proposatzen du hizkera erkide bat erabiltzea titulu honen erreferentzia diren elementuetako bakoitza aipatzerakoan.

⁹³⁸ BOEren 90. zenbakian, 2015eko apirilaren 15eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-4028>

8.4.5.18. 2/2016 Legea, urriaren 14koa, Errioxako Logopeden Elkargo Profesionala sortzen duena⁹³⁹

ZIOEN AZALPENA

I

[...]

Logopedia hizkeraren azterketa ikuspegi jakin batetik bideratzen duen diziplina da; ikuspegi horren helburua da alterazioak eta estrategiak identifikatzea betiere erabiltzaileak ahotsari, hizketari, hizkerari, entzumenari, komunikazioari eta aho eta aurpegiko eginkizunei dagokienez dituen baldintzak hobetzeko. Logopediak ahotsaren, hizketaren, entzumenaren eta hizkeraren oinarri fisiologikoak eta neurologikoak aztertzen ditu; alterazioak eta esplorazio- eta esku-hartzeko teknikak aztertzen ditu; eta hizkeraren prozesamenduaren ikerketa eta ereduak erabiltzen ditu. Logopedia osasunaren arloko lanbideetako bat da, eta hizkeraren erabilera normal eta patologikoan inplikaturako mekanismoen ezagutzan sakontzen laguntzen du. Logopediak gizartean betetzen duen eginkizunak hizketaren trebetasunak hobetzea eragiten du, eta, beraz, pertsonen onerako da haurtzarotik helduarora; hobekuntzok eragina izango dute pertsona horien garapen pertsonalean, emozionalean eta hezkuntza-garapenean, eta gure gizarte-sarearen hobekuntza globala ekarriko dute. Beste alde batetik, Lanbide Sanitarioen Antolamenduari buruzko azaroaren 21eko 44/2003 Legeak logopedia lanbide araututzat hartzea ekarri zuen.

[...]

⁹³⁹ BOEren 272. zenbakian, 2016ko azaroaren 10eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2016-10358>

8.4.5.19. 5/2017 Legea, maiatzaren 8koa, Errioxako Administrazioarako Kontu Irekiei buruzkoa⁹⁴⁰

Lehenengo xedapen gehigarria.— Inpaktu-azterketa

1. Gardentasunaren arloan eskumena duen sailak, lege honen 1.1.a) artikuluan jasotako subjektuen eremuan, azterketa bat egingo du datu pertsonalak babesteko eskubidean izango duen eraginari buruz, betiere informazioa argitaratzeak datuak babesteko oinarrizko eskubideari eta pertsonen eskubideei eragin diezaiekeen kasuak zehazteko. Horretarako, beste ekintza batzuen artean, normalean erabiltzen diren kontzeptuak aztertuko dira, eta hizkera tekniko, aseptiko eta ez-inbaditzaile baten erabilera ezartzen duten zirkularrak edo jarraibideak egingo dira, bai mugimenduen deskripzio egokia lortzeko, bai informazio pertsonala bidegabe ezagutaraziko ez dela prebenitzeko. [...]

⁹⁴⁰ BOEren 125. zenbakian, 2017ko maiatzaren 26ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-5830>

8.4.5.20. 7/2017 Legea, maiatzaren 22koa, Komunikazio eta Publizitate Institutuzionalari buruzkoa⁹⁴¹

III. KAPITULUA Publizitate instituzionala

7. artikulua.— Debekuak

5. Mezu diskriminatzaileak barne hartzen dituzten kanpainak debekatzeari dagokionez, bereziki kontuan hartuko da gizonen eta emakumeen artean irudi berdintasunezkoa, plurala eta estereotiporik gabekoa transmititzen ez dutenak debekatzea, dela irudien bidez, dela ikurren bidez, dela hizkuntzaren erabileraren beraren bidez.

⁹⁴¹ BOEren 130. zenbakian, 2017ko ekainaren 1eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-6071>

8.4.5.21. 8/2017 Legea, irailaren 19koa, Errioxako Laguntza-txakurrei buruzkoa⁹⁴²

ZIOEN AZALPENA

[...]

Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Gutunak, 2007ko abenduaren 12an Estrasburgon sinatuak, giza duintasunerako eskubidea eta haren bortxaezintasuna aldarrikatzen ditu 1. artikuluan, bai eta 3. artikuluan pertsona orok bere osotasun fisiko eta psikikorako duen eskubidea, eta 6. artikuluan pertsonen askatasunerako eskubidea ere. 20. artikuluan ezartzen du pertsona guztiek badutela eskubidea legearen aurrean berdinak izateko, eta 21. artikuluan diskriminazio oro debekatzen du, batez ere, diskriminazioaren eragilea denean sexua, arraza, kolorea, etnia- edo gizarte-jatorriak, ezaugarri genetikoak, hizkuntza, erlijioa edo sinesmenak, iritzi politikoak nahiz beste edozein motatako iritziak, gutxiengo nazional batekoa izatea, ondarea, jaiotza, desgaitasuna, adina edota sexu-orientazioa.

[...]

⁹⁴² BOEren 242. zenbakian, 2017ko urriaren 7ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-11508>

8.4.5.22. 1/2021 Legea, urtarrilaren 29koa, Errioxako Autonomia Erkidegoaren 2021erako aurrekontu orokorreari buruzkoa⁹⁴³

ZIOEN AZALPENA

[...]

[...] Gainera, kontu publikoek Erkidegoaren erronka handiei ere erantzuten diete: jasangarritasunari, digitalizazioari, berrikuntzari, erronka demografikoari, hizkuntzari, enoerregioari eta Administrazio publikoa modernizatzeko prozesuari.

[...]

II. TITULUA

Aurrekontu-kudeaketaren prozedurak

IV. KAPITULUA

Irakaskuntzako aurrekontuen kudeaketa

21. artikulua.— Zentro itunduak sostengatzeko funts publikoak banatzeko modulu ekonomikoa

5. [...]

Hezkuntza-proiektu elebidun edo eleaniztunetan parte hartzeko baimena duten zentro itunduei irakasle/unitate ratioak gehitu ahal izango zaizkie, araudiak ezartzen dituen baldintzetan. Era berean, irakaskuntzako zentro itunduek 3.000 euroko zenbateko finko bakarra jasoko dute proiektuaren hasieran, “Beste gastu batzuk” izeneko partidaren bitartez, eta horrek ez du eragotziko ikasturte bakoitzerako zentro publikoek jasotako zenbatekoen baliokide diren zenbatekoak esleitu ahal izatea, betiere elebitasunari buruz indarrean dagoen araudiaren arabera.

22. artikulua.— Zentro itunduetan aniztasunari arreta emateko neurriak

2. Zentro itunduei, behar izanez gero, entzumen eta hizkuntzako laguntza-zerbitzuen finantzaketa emango zaie, baldin eta haur eta lehen hezkuntza irakasten badute eta hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleak eskolatzen badituzte.

[...]

[...]

⁹⁴³ BOEren 46. zenbakian, 2021eko otsailaren 23ko alean, argitaratua.

Errioxako Autonomia Erkidegoaren 2022rako Aurrekontu Orokorreari buruzko abenduaren 27ko 6/2021 Legearen xedapen indargabetzaile bakarrak indargabetua (BOE, 8. zenbakia, 2022ko urtarrilaren 10eko alea).

8.4.5.23. 3/2021 Legea, apirilaren 28koa, Errioxako Autonomia Erkidegoko Mezenasgoari buruzkoa⁹⁴⁴

ZIOEN AZALPENA

I

[...]

Hala, ikerketa zientifiko eta teknikoaren arloko eskumenak esleitzen dira, estatuko ikerketa orokorrarekin koordinatuta; kulturaren arlokoak, arreta berezia emanez gaztelaniari, Errioxatik datorrelako eta haren kulturaren funtsezko zati direlako;

[...]

[...]

Errioxako Autonomia Estatutua ekainaren 9ko 3/1982 Lege Organikoaren bidez promulgatu zen, eta 8.Bat.24 artikuluan Errioxako Autonomia Erkidegoari ikerketa zientifiko eta teknikoaren arloko eskumena esleitzen dio, estatuko ikerketa orokorrarekin koordinatuta, eta arreta berezia eskaintzen zaio gaztelaniari, berau Errioxatik datorrelako eta haren kulturaren funtsezko zati direlako.

[...]

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Definizioak

Lege honen ondorioetarako, honela ulertu behar da:

8. Gizarte-interes espezifikoko xedetzat hartuko dira gaztelaniari lotutako ikerketa, kulturaren funtsezko zati gisa, eta San Millán fundazioak Espainiako Hizkuntzaren Ikerketarako Nazioarteko Zentroak eta Dialnetek garatutako jarduerak.

⁹⁴⁴ BOEren 111. zenbakian, 2021eko maiatzaren 10eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-7691>

8.4.5.24. 6/2021 Legea, abenduaren 27koa, Errioxako Autonomia Erkidegoaren 2022rako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa⁹⁴⁵

IV. KAPITULUA

Irakaskuntzako aurrekontuen kudeaketa

21. artikulua.— Zentro itunduak sostengatzeko funts publikoak banatzeko modulu ekonomikoa

5. Hezkuntza-arloko eskumenak dituen sailari ahalmena ematen zaio itunaren xede den maila bakoitzean indarrean dagoen ikasketa-plana emateko irakasle/unitateko ratio itundu egokiak finkatzeko, zeinak kalkulatu baitira asteko hogeita bost orduko irakasle-lanaldiak oinarri hartuta; betiere, sail horrek ezin izango ditu bere gain hartu ordainsari-gehikuntzak, ordutegi-murrizketak edo beste edozein inguruabar, hala nola zuzendaritza-karguen osagarriak edo antzinasuna, baldin eta horiek gainditzen badute lege honen II. eranskineko modulu ekonomikoetan aurreikusitakoa, hark eragotzi gabe lege honen 8. eta 9. apartatuetan ezarritakoa.

Hezkuntza-proiektu elebidun edo eleaniztunetan parte hartzeko baimena duten zentro itunduei irakasle/unitate ratioak gehitu ahal izango zaizkie, araudiak ezartzen dituen baldintzetan. Era berean, irakaskuntzako zentro itunduek 3.000 euroko zenbateko finko bakarra jasoko dute proiektuaren hasieran, “Beste gastu batzuk” izeneko partidaren bitartez, eta horrek ez du eragotziko ikasturte bakoitzerako zentro publikoek jasotako zenbatekoen baliokide diren zenbatekoak esleitu ahal izatea, betiere elebitasunari buruz indarrean dagoen araudiaren arabera.

22. artikulua.— Zentro itunduetan aniztasunari arreta emateko neurriak

2. Zentro itunduei, behar izanez gero, entzumen eta hizkuntzako laguntza-zerbitzuen finantzaketa emango zaie, baldin eta haur eta lehen hezkuntza irakasten badute eta hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleak eskolatzen badituzte. Hornidura zehatz hori kalkulatzeko, eginkizun horiek betetzeko, oinarritzat profesional egoki baten lanaldi osoa hartuko da, zeina izango baita lehen aipatutako mailetan hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten hogeita hamar ikasleko.

Horretarako, kontuan hartuko dira ikasle horien datuak, arlo horretan eskumena duen zerbitzuak behar bezala baliozkotuak eta Racima hezkuntza-plataforman 2022ko ekainaren 30era arte sartuak. Hezkuntza-arloko eskumena duen sailak behar bezala egiaztatutako datuak jakinaraziko dizkio zentro bakoitzari, eta laguntza-orduen kopurua zehaztuko du. Eraginpeko langileen lan-kontratuen eguneratzeek 2022/2023 ikasturtearen hasieratik izango dituzte ondorioak.

⁹⁴⁵ BOEren 8. zenbakian, 2022ko urtarrilaren 10eko alean, argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2022-340

8.4.5.25. 2/2022 Legea, otsailaren 23koa, Errioxako Autonomia Erkidegoan transexualen eta haien senideen berdintasuna, genero-identitate eta- adierazpena eta eskubideak aitortzeari buruzkoa⁹⁴⁶

ZIOEN AZALPENA

I

[...]

Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalaren 1. artikulua haxe ezartzen du: «Gizon-emakume guztiak aske jaiotzen dira, duintasun eta eskubide berberak dituztela». Adierazpen beraren 2. artikulua ondoren haxe baieztatzen du: «Gizaki orori dagozkie adierazpen honetako eskubide eta askatasunak, eta ez da inolako diskriminatuko arraza, kolorea, sexua, hizkuntza, erlijioa, politikako edo bestelako iritzia, sorterrria edo gizarteko jatorria, ekonomia-maila, jaiotza edo beste inolako gorabeheragatik».

[...]

Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Gutunak ezartzen du ezen Batasuna giza duintasunaren, askatasunaren, berdintasunaren eta elkartasunaren balio banaezin eta unibertsalean oinarritzen dela. Eta 21. artikuluan beren-beregi debekatzen du diskriminazio oro, batez ere, diskriminazioaren eragilea denean sexua, arraza, kolorea, etnia edo gizarte-jatorriak, ezaugarri genetikoak, hizkuntza, erlijioa, pentsamoldeak, iritzi politikoak nahiz beste edozein motatako iritziak, gutxiengo nazional bateko izatea, ondarea, jaiotza, desgaitasuna, adina edota sexu-orientazioa. Hori oinarri hartuta, Europar Batasunak arau eta ebazpenen multzo sendo bat eraiki du, herritarren genero-identitatearen adierazpen askea bermatzeko, diskriminaziorik gabe.

[...]

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

6. artikulua.— Definizioak

Lege honetan ezarritakoaren ondorioetarako, honako definizio hauek emango dira:

2. Genero-adierazpena: pertsona bakoitzak bere genero-identitatea komunikatzeko edo adierazteko duen modua, estetikaren, hizkeraren, portaeraren, jarreraren edo

⁹⁴⁶ BOEren 38. zenbakian, 2022ko martxoaren 8ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-3601>

bestelako adierazpenen bidez, eta bat etor daiteke edo ez jaiotza-sexuaren arabera sozialki esleitutako generoarekin lotuta daudenekin.

13. Askotariko diskriminazioa: Diskriminazio anizkoitza egongo da pertsona bat bere genero-identitateagatik diskriminatzen denean beste diskriminazio-kausa batzuekin batera, hala nola, adina, erlijioa edo sinesmenak, ustea edo iritzia, arraza- edo etnia-jatorria, desgaitasuna, gaixotasuna, hizkuntza, egoera ekonomikoa edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial.

8.4.5.26. 5/2022 Legea, apirilaren 12koa, Errioxako Memoria Demokratikoa Berreskuratzeari buruzkoa⁹⁴⁷

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

6. artikulua.— Definizioak

Lege honen ondorioetarako, eta, betiere, 2.2. artikulua mugatutako denbora-eremuaren barruan, honako definizio hauek hartuko dira kontuan:

b) Biktimak. Lege honen ondorioetarako, biktimatzat hartzen dira banaka edo taldeka kalte fisikoa, morala edo psikologikoa, ondare-kalteak edo oinarrizko eskubideen funtsezko galera nozitu dituzten errioxar guztiak, baldin eta kalte horiek guztiak badira giza eskubideei buruzko nazioarteko arauak eta nazioarteko zuzenbide humanitarioa urratzea dakarten egiteen edo ez-egiteen ondoriozkoak, eta 1936ko uztailaren 18ko estatu-kolpetik, horren ondoriozko gerratik eta diktaduratik Espainiako 1978ko Konstituzioa indarrean jarri arteko aldi gertatu badira, eta bereziki hauek:

11. Beren hizkuntza erabiltzeagatik edo hedatzeagatik errepresaliatutako edo jazarritako pertsonak.

⁹⁴⁷ BOEren 112. zenbakian, 2022ko maiatzaren 11ko alean, argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2022-7640

8.4.5.27. 11/2022 Legea, irailaren 20koa, Errioxako Genero-indarkeriaren aurkakoa⁹⁴⁸

I. TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Legearen printzipio gidariak botere publikoen jardunean

Errioxako botere publikoek, lege honetan ezarritako helburuak lortzeko, jarduteko irizpide hauek bete behar dituzte:

d) Diskriminazioa debekatzea eta diskriminazio anizkoitzari arreta eskaintzea: instituzio publikoek bermatuko dute lege honetan aurreikusitako neurriak inolako diskriminaziorik gabe aplikatuko direla, honako hauek oinarri hartuta: jatorri etnikoa, hizkuntza, erlijioa, iritzi politikoak edo beste edozein iritzi, jatorri nazionala edo soziala, gutxiengo nazional bateko kide izatea, gaitasun ekonomikoa, genero-identitatea, adina, osasun-egoera, desgaitasuna, egoera zibila, migratzailearen estatusa edo bizilekuaren administrazio-egoera.

IV. TITULUA Arreta- eta errekupeazio-baliabideak eta - zerbitzuak

I. KAPITULUA

Kontzeptua, printzipioak eta informaziorako eskubidea

37. artikulua.— Informazioa jasotzeko eskubidea

1. Errioxako administrazio publikoak, bere eskumenen eremuan, honako eskubide hauek bermatu beharko dizkie genero-indarkeriaren biktima direnei:

a) Egoera pertsonalera eta beharrian berezietara egokitutako informazioa, aholkularitza eta arreta jasotzea edozein unetan. Eskubide hori bermatua izango dute desgaitasunen bat duten emakumeek, beharrezko laguntza-bitartekoen bidez, eta emakume atzerritarrek, interpretearen laguntzaren bidez, hala eskatzen denean.

⁹⁴⁸ BOEren 238. zenbakian, 2022ko urriaren 4ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-16127>

II. KAPITULUA

Arreta- eta errekupeazio-sareko baliabide eta zerbitzuen katalogoa

3. ATALA

Errekupeazio eta arreta espezializatuko zerbitzuak

48. artikulua.— Emakumeen salerosketaren eta sexu-esplotazioaren biktimentzako arreta integrala

Emakumeen salerosketaren eta sexu-esplotazioaren biktimentzako arreta integralean sartuko dira, gutxienez, laguntza psikologikoa, esku-hartze soziala, arreta juridikoa, tratamendu medikoa eta bizirik irautea ziurtatzeko neurriak eta aholkularitza haien hizkuntzan ematea.

VI. TITULUA

Laguntza juridikoa, eta justiziarako eta polizia-babeserako irispidea

III. KAPITULUA

Prestakuntza, espezializazioa eta arreta egokia eremu judizialean

62. artikulua.— Interpretea eta bideratzailea izateko eskubidea

Errioxako Autonomia Erkidegoko Administrazioak bermatuko du zentzumen-degaitasuna duten emakumeek eta hizkuntza ezagutzen ez duten emakume atzerritarrek interprete baten laguntza izango dutela arrazoizko epe batean, emakumeek prozedura judizialaren fase guztietan informazioa eta komunikazioa jasotzeko duten eskubidea bermatzeko. Genero-indarkeriaren biktima diren eta degaitasun intelektuala duten emakumeek bideratzailearen figura izango dute prozeduran zehar, indarrean dagoen legerian aurreikusitako baldintzetan.

Interpreteak eta bideratzaileak genero-ikuspegiari buruzko prestakuntza nahikoa eta egiaztatua izan beharko dute.

8.4.5.28. 14/2022 Legea, abenduaren 23koa, Errioxako Gazteriari buruzkoa⁹⁴⁹

I. TITULUA Gazteriaren arloko zeharkako politikak

II. KAPITULUA Zeharkako jarduketa-sektoreak

27. artikulua.— Gazte-mugikortasuna

2. Errioxako Gobernuko Administrazioak politikak sustatuko ditu gazteak beste autonomia-erkidego batzuetara eta Europako beste herrialde batzuetara batez ere mugitzeko, eta horren helburua hauxe izango da: dibertsitatearen eta kultura- eta hizkuntza-aberastasunaren ezagutza sustatzea, betiere haien prestakuntza aberasteko.

⁹⁴⁹ BOEren 17. zenbakian, 2023ko urtarrilaren 20ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-160>

8.4.5.29. 16/2022 Legea, abenduaren 29koa, Errioxako Autonomia Erkidegoaren 2023rako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa⁹⁵⁰

II. TITULUA Aurrekontu-kudeaketaren prozedurak

IV. KAPITULUA Irakaskuntzako aurrekontuen kudeaketa

21. artikulua.— Zentro itunduak sostengatzeko funts publikoak banatzeko modulu ekonomikoa

6. [...]

Hezkuntza-proiektu elebidun edo eleaniztunetan parte hartzeko baimena duten zentro itunduen kasuan, irakasle/unitate ratioak handitu ahal izango dira, araudiak ezartzen dituen baldintzetan eta hezkuntza-berrikuntzaren arloan eskumena duen zerbitzuaren txostena jaso ondoren; txosten horretan zentro bakoitzerako ratioak zehaztuko dira. Era berean, irakaskuntzako zentro itunduek 3.000 euroko zenbateko finko bakarra jasoko dute proiektuaren hasieran, “Beste gastu batzuk” izeneko partidaren bitartez, eta horrek ez du eragotziko ikasturte bakoitzerako zentro publikoek jasotako zenbatekoen baliokide diren zenbatekoak esleitu ahal izatea, betiere elebitasunari buruz indarrean dagoen araudiaren arabera.

12. Eskaintza elebiduneko heziketa-zikloak ituntzen diren zentro itunduetan, irakasle/unitate ratioak gehitu ahal izango dira bigarren hizkuntza batean banatu ahal izateko, lanbide-heziketaren arloko eskumena duen zerbitzuak justifikazio-txostena egin ondoren.

22. artikulua.— Zentro itunduetan aniztasunari arreta emateko neurriak

2. Zentro itunduei, behar izanez gero, entzumen eta hizkuntzako laguntza-zerbitzuen finantzaketa emango zaie, baldin eta haur eta lehen hezkuntza irakasten badute eta hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleak eskolatzen badituzte. Hornidura zehatz hori kalkulatzeko, eginkizun horiek betetzeko, oinarritzat profesional egoki baten lanaldi osoa hartuko da, zeina izango baita lehen aipatutako mailetan hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten hogeita hamar ikasleko.

Horretarako, kontuan hartuko dira ikasle horien datuak, arlo horretan eskumena duen zerbitzuak behar bezala baliozkotuak eta Racima hezkuntza-plataforman 2023ko ekainaren 30era arte sartuak. Hezkuntza-arloko eskumena duen sailak behar bezala egiaztatutako datuak jakinaraziko dizkio zentro bakoitzari, eta laguntza-orduen kopurua zehaztuko du. Eraginpeko langileen lan-kontratuen eguneratzeek 2023/2024 ikasturtearen hasieratik izango dituzte ondorioak.

⁹⁵⁰ BOEren 20. zenbakian, 2023ko urtarrilaren 24ko alean, argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2023-1958

II. ERANSKINA

2023. urterako maila desberdinetako hezkuntza- itunak osatzen dituzten kontzeptuen modulu ekonomikoak

III. Beste gastu batzuk.

Sareko sistema informatikoen administrazioa (duala eta elebiduna) - Lehen ikasturtea: 11.103,00.

Sareko sistema informatikoen administrazioa (duala eta elebiduna) - Bigarren ikasturtea: 9.314,27.

Web aplikazioen garapena (duala eta elebiduna) - Lehen ikasturtea: 11.103,00.

Web aplikazioen garapena (duala eta elebiduna) - Bigarren ikasturtea: 9.314,27.

IV. ERANSKINA

Transferentzia izendunak

08. atala. Hezkuntza, Kultura, Kirola eta Gazteria.

08.02.01.3311.441.00 Errioxa Eraldatzeko Fundazioa. Hizkuntzaren ahotsak. 3.000.000.

08.02.01.3311.480.11 Pro Real Academia Española de la Lengua fundazioa.

8.4.5.30. 1/2023 Legea, urtarrilaren 31koa, Errioxako Irisgarritasun Unibertsalari buruzkoa⁹⁵¹

ZIOEN AZALPENA

IV

[...]

Desgaitasuna duten pertsonen eskubideei eta haien gizarteratzeari buruzko Lege Orokorraren testu bategina azaroaren 29ko 1/2013 Legegintzako Errege Dekretuaren bidez onetsi zen, eta duela gutxi aldatu zen martxoaren 31ko 6/2002 Legearen bidez, zeinaren arabera desgaitasunen bat duten pertsonak egikaritu ahal izango baitituzte beren eskubideak gainerako herritarren baldintza berberetan, eta, horretarako, irisgarritasun unibertsala bezalako neurriak hartzen ditu; lege horrek honela definitzen du 2.k) artikuluan: «Baldintza bat da, zeina bete behar baitute inguruek, prozesuek, ondasunek, produktuek eta zerbitzuek, bai eta objektuek, tresnek, lanabesek eta gailuek ere, pertsona guztiek segurtasunez eta erosotasunez ulertu, erabili eta baliatu ditzaten, ahal denik eta modurik autonomoen eta naturalenean». Diseinu unibertsalaren edo pertsona guztientzako diseinuaren estrategia eskatzen du, eta ulertu behar da arrazoizko egokitzapenak egin daitezkeela. Gainera, azken erreformak irisgarritasun kognitiboa eta haren exigentzia eta aplikazio-baldintzak ezartzen eta arautzen ditu; modu eraginkorren bermatu nahi du ingurune fisikoa, garraioa, informazioa eta komunikazioa ulertzeko eta komunikatzeko zailtasunak dituzten pertsona guztien irisgarritasun kognitiboa, informazioaren eta komunikazioen sistemak eta teknologiak barne, bai eta eskuragarri dauden edo erabilera publikokoak diren beste zerbitzu eta instalazio batzuk ere, hiriguneetan zein landaguneetan. Lege-aldaketa honek indartu egiten du desgaitasuna duten pertsonen talde handi baten eskubideen egikaritze eta erkidego-partaidetza osoa, eta, gainera, gizarte-sektore hori gainditzen du, eta ongintzako eta hobekuntza kolektiboko ondorioak erkidegoko beste segmentu batzuetara zabaltzen ditu, hala nola adinekoengana, herrialdeko bisitariengana nahiz egoiliarrengana, zeinek hizkuntza ofizialak behar bezala ezagutzen ez baitituzte, eta alfabetatze-maila txikia dutenengana, besteak beste.

Tratu-berdintasunerako eta Diskriminaziorik ezari buruzko uztailaren 12ko 15/2022 Lege Integralak aitortzen du, besteak beste, inor ezin izango dela diskriminatu desgaitasunagatik, eta bermatzen du, behar diren bitartekoen bidez, diskriminazioaren biktima guztiek, bereziki desgaitasuna dutenek, irispide osoa izango dutela beren eskubideei eta dauden baliabideei buruzko informazio osoa lortzeko. Informazio hori formatu irisgarri eta ulergarrian eman beharko zaie desgaitasuna duten pertsonari, hala nola irakurketa erraza, braillea, zeinu-hizkuntzan edo komunikatzeko beste modalitate edo aukera batzuetan, sistema alternatibo eta handigarriak barne.

⁹⁵¹ BOEren 42. zenbakian, 2023ko otsailaren 18ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-4326>

II. TITULUA

Arkitektura-oztopoak, garraioan eta komunikazioan.

Mugikortasunerako irisgarritasunaren ikurra

I. KAPITULUA

Espazio publiko urbanizatuetera sartzeko eta haiek erabiltzeko irisgarritasun-baldintzei buruzko xedapenak

3. ATALA

Hiri-altzarien ezaugarriak

18. artikulua.— Hiri-altzarien beste elementu batzuk

4. Jendearekiko elkarrekintzarako bitarteko informatikoak dituzten makina eta elementu manipulagarriek honako hauek izan beharko dituzte: braillea, makrokaraktreak, testutik ahotserako bihurtzea, azpituduluak, audiodeskripzioa, karaktereak handitzea, bideokomunikazioa, zeinu-hizkuntza, bideointerpretazioa, irakurketa erraza, edo informazioa eskuratzea, komunikatzea eta pertsona guztiek erabiltzea ahalbidetuko duten beste egokitzapen batzuk.

II. KAPITULUA

Eraikuntzako irisgarritasunari buruzko xedapenak

3. ATALA

Suteetarako informazioa, seinaleak eta segurtasuna

32. artikulua.— Informazioa eta seinaleztapena

2. Segurtasun-informazioa erraz aurkitzeko moduko leku batean egongo da, eta erabiltzaile guztiek ulertzeko modukoa izango da, hizkera errazeko, irakurketa errazeko, brailleko eta zeinu-hizkuntzako euskarriak erabiliz (kartelak, ikus-entzunezkoak).

3. Eraikinetako espazio eta ekipamenduak seinaleztatzeko, kontuan hartuko dira argiztapena eta gainerako baldintza bisualak, akustikoak eta, hala badagokio, ukimenezkoak eta hizkera errazekoak eta irakurketa errazekoak, zeinek ahalbidetuko baitute desgaitasun sensoriala edo intelektuala duten pertsonak hauteman ahal izatea.

III. KAPITULUA

Garraioko irisgarritasunari buruzko xedapenak

1. ATALA

Irisgarritasuna garraio publikoan

37. artikulua.— Arau orokorrak

3. Logroñon dauden lurreko eta aireko garraio publikoko geltokietan, eta urtean milioi bat bidaiari baino gehiagoko geltokietan, baldin eta Errioxako Autonomia Erkidegoaren edo toki-administrazioaren eskumenekoak badira eta bidaiarien trafikoaren garrantziaren arabera zehazten badira, zeinu-hizkuntzaren interpreteen eta gidari-interpreteen zerbitzua ematea bermatuko da, aurrez aurre edo teleinterpretazioaren bidez, bai eta informazioa emateko eta jendeari arreta emateko guneetan ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiliz ere. Era berean, laguntza-langileak egongo dira, haien bidez errazteko desgaitasuna duten pertsonen geltokiko zirkulazioa eta ibilgailuetarako sarbidea.

IV. KAPITULUA

Eraikuntzako irisgarritasunari buruzko xedapenak

41. artikulua.— Irisgarritasuna komunikazio- eta seinaleztapen-sistemetan

1. Errioxako Autonomia Erkidegoak komunikazioan oztopoak ezabatu beharko ditu, eta mekanismo eta alternatiba teknikoak eta giza mekanismoak ezarri beharko ditu, hala nola zeinu-hizkuntzaren interpreteak, komunikazio- eta seinaleztapen-sistemak herritar guztientzat eskuragarri egon daitezen eremu guztietan, betiere Espainiako zeinu-hizkuntzak aitortu eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzen dituen urriaren 23ko 27/2007 Legean ezarritakoaren arabera. Era berean, irakurketa errazeko sistema, braillea eta begizta magnetikoa erabiliko dira, eta komunikazio-sistemak egokituko dira, pertsona guztientzat irisgarriak eta ulergarriak izan daitezen.

2. Errioxako Autonomia Erkidegoak sustatuko du zeinu-hizkuntzaren interpreteen prestakuntza, gorren eta ezpain-hizkuntzaren gidari-interpreteen prestakuntza, eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen gidari-interpreteen prestakuntza, bai eta irisgarritasun kognitiboko eta irakurketa errazeko profesionalen prestakuntza ere, betiere pertsonari zuzeneko komunikazioa errazteko eta, era berean, administrazio publiko guztietan langile espezializatu horiek egon daitezen sustatzeko. Lan-eskaintza publikoak deituko dira langile espezializatu horien plantilla egonkorra eratzeko eta mantentzeko.

3. Errioxako Autonomia Erkidegoaren mendeko ikus-entzunezko komunikabideek eta komunikabide idatziek neurri teknikoen plan bat egin eta behar bezala eguneratuko dute, betiere, eta azpitulazioa, audiodeskripzioa, irakurketa erraza eta zeinu-hizkuntzaren interpretazioa txertatuz, desgaitasuna duten pertsonen informaziorako eskubidea bermatzeko, ikus-entzunezko legeria orokorrean berariaz ezarritako baldintzetan.

4. Era berean, gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek edo gor-itsutasuna dutenek zeinu-hizkuntzako profesionalekin eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoekin batera parte hartzeko duten eskubidea bermatuko da, parte-hartzeko

eremu guztietan, publikoak zein pribatuak izan, entzumen-desgaitasuna edo gor-itsutasuna duen pertsonak hala eskatzen duenean.

42. artikulua.— Informazioaren eta telekomunikazioen gizartea

4. Errioxako Administrazio autonomikoak ikus-entzunezko komunikazioaren arloko legeria espezifikoan arautuko ditu telebistaren ikus-entzunezko edukien gutxieneko irisgarritasun-baldintzak, azpigituluak, audiodeskripzioa eta zeinu-hizkuntzaren interpretazioa txertatuz.

VII. KAPITULUA

Kulturako, kiroleko eta aisiako ekipamenduetarako irisgarritasuna

48. artikulua.— Kulturako, kiroleko eta aisiako jardueretarako irisgarritasun-baldintzak

1. Kultura-, kirol- edo aisialdi-jarduerak eta antzeko ekitaldi publikoek komunikazio-irisgarritasun nahikoa bermatu behar dute, arian-arian, betiere edozein desgaitasun-mota duten pertsonak haietaz gozatu, haiek erraz ulertu edo horietan parte hartu ahal izan dezaten, eta informazioa hizkera ulergarriaren bidez eskaini behar dute, jarduera-motaren arabera erregelamendu bidez ezarritakoaren arabera.

X. KAPITULUA

Justizia Administrazioarako irisgarritasuna

50. artikulua.— Justizia Administrazioarako irisgarritasuna

3. Justiziaren arloan eskumena duen sailak bideratzailearen figura sustatuko du, desgaitasuna duen pertsonari laguntza ematen dion aditu gisa, eta bi norabideko komunikazioa eta organo judizialaren eta desgaitasuna duen pertsonaren arteko laguntza egituratzen dituen elementu gisa, irakurketa errazeko, brailleko, zeinu-hizkuntzako eta beste komunikazio-modalitate edo -aukera batzuetako mekanismoen bidez, sistema alternatibo eta handigarriak barne.

Bigarren xedapen gehigarria.— Irisgarritasuna eta diseinua gorrentzat, entzumen-desgaitasuna dutenentzat eta gor-itsuentzat

Gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen irisgarritasun unibertsalari eta diseinuari buruzko aspektuek bete beharko dute urriaren 23ko 27/2007 Legean eta hura garatzen duen araudian ezarritakoa; izan ere, lege horrek Espainiako zeinu-hizkuntzak aitortu eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzen ditu.

ERANSKINA

Lege honetan erabilitako kontzeptuak

1) Irisgarritasun unibertsala: baldintza bat da, zeina bete behar baitute inguruek, prozesuek, ondasunek, produktuek eta zerbitzuek, bai eta objektuek, tresnek, lanabesek eta gailuek ere, pertsona guztiek segurtasunez eta erosotasunez ulertu, erabili eta baliatu ditzaten, ahal denik eta modurik autonomoen eta naturalenean.

«Diseinu unibertsalaren edo pertsona guztientzako diseinuaren» estrategia eskatzen du, eta ulertu behar da arrazoizko egokitzapenak egin daitezkeela.

2) Jazarpena: pertsona baten desgaitasunarekin lotutako portaera ez-desiratu oro da, helburutzat edo ondoriotzat duena haren duintasunaren aurka egitea edo larderiazko ingurunea, etsaitasunezkoa, apalesgarria, umiliagarria edo iraingarria sortzea.

3) Arrazoizko egokitzapenak: aldaketak eta moldaketak dira, zeinak beharrezkoak baitira eta desgaitasuna duten pertsonen beharrian espezifikoetara egokitzen baitira ingurune fisiko, kognitibo, sozial eta jarrerazkoen arabera; egokitzapenok ez dute zama neurrigaberik edo bidegaberik ezarriko, kasu jakin batean modu eraginkor eta praktikoa beharrezkoak direnean, bai desgaitasuna duten pertsonen irisgarritasuna eta parte-hartzea errazteko, eta bai pertsona horiei bermatzeko eskubide guztiak gainerako baldintza berberetan baliatuko edo egikarrituko dituztela.

4) Irisgarritasunerako oztopoak: pertsonak ingurune fisikoarekin, kognitiboarekin, garraioarekin, produktuekin, zerbitzuekin, informazioarekin eta komunikazioekin elkarrengaitzeko dituzten eragozpenak, trabak edo oztopoak.

5) Arkitektura-oztopoak: pertsonen eta ingurunearen arteko elkarrekintza eta gizartean erabateko parte-hartzea mugatzen edo eragozten duten oztopo fisikoak.

6) Oztopo kognitiboak: ulertzeko zailtasunari eragiten diotenak dira, eta, beraz, pertsonak ingurunearekin elkarrengaitzea eragozten dute.

7) Braillea: erliebean irakurtzeko eta idazteko metodo unibertsala itsuentzat edo ikusmen-degaitasun larria dutenentzat, herrialde bakoitzeko hizkuntza ofizialera egokitua.

8) Begizta magnetikoa edo indukziozkoa: entzumen-protesiak (audifonoen eta/edo inplanteen) erabiltzaileentzako laguntza osagarria, ingurunean entzumen-irisgarritasuna errazten duena, bai espazioan orientatzeko eta mugitzeko, bai era guztietako soinu-informazioa eta hizkuntza hautemateko. Soinu-seinalea eraldatzen duen soinu-sistema bat da, entzumen-degaitasuna duen pertsonaren protesia hartzen duen eremu magnetiko bat sortuz.

9) Komunikazioa: igorle baten eta hartzaile baten artean informazioa trukatzeko prozesua. Mezua hautemateko erabiltzen den zentzumenaren arabera, komunikazioa honelakoa izan daiteke:

a) Entzunezkoa: mezua entzumenaren bidez hautematen den komunikazioa.

b) Ukimenezkoa eta podoukimenezkoa: mezua ukimenaren bidez hautematen den komunikazioa. Barnean hartzen ditu braille irakurketa-idazketa sistema, ikurrak eta grafikoak erliebean, letra larriak esku-ahurrean, ukimenezko alfabeto daktilologikoa edo esku-ahurrean eta ukimenezko euskarria duen zeinu-hizkuntza.

c) Ikusizkoa: mezua ikusmenaren bidez hautematen den komunikazioa. Barnean hartzen du sistema grafiko alfabetikoa eta sinbolikoa, zeinuen, letren, grafismoen, ikurren eta antzeko beste adierazpenen bidez irudikatzen dena edozein euskarri material, elektronikoa edo telematikotan; argi-seinaleak, hau da, lurraldean, eraikuntzan eta garraioan arrisku- edo larrialdi-abisua ematen duten argi-errotuluak edo argiak, eta zeinu-hizkuntza, bai eta ulermenari laguntza ematen dioten hizkera piktografikoaren eta irudien bitartezkoa ere.

10) Elkarrizketa zibila: printzipio bat da, zeinaren arabera, desgaitasuna duten pertsonak eta haien familiak ordezkatzeko dituzten antolakundeek parte hartzen

baitute legeek eta gainerako arau-xedapenek ezartzen dituzten baldintzetan, desgaitasuna duten pertsonen esparruan garatzen diren politika ofizialen lanketan, betearazpenean, jarraipenean eta ebaluazioan; politika horiek, edozelan ere, bermatuko dute desgaitasuna duten hurrek eskubidea izango dutela haiei eragiten dieten gai guztiei buruzko iritzia askatasunez adierazteko eta beren desgaitasunaren eta adinaren arabera egokia den laguntza jasotzeko, eskubide hori egikaritu ahal izateko.

11) Desgaitasuna: egoera bat da, zeina ondokoen elkarrekintzaren ondorioa baita: alde batetik, defizit ziur asko iraunkorrek dituzten pertsonen eta, bestetik, gizartean gainerako baldintza berberetan erabat eta eraginkortasunez parte hartzea mugatzen edo eragozten duten edozein motatako oztopen arteko elkarrekintzarena.

12) Entzumen-desgaitasuna: entzumena erabiltzeko zailtasuna edo ezintasuna, zeina baitator entzumen-gaitasun partziala, hipoakusia edo erabateko kofosia, aldebakarrekia edo aldebikoa, galtzetik; horrek ahozko hizkera eskuratzeko zailtasuna dakar, eta horrek eragina izango du eskola-, gizarte- eta lan-integrazioan.

13) Desgaitasun fisikoa: eguneroko bizitzako oinarritzko jardueretan gorputzaren edo gorputz-zati baten mugikortasuna edo mugimendua zailtzen edo eragozten duen desgaitasuna.

14) Adimen-desgaitasuna: desgaitasun bat da, zeinaren ezaugarria baita muga esanguratsuak izatea bai funtzionamendu intelektualean, bai moldatze-jokabidean, kontzeptu-trebetasunetan, sozialetan eta praktikoetan. Desgaitasun hau garapen-aldian sortzen da, zeina baita pertsonak 22 urte bete baino lehenagokoa.

15) Buru-desgaitasuna: nahasmendu kognitiboak, afektibotasunekoak edo jokabidekoak, intentsitateagatik edo larritasunagatik kaltetuak funtzionamendu psikologikorako eta sozializatorako laguntza behar izatea eragiten dutenak.

16) Desgaitasuna edo dibertsitate organikoa: gorputz-sistema batzuen funtzionalitate-galeraren ondorioa da; sistema horiek barne-organoekin edo prozesu fisiologikoekin lotu ohi dira, sortzetikoak edo eskuratuak izan.

17) Zentzumen-desgaitasuna: zentzu bati edo bati baino gehiagori aldi berean eragiten dion desgaitasuna.

18) Ikusmen-desgaitasuna: ikusteko gaitasunaren urritze partziala edo erabateko gabezia, zeinak zaildu edota eragozten baitu ikusmen-atazak normaltasunez betetzea, eta eragindako pertsonaren eta ingurunearen arteko elkarrekintzarako zailtasunak eragiten baititu; erabateko itsutasuna eta ikusmen urriko maila guztiak hartzen ditu.

19) Zuzeneko diskriminazioa: desgaitasuna duen pertsona baten egoera da, desgaitasunagatik edo desgaitasunagatik antzeko egoeran dagoen beste pertsona bat baino modu txarragoan tratatua denean.

20) Zeharkako diskriminazioa: lege- edo erregelamendu-xedapen batek, klausula konbentzional batek edo kontratu-klausula batek, banakako itun batek, alde bakarreko erabaki batek edo irizpide edo praktika batek, edo ingurune, produktu edo zerbitzu batek, itxuraz neutroa izanik ere, desabantaila partikularra eragin diezaioketenean pertsona bati beste batzuen aldean, desgaitasunagatik edo desgaitasunaren zioz, betiere objektiboki helburu legitimo bati erantzuten ez badiote eta helburu hori lortzeko bitartekoak egokiak eta beharrezkoak ez badira.

21) Elkartzeagatiko diskriminazioa: egoera hori sortzen da pertsona edo talde batek diskriminaziozko tratua jasotzen duenean beste batekin duen harremanagatik edo desgaitasunagatik.

22) Diseinu unibertsala edo pertsona guztientzako diseinua: jarduera honen bidez, inguruneak, prozesuak, ondasunak, produktuak, zerbitzuak, objektuak, tresnak, programak, gailuak edo tresnak sortzen edo proiektatzen dira jatorritik, eta, ahal den guztietan, pertsona guztiek erabili ahal izango dituzte, ahalik eta gehien, egokitzapenik edo diseinu espezializaturik behar izan gabe. «Diseinu unibertsalak edo pertsona guztientzako diseinuak» ez ditu baztertuko desgaitasuna duten pertsonen talde partikularrentzako laguntza-produktuak, pertsonok produktu horiek behar dituztenean.

23) Dibertsitate funtzionala: termino bat da, zeinak erreferentzia egiten baitio pertsonen ingurunean funtzionatzeko eta jarduteko moduen aniztasunari, betiere ezaugarri pertsonalen eta ingurunearen aniztasuna eta desberdintasuna direla-eta.

24) Urbanizazio-osagaiak: urbanizazio-obren edozein osagai, ur-hornidurarekin eta -banaketarekin, saneamenduarekin, energia-hartzearekin eta -banaketarekin, telekomunikazioekin, bide-segurtasun eta -seinaleekin, lorezaintzarekin eta zoladurarekin lotuta, eta hirigintza-planetako eta urbanizazio-proiektuetako adierazpenek gauzatzen dituzten elementu guztiekin lotuta.

25) Erabilera komunitarioko espazioak eta eremuak: eraikin baten edo eraikin-multzo baten zerbitzuan eta erabiltzaileen eskura modu partekatuan dauden espazioak.

26) Erabilera publikoko hiri-espazioak: jabari publikoa osatzen duten espazioen multzoa; espaziook erabilera publiko iraunkorrerako edo aldi baterako erabiltzen dira eta, indarrean dagoen hirigintza-araudiaren arabera, hiri-lurzoru izaera dute. Kontzeptu hauek sartzen dira:

a) Bide-espazioak: ibilgailuen eta pertsonen zirkulaziorako dauden erabilera publikoko hiri-espazioak.

b) Espazio libreak: erabilera publikoko hiri-eremu edo -esparru eraiki gabeak, bide-espazioez bestelakoak.

27) Aukera-berdintasuna: diskriminaziorik ez izatea, ez zuzenekorik ez zeharkakorik, diskriminazio horretan sartzen delarik edozein bereizketa, bazterketa edo murriztapen, zeinaren asmoa edo ondorioa baita desgaitasuna duten pertsonen giza eskubide eta oinarrizko askatasun guztiak aitor daitezen, goza daitezen edo baldintza berdinetan egikari daitezen oztopatzea edo ondoriorik gabe uztea eremu hauetan: politikan, ekonomian, gizartean, lanean, kulturaren edo gizarte zibilean edo bestekoetan. Era berean, ekintza positiboko neurriak onartzen badira, aukera-berdintasuna dela joko da.

28) Gizarte-inklusioa: printzipio bat da, zeinaren arabera, gizarteak balio partekatuak sustatzen baititu, ondasun erkidera eta gizarte-kohesiora bideratuak, eta aukera ematen die desgaitasuna duten pertsona guztiei bizitza politikoan, ekonomikoan, sozialean, hezkuntzakoan, lanekoan eta kulturalen bete-betean parte hartzeko eta gainerako baldintza berdinetan bizitzeko.

Gizarte-inklusioak jarduketa hauek dakartza:

a) Lege-esparruan aldaketak egitea.

b) Desgaitasuna duten pertsonen eta haien familien edo ordezkaritza-antolakundearen parte-hartzea.

- c) Desgaitasuna duten pertsonen trebetasunak eta gaitasunak sustatzea.
 - d) Lotura komunitarioak sortzea eta indartzea.
 - e) Desgaitasun-egoeratik eratorritako kalteberatasun-faktoreak murriztea.
 - f) Baliabideen aprobetxamenduan berrikuntza eta optimizazioa sustatzea.
 - g) Helburu kualitatiboei lehentasuna ematea, kuantitatiboei baino lehen.
 - h) Dimentsio anitzeko eta diziplina arteko ikuspegia formulatzea.
 - i) Beharrian partikularrentzako erantzun espezifikoak diseinatzea.
 - j) Honako eragile hauek ahalik eta gehien inplika daitezten sustatzea: ordezkari-tza-instituzio, -erakunde eta -antolakundeak.
 - k) Ingurunea eraldatzen duten politikak (irisgarritasuna; aurreiritziak eta estigmak ezabatzea; herritartasun-espazio inklusiboak sortzea; gizarte-ekonomia eta kontratazio publikoa; desgaitasuna eragiten duten faktoreen prebentzioa).
 - l) Laguntzak ematen dituzten politikak.
 - m) Lan-inguruneak sortzeko, estimulatzea eta sentsibilizatzea.
- 29) Zeinu-hizkuntza: ikusmen-, keinu- eta espazio-hizkuntza naturala da, berezko gramatika duena, eta Espainiako Estatuak urriaren 23ko 27/2007 Legean aitortutako beste edozein hizkuntzaren ezaugarri guztiak eta eginkizun berberak betetzen ditu; izan ere, lege horrek zeinu-hizkuntzak aitortu, eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzen ditu.
- 30) Irakurketa erraza: eduki bat errazago irakurtzeko eta ulertzeko aukera ematen duen egokitzapena. Testua ez ezik, ilustrazioak eta maketazioa ere barne hartzen ditu. Irakurketa erraztat jotzen da, halaber, testuak guztiontzat ulergarriago egiteko metodoa, zeinak ezabatzen baititu ulertzeko, ikasteko eta parte hartzeko oztopoak.
- 31) Irisgarritasunari eustea: berrikusteko, arazoak detektatzeko eta jarduteko prozeduren multzoa da, betiere espazioak, zerbitzuak edo instalazioak eskuragarri egon daitezten denboran zehar, eta irisgarritasun-baldintzak murriztu edo desagertu ez daitezten beharrezkoak diren elementuen mantentze-lanek behar beste jarraitu dezaten. Irisgarritasunaren mantentze-lanak prebentziozkoa eta zuzentzailea izan behar du.
- 32) Ekintza positiboko neurriak: desgaitasunaren ondoriozko desabantailak saihestu edo konpentsatzen dituztenak dira, desgaitasuna duten pertsonen egitatezko berdintasuna lortu edo bizkortzera bideratuak, bai eta bizitza politikoan, ekonomikoan, sozialean, hezkuntzakoan, lanekoan eta kulturakoan erabateko parte-hartzea lortzera bideratuak ere, desgaitasun-mota eta -gradu guztiak kontuan hartuta.
- 33) Laguntza-bitartekoak: ingurunearen eta desgaitasuna duten pertsonen arteko bitartekari gisa jarduten duten laguntzak dira, bizi-kalitatea hobetzeko edo autonomia pertsonala areagotzeko aukera ematen dietenak. Erabilera partikularreko laguntza-bitartekoak beharrezko elementutzat jotzen dira, eta ezin da mugatu horien erabilera, salbu eta segurtasun- edo osasungarritasun-arrazoiengatik edo erregelamendu bidez ezarritako beste arrazoi batzuegatik. Laguntza-bitartekoak honela sailkatzen dira:

a) Laguntza-produktua: tresna, aparatu, tresna, gailu, mekanismo edo antzeko elementu bat, zeinak aukera ematen baitie desgaitasuna duten pertsonei laguntza hori gabe egin ezingo lituzketen jarduerak egiteko, edo ahalegin handi baten kontura bakarrik egin litzaketenak egiteko.

b) Laguntza pertsonala: desgaitasuna duten pertsonei produktu eta zerbitzuen erabilera, komunikazioa edo mugikortasuna errazteko edo bermatzeko prestatutako pertsona, hala nola zeinu-hizkuntzaren interpretea, gidari-interpretea edo laguntzaile pertsonala.

c) Animalien laguntza: desgaitasuna duen pertsona baten beharrian zehatzak betetzeko bereziki trebatutako animalia, hala nola laguntza-txakurrak.

34) Normalizazioa: printzipio bat da, zeinaren bidez desgaitasuna duten pertsonek aukera izan behar baitute bizimodua eramateko berdintasun-baldintza berberetan, beste edozein pertsonak eskura dituen leku, eremu, ondasun eta zerbitzu berberak eskuratuz.

35) Garuneko paralisia: mugimenduaren garapenaren eta jarreraren nahasmendu iraunkorren multzoa; nahasmenduok jarduera mugatzen dute, eta fetuaren garun-garapenean edo lehen haurtzaroan gertatzen diren alterazio ez-progresiboek egozten zaizkie.

36) Mugikortasun murriztua duten desgaituak: desgaitasun fisiko, sentsorial edo intelektual jakin bat dela eta, ingurunearekin segurtasunez eta autonomiaz mugitzeko edo elkarrekintzan aritzeko gaitasuna mugatuta duten pertsonak.

37) Irisgarritasun-plana: tresna bat da, zeinak identifikatu eta planifikatzen baititu planaren aplikazio-eremuan lege honek eta berari dagokion garapen-araudiak ezarritako irisgarritasun-baldintzak lortzeko gauzatu behar diren jarduketak.

38) Prozesu judizial baten bideratzaileak: profesional espezializatuak eta neutralak dira, zeinek, beharrezkoa izanez gero, laguntza egoki eta beharrezkoak ebaluatu, diseinatu eta eskaintzen baitizkiete adimen- edo garapen-desgaitasuna duten pertsonei —ofizialki aitortutako desgaitasuna izan edo ez— eta justziaren eremuko prozesu judizial batean inplikaturako profesionalei; gainera, pertsonoi aholkularitza ematen diete; horren guztiaren helburua, berriz, hauxe da: adimen- edo garapen-desgaitasuna duten pertsonek justizia iristeko duten eskubidea gainerakoek baldintza berberetan egikaritzea. Laguntza-beharrizanei buruzko ebaluazioa egiteko kontuan hartu behar da zein den pertsonaren eta ingurune zehatzaren arteko elkarrekintza, kasuz kasu; izan ere, pertsonek gaitasun dinamikoak dituzte, eta ingurune polizial edo judizial bakoitzak ere ezaugarri propioak ditu.

39) Erabilera publikoko zerbitzuak: zerbitzu horiek, titulartasuna edozein dela ere, jendearen eskura jartzen dira, eta banaka edo taldeka kontratatu ahal izango dira edo baliatu ahal izango dira, hala nola osasun-zerbitzuak, gizarte-zerbitzuak, hezkuntza-, unibertsitate- eta prestakuntza-zerbitzu tekniko-profesionalak, kultura-zerbitzuak, ostalaritza-zerbitzuak, merkataritza-zerbitzuak, larrialdi-zerbitzuak, informazio- eta komunikazio-zerbitzuak edo kirol-zerbitzuak.

40) Gor-itsutasuna: desgaitasun bat da, zeina bi zentzumen-gabeziaren ondorioa baita (ikusmenekoa eta entzumenekoa); gabezia horiek gehiago edo gutxiago agertzen dira, eta komunikazio-arazo bakarrik eta beharrian bereziak sortzen dituzte; beharrianok, berriz, sortzen dira ingurunea modu globalean hautemateko, ezagutzeko, eta, beraz, hartaz interesatzeko eta hari moldatzeko pertsona horiek duten zailtasunaren ondorioz.

41) Bidaiarien eskatu ahalako garraioa: bidaiarien garraio-zerbitzua, aurrez finkatutako ibilbide, egutegi eta ordutegiei lotuta ez dagoena.

42) Bidaiarien garraio publikoa: bidaiariak lurretik garraiatzeko zerbitzua, pertsona multzo jakin batek edo beste batzuek edo publiko orokorrak leku batetik bestera joateko erabil dezaketena, prezio bat, tasa bat, kuota bat edo beste kontraprestazio bat ordainduta edo ordaindu gabe.

43) Desgaitasunaren arloko politiken zeharkakotasuna: printzipio bat da, zeinaren arabera, administrazio publikoek garatzen dituzten jarduerak ez baitira mugatzen pertsona horientzat bakarrik pentsatutako plan, programa eta ekintza espezifikotara soilik, baizik eta barne hartzen baitituzte izaera orokorreko ekintza-politika eta -ildoak, jardun publikoko edozein eremutan, non kontuan hartuko diren desgaitasuna duten pertsonen beharrianak eta eskaerak.

44) Bizimodu independentea: egoera bat da, zeinean desgaitasuna duen pertsonak bere existentziari buruzko erabaki-boterea egikaritzen baitu eta bere erkidegoko bizitzan aktiboki parte hartzen baitu, nortasunaren garapen askerako eskubidearen arabera.

8.4.5.31. 6/2023 Legea, martxoaren 22koa, osasun mentaleko arazoak dituzten pertsonen eta haien familiei buruzkoa⁹⁵²

ZIOEN AZALPENA

I

[...]

Estigmaren aurkako borroka osasun mentalaren barruan konpondu gabeko gaia da. Beharrezkoa da hizkeratik desagerraraztea gaixotasun mentalari buruzko aipamen oro, gutxiespen- edo diskriminazio-izaerarekin.

[...]

I. TITULUA

Pazienteen eta haien familien eskubideak

9. artikulua.— Adinekoen, umeen eta gazteen eskubideak

Adinekoek, umeek eta nerabeek eskubidea dute arreta publiko espezializatua jasotzeko, zeinak erdigunean jarriko baititu osasun mentaleko gaietan haien beharrianak, kezka eta nahiak, eta, zehazki, eskubide hauek dituzte:

1. Osasun mentalari eta garapen psikologiko eta sozialari buruzko informazioa hizkera irisgarrian jasotzeko eskubidea, arreta berezia jarriz gaixotasunaren esku-hartzeari eta tratamenduari dagokienez.

⁹⁵² BOEren 96. zenbakian, 2023ko apirilaren 22ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-9773>

8.4.5.32. 7/2023 Legea, apirilaren 20koa, Errioxako Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eragingarriari buruzkoa⁹⁵³

ZIOEN AZALPENA

IV

[...]

II. tituluak Errioxako administrazio publikoen jardunean genero-berdintasuna sustatzeko neurriak biltzen ditu. Bi kapitulu ditu. Lehenengoak politika publikoetan genero-ikuspegia txertatzeko neurriak biltzen ditu, zeharkakotasunaren noziotik abiatuta, ekintza zehatzen bidez, hala nola plan estrategikoak, estatistikak eta azterlanak genero-ikuspegiarekin egitea, edo hizkera, komunikazio eta irudi ez-sexistak erabiltzea. [...]

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Printzipio orokorrak

Legearen xedea lortzeko, Errioxako Autonomia Erkidegoko botere publikoek, beren eskudantzien esparruan, printzipio orokor hauen arabera jardungo dute:

9. Beharrezko neurriak hartzea hizkuntzaren erabilera ez-sexista egiteko.

I. TITULUA Eskumenak, eginkizunak, antolaketa, koordinazioa eta finantzaketa

I. KAPITULUA Eskumenak eta eginkizunak

6. artikulua.— Autonomia Erkidegoko Administrazioa

2. Horretarako, Errioxako Autonomia Erkidegoko Administrazioak, funtsean, eginkizun hauen bidez garatuko ditu bere eskumenak sustapen, koordinazioaren eta exekuzioaren arloan:

b) Genero-ikuspegia politika, programa eta ekintza guztietan txertatzea, betiere administrazio-dokumentuetan eta publizitate instituzionalean hizkuntzaren erabilera ez-sexista sustatuz.

⁹⁵³ BOEren 114. zenbakian, 2023ko maiatzaren 16ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-11337>

7. artikulua.— Toki-erakundeak

4. Haiei dagokien lurralde-eremuan, eta ordenamendu juridikoak esleitzen dizkien eskumenak egikaritzuz, toki-erakundeek honako eginkizun hauek izango dituzte berdintasun-politiken arloan:

c) Hizkuntzaren erabilera ez-sexista sustatzea administrazio-dokumentuetan.

d) Sentsibilizazio-ekintzak egitea emakumeen eta gizonen desberdintasun-egoerari buruz eta egoera hori desagerrarazteko behar diren neurriei buruz.

II. TITULUA

Berdintasunaren sustapena

I. KAPITULUA

Genero-berdintasuna sustatzeko neurriak

20. artikulua.— Hizkera, komunikazio eta irudi ez-sexistak

1. Administrazio publikoek hizkera inklusiboa eta ez-sexista erabiliko dute. Errioxako botere publiko guztiek hizkera sexistarik ez erabiltzea sustatuko da, eremu sozial, kultural eta artistiko guztietan, bai eta partikularren artean ere.

4. Dirulaguntza publikoak jasotzen dituzten komunikabideek edo 2.2 artikuluan aipatutako subjektuekin zabalkunde edo publizitate instituzionalerako kontratuak sinatzen dituztenek kode deontologikoak errespetatuko dituzte, hizkera eta irudiak modu sexistan ez erabiltzeari dagokionez, eta genero-estereotipoak ez erreproduzitzeari dagokionez.

5. Kanpaina instituzionalak herritar guztientzako eta, bereziki, desgaitasuna duten pertsonentzako hizkera ulergarrian eta barne-hartzailean egin behar dira: irakurketa erraza, zeinu-hizkuntza, azpigituluak eta interpretazioa errazten duen beste edozein egokitzapen.

III. TITULUA

Esku-hartze arloetan berdintasuna sustatzeko neurriak

I. KAPITULUA

Hezkuntza

32. artikulua.— Langileen prestakuntza

1. Hezkuntza Administrazioak beharrezko neurriak hartuko ditu irakasleen hasierako eta etengabeko prestakuntza-planetan emakumeen eta gizonen aukera-berdintasunaren, hezkidetzaren, genero-indarkeriaren eta hezkuntza afektibo, emozional eta sexualaren arloko prestakuntza espezifiko sartzeko, baita irakasleek dokumentuak egiteko erabili ahal izateko hizkera inklusiboaren arloko prestakuntza ere.

33. artikulua.— Hezkuntza Ikuskatzailtza

2. Hezkuntza Administrazioak bermatuko du ikuskatzailtzako langileek genero-berdintasunaren arloko prestakuntza jasoko dutela, batez ere arlo hauetan emango da hezkuntza: emakumeen eta gizonen arteko aukera- eta tratu-berdintasunean, hizkera ez-sexistan eta emakumeen aurkako indarkeriaren hautematean.

XII. KAPITULUA

Komunikabideak, teknologia berriak eta publizitatea

66. artikulua.— Komunikabide sozialak

1. Adierazpen- eta informazio-askatasunari zor zaion errespetuaren barruan, Errioxako Autonomia Erkidegoaren eskumen-eremuan jarduten duten komunikabide sozialek zainduko dute emakumeen eta gizonen irudi berdinzalea, plurala eta estereotiporik gabea transmititzea, bai eta hizkuntzaren eta irudien erabilera ez-sexista ere programazioak egitean, bereziki haur eta gazteentzako programazioetan.

67. artikulua.— Teknologia berriak

5. Eremu hauetan, Errioxako administrazio publikoek oso-osoan edo zati batean finantzatutako proiektuetan bermatuko da hizkera eta edukia sexistak ez izatea.

8.4.5.33. 8/2023 Legea, apirilaren 20koa, Errioxako Teknologia eta Berrikuntzari buruzkoa⁹⁵⁴

ZIOEN AZALPENA

II

[...]

Errioxako Autonomia Erkidegoak unibertsitate publiko bat du, Errioxako Unibertsitatea, zeina baita ezagutza berria sortzeko funtsezko elementua. Ikerketa-jarduera irakasleen eta ikertzaileen eskubidea eta eginbearra da, eta helburuen artean ikerketa sustatzea eta gauzatzea dago. Errioxako unibertsitate-sistema Urrutiko Hezkuntzarako Unibertsitate Nazionalari atxikitako zentro batekin eta lineako unibertsitate pribatu batekin osatzen da. Autonomia Erkidegoak erreferentziazko ikerketa-zentroak ditu osasun-arloan, mahastizaintza- eta ardogintza-arloan, kulturaren eta historiaren arloan eta espainieraren arloan. Ekonomia erregionalaren funtsezko sektoreetan espezializatutako zentro teknologikoen sare bat dago, hala nola nekazaritzako elikagaien sektorean, ontzi eta enbalajeen sektorean eta oinetakoen sektorean, bai eta eraikuntzaren eremuan, automobilgintzarenean, informazioaren eta komunikazioaren teknologienean, bioteknologiarenean edo zurgintza eta altzarigintzarenean espezializatutako enpresa-elkartzeen sare bat ere. Bestalde, Errioxak oso lehiakorra, berritzailea eta nazioartekotua den industria-sare sendoa du; sare hori, funtsean, enpresa txiki eta ertainek osatzen dute, eta, euren tamainari lotuta dituzten mugen ondorioz, laguntza behar dute berrikuntza-estrategiak planifikatzeko eta ezartzeko. Azkenik, Errioxako gizartea zientziaren, teknologiaren eta berrikuntzaren aldeko interesak eta gaitasunak garatzen ari da, eta horiek indartu eta sendotu egin behar dira. Eragile horiek guztiek erronka konplexu, askotariko eta ukaezin hauei egin beharko diete aurre: osasun eta ongizateari; uraren, nekazaritzaren eta nekazaritzako elikagaien katearen kudeaketa jasangarriari; mugikortasun jasangarri, seguru eta konektatuari; hazkunde ekonomikoari; gaitzaile digitalei zein ingurunearen eta ingurumenaren zaintzari; arlo biosanitarioari; agroindustriari, eta komunikazioaren eta adimen artifizialaren teknologiei, kulturari eta hizkuntzaren industriari, garrantzitsuenetako batzuk aipatzearen.

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Helburu orokorrak

Lege honen helburuak dira:

2. Errioxako ondare zientifikoa, teknologikoa, historikoa, kulturala eta linguistikoa zaintzea, gehitzea, aberastea eta zabaltzea.

⁹⁵⁴ BOEren 114. zenbakian, 2023ko maiatzaren 13ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-11338>

8.4.5.34. 9/2023 Legea, maiatzaren 5ekoa, Errioxako Autonomia Erkidegoko Funtzio Publikoari buruzkoa⁹⁵⁵

Bosgarren xedapen gehigarria.— Administrazio bereziko kidegoen oinarritzko eginkizunak

Honako hauek dira kidego bereziei dagozkien oinarritzko eginkizunak:

b) A2 azpitaldeko administrazio bereziko kidegoetan:

22) Gizarte ekintzako, gizarte zerbitzuetako eta gizarte osasuneko erdi-mailako teknikarien kidegoan logopeden eskala sortu da. Entzumenaren, fonazioaren eta hizkuntzaren, komunikazioaren eta ahozko eginkizunen (irenstea, murtxikatzea eta arnasketa) nahasmenduak prebenitzeko, ebaluatzeko eta berreskuratzeko jarduerekin lotutako eginkizunak dagozkio, haren diziplinako teknika terapeutikoen bidez.

⁹⁵⁵ BOEren 130. zenbakian, 2023ko ekainaren 1eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-12918>

8.4.6. Extremadurako Autonomia Erkidegoa

8.4.6.1. 1/1983 Lege Organikoa, otsailaren 25ekoa, Extremadurako Autonomia Estatutuari buruzkoa⁹⁵⁶

I. TITULUA Eskumenak

11. artikulua⁹⁵⁷

2. Era berean, Autonomia Erkidegoari dagokio hizkuntza- eta kultura-berezitasunak babestea, bai eta erregioko herri-ohituren eta tradizioen altxorra babestea ere, tokietako eta eskualdeetako aldaerak errespetatuz betiere.

⁹⁵⁶ BOEren 49. zenbakian, 1983ko otsailaren 26ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1983-6190>

⁹⁵⁷ Maiatzaren 6ko 12/1999 Lege Organikoaren artikulua bakarreko 7. zenbakiak aldatua.

8.4.6.2. 2/1999 Legea, martxoaren 29koa, Extremadurako Ondare Historiko eta Kulturalari buruzkoa⁹⁵⁸

ZIOEN AZALPENA

[...]

IV. tituluan definitu eta garatutako ondare etnologikoak ondasun industrial eta teknologikoak eta herri-arkitekturako elementuak hartzen ditu kontuan, betiere ondasun etnologiko ukiezin gisa aipatzen diren erabileretan, ohituretan, bizimoduetan eta hizkuntzan bildutako kultura-aberastasun guztia ahaztu gabe.

[...]

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

1 artikulua.— Xedea

2. Extremadurako ondare historiko eta kulturala osatzen dute babes eta defentsa berezia merezi duten ondasun material eta ukiezin guztiek, interes artistiko, historiko, arkitektoniko, arkeologiko, paleontologiko, etnologiko, zientifiko, tekniko, dokumental eta bibliografikoa dutelako. Horren zati dira, era berean, aztarnategi eta gune arkeologikoak, balio artistiko, historiko edo antropologikoa duten naturaguneak, lorategiak eta parkeak, hiri-multzoak eta arkitektura industrialeko elementuak, bai eta landa- edo herri-arkitektura eta Extremadurarentzat interesgarriak diren bizimoduak eta hizkera ere.

I. TITULUA

Ondasun historikoen eta kulturalen kategoriak

I. KAPITULUA

Kultura-intereseko ondasunak

6. artikulua.— Sailkapena

3. Herri-arteak eta -tradizioak, ohiturazko transmisioko usadio eta ohiturak — abestietan, musikan, ahozko tradizioan—, hizkuntza-berezitasunak eta Extremadurako gizarte-berezkotasuneko adierazpenak ikus-entzunezko teknika berrien bidez deklaratu eta erregistratu ahal izango dira, purutasun osoan eta etorkizuneko belaunaldiei ikusmen- eta entzumen-aberastasun osoan transmiti dakizkien.

⁹⁵⁸ BOEren 139. zenbakian, 1999ko ekainaren 11ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1999-13022>

IV. TITULUA

Ondare etnologikoa

60. artikulua.— Ondasun ukiezinen babesa

Ondasun etnologiko ukiezinak, hala nola Extremadurako erabilerak, ohiturak, sorkuntzak, portaerak, bizimoduak, ahozko tradizioa, hizketa eta hizkuntza-berezitasunak Kultura eta Ondare Sailak babestuko ditu lege honetan aurreikusitako moduan, eta, horretarako, horiek ikertzea eta sakonki biltzea sustatuko du, datozen belaunaldiei transmititzea bermatuko duten euskarrietan.

8.4.6.3. 3/2005 Legea, uztailaren 8koa, Osasun Informazioari eta Pazientearen Autonomiari buruzkoa⁹⁵⁹

IV. TITULUA Pazientearen autonomiarako eskubidea

III. KAPITULUA Adostasun informatua

27. artikulua.— Baimen informatuaren dokumentu espezifikoaren edukia

2. Dokumentu horretan, labur-labur eta hizkera ulergarrian adierazi beharko dira, betiere kontzeptu medikoak erabiltzaile orokorrek ulertu ahal izan ditzaten, gutxienez: [...]

⁹⁵⁹ BOEren 186. zenbakian, 2005eko abuztuaren 5eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2005-13470>

8.4.6.4. 2/2010 Legea, otsailaren 26koa, Extremadurako Logopeden Elkargo Profesionala sortzekoa⁹⁶⁰

ZIOEN AZALPENA

[...]

Lanbide-jarduera horrek, zeina bideratuta baitago giza komunikazioaren nahasmenduak prebenitzera, eboluzionatzera, tratatzera eta zientifikoki aztertzerara, ahozko eta idatzizko hizkera eta hitzik gabeko komunikazio-modu guztiak ulertzearekin eta adieraztearekin lotutako eginkizunak biltzen ditu, tradizio luzea du Espainian, eta nazioartean onartuta dago.

Logopeda-lanbidea, mediku-arretari lotua, gor-mutuen hezkuntzari zuzendutako espezializazio gisa hasi zen, eta 1970 inguruan hasi zen diseinatzen, entzumen- eta hizkuntza-ikerlanak eginez; hala ere, duela berrogeita hamar urte baino gehiagotatik ezagutzen da hizkuntzaren, hizketaren, ahotsaren, entzumenaren eta komunikazioaren alterazioak prebenitzera, ebaluatzerara eta diagnostikatzerara bideratutako jarduera, eta haren ikasketak unibertsitate-irakaskuntzaren ofizialtasuna behin betiko sendotzen eta lortzen du abuztuaren 30eko 1419/1991 Errege Dekretuaren bidez, zeinak ezartzen baititu logopediako diplomadunaren unibertsitate-titulua eta hura lortzera jotzen duten ikasketa-planei dagozkien jarraibide orokorrak; horrela, independentzia akademikoa du beste edozeinen aurrean.

[...]

Beste alde batetik, Lanbide Sanitarioen Antolamenduari buruzko azaroaren 21eko 44/2003 Legeak logopedia diplomadun-mailako tituludun osasun-lanbide gisa arautzen du. Beste alde batetik ere, 7.2. f) artikulua logopeden eginkizuntzat jotzen ditu entzumenaren, fonazioaren eta hizkeraren nahasmenduak prebenitzeko, ebaluatzeko eta berreskuratzeko jarduerak, haurren zein helduen kasuan, beren diziplinari dagozkion teknika terapeutikoen bidez, betiere haien titulazioaren eta kompetentzia espezifikoaren arabera osasun-lanbide bakoitzari dagozkion eginkizunak alde batera utzi gabe.

[...]

Laugarren xedapen iragankorra.— Beste profesional batzuen integrazioa

Lege hau indarrean jarri eta hurrengo bi urteetan hala eskatzen badute, Extremadurako Logopeden Elkargo Profesionalean sartu ahal izango dira hizkuntzaren eta entzumenaren perturbazio eta patologien arloan lan egin duten edo lan egiten duten profesionalak, honako kasu hauetako batean badaude:

a) Logopediaren arloan gutxienez hiru urtez jardun dutela egiaztatzen duten profesionalak, baldin eta honako titulazio hauetako bat badute:

Hizkuntzaren eta entzumenaren nahasmenduetan irakasle espezializatua izateko titulua, hezkuntzaren arloan eskuduna den ministerioak emandakoa.

⁹⁶⁰ BOEren 70. zenbakian, 2010eko martxoaren 22ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-4677>

Hizkuntzaren eta entzumenaren perturbazioetako espezialistaren diploma, Espainiako unibertsitateetako edozeinek luzatua edo behar bezala homologatutako atzerri-titulua.

**8.4.6.5. 2/2011 Legea, urtarrilaren 31koa,
Extremadurako Turismoa garatu eta
modernizatzeari buruzkoa⁹⁶¹**

I. TITULUA

**Turismo-jardueraren eskubideak, baliabideak eta
antolamendua**

III. KAPITULUA

Turismo-jardueraren antolamendua

2. ATALA

Turismoa sustatzea

23. artikulua.— Turismo-eskaintza dibertsifikatzea

1. Extremadurako Juntak Extremadurako turismo-eskaintzaren segmentazioa bultzatuko du, honako arlo eta jarduera hauek lehenetsiz:

i) Hizkuntza-turismoa.

4. ATALA

Turismo-kalitatea

31. artikulua.— Turismo-prestakuntza

2. Administrazioak laguntza emango du, beken eta beste laguntza batzuen bidez, teknologia berrien erabileran ezagutzak eskuratzeko turismo-prestakuntzarako, atzerriko hizkuntzen hastapenerako eta hobekuntzarako, eta prestatzaileen prestakuntzarako, besteak beste.

⁹⁶¹ BOEren 42. zenbakian, 2011ko otsailaren 18ko alean, argitaratua.
Testu kongsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-3179>

8.4.6.6. 4/2011 Legea, martxoaren 7koa, Extremadurako Hezkuntzari buruzkoa⁹⁶²

ZIOEN AZALPENA

III

[...]

Horretarako, legeak [...] eleaniztasunaren aldeko apustu estrategikoa egiten du, “Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratua”n ezarritako jarraibide eta mailekin nahitaez lotuta.

IV

[...]

[...] Era berean, eleaniztasuna eta informazioaren eta komunikazioaren teknologien erabilera etapa guztietan txertatu behar dira. Irakurketa, idazketa, ekintzailtzarako eta berrikuntzarako gaitasuna eta adimen emozionala dira curriculumean lehentasuna duten beste alderdi batzuk.

[...]

Lehen hezkuntzarako, haren izaera instrumentala dela eta, gaztelaniak, atzerriko hizkuntzek eta matematikek garrantzi berezia izango dute eta jarduketan programazioan eragina izango dute, irakaskuntzaren indibidualizazioaren esparruan.

Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzaren helburu nagusiak oinarrizko konpetentziak eskuratzea eta garatzea dira, matematika eta hizkuntza-komunikazioa bereziki. Horretarako, curriculumak atzerriko hizkuntzetan garatzeko aukera aurreikusten da. [...]

[...]

Legeak, era berean, arte-, hizkuntza- eta kirol-irakaskuntzak eta helduen hezkuntza arautzen ditu, eta ikaskuntza-eskaintza nahiko malguak sortzea sustatzen du, zenbait modalitatetan, prestakuntza beste jarduera batzuekin bateratzen laguntzeko.

[...]

[...] Bestalde, landa-eremuetako zentroetan irakasleak egon daitezen sustatzeko neurriak aurreikusten dira, eta lanpostu jakin batzuk betetzeko hizkuntza-eskakizunak ezartzeko aukera aurreikusten da. [...]

[...]

⁹⁶² BOEren 70. zenbakian, 2011ko martxoaren 23ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-5297>

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Extremadurako hezkuntza-sistemaren xedeak

Hauek dira lege honen bidez lortu nahi diren xedeak:

h) Ikasleek atzerriko hizkuntzetan komunikatzeko duten kompetentzia bermatzea.

II. TITULUA

Irakaskuntzaren indibidualizazioa eta ekitatea hezkuntzan

II. KAPITULUA

Irakaskuntza indibidualizatzea eta ikasleen hezkuntza- arrakasta

12. artikulua.— Aniztasunaren arreta

1. Lege honen ondorioetarako, aniztasunaren arretatzat jotzen da ikasleen hezkuntza-aurrerapena bultzatzeko hezkuntza-jardueren multzoa, kontuan hartuta ikasleen gaitasunak, ikasteko erritmoak eta estiloak, motibazioak eta interesak, egoera sozialak eta ekonomikoak, kulturalak, linguistikoak eta osasunekoak.

III. KAPITULUA

Emakumeen eta gizonen berdintasun eraginkorra hezkuntzan

17. artikulua.— Berdintasun eraginkorraren bermea

3. Hezkuntza Administrazioak arreta berezia jarriko du curriculum-materialetan hizkera eta eduki sexistak desagerrarazteko.

IV. KAPITULUA

Hezkuntza-laguntzaren beharrian espezifikoa duten ikasleak

25. artikulua.— Prestakuntza eta bitarteko egokiak

1. Espezialistak behar dituzten zentro guztiek pedagogia terapeutikoko, entzumeneko eta hizkuntzako espezialistak izango dituzte, edo, hala badagokio, laguntza-unitateak, eta hezkuntza-orientazioko profesionalen lankidetzak eta aholkularitza espezializatua.

28. artikulua.— Hezkuntza-sisteman berandu sartu diren ikasleak edo eskolatze etena dutenak

1. Hezkuntza Administrazioak harrera, gizarteratzea, gaztelaniaren ikaskuntza eta hezkuntza-helburuak lortzeko oinarritzko gaitasunak eskuratzen lagunduko die,

arrazoi bat dela edo beste, hezkuntza-sisteman berandu sartu diren ikasleei edo eskolatze etena izan duten ikasleei. Neurri horiek ezarri behar direnean, neurriok ikasleak talde arruntetan eskolatzearekin batera garatuko dira, ikasleen ikaskuntzaren maila eta bilakaera kontuan hartuta, eta ez dute banantzerik ekarriko, ez eta baztertzerik ere.

III. TITULUA

Hezkuntza-erkidegoa

II. KAPITULUA

Ikasleak

45. artikulua.— Eskubideak

2. Hezkuntza-eremuko eskubideak eta askatasunak honako hauek dira:

h) Irakaskuntzan espainiar zeinu-hizkuntza erabiltzea, bai eta braille irakurketa-idazketaren kodea ere, inguruabar pertsonalak direla-eta hala eskatzen duenean.

V. KAPITULUA

Beste hezkuntza-eragile batzuk

61. artikulua.— Laguntzarako beste langile batzuk

1. Zentro publikoek zenbait eremutako beste profesional batzuk eduki ahal izango dituzte programa eta jarduera batzuk garatzeko, hala nola eleaniztasun-planak edo ikasleen prestakuntza osagarria.

2. Irakaskuntzakoak ez diren profesional horiek zentro bakoitzaren beharrianen araberrako kualifikazioa izan beharko dute, eta irakasleekin koordinatuta lan egingo dute, zuzendaritza-taldeak gainbegiratuta.

IV. TITULUA

Irakaskuntza prozesu gisa. Bizialdi osoko ikaskuntza

I. KAPITULUA

Curriculuma

71. artikulua.— Curriculumaren printzipioak

Lege honetan araututako irakaskuntzen curriculuma, funtsean, helburu hauetara bideratuko da:

d) Ahozko eta idatzizko ulermen eta adierazpen egokia garatzea, irakurtzeko ohiturak sortuz eta komunikazio-konpetentziak lortuz atzerriko hizkuntzak erabiltzean eta teknologiak menderatzean.

II. KAPITULUA

Eleaniztasuna

74. artikulua.— Eleaniztasuna sustatzea

1. Autonomia Erkidegoan sortzen diren haur eta lehen hezkuntzako zentroak elebidunak izango dira.
2. Extremadurako funts publikoak dituzten zentroek hezkuntza elebiduna sustatzeko programak izango dituzte.
3. Curriculumak atzerriko bi hizkuntzatan, gutxienez, komunikazio-kompetentzia lortzea izango du helburu, Europar Batasunaren helburuekin bat etorritik.
4. Extremadurako hezkuntza-sistemak Europako Kontseiluak ezarritako Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuko jarraibideak eta mailak aplikatuko ditu atzerriko hizkuntzen irakaskuntzan, ikaskuntzan eta ebaluazioan.
5. Atzerriko hizkuntzak ikasgela birtualen bidez ikastea bultzatuko da.
6. Lanbide Heziketan atzerriko hizkuntzak ikastea bultzatuko da.

75. artikulua.— Hezkuntza eleaniztuna

1. Hezkuntza Administrazioak laguntza-mekanismoak eta neurriak ezarriko ditu zentroetan eredu eleaniztunak garatzeko, curriculumeko ikasgaiak atzerriko hizkuntza batean irakastea erraztuz.
2. Era berean, Hezkuntza Administrazioak atzerriko hizkuntzen irakaskuntzaren aspektu didaktikoak berritzea sustatuko du, ikasgelan ahozko komunikaziora bideratutako metodo aktiboak eta parte-hartzaileak erabiliz, eta zentroei baliabideak emango dizkie helburu hori lortzeko, erregelamendu bidez ezarritako baldintzetan.

76. artikulua.— Hizkuntza- eta metodologia-prestakuntza

1. Hezkuntza Administrazioak irakasgaietako irakasleak atzerriko hizkuntzetan prestatzea bultzatuko du, espezialitatea edozein dela ere, eta horretarako programak ezarriko ditu.
2. Hezkuntza Administrazioak ikasketa-lizentziatarako deialdiak egingo ditu atzerriko hizkuntzak hobetzeko.
3. Irakasgaia atzerriko hizkuntza batean ematen duten irakasleei pizgarriak emango zaizkie, erregelamendu bidez ezartzen diren baldintzetan.
4. Hezkuntza Administrazioak egonaldiak antolatuko ditu atzerrian ikasle eta irakasleentzat, eta zentroek nazioarteko eskola-trukerako programetan parte har dezaten sustatuko du.

77. artikulua.— Portugesa atzerriko bigarren hizkuntza

Extremadurako Juntak neurri eraginkorrak hartuko ditu portugesa atzerriko bigarren hizkuntza izan dadin funts publikoekin sostengatutako zentroetan.

IV. KAPITULUA

Curriculumaren lehentasunezko aspektuak

80. artikulua.— Irakurketa eskola-eremuan

1. Funts publikoekin sostengatutako zentroek, Hezkuntza Administrazioaren laguntzarekin, irakurtzeko, idazteko eta informazioa eskuratzeko planak egin eta abiaraziko dituzte, betiere hizkuntza-komunikazioko, informazioaren tratamenduko eta konpetentzia digitaleko konpetentzien garapena indartzeko. Plan horietan arlo eta ikasgai guztietako jarduerak, eskolako eta eskolaz kanpoko jarduerak eta familiekin elkarlanean antolatutako ekimenak jasoko dira.

V. KAPITULUA

Haur Hezkuntza

85. artikulua.— Ikaskuntzak

2. Zentroek atzerriko hizkuntza bat ikastea sustatuko dute lehenengo ziklotik aurrera. Era berean sustatuko du irakurketa eta idazketa, oinarriko zenbaki-trebetasunak eta balioetan heztea goiz hastea. Informazioaren eta komunikazioaren teknologiek baliabide didaktikoa izan behar dute etapa osoan.

VI. KAPITULUA

Oinarrizko hezkuntza

2. ATALA

Lehen Hezkuntza

92. artikulua.— Arlo instrumentalak eta metodologia

1. Gaztelania, atzerriko hizkuntzak eta matematikak beste ezagutza batzuk eskuratzeko arlo instrumentalak dira, eta, horregatik, bereziki hartuko dira kontuan.

5. Atzerriko hizkuntzen irakaskuntzak, ikaskuntzak eta ebaluazioak aukera eman beharko dute, etapa hau amaitutakoan, ikasleak Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuko A1 mailara heltzeko.

6. Zentroek jarduketak egin ahal izango dituzte arlo guztietako curriculumara atzerriko hizkuntzetan garatzeko.

3. ATALA

Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza

96. artikulua.— Gai instrumentalak eta konpetentziak eskuratzea

3. Atzerriko hizkuntzen irakaskuntzak, ikaskuntzak eta ebaluazioak aukera eman beharko dute, etapa hau amaitutakoan, ikasleak Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuko A2 mailara heltzeko.

4. Zentroek jarduketak egin ahal izango dituzte ikasgai guztietako curriculumara atzerriko hizkuntzetan garatzeko.

VII. KAPITULUA

Batxilergoa

100. artikulua.— Ikaskuntzak

2. Atzerriko hizkuntzen irakaskuntzak, ikaskuntzak eta ebaluazioak aukera eman beharko dute, etapa hau amaitutakoan, ikasleak Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuko B1 mailara heltzeko.

3. Zentroek jarduketak egin ahal izango dituzte ikasgai guztietako curriculuma atzerriko hizkuntzetan garatzeko, betiere esperientzia horiek Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzan gauzatu badituzte.

VIII. KAPITULUA

Lanbide-heziketa hezkuntza-sisteman

104. artikulua.— Lanbide-heziketako eskaintza

8. Hezkuntza Administrazioak baldintzak ezarriko ditu zentroek lanbide-moduluak atzerriko hizkuntzetan eman ahal izateko, behin baimena lortu ondoren.

X. KAPITULUA

Araubide bereziko hizkuntzen irakaskuntzak

118. artikulua.— Hizkuntza-eskola ofizialak

1. Hezkuntza Administrazioak arautuko ditu ikasleen eta irakasleen kopuru-erlazioari, instalazioei eta eskola-postuen kopuruari buruzko betekizunak.

2. Hizkuntza-eskola ofizialetan gaztelania atzerriko hizkuntza gisa irakastea sustatuko da.

3. Araubide bereziko hizkuntzen irakaskuntzak oinarrizko mailan, tarteko mailan eta maila aurreratuan antolatzen dira. Tarteko mailako eta maila aurreratuko irakaskuntzak hizkuntza-eskola ofizialetan emango dira, eta eskolok ere oinarrizko maila eskaini ahal izango dute.

4. Hezkuntza-eskumenak dituen sailak baliozkotze-araubide bat ezarriko du bigarren hezkuntzako ikasketen eta hizkuntza-irakaskuntzen oinarrizko mailaren artean.

5. Hizkuntza-eskola ofizialek hizkuntza modernoari buruzko ikastaro espezifikoak programatuko dituzte irakasleen etengabeko prestakuntzarako. Era berean, atzerriko hizkuntzetan eguneratzeko ikastaroak eman ahal izango dituzte beste kolektibo profesional batzuentzat.

6. Era berean, hizkuntza-eskola ofizialetan hizkuntzen urrutiko irakaskuntzak integratu ahal izango dira.

7. Hizkuntza-eskola ofizialek ematen dituzten irakaskuntzei buruzko ikerketa- eta berrikuntza-planak garatu ahal izango dituzte, Hezkuntza Administrazioak alde zuzenetik baimena emanda.

119. artikulua.— Irakaskuntzen antolaketa

Hizkuntza-eskola ofizialek aukera emango dute Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuan ezarritako mailei dagozkien ziurtagiriak lortzeko, betiere Hezkuntza Administrazioak ezarritako baldintzetan eta Extremadurako zentro guztietarako proba homologatu eta bakarrak eginaz.

V. TITULUA
Irakaskuntzako zentroak

I. KAPITULUA
Arau orokorrak

135. artikulua.— Eskola-liburutegia

1. Zentro guztiek izango dute behar adina baliabide izango duen eskola-liburutegia, zenbait euskarritan informazioa eta dokumentazioa iristeko aukera emango duena, irakasleen eguneratze zientifikoa eta pedagogikoa bultzatuko duena, ikasleen irakaskuntza eta ikaskuntza-prozesuak indartuko dituena eta irakurtzeko ohitura, hizkuntzak praktikatzea eta informazioa erabiltzeko trebetasunak sustatuko dituena.

VI. TITULUA
Irakasleak

I. KAPITULUA
Irakaskuntzako funtzio publikoa

151. artikulua.— Eskumenak esleitzea

2. Extremadurako Juntako langileen politika orokorraren esparruan, hezkuntzaren arloan eskumenak dituen sailburuak honako eskumen hauek izango ditu:

d) Hala badagokio, eska daitezkeen hizkuntza-eskakizunak ezartzea irakaskuntzako funtzio publikoan lanpostu jakin batzuk betetzeko.

VIII. TITULUA
Hezkuntza Administrazioa

V. KAPITULUA
Elkarlana beste administrazio eta instituzio batzuekin

191. artikulua.— Lankidetzaren beste administrazio publiko eta instituzio batzuekin

4. Hezkuntza Sailak hitzarmenak sinatu ahal izango ditu estatuko zein atzerriko hezkuntza-instituzioekin eta kultura-instituzioekin, irakasleen eta ikasleen hizkuntza-murgiltzea eta irakasleen eguneratze zientifikoa eta pedagogikoa errazteko.

193. artikulua.— Lankidetza unibertsitateekin

1. Hezkuntza Administrazioak hitzarmenak edo beste lankidetza-formula batzuk sinatu ahal izango ditu unibertsitateekin, batez ere Extremadurako Unibertsitatearekin eta Urrutiko Hezkuntzako Unibertsitate Nazionalarekin, betiere gizarte-interes nabarmena duten aspektuei dagokienez, bereziki honako hauei dagokienez:

d) Eleaniztasuna eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiak bultzatzea eskola-eremuan.

196. artikulua.— Komunikabide sozialak

3. Zerbitzu publiko gisa, Extremadurako Ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioak, bere jardueren esparruan, informaziorako, kulturarako eta hezkuntzarako irispidea bermatuko du. Extremadurako Juntak lankidetza-hitzarmenak sinatu ahal izango ditu balio demokratikoak sustatzen dituzten hezkuntza-edukiak emateko, arteak, zientziak eta kirola zabaldu eta sustatzeko, hizkuntzen ikaskuntza, alfabetatze digitala eta informazioaren eta komunikazioaren teknologien erabilera arduratsua indartzeko, bai eta herritarren hezkuntza integralean lagun dezaketen beste eduki batzuk ere.

Bigarren xedapen gehigarria.— Irakasle espezialistak kontratatzea

Hezkuntzako eskumena duen sailak, salbuespen gisa, langile espezialistak kontratatu ahal izango ditu, nahiz eta titulaziorik ez izan, Lanbide Heziketa, arte-, kirol- eta hizkuntza-irakaskuntzetarako moduluak, ikasgaiak edo prestakuntza-unitateak emateko, betiere estatuko oinarrizko legeriaren eta indarrean dagoen gainerako araudi aplikagarriaren arabera.

8.4.6.7. 8/2011 Legea, martxoaren 23koa, Extremadurako emakumeen eta gizonen arteko berdintasunari eta genero- indarkeriaren aurkakoari buruzkoa⁹⁶³

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Printzipio orokorrak

Lege honen helburuak lortzeko, Extremadurako botere publikoen jarduketa-printzipio orokorrak izango dira, haien eskumenen esparruan:

9. Beharrezko neurriak hartzea hizkuntzaren erabilera sexista ezabatzeko, eta emakumeen eta gizonen irudiaren erabilera, sexuen arteko berdintasunean oinarritua, bizitza publikoaren eta pribatuaren eremu guztietan sustatu eta bermatzea.

4. artikulua.— Definizioak

9. Hizkuntzaren erabilera ez-sexista hizkuntza aldetik zuzenak diren esamoldeak erabiltzea da beste esamolde batzuen ordez, azken esamoldeok zuzenak izan zein ez, betiere femeninoa ikusezin bihurtzen badute edo maskulinoarekiko bigarren mailan jartzen badute.

I. TITULUA Eskumenak, eginkizunak, antolaketa instituzionala, koordinazioa eta finantzaketa

I. KAPITULUA Eskumenak eta eginkizunak

6. artikulua.— Autonomia Erkidegoko Administrazioa

1. Extremadurako Juntak berdintasunaren arloan duen eskumena egikarituko du, gizonen eta emakumeen berdintasun osoa eta eraginkorra bermatzeko bizitza publiko, familiar, sozial, laboral, ekonomiko eta kulturaleko eremu guztietan. Era berean, berdintasun erreala eta eraginkorra eragozten edo zailtzen duten oztopoak kenduko ditu beharrezkoak diren ekintza positiboko neurrien bidez.

2. Horretarako, Extremadurako Autonomia Erkidegoko Administrazioak, funtsean, eginkizun hauen bidez garatuko ditu bere eskumenak:

c) Administrazio-dokumentuetan hizkuntzaren erabilera ez-sexista sustatzea.

⁹⁶³ BOEren 88. zenbakian, 2011ko apirilaren 13ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-6651>

7. artikulua.— Toki-erakundeak

1. Konstituzioak bermaturiko autonomiari kalterik egin gabe, toki-erakundeek, Extremadurako Autonomia Erkidegoko Administrazioarekin lankidetzan, beren eskumenak garatuko dituzte beren lurraldean emakumeen berdintasun osoa eta eraginkorra bermatzeko eremu guztietan, eta hori eragozten edo zailtzen duten oztopoak kenduko dituzte beharrezkoak diren ekintza positiboko neurrien bidez.

2. Berdintasunaren arloan, toki-erakundeei dagokie, bai lurraldeari bai elkarteei dagokienez, honako eginkizun hauek egikaritzea:

b) Administrazio-dokumentuetan hizkuntzaren erabilera ez-sexista sustatzea.

II. TITULUA

Politika publikoetan genero-ikuspegia txertatzea

I. KAPITULUA

Genero-ikuspegia politika publikoetan eta araudian txertatzeko neurriak

27. artikulua.— Hizkuntza eta irudi ez-sexista

1. Extremadurako botere publikoek eta, bereziki, Extremadurako Autonomia Erkidegoko Administrazioak hizkera ez-sexista erabili behar dute administrazio-eremuan, zuzenean edo beste pertsona edo erakunde batzuen bitartez sortzen dituzten dokumentu eta euskarrietan, eta hizkera ez-sexista ezartzea sustatuko dute gizarte-, kultura- eta arte-eremu guztietan.

2. Bereziki, Extremadurako komunikabide publikoak edo dirulaguntza publikoak jasotzen dituztenak behartuta daude hizkuntzaren erabilera ez-sexista egitera.

III. TITULUA

Genero-berdintasuna bermatzeko neurriak

I. KAPITULUA

Berdintasuna hezkuntzan

33. artikulua.— Berdintasun-printzipioak hezkuntzan

4. Extremadurako irakaskuntzako zentroek genero-ikuspegia beren jarduketa guztietan txertatzeko printzipioa beteko dute. Bereziki, hizkuntzaren erabilera inklusiboa sustatuko da.

II. KAPITULUA

Berdintasuna enpleguan

2. ATALA

Erantzukizun soziala eta bikaintasun-marka

55. artikulua.— Berdintasuneko Bikaintasun Marka

1. Extremadurako Juntak sustatuko du enpresek neurri espezifikoak har ditzaten emakumeen eta gizonen arteko lan-berdintasuna lortzeko, eta, hala badagokio, berdintasun-plan bat egin, hitzartu eta aplikatzeko beren aplikazio-eremuan. Horretarako, neurri horiek hartzeagatik enpresak sustatzeko eta aitortzeko formula gisa, Berdintasuneko Bikaintasun markaren bereizgarria sortuko da.

2. Hura emateko kontuan hartu beharreko aspekturik garrantzitsuenen artean, honako hauek daude:

f) Hizkera sexistak edo androzentrikoak ez erabiltzea enpresaren barne-komunikazioan, eta enpresaren produktuen, zerbitzuen eta marketinaren publizitatean.

V. KAPITULUA

Beste politika sektorial batzuk

70. artikulua.— Informazioaren eta ezagutzaren gizartea

3. Informazioaren eta komunikazioaren teknologien eremuan, Extremadurako botere publikoek oso-osoan edo zati batean finantzatutako proiektuetan bermatuko da hizkera eta edukia sexistak ez izatea.

VII. KAPITULUA

Irudia eta komunikabide sozialak

75. artikulua.— Komunikabide sozialak

2. Extremadurako Juntak, diskriminazioa saihesteko eta titulartasun publikoko informazioaren eta komunikazioaren sektorean emakumeen diskriminazioa saihesteko, eta, bereziki, ikus-entzunezkoen erakunde autonomikoaren antolaketari eta jarduerari dagokienez, honako hauek sustatuko ditu:

c) Titulartasun publikoko hedabideetan bermatuko du, aldizka, informazio- eta zabalkunde-kanpaina instituzionalak abiaraziko direla, emakumeen presentzia eta partaidetza sozial eta politikoari eta bi sexuen arteko desberdintasuna ezabatzeari balioa emateko eta, bereziki, emakumeen genero-indarkeriaren, sexu-jazarpenaren eta sexu-esplotazioaren aurkako sentsibilizazioa sustatzeko. Ondorio horietarako, mezu horiek zentzumen-desgaitasunen bat duten emakumei ere helarazteko mekanismo egokiak erabiltzen direla zainduko du, eta, horretarako, beharrezkoak diren itzulpen-zerbitzuak ezarriko ditu.

VI. TITULUA

Arau-hausteak eta zehapenak

100. artikulua.— Arau-hausteak

3. Arau-hauste astunak dira honako hauek:

e) Dokumentu eta euskarri administratiboetan hizkera sexista erabiltzea.

4. Arau-hauste oso astunak dira honako hauek:

e) Hizkera sexista erabiltzea edo mezu edo irudi estereotipatuak helaraztea emakumeak gizonen mende daudela edo bi sexuen arteko desberdintasuna dagoela adierazteko, Extremadurako komunikabide publikoetan, dirulaguntza publikoak jasotzen dituzten beste komunikabideetan edo Extremadurako Autonomia Erkidegoaren eskumen-eremuko komunikabideetan.

8.4.6.8. 2/2012 Legea, ekainaren 28koa, Extremadurako Autonomia Erkidegoko tributuen, finantzen eta jokoaren arloko premiazko neurriei buruzkoa⁹⁶⁴

ZIOEN AZALPENA

VI

[...]

Azkenik, lege honek zenbait subjekturi (herritarrak, ekintzaileak, interesdunak, zergadunak, gazteak, etab.) erreferentzia egiteko genero gramatikal maskulinoko substantiboak erabiltzen dituen kasu guztietan, ulertu behar da bi sexuetako gizabanakoak izendatzeko erabiltzen direla, eta, oro har, emakumeak zein gizonak aipatzen dituztela, berdintasun hertsiarekin ondorio juridikoei dagokienez, eta erabilera horrek ez duela inolako diskriminazio-asmorik. Hizkuntza-aukera horren helburu bakarra araua irakurtzen laguntzea eta adierazpenean ekonomia handiagoa lortzea da.

⁹⁶⁴ BOEren 166. zenbakian, 2012ko uztailaren 12ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2012-9283>

8.4.6.9. 4/2013 Legea, maiatzaren 21ekoa, Extremadurako Gobernu Irekiari buruzkoa⁹⁶⁵

ZIOEN AZALPENA

III

[...]

Bestalde, bosgarren, seigarren eta zazpigarren xedapen gehigarrietan, neurri espezifikoak aurreikusten dira gai hauetan: gobernu irekia egikaritzeko erantzukizunak; gardentasun-betebeharretarako erregulazio bereziak, eta informazioa iristeko eskubidea eta genero-berdintasuna, hurrenez hurren.

[...]

ATARIKO TITULUA

Eremua eta printzipio orokorrak

4. artikulua.— Printzipio orokorrak

Administrazio publikoak estatuaren oinarrizko araudian aurreikusitako printzipio guztietara egokituko du bere jarduna. Gainera, administrazio onaren eta gobernu onaren berri eman beharko dira:

i) Sinpletasunaren eta ulergarritasunaren printzipioa: Administrazio publikoak jardun behar du bere erantzun-denborak pixkanaka laburtzeko, izapideak sinplifikatuz, administrazio-zamak kenduz eta hizkera irisgarria erabiltzea sustatzen duten prozesuak eta teknikak erabiliz.

Zazpigarren xedapen gehigarria.— Genero-berdintasuna hizkeran

Extremadurako gobernu irekiari buruzko lege honek genero gramatikal maskulinoko substantiboak erabiltzen dituenean pertsonen, karguen edo lanpostuen erreferentzia egiteko, ulertu behar da adierazpenaren ekonomia hutsagatik egiten dela, eta modu generikoan erabiltzen direla, aipatutako pertsonen edo kargu edo lanpostu horien titularren sexua edozein dela ere, eta berdintasun hertsiarekin ondorio juridikoei dagokienez.

⁹⁶⁵ BOEren 136. zenbakian, 2013ko ekainaren 7ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2013-6050>

8.4.6.10. 8/2013 Legea, abenduaren 27koa, Extremadurako Komunikazio eta Publizitate Instituzionalari buruzkoa⁹⁶⁶

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

8. artikulua.— Hizkuntzak

1. 1. Extremadurako Autonomia Erkidegoaren lurraldean zabalkundearen duten edo egiten diren publizitateko eta komunikazioko kanpaina instituzionaletan, gaztelania erabiliko da.
2. Era berean, beste hizkuntza batzuk ere erabili ahal izango dira, jardueren xedarengatik edo horien zabalkunde-eremuarengatik beharrezkoa izanez gero.

⁹⁶⁶ BOEren 22. zenbakian, 2014ko urtarrilaren 25eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-754>

8.4.6.11. 11/2014 Legea, abenduaren 9koa, Extremadurako Irisgarritasun Unibertsalari buruzkoa⁹⁶⁷

ZIOEN AZALPENA

I

[...]

Hogei urte igaro dira Minusbaliatuak Gizarteratzeari buruzko apirilaren 7ko 13/1982 Legea promulgatu zenetik, eta lege horren osagarri gisa, Estatuak abenduaren 2ko 51/2003 Legea onetsi zuen, desgaitasuna duten pertsonen aukeraberdintasunari, diskriminaziorik ezari eta irisgarritasun unibertsalari buruzkoa; lege horretatik abiatuta, arau estatal askoren garapen zabala gertatu zen, eta haien artean hauxe nabarmentzen da: 27/2007 Legea, urriaren 23koa, Espainiako zeinuhizkuntzak onesten dituen eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta goritsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzen dituen, zeinak aitortzen baitu gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta goritsuek eskubidea dutela Espainiako zeinuhizkuntzen ikaskuntza, ezagutza eta erabilera aske hautatzeko, bai eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoetarako ere, eta hori funtsezko faktorea da pertsona horiek gizarteratzeko.

[...]

IV. TITULUA

Irisgarritasuna komunikazioan, informazioaren gizartean eta komunikabide sozialetan

11. artikulua.— Irisgarritasun-baldintzak informazioaren gizartean eta komunikabide sozialetan

4. Extremadurako Administrazio autonomikoak ikus-entzunezko komunikazioaren arloko legeria espezifikoa arautuko ditu telebistaren ikus-entzunezko edukien gutxieneko irisgarritasun-baldintzak, azpitoluak, audiodeskripzioa eta zeinuhizkuntzaren interpretazioa txertatuz.

VI. TITULUA

Sustapen-neurriak

15. artikulua.— Xedapen orokorrak

Extremadurako Autonomia Erkidegoko Administrazioak betebeharrak hauek izango ditu:

3. Goritsuen zeinuhizkuntzan eta interprete-gidetan interpretatzen duten profesionalen prestakuntza bultzatzea, eta horiek funtzio publikoan pixkanaka sar

⁹⁶⁷ BOEren 315. zenbakian, 2014ko abenduaren 30eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-13629>

daitezen sustatzea, entzumen-desgaitasuna duten pertsonekin zuzeneko komunikazioa errazteko.

4. Administrazio publikoen jendaurreko arretan zeinu-hizkuntzaren erabilera eta administrazio publikoek sustatutako ekitaldi ofizialetan aldibereko itzulpena sustatzea.

ERANSKINA

Lege honetan erabilitako kontzeptuen glosategia

[...]

Laguntza osagarriak, hala nola dirulaguntzak, laguntzeko produktu eta teknologiak, zerbitzu edo tratamendu espezializatuak eta beste zerbitzu pertsonal batzuk, bai eta pertsona edo animalia bidezko beste laguntza modu batzuk ere. Berezi, komunikaziorako laguntza eta zerbitzu lagungarriak, hala nola sistema handigarriak eta sistema alternatiboak, braillea, irispide errazeko multimedia-gailuak, ahozko komunikaziorako eta zeinu-hizkuntzarako laguntza-sistemak, ukimenezko komunikazio-sistemak eta komunikazioan laguntzen duten beste gailu batzuk.

Laguntza pertsonala: pertsonen komunikazioa edota mugikortasuna errazteko prestatutako pertsona, hala nola zeinu-hizkuntzaren interpretea, gidari-interpretea edo laguntzaile pertsonala.

[...]

Aukera-berdintasuna: diskriminaziorik ez izatea, ez zuzenekorik ez zeharkakorik, diskriminazio horretan sartzen delarik edozein bereizketa, bazterketa edo murriztapen, zeinaren asmoa edo ondorioa baita irisgarritasun-beharrizanik handienak dituzten pertsonen giza eskubide eta oinarrizko askatasun guztiak aitortu daitezkeen, balia daitezkeen edo baldintza berdinetan egikari daitezkeen oztopatzea edo ondoriorik gabe uztea eremu hauetan: politikan, ekonomian, gizartean, lanean, hizkuntzan, kulturen edo gizarte zibilean edo bestekoetan.

[...]

Era berean, ekintza positiboko neurriak hartzen badira, aukera-berdintasuna dela joko da. Irisgarritasun-beharrizanik handienak dituzten pertsonak: desgaitasun-mailaren bat aitortua izan edo ez, bizimodu independente eta autonomia egin ahal izateko, ingurune, produktu eta zerbitzu irisgarriak behar dituzten pertsonak.

Ikuspegi horretatik, irisgarritasun-beharrizanik handienak dituzten pertsonatzat hartzen dira, besteak beste: desgaitasun iraunkorrak dituzten pertsonak, aldi baterako desgaitasunak dituzten pertsonak, adinekoak eta beste pertsona batzuk, hala nola haurrak, emakume haurdunak, haurtxoen kotxetxoekin dabiltzan edo objektu astunak daramatzaten pertsonak, hizkuntza ezagutzen ez duten pertsonak.

8.4.6.12. 8/2015 Legea, martxoaren 31koa, Laborategi Kliniko eta Biomedikoko Goi- mailako Teknikarien Elkargo Profesionala sortzeari buruzkoa⁹⁶⁸

ZIOEN AZALPENA

[...]

Lege hau idaztean, bi sexuak hizkuntza-baliabide gisa irudikatzeko hizkuntzak substantibo maskulino pluralari ematen dion konbentzioa hautatu da, betiere adierazpenean ekonomia handiagoa lortzeko eta, horrela, araua errazago irakurri eta ulertzeko. Hala, legearen testuan, espainieraren gramatikaren usadio eta erregelen arabera, genero maskulino plurala forma ez-markatua edo inklusiboa da, eta, “técnicos” esaten duen lekuan, legeak sexu maskulinoaren eta femeninoaren profesionalak aipatzen ditu, genero gramatikal femeninoaren aldean, forma markatua eta, beraz, maskulinoa bakarrik.

[...]

⁹⁶⁸ BOEren 96. zenbakian, 2015eko apirilaren 22ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-4329>

8.4.6.13. 12/2015 Legea, apirilaren 8koa, Extremadurako Autonomia Erkidegoan lesbiana, gay, bisexual, transexual, transgenero eta intersexualen berdintasun sozialari, eta sexu-orientazioan eta genero- identitatean oinarritutako diskriminazioaren aurkako politika publikoei buruzkoa⁹⁶⁹

ZIOEN AZALPENA

Nazioarteko eta estatuko esparru instituzionala

Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalaren 2. artikulua baieztatzen du: «Gizaki orori dagozkio adierazpen honetako eskubide eta askatasunak, eta ez da inor bereiziko arraza, kolorea, sexua, hizkuntza, erlijioa, politikako edo bestelako iritzia, sorterrria edo gizarteko jatorria, ekonomia-maila, jaiotza edo beste inolako gorabeheragatik».

[...]

Era berean, Europar Batasuneko Oinarritzko Eskubideen Gutunaren 21. artikulua beren-beregi debekatzen du diskriminazio oro, batez ere, diskriminazioaren eragilea denean sexua, arraza, kolorea, etnia- edo gizarte-jatorriak, ezaugarri genetikoak, hizkuntza, erlijioa, pentsamoldeak, iritzi politikoak nahiz beste edozein motatako iritziak, gutxiengo nazional bateko izatea, ondarea, jaiotza, desgaitasuna, adina edota sexu-orientazioa.

[...]

II. TITULUA

LGBTI pertsonen berdintasun soziala, eta sexu- orientazioan eta genero-identitatean oinarritutako diskriminaziorik eza bermatzeko politika publikoak

X. KAPITULUA

Komunikazioa

33. artikulua.— Kode deontologikoa

Extremadurako Juntak zainduko du komunikabideek, autorregulazioaren bidez, kode deontologikoak har ditzatela, zeinek jasoko baitituzte berdintasunarekiko errespetua, eta sexu-orientazioan eta genero-identitatean edo adierazpenean

⁹⁶⁹ BOEren 108. zenbakian, 2015eko maiatzaren 6ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-5015>

oinarritutako diskriminazioaren debekua, bai informazioaren eta publizitatearen edukietan, bai erabilitako hizkeran. Xedapen horrek bitarteko guztiei eragingo die, teknologia berriek bultzatutakoei barne.

8.4.6.14. 13/2015 Legea, apirilaren 8koa, Extremadurako Funtzio Publikoari buruzkoa⁹⁷⁰

VI. TITULUA

Enplegatu publikoaren izaera lortzea eta galtzea

II. KAPITULUA

Enplegu publikorako sarrera

90. artikulua.— Beste estatu batzuetako herritarrak Extremadurako enplegu publikoan sartzea

6. Hautaketa-prozesuen deialdiek zehaztuko dute gaztelaniaren jakite-maila egokia egiaztatzeko modua zein den, eta xede hori duten probak gainditzea galdatu ahal izango dute, salbu eta hautaketa-probek beren kabuz jakite-maila hori frogatzea badakarte.

IV. KAPITULUA

Hautaketa-sistemak eta hautaketa-organoak

94. artikulua.— Printzipioak

2. Hautaketa-prozeduretan bereziki zainduko da gainditu beharreko probak eta deialdiko lanpostuetan bete beharreko atazak elkarri ondo egokitzen zaizkiola, eta, hala dagokionean, egin beharreko proba praktiko guztiak ere egingo dira. Deialdira aurkeztutako lehiakideek, aurrez erabakita dagoenaren arabera, beren jakintza eta gaitasun analitikoa egiaztatu beharko dituzte ahoz edo idatziz, eurek dituzten gaitasunak eta trebetasunak erakusteko ariketak egin beharko dituzte, atzerriko hizkuntzak badakizkitela erakutsi, eta, hala dagokionean, ariketa fisikoak gainditu beharko dituzte.

VIII. TITULUA

Lanpostuak betetzea eta langileen mugikortasuna

117. artikulua.— Balioets daitezkeen merezimenduak

2. Lanpostu berezituak betetzeko lehiaketetan, honako hauek balioetsi ahal izango dira: hizkuntzak, irakaskuntza- eta ikerketa-jarduera, arlo funtzional bereko lanpostuetan izandako esperientzia eta dagozkion titulazioak, bai eta deitutako lanpostuan bere gain hartutako eginkizunekin eta bete beharreko atazekin zuzeneko lotura duen beste edozein merezimendu ere.

⁹⁷⁰ BOEren 108. zenbakian, 2015eko maiatzaren 6ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-5016>

X. TITULUA

Diziplina-araubidea

152. artikulua.— Falta oso astunak

1. Funtzionario publikoen diziplina-falta oso astuntzat joko dira honako hauek:

b) Honako arrazoi hauetako batengatik diskriminazioa dakarten jarduerak: arraza edo jatorri etnikoa, erlijioa edo sinesmenak, desgaitasuna, adina edo sexu-orientazioa, hizkuntza, iritzia, sorlekua edo bizilekua, sexua edo beste edozein inguruabar pertsonal edo sozial; era berean, arau-hauste oso astunak dira arraza edo jatorri etnikoan, erlijioan edo sinesmenetan, desgaitasunean eta adinean edo sexu-orientazioan oinarritutako jazarpenak eta jazarpen morala, sexuala eta sexuan oinarritutakoa.

**8.4.6.15. 8/2016 Legea, abenduaren 12koa,
Extremadurako Autonomia Erkidegoko
tributu-, ondare-, finantza- eta administrazio-
neurriei buruzkoa⁹⁷¹**

ZIOEN AZALPENA

III

[...]

Lege honek zenbait subjekturi erreferentzia egiteko genero gramatikal maskulinoko substantiboak erabiltzen dituen kasu guztietan, ulertu behar da bi sexuetako gizabanakoak izendatzeko erabiltzen direla, eta, oro har, emakumeak zein gizonak aipatzen dituztela, berdintasun hertsiarekin ondorio juridikoei dagokienez, eta erabilera horrek ez duela inolako diskriminazio-asmorik. Hizkuntza-aukera horren helburu bakarra araua irakurtzen laguntzea eta adierazpenean ekonomia handiagoa lortzea da.

⁹⁷¹ BOEren 7. zenbakian, 2017ko urtarrilaren 9ko alean, argitaratua.

**8.4.6.16. 7/2017 Legea, abuztuaren 1ekoa,
Extremadurako Udaltzaingoak
koordinatzeari buruzkoa⁹⁷²**

**V. TITULUA
Hautaketa, lanpostuak betetzea, mugikortasuna
eta prestakuntza**

**IV. KAPITULUA
Prestakuntza**

59. artikulua.— Extremadurako Segurtasun Publikoaren Akademia

4. Extremadurako Segurtasun Publikoaren Akademiak honako eginkizun hauek egikaritutako ditu:

i) Hizkuntzaren erabilera ez-sexista erabiliz, eragindako kolektiboen parte-hartzearekin, eta eman beharreko arretari buruzko gidak eta eskuliburuak egitea eta banatzea:

1. Indarkeria matxistaren biktimei, askotariko adierazpenetan.
2. Beste kultura/erlijio, gutxiengo etniko edota kolektibo jakin batzuetakoak diren pertsonen (gayak, lesbianak, transexualak...).
3. Desgaitasun intelektuala duten pertsonen.
4. Droga-mendekotasunaren arazoak dituzten pertsonen.

j) Beste material batzuk egitea, hizkuntzaren erabilera ez-sexista barne, hala nola:

1. Hizkuntza erabilerrazean idatzitako inprimakiak, formularioak eta informazioa, zeinek bide emango baitiete irakurtzeko zailtasunak dituzten herritarrei beren eskubideak eta eginbeharrak uler ditzaten, hori guztia irisgarritasun kognitiboa bultzatzera bideratuta.

2. Inprimakiak, formularioak eta informazioa zenbait hizkuntzatan.

⁹⁷² BOEren 221. zenbakian, 2017ko irailaren 13ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-10455>

8.4.6.17. 4/2019 Legea, otsailaren 18koa, Extremadurako irakaskuntzako zentroetan energia-efizientzia eta baldintza termikoak eta ingurumenekoak hobetzeari buruzkoa⁹⁷³

ZIOEN AZALPENA

I

[...]

Arestian azaldutakoaren ondorioz, gure autonomia-erkidegoarentzat bereziki interesgarria da gure ikasleen osasuna bermatuko duten ekintza egokiak egitea, giro eroso ziurtatuz derrigorrezko irakaskuntzak ematen dituzten ikastetxe eta institutu publikoetako eraikinetako tenperaturari, hezetasunari eta aireztapenari dagokienez, bai eta Batxilergoko derrigortasun-ondoko, heziketa-zikloetako, musika eta hizkuntzen irakaskuntzei dagokienez ere; aldi berean, elektrizitatearen eta erregai fosilen energia-gastua mugatu behar da, bai eta berotegi-efektua duten gasen isurtzea ere; eta horrek guztiak klima-aldaketaren aurkako borrokan laguntzen du, eta Extremadura estatuko, Europako eta munduko erreferente bihurtzen du gure hezkuntza-erkidegoari teknika bioklimatikoaren eta teknologia berriztagarrien bidez ematen zaion arretan.

[...]

⁹⁷³ BOEren 61. zenbakian, 2019ko martxoaren 12ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-3490>

8.4.6.18. 6/2019 Legea, otsailaren 20koa, Extremadurako Kontsumitzaileen Estatutuari buruzkoa⁹⁷⁴

I. TITULUA Kontsumitzaileen eskubideak

III. KAPITULUA Interes ekonomiko eta sozialen babesa

13. artikulua.— Egindako kontratazioa justifikatzeko dokumentua

Kontsumitzaileek eskubidea dute egindako kontratazioa justifikatzen duen dokumentua jasotzeko; agiri horrek faktura, ordainagiria, egiaztatagiria edo beste edozein formatu izan dezake, betiere ezaugarri hauek baditu:

a) Argi, erraz, ulergarri eta gutxienez gaztelaniaz idatzita egon behar du.

V. KAPITULUA Kontsumitzailearen informaziorako eskubidea

39. artikulua.— Informaziorako eskubidea

2. Extremaduran merkaturatutako ondasun eta zerbitzuei buruz merkataritza-establezimenduetan ematen den edo publizitate-iragarkien bidez zabaltzen den informazioak erraz iristeko modukoa izan beharko du, eta gaztelaniaz idatzita egon beharko du, hartzaileengan nahasterik edo itxaropen faltsurik eragin gabe.

VI. KAPITULUA Kontsumoaren arloko hezkuntza, prestakuntza eta dibulgazioa

48. artikulua.— Kontsumitzaileei informazioa eta arreta emateko bulegoak

6. Kontsumitzaileei informazioa emateko bulegoek ahaleginak egingo dituzte desgaitasuna duten kontsumitzaileei interpretazio-zerbitzuak doan emateko.

⁹⁷⁴ BOEren 61. zenbakian, 2019ko martxoaren 12ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-3492>

**8.4.6.19. 7/2019 Legea, apirilaren 5ekoa,
Extremadurako Autonomia Erkidegoko
Jendaurreko Ikuskizunei eta Jolas-jarduerei
buruzkoa⁹⁷⁵**

ZIOEN AZALPENA

II

[...]

Lege-testu hau egitean eta ondoren garatzean, kontuan hartu dira emakumeen eta gizonen lehentasunak eta beharrianak, emakumeen eta gizonen egoera espezifikokoan duten eragina, betiere testuok egokitzeko ondorio diskriminatzaileak ezabatze aldera, genero-berdintasuna sustatuz, besteak beste, hizkera ez-sexistaren erabileraren bidez, sexu aldagaia barne hartuta, lege honen arabera egin daitezkeen estatistiketan, inkestetan eta datu-bilketetan, generoaren arabera emaitzak aztertuz.

[...]

⁹⁷⁵ BOEren 116. zenbakian, 2019ko maiatzaren 15eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-7220>

8.4.6.20. 10/2019 Legea, apirilaren 11koa, Extremadurako Autonomia Erkidegoko babes zibilari eta larrialdien kudeaketari buruzkoa⁹⁷⁶

ZIOEN AZALPENA

[...]

Beste zentzu batean, lege hau, oro har, Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eraginkorrerako martxoaren 22ko 3/2007 Lege Organikoaren manuetan txertatzen da (BOE, martxoaren 23koa, 71. zk.), eta, bereziki, Extremadurako Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako eta Genero-indarkeriaren aurkako martxoaren 23ko 8/2011 Legearen manuetan (DOE, martxoaren 25ekoa, 59. zk.). Zehazki, lege autonomiko horri dagokionez, bereziki nabarmentzen dira 3. artikulua (printzipio orokorrak), 5. artikulua (xedapen orokorrak), 6. artikulua (Extremadurako Autonomia Erkidegoko Administrazioarena), 21. artikulua (genero-zeharkakotasuna), 22. artikulua (interseksionalitate-printzipioaren garapena), 27. artikulua (hizkuntza eta irudi ez-sexista), 28. artikulua (genero-ikuspegiak dituzten estatistikak) eta 29. artikulua (zuzendaritza-organoen eta kide anitzeko organoen ordezkartza orekatua).

[...]

⁹⁷⁶ BOEren 116. zenbakian, 2019ko maiatzaren 15eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-7223>

**8.4.6.21. 1/2021 Legea, otsailaren 3oa,
Extremadurako Autonomia Erkidegoaren
2021erako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa⁹⁷⁷**

II. TITULUA

Langile-gastuak eta beste kostu batzuk

III. KAPITULUA

Langileriaren arloko beste xedapen batzuk

27. artikulua.— Langile-kostuen gehikuntza mugatzea

2. Ez da aplikatuko aurreko apartatuan ezartzen den muga, baldin eta hezkuntza-arloan eskumena duen sailak, zeinu-hizkuntzako interpreteen eta HLT-zaintzailearen lanbide-kategorien bidez (HLT: hezkuntzako laguntzaile teknikoa), aurre egin behar badie hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleen eskaerei; beharrizanok aipatzen dira Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren 73. eta 74. artikuluetan eta Extremadurako Hezkuntzari buruzko martxoaren 7ko 4/2011 Legearen 26. artikuluan.

⁹⁷⁷ BOEren 41. zenbakian, 2021eko otsailaren 17ko alean, argitaratua.
https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2021-2397

8.4.6.22. 3/2021 Legea, abenduaren 30ekoa, Extremadurako Autonomia Erkidegoaren 2022rako Aurrekontu Orokorreari buruzkoa⁹⁷⁸

II. TITULUA

Langile-gastuak eta beste kostu batzuk

III. KAPITULUA

Langileriaren arloko beste xedapen batzuk

27. artikulua.— Langile-kostuen gehikuntza mugatzea

2. Ez da aplikatuko aurreko apartatuan ezartzen den muga, baldin eta hezkuntza-arloan eskumena duen sailak, zeinu-hizkuntzako interpreteen eta HLT-zaintzailearen lanbide-kategorien bidez (HLT: hezkuntzako laguntzaile teknikoa), aurre egin behar badie hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleen eskaerei; beharrizanok aipatzen dira Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren 73. eta 74. artikuluetan eta Extremadurako Hezkuntzari buruzko martxoaren 7ko 4/2011 Legearen 26. artikuluan.

⁹⁷⁸ BOEren 20. zenbakian, 2022ko urtarrilaren 24ko alean, argitaratua.
<https://boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2022-1060>

8.4.6.23. 2/2022 Legea, apirilaren 1ekoa, Extremadurako Liburutegiei buruzkoa⁹⁷⁹

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Definizioak eta sailkapenak

Lege honen eta haren ondorengo arau-garapenaren ondorioetarako, honela ulertu behar dira kontzeptu hauek:

1. Liburutegia: antolaketa-egitura, langile kualifikatuz zuzkitua, zeinean batu, kontserbatu eta zabaltzen baitira zeinahi euskarritan dauden dokumentuen bilduma antolatuak; antolaketa-egitura horren funtsezko zeregina, berriz, hauex da: informazioa, ikerketa, ezagutza, aisialdia, hezkuntza eta kultura berdintasun-baldintzetan iristen erraztea. Era berean, irakurketa sustatzeko jarduerak sustatzen ditu, informazioa erabiltzeko trebetasunak irakasten ditu eta, oro har, kulturari euskarria ematen dio.

Liburutegiak honelakoak izan daitezke:

a) Titulartasunaren arabera:

1) Titulartasun publikoko liburutegiak: administrazio publikoen eta haien organismo publikoen titulartasunaren mendekoak.

2) Titulartasun pribatuko liburutegiak: zuzenbide pribatuko edozein pertsona fisiko edo juridikoren titulartasunaren mendekoak.

b) Erabileraren arabera:

1) Erabilera publiko orokorreko liburutegiak: erkidego osoari irekitako liburutegiak dira, beren dokumentu-funts guztiekin liburutegi publikoko zerbitzuak (kontsulta, informazioa eta mailegua) ematen dituztenak, salbu eta ondare dokumental eta bibliografikoaren babesaren arloan indarrean dagoen araudian xedatutakoaren arabera kanpo utzitakoak.

2) Erabilera murriztuko liburutegiak: instituzio edo talde jakin baten zerbitzuan daudenak. Halakotzat hartzen dira unibertsitate-liburutegiak, unibertsitateaz kanpoko irakaskuntza-zentroetakoak, espezializatuak, administratiboak eta dokumentazio-zentroak, salbu eta horien titularrek, beren borondatez, funtsak iristeko mugarik jartzen ez badute.

3) Halakotzat hartzen dira unibertsitate-liburutegiak, unibertsitateaz kanpoko irakaskuntza-zentroetakoak, espezializatuak, administratiboak eta dokumentazio-zentroak, salbu eta horien titularrek, beren borondatez, funtsak iristeko mugarik jartzen ez badute.

4) Interes publikoko liburutegi pribatuak: pertsona fisikoek edo pertsona juridiko pribatuek sortutakoak, zeinek zerbitzu publiko bat eskaini eta informazio xehatua ematen baitute ezagutzaren arlo jakin batzuk aztertzeko, kudeatzeko edo ikertzeko.

⁹⁷⁹ BOEren 86. zenbakian, 2022ko apirilaren 11ko alean, argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2022-5854

2. Irakurketa-agentziak: zentro iraunkorrak dira, udalerrietan edo udalerria baino lurralde-eremu txikiagoko erakundeetan edo 1.000 biztanletik beherako herrietan kokatuak, zeinek liburutegi baten antzeko eginkizunak eta zerbitzuak baitituzte. Edozelan ere, mailegu- eta kontsulta-zerbitzuak eskaini beharko dituzte.

3. Liburutegi digitala: eduki elektronikoen bilduma antolatuek osatzen dute. Liburuaren ale digitalak izan ditzakete, edo liburutegietatik, artxiboetatik edo museoetatik datorren bestelako material dokumentala izan dezakete, edo zuzenean formatu digitalean sortutako informazioan oinarritu daitezke. Jendearen eskura egon daitezke, eta irispide murriztukoak edo erabilera partikularrekoak izan daitezke.

4. Liburutegi mugikorra edo bibliobusa: liburutegi publikoko eginkizunak betetzen dituen liburutegi-zerbitzu mugikorra, aldian behin bisitak eginez liburutegi publikorik ez duten udalerrietara, udalerria baino lurralde-eremu txikiagoko erakundeetara, herrietara edo hiriguneetara.

5. Liburutegi-hedapenaren zerbitzua: liburutegi edo zerbitzu tekniko baten mende dauden liburutegi-zerbitzu eta -jardueren multzoa, zeina eskaintzen baita liburutegi-zerbitzurik ez duten udalerrietan, udalerria baino lurralde-eremu txikiagoko erakundeetan, herrietan edo bestelako lekuetan.

6. Dokumentua: edozein informazio edo eduki, edozein delarik ere euskarria edo formatua, bai eta izaera edo erabilitako adierazpidea ere (grafikoa, soinuak, bisuala, ikus-entzunezkoa, multimedia, etab.).

7. Funtz bibliografikoak: balorazio soziokulturaleko edo kontserbazioko irizpide subjektiboen arabera bildutako dokumentu bibliografikoen multzoa.

8. Bilduma bibliografikoa: liburutegien berezko tratamendu bibliotekonomikorik ez duen interes bereziko edozein funtz bibliografiko, betiere arlo horretan indarrean dagoen legeriaren arabera.

9. Dokumentu-funtzak: liburutegiak erabiltzaileen eskura jartzen dituen dokumentu guztien multzoa, euskarria edozein dela ere.

10. Extremadurako ondare bibliografikoa: liburutegiek eta literatura-lanek, historikoen, zientifikoen edo artistikoen, unitarioek edo seriatuek, eskuz idatzitakoek edo inprimatutakoek, eta liburutegietan edo zerbitzu publikoetan gutxienez hiru ale ez dituzten diskoen, argazkien, ikus-entzunezko materialen eta antzekoen edizioen aleak osatzen dute.

Ale kopuru hori dagoela ulertuko da 1958tik aurrera argitaratutako lanen kasuan.

Liburutegiek eta bilduma pribatuek ere Extremadurako ondare bibliografikoa osatzen dute, baldin eta, haien jatorriagatik, edukiagatik eta balio historiko edo artistikoagatik, halakotzat hartzen badira erregelamendu bidez ezartzen den prozeduraren bidez.

11. Liburuzaina: prestakuntza, kualifikazio eta maila tekniko egokia duen profesionala, zeinak kalitateko liburutegi-politika eta -zerbitzuak garatzen eta inplementatzen baititu, liburuzainari dagokion instituzioan integratuta dagoen erkidegoaren beharrezkoak asetzera bideratzeko.

4. artikulua.— Liburutegien printzipioak eta balioak

2. Hauek dira liburutegien arloan aplikatuko diren printzipioak eta balioak:

b) Pluraltasuna, zeinaren bidez gizartearen aniztasuna eta haren aberastasun linguistiko, ikonografiko eta kulturala islatzen dituzten ahalik eta dokumentu gehien eskuratu, gorde eta irisgarri egin beharko baitira.

**8.4.6.24. 3/2022 Legea, martxoaren 17koa,
Extremadurako Demografia- eta lurralde-
erronkari aurre egiteko Neurriei buruzkoa⁹⁸⁰**

II. TITULUA

**Politika publikoak demografiaren eta lurraldearen
erronkaren aurrean**

XIII. KAPITULUA

Berdintasuna

95. artikulua.— Berdintasunaren-arloko neurriak

Extremadurako Juntak, tokiko erakundeekin lankidetzan diharduela, Extremadurako emakumeen eta gizonen arteko berdintasunari eta genero-indarkeriaren aurkako martxoaren 23ko 8/2011 Legean eta Extremadurako Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako Plan Estrategikoan berdintasunaren arloan jasotako neurriez gain:

g) Prestakuntza eta sentsibilizazioa emango ditu berdintasunari, diskriminaziorik ezari, estereotipoak hausteari eta landa-eremuetan hizkera ez-sexista erabiltzeari buruz.

⁹⁸⁰ BOEren 86. zenbakian, 2022ko apirilaren 11ko zenbakian, argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2022-5853

8.4.6.25. 4/2022 Legea, uztailaren 27koa, Extremadurako Arrazionalizazio eta Sinplifikazio Administratiboarena⁹⁸¹

ZIOEN AZALPENA

I

[...]

Frantziako 1804ko Kode Zibilaren aurretiazko diskurtsotik ateratako hitz horiek indarrean jarraitzen dute, inklusiboa ez den hizkerari dagokionez izan ezik, zeina ez datorren egungo garaiekin bat.

[...]

Zuzenbide-estatua finkatuta, jada ez da beharrezkoa zuzenbide publikoak herritarren esparru guztiak inbaditzea «polizia-arauen» bitartez. Legeak pertsonentzat egiten dira, eta ez pertsonak legeentzat. Bi mende geroago, botere publikoek zuzenbide-estatuan duten jarduna haren alderdi sozialerantz zuzendu behar da, «zerbitzu publikoak emateko» eta «sustatzeko edo suspertzeko» jarduketak bultzatuz, zeinak aitortzen baitira gure autonomia-estatutuaren 13.2 artikuluan. Ere horietan ez da gutxiago esku hartu behar, hobeto esku hartu behar da. Hobeto esku hartzen da arrazionalizatuz, bateratuz, sinplifikatuz. Hori ere lortu nahi da lege honekin, hizkera ez-inklusiboa alde batera utzita.

III

[...]

Hala ere, lasaitzeko unea heldu da. «Gauzak eta gizonak instituzio iraunkorrei arreta ematen dien zuhurtzia horrekin antolatu behar dira, betiere giza legegileek errespetuz interpretatu behar dituzten berezko ekitate horren printzipioen arabera», 1804ko kodetze frantsesean adierazi zen bezala, hizkera ez-inklusiboa alde batera lagata, esan den bezala, garai hauei ez baitagokie.

VI

[...]

Era berean, Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eraginkorrerako martxoaren 22ko 3/2007 Lege Organikoan eta Extremadurako emakumeen eta gizonen arteko berdintasunari eta genero-indarkeriaren aurkako martxoaren 23ko 8/2011 Legean jasotako mandatuak betetzeko, arau hau genero-ikuspegitik idatzi da, hizkera inklusiboa erabiliz.

⁹⁸¹ BOEren 193. zenbakian, 2022ko abuztuaren 12ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-13598>

III. TITULUA

Administrazio-sinplifikaziorako neurri gehigarriak

III. KAPITULUA

Beste neurri batzuk

41. artikulua.— Sektore publiko autonomikoa Interneten egotea

2. Lege honen 2. artikulua aipatzen dituen erakundeen zerbitzu eta izapide guztien irispide-puntu orokor elektronikoa Interneteko www.juntaex.es ataria da, edo Extremadurako Juntaren Gobernu Kontseiluak erabakitzen duen beste edozein. Sektore publiko autonomikoko erakundeen egoitza elektronikoa, azpiegoitzak, bulego birtualak eta Interneteko gainerako atariak juntaex.es azpidomeinuaren pean egongo dira lotuta; eta azpidomeinu hartatik izango dira irisgarriak, betiere irudi instituzional homogeneoa eta ezartzen diren erabilgarritasun, hizkera argi, irisgarritasun, elkarreragingarritasun eta segurtasun baldintzak mantenduz.

Hamabigarren xedapen gehigarria.— Interneteko presentziaren mapa

3. Memoria administrazio digitalean eskumenak dituen sailera bidaliko da, sektore publiko autonomikoko erakundeen Interneteko presentziaren mapa diseinatzeko, honako printzipio hauen arabera: irispide-puntu bakarra, hizkera argia, arrazionalizazioa, sinplifikazioa eta lege-esparrua betetzea.

**8.4.6.26. 5/2022 Legea, azaroaren 25ekoa,
herritarrei administrazio-erantzuna emateko
prozesuak hobetzeko eta zerbitzu publikoak
baliagarri izateko neurriei buruzkoa⁹⁸²**

ZIOEN AZALPENA

V

[...]

Era berean, Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eraginkorrerako martxoaren 22ko 3/2007 Lege Organikoan eta Extremadurako emakumeen eta gizonen arteko berdintasunari eta genero-indarkeriaren aurkako martxoaren 23ko 8/2011 Legean jasotako mandatuak betetzeko, arau hau genero-ikuspegitik idatzi da, hizkera inklusiboa erabiliz.

⁹⁸² BOEren 298. zenbakian, 2022ko abenduaren 13ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-21019>

8.4.6.27. 6/2022 Legea, abenduaren 30ekoa, Extremadurako Autonomia Erkidegoaren 2023rako Aurrekontu Orokorreari buruzkoa⁹⁸³

II. TITULUA

Langile-gastuak eta beste kostu batzuk

III. KAPITULUA

Langileriaren arloko beste xedapen batzuk

27. artikulua.— Langile-kostuen gehikuntza mugatzea

2. Ez da aplikatuko aurreko apartatuan ezartzen den muga, baldin eta hezkuntza-arloan eskumena duen sailak, zeinu-hizkuntzako interpreteen eta HLT-zaintzailearen lanbide-kategorien bidez (HLT: hezkuntzako laguntzaile teknikoa), aurre egin behar badie hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleen eskaerei; beharrizanok aipatzen dira Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren 73. eta 74. artikuluetan eta Extremadurako Hezkuntzari buruzko martxoaren 7ko 4/2011 Legearen 26. artikuluan.

Lehenengo xedapen gehigarria.— Tasak eta prezio publikoak

Bat. 2023ko ekitaldirako soilik, hobari hauek ezartzen dira Extremadurako Autonomia Erkidegoko tasa eta prezio publikoen arloan:

1. % 50eko hobaria, 2022an indarrean zeuden tarifekiko.

Hezkuntza eta Enplegu Saila.

– Unibertsitateaz kanpoko titulu eta diploma akademikoak, irakaskuntzakoak eta profesionalak emateagatiko tasa:

3. Hizkuntza Eskola Ofiziala (kode-zenbakia: 130051).

⁹⁸³ BOEren 30. zenbakian, 2023ko otsailaren 4ko alean, argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2023-2942

8.4.6.28. 3/2023 Legea, martxoaren 29koa, Extremadurako Nazioarteko Lankidetzaren eta Elkartasunari buruzkoa⁹⁸⁴

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Printzipioak eta ikuspegiak

Hauek dira lege honen printzipioak eta ikuspegiak, bai eta haren arau-garapena ere:

d. Giza eskubideen eta oinarriko askatasunen unibertsaltasuna eta zatiezintasuna, giza duintasunaren errespetua, sexuagatik, generoagatik, etniagatik, nazionalitateagatik, kulturagatik, hizkuntzagatik, erlijioagatik edo sinesmenengatik, adinagatik, gaitasun funtzionalagatik, sexu-orientazioagatik, genero-identitateagatik eta beste edozein inguruabarrengatik inor atzean gera ez dadin.

⁹⁸⁴ BOEren 88. zenbakian, 2023ko apirilaren 13ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-9097>

8.4.7. Galiziako Autonomia Erkidegoa

8.4.7.1. 1/1981 Lege Organikoa, apirilaren 6koa, Galiziarentzako Autonomia Estatutuari buruzkoa⁹⁸⁵

ATARIKO TITULUA

5. artikulua

Bat. Galiziako berezko hizkuntza galiziera da.

Bi. Galiziera eta gaztelania ofizialak dira Galizian, eta guztiek dute eskubidea haiek jakin eta erabiltzeko.

Hiru. Galiziako botere publikoek hizkuntza bien erabilera normal eta ofiziala bermatuko dute bizitza publikoan, kulturean eta informatiboan, eta haiek jakiteko behar diren eskuarteak xedatuko dituzte.

Lau. Inor ezin izango da diskriminatu, hizkuntza dela-eta.

I. TITULUA Galiziaren boterea

III. KAPITULUA Justizia Administrazioa Galizian

25. artikulua

Magistratuen, epaileen, idazkari judizialen eta Justizia Administrazioaren zerbitzuko funtzionarioen postuak betetzeko egiten diren lehiaketa eta oposizioak ebaztean, lehentasunezko merezimendua izango da Galiziako Zuzenbidearen espezializazioa eta herriko hizkuntza jakitea.

26. artikulua

Bat. Notarioak eta jabetzako erregistratzaileak eta merkataritzakoak Autonomia Erkidegoak izendatuko ditu, Estatuaren legeekin bat etorritik. Notariotzak betetzeko, izangaiak eskubide-berdintasunean onartuko dira, bai Galiziako lurraldean dihardutenak, bai Espainiako gainerakoan dihardutenak. Lehiaketa eta oposizio hauetan lehentasunezko merezimendua izango da Galiziako Zuzenbidearen espezializazioa eta herriko hizkuntza jakitea. Ezin izango da inoiz ere herriartasun-edo auzotasun-salbuespena ezarri.

⁹⁸⁵ BOEren 101. zenbakian, 1981eko apirilaren 28ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1981-9564>

II. TITULUA

Galiziaren eskumenak

I. KAPITULUA

Eskumenak orokorrean

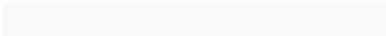
27. artikulua

Estatutu honen esparruan, Galiziako Autonomia Erkidegoak eskumen eskusiboa dauka honako gai hauetan:

Hogei. Galizieraren sustapen eta irakaskuntza.

35. artikulua

Hiru. Galiziako Autonomia Erkidegoak Gobernuari eskatu ahal izango dio tratatu zein hitzarmenak egin eta, beharrezkoa bada, Gorte Nagusiei aurkez diezazkion; horien helburua da Galiziak estatu jakin batzuekin kultura-harremanak ezarri ahal izatea, baldin eta kultura- edo hizkuntza-lotura bereziak baditu estatu horiekin.

8.4.7.2. 3/1983 Legea, ekainaren 15ekoa, Hizkuntza-normalizazioari buruzkoa⁹⁸⁶

Prozesu historiko zentralista mendeak igaro ahala areagotu zen, eta horrek bi ondorio oso negatibo izan ditu Galiziarentzat: alde batetik, aukera deuseztatzea instituzio propioak eratzeko, eta, beste aldetik, gure benetako kulturaren garapena eragoztekoa inprenta kultura modernoaren garapen handia sustatzera zetorrenean.

Despertsonalizazio politiko horren eta kultura-marjinazio horren mende, Galiziako herria gero eta txiroago bihurtu zen. XVIII. mendean, ilustratuek jada salatu zuten pobretze hura, eta, XIX. mendean erdialdetik aurrera, txirotze horren aurka etengabe borrokatu ziren gure nortasunaren desintegrazioa saihesteko beharraz jabetuta zeuden galiziar guztiak.

1978ko Konstituzioak, gure eskubide autonomikoak nazionalitate historiko gisa aitortuz, ahalegin eraikitzaile bat abiarazi zuen, betiere gure nortasun kolektiboa eta haren indar sortzailea erabat berreskuratzeko.

Berreskuratze horren funtsezko faktoreetako bat hizkuntza da, gure nortasunaren bizi-muina baita. Hizkuntza da galiziarren sorkuntza kolektiborik handiena eta jatorrena; gure erkidegoari barne-batasuna ematen dion benetako gogo-indarra da hura. Gure herriaren iraganarekin lotzen gaitu hizkuntzak, gure herriaren ondare bizi gisa jasotzen dugulako hizkuntza, eta gure herriaren etorkizunarekin lotuko gaitu hizkuntzak, hizkuntza hori guregandik jasoko baitu gure herriak nortasun komunaren legatu gisa. Eta gaur egungo Galizian funtsezko lotura da hizkuntza bertako lurraldean bizi diren galiziarren eta mundura emigratu duten galiziarren artean.

Lege honek, Konstituzioaren 3. artikuluan eta Autonomia Estatutuaren 5. artikuluan ezarritakoaren arabera, galizieraren eta gaztelaniaren berdintasuna bermatzen du Galiziako hizkuntza ofizial gisa, eta galizieraren normalizazioa bermatzen du, gure herriaren berezko hizkuntza gisa.

Arrazoi horiengatik, Galiziako Parlamentuak onetsi zuen, eta nik, Galiziako Estatutuaren 13.2 artikularekin bat etorriz, eta Xuntari eta haren Presidenteari buruzko otsailaren 23ko 1/1983 Legearen 24. artikularekin bat etorriz, erregearen izenean, Hizkuntza-normalizazioari buruzko Legea aldarrikatzen dut.

I. TITULUA

Hizkuntza-eskubideak Galizian

1. artikulua

Galiziera Galiziako berezko hizkuntza da.

Galiziar guztiek dute hura **jakiteko eginbeharra eta**⁹⁸⁷ erabiltzeko eskubidea.

⁹⁸⁶ BOEren 213. zenbakian, 1983ko irailaren 6ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1983-23848>

⁹⁸⁷ Konstituzio Auzitegiaren ekainaren 26ko 84/1986 epaiak adierazi zuen tarteki hori Konstituzioaren aurkakoa dela.

2. artikulua

Galiziako botere publikoek galizieraren eta gaztelaniaren erabilera normala bermatuko dute, Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialak baitira.

3. artikulua

Galiziako botere publikoek behar diren neurriak hartuko dituzte, hizkuntzagatik inork diskriminaziorik jasan ez dezan.

Herritarrek epaileengana eta auzitegietara jo dezakete beren hizkuntza erabiltzeko duten eskubidearen babes judiziala lortzeko.

II. TITULUA

Galizieraren erabilera ofiziala

4. artikulua

1. Galiziera, Galiziako berezko hizkuntza den aldetik, Autonomia Erkidegoko, haren Administrazio, Toki-administrazio eta Autonomia Erkidegoaren mendeko erakunde publikoetako hizkuntza ofiziala da.

2. Gaztelania ere bada ofiziala, Estatuko hizkuntza ofiziala baita.

5. artikulua

Galiziako legeak, legegintzako dekretuak, xedapen arauemaileak eta Galiziako Administrazio Publikoaren ebazpen ofizialak galizieraz eta gaztelaniaz argitaratuko dira Galiziako Aldizkari Ofizialean.

6. artikulua

1. Herritarrek eskubidea dute galiziera erabiltzeko, ahoz eta idatziz, Autonomia Erkidegoaren lurralde-eremuan Administrazio Publikoarekin dituzten harremanetan.

2. Galiziako administrazio-jarduketak baliozkoak izango dira eta ondorioak izango dituzte, erabilitako hizkuntza ofiziala edozein dela ere.

3. Galiziako botere publikoek galizieraren erabilera normala sustatuko dute, ahoz eta idatziz, herritarrekiko harremanetan.

4. Xuntak beharrezko xedapenak emango ditu galizieraren erabilera pixkanaka normalizatzeko. Lege honetan jasotako arauen arabera erabili beharko dute galiziera toki-korporazioek.

7. artikulua

1. Galiziako lurralde-eremuan, herritarrek bi hizkuntza ofizialetako edozein erabili ahal izango dute Justizia Administrazioarekiko harremanetan.

2. Galiziako jarduketa judizialak baliozkoak izango dira eta ondorioak izango dituzte, erabilitako hizkuntza ofiziala edozein dela ere. Edozelan ere, aldeak edo interesdunak eskubidea izango du berak aukeratzen duen hizkuntza ofizialean informazioa jasotzeko edo jakinarazteko.

3. Galiziako Xuntak, organo eskudunekin ados jarrita, galizieraren erabilera Justizia Administrazioan pixkanaka normalizatzea sustatuko du.

8. artikulua

Galizian emandako dokumentu publikoak galizieraz edo gaztelaniaz idatzi ahal izango dira. Aldeak ados jartzen ez badira, bi hizkuntzak erabiliko dira.

9. artikulua

1. Administrazio Autonomikoaren mendeko erregistro publikoetan, dokumentua idatzita dagoen edo adierazpena egiten den hizkuntza ofizialean egingo dira idazpenak. Dokumentua elebiduna bada, hura Erregistroan aurkezten duenak adierazten duen hizkuntzan inskribatuko da. Autonomia Erkidegoaren mendekoak ez diren erregistro publikoetan, Galiziako Xuntak galizieraren erabilera normala sustatuko du, organo eskudunekin adostuta.

2. Hitzek hitzeko ziurtagiriak inskripzioa egin den hizkuntzan luzatuko dira. Idazpenaren hitzez hitzeko transkripzioa ez denean, eskatzaileak eskatutako hizkuntza ofiziala erabiliko da.

3. Hizkuntza-bertsio bikoitzean inskribatutako dokumentuen kasuan, edozein bertsiotan lor daitezke ziurtagiriak, eskatzaileak eskatzen duenaren arabera.

10. artikulua

1. Galiziako toponimoen forma ofizial bakarra galizierakoa da.

2. Galiziako Xuntari dagokio Galiziako udalerrien, lurraldeen, biztanleguneen, hiriarteko komunikazio-bideen eta toponimoen izen ofizialak zehaztea. Hiri barruko bideen izena kasuan kasuko udalak zehaztuko du.

3. Izendapen horiek legezkoak dira ondorio guztietarako, eta errotulazioak bat etorri beharko du horiekin. Galiziako Xuntak errotulazio publikoaren normalizazioa arautuko du, betiere estatuak sinatzen dituen nazioarteko arauak errespetatuz.

11. artikulua

1. Titulu honetan aitortutako eskubideak gauzatzeko, Galiziako Administrazio Publikoari eta enpresa publikoei atxikitako langileek galiziera gero eta gehiago erabil dezaten sustatuko dute botere autonomikoek.

2. Administrazio Autonomikoko eta Toki-administrazioiko lanpostuak iristeko egiten diren hautaketa-probetan, beste merezimendu batzuen artean, hizkuntza ofizialen ezagutza-maila hartuko da kontuan, zeina maila profesional bakoitzerako haztatuko baita.

3. Magistratuen, epaileen, idazkari judizialen, fiskalen eta Justizia Administrazioaren zerbitzuan dauden funtzionario guztien lanpostuak betetzeko lehiaketa eta oposizioen ebazpenetan, bai eta notarioen, jabetza-erregistratzaileen eta merkataritza-erregistratzaileen lanpostuak betetzeko ere, lehentasunezko merezimendua izango da galizieraz jakitea.

III. TITULUA

Galiziera irakaskuntzan erabiltzea

12. artikulua

1. Galiziera, Galiziako berezko hizkuntza gisa, irakaskuntzan ere ofiziala da hezkuntza-maila guztietan.

2. Galiziako Xuntak irakaskuntzan hizkuntza ofizialen erabileraren normalizazioa arautuko du, lege honen xedapenen arabera.

13. artikulua

1. Haurrek eskubidea dute lehen irakaskuntza beren ama-hizkuntzan jasotzeko.

Galiziako Gobernuak beharrezko neurriak hartuko ditu eskubide hori gauzatzeko.

2. Autonomia Erkidegoko hezkuntza-agintariak neurriak hartuko dituzte irakaskuntzan galizieraren erabilera pixkanaka sustatzeko.

3. Ikasleak ezin izango dira zentro desberdinetan banatu hizkuntzaren arabera. Era berean, ikasgela desberdinetan banatzea saihestuko da, salbu eta beharrian pedagogikoei banatze hori gomendatzen badute.

14. artikulua

1. Galiziera derrigorrezko ikasgaia da unibertsitateaz kanpoko hezkuntza-maila guztietan.

Eskubide hori zentro publiko eta pribatu guztietan benetan erabiliko dela bermatuko da.

2. Galiziako Gobernuak salbuespenezko inguruabarrak arautuko ditu ikasle bat galizieraren derrigorrezko ikasketak egiteko salbuesteko. Ikasle bat ere ezin izango da betebeharrak horretatik salbuetsi, baldin eta ikasketak etenik gabe Galizian egin baditu.

3. Autonomia Erkidegoko hezkuntza-agintariak bermatuko dute ezen galizieraren irakaskuntza nahitaezkoa den zikloen amaieran ikasleek galizieraz jakingo dutela, ahoz eta idatziz, gaztelaniaren maila berean.

15. artikulua

1. Unibertsitateko irakasleak eta ikasleak eskubidea dute haiek nahiago duten hizkuntza ofiziala ahoz eta idatziz erabiltzeko.

2. Galiziako Gobernuak eta unibertsitate-agintariak beharrezko neurriak hartuko dituzte unibertsitate-irakaskuntzan galizieraren erabilera normala egiteko.

3. Hezkuntza-agintariak neurri egokiak hartuko dituzte hizkuntza ez dadin oztupo izan ikasleek ezagutzak jasotzeko duten eskubidea gauzatzeko.

16. artikulua

1. Helduen hezkuntzako ikastaro berezietan eta hizkuntza-diziplina irakasten den irakaskuntza espezializatuko ikastaroetan, nahitaezkoa da galiziera irakastea.

Galiziako Xuntaren mendeko irakaskuntza espezializatuko zentroetan galizieraren irakaskuntza ezarriko da, irakaskuntza hori nahitaezkoa ez den kasuetan.

2. Ikasteko urritasun fisikoak edo burukoak dituzten ikasleentzako hezkuntza bereziko zentroetan, ikasle bakoitzaren familia-inguruabarrak kontuan hartuta, ikaslea garatzen ondoen laguntzen duen irakaskuntza-hizkuntza erabili behar da ikaskuntzan.

17. artikulua

1. Unibertsitate-eskoletan eta irakasleak prestatzeko gainerako zentroetan, nahitaezkoa izango da galiziera ikastea. Zentro horietako ikasleek behar den

gaikuntza eskuratu beharko dute lege honetan babesten diren eskubideak gauzatzeko.

2. Hezkuntza-agintariek sustapena egingo dute aurreko paragrafoan aipatzen ez diren mailetako irakasleek galiziera ezagutu dezaten, betiere irakaskuntzan galizieraren erabilera pixkanaka normalizatzen dela bermatzeko.

IV. TITULUA

Galizieraren erabilera komunikabideetan

18. artikulua

Galiziera izango da ohiko hizkuntza Autonomia Erkidegoko instituzioen kudeaketaren edo eskumenaren mende dauden irrati- eta telebista-emisoretan eta gainerako komunikabide sozialetan.

19. artikulua

Galiziako Gobernuak laguntza ekonomikoa eta materiala emango die aurreko artikuluan aipatzen ez diren komunikabideei, baldin eta galiziera ohikotasunez eta gero eta gehiago erabiltzen badute.

20. artikulua

Hauek izango dira Galiziako Xuntaren betebeharrak:

1. Sustapena egitea, betiere filmak eta ikus-entzunezko beste baliabide batzuk galizieraz ekoizteko, bikoizteko, azpтитulatzeko eta erakusteko.
2. Sustapena egitea, betiere kultura-adierazpenak, antzezpenak eta ikuskizunak galizieraz egiteko.
3. Galizierazko liburua sustatzen lagundu behar du, argitalpen-ekoizpena eta zabalkundea indartzeko neurriekin.

V. TITULUA

Galiziatik kanpoko galiziarra

21. artikulua

1. Galiziako Gobernuak Espainiako Konstituzioak eta Autonomia Estatutuak ematen dizkioten baliabideak erabiliko ditu Galiziako emigranteek kultura- eta hizkuntza-zerbitzuak galizieraz izan ditzaten.

2. Era berean, Autonomia Estatutuaren 35. artikuluan aurreikusitakoa erabiliko du, betiere Autonomia Erkidegoarekin mugakide diren lurraldeetan hitz egiten den galiziera babesteko.

VI. TITULUA

Administrazio Autonomikoa eta eginkizun normalizatzailea

22. artikulua

Galiziako Gobernuak bere gain hartuko ditu galizieraren normalizazio-prozesuaren zuzendaritza teknikoa eta jarraipena; aholkularitza emango die Administrazioari eta norbanakoei, eta lege honen helburuak lortzera bideratutako zerbitzuak koordinatuko ditu.

23. artikulua

Galiziako Gobernuak plan bat ezarriko du, hizkuntzak erkidegoaren ondare historiko gisa duen garrantzia nabarmentzeko eta hizkuntzaren kontserbazioaren, babesaren eta transmisioaren inguruan erkidegoak dituen erantzukizuna eta betebeharrak agerian jartzeko.

24. artikulua

1. Administrazio Publikoaren Galiziako Eskola arduratuko da funtzionarioen prestakuntzaz, betiere funtzionariook galiziera lege honetan ezarritako baldintzetan erabil dezaten.
2. Galiziera eta gaztelania jakitea beharrezko baldintza izango da Administrazio Publikoaren Galiziako Eskolako diploma lortzeko.

25. artikulua

Galiziako Gobernuak eta toki-korporazioek, beren eremuan, galizieraren erabileraren normalizazioa sustatuko dute merkataritza-, publizitate-, kultura-, elkarte- eta kirol-jardueretan, besteak beste. Helburu horrekin eta egintza berezien bidez, betebeharrak fiskalen murriztapenak edo salbuespenak eman ahal izango dira.

Xedapen gehigarria

Galizieraren arautzeari, eguneratzeari eta erabilera zuzenari buruzko gaietan, Galiziako Errege Akademiak ezarritakoa hartuko da autoritate-irizpidetzat.

Araudi hori berrikusi egingo da galizieraren erabilera normalizatzeko prozesuaren arabera.

Azken xedapena

Lege hau Galiziako Aldizkari Ofizialean argitaratu eta hurrengo egunean jarriko da indarrean.

8.4.7.3. 8/1983 Legea, uztailaren 8koa, Galiziako Kulturaren Kontseiluari buruzkoa⁹⁸⁸

[SARRERA]⁹⁸⁹

[...]

Kontseiluaren ekintza-arloak askotarikoak dira. Kultura-ekintzak gizakiaren bizitzaren eta gizartearen alderdi ugarietara eragiten die. Horregatik, nazioen legeek eta tratatu eta hitzarmenek aldi berean eskubide hauek defendatzen dituzte: guztiek espiritua lantzeko prozesuan partaide izateko duten eskubidea; guztiek duten eskubidea, indarrean dauden balioak beren gain hartzeko; guztiek duten eskubidea, oroimen historikoaren ondasunak eta sorkuntzen altxorra belaunaldiz belaunaldi gozatzeko; zientzien eta horien aplikazioen aurrerapenaren onura jasotzeko, eta hizkuntzaren, letren eta artearen arloetan berezkoa duten guztia babestu eta defendatzeko guztiek duten eskubidea. Kultura-ondare hain zabalak eta programak organo kualifikatu bat eratzea eskatzen dute, Estatutuak ulertzen duen bezala; izan ere, gure nazionalitateak badu ondare hori, eta ondare berorrek gure nazionalitatea ezaugarritzen du; gure erkidegoak, berriz, garatu behar du programa hori, zeinak sakona eta etorkizun zabalekoa izan behar duen.

[...]

I. TITULUA

Kontseiluaren osaera

3. artikulua

1. Galiziako Kulturaren Kontseiluaren osaera honela egituratuko da:

[...]

Galizieraren Institutuko ordezkari bat.

[...]

II. TITULUA

Eskumenak

6. artikulua

Galiziako Kulturaren Kontseiluari dagokio:

a) Kultura-ondareari buruzko gai guztiak aztertzea, eta Galiziako hizkuntza eta kultura sustatzea.

⁹⁸⁸ BOEren 13. zenbakian, 1985eko urtarrilaren 15eko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1985-874>

⁹⁸⁹ Legearen testua ezein titulurik gabe hasten da.

8.4.7.4. Galiziako Parlamentuaren Erregelamendua, 1983ko uztailaren 14koa⁹⁹⁰

ATARIKO TITULUA Galiziako Parlamentuko hizkuntza ofizialak

1. artikulua

1. Galiziako Parlamentuko hizkuntza ofizialak galiziera eta gaztelania izango dira.
2. Diputatuek hizkuntza biak erabili ahal izango dituzte.
3. Galiziako Parlamentuaren argitalpen ofizialak elebidunak izango dira.

⁹⁹⁰ BOPGren 150. zenbakian, 1983ko irailaren 1eko alean, eta DOGen 4. zenbakian, 1984ko urtarrilaren 7ko alean, argitaratua. (BOPG: Galiziako Parlamentuaren Aldizkari Ofiziala; DOG: Galiziako Aldizkari Ofiziala).

https://www.es.parlamentodegalicia.es/sitios/web/BibliotecaInfInstitucional/Reglamento_PG_consolidado_2020_CAST.pdf

<https://www.es.parlamentodegalicia.es/sitios/web/BibliotecaBoletinsOficiais/B10150.PDF>

Testu kontsolidatua:

https://www.parlamentodegalicia.es/sitios/web/BibliotecaInfInstitucional/Reglamento_consolidado_2015.pdf

8.4.7.5. 6/1984 Legea, ekainaren 5ekoa, Galiziako Herriaren Jagoleari buruzkoa⁹⁹¹

3. artikulua

1. Galiziar izaera politikoa duen, eskubide zibil eta politiko guztiak dituen eta Galiziako hizkuntza ofizialak ezagutzen dituen edozein herritar hautatu ahal izango da Herriaren Jagole.

⁹⁹¹ BOEren 77. zenbakian, 1985eko martxoaren 30eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1985-5205>

8.4.7.6. 10/1984 Legea, uztailaren 13koa, apirilaren 4ko 3/1984 Errege Lege-dekretuak ezarritako baliabideak esleitzeari buruzkoa⁹⁹²

[SARRERA]⁹⁹³

[...]

Tratamendu instituzionala izan behar duten gaien artean, ezin da ahaztu gure idiosinkrasia propio eta berezia indartzen laguntzen duen guztiaren defentsa, babesa eta sustapena. Galiziak, berezko nortasun-ezaugarriak dituen erkidego historikoa den aldetik, bertako biztanle guztien eskura jarri behar ditu bere ondare garrantzitsua osatzen duten ondasun historiko, kultural eta artistikoak. Aipamen berezia merezi du, apartatu honen barruan, gure hizkuntzak, zeina tematuta baitago bere iraupena behin betiko bermatuko duen ezinbesteko normalizazio-prozesu batean. Gobernuak uste du helburu horiek, albo batera utzi ezin dituenak, neurri handi batean faboratu egingo liratekeela, baldin eta, ildo horretan garatzen ari diren ekintzei komunikabide sozialen lehiaketa erabakitzailea gehitzen bazaie, bereziki telebistarena.

[...]

⁹⁹² BOEren 139. zenbakian, 1985eko ekainaren 11ko alean, argitaratua.

Jatorrizko bertsioan testu hau ageri da: Apirilaren 4ko 3/1984 Errege Lege-dekretuak ezarritako baliabideak esleitzeari buruzko Legea, 1983ko abenduaren 31 arte Galiziako Autonomia Erkidegoari transferitutako zerbitzuen kreditu-urritasunak finkatzen dituen

⁹⁹³ Legearen testua ezein titulurik gabe hasten da.

8.4.7.7. 4/1987 Legea, maiatzaren 27koa, Administrazio Publikoaren Galiziako Eskola sortzekoa⁹⁹⁴

[SARRERA]⁹⁹⁵

[...]

Eskola hau sortzeko beharra, gainera, Administrazio autonomikoa Galiziako ingurune historiko, linguistiko, politiko eta kulturalen sartzeari komerzioko delako sortu da.

3. artikulua

1. Hona hemen APGEren xedeak:

i) Galiziera Administrazio publikoan zabaltzea eta normalizatzea, langileen hizkuntza-gaikuntza eta galizierazko hizkera tekniko, administratiboa eta juridikoa finkatzen parte hartzea.

⁹⁹⁴ BOEren 173. zenbakian, 1987ko uztailearen 21eko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1987-16956>

⁹⁹⁵ Legearen testua ezein titulurik gabe hasten da.

8.4.7.8. 5/1988 Legea, ekainaren 21ekoa, toki-erakundeek galiziera Galiziako hizkuntza ofizial gisa erabiltzeari buruzkoa⁹⁹⁶

Galiziera da gure erkidegoko kultura-ondare nagusia, Galizia identifikatzeko eta bereizteko ezaugarri gisa. Autonomia Estatutuak, 5. artikuluan, galiziarren berezko hizkuntza dela aitortzen du, eta Hizkuntza Normalizazioari buruzko Legearen 4.1 artikulua, berriz, galiziera toki-administrazioa hizkuntza ofiziala dela adierazten du.

Azaldutako arrazoiengatik, eta estatutuaren eta legeen aginduekin bat etorritik, toki-administrazioan hizkuntza-normalizazioa bultzatu behar da, eta, horretarako, Galiziako Xuntak, hizkuntza-normalizazioa sustatzeko politikaren esparruan, toki-erakundeen ahaleginei laguntza eman behar die, beharrezkoa den neurrian, beren dokumentazio ofizialean galiziera modu normalizatuan erabiltzeko, hargatik eragotzi gabe, gainera, erakunde bakoitzak berari dagokion hizkuntza ofiziala erabiltzea, hala erabakitzen badu.

Lege honen helburua da toki-administrazioan galiziera normalizatzeko prozesu progresiboa bultzatzen duen arau-irizpide bat ezartzea, betiere gure hizkuntzaren erabilera normala berreskuratzeko egiten ari diren ahaleginak ugarituko dituen giro sozial eta politiko baten bila.

Azaldutako guztiagatik, Galiziako Parlamentuak eta nik, Galiziako Estatutuaren 13.2 artikulua erekin eta Xuntari eta haren presidenteari buruzko otsailaren 23ko 1/1983 Legearen 24. artikulua erekin bat etorritik, erregearen izenean, toki-erakundeek Galiziako hizkuntza ofizial gisa galiziera erabiltzeari buruzko legea promulgatzen dut.

1. artikulua

1. Galiziako toki-erakundeen bilkuren deialdiak, gai-zerrendak, mozioak, boto partikularrak, erabaki-proposamenak, informazio-batzordeen irizpenak eta aktak galizieraz idatziko dira.
2. Aurreko apartatuan xedatutakoari kalterik egin gabe, erakunde horiek beste hizkuntza ofizialean ere idatz ditzakete agiri horiek.

2. artikulua

1. Galiziako Xuntari dagokio toki-administrazioan galiziera txertatzeko prozesua bultzatzea, bereziki funtzionarioak galizieraz prestatzeko programen bidez.
2. Aurrekoa gorabehera, Galiziako Xuntak neurri egokiak hartuko ditu toki-administrazioan funtzionarioak sartzeko lehiaketetan galizieraz jakitea berma dadin.

Xedapen iragankorra

1. Administrazioaren egintza idatzietan galiziera hizkuntza normal gisa berehala txertatzeko moduan ez dauden toki-erakundeek bi urteko epea izango dute, lege hau

⁹⁹⁶ BOEren 177. zenbakian, 1988ko uztailaren 25eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1988-18328>

argitaratzen denetik aurrera, bertan xedatutakoa gauzatzeari buruzko erabakia hartzeko eta hura betetzeko.

2. Galiziako Xuntak jarduketa-programa bat egingo du, aurreko paragrafoan adierazitako epearen buruan Galiziako toki-erakunde guztiak lege honetan xedatutakoa betetzeko moduan daudela bermatzeko.

8.4.7.9. 9/1992 Legea, uztailaren 24koa, Helduen Hezkuntzari eta Sustapenari buruzkoa⁹⁹⁷

I. TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua

Helduen hezkuntzak eta sustapenak funtsezko jardun-esparru hauek hartzen ditu:

c) Kultura-prestakuntza eta -eguneratzea, bereziki galizieraren eta kulturaren ezagutzan.

3. artikulua

Honako hauek dira lege honen helburuak:

e) Gure errealitatearen ezagutza sustatzea, eta, bereziki, gure hizkuntza eta kulturarena.

⁹⁹⁷ BOEren247. zenbakian, 1992ko urriaren 14ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1992-22924>

8.4.7.10. 5/1997 Legea, uztailaren 22koa, Galiziako Toki-administrazioari buruzkoa⁹⁹⁸

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

7. artikulua

1. Galiziera, Galiziako berezko hizkuntza den aldetik, toki-administrazioko hizkuntza ere bada.

Bilkuren deialdiak, gai-zerrendak, mozioak, boto partikularrak, erabaki-proposamenak, informazio-batzordeen irizpenak, aktak, jakinarazpenak, errekurtsoak, eskritura publikoak, agerraldi judizialak eta toki-korporazioen izenean idatziz egiten diren egintza publiko edo administratibo guztiak galizieraz idatziko dira.

2. Aurreko apartatuan xedatutakoari kalterik egin gabe, erakunde horiek beste hizkuntza ofizialean ere, gaztelaniaz, idatz ditzakete agiri horiek.

3. Galiziako Xuntari dagokio toki-administrazioan galiziera txertatzeko prozesua bultzatzea, bereziki toki-erakundeetako funtzionarioak galizieraz prestatzeko programen bidez.

I. TITULUA Udalerria

I. KAPITULUA Lurralde

3. ATALA

Udalerraren izendapena eta hiriburutza aldatzea

50. artikulua

Udalerrien izenak aldatzeko espedienteetan, honako erregela hauek hartuko dira kontuan:

b) Erabakitako izendapen berriak hizkuntza-akatsak baditu edo hura Galiziako toponimiarekin bat ez badator, Galiziako Xuntaren Kontseiluari dagokio, toki-araubidearen arloan eskumena duen sailburuak proposatuta, izena aldatzeari buruzko behin betiko ebazpena ematea, Galiziako Toponimiako Batzordeak txostena egin eta udalerrri interesdunari entzun ondoren.

⁹⁹⁸ BOEren 237. zenbakian, 1997ko urriaren 3ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1997-21040>

VI. TITULUA

Toki-erakundeei buruzko xedapen erkideak

V. KAPITULUA

Herritarren informazioa eta parte-hartzea

1. ATALA

Herritarrak informatzea

252. artikulua

2. Herritar guztiek dituzte eskubide hauek:

d) Galiziera erabiltzea Galiziako Autonomia Erkidegoko toki-korporazioekin dituzten harremanetan.

8.4.7.11. 8/1997 Legea, abuztuaren 20koa, Galiziako Autonomia Erkidegoko Irisgarritasunari eta Oztopoak kentzeari buruzkoa ⁹⁹⁹

II. TITULUA Xedapen orokorrak

IV. KAPITULUA Komunikazioko oztopoei buruzko xedapenak

29. artikulua.— Irisgarritasuna komunikazio- eta seinaleztapen-sistemetan

1. Galiziako administrazio publikoek sustatu beharko dute, bai komunikazio-oztopoak ezabatzea, bai eta komunikazio- eta seinaleztapen-sistemak herritar guztientzat irisgarri jartzeko mekanismo eta aukera teknikoak ezartzea.

2. Galiziako administrazio publikoek zeinu-hizkuntzaren interprete profesionalen eta gor-itsuen gidarien prestakuntza sustatuko dute, horrela erraztasunak emanez entzumen-desgaitasuna dutenei edo gor-itsuak direnei zuzeneko komunikaziorako, eta administrazio publikoetan langile espezializatu horiek egoteko.

Galiziako administrazio publikoen mendeko ikus-entzunezko komunikabideek neurri teknikoen plan bat egin eta behar bezala eguneratuko dute, betiere zeinu-hizkuntza edo azpituduluak erabiliz entzumen-mugak dituzten pertsonen pixkanaka bermatu ahal izateko pertsonok informazioa jasotzeko duten eskubidea.

ERANSKINA

III. KAPITULUA Garraioko oztopoei buruzko xedapenak

2. atala

Irisgarritasun-txartelak

Minusbaliatuentzako aparkatzeko txartelaren ereduari buruzko xedapenak

28. artikulua.— Irisgarritasun-txartelak ematea

28. d) Minusbaliatuentzako aparkatzeko txartelak atzealdea eta aurrealdea izango ditu, eta alde bakoitza bertikalki bi zatitan banatuta egongo da.

[...]

⁹⁹⁹ BOEren 237. zenbakian, 1997ko urriaren 3ko alean, argitaratua.

“Minusbaliatuentzako aparkatzeko txartela” inskripzioa letra beltz larriz. Jarraian, behar bezala bereizita eta letra larriz edo xehez, “Aparkatzeko txartela” inskripzioa, Europar Batasuneko hizkuntzetan.

8.4.7.12. 6/1999 Legea, irailaren 1ekoa, Galiziako Ikus-entzunezkoei buruzkoa¹⁰⁰⁰

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Legearen xedea

2. Lege honen xedea da zinematografia-jarduera eta ikus-entzunezko jarduera (bideograma) arautzea, bai eta galiziar eta galizierazko zinema eta bideoak ekoitzi, merkaturatu eta zabaltzeko laguntza ematea, eta horiek ikus-entzunezko beste bitartekoekin dituzten harremanak izatea ere.

3. Galiziako botere publikoek aitortzen dute jarduera zinematografikoek eta ikus-entzunezkoek garrantzi kultural, ekonomiko eta soziala dutela, Galiziaren sorkuntza artistiko, informazio, ezagutza eta irudi gisa bete dezaketen eginkizuna betetzen dutela, Galiziako kultura- eta hizkuntza-normalizazioa lortze aldera, eta, beraz, jarduerok sektore estrategiko eta lehentasunezkoztat jotzen dituzte.

4. artikulua.— Ikus-entzunezko jardueraren printzipio orokorrak

Lege honetan jasotako jarduerak printzipio hauek izango dituzte oinarri:

b) Galiziako kultura eta hizkuntza sustatzea eta zabaltzea, bai eta Galiziaren identitatea defendatzea ere.

f) Emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna aktiboki sustatzea; horren barruan sartzen dira tratua- eta aukera-berdintasuna, aniztasuna eta desberdintasuna errespetatzea, genero-ikuspegia txertatzea, ekintza positiboak sustatzea eta hizkera ez-sexista erabiltzea.

5. artikulua.— Ekintza instituzionalaren printzipio orokorrak

1. Galiziako Xuntak ikus-entzunezkoen sektorearen izaera estrategikoa eta lehentasunezkoa aitortzen du, bai haren garrantzi kultural, sozial eta ekonomikoagatik, bai Galiziako kultura, historia eta hizkuntza, autoidentifikaziorako datu baitira, sustatzeko eta zabaltzeko eskubidea adierazteko tresna gisa.

6. artikulua.— Ekintza instituzionalen funtsezko lerroak

Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazioak funtsezko jarduera-lerro hauek izango ditu ikus-entzunezkoen sektorean:

2. Galiziaren barruan eta handik kanpo galiziar kultura eta hizkuntza sustatzen laguntzea, bereziki kanpoan galiziar erkidegoak dauden zonetan.

¹⁰⁰⁰ BOEren 236. zenbakian, 1999ko urriaren 2ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1999-19687>

II. KAPITULUA

Ikus-entzunezkoen sektorea sustatzeko jarduerak

8. artikulua.— Sustapen-jardueren helburuak

Galizian ikus-entzunezkoen sektorea sustatzeko ekintzek helburu hauek izango dituzte:

h) Galizieraren erabilera sustatzea, ikus-entzunezko hedabideetan galiziera erabiliz, bereziki galiziera erakustaretoetan erabiliz eta sustapena eginaz 35.000 biztanletik gorako udalerrietan jendea areto haietara joateko.

IV. KAPITULUA

Galiziako Telekomunikazioen eta Ikus-entzunezkoen Aholku Batzordea

15. artikulua.— Batzordeak

4. Batzordeek laguntza emango dute, inplikaturako operadoreekin lankidetzan, galiziera ikus-entzunezko sare eta hedabideetan erabiltzearen aldeko formulak eta bideak bultzatzen.

8.4.7.13. 4/2001 Legea, maiatzaren 31koa, Familia-bitartekaritza arautzen duena¹⁰⁰¹

II. TITULUA Zehapen-araubidea

21. artikulua.— Arau-hauste oso astunak

Honako hauek arau-hauste oso astunak dira:

a) Diskriminazioa dakarren edozein jarduketa, edozein dela ere diskriminazioaren zioa: bitartekaritzaren mendean dauden aldeen arraza, sexua, erlijioa, hizkuntza, sorlekua, auzotasuna edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial.

¹⁰⁰¹ BOEren 157. zenbakian, 2001eko uztailaren 2ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2001-12716>

8.4.7.14. 4/2002 Legea, ekainaren 25ekoa, Santiago de Compostela Hiriaren Hiriburutzaren Estatutuari buruzkoa¹⁰⁰²

I. TITULUA Santiago de Compostela hiria

6. artikulua.— Hizkuntza

1. Galiziera, Galiziako berezko hizkuntza den aldetik, Santiago de Compostelako Udaleko hizkuntza ere bada.
2. Santiago de Compostelako Udalak galizieraren erabilera normalizatu eta sustatu behar du bere eskumenen eremuan, bizitza publikoko, kultureko eta informazioko arlo guztietan.
3. Santiago de Compostelako Udalak, Konstituzioaren eta Estatutuaren esparruaren barruan, bermatu behar du galiziera edo gaztelania erabiltzeagatik inor diskriminatuko ez dela.

¹⁰⁰² BOEren 224. zenbakian, 2002ko irailaren 18ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2002-18100>

8.4.7.15. 3/2003 Legea, ekainaren 19koa, Garapenerako Lankidetzari buruzkoa¹⁰⁰³

I. KAPITULUA Garapenerako lankidetzaren Galiziako Autonomia Erkidegoan

3. artikulua.— Printzipioak

Galiziako garapenerako lankidetzak honako printzipio hauek ditu oinarri:

e) Herriek beren egitura politikoei buruz erabakitzearen eskubidea aitortzea, bai eta beren kultura, hizkuntza eta identitate propioak eta kultura anitzeko elkarbizitzaren balioak defendatzeko eta sustatzeko duten eskubidea ere.

¹⁰⁰³ BOEren 172. zenbakian, 2003ko uztailaren 19ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-14480>

**8.4.7.16. 6/2003 Legea, abenduaren 9koa,
Galiziako Autonomia Erkidegoa arautzen
duten tasa, prezio eta ordainarazpenei
buruzkoa¹⁰⁰⁴**

**II. TITULUA
Finantza-tresnak**

**I. KAPITULUA
Tasak**

2. ATALA

Administrazio-zerbitzuen ziozko tasa

23. artikulua.— Salbuespenak

Tasa honetatik salbuetsita egongo dira:

¹⁰⁰⁵ 11. Galizieraren gaitasun-maila egiaztatzeko proba homologatuetan izena ematea eta maila bakoitza egiaztatzea, aldez aurretik dokumentu bidez justifikatuta, % 33ko edo hortik gorako desgaitasuna duten pertsonak eskatzen badute.

¹⁰⁰⁴ BOEren 12. zenbakian, 2004ko urtarrilaren 14ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2004-741>

¹⁰⁰⁵ Neurri Fiskal eta Administratiboei buruzko abenduaren 17ko 18/2021 Legearen bosgarren artikuluko lehenengo zenbakiak emandako idazkera (BOE, 54. zenbakia, 2022ko martxoaren 4ko alea).

8.4.7.17. 5/2004 Legea, uztailaren 8koa, Galiziako Merkataritza, Industria eta Nabigazioko Ganbera Ofizialei buruzkoa¹⁰⁰⁶

[SARRERA]¹⁰⁰⁷

[...]

Esan beharra dago lege honen artikuluek hizkuntzan berdintasunezko tratamendua ematen dutela, eta korporazio horiek galizieraren erabilera sustatzen dutela.

[...]

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Eginkizunak

8. Eginkizun publiko-administratiboak garatzean, ganberek Galiziako Hizkuntza-normalizazioari buruzko ekainaren 15eko 3/1983 Legean aurreikusitakoa beteko dute.

¹⁰⁰⁶ BOEren 201. zenbakian, 2004ko abuztuaren 20ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2004-15260>

¹⁰⁰⁷ Legearen testua ezein titulurik gabe hasten da.

**8.4.7.18. 2/2005 Legea, otsailaren 18koa,
Galiziako Elikagaien Kalitatea sustatu eta
defendatzeari buruzkoa¹⁰⁰⁸**

**III. TITULUA
Elikagaien kalitatea sustatzeko figurak**

**II. KAPITULUA
Kalitateko izendapen geografikoak**

9. artikulua.— Babes-eremua

3. Izendapen batek babestutako izenak ezin izango dira erabili, izendapenean eskatutako baldintzak betetzen ez dituzten produktuen izendapenean, aurkezpenean edo publizitatean, nahiz eta izen horiek beste hizkuntza batzuetara itzulita egon edo aurretik “mota”, “estiloa”, “imitazioa” edo antzeko esamoldeak izan, ezta produktuaren benetako jatorria adierazi ere. Era berean, ezin izango dira erabili «...n botilatua», «...n ontziratua» edo antzeko adierazpenak.

¹⁰⁰⁸ BOEren 93. zenbakian, 2005eko apirilaren 19ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2005-6225>

8.4.7.19. 2/2006 Legea, ekainaren 14koa, Galiziako Zuzenbide Zibilar buruzkoa¹⁰⁰⁹

X. TITULUA Heriotzaren ziozko oinordetza

II. KAPITULUA Testamentuak

1. ATALA Testamentu ireki arrunta

183. artikulua

2. Testamentua egilesleak aukeratzen duen Galiziako hizkuntza ofizialean idatziko da.

¹⁰⁰⁹ BOEren 191. zenbakian, 2006ko abuztuaren 11ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2006-14563>

8.4.7.20. 3/2006 Legea, ekainaren 30ekoa, Galiziako Logopeden Elkargo Profesionala sortzekoa¹⁰¹⁰

HITZAURREA

Logopeden lanbidea osasun-lanbide gisa arautzen du Osasun-arloko lanbideak arautzen dituen azaroaren 21eko 44/2003 Legeak; eta beronek lanbide honen berezko eginkizunak definitzen ditu: entzumenean, fonazioan eta hizkeran izaten diren nahasmenduak prebenitzeko, ebaluatzeko eta osatzeko jarduerak, betiere, horretarako, diziplina horretan berariazkoak diren terapia-teknikak erabilia.

[...]

Legeak honako zati hauek ditu: zioen azalpena; lau artikuluko tituludun, hurrenez hurren, xedea, lurralde-eremua, eremu pertsonala eta komunikazioetako hizkuntza; xedapen gehigarri bat; hiru xedapen iragankor eta azken xedapen bat.

4. artikulua.— Komunikazioetako hizkuntza

Elkargoak galiziera erabiltzen saiatu eta sustatuko du bere komunikazio guztietan, kanpokoetan zein barnekoetan, Galiziako Autonomia Estatutuan eta hizkuntza-normalizazioari buruzko legerian ezarritakoaren arabera.

Hirugarren xedapen iragankorra

Lege hau indarrean jarri eta hurrengo bi urteetan hala eskatzen badute, Galiziako Logopeden Elkargo Profesionalean sartu ahal izango dira hizkuntzaren eta entzumenaren perturbazio eta patologien arloan lan egin duten edo lan egiten duten profesionalak, baldin eta logopediako unibertsitateko diplomadun-titulurik ez badute eta honako kasu hauetako batean badaude:

1. Logopediaren arloan gutxienez lau urtez jardun dutela egiaztatzen duten profesionalak, baldin eta honako titulazio hauetako bat badute:

a) Hizkeraren eta entzumenaren nahasmenduetako irakasle espezializatuaren titulua, Hezkuntza Ministerioak emandakoa.

b) Hizkera eta entzumenaren perturbazioetako espezialistaren diploma, Espainiako edozein unibertsitatek emana.

¹⁰¹⁰ BOEren 198. zenbakian, 2006ko abuztuaren 19ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2006-14943>

8.4.7.21. 8/2006 Legea, abenduaren 1ekoa, Galiziako Informatikako Ingeniaritza Teknikoaren Elkargo Profesionala sortzekoa¹⁰¹¹

4. artikulua.— Galiziera komunikazioetan erabiltzea

Elkargoak galiziera erabiltzen saiatu eta sustatuko du bere komunikazio guztietan, kanpokoetan zein barnekoetan, Galiziako Autonomia Estatutuan eta hizkuntza-normalizazioari buruzko erregulazioan ezarritakoaren arabera.

¹⁰¹¹ BOEren 10. zenbakian, 2007ko urtarrilaren 11ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-491>

8.4.7.22. 9/2006 Legea, abenduaren 1koa, Galiziako Bitxigintza, Urregintza, Zilargintza, Erlojugintza eta Gemologiako Elkargo Profesionala sortzekoa¹⁰¹²

5. artikulua.— Galiziera komunikazioetan erabiltzea

Elkargoak galiziera erabiltzen saiatu eta sustatuko du bere komunikazio guztietan, kanpokoetan zein barnekoetan, Galiziako Autonomia Estatutuan eta hizkuntza-normalizazioari buruzko erregulazioan ezarritakoaren arabera.

¹⁰¹² BOEren 10. zenbakian, 2007ko urtarrilaren 11ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-492>

8.4.7.23. 10/2006 Legea, abenduaren 1ekoa, Galiziako Informatikako Ingeniaritzaren Elkargo Profesionala sortzekoa¹⁰¹³

4. artikulua.— Galiziera komunikazioetan erabiltzea

Elkargoak galiziera erabiltzen saiatu eta sustatuko du bere komunikazio guztietan, kanpokoetan zein barnekoetan, Galiziako Autonomia Estatutuan eta hizkuntza-normalizazioari buruzko erregulazioan ezarritakoaren arabera.

¹⁰¹³ BOEren 10. zenbakian, 2007ko urtarrilaren 11ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-493>

8.4.7.24. 11/2006 Legea, abenduaren 1ekoa, Galiziako Hortzetako Higienisten Elkargo Profesionala sortzekoa¹⁰¹⁴

4. artikulua.— Galiziera komunikazioetan erabiltzea

Elkargoak galiziera erabiltzen saiatu eta sustatuko du bere komunikazio guztietan, kanpokoetan zein barnekoetan, Galiziako Autonomia Estatutuan eta hizkuntza-normalizazioari buruzko erregulazioan ezarritakoaren arabera.

¹⁰¹⁴ BOEren 10. zenbakian, 2007ko urtarrilaren 11ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-494>

8.4.7.25. 12/2006 Legea, abenduaren 1ekoa, Galiziar Intereseko Fundazioei buruzkoa¹⁰¹⁵

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Xedeak eta onuradunak

1. Lege honetan aipatzen diren fundazioek interes orokorreko xedeak izan beharko dituzte, hala nola: giza eskubideen defentsa, terrorismoaren, indarkeriazko egintzen eta beste gertaera katastrofiko batzuen biktimenak; gizarte-laguntza eta gizarte-inklusioa; xede zibikoak, hezkuntzakoak, kulturalak —eta, bereziki, Galiziako hizkuntza eta kultura sustatzea, suspertzea eta zabaltzea—, zientifikoak, kiroltakoak, osasunekoak, lanekoak; Galiziako sendotze instituzionalekoak; garapenerako elkarlanekoak; boluntarioritza sustatzekoak; emakumeen arteko berdintasunaren eta berdintasunaren aldekoak; gizarte-ekintza sustatzekoak; Galiziako ingurumena defendatzekoak eta Galiziako gizarte-ekonomia sustatu eta ekoizpen-ekonomia garatzekoak; arrazoi fisiko, sozial edo kulturalengatik baztertuta geratzeko arriskuan dauden pertsonak sustatu eta artatzekoak; Konstituzioaren eta Estatutuaren balioak sustatzekoak eta printzipio demokratikoak defendatzekoak; tolerantzia sustatzekoak; informazioaren gizartea edo ikerketa zientifikoak garatzekoak, eta antzekoak izan eta Galiziarentzat interes orokorrekoak diren beste xede batzuk.

VIII. KAPITULUA Galiziar Intereseko Fundazioen Erregistroa

53. artikulua.— Erregistro-printzipioak

5. Erregistro-jarduera guztiak Galiziako Autonomia Erkidegoko lurraldean ofizialak diren bi hizkuntzetako edozeinetan egin ahal izango dira.

¹⁰¹⁵ BOEren 14. zenbakian, 2007ko urtarrilaren 16ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-885>

8.4.7.26. 17/2006 Legea, abenduaren 27koa, Galiziako Liburu eta Irakurketari buruzkoa¹⁰¹⁶

HITZAURREA

[...]

Era berean, instituzioek liburuari eta irakurketari espresuki emandako laguntza hori kultura transmititzeko eta gure identitatea garatzeko ezinbesteko tresnak dira, eta laguntza hori garrantzitsua da Galiziako berezko hizkuntzaren erabilera sozial eta publikoak normalizatzeko prozesuan.

[...] Liburua, azken batean, askatasun pertsonalaren iturria da, erabateko jarduera intelektuala ahalbidetzen duena eta gizadiaren eta haren kultura eta hizkuntzen aniztasunarekiko errespetua sustatzen duena.

[...]

Espainiako Konstituzioak, 44.1 artikuluan, botere publikoek espainiar guztiek eskubide gisa duten kulturarako irispidea sustatzeko eta babesteko duten betebeharra jasotzen du. Galiziako Estatutuak, 27. artikuluko 19. eta 20. apartatuetan, gobernu autonomoaren eskumenak jasotzen ditu kulturaren arloan, Galiziako berezko hizkuntzaren erabilera sustatzearen arloan eta industria-sektoreari laguntzearen arloan. [...]

[...] Bereziki, legeak galizierazko irakurketa-indizeak gehitu nahi ditu, ulertzen baitu galiziar liburu tresna bat dela galiziar literatura- eta kultura-sistema indartzeko, galiziar kultura kanpoan zabaltzeko eta hizkuntza-normalizazio prozesuan; horregatik, eragin berezia izan behar du, era berean, irakurketa praktikatzeko eta sustatzeko funtsezko dimentsioa duten gizarte-eremuetan, irakurketaren aspektu intelektual gisa ezinbestekoak diren eta irakurketa eta garapen intelektuala behar dituzten beste pertsona batzuekin batera.

[...]

Galiziar sortzaileak sustatzeko politika artikulatzea helburu duten neurriak jasotzen dira lege honetan; gure hizkuntzarako itzulpenak bultzatzea; [...]

Era berean, legearen artikuluen bidez, Galiziako botere publikoek sustatutako edizioak egituratu eta arrazionalizatu nahi dira, zeinak arautuko baitira Administrazioaren beharrezanaren, gizartearen onuraren eta austeritatearen irizpideen arabera. Horretaz gain, Galiziako Autonomia Estatutuaren 5., 27.19, 27.20, 32. eta 34. artikuluetan, Hizkuntza-normalizazioari buruzko ekainaren 15eko 3/1983 Legearen 6.3, 18. eta 20.3 artikuluetan, eta Toki-erakundeek Galiziako hizkuntza ofizial gisa galiziera erabiltzeari buruzko ekainaren 21eko 5/1988 Legearen hitzaurrean ezarritakoarekin bat etorriz, edizio horiek ohikiro galizieraz egingo dira, hargatik eragotzi gabe helburuek eraginda beste hizkuntza ofizial edo atzerritar batzuetan ere inprimatzea.

[...]

¹⁰¹⁶ BOEren 39. zenbakian, 2007ko otsailaren 14ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-3036>

Lege honek ez du esan nahi Galiziako Administrazio autonomikoari arlo honetan esleitzen zaionik eginkizun eskusibo, zuzentzaile edo kontu-hartzailerik. Lege honen asmoa hauxe da: liburuaren sektoreari eta irakurketaren sustapenari urgazpena emateko, harekin lankidetzan aritzeko eta hura laguntzeko eginkizunak arautzea; eta hemen inplikaturik dauden eragile guztiei bermatzen die haien eginkizunen garapenean parte hartzea eta aholkuak ematea, bai eta irakurleei beren eskubideak zaintzea ere. Hauek dira eragileok: sortzaileak, itzultzaileak, kultura-bitartekariak, editoreak, arte grafikoetako profesionalak eta euskarrien erreproduktzioak, banatzaileak, liburu-dendak, liburu-klubak eta liburutegiak. Era berean, Administrazioaren esku uzten ditu liburuaren eta irakurketaren inguruko plangintza-, informazio- eta koordinazio-zereginak, Galiziako gizarteari mesede egiteko, hura baita gure kulturaren garapenaren protagonista eztabaiaezina.

[...]

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

1 artikulua.— Xedea

Lege honek xede hauek ditu:

f) Galizierazko argitalpen-eskaintza zabaltzen laguntzea, gaiaren edo argitalpen-tipologiaren aldetik gabezia handienak dituzten arloetan.

2. artikulua.— Liburua Galiziaren elementu identifikatzaile gisa aitortzea

Galiziako Xuntak liburuaren sektorearen izaera estrategikoa eta lehentasunezkoa aitortuko du, bai haren garrantzi kultural, sozial eta ekonomikoagatik, bai Galiziako kultura, historia eta hizkuntza sortzeko, sustatzeko eta zabaltzeko eskubidea adierazteko tresna gisa.

II. KAPITULUA

Liburuaren agenteak

5. artikulua.— Sortzaileak

1. Lege honen xederako, honako hauek dira sortzaileak: liburua sortzeko prozesuan esku hartzen duten pertsonak, alegia, liburuaren idazketa, itzulpen, edizio, inprimaketa, ekoizpen, elaborazio, diseinu grafiko, diagramazio eta ilustrazio lanetan parte hartzen dutenak.

6. artikulua.— Itzultzaileak

1. Galizieraren erabilera sustatzeko eta gure kultura-ondarea aberasteko, Galiziako Xuntak gure hizkuntzara eta gure hizkuntzatik beste hizkuntzetara itzultzea bultzatuko du. Xede horretarako, aldizkako laguntza-lerro bat egingo du, eta itzulpena sustatuko du argitaratzaileekin eta itzultzaile-elkarteekin hitzarmenak eginez. Bereziki sustatuko da literatura unibertsaleko lanen itzulpena, bai eta eremu zientifiko eta teknikoetan nahitaezko erreferentziatzat jotzen diren testuena edo Galiziako unibertsitateetan ikasketa-eskuliburu gisa erabil daitezkeenena ere.

2. Jatorriz beste hizkuntza batzuetan idatzitako testuak galizierara eramaten dituzten pertsoneri laguntzeko neurri gisa, Galiziako Xuntak Galiziako argitaratzaileekin lankidetzan jardun ahal izango du literatura unibertsaleko klasikoak eta argitalpen gomendagarriko beste lan batzuk itzultzeko, baldin eta, haien izaeratik edo kostu handiagatik, laguntza publikoak behar badituzte.

7. artikulua.— Argitaratzaileak

1. Botere publikoak lankidetzan arituko dira Galiziako argitaratzaileekin eta haien elkarte profesionalekin, eta haien funtzionamenduan lagunduko dute, argitalpen-jardueraren inguruan antolatzen diren jarduketetan, betiere kultura-ondasunaren eta ondasun industrial eta ekonomikoaren aspektu bietan.

2. Galiziako Xuntak galizierazko argitalpen-ekoizpena bultzatuko du. Xede horrekin, urteroko edo bi urtean behingo laguntza-lerro bat egingo du, zeinak bermatuko baitu, argitalpen-mota guztiak kontuan hartuta, direla paperezko euskarri tradizionalen, direla edizio digitalean, direla sarean, galizierazko argitalpen-berrikuntzak liburutegi-sare publikoan egongo direla eta behar beste material didaktikoren eskaintza izango dela arlo jakin batzuetan, alegia, hezkuntza-legeriak galizierazko hizkuntza ikaskuntzaren komunikazio-bide izatea zehazten duen arloetan. Helburu horretarako, aholkularitza- eta balioespen-batzordeak eratuko dira laguntza-eskabideak aztertzeko; batzorde horietan, deialdia egiten duten administrazioetako kideez gain, inplikaturako azpisektore profesionaletako ordezkariak eta Liburuaren Aholku Batzordeko ordezkariak egongo dira.

8. artikulua.— Argitaratze-jarduera publikoa

5. Galiziako Xuntak laguntza-lerro espezifiko bat sustatuko du urtero edo bi urtean behin, funts publikoekin sostengaturako Galiziako unibertsitateetako argitalpenen zerbitzu zentralak, Galizian ezarritako argitaratzaile pribatuekin lankidetzan, galizieraz egiten duten unibertsitate-argitalpena indartzeko.

III. KAPITULUA

Liburua sustatzea

15. artikulua.— Liburuaren sektorea sustatzeko laguntzak

1. Galiziako hizkuntza eta kultura zabaltzeko eta sustatzeko —argitalpen-sektorea haien funtsezko pieza baita—, Galiziako Xuntak laguntzak bideratuko ditu sorkuntza, itzulpen-jarduera, argitalpen-sektorea, liburu-dendak eta liburuaren salmenta teknologikoki berritzeko eta modernizatzeko ekimenetarako, ekimenon barruan baliabide informatikoak eta ikus-entzunezkoak eta telekomunikazio-sareak erabiltzeari buruzkoak daudelarik; Galiziako Xuntak arreta berezia jarriko du teleeskaera ezartzeko eta garatzeko, sektorea berritzeko funtsezko tresna baita, baldin eta laguntzok Europar Batasuneko zuzenbidearekin eta gainerako ordenamendu juridikoarekin bateragarriak badira.

2. Galiziako Xuntak Galiziako argitaletxeekin lankidetzan jardungo du, Galizian zein Galiziatik kanpo galiziar liburua sustatzeko ekintza espezifikoak eginez. Era berean, gure erkidegoan argitaraturako liburu-merkatu berriak ahalbidetuko dituzten ekimenak bultzatuko ditu, garrantzi berezia emanez Europar Batasunari eta Iberoamerikako eremuari dagokienez.

16. artikulua.— Elkarlana argitalpenean

1. Edizioa bultzatu eta arintzeko neurri gisa, Galiziako Xuntak, hitzarmenen bidez, elkarlanean jardungo du beste administrazio publiko, instituzio eta erakunde publiko eta pribatu batzuekin, zertarako eta Galiziako kultura eta ondarea zabaltzea helburu duten liburuak eta bestelako materialak sortu, itzuli, argitaratu, zabaldu, banatu eta merkaturatzeko, eta fikzioko zein informazioko liburuak eta irakurketa-materialak argitaratzeko, betiere kasuan-kasuan ezartzen diren lehentasunen arabera, indarrean dagoen legeriaren esparruan.

18. artikulua.— Sektoreko feria-jarduerak sustatzea

4. Galiziako Xuntak laguntza-politika egingo du galiziar liburuaren merkatu berriak irekitzeko, portugesezko merkatuei arreta berezia eskainiz.

21. artikulua.— Sariak, bekak eta bestelako aitortzak

Galiziako Xuntak, sektoreko agenteekin lankidetzan, Galiziako edizioko sariak emango dizkie urtero galizieraz argitaratzen diren lan onenei —narratiba, poesia, antzerkia, saiakera, eta haur eta gazte literatura—, itzulpen onenari, ondoen editatzen diren lanei eta argitalpen- eta irakurketa-lan onenei, ilustrazio onena duten lanei eta beste batzuei. Era berean, beken eta bestelako aitortzen deialdia egingo du, liburuaren sustapenean sektoreko jarduerak eta produktuak pizteko, bai aspektu materialari dagozkionez, bai edukiei dagozkionez.

IV. KAPITULUA

Irakurketa sustatzea

22. artikulua.— Irakurketa liburutegietan sustatzea

1. Irakurketaren sustapenean duen funtsezko eginkizuna dela eta, Galiziako Xuntak plangintza egingo du Galiziako liburutegi-sisteman dauden gabeziak gaintzeko, bai profesionaleri dagokienez (laguntzaile teknikoak eta liburutegietako teknikariak), bai funtsei dagokienez; izan ere, galizierazko argitalpen-berrikuntzen presentzia ziurtatuko du, eta horiek hornitzen eta eguneratzen saiatuko da, betiere Europar Batasuneko gomendioak eta araudiak kontuan hartuta.

4. Galiziako Xuntak Galiziako eskola-liburutegien sistema garatuko du, bai liburutegiok eskoletan irakurzaletasunaren garapenean aitzindariak izan daitezen, bai lehenengo adinetatik liburuetarako irispidea bermatzeko. Eredu horren arabera, eskoletako liburutegiek laguntza ematen diote ikasketa-programari, irakaskuntzako zentroetako informazio-euskarri guztiak biltzen dituzte, era guztietako lengoaiak eta euskarri dokumentalak irakurtzea sustatzen dute, dokumentazioa eta informazioa bilatzen eta aztertzen laguntzen dute, eta ikasleen jatorrizko desberdintasunak zuzentzen laguntzen dute. Irakaskuntzako zentron beharrezko erantzuteaz gain, harremanak izan behar dituzte irakaskuntzako zentrok kokatuta dauden erkidegoarekin. Galiziako Xuntak irakurketa sustatuko du eskoletako liburutegietan.

5. Galiziako Xuntak laguntzak bideratuko ditu Galiziako liburutegi-sistema osatzen duten liburutegiek eta eskola-liburutegiek irakurketa sustatzeko egiten dituzten proiektu eta ekimenetarako, kasuan-kasuan zehazten diren modu eta baldintzetan. Arreta berezia jarriko du zientzia-dibulgazioko, literatura-sorkuntzako eta

galizierarako itzulpengintzako lanen hedapenean, idazle-egile literario eta plastikoen eta itzultzaileen presentzia sustatuz.

23. artikulua.— Komunikabide sozialak

1. Galiziako Xuntak Galiziako komunikabide sozialekin elkarlanean jardungo du liburuaren zabalkunderako, irakurketarako, sorkuntzarako eta itzulpenerako programak ekoizte aldera. Tratamendu berezia emango zaie erkidegoko sortzaile, itzultzaile, titulu eta editoreei eta galizierazko ekoizpenari. Era berean, irakurzaletasuna sustatzeko eta sentzibilizatzeko kanpainak hasiko ditu, komunikabide sozialen bidez.

3. Galiziako Xuntak laguntza-sistema bat ezarriko du, galiziar literatura sustatzeko astero gehigarriak argitaratzen dituzten komunikabide pribatuentzat eta galizierazko argitalpenen sustapen eta kritika literarioarako bestelako argitalpenentzat (paperean edo beste edozein euskarritan).

V. KAPITULUA

Liburuaren Aholku Batzordea

26. artikulua.— Liburuaren Aholku Batzordearen eginkizunak

1. Hauek izango dira Liburuaren Aholku Batzordearen eginkizunak:

a) Galiziako biztanleen irakurketa-indizeen eta Galizian eta galizieraz egindako argitalpen-ekoizpenaren urteroko edo bi urtean behingo jarraipen-txostenak egitea.

VII. KAPITULUA

Beste xedapen batzuk

33. artikulua.— Argitalpenen kontrola

1. Lanak errazago aurkitu, katalogatu eta zabaltzeko, argitaratutako liburu guztietan honako datu hauek eman beharko dira nahitaez: lanaren izenburua, egilearen, biltzailearen, koordinatzailearen, itzultzailearen eta ilustratzailearen izenak, horiek badaude, argitalpenaren zenbakia, inprimatzailearen izena, inprimaketaren lekua eta data, argitaratzailearen izena eta helbidea, lege-gordailuaren zenbakia eta ISBN. Galiziako liburuia sustatzearen eta zabaltzearen aurkako omisiotzat joko da eskatutako datuak liburuan ez sartzea edo datuok osatu gabe edo oker sartzea, eta horrek galaraziko du Galiziako Xuntak lanak argitaratzeko eta Autonomia Erkidegoko Administrazioak aleak erosteko ematen dituen laguntzak jasotzea.

2. Aurreko puntuan aipatu diren arau-hausteak isun arinarekin zehatuko dira.

Bigarren xedapen gehigarria.— Liburuaren Aholku Batzordearen osaera eta funtzionamendua

1. Liburuaren Aholku Batzordea hamabost kidek osatuko dute gehienez, eta horietako zortzi, gutxienez, liburuaren agenteek eta Galizian irakurzaletasuna sustatzen duten agenteek aukeratuko dituzte, hala nola idazleek, itzultzaileek, ilustratzaileek, editoreek, arte grafikoek, banatzaileek, liburu-saltzaileek eta liburuzainek. Gainerakoa kultura-arloko kontseilari eskudunak izendatuko ditu, liburugintzan adituak direnen eta administrazio publikoetako kideen artean.

Azken xedapenetako bigarrena.— Jabetza intelektualeko eskubideak babestea

1. Galiziako Xuntak, bere eskumen-eremuan, sortzaileen jabetza intelektualeko eskubideak babesteko beharrezkoak diren ekimenak sustatu eta lagunduko ditu, betiere egile-eskubideak babesteko Estatuaren eta Erkidegoaren eskumenen esparruan.
2. Era berean, Galiziako Xuntak ekintzak sustatuko ditu iritzi publikoa sentsibilizatzeko sortzaileen eta itzultzaileen eskubideen alde, eta eskubide horiek urratzen dituen edozein ekimen identifikatzea eta gaitzestea bultzatuko du.

8.4.7.27. 4/2007 Legea, apirilaren 20koa, Udaltzaingoak koordinatzeari buruzkoa¹⁰¹⁷

II. TITULUA Udaltzaingoko kidegoak

II. KAPITULUA Printzipioak eta eginkizunak

7. artikulua.— Oinarrizko jardun-printzipioak

2/1986 Lege Organikoaren 5. artikuluaaren arabera, hauek dira udaltzaingoetako kidegoetako kideen oinarrizko jardun-printzipioak:

a) Ordenamendu juridikoaren arabera egokitzea, bereziki:

2. Euren eginkizunak betetzean, erabateko neutraltasun politikoz eta inpartzialtasunez jardutea, eta, horrenbesterekin, arraza, etnia, nazionalitatea, ideologia, erlijioa edo sinesmen pertsonalak, iritzia, sexua, sexu-orientazioa, hizkuntza, auzotasun-lekua, jaioterria edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial dela-eta inolako diskriminaziorik egin gabe.

V. TITULUA Hautaketa, sustapena, mugikortasuna eta prestakuntza

I. KAPITULUA Sarrera, sustapena eta mugikortasuna

32. artikulua.— Hautaketa-sistemaren printzipioak

4. Galiziako udaltzaingoaren kidegoetako eskala eta kategorietan sartzeko hautaprobak teorikoak eta praktikoak dira, eta gaitasun fisikoari, psikoteknikoei, medikoei eta ezagutzei buruzko probak barne har ditzakete; probok deialdiaren oinarrietan finkatuko dira. Era berean, galizieraren azterketa bat sartuko da, salbu eta indarrean dagoen araudiaren arabera galizieraren ezagutza egiaztatzen dutenentzat izan ezik.

33. artikulua.— Sartzeko betekizunak

2. Polizia-kategorian sartzeko hautaprobak teorikoak eta praktikoak izango dira; proba horien artean sartuko dira, betiere, azterketa medikoa, azterketa psikoteknikoa, gaitasun fisikoko proba eta ezagutza-proba orokor zein espezifikoak, bai lanbidea egikaritzearekin zerikusia duten gaietan, bai eta galizieraren ezagutza erakusteko ere; azken honetarako, azterketa bat egingo da, salbu eta indarrean dagoen araudiaren arabera galizieraren ezagutza egiaztatzen dutenentzat.

¹⁰¹⁷ BOEren 137. zenbakian, 2007ko ekainaren 8ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-11323>

¹⁰¹⁸³. Polizia-kategorian sartzeko hautaprobak teorikoak eta praktikoak izango dira. Proba horien artean sartuko dira, betiere, azterketa medikoa, azterketa psikoteknikoa, gaitasun fisikoko proba eta ezagutza-proba orokor zein espezifikoak, bai lanbidea egikaritzearekin zerikusia duten gaietan, bai eta galizieraren ezagutza erakusteko ere; azken honetarako, azterketa bat egingo da, salbu eta indarrean dagoen araudiaren arabera galizieraren ezagutza egiaztatzen dutenentzat.

VII. TITULUA

Zehapen-araubidea

79. artikulua.— Falta oso astunak

Hauek dira falta oso astunak:

n) Diskriminazioa arrazoi hauengatik dakarren edozein jarduketa: arraza- edo etnia-jatorria; erlijioa edo sinesmenak; desgaitasuna; adina edo sexu-orientazioa; sexua; hizkuntza; iritzia; jaioterria edo auzotasuna, edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial.

¹⁰¹⁸ Neurri Fiskal eta Administratiboei buruzko abenduaren 17ko 18/2021 Legearen bosgarren artikuluko hirugarren zenbakiak emandako idazkera (BOE, 54. zenbakia, 2022ko martxoaren 4ko alea).

8.4.7.28. 8/2007 Legea, ekainaren 13koa, Galiziako Poliziari buruzkoa¹⁰¹⁹

I. TITULUA

Xedapen orokorrak, jardun-printzipioak eta eginkizunak

II. KAPITULUA

Jardun-printzipioak

9. artikulua.— Oinarrizko jardun-printzipioak

1. Galiziako Poliziako kideek erabateko neutraltasun politikoz jardungo dute, modu ekitatiboan eta inpartzialtasunez, betiere berdintasun-printzipioa errespetatuz, eta ideologia, erlijio edo sinesmenak, familia-egoera, etnia edo arraza, jatorri nazionala, hizkuntza, sexua, sexu-orientazioa, generoa, gaixotasuna, desgaitasuna edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial dela-eta diskriminaziorik jaso gabe.

III. TITULUA

Galiziako Poliziaren funtzionario-araubidea

II. KAPITULUA

Sarrera eta igoera

27. artikulua.— Hautaketa-sistemaren printzipioak

3. Galiziako Poliziaren kidegoko eskala eta kategorietan sartzeko hautaprobak teorikoak eta praktikoak izango dira, eta gaitasun fisiko, psikotekniko, mediko eta ezagutza orokor nahiz espezifikoen probak barne hartuko dituzte, jardun profesionalarekin zerikusia duten gaietan, bai eta galzieraren ezagutza erakusteko ere.

IV. TITULUA

Estatutu-araubidea

IV. KAPITULUA

Diziplina-araubidea

82. artikulua.— Falta oso astunak

Honako hauek dira falta oso astunak:

¹⁰¹⁹ BOEren 171. zenbakian, 2007ko uztailaren 18ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-13827>

ñ) Ideologia, erlijio edo sinesmenak, familia-egoera, etnia edo arraza bateko kide izatea, jatorri nazionala, hizkuntza, sexua, sexu-orientazioa, generoa, gaixotasuna, desgaitasuna edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial dela-eta diskriminazioa dakarren jarduketa oro.

8.4.7.29. 9/2007 Legea, ekainaren 13koa, Galiziako Dirulaguntzei buruzkoa¹⁰²⁰

I. TITULUA

Dirulaguntzak eman eta kudeatzeko prozedurak

II. KAPITULUA

Dirulaguntzak lehia-konkurrentziako araubidean emateko prozedurak

20. artikulua.— Hastea

2. Ofiziozko prozedura organo eskudunak onetsitako deialdiaren bidez abiatuko da beti. Organo horrek deialdiko dirulaguntzak emateko prozedura garatuko du, kapitulu honetan xedatutakoa betez eta Administrazio Publikoen Araubide Juridikoaren eta Administrazio Prozedura Erkidearen azaroaren 26ko 30/1992 Legean jasotako printzipioen arabera; deialdiak, berriz, eduki hau izan beharko du nahitaez:

1) Eskabideak balioesteko irizpideak, beharrezkoa denean. Edozelan ere, laguntzaren xede diren jarduera edo jokabideetan galiziera erabiltzen den ebaluatuko da.

¹⁰²⁰ BOEren 171. zenbakian, 2007ko uztailaren 18ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-13828>

8.4.7.30. 11/2007 Legea, uztailaren 27koa, Genero-indarkeriaren Prebentziorako eta Tratamendu Integralerakoa¹⁰²¹

I. TITULUA Genero-indarkeriaren prebentzioa

I. KAPITULUA Genero indarkeriaren aurkako sentsibilizazio-neurriak

6. artikulua.— Kanpainak diseinatzea, egitea eta zabaltzea

¹⁰²² 2. Garatzen diren kanpainek arreta espezifiko eskainiko diote gazteen sentsibilizazio eta prestakuntzari, betiere genero-indarkeriako egintzak diren jarrerak prebenitzeko eta identifikatzeko, arreta berezia jarriz genero-indarkeria digitalari. Era berean, baliabideetara eta informaziora iristeko zailtasun gehien duten emakumeek ere eskura izango dituzte kanpainak. Kanpainak dibertsitate funtzionala duten pertsonentzat irisgarria eta ulergarria den formatu batean egingo dira, zeinu-hizkuntza edo beste komunikazio-modalitate batzuk erabiliz.

¹⁰²¹ BOEren 226. zenbakian, 2007ko irailaren 20ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-16611>

¹⁰²² Genero Indarkeriaren Prebentziorako eta Tratamendu Integralerako uztailaren 27ko Galiziako 11/2007 Legea aldatzen duen abenduaren 3ko 15/2021 Legearen artikulua bakarreko hirugarren zenbakiak emandako idazkera (BOE, 54. zenbakia, 2022ko martxoaren 4ko alea).

8.4.7.31. 15/2007 Legea, abenduaren 13koa, Galiziako Ingeniari Kimikoen Elkargo Ofiziala sortzekoa¹⁰²³

4. artikulua.— Galiziera komunikazioetan erabiltzea

Elkargoak galiziera erabiltzen saiatu eta sustatuko du bere komunikazio guztietan, kanpokoetan zein barnekoetan, Galiziako Autonomia Estatutuan eta hizkuntza-normalizazioari buruzko erregulazioan ezarritakoaren arabera.

¹⁰²³ BOEren 40. zenbakian, 2008ko otsailaren 15eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-2679>

8.4.7.32. 1/2008 Legegintzako Dekretua, martxoaren 13koa, Galiziako Funtzio Publikoari buruzko Legearen testu bategina onesten duena¹⁰²⁴

III. TITULUA Funtzio publikoaren organoak

13. artikulua

Galiziako Xuntako Kontseiluari dagokio:

14. Autonomia Erkidegoko Administrazio Publikoaren hizkuntza-normalizazioko plana onestea.

IV. TITULUA Funtzio publikoaren antolaketa

IV. KAPITULUA Funtzio publikoan sartzea

35. artikulua¹⁰²⁵

Administrazioak Galiziako herritarren konstituzio- eta hizkuntza-eskubideak bermatuko ditu, bai galizierari dagokionez, Galiziako berezko hizkuntza den aldetik, bai gaztelaniari dagokionez, Galiziako hizkuntza ofiziala baita.

Galiziako Administrazio publikoan galizieraren normalizazioa betetzeko, eta Autonomia Erkidegoaren eremuan Administrazio publikoarekiko harremanetan administratuek galiziera erabiltzeko duten eskubidea bermatzeko, eta Galiziako botere publikoek galiziera normaltasunez erabil dezaten sustatzeko (Hizkuntza Normalizazioari buruzko Legearen 6.3 artikulua zehazten du), Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazio eta Galiziako toki-erakundeetako plazetarako egiten diren hautaprobetan, galizieraren azterketa egingo da, salbu eta indarrean dagoen araudiaren arabera galizieraz badakitela egiaztatzen dutenez. Hautaketa-prozesuen deialdien oinarrietan ezarriko dira azterketa horren izaera eta balioespena.

Hori guztia hala izanik ere, proba batzuk galizieraz egin beharko dira, baldin eta plazek galizieraren ezagutza berezia behar badute.

¹⁰²⁴ BOEren 167. zenbakian, 2008ko uztailaren 11ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-11791>

¹⁰²⁵ Ekainaren 23ko 2/2009 Legeak aldatua.

V. TITULUA

Funtzio publikoaren araubide juridikoa

III. KAPITULUA

Administrazio-karrera

68. artikulua

4. Galiziako Xuntak sistema bat antolatuko du, besteak beste, honako hauek kontuan hartuko dituena:

e) Hizkuntza-normalizazioko planaren betetze-maila.

Xedapen indargabetzailea

Indargabetu egiten dira legegintzako dekretu honetan xedatutakoaren aurkakoak diren maila bereko edo beheragoko xedapen guztiak, eta, bereziki, honako hauek:

3. 8/1992 Legea, uztailaren 24koa, zeinak aldatu baitzuen Galiziako Funtzio Publikoari buruzko maiatzaren 26ko 4/1988 Legearen 33. artikulua; izan ere, artikulua hori Galiziako funtzio publikoan sartzeko hautaprobetan galizieraz jakitea nahitaez egiaztatzeari buruzkoa da.

8.4.7.33. 1/2008 Legea, apirilaren 17koa, Galiziako Ikertzaile Pribatuen Elkargo Profesionala sortzekoa¹⁰²⁶

5. artikulua.— Galiziera komunikazioetan erabiltzea

Elkargoak galiziera erabiltzen saiatu eta sustatuko du bere komunikazio guztietan, kanpokoetan zein barnekoetan, Galiziako Autonomia Estatutuan eta hizkuntza-normalizazioari buruzko erregulazioan ezarritakoaren arabera.

¹⁰²⁶ BOEren 125. zenbakian, 2008ko maiatzaren 23ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-8907>

8.4.7.34. 4/2008 Legea, maiatzaren 23koa, Galiziako Kultura Industrien Agentzia sortzekoa¹⁰²⁷

ZIOEN AZALPENA

1

[...]

Egitate hauek frogatuta daude: ekoizpen pribatuak ezinbesteko ekarpena egin duela kultura-proposamenen independentzia eta aniztasuna nagusi izango den merkatuari eusteko; Galiziako kultura-sektoreak ekarpen handia egin diela oparotasun ekonomikoari eta enpleguari; sortzaileek, kultura-enpresek eta -industriek garrantzi handia dutela berrikuntzaren eta teknologiaren sustapenean, etorkizuneko hazkunde jasangarriaren motor diren aldetik; kultura-sektorearen bilakaeran autoenplegatuek, mikroenpresek, eta enpresa txiki eta ertainek betetzen duten eginkizuna nagusia dela; kultura-ondasun eta -zerbitzuen ekoizpenaren eta lurralde-garapeneko eta gizarte-kohesioko estrategien arteko harremana estua dela, haiek Galiziako kultura- eta hizkuntza-ingurunearekin lotura berezia dutelako; eta Galiziako sortzaile, enpresa eta industrien zeregina berezia dela Galiziako kulturaren aurrerapenean eta zabalkundeetan, bai barrutik, galiziarren kultura-kontsumoaren maila handitzeko, bai kanpotik, beste herri batzuetara hurbiltzeko, betiere trukeak eta topaketak ezarriz kultura-espazio erkideak daudela agerian uzteko, kultura horiek osatzen dituzten kultura desberdinen ezaugarri espezifikoak errespetatuz eta babestuz.

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Xedeak

Hona hemen GKIAREN xedeak:

a) Galiziako kulturak aurrera egingo duela bermatzea, eta, bereziki, galiziera normalizatzea eta bultzatzea, Galiziako kultura-identitatea, gizarte-garapena, hazkunde ekonomikoa eta kulturen arteko elkarrizketa babesteko eta sustatzeko bitarteko gisa, betiere berdintasunean eta identitate desberdinekiko errespetuan oinarrituta, ingurumari globalizatuan.

5. artikulua.— Eginkizunak

1. Bere helburu eta xedeekin bat etorriz, GKIak honako eginkizun hauek egikarrituko ditu:

a) Kultura-ondasunak eta -zerbitzuak ekoizten dituzten enpresen sorrera eta garapena bultzatzea, arreta berezia eskainiz ekoizpen-mekanismo eraginkorrak

¹⁰²⁷ BOEren 165. zenbakian, 2008ko uztailaren 9ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-11588>

sortzen dituzten eta merkatuan kontsumo zabaleko kultura-ondasunak hornitzen dituzten kultura-industriei.

b) Galiziako berezko hizkuntza, kultura eta tradizioak merkatuan elementu bereizle gisa zabaltzen dituzten produktuak bultzatzea, bai eta Galiziako kulturari sormen-berrikuntzak eta estetika eta arte-hizkuntza berrien kalitateko eskaintzak ekartzen dizkietenak ere.

8.4.7.35. 8/2008 Legea, uztailaren 10ekoa, Galiziako Osasunari buruzkoa¹⁰²⁸

I. TITULUA

Herritarren osasun-eskubideak eta -eginbeharrak

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Osasuna babesteko eta osasun-laguntza jasotzeko eskubidearen titularrak

4. Eskubide hori pertsonaren nortasuna, duintasuna eta intimitatea erabat errespetatuz bermatzen da, betiere inolako diskriminaziorik egin gabe arraza, sexu, erlijio, iritzi, hizkuntza, ideologia edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozialengatik.

II. KAPITULUA

Osasun-eskubideak

9. artikulua.— Konfidentzialtasunarekin eta informazioarekin lotutako eskubideak

8. Pazientearen historia klinikoari buruzko informaziorik onena bermatzeko, teknologia berriak kontuan hartuta, haren datuak hiru hizkuntzatan egongo dira eskuragarri (galizieraz, gaztelaniaz eta ingelesez), eta, horretarako, beharrezko egokitzapen teknikoak egingo dira.

¹⁰²⁸ BOEren 202. zenbakian, 2008ko abuztuaren 21eko alean, argitaratua.
Testu kongsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-14134>

8.4.7.36. 13/2008 Legea, abenduaren 3koa, Galiziako Gizarte-zerbitzuei buruzkoa¹⁰²⁹

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

6. artikulua.— Pertsonen eskubideak gizarte-zerbitzuetan

3. Era berean, pertsona guztiek, gizarte-zerbitzuen erabiltzaile diren aldetik, honako eskubide hauek izango dituzte Galiziako gizarte-zerbitzuen sisteman:

m) Erabiltzaileek dituzten hizkuntza-eskubideak errespetatzeko eskubidea, betiere Galiziako gizarte-zerbitzuen sistemak bere jardura galizieraren eskaintza positiboa eginez garatuko duela bermatuz.

¹⁰²⁹ BOEren 15. zenbakian, 2009ko urtarrilaren 17ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2009-807>

8.4.7.37. 2/2009 Legea, ekainaren 23koa, martxoaren 13ko 1/2008 Legegintzako Dekretuaren bidez onetsitako Galiziako Funtzio Publikoari buruzko Legearen testu bategina aldatzen duena¹⁰³⁰

ZIOEN AZALPENA

Espainiako Konstituzioak ezartzen duenez (3. artikulua), «gaztelania da Espainiako estatuaren hizkuntza ofiziala», eta «Espainiako beste hizkuntzak ere ofizialak izango dira haiei dagozkien autonomia-erkidegoetan, beraietako estatutuekin bat etorritz».

Horrekin bat etorritz, Galiziako Autonomia Estatutua onetsi zuen apirilaren 6ko 1/1981 Lege Organikoaren 5. artikulua xedatzen du ezen Galiziako berezko hizkuntza galiziera dela, eta galiziera eta gaztelania Galiziako hizkuntza ofizialak direla. Galiziako botere publikoek bermatuko dute bi hizkuntzen erabilera normala eta ofiziala.

Hizkuntza Normalizazioari buruzko ekainaren 15eko 3/1983 Legearen 2. artikulua araberara, botere publikoek galizieraren eta gaztelaniaren erabilera normala bermatuko dute, Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialak baitira, eta, 3. artikulua araberara, Galiziako botere publikoek neurri egokiak hartuko dituzte hizkuntza dela-eta inor diskriminatu ez dadin.

Lege-testu horiek ezartzen duten bezala, Galiziako Autonomia Erkidegoan galizieraren eta gaztelaniaren koofizialtasuna dago; beraz, Galiziako herritarren hizkuntza-eskubideek barne hartzen dute bi hizkuntza ofizialetako edozein erabiltzeko eskubidea, inolako diskriminaziorik gabe.

Administrazio autonomikoak administratuen eskubideak bermatu behar ditu, oro har, eta hizkuntza-eskubide hori bereziki; izan ere, administrazio-eremuan, Administrazioaren eta administratuen arteko harremanak garatzeko bidea da hizkuntza, eta, harreman horiek inolako diskriminaziorik gabe egin ahal izateko, administratuek Administrazioa jotzeko bi hizkuntza ofizial bietako edozein erabiltzeko duten eskubidea bermatu behar da, gaztelaniaz bezala galizieraz, betiere kalitateko administrazioa iriste aldera. Era berean, aukera eman behar da herritarrek lurralde nazional osoan zehar mugitzeko, eta mugikortasun hori ez da mugatuko ez kaltetuko ezin hizkuntza-oztopo dela bide.

Erabateko errespetua nagusitu behar da herritarrek erabili nahi duten hizkuntza askatasunez aukeratzeko orduan, eta botere publikoen eskakizunek ezin dute eskubide horren egikaritza kaltetu, eskakizunok edozelakoak izanagatik.

Beraz, Administrazioak administratuen hizkuntza-eskubideak bermatu behar ditu, bai galizierari dagozkionez, bai gaztelaniari dagozkionez; horretarako,

¹⁰³⁰ BOEren 168. zenbakian, 2009ko uztailaren 13ko alean, argitaratua.

Lege honek ekarritako aldaketa badago sartuta 6.4.7.11. atalean (1/2008 Legegintzako Dekretua, martxoaren 13koa, Galiziako Funtzio Publikoari buruzko Legearen testu bategina onesten duena); betiere, lege honen zioen azalpena ekarri dugu hona hizkuntza-zuzenbidearen ikuspegitik duen interesagatik.

Administrazioak mekanismoak ezarri behar ditu, herritarrak artatzeko langile prestatuak eta gaituak izan ditzan, bai herritarrok galiziera erabiltzen dutenean, bai gaztelania erabiltzen dutenean.

Funtzio publikoan sartzeko, Espainiako Konstituzioaren 103.3 artikuluan ezarritako merezimendu- eta gaitasun-printzipioak errespetatu behar dira, zeinak jasota baitaude 1/2008 Legegintzako Dekretuaren 36. artikuluan ere.

Hizkuntza Normalizazioari buruzko Legearen 11. artikulua adierazten du ezen administrazio autonomikoko eta toki- administrazioko lanpostuetara sartzeko egiten diren hautaketa-probetan, beste merezimendu batzuen artean, hizkuntza ofizialen ezagutza-maila hartuko dela kontuan, zeina maila profesional bakoitzerako haztatuko baita.

Beste alde batetik, hautaketa-prozesuen deialdietan galizieraren ezagutza sartuko da, zeina haztatuko baita sailkapen-taldearen arabera, eta horren helburua izango da Galiziako funtzio publikoan sartzeko hautatzen diren langileek Galiziako berezko hizkuntza badakitela bermatzea.

Era berean, osasun-eremuko, gizarte-eremuko eta ezartzen diren beste eremu batzuetako kidego, eskala edota kategoria jakin batzuetan, funtzio publikoaren arloko eskumena duen sailak modulatu ahal izango du galizieraren ezagutza egiaztatzeko beharrezkoa, betiere herritarrei zerbitzu publikoak behar bezala eman ahal izateko.

Galiziar guztien eskubide indibidualak bermatze aldera, beharrezkotzat jotzen da Galiziako Funtzio Publikoari buruzko Legearen testu bategina onetsi zuen martxoaren 13ko 1/2008 Legegintzako Dekretuaren 35. artikulua aldatzea, zertarako eta Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetan arreta emango dela bermatzeko eta Galiziako kultura-ondarea indartzeko, bertan bi hizkuntza baitaude elkarrekin.

8.4.7.38. 5/2010 Legea, ekainaren 23koa, Emakume Haurdunari laguntzeko Sarea ezarri eta arautzen duena¹⁰³¹

5. artikulua.— Onuradunak

5. Emakume haurdun etorkinak.

5.1. Galiziako Xuntak bermatuko du haurdun dauden etorkinek berdintasunezko baldintzetan izango dutela gizarte-zerbitzuetarako irispidea, eta ezin izango da inolako diskriminaziorik egin etorkin izateagatik.

5.2. Emakume haurdunak ulertzen ez badu Galiziako Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialetako bat ere, Galiziako Xuntak beharrezko bitarteko guztiak jarriko ditu haurdun etorkinaren eskura, lege honetan jasotako eskubide eta prestazioei buruzko informazioa uler dezakeen hizkuntza batean eman dakion.

¹⁰³¹ BOEren 174. zenbakian, 2010eko uztailaren 19ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-11489>

8.4.7.39. 11/2010 Legea, abenduaren 17koa, Adingabekoen Edari Alkoholdunen Kontsumoa prebenitzekoa¹⁰³²

I. TITULUA

Adingabeen alkohol-kontsumoaren prebentzioa

II. KAPITULUA

Adingabeei edari alkoholdunak eskaintzeko mugak

14. artikulua.— Mugei buruzko informazioa

1. Edari alkoholdunak saltzen edo hornitzen dituzten establezimendu guztietan, 12. artikuluko 1. eta 2. apartatuetan zehaztutako debekuen berri emango da. Informazio hori iragarki edo kartel iraunkorren bidez emango da, ikusteko moduan, galizieraz eta gaztelaniaz. Seinale horien ezaugarriak erregelamendu bidez ezarriko dira.
2. Aurreko apartatuan aipatutako establezimenduetako edozeinen arduradunek beharrezko kontrol-neurriak hartuko dituzte adingabeei edari alkoholdunak saltzea saihesteko; langile guztiek ezagutu beharko dituzte neurri horiek, eta, ahal dela, idatziz.
3. Makinen aurrealdean ohar bat agertuko da, argi eta ikusteko moduan, galizieraz eta gaztelaniaz, adingabeek makinok erabiltzea debekatuta adierazteko. Seinale horren ezaugarriak erregelamendu bidez ezarriko dira.

¹⁰³² BOEren 25. zenbakian, 2011ko urtarrilaren 29ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-1647>

8.4.7.40. 13/2010 Legea, abenduaren 17koa, Galiziako Barne-merkataritzari buruzkoa¹⁰³³

I. TITULUA Xedapen orokorrak

II. KAPITULUA Merkataritza-jarduera

5. artikulua.— Merkataritza-jarduera egikaritzeko baldintza orokorrak

4. Galiziarako Autonomia Estatutuaren 5. artikuluan jasotako hizkuntza-eskubideak zorrotz errespetatuz gauzatu da merkataritza-jarduera. Inor ezin izango da diskriminatu edo txarto artatu erabilitako hizkuntza dela-eta. Galiziako botere publikoek bermatuko dute bi hizkuntzen erabilera normala.

V. TITULUA Salmenta-modalitate bereziak

III. KAPITULUA Urrutiko salmentak

65. artikulua.— Informazioa

2. Aurreko apartatuan adierazitako informazioa idatziz eman beharko da, edo, kontsumitzaileak espresuki aurkakoa adierazi ezean, beste edozein euskarri iraunkorretan, zeina egokituko baita erabilitako komunikazio-teknikara, eta kontratazio-proposamenean erabilitako hizkuntzan egongo baita.

¹⁰³³ BOEren 25. zenbakian, 2011ko urtarrilaren 29ko alean, argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-1649>

**8.4.7.41. 3/2011 Legea, ekainaren 30ekoa,
Galiziako Familia eta Elkarbizitza babesteari
buruzkoa¹⁰³⁴**

**II. TITULUA
Haurrak eta nerabeak**

**II. KAPITULUA
Eskubideak eta eginbeharrak**

42. artikulua.— Haurrak eta nerabeak bereziki babesteko eskubideak

Espainiako Konstituzioan, Haurren Eskubideei buruzko Konbentzioan, Haurren Eskubideen Europako Gutunean, Adingabearen Babes Juridikoari buruzko urtarrilaren 15eko 1/1996 Lege Organikoan eta Adingabeen Erantzukizun Penala arautzen duen urtarrilaren 12ko 5/2000 Lege Organikoan ezarritakoarekin bat etorritik, botere publikoek adingabeen eskubide hauen egikaritzea bermatuko dute:

k) Norberaren hizkuntzan, jatorriko hizkuntzan edo askatasunez aukeratutako hizkuntzan hitz egiteko eskubidea, eta hizkuntza horren ondorioz diskriminaziorik ez jasateko eskubidea.

¹⁰³⁴ BOEren 182. zenbakian, 2011ko uztailaren 30eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-13120>

8.4.7.42. 7/2011 Legea, urriaren 27koa, Galiziako Turismoari buruzkoa¹⁰³⁵

ZIOEN AZALPENA

1

[...]

Turismoaren dimentsio sozial hori ez da soilik enplegua sortzeko gaitasunean oinarritzen, ezpada aberastasuna hobeto sortzeko eta banatzeko aukerei ere egiten die erreferentzia, betiere baliabideetan aberatsak diren baina azpiegiturretan txiroak diren zonak indartuz eta eragile publiko eta pribatuen ekimenen artean sortzen diren sinergiak aprobetxatzeko jarduketaren eremuak ezarriz. Horregatik, Galizian turismoa oso garrantzitsua da lurralde-berronkarako eta gizarte-kohesiorako faktore gisa, lurraldea hezurramitzeko tresna gisa. Hala ere, garapen turistikoak iraunkorra izan behar du, Galiziaren irudia oinarritzen den baliabideekiko errespetuzkoa: natura, ingurumena eta paisaia, baina baita kultura- eta hizkuntza-ondarea ere, bereziki Done Jakue bideak, enogastronomia, tradizioak eta ohiturak; azken batean, berezko kultura. Alderdi horiek, zeinek Galizia helmuga bakar eta bereizgarri bihurtzen baitute, izan behar dute administrazioen eta enpresa turistikoaren sustapen-komunikazioaren ardatz, horiek elkarrekin lan egin behar baitute Galizia marka turistiko global gisa hartuta.

[...]

2

[...]

II. kapituluak turismoa sustatzeko neurriak arautzen ditu; neurrien bidez haxe lortu nahi da: turismoa bultzatzea, Galiziako baliabide bereziak balioetsiz, zeinen oinarri baitira berezko kultura eta hizkuntza, eta herri-sustrai sakonak dituzten tradizioak, bai eta sendotutako eta parte-hartze handiko jaiak ere, zeinek lortu ahal izango baitute Galiziako turismo-intereseko jaien aitortza.

[...]

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Xedea eta helburuak

2. Hauek dira lege honen helburuak, eta Administrazio autonomikoak horietara egokituko ditu bere jarduketak:

j) Sektorearen profesionalizazioa bultzatzea, giza baliabideen prestakuntza hobetuz turismo-sektoreko lan-baldintzak hobetzeko, bereziki teknologia berrien erabilerari eta hizkuntza-gaitasunei dagozkienez.

¹⁰³⁵ BOEren 291. zenbakian, 2011ko abenduaren 3ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-19058>

II. TITULUA

Turismo-erabiltzaileen eskubideak eta betebeharrak

17. artikulua.— Diskriminaziorik ezerako eskubidea

Turismo-erabiltzaileak eskubidea du diskriminaziorik ez jasateko, turismo-enpresen establezimenduetan sartzean eta turismo-zerbitzuak jasotzean, arrazoi hauek direla eta: desgaitasuna, arraza, hizkuntza, nazionalitatea, jatorria edo bizilekua, sexua, sexu-aukera, erlijioa, iritzia edo beste edozein inguruabar pertsonal edo sozial, betiere Konstituzioak eta gaiari buruzko gainerako araudi espezifikoak ezarritakoarekin bat etorritz.

IV. TITULUA

Turismo-enpresen antolamendua

II. KAPITULUA

Turismo-jarduera garatzeko oinarrizko aspektuak

37. artikulua.— Pertsonen turismo-jardueran dituzten eskubideak babestea

Enpresek, turismo-produktuak konfiguratu eta zabaltzean edo beste turismo-zerbitzu batzuk ematean, konfigurazio eta zabalkunde horiek ezin izango dute amu gisa eduki pertsonen sexu-esplotazioa edo duintasunari eragiten dion beste edozein aspektu, turismoaren munduko kode etikoa aurreikusitakoaren arabera, eta bereziki zainduko da hizkuntzaren edota irudien erabilera ez-sexista diruz lagundutako ekintzen publizitatean, bereziki Interneten.

VII. TITULUA

Turismoa sustatzea eta suspertzea

II. KAPITULUA

Sustapen- eta suspertze-neurriak

95. artikulua.— Laguntzak eta dirulaguntzak

3. Laguntzak eta dirulaguntzak ematean, lehia askeari buruzko arau orokorrak eta Europar Batasuneko zuzenbidea errespetatuko dira. Emakumeen eta Gizonen berdintasun eraginkorrerako martxoaren 22ko 3/2007 Lege Organikoaren 14.11 artikuluan eta Galiziako Autonomia Erkidegoko Emakumeen eta Gizonen berdintasunerako uztailaren 16ko 7/2004 Legearen 18.2 artikuluan xedatutakoaren arabera, kontuan hartuko da hizkuntzaren edota irudien erabilera ez-sexista diruz lagundutako ekintzen publizitatean, bereziki Interneten.

8.4.7.43. 9/2011 Legea, azaroaren 9koa, Galiziako Ikus-entzunezko Komunikabide Publikoei buruzkoa¹⁰³⁶

ZIOEN AZALPENA

Galiziarako Autonomia Estatutuaren 34.3 artikulua ezartzen duenez, Estatuaren oinarriko arauen esparruan, Autonomia Erkidegoak bere telebista, irrati eta prentsa arautu, sortu eta mantendu ahal izango ditu, bai eta, oro har, komunikabide sozial guztiak ere, bere helburuak betetzeko. Estatutu-eskumen horretan oinarrituta, Galiziako Parlamentuak uztailearen 11ko 9/1984 Legea onetsi zuen, Galiziako Irrati-Telebista Konpainia sortzekoa, zeinak aukera eman zuen galizierazko ikus-entzunezko komunikabide publikoak abian jartzeko.

Harrezkero, *Televisión de Galicia* eta *Radio Galega* ekarpen erabakigarria egin dute galiziera normalizatzeko, Galiziako herriaren identitatea indartzeko, Galiziako kultura sustatzeko eta herrialdeko ikus-entzunezko industria bultzatzeko. Haien sortu zirenetik ia hiru hamarkada igaro ondoren, eta Irrati eta Telebistaren Estatutuari buruzko urtarrilaren 10eko 4/1980 Legea eta Telebistaren Hirugarren Kanalari buruzko abenduaren 26ko 46/1983 Legea indargabetuta, beharrezkoa da Galiziako ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu publikoa ematen duen erakundearen araubide juridikoa egokitzea Ikus-entzunezko Komunikazioari buruzko martxoaren 31ko 7/2010 Lege berriaren arabera, eta, oro har, ingurune sozial, ekonomiko eta tekniko berriaren arabera; izan ere, ingurune horrek azken urteetan sustraitik aldatu ditu ikus-entzunezkoen merkatuan eta merkatu teknologikoan diharduten eragileek dituzten baldintzak.

[...]

Lege honen bidez, halaber, RTVG korporazioa inguruabar teknologiko berrien arabera egokitu nahi da; inguruabarron adibide dira teknologia digitala agertzea edo Internet eduki-lehiakide bihurtzea. Helburu hori lortzeko, hartutako beste neurri batzuen artean, RTVG korporazioari araubide juridikoa, ondare-araubidea eta antolaketa-araubidea eman zaizkio, zeinek bide emango baitute emanaldiak doitzeko eta horiek publikoan duten eragina merkatuaren bilakaera teknologikoetara eta joeretara egokitzeko. Hori guztia, zerbitzua ematen duen erakundeak lehiakorra izaten jarrai dezan, eta, beraz, tresna eraginkorra izan dadin Galiziak herri gisa duen identitatea hezurramitzeko, eta haren adierazpen nagusia, hizkuntza, hedatzeko eta normalizatzeko.

[...]

I. TITULUA

Xedea eta printzipio orokorrak

3. artikulua.— Estaldura-eremua

2. RTVG korporazioaren emanaldien estaldura Galiziako Autonomia Erkidegoarekin mugakide den eta kultura- eta hizkuntza-kidetasunak dituen

¹⁰³⁶ BOEren 12. zenbakian, 2012ko urtarrilaren 14ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2012-549>

autonomia-erkidego baten lurraldera zabaldu ahal izango da, horretarako hartzen den akordioaren ondoren, Ikus-entzunezko Komunikazioari buruzko martxoaren 31ko 7/2010 Lege Orokorrak xedatzen duen bezala.

4. RTVG korporazioak lankidetzeta-hitzarmenak sinatu ahal izango ditu ikus-entzunezko zerbitzuak ematen dituzten erakundeekin, zertarako eta Galizian eta kultura portugaldarreko herrialdeetan galizieraz eta portugesez ikus-entzunezko edukia ekoizteko edo zabaltzeko.

4. artikulua.— Printzipio inspiratzaileak eta irismena

1. RTVG korporazioaren ikus-entzunezko komunikazio-jarduerak honako printzipio hauek izango ditu oinarri:

b) Galiziako kultura eta hizkuntza sustatzea eta zabaltzea, bai eta Galiziaren identitatea defendatzea ere.

f) Emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna aktiboki sustatzea; horren barruan sartzen dira tratua eta aukera-berdintasuna, aniztasuna eta desberdintasuna errespetatzea, genero-ikuspegia txertatzea, ekintza positiboak sustatzea eta hizkera ez-sexista erabiltzea.

5. artikulua.— Zerbitzu publikoaren xedea

1. Ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu publikoa interes ekonomiko orokorreko funtsezko zerbitzua da, zeinaren helburua baita irrati, telebista eta lineako informazio-zerbitzuen multzo posible bat ekoizti, editatu eta hedatzea, mota guztietako publikoentzako programazio orekatu eta askotarikoak izango dituen; programaziook, berriz, genero guztiak estaliko dituzte, gizartearen informazio-, kultura-, hizkuntza- eta entretenimendu-beharrizanak asetzeko, komunikabideetan pluralismoa zaintzeko eta galizieraren erabilera sustatzeko.

6. artikulua.— Galizieraren erabilera

RTVG korporazioaren hizkuntza galiziera da; beraz, sozietate horrek ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzua galizieraz emango du, eta sozietate horren mendeko langileei, beren atazak egikaritzean, egiten dizkien komunikazioak galizieraz egingo zaizkie.

8.4.7.44. 10/2011 Legea, azaroaren 28koa, Borondatezko Ekintzari buruzkoa¹⁰³⁷

I. TITULUA Xedapen orokorrak

5. artikulua.— Borondatezko ekintzaren jarduketa-sektoreak

2. Lege honen ondorioetarako, honako hauek egitea dago sartuta borondatezko ekintzaren eremuan: borondatezko ekintzarekin eta gizarte-zerbitzuekin lotutako interes orokorreko jarduerak; izaera soziosanitariokoak; giza eskubideen, haurren eta desgaitasuna duten pertsonen defentsakoak; emakumeen berdintasunen baldintzetan oinarritutako eskubideen eraginkortasunekoak; hezkuntzakoak; garapenerako lankidetzarakoak; pobrezia eta gizarte-bazterketaren aurkako borrokakoak; kulturakoak; zientifikoak; teknologia berrien erabilera sustatzekoak; babes zibilekoak; larrialdi-egoerak prebenitzekoak; kontsumitzaile eta erabiltzaileak babestekoak; kirolekoak; aisialdikoak; aisialdi eta astialdikoak; ekologia defendatzekoak eta ingurumena babestekoak; hizkuntza-eskubideak defendatzekoak; landa-mundukoak dinamizatzeak; ekonomia edota ikerketa defendatzekoak; elkarte-bizitza garatzekoak; borondatezko ekintza sustatzekoak, bai eta lege honetan xedatutakoa betez borondatezko ekintzaren printzipioak lortzera jotzen dutenak ere.

III. TITULUA Administrazio publikoak

II. KAPITULUA Borondatezko ekintza suspertzea

26. artikulua.— Prestakuntza suspertzea

5. Galiziako Xuntak prestakuntza-eskaintza bermatuko du galizieraz, eta borondatezko ekintzako erakundeek antolatutako jardueretan hizkuntza normalizatzeko neurriak sustatuko ditu.

¹⁰³⁷ BOEren 12. zenbakian, 2012ko urtarrilaren 14ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2012-550>

8.4.7.45. 14/2011 Legea, abenduaren 16koa, Galiziako Kooperatibei buruzko abenduaren 18ko 5/1998 Legea aldatzen duena¹⁰³⁸

HITZAURREA

[...]

Kontuan hartu da, halaber, Galiziako Emakumeek Berdintasunean lan egiteari buruzko martxoaren 28ko 2/2007 Legearen hirugarren xedapen gehigarria. Lege honetan xedatutakoa aplikatuz, aldatzen diren artikuluen idazketan erabilitako hizkera berrikusi da, eta, xedapen gehigarri baten bidez, etorkizunean testuak bateratzeko aukera eman da, arau osoa parametro beretara harmonizatzeko.

[...]

Azken xedapenetako lehenengoa.— Testuak bat egiteko baimena

2. Xedapen honek aipatzen duen baimenak ahalmena barne hartzen du bat egin behar duten lege-testuak erregularizatzeko, argitzeko eta harmonizatzeko, araua idazterakoan hizkera berrikustea barne hartuta, betiere Galiziako Emakumeek Berdintasunean lan egiteari buruzko martxoaren 28ko 2/2007 Legearen hirugarren xedapen gehigarrian jasotako berdintasunaren eta diskriminaziorik ezaren printzipioa aplikatuz.

¹⁰³⁸ BOEren 23. zenbakian, 2012ko urtarrilaren 27ko alean, argitaratua.

8.4.7.46. 2/2012 Legea, martxoaren 28koa, Galiziakoa, Kontsumitzaile eta Erabiltzaileak babesteari buruzkoa¹⁰³⁹

ZIOEN AZALPENA

[...]

Kontsumitzaileen eskubideei buruzko titulua beste bost kapituluk osatzen dute: kontsumitzaileek jasandako kalte-galerak konpondu eta ordaintzeari buruzkoak; babes juridiko, administratibo eta teknikoari buruzkoak; hizkuntzari buruzkoak; kontsumitzaileen eskubideei buruzko prestakuntzari, hezkuntzari eta zabalkundeari buruzkoak, eta kontsumitzaileen entzunaldiari, kontsultari eta ordezkariari buruzkoak.

[...]

I. TITULUA Kontsumitzaileen eskubideak

I. KAPITULUA Kontsumitzaileen eskubideak

11. artikulua.— Kontsumitzaileen oinarrizko eskubideak

Legeak babestutako kontsumitzaileen oinarrizko eskubideak honako hauek dira:

i) Galiziako Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialetako edozein erabili ahal izatea, ordenamendu juridikoan aurreikusitakoaren arabera.

II. KAPITULUA Kontsumitzaileen segurtasuna eta osasuna babestea

19. artikulua.— Dokumentazioaren arloan enpresek dituzten erantzukizunak

5. Produktu baten segurtasunaren ebaluazio egokia egiteko beharrezkoa bada, agintari eskudunak produktuaren ekoizle, banatzaile edo arduradun den enpresari eskatu ahal izango dio Galiziako hizkuntza ofizialez bestelako hizkuntza batean aurkeztutako dokumentazio tekniko edo beste edozein dokumentu itzultzeko.

¹⁰³⁹ BOEren 101. zenbakian, 2012ko apirilaren 27ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2012-5595>

III. KAPITULUA

Kontsumitzaileen interes ekonomiko legitimoen babesa, eta ondasun, produktu eta zerbitzuei buruzko informazioa

23. artikulua.— Zerbitzuak ematen dituzten enpresek informazioa aurretiaz ematea

3. Zerbitzuak ematen dituzten enpresek, hartzaileak eskatuta, honako informazio osagarri hau jakinarazi beharko diote:

d) enpresa zerbitzu-emaileak onartutako ereduak, halakorik onartu badu, baita kode horiek bide elektronikoak baliatuz kontsultatzeko helbidea eta zein hizkuntzatan kontsulta daitezkeen ere;

33. artikulua.— Kontsumitzailearen arretarako zerbitzuak

5. 46. artikuluan ezarritakoari kalterik egin gabe, kontratua edo kontratazio-
eskaintza egin zen hizkuntza berean eman beharko zaio erantzuna erreklamazioari.
Edozelan ere, bermatu beharko da erreklamazioei Galiziako hizkuntza ofizialetako
batean erantzungo zaiela.

VI. KAPITULUA

Hizkuntza

45. artikulua.— Administrazioarekiko harremanetan hizkuntza

1. Kontsumoaren alorrean eskumena duen administrazioak egiten dituen komunikazio guztiak galizieraz egingo dira, salbu eta komunikazioaren hartzaileak espresuki adierazi badu bere aukera Galiziako Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialetako bati buruz.

2. Autonomia Erkidegoko lurraldetik kanpo ondorioak izan behar dituzten egintzak edo komunikazioak gaztelaniaz egingo dira, ondorioak non izan behar dituzten kontuan izan gabe.

3. Galiziako kontsumoko administrazioari zuzendutako eskabideak edo komunikazioak Galiziako hizkuntza ofizialetako batean idatzi beharko dira.

4. Kontsumoko administrazioari Galiziako hizkuntza ofiziala ez den beste hizkuntza batean bidalitako edozein dokumenturekin batera zinpekoa ez den itzulpena aurkeztu beharko da, salbu eta interes orokorreko premiazko arrazoi batengatik zinpeko itzulpena eskatzen den kasuetan.

46. artikulua.— Kontsumitzaileen hizkuntza-eskubideak

1. Kontsumitzaileek kontsumo-harremanetan eskubidea dute Galiziako Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialetako edozein erabiltzeko, betiere kontratazioa Galiziako Autonomia Erkidegoan egin bada edo bertan adierazi bada adostasuna, bai eta Galizian jasotako publizitate-, eskaintza-, sustapen- edo komunikazio-kasuetan ere.

2. Espainian merkaturatutako ondasun eta zerbitzuen etiketatzean eta aurkezpenean gaztelania erabiltzeari buruzko legezko eta arauzko eskakizunak eta horien salbuespenak alde batera utzi gabe, Galiziako Autonomia Erkidegoko

hizkuntza ofizialetako edozein erabili ahal izango da produktuen etiketatzean, eta Galizian egindako publizitatean, eskaintzetan, sustapenetan edo merkataritza-komunikazioetan.

3. Administrazio autonomikoak galiziera sustatuko du erosketa-eskaintzan, informazio finkoan eta dokumentazioan, kontsumitzaileen arteko harremanetan, eta kontsumitzaileen eta eskaintzaileen arteko harremanetan.

III. TITULUA

Zehapen-araubidea

II. KAPITULUA

Arau-hausteak eta zehapenak

82. artikulua.— Arau-hauste astunak

Astun gisa kalifikatuko dira ondoko arau-hausteak:

33. Kontsumitzaileen hizkuntza-eskubideak urratzea.

8.4.7.47. 5/2012 Legea, ekainaren 15ekoa, Galiziako Liburutegiei buruzkoa¹⁰⁴⁰

ZIOEN AZALPENA

[...]

Titulu honetan arreta berezia merezi du Galiziako Liburutegiari emandako zereginak, zeinak baitira Galiziako liburutegi-sistemaren liburutegi nagusia izatea, galiziar kulturaren zentro sustatzailea izatea, eta Galiziako bibliografia-ondarea berreskuratzeko, kontserbatzeko eta zabaltzeko koordinatzailea izatea, ondare hori edozein egoeratan dagoela ere. Haren lanean garrantzi berezia du Galizian egindako kultura-ekoizpena eta galizieraz egindakoa berreskuratzeak eta hedatzeak, zeren galiziar liburua garrantzitsua baita, kultura-euskarri desberdinekin batera, gure kulturaren elementu sakon eta sustraituenak berreskuratzen. Galiziako kulturarekiko erantzukizun horretan, Galiziako Liburutegiak zeregin nagusia eta bultzatzailea izan behar du. Gainera, liburutegi-sistema osoak partekatu behar du hura, eta, bereziki, liburutegi publikoen eta eskola-liburutegien sare edo sistemek; izan ere, Europako Parlamentuaren 1998ko urriaren 23ko Ebazpenak, liburutegi publikoek gizarte modernoan duten zereginari buruzkoak, adierazten duenez, instituzio horiek “garrantzi berezia dute berezko hizkuntza, literatura eta kultura bizirik mantentzeko”. Era berean, bere gain hartzen du atzerriko Galiziako Liburutegi Sistemaren ordezkari gisa duen zeregina, batez ere nazioko eta nazioarteko eremuetan.

[...]

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Liburutegien printzipioak eta balioak

Hauek dira liburutegien arloan aplikatuko diren printzipioak eta balioak:

h) Beste liburutegi-sistema, liburutegi, artxibo eta museo batzuekin elkarlanean aritzea, Galiziako hizkuntza-eremukoekin bereziki.

I. TITULUA Galiziako liburutegien sistema

6. artikulua.— Sistemari sartuta dauden liburutegietako titularren betebeharrak

Betebehar hauek dituzte Galiziako liburutegien sistemari sartuta dauden liburutegien pertsona fisiko edo juridiko titularrek:

¹⁰⁴⁰ BOEren 161. zenbakian, 2012ko uztailaren 6ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2012-9061>

f) Liburutegiek bermatuko dute lege hau argitaratu ondoren sortutako baliabide tekniko eta informatiboak, eta beren katalogoak irisgarri daudela Erkidegoko hizkuntza ofizialetan.

10. artikulua.— Galiziako Liburutegia

1. Galiziako Liburutegia Galiziako liburutegien sistemako liburutegi nagusia da; liburutegien arloan eskumena duen sailari atxikitako administrazio-organoa da, arlo horretan eskumena duen zuzendaritza-zentroaren bitartez, eta Santiago de Compostelan izango du egoitza.

2. Hauek dira haren eginkizunak:

a) Galiziako bibliografia-ondarea, Galiziako bibliografia-ekoizpena eta Galiziako hizkuntza- eta gai-eremuarekin lotutako bibliografia-ekoizpena berreskuratzea, biltzea, kontserbatzea, aberastea eta zabaltzea.

II. TITULUA

Galiziako liburutegi publikoen sarea

II. KAPITULUA

Liburutegi-zerbitzuak emateko araubidea

20. artikulua.— Liburutegi publikoen eginkizunak

Hauek dira liburutegi publikoen eginkizunak:

d) Galiziako berezko kulturari eta hizkuntzari laguntza aktibo espezifikoa ematea.

8.4.7.48. 6/2012 Legea, ekainaren 19koa, Galiziako Gazteriari buruzkoa¹⁰⁴¹

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Printzipio gidariak

Honako hauek dira lege honen preskripzioak betetzen dituzten printzipio gidariak:

e) Berdintasuna: printzipio hori etengabeko kezka da desberdintasunak behar bezala zuzentzeko, arreta berezia jarriz sexuaren ziozko desberdintasunei, gizarte-bazterketako eta marjinalitateko arrisku-egoerei, eta galiziera sustatzeari, betiere bi hizkuntza ofizialen erabileran aukeren oreka bermatzeko, bai eta Galizian dauden lurralde-desoreken ondoriozko desberdintasunei ere.

I. TITULUA Gazteriaren arloko plangintza

II. KAPITULUA Zeharkakotasunaren oinarritzko sektoreak

16. artikulua.— Gazteria eta hizkuntza-dinamizazioa

1. Galiziako Xuntak galiziera erabiliko du gazteriari zuzendutako ekintzetan, eta gazteriarekin zerikusia duten elkarte, kolektibo eta erakunde publiko eta pribatuek Galizian funtziona dezaten sustatuko du, Galiziako Hizkuntza Normalizazioari buruzko ekainaren 15eko 3/1983 Legearen esparruan.

2. Galiziako Xuntak eta, bereziki, Galiziako Gazteria Eskolak gazteriaren sektorerako jarduerak egiten dituzten teknikarien hizkuntza-prestakuntza zainduko dute.

3. Administrazioak hizkuntza-eskakizun desberdineko gazteen arteko harremana bultzatuko du aisialdiko jardueren bidez.

II. TITULUA Gazteentzako zerbitzuak

I. KAPITULUA Xedapen orokorra

18. artikulua.— Gazteentzako zerbitzuak

3. Gazteei zerbitzuak ematen dizkieten erakundeek galizieraren erabilera zainduko dute, otsailaren 11ko 1/2010 Legearen arabera; izan ere, lege horrek Galiziako

¹⁰⁴¹ BOEren 217. zenbakian, 2012ko irailaren 9ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2012-11413>

zenbait lege aldatzen ditu, barne-merkatuko zerbitzuei buruzko Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2006ko abenduaren 12ko 2006/123/EE Zuzentarauaren arabera egokitzeko.

III. TITULUA

Eskumenen antolaketa eta banaketa

II. KAPITULUA

Eskumenen banaketa

33. artikulua.— Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorren eskumenak

Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrak gazte-gaietan eskumena duen sailaren bitartez gauzatuko ditu bere eskumenak, eta sail horri honako eginkizun hauek dagozkio:

o) Gazteentzat zuzendutako jardueretan galiziera dinamizatzea.

34. artikulua.— Toki-administrazioaren eskumenak

1. Toki Araubidearen Oinarriak arautzen dituen apirilaren 2ko 7/1985 Legearen 2. artikuluan jasotako printzipioen esparruan, eta Galiziako legerian toki-araubidearen arloan ezarritakoarekin bat etorritik, toki-administrazioaren erakundeek gazteriarren arloko eskumen hauek hartu ahal izango dituzte beren gain:

i) Beren lurralde-eremuan, gazteen artean galiziera dinamizatzea.

III. KAPITULUA

Administrazioen arteko harremanak

38. artikulua.— Nazioarteko elkarlana

3. Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrak elkarlan-ekimenak bultzatuko ditu Galiziatik kanpoko zentro galiziarrekin, betiere galiziar jatorriko gazteei zuzendutako programak garatzeko. Era berean, Galiziako gazteen eta Galiziatik kanpoko zentro horien arteko trukeak bultzatuko ditu kanpoan, baita mundu osoko unibertsitateetako Galiziako hizkuntzaren eta kulturaren ikaskuntza-zentroetan ere.

8.4.7.49. 4/2013 Legea, maiatzaren 30ekoa, Galizian turismo-ibilgailuetan ibiltzen diren pertsonek garraio publikoari buruzkoa¹⁰⁴²

II. TITULUA Taxi-jardueraren araubide juridikoa

I. KAPITULUA Gaikuntza-tituluak

2. ATALA Taxi-lizentziak

5. artikulua.— Titulartasunaren betekizunak

Pertsona fisikoak bakarrik izan daitezke taxi-lizentzien titular, baldin eta betekizun hauek betetzen badituzte:

g) Lege hau garatzeko xedapenek lanbide-gaikuntzako gutxieneko betekizun batzuk ezarri ahal izango dituzte; betekizun horiek zehazteko, honako hauek egiaztatuko dira: Galiziako Autonomia Erkidegoko taxi-zerbitzuari aplikatu beharreko araudiari buruzko ezagutzak; ibilbideak; hizkuntza ofizialak erabiltzeko gaitasuna, eta, oro har, erabiltzaileei arreta egokia emateko eta zerbitzua behar bezala emateko beharrezkoak, bai eta desgaitasun fisiko edo psikikoren bat, zentzumen-mugak, mugikortasun murriztua eta haurdun dauden emakumeak artatzeko beharrezkoak ere.

II. KAPITULUA Taxi-jarduera egikaritzea

1. ATALA Gidariak

23. artikulua.— Etengabeko prestakuntza

Pertsonak turismo-ibilgailuetan garraiatzearen arloan eskumena duten administrazio publikoek sustatuko dute taxiaren sektoreko profesionalen etengabeko prestakuntza ahalbidetzen duten jarduerak ezar daitezkeen: erabiltzaileentzako arretarekin lotutako aspektuetan, bereziki, emakume haurdunak eta desgaitasuna duten pertsonak, bide-segurtasuna, gidatze segurua, lehenengo sorospenak, galizieraren ezagutza, atzerriko hizkuntzen ezagutza edo zerbitzuaren prestazioa hobetzen laguntzen duten beste gai batzuk.

¹⁰⁴² BOEren 163. zenbakian, 2013ko uztailaren 9ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2013-7477>

8.4.7.50. 6/2013 Legea, ekainaren 13koa, Galiziako Unibertsitate-sistemari buruzkoa¹⁰⁴³

ZIOEN AZALPENA

2.

Galiziako Unibertsitate-sistema antolatzeko 11/1989 Legea indarrean jarri zenetik hogeit hamar urte baino gehiago igaro direnez, komeni eta beharrezkoa da Galiziako unibertsitate-irakaskuntza arautzen duen araudia eguneratzea eta sinplifikatzea, betiere Galiziako unibertsitate-sistemaren (GUS) koherentzia eta iraunkortasuna bermatzeko beharrezkoak diren politika publiko guztiei asmo handiz ekiteko. Eguneratze horrek helburu hauek bete behar ditu: unibertsitateko irakaskuntza publikoa eta unibertsitateetan egiten den ikerketa bultzatzea; Galiziaren identitate-ezaugarriak defendatzea, bereziki hizkuntza, eta GUS Galiziako gizartean sustraitzearen aldeko apustua egitea, herritarren prestakuntzan lagunduz eta ezagutza gizartera hurbilduz.

[...]

ATARIKO TITULUA **Xedapen orokorrak**

2. artikulua.— Galiziako unibertsitate-sistemaren helburuak eta xedeak

1. Hauek dira GUSen helburu eta xedeak:

f) Galiziera, Galiziako hizkuntza ofiziala eta berezkoa, sustatzea, bai eta sustapena egitea hura bizi dadin gaztelaniarekin, zeina ere hizkuntza ofiziala baita, eta, hala badagokio, irakaskuntzarako eta ikerketarako interesgarriak diren beste hizkuntza batzuekin.

¹⁰⁴³ BOEren 172. zenbakian, 2013ko uztailaren 19ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2013-7911>

I. TITULUA

Galiziako unibertsitate-sistemaren antolamendua

IV. KAPITULUA

Atzerriko unibertsitate-zentroak eta Galiziako atzerriko zentroak baimentzea

2. ATALA

Galizian atzerriko tituluak lortzeko irakaskuntzak ematen dituzten zentroak

29. artikulua.— Ezartzea, baimena eta izendapena

5. Atal honetan aipatzen diren zentroe**k** beraiei dagokien izendapena izango dute ematen dituzten irakaskuntzen arabera, eta ezin izango dute izendapenik erabili, baldin eta nahasmendua sortu ahal bada izendapenak duen esanahiagatik edo atzerriko hizkuntza bat erabiltzeagatik, zentroen izaerari, zentroe**k** ematen dituzten irakaskuntzei edo haien titulu, ziurtagiri edo diploma akademikoen izaerari, baliozkotasunari eta ondorioei buruz.

V. TITULUA

Unibertsitate-erkidegoa

I. KAPITULUA

Printzipio orokorrak

89. artikulua.— Hizkuntza

1. Galiziako unibertsitateetako hizkuntza ofizialak galiziera eta gaztelania dira. Unibertsitate-jardueretako hizkuntza ofizialen erabilera Hizkuntza Normalizazioari buruzko ekainaren 15eko 3/1983 Legearen eta unibertsitateen berezko arau**e**k xedatzen dutenaren arabera arautuko da.

2. Galiziera, Galiziako berezko hizkuntza denez, unibertsitateen jardueretan erabili ohi den hizkuntza da.

3. Galiziako Xuntak eta unibertsitateek, beren eskumenen eremuan, galizieraren ezagutza eta erabilera bultzatuko dute unibertsitate-jardueraren aspektu guztietan, eta haren ikaskuntza sustatuko dute unibertsitate-erkidegoko kide guztien artean.

4. Irakaskuntza- eta ikerketa-jardueran galiziera erabiltzea kontuan hartu ahal izango da irakaskuntza- eta ikerketa-lanaren banakako merezimenduak aitortzeko.

8.4.7.51. 7/2013 Legea, ekainaren 13koa, Galiziar buruzkoa¹⁰⁴⁴

ATARIKO TITULUA Printzipio orokorrak

1 artikulua.— Xedea

3. Era berean, lege honek balioan jarri eta aitortzen du emigrazioak eta atzerriko erkidego galiziarrek Galiziako kultura, hizkuntza, historia eta tradizioen defentsan, zabalkundearen eta loturan egindako ekarpena.

I. TITULUA Galiziatik kanpo finkatutako galiziar erakundeak

I. KAPITULUA Galiziar erkidegoak

7. artikulua.— Xedeak

Galiziako Autonomia Erkidegoak aitortzen du Galiziatik kanpo finkatutako galiziar erkidegoak galiziarrek direla, eta eskubidea dutela Galiziako herriaren bizitza soziala, kulturala eta ekonomikoa partekatze eta haietan lankidetzan aritzeko, honako xede hauekin:

c) Galiziako errealitate sozial, kultural, linguistiko, ekonomiko eta politikoaren ezagutza sustatzea, Galiziar bere ingurune sozioekonomikoan dituen potentzialtasunak sustatuz eta hedatuz.

d) Galiziarren ezagutza, zabalkundea eta erabilera sustatzea, bai eta galiziarren kultura-sorkuntza eta -ekoizpena ere, bai erkidegoko kideen artean, bai harrera-gizarteetan.

k) Galiziako gazteek Galiziatik kanpo parte har dezaten sustatzea, honako helburu hauek dituzten programetan edo ekintzetan: gazteek gizartearen parte har dezaten sustatzea; elkartasunezko eta aniztasunarekiko errespetuzko balioak sustatzea; prestakuntza eta informaziorako irispidea hobetzea; lan-merkatuan sartzeko bideak sustatzea, edo galiziar erkidegoen edo zentro laguntzaileen xedeetan aurreikusitako beste edozein bide. Galiziako Gobernuak bereziki zainduko du Galiziatik kanpo dauden galiziar herritarren ondorengoak galiziar kultura, hizkuntza eta gizartera sartzeari; horretarako, haien antolakundeei laguntza emango die, eta galiziar kolektibitatearen ordezkari-organoei aktiboki parte hartzea sustatuko du, eta beharrezko berrikuntza sustatuko dute Galiziatik kanpo finkatutako galiziar erkidegoetako zuzendaritza-organoei.

¹⁰⁴⁴ BOEren 172. zenbakian, 2013ko uztailaren 19ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2013-7912>

8. artikulua.— Betekizunak

1. Lege honetan jasotako eskubideak egikaritzeko, Galiziako Autonomia Erkidegoak galiziar erkidegoen galiziaratasuna aitortuko die galiziar erkidegoei, baldin eta honako betekizun hauek betetzen badituzte:

h) Galiziako kultura eta hizkuntza hedatzea, haien ezarritako dauden lurraldeetan zabalkunde-tailerrak eta jarduerak eginez.

II. KAPITULUA

Beste erakunde galiziar batzuk

15. artikulua.— Galiziako kultura aztertze eta zabaltze zentroak

1. Galiziako Autonomia Erkidegoak Galiziatik kanpo bizi diren Galiziako herritarrek eraturako erakundeei eta organismoei lagunduko die, bai eta Galiziarrek ez diren herritarrek osaturakoei ere, baldin eta azken hauen funtsezko helburua, estatutuaren aitortua, Galiziako kultura eta hizkuntza aztertzea eta zabaltzea bada, eta haien egoitza soziala Galiziatik kanpo badago. Autonomia Erkidegoak ematen duen laguntzan, erakunde horien antzintasuna eta garrantzi kulturala ebaluatuko dira, bai eta haien jarduerak gizartean duten eragina ere.

II. TITULUA

Galiziaratasuna aitortzearen irismena

23. artikulua.— Galiziaratasuna aitortzearen irismena kultura-arloan

1. Galiziatik kanpo finkaturako galiziar erkidegoen galiziaratasuna aitortzeak kultura-ordenan honako hauek dakartza:

b) Galiziera beren erkidegoen eremuan ezagutzeko eta zabaltzeko eskubidea.

f) Galiziako hizkuntza, kultura eta tradizioen gozamina zaintzeko eta sustatzeko kultura-jarduerak eta ikuskizunak bultzatzen laguntzeko eskubidea.

III. TITULUA

Galiziako Autonomia Erkidegoak garatu beharreko galiziaratasunaren aldeko jarduketak

27. artikulua.— Kultura-arloko jarduketak

Kulturaren eremuan, Galiziako Autonomia Erkidegoak, Galiziatik kanpo finkaturako galiziar erkidegoekin lankidetzan, honako jarduketa hauek garatuko ditu, besteak beste:

a) Kultura-eremuko sustapen- eta suspertze-jarduketak.

Galiziako Autonomia Erkidegoak, galiziar erkidegoen bitartez eta instituzio espezializatuen lankidetzarekin, Galiziako hizkuntza, kultura eta tradizioen ezagutza erraztuko duten zerbitzu didaktikoak eta ikus-entzunezkoak antolatuko ditu.

b) Argitalpen-funtsa.

Galiziako Autonomia Erkidegoak bermatuko du galiziar erkidegoentzat argitalpen-funts bat eskuratzea, zeinak joko baitu Galiziako historia, artea, hizkuntza eta errealitate soziala hobeto ezagutzera.

Galiziar Erkidegoen Kontseiluak Galiziako Xuntarekin batera lan egingo du funts hori osatzeko eta erkidego horien artean banatzeko irizpideak ezartzen.

c) Prestakuntza.

Autonomia Erkidegoaren eskumenen esparruan, Galiziako Xuntak galiziar erkidegoak finkatuta dauden lurraldeetan Galiziako hizkuntza, historia eta kultura ezagutzea eta prestatzea sustatuko du, galiziar erkidegoekin lankidetzan.

VII. TITULUA

Lankidetzak-akordioak eta nazioarteko tratatuak

60. artikulua.— Estatuaren ekintza bultzatzea gizarte- eta kultura-arloan

Galiziako Autonomia Estatutuaren 7.2 eta 35.3 artikuluetan aurreikusitakoaren babesean, Galiziako Autonomia Erkidegoak Espainiako estatuari eskatu ahal izango dio, baimena eman dezan, beharrezkoa denean, beste estatu batzuekin harreman sozialak edota kulturalak ezartzeko aukera ematen duten tratatuak edo hitzarmenak egin eta Gorte Nagusietara aurkez ditzala, baldin eta harreman horiek kultura- edo hizkuntza-lotura bereziak badituzte edo galiziar erkidegoak badaude, Galiziako herriaren gizarte- eta kultura-balioak sustatzeko eta suspertzeko.

**8.4.7.52. 9/2013 Legea, abenduaren
19koa, Galiziako Ekintzaitzari eta
Lehiakortasun Ekonomikoari buruzkoa¹⁰⁴⁵**

**II. TITULUA
Ekintzaitza eta jarduera ekintzailea sustatzeko
neurriak**

**III. KAPITULUA
Administrazio-simplifikaziorako neurriak**

7. artikulua.— Ekintzaileari arreta emateko guneak

1. Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrek, eragindako antolakundeekin lankidetzan, beharrezko proposamenak egingo ditu enpresek jasaten dituzten administrazio-zamak pixkanaka murrizteko, batez ere beharrezkoak ez diren izapideak ezabatzeari eta beharrezkoak ez diren dokumentuak aurkezteari garrantzia emanez, betiere Galizian enpresa berriak hogeita lau ordu baino gutxiagoan eratu ahal izateko.

Administrazio-izapideak errazte aldera, Administrazioak herritarrentzako hizkera erraza eta argia erabiliko du dokumentu guztietan.

¹⁰⁴⁵ BOEren 25. zenbakian, 2014ko urtarrilaren 29ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-883>

8.4.7.53. 1/2014 Legea, martxoaren 24koa, Portuges Hizkuntzari Probetxua atera eta Lusofoniarekiko Loturak indartzen dituena¹⁰⁴⁶

ZIOEN AZALPENA

Gaur egungo mundu globalizatuan, Galiziako instituzioek, Galiziaren potentzialtasunak aprobetxatzeko konpromisoa hartuta, nazioarteko hizkuntza baliagarritzat hartu behar dute galiziera, eta hori garaiz adierazi zuen 2012ko *Dia das Letras* eguna hartu zuen egileak, zeina *Comissão Galega do Acordo Ortográfico da Língua Portuguesa*ren presidenteorde izatera iritsi baitzen.

Portugesaren, garai bateko Gallaezian jaioa, nazioarteko hogeitaz antolakunderen lan-hizkuntza da, Europar Batasuna barne, baita bederatzi herrialde eta Txinako Macao lurraldeko hizkuntza ofiziala ere. Horien artean, Brasil eta sortzen ari diren beste ekonomia emergente batzuen moduko potentzia ekonomikoak daude. Hego hemisferioan gehien hitz egiten den hizkuntza da.

Beharrezkoa da portugesaren irakaskuntza eta ikaskuntza sustatzea, besteak beste, enpresek eta instituzioek gure hizkuntza-abantaila aprobetxatu dezaten; izan ere, balio horrek agerian uzten du aldameneko herrialde bateko hizkuntza ofizialak mundu osoan duen garrantzia, kontuan hartuta, halaber, hainbat bloketan gero eta garrantzi handiagoa du, hala nola Portugesaren Herrialdeen Erkidegoan.

Galiziako berezko hizkuntzak, portugesarekin ulerterraza denez, lehiarako abantaila baliotsua ematen die Galiziako herritarrei alderdi askotan, batez ere kulturean, baina baita ekonomian ere. Horregatik, prestakuntza- eta komunikazio-metodoak eman behar dizkiegu, oso gertukoa dugun eta nazioarteko proiektzio handia ematen digun hizkuntza batean naturaltasunez moldatzeko.

Beraz, Galiziako garapen soziala, ekonomikoa eta kulturala hobetzeko, abantaila historiko hau hobeto balioztatzeke ahal diren neurri guztiak sustatu behar dituzte agintariak.

Azaldutako guztiagatik, Galiziako Parlamentuak eta nik, Galiziako Autonomia Estatutuaren 13.2 artikuluekin eta Xuntari eta haren presidenteari buruzko otsailaren 22ko 1/1983 Legearen 24. artikuluekin bat etorriz, erregearen izenean, portuges hizkuntzari probetxua atera eta lusofoniarekiko loturak indartzen dituen legea aldarrikatzen dut.

TITULU BAKARRA

1. artikulua

Galiziako botere publikoek portugesaren eta kultura lusofonoak ezagutzea sustatuko dute, Galizia portugesez hitz egiten duten herrialde eta erkidegoekin lotzen duten lotura historikoetan sakontzeko, betiere Galiziarentzat harreman ekonomiko eta

¹⁰⁴⁶ BOEren 127. zenbakian, 2014ko maiatzaren 26ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-5487>

sozialek izaera estrategikoa dutelako Galizia-Portugalgo iparraldea izeneko Euroeskualdearen esparruan.

2. artikulua

Galiziako Gobernuak apurka-apurka sartuko du portugesarren ikaskuntza atzerriko hizkuntzen eskumenen eremuan, Galiziako Autonomia Erkidegoko irakaskuntza-zentroetan.

3. artikulua

Era berean, maila guztietako harremanak sustatu beharko dira portugesa hizkuntza ofizial duten herrialdeekin, eta hori Galiziako Gobernuaren helburu estrategiko bat izango da. Bereziki sustatuko da: enplegatu publikoek hizkuntza hori ezagutzea; instituzioek era guztietako foro lusofonoetan parte hartzea —ekonomia, kultura, ingurumena, kirola, etab.—, bai eta Galiziako Autonomia Erkidegoan ekitaldiak antolatzea ere, portugesa hizkuntza ofizial duten lurraldeetako erakundeak eta pertsonak haietan egonaraziz.

4. artikulua

1. Galiziako Xuntak behar beste neurri positibo sustatu eta bultzatuko ditu Gobernuaren aurrean, Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren Ikus-entzunezko Mugarik Gabeko Zerbitzuen 2007/65/EE Zuzentarauko xedapenak aplikatzeko, betiere Galiziako Autonomia Erkidegoaren eta Portugalgo Errepublikaren arteko telebista- eta irrati-emanaldien elkarrekikotasuna erraztu eta ahalbidetze aldera, azken herrialde horrekin hizkuntza-ondarea partekatzen baitu.

2. Galiziako Irrati-Telebistako Konpainiak ikus-entzunezko ekoizpenen eta programa osoen edo horien zatien trukeak sustatuko ditu telebistako generoetan, baita ikus-entzunezko proiektu berrien arloko lankidetzaren ere, ekoizpen-bitarteko teknikoak eta giza bitartekoak erabiltzeko elkarlana, eta ikus-entzunezko ekoizpenari edo enpresa-kudeaketari aplikatutako ezagutza elkarrekin partekatzea, portugesez diharduten telebistekin, batez ere elkarrekiko eta elkarrenganako onurarako aukera handienak lor ditzaketan eremuetan.

5. artikulua

Galiziako Gobernuak urtero txosten bat egingo du lege hau betetzeari buruz; txosten horretan zehatz-mehatz jasoko dira gauzatutako ekintzak, horien kostua eta hurrengo ekitaldirako egiten dituen aurreikuspenak. Txosten hori Galiziako Parlamentura bidaliko da.

Azken xedapenetako lehenengoa

Baimena ematen zaio Galiziako Xuntako Kontseiluari lege hau erregelamendu bidez gara dezan.

Azken xedapenetako bigarrena

Lege hau indarrean jarriko da, Galiziako Aldizkari Ofizialean argitaratu eta hurrengo egunean.

8.4.7.54. 2/2014 Legea, apirilaren 14koa, Galizian lesbianak, gayak, transexualak, bisexualak eta intersexualak tratu berdina izateari eta diskriminaziorik ez izateari buruzkoa¹⁰⁴⁷

ZIOEN AZALPENA

1

[...]

Giza eskubideei buruzko nazioarteko legeriak eta nazioarteko hainbat tratatuk oinarritzko printzipio juridiko unibertsal gisa finkatzen dute berdintasuna. Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalak hauxe ezartzen du: “Gizaki orori dagozkie adierazpen honetako eskubide eta askatasunak, eta ez da inor bereiziko arraza, kolorea, sexua, hizkuntza, erlijioa, politikako edo bestelako iritzia, sorterrria edo gizarteko jatorria, ekonomia-maila, jaiotza edo beste inolako gorabeheragatik”; adierazpen horretatik hasita, giza eskubideei buruzko nazioarteko legegintza-testu ugarik eta nazioarteko tratatu anitzek pertsonen berdintasuna oinarritzko printzipio juridiko unibertsal gisa aitortzen dute.

[...]

2000. urtean, EBk, Europar Batasuneko Oinarritzko Eskubideen Gutunaren 21. artikuluan, sexu-orientazioagatiko diskriminazioa legez gaitzesten du: Diskriminazio oro debekatuta dago, batez ere, diskriminazioaren eragilea denean sexua, arraza, kolorea, etnia edo gizarte-jatorriak, ezaugarri genetikoak, hizkuntza, erlijioa, pentsamoldeak, iritzi politikoak nahiz beste edozein motatako iritziak, gutxiengo nazional bateko izatea, ondarea, jaiotza, desgaitasuna, adina edota sexu-orientazioa.

[...]

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Diskriminazioaren kontzeptua

4. Diskriminazio anizkoitza egongo da pertsona bat bere sexu-orientazioagatik edota genero-identitateagatik diskriminatzen denean beste diskriminazio-kausa batzuekin batera, hala nola, adina, erlijioa edo sinesmenak, ustea edo iritzia, sexua, arraza edo etnia-jatorria, ezintasuna, gaixotasuna, hizkuntza, egoera ekonomikoa edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial, betiere diskriminazio-modu espezifiko bat sortuz. Diskriminazio anizkoitzari, haren izaeragatik, arreta berezia eskainiko zaio, eta, bereziki, sexu-orientazioarekin edota genero-

¹⁰⁴⁷ BOEren 127. zenbakian, 2014ko maiatzaren 26ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-5488>

identitatearekin batera sexu-kausa duen diskriminazioari, betiere nazioarteko, Europako, Estatuko eta Autonomia Erkidegoko legeriarekin bat etorritz.

II. TITULUA

LGTBI kolektiboaren berdintasuna, ikusgarritasuna eta diskriminaziorik eza sustatzeko politika publikoak

X. KAPITULUA

Komunikazioaren eremuko neurriak

31. artikulua.— Berdintasuna komunikabideetan sustatzea

Galiziako Xuntak bermatuko du, titulartasun autonomikoko komunikabideen bitartez eta berak parte hartzen duen edo dirulaguntza ematen dien komunikabideen bitartez, gizarteko pertsona guztien irudi berdintasunezkoa, plurala eta estereotiporik gabea transmititzea, betiere dirulaguntza horren eraginkortasuna baldintzatuz eta adierazpen- eta informazio-askatasuna urratu gabe. Ondorio horietarako, honako hauek sustatuko dira::

[...]

– Hizkuntza edota irudi ez-diskriminatzaileak modu sexistan ez erabiltzea, publizitatearen eremuan bereziki.

8.4.7.55. 10/2014 Legea, abenduaren 3koa, Irisgarritasunari buruzkoa¹⁰⁴⁸

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

I. KAPITULUA Xedea, printzipioak eta definizioak

3. artikulua.— Definizioak

Lege honen ondorioetarako, honako definizio hauek hartuko dira oinarritzat:

- i) Laguntza-neurriak: ingurunearen eta desgaitasuna duen pertsonaren arteko bitartekari gisa jarduten duten laguntzak, bizi-kalitatea hobetzeko edo autonomia pertsonala areagotzeko aukera ematen diotenak. Hauxe da sailkapena:
- 2) Laguntza pertsonala: desgaitasuna duten pertsonen komunikazioa edota mugikortasuna errazteko prestatutako pertsona, hala nola zeinu-hizkuntzaren interpretea edo laguntzaile pertsonala.

I. TITULUA Arkitektura-oztopoak, garraioan eta komunikazioan. Irisgarritasunaren nazioarteko ikurra

II. KAPITULUA Eraikuntzako irisgarritasunari buruzko xedapenak

3. ATALA Suteetarako informazioa, seinaleak eta segurtasuna

25. artikulua.— Informazioa eta seinaleztapena

2. Segurtasun-informazioa erraz aurkitzeko moduko leku batean egongo da, eta erabiltzaile guztiek ulertzeko modukoa izango da, hizkera errazeko eta irakurketa errazeko euskarriak erabiliz.
3. Eraikinetako espazio eta ekipamenduak seinaleztatzeko, kontuan hartuko dira argiztapena eta gainerako baldintza bisualak, akustikoak eta, hala badagokio, ukimenezkoak eta hizkera errazekoak, zeinek ahalbidetuko baitute desgaitasun sensoriala edo intelektuala duten pertsonen hauteman ahal izatea.

¹⁰⁴⁸ BOEren 60. zenbakian, 2015eko martxoaren 11ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-2604>

III. KAPITULUA

Garraioko irisgarritasunari buruzko xedapenak

1. ATALA

Irisgarritasuna garraio publikoan

30. artikulua.— Arau orokorrak

3. Garraio publikoko geltokietan (lurrekoetan, itsasokoetan eta airekoetan), Galiziako Autonomia Erkidegoaren edo toki-administrazioaren eskumenekoak badira eta bidaiarien trafikoaren garrantziaren arabera zehazten badira, zeinu-hizkuntzaren interpreteen eta gidari-interpreteen zerbitzua ematea sustatuko da, aurrez aurre edo teleinterpretazioaren bidez, bai eta informazioa emateko eta jendeari arreta emateko guneetan ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiliz ere.

IV. KAPITULUA

Eraikuntzako irisgarritasunari buruzko xedapenak

34. artikulua.— Irisgarritasuna komunikazio- eta seinaleztapen-sistemetan

1. Galiziako administrazio publikoek komunikazioan oztopoak ezabatzea eta mekanismo eta alternatiba teknikoak eta giza mekanismoak ezartzea sustatu beharko dute, hala nola zeinu-hizkuntzaren interpreteak, komunikazio- eta seinaleztapen-sistemak herritar guztientzat irisgarri egon daitezen eremu guztietan, betiere Espainiako zeinu-hizkuntzak aitortu eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzen dituen urriaren 23ko 27/2007 Legean ezarritakoaren arabera. Era berean, irakurketa errazeko sistema erabiliko da eta komunikazio-sistemak egokituko dira, pertsona guztientzat irisgarriak eta ulergarriak izan daitezen.

2. Galiziako administrazio publikoek sustatuko dute zeinu-hizkuntzaren interpreteen prestakuntza, eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen gidarien prestakuntza, betiere pertsonari zuzeneko komunikazioa errazteko eta, era berean, administrazio publiko guztietan langile espezializatu horiek egon daitezen sustatzeko.

3. Galiziako administrazio publikoen mendeko ikus-entzunezko komunikabideek neurri teknikoen plan bat egin eta behar bezala eguneratuko dute, betiere, eta azpтитulazioa, audiodeskripzioa eta zeinu-hizkuntzaren interpretazioa txertatuz, desgaitasuna duten pertsonen informaziorako eskubidea bermatzeko, ikus-entzunezkoen buruzko legeria orokorrean berariaz ezarritako baldintzetan.

4. Era berean, gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek edo gor-itsutasuna dutenek zeinu-hizkuntzako profesionalekin eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoekin batera parte hartzeko duten eskubidea bermatuko da, parte-hartzeko eremu guztietan, publikoak zein pribatuak izan, entzumen-desgaitasuna edo gor-itsutasuna duen pertsonak hala eskatzen duenean.

Seigarren xedapen gehigarria.— Irisgarritasuna eta diseinua gorrentzat, entzumen-desgaitasuna dutenentzat eta gor-itsuentzat

Gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen irisgarritasun unibertsalari eta diseinuari buruzko aspektuek bete beharko dute urriaren 23ko 27/2007 Legean eta hura garatzen duen araudian ezarritakoa; izan ere, lege horrek Espainiako zeinu-hizkuntzak aitortu eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzen ditu.

8.4.7.56. 1/2015 Legea, apirilaren 1koa, Zerbitzu Publikoen Kalitatea eta Administrazio Ona bermatzeari buruzkoa¹⁰⁴⁹

ZIOEN AZALPENA

Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Gutunak, Nizako 2000ko abenduko goi-bileran aldarrikatuak, lehen aldiz aitortzen du Europar administrazio onerako eskubidea. Gutun horrek, Lisboako Tratatuaren 6. artikulua aitortzen duen bezala, Batasunaren tratatuen balio juridiko bera du. Eta balio hori estatuek edo autonomia-erkidegoek beren eskumenen esparruan ematen dituzten egintzei zuzenean aplikatzekoa ez bazaie ere, jarduera publikorako jardun-esparrutzat hartu behar da.

Gutunaren 41. artikulua espresuki aipatzen du garrantzitsua dela instituzioek inpartzialtasunez eta ekitatez lantzea gaiak arrazoizko epeen barruan, eta herritarrek entzuna izateko, eragiten dien espedientera jotzeko eta beren hizkuntzan zuzendu eta tratatua izateko duten eskubidea aldarrikatzen du, bai eta Administrazioak interesdunari eragiten dioten egintzak arrazoitzeko duen betebeharra ere.

III. TITULUA Kalitatea zerbitzu publikoak ematean

I. KAPITULUA Zerbitzu publikoak

38. artikulua.— Erabiltzaileen estatutu orokorra: Galiziako zerbitzu publikoen gutuna

1. Zerbitzu publiko autonomikoen erabiltzaile guztiek, zerbitzuok edozein modalitatetan ematen direla ere, eskubide berberak izango dituzte zerbitzu publikoa emateari dagokionez.

2. Bereziki, eskubide hauek izango dituzte:

c) Zerbitzu-emailearekin dituzten ahozko eta idatzizko harremanetan, galiziera edo gaztelania erabiltzeko eta arreta jasotzeko eskubidea, aukeran. Ondorio horietarako, bai zuzeneko kudeaketako bai zeharkako kudeaketako kasuetan, eskubide hori bermatzeko beharrezkoak diren zerbitzuaren antolaketa-neurriak hartuko dira. Galiziera izango da zerbitzu publikoen antolaketarekin eta prestazioarekin lotutako jarduera guztietan normaltasunez eta lehentasunez erabiltzeko hizkuntza.

¹⁰⁴⁹ BOEren 123. zenbakian, 2015eko maiatzaren 23ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-5676>

8.4.7.57. 2/2015 Legea, apirilaren 29koa, Galiziako Enplegu Publikoari buruzkoa¹⁰⁵⁰

II. TITULUA

Langileriaren arloko administrazio-organo eskudunak

I. KAPITULUA

Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorra

13. artikulua.— Galiziako Xuntaren Kontseilua

2. Bereziki, Galiziako Xuntako Kontseiluari dagokio:

1) Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko eta sektore publiko autonomikoko erakunde publiko instrumentaletako hizkuntza-normalizazioko plana onestea.

V. TITULUA

Zerbitzu-harremana hartzea eta galtzea

I. KAPITULUA

Enplegatu publikoak hautatzea

51. artikulua.— Hizkuntza-betekizunak

1. Lege honen aplikazio-eremuan sartzen diren administrazio publikoek pertsonen eskubide konstituzional eta linguistikoak bermatuko dituzte, bai galizierarekiko, Galiziako hizkuntza propio eta ofizial gisa, bai gaztelaniarekiko, Galiziako hizkuntza ofizial gisa.

2. Artikulu honetan aurreikusitakoaren ondorioetarako, Galiziako administrazio publikoetan galizieraren normalizazioa betetzeko eta Autonomia Erkidegoaren eremuan administrazio publikoekiko harremanetan galiziera erabiltzeko eskubidea bermatzeko, bai eta Galiziako botere publikoek galiziera normaltasunez erabil dezaten sustatzeko ere, hautaprobak egiten direnean lege honen aplikazio-eremuan sartzen diren administrazio publikoetako lanpostuetara sartzeko, orduan proba horietan galiziera-azterketa bat sartuko da, salbu eta galiziera indarrean dagoen legeriaren arabera egiaztatua dutenentzat. Hautaketa-prozesuen deialdien oinarrietan ezarriko dira galiziera-ezagutzaren izaera eta balioespena.

3. Hautapropa horietako gainerako ariketetan, izangaiek eskubidea dute nahi duten Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofiziala aske aukeratzeko ariketok egitean, eta horrek, aldi berean, ariketen enuntziatuak hizkuntza berean jasotzeko eskubidea

¹⁰⁵⁰ BOEren 123. zenbakian, 2015eko maiatzaren 23ko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-5677>

dakar, salbu eta galiziera bereziki jakitea eskatzen duten lanpostuetarako, zeren lanpostuotako probak hizkuntza horretan egin behar diren.

56. artikulua.— Hautaketa-sistemen motak

2. Oposizioa deialdian ezartzen diren proba teorikoak edota praktikoak gainditzean datza; proba horiek bide eman beharko dute izangaien gaitasuna zehazteko eta haien arteko lehentasun-hurrenkera ezartzeko.

Deialdira aurkeztutako lehiakideek, aurrez erabakita dagoenaren arabera, beren jakintza eta gaitasun analitikoa egiaztatu beharko dituzte ahoz edo idatziz, haiek dituzten gaitasunak eta trebetasunak erakusteko ariketak egin beharko dituzte, atzerriko hizkuntzak badakizkitela erakutsi, eta, hala dagokionean, ariketa fisikoak gainditu beharko dituzte.

VI. TITULUA

Enplegatu publikoen eskubide eta eginbehar indibidualak

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

74. artikulua.— Eginbeharrak eta ereduzko kodea

Lege honen aplikazio-eremuan sartzen diren enplegatu publikoek ereduzko kode bat bete beharko dute, eginbehar hauek izango dituenak:

s) Herritarrei arreta Galiziako Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialean ematen zaiela bermatzea.

IX. TITULUA

Diziplina-araubidea

II. KAPITULUA

Diziplina-faltak

185. artikulua.— Falta oso astunak

1. Enplegatu publikoen falta oso astunak dira:

b) Honako arrazoi hauetako batengatik diskriminazioa dakarten jarduerak: arraza edo jatorri etnikoa, erlijioa edo sinesmenak, desgaitasuna, adina edo sexu-orientazioa, hizkuntza, iritzia, sorlekua edo bizilekua, sexua edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial, bai eta arau-hauste oso astunak dira arraza edo jatorri etnikoan, erlijioan edo sinesmenetan, desgaitasunean eta adinean edo sexu-orientazioan oinarritutako jazarpenak eta jazarpen moralak, sexualak eta sexuan oinarritutakoak.

Bederatzigarren xedapen gehigarria.— Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko administrazio bereziko kidegoetako eskalak eta espezialitateak

1. Goi-mailako fakultatiboen kidegoan eskala eta espezialitate hauek daude:

Izendapena	Espezialitateak	Azpitaldea	Eginkizunak	Titulazioa
Hizkuntzako adituen eskala		A1	– Galiziera-gaztelaniako, gaztelania-galizierako testuak berrikusi eta itzultzea. – Hizkuntza-aholkularitza. – Dokumentu-ereduak egitea. – Txostenak egitea. – Antzeko edukia duen edo aurreko eginkizunekin zerikusia duen beste edozein.	Galiziar Filologiako lizentzia; Hispaniar Filologiako lizentzia, espezialitatea. Galiziera-portugesar; Galiziako Hizkuntza eta Literaturako gradua.

2. Maila ertaineko fakultatiboen kidegoan eskala eta espezialitate hauek daude:

Izendapena	Espezialitateak	Azpitaldea	Eginkizuna	Titulazioa
Fakultatiboen eskala teknikoa	Logopedi a	A2	– Tratamendu espezifikoa egitea, eragindako pertsonen ahotsaren edo hizkeraren artikulazioaren nahasmenduak edo alterazioak berreskuratzeko. [...]	– Logopediako diplomaduna edo logopedian jarduteko gaitzen duen titulazio bateko graduduna.

3. Teknikari fakultatiboen kidegoan eskala eta espezialitate hauek daude:

Izendapena	Espezialitateak	Azpitaldea	Eginkizunak	Titulazioa
Zeinu-hizkuntza interpretatzeko eskala teknikoa	B		– Gorren eta entzuleen arteko komunikazio-bitartekaritza. – Arreta ikasgela barruko irakasjardun osoan, laguntza-geletan, pedagogia terapeutikoko geletan,	– Zeinu-hizkuntzaren interpretazioa.

eta entzumen eta
hizkerako ikasgeletan,
bai eta jarduera
osagarrien garapenean
ere.

– Material didaktikoak
zeinu-hizkuntzara
egokitzea eta ikus-
entzunezko material
irisgarriak egiten parte
hartzea.

– Antolaketa-lanak
egitea aniztasunari eta
zentroko inklusioari
buruzko sentsibilizazio-
jardueretan.

– Antzeko edukia duen
edo aurreko
eginkizunekin zerikusia
duen beste edozein.

8.4.7.58. 3/2015 Legea, ekainaren 12koa, Galiziako Dietista-nutrizionisten Elkargo Ofiziala sortzekoa¹⁰⁵¹

5. artikulua.— Galiziera komunikazioetan erabiltzea

Galiziako Dietista-nutrizionisten Elkargo Ofizialak galiziera erabiltzen saiatu eta sustatuko du bere komunikazio guztietan, barnekoetan zein kanpokoetan, Galiziako Autonomia Estatutuan eta hizkuntza-normalizazioari buruzko erregulazioan ezarritakoaren arabera.

¹⁰⁵¹ BOEren 18. zenbakian, 2015eko abuztuaren 4ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-8777>

8.4.7.59. 1/2016 Legea, urtarrilaren 18koa, Gardentasunari eta Gobernu Onari buruzkoa¹⁰⁵²

ATARIKO TITULUA

2. artikulua.— Legearen printzipio gidariak

Lege hau interpretatzeko eta aplikatzeko, printzipio hauek bete beharko dira:

f) Teknologia- eta hizkuntza-diskriminaziorik ezaren printzipioa; horrek esan nahi du lege honen aplikazio-eremuaren mende dauden erakundeek behar diren bitartekoak jarriko dituztela informazio publikoa herritarren eskura jartzeko, herritarrek aukeratzeko duten hizkuntzan eta irispide-bitartekoaren bidez.

I. TITULUA

Jarduera publikoaren gardentasuna

III. KAPITULUA

Informazioaren berrerabilpena

22. artikulua.— Formatu erabilgarriak

1. Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrak eta haren sektore publikoko erakunde instrumentalek eskuragarri dauden formatu edo hizkuntzetan emango dituzte beren dokumentuak, eta, ahal den guztietan, makinek irakurtzeko moduko formatuan eta metadatuekin batera. Hala formatuak nola metadatuak, ahal den neurrian, arau formal irekiak bete behar dituzte.

IV. KAPITULUA

Informazio publikoa iristeko eskubidea

1. ATALA

Arau orokorrak

24. artikulua.— Informazio publikoa iristeko eskubidea

2. Informazio publikoa iristeko eskubidea egikaritzean, honako hau bermatuko zaie herritarrei:

c) Informazio publikoa eskatzen den Galiziako hizkuntza ofizialean jasotzea.

¹⁰⁵² BOren 81. zenbakian, 2016ko apirilaren 4ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2016-3190>.

8.4.7.60. 4/2016 Legea, apirilaren 4koa, Galiziako Autonomia Erkidegoaren Administrazio Orokorrari eta haren sektore publikoari ematen zaien laguntza juridikoa antolatzeari buruzkoa¹⁰⁵³

ZIOEN AZALPENA

[...]

Azkenik, xedapen gehigarriak, xedapen indargabetzailea eta azken xedapenak galizieraren erabilerari, bitarteko elektronikoei eta legearen erregelamendu bidezko garapenari buruzkoak dira, besteak beste. Bereziki, azken xedapenetako bigarrenean aldaketa bat sartzen da Galiziako Aholku Kontseiluari buruzko apirilaren 24ko 3/2014 Legean, kontsulta-organo honi txostenak eskatzearekin lotutako aurreikuspenei dagokienez. Aholkularitza tekniko kualifikatuaren eginkizun horrek Galiziako Autonomia Erkidegoarentzat garrantzi berezia duten gai zehatzetara mugatuta jarraituko du, nahiz eta, erregulazio berriarekin, zuzenean txostena eskatu ahal izango dioten Galiziako Kontseilu Aholku-emaileari, ez bakarrik Galiziako Xuntako presidentek, bere ekimenez, baizik eta toki-erakunde presidentek ere. Hala ere, azken kasu horretan, hau da, eskaera eremu autonomikoa baino lurralde-eremu txikiagoetara zabaltzen diren eskumenak dituzten enteek egiten dutenean, betekizunak sartu dira toki-erakunde batek formulatutako gai jakin bat Galiziako Autonomia Erkidegorako garrantzi berezikotzat kalifikatzeko; horrenbestez, betekizun horietako bat betetzen ez bada, espedientea itzultzea erabakiko da, eta jardundakoa artxibatuko da.

[...]

Lehenengo xedapen gehigarria.— Galizieraren erabilera

Galiziako Autonomia Estatutuaren 5. artikuluan eta Hizkuntza Normalizazioari buruzko ekainaren 15eko 3/1983 Legearen 4. eta 6.4 artikuluetan xedatutakoarekin bat etorriz, Aholkularitza Juridiko Orokorraren eremuan, jarduera guztiak, bereziki administrazio autonomikoko beste organo batzuei zuzendutakoak eta Galiziako lurraldean kokatutako jurisdikzio-organoen aurrean egiten direnak, galizieraz egiten direla zainduko da.

¹⁰⁵³ BOEren 105. zenbakian, 2016ko maiatzaren 2ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2016-4174>

8.4.7.61. 5/2016 Legea, maiatzaren 4koa, Galiziako Kultura Ondareari buruzkoa¹⁰⁵⁴

ZIOEN AZALPENA

II

Espainiako Konstituzioaren hitzaurreak berak aldarrikatzen du Espainiako herri guztiak babesteko borondatea beren kultura, tradizio, hizkuntza eta instituzioak egikaritzean, bai eta kulturaren aurrerapena sustatzeko borondatea ere, bizikalitate duina ziurtatzeko.

[...]

IV

[...]

Legeak, V. tituluari, berrikuntza garrantzitsu bat jasotzen du: titulu espezifikoa eta banandu batean arautzea ondare immaterialaren berezko berezitasunak, kontuan hartuta haren izaera eta babes-neurri espezifikoa, eta horretarako erregulazio autonomikoan Kultura-ondare Immateriala babesteko Konbentzioaren oinarriko printzipioak txertatu dira. Hizkuntza, identitate-elementu gisa, Hizkuntza Normalizazioari buruzko Legean berariaz araututa badago ere, lege honetan gure ondare immateriala bideratzeko tresna gisa kokatzen da.

[...]

VII. tituluak Galiziako kultura-ondarea osatzen duten ondare espezifikoa arautzen ditu. Ondare espezifikoa espresuki aitortzeak ez du alde batera uzten kultura-ondareak oro har duen batasun sakona, baina hurbilketa-ikuspegi desberdinak bilatzen ditu, zatiketa artifizialak egiteko asmorik gabe, sistemari argitasuna, bermeak eta arrazionaltasuna emateko. Kategorizazio baten bidez egiten da, zeinak barne hartzen baitu edozein kontzeptuko hizkuntza juridikoan duen semantika, eta, kategorizazio hori egiteko, hautematen da zein diren balio garrantzitsuak arau-testu erabilgarri baten berezko ondorioetarako; izan ere, testu horrek ez du zientifikoa ez akademikoa izan nahi, nahiz eta ezagutza-iturri horietatik edaten duen.

¹⁰⁵⁴ BOEren 147. zenbakian, 2016ko ekainaren 18ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2016-5942>

I. TITULUA

Galiziako kultura-ondareko ondasunen sailkapena, deklarazioa eta katalogazioa

I. KAPITULUA

Ondasun-motak

9. artikulua.— Ondasunen izaera

3. Lege honen ondorioetarako, honako hauek jotzen dira kultura-ondare immaterialtzat:

a) erkidegoek, taldeek eta, kasu batzuetan, norbanakoek euren kultura-ondarearen zatitzat hartzen dituzten erabilera, irudikapen, adierazpen, ezagutza eta teknikak, baita horiei atxikitako tresna, objektu, artefaktu eta espazio kulturalak ere:

- 1) Hizkuntza, kultura-ondare immaterialaren bitarteko gisa, bere araudi espezifikoak arautua.
- 2) Ahozko tradizioak eta adierazpenak.
- 3) Toponimia.

VI. TITULUA

Done Jakue bideak

81. artikulua.— Done Jakue bideak seinaleztatzea

2. Galiziako lurraldean, errotulazioak galiziera erabiliko du. Hizkuntza bat baino gehiago erabiliz gero, galizierak lehentasuna izango du kokapen-ordenan, eta garrantzi handiagoa izango du dimentsio tipografikoan.

**8.4.7.62. 11/2016 Legea, uztailaren 19koa,
Galiziako Autonomia Erkidegoko
merkataritza-titularren elkargoez eta
ekonomialarienez bat egiteagatik,
ekonomialarien probintzia-elkargoak
sortzekoa¹⁰⁵⁵**

6. artikulua.— Galiziera komunikazioetan erabiltzea

Elkargoez eta Galiziako Ekonomialarien Elkargoen Kontseiluak galiziera erabiltzen saiatu eta sustatuko dute beren komunikazio guztietan, barnekoetan zein kanpokoetan, Galiziako Autonomia Estatutuan eta hizkuntza-normalizazioari buruzko erregulazioan ezarritakoaren arabera.

¹⁰⁵⁵ BOEren 217. zenbakian, 2016ko irailaren 8ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2016-8271>

8.4.7.63. 13/2016 Legea, uztailaren 26koa, Galiziako Terapeuta Okupazionalen Elkargo Ofiziala sortzekoa¹⁰⁵⁶

ZIOEN AZALPENA

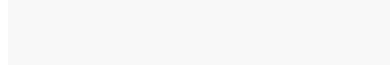
[...]

Legeak honako hauek ditu: zioen azalpena; bost artikulua tituludun, hurrenez hurren, xedea, lurralde-eremua, eremu pertsonala, elkargoko kide egitea eta Elkargoaren hizkuntza; xedapen gehigarri bat; bi xedapen iragankor eta azken xedapen bat.

[...]

5. artikulua.— Galiziera komunikazioetan erabiltzea

Galiziako Terapeuta Okupazionalen Elkargo Ofizialak galiziera erabiltzen saiatu eta sustatuko du bere komunikazio guztietan, barnekoetan zein kanpokoetan, Galiziako Autonomia Estatutuan eta hizkuntza-normalizazioari buruzko erregulazioan ezarritakoaren arabera.

¹⁰⁵⁶ BOEren 217. zenbakian, 2016ko irailaren 8ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2016-8273>

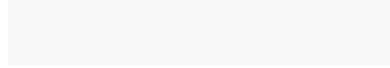
**8.4.7.64. 3/2017 Legea, uztailaren 13koa,
ekonomiaren hazkundera bultzatu eta gizarte-
gastua indartzeari buruzkoa, eta Galiziako
Autonomia Erkidegoaren 2017. urterako
aurrekontu orokorreari buruzko otsailaren 8ko
1/2017 Legea aldatzekoa¹⁰⁵⁷**

ZIOEN AZALPENA

[...]

Lehenik eta behin, inbertsioak pertsonengan: hizkuntza-planaren garapena; ikertzaileak eta teknologoak kontratatzea; Galiziako unibertsitate-sistemako ikerketa-, garapen- eta berrikuntza-proiektuak (I+G+b); lanbide-heziketako zentroen ekipamendua; liburu digitalaren garapena; irakaskuntzako zentroetan hobekuntza-obra egitea, eta kulturaren inbertitzea.

[...]

¹⁰⁵⁷ BOEren 224. zenbakian, 2017ko irailaren 16ko alean, argitaratua.

8.4.7.65. 10/2017 Legea, abenduaren 27koa, Galiziako Jendurreko Ikuskizunen eta Jolas-jarduerena¹⁰⁵⁸

III. TITULUA Jendurreko ikuskizunak eta jolas-jarduerak antolatzea eta garatzea

I. KAPITULUA

Antolaketaren eta garapenaren aspektu orokorrak

19. artikulua.— Jendurreko informazioa establezimendu publikoetan

Jendearentzat irekita dauden establezimenduetan, jendeak ikusteko moduko leku batean eta Galiziako bi hizkuntza ofizialetan ondo irakurtzeko moduan, honako informazio hau jarri beharko da:

- a) Telefono-zenbakia, fax-zenbakia, posta-helbidea edo helbide elektronikoa, betiere erreklamazioei edo informazio-eskaerei dagozkienez.
- b) Irekitzeko eta ixteko ordutegia.
- c) Irekitzeko udal-lizentziaren kopia, hori eska badaiteke.
- d) Gehieneko edukiera.
- e) Erreklamazio-orriak egotea.
- f) Sartzeko dauden mugak, eta adingabeek alkohola eta tabakoa kontsumitzeko duten debekua, indarrean dagoen legeriaren arabera.
- g) 13. artikuluan aurreikusitakoaren arabera zehaztutako onarpen-baldintzak, halakoak badaude.
- h) Establezimenduaren titularrak ikuskizuna edo jarduera behar bezala garatzeko prestatutako arau bereziak edo jarraibideak.

20. artikulua.— Publizitatea

6. Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrak galiziera erabiltzea eta toponimiaren arloko araudia errespetatzea sustatuko du jendurreko ikuskizunen eta jolas-jardueren publizitatean.

¹⁰⁵⁸ BOEren 60. zenbakian, 2023ko martxoaren 11ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-6377>

8.4.7.66. 3/2019 Legea, uztailaren 2koa, Galiziako Farmazia Antolamenduari buruzkoa¹⁰⁵⁹

I. TITULUA Farmazia-arreta

II. KAPITULUA Eskubideak eta betebeharrak

9. artikulua.— Herritarren eskubideak eta betebeharrak

1. Farmazia-arretaren arloan, aplikatu beharreko gainerako araudian jasotakoez gain, honako eskubide hauek aitortzen zaizkie herritarrei:

h) Galiziako hizkuntza ofizialetako edozein erabiltzea.

II. TITULUA Farmazia-arreta lehen mailako arretan

I. KAPITULUA Farmazia-bulegoak

3. ATALA Jendearentzako arreta

29. artikulua.— Farmazia-bulegoetako ordutegiak eta guardia-zerbitzuak

7. Guardia-zerbitzuko farmazia-bulegoei buruzko informazioa farmazia-zonan ezarritako bulego guztietan agertuko da, kanpotik ikusteko moduko leku batean. Informazio hori Galiziako farmazialarien elkargo ofizialen web-orrietan ere egongo da eskuragarri eta etengabe eguneratuta, eta Galiziako bi hizkuntza ofizialetan egin beharko da.

¹⁰⁵⁹ BOEren 229. zenbakian, 2019ko irailaren 24ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-13517>

8.4.7.67. 4/2019 Legea, uztailaren 17koa, Galiziako Administrazio Digitalari buruzkoa¹⁰⁶⁰

ZIOEN AZALPENA

IX

[...]

Hala, lehenik eta behin, atariko tituluak («Xedapen orokorrak») legearen objektua, aplikazio-eremua eta definizioa ezartzen ditu. [...] Era berean, Galiziatik kanpo dagoen galiziar erkidegoa zerbitzu publiko digitaletara iristeari buruzko aurreikuspen bat jasotzen da. Honako alderdi hauek ere nabarmentzen dira: zerbitzu publiko digitalen garapena; zerbitzuok erabiltzeko eta eskuratzeko baldintzak; herritarren datu-hornidura bakarrari buruzko aurreikuspenak, eta irispideko berdintasuna, hizkuntzaren erabilera, gaikuntza digitalaren garrantzia eta zerbitzu publiko digitalen prestazioaren ebaluazioa.

[...]

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Jarduteko printzipio orokorrak

Aurreko artikuluan zerrendatutako helburuak lortzeko, sektore publiko autonomikoak printzipio orokor hauetara egokituko du bere jarduketara:

h) Administrazio digitalaren plataforma, prozedura eta zerbitzu guztietan galiziera normal erabiltzen dela bermatzea, eta galizierazko eta estandar irekiko tresna teknologikoak gara daitezen bultzatzea.

13. artikulua.— Hizkuntza-erabilerak

1. Herritarrek sektore publiko autonomikoarekin kanal digitalen bidez dituzten harremanetan, edukiek eta zerbitzuek galizieraren eta gaztelaniaren erabilera normala bermatuko dute. Horrez gain, beste hizkuntza batzuetan ere sartu ahal izango dira interesgarritzat jotzen diren eduki edo zerbitzuak, hedapen hobe lortzeko.

2. Eduki eta zerbitzu digitalek galiziera ezarriko dute hasierako harremanetarako hizkuntza gisa. Gaztelania ere eduki eta zerbitzu digitaletan erabiliko da.

¹⁰⁶⁰ BOEren 229. zenbakian, 2019ko irailaren 24ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-13518>

II. TITULUA

Galiziako Aldizkari Ofiziala

49. artikulua.— Galiziako Aldizkari Ofiziala

3. GAO (Galiziako Aldizkari Ofiziala) Galiziako Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizial bietan argitaratuko da aldi berean. Bi bertsoak ofizialak eta kautoak izango dira.

III. TITULUA

Sektore publiko autonomikoa Interneten

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

52. artikulua.— Sektore publiko autonomikoak Interneten duen presentziaren printzipio orokorrak

1. Sektore publiko autonomikoak Interneten honako printzipio orokor hauek bete beharko ditu:

g) Galiziako kultura-, ondare-, hizkuntza- eta gizarte-aberastasunaren hedapena bultzatzea Internet bidez.

8.4.7.68. 4/2021 Legea, abenduaren 28koa, Neurri Fiskal eta Administratiboei buruzkoa¹⁰⁶¹

Hirugarren xedapen gehigarria.— Osasun-larrialdiaren ondorioz aldi baterako lan-kontratudun langileak edo bitarteko funtzionarioak kontratatzeko zerrenden arloko neurri bereziak

2. Langilerik ez dagoenean Galiziako Xuntan lan-kontratudun langileak aldi baterako kontratatzeko dauden zerrendetan, I. taldeko 2. lanbide-kategorian, II. taldeko 2. kategorian eta IV. taldeko 3. kategorian; edo izangairik ez dagoenean, galizieraren ezagutza-maila egiaztatzen duen ziurtagiriarekin, kidego edo eskala baliokideetako funtzionarioentzat gordetako plazak aldi baterako betetzeko bitarteko langileak izendatze aldera, orduan ziurtagiririk ez duten izangaiak aukeratu ahal izango dira, baldin eta haiei dagokien kategorian sartzeko behar diren gainerako betekizunak betetzen badituzte.

¹⁰⁶¹ BOEren 72. zenbakian, 2021eko martxoaren 25eko alean, argitaratua.

8.4.7.69. 5/2021 Legea, otsailaren 2koa, Galiziako Demografia bultzatzeari buruzkoa¹⁰⁶²

II. TITULUA

Demografia bultzatzeko politika publikoak

V. KAPITULUA

Biztanleak itzultzea eta biztanle berriak erakartzea

2. ATALA

Atzerrian bizi diren galiziarren itzulera sustatzea

70. artikulua.— Kanpoan bizi diren galiziar biztanleekiko loturak sendotzea

1. Administrazio autonomikoak kultura-, hizkuntza-, hezkuntza-, gizarte- eta osasun-izaerako programak egingo ditu, bai eta atzerrian bizi diren galiziarrei zuzendutako loturak indartzeko programak ere, Galiziakoak direlako sentimendua indartze aldera.

2. Programa horiek garatzeko, berariaz gazteei eta emakumeei zuzendutako jarduketak egingo dira, itzuleraren alde egin dezaten.

VII. KAPITULUA

Zahartze aktibo eta osasungarria

109. artikulua.— Belaunaldien arteko harremanak indartzea

Galiziako administrazio publikoek belaunaldi desberdinetako pertsonen arteko elkarrekintza eta trukea bultzatuko dute, batez ere gazteen eta adinekoen artean, betiere belaunaldi horien arteko elkar ulertzea eta errespetua sustatzeko, lankidetzarako eta elkarri laguntzeko harremanak sortzeko, eta Galiziako jakintzak eta tradizioak eta hizkuntza eta kultura transmititzen faboratzeko.

¹⁰⁶² BOEren 78. zenbakian, 2021eko apirilaren 1eko alean, argitaratua.
Testu kongsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-5136>

8.4.7.70. 9/2021 Legea, otsailaren 25ekoa, Galiziako Administrazio-simplifikazioari eta Berraktibazio Ekonomikoa laguntzeari buruzkoa¹⁰⁶³

Bigarren xedapen gehigarria.— Kanpoan enpresa-ekimenak sustatzea

2. Era berean, beste estatu batzuetako pertsonak merkatu autonomikoak eskaintzen dituen ondasun eta zerbitzuetarako irispidea errazago izan dezaten, bitartekaritza- eta itzulpen-zerbitzuak ezarri ahal izango dira, Galizian egiten diren enpresa- eta lanbide-jardueren operadoreei laguntzeko.

¹⁰⁶³ BOEren 79. zenbakian, 2021eko apirilaren 2ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-5210>

8.4.7.71. 10/2021 Legea, martxoaren 9koa, Galiziako Kanpo-ekintza eta Garapenerako Lankidetzaren arautzen dituenak¹⁰⁶⁴

ZIOEN AZALPENA

VII

Galizia-Portugalgo Iparraldeko euroeskualdeak eta lusofoniak legearen IV. titulu osoa hartzen dute, Portugalgo Errepublikarekin eta haren hizkuntza-komunitateko herrialdeekin dugun lankidetzaren gero eta estuagoaren izaera estrategikoa kontuan hartuta. Arlo horretan, bereziki nabarmentzen da Galizia-Portugalgo Iparralde erakundearen (Lurralde Lankidetzarako Europako Elkartzea) eta Galizia-Portugalgo Iparraldeko Lan Erkidegoaren zeregina, zeina 1991ko urriaren 31n eratu baitzen Europako Kontseiluaren 1980ko erabakiaren babesean, zeinaren oinarria baita lurraldeetako erkidegoen eta agintarien arteko mugaz gaindiko lankidetzari buruzko Europako esparru-hitzarmena. Erabaki hori, gaur egun, Espainiako Erresumaren eta Portugalgo Errepublikaren arteko Tratatuaren xedapenetara egokituta dago; izan ere, tratatu hori lurraldeetako erakunde eta instantzien arteko mugaz gaindiko lankidetzari buruzkoa da, 2002ko urriaren 30ekoa, zeina indarrean jarri baitzen 200ko urtarrilaren 30ean.

IX

Martxoaren 25eko 2/2014 Legeak, Estatuaren Kanpo-ekintza eta -zerbitzuari buruzkoak, eta azaroaren 27ko 25/2014 Legeak, Nazioarteko Tratatu eta Bestelako Akordioei buruzkoak, ahalbidetzen dituzten ahalmenak aprobetxatuz, VI. tituluan biltzen dira Galiziak esku har dezakeen etorkizuneko tratatuekin eta nazioarteko beste tresna eta akordio batzuekin lotutako gai guztiak. Hori dela eta, argi eta garbi bereizten dira Galiziaren barruan ezinbestekoak diren aspektuak, hala nola: tratatuen negoziazioan parte hartzea; Galizian betearaztea tratatu horiek, nazioarteko administrazio-akordioak eta sektore publiko autonomikoaren nazioarteko akordio ez-arauemaileak; subjektu publikoen beste akordio batzuk aurreikustea; sektore publiko autonomikoaren nazioarteko akordioak jakinarazi eta artxibatzea, eta, azkenik, elkar ulertzeko memorandumak homologatzea, Galiziako erakunde publikoen kanporanzko ekimenak harmonizatzeke haiei dagozkien konpromisoek zenbait hizkuntzatan dokumentatuta egon behar dutenean.

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Definizioak

Lege honen ondorioetarako, definizio hauek hartuko dira kontuan:

- i) Lusofonia: Portugesaren Herrialdeen Erkidegoan (CPLP) dauden portugesaren estatu eta erkidegoen multzoa.

¹⁰⁶⁴ BOEren 79. zenbakian, 2021eko apirilaren 2ko alean, argitaratua.
Testu kongsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-5211>

3. artikulua.— Printzipio gidariak

Lege hau garatu eta betearazteko, printzipio gidari hauek hartuko dira kontuan:

e) Galiziako kultura eta hizkuntza sustatzea.

II. TITULUA

Galiziako kanpo-ekintzaren programazioa

III. KAPITULUA

Kanpo-ekintzarako Espainiako estrategia

16. artikulua.— Galiziak parte hartzea kanpo-ekintzarako Espainiako estrategian

1. Estatuko araudi aplikagarrian aurreikusitako baldintzetan, Administrazio autonomikoak, kanpo-ekintzaren arloko eginkizunak esleituta dituen sailaren bidez, komunikazio arina eta zuzenekoa izango du kanpo-arazoetan eskumena duen ministerioarekin, zertarako eta azken horrek, hala badagokio, Galiziako gizarteari interesatzen zaizkion edo bera kezkatzen duten lehentasunak sar ditzan kanpo-ekintzarako Espainiako estrategian, eta bereziki landuko ditu Galiziako hizkuntzaren, kulturaren eta irudiaren sustapena, galiziar diasporak bera dagoen estatuetan dituen eskubideen eta igurikimenen defentsa, galiziar enpresa eta ekonomiaren sustapena, eta Portugalgo eta nazioetako erkidego lusofonoarekiko lotura estutzea.

IV. TITULUA

Galizia-Portugalgo Iparralde euroeskualdea eta lusofonia

27. artikulua.— Lankidetzeta galaiko-portugaldarra lusofoniaren eremuan

1. Portugalgo Hizkuntza aprobetxatzeko eta Lusofoniarekiko Loturak ezartzeko martxoaren 24ko 1/2014 Legeak ezarritakoarekin bat etorriz, Administrazio autonomikoak programa espezifikoa jarri ahal izango du abian langile publiko galiziar eta portugaldarren trukeak eta aldi baterako egonaldiak sustatzeko, batez ere lankidetzeta, koordinazio edo are zerbitzu publikoen integrazio maila handiagoa edo handiagoa ezartzea premiazkoagotzat jotzen den arloetan.

2. Administrazio autonomikoak ekimenak egingo ditu Galizia-Portugalgo Iparralde erakundearen (Lurralde Lankidetzarako Europako Elkartzea), erakunde horrek lankidetzeta galaiko-portugaldarra bultzatzean lusofoniaren eremuan programa espezifikoen bidez, eta kultura-, unibertsitate- eta hezkuntza-trukeak sustatuko ditu portugaldar eremuetako, beste herrialde lusofonoetako eta galiziar eremuetako eragileen artean.

V. TITULUA Galizia Europan

I. KAPITULUA Galiziak Europar Batasunaren gaietan parte hartzea

2. ATALA

Europar Batasuneko instituzio eta organoetan parte hartzea

32. artikulua.— Europar Batasuneko Kontseilua

2. Europar Batasunarekiko harremanetan eta kanpo-ekintzan funtsezko eskumenak dituen Administrazio autonomikoko zuzendaritza-organoak eskatu ahal izango du Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko ordezkariak galiziera erabil dezan, horretarako hartutako erabakietan aurreikusitako baldintzetan.

33. artikulua.— Europar Batasuneko Kontseiluaren lantaldeak

3. Galiziako Gobernuak estrategia bat garatuko du Galiziak esku har dezan hizkuntza- eta kultura-aniztasunaren alde, eremu horretako nazioarteko ekimenekin bat egingo du, bereziki Unescoren esparruan sustatutakoekin, eta Estatuko Gobernuarekin koordinatuta eta Kanpo Arazoetako, Europar Batasuneko eta Lankidetzako Ministerioak sustatutako ekintzekin.

35. artikulua.— Europako Eskualdeen Batzordea

4. Europar Batasunarekiko harremanetan eta kanpo-ekintzan funtsezko eskumenak dituen Administrazio autonomikoko zuzendaritza-organoak eskatu ahal izango du Galiziako Autonomia Erkidegoko ordezkariak galiziera erabil dezan, Batzordeak horretarako hartutako erabakietan aurreikusitako baldintzetan.

3. ATALA

Xedapen erkideak

38. artikulua.— Arduradunak izendatzea

Administrazio autonomikoak Europar Batasunean egiten dituen jarduketan jarraipen eraginkorra egiteko, kapitulu honi dagokionez, arduradun bat izendatu beharko da Presidentetzaren eta sail bakoitzaren eskumen-eremuetan; saileko arduradunak zuzendariorde nagusiaren maila izango du, eta idazkariordetza- edo koordinazio-eginkizunak izango ditu, eta, ahal denean, Europako beste hizkuntza batzuk jakingo ditu, eta harreman-gunea izango da Europar Batasunarekiko eta kanpo-ekintzarekiko harremanen funtsezko eskumenak dituen Administrazio autonomikoko zuzendaritza-organoarekin.

VI. TITULUA

Nazioarteko tratatuak eta beste tresna eta akordio batzuk

V. KAPITULUA

Subjektu publikoen beste akordio batzuk

51. artikulua.— Prozedura sektore publikoko autonomikoak ez diren subjektu publikoek akordioak egin ditzaten

6. Artikulu honetan aipatutako akordio guztiak Galiziako bi hizkuntza ofizialetan sinatuko dira, gutxienez. Beste hizkuntza batzuk erabiliz gero, horien kopia fedemaileak ere aurkeztuko dira.

VI. KAPITULUA

Sektore publiko autonomikoak egindako akordioak komunikatzea eta artxibatzea

52. artikulua.— Sektore publiko autonomikoak egindako akordioak komunikatzea eta artxibatzea

Titulu honetako III. eta IV. kapituluetan aipatzen diren akordioak sinatu ondoren, Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko organo nagusiak edo akordio horiek izapidetzeaz arduratu den sektore publiko autonomikoko erakunde instrumentalak, hamar egun naturaleko epea igaro baino lehen, jatorrizko ale bat bidaliko dio, erabilitako hizkuntza bakoitzean sinatuta, Administrazio autonomikoko zuzendaritza-organuari beronek artxibatzeko, zeina arduratzen baita kanpo-ekintzarako Galiziako estrategiaren garapena eta betearazpena zaintzeaz.

VII. TITULUA

Ekintza sektorialak Galiziatik kanpo

I. KAPITULUA

Kanpo-ekintza zeharkako eremuan

1. ATALA

Kanpo-ekintza, emigrazioaren arloan

53. artikulua.— Galiziarrek Galiziatik kanpo

1. Emigrazioaren arloko kanpo-ekintzak atzerrian bereziki zainduko du Galiziatik kanpo bizi diren galiziar herritar guztien eta haien ondorengoen eskubide sozial eta ekonomikoak zainduko direla, baita Galiziatik kanpo finkatutako galiziar erkidegoenak ere. Era berean, hizkuntza- eta kultura-loturei eustea sustatuko du.

VII. KAPITULUA

Kanpo-ekintza kulturaren, hizkuntzaren eta turismoaren esparruetan

72. artikulua.— Galiziar kultura Galiziatik kanpo

Kulturaren arloko kanpo-ekintzaren helburua izango da Galiziako herriaren kultura-balioak defendatzea, sustatzea eta zabaltzea, gure kultura-sarea kanpoan ikusaraztea, Galiziako kultura-ondasun, -zerbitzu eta -produktuen kontsumoa sustatzea Espainiako mugetatik kanpo, eta kultura-trukeak sustatzea, zeinek erraztuko baitute Galiziako kultura-ondarearen adierazpen guztiak ezagutzea, Espainiako Konstituzioak eta Galiziako Autonomia Estatutuak ezarritako eskumenen esparruan.

73. artikulua.— Galiziera Galiziatik kanpo

1. Galiziako hizkuntzaren arloko kanpo-ekintzak hizkuntzaren eta literaturaren irakaskuntza sustatuko du, bai eta haren ikerketarekin eta zabalkundearekin lotutako jarduerak ere, betiere kultura bereziaren adierazpen gisa eta Galiziako herriaren gizarte-adierazpen gisa. Era berean, Galiziatik kanpoko erkidegoetan galiziera erabiltzeko eta sustatzeko laguntza instituzionala bultzatuko du, galiziera erkidego horietan erabiltzen baita eta bizirik iraun.

2. Galizieraren nazioarteko baliaagarritasunari balioa emateko, Administrazio autonomikoak:

a) Lusofoniaren eremuko herrialdeetan galizieraz egindako ondasun, zerbitzu eta produktuen banaketa eta kontsumoa lagunduko du, betiere ekonomia eta merkataritza dinamismoaren irudiarekin lotzeko.

b) Estatuko Administrazio Orokorrarekiko lankidetzak bultzatuko du, Cervantes Institutuaren zentro-sarearen bitartez, betiere galiziera sustatzeko eta hedatzeko baterako jarduerak gauzatzeko.

c) Nazioarteko instituzioetan galiziera erabil dadin sustatuko du, eta, ordezkari ofiziala duen eremuetan, hizkuntza hori erabat aitortua izan dadin ahaleginduko da, bai eta galizierazko testuak ingelesera eta beste hizkuntza batzuetara eta alderantziz itzul daitezen ere.

3. Galiziako Gobernuak estrategia bat garatuko du Galiziak esku har dezan hizkuntza- eta kultura-aniztasunaren alde, eremu horretako nazioarteko ekimenekin bat egingo du, bereziki Unescoren esparruan sustatutakoekin, eta Estatuko Gobernuarekin koordinatuta eta kanpo-arazoetako, Europar Batasuneko eta lankidetzako arloan eskumena duen ministerioak sustatutako ekintzekin.

75. artikulua.— Galiziaren nazioarteko irudiaren proiektzioa

Galiziako kanpo-ekintzak ildoak sustatuko ditu nazioarteko jarduerak erregularra duten Galiziako turismo-, kultura- eta hizkuntza-eragile publiko zein pribatuekin batera lan egiteko, Galiziaren nazioarteko irudia proiektatze aldera.

VIII. TITULUA

Garapenerako lankidetzaz

I. KAPITULUA

Garapenerako lankidetzaren arloko xedapen orokorrak

80. artikulua.— Garapenerako lankidetzako politika publiko autonomikoaren printzipioak

Garapenerako lankidetzako politika publiko autonomikoaren printzipio orientatzaileak dira:

h) Diskriminaziorik ez egitea norberaren kide diren pertsonen edo erkidegoen sexu, arraza, kultura, ideologia edo erlijioagatik, eta pertsona edo erkidego horien identitate, hizkuntza eta kultura propioak errespetatzea.

[...]

IX. TITULUA

Kanpoko eskuordetza eta bulego autonomikoak

I. KAPITULUA

Kanpoko eskuordetza eta bulego autonomiko iraunkorrak

108. artikulua.— Galiziako Xuntaren kanpo-eskuordetzen eginkizunak

1. Xuntak kanpoan dituen eskuordetzen eginkizunak dira, Autonomia Erkidegoaren eskumeneko gaietan, betiere emakumeen eta gizonen arteko aukeraber dintasunaren dimentsioa integratuta:

f) Galiziako kultura eta hizkuntza sustatzeko ekintzak bultzatzea, betiere galiziar erkidegoak finkatuta dauden lekuetan galiziar tasun-loturak mantenduz.

[...]

X. TITULUA

Galiziako interesen sare berriak Galiziatik kanpo

I. KAPITULUA

Galiziarrek Galiziatik kanpo ezartzea

111. artikulua.— Galiziarren sare berriak eratzea Galiziatik kanpo

3. Horrela eratutako sareek galiziar herritarren arteko senidetasun-zentzua sustatuko dute, eta Galiziako hizkuntza eta kultura sustatuko dituzte haien inguruan.

Lehenengo xedapen gehigarria.— Galiziako Kulturaren Kontseilua

5. Galiziako Kulturaren Kontseiluak aholkularitza emango die lege honetan aipatzen diren Galiziako erakunde publikoei, Portugalgo Hizkuntzako Herrialdeen Erkidegoarekiko harremanei dagokienez, eta nazioarteko organismo horrekin eta herrialde horien erkidegoetako edo estatu kideetako erakundeekin behar den elkarrizketa teknikoari eutsiko dio.

8.4.7.72. 15/2021 Legea, abenduaren 3koa, Genero Indarkeriaren Prebentziorako eta Tratamendu Integralerako uztailaren 27ko Galiziako 11/2007 Legea aldatzen duena¹⁰⁶⁵

Artikulu bakarra.— Genero-indarkeriaren prebentziorako eta tratamendu integralerako uztailaren 27ko Galiziako 11/2007 Legearen aldaketa

Hiru. Aldatu egiten da 6. artikuluko 2. puntua; hona nola geratzen den idatzita:

«2. Garatzen diren kanpainak arreta espezifikoa eskainiko diote gazteen sentsibilizazio eta prestakuntzari, betiere genero-indarkeriako egintzak diren jarrerak prebenitzeko eta identifikatzeko, arreta berezia jarritz genero-indarkeria digitalari. Era berean, baliabideetara eta informaziora iristeko zailtasun gehien duten emakumeek ere eskura izango dituzte kanpainak. Kanpainak dibertsitate funtzionala duten pertsonentzat irisgarria eta ulergarria den formatu batean egingo dira, zeinu-hizkuntza edo beste komunikazio-modalitate batzuk erabiliz.

[...]»

¹⁰⁶⁵ BOEren 54. zenbakian, 2022ko martxoaren 4ko alean, argitaratua.

[https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2022-3412#:~:text=A%2D2022%2D3412-.Lev%2015%2F2021%2C%20de%203%20de%20diciembre%2C%20por%20la,a%2025301%20\(3%20p%C3%A1gs.%20\)](https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2022-3412#:~:text=A%2D2022%2D3412-.Lev%2015%2F2021%2C%20de%203%20de%20diciembre%2C%20por%20la,a%2025301%20(3%20p%C3%A1gs.%20))

8.4.7.73. 16/2021 Legea, abenduaren 20koa, 2022-2026 aldirako Galiziako Estatistika Planarena¹⁰⁶⁶

II. ERANSKINA Informazio-metak

2. arloa. Gizartea

2.6 atala. Kultura, kirola eta aisia

Praktika linguistikoak.

¹⁰⁶⁶ BOEren 54. zenbakian, 2022ko martxoaren 4ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-3413>

8.4.7.74. 18/2021 Legea, abenduaren 17koa, Neurri Fiskal eta Administratiboei buruzkoa¹⁰⁶⁷

ZIOEN AZALPENA

I

[...]

Era berean, aldatu egiten da Zerga, Administrazio eta Antolamendu Neurriei buruzko otsailaren 8ko 2/2017 Legea, betiere Galiziako Berdintasun eta Ongizate Zerbitzuen Partzuergoak edo hori ordeztu duen enteak udalekin eta mankomunitateekin lankidetzan emandako zerbitzuak elkarrekin finantzatzearen araubideari dagokionez; aldaketaren helburua, berriz, Autonomia Erkidegoko aurrekontu-legeetan jasotako aurreikuspenekin erabilitako terminologia argitzea eta homogeneizatzeko da, betiere Tokiko Lankidetzaren Funtsekin bidez konpentsa daitezkeen zorrei dagokienez. Ildo horretatik, beharrezkoa da elkarrekin finantzatzearen araubideari buruzko artikulua aldatzea; horretarako, konpentsazioaren xede diren zorrei aplikatzen zaien "irimo" terminoa kenduko da, zeren nahasmena sor dezakeen, eta haren ordez "epea kanpoko" terminoa jarriko da, zeina baita aurrekontuen legerian agertzen den esamoldea, eta egokiagoa baita teknika juridikoaren ikuspegitik, manuaren zentzuaren arabera.

[...]

I. TITULUA Neurri fiskalak

II. KAPITULUA Tributu propioak

5. artikulua.— Tasak

2. 6/2003 Legea, abenduaren 9koa, Galiziako Autonomia Erkidegoa arautzen duten tasa, prezio eta ordainarazpenei buruzkoa, honelaxe geratuko da aldatuta:

Bat. Aldatu egiten da 23. artikulua, eta honela idatzita geratzen da:

«Tasa honetatik salbuetsita egongo dira:

11. Galizieraren gaitasun-maila egiaztatzeko proba homologatuetan izena ematea eta maila bakoitza egiaztatzea, aldeaz aurretik dokumentu bidez justifikatuta, % 33ko edo hortik gorako desgaitasuna duten pertsonen eskatzen badute.

II. TITULUA

Administrazio-neurriak

XI. KAPITULUA

Udaltzaingoen koordinazioa

¹⁰⁶⁷ BOEren 54. zenbakian, 2022ko martxoaren 4ko alean, argitaratua.

40. artikulua.— Udaltzaingoak koordinatzeko apirilaren 20ko 4/2007 Legearen aldaketa

Aldatu egiten da Udaltzaingoak koordinatzeko apirilaren 20ko 4/2007 Legea, eta honela idatzita geratzen da:

Bi. Aldatu egiten da 33. artikulua, eta honela idatzita geratzen da:

«33. artikulua. Zerbitzua jasotzeko betekizunak

Hiru. Aldatu egiten da 35. artikulua 3. zenbakia, eta honela geratzen da idatzita:

«3. Polizia-kategorian sartzeko hautaprobak teorikoak eta praktikoak izango dira. Proba horien artean sartuko dira, betiere, azterketa medikoa, azterketa psikoteknikoa, gaitasun fisikoko proba eta ezagutza-proba orokor zein espezifikoak, bai lanbidea egikaritzearekin zerikusia duten gaietan, bai eta galizieraren ezagutza erakusteko ere; azken honetarako, azterketa bat egingo da, salbu eta indarrean dagoen araudiaren arabera galizieraren ezagutza egiaztatzen dutenentzat.

Hirugarren xedapen gehigarria.— Aldi baterako lan-kontratudun langileak edo bitarteko funtzionarioak kontratatzeke zerrenden arloko neurri bereziak 2022. urtean

COVID-19ren pandemiaren ondoriozko egoerak areagotutako profil sanitarioko langile eskasiaren ondorioz, eta aldi baterako lan-kontratudun langileak edo bitarteko funtzionarioak kontratatzeke zerrendetan langile horiek eskuragarri egongo drela bermatzeko, honako neurri hauek hartzen dira:

2. Langilerik ez dagoenean Galiziako Xuntan lan-kontratudun langileak aldi baterako kontratatzeke dauden zerrendetan, I. taldeko 2. lanbide-kategorian, II. taldeko 2. kategorian eta IV. taldeko 3. kategorian; edo izangairik ez dagoenean, galizieraren ezagutza-maila egiaztatzen duen ziurtagiriarekin, kidego edo eskala baliokideetako funtzionarioentzat gordetako plazak aldi baterako betetzeko bitarteko langileak izendatze aldera, orduan ziurtagiririk ez duten izangaiak aukeratu ahal izango dira, baldin eta haiei dagokien kategorian sartzeko behar diren gainerako betekizunak betetzen badituzte.

**8.4.7.75. 5/2022 Legea, abenduaren 21koa,
Galiziako Autonomia Erkidegoko enplegu
publikoan behin-behinekotasuna murrizteko
premiazko neurriei buruzkoa¹⁰⁶⁸**

ZIOEN AZALPENA

III

[...]

7. artikulua galizieraren erabileraren aitortzea arautzen du.

7. artikulua.— Galizieraz jakitea

1. Galizieraren ezagutza-maila deialdi bakoitzean behar bezala justifikatuta ezartzen dena izango da, bete beharreko eginkizun zehatzak kontuan hartuta.
2. Bai oposizio-lehiaketa bidez, bai lehiaketa bidez egiten diren hautaketa-prozesuetako deialdien oinarriek jasoko dute, ordezkari sindikalari kontsulta egin ondoren, zein den deialdia egiten den unean deialdiaren oinarrietan ezarritako ezagutza-mailari buruzko ziurtagiri ofiziala ez duten izangaiek galizierari buruz eskatzen den ezagutza-maila egiaztatzeko modua.

¹⁰⁶⁸ BOEren 60. zenbakian, 2023ko martxoaren 11ko alean, argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2023-6380

8.4.7.76. 7/2022 Legea, abenduaren 27koa, Neurri Fiskal eta Administratiboei buruzkoa¹⁰⁶⁹

Xedapen gehigarrietako lehenengoa.— Aldi baterako lan-kontratudun langileak edo bitarteko funtzionarioak kontratatzeke zerrenden arloko neurri bereziak 2023. urtean

COVID-19aren pandemiaren ondorioz, Galiziako Autonomia Erkidegoko lurraldean dagoen osasun-larrialdiaren ondoriozko egoerak areagotutako profil sanitarioko langile eskasiaren ondorioz, eta aldi baterako lan-kontratudun langileak edo bitarteko funtzionarioak kontratatzeke zerrendetan langile horiek eskuragarri egongo direla bermatzeko, honako neurri hauek hartzen dira:

2. Langilerik ez dagoenean Galiziako Xuntan lan-kontratudun langileak aldi baterako kontratatzeke dauden zerrendetan, I. taldeko 2. lanbide-kategorian, II. taldeko 2. kategorian eta IV. taldeko 3. kategorian; edo izangairik ez dagoenean, galizieraren ezagutza-maila egiaztatzen duen ziurtagiriarekin, kidego edo eskala baliokideetako funtzionarioentzat gordetako plazak aldi baterako betetzeke bitarteko langileak izendatze aldera, orduan ziurtagiririk ez duten izangaiak aukeratu ahal izango dira, baldin eta haiei dagokien kategorian sartzeko behar diren gainerako betekizunak betetzen badituzte.

¹⁰⁶⁹ BOEren 60. zenbakian, 2023ko martxoaren 11ko alean, argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2023-6382

8.4.7.77. 5/2023 Legea, abuztuaren 4koa, Galiziar Ospetsuen Panteoiarena¹⁰⁷⁰

2. artikulua.— Xedea eta helburuak

Galiziar Ospetsuen Panteoian, Santiago Compostelako Bonavalgo San Domingos elizan dagoen Galiziar Ospetsuen Panteoiari jarraipena emanez, Galiziari emandako zerbitzuengatik beren bizitzan zehar nabarmendu diren galiziarrek ohoratuko dira, bereziki:

[...]

– Galiziako kultura, galiziera eta nortasun historikoa aldarrikatu dituztenak.

[...]

¹⁰⁷⁰ BOEren 220. zenbakian, 2023ko irailaren 14ko alean, argitaratua.
https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2023-19357

8.4.8. Gaztela eta Leongo Autonomia Erkidegoa

8.4.8.1. 12/2001 Legea, abenduaren 20koa, Gaztela eta Leongo Erkidegoko Tasa eta Prezio Publikoei buruzko buruzkoa¹⁰⁷¹

IV. TITULUA

Erkidegoko tasen erregulazio espezifiko

XXVIII. KAPITULUA

Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzen eremuan tituluak eta ziurtagiriak emateagatiko eta probak egiteagatiko tasa

138. artikulua.— Kuotak

Tasa honako kuota hauen arabera eskatuko da:

¹⁰⁷²a)

“a.2) Lanbide-heziketako, arte plastikoetako eta diseinuko goi-mailako teknikariaren titulua, goi-mailako kirol-teknikariarena, musikako lanbide-titulua, dantzako lanbide-titulua, musikako irakaskuntza profesionaletako teknikariaren titulua, dantzako irakaskuntza profesionaletako teknikariaren titulua: 52,95 euro.

a.3) Lanbide-heziketako, arte plastikoetako eta diseinuko teknikariaren titulua, kirol-teknikariarena, hizkuntzen maila aurreratuaren ziurtagiria, hizkuntzen B2 tarteko mailaren gaitasun orokorraren ziurtagiria: 21,65 euro».

a.6) Hizkuntzen tarteko mailaren ziurtagiria, hizkuntzen B1 tarteko mailaren gaitasun orokorraren ziurtagiria: 16,20 euro.

a.7) Hizkuntzen tarteko mailaren ziurtagiria, hizkuntzen B1 tarteko mailaren gaitasun orokorraren ziurtagiria: 10,80 euro”.

a.9) Hizkuntzen C1 mailaren ziurtagiria, hizkuntzen C1 maila aurreratuaren gaitasun orokorraren ziurtagiria, hizkuntzen C2 maila aurreratuaren gaitasun orokorraren ziurtagiria: 25,90 euro”».

¹⁰⁷¹ BOEren 15. zenbakian, 2002ko urtarrilaren 17ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2002-976>

¹⁰⁷² Tributu-, Administrazio- eta Finantza-neurriei buruzko otsailaren 22ko 1/2021 Legearen 2. artikulua emandako idazkera (BOE, 67. zenbakia, 2021eko martxoaren 19ko alea).

8.4.8.2. 3/2003 Legea, martxoaren 28koa, Gaztela eta Leongo Unibertsitateei buruzkoa¹⁰⁷³

I. TITULUA Unibertsitateen koordinazioa

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Helburuak eta xedea

Gaztela eta Leongo unibertsitateen koordinazioak honako helburu eta xede hauek ditu:

h) Gaztela eta Leongo unibertsitateen, Espainiako eta atzerriko unibertsitateen, eta, bereziki, aurreko guztien eta irakaskuntza gaztelaniaz ematen duten unibertsitateen zein gaztelaniaz hitz egiten duten herrialdeetako unibertsitateen arteko lankidetzak-formulak bultzatzea eta laguntzea.

Hamaikagarren xedapen gehigarria.— Irakaskuntza birtualeko jarduerak

Gaztela eta Leongo Juntak, lege honetan ezarritakoaren arabera, irakaskuntza birtualeko jarduerak sustatuko ditu Gaztela eta Leongo unibertsitateekin batera, betiere jarduerok informazioaren teknologia berriak aprobetxa ditzaten Autonomia Erkidegoa munduko erreferentzia izan dadin bere irakaskuntzetarako eta, bereziki, gaztelaniaren irakaskuntzarako.

¹⁰⁷³ BOEren 97. zenbakian, 2003ko apirilaren 23ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-8336>

8.4.8.3. 8/2006 Legea, urriaren 10ekoa, Gaztela eta Leongo Boluntariorantzari buruzkoa¹⁰⁷⁴

III. KAPITULUA Boluntarioez eta haien estatutuaz

13. artikulua.— Boluntarioen eginbeharrak

Boluntarioek eginbehar hauek dituzte:

1)...

Arlo hau arautzen duen Estatuko araudian xedatutakoarekin bat etorritik, atzerritarrek agiri hauek aurkeztu beharko dituzte: Sexu Delitugileen Erregistro Zentralaren ziurtagiri negatiboa, eta zigor-kondenen ziurtagiri negatiboa, Adingabearen Babes Juridikoaren Lege Organikoan jasotako delituei buruzkoa, zeina luzatu behar baitute jatorrizko herrialdeko agintariak edo haiek nazionalak diren herrialdeko agintariak edo haiek bizi izan diren azken herrialdeko agintariak; azken ziurtagiri horrek zinpeko itzulpena izan behar du. Sexu Delitugileen Erregistro Zentralaren eginkizunak betetzen dituen erregistro baliokiderik ez badago, jokabide onaren ziurtagiria aurkeztuko da, zeina luzatuko baitu bere herrialdeko eskuordetza diplomatikoak edo azken bizilekukoak. Estatu batek ere ez badu bere nazionaltzat jotzen bere legeriaren arabera, edo adierazten badu ez duela nazionalitateari heldu, boluntariorantzako erakundeak ziurtatu beharko du izaera hori.

¹⁰⁷⁴ BOEren 278. zenbakian, 2006ko azaroaren 21eko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2006-20184>

Gaztela eta Leongo Hirugarren Sektore Sozialari buruzko irailaren 14ko 5/2021 Legearen azken xedapenetako lehenengoak aldatua (BOE, 243. zenbakia, 2021eko urriaren 11ko alea).

8.4.8.4. 14/2007 Lege Organikoa, azaroaren 30ekoa, Gaztela eta Leongo Autonomia Estatutua erreformatzekoa¹⁰⁷⁵

HITZAURREA

[...]

Aurretik, gaztelaniaren aztarnarik zaharrenak erregistratzen dira: Avilako eta Salamancako arbel bisigodoak haren egitura sintaktikoaren aurreeraketaren lekuko dira, eta idatzitako lehen lekukotzak, Valpuestako Zekor Gotikoan (Burgos) eta Leongo Rozuelako Justo eta Artzain Santuen Monasterioko "Nodicia de Kesos"en (Leon) agertzen dira.

[...]

ATARIKO TITULUA Gaztela eta Leongo Erkidegoa

4. artikulua.— Funtsezko balioak

[...]

Gaztelania eta ondare historiko, artistiko eta naturala funtsezko balioak dira Gaztela eta Leongo Erkidegoaren identitaterako, eta babes berezia eta laguntza jasoko dituzte; horretarako, xede horri begiratuko dioten erakundeen sorkuntza sustatuko da.

5. artikulua.— Gaztelania eta Erkidegoko gainerako hizkuntza-ondarea.

1. Gaztelania Erkidegoko ondare historiko eta kultural baliotsuenekoa da, lurralde nazional osora eta beste estatu askotara zabaldua baita. Gaztela eta Leongo Batzarrak gaztelaniaren erabilera zuzena sustatuko du hezkuntzaren, administrazioaren eta kulturaren eremuetan.

Era berean, gaztelaniaren ikaskuntza sustatuko du nazioarteko eremuan, bereziki Erkidegoko unibertsitateekin lankidetzan arituz, eta horretarako egoki irizten dien neurriak hartu ahal izango ditu.

2. Leonerak instituzioen babes berezia jasoko du, balio berezia duelako Erkidegoko hizkuntza-ondarearen barruan. Haren babesa, erabilera eta sustapena arautu egingo dira.

3. Galegoak errespetua eta babesa izango ditu bera erabili ohi den lekuetan.

¹⁰⁷⁵ BOEren 288. zenbakian, 2007ko abenduaren 1eko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-20635>

II. KAPITULUA

Gaztelauen eta leondarren eskubideak

13. artikulua.— Gizarte-eskubideak

8. [...]

Botere publikoek gorren espainiar zeinu-hizkuntzaren erabilera sustatuko dute, eta bera irakatsi, babestu eta errespetatu egingo da. Gainera, Erkidegoko administrazio publikoek erabiliko dituzte zentzumen-desgaituen komunikazioa ahalbidetzen duten sistemak.

8.4.8.5. 14/2010 Legea, abenduaren 9koa, Gaztela eta Leongo Turismoari buruzkoa¹⁰⁷⁶

ZIOEN AZALPENA

VII

[...]

Eremu horretan, turismo-baliabide estrategiko batzuk ezartzen dira, Gaztela eta Leongo Erkidegoko turismoaren identitate-ikurrak direlako nazioko eta nazioarteko eremuetan, hala nola gaztelanian, Gaztela eta Leongo gastronomian, kultura-intereseko ondasunetan, kultura-espazioetan, babestutzat jotako naturaguneetan, Natura 2000 Sareko gune babestuetan, Europako Ondarearen eta Munduko Ondarearen zerrendetan sartutako ondasunetan eta UNESCOk Autonomia Erkidegoan deklaraturako biosfera-erreserbetan.

[...]

V. TITULUA

Turismoa antolatzea, suspertzea eta sustatzea

I. KAPITULUA

Turismo-jardueraren eta turismo-baliabideen antolamendu orokorra

54. artikulua.— Turismo-baliabide estrategikoak

2. Eremu horretan, turismo-baliabide estrategiko batzuk ezartzen dira, Gaztela eta Leongo Erkidegoko turismoaren identitate-ikurrak direlako nazioko eta nazioarteko eremuetan, hala nola gaztelanian, Gaztela eta Leongo gastronomian, kultura-intereseko ondasunetan, kultura-espazioetan, babestutzat jotako naturaguneetan, Natura 2000 Sareko gune babestuetan, Europako Ondarearen eta Munduko Ondarearen zerrendetan sartutako ondasunetan eta UNESCOk Autonomia Erkidegoan deklaraturako biosfera-erreserbetan.

¹⁰⁷⁶ BOEren 317. zenbakian, 2010eko abenduaren 30eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-20073>

8.4.8.6. 3/2013 Legea, maiatzaren 28koa, Immigranteak Gaztela eta Leongo Gizartean txertatzeari buruzkoa¹⁰⁷⁷

ZIOEN AZALPENA

II

[...]

Manu horrek agindu esplizitua ematen die administrazio publikoei, eta, beraz, autonomia-erkidegoei, etorkinak erabat gizarteratzeko beharrezkoak diren neurriak hartzeko. Bereziki, administrazio publikoei eskatzen die derrigorrezko adinean eskolatzea, hizkuntza ofizialak irakastea eta etorkinei enplegurako irispidea erraztea bermatzeko. Apirilaren 20ko 557/2011 Errege Dekretuak hauxe onetsi zuen: Atzerritarrek Espainian dituzten eskubide eta askatasunei eta haien gizarteratzeari buruzko 4/2000 Lege Organikoaren Erregelamendua, behin abenduaren 11ko 2/2009 Legeak erreforma egin eta gero.

[...]

I. TITULUA

Integrazioko jarduketa publikoak

I. KAPITULUA

Gizarteratzea eta familia-berrelkartzea

6. artikulua.— Herritarrak integratzeko konpromisoa

2. Atzerritarrek Espainian dituzten eskubide eta askatasunei buruzko eta atzerritar horien gizarteratzeari buruzko urtarrilaren 11ko 4/2000 Lege Organikoan xedatutakoa betetzeko, botere publikoek, prestakuntza-ekintzen bidez, honako hauek ezagutu eta errespetatzea sustatuko dute: Espainiako eta Gaztela eta Leongo Erkidegoko konstituzio- eta estatutu-balioak, Europar Batasuneko balioak, giza eskubideak, askatasun publikoak, demokrazia, tolerantzia eta emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna; horiek ez ezik, neurri espezifikoak garatuko dituzte atzerritarrak hezkuntza-sisteman sartzeko; betiere, botere publiko horiek hauek bermatuko dituzte integratzeko funtsezko faktore gisa: derrigorrezko adinean eskolatzea, gaztelaniaren ikaskuntza eta enplegurako irispidea.

7. artikulua.— Familia-berrelkartzea

Botere publikoek beharrezkoak diren ekintzak sustatuko dituzte etorkinen familia-berrelkartzeko eskubidea egikaritzen laguntzeko, informazioa eskainiko dute, berrelkartutako senideek integrazio soziokulturaleko eta linguistikoko programetan parte har dezaten erraztuko dute, eta ahaleginak egingo dituzte atzerritarren

¹⁰⁷⁷ BOEren 144. zenbakian, 2013ko ekainaren 17ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2013-6547>

familian bizitzeko eskubidea eraginkortasunez aplikatu dadin, gaiari buruzko legeria espezifikoak ezartzen dituen modu eta baldintzetan.

II. KAPITULUA

Hezkuntza

11. artikulua.— Gaztelaniaren ikaskuntza

Botere publikoek gaztelaniaren ikaskuntza, erabilera eta errespetua sustatuko dituzte, integratzaileko elementu erkide gisa eta irakaskuntzaren komunikazio-hizkuntza gisa; horren guztiaren helburuak, berriz, hauek dira: hizkuntzaren, gizartearen eta kulturaren arloetako zailtasunak eta oztopoak gainditzea, eta, horrela, eskolatze eta gizarteratze egokia sustatzea.

12. artikulua.— Elkarbizitza kultura-eremuan

1. Botere publikoek Gaztelako eta Leongo kulturaren ezagutza sustatuko dute, bai eta hezkuntza-eremuan kulturarteko eta elkarbizitzako jarduerak garatzea ere, betiere gurasoen inplikazioa, ikasleen gurasoen elkarreana, ikasleena eta zentroetako zuzendaritza-taldeena bilatuz.

IV. KAPITULUA

Gizarte-zerbitzuak eta aukera-berdintasuna

15. artikulua.— Emakume etorkinentzako arreta

2. Jarduketa edo programa horiek informazio eta aholkularitza indibidualizatua jasoko dute enpleguari, prestakuntzari, eskuragarri dauden baliabideei, itzulpen-zerbitzuei, ostatuari eta laguntza juridiko eta psikologikoari buruz, betiere horiek beharrezkoak izanez gero.

II. TITULUA

Integratzaile-tresnak

28. artikulua.— Prestakuntza-ekintzak

Lege honen 6.2 artikuluan aurreikusitakoari kalterik egin gabe, botere publikoek prestakuntza-ekintzak sustatuko dituzte, zeinen xedea izango baita etorkinek beren eskubide eta eginbeharrak ezagutu eta ulertzea, besteak beste, lan-arlokoak, baita Erkidegoko instituzioak eta antolaketa, hizkuntza eta kultura ere.

8.4.8.7. 8/2013 Legea, urriaren 29koa, Kanpoan diren Gaztelar eta Leondarren Herritartasunari buruzkoa¹⁰⁷⁸

II. TITULUA

Kanpoan dauden gaztelar eta leondarrak eta Gaztela eta Leonera itzulitako herritarrak

III. KAPITULUA

Hezkuntza

17. artikulua.— Gaztela eta Leonera itzulitako herritarrak hezkuntza-sisteman integratzea

1. Gaztela eta Leonera itzulitako herritarrak Gaztela eta Leongo hezkuntza-sisteman errazago txertatzeko, botere publikoek herritarroi jarduketak eskainiko dizkiete hau lortzeko: herritar horiek txertatzen diren prestakuntza-mailarako behar beste ezagutza eta maila horretarako egokiak diren ezagutzak ematea Gaztela eta Leongo hizkuntza-, kultura- eta gizarte-identitateari buruz, eta, bereziki, Gaztela eta Leongo hezkuntza-sistemaren egiturari eta antolaketari buruz.

2. Botere publikoek Gaztela eta Leonera itzulitako herritarrei irispidea emango diete ezartzen diren hezkuntza-konpentsazioko planetan, betiere itzuleraren ondorioz hezkuntzan sor daitezkeen desberdintasun-egoerei aurrea hartzeko. Arreta berezia eskainiko zaie Gaztela eta Leongo kulturaren eta espainieraren irakaskuntzari eta ikaskuntzari, bai eta hezkuntza-eremuko elkarbizitzari ere.

IV. TITULUA

Gaztela eta Leondik kanpoko gaztelar eta leondar erkidegoak, horien federazioak, konfederazioak eta bestelako laguntza-erakundeak

I. KAPITULUA

Araubide juridikoa

28. artikulua.— Gaztela eta Leondik kanpoko erkidegoek kanpoan dituzten eginkizunak

Gaztela eta Leongo emigrazio-politikaren eta itzulera-politikaren esparruan halakotzat aitortutako gaztelar eta leondar erkidegoak botere publikoekin arituko dira elkarlanean:

¹⁰⁷⁸ BOEren 274. zenbakian, 2013ko azaroaren 15eko alean, argitaratua.

c) Gaztela eta Leongo kultura, tradizioak eta funtsezko balioak (gaztelania eta ondare historiko, artistiko eta naturala) zaindu eta sustatzeko gizarte- eta kultura-jarduerak bultzatu eta hedatzen.

8.4.8.8. 2/2014 Legea, martxoaren 28koa, Gaztela eta Leongo Museo-zentroei buruzkoa¹⁰⁷⁹

I. TITULUA Museo-zentroak

I. KAPITULUA Xedapen erkideak

8. artikulua.— Kultura-ondarea interpretatzeko zentroak

1. Kultura-ondarea interpretatzeko zentrotzat honako hauek hartuko dira: alde batetik, jendeari irekitako instalazio iraunkorrak, baldin eta, kultura-ondasun higigarriak nahitaez erakutsi beharrik gabe eta 2. apartatuko betekizunak beteta, eta irabazi-asmorik izan gabe, kultura-intereseko ondasunei dagokien babes-araubidea aplikatzen zaien ondasunei lotuta badaude, edo Gaztela eta Leongo Kultura Ondarearen Ondasunen Inbentarioan sartuta badaude; eta, beste aldetik, bestelako instalazioak, baldin eta lotuta badaude ondare dokumentalaren, bibliografikoaren edo linguistikoaren adierazpen, irudikapen edo jardurekin, eta kultura herrikoi eta tradizionalaren, produktiboaren edo immaterialaren ondarearekin, instalazioon xedea delarik ondasun, adierazpen, irudikapen edo jarduera horien kultura-esanahia jendeari erakustea.

¹⁰⁷⁹ BOEren 98. zenbakian, 2014ko apirilaren 23ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-4333>

8.4.8.9. 2/2015 Legea, martxoaren 4koa, Gaztela eta Leongo Kontsumitzailearen Estatutua onesten duena¹⁰⁸⁰

II. TITULUA

Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen eskubideak

II. KAPITULUA

Osasunaren babeserako eta segurtasunerako eskubidea

9. artikulua.— Betebeharrak fakturazioaren arloan

3. Produktuen segurtasunaren arloko agintaritzea eskudunak merkataritzako ekoizpen-kateko edo banaketa-kateko enpresa bati eskatzen dionean aurreko apartatuetan aipatutako dokumentazioa, enpresa horrek eman beharko dio dokumentazio hori, errekerimenduan aipatzen den produktua edo produktuak argi eta garbi identifikatuta.

Produktu baten segurtasunaren ebaluazio egokia egiteko beharrezkoa bada, agintari eskudunak produktuaren ekoizle, banatzaile edo arduradun den enpresari eskatu ahal izango dio Gaztela eta Leongo hizkuntza ofizialaz bestelako hizkuntza batean aurkeztutako dokumentazio teknikoa edo beste edozein dokumentu itzultzeko.

IV. KAPITULUA

Kontsumo-arloko informaziorako eskubidea

13. artikulua.— Printzipio orokorrak

2. Gaztela eta Leonen merkaturatutako ondasun edo zerbitzuen etiketei eta aurkezpenari buruzko nahitaezko adierazpenek erraz irakurtzeko moduko karaktereak izan beharko dituzte, eta gutxienez gaztelaniaz idatzita egongo dira, hori baita Espainiako estatuko hizkuntza ofiziala.

15. artikulua.— Babes-jarduketak

2. Gaztela eta Leongo Erkidegoko administrazio publikoek jarduketa hauek egingo dituzte:

c) Kontsumitzaileei eta erabiltzaileei emandako informazioa gaztelaniaz egon dadin zaintzea.

Xedapen gehigarri bakarra.— Genero-hizkuntza

Lege honetan genero maskulinoko kontsumitzaileei eta erabiltzaileei buruz egiten diren aipamenak, betiere, genero bietako kontsumitzaileei eta erabiltzaileei buruzkoak direla ulertzen da.

¹⁰⁸⁰ BOEren 74. zenbakian, 2015eko martxoaren 27ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-3280>

8.4.8.10. 3/2019 Legea, otsailaren 25ekoa, Gaztela eta Leongo Gorputz- eta Kirol- jarduerari buruzkoa¹⁰⁸¹

VII. TITULUA

Gorputz- eta kirol-jarduerari lotutako lanbideen egikaritzearen erregulazioa

70. artikulua.— Izendapenen erreserba

2. Ezin izango dira beste izendapen batzuk erabili, baldin eta, haien esanahiagatik edo gaztelaniaz edo beste hizkuntza batzuetan duten antzekotasunagatik, nahasmena eragin badezakete jarduerak identifikatzean.

Seigarren xedapen gehigarria.— Genero-erreferentziak

Hizkera inklusiboa edo ez-sexista erabiltzea erabaki ez den kasuetan, eta subjektu, kargu, lanbide edo lanpostuei erreferentzia egiteko genero gramatikal maskulinoko substantiboak erabiltzen direnean, ulertu behar da erabilera hori adierazpenaren ekonomia-arrazoien ondorio dela, eta, oro har, gizonei zein emakumeei egiten diela erreferentzia, ondorio juridiko berdinekin.

¹⁰⁸¹ BOEren 74. zenbakian, 2019ko martxoaren 27ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-4455>

8.4.8.11. 1/2021 Legea, otsailaren 22koa, Tributu-, Administrazio- eta Finantza- neurriei buruzkoa¹⁰⁸²

ZIOEN AZALPENA

[...]

Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzen eremuan tituluak eta ziurtagiriak emateagatiko eta probak egiteagatiko tasa aldatu egiten da; aldaketa horren helburua da hizkuntza-ziurtagirien izendapena eguneratzea, egun dauden mailen eta musika eta dantzako ikasketa profesionalen tituluen arabera, betiere tasa oinarritzko araudian ezarritakora egokitzeke.

[...]

2. artikulua.— Gaztela eta Leongo Erkidegoko Tasa eta Prezio Publikoei buruzko abenduaren 20ko 12/2001 Legea aldatzea

4. Aldatu egiten dira abenduaren 20ko 12/2001 Legearen 138. artikulua (a) letrako a.2), a.3), a.6), a.7) eta a.9) paragrafoak, eta honelaxe geratuko dira idatzita:

«a.2) Lanbide-heziketako, arte plastikoetako eta diseinuko goi-mailako teknikariaren titulua, goi-mailako kirol-teknikariarena, musikako lanbide-titulua, dantzako lanbide-titulua, musikako irakaskuntza profesionaletako teknikariaren titulua, dantzako irakaskuntza profesionaletako teknikariaren titulua: 52,95 euro.

”a.3) Lanbide-heziketako, arte plastikoetako eta diseinuko teknikariaren titulua, kirol-teknikariarena, hizkuntzen maila aurreratuaren ziurtagiria, hizkuntzen B2 tarteko mailaren gaitasun orokorraren ziurtagiria: 21,65 euro».

”a.6) Hizkuntzen tarteko mailaren ziurtagiria, hizkuntzen B1 tarteko mailaren gaitasun orokorraren ziurtagiria: 16,20 euro.

”a.7) Hizkuntzen tarteko mailaren ziurtagiria, hizkuntzen B1 tarteko mailaren gaitasun orokorraren ziurtagiria: 10,80 euro”.

”a.9) Hizkuntzen C1 mailaren ziurtagiria, hizkuntzen C1 maila aurreratuaren gaitasun orokorraren ziurtagiria, hizkuntzen C2 maila aurreratuaren gaitasun orokorraren ziurtagiria: 25,90 euro”».

¹⁰⁸² BOEren 67. zenbakian, 2021eko martxoaren 19ko alean, argitaratua.

8.4.8.12. 5/2021 Legea, irailaren 14koa, Gaztela eta Leongo Hirugarren Sektore Sozialari buruzkoa, zeinak aldatzen baitu Gaztela eta Leongo Boluntariotzari buruzko urriaren 10eko 8/2006 Legea¹⁰⁸³

Azken xedapenetako lehenengoa.— Gaztela eta Leongo Boluntariotzari buruzko Legea aldatzea

Aldatu egiten da Gaztela eta Leongo urriaren 10eko 8/2006 Legea, Boluntariotzari buruzkoa, zeina honela geratuko baita idatzita:

Hamar. Aldatu egiten da 13. artikulua f) eta l) letren edukia, eta m) letra gehitzen da; n) letrarekin amaitzen da, zeinak lehenengo l) letraren eduki bera baitu idazkera honekin:

«l)...

Arlo hau arautzen duen Estatuko araudian xedatutakoarekin bat etorritik, atzerritarrek agiri hauek aurkeztu beharko dituzte: Sexu Delitugileen Erregistro Zentralaren ziurtagiri negatiboa, eta zigor-kondenen ziurtagiri negatiboa, Adingabearen Babes Juridikoaren Lege Organikoan jasotako delituei buruzkoa, zeina luzatu behar baitute jatorrizko herrialdeko agintariak edo haien nazionalak diren herrialdeko agintariak edo haien bizi izan diren azken herrialdeko agintariak; azken ziurtagiri horrek zinpeko itzulpena izan behar du. Sexu Delitugileen Erregistro Zentralaren eginkizunak betetzen dituen erregistro baliokiderik ez badago, jokabide onaren ziurtagiria aurkeztuko da, zeina luzatuko baitu bere herrialdeko eskuordetza diplomatikoak edo azken bizilekukoak. Estatu batek ere ez badu bere nazionaltzat jotzen bere legeriaren arabera, edo adierazten badu ez duela nazionalitatearik, edo ezin badio bere nazionalitateari heldu, boluntariotzako erakundeak ziurtatu beharko du izaera hori.

¹⁰⁸³ BOEren 243. zenbakian, 2021eko urriaren 11ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-16411>

8.4.9. Gaztela-Mantxako Autonomia Erkidegoa

8.4.9.1. 1/1994 Legea, maiatzaren 24koa, Gaztela-Mantxako Irisgarritasunari eta Oztopoak kentzeari buruzkoa¹⁰⁸⁴

I. TITULUA Irisgarritasuna

III. KAPITULUA

Irisgarritasuna garraioan eta zentzumen-komunikazioan

23. artikulua.— Irisgarritasuna zentzumen-komunikazioan

Informaziorako, kulturarako, irakaskuntzarako eta aisialdirako eskubidea bermatzeko, muga sensorialak dituzten pertsonen komunikazio-sistema irisgarriak eta alternatiba tekniko eraginkorrenak ezagutzea sustatuko du Erkidegoen Batzordeak. Bereziki, herritar guztiei erraztuko zaie, prestakuntza-prozesuan zehar, zentzumen-mugak dituzten pertsonen komunikazio-sistemetara hurbiltzea, hala nola zeinu-hizkuntza, braille idazketa eta antzeko beste edozein.

¹⁰⁸⁴ BOEren 34. zenbakian, 1995eko otsailaren 9ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1995-3396>

8.4.9.2. 7/2001 Legea, ekainaren 28koa, Langileak hautatu eta Lanpostuak betetzeari buruzkoa¹⁰⁸⁵

V. KAPITULUA Lanpostuak betetzea

15. artikulua.— Lehiaketa espezifikoak

Lehiaketa espezifikoak kasuan kasuko lanpostuak atxikita dauden sailtako titularrek deitu eta ebatziko dituzte. Administrazio Publikoen Sailak deialdiaren aldeko txostena eman beharko du, eta irizpide hauek bete beharko ditu:

a) Lehiaketa horietan, lehenetsuna emango zaie lanpostu bakoitzak dituen ezaugarri espezifikoei, eta, bereziki, lanpostuaren singularitasuna ekarri duten ezaugarriei; honako hauek ere balioetsi ahal izango dira, besteak beste: deialdiko lanpostuari dagozkion eginkizun berdinetan edo antzekoetan izandako esperientzia; eginkizun horiekin lotutako gaietan jasotako edo emandako prestakuntza espezifikoa; titulazio akademikoak; hizkuntzen ezagutza edo erregelamenduz zehazten diren beste batzuk. Era berean, deialdian memoria bat egiteko beharra sartu ahal izango da; kasu horretan, deialdiak lanpostuaren eginkizun nagusiak zerrendatu beharko ditu. Merezimendu horien balioespena osoaren % 45ekoa izango da.

¹⁰⁸⁵ BOEren 227. zenbakian, 2001eko irailaren 21eko alean, argitaratua.

8.4.9.3. 9/2001 Legea, irailaren 27koa, Gaztela-Mantxako Logopeden Elkargo Profesionala sortzekoa¹⁰⁸⁶

HITZAURREA

Hizkera, hizketa, ahots, entzumen eta komunikazioaren alterazioen prebentzioa, ebaluazioa eta diagnostikoa egiteko jarduera lanbide bat da, zeina arreta medikoari lotuta baitago, eta aitortze ofiziala lortu zuen Logopediako Diplomadunaren unibertsitate-titulu ofiziala sortu zenean, titulu hori lortzeko ikasketa-planen jarraibide orokorrak onetsi zituen abuztuaren 30eko 1419/1991 Errege Dekretuaren bidez. Beraz, gizarte-beharrizan batzuei erantzuten dien lanbide baten aurrean gaude; lanbide horrek jarduera bat garatzen du osasunaren, hezkuntzaren eta gizarte-zerbitzuen eremuan eragiteko, eta gaur egun titulu hori lortzeko ikasketak Gaztela-Mantxako Unibertsitatean ematen dira.

[...]

Bigarren xedapen gehigarria.— Elkargo profesionalean sartzea

Lege hau indarrean jarri eta hurrengo bi urteetan, hizkeraren eta entzumenaren perturbazio eta patologien arloan lan egin duten edo lan egiten duten profesionalak Gaztela-Mantxako Logopeden Elkargoan sartu ahal izango dira, hala eskatzen badute eta honako kasu hauetako batean badaude:

1. Logopediaren arloan gutxienez bost urtez jardun dutela egiaztatzen duten profesionalak, baldin eta honako titulazio hauetako bat badute:

a) Hizkeraren eta entzumenaren nahasmenduetako irakasle espezializatuaren titulua, Hezkuntza Ministerioak emandakoa.

– Hizkuntza eta entzumenaren perturbazioetako espezialistaren diploma, Espainiako estatuko edozein unibertsitatek emana.

¹⁰⁸⁶ 302. zenbakian, 2001eko abenduaren 18ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2001-23924>

8.4.9.4. 8/2003 Legea, martxoaren 20koa, Gaztela-Mantxako Mahastiari eta Ardoari buruzkoa¹⁰⁸⁷

VI. TITULUA Mahastizaintzako eta ardogintzako kontsumitzaileen eta ekoizleen interes legitimoak babestea

37. artikulua.— Mahastizaintzako eta ardogintzako araudia betetzeari buruzko kontrola

3. Organo horiei dagokie beharrezko neurriak hartzea honako hauek eragozteko:

f) Adierazpen geografikoak erabiltzea, adierazpen horiek adierazten duten tokikoak ez diren produktuen aurkezpenean, nahiz eta produktuaren benetako jatorria adierazi, edo adierazpena itzulita edo genero, mota, estilo, imitazio edo antzeko aipamenekin batera erabilia egon.

Seigarren xedapen gehigarria.— Adierazpen edo izendapen babestuen arloko zehapen-araubidea, adierazpen edo izendapen horien erabilera Europar Batasuneko araudiak erreserbatuta dagoenean nekazaritzako produktuatarako, elikagaiatarako eta edari espiritutsu jakinetarako

2. Honako hauek hartuko dira arau-hauste astuntzat:

b) Izendapen geografiko bat usurpatzea, imitatzea edo gogora ekartzea, nahiz eta produktuaren benetako jatorria edo izendapena adierazi, edo, horrekin batera, “generoa”, “mota”, “metodoa”, “estiloa”, “imitazioa” edo antzeko terminoak ekarri.

¹⁰⁸⁷ BOEren 132. zenbakian, 2003ko ekainaren 3ko alean, argitaratua.

8.4.9.5. 3/2007 Legea, martxoaren 8koa, Gaztela-Mantxako Autonomia Erkidegoko Hezkuntzako Partaidetza Sozialari buruzkoa¹⁰⁸⁸

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Irakaskuntzaren programazio orokorraren helburuak

Bereziki helburu hauek lortzera bideratuko da irakaskuntzaren programazio orokorra:

b) Gaztela-Mantxako hezkuntza-eredu bat definitzea eta garatzea, kalitate- eta ekitate-printzipioetan oinarritutakoa, honako hauek sustatuko dituena: erregioaren identitatearen kontzientzia; beste kultura batzuetara irekitzea eta kultura horiekin komunikatzea; irakurtzea; beste hizkuntza batzuk ezagutzea eta erabiltzea, eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiak menderatzea, eta balio demokratikoak eta gizonen eta emakumeen arteko berdintasunekoak, elkarbizitzakoak, garapen pertsonalekoak eta bizi-kalitatekoak indartzea.

I. TITULUA Gobernu-, partaidetza- eta kontsulta-organoak

III. KAPITULUA Zentroetako eskola-kontseiluak

23. artikulua.— Zentro publikoetako eskola-kontseiluaren osaera

5. Haur-hezkuntzako zentro berezietan, Lehen Hezkuntzako zentro osatugabeetan, zortzi unitate baino gutxiagoko bigarren hezkuntzako zentroetan, adinekoen hezkuntza iraunkorreko zentroetan eta hezkuntza bereziko zentroetan, baldin eta zentro horietan arte-irakaskuntza profesionalak, hizkuntzen irakaskuntzak edo kirol-irakaskuntzak ematen badira, eta ezaugarri bereziak dituzten unitate eta zentroetan, osaera zentroen singularitasunari moldatuko zaio erregelamendu bidez ezartzen denaren arabera.

¹⁰⁸⁸ BOEren 118. zenbakian, 2007ko maiatzaren 17ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-9938>

8.4.9.6. 7/2007 Legea, martxoaren 15ekoa, Gaztela-Mantxako Nekazaritzako Elikagaien Kalitateari buruzkoa¹⁰⁸⁹

II. TITULUA

Nekazaritzako elikagaien kalitateko figurak

I. KAPITULUA

Nekazaritzako elikagaien kalitatea sustatzea

7. artikulua.— Kalitate-figuren izendapenaren babesa

5. Babestutako izenak ezin dira erabili babesteko eskubiderik ez duten nekazaritzako elikagaien izendapen, aurkezpen edo publizitatean, nahiz eta izen horiek beste hizkuntza batzuetara itzuli edo horien aurretik mota, estiloa, zaporea, imitazioa edo antzekoak jarri, produktuaren benetako jatorria adierazi arren. Era berean, debekatuta dago honelako adierazpenak erabiltzea: manipulaturakoa, ekoizitakoa, (e)n ontziratutakoa, (e)n egindakoa edo antzeko esamoldeak; eta debekatuta dago kontsumitzaileak nahas ditzakeen beste edozein praktika.

¹⁰⁸⁹ BOEren 119. zenbakian, 2007ko maiatzaren 18ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-10026>

8.4.9.7. 10/2007 Legea, martxoaren 29koa, Gaztela-Mantxako Ikus-entzunezko Hedabideei buruzkoa¹⁰⁹⁰

I. TITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Irrati- eta telebista-zerbitzuak emateko printzipio gidariak

Gaztela-Mantxako Autonomia Erkidegoak emandako gaikuntza-tituluen babesean irradi- eta telebista-zerbitzuak ematen dituztenek printzipio hauek bete beharko dituzte beren emanaldietan:

m) Gaztelaniaren osotasuna zaintzea, haren aberastasuna kontserbatzea, haren erabilera ona zaintzea, haren berrikuntzari erantzutea, eta hura babestea eta haren adierazpen eta agerraldi guztietan sustatzea.

II. TITULUA Irrati- eta telebista-zerbitzuak emateko gaikuntza- tituluak

II. KAPITULUA

Udalerriek lurreko uhinen bidezko irradi- eta telebista- zerbitzu publikoa emateko emakidak

24. artikulua.— Pluraltasuna eta gizartearen parte-hartzea bermatzea

2. Lege honen 4. artikuluan xedatutakoari kalterik egin gabe, zerbitzu publiko hori printzipio hauek errespetatuz emango da:

g) Gure Konstituzioaren 14. artikuluan aitortutako berdintasun-balioak errespetatzea. Bereziki, emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna aktiboki sustatzea; horren barruan sartzen dira tratu- eta aukera-berdintasuna, aniztasuna errespetatzea, genero-ikuspegia txertatzea, ekintza positiboak sustatzea eta hizkera ez-sexista erabiltzea.

¹⁰⁹⁰ BOEren 119. zenbakian, 2007ko maiatzaren 18ko alean, argitaratua.

III. KAPITULUA

Kable bidezko irrati- eta telebista-zerbitzua emateko baimenak

2. ATALA

Kable bidezko irrati- eta telebista-zerbitzua ematen dutenen betebeharrak

34. artikulua.— Operadore independenteen kanalak hedatzea

1. 30 telebista-kanal baino gehiago hedatzen dituzten kable bidezko irrati- eta telebista hedatzeko zerbitzuen emaileek bermatu beharko dute gaztelaniaz emititzen diren kanalen % 30 gutxienez kanal independenteen titularrenak izatea, betiere kanal horien eskaintza nahikoa eta kalitate egokikoa bada, lege honetan, lege honen erregelamendu bidezko garapenean eta Estatuko oinarrizko legerian aurreikusitakoaren arabera.

2. Aurreko apartatuan ezarritako betebeharra dela eta, honako irizpide hauek hartu behar dira kontuan:

a) Ehuneko hori kalkulatzeko, kable bidezko irrati- eta telebista-difusioko zerbitzuaren titularrak Espainiako hizkuntzetako batean eskaintzen dituen telebista-kanalen guztizko kopurua hartuko da kontuan.

36. artikulua.— Desgaitasunen bat duten pertsonen irispidea

Kable bidezko irrati- eta telebista hedatzeko zerbitzua emateko baimenen titularrek ziurtatu beharko dute hedapen-zerbitzuaren euskarri-zerbitzu gisa erabiltzen diren komunikazio elektronikoen sareek beharrezko baliabide teknikoak dituztela honako zerbitzu hauek transmititu ahal izateko: azpitoluak, audiodeskripzioa eta zeinuhizkuntzaren interpretazioa, eta desgaitasuna edo beharrian bereziak dituzten pertsonen irispidea izateko laguntza-zerbitzuak, baldin eta hedatutako kanaletan sartuta badaude.

8.4.9.8. 5/2010 Legea, ekainaren 24koa, Gaztela-Mantxako Osasun Arloko Eskubide eta Eginbeharrei buruzkoa¹⁰⁹¹

I. TITULUA

Pertsonen eskubideak osasunaren arloan

II. KAPITULUA

Osasun-informazioari buruzko eskubideak

10. artikulua.— Asistentzia-informaziorako eskubidearen titularra

2. Adingabeak bere osasunari buruzko informazioa bere adin, heldutasun eta egoera psikologikoari egokitutako hizkuntzan jasotzeko duen eskubideari kalterik egin gabe, emantzipatu gabeko hamasei urtetik beherakoen kasuan ere informazioa emango zaie gurasoei edo tutoreei; era berean, gurasooi edo tutoreoi informazioa emango zaie adingabeak hamasei urtetik gorako emantzipatuak direnean arrisku larriko jarduketaren kasuan, betiere medikuaren irizpidearen arabera.

4. Ezgai deklaraturako pazientearen kasuan, informazio-eskubidearen titularra tutorea izango da, ezgaita-epaiak ezarritakoaren arabera, eta ezgaituak bere osasunari buruzko informazioa hizkuntza egokian eta ulertzeko moduan jasotzeko duen eskubideari kalterik egin gabe.

III. KAPITULUA

Borondatearen autonomiari buruzko eskubideak

2. ATALA

Adostasun informatua

21. artikulua.— Baimen informatuaren dokumentuaren edukia

2. Adostasun-dokumentu horrek enuntziatuak labur-labur izan beharko ditu; dokumentu hori hizkera ulergarrian idatzi beharko da, horrela kontzeptu medikoak erabiltzaile orokorrek ulertu ahal izan ditzaten.

¹⁰⁹¹ BOEren 248. zenbakian, 2010eko urriaren 13ko alean, argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-15622>

8.4.9.9. 7/2010 Legea, uztailaren 20koa, Gaztela-Mantxako Hezkuntzari buruzkoa¹⁰⁹²

ZIOEN AZALPENA

VI

[...]

II. titulua Gaztela-Mantxako hezkuntza-sisteman ematen diren irakaskuntzei buruzkoa da. Bertan, hezkuntza-etapa eta -modalitate bakoitzaren egitura eta oinarritzko edukiak jasotzen dira: Haur Hezkuntza, Derrigorrezko Oinarritzko Hezkuntza (Lehen Hezkuntza eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza), Batxilergoa, Lanbide Heziketa, arte-irakaskuntzak, hizkuntzen irakaskuntzak, kirol-irakaskuntzak eta helduen hezkuntza. [...]

[...]

Landa-eskola berezko identitatea duen eskola da, eta tratamendu espezifiko du. Legeak bermatzen du Haur eta Lehen Hezkuntzako eskola bat mantenduko dela lau ikasle edo gehiago eskolatzen dituzten udalerrietan, eta neurriak hartuko direla irakasleen egonaldia errazteko eta ibiltaritza murrizteko. Era berean, legeak konpromisoa hartzen du garraio-sare egoki bat edo, hala badagokio, egoitza-sare egoki bat orokortzeko, betiere ikasleak Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzara eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzaren Ondokora hurbiltzeko, eta arte- eta hizkuntza-irakaskuntzetarako irispidea errazteko.

[...]

Legearen VI. titulua irakaskuntzaren kalitatearen alde egiten duten faktoreen multzo bat ezarri eta arautzeari buruzkoa da: horretarako, eleaniztasuna sustatzen du, irakurzaletasuna sustatzen du eta Europar Batasunak bultzatutako etengabeko ikaskuntzako programen aukerak integratzen ditu, eta irakasleak gehiago eta hobeto kualifikatzeko eta prestatzeko neurriak hartzen ditu, derrigorrezko prestakuntza-ibilbideak ezarriz eta prestakuntza-sarea definituz.

[...]

ATARIKO TITULUA

4. artikulua.— Hezkuntza-sistemaren printzipio gidariak

Gaztela-Mantxako hezkuntza-sistemak, Konstituzioan, Autonomia Estatutuan eta nazioarteko tratatuetan jasotako herritartasun demokratikoaren balioen esparruan, printzipio hauek ditu gidari:

k) Balioetan eta praktika demokratiko, inklusibo, eleaniztun eta kulturartekoan oinarritutako eskola bat eraikitzea, zeina eratzen baita zerbitzu publiko eta sozial gisa, errespetuzkoa eta neutrala pentsamendu-, kultura- eta erlijio-aukeren aurrean.

¹⁰⁹² BOEren 248. zenbakian, 2010eko urriaren 13ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-15624>

5. artikulua.— Hezkuntza-sistemaren oinarritzko ardatzak

Gaztela-Mantxako hezkuntza-sistemak oinarritzko ardatz hauek ditu:

d) Irakurketa, komunikazio-kompetentzia eta eleaniztasuna, eta kulturarteko kompetentziak sustatzea, betiere ikasle bakoitza gaztelaniaz eta, gutxienez, atzerriko hizkuntza batean gai izan dadin derrigorrezko eskolatzea amaitzean.

6. artikulua.— Hezkuntza-sistemaren helburuak

Gaztela-Mantxako hezkuntza-sistemak helburu hauek lortzera joko du:

a) Ikasleei beren gaitasun guztiak ahalik eta gehien garatzeko aukera eskaintzea, arreta berezia jarritz gaztelaniako eta atzerriko hizkuntzetako komunikazio-kompetentzietan, pentsamendu zientifikoaren garapenean eta arrazoiketa logiko-matematikoan, eta informazioaren eta komunikazioaren teknologien erabileran; pentsamendu sortzailea eta artistikoa eta gorputz- eta kirol-jarduera sustatuko dira, bai eta balioetan hezte, herritartasun demokratikoa eta banakako ahalegina eta erantzukizuna ere.

f) Zentroetan hezkuntza-eredu eleaniztunak eta kulturartekoak garatzea, ingurunera irekiak eta nazioz gaindiko elkarlana erraztuko dutenak.

I. TITULUA

Hezkuntza-erkidegoa

II. KAPITULUA

Irakasleak

17. artikulua.— Irakaskuntzako funtzio publikoko kidegoetan sartzea eta mailaz igotzea

5. Hala zehazten diren prozesuetarako, eta xedapen gehigarri berean ezarritakoa alde batera utzi gabe, honako hauek hartuko dira kontuan, irakaslanaren ebaluazio positiboarekin eta merezimendu akademiko eta prestakuntzakoekin batera, merezimendu profesional gisa: tutoretza-lana; hezkuntza-arrakastarako programetan eta curriculumetik kanpoko jardueretan parte hartzea; zentroa ingurunera eta familietara irekitzea; hezkuntzako berrikuntza eta ikerketa, eta irakaskuntza elebiduna.

20. artikulua.— Irakasleak aintzatestea

3. Hezkuntza-arloan eskumena duen sailak berariaz hartuko ditu neurriak profesional hauek aintzatesteko:

b) Beren arloko edo ikasgaiko eskolak atal elebidunetan atzerriko hizkuntza batean ematen dituzten irakasleak.

21. artikulua.— Laguntza profesionalerako beste neurri batzuk

1. Hezkuntza-arloan eskumena duen sailak neurri hauek hartu ahal izango ditu, zentro publikoetako irakasleei dagozkienez:

b) Lizentziak ematea hizkuntzak hobeto menderatzeko atzerrian ikasketak eta egonaldiak egite aldera; horren xedea izango da irakasleek parte hartzea ikasleek

atzerriko hizkuntzetan komunikatzeko duten konpetentzia hobetzeko proiektuetan edo planetan.

II. TITULUA

Irakatsi eta ikasteko prozesua

II. KAPITULUA

Haur Hezkuntza

3. ATALA

Haur Hezkuntzako bigarren zikloa

43. artikulua.— Hezkuntza- eta antolaketa-edukiak

2. Curriculumaren gainerako edukiak alde batera utzi gabe, Haur Hezkuntzako bigarren zikloan hiru urtetik aurrera ikasleak atzerriko hizkuntza batean hastea sartuko da, eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiak, musika- eta ikus-adierazpena, eta psikomotrizitatea txertatuko dira.

III. KAPITULUA

Derrigorrezko Oinarrizko Hezkuntza

2. ATALA

Lehen Hezkuntza

47. artikulua.— Helburua

Lehen Hezkuntzaren helburua da haur guztiei prestakuntza jakin bat ematea, zeinaren xedea baita umeen garapen pertsonala eta haien ongizatea sendotzea, eta oinarrizko trebetasun kultural hauek eskuratzea: irakurtzekoak, eta ahozko eta idatzizko adierazpenari eta ulermenari buruzkoak —gaztelaniaz eta atzerriko hizkuntza batean—, kalkuluak egitekoak, eta gizarte-trebetasunak, lan- eta ikasketa-ohiturak, zentzu artistikoa, sormena eta afektibitatea sustatzekoak.

49. artikulua.— Arloak

3. Hezkuntza-arloko eskumena duen sailak atzerriko bigarren hizkuntza bat sartzea bultzatuko du, eta erraztuko du atal elebidunak abian jartzea eta atzerriko irakaskuntza-zentroekin trukea egitea.

4. Hizkuntza-konpetentzia eskuratzea sustatzeko, irakurzaletasun-ohitura eta idatzizko adierazpena curriculumean jarduera espezifikoak sartuko dira ikasturteetako bakoitzean eta arloetako bakoitzean.

3. ATALA

Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza

56. artikulua.— Gaiak eta eremuak

1. Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako curriculumak irakasgaien bidez garatuko da. Hori alde batera utzi gabe, honako hauek gararaziko dira: Gaztela-Mantxako

kulturaren ezagutza faboratzen duten diziplinarteko proposamenak; gaztelaniaz eta atzerriko hizkuntza batean komunikatzeko konpetentziak, ikus-entzunezko komunikazioa, informazioaren eta komunikazioaren teknologiak, eta balioetan oinarritutako hezkuntza.

2. Zentroek eskaintzen dituzten aukerako ikasgaiak, hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak araututakoek, diziplinarteko proiektuak garatzea eta gaztelania ez diren beste hizkuntza batzuk irakastea erraztuko dute.

4. Hezkuntza-arloko eskumena duen sailak atzerriko beste hizkuntza batzuk sartzea bultzatuko du, atal elebidunak sustatuko ditu, eta zentroen arteko trukeak eta ikasleek atzerrian egingo dituzten egonaldiak erraztuko ditu.

57. artikulua.— Aniztasunari erantzutea

4. Hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak antolaketa- eta curriculum-malgutasuneko neurriak garatzea erraztuko du, betiere irakaskuntza horiek musika- eta hizkuntza-irakaskuntzekin eta goi-mailako edo goi-errendimenduko kirol-jarduerak egitearekin bateragarri egiteko.

IV. KAPITULUA

Batxilergoa

63. artikulua.— Ikasgaiak

4. Hezkuntza-arloko eskumena duen sailak hizkuntzen ikaskuntza bultzatuko du, bai eta ingelesa ez beste hizkuntza batzuk sartzea ere, eta zentroen arteko trukeak eta ikasleek atzerrian egingo dituzten egonaldiak erraztuko ditu.

5. Irakurzaletasun-ohitura, irakurtzeko gogoia eta ahozko adierazpena sustatzeko, lehentasuna emango zaie irakasgai bakoitzeko hizkuntza-konpetentziei.

V. KAPITULUA

Hezkuntza-sistemako Hasierako Lanbide Heziketa

70. artikulua.— Curriculum

2. Titulu bakoitzaren berezko konpetentzia profesionalez gain, bermatu egingo da ikasleek ezagutzak eta gaitasunak eskuratuko dituztela lehentasunezko arlo hauetan: informazioaren eta komunikazioaren teknologietan; talde-lanean; laneko arriskuen prebentzioan eta kultura ekintzailearen sustapenean, bai eta irakurketan eta atzerriko hizkuntzetan konpetentziak eskuratzean.

4. Hezkuntza-arloko eskumena duen sailak atzerriko hizkuntza bat sartzea bultzatuko du, betiere zentroen arteko trukeak eta ikasleek atzerrian egingo dituzten egonaldiak erraztuz.

VII. KAPITULUA

Hizkuntzen irakaskuntza

85. artikulua.— Helburua

Hizkuntzak irakastearen helburua da herritarrak gaitzea hizkuntzak behar bezala erabil ditzaten, hezkuntza-sistemaren ohiko etapetatik kanpo.

86. artikulua.— Egitura

1. Hizkuntzen irakaskuntzak hiru mailatan antolatzen dira: oinarrizko mailan, tarteko mailan eta maila aurreratuan.
2. Aipatutako mailen ziurtagiri ofizialak lortzeko, Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren 61. artikuluan aipatzen diren baztertze-probak gainditu beharko dira.
3. Hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak hizkuntzak ikasteko irakaskuntza ez-arautuak ematea sustatuko du.

87. artikulua.— Oinarrizko maila

1. Oinarrizko mailako irakaskuntzen helburua izango da komunikazio-trebetasunak eremu hauetan erabiltzea: ikasleen bizi-esperientziarekin lotutako esparruetan, eta egoera jakin batzuetan, zeinetan ataza errazak behar baitira, betiere ataza horietan ulertzen direlarik ahozko eta idatzizko mezuak, oinarrizko egitura edo formulak dituztenak eta maiz erabiltzen den lexikoa dutenak.
2. Curriculumama bi ikasturtetan banatuko da, eta moduluka egin ahal izango da hiru ikasturtetan. Ikasketak hasten diren urte naturalaren barruan hamasei urte beteta dituztela sartu ahal izango dira ikasleak irakaskuntza horietan. Hamalau urtetik gorako ikasleak ere sartu ahal izango dira Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzan lehen edo bigarren hizkuntza gisa ikasten dutenaz bestelako hizkuntza batean.
3. Oinarrizko maila presentziala, librea edo urrutikoa izan daiteke.
4. Hezkuntza-arloko eskumena duen sailak erraztuko ditu zentroen arteko trukeak eta ikasleek atzerrian egingo dituzten egonaldiak.
5. Oinarrizko maila hizkuntza-eskola ofizialetan eta helduen hezkuntzako zentro eta geletan emango da, bai eta, hala badagokio, bigarren hezkuntzako institutuetan eta baimentzen diren udal hizkuntza-eskoletan ere.

88. artikulua.— Tarteko maila eta maila aurreratua

1. Tarteko mailako eta maila aurreratuko irakaskuntzek maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren I. tituluko VII. kapituluaren jasotako ezaugarriak eta antolaketa izango dituzte.
2. Curriculumama ikasleen baldintzetara egokituko da, malgutasun-neurriak txertatuz, bai gaitasun handiei dagokienez, bai desgaitasun fisiko edota sentorial bati lotutako hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleei dagokienez.
3. Hezkuntza-arloko eskumena duen sailak erraztuko ditu irakaskuntza-zentroen arteko trukeak eta ikasleek atzerrian egingo dituzten egonaldiak.
4. Tarteko maila eta maila aurreratua hizkuntza-eskola ofizialetan emango dira.

89. artikulua.— Hizkuntzen beste irakaskuntza batzuk

1. Hizkuntza-eskola ofizialek, Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoak araututako irakaskuntzekin batera, irakasleen etengabeko prestakuntzarako ikastaroak eta moduluak emango dituzte, betiere prestakuntza-sarearekin eta beste kolektibo profesional batzuekin lankidetzan.
2. Hizkuntza-eskola ofizialek eta, hala badagokio, baimena duten helduen hezkuntzako zentroek eta udalerrietako hizkuntza-eskolek hizkuntzen

komunikazio-erabilera hasteko, eguneratzeko edo hobetzeko ikastaroak eta moduluak emango dituzte.

3. Hezkuntza-arloko eskumena duen sailak atzerritarrei espainiera-ikastaroak ematea sustatuko du, bai eta Gaztela-Mantxako gizartean dauden kulturetara hurbiltzeko ikastaroak ematea ere.

4. Hizkuntza-eskola ofizialek gaztelania ez diren Espainiako hizkuntzak ikasteko irakaskuntzak eman ahal izango dituzte, hezkuntza-arloko eskumena duen sailak horretarako ezartzen duenaren arabera.

X. KAPITULUA

Helduen hezkuntza

94. artikulua.— Eskaintza

1. Helduen hezkuntzaren eskaintzak bere barnean hartuko ditu hezkuntza-titulazio bat lortzeko irakaskuntzak, hezkuntza-sistemako etapetara sartzeari, lanbide-heziketa eta garapen pertsonala eta komunitarioa.

Helduen hezkuntzak honako helburu hauek lortzera joko du:

e) Garapen pertsonala lortzea hezkuntza-programa hauek erabiliz: espainiar hizkuntza eta kultura ikastekoak; informazioaren eta komunikazioaren teknologiak; atzerriko hizkuntzak; kultura ekintzailea sustatzea, eta balio jakin batzuetan hezteko, hala nola elkarbizitza, ingurumena ezagutzea eta kontserbatzea, bizi-ohitura osasungarriak hartzea, eta gaixotasunak eta laneko arriskuak prebenitzea.

IV. TITULUA

Ekitatea hezkuntzan

I. KAPITULUA

Ikasleen aniztasunari eta hezkuntza-arrakastari erantzutea

120. artikulua.— Ekitate-printzipioak

1. Ikasleen aniztasunari erantzuteko, honako printzipio hauek hartuko dira kontuan: aukera-berdintasuna eta irispide unibertsala, normalizazioa, eskola-inklusioa eta gizarteratzea, malgutasuna, kulturartekotasuna eta administrazioen arteko koordinazioa.

2. Printzipio horien arabera, aniztasuna baliotzat hartzen da, eta neurriak honako irispide eta prozedura hauen arabera arautuko dira:

i) Gaztelania ikasteko programak diseinatu, garatu eta ebaluatzea, gaztelania ezagutzen ez duten ikasleentzat. Programa horiek curriculumean integratuta egongo dira eta, hala badagokio, laguntza- eta aberaste-jarduerak hartuko dituzte beren barnean.

121. artikulua.— Ikasleen hezkuntza-beharrizanak

2. Lege honen ondorioetarako, aniztasunaren erantzuntzat jotzen da ikasleen hezkuntza-aurrerapena bultzatzeko hezkuntza-jardueren multzoa, kontuan hartuta ikasleen gaitasunak, ikasteko erritmoak eta estiloak, motibazioak eta interesak, egoera sozialak eta ekonomikoak, kulturalak, linguistikoak eta osasunekoak.

II. KAPITULUA

Aukera-berdintasuna landa-eskolan

128. artikulua.— Landa-eskolari arreta espezifikoa ematea

4. Hezkuntzaren alorreko eskumena duen sailak garraio-sare edo eskola-egoitzen sare egokia izango du zentro publikoetako ikasleak Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzara eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzaren Ondokora hurbiltzeko, Lanbide Heziketa barne, eta, era berean, ikasleak arte- eta hizkuntza-irakaskuntzetan sartzen laguntzeko.

V. TITULUA

Eskola-instituzioa eta haren ingurunea

I. KAPITULUA

Elkarlan-harremanak beste instituzio batzuekin

132. artikulua.— Elkarlana hezkuntzaren arloko ministerio eskudunarekin eta beste autonomia-erkidego batzuekin

1. Gaztela-Mantxako hezkuntza-arloko eskumena duen sailak parte hartuko du Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren 9. artikuluan aipatzen diren lurralde-elkarlaneko programetan, betiere ikasleen oinarrizko kompetentziak indartzeko, ikasleok beste autonomia-erkidegoetako kultura- eta hizkuntza-aberastasuna aintzat har dezaten faboratzeko, eta laguntza emateko lurraldeen arteko elkartasunerako eta desberdintasunak konpentsatzeko orduan lurralde-orekarako.

133. artikulua.— Toki-korporazioekiko elkarlana

1. Toki-erakundeek eta hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak beren jarduketak koordinatuko dituzte eta elkarlanean jardungo dute, protokolo, hitzarmen edo lankidetzak-akordio egokiak ezarriz, honako jarduketa hauetan:

e) Musika- eta dantza-ikasketak eta hizkuntzen oinarrizko maila planifikatu, garatu eta ebaluatzea, betiere hezkuntza-arloko eskumena duen sailak ezarritako moduan.

i) Irakasjardunetik kanpo, gaztelaniaz hitz egiten ez duten atzerritar jatorriko ikasleek eta eskolaz kanpokoek gaztelania ikasteko ikastaroak eta jarduerak egitea, bai eta biztanle horien jatorrizko hizkuntzak ikasteko eta hizkuntzoi eusteko ikastaroak eta jarduerak egitea, bai eta herritarren artean elkarbizitzaren eta kulturartekotasunaren balioak sustatzea ere.

134. artikulua.— Elkarlana unibertsitateekin

1. Hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak lankidetzak-hitzarmenak eta -akordioak egin ahal izango ditu Gaztela-Mantxako Unibertsitatearekin, Alcaláko Unibertsitatearekin, Urrutiko Hezkuntzarako Unibertsitate Nazionalarekin eta Menéndez Pelayo Nazioarteko Unibertsitatearekin, honako jarduketa hauek egiteko:

c) Irakasleen eta etorkizuneko irakasleen prestakuntza eta hizkuntza-egiaztapena.

135. artikulua.— Lankidetzak beste erakunde batzuekin

4. Hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak lankidetzak-akordioak egin ahal izango ditu Gaztela-Mantxako komunikabideekin eta, bereziki, telebista eta irrati publikoekin, betiere informazioaren eta hezkuntzaren arloko profesionalak erregioko haur eta gazteen prestakuntza-proiektu berean konprometitzeko. Horretarako, botere publikoek erraztasunak emango dituzte komunikabide sozialek erregioko hezkuntzaren oinarri diren printzipioak beren kode etikoetan txerta ditzaten, eta eduki bortitzak, apalesgarriak edo iraingarriak ematea saihestuko dute. Era berean, lankidetzak ezarriko dira hezkuntza-programak eta hezkuntzaren aspektu batzuk zabaltzeko kanpainak garatzeko, eta arreta berezia jarriko da balioetan oinarritutako hezkuntzan, hezkuntza-kalitatean, hizkuntzetako prestakuntzan, hezkuntza-erkidegoaren parte-hartzean eta irakasleen irudi sozialean.

VI. TITULUA

Kalitate-faktoreak hezkuntzan

II. KAPITULUA

Irakurketa eta eleaniztasuna sustatzea

147. artikulua.— Atal elebidunak

1. Irakaskuntzako zentroetan atal elebidunak garatzea bultzatuko da. Horietan, hizkuntzakoak ez diren arloak eta ikasgaiak irakatsiko dira atzerriko hizkuntza batean, betiere edukiak eta hizkuntzak modu integratuan ikasiz.

2. Atal elebidunak tresna baliotsuak dira eleaniztasuna eta elkarbizitzaren eta kulturartekotasunaren balioak bultzatzeko. Zentroko antolaketan kontuan hartuko dira taldekatze heterogeneoak elkartzeko printzipioa eta diskriminaziorik ezaren printzipioa.

3. Atal elebidunak garatzen eta finkatzen faboratzeko, prestakuntza espezifikoak eskainiko zaie parte hartzen duten irakasleei, eta hezkuntza-erkidegoak horiek ezagut ditzan bultzatuko da.

148. artikulua.— Hizkuntzen etengabeko ikaskuntza

Hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak hizkuntzen etengabeko ikaskuntza bultzatuko du hizkuntza-eskola ofizialen bidez, bai eta helduen hezkuntzaren bidez eta, hala badagokio, udal-korporazioekin ezartzen dituen akordioen bidez.

150. artikulua.— Hezkuntza-trukeak

Hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak irakaskuntza-zentroen eta hirugarren herrialdeetako zentroen eta instituzioen arteko hezkuntza-trukeak sustatuko ditu, betiere eleaniztasuna sustatzeko eta kultura arteko balioak sustatzeko funtsezko tresna diren aldetik.

Hirugarren xedapen gehigarria.— Maisu-maistren irakaskuntza bigarren hezkuntzan

1. Pedagogia terapeutikoko eta entzumen eta hizkerako maisu-maistra espezialistek eginkizunak bete ahal izango dituzte Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzan, Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren zazpigarren xedapen gehigarriaren 1. apartatuan aurreikusitakoaren arabera Gobernuak ezartzen dituen baldintza eta betekizunekin.

Bosgarren xedapen gehigarria.— Irakasle espezialistak eta emerituak

3. Era berean, atzerriko nazionalitateko profesionalak kontratatu ahal izango dira goi-mailako arte-irakaskuntzetarako eta hizkuntzen irakaskuntzetarako, irakasle espezialista gisa, betiere hezkuntza-arloan eskumena duen sailak ezartzen duenaren arabera, oro har ezarritako titulazio-betekizuna nahitaez bete gabe. [...]

8.4.9.10. 12/2010 Legea, azaroaren 18koa, Gaztela-Mantxako Emakumeen eta Gizonen arteko Berdintasunari buruzkoa¹⁰⁹³

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

I. KAPITULUA

Botere publikoen xedea, helburuak, aplikazio-eremua eta
jardun-printzipioak

4. artikulua.— Administrazio autonomikoaren, toki-administrazioaren eta unibertsitatearen jardun-printzipioak, berdintasuna ezartzeko eta sexuan oinarritutako diskriminazioa errotik kentzeko

Administrazio publikoen jarduketak eraendu eta bideratuko dituzten printzipio orokorrak honako hauek dira:

g) Administrazio-eremuan hizkera ez-sexista ezartzea, eta hizkera hori suspertzea gizarte-harreman guztietan.

II. KAPITULUA Printzipio orokorrak

10. artikulua.— Hizkera ez-sexista eta emakumeen irudi publikoa

1. Administrazioak erabiltzen duen hizkerak gizonak eta emakumeak hartuko ditu bere barruan, femeninoa eta maskulinoa erabiliz, edo, hala badagokio, neutroa, edozein joera sexista ezabatuz, baita zeharkakoak ere. Era berean, partikularren artean hizkera ez-sexistaren erabilera sustatuko da.

2. Komunikazio instituzionalean, Gaztela-Mantxako administrazio publikoek zainduko dute emakumeen eta gizonen inguruan gizartera helarazten den irudia berdintasunezkoa, aniztuna eta estereotipatu gabea izatea, eta beren politikak garatzean sustatuko dute emakumeen eta gizonen arteko berdintasun-printzipioaren ezagutza eta zabalkundea.

3. Gaztela-Mantxako Erkidegoen Juntak kanpaina instituzionalak egingo ditu emakumeen irudia sustatzeko ordezkari-txikiena duten lanbide, ikasketa edo jarduera publikoetan. Kanpaina instituzionalek hizkera ez-sexista izango dute, eta ez dute gizonen eta emakumeen arketipo estereotipaturik erreproduzituko.

¹⁰⁹³ BOEren 37. zenbakian, 2011ko otsailaren 12ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-2708>

II. TITULUA

Gizonen eta emakumeen tratu- eta aukera-berdintasuna ezartzeko neurri aktiboak

IV. KAPITULUA

Komunikabideak eta emakumeen irudia publizitatean

48. artikulua.— Titulartasun publikoko komunikabideak

1. Titulartasun publikoko komunikabideek, Gaztela-Mantxako administrazio publikoen dirulaguntzak jasotzen dituzten komunikabideek edo haien partaidetza duten komunikabideek islatuko dute gizartean dauden emakumeen eta gizonen irudi berdintasunezkoa, plurala eta estereotipatu gabea, eta sustatuko dute emakumeen eta gizonen arteko tratu- eta aukera-berdintasunaren ezagutza eta zabalkundea, hizkera ez-sexista erabili behar dutelarik.

**8.4.9.11. 14/2010 Legea, abenduaren 16koa,
Gaztela-Mantxako Gizarte-zerbitzuei
buruzkoa¹⁰⁹⁴**

**I. TITULUA
Eskubideak eta eginbeharrak**

**I. KAPITULUA
Gizarte-zerbitzuen erabiltzaileen eskubide eta
eginbeharrak**

7. artikulua.— Gizarte-zerbitzuen erabiltzaileen eskubideak

1. Gizarte-zerbitzuen sistema publikoaren erabiltzaileek eskubide hauek izango dituzte gizarte-babesarekin lotuta:
 - c) Pertsona bakoitzari egokitutako formatu irisgarrian eta hizkera ulergarrian jasotzea bere egoeraren balioespena.
2. Era berean, gizarte-zerbitzuen erabiltzaileek honako eskubide hauek izango dituzte informazioarekin lotuta:
 - g) Haiei zuzendutako informazioa ulertzeko behar diren baliabideak eta laguntzak izateko eskubidea, bai hizkuntzarekin zailtasunak dituztelako, bai desgaitasunen bat dutelako.

¹⁰⁹⁴ BOEren 38. zenbakian, 2011ko otsailaren 14ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-2752>

8.4.9.12. 3/2011 Legea, otsailaren 24koa, Gaztela-Mantxako Irakurketa eta Liburutegiei buruzkoa¹⁰⁹⁵

ZIOEN AZALPENA

III

Gaztela-Mantxako Irakurketa eta Liburutegiei buruzko Legearen arabera, irakurketa liburutegi publikoen bidez unibertsalizatzea gure herritarrekin sinatutako benetako kontratu soziala da. Konpromiso horretan guztiak sartzen dira, haien egoera soziala, fisikoa edo pertsonala gorabehera. Helburua zera da, liburutegi batera joateko edo liburu bat maileguan hartzeko erraztasunik ez duten erregioko kolektibo guztiek, edo beste hizkuntza edo kultura bat dela-eta liburutegi batean dauden aukerak ezagutzen ez dituztenek erraztasun handiagoa izatea liburutegietatik liburuak eta informazioa iristeko.

[...]

I. TITULUA

Irakurketa sustatzea Gaztela-Mantxan

7. artikulua.— Irakurketa sustatzeko planen edukia

1. Irakurketa sustatzeko planek arreta berezia jarriko dute haur eta gazteengan, gutxiengo linguistikoengan —haien integrazioa errazteko—, eta gizarte-egoera ahuleneko sektoreetan, betiere arreta berezia jarritz desgaitasuna duten pertsonengan, bai eta edozein adinetako pertsonen etengabeko ikaskuntzan ere.

¹⁰⁹⁵ BOEren 103. zenbakian, 2011ko apirilaren 30eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-7708>

8.4.9.13. 4/2011 Legea, martxoaren 10ekoa, Gaztela-Mantxako Enplegu Publikoari buruzkoa¹⁰⁹⁶

IV. TITULUA

Enplegu publikoan sartzea eta zerbitzu- harremana galtzea

I. KAPITULUA

Gaztela-Mantxako enplegu publikoan sartzeko printzipioak eta betekizunak

39. artikulua.— Beste estatu batzuetako herritarrak Gaztela-Mantxako enplegu publikoan sartzea

6. Hautaketa-prozesuen deialdiek zehaztuko dute gaztelaniaren jakite-maila egokia egiaztatzeko modua zein den, eta xede hori duten probak gainditzea galdatau ahal izango dute, salbu eta hautaketa-probek beren kabuz jakite-maila hori frogatzea badakarte.

IV. KAPITULUA

Hautaketa-prozedura

51. artikulua.— Hautaprobak

2. Deialdira aurkeztutako lehiakideek, aurrez erabakita dagoenaren arabera, beren jakintza eta gaitasun analitikoa egiaztatu beharko dituzte ahoz edo idatziz, haiek dituzten gaitasunak eta trebetasunak erakusteko ariketak egin beharko dituzte, atzerriko hizkuntzak badakizkitela erakutsi, eta, hala dagokionean, ariketa fisikoak gainditu beharko dituzte.

V. TITULUA

Karrera profesionala

64. artikulua.— Karrera profesional horizontala

6. Tarte bat aitortzeko, interesdunaren ebaluazioa beharko da. Ebaluazio horretan, administrazio publiko bakoitzean karrera profesional horizontala arautzen duen araudian aurreikusitako merezimenduak balioetsiko dira.

Edozelan ere, erregelamendu bidez aurreikusten diren baldintzetan, gutxienez merezimendu hauek balioetsi beharko dira:

¹⁰⁹⁶ BOEren 104. zenbakian, 2011ko maiatzaren 2ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-7752>

d) Eskuratutako ezagutzak, zeinak balioetsiko baitira eskuratutako edo emandako prestakuntza eta titulazio akademikoak, hizkuntzak edo kasuan-kasuan zehazten den moduan egiaztatutako beste ezagutza batzuk kontuan hartuta.

VI. TITULUA

Lanpostuak betetzea eta langileen mugikortasuna

68. artikulua.— Lanpostuak lehiaketa bidez hornitzea

8. Lehiaketa honetan datza: izangaien merezimenduak eta gaitasunak eta, hala badagokio, trebetasunak balioestea.

Deialdian aurreikusitako merezimenduak bakarrik har daitezke kontuan, eta horien artean jardunaren ebaluazioaren emaitzek agertu behar dute. Era berean, honako hauek ere balioets daitezke, besteak beste: izaera bereko edo antzeko lanpostuetan edo espezializazio-arlo edo -azpiarlo bereko edo 22.1 artikuluan aurreikusitako beste edozein elkartzetako lanpostuetan izandako esperientzia; lanpostuaren maila, hala badagokio; prestakuntza- eta hobekuntza-ikastaroak; antzintasuna; lanpostuan jarraitzea; beste merezimendu batzuk ere, baldin eta lanpostuan jarduteko betekizuna izan gabe lanpostuen zerrendan edo 25. artikuluan aipatzen duen enplegu publikoaren kudeaketarako tresna osagarrietan agertzen badira, eta deialdiko lanpostuan egin beharreko eginkizun eta atazekin zuzeneko lotura badute; titulazio akademikoak; hizkuntzen ezagutza edo irakasjarduera edo ikerketa-jarduera.

Era berean, lan-bizitza, bizitza pertsonala eta familia-bizitza uztartzearekin zerikusia duten inguruabarrak ere balioetsi ahal izango dira, erregelamenduz ezartzen diren baldintzetan.

X. TITULUA

Diziplina-araubidea

II. KAPITULUA

Faltak eta diziplina-zehapenak

134. artikulua.— Falta oso astunak

Hauek dira falta oso astunak:

¹⁰⁹⁷b) Honako arrazoi hauetako batengatik diskriminazioa dakarten jarduketak: arraza-edo etnia-jatorria, erlijioa edo sinesmenak, desgaitasuna, adina, sexu-orientazioa, sexu-identitatea, genero-adierazpena, sexu-garapena, hizkuntza, iritzia, jaioterria edo bizilekua, sexua edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial; bai eta jazarpenera ere, haren arrazoiaren denean: arraza-edo etnia-jatorria, erlijioa edo sinesmenak, desgaitasuna, adina, sexu-orientazioa, sexu-identitatea, genero-adierazpena edo sexu-garapena, eta jazarpen moralak, sexualak eta sexuan oinarritutakoak.

¹⁰⁹⁷ Gaztela-Mantxako sexu-aniztasunari eta LGTBI eskubideei buruzko maiatzaren 6ko 5/2022 Legearen azken xedapenetako lehenengoaren lehenengo apartatuak emandako idazkera (BOE, 177. zenbakia, 2022ko uztailaren 25eko alea).

¹⁰⁹⁸u) Edozein motatako indarkeria edo abusua (arraza- edo etnia-jatorria, erlijioa edo sinesmenak, desgaitasuna, adina, sexu-orientazioa, sexu-identitatea, genero-adierazpena, sexu-garapena, hizkuntza, iritzia, jaioterria edo bizilekua, sexua edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial) jasan duten pertsonen benetako arreta edo laguntza emateari uko egitea.

¹⁰⁹⁸ Gaztela-Mantxako sexu-aniztasunari eta LGTBI eskubideei buruzko maiatzaren 6ko 5/2022 Legearen azken xedapenetako lehenengoaren bigarren apartatuak txertatutako apartatua (BOE, 177. zenbakia, 2022ko uztailaren 25eko alea).

8.4.9.14. 15/2011 Legea, abenduaren 15ekoa, Ekintzaile, Autonomo eta ETEei buruzkoa¹⁰⁹⁹

VII. TITULUA Nazioartekotzea

38. artikulua.— Laguntza-programak

Arlo horretako prestakuntzari laguntzeko programak sustatuko dira, bai eta sare sozialen erabilera ere, kanpo-jarduerak hasteko bide gisa, beste hizkuntza batzuetako webguneen garapena sustatuz.

¹⁰⁹⁹ BOEren 74. zenbakian, 2012ko martxoaren 27ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2012-4187>

8.4.9.15. 8/2013 Legea, azaroaren 21ekoa, Gaztela-Mantxako Tributu-neurriei buruzkoa¹¹⁰⁰

ZIOEN AZALPENA

II

[...]

Gainera, tributu-kenkari berriak ezartzen dira aipatutako zergan, testuliburuak erosteko eta hizkuntzak ikasteko gastuengatik, adingabeak kobratu gabe familian hartzeagatik, 65 urtetik gorakoen eta/edo ezgaituen harrera ordaindu gabeagatik eta 36 urtetik beherakoen ohiko etxebizitza alokatzeagatik.

[...]

I. KAPITULUA

Lagatako tributuei buruzko arau substantiboak

1. ATALA

Pertsona fisikoen errentaren gaineko zerga

3. artikulua.— Testuliburuak eskuratzeko eta hizkuntzak ikasteko gastuengatik kenkariak

1. Kenkari hauek ezartzen dira testuliburuak eskuratzeko eta hizkuntzak ikasteko gastuengatik:

b) Zergadunek zergaldian zehar seme-alabek edo ondorengoek jasotako hizkuntza-irakaskuntzagatik ordaindutako zenbatekoen % 15 kendu ahal izango dute, eskolaz kanpoko jarduera gisa, maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren 3.3 eta 4. artikuluetan edo lege organiko hori ordeztzen duen arauan aipatutako oinarritzko hezkuntzari dagozkion etapetan.

¹¹⁰⁰ BOEren 35. zenbakian, 2014ko otsailaren 10eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-1368>

8.4.9.16. 5/2014 Legea, urriaren 9koa, Gaztela-Mantxako haur eta nerabeei gizarte- babesa eta babes juridikoa emateari buruzkoa¹¹⁰¹

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Administrazio-jardunaren printzipio gidariak

Hauek dira administrazio-jardunaren printzipio gidariak haurren eta nerabeen babes juridikoaren arloan:

b) Diskriminaziorik ez egitea jaiotzagatik, sexuagatik, erlijioagatik, iritziagatik, jatorri nazional, etniko edo sozialagatik, hizkuntzagatik, desgaitasun fisiko, psikiko edo sentorialagatik, sexu-orientazioagatik, genero-identitate eta adierazpenagatik, egoera ekonomiko edo sozialagatik, edo adingabeari edo haren familiari eragiten dion beste edozein inguruabar pertsonal edo sozialengatik.

I. TITULUA Adingabeen eskubideak eta eginbeharrak

I. KAPITULUA Adingabeen eskubideak

13. artikulua.— Osasuna babesteko askatasuna

2. Gaztela-Mantxako Autonomia Erkidegoko Administrazioak adingabeen osasuna babestu eta sustatzeko eta haiei osasun-arreta emateko eskubidea bermatuko du, indarrean dagoen legerian xedatutakoaren arabera, bereziki honako hauei dagokienez:

b) Beren osasunari buruzko informazioa jasotzea, eta, bereziki, haiek jasaten dituzten prozedura medikoei buruzkoa, adinaren, heldutasunaren eta egoera psikologikoaren arabera hizkeran. Era berean, adingabearen baimena lortu beharko da, indarrean dagoen legerian jasotako baldintzetan.

17. artikulua.— Gizarteratzeko eskubidea

2. Administrazio publikoek bermatuko dute Autonomia Erkidegoko lurraldean dauden adingabe atzerritarrek, beren legezko egoera edozein dela ere, eskubidea izango dutela baliabide eta zerbitzu publikoak izateko, betiere gizartean, hizkuntzan eta kulturaren erabat integratze aldera, indarrean dagoen ordenamendu juridikoan ezarritakoaren arabera.

¹¹⁰¹ BOEren 42. zenbakian, 2015eko otsailaren 18ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-1624>

8.4.9.17. 7/2014 Legea, azaroaren 13koa, Gaztela-Mantxan Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideak bermatzeari buruzkoa¹¹⁰²

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Printzipio gidariak

Lege honen xedapenak aplikatu eta garatzeko, bai eta botere publikoek Gaztela-Mantxan jarduteko ere, Estatuko oinarrizko legerian adierazitako printzipio gidariei jarraituko zaie, bai eta honako printzipio hauei ere:

k) Administrazio-esparruan diskriminatzailea ez den hizkera ezartzea, eta hizkera hori suspertzea harreman sozial, kultural eta artistiko guztietan.

II. TITULUA

Desgaitasuna duten pertsonen eskubideak eta aukera-berdintasuna bermatzeko neurriak

II. KAPITULUA

**Ekintza positiboko neurriak, diskriminazioaren
aurkakoak eta desgaitasuna duten pertsonen bizi-
kalitatea sustatzekoak**

1. ATALA Osasuna

12. artikulua.— Osasuna sustatzea, eta desgaitasun-egoerak edo egoeron areagotzea prebenitzea

5. Gaztela-Mantxako osasun-sistemak beharrezko neurriak hartuko ditu, eta programak, prozesu asistentzialak eta protokolo espezifikoak ezarriko ditu pertsonen osasun fisiko, mental eta sentsozialaren egoerari buruzko arriskuak goiz detektatzeko, baldin eta arrisku horiek ondorio mugatzaileak izan baditzakete jardueran, mugikortasunean, autozaintzarako gaitasunean, ikusmenean, entzumenean, hizkeran, ahotsean eta hizketan, ikaskuntzan eta aldez aurretik eskuratutako ezagutza edo trebetasunen aplikazioan, bai eta arrisku horien agerpenaren edo areagotzearen prebentziorako ere.

¹¹⁰² BOEren 42. zenbakian, 2015eko otsailaren 18ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-1626>

IV. KAPITULUA

Sentsibilizazio-neurriak

56. artikulua.— Gaztela-Mantxako Irrati-telebistako Ente Publikoa

2. Gaztela-Mantxako Irrati-telebistako Ente Publikoak, zerbitzu publiko gisa bete behar duen eginkizunean, hurrengo helburuak sustatuko ditu bere programazioan:

b) Hizkera ez-diskriminatzailea erabiltzea.

e) Zeinu-hizkuntza erabiltzen duen informazio-programa bat gutxienez astean behin zabaltzea.

8.4.9.18. 4/2018 Legea, urriaren 8koa, Gaztela-Mantxan Genero-Indarkeriarik Gabeko Sozietate Bat sortzeari buruzkoa¹¹⁰³

II. TITULUA Prebentzioa eta sentsibilizazioa

8. artikulua.— Sustapen-, prebentzio- eta sentsibilizazio-neurriak

5. Gaztela-Mantxako Erkidegoen Juntak, aurreko apartatuan zehaztutako eremuan eta edozein komunikazio instituzionaletan, hizkuntzaren erabilera ez-sexista erabiliko du, adierazpen eta kontzeptu inklusiboak erabiliz, genero femeninoa ikusezin bihurtu gabe edo maskulinoarekiko bigarren mailan islatu gabe.

II. KAPITULUA Sentsibilizazioa

18. artikulua.— Zaintza-organo bat sortzea

3. Zaintza-organoak honako eskumen hauek izango ditu, besteak beste:

c) Irudi positiboen, rolen eta hizkera inklusiboaren erabilera indartzea, genero-desberdintasunak eta, ondorioz, indarkeria matxistaren moduak desegiteko beharrezko tresna gisa.

¹¹⁰³ BOEren 301. zenbakian, 2018ko abenduaren 14ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-17065>

8.4.9.19. 3/2019 Legea, martxoaren 22koa, Gaztela-Mantxako Kontsumitzaileen Estatutuari buruzkoa¹¹⁰⁴

ZIOEN AZALPENA

II

[...]

Arauk sortzeko jarraibide berriak txertatzea, genero-ikuspegia hizkera ulargarrian aplikatuz.

I. TITULUA

Xedapen orokorrak. Xedea, aplikazio-eremua, definizioak eta printzipio gidariak

2. artikulua.— Definizioak

[...]

Egoera ahulean dagoen kolektibotzat hartzen dira babes berezia edo berezitua behar dutenak, hala nola kontsumitzaileak, horiek inguruabar pertsonal, sozial edo bestelakoengatik kaltebera daudenean, inguruabarrok kronikoak, aldi baterakoak edo bat-batekoak izan daitezkeelarik. Kolektibo kalteberatzat har daitezke, besteak beste, adina, egoera, gaitasunak, jatorria, etnia, hizkuntza, erlijioa edo kultura direla-eta, honako hauek: haurrak; nerabeak; adinekoak; pertsona alergikoak eta elikatzeko intoleranteak; genero-indarkeriaren biktimak; desgaitasuna duten pertsonak; gutxiengo etnikoak; gabezia ekonomikoak dituzten pertsonak; baztertzearriskuan daudenak (soziala, finantzarioa, digitala edo beste edozein); hipersentikortasun elektromagnetikoa, kimikoa edo bestelakoa duten pertsonak, eta gutxiagotasun-, mendekotasun- eta kalteberatasun-maila handiagoa duten pertsonak, bai eta babesgabetasun-maila handiagoa dutenak ere. Erregelamendu bidez garatuko dira babes berezia behar duten kontsumitzaileen kolektiboen indizea edo protokoloak.

[...]

¹¹⁰⁴ BOEren 110. zenbakian, 2019ko maiatzaren 8ko alean, argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-6772>

II. TITULUA

Eskubideak eta erantzukizunak

I. KAPITULUA

Eskubideak

2. ATALA

Osasunaren babesa eta segurtasuna

20. artikulua.— Ekoizpenerako, banaketarako, salmentarako eta zerbitzuak emateko erantzukizun erkideak

3. Kontsumitzaileen segurtasuna arriskuan jar dezakeen produktu bat merkaturatzeko bidea zehaztu nahi denean, kontsumo-arloan eskumena duen administrazioak ekoizleari, banatzaileari edo merkaturatzearen arduradunari eskatu ahal izango dio, zinpeko interpretearen edo harekin berdinetatik baten bidez, estatuko hizkuntza ez-ofizialean aurkezten diren dokumentazio teknikoak, faktura edo bestelako dokumentuak itzultzeko.

III. TITULUA

Kontsumo-harremanak

III. KAPITULUA

Betebeharrak zerbitzuak ematean

1. ATALA

Xedapen orokorrak

80. artikulua.— Zerbitzuak ematen dituzten enpresek informazioa aurretiaz ematea

Araudi orokorrean edo sektorialean ezarritako beste informazio-eskakizun batzuk alde batera utzi gabe, zerbitzuak ematen dituzten enpresek kontsumitzaileen eskura jarri beharko dute, modu argi, zalantzaezin eta irisgarrian, kontratua egin aurretik eta, betiere, zerbitzua eman aurretik, honako informazio hau:

n) Kontratazioaren hizkuntza edo hizkuntzak, kontratua egin aurreko informazioa hizkuntza horretan eskaintzen ez denean.

82. artikulua.— Informazio osagarria

Zerbitzuak ematen dituzten enpresek, hartzaileak eskatuta, honako informazio osagarri hau jakinarazi beharko diote:

d) Enpresa zerbitzu-emaileak onartutako ereduak, halakorik onartu badu, baita kode horiek bide elektronikoak baliatuz kontsultatzeko helbidea eta zein hizkuntzatan kontsulta daitezkeen ere; ereduak kodetzat hartuko da irizpide etikoetan eta merkataritza-jardunbide egokian oinarritutako akordio edo arau-multzo oro, baldin eta lege-, erregelamendu- edo administrazio-xedapenek ezartzen

ez badute kode hori, non zehazten baita zer portaera izango duten beren kontsumo-harremanetan hori betetzeko konpromisoa hartzen duten enpresek.

8.4.9.20. 8/2019 Legea, abenduaren 13koa, Gaztela-Mantxako Partaidetzari buruzkoa¹¹⁰⁵

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Oinarrizko printzipioak

Lege honetan aurreikusitako parte hartzeko eskubidea interpretatzeko eta aplikatzeko, oinarrizko printzipio hauek hartuko dira kontuan:

c) Irisgarritasun unibertsalaren, diskriminaziorik ezaren eta aukera-berdintasunaren printzipioa, bitartekoak eta hizkerak egokituta: parte hartzeko gaitutako bideek eta bitartekoez ez dute inor baztertzeko faktore izan behar.

k) Genero-arrazoiengatik diskriminaziorik ezaren printzipioa, honako hauek bermatuz: emakumeen eta gizonen benetako eskubide-berdintasuna; hizkera inklusiboa; genero-ikuspegia, eta, ahal den neurrian, ordezkaritza paritarioa herritarren partaidetzarako organoetan.

III. TITULUA Herritarren parte-hartzea bultzatzea eta sustatzea

32. artikulua.— Irisgarritasunerako neurriak

Gaztela-Mantxako Erkidegoen Juntako Administrazioak eta haren organismo autonomoek irisgarritasun-neurriak eta bitartekoak eta hizkerak desgaitasunetara egokitzekoak txertatuko dituzte partaidetza-prozesuetan, betiere irisgarritasunaren arloan dagoen araudia betez eta erraztasun- eta ulermen-printzipioari jarraituz.

¹¹⁰⁵ BOEren 31. zenbakian, 2020ko otsailaren 5eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2020-1654>

8.4.9.21. 1/2020 Legea, otsailaren 3koa, Gaztela-Mantxako Hirugarren Sektore Sozialari buruzkoa¹¹⁰⁶

II. KAPITULUA

Erakundeen printzipio gidariak, jardun- printzipioak eta betebeharrak

8. artikulua.— Hirugarren sektore sozialeko erakundeen betebeharrak

2. Era berean, erantzukizun publikoko interes orokorreko zerbitzuen hornikuntzan Administrazio autonomikoarekin elkarlanean aritzen diren hirugarren sektore sozialeko erakundeek edo interes orokorreko bestelako jarduera sozialetan lankidetzan diharduten hirugarren sektore sozialeko erakundeek honako betebeharrak izango dituzte:

b) Jardutea halatan non beren antolaketan, funtzionamenduan eta jardueretan benetan kontuan hartuko den emakumeen eta gizonen arteko berdintasunaren printzipioa. Hala, besteak beste: hizkera ez-sexista erabiliko dute; neurriak hartuko dituzte sexu-jazarpena eta sexuagatiko edo sexu-orientazio eta -tasunagatiko jazarpena, eta emakumeen eta gizonen arteko lan-diskriminazioa prebenitzeko eta horiei aurre egiteko, eta, hala badagokio, indarreko araudian aurreikusitako berdintasun-planaren diseinu eta ezarpen eraginkorra egiaztatu beharko dute.

¹¹⁰⁶ BOEren 106. zenbakian, 2020ko apirilaren 16ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2020-4473>

8.4.9.22. 5/2022 Legea, maiatzaren 6koa, Gaztela-Mantxako sexu-aniztasunari eta LGTBI eskubideei buruzkoa¹¹⁰⁷

ZIOEN AZALPENA

II

[...]

Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalak, 2. artikuluan, hauxe ezartzen du: «Gizaki orori dagozkio adierazpen honetako eskubide eta askatasunak, eta ez da inor diskriminatuko arraza, kolore, sexu, hizkuntza, erlijio, politikako edo bestelako iritzi, sorterrri edo gizarteko jatorri, ekonomia-maila, jaiotza edo beste inolako gorabeheragatik». Eskubide Zibilen eta Politikoen Nazioarteko Ituna eta Eskubide Ekonomikoen, Sozialen eta Kulturalen Nazioarteko Ituna onetsita, Adierazpenaren edukia gauzatzen da.

[...]

Europar Batasunaren eremuari dagokionez, berdintasuna eta diskriminaziorik eza oinarritzko eta funtsezko printzipioetako bat da, eta hainbat tresna juridikotan islatu da, gai horretan ondare garrantzitsua sortuz. Horrela, Oinarritzko Eskubideen Europako Gutunak, 21. artikuluan, beren-beregi txertatu zuen diskriminazio ororen debekua, batez ere, diskriminazioaren eragilea denean sexua, arraza, kolorea, etnia- edo gizarte-jatorriak, ezaugarri genetikoak, hizkuntza, erlijioa, pentsamoldeak, iritzi politikoak nahiz beste edozein motatako iritziak, gutxiengo nazional bateko kide izatea, ondarea, jaiotza, desgaitasuna, adina edota sexu-orientazioa.

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Definizioak

Lege honetan xedatutakoaren ondorioetarako, honako definizio hauek hartuko dira kontuan:

p) Diskriminazioari buruzko kontzeptuei dagokienez, honako definizio hauek hartzen dira kontuan:

3) Diskriminazio anizkoitza edo interseksionala: diskriminazio anizkoitza gertatzen da pertsona bat diskriminatzen denean, sexu-orientazioagatik, sexu-identitateagatik, genero-adierazpenagatik edo sexu-garapenagatik ez ezik, beste diskriminazio-arrazoi batzuegatik ere, hala nola adinagatik, sexuagatik, arraza- edo etnia-jatorriagatik, nazionalitateagatik, erlijioagatik, desgaitasunagatik, gaixotasunagatik, egoera serologikoagatik, hizkuntzagatik, gizarte-mailagatik, migrazioagatik, administrazio-egoeragatik edo beste edozein egoera edo inguruabar pertsonal edo sozialengatik. Apartatu honetan deskribatutako diskriminazio-

¹¹⁰⁷ BOEren 177. zenbakian, 2022ko uztailaren 25eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-12291>

kausak gertatzen direnean eta elkarri eragiten diotenean, diskriminazio interseksionala sortzen da, diskriminazio-modu espezifiko gisa.

III. TITULUA

LGTBI pertsonen berdintasuna aniztasunean sustatzeko politika publikoak

VIII. KAPITULUA

Komunikazioaren eta informazioaren eremuko neurriak

50. artikulua.— Titulartasun pribatuko komunikabideen autorregulazioa sustatzea

2. Gaztela-Mantxako Erkidegoen Batzordeak gizarte-komunikabideetako profesionalei sexu-aniztasunari buruzko prestakuntza ematea sustatuko du, eta autorregulazio-itunak bultzatuko ditu titulartasun pribatuko komunikabideetan, berdintasunaren errespetua eta sexu-orientazioagatiko, sexu-identitateagatiko, genero-adierazpenagatiko edo sexu-garapenagatiko diskriminazioaren debekua txerta ditzaten, bai informazio- eta publizitate-dukietan, bai erabilitako hizkuntzan. Horretarako, Gaztela-Mantxako Erkidegoen Batzordeak gomendioak egingo ditu, eta kode deontologikoak, jardunbide egokiak eta estilo-eskuliburuak garatzeko aholkuak emango ditu, LGTBI pertsonen askotariko eta berdintasunezko informazioa emateko.

Azken xedapenetako lehenengoa.— 4/2011 Legea, martxoaren 10ekoa, Gaztela-Mantxako Enplegu Publikoari buruzkoa, aldatzea

Aldatu egiten da Gaztela-Mantxako Enplegu Publikoari buruzko martxoaren 10eko 4/2011 Legea, eta honela geratzen da idatzita:

Bat. Aldatu egiten da 134.b) artikulua, eta honela idatzita geratzen da:

«Honako arrazoi hauetako batengatik diskriminazioa dakarten jarduketak: arraza- edo etnia-jatorria, erlijioa edo sinesmenak, desgaitasuna, adina, sexu-orientazioa, sexu-identitatea, genero-adierazpena, sexu-garapena, hizkuntza, iritzia, jaioterria edo bizilekua, sexua edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial; bai eta jazarpena ere, haren arrazoia denean: arraza- edo etnia-jatorria, erlijioa edo sinesmenak, desgaitasuna, adina, sexu-orientazioa, sexu-identitatea, genero-adierazpena edo sexu-garapena, eta jazarpena morala, sexuala eta sexuan oinarritutakoa».

Bi. Apartatu hauek gehituko zaizkio 134. artikuluari: Falta oso astunak:

u) Edozein motatako indarkeria edo abusua (arraza- edo etnia-jatorria, erlijioa edo sinesmenak, desgaitasuna, adina, sexu-orientazioa, sexu-identitatea, genero-adierazpena, sexu-garapena, hizkuntza, iritzia, jaioterria edo bizilekua, sexua edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial) jasan duten pertsonen benetako arreta edo laguntza emateari uko egitea.

8.4.10. Kanarietako Autonomia Erkidegoa

8.4.10.1. 9/1986 Legea, abenduaren 11koa, Hezkuntza Sailari kreditu bat transferitzeari buruzkoa¹¹⁰⁸

HITZAURREA

[...]

Lege honetan aurreikusitako kreditu-transferentziarekin lortuko den finantzaketarekin, Kanarietako Gobernuak hasitako ildoari jarraituko zaio espezialitate berrien sorta zabaltzeari, batez ere Lanbide Heziketan: sukaldaritza, ostalaritza-zerbitzuak, ile-apainketa, iturgintza, informatika, etab., eta, gainera, gorputz-hezkuntza eta musika bezalako irakasle tituludunekin lan egin eta zabaldu. Ildo beretik, bigarren hizkuntza, hala nola frantsesa edo alemana, funtsezko aukera gisa ezartzeak eragina du irakasleen eremuan, zeren ingelesa baita ikasleek oro har aukeratzen dutena.

[...]

¹¹⁰⁸ BOEren 12. zenbakian, 1987ko urtarrilaren 14ko alean, argitaratua.

8.4.10.2. 2/1987 Legea, martxoaren 30ekoa, Kanarietako Funtzio Publikoari buruzkoa¹¹⁰⁹

IV. TITULUA Karrerako funtzionarioak

IV. KAPITULUA Estatutu-araubidea

8. ATALA Diziplina-araubidea

58. artikulua

Arau-hauste oso astuntzat joko dira:

b) Edozein jarduketa, baldin eta diskriminazioa badakar arraza, sexu, erlijio, hizkuntza, iritzi, jaioleku edo auzotasun edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial dela eta.

¹¹⁰⁹ BOEren 118. zenbakian, 1987ko maiatzaren 18ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1987-11921>

8.4.10.3. 4/1987 Legea, apirilaren 7koa, Eskola-kontseiluei buruzkoa¹¹¹⁰

I. KAPITULUA Eskola-kontseiluak

2. artikulua

Hauek dira Kanarietako Autonomia Erkidegoaren eremuko irakaskuntza ez-unibertsitarioaren programazio orokorraren helburuak:

Bi. Kanariar identitatearen kontzientzia sustatzea, Kanarietako herriaren balio historikoak, kulturalak eta linguistikoak zabalduz eta ezagutuz.

¹¹¹⁰ BOEren 110. zenbakian, 1987ko maiatzaren 8ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1987-11091>

**8.4.10.4. 9/1994 Legea, uztailaren 20koa,
bigarren hezkuntzako, etxebizitzako,
ingurumeneko eta turismoko ekintza
bereziko plana finantzatzeko transferentzia,
gehigarri eta kreditu bereziari buruzkoa¹¹¹¹**

HITZAURREA

[...]

Gainera, hizkuntza-eskola ofiziala eta prestakuntza tekniko-profesionaleko zentrozen sarea eraikitzea aurreikusten da.

[...]

¹¹¹¹ BOEren 207. zenbakian, 1994ko abuztuaren 30eko alean, argitaratua.

8.4.10.5. 7/1995 Legea, apirilaren 6koa, Turismoaren Antolamenduari buruzkoa¹¹¹²

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Aplikazio-eremua

2. Lege hau jarduera hauei ere aplikatzen zaie:

h) Turismo-jarduera osagarriak, hala nola atrakzioak eta ikuskizunak, horien barruan daudelarik dantza-aretoetan, diskoteketan eta dantzalekuetan egiten direnak; animazio-jarduerak, eta denbora-pasarako eta aisialdirako gainerako jarduerak, zeinak horretarako bereziki gaitutako instalazioetan egiten baitira, bai eta kongresuetarako asistentzia antolatzearekin lotutakoak eta aldibereko itzulpenak ere, betiere lege honi lotutako jarduerak garatzen dituztenean.

II. TITULUA Turismo-jarduera

I. KAPITULUA

Turismoaren arloko eginbeharrak eta eskubideak

3. ATALA

Turismo-erabiltzailearen eskubideak

20. artikulua.— Kexak eta erreklamazioak

2. Establezimenduan argi eta garbi iragarriko da erreklamazio-orriak daudela bezeroen eskura, gaztelaniaz, ingelesez, alemanez eta aukeratu beharreko beste hizkuntza batean.

II. KAPITULUA

Turismo-eskaintzaren antolamendu orokorra

1. ATALA

Enpresa-jarduera turistikoak ezartzeko betekizunak

24. artikulua.— Turismo-jarduerak egitea

3. Araudi espezifikokoak aurreikusten dituen lurralde- eta hizkuntza-edukiei buruzko gaikuntza-probak gainditzen dituzten eta eskatzen den titulazioa dutela egiaztatzen duten pertsonak gaitu egingo dira aldez aurretik turismo-gidarien berezko jardueran sartu eta aritzeko.

¹¹¹² BOEren 122. zenbakian, 1995eko maiatzaren 23ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1995-12102>

V. TITULUA

Turismoko prestakuntza tekniko-profesionala

71. artikulua.— Turismo-prestakuntzarako beste laguntza batzuk

1. Edozein hezkuntza-erakundek turismoko profesionalei zuzendutako espezializazioko edo graduondoko ikastaroak eskaini ahal izango ditu, bere jarduna turismoaren arloan eskumena duen sailarekin koordinatuz.

2. Sail honek turismo-prestakuntzari lagunduko dio beken eta beste laguntza batzuen bidez, bereziki ezagutzak eta abangoardiako teknologiak eskuratzeko, espezialitate berrietarako eta irakasleak prestatzeko, bai eta atzerriko hizkuntzak ikasten hasteko eta hizkuntza horiek hobeto ikasteko ere.

8.4.10.6. 8/1995 Legea, apirilaren 6koa, Irisgarritasunari eta Oztopo Fisikoak Ezabatzeari eta Komunikazioari buruzkoa¹¹¹³

I. TITULUA

Legearen xedea eta aplikazio-eremua

2. artikulua.— Legearen aplikazio-eremua

Lege hau Kanarietako Autonomia Erkidegoaren lurralde-eremuan aplikatuko zaie:

4. Kanarietako administrazio publikoen eskumenekoak diren komunikabideei, Administrazio Publikoaren zerbitzuetan edo haren lanpostuetan sartzeko egun indarrean dauden komunikazio- edo hizkera-sistemei, eta muga edo komunikazio murriztua duten pertsonen parte-hartzea errazteko ezarri behar diren komunikazio- edo informazio-teknikei.

II. TITULUA

Irisgarritasunari buruzko xedapen orokorrak

IV. KAPITULUA

Komunikazioko oztopoei (KO) buruzko xedapenak

19. artikulua.— Irisgarritasuna komunikazio- eta seinaleztapen-sistemetan

1. Kanarietako Gobernuak, administrazio publikoekin lankidetzan, komunikazioan dauden oztopoak erabat ezabatzea sustatuko du, eta komunikazio- eta seinaleztapen-sistemak herritar guztiengana iristea ahalbidetuko duten mekanismoak eta alternatiba teknikoak ezartzea, betiere herritarrek informazioan, komunikazioan, irakaskuntzan, kulturean, aisialdian eta lan-baldintzetan berdintasuna izateko duten eskubidea bermatuz.

2. Autonomia Erkidegoak zeinu-hizkuntzaren irakasleen, hizkuntzaren interpreteen eta gor-itsuen gidarien prestakuntza bultzatuko du, zertarako eta mugatuta dauden pertsonen zuzeneko edozein komunikazio errazteko, hala behar badute, eta Kanarietako administrazio publikoei eskatuko die langile espezializatuek eman dezatela zerbitzu hori.

3. Kanarietako administrazio publikoen titulartasuneko ikus-entzunezko hedabideek neurri teknikoaren plan bat egingo dute, zeinu-hizkuntza edo azpitituluen hizkuntza erabiliz, betiere informaziorako eskubidea pixkanaka bermatu ahal izateko.

21. artikulua.— Entzumen-muga duten pertsonen ingurunerako irispidea

Entzumen-mugak berekin dakartzan komunikazio-zailtasunak gainditzeko, beste komunikazio-teknika osagarri batzuek gain, hala badagokio, akustikoekin batera:

¹¹¹³ BOEren 122. zenbakian, 1995eko maiatzaren 23ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1995-12103>

2. Kanarietako administrazio publikoen titulartasuneko komunikabide sozialek telebistako informazio- eta kultura-programak osatuko dituzte azpitituluen edo zeinu-hizkuntzaren bidez.

8.4.10.7. 1/1997 Legea, otsailaren 7koa, Adingabeen Arreta Integralari buruzkoa¹¹¹⁴

II. TITULUA Eginkizunak, eskumenak eta administrazio- erregistroak

II. KAPITULUA Eskumenen banaketa

11. artikulua.— Uharteetako kabildoen eskumenak

2. Zehazki, uharteetako kabildoei eskumen hauek dagozkie, beren antolaketa-arauek zehazten dituzten administrazio-organo eta -unitateen bitartez:

j) Adingabeen arretarako lanak egiten dituzten profesionalen etengabeko prestakuntzarako eta hobekuntzarako programak eta adingabeen arreta integralari buruzko txostenetan eta proposamenetan erabil daitezkeen metodologiak, eginkizunak, kontzeptuak eta hizkera normalizatzeko programak egiten parte hartzea, bai eta esku hartzeko protokoloetan ere.

III. TITULUA Prebentzio-jarduketak

II. KAPITULUA Sustapen-jarduketak

23. artikulua.— Adingabeen gizarteratzea

2. Kanarietako Autonomia Erkidegoaren lurraldean dauden adingabe atzerritarrek gizarteratzeko laguntza publikoak jaso ahal izango dituzte, batez ere hizkuntza-zailtasunak eta gizarte-usadioen ezagutza gainditzeko.

III. KAPITULUA Jarduera, bitarteko eta produktu jakin batzuen gaineko jarduketak

36. artikulua.— Adingabeentzako publizitatea

1. Kanarietako Autonomia Erkidegoaren lurraldean zabaltzen den adingabeentzako publizitateak arauzko mugak izan beharko ditu, eta muga horiek jardun-printzipio hauek errespetatzera behartuko dute:

a) Hizkuntza eta mezuak haurren kolektiboen garapen-mailetara egokitzea.

¹¹¹⁴ BOEren 63. zenbakian, 1997ko martxoaren 14ko alean, argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1997-5498>

8.4.10.8. 2/1997 Legea, martxoaren 24koa, Canarias sariei buruzkoa¹¹¹⁵

3. artikulua.— Modalitateen edukia

Modalitate bakoitzaren xedea eta edukia honako hauek izango dira:

a) Literaturako Canarias Saria pertsona edo erakunde jakin batzuei emango zaie, hain zuzen ere, kanariar kultura aberasteko ekarpen garrantzitsua egiten dutenei, baldin eta sortze-lana hizkuntza erabiliz egiten badute.

¹¹¹⁵ BOEren 94. zenbakian, 1997ko apirilaren 19ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1997-8450>

**8.4.10.9. 4/1999 Legea, martxoaren 25ekoa,
Kanarietako Ondare Historikoari
buruzkoa¹¹¹⁶**

**ATARIKO TITULUA
Xedapen orokorrak**

2. artikulua.— Kanarietako ondare historikoaren eraketa

Kanarietako ondare historikoaren barruan sartzen dira, era berean, herri-kulturaren eta kultura tradizionalaren ondasun immaterialak eta Kanarietan hitz egiten den espainieraren hizkuntza-berezitasunak.

¹¹¹⁶ BOEren 85. zenbakian, 1999ko apirilaren 9ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1999-7981>

8.4.10.10. 13/2003 Legea, apirilaren 4koa, Kanarietako Helduen Hezkuntza eta Prestakuntza Iraunkorrari buruzkoa¹¹¹⁷

I. TITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Helduen hezkuntza eta prestakuntza iraunkorraren helburuak

Helduen hezkuntza eta prestakuntza iraunkorra honako helburu hauek lortzera bideratuko da:

i) Kanarietako identitatea ezagutzea eta kontserbatzea erraztea, eta haren ezaugarri naturalak, historikoak, kulturalak eta linguistikoak errespetatzea, hargatik eragotzi gabe tolerantzia eta beste identitate kultural batzuekiko trukea sustatzea.

II. TITULUA Sustapena eta antolamendua

9. artikulua.— Berdintasuna

2. Etorकिन integrazioa erraztuko duten programak lehenetsiko dira, bereziki gaztelania ikasteari dagokionez, bai eta gure kulturaren oinarrizko osagaiak ezagutzeari dagokionez ere.

IV. TITULUA Partaidetza eta antolaketa

12. artikulua.— Helduak

2. Administrazio publikoentzat, honako hauek helburu dituzten ekintzek izango dute lehentasuna:

c) Teknologia berrietan eta hizkuntzetan prestakuntza edo birkualifikazioa behar duten pertsonak edo kolektiboak.

Bigarren xedapen gehigarria

Hizkuntza-eskola ofizialak helduen hezkuntzako zentrotzat hartuko dira helduen kolektibo jakin batzuentzat berariaz antolatzen dituzten eskaintzei dagokienez, eta beren programazioetan ezarriko dituzte lege honen 6., 7. eta 11. artikuluetan ezarritakora egokitzeko beharrezko egokitzapenak.

¹¹¹⁷ BOEren 134. zenbakian, 2003ko ekainaren 5eko alean, argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-11271>

8.4.10.11. 15/2003 Legea, apirilaren 8koa, Familia-bitartekaritzari buruzkoa¹¹¹⁸

III. TITULUA Zehapen-araubidea

17. artikulua.— Arau-hauste oso astunak

Hauek dira arau-hauste oso astunak:

a) Diskriminazioa dakarren edozein jarduketa, edozein dela ere diskriminazioaren zioa: bitartekaritzaren mendean dauden aldeen arraza, sexua, erlijioa, hizkuntza, sorlekua, auzotasuna edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial.

¹¹¹⁸ BOEren 134. zenbakian, 2003ko ekainaren 5eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-11273>

8.4.10.12. 7/2007 Legea, apirilaren 13koa, Kanarietako Gazteriari buruzkoa¹¹¹⁹

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Printzipio gidariak

1. Honako hauek dira administrazioek gazteriaren arloan egiten dituzten programen eta ekintzen printzipio gidariak:

i) Kulturartekotasuna. Gazteek beste erregio eta herrialde batzuetako ohiturak eta tradizioak ezagutzea ahalbidetuko duten programak eta ekintzak sustatuko dira, bai eta gazteek gure uhartediko ohiturak ezagutzea ahalbidetuko dutenak ere, Kanarietako kultura nazioartean proiektatuz. Era berean, hizkuntzak ikastea sustatuko da, komunikaziorako oinarrizko tresna den aldetik; horretarako, besteak beste, mugikortasuna eta trukeak bultzatuko dira gero eta globalizatuagoa dagoen mundu honetan, non komeni baita gazteei zuzendutako politikak gure mugetatik harago bideratzea.

¹¹¹⁹ BOEren 124. zenbakian, 2007ko maiatzaren 24ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-10409>

8.4.10.13. 2/2008 Legea, maiatzaren 28koa, Kanarietako Poliziaren Kidego Orokorrari buruzkoa¹¹²⁰

II. KAPITULUA Kanarietako Poliziaren Kidego Orokorra

4. ATALA

Egitura eta antolaketa

3. AZPIATALA

Sarrera eta igoera

24. artikulua.— Hautaketa-sistemaren printzipioak

8. Deialdietan atzerriko hizkuntzen ezagutza balioesteko modua ezarriko da.

5. AZPIATALA

Lanpostuak eta horiek betetzea

31. artikulua.— Lanpostuen zerrenda

3. Atzerriko hizkuntzak jakitea beharrezkoa izango da beren ezaugarriengatik hala behar duten lanpostuetan.

7. ATALA

Diziplina-araubidea

2. AZPIATALA

Diziplina-faltak

63. artikulua.— Falta oso astunak

Hauek dira falta oso astunak:

2. Honako arrazoi hauetako batengatik diskriminazioa dakarten jarduerak: arraza edo jatorri etnikoa, erlijioa edo sinesmenak, desgaitasuna, adina edo sexu-orientazioa, sexua, hizkuntza, iritzia, sorlekua edo bizilekua edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial, bai eta arau-hauste oso astunak dira arraza edo jatorri etnikoan, erlijioan edo sinesmenetan, desgaitasunean eta adinean edo sexu-orientazioan oinarritutako jazarpenak eta jazarpen morala, sexuala eta sexuan oinarritutakoa.

¹¹²⁰ BOEren 175. zenbakian, 2008ko uztailaren 21eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-12494>

8.4.10.14. 4/2009 Legea, apirilaren 24koa, Garapenerako Nazioarteko Lankidetzari buruzkoa¹¹²¹

I. KAPITULUA

Garapenerako lankidetzaren Kanarietako Autonomia Erkidegoan

3. artikulua.— Helburuak

Garapenerako lankidetzaren eta nazioarteko elkartasunaren jarduera Kanarietako herritarrek arlo horretan duten konpromisoan eta parte-hartzean oinarritzen da, eta gizabanakoen, herrialdeen eta herrien giza gaitasunak, gaitasun sozialak eta ekonomikoak areagotzera bideratuta dago, batez ere behartsuenenak. Garapenerako Nazioarteko Lankidetzari buruzko Legearen 3. artikuluan araututako helburuez gain, honako hauek ere lortu beharko ditu:

d) Herrien kultura-identitateak errespetatu eta sustatzea, hizkuntza-ondarea eta erlijio-sinesmenak barne.

¹¹²¹ BOEren 132. zenbakian, 2009ko ekainaren leko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2009-9045>

8.4.10.15. 1/2010 Legea, otsailaren 26koa, Kanarietako Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerakoa¹¹²²

ZIOEN AZALPENA

[...]

1/1994 Legearen bidez Kanarietako Emakumearen Institutua sortu zenetik, hiru berdintasun-plan onetsi dira Kanarietan: Kanarietako Berdintasunerako I. Plana, 1995-1996; Kanarietako Berdintasunerako II. Plana, 1997-2000; Kanarietako Berdintasunerako III. Plana, 2003-2006; berdintasuna sustatzeko Europako zenbait programa garatu dira berdintasunaren aspektu guztietan, hala nola Nows, Equal Ariadna 2004-2007, Equal Futur @, Interreg IIIB Violeta; Kanarietako Indarkeria Programa 2002-2006; 16/2003 Legea, apirilaren 8koa, genero-indarkeriaren aurkako prebentzio eta emakumeen babes integralari buruzkoa. Kanarietako Gobernuak hainbat dekretu eta agindu onetsi ditu, baita hizkera ez-sexistaren erabilera administratiboari buruzko argitalpenak ere, berdintasuna eta genero-ikuspegia sustatzeko sailarteko batzordea, betiere berdintasuna lortzeko eta indarkeriaren biktima diren emakumeen babesa dinamizatzeke.

[...]

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Administrazio publikoaren jardunaren oinarri diren printzipio orokorrak

Lege honen xedea lortzeko, Kanarietako botere publikoen jardun-printzipio orokorrak izango dira, haien eskumenen esparruan:

10. Beharrezko neurriak hartzea hizkuntzaren erabilera sexista ezabatzeko, eta emakumeen eta gizonen irudiaren erabilera, sexuen arteko berdintasunean oinarritua, bizitza publikoaren eta pribatuaren eremu guztietan bermatu eta sustatzea.

¹¹²² BOEren 67. zenbakian, 2010eko martxoaren 18ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-4518>

I. TITULUA

Genero-berdintasuna sustatzeko politika publikoak

I. KAPITULUA

Politika publikoetan genero-ikuspegia txertatzea

10. artikulua.— Hizkera ez-sexista eta irudi publikoa komunikabideetan eta publizitatean

1. Kanarietako Gobernuak bermatu egingo du hizkuntzaren erabilera ez-sexista, eta berdintasunezko tratamendua emango die politiken garapenean erabiltzen dituen eduki eta irudiei.

Horretarako, jardunbide egokien kodeak hartzea sustatuko du, emakumeen eta gizonen arteko berdintasun-balioak transmititzeko.

2. Erregelamendu bidez, Kanarietako Gobernuak administrazio-hizkeraren erabilera ez-sexistarako gomendioak emango ditu, betiere ezkutuko sexismoak eta diskriminazioak ezabatzeke, eta haien aplikazio-eremua xedatuko du.

3. Kanarietako botere publikoek genero-ikuspegia txertatuko dute informazioaren, komunikazioaren eta ezagutzaren teknologia berrien plangintzan eta hedapenean. Hizkuntzaren, komunikazioaren eta publizitatearen erabilera ez-sexista ulertu behar da erabilitako euskarri dokumental guztiei dagokienez, baita zuzeneko komunikazioari dagokionez ere.

11. artikulua.— Genero-ikuspegia duten estatistikak eta ikerketak

3. Hezkuntzaren eremuan genero-ikuspegidun azterlanak dinamizatuko dira, jolasei, hizkuntzaren erabilerei eta lan-orientazioei dagokienez, besteak beste.

II. KAPITULUA

Berdintasuna enpleguan

1. ATALA

Lan-berdintasuna Kanarietako sektore pribatuan eta funtzio publikoan

1. AZPIATALA

Berdintasuna sektore pribatuko lan-eremuan

31. artikulua.— Negoziazio kolektiboa

3. Kanarietako Autonomia Erkidegoko Administrazioak bermatuko du hitzarmen kolektiboek:

b) Hizkuntzaren erabilera ez-sexista egin dezaten.

IV. KAPITULUA

Osasuna eta gizarte-ongizatea sustatzeko eta babesteko politikak

1. ATALA

Osasuna sustatu eta bermatzea

45. artikulua.— Genero-ikuspegia Kanarietako osasun-sistema publikoan

9. Kanarietako osasun-sistemak modu berezian aplikatuko du hizkera ez-sexista, haren forma guztietan, eta genero-estereotipoak ezabatzeko irizpidea, zuzenean edo beste pertsona batzuen bitartez sortzen dituen dokumentuetan eta euskarrietan, bai komunikazioetara, bai informaziora, jardueren hedapenera eta osasun-hezkuntzara zuzendutakoetan.

V. KAPITULUA

Emakumeak sustatzeko eta artatzeko politikak

58. artikulua.— Teknologia berriak

2. Informazioaren eta komunikazioaren teknologien eremuan, Kanarietako Administrazioak oso-osoan edo zati batean finantzatutako proiektuetan bermatuko da hizkera eta edukia sexistak ez izatea.

VII. KAPITULUA

Irudia eta komunikabideak

66. artikulua.— Komunikabide sozialak

1. Kanarietako Autonomia Erkidegoaren eskumen-eremuko komunikabide sozialek hizkuntzaren erabilera ez-sexista sustatuko dute, eta estereotipo sexistarik gabeko emakumeen eta gizonen irudiaren transmisioa bultzatuko dute.

Bigarren xedapen gehigarria.— Kanarietako legeria autonomikoaren aldaketak

Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eraginkorrerako martxoaren 22ko 3/2007 Lege Organikoan xedatutakoa aplikatuz, Kanarietako administrazio publikoan testu arauemaile guztiak berrikusiko dira, Kanarietako emakumeek erabateko herritartasuna izateari dagokionez, hizkeran maskulino generiko sistematikoaren erabilera ezabatuz eta bi sexuen ordezkari paritariora egokituz, kasuan-kasuan egoki den moduan.

LEGEAREN ERANSKINA

Hezkidetza eta hezkuntza ez-sexista

Hezkuntzan nahitako ikuspegia eta ekintza, rol eta estereotipo sexistak eta genero-desberdintasuna gainditzera bideratua. Hezkidetzak pertsonaren garapen integralaren ortzi-mugari egiten dio erreferentzia, genero-mugak gaindituz, bai eta [...] hizkuntzaren erabilera ez-sexista [...] bezalako prozesuei ere.

[...]

Hizkera ez-sexista

Hizketaren edo hizkuntzaren erabileraren ezaugarri eta fenomenoen multzoa, zeina zehazten baitu emakumeen ikuskera androzentriko eta diskriminatzaile batek, ikusezintasunaren, azpiordezkapenaren edo gizonaren mendeko identifikazioaren bidez, izaki edo entitate eratorri gisa eta ez indibidual gisa. Hizkera sexistaren barruan sartzen da maskulino generiko orohartzailearen erabilera arauemailea; maskulino horrek femeninoa gutxiesteko edo ez egoteko lekura baztertzen du, eta moral bikoitza legitimatzen du bi sexuentzat, esanahi desberdinak edo kontrakoak esleitzen eta sozializatzen dituelako kontzeptu berberetarako maskulinoan eta femeninoan, edo ezaugarri peioratiboak, diskriminatzaileak edo azpibalioespenekoak emakumeekin lotutako hitzei lotzen dizkielako. Erabilera sexista ez da hizkuntza artikulatura mugatzen, hizkuntza sinboliko eta ikonografikoaren berezko ezaugarri edo fenomenoetara ere hedatzen da.

[...]

Berdintasun-planak enpresetan

Enpresa publiko zein pribatuek emakumeen eta gizonen arteko berdintasunean dauden lan-baldintzak eta lan-harremanak sustatzeko hartutako neurrien multzo antolatua. Enpresako berdintasun-planek jarduketa integralak jaso behar dituzte enpresaren barruan diagnostiko sistematiko batek agerian jarritako genero-desberdintasunen multzoari dagozkionez, eta honako kasuistika honetara heda daitezke: [...] hizkera, komunikazio eta publizitate ez-sexistaren irizpideak aplikatzea [...].

[...]

Kalitate-zigilua eta enpresa-bikaintasunaren marka genero-berdintasunean

Genero-berdintasuna sustatzen duten enpresak bereizteko eta sustatzeko neurriak, botere publikoek hartuak, enpleguaren eta enpresaren eremuan emakumeen eta gizonen berdintasuna lortzeko. Horretarako, kalitate-zigiluak eta bikaintasun-markak enpresa-ekimenak balioesten dituzte arlo hauetan: [...] hizkera, komunikazioa eta publizitatea modu sexistan ez erabiltzeko irizpideak aplikatzea [...].

**8.4.10.16. 4/2012 Legea, ekainaren 25ekoa,
Neurri Administratibo eta Fiskalei
buruzkoa¹¹²³**

**II. LIBURUA
Neurri fiskalak**

**III. TITULUA
Kanarietako Araubide Ekonomiko eta Fiskaletik
eratorritako tributuak**

**KAPITULU BAKARRA
Kanarietako zerharkako zerga orokorra**

**I. atala
Barne-salbuespenak**

50. artikulua.— Salbuespenak barne-eragiketetan

Bat. Hurrengo eragiketak salbuetsita daude Kanarietako zeharkako zerga orokorretik:

9. Zerbitzu hauek ematea: haurren eta gazteen hezkuntza, haurren zaintza eta zainketa, eskola-jantokia bitarteko klase arteko denboran ikastetxeetan edo eskolaz kanpoko ordutegiko haurtzaindegi-zerbitzuko geletan hurrei emandako arreta, eskolako, unibertsitateko eta graduondoko irakaskuntza, hizkuntzen irakaskuntza eta lanbide-heziketa eta lanbide-birziklapena, zuzenbide publikoko erakundeek edo jarduera horiek gauzatzeko baimendutako erakunde pribatuek eskainitakoak direnean.¹¹²⁴

¹¹²³ BOEren 166. zenbakian, 2012ko uztailaren 12ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2012-9282>

¹¹²⁴ Kanarietako Autonomia Erkidegoaren 2022rako Aurrekontu Orokorrei buruzko abenduaren 28ko 6/2021 Legearen azken xedapenetako hamargarrenak emandako idazkera (BOE, 41. zenbakia, 2022ko otsailaren 17ko alea).

**8.4.10.17. 1/2014 Legea, maiatzaren 15ekoa,
egoitza Kanaria Handiko Santa María de
Guía-n duen “Universidad Fernando Pessoa-
Canarias (UFP-C)” unibertsitate pribatua
aitortzekoa¹¹²⁵**

ZIOEN AZALPENA

[...]

Irakaskuntzen hasierako eskaintza horrek eta horietatik eratortzen diren ikerketa-ildoek Kanarietako Autonomia Erkidegoko unibertsitate-eskaintza osatuko lukete, orientazio-osagai bat —praktikara, enplegura, nazioartekotzera eta eleaniztasunera bideratuta—, eta prestakuntza osoa ekarriko lukete, non gaur egun lan-merkatua eta gizartea eskatzen ari diren ezagutza espezifikoak, trebetasunak, gaitasun profesionalak eta balioak biltzen diren, liderrak eta profesional eraginkorrak heziz, zeinak gai izango baitira gizarte global berriaren beharrianei erantzuteko, goimailako hezkuntzaren mailak gure gizartean igoz, zeinak onura lortuko baitu prestakuntza eta ikerketa-prozesuetatik, eta lagundu eta zabalduko ditu Kanarietako garapen ekonomikoa eta gizarte-ongizatea.

[...]

¹¹²⁵ BOEren 133. zenbakian, 2014ko ekainaren 2ko alean, argitaratua.

8.4.10.18. 12/2014 Legea, abenduaren 26koa, Gardentasunari eta Informazio Publikoa eskuratzeari buruzkoa¹¹²⁶

I. TITULUA Xedapen orokorrak

7. artikulua.— Gardentasun-betebeharra

2. Gardentasun-betebeharra betetzeko, eta lege honetan aurreikusitako moduan, aipatutako erakundeek honako hauek egin behar dituzte:

f) Gardentasun-betebeharraren mendeko informazioa argitaratzea, hizkera ez-sexista eta ez-diskriminatzailea erabiliz.

¹¹²⁶ BOEren 32. zenbakian, 2015eko otsailaren 6ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-1114>

8.4.10.19. 13/2014 Legea, abenduaren 26koa, Kanarietako Autonomia Erkidegoko Irrati eta Telebista Publikoei buruzkoa¹¹²⁷

I. TITULUA Printzipio orokorrak

3. artikulua.— Irrati eta telebistako zerbitzu publikoaren eskudantzia eta printzipioak

2. Zerbitzu publikoaren eginkizuna egikaritzean, printzipio hauek bete beharko ditu RTVC ente publikoak:

o) Estatu espainiarreko, Europar Batasuneko estatu kideetako, Afrikako kontinenteko eta Kanariekin lotura historiko berezia duten estatu amerikar gaztelania-hiztunetako herritarren arteko informazio-trukea eta elkarren ezagutza bultzatzea.

q) Kanarietako herriaren historia-, kultura-, hezkuntza- eta hizkuntza-balioak sustatzea, haien aberastasun eta aldaera osoan.

r) Kanarietan hitz egiten den espainieraren hizkuntza-modalitatearen onarpena eta erabilera sustatzea.

s) Kanariarrek atzerriko hizkuntzak ezagutu eta erabil ditzaten sustatzea.

¹¹²⁷ BOEren 32. zenbakian, 2015eko otsailaren 6ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-1115>

**8.4.10.20. 4/2017 Legea, uztailaren 13koa,
Kanarietako Lurzoruari eta Naturagune
Babestuei buruzkoa¹¹²⁸**

**III. TITULUA
Lurzoruaren antolamendua**

**VI. KAPITULUA
Hirigintza-antolamendurako tresnak**

2. ATALA

Hirigintza-plangintzaren arau teknikoak

141. artikulua.— Arau teknikoak

1. Kanarietako Gobernuak, lurralde- eta hirigintza-antolamenduaren arloan eskumena duen sailaren titularrak proposatuta, dekretu bidez onetsiko ditu hirigintza-plangintzaren arau teknikoak, honako hauek ezartzeko:

h) Aurkibideen txantiloien normalizazioa eta garapen sistematikoa; antolamendutresnen edukiaren estandarrak, betiere horien guztien identifikazio-siglak, formatua, bolumena eta hizkera harmonizatzeko, betiere horrela pertsona guztiek haiek errazago uler eta erabil ditzaten eta idazketa-lanak sinplifika daitezen.

¹¹²⁸ BOEren 216. zenbakian, 2017ko irailaren 8ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-10295>

8.4.10.21. 3/2018 Legea, urriaren 9koa, Kanarietako Logopeden Elkargo Profesionala sortzekoa¹¹²⁹

HITZAURREA

Abuztuaren 30eko 1419/1991 Errege Dekretuaren bidez, logopediako diplomadunaren unibertsitate-titulu ofiziala ezarri zen, bai eta titulu hori lortzera bideratutako ikasketa-planen jarraibide orokorrak ere, betiere prestakuntza teoriko-praktiko egokia emate aldera, hizketa-nahasmenduak prebenitzeko, ebaluatzeko eta horietan esku hartzeko jarduerak behar bezala egiteko, bai haurrengan, bai helduengan.

[...]

Azaroaren 21eko 44/2003 Legeak, Osasun Lanbideen Antolamenduari buruzkoak, 2.2.b) artikuluan honela definitu zuen logopedaren lanbidea: “Diplomadun mailako lanbide sanitario tituluduna eta arautua”; lege horren 7.2.f) artikulua arabera, lanbide horren eginkizunen artean daude “entzumenaren, fonazioaren eta hizketaren nahasmenduak prebenitu, ebaluatu eta berreskuratzeko jarduerak, diziplina horri dagozkion teknika terapeutikoen bidez”.

[...]

Xedapen iragankor bakarra.— Profesionalak beste titulazio batzuekin integratzea

Lege hau indarrean jarri eta hurrengo bi urteetako epean hala eskatzen badute, Kanarietako Logopeden Elkargo Profesionalean sartu ahal izango dira hizketaren eta entzumenaren perturbazioen arloan lan egin duten edo lan egiten duten pertsonak, baldin eta logopediako diplomadun- edo gradudun-titulurik ez badute eta honako kasu hauetako batean badaude:

1. Logopediaren arloan abuztuaren 30eko 1419/1991 Errege Dekretua indarrean jarri aurreko bost urteetan gutxienez lanean aritu izana egiaztatzen duten pertsonak, baldin eta honako titulazio hauetako bat badute:

a) Entzumenaren eta ahozko eta idatzizko hizkuntzaren nahasmenduetako irakasle espezializatuaren titulua, hezkuntzaren arloan eskuduna den ministerioak emandakoa.

b) Hizketaren eta entzumenaren nahasmenduetako espezialistaren diploma ofiziala (logopedia), edozein unibertsitatek emana eta, ondoren, hezkuntza-arloan eskumena duen ministerioak homologatua.

¹¹²⁹ BOEren 268. zenbakian, 2018ko azaroaren 6ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-15141>

8.4.10.22. 1/2018 Lege Organikoa, azaroaren 5ekoa, Kanarietako Autonomia Estatutua erreformatzekoa¹¹³⁰

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Uhartedi atlantikoa

2. Kanarietako herriaren autogobernua Konstituzioan oinarritzen da, eta honako hauetan oinarritzen da: kokapen geografikoaren berezitasunean, haren lurraldearen eta baliabide naturalen balioan, haren instituzio publikoen sustraitzean edo haren ekonomiaren bokazio atlantikoan, bai eta nortasun politiko propioaren garapenean ere, uhartedian bizi diren pertsonen historia, kultura, hizketa eta ohituren kontzepzio espezifikoarekin batera.

I. TITULUA Eskubideak, eginbeharrak eta printzipio artezkariak

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

11. artikulua.— Berdintasun- eta lankidetzak-eskubidea

2. Botere publikoek tratu-berdintasunerako eskubidea bermatuko dute, bai eta ez dela diskriminaziorik izango arrazoi hauengatik: sexua, generoa, jaiotza, etnizitatea, ideia politiko eta erlijiosoak, adina, desgaitasuna, sexu-orientazioa edo -identitatea, gaixotasuna, hizkuntza edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial. Diskriminaziorako debekuak ez du galaraziko sektore, talde edo behartsuen aldeko ekintza positiboak egiterik.

II. KAPITULUA Eskubideak eta eginbeharrak

16. artikulua.— Desgaitasuna edo mendekotasuna duten pertsonen eskubideak

4. Espainiar zeinu-hizkuntza eta hizkuntza hori aukeratzen duten gorren tratu-berdintasuna lortzea ahalbidetzen duten baldintzak; izan ere, zeinu-hizkuntza irakatsi, babestu eta errespetatuko da. Ondorio horietarako, eta beste ekintza batzuen artean, behar diren neurriak hartuko dira, zeinu-hizkuntzaren bidez gorren eta Erkidegoko Administrazioen arteko komunikazioa bideratzeko.

¹¹³⁰ BOEren 268. zenbakian, 2018ko azaroaren 6ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-15138>

27. artikulua.— Eskubidea kultura-eremuan

4. Kanarietako botere publikoek zainduko dute honako hauek babestu eta defendatzea: Kanarietako identitatea, ondare historikoa, eta balio eta interesak; hispaniarreko aborigenen eta Uhartedia populatzen izan zuten gainerako kulturen legatu etnografiko eta arkeologikoa, bai eta hizkuntza-modalitate guztiak ere, bereziki gomerar txistua.

III. KAPITULUA
Printzipio artezkariak

37. artikulua.— Printzipio artezkariak

Kanarietako botere publikoek euren politikaren printzipio artezkari gisa hartzen dute:

7. Kanarietako espainieraren defentsa, sustapen eta ikasketa, espainiera atlantikoaren hizkuntza-aldiera den aldetik.

137. artikulua.— Kultura-ondarea

1. Kanarietako Autonomia Erkidegoari eskumen eskusiboa dagokio kultura-ondarearen gainean, ezertan galarazi gabe Konstituzioaren 149.2 artikulua; eskumen horrek ondokoen araubide juridikoaren erregulazioa hartzen du: ondare hori osatzen duten ondasunak, jarduerak eta gainerako adierazpenak, eurok dituzten balio historiko, arkitektoniko, artistiko, arkeologiko, etnografiko, paleontologiko, zientifiko edo teknikoengatik; bai eta kanariar berezko kulturako ondasun immaterialak eta Kanarietan hitz egiten den espainieraren hizkuntza-berezitasunak.

8.4.10.23. 5/2019 Legea, apirilaren 9koa, Kanarietako Irakurketa eta Liburutegiei buruzkoa¹¹³¹

HITZAURREA

[...]

Irakurketa sustatzearen garrantzia VI. tituluan arautzen diren sustapen-planen bidez indartzen da. Plan horietan arreta berezia jarriko zaie haur eta gazteei, hizkuntza-gutxiengoei, haien integrazioa errazteko, eta gizarte-egoera ahuleneko sektoreei, arreta berezia jarritz desgaitasuna duten pertsonen, bai eta edozein adinetako pertsonen etengabeko ikaskuntzari ere.

[...]

I. TITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Liburutegiaren kontzeptua, sailkapena eta definizioak

3. Lege honen ondorioetarako, honako hauek honela ulertzen dira:

– Hizkuntza-gutxiengoa: biztanleriaren gutxiengo batek erabiltzen duen hizkuntza edo lengoia, erkidego horretako hizkuntza ofizialaz edo ofizialez bestelakoa.

4. artikulua.— Liburutegien printzipioak eta balioak

2. Liburutegien printzipioak eta balioak honako hauek dira:

c) Pluraltasuna; hori dela bide, gizartearen aniztasuna eta hizkuntza- edo ikonografia-aberastasuna islatzen duten ahalik eta dokumentu gehien eskuratu, gorde eta eskuratu beharko dira.

II. TITULUA Kanarietako liburutegi-sistema

III. KAPITULUA Kanarietako liburutegi-sistemako gainerako liburutegiak

13. artikulua.— Udal-titulartasuneko liburutegiak

3. Gutxiengo etniko, linguistiko eta kulturei kultura arteko liburutegi-zerbitzuak eskaintzeaz arduratuko dira, eta udalerriko gizarte-zerbitzuekin koordinatu ahal izango dira horretarako, baita etxetik irteteko ezintasuna duten erabiltzaileei mailegu-zerbitzua errazteko ere.

¹¹³¹ BOEren 110. zenbakian, 2019ko maiatzaren 8ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-6773>

III. TITULUA

Kanarietako liburutegi publikoen sarea

III. KAPITULUA

Erabiltzaileen eskubide eta betebeharrak

25. artikulua.— Kanarietako liburutegi publikoen sareko liburutegietako erabiltzaileen eskubideak

Kanarietako liburutegi publikoen sareko liburutegietako erabiltzaileek eskubide hauek izango dituzte:

g) Hizkuntza-zailtasunak, zailtasun psikikoak, sentsorialak eta sozioekonomikoak dituzten biztanleen taldeentzako irisgarritasuna, diskriminaziorik eza eta aukeraber dintasuna, jendearen eskura dauden liburutegiak eta zerbitzuak erabiltzeko. Horretarako, irakurketa sustatzeko planetan arreta berezia eskainiko zaie formatu irisgarrien hedapenari eta normalizazioari.

V. TITULUA

Kanarietako liburutegi-sistemaren antolaketa-egitura

I. KAPITULUA

Kanarietako Irakurketa eta Liburutegien Kontseilua

31. artikulua.— Osaera, eskumenak, antolaketa eta funtzionamendua

1. Kanarietako Irakurketa eta Liburutegien Kontseilua, besteak beste, honako hauek osatuko dute:

c) Kontseilukideak:

j. Kanarietako Hizkuntzaren Akademiako ordezkari bat, instituzio horrek proposatuta.

VI. TITULUA

Irakurketa sustatzea

37. artikulua.— Irakurketa sustatzeko planen edukia

2. Irakurketa sustatzeko planek arreta berezia jarriko dute haur eta gazteengan, hizkuntza-gutxiengoengan —haien integrazioa errazteko—, eta gizarte-egoera ahuleneko sektoreetan, betiere arreta berezia jarritz desgaitasuna duten pertsonengan, bai eta edozein adinetako pertsonen etengabeko ikaskuntzan ere. Formatu eta metodo irisgarrien sustapena eta normalizazioa hartuko dira kontuan, hala nola irakurketa erraza, braille alfabetoa, soinu-euskarriak eta euskarri digitalak, bai eta irakurketa errazteko oinarritzko laguntza-produktuak ere.

IX. TITULUA

Kanarietako ondare bibliografikoa

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

44. artikulua.— Kanarietako ondare bibliografikoa

2. Kanarietako ondare bibliografikoaren barruan sartzen dira, era berean, obra literario, historiko, zientifiko edo artistiko unitarioak edo seriatuak, eskuz idatzitako edo inprimatutako eskriturakoak, edo hizkuntza kodifikatuan erregistratutakoak, baldin eta gutxienez hiru ale berdin-berdin daudela egiaztatzen ez bada, bai eta beren ezaugarriren batengatik bakartzat jo daitezkeenak eta ehun urtetik gorako antzinatasuna dutenak ere. Ale kopuru hori dagoela ulertuko da 1958tik aurrera argitaratutako lanen kasuan.

8.4.10.24. 6/2019 Legea, apirilaren 9koa, Nekazaritzako Elikagaien Kalitateari buruzkoa¹¹³²

II. TITULUA Kalitate bereizia

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

29. artikulua.— Babesaren irismena

3. Kalitate-araubide bati lotuta egotearren babestutako izenak ezin izango dira erabili aipamen geografiko baten araudi espezifikokoak eskatutako betekizunak betetzen ez dituzten izaera bereko edo antzeko izaerako produktuen izendapenean, aurkezpenean edo publizitatean, nahiz eta izen horiek beste hizkuntza batzuetara itzulita egon edo aurretik “mota”, “estilo”, “imitazio” edo antzeko adierazpenak izan, ez eta produktuaren benetako jatorria adierazten denean ere.

¹¹³² BOEren 110. zenbakian, 2019ko maiatzaren 8ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-6774>

**8.4.10.25. 9/2019 Legea, apirilaren 9koa,
“Hesperideen Unibertsitatea” unibertsitate
pribatua aitortzekoa¹¹³³**

HITZAURREA

[...]

Hesperideen Unibertsitateak, hala badagokio, kontuan hartuko du Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eraginkorrerako martxoaren 22ko 3/2007 Lege Organikoaren IV. tituluaren III. kapituluaren (enpresetako berdintasun-planak eta berdintasuna sustatzeko beste neurri batzuk) ezarritakoa. Era berean, kontuan izango du Kanarietako Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako otsailaren 26ko 1/2010 Legearen 10. artikuluan (hizkera ez-sexista eta irudi publikoa komunikabide sozialetan eta publizitatean) xedatutakoa.

[...]

¹¹³³ BOEren 128. zenbakian, 2019ko maiatzaren 29ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2019-7958>

8.4.10.26. 11/2019 Legea, apirilaren 25ekoa, Kanarietako Kultura Ondareari buruzkoa¹¹³⁴

HITZAURREA

I

[...]

Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearen urriaren 1eko 39/2015 Legearen 129. artikuluan aurreikusitakoaren arabera, lege honek printzipio hauek betetzen ditu: beharrizana, efikazia, proportzionaltasuna, segurtasun juridikoa, gardentasuna eta efizientzia. [...] Proportzionaltasun-printzipioaren arabera, lege honek aspektu hauek arautzen ditu: Kanarietako administrazio publikoen eskumenak; organo eta instituzio aholku-emaileen eskumenak; babes-ondasun eta -tresnen kategoriak, eta Kanarietako kultura-ondareko ondasunak babesteko araubide erkidea eta espezifikoa; ikuskatzailletza, eta zehapen-araubidea; izan ere, aspektu horiek guztiak beharrezkoak dira legearen bidez lortu nahi diren xedeak erdiesteko. Lege-testu hau onestea da eskubideak gutxien murrizten dituen neurria, hartzaileei behar-beharrezkoak diren betebeharrak soilik ezartzen baitizkie; izan ere, Kanarietako kultura-ondarearen garrantziak erregulazio-esparrua merezi du, zeinak bermatuko baitu ondarearen kontserbazioa eta hura etorkizuneko belaunaldiei transmititzea (hauek dira ondare horren osagaiak: ondare higigarriak, higiezinak, herri-kulturaren eta kultura tradizionalaren adierazpen immaterialak, balio historiko, artistiko, arkitektoniko, arkeologiko, etnografiko, bibliografiko, dokumental, linguistiko, paisajistiko, industrial, zientifiko edo teknikokoak edo beste edozein kultura-eratako balioa dutenak). [...]

[...]

II

[...]

Titulu honetan nabarmentzekoa da, ondasun batek Kanarietako kultura-ondarearen zati gisa hartu ahal izateko izan behar dituen balioen zerrendan, aurreko araudian jasotzen ez diren paisaia-, industria- edo hizkuntza-balioak sartu direla.

[...]

I. TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Aplikazio-eremua

1. Lege hau Kanarietako kultura-ondareari aplikatuko zaio.
2. Kanarietako kultura-ondarea osatzen dute Kanariar Uharteetako biztanle aborigenen ondasun higigarriek, higiezinak eta adierazpen immaterialek, herri-

¹¹³⁴ BOEren 140. zenbakian, 2019ko ekainaren 12ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-8707>

kulturak eta kultura tradizionalak, baldin eta balio historiko, artistiko, arkitektoniko, arkeologiko, etnografiko, bibliografiko, dokumental, linguistiko, paisajistiko, industrial, zientifiko, tekniko edo beste edozein kultura-arlotako balioa badute, haien titulartasuna eta araubide juridikoa edozein direla ere.

II. TITULUA

Babes-eredua

9. artikulua.— Babes-mailak

1. Kanarietako kultura-ondarea osatzen duten ondasunak babes-maila hauetako batean sailkatuko dira:

a) Kultura-intereseko ondasunak. Kultura-intereseko ondasuntzat joko dira balio historiko, artistiko, arkitektoniko, arkeologiko, etnografiko, bibliografiko, dokumental, linguistiko, paisajistiko, industrial, zientifiko edo tekniko edo kulturaleko ondasun higigarri, higiezin eta immaterial nabarmenenak, bai eta Kanarietako kulturaren lekukotza bereziak direnak ere.

III. TITULUA

Kanarietako administrazio publikoen eta organo eta instituzio aholku-emaileen eskumenak

I. KAPITULUA

Kanarietako administrazio publikoen eskumenak

14. artikulua.— Xedapen orokorrak

Kanarietako administrazio publikoek, zeinek bere eskumenen esparruan, honako betebeharrak izango dituzte Kanarietako kultura-ondareari dagozkionez:

d) Interes historiko, artistiko, arkitektoniko, arkeologiko, etnografiko, bibliografiko, dokumental, linguistiko, paisajistiko, industrial, zientifiko, tekniko edo bestelako interes kulturaleko ondasun higigarri, higiezin eta immaterialen dokumentazio zehatz-zehatza ematea, betiere lege honetan zehazten diren tresnen bidez; administrazio horiek dokumentazioa eguneratuta izango dute, eta beste administrazio publiko, ikertzaile eta partikular batzuek erabiltzeko moduko euskarri informatiko, grafiko eta dokumental egokietan mantenduko dute.

IV. TITULUA

Ondasun-kategoriak eta babes-tresnak

I. KAPITULUA

Kultura-intereseko ondasunak

1. ATALA

Arau orokorrak

22. artikulua.— Araubide orokorra

1. Kultura-intereseko ondasuntzat joko dira izaera historiko, artistiko, arkitektoniko, arkeologiko, etnografiko, bibliografiko, dokumental, linguistiko, paisajistiko, industrial, zientifiko edo tekniko edo kulturaleko balio nabarmenenak dituzten ondasunak, bai eta Kanarietako kulturaren lekukotza bereziak diren ondasunak ere.

25. artikulua.— Kultura-interes immateriala duten ondasunen sailkapena

Kanarietako kultura-ondarea osatzen duten ondasun immaterialak kultura-intereseko deklaratu ahal izango dira, kategoria hauetako baten edo batzuen arabera:

a) Ahozko tradizio eta adierazpideak, Kanarietan mintzatzen den espainieraren hizkuntza-modalitateak eta berezitasunak barne, bai eta toponimia tradizionala, lurraldeen izendapen geografikoak zehazteko tresna gisa.

II. KAPITULUA

Kultura-ondareko ondasunen uharte-katalogoetako ondasunak

1. ATALA

Araubide orokorra

39. artikulua.— Kultura-ondareko ondasunen uharte-katalogoak

1. Kultura-ondareko ondasunen uharte-katalogoak babes-tresna dira, eta, bertan, uharte-interesa duten Kanarietako kultura-ondareko ondasun higigarriak, higiezinak eta immaterialak sartzen dira, baldin eta, kultura-intereseko ondasunak definitzen dituen garrantzirik izan gabe, bereziki babestu behar badira balio historikoak, artistikoak, arkitektonikoak, arkeologikoak, etnografikoak, bibliografikoak, dokumentalak, linguistikoak, paisajistikoak, industrialak, zientifikoak edo teknikoak edo bestelako kultura-balioak badituzte.

III. KAPITULUA

Kultura-ondareko ondasunen udal-katalogoetako ondasunak

50. artikulua.— Kultura-ondareko ondasunen udal-katalogoak

1. Kultura-ondareko ondasunen udal-katalogoak babes-tresna dira, eta, bertan, Kanarietako kultura-ondareko ondasun higigarriak eta higiezinak sartzen dira, baldin eta, kultura-intereseko ondasunak definitzen dituen garrantzirik izan gabe, bereziki babestu behar badira balio historikoak, artistikoak, arkitektonikoak, arkeologikoak, etnografikoak, bibliografikoak, dokumentalak, linguistikoak, paisajistikoak, industrialak, zientifikoak edo teknikoak edo bestelako kultura-balioak badituzte, betiere ondasunon kontserbazio-egoera oztopoa izango ez dela katalogatuak izan ahal izateko.

52. artikulua.— Udal-katalogoen edukia

1. Balio historiko, artistiko, arkitektoniko, arkeologiko, etnografiko, bibliografiko, dokumental, linguistiko, paisajistiko, industrial, zientifiko edo teknikoengatik kontserbazio-araubide espezifikoa behar duten ondasun edo guneen identifikazio zehatza jaso beharko dute udal-katalogoek, betiere ondasun eta gune horien babes-maila eta kasua-kasuan baimendutako esku-hartze motak ezarriz.

**8.4.10.27. 7/2020 Legea, abenduaren 29koa,
Kanarietako Autonomia Erkidegoaren
2021erako Aurrekontu Orokorre
buruzkoa¹¹³⁵**

**V. TITULUA
Langile-gastuak eta langileak kudeatzeko
neurriak**

**I. KAPITULUA
Langile-gastuak**

39. artikulua.— Unibertsitateaz kanpoko irakasleen prestakuntza iraunkorragatiko osagarria, erantzukizun bereziagatiko osagarria eta haborokinak

3. 2021ean, unibertsitateaz kanpoko irakasleek Atzerriko Hizkuntzak Bultzatzeko Planean (PILE) parte hartzeagatiko haborokinaren zenbatekoak honako hauek izango dira, zeinek urtean zehar ezingo baitute igoerarik izan:

a) Atzerriko hizkuntzan irakasteagatik:

– Atzerriko hizkuntzen espezialitateko maisu-maistren kidegoko irakasleek, zeinek ez baitute egiaztatzen atzerriko hizkuntzan benetan irakasten duten hizkuntzan B2, C1 edo C2 maila dutenik, eta arlo ez-linguistikoetan aldi baterako atzerriko hizkuntzan benetan irakasten dutenek: 35 euro hilean.

– Atzerriko hizkuntzan benetan arlo edo irakasgai ez-linguistikoetan irakasten duten irakasleek, baldin eta irakasgai horiek ematen diren hizkuntzan B2 maila dutela egiaztatzen badute: 35 euro hilean.

– Atzerriko hizkuntzan benetan arlo edo irakasgai ez-linguistikoetan irakasten duten irakasleek, baldin eta irakasgai horiek ematen diren hizkuntzan C1 edo C2 maila dutela egiaztatzen badute: 45 euro hilean.

b) Koordinazio-eginkizunak egikaritzeagatik:

– Irakaskuntza ematen den hizkuntzan egiaztatutako B2 mailarekin: 45 euro hilean.

– Irakaskuntza ematen den hizkuntzan egiaztatutako C1 edo C2 mailarekin: 55 euro hilean.

[...]

¹¹³⁵ BOEren 41. zenbakian, 2021eko otsailaren 17ko alean, argitaratua.

8.4.10.28. 2/2021 Legea, ekainaren 7koa, gizarte-berdintasunari eta genero- identitateagatik, genero-adierazpenagatik eta ezaugarri sexualengatik ez diskriminatzeari buruzkoa¹¹³⁶

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Definizioak

Lege honetan aurreikusitako ondorioetarako, honako hitz hauek jarraian adierazi bezala ulertuko dira:

2. Genero-adierazpena: pertsona bakoitzak bere genero-identitatea komunikatzeko edo adierazteko duen modua, estetikaren, hizkeraren, portaeraren, jarreraren edo bestelako adierazpenen bidez, eta bat etor daiteke edo ez jaiotza-sexuaren arabera sozialki esleitutako generoarekin lotuta daudenekin.

[...]

4. artikulua.— Printzipio gidariak eta aitortutako eskubideak

1. Lege hau printzipio gidari eta eskubide aitortu hauetan oinarritzen da, eta printzipio eta eskubide horiek eraenduko dute haren aplikazio-eremuan dauden pertsona fisiko edo juridikoen, publiko zein pribatuen, jarduna:

e) Aukera-berdintasuna: pertsona orok eskubidea du bere duintasunerako eta bere nortasunaren garapen askerako ezinbestekoak diren eskubide ekonomiko, sozial eta kulturalak asetzeko. Ondorio horietarako, Kanarietako botere publikoek:

3) Kanarietako komunikabide publiko eta pribatu guztiek genero-identitateen eta adierazpenen berdintasun-printzipioa betetzen dutela zainduko dute; segurtatuko dute ezen titulartasun publikoko komunikabideen ekoizpena eta antolaketa pluralista eta ez-diskriminatzailea izango dela, genero-identitateari eta adierazpenari eta ezaugarri sexualei dagokienez, eta, bereziki, bermatuko dute ezen hizkuntzaren erabilera ez-sexista izango dela, eta tratamendu duina, errespetuzkoa eta egiazkoa emango dela eurek trans identitatei buruz eta pertsona intersexualei buruz erabiltzen dituzten eduki eta irudietan, bereziki informazio-zerbitzuen eremuan.

¹¹³⁶ BOEren 163. zenbakian, 2021eko uztailaren 9ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-11382>

X. TITULUA

Neurriak komunikabideen eremuan

54. artikulua.— Kode deontologikoak

Kanarietako Autonomia Erkidegoak zainduko du titulartasun autonomikoko komunikabideek eta Kanarietako Administrazioaren dirulaguntzak edo funts publikoak hartzen dituztenek, autorregulazioaren bidez, kode deontologikoak har ditzatela, zeinek jasoko baitituzte berdintasunarekiko errespetua, eta genero-identitatean edo -adierazpenean edo dibertsitate sexualean oinarritutako diskriminazioaren debekua, bai informazioaren eta publizitatearen edukietan, bai erabilitako hizkeran. Xedapen horrek bitarteko guztiei eragingo die, informazioaren eta komunikazioaren teknologia berriek bultzatutakoei barne.

8.4.10.29. 6/2021 Legea, abenduaren 28koa, Kanarietako Autonomia Erkidegoaren 2022rako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa¹¹³⁷

I. TITULUA Aurrekontuak onestea

1. artikulua.— Autonomia Erkidegoko aurrekontu orokorren eremua

9. Fundazio publiko hauen aurrekontuak:

– Hizkuntzaren Kanariar Akademia fundazio kanariarrarenak.

[...]

V. TITULUA Langile-gastuak eta langileak kudeatzeko neurriak

I. KAPITULUA Langile-gastuak

42. artikulua.— Unibertsitateaz kanpoko irakasleen prestakuntza iraukorragatik osagarria, erantzukizun bereziagatik osagarria eta haborokinak

3. 2022an, unibertsitateaz kanpoko irakasleek Atzerriko Hizkuntzak Bultzatzeko Planean (PILE) parte hartzeagatik haborokinaren zenbatekoak, zeinei ez baitaie aplikatuko 35.2 artikuluaaren bigarren paragrafoan xedatutakoa, honako hauek izango dira:

a) Atzerriko hizkuntzan irakasteagatik:

– Atzerriko hizkuntzen espezialitateko maisu-maistren kidegoko irakasleek, zeinek ez baitute egiaztatzen atzerriko hizkuntzan benetan irakasten duten hizkuntzan B2, C1 edo C2 maila dutenik, eta arlo ez-linguistikoetan aldi baterako atzerriko hizkuntzan benetan irakasten dutenek: 35 euro hilean.

– Atzerriko hizkuntzan benetan arlo edo irakasgai ez-linguistikoetan irakasten duten irakasleek, baldin eta irakasgai horiek ematen diren hizkuntzan B2 maila dutela egiaztatzen badute: 35 euro hilean.

– Atzerriko hizkuntzan benetan arlo edo irakasgai ez-linguistikoetan irakasten duten irakasleek, baldin eta irakasgai horiek ematen diren hizkuntzan C1 edo C2 maila dutela egiaztatzen badute: 45 euro hilean.

b) Koordinazio-eginkizunak egikaritzeagatik:

¹¹³⁷ BOEren 41. zenbakian, 2022ko otsailaren 17ko alean, argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2022-2544

– Irakaskuntza ematen den hizkuntzan egiaztatutako B2 mailarekin: 45 euro hilean.

– Irakaskuntza ematen den hizkuntzan egiaztatutako C1 edo C2 mailarekin: 55 euro hilean.

Azken xedapenetako lehenengoa.— Itsasoko eta Arrantzako Lanbide Heziketako irakasle numerarioen eta Itsasoko eta Arrantzako Lanbide Heziketako lantegiko maisu-maistren eskaletako funtzionarioei ordainsari-kontzeptuak aitortzea

1. 2022ko urtarrilaren 1etik aurrerako ondorioekin, honako ordainsari-kontzeptu hauek jasotzeko eskubidea izango dute Itsasoko eta Arrantzako Lanbide Heziketako goi-mailako teknikarien kidegoko irakasle numerarioen funtzionarioek eta Itsasoko eta Arrantzako Lanbide Heziketako erdi-mailako teknikarien kidegoko lantegiko maisu-maistren eskalako funtzionarioek:

b) Atzerriko Hizkuntzak Bultzatzeko Planaren betearazpenean parte hartzeagatiko haborokina, zeina ezarri baitzen lehen aipatutako abenduaren 27ko 7/2017 Legearen 42.hiru artikulua 1. eta 2. apartatueta; izan ere, apartatuok abenduaren 28ko 7/2018 Legearen azken xedapenetako laugarrenaren bigarren eta hirugarren apartatuek aldatu zituzten hurrenez hurren.

Aurreko paragrafoan aipatutako haborokinaren hileko zenbatekoak, 2022an, atzerriko hizkuntzan irakasteagatik eta koordinazio-eginkizunak egikaritzeagatik direnak, lege honen 42.3 artikuluan zehaztutakoak izango dira, eta horiei ez zaie aplikatuko 35.2 artikulua bigarren paragrafoan xedatutakoa.

2. [...]

Aurreko apartatuaren b) letran aipatutako haborokina jasotzeko, hizkuntza-gaitasunaren maila egiaztatu beharko da, Hizkuntzetarako Europako Erreferentzia Marko Bateratuaren arabera gaitasun hori aitortzeari buruzko autonomia-erkidegoaren araudian xedatutakoaren arabera.

Azken xedapenetako hamargarrena.— 4/2012 Legea, ekainaren 25ekoa, Neurri Administratibo eta Fiskalei buruzkoa, aldatzea

Aldatu egiten da Neurri Administratibo eta Fiskalei buruzko ekainaren 25eko 4/2012 Legearen 50.bat.9 artikulua; aldaketak 2022ko urtarrilaren 1etik aurrera izango ditu ondorioak, eta epe mugagabea egongo da indarrean; haren idazkera hauxe izango da:

«9. Zerbitzu hauek ematea: haurren eta gazteen hezkuntza, haurren zaintza eta zainketa, eskola-jantokia bitarteko klase arteko denboran ikastetxeetan edo eskolaz kanpoko ordutegiko haurtzaindegi-zerbitzuko geletan haurrei emandako arreta, eskolako, unibertsitateko eta graduondoko irakaskuntza, hizkuntzen irakaskuntza eta lanbide-heziketa eta lanbide-birziklapena, zuzenbide publikoko erakundeek edo jarduera horiek gauzatzeko baimendutako erakunde pribatuek eskainitakoak direnean».

**8.4.10.30. 2/2022 Legea, ekainaren 6koa,
Kanarietan osasun-alertaren araubide
juridikoa eta COVID-19aren pandemia
kontrolatzeko eta kudeatzeko neurriak
ezartzen dituena¹¹³⁸**

III. TITULUA

**Osasun-alertaren araubide juridikoa COVID-
19aren pandemian**

II. KAPITULUA

**Osasuna babesteko alerta-maila desberdinetan aplikatu
beharreko neurriak**

27. artikulua.— 4. alerta-mailan aplikatu beharreko neurriak

4. alerta-mailan, honako neurri hauek aplikatuko dira automatikoki:

38. 4. alerta-mailan dauden uharteetatik datozen hamabi urteko edo gehiagoko bidaiariek, beste uharte batzuetara joaten badira, egiaztatu beharko dute, heldu baino 48 ordu lehenago, SARS-CoV-2rako infekzio aktiboaren proba diagnostiko bat egin dutela, eta emaitza negatiboa izan dela; proba horrek bat etorri beharko du estatu-mailan une bakoitzean indarrean dauden osasun-betekizunekin, honako kasu hauetan izan ezik:

d) Unibertsitate-zentroetara, eta irakaskuntzako eta hezkuntzako zentroetara joateko egiten diren joan-etorriak, haur-hezkuntzako eskolak barne, bai eta hizkuntza-akademietara eta hezkuntza arautuko ikasketa-planetan, kontserbatorioetan eta musika-eskoletan sartutako irakasgaien hezkuntza-errefortzuko ikastegietara joateko edo akademietan edo prestakuntza-zentroetan hautaketa-prozesuak prestatzeko egindakoak ere.

¹¹³⁸ BOEren 144. zenbakian, 2022ko ekainaren 17ko alean, argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-10044>

8.4.10.31. 5/2022 Legea, abenduaren 19koa, Herritartasunaren Kanariar Errentarena¹¹³⁹

I. TITULUA

Prestazio ekonomikoetarako eskubidea

I. KAPITULUA

Herritartasun-errenta

6. ATALA

Onuradunen eskubideak eta betebeharrak

38. artikulua.— Eskubideak

Herritartasun-errentaren onuradunek, lege honen 6. artikuluan xedatutakoaren arabera, eskubide hauek izango dituzte:

b) Arreta zuzeneko eta beren beharrianetara egokitua jasotzekoa, arreta-plan pertsonalizatu baten bidez, genero-ikuspegia kontuan hartuta, eta plan hori hizkera argi eta ulergarrian idatziz izatekoa.

¹¹³⁹ BOEren 30. zenbakian, 2023ko otsailaren 4ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-2940>

8.4.10.32. 6/2022 Legea, abenduaren 27koa, Kanarietako Klima Aldaketarena eta Trantsizio Energetikoarena¹¹⁴⁰

III. TITULUA

Klima-aldaketaren integrazioa lurralde- eta sektore-politika administratiboetan

VI. KAPITULUA

Beste politika sektorial batzuk

8. ATALA

Biodibertsitatea eta baliabide naturalak babestea

65. artikulua.— Biodibertsitatea, natura- eta kultura-ondarea

[...]

Kanarietako administrazio publiko eskudunek kultura-ondarea babesteko eta kontserbatzeko politikak bultzatu beharko dituzte balio historiko, artistiko, arkitektoniko, arkeologiko, etnografiko, bibliografiko, dokumental, linguistiko, paisajistiko, industrial, zientifiko edo teknikoa edo beste edozein kultura-izaera duten herri-kulturaren eta kultura tradizionalaren adierazpenen eremu fisikoetan, bai eta izaera paleontologikoko barrendegi eta aztarnategietan eta kultura-intereseko ondasun guztietan ere (KIO), honako hauek lortzeko:

- a) Kultura- eta natura-eremu horiek (paleontologikoa) klima-aldaketaren ondorioekiko dituzten arriskuak eta kalteberatasuna identifikatzea eta ebaluatzea.
- b) Klima-aldaketak ondasun horien kontserbazioan izan ditzakeen inpaktuak identifikatzea, kalteberatasunak eta egokitzeko gaitasuna kontuan hartuta, betiere egokitzeko aukera nagusiak aztertuz eta arrisku-mailak lehenetsiz.
- c) Kultura- eta natura-ondasunak aipatutako balioetara egokitzeko neurri egokiak sustatzea, barrendegi bakoitzerako irtenbide egokiak ezarriz; horretarako, lehenetsunak eta egutegia dakartzan egokitzapen-plan bat erabiliko da, zeinak hartuko baititu Kanariar Uharteetako ondasun guztiak.
- c) Klima-aldaketak kultura-ondarearen eremu horietan dituen ondorioak ebaluatzeko informazio-sistema bat ezartzea.
- d) Informazioa, kontzientziazioa eta herritarren parte-hartzea areagotzea klima-aldaketarekin lotutako jardueretan eta kultura- eta natura-ondarea (paleontologikoa) kontserbatzeko gertatzen diren inplikazioetan.

¹¹⁴⁰ BOEren 30. zenbakian, 2023ko otsailaren 4ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-2941>

8.4.10.33. 7/2022 Legea, abenduaren 28koa, Kanarietako Autonomia Erkidegoaren 2023rako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa¹¹⁴¹

I. TITULUA Aurrekontuak onestea

- 1. artikulua.— Autonomia Erkidegoko aurrekontu orokorren eremua**
Autonomia Erkidegoko 2023. urterako aurrekontu orokorretan sartzen dira:
10. Fundazio publiko hauen aurrekontuak:
– Hizkuntzaren Kanariar Akademia kanariaren fundazioarenak.
[...]

V. TITULUA Langile-gastuak eta langileak kudeatzeko neurriak

I. KAPITULUA Langile-gastuak

- 41. artikulua.— Unibertsitateaz kanpoko irakasleen prestakuntza
iraunkorragatiko osagarria, erantzukizun bereziagatiko osagarria eta
haborokinak**

3. 2023an, unibertsitateaz kanpoko irakasleek Atzerriko Hizkuntzak Bultzatzeko Planean (PILE) parte hartzeagatiko haborokinaren zenbatekoak, zeinei ez baitzaie aplikatuko 34.2 artikuluaaren bigarren paragrafoan xedatutakoa, honako hauek izango dira:

a) Atzerriko hizkuntzan irakasteagatik:

– Atzerriko hizkuntzen espezialitateko maisu-maistren kidegoko irakasleek, zeinek ez baitute egiaztatzen atzerriko hizkuntzan benetan irakasten duten hizkuntzan B2, C1 edo C2 maila dutenik, eta arlo ez-linguistikoetan aldi baterako atzerriko hizkuntzan benetan irakasten dutenek: 35 euro hilean.

– Atzerriko hizkuntzan benetan arlo edo irakasgai ez-linguistikoetan irakasten duten irakasleek, baldin eta irakasgai horiek ematen diren hizkuntzan B2 maila dutela egiaztatzen badute: 35 euro hilean.

– Atzerriko hizkuntzan benetan arlo edo irakasgai ez-linguistikoetan irakasten duten irakasleek, baldin eta irakasgai horiek ematen diren hizkuntzan C1 edo C2 maila dutela egiaztatzen badute: 45 euro hilean.

¹¹⁴¹ BOEren 56. zenbakian, 2023ko martxoaren 7ko alean argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2023-5961

6. 2023an, goi-mailako teknikarien kidegoko Itsasoko eta Arrantzako Lanbide Heziketako irakasle numerarioen eskalako funtzionarioek eta erdi-mailako teknikarien kidegoko Itsas eta Arrantzako Lanbide Heziketako maisu-maistren eskalako funtzionarioek, arrantzaren arloan eskumena duen sailak erregelamenduz ezarritako betekizunei jarraikiz, etengabeko prestakuntzagaritiko osagarria eta taldeko tutoretzan jarduteagaritiko haborokinak jasoko dituzte, bai eta Atzerriko Hizkuntzak Sustatzeko Planean parte hartzeagaritik eta ikasleen ongizaterako eta babeserako koordinazio-eginkizunak betetzeagaritik, laneko arriskuen prebentzioan edo informazioaren eta komunikazioaren teknologietan parte hartzeagaritik ere, aurreko apartatuetan zehaztutako zenbatekoetan.

Azken xedapenetako seigarrena.— 4/2012 Legea, ekainaren 25ekoa, Neurri Administratibo eta Fiskalei buruzkoa, aldatzea

Aldatu egiten da Neurri Administratibo eta Fiskalei buruzko ekainaren 25eko 4/2012 Legea, eta honela geratzen da idatzita:

Bi. Honela geratzen da idatzita 50. artikulua lehengo apartatuko 9. zenbakia:

«9. Zerbitzu hauek ematea: haurren eta gazteen hezkuntza, haurren zaintza eta zainketa, eskola-jantokia bitarteko klase arteko denboran irakaskuntzako entroetan edo eskolaz kanpoko ordutegiko haurtzaindegi-zerbitzuko geletan haurrei emandako arreta, eskolako, unibertsitateko eta graduondoko irakaskuntza, hizkuntzen irakaskuntza eta lanbide-heziketa eta lanbide-birziklapena, xede bera duten zuzenbide publikoko erakundeek edo jarduera horiek gauzatzeko baimendutako erakunde pribatuek eskainitakoak direnean».

[...]

8.4.10.34. 1/2023 Legea, martxoaren 1koa, Kanarietako Kulturaren Sistema Publikoari buruzkoa¹¹⁴²

ZIOEN AZALPENA

II

[...]

Azkenik, legeak printzipio juridiko nagusi gisa onartutako kulturaren funtzio soziala du ardatz. Funtzio sozialak berekin dakar kulturak pertsonen eraikuntzan eta gizarte- eta erkidego-eraikuntzan duen garrantzia aitortzea, eta, beraz, kultura erantzukizun publiko ukazinen sorta baten objektu bihurtzen da. Kultura-bizitzari dagokionez, botere publikoen lehenengo baldintza —hobe litzateke aurrebaldintzaz hitz egitea— kulturaren askatasuna eta autonomia aitortzea eta bermatzea da, haren alderdi guztietan. Baina, gizarte demokratiko aurreratu batean, botere publikoek interes orokor eta publiko horiek onartu, sustatu eta bultzatu behar dituzte nahitaez. Edo, bestela esanda, kulturaren funtzio soziala da hauxe da: ente publikoek kulturaren aurrerapenerako dituzten erantzukizunak eta betebeharrak hemen araututako sistemaren barruan hedatzeko bihotza. Izan ere, kulturaren aurrerapena jada konstituzio-hizkeran agertzen da, legean bertan sistemaren printzipio argitzaile gisa jasotzen da, eta botere publikoek kulturaren funtzio sozialarekiko konpromisoan duten zeregina ulertzeko modu aurreratu eta proaktiboagoa baino ez da.

[...]

I. TITULUA

2. artikulua.— Legearen printzipio gidariak

Aurreko artikuluan aipatutako administrazio publikoek eta sektore publikoko organismo eta enteei kulturaren arloan dituzten eskumenak garatzean lege honen jarduketak eta helburuak argituko dituzten printzipioak honako hauek dira:

5. Berdintasun materiala eta lurraldekoa. Arreta berezia jartzea inolako diskriminaziorik ez egiteko honako hauengatik: jatorriagatik, etniagatik, ideologiagatik, iritziagatik, erlijioagatik, hizkuntzagatik, generoagatik, sexu-orientazioagatik, desgaitasunagatik, lurralde-jatorriagatik eta kultura- eta etnia-kidetasunagatik edo izaera arrazista edo xenofoboa duen beste edozein inguruabar pertsonal edo sozialengatik. Era berean, printzipio honen helburua hauxe da: pertsona guztiei kultura-ondasun eta -zerbitzuetarako irispidea bermatzea eta sustatzea, betiere lurralde-desberdintasunak saihestuz, hala nola biztanle gehiago eta gutxiago duten uharteen artean, hiriburu diren uharteen eta ez direnen artean, metropoli-eremuen eta izaera hori ez dutenen artean, hiriguneen eta landa-eremuen artean, hirietako erdialdearen eta aldirien artean; bai eta adinekoen, desgaitasuna

¹¹⁴² BOEren 122. zenbakian, 2023ko maiatzaren 23ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-12083>

duten pertsonen, migratzaileen, askatasunik gabeko pertsonen eta gaitasun sozioekonomiko txikiagoa duten pertsonen arteko desberdintasunak ere saihestuz.

II. TITULUA

Kanarietako kulturaren sistema publikoa

III. KAPITULUA

Kanarietako kulturaren sistema publikoaren betebeharrak, eginbeharrak eta bermeak

2. ATALA

Kanarietako kulturaren sistema publikoaren funtzionamenduari buruzko eginbeharrak eta betebeharrak

17. artikulua.— Kanarietako kulturaren sistema publikoaren funtzionamendua

Hauek dira Kanarietako kulturaren sistema publikoaren funtzionamenduari dagozkion eginbeharrak:

4. Gardentasuna.

3. Era berean, neurri proaktiboak hartuko dituzte ondorik aipatuko diren pertsonen ezagutza, kultura-ondasun eta -zerbitzuetarako irispidea eta kultura-eskubideen egikaritzea errazteko; hauek dira pertsona horiek: adinagatik, lurralde-egoeragatik, egoera sozioekonomikoagatik, generoagatik, desgaitasunagatik, migrazioagatik, hizkuntza ez ezagutzeagatik edo beste arrazoi batzuegatik irispidean izateko zailtasunik handienak dituztenak, betiere aurreko arrazoiengatik kultura-eskubideak eraginkortasunez eta berdintasun-baldintzetan egikaritzeko desabantaila- edo desberdintasun-egoeran badaude.

IV. KAPITULUA

Kanarietako Kultura Kontseilua

27. artikulua.— Kanarietako Kultura Kontseiluaren osaera

1. Honako hauek dira Kanarietako Kultura Kontseiluko kide:

– Hizkuntzaren Kanarietako Akademiaren ordezkari bat.

[...]

8.4.10.35. 2/2023 Legea, martxoaren 1ekoa, Kanarietako Gazte-politikei buruzkoa¹¹⁴³

I. TITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Jarduteko printzipioak

Hauek dira gazteriaren arloan Kanarietako administrazio publikoen jarduna gidatu behar duten printzipioak:

k) Kulturartekotasuna. Administrazioak gazteriaren arloan egiten duen jardunak kulturartekotasuna bultzatuko du, eta horrek ahalbidetuko du Kanarietako gazteek Kanarietako Autonomia Erkidegoan eta beste erregio eta herrialde batzuetan dauden errealitate kulturalak ezagutzea, eta Kanarietako kultura Estatuan eta nazioartean proiektatuko du. Hizkuntzak ikastea ere sustatuko da, beste herrialde eta kultura batzuetako gazteen arteko oinarrizko komunikazio-tresna den aldetik.

¹¹⁴³ BOEren 124. zenbakian, 2023ko maiatzaren 25eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-12206>

8.4.10.36. Kanarietako Parlamentuaren Erregelamenduaren Erreforma, 2023ko martxoaren 29koa¹¹⁴⁴

VI. TITULUA Legegintza-prozedura

II. KAPITULUA Legegintza-prozedura arrunta

1. ATALA Lege-proiektuak

132. artikulua

4. Ponentziari dagokio txosten bat egitea, behin ekimenaren testua eta aurkeztutako zuzenketak ikusita. Txosten hori erregelamendu honen 46.3 artikuluan aurreikusitako epe-muga betetzea ahalbidetzen duen epean amaitu beharko da. Era berean, eta Ganberaren araugintza-teknikako gidalerroetan aurreikusitako orientazioak aplikatuz, ponentziak aho batez erabaki ahal izango du legegintzako ekimenaren testuari aldaketak egitea, betiere haren egitura, edukia eta idazkeran erabilitako hizkera hobetzeko. Aldaketa horiek ponentzia osatzen dutenei proposatu ahal izango dizkiete, hala badagokio, Ganberako zerbitzuek.

138. artikulua

Proiektu baten eztabaida amaituta, baldin eta eztabaida horren ondoriozko testua inkongruentea edo iluna izan badaiteke punturen batean, edo Ganberaren araugintza-teknikaren gidalerroetan xedatutakoaren arabera akats tekniko nabarmenak baditu erabilitako egituran, edukian edo hizkeran, orduan Mahaiak, bere ekimenez edo irizpena egin duen batzordeak eskatuta, berriro bidali ahal izango dio Osoko Bilkurak onetsitako testua batzorde horri, eztabaida amaitu eta hurrengo bost egunen barruan, betiere batzordeak, gehienez ere hilabeteko epean, idazkera harmoniko bat egin dezan, Osoko Bilkuraren erabakiak salbu uzteko. Horrela idatzitako irizpena Osoko Bilkuraren azken erabakiaren mende jarriko da, eta Osoko Bilkurak osorik onetsi edo ezetsi beharko du, bozketa bakar batean.

Xedapen gehigarriak

Hamabigarrena

Mahaiari dagokio, Bozeramaileen Batzarrari entzun ondoren, araugintza-teknikako gidalerroak onestea, zeinek balio izango baitute Kanarietako Parlamentuak izapidetzen dituen arau eta xedapenetan aplikatzeko gida orientagarri gisa.

¹¹⁴⁴ BOPCren 183. zenbakian, 2023ko maiatzaren 22ko alean, argitaratua (BOPC: Kanarietako Parlamentuaren Aldizkari Ofiziala).

Testu kontsolidatua: <https://www.parcn.es/pub/reglamento.pdf>

Gidalerro horietan, hizkera arauemaileri buruzko aurreikuspen batzuk jasoko dira, hizkera inklusiboaren ikuspegitik.

Gidalerro horiek ez dute inoiz ere mugatuko diputatuek eta talde parlamentarioek beren ekimenak askatasunez formulatzeko duten eskubidea, eta gidalerrook erreferentzia-esparru izango dira ekimenen idazkeraren eta egituraren kalitate teknikoa hobetzeko.

8.4.11. Kantabriako Autonomia Erkidegoa

8.4.11.1. 4/1993 Legea, martxoaren 10ekoa, Funtzio Publikoari buruzkoa¹¹⁴⁵

V. TITULUA Funtzionario publikoen estatutu-araubidea

VIII. KAPITULUA Diziplina-araubidea

74. artikulua

Honako hauek dira falta oso astunak:

b) Arraza, sexu, erlijio, hizkuntza, iritzi, jaioleku edo bizileku edo beste edozein izaera edo norbere edo gizarte-egoera dela eta, diskriminazioa ekar dezakeen edozein jarduketa.

¹¹⁴⁵ BOEren 124. zenbakian, 1993ko maiatzaren 25eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1993-13437>

8.4.11.2. 11/1998 Legea, urriaren 13koa, Kantabriako Kultura Ondareari buruzkoa¹¹⁴⁶

IV. TITULUA Araubide espezifikoak

I. KAPITULUA Ondare arkeologikoa eta paleontologikoa

77. artikulua.— Baimenak

3. Atzerriko ikertzaileek edo instituzioek egiten dituzten indusketek, lege honetan ezarritako araudiaz gain, espainiar zuzendarikide bat izan beharko dute. Indusketaren txostenak eta memoria gaztelaniaz aurkeztuko dira.

¹¹⁴⁶ BOEren 10. zenbakian, 1999ko urtarrilaren 12ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1999-652>

8.4.11.3. 5/1999 Legea, martxoaren 24koa, Kantabriako Turismoaren Antolamenduari buruzkoa¹¹⁴⁷

II. TITULUA Turismo-agentek

II. KAPITULUA Turismo-eskaintza

14. artikulua.— Izena eta publizitatea

2. Errotuluek, dokumentazioak, publizitateak, adierazpenek, prezio-zerrendek edo fakturek gaztelaniaz idatzita egon beharko dute, baina horrek ez du eragotziko aldi berean beste hizkuntza batzuk erabiltzea edo izen propio bat erabiltzea izendapen gisa.

IV. TITULUA Turismo-baliabidea garatzea eta mantentzea

VI. KAPITULUA Turismo-prezioak eta -zerbitzuak

46. artikulua.— Prezioen araubidea eta publizitatea

2. Eskaintzen diren zerbitzuen prezioen zerrendan, publizitatean edo merkataritza-eskaintzan azken prezio osoa sartu beharko da, zergak barne, gutxienez gaztelaniaz eta legezko erabilerako diruan.

8.4.11.4. 3/2001 Legea, irailaren 25ekoa, Kantabriako Liburutegiei buruzkoa¹¹⁴⁸

HITZAURREA

Espainiako Konstituzioaren 46. artikulua zehazten duenez, botere publikoen ataza da bermatzea Espainiako herrien ondare historiko, kultural eta artistikoa zaindu eta aberastea, bai eta ondareon ondasunena ere, horien araubidea eta titulartasuna edozein izanda. Ondare historikoaren barruan, berebiziko garrantzia du ondare bibliografiko eta dokumentalak, identitate historikoari eta norberaren hizkuntzari

¹¹⁴⁷ BOEren 110. zenbakian, 1999ko maiatzaren 8ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1999-10364>

¹¹⁴⁸ BOEren 253. zenbakian, 2001eko urriaren 22ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2001-19610>

eusteko bitarteko gisa, hizkuntza komunikaziorako eta gizarte-elkarbizitzarako oinarritzko tresna gisa ulertuta.

[...]

II. TITULUA

Kantabriako irakurketa publikoaren sistema

III. KAPITULUA

Irakurketa publikoko zerbitzuak

20. artikulua.— Funtsak eskuratzea

2. Beharrezkoa denean, neurri egokiak hartuko dira gutxiengo etniko, erlijioso edo linguistikoen eskubideak kontuan har daitezzen.

8.4.11.5. 3/2004 Legea, urriaren 7koa, Kantabriako Logopeden Elkargo Profesionala sortzekoa¹¹⁴⁹

HITZAURREA

[...]

Gaur egun badaude antzeko eginkizunak betetzeko gaitzen duten beste titulazio batzuk, baina testuinguru desberdinetan, hala nola 1440/1991 Errege Dekretua, abuztuaren 30ekoa, Entzumen eta Hizketako Maisu Espezialista titulua arautzen duena, bai eta Hezkuntzako Estatu Idazkaritzaren eta Kantabriako Gobernuko Hezkuntza eta Gazteria Sailaren (gaur egun Hezkuntza Saila) zenbait ebazpen ere, entzumen eta hizketako nahasmenduak espezializatzeko ikastaroak homologatzen dituztenak. Inguruabar horiek justifikatzen dute lege honek hirugarren xedapen iragankorrean ezartzea zelan izan daitezkeen Kantabriako Logopeden Elkargo Ofizialeko kide titulazio horietako bat duten eta lanbide-kaudimena egiaztatzen duten profesionalak. Era berean, komeni da elkargoan sartzeko araubide iragankor bat ezartzea, zenbait autonomia-erkidegotan sortutako gainerako logopeden elkargoekin nolabaiteko homogeneotasunari eusteko.

[...]

Hirugarren xedapen iragankorra.— Profesionalak elkargo ofizialean sartzea

Lege hau indarrean jarri eta bi urteko epean, Kantabriako Logopeden Elkargo Ofizialean sartu ahal izango dira hizketaren eta entzumenaren nahasmendu eta patologien arloan lan egin duten profesionalak, baldin eta honako kasu hauetako batean badaude:

a) Logopediaren arloan gutxienez hiru urtez jardun dutela egiaztatzen dutenak, baldin eta honako titulazio hauetako bat badute:

1) Hizketaren eta entzumenaren nahasmenduetako irakasle espezializatuaren titulua, hezkuntzaren arloan eskuduna den ministerioak emandakoa.

2) Hizketaren eta entzumenaren nahasmenduetako espezialistaren diploma, Espainiako unibertsitate batek luzatua edo behar bezala homologatutako atzerri-titulua.

b) Osasunaren edo hezkuntzaren arloko unibertsitate-titulazio bat dutenak, lizentzia edo diploma mailakoa, eta egiaztatzen dutenak logopeda-lanak egin dituztela gutxienez bost urtez, lege hau indarrean jarri aurreko hamar urteetan.

c) Lege hau indarrean jarri aurreko hogeitau urteetan, logopedia-arloko lanetan aritzeko gaitasun profesional praktikoa eta hamar urteko jardun edo arduraldia egiaztatzen dutenak.

¹¹⁴⁹ BOEren 272. zenbakian, 2004ko azaroaren 11ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2004-19173>

8.4.11.6. 1/2006 Legea, martxoaren 7koa, Kontsumitzaile eta Erabiltzaileak defendatzeari buruzkoa¹¹⁵⁰

II. TITULUA Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen eskubideak

IV. KAPITULUA Informaziorako eskubidea eta merkataritza- komunikazioak

15. artikulua.— Administrazio publikoen jardun-eremua

4. Kantabriako administrazio publikoek zainduko dute, bakoitzak bere eskumenen eremuan, kontsumitzaileei eta erabiltzaileei emandako informazioa gaztelaniaz egon dadin.

20. artikulua.— Etiketak

2. Edozelan ere, eta araudi sektorialean formulatutako beste betekizun batzuei kalterik egin gabe, ondasunekin batera doan informazio idatziak, oro har, eta haien etiketek, bereziki, gaztelaniaz egon beharko dute, inskripzio argia, ikusteko modukoa, irakurtzeko eta ulertzeko errazekoa, eduki beharko dute, eta trazabilitatea, jatorria eta jatorri geografikoa, izaera eta osaera, kalitatea eta kantitatea, erabilera-jarraibideak eta baldintzak, aurreikus daitezkeen arriskuei buruzko ohartarazpenak, biltegitratzeko beharrezko baldintzak eta iraungitze-data zehazteko beharrezko informazioa izan beharko dute.

¹¹⁵⁰ BOEren 77. zenbakian, 2006ko martxoaren 31ko alean, argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2006-5810>

8.4.11.7. 2/2007 Legea, martxoaren 27koa, Gizarte-eskubide eta -zerbitzuei buruzkoa¹¹⁵¹

I. TITULUA Eskubideak eta eginbeharrak

5. artikulua.— Pertsonen eskubideak gizarte-zerbitzuetan

1. Gizarte-zerbitzuen hartzaileek honako eskubide hauek dituzte:

- g) Beren egoeraren balioespena idatziz eta hizkera ulergarrian jasotzeko eskubidea.
- t) Hizkuntzarekiko zailtasunengatik edo desgaitasun fisiko, intelektual, mental edo sensorialen batengatik jasotzen duten informazioa ulertzeko behar diren laguntzak eta babesak izateko eskubidea, betiere beren eskubideen egikaritzea bermatzeko eta informazio-prozesuan eta erabakiak hartzeko prozesuan bete-betean parte hartzea errazteko.

II. TITULUA Gizarte-zerbitzuen sistema publikoa

IV. KAPITULUA Gizarte-zerbitzuen sistema publikoaren prestazioak

1. ATALA

Gizarte-zerbitzuen zorroa

27. artikulua.— Gizarte-zerbitzuen zorroaren gutxieneko edukia

1. Gizarte-zerbitzuen zorroak, gutxienez, honako prestazio hauek bildu beharko ditu:

A) Zerbitzu-prestazioak.

15) Autonomia sustatzeko eta komunikazio-oztopoak kentzeko zerbitzua, Administrazio autonomikoarekin duen harremanean, betiere gizarte-zerbitzuen arloan:

a) Espainiar zeinu-hizkuntzaren interprete-zerbitzua entzumen-desgaitasun larria duten pertsonentzat. Zerbitzua bermatu egingo da eta doakoa izango da.

b) Atzerriko hizkuntzako bitartekari-zerbitzua, espainiera ulertzeko zailtasun larriak dituzten pertsonentzat. Zerbitzua bermatu egingo da eta doakoa izango da.

¹¹⁵¹ BOEren 94. zenbakian, 2007ko apirilaren 19ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-8186>

8.4.11.8. 4/2007 Legea, apirilaren 4koa, Kantabriako Autonomia Erkidegoaren Nazioarteko Lankidetzari buruzkoa¹¹⁵²

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Printzipioak

Garapenerako nazioarteko lankidetzaren arloko politikak honako printzipio hauek ditu oinarri:

e) Herriek beren kultura, hizkuntza eta identitatea defendatzeko eta sustatzeko dituzten eskubideak aitortzea.

7. artikulua.— Geografia-alarreko lehentasunak

2. Geografia-alarreko lehentasunei dagokienez, honako hauek hartuko dira kontuan lehentasunez:

b) Historia-, kultura- edo hizkuntza-harremanak dituzten herrialdeak, edo gaur egun Kantabriako Autonomia Erkidegoari immigrazioa ekartzen dioten herrialdeak.

¹¹⁵² BOEren 110. zenbakian, 2007ko maiatzaren 8ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-9331>

8.4.11.9. 6/2008 Legea, abenduaren 26koa, Kantabriako Hezkuntzari buruzkoa¹¹⁵³

HITZAURREA

[...]

Lehen azaldutako esparrua kontuan hartuta, eta hezkuntza-helburu garrantzitsuak gaindituta (derrigorrezko adinean eskolatzea, adibidez), beharrezkoa da jarduerak garatzen jarraitzea autonomia-erkidego honetan hezkuntza-sistema etengabe hobetzeko, betiere gizartearen eskakizun berriei eta erronka profesional berriei dagokienez. Horien artean, honako hauek nabarmendu ditzakegu: [...] ikasleen eleaniztasunerako eta kultura-aniztasunerako konpetentzia garatzea, hizkuntza-komunikaziorako konpetentzia garatzen laguntzeko funtsezko jardueretako bat den aldetik; [...]

[...]

Lege honek ere hizkuntzen irakaskuntzak arautzen ditu, zeinen xedea baita ikasleak prestatzea hizkuntzak egoki erabiltzeko hezkuntza-sistemako ohiko etapetatik kanpo, irakaskuntza horiek Europako Kontseiluak gomendatutako mailen arabera egokituz... [...]

[...]

Azkenik, bi alderdi garrantzitsu aipatu behar dira ikuspuntu formaletik, lege honen testua egiteari dagozkionez. Lehenik eta behin, pertsoneri, karguei edo jarduerari aplikatutako maskulinoa bi sexuetako gizabanakoak izendatzeko erabiltzen da, eta erabilera horrek ez du inolako diskriminazio-asmorik. Hizkuntza-aukera horren helburu bakarra araua irakurtzen laguntzea eta adierazpenean ekonomia handiagoa lortzea da. [...]

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

I. KAPITULUA

Jardun-printzipio eta -ildoak

3. artikulua.— Lehentasuneko jardun-ildoak

Lege honen 2. artikuluan ezarritako printzipioen eta Espainiako hezkuntza-sistemaren xedeen esparruan (zeinak jasota baitaude Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren 2. artikuluan), Kantabriako hezkuntza-sistemak lehentasunekotzat jotzen ditu, besteak beste, honako jardun-ildo hauek:

e) Ikasleen eleaniztasuna eta kultura-aniztasuna, hizkuntza-komunikaziorako konpetentzia garatzen faboratzeko funtsezko jarduketetako bat den aldetik.

¹¹⁵³ BOEren 21. zenbakian, 2009ko urtarrilaren 24ko alean, argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2009-1174>

III. KAPITULUA

Curriculuma

9. artikulua.— Oinarrizko konpetentziak

3. Ikasleek oinarrizko hezkuntzan eskuratu eta garatu behar dituzten oinarrizko konpetentziak honako hauek dira:

a) Hizkuntza-komunikaziorako konpetentzia.

IV. KAPITULUA

Elkarlana beste administrazio, instituzio, elkarte eta erakunde batzuekin

3. ATALA

Hezkuntza Sailaren eta unibertsitateen arteko elkarlana

19. artikulua.— Elkarlana unibertsitateekin

1. Hezkuntza Saila elkarlanean arituko da Kantabrian jarduerak egiten dituzten unibertsitateekin, bereziki Kantabriako Unibertsitatearekin, hezkuntza-sistema hobetzen laguntzen duten aspektuetan, besteak beste:

e) Hezkuntza elebiduneko programak indartzea.

4. ATALA

Hezkuntza Administrazioen arteko elkarlana

21. artikulua.— Lurralde-elkarlanerako programak

1. Hezkuntza Sailak parte hartu ahal izango du Estatuak lurralde-elkarlanerako sustatutako programak garatze aldera, hezkuntza-helburu orokorrak lortzeko, ikasleen oinarrizko konpetentziak sendotzeko, autonomia-erkidegoen kultura-aniztasunaren eta hizkuntza-aniztasunaren ezagutza eta horienganako estimazioa bultzatzeko, eta desberdintasunen konpentsazioan lurralde-oreka eta lurraldeen arteko elkartasuna lortzen laguntzeko.

I. TITULUA

Irakaskuntzak eta horien antolamendua

I. KAPITULUA

Haur Hezkuntza

25. artikulua.— Printzipio pedagogikoak

6. Haur Hezkuntzako ziklo bietan arian-arian arreta jarriko zaie garapen afektiboari, mugimenduari eta gorputza kontrolatzeko ohiturei, komunikazioaren eta hizkeraren adierazpenei, elkarbizitza eta harreman sozialen oinarrizko jarraibideei, eta eurak bizi diren inguruneko ezaugarri fisiko eta sozialak aurkitzeari. Gainera, erraztu egingo da umeek euren buruaren irudi positibo eta orekatua egitea, eta eurok autonomia pertsonala eskuratzea.

7. Hezkuntza Sailak sustatuko du atzerriko hizkuntzara lehenengoz hurbiltzea Haur Hezkuntzako bigarren zikloko ikaskuntzetan, bereziki azken urtean. Hezkuntza Sailak erraztu ahal izango du curriculumaren aspektu jakin batzuk atzerriko hizkuntza batean ematea, eta beste jarduketa batzuk garatu ahal izango ditu hezkuntza eleaniztun eta kultura-aniztunaren esparruan, sail horrek ezartzen dituen baldintzetan.

8. Hezkuntza Sailak sustatuko du irakurketara eta idazketara lehenengoz hurbiltzea, bai eta oinarriko zenbaki-trebetasunetan, eta informazioaren eta komunikazioaren teknologietan goiz hasteko esperientziak ere. Horretarako, informazioaren eta komunikazioaren teknologien curriculum-integrazioa bultzatuko da, bai eta irakurketaren eta idazketaren erabileran eta lengoia matematikoan hastea ere, ingurumari esanguratsuetan, funtzionaletan eta erabilera sozialekoetan.

II. KAPITULUA

Oinarriko hezkuntza

1. ATALA

Lehen Hezkuntza

31. artikulua.— Antolaketa

Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren 18. artikuluan ezartzen den Lehen Hezkuntzako etaparen antolaketaren arabera, atzerriko bigarren hizkuntza bat sartuko da etaparen hirugarren zikloan, eta arreta berezia eskainiko zaie beste ezagutza batzuk eskuratzeko izaera instrumentala duten arloei.

32. artikulua.— Printzipio pedagogikoak

5. Irakurtzeko ohitura sustatzeko, egunero denbora bat eskainiko zaio irakurtzeko kompetentzia hobetzeko jarduerak garatzeko eta ikasleen artean irakurtzeko ohitura sustatzeko, Hezkuntza Sailak ezartzen duenarekin bat etorritik. Etapa honetako lehen zikloko gaztelaniaren eta literaturaren arloko ordutegietan, denbora espezifiko bat sartuko da astean xede horretarako.

6. Etapa honi dagozkion irakaskuntzak ematean, bereziki gaztelania eta literaturaren, atzerriko hizkuntzen eta matematikaren arloetan, ikuspegi komunikatiboak, soziokulturalak, funtzionalak eta praktikoak landu beharko dira.

7. Hezkuntza Sailak erraztu ahal izango du curriculumaren arlo jakin batzuk atzerriko hizkuntza batean ematea, eta beste jarduketa batzuk garatu ahal izango ditu hezkuntza eleaniztunaren eta kultura-aniztunaren esparruan.

2. ATALA

Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza

36. artikulua.— Printzipio pedagogikoak

5. Etapa honi dagozkion irakaskuntzak ematean, bereziki gaztelania eta literaturaren, atzerriko hizkuntzen eta matematikaren irakasgaietan, ikuspegi komunikatiboak, soziokulturalak, funtzionalak eta praktikoak landu beharko dira.

6. Hezkuntza Sailak erraztu ahal izango du curriculumaren irakasgai jakin batzuk atzerriko hizkuntza batean ematea, eta beste jarduketa batzuk garatu ahal izango ditu hezkuntza eleaniztun eta kultura-aniztunaren esparruan.

III. KAPITULUA

Batxilergoa

42. artikulua.— Printzipio pedagogikoak

3. Irakaskuntza horiek ematean, bereziki gaztelania eta literaturaren, atzerriko hizkuntzen eta matematikaren irakasgaietan, ikuspegi komunikatiboak, soziokulturalak, funtzionalak eta praktikoak landu beharko dira.

4. Hezkuntza Sailak erraztu ahal izango du curriculumaren irakasgai jakin batzuk atzerriko hizkuntza batean ematea, eta beste jarduketa batzuk garatu ahal izango ditu hezkuntza eleaniztunaren eta kultura-aniztunaren esparruan. Alde horretatik, etapa honetako ikasleak Europar Batasuneko herrialdeetan egotea erraztuko da, atzerriko hizkuntza bat hobeto jakin dezaten, eta familiek neurri hori finantzatzen lagunduko dute, erregelamendu bidez ezarritakoaren arabera.

IV. KAPITULUA

Lanbide Heziketa

48. artikulua.— Jarduketak

1. Irakaskuntza horietarako ezarritako xedeak eta helburuak lortzeko, Hezkuntza Sailak, bere eskumenen eremuan, honako jarduketa hauek jarriko ditu abian, besteak beste:

i) Irakaskuntza horiek hartzen dituzten ikasleak Europar Batasuneko herrialdeetan egotea erraztuko da, atzerriko hizkuntza bat hobeto jakin dezaten, eta familiek neurri hori finantzatzen lagunduko dute, erregelamendu bidez ezarritakoaren arabera.

6. Aurreko apartatuan xedatutakoari dagokionez, kontuan hartu beharko da heziketa-ziklo jakin batzuetan, zeinetan profil profesionalak hala eskatzen baitu, prestakuntza sartuko dela lanbide-modulu espezifikoetan informazioaren eta komunikazioaren teknologiei, hizkuntzei eta laneko arriskuen prebentzioari buruz. Gainerako heziketa-zikloetan, prestakuntza hori zeharka txertatuko da titulua osatzen duten lanbide-moduluetan, hargatik eragotzi gabe Hezkuntza Sailak hizkuntzen inguruan gaitu ditzakeen beste jarduketa batzuk.

V. KAPITULUA

Araubide bereziko irakaskuntzak

2. ATALA

Hizkuntzen irakaskuntza

65. artikulua.— Hizkuntzen irakaskuntzen antolaketa

Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren 59. artikuluan xedatutakoaren arabera, hizkuntzen irakaskuntzak antolatu eta horietan sartzeari dagokionez, Hezkuntza Sailak irakaskuntza horien oinarritzko mailaren ezaugarriak eta antolaketa zehaztuko ditu.

66. artikulua.— Hizkuntza-eskola ofizialak

1. Aurreko artikulua aipatzen dituen maila ertainari eta aurreratuari dagozkien hizkuntzen irakaskuntzak emango dira hizkuntza-eskola ofizialetan. Hezkuntza Sailak arautuko ditu hizkuntza-eskola ofizialek bete behar dituzten betekizunak, betiere ikasle-irakasleen arteko ratioari, instalazioei eta eskola-postuen kopuruari dagokienez.

2. Hizkuntza-eskola ofizialek bereziki bultzatuko dute Europar Batasuneko estatu kideetako hizkuntza ofizialen ikasketa, Espainian dauden hizkuntza koofizialen ikasketa eta espainiera atzerriko hizkuntza gisa ikastea. Era berean, erraztu egingo da arrazoi kultural, sozial edo ekonomikoengatik interes berezia duten beste hizkuntza batzuen ikasketa.

3. Hezkuntza Sailak hizkuntza-eskola ofizialetan hizkuntzen urrutiko irakaskuntzak integratu ahal izango ditu.

4. Hizkuntza-eskola ofizialek ikastaroak eman ahal izango dituzte, oro har, helduen hizkuntza-ezagutzak eguneratzeko; irakasleak prestatzeko, bereziki beren espezialitateko arloak edo ikasgaiak atzerriko hizkuntza batean ematen dituztenak edo beste jarduketa batzuk garatzen dituztenak hezkuntza eleaniztunaren eta kultura-aniztunaren esparruan; eta atzerriko hizkuntzetan ezagutza eguneratu edo handitu behar duten beste kolektibo profesional batzuk prestatzeko. Ikastaro horiek Hezkuntza Sailak ezarritako baldintzetan antolatu eta garatu beharko dira.

67. artikulua.— Hizkuntzen irakaskuntzen oinarrizko maila ematea

Oinarrizko mailako hizkuntza-irakaskuntzak hizkuntza-eskola ofizialetan emango dira. Era berean, oinarrizko maila horri dagozkion irakaskuntzak Hezkuntza Sailak baimendutako helduen hezkuntza-zentroetan eman ahal izango dira, baita sail horrek zehazten dituen beste zentroetan ere.

69. artikulua.— Hizkuntza-irakaskuntzen ziurtagiriak eta beste irakaskuntza batzuekiko korrespondentzia

Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren 61. eta 62. artikuluetan xedatutakoaren arabera lortuko dira maila desberdinetako ziurtagiriak, bai eta beste irakaskuntza batzuekiko korrespondentzia ere.

VI. KAPITULUA

Helduen hezkuntza

76. artikulua.— Irakaskuntzak

1. Era berean, Hezkuntza Sailak programa espezifikoak sustatuko ditu gaztelania ikasteko, bai eta kulturaren oinarrizko osagaiak ikasteko programa espezifikoak ere, etorkinak errazago integratze aldera.

4. Hezkuntza Sailak bereziki helduei zuzendutako hizkuntza-irakaskuntzen prestakuntza-ekintzak garatuko ditu, lege honen 67. artikuluan adierazitakoa kontuan hartuta.

II. TITULUA

Ekitatea hezkuntzan

II. KAPITULUA

Hezkuntza-laguntzaren beharrizan espezifikoa duten ikasleak

86. artikulua.— Espainiako hezkuntza-sisteman berandu integratutako ikasleentzako plan eta programa espezifikoak

1. Hezkuntza-sisteman berandu sartzen diren ikasleen integrazioa eta hezkuntza-aurrerapena errazteko, Hezkuntza Sailak plan eta programa espezifikoen garapena sustatuko du, betiere gaztelanian hizkuntza-gabezia larriak edo konpetentzietan edo oinarrizko ezagutzetan gabezia larriak dituzten ikasleen hezkuntza-beharrizanei erantzuteko.

III. KAPITULUA

Irakasleei aitortza, babesa eta balioespena erakustea

120. artikulua.— Zentro publikoetako irakasleentzako neurriak

2. Hezkuntza Sailak, zentro publikoetako irakasleei dagokienez, irakasleon garapen profesionalaren aldeko neurriak faboratuko ditu, eta haiei hezkuntza-sisteman dagokien zeregina aitortuko du. Neurriok, besteak beste, honako hauek dira:

c) Hezkuntza elebiduneko programak garatzen dituzten zentroetan, beren ikasgaiko eskolak atzerriko hizkuntza batean ematen dituzten irakasleen lana aitortzea, Hezkuntza Sailak zehaztutako baldintzetan.

VII. TITULUA

Zentroen parte-hartzea, autonomia eta gobernua

III. KAPITULUA

Zentro publikoen gobernurako eta irakasleen koordinaziorako kide anitzeko organoak

2. ATALA

Irakasleen beste koordinazio-organo batzuk

141. artikulua.— Irakasleen koordinazio-sailak

1. Bigarren hezkuntza, arte-irakaskuntzak eta hizkuntza-irakaskuntzak ematen dituzten zentro publikoetan, koordinazio didaktikoko sailak egongo dira, betiere Hezkuntza Sailak irakaskuntza bakoitzaren ezaugarriekin bat etorritik zehazten duenaren arabera.

3. Zentroan dauden koordinazio didaktikoko sailak honako jakintza-arlo hauetan bildu ahal izango dira:

b) Hizkuntza- eta gizarte-eremua.

Hirugarren xedapen gehigarria.— Sartzea eta barne-igoera

1. Irakaskuntzako funtzio publikoan sartzeko sistema Hezkuntza Sailak deitutako lehiaketa-oposizioa izango da. Lehiaketaren fasean, beste zenbait merezimenduren artean, prestakuntza akademikoa eta aldez aurreko irakaskuntza-esperientzia balioetsiko dira, bai eta atzerriko hizkuntzak, eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiak menderatzea. Oposizioaren fasean, berriz, honako aspektu hauek hartuko dira kontuan: aukeratutako irakaskuntza-espezialitateari buruzko berriazko jakintzak izatea, irakaskuntzarako gaitasuna, eta irakaskuntza-jardunerako beharrezkoak diren teknikak menderatzea. Probetarako deialdiak irakaskuntza-espezialitateen arabera egingo dira. Izangaiak hautatzeko, lehiaketa-oposizioaren bi faseen balioespena hartuko da kontuan, probak gainditu izana aparte utzi gabe. Hautatutakoek kopuruak ezin izango du gainditu deialdiaren xede diren plazen kopurua. Gainera, praktiken fase bat izango da, eta prestakuntza-ikastaroak sartu ahal izango dira bertan; fase hori hautaketa-prozesuaren zati izango da.

2. Praktiken fase horretan, irakasleak pixkanaka eta tutoretzapean sartzeko prozesu bat ezarriko da. Horretarako, Hezkuntza Sailak eta irakaskuntzako zentroek neurriak ezarriko dituzte.

8.4.11.10. 8/2010 Legea, abenduaren 23koa, Haurren eta Nerabeen Eskubideak eta Haiei Arreta emateari buruzkoa¹¹⁵⁴

HITZAURREA

I

[...]

Beste alde batetik, Kantabriako Hezkuntzari buruzko abenduaren 26ko 6/2008 Lege berriak, hezkuntzaren oinarrizko eskubidea egikaritzeko esparru gisa balio duen hezkuntza-sistema arautzeaz gain, espresuki jasotzen ditu adingabeen elkarbizitza-eta herritartasun-printzipioak, hala nola prestakuntza eleaniztuna eta kultura-aniztuna, sexuen arteko berdintasunezko hezkuntza, jasangarritasunerako hezkuntza eta aukera-berdintasuna indartzea.

[...]

IV

Ikuspegi formaletik, lege hau egiteari dagokionez, pertsonen, karguen edo jardueren aplikatutako genero bakarra bi sexu-tako gizabanakoak izendatzeko erabiltzen da, eta erabilera horrek ez du inolako diskriminazio-asmorik. Hizkuntza-aukera horren helburu bakarra araua irakurtzen laguntzea eta adierazpenean ekonomia handiagoa lortzea da.

I. TITULUA Xedapen orokorrak

5. artikulua.— Administrazio-jardunaren printzipio gidariak

1. Administrazio publikoek, beren eskumenak egikaritzean, printzipio gidari hauek bete beharko dituzte:

a) Berdintasun-printzipioaren errespetua, betiere nekazaritza giroko inguruneetan edo ingurune baztertuetan nahiz andeatuetan bizitzeagatik egon daitekeen muga oro eragotziz eta, behar balitz, ezabatuz; orobat, diskriminazio oro eragotzi eta ezabatuko da, jaiotza, adin, arraza, sexu, egoera zibil, sexu-orientazio, gaitasun fisiko edo psikiko, osasun-egoera, hizkuntza, kultura, erlijio, sineskera eta ideologiagatik edo adingabeen edo beraien familien egoera edo ezaugarri pertsonal, ekonomiko edo sozialengatik gerta daitekeen diskriminazio oro, hain zuzen ere.

¹¹⁵⁴ BOEren 19. zenbakian, 2011ko urtarrilaren 22ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-1141>

II. TITULUA

Haurren eta nerabeen eskubideak sustatzea eta defendatzea

II. KAPITULUA

Eskubide espezifikoak

22. artikulua.—Osasuna babesteko askatasuna

1. Kantabriako Autonomia Erkidegoko Administrazioak adingabeen osasuna babestu eta sustatzeko eta haiei osasun-arreta emateko eskubidea bermatuko du, indarrean dagoen legerian xedatutakoaren arabera, bereziki honako hauei dagokienez:

b) Beren osasunari buruzko informazioa jasotzea, eta, bereziki, haiek jasaten dituzten prozedura medikoei buruzkoa, adinaren, heldutasunaren eta egoera psikologikoaren arabera hizkeran. Era berean, adostasuna jaso beharko da Pazientearen autonomia eta informazio eta dokumentazio klinikoaren arloko eskubide eta betebeharrak arautzen dituen azaroaren 14ko 41/2002 Legearen arabera.

27. artikulua.—Gizarteratzeko eskubidea

2. Era berean, Administrazio publikoek bermatuko dute Autonomia Erkidegoko lurraldean dauden adingabe atzerritarrek, beren legezko egoera edozein dela ere, eskubidea izango dutela baliabide eta zerbitzu publikoak izateko, betiere gizartean, hizkuntzan eta kulturaren erabat integratze aldera.

IV. TITULUA

Haurren eta nerabeen babesa

III. KAPITULUA

Administrazio publikoen babes-ekintza

1. ATALA

Xedapen orokorrak

40. artikulua.—Babestutako adingabeen eskubide espezifikoak

Babes-neurrien mende dauden adingabeak lege honetan oro har eta gainerako ordenamendu juridikoan aitortutako eskubideen titular izango dira, eta, bereziki, honako eskubide hauen titular:

i) Euren kultura-identitatea eta hizkuntza errespetatuz gizarteratzea erraztuko duten bitartekoak izateko eskubidea, batez ere adingabe etorkinen kasuan.

**8.4.11.11. 1/2011 Legea, martxoaren 28koa,
Kantabriako Autonomia Erkidegoko
Bitartekaritzari buruzkoa¹¹⁵⁵**

**ATARIKO TITULUA
Xedapen orokorrak**

**II. KAPITULUA
Bitartekaritzaren printzipio gidariak**

12. artikulua.— Berehalakotasuna eta presentzialtasuna

1. Bitartekariak beti joan behar dute euren buruz bitartekaritza-bileretara. Aldeek euren buruz bertaratu beharko dute gatazkak *ius cogens* eskubide guztiz pertsonalei eragiten dienean edo gatazka Fiskaltzak fiskalizatu behar duenean, betiere adingabe eta ezgaien beharrezko ordezkariari kalterik egin gabe. Kasu horietatik kanpo, aldeek ordezkariak aurkeztu ahal izango dituzte, bitartekariari zuzendutako ordezkariak egiaztatzen duen idazki baten bidez. Hala badagokio, bitartekariak proposatu ahal izango du beste pertsona batzuk egotea aholkulari gisa, zeinak aldeek onartu beharko baitituzte. Aholkulari horiek aldeei eta bitartekariari eskatzen zaizkien eskubideak eta eginbeharrak ere izango dituzte. Gainera, adierazteko edo ulertzeko zailtasunak dituzten pertsonen kasuan, interprete egokiak joan ahal izango dira, bitartekaritza-saioak ulergarriak izan daitezten.

¹¹⁵⁵ BOEren 99. zenbakian, 2011ko apirilaren 26ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-7406>

8.4.11.12. 1/2018 Legea, martxoaren 21ekoa, Jarduera Publikoaren Gardentasunari buruzkoa¹¹⁵⁶

I. TITULUA Xedapen orokorrak

I. KAPITULUA Xedea, subjektuak eta printzipio orokorrak

3. artikulua.— Definizioak

Lege honen ondorioetarako, honako definizio hauek hartuko dira oinarritzat:

8. Informazio irisgarria: Administrazioak betebeharra du, desgaitasuna duten pertsonen informazioa iristeko aukera emate aldera, pertsona guztiek informazio hori segurtasun, erosotasun eta modurik ahalik eta autonomo eta naturalenean ulertzeko, erabiltzeko eta usatzeko moduko tresnak, lanabesak eta gailuak erabiliz; horren barruan sartzen da braille, audiodeskripzioa, zeinu-hizkuntza edo irakurketa errazaren bidez informazioa iristeko aukera ere.

II. TITULUA Publizitate aktiboa

I. KAPITULUA Gardentasunaren ezaugarri orokorrak

24. artikulua.— Arau orokorrak

6. Publizitate aktibotzat hartzen den informazioa idaztean, arreta berezia eskainiko zaio hizkera ez-sexista eta ez-diskriminatzailea erabiltzeari.

¹¹⁵⁶ BOEren 96. zenbakian, 2018ko apirilaren 20ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-5393>

8.4.11.13. 9/2018 Legea, abenduaren 21ekoa, Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideak bermatzeari buruzkoa¹¹⁵⁷

HITZAURREA

V

[...]

IV. tituluak espainiar zeinu-hizkuntzaren eta ahozko komunikaziorako laguntza jorratzen ditu, eta zenbait xedapen jasotzen ditu, zeinek ahalbidetzen baitute pertsonak zeinu-hizkuntzaren prestakuntza iristea eta hizkuntza hori zenbait eremutan erabiltzea. Bereziki aipatu behar dira hezkuntza-eremuko xedapenak — zeinu-hizkuntza ikasteari buruzkoak eta hezkuntza-eredu elebidunen eskaintzari buruzkoak—, bai eta herritarren eskura dauden zerbitzuetan edo administrazio publikoekiko harremanetan zeinu-hizkuntza erabiltzeko neurriak ezartzen dituzten xedapenak ere. Baldintza eta eremu berberetan aurreikusten da ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak sustatuko direla, pertsonak askatasuna duelarik erkidegoko gainerako kideekin komunikatzeko bidea aukeratze aldera.

[...]

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

1 artikulua.— Xedea

Hau da lege honen xedea:

d) Estatuko oinarrizko araudiaren esparruan, irisgarritasun- eta diseinu-neurriak ezartzea pertsona guztientzat, bai eta espainiar zeinu-hizkuntzaren eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidezko ahozko hizkuntzaren erabilera bermatzea ere entzumen-zailtasunak dituzten pertsonentzat.

4. artikulua.— Definizioak

Lege honen ondorioetarako, bertan erabiltzen diren terminoak honela ulertuko dira:

n) Espainiar zeinu-hizkuntza: ikusmen-, espazio-, keinu- eta eskuzko hizkuntza da, eta haren osaeran faktore historikoen, kulturalen, linguistikoen eta sozialek parte hartzen dute; gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsutasuna dutenek erabili ohi dute hizkuntza hori zeinuen bidez.

ñ) Ahozko hizkuntza: ahozko eta entzutezko hizkuntza.

o) Ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak: gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek, gor-itsuek eta laguntza horiek beharrezko egiten dituzten desgaitasunak dituztenek erabiltzen dituzten kodeak eta komunikabideak dira, bai eta haiek erabiltzen dituzten baliabide teknologikoak eta laguntza teknikoak ere, zeinek

¹¹⁵⁷ BOEren 33. zenbakian, 2019ko otsailaren 7ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-1630>

errazten baitute ahozko eta idatzizko adierazpenerako irispidea, ingurune osoarekiko komunikazioa faboratuz.

p) Hezkuntza elebiduna: hezkuntza-proiektu honetan, irakasteko eta ikasteko prozesua komunikazio-hizkuntza gisa erabiltzen diren bi hizkuntza edo gehiago dauden ingurunean gauzatzen da. Gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen kasuan, Kantabrian, gaztelania eta espainiar zeinu-hizkuntza hartuko dira kontuan.

II. TITULUA

Desgaitasuna duten pertsonen eskubideak bermatzeko neurriak

VI. KAPITULUA

Justizia iristeko neurriak

38. artikulua.— Justizia Administrazioarako irispidearen eremuko neurriak

1. Justizia-arloko eskumena duen sailak honako hauek sustatuko du:

b) Egintza judizialak eta prejudizialak modu ulergarrian komunikatzea egintzon eraginpeko pertsona desgaituei, dela zeinu-hizkuntzaren interpreteek esku hartuz, dela ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez, dela beste edozein bitarteko egokiren bidez, dela pertsona jakin batzuek esku hartuz, zeinek ezagutza teknikoak baitituzte egintza eta ebazpen judizialak ulertzen laguntzeko.

III. TITULUA

Irisgarritasun unibertsala eta bizimodu independentea

II. KAPITULUA

Irisgarritasun-baldintzak

53. artikulua.— Desgaitasuna duten pertsonen komunikaziorako eta

2. Neurri horiek programa espezifikoaren bidez zehaztuko dira, bai aurrez aurre, bai informazioaren eta komunikazioaren teknologien bidez, desgaitasuna duten pertsonen erraz ulertzeko moduan. Neurri horien helburuak hauek dira:

a) Zeinu-hizkuntzaren ikaskuntza, ezagutza eta erabilera ahalbidetzea gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen artean, IV. tituluaren ezarritako baldintzetan.

c) Ahozko eta keinuzko komunikazioa eragozten dieten alterazio neuromotorrak dituzten pertsonen komunikazio-eskubidea bermatzea, nahiz eta komunikazio-sistema handigarrien eta alternatiboen bidez eta sistema horien erabiltzeko laguntza edo interprete adituen bidez komunikatzeko gaitasuna izan.

IV. TITULUA

Espainiar zeinu-hizkuntza eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak

57. artikulua.— Espainiar zeinu-hizkuntza eta ahozko hizkuntza ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez ikasi eta erabiltzeko eskubidea

1. Kantabriako Autonomia Erkidegoko Administrazioak, bere eskumenen esparruan, behar diren neurriak hartuko ditu gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek espainiar zeinu-hizkuntza ikasteko, ezagutzeko eta erabiltzeko duten eskubidea bermatzeko, bai eta ahozko hizkuntza ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bitartez ikasteko, ezagutzeko eta erabiltzeko duten eskubidea bermatzeko ere, betiere urriaren 23ko 27/2007 Legean ezarritakoarekin bat etorritik —lege horrek Espainiako zeinu-hizkuntzak aitortzen ditu, eta gorren, entzumen-desgaitasuna duten pertsonen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzen ditu—.

2. Zeinu-hizkuntza eta ahozko hizkuntza ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidezko ikaskuntza sustatzeko neurriak garatuko dira, bai prestakuntza arautuan, bai prestakuntza ez-arautuan.

3. Gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen aldeko neurriak sustatuko dira, espainiar zeinu-hizkuntza edo ahozko hizkuntza erabiltzeko, ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez, honako eremu hauetan:

- a) Herritarren eskura jartzekoak diren ondasun eta zerbitzuetan.
- b) Garraioetan.
- c) Administrazio publikoekiko harremanetan.
- d) Parte-hartze politikoan.
- e) Komunikabide sozialetan, telekomunikazioetan eta informazioaren gizartean.

58. artikulua.— Irakaskuntza arautuan ikastea

1. Hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak behar diren baliabideak jarriko ditu ikasle gorren bat eskolatu duten zentroetan, indarreko hezkuntza-legerian ezarritakoarekin bat etorritik, espainiar zeinu-hizkuntza eta ahozko hizkuntza ikas ditzaten, ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez, ikasle gorrek, entzumen-desgaitasuna duten ikasleek eta gor-itsuek, baldin eta ikaskuntza horiek aukeratzen badituzte.

2. Zehazten diren zentroetan, hezkuntza-eredu elebidunak eskainiko dira, zeinak askatasunez aukeratuko baitituzte ikasle gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek edo gor-itsuak direnek, edo haien gurasoek edo legezko ordezkariak, haien adingabeak badira edo ezgaituta badaude.

3. Ikasketa-planetan, zehazten diren zentroetan, hautazko irakasgai gisa, ikasle guztientzako espainiar zeinu-hizkuntzaren ikaskuntza sartu ahal izango da; horrela, espainiar zeinu-hizkuntzaren erabiltzaile gorren, entzumen-desgaitasuna duten pertsonen eta itsuen gizarteratzea erraztuko da, eta berdintasuneko eta hizkuntza- eta kultura-aniztasunarekiko errespetuko balioak sustatuko dira.

4. Prestakuntza-programak ezarriko dira ikasle gorrei, entzumen-desgaitasuna dutenei edo gor-itsuei arreta ematen dieten irakasleentzat, bai eta espainiar zeinu-

hizkuntza eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak ikasi nahi dituztenentzat ere.

5. Kantabriako Unibertsitateak sustatuko du irakasleen prestakuntzan espainiar zeinu-hizkuntza eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak sartzea bigarren hezkuntza emateko master pedagogikoen ikasketa-planetan eta hezkuntza-zientzien fakultateetan.

59. artikulua.— Prestakuntza ez-arautuan ikastea

1. Enplegurako prestakuntzan eta prestakuntza ez-arautuan elkarlana sustatuko da gorrekin, entzumen-desgaitasuna duten pertsonekin eta gor-itsutasuna dutenekin, haien familiarekin eta sektoreko elkarrekin espainiar zeinu-hizkuntza eta ahozko hizkuntza ikasteko prestakuntza-ikastaroak egiteko, ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiliz, bai eta material didaktikoak editatuz ere.

2. Administrazioek, eragile ekonomiko eta sozialek, zentro laguntzaileek eta gainerako erakundeek komunikaziorako irisgarritasuna erraztuko diete espainiar zeinu-hizkuntzaren erabiltzaile izan eta entzumen-desgaitasuna duten pertsoneri eta ahozko hizkuntza erabiltzen dutenei enplegurako prestakuntza-eskaintzetan eta gainerako prestakuntza ez-arautuan; horretarako, giza baliabideak, bitarteko materialak, didaktikoak eta teknikoak emango dizkiete, haien beharrezanetara egokituta.

3. Administrazio eskudunak lanbide-eguneratzerako ikastaroen eskaintza indartuko du, baldin eta horiek lotuta badaude espainiar zeinu-hizkuntza edo ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiltzen diren lanpostuekin.

4. Kantabriako Administrazio autonomikoak bultzatuko du Kantabriako Autonomia Erkidegoko, haren erakunde instrumentaletako eta toki-erakundeetako enplegatu publikoek espainiar zeinu-hizkuntzaren eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen prestakuntza jaso dezaten, batez ere publikoari arreta eta herritarrei arreta ematen dieten lanpostuekin lotutako langileek jasoko dute prestakuntza hori segurtasunaren eta larrialdien arloan.

5. Kantabriako Autonomia Erkidegoko Administrazioak eta gizarte- eta ekonomia-eragileek, entzumen-desgaitasuna duten pertsonak barne hartzeko neurri gisa, komunikazio-heterogeneotasunari eta dauden beharrezanei buruz sentsibilizatuko dute, eta espainiar zeinu-hizkuntzaren eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen erabileraren arloko prestakuntza bermatuko dituzte.

60. artikulua.— Jendearen eskura dauden ondasun eta zerbitzuetarako irispidea

1. Entzumen-desgaitasuna eta gor-itsutasuna duten pertsonen jendearen eskura dauden ondasunak eta zerbitzuak iritsi ahal izateko, artikulua honetan jarduketaren eremu bakoitzerako xedatutakoaren arabera neurriak sustatuko dira.

2. Hezkuntza-administrazioek, euren eskumenen eremuan, hurrengo neurriak gauzatuko dituzte:

a) Aukera ematea espainiar zeinu-hizkuntza erabiltzen duten pertsoneri, hizkuntza hori irakaskuntza-hizkuntza gisa erabiltzeko ikasleak eskolatuta dauden irakaskuntza-zentroetan. Era berean, ahozko hizkuntzaren erabiltzaile diren gorrei, entzumen-desgaitasuna dutenei eta gor-itsuei horretarako aukera emango diete

ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez hala zehazten diren irakaskuntza-zentroetan.

b) Sustatzea Espainiako zeinu-hizkuntzen interpreteen zerbitzuak eman daitezen hizkuntza horien erabiltzaileentzat, hala zehazten diren zentroetan, eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen zerbitzuak eman daitezen, hala zehazten diren zentroetan.

3. Kantabriako Autonomia Erkidegoko unibertsitateek, desgaitasuna duten ikasleei arreta emateko zerbitzuen esparruan, programa eta ekimen espezifikoak sustatuko dituzte ikasle gorrei, entzumen-desgaitasuna dutenei eta gor-itsuei arreta emateko, eta horren helburua izango da aholkuak eta laguntza-neurriak ematea.

4. Osasun Administrazioak neurri hauek hartuko ditu:

a) Espainiar zeinu-hizkuntzaren interpreteen zerbitzuak ematea aldez aurretik eskatuz gero, zerbitzuok behar dituzten erabiltzaileentzat.

b) Zerbitzu horiek behar dituzten erabiltzaileen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak ematea, erabiltzaileok arreta jasotzen duten osasun-zentroetan.

c) Beharrezko neurriak hartzea osasunaren arloko informazio- eta prebentzio-kanpainak eskuratzeko modukoak izan daitezen espainiar zeinu-hizkuntza erabiliz, edo azpitolazioa eta ahozko komunikaziorako bestelako laguntza-bitartekoak txertatuz.

5. Prestakuntzaren eta enpleguaren arloan eskumena duen administrazioak honako neurri hauek hartuko ditu, ezertan eragotzi gabe abenduaren 30eko 62/2003 Legearen (zerga-, administrazio- eta gizarte-arloko neurriei buruzkoa) II. tituluko III. kapituluko 3.a atalean ezarritakoa, zeinak tratu-berdintasunaren eta laneko diskriminaziorik ezaren arloko neurriak arautzen baititu:

a) Espainiar zeinu-hizkuntzaren arloko prestakuntza bermatzea Kantabriako Enplegu Zerbitzuko bulegoetako langileei, bai eta entzumen-desgaitasuna duten pertsoneri arreta emateari buruzko prestakuntza ere, ahozko hizkuntzan edo espainiar zeinu-hizkuntzaren bidez komunikatzen badira.

b) Kantabriako Autonomia Erkidegoko Administrazioaren enplegu publikoan sartzeko hautaprobetan ezartzea giza baliabideak eta baliabide materialak, hala nola espainiar zeinu-hizkuntzaren interpreteak, teknologia lagunduak eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak, baldin eta proba horiek egiteko behar badira.

c) Irisgarritasuna bermatzea, aurreko apartatuko neurrien bidez, toki-administrazioetan, edozein administrazio publikotako erakunde instrumentaletan eta Kantabriako Unibertsitatean sartzeko prozesuetan.

6. Kultura, turismo, aisia eta kirolaren arloan eskumena duten Kantabriako Autonomia Erkidegoko administrazio publikoek espainiar zeinu-hizkuntzaren interpreteen zerbitzuak emango dituzte, baldin eta aldez aurretik zerbitzuok eskatzen badira espainiar zeinu-hizkuntzaren erabiltzaileentzat, eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak ezarriko dituzte antzokietan, titulartasun edo kudeaketa publikoko museoetan eta kultura-, kirol-, jolas- eta aisialdi-jardueretan.

7. Gizarte-zerbitzuen arloan eskumena duten administrazio publikoek beren zerbitzuak entzumen-desgaitasuna duten erabiltzaileen beharrianetara egokitzea sustatuko dute, betiere honako neurri hauek ezarriz:

a) Prestakuntza ematea espainiar zeinu-hizkuntzaren inguruan eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen erabileraren inguruan, lehen mailako arretako gizarte-zerbitzuetako zentroetako langileei, desgaitasuna duten pertsonak balioesteko eta orientatzeko zentroetako langileei eta mendekotasun-egoera balioesteko zerbitzuetako langileei.

b) Espainiar zeinu-hizkuntzaren interprete-zerbitzua ematea entzumen-degaitasuna duten pertsonen, betiere interesdunak alde aurretik hala eskatuta, Autonomia Erkidegoko Administrazioaren gizarte-zerbitzuekiko harremanetan, eta ahozko komunikaziorako beste laguntza-bide batzuk sustatzea.

61. artikulua.— Garraioak

1. Garraio publikoko geltokietan, Autonomia Erkidegoaren edo toki-administrazioaren eskumenekoak badira eta haiek zehazten badira irizpide objektiboen arabera bidaiarien trafikoaren garrantziaren arabera zehazten badira, espainiar zeinu-hizkuntzaren interpreteen zerbitzuak ematea sustatuko da, aurrez aurre edo teleinterpretazioaren bidez, bai eta informazioa emateko eta jendeari arreta emateko guneetan ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiliz ere.

2. Garraioaren eskubide eta eginbeharrei, funtzionamendu- edo segurtasun-arauei buruzko jarraibideen edizioa edo zabalkundea, ahal den guztietan, espainiar zeinu-hizkuntzaz eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen bidez ere egitea sustatuko da.

62. artikulua.— Administrazio publikoekiko harremanak

1. Kantabriako Autonomia Erkidegoko administrazio publikoek bermatuko dute espainiar zeinu-hizkuntzaren interprete-zerbitzuak emango direla alde aurretik eskatzen den kasuetan, bai eta ahozko komunikaziorako laguntzako beste bitarteko batzuk ere, betiere gorrek, entzumen-degaitasuna dutenek eta gor-itsuek administrazio publikoekin harremanak izan ditzaten ahalbidetzeko.

2. Kantabriako Autonomia Erkidegoko Administrazioak, Justizia Administrazioaren zerbitzuko bitarteko materialak eta giza bitartekoak hornitzeko eskumena duen sailaren bitartez, baldintza egokiak sustatuko ditu espainiar zeinu-hizkuntzaren interpreteen eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen zerbitzuak xedatzeko, gorrek, entzumen-degaitasuna dutenek eta gor-itsutasuna dutenek komunikazioa irisgarri izan dezaten ordena juridikzional guztietako prozesu judizialeetan eta prozesu estrajudizialeetan, zeinetan pertsona haiek esku hartzen duten, betiere arlo bakoitzean indarrean dauden lege prozesaletan xedatutakoa aplikatuz.

63. artikulua.— Parte-hartze politikoa

Kantabriako Parlamentuak eta toki-erakundeek espainiar zeinu-hizkuntzaren interpretazioa sustatuko dute, bai eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak eta azpigituluak egotea eta erabiltzea ere, izaera publikoko osoko bileretan eta hala erabakitzen den interes orokorreko beste edozein bileratan, baldin eta gorrek, entzumen-degaitasuna dutenek eta gor-itsutasuna dutenek parte hartzen badute eta alde aurretik hala eskatzen badute.

64. artikulua.— Komunikabide sozialak, komunikazio elektronikoak eta informazioaren gizartea

1. Administrazio publikoek beharrezko neurriak sustatuko dituzte komunikabide sozialak, haien araudi espezifikoan aurreikusitakoarekin bat etorriz, irisgarri izan daitezen gorrentzat, entzumen-desgaitasuna dutenentzat eta gor-itsuentzat, zeinek espainiar zeinu-hizkuntza eta ahozko hizkuntza erabiltzen dituzten.
2. Botere publikoek beharrezko neurriak hartuko dituzte publizitate instituzionalaren kanpainak, eta kanpaina horiek herritarren eskura jartzen dituzten ikus-entzunezko euskarriak 1. apartatuan aipatutako pertsonentzat irisgarri egon daitezen.
3. Beharrezko neurriak ezarriko dira komunikazio elektronikoetarako irisgarritasuna sustatzeko, bai Espainiako zeinu-hizkuntzen bitartez, bai ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen eta azpititulazioaren bidez.
4. Titulartasun publikoetako edo funts publikoekin finantzatutako Interneteko orrialdeak eta atariak agintari eskudunek unean-unean ezarritako estandarretara egokituko dira, betiere gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek haiek irisgarri izan ditzaten.
5. Administrazio publikoek kongresu, jardunaldi, sinposio eta mintegiak sustatzen edo diruz laguntzen dituztenean, eta horietan gorrek, entzumen-desgaitasuna dutenek eta gor-itsuek parte hartzen dutenean, erraztasunak emango dituzte, espainiar zeinu-hizkuntzan edota ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiliz, betiere interesdunek hala eskatu ondoren.

8.4.11.14. 2/2019 Legea, martxoaren 7koa, Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eraginkorrerakoa¹¹⁵⁸

HITZAURREA

V

[...]

Gaur egun ere, emakume ugari diskriminazio-mota batzuk pairatu behar izaten dituzte batera; izan ere, sexuan oinarritutako diskriminazioaz gainera, beste arrazoi batzuk direla-eta jasaten dute diskriminazioa: arraza, etnia, hizkuntza, adina, desgaitasuna edo sexu-orientazioa.

[...]

VI

[...]

II. tituluan, Kantabriako administrazio publikoen jardunean genero-berdintasuna sustatzeko neurriak arautzen dira; I. kapituluan, Kantabriako administrazio publikoei aplikatzekoak bereizten dira; II. kapituluan, berriz, Kantabriako Autonomia Erkidegoko Administrazioarenak. Azken horien artean, honako hauek nabarmendu behar dira: Kantabriako Autonomia Erkidegoko Administrazioaren organoetan ordezkaritza orekatua izateari buruzko neurriak; genero-inpaktuari buruzko txostenak; genero-ikuspegia duten aurrekontu publikoak; hizkuntzaren erabilera ez-sexista, edo neurriak aplikatzea kontratazio publikoaren eremuan, laguntza eta dirulaguntzetan, prestakuntzan eta ordutegiak arrazionalizatzean.

[...]

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Printzipio orokorrak

1. Lege honen xedeak lortzeko, botere publikoen jarduna, haien eskumenen esparruan, arautu eta bideratuko duten printzipio orokorrak honako hauek izango dira:

i) Idatzizko dokumentazioan, dokumentazio grafikoan, ikus-entzunezkoan eta, oro har, pertsonen arretan hizkera ez-sexista ezartzea administrazio-eremuan, eta hizkera hori sustatzea harreman sozial, kultural eta artistiko guztietan.

¹¹⁵⁸ BOEren 76. zenbakian, 2019ko martxoaren 29ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-4565>

I. TITULUA

Eskumenak, eginkizunak, antolaketa, koordinazioa eta finantzaketa

I. KAPITULUA

Eskumenak eta eginkizunak

5. artikulua.— Autonomia Erkidegoko Administrazioa

1. Kantabriako Autonomia Erkidegoaren Administrazioak genero-berdintasunaren arloan duen eskumena egikarituko du, gizonen eta emakumeen berdintasun osoa eta eragingarria lortzeko bizi publikoan, pribatuan, eta familia-, gizarte-, lan-, ekonomia-, hezkuntza- eta kultura-bizitzaren eremu guztietan. Era berean, berdintasun erreala eta eragingarria eragozten edo zailtzen duten oztupoak kenduko ditu beharrezkoak diren ekintza positiboko neurrien bidez.

2. Horretarako, Kantabriako Autonomia Erkidegoko Administrazioak, funtsean, eginkizun hauen bidez garatuko ditu bere eskumenak sustapenaren, koordinazioaren eta exekuzioaren arloan:

b) Genero-ikuspegia politika, programa eta ekintza guztietan txertatzea, betiere administrazio-dokumentuetan eta publizitate instituzionalean hizkuntzaren eta irudiaren erabilera ez-sexista sustatuz.

6. artikulua.— Kantabriako Autonomia Erkidegoko toki-erakundeak

3. Autonomia Erkidegoko Administrazioak, bere eskumena egikarituz, sustatuko du toki-erakundeek genero-ikuspegia txerta dezaten beren administrazio-politika, -programa eta -ekintza guztietan eta hizkuntzaren eta irudien erabilera ez-sexistan.

II. TITULUA

Genero-berdintasuna sustatzea

I. KAPITULUA

Genero-berdintasuna sustatzeko neurriak

19. artikulua.— Komunikazioa, irudia, publizitate instituzionala eta hizkera ez-sexista

1. Kantabriako botere publiko guztiek hizkera sexistarik ez erabiltzea sustatuko da, eremu sozial, kultural eta artistiko guztietan, bai eta partikularren artean ere.

5. Bereziki, komunikabideak, dirulaguntza publikoak jasotzen badituzte, behartuta daude hizkuntzaren eta irudien erabilera integratzaile eta ez-sexista egitera.

II. KAPITULUA
Kantabriako Autonomia Erkidegoaren
Administrazioaren jardunean genero-berdintasuna
sustatzeko neurriak

**24. artikulua.— Hizkuntzaren erabilera ez-sexista administrazio-eremuan.
Sexismoa desagerraraztea hizkera instituzional eta sozialean**

Kantabriako Gobernuak:

1. Eremu instituzionalean hizkuntzaren erabilera sexista desagerraraziko du, ahozko zein idatzizko adierazpide guztietan, bai herritarren aurrean, bai barne-komunikazioetan. Horretarako, informazioa eta prestakuntza emango zaizkie Kantabriako Autonomia Erkidegoko administrazio publikoetako langileei.
2. Gizartea sentsibilizatzeko eta zabaltzeko kanpainak egingo dira, gizartean hizkuntzaren erabilera sexista eta androzentrikoa desagerrarazteko.

**8.4.11.15. 8/2020 Legea, azaroaren 11koa,
lesbiana, gay, trans, transgenero, bisexual
eta intersexualen eskubideak bermatu, eta
sexu-orientazioagatik eta genero-
identitateagatik diskriminaziorik ez egiteari
buruzkoa¹¹⁵⁹**

HITZAURREA

II

Pertsonen giza eskubideak aitortzea eta, zehazki, diskriminazioa debekatzea izan dira nazioarteko zuzenbideko sistemaren ardatz nagusiak. Ildo horretan, gogorarazi behar da 1948ko Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalak, bere lehenengo artikuluetan eta zalantzarik gabe, esaten zuela gizaki guztiak aske jaiotzen direla, duintasun eta eskubide berberak dituztela, inolako diskriminaziorik egin gabe arraza, kolore, sexu, hizkuntza, erlijio, iritzi politiko edo bestelakoengatik. Hala, berdintasunerako eskubidea giza eskubideen sistemaren oinarrizko eskubide bihurtzen da, eta hor sartzen da, legearen aurreko tratu-berdintasunaz gain, beste arrazoi batzuen artean, sexu-orientazioaren, sexu-identitatearen edo genero-identitatearen ondoriozko diskriminazioaren aurka babesteko eskubidea ere.

[...]

Europako eremuan, Europar Batasuneko 2000ko Oinarrizko Eskubideen Gutunaren 21. artikulua beren-beregi debekatzen du diskriminazio oro, batez ere, diskriminazioaren eragilea denean sexua, arraza, kolorea, etnia- edo gizarte-jatorriak, ezaugarri genetikoak, hizkuntza, erlijioa, pentsamoldeak, iritzi politikoak nahiz beste edozein motatako iritziak, gutxiengo nazional bateko izatea, ondarea, jaiotza, desgaitasuna, adina edota sexu-orientazioa. [...]

[...]

¹¹⁵⁹ BOEren 322. zenbakian, 2020ko abenduaren 10eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2020-15880>

8.4.11.16. 12/2020 Legea, abenduaren 28koa, Neurri Fiskal eta Administratiboei buruzkoa¹¹⁶⁰

ERANSKINA

Kantabriako Gobernuko Administrazioaren, eta haren mendeko organismo publikoen eta zuzenbide publikoko enteen tasak

Sail, organismo publiko eta mendeko zuzenbide publikoko ente guztietan oro har aplikatzekoak diren tasak

2. Administrazio-zerbitzuen ziozko tasa

Hezkuntza, Lanbide Heziketa eta Turismo Saila

1. Titulu akademikoak eta ziurtagiri ofizialak emateagatiko tasa.

Salbuespenak.— Titulu eta diploma akademikoak emateko tasa ordaintzetik salbuetsita egongo dira Hezkuntza, Kultura eta Kirol Sailak Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako ikasleentzat antolatutako atzerriko hizkuntzen proba estandarizatuetan parte hartu eta horien ondorioz araubide bereziko hizkuntza-irakaskuntzen oinarritzko mailaren ziurtagiria lortzeko moduan daudenak. Era berean, tasa hau ordaintzetik salbuetsita egongo dira hezkuntza-etapa horretan hezkuntza elebiduneko programa bat egin eta sail horrek tarteko mailako egiaztapen-probetan izena eman dutenak, baldin eta tarteko mailako ziurtagiria lortzeko moduan badaude.

5. Araubide bereziko hizkuntza-irakaskuntzak sailkatzeko probetan izena emateko tasa.

Zerga-egitatea. Tasa honen zerga-egitatea sailkapen-proba egiteko eskabidea da; probaren xedea, berriz, hauxe da: eskaeraren xedepeko hizkuntzaren ezagutzak ematea eskatzaileari, betiere Kantabriako Autonomia Erkidegoan araubide bereziko hizkuntza-irakaskuntzetan eskatzailea berari dagokion ikasketa-mailan kokatzeko.

Sortzapena. Araubide bereziko hizkuntza-irakaskuntzetan onartua izateko eskabidea aurkezten den unean sortuko da tasa ordaintzeko betebeharra.

6. Turismo-sektorea antolatzeagatiko tasa.

3. tarifa.— Turismo-gidariaren eta interpretazio-gidariaren txartela ematea: 6,12 euro.

¹¹⁶⁰ BOEren 18. zenbakian, 2021eko urtarrilaren 21eko alean, argitaratua.

8.4.11.17. 11/2021 Legea, abenduaren 23koa, Neurri Fiskal eta Administratiboei buruzkoa¹¹⁶¹

46. artikulua.— Tributu-kudeaketa

Hezkuntzako eta Lanbide Heziketako Saila.

Titulu akademikoak eta ziurtagiri ofizialak emateagatiko tasa

[...]

Salbuespenak. Titulu eta diploma akademikoak emateko tasa ordaintzetik salbuetsita egongo dira Hezkuntza, Kultura eta Kirol Sailak Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako ikasleentzat antolatutako atzerriko hizkuntzen proba estandarizatuetan parte hartu eta horien ondorioz araubide bereziko hizkuntza-irakaskuntzen oinarritzko mailaren ziurtagiria lortzeko moduan daudenak. Era berean, tasa hau ordaintzetik salbuetsita egongo dira hezkuntza-etapa horretan hezkuntza elebiduneko programa bat egin eta sail horrek tarteko mailako egiaztapen-probetan izena eman dutenak, baldin eta tarteko mailako ziurtagiria lortzeko moduan badaude.

[...]

5. Araubide bereziko hizkuntza-irakaskuntzak sailkatzeko probetan izena emateko tasa

Zerga-egitatea. Tasa honen zerga-egitatea sailkapen-proba egiteko eskabidea da; probaren xedea, berriz, hauxe da: eskaeraren xedepeko hizkuntzaren ezagutzak ematea eskatzaileari, betiere Kantabriako Autonomia Erkidegoan araubide bereziko hizkuntza-irakaskuntzetan eskatzailea berari dagokion ikasketa-mailan kokatzeko.

Subjektu pasiboa. Tasa horien subjektu pasiboak dira sailkapen-probak egitea eskatzen dutenak.

Sortzapena. Araubide bereziko hizkuntza-irakaskuntzetan onartua izateko eskabidea aurkezten den unean sortuko da tasa ordaintzeko betebeharra.

[...]

¹¹⁶¹ BOEren zenbakian, 2022ko otsailaren 11ko alean, argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2022-2180

8.4.12. Kataluniako Autonomia Erkidegoa

**8.4.12.1. 20/1985 Legea, uztailaren 25ekoa,
mendekotasuna sor dezaketen substantzien
arloko prebentzioari eta laguntzari
buruzkoa¹¹⁶²**

**V. TITULUA
Tabakoaren sustapena kontrolatzeko neurriak eta
gainerako neurriak**

**I. KAPITULUA
Neurri mugatzaileak**

24. artikulua¹¹⁶³

5. Katalunian merkaturatzen diren tabako-produktuen paketeen kanpoaldean agertu behar duen tabako-kontsumoaren arriskuei buruzko ohartarazpen-testua katalanez, gaztelaniaz edo bi hizkuntzetan idatzita egongo da.

¹¹⁶² BOEren 206. zenbakian, 1985eko abuztuaren 28ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1985-18553>

¹¹⁶³ Mendekotasuna sor dezaketen substantzien arloko prebentzioari eta laguntzari buruzko 20/1985 Legea aldatzen duen maiatzaren 10eko 10/1991 Legearen 10. artikulua aldatua.

8.4.12.2. 4/1987 Legea, martxoaren 24koa, Kataluniako Administrazio Publikoaren Eskolak arautzen dituen¹¹⁶⁴

3. artikulua

1. Eskolaren berezko eginkizunak izango dira:

l) Katalanaren irakaskuntzaren programazioan eta antolaketan laguntzea, eta, bereziki, Administrazioaren zerbitzuan diharduten langileen hizkuntza-kualifikazio osoa lortzera bideratutako administrazio-hizkeran, Kataluniako Hizkuntza Normalizazioari buruzko apirilaren 18ko 7/1983 Legean eta Generalitateko Administrazioaren Funtzio Publikoari buruzko uztailaren 23ko 17/1985 Legearen 34. eta 35. artikuluetan ezarritakoaren arabera.

¹¹⁶⁴ BOEren 97. zenbakian, 1987ko apirilaren 23ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1987-9678>

8.4.12.3. 20/1987 Legea, azaroaren 12koa, Letra Katalanen Institutuzioa deritzon Erakunde Autonomoa sortzen duena¹¹⁶⁵

Autogobernu-instituzioak berreskuratu eta demokrazia berrezarri ondoren, normaltasunez ekin ahal izan zaio Katalunian bizitza zibiko eta kulturalari; harrezkero, letra katalanek presentzia handiagoa izan dute gizartean, eta horrelaxe erakusten dute argitalpenen eta tiraden ugaritzeak, generoen dibertsifikazioak, eta kritika eta literatura-azterlanen espezializazioak.

Hala eta guztiz ere, literatura katalanaren sorkuntzak ezin izan du finkatu oraindik bere hizkuntza-eremuan dagokion posizioa eta aitortze soziala, eta ezin izan ditu lortu nazioarteko ezagutza- eta hedapen-maila egokiak.

Beharrezkoa da, beraz, baldintza egokiak sortzea idazle katalanek Kataluniako hizkuntza propioa erabil dezaten beren lanak egite aldera, eta horrek ez du norberaren sormena mugatu behar; aldi berean, idazle katalanen hedapena bultzatu behar da hiru alderditatik: sorkuntza laguntzea, berezko hizkuntza-eremuan zabaltzea eta beste hizkuntza-eremu batzuetara zabaltzea.

Hori guztia, aurrekari historiko baten tradizioa berreskuratuta, hau da, 1937. urtean larrialdi-egoeran izen berarekin sortu zen eta Kataluniako letra-gizon ospetsuenetako batzuek zuzendu zuten erakundea.

1. artikulua

Letra Katalanen Institutuzioa sortzen da, izaera administratiboko erakunde autonomo gisa, Kultura Sailari atxikita; nortasun juridikoa eta ondare propioa izango ditu, bai eta bere helburuak betetzeko jarduteko gaitasun osoa ere, lege honen eta aplikatu beharreko erakunde autonomoei buruzko legeria orokorraren arabera.

2. artikulua¹¹⁶⁶

1. Letra Katalanen Institutuzioaren helburuak dira literatura katalanaren sorkuntza sustatzea, sorkuntza hori Katalunian eta Kataluniatik kanpo ezagutaraztea eta zabaltzea, eta liburua eta irakurketa sustatzea.

2. Lege honen ondorioetarako, *letra katalantzat* joko da katalanezko literatura-ekoizpen osoa, edozein generotan egindakoa eta edozein bitartekoz zabaldua.

3. artikulua

Hauek izango dira Letra Katalanen Institutuzioaren eginkizunak:

a) Katalanezko literatura-sorkuntza eta -azterlanak sustatzea, beka, pentsio, enkargu eta beste laguntza batzuen bidez, eta arreta espezifiko eskaintzea egile berriak sartu eta zabaltzeari.

b) Literatura katalanaren ezagutza eta zabalkundea sustatzea haren hizkuntza-eremuan, betiere literatura-lanen irakurketa sustatuz gizarteko sektore eta estamentu guztietan eta ahal diren hedabide guztietan, eta literatura-ekoizpenaren

¹¹⁶⁵ BOEren 308. zenbakian, 1987ko abenduaren 25eko alean, argitaratua.

¹¹⁶⁶ Abenduaren 29ko 11/2011 Legearen 69. artikulua aldatua.

eta egileen ezagutza sustatuz komunikabide modernoen edo arte-adierazpenen bitartez.

c) Literatura katalanaren ezagutza eta zabalkundea sustatzea estatuko eta estatutik kanpoko beste hizkuntza-arlo batzuetan, honako hauen bidez: antologiak eta aipamen deskribatzaileak eginez, katalanezko lanen kalitateko itzulpenak diruz lagunduz, argitalpen eleaniztunak argitaratuz eta mundu osoko unibertsitateekin, liburutegiekin, editoreekin, kritikarekin eta literatura-hedapenerako zentroekin harremanak izanez.

d) Katalanezko idazleen eta beste hizkuntza batzuetako idazleen arteko harremana sustatzea.

e) Idazleen artean haien gaitasunak komunikabide berrietara egokitzen laguntzeko jarduerak sustatzea, hala nola zinemako eta bideoako gidoiak egitea, irrati eta telebistarako idazketa, eta komikia.

f) Instituzioaren sorkuntzako helburuak betetzera bideratutako beste edozein ekimen bultzatzea.

4. artikulua

Honako hauek izango dira Letra Katalanen Instituzioaren organo artezkariak:

a) Gobernu Batzarra.

b) Zuzendaria.

c) Aholku Batzordea.

5. artikulua

1. Gobernu Batzarra batzarburuak, bi batzarburuordeek, batzarkideek eta idazkariak osatuko dute.

2. Batzarburua Kulturako sailburua izango da, eta batzarburuordeak, berriz, Ondare Idatzi eta Dokumentalaren zuzendari nagusia, eta Aholku Batzordeak bere kideen artetik aukeratutako idazle bat, zeinari dekanore ere esan ahal izango baitzaio; batzarburuordeek batzarburuari lagunduko diote haren eginkizunetan eta hura ordeztuko dute bera ez dagoenean; idazkaria Kultura Saileko funtzionario bat izango da, saileko idazkari nagusiak izendatua, eta batzarraren bileretara joango da hitza duelarik, baina botorik ez.

3. Gobernu Batzarreko kideak honako hauek izango dira:

a) Kultura Zabaltzeko zuzendari nagusia.

b) Kultura Harremanen zuzendaria.

c) Kultura Koordinaziorako zuzendaria.

d) Ondare Idatzi eta Dokumentalaren Zuzendaritza Nagusiko zerbitzuburu bat.

e) Ekonomia eta Finantza Sailak izendatutako kontu-hartzaile-eskuordea.

f) Zuzendaria.

g) Aholku Batzordeko zazpi ordezkari, batzordekideen artetik izendatuak.

4. Gobernu Batzarraren bileretara aztertzen diren gai zehatzetako adituak joan ahal izango dira, aholkularitza teknikoaren emateko.

6. artikulua

Hauek dira Gobernu Batzarraren eginkizunak:

- a) Instituzioaren funtzionamendua arautu behar duten barne-araubideko arauak onestea.
- b) Urtero, instituzioaren jardun-plan orokorra onestea, Aholku Batzordeari entzun ondoren.
- c) Urtero onestea kudeaketari, ustiapenari eta aurrekontuaren proiektuari buruzko memoria.
- d) Instituzioaren goi-zuzendaritza egikaritzea.
- e) Instituzioak atxikita dituen ondasunak eta funtsak administratzea.
- f) Langile-zerrendak eta langile-beharrizanak proposatzea.
- g) Instituzioaren jarduerak proiektatzea eta gainbegiratzea.
- h) Zuzendariari laguntzea haren eginkizunak egikaritzen.

7. artikulua

1. Batzarburuaren eginkizunak izango dira:

- a) Instituzioaren ordezkaria izatea.
- b) Gobernu Batzarraren eta Aholku Batzordearen bileretarako deialdia egitea eta bilera horietako buru eta moderatzaile izatea, eta bozketetan sortzen diren berdinketak ebaztea, kalitateko botoarekin. Batzarburuak, komenigarritzat jotzen badu, Gobernu Batzarraren eta Aholku Batzordearen baterako bilkurak deitu ahal izango ditu.
- c) Bilkuren aktak bere sinaduraz baimentzea.
- d) Erregelamendu bidez eman ahal zaion beste zeinahi eginkizun.

2. Batzarburuak bere eginkizunak batzarburuordeetatik edozeini eskuordetu ahal izango dizkio.

8. artikulua

Idazkariaren eginkizunak izango dira:

- a) Batzarraren eta batzordearen bilkuren aktak egitea.
- b) Batzarraren eta batzordearen erabakien ziurtagiriak egitea.
- c) Aktak eta erabakien ziurtagiriak bere sinaduraz baimentzea.

9. artikulua

1. Aholku Batzordeak Gobernu Batzarreko batzarburu, batzarburuorde eta idazkari berberak izango ditu, eta, gainera, honako kide hauek ere izango ditu:

- a) Idazle Katalanen Elkartearen lau ordezkari.
- b) Pen Cluben Zentro Katalanaren bi ordezkari.
- c) Hizkuntza eta Literatura Katalanen Nazioarteko Elkarteko ordezkari bat.
- d) Idazleen Elkargo-elkarteko Kataluniako Atal Autonomoaren ordezkari bat.
- e) Hizkuntza Katalaneko Elkartearen bi ordezkari.

- f) Editoreen Gremioaren ordezkari bat.
 - g) Ikaskuntza Katalanen Institutuaren ordezkari bat.
 - h) Hizkuntza Katalaneko Itzultzaile, Interprete eta Zuzentzaileen Elkarte Profesionalaren ordezkari bat.
 - i) Hizkuntza Katalaneko Idazle Gazteen Elkartearen ordezkari bat.
 - j) Haurrentzako Liburuaren Kontseilu Katalanaren ordezkari bat.
 - k) Letra Katalanen Ohorezko Saria arestien jaso duten hiru idazleak.
 - l) Ikus-entzunezko hedabideen hiru ordezkari, Aholku Batzordeak proposatuta Kulturako sailburuak izendatuak (zinema, irratia, telebista, prentsa, antzerkia, etab.).
2. Aholku Batzordeko kideek kargua utziko dute, eta bakoitzak ordezkatzeko duen erakundeak hala erabakitzen duenean ordeztuko dira.

Letra Katalanen Ohorezko Saria jaso dutenei dagokienez, saridun berri bakoitzak automatikoki ordeztuko du antzintasun handiena duena.

10. artikulua

Aholku Batzordea instituzioaren organo aholku-emailea izango da, eta eginkizun hauek izango ditu:

- a) Iritzia ematea batzordeburuak, batzordeburuordeek edo Gobernu Batzarrak helarazitako gai guztiei buruz. Aholku Batzordeari entzun egin beharko zaio nahitaez, instituzioaren urteko jarduera-plana onetsi aurretik eta zuzendaria izendatu aurretik.
- b) Aholkularitza ematea instituzioak laguntzak ematerakoan. Horretarako, Aholku Batzordeak ordezkari izan beharko du bekak, pentsioak eta gainerako laguntzak emateko instituzioak deitutako lehiaketan adjudikazioan parte hartzen duten epaimahai guztietan.
- c) Instituzioaren helburuak hobeto betetzeko egokitzat jotzen dituen ekintzak proposatzea.

11. artikulua

- 1. Instituzioko zuzendariak zerbitzuburuaren kategoria izango du, eta Kulturako sailburuak izendatuko du Aholku Batzordeari entzun ondoren.
- 2. Zuzendariak eginkizun hauek izango ditu:
 - a) Instituzioaren administrazio-zuzendaritza egikaritzea.
 - b) Gobernu Batzarraren erabakiak exekutitzea.
 - c) Instituzioaren izenean, haren jardueretatik eratorritako kontratuak kudeatzea, indarrean dauden xedapenetan ezarritako mugen barruan.
 - d) Langileen zuzendaritza egikaritzea.
 - e) Jarduera-plana, kudeaketari eta ustiapenari buruzko urteko memoria eta aurrekontuaren aurreproiektua prestatzea.
 - f) Gastuak eta ordainketak agintzea bere gain hartzea.

12. artikulua

1. Hauek izango dira instituzioaren baliabideak:

- a) Erakunde autonomo horri dagozkion esleipenak, Generalitateen aurrekontu-legeetan jasota daudenak.
- b) Haren ondasun eta zerbitzuen kudeaketa eta ustiapenetik eratorritako diru-sarrerak.
- c) Ondare-ondasunen fruituak, errentak edo interesak.
- d) Erakundeen eta partikularren borondatezko ekarpenak edo dirulaguntzak.
- e) Esleitu dakioken beste edozein baliabide.

2. Instituzioaren aurrekontua urtekoa izango da, eta erakunde autonomoen aurrekontuei buruzko legeriaren mende egongo da.

3. Generalitati dagozkion salbuespenak eta onura fiskalak izango ditu instituzioak.

13. artikulua

1. Letra Katalanen Instituzioaren administrazio-egintzen aurka, administrazio-prozedurari buruz indarrean dauden arauak ezarritako errekurtsioak jarri ahal izango dira, berezitasun hauekin:

- a) Instituzioaren administrazio-egintza guztien aurka gora jotzeko errekurtsioa aurkeztu ahal izango zaio Kulturako sailburuari.
- b) Aparteko berrikuspen-errekurtsioa Generalitateko Kontseilu Betearazleari aurkeztuko zaio beti.

2. Administrazioarekiko auzi-errekurtsioa jartzea bidezkoa izango da jurisdikzio honetako legean ezarritakoaren arabera.

3. Akzio zibil eta laboralen egikaritzea aplikazio orokorreko arauak eraenduko dute, eta aurretiazko erreklamazioa Gobernu Batzarrari zuzenduko zaio beti.

Xedapen iragankorra

Lege hau 1988ko aurrekontu-ekitaldian hasiko da aplikatzen. Baimena ematen zaio Ekonomia eta Finantza Sailari Letra Katalanen Instituzioari aurrekontu-zuzkidura egiteko, Kultura Sailaren 1988rako aurrekontuan dauden kredituekin. Jardueren ustiapenetik lortzen diren diru-sarrerak eragindako kredituak handituko dituzte, kredituon zenbateko berean.

Azken xedapenak

Lehenengoa.— Lege hau Kataluniako Generalitateen Aldizkari Ofizialean argitaratu eta hurrengo egunean jarriko da indarrean.

Bigarrena.— Kontseilu Betearazleak lege hau garatu eta betearazteko beharrezkoak diren xedapen guztiak emango ditu. Bereziki, lege hau indarrean jarri eta hiru hilabeteko epean, Kontseilu Betearazleak Ondare Idatzi eta Dokumentalaren Zuzendaritza Nagusia berregituratuko du, eta Letra Katalanen Instituzioak bere gain hartutako eginkizunen arabera egokituko du.

Beraz, agintzen dut lege hau aplikatu behar zaien herritar guztiek lege hau betetzen lagundu dezatela eta auzitegi eta agintari eskudunek betearaz dezatela.

8.4.12.4. 1/1989 Legea, otsailaren 16koa, Ikaskuntza Mediterraneoen Institutu Katalana sortzekoa¹¹⁶⁷

Ikaskuntza Mediterraneoen Institutu Katalana sortzen da, Mediterraneoaren eremuko kultura-errealitateak aztertzen eta zabaltzen laguntzeko asmoz; izan ere, eremu horretan, Kataluniak eta hizkuntza bereko gainerako lurraldeek funtsezko zeregina izan dute.

1. artikulua

Ikaskuntza Mediterraneoen Institutu Katalana (MIIK) sortzen da, izaera administratiboko erakunde autonomo gisa, Kontseilu Betearazleak zehazten duen sailari atxikita; nortasun juridikoa eta ondare propioa izango ditu, bai eta bere xedeak betetzeko jardun-gaitasun osoa ere, betiere lege honen eta haren estatutuekin bat etorritik eta berari aplikatu beharreko erakunde autonomo bidezko legeria orokorraren arabera.

2. artikulua

1. Institutuaren helburuak izango dira Mediterraneoeko eremuaren barruan gai hauek aztertzea: ingurumena, industria, merkataritza, teknologia berriak eta kultura-errealitateak; bai eta Katalunian eta munduko gainerako herrialdeetan Mediterraneoeko herrialdeetako errealitateak zabaltzen laguntzea ere.

2. Helburu horiek betetzeko, Institutuak ikastaroak, mintegiak, kongresuak eta erakusketak antolatu ahal izango ditu, bekak eta laguntzak eman ahal izango ditu, argitalpenak editatu ahal izango ditu eta, oro har, haren sorkuntzaren helburua lortzera bideratutako edozein ekimen bultzatu ahal izango du.

3. artikulua

Hauek dira Institutuaren organo artezkariak:

- a) Gobernu Batzarra.
- b) Zuzendaria.

4. artikulua

1. Gobernu Batzarrak kide hauek izango ditu:

- a) Batzarburua, zeina Generalitateko presidentea izango baita.
- b) Batzarburordea, zeina Generalitateko Gobernuko sailburua izango baita.
- c) Institutuko zuzendaria.
- d) Sei kide, Presidentetza, Kultura, Industria eta Energia, Merkataritza, Kontsumo eta Turismo, Lurralde Politika eta Herri Lan eta Irakaskuntza sailen ordezkari gisa.
- e) Institutuaren Aholku Batzordeko bi kide, Kontseiluak berak eskuordetuta.

2. Institutua atxikita dagoen saileko funtzionario batek jardungo du batzarreko idazkari-lanetan, eta hori bileretara joan ahal izango da, hitzik eta botorik gabe,

¹¹⁶⁷ BOEren 54. zenbakian, 1989ko martxoaren 4ko alean, argitaratua.

bilkuren akta egingo du, erabakien ziurtagiriak egingo ditu eta batzuk zein besteak baimenduko ditu, batzarburuaren sinadurarekin eta oniritziarekin.

3. Gobernu Batzarrak Institutuko zuzendaritza-karguak kide gisa sartzea erabaki ahal izango du, baldin eta kargu horiek egotea beharrezkotzat jotzen badu.

5. artikulua

Hauek dira Gobernu Batzarraren eginkizunak:

- a) Institutuaren jardun-plan orokorra urtero onestea, Aholku Batzordeari entzun ondoren.
- b) Urtero onestea kudeaketari, ustiapenari eta aurrekontuaren proiektuari buruzko memoria.
- c) Institutuari atxikitako ondasunak administratzea.
- d) Langile-zerrendak eta langile-beharrizanak proposatzea.
- e) Institutuaren jarduerak proiektatzea eta gainbegiratzea.

6. artikulua

Batzarburuaren eginkizunak izango dira:

- a) Institutuaren goi-ordezkaritza egikaritzea.
- b) Gobernu Batzarraren eta Aholku Batzordearen bileretarako deialdia egitea eta bilera horietako buru eta moderatzaile izatea, eta bozketetan sortzen diren berdinketak ebaztea, kalitateko botoarekin. Batzarburuak, komenigarritzat jotzen badu, Gobernu Batzarraren eta Aholku Batzordearen baterako bilkurak deitu ahal izango ditu.
- c) Bilkuren aktak bere sinaduraz baimentzea.
- d) Institutuaren jarduerak zuzentzea.
- e) Urteko jarduera-plana prestatzea.
- f) Erregelamendu bidez eman dakioken beste edozein eginkizun.

Batzarburuak bere eginkizunak eskuordetu ahal izango ditu.

7. artikulua

Institutuko zuzendaria Kontseilu Betearazlearen dekretu bidez izendatuko da, eta eginkizun hauek izango ditu:

- a) Institutuaren zuzendaritza egikaritzea, batzarburuaren eta Gobernu Batzarraren jarraibideekin bat etorriz.
- b) Gobernu Batzarraren erabakiak exekutitzea.
- c) Institutuaren izenean, haren jardueren ondoriozko kontratuak kudeatzea, ezarritako mugen barruan.
- d) Langileen zuzendaritza egikaritzea.
- e) Kudeaketari eta ustiapenari buruzko urteko memoria eta aurrekontuaren aurreproiektua prestatzea.
- f) Bere gain hartzea gastuak eta ordainketak agintzea, betiere ezarritako mugen barruan.

g) Bere gain hartzea Gobernu Batzarrak edo batzarburuak, beren eskudantzien barruan, agintzen dizkioten eginkizunak.

8. artikulua

1. Institutuak aholku batzorde baten laguntza izango du eta Institutuko burua izango da Institutuko burua bera, edo hark eskuordetzen duen pertsona.

2. Aholku Batzordeak eginkizun hauek izango ditu:

a) Iritzia ematea batzordeburuak edo Gobernu Batzarrak helarazitako gai guztiei buruz. Aholku Batzordeari entzun egin beharko zaio, Institutuaren urteko jardueraplana onetsi aurretik.

b) Aholkularitza ematea Institutuak laguntzak emateko irizpideak finkatzeko, hala eskatzen zaionean.

c) Institutuak bere helburuak hobeto betetzeko egokitzen jotzen dituen ekintzak proposatzea.

3. Aholku Batzordea gutxienez hamar kidek osatuko dute; kideok Institutuko buruak izendatuko ditu, bizitza akademikoko, zientifikoko, artistikoko eta kulturaleko pertsona garrantzitsuen artean, Institutuaren lanaren xede diren arloetan egindako jarduerak eta ekarpenengatik nabarmendu direnak.

9. artikulua

1. Institutuaren zerbitzuko langileek lan-araubidea izango dute araubide.

2. 1. apartatuan ezarritako printzipio orokorraren salbuespen gisa, funtzionarioentzat gordeta geratuko dira Institutua atxikita dagoen sailari dagokion agintea egikaritzea, ikuskatzea edo kontrolatzea eskatzen duten lanpostuak.

3. Kontseilu Betearazleak Institutuari atxikitako langileen ordainsari-araubidea finkatuko du, antzeko erakundeetan erabilitako irizpideekin bat etorritik.

10. artikulua

1. Institutuaren baliabideak honako hauek izango dira:

a) Generalitateen aurrekontu-legeetan harentzat jasota dauden esleipenak.

b) Haren ondasun eta zerbitzuen kudeaketa eta ustiapenetik eratorritako diru-sarrerak.

c) Ondare-ondasunen fruituak, errentak edo interesak.

d) Erakundeen eta partikularren borondatezko ekarpenak edo dirulaguntzak.

e) Eman dakioken beste edozein baliabide.

2. Institutuaren aurrekontua urtekoa izango da, eta erakunde autonomoen aurrekontuei buruzko legeriaren mende egongo da.

3. Generalitati dagozkion salbuespen eta onura fiskalak izango ditu Institutuak.

11. artikulua

1. Institutuaren administrazio-egintzen aurka, administrazio-prozedurari buruz Katalunian aplikagarriak diren arauak ezarritako errekurtsioak jarri ahal izango dira, berezitasun hauekin:

- a) Institutuaren administrazio-egintza guztien aurka, gora jotzeko errekurtoa aurkeztu ahal izango zaio Institutua atxikita dagoen saileko titularrari.
 - b) Aparteko berrikuspen-errekurtoa Generalitateko Kontseilu Betearazleari aurkeztuko zaio beti.
2. Administrazioarekiko auzi-errekurtoa jartzea bidezkoa izango da jurisdikzio honetako legean ezarritakoaren arabera.
3. Akzio zibil eta laboralen egikaritzea aplikazio orokorreko arauak eraenduko dute, eta aurretiazko erreklamazioa Gobernu Batzarrari zuzenduko zaio beti.

Azken xedapena

Lege hau garatzeko eta betearazteko beharrezkoak diren arauak emateko ahalmena ematen zaio Kontseilu Betearazleari.

**8.4.12.5. 9/1990 Legea, maiatzaren 16koa,
Kataluniako Generalitateen, haren erakunde
autonomoen eta Gizarte Segurantzako
erakunde kudeatzaileen 1990erako
aurrekontuei buruzkoa¹¹⁶⁸**

Hogeita hamabigarren xedapen gehigarria

Katalogoetan jasotako lanpostuak izendatzeko erabilitako hizkera Emakumearen Kataluniako Institutuak egindako berdintasun-planera egokituko da, betiere diskriminaziorik ez egiteko sexuan oinarrituta.

¹¹⁶⁸ BOEren 132. zenbakian, 1990eko ekainaren 2ko alean, argitaratua.

8.4.12.6. 15/1990 Legea, uztailaren 9koa, Antolamendu Sanitarioari buruzkoa¹¹⁶⁹

IV. TITULUA Kataluniako Osasun Zerbitzuaren egitura eta antolamendua

V. KAPITULUA Bitarteko pertsonalak

49. artikulua.— Langileak

3. Osasun-arloan erantzukizuna duten Kataluniako administrazioetako langileak hautatzeko eta lanpostuak betetzeko prozesuan, kontuan hartu beharko da langile horiek katalanez duten ezagutza, aplikatu beharreko legeriaren arabera.

¹¹⁶⁹ BOEren 197. zenbakian, 1990eko abuztuaren 17ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1990-20304>

8.4.12.7. 3/1991 Legea, martxoaren 18koa, Helduen Prestakuntzari buruzkoa¹¹⁷⁰

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua

Honako hauek dira lege honen helburuak:

c) Gure errealitate nazionalaren alderdi guztien eta, bereziki, hizkuntzarekin eta kulturarekin lotutako alderdi guztien ezagutza eta estatuko eta Europako beste herrien errealitatearen ezagutza sustatzea.

4. artikulua

Helduen prestakuntza iraunkorra honela egin daiteke:

f) Helduei katalanaren ikastaroak emanaz.

¹¹⁷⁰ BOEren 91. zenbakian, 1991ko apirilaren 16ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1991-9089>

8.4.12.8. 8/1991 Legea, maiatzaren 3koa, Ikaskuntza Katalanen Institutuaren Hizkuntza-agintaritzari buruzkoa¹¹⁷¹

HITZAURREA

Enric Prat de la Riba Ikaskuntza Katalanen Institutua 1907an sortzera bultzatu zuten helburu nagusietako bat izan zen Kataluniako hizkuntzaren araudi orokorra finkatu eta eguneratuko zuen agintaritzak akademiko bat sortzea, eta horrek ekarri zuen atal filologikoa ezartzea, zeina 1913an hasi baitzen lan arauemaileak hedatzen. Harrezkero, Institutuaren eginkizun nabarmena izan da hori, zeina aitortu baitzuten kulturako instituzioek eta pertsona ospetsuek, Kataluniako hizkuntza-komunitate osoak eta azaroaren 26ko 3118/1976 Dekretuak, zeina hedatzen baita katalanaren lurralde-eremu osora.

Ikaskuntza Katalanen Institutuaren ataza aitortzeko unean, kontuan hartu behar da komunikabideetako eta hainbat instituziotako hizkuntza-aholkulariek egindako lana ere, zeren garrantzitsuak izan baitira gizartean eta balioa izan baitute Kataluniaren arestiko historiako une zailtan haiek egin dituzten jarduerak.

Hala ere, Ikaskuntza Katalanen Institutuak finkatutako araudia hizkuntzaren funtzionamendurako esparrua da, eta hizkuntzaren garapena bermatzen du, hizkuntza-eremu osoan eta edozein mailatan ezinbestekoa den koherentziarekin.

Horrela, araudiaren esparruan hizkuntzaren osotasuna salbatuta, araudi hori behar bezain malgua da, hizkuntzaren lantzeak eragiten dien kolektiboek, beren erantzukizunpean, hizkuntza-errealizaziorako aukerak eta zehaztapenak ezar ditzaten eredu gisa, lortu nahi diren helburuetara eraginkortasun handiagoz hurbiltzeko.

Kataluniaren eremuari dagokionez, Generalitat berrezarri zenean hautatutako lehenengo gobernuaren lehenengo xedapenetako batek, ekainaren 27ko 90/1980 Dekretuak, ezarri zuen ezen Hizkuntza Politikarako Zuzendaritza Nagusiak egikaritu behar zuen hizkuntza-aholkularitzak Ikaskuntza Katalanen Institutuaren araei jarraitu behar zuela.

Berrikiago, Ikaskuntza Katalanen Institutuak estatutu berriak onetsi zituen 1988ko apirilaren 25eko ezohiko osoko bilkuran; estatutuok eusten diote hizkuntzaren araudia ezartzeari, instituzio akademiko horren xedeetako bat gisa. Kataluniako Generalitatearen Aldizkari Ofizialean ekainaren 5ean argitaratutako 1989ko maiatzaren 17ko ebazpen baten bidez, Generalitateko Zuzenbidearen eta Erakunde Juridikoen zuzendari nagusiak adierazi zuen estatutu horiek legearen arabera zirela, eta akademiaren erregistroan inskribatzeko eta Aldizkari Ofizialean argitaratzeko agindu zuen.

Ikaskuntza Katalanen Institutuaren araugintza-eginkizunaren garrantzia eta gizarte-irismena kontuan hartuta, komeni da lege-maila ematea eginkizun horren aitortza ofizialari.

¹¹⁷¹ BOEren 132. zenbakian, 1991ko ekainaren 3ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1991-13834>

1. artikulua

Aitortzen da Ikaskuntza Katalanen Institutua dela katalanaren hizkuntza-araudia ezartzeko eta eguneratzeko ardura duen instituzioa, betiere Institutuaren estatutuek ematen dizkioten gainerako eginkizunak alde batera utzi gabe.

2. artikulua

Generalitateko Administrazioaren, toki-korporazioen, Estatuak Katalunian duen Administrazioaren eta administrazio horien guztien mendeko erakunde autonomoen, enpresen eta gainerako erakunde eta instituzioen hizkuntza-erabilerak Ikaskuntza Katalanen Institutuak ezarritako araudia errespetatu behar du.

3. artikulua

Irakaskuntzako zentro publiko eta pribatuen eta titulartasun publikoko komunikabideen hizkuntza-erabilerak Ikaskuntza Katalanen Institutuak ezarritako araudia bete behar du.

4. artikulua

1. Generalitateko Administrazioak beharrezko lankidetzak eta aholkularitza-sistemak ezarriko ditu, 2. eta 3. artikuluetan aipatzen diren organismoek beren hizkuntza-erabileran irizpide koherenteak eta Ikaskuntza Katalanen Institutuak ezarritako hizkuntza-araudi orokorrarekin bat datozenak betetzen dituztela bermatzeko.

2. Generalitateko Administrazioak espezialitate-hizkuntzak Ikaskuntza Katalanen Institutuaren araudiaren arabera egiten direla zainduko du.

8.4.12.9. 16/1991 Legea, uztailaren 10ekoa, Udaltzaingoei buruzkoa¹¹⁷²

III. TITULUA

Udaltzaingoen egitura eta antolaketa

I. KAPITULUA

Udaltzaingoen kidegoetako eskala eta kategoriak

24. artikulua

3. Bigarren apartatuan zehaztutako taldeetan sartzeko, IV. tituluko II. kapituluan zehaztutako betekizunez gain, Generalitateen Administrazioan funtzio publikoari buruz indarrean dagoen araudiak talde bakoitzerako ezartzen dituen titulazioa eta hizkuntza-ezagutzak izatea eskatzen da.

VI. TITULUA

Zehapen-araubidea

I. KAPITULUA

Faltak eta zehapenak

48. artikulua

1. Hauek dira falta oso astunak:

b) b) Edozein jarduketa, baldin eta diskriminazioa badakar arraza, sexu, sexu-orientazio, erlijio, hizkuntza, iritziz, jaioleku edo auzotasun edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial dela eta.¹¹⁷³

¹¹⁷² BOEren 190. zenbakian, 1991ko ekainaren 3ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1991-20343>

¹¹⁷³ Neurri Administrazioari, Fiskalei eta Eurora egokitzeari buruzko abenduaren 31ko 25/1998 Legearen 3. artikulua aldatua.

8.4.12.10. 32/1991 Legea, abenduaren 24koa, Kataluniako Generalitaten 1992. urterako aurrekontuei buruzkoa¹¹⁷⁴

Hogeita bosgarren xedapen gehigarria

Kontseilu Betearazleak Kataluniako Generalitaten 1992rako aurrekontuko lanpostuen katalogoak onartuko ditu, Emakumearen Kataluniako Institutuak egindako berdintasun-plana betetzeko, betiere lanpostu bakoitza izendatzeko hizkera sexuan oinarritutako diskriminaziorik gabe erabiliko dela aurreikuste aldera.

¹¹⁷⁴ BOEren 32. zenbakian, 1992ko otsailaren 6ko alean, argitaratua.

8.4.12.11. 4/1993 Legea, martxoaren 18koa, Kataluniako Liburutegi-sistemari buruzkoa¹¹⁷⁵

[SARRERA]¹¹⁷⁶

II

Ondare bibliografikoaren muina eta ardatza Kataluniako Liburutegia da, zeina baita Kataluniako Liburutegi Nazionala, eta haren egitura euskarri desberdinetako material bibliografikoak biltzen dituzten unitateetan datza. Liburutegi Nazionalaren zeregina da Kataluniako ekoizpen bibliografikoa eta hizkuntza-eremu katalanarekin lotutakoa bildu, kontserbatu eta zabaltzea, eta Kataluniako ondare bibliografiko guztia zaindu behar du lurralde osoan. Beraz, harekin harremanak izan behar dituzte ondare-funtsak dituzten zentro guztiek, probintzietako liburutegi publikoak barne, batez ere 1835eko desamortizaziotik datozen funtsen gordailuzain gisa.

[...]

Generalitatek, herrialdeko instituzio gorena den aldetik, bere gain hartzen ditu nazio-izaerako azpiegitura horren kudeaketa-erantzukizunak, eta Mankomunitatearen, Ikaskuntza Katalanen Institutuaren eta Generalitat errepublikanoaren jaraunspena jasotzen du, bereziki Kataluniako Liburutegi, Artxibo, Museo eta Ondare Historiko, Artistiko eta Zientifikoaren Zerbitzuari buruzko 1934ko Legeagatik.

[...]

II. TITULUA Kataluniako Liburutegia

I. KAPITULUA Definizioa eta egitura

7. artikulua Definizioa

1. Kataluniako Liburutegia liburutegi nazionala da. Haren zeregina da ekoizpen bibliografiko katalana eta katalanaren hizkuntza-eremuarekin lotutakoa bildu, kontserbatu eta zabaltzea, betiere lan bakoitzaren ekoizpen inprimatua barne, aldizkakoa edo ez, bai eta bisuala eta soinuak ere; lan bakoitzetik gutxienez ale bat jaso behar du, erabilitako euskarria edo teknika edozein dela ere.

2. Kataluniako Liburutegiak ahaleginak egingo ditu ondare bibliografikoa kontserba eta zabal dadin; ondare horretan sartzen dira, 1. apartatuan deskribatutako lanez gain, Katalunian egonik kultura- edo historia-balio nabarmenak dituzten

¹¹⁷⁵ BOEren 95. zenbakian, 1993ko apirilaren 21eko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1993-10384>

¹¹⁷⁶ Legearen testua ezein titulurik gabe hasten da.

bibliografia-lanak, betiere ondare historiko eta kulturalari buruzko legerian ezarritakoaren arabera.

3. Kataluniako Liburutegia kultura katalanaren lehenengo zentro bibliografikoa da, eta izaera unibertsaleko kontsultarako eta ikerketa zientifikorako zentroa izango da, egin beharreko eskuratzeak eginez.

9. artikulua Eginkizunak

1. Kataluniako Liburutegiak, bere egiturako unitate bakoitzaren bidez, eginkizun hauek egikarrituko ditu lurralde osoan:

a) Katalunian argitaratu edo ekoizitako lan guztiak eta edozein arrazoirengatik hizkuntza-eremu katalanarekin erlazionatutakoak biltzea, kontserbatzea eta zabaltzea. Helburu hori lortzeko, lege-gordailuaren hartzailea izango da, eta bide horretatik heltzen ez zaizkion bibliografia-lan katalanak, berriz, berak eskuratuko ditu.

8.4.12.12. 9/1993 Legea, irailaren 30ekoa, Kataluniako Kultura-ondareari buruzkoa¹¹⁷⁷

I. TITULUA

Kultura-ondarea babesteko kategoriak

III. KAPITULUA

Kataluniako kultura-ondarea osatzen duten gainerako ondasunak

20. artikulua.— Ondare bibliografikoa

2. Kataluniako ondare bibliografikoa honako ondasun bibliografiko hauek osatzen dute:

b) Ekoizpen bibliografiko katalana osatzen duten eta, edozein arrazoiengatik, hizkuntza-eremu katalanarekin zerikusia duten obren aleak, baldin eta agertzen ez bada gutxienez bi ale daudela Kataluniako liburutegi publikoetan.

¹¹⁷⁷ BOEren 264. zenbakian, 1993ko azaroaren 4ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1993-26497>

**8.4.12.13. 5/1994 Legea, maiatzaren 4koa,
Kataluniako Suteak Prebenitzeko eta
Itzaltzeko eta Salbamenduetarako Zerbitzua
arautzen duena¹¹⁷⁸**

**II. TITULUA
Generalitateko suhiltzaileen kidegoa**

**V. KAPITULUA
Estatutu-araubidea**

**2. ATALA
Eskubideak**

29. artikulua

2. Generalitateko suhiltzaileen kidegoko kideak sustatzeko baliagarri izan daitezkeen ikasketak eta katalanaren ezagutzan sakontzeko ikasketak sustatu eta bultzatuko dira. Era berean, kategorietara sartzeko gaikuntza-ikastaroak deituko dira aldian-aldian, bai eta prestakuntza espezifikoko ikastaroak ere.

¹¹⁷⁸ BOEren 132. zenbakian, 1994ko ekainaren 3ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1994-12665>

8.4.12.14. 10/1994, Legea, uztailaren 11koa, Generalitateko “Mossos d’Esquadra” Poliziari buruzkoa¹¹⁷⁹

I. TITULUA

Xedapen orokorrak, jardun-printzipioak eta eginkizunak

II. KAPITULUA

Jardun-printzipioak eta eginkizunak

1. ATALA

Jardun-printzipioak

11. artikulua

1. Segurtasun Indar eta Kidegoen Lege Organikoan ezarritakoaren arabera, “Mossos d’Esquadra” kidegoari honako jardun-printzipio hauek aplikatu behar zaizkio:

Bigarrena: Beren jarduketetan, “Mossos d’Esquadra” kidegoko kideek honako ereduzko kode hau bete beharko dute:

a) Euren eginkizunak betetzean, erabateko neutraltasun politikoz eta inpartzialtasunez jardungo dute, eta, horrenbesterekin, arraza, erlijioa, iritzia, sexua, hizkuntza, auzotasun-lekua, jaioterria edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial dela-eta inolako diskriminaziorik egin gabe.

II. TITULUA

Antolaketa eta egitura

II. KAPITULUA

“Mossos d’Esquadra” kidegoa

2. ATALA

Sarrera eta igoera

20. artikulua

1. Mossos d’Esquadra kidegoko eskaletan sartzeko, lege honetan eta gainerako araudi aplikagarrian ezarritako betekizunak bete behar dira, eta behar diren tituluak eduki behar dira edo 25 bis artikuluan ezarritako betekizunak bete behar dira, graduazio honekin bat etorrituz, Enplegatu Publikoaren Oinarriko Estatutuaren arabera:

¹¹⁷⁹ BOEren 192. zenbakian, 1994ko abuztuaren 12ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1994-18777>

- a) Goi-mailako eskala: A taldeko titulazioa, A1 azpitaldea.
- b) Eskala betearazlea: A taldeko titulazioa, A2 azpitaldea.
- c) Bitarteko eskala: C taldeko titulazioa, C1 azpitaldea.
- d) Oinarrizko eskala: C taldeko titulazioa, C1 azpitaldea.
- e) Laguntza-eskala, fakultatiboen kategorian sartzeko: A taldeko titulazioa, A1 azpitaldea.
- f) Laguntza-eskala, fakultatiboen kategorian sartzeko: A taldeko titulazioa, A2 azpitaldea.

[...]

3. 1. apartatuan zehaztutako taldeetan sartzeko, Generalitateen Administrazioan funtzio publikoari buruz indarrean dagoen araudiak talde bakoitzerako ezartzen dituen titulazioa eta hizkuntza-eragutza izatea eskatzen da.

IV. KAPITULUA

Diziplina-araubidea

2. ATALA

Faltak

68. artikulua

1. Hauek dira falta oso astunak:

b) Edozein jarduketa, baldin eta diskriminazioa badakar arraza, sexu, erlijio, hizkuntza, iritzi, jaioleku edo auzotasun edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial dela eta.

**8.4.12.15. 3/1995 Legea, apirilaren 6koa,
“Universitat Oberta de Catalunya”
aitortzekoa¹¹⁸⁰**

[SARRERA]¹¹⁸¹

[...]

Fundació per a la Universitat Oberta de Catalunya fundazioak printzipio hauetan oinarritzen du *Universitat Oberta de Catalunya*:

1) Kataluniako errealitate kultural, sozial, zientifiko eta linguistikoan sustraitzen da, eta haren industria, merkataritza, arte eta zerbitzuen beharrianekin lotuta dago.

[...]

I. TITULUA

***Universitat Oberta de Catalunya* aitortzea**

4. artikulua.— Egitura ekonomikoa eta ikasketak

4. *Universitat Obertak*, hasieran, honako titulu ofizial hauek lortzera bideratutako irakaskuntzak antolatu behar ditu:

[...]

Filologia Katalaneko Lizentzia.

[...]

¹¹⁸⁰ BOEren 148. zenbakian, 1995eko ekainaren 22ko alean, argitaratua.

¹¹⁸¹ Legearen testua ezein titulurik gabe hasten da.

8.4.12.16. 8/1996 Legea, uztailaren 5ekoa, Kable Bidez Banatutako Ikus-entzunezko Programazioa arautzen duena¹¹⁸²

[SARRERA]¹¹⁸³

[...]

Kontuan hartzen da, era berean, kablearekin gauzatzen diren teknologia berrien zeregina. Ildo horretatik, Kataluniako hizkuntza-pluraltasuna babesteko, katalana babesteko neurriak hartu dira. Berritzailea da, halaber, telebista-hargailuetan programen edukien araberako hautaketa elektronikoa ahalbidetzen duten mekanismoak instalatzeari buruzko erreferentzia sartzea.

[...]

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Programazioaren printzipioak

Kable bidezko telebista-zerbitzu publikoa ematen duten erakundeen emanaldiek printzipio hauek bete behar dituzte:

f) Kataluniako kulturaren eta katalanaren normalizazioa sustatzea, bai eta aranera sustatzea ere.

III. KAPITULUA Ikus-entzunezko programazioa

7. artikulua.— Hizkuntza-pluraltasuna

1. Telebistaren irrati-difusioko zerbitzu publikoa ematen duten erakundeek obra europarrak hedatzeko dagoen erreserba-denboraren % 50 erabili behar dute jatorria Kataluniako edozein hizkuntza ofizialetan duten adierazpen-obrak emateko. Obra horien % 50, gutxienez, katalanez izango direla bermatu behar da.

2. Jatorrizkoa ez den beste hizkuntza batera bikoiztutako film, telesail edo dokumentalen emanaldiak, gutxienez, katalanez bikoiztuta eskaini behar dira aldi berean. Printzipio bera aplikatu behar zaie azpitituludun produktuei.

3. Xedapen gehigarriak ezarritakoari kalterik egin gabe, egungo kanal irekiak, abonatuaren antenatik jasotakoak, 1. eta 2. apartatuetan ezarritako baldintzak bete gabe eskain daitezke.

4. Operadore eta programatzaile independenteek katalana erabili behar dute, gutxienez, abonatuarekin ezartzen dituzten komunikazio-sistemetan, ikus-entzunezkoetan zein idatzizkoetan.

¹¹⁸² BOEren 194. zenbakian, 1996ko abuztuaren 12ko alean, argitaratua.

¹¹⁸³ Legearen testua ezein titulurik gabe hasten da.

5. Operadoreak nagusiki katalanez eta, Aranen, araneraz emititzen diren telebista-difusioko zerbitzuak banatu behar dizkie sarera konektatutako abonatuiei.

8.4.12.17. 17/1996 Legea, abenduaren 27koa, Ondare-prestazio Publikoak diren Prezio Publikoak finkatzen dituen¹¹⁸⁴

II. KAPITULUA Presidentetza Sailaren prezioak

4. artikulua.— Kataluniako Generalitateko Aldizkari Ofizialaren eta Argitalpenen erakunde autonomoaren argitalpenen prezio publikoa

2. Hona hemen tarifak:

Lehenengoa.— Baimena ematen zaio Kataluniako Generalitateko Aldizkari Ofizialaren eta Argitalpenen erakunde autonomoaren Administrazio Kontseiluari, 100eko 5eraino gehitzea erabaki dezan, *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya* aldizkariaren hamar edizioek izan behar duten eragina dela eta; bost katalanez eta beste bost gaztelaniaz izango dira:

c) Ale solteen salmenta-prezioa unitateko 130 pezetakoa da. Argitaratutako azken zenbakiaren aurreko hilabetean, gutxienez, atzeratutako aleen salmenta-prezioa 200 pezetakoa da. Prezioak berdinak dira katalanezko eta gaztelaniazko argitalpenetarako.

Hirugarrena.— *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*ren harpidetzaren prezioa, paperean eta mikrofitxetan, 43.680 pezetakoa da, eta eskatzen den edizioaren (katalana edo gaztelania) hiruhileko ale eta aurkibide guztiak bidali behar dira:

Laugarrena.— *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*ren harpidetzaren prezioa, mikrofitxetan, 27.840 pezetakoa da, eta eskatzen den edizioaren (katalana edo gaztelania) hiruhileko aldizkari eta aurkibide guztiak bidali behar dira:

Seigarrena.— Indarrean dagoen araudiak salbuesten ez dituen iragarkien prezioa 3,14 pezetakoa da tarte eta altuerako milimetro bakoitzeko. Presako epea duten iragarkien prezioa 6,28 pezetakoa da tarte eta altuerako milimetro bakoitzeko. Prezio horietan bi edizioen argitalpena sartzen da, katalana eta gaztelaniazkoa.

¹¹⁸⁴ BOEren 32. zenbakian, 1997ko otsailaren 6ko alean, argitaratua.

8.4.12.18. 1/1998 Legea, urtarrilaren 7koa, Hizkuntza Politikari buruzkoa¹¹⁸⁵

Kataluniako Generalitateko presidentea

Ager bedi herritar guztientzat Kataluniako Parlamentuak onetsi duela eta nik, Erregearen izenean eta Kataluniako Autonomia Estatutuaren 33.2 artikulua ezartzen duenaren arabera, Hizkuntza Politikari buruzko urtarrilaren 7ko 1/1998 Lege hau aldarrikatzen dudala.

HITZAURREA

I. Katalanaren esanahia eta egoera

Katalana funtsezko elementua da Kataluniaren eraketan eta nortasun nazionalen; herritarren komunikaziorako, integraziorako eta kohesio sozialerako oinarritzko tresna da, jatorri geografikoa edozein dela ere, eta Kataluniaren eta katalanez hitz egiten duten gainerako lurraldeen arteko lotura pribilegiatua du; izan ere, hizkuntza-komunitate bat osatzen du, mendeetan zehar, jatorrizko ahotsarekin, kultura unibertsalari ekarpen baliotsua egin diona. Gainera, Kataluniako herriak bere lurrarekiko eta berariazko kulturarekiko duen fideltasunaren testigantza izan da.

Jatorriz Kataluniako lurraldean sortua, beste lurralde batzuekin partekatua, non izen herrikoi eta are legal desberdinak ere jasotzen dituen, hizkuntza katalana beti herrialdearen berezko hizkuntza izan da, eta, beraz, Kataluniako historiako gertakari batzuek eragin negatiboa izan dute, egoera prekariora eragin baitute. Egoera hori hainbat faktoreren ondorio da, hala nola, jasan duen jazarpen politikoaren eta gaztelaniaren legezko inposizioaren ondorio bi mende eta erdi baino gehiagoan; azken hamarkadetako aldaketa demografikoak gertatu ziren baldintza politiko eta sozioekonomikoen ondorio, eta, are gehiago, eremu mugatuko hizkuntzaren izaera, Europako beste hizkuntza ofizial batzuen antzekoa, bereziki gaur egungo munduan, non komunikazioak, informazioak eta kultura-industriek mundializaziora jotzen duten.

Beraz, egoera horien guztien ondorioz, Kataluniako egoera soziolinguistikoa konplexua da gaur egun. Erabateko normalizazioa lortu ez duen eta nazioarteko testuinguruan hitzun kopuru txiki samarra duen berezko hizkuntza baten errealitatearekin batera, Kataluniako lurraldeko herritar askok gaztelania dute ama-hizkuntza gisa, eta, hizkuntza horretatik abiatuta, Kataluniako kultura bera aberasten lagundu dute, beste hizkuntza batzuetako beste herritar batzuek egindako ekarpenarekin batera. Errealitate horrek, bada, Kataluniako berezko hizkuntza normalizatzen eraginkortasunez lagunduko duen hizkuntza-politika eskatzen du, aldi berean, herritar guztien hizkuntza-eskubideak zorrotz errespetatuko direla bermatuko duena.

II. Esparru juridikoa

Katalanaren egungo esparru juridikoa Espainiako 1978ko Konstituzioak eta Kataluniako 1979ko Autonomia Estatutuak zehazten dute.

¹¹⁸⁵ BOEren 36. zenbakian, 1998ko urtarrilaren 9ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1998-2989>

Lehenengoak, Espainiako Estatuaren osatzen duten herrien aniztasuna aitortuz, honako hau ezartzen du, 3. artikuluan: “Gaztelania da Espainiako estatuaren hizkuntza ofiziala” eta, hizkuntza ofiziala denez, “Espainiar guztiek dute gaztelania jakiteko eginbeharra eta erabiltzeko eskubidea”. Gainera, Konstituzioak honako hau dio: “Espainiako beste hizkuntzak ere ofizialak izango dira haiei dagozkien autonomia-erkidegoetan, beraietako estatutuekin bat etorritik”.

Autonomia Estatuak, 3. artikuluan, honako hau xedatzen du: “1. Kataluniako berezko hizkuntza katalana da. 2. Katalana Kataluniako ofiziala da, baita gaztelania ere, Espainiako Estatu osoan ofiziala dena. 3. Generalitatek bi hizkuntzen erabilera normala eta ofiziala bermatuko du, hizkuntza horien ezagutza ziurtatzeko beharrezko neurriak hartuko ditu, eta Kataluniako herritarren eskubide eta eginbeharrei dagokienez erabateko berdintasuna lortzea ahalbidetuko duten baldintzak sortuko ditu. 4. Araneraz hitz egitea irakasgaia izango da, eta errespetu eta babes berezia izango du”.

Kataluniako Hizkuntza Normalizazioari buruzko apirilaren 18ko 7/1983 Legeak garatu zituen estatutu-xedapen horiek. Lege horrek garrantzi handia izan zuen hizkuntzaren historian, eta katalana despenalizatzea ekarri zuen. Xedapen horiek indarrean egon ziren hamalau urteetan, herritarren gehiengoan artean zabaldu zen haren ezagutza, eta gizarteko sektore guztien artean itundutako politika bat ezarri zen, hizkuntza-normalizazioaren prozesuan gauzatu dena.

Legearen indarraldian aldaketa garrantzitsuak gertatu dira: arlo teknologikoan, informatikaren eta informazioaren autobideen erabilera orokortu da; kultura- eta merkataritza-arloan, merkataritza-askatasuna ezarri da, mailegu kulturalak orokortu dituen, bereziki komunikazioen eta ikus-entzunezkoen munduan; arlo politikoan, alde batetik, Espainia Europako Ekonomia Erkidegoan sartu da, gaur egun Europar Batasuna, eleaniztasunaren printzipioak zuzentzen duena, eta, bestetik, Generalitatek estatutuan aurreikusitako eskumenetako asko bereganatu ditu; arlo sozial eta soziolinguistikoan, katalanaren ezagutza orokortu egin da, eta horrek ez du beti ekarri erabilera publikoetan antzeko gorakada, eta migrazio-fluxuetan aldaketa nabarmena gertatu da. Gure herrian hizkuntza-eskubidearen bilakaera garrantzitsua ere gertatu da, hein batean Konstituzio Auzitegiaren jurisprudentziaren ondorioz eta neurri batean Kataluniako legeriaren eta doktrina-ikasketen ondorioz. Azkenik, Europako Parlamentuaren hainbat ebazpenen edukia nabarmendu behar da: 1987ko azaroaren 30ekoa, Europako Erkidegoko Gutxiengo Erregional eta Etnikoen Hizkuntza eta Kulturei buruzkoa; 1990eko abenduaren 11koa, Erkidegoko hizkuntzen eta katalanaren egoerari buruzkoa, eta 1994ko otsailaren 9koa, Europako Erkidegoko Gutxiengo Erregional eta Etnikoei buruzkoa. Aipatzekoak dira, halaber, Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna, Europako Kontseiluko Ministroen Batzordeak 1992ko azaroaren 5ean konbentzio gisa onetsia, eta Hizkuntza Eskubideen Adierazpen Unibertsala, Hizkuntza Eskubideen Munduko Konferentziak 1996ko ekainaren 6an onetsia Bartzelonan, Diputatuen Kongresuaren eta Kataluniako Parlamentuaren ahobatezko babesa izan zuena.

III. Lege honen helburuak

Inguruabar horiek guztiak direla eta, gomendagarria izan da 1983ko Legea aldatzea eta eguneratzea, eta orduan izan zen akordio politiko eta soziala berritzea, Administrazioan eta irakaskuntzan Hizkuntza Normalizatzeko Legeak bultzatutako prozesua sendotu ahal izateko, komunikabideen eta kultura-industriaren arauketa gaurko beharretara egokitzeko eta mundu sozioekonomikora bideratutako hizkuntza-araudia ezartzeko, hori guztia orokortasunean aurrera

egiteko helburuarekin. Katalanaren ezagutza osoa eta erabilera normala; horrek aukera eman behar du katalanaren erabilera sozialari bultzada berri bat emateko.

1983ko Legea aldatzeak eta eguneratzeak aukera eman behar du, halaber, hizkuntza-eskubide eta -eginbeharrei dagokienez erabateko berdintasunera iristeko estatutu-konpromisoa finkatzeko, eta, bereziki, bi hizkuntza ofizialak ezagutzeko eta erabiltzeko konpromisoa. Horrek esan nahi du Kataluniako herritarrek, indarrean dagoen estatutu-esparruaren arabera, katalana eta gaztelania ezagutu beharko dituztela, eta horiek erabiltzeko eskubidea izango dutela.

Bultzada hori emateko, ezinbestekoa da, halaber, estatuko eta Europako araudia aldatzea, eta sustapen-politikak eta dagozkien aurrekontu-zuzkidurak berrestea.

IV. Lege honen edukia eta egitura

Lege honek berezko hizkuntzaren eta hizkuntza ofizialaren kontzeptu juridikoak formulatzen ditu. Horrela, katalanera aplikatutako berezko hizkuntza kontzeptuak Kataluniako botere publikoak eta instituzioak behartzen ditu hura babestera, modu orokorrean erabiltzera eta maila guztietan erabilera publikoa sustatzera. Katalanari eta gaztelaniari aplikatutako hizkuntza ofizialaren kontzeptuak eskubide subjektiboak bermatzen dizkie herritarrei, esplizituki aldarrikatzen direnak: bi hizkuntzak ikastea, jarduera publiko eta pribatu guztietan askatasunez erabili ahal izatea, administrazioekiko harremanetan arreta jasotzea eta, mailaz maila eta progresiboki, jendaurreko zerbitzuak eskaintzen dituzten gizarte-eragile guztiak harremanetan egotea, eta hizkuntzagatik diskriminatuak ez izatea. Printzipio horiek kontuan hartuta, Katalunian ofizialak diren bi hizkuntzen erabilera arautzen du legeak, eta katalanaren erabilera babesteko eta sustatzeko neurriak ezartzen ditu, haren normalizazioa lortzeko, bai eta eremu guztietan haren presentzia bermatzeko sustapen-neurriak ere.

Eremu ofizial eta administratiboan, lege honek ezartzen du Kataluniako administrazioek eta instituzioek katalana erabili behar dutela oro har, hargatik eragotzi gabe herritarrek katalanera hizkuntza ofizialean jotzeko duten eskubidea, eta aldarrikatzen du dokumentazio publiko eta pribatu guztiak balio osoa duela bi hizkuntza ofizialetako edozeinetan, bata bestearekiko erabateko independentziaz, eremu guztietan, Estatuko Administrazioa, Justizia Administrazioa eta Erregistroak barne.

Irakaskuntzari dagokionez, lege honek herritar guztiei bermatzen die bi hizkuntzen ezagutza osoa, eta, aldi berean, bermatzen du ikasleak ez direla talde desberdinetan diskriminatuko edo bereiziko hizkuntzagatik, 1983ko Legearen babesean aplikatutako hizkuntza-uztartzearen sistemari eutsiz eta Konstituzio Auzitegiaren jurisprudentziarekin bat etorriz. Unibertsitateko irakaskuntza katalanez sustatzeko neurriak ere ezarri ditu.

Komunikabideen eremuan, eta Generalitateen eskumenen esparruan, irrati- eta telebista-irratietan katalanaren erabilera arautzen du, irrati- eta telebista-espazioan berezko hizkuntzaren presentzia bermatze aldera, eta prentsa idatzia sustatzeko neurriak ezartzen ditu. Kultura-industriari dagokienez, mantendu eta indartu egiten ditu Zinematografia, Liburu, Kantu eta Ikuskizuneko Arteetarako Hizkuntza Normalizatzeko Legeak jada ezartzen zituen sustapen-neurriak, eta erreferentzia egiten die informatikari, komunikazio-sare telematikoari eta hizkuntza-ingeniaritzako produktuei, horiek bihurtu baitira informazioaren tratamenduaren oinarri eremu guztietan.

Eremu sozioekonomikoari dagokionez, katalanaren presentzia arautzeko eta hizkuntza horren erabilera sustatzeko neurriak hartzen ditu, merkatu-arrazoiak

edo bestelakoak direla medio, behar adina bermatzen ez diren arlo guztietan. Horrela, enpresa publikoak, emakidadunak eta zerbitzu publikoetakoak aktiboki sartzen dira hizkuntza-normalizazioko prozesuan, kontsumitzaileen hizkuntza-eskubideak bermatzeko helburuarekin. Helburua da, mundu ekonomikoan, bi hizkuntzen arteko ekitate-egoera arian-arian lortzea, Kataluniako herritar guztiek katalanaren ezagutza osoa eskuratu ahala, eta betiere Generalitatek bultzatutako gizarte-kontzertazioaren bidez.

Azkenik, lege honek Arango Haraneko araneraren irakaskuntza eta erabilera aitortu, babestu eta sustatzen ditu, Arango Haraneko araubide bereziari buruzko uztailaren 13ko 16/1990 Legean aipatuta, eta Arango Haraneko berezko instituzioen eskumenak erabat errespetatuz.

Lege hau adierazgarria da herritarrentzat, eta betebeharrak sortzen ditu administrazioentzat eta enpresa jakin batzuentzat, baldin eta haien jardueraren zerbitzu publikoaren izaerak eta herritarren hizkuntza-eskubideen babesak hori gomendatzen badute.

Horrela, aplikatzekoa den araudi sektorialaren arabera, lege honetan ezarritako betebeharrak betetzen ez badituzte soilik egin ahal izango dute administrazio-jarduketa funtzionarioek eta aipatutako enpresek.

Egiturari dagokionez, lege honek hogeita hemeretzi artikulua, zortzi xedapen gehigarri, hiru xedapen iragankor eta hiru azken xedapen ditu. Artikuluak zazpi kapitulutan banatzen dira: printzipio orokorrak (atariko kapitulua), erabilera instituzionala (I. kapitulua), onomastika (II. kapitulua), irakaskuntza (III. kapitulua), komunikabideak eta kultura-industriak (IV. kapitulua), jarduera sozioekonomikoa (V. kapitulua) eta erakundeen bultzada (VI. kapitulua). Beraz, 7/1983 Legearen egiturari jarraitzen dio, eta horri onomastikara eta jarduera sozioekonomikora berariaz bideratutako kapituluak gehitzen zaizkio.

ATARIKO KAPITULUA

Printzipio orokorrak

1. artikulua.— Lege honen xedea

1. Lege honen xedea Kataluniako Autonomia Estatutuaren 3. artikulua garatzea da, eremu guztietan katalanaren erabilera babestu, sustatu eta normalizatzeko, bai eta araneraren erabilera ere Arango Haranean, eta katalanaren eta gaztelaniaren erabilera normala eta ofiziala bermatzeko.

2. Lege honen helburu nagusiak honako hauek dira:

a) Herritar guztiek katalanaren erabilera babestea eta sustatzea.

b) Katalanaren eta gaztelaniaren erabilera ofiziala eraginkorra izatea, herritarrak inola diskriminatu gabe.

c) Administrazioan, irakaskuntzan, gizarte-komunikabideetan, kultura-industrietan eta mundu sozioekonomikoan katalanaren erabilera normalizatzea eta sustatzea.

d) Katalanaren ezagutza herritar guztiei zabaltzen zaiela ziurtatzea.

3. Lege honen helburua da, halaber, berdintasuna lortzea herritarren hizkuntza-eskubide eta -eginbarrei dagokienez, beharrezko ekintzak sustatuz eta gaur egun berdintasun hori zailtzen duten oztopoak kenduz.

2. artikulua.— Berezko hizkuntza

1. Katalana Kataluniako berezko hizkuntza da, eta herri gisa singularizatzen du.
2. Katalana, berezko hizkuntza den aldetik, da:
 - a) Kataluniako instituzio guztien hizkuntza, eta bereziki Generalitateko Administrazioarena, toki-administrazioarena, korporazio publikoena, enpresa eta zerbitzu publikoena, komunikabide instituzionalena, irakaskuntzarena eta toponimiarena.
 - b) Nagusiki, Estatuko Administrazioak Katalunian erabiltzen duen hizkuntza, berak zehaztutako moduan, gainerako instituzioek eta, oro har, jendearentzako zerbitzuak eskaintzen dituzten enpresa eta erakundeek erabiltzen dutena.
 - c) 3. 2. apartatuan xedatutakoak instituzioen konpromiso berezia dakar berekin, haien ezagutza sustatzeko eta herritarren artean erabilera sustatzeko, katalanaren eta gaztelaniaren izaera ofiziala edozein dela ere.

3. artikulua.— Hizkuntza ofizialak

1. Katalana Kataluniako hizkuntza ofiziala da, baita gaztelania ere.
2. Katalana eta gaztelania, hizkuntza ofizial gisa, berdin erabil ditzakete herritarrek jardura publiko eta pribatu guztietan, diskriminaziorik egin gabe. Hizkuntzari dagokionez, bi hizkuntza ofizialetako edozeinetan egindako egintza juridikoek erabateko baliozkotasuna eta eraginkortasuna dute.

4. artikulua.— Hizkuntza-eskubideak

1. Autonomia Estatutuaren 3. artikuluaaren arabera, eta hizkuntza-eskubide eta -eginbarrei dagokienez erabateko berdintasuna lortzeko baldintzak sortzeko Generalitatearen politika aktiboaren esparruan, Katalunian pertsona orok du honako eskubide hauek ditu:
 - a) Bi hizkuntza ofizialak ezagutzekoa.
 - b) Bi hizkuntza ofizialetako edozeinetan aritzekoa, ahoz eta idatziz, harreman eta egintza publiko eta pribatuetan.
 - c) Bi hizkuntza ofizialetako edozeinetan arreta jasotzekoa, lege honek ezartzen duen moduan.
 - d) Bi hizkuntza ofizialetako edozein askatasunez eremu guztietan erabiltzekoa.
 - e) Erabiltzen duten hizkuntza ofiziala dela eta diskriminaziorik ez jasatekoa.
2. Pertsona guztiek epaitegietara eta auzitegietara jo dezakete, beren hizkuntza erabiltzeko eskubidearen babes judiziala lortzeko.
3. Pertsona guztiek Generalitateko Administrazioa eta *Síndic de Greugesera* jo dezakete, beren eskumenen eremuan hizkuntza-eskubideak berariaz bermatzeko jardun dezaten eskatuz.

5. artikulua.— Generalitatearen jardunaren printzipio gidariak

1. Generalitatek honako hauek bermatu behar ditu: herritarren hizkuntza-eskubideak, katalanaren eta gaztelaniaren erabilera normala eta ofiziala, bi hizkuntzen irakaskuntza herritar guztiei, administrazioen zerbitzuan diharduten langileen hizkuntza-trebakuntza eta -gaikuntza, eta herritarren erabateko berdintasuna hizkuntza-eskubide eta -eginbarrei dagokienez, eremu guztietan.

2. Generalitatek katalanaren erabilera anparatu, babestu eta sustatzeko jarduerak egin behar ditu eremu guztietan, beharrezko neurriak hartuz eta baliabide nahikoak erabiliz.

6. artikulua.— Katalanaren batasuna

1. Kataluniak hizkuntza-komunitate bera osatzen duten beste lurralde batzuekin partekatzen duen ondarea da katalana. Generalitatek katalanaren batasuna babestu behar du, eta katalanaren erabilera eta kanpo-proiektzioa eta katalanez hitz egiten duten lurraldeen arteko komunikazioa sustatu behar ditu.

2. Indarrean dagoen legeriaren arabera, *Institut d'Estudis Catalans* erakundeari dagokio hizkuntza-agintaritza.

7. artikulua.— Aranera aitortzea eta babestea.¹¹⁸⁶

Aranera, Arango Haraneko berezko okzitanieraren aldaera, Arango Haranaren araubide bereziari buruzko uztailaren 13ko 16/1990 Legeak arautzen du, erabilerari dagokionez, eta, osagarri gisa, lege honen manuek, zeinak ezin baitira interpretatu araneraren erabileraren kaltetan.

I. KAPITULUA

Erabilera instituzionala

8. artikulua.— Arauak argitaratzea

1. Kataluniako Parlamentuak onesten dituen legeak Kataluniako Generalitate Aldizkari Ofizialean argitaratzen dira, aldi berean, katalanez eta gaztelaniaz. Parlamentuari dagokio gaztelaniazko bertsio ofiziala egitea.

2. Kataluniako Generalitate Aldizkari Ofizialean Gobernuaren, Administrazioaren eta Generalitate Aldizkari Ofizialean toki-administrazioen xedapen orokorrak eta ebazpen arauemaileak aldi berean katalanez eta gaztelaniaz argitaratzen dira, hala badagokio.

9. artikulua.— Kataluniako administrazioen hizkuntza

1. Generalitatek, toki-administrazioek eta Kataluniako gainerako korporazio publikoek, haien mendeko instituzio eta enpresek eta beren zerbitzuen emakidadunek katalana erabili behar dute beren barne-jardunean eta beren arteko harremanetan. Kataluniako hizkuntza-eremuan bizi diren pertsona fisiko edo juridikoei zuzendutako komunikazio eta jakinarazpenetan ere erabili behar dute normalean, herritarrek gaztelaniaz jasotzeko duten eskubideari kalterik egin gabe, eskatuz gero.

2. Generalitateko Gobernuak, erregelamendu-xedapenen bidez, katalanaren erabilera arautu behar du bere eskumeneko organo guztien administrazio-jardueretan.

3. Toki-korporazioek eta unibertsitateek katalanaren erabilera arautu behar dute dagozkien eskumenen eremuan, 1. apartatuan xedatutakoaren arabera. Gainerako korporazio publiko guztiek ere arautu behar dute, zentzu berean.

¹¹⁸⁶ Urriaren 1eko 35/2010 Legearen xedapen indargabetzaileaz indargabetua.

10. artikulua.— Administrazio-prozedurak

1. Generalitateko Administrazioak, toki-administrazioek eta Kataluniako gainerako korporazioek izapidetutako administrazio-prozeduretan katalana erabili behar da, herritarrek dokumentuak aurkezteko, manifestazioak egiteko eta, eskatuz gero, jakinarazpenak gaztelaniaz jasotzeko duten eskubideari kalterik egin gabe.

2. Administrazioak eragiten dien horren lekukotza itzulia eman behar die hala eskatzen duten interesdunei, eskatutako hizkuntza ofizialean. Itzulpen-eskaerak ezin dio kalterik edo gasturik eragin eskatzaileari, ez eta prozeduran atzerapenik eragin ere, ez eta izapideak eten edo ezarritako epeak eten ere.

11. artikulua.— Kataluniako administrazioen zerbitzuko langileen hizkuntza-trebakuntza

1. Kataluniako administrazio, korporazio eta instituzio publikoetako langileek bi hizkuntza ofizialen ezagutza-maila egokia eta nahikoa izan behar dute, bai ahozko adierazpenean bai idatzizkoan, beren lanpostuari dagozkion eginkizunak betetzeko gai izan daitezen.

2. 1. apartatuan xedatutakoa betearazteko, Generalitateko Gobernuak katalana irakatsiko zaiela bermatu behar die Generalitateko Administrazioaren, toki-korporazioen, unibertsitate publikoen eta Kataluniako Justizia Administrazioaren zerbitzuan dauden langileei, eta langile horiek birziklatzeko neurriak sustatu behar ditu.

3. Generalitateko Administrazioko, toki-administrazioko eta unibertsitateetako administrazio eta zerbitzuetako (lan-kontratuko langileak barne) langileen plazak eskuratzeko hautaketa-prozesuan, katalanez dakiela egiaztatu behar da, bai ahozko adierazpenean, bai idatzizkoan, kasuan kasuko plazen berezko eginkizunetarako egokia den mailan, funtzio publikoaren legerian ezarritakoaren arabera.

12. artikulua.— Estatuko Administrazioa

1. Baliozkoak dira Estatuko Administrazioko organo eta enteen administrazio-jardunak, ahozkoak zein idatzizkoak, Katalunian egiten badira bi hizkuntza ofizialeko edozeinetan, itzulpenik egin beharrik gabe.

2. Pertsona orok du Kataluniako Estatuko Administrazioarekin harremanak izateko eskubidea, ahoz eta idatziz, aukeratzen duen hizkuntza ofizialean, eta arreta jasotzeko eskubidea, eta ezin zaie inolako itzulpenik eskatu.

13. artikulua.— Jarduketa judizialak

1. Baliozkoak dira jardun judizialak, ahozkoak zein idatzizkoak, bi hizkuntza ofizialeko edozeinetan egindakoak, itzulpenik behar izan gabe.

2. Pertsona orok du Justizia Administrazioarekin harremanak izateko eskubidea, ahoz eta idatziz, aukeratzen duen hizkuntza ofizialean, eta arreta jasotzeko eskubidea, eta ezin zaie inolako itzulpenik eskatu.

3. Hala eskatzen duten pertsona guztiek eskatutako hizkuntza ofizialean jaso behar dituzte eragiten dieten epai eta auto ebazleen lekukotzak, hizkuntza dela-eta atzerapenik izan gabe.

4. 1., 2. eta 3. apartatuetan xedatutakoa eliza-auzitegiei eta arbitraje-auzitegiei ere aplikatu dakieke.

5. Generalitaten mendeko Justizia Administrazioaren zerbitzuko langileen lanpostuak betetzeko, 11. artikuluan xedatutakoa aplikatu behar da, kasuan kasuko araudi espezifikoaren arabera, erregelamenduz ezarritako baldintzetan.

14. artikulua.— Dokumentu publikoak

1. Baliozkoak dira bi hizkuntza ofizialetako edozeinetan emandako dokumentu publikoak.

2. Dokumentu publikoak egilesleak aukeratutako hizkuntza ofizialean idatzi behar dira, edo, egilesle bat baino gehiago izanez gero, haiek akordatutako hizkuntzan. Hizkuntzari dagokionez adostasunik ez bada, idazkera edo dokumentua bi hizkuntza ofizialetan idatzi behar da.

3. Dokumentua idatzi aurretik, egilesleei esplizituki galdetu behar zaie zein hizkuntza aukeratzeko duten; bata edo bestea aukeratzeko ez du inolara ere atzerapenik ekarri behar dokumentuaren idazketan eta baimenean. Hizkuntza berariaz aukeratzeko ez bada, dokumentua katalanez idatziko da.

4. Fede-emaile publikoek, interesdunak eskatzen duenaren arabera, gaztelaniaz edo katalanez entregatu behar dituzte kopiak eta lekukotzak, eta, beharrezkoa denean, dagozkien dokumentuak eta matrizeak itzuli behar dituzte, beren erantzukizunpean. Matrizearen oharrean eta kopiaren oinean itzulpenaren egitatea jaso behar da, baina ez da protokolizatu behar.

5. Fede-emaile publikoen bulegoek herritarrei arreta bi hizkuntza ofizialetako edozeinetan emateko moduan egon behar dute, eta beren lanpostuari dagozkion eginkizunak betetzeko behar bezalako ezagutza duten langileak izan behar dituzte.

15. artikulua.— Dokumentu zibilak eta merkataritzakoak

1. Hizkuntza ez da dokumentu pribatuen betekizun formala. Beraz, baliozkoak dira edozein hizkuntzatan idatzitakoak, hargatik eragotzi gabe lege zibilek, merkataritzakoak edo prozesalek horiek gauzatzeko eskatzen dituzten itzulpenak, hizkuntza ofiziala ez bada Katalunian.

2. Katalunian ofizialak diren bi hizkuntzetako edozeinetan idatzitako dokumentu pribatuak, kontratuzkoak edo ez, baliozkoak dira eta ez dute inolako itzulpenik behar Kataluniako lurralde-eremuan horiek betetzea judizialki edo judizioz kanpo eskatzeko.

3. 2. apartatuan aipatutako dokumentuak aldeek adostutako hizkuntza ofizialean idatzi behar dira. Hala ere, atxikipen-kontratuak, kontratu arautuak, ereduak, klausulak dituzten kontratuak edo baldintza orokorrak dituztenak badira, kontsumitzaileek aukeratzeko duten hizkuntzan idatzi behar dira, eta bezeroen eskura egon behar dute berehala, katalanez eta gaztelaniaz ale berezietan.

4. Baliozkoak dira mota guztietako balore-tituluak, merkataritza-sozietateen akzioak ordezkatzeko dituztenak barne, bi hizkuntza ofizialetako edozeinetan idatzitakoak.

5. Finantza-erakundeek bezeroei eskainitako txekuek, ordaindukoak, txeketegiak eta gainerako dokumentuak katalanez idatzi behar dira, gutxienez.

16. artikulua.— Lan-hitzarmen kolektiboak

1. Baliozkoak dira bi hizkuntza ofizialetako edozeinetan idatzitako lan-hitzarmen kolektiboak.

2. Lan-hitzarmen kolektiboak aldeek adostutako hizkuntza ofizialean idatzi behar dira, edo, akordiorik ez badago, bi hizkuntza ofizialetan eta ale berezietan.

17. artikulua.— Erregistro publikoak

1. Baliozkoak dira bi hizkuntza ofizialetako edozeinetan egindako erregistro-idazpenak.

2. Kataluniako erregistro publiko guztietan, administrazio-izaera bakarrik dutenetan izan ezik, idazpenak egin behar dira dokumentua zein hizkuntza ofizialetan idatzita egon edo adierazpena zein hizkuntza ofizialetan egin. Dokumentua elebiduna bada, idazpena egingo da erregistrora aurkezten duenak adierazitako hizkuntzan.

3. Eskaeran erabilitako hizkuntza ofizialean egin behar dituzte ziurtagiriak erregistratzaileek.

4. Erregistroetako bulegoek herritarrei arreta bi hizkuntza ofizialetako edozeinetan emateko moduan egon behar dute, eta bulego horiek behar bezala eta behar bezala ezagutzen dituzten langileak izan behar dituzte, beren lanpostuari dagozkion eginkizunak betetzeko gai izan daitezten.

5. Bermatu behar da Erregistroko bulegoan berehala eta fidagarritasunez egin ahal izango dela, ahoz edo idatziz, interesdunak eskatutako edozein idazpenen interpretazioa eta itzulpena hizkuntza ofizialera.

6. Erregistroetako bulegoetan jendearen eskura dauden formularioak eta gainerako inprimakiak katalanez idatzi behar dira, gutxienez.

II. KAPITULUA

Onomastika

18. artikulua.— Toponimia

1. Kataluniako toponimoen forma ofizial bakarra katalana da, *Institut d'Estudis Catalans* erakundearen hizkuntza-araudiaren arabera, Arango Haranekoak izan ezik, aranera baitute.

2. Udalerrien eta eskualdeen izenak toki-araubidearen legeriak eraentzen ditu.

3. Era guztietako hiribideen eta biztanleguneen izenak zehaztea udalei dagokie, eta Kataluniako gainerako toponimoena Generalitateko Gobernuari dagokio, hiriarteko bideak barne, horiek noren mende dauden kontuan hartu gabe.

4. 2. eta 3. apartatueta aipatzen diren izendapenak legezkoak dira ondorio guztietarako, eta errotulazioak horiekin bat etorri behar du. Generalitateko Gobernuari dagokio errotulazio publikoaren normalizazioa arautzea, betiere barne-zuzenbidearen parte izatera igaro diren nazioarteko arauak errespetatuz.

19. artikulua.— Antroponimia

1. Kataluniako herritarrek eskubidea dute beren izen-abizenak katalanez modu arauemaile egokian erabiltzeko eta abizenen artean "i" juntagailua sartzeko.

2. Interesdunek erregistro zibilean egiaztagiria jaso ahal izango dute beren izen-abizenak katalanez eta arauz zuzen daudela, ezarpen-data edozein dela ere, arduradunari egindako adierazpen soilaren bidez, eta erregelamendu bidez ezarri

behar diren hizkuntza-zuzentasuna egiaztatzen duten dokumentuak aurkeztu beharko dituzte.

3. Arau hau Arango izen eta abizenei aplikatu dakieke, Arango hizkuntza-araudiari dagokionez.

III. KAPITULUA

Irakaskuntza

20. artikulua.— Irakaskuntzaren hizkuntza

1. Katalana, Kataluniako berezko hizkuntza den aldetik, irakaskuntzakoa ere bada, hezkuntza-maila eta -modalitate guztietan.

2. Edozein mailatako irakaskuntza-zentroek katalana erabili behar dute irakaskuntza- eta administrazio-jardueretan, bai barnekoetan, bai kanpokoetan.

21. artikulua.— Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntza

1. Katalana, normalean, irakaskuntza- eta ikaskuntza-hizkuntza gisa erabili behar da unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzan.

2. Haurrek lehen irakaskuntza beren ohiko hizkuntzan jasotzeko eskubidea dute, hau da, katalanez edo gaztelaniaz. Administrazioak eskubide hori bermatu behar du, eta hori gauzatzeko behar diren bitartekoak jarri behar ditu. Gurasoek edo tutoreek beren seme-alaben izenean jardun dezakete, aplikatzeko eskatuz.

3. Katalanaren eta gaztelaniaren irakaskuntzak presentzia egokia bermatu behar du ikasketa-planetan; horrela, haur guztiek, irakaskuntza hastean duten ohiko hizkuntza edozein dela ere, bi hizkuntza ofizialak normal eta zuzen erabili ahal izango dituzte derrigorrezko hezkuntzaren amaieran.

4. Derrigorrezko irakaskuntza ondokoan, bi hizkuntzen ezagutza eta erabilera hobetzea bermatuko duten programazio- eta irakaskuntza-politikak sustatu behar ditu Hezkuntza Administrazioak, gazte guztiek irakaskuntza horien berezko tresna- eta kultura-ezagutza eskura dezaten.

5. Ikasleak ez dira bereizi behar zentro edo talde desberdinetan, beren ohiko hizkuntza dela-eta.

6. Bigarren Hezkuntzako graduatu-titulua ezin zaie eman etapa honetako berezko ahozko eta idatzizko eta gaztelaniazko ezagutzak dituztela egiaztatzen ez duten ikasleei.

7. Katalanaren ezagutza egiaztatzea ezin da eskatu irakaskuntzan edo irakaskuntzaren zati batean ikasi ez duten edo derrigorrezko irakaskuntza Kataluniako lurraldetik kanpo egin duten ikasleen kasuan, Generalitateko Gobernuak erregelamendu bidez ezarri behar dituen inguruabarretan.

8. Kataluniako hezkuntza-sisteman berandu sartzen diren ikasleek katalana ikasteko laguntza berezia eta gehigarria jaso behar dute.

22. artikulua.— Unibertsitateko irakaskuntza

1. Goi-mailako eta unibertsitateko irakaskuntza-zentroetan, irakasleek eta ikasleek nahi duten hizkuntza ofiziala erabiltzeko eskubidea dute, ahoz edo idatziz.

2. Generalitateko Gobernuak, unibertsitateek eta goi-mailako irakaskuntzako instituzioek, bakoitzak bere eskumenen eremuan, beharrezkoak diren neurriak hartu behar dituzte, irakaskuntzako, irakaskuntzaz kanpoko eta ikerketako jardueretan katalanaren erabilera bermatzeko eta sustatzeko, doktorego-tesiak irakurtzea eta oposizioak egitea barne.

3. Unibertsitateek ikastaro eta bestelako bitarteko egokiak eskaini behar dituzte ikasleek eta irakasleek katalanaren ulermena eta ezagutza hobetu ditzaten.

4. Unibertsitateek, beharrezkoa izanez gero, hizkuntza erabiltzeko irizpide espezifikoak ezar ditzakete nazioarteko konpromisoekin zerikusia duten jardueretan.

23. artikulua.— Etengabeko prestakuntza eta araubide bereziko irakaskuntzak

1. Helduen etengabeko prestakuntzako ikastaroen programazioan nahitaezkoa da katalana eta gaztelania irakastea.

2. Hizkuntzen araubide bereziko irakaskuntza-zentroetan, nahitaezkoa da bi hizkuntza ofizialen irakaskuntza eskaintzea.

3. Generalitateen mendeko araubide bereziko irakaskuntza-zentroetan, hizkuntza irakasten ez denean, katalanezko ikastaroak eskaini behar zaizkie hizkuntza hori behar beste ezagutzen ez duten ikasleei.

24. artikulua.— Irakasleak.

1. Unibertsitateaz kanpoko edozein mailatako Kataluniako irakaskuntza-zentroetako irakasleek bi hizkuntza ofizialak jakin behar dituzte, eta irakaskuntzan hizkuntza horiek erabiltzeko moduan egon behar dute.

2. Ikastaroetarako eta irakasleen prestakuntza-zentroetarako ikasketa-planak egitean, ikasleek bi hizkuntza ofizialetan gaitasun osoa lortu behar dute, irakaskuntza-espezialitate bakoitzaren eskakizunen arabera.

3. Kataluniako unibertsitate-irakaskuntzako zentroetako irakasleek bi hizkuntza ofizialak behar bezala ezagutu behar dituzte, beren irakaskuntza-zereginaren eskakizunen arabera. Arau hau ez zaie aplikatuko irakasle bisitariari eta antzeko beste kasu batzuei. Unibertsitatei dagokie manu hau betetzeko mekanismo eta epe egokiak ezartzea.

IV. KAPITULUA

Komunikabideak eta kultura-industriak

25. artikulua.— Irrati eta telebista publikoak

1. Generalitatek eta Kataluniako toki-korporazioek kudeatzen dituzten irrati- eta telebista-hedabideetan, katalana erabili ohi da. Esparru horretan, toki-korporazioen mendeko hedabideek kontuan har ditzakete beren ikus-entzuleen ezaugarriak.

2. 26. artikuluko 1. eta 5. apartatuetan xedatutakoa aplikatzeari kalterik egin gabe, artikuluko 1. apartatuan aipatzen diren komunikabideek Kataluniako kultura-adierazpenak sustatu behar dituzte, bereziki katalanez egiten direnak.

3. Kataluniako Irrati eta Telebista Korporazioak Arango Haranerako irrati- eta telebista-emisioen programazio erregularra bermatu behar du.

4. Generalitateko Gobernuak erraztu behar du katalanez emititzen duten beste lurralde batzuetako telebistak Katalunian behar bezala jasotzea.

26. artikulua.— Emakidako irrati- eta telebistak

1. Kable bidez Banatutako Ikus-entzunezko Programazioa arautzen duen uztailaren 5eko 8/1996 Legea aplikatzeari kalterik egin gabe, lege horretan aipatzen diren erakundeek bermatu behar dute, gutxienez, edozein motatako ekoizpen propioko programak emititzen emandako denboraren eta eskaintzen dituzten gainerako telezerbitzuen % 50 katalanez izango dela.

2. Kataluniako lurralde-eremuko kudeaketa pribatuko telebista-emakidadunei ere aplikatuko zaie 1. apartatuan xedatutakoa.

3. Generalitatek emandako emakidako irrati-difusioko igorleek bermatu behar dute, gutxienez, emisio-denboraren 100eko 50 katalanez izango dela; hala ere, Generalitateko Gobernuak, bere ikus-entzuleen ezaugarriak kontuan hartuta, erregelamendu bidez alda dezake ehuneko hori.

4. Generalitateko Gobernuak katalanaren erabilera sartu behar du lurreko uhinen bidezko telebista-kateen, kable bidez banatutako telebista-kanalen eta irrati-difusioko irrati- emakidak esleitzeko irizpideetako bat gisa ezarritako gutxienekoak baino ehuneko handiagoetan.

5. Irrati- eta telebista-irratiek bermatu behar dute musika kantatuaren programazioan artista katalanek ekoiztitako kantuen presentzia egokia egongo dela, eta gutxienez 100eko 25 katalanez edo araneraz interpretatutako abestiak izango direla.

6. Artikulu honetan aipatzen diren eta Arango Haranerako emititzen edo banatzen duten irrati- araneraren presentzia esanguratsua bermatu behar dute programazioan.

27. artikulua.— Idatzizko komunikabideak

1. Idatzizko komunikabideetan eta Generalitatek eta toki-korporazioek argitaratutako aldizkako argitalpenetan, katalana erabili ohi da.

2. Generalitateko Gobernuak osorik edo gehienbat katalanez idatzitako hedapen orokorreko aldizkako argitalpenak sustatu eta diruz lagundu behar ditu.

3. Generalitateko Gobernuak eta toki-korporazioek osorik edo gehienbat katalanez idatzitako tokiko edo eskualdeko aldizkako argitalpenak sustatu eta diruz lagundu behar dituzte.

4. 2. eta 3. apartatuetan aipatzen diren dirulaguntzak emateko, katalana zabaltzeko, merkaturatzeko eta erabiltzeko irizpide objektiboei jarraitu behar zaie, aurrekontu-aurreikuspenen barruan eta Parlamentuaren edo toki-korporazioetako osoko bilkuren kontrolpean.

28. artikulua.— Kultura-industriak eta ikuskizunaren arteak

1. Generalitateko Gobernuak lagundu, suspertu eta sustatu egin behar du:

a) Kataluniako literatura- eta zientzia-sorkuntza, berezko hizkuntza-eremuaren barruan eta kanpoan, eta katalanezko literatura- eta zientzia-lanak beste hizkuntza batzuetara itzultzea, bai eta beste hizkuntza batzuetan idatzitako lanak katalanera itzultzea ere.

b) Aldizkako liburuak eta argitalpenak katalanez editatzea, banatzea eta zabaltzea.

- c) Katalanezko ekoizpen zinematografikoa eta katalanez bikoiztutako eta azpitolatutako jatorrizko adierazpen ez-katalanezko filmak, eta produktu horiek banatzea, edozein formatutan, eta erakustea.
- d) Soinu-grabazioak eta ikus-entzunezko materiala katalanez ekoiztea, banatzea eta zabaltzea.
- e) Kataluniako ikuskizun-arteak ekoiztea eta antzeztea.
- f) Katalanez abestutako musika sortzea, interpretatzea eta zabaltzea.
- g) Idatzizko eta entzunezko materiala katalanez ekoiztea, editatzea eta banatzea, itsuentzat, eta oinarrizko kultura-eskaintza bat, katalanez, sektore horretarako.
- h) Kataluniako beste edozein kultura-adierazpen publiko.

2. Kultura-industrietan eta bestelakoetan katalanaren erabilera sustatzeko hartzen diren neurri guztiak irizpide objektiboekin aplikatu behar dira, diskriminaziorik gabe eta aurrekontu-aurreikuspenen barruan.

3. Eskaintza zinematografikoan katalanaren presentzia esanguratsua bermatzeko, Generalitateko Gobernuak erregelamendu bidez pantailako eta banaketako hizkuntza-kuotak ezarri ahal izango ditu jatorrizkoa ez den beste hizkuntza batean banatzen eta erakusten diren produktu zinematografikoetarako. Katalanez bikoiztutako edo azpitolatutako ekoizpen zinematografikoetarako ezarritako kuotek ezin dute banatzaileen eta erakusketarien urteko eskaintzaren % 50 gainditu, eta irizpide objektiboetan oinarritu behar dira. Horri dagokion erregulazioa Zinematografia Babestu eta Sustatzeari buruzko ekainaren 8ko 17/1994 Estatuko Legearen esparruan egin behar da, lege horrek ezartzen duen araubidearen arabera.

29. artikulua.— Hizkuntzaren eta informatikaren industriak

Generalitateko Gobernuak neurri egokien bidez lagundu, suspertu eta sustatu behar ditu:

- a) Hizkuntza-industriekin zerikusia duten katalanezko era guztietako produktuak ikertzea, ekoiztea eta merkaturatzea, hala nola ahotso ezagutzeko sistemak, itzulpen automatikokoak eta antzekoak edo aurrerapen teknologikoen arabera izan daitezkeen beste batzuk.
- b) Katalanezko softwareak, ordenagailu-jokoak, edizio digitalak eta multimedia-lanak ekoiztea, banatzea eta merkaturatzea, eta, hala badagokio, produktu horiek katalanera itzultzea.
- c) Informazio-sare telematikoetan katalanezko produktuak eta informazioak egotea.

V. KAPITULUA

Jarduera sozioekonomikoa

30. artikulua.— Enpresa publikoak

1. Generalitateko eta toki-korporazioen enpresa publikoek, bai eta enpresa emakidadunek ere, emandako zerbitzua kudeatzen edo ustiatzen dutenean, katalana erabili behar dute normalean barne-jarduketa eta -dokumentazioan, errotulazioan eta ekoizten edo eskaintzen dituzten produktu edo zerbitzuak erabiltzeko, etiketatzeko eta enbalatzeko jarraibideetan.

2. 1. apartatuan aipatzen diren enpresek katalana erabili behar dute normalean Kataluniako hizkuntza-eremuan bizi diren pertsonen zuzendutako komunikazio eta jakinarazpenetan, fakturak eta gainerako trafikoko dokumentuak barne, hargatik eragotzi gabe herritarrek komunikazio eta jakinarazpen horiek gaztelaniaz edo, hala badagokio, katalanez jasotzeko duten eskubidea, hala eskatzen badute.

31. artikulua.— Zerbitzu publikoko enpresak

1. Zerbitzu publikoak eskaintzen dituzten enpresa eta erakunde publiko edo pribatuak, hala nola garraio, hornidura, komunikazio eta bestelakoak, katalana erabili behar dute gutxienez errotulazioan eta komunikazio megafonikoetan.

2. 1. apartatuan aipatzen diren enpresa eta erakundeek Katalunian bizi diren pertsonen zuzendutako komunikazio eta jakinarazpen idatziak, fakturak eta trafikoko gainerako dokumentuak barne, katalanez egin behar dira gutxienez, herritarrek, eskatuz gero, gaztelaniaz jasotzeko duten eskubideari kalterik egin gabe.

3. Fakturari eta trafikoko gainerako dokumentuari buruz 2. apartatuan xedatutakoak ez dio kalterik egingo Estatuak zerbitzu horiek zuzenean edo bere enpresa eta erakunde bidez ematen dituzten zerbitzu horiek antolatzeke duen eskumenari.

32. artikulua.— Jendaurreko arreta

1. Katalunian produktuak saltzen edo zerbitzuak ematen dituzten enpresek eta establezimenduek kontsumitzaileei arreta emateko moduan egon behar dute, Katalunian ofizialak diren hizkuntzetako edozeinetan hitz egiten badute.

2. Generalitateko Gobernuak, neurri egokiek, katalanaren erabilera areagotzea sustatu behar du 1. apartatuan aipatzen den eremuan.

3. Jendaurreko establezimenduetako erabiltzaileentzako eta kontsumitzaileentzako seinaleak, informazio orokorreko kartel finkoak eta zerbitzu-eskaintzako dokumentuak katalanez idatzita egon behar dute, gutxienez. Arau hori ez zaie aplikatzen jabetza industrialaren legeriak babestutako marka, izen komertzial eta errotuluei.

33. artikulua.— Itundutako edo diruz lagundutako enpresak

Generalitatekin edo Kataluniako toki-korporazioekin lankidetzaren itun edo hitzarmen bat sinatu duten enpresek, edo haien laguntzen edo dirulaguntzen onuradun direnak, gutxienez katalana erabili behar dute errotulazioan, abisuetan eta jendeari zuzendutako dokumentazioan, laguntzaren edo hitzarmenaren xedeari lotuta badaude, gutxienez.

34. artikulua.— Kontsumitzaileei eta erabiltzaileei informazioa ematea

1. Kataluniako lurraldean banatzen diren produktuen etiketan eta enbalajeen agertzen diren datuak eta erabilera-jarraibideak katalanez, gaztelaniaz edo Europar Batasuneko beste edozein hizkuntzatan ager daitezke.

2. Jatorri-deitura, eskualde-izendapena edo kalitate-izendapena duten Kataluniako produktuen etiketan agertzen diren nahitaezko datuek eta borondatezko informazio gehigarriek eta Kataluniako lurralde-eremuan banatzen diren artisau-produktuek katalanez izan behar dute, gutxienez.

3. Generalitateko Gobernuak erregelamendu bidez arautu behar ditu Kataluniako lurralde-eremuan banatzen diren industria- edo merkataritza-produktuen

kontsumitzaileei eta erabiltzaileei eman beharreko informazioa eta etiketatzea eta erabilera-jarraibideak, bereziki ontziratutako elikagaiei, produktu arriskutsuei eta toxikoei eta tabakoari dagokienez, horietan katalanaren presentzia progresiboa bermatzeko, lege honen printzipioei, Europar Batasuneko arauai eta gainerako ordenamenduari jarraituz.

35. artikulua.— Publizitatea

1. Generalitateko Gobernuak eta toki-administrazioen, haien enpresa publiko edo emakidadunen eta zuzenbide publikoko gainerako instituzio eta korporazioen publizitate instituzionalean, oro har, katalana erabili behar da.

2. Generalitateko Gobernuak eta toki-erakundeek neurri egokiekin bultzatu, suspertu eta sustatu behar dute katalanaren erabilera publizitatean, bereziki bide publikoan, sektoreko erabilera normaleko hizkuntza izan dadin.

36. artikulua.— Lanbide- eta lan-jarduera

1. Generalitateko Gobernuak eta lanbide-elkargoek katalanaren erabilera sustatu behar dute lanbide-jardueretan.

2. Generalitateko Gobernuak katalanaren erabilera suspertu eta sustatu behar du lantokietan, lan-harremanetan eta hitzarmen kolektiboetan, enpresa-itunetan eta lan-kontratuetan, eta sindikatuak eta enpresa-antolakundeek zuzenean parte hartzea sustatu behar du helburu hori lortzeko.

3. Lan-hitzarmen kolektiboetan eta enpresa-itunetan langileen katalanaren ezagutza sustatzera eta lantokietan eta lan-kontratuetan katalanaren erabilera bermatzera bideratutako hizkuntza-klausulak, soldata-orriak eta gainerako agiriak jaso daitezke. Generalitateko Gobernuak sustatu behar du hitzarmen kolektiboetan klausula horiek sartzea.

4. Errotulu eta informazio finakoek katalanez agertu behar dute gutxienez, baldin eta lantokietan lan egiten duten pertsonen zuzendutako testua badute.

VI. KAPITULUA

Instituzioen bultzada

37. artikulua.— Sustapen-neurriak

1. Generalitateko Gobernuak katalanaren erabilera bultzatu, suspertu eta sustatu behar du lan-, lanbide-, merkataritza-, publizitate-, kultura-, elkarte-, kirol-, jolas- eta beste edozein motatako jardueretan.

2. Generalitateko Gobernuak eta toki-korporazioek, bakoitzak bere eskumenen eremuan, irudi publikoa eta katalanaren erabilera sustatu behar dituzte, eta zerga-hobariak eta salbuespenak ezarri ahal izango dituzte katalanaren normalizazioarekin eta erabilera sustatzearekin zerikusia duten egintzetarako.

38. artikulua.— Laguntza-zentroak

1. Generalitateko Gobernuak, toki-korporazioekin bat etorriz, katalanaren ezagutza, erabilera eta zabalkundea sustatzeko zentroak sortu eta diruz lagundu behar ditu, bereziki egoera soziolinguistikoak hala eskatzen duenean. Laguntza-zentro horiek Hizkuntza Normalizaziorako Partzuergoaren mende daude, eta partzuergo hori da normalizaziorako lurralde-politikak garatzeko organoa.

2. 1. apartatuan aipatzen diren zentroek beren eginkizunak betetzeko giza bitarteko eta bitarteko material nahikoak izan behar dituzte.

39. artikulua.— Plangintza-neurriak

1. Generalitateko Gobernuak hizkuntza-plangintza orokorrerako tresnez hornitu behar da. Tresna horiek periodifikatutako programak izango dira, unean-unean komenigarrienak diren helburuak eta neurriak ezartzeko eta horien emaitzak ebaluatzeko. Inplikaturako eragile eta kolektiboekin hitzartu behar dira plangintza-tresnak, eta parte-hartzearen, sinplifikazioaren eta eraginkortasunaren printzipioak hartu behar dira kontuan.

2. Generalitateko Gobernuak Kataluniako mapa soziolinguistikoa egin behar du, bost urtean behin berrikusi beharrekoa, hizkuntza-politikako bere ekintza errealitatera egokitzeko eta, aldi berean, egindako jarduketaren eragina balioesteko.

3. Generalitateko Gobernuak urtero eman behar dio Parlamentuari 1. eta 2. apartatuetan aipatzen diren tresnen esparruan hizkuntza-politikako jarduketaren eta lortutako emaitzen berri.

Lehenengo xedapen gehigarria.— Beste instituzio eta erakunde batzuekiko lankidetzak

1. Lege hau aplikatzeari kalterik egin gabe, Generalitateko Gobernuak katalanaren erabilera orokortzea lortu behar du, Europar Batasunarekin, Estatuko Administrazioarekin, Botere Judizialaren Kontseilu Nagusiarekin eta estatuko, Europako edo nazioarteko enpresa publiko eta pribatuarekin lankidetzan, batez ere zerbitzuekin eta irratia- eta telebista-zerbitzuekin.

2. Generalitateko Gobernuak katalanaren presentzia zaindu behar du estatuko, Europako eta nazioarteko komunikabideetan.

Bigarren xedapen gehigarria.— Lankidetzak-hitzarmenak hizkuntza katalana duten beste lurralde batzuetako instituzioekin

1. Generalitatek akordioak, hitzarmenak eta tratatuak sustatu behar ditu Aragoiko, Balearretako eta Valentziako autonomia-erkidegoekin, eta Andorrako, Frantziako eta Italiako estatuarekin, katalanez hitz egiten duten lurraldeen eta erkidegoen arteko kultura-trukea sustatzeko, eta erkidegoen edo estatuen arteko koordinazioa eta lankidetzak sustatzeko hizkuntza-politikaren arloan, zertarako eta, neurri egokiek, katalanaren sustapena, erabilera eta babesa bermatzeko, eta haren ezagutza eta erabilera orokortzea eta zabaltzea hizkuntza-eremu osoan lortzeko ere, aldaera guztiak errespetatuz.

2. Generalitatek, Kataluniako komunikazio-esparrua sustatze aldera, katalanezko komunikabideen zabalkundea eta harrera sustatu behar ditu.

Hirugarren xedapen gehigarria.— Kanpoko proiektzioak

1. Generalitateko Gobernuak zaindu behar du Kataluniako hizkuntza eta kultura bere hizkuntza-eremutik kanpo proiektatzen dela, batez ere mundu akademikoan eta ikerketa-munduan, bai eta Europar Batasuneko instituzioetan eta haren politiketan ere. Helburu hori lortzeko, Generalitatek parte har dezake katalanezko lurraldeen organismo komun batean.

2. Generalitateko Gobernuak katalana kanpoko erkidego katalanetan zabaltzea eta ikastea erraztu behar du, Kataluniako Kanpoko Erkidegoekiko Harremani buruzko abenduaren 27ko 18/1996 Legean ezarritakoaren arabera.

Laugarren xedapen gehigarria.— Izen eta abizen katalanen grafia arauemailea

Arauz okerrak diren izen eta grafien ordeztu abizenen grafia zuzenak erabiltzea, 19. artikuluan ezarritakoa, Erregistro Zibilararen Legearen 54. artikulua aldatzeari buruzko urtarrilaren 4ko 17/1977 Estatuko Legearen 2. artikuluan finkatutako prozeduraren bidez arautzen da, edo hura ordeztu duen araudi baliokidearen bidez.

Bosgarren xedapen gehigarria.— Betetzeko bermeak

Lege honek ez die zehapenik ezartzen herritarrei. Hala ere:

a) 26. artikuluko manuak ez betetzea emakidaren funtsezko baldintzak ez betetzea da; izan ere, emakidari aplikatu behar zaio Kable bidez banatutako ikus-entzunezko programazioa arautzen duen uztailaren 5eko 8/1996 Legeak eta Telekomunikazioak Antolatzearen abenduaren 18ko 31/1987 Legeak eta 89/552/EEE Zuzentaraua Espainiako ordenamendu juridikoan txertatzen duen uztailaren 12ko 25/1994 Legeak ezartzen duten zehapen-araubidea.

b) Eragindako enpresa eta erakundeei egotz dakiekeen 15., 30., 31. eta 32.3 artikuluetako manuak ez betetzea justifikaziorik gabeko ezezkotzat jotzen da erabiltzaileen eta kontsumitzaileen eskariak asetzeari dagokionez, eta horri aplikatu behar zaio 1/1990 Legeak, urtarrilaren 8koak, merkatuaren diziplinari eta kontsumitzaile eta erabiltzaileen defentsari buruzkoak, ezartzen duen zehapen-araubidea.

Seigarren xedapen gehigarria.— Zuzkidura ekonomikoak

Generalitatearen aurrekontuetan, behar diren kontsignazioak egin behar dira lege hau betearaztearen ondoriozko jarduerak gauzatzeko eta neurriak hartzeko, behar besteko bitarteko eta baliabideekin, arreta berezia jarrita hezkuntza-sistema eleaniztunaren, ofizialtasun bikoitzeko araubideko administrazioaren eta eremu murriztuko hizkuntza batean kultura zabaltzearen kostuan, lurralde- eta sektore-banaketaaren beharrezko objektiboak ere kontuan hartuta.

Zazpigarren xedapen gehigarria.— Zaintzeko eta bultzatzeko eginkizunak

Estatuko gainerako botere publikoen araudiak eta administrazio-jardunak konstituzio- eta estatutu-ordenamenduaren eta lege honen printzipioak errespetatzen dituztela zaindu behar du Generalitatek, eta katalana eremu guztietan erabiltzeko oztopo diren edo herritarren hizkuntza-berdintasun osoa mugatzen duten Estatuko arauen lege-aldaketa bultzatu behar du.

Zortzigarren xedapen gehigarria.— Funtzio publikoaren araubidea

Lege honen manuek Administrazioaren zerbitzuko langileak lotzen dituzte, funtzio publikoa arautzen duten arauekin bat etorritik.

Bederatzigarren xedapen gehigarria.— Itzulpen eta interpretazio ofizialak¹¹⁸⁷

1. Beste hizkuntza batetik katalanera eta okzitanierara egindako zinpeko itzulpen eta interpretazio ofizialak, eta alderantzizkoak, horretarako izendatutako edo gaitutako pertsonak egin behar dituzte.
2. Katalanarekin eta okzitanierarekin lotuta zinpeko itzulpen eta interpretaziorako gaikuntzaren modalitateak eta betekizunak dekretu bidez garatu behar dira. Okzitanieraren kasuan, Arango Kontseilu Nagusiari kontsulta egin behar zaio dekretua egiterakoan.
3. Zinpeko itzulpen eta interpretaziorako gaitutako pertsonak beren sinadura eta zigiluarekin ziurtatu behar dute itzulpenaren eta interpretazioaren fideltasuna eta zehaztasuna.

Lehenengo xedapen iragankorra.— Hizkuntza-erabileren arauak

9.3 artikuluan aipatzen diren hizkuntza-erabilerei buruzko arauak gehienez ere bi urteko epean onetsi behar dira, lege hau indarrean jartzen denetik kontatzen hasita.

Bigarren xedapen iragankorra.— Enpresa-egokitzapena

1. Lege honen eraginpeko enpresek eta erakundeek bi urteko epea dute 15. artikuluan eta V. kapituluko xedapenetan xedatutakora egokitzeko. Epe hori bost urtekoa da enpresaburu autonomoentzat.
2. Bost urteko epean, edo, handiagoa bada, iraungitze-datatik ondorioztatzen dena, 34. artikuluan aipatzen diren produktu eta zerbitzuek merkatuan jarrai dezakete etiketei buruzko hizkuntza-arauak bete gabe.

Hirugarren xedapen iragankorra.— Irrati-difusioko eta telebistako igorgailuak

25. eta 26. artikulua Generalitatek eman beharreko gaikuntza-tituluak dituzten igorleei eta lege hau indarrean jarri ondoren berritzen diren igorleei aplikatzen zaizkie.

Azken xedapenetako lehenengoa.— Apirilaren 15eko 8/1987 Legea aldatzea

1. Kataluniako Udal eta Toki Araubideari buruzko apirilaren 15eko 8/1987 Legearen 5. artikulua aldatzen da, eta honela geratzen da idatzita:

«5. artikulua.

- »1. Katalana Kataluniako toki-administrazioaren berezko hizkuntza da, eta, beraz, haren jardueretan erabilera normal eta orokorreko hizkuntza izan behar du.
- »2. Herritar guztiek dute toki-erakundeekin harremanetan jartzen direnean hizkuntza ofiziala aukeratzeko eskubidea, eta toki-erakundeek, Hizkuntza

¹¹⁸⁷ Xedapen hau 5/2017 Legeak, martxoaren 28koak, sortu zuen, zeina baitzen tributurik, administratiborik, finantzarik eta sektore publikoko neurriek buruzkoa, eta honako hauen gaineko zergak sortu eta arautzekoa: saltoki handien gainekoak, turismo-establezimenduetako egonaldien gainekoak, elementu erradiotoxikoen gainekoak, ontziratutako edari azukredunen gainekoak eta karbono dioxidoaren isurketen gainekoak.

Ikusi BOEren 152. zenbakia, 2017ko martxoaren 30ekoa.
<https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-7353#a2-36>

Politikari buruzko urtarrilaren 7ko 1/1998 Legean ezarritakoaren arabera, hautatutako hizkuntzan erantzuteko eginbehar korrelatiboa dute».

2. Kataluniako Udal eta Toki Araubideari buruzko apirilaren 15eko 8/1987 Legearen 294.2 artikulua aldatzen da, eta honela geratzen da idatzita:

«294.2 artikulua.

»Okupazio publikorako eskaintzen arabera, toki-erakundeek langileak hautatu behar dituzte deialdi publikoaren eta lehiaketa-sistema, oposizio eta lehiaketa-oposizio libreen bidez, eta horietan berdintasun-, merezimendu-, gaitasun- eta publizitate-printzipioak bermatu behar dira. Hautaketa-prozesuan, katalanaren ezagutza egiaztatu behar da, eta, Arango Haraneko toki-erakundeetan, aranera ere bai, bai ahozko adierazpenean bai idatzizkoan, kasuan kasuko plazen berezko eginkizunetarako egokia den mailan».

3. Kataluniako Udal eta Toki Araubideari buruzko apirilaren 15eko 8/1987 Legearen 310.2 artikulua aldatzen da, eta honela geratzen da idatzita:

«310.2 artikulua.

»Kataluniako toki-erakundeek katalana ahoz eta idatziz ezagutzeko betekizuna sartu behar dute gaikuntza nazionala duten toki-administrazioako funtzionarioentzat gordetako lanpostuak betetzeko lehiaketaren deialdiaren oinarrietan».

Azken xedapenetako bigarrena.— Erregelamendu bidezko garapena

Baimena ematen zaio Generalitateko Gobernuari lege hau garatzeko eta aplikatzeko beharrezkoak diren erregelamendu-xedapenak eman ditzan.

Azken xedapenetako hirugarrena.— Arauen ordeztea eta indarraldia

1. Kataluniako Hizkuntza Normalizazioari buruzko apirilaren 18ko 7/1983 Legearen ordeze, lege honetako manuak jarriko dira, hargatik eragotzi gabe lege honekin kontraesanean ez dagoen orotan Kataluniako tradizio juridikoaren parte izatea.

2. Indarrean geratzen dira 7/1983 Legea garatzeko emandako xedapenak, lege honen aurka ez doazen guztian, eta horien gainean egin daitekeen erregelamendu-aldaketari kalterik egin gabe.

3. Lege honen aurka ez doan guztian, Kontsumitzailearen Estatutuari buruzko martxoaren 5eko 3/1993 Legearen manuak eta hura garatzeko emandako arauak egongo dira indarrean.

8.4.12.19. 2/1998 Legea, otsailaren 19koa, Kataluniako Logopeden Elkargoa sortzekoa¹¹⁸⁸

HITZAURREA

Hizkeraren nahasmenduekin lotutako prebentziora, ebaluaziora eta esku-hartzera bideratutako jarduera duela berrogeita hamar urte baino gehiagotatik aitortzen da leku guztietan. Kataluniaren eremuan, hizkuntza-arazoan errehabilitazioari emandako arretak tradizio sustraitua eta ospetsua izan du. Logopedia, Espainiako estatuan, Bartzelonan hasi zen, haur gorren arreta medikoari eta hezkuntza-arretari lotuta, eta, ondoren, komunikazioaren beste patologia batzuetara zabaldu zen. Hortaz, gizarte-beharrizanei erantzuten dien eta Kataluniako bizitza kolektiboan modu nabarmenean parte hartzen duen lanbide baten aurrean gaude.

Laugarren xedapen iragankorra

Lege hau indarrean jarri eta hurrengo bi urteetan hala eskatzen badute, Kataluniako Logopeden Elkargoan sartu ahal dira hizketaren eta entzumenaren perturbazio eta patologien arloan lan egin duten profesionalak, jarraian zehaztuko diren kasuetako batean badaude:

a) Logopediaren arloan gutxienez hiru urtez jardun dutela egiaztatzen duten profesionalak, baldin eta honako titulazio hauetako bat badute:

Hizketaren eta entzumenaren nahasmenduetako irakasle espezializatuaren titulua, Hezkuntza eta Zientzia Ministerioak emandakoa.

Hizketaren eta entzumenaren nahasmenduen espezialitateko diploma, Espainiako estatuko unibertsitateetako edozeinek luzatua.

Hizketaren patologiako espezialitateko diploma, Santa Creu i Sant Pau ospitaleko Patologia Eskolak luzatua.

¹¹⁸⁸ BOEren 76. zenbakian, 1998ko martxoaren 30eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1998-7342>

8.4.12.20. 22/1998 Legea, abenduaren 30ekoa, Bartzelonako Udal Gutunari buruzkoa¹¹⁸⁹

HITZAURREA

[...]

Bartzelonak XXI. mendeko erronkak onartzen ditu, eta gutun hau behar du erronkoi aurre egiteko. Kalitateak, eskakizun zibiko gisa, udal-zerbitzuen hobekuntza eraginkorra ekarri behar du, arlo guztietan, guztientzat, sexu, adin, hizkuntza, jatorri edo erlijioagatiko salbuespenik eta diskriminaziorik egin gabe. Usadioek, Gutunaren lehenengo aurrekariak direnek, ezarri zuten XIII. mendean Bartzelonan ez zitzaiola inori aurpegiratuko haren erlijioa, eta akusatu guztiek defendatua izateko eskubidea zutela. Guztiek hiriaz harro sentitu beharko lukete: zortasun hori onartu behar dute Bartzelona ohoratu eta hobetu nahi dutenek.

[...]

ATARIKO TITULUA

4. artikulua

1. Katalana, Kataluniako berezko hizkuntza den aldetik, Bartzelonako Udaleko hizkuntza ere bada.
2. Bartzelonako Udalak katalanaren eta gaztelaniaren erabilera bermatu beharko du, Konstituzioaren eta Estatutuaren esparruaren barruan. Udalak aukera eman behar du hizkuntza-gutxiengoetako kide diren herritarrei arreta emateko.
3. Bartzelonako Udalak katalanaren erabilera normalizatu behar du bere eskumenen eremuan.
4. Bartzelonako Udalak katalanaren erabilera sustatu behar du nazioarteko harremanen eremuan, munduko esparruan eleaniztasuna eta kultura-aniztasuna sustatzeko eta indartzeko.

¹¹⁸⁹ BOEren 28. zenbakian, 1999ko urtarrilaren 8ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1999-2518>

8.4.12.21. 2/2000 Legea, maiatzaren 4koa, Kataluniako Ikus-entzunezkoen Kontseiluari buruzkoa¹¹⁹⁰

1. artikulua.— Izaera eta helburuak

2. [...] Kontseiluak, era berean, pluraltasun politiko, erlijioso, sozial, linguistiko eta kulturala zaintzen du Kataluniako ikus-entzunezkoen sistema osoan, neutraltasun eta zintzotasun informatiboaz arduratzen da, eta katalanaren erabilerari eta araneraren sustapenari buruzko arauak betetzen direla zaintzen du.

10. artikulua.— Kontseiluaren eginkizunak

Kataluniako Ikus-entzunezkoen Kontseiluak, bere jardun-eremuan, eginkizun hauek ditu:

e) Kataluniako ikus-entzunezkoen sistema osoan hizkuntza- eta kultura-pluraltasuna zaintzea, eta, bereziki, katalana eta kultura katalana, eta aranera zaindu eta normalizatzeari buruzko legeria betetzea.

11. artikulua.— Zehapen-araubidea

2. Lege honen 10. artikuluko h) letrak ezartzen duenaren arabera formulatutako errekerimenduei jaramonik ez egitea arau-hauste arina da, eta 30.000 eurorainoko isunarekin zehatu behar da, Kataluniako Ikus-entzunezkoen Kontseiluaren eskumenen esparruan, hargatik eragotzi gabe 1. apartatuan ezarritakoa. Kable bidez banatutako ikus-entzunezko programazioa arautzen duen uztailaren 5eko 8/1996 Legearen 14.b artikuluan finkatutako zehapenak aplikatu behar zaizkio ikus-entzunezkoen operadoreentzat hizkuntza-politikako legerian ezarritako betebeharrak ez betetzeari.

¹¹⁹⁰ BOEren 137. zenbakian, 2000ko ekainaren 8ko alean, argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2000-10784>

8.4.12.22. 9/2000 Legea, uztailaren 7koa, Kataluniako Publizitate Dinamikoa arautzen duena¹¹⁹¹

Bigarren xedapen gehigarria

Toki-korporazioek katalanaren erabilera faboratu, bizkortu eta sustatu behar dute publizitate dinamikoaren modalitate guztietan, Hizkuntza Politikari buruzko urtarrilaren 7ko 1/1998 Legearen 37. artikuluko 2. apartatuan ezarritako neurrien arabera.

¹¹⁹¹ BOEren 203. zenbakian, 2000ko abuztuaren 24ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2000-15933>

8.4.12.23. 15/2000 Legea, abenduaren 29koa, Neurri Fiskal eta Administratiboei buruzkoa¹¹⁹²

HITZAURREA

[...]

Tasa berri hauek sortu dira:

[...]

Nazioarteko katalan-ziurtagiriak lortzeko probetan izena emateko eskubideengatiko tasa.

[...]

Gainerako neurriek erakunde espezifiko hauei eragiten diete: [...]; bigarrenik, unean-unean aldatzen da Letra Katalanen Institutuzioa izeneko erakunde autonomoko zuzendaria izendatzeko sistema [...].

[...]

¹¹⁹² BOEren 20. zenbakian, 2001eko urtarrilaren 23ko alean, argitaratua.

8.4.12.24. 20/2000 Legea, abenduaren 29koa, Kultura Industrien Kataluniako Institutua sortzekoa¹¹⁹³

3. artikulua.— Eginkizunak¹¹⁹⁴

1. Honako hauek dira Kultura Enpresen Kataluniako Institutuaren eginkizunak:

e) Talentua, berrikuntza, eta estetika berrien eta lengoaia berrien kalitateko eskaintzen ikerketa sustatzea.

g) Kulturaren barne-kontsumoa bultzatzea, zirkuitu nazionalak sustatuz, eta kultura-produktuak estatuko eta nazioarteko zirkuituetan esportatzen laguntzea, batez ere katalanez edo Arango okzitanieraz adierazitako zirkuituetan, eta kanpoan kultura-enpresak eta -sortzaileak egotea sustatzea.

n) Katalana eta Kataluniako kultura eta Arango hizkuntza eta kultura okzitaniarrak sustatzeko araudia betetzen dela zaintzea.

3. Kultura Enpresen Kataluniako Institutuak, 2.d apartatuan ezarritako sustapen-ekintzak aplikatuz, publizitate-, lehia- eta objektibotasun-irizpideak bete behar ditu, eta Europar Batasuneko araudia bete behar du enpresentzako laguntza publikoen arloan, bai eta Katalunian hizkuntzaren arloan indarrean dagoen lege-esparrua ere.

5. artikulua.— Kontseilu Nagusia

1. Kultura Enpresen Kataluniako Institutuaren Kontseilu Nagusiak 25 kide izango ditu, gehienez ere, erregelamendu bidez zehaztutako osaeraren arabera, honako irizpide hauek betez:

c) ¹¹⁹⁵ Kontseiluko kideek, gutxienez, honako hauek ordezkatu beharko dituzte: kultura, hizkuntza, industria, merkataritza, ekonomia, teknologia berri, irratidifusio eta telebista gaietan eskumena duten sailak; Kulturaren eta Arteen Kontseilu Nazionala; Kataluniako Ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioa; toki-erakundeak ordezkatzeko dituzten erakundeak, eta sorkuntzaren eta kultura-enpresen sektoreak ordezkatzeko dituzten antolakundeak, langileenak barne.

¹¹⁹³ BOEren 29. zenbakian, 2001eko otsailaren 2ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2001-2352>

¹¹⁹⁴ Abenduaren 29ko 11/2011 Legearen 55. artikulua aldatua.

¹¹⁹⁵ Abenduaren 29ko 11/2011 Legearen 56. artikulua aldatua.

8.4.12.25. 21/2001 Legea, abenduaren 28koa, Neurri Fiskal eta Administratiboei buruzkoa¹¹⁹⁶

HITZAURREA

[...]

I. tituluak, adierazi bezala, neurri fiskalak jasotzen ditu, eta bost kapitulutan banatuta dago. Lehenengoan, zuzeneko zergei dagokienez, lehenengo aldiz ezarri da, pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren kuotako kenkariaren artean, katalana sustatzeko helburua duten fundazio edo elkarteen aldeko emariei buruzkoa, baldin eta Kultura Sailak egiten duen erakunde horien zentsuan agertzen badira. [...]

[...]

I. TITULUA Neurri fiskalak

I. KAPITULUA Zuzeneko zergak

1. ATALA

Pertsona fisikoen errentaren gaineko zerga

1. artikulua.— Kuotako kenkariak

1. Pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren kuota osoan Autonomia Erkidegoari dagokion zatian, zerga arautzen duen estatuaren legeak ezarritako kuotako kenkariaren zenbateko osoari dagokion portzentajezko murrizketarekin batera, kenkari bat aplikatu daiteke, katalana sustatzeko helburua duten fundazio edo elkarteen aldeko emarietako bakoitzeko, baldin eta fundazio eta erakunde horiek Kultura Sailak egiten duen erakunde horien zentsuan agertzen badira.

Kenkariaren zenbatekoa emandako kopuruen 100eko 15ekoa izango da, kuota oso autonomikoaren 100eko 10eko gehieneko mugarekin.

2. Kenkari hori aplikatzeko, dokumentu bidez behar bezala justifikatu beharko dira egitatezko aurrekontuak eta aurrekontuen aplikagarritasuna zehazten duten betekizunak. Bereziki, emari horien erakunde onuradunek aurreko urtean emariak egin dituzten pertsona fisikoen zerrenda bat bidali behar dute Ekonomia eta Finantza Saileko Tributuen Zuzendaritza Nagusira, urte bakoitzeko lehenengo hiruhilekoan, pertsona fisiko horietako bakoitzak emandako zenbatekoak adierazita.

¹¹⁹⁶ BOEren 22. zenbakian, 2002ko urtarrilaren 25eko alean, argitaratua.

IV. KAPITULUA

Tributu propioak

2. ATALA

Tasak

11. artikulua.— Kataluniako Generalitaten tasa eta prezio publikoei buruzko abenduaren 24ko 15/1997 Legearen 2. titulua aldatzea

3. Aldatu egiten da 15/1997 Legearen 2. tituluko 2. kapituluaren 55. artikuluen 2. apartatua, eta honela geratuko da idatzita:

«2. Iragarkiak *DOGCh* argitaratzeko tasaren kuota 0,01652 eurokoa da altxatze-tarte eta milimetro bakoitzeko; iragarkiak aldi berean bidali behar dira posta elektronikoz eta faxez, baldin eta indarrean dagoen araudiak salbuetsiak ez badira. Presako epea duten iragarkien kuota 0,02524 eurokoa da altxatze-tarte eta milimetro bakoitzeko. Zenbateko horietan bi edizioen argitalpenak, katalanezko edizioa eta gaztelaniazko edizioa sartzen dira.

Aurkeztu ondoren argitalpenetik kentzen diren iragarkiek argitalpenaren tasa normalerako dagozkien kuoten 100eko 50en baliokidea den kuota sortzen dute.

Argitalpenetik kendu diren iragarkiek, presako tasa aplikatua bazaie, ez dute itzulketarako eskubiderik izango».

15. artikulua.— Kataluniako Generalitaten tasa eta prezio publikoei buruzko abenduaren 24ko 15/1997 Legearen 6. titulua aldatzea

1. Aldatu egiten da Kataluniako Generalitaten tasa eta prezio publikoei buruzko abenduaren 24ko 15/1997 Legearen 6. tituluko 1. kapitulua, eta honela geratuko da idatzita:

«I. KAPITULUA

Hizkuntza Politikarako Zuzendaritza Nagusiak katalanaren ezagutza-ziurtagiriak lortzeko deitzen dituen probetan izena emateko eskubideengatiko tasa

108. artikulua.— Zerga-egitatea

Tasaren zerga-egitatea da Hizkuntza Politikarako Zuzendaritza Nagusiak katalanaren ezagutza-ziurtagiriak lortzeko deitzen dituen probetan izena ematea.

109. artikulua.— Subjektu pasiboa

Probetan izena ematen duten pertsonak dira tasaren subjektu pasiboak.

110. artikulua.— Sortzapena

Tasa zerbitzua ematean sortzen da, eta izena ematen den unean eskatzen da.

111. artikulua.— Kuota

Kuotaren zenbatekoa da:

1. Katalanaren oinarritzko mailako ziurtagiria lortzeko probak (A oinarritzko ziurtagiria): 12,3.

2. Katalanaren hasierako mailako ziurtagiria lortzeko probak (A hasierako ziurtagiria): 12,3.
3. Katalanaren maila ertaineko ziurtagiria lortzeko probak (B ziurtagiria): 12,3.
4. Katalanaren nahikotasun-mailako ziurtagiria lortzeko probak (C ziurtagiria): 21,5.
5. Katalanaren goi-mailako ziurtagiria lortzeko probak (D ziurtagiria): 21,5.
6. Administrazio-hizkeraren ezagutzen ziurtagiria lortzeko probak: 21,5.
7. Hizkera juridikoaren ezagutzen ziurtagiria lortzeko probak: 21,5.
8. Merkataritzako hizkeraren ziurtagiria lortzeko probak: 21,5.
9. Ahozko eta idatzizko testuak zuzentzeko gaikuntza-ziurtagiria lortzeko probak: 21,5.

8.4.12.26. 26/2001 Legea, abenduaren 31koa, Garapenerako Lankidetzari buruzkoa¹¹⁹⁷

HITZAURREA

[...]

[...] Lege honek nazioarteko erregulazioek normalean onartzen dituzten balioak nabarmentzen ditu, nahiz eta gure esperientzia historikotik lehentasuna ematen zaion herriek kultura, hizkuntza eta identitate propioak defendatzeko eta sustatzeko duten eskubideari, baita bakearen, eskubide ekonomiko eta sozialen aitortzari, eta demokrazia parte-hartzailea eta gobernagarritasuna indartzen laguntzeko beharrianari ere, ezinbesteko garapen ekonomiko, iraunkor, ekitatibo eta jasangarriaren oinarri gisa. [...]

[...]

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

2. ATALA

Garapenerako lankidetzako eta nazioarteko elkartasuneko jardueraren balioak, helburuak, lehentasunak eta printzipioak

3. artikulua.— Balioak

Generalitateko Administrazioaren eta toki-enteen jarduerak, garapenerako lankidetzaren eta nazioarteko elkartasunaren arloan, honako balio hauek ditu gidari:

d) Herriek beren kultura, hizkuntza eta identitate propioak defendatzeko eta sustatzeko duten eskubidea aitortzea, bai eta kultura anitzeko elkarbizitzaren balioak aitortzea ere.

4. artikulua.— Helburuak

2. Generalitateko Administrazioak eta toki-erakundeek garapenerako lankidetzaren eta nazioarteko elkartasunaren arloan egiten duten jarduerak lankidetzaren herrialde hartzaileetako biztanleen garapen ekonomikoa eta gizarte-ongizatea sustatu behar ditu, betiere herrialde horiek garapen ekonomiko eta sozial jasangarriaren sistema bat antola dezaten zentzuzko epe batean, eta helburu hauek izan behar ditu:

e) Herrien kultura-identitateak defendatu eta sustatzea, hizkuntza-ondare unibertsala eta kultura-aniztasunaren errespetua barne.

¹¹⁹⁷ BOEren 34. zenbakian, 2002ko otsailaren 8ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2002-2512>

8.4.12.27. 27/2001 Legea, abenduaren 31koa, Gazte-justiziari buruzkoa¹¹⁹⁸

III. TITULUA

Barneratzeak exekutatzea

III. KAPITULUA

Barneratze-, sartzeko- eta lekualdatze-araubideak

25. artikulua.— Sartu ondorengo jarduketak

5. Behin zentroan sartutakoan, adingabe eta gazte guztiek, eurek ulertzeko moduko hizkuntza batean, idatzizko informazioa jasoko dute euren eskubide eta betebeharrei buruz, beraiek jasan behar duten barneratze-erregimenari buruz, antolaketa orokorraren gaineko arazoei buruz, zentroaren funtzionamendua arautzen duten erregelari buruz, diziplina-arauei buruz, eta eskaerak, kexak edo errekurtsioak aurkezteko bideei buruz. Informazioaren edukia ulertzeko zailtasunen bat izanez gero, informazioa beste bitarteko egokiago baten bidez eman behar zaie.

VI. KAPITULUA

Kanpoaldearekin harremanak

43. artikulua.— Senideen eta beste pertsona batzuen komunikazioak eta bisitak

1. Barneratutako adingabeek eta gazteek eskubidea dute gurasoen eta beste senitarteko batzuen, zaintzaileen edo legezko ordezkarien bisitak jasotzeko, eta haiekin askatasunez komunikatzeko, norberaren hizkuntzan, intimitate handienarekin eta diskrezioz, zentroak ezarritako ordutegietan. Edozelan ere, astean gutxienez hiru eguneko bisita egin behar da. Beste pertsona batzuen bisiten baldintzak erregelamendu bidez ezarri behar dira. Organo jurisdikzionalak berariaz erabakita bakarrik eten daiteke bisita-eskubidea.

¹¹⁹⁸ BOEren 34. zenbakian, 2002ko otsailaren 8ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2002-2513>

8.4.12.28. 14/2002 Legea, ekainaren 27koa, Kataluniako Merkataritza, Industria eta Nabigazioko Ganbera Ofizialei eta Ganberen Kontseilu Nagusiari buruzkoa¹¹⁹⁹

HITZAURREA

[...]

III. kapituluak ganberen eginkizun eta ekintza instrumentalak definitzen ditu. Horien artean, bereziki aipatu behar da [...] hizkuntza-normalizazioa.

[...]

I. KAPITULUA Xedea eta izaera

2. artikulua.— Izaera eta araubide juridikoa

3. Merkataritza, industria eta nabigazioko ganbera ofizialei buruz indarrean dagoen legeriak, lege honek eta lege hau garatzen duten arauak, eta kasuan kasuko barne-araubideko erregelamenduek xedatzen dutenaren arabera arautzen dira ganberak; araudi horiek osoko bilkurak proposatu behar dizkio tutoretza-organoari, eta organo horrek alda ditzake. Barne-araubideko erregelamenduan jaso behar dira osoko bilkuraren egitura, batzorde betearazleko kideen kopurua eta hautatzeko modua, katalanaren erabileraren erregulazioa eta, oro har, ganberen barne-funtzionamendurako arauak.

III. KAPITULUA Eginkizunak eta ekintza instrumentalak

11. artikulua.— Eginkizunak

1. Ganberak eginkizun hauek dituzte:

1) Merkataritzaren, industriaren eta nabigazioaren eremuan hizkuntza-normalizazioa sustatzea.

¹¹⁹⁹ BOEren 177. zenbakian, 2002ko uztailaren 25eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2002-14985>

8.4.12.29. 31/2002 Legea, abenduaren 30ekoa, Neurri Fiskal eta Administratiboei buruzkoa¹²⁰⁰

Zortzigarren xedapen gehigarria.— Generalitateko funtzionarioen kidegoen, kategorien eta eskalen izendapenak aldatzea

4. Administrazioaren eta Funtzio Publikoaren Idazkaritzak eta Hizkuntza Politikarako Zuzendaritza Nagusiak, Emakumearen Kataluniako Institutuak txostena egin ondoren eta Termcat Terminologia Zentroaren terminologia-aholkularitzarekin, baterako ebazpen bidez onetsi behar dute Generalitateko funtzionarioen kidegoen espezialitateen izendapena, eta hitzarmen kolektiboan zehazten diren lan-kontratudun langileen kolektiboaren kategoria eta lanpostuena, betiere bakoitzari dagokion negoziazioa egin ondoren, hizkera ez-androzentrikora egokitzeko.

¹²⁰⁰ BOEren 15. zenbakian, 2003ko urtarrilaren 17ko alean, argitaratua.

8.4.12.30. 1/2003 Legea, otsailaren 19koa, Kataluniako Unibertsitateei buruzkoa¹²⁰¹

HITZAURREA

[...]

[...] Unibertsitate zaharberritua, ostera, unibertsitate burokratikoa eta mendekotasun oso zentralizatukoa izan zen, unibertsitate probintziala eta mendekoa —XX. mendeko hogeita hamarreko hamarkadatik 1954. urterako tartean izan ezik, ezin izan zen doktoretzarik eman Bartzelonako Unibertsitatean—, non Kataluniako errealitateak adierazpen-zailtasunak zituen, eta haren hizkuntza erabat desagertua zen. [...]

[...]

Ikasleen eta irakasleen mugikortasunarekin ere sustatzen dira europartzea eta nazioartekotzea. Mugikortasunak europar integrazioa, hizkuntzen ikaskuntza eta kulturen arteko ezagutza eta elkarrizketa sustatzen ditu. Ikerketari eta doktoretzari dagokienez, gehitu behar da mugikortasuna jakintzaren eta ikerketa zientifikoaren unibertsaltasunaren ezinbesteko ondorioa dela.

Nazioartekotzeak eta mugikortasunak bateragarriak izan behar dute Kataluniak unibertsitatean dituen ezaugarri kulturaleri eustearekin, eta, bereziki, berezko hizkuntzari eustearekin, zeina baita Kataluniako unibertsitateen berezko hizkuntza ere. Kultura-hizkuntza orok bizirik egon behar du eta indartsu egon goi-mailako irakaskuntzan; XIX. eta XX. mendeetan unibertsitatea Kataluniako errealitatera irekitzeko prozesuak bultzatu zituztenek oso ondo zekiten hori. Gaur, haien egoeran baino askoz egoera hobean gaude, baina lortutakoari eusteak etengabeko ahalegina behar eta beharko du, eta, aldi berean, sustapen-politikaren praktika jarraitua.

[...]

Legeak atariko titulu bat eta beste zortzi titulu ditu. Atariko tituluak honela definitzen du Kataluniako unibertsitate-sistema: Katalunian ezarrita dauden unibertsitateak, zerrendatu egiten direnak, eta aurrerantzean Kataluniako Parlamentuak sortu edo aitortzen dituenak; era berean, Kataluniako unibertsitate-sistemaren helburuak eta printzipio informatzaileak zehazten ditu, zeinak legearen gainerako manuen oinarri baitira. Katalana Kataluniako unibertsitateen berezko hizkuntza gisa definitzen da, eta arlo horretan indarrean dagoen araudira igortzen du haren erregulazioa; zehazki, Hizkuntza Politikari buruzko urtarrilaren 7ko 1/1998 Legea, zeinak aitortzen baitu irakasleek eta ikasleek nahi duten hizkuntza ofizialean hitz egiteko duten eskubidea. Ildo horretan, irakasleek beharrezko hizkuntza-kompetentziak izan behar dituzte, irakaskuntza-lanaren eskakizunen arabera.

[...]

¹²⁰¹ BOEren 60. zenbakian, 2003ko martxoaren 11ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-4932>

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Kataluniako unibertsitate-sistemaren helburuak

1. Kataluniako unibertsitate-sistemako unibertsitateek helburu nagusi hauek dituzte:

d) Katalana jakintza-eremu guztietan sartzeara, eta katalanaren erabilera zientifiko, kultural eta soziala normalizatzeko prozesuan laguntzea.

6. artikulua.— Hizkuntza

1. Katalana Kataluniako unibertsitateen berezko hizkuntza da, eta, beraz, haien jardueretan normaltasunez erabiltzen den hizkuntza.

2. Katalana Kataluniako unibertsitateetako hizkuntza ofiziala da, gaztelania bezala. Hizkuntza Politikari buruzko urtarrilaren 7ko 1/1998 Legeak arautzen du hizkuntza ofizialen erabilera unibertsitate-jardueretan.

3. Hizkuntza-politikari buruzko urtarrilaren 7ko 1/1998 Legearen esparruan, Gobernuak eta unibertsitateek, nork bere eskumenen eremuan, katalanaren ezagutza eta erabilera bultzatu behar dute unibertsitate-jardueraren eremu guztietan, eta haren ikaskuntza sustatu beharko dute unibertsitate-erkidegoko kide guztien artean.

4. Hizkuntza Politikari buruzko urtarrilaren 7ko 1/1998 Legearen arabera, unibertsitateko irakasleek, bisitariak eta antzeko kasuek izan ezik, bi hizkuntza ofizialak behar bezala ezagutu behar dituzte, beren lan akademikoen eskakizunen arabera. Gobernuak, indarrean dagoen araudiaren arabera eta Kataluniako Unibertsitate arteko Kontseiluaren bitartez, hautaketa-, irispide- eta ebaluazio-prozesuetan ezagutza nahiko hori zehazten dela bermatu behar du.

5. Gobernuak, indarrean dagoen araudiaren arabera eta Kataluniako Unibertsitate arteko Kontseiluaren bitartez, ahaleginak egin behar ditu unibertsitate-erkidegora sartu eta kide berriak txertatzeak ez ditzan aldatu irakaskuntzako hizkuntza-erabilera arruntak eta unibertsitateetako hizkuntza-normalizazioko prozesua.

6. Gobernuak eta unibertsitateek, nork bere eskumenen eremuan, hirugarren hizkuntzen ezagutza sustatzeko programak ezarri behar dituzte; programa horietan, hizkuntza horiek unibertsitateko jarduera akademikoetan erabili ahal izango dira, bai eta titulazio bakoitzeko ikasgai espezifikoak eskaini ere.

II. TITULUA

Unibertsitate-erkidegoa

II. KAPITULUA

Ikasleak

1. ATALA

Irispidea eta mugikortasuna

33. artikulua.— Mugikortasuna

1. Unibertsitateen gaian eskumenak dituen sailak eta unibertsitate publikoek ekintza hauek egin behar dituzte:

b) Programak onestea Kataluniatik kanpoko ikasleak Kataluniako unibertsitate-sistemako unibertsitateetara sartzeara sustatzeko, batez ere ikasturterik aurreratuenetan, horri buruz indarrean dagoen araudiak ezartzen duenaren esparruan. Generalitateko Gobernuak, Kataluniako Unibertsitate arteko Kontseiluaren bitartez, katalana behar bezala ezagutzeko sistemak ezarri behar ditu, bakoitzari dagozkion ikasketetan erabat integratu ahal izateko.

35. artikulua.— Harrera

Unibertsitateek ikasle berriei harrera egiteko eta aholkuak emateko mekanismoak ezarri behar dituzte, bai eta gizarte-programak eta jarduerak ere, betiere unibertsitate-ingurunean eta herrialdearen, haren hizkuntzaren eta haren kulturaren ezagutzan errazago integra daitezten.

VI. KAPITULUA

Unibertsitate publikoetako administrazio eta zerbitzuetako langileak

76. artikulua.— Prestakuntza eta mugikortasuna

1. Unibertsitate publikoek administrazio eta zerbitzuetako langileen prestakuntza sustatu behar dute, programa espezifikoak eskainiz, bereziki hirugarren hizkuntzen ezagutzari eta informazioaren eta komunikazioen teknologien erabilerari dagokienez.

8.4.12.31. 7/2003 Legea, apirilaren 25ekoa, Osasunaren Babesari buruzkoa¹²⁰²

Zortzigarren xedapen iragankorra

8.3. 8.2 apartatuko a) eta b) letretan deskribatutako prozesuak oposizio-fasea gainditzen duten izangaiek egiaztatutako merezimenduen kalifikazioa jaso behar du. Hautaketa-prozesu horren deialdiaren oinarrietan, osasun-arloan eskumena duen sailaren eta Kataluniako Osasun Institutuaren eremuan izangaiek emandako zerbitzuen balioespen berezia ezarri behar da, bai eta beste administrazio publiko batzuetan emandakoena ere, deitutako lanpostuen berezko eginkizunei dagokienez. Izangaiek katalanaren ahozko eta idatzizko ezagutzak erakutsi behar dituzte proba baten bidez. Izangaia salbuetsita geratuko dira, baldin eta haiei dagozkien ezagutzak dokumentu bidez egiaztatzen badituzte.¹²⁰³

Bederatzigarren xedapen iragankorra

9.3. 9.2 apartatuko a) eta b) letretan deskribatutako prozesuak oposizio-fasea gainditzen duten izangaiek egiaztatutako merezimenduen kalifikazioa jaso behar du. Hautaketa-prozesu horren deialdiaren oinarrietan, osasun-arloan eskumena duen sailaren eta Kataluniako Osasun Institutuaren eremuan izangaiek emandako zerbitzuen balioespen berezia ezarri behar da, bai eta beste administrazio publiko batzuetan emandakoena ere, deitutako lanpostuen berezko eginkizunei dagokienez. Izangaiek katalanaren ahozko eta idatzizko ezagutzak erakutsi behar dituzte proba baten bidez. Izangaia salbuetsita geratuko dira, baldin eta haiei dagozkien ezagutzak dokumentu bidez egiaztatzen badituzte.¹²⁰⁴

¹²⁰² BOEren 126. zenbakian, 2003ko maiatzaren 27ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-10531>

¹²⁰³ Kataluniako Osasun Institutuari buruzko uztailaren 30eko 8/2007 Legearen azken xedapenetako lehenengoak aldatua.

¹²⁰⁴ Kataluniako Osasun Institutuari buruzko uztailaren 30eko 8/2007 Legearen azken xedapenetako lehenengoak aldatua.

**8.4.12.32. 14/2003 Legea, ekainaren 13koa,
Nekazaritzako Elikagaien Kalitateari
buruzkoa¹²⁰⁵**

I. TITULUA

**Nekazaritzako elikagaien kalitatea babestea,
kontrolatzea eta ziurtatzea
Jatorri-deiturak, adierazpen geografikoak eta
kalitate-markak**

II. KAPITULUA

**Jatorri-deitura babestuak eta adierazpen geografiko
babestuak**

**6. artikulua.— Jatorri-deitura babestuak eta adierazpen geografiko
babestuak**

5. Babestutako izenak ezin dira erabili babesteko eskubiderik ez duten nekazaritzako elikagaien izendapen, aurkezpen edo publizitatean, nahiz eta izen horiek beste hizkuntza batzuetara itzuli edo horien aurretik mota, estiloa, zaporea, imitazioa edo antzekoak jarri, produktuaren benetako jatorria adierazi arren. Era berean, debekatuta dago honelako adierazpenak erabiltzea: manipulaturakoa, ekoiztatua, (e)n ontziratutakoa, (e)n egindakoa edo antzeko esamoldeak; eta debekatuta daude kontsumitzaileak nahas ditzakeen beste edozein praktika.

¹²⁰⁵ BOEren 174. zenbakian, 2003ko uztailaren 22ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-14567>

8.4.12.33. 17/2003 Legea, uztailaren 4koa, Landa-agenteen Kidegoari buruzkoa¹²⁰⁶

IV. KAPITULUA Sarrera eta sustapena

12. artikulua.— Sartzeko betekizun orokorrak

1. Landa-agenteen kidegoko eskaletan eta kategorietan sartzeko, lege honetan eta Kataluniako legeria orokorrean funtzio publikoaren arloan ezarritako betekizunak bete behar dira, eta eskatzen den titulazioa eduki, honako mailaketa honen arabera:

- a) Goi-mailako eskala, A taldeari dagokion titulazioa.
- b) Eskala betearazlea, B taldeari dagokion titulazioa.
- c) Oinarrizko eskala, C taldeari dagokion titulazioa.

3. 1. apartatuan zehaztutako taldeetan sartzeko, Generalitateen Administrazioan funtzio publikoari buruz indarrean dagoen araudiak talde bakoitzerako ezartzen dituen titulazioa eta hizkuntza-ezagutzak izatea eskatzen da.

¹²⁰⁶ BOEren 189. zenbakian, 2003ko abuztuaren 8ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-15895>

**8.4.12.34. 18/2003 Legea, uztailaren 4koa,
Familiei laguntzeari buruzkoa¹²⁰⁷**

**V. TITULUA
Zerbitzuak ematea eta familiari laguntzeko
gainerako neurriak**

**II. KAPITULUA
Haur-hezkuntza eta zerbitzu osagarriak**

36. artikulua.— Gurasoen etengabeko prestakuntza

Gobernuak, arlo horretan eskumena duten sailen bitartez, arreta berezia jarri behar du katalanaren ikaskuntzan eta teknologia berrien erabileran, eta neurri egokiak hartu behar ditu seme-alabak dituzten pertsonen etengabeko ikaskuntza-prozesua sustatzeko, oinarrizko prestakuntzari eta lan-mundurako prestakuntzari dagokienez; era berean, haien prestakuntza integrala eta lan-mundura sartzeko gaitasuna handitu behar ditu, eta, bereziki, beren ezagutzak hobetzeko aukera eman behar die, betiere euren lanbidea egikaritu ahal izan dezaten gizartearen eta ekoizpenaren eskakizunen arabera, batez ere emakumeen kasuan.

¹²⁰⁷ BOEren 189. zenbakian, 2003ko abuztuaren 8ko alean, argitaratua.

8.4.12.35. 19/2003 Legea, uztailaren 4koa, Taxiari buruzkoa¹²⁰⁸

III. KAPITULUA Zerbitzua ematea

19. artikulua.— **Gidariak**

1. **Gidariak**, langile autonomoa zein soldatapekoa izan, taxi-zerbitzua emateko, berari dagokion ziurtagiria lortu behar du aldez aurretik, garraioen gaian eskumena duen Generalitateko sailak luzatua; ziurtagiri horrek gidabaimenaren jabe dela egiaztatu behar du, gidabaimenak lortua izan behar duelarik aplikatu beharreko araudian ezarritakoarekin bat etorritik, eta jendeari arreta egokia emateko eta zerbitzua baldintza egokietan emateko beharrezkoak diren ezagutza teoriko eta praktikoen arabera, Kataluniako hizkuntza ofizialen ezagutza nahikoa barne. Erregelamendu bidez zehaztu behar da ezagutza horiek egiaztatzeko eta ziurtagiria lortzeko prozedura, bai eta gai horietan diharduten zentroak homologatzekoa ere, Taxiaren Kataluniako Kontseiluak homologazioaren aldeko txostena eman ondoren.

26. artikulua.— **Katalanaren erabilera sustatzea**

1. Arloan eskumena duten administrazioek katalanaren erabilera sustatu behar dute taxi-profesionalekiko komunikazioetan eta haien arteko eta erabiltzaileekiko komunikazioetan.

2. Taxi-zerbitzuaren erabiltzaileek katalanez hitz egiteko eskubidea dute gidariekiko komunikazioetan, hizkuntza-arloan aplikatzekoa den araudiak ezarritako baldintzetan.

28. artikulua.— **Prestakuntza**

Arloan eskumena duten administrazioek, 19. artikuluan ibilgailuak gidatzeko gaitzen duen ziurtagiriari buruz ezarritakoa alde batera utzi gabe, beharrezkoak diren neurriak eta tresnak sustatu behar dituzte taxien sektoreko profesionalen etengabeko prestakuntza bermatzeko, bereziki bide-segurtasunarekin, erabiltzaileen arretarekin, beste hizkuntza batzuen ezagutzarekin eta zerbitzua hobetzen laguntzen duten beste alderdi batzuekin zerikusia duten alderdiei dagokienez.

¹²⁰⁸ BOEren 189. zenbakian, 2003ko abuztuaren 8ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-15897>

**8.4.12.36. 7/2004 Legea, uztailaren 16koa,
Neurri Fiskal eta Administratiboei
buruzkoa¹²⁰⁹**

HITZAURREA

[...]

Beste tasa batzuk —horietako batzuk lehen aipatutako sailetakoak dira, eta beste batzuk, berriz, Presidentetza, Hezkuntza, Kultura, eta Lurralde Politika eta Herri Lan sailetakoak— aldatu egin dira, dela bakoitzari dagokion araudi substantibora egokitu behar delako, dela salbuespen-kasuak sartu direlako. Presidentetza Sailari dagokionez, zehaztu behar da tasa hauek ez direla sortu berriak: Hizkuntza Politikarako Idazkaritzak deitzen duen katalanaren ezagutza-ziurtagiriak lortzeko probetan izena emateko eskubideengatiko tasak, beste hizkuntza batzuetatik katalanerako itzultzaile eta zinpeko interpreteen probetan izena emateko eskubideengatiko tasak, eta Kataluniako Gorputz Hezkuntzako Institutu Nazionalaren (INEFC) kamera hipobarikoaren erabilerarengatiko tasak; izan ere, tasa horiek zergapetzen dituzten zerbitzuak orain arte Kultura Sailak ematen izan ditu, baina, sailen azken berregituratzearen ondorioz Presidentetza Sailak ematen ditu zerbitzuok, tasa horien erregulazio substantiboa eta zenbatekoak aldatu gabe, zeinek 2003an indarrean zeunden zenbatekoei eusten baitiete. [...]

[...]

¹²⁰⁹ BOEren 235. zenbakian, 2004ko irailaren 29ko alean, argitaratua.

8.4.12.37. Kataluniako Parlamentuaren Erregelamendua, Parlamentuaren Osoko Bilkurak 2005eko abenduaren 22an onetsia¹²¹⁰

III. TITULUA Parlamentuaren antolaketa

IV. KAPITULUA Batzordeak

1. ATALA Arau orokorrak

49. artikulua.— Mahaikideak

4. Batzordeko mahaiak Parlamentuko legelari baten laguntza du, eta haren eginkizuna hauxe da: gauzatu beharreko ekimen eta prozedura guztietan aholkularitza juridikoa ematea, eta Parlamentuko zerbitzuek batzordeari ematen dioten laguntza koordinatzea. Era berean, batzordeko mahaiak ere hizkuntza-zerbitzuen laguntza du ebazpenak eta erabakiak formalizatzean.

IV. TITULUA Parlamentuaren funtzionamendua

II. KAPITULUA Legegintza-prozedura

2. ATALA Legegintza-prozedura arrunta

4. apartatua *Batzordean izapidetzea*

120. artikulua.— Ponentziaren txostena eta batzordearen irizpena

2. Ponentziak zuzenketak egitea gomenda diezaioke batzordeari, eta erdibideko zuzenketak proposa ditzake jada aurkeztutakoen eta lege-proiektuaren edo proposamenaren hasierako testuaren artean, eta, edozelan ere, hasierako testu horrekiko zein aldaketa dakarren adierazi behar du. Ponentziak, kide anitzekoa bada, zuzenketa berriak proposa ditzake aho batez. Ponentziari dagokio, zerbitzu

¹²¹⁰ Kataluniako Generalitateen Aldizkari Ofizialaren 455. zenbakian, 2006ko urtarrilaren 18ko alean, eta BOEren 38. zenbakian, 2006ko otsailaren 14ko alean, argitaratua. Argitaraldi hau, berriz, Parlamentuko Mahaiak 2018ko otsailaren 20an onetsitako Erregelamenduaren testu bateginari dagokio.

Testu kontsolidatua: <https://www.parlament.cat/document/cataleg/165485.pdf>

juridikoen eta hizkuntza-zerbitzuen aholkularitzarekin, batzordeari legegintza-teknikako proposamenak aurkeztea, eta lege-proiektu eta proposamenei dagokienez Parlamentuaren erregela eta usadio formal eta linguistikoetara egokitzea.

3. ATALA

Legegintza-prozedura

7. azpiatala

Indarrean dagoen legeria kontsolidatzeko prozedura

147. artikulua.— Testu kontsolidatuak izapidetzea

1. Testu kontsolidatuen proiektuak eta proposamenak batzorde espezifiko batek izapidetu behar ditu; izan ere, batzorde hori legealdiaren hasieran sortu behar da helburu horretarako. Batzorde hori talde parlamentario bakoitzeko ordezkari batek eta Parlamentuko langileek osatu behar dute, eta langileok, legelari baten koordinaziopean eta hizkuntza-aholkularien laguntzarekin, laguntza eta aholkularitza teknikoko atazak bete behar dituzte kontsolidazio-prozeduretan.

4. Ponentziaren gomendioen xedea honako hau baino ezin da izan:

e) Tituluen eta kapituluen hizkera, izenak eta egitura harmonizatzea.

VIII. TITULUA

Parlamentuko zerbitzuak

246. artikulua.— Parlamentuaren atazari laguntza ematea

1. Parlamentuak bere eginkizunak eraginkortasunez eta efizientziaz betetzeko behar dituen giza baliabideak eta bitarteko materialak izan behar ditu, batez ere aholkularitza juridiko, linguistiko, ekonomiko eta soziopolitikoko zerbitzu iraunkorrei dagozkenez, eta, gainera, dokumentazio-zerbitzuen eta zerbitzu teknikoen laguntza izan behar du; baliabide eta bitarteko guztiok Parlamentuko funtzionarioek zuzenduko dituzte administrazio-ikuspegitik.

Xedapen gehigarriak

Bigarrena.— Hizkera ez-sexistaren erabilera

Parlamentuaren komunikazio, adierazpen eta lanetan, ahal den neurrian, hizkera ez-sexista erabiltzen dela zaindu behar da.

8.4.12.38. 9/2004 Legea, abenduaren 24koa, Kataluniako Kontsumo Agentzia sortzekoa¹²¹¹

7. artikulua.— Zuzendaritza-kontseilua

¹²¹²1. Honako hauek dira zuzendaritza-kontseiluko kide:

a) Kontseiluburua.

b) Kontseiluburuordea.

c) Zuzendaria.

d) Kontseilukideak:

1) Ekonomian, nekazaritzako elikagaien ekoizpenean, osasun publikoan, garraioetan, etxebizitzan, merkataritzan, turismoan, energian, industria-segurtasunean eta hizkuntza-politikan eskumenak dituzten Generalitateko sailtako titularrek arlo horietan zuzendari nagusiaren gutxieneko maila organikoa duen ordezkari bat proposatu ahal izango dute.

¹²¹¹ BOEren 40. zenbakian, 2005eko otsailaren 16ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2005-2530>

¹²¹² Neurri fiskalak, finantzarioak, administratiboak eta sektore publikoko neurriei buruzko urtarrilaren 27ko 2/2021 Legearen 60. artikulua emandako idazkera (BOE, 18. zenbakia, 2022ko urtarrilaren 21eko alea).

8.4.12.39. 21/2005 Legea, abenduaren 29koa, Neurri Finantzarioei buruzkoa¹²¹³

I. TITULUA Neurri fiskalak

14. artikulua.— Zenbait erakunderi emariak egiteagatiko kenkariak PFEZaren kuotan¹²¹⁴

¹²¹⁵1. Pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren kuota autonomiko osoan, zerga arautzen duen Estatuko legeak ezarritako kuota-kenkarien zenbateko osoaren gainean dagokion portzentaje-murrizketarekin batera, honako erakunde hauen alde egindako emariengatiko kenkari bat aplikatu ahal izango da: Ikaskuntza Katalanen Institutua, Ikaskuntza Arandarren Institutua-Okzitanieraren Arandar Akademia, irabazi-asmorik gabeko erakunde pribatuak, sindikatu- eta enpresa-antolakundeak edo katalana edo okzitaniera sustatzen duten lanbide-elkargoak edo zuzenbide publikoko beste korporazio batzuk. Egoera hori egiaztatuta geratzen da hizkuntza-politikaren arloan eskumena duen sailak egiten duen erakunde horien zentsuan sartzen dituenen halako erakundeak. Kenkariaren zenbatekoa emandako kopuruen % 15ekoa izango da, kuota oso autonomikoaren % 10eko gehieneko mugarekin.

2. Kenkari hori aplikatzeko, dokumentu bidez behar bezala justifikatu beharko dira egitatezko aurrekontuak eta aurrekontuen aplikagarritasuna zehazten duten betekizunak. Bereziki, emari horien erakunde onuradunek aurreko urtean emariak egin dituzten pertsona fisikoen zerrenda bat bidali behar dute Ekonomia eta Finantza Saileko Tributuen Zuzendaritza Nagusira, urte bakoitzeko lehenengo hogeiei egunen barruan, pertsona fisiko horietako bakoitzak dohaintza emandako zenbatekoak adierazita.

¹²¹³ BOEren 33. zenbakian, 2006ko otsailaren 8ko alean, argitaratua.

¹²¹⁴ Neurri Fiskal eta Finantzarioei buruzko uztailearen 4ko 5/2007 Legearen 15. artikulua eta Neurri Fiskal eta Finantzarioei buruzko abenduaren 23ko 16/2008 Legearen 14. artikulua aldatua.

¹²¹⁵ 2023rako neurri fiskalak, finantzarioak, administratiboak eta sektore publikoko neurriei buruzko martxoaren 16ko 3/2023 Legearen 19. artikulua emandako idazkera (BOE, 102. zenbakia, 2023ko apirilaren 29ko alea).

8.4.12.40. 22/2005 Legea, abenduaren 29koa, Kataluniako Ikus-entzunezkoen Komunikazioari buruzkoa¹²¹⁶

HITZAURREA

I

Kataluniako Generalitateko Irrati eta Telebistaren Korporazio Katalana ente publikoa sortzeko eta Irrati- eta Telebista-zerbitzuak arautzeko maiatzaren 30eko 10/1983 Legea da Katalunian ikus-entzunezkoen sektorearekin lotuta promulgatutako lehenengo legea. Horren ondorioz, Kataluniako Generalitatearen irrati-difusioko zerbitzu publikoa sortu zen; zerbitzu horrek garrantzi handia izan zuen Kataluniako hizkuntza eta kultura sustatzeko, ezagutzeko eta hedatzeko, bai eta Kataluniako ikus-entzunezkoen sistema propioa eratzeko ere.

[...]

II

[...]

Nabarmendu behar da lege honen bidez Kataluniako ikus-entzunezkoen sistema propioa, estatuko eta nazioarteko ikus-entzunezko harrera-espazioen bidez bere lurraldean gainjartzen dena, bi mailatan antolatzen dela: maila nazionalean, zeinaren egitura baitatza Kataluniako lurralde osoa hartzen duten bitarteko eta zerbitzuen inguruan, araudiak ezartzen dituen baldintzetan, eta hizkuntza eta kultura katalanak dituzten gainerako lurraldeetako hedabideen sarean; eta toki-mailan edo hurbiltasunekoan, zeinak hartzen baititu udal-eremua eta udalez gaindiko eremua, betiere araudiak ezartzen dituen mugapeen esparruan. Irabazi-asmorik gabeko ikus-entzunezko jarduerak ere egon behar du komunikazio-espazio publikoan.

[...]

V

[...]

Horregatik, eta ereduaren koherentzia eta kultura- eta hizkuntza-pluraltasuna bermatzeko, lege honek mekanismoak ezartzen ditu Generalitatek estatu-mailako plangintzan parte hartzeko, betiere bi administrazioen artean beharrezkoak diren koordinazioa eta lankidetzaren alde batera utzi gabe.

VI

[...]

Ulertu behar da irrati-difusioko zerbitzu publikoa ikus-entzunezko zerbitzuak hornitzeko edo emateko jardueraren bat dela, honako hauek ahalbidetuko dituzten

¹²¹⁶ BOEren 38. zenbakian, 2006ko urtarrilaren 3ko alean, argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2006-2452>

baldintzak sortzera bideratua: adierazpen- eta komunikazio-askatasunen indarraldi osoa, sistemaren funtzionamendu demokratikoaren osotasuna, eta Konstituzioan eta Estatutuan jatorria duten eskubide eta printzipio guztiak behar bezala eta eraginkortasunez betetzea, hala nola hezkuntzarako eta kulturarako irispidea izateko eskubidea, katalanaren ezagutza eta erabilera bultzatzea, eta kohesio eta pluraltasun sozialaren babesa.

[...]

Merezi du nabarmentzea zerbitzu publikoaren irrati-difusioak komunikazio-kanal edo -bide guztiak eta formatu edo lengoaia egokienak erabili eta, hala badagokio, ezarri behar dituela. Irrati-difusioako zerbitzu publikoak, dela tokikoa, dela Autonomia Erkidegokoa, toki nagusia izan behar du Kataluniako ikus-entzunezko komunikazio-espazioan, funtsezko elementua baita haren garapen plural, aniztun eta demokratikoa bermatzeko.

[...]

VIII

[...]

Azkenik, lege honek zenbait betebeharrak ere jasotzen ditu europar obrak hedatzeko, eta Kataluniako hizkuntza eta kultura eta arandar hizkuntza babesteko araubidea jasotzen du, betiere ikus-entzunezko komunikazio-jardueren esparruan; funtsean, indarrean dagoen hizkuntza-araudiak ezartzen duen araubidea jasotzen du, eta lege hau arautzen duten parametroetara egokitzen du araubide hori.

III. TITULUA

Kataluniako ikus-entzunezkoen zerbitzu publikoa

I. ATALA

Kataluniako ikus-entzunezkoen zerbitzu publikoa

II. KAPITULUA

Generalitaten eskumeneko ikus-entzunezkoen zerbitzu publikoa

26. artikulua.— Generalitaten ikus-entzunezkoen zerbitzu publikoaren zereginak

1. Generalitaten eskumeneko ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzu publikoaren eginkizun nagusia da Kataluniako herritar guztiei ikus-entzunezko edukien multzo bat eskaintzea, irispide baldintzatuko teknologiak erabiltzea behar ez duen banaketa-sistema baten bidez, eta, hala badagokio, programa-kontratuaren arabera, datuen transmisio-zerbitzu gehigarriak eskaintzea, haien beharrezan demokratikoak, sozialak, hezkuntzakoak eta kulturalak asetzerara bideratuak, eta bereziki irispidea bermatzeko du informazio egiazko, objektibo eta orekatura, gizarte-eta kultura adierazpenik zabalenetara eta ugarienetara, eta kalitateko denborapasako eskaintzara. Ondorio horietarako, kasuan-kasuan egokienak diren ikus-entzunezko komunikazioaren berezko lengoaia, formatu eta genero guztiak erabili behar dira.

3. Generalitateko eskumeneko ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzu publikoaren eginkizun espezifikoa dira:

f) Hizkuntza eta kultura katalanak sustatu, ezagutu eta zabaltzea, Generalitateko hizkuntza- eta kultura-politikaren esparru orokorraren barruan, bai eta aranera ere, indarrean dagoen legeriak ezarritako moduan.

g) Elkarbizitza zibikoa, gizartearen garapen plural eta demokratikoa, eta Kataluniako lurraldean dauden aukera eta adierazpen politiko, sozial, linguistiko, kultural eta erlijiosoak ezagutzea eta errespetatzea. Ingurumari horretan, beharrezkoa da lengoaiaren, formatu eta diskurtso guztiak erabiltzea, aniztasunaren eta pluraltasunaren errespetuaren eta arretaren barruan, aukera desberdinen artean eta Kataluniako lurraldeko arlo guztien artean elkarrizketa, ulermena eta kohesioa ahalbidetzeko.

h) Emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna aktiboki sustatzea; horren barruan sartzen dira tratu- eta aukera-berdintasuna, aniztasuna eta desberdintasuna errespetatzea, genero-ikuspegia txertatzea, ekintza positiboak sustatzea eta hizkera ez-sexista erabiltzea.

m) Gainerako hizkuntza eta kultura katalanetako erkidegoekiko loturak estutzen laguntzea, betiere elkarlanaren eta berezkoak dituen jardueren bidez.

o) Generalitateko ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzu publikoa Kataluniako lurraldetik harago zabaltzea, Kataluniako gizartearen kultura, hizkuntza eta balioak kanpoan proiektatzeko mekanismo gisa, horretarako teknologiarik egokienak erabiliz.

29. artikulua.— Kataluniako Ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioaren antolaketa- eta funtzionamendu-printzipioak

1. Kataluniako Ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioa arautzen duen Legeak zehazten duena alde batera utzi gabe, korporazio horren antolaketa-egiturak eta funtzionamenduak une oro egokitu behar dute honako printzipio hauek ahalik eta egokien betetzera eta modu eraginkorrean aplikatzera:

c) Zerbitzuaren zuzeneko kudeaketa bermatzea, batez ere zerbitzu publikoko prestazioak eratu behar dituzten lengoaiak, formatuak eta edukiak definitu eta hautatzeari dagokionez, betiere lege hau eta programa-kontratua betez. Ondorio horietarako, ente publikoan edo haren sozietate filialetan gai horiei buruzko aditu profesionalen nukleo bat egon dadin zaindu eta bermatu behar da.

III. KAPITULUA

Toki-eremukoko ikus-entzunezkoen zerbitzu publikoa

32. artikulua.— Toki-eremukoko ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzu publikoaren definizioa, irismena, eta hura kudeatzeko modua

1. Toki-eremukoko ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzu publikoa da ikus-entzunezko edukien multzo bat eskaintzea, irispide baldintzatuko teknologiak erabiltzea behar ez duen banaketa-sistema baten bidez, eta, hala badagokio, programa-kontratuaren arabera, datuen transmisio-zerbitzu gehigarriak eskaintzea, toki-erkidego bat osatzen duten herritarren beharrezko demokratikoak, sozialak, hezkuntzakoak eta kulturalak asetzera bideratutako datu-transmisioko zerbitzu gehigarriak eskaintzea, erkidego horretako kide gisa. Bereziki, bermatu behar da zerbitzu horrek informazio egiazkoa, objektiboa eta orekatua transmititzen

duela, bai eta gizarte- eta kultura-adierazpenak ere, eta denbora-pasako kalitateko eskaintza duela eta 26.3 artikuluko zerbitzu publikoko eginkizunak betetzen dituela, toki-erkidegoen interesetara egokitzeko. Ondorio horietarako, kasuan-kasuan egokienak diren ikus-entzunezko komunikazioaren berezko lengoaia, formatu eta genero guztiak erabili behar dira.

3. Toki-eremuko telebista-zerbitzu publikoaren emaileek honako hauek bermatu behar dituzte:

c) Normalean katalana erabiltzen den programazioa, hizkuntza-politikari buruzko araudiak ezarritako gainerako betebeharrak ere betetzen dituen.

IV. TITULUA

Subjektu pribatuek ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzuak zelan eman antolatzea

I. ATALA

Subjektu pribatuek ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzuak zelan eman antolatzea

III. KAPITULUA

Espektroradioelektrikoa erabiliz ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzuak emateko lizentziaren araubidea

48. artikulua.— Lizentziaren helburua

Ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzuak emateko lizentziaren helburua zerbitzua emateko baldintza bereziak mugatzea da, honako helburu hauek dituela:

d) Hizkuntza eta kultura katalana eta araneraren erabilera sustatzea.

53. artikulua.— Lizentziaren edukia

1. Ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzuak emateko lizentziak honako hauek definitu behar ditu:

f) Hizkuntza eta kultura katalana normalizatzearekin eta babestearekin eta Arango haranean aranera erabiltzearekin lotutako betebeharrak betetzeko ehunekoak, eta zer ordutegi-tartetan aplikatu behar diren.

2. Tokiko edo hurbileko telebistaren kasuan, lizentziak honako betekizun hauek jaso behar ditu:

c) Gutxienez emanaldi-denboraren %50ean katalana erabiliko duen programazioa, ikus-entzule gehieneko ordutegiko programak barne, bai eta hizkuntza-politikari buruzko araudiak ezartzen dituen gainerako betebeharrak ere.

V. TITULUA

Ikus-entzunezko edukien erregulazioa

84. artikulua.— Desgaitasuna duten pertsonen ikus-entzunezko komunikaziorako irispidea izatea

1. Ikus-entzunezko edukietarako irispidea eraginkorra izan dadin, honako betebeharrak hauek dituzte ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzuen emaileek:

b) Telebista-zerbitzuak ematen dituztenen kasuan, programazioan pixkanaka gorrentzako azpitoluak, zeinu-hizkuntza katalana eta itsuentzako audiodeskripzioa sartzea, betiere desgaitasuna duten pertsonen ikus-entzunezko komunikaziorako irispidea izan dezaten.

86. artikulua.— Ikus-entzunezko komunikazioan hizkuntza eta kultura katalanek eta aranerak izan behar duten presentziari buruzko betebeharrak

1. Ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzu publikoen emaileek katalana erabili ohi dute, eta Arango haranean, berriz, aranera. Salbuespen gisa, kontuan har daitezke hedabideari dagokion ikus-entzuleen ezaugarriak, Kataluniako Ikus-entzunezkoen Kontseiluak jarraibide bidez hizkuntza-araudiko xedapenen esparruan ezartzen dituen irizpideekin bat etorritik.

2. Lizentzia-araubidearen mende dauden ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzuen emaileek bete beharko dituzte hizkuntza-politikari buruzko legeriak kudeaketa pribatuko irratik eta telebista-emakidadunei dagokienez ezarritako betebeharrak. Arango haranean, legeak katalanerako ezartzen dituen betebeharrak izan behar dituzte aranerari dagozkionez.

87. artikulua.— Ikus-entzunezko europar obrak zabaltzeko betebeharrak

2. 1. apartatuan aipatzen diren telebista-zerbitzuen emaileek beren urteko denboraren % 51, gutxienez, gorde beharko dute ikus-entzunezko europar obrak zabaltzeko. Erreserba-denbora horren % 51, gutxienez, Kataluniako edozein hizkuntza ofizialetan jatorrizko adierazpena duten ikus-entzunezko europar obrak zabaltzeko erabili behar da. Obra horien % 50, gutxienez, katalanez izango direla bermatu behar da. Emanaldi-denbora osoaren % 10, gutxienez, ekoizle independenteek azken bost urteetan ekoiztutako ikus-entzunezko europar obretarako erabili behar da.

VII. TITULUA

Ikus-entzunezkoen eremuko eskumen publikoak eta Kataluniako Ikus-entzunezkoen Kontseilua

II. KAPITULUA

Kataluniako Ikus-entzunezkoen Kontseilua

115. artikulua.— Eginkizunak

Kataluniako Ikus-entzunezkoen Kontseiluak, maiatzaren 4ko 2/2000 Legeak ematen dizkion eginkizunak gain, honako hauek ditu:

b) Pluraltasun politiko, erlijioso, sozial, linguistiko eta kulturalarekiko errespetua zaintzea, bai eta Kataluniako ikus-entzunezkoen sistema osoaren lurralde-oreka egokia ere.

VIII. TITULUA

Ikus-entzunezkoen sektorea suspertzea, sustatzea eta babestea

II. KAPITULUA

Zinematografiaren industria eta ikus-entzunezkoen sektorea sustatzea

126. artikulua.— Kataluniako ikus-entzunezkoen espazioa sustatzea

1. Generalitateko Gobernuak Kataluniako ikus-entzunezkoen espazio bat sustatu behar du, hizkuntza-eremu katalaneko lurralde guztietako gobernuen arteko hitzarmenen bidez, betiere programazioko eta nazioarteko proiektzioko aspektuak elkarrekin lantzeko.

Laugarren xedapen gehigarria.— Arango haranean ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzu publikoa ematen parte hartzea

32.2 artikuluan ezarritako gehieneko ehunekoa Arango haraneko mugapean gainditu daiteke, hizkuntzaren eta kulturaren aldetik duen berezitasunagatik.

**8.4.12.41. 5/2006 Legea, maiatzaren 10ekoa,
Kataluniako Kode Zibilaren bosgarren
liburuko eskubide errealei buruzkoa¹²¹⁷**

**V. TITULUA
Erkidego-egoerak**

**III. KAPITULUA
Jabetza horizontalaren araubide juridikoa**

**1. ATALA
Xedapen orokorrak**

**3. AZPIATALA
Erkidegoaren organoak**

553-27 artikulua.— Akta

2. Bileraren akta gutxienez katalanez edo Aranen araneraz idatzi behar da, [...]

553-28 artikulua.— Akta-liburua

1. Jabeen batzarraren erabakiak akta-liburu batean transkribatu behar dira, eta liburu hori dagokion jabetza-erregistroan legeztatu behar da, gutxienez katalanez edo Aranen araneraz.

¹²¹⁷ BOEren 148. zenbakian, 2006ko ekainaren 22ko alean, argitaratua.

8.4.12.42. 7/2006 Legea, maiatzaren 31koa, Tituludun Lanbideei eta Elkargo Profesionalei buruzkoa¹²¹⁸

II. KAPITULUA Elkargo profesionalen eginkizunak

39. artikulua.— Elkargo profesionalen eginkizun publikoak

Elkargo profesionalen eginkizun publikoak dira:

- j) Elkargoko kideen artean katalanaren erabilera sustatzea, baita lanbidea egikaritzen den eremu instituzional eta sozialetan ere.

¹²¹⁸ BOEren 160. zenbakian, 2006ko uztailaren 6ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2006-12151>

8.4.12.43. 6/2006 Lege Organikoa, uztailaren 19koa, Kataluniako Autonomia Estatutua erreformatzekoa¹²¹⁹

HITZAURREA

[...]

Katalunian gizartegintza eta asoziazionismorako den tradizioak betidanik azpimarratu izan du garrantzi handikoak direla bai Kataluniako hizkuntza eta kultura, bai eskubideak eta eginbeharrak, bai jakinduria, bai prestakuntza, bai gizarte-kohesioa, bai garapen iraunkorra baita eskubide-berdintasuna ere, gaur egun, bereziki, emakume eta gizonen arteko berdintasuna azpimarratuta.

[...]

ATARIKO TITULUA

5. artikulua.— Eskubide historikoak

Kataluniaren autogobernua Kataluniako herriaren eskubide historikoetan, haren mendetako instituzioetan eta Kataluniako tradizio juridikoan dago oinarrituta. Estatutu honek tradizio hori bere baitara bildu eta eguneratu egin du, 2. artikulua, bigarren xedapen iragankorraren eta Konstituzioko beste agindu batzuen itzalpean. Hain zuzen ere, horiek ematen diote Generalitati halako egonleku berezia zuzenbide zibilean, hizkuntzan, kulturaren, horiek hezkuntza-esparruan duten proiektzioan eta Generalitat antolatzeke sistema instituzionalean.

6. artikulua.— Berezko hizkuntza eta hizkuntza ofizialak

1. Katalana da Kataluniako berezko hizkuntza. Hala, bada, bai administrazio publikoetan bai Kataluniako komunikabide publikoetan katalana da usuen eta lehenen erabiltzeko hizkuntza, eta irakaskuntzan ere normalean katalana erabili ohi da bai komunikaziorako bai ikasteko.

2. Katalana da Kataluniako hizkuntza ofiziala. Gaztelania ere bada, Espainiako estatuko hizkuntza ofiziala baita. Pertsona orok du bi hizkuntza ofizialak erabiltzeko eskubidea, eta Kataluniako herritarrek, biak jakiteko eskubidea eta eginbeharra. Kataluniako botere publikoen ardura da eskubide horiek erabili ahal izateko eta eginbehar hori betetzeko beharrezko neurriak hartzea. Dena dela, 32. artikuluan xedatutakoaren arabera, ezin da diskriminaziorik egon hizkuntza bat erabili nahiz bestea erabili.

3. Generalitatearen eta Estatuaren ardura da egin beharreko ekintzak egitea, Europar Batasunean katalanaren ofizialtasuna aitortzeko eta kulturaren edo hizkuntzen arloko nazioarteko organismoetan eta nazioarteko tratatuetan katalana ager dadin eta katalana erabil dezaten.

4. Generalitateak komunikazioa eta lankidetzaren sustatu behar ditu hizkuntza-ondarea Kataluniarekin banaturik duten gainerako erkidegoekin eta gainerako lurraldeekin. Halakoetan, katalana kanpoan sustatzeko eta zabaltzeko, Generalitateak eta

¹²¹⁹ BOEren 172. zenbakian, 2006ko uztailaren 20ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2006-13087>

Estatuak —dagokionean dagokionak— beren esku dute tratatuak, hitzarmenak eta beste lankidetzatresna batzuk hitzartzea.

5. Okzitaniara —aranés izena du Aranen— da lurralde hartako berezko hizkuntza, eta hizkuntza ofiziala da Katalunian, estatutu honetan eta hizkuntza-normalizaziorako legeetan ezarrita dagoenaren arabera.

11. artikulua.— Aran

2. Aran nazio-errealitate okzitaniarra da, eta kultura, historia, geografia nahiz hizkuntza aldetik bere nortasuna du; arandarrek halaxe defendatu dute mendeetan zehar, eta halaxe aitortzen dute Kataluniako herritarrek eta instituzio politikoek. Estatutu honek berezitasun hori aitortu, babestu eta errespetatu egiten du, eta aitortzen du Kataluniaren barruan Aran lurralde-erakunde berezia dela, eta, hala izanik, babes berezia ere badu, araubide juridiko berezi baten bidez.

12. artikulua.— Historiaren, hizkuntzaren eta kulturaren aldetik Kataluniarekin lotura duten lurraldeak

Generalitatek komunikazioa, kultura-trukea eta lankidetzatresna sustatu behar du historiaren, hizkuntzaren eta kulturaren aldetik Kataluniarekin lotura duten erkidego eta lurraldeekin, Espainiako estatukoak izan zein ez. Horretarako, Generalitatek eta Estatuak —batak zein besteak egokiera-legez— beren esku dute tratatuak, hitzarmenak eta beste lankidetzatresna batzuk hitzartzea, organismo erkideak sortzeko aukera ere barnean dela, eremu guztietan.

[...]

I. TITULUA
Eskubideak, eginbeharrak eta printzipio
artezkariak

III. KAPITULUA
Hizkuntza-eskubideak eta -eginbeharrak

32. artikulua.— Hizkuntzak jakiteko eta erabiltzeko eskubideak eta eginbeharrak

Pertsona orok du eskubidea, hizkuntza dela-eta inork diskrimina ez dezan. Bi hizkuntza ofizialetako batean nahiz bestean gauzatutako egintza juridiko guztiek, hizkuntzaren aldetik, erabateko balioa eta eraginkortasuna dute.

33. artikulua.— Administrazio publikoetan eta Estatuko instituzioetan diren hizkuntza-eskubideak

1. Herritarrek hizkuntza aukeratzeko eskubidea dute. Pertsona orok du, Katalunian dauden instituzioekin, antolakundeekin eta administrazio publikoekin dituen harremanetan, berak aukeratutako hizkuntza ofiziala erabiltzeko eskubidea. Eskubide hori errespetatu beharra dute instituzio publikoek, antolakundeek eta administrazio publikoek, baita hauteskundeetarako administrazioak ere Katalunian, eta, oro har, haien mendeko erakunde pribatuek ere bai, eginkizun publikoak darabiltzatenean.

2. Pertsona orok, Justizia Administrazioarekin, Fiskaltzarekin, notarioekin eta erregistro publikoekin dituen harremanetan, berak aukeratutako hizkuntza ofiziala erabiltzeko eskubidea du epaitegietako, notariotzetako nahiz erregistroetako jarduketa orotan, eta Katalunian sortzen diren dokumentu ofizial guztiak aukeratu duen hizkuntza horretan jasotzeko eskubidea ere bai, aukeratutako hizkuntzarengatik inolako babesgabeziarik edo beharrik gabeko atzerapenik jasan gabe, edo ezereen itzulpenik aurkeztu beharrik gabe.

3. Hizkuntza aukeratzeko eskubide hori bermatuta egon dadin, epaileek eta magistratuek, fiskalek, notarioek, jabetza-erregistratzaileek eta salerosketa-erregistratzaileek, Erregistro Zibileko arduradunek eta Justizia Administrazioko langileek, Katalunian lan egin ahal izateko, hizkuntza ofizialak behar beste eta egokiro ezagutzen dituztela egiaztatu beharko dute, legeetan ezarritakoaren arabera, duten karguaren edo lanpostuaren berezko eginkizunak betetzeko gai izateko bezainbatean.

4. Hizkuntza aukeratzeko eskubide hori bermatuta egon dadin, Katalunian dagoen Estatuko Administrazioak egiaztatu behar du bere zerbitzurako lan egiten duten langileek bi hizkuntza ofizialak behar beste eta egokiro ezagutzen dituztela, duten lanpostuaren berezko eginkizunak betetzeko gai izateko bezainbatean.

5. Kataluniako herritarrek konstituzio-organoekin eta estatu osorako jurisdikzio-organoekin dituzten harremanetan idatziz katalana erabiltzeko eskubidea dute, dagokion legerian ezarritako prozeduraren arabera. Institutuzio horiek katalanez aurkeztu diren idatziak onartu eta izapidetu behar dituzte, erabateko eraginkortasun juridikoa baitute kasu guztietan.

34. artikulua.— Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen hizkuntza-eskubideak

Ondasunak, produktuak eta zerbitzuak erabiltzerakoan eta kontsumitzerakoan, pertsona orok du eskubidea berak aukeratutako hizkuntza ofizialean kasu egin diezaioten, bai ahoz bai idatziz. Katalunian jendaurreko lana egiten duten erakunde, enpresa eta establezimenduek nahitaezkoa dute hizkuntza-aukera horiek eskaintzeko eginbeharra, legez ezarritako moduan.

35. artikulua.— Hezkuntza-arloko hizkuntza-eskubideak

1. Pertsona orok du irakaskuntza katalanez jasotzeko eskubidea, estatutu honetan ezarritakoaren arabera. Hezkuntzan, bai unibertsitatean bai unibertsitatetik kanpora, irakasteko eta komunikatzeko ohiko hizkuntzatzat erabili behar da katalana.

2. Unibertsitateaz besteko mailetan, ikasleek irakaskuntza katalanez jasotzeko eskubidea dute. Era berean, eskolan hasten direnean dakarten ohiko hizkuntza edozein dela ere, nahitaezko hezkuntza amaitzen dutenerako, katalanez eta gaztelaniaz bai ahoz bai idatziz behar bezain ondo egiteko eskubidea eta eginbeharra dute. Bai katalanaren bai gaztelaniaren irakaskuntzak behar besteko lekua izan behar du ikasketa-planetan.

3. Ikasleek eskubidea dute bakoitzaren ohiko hizkuntzaren arabera ikastetxeka edo gela-taldeka bana ez ditzaten.

4. Kataluniako hezkuntza-sistemara eskolan hasteko adina baino geroago etorri diren ikasleek hizkuntza-indargarri bereziak hartzeko eskubidea dute, baldin eta ondo ulertzen ez dutela-eta nekeza gertatzen bazaie eskolan normaltasunez ibiltzea.

5. Unibertsitateko irakasleek eta ikasleek bakoitzak aukeratutako hizkuntza ofiziala erabiltzeko eskubidea dute, bai ahoz bai idatziz.

36. artikulua.— Araneraren inguruko eskubideak

1. Aranen pertsona orok du aranera jakiteko eta aranera erabiltzeko eskubidea, eta administrazio publikoekin eta haien mendeko erakunde publiko nahiz pribatuekin diharduelarik, pertsona orok du eskubidea aranera kasu egin diezaioten, bai ahoz bai idatziz.

2. Arango herritarrek, Generalitatekin dihardutelarik, aranera erabiltzeko eskubidea dute.

3. Araneraren inguruko gainerako hizkuntza-eskubideak eta -eginbeharrak lege zehaztu behar dira.

V. KAPITULUA

Printzipio artezkariak

44. artikulua.— Hezkuntza, ikerketa eta kultura

2. Derrigorrezko irakaskuntza amaitzen dutenerako ikasleek hirugarren hizkuntza bat ere behar bezain ondo jakin beharra dute.

50. artikulua.— Katalana sustatzea eta zabaltzea

1. Botere publikoek katalana eremu guztietan eta arlo guztietan babestu behar dute, eta haren erabilera, zabalkundea eta ezagutza sustatu. Aranerarako ere printzipio horiek guztiak aplikatu behar dira.

2. Gobernuak, unibertsitateek eta goi-mailako hezkuntzako instituzioek, bakoitzak bere eskumenen barruan, irakaskuntzako jardueretan, irakaskuntzaz kanpoko jardueretan eta ikerketa-lanetan, eremu guztietan, katalana erabiliko dela bermatzeko hartu beharreko neurriak hartu behar dituzte.

3. Katalana sustatzeko politikak estatu osora zabaltzeko behar dira, Europar Batasunera eta munduko gainerako lekuetara.

4. Botere publikoek ahaleginak egin behar dituzte Katalunian zabaltzen diren produktuetako etiketan, estalkietan eta argibideetan datozen datuak katalanez ere egon daitezen.

5. Generalitatek, toki-administrazioak eta Kataluniako gainerako korporazio publikoek, mendean dituzten instituzioek eta enpresek, eta zerbitzu-emakidapean dituztenek katalana erabili beharra daukate bai barruko jarduketetan bai beren arteko harremanetan. Katalana erabili beharra dute, era berean, egoitza Katalunian duten pertsona fisikoei edo juridikoei igorritako komunikazio eta jakinarazpenetan ere, herritarrek, hala eskatzen badute, ezertan galarazi gabe jakinarazpenak gaztelaniaz jasotzeko duten eskubidea.

6. Botere publikoek katalanezko keinu-hizkuntzaren erabilera bermatu behar dute, eta gorreria duten pertsonak, hizkuntza hori aukeratuz gero, aukera berberak izateko behar diren baldintzak ere bai, hizkuntza hori irakatsi, babestu eta errespetatu egin behar baita.

7. Estatuak, Konstituzioak xedatzen duenaren arabera beti, artikulua honetan ezarrita dauden printzipioak betetze aldera egin behar du. Printzipio horiek

eraginkorragoak izateko, behar diren koordinazio-tresnak ezarri behar dira, eta, hala badagokio, batera jarduteko beharrezko tresnak ere bai.

II. TITULUA **Instituzioak**

I. KAPITULUA **Parlamentua**

65. artikulua.— Legeak aldarrikatzea eta argitaratzea

Generalitateko presidentek aldarrikatzen ditu, erregearen izenean, Kataluniako legeak, eta agintzen du argitara daitezela Kataluniako Generalitateko Aldizkari Ofizialean, legeak onetsi eta hamabost eguneko epean, bai eta Estatuko Aldizkari Ofizialean ere. Lege hau Kataluniako Generalitateko Aldizkari Ofizialean argitaratu eta hurrengo egunean jarriko da indarrean. Generalitatek egindako itzulpena da gaztelaniazko bertsio ofiziala.

III. TITULUA **Kataluniako botere judiziala**

III. KAPITULUA **Generalitateko Justizia Administrazioan dituen eskumenak**

101. artikulua.— Oposizioak eta lehiaketak

3. Artikulu honetan arauturiko lehiaketa eta oposizioetako probak, Katalunian egiten direnean, bi hizkuntza ofizialetako edozeinetan egin ahal izango dira, izangaiak aukeratutakoaren arabera.

102. artikulua.— Kataluniako Justizia Administrazioan lan egiten duten langileak, epaitegiak eta nahiz gainerakoak

1. Katalunian magistratu-, epaile- edo fiskal-plaza bat betetzen dutenek katalanez behar bezain ondo eta behar beste dakitela egiaztatu behar dute, herritarrek beren hizkuntza-erabilerak baliatzeko modua izan dezaten, legean zehazturiko modua eta irispidea aintzat hartuta.

2. Plaza Katalunian betetzen duten magistratuek, epaileek eta fiskalek Kataluniako berezko zuzenbidea behar bezain ondo ezagutzen dutela egiaztatu behar dute, legean zehazturiko modua eta irispidea oinarri hartuta.

3. Lekualdatze-lehiaketetan plaza bat lortzeko orduan, bertako hizkuntza eta zuzenbidea behar bezain ondo ezagutzea bereziki eta berariaz balioetsiko da kasu guztietan.

4. Katalunian Justizia Administrazioan eta Fiskaltzan lanean diharduten langileek, bi hizkuntza ofizialak behar beste eta egokiro ezagutzen dituztela egiaztatu behar dute, karguaren edo lanpostuaren berezko eginkizunak betetzeko gai izateko bezainbatean.

IV. TITULUA

Eskumenak

II. KAPITULUA

Eskumenen gaiak

143. artikulua.— Berezko hizkuntza

1. Kataluniako Generalitati dagokio berezko hizkuntzaren arloko eskumen eskusiboa; eskumen horren barruan izango da beti haren ofizialtasunaren irispidea, erabilerak eta ondorio juridikoak zehaztea, eta katalanaren hizkuntza-normalizazioa iristea.

2. Generalitati dagokio, eta Aran haraneko Conselh Generau izeneko kontseiluari ere bai, okzitaniera, Aranen aranera deitutakoa normalizatzeko eskumena.

146. artikulua.— Komunikabide sozialak eta ikus-entzunezkoen zerbitzuak

3. Kataluniak kultura eta hizkuntza aldetik duen pluraltasuna sustatuko du komunikabide sozialetan Generalitatek.

147. artikulua.— Notariorza eta erregistro publikoak

1. Kataluniako Generalitati dagokio jabetzari, merkataritzari nahiz ondasun higigarriei buruzko erregistro publikoen eta notariotzen arloko eskumen betearazlea, hauek ere beti barruan direla:

a) Jabetzaren, merkataritzaren eta ondasun higigarrien arloko erregistratzaileak eta notarioak izendatzea; horretarako, oposizio libre nahiz murriztuak eta lehiaketak deitu, administratu eta ebatzi behar ditu, izendapenak formalizatu arte berari baitagokio horiek guztiak deitzea eta burutzea. Notariorza eta erregistroetako postuak betetzeko orduan, izangaiek eskubide-berdintasuna izan behar dute, eta hizkuntza eta zuzenbide katalanak badakizkitela egiaztatu behar dute, betiere, estatutuan eta legeetan ezarritako modu eta neurrian.

[...]

3. Generalitati dagokio, araudi orokorraren esparru barruan, Erregistro Zibilaren arloko eskumen betearazlea, horren barruan zeregin hauek sartuta: bertako arduradunak, bitartekoak zein ordezkoak izendatzea, horien gainean diziplina-eginkizuna betetzea, eta bete beharreko eginkizunak betetzeko beharrezko diren giza eskuarteak eta eskuarte materialak hornitzea. Arduradun horiek hizkuntza katalana eta zuzenbide katalana badakizkitela egiaztatu behar dute, betiere, estatutuan eta legeetan ezarritako modu eta neurri horretan.

8.4.12.44. 2/2007 Legea, ekainaren 5ekoa, Kataluniako Generalitateko Aldizkari Ofizialari buruzkoa¹²²⁰

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Kataluniako Generalitateko Aldizkari Ofizialaren (KGAO) argitalpen-hizkuntza

KGAO katalanez eta gaztelaniaz argitaratzen da, eta Arani bakarrik eragiten dioten arauak, xedapenak eta egintzak araneraz ere argitaratzen dira. Hiru bertsioak ofizialak dira.

Bigarren xedapen gehigarria.— Hirigintza-arauak argitaratzea

1. Toki Araubidearen Oinarriak arautzen dituen apirilaren 2ko 7/1985 Legea eta Hirigintzari buruzko martxoaren 14ko 2/2002 Legea indarrean jarri zirenetik behin betiko onetsi diren eta oraindik argitaratu ez diren hirigintza-plangintzako figuren hirigintza-arauak argitaratu behar ditu Generalitateko Administrazioak KGAOn. Hirigintza-arauak gerora aldatu badira, jatorrizko bertsioa eta ondoz ondoko aldaketak argitaratu behar dira KGAO berean, hurrenkera kronologikoaren arabera ordenatuta, antzintasun handienetik txikienera.

2. 1. apartatuan aipatzen diren hirigintza-arauak KGAOn argitaratzen dira, jatorrizko dokumentuaren kopia zehatza egiteko sistema baten bidez. KGAOn bi bertsioetan txertatu behar da, katalanez zein gaztelaniaz, hirigintza-arauak argitaratzeko agintzen duen ediktua, eta arauen bertsiorako irispide telematika eman behar da, arauok idatzi ziren hizkuntzan, eta adierazi behar da hirigintza-arauak gero beste hizkuntza ofizialera itzuliko direla, betiere hizkuntza-eskubideak bermatzeko. Hirigintza-arauak eta aipatutako ediktua argitaratzeak ondorio jakin batzuk sortzen ditu, alegia, uztailaren 26ko 1/2005 Legegintzako Dekretuaren bidez onetsitako Hirigintzari buruzko Legearen testu bateginaren zortzigarren xedapen iragankorraren 6. apartatuan zehaztutakoak.

3. Bigarren apartatuan aipatzen den hirigintza-arauen bertsio itzulia KGAOn argitaratu behar da. Argitaratzeko agintzen duen ediktuak arau horien jatorrizko bertsioa argitaratu zen KGAOn erreferentzia jaso behar du.

¹²²⁰ BOEren 169. zenbakian, 2007ko uztailaren 16ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-13685>

**8.4.12.45. 8/2007 Legea, uztailaren 30ekoa,
Kataluniako Osasun Institutuari
buruzkoa¹²²¹**

V. KAPITULUA

Langile-, ekonomia- eta ondare-araubidea

19. artikulua.— Langileak

1. Kataluniako Osasunaren Institutuko langileak honako hauek izan daitezke:

a) Osasun-zerbitzuetako estatutupeko langileen eraentza-arauak hauek dira: Osasun-zerbitzuetako Estatutupeko Langileen Esparru-estatutuari buruzko abenduaren 16ko 55/2003 Estatuko Legeak, eta Generalitatek onesten duen garapen-araudia. Gobernuaren erabakiz zehaztutako interes orokorreko arrazoiak direla eta, eta Kataluniako lurralde osoan osasun-zerbitzu publiko ekitatiboa ematen dela bermatzeko, Kataluniako Osasun Institutuko estatutupeko langile izatera iristeko nazionalitate-baldintzatik salbuetsi daiteke; langile horiei eskatzen zaie katalana eta gaztelania behar adina jakitea Institutuko estatutupeko langile izateko.

¹²²¹ BOEren 197. zenbakian, 2007ko abuztuaren 17ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-15544>

**8.4.12.46. 9/2007 Legea, uztailaren 30ekoa,
Katalunia 112 Larrialdiko Deiak Artatzeko
eta Kudeatzeko Zentroari buruzkoa¹²²²**

I. KAPITULUA

**Larrialdiko deien arreta-zerbitzua eta Katalunia
112 Larrialdiko Deiak Artatzeko eta Kudeatzeko
Zentroa**

1. ATALA

Larrialdiko deien arreta-zerbitzua

4. artikulua.— Zerbitzua ematearen ezaugarriak

Larrialdiko deien arreta-zerbitzu publikoak ezaugarri hauek izan behar ditu:

c) Zerbitzua Kataluniako hizkuntza ofizialetako edozeinetan eman behar da, eta, gutxienez, Europar Batasuneko estatueta bi hizkuntza ofizialetan.

¹²²² BOEren 197. zenbakian, 2007ko abuztuaren 17ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-15545>

8.4.12.47. 11/2007 Legea, urriaren 11koa, Kataluniako Ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioari buruzkoa¹²²³

HITZAURREA

1983an, Kataluniako Irrati eta Telebistaren Korporazioa sortu zen, eta gaur egun arteko garapena izan da Kataluniako autogobernuko eta kultura- eta hizkuntza-normalizazioko instituzioak berreskuratzeko prozesuaren azken garaiko gertaera garrantzitsuenetako bat; gainera, instituziook zeregin garrantzitsua izan dute Kataluniako ikus-entzunezkoen industria bultzatzeko eta garatzeko.

[...]

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Zerbitzu publikoaren eginkizuna

Generalitateko ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzu publikoa, 22/2005 Legearen 23.2 artikuluan ezarritakoarekin bat etorrituz, honetan datza: Kataluniako herritarren eskura ikus-entzunezko edukien multzo bat jartzean, bai eta Kataluniako Ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioak Generalitateko Gobernuarekin sinatu behar duen programa-kontratuan zehazten diren gainerako zerbitzuak jartzean ere; hain zuzen, programa-kontratu hori V. kapituluan arautzen da, eta haren helburua hau da: herritarren beharrian demokratiko, sozial eta kulturalak asetzea; informaziorako irispide unibertsala bermatzea; kultura eta hezkuntza; katalana zabaldu eta sustatzea, eta kalitateko denbora-pasa eskaintzea.

VI. KAPITULUA Programazioa

22. artikulua.— Kataluniako Ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioaren programazioaren printzipio orokorrak

3. Kataluniako Ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioaren ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu publikoa emateko hizkuntza instituzionala katalana da.

¹²²³ BOEren 266. zenbakian, 2007ko azaroaren 6ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-19188>

8.4.12.48. 12/2007 Legea, urriaren 11koa, Gizarte-zerbitzuei buruzkoa¹²²⁴

I. TITULUA Xedapen orokorrak

10. artikulua.— Gizarte-zerbitzuen eremuko informaziorako eskubidea

Gizarte-zerbitzuen eremuan, pertsona orok eskubidea du zerbitzuei buruzko erreklamazioak egiteko eta zerbitzuoi buruzko egiazko informazioa jasotzeko, eta, bereziki, eskubide hauek ditu:

b) Idatziz eta, behar izanez gero, hitzez, hizkera ulergarri eta irisgarrian, bere egoeraren balioespena jasotzea; balioespen horretan, hala badagokio, senideen edo zaintzaileen beharrezan kalifikazioa jaso behar da.

f) Hizkuntza ez jakiteagatik edo desgaitasun fisiko, psikiko edo sentsorialen bat izateagatik ematen zaien informazioa ulertzeko behar diren laguntzak eta babesak izatea, betiere beren eskubideak egikaritzen dituztela bermatzeko eta informazio-prozesuan eta erabakiak hartzeko prozesuan bete-betean parte hartu ahal izatea errazteko.

ERANSKINA

Kataluniako gizarte-zerbitzuen sistemaren gizarte-zerbitzuen eta -prestazioen katalogo sailkatua

Sare publikoko gizarte-zerbitzuetarako eskubidea bermatzeko funtsezko elementu gisa eta gizarte-zerbitzuen zorroa egiteko eta Gobernuak onets dezan, Kataluniako gizarte-zerbitzuen sistemaren zerbitzu eta prestazioen katalogo sailkatua aurkezten da.

1.2.3.4 Zentzumen-desgaitasuna duten pertsonentzako zerbitzuak.

1.2.3.4.1 Gorrentzako interprete-zerbitzua.

¹²²⁴ BOEren 266. zenbakian, 2007ko azaroaren 6ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-19189>

8.4.12.49. 13/2007 Legea, urriaren 31koa, Memorial Demokratikoari buruzkoa¹²²⁵

HITZAURREA

[...]

Egungo sistema demokratikoaren sorbururik hurbilenak memoria errepublikanoa eta antifrankismoa dira. Baina sistema demokratiko baterako trantsizioa Franco jeneralaren diktaduraren legezkotasun instituzionaletik hasitako erreforma-prozesu batetik abiatuta gauzatu zen, zeinak, Bigarren Errepublikaren aurkako altxamendu militarren ondoren, instituzio demokratiko guztiak suntsitu zituen — besteak beste, Kataluniako Generalitatena—, bai eta Kataluniako hizkuntza eta kultura deuseztatzeko borondate sistematikoa ere. [...]

[...] Horrela, Memorial Demokratikoak memorien pluraltasunaren adierazpena izan nahi du askatasun demokratikoen aldeko borrokaren esparruan, eta zenbait ikuspegitatik gauzatzen du bere jarduera: ideologikoak, kontzientziakoak, sozialak, kulturalak, linguistikoak, nazionalak, generokoak eta sexu-orientaziokoak, besteak beste.

[...]

2. artikulua.— Xedea eta helburua

Memorial Demokratikoaren xedea da memoria demokratikoa berreskuratzeko, oroitzeko eta sustatzeko ekintza zibikora bideratutako Gobernuaren politika publikoak garatzea, eta, zehazki, hauek ezagutzea: Bigarren Errepublikaren aldia; Generalitat errepublikanoa; Gerra Zibila; arrazoi ideologikoengatik, kontzientziako arrazoiengatik edo arrazoi sozialengatik gatazkaren biktimak izan zirenak; diktadura frankistaren errepresioa; erbesteratzea eta deportazioa; hizkuntza eta kultura katalanak ezabatzeko ahalegina; antifrankismoaren balio eta ekintzak, eta kultura demokratikoaren tradizio guztiak. Hori guztia egingo da, modu zientifiko eta objektiboan arestiko iragana ezagutarazteko, eta gaur egungo denbora errazago ulertarazteko.

¹²²⁵ BOEren 284. zenbakian, 2007ko azaroaren 27ko alean, argitaratua.

8.4.12.50. 15/2007 Legea, abenduaren 5ekoa, Kataluniako Turismo Agentziari buruzkoa¹²²⁶

Hirugarren xedapen iragankorra.— Turismo-bulegoetako langileak

1. Salbuespen gisa eta aldi baterako, erreserba bereziko txanda bat gaitzen da, bi deialdirekin, diplomadunen kidegoko funtzionario izateko, turismo-interpreteen eta -informatzaileen espezialitatean, betiere turistari aholkuak eta arreta emateko, hari informazioa emateko, lurralde osoa sustatzeko eta turismo-produktua egituratzeko eginkizunekin. Lanpostu horiek 21. oinarri-mailarekin sortzen dira.

¹²²⁶ BOEren 14. zenbakian, 2008ko urtarrilaren 16ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-757>

**8.4.12.51. 4/2008 Legea, apirilaren 24koa,
Kataluniako Kode Zibilaren pertsona
juridikoei buruzko hirugarren liburuari
buruzkoa¹²²⁷**

**I. TITULUA
Xedapen orokorrak**

**I. KAPITULUA
Nortasun juridikoa eta ezaugarriak**

311-4 artikulua.— Izendapena

4. Pertsona juridiko baten izendapena ezin da bat etorri beste pertsona juridiko baten izendapenak Kataluniako beste hizkuntza ofizial batera duen itzulpenarekin.

¹²²⁷ BOEren 131. zenbakian, 2008ko maiatzaren 30eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-9293>

8.4.12.52. 5/2008 Legea, apirilaren 24koa, Emakumeek Indarkeria Matxista erauzteko duten Eskubideari buruzkoa¹²²⁸

II. TITULUA Indarkeria matxista prebenitzea, antzematea eta desagerraraztea

6. KAPITULUA Komunikabideak

23. artikulua.— Informazioaren tratamendua

Adierazpen- eta informazio-askatasunerako eskubideak egikaritzearen esparruan, Kataluniako administrazio publikoek kudeatutako edo finantzatutako komunikabide sozialek irizpide hauen arabera tratatu behar dute eskaintzen duten informazioa:

a) Hizkuntzaren erabilera ez-sexista ez-androzentrikoa egitea, eta bi sexuen presentzia orekatua eta irudi plurala sustatzea, betiere edertasun-kanonak eta estereotipo sexistak alde batera utzita. Estereotipo matxistetatik urrun dauden irudi maskulinoak zabaltzea.

¹²²⁸ BOEren 131. zenbakian, 2008ko maiatzaren 30eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-9294>

8.4.12.53. 6/2008 Legea, maiatzaren 13koa, Kulturaren eta Arteen Kontseilu Nazionalari buruzkoa¹²²⁹

HITZAURREA

[...]

Kulturak herrien iruditeria kolektiboa sortzen laguntzen du, eta identitatearen, aniztasunaren egikaritzearen eta gizarte-kohesioaren oinarritzko elementua da. Horregatik, Kulturaren eta Arteen Kontseilu Nazionalaren helburua kultura katalana da. Aldi berean, hizkuntzak kultura-adierazpenari forma ematen dion eremuetan, Kontseiluak arreta berezia jarri behar dio katalanezko adierazpena duen kulturari, eta katalanez hitz egiten den gainerako lurraldeetako kultura-eragileekin lehentasunezko harremanak izan daitezen zaindu behar du.

[...]

4. artikulua.— Eginkizunak

Hauek dira Kulturaren eta Arteen Kontseilu Nazionalaren eginkizunak:

n) Arte-sorkuntzaren eremuan Kataluniako eta Arango berezko hizkuntzen presentzia eta babesa zaintzea.

¹²²⁹ BOEren 142. zenbakian, 2008ko ekainaren 12ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-10055>

8.4.12.54. 3/2008 Legegintzako Dekretua, ekainaren 25ekoa, Kataluniako Generalitatearen Tasa eta Prezio Publikoei buruzko Legearen testu bategina onesten duena¹²³⁰

IX. TITULUA Hezkuntza

I. KAPITULUA

Titulu akademikoak eta profesionalak emateagatiko tasa

9.1-5 artikulua.— Kuota

Titulu akademikoak eta profesionalak emateagatiko tasaren zenbatekoa da:

3. Araubide bereziko irakaskuntzak:

3.4. Hizkuntzen irakaskuntza:

3.4.1 Hizkuntzen ziurtagiri aurreratua: 57,25 euro.

3.4.2 Hizkuntzen irakaskuntza, Europako Kontseiluaren C1 eta C2 maileri dagozkien eguneratze- eta espezializazio-ikastaroen ziurtagiria: 57,25 euro.

II. KAPITULUA

Hizkuntza-eskola ofizialetako irakaskuntza-zerbitzuak
emateagatiko eta ziurtagiri ofizialak lortzeko proba
libreetan izena emateagatiko tasa¹²³¹

9.2-1 artikulua.— Zerga-egitatea¹²³²

Zerga-egitatearen tasa da hizkuntza-eskola ofizialetako irakaskuntza-zerbitzuak ematea matrikula ofizialen kasuan, eta ziurtagiri ofizialetako bat lortzeko proba libreetan izena ematea.

9.2-2 artikulua.— Subjektu pasiboa¹²³³

Tasaren subjektu pasiboa da hizkuntza-eskola ofizialetako irakaskuntza-zerbitzuen onuraduna edo 9.2-1 artikuluan aipatzen diren ziurtagiri ofizialetako bat lortzeko proba libreetan izena emanda daudenak.

¹²³⁰ Kataluniako Generalitateko Aldizkari Ofizialaren 5161. zenbakian, 2008ko ekainaren 27an argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=DOGC-f-2008-90017>

Testu bategin honen berrikuspena argitalpen honetarako 2020ko azaroaren 17an egin zen.

¹²³¹ Uztailaren 27ko 7/2011 Legearen 6.1 artikulua aldatua.

¹²³² Uztailaren 27ko 7/2011 Legearen 6.2 artikulua aldatua.

¹²³³ Uztailaren 27ko 7/2011 Legearen 6.3 artikulua aldatua.

9.2-3 artikulua.— Salbuespenak eta hobariak

3. Salbuespenak.

Hizkuntza-eskola ofizialetako irakaskuntza-zerbitzuen tasa ordaintzetik salbuetsita daude:

- a) Kategoria berezian sailkatutako familia ugarietako kideak.
- b) % 33ko edo gehiagoko desgaitasuna egiaztatuta duten pertsonak.
- c) Askatasunaz gabetzeko neurriak dituzten pertsonak.
- d) Egintza terroristen biktimak, haien ezkontideak eta seme-alabak.
- e) Gizarteratzeko gutxieneko errenta edo gizarteratzeko errenta aktiboa jasotzen duten familia-unitateetako kideak.
- f) Genero-indarkeriaren biktimak.
- g) Arlo honetan eskumena duen administrazio publikoak hizkuntzak ikasteko beka emanda duten ikasleak. Ikasle bat bi hizkuntzatan edo gehiagotan matrikulatzen bada, salbuespenak beka eman zaion hizkuntza baino ez du hartzen. Salbuespena beka eman den ikasturte bererako baino ez da emango.

Matrikula ofiziala formalizatzeko, ikasleak tasa ordaindu beharko du, oraindik beka emanda ez badu. Beka eman zaiola jakinarazi ondoren, tasaren zenbatekoa itzultzeko eskatu ahal izango du diru-sarrerera bidegabeak itzultzeko prozeduraren bidez.

9.2-5 artikulua.— Kuota

Kuotaren zenbatekoa da:

5. Maila ertaineko eta aurreratuko ikasle ofizialentzako matrikularen eta zerbitzuen zenbatekoa, hizkuntza bereko maila, bloke edo modulu berean bigarren aldiz matrikula egiten denean, aurreikusitako kuotari 00021,3 koefizientea aplikatzearen emaitza da.

6. Maila ertaineko eta aurreratuko ikasle ofizialentzako matrikularen eta zerbitzuen zenbatekoa, hizkuntza bereko ikastaro, bloke edo modulu berean hirugarren aldiz matrikula egiten denean, aurreikusitako kuotari 1,8ko koefizientea aplikatzearen emaitza da.

XVIII. TITULUA

Hizkuntza-politika

I. KAPITULUA

Hizkuntza Politikarako Idazkaritzak katalanaren ezagutza-ziurtagiriak lortzeko deitzen dituen probetan izena emateko eskubideengatik tasa

18.1-1 artikulua.— Zerga-egitatea

Tasaren zerga-egitatea da Hizkuntza Politikarako Idazkaritzak katalanaren ezagutza-ziurtagiriak lortzeko deitzen dituen probetan izena ematea.

18.1-2 artikulua.— Subjektu pasiboa

Probetan izena ematen duten pertsonak dira tasaren subjektu pasiboak.

18.1-3 artikulua.— Salbuespenak eta hobariak

1. Tasa horretatik salbuetsita daude, egoera dokumentu bidez justifikatu ondoren, inolako prestazio ekonomikorik jasotzen ez duten eta langabezian dauden subjektu pasiboak eta erretirodunak.

2.¹²³⁴ Kuotaren gaineko % 30eko hobaria ezartzen da guraso bakarreko eta kategoria orokorreko familia ugarietako kide diren subjektu pasiboentzat, eta kuotaren gaineko % 50eko hobaria ezartzen da guraso bakarreko eta kategoria bereziko familia ugarietako kide diren subjektu pasiboentzat. Era berean, kuotaren gaineko % 50eko hobaria ezartzen da % 33ko edo gehiagoko desgaitasun egiaztatua duten subjektu pasiboentzat

18.1-4 artikulua.— Sortzapena

Tasa zerbitzua ematean sortzen da, eta izena ematen den unean eskatzen da.

18.1-5 artikulua.— Kuota¹²³⁵

Kuotaren zenbatekoa honako hau da:

a) Katalanaren oinarrizko, hasierako eta tarteko mailetako ziurtagiriak lortzeko probak: 21,00 euro.

a) Katalanaren nahikotasun- eta goi-mailetako ziurtagiriak lortzeko probak: 50,49 euro.

18.1-6 artikulua.— Eragina¹²³⁶

Tasak izaera finalista du, eta, beraz, bertatik eratorritako diru-sarrerak katalana sustatzeko eta suspertzeko eskumena duen sailaren jarduketak finantzatzera lotuta daude.

II. KAPITULUA

Beste hizkuntza batzuetatik katalanerako zinpeko itzulpen- eta interpretazio-probetan izena emateko eskubideengatiko tasa

18.2-1 artikulua.— Zerga-egitatea¹²³⁷

Tasa honen zerga-egitatea da beste hizkuntza batzuetatik katalanera zinpeko itzulpen eta interpretaziorako gaitzeko hizkuntza-politikaren arloan eskumena duen zuzendaritza nagusiak deitutako probetan izena ematea.

¹²³⁴ Neurri fiskalak, finantzarioak, administratiboak eta sektore publikoko neurriei buruzko urtarrilaren 27ko 2/2021 Legearen 28. artikulua emandako idazkera (BOE, 18. zenbakia, 2022ko urtarrilaren 21eko alea).

¹²³⁵ Abenduaren 23ko 26/2009 Legearen 14. artikulua eta urtarrilaren 27ko 2/2014 Legearen 80.1 artikulua aldatua.

¹²³⁶ Urtarrilaren 27ko 2/2014 Legearen 80.2 artikulua aldatua.

¹²³⁷ Apirilaren 29ko 5/2020 Legearen 65.1 artikulua aldatua.

18.2-2 artikulua.— Subjektu pasiboa

Probetan izena ematen duten pertsonak dira tasaren subjektu pasiboak.

18.2-3 artikulua.— Sortzapena

Tasa zerbitzua ematean sortzen da, eta izena ematen den unean eskatzen da.

18.2-4 artikulua.— Kuota¹²³⁸

Tasaren kuota ondorengoa izango da:

1. Zinpeko itzulpenarako gaikuntza lortzeko probak: 96 euro.
2. Zinpeko interpretaziorako gaikuntza lortzeko probak: 96 euro.

III. KAPITULUA

Katalanetik beste hizkuntza batera eta alderantziz zinpeko itzulpen edo interpretaziorako gaitzeko eta zinpeko itzultzaile eta interpreteen erregistroan inskribatzeko izapidetzeagatiko tasa¹²³⁹

18.3-1 artikulua.— Zerga-egitatea¹²⁴⁰

Tasaren zerga-egitatea da katalanetik beste hizkuntza batera, eta alderantziz, zinpeko itzulpen edo interpretaziorako gaikuntza izapidetzea, eta, hala badagokio, zinpeko itzultzaile eta interpreteen erregistroan inskribatzea, baldin eta ez badira hizkuntza-politikaren arloan eskumena duen zuzendaritza nagusiaren zinpeko itzulpen- eta interpretazio-probak gainditzearen ondorio.

18.3-2 artikulua.— Subjektu pasiboak¹²⁴¹

Zinpeko itzulpen edo interpretaziorako gaikuntza eskatzen duten pertsona fisikoak dira tasa honen subjektu pasiboak.

18.3-3 artikulua.— Egiaztapena¹²⁴²

Tasa zerbitzua ematean egiaztatzen da, baina inskripzioa aurkezten den unean eskatu ahal da.

18.3-4 artikulua.— Kuota¹²⁴³

Tasaren kuota 36 eurokoa da.

¹²³⁸ Apirilaren 29ko 5/2020 Legearen 65.2 artikulua aldatua.

¹²³⁹ Kapitulu hau urtarrilaren 27ko 2/2014 Legearen 81. artikulua sortu zuen; indarrean dagoen idazkera, berriz, apirilaren 29ko 5/2020 66.1 artikulua eman zuen.

¹²⁴⁰ Artikulu hau urtarrilaren 27ko 2/2014 Legearen 81. artikulua sortu zuen; indarrean dagoen idazkera, berriz, apirilaren 29ko 5/2020 66.2 artikulua eman zuen.

¹²⁴¹ Artikulu hau urtarrilaren 27ko 2/2014 Legearen 81. artikulua sortu zuen; indarrean dagoen idazkera, berriz, apirilaren 29ko 5/2020 66.3 artikulua eman zuen.

¹²⁴² Artikulu hau urtarrilaren 27ko 2/2014 Legearen 81. artikulua sortu zuen.

¹²⁴³ Artikulu hau urtarrilaren 27ko 2/2014 Legearen 81. artikulua sortu zuen.

18.3-5 artikulua.— Eragina¹²⁴⁴

Tasak izaera finalista du, eta, beraz, bertatik eratorritako diru-sarrerak katalana sustatzeko eta suspertzeko eskumena duen sailaren jarduketak finantzatzera lotuta daude.

IV. KAPITULUA

Zinpeko itzulpen edo interpretaziorako gaikuntza egiaztatzen duen txartela emateko, ordezteko, aldatzeko edo bikoizteko eskubideengatiko tasa¹²⁴⁵

18.4-1 artikulua.— Zerga-egitatea¹²⁴⁶

Tasaren zerga-egitatea da zinpeko itzulpen edo interpretaziorako gaikuntza egiaztatzen duen txartela ematea, ordezte, aldatzea edo bikoiztea.

18.4-2 artikulua.— Subjektu pasiboa¹²⁴⁷

Zinpeko itzulpen edo interpretaziorako gaikuntza egiaztatzen duen txartelaren luzapena, ordezpena, aldaketa edo bikoizketa eskatzen duten pertsona fisikoak dira tasa honen subjektu pasiboak.

18.4-3 artikulua.— Egiaztapena¹²⁴⁸

Tasa zerbitzua ematean egiaztatzen da, baina inskripzioa aurkezten den unean eskatu ahal da.

18.4-4 artikulua.— Kuota¹²⁴⁹

Tasaren kuota 6 eurokoa da.

18.4-5 artikulua.— Eragina¹²⁵⁰

Tasak izaera finalista du, eta, beraz, bertatik eratorritako diru-sarrerak katalana sustatzeko eta suspertzeko eskumena duen sailaren jarduketak finantzatzera lotuta daude.

¹²⁴⁴ Artikulu hau urtarrilaren 27ko 2/2014 Legearen 81. artikulua sortu zuen.

¹²⁴⁵ Kapitulu hau urtarrilaren 27ko 2/2014 Legearen 82. artikulua sortu zuen.

¹²⁴⁶ Artikulu hau urtarrilaren 27ko 2/2014 Legearen 82. artikulua sortu zuen.

¹²⁴⁷ Artikulu hau urtarrilaren 27ko 2/2014 Legearen 82. artikulua sortu zuen.

¹²⁴⁸ Artikulu hau urtarrilaren 27ko 2/2014 Legearen 82. artikulua sortu zuen.

¹²⁴⁹ Artikulu hau urtarrilaren 27ko 2/2014 Legearen 82. artikulua sortu zuen.

¹²⁵⁰ Artikulu hau urtarrilaren 27ko 2/2014 Legearen 82. artikulua sortu zuen.

XIX. TITULUA

Argitalpen eta iragarkiak

I. KAPITULUA

**Kataluniako Generalitateko Aldizkari Ofizialaren eta
Argitalpenen erakunde autonomoak kudeatutako
KGAOn iragarkiak argitaratzeagatiko tasa**

19.1-4 artikulua.— Kuota eta salbuespenak

1. Indarrean dagoen araudiak salbuesten ez dituen iragarkiak Kataluniako Generalitateko Aldizkari Ofizialean iragarkiak argitaratzeagatiko tasaren kuota 200 euroko zenbateko finkoa da iragarki bakoitzeko, eta, presazko iragarkien kasuan, 300 euroko zenbateko finkoa ezartzen da. Zenbateko horietan katalanezko edizioaren eta gaztelaniazko edizioaren argitalpenak sartzen dira.

XXV. TITULUA

**Garraioak, hirigintzaren eta itsasertzaren
antolamendua, jabari publikoa eta txostenak,
jarduketak eta administrazio-zerbitzuak**

VII. KAPITULUA

**Ekimen partikularraren ondoriozko hirigintza-planak
argitaratzeko jarduketak eta zerbitzuak emateagatiko
tasa**

25.7-1 artikulua.— Zerga-egitatea

Tasaren zerga-egitatea da ekimen partikularraren ondoriozko hirigintza-planak katalanez eta gaztelaniaz argitaratzeko jarduketak eta zerbitzuak ematea.

8.4.12.55. 10/2008 Legea, uztailaren 10ekoa, Kataluniako Kode Zibilaren oinordetzei buruzko laugarren liburuari buruzkoa¹²⁵¹

LAUGARREN LIBURUA

Oinordetzak

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

II. KAPITULUA

Oinordetza-gaitasuna

412-5 artikulua.— Oinordetza-egaitasuna

1. Hurrengoak ez dira gai oinordeko izateko:

b) Oinordetza-instrumentuaren egilespenean parte hartzen duten lekukoak, fakultatiboak, adituak eta interpreteak, bai eta testamentu itxia testamentugilearen eskariz idazten duen pertsona ere.

II. TITULUA

Testamentuzko oinordetza

I. KAPITULUA

Testamentuak, kodiziloak eta testamentu-memoriak

1. ATALA

Xedapen orokorrak

421-6 artikulua.— Testamentu-xedapenen interpretazioa

1. Testamentua interpretatzean, beharrezkoa da testamentugilearen benetako borondateari bete-betean eustea, erabilitako hitzen esanahi literalari nahitaez lotu beharrik gabe.

2. Klausula anbiguoak edo ilunak haien eraginkortasunaren alde interpretatzen dira, bata bestearekin konparatuz, eta, kontraesan konponezina badago, ez dira baliodunak haien artean funtsean aurka egiten dutenak ere. Xedapen ulertezinak formulatu gabekotzat jotzen dira.

3. Zalantzarik izanez gero, edozein zama ezartzen duten xedapenak modu murriztailean interpretatuko dira.

¹²⁵¹ BOEren 190. zenbakian, 2008ko abuztuaren 7ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-13533>

2. ATALA
Notario-testamentuak

421-11 artikulua.— Lekukoen egokitasuna

3. Egokitasun-ezaren arrazoiak, 2. apartatuan aipatzen diren pertsoneri ez ezik, testamentuan esku hartzen duten fakultatibo, interprete eta adituei ere aplikatzen zaizkie.

421-12 artikulua.— Testamentuaren hizkuntza

1. Testamentua egilesleak aukeratzen duen Kataluniako hizkuntza ofizialean idatzi beharko da.

2. Katalunian ofiziala ez den hizkuntza batean egin daiteke testamentua, baldin eta notario eskulesleak hizkuntza hori ezagutzen badu edo, ezagutzen ez badu, interprete baten aurrean eta haren esku-hartzearekin; interpretea ez da nahitaez ofiziala izango, eta testamentugileak eta notarioak adostasunez izendatuko dute. Interpretea izendatzeko erabakia presuntzioz hartzen da testamentua egilesteagatik bakarrik.

3. 2. apartatuaren kasuan, testamentua egin duenak aukeratzen duen Kataluniako hizkuntza ofizialean idatzi behar da, eta, testamentugileak eskatuz gero, kasuan kasuko hizkuntza ez-ofizialean. Esku hartu duen interpreteak sinatu egin behar du.

8.4.12.56. 16/2008 Legea, abenduaren 23koa, Neurri Fiskal eta Finantzarioei buruzkoa¹²⁵²

II. KAPITULUA Lagatako tributuak

2. ATALA

Pertsona fisikoen errentaren gaineko zerga

32. artikulua.— Zenbait erakunderi dohaintzak egiteagatiko kenkariak kuotan

Aldaketa hauek izango ditu Neurri Finantzarioei buruzko abenduaren 29ko 21/2005 Legearen 14. artikulua; aldaketok 2009ko urtarrilaren 1etik aurrera izango dituzte ondorioak:

«14. artikulua. Zenbait erakunderi dohaintzak egiteagatiko kenkariak PFEZaren kuotan.

»1. Pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren kuota osoan Autonomia Erkidegoari dagokion zatian, zerga arautzen duen estatuaren legeak ezarritako kuotako kenkarien zenbateko osoari dagokion portzentajezko murrizketarekin batera, kenkari bat aplika daiteke, Ikaskuntza Katalanen Institutuaren aldeko emarietako bakoitzeko eta katalana sustatzeko helburua duten fundazio edo elkarten aldeko emarietako bakoitzeko, baldin eta fundazio eta erakunde horiek hizkuntza-politikaren arloan eskumena duen sailak egiten duen erakunde horien zentsuan agertzen badira. Kenkariaren zenbatekoa emandako kopuruen % 15ekoa izango da, kuota oso autonomikoaren % 10eko gehieneko mugarekin.

[...].».

¹²⁵² BOErn 22. zenbakian, 2009ko urtarrilaren 26ko alean, argitaratua.

8.4.12.57. 18/2008 Legea, abenduaren 23koa, Hornidura Elektrikoaren Bermeari eta Kalitateari buruzkoa¹²⁵³

II. KAPITULUA

Energia elektrikoaren horniduraren bermea eta kalitatea

4. artikulua.— Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen eskubideak eta betebeharrak

2. Kontsumitzaileek eta erabiltzaileek, instalazioko nahiz beste batzuetako hornidura orokorraren kalitatea ez narriatzeko, neurri zuzentzaile hauek hartu behar dituzte beren instalazioetan:

4. Kontsumitzaileek eta erabiltzaileek eskubidea dute lege honetan aipatzen den informazio guztia katalanez eskuratzeko.

5. artikulua.— Enpresen eskubideak eta betebeharrak

3. Energia elektrikoa banatzeko Katalunian dauden instalazioen enpresa banatzaile titularrek honako eskubide eta betebeharrak dituzte:

g) Katalanez izatea lege honetan kontsumitzaile eta erabiltzaileei eta Generalitateko Administrazioari buruz aipatzen den informazio guztia.

¹²⁵³ BOEren 22. zenbakian, 2009ko urtarrilaren 26ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2009-1259>

8.4.12.58. 1/2009 Legea, otsailaren 12koa, Kataluniako Lehiaren Agintaritzari buruzkoa¹²⁵⁴

Bosgarren xedapen gehigarria.— Beste organismo batzuekiko hitzarmenak

Kataluniako Lehiaren Agintaritzak hitzarmenak egin ditzake beste organismo batzuekin lehiaren arloan Europako Batzordeak hartutako erabakien eta dagoeneko ez dagoen Lehiaren Defentsarako Auzitegiaren eta Lehiaren Batzorde Nazionalaren Kontseiluaren ebazpenen katalanezko bertsioak egiteko, bai eta lehiari buruzko txostenak eta azterlanak katalanera itzultzeko ere.

¹²⁵⁴ BOEren 74. zenbakian, 2009ko martxoaren 27ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2009-5084>

8.4.12.59. 12/2009 Legea, uztailaren 10ekoa, Hezkuntzari buruzkoa¹²⁵⁵

HITZAURREA

[...]

Arrazoi kultural eta zibikoak kultura erkide batekin identifikatutako herritartasun katalana eratzeko borondateak bultzatzen ditu, non katalana gizarteratzeko oinarritzko faktorea izango den.

[...]

Beste alde batetik, eskola-instituzioak bizirik mantendu ditu herrialdeko hizkuntza eta tradizioak, batez ere askatasun demokratikorik gabeko uneetan. Horregatik guztiagatik, Kataluniak pedagogian eta hezkuntza-berrikuntzan esperientzia aberatsa du gaur egun, elkarre-sare zabal eta askotarikoa du, eta hainbat hezkuntza-ekimen gauzatzen dira zentro publiko eta titulartasun pribatuko zentro ugarritan.

[...]

Hala, Hezkuntzari buruzko Legeak Estatututik eratorritako hizkuntza-araubidea ere garatzen du, eta Estatutuaren 143.1 artikulua ezartzen du Generalitati dagokiola berezko hizkuntzaren arloko eskumen eksklusiboa; horrenbestez, hezkuntza-sistemaren hizkuntza-araubidea zehaztu dezake, betiere katalanaren hizkuntza-normalizazioa bermatzeko. Horrela, Estatutuaren 35.2 artikulua araberara, zeinak arautzen baitu Kataluniako hezkuntza-sistema, eskola-ume guztiei bermatzen die, irakaskuntzari ekitean haiek duten ohiko hizkuntza edozein dela ere, katalana eta gaztelania ahoz eta idatziz behar bezala ezagutzeko egin beharra eta eskubidearen egikaritzea.

Lege honek indartu egin nahi ditu katalanaren garrantzia eta haren ikaskuntza, katalana berezko hizkuntza eta gizarteratzeko faktorea den aldetik, eta eskoletan eleaniztasuna indartzearen aldeko apustua egin nahi du, betiere gutxienez hirugarren hizkuntza baten ikaskuntza-maila ona bermatzeko, estatutuaren 44.2 artikuluan ezarritakoaren arabera.

Kataluniak berezko identitatea osatzen duten kultura eta hizkuntza ditu. Kataluniako hezkuntza-sistemak bide eman behar du Katalunian sustraitzea iratzarri eta indartzeko. Norberarena ezagututa soilik ireki daiteke beste errealitate batzuetara, eta haien berezitasunak aitortu.

[...]

Legeak hezkuntzaren antolaketa eta curriculumaren hedapena ere garatzen ditu hezkuntza-etapa eta -modalitate guztietan: Haur Hezkuntza; Lehen Hezkuntza; Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza; Batxilergoa; Lanbide Heziketa; hizkuntzen, arteen eta kirolaren irakaskuntzak, eta helduen hezkuntza.

[...]

Premisa horietan oinarrituta, Hezkuntzari buruzko Legeak arau-multzo koherentea, osoa eta etorkizun-ikuspegia duena proposatzen du, eta:

¹²⁵⁵ BOEren 189. zenbakian, 2009ko abuztuaren 6ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2009-13038>

[...]

– Irakaskuntzaren eremuan hizkuntza-araubidea arautzeko printzipio orokorrak finkatzen ditu, eta hizkuntzen ikaskuntza, irakaskuntza eta ebaluaziorako Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuko gaitasun-mailak zehazten ditu.

II. TITULUA

Kataluniako hezkuntza-sistemaren hizkuntza-araubidea

9. artikulua.— Hizkuntza-araubidea

1. Hezkuntza-sistemaren hizkuntza-araubidea titulu honetan ezarritako printzipioek eta Generalitateko Gobernuak emandako erregelamenduzko garapen-xedapenek eraentzen dute.

2. Gobernuari dagokio, 53. artikuluaaren arabera, hizkuntzen irakaskuntzaren curriculuma zehaztea, zeinak barne hartzen baititu helburuak, edukiak, ebaluazio-irizpideak eta ordutegi-esparruaren erregulazioa.

10. artikulua.— Hizkuntza ofizialak jakiteko eskubidea eta eginbeharra

1. Curriculumek, derrigorrezko hezkuntza amaitzean, katalana eta gaztelania hizkuntza ofizialak erabat menderatzen direla bermatu behar dute, betiere hizkuntzak ikasteko, irakasteko eta ebaluatzeko Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuaren arabera.

2. Hezkuntza-sisteman bi hizkuntza ofizialetako bat jakin gabe sartzen diren ikasleek eskubidea dute hizkuntza-laguntza espezifikoa jasotzeko. Zentroek harrera pertsonalizatua eman behar diete heldu berri diren ikasleei, eta, bereziki, hizkuntza-arreta, katalanez ikasten hasi ahal izateko. Era berean, zentroek behar diren jarduerak programatu behar dituzte ikasle guztiek bi hizkuntza ofizialen ezagutza arian-arian hobetzen dutela bermatzeko, eta bat etortzeko hizkuntza-laguntzako ekintza akademikoen eta zentroko irakasleen eta gainerako langileen hizkuntza-praktiken artean.

3. Gobernuak lanbide-heziketako irakaskuntzetarako eta araubide bereziko irakaskuntzetarako onetsitako curriculumek, hizkuntzen irakaskuntzan izan ezik, bermatu behar dute ikasleek irakaskuntzaren berezko hizkuntza-gaitasun instrumentala eta lanbide-eremukoa eskuratuko dituztela.

4. Gobernuak erraztu behar du eskolan ez dauden biztanleek katalana ezagutzeko eskubidearen egikaritzea, bai eta biztanleok katalana ezagutzeko duten eginbeharra ere; helburu horri begira, katalanaren irakaskuntza-eskaintza nahikoa bermatu behar du, Estatutuaren 6.2 artikuluan ezarritakoarekin bat etorriz.

11. artikulua.— Katalana, irakasteko eta ikasteko hizkuntza

1. Katalana, Kataluniako berezko hizkuntza den aldetik, hezkuntza-sistemako irakaskuntza-hizkuntza eta ikaskuntza-hizkuntza gisa erabili ohi den hizkuntza da.

2. Hezkuntza-jarduerak, ahozkoak zein idatzizkoak, material didaktikoa eta testuliburuak, bai eta curriculumaren arloak, ikasgaiak eta moduluak ebaluatzeko jarduerak ere, normalean katalanez egin behar dira, salbu eta gaztelar hizkuntza

eta literatura, eta atzerriko hizkuntza irakasgaien kasuan, hark eragotzi gabe 12. eta 14. artikuluetan ezarritakoa.

3. Ikasleak ezin dira zentroka edo gela-taldeka banandu bakoitzaren ohiko hizkuntzaren arabera.

4. Ikasleek lehen irakaskuntza hasten duten ikasturtean, ohiko hizkuntza gaztelania duten ikasleen gurasoek edo tutoreek eska dezakete, matrikulatzeko unean, eta sailak ezarritako prozeduraren arabera, seme-alabek hizkuntza horretan jasotzea hizkuntza-arreta indibidualizatua.

12. artikulua.— Atzerriko hizkuntzak

1. Gobernuak onetsitako curriculumek gutxienez atzerriko hizkuntza baten irakaskuntza barne hartu behar dute, ikasleek entzuteko, irakurtzeko, elkarriketak egiteko, hitz egiteko eta idazteko gaitasunak eskura ditzaten, betiere hizkuntzen ikaskuntza, irakaskuntza eta ebaluaziorako Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuaren arabera.

2. Hizkuntza-proiektuak zehaztu behar du, sailaren aginduen arabera, atzerriko zein hizkuntza irakasten den atzerriko lehen hizkuntza gisa, eta zein edo zeintzuk bigarren hizkuntza gisa.

3. Hizkuntza-proiektuak irizpideak ezar ditzake curriculumeko edukiak eta beste hezkuntza-jarduera batzuk atzerriko hizkuntzetako batean emateko. Lehenengo kasuan, sailaren baimena behar da.

13. artikulua.— Irakasleen, hezkuntza-arretako profesionalen eta administrazio eta zerbitzuetako langileen hizkuntza-gaitasuna

1. Zentro guztietako maisu-maistrek eta irakasleek eskatzen zaien titulazioa izan behar dute, eta egiaztatu egin behar dute, erregelamendu bidez zehazten den moduan, bi hizkuntza ofizialak menderatzen dituztela, betiere bi hizkuntzak behar bezala erabili ahal izateko, ahoz zein idatziz, irakaslanean ari direnean. Maisu-maistrek eta irakasleek, beren eginkizunak egikaritzean, normalean katalana erabili behar dute, bai irakaskuntza- eta ikaskuntza-jardueretan, bai zentroaren eremu orokorrean.

2. Sailak behar diren neurriak hartu behar ditu irakasleen hizkuntza-gaitasuna eguneratzeko, eta katalanaren eta katalanezko irakaskuntza erraztuko duten tresna didaktikoak sortzea eta erabiltzea sustatu behar du.

3. Hezkuntza-zentroetako hezkuntza-arretako profesionalek eta administrazio eta zerbitzuetako langileek katalana eta gaztelania ezagutu behar dituzte, betiere haiei dagozkien eginkizunak egikaritzean bi hizkuntzak behar bezala erabiltzeko moduan egon daitezen. Sailak mekanismoak eta baldintzak ezarri behar ditu ziurtatu ahal izateko Hezkuntza Administrazioako langile ez-irakasleek katalana eta gaztelania ezagutu eta menderatzen dituztela.

14. artikulua.— Hizkuntza-proiektua

1. Zentro publikoek eta funts publikoen sostengua duten zentro pribatuek, hezkuntza-proiektuaren barruan, hizkuntza-proiektu bat egin behar dute, zentroan hizkuntzak zelan landu behar diren zehazteko.

2. Hizkuntza-proiektuak barne hartu behar ditu zentroko irakaskuntzari eta hizkuntzen erabilerari buruzko aspektuak, eta horien artean honako hauek agertu behar dute:

- a) Katalana irakaskuntza-hizkuntza eta ikaskuntza-hizkuntza gisa tratatzea.
- b) Gaztelania irakasteko eta ikasteko prozesua.
- c) Atzerriko hizkuntzei buruzko aukerak.
- d) Hizkuntzen irakaskuntza-prozesua, oro har zein banaka, zentroko errealitate soziolinguistikora egokitzeko irizpide orokorrak.
- e) Hezkuntza-arloko jarraitutasuna eta koherentzia, hizkuntza-erabilerei dagokienez, eskola-zerbitzuetan eta ikasleen guraso-elkarteez antolatutako jardueretan.

15. artikulua.— Hizkuntzan murgiltzeko programak

1. Sailak, katalanak erreferentziako hizkuntza eta gizarte-kohesiorako faktore gisa funtziona dezan, hizkuntzan murgiltzeko hezkuntza-estrategiak ezarri behar ditu, irakaskuntza eta ikaskuntza-hizkuntza gisa modu intentsiboan erabiliko dela bermatzeko. Estrategia horiek definitzeko, kontuan hartu behar dira errealitate soziolinguistikoa, ikasleen hizkuntza edo hizkuntzak eta gaztelaniaren irakaskuntza-prozesua.
2. Zentroek hizkuntzan murgiltzeko programen ezaugarrietara egokitu behar dituzte ordutegiak, betiere etapan eman beharreko hizkuntza-arloen ordu-kopurua kontuan hartuta.

16. artikulua.— Katalana, Kataluniako Hezkuntza Administrazioaren hizkuntza ofiziala

1. Katalana, Kataluniako berezko hizkuntza den aldetik, Hezkuntza Administrazioaren hizkuntza ere bada.
2. Hezkuntza Administrazioak eta zentroek katalana erabili behar dute, normalean, bai barne-harremanetan, bai euren artean dituzten harremanetan, bai Kataluniako administrazio publikoekin, Kataluniako gainerako hizkuntza-domeinuekin eta haien mendeko ente publikoekin dituzten harremanetan ere. Katalanak ere ohiko hizkuntza izan behar du sailak kontratatutako zerbitzuak emateko.
3. Zentroen barne-araubideko administrazio-jarduketak normalean katalanez egin behar dira, hargatik eragotzi gabe Hizkuntza Politikari buruzko Legean ezarritakoa.
4. Zentroek katalanez eman behar dute dokumentazio akademikoa, hargatik eragotzi gabe Hizkuntza Politikari buruzko Legean ezarritakoa. Estatuko Administrazioan edo Kataluniako hizkuntza-eremutik kanpoko autonomia-erkidego batean eragina izan behar duen dokumentazio akademikoak elebiduna izan behar du, katalanez eta gaztelaniaz.
5. Hizkuntza ez-ofizialak komunikazioetan erabil daitezke, heldu berriei harrera egiteko. Kasu horretan, idazkiekin batera katalanez idatzitako jatorrizko testua aurkeztu behar da, eta hori izango da beti lehentasunezko bertsioa.

17. artikulua.— Arango irakaskuntza-zentroetako hizkuntza-araubidea

- 1.¹²⁵⁶ Okzitania, Aranen aranera deiturikoa, lurralde horretako berezko hizkuntza da, Estatutuaren 6.5 artikulua araberara, eta, beraz, Arango irakaskuntza-zentroetan erabili ohi den irakaskuntza eta ikaskuntza-hizkuntza da.

¹²⁵⁶ Adierazten da ezen 1. apartatua konstituzioaren arabera dela baldin eta Konstituzio Auzitegiaren 2019ko apirilaren 11ko 51/2019 epaiaren 5.d) oinarri juridikoaren arabera interpretatzen

2. Titulu honetan Kataluniako irakaskuntzaren berezko hizkuntza gisa katalana aipatzen den guztietan, okzitanierara zabaltzen da Arango hezkuntza-zentroetarako.

3. Arango irakaskuntza-zentroetako hizkuntza-proiektuek, era berean, katalanaren presentzia egokia bermatu behar dute, bai eta derrigorrezko hezkuntza amaitzean ikasleek katalana eta gaztelania erabat menderatzea ere.

4. Arango irakaskuntza-zentroetako irakasleen eta gainerako langileen hizkuntza-gaitasunari buruzko aipamenak okzitanierara zabaltzen dira.

5. Titulu honetako xedapenak, baldin eta hizkuntzan murgiltzeko programei badagozkie, hizkuntza-arreta indibidualizatuari badagozkio eta Hezkuntza Administrazioaren hizkuntzari badagozkio, xedapenok okzitanierara egokitu egin behar dira Aranen, betiere okzitaniera Arango berezko hizkuntza eta Katalunian ofiziala baita, Estatutuak esleitzen dion izaera hori duen aldetik.

18. artikulua.— Katalanaren erabilera eta sustapena

1. Kultura-adierazpen publikoetan katalanak duen komunikazio-izaera agerian uzteko, irakaskuntzako zentro publikoetan eta funts publikoekin sostengatutako irakaskuntzako zentro pribatuetan katalanak ohiko adierazpidea izan behar du kanpo-proiektzioko jardueretan.

2. Gizarte-kohesioa eta irakaskuntzan eta katalanaren erabileran hezkuntza-jarraitutasuna lortzeko, irakaskuntzako zentro publikoek eta funts publikoekin sostengatutako irakaskuntzako zentro pribatuek beren jarduketak koordinatu behar dituzte inguruko instituzioekin eta erakundeekin.

3. Gobernuak kanpoko irakaskuntza-zentroak sustatu eta babestu behar ditu, kultura eta hizkuntza katalanaren nazioarteko proiektzioaren esparrurik zabalenean, eta haiei sostengua ematen lagundu behar du, batez ere historia-, hizkuntza- eta kultura-arloko loturak dituzten lurraldeetan.

4. 3. apartatuan aipatzen diren irakaskuntza-zentroak sustatzeko, Gobernuak lankidetzak akordioak formalizatu ahal izango ditu zentro horiek dauden lurralde eta herrialdeetako instituzio eta erakundeekin, eta, hala badagokio, gai horri buruzko hitzarmenak sinatzeko proposatu ahal izango dio estatuari.

III. TITULUA

Hezkuntza-erkidegoa

VI. KAPITULUA

Hezkuntza aisialdian

40. artikulua.— Gizarte- eta hezkuntza-arloko planak eta programak

2. Hezkuntza-administrazioek lankidetzak akordioak bultzatu behar dituzte, ingurumarian hezkuntza-ekintzak elkarrekin bultzatzeko. Jarduketa horiek lehentasuna izan behar dute herritarren elkarbizitza eta parte-hartzea eta katalanaren erabilera indartzea, betiere ikasle guztiek bi hizkuntza ofizialak ezagutzeko eta erabiltzeko aukera berdina dituztela bermatzeko.

IV. TITULUA

Kataluniako Hezkuntza Zerbitzua

II. KAPITULUA

Eskolatzea eta doakotasun-bermeak

47. artikulua.— Sartzeko lehentasun-irizpideak

7. Lehentasun-irizpideek ez dute inoiz diskriminaziorik ekarriko ikaslearen edo haren familiaren jaiotza, arraza, sexu, erlijio, iritzi, hizkuntza edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonalengatik.

V. TITULUA

Irakaskuntzen antolamendua

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

51. artikulua.— Irakaskuntzaren antolaketa

Ordenamenduaren arabera, hezkuntza-sistemak irakaskuntza hauek biltzen ditu:
f) Hizkuntzen irakaskuntza.

52. artikulua.— Curriculumuma

2. Curriculumuma, besteak beste, honako helburu hauek lortzera bideratuta dago:

c) Ikasleek herrialdeko ezaugarri sozialak, kulturalak, artistikoak, ingurumenekoak, geografikoak, ekonomikoak, historikoak eta linguistikoak ezagutzea lortzera, baita beste herri eta erkidego batzuk ezagutzea lortzera ere.

d) Ikasleek komunikazio-trebetasun onak, mintzamen eta ahozko ulermen egokiak, idatzizko adierazpena eta irakurmena eta hizkuntza berriak menderatzea lortzera.

II. KAPITULUA

Araubide orokorreko irakaskuntzak

56. artikulua.— Haur Hezkuntza

5. Haur Hezkuntzaren lehen zikloan malgutasun-neurriak hartu behar dira, betiere haurren eta familien beharrezanetara egokitu ahal izateko, eta antolaketa-, funtzionamendu- eta aholkularitza-eredu batzuk hartu behar dira, betiere familiek seme-alaben hazkuntzan eta hezkuntzan duten erantzukizun nagusia lan-bizitzarekin bateratu ahal izateko. Haur Hezkuntzako lehen zikloko curriculumak honako aspektu hauekin zerkusia duten hezkuntza-edukiak izan behar ditu ardatz: haurren mugimenduaren garapena, haien gorputz-kontrola, haien komunikazioaren eta hizkuntzaren lehen adierazpenak, elkarbizitzarako eta gizarte-harremanetarako oinarritzko jarraibideak, eta haurren ingurune hurbilaren aurkikuntza.

6. Gobernuak Haur Hezkuntzako bigarren zikloko curriculumak zehaztu behar du, irakaskuntza-zentroak autonomia pedagogikorako tarte zabala izan dezan, betiere lehen irakaskuntza zentroaren hezkuntza-proiektuarekin bat etor dadin eta ingurunera egokitu dadin. Curriculumak lagundu egin behar die ikasleei beren burua segurtasun eta ongizate emozionala duten pertsonen gisa identifikatzeko gaitasunak garatzen, beren buruarekin eta besteekin harreman afektiboak izaten, ingurunea ezagutzen eta interpretatzen, lengoaien bidez komunikatzeko, adierazteko eta ulertzeko trebetasunak garatzen, ikasteko tresnak eskuratzen eta autonomia pertsonala arian-arian garatzen, eta atzerriko hizkuntza batera lehen hurbilketa bat egiten.

57. artikulua.— Oinarrizko hezkuntza

4. 11. eta 17. artikuluetan ezarritakoari kalterik egin gabe, katalanaren, okzitaniaren, gaztelaniaren eta atzerriko hizkuntzen irakaskuntzak arreta berezia jaso behar du oinarrizko hezkuntzan. Etapa hori amaitutakoan, ikasleek komunikazio-gaitasun sendoa lortu behar dute, hizkuntza ofizialak normaltasunez eta zuzen erabili ahal izateko eta zentroak hezkuntza-proiektuan zehaztu dituen ahozko eta idatzizko mezuak atzerriko hizkuntzetan ulertu eta igorri ahal izateko.

61. artikulua.— Batxilergoa

7. Sailak beharrezko neurriak hartu behar ditu Batxilergoan hizkuntzaz kanpoko irakasgaiak atzerriko hizkuntzan eman daitezkeen errazteko eta zentro guztietako ikasleek jendaurreko adierazpen-maila ona zenbait hizkuntzatan lortu dutela bermatzeko.

III. KAPITULUA

Araubide bereziko irakaskuntzak

1. ATALA

Hizkuntzen irakaskuntzak

64. artikulua.— Hizkuntzen irakaskuntzak

1. Hizkuntzen irakaskuntzen helburua ikasleak hizkuntza desberdinen komunikazio-erabilerarako gaitzea da, hezkuntza-sistemaren ohiko etapak alde batera utzita.

2. Hizkuntzen irakaskuntzak arautuak edo ez-arautuak izan daitezke. Irakaskuntza arautuek ziurtagiri homologatuak lortzera bideratzen dute, ordenamenduan zehazten diren mailetan antolatzen dira, eta hezkuntza presentzialaren, hezkuntza erdipresentzialaren eta hezkuntza ez-presentzialaren modalitateetan eskaintzen dira.

3. Hizkuntzen irakaskuntza arautuak hizkuntza-eskola ofizialetan eta zentro publiko eskuordetuetan ematen dira, zeinak horretarako haien mende dauden. Oinarrizko mailari dagozkion hizkuntzen irakaskuntza arautuak ere zentro pribatu baimenduetan eman daitezke, betiere ziurtagiri homologatuak lortzeari buruz erregelamendu bidez zehazten denari kalterik egin gabe.

4. Gobernuari dagokio hizkuntzen irakaskuntza arautuetako mailen curriculumak zehaztea, eta hizkuntza-eskola ofizialek, zentro publiko eskuordetuek eta zentro pribatu baimenduek bete beharreko betekizunak zehaztea.

5. Hezkuntza Administrazioak ebaluazio- eta homologazio-proben ezaugarriak arautu behar ditu hizkuntzen jakite-mailaren egiaztagiria lortzeko.

IV. KAPITULUA

Helduen hezkuntza

69. artikulua.— Helduen hezkuntzaren xedea eta eremua

2. Helduen hezkuntza-programek eta horiei dagozkien prestakuntza-ekintzek, gutxienez, eremu hauek izan behar dituzte:

b) Lanbide arteko gaitasunak eskuratzeko hezkuntza; horren barruan sartzen dira informazioaren eta komunikazioaren teknologietako prestakuntza eta hizkuntzen irakaskuntza.

c) Kohesio eta partaidetza sozialerako hezkuntza, zeinak hartzen baititu etorkin helduei prestakuntza-harrera ematea, hizkuntza ofizialetarako eta atzerriko hizkuntza baterako hastapenak, informazioaren eta komunikazioaren teknologietarako hastapenak, eta oinarritzko gaitasunak eskuratzeko estrategiak erabiltzen gaitzea.

VI. TITULUA

Irakaskuntzako zentroak

II. KAPITULUA

Zentroen antolaketa pedagogikorako irizpideak

81. artikulua.— Zentroen antolaketa pedagogikorako irizpideak, hezkuntza-beharrizan espezifikokoak dituzten ikasleei arreta emateko

5. Hezkuntza-beharrizan espezifikokoak dituzten ikasleei dagokienez, betiere ikasleok berandu sartu badira, Hezkuntza Administrazioak baliabideak eta neurriak ezarri eta eman behar dizkie zentroeiei hizkuntza ofizialen ezagutza edo oinarritzko gaitasun instrumentalak ebaluatzeko, bai eta harrera-neurriak hartu ere.

84. artikulua.— Berrikuntza pedagogikoko proiektuak

1. Sailak pedagogia- eta curriculum-berrikuntzako proiektuak garatzeko ekimenak erraztu behar ditu, baldin eta ekimenok helburu badute sustatzea ikasteko gaitasuna, trebetasun eta ahalmen pertsonalak, ikasle guztien eskola-arrakasta, hezkuntza-jardueraren hobekuntza eta Kataluniako hezkuntza-zerbitzua ematen duten zentroen hezkuntza-proiektuaren garapena, eta sailak bereziki erraztu behar ditu ikerketa eta berrikuntza-proiektuak, betiere ikasleek ikaskuntzarako eta ezagutzarako behar duten informazio- eta komunikazio-teknologiaren erabilerarekin lotuta, eta ikasleak eleaniztasunean prestatzearekin lotuta. Proiektuak zentro bati edo gehiagori buruzkoak izan daitezke, eta, hala badagokio, unibertsitatearekin, sektore ekonomikoekin edo beste antolakunde batzuekin lotura izan dezakete.

III. KAPITULUA

Hezkuntza-zerbitzuak eta zentroei laguntzeko zerbitzuak

86. artikulua.— Hezkuntza-zerbitzuak

3. Hezkuntza-zerbitzuen eginkizunak dira, kasuan-kasuan erregelamendu-mailako arau bidez zehazten denaren arabera:

c) Arreta berezia ematea ikasle heldu berrien edo gizartetik baztertuta geratzeko arriskua dutenen eskolatzeak hizkuntza-integrazioaren eremuan ondorioak dituen egoerei.

VII. TITULUA

Irakaskuntzako zentrozen autonomia

I. KAPITULUA

Printzipio orokorrak eta hezkuntza-proiektua

91. artikulua.— Hezkuntza-proiektua

4. Hezkuntza-proiektuak, gutxienez, osagai hauek eduki behar ditu:

e) II. tituluko zehaztapenen arabera, inguruko errealitate soziolinguistikoan oinarrituta zehazten den hizkuntza-proiektua.

II. KAPITULUA

Kataluniako hezkuntza-zerbitzua ematen duten zentrozen autonomia

97. artikulua.— Autonomia pedagogikoaren eremua

3. Kataluniako hezkuntza-zerbitzua ematen duten zentroek tutoretza-ekintzaren, hizkuntza-proiektuaren eta hezkuntza-konpromisoko gutunaren ezaugarri espezifikoak zehaztu behar dituzte.

VIII. TITULUA

Zentroetako irakasleak eta gainerako profesionalak

II. KAPITULUA

Irakasleak prestatzea

109. artikulua.— Hasierako prestakuntza

2. Irakasleen hasierako prestakuntzak honako hauek bildu behar ditu: lege honen printzipioen esparruan hezkuntza-sistemak dituen erronkei aurre egiteko gaikuntza egokia; ezagutzak eskuratzea eta lanbide-gaitasunak eta -jarrerak garatzea, zeinen

artean baitaude diziplinen edukiak eta aspektu psikopedagogikoak modu orekatuan menderatzea, atzerriko hizkuntza bat nahiko ezagutzea, informazioaren eta komunikazioaren teknologiak menderatzea, eta Kataluniako instituzioak eta kultura ezagutzea.

III. KAPITULUA

Irakaskuntzako funtzio publikoaren antolamendua

113. artikulua.— Irakasle espezialistak

Salbuespen gisa, lanbide-heziketako irakaskuntzetako, arte-irakaskuntzetako, goi-mailako arte-irakaskuntzetako, hizkuntza-irakaskuntzetako edo kirol-irakaskuntzetako modulu edo ikasgai jakin batzuk emateko, lan-araubidean edo administrazio-araubidean kontratatu ahal izango dira, irakasle espezialista gisa, beren kualifikazioaren eta hezkuntza-sistemaren beharizanen arabera, lan-eremuan jarduten duten eta nahitaez tituludunak izan behar ez duten profesionalak. Kirol-irakaskuntzen kasuan, irakaskuntzoi dagokien kualifikazioa egiaztatu behar da, Kiroleko Lanbideak egikaritzeari buruzko apirilaren 23ko 3/2008 Legean ezarritakoaren arabera. Hizkuntzen irakaskuntzak eta goi-mailako arte-irakaskuntzak emateko, Europar Batasuneko kide ez diren estatuetaiko profesionalak kontrata daitezke.

114. artikulua.— Lanpostuak irakasleen plantilletan egituratzea

2. Generalitateko irakasle-plantillek eduki hau izan behar dute, gutxienez:

b) Irakasleen kidegoak edo lanbide-kategoriak, eta plazak betetzeko eskatzen diren betekizun espezifikokoak; horien artean sartu behar dira irakaskuntzako espezialitatea edo espezialitateak, katalanaren ezagutza eta, hala badagokio, zentroaren hezkuntza-proiektuaren arabera, titulazio espezifikoa edo egiaztatutako prestakuntza.

IV. KAPITULUA

Irakasleak hautatzea eta funtzionarioen kidegoetan sartzeara

119. artikulua.— Irakaskuntzako funtzio publikoan sartzeko sistema

2. Lehiaketa-fasean, besteak beste, honako merezimendu hauek balioetsiko dira: prestakuntza akademikoa, aurretiazko irakaskuntza-erperientzia eta atzerriko hizkuntzak menderatzen direla egiaztatzea. Oposizio-fasean, berriz, honako aspektu hauek balioetsiko dira: aukeratutako irakaskuntza-espezialitateari buruzko berariazko jakintzak izatea, irakaskuntzarako gaitasuna, eta irakaskuntza-jardunerako beharrezkoak diren teknikak menderatzea. Praktikaldiak bide ematen du izangaien gaitasun profesionalen garapen-maila balioesteko.

5. Katalanaren ezagutza nahikoa eta egokia egiaztatu behar da, bai ahozko adierazpenari dagokionez, bai idatzizkoari dagokionez, betiere hizkuntzen ikaskuntza, irakaskuntza eta ebaluaziorako Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuaren C2 mailari dagozkion gaitasunen arabera, eta esparru beraren B2 mailari dagokion gaitasun-maila egiaztatu behar da atzerriko hizkuntzen ezagutzari dagokionez, betiere atzerriko hizkuntzen espezialitatean sartzeko eskatzen den mailari kalterik egin gabe.

6. Oposizioko probak katalanez egiten dira, hargatik eragotzi gabe erregelamendu bidez hizkuntza-espezialitateetan sartzeko zehaztu daitezkeen salbuespen partzialak, eta Kataluniako instituzioei eta kulturari buruzko ezagutzak jaso behar dituzte.

121. artikulua.— Hezkuntzako ikuskatzaileen kidegoan sartzea

3. Oposizio-fasean proba bat egin behar da, zeinean balioesten baitira ezagutza pedagogikoak, administrazio-ezagutzak eta hezkuntza-legeriari buruzkoak, bai eta ezagutza eta teknika espezifikoak ere; gainera, katalana nahiko eta egoki ezagutzen dela egiaztatu beharko da, bai ahoz, bai idatziz, baldin eta aurretik hori egiaztatu ez bada, .

V. KAPITULUA

Irakasle-lanpostuak betetzea

123. artikulua.— Xedapen orokorrak

4. Irakasleen lanpostuak betetzeko edozein prozeduratan destinoa lortzeko, katalana ezagutzen dutela egiaztatu behar dute, bai ahoz, bai idatziz, betiere erregelamenduz ezarritako baldintzetan.

VI. KAPITULUA

Irakaskuntzako karrera profesionala

132. artikulua.— Senior kategoria gorena

Kataluniako Generalitateko maisu-maistren kidegoaren eta irakasle teknikoaren kidegoaren barruan, eta kidego horietako bakoitzeko plaza-kopuruaren % 30eko gehieneko muga globalarekin, irakaskuntzako karrerak bide ematen die kidego berean irakaskuntzako lau gradu pertsonal lortu dituzten funtzionario irakasleei senior kategoria gorenera heltzeko. Kategoria hori lortzeko, horretarako deitutako hautaketa-prozesu bat gainditu behar da; prozesu horretan, balioespen-batzordeak egiaztatu behar ditu izangaiek irakaskuntzan eta prestakuntzan dituzten merezimenduak, haien irakasjarduera eta haiek espezialitatean dituzten ezagutzak; gainera, izangaiek katalanaren ezagutza nahikoa eta egokia dutela egiaztatu behar dute, bai ahozko adierazpenean, bai idatzizko adierazpenean, baldin eta aurretik hori egiaztatu ez badute. Senior kategoria gorena eskuratzeak eskubidea ematen du hari dagokion ordainsari-osagarria jasotzeko, eta kategoria hori irakaskuntza-merezimendu espezifiko gisa balioesten da merezimendu-lehiaketa publiko guztietan.

IX. TITULUA

Irakaskuntzako zentroyen zuzendaritza eta gobernu

I. KAPITULUA

Titulartasun publikoko irakaskuntza-zentroyen gobernu

142. artikulua.— Zuzendaria

5. Zuzendaritzako eta lidergo pedagogikoko eginkizun hauek dagozkio zuzendariari:

c) Hezkuntza-konpromisoaren gutuna, hizkuntza-proiektua, eta tutoretza, hezkidetzaren eta inklusio-planteamenduak aplikatzen direla ziurtatzea, bai eta zuzendaritza-proiektuan jasotako zentroko hezkuntza-proiektuaren gainerako hezkuntza-planteamendu guztiak ere.

d) Zentroaren jardueretan katalana hezkuntzako, administrazioko eta komunikazioko komunikazio-hizkuntza izango dela bermatzea, II. tituluaren eta zentroaren hizkuntza-proiektuan xedatutakoaren arabera.

X. TITULUA

Hezkuntzaren administrazio

II. KAPITULUA

Administrazioek hezkuntza-arloan dituzten eskumenak

161. artikulua.— Aranerako araubide berezia

Arango Kontseilu Nagusiari dagokio, Arango araubide berezia arautzen duen legeak zehazten dituen eskumeneren esparruan:

e) Gobernuak eskuordetzen dizkion ahalak egikaritzea, Arango irakaskuntza-zentroyen hizkuntza-araubideari buruz 17. artikuluan xedatutakoa erregelamendu bidez garatzeko.

IV. KAPITULUA

Elkarlana beste administrazio, organismo eta instituzio batzuekin

167. artikulua.— Katalanez hitz egiten duten beste lurralde batzuetako administrazioekiko harremanak

Sailak lankidetzaren sustatu behar du Kataluniarekin berezko hizkuntza partekatzen duten lurraldeetako hezkuntza-administrazioekin. Era berean, sailak elkarlanean jardun behar du katalanez hitz egiten duten lurraldeetako hezkuntza-erakundeekin.

¹²⁵⁷Hogeita hamahirugarren xedapen gehigarria.— Sailburu titularra gaitzea curriculum jakin batzuk ezartzeko.

Indarrean dagoen araudia eta 53.1 artikulua arabera curriculum zehazteko Gobernuari dagozkion eskumenak alde batera utzi gabe, sailburu titularra gaitu egiten da, agindu baten bidez, honako curriculum hauek ezar ditzan:

b) Hizkuntza-eskola ofizialetako irakaskuntzen curriculum.

Azken xedapenetako lehenengoa.— Toki-enteak

2. Sailak aurrekontu-partidak gaitu behar ditu, beharrezkoak eta nahikoak diren baliabideekin, toki-enteekin egindako hitzarmenetan hartutako konpromisoak finantzatu ahal izateko, betiere Haur Hezkuntzako bigarren zikloari, derrigorrezko hezkuntzari, Batxilergoari, hasierako lanbide-prestakuntzako programei, Lanbide Heziketari, hezkuntza bereziari, hizkuntzen edo kirolen irakaskuntzei edo Kataluniako hezkuntza-zerbitzuaren ekitatea eta kalitatea hobetzeko adostu daitezkeen beste batzuei dagokienez.

¹²⁵⁷ 2023rako neurri fiskalak, finantzarioak, administratiboak eta sektore publikoko neurriei buruzko martxoaren 16ko 3/2023 Legearen 48. artikulua gehitutako xedapena (BOE, 102. zenbakia, 2023ko apirilaren 29ko alea).

8.4.12.60. 16/2009 Legea, uztailaren 22koa, Gurtza Zentroei buruzkoa¹²⁵⁸

HITZAURREA

[...]

[...] Konstituzioaren 16. artikulua, gainera, ezartzen du elkarlan-harremanek egon behar dutela botere publikoen eta erlijio-konfesioen artean. Era berean, nabarmentzekoak dira Europar Batasunaren Oinarrizko Eskubideen Gutunaren 10., 21. eta 22. artikulua, zeinek zaintzen baitituzte pentsamendu-, kontzientzia- eta erlijio-askatasuna, diskriminaziorik eza, eta Europar Batasunaren kultura-, erlijio- eta hizkuntza-aniztasunarekiko errespetua; baita Hiriko Giza Eskubideak Babesteko Europako Gutuna ere, zeinaren 3. artikulua ezartzen baitu udal-agintaritza guztiek herritar guztientzat bermatu behar dutela kontzientzia- eta erlijio-askatasuna; izan ere, udal-agintariak, beharrezko arauen bidez, beharrezko ekintzak egin behar dituzte eskubide hori bermatzeko, eta zaindu behar dute ghettorik sor ez dadin. [...]

[...]

¹²⁵⁸ BOEren 198. zenbakian, 2009ko abuztuaren 17ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2009-13568>

8.4.12.61. 1/2009 Legegintzako Dekretua, uztailaren 21ekoa, Hondakinak arautzen dituen Legearen testu bategina onesten duena¹²⁵⁹

HITZAURREA

[...]

Hondakinen arloko Kataluniako araudia aldatu egin da, betiere Europar Batasuneko araudian eta Estatuko eta Kataluniako araudietan egindako legegintza-jarduera hori kontuan hartuta. Hala ere, 6/1993 Legean egindako aldaketak partzialak izan dira, eta, horren ondorioz, legean erabilitako hizkuntza ez da bakarra izan; izan ere, aldatu diren artikuluetan, hizkuntza Estatuko eta Europar Batasuneko xedapen berrietara egokitu da, eta, hizkuntza aldatu ez den kasuetan, 1993. urtean erabilitako hizkuntzari eutsi zaio. Hori dela eta, ikusten da termino bat baino gehiago erabiltzen dela kontzeptu bera aipatzeko, edo termino batek esanahi desberdinak dituela legean zehar.

Horregatik guztiagatik, legearen xedapenak harmonizatzeko agindua bete da, eta legearen zenbait artikuluren idazketa berrikusi da, betiere erabilitako hizkuntza bateratzeko eta legearen irakurketa sistematikoa egin ahal izateko, haren espirituekin bat ez datorren interpretaziorik ez egiteko.

Legearen hizkuntzaren harmonizazio hori Estatuko oinarrizko araudian eta Europar Batasuneko araudian xedatutakoa kontuan hartuta egin da; izan ere, Europar Batasuneko araudi hori, esan bezala, 6/1993 Legean sartu da, Parlamentuak onetsitako aldaketen bidez, eta ordenamendu juridikoan sartu da, 11/2000 Legearen bidez, zeinak, haren izenburua gorabehera, arautzen baitu zein den Generalitateko Gobernuaren jarduna hondakinen kudeaketan.

Horrela, kontuan izan behar da, Estatuko oinarrizko araudiaren eta Europar Batasuneko araudiaren arabera, hondakin orok kudeaketa kontrolatua izan behar duela. Hondakinak kudeatzeko bideak honela sailkatzen dira: balorizazio-eragiketak eta ezabatze-eragiketak. Kontzeptu horiek definizioen 3. artikuluan 15/2003 Legearen bidez sartu baziren ere, termino horiek ez daude modu uniformearen artikuluetan zehar, 1993. urteko hizkuntza erabiltzen jarraitzen baita, eta horrek testua ulertzea zailtzen du.

¹²⁵⁹ BOEren 262. zenbakian, 2009ko urriaren 30eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2009-17181>

**8.4.12.62. 2/2009 Legegintzako Dekretua,
abuztuaren 25ekoa, Errepideei buruzko
Legearen testu bategina onesten duena¹²⁶⁰**

**IV. TITULUA
Erabilera- eta babes-araubidea**

**I. KAPITULUA
Bideen jabari publikoa eta babes-eremuak mugatzea**

42. artikulua.— Publizitatea eta informazio- eta adierazpen-kartelak

5. Informazio-kartelen eta haien elementu funtzionalen forma, kolore, neurri eta zehaztapen linguistikoak Generalitatek ezartzen dituen irizpideetara egokitu behar dira, betiere gai honetan aplikagarria den araudi orokorrarekin bat etorritz.

¹²⁶⁰ BOEren 264. zenbakian, 2009ko azaroaren 2ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2009-17315>

8.4.12.63. 19/2009 Legea, azaroaren 26koa, Laguntza-txakurrak dituzten Pertsonen Ingurunerako Irispideari buruzkoa¹²⁶¹

HITZAURREA

[...]

Nazioartean, Desgaitasuna duten pertsonen eskubideei buruzko Nazio Batuen Nazioarteko Konbentzioak, 2006ko abenduaren 13an New Yorken sinatuak eta Estatuak Estatuko Aldizkari Ofizialean 2008ko apirilaren 21ean argitaratutako tresna baten bidez berronetsiak, 9. artikuluan arautzen du jendeari irekitako edo erabilera publikoko instalazioen eta zerbitzuen irisgarritasuna, desgaitasuna duten pertsonak modu independentean bizi ahal izan daitezen. Ondore horietarako, konbentzioak agintzen du estatuak neurri egokiak hartu behar dituztela pertsona horiek, gainerako baldintza berberetan, ingurune fisikora, garraiora, informaziora eta komunikaziora, eta jendearentzat irekita dauden edo erabilera publikoak diren beste zerbitzu eta instalazio batzuetara irispidea izango dutela ziurtatzeko. Konbentzioak, era berean, estatuak eskatzen die neurri egokiak har ditzatela, besteak beste, giza edo animalia bidezko laguntza-motak eta bitartekariak eskaintzeko, gidariak, irakurgailuak eta zeinu-hizkuntzaren interprete profesionalak barne, eraikinetara eta jendaurreko beste instalazio batzuetara sartzea errazteko.

[...]

¹²⁶¹ BOEren 309. zenbakian, 2009ko abenduaren 24ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2009-20771>

8.4.12.64. 24/2009 Legea, abenduaren 23koa, *Síndic de Greuges* buruzkoa¹²⁶²

HITZAURREA

[...]

Legearen bigarren artikulua, *Síndic de Greuges*en izaera eta jardun-printzipioak definitzen dituenak, ezartzen du ezen instituzioaren titular-karguari *síndic de greuges* edo *síndica de greuges* izena eman dakiokela, gizonezko batek edo emakumezko batek egiten duen kontuan hartuta; horrenbestez, bi izendapen horien balio juridikoa zehazten da, biak ere guztiz baliokideak baitira. Horrela, legeak hizkuntzaren erabilera ez-diskriminatzaileekin bateragarri egiten du Estatutuak pertsonen eskubide eta askatasunak babestu eta defendatzeaz arduratzen den Generalitate instituzioa izendatzeko erabiltzen duen izendapena.

[...]

VIII. TITULUA

Torturaren eta bestelako tratu edo zigor krudel, anker edo apalesgarrien prebentzioa

I. KAPITULUA

Torturaren eta Bestelako Tratu edo Zigor Krudel, Anker edo Apalesgarrien Prebentziorako Kataluniako Agintaritza

73. artikulua.— Elkarrizketak

1.¹²⁶³ *Síndic de Greuges*ek, Torturaren eta Bestelako Tratu edo Zigor Krudel, Anker edo Apalesgarrien Prebentziorako **Kataluniako Agintaritza den aldetik** dituen eginkizunak egikaritzuz, elkarrizketak izan ditzake askatasunaz gabetuta dauden pertsonekin, lekukorik gabe, eta, beharrezkoa izanez gero, interprete baten laguntzarekin, bai eta informazio egokia eman diezaiokela uste duen beste edozein pertsonaren laguntzarekin ere, askatasunaz gabetuta dauden gunetatik egokitzen jotzen dituen bulegoetan.

¹²⁶² BOEren 15. zenbakian, 2010eko urtarrilaren 18ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-735>

¹²⁶³ Konstituzio Auzitegiak, 2015eko martxoaren 5eko 46/2015 epaiaren bidez, adierazi zuen ezen letra lodiz dagoen tartekia konstituzioaren aurkakoa dela, eta deuseztatu egin zuen.

8.4.12.65. 10/2010 Legea, maiatzaren 7koa, Etorkinak eta Kataluniara Itzulitakoak hartzeari buruzkoa¹²⁶⁴

HITZAURREA

II. Zerbitzua iristeko eskubidearen titulartasuna

[...]

Generalitatek mota horretako zerbitzu bat arautzeko duen eskumenaren oinarria eskumen eskusiboa ematen duten tituluetan datza. Lehenengoa da etorkinen lehenengo harreraren arloko eskumen eskusiboa, Autonomia Estatutuaren 138.1 artikulua a) letrak finkatua. Beste eskumen eskusibo batzuk ere aipatu behar dira, hala nola katalanaren erabilera edo gizarte-zerbitzuak, zeinak ezarrita baitaude Estatutuaren 143.1 eta 166.1 artikuluetan, hurrenez hurren. [...]

[...]

III. Europar Batasunaren harrera-politikaren esparruan

[...]

[...] Lege hau, adibidez, oinarritzen da Europar Batasuneko estatu kideetako administrazioen harrera-programek oro har hiru osagai nagusi dituztela dioen eskuliburuak egiten duen egiaztapenean; izan ere, hauek dira hiru osagai nagusiok: hizkuntzaren irakaskuntza, orientazio zibikoko ikastaroak, eta lan- eta lanbide-prestakuntza.

[...]

Aipagarria da, mugarri gisa, 2003ko ekaineko Tesalonikako Europako Kontseilua, non Europar Batasuneko estatuburuek eta gobernuburuek akordatu baitzuten zeinen garrantzitsua den lankidetzaren programak, esperientzia-trukeak eta Batasunaren eremuko integrazioari buruzko informazioa gauzatzea elkarrekiko ikaskuntzarako. Akordio horren ondorioz, eta Europako herrialdeetako immigrazio-ministerio arduradunek antolatutako mintegi batzuetatik abiatuta, Europako Batzordeko Justizia, Askatasun eta Segurtasuneko Zuzendaritza Nagusiak, 2004ko azaroan, eskuliburuak aurkeztu zuen politikak formulatzeko arduradunen eta profesionalen integrazioari buruz; eskuliburu horrek, besteak beste, harreraren arloko praktika onak eta gomendioak biltzen ditu. Lege hau, adibidez, oinarritzen da Europar Batasuneko estatu kideetako administrazioen harrera-programek oro har hiru osagai nagusi dituztela dioen eskuliburuak egiten duen egiaztapenean; izan ere, hauek dira hiru osagai nagusiok: hizkuntzaren irakaskuntza, orientazio zibikoko ikastaroak, eta lan- eta lanbide-prestakuntza. Eta garrantzitsua da, era berean, Europar Batasunean etorkinak integratzeko politikarako oinarritzeko printzipio erkideetako laugarrena aipatzea; printzipio horiek Europar Batasuneko Justizia eta Barne Gaietarako Ministroen Kontseiluak onetsi zituen 2004ko azaroaren 19an, eta Europako Kontseiluak bere egin zituen urte bereko abenduaren 16an eta 17an. Printzipio horrek baieztatzen du harrera-gizarteko hizkuntzaren,

¹²⁶⁴ BOEren 139. zenbakian, 2010eko ekainaren 8ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-9107>

historiaren eta instituzioen oinarritzko ezagutza ezinbestekoa dela integrazioarako, eta etorkinak oinarritzko ezagutza hori eskuratzeko gaitzea funtsezkoa dela integrazioak arrakasta izan dezan. Eta gaineratzen du ezen oinarritzko ezagutza horren garrantzia islatzen dela estatu kideek sarrerako programetan jartzen duten gero eta enfasi handiagoan.

IV. Harrera eta integrazioa

[...]

Ildo horretan, legeak ez du eremu bakoitzeko (hezkuntza, osasuna, hizkuntza-irakaskuntza, lana eta abar) eskubideen zerrendarik egin nahi, hori lege sektorialetako bakoitzaren zati baita, eta, hala badagokio, etorkizunean eman daitekeen integrazio-lege baten parte; izan ere, lege hori Autonomia Estatutuak ere zehazten du. Lege horrek berezko duen eskubide sektoriala arautzen du, hau da, harrera-zerbitzu bat jasotzeko eskubidea, legean bertan definitzen diren baldintzetan eta edukietan.

V. Erantzukizun partekatua eta eskumenak

[...]

Horrela, Itunak integrazioarako oinarritzko tresnatzat hartzen ditu harrera-gizartearen ezagutza, laneratzea eta hizkuntzaren ezagutza.

2/2009 Lege Organikoak, abenduaren 11koak, atzerritarrek Espainian dituzten eskubide eta askatasunei eta atzerritar horiek gizarteratzeari buruzko urtarrilaren 11ko 4/2000 Lege Organikoa erreformatzen duenak, aitortzen du ezen autonomia-erkidegoek txostenak egiten parte hartu behar dutela etorkinen integrazioa egiaztatzeko, gizarteratzeko, laneratzeko eta kulturako programen jarraipenaren bidez, dela sustraitzeagatiko baimenak emateko, dela nazionalitatea emateko ekarpen gisa. Harrera-zerbitzuan parte hartu izanaren egiaztapena integrazio-ahaleginaren adierazleetako bat da, eta eraginkorra da administrazio-prozedura horietan, indarrean dagoen legeriaren arabera. Immigrazioarako Itun Nazionalaren 41.1 apartatuko a), b) eta c) letretan ezarritako neurriek dagoeneko xedatzen dute Generalitatek parte har dezala integrazioari buruzko egitateak zehazten eta egitate horiek egiaztatzen, araudiak hala eskatzen duen kasuetan. Horrela, Itunak integrazioarako oinarritzko tresnatzat hartzen ditu harrera-gizartearen ezagutza, laneratzea eta hizkuntzaren ezagutza.

I. TITULUA

Harrerari buruzko xedapen orokorrak

I. KAPITULUA

Xedea, definizioak, sistema eta printzipioak

1. artikulua.— Xedea eta helburua

2. Lege honen helburuak hauek dira: etorkinen eta Kataluniara itzulitakoen autonomia eta aukera-berdintasuna sustatzea, bai eta hori eragozten duten oztupoak kentzea ere, batez ere oinarritzko hizkuntza-gaitasun faltagatik eta gizartea eta ordenamendu juridikoa ez ezagutzeagatik, betiere berdintasun-printzipioa gauzatzeko eta gizarte-kohesio handiagoa lortzeko.

II. KAPITULUA

Lehen harrerako zerbitzua

8. artikulua.— Egitura eta edukiak

c) Hauek dira prestakuntza-ekintzen gutxieneko edukiak:

Oinarrizko hizkuntza-gaitasunak.

9. artikulua.— Oinarrizko hizkuntza-gaitasunak

1. Lehen harrerako zerbitzua eskuratzeko eskubidearen titularrak, Kataluniako gizartean integratzeko prozesuan zehar, oinarrizko hizkuntza-gaitasunak lortu behar ditu katalanez eta gaztelaniaz.

2. Lehen harrerako zerbitzuak katalanean oinarrizko gaitasunak eskuratzeko behar diren prestakuntza eta bitartekoak eskaini behar dizkie zerbitzu hori eskuratzeko eskubidearen titularrei, baldin eta ez katalanez ez badakite eta Hizkuntza Normalizaziorako Partzuergoaren bidez egin ahal bada.

3. Erregelamendu bidez ezarri behar da lortu behar den gutxieneko erreferentzia-maila, betiere Europako Kontseiluak ezarritako Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuan aipatutako hizkuntza-gaitasunei dagokienez.

4.¹²⁶⁵ Katalana, Kataluniako berezko hizkuntza den aldetik, harrera- eta integrazio-politikak kudeatzeko hizkuntza erkidea da. Prestakuntzaren eta informazioaren komunikazio-hizkuntza ere bada, herrialdean erabat integratzeko oinarrizko tresna. Horretarako, lehen harrerako zerbitzuek eskaintzen duten hizkuntza-ikaskuntza katalanean oinarrizko gaitasunak eskuratzearekin hasten da.

5. Lehen harrerako zerbitzuak, katalanezko prestakuntza amaitu ondoren, gaztelaniazko oinarrizko gaitasunak eskuratzeko prestakuntza eskaini behar die *katalanezko oinarrizko gaitasunak eskuratu dituzten pertsonei*,¹²⁶⁶ hala eskatzen badute edo behar badute.

11. artikulua.— Kataluniako gizartea eta haren esparru juridikoa ezagutzea

Lehen harrerako zerbitzua eskuratzeko eskubidearen titularrek oinarrizko ezagutza praktikoak lortzeko aukera izan behar dute honako eremu hauetan:

a) Kataluniaren, erroldatuta dauden udalerriaren eta eskualdearen funtsezko ezaugarriak, betiere gizarte, aisialdi, kultura, geografia eta historiako aspektuei eta errealitate soziolinguistikoari dagokienez, bai eta Estatuaren eta Europar Batasunaren funtsezko ezaugarriak ere.

12. artikulua.— Zerbitzuaren beste aspektu batzuk

1. Lehen harrerako zerbitzuaren informazio- eta prestakuntza-ekintzek honako hauek bete behar dituzte:

¹²⁶⁵ Konstituzio Auzitegiak 2017ko uztailaren 4ko 87/2017 epaiaren bidez adierazi zuen apartatu hau konstituzioaren arabera dela baldin eta epai beraren 11 c) oinarri juridikoaren arabera ulertzen bada.

¹²⁶⁶ Konstituzio Auzitegiak 2017ko uztailaren 4ko 87/2017 epaiaren bidez adierazi zuen goian nabarmendutako tartekia konstituzioaren aurkakoa zela eta deuseztatu egin zuen.

d) Informazio- eta prestakuntza-ekintzetan, katalanaz gain, zerbitzuaren erabiltzaileen berezko hizkuntzak erabiltzea, beharrezkoa denean, eta hizkuntzok material didaktikoetan ere sartzea, betiere horretarako prestatutako gomendioei eta protokolo teknikoiei jarraituz.

2. 10. eta 11. artikuluetan aipatzen diren edukiak partzialki transmititu daitezke katalanaren irakaskuntza-moduluen bidez.

III. KAPITULUA

Harrera espezializatuko programak eta enpresen eta beste erakunde batzuen erantzukizuna

15. artikulua.— Harrera espezializatuko programak

2. Harrera espezializatuko programak, gutxienez, honako eremu hauetan onetsi behar dira: osasuna, hezkuntza, helduen prestakuntza, justizia-administrazioa, zigor-betearazpeneko zerbitzuak (helduen zein gazte-justiziaren eremuan), gizarte-zerbitzuak, haurrak eta nerabeak, barnealdea, hizkuntza-politika, tributuzerbitzuak, herritarren arreta, enplegua, funtzio publikoa, unibertsitateak, turismoa, kultura eta komunikabideak.

Lehenengo xedapen gehigarria.— Arango Kontseilu Nagusiaren eskumenak

2. Arango Kontseilu Nagusiak erregelamendu bidez ezarri behar du bere lurraldean lehen harrerako zerbitzua emanez lortu behar den araneraren ezagutza-maila, bai eta zerbitzu horrek hiru hizkuntza ofizialak erabiltzeko lehentasun-hurrenkera ere, katalanerako aurreikusten den moduan.

8.4.12.66. 14/2010 Legea, maiatzaren 27koa, Haur eta Nerabeen Eskubide eta Aukerei buruzkoa¹²⁶⁷

I. TITULUA

Administrazio publikoen xedapen orokorrak, printzipio gidariak eta jarduketak

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Haur eta nerabeei buruzko arauak interpretatzea

2. Botere publikoek lege hau interpretatu eta aplikatu behar dute sexu bietako haurren eta nerabeen arteko desberdintasunean berdintasuna bermatuz, diskriminazio sexista ezabatzeko, bai eta hurrengo arrazoiak oinarri hartutako diskriminazioa ezabatzeko ere: jatorria, kolorea, hizkuntza, erlijioa, iritzi politikoa edo beste mota batekoa, etnikoa edo soziala, maila ekonomikoa, baldintza fisikoak, psikikoak edo sentzorialak, osasun-egoera, jaiotza, sexu-orientazioa edo norberaren edo gurasoen edo legezko ordezkarien beste edozein tasun pertsonal.

II. KAPITULUA

Printzipio gidariak

9. artikulua.— Diskriminaziorik eza

1. Botere publikoek berdintasun-printzipioa bermatu behar dute, eta haurrenganako eta nerabeenganako diskriminazioa ezabatzea hurrengo arrazoiak oinarri direla-eta: arraza, sexua, hizkuntza, erlijioa, iritzi politikoa edo beste mota batekoa, jatorri nazionala, etnikoa edo soziala, maila ekonomikoa, baldintza fisikoak, psikikoak edo sentzorialak, osasun-egoera, jaiotza, sexu-orientazioa edo norberaren edo gurasoen edo legezko ordezkarien beste edozein tasun pertsonal.

II. TITULUA

Haur eta nerabeen eskubideak

X. KAPITULUA

Publizitatea eta komunikabide sozialak, eta ikuskizunak

59. artikulua.— Haur eta nerabeentzako publizitatea

1. Gobernuak eta Kataluniako Ikus-entzunezkoen Kontseiluak, ikus-entzunezko baliabideen eremuan, haur eta nerabeen eskubideak behar bezala babesteko,

¹²⁶⁷ BOEren 156. zenbakian, 2010eko ekainaren 28ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-10213>

erregelamendu bidez finkatu behar dituzte Kataluniako lurraldean zabaldutako publizitatearen mugak, betiere publizitatea pertsona horientzat egiten denean, eta bereziki honako printzipio hauek hartuko dira kontuan:

b) Haur eta nerabeentzako produktu baten prestazioak eta erabilera era ulergarrian erakutsi behar dira, betiere errealitatera egokituz, eta, horretarako, haur eta nerabeen garapen-mailari egokitutako hizkera erraza erabiliko da.

8.4.12.67. 17/2010 Legea, ekainaren 3koa, Zeinu-hizkuntza Katalanari buruzkoa¹²⁶⁸

HITZAURREA

Zeinu-hizkuntza katalana da zeinuak egiten dituzten Kataluniako gorren eta gor-itsuen hizkuntza. Keinu eta ikusmen bidezko hizkuntza naturala da, eta gorrek eta gor-itsuek erabiltzen dute lehen mailako hizkuntza-sistema gisa. Munduko edozein lekutako zeinu-hizkuntzen kasuan bezala, hizkuntza oso gisa ez zen aitortu XX. mendearen bigarren erdira arte, batez ere hura erabiltzen zuten pertsonen gizarte-diskriminazioarengatik eta hizkuntzalariek haien ezaugarriak ez ezagutzeagatik.

Gorren elkarte-mugimenduen emantzipazio-korrontearen eta hizkuntza-ikerketaren emaitzen ondorioz, zeinu-hizkuntzen erabiltzaileen eskubideak pixkanaka onartzen hasi ziren; izan ere, hizkuntza-ikerketa hark zeinu-hizkuntzen zuzenbide osoko hizkuntzen izaera frogatu zuen.

2005eko ekainetik, zeinu-hizkuntza katalanak bilduta du oinarritzko gramatika; gramatika horrek, lehendik zeuden zenbait material lexikografikorekin eta hizkuntza-ikerketako lan batzuekin batera, zeinu-hizkuntza katalanaren corpusaren deskripzioaren hasiera markatzen du eta hizkuntza hori arautzeko oinarri gisa balio behar du.

Kataluniako Hezkuntza Administrazioak tradizio luzea du jada haur gorrentzako ahozko hezkuntza-modalitatearen edo hezkuntza-modalitate elebidunaren arteko aukera askeko eskaintzan. Ildo horretan, gogorarazi behar da Katalunian haur gorrentzako irakaskuntzak esperientzia aitzindariak dituela, Bartzelonako Gor-mutuen Udal Eskola, esaterako (1800-1802).

Nabarmendu behar da ezen Katalunian zeinu-hizkuntza komunikabide gisa erabiltzen duten pertsonen zeinu-hizkuntza katalana erabiltzen dutela, hau da, zeinu-hizkuntzan ez da gertatzen lurralde berean hitz egiten diren ahozko hizkuntzen pareko elebitasun-erregimenik.

Bestalde, kontuan izan behar da gor guztiek ez dutela zeinu-hizkuntza erabiltzen komunikatzeko, eta, batez ere, ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiltzen dituztela. Hala, zeinu-hizkuntza erabiltzen duten gorrak edo zeinu-erkidego gorrak aipatzen ditugu, batez ere zeinu-hizkuntzan komunikatzen diren gorren kolektiboaz ari garenean; oralistak, berriz, aipatzen ditugu, ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiliz komunikatzen diren gorrak aipatzen ditugunean.

Autonomia Estatutuaren 50.6 artikulua ezartzen du zeinu-hizkuntza katalanaren erabilera bermatzea dela politika publikoen printzipio gidaria. Manu horrekin, Estatutua, Valentziako Erkidegoko Autonomia Estatutuarekin batera, zeinu-hizkuntza, kasu honetan katalana, babestea arautzen duen estatuko lehenengo lege-testua da. Gainera, estatutu-mailarekin egiten du, eta horrek, Finlandiarekin eta Portugalekin batera, zeinu-hizkuntzaren lege-babesean jartzen du buru.

¹²⁶⁸ BOEren 156. zenbakian, 2010eko ekainaren 28ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-10216>

Era berean, Hezkuntzari buruzko uztailaren 10eko 12/2009 Legearen 81. eta 176. artikuluek hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleen arretari egiten diote erreferentzia.

Aurretik ere, Kataluniako Parlamentuak borondatea erakutsi zuen zeinu-hizkuntza katalana babesteko eta zabaltzeko. 1993ko otsailaren 17an, Zeinu-hizkuntza Erabiltzeko Zailtasunak Aztertzeko Batzordea eratu zen; batzorde horrek gai horretako erakunde, espezialista eta aditu guztiak hartu zituen agerraldian, eta 1993ko azaroaren 25eko bilkuran itxi zituen bere lanak, hizkuntza horri buruzko azken gomendio batzuk eginez. 1994ko ekainaren 30ean, azterlan-batzorde horren gomendioen ondorioz eta parlamentu-talde guztien ekimen bateratu batean oinarrituta, Parlamentuaren Osoko Bilkurak aho batez onetsi zuen 163/IV ebazpena, zeinu-hizkuntza katalanaren ezagutza sustatzeari eta hedatzeari buruzkoa.

Europako Kontseiluak zeinu-hizkuntza aipatzen du, Gutxiengo Nazionalen Eskubideei buruzko 2001eko 1492 Gomendioaren esparru orokorrean. 12.XIII artikuluan, Europako Kontseiluko Parlamentu Batzarrak Europar erabiltzen diren zeinu-hizkuntzei Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutunak ematen duen babesaren antzekoa emateko eskatu du, eta estatu kideei eskatzen die, ahal dela, gomendio bat har dezaten. Gogoratu behar da, era berean, Hizkuntza Eskubideen Adierazpen Unibertsalak ezartzen duela hizkuntza guztiek izan behar dituztela eginkizun guztietan garatzeko behar diren baldintzak.

2003ko martxoaren 17an, beste urrats bat egin zen zeinu-hizkuntzak hizkuntza osotzat hartzeko. Europako Kontseiluko Parlamentu Batzarraren 1598 Gomendioak, zeinu-hizkuntzak estatu kideetan babesteari buruzkoak, aitortzen du zeinu-hizkuntzek Europako kultura-aberastasunaren adierazgarri gisa duten balioa, eta baieztatzen du zeinu-hizkuntzak Europako hizkuntza- eta kultura-ondarearen elementu direla. Era berean, esplizituki komunikabide natural eta osotzat hartzen ditu zeinu-hizkuntzak, eta hizkerari buruz hitz egiteari uzten dio eta zeinu-hizkuntzari buruz hitz egiten hasten da. Azkenik, Ministroen Batzordeari gomendatzen dio estatu kideei adre eman diezaiela beren lurraldeetako zeinu-hizkuntzak formalki aitortu dituzten; interpreteak presta dituzten; gorrei eskaini diezaietela ahozko hezkuntza-modalitatea edo zeinu-hizkuntza darabilen modalitate elebiduna askatasunez hauta dezaten; gor helduei zeinu-hizkuntza irakasten saia daitezten; bigarren hezkuntza orokorrean zeinu-hizkuntzari buruzko prestakuntza sar dezaten; zeinu-hizkuntza heda dezaten telebista-programen bidez; lan didaktikoak susta dituzten, eta, oro har, herritarrak sentibera dituzten zeinu-hizkuntzarenganako.

Beste alde batetik, Nazio Batuen Erakundeak, 1993ko abenduaren 20ko 48/96 Ebazpenean, hauek aipatzen ditu: haur gorren hezkuntza-, familia- eta erkidego-eremuetan zeinu-hizkuntza erabiltzearen komenigarritasuna, eta zeinu-hizkuntzak interpretatzeko zerbitzuak emateko beharra.

Era berean, gor-itsuen eskubideei buruzko Europako Parlamentuaren 1/2004 Adierazpenak adierazten du ezen gor-itsuek Europar Batasuneko gainerako herritarren eskubide berak izan beharko lituzketela. Eskubide horiek estatu kide bakoitzari egokitutako legeriaren bidez bermatu behar dira, eta legeria horrek, besteak beste, laguntza pertsonalizatua jasotzeko eskubidea jaso behar du.

Estatuaren eremuan, abenduaren 2ko 51/2003 Legeak, desgaitasuna duten pertsonen aukera-berdintasunari, diskriminaziorik ezari eta irisgarritasun unibertsalari buruzkoak, beren-beregi xedatu zuen zeinu-hizkuntza eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautu behar zirela. Abiagune hartatik

hasita burura heldu zen 2007. urtean, abenduaren 5eko 27/2007 Legea onetsi zenean; izan ere, lege horrek Espainiako zeinu-hizkuntzak aitortu zituen, eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautu zituen. Diziplina anitzeko testua da, zeinak arautzen baitu, zeinu-hizkuntzen erabilera ez ezik, gorren eta gor-itsuen komunikaziorako laguntza-bitartekoen erabilera ere —pertsona horiek zeinugileak izan, zein oralistak izan—; laguntza-bitartekook, berriz, bide eman behar diete pertsona haiei komunikazio-oztopoak gainditzeko, eta bermatu behar diete informazioa, komunikazioa eta oinarrizko zerbitzu publikoak berdintasun-baldintzetan iristeko aukera. Lege horrek, era berean, ahozko hizkuntza edo zeinu-hizkuntza aukeratzeko askatasunaren printzipio orokorra aitortzen du. Era berean, espainiar zeinu-hizkuntzaren inguruko hizkuntza-manuak jasotzen ditu (ikaskuntza, hezkuntza, Espainiar Zeinu-hizkuntzaren Hizkuntza Normalizaziorako Zentroa sortzea). Beste alde batetik, eta zeinu-hizkuntza katalanari dagokionez, legez aitortzen du hizkuntza hori badela, baina ez du arautzen, zeren berariaz zehazten baitu, 1. artikuluan, Kataluniako Generalitatek duela eskumena hizkuntza hori lege eta erregelamendu bidez arautzeko. Azkenik, eta ez garrantzi txikiagokoa, oinarrizko araudia du gor edo gor-itsu zeinugileen edo gor edo gor-itsu oralisten parte-hartzeari, aukera-berdintasunari eta irisgarritasunari buruz; horretarako, alde batetik, espainiar zeinu-hizkuntzaren erabilera arautzen du, eta zeinu-hizkuntza katalanaren erregulaziora igortzen du, eta, beste aldetik, gorren eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzen ditu.

Katalunian, 2007ko apirilaren 11n, Parlamentuak aho batez onetsi zuen 32/VIII Ebazpena, zeinak Gobernuak esplizituki babestu baitzuen lege-proiektu bat egiteko ekimenean zeinu-hizkuntza katalana aitortu eta sustatze aldera; ekimen hori 2007ko martxoaren 8an jendaurrera atera zuen Gobernuako presidenteordeak. Ebazpen horren arabera, hizkuntza-eremua bera arautu behar duen testua egiteko lanei ekin zitzaien, eta irisgarritasunaren arloko legeria orokorrerako utzi ziren aspektu hauek: hizkuntza horren erabilera, eta gorrek eta gor-itsuek komunikaziorako irispidea izango dutela bermatzeko komunikaziorako laguntza-bitartekoak.

Legean zuzenean interesa duten pertsonen parte-hartzea eta entzunaldia bermatzeko, hau da, zeinu-hizkuntza katalana komunikabide gisa erabiltzen duten pertsonen, hizkuntza horren interpretazioa egiten duten profesionalen eta haren araupetzea zaindu behar duten zientzialarien parte-hartzea eta entzunaldia bermatzeko, Presidenteordetza Sailak lantalde bat eratu zuen, Hizkuntza Politikarako Idazkaritzak zuzendua eta lehen aipatutako eremuetan gor zeinugileen erkidegoko erakunde ordezkatzailerak direnek osatua; hauek dira eremuok: zeinu-hizkuntza katalanaren erabiltzaileak; haur gor zeinugileen gurasoak; zeinu-hizkuntza katalanaren interpreteak, eta Ikaskuntza Katalanen Institutua.

Lantalde hori 2007. eta 2008. urteetan batzartu zen, erregulazio-proposamenak egiteko, elkarrekin eztabaidatzeko eta adostasunez testu bat lortzeko; izan ere, testu hori Gobernuak 2008ko azaroan jendaurreko informazioan jarri zuen. Nabarmendu behar da ezen, jendaurreko informazioaren izapide horretan, lehen aldiz, testua zeinu-hizkuntzan ere erakutsi zela Generalitatearen hizkuntza-atarian, eta ekintza gor zeinugileen erkidegoarekin koordinatu zela, erkidego horren webguneetatik ahalik eta zabalkunderik handiena egin zezaten; horren helburua hauxe izan zen: zuzenean eragindako pertsonen parte-hartze osoa bermatzea eta herritar guztiek legegintza-prozesurako irispidea izan zezaten ahalbidetzea.

Legea, beraz, lan horien, Gobernuaren bultzadaren eta Kataluniako Parlamentuak 32/VIII ebazpen horren bidez aho batez adierazitako borondatearen emaitza da, eta

lege hau ematen da Generalitatek Autonomia Estatutuaren 127. eta 131. artikuluetatik eratorritako zeinu-hizkuntza katalana arautzeko dituen berezko eskumenak egikaritzuz; Estatutuaren 50.6 artikulua manua betetzen du, eta estatuaren oinarritzko araudia (27/2007 Legea) partzialki garatzen du zeinu-hizkuntzen eremuan.

Irisgarritasunari buruzko Kataluniako legeriari dagokio Autonomia Estatutuaren 50.6 artikulua berak hizkuntza hori aukeratzen duten gorren berdintasuna lortzea ahalbidetu behar duten baldintzak bermatzeari buruz ezartzen duen manua garatzea, bai eta 27/2007 Estatuko Legea garatzea ere, betiere gorren eta gor-itsuen irisgarritasunarekin eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoekin zerikusia duten aspektuei dagokienez.

Zehazki, honako hauek dira lege honen gaiak: zeinu-hizkuntza katalana ikastea; zeinu-hizkuntza katalanaz irakastea; hizkuntza hori interpretatzeko egiaztapen profesionala ematea; instituzio akademikoa izendatzea, eta hizkuntza horrekin lotutako hizkuntza-politiketan gizartean parte hartzeko bideak aurreikustea. Legearen edukiaren eta irismenaren arabera, hizkuntza-politikaren arloan eskumena duen sailari dagokio zeinu-hizkuntza katalana Kataluniako hizkuntza-ondare gisa arautzea eta haren erregulazioa bultzatzea, eta hizkuntza horren araugintza, babesa eta zabalkundea zaintzea, hargatik eragotzi gabe gizarte-ekintzaren arloan eskumena duen sailaren bultzada, erregulazio honen eta irisgarritasunari buruzkoaren arteko loturari dagokionez.

Legeak hamaika artikulua ditu, hiru kapitulutan egituratuta. Lehenengo kapituluak legearen xedeari eta helburuei buruzko xedapen orokorrak jasotzen ditu, bai eta lege-definizioak ere. Bigarren kapituluak eskubidea bermatzen du Kataluniako administrazio publikoen eremuan zeinu-hizkuntza katalana erabiltzeko, eta hizkuntza horren ikaskuntza, irakaskuntza, ikerketa eta interpretazioa arautzen ditu. Hirugarren kapituluak, hedapenerako, araugintzarako eta parte-hartze sozialerako organoei buruzkoak, honako hauek ezartzen ditu: Generalitateko Administrazioaren eginkizunak; plangintzarako eta sustapenerako hizkuntza-politiken esleipen organikoa; zeinu-hizkuntza katalana arautzeko aginpidea, eta hizkuntza horrekin lotutako hizkuntza-politiketan parte-hartze sozialerako organo egonkor bat sortzea.

Legearen azken zatia dagokionez, lehenengo xedapen gehigarriak xedatzen du ezen komunikazioaren irisgarritasunari buruzko araudiak arautu behar dituela zeinu-hizkuntza katalanaren erabilera eta zerbitzu publikoetarako irispidean egon behar duten ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak, betiere gorren eta gor-itsuen berdintasun-baldintzak bermatzearen esparruan. Bigarren xedapen gehigarriak hezkuntza-arloan eskumena duen sailari ahalmena ematen dio erregelamendu-xedapenak eman ditzan hezkuntza-modalitate elebidunean sartzeko baldintzei buruz. Azken xedapenetako lehenengoak ahalmena ematen dio Gobernuari legea garatzeko eta betearazteko, eta azken xedapenetako bigarrenak ezartzen du noiz jarriko den indarrean legea.

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Legearen xedea

Lege honen xedea zeinu-hizkuntza katalana arautzea da, Kataluniako gor eta gor-itsu zeinugileen berezko hizkuntza-sistema den aldetik.

2. artikulua.— Legearen helburuak

Lege honen helburuak dira:

- a) Zeinu-hizkuntza katalana hizkuntza-sistematizat hartzea eta botere publikoek hizkuntza horren irakaskuntza eta babesa arautzea, betiere Autonomia Estatutuaren 50.6 artikuluekin bat etorritik.
- b) Zeinu-hizkuntza katalanaren ikaskuntza, irakaskuntza eta interpretazioa arautzea, eta organoak ezartzea eremu horretako politika publikoetan ikerketa eta sistematizaziorako, aholkularitzarako eta parte-hartze sozialerako.
- c) Emakumeen eta gizonen arteko tratua eta aukera-berdintasunaren printzipioa printzipio informatzaile gisa bermatzea, zeina integratu behar baita zeinu-hizkuntza katalana arautzen duen araudiaren interpretazioan eta aplikazioan eta bete beharrekoa baita.
- d) Zeinu-hizkuntza katalana katalanaren hizkuntza-eremuan dagoela eta haren ezagutza zabaltzea.

3. artikulua.— Definizioak

Lege honek ezartzen dituen ondorioetarako, honako definizio hauek hartuko dira oinarritzat:

- a) Zeinu-hizkuntza katalana: Kataluniako gor zeinugileen hizkuntza edo keinu- eta ikus-modalitateko hizkuntza-sistema, zeinak gor-itsuek ere erabiltzen baitituzte beren zentzumen-egoeraren arabera egokituta.
- b) Ahozko eta idatzizko hizkuntzak: idatzizko transkripzioa duten hizkuntzak edo ahozko eta entzunezko hizkuntza-sistemak.
- c) Zeinugilea: zeinu-hizkuntza katalana erabiltzen duen pertsona, ingurunearekin komunikatzeko.
- d) Zeinu-hizkuntzaren interpretea eta gidari-interpretea: zeinu-hizkuntza katalanez egindako informazioa interpretatzen eta ahozko zein idatzizko hizkuntzetara, eta alderantziz, itzultzen duten profesionalak. Gor-itsuen kasuan, komunikaziorako laguntzarako erabiltzen dituzten sistemei eta bitartekoei ere egiten die erreferentzia; izan ere, horiek komunikazioa testuinguruan jartzen duen eta mugikortasun-egoeretan gidari gisa jarduten duen ingurunearen informazioa ematen diete gor-itsuei.
- e) Hezkuntza-modalitate elebiduna: hezkuntza-proiektu bat da, zeinean elkarrekin bizi baitira zeinu-hizkuntza katalana, ikasketa-gai eta komunikazio-hizkuntza gisa eta eskola-curriculumerako irispide gisa, eta ahozko zein idatzizko hizkuntza ofizialak, zeinak ikasketa-gai ere baitira.

II. KAPITULUA

Zeinu-hizkuntza erabiltzeko, ikasteko, irakasteko, ikertzeko eta interpretatzeko eskubidea

4. artikulua.— Zeinu-hizkuntza zerbitzu publikoetan erabiltzea

Gor eta gor-itsu zeinugileek bermatuta dute zeinu-hizkuntza katalana erabiltzeko eskubidea Kataluniako administrazio publikoetan, betiere lehenengo xedapen gehigarrian aipatzen den araudiaren arabera.

5. artikulua.— Zeinu-hizkuntza katalana ikastea

1. Hezkuntza-zerbitzu publikoek haur gorren eta gor-itsuen amei, aitei edo tutoreei informazioa bermatzen diete eskolatzeko dauden hezkuntza-modalitateei buruz, betiere gurasoek zein tutoreek aske aukeratu ahal izan dezaten ahozko hezkuntza-modalitatea edo hezkuntza-modalitate elebiduna —lehenengo modalitatean ahozko hizkuntza da komunikazio-hizkuntza, eta bigarrenean, berriz, zeinu-hizkuntza katalana da komunikazio-hizkuntza—, betiere Kataluniako hizkuntza ofizialak ikastearekin batera.

2. Eskola-eremuan, zeinu-hizkuntza katalanaren ikaskuntza bermatzen da hezkuntza-modalitate elebidunean, zeinean hizkuntza hori baita irakaskuntza-hizkuntza katalanarekin batera, zeina baita hezkuntza-sistemaren berezko hizkuntza eta komunikazio-hizkuntza, eta Kataluniako gainerako ahozko eta idatzizko hizkuntza ofizialen ikaskuntza.

3. Hezkuntzaren arloko eskumenak dituen sailak, ikasketa-plan orokorren bidez, zeinu-hizkuntza katalanaren berri eman behar du, eta hizkuntza-aniztasunaren balioekiko errespetua sustatu.

4. Unibertsitateaz kanpoko goi-mailako irakaskuntzan, zeinu-hizkuntza katalanaren titulazio profesionala eduki behar da.

5. Hezkuntza Administrazioak zeinu-hizkuntza katalanaren ikaskuntza errazten die gorrei eta gor-itsuei eta, oro har, hizkuntza hori ikasi nahi dutenei.

6. artikulua.— Zeinu-hizkuntza katalanaren irakaskuntza eta ikerketa

1. Hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak, eskumena duten sailekin koordinatuta, erregelamendu bidez ezarri behar ditu irakasgaiak eta haiei dagokien ziurtagiria, betiere zeinu-hizkuntza katalana erabiltzen duten gorrekin eta gor-itsuekin lan egin behar duten irakasleek prestakuntza eta egiaztatgiri egokiak dituztela bermatzeko.

2. Hezkuntza-eskumenak dituen sailak prestakuntza-plan espezifikoak ezarri behar ditu ikasleei zeinu-hizkuntza katalanean arreta eman behar dieten irakasleentzat, bai eta prestakuntza horren ziurtagiria ere.

3. Gobernuak lehentasuna eman behar die zeinu-hizkuntza katalanari buruzko ikerketa-akordioei, Ikaskuntza Katalanen Institutuarekin eta unibertsitateekin, hargatik eragotzi gabe eremu horretan ikerketa-jarduerak egiten dituzten beste instituzio edo erakunde batzuekin ere akordioak lortzea.

7. artikulua.— Zeinu-hizkuntza katalanaren interpretazioa

1. Hezkuntza- eta lan-gaietan eskumena duten sailek ezarri behar dute zeinu-hizkuntza katalanaren interpretearen lanbide-kalifikazioa.

2. Generalitateko Administrazioak zeinu-hizkuntza katalanaren interpretazioko unibertsitate-prestakuntzaren eskaintza bultzatu behar du.

III. KAPITULUA

Zabalkunderako, araugintzarako eta parte-hartze sozialerako organoak

8. artikulua.— Zeinu-hizkuntza katalana sustatzea eta zabaltzea

1. Generalitateko Administrazioak zeinu-hizkuntza katalanaren berri eman behar du.
2. Generalitateko Administrazioak sustapena egin behar du administrazio publikoetako langileek zeinu-hizkuntza katalana ikas dezaten, betiere langileok ematen dituzten zerbitzuetan hizkuntza hori erabiltzeko eskubidea bermatze aldera.

9. artikulua.— Zeinu-hizkuntza katalanaren inguruko hizkuntza-politikaren zuzendaritza, plangintza eta sailen arteko koordinazioa

Gobernuak, hizkuntza-politikaren arloan eskumena duen sailak proposatuta, erregelamendu bidez ezarri behar du zein den organo eskuduna zeinu-hizkuntza katalana hedatu eta sustatzeko hizkuntza-politikaren sailen arteko zuzendaritza, plangintza eta koordinazioa egiteko, hargatik eragotzi gabe zeinu-hizkuntzaren erabilera arautzeko eskumena duten sailek dituzten eskumenak gor eta gor-itsu zeinugileek zerbitzu publikoak iristeko, betiere indarrean dauden araudi sektorialen eta irisgarritasun-araudien arabera.

10. artikulua.— Agintaritza arauemailea

Ikaskuntza Katalanen Institutua da zeinu-hizkuntza katalanaren hizkuntza-arauak zehazten dituen eta haren ikerketa eta sistematizazioa bultzatzen duen instituzio akademikoa.

11. artikulua.— Zeinu-hizkuntza Katalanaren Gizarte Kontseilua

1. Gobernuak Zeinu-hizkuntza Katalanaren Gizarte Kontseilua sortu behar du, zeina egongo baita 9. artikuluan aipatzen den organoaren mende; kontseilu hori aholkularitza, kontsulta era parte-hartze sozialerako organoa izango da Gobernuak zeinu-hizkuntzari buruz duen hizkuntza-politikan.
2. Gobernuak, hizkuntza-politikaren arloan eskumena duen sailak proposatuta, Zeinu-hizkuntza Katalanaren Gizarte Kontseiluaren funtzionamendua, eginkizunak eta osaera arautu behar ditu; kontseilu horrek genero-parekotasunaren irizpideei erantzun behar die karguagatik kontseilukide ez diren pertsonak izendatzeko orduan. Edozelan ere, Kontseiluaren osaerak bermatu behar du zeinu-hizkuntza katalanaren erabiltzaileen eta profesionalen elkarte profesional eta zibikoek ordezkartza egokia izango dutela.

Lehenengo xedapen gehigarria.— Araugintza osagarria

Lege honen 4. artikuluan zeinu-hizkuntza katalanaren erabilerarako ezartzen den bermea gorren eta gor-itsuen komunikaziorako irisgarritasunari buruzko araudiarekin osatzen da, zeinak arautzen baititu zeinu-hizkuntza katalana komunikabide gisa erabiltzeko baldintzak, bai eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak ere, eta, betiere, zerbitzu publikoetarako irispidea berdintasun-baldintzetan bermatzen baitie.

Bigarren xedapen gehigarria.— Hezkuntza-modalitate elebidunerako irispidea

Hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak erregelamendu bidez ezarri behar du zein diren baldintzak haur gorrek eta gor-itsuek hezkuntza-modalitate elebiduna irits dezaten, baldin eta haur horien gurasoek edo tutoreek modalitate hori aukeratu badute, 5. artikuluan xedatutakoaren arabera.

Azken xedapenetako lehenengoa.— Erregelamendu-garapena

Gobernuak beharrezko xedapenak eman eta neurri egokiak hartu behar ditu lege hau garatu eta betearazteko.

Azken xedapenetako bigarrena.— Indarrean jartzea

Lege hau Kataluniako Generalitateko Aldizkari Ofizialean argitaratu eta hilabetera jarriko da indarrean.

8.4.12.68. 20/2010 Legea, uztailaren 7koa, Zinemari buruzkoa¹²⁶⁹

HITZAURREA

I

Lege honen xedea da zinema- eta ikus-entzunezkoen industria arautzen duen arau-esparrua ezartzea, besteak beste: zinema- eta ikus-entzunezko lanen ekoizpenari, banaketari, merkaturatzeari eta erakusteari dagokienez; zinema-ondarearen sustapenari, kontserbazioari eta hedapenari lotutako aspektuei dagokienez, eta katalanez sortutako, bikoiztutako eta azpтитulatutako zinema-eskaintza sustatzeari dagokionez.

Lege hau indarrean jarri arte, Kataluniako zinematografiari buruzko araudia Zinematografiaren eta Ikus-entzunezkoen Administrazio-araubideari buruzko irailaren 28ko 267/1999 Dekretura mugatu da funtsean. Lege honen aurreko arau-esparrua osatu egin behar da Kataluniako Ikus-entzunezkoen Komunikazioari buruzko abenduaren 29ko 22/2005 Legearen zenbait manurekin, —manu horiek industria zinematografikoaren eta ikus-entzunezkoen sektorearen sustapena arautzen dute—, bai eta Hizkuntza Politikari buruzko urtarrilaren 7ko 1/1998 Legearen 28. artikularekin ere —artikulu horrek ezartzen duenez, Gobernuak katalanezko ekoizpen zinematografikoa sustatu behar du, bai eta jatorrizko adierazpena katalanezkoak ez diren filmen bikoizketa eta azpтитulazioa ere, eta produktu horien banaketa eta erakustea—. Era berean, Hizkuntza Politikari buruzko Legearen artikulua horrek bide ematen du pantailaren eta banaketaren hizkuntza-kuotak ezartzeko jatorrizkoa ez den beste hizkuntza batean banatzen eta bikoizten edo azpтитulatzen diren zinema-produktuetarako.

[...]

Batzordeak Kontseiluari, Europako Parlamentuari, Ekonomia eta Gizarte Lantaldeari eta Eskualdeetako Lantaldeari obra zinematografikoekin eta ikus-entzunezkoen sektoreko beste ekoizpen batzuekin lotutako zenbait aspektu juridikori buruz helarazitako komunikazioak (2002/C 43/04) adierazten duenez, obra zinematografikoek eta ikus-entzunezkoek zeregin garrantzitsua dutela europar identitateak eratzeko orduan, bai Europa osoan partekatutako aspektu erkideei dagokienez, bai tradizio eta historiak ezaugarritzen dituen kultura-aniztasunari dagokionez, eta garrantzi berezia ematen die kulturen eta hizkuntzen pluraltasunari eta aniztasunari.

[...]

Kulturaren eta gizartearen ikuspegitik, lege honen xedea da, alde batetik, arte-askatasuna eta sormen-askatasuna babestea eta jabetza intelektuala erabat errespetatzea, ikus-entzunezko ondarea kontserbatzea eta zabaltzea, eta, bestetik, kultura- eta hizkuntza-aniztasunaren bermeen esparruan bereziki konprometitutako jarduna, zeinak kontuan hartu behar baitu genero-ikuspegia. Gaur egun, Kataluniako zinema-merkatuak eta, neurri txikiagoan, ikus-

¹²⁶⁹ BOEren 191. zenbakian, 2010eko abuztuaren 7ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-12709>

entzunezkoen merkatuak ez dute kontsumo-ereduetan islatzen herrialdeko errealitate soziolinguistikoa.

Lehenik eta behin, Kataluniako berezko hizkuntza, gure lurraldean batez ere hitz egiten dena eta ulertzen dena, eta kulturaren eta komunikabideen zenbait sektoretan (liburua, arte eszenikoak, musika, egunkariak, aldizkariak eta ikus-entzunezko beste komunikabide batzuk) proportzio esanguratsuetan agertzen dena, gaur egun ez da modu esanguratsuan agertzen herrialdeko pantailetan, guztiz kontrakoa. Izan ere, erakutsitako katalanezko zinemak ez du eraginkortasunez bermatzen Kataluniako herritarrek zinema hori herrialdeko berezko hizkuntzan ikustea aukeratzeko duten eskubidea.

[...]

Horregatik guztiagatik, lege honek irmotasunez arautzen ditu aspektu hauek guztiak: alde batetik, herrialdeko talentu artistiko handia adierazten laguntzen dutenak, eta, bestetik, indarrean dagoen lege-esparruaren arabera, sorkuntzari lotutako jabetza-eskubideak bermatzen dituztenak, betiere kultura- eta hizkuntza-aniztasunaren ondarea eta haren babes historikoa alde batera utzi gabe. Lege honek, beraz, eskubidea bermatzen du zer obra kontsumitzen diren eta zein hizkuntzatan kontsumitzen diren benetan erabakitzeke. Era berean, berezko hizkuntzaren presentzia soziala sustatzeko behar den laguntza bermatzen du.

[...]

Lege honetan jasotako erregulazioa honako printzipio hauen arabera interpretatu eta aplikatu behar da: [...] kultura- eta hizkuntza-aniztasuna [...] eta Katalunian ekoizpen zinematografikoa eta ikus-entzunezkoa sustatzea, eta katalanez egindako eskaintza zinematografikoa sustatzea.

II

[...]

[...] eta enpresa banatzaileek Katalunian estreinatzen diren obra zinematografikoen kopia katalanez banatzeko duten betebeharra ere, eta Gobernuak lan horiek erakustea bermatzeko behar diren neurriak erregelamendu bidez ezartzeko ahalmena.

Hirugarrenik, Katalunian aretoak ustiatzen dituzten enpresa erakusleen jarduerari aplikatu beharreko xedapen orokorrak; eta, bereziki, erakusketa zinematografikoko aretoek bete beharreko betebeharrak, eta, zehazki, aretoon funtzionamendu-araubidea, ikusle-kopuruaren eta etekinen kontrolak eta administrazio publikoek egindako zinema-proiektzioak; X aretoen araubidea; Kataluniako Zinema-pantailen Sare Itundua, zeinaren lehentasuneko helburua baita laguntza ematea zinema katalan eta europarra zabaltzeko laguntza ematea, eta Katalunian kultura zinematografikoa sustatzea, eta obra zinematografikoak katalanez erakustea, dela jatorrizko bertsiotan, dela azpтитulatuta.

[...]

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Legearen xedea

Lege honen xedea da:

a) Zinemaren eta ikus-entzunezkoen industria arautzen duen arau-esparrua ezartzea, besteak beste, zinema- eta ikus-entzunezko lanen ekoizpenari, banaketari, merkaturatzeari, sustapenari, nazioarteko proiektuari eta erakusketari dagokienez, betiere ingurune digitalera migratzeko prozesuak eragindako aldaketak kontuan hartuta, Kataluniako herritarrek obra zinematografikoa katalanez edo gaztelaniaz ikustea aukeratzeko duten eskubidea bermatuz eta azpitoludun jatorrizko bertsioko obren presentzia faboratuz.

3. artikulua.— Definizioak

Lege honen ondorioetarako, honako hauek dira:

[...]

g) Ikus-entzunezko lanaren jatorrizko bertsiok: filmaketaren bertsiok gehien erabiltzen den hizkuntzaren arabera zehazten dena, betiere ikus-entzunezko lanaren elkarrizketen eta narrazioen multzoa kontuan hartuta.

II. KAPITULUA

Politika publikoen koordinazio- eta lankidetzaprintzipioak

7. artikulua.— Generalitate eta Estatuko Administrazio Orokorraren arteko lankidetzak

1. Generalitateko organo eta erakundeek, lege honek arautzen dituen eskumen eta eginkizunak egikaritzean, lankidetzan jardun behar dute kasuan kasuko estatuko organo eta erakundeekin, batez ere eremu hauetan:

a) Espainiako estatuan gaztelaniaz besteko hizkuntza ofizialetan egindako zinematografia eta ikus-entzunezkoak sustatzeko laguntzak edo kreditu espezifikoak emateko Estatuko araudiak ezartzen duen funtsa, Kataluniako hizkuntza ofizialei dagokienez.

8. artikulua.— Generalitate eta katalanez hitz egiten duten beste lurralde batzuetako gobernuen arteko lankidetzak

Gobernuak, Konstituzioaren eta autonomia-estatutuen arabera, katalanez hitz egiten duten gainerako lurraldeetako gobernuekin unean uneko akordioak eta lankidetzak hitzarmen egonkorrek sustatu behar ditu lege honen xede diren gaiei dagokienez, eta, bereziki, helburu hauek lortzeko:

c) Katalanezko zinema-eskaintza elkarrekin sustatzea, bai jatorrizko bertsiok, bai bikoiztuta edo azpitolatuta.

d) Zinema-aretoetan ikusleak bertaratzeari buruzko informazioa trukitzea, betiere erakutsitako obren hizkuntza kontuan hartuta.

III. KAPITULUA

Administrazio-araubidea

4. ATALA

ekoizpena, banaketa eta erakustea

17. artikulua.— Enpresa banatzaileen jarduera

1. Beren jarduera Katalunian garatzen duten enpresa banatzaileek, edozein tokitan ezarrita daudela ere, baldin eta egiaztatzen badute aplikatzekoa den araudiaren arabera ustiapen-eskubideen titular direla, obra zinematografikoak edo ikus-entzunezkoak Katalunian bana ditzakete, beste administrazio batzuei emandako eskumenei kalterik egin gabe, betiere honako baldintza hauek betetzen badituzte:

c) Katalanezko bertsoia sartzea zinema-aretoetako proiektzioa ez beste bide batzuetatik banatzen diren obra zinematografikoen edo ikus-entzunezkoen hizkuntza-menuan, baldin eta alde aurretik Katalunian katalanez bikoiztuta edo azp titulatu estreinatuta badira, 18. artikulua arabera.

18. artikulua.— Hizkuntza-irispiderako bermea

1.¹²⁷⁰ Katalunian kopia bat baino gehiagorekin estreinatzen denean bikoiztutako edo azp titulatu tuta obra zinematografiko bat, enpresa banatzaileek bete beharra dute kopia analogiko guztien ehuneko berrogeita hamar katalanezko bertsoian banatzeko. Bete behar hori errespetatu egin behar da, bai bertso bikoiztuan banatutako kopien zenbaketan, bai bertso azp titulatu an banatutako kopien zenbaketan. Enpresa banatzaileek hizkuntza-oreka hori bermatu behar dute zinemaren banaketan, betiere biztanleriaren, lurraldearen eta pantailako presentziaren irizpideak kontuan hartuta; irizpide horiek erregelamendu bidez garatu behar dira. Euskarria digitala denean, banatutako kopia guztiek hizkuntza-irispidea katalanez izan behar dute. Kopia horien emanaldian, enpresa erakusleek obraren proiektzioen % 50 katalanez eman behar dute, betiere biztanleriaren, lurraldearen, ordutegiaren eta sarrera-kopuruaren irizpideak kontuan hartuta; irizpideok urtero zenbatu behar dira, eta erregelamendu bidez garatu behar dira. Bete behar hori errespetatu egin behar da, bai bertso bikoiztuan erakutsitako proiektzioen zenbaketan, bai bertso azp titulatu an erakutsitakoetan. Enpresa banatzaileek eta enpresa erakusleek ere katalanaren eta gaztelaniaren arteko oreka bermatu behar dute artikulua honen eraginpeko obra zinematografikoen publizitatean.

2. Ez dute 1. apartatuan ezarritako bete beharra bete beharrik izango Katalunian hamasei kopia baino gutxiago dituzten obra zinematografiko europarrek.

3. Erregelamendu bidez, eta katalanaren hizkuntza-normalizazioaren helburuarekin bat etorriz, aurreko apartatu etako aurreikuspenak garatu behar dira, eta, zehazki, 1. apartatuan ezarritako bete beharrak arian-arian ezartzea erabaki behar da; beraz, gehienez ere bost urteko epean erabat aplikatu behar dira aurreikuspen horiek. Epe hori gehienez ere bi urtez luza daiteke, baldin eta 4. apartatuan zehaztutako industria-akordioak lortzen badira.

¹²⁷⁰ Adierazten da ezen 1. apartatua konstituzioaren arabera kopia dela baldin eta Konstituzio Auzitegiaren 2017ko uztailaren 4ko 89/2017 epaiaren 13. oinarri juridikoaren arabera interpretatzen bada.

4. Legea indarrean jartzearekin batera, industria-akordioak bultzatu behar dira banaketaren eta emanaldien sektoreekin, betiere artikuluko honen garapenaren aspektu espezifikoak garatzeko, bereziki artikuluko honetatik eratorritako betebeharrak eredu analogikotik digitalerako trantsizio teknologikoarekin bateragarri egiteko helburuari dagokionez.

19. artikulua.— Enpresa erakusleen jarduera

1. Enpresa erakusleek betebeharrak hauek dituzte:

a) ¹²⁷¹ Dokumentu bidez egiaztatzea, proiektu bakoitzari dagokionez, bertaratu diren ikusleen kopurua eta lortutako etekinak, obra zer hizkuntza-bertsiotan proiektatu den adierazita. Ikuslerik ez bada joaten aurkezten den zinema-emanaldira, erakusleak ez du filma proiektatuko aretoa hutsik dagoela. Zinema-aretoen titularrek egoera horren berri eman behar diote Kataluniako Kultura Industrien Institutuari.

24. artikulua.— Kataluniako Zinema-pantailen Sare Itundua sortzea eta kudeatzea

1. Kataluniako Kultura Industrien Institutuak programa bat ezarri behar du Kataluniako zinema-pantailak kontzertatzeko; borondatez atxikitzea izango da, eta haren helburua, berriz, Kataluniako Zinema-pantailen Sare Itundua sortzea izango da; sare horren lehentasuneko helburua hauxe izango da: Kataluniako eta Europako zinema zabaltzen laguntzea, katalanezko zinema-eskaintza handitzea eta Katalunian zinema-kultura sustatzea.

25. artikulua.— Kataluniako Zinema-pantailen Sare Itunduaren programazioa

1. Kataluniako Zinema-pantailen Sare Itunduaren helburua film luzeak eta film laburrak lehentasunez programatzea da, honako baldintza hauekin:

a) Katalunian ekoitziak izatea, eta, lehentasunez, jatorriz katalanezko bertsiotan filmatuak izatea.

b) Europar Batasuneko estatu kideetan edo Europako Esparru Ekonomikoari elkartutako estatuetan ekoitziak izatea.

c) Europar Batasuneko kideak ez diren estatuetan edo Europako Esparru Ekonomikoari elkartuta ez dauden estatuetan ekoitziak izatea, eta kultura- eta arte-interesekoak izatea.

2. Zinema-pantailen Sare Itunduak programatutako obra zinematografikoak, katalanez edo gaztelaniaz ez badira, katalanez azpititulatuta proiektatu behar dira.

¹²⁷¹ Abenduaren 29ko 10/2011 Legearen 43. artikuluko aldatua.

2. ATALA

Obra zinematografikoen eta ikus-entzunezkoen ekoizpena sustatzea

32. artikulua.— Obra zinematografikoen eta ikus-entzunezkoen ekoizpena sustatzeko funtsa sortzea eta haren helburua

3. Zinema-industria eta ikus-entzunezkoen industria bilakaera teknologikora egokitzea indartzeko, kanal berrietarako edukien sorkuntza faboratu behar da, betiere kanalok emanaldi tradizionalaz bestelakoak direnean, batez ere formatu digitalean. Formatu digitaleko obra zinematografikoek eta ikus-entzunezkoek katalanez bertsio bikoiztua edo azpitutua izan behar dute, gutxienez.

33. artikulua.— Dirulaguntzak emateko irizpideak

1. Obra zinematografikoen eta ikus-entzunezkoen ekoizpena sustatzeko funtsaren kargurako dirulaguntzak enpresa ekoizle independenteei eman behar zaizkie, oinarri arautzaileekin bat etorritz, eta honako faktore hauen balioespen positiboa egin behar dute:

d) Jatorrizko bertsio katalana edo okzitanierazko bertsioa (Arango aldaeran).

36. artikulua.— Laguntzak emateko irizpideak

Banaketa independentea sustatzeko funtsaren kargurako laguntzek, oinarri arautzaileen arabera ematen badira, irizpide hauek izan behar dituzte kontuan, lehentasunez:

c) Jatorrizko bertsio katalana edo okzitanierazko bertsioa (Arango aldaeran) egotea.

d) Katalanezko obra zinematografikoak eta ikus-entzunezkoak sustatzeko ahalegina.

IV. KAPITULUA

Kataluniako zinematografiaren eta ikus-entzunezkoaren industria sustatzeko neurriak

4. ATALA

Emanaldiak sustatzea

37. artikulua.— Emanaldiak sustatzeko funtsa sortzea eta haren helburua

Emanaldiak sustatzeko funtsa sortu da, helburu hauek dituela: Kataluniako zinema-aretoak hobetu eta modernizatzea, eta merkatuak hizkuntza- edo kultura-arrazoiengatik sor ditzakeen distortsioak zuzentzea.

38. artikulua.— Laguntzak emateko irizpideak

Emanaldiak sustatzeko funtsaren kargurako laguntzek, oinarri arautzaileen arabera ematen badira, irizpide hauek izan behar dituzte kontuan, lehentasunez:

a) Obra zinematografikoak katalanezko jatorrizko bertsioan eman daitezen sustatzea.

- b) Katalunian ekoiztako obra zinematografikoak edozein hizkuntzatan eman daitezzen sustatzea.
- c) Katalanez bikoiztutako edo azpтитulatutako obra zinematografikoak eman daitezzen sustatzea.
- d) Egokitzapen teknologikoko prozesuei laguntzea.

VI. KAPITULUA

Zehapen-araubidea

50. artikulua.— Arau-hausteak

1. Lege honetan aurreikusitako arau-hausteak oso astunak, astunak eta arinak izan daitezke.

2. Honako hauek dira arau-hauste oso astunak:

b) Ez betetzea banaketa-betebeharra, % 15eko edo gehiagoko ehunekoan, 18. artikuluan aurreikusitakoa aplikatuz katalanez bikoiztutako eta azpтитulatutako kopien kopuruari dagokionez, betiere kopiok banatu behar badira.

c) Ez betetzea emanaldietarako betebeharra, % 15eko edo gehiagoko ehunekoan, betiere katalanez bikoiztutako eta azpтитulatutako kopien kopuruari dagokionez, kopion emanaldiak behar badira 18. artikuluan aurreikusitakoa aplikatuz.

f) 17.1.c artikuluan aurreikusitako betebeharra ez betetzea; izan ere, betebehar hori dagokio katalanezko bertsiua obra jakin batzuen hizkuntza-menuan sartzeari, betiere obra horiek zinema-aretoetan proiektatzeaz bestelako kanalen bidez banatzeko.

3. Honako hauek dira arau-hauste astunak:

b) Ez betetzea banaketa-betebeharra, % 5 baino gehiagoko eta % 15 baino gutxiagoko ehunekoan, 18. artikuluan aurreikusitakoa aplikatuz katalanez bikoiztutako eta azpтитulatutako kopien kopuruari dagokionez, betiere kopiok banatu behar badira.

c) Ez betetzea emanaldietarako betebeharra, % 5 baino gehiagoko eta % 15 baino gutxiagoko ehunekoan, betiere katalanez bikoiztutako eta azpтитulatutako kopien kopuruari dagokionez, kopion emanaldiak behar badira 18. artikuluan aurreikusitakoa aplikatuz.

4. Honako hauek dira arau-hauste arinak:

b) Ez betetzea banaketa-betebeharra, % 5eko edo gutxiagoko ehunekoan, 18. artikuluan aurreikusitakoa aplikatuz katalanez bikoiztutako eta azpтитulatutako kopien kopuruari dagokionez, betiere kopiok banatu behar badira.

c) Ez betetzea emanaldietarako betebeharra, ehuneko 5eko edo gutxiagoko ehunekoan, betiere katalanez bikoiztutako eta azpтитulatutako kopien kopuruari dagokionez, kopion emanaldiak behar badira 18. artikuluan aurreikusitakoa aplikatuz.

8.4.12.69. 22/2010 Legea, uztailaren 20koa, Kataluniako Kontsumo Kodeari buruzkoa¹²⁷²

HITZAURREA

II

[...]

Beste alde batetik, kontuan izan behar da 2006ko Autonomia Estatutuak kontsumitzaileen babesa zabaltzen duela. Egin-eginean ere, estatutuaren testuko zenbait manutan ageri da kontsumitzaileen babesa: 28. artikuluari gehitu behar zaizkio 34. artikulua, zeinak jasotzen baititu kontsumitzaileen eta erabiltzaileen hizkuntza-eskubideak, eta 49. artikulua, zeinak igotzen baitu kontsumitzaileen eta erabiltzaileen babesa printzipio gidariaren kategoriara. [...]

[...]

III

[...]

II. tituluak kontsumitzaileen oinarrizko eskubideak jasotzen ditu. [...] VIII. kapitulua informazioa jasotzeko eta hizkuntza ofizialak erabiltzeko eskubideari buruzkoa da, eskubide hori kontsumitzaileen oinarrizko eskubideetan txertatzen du, eta horrela garatzen du Estatutuaren 34. artikulua.

[...]

V

[...]

Kontsumo Kodeak hiru azken xedapen ditu. [...] Lehenengoak ezartzen duenez, kontsumoaren eremuan, kode honi egiten zaizkio Hizkuntza Politikari buruzko urtarrilaren 7ko 1/1998 Legeari eta Merkatuaren Diziplinari eta Kontsumitzaile eta Erabiltzaileen Defentsari buruzko urtarrilaren 8ko 1/1990 Legeari egindako aipamenak. Bigarrenak eta hirugarrenak, hurrenez hurren, *vacatio legis* eta lege honen erregelamendu-garapena zehazten dituzte.

Nabarmendu behar da Kontsumo Kodeak ezarritako hizkuntza-eskubideen sistema ez dagoela kontraesanean 1/1998 Legeak ezarritako araubidearekin, eta, ondorioz, lege horrek indarrean dirauela.

[...]

¹²⁷² BOEren 196. zenbakian, 2010eko abuztuaren 13ko alean, argitaratua.
Testu kongsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-13115>

I. LIBURUA

Xedapen orokorrak

I. TITULUA

Atariko xedapenak

I. KAPITULUA

Xedea, aplikazio-eremua eta definizioak.

111. artikulua.— Definizioak

Lege honen ondorioetarako, honako hauek dira:

b) Batez besteko kontsumitzailea: ohiko arretaren irizpidearen arabera, normalean informatuta egon behar duen eta gizarte-, kultura- eta hizkuntza-faktoreen arabera kontsumo-harremanetan kontuz ibili behar duen kontsumitzailea.

l) Kontsumo arduratsua: ondasunen eta zerbitzuen kontsumo neurritsua, informatua, gogoetatsua eta kontzientea, betiere jasangarritasun kulturalaren, ingurumenekoaren, sozioekonomikoaren eta linguistikoaren irizpideak kontuan hartuta.

II. TITULUA

Kontsumitzaileen oinarrizko eskubideak

I. KAPITULUA

Kontsumitzaileen eskubideak

121.-1 artikulua. Xedapen orokorra

121-2 artikulua.— Babestutako eskubideak

Lege honek kontsumitzaileen eskubide eta interes hauek babesten ditu:

g) Hizkuntza-eskubideak.

VIII. KAPITULUA

Hizkuntza-eskubideak

128-1 artikulua.— Kontsumitzaileen hizkuntza-eskubideak

1. Kontsumitzaileek, beren kontsumo-harremanetan, eskubidea dute, Autonomia Estatutuan eta hizkuntza-arloan aplikatu beharreko legerian ezarritakoaren arabera, eurek aukeratzen duten hizkuntza ofizialean ahoz eta idatziz arreta jasotzeko.

2. Kontsumitzaileek, hizkuntza-erabilgarritasunerako eginbeharra erabat errespetatzeaz gain, eskubidea dute honako hauek katalanez jasotzeko:

a) Erosteko gonbidapenak, izaera finkoko informazioa, kontratu-dokumentazioa, aurrekontuak, gordailutze-agiriak, fakturak eta horiei buruzko edo horietatik eratorritako gainerako dokumentuak.

b) Ondasunak eta zerbitzuak behar bezala kontsumitzeko, erabiltzeko eta maneiatzeko beharrezkoak diren informazioak, betiere haien ezaugarrien arabera, erabilitako bitartekoa, formatua edo euskarria edozein dela ere, eta, bereziki, osasuna eta segurtasuna babestearekin zuzenean lotutako nahitaezko datuak.

c) Atxikitze-kontratuak, tipo-klausuladun kontratuak, araudun kontratuak, baldintza orokorrak eta horiei buruzko dokumentazioa, edo kontratu horietako bat egitetik eratortzen den dokumentazioa.

3. Generalitatek okzitanieraren (Aranen aranera deiturikoaren) erabilera sustatu behar du kontsumo-harremanetan, Arango lurralde-eremuan, non berezko hizkuntza baita.

II. LIBURUA

Kontsumo-harremanetarako betekizunak

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

I. KAPITULUA

Betekizun erkideak

211-5 artikulua.— Hizkuntza-betekizunak

1. Kontsumitzaileei zuzendutako dokumentazioak eta informazioek kontsumitzaileen eskura egon behar dute berehala, 128-1 artikuluan ezarritakoaren arabera, baldin eta argibide horiek beharrezkoak badira ondasunak eta zerbitzuak behar bezala kontsumitu eta erabiltzeko. Betekizun hori ez zaie aplikatzen markei, merkataritza-izenei eta jabetza industrialaren legeriak babestutako errotulazioari.

2. Hizkuntza Politikari buruzko urtarrilaren 7ko 1/1998 Legean eta gainerako lege aplikagarrietan ezarritakoari kalterik egin gabe, administrazio publikoek sustatu, bultzatu eta suspertu egin behar dituzte lege honek jabari publikoa okupatzen duten establezimenduentzat eta enpresa emakidadunentzat bereziki ezartzen dituen hizkuntza-betebeharrak.

IV. TITULUA

Ondasunen eskuratzea eta errentamendua

II. KAPITULUA

Ondasun higigarriak

242-3 artikulua.— Informazioa gauzatzeko bitarteko onargarriak

3. Informazioa emateko bitartekoa dokumentala bada, erosleari ematen zaion idazkiak kontsumitzaileen eskura egon behar du berehala, katalanez eta gaztelaniaz.

III. LIBURUA

Merkatuaren diziplina eta kontsumitzaileen eskubideak

III. TITULUA

Arau-hausteak eta zehapenak

I. KAPITULUA

Arau-hausteen tipifikazioa

331-6 artikulua.— Bestelako arau-hausteak

331-1etik 331-5era bitarteko artikuluetan tipifikatutako arau-hausteez gain, honako hauek ere arau-hausteak dira:

k) Kontsumitzaileen hizkuntza-eskubideak urratzea edo araudiak ezarritako hizkuntza-arloko betebeharrak ez betetzea.

III. KAPITULUA

Arau-hausteen sailkapena

1273333-12 artikulua.— Zehapenen ordezkoko neurriak

1. Kontsumitzaileen hizkuntza-eskubideen arloko arau-hausteen ondoriozko zehapen-ebazpenek zehapen ekonomikoaren ordezkoko neurriak aurreikus ditzakete.
2. Ordezko neurriek izan behar dute hizkuntza-eskubideekin lotutako hezkuntza-programak, jarduerak edo zerbitzuak egitea, betiere jardueraren sektorearekin eta arau-haustea egin den inguruabarrekin lotuta.
3. Ordezko neurria arau-haustearen erantzuleak edo erantzuleek eskatu behar dute, betiere zehapen-ebazpena administrazio-bidean irmo bihurtu baino lehen.
4. Ordezko neurria arau-haustea egin duen pertsona fisikoak edo pertsona fisikoek eskatu behar dute, euren borondatez, 334.1 artikuluan ezarritakoaren arabera. Erantzukizuna pertsona juridiko batena bada, haren ordezkaritza egiaztatzen duenak eskatu beharko du, eta pertsona juridiko arduradunarekin lan- edo kontratu-lotura duten pertsonak gauzatu beharko dute.
5. Ordezko neurria eskatzeko prozedura Gobernuaren dekretu bidez arautu behar da. Ordezko neurrien forma, iraupena eta edukia, arau-haustearen inguruabarren arabera arautu behar dira, hizkuntza-politikaren arloan eskumena duen sailaren agindu baten bidez».

Azken xedapenetako lehenengoa.— 1/1998 eta 1/1990 legeei buruzko aipamenak

Kontsumoaren arloan, lege honi egiten zaizkio Hizkuntza Politikari buruzko urtarrilaren 7ko 1/1998 Legeari eta Merkatuaren Diziplinari eta Kontsumitzaile eta

¹²⁷³ Neurri fiskalak, finantzarioak, administratiboak eta sektore publikoko neurriei buruzko urtarrilaren 27ko 2/2021 Legearen 88. artikulua txertatutako artikulua (BOE, 18. zenbakia, 2022ko urtarrilaren 21eko alea).

Erabiltzaileen Defentsari buruzko urtarrilaren 8ko 1/1990 Legeari egindako aipamenak.

**8.4.12.70. 25/2010 Legea, uztailaren 29koa,
Kataluniako Kode Zibilaren bigarren
liburuari buruzkoa (liburu hori pertsonari eta
familiarari buruzkoa da)¹²⁷⁴**

HITZAURREA

III. Egitura eta edukia

[...]

Izan ere, ezkontzaren arau-esparru berriak, emaztearen edo bikotekidearen ugalketa lagunduko tekniketarako emakumearen adostasunaren bidezko seme-alabatasuna zehazteko arau-esparruak eta sexu bereko ezkontuek edo bikote egonkorrek batera adoptatzeko aukerak eragiten dute semeak edo alabak bi aita edo bi ama izatea. Hori dela eta, ezinbestekoa da harmonizazio-lan bat egitea, zeinak bide emango baitu hizkuntzaren neutraltasun handiagoa lortzeko generoaren arloan. Ildo horretan, “senar”rari eta “emazte”ari buruz egiten ziren erreferentzia gehienek ordez “ezkontide”ak jartzen dira, eta “aita”ri eta “ama”ri egiten zitzaizkionen ordez, berriz, “guraso”ak jartzen dira, baldin eta adiera horrek berezko gurasoak nahiz adopziozkoak barne hartzen baditu.

[...]

¹²⁷⁴ BOEren 203. zenbakian, 2010eko abuztuaren 21eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-13312>

**8.4.12.71. 26/2010 Legea, abuztuaren 3koa,
Kataluniako Administrazio Publikoen
Araubide Juridiko eta Prozedurari
buruzkoa¹²⁷⁵**

HITZAURREA

[...]

Atariko tituluak legearen xedea, helburuak eta aplikazio-eremua, eta hizkuntza-araubidea zehazten ditu.

[...]

ATARIKO TITULUA
Helburuak eta aplikazio-eremua

5. artikulua.— Hizkuntza-araubidea

Kataluniako administrazio publikoen hizkuntza-araubidea Autonomia Estatutuan eta Generalitateko nahiz toki-erakundeetako hizkuntza-araudian xedatutakoak arautuko du.

¹²⁷⁵ BOEren 203. zenbakian, 2010eko abuztuaren 21eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-13313>

8.4.12.72. 29/2010 Legea, abuztuaren 3koa, Kataluniako Sektore Publikoan Bitarteko Elektronikoak erabiltzeari buruzkoa¹²⁷⁶

III. TITULUA

Sektore publikoaren informazioa, eta herritarren eta enpresen parte-hartzea bitarteko elektronikoen bidez

III. KAPITULUA

Sektore publikoaren eta herritarren arteko harremanetan bitarteko elektronikoen erabilera sustatzeko neurriak

17. artikulua.— Sektore publikoaren eta herritarren arteko harremanetan bitarteko elektronikoen erabilera faboratzeko tresnak

Sektore publikoak bitarteko elektronikoen erabilera erraztu behar du herritarrekiko harremanetan, honako tresna hauek erabiliz:

e) Administrazio-prozedurak herritarrek aukeratutako hizkuntzan, gutxienez Kataluniako hizkuntza ofizialetan, izapidetzea erraztuko duten tresna eleaniztunak sortzea.

Bosgarren xedapen gehigarria.— Hizkuntza ofizialen erabilera bitarteko elektronikoetan

1. Sektore publikoa osatzen duten erakundeek herritarren eskura jartzen dituzten aplikazioek bide eman behar dute kontsulta, parte-hartzea eta izapidetzea egiteko interesdunak aukeratutako hizkuntza ofizialean, eta bide eman behar dute edozein unetan hizkuntza-aukera aldatzeko.

2. Sektore publikoa osatzen duten erakundeek beste hizkuntza batzuen erabilera erraztu dezakete, ondorio juridikorik gabe, betiere etorkinen kolektiboen integrazioa errazteko.

¹²⁷⁶ BOEren 217. zenbakian, 2010eko irailaren 7ko alean, argitaratua.
Testu kongsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-13843>

8.4.12.73. 33/2010 Legea, urriaren 1ekoa, Gazte-politikei buruzkoa¹²⁷⁷

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

1. ATALA

Gazte-politiken xedea, aplikazio-eremua eta printzipioak

3. artikulua.— Gazte-politiken sustapena

3. Botere publikoek, gazteriaren arloan, honako hauek egin behar dituzte:

k) Hizkuntza eta kultura katalanak gazteen artean defendatzeko eta sustatzeko behar diren neurriak sustatzea, suspertzea eta bermatzea, bai eta Aranen okzitaniara eta okzitaniar kultura gazteen artean sustatzea, suspertzea eta bermatzea.

l) Gazteen kultura-sorkuntza eta -ekoizpena sustatzea, batez ere katalanez eta okzitanieraz, Aranen, eta haien sustapena eta zabalkundea erraztea, bai eta gazteen arte-jarduerarako sorkuntza eta erakusketa-espazioak sustatzea ere.

m) Hizkuntza eta kultura katalanak eta Aranen okzitaniar hizkuntza eta kultura sustatzea, heldu berri diren gazteak integratzeko tresna gisa.

o) Gazteen mugikortasuna sustatzea, bereziki Europan, Mediterraneo aldetik, katalanez hitz egiten duten lurraldeetan eta Kataluniatik kanpoko erkidego katalanetan zehar.

¹²⁷⁷ BOEren 257. zenbakian, 2010eko urriaren 23ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-16137>

8.4.12.74. 35/2010 Legea, urriaren 1ekoa, Okzitaniarari, Aranen Aranera Denari, buruzkoa¹²⁷⁸

Kataluniako Generalitateko presidentea

Ager bedi herritar guztientzat Kataluniako Parlamentuak onetsi duela eta nik, Erregearen izenean eta Kataluniako Autonomia Estatutuaren 65. artikulua ezartzen duenaren arabera, 35/2010 Legea, urriaren 1ekoa, Okzitaniarari, Aranen Aranera Denari, buruzkoa aldarrikatzen dudala.

HITZAURREA

Aranen hizkuntza-identitatea

Okzitaniara, Aranen aranera deitua, Aranen berezko nortasunaren funtsezko osagaia da, arandarrek mendeetan zehar defendatua eta Kataluniako Autonomia Estatutuaren 11. artikulua aitortua eta babestua.

Historikoki, Aran bere borondatez 1175eko Amparanzako Tratatuaren bidez Kataluniako koroa aragoiarrarekin batu zenetik, Kataluniako Printzerriko instituzio politikoek Aranen nortasun kulturala eta linguistikoa aitortu eta errespetatu dute. Nortasun hori Arango Haraneko erregimen politiko-administratibo berezi baten esparruan garatu ahal izan zen, 1834an ezabatu zen arte, lurralde horretan Espainiako Estatuaren administrazio-araubide orokorra eta gaztelania hizkuntza ofizial bakar gisa ezarrita. 1979an Kataluniaren autogobernua berrezartzeak, erregimen demokratiko baten inguruabarretan, aranera babesteko erregimen bat ezartzea ahalbidetu zuen, Kataluniako hizkuntza-aniztasunaren eta okzitaniar hizkuntzako lurraldeekin duen lotura pribilegiatuaren zati gisa.

Okzitaniako hizkuntzak zenbait aldaera linguistiko ditu bere lurralde osoan zehar, hiru estatutan banatuta. Gaur egun, okzitaniar ez du bere lurralde osorako agintaritzaren linguistiko bakarra. Aranen araneraren hizkuntza-agintaritzaren Arandar Ikaskuntzen Institutuak hartzen du bere gain 2008ko apirilaren 29tik, *Conselh Generau d'Aranen* Osoko Bilkuraren erabakiz.

Lege honekin, Kataluniako Parlamentuak aurrerapauso bat ematen du okzitaniararen aitortzean eta babesean, Arango berezko komunikazio-hizkuntza baita Katalunian. Legegintzako esku-hartze horren zentzua koherentea da Kataluniako hizkuntza-politika inspiratu duten hizkuntza-aniztasunaren defentsarako balio eta helburuekin. Aldi berean, Espainiako eta Europako eremuetan balio eta helburu horiek berak sustatuz, Parlamentuak beste lurralde batzuekin partekatutako okzitaniar hizkuntza-ondarea zaintzen eta zabaltzen lagundu nahi du.

Esparru juridikoa eta lege-bilakaera

Espainiako 1978ko Konstituzioaren esparruan, 1979ko autonomia-estatutuaren 3.4 artikulua honako hau ezarri zuen: «Aranera irakasgaia izango da, eta errespetu

¹²⁷⁸ BOEren 279. zenbakian, 2010eko azaroaren 18ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-17710>

eta babes berezia izango du». Estatutuaren manu horren lege-garapenak aukera eman zuen araneraren estatutu juridiko indartua eratzeko. Hasieran, apirilaren 15eko 7/1983 Legeak, Hizkuntza-normalizazioari buruzkoak, aranera, okzitaniararen aldaera, Aranen berezko hizkuntza zela adierazi zuen, araneraren hizkuntza-eskubide jakin batzuk aldarrikatu zituen eta botere publikoei zuzendu zien haren erabilera eta irakaskuntza bermatzeko agindua. Geroago, Arango Haraneko erregimen bereziari buruzko uztailaren 13ko 16/1990 Legeak araneraren ofizialtasun lurralderatua deklaratu zuen, erabilera eta irakaskuntza-bermeak hobetu zituen, eta Aranen haren normalizazioa sustatzeko agindu orokorra jaso zuen. Ondoren, Hizkuntza Politikari buruzko urtarrilaren 7ko 1/1998 Legeak legea bera aranerari osagarri gisa aplikatzea erabaki zuen, eta toponimiari, antroponimiari eta komunikabideei buruzko xedapen espezifikoak jaso zituen. Araneraren arauketak beste xedapen sektorial batzuk ere hartzen ditu barne, lege-mailakoak eta legetik beherakoak, araneraren eta katalanaren tratamendua parekatzeko joera izan dutenak.

2006ko autonomia-estatutua onesteak funtsezko aldaketa dakar aurreko egoerarekin alderatuta, 6.5 artikulua okzitaniararen ofizialtasuna deklaratzeko baitu Katalunian, Aranen aranera izenekoak. Hala, horren estatutu juridikoa Konstituzioaren 3.2 artikuluan kokatzen da zuzenean, artikulua horrek zehazten baitu: «Espainiako beste hizkuntzak ere ofizialak izango dira haiei dagozkien autonomia-erkidegoetan, beraietako estatutuekin bat etorritik». Hizkuntza horri ofizialtasun estatua ematea da Kataluniako herritarren eta bertako instituzioen aitortzaren adierazpenik altuena. Estatutuaren bidez, okzitaniara Estatuko ordenamendu juridikoan integratzen da. Okzitaniararen ofizialtasuna, gainera, Katalunia osora hedatzen da, eta, horrela, hiru hizkuntza ofizial aitortzen dituen estatuaren barruko lurralde bakarra bihurtzen da. Arango berezko hizkuntzaren ofizialtasunaren ondorio juridikoetako batzuk zehazten ditu estatutuak, bereziki herritarren hizkuntza-eskubideei dagokienez. Arango herritarrek aranerarekiko dituzten eskubideak zehazten ditu 36. artikulua. Estatutuak hizkuntza horri erabilera, hedapena eta ezagutza babesteko eta sustatzeko printzipioak aplikatzea xedatzen du, eta Generalitati eta *Conselh Generau d'Aran* esleitzen die horiek normalizatzeko eskumena.

Azkenik, okzitaniararen ofizialtasunaren indarreko araubideak ondorio garrantzitsuak ditu Eskualdeetako edo Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Gutunaren aplikazioari dagokionez. Espainiako Estatuak 2001. urtean erabili zuen nazioarteko tratatu hori berresteko formula dela eta, zeinak igortzen baitu autonomia-estatutuek ofizialtzat jotzen dituzten hizkuntzetara, Arango berezko okzitaniararen babes-maila nabarmen handitu da 2006ko Estatutuaren ondorioz.

Justifikazioa eta helburuak

Aranen aranera izeneko okzitaniararen esparru juridikoan egindako aldaketen ondorioz, beharrezkoa da lege-arauketa berri bat. Lehenengoz, haren araubide juridikoa estatutu berrira egokitzeke, zeinak hainbat agindu esplizitu formulatzen dizkion legegileari ildo horretan, eta bosgarren xedapen gehigarrian lau urteko epea finkatzen duen Arango erregimen berezia estatutu-arauak ezarritakora egokitzeke. Bigarren, Eskualdeetako edo Eremu Urriko Hizkuntzen Europako Gutunak ezarritako konpromisoak betetzeko. Eta, azkenik, legegintzako esku-hartze horrek aukera eman behar du okzitaniararen araubide juridikoa eguneratzeko eta bateratuagoa eta koherenteagoa egiteko Aranen eta Kataluniako gainerako lekuetan, zeina gaur egun arau sakabanatu eta zatikatuek arautzen baitute, eta

horiek nolabaiteko anbiguotasuna proiektatzen baitute hizkuntzaren identitatearen eta haren estatusaren inguruan.

Lege honen helburu orokorrak okzitaniera aitortzea, babestea eta sustatzea dira, haren arandar aldaeran, eremu eta sektore guztietan. Kataluniako hizkuntza-politikaren tradizioari jarraituz, okzitanieraren batasuna babesten laguntzeko borondatea ulertzen du aitortza horrek. Gaur egun, erreferentziazko araudi hedatuena, Generalitatek 1983an onetsitako *Normes ortografiques der aranés* arauetako irizpide bereberri eusten diena, Loís Alibèrtek *Gramatica occitanan* definitutakoa da, Katalunian 1935ean argitaratua eta Kataluniako Ikaskuntzen Institutuak 2000. urtean berrargitaratua. Okzitanieraz hitz egiten duten beste lurralde batzuekiko harremanak bultzatuz gero, lege honek lagundu dezake okzitanieraren gidalerroak arautu eta ezartzeko ekintzak garatzen. Era berean, *Conselh Generau d'Aranek* araneraren azterketa sustatzeko eta haren erabilera-eremuak definitzeko aukera izan behar du.

Babes-mailari dagokionez, lege honen irizpide inspiratzailea okzitanieraren (araneraren) araubide juridikora hedatzea da, Arango lurralde osoko berezko hizkuntza den aldetik, eta Kataluniako hizkuntza ofiziala den aldetik, kontzeptu horiek Kataluniako hizkuntza-ordenamenduan duten edukia. Beraz, ikuspegi eskuzabala hartzen da estatutu-manuen garapenean, legegilea gaitzen baitute Arango berezko hizkuntzaren ofizialtasunaren norainokoa, erabilerak eta ondorio juridikoak zehazteko eta hizkuntza-normalizazioaren prozesua kokatzeko. Hala ere, araneraren errealitate sozial eta demografikoak zenbait baldintza ezartzen ditu, eta lege-arauketak modulazio egokien bidez islatzen ditu. Horrela, berezko hizkuntzaren izaerak eta Arango Haranean hitz egiten duten biztanleen kontzentrazioak justifikatzen dute lurralde horretan Kataluniako gainerako lurraldeetan baino babes handiagoa ezartzea. Oro har, lege honek Aranen berezko hizkuntzari aitortzen dizkion duintasunak eta estatusak Europako hizkuntza-aniztasunaren babesaren erreferente izatea eragiten dute, okzitanieraren hizkuntza-arloari dagokionez.

Arango hizkuntza sustatu eta sustatzeko zeregina bultzatzea da lege honen azken eta helburu nagusietako bat. Ildo horretan, lege-estaldura zabala ematen zaie aranera sustatzeko eta hedatzeko neurriei, eremu eta sektore guztietan. Besteak beste, gizarte-fenomeno berrien eragin linguistikoa kudeatzeko beharrezkoak diren bitartekoak ezartzen ditu lege honek, hala nola immigrazioa areagotzea, edo komunikabideetan eta informazioan araneraren presentzia bultzatzea. Hizkuntza erregional eta gutxituen Europako Gutunak ezarritakoaren arabera, lege honek gainerako Okzitaniako gainerakoarekiko lankidetzara ere errazten du, eta hori zehaztu daiteke okzitaniera sustatzeko neurriak hartzean.

Edukia eta egitura

Lege honek berezko hizkuntzaren printzipioa garatzen du, Aranen aranera aplikatuta. Printzipio horrek behartzen ditu botere publikoak eta instituzioak hizkuntza hori babestera, oro har erabiltzera eta eremu guztietan erabilera publikoa sustatzera. Hizkuntza ofizialaren kontzeptuak hizkuntza-eskubide orokor batzuk bermatzen ditu Kataluniako administrazio guztien aurrean. Aurreko printzipioak hizkuntzaren batasuna sustatzeko borondatearen baieztapenarekin osatzen dira, gainerako lurraldeekiko eta okzitanieraz diharduten taldeekiko harreman-esparruan. Printzipio horiek kontuan hartuta, lege honek Arango berezko hizkuntzaren erabilera ofiziala arautzen du, eta haren erabilera babesteko eta

sustatzeko neurriak ezartzen ditu, haren normalizazioa lortzeko, bai eta haren presentzia eremu guztietan bermatzeko sustapen-neurriak ezarri ere.

Arlo instituzionalean, lege honek dio aranera erabili behar dutela Arango administrazio eta instituzioek, eta Arango Generalitatearen mende dauden zerbitzu eta organismoek ere erabili behar dutela normalean beren harreman administratiboetan eta herritarrei informazioa zabaltzean, herritarrek beste hizkuntza ofizial bat aukeratzeko duten eskubideari kalterik egin gabe. Arandik kanpo, herritarrek eskubidea dute okzitaniara, aranera aldaera, erabiltzeko eta administrazioarekin idatzizko harremanetan hizkuntza horretan arreta jasotzeko, baita hura erabiltzeko eta haren informazio-zerbitzu bateratuan ahozko erantzuna jasotzeko ere. Generalitatek bermatu behar du hori, lege honetan ezarritako moduan dagozkion neurriak hartuz. Era berean, okzitaniaraz idatzitako dokumentazio publiko eta pribatu guztiak balio osoa duela aldarrikatzen du, herritarrek gainerako hizkuntza ofizialekiko dituzten eskubideei kalterik egin gabe, eta estatuko organismoekin hitzarmenak sinatzea aurreikusten du, hizkuntzaren erabilera normalizatzeko.

Onomastikari dagokionez, lege honek toponimoen izen tradizional arandarraren eskusotasuna ezartzen du, bai eta pertsonen euren izen-abizenak okzitaniar grafiaren arabera erregularizatzeko duten eskubidea ere.

Irakaskuntzari dagokionez, lege honek araneraren erabilera arautzen du, Arango irakaskuntza-zentroetan ohikoa den adierazpen eta ikaskuntza tresna gisa. Era berean, okzitaniararen ezagutza eta hizkuntza horren batasuna Katalunia osoan hedatzen ari da, unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzako curriculumetan Arango hizkuntza-errealitatearekin eta okzitaniar hizkuntzarekin eta kulturarekin duen loturarekin lotutako edukiak sartuz. Araneraren ezagutza egiaztatzen duten tituluak eta ziurtagiriak ezartzeko, *Conselh Generau d'Aranen* eskumena zehazten da.

Komunikabideen eremuan, eta Generalitatearen eskumenen esparruan, lege honek ikus-entzunezko komunikazioaren eremuan aranera erabiltzeko printzipio gidariak ezartzen ditu, irrati- eta telebista-espazioan norberaren hizkuntzaren presentzia bermatzeko, bai eta idatzizko prentsa eta hizkuntza horretako informazio- eta komunikazio-sare telematikoetan erabiltzea sustatzeko neurriak ere. Hizkuntza erregional eta gutxituen Europako Gutunetik eratorritako konpromisoak ere jasotzen dira, bai eta horiek lortzeko beste ente batzuekin lankidetzan aritzeko beharra ere.

Sustapen- eta babes-neurriari dagokienez, lege honek Generalitateko Gobernuaren eta *Conselh Generau d'Aranen* erantzukizun partekatuek aitortzen ditu, eta okzitaniararen normalizazioa bultzatzeko agindu orokorra ematen du, Arango berezko aniztasuna kontuan hartuta. Arango kultura-jardueretan eta ekipamenduetan eta gizarte- eta ekonomia-jardueretan hizkuntzaren erabilera sustatzeko neurri espezifikoak arautzen dira, Hizkuntza erregional eta gutxituen Europako Gutunean ezarritako konpromisoekin bat etorriz. Azkenik, okzitaniaraz diharduten beste lurralde batzuekiko lankidetzaren antolatzean, hizkuntzaren gainerako arloarekiko lotura eta hizkuntzaren kanpo-proiektzioa sustatzeko eta errazteko mekanismo egokiak ezartzen dira.

Lege honek hogeita bost artikulua, zortzi xedapen gehigarri, xedapen indargabetzaile bat eta bi azken xedapen ditu. Artikuluak zazpi kapitulutuan banatzen dira: printzipio orokorrak (I. kapitulua), erabilera instituzionala (II. kapitulua), onomastika (III. kapitulua), irakaskuntza (IV. kapitulua), tituluak eta ziurtagiriak (V. kapitulua), irrati- eta telebista-baliabideak (VI. kapitulua) eta hizkuntzaren

sustapena eta hedapena (VII. kapitulua). Egitura horrek, funtsean, Kataluniako aurreko hizkuntza-legeek hartutakoari jarraitzen dio, Kataluniako okzitaniararen egoera soziolinguistikoari egokitutako modulazioak alde batera utzi gabe, eta *Conselh Generau d'Aranek* berezko hizkuntzaren erabilera arautzeko eta sustatzeko duen autonomia-eremua errespetatuz.

I. KAPITULUA

Printzipio orokorrak

1. artikulua.— Xedea eta helburua

1. Lege honen xedea da Katalunian okzitaniara babestea, Aranen aranera izenekoa, lurralde horretako berezko hizkuntza den aldetik, eremu eta sektore guztietan, hizkuntza hori sustatzea, hedatzea eta ezagutzea, eta haren erabilera ofiziala arautzea.

2. Lege honen helburu nagusiak, Arango berezko hizkuntzari buruzkoak, honako hauek dira:

a) Hura aitortzea, babestea eta sustatzea.

b) Haren erabilera ofiziala arautzea, hizkuntza-eskubideak eta eraginbeharrak zehaztea eta gauzatzea, eta erabilera soziala sustatzea, estatutuan eta hizkuntza-politikari buruzko legeetan ezarritakoaren arabera.

c) Administrazioetan, irakaskuntzan, komunikabideetan eta jarduera kultural, sozial eta publikoetan haren erabilera sustatzea eta bermatzea, eta eremu horietan horiek normalizatzea Aranen.

d) Arango herritarren artean haren ezagutza zabaltzen dela ziurtatzea eta Katalunian ezagutza hori sustatzea.

e) Okzitaniako gainerako erkidegoekin eta gainerako lurraldeekin harremanak izaten eta garatzen laguntzea eta sustatzea.

f) Lege honen xede den hizkuntzari dagokionez, hizkuntza-politika finantzatzeko mekanismoak ezartzea.

2. artikulua.— Berezko hizkuntza eta hizkuntza ofizialak

1. Aranera, okzitaniarak Aranen jasotzen duen izena, lurralde honetako berezko hizkuntza da.

2. Kataluniako herritarrek eta haien instituzio politikoez Arango herria bereizten duen hizkuntza aitortu, babestu eta errespetatzen dute, eta Aran kultura-, historia-, geografia- eta hizkuntza-nortasuna duen errealitate gisa aitortzen dute.

3.¹²⁷⁹ Aranera, Arango berezko hizkuntza den aldetik, da:

¹²⁷⁹ Konstituzioaren aurkakotzat eta baliogabetzat jotzen da 3.a) apartatuaren tartekia, bai eta 3.b) apartatuaren konstituzionaltasuna ere, Konstituzio Auzitegiaren otsailaren 8ko 11/2018 epaiaren 5. oinarri juridikoan ezarritakoaren arabera. Erref.: BOE-A-2018-3301.

Konstituzio Auzitegiaren 2011ko abenduaren 14ko autoaren bidez 3. zenbakiaren etendurari eusten zaiola deklaritzen da. Erref.: BOE-A-2011-20015

Bertan behera uzten da 3. paragrafoaren indarraldia eta aplikazioa, 2011ko uztailaren 27tik aurrera prozesuko aldeentzat eta 2011ko irailaren 27tik aurrera gainerakoentzat, Konstituzio Auzitegiaren 2011ko irailaren 13ko probidentziaren bidez, zeinak 4460/2011 konstituzio-kontrakotasuneko errekurtsioa izapidetzea onartzen baitu. Erref.: BOE-A-2011-15162

a) Arango instituzio guztiek **lehentasunez** erabiltzen duten hizkuntza, bereziki *Conselh Generau d'Arane*k erabiltzen duena, toki-administrazioarena eta haien mende dauden erakundeena, komunikabide publikoena, irakaskuntzarena eta toponimiarena.

b) Kataluniako administrazioek Aranekiko harremanetan erabili ohi duten hizkuntza, lege honetan zehaztutako moduan.

4. Pertsona fisiko edo juridikoek Arango berezko hizkuntza erabil dezakete, Katalunian hizkuntza ofiziala den aldetik, jarduera publiko eta pribatuetan, eta ezin izango dute inolako diskriminaziorik jasan arrazoi horrengatik. Hizkuntza horretan egindako egintza juridikoek balio eta eraginkortasun osoa dute, gainerako hizkuntza ofizialei dagokienez herritarrei aitortzen zaizkien eskubideei kalterik egin gabe.

3. artikulua.— Hizkuntza-eskubideak

1. Autonomia Estatutuaren arabera, honako hauek dira Arango berezko hizkuntzari dagozkion hizkuntza-eskubideak:

a) Hura ezagutzekoa, lege honetan ezarritakoaren arabera.

b) Hizkuntza horretan ahoz eta idatziz jardutekoa harreman eta egintza publiko eta pribatuetan, indarrean dagoen araudiaren arabera.

c) Autonomia Estatutuaren 2.2 artikuluan aipatzen diren Arango instituzio eta administrazio publikoekiko eta Generalitateko instituzioekiko harremanetan erabiltzekoa Kataluniako edozein tokitan, eta hizkuntza horretan artatua izatekoa, lege honetan ezarritakoaren arabera.

d) Hizkuntza-arrazoiengatiko diskriminaziorik ez jasatekoa.

2. Autonomia Estatutuaren 36.3 artikuluan arabera, Aranen, pertsona guztiek dituzte lege honek aitortutako gainerako eskubideak ere.

4. artikulua.— Okzitanieraren batasuna

1. Botere publikoek, okzitanieraren erabilera sustatzeko eta suspertzeko jarduketetan, kontuan hartu behar dute hizkuntza-batasuna, eta haren berri eman behar dute.

2. Okzitaniera Kataluniak eta, bereziki, Aranek Europako beste lurraldeekin partekatzen duten ondarea da. Generalitatek eta *Conselh Generau d'Arane*k okzitanieraren batasuna babesten lagundu behar diete okzitanierazko beste lurralde batzuetako organismoei.

3. Arandar Ikaskuntzen Institutuak administrazio publikoetatik independentea izan behar du, dagokion izaera akademikoa lortu behar du eta hizkuntza-agintaritza izan behar du aranera erabiltzeko konbentzionalismoak finkatzeko, okzitanieraren enbor arruntaren hizkuntza-aldaera kontuan hartuta. Era berean, hizkuntzaren arloan eskatzen zaion aholkularitza emateko agintaritza izan behar du.

4. Administrazio publiko guztien eta haien mende dauden erakunde autonomoen, enpresen eta gainerako erakunde eta instituzioen hizkuntza-erabilerek, bai eta irakaskuntza publiko eta pribatuko zentroen eta titulartasun publikoko komunikabideen hizkuntza-erabilerek ere, errespetatu behar dituzte 3. apartatuan aipatzen den instituzioak ezartzen dituen irizpideak. *Conselh Generau d'Arane*k eta Generalitatek hizkuntza-erabilera horiek bermatzeko beharrezkoak diren lankidetze- eta aholkularitza-sistemak ezarri behar dituzte.

II. KAPITULUA

Erabilera instituzionala

5. artikulua.— Instituzioak eta administrazio publikoak Aranen

1. Arango berezko hizkuntza *Conselh Generau d'Aranena* da, Generalitatek Arango eremuan duen administrazioa, Arango toki-administrazioena, gainerako korporazio publikoena, haien mende dauden instituzio eta enpresena eta haien zerbitzuen emakidadunena. *Conselh Generau d'Arami* eta toki-korporazioei dagokie haren erabilera arautzea, bakoitzak dituen eskumenen eremuan.

2. *Conselh Generau d'Aranek*, Arango toki-administrazioek eta haien mendeko erakunde publikoek izapidetutako administrazio-prozeduretan, aranera erabili behar da normalean, haiek zehaztutako moduan, hargatik eragotzi gabe herritarrek Katalunian ofiziala den beste hizkuntza batean dokumentuak aurkezteko eta jakinarazpenak jasotzeko duten eskubidea. Egoitza Aranen duten pertsona fisiko eta juridikoei zuzendutako komunikazioak eta jakinarazpenak ere aranera egin behar dira, hargatik eragotzi gabe herritarrek horiek guztiak Kataluniako beste hizkuntza ofizial batean jasotzeko duten eskubidea, hala eskatzen badute.

3. *Conselh Generau d'Aranen* eta Arango toki-erakundeen xedapenak, ebazpenak eta erabakiak aranera argitaratu behar dira, gainerako hizkuntza ofizialetan argitaratzeari buruz legerian ezarritakoari kalterik egin gabe.

4.¹²⁸⁰ Generalitatek, Aranen, aranera erabili behar du normalean bere organoek eta enteez herritarrekin dituzten harremanetan. Generalitatek behar diren giza bitartekoak eta bitarteko materialak izan behar ditu pertsonen aranera erabiltzeko eta aranera artatuak izateko duten eskubidea bermatzeko, ahoz eta idatziz. *Aranen maiz erabiltzen diren inprimaki, formulario eta testu administratiboetan, Generalitatek, gainerako hizkuntza ofizialei buruz legeriak ezarritakoari kalterik egin gabe, aranera erabili behar du eta lehentasunezko posizioa eman behar dio.*

5. *Conselh Generau d'Arango*, Arango toki-erakundeetako eta horien mendeko organismoetako funtzionarioak eta lan-kontratuko langileak hautatzeko prozesuetan, aranera ezagutza egiaztatu behar da, kasuan kasuko plazen berezko eginkizunei dagokien mailan, indarrean dagoen araudiaren arabera.

6. Generalitateko Administrazioaren eta Arandik kanpoko toki-erakundeen deialdietan, Aranera bideratutako plazen hornikuntza aurreikusten denean, betekizun gisa jaso behar da aranera jakitea, 4. apartatuan xedatutakoa betearazteko bidezkoa den kasuetan. Aranera bideratutako gainerako plazak betetzeko orduan, aranera jakitea merezimendu gisa balioetsi behar da.

7.¹²⁸¹ *Aranen, Estatuko Administrazioak, hark zehaztutako moduan, aranera erabili behar du lehentasunez, lurralde horretako berezko hizkuntza gisa.* Estatuko Administrazioako organoek Aranera aranera egingako ahozko eta idatzizko administrazio-jarduketak baliozkoak dira, hizkuntzari dagozkionez, itzulpenik egin

¹²⁸⁰ Konstituzio Auzitegiaren otsailaren 8ko 11/2018 epaiak 4. eta 7. zenbakietako tartekiak Konstituzioaren kontraktatzat eta balio gabetzat jotzen ditu. Erref.: BOE-A-2018-3301.

Konstituzio Auzitegiaren 2011ko abenduaren 14ko autoak 4. eta 7. apartatuen etendurari eusten diola deklaratu da. Erref.: BOE-A-2011-20015.

Bertan behera uzten da 4. eta 7. apartatuen indarraldia eta aplikazioa, 2011ko uztailaren 27tik aurrera prozesuko aldeentzat eta 2011ko irailaren 27tik aurrera gainerakoentzat, Konstituzio Auzitegiaren 2011ko irailaren 13ko probidentziaren bidez, zeinak 4460/2011 konstituzio-kontraktasuneko errekurtsioa izapidetzea onartzen baitu. Erref.: BOE-A-2011-15162.

¹²⁸¹ Ikusi aurreko oin-oharra.

beharrik gabe. Pertsona orok du eskubidea Estatuko Administrazioa jotzeko eta arreta araneraz jasotzeko, eta ezin zaie inolako itzulpenik eskatu.

6. artikulua.— Instituzioak eta administrazio publikoak Katalunian, Arandik kanpo

1. Hizkuntzari dagokionez, baliozkoak dira Generalitateko instituzio eta organoek, Kataluniako toki-erakundeek eta Estatuko Administrazioako organo eta enteek okzitanieraz, araneraren aldaeran, Katalunian egindako ahozko eta idatzizko administrazio-jarduketak, gainerako hizkuntza ofizialei dagokienez herritarrei aitortzen zaizkien eskubideei kalterik egin gabe.

2. Pertsona guztiek dute, Generalitateko Administrazioarekin eta Kataluniako edozein tokitan haren mende dauden organismo eta enpresekin idatziz dituzten harremanetan, okzitaniera arandar aldaeran erabiltzeko eskubidea, eta ezin zaie inolako itzulpenik eskatu. Herritarren informazio eta kontsultarako Generalitateko zerbitzu bateratuan ere ahoz erabil dezakete hizkuntza hori.

3. Generalitatek, *Conselh Generau d'Aran*ekin lankidetzan, laguntza teknikoa eta informazioa eskaini behar dizkie Arango berezko hizkuntza beren hizkuntza-politikan sartu nahi duten udalei.

4. Generalitateko instituzioek eta Aranen eskumenak dituzten toki-erakundeek herritarren eskura jarri behar dituzte maiz erabiltzen dituzten inprimakiak, formularioak eta administrazio-testuak. Instituzio eta ente horiekiko harremanetan, herritarrek idatzizko jakinarazpen eta komunikazioak araneraz jasotzeko eskubidea dute, katalanaren eta gaztelaniaren ofizialtasunari kalterik egin gabe.

5. ¹²⁸² *Autonomia Estatutuaren 2.2 artikuluan aipatzen diren Generalitateko instituzioek eta eskumenak Aranen dituzten toki-erakundeek Aranen dituzten harreman instituzionaletan aranera erabili behar dute lehentasunez*. Gainerako toki-erakundeek ere erabil dezakete, Arango instituzioekiko harremanetan.

6. Generalitateko Administrazioako eta Kataluniako toki-erakundeetako lanpostuak betetzeko hautaketa-prozesuan, lege honetan araututako hizkuntza jakitea merezimendutzat har daiteke, erregelamendu bidez zehaztutako baldintzetan. Arango berezko hizkuntza ahoz eta idatziz jakitea ere baldintza bat izan daiteke Generalitateko Administrazioako lanpostuak Arandik kanpo betetzeko, baldin eta, lanpostuen zerrendaren arabera, hori justifikatzen duten eginkizunak badagozkie, bereziki, herritarrei ahozko edo idatzizko arreta ematearekin, irakaskuntzarekin, harreman instituzionalekin, hizkuntza-aholkularitzarekin edo kanpo-proiektioarekin eta erabilera sustatzearekin zerikusia dutenak.

7. Generalitatek, funtzionarioak prestatzeko egituraren bidez, Arango berezko hizkuntzaren ikaskuntza sustatu behar du, batez ere jendearen arretarako postuetan dauden pertsonen artean.

¹²⁸² Konstituzio Auzitegiaren otsailaren 8ko 11/2018 epaiaren bidez, 5. apartatuko tarteki nabarmendua Konstituzioaren aurkakoa eta deuseza dela deklaratu da. Erref.: BOE-A-2018-3301. Konstituzio Auzitegiaren 2011ko abenduaren 14ko autoaren bidez 5. apartatuaren etendurari eusten zaiola deklaratu da. Erref.: BOE-A-2011-20015.

5. apartatuaren indarraldia eta aplikazioa etetea deklaratu da, 2011ko uztailaren 27tik aurrera prozesuko aldeentzat eta 2011ko irailaren 27tik aurrera gainerakoentzat, Konstituzio Auzitegiaren 2011ko irailaren 13ko probidentziaren bidez, zeinak 4460/2011 konstituzio-kontrakotasuneko errekurtoa izapidetzea onartzen baitu. Erref.: BOE-A-2011-15162.

7. artikulua.— Argitalpen ofizialak

1. Parlamentuko legeak araneraz ere argitaratu behar dira. Aranerazko bertsoiak izaera ofiziala du.
2. Generalitateko eta haren sistema instituzionaleko instituzioen eta enteen xedapenak, ebazpenak eta erabakiak araneraz ere argitaratu behar dira, baldin eta Arani berariaz eragiten badiote.

8. artikulua.— Dokumentu publikoak eta pribatuak

1. Hizkuntzari dagozkionez, baliozkoak dira Aranek bere hizkuntzan emandako dokumentu publikoak.
2. Dokumentu publikoak Aranen beraren hizkuntzan idatzi behar dira, egileak hala eskatzen badu, edo, bat baino gehiago izanez gero, eurek erabakitako hizkuntza ofizialean. Aranen, fede-emaile publikoek dokumentu publikoen kopiak eta lekukotzak eman behar dizkiete hala eskatzen duten interesdunei Arango berezko hizkuntzan idatzita.
3. Arango fede-emaile publikoen bulegoek herritarrak araneraz artatzeko moduan egon behar dute, eta beren lanpostuari dagozkion eginkizunak betetzeko araneraren ezagutza egokia eta nahikoa duten langileak izan behar dituzte. Aranen notariotzak hornitzean, araneraren ezagutza merezimendu gisa balioesten da, legeek ezarritako moduan.
4. Araneraz idatzitako edozein motatako dokumentu pribatuak baliozkoak dira hizkuntzari dagozkionez, eta ez da inolako itzulpenik behar Kataluniako lurralde-eremuan horiek betetzea judizialki edo judizioz kanpo eskatzeko.

9. artikulua.— Justizia Administrazioa

1. Aranen araneraz egindako ahozko eta idatzizko jardun judizialak baliozkoak dira hizkuntzari dagozkionez, itzulpenik egin beharrik gabe.
2. Aranera ezagutzea merezimendu gisa balioesten da, legeek ezartzen duten moduan, Arango Justizia Administrazioko langile judizialen eta zerbitzuko langileen lanpostuak betetzeko.

10. artikulua.— Erregistro publikoak

1. Hizkuntzari dagozkionez, baliozkoak dira okzitanieraz egindako erregistro-idazpenak, hizkuntzaren arandar aldaera kontuan hartuta.
2. Arango erregistro publikoetan, administrazio-izaera bakarrik dutenetan izan ezik, idazpenak araneraz egin behar dira, dokumentua idatzita badago edo adierazpena hizkuntza horretan egiten bada. Dokumentua hizkuntza ofizial batean baino gehiagotan idatzita badago, erregistrora aurkezten duenak adierazitako hizkuntzan egin behar da idazpena.
3. Arango erregistroetako bulegoek araneraz hitz egiten duten pertsonei arreta emateko moduan egon behar dute. Erregistratzaileek araneraz entregatu behar dituzte ziurtagiriak, hori bada eskaeran erabiltzen den hizkuntza. Arango erregistroen bulegoetan, jendearen eskura araneraz jarri behar dira formularioak eta gainerako inprimakiak.

III. KAPITULUA

Onomastika

11. artikulua.— Toponimia

1. Arango toponimoek aranera dute forma ofizial bakar.
2. *Conselh Generau d'Aran* Kataluniako toponimia-arloko organismo eskudunen berezko kidea da.
3. Arango udalerrien izendapenaren zehaztapena toki-araubidearen legeriak eraentzen du, eta horrek aurreikusi behar du *Conselh Generau d'Arane*k kasuan kasuko prozeduretan parte hartzea.
4. Arango udalei dagokie herri barruko bideen eta era guztietako biztanleguneen izena zehaztea. *Conselh Generau d'Arane*k parte hartu behar du, aplikatu beharreko araudiaren arabera, Arandik igarotzen diren hiriarteko bideen izenak zehazteko prozeduretan.
5. Arandik igarotzen diren bideak, administrazio titularra edozein dela ere, *Conselh Generau d'Arane*n arabera seinaleztatu behar dira.

12. artikulua.— Antroponimia

1. Herritarrek eskubidea dute izen eta abizenen aranerazko era arauemaile zuzena erabiltzeko.
2. Interesdunek Erregistro Zibilean jaso dezakete euren izen-abizenen aranerazko era arauemaile zuzenaren egiaztapena interesdunaren adierazpen hutsaren bidez, legeriak ezarritakoaren arabera.

IV. KAPITULUA

Irakaskuntza

13. artikulua.— Aranera irakaskuntzan

1. Arango berezko hizkuntza den aldetik, aranera da Arango irakaskuntza-zentroetako ohiko irakaskuntza- eta ikaskuntza-hizkuntza, hezkuntzari buruzko araudi orokorrean ezarritakoaren arabera.
2. Arango lehen eta bigarren hezkuntzetan, aranera ohiko komunikazio-hizkuntza eta ikaskuntza-hizkuntza gisa erabili behar da normalean, Generalitaten hezkuntzari buruzko araudi orokorraren arabera.

14. artikulua.— Haur Hezkuntza, Lehen Hezkuntza eta Bigarren Hezkuntza Aranen

1. Hezkuntzaren arloan eskumena duen administrazioak arautu eta antolatu behar du Arango berezko hizkuntzaren erabilera, Arango haur-irakaskuntzaren komunikazio-hizkuntza eta ohiko ikaskuntza-hizkuntza gisa, Generalitaten hezkuntza-araudi orokorraren esparruan.
2. Aranera komunikazio-hizkuntza eta ohiko ikaskuntza-hizkuntza gisa erabili behar da Arango lehen eta bigarren hezkuntzan, Generalitaten hezkuntza-araudi orokorrarekin bat etorriz.

3. Ikasleek, Aranen, derrigorrezko hezkuntza amaitzean, lurralde horretako berezko hizkuntza ahozko eta idatzizko nahikotasunez ezagutzeko eskubidea eta eginbeharra dute, irakaskuntzan sartzean ohiko hizkuntza edozein dela ere. Araneraren irakaskuntzak presentzia egokia izan behar du ikasketa-planetan, katalana eta gaztelania ezagutzeko eskubidearen eta eginbeharraren bermeari kalterik egin gabe.

4. Arango irakaskuntza-zentro publikoetako irakasle-lanpostuak betetzeko, hautagaiek araneraz idatzitako ahozko gaitasuna egiaztatu behar dute, indarrean dagoen araudiak ezarritakoaren arabera. Gobernuak, *Conselh Generau d'Aranekin* elkarlanean, irakasleen araneraren hasierako eta etengabeko prestakuntza ziurtatu behar du.

5. Derrigorrezko hezkuntzan edo horren zati batean aranera ikastetik salbuetsita egon diren ikasleei edo derrigorrezko irakaskuntza Arandik kanpo egin duten ikasleei ezin zaie eskatu araneraren ezagutza egiaztatzeko, erregelamendu bidez ezarritako inguruabarretan.

6. Arango irakaskuntza-zentroetan berandu sartzen diren ikasleek lurralde horretako berezko hizkuntza irakasteko laguntza berezia eta gehigarria jaso behar dute.

15. artikulua.— Unibertsitateak

1. Gobernuak sustatzeko jarduerak gauzatu behar ditu, okzitaniararen azterketa filologikoak Kataluniako unibertsitateetan eta goi-mailako irakaskuntza-zentroetan sar daitezen.

2. Gobernuak Kataluniako unibertsitateen eta Kataluniatik kanpo dauden eta okzitaniara irakasten duten goi-mailako beste irakaskuntza-zentro batzuen arteko lankidetzak sustatu behar du.

16. artikulua.— Helduen hezkuntza iraunkorra eta beste irakaskuntza-modu batzuk

1. Arango helduen hezkuntza iraunkorrean, *Conselh Generau d'Aranek*, Generalitatekin lankidetzan, ikastaroen eskaintza sustatu behar du eta iritsi berriei aranera ikastea errazteko beharrezko neurriak hartu behar ditu.

2. Generalitatek, *Conselh Generau d'Aranekin* lankidetzan, okzitaniar hizkuntzaren, historiaren eta kulturaren ezagutza sustatu behar du, Katalunian helduak prestatzeko programen esparruan.

3. Okzitaniara, Aranen aranera izenekoa, Kataluniako hezkuntza-eskaintzan agertu behar da, aplikatu beharreko legeriaren arabera.

V. KAPITULUA

Tituluak eta ziurtagiriak

17. artikulua.— Prestakuntza eta tituluak

1. *Conselh Generau d'Aranek*, bere eskumenen eremuan, araneraren prestakuntza ez-arauturako programak, tituluak eta horiek eskuratzeko prozedura ezarri behar ditu.

2. Generalitati dagokio, *Conselh Generau d'Aranekin* koordinatuta, okzitanieraren edozein aldaera normalizaturen prestakuntza-programak eta titulazioak Arandik kanpo antolatzea.

18. artikulua.— Ziurtagiriak eta baliokidetasunak

1. *Conselh Generau d'Aran* dagokio antolatzen dituen probetan egiaztatutako araneraren ezagutzak ziurtatzea.

2. *Conselh Generau d'Aranek* bere ziurtagirien eta araneraren ezagutza egiaztatzen duten titulu eta ziurtagirien arteko baliokidetasunak zehazten ditu. Horretarako, *Conselh Generau d'Aranek* akordioak eta hitzarmenak sina ditzake okzitanieraren beste lurralde batzuetako erakunde eta organismoek emandako tituluak eta ziurtagiriak aitortzeko.

VI. KAPITULUA

Irrati- eta telebista-hedabideak

19. artikulua.— Irrati- eta telebista-hedabideak.

1. Gobernuak, ikus-entzunezko komunikabideen bidez, Aranerako irratsaioak eta telebista-saioak ekoitzi behar ditu araneraz, aplikatu beharreko legeriarekin eta espektro irrati-elektikoaren indarreko plangintzarekin bat etorritz, eta horien eta Kataluniatik kanpoko okzitanierazko komunikabideen arteko lankidetzak sustatu behar du.

2. Arango mugapean lizentzia baten babesean jarduten duten ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuen emailek araneraren presentzia bermatu behar dute programazioan, aplikatu beharreko legeriaren arabera.

3. Aranen lizentzia-araubidean emititzen edo banatzen duten ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuen emailek araneraren presentzia bermatu behar dute programazioan, aplikatu beharreko legeriaren arabera.

4. Gobernuak teknikoki posible egin behar du bere ikus-entzunezko komunikabideetan araneraren presentzia Kataluniarako banatutako programazioaren barruan, bitarteko tekniko egokiak erabiliz, eta bitarteko horien erabilera eraginkor egin behar du, bere aurrekontu-aukeren arabera eta programa-kontratuek ezartzen dutenaren arabera.

5. Gobernuak bermatu behar du, ikus-entzunezkoen sektorean, jatorriz okzitanieraz ekoizitako lanak suspertu, sustatu eta babestuko direla, aranera aldaera kontuan hartuta.

6. Gobernuak, Estatuko Administrazio Orokorren bidez, beste lurralde batzuetako okzitanierazko irrati- eta telebista-emisioak Katalunian, bereziki Aranen, zuzenean jasotzea errazteko nazioarteko hitzarmenak egitea sustatu behar du. Estatuko Administrazio Orokorren bidez ere hitzarmenak sina ditzake, ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu publikoen emailek okzitanieraren lurraldeetan emititu ahal izan dezaten.

7. Generalitatek eta *Conselh Generau d'Aranek*, teknologia berrien aukerak baliatuz eta okzitanieraren erabilera soziala sustatzeko helburuarekin, ikus-entzunezko eskaintza propioa bermatu behar dute Aranen, Hizkuntza erregional eta gutxituen Europako Gutunaren esparruan.

20. artikulua.— Beste komunikabide batzuk

1. Generalitatek eta *Conselh Generau d'Arane*k, beren eskumenen eremuan, okzitanieraz idatzitako prentsaren eta aldizkako argitalpenen ekoizpena sustatu behar dute, aranera aldaera kontuan hartuta, hala badagokio, eta Aranen eta Kataluniako gainerako lekuetan zabaltzea.

2. Generalitatek eta *Conselh Generau d'Arane*k, beren eskumenen eremuan, okzitanierazko produktu eta informazioen presentzia suspertu eta sustatu behar dute, hizkuntza horren aranera aldaera kontuan hartuta, informazio- eta komunikazio-sare telematikoetan.

VII. KAPITULUA

Okzitaniera, Aranen aranera dena, sustatzea eta hedatzea

21. artikulua.— Arango berezko hizkuntza sustatzea

1. Generalitatek eta *Conselh Generau d'Arane*k, beren eskumenen eremuan, Arango berezko hizkuntza babestu behar dute eremu eta sektore guztietan, eta haren erabilera, hedapena eta ezagutza sustatu behar dituzte.

2. Generalitatek eta *Conselh Generau d'Arane*k, beren eskumenen eremuan, beharrezkoak diren neurriak hartu behar dituzte Arango berezko hizkuntzaren normalizazioa bultzatzeko. Koordinatzeko mekanismoak ezarri behar dira, eta, hala badagokio, elkarrekin jarduteko mekanismoak, zertarako eta hizkuntza-normalizazioko politikak eraginkorrakoak izan daitezzen, hirugarren xedapen gehigarrian ezarritakoaren arabera.

22. artikulua.— Kultura-jarduerak eta - ekipamenduak

1. Generalitatek eta *Conselh Generau d'Arane*k zaindu, sustatu eta zabaltzea egin behar dituzte kultura-ikerketako, -ekoizpeneko eta -kontsumoko jarduerak guztiak, eta aranera adierazten diren informazioaren eta komunikazioaren teknologia berriak inplementatu behar dituzte.

2. Generalitatek, *Conselh Generau d'Arane*k eta Arango toki-erakundeek sustatu behar dute okzitaniera eta okzitanieraren kultura kultura-ekipamenduetan egotea, bereziki liburutegietan, bideoteketan, museoetan eta haien mende dauden kultura-zentroetan, Aranen eta Kataluniako gainerako lekuetan. Era berean, Aranen kultura-jarduerak egiteko edo sustatzeko ardura duten erakundeek, neurri egokian, aranaren ezagutza eta praktika sar ditzaten saiatu behar dute.

3. Generalitatek eta *Conselh Generau d'Arane*k ikerketa terminologikoa sustatu behar dute okzitanieraren aranera aldaeran. Okzitanieraz egindako produktuen ekoizpena eta merkaturatzea ere sustatu behar dute bi instituzioek, hizkuntzaren industriekin zerikusia duten gainerako aldaerak aintzat hartuta.

23. artikulua.— Sustapena arlo sozioekonomikoan

1. Generalitatek, *Conselh Generau d'Arane*k eta Arango toki-erakundeek, bakoitzak bere eskumenen eremuan, beharrezkoak diren neurriak hartu behar dituzte, eta aranaren erabilera normala bultzatzeko eta bermatzeko bitartekoak jarri Arango gizarte- eta ekonomia-bizitzako sektore eta jarduerak guztietan.

2. Generalitatek, *Conselh Generau d'Arane*k eta Arango toki-erakundeek beharrezkoak diren neurriak hartu behar dituzte pertsonen eskubidea bermatzeko, bereziki kontsumitzaile eta erabiltzaile gisa jarduten dutenean, beren hizkuntza-eremuan egiten diren jarduera ekonomiko eta sozialetan Arango berezko hizkuntza erabiltzeko. Era berean, kontsumitzaile eta erabiltzaileen eskura hizkuntza horretan jarri behar dituzte haien eskubideei buruzko informazioak.

3. Botere publikoek neurri espezifikoak hartu behar dituzte titulartasun pribatuko gizarte-zerbitzuak ematean araneraren erabilera bultzatzeko eta sustatzeko, hala nola Arango ospitaleak, adinekoentzako egoitza-etxeak, aterpetxeak edo kultura-eta aisialdi-zentroak.

4. Botere publikoek araneraren presentzia sustatu behar dute hizkuntza-paisaian, batez ere era guztietako establezimendu eta erakundeen errotulazioan (sozialak, kulturalak, merkataritzakoak edo aisialdikoak) eta Arango bide publikoko publizitatean duen erabileran.

5. Aranen hitzemandako jarduera sozioekonomikoetan Arango berezko hizkuntzaren erabilera sustatzeko neurriek honako hauek barne har ditzakete:

a) Hitzarmenak eta itunak gizarte, kultura edo aisialdiko enpresa eta erakundeekin.

b) Hizkuntza sustatzearekin eta hedatzearekin zerikusia duten ekitaldietarako edo adierazpenetarako dirulaguntzak, laguntzak eta zerga-arintzeak.

c) Hizkuntza-kalitatearen sariak edo beste aintzatespen eta pizgarri batzuk, zerbitzuak ematean Arango berezko hizkuntza erabiltzen duten enpresa, establezimendu edo erakunde pribatuentzat.

d) Arango lurraldean jarduera ekonomiko eta sozialen hizkuntza-normalizazioa sustatzeko materialak landu eta zabaltzea, turismoarekin lotutakoak barne.

e) Aranen finkatutako enpresa edo erakundeentzako dirulaguntzen eta laguntzen deialdietako klausulak, dirulaguntzaren xede den jarduerak edo produktuak hizkuntza-osagairen bat badu.

24. artikulua.— Okzitanieraren beste lurralde batzuekiko lankidetz

1. Generalitatek eta *Conselh Generau d'Arane*k, ados jarrita, okzitanieraren beste lurralde batzuetako instituzio eta erakundeekiko komunikazioa, kultura-trukea, lankidetz eta koordinazioa sustatu behar dituzte, okzitaniera sustatu, erabili, babestu eta araupetuko dela bermatzeko, neurri egokiak hartuta. Horretarako, Generalitatek eta *Conselh Generau d'Arane*k, bakoitzari dagokionaren arabera, akordioak, hitzarmenak eta gainerako lankidetz-mekanismoak sina ditzakete okzitanieraren lurraldeetako instituzio eta erakundeekin.

2. Generalitatek eta *Conselh Generau d'Arane*k, beren eskumenen eremuan, okzitanieraren lurraldeen organismo erkideetan parte har dezakete, modu koordinatuan, okzitaniera aztertzearekin, arautzearekin, haren erabilera sustatzearekin eta okzitanieraren kanpo-hedapenarekin lotutako helburuak lortzeko.

3. Generalitatek Frantziako eta Italiako estatuekin nazioarteko tratatuak sinatzeko eska diezaioke Estatuko Gobernuari, okzitaniar kultura eta hizkuntza sustatzeko eta kanpoan proiektatzeko helburuekin. Generalitati tratatu horiek sinatzeko egintzen berri eman behar zaio, eta, hala badagokio, negoziazio-ordezkaritzetan parte hartu behar du, eta entzun egin behar zaio. Generalitatek horren berri eman behar dio *Conselh Generau d'Arani*, eta haren parte-hartzea bermatu behar du.

25. artikulua.— Okzitanieraren kanpo-proiektzioa

1. Generalitatek eta *Conselh Generau d'Aranek* okzitanieraren kultura eta hizkuntza zabaltzeko behar dituzte kanpoko kultura-politikan. Katalunian aranera aitortzeko eta babesteko bultzatzen dituzten ekimenen kanpo-proiektzioa ere bultzatu behar dute, bereziki okzitanieraren lurraldeetan.
2. Generalitatek, *Conselh Generau d'Aranekin* lankidetzan, okzitaniera Europako hizkuntza-aniztasunaren osagaitzat hartzea sustatu behar du, bai eta eremu horretako Europar Batasunaren ekintza eta programetan duen presentzia ere.
3. Gobernuak, neurri egokiak hartuz, sustatu behar du okzitaniera nazioarteko kultura-organismoetan eta kultura- edo hizkuntza-edukiari buruzko nazioarteko tratatuetan agertzea.

Lehenengo xedapen gehigarria.— Legearen izaera

Lege honek estatutuaren oinarrizko garapenerako legearen izaera du, eta, Arani dagokionez, estatutuaren 11. eta 94. artikuluetan aipatzen den lurralde horretako araubide berezian txertatzen da.

Bigarren xedapen gehigarria.— Hizkuntza-politikaren eta normalizazioaren gaineko eskumena

1. Okzitanieraren, Aranen aranera izenekoaren, hizkuntza-normalizazioari buruzko eskumena Generalitati eta *Conselh Generau d'Aran* dagokie, estatutuaren 143.2 artikulua araberak. *Conselh Generau d'Aran* dagokio aranaren hizkuntza-normalizazioari buruzko arauak garatzeko eta betearazteko eskumena, Katalunian indarrean dauden arau orokorren esparruan. Generalitatek Arango berezko hizkuntzaren sustapenean parte hartzen du, *Conselh Generau d'Aranek* koordinatuta. Generalitateko hizkuntza-politikaren arloko organo eskudunari eta *Conselh Generau d'Aran* dagokie okzitanieraren hizkuntza-politikari buruzko eskumena, Arango lurraldetik kanpo.
2. Administrazio eskudunek Arango lurraldea lehenetsi behar dute lege honen garapenetik eratorritako politikak eta programak garatzeko erreferentzia-eremu gisa.

Hirugarren xedapen gehigarria.— Generalitat-*Conselh Generau d'Aran* egitura paritarioa sortzea

Generalitaten eta *Conselh Generau d'Aranen* arteko Intsulduketarako Batzorde Mistoaren esparruan, lege honetan ezarritakoa aplikatzeko beharrezkoak diren intsulduketak adosteari kalterik egin gabe, egitura paritario bat sortu behar da Generalitaten eta *Conselh Generau d'Aranen* artean, aranaren inguruko hizkuntza-politiken finantzaketa egokia eta nahikoa bermatzeko eta bi instituzioen arteko koordinazioa bermatzeko eremu horretan.

Laugarren xedapen gehigarria.— Hitzarmenak eta akordioak Estatuko Administrazioarekin

Generalitatek eta *Conselh Generau d'Aranek* hitzarmenak eta akordioak sina ditzakete Estatuko Administrazioarekin, Aranen kokatutako zerbitzu estatalekin aranaren erabilera berma dezaten, hizkuntza-aukeraren eskubidea eragingarria izan dadin.

Bosgarren xedapen gehigarria.— Hitzarmenak eta akordioak Justizia Administrazioarekin

Generalitatek eta *Conselh Generau d'Arane*k hitzarmenak eta akordioak sina ditzakete Justizia Administrazioako organismo arduradunekin, Arango berezko hizkuntzaren normalizazioa eremu judizialean sustatzeko.

Seigarren xedapen gehigarria. Intsulduketak

Lege hau onetsi eta sei hilabeteko epean, hura aplikatzeko behar diren eskumenak *Conselh Generau d'Arani* intsuldatzea erabaki behar da.

Zazpigarren xedapen gehigarria.— Arandar Ikaskuntzen Institutuari buruzko neurriak

Gobernuak eta *Conselh Generau d'Arane*k, lege hau indarrean jarri eta urtebeteko epean, beharrezko neurriak hartu behar dituzte 4.3 artikuluan ezarritakoa betetzeko.

Zortzigarren xedapen gehigarria.— Ikus-entzunezko eskaintzari lotutako neurriak

Gobernuak eta *Conselh Generau d'Arane*k, lege hau indarrean jarri eta bi urteko epean, beharrezko neurriak hartu behar dituzte 19.7 artikuluan ezarritakoa betetzeko.

Xedapen indargabetzailea

Indarrik gabe geratzen dira Arango Haraneko Araubide Bereziari buruzko uztailaren 13ko 16/1990 Legearen 2. artikulua, Hizkuntza Politikari buruzko urtarrilaren 7ko 1/1998 Legearen 7. artikulua eta lege honetan ezarritakoaren aurkako gainerako xedapenak.

Azken xedapenetako lehenengoa.— Legea garatzeko eta aplikatzeko baimena

Gobernuari eta *Conselh Generau d'Arani* baimena ematen zaie, bakoitzak bere eskumenen eremuan, lege hau garatzeko eta aplikatzeko behar diren xedapenak emateko. *Conselh Generau d'Arani* entzun egin behar zaio lege hau garatuko duten Gobernuaren erregelamenduak egiterakoan.

Azken xedapenetako bigarrena.— Araudia berrikustea eta aldatzea

Gobernuak, lege hau indarrean jartzen denetik bi urteko epean, indarrean dagoen araudia berrikusteko eta aldatzeko behar diren neurriak hartu behar ditu, lege honek ezartzen duenaren arabera.

8.4.12.75. 11/2014 Legea, urriaren 10ekoa, lesbianen, gayen, transexualen, bisexualen eta intersexualen eskubideak bermatu, eta homofobia, bifobia eta transfobia errotik kentzeari buruzkoa¹²⁸³

II. TITULUA
LGTBI pertsonen berdintasun eraginkorra
sustatzeko politika publikoak

II. KAPITULUA
Esku hartzeko sektoreak

12. artikulua.— Hezkuntza

4. Eskola-, hezkuntza- eta prestakuntza-materialen edukiek, edozein formatutan, eta materialotan erabiltzen den hizkerak kontuan hartu behar dute aniztasuna sexu-orientazioari, genero-identitateari eta genero-adierazpenari dagozkenez, eta arrazoi horrengatik edozein diskriminazio-mota saihestuko dute.

15. artikulua.— Komunikabideak

Kataluniako Ikus-entzunezkoen Kontseiluak, komunikabideei dagokienez, hauek egin behar ditu:

b) Gomendioak ezartzea homosexualitatearekin, bisexualitatearekin, transidentitatearekin eta intersexualitatearekin lotutako hizkuntza-erabilerei eta irudien tratamenduari eta erabilerari buruz.

¹²⁸³ BOEren 281. zenbakian, 2014ko azaroaren 20ko alean, argitaratua.
Testu kongsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-11990>

8.4.12.76. 13/2014 Legea, urriaren 30ekoa, Irisgarritasunari buruzkoa¹²⁸⁴

HITZAURREA

I

[...]

Garrantzitsua da bereziki aipatzea ondasunen eta zerbitzuen komunikazio- eta informazio-eremuetako irisgarritasuna arautu behar dela, Europako Estrategiak zehaztutako zentzuan, zeren aspektu hori ez baitago behar bezala garatuta indarrean dagoen araudian, era berean, bereziki aipatu behar da eragin handia duela zentzumen-desgaitasunak dituzten pertsonen autonomian eta zerbitzu baten gainerako erabiltzaileen baldintza berdinetan parte hartzeko aukeran. Azken urteotan, informazioaren eta komunikazioaren teknologiek halako moldez aurrera egin dute, non eguneroko bizitzako edozein egoeratan presentzia iraunkorra baitute, eta funtsezko elementu bihurtu dira ikusmen- eta entzumen-desgaitasuna duten pertsonen bizitza normalizatua izateko eta harremanak izateko, prestatzeko, lan egiteko eta aisialdiaz eta, bereziki, kulturaz gozatzeko, aspektu guztietan. Horri dagokionez, garrantzitsua da gogoratzea komunikaziorako irisgarritasuna Kataluniako Parlamentuaren 2010eko uztailaren 15eko 749/VIII Ebazpenaren xede izan zela —ebazpen hori ahoz komunikatzen diren gorrei eta gor-itsuei katalanaren ikaskuntza, hezkuntza, irisgarritasuna eta erabilera eta ahozko modalitateko baliabideak bermatzeko neurriei buruzkoa da— bai eta Zeinu-hizkuntza Katalanari buruzko ekainaren 3ko 17/2010 Legearen xede ere.

[...]

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Definizioak

1. Lege honetan xedatutakoaren ondorioetarako, honako definizio hauek ematen dira:

n) Laguntza-bitartekoak: ingurunearen eta desgaitasuna duten pertsonen arteko bitartekari gisa jarduten duten laguntzak, bizi-kalitatea hobetzeko edo autonomia pertsonala areagotzeko aukera ematen dietenak. Erabilera partikularreko laguntza-bitartekoak beharrezko elementutzat jotzen dira, eta ezin da mugatu horien erabilera, salbu eta segurtasun- edo osasungarritasun-arrazoiengatik edo erregelamendu bidez ezarritako beste arrazoi batzuegatik. Laguntza-bitartekoak honela sailkatzen dira:

2) Laguntza pertsonala: desgaitasuna duten pertsonen produktu eta zerbitzuen erabilera, komunikazioa edo mugikortasuna errazteko edo bermatzeko prestatutako pertsona, hala nola zeinu-hizkuntzaren interpretea, gidari-interpretea edo laguntzaile pertsonala.

¹²⁸⁴ BOEren 281. zenbakian, 2014ko azaroaren 20ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-11992>

III. TITULUA

Irisgarritasuna

V. KAPITULUA

Zerbitzuen irisgarritasuna

26. artikulua.— Erabilera publikoko zerbitzuetarako irisgarritasunaren baldintzak

6. Ikus-entzunezko komunikabideek pixkanaka txertatu behar dituzte zeinu-hizkuntzaren audiodeskripzio-, azpitulazio- eta interpretazio-sistemak, betiere programazioa irisgarria izan dadin.

VI. KAPITULUA

Irisgarritasuna komunikazioan

29. artikulua.— Definizioak

Lege honetan xedatutakoaren ondorioetarako, honako definizio hauek ematen dira:

a) Komunikazioa: igorle baten eta hartzaile baten artean informazioa trukatzeko prozesua. Mezua hautemateko erabiltzen den zentzumenaren arabera, komunikazioa honelakoa izan daiteke:

1) Entzunezkoa: mezua entzumenaren bidez hautematen den komunikazioa.

2) Ukimenezkoa: mezua ukimenaren bidez hautematen den komunikazioa. Barnean hartzen ditu braille irakurketa-idazketa sistema, sinboloak eta grafikoak erliebean, letra larriak esku-ahurrean, ukimenezko alfabeto daktilologikoa edo esku-ahurrekoa eta ukimenezko euskarria darabilen zeinu-hizkuntza.

3) Ikusizkoa: mezua ikusmenaren bidez hautematen den komunikazioa. Barnean hartzen du sistema grafiko alfabetikoa eta sinbolikoa, zeinuen, letren, grafismoen, sinboloen eta antzeko beste adierazpenen bidez irudikatzen dena edozein euskarri material, elektronikoa edo telematikotan; argi-seinaleak, hau da, lurraldean, eraikuntzan eta garraioan arrisku- edo larrialdi-abisua ematen duten argi-errotuluak edo argiak, eta zeinu-hizkuntza.

b) Ahozko hizkuntzak: transkripzio idatzia duten ahozko komunikazio-sistemak, pertsona-erkidego bati dagozkionak. Ahoz komunikatzen diren pertsona gorrek edo gor-itsuek erabiltzen dituzten hizkuntzak dira.

c) Zeinu-hizkuntzak: gor zeinugileen keinu- eta ikus-modalitateko hizkuntza-sistemak, zeinak gor-itsuek ere erabiltzen baitituzte beren zentzumen-egoeraren arabera egokituta.

d) Eskuen laguntza duten zeinu-hizkuntzak edo urrutikoak: gor-itsuen hizkuntza-sistemak, zeinetan, gidari-interprete baten edo gor-itsutasuna duen bitartekari baten bidez egiten baita komunikazioa. Sistema daktilologikoa, ukimen-euskarriaren zeinu-sistema, ukimena eta bi pertsonen arteko hurbiltasuna erabiltzen dira.

e) Ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak: entzumena estimulatzeko metodo espezifikoak, eta gorrek edo gor-itsuek erabiltzen dituzten baliabide teknologikoak, zeinek bide ematen baitute ahozko hizkuntzaren entzumena, ulermena eta ahozko

eta idatzizko adierazpena iristeko. Bitarteko horien artean daude audifonoak, entzumen-inplanteak, maiztasun modulatuak, igorgailuak, begizta edo eratzun magnetikoak, azpituak eta ezpain-irakurketa.

f) Ikusizko komunikazioan laguntzeko produktuak: ikusmen-urritasuna duen pertsonari ikusmen-informazioa hautematen eta ulertzen laguntzeko metodo espezifikoak. Honako produktu hauek sartzen dira:

1) Laguntza-produktu optikoak eta elektronikoak: sistema optiko edo elektroniko batean oinarritutako gailuak, zeinek irudiak zabaldu edo hurbiltzen baitituzte eta bide ematen baitute ikusmen urriko pertsonen ikusmen-errendimendua optimizatzea.

2) Ikusizko informazioa soinu-hizkuntza bihurtzen duten laguntza-produktuak: gailuak, ekipoak, tresnak, baliabide teknologikoak, programa informatikoak eta ikusizko informazioa soinu-hizkuntza bihurtzen duen eta ikusmen-desgaitasuna duten pertsonari informazio hori iristeko aukera ematen dien beste edozein laguntza.

3) Ikusizko informazioa ukipen-hizkuntza bihurtzen duten laguntza-produktuak: gailuak, ekipoak, tresnak, baliabide teknologikoak, programa informatikoak eta ikusizko informazioa ukipen-hizkuntza bihurtzen duen eta ikusmen-desgaitasuna duen pertsonari informazio hori iristeko aukera ematen dien beste edozein laguntza.

g) Ahozko hezkuntzaren modalitatea: entzumen-desgaitasuna duten ikasleen ohiko eskolatzeko-mota, non komunikazio- eta ikaskuntza-hizkuntza soilik ahozko eta idatzizko hizkuntza den.

h) Hezkuntza-modalitate elebiduna: hezkuntza-proiektu bat da, zeinean elkarrekin bizi baitira zeinu-hizkuntza katalana, ikasketa-gai eta komunikazio-hizkuntza gisa eta eskola-curriculumerako irispide gisa, eta ahozko zein idatzizko hizkuntza ofizialak, zeinak ikasketa-gai ere baitira.

i) Material irakurterazak: *Inclusion Europe* (adimen-desgaitasuna duten pertsonak ordezkatzeko Europako sarea) eta IFLA (liburutegien elkarte nazioarteko federazioa) nazioarteko gidalerroetan oinarrituta egindako materialak, testuen sinplifikazioa sustatzen dutenak, betiere material horiek herritar guztientzat irisgarriak izan daitezzen; sinplifikazioak, berriz, hizkuntza lau eta zuzeneko erabiltzea dakar, hartzaileentzat irisgarria den edukia dakar, eta edukia eta formak harmonizatzen dituen diseinua erabiltzea.

30. artikulua.— Ahozko hizkuntzan komunikatzen diren eta entzumen-desgaitasuna duten pertsonen eskubideak

Ahozko hizkuntzaren modalitatea eta ahozko komunikaziorako laguntza-baliabideak onartzen dira gorrek edo gor-itsuek komunikatzeko gehien erabiltzen duten sistema gisa, bai eta pertsona horiek eta haien familiek edo tutoreek ahozko hizkuntzaren ikaskuntza eta erabilera askatasunez erabakitzeko duten eskubidea eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak ere.

31. artikulua.— Zeinu-hizkuntzan komunikatzen diren eta entzumen-desgaitasuna duten pertsonen eskubideak

Zeinu-hizkuntza katalana onartzen da Kataluniako gor edo gor-itsu zeinugileen hizkuntza gisa, betiere zeinu-hizkuntza katalanaren legeriak eta hura osatzen duen irisgarritasun-araudiak ezarritakoarekin bat etorritik.

32. artikulua.— Irisgarritasun-baldintzak hezkuntza-eremuko komunikazioan

2. Desgaitasuna duten ikasleei dagokienez, irakaskuntzaren arloan eskumena duen sailak:

a) Entzumen-desgaitasuna duten haurren familiei edo tutoreei informazioa bermatu behar die eskolatzeko hezkuntza-modalitateei buruz, betiere erabakitzen diren zentroetan ahozko hezkuntzaren modalitatearen edo modalitate elebidunaren artean askatasunez aukeratu ahal izan dezaten, eta hautatutako modalitatearen ikaskuntza eta erabilera bermatu behar ditu.

3. Irakaskuntzaren arloan eskumena duen sailak ahozko hizkuntzan komunikatzen diren gorrekiko edo gor-itsuekiko errespetua zabaldu behar du, baita modalitate hori eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak, linguistikoak eta teknologikoak ezagutarazi eta horiek badirela zabaldu ere, eta prestakuntza-plan espezifikoak ezarri behar ditu, betiere zentzumen-desgaitasuna —entzumen-desgaitasuna, zein ikusmen-desgaitasuna, zein itsu-gorreria— duten ikasleei arreta eman behar dieten irakasleek eta profesionalek prestakuntza egokia dutela bermatzeko.

4. Gobernuak lehentasuna eman behar dio unibertsitateekin eta Ikaskuntza Katalanen Institutuarekin ikerketa-akordioak egiteari, betiere ahoz komunikatzen diren gorrek katalana ikas dezaten; dena den, beste akordio batzuk egin ahal izango ditu eremu horretan ikerketak egiten dituzten beste instituzio edo erakunde batzuekin.

5. Gobernuak bermatu egin behar du Zeinu-hizkuntza Katalanari buruzko ekainaren 3ko 17/2010 Legeak 3. eta 4. apartatuetan gor edo gor-itsu zeinugileentzat xedatzen duena betetzen dela.

6. Administrazio publikoek elkarlanean jardun dezakete unibertsitateekin, irakaskuntzako zentro ez-arautuekin eta elkarteekin, betiere ahozko hizkuntzaren, ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen eta zeinu-hizkuntza katalanaren erabilera errazteko.

33. artikulua.— Komunikaziorako irisgarritasuna administrazio publikoekiko eta zerbitzu publikoen hornitzaileekiko harremanetan

1. Administrazio publikoek ahozko hizkuntza eta ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiltzeko eskubidea bermatu behar dute, betiere ahoz komunikatzen diren gorrek berdintasun-baldintzetan iritsi ahal izan ditzaten zerbitzu publikoak, eskubide hori arautzen duen irisgarritasun-araudiarekin bat etorritik.

2. Administrazio publikoek zeinu-hizkuntza katalana erabiltzeko eskubidea bermatu behar dute, eta hizkuntza horretan ikasteko, irakasteko, ikertzeko eta interpretatzeko baldintzak ezarri behar dituzte, Zeinu-hizkuntza Katalanari buruzko ekainaren 3ko 17/2010 Legean ezarritakoaren arabera.

VII. KAPITULUA

Kulturako, kiroleko eta aisiako ekipamenduetarako irisgarritasuna

35. artikulua.— Kulturako, kiroleko eta aisiako jardueretarako irisgarritasun-baldintzak

1. Kultura-, kirol- edo aisialdi-jarduerek eta antzeko ekitaldi publikoek komunikazio-irisgarritasun nahikoa bermatu behar dute, arian-arian, betiere desgaitasun fisikoa, sentsoriala edo intelektuala duten pertsonak haietaz gozatu, ulertu edo horietan parte hartu ahal izan dezaten, eta informazioa hizkuntza ulergarriaren bidez eskaini behar dute, jarduera-motaren arabera erregelamendu bidez ezarritakoaren arabera.

8.4.12.77. 16/2014 Legea, abenduaren 4koa, Kanpo-ekintzari eta Europar Batasunarekiko Harremani buruzkoa¹²⁸⁵

ATARIKO TITULUA

3. artikulua.— Kanpo-ekintzaren eta Europar Batasunarekiko harremanen printzipio gidariak

Kataluniaren kanpo-ekintza eta Generalitaten eta Europar Batasunaren arteko harremanak honako printzipio gidari hauen arabera arautuko dira:

e) Pertsonak eta herriek beren kultura, hizkuntza eta identitatea defendatzeko eta sustatzeko duten eskubidea aitortzea, kultura anitzeko elkarbizitza-balioak bultzatzea, **herriek erabakitzeko duten eskubidea aitortzea**, gizarte-, hezkuntza- eta osasun-eskubideak aitortzea, eta gizarteko sektore ahulenei laguntzea.¹²⁸⁶

4. artikulua.— Kanpo-ekintzaren eta Europar Batasunarekiko harremanen helburuak

Kataluniaren kanpo-ekintza eta Generalitaten eta Europar Batasunaren arteko harremanak honako helburu hauen arabera arautuko dira:

c) Kataluniako hizkuntza eta kultura nazioartean sustatzea.

I. TITULUA

Kanpo-ekintzaren eta Europar Batasunarekiko harremanen eragileak, eremuak eta tresnak

II. KAPITULUA

Kanpo-ekintzaren eta Europar Batasunarekiko harremanen eremu sektorialak

12. artikulua.— Jardun-eremuak

3. Gobernuak honako hauek egin behar ditu hizkuntzaren eta kulturaren eremuan:

a) Europar Batasunaren barruan eta handik kanpo Kataluniaren berezko hizkuntza eta kultura sustatu behar ditu, eta herrialdeko kultura- eta hizkuntza-eredua nazioarteko erreferentzia gisa kokatu behar du.

b) Ramon Llull Institutua indartu behar du, katalana eta katalanez adierazitako kultura nazioartean sustatzeko agente gisa, eta Institutuaren ekintzak koordinatu

¹²⁸⁵ BOEren 309. zenbakian, 2014ko abenduaren 23ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-13367>

¹²⁸⁶ e) apartatuko tartekiaren konstituzio-kontrakotasuna eta deuseztasuna deklaratzeko da, eta "Kataluniaren kanpo-ekintzari" buruzko aipamenak ez dira konstituzio-kontrakoak, baldin eta Konstituzio Auzitegiaren abenduaren 22ko 228/2016 epaiaren 4. oinarri juridikoaren arabera interpretatzen bada.

behar ditu Gobernuak kanpoan eta Europar Batasunaren aurrean dituen ordezkartzeekin eta Gobernuak kanpoan dituen bulego sektorialekin.

c) Katalunian hizkuntza ofiziala eta Aranen berezko hizkuntza denez, aranera kanpoan zabaltzeaz arduratu behar du, batez ere mugaz gaindiko auzotasun-eremuetan.

II. TITULUA

Generalitateen harreman instituzionalak kanpoan eta Europar Batasunaren eremuan

I. KAPITULUA

Harremanak Europar Batasunarekin

24. artikulua.— Katalanak Europar Batasunean duen estatutu juridikoa

Generalitatek beharrezko ekintzak eta neurriak abiarazi behar ditu Europako instituzioetan katalanaren erabilera bermatzeko eta Europar Batasunean katalanaren ofizialtasuna aitor dadin lortzeko.

II. KAPITULUA

Harremanak beste gobernu batzuekin, nazioarteko antolakundeekin eta lurralde-elkarlaneko sareekin

26. artikulua.— Gobernuak beste organo batzuekin dituen harremanak

1. Gobernuak, beste lurralde batzuetako gobernuarekin dituen harremanetan, helburu hauek sustatzen ditu:

b) Beste lurralde batzuekiko elkarlan instituzionala eta jardunbide egokien trukea sustatzea, bereziki Kataluniarekin lotura historikoak, politikoak, linguistikoak, kulturalak, ekonomikoak eta sozialak dituzten lurraldeekin.

27. artikulua.— Nazioarteko antolakundeekiko harremana eta lankidetzak

4. Generalitatek beharrezko diren ekintzak abiarazi behar ditu, Estatutuak xedatzen duen bezala, katalana nazioarteko antolakundeetan eta kultura- edo hizkuntza-eremuetan duten nazioarteko tratatuak agertzeko eta erabiltzeko.

III. TITULUA

Generalitateen ordezkartzeak kanpoan

32. artikulua.— Gobernuak kanpoan dituen bulego sektorialak

2. Gobernuak bulego sektorialen sare egoki bat bermatu behar du kanpoan, betiere Kataluniaren interesak sustatzeko, bereziki eremu hauetan: sustapen ekonomikoa; ikerketa eta berrikuntza; inbertsioak erakartzea; turismo-sustapena; kultura-eremuetan nazioartekotzea; Kataluniako hizkuntzaren eta kulturaren nazioarteko proiektzioa, eta garapenerako elkarlana eta laguntza.

8.4.12.78. 1/2015 Legea, otsailaren 5ekoa, Arango Araubide Bereziari buruzkoa¹²⁸⁷

HITZAURREA

Aranek nortasun propioa eta berezia du Katalunian, Arango erkidegoak Okzitaniako gainerako herrialdeekin partekatzen dituen hizkuntza eta kultura propioak dituelako, eta, aldi berean, garai bateko autogobernu-tradizioa duelako, arandarrek denboran zehar irmoki defendatua.

Okzitaniara, bere aldaera arandarrean, Arango berezko hizkuntza da, eta arandar identitatea eratzen duten zutabeetako bat eta funtsezko ezaugarrietako bat da, Okzitaniako nazio-egitatean kokatuta. Arandarrek beren hizkuntzarekin duten lotura emozionalari eta, aldi berean, hizkuntza hori erabiltzeko duten adoreari esker, belaunaldiz belaunaldi transmititu dute egundaino, eta aranera Arango kultura-ondarearen elementu preziatuenetako eta apartekoenetako bat bihurtu dute, zeina Kataluniako herriak eta instituzioek ere berezkozat hartzen eta balioesten duten.

[...]

Justiziak eta Arango aldarrikapenaren egokitasunak Arango eskubide historiko eta linguistikoen lehenengo aitortpena ekarri zuten Kataluniako Parlamentuak 1979an onetsi zuen Kataluniako Autonomia Estatutuan. Horrela, Estatutuaren 3.4. artikuluan hauxe ezarri zen: «Aranera irakatsi egingo da, eta errespetu eta babes berezia izango du». Lehenengo xedapen gehigarriak, berriz, honelaxe xedatu zuten: «Konstituzioaren eta estatutu honen esparruan, Arango haraneko barne-antolaketa administratiboaren berezitasun historikoak aitortu eta eguneratu egingo dira». Estatutu-manu horien geroagoko lege-garapenari esker, pixkanaka indartutako estatutu juridiko bat eratu ahal izan zen Arango berezko hizkuntzarentzat, eta, aldi berean, aukera eman zen Arango autogobernuko instituzio historikoak berreskuratzeko.

Ildo horretatik, apirilaren 18ko 7/1983 Legeak, Kataluniako Hizkuntza Normalizazioari buruzkoak, aranera, zeina baita okzitanieraren aldaera, Arango berezko hizkuntza deklaratu zuen, eta araneraren zenbait hizkuntza-eskubide aldarrikatu zituen, botere publikoei haren erabilera eta irakaskuntza bermatzeko emandako aginduarekin batera. Geroago, uztailaren 13ko 16/1990 Legeak, Arango Haranaren Araubide Bereziari buruzkoak, zehaztu eta aktibatu egin zuen Arango sistema instituzional tradizionala, zeina haragitzen baita *Terçons* historikoetan eta Haraneko Kontseilu Nagusian, eta haren eskumenen tipologia eta irismena ere definitu zituen. Legeak haraneko berezko hizkuntzaren lurralde-ofizialtasuna ere aitortu zuen, eta haren erabilera- eta irakaskuntza-bermeak hobetu zituen, Aran normalizazioa bultzatzeko agindu orokorra jasotzeaz gain.

Kataluniako 2006ko Autonomia Estatutua onesteak urrats berri eta erabakigarria ekarri zuen Arango okzitanier errealitate nazionala erabat onartzeko, eta, aldi berean, funtsezko aldaketa ekarri zuen aurreko egoerarekiko, Arango erkidegoaren berezko hizkuntzaren ofizialtasunari dagokionez. Horrela, Estatutuaren 11. artikuluan hauxe ezarri zen: «Aran nazio-errealitate okzitaniarra da, eta kultura, historia, geografia nahiz hizkuntza aldetik bere identitatea du; arandarrek halaxe

¹²⁸⁷ BOEren 54. zenbakian, 2015eko martxoaren 4ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-2294>

defendatu dute mendeetan zehar, eta halaxe aitortzen dute Kataluniako herritarrek eta instituzio politikoek. Estatutu honek berezitasun hori aitortu, babestu eta errespetatu egiten du, eta aitortzen du Kataluniaren barruan Aran lurralde-erakunde berezia dela, eta, hala izanik, babes berezia ere badu, araubide juridiko berezi baten bidez». Gainera, 6.5 artikulua okzitanieraren ofizialtasuna aitortzen du, aranera esaten zaiona Aranen, Katalunian. Era berean, 94. artikulua Arango berezko antolaketa instituzionalaren esparru berria eta haren araubide juridikoaren berezitasunak zehazten ditu. Azkenik, bosgarren xedapen gehigarriak Arango araubide berezia berrikusteko egutegia ere ezartzen du, estatutuak berak xedatzen duenera egokitzeko.

Okzitanierari buruzko urriaren 1eko 35/2010 Legea onetsi zenean —izan ere, okzitaniera Aranen aranera da—, Kataluniako Parlamentua Estatutuaren agindua garatzen hasi zen Arani zegokionez, eta okzitaniera hizkuntza ofizial bihurtu zuen Katalunia osoan.

[...]

Gainera, legeak aukera berria izan nahi du, bai eta Aranek Kataluniarekin historikoki izan dituen lotura bizi eta sakonak indartzeko tresna bat ere; lotura horiek hauetan dautza: elkarrekiko errespetuan eta, aldi berean, Kataluniako herriak eta instituzioek beti arandar erkidegoaren berezko hizkuntza eta kulturarekiko eta, hedaduraz, okzitaniar nazioarekiko izan duten aitoren eta estimazio osoan —izan ere, Aran okzitaniar naziokoa da—.

[...]

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Aran

Aran errealitate nazional okzitaniarra da, zeinak baitu identitate kultural, historiko, geografiko eta linguistikoa, arandarrek mendeetan zehar defendatua; identitate hori Kataluniako Autonomia Estatutuak lurralde-erakunde berezi gisa aitortzen du, zeina eratzen baitute *terçons* elkartzeek; nortasun juridiko propioa eta gaitasun eta autonomia osoa ditu, Estatutuan bermatuta, Aranek ordezkatzeko duen erkidego politikoaren interes propioak kudeatzeko.

8. artikulua.— Berezko hizkuntza

1. Aranera da lurralde horretako berezko hizkuntza; izen hori ematen zaio okzitanierak Aranen duen aldaera autoktonoari; hori dela eta:

a) Administrazio publikoek Aranen normaltasunez eta lehentasunez erabiltzen duten hizkuntza da.

b) Komunikabide publikoen erabilera arrunteko hizkuntza da, formatu guztietan, batez ere Kataluniako Ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioaren, toki-erakundearen eta haien elkarteen mendekoetan, Arango lurraldean.

c) Arango irakaskuntza-zentroetan komunikazio-hizkuntza eta ikaskuntza-hizkuntza gisa erabili ohi den hizkuntza da.

2. Generalitatek, bere hizkuntza-politiken bitartez, eta Arango Kontseilu Nagusiak, bere eskumenen esparruan, hizkuntzaren arloan egiten dituzten jarduketak

koordinatu behar dituzte, eta Arango berezko hizkuntzaren erabilera sustatu behar dute normalizazioa bereziki zaila den arloetan, hala nola Justizia Administrazioan.

3. Okzitaniera, zeinari Aranen aranera baiteritzo, ofiziala da Katalunian, eta eremu eta sektore guztietan babestu behar da, aplikatzekoa den araudiaren arabera. Botere publikoek haren erabilera, sustapena, zabalkundea, ezagutza eta erabilera ofiziala sustatu behar dituzte, zeinak Kataluniako Parlamentuaren lege baten bidez arautzen baitira.

9. artikulua.— Hizkuntza-eskubideak

1. Aranen pertsona orok du aranera jakiteko eta aranera erabiltzeko eskubidea, eta administrazio publikoekin —Hauteskunde Administrazioa barne— eta haien mendeko erakunde publiko nahiz pribatuekin diharduelarik, pertsona orok du eskubidea arreta aranera jasotzeko, bai ahoz bai idatziz. Aranera emandako administrazio-egintzek eta xedapen orokorrek, bai eta fede publikoko tresnek ere, erabateko ondorio juridikoak sortzen dituzte.

2. Aranen, pertsona guztiek dute, justiziarekin, notariotzarekin eta erregistro publikoekin dituzten harremanetan, aranera erabiltzeko eta eskubidea dute, honela eskatuz gero, dokumentazioa okzitanieraren aldaera horretan jasotzeko, baina horrek ez die kostu gehigarririk ekarriko pertsona horiei, eta ezin izango dute defentsa-gabeziarik edo bidegabeko atzerapenik jasan erabilitako hizkuntzagatik.

3. Aranen, ondasunak, produktuak eta zerbitzuak erabiltzerakoan eta kontsumitzerakoan, pertsona orok du eskubidea arreta aranera jasotzeko, bai ahoz bai idatziz, betiere legeek xedatzen dutenaren arabera.

III. TITULUA

Antolaketa

V. KAPITULUA

Ikaskuntza Arandarren Institutua-Okzitanieraren Arandar Akademia

46. artikulua.— Izaera

1. Ikaskuntza Arandarren Institutua-Okzitanieraren Arandar Akademia zuzenbide publikoko korporazioa da, administrazio publikoetatik independentea, akademikoa eta berezko nortasun juridikoa duena.

2. Ikaskuntza Arandarren Institutua-Okzitanieraren Arandar Akademia Kataluniako Akademien Erregistroan dago inskribaturik.

3. Ikaskuntza Arandarren Institutua-Okzitanieraren Arandar Akademia haren estatutuek eta barne-araubideak eta gobernu-araubideak arautzen dute.

IV. TITULUA

Ahalak eta eskumenak

II. KAPITULUA

Eskumenak ekintza publikoaren sektoreetan

51. artikulua.— Hizkuntza eta kultura

1. Arango Kontseilu Nagusiak eskumen osoa du okzitanieraren erabilera sustatu, normalizatu eta arautzeari dagokionez —izan ere, okzitanierari Aranen aranera deitzen zaio—, betiere Katalunia osoan hizkuntza-politikaren eta hezkuntzaren arloan indarrean dauden lege orokorren arabera.

8. Arango Kontseilu Nagusiak behar diren ekimenak bultzatu behar ditu gainerako lurralde okzitaniarrekin hizkuntza sustatzeko eta zaintzeko ahaleginak koordinatzeko, kalterik egin gabe Okzitanierari buruzko urriaren 1eko 35/2010 Legearen 24. eta 25. artikuluei eta bigarren xedapen gehigarriari —izan ere, okzitanierari Aranen aranera deitzen zaio—.

55. artikulua.— Irakaskuntza

1. Aran hezkuntza-gune gisa eratzen da, Katalunian hezkuntza arautzen duen legeriak ezarritakoaren arabera.

2. Hizkuntza-espezifikotasuneko arrazoiak direla-eta, hezkuntzaren arloan eskumena duen Generalitateko sailaren berezko zerbitzuek —hezkuntza-zerbitzuak eta helduentzako eskolak Arango lurraldean – Aran dute lurralde-erreferentzia bakarra.

3. Arango Kontseilu Nagusiak zaindu behar du irakaskuntzako zentroetan okzitanieraren arandar aldaeran dauden hizkuntza-curriculumak bat etor daitezen indarrean dagoen legeriarekin eta lege honek zehazten dituen irizpideekin.

4. Arango Kontseilu Nagusiak, irakaskuntzaren arloan eskumena duen sailarekin lankidetzan, hezkuntzarekin zerikusia duten honako zerbitzu hauek eskaintzeko eskumena du: eskola-garraioa, eskola-jantokia, eskolaz kanpoko zerbitzuak, testuliburuak, material didaktikoak eta elkarrizketarako material osagarriak egin eta ekoiztea okzitanieraren arandar aldaeran, eta irakasleak etengabe prestatzea Arango hizkuntzan eta kulturaren.

76. artikulua.— Arango toponimia

Arango Kontseilu Nagusiari dagokio Arango toponimoen defentsa juridiko eta prozesalaren gaineko eskumena.

78. artikulua.— Komunikabide sozialak eta ikus-entzunezkoen zerbitzuak

2. Arango Kontseilu Nagusiak gizarte- eta ikus-entzunezko komunikazio-sistema publiko propioa sor dezake Aranentzat, zeinak izan behar baititu bitarteko ekonomiko eta finantzario nahikoak, prentsa idatzi eta irrati eta telebista publikoak mantentzeko, edukiak okzitanieraren arandar aldaeran dituela.

V. TITULUA

Arango Kontseilu Nagusiaren harremanak Generalitatekin eta gainerako instituzio publikoekin

81. artikulua.— Aranen kanpo-proiektzioa

4. Generalitatek okzitania proiektatu eta sustatu behar du —izan ere, okzitania Aranen aranera da—, nazioarteko aitortza lor dezan.

84. artikulua.— Generalitateko Gobernuaren eta Arango Kontseilu Nagusiaren arteko Aldebiko Batzordea

2. Generalitateko Gobernuaren eta Arango Kontseilu Nagusiaren arteko Aldebiko Batzordeari eginkizun hauek dagozkie:

j) Okzitaniaren hizkuntza-politika eta -normalizazioa koordinatzea —izan ere, okzitania Aranen aranera da—.

k) Bermatzea Okzitaniari buruzko urriaren 1eko 35/2010 Legearen arabera —izan ere, okzitaniari Aranen aranera deitzen zaio—, araneraren inguruko hizkuntza-politiken finantzaketa egokia eta nahikoa izango dela eta koordinazioa egongo dela bi instituzioen artean.

Lehenengo xedapen iragankorra.— Aran Kataluniako hauteskunde-legean

1. Kataluniako hauteskunde-legeak kontuan hartu behar du Arango berezitasun historikoa, politikoa, kulturala eta linguistikoa, eta Aranek Parlamentuan ordezkartza izango duela bermatu behar du.

**8.4.12.79. 10/2015 Legea, ekainaren 19koa,
Lanbide-heziketa eta -kualifikazioei
buruzkoa¹²⁸⁸**

**IV. TITULUA
Lanbide-prestakuntza eta -kualifikazioko
sistemaren zerbitzuak**

**III. KAPITULUA
Lanbide-heziketa**

34. artikulua.— Antolamendua

2. Hezkuntza-sistemako lanbide-heziketaren berezko antolamenduaren garapenak honako hauek hartu behar ditu barne:

a) Atzerriko hizkuntzan edo hizkuntzetan hizkuntza-gaitasunak lortzea, erregelamendu bidez zehaztutako moduan.

¹²⁸⁸ BOEren 164. zenbakian, 2015eko uztailaren 10eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-7739>

8.4.12.80. 12/2015 Legea, uztailaren 9koa, Kooperatibei buruzkoa¹²⁸⁹

HITZAURREA

[...]

Argi dago sozietate-formula kooperatiboaren erabilera sustatzeko bideetako bat dela arlo horretako hizkera tekniko espezifikoa ezagutza orokorrera hurbiltzea eta haren kontzeptuak sinplifikatzea. Horrela, bada, zuzenbide kooperatiboaren ezagutza eta aplikazioa errazteko helburu horri jarraituz, 1. artikulua *sozietate kooperatiboaren* kontzeptua birformulatzen du, eta 2. artikulua zuzenbide kooperatiboaren berezko beste kontzeptu eta termino batzuk biltzen ditu; horrela, artikulua biok tresna erabilgarri bihurtzen dira kontzeptu eta termino horiek argitzeko eta arlo horretan espezializaturik ez dauden pertsonen hurbiltzeko.

[...]

¹²⁸⁹ BOEren 194. zenbakian, 2015eko abuztuaren 14ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-9140>

8.4.12.81. 17/2015 Legea, uztailaren 21ekoa, Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eraginkorrari buruzkoa¹²⁹⁰

HITZAURREA

[...]

Emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna modu eraginkorrean ziurtatzeko, sexuaren ziozko diskriminazioaz gain, beste aspektu batzuk ere hartu behar dira kontuan, hala nola diskriminazio anizkoitza, eta honako arrazoi hauek direla-eta sortutako desabantaila-egoera hauek ere hartu behar dira kontuan: etnia, kolore, jatorri etniko eta sozial, ezaugarri genetiko, hizkuntza, erlijio, sinesmen, iritzi politikoak edo bestelakoak, gutxiengo bateko kide izatea, gaitasunak, jaiotza, desgaitasuna, adina, sexu-orientazioa edo maila ekonomikoa.

[...]

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Botere publikoen jardun-printzipioak

Autonomia Estatutuaren 41. artikulua aipatzen duen genero-ikuspegiaren printzipioa betez, eta emakumeen eta gizonen arteko berdintasun eraginkorra lortzeko, betiere sexu- edo genero-diskriminaziorik gabe, lege honen xedapenen interpretazioak eta botere publikoen politika eta jarduketa guztiek printzipio hauek bete behar dituzte:

Zortzigarrena.— Hizkuntzaren erabilera ez-sexista eta estereotipatu gabea: 2. artikuluan definitutako botere publikoek ez dute hizkera sexistarik erabili behar, errealitatearen ikusmolde sexisten adierazpena saihestu behar dute, bai eta erabilera androzentrikoak eta genero-estereotipoak ere, eta emakumeekiko, gutxiengoekiko eta, oro har, pertsona guztiekiko errespetuzko hizkera sustatu behar dute arreta pertsonalean eta beren dokumentazio idatzi, grafiko eta ikus-entzunezko guztian. Botere publikoek prestakuntza eman behar diete langileei, hizkuntza errespetuz eta modu inklusiboan erabil dezaten.

III. KAPITULUA

Sektore publikoan emakumeen eta gizonen berdintasun eraginkorrerako eskubidea bermatzeko mekanismoak

15. artikulua.— Sektore publikoko emakumeen eta gizonen berdintasunerako planak

4. Sektore publikoko emakumeen eta gizonen berdintasunerako planek betekizun hauek bete behar dituzte:

¹²⁹⁰ BOEren 215. zenbakian, 2015eko irailaren 8ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-9676>

b) Kontuan hartzea, besteak beste: emakumeen ordezkartza; irispidea; hautaketa; lanbide-igoera eta -garapena; lan-baldintzak; bizitza pertsonala, lana eta familia uztartzea; indarkeria matxista; lan-arriskuen prebentzioa genero-ikuspegiarekin; komunikazio inklusiboa, eta hizkera ez-sexista eta ez- androzentrikoa erabiltzea, bai eta organismoaren estrategia eta barne-antolaketa ere.

IV. KAPITULUA

Emakumeen eta gizonen berdintasuna sustatzeko politika publikoak

2. ATALA

Hezkuntza, kultura eta ezagutza

21. artikulua.— Hezkidetzak

3. Hezkuntza Administrazioak, hezkuntza-sistemako genero-berdintasunerako planaren bidez, honako helburu hauek lortzeko jarduketak eta jarduerak egin behar ditu beti:

f) Ikasleak prestatzea hizkuntzaren erabilera ez-sexistan eta ez-androzentrikoan.

23. artikulua.— Jolasak eta jostailuak

Jolas eta jostailuen arloan eskumenak dituzten Kataluniako administrazio publikoek beharrezkoak diren ekintza guztiei ekin behar diete, helburu hauek lortzeko:

b) Jolas eta jostailuak merkaturatzen debekatzea, baldin eta horiek emakumeentzat iraingarriak badira, emakumeen duintasunaren aurka egiten badute, hizkuntzaren erabilera sexista egiten badute edo haurren eta nerabeen artean oldarkortasuna eta indarkeria sustatzen badituzte.

25. artikulua.— Komunikabideak eta informazioaren eta komunikazioaren teknologiak

1. Generalitateen eta Kataluniako toki-erakundeen ikus-entzunezko komunikabideek, Kataluniako Ikus-entzunezkoen Kontseiluak emandako lizentzia baten babesean jarduten dutenek, Kataluniako Ikus-entzunezko Komunikazioari buruzko abenduaren 29ko 22/2005 Legearen 2. artikuluaaren aplikazio-eremuan sartzen diren gainerako subjektuek, eta Kataluniako administrazio publikoek kudeatu edo diruz lagundutako idatzizko komunikabideek:

d) Hizkuntzaren erabilera ez-sexista eta ez-androzentrikoa erabili behar dute.

26. artikulua.— Informazioaren eta ezagutzaren gizartea

2. Informazioaren eta komunikazioaren teknologien eremuan, botere publikoek oso-osoan edo zati batean finantzatutako proiektuetan berrmatuko da hizkera eta edukia sexistak ez izatea.

28. artikulua.— Unibertsitateak eta ikerketa

1. Kataluniako Unibertsitatei buruzko otsailaren 19ko 1/2003 Legearen 5. artikuluan aipatzen den balioetan oinarritutako hezkuntzak honako hauek bildu behar ditu nahitaez:

e) Hizkuntzaren erabilera ez-sexista eta ez-androzentrikoa komunikazio guztietan.

3. ATALA

Lana, enplegua eta enpresa

35. artikulua.— Kataluniako enpresa-bikaintasunaren bereizgarria, emakumeen eta gizonen berdintasun eraginkorraren arloan

4. Berdintasunaren arloko enpresa-bikaintasunaren bereizgarria emateko baldintzak arautzeko kontuan hartu beharreko irizpideak, lau urteko iraupena dutenak, honako hauek dira:

g) Hizkuntza inklusibo ez-sexistak, ez-androzentrikoak eta publizitate ez-sexista erabiltzea enpresaren barne-komunikazioan, produktuetan, zerbitzuetan eta marketinean.

Bosgarren xedapen gehigarria.— Instituzio eta organo publikoen izendapenak berrikustea

Lege hau indarrean jarri eta urtebeteko epean, berrikusi eta, hala badagokio, aldatu egin behar dira Kataluniako administrazio publikoen mendeko instituzio eta organoen izendapenak, betiere hizkera ez-sexistaren eta ez-androzentrikoaren printzipioak errespetatzen direla bermatzeko.

Zazpigarren xedapen gehigarria.— Hizkuntza-erabilerak

Gobernuak, Ikaskuntza Katalanen Institutuaren aholkularitzarekin, hala badagokio, behar diren ekintzak abiarazi behar ditu hizkuntza-erabileren aplikazioa aztertzeko, betiere historikoki kontuan hartu ez diren emakumeak ikusarazte aldera.

8.4.12.82. 5/2016 Legea, abenduaren 23koa, Kataluniako 2017-2020 Estatistika Planari buruzkoa eta Kataluniako Estatistikari buruzko 23/1998 Legea aldatzekoa¹²⁹¹

ERANSKINA

Planaren estatistika-jarduerako eremuen deskripzio ordenatua

a) Estatistika-jardueraren eremuak eta azpieremuak.

4. Lana eta gizartea.

4.5 Hizkuntza.

[...]

4. Lana eta gizartea.

[...]

Hezkuntzaren eta prestakuntzaren, kulturaren eta hizkuntza-errealitatearen oinarritzko ezaugarrietan sakontzea: katalanaren presentzia, Kataluniako gainerako hizkuntza ofizialena eta eremu guztietan erabiltzen diren gainerako hizkuntzena.

¹²⁹¹ BOEren 15. zenbakian, 2017ko urtarrilaren 18ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-523>

8.4.12.83. 8/2017 Legea, ekainaren 15ekoa, Kanpoko Erkidego Katalanari buruzkoa¹²⁹²

HITZAURREA

I

[...]

Generalitateko Gobernuaren asmoa da jarduketak bultzatzea eta indartzea bide emateko kanpoan dauden katalanek, gaur egungo aukeren arabera, beren jatorrizko herrialdearekin lotura estua izan dezaten, eta, era berean, aukera izan dezaten Kataluniaren bilakaera kolektiboan parte hartzeko eta Kataluniako errealitatea, kultura eta hizkuntza eskuratzeko.

[...]

II

[...]

Hala, XX. mendeko hamarkadetan zehar, kanpoko erkidego katalanak harrera-toki bihurtu ziren, eta funtsezko bihurtu ziren kanpoan kultura eta hizkuntza katalanak mantentzeko. Erakunde horietako kideek jarduera kultural dinamikoa egiten zuten, bai eta jatorrizko lurraldearekiko loturei eusteko ekintza garrantzitsua ere.

[...]

II. KAPITULUA Katalanak kanpoan

6. artikulua.— Kanpoan bizi diren katalanen espezifikotasuna politika publikoetan integratzea

2. Gobernuak zaintzen du kanpoan dauden katalanek gauza ditzatela indarrean dagoen araudiak kanpoan bizi direnei aitortzen dizkien eskubideak, batez ere eremu politiko, administratibo, zibil, sozial eta linguistikoa, eta behar diren ekintzak sustatzen ditu eskubide horiek egikartzeko Katalunian bizi diren katalanek dituzten baldintza berberetan, eta genero-berdintasunaren, tratu-berdintasunaren eta diskriminaziorik ezaren printzipioaren arabera.

8. artikulua.— Kanpoan dauden katalanen eskubideak

3. Hizkuntzaren eremuan, kanpoan dauden katalanek, Kataluniako instituzio, antolakunde eta administrazio publikoekin dituzten harremanetan, eurek aukeratzen duten hizkuntza ofiziala erabiltzeko eskubidea dute, Autonomia Estatutuaren I. tituluko 3. kapituluan ezarritakoaren arabera. Gobernuak katalana eta aranera kanpoan irakasten laguntzeko neurriak hartzea sustatzen du, bai aurrez aurre, hori egin daitekeen lekuetan, bai modu birtualean.

¹²⁹² BOEren 160. zenbakian, 2017ko uztailaren 6ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-7817>

4. Hizkuntza- eta kultura-eremuei dagokienez, arreta berezia eskaini behar dio Generalitatek Kataluniak hizkuntza partekatzen duen lurraldeetatik kanpoko katalanek eta erkidego katalanek egiten duten sustapenari.

11. artikulua.— Kataluniarekiko lotura

1. Gobernuak, kanpo-ekintzaren arloan eskumena duen sailaren bitartez, kanpoan dauden katalanekiko harremanak sustatu eta errazten ditu, haien arteko harremanak sustatzen ditu eta haien antolakundeei laguntza ematen die, kanpoan dauden katalanen eta Kataluniaren arteko lotura aktiboari eusteko, betiere beren jatorrizko herrialdeko errealitatean modu antolatuan parte har dezaten, eta kultura eta hizkuntza katalanekin harremanetan egotea ahalbidetzen duten tresnak eskura izan ditzaten.

III. KAPITULUA

Kanpoko erkidego katalanak

13. artikulua.— Definizioa

3. Lege honen ondorioetarako, kanpoan bizi diren katalanak izan daitezke erkidego katalanetako kide, 4. artikuluaaren arabera. Kataluniatik kanpo bizi diren pertsonak ere kide izan daitezke, baldin eta, katalan izaera politikoa izan gabe, Kataluniari, haren kulturari, hizkuntzari eta nazio gisa duen nortasunari lotuta sentitzen badira.

14. artikulua.— Laguntza

Gobernuak laguntza ematen die kanpoan dauden erkidego katalanei, honako helburu hauek lortzeko:

b) Kanpoan dauden katalanen eta Kataluniaren arteko loturei eustea, hizkuntza, kultura eta errealitate katalanekin harremanetan egon eta horiek urrutitik erabili ahal izateko, eta Kataluniarekin, haren instituzioekin eta kolektibo horri zuzendutako gobernu-ekimenekin informazioa eta harremanak izateko.

15. artikulua.— Kanpoan dauden erkidego katalanak ofizialki aitortzea

2. 1. apartatuan aipatzen den aitortpena lortzeko, beharrezkoa da erkidegoaren eraketa zuzenbidearen arabera egiaztatzea, helburuak lege honi egokitzea, haren egitura eta funtzionamendua demokratikoak eta gardenak izatea, eta Kataluniarekin, Kataluniako herritarrekin, historiarekin, hizkuntzarekin, kulturarekin edo Kataluniako errealitatearen beste edozein aspektuekin duen lotura egiaztatzea.

20. artikulua.— Zerbitzuak eta prestazioak

1. Gobernuak laguntza ematen die kanpoan dauden erkidego katalanei, erkidegoen federazioei eta erregistroan inskribatuta dauden erkidego katalan birtualei, betiere zerbitzu eta prestazio hauek eskainiz:

e) Laguntza teknikoa eta laguntzak ematea hizkuntza eta kultura katalanak ezagutzera eta ikastera bideratutako jarduketak sustatzeko, bereziki erkidego katalaneko kide diren haur eta gazteen artean.

IV. KAPITULUA

Kanpoan dauden erkidego katalanekiko harreman-organoak

21. artikulua.— Kanpoko Kataluniaren Kontseilua

3. Kanpoko Kataluniaren Kontseiluaren funtzionamendua, antolaketa, osaera eta atxikipena dekretu bidez zehaztu behar dira. Osaerak, edozelan ere, honako hauek bildu behar ditu: kanpo-ekintzaren, migrazioen, kulturaren eta hezkuntzaren arloetan eskumena duten gobernu-organoak; nazioartekotzearen eta kanpo-proiektzioaren eremuetan —bereziki, ekonomiaren, hizkuntzaren eta kulturaren eremuetan— lan egiten duten eta Generalitateen partaidetza duten organismoen, partzuergoen eta instituzioen ordezkartza, eta Kataluniatik kanpo dauden erkidego katalanen eta aitortuta dauden federazioen ordezkartza. Kanpoan dauden erkidego katalanak eta federazioak osatzen dituzten Kontseiluko kideak irizpide demokratikoetan oinarrituta izendatu behar dira; izendapen horretan, emakumeen eta gizonen eta eremu geografikoen ordezkartza orekatua lortzen saiatu behar da.

**8.4.12.84. 9/2017 Legea, ekainaren 27koa,
Kataluniako Osasun Zerbitzuaren bidez funts
publikoen kargura osasun-laguntza
unibertsal bihurtzeari buruzkoa¹²⁹³**

5. artikulua.— Osasun-laguntza iristeko eskubidearen bermea

2. Osasun-laguntza ematen duten zentro, zerbitzu eta establezimendu publiko eta itunduek argi eta garbi eta modu ulergarrian erakutsi behar dute osasun-arreta iristeko dagoen eskubide unibertsalari buruzko informazioa, onuradun izan daitezkeen hizkuntza edozein dela ere eta zalantzarik gabe, betiere lege honetan jasotako osasun-prestazioak iristeko eskubideari dagokionez.

¹²⁹³ BOEren 173. zenbakian, 2017ko uztailaren 21eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-8524>

8.4.12.85. 18/2017 Legea, abuztuaren 1ekoa, Merkataritza, Zerbitzu eta Azokei buruzkoa¹²⁹⁴

HITZAURREA

II

[...]

Legeak elementuak sartzen ditu, zeinek aukera aurreikusten baitute merkataritza-jarduera, zerbitzu-ematea, artisautza eta azoka-jardueren antolaketa profesionalizatzeko eta balioesteko mekanismoak erabiltze aldera. Era berean, xedatzen du ezen jarduera egikaritzeko beharrezkoa dela aplikatu beharreko araudiari buruzko gutxieneko ezagutza batzuk izatea, pertsonak enpresan okupatzen duen lekuaren arabera edo jendaurreko arretan Katalunian hizkuntza ofizialak erabiltzeari dagokionez, eta gutxieneko ezagutza horiek, zeinak ezinbestekoak baitira jarduera behar bezala egikaritzeko, enpresaburuarentzako sustapen-neurrien bidez soilik bultzatuak izan behar dute.

[...]

I. TITULUA

Merkataritza-jardueraren eta zerbitzuak ematearen baldintzak eta modalitateak

I. KAPITULUA

Merkataritza-jarduera eta zerbitzuak ematea

8. artikulua.— Merkataritza-jarduera egikaritzea eta zerbitzuak ematea

3. Merkataritza-jarduera eta zerbitzuak ematen dituzten pertsonak, baita soldatako langile gisa dihardutenek ere, jakin behar dute zein diren baldintzak Katalunian merkataritza-jarduera egikaritzeko eta zerbitzuak emateko, eta kontsumitzaileei arreta emateko moduan egon behar dute kontsumitzaileok Kataluniako hizkuntza ofizialetako edozeinetan hitz egiten dutenean.

¹²⁹⁴ BOEren 240. zenbakian, 2017ko urriaren 5eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-11320>

**8.4.12.86. 7/2019 Legea, azaroaren 14koa,
Kataluniako Ikus-entzunezkoen
Kontseiluaren 2/2000 Legea eta Kataluniako
Ikus-entzunezkoen Korporazioaren 11/2007
Legea aldatzekoa¹²⁹⁵**

HITZAURREA

Kataluniako Ikus-entzunezkoen Korporazioa sortzea mugari historikoa izan zen autogobernuko instituzioetan, eta bultzada handia eman zitzaion hizkuntza eta kultura katalanaren sustapenari, bai eta ikus-entzunezkoen industriari ere. Kataluniako Ikus-entzunezkoen Kontseilua ere sortu zen, Autonomia Estatutuaren 82. artikuluan ezarritakoaren arabera.

[...]

¹²⁹⁵ BOEren 286. zenbakian, 2019ko azaroaren 28ko alean, argitaratua.

8.4.12.87. 17/2020 Legea, abenduaren 22koa, Emakumeek Indarkeria Matxista erauzteko duten Eskubideari buruzko 5/2008 Legea aldatzekoa¹²⁹⁶

25. artikulua.— 5/2008 Legeari artikulua bat gehitzea, 76 ter artikulua 76 ter artikulua gehitzen da, eta horren testua hauxe izango da:

«76 ter artikulua.— Politikan emakumeen aurkako indarkeriatik eratorritako administrazioen eta instituzio politikoaren erantzukizuna

1. Administrazio eta instituzio politiko guztiek jokabide-estandar gisa txertatu behar dute edozein indarkeria matxista mota debekatzea, bai eta diskurtso sexistak eta misoginoak, emakumeenganako hizkera iraingarria eta jazarpen psikologiko edo sexuala, sexuan, sexu-orientazioan edo edo genero-identitatean adierazpenean oinarritutakoa ere, eta zehapen egokiak ezarri behar dituzte diziplina-araubidean. Zehapen horiek astunagoak izan behar dute diskriminazio anizkoitzaren kasuan.

[...]

¹²⁹⁶ BOEren 11. zenbakian, 2021eko urtarrilaren 13ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-464>

8.4.12.88. 19/2020 Legea, abenduaren 30ekoa, Tratu-berdintasunari eta Diskriminaziorik Ezari buruzkoa¹²⁹⁷

HITZAURREA

Tratu-berdintasunari eta Diskriminaziorik Ezari buruzko Legearen helburua honako hau da: tratu-berdintasunerako eta diskriminaziorik ezerako eskubidea, giza duintasunarekiko errespetua eta lege hau aplikatzeko lurralde-eremuan egiten den modu, egintza edo portaeraren aurkako babesa; diskriminazioaren arrazoiak hauek dira: jaiotza edo jaiolekua; jatorria, nazionalitatea edo gutxiengo nazional bateko kide izatea; arraza, larruaren kolorea edo etnia; iritzi politikoak; erlijioa, sinesmenak edo ideologia; hizkuntza; jatorri kultural, nazional, etniko edo soziala; egoera ekonomiko edo administratiboa, gizarte-klasea edo aberastasuna; sexua, sexu-orientazio, -identitatea, generoa edo genero-adierazpena; arbasoak; adina; fenotipoa; etnia-talde bateko izatea; gaixotasuna, egoera serologikoa; desgaitasuna edo dibertsitate funtzionala, edo giza izatearen beste edozein tasun, inguruabar edo adierazpen, dela benetakoa, dela esleitua. [...]

[...] Ildo horretan, hurbileneko ingurunean, Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Gutunak (20. artikulua) aitortzen du pertsona guztiak berdinak direla legearen aurrean, eta diskriminazio oro debekatzen du (21. artikulua) diskriminazioaren eragilea denean sexua, arraza, kolorea, etnia- edo gizarte-jatorriak, ezaugarri genetikoak, hizkuntza, erlijioa, pentsamoldeak, iritzi politikoak nahiz beste edozein motatako iritziak, gutxiengo nazional bateko izatea, ondarea, jaiotza, desgaitasuna, adina edota sexu-orientazioa.

I. TITULUA Xedapen orokorrak

1 artikulua.— Xedea

3. Lege honen helburua da aitzakiatzat hartzen duen edozein diskriminazio-mota saihestea, arrazoiak honako hauek direlarik:

e) Hizkuntza edo identitate kulturala.

II. TITULUA Tratu-berdintasunerako eta diskriminaziorik ezerako eskubidearen aplikazio materialaren eremuak

10. artikulua.— Hezkuntza

7. Hezkuntza-eskumenak dituen sailak, hezkidetza-printzipioaren arabera, zaindu behar du hezkuntza-sistema osoan aniztasuna errespetatzen dela, bai zentroetan,

¹²⁹⁷ BOEren 31. zenbakian, 2021eko otsailaren 5eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-1663>

bai prestakuntza-erakundeetan, bai helduen hezkuntzan, bai gurasoen prestakuntzan, bai eskolako kirol-jardueretan eta haur eta gazteen aisialdiko jardueretan; aniztasun hori honako hauei dagokie: erlijioari edo sinesmenei, gaitasunari edo desgaitasunari, adinari, arraza- edo etnia-jatorriari, aniztasun sexual eta afektiboari, sexu-orientazioari, genero-identitate edo adierazpenari, familia-eredu desberdinei edo lege honek aipatzen duen beste edozein tasun sozial edo pertsonali. Ilido horretan, sail horrek:

[...]

b) Zaindu behar du eskola-, hezkuntza- eta prestakuntza-materialen edukiek, edozein formatutan daudela ere, eta horietan erabiltzen den hizkerak aniztasuna hartuko dutela kontuan, eta edozein diskriminazio-mota saihestuko dutela arrazoi horrengatik.

[...]

11. artikulua.— Osasuna

6. Osasun-arloan eskumena duen sailak neurriak bermatu behar ditu gaixotasunagatik ez diskriminatzeko, eta, horretarako, honako hauek egin behar ditu:

c) Komunikabideetan hizkuntza errespetuz eta egoki erabiltzearen garrantziari buruzko kanpainak egitea, betiere gizarteak eta iritzi publikoak gaixotasunen konnotazio negatiboak eta osasun-arrazoiengatik estigmatizazioa saihesteko.

[...]

16. artikulua.— Komunikabide sozialak eta informazioaren gizartea

2. Administrazio publikoek, beren eskumenen eremuan, komunikabide sozialen eta informazio-teknologiaren enpresen independentzian eragin gabe, kode deontologikoak eta autorregulazio-akordioak hartzea sustatu behar dute horietan, aurreiritzi diskriminatzailearik eta estereotiporik gabe, honako hauek lortzen laguntzeko:

a) Hizkera errespetuzkoaren erabilera sustatzea, bereziki, hizkera sexista, klasista, arrazista, xenofobia, LGBTIfobikoa eta, oro har, diskriminatzailea ez dena, zeinak lagunduko baitu hedabideetan gutxiespen-terminologiaren erabilera errotik kentzen, bai eta merkataritza- eta publizitate-mezuetan ere.

[...]

5. Kataluniako Ikus-entzunezkoen Kontseiluak, komunikabideei dagokienez, publikoetan bezala pribatuetan, hauek egin behar ditu:

b) Gomendioak ezartzea hizkuntza-erabilerei buruz eta irudien tratamenduari eta erabilerari buruz, betiere lege honek aipatzen dituen eremuetan.

[...]

6. Komunikabideek, publikoek zein pribatuek, bermatu behar dute desgaitasunaren informazio-estaldura inklusiboa izango dela, hizkuntza behar bezala eta errespetuz erabiliko dela, eta terminologiaren gutxiespen-erabilera saihestuko dela.

[...]

**8.4.12.89. 2/2021 Legea, urtarrilaren 27koa,
neurri fiskalak, finantzarioak,
administratiboak eta sektore publikoko
neurriei buruzkoa¹²⁹⁸**

**LEHENENGO ZATIA
Neurri fiskalak**

I. TITULUA

Aldaketak tributu propioen eremuan

V. KAPITULUA

Kataluniako Generalitateko Tasa eta Prezio Publikoei buruzko
Legea aldatzea

24. ATALA

Kataluniako Generalitateko Tasa eta Prezio Publikoei buruzko
Legearen testu bateginaren XVIII. tituluko I. kapitulua aldatzea

**28. artikulua.— Hizkuntza Politikarako Idazkaritzak katalanaren
ezagutza-ziurtagiriak lortzeko deitzen dituen probetan izena emateko
eskubideengatiko tasa**

Aldatu egiten da Tasa eta Prezio Publikoei buruzko Legearen 18.1.3 artikulua, eta honela geratzen da idatzita:

«2. Kuotaren gaineko % 30eko hobaria ezartzen da guraso bakarreko eta kategoria orokorreko familia ugarietako kide diren subjektu pasiboentzat, eta kuotaren gaineko % 50eko hobaria ezartzen da guraso bakarreko eta kategoria bereziko familia ugarietako kide diren subjektu pasiboentzat. Era berean, kuotaren gaineko % 50eko hobaria ezartzen da % 33ko edo gehiagoko desgaitasun egiaztatua duten subjektu pasiboentzat.

VI. KAPITULUA

Kataluniako Kontsumo Agentzia

60. artikulua.— 9/2004 Legea, Kataluniako Kontsumo Agentzia, sortzekoa

1. Aldatu egiten da Kataluniako Kontsumo Agentzia sortzeko abenduaren 24ko 9/2004 Legearen 7. artikulua, zeinak idazkera hau izango baitu:

«7. artikulua. Zuzendaritza-kontseilua.

1. Honako hauek dira zuzendaritza-kontseiluko kide:

¹²⁹⁸ BOEren 18. zenbakian, 2022ko urtarrilaren 21eko alean, argitaratua.
<https://boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2022-953>

a) Kontseiluburua.

b) Kontseiluburuordea.

c) Zuzendaria.

d) Kontseilukideak:

1) Ekonomian, nekazaritzako elikagaien ekoizpenean, osasun publikoan, garraioetan, etxebizitzan, merkataritzan, turismoan, energian, industria-segurtasunean eta hizkuntza-politikan eskumenak dituzten Generalitateko sailletako titularrek arlo horietan zuzendari nagusiaren gutxienerako maila organikoa duen ordezkari bat proposatu ahal izango dute.

88. artikulua.— 22/2010 Legea, Kataluniako Kontsumo Kodeari buruzkoa, aldatzea

4. 22/2010 Legeari artikulua bat gehitzen zaio, 333.-12 garrena, honako testu honekin:

«333.-12 artikulua. Zehapenen ordezkariak.

1. Kontsumitzaileen hizkuntza-eskubideen arloko arau-hausteen ondoriozko zehapen-ebazpenek zehapen ekonomikoaren ordezkariak aurreikus ditzakete.

2. Ordezko neurriek izan behar dute hizkuntza-eskubideekin lotutako hezkuntza-programak, jarduerak edo zerbitzuak egitea, betiere jardueraren sektorearekin eta arau-haustea egin den inguruabarrekin lotuta.

3. Ordezko neurria arau-haustearen erantzuleak edo erantzuleek eskatu behar dute, betiere zehapen-ebazpena administrazio-bidean irimo bihurtu baino lehen.

4. Ordezko neurria arau-haustea egin duen pertsona fisikoak edo pertsona fisikoek eskatu behar dute, euren borondatez, 334.1 artikuluan ezarritakoaren arabera. Erantzukizuna pertsona juridiko batena bada, haren ordezkariak egiaztatzen duenak eskatu beharko du, eta pertsona juridiko arduradunarekin lan- edo kontratu-lotura duten pertsonak gauzatu beharko dute.

5. Ordezko neurria eskatzeko prozedura Gobernuaren dekretu bidez arautu behar da. Ordezko neurrien forma, iraupena eta edukia, arau-haustearen inguruabarren arabera arautu behar dira, hizkuntza-politikaren arloan eskumena duen sailaren agindu baten bidez».

8.4.12.90. 8/2022 Legea, ekainaren 9koa, unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzan hizkuntza ofizialak erabiltzeari eta ikasteari buruzkoa¹²⁹⁹

HITZAURREA

Kataluniako 1979ko Autonomia Estatutuak finkatu zuen Katalunian katalanaren eta gaztelaniaren ofizialtasun-araubidea, eta harrezkero irakaskuntza gizarte-kohesiorako eta hizkuntza-normalizaziorako funtsezko tresnatzat hartu da. Prozesu hori, hasieran, Kataluniako Hizkuntza Normalizazioari buruzko apirilaren 18ko 7/1983 Legeak kokatzen du; lege horrek, hitzaurrean, irakaskuntzaren helburutzat jartzen du bi hizkuntzak jakitea, eta II. tituluan ezartzen du katalana, hizkuntza propio gisa, hezkuntza-maila guztietako irakaskuntzako ere badela, eta irakaskuntzaren hizkuntza-araubidearen esparru orokorra finkatzen du. Urtarrilaren 7ko 1/1998 Legeak, Hizkuntza Politikari buruzkoak, aurrekoa lege-esparru gisa ordeztzen du, eta hitzaurrean honako hau azaltzen du: «Irakaskuntzari dagokionez, lege honek herritar guztiei bermatzen die bi hizkuntzen ezagutza osoa, eta, aldi berean, bermatzen du ikasleak ez direla talde desberdinetan diskriminatuko edo bereiziko hizkuntzagatik, 1983ko Legearen babesean aplikatutako hizkuntza-uztartzearen sistemari eutsiz eta Konstituzio Auzitegiaren jurisprudentziarekin bat etorriz»; era berean, III. kapituluan irakaskuntzaren hizkuntza-araubidea arautzen du.

1998an Hizkuntza Politikari buruzko Legea onetsi zenetik, zenbait aldaketa gertatu dira ingurumari juridikoan, sozialean, hezkuntzakoan eta teknologikoan, eta aldaketa horiek eragina dute irakaskuntzaren eremuko hizkuntzen kudeaketan.

Alde batetik, eta ikuspegi juridikotik, lehenik eta behin 2006ko Autonomia Estatutua onetsi dela adierazi behar da. Estatutu horrek 6.5 artikuluan Katalunian okzitanieraren ofizialtasuna zehazten du —aranés izena du Aranen—, betiere estatutuan bertan eta hizkuntza-normalizaziorako legeetan ezarrita dagoenaren arabera, eta 35. artikuluan irakaskuntzaren eremuko hizkuntza-eskubideak arautzen ditu. Legeria sektorialaren barruan, Hezkuntzari buruzko uztailaren 10eko 12/2009 Legeak, II. tituluan, Kataluniako hezkuntza-sistemaren hizkuntza-araubidea hedatzen du, eta ezartzen du ezen araubide hori zentroen hezkuntza-proiektuan zehaztu behar dela, haien autonomiaren adierazpen goren gisa, eta, zehazkiago, hizkuntza-proiektuan, lehenengoaren zati gisa. Lege horren ondoren, kontuan hartu behar dira oinarritzko legerian abenduaren 29ko 3/2020 Lege Organikoaren bidez sartutako aldaketak (3/2020 Lege Organikoa, abenduaren 29koa, Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoa aldatzen duena). Lege organiko horrek hezkuntza-proiektuaren bidez hezkuntza-administrazioen eta zentroen zeregina aipatzen du, irakaskuntzan erabilera bermatzeari eta bi hizkuntza ofizialetan hizkuntza-komunikaziorako konpetentzia lortzeari dagokionez, betiere curriculumaren eskumen-ikuspegi berriaren arabera, eta hezkuntza-sistema kontrolatzeko, ebaluatzeko eta hobetzeko tresnak aplikatzeari dagokionez, bai eta Konstituzio Auzitegiaren jurisprudentzia berrienari dagokionez ere. Azkenik, aipatzekoak dira Hizkuntza Erregional eta Gutxituen

¹²⁹⁹ BOEren 147. zenbakian, 2022ko ekainaren 21eko alean, argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-10234>

Europako Gutunaren esparruan hartutako konpromisoak (2001eko apirilaren 9an berronetsia), eta ordenamendu juridikoaren zati bat, bai 8. artikulua katalanari eta okzitanierari hezkuntzan ematen dien babesari dagokionez, bai babes hori Estatuko hizkuntza ofizialaren ikaskuntzaren kaltetan ez izateko beharrianari dagokionez, irakaskuntzan horren erabilera aipatu gabe.

Bestalde, gizarte-, hezkuntza- eta teknologia-aldaketek baldintzatzaile berriak ekarri dituzte, aurre egin beharreko erronkak planteatzen dituztenak. Lehenik eta behin, XXI. mendean izandako migrazio-fluxuek nabarmen aldatu dute irakaskuntzako zentroen osaera. Kataluniako ikasgeletako egungo ikasleek hasierako edo ohiko hizkuntzen aniztasun handia dute, eta horrek errealitate eleaniztun bihurtu ditu ikasgela asko. Bigarrenik, irakaskuntza-metodologia sakon berritu da, bai hizkuntza-irakaskuntzei dagokienez, bai metodo pedagogikoei dagokienez. Ikuspegi garaikideak atzean uzten ari dira irakaskuntza ikasgai estanko eta itxietan antolatutako jarduera gisa hartzen duen ikuskera tradizionala, kompetentzietan askoz gehiago datzan ikuspegi baten alde, zeinean edukiak eta trebetasunak kompetentzien eta zeharkako gaien eta arloen bidez eskuratzen diren. Hori bereziki nabarmena da hizkuntza-ikaskuntzetan, ikasleen ingurumari soziolinguistikoaren mende baitaude, eta zenbakizko parametroetan oinarritutako curriculum-antolakundeak gaintitzen baitituzte eta ikuspegi holistikoak eta zeharkakoak eskatzen baitituzte. Azkenik, teknologia berriak hezkuntza-jardueretan ere gero eta gehiago agertzen ari direnez, testuliburuetan soilik oinarritutako irakaskuntzaren ideia zaharkitu egin da. Aldaketa horiek guztiak Kataluniako eskolak errealitate eleaniztun ez ezik heteroglosiko ere bihurtzen ari dira; izan ere, horietan, ikasleek hizkuntza bat baino gehiago erabiltzen dute askotan jarduera bera egiteko, eta, beraz, ezinbestekoa da hurbilketa holistiko bat egitea hizkuntzen tratamendurako, hezkuntza-eremuan gertatzen diren komunikazio- eta ikaskuntza-prozesuen esparruan.

Aurreko elementu juridiko, sozial, pedagogiko eta teknologiko horiek guztiek beharrezko egiten dute zentroen hezkuntza-proiektuaren esparrua osatzen duen unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzari buruzko hizkuntza-araubide orokorra puntualki egokitzea, betiere derrigorrezko hezkuntza amaitzean eta unibertsitateaz kanpoko ondorengo ikasketetan ikasleek hizkuntza ofizialak ahoz eta idatziz menderatuko dituztela bermatzeko, Estatutuan eta legez ezarritako helburua denez gero. Egokitzapen horrek kontuan hartzen ditu, era berean, Kataluniako Hezkuntzari buruzko Legeak egindako aldaketak, betiere hezkuntza-sisteman hizkuntza ofizialen bat jakin gabe sartzten diren ikasleei dagokienez.

Kataluniako Generalitati dagokio, Autonomia Estatutuaren 143. artikulua arabera, hizkuntza propioaren arloko eskumen eskusiboa, Estatutuaren 131. artikulua unibertsitate-irakaskuntzaren arloan aitortzen dizkion irakaskuntzari buruzko eskumenez gain, Estatu osoan balioa duen titulu akademiko edo profesional bat lortzera bideratutako unibertsitateaz kanpoko nahitaezko eta derrigorrezkoak ez diren irakaskuntzei dagokienez eta haur-hezkuntzako irakaskuntzei dagokienez.

1 artikulua.— Xedea

Lege honen xedea da unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzan hizkuntza ofizialen erabilera eta ikaskuntza arautzea, irizpide pedagogikoen arabera.

2. artikulua.— Hizkuntza ofizialak erabili eta ikastea

1. Katalana, Kataluniako berezko hizkuntza den aldetik, hezkuntza-sistemako irakaskuntza-hizkuntza eta ikaskuntza-hizkuntza gisa erabili ohi den hizkuntza da,

eta heldu berri diren ikasleak hartzeko ohikotasunez erabiltzen dena. Gaztelania zentro bakoitzeko hizkuntza-proiektuetan ezarritako moduan erabiltzen da, 2., 3. eta 4. apartatuetan ezarritako irizpideen arabera.

2. Katalanaren eta gaztelaniaren irakaskuntzak eta curriculum- eta hezkuntza-erabilerak bermatuta egon behar dute, eta presentzia egokia izan behar dute curriculumetan eta hezkuntza-proiektuetan, ikasle guztiek lor dezaten bi hizkuntza ofizialak ahoz eta idatziz menderatzea derrigorrezko hezkuntzaren amaieran.

3. Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzan hizkuntza ofizialen presentzia zehazteko, kontuan izan behar dira egoera soziolinguistikoko orokorra, zentroa eta haien ingurunearena, hizkuntza-normalizazioaren helburuak eta hizkuntza, ahozkoa eta idatzizkoa ikasteko prozesuaren bilakaera, betiere hizkuntza-gaitasunak kontrolatzeko, ebaluatzeko eta hobetzeko tresnen arabera. Presentzia horren irismena soilik zehaztu behar da irizpide pedagogikoen arabera eta modu berezian irakaskuntzako zentro bakoitzerako, eta ikuspegi global, integratzaile eta curriculum-zeharkakotik egin behar da, hezkuntza-espazio eta ikaskuntza-baliabide guztiak barne hartuta, baita baliabide digitalak ere.

4. Zentroen hizkuntza-proiektuek bat etorri behar dute lege honetan xedatutakoarekin eta hezkuntza-etapa desberdinetako curriculumaren antolamenduarekin, eta hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak ezarritako irizpideen arabera egin behar dira; sail horrek egiaztatuko du irizpide horiek bat datozela indarrean dagoen araudiarekin.

Xedapen gehigarria.— Araneraren erabilera eta ikaskuntza Aranen

¹³⁰⁰ Arango hezkuntza-zentroetan, hizkuntza-proiektuek araneraren ikasketa eta curriculum- eta hezkuntza-erabilera bermatu behar dute, lurralde horretako berezko hizkuntza eta irakaskuntza-hizkuntza baita, aplikatzekoa den araudian ezarritakoaren arabera.

Azken xedapena.— Indarrean jartzea

Lege hau Kataluniako Generalitatearen Aldizkari Ofizialean argitaratzen den egun berean jarriko da indarrean.

¹³⁰⁰ Maiatzaren 3ko 6/2023 Legearen artikuluko bakarrak emandako idazkera; izan ere, lege horren bidez aldatzen da 8/2022 Legea, ekainaren 9koa, unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzan hizkuntza ofizialak erabiltzeari eta ikasteari buruzkoa (BOE, 121. zenbakia, 2023ko apirilaren 29ko alea).

8.4.12.91. 9/2022 Legea, abenduaren 21ekoa, Zientziari buruzkoa¹³⁰¹

HITZAURREA

[...]

Zientzialariek eta teknikariek eraikuntza nazionalean eta Kataluniaren historian izan duten zeregina ez da hutsala izan. XVII. mendearen erdialdetik, aditu katalanek parte hartzen dute Europako adituen arteko komunikazio-sareetan, garai hartan letren errepublika esaten zitzaionaren inguruan. XVIII. mendearen amaieran, Merkataritza Batzarrak hainbat eskola tekniko sortu zituen (nautika, merkataritza, ekonomia, politika, kimika, fisika, makineria, matematika, botanika eta nekazaritza, marrazketa eta hizkuntzak). Eskola horiek XIX. mendearen erdialdera arte egon ziren martxan, 1851n inauguratutako Industria Eskola berriaren oinarri izan zirenean. [...]

[...]

2. artikulua.— Helburu orokorrak

4. Kataluniako ondare zientifiko, kultural eta linguistikoa eta haren kanpo-proiektzioa areagotzea eta zabaltzea interes estrategikoko nazioarteko eremuetan.

5. artikulua.— Ikerketa-, garapen- eta berrikuntza-sistemako eragileak

1. Honako hauek dira ikerketa-, garapen- eta berrikuntza-sistemako eragileak, sor daitezkeenak alde batera utzi gabe:

o) Ikaskuntza Katalanen Institutua eta haren sozietate filialak, eta Kataluniako akademia zientifikoak, haiek garrantzitsuak baitira zientzia eta pentsamendu kritikoa sustatzeko eta hedatzeko. Institutuak goi-mailako ikerketa ere garatzen du giza zientziei aplikatutako metodologia historikoan, katalanaren azterketan, kodetzean eta garapenean, zientzia hizkuntza horretan lantzean eta Kataluniako kulturaren beste eremu batzuetan.

¹³⁰¹ BOEren 6. zenbakian, 2023ko urtarrilaren 7ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-467>

8.4.12.92. 3/2023 Legea, martxoaren 16koa, 2023rako neurri fiskalak, finantzarioak, administratiboak eta sektore publikoko neurriei buruzkoa¹³⁰²

HITZAURREA

I. Neurri fiskalak

[...]

I. kapituluan, eta pertsona fisikoen errentaren gaineko zergari dagokionez, aldaketa teknikoak egin dira katalana eta okzitania sustatzen eta ikerketa sustatzen diharduten erakunde jakin batzuen alde egindako emariengatiko kenkarietan; [...]

LEHENENGO ZATIA **Neurri fiskalak**

II. TITULUA

Lagatako tributua

I. KAPITULUA

Pertsona fisikoen errentaren gaineko zerga

19. artikulua.— Neurri Finantzarioei buruzko 21/2005 Legea aldatzea, pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren kuota autonomiko osoari dagokionez.

1. Aldaketa hauek izango ditu Neurri Finantzarioei buruzko abenduaren 29ko 21/2005 Legearen 14. artikulua 1. apartatuak; aldaketok 2023ko urtarrilaren 1etik aurrera izango dituzte ondorioak:

«1. Pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren kuota autonomiko osoan, zerga arautzen duen Estatuko legeak ezarritako kuota-kenkariaren zenbateko osoaren gainean dagokion portzentaje-murrizketarekin batera, honako erakunde hauen alde egindako emariengatiko kenkari bat aplikatu ahal izango da: Ikaskuntza Katalanen Institutua, Ikaskuntza Arandarren Institutua-Okzitaniaren Arandar Akademia, irabazi-asmorik gabeko erakunde pribatuak, sindikatu- eta enpresa-antolakundeak edo katalana edo okzitania sustatzen duten lanbide-elkargoak edo zuzenbide publikoko beste korporazio batzuk. Egoera hori egiaztatuta geratzen da hizkuntza-politikaren arloan eskumena duen sailak egiten duen erakunde horien zentsuan sartzen dituenean halako erakundeak. Kenkariaren zenbatekoa emandako kopuruen % 15ekoa izango da, kuota oso autonomikoaren % 10eko gehieneko mugarekin».

¹³⁰² BOEren 102. zenbakian, 2023ko apirilaren 29ko alean, argitaratua.

LAUGARREN ZATIA

Administrazio-neurriak

XI. TITULUA

Hezkuntza-arloko administrazio-neurriak

48. artikulua.— Hezkuntzari buruzko 12/2009 Lege Orokorra aldatzea

Xedapen gehigarri bat, hogeita hamahirugarrena, eransten zaio Hezkuntzari buruzko uztailearen 10eko 12/2009 Legeari, testu honekin:

«Hogeita hamahirugarren xedapen gehigarria. Sailburu titularra gaitzea curriculum jakin batzuk ezartzeko.

Indarrean dagoen araudia eta 53.1 artikulua arabera curriculum zehazteko Gobernuari dagozkion eskumenak alde batera utzi gabe, sailburu titularra gaitu egiten da, agindu baten bidez, honako curriculum hauek ezar ditzan:

b) Hizkuntza-eskola ofizialetako irakaskuntzen curriculum».

8.4.12.93. 5/2023 Legea, apirilaren 5ekoa, Eskautismoa onartzeari buruzkoa¹³⁰³

HITZAURREA

I

[...]

Ildo horretan, WOSMk gazteria- eta asoziazionismo-gaietan eskumenak dituzten administrazio demokratikoak bultzatzen ditu haiek egokitzat jotzen dituzten ekintzei ekiteko, betiere, beren ordenamendu juridikoen arabera, WOSMren nazioarteko onarpena duten lurralde-eremuko erakundeak antolakunde horren ikurrak eta terminologia erabiltzeko legitimatu bakarrak direla aitortzeko. Mundu osoko berrogeita hamar herrialdek baino gehiagok, hala nola Alemaniak, Belgikak, Danimarkak, Finlandiak, Frantziak, Irlandak, Portugalek eta Erresuma Batuak, dagoeneko antolatu dute onarpen-motaren bat beren administrazioen bitartez.

Lurralde bakoitzean lortutako onarpen-mota desberdina da bakoitzaren arauen arabera. Adibidez, Australian, eskauten elkartek 1924ko lege bat du, 2016an eguneratua, zeinak babesten baititu elkartearen berezko terminologia eta uniformea; estatu federatuen mailan, onarpen-legeak daude Hegoaldeko Gales Berrian, 1928, Victorian, 1932, eta Queenslanden, 1975.

[...]

IV

Legeak bederatzi artikulua ditu, lau kapitulutan egituratuta. Lehenengoa xedapen orokorrei buruzkoa da, eta legearen xedea eta helburuak eta definizioak jasotzen ditu; bigarrenak, Kataluniako eskaut-mugimendua osatzen duten antolakundeen helburuak eta arau-esparrua; hirugarrenak, Generalitateko sistema instituzionalak eskaut-mugimenduari dagokionez izan behar duen jarduna; eta laugarrenak, mugimendu hori definitzen duten terminologia eta ikurren erabilera babesteko neurriak.

[...]

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

1. artikulua.— Xedea eta helburuak

1. Lege honen xedea hau da: eskaut-mugimenduaren arau-esparrua zehaztea, betiere Kataluniako Eskauten eta Neska Gidarien Federazioa onartuz eta mugimendu horren ezaugarri diren terminologia eta ikurrak erabiltzea babesteko duten mekanismoak ezarriz.

¹³⁰³ BOEren 102. zenbakian, 2023ko apirilaren 29ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-10346>

IV. KAPITULUA

Eskaut-mugimendua babestea

8. artikulua.— Terminologia

Kataluniako Eskauten eta Neska Gidarien Federazioa eta haren kide diren eskauten elkarte eta taldeak dira beren izenean eskaut, neska gidari, eskaut mutil, eskaut neska, gidari, neska gidari, eskaut, *boy scout*, eskaut-talde, eskaut eta gidarien talde, Kataluniako eskautak eta horien antzeko terminoak erabiltzeko onartutako erakunde bakarrak, hargatik eragotzi gabe Generalitateko elkarteen erregistroan inskribatuta dauden erakundeek eskuratutako eskubideak.

8.4.12.94. 6/2023 Legea, maiatzaren 3koa, zeinaren bidez aldatzen baita 8/2022 Legea, ekainaren 9koa, unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzan hizkuntza ofizialak erabiltzeari eta ikasteari buruzkoa¹³⁰⁴

HITZAURREA

Aran errealitate okzitaniarra da, nortasun propioa eta zenbait adierazmodu dituen, besteak beste, hizkuntza-identitatea, zeren Kataluniako Autonomia Estatutuak aranera jotzen baitu haren lurraldeko hizkuntza gisa. Bereizitasun hori bereziki babesten da estatutuaren 11.2, 36.3 eta 94.1 artikuluetan ezarritako araubide juridiko bereziaren bidez. Estatutu-mandatu hori bete zen Okzitaniarari, Aranen Aranera Denari, buruzko urriaren 1eko 35/2010 Legea eta Arango Araubide Bereziari buruzko otsailaren 5eko 1/2015 Legea onetsita.

35/2010 Legeak, lehenengo xedapen gehigarrian, ezartzen du ezen legeak estatutuaren oinarritzko garapenerako legearen izaera duela, eta, Arani dagokionez, estatutuaren 11. eta 94. artikuluetan aipatzen den lurralde horretako araubide berezian txertatzen dela. Era berean, aranerari dagokionez, 1.1 artikulua zehazten du ezen lege horren xedea hauxe dela: Katalunian okzitaniara babestea, Aranen aranera izenekoa, lurralde horretako berezko hizkuntza den aldetik, eremu eta sektore guztietan, hizkuntza hori sustatzea, hedatzea eta ezagutzea, eta haren erabilera ofiziala arautzea. 13.1 artikulua dioenez, Arango berezko hizkuntza den aldetik, aranera da Arango irakaskuntza-zentroetako ohiko irakaskuntza- eta ikaskuntza-hizkuntza, hezkuntzari buruzko araudi orokorrean ezarritakoaren arabera. 14.1 artikulua xedatzen duenez, hezkuntzaren arloan eskumena duen administrazioak arautu eta antolatu behar du Arango berezko hizkuntzaren erabilera, Arango haur-irakaskuntzaren komunikazio-hizkuntza eta ohiko ikaskuntza-hizkuntza gisa, Generalitaten hezkuntza-araudi orokorraren esparruan. 14.2 artikulua baiesten du ezen aranera komunikazio-hizkuntza eta ohiko ikaskuntza-hizkuntza gisa erabili behar dela Arango lehen eta bigarren hezkuntzan, Generalitaten hezkuntza-araudi orokorrarekin bat etorriz.

1/2015 Legeak hitzaurrean ezartzen du ezen okzitaniara, bere aldaera arandarrean, Arango berezko hizkuntza dela, eta arandar identitatea eratzen duten zutabeetako bat eta funtsezko ezaugarrietako bat dela, Okzitaniako nazio-egitatean kokatuta. Aranerak komunikazio-hizkuntza gisa duen ezaugarri bereizgarria, 35/2010 Legean deskribatua, 1/2015 Legean ere agertzen da. Zehazki, 8.1.c) artikulua ezartzen du ezen Arango irakaskuntza-zentroetan komunikazio-hizkuntza eta ikaskuntza-hizkuntza gisa erabili ohi den hizkuntza dela.

Kataluniako hezkuntza-araudi orokorrak ere aitortzen du aranera dela komunikazio-hizkuntza eta ikaskuntza-hizkuntza. Zehazki, Hezkuntzari buruzko irailaren 10eko 12/2009 Legeak 11.1 artikuluan ezartzen du, arau orokor gisa, katalana, Kataluniako berezko hizkuntza den aldetik, hezkuntza-sistemako irakaskuntza-hizkuntza eta ikaskuntza-hizkuntza gisa erabili ohi den hizkuntza dela; gainera, aranera ere beren-beregi arautzen du. 17.1 artikulua ezartzen du

¹³⁰⁴ BOEren 121. zenbakian, 2023ko maiatzaren 22ko alean, argitaratua.

ezen okzitaniera, Aranen aranera deiturikoa, lurralde horretako berezko hizkuntza dela, estatutuaren 6.5 artikulua arabera, eta, beraz, Arango irakaskuntza-zentroetan erabili ohi den irakaskuntza- eta ikaskuntza-hizkuntza dela. Horrez gain, 17.2 artikulua gehitzen du ezen 12/2009 Legearen II. tituluan Kataluniako irakaskuntzaren berezko hizkuntza gisa katalana aipatzen den guztietan, okzitanierara zabaltzen dela Arango hezkuntza-zentroetarako.

Duela gutxi onetsitako Kataluniako araudiak ere eragina du hizkuntzen erabileran unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzan. Maiatzaren 30eko 6/2022 Lege-dekretuak, zioen azalpenean, hezkuntza-zentroetako hizkuntza-proiektuaren garrantzia nabarmentzen du, eskolako hizkuntza-ereduaren elementu nagusitzat hartzeraino, eta, gainera, 12/2009 Legearen 14. artikuluan ezarritakoa jasotzen du; izan ere, artikulua horren arabera, zentro publikoek eta funts publikoen sostengua duten zentro pribatuek, hezkuntza-proiektuaren barruan, hizkuntza-proiektu bat egin behar dute, zentroan hizkuntzak zelan landu behar diren zehazteko. Hori guztia kontuan hartuta, lege-dekretu horren helburua hau da: hezkuntza-zentro publikoetako eta funts publikoen sostengua duten zentro pribatuetako hizkuntza-proiektuak egin, onetsi, baliozkotu eta berrikusteko irizpideak finkatzea, betiere zentro bakoitzeko irakaskuntzaren antolaketari eta hizkuntza ofizialen erabilerari buruzko gaiak ezartzeko. Irizpide horiek arautzean, Aranen berezitasuna hartzen da kontuan hizkuntzaren ikuspegitik, eta berezitasun hori 3.3 artikuluan eta hirugarren xedapen gehigarrian aipatzen da; izan ere, xedapen horrek ezartzen du ezen Arango lurraldean hizkuntza-proiektuek kontuan hartu behar dutela aranera, Arango berezko komunikazio-hizkuntza gisa eta hango hezkuntza-zentroetan komunikazio-hizkuntza eta ohiko ikaskuntza-hizkuntza gisa, betiere araudi erregulatzailaren arabera. Araneraren tratamendua, beraz, guztiz bat dator Aranen, okzitanieraren eta hezkuntzaren araubide bereziko legeekin: aranera Arango lurraldean berezko hizkuntza gisa hartzen da, eta, atxikimenduz, komunikazio-hizkuntza eta ohiko ikaskuntza-hizkuntza gisa hango hezkuntza-zentroetan.

Kataluniako Parlamentuak 8/2022 Legea, ekainaren 9koa, unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzan hizkuntza ofizialak erabiltzeari eta ikasteari buruzkoa onetsi zuen. Lege beraren 2.1 artikulua xedatzen du ezen katalana, Kataluniako berezko hizkuntza den aldetik, hezkuntza-sistemako irakaskuntza-hizkuntza eta ikaskuntza-hizkuntza gisa erabili ohi den hizkuntza dela, eta heldu berri diren ikasleak hartzeko ohikotasunez erabiltzen dena dela. 8/2022 Legeak ere Arango hizkuntza-berezitasuna hartzen du kontuan, eta, beraz, xedapen gehigarri bakarrean zehazten du ezen Arango hezkuntza-zentroetan, hizkuntza-proiektuek araneraren ikasketa eta curriculum- eta hezkuntza-erabilera bermatu behar dutela, lurralde horretako berezko hizkuntza baita, aplikatzekoa den araudian ezarritakoaren arabera. Hala ere, 8/2022 Legetik ondorioztatzen diren araneraren ezaugarri bereizgarriak ez datoz bat, zati batean, aurreko paragrafoetan aipatutako araudiarekin, ez eta 6/2022 Lege-dekretuarekin ere. Lege horrek ez du espresuki aitortzen aranera komunikazio-hizkuntza eta Arango hezkuntza-zentroetako irakaskuntzan ohiko ikaskuntza denik, lege horrek ez baitu esplizituki adierazten aztertu den Kataluniako legeriak araneraren berezko hizkuntzaren izaeraren eta irakaskuntza-eremuan duen komunikazio-hizkuntzaren eta ohiko ikaskuntzaren artean ezartzen duen lotura tradizionala.

Hori dela eta, segurtasun juridikoa bermatzeko eta aranerak Arango hezkuntza-zentroetan komunikazio-hizkuntza eta ohiko ikaskuntza-hizkuntza gisa irauteari buruzko interpretazio okerrak saihesteko, beharrezkotzat jotzen da 8/2022 Legea

aldatzea, araneraren erabilera eta ikaskuntza berariaz aipatuz unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzan.

Artikulu bakarra.— 8/2022 Legearen xedapen gehigarria aldatzea

Aldatu egiten da ekainaren 9ko 8/2022 Legearen xedapen gehigarria; izan ere, lege horren bidez, unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzan hizkuntza ofizialak erabiltzeari eta ikasteari buruzkoa onetsi zen; honelaxe geratzen da idatzita:

«Arango hezkuntza-zentroetan, hizkuntza-proiektuek araneraren ikasketa eta curriculum- eta hezkuntza-erabilera bermatu behar dute, lurralde horretako berezko hizkuntza eta irakaskuntza-hizkuntza baita, aplikatzekoa den araudian ezarritakoaren arabera».

Azken xedapenetako lehenengoa.— Ekonomia- eta aurrekontu-ondorioak

Generalitaten aurrekontuen kontura gastuak egitea edo diru-sarrerak gutxitzea dakarten manuek ondorioak izango dituzte lege hau indarrean jarri eta hurrengo aurrekontu-ekitaldiari dagokion aurrekontu-legea indarrean jartzen denetik aurrera.

8.4.12.95. 11/2023 Legea, abenduaren 27koa, Asoziazionismoa sustatzekoa¹³⁰⁵

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Definizioak

Lege honetan xedatutakoaren ondorioetarako, honako definizio hauek ematen dira:

a) Asoziazionismoa: fenomeno sozial bat da, zeinaren bidez pertsonak beren borondatez erabakitzen duten elkartzea helburu erkide batzuk lortzeko, irabazi-asmorik gabekoak eta erkidegoaren indartzean eta giza eskubideen errespetuan oinarrituak, betiere parte-hartze demokratikoaren eta konpromisoaren bidez.

b) Asoziazionismoa sustatzea: alde batetik, administrazio publikoek elkarleen, federazioen eta konfederazioen —eta, lege honek zehazten dituen kasuetan, herritarren plataformen, gizarte-taldeen, fundazioen eta irabazi-asmorik gabeko gainerako erakundeen— jarduera babestu eta sustatzea, betiere, babes eta sustapen horiek erkidegoa indartzean eta giza eskubideak errespetatzean oinarritzen dira, erakunde haien guztien kideen parte-hartzearen eta konpromisoaren bitartez; beste alde batetik, administrazio publikoek elkarreak sor ditzaten sustatzea, betiere erkidegoa indartzeko konpromisoa hartu duten herritarren nahiak bideratzeko; eta, azkenik, elkarleen printzipio eta balio berberak partekatzen dituzten herritarren plataformei eta gizarte-taldeei laguntza ematea, eta erakunde horiek aitortzea ere.

c) Erkidegoa indartzea: onura kolektiboa, zeina lortzen baita elkarleen —eta lege honek zehazten dituen kasuetan, fundazioen, herritarren plataformen eta gizarte-taldeen— ekintza, programa eta proiektuen bitartez; ekintza, programa eta proiektuok onura kolektiboa jadetsi behar dute eta behar den modukoak izan behar dute sinergiak sortzeko, eta erabilgarriak eta baliotsuak izan behar dute transformazioak lortzeko gizartearentzat arlo hauetan: gizarte-arloan; osasunean; familientzako laguntzan; hezkuntza-asoziazionismoan; aisialdian; kulturean; kirolean; justizia orokorrean; giza eskubideen sustapenean, eta bakearen eta lankidetzaren sustapenean; nazioarteko boluntariorizan; ingurumenaren defentsan; genero-berdintasunean, eta identitatearen eta sexu-orientazioaren errespetuan; gazterian; adinekoengan; baldintza sozioekonomikoen eta gizarte-kohesioaren hobekuntzan; erkidego- eta auzo-dimentsioetan; ateneo-mugimenduetan; animalien babesean edo beste edozein eremutan, betiere lege honen helburuak bermatu eta lortzeko.

d) Herritarren plataformak: pertsonen elkartzeak, zeinek ez baitute nortasun juridikorik, eta ez baitaude Generalitateko ezein erregistro ofizialetan inskribatuta, asoziazionismoaren balioak eta printzipioak partekatzen dituztelarik.

e) Gizarte-taldeak: toki-eremuko pertsonen elkartzeak, zeinak sustraituta baitaude Kataluniako lurraldean, nortasun juridikorik ez dutelarik, Generalitateko ezein erregistro ofizialetan inskribatuta ez baitaude, eta, hurbiltasunetik, toki-mailan aldaketak eragin nahi baitituzte.

¹³⁰⁵ BOEren 8. zenbakian, 2024ko urtarrilaren 9ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2024-446>

5. artikulua.— Erakunde hartzaileen betekizun orokorrak

1. 2.2 artikuluan aipatzen diren erakundeek, lege honetan ezarritako sustapen-neurrien hartzaile izateko, honako betekizun orokor hauek bete behar dituzte, eta haien erantzukizunaren mendean adierazi behar dute betekizunok betetzen dituztela, hargatik eragotzi gabe sustapen-neurri jakin batzuk iristeko edo neurriok baliatzeko ezartzen diren betekizun espezifikok betetzeko betebeharra:

b) Asoziazionismoaren printzipio eta balio hauen arabera jokatzeari;

8) Komunikazio inklusiboa, betiere hizkuntzaren erabilera ez-sexista eta ez-LGBTI-fobikoa eginez, eta diskriminatzaileak edo estereotipatuak ez diren irudiak eta mezuak erabiliz.

10) Katalanaren hizkuntza-normalizazioa sustatzea.

II. KAPITULUA

Elkarteen sustapena

3. ATALA

Parte-hartzea sustatzeko neurriak

11. artikulua.— Printzipio orokorrak

1. Administrazio publikoek erkidegoa indartzeko helburua duten elkarten parte-hartzea bultzatzeko aplikatu behar dituzten neurriek printzipio hauek izan behar dituzte oinarri:

g) Hizkuntza-aniztasuna babestu beharreko aberastasun unibertsal gisa defendatzea, betiere katalana harrerarako eta gizarte-kohesiorako tresna gisa hartuta, eta hizkuntza propioa gutxitua dagoen testuinguru eleaniztun batean.

4. ATALA

Laguntza-neurriak

14. artikulua.— Laguntza-neurrien printzipio orokorrak eta tipologia

2. Administrazio publikoek laguntza-neurri hauek aplika diezazkiekete erkidegoa indartzeko helburua duten elkarteei:

f) Elkarteekin lotutako pertsonentzako prestakuntza-ekintzak eta pertsonoi prestakuntzan laguntzak emateko ekintzak; elkarte-oinarriko prestakuntza lehenestea; asoziazionismoaren balioetan prestatzea, eta gizarte-kohesioari lotutako hizkuntza-kontzientzia prestatzea.

17. artikulua.— Laguntza ekonomikoa eta finantzaketa publikoa

6. Administrazio publikoek elkarteei zuzendutako dirulaguntzak norgehiagokaraubidean emateko prozedurek betekizun hauek bete behar dituzte:

b) Prozeduretarako irispidea erraztuko duen hizkera hurbila eta ulergarria erabiltzea.

20. artikulua.— Prestakuntza-ekintzak eta prestakuntzari laguntzeko ekintzak

6. Administrazio publikoek irizpide hauen arabera antolatu behar dituzte prestakuntza-ekintzak:

j) Hizkuntza-kontzientzia.

8.4.13. Madrilgo Autonomia Erkidegoa

8.4.13.1. 11/1998 Legea, uztailaren 9koa, Madrilgo Erkidegoko Kontsumitzaileak babesteari buruzkoa¹³⁰⁶

II. TITULUA

Kontsumitzaileen eskubideen inguruko babes juridiko, administratibo eta teknikoa

III. KAPITULUA

Informaziorako eskubidea

13. artikulua.— Produktu, ondasun eta zerbitzuei buruzko informazioa

3. Kontsumitzaileei zuzendutako informazio, dokumentazio eta komunikazio oro gutxienez gaztelaniaz idatzita egongo da modu zehatz, argi eta errazean, irakurtzeko modukoa izango da eta zuzenean ulertzeko aukera izango du.

¹³⁰⁶ BOEren 206. zenbakian, 1998ko abuztuaren 28ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1998-20651>

**8.4.13.2. 5/2003 Legea, martxoaren 20koa,
Madrilgo Erkidegoko Hondakinei
buruzkoa¹³⁰⁷**

**V. TITULUA
Hondakinak sortzea eta edukitzea**

**I. KAPITULUA
Hondakinen kategoria guztietarako arau erkideak**

27. artikulua.— Europar Batasunaren barruan hondakinak mugaz haraindi lekualdatzea

3. Ingurumen arloan eskumena duen sailak eskatzaileari eskatu ahal izango dio espedientean jasotako dokumentazioa gaztelaniara itzultzeko.

¹³⁰⁷ BOEren 128. zenbakian, 2003ko maiatzaren 29ko alean, argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2003-10725>

**8.4.13.3. 1/2010 Legegintzako Dekretua,
urriaren 21ekoa, Gobernu Kontseiluarena,
zeinaren bidez onesten baita Estatuak
lagatako tributuen arloan Madrilgo
Erkidegoak emandako lege-xedapenen testu
bategina¹³⁰⁸**

I. TITULUA

**Lagatako tributuei aplikatu beharreko xedapen
substantiboak**

I. KAPITULUA

Pertsona fisikoen errentaren gaineko zerga

3. ATALA

Kenkari autonomikoak

11. artikulua.— Hezkuntza-gastuengatik kenkaria

2. Kenkari-oinarriaren osagaiak honako kontzeptu hauengatik ordaindutako zenbatekoak dira: Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren 3.3, 3.10, 4. eta 14.1 artikuluetan aipatzen diren Haur Hezkuntzako, Derrigorrezko Oinarrizko Hezkuntzako eta Oinarrizko Lanbide Heziketako etapetan seme-alaben edo ondorengoen eskolatzea eta eskola-erabilerarako soilik diren jantziak eskuratzea, baita hizkuntzen irakaskuntza ere, jarduera hori eskolaz kanpoko jarduera gisa zein araubide bereziko hezkuntza gisa ematen bada. Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren 14.1 artikuluan aipatzen den Haur Hezkuntzako lehen zikloan eskolatuta dauden seme-alaben edo ondorengoen kasuan, kenkari-oinarria eskolatzeko-kontzeptuengatik ordaindutako zenbatekoek soilik osatuko dute, baldin eta kopuruok ez badira prezio publikoen bidez edo Administrazioak baimendutako prezio pribatuen bidez ordaintzen.

Kenkari-oinarriari gutxitu egingo zaio Madrilgo Erkidegotik edo beste edozein administrazio publikotatik lortutako beken eta laguntzen zenbatekoa, baldin eta beka edota laguntzok gastu horiek guztiak edo haien zati bat estaltzen badituzte.

3. Kenkari-portzentajeak hauek dira:

- a) Eskolatzeko-gastuen eta hizkuntzen irakaskuntza-gastuen % 15.
- b) Eskolarako bakarrik diren jantziak eskuratzeko gastuen % 5.

¹³⁰⁸ BOCMren 255. zenbakian, 2010eko urriaren 25eko alean, argitaratua. BOCM: Madrilgo Erkidegoko Aldizkari Ofiziala.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOCM-m-2010-90068>

**8.4.13.4. 6/2016 Legea, azaroaren 24koa,
Madrilgo Erkidegoan Kirolaren Lanbideetan
Egikaritzea antolatzeari buruzkoa¹³⁰⁹**

II. TITULUA
**Kiroleko lanbide arautuak eta eremu funtzional
orokorra**

7. artikulua.— Izendapenen erreserba

2. Ezin izango dira beste izendapen batzuk erabili, baldin eta, haiek duten esanahiagatik edo gaztelanian edo atzerriko beste hizkuntza batzuetan duten antzekotasunagatik, errakuntza sor badezakete jarduera hauek identifikatzean: kasuan-kasuan eskatu behar diren kualifikazioa eta titulazioa ez dituztenek eskaintzen dituzten jarduerak.

¹³⁰⁹ BOEren 69. zenbakian, 2017ko martxoaren 22ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-3069>

8.4.13.5. 1/2022 Legea, otsailaren 10ekoa, Nagusia, Madrilgo Erkidegoko Hezkuntza Aukeratzeko Askatasunari buruzkoa¹³¹⁰

HITZAURREA

II

[...]

Hauxe da bermerik onena hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleen hezkuntza-prozesua normalizatzeko eta optimizatzeko: ikasle guztien beharrianei egokitutako kalitateko eskola-zentroak egotea. Ikasle horiek hezkuntza bereziko zentroetan eskolatzea kasu honetan bakarrik gomendatuko da: ikasleek zentro arruntetan artatu ezin diren hezkuntza-beharrizan bereziak dituztenean, zeinak baitatoz desgaitasun iraunkorretik edo portaeraren, komunikazioaren eta hizkeraren nahasmendu larrietatik.

III

[...]

Aipatutako lehenengo apartatuan honako hauek adierazten dira: hezkuntzarako eskubidea, aukera-berdintasuna, ikasketak gaztelaniaz jasotzeko eskubidea, hezkuntza-eskaintzaren aniztasuna, hezkuntza-bikaintasuna, familien konpromisoa eta informazio-gardentasuna.

[...]

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

5. artikulua.— Printzipio orokorrak

1. Funts publikoekin sostengatutako irakaskuntza-zentroak hautatzeko askatasunaren oinarriak honako printzipio eta eskubide hauek dira:

c) Irakaskuntzak gaztelaniaz jasotzeko eskubidea. Ikasleek irakaskuntzak gaztelaniaz jasotzeko duten eskubidea bermatzen da, gaztelania baita Espainiako hizkuntza ofizial eta komunikazio-hizkuntza; horrela, oinarrizko hezkuntza amaitutakoan ikasleek gai izan behar dute hizkuntza horretan ahoz eta idatziz ulertzeko eta adierazpenak egiteko. Madrilgo Erkidegoan atzerriko hizkuntzetan irakastearekin lotutako programak eskubide horren babesean garatzen dira.

¹³¹⁰ BOEren 100. zenbakian, 2022ko apirilaren 27ko alean, argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2022-6768

II. TITULUA

Hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleak

I. KAPITULUA

Hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleen eskolatzea

17. artikulua.— Eskolatzea hezkuntza bereziko zentroetan

1. Ikasleak hezkuntza bereziko zentro batean eskolatu ahal izango dira, baldin eta nahitaezko txostenen arabera justifikatzen denean ikasleen hezkuntza-beharrizan bereziak lotuta daudela desgaitasunarekin, portaeraren, komunikazioaren eta hizkeraren nahasmenduekin, ikasle horiei nahasmendu horiek direla-eta curriculumaren aginduzko elementuetan aldaketa esanguratsuak egin behar zaizkiela, laguntza espezifikoa behar dituztela, eta aldaketa eta laguntza horiek zentro arruntetan ezin daitezkeela eman haien eskura dauden bitartekoekin.
2. Hezkuntza bereziko zentroetan, ikasle horien eskolatzea hogeita bat urte betetzen dituzten ikasturtea amaitzen den urte naturala arte luzatu ahal izango da.
3. Hezkuntza bereziko zentroek erregulazio berezia izango dute, beren ezaugarri espezifikoen arabera, eta zentro arrunten esku jarri ahal izango dituzte material eta baliabideak, eta aholkularitza- eta arreta-lanak egingo dituzte.
4. Hezkuntza-jarduera erkideak eta lankidetzajarduerak antolatzea sustatuko da hezkuntza bereziko zentroen eta hurbileko zentro arrunten artean. Jarduera partekatuen artean, pertsona desgaituekiko sentsibilizazio-, ezagutza- eta errespetu-jarduerak txertatuko dira.

III. KAPITULUA

Jarduketak eta neurriak

26. artikulua.— Irakaskuntzako zentroen jarduketak

Irakaskuntza-zentroek jarduketa hauek egin beharko dituzte hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleei arreta eraginkorra eta kalitatekoa emateko:

- b) Prebentziorako eta goiz detektatzeko ekintzak planteatzea, bai eta desgaitasunaren ondorioz komunikatzeko zailtasunak dituzten ikasleentzat beharrezkoak direnak ere, hala nola entzumena eta ahozko komunikazioa laguntzeko produktuak, komunikazio-sistema handigarriak edo alternatiboak eta zeinu-hizkuntza ezagutzea eta erabiltzea.

IV. KAPITULUA

Baliabideak, prestakuntza eta berrikuntza

31. artikulua.— Giza baliabideak

1. Irakaskuntzako zentroek beharrezko giza baliabideak izango dituzte. Profesional espezializatuen artean, pedagogia terapeutikoko eta entzumen eta hizkuntzako irakasleak esleituko dira ikasle horiei arreta emateko, betiere ikasle bakoitzari dagokionaren arabera.

8.4.13.6. 13/2022 Legea, abenduaren 21ekoa, Madrilgo Erkidegoko Farmazia-arretari buruzkoa¹³¹¹

HITZAURREA

IV

[...]

Legearen azken zatian, lehenengo xedapen gehigarriak erabiltzailearen historia farmakologikoa jasotzen du, eta bigarren eta hirugarren xedapen gehigarriek salbuespen batzuk ezartzen dituzte farmazia bakarra duten udalerrietarako, bai eta instalazioen eta lokalen aldaketa ere, eta hori lehenengo xedapen iragankorrak osatzen du. Azkenik, laugarren xedapen gehigarria hizkera inklusiboari buruzkoa da, eta hizkuntza-ekonomiak eta zailtasun tekniko orokorrak justifikatzen dute hori.

[...]

Laugarren xedapen gehigarria.— Hizkera inklusiboa

Hizkuntza-ekonomiatzat joko dira, kasu guztietan, zailtasun tekniko orokorra eta genero femeninoari eta maskulinoari egokitzeko ezintasuna; legegintza-testu honen azalpen-zatian eta xedapen-zatian agertzen diren maskulinozko aipamen generikoak, berriz, haiei dagokien femeninoari dagozkiola ulertuko da, eta aipamenok berdintasun zorrotza izango dute ondorio juridikoetan.

¹³¹¹ BOEren 135. zenbakian, 2023ko ekainaren 7ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-13539>

8.4.13.7. 4/2023 Legea, martxoaren 22koa, Madrilgo Erkidegoko Haur eta Nerabeen Eskubideei, Bermeei eta Babes Integralari buruzkoa¹³¹²

HITZAURREA

III

[...]

Ohartarazi behar da ezen lege honen protagonistak Madrilgo Erkidegoan bizi diren edo aurkitzen diren haurrak eta nerabeak direla. Espainian termino horien erabilera orokortu bada ere, terminook inklusiboagotzat hartzen baitira haur eta nerabeen kolektiboaz hitz egiteko, legeak gaztelaniazko “niño” zein “niños” termino generikoak erabiltzea erabaki du, Nazio Batuek, Europako Kontseiluak eta Europar Batasunak beren dokumentu gehienetan egiten duten bezala. Nazio Batuen Haurren Eskubideen Batzordeak 2018ko martxoan Espainiako bosgarren eta seigarren txosten konbinatuei buruzko azken oharretan adierazi duenez, gaztelaniazko “niño” terminoak 18 urtetik beherako pertsona guztiak hartzen ditu, nerabeak barne. Gaztelaniazko bertsioan, “niños” terminoak “niños”, “niñas” eta “adolescentes” aipatzen dituela ulertuko da.

[...]

Lau xedapen gehigarriak, hurrenez hurren, Adingabearen Tutoretza Batzordea, eta haurrei eta nerabeei arreta emateko kontseiluak kentzeari buruzkoak dira, bai eta babeseke erakunde publiko terminoa erabiltzeari eta aurrekontu-zuzkidurari buruzkoak ere.

[...]

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Administrazio-jardunaren printzipio gidariak

Administrazio publikoek jarduera bat garatzeko dituzten printzipio orokorrak eta esku hartzeko printzipioak aplikatzeari kalterik egin gabe, Madrilgo Erkidegoko haur eta nerabeei dagokienez, honako hauek dira Administrazioaren jardunaren printzipio gidariak:

g) Tratu-berdintasuna, diskriminaziorik eza eta ekitatea, betiere haur guztientzat aukera berdinak bermatuz, haien sexua, erlijioa, iritzia, kultura, jatorri nazionala edo etnikoa, hizkuntza, desgaitasuna, sexu-identitatea edo -orientazioa, egoera ekonomikoa edo soziala, edo haurrari edo haren familiari eragiten dion beste edozein inguruabar pertsonal edo sozial kontuan hartu gabe.

¹³¹² BOEren 143. zenbakian, 2023ko ekainaren 16ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-14347>

I. TITULUA

Haurren eskubideak eta eginbeharrak, indarkeriaren aurkako babes integrala, eta tratu onaren sustapena

I. KAPITULUA

Haurren eskubideak

11. artikulua.— Informazioa jasotzeko, entzuna izateko eta aditua izateko eskubidea

1. Madrilgo Erkidegoak, erakunde publikoek eta pribatuek, eta haren lurraldean jarduten duten pertsona fisiko zein juridikoek beharrezko neurriak hartu beharko dituzte haurrei une oro haien interesei, eskubideei eta ongizate pertsonal, emozional eta sozialari buruzko informazioa ematen zaiela bermatzeko, betiere haien garapen ebolutiboaren eta heldutasunaren arabera egokiak, ulergarriak, irisgarriak eta haien inguruabarretara egokituak diren hizkuntzan, hizkeran eta moduan.

17. artikulua.— Osasun-datuak babestea eta haiek iristeko eskubidea

1. Haurrek eskubidea dute beren osasun-egoerari, diagnostikoari eta tratamenduari buruzko informazioa jasotzeko, bai eta beren historia klinikoa ikusteko ere, beren osasun-egoerari dagokion guztian parte hartu ahal izan dezaten. Horretarako, hizkera ulergarria eta irisgarria erabiliko da, adinaren, heldutasunaren eta egoera emozionalaren arabera. Edozelan ere, informazioa eman eta adostasuna lortu beharko da Pazientearen autonomia eta informazio eta dokumentazio klinikoaren arloko eskubide eta betebeharrak arautzen dituen azaroaren 14ko 41/2002 Legearen arabera.

II. KAPITULUA

Haurren eta nerabeen babes integrala indarkeriaren aurrean

30. artikulua.— Sentsibilizazioa

4. Artikulu honetan aipatzen diren kanpainak, hala badagokio, herritar guztiei eta haurrei zuzenduko zaizkie, eta modu irisgarrian egingo dira, heldutasun-mailaren arabera bereizita, betiere pertsona guztiek eta, bereziki, adinagatik, desgaitasunagatik, hizkuntza ez jakiteagatik edo beste arrazoi batzuegatik egokitzapen edo laguntza espezifikoak behar dituzten pertsonen kanpaina horiek iritsi ditzaketela eta haien edukiak ezagutzen dituztela bermatzeko.

III. KAPITULUA

Haurrak eta nerabeak babestea jarduera, produktu eta zerbitzu jakin batzuei dagokienez

41. artikulua.— Haurrentzako publizitatearen mugak

1. Madrilgo Erkidegoan, komunikabide sozialen bidez —idatzizkoak, ikus-entzunezkoak edo telematikoak—, sare sozialen bidez edo beste edozein euskarri fisiko edo elektronikoren bidez haurrei zuzendutako publizitatea ezin izango da inola ere legez kontrako publizitatea izan, eta publizitate hori jarduteko irizpide hauetara egokituko da, Estatuak bere eskumenak egikaritzean emandako arauetara kalterik egin gabe:

a) Publizitatea mezuaren hartzaileen heldutasunera egokituta egongo da, eta haurrek zein nerabeek erraz ulertzeko moduko hizkera izango du, haien adin-tartearen arabera.

f) Datu pertsonalak publizitate-xedeetarako tratatzean, datu pertsonalak babesteko araudiak ezartzen dituen eskubideak eta printzipioak errespetatu beharko dira. Bereziki, haurren datuak jasotzen direnean, haien erabilerari buruzko informazioa hizkera erraz eta irisgarrian eman beharko da. Hamalau urtetik beherako kasuan, gurasoen, tutoreen edo zaintzaileen baimena izan beharko da, indarrean dagoen legeriak ezartzen duen moduan.

II. TITULUA

Eskumen-sistema, antolaketa instituzionala, plangintza eta gizarte-ekimenaren sustapena

I. KAPITULUA

Eskumenen eta eskudantzien banaketa Madrilgo Erkidegoan

46. artikulua.— Eskumenak eta eskudantziak

1. Autonomia Estatutuak Madrilgo Erkidegoari aitortzen dizkion eskumenak egikaritzuz, Madrilgo Erkidegoko Administrazioari dagozkio haurrak eta nerabeak babesteari buruzko eskudantziak, eta, bereziki, honako hauek:

i) Madrilgo Erkidegoko haurren eta nerabeen egoitza-harrerako zentroen sare publikoko babes-egoitzetako haur guztiei kulturarteko bitartekotza- eta itzulpen-zerbitzua ematea, eta haiekin egotea eta haiei laguntzea, bai eta Madrilgo Erkidegoko Administrazioari atxikitako neurri judizialak betearazteko zentroetan dauden adingabeei kulturarteko bitartekotza- eta itzulpen-zerbitzu hori ematea, eta haiekin egotea eta haiei laguntzea ere.

Hirugarren xedapen gehigarria.— “Babeseko erakunde publiko” terminoaren erabilera

Legeak “babeseko erakunde publiko” terminoari buruz egiten dituen aipamen guztiak Madrilgo Erkidegoko Administrazioari egindakotzat hartuko dira, administrazio horrek adingabeen babesaren arloko eskumena organo eskudunaren

bitartez egikaritzen baitu, hargatik eragotzi gabe adingabe eta gazte arau-hausleei ezarritako neurri judizialak betearazteko eskumenak, zeren eskumenok justizia-arloko eskumenen titular den sailaren eremuan dagokion organismoari eratzikita baitaude.

8.4.13.8. 7/2023 Legea, martxoaren 30ekoa, Madrilgo Erkidegoko Liburu, Irakurketa eta Ondare Bibliografikoarena¹³¹³

I. TITULUA Irakurketa sustatzea

II. KAPITULUA Sustapen-ekintzak

9. artikulua.— Jarduketa-planak

5. Jarduketa-planek arreta berezia eskainiko diote Espainiak ezagutzari eta kultura unibertsalari egindako liburuaren bidez ekarri duen aberastasun kultural, zientifiko, historiko eta artistikoari, bai eta gaztelania irakurketa-hizkuntza gisa sustatzeari ere.

II. TITULUA Liburuaren balio-katea

16. artikulua.— Laguntza sorkuntzari eta sortzaileen sustapenari

Madrilgo Erkidegoak sortzaileari lagunduko dio, ikuspegi zabaletik ulertuta; izan ere, sortzailea sorkuntza-prozesuan esku hartzen duten subjektuen multzoa da, hala nola idazleak eta itzultzaileak, ilustratzaileak, egokitzaileak, zuzentzaileak, diseinatzaileak eta literatura-lanari sormena ematen dioten profesional guztiak. Xede horretarako:

- a) Laguntza-ildo batzuk bideratuko ditu, bai eta lehiaketetarako eta sarietarako deialdiak ere, betiere gaien, generoen eta formatuen aniztasuna kontuan hartuta, eta arreta berezia eskainita egile berriei.
- b) Egileak eta beste sortzaile batzuk sustatzeko kanpainak ezarriko ditu, eta haien proiektzioa sustatuko du, bai nazioan, bai nazioartean. Kanpaina horiek erakunde publiko edo pribatuekin lankidetzan egin ahal izango dira.
- c) Arreta berezia jarriko du literatura-sorkuntzaren hedapenean, egileen presentzia sustatuz, bai irakurketa publikoaren sistema osatzen duten liburutegietan, bai Madrilgo Erkidegoko liburu-dendetan eta kultura-zentroetan.

17. artikulua.— Laguntza edizioari eta argitalpen-industriaren sustapenari

Madrilgo Erkidegoak, argitalpen-industriaren jarduerari dagokionez:

- c) Madrilgo edizioaren bikaintasunari laguntzeko mekanismoak bultzatuko ditu, zeinek errespetatuko baitituzte jatorrizko testuak eta itzulpen onak bermatuko

¹³¹³ BOEren 158. zenbakian, 2023ko uztailaren 4ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-15469>

baititu, betiere babes-jarduera zehatzen bidez, banaka edo sektoreko eragileekin lankidetzan diharduela.

**8.4.13.9. 10/2023 Legea, apirilaren 12koa,
zeinaren bidez aldatzen baita Estatuak
lagatako tributuen arloan Madrilgo
Erkidegoak emandako lege-xedapenen testu
bategina —urriaren 21eko 1/2010
Legegintzako Dekretuaren bidez onetsia—,
betiere pertsona fisikoen errentaren gaineko
zergaren eremuko kenkari autonomikoak
zabaltzeko¹³¹⁴**

HITZAURREA

I

[...]

Hiru kenkari berri sartu dira, zuzenean familien errenta hobetzeko eta alokairuko etxebizitzak hobekuntzak sustatzeko. Horrela, kenkari hauek sartu dira: aurreko ahaideak zaintzeagatiko kenkaria; etxebizitzan errentamendutik eratorritako gastuengatiko kenkaria; eta gradu, master edo doktoregoko ikasketetarako maileguzen interesak ordaintzeagatiko kenkaria. Eta handitu egin dira kenkari hauek: hizkuntzen irakaskuntza-gastuengatiko kenkaria; hiru urtetik beherako seme-alabak zaintzeagatiko kenkaria, zeina hedatzen baita mendeko adinekoak eta desgaitasuna duten pertsonak zaintzera; eta erakunde berrien edo sortu berrien akzio eta partaidetza sozialak eskuratzeko inbertsioagatiko kenkaria, zeinean gehitzen baitira kenkari-portzentajeak.

[...]

**Artikulu bakarra.— Estatuak lagatako tributuen arloan Madrilgo
Erkidegoak emandako lege-xedapenen testu bategina, urriaren 21eko
1/2010 Legegintzako Dekretuaren bidez onetsia, aldatzea**

Estatuak lagatako tributuen arloan Madrilgo Erkidegoak emandako lege-xedapenen testu bategina, urriaren 21eko 1/2010 Legegintzako Dekretuaren bidez onetsia, honela geratzen da idatzita:

Bost. Aldatu egiten da 11. artikuluko 3. apartatua, zeina honela geratzen baita idatzita:

«3. Kenkari-portzentajeak hauek dira:

- »a) Eskolatzeko gastuen eta hizkuntzen irakaskuntza-gastuen % 15.
- »b) Eskolarako bakarrik diren jantziak eskuratzeko gastuen % 5».

¹³¹⁴ BOEren 192. zenbakian, 2023ko abuztuaren 12ko alean, argitaratua.
https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2023-18318

8.4.14. Murtziako Autonomia Erkidegoa

8.4.14.1. 6/1998 Legea, martxoaren 13koa, Murtziako Erregioko Eskola-kontseiluei buruzkoa¹³¹⁵

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua

Irakaskuntzaren programazio orokorra, funtsean, Konstituzioan eta hezkuntza-prozesua arautzen duten lege organikoetan jasotako helburu hauek lortzera bideratuko da:

g) Erregio-identitatearen kontzientzia sustatzea, gure erregioko balio historikoak, geografikoak, kulturalak eta linguistikoak zabalduz eta ezagutuz.

¹³¹⁵ BOEren 52. zenbakian, 1999ko martxoaren 2ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1999-4975>

8.4.14.2. 1/2004 Legegintzako Dekretua, uztailaren 9koa, Tasa, Prezio Publiko eta Kontribuzio Bereziei buruzko Legearen testu bategina onesten duena¹³¹⁶

¹³¹⁷Hamaseigarren xedapen gehigarria.— “T960. Araubide bereziko hizkuntzen, kirolen eta arte irakaskuntzen deialdiगतिको eta probak egiteगतिको tasa” 2021eko ekitaldian

2021eko ekitaldian, “T960. Araubide bereziko hizkuntzen, kirolen eta arte irakaskuntzen deialdiगतिको eta probak egiteगतिको tasa”ren kuota ordaintzetik salbuetsita egongo dira Batxilergoa – *Baccalauréat* edo Lanbide Heziketa atzerriko hizkuntzen irakaskuntza-sisteman egin dutela egiaztatzen duten subjektu pasiboak, baldin eta Murtziako Erregioko hizkuntza-eskola ofizialetako hizkuntza-ziurtagiria lortzeko modalitate librea aukeratzen badute.

II. ERANSKINA Tasen testua

9. taldea

Irakaskuntza- eta hezkuntza-arloetako tasak

T960

Araubide bereziko hizkuntzen, kirolen eta arte irakaskuntzen deialdiगतिको eta probak egiteगतिको tasa

5. artikulua.— Salbuespenak eta hobariak

¹³¹⁸3. Honako subjektu pasibo hauek % 75eko hobaria izango dute kuotan:

- a) Kategoria orokorrean sailkatutako familia ugarietako kideek.
- b) Tasa sortzen den unean langabezian daudela egiaztatzen duten eskatzaileek.

T961

Hizkuntza-eskola ofizialetako matrikulगतिको tasa

5. artikulua.— Salbuespenak eta hobariak

¹³¹⁹3. Honako subjektu pasibo hauek % 75eko hobaria izango dute kuotan:

¹³¹⁶ BORMen 298. zenbakian, 2004ko abenduaren 27ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BORM-s-2004-90027>

¹³¹⁷ Murtziako Erregioko Autonomia Erkidegoaren 2021erako Aurrekontu Orokorrei buruzko ekainaren 23ko 1/2021 Legearen 60.Bi artikulua txertatutako xedapena (BOE, 308. zenbakia, 2021eko abenduaren 24ko alea).

¹³¹⁸ Murtziako Erregioko Autonomia Erkidegoaren 2021erako Aurrekontu Orokorrei buruzko ekainaren 23ko 1/2021 Legearen 60.Hogeita hiru artikulua emandako idazkera (BOE, 308. zenbakia, 2021eko abenduaren 24ko alea).

¹³¹⁹ Murtziako Erregioko Autonomia Erkidegoaren 2021erako Aurrekontu Orokorrei buruzko

- a) Kategoria orokorrean sailkatutako familia ugarietako kideek.
- b) Tasa sortzen den unean langabezian daudela egiaztatzen duten eskatzaileek.

T962

Hizkuntza-eskola ofizialetako espezializazio- eta hobekuntza- ikastaroetako matrikulagatiko tasa

5. artikulua.— Salbuespenak eta hobariak

¹³²⁰3. Honako subjektu pasibo hauek % 75eko hobaria izango dute kuotan:

- a) Kategoria orokorrean sailkatutako familia ugarietako kideek.
- b) Tasa sortzen den unean langabezian daudela egiaztatzen duten eskatzaileek.

ekainaren 23ko 1/2021 Legearen 60.Hogeita lau artikulua emandako idazkera (BOE, 308. zenbakia, 2021eko abenduaren 24ko alea).

¹³²⁰ Murtziako Erregioiko Autonomia Erkidegoaren 2021erako Aurrekontu Orokorrei buruzko ekainaren 23ko 1/2021 Legearen 60.Hogeita bost artikulua emandako idazkera (BOE, 308. zenbakia, 2021eko abenduaren 24ko alea).

8.4.14.3. 2/2005 Legea, martxoaren 11koa, Murtziako Erregioko Akademiei buruzkoa¹³²¹

HITZAURREA

Konstituzioaren 44. artikulua araber, botere publikoek babestu eta sustatuko dute, interes orokorraren mesedetan, kultura iristea, herritarren eskubide gisa, bai eta zientzia eta ikerketa ere. Konstituzioaren testuko 148.1.17) artikulua, autonomia-erkidegoek beren gain har ditzaketen eskumenen artean, hau aipatzen du: Autonomia Erkidegoko kultura, ikerketa eta, hala badagokio, hizkuntzaren irakaskuntza sustatzeko eskumena. Hala ere, autonomia-erkidegoen eskumen horiek zehaztu arren, akademiak ez ditu beren-beregi aipatzen beren lurralde-eremuetan kultura eta ikerketa sustatzeko tresna gisa.

[...]

¹³²¹ BOEren 118. zenbakian, 2006ko maiatzaren 18ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2006-8720>

**8.4.14.4. 8/2005 Legea, abenduaren 14koa,
Murtziako Erregioko Eraikuntzaren
Kalitateari buruzkoa¹³²²**

II. TITULUA

Kalitatea bermatzea, plangintza eta egiaztapena

17. artikulua.— Erabileraren, mantentzearen eta larrialdien karpeta

2. Erabileraren, mantentzearen eta larrialdien jarraibideak formulatzeko gidalerroak, hala badagokio, Eskualdeko Administrazioak onetsi beharko ditu. Horiek egiteko, eraikinetako elementuen, sistemen eta instalazioen bizitza baliagarriaren irizpideak eta arrisku-mailak hartuko dira kontuan. Arlo honetako jarraibide egokiak teknikari gaituek prestatuko dituzte, erabiltzaileek beren betebeharrak ulertzen lagunduko duen hizkuntzan.

¹³²² BOEren 133. zenbakian, 2006ko ekainaren 5eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2006-9896>

8.4.14.5. 6/2007 Legea, apirilaren 4koa, Murtziako Erregioko Gazteriari buruzkoa¹³²³

II. TITULUA Gazte-politika

II. KAPITULUA Gazteriaren Institutua

3. ATALA Gazteen animazioa

38. artikulua.— Gazte-turismoa

Murtziako Erregioko Gazteriaren Institutuak proposamenak eskainiko dizkie gazteei helburu hauek lortzeko: gazteen mugikortasuna sustatzea; aisialdirako alternatibak eskaintzea; gazteen prestakuntza indartzea beste hizkuntza, kultura, tradizio eta bizimodu batzuk ezagututa, eta gizartean integratzea eta elkarrekin bizitzea errealitate bihurtzea; bereziki barne-turismoa sustatuko du.

[...]

¹³²³ BOEren 176. zenbakian, 2008ko uztailaren 22ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-12528>

**8.4.14.6. 7/2007 Legea, apirilaren 4koa,
Murtziako Erregioko emakumeen eta gizonen
berdintasunerakoa eta genero-indarkeriaren
aurka babestekoa¹³²⁴**

I. TITULUA

**Eskumenak, eginkizunak eta oinarrizko
antolaketa instituzionala**

I. KAPITULUA

Eskualdeko Administrazioa

1. ATALA

Eskumenak

4. artikulua.— Eskumenak

2. Administrazio autonomikoak emakumeen eta gizonen berdintasunaren arloan duen eskumena honako eginkizun hauetan zehazten da:

a) Programak eta prozedurak egokitu eta sortzea, genero-ikuspegia administrazio-jardueran txertatzeko, eta administrazio-dokumentuetan hizkuntzaren erabilera ez-sexista sustatzea.

2. ATALA

**Generoaren araberako eraginaren aurretiazko ebaluazioaren
antolaketa eta informazioa**

8. artikulua.— Berdintasunaren Behatokia

3. Era berean, interpretazio-irizpideak hartuko ditu hizkuntzaren erabilera eta adierazpen sexistak identifikatzeko, zeinek indartzen baitituzte emakumeenganako desberdintasun-jarrerak.

¹³²⁴ BOEren 176. zenbakian, 2008ko uztailaren 22ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2008-12529>

II. KAPITULUA

Toki Administrazioa

1. ATALA

Eskumenak

12. artikulua.— Eskumenak

2. Toki-korporazioei dagokie honako eginkizun hauek egikaritzea aukera-berdintasunaren arloan:

d) Beren administrazioaren politika, programa eta ekintza guztietan genero-ikuspegia txertatzea, administrazio-dokumentuetan hizkuntzaren erabilera ez-sexista sustatuz.

II. TITULUA

Jardun-arloak aukera-berdintasunean

IV. KAPITULUA

Hezkidetza

30. artikulua.— Helburu orokorrak

2. Murtziako Erregioko Hezkuntza Administrazioak bermatuko du hizkera ez-sexista erabiliko dela hezkuntzari eta jakintzaren sustapenari dagokien guztian.

VI. KAPITULUA

Komunikabideak eta teknologia berriak

37. artikulua.— Aukera-berdintasuna komunikazioaren esparruan

1. Murtziako Erregioko Administrazio publikoak, komunikazioaren eremuan emakumearen diskriminazioa saihesteko:

b) Bitarteko egokiak erabiliko ditu bitartekoen bidez igortzen diren mezuak bermatzeko eta helarazteko, eta bereziki zentzumen-desgaitasunen bat duten emakumeei zuzendutakoak; horretarako, kasu horiei erantzuteko beharrezkoak diren itzulpen-zerbitzuak ezarriko ditu.

38. artikulua.— Hizkuntzaren erabilera sexista desagerraraztea eta jardunbide egokien kodea

1. Murtziako Erregioko Administrazio publikoak, bere eskumenen eremuan, beharrezko ekintzak gauzatuko ditu komunikabideetan hizkuntzaren erabilera sexista desagerrarazteko, eta jardunbide egokien kodeak hartzea sustatuko du, emakumeen eta gizonen arteko berdintasunari buruzko konstituzio-balioen edukia transmititzeko.

**8.4.14.7. 3/2009 Legea, maiatzaren 11koa,
Murtziako Erregioko Osasun-sistemaren
Erabiltzaileen Eskubide eta Eginbeharrei
buruzkoa¹³²⁵**

II. TITULUA

**Osasunaren sustapenarekin eta osasun-arreta eta
-laguntzarekin lotutako eskubideak**

III. KAPITULUA

**Babes berezia merezi duten kolektiboen
espezifikotasunak**

20. artikulua.— Atzerritarrak

1. Lege honetan jasotako eskubideak eta eginbeharrak izango dituzte Murtziako Erregioko osasun-sistemako prestazioak eta zerbitzuak iristen eta erabiltzen dituzten atzerritarrek. Osasun-laguntza egokia emateko eta eskubide horiek betetzen laguntzeko, administrazio publikoek jarduketak sustatuko dituzte hizkuntza-oztopoak murrizteko.

¹³²⁵ BOEren 34. zenbakian, 2011ko otsailaren 9ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2011-2493>

8.4.14.8. 12/2013 Legea, abenduaren 20koa, Murtziako Erregioko Turismoari buruzkoa¹³²⁶

I. TITULUA Turismo-jarduera sustatzea

9. artikulua.— Jarduketak

3. Turismo arloan eskumena duen organoak sustapen-kanpainak programatu eta exekutatu dituzte Murtziako Erregioaren kalitatea turismo-helmuga gisa sustatzeko eta mantentzeko. Sustapenak turismo-helmugak hartu beharko ditu, eta gizonen eta emakumeen arteko berdintasuna bermatu beharko du, bai eta hizkuntzaren erabilera ez-sexista ere.

III. TITULUA Turismo-zerbitzuak emateko eskubideen eta eginbeharren araubidea

40. artikulua.— Turismo-enpresen betebeharrak

Turismo-enpresek, horiei eragin diezaieketen beste arau batzuetan xedatutakoari kalterik egin gabe, honako betebeharrak dituzte:

6. Erreklamazioak egiteko behar den dokumentazioa eskura izatea eta bezeroei ematea; erreklamazioak ikusteko moduan iragarriko dira jendaurrean, gaztelaniaz eta ingelesez, gutxienez, eta aukeratu beharreko beste bi hizkuntzatan.

¹³²⁶ BOEren 22. zenbakian, 2014ko urtarrilaren 25eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-750>

**8.4.14.9. 1/2014 Legea, martxoaren 13koa,
Murtziako Erregioko Artisautzari
buruzkoa¹³²⁷**

**III. KAPITULUA
Artisauen identifikazioa, segurtasuna eta
kalitatea**

**2. ATALA
Artisau-identifikazioa**

16. artikulua.— Artisau-produktuen nahitaezko etiketatzea

2. Etiketan, gutxienez, Espainiako estatuko hizkuntza ofiziala erabiliko da.

17. artikulua.— Artisau-adierazpena

4. Artisau-adierazpena produktua merkaturatzen den estatuko hizkuntza ofizialean idatziko da.

¹³²⁷ BOEren 81. zenbakian, 2014ko apirilaren 3ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-3560>

8.4.14.10. 3/2014 Legea, uztailaren 2koa, Murtziako Erregioko Salmenta Ibiltariari edo Ez-sedentarioari buruzkoa¹³²⁸

Xedapen gehigarria

[...]

Edukiak gaztelaniaz eta ingelesez adieraziko dira.

¹³²⁸ BOEren 183. zenbakian, 2014ko uztailaren 29ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-8062>

8.4.14.11. 12/2014 Legea, abenduaren 16koa, Murtziako Erregioko Autonomia Erkidegoko gardentasun eta herritarren parte-hartzeari buruzkoa¹³²⁹

I. TITULUA Xedapen orokorrak

3. artikulua.— Printzipio orokorrak

Lege honen printzipio orokorrak hauek dira:

n) Sinpletasun-printzipioa, izapideak pixkanaka gutxitzera bideratua, prozedurak berriz diseinatuz eta baliabideak optimizatuz, betiere horrek behar den segurtasun juridikoari eragin gabe, eta herritarrentzat irisgarria eta ulergarria den hizkera erabiliz.

¹³²⁹ BOEren 8. zenbakian, 2015eko urtarrilaren 9ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-184>

**8.4.14.12. 8/2015 Legea, martxoaren 24koa,
Murtziako Erregioko Jarduera Fisiko eta
Kirolari buruzkoa¹³³⁰**

**II. TITULUA
Herritarrak eta jarduera fisikoa eta kirola**

**II. KAPITULUA
Jarduera fisikoa eta kirola eskola-adinean**

18. artikulua.— Jarduera fisikoaren eta kirolaren programa eskola-adinean

3. Programak, besteak beste, helburu hauek izan beharko ditu:

d) Hizkera ez-sexista erabiltzea.

¹³³⁰ BOEren 103. zenbakian, 2015eko apirilaren 30eko alean argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-4749>

**8.4.14.13. 8/2016 Legea, maiatzaren 27koa,
Murtziako Erregioko Autonomia Erkidegoko
lesbianen, gayen, bisexualen, transexualen,
transgeneroen eta intersexualen berdintasun
sozialari buruzkoa, eta sexu-orientazioaren
zein genero-identitatearen ondoriozko
diskriminazioaren aurkako politika publikoei
buruzkoa¹³³¹**

HITZAURREA

II

Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalaren 2. artikulua baieztatzen du: «Gizaki orori dagozkio adierazpen honetako eskubide eta askatasunak, eta ez da inor bereiziko arraza, kolorea, sexua, hizkuntza, erlijioa, politikako edo bestelako iritzia, sorterrria edo gizarteko jatorria, ekonomia-maila, jaiotza edo beste inolako gorabeheragatik».

[...]

Era berean, Europar Batasuneko Oinarrizko Eskubideen Gutunaren 21. artikulua beren-beregi debekatzen du diskriminazio oro, batez ere, diskriminazioaren eragilea denean sexua, arraza, kolorea, etnia- edo gizarte-jatorriak, ezaugarri genetikoak, hizkuntza, erlijioa, pentsamoldeak, iritzi politikoak nahiz beste edozein motatako iritziak, gutxiengo nazional bateko izatea, ondarea, jaiotza, desgaitasuna, adina edota sexu-orientazioa.

[...]

I. TITULUA
Xedapen orokorrak

X. KAPITULUA
Komunikazioa

37. artikulua.— Kode deontologikoa

Murtziako Erregioko Autonomia Erkidegoak zainduko du komunikabideek, autorregulazioaren bidez, kode deontologikoak har ditzatela, zeinek jasoko baitituzte berdintasunarekiko errespetua, eta sexu-orientazioan eta genero-identitatean edo -adierazpenean oinarritutako diskriminazioaren debekua, bai

¹³³¹ BOEren 153. zenbakian, 2016ko ekainaren 25eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2016-6170>

informazioaren eta publizitatearen edukietan, bai erabilitako hizkeran. Xedapen horrek bitarteko guztiei eragingo die, teknologia berriek bultzatutakoei barne.

8.4.14.14. 4/2017 Legea, ekainaren 27koa, Murtziako Erregioko Irisgarritasun Unibertsalari buruzkoa¹³³²

ATARIKO TITULUA Xedea eta aplikazio-eremua

II. KAPITULUA Aplikazio-eremua

6. artikulua.— Informazioaren eta telekomunikazioen gizartera iristeko baldintzak

Informazioaren gizartearen, telekomunikazioen eta komunikabide sozialen eremuan, Eskualdeko Administrazioak irisgarritasun unibertsala eta diseinua bermatuko ditu zenbait elementutan, hala nola sinadura elektronikoan, interpretazio- eta bideo-interpretazioko zerbitzuen eskura jartzean, web-orri publikoetarako irisgarritasunean edo zerbitzu publikoetarako irisgarritasun elektronikoan, besteak beste.

I. TITULUA Xedapen orokorrak

I. KAPITULUA Printzipio orokorrak

10. artikulua.— Printzipioak

1. Lege honen printzipio orokorrak, zeinak jasota baitaude Desgaitasuna duten pertsonen eskubideei eta haien gizarteratzeari buruzko Lege Orokorraren testu batagina onesten duen 2013ko azaroaren 29ko 1/2013 Legegintzako Errege Dekretuan, honako hauek dira:

c) Aukera-berdintasuna: diskriminaziorik ez izatea, ez zuzenekorik ez zeharkakorik, diskriminazio horretan sartzen delarik edozein bereizketa, bazterketa edo murriztapen, zeinaren asmoa edo ondorioa baita irisgarritasun-beharrizanik handienak dituzten pertsonen giza eskubide eta oinarrizko askatasun guztiak aitortu daitezkeen, goza daitezkeen edo baldintza berdinetan egikari daitezkeen oztopatzea edo ondorioz gabe uztea eremu hauetan: politikan, ekonomian, gizartean, lanean, hizkuntzan, kulturen edo gizarte zibilean edo bestekoetan. Era berean, ekintza positiboko neurriak onartzen badira, aukera-berdintasuna dela joko da.

¹³³² BOEren 189. zenbakian, 2017ko abuztuaren 9ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-9488>

II. KAPITULUA

Sustapena eta defentsa

12. artikulua.— Sustapen-neurriak

3. Gor-itsuen zeinu-hizkuntzan eta interprete-gidetan interpretatzen duten profesionalen prestakuntza bultzatzea, eta horiek funtzio publikoan pixkanaka sar daitezen sustatzea, entzumen-desgaitasuna duten pertsonekin zuzeneko komunikazioa errazteko.

4. Administrazio publikoen jendaurreko arretan zeinu-hizkuntzaren erabilera eta administrazio publikoek sustatutako ekitaldi ofizialetan aldibereko itzulpena sustatzea.

V. TITULUA

Telekomunikazioak eta informazioaren gizartea

35. artikulua.— Irisgarritasun-baldintzak informazioaren gizartean eta komunikabide sozialetan

4. Murtziako Administrazio autonomikoak ikus-entzunezko komunikazioaren arloko legeria espezifikoa arautuko ditu telebistaren ikus-entzunezko edukien gutxieneko irisgarritasun-baldintzak, azpitoluak, audiodeskripzioa eta zeinu-hizkuntzaren interpretazioa txertatuz.

VII. TITULUA

Kulturako, kiroleko eta aisiako ekipamenduetarako irisgarritasuna

39. artikulua.— Kulturako, kiroleko eta aisiako jardueretarako irisgarritasuna

1. Kultura-, kirol- edo aisialdi-jarduerak eta antzeko ekitaldi publikoek komunikazio-irisgarritasun nahikoa bermatu behar dute, arian-arian, betiere desgaitasun fisikoa, sensoriala edo intelektuala duten pertsonak haietaz gozatu, ulertu edo horietan parte hartu ahal izan dezaten, eta informazioa hizkuntza ulergarriaren bidez eskaini behar dute, jarduera-motaren arabera erregelamendu bidez ezarritakoaren arabera.

Xedapen gehigarri bakarra.— Irisgarritasuna eta diseinua gorrentzat, entzumen-desgaitasuna dutenentzat eta gor-itsuentzat

Gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen irisgarritasun unibertsaleko aspektuak Espainiako zeinu-hizkuntzak arautzen dituen araudi estatalean ezarritakora egokituko dira, bai eta erregelamendu bidezko garapenera ere, gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoei dagokienez.

8.4.14.15. 5/2018 Legea, maiatzaren 28koa, Murtziako Erregioko Kriminologiaren Elkargo Profesionala sortzekoa¹³³³

HITZAURREA

[...]

Horregatik guztiagatik, eta profesional interesdunak ordezkatzeko kolektibo batek eskatuta, zeinak bere izendapenean hizkera sexistatik ihes egin nahi izan baitu, egokitzen eta beharrezkotzat jo da Murtziako Erregioko Kriminologiaren Elkargo Profesionala sortzea, zuzenbide publikoko korporazio gisa, eta horrek segurtasun-politika publikoak indartzea eta autonomia-eremuan politika horiek kudeatzea ekarriko du.

[...]

¹³³³ BOEren 156. zenbakian, 2018ko ekainaren 28ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-8852>

**8.4.14.16. 10/2018 Legea, azaroaren 9koa,
kalitateko enplegu egonkorra sortzeko
erregioko eredu ekonomikoaren eraldaketa
bizkortzeari buruzkoa¹³³⁴**

V. TITULUA

**Izapideak bizkortzeko eta sinplifikatzeko beste
neurri sektorial batzuk**

30. artikulua.— Murtziako Erregioko unibertsitate publikoetako irakasle ikertzaileentzako pizgarriak

2. Pizgarri horiek unibertsitateari balio erantsi handiagoa ematen dioten jarduerak aitortu ahal izango dituzte, besteak beste:

f) Ibilbideak edo tituluak ezartzea, zeinen irakaskuntza ematen baita ingelesez edo interes zientifiko edo akademikoko beste hizkuntza batzuetan.

¹³³⁴ BOEren 12. zenbakian, 2019ko urtarrilaren 14ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-363>

8.4.14.17. 13/2018 Legea, azaroaren 29koa, Murtziako Erregioko Autonomia Erkidegoko gardentasun eta publizitate instituzionalari buruzkoa¹³³⁵

III. KAPITULUA Publizitate instituzionala

7. artikulua.— Publizitate instituzionala, euskarriak eta hedabideak kontratatzeko irizpideak

8. Desgaitasuna duten pertsonen mezu instituzionalerako irispidea izango dutela bermatuko da, unean-unean indarrean dagoen legerian ezarritako irisgarritasun unibertsala ahalbidetuz, Espainiako zeinu-hizkuntzak aitortuz, eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzen dituen edozein arau aplikatuz. Publizitate instituzionalak indarrean dagoen legeria errespetatuko du jarduketa guztietan, desgaitasuna duten pertsonen aukera-berdintasunari, diskriminaziorik ezari eta irisgarritasun unibertsalari dagokienez.

IV. KAPITULUA Komunikazio eta publizitate instituzionalaren debekuak, plangintza eta ebaluazioa

10. artikulua.— Debekuak

2. Mezu diskriminatzaileak barne hartzen dituzten kanpainak debekatzeari dagokionez, bereziki kontuan hartuko da gizonen eta emakumeen artean irudi berdintasunezkoa, plurala eta estereotiporik gabekoa transmititzen ez dutenak debekatzea, dela irudien bidez, dela ikurren bidez, dela hizkuntzaren erabileraren beraren bidez.

6. Mezu diskriminatzaileak barne hartzen dituzten kanpainak debekatzeari dagokionez, bereziki kontuan hartuko da gizonen eta emakumeen artean irudi berdintasunezkoa, plurala eta estereotiporik gabekoa transmititzen ez dutenak debekatzea, dela irudien bidez, dela ikurren bidez, dela hizkuntzaren erabileraren beraren bidez.

¹³³⁵ BOEren 12. zenbakian, 2019ko urtarrilaren 14ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-366>

8.4.14.18. Murtziako Erregioko Batzarraren Erregelamendua, 2019ko martxoaren 7koa¹³³⁶

II. TITULUA Erregioko diputatuen estatutua

IV. KAPITULUA Diputatuen eginbeharrak

19. artikulua.— Diputatuen kode etikoa

Diputatuek, oro har, etika- eta jardun-printzipio hauetara egokituko dute beren jokabidea:

d) Errespetuzko jokabidea izan behar dute gainerako diputatuekin, herritarrekin eta Batzarrean lan egiten duten langileekin, eta jarrera eredugarria izan behar dute berdintasun-printzipioa betetzean, diskriminaziorik egin gabe generoagatik, sexu-orientazioagatik, sinesmenengatik, ideologiagatik, jatorri edo egoera sozialagatik, etniagatik, hizkuntzagatik edo beste edozein arrazoirengatik.

f) Diputatuek komunikabideekin dituzten harremanek informaziorako eskubidearen alde jo behar dute, eta herritarrek iritzi informatua izateko duten eskubidearen alde bideratu behar dira; gainera, harremanotan ez da komunikaziorik izango, baldin eta Batzarraren Erregelamenduak edo legeek beste eskubide edo ondasun juridiko batzuen intereserako murrizketa ezartzen badute.

Komunikabideen aurreko agerraldi publikoetan, diputatuek informazioaren profesionalekiko eta herritarrekiko jarrera, hizkera eta tratua zaindu behar dituzte, betiere Parlamentuaren duintasuna zaintzeko.

¹³³⁶ BORMen 100. zenbakian, 2019ko maiatzaren 3ko alean, argitaratua (BORM: Murtziako Erregioko Aldizkari Ofiziala).
<https://www.asambleamurcia.es/sites/external/reglamentos/arm/REGLAMENTO-ARM.pdf>

8.4.14.19. 1/2021 Legea, ekainaren 23koa, Murtziako Erregioko Autonomia Erkidegoaren 2021erako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa¹³³⁷

VI. TITULUA Tributu-arauak

II. KAPITULUA Tributu propioak

60. artikulua.— Uztailaren 9ko 1/2004 Legegintzako Dekretuak onetsitako Tasa, Prezio Publiko eta Kontribuzio Bereziei buruzko Legearen testu bategina aldatzea

Bi. Erantsi egiten da beste xedapen gehigarri bat, zeina honela idatzita geratuko baita:

«Hamaseigarren xedapen gehigarria.— “T960. Araubide bereziko hizkuntzen, kirolen eta arte irakaskuntzen deialdiagatiko eta probak egiteagatiko tasa” 2021eko ekitaldian»

2021eko ekitaldian, “T960. Araubide bereziko hizkuntzen, kirolen eta arte irakaskuntzen deialdiagatiko eta probak egiteagatiko tasa”ren kuota ordaintzetik salbuetsita egongo dira Batxilergoa – *Baccalauréat* edo Lanbide Heziketa atzerriko hizkuntzen irakaskuntza-sisteman egin dutela egiaztatzen duten subjektu pasiboak, baldin eta Murtziako Erregioko hizkuntza-eskola ofizialetako hizkuntza-ziurtagiria lortzeko modalitate librea aukeratzen badute».

Hogeita hiru.— Bigarren eranskinean, “Tasen testua” izenekoan, 9. taldean, “Irakaskuntza- eta hezkuntza-arloetako tasak” izenekoan, beste idazkera bat ematen zaio “T960. Araubide bereziko hizkuntzen, kirolen eta arte irakaskuntzen deialdiagatiko eta probak egiteagatiko tasa”ren 5. artikuluko 3. apartatuari, honako eduki honekin

«3. Honako subjektu pasibo hauek % 75eko hobaria izango dute kuotan:

- a) Kategoria orokorrean sailkatutako familia ugarietako kideek.
- b) Tasa sortzen den unean langabezian daudela egiaztatzen duten eskatzaileek».

Hogeita lau.— Bigarren eranskinean, “Tasen testua” izenekoan, 9. taldean, “Irakaskuntza- eta hezkuntza-arloetako tasak” izenekoan, beste idazkera bat ematen zaio “T961. Hizkuntza-eskola ofizialetako matrikulagatiko tasa”ren 5. artikuluko 3. apartatuari, honako eduki honekin

«3. Honako subjektu pasibo hauek % 75eko hobaria izango dute kuotan:

- a) Kategoria orokorrean sailkatutako familia ugarietako kideek.

¹³³⁷ BOEren 308. zenbakian, 2021eko abenduaren 24ko alean, argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2022-229

b) Tasa sortzen den unean langabezian daudela egiaztatzen duten eskatzaileek».

Hogeita bost.— Bigarren eranskinean, “Tasen testua” izenekoan, 9. taldean, “Irakaskuntza eta hezkuntza-arloetako tasak” izenekoan, beste idazkera bat ematen zaio “T962. Hizkuntza-eskola ofizialetako espezializazio eta hobekuntza-ikastaroetako matrikulagatiko tasa”ren 5. artikuluko 3. apartatuari, honako eduki honekin

«3. Honako subjektu pasibo hauek % 75eko hobaria izango dute kuotan:

a) Kategoria orokorrean sailkatutako familia ugarietako kideek.

b) Tasa sortzen den unean langabezian daudela egiaztatzen duten eskatzaileek».

II

Hemezortzigarren xedapen gehigarria.— Funtzio publikoaren arloko xedapenak

6. Gizarte-ekintza.

6.1 2021eko ekitaldian, Administrazio Orokorreko eta haren organismo autonomoetako langileentzako, irakasleentzako eta Murtziako Osasun Zerbitzuko langileentzako eta, hala badagokio, onuradunentzako gizarte-ekintzako planetan jasotako neurrietatik, honako hauek soilik eskatu ahal izango dira:

f) Beste ikasketa arautu batzuk (DBHO, Batxilergoa, Lanbide Heziketako goi-mailako zikloak edo baliokideak eta hizkuntza-eskola ofizialetako ikasketak).

8.4.14.20. 3/2021 Legea, uztailaren 29koa, Murtziako Erregioko Gizarte-zerbitzuei buruzkoa¹³³⁸

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

5. artikulua.— Gizarte-zerbitzuen sistemaren xedea eta helburuak

Gizarte-zerbitzuen sistemaren helburua biztanleria osoaren gizarte-ongizatea sustatzea da, betiere funtsezko helburu hauek lortuz:

9. Herritar guztiei benetako irisgarritasuna bermatzea edo sustatzea zenbait jarduketaren bidez, hala nola piktogramak, zeinu-hizkuntzan jarritako kartelak edo baliabideak iristeko oztopo arkitektonikoak kentzea.

9. artikulua.— Gizarte-zerbitzuen erabiltzaileen eskubideak

1. Titulartasun publikoko nahiz pribatuko Murtziako Erregioko gizarte-zerbitzuen sarearen erabiltzaileek, Konstituzioak eta legeek aitortzen dizkieten eskubideez gain, bermatuta izango dute beste eskubide hauek egikaritzea:

e) Gizarte-zerbitzuen prestazioei eta beharrezko betekizunei buruzko informazio nahikoa, egiazkoa eta ulergarria izatea, eta, eskatzen badute, informazioa idatziz jasotzea, ulertzeko moduan, eta arreta hartzea aukeratzeko askatasunaren eta komunikazioaren irisgarritasunaren printzipioari jarraituz, betiere informazioa behar bezala jaso eta ulertzen dela bermatzeko eta beren iritzia behar bezala adierazi eta artatua izan ahal izateko, bai ahozko komunikaziorako laguntzekin, bai zeinu-hizkuntza erabiliz, bai komunikazioa elkarri trukatzeko dagoen beste edozein sistemaren bidez.

j) Beren egoeraren eta beharrezko ebaluazio edo diagnostiko bat lortzea, eta ebaluazio hori idatziz izatea hizkera argi eta ulergarrian.

11. artikulua.— Eskubide eta Eginbeharren Gutuna

2. Gizarte-zerbitzuen erabiltzaileen Eskubide eta Eginbeharren Gutuna modu erraz eta argian idatziko da, hizkera ulergarria erabiliz, eta, behar izanez gero, komunikazio-sistema alternatibo edo handigarriekin idatziko da.

¹³³⁸ BOEren 308. zenbakian, 2021eko abenduaren 24ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-21315>

8.4.14.21. 1/2022 Legea, urtarrilaren 24koa, Murtziako Erregioko Autonomia Erkidegoaren 2022rako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa¹³³⁹

Hemezortzigarren xedapen gehigarria.— Funtzio publikoaren arloko xedapenak

6. Gizarte-ekintza.

6.1. 2022ko ekitaldian, Administrazio Orokorreko eta haren organismo autonomoetako langileentzako, irakasleentzako eta Murtziako Osasun Zerbitzuko langileentzako eta, hala badagokio, onuradunentzako gizarte-ekintzako planetan jasotako neurrietatik, honako hauek soilik eskatu ahal izango dira:

f) Beste ikasketa arautu batzuk (DBHO, Batxilergoa, Lanbide Heziketako goi-mailako zikloak edo baliokideak eta hizkuntza-eskola ofizialetako ikasketak).

¹³³⁹ BOEren 69. zenbakian, 2022ko martxoaren 22ko alean, argitaratua.

8.4.14.22. 4/2022 Legea, ekainaren 16koa, Murtziako Erregioko mezenasgoarena eta Murtziako Erregioan lagatako tributuen arloan indarrean dauden lege-xedapenen testu bategina onesten duen azaroaren 5eko 1/2010 Legegintzako Dekretua aldatzekoa¹³⁴⁰

HITZAURREA

[...]

Europar Batasunaren eremuan, Europar Batasunaren Tratatuaren 3.3 artikulua ezartzen du ezen Batasunak bere kultura- eta hizkuntza-aniztasunaren aberastasuna errespetatuko duela, eta Europako kultura-ondarea kontserbatzeaz eta garatzeaz arduratuko dela. Bestalde, Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuaren XIII. tituluak, «kultura» izenburua duenak, 167. artikuluan aurreikusten du EBk estatu kideen kulturak loratzen lagunduko duela, nazio-aniztasuna eta aniztasun erregionala errespetatuz, eta, aldi berean, kultura-ondare erkidea nabarmenduz.

[...]

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Aplikazio-eremua

1. Lege hau Murtziako Erregioan garatzen diren kultura-, arte-, zientzia- eta teknologia-edukiko edo ikerketako, gizarteko, ingurumeneko, kiroleko, museoetako eta ondare historiko-artistiko eta kulturalaren zaharberritze eta kontserbazioko jarduerari aplikatuko zaie, baldin eta honako jarduera hauen ondorio badira:

1.1 Kulturalak.

f) Erregioko kultura-ondare materiala eta immateriala ikertzea, dokumentatzea, kontserbatzea, zaharberritzea, berreskuratzea, zabaltzea eta sustatzea, autonomia-erkidegoko hizkuntza-aniztasuna bereziki kontuan hartuta.

¹³⁴⁰ BOEren 185. zenbakian, 2022ko abuztuaren 3ko alean, argitaratua.
Testu koadunatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2022-13069>

8.4.14.23. 12/2022 Legea, abenduaren 30ekoa, Murtziako Erregioko Autonomia Erkidegoaren 2023rako Aurrekontu Orokorrei buruzkoa¹³⁴¹

Hamazazpigarren xedapen gehigarria.— Funtzio publikoaren arloko xedapenak

6. Gizarte-ekintza.

6.1. 2023ko ekitaldian, Administrazio Orokorreko eta haren organismo autonomoetako langileentzako, irakasleentzako eta Murtziako Osasun Zerbitzuko langileentzako eta, hala badagokio, onuradunentzako gizarte-ekintzako planetan jasotako neurrietatik, honako hauek soilik eskatu ahal izango dira:

f) Beste ikasketa arautu batzuk (DBHO, Batxilergoa, Lanbide Heziketako goi-mailako zikloak edo baliokideak eta hizkuntza-eskola ofizialetako ikasketak).

¹³⁴¹ BOEren 34. zenbakian, 2023ko otsailaren 9ko alean, argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2023-3346

8.4.14.24. 3/2023 Legea, apirilaren 5koa, Murtziako Erregioko Gazteriari buruzkoa¹³⁴²

HITZAURREA

III

[...]

Atariko tituluak legearen xedapen orokorrak jasotzen ditu, legearen xedea eta jardun-eremua zehazten dituztenak, bertan erabilitako termino nagusien definizioak jasotzen ditu, Murtziako Erregioko Autonomia Erkidegoko Larrialdietako eta Babes Zibileko Sistemaren printzipioak jasotzen ditu, eta printzipio horiek bete beharko dituzte larrialdi-egoeretan esku hartu behar duten zerbitzu operatiboak dituzten erakunde publiko edo pribatuek, bai eta babes zibilaren arloko eskubide eta betebeharrak ere.

[...]

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Definizioak

1. Lege honen ondorioetarako, larrialditzat hartuko da bat-batean gertatzen den egoera, non pertsonen bizitza edo osotasun fisikoa eta ondasunak arrisku larrian jartzen diren edo erasotzen diren, eta arriskuari aurre egiteko neurriak berehala hartzea beharrezko duen, betiere kalteak ahalik eta gutxienak izan daitezten. Kontzeptu horretan sartzen dira babes zibileko larrialdiak, eta hortik kanpo geratzen dira hondamendiak, hurrengo puntuan zehaztuko diren baldintzetan.

2. Babes Zibileko Sistema Nazionalari buruzko uztailaren 9ko 17/2015 Legearen 2. artikulua araberaren arabera, definizio hauek hartuko dira kontuan:

a) Arriskubidea: egoera jakinetan babes zibilak babestu beharreko pertsona-talde edo ondasun-multzoei kaltea eragiteko gertagarritasuna da.

b) Kalteberatasuna: pertsona-talde baten edo ondasun-multzo baten ezaugarria; ezaugarri horrek eraginda, arrisku batek pertsonok eta ondasunok neurri handiagoan edo txikiagoan eragiten ditu inguruabar jakin batzuetan.

c) Mehatxua: babes zibilak babesten dituen pertsonak eta ondasunak berehalako arriskuan edo arrisku latentean egoteari deritzo.

d) Arriskua: mehatxu batek pertsona-talde edo ondasun-multzo bati kalte egiteko gertagarritasuna da

e) Babes zibileko larrialdia: arrisku kolektiboko egoera, zeina gertaera batetik baitator, pertsonak edo ondasunak berehalako arriskuan jartzen dituena; gertaera horrek, gainera, beharrezko bihurtzen du botere publikoek azkar kudeatzea, haiei arretea emateko eta kalteak arintzeko eta hondamendi bihur ez dadin saiatzeko.

¹³⁴² BOEren 99. zenbakian, 2023ko apirilaren 26ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-10057>

Ezohiko larrialdi gisa izendatzen dira, eragin kolektiborik ez duen ohiko larrialdiari kontrajarrita.

f) Hondamendia: erkidego edo gizarte baten funtzionamendua nabarmen aldatzen edo eteten duen egoera edo gertaera, berak biktima, kalte eta inpaktu material ugari eragiten dituelako, eta horien arretak erkidegoaren beraren baliabideak gainditzen dituelako.

g) Funtsezko zerbitzuak: oinarrizko gizarte-eginkizunei, osasunari, segurtasunari, herritarren ongizate sozial eta ekonomikoari edo administrazio publikoen funtzionamendu eraginkorrari eusteko beharrezkoak diren zerbitzuak.

8.4.15. Valentziako Autonomia Erkidegoa

8.4.15.1. 4/1983 Legea, azaroaren 23koa, Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzkoa¹³⁴³

[SARRERA]

I

Espainiako 1978ko abenduaren 27ko Konstituzioaren 3. artikulua, 1. zenbakian aldarrikatu ondoren gaztelania dela Espainiako estatuko hizkuntza ofiziala, eta espainiar guztiek dutela gaztelania jakiteko eginbeharra eta erabiltzeko eskubidea, 2. zenbakian xedatzen du ezen Espainiako beste hizkuntzak ofizialak izango direla haiei dagozkien autonomia-erkidegoetan ere, beraietako estatutuen arabera, eta 3. zenbakian gehitzen du ezen Espainiako hizkuntza-moten aberastasuna kultura-ondarea dela eta ondare horrek begirune eta babes berezia izango duela.

Konstituzioaren 148.1.17 artikulua ezartzen du ezen autonomia-erkidegoek eskumenak bere gain hartu ahal izango dituztela kultura, ikerketa eta, hala denean, Autonomia Erkidegoko hizkuntzaren irakaskuntzaren sustapenaren arloan.

Era berean, Konstituzioaren 20. artikuluko 3. zenbakiak xedatzen du ezen etorkizunean lege bidez arautuko dela mendekotasun publikoko komunikabide sozialen antolaketa eta kontrol parlamentarioa, eta bermatzen du talde sozial eta politiko esanguratsuek hedabide horietarako irispidea izango dutela, eta hori gizartearen aniztasuna eta Espainiako hizkuntzak errespetatuz egingo dela.

II

Autonomia aurreko etapan, zeina ezarri baitzen egungo Valentziako Erkidegoan martxoaren 17ko 10/1978 Errege Dekretuaren bidez, abuztuaren 3ko 2003/1979 Errege Dekretua eta hura garatzeko 1979ko uztailaren 7ko Agindua eman ziren, betiere valentziar hizkuntza Valentziako hezkuntza-sisteman sartzea arautuz; araudi horrek, era berean, aurrekari gisa zuen maiatzaren 30eko 1433/1975 Dekretua, zeinak arautzen zuen zelan txertatu behar ziren jaioterriko hizkuntzak eskolaurreko hezkuntza-zentroy eta oinarriko hezkuntza orokorreko zentroy programetan; hori ez ezik, araudi hori abagunekoa eta iragankorra zen, hizkuntza-arloko behin betiko erregulazioak etorkizunean eratuko zen Autonomia Erkidegoaren langai izan beharko zuen bitartean.

III

Valentziako Erkidegoa uztailaren 1eko 5/1982 Lege Organikoaren bidez lortu zen; izan ere, lege organiko horrek estatutua onetsi zuen; bada, autonomia lortutakoan, hizkuntzaren arloa bereziki arautu zen 7. artikuluan:

1. Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialak valentziera eta gaztelania dira. Guztiek dute horiek ezagutzeko eta erabiltzeko eskubidea.

¹³⁴³ BOEren 20. zenbakian, 1984ko urtarrilaren 24ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1984-1851>

2. Valentziako Generalitatek bermatuko du bi hizkuntzen erabilera normala eta ofiziala, eta beharrezko neurriak hartuko ditu hizkuntza horien ezagutza ziurtatzeko.
3. Inor ezin izango da diskriminatu hizkuntza dela-eta.
4. Babes eta errespetu berezia emango zaio valentziera berreskuratzeari.
5. Legeak irizpideak ezarriko ditu Administrazioan eta irakaskuntzan berezko hizkuntza aplikatzeko.
6. Lege bidez zehaztuko da zein lurraldetan nagusitzen den hizkuntza baten eta bestearen erabilera, bai eta Erkidegoko berezko hizkuntzaren irakaskuntzatik eta erabileratik salbuetsi daitezkeenak ere.

Beste alde batetik, Autonomia Estatutuaren 31.4 artikulua Valentziako Generalitati ematen dio kultura-arloko eskumen eskusiboa, eta 35. artikulua, berriz, irakaskuntza-arloko eskumen osoa.

Konstituzioko eta Estatutuko aginduak behar bezala zehazteko eta eraginkorrak izateko, beharrezkoa da, beraz, lege-garapena egitea, Valentzieraren Erabilerari eta Irakaskuntzari buruzko Legeak betetzen duen zeregina, hain zuzen ere.

IV

Justifikatuta dago arlo hori legearen ikuspegitik arautzeko beharra, eta beste arrazoi batzuk daude testu legegile hau arrazoitzeko.

Valentziako Generalitatek konpromiso ukaezina du Autonomia Erkidegoko kultura-ondarea babesteko eta, bereziki, valentziera berreskuratzeko, zeina baita gure herriaren hizkuntza historikoa eta berezkoa, gure herriaren identitate-ezaugarri bereziena dena.

Gure biztanle gehienek egoera diglosikoaren aurrean, ia hirurehun urteko historian Valentziako herria menderatuta egon delako, Generalitatek, Valentziako herriaren identitate osoa berreskuratzeko prozesuan funtsezko subjektua den aldetik, eskubide eta eginbeharra du, gure hizkuntzari berak merezi duen maila eta lekua itzultzeko, betiere valentzieraren abandonu eta narriadurari amaiera emanaz. Gure egoera soziolinguistikoa irregularrak lege jarrotea eskatzen du, atzerapenik gabe mendekotasun-egoera horri amaiera emateko, eta, valentzieraren erabilera eta irakaskuntza bultzatuz, gaztelaniarekin guztiz parekatzea lortzeko.

Lege honen xedea da gure autonomia-erkidegoko bi hizkuntza ofizialen artean dagoen desberdintasun-harremana gainditzea, eta, horretarako, behar diren neurriak hartzea, batetik, valentzieraren erabilera sustatzeko gure gizartearen esparru guztietan, eta, bereziki, Administrazioan, eta, bestetik, valentziera irakastea, hizkuntza hori berreskuratzeko bide gisa. Legearen helburu gorena da, valentziera sustatuz, gaztelaniarekin benetan parekatzea eta bi hizkuntzen erabilera normal eta ofiziala bermatzea, berdintasuneko baldintzetan, edozein hizkuntza-diskriminazio mota baztertuz.

Eta beste alderdi batetik, Valentziako Gobernuaren programako puntuetako bat betetzea da lege hau; izan ere, Valentziako Gorteen konfiantzarekin, konpromisoa hartu zuen bi hizkuntzen erabilera normala eta ofiziala bermatzeko eta valentzieraren berreskurapenari babes eta errespetu berezia emateko, Autonomia Estatutuaren arabera. Generalitateko presidentek, inbestidura-hitzaldian, Valentziako Gorteei lege-proiektu bat bidali ziela jakinarazi zuen; izan ere, horren gaia hauxe izan zen: valentzieraren irakaskuntza; hizkuntza-guneen mugaketa, eta

Administrazioan valentziera aplikatzeko irizpideak; helburu horiek guztiak Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzko Legeak jasotzen ditu.

V

Arestian aipatutako konstituzio- eta estatutu-aginduetan oinarrituta, zeinak baitira lege honen printzipio orokorren gidari, adierazpen programatikoak artikulatzen dira eta helburu espezifikoak zehazten dira atariko tituluan. Horrela, bada, adierazten da ezen valentziera Valentziako Erkidegoaren berezko hizkuntza dela, bai eta herritar guztiek eskubidea dutela valentziera ezagutzeko eta ondorio juridiko guztiekin erabiltzeko, gaztelania erabiliko balitz bezala. Eskubide horren babes judiziala bermatzen da, eta hizkuntzaren ondoriozko diskriminazio oro debekatzen da.

Legearen printzipio inspiratzaile horietatik abiatuta, testua bost titulutan egituratzen da, izenburu hauekin: “Valentzieraren erabilera”, “Valentziera irakaskuntzan”, “Valentzieraren erabilera komunikabide sozialetan”, “Botere publikoen jarduna”, eta “Batez ere valentzieradunak eta gaztelaniadunak diren lurraldeak”.

VI

Lehenengo tituluaren lehenengo kapitulua Administrazio publikoan valentziera ofizialki erabiltzeari buruzkoa da. Valentziako Gorteek onesten dituzten legeen idazketa eta argitalpen elebiduna ezartzen da, bai eta valentzieraz egindako administrazio- eta auzitegi-jarduketan balio osoa ere. Administrazio publikoarekiko harremanetan, bai eta instantzia judizialarekikoetan ere, herritar guztiei ahalmena ematen zaie beren aukerako hizkuntza ofiziala erabili eta eskatzeko. Valentzieraz idatzitako dokumentu publikoen balio osoa ere xedatzen da, eta arautzen da zelan egin behar diren erregistro-idazpenak eta zelan luzatu behar diren ziurtagiriak. Kontseiluari esleitzen zaio, ezarritako legezko prozeduren arabera, udalerrien izen ofizialak eta, oro har, toponimoak zehaztea. Ezartzen da izaera publikoko enpresetako eta Administrazioaren mendeko zerbitzu publikoetako langileek, jendearekin zuzeneko harremana badute, valentziera behar bezala ezagutu behar dutela, beren zerbitzua normaltasunez eman ahal izateko.

Bigarren kapitulua herritarrek beren jardueretan valentziera normaltasunez erabiltzeari buruzkoa da.

VII

Zalantzarik gabe, legeak hizkuntza-parekatzeko eta valentziera berreskuratzeko jasotzen duen ikuspegi horretan, garrantzi berezia hartzen du valentziera Generalitatek eskumenak dituen hezkuntza-maila guztietan sartzeak, betiere herritar guztiek valentziera ezagutzeko eta erabiltzeko duten eskubidea egia bihurtzeko funtsezko faktore gisa. Alderdi horri buruzkoa da legearen bigarren titulua, zeinaren lehenengo kapituluan xedatzen baita valentziera hezkuntza-maila guztietan sartu behar dela irakaskuntzan, salbuespen batekin: gaztelania-hiztunen lurraldeetan pixkanaka sartuko dira irakaskuntzan, haien egoera soziolinguistiko berezia kontuan hartuta.

Unibertsitateaz kanpoko mailetako irakaskuntza-planetan valentziera eta gaztelania derrigorrezko hizkuntzatzat jotzen dira, eta joko da ikasleek lehenengo irakaskuntzak ohiko hizkuntzan jasotzera, bai eta ikasleek bi hizkuntzen ahozko eta idatzizko ezagutza, berdintasun-mailan, lortzera ere. Era berean, ezartzen da ezen

irakasleek bi hizkuntza ofizialak jakin beharko dituztela, eta ezartzen da ezen ikasketa-planak egokituko direla, irakasleok behar bezala gaitzeko.

Hala eta guztiz ere, badakigu jakin Valentziako Erkidegoaren eremu osoan valentzieraren nahitaezko irakaskuntza zorrotz eta berehala aplikatzeak, bidegabekeria historiko bat konpontzen saiatzean, beste bidegabekeria bat eragin lezakeela, egungo hizkuntza-egoera kontuan hartuta; hori dela eta, titulu honen bigarren kapituluak aplikazio horretan kontuan hartu beharreko salbuespenak arautzen ditu. Hala, aurreikusten da ezen valentzieraren irakaskuntza ez dela nahitaezkoa izango valentzieradun lurraldeetan, ezartzen diren egoera justifikatuetan, ez eta gaztelaniadun lurraldeetan ere; azken lurraldeotan, valentziera irakaskuntzan pixkanaka sartzeari dagokionez, ikasleen gurasoek eta tutoreek ahalmena dute ikasle horientzat valentzieraren irakaskuntzaren salbuespena beren borondatez lortzeko.

Horrela, legeak, gaztelania ohiko hizkuntza duten herritarren eskubideak erabat errespetatuz, valentzieraren ezagutza gure gizarte osora hedatzea errazten du, bereizketarik egin gabe, zeren valentziera gure gizarte osoaren kultura-ondarearen funtsezko zati baita, eta valentzieraren erabilera berreskuratzea eta hedatzea gure herriaren identitatea berrelkartzeko faktoreetako bat da eta valentziar guztioi dagokigu, norberaren ohiko hizkuntza zein den kontuan hartu gabe.

VIII

Hirugarren tituluan, aitortzen da herritar guztiek eskubidea dutela komunikabide sozialen informazioa jasotzeko, valentzieraz zein gaztelaniaz, eta bi hizkuntzak erabiltzeko komunikabideotara jo behar dutenean; era berean, Kontseiluari esleitzen zaio valentziera sustatu eta erabiltzea komunikabide horietan, eta Generalitateen mende dauden komunikabideetan valentziarren presentzia egokia zaintzea.

IX

Laugarren tituluan jasotzen da zelan jardungo duten botere publikoek valentzieraren erabilera sustatzeko administrazio-jardueretan eta funtzionario eta enplegatu publikoen ezagutza sustatzeko. Hobari fiskalak ezarri ahal izango dira valentziera sustatu, zabaldu eta hedatzearekin zerikusia duten egintza eta adierazpenetarako. Aurreikusten da ezen akordioak hitzartu ahal izango direla Justizia Administrazioarekin, betiere valentziera erabiltzeko epaitegi eta auzitegietan, eta Estatuko Administrazioarekin, betiere Valentziako Generalitateen eskumenekoak ez diren erregistroetan erabiltzeko. Valentziako Gobernuari esleitzen zaio Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzko Legea aplikatzeko prozesuaren zuzendaritza teknikoa eta koordinazioa.

X

Bosgarren tituluan, legea aplikatze aldera, batez ere valentzieradunak eta gaztelaniadunak diren lurraldeak zehazten dira; edozelan ere, lurralde horiek berrikusi ahal izango dira, eta horrek ez du eragotziko gure erkidegoko herritar guztiek valentziera ezagutzeko eta erabiltzeko duten eskubidea gauzatzea.

Udal-mugarreak hizkuntza-eremu bakoitzean sartzeko, Valentziako Unibertsitate Literarioen eta Alacanteko Unibertsitatearen Valentziar Filologiaren Institutuak horretarako prestatutako mapa eta populazio-zerrenda hartu dira oinarritzat.

XI

Xedapen iragankorretan hiru urteko epea ezartzen da Valentziako Administrazioaren esparru guztietan lege honetako xedapenak gauzatzeko, Administrazioaren beste esparru batzuekin hitzartu beharreko itunetan ezartzen diren epeak betez. Era berean, gaur egungo egoeratik legea aplikatzearen ondoriozko egoerara igarotzea aurreikusten da, betiere prestatzen ari diren eta jardunean dauden irakasleei dagokienez.

Legeak, era berean, xedapen indargabetzaile bat eta azken xedapen bat ditu; azken honek baimena ematen dion Valentziako Gobernuari legea aplikatzeko behar den erregelamendua garatzeko, eta indarraldiaren hasierako data ezartzen du.

Aurrekoa kontuan hartuta, Kontseiluak proposatuta eta Valentziako Gorteen nahitaez egin behar den eztabaida egin ondoren, erregearen izenean, honako hau promulgatzen dut:

Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzko Legea

ATARIKO TITULUA Printzipio orokorrak

1. artikulua

1. Lege honen helburu orokorra da Autonomia Estatutuaren 7. artikuluan xedatutakoa bete eta garatzea, valentzieraren erabilera normala eta ofiziala arautuz gizarte-elkarbizitzako eremu guztietan, bai eta haren irakaskuntza ere.

2. Horretan oinarrituta, lege honen helburu espezifikoak honako hauek dira:

- a) Herritar guztiek valentziera ezagutzeko eta erabiltzeko duten eskubidea gauzatea.
- b) Haren berreskuratzea babestea, eta erabilera normala eta ofiziala bermatzea.
- c) Valentziera Administrazioan, komunikabide sozialetan eta irakaskuntzan aplikatzeko irizpideak arautzea.
- d) Valentziera eta gaztelania nagusiki erabiltzen dituzten lurraldeak mugatzea.
- e) Erkidegoko lurralde-eremu osoan valentzieraren ezagutza eta erabilera bermatzea, betiere gradualtasunaren eta borondatezkotasunaren printzipioen arabera.

2. artikulua

Valentziera Valentziako Erkidegoaren berezko hizkuntza da, eta, ondorioz, herritar guztiek dute eskubidea hura ezagutzeko eta ahoz eta idatziz erabiltzeko, bai harreman pribatuetan, bai haien eta instantzia publikoen arteko harremanetan.

3. artikulua

Lege honetan araututako salbuespenei kalterik egin gabe, herritarrek beren harremanetan, publiko zein pribatuetan, valentziera erabiltzeak ondorio juridiko osoak ditu, gaztelania erabiliko balitz bezala, eta ezin da ezein diskriminazio-

motarik edo itzulpen-eskakizunik eratorri valentzieraz jarduteko eskubidea egikaritzetik.

4. artikulua

Inola ere ezingo da diskriminaziorik egin bi hizkuntza ofizialetako edozein erabiltzeagatik.

5. artikulua

Administrazioak behar diren neurri guztiak hartuko ditu eragozteko herritarrek edo jarduerak diskriminatuak izango direla bi hizkuntza ofizialetako edozein erabiltzeagatik, bai eta valentzieraren erabilera normala, sustapena eta ezagutza bermatzeko ere.

6. artikulua

Herritarrek eskubidea dute epaileengandik eta auzitegietatik lortzeko beren hizkuntza erabiltzeko duten eskubidearen babesa, indarrean dagoen legerian xedatutakoaren arabera.

I. TITULUA

Valentzieraren erabilera

I. KAPITULUA

Erabilera ofiziala

7. artikulua

1. Valentziera, Valentziako Erkidegoaren berezko hizkuntza den aldetik, Generalitatena eta haren Administrazio publikoarena ere bada, baita Toki Administrazioarena eta haien mendeko korporazio eta instituzio publiko guztiena ere.

2. Valentziera eta gaztelania Valentziako Erkidegoko hizkuntza ofizialak dira, eta, beraz, Administrazioak horiek erabiliko ditu legeak araututako moduan.

8. artikulua

Valentziako Gorteen onesten dituzten legeak ele bietan idatzi eta argitaratuko dira.

9. artikulua

1. Baliozkoak eta eraginkortasun juridiko osokoak izango dira Valentziako Erkidegoko lurralde-eremuan valentzieraz egindako administrazio-jarduketa guztiak.

2. Eraginkortasun juridikoa izango dute valentzieraz idatzitako dokumentuek, zeinetan adierazten baita administrazio-jarduera, bai eta administrazio publikoek beren jardunean erabilitako inprimaki eta formularioek ere.

10. artikulua

Valentziako Erkidegoaren lurraldean, herritar guztiek dute eskubidea Generalitatekin, toki-enteekin eta gainerako erakunde publikoekin valentzieraz jarduteko eta harremanak izateko.

11. artikulua

1. Alde batek eskatuta hasitako administrazio-jarduketetan, eta horietan beste interesdun batzuk badaude eta hala adierazten badute, Administrazio jarduleak interesdunok aukeratzen duten hizkuntza ofizialean jakinarazi beharko die haiei eragiten dien guztia, jarduketa edozein hizkuntza ofizialetan hasi dela ere.

2. Era berean, erabilitako hizkuntza ofiziala edozein dela ere, ofizioz hasitako espedienteetan, komunikazioak eta gainerako jarduketak interesdunek adierazitako hizkuntzan egingo dira.

12. artikulua

1. Lege honetan xedatutakoaren arabera, herritar guztiek eskubidea dute Justizia Administrazioa jo ahal izateko eurek erabili nahi duten hizkuntza ofizialean, eta ezin zaie ezein itzulpenik eskatu, eta haien uziak izapidetzean ez da atzerapenik edo berandutzerik izango.

2. Justizia-auzitegietan valentzieraz egindako edo idatzitako jarduketa, dokumentu eta idazki guztiek, eta auzitegiok hizkuntza berean egindakoek, balio eta eraginkortasun osoa dute.

13. artikulua

1. Dokumentu publikoak valentzieraz edo gaztelaniaz idatziko dira, eskuesleak hala adierazita, eta, eskuesle bat baino gehiago izanez gero, haiek ados jarrita aukeratzen dutena.

2. Edozelan ere, Valentziako Erkidegoaren lurraldetik kanpo ondorioak izan behar dituzten dokumentuen kopiak edo ziurtagiriak gaztelaniaz idatziko dira.

3. Gainerako kasuetan, kopiak eta ziurtagiriak interesdunak edo errekeritzaileak eskatutako hizkuntzan egingo dira, eta notarioek eta gainerako fede-emaile publikoek matrizeak eta jatorrizkoak itzuli beharko dituzte, hala badagokio. Edozelan ere, ele bietan egin ahal izango da beti.

14. artikulua

Edozein erregistro publikotan egin beharreko idazpenak egingo dira interesdunak edo interesdunek elkarrekin adostuta eskatutako hizkuntza ofizialean. Eskaera zehatzik egiten ez bada, idazpena egingo da erregistratu beharreko dokumentua deklaratu, eman edo idatzi den hizkuntzan.

15. artikulua

1. Valentziako Generalitateko Kontseiluari dagokio zehaztea zein diren Valentziako Erkidegoko udalerrien, lurraldeen, biztanleguneen, gorabehera geografikoen, hiriarteko komunikazio-bideen eta toponimoen izen ofizialak, betiere ezarritako legezko prozeduren arabera. Hiri barruko bideen izena kasuan kasuko udalak zehaztuko du.

2. Kontseiluak onartutako izendapenak, aurreko zenbakian xedatutakoaren arabera, legezkoak izango dira ondorio guztietarako, eta errotulazio publikoa izendapen horien arabera egin beharko da erregelamendu bidez zehazten den moduan, betiere Estatuak arlo horretan sinatutako nazioarteko arauari zor zaien errespetuari kalterik egin gabe.

3. Izendapena Erkidegoko bi hizkuntzetan duten udalerriek bietan agertuko dute izena.

4. Kontseiluak 1. apartatuaren arabera onartutako izendapenak bi hizkuntza ofizialetan errotulatuko dira, betiere izen ofizialak ahalbidetzen duen neurrian.

16. artikulua

Izaera publikoko enpresek eta zuzenean Administrazioaren mende dauden zerbitzu publikoek bermatu behar dute enpresa eta zerbitzu horietako langileek, jendearekin harremana zuzenean dutenean, behar adinako ezagutza dutela valentzieraz, betiere agindutako zerbitzua normaltasunez eman ahal izateko.

II. KAPITULUA **Erabilera normala**

17. artikulua

Herritar guztiek eskubidea dute edozein bileratan valentzieraz hitz egiteko, bai eta beren jardura profesionalak, merkataritzakoak, lanekoak, sindikalak, politikoak, erlijiosoak, aisialdikoak eta artistikoak valentzieraz egitekoa ere.

II. TITULUA **Valentziera irakaskuntzan**

I. KAPITULUA **Valentziera irakaskuntzan aplikatzea**

18. artikulua

1. Nahitaezkoa da valentziera hezkuntza-maila guztietan txertatzea. Bosgarren tituluan zerrendatzen diren lurralde gaztelaniadunetan, txertatze hori pixkanaka egingo da, betiere bakoitzaren egoera soziolinguistikoa kontuan hartuta, eta erregelamendu bidez zehazten den moduan.

2. Kontseiluak zainduko du valentziera modu ulergarrian txertatzen dela, gaur egun valentzieraren ezagutzan eta erabileran dauden ezberdintasunak eta mailak zainduz; izan ere, desberdintasunok gainditzea da lege honen helburu garrantzitsuenetako bat.

3. Valentziera eta gaztelania nahitaezko hizkuntzak dira unibertsitateaz kanpoko mailetako irakaskuntza-planetan, lehenengo puntuan egindako salbuespenarekin.

19. artikulua

1. Zentroetan dauden antolaketa-aukeren arabera, ahalegina egingo da ikasle guztiek lehenengo ikasketak beren ohiko hizkuntzan, valentzieraz edo gaztelaniaz, jasotzeko.

2. Hala ere, 24. artikuluan araututako salbuespenei kalterik egin gabe, zikloen amaieran, zeinetan adierazi baita valentziera irakaskuntzan txertatzea nahitaezkoa dela, eta ziklo horiek hastean ohiko hizkuntza edozein izanda ere, ikasleek gai izan behar dute valentziera erabiltzeko, ahoz eta idatziz, gaztelaniaren maila berean.

20. artikulua

Administrazioak behar diren neurri guztiak hartuko ditu ikasleak ohiko hizkuntza dela-eta diskrimina ez daitezen.

21. artikulua

Nahitaez sartu beharko da valentziera helduen hezkuntza iraunkorreko programetan.

22. artikulua

Irakaskuntza espezializatuetan, zeinen programetan hizkuntza irakasten den, nahitaez sartu behar da valentzieraren irakaskuntza.

23. artikulua

1. Valentzieraren eta gaztelaniaren koofizialtasuna dela eta, irakasleek bi hizkuntzak ezagutu behar dituzte.

2. Lege hau indarrean jarritakoan valentziera behar beste ezagutzen ez duten irakasleak arian-arian gaituko dira, borondatezkotasun- eta gradualtasun-politikaren bidez.

3. Valentziako Generalitateko Kontseiluak ahalegina egin beharko du unibertsitateetako eta irakasleak prestatzeko zentroetako ikasketa-planetan valentziera irakasgai gisa sar dadin, eta, bereziki, azken zentro horietan; horrela, irakasle guztiek, prestakuntza amaitzean, valentziera ezagutuko dute ahozko eta idatzizko mailetan, haiek gaztelaniaz dakiten maila berean. Hori guztia, gaiari buruzko legeria orokorrean ezarritakoari kalterik egin gabe.

4. Irakasleak zentro publiko eta pribatuetara sartzeko araudi erregulatzailerak ezarriko du zein den sistema irakasle sartu berri guztiek artikuluko honetako 1. zenbakian ezarritako baldintzak betetzeko.

II. KAPITULUA

Salbuespenak

24. artikulua

1. Bosgarren tituluan lurralde nagusiki valentzieraduntzat jotako lurraldeetan valentziera aplikatzeko betebeharrak ez du ondorerik izango, banaka, hala eskatzen duten guraso edo tutoreek modu frogagarrian egiaztatzen dutenean bizilekua aldi baterako dutela lurralde horietan, eta adierazten dutenean, inskripzioa egitean, beren seme-alaba edo tutoretzapekoek salbuetsita egon nahi dutela valentzieraren irakaskuntzatik.

2. Valentziako Generalitateko Kontseiluak arian-arian sartuko du valentzieraren irakaskuntza bosgarren tituluan zerrendatzen diren lurralde nagusiki gaztelaniadunetan, eta horretarako lagungarriak diren ekimen publiko eta pribatu guztiak faboratuko ditu. Hori guztia hala izanik ere, eremu horietan bizi diren gurasoek edo tutoreek salbuespena lortu ahal dute beren seme-alabei edo

tutoretzapekoei valentzieraren irakaskuntza ematetik, betiere inskripzioa egitean hala eskatzen dutenean.

III. TITULUA

Valentzieraren erabilera komunikabide sozialetan

25. artikulua

1. Valentziako Generalitateko Kontseiluak zainduko du valentzierak presentzia egokia izan dezan Valentziako Generalitatek kudeatzen dituen edo haren eskumenekoak diren irrati- eta telebista-igorgailuetan eta gainerako komunikabideetan, betiere lege honetan xedatutakoaren arabera.

2. Irrati eta telebistetan valentzieraren erabilera bultzatuko du.

3. Bi hizkuntzetan egiten diren kultura- eta arte-adierazpen guztiak sustatuko ditu, eta arreta berezia emango zaie valentzieraz egindakoei.

4. Valentziako Generalitatek valentziar liburua argitaratzera, garatzera eta sustatzera bideratutako ekintza guztiak babestuko ditu, betiere erabilitako hizkuntzari kalterik egin gabe, baina valentzieraz inprimatutakoei tratamendu espezifikoa emanez.

26. artikulua

1. Herritar guztiak eskubidea dute komunikabide sozialen bidez informazioa jasotzeko, bai valentzieraz bai gaztelaniaz.

2. Era berean, herritarrek, legerian ezarritako baldintzetan, komunikabide sozialetara irispidea dutenean, herritarrok eskubidea izango dute valentziera ahoz eta idatziz erabiltzeko, gaztelaniaren baldintza berberetan.

IV. TITULUA

Botere publikoen jarduna

27. artikulua

Valentziako Generalitateko Kontseiluak, erregelamendu-xedapenen bidez, valentzieraren erabilera sustatuko du bere mendeko organoen administrazio-jarduera guztietan.

28. artikulua

Era berean, lege honetan zehaztutako printzipio eta salbuespenekin bat etorriz jokatu beharko dute toki-enteek.

29. artikulua

Valentziako Generalitateko Kontseiluak lagunduko die bere mendeko funtzionarioei eta gainerako enplegatu publikoei valentziera ikas dezaten, bai eta Toki Administrazioekoei eta Administrazio zentralekoei ere, azken honekin adostutakoaren arabera, gradualtasunaren eta borondatezkotasunaren printzipioen arabera.

30. artikulua

1. Valentziako Generalitatek eta toki-korporazioek, betebeharrak fiskalei dagozkenez, egintza eta adierazpenak salbuetsi ahal izango dituzte eta haiei hobariak eman, baldin eta egintza eta adierazpenok zerikusia badute Valentziako kultura sustatzearekin, zabaltzearekin eta hedatzearekin, eta bereziki aintzat hartuko dituzte valentzieraren erabilera dakartenak.

2. Valentziako Generalitatek eta toki-korporazioek, bakoitzak bere eskumenen eremuan, kargu, enplegu eta funtzio publikoak betetzeko egiten dituzten deialdien oinarrietan balioetsiko dute valentzieraren ezagutza, betiere funtzio publiko horiek egin ahal izateko lege honetan valentzieraren erabilerarako aurreikusitako printzipioen arabera.

3. Aurreko apartatuaren ondorioetarako, Valentziako botere publikoek adieraziko dute zein plazatarako den nahitaezkoa valentzieraz jakitea.

4. Valentziako Erkidegoan botere publikoek erabili beharreko inprimaki, formulario eta eredu ofizial guztiek bi hizkuntzetan egon beharko dute.

31. artikulua

Valentziako Gobernuak beharrezko akordioak egingo ditu Justizia Administrazioarekin, valentziera epaitegi eta auzitegietan erabil ahal izateko.

32. artikulua

Era berean, Valentziako Generalitateen eskumenekoak ez diren erregistro publikoetan valentzieraren erabilera normalizatzeke, egin beharreko akordioak sustatu beharko ditu organo eskudunekin.

33. artikulua

Valentziako botere publikoek, beren eskumenen eremuan, eta lege honetan xedatutakoaren arabera, valentzieraren erabilera sustatuko dute jarduera profesionaletan, merkataritzakoetan, lanekoetan, sindikaletan, politikoetan, erlijiosoetan, aisialdikoetan eta artistikoetan.

34. artikulua

Valentziako Gobernuak bere gain hartuko du valentzieraren erabilera eta irakaskuntza-prozesuaren zuzendaritza teknikoa eta koordinazioa; horretarako, aholkularitza emango die administrazio publiko eta partikular guztiei, eta haren erabilera eta hedapena sustatzen lagunduko duten neurri guztiak hartuko ditu.

V. TITULUA

Lurralde nagusiki valentzieradunak eta lurralde nagusiki gaztelaniadunak

35. artikulua

Lege honetan araututako ondorioetarako, eta irizpide historikoak kontuan hartuta, honako hauek hartzen dira udal-mugarte nagusiki valentzieradun gisa:

1. Alacanteko probintzia: Absúbia, Agost, Agres, Aguas de Busot, Alcalalí, Alcocer de Planes, Alcolecha, Alcoy, Alfafara, Alfaz del Pí, Algueña, Alicante, Almudaina,

Alquería de Aznar, Altea, Balones, Bañeres, Benasau, Benejama, Beniarbeig, Beniardá, Beniarrés, Benichembla, Benidoleig, Benidorm, Benifallim, Benifato, Benilloba, Benillup, Benimantell, Benimarfull, Benimasot, Benimeli, Benissa, Benitachel, Biar, Bolulla, Busot, Calpe, Callosa de Ensarriá, Campello, Campo de Mirra, Cañada, Castalla, Castell de Castells, Concentaina, Confrides, Crevillente, Cuatretondeta, Denia, Elche, Facheca, Famorca, Finestrat, Gata de Gorgos, Gayanes, Gorga, Guadalest, Guardamar del Segura, Hondón de las Nieves, Hondón de los Frailes, Ibi, Jalón, Jávea, Jijona, Lorcha, Llíber, Millena, Monóvar, Muchamiel, Murla, Muro de Alcoy, Novelda, La Nucía, Ondara, Onil, Orba, Orcheta, Parcent, Pedreguer, Pego, Penáguila, Petrel, Pinoso, Planes, Polop, Rafol de Almunia, Relleu, La Romana, Sagra, San Juan de Alicante, San Vicente del Raspeig, Sanet y Negrals, Santa Pela, Sella, Senija, Setla-Mirarrosa y Mirafior, Tárben, Teulada, Tibi, Tollos, Termos, Torremanzanas, Vall de Alcalá, Vall de Ebo, Vall de Gallinera, Vall de Laguart, Vergel, Villajoyosa.

2. Castellóko probintzia: Adzaneta, Ahín, Albocácer, Alcalá de Chivert, Alcora, Alcudia de Veo, en cuanto se refiere a su núcleo valenciano-parlante, Alfondiguilla, Almazora, Almenara, Ares del Maestre, Artana, Bechí, Benafijos, Benasal, Benicarló, Benicásim, Benlloch, Borriol, Burriana, Cahanes, Cáliz, Canet lo Roig, Castell de Cabres, Castellfort, Castelló de la Plana, Catí, Cervera del Maestre, Cinctores, Costur, Cuevas de Vinromá, Colla, Chert, Chilches, Chodos, Eslida, Figueroles, Forcall, Herbés, La Jana, La Llosa, La Mata de Morelia, Lucena del Cid, Moncófar, Morelia, Nules, Onda, Oropesa, Palanquea, Peñíscola, Portell de Morella, Puebla de Benifasar, Puebla 'remesa, Ribesalbes, Roseli, Salsadella. San Jorge, San Mateo, San Rafael del Río, Santa Magdalena de Pulpis, Sarratella, Sierra-Engarcerán, Suera, Tales, Tírig, Todolella, Torre de Embesora, Torre de Endoménech, Torreblanca, Traiguera, Useras Vall d'Alba, Vall de Uxó, Vallibona, Villafamés, Villafranca del Cid, Villanueva de Alcolea, Villar de Canes, Vila-Real, Villavieja, Villos, Vinarós, Vistabella del Maestrazgo, Zorita del Maestrazgo.

3. Valentziako probintzia: Ador, Adzaneta de Albaida, Agullent, Alaquás, Albaida, Albal, Albalat de la Ribera, Albalat deis Taronchers, Albalat deis Sorells, Alberique, Alboraya, Albuixech, Alcácer, Alcántara del Xúquer, L'Alcudia, Alcudia de Crespíns, Aldaya, Alfafar, Alfahuir, Alfara de Algimia, Alfara del Patriarca, Alfarp, Alfarrasí, Algar de Palancia, Algemesí, Algimia de Alfara, Alginet, Almácer, Almiserat, Almoines, Almusafes, Alquería de la Condesa, Alzira, Antella, Ayelo de Malferit, Ayelo de Rugat, Barig, Barxeta, Belgida, Bellreguart, Bellús, Benaguacil, Benavites, Benegida, Bentusser, Beniarjó, Beniatjar, Benicolet, Benifairó de les Valls, Benifairó de Valldigna, Benifayó, Beniflá, Benigánim, Benimodo, Benimuslem, Beniparrell, Benirredrá, Benisanó, Benisoda, Benisuera, Bétera, Bocairent, Bonrepós y Mirambell, Bufali, Burjassot, Canals, Canet de Berenguer, Carcaixent, Cárcer, Carlet, Carrícola, Casinos, Castellón de Rugat, Castellonnet, Catadau, Catarroja, Cerdá, Corbera, Cotes, Cuart de les Valls, Cullera, Daimús, La Eliana, Enova, Estivella, Estubeny, Faura, Favareta, La Font d'en Carrós, Fontaneres, Fortaleny, Fofos, Fuente la Higuera, Gabarda, Gandía, Genovés, Gilet, Godella, La Granja de la Costera, Guadaséquies, Guadasuar, Guardamar, Lugar Nuevo de Fenollet, Lugar Nuevo de la Corona, Lugar Nuevo de San Jerónimo, Llanera de Ranes, Llaurí, Lliria, Llombay, Llosa de Ranes, Llutxent, Manises, Manuel, Masalavés, Masalfasar, Massamagrell, Massanassa, Meliana, Miramar, Mislata, Mogente, Moncada, Montserrat, Montaberner, Montesa, Montichelvo N'ontroy, Museros, Náquera, Novelé, Oliva, Olocau, L'Ollería, Ontinyent, Otos, Paiporta, Palma de Gandía, Palmera, Palomar, Paterna, Petrés, Picanya, Picassent, Piles, Pinet, Poble del Duc, La Poble Llarga, La Poble de Vallbona, Polinyá del Xuquer, Potries, Pucol, Puebla de Farnals, Puig, Quart de Poblet, Quartell, Cuatretonda, Rafelbuñol, Rafelcofer,

Rafelguaraf, Ráfol de Salem, Real de Gandía, Real de Montroy, Ribarroja del Turia, Riola, Rocafort, Rotglá y Corbera, Rótova, Rugat, Sagunto, Salem, San Juan de Enova, Sedaví, Segart, Sellent, Sempere, Senyera, Serra, Silla, Simat de Valldigna, Sollana, Sueca, Sumacárcel, Tavernes Blanques, Tabernes de Valldigna, Terrateig, Torrella, Torrent, Torres Torres, Turís, Valencia, Vallada, Vallés, Villalonga, Villamarchante, Vilanova de Castelló, Vinalesa, Xátiva, Xeraco, Xeresa, Xirivella.

36. artikulua

Lege honetan araututako ondorioetarako, honako hauek hartzen dira udal-mugarte nagusiki gaztelaniadun gisa:

1. Alacanteko probintzia: Albatera, Algorfa, Almoradí, Aspe, Benejúzar, Benferri, Benijófar, Bigastro, Callosa de Segura, Catral, Cox, Daya Nueva, Daya Vieja, Dolores, Elda, Formentera del Segura, Granja de Rocamora, Jacarilla, Monforte del Cid, Orihuela, Rafal, Redován, Rojales, Salinas, San Fulgencio, San Miguel de Salinas, Sax, Torrevieja, Villena.

2. Castellóko probintzia: Algimia de Almonacid, Almedíjar, Altura, Arañuel, Argelita, Ayódar, Azuébar, Barracas, Bejfs, Benafer, Castellново, Castillo de Villamalefa, Caudiel, Cirat, Cortes de Arenoso, Chóvar, Espadilla, Fanzara, Fuente la Reina, Fuentes de Ayódar, Gaibiel, Gátova, Geldo, Higueras, Jérica, Ludiente, Matet, Montan, Mentanejos, Navajas, Olocau del Rey, Pavías, Pina de Montalgrao, Puebla de Arenoso, Sacañet, Segorbe, Soneja, Sot de Ferrer, Teresa, Toga, Torás, El Toro, Torralba del Pinar, Torrechiva, Vall de Almonacid, Vallat, Villahermosa del Río, Villamalur, Villanueva de Viver, Viver, Zucaina.

3. Valentziako probintzia: Ademuz, Alborache, Alcublas, Alpuente, Andilla, Anna, Aras de Alpuente, Ayora, Benagéber, Bicorn, Bolbaite, Bugarra, Buriel, Calles, Camporrobles, Casas Altas, Casas Bajas, Castielfabib, Caudete de las Fuentes, Cofrentes, Cortes de Pallás, Chelva, Chella, Chera, Cheste, Chiva, Chulilla, Domeño, Dos Aguas, Enguera, Fuenterroble, Gestalgar, Godelleta, Higeruelas, Jalance, Jarafuel, Loriguilla, Losa del Obispo, Macastre, Marines, Millares, Navarrés, Pedralba, Puebla de San Miguel, Quesa, Requena, Siete Aguas, Sinarcas, Sot de Chera, Teresa de Cofrentes, Titaguas, Torrebaja, Tous, Tuéiar, Utiel, Vallanca, Venta del Moro, Villar del Arzobispo, Villargordo del Cabriel, Yátova, La Yesa, Zarra.

37. artikulua

1. Aurreko artikuluetan egindako adierazpenak ez du eragotziko Valentziako Generalitateko Kontseiluaren jardun instituzionala, betiere lege honetan araututako valentzieraren erabilera eta irakaskuntza gauzatu daitezten lortzeko, eta, bereziki, herritar guztiek hura ezagutu eta erabiltzeko duten eskubide eraginkorra lortzeko.

2. Aurreko artikuluetan egindako adierazpena lege honen aplikazioaren arabera berrikusi ahal izango da.

Lehenengo xedapen iragankorra

Valentziako Generalitateko Administrazioari, Toki Administrazioari, haien mendeko erakunde eta instituzioei, eta lege honetan araututako gainerako zerbitzu publikoei dagokienez, valentzieraren erabilera eta irakaskuntza hiru urteko epean gauzatu beharko dira.

Valentziako Erkidegoan dagoen Estatuko Administrazioari dagokionez, bai eta Justizia Administrazioari dagokionez ere, Valentziako Generalitateko Kontseiluak

organismo eskudunekin horretarako hitzartzen dituen akordioetan xedatutakoari jarraituko zaio, alde batera utzi gabe hizkuntza ofizialen erabilerari buruz Administrazioaren esparru horietarako ezar daitekeen estatu-mailako lege-erregulazioa.

Bigarren xedapen iragankorra

Gaur egun irakasleak prestatzeko zentroetan ikasten ari diren ikasleek haietako ikasketak-planak lege honetan xedatutakora egokitzen ez diren bitartean, Valentziako Generalitateko Kontseiluak, erregelamendu bidez, beharrezkoak diren neurri guztiak hartuko ditu ikasle horiek, ikasketak amaitzean, valentzieraren ezagutza nahikoa dutela ziurtatzeko.

Hirugarren xedapen iragankorra

Lege hau indarrean jarritakoan, Valentziako Generalitateko Kontseiluak behar diren ikastaroak antolatuko ditu, une horretan jardunean dauden irakasleek, edozein hezkuntza-mailatan irakasten dutela ere, ahalik eta lasterren valentzieraren gaitasun nahikoa lor dezaten.

Xedapen indargabetzailea

Indargabetuta geratzen dira lege honetan xedatutakoaren aurka osorik edo zati batean jotzen duten maila bereko edo beheragoko arau guztiak.

Azken xedapenetako lehenengoa

Baimena ematen zaio Valentziako Generalitateko Kontseiluari lege honetan xedatutakoa aplikatu eta garatzeko behar diren erregelamendu-xedapen guztiak eman ditzan.

Azken xedapenetako bigarrena

Lege hau Valentziako Generalitateko Aldizkari Ofizialean argitaratu eta hurrengo egunean jarriko da indarrean.

8.4.15.2. 3/1984 Legea, ekainaren 6koa, RTVEk Valentziako Erkidegoan duen Aholku Batzordea sortu eta arautzekoa¹³⁴⁴

HITZAURREA

IV

Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzko azaroaren 23ko 4/1983 Legeak, aldarrikatzen duenez, “herritar guztiek eskubidea dute komunikabide sozialen bidez informazioa jasotzeko, bai valentzieraz bai gaztelaniaz”, eta ondoren honako hau adierazten du: “era berean, herritarrek, legerian ezarritako baldintzetan, komunikabide sozialetara irispidea dutenean, herritarrok eskubidea izango dute valentziera ahoz eta idatziz erabiltzeko, gaztelaniaren baldintza berberetan”.

25. artikuluan Valentziako Generalitateko Kontseiluari eragiten dio, berak zaindu dezala valentzierak presentzia egokia izan dezan Valentziako Generalitatek kudeatzen dituen edo haren eskumenekoak diren irrati- eta telebista-igorgailuetan eta gainerako komunikabideetan, betiere lege honetan xedatutakoaren arabera. Orobat adierazten du ezen Valentziako Generalitateko Kontseiluak sustatuko duela “irrati eta telebistetan valentzieraren erabilera”, eta “hizkuntzetan egiten diren adierazpen kultural eta artistiko guztiak sustatuko ditu, eta, bereziki, valentzieraz egindakoa”.

V

Konstituzioak eta Estatutuak arlo honetan emandako aginduak behar bezala zehaztu eta eraginkorrak izan daitezen, beharrezkoa da arauak garatzea Estatuko oinarrizko legeriaren esparruan, eta Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzko Legearekin bat etorriz, zeina betetzera baitator RTVEk Valentziako Erkidegoan duen Aholku Batzordea sortu eta arautzeko Legea.

¹³⁴⁴ BOEren 173. zenbakian, 1984ko uztailaren 20ko alean, argitaratua.
Testu kongsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1984-16539>

8.4.15.3. 8/1984 Legea, abenduaren 4koa, Valentziako Erkidegoaren Ikurrak eta Horien Erabilera arautzen duena¹³⁴⁵

II. TITULUA Ereserki ofiziala

3. artikulua

[...]

Valentziako Erkidegoko ereserki ofiziala gaztelaniaz edo valentzieraz interpretatu ahal izango da. Valentzierazko bertsioreen testua ere, Maximiliano Thousek egina, lege honen II. eranskin gisa erantsi da.

¹³⁴⁵ BOEren 23. zenbakian, 1985eko urtarrilaren 26ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1985-1806>

8.4.15.4. 13/1997 Legea, abenduaren 23koa, pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren eta lagatako gainerako tributuen tarte autonomikoa arautzen duena¹³⁴⁶

I. TITULUA

Pertsona fisikoen errentaren gaineko zerga

II. KAPITULUA

Banakako tributazioa

4. artikulua.— Kenkari automatikoak

Bat. Hauek dira araubide erkideko autonomia-erkidegoen eta autonomia-estatutua duten hirien finantzaketa-sistema arautzen duen eta zerga-arau jakin batzuk aldatzen dituen abenduaren 18ko 22/2009 Legearen 46.1.c artikuluan aipatzen diren kenkari autonomikoak:

¹³⁴⁷r) Valentziera sustatzera bideratutako dohaintzengatik: % 20 lehenengo 150 euroetarako, eta % 25 zergaldian zehar honako erakunde hauen alde egindako diruzenbatekoen dohaintzen gainerako zenbatekorako:

- 1) Generalitat, organismo publikoak eta Generalitatearen sektore publiko instrumentala.
- 2) Valentziako Erkidegoko toki-erakundeak, haien mendeko organismo publikoak, fundazioak eta partzuergoak.
- 3) Valentziako Erkidegoan ezarrita dauden unibertsitate publiko eta pribatuak.
- 4) Valentziako Erkidegoko arte-irakaskuntzen goi-mailako zentroak.
- 5) Zergaldiaren azken egunean valentziera sustatzeko erakunde zentsuan inskribatutako erakundeak.

Ondorio horietarako, dohaintza-emailea Generalitat edo Generalitateko erakunde publikoetako bat denean, ekitaldi bakoitzean jasotako zenbatekoa, gutxieneko kreditu gisa, hurrengo ekitaldiko aurrekontuetako gastu-programei lotuta geratuko da, baldin eta gastu-programa horien xedea bada valentziera sustatzea.

¹³⁴⁶ BOEren 83. zenbakian, 1998ko apirilaren 7ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1998-8202>

¹³⁴⁷ Generalitatearen 2022ko neurri fiskalei, administrazio- eta finantza-kudeaketako neurriei eta antolaketa-neurriei buruzko abenduaren 29ko 7/2021 Legearen 23. artikulua emandako idazkera (BOE, 19. zenbakia, 2022ko urtarrilaren 22ko alea).

8.4.15.5. 7/1998 Legea, irailaren 16koa, Hizkuntzaren Valentziako Akademia sortzekoa¹³⁴⁸

HITZAURREA

Espainiako 1978ko Konstituzioaren 3. artikulua, gaztelania Estatuko hizkuntza espainiar ofizial gisa aldarrikatzeaz gain, ezartzen du ezen Espainiako gainerako hizkuntzak ere ofizialak izango direla autonomia-erkidegoetan, bakoitzaren autonomia-estatutuen edukiaren arabera.

Era berean, Konstituzioaren testuko 148. artikuluan 1. apartatuko 17. puntuan xedatzen da ezen autonomia-erkidegoek eskumenak beren gain har ditzaketela, hala badagokio, autonomia-erkidegoko hizkuntzaren irakaskuntza sustatzeko.

Gainera, Valentziako Erkidegoko Autonomia Estatutuari buruzko uztailaren 1eko 5/1982 Lege Organikoak 7. artikuluan ezartzen duenez, “Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialak valentziera eta gaztelania dira”, eta, geroago esaten duenez, “Valentziako Generalitatek bermatuko du bi hizkuntzen erabilera normala eta ofiziala, eta beharrezkoak diren neurriak hartuko ditu ezagutza ziurtatzeko”. Era berean, 5. puntuan honako hau aurreikusten du: “Legeak ezarriko ditu Administrazioan eta irakaskuntzan berezko hizkuntza aplikatzeko irizpideak”. Azkenik, Autonomia Estatutuaren 31. artikuluko 4. puntuak eskumen eskusiboa ematen dio Valentziako Generalitati kulturaren arloan.

Beste alde batetik, azaroaren 23ko 4/1983 Legeak, Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzkoak, Valentziako Generalitateen konpromisoa islatu zuen, gure autonomia-erkidegoko kultura-ondarearen defentsan eta, bereziki, gure herriaren hizkuntza historiko eta propio gisa definitutako valentziera berreskuratzean. Valentziako Erkidegoko hizkuntza ofizialen artean dagoen desberdintasun-harremana gainditu nahi du legeak, eta beharrezko jarduketak xedatzen ditu valentzieraren erabilera gizarteko zenbait esparrutan bultzatzeko, betiere valentzieraren eta gaztelaniaren arteko benetako parekatzea ahalbidetze aldera.

Era berean, lege horrek dioenez, valentziera “gure gizarte osoaren kultura-ondarearen funtsezko zatia da”, eta, horrenbestez, Valentziako Gobernuak, egungo egoera historikoan, beharrezko gaitasunaren jabe da Valentziako Erkidego osoko gizarte-sektore guztiak konprometituta sentitu ahal izan daitezen gure herritik haren nahia eta zintzotasuna jasotzeko ohorea izan duen hizkuntza berreskuratze prozesuan. Valentzieraren erabilera “normala eta ofiziala” bermatzeko premisetako bat, Autonomia Estatutuaren 7. artikulua aurreikusten duen bezala, eta, beraz, administratuen segurtasun juridikoa bermatzeko premisa hau da: administrazio publiko guztiak valentzieraren araudi ortografiko eta gramatikal bera izatea. Alderdi hori ez zen berariaz aurreikusi Autonomia Estatutuaren kasuan, ez eta Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzko Legearen kasuan ere, nahiz eta lege horren 34. artikulua ezartzen duen Valentziako Gobernuak bere gain hartuko duela valentzieraren erabilera- eta irakaskuntza-prozesuaren zuzendaritza tekniko eta koordinazioa; horretarako, aholkularitza emango die administrazio

¹³⁴⁸ BOEren 252. zenbakian, 1998ko urriaren 21eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-1998-24262>

publiko eta partikular guztiei, eta haren erabilera eta hedapena sustatzen lagunduko duten neurri guztiak hartuko ditu.

Gai horiengatik eta beste batzuegatik, Valentziako Gorteen 1997ko irailaren 17an erabaki zuten Kulturaren Valentziako Kontseiluari eskatzea valentziar “hizkuntza-gai”ei buruzko irizpena eman zezala. Hona hemen 1998ko uztailaren 13an onetsitako irizpenaren zati xedatzailea:

«Valentzieraren gizarte-egoerari eta erabilerari buruz.

»Valentziera XV. mendean eta XVI. mendean zati batean heldu zen bere literatura-ospe handienera, eta Calabriako duke-dukeseekin idazkiak pixkanaka gaztelaniaratzten hasi ziren, nahiz eta eguneroko erabileran bizirik iraun zuen.

»XIX. mendean amaieran, *Renaixença* izeneko mugimenduak hizkuntzaren erabilera pixka bat berreskuratu zuen lehiaketetan eta literatura-argitalpenetan, eta hori gure mendean lehenengo hamarkadetan zehar luzatu zen.

»Gaur egun, valentzieraren egoera paradoxikoa da: Erabilera kultu eta ofizialari dagokionez, eta alor horretan gabezia nabarmenak egon arren, azken mendeetan inoiz baino hobeto gaude Planta Berriko Dekretuaz geroztik, behintzat XVIII. mendean hasieratik; herri-erabilerari dagokionez, ordea, ez dirudi ezer berreskuratu genuenik, eta hizkuntza-desafekzioko egoeran jarraitzen dugu, eta eguneroko hizkera modu kezagarrian pobretzen eta gaztelaniaratzten ari da. Baina, bistakoa da horrelako egoera batek ezin duela denbora gehiegi iraun, eta, beraz, edo lortzen da valentzierak inoiz galdu behar ez zukeen herri-erabileraren maila berreskuratzea, edo hura zaintzea ere ezinezko bihurtuko da.

»Beste alde batetik, 1932. urtean Castellóko ortografia-arauak sinatu ziren, eta haiei jarraitu zieten Valentziako literatura-egileek berrogei urtez arazorik gabe. Ondoren, hirurogeita hamarrek hamarkadaz geroztik, kultura- eta politika-sektoreak jarki zaizkio araudi horri, baina valentzieraz idatzitako ekoizpen gehiena lehenengo arau gutxi gorabehera garatu horien arabera idazten jarraitu da.

»Era berean, esan behar dugu ezen Autonomia Estatutuaren eta Estatutuak ahalbidetu duen autogobernuaren babesean, egingarri egin dela valentzieraren gizartearen aitortza- eta prestigio-maila nabarmen hobetzea eta azken aldi honetan hobetze hori ikusi dugula; hori oinarri faboragarria da baikortasunez ahalegintzeko gure hizkuntza behar bezala birgaitzen, zeina gaur egun abandonatzeak eta utzikeriak hondatua baita. Zoritxarrez, gure artean betierekotzen den gatazka antzugarriak oztopatu egiten du hobekuntza hori, batez ere Valentziako hirian eta haren konurbazioan. Valentziarren berezko hizkuntzaren izenari, izaerari eta araudiari buruzko gatazka bat, zeinak eragozten baitu haren osasuna, eta valentziar gisa identifikatu eta elkartu beharko gintuzkeen hizkuntza berreskuratzekeo prozesuan zailtasunak metatzen baititu; izan ere, hizkuntza horrek ez gintuzke bereizi behar.

»Hala ere, gatazkaren antzutasunak hizkuntzaren beraren eremua gainditzen du, eta eragin negatiboa du gure herriaren gizarte-egituraketan. Izan ere, orain oro har hitz eginda, egia da norbanakoen ekimena eta lehia, maila guztietan, edozein gizarte-talde handiren martxa onaren osagai ordeztezinak direla, baina, era berean, egia da gaur egun beharrezkoa dela oinarri erkide bat, nagusiki partekatzen diren erreferente kolektibo batzuentzat, taldeko kide izatearen sentimendu indartsua, gutxieneko elkartasuna, betiere norbanakoen ekimen indibidual hura eta lehia hura gizartearentzat onuragarriak izan daitezen eta gizarte-giro insolidario eta suntsitzaile bihurtu ez daitezen. Izan ere, Valentziako Erkidegoa bezalako erkidego politiko batek gainerako erkidego politikoaren eremuan iraun baino gehiago nahi

badu, bere nortasun bereizia baieztatu nahi badu, arrakasta izan nahi badu eta aurrera egin nahi badu, beharrezkoa izango da haren kide indibidual eta kolektiboetatik hoberenak erkidego bateko kide izatearen eta leialtasun erkidego-sentimendu operatibo sendoa garatzea. Hain zuzen ere, kulturaren berezko hizkuntza bat, gure kasuan valentziera, kalean eta instituzioetan bizi dena, balio handiko elementua da erkidego-sentimendu hori eratzeko, zeina baita aurrerapenaren gizarte-etorkizun baten ataria.

»Baina, dagoeneko esan dugun bezala, valentziera, gure hizkuntza, sarritan erabiltzen da valentziarren arteko desadostasun-arrazoi gisa, eta ez da identifikaziorako eta batasunerako behar dugun erkidego-ezaugarria. Esan beharra dago alde batetik eta bestetik hizkuntzaren eta nazioaren artean askotan egin den identifikazio mekanikoak ez duela ezelan ere lagundu gaia argitzen eta gai hori gutxieneko lasaitasun eta arrazionaltasun baten gainean finkatzen. Beraz, beharrezkoa da jakitea zelan desaktibatu behar den gizartearentzat antzugarria den gatazka hori; izan ere, gainera, bizitzen egokitu zaigun mundu honetan, hau da, globalizazioaren, *mass medien* eta eskolatze orokortuaren munduan, irismen demografiko txikiko hizkuntza batek, gurea bezalakoak, zeina hizkuntza indartsuez inguratua baita, epe laburrean desagertzeko arrisku handia du, baldin eta hari gehitzen badiogu alferreko zailtasuna, nola baita denboran zehar luzatzen den gatazka larriki nahasgarria.

»Argudiatu berri dugun guztiaren arabera, beharrezkoa da gure hizkuntza propioaren gaia egunerokotasuneko eztabaida alderdikoitik kanpo uztea eta, horrela, alderdien arteko eztabaida lasaiaren xede bihurtzea, ahalik eta adostasun handienetara heltzeko. Bide horren amaieran, gure hizkuntzak irabaziko luke, eta horrek valentziar guztiok irabaztea ekarriko luke.

»Azkenik, Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzko Legearen espirituan, eta valentziar gisa dugun autoestimua indartzeko, gure nortasun bereizia baieztatuzko eta indartzeko ikuspegian, garaia heldu da, lehenik eta behin adosteko eta ondoren aplikatzeko valentzieraren erabilera maila guztietan sustatzeko premiaz hartu behar diren neurri politikoak; horretarako, beharrezkoa izango balitz, alde aurreko foro politikoak sortuko lirateke, eta horietan beharrezko diren neurriak batera eztabaidatu eta ebaluatu beharko lirateke (zeinak instantzia egokiek onetsi eta aplikatu beharko bailituzkete: Valentziako Gorteak, Gobernuak, diputazioak eta udalak). Valentziera esparru publikoan dagoen egoera marjinaletik ateratzeko neurriak, betiere etorkizun posible eta duina emateko, epe laburrean desagertzeko benetako arriskua saiheste aldera.

»Neurriek jarduketa publiko batzuk estali beharko lituzkete, hala nola:

»Valentzieraren irakaskuntza eta valentzierazko irakaskuntza indartzea hezkuntza-maila guztietan.

»Programazioa, funtsean, valentzieraz, Valentziako telebista eta irrati publikoetan.

»Valentziako Administrazioak eredu jarriera izatea hizkuntzaren erabileran, bai arduradun politikoan agerpen publikoan dagokienez, bai jarduketa ofizialei dagokienez (argitalpenak, publizitatea, administrazio-dokumentazioa...).

»Merkataritzan, publizitatean bereziki eta, oro har, bizitza ekonomikoan valentzieraren erabilera sustatzeko politika sistematikoa.

»Era berean, kultura-industrian: liburuan, prentsan, antzerkian, zineman eta, oro har, ikus-entzunezkoen munduan.

»Dei bat eliza-munduari, bere eremuan valentzieratze-bulkada horrekin bat egin dezan.

»Amaitzeko: gure erkidegoan bi hizkuntza ofizial ditugu, valentziera eta gaztelania, eta bitzuo herritarrek benetan erabiltzen dituzte, baina bata eta bestea modu desorekatuan. Zorionez, gaztelania hain hizkuntza zabaldua eta indartsua da nazioartean, ezen lasaiago susta baitezakegu gure artean valentzieraren erabilera, bigarren hizkuntza bat ezagutzen dugulako, baita gurea ere, zeinak errazten baitigu nazioarteko komunikazioa, betiere herri bereizi gisa dugun identitatearen zati ordainezin bat alferrik galdu gabe: geure hizkuntza propioa. Benetan penagarria izango litzateke, baina baita dimisio tamalgarria ere, elkarrizketarik edo ohartarazpenik ezagatik, edo txarto ulertutako modernitate batengatik, mendez mende valentziar gisa identifikatu gaituen hizkuntza gordetzeko aukera pasatzen utziko bagenu.

»Valentzieraren izenari, izaerari eta kodetzeari buruz

»Gure autonomia-estatutuak “valentziera” deitzen dio valentziarren berezko hizkuntzari, eta, beraz, termino hori erabili behar da esparru instituzionalean, izaera baztertzailerik izan gabe. “Valentziera” izendapen hori, eta “valentziarren berezko hizkuntza”, “valentziar hizkuntza” izendapenak edo beste batzuk, zeinak bermatzen baitituzte Valentziako tradizio historikoak, herri-erabilerak edo indarrean dagoen legeriak, ez dira zalantzan jarri behar, eta ez dute polemikarako gai izan behar. Guztiek balio dute gure hizkuntza propioa izendatzeko, zeina hizkuntza ofiziala baita gaztelaniarekin batera.

»Valentziera Valentziako Erkidegoaren hizkuntza historikoa eta propioa da, eta Aragoiko Koroa zaharreko lurralde hispanikoetako autonomia-estatutuek hizkuntza prototzat aitortzen duten hizkuntza-sistemaren barruan dago.

»Castellóko Arauak izenekoak gertakari historiko dira, eta beharrezko adostasuna eratu zuten eta eratzen dute. Kulturaren Valentziako Kontseiluak 1932. urtean arauok posible egin zituen akordio-espirtua aldarrikatzen du, eta uste du arau horiek abio izan direla, valentziarrok partekatuta, gure hizkuntza propioa sendoro araupetzeko. Valentziera hizkuntza-ondarea da, hurrengo apartatuan proposatuko den erreferentzia arauemaileko enteak zaindu eta aberastu beharrekoa. Entea tradizio lexikografikoan, literarioan eta Valentziako benetako hizkuntza-errealitatean oinarrituko da.

»Erreferentzia arauemaileko entea

»Kulturaren Valentziako Kontseiluak valentzieraren araudiaren erreferentziako ente bat sortzea proposatu du, eta horretarako honako ezaugarri hauek proposatzen ditu:

»I. Nortasun juridiko propioa izatea, funtzionalki eta aurrekontuz independentea.

»II. Gaitasuna izatea hizkuntza-arloko araudia zehazteko, lege batek aitortua. Hark arlo horretan hartzen dituen erabakiak lotesleak izatea administrazio publikoentzat, hezkuntza-sistemarentzat, komunikabide publikoentzat eta titulartasun publikoko beste erakunde edo organo batzuentzat, edo finantzaketa publikoa duten erakunde edo organoentzat.

»III. Erreferentzia arauemaileko enteko kideak hogeita bat izatea, hamar urteko aldietarako izendatuak. Berritzeagatik edo beste arrazoi batzuegatik sor daitezkeen postu hutsak barne-kooptazio bidez betetzea.

»IV. Valentziako Gorteen bi hereneko gehiengoz hautatzea hasierako kideak, eta kide horien bi herenak gutxienez valentzieraren adituak izatea, gaitasun zientifiko eta akademiko egiaztatua dutenak, betiere ebaluazio objektiboko irizpideen arabera. Eta gainerakoak, hogeita bat kide izan arte, letretako eta irakaskuntzako pertsona ospetsuak izatea, hizkuntza-gaitasuna eta valentzieraren esparruan ekoizpen aitortua dituztenak.

»V. Enteak harreman horizontalak izan ditzake estatuko beste hizkuntzetako erakunde arauemaileekin.

»Valentziako Gorteen mandatua denez, Kulturaren Valentziako Kontseiluak goi-instituzioari iradokitzen dio aipatutako legea parlamentuan presaz izapidetu dadila».

Irizpen hori ikusita, Valentziako Gorteen Hizkuntzaren Valentziako Akademia sortzea erabakitzen dute, ondoren adieraziko den moduan:

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

1. artikulua

Hizkuntzaren Valentziako Akademia (AVA) sortzen da, Valentziako Generalitatearen instituzio gisa, lege honetan zehazten diren eskumenekin, osaerarekin, funtzionamendu-araubidearekin eta antolaketarekin.

2. artikulua

AVA izaera publikoko instituzioa da, Generalitateko Presidentetzari atxikia, berezko nortasun juridikoa du, eta bere eginkizunak autonomia organiko, funtzional eta aurrekontuzkoaz egikaritzen ditu, objektibotasuna eta independentzia bermatzeko.

3. artikulua

Hizkuntzaren Valentziako Akademia instituzio bat da, zeinaren eginkizuna baita valentzieraren hizkuntza-araudia zehaztea eta, hala badagokio, prestatzea. Era berean, valentziera zaintzea, tradizio lexicografiko eta literariotik eta Valentziako benetako hizkuntza-errealitatetik abiatuta, baita arautze kontsolidatua ere, zeina baitator Castellóko Arauak izenekoetatik.

4. artikulua

Akademiaren jardunaren oinarri izan behar duten printzipioak eta irizpideak Kulturaren Valentziako Kontseiluak 1998ko uztailaren 13an onetsitako irizpenetik ondorioztatzen dira, zeina jasota baitago lege honen hitzaurrean.

5. artikulua

AVAk bere eginkizunak egikaritzean hartzen dituen erabakiak Generalitateko instituzio guztiek, botere publikoek, gainerako administrazio publikoek, hezkuntza-sistemak eta komunikabideek, titulartasun publikoko edo finantzaketa publikoa duten erakundeek, organismoek eta enpresek bete beharko dituzte.

6. artikulua

AVAk Valentziako hirian izango du egoitza, beste lurralde-egoitza batzuk izan baditzake ere, edo Valentziako Erkidegoko edozein udalerritan bilkurak egin baditzake ere.

II. TITULUA

AVAren eskumenak

7. artikulua

Honako hauek izango dira AVAren eskumenak:

- a) Valentzieraren araudi ofiziala zehaztea, aspektu guztietan.
- b) Generalitatek eskatuta, Valentziako Erkidegoko toponimiaren eta onomastika ofizialaren hizkuntza-forma zuzenak finkatzea, horiek ofizialki onets daitezten.
- c) Valentziako araudiari eta onomastika ofizialari buruzko txostenak edo irizpenak ematea eta zabaltzea eta azterlanak egitea, bere ekimenez edo Valentziako Erkidegoko instituzio publikoek eskatuta.
- d) Valentzieraren erabilera normala zaintzea eta haren izendapena eta izaera defendatzea.
- e) Instituzio publikoek sortutako testuak edo ofizialki onetsi behar direnak AVAren hizkuntza-araudira egokitzen diren informatzea, bai eta Valentziako Erkidegoko ikus-entzunezko ekoizpenari buruz informatzea ere.
- f) Generalitateen Kontseiluari eta Valentziako Gorteei urteko memoria bat egitea eta aurkeztea, zinean azalduko baitira ekitaldian zehar egindako jarduerak, bai eta valentzieraren edozein adierazpen normaltasunez erabiltzeko behar diren oharra eta aholkuak ere.
- g) Generalitateko presidentek, Valentziako Gorteen edo Valentziako Gobernuak, beren eskumenen eremuan, agintzen dizkioten gainerakoak.

8. artikulua

Kontseiluak AVAri eskatuko dio txostena edo irizpena eman dezan valentzieraren araudiari, toponimiari eta onomastikari lotutako lege- edo arau-aurreproiektuei buruz. Eskabidea egin eta hirurogei eguneko epean AVAk ez badu berriazko adierazpenik egin horiei buruz, ulertuko da instituzioaren oniritzia dutela eta ez dagoela eragozpenik aurkezteko.

Kontseiluaren eskaeretan prozedura presazkoa dela adierazten bada, epea hogeita hamar egunera murriztuko da.

9. artikulua

1. Bere xedeak hobeto betetzeko, AVA ataletan egituratu eta azterlan batzordeak eratu ahal izango dira, betiere lege honen edukiaren eta erregelamendu bidez zehazten denaren arabera.
2. Era berean, Hizkuntzaren Valentziako Akademiak harreman horizontalak izan ditzake estatuko beste hizkuntzetako erakunde arauemaileekin.
3. Era berean, beste organismo akademiko, zientifiko eta kultural batzuekin ere lankidetzak akordioak egin ahal izango ditu.

III. TITULUA

Hizkuntzaren Valentziako Akademiaren osaera

I. KAPITULUA

AVAk akademikoak

10. artikulua

AVAk hogeita bat akademiko izango ditu, eta betekizun hauek bete beharko dituzte:

a) Valentziar izate politikoa edukitzea.

b) Adituak izatea valentzieran, gaitasun zientifiko eta akademiko egiaztatua izatea, edo letretako edo hizkuntza-arloko irakaskuntzako pertsona ospetsuak izatea, edo valentzieraren edo Valentziako kulturaren esparruan ekoizpen aitortua izatea.

11. artikulua

1. Hasierako hogeita bat akademikoak Valentziako Gorteek hautatuko dituzte, zuzenbideko kideen bi hereneko gehiengoz, hamabost urterako, eta berriz ere hautatu ahal izango dira.

2. Akademiako kideak lehen aldiz hautatu eta hamabost urtera —kideok aurreko apartatuan aipatutakoak dira— Hizkuntzaren Valentziako Akademiak, hogeita bat kideen kooptazio bidez, akademikoen herena berrituko du. Ordeztu beharreko zazpi akademikoak zakuratze-sistemaren bidez zehaztuko dira.

Aurreko berritzetik bost urtera, era berean jokatuko da, hasieran aukeratutakoen edo haien ordezkoen beste heren bat berritzeko. Gainerako herena bigarren berritzea egin eta bost urtera berrituko da, prozedura bera erabiliz.

Bost urtean behin, eta sistema bera erabiliz, hamabost urteko aldia betea duten akademikoen herena berrituko da.

Berritze-prozesuetan, emakumeen eta gizonen arteko berdintasun-printzipioa errespetatuko da, haien merezimenduaren eta gaitasunaren arabera.

Lege honen ondorioetarako, emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna dagoela ulertuko da emakumeen presentzia gutxienez % 50ekoa denean. Artikulu honetan aipatzen den zakuratze-prozesuak bermatu beharko du emaitzak ez diola kalterik egingo organoan ordezkaritza txikia duen sexuaren presentziari.

3. Akademikoak hautatu ondoren, Generalitateko presidentek haiek izendatuko ditu dekretu bidez, eta ekitaldi publiko batean jabetuko dira karguaz.

12. artikulua

Akademikoa izatea eta hauek bateraezinak dira:

a) Valentziako Gorteetako diputatua.

b) Gorte Nagusietako diputatua edo senataria, edozein parlamentu autonomotako kidea edo Europako Parlamentuko kidea.

c) Espainiako Gobernuako kidea edo edozein autonomia-erkidegotako gobernuetako kidea eta Administrazio autonomikoko eta Estatuko goi-karguak.

d) Toki-korporazioetako kidea.

e) AVAren zerbitzuan diharduten langileak.

AVAk aztertu, deklaratu eta kontrolatuko ditu akademikoen balizko bateraezintasunak, betiere erregelamenduz ezartzen den moduan.

13. artikulua

1. Akademikoak, hautatuak izan ziren aldian zehar, ezin aldatu izango dira eta beren izaerari utziko diote honako kasu hauetan:

a) Heriotzagatik.

b) Espresuki uko egiteagatik.

c) Hautatuak izan ziren aldia azkentzeagatik. Hala ere, akademikoek beren eginkizunak osorik egikaritzen jarraituko dute harik eta kide berriak karguaz jabetu arte.

d) Ezintasun nabarmenagatik, edo desgaikuntzagatik, ebazpen judizial irmoaren bidez deklaratu.

e) Valentziar izaera politikoa galtzeagatik.

f) Finkatutako epean ebatzi ez den bateraezintasunagatik.

2. Artikulu honetako a), b), d) eta e) apartatuetan jasotako kasuetako bat gertatzen bada lehenengo hamabost urteetan zehar, Valentziako Gorteek beteko dute hutsik dagoen postua, 11.1 artikuluan xedatutakoaren arabera. Aurrerantzean, 11.2 artikulua arabera beteko da postu hutsa.

Hautatutako akademikoa, bi kasuetan, ordeztua hautatua izan zen aldirako geratzen den denborarako izango da.

Gainera, f) letran jasotako kasua gertatzen bada eta hori ebazten ez bada erregelamendu bidez ezartzen den epean, aurreko apartatuetako irizpide berberen arabera beteko da postu hutsa.

14. artikulua

Akademikoek eskubidea izango dute dietak eta kalte-ordainak jasotzeko beren eginkizunak egikaritzeagatik.

II. KAPITULUA

AVAren gobernu-organoak

15. artikulua

Honako hauek dira AVAren gobernu-organoak:

1. Kide anitzeko organoak:

AVAren Osoko Bilkura.

Gobernu Batzarra.

2. Kide bakarreko organoak:

AVAren presidentea.

16. artikulua

1. Osoko Bilkura da AVAren erabaki-organo gorena, eta hogeita bat akademikoek osatuko dute.
2. Honako eskudantzia hauek dagozkie AVAren Osoko Bilkurari:
 - a) Erregelamendu-proiektua eta haren balizko aldaketak onestea, eta Valentziako Generalitateko Kontseiluari bidaltzea, honek haiek onets ditzan.
 - b) Urteko memoria onestea.
 - c) Urteko aurrekontuaren aurreproiektua, haren aldaketak eta likidazioa onestea, Kontseiluari bidaltzeko.
 - d) Ekitaldi ekonomiko bakoitzerako jardun-planak eta -programak onestea.
 - e) Lege honek ezartzen dituen atalak eta batzordeak eratzea, betiere erregelamendu bidezko garapenaren arabera.
 - f) Bilkuren ohiko araubidea onestea, eta, hala badagokio, baita batzordeen eta atalen bilerena ere.
 - g) Lege honetan aurreikusitako karguak eta erregelamendu bidez zehaztutakoak hautatzea.
 - h) Legez edo erregelamenduz eskumena duten organismo edo erakundeetan AVAk izango dituen ordezkariak izendatzea eta kargutik banantzea.
 - i) Kontseiluari proposamena egitea, berak onets ditzan instituzioaren zerbitzuan diharduten langileen plantilla eta egitura organikoa.
 - j) 7. artikuluan aipatzen diren txostenak zein irizpenak onestea.
 - k) Lege honek esleitzen dion beste edozein.

17. artikulua

1. Honako hauek dira Gobernu Batzarra osatuko dutenak:
 - a) Presidentea.
 - b) Presidenteordea.
 - c) Idazkaria.
 - d) Kide bi.
2. Eskudantzia hauek izango ditu Gobernu Batzarrak:
 - a) Urteko memoriaren proiektua egitea.
 - b) Urteko aurrekontuaren aurreproiektua egitea Osoko Bilkurari aurkezteko.
 - c) AVAren aurrekontuaren betearazpena zuzentzea eta kontrolatzea, eta haren likidazioa prestatzea.
 - d) Erabakitzea instituzioari zuzendutako idazkiak eta eskaerak izapidetzeko.
 - e) Administrazio-kontratazioaren arloko ohiko ahalmenak egikaritzea, lege- eta aurrekontu-mugen barruan.
 - f) AVAren zerbitzuen berezko gastuak xedatzea, lege- eta aurrekontu-mugen barruan.
 - g) Presidenteak aztertzeke aurkezten dizkion eta Osoko Bilkurari esleitu ez zaizkion gaiak ebaztea.

- h) Osoko Bilkurak espresuki eskuordetzen dizkion eginkizunak egikaritzea.
- i) 7. artikuluan aipatzen diren txostenak zein irizpenak egitea.
- j) Lege honek esleitzen dion beste edozein.

18. artikulua

1. Presidentea AVAko kide bakarreko organoa da; Osoko Bilkurak hautatuko du bere kideen artetik, gehiengo osoz, bost urteko aldirako, eta beste bost urtez berriz hautatu ahal izango da.
2. Generalitateko presidentek izendatuko du presidentea dekretu bidez, eta ekitaldi publiko eta solemne batean jabetuko da karguaz.

19. artikulua

AVAko presidentea izango da haren ordezkaria, eta eskudantzia hauek izango ditu:

- a) Akademiaren bilkuretako buru izatea, bilkuretarako deialdia egitea eta gai-zerrenda finkatzea.
- b) Urtero, instituzioaren jardueren memoria bat aurkeztea Valentziako Gorteei eta Valentziako Generalitateko presidenteari.
- c) Funtzionamendurako behar diren neurriak hartzea.
- d) Aurrekontua betearaztearen ondoriozko gastua baimentzea eta ordainketak proposatzea.
- e) Funtzionarioak eta behin-behineko langileak eta lan-kontratudun langileak izendatzea, legeetan ezarritako betekizunak betez.
- f) Erregelamendu bidez erabakitzen diren gainerakoak.

20. artikulua

Presidentea ez dagoenean, kargua hutsik dagoenean edo gaixorik dagoenean, presidenteordeak ordeztuko du.

21. artikulua

Honako eskudantzia hauek izango ditu AVAko idazkariak:

- a) Akademiaren bilkuretako gai-zerrenda prestatu eta bideratzea, presidentek aldeztu aurretik finkatua.
- b) Eskatzen diren akta, erabaki, txosten eta bertaratzeen ziurtagiriak luzatzea, presidenteari oniritziarekin.
- c) Akta-liburua eramatea, zenbakitzea eta presidentek ikus-onetsia.
- d) Instituzioaren jardueraren memoriaren proiektuaren urteko prestaketa zuzendu eta koordinatzea.
- e) Akademiaren zerbitzuan diharduten langileen burutza.
- f) Erregelamendu bidez erabakitzen diren gainerakoak.

22. artikulua

Idazkariak postua hutsik uzten bada, agertzen ez bada edo gaixo jartzen bada, karguan antzintasun txikiena duen kideak ordeztuko du.

23. artikulua

Akademikoei txit argiaren tratua emango zaie.

IV. TITULUA
AVaren funtzionamendua

I. KAPITULUA
AVaren Osoko Bilkura

24. artikulua

1. AVaren Osoko Bilkura aldian behin batzartuko da presidenteak deialdia egiten duenean, bere ekimenez edo gutxienez kideen herenak hala eskatzen duelako; aztertu beharreko gaiak sartu beharko dituzte kide horiek eskabidean; Osoko Bilkurak gutxienez hiru hilean behin batzartu beharko du.

2. Bilkuren deialdian gai-zerrenda sartuko da, eta gutxienez bilkuren eguna baino zazpi egun lehenago bideratuko da. Presako arrazoiak direla-eta, epe hori berrogeita zortzi ordura murriztu ahal izango da.

25. artikulua

1. AVaren Osoko Bilkura eratuta geratuko da gutxienez kideen erdiak gehi bat bertaratzen direnean, eta, betiere, presidentea eta idazkaria edo legez haien ordezkioak direnak daudenean.

2. Erabakiak Osoko Bilkurako zuzenbideko kideen gehiengo osoz hartuko dira.

Akademikoei boto partikularra eman dezakete idatziz, gehiengoaren erabakiarekin bat ez badatoz; hori egiteko hamar eguneko epea izango dute erabakia hartzen denetik zenbatuta.

26. artikulua

AVaren Osoko Bilkurak zehaztuko du, bere eskumenen eremuan, zein ebazpen argitaratu behar diren Valentziako Generalitateko Aldizkari Ofizialean. Edozelan ere, Akademiak onesten dituen hiztegi, araudi eta sarrerei eragiten dietenak Valentziako Generalitateko Aldizkari Ofizialean argitaratuko dira.

27. artikulua

Generalitateko presidenteak, edo hark eskuordetzen duen kontseilariak, ahotsarekin joan ahal izango du AVaren Osoko Bilkurara, informazioa emateko edo eskatzeko.

II. KAPITULUA
Gobernu Batzarra

28. artikulua

AVaren Gobernu Batzarra aldian-aldian batzartuko da presidenteak deialdia egiten duenean, bere ekimenez edo gutxienez kideen erdiek gehi batek eskatzen dutenean; bilera horiek, gutxienez, hilean behin egin beharko dira.

29. artikulua

AVaren Gobernu Batzarrak erabakiak hartuko ditu gutxienez kideen erdiak gehi bat bertaratzen direnean, eta, betiere, presidentea eta idazkaria edo legez haien ordezkioak direnak daudenean.

III. KAPITULUA

Atalak eta azterlan-batzordeak

30. artikulua

AVaren Osoko Bilkurak atalak eta azterlan-batzordeak sortu ahal izango ditu Akademiaren baitan.

31. artikulua

Atala eta azterlan-batzorde horien sorkuntza, osaera eta funtzionamendua erregelamendu bidez arautuko dira.

V. TITULUA

AVaren antolaketa eta baliabideak

I. KAPITULUA

Langileak

32. artikulua

AVAn lan egin behar duten langileek Generalitateen zerbitzuan diharduten langileei aplikatu beharreko araubide juridikoa bete beharko dute.

II. KAPITULUA

Ondare- eta ekonomia-araubidea

33. artikulua

AVAk, bere xedek betetzeko, bitarteko material eta baliabide ekonomiko hauek izango ditu:

- a) Generalitateen aurrekontuetan aurreikusitako kontsignazioak.
- b) Generalitateek edo beste edozein administrazio publikok berari atxikitako edo lagatako ondasunak, bai eta, edozein tituluren bidez, haren ondarearen zati direnak ere.
- c) Bere ondarearen produktuak eta errentak.
- d) Bere zerbitzuen, jardueren edo produktuen kontraprestazio gisa lortzen dituen diru-sarrerak.
- e) Erakunde edo organismo publiko zein pribatuen eta partikularren dirulaguntzak, jaraunspenak, legatuak, dohaintzak, babesletzak eta borondatezko beste edozein ekarpen.
- f) Kontzertatzen dituen kredituak, maileguak eta bestelako eragiketak, Kontseiluak aldeztatik baimena emanda.

g) Izendatu ahal zaizkion bestelako baliabideak.

34. artikulua

AVAren aurrekontua, Kontseiluak hura onetsi ondoren, atal gisa sartuko da Valentziako Generalitatearen aurrekontuetan.

35. artikulua

AVAk eskuratu ahal izango ditu Osoko Bilkurak legez erabakitako ondasunak.

Lehenengo xedapen iragankorra

Lege hau indarrean jarri eta gehienez ere hilabeteko epean, Valentziako Gorteek lehenengo hogeita bat akademikoak hautatuko dituzte, zeinengandik gutxienez bi heren valentzieraren adituak izango baitira eta gaitasun zientifiko eta akademiko egiaztatua izango baitute, betiere ebaluazio objektiboko irizpideen arabera; gainerakoak, berriz, letretako edo irakaskuntzako pertsona ospetsuak izango dira, eta valentzieraren esparruan hizkuntza-gaitasuna edo ekoizpen aitortua izango dute.

Bigarren xedapen iragankorra

Valentziako Gorteek akademikoak hautatu eta hurrengo hamabost egunetan, Generalitateko presidentek dagokion izendapena egingo du dekretu bidez.

Hirugarren xedapen iragankorra

Legez eratu eta hiru hilabeteko epean, AVAren Osoko Bilkurak lege honen 16. artikuluan aipatzen den erregelamendu-proiektua bidali beharko dio Generalitateko Kontseiluari, honek behin betiko onetsi dezan.

Laugarren xedapen iragankorra

Valentziako Gobernuak AVAri lokal egokiak esleituko dizkio haren xedeak betetzeko.

Azken xedapenetako lehenengoa

AVA legez eratuko da, akademikoak izendatzeko dekretua Valentziako Generalitateko Aldizkari Ofizialean argitaratu eta hurrengo hamabost egunen barruan.

Azken xedapenetako bigarrena

Baimena ematen zaio Generalitateko Kontseiluari lege hau aplikatu eta garatzeko behar diren erregelamendu-arau eta xedapen guztiak eman ditzan.

Azken xedapenetako hirugarrena

Lege hau Valentziako Generalitateko Aldizkari Ofizialean argitaratu eta hurrengo egunean jarriko da indarrean.

8.4.15.6. 3/2002 Legea, ekainaren 13koa, Liburuari buruzkoa¹³⁴⁹

HITZAURREA

[...]

Valentziako Erkidegoko Autonomia Estatutuak, 7.1 artikuluan ezartzen du ezen gure erkidegoko herritar guztiek eskubidea dutela valentziera ezagutzeko eta erabiltzeko. Artikulu horren 2. puntuak bi hizkuntzen erabilera normala bermatzen du, eta 4. artikulua, berriz, babes eta errespetu berezia ematen dio valentzieraren erabilera berreskuratu eta normalizatzeari, hala ezartzen baitute Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzko azaroaren 23ko 4/1983 Legeak, Kulturaren Valentziako Kontseiluaren 1998ko uztailaren 13ko irizpenak eta Hizkuntzaren Valentziako Akademia sortzeari buruzko irailaren 16ko 7/1998 Legeak. Aurreikuspen horietako bat ere ezin da bete baldin eta argitalpen-ekoizpen nahikorik ez badago valentzieraz.

Beraz, Estatutuaren aurreikuspenak babes berezia ezartzen du valentzieraz idatzitako liburuarentzat, zeina baita benetako euskarria gure hizkuntzak berdintasuna izan dezan gaztelaniarekin alderatuz, eta, hizkuntza literario aktiboaren izaera handituz, valentziar guztien estimua eta errespetua areagotu dadin, eta eskakizun kulturalak ama-hizkuntza eta norberaren hizkuntza gisa bideratu ahal izan ditzan.

Beraz, kultura-arloko eskumenen eskusibotasunak, liburua kultura-ondasun gisa sustatzeko beharrezkoak, valentzieraren erabateko berreskurapena babestu eta bultzatzeko eskakizunak, horrek guztiak dakar botere publikoek sektorea arautzea eta liburua eta irakurketa sustatzeko eta suspertzeko politika eraginkorra antolatzea, eta hori guztia, bereziki, Valentziako Generalitatek egin behar du. Ildo horretan, lege honen helburuak dira sektorearen barruan lehia orekatua hauen artean bermatzea: alde batetik, azalera handien eta liburu-denden artean, kultura-eragile aktibo gisa eta valentziar guztiek, berdintasunaren eta pluraltasunaren baldintzetan, libururako irispidea izango dutela bermatzeko gai diren kanal bakar gisa eratuta; eta, bestetik, valentzierazko eta gaztelaniazko literatura-ekoizpenaren artean.

[...]

Lege honek ez du asmorik Valentziako Administrazio autonomikoari arlo horretako eginkizun zuzentzailea esleitzeko, eta ez du zeregin ikuskatzailerik galdatzen. Liburuaren sektoreari laguntzeko eta eusteko eginkizunak baino ez ditu antolatu nahi, eta sektore horretan inplikaturako guztiei (autoreak, itzultzaileak, diseinatzaileak eta editoreak, banatzaileak, liburu-saltzaileak eta liburuazainak) eginkizun horietan parte hartzea eta aholkatzea bermatzen die. Ildo horretan, Liburuaren Aholku Batzordea sortzen du, sektorean eta Administrazioan inplikaturata dauden guztien arteko elkarlan-organo gisa. Elkarlan hori, besteak beste, Valentziako Liburuaren Gidaren bidez adieraziko da.

¹³⁴⁹ BOEren 170. zenbakian, 2002ko uztailaren 17ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2002-14188>

II. KAPITULUA

Liburua sustatzeko neurriak eta liburuaren eragileak

4. artikulua.— Autoreak

4. Valentzieraren erabilera sustatzeko, Generalitatek, gai horretan eskumena duen sailaren bitartez, hizkuntza horretan egindako autoreak indartuko ditu.

5. artikulua.— Argitaletxeak

2. Valentzieraren erabilera sustatzeko, Generalitatek, arlo horretan eskumena duen sailaren bitartez, hizkuntza horretan argitaletxeek egindako ekoizpena indartuko du. Xede horretarako, laguntza-lerro bat egingo du urtero, eta kultura-arloan eskumena duen sailaren agindu baten bidez arautuko da.

IV. KAPITULUA

Liburuaren Aholku Batzordea

10. artikulua.— Liburuaren Aholku Batzordea

5. Honako hauek izango dira kideak:

Hizkuntzaren Valentziako Akademiaren ordezkari bat.

8.4.15.7. 1/2006 Lege Organikoa, apirilaren 10ekoa, 5/1982 Lege Organikoa, uztailaren 1ekoa, Valentziako Erkidegoaren Autonomia Estatutuarena, erreformatzekoa¹³⁵⁰

HITZAURREA

[...]

Orobat valentziar hizkuntza Valentziako Erkidegoko berezko gisa definitzen da, eta valentziera, gaztelaniarekin batera, hizkuntza ofiziala da. Estatutuari erantsi zaizkio 5/1982 Lege Organikoa aldarrikatu ondoren sortutako instituzioak, eta, aldi berean, valentziar instituzio guztien izena valentzieraz ematen dira, horrela erabiliak izan daitezten, bai valentzieraz eta bai gaztelaniaz idatzi edo hitz egiten denean.

Era berean, erreforma honen zio da Valentziako Erkidegoa nazionalitate historiko gisa onartzea, bai haren sustrai historikoengatik, bai haren nortasun bereziagatik, bai haren hizkuntza eta kulturarengatik, bai haren foru-zuzenbide zibilarengatik.

[...]

Erreforma honen beste helburu bat hauexek bultzatu eta garatzea da: aplikatu behar den foru-zuzenbide zibila; valentziera jakin eta erabiltzea; gure herriaren berezko eta banako kultura, eta haren ohiturak eta tradizioak. Horregatik, Generalitateen eskumenen legegintza-garapenak, Espainiako Konstituzioarekin erabateko harmonian, ahaleginak egingo ditu Valentziako Erresumaren Foruen edukiak berreskuratzen; izan ere, horiek abolitu egin ziren 1707ko ekainaren 29ko Dekretua aldarrikatuz.

[...]

Estatutuan sartu dira hura onetsi ondoren sortu diren Generalitateen instituzio guztiak. Horiek guztiak valentzieraz izendatzen dira, eta valentziar jentilizioa kendu egin da Generalitat hitzaren ostean. Aldi berean, idazkera batzuk hobetu egin dira, eta errakuntza batzuk kendu, ezein kasutan estatutuaren edukiaren erreformarik egin gabe.

[...]

Lau xedapen gehigarri daude: finantza-eskumenei dagokiena; eskumenen zabalkuntzari dagokiona, non eta estatuak beste autonomia-erkidego batzuei eskumenok zabaldu dizkienean; Aragoiko Koroaren Artxiboko patronatuari dagokiona; eta Generalitateen instituzioek eta Administrazioak euren adierazpen publikoetan ezein talde edo pertsonarentzat kalte edo gutxiespenik ez dakarren hizkera erabiltzeari dagokiona.

[...]

¹³⁵⁰ BOEren 86. zenbakian, 2006ko apirilaren 11ko alean, argitaratua.
<https://www.boe.es/buscar/doc.php?id=BOE-A-2006-6472>

I. TITULUA

Valentziako Erkidegoa

6. artikulua

1. Valentziako Erkidegoko berezko hizkuntza valentziera da.
2. Valentziera ofiziala da Valentziako Erkidegoan, gaztelania ere den gisa, zeina estatuko hizkuntza ofiziala baita. Guztiek dute eskubidea haiek jakin eta erabiltzeko, eta valentzieraren irakaskuntza eta valentzierazko irakaskuntza jasotzeko.
3. Generalitatek hizkuntza bien erabilera normal eta ofiziala bermatuko du, eta haien ezagutza bermatzeko behar diren neurriak hartuko ditu.
4. Inor ezin izango da diskriminatu hizkuntza dela-eta.
5. Babes berezia eta errespetua emango zaizkio valentzieraren berreskuratzeari.
6. Legeak irizpideak ezarriko ditu berezko hizkuntza Administrazioan eta irakaskuntzan aplikatzeko.
7. Lege bidez mugatuko da zein lurraldetan erabiltzen den gehiago hizkuntza bat edo bestea, bai eta zein lurraldetan salbuets daitekeen Valentziako Erkidegoko berezko hizkuntzaren irakaskuntza eta erabilera.
8. Hizkuntzaren Akademia Valentziarra valentzieraren instituzio arauemailea da.

II. TITULUA

Valentziarren eskubideak

9. artikulua

2. [...]

Era berean, valentziar herritarrek eskubidea izango dute Valentziako Erkidegoko Administrazioa hizkuntza ofizialetako edozeinetan jotzeko eta eurek erabilitako hizkuntza berean erantzuna jasotzeko harengandik.

13. artikulua

4. Generalitatek gorren berezko zeinu-hizkuntzaren erabilera bermatuko du, zeinak irakatsia, babestua eta errespetatua izan beharko baitu.

III. TITULUA

Generalitat

I. KAPITULUA

20. artikulua

3. Orobat, Generalitateen instituzioak dira: Kontuen Sindikatua (*Sindicatura de Comptes*), Herriaren Defendatzailea (*Síndic de Greuges*), Valentziako Kulturaren Kontseilua (*Consell Valencià de Cultura*), Hizkuntzaren Akademia Valentziarra

(*Acadèmia Valenciana de la Llengua*), Kontseilu Juridiko Aholku-emailea (*Consell Jurídic Consultiu*) eta Ekonomia eta Gizarte Kontseilua (*Comité Econòmic i Social*).

II. KAPITULUA

Valentziako Gorteak edo *Les Corts*

25. artikulua

5. Generalitaten legeak Erregearen izenean aldarrikatuko ditu haren Lehendakariak, eta hizkuntza ofizial bietan argitaratuko dira Generalitaten Aldizkari Ofizialean (*Diario Oficial de la Generalitat*) legeok onetsi eta hamabost eguneko epean, eta Estatuko Aldizkari Ofizialean (*Boletín Oficial del Estado*). Indarrean jartzeko, Generalitaten Aldizkari Ofizialean argitaratzen diren egunak eraenduko du.

IV. KAPITULUA

Kontseilua (*Consell*)

29. artikulua

7. Kontseiluaren arau, xedapen eta egintza guztiak, euren izaeragatik, Generalitaten Aldizkari Ofizialean argitaratu behar badira, hizkuntza ofizial bietan argitaratuko dira. Estatuko Aldizkari Ofizialean argitaratzeari dagokionez, kasuko arau estatalak xedatzen duena beteko da.

V. KAPITULUA

Justizia Administrazioa

35. artikulua

1. Generalitatek eskatuz, organo eskudunak lehiaketa eta oposizioak deituko ditu, magistratuen, epaileen, idazkari judizialen eta Justizia Administrazioaren zerbitzuko gainerako langileen plaza hutsak betetzeko, betiere Botere Judizialaren Lege Organikoak xedatzen duenaren arabera. Ebazpenean kontuan hartuko dira Valentziako foru-zuzenbide zibilaren espezializazioa eta valentzieraz jakitea.

VI. KAPITULUA

Generalitaten beste instituzio batzuk

2. ATALA

Generalitaten instituzio aholku-emaileak eta arauemaileak

41. artikulua.— Hizkuntzaren Akademia Valentziarra (*L'Acadèmia Valenciana de la Llengua*)

Hizkuntzaren Akademia Valentziarra Generalitaten instituzio publikoa da, eta haren eginkizuna valentzieraren hizkuntza-araudia zehaztu eta, behar denean, gertatzea da.

Hizkuntzaren Akademia Valentziarraren hizkuntza-araudia nahitaez aplikatuko da Valentziako Erkidegoko administrazio publiko guztietan.

Akademiako kideen izendapenak, eginkizunek, ahalmenek, estatutuak eta haien agintaldiaren iraupenak Gorteen (*Corts*) legeak xedatzen duenaren arabera egokitu beharko dute.

Laugarren xedapen gehigarria

Generalitateen instituzio eta administrazioek euren adierazpen publikoetan ez dute erabiliko ezein talde edo pertsonarentzat kaltea edo gutxiespena dakarren hizkerarik, dela sexuagatik, dela beste edozein tasun sozialengatik, zeinaren tratamendu bereizia galarazita baitu gure ordenamendu konstituzionalak.

[...]

8.4.15.8. Valentziako Gorteen Erregelamendua, 2006ko abenduaren 18koa¹³⁵¹

ATARIKO TITULUA

1. artikulua

1. Autonomia Estatutuaren seigarren artikuluekin bat etorriz, Valentziako Gorteetako bi hizkuntza ofizialak valentziera eta gaztelania dira.
2. Diputatuek hizkuntza biak erabili ahal izango dituzte.
3. Valentziako Gorteen argitalpen ofizialak elebidunak izango dira.
4. Era berean, Valentziako Gortek gorren berezko zeinu-hizkuntzaren erabilera bermatzen dute.

VII. TITULUA Konfiantza ematea eta kentzea

I. KAPITULUA Inbestidura

142. artikulua

2. Generalitateko presidentek karguaren zina edo hitzemanan egin beharko du, eta Valentziako Erkidegoaren Autonomia Estatutuari men egin beharko dio Valentziako Gorteetan, erregeak hura izendatu ondoren Gorteek egingo duten lehenengo bilkuran. Horretarako, erregelamendu honen seigarren artikuluan jasotako formula erabiliko du, valentzieraz ahoskatuta. Ondoren, bere gobernu-programari buruzko proposamen bat egingo du, eta programa hori ez da eztabaidatuko.

¹³⁵¹ 2021eko argitaraldia, Valentziako Gorteetako Mahaiak 2019ko apirilaren 17ko 3262/IX erabakiaz eguneratutako testua.

https://www.cortsvalencianes.es/sites/default/files/section_docs/doc/RCV_juny_2021_web_castell%C3%A0.pdf

XII. TITULUA

Senatariak, *Síndic de Greuges* eta Valentziako Kulturaren Kontseiluko kideak izendatzea, bai eta beste izendapen eta hauteskunde batzuk ere

180. artikulua

Hizkuntzaren Akademia Valentziarreko kideak Valentziako Gorteen bi herenen gehiengoz hautatuko dira, Autonomia Estatutuaren 41. artikuluan aipatzen den legeak ezartzen duenarekin bat etorriz.

8.4.15.9. 4/2007 Legea, otsailaren 9koa, Valentziako Unibertsitate-sistema koordinatzeari buruzkoa¹³⁵²

I. TITULUA Valentziako unibertsitate-sistema

4. artikulua.— Hizkuntza

Valentziera eta gaztelania dira Valentziako unibertsitateetako hizkuntza ofizialak, eta horien erabilera Autonomia Estatutuan eta hura garatzen duten xedapenetan ezarritakoaren arabera arautzen da.

¹³⁵² BOEren 71. zenbakian, 2007ko martxoaren 23ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2007-6118>

8.4.15.10. 8/2010 Legea, ekainaren 23koa, Valentziako Erkidegoko Toki-araubideari buruzkoa¹³⁵³

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

4. artikulua.— Toki-erakundeen hizkuntza ofiziala

Valentziera, Valentziako Erkidegoaren berezko hizkuntza den aldetik, Toki Administrazioarena ere bada, baita haren mendeko korporazio eta instituzio publiko guztiena ere.

Valentziako Erkidegoko Autonomia Estatutuan xedatutakoarekin bat etorritik, herritar guztiek eskubidea dute toki-erakundeekin harremanetan jartzeko hizkuntza ofiziala, valentziera edo gaztelania aukeratzeko, eta toki-erakunde horiek egin beharra dute herritarrak artatzeko horiek aukeratutako hizkuntzan, betiere valentzieraren erabilerari buruzko legerian ezarritakoaren arabera.

I. TITULUA Udalerria

II. KAPITULUA Izena, hiriburua eta sinboloak

1. ATALA

Izena eta hiriburutza

21. artikulua.— Udalerrien izena aldatzeko prozedura

1. Udalerrri baten izenaren aldaketa Kontseiluaren dekretu baten bidez onetsiko da, korporazioak hala eskatu eta Osoko Bilkurak erabakita; erabaki hori hartzeko, Osoko Bilkurako kideen legezko kopuruaren gehiengo osoak botoa eman behar du aldaketaren alde, Hizkuntzaren Valentziako Akademiak txostena egin ondoren.

2. Udalerrien izenak aldatzeko prozedura eta irizpideak erregelamendu bidez garatuko dira.

¹³⁵³ BOEren 178. zenbakian, 2010eko uztailaren 23ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2010-11729>

VII. TITULUA

Toki-erakundeei buruzko xedapen erkideak

I. KAPITULUA

Araubide erkideko funtzionamendua

122. artikulua.— Akta-liburua

4. Akta guztien valentzierazko kopia bat gordeko da, irizpide historikoei jarraituz Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzko Legeak lurralde nagusiki valentzieraduntzat jotzen dituen udalerrri guztietan.

124. artikulua.— Hizkuntzak

Valentziako Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetako edozeinetan idatziko dira bilkuren aktak, deialdiak, gai-zerrendak, mozioak, boto partikularrak, erabaki-proposamenak, udal-batzordeen irizpenak eta gainerako jarduketak, betiere parte-hartzaileak erabilitako hizkuntza errespetatuz. Korporazioko edozein kidek eskubidea izango du artikulua honetan aipatzen den dokumentazioa Valentziako Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetako edozeinetan eskatzeko, betiere kide horrek berariaz eskatuta.

III. KAPITULUA

Herritarrei informazioa ematea eta beraien parte-hartzea

138. artikulua.— Herritarren eskubideak

1. Herritar guztiek, toki-korporazioekin dituzten harremanetan, eskubide hauek izango dituzte:

m) Toki-korporazioei idazkiak bidaltzeko bi hizkuntza ofizialetako edozeinetan.

IX. TITULUA

Toki-erakundeen zerbitzuan diharduten langileak

III. KAPITULUA

Gaikuntza nazionala duten funtzionarioak

164. artikulua.— Generalitaten eskumenak

Gaikuntza nazionala duten funtzionarioei dagokienez, Generalitati honako eskumen betearazle hauek dagozkio, indarrean dagoen legeriaren ondoriozko beste eskumen batzuei kalterik egin gabe:

4. Valentziako Erkidegoko lurralde-antolaketaen espezialitateen ezagutzari, haren zuzenbide propioari eta valentzierari dagozkien merezimenduak zehaztea.

176. artikulua.— Valentzieraren jakite-maila

Toki-korporazioek beren lanpostu-zerrendetan jasotzen badute valentziera maila ertaineraino ezagutu behar dela, eta ezagutza hori lanpostuaren betekizuna bada, toki-korporaziook parte hartuko dute lehiaketa arruntean bezala maila bereko lehiaketa bateratuan.

**8.4.15.11. 3/2014 Legea, uztailaren 11koa,
Generalitatena, Valentziako Erkidegoko
Abelbideei buruzkoa¹³⁵⁴**

**ATARIKO TITULUA
Xedapen orokorrak**

8. artikulua.— Dokumentu-funtsa eta abelbideen katalogoa

1. Abelbideak hobeto ezagutu eta kudeatzeko, haiei dagozkien kartografia eta informazioa eguneratzeko, eta erakunde eta partikular interesdunei nahiz herritarrei informazioa eman eta eurek kontsulta egiteko, abelbideen arloan eskumena duen sailak abelbideen dokumentu-funtsa bilduko du, betiere Valentziako Erkidegoko abelbideen sarearen inbentarioa eta informazio-erregistroa egiteko.

Zalantzarik izanez gero, Hizkuntzaren Valentziako Akademiari eskatuko zaio berak ezar ditzala abelbideen izendapen eta tipologiari buruzko valentzierazko hizkuntza-forma zuzenak, betiere Akademiaren araudiaren arabera.

¹³⁵⁴ BOEren 186. zenbakian, 2014ko abuztuaren leko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2014-8279>

8.4.15.12. 12/2015 Legea, abenduaren 29koa, Generalitateen titulartasuneko eremu autonomikoko irrati- eta telebista-zerbitzua berreskuratzeari buruzkoa¹³⁵⁵

HITZAURREA

Lege honen xedea hau da: eremu autonomikoko irrati-difusioaren eta telebistaren zerbitzu publikoa berreskuratzea, eta oinarriak finkatzea ikus-entzunezko komunikabide publiko autonomikoen eredu berria prestatze aldera, gure herriaren identitatea, hizkuntza eta kultura sustatzeko eta defendatzeko esparruan; aldi berean, adieraztea ezen Valentziako herriak baduela legitimitate eta gaitasunik bere autonomia politikoa egikaritzeko behar diren tresnak edukitzeko, eta ikus-entzunezko komunikabide propioak sortzeko (hala nola irratiak, telebista, ikus-entzunezkoen zerbitzuak eta informazioaren gizartearenak). Komunikabide horiek balio behar dute Valentziako hizkuntza eta kulturaren ezagutza, sustapen eta zabalkundea areagotzeko informazioaren eta komunikazioaren eremuan, aldi berean gure erkidegoa hezurramitzeko funtsezko osagai bihurtzen direlarik.

Arau honen bidez, era berean, eskubide kolektiboak berreskuratu nahi dira geure-geureak diren identitatea, hizkuntza eta kultura sustatzeko eta zabaltzeko; hori ez ezik, arau honek ateak zabalduko dizkie gure erkidegoko herritarrek bizitza politiko eta kulturalean aktiboki parte hartzeko bide izan daitezkeen komunikabideei; komunikabideok, aldi berean, askatasuna bermatu behar dute ideiak eta informazioa jasotzeko eta komunikatzeko, gure lurretik eta guztiontzat. Eskubide horiek Espainiako 1978ko Konstituzioan eta gure autonomia-estatutuan aitortzen dira, eta Espainiako estatuak berronetsitako nazioarteko hitzarmenetan ere sustraitzen dira, hala nola Eskubide Zibilen eta Politikoen Nazioarteko Itunean eta Eskubide Ekonomikoen, Sozialen eta Kulturalen Nazioarteko Itunean (Nazio Batuen Batzar Nagusiak 1966an onetsiak), Giza Eskubideak eta Oinarriko Askatasunak Babesteko Europako Hitzarmenean (Europako Kontseiluak 1950ean onetsia), Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutunean (Europako Kontseiluak 1992an onetsia) eta abar.

[...]

4/2013 Legeak, Konstituzioaren eta Estatutuaren mandatuen zentzu hori alde batera utzi zuen; telekomunikazioen digitalizazio-prozesuarekin lotutako aukera teknologikoak nabarmen handitu dira; ikus-entzunezko komunikazio-eskaintza asko ugartu da, eta Valentziako herriaren ordezkariak mandatu horiek interpretatzeko modu tradizionala izan dute. Bada, aurreko guztiak gorabehera, 4/2013 Legeak babesa eman zion RTVVren emanaldiak amaitzeari, horrez gain, lege-debekua ezarri zuen valentziar hedabide publikoak egoteko, eta horrela zapuztu egin zuen eremu autonomikoko ikus-entzunezkoak edukitzeko eskubidea, betiere ikus-entzunezko eskaintza nahikoa berezko hizkuntzan egoteko beharrezana asetze aldera. Paradoxikoki, azken urteotan gaztelaniazko komunikazio-ekimenak ugartu diren bitartean, valentzierazko emanaldiak murriztu ere egin dira, eta,

¹³⁵⁵ BOEren 35. zenbakian, 2016ko otsailaren 10eko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://boe.eas/buscar/act.php?id=BOE-A-2016-1272>

RTVVren kasuan bezala, zeina izan baitzen hogeit hamar urte baino gehiagorik Autonomia Erkidegoko irrati- eta telebista-hedabide publikoa, emanaldiok desagertu egin dira.

Horren ondorioz, lehen valentzierak ikus-entzunezko hedabideetan ordezkari txikia bazuen ere, gaur egun ia ez dago horrelakorik. Gogoan izan behar da valentziera erabiltzeak eta sustatzeak Valentziako herriaren eta haren kultura-ondarearen identitatea, balioak eta interesak defendatzea dakartela. Hizkuntzaren, herri-jaien eta errealitatea ulertzeko, eraikitzeak eta bizitzeko ditugun beste modu batzuen aberastasuna gure kulturaren funtsezko zatia da, gure historiaren aztarna materialak bezala. Eta ikus-entzunezko hedabide publiko eta valentziarrek soilik jaso, zaindu eta proiektuak dituzketen etorkizunera gure hizkuntzaren bizitasuna eta indarra, eta valentziarrek mota guztietako esparruetan egiten duten kultura-ekoizpena, gure ohiturak eta valentziar herriaren nortasuna.

Komunikabide propioak ez izateak, RTVVren itxieratik igaro diren hilabeteetako esperientziak agerian utzi duen moduan, esan nahi du gure erkidegoko herritarrei kentzen ari zaizkiela gainerako espainiarrek dituzten eskubideak. Eskubideok dira, adibidez, Espainiako Konstituzioan, 3.2 artikuluan jasotakoa, zeinak aitortzen baititu estatuko lurraldeko hizkuntza-modalitateak, bereziki errespetatu eta babestu beharreko kultura-ondaretzat jotzen dituenen, edo 20.3 artikuluan jasotakoa, zeinak nahitaez eskatzen baitu Espainiako gizartearen eta hizkuntzen pluraltasuna errespetatzea gizarte-taldeak eta talde politikoak komunikabideetara iristeko orduan.

Era berean, Ikus-entzunezko Komunikazioari buruzko martxoaren 31ko 7/2010 Lege Orokorra herritarrek ikus-entzunezko komunikazio plurala jasotzeko duten eskubidea formalizatzen du, betiere hedabide publiko eta pribatuaren, iturrien eta edukien aniztasunaren bidez, eta estaldura-eremu desberdinetatik, Estatuaren lurralde-antolaketaren arabera. 7/2010 Legeak, ildo beretik, xedatzen du ezen ikus-entzunezkoen operadoreek estatuko hizkuntza ofizialen eta haien kultura-adierazpenen ezagutza eta zabalkundea sustatuko dituztela, kontuan hartuta kultura- eta hizkuntza-aniztasunerako eskubideak haxe dakarrela: pertsona guztiek eskubidea dutela ikus-entzunezko komunikazioak herritarren kultura- eta hizkuntza-aniztasuna islatzen duen programazio irekia izateko. Berezko hizkuntza duten autonomia-erkidegoek arau gehigarriak onetsi ahal izango dituzte eskumen-eremu bateko ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzueterako, norberaren hizkuntzan ikus-entzunezko ekoizpena sustatzeko.

Era berean, aipatu behar da Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutunaren 11.a) artikulua berronetsi egiten duela aurreikuspen hori izan ere, ezartzen du ezen irratiak eta telebistak zerbitzu publikoko zeregina duten neurrian, botere publikoek bermatu behar dutela gutxienez irrati bat eta telebista bat sortuko direla Gutunak babestutako hizkuntza erregional eta gutxituetan.

Gogoratzekoa da, era berean, Valentziako Ikus-entzunezkoen Sektoreari buruzko apirilaren 19ko 1/2006 Legeak 3. artikuluan ezartzen duela ikus-entzunezkoen sektorea estrategikoa dela, garrantzi sozial eta ekonomikoa duelako eta berezko kultura, historia eta hizkuntza sustatzeko eta zabaltzeko tresna delako. Lege horrek, halaber, berriazko mandatu emanen die Valentziako botere publikoek Valentziako ikus-entzunezkoen sektorea sendotu dezaten printzipio horien arabera. Errealitateak erakusten duenez, eta berriz ere RTVVren itxieratik igaro den denbora kontuan hartuta, zalantzarik gabe berretsi da ideiak eta informazioa norberaren hizkuntzan jasotzeko eta komunikatzeko eskubidearen bermea ezin dela soilik merkatu aldakor baten jomugan jarri, eta horrek justifikatzen du titulartasun

publikoko valentzierazko ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu autonomiko batzuk berreskuratzea.

[...]

Azaldutako egoera eta gabeziak kontuan hartuta, zeinak jada planteatu ziren gure erkidegoko herritarren ia laurogeita hamar mila bat sinadurak abalaturako legegintzako herri-ekimenaren proposamenean, zeinak ekarri zuen Generalitatearen apirilaren 2ko 5/2015 Legea, Valentziako Irrati-telebistaren Zerbitzu Publikoari buruzkoa (fase parlamentarioan aldaketa batzuk sartu baziren ere), zeinaren jatorrizko espiritua, oro har, proposamen honetan jasotzen baita, beharrezko ikusten da legegintza-jarduketa bat garatzea, zeinak oinarri orokorrak ezarriko baititu Valentziako herriak ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu propioak, publikoak eta valentzierazkoak izateko, betiere Generalitatearen titulartasuneko autonomia-eremuko irrati- eta telebista-zerbitzuei buruzko lege berri batean islatzen den eredu berriaren arabera; legea Gorteek onetsia da, Valentziako Irrati-Telebistaren eta Ikus-entzunezkoen Esparruaren batzorde parlamentarioak azterlan eta kontsulta egokiak egin eta gero.

2. artikulua.— Helburuak zerbitzuen prestazioa berrezartzeko

1. Generalitatearen titulartasuneko eremu autonomikoko irrati- eta telebista-zerbitzu publikoaren funtsezko helburuak izango dira gure erkidegoaren lurraldea egituratzen laguntzea, gure kultura, hizkuntza, historia eta gure identitate-ezaugarriak zabaltzea, eta Valentziako ikus-entzunezkoen sektorea sustatzea. Informazio-edukiek gure gizartearen pluraltasun sozial eta politikoa islatu beharko dute, eta arreta berezia eskaini hurbiltasuneko informazio-beharrizanei. Hori guztia Ikus-entzunezko Komunikazioari buruzko martxoaren 31ko 7/2010 Lege Orokorraren 40.1 artikuluan zerbitzu publikoari buruz ezarritako irizpide orokorren arabera.

2. Horretarako, Generalitatek Valentziako Erkidegoan irrati- eta telebista-zerbitzu publikoak sortzea eta arautzea ezarriko du, eduki honekin:

b) Gutxieneko ezaugarriei dagokienez:

[...]

Valentzieraz, emanaldi eleaniztunekin (gaztelaniaz eta ingelesez), baldin eta teknikoki egin ahal bada.

8.4.15.13. 6/2016 Legea, uztailaren 15ekoa, Generalitaten Titulartasuneko Eremu Autonomikoko Irrati- eta Telebista- zerbitzuari buruzkoa¹³⁵⁶

HITZAURREA

Valentziarrak bide luzea egiten ari dira ikus-entzunezko komunikabide publikoez hornitzeko, zeinen bitartez lagunduko baita asetzen pentsamenduak, ideiak eta iritziak askatasunez adierazteko eta zabaltzeko eta edozein hedabidetatik informazio egiazkoa askatasunez komunikatzeko edo jasotzeko konstituzio-eskubidea, bai eta berezko hizkuntza eta kultura sustatzeko eta zabaltzeko eskubide kolektiboari edukia ematen ere.

[...]

I. TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Ikus-entzunezkoen zerbitzu publikoa

1. Generalitaten titulartasuneko ikus-entzunezkoen zerbitzu publikoa interes ekonomiko orokorreko funtsezko zerbitzua da, Valentziako Erkidegoaren lurralde-egituraketa eta -kohesiorako beharrezkoa, bai eta herri gisa dugun identitateari, gure kulturari eta gure hizkuntzari eusteko ere, eta zerbitzu publiko horren xedea da Erkidegoko herritarren eta gizartearen informazio-, kultura-, hezkuntza- eta entretenimendu-beharrizanak asetzea.

3. artikulua.— Zerbitzu publikoaren edukia

2. Eginkizun honek barne hartzen du irrati eta telebistako kanaletarako edukiak ekoiztea, editatzea eta zabaltzea transmisio digital finkoko edo mugikorreko sistemen bitartez, bai eta Internet bidezko multidifusiorako edukiak ekoiztea, editatzea eta hedatzea ere, teknologia edo plataforma batzuen bitartez; halaber, edukien eskaintza aberastu edo osa dezaketen zerbitzu lotu edo interaktibo berriak garatzea ere barnean hartzen du, publiko-mota ororentzat programazio ezberdin eta orekatuak hedapen irekian ematen direla, modu irisgarrian eta valentzieraz; eskaintza hori osatzeko gaztelaniazko eta ingelesezko ikus-entzunezko obren emanaldi eleaniztuna emango da edo, bestela, jatorrizko bertsiokoa. Kasu horretan, valentzierazko eta gaztelaniazko azpтитuluak bermatuko dira.

3. Ikus-entzunezko eduki horiek funtsezko tresna izan behar dute gure erkidegoko kultura-ondasunen sorkuntza eta ekoizpena sustatzeko eta informazioaren eta komunikazioaren gizartea garatzeko, betiere gure kultura mediatikoa sustatze aldera; izan ere, gure hizkuntza, gure identitatea eta gure kultura-aniztasuna dinamizatu eta normalizatu behar dira, ezagutzaren gizarte berri baten esparruan.

¹³⁵⁶ BOEren 192. zenbakian, 2016ko abuztuaren 10eko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2016-7691>

5. artikulua.— Zerbitzu publikoa ematean bete beharreko printzipioak

1. Zerbitzu publikoaren eginkizuna egikaritzean, korporazioak eta irrati- eta telebista-zerbitzuak ematen dituzten sozietateek, esleituta dituzten interes orokorrak kudeatu eta gauzatzeko, honako hauek egin beharko dituzte:

k) Historia-, kultura-, hezkuntza- eta hizkuntza-balioak sustatu eta zabaltzea, haien aberastasun eta aniztasun osoan, betiere Valentziako Erkidegoaren garapenean laguntzeko.

l) Valentziako Erkidegoaren identitatea, balioak eta interesak sustatzea eta zabaltzea —bereziki ondare historiko, kultural, linguistiko eta ekonomikoarenak—, bai eta gizarte- eta lurralde-kohesioari laguntzen dioten politika guztienak ere.

n) Lurralde-koherioa eta hizkuntza-aniztasuna sustatzea valentzieraz, zeina izango baita Valentziako Generalitaten mendeko komunikabide publikoen komunikazio-hizkuntza.

o) Atzerriko hizkuntzen eta estatuko beste hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen ezagutza eta erabilera sustatzea.

II. TITULUA

Ikus-entzunezkoen Valentziako Korporazioa Izaera eta antolaketa

II. KAPITULUA

Ikus-entzunezkoen Valentziako Korporazioaren antolaketa

3. ATALA

Herritarren Kontseilua

20. artikulua.— Herritarren Kontseilua

3. Herritarren Kontseiluko hamahiru kideak sistema misto eta paritario baten bidez hautatuko dira; bederatzi kide, jarraian adieraziko diren Valentziako Erkidegoko elkarteek eta erakundeek proposatutako pertsonen artetik, eta lau kide, berriz, prozesu publiko eta ireki batean hautatuko dira, betiere Herritarren Kontseiluaren erregelamendu organikoak eta funtzionamendukoak garatzen dituen baldintzetan:

[...]

Kide bat Hizkuntzaren Valentziako Akademiak proposatuko du.

[...]

III. TITULUA

Ekoizpena, edukiak eta emanaldiak

26. artikulua.— Ekoizpenaren eta programazioaren oinarritzko printzipioak

1. Korporazioaren ikus-entzunezko ekoizpena eta programazioa zerbitzu publikoaren eginkizunak betetzera egokitu beharko dira, eta Valentziako Erkidegoko berezko hizkuntza eta kultura normalizatzen eta lurraldea egituratzen lagundu beharko dute aktiboki.

29. artikulua.— Programazioaren jarraibide orokorrak

1. Korporazioak obra europarrak zabaltzeko betebeharrak bete behar ditu, Espainiako edozein hizkuntzatan obra europarren urteko emisio-denboraren ehuneko erreserbatua betez, Ikus-entzunezko Komunikazioari buruzko martxoaren 31ko 7/2010 Lege Orokorraren 5.2 artikuluan aurreikusitakoaren arabera.

2. Korporazioak bere urteko emisio-denboraren % 35 gutxienez gorde behar du, Valentziako ekoizle independenteen ikus-entzunezko obrak eta obra zinematografikoak eta Valentziako ekoizle independenteen jatorrizko ekoizpena zabaltzeko, baina horrek ez du eragotziko esparru-mandatuak edo programa-kontratuak Valentziako obren eta ekoizle independenteen obren zabalkundea sustatzeko eskakizun gehigarriak kontuan hartzea, eta hargatik eragotzi gabe Ikus-entzunezko Komunikazioari buruzko 7/2010 Lege Orokorraren 5.2 artikuluan xedatutakoa.

32. artikulua.— Ikusizko edo soinuazko adierazgarrien araubidea

1. Ikus-entzunezko Komunikazioari buruzko 7/2010 Lege Orokorrak ezartzen dituen ikusizko eta soinuazko adierazgarriez gain, korporazioaren telebista- eta irrati-kanalen emanaldiek eta euskarri informatikoez ikusizko edo soinuazko adierazgarria txertatuko dute programazioan, honako kasu hauetan:

d) Audiodeskripzioko eta zeinu-hizkuntzako neurriak inplementatzen direnean.

33. artikulua.— Irrati-eskaintzaren ildo estrategikoak

Korporazioak herritarrei irrati-programazio bat eskainiko die, teknologiaren aldetik egokiak diren bitarteko eta euskarrien bidez; programazio hori bilakaera sozialera eta Valentziako gizartearen itxaropen eta eskarietara egokituko da; programazio horrek honako hauek bildu beharko ditu:

b) Gai-kanal bat, funtsean Valentziako musika eta ekoizpen-kultura sustatzera bideratutako programazioarekin; kanal horretan informazio-programazioa ere sar daiteke. Abestutako musika-eskaintzak, gutxienez, valentzieraz interpretatutako abestien ehuneko berrogeita hamar izan beharko du.

35. artikulua.— Lineako edukien eskaintzaren ildo estrategikoak

Korporazioak plataforma teknologiko bat jarriko du martxan, ikus-entzuleei zerbitzua emateko, eduki interaktiboak eta valentzierazko transmedia eskainiz; arreta berezia jarriko du IP sareen protokoloetan, Interneten eta gailu mugikorren bidezko erabileran. Plataforma teknologiko horrek irisgarria izan beharko du desgaitasun funtzionala duten pertsonentzat.

[...]

Korporazioaren plataforma teknologikoaren bidez kanal guztien bertsio irisgarria eskainiko da ikus-entzunezkoen irisgarritasun-esparrua inplementatuz; esparru horrek 5 irisgarritasun-neurri biltzen ditu (azpтитuluak, zeinu-hizkuntza, piktogramak, audiodeskripzioa eta irakurketa erraza).

IV. TITULUA

Araubide ekonomikoa eta langileena

I. KAPITULUA

Araubide ekonomikoa

44. artikulua.— Programa-kontratua Generalitatekin

1. Korporazioak esleituta duen zerbitzu publikoaren eginkizunaren helburu orokorrak, bai eta zerbitzu publiko hori betetzeko lortu eta jadetsi behar dituen ildo estrategikoak ere, zeinak lege honetan baitaude aurreikusita, zehatz-mehatz garatuko dira Kontseiluak eta korporazioak izenpetuko duten programa-kontratuaren bidez; kontratu horrek, gutxienez, honako aspektu hauek zehaztuko ditu:

m) Zerbitzuen kalitatea bermatzeko adierazle-sistema, zeinak aukera emango baitu hartutako konpromisoen betetze-maila objektiboki kuantifika daitezkeen parametroen bidez ebaluatzeko, hala nola adierazle kuantitatiboak, kualitatiboak (eduki zehatzen emanaldi-orduak, azpтитulazio-orduak, audiodeskripzioa, zeinu-hizkuntza) eta teknologikoak.

**8.4.15.14. 10/2017 Legea, maiatzaren 11koa,
Gorteen aurreko Legegintzako Herri
Ekimena arautzen duena¹³⁵⁷**

**II. TITULUA
Prozedura**

**II. KAPITULUA
Sinadura-bilketa**

9. artikulua.— Pleguak

2. Pleguek lege-proposamenaren testu osoa jaso behar dute, eta gaztelaniaz nahiz valentzieraz idatzita egon daitezke. Hala ere, lege-proposamenaren testuak herritarren eskura egon beharko du bi hizkuntza ofizialetan, haien hizkuntza-eskubideak bermatzeko.

¹³⁵⁷ BOEren 149. zenbakian, 2017ko ekainaren 23ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-7170>

8.4.15.15. 13/2017 Legea, azaroaren 8koa, Valentziako Erkidegoko Taxiari buruzkoa¹³⁵⁸

II. TITULUA Taxi-jardueraren araubide juridikoa

I. KAPITULUA Taxi-zerbitzua emateko gaikuntza ematen duen titulua

8. artikulua.— Baimenaren titularren betekizunak

2. Lanbide-gaikuntzako probak egin ahal izateko, irakaskuntza arautuari dagokion gutxieneko ikasketa-maila edo titulazioa eskatu ahal izango da, baita proba psikoteknikoa, gaztelaniaren ezagutza nahikoa eta, egoki iritziz gero, eremu bakoitzeko erabiltzaileen ezaugarriengatik, valentzieraren eta ingelesaren ezagutza nahikoa. Bai soldatapeko gidariek, bai baimenaren titularren senide laguntzaileek, egiaztatu beharko dute une oro betetzen dituztela aurreko puntuko a), b), c) eta d) apartatuetan adierazitako baldintzak.

¹³⁵⁸ BOEren 311. zenbakian, 2017ko abenduaren 23ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-15370>

8.4.15.16. 4/2018 Legea, otsailaren 21ekoa, Valentziako Hezkuntza-sisteman Eleaniztasuna arautu eta sustatzeari buruzkoa¹³⁵⁹

HITZAURREA

I

Espainiako 1978ko Konstituzioak, 3.1 artikuluan, aldarrikatzen du gaztelania dela estatuko hizkuntza espainiar ofiziala, eta espainiar guztiek dutela gaztelania jakiteko eginbeharra eta erabiltzeko eskubidea. Gainera, 3.2 puntuan zehazten du ezen Espainiako beste hizkuntzek ere ofizialak izan behar dutela haiei dagozkien autonomia-erkidegoetan, beraietako estatutuekin bat etorritik. Eta 3.3 puntuan ezartzen da ezen Espainiako hizkuntza-moten aberastasuna kultura-ondarea dela, eta ondare horrek begirune eta babes berezia izango duela.

Valentziako Erkidegoko Autonomia Estatutuaren 6. artikulua adierazten du Valentziako Erkidegoko berezko hizkuntza valentziera dela. Eta 6.2 puntuan zehazten du valentziera ofiziala dela Valentziako Erkidegoan, gaztelania bezala, zeina baita hizkuntza ofiziala estatu osoan. Guztiek dute hizkuntzok ezagutzeko eta erabiltzeko eskubidea, bai eta valentzieraren eta valentzierazko irakaskuntza jasotzekoa ere. Gainera, 6.5 puntuak manatzen du babes eta errespetu berezia eman behar zaiola valentziera berreskuratzeari.

Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoak 2. artikuluan aurreikusten duenez, Espainiako hezkuntza-sistema honako xede hauek lortzera bideratuko da, besteak beste: hizkuntza ofizialean eta koofizialean, halakorik badago, eta atzerriko hizkuntza batean edo gehiagotan komunikatzeko gaitzea.

Valentziako Gortek 1983. urtean Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzko Legea onetsi zuten, laugarren legea Valentziako Erkidegoaren Autonomia Estatutua onetsi zenetik; bada, lege hori tresnarik garrantzitsuena izan da gure hizkuntza eskolaren eta hezkuntza-erkidegoaren bidez berreskuratzeko. Hala, duela 34 urte ezarri zen valentziera irakaskuntzan sartuko zela hezkuntza-maila guztietan, eta, lurralde nagusiki gaztelaniadunetan, valentziera pixkanaka sartuko zela.

Azken hamarkada hauetan aurrera egin dugu, baina, valentzieraren egungo ezagutzari eta erabilerari buruzko datuen arabera, oraindik bide luzea dugu egiteko hizkuntza-berdintasun osoa lortzeko. Hala adierazten du Kulturaren Valentziako Kontseiluak, adierazten duenean ezen, hizkuntza nagusi bat eta hizkuntza gutxitu bat dauden ingurumarietan, hizkuntza-eredurik eraginkorrena gizartean ezarpen txikiena duen hizkuntzarekiko esposizio osoa dela. Abiapuntu gisa Valentziako ikasleak hartu behar dira, zeinek lortu behar baitute Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzko Legeak lortu nahi duen helburua, hau da, ikasleek gaztelaniaren baldintza berdinetan menderatu behar dute valentziera.

¹³⁵⁹ BOEren 63. zenbakian, 2018ko martxoaren 13ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-3441>

Hizkuntzaren Valentziako Akademiak ere adierazten du, ikuspuntu pedagogikotik, valentzieraren eta valentzierazko ikaskuntza osatu behar duela gaztelaniaren eta ingelesaren edo Europako beste hizkuntza batzuen edo nazioartean goraka ari diren hizkuntzen ikaskuntzak, eta hizkuntzon ikaskuntzak ez duela ordeztu behar valentzieraren eta valentzierazko ikaskuntza. Lurralde bateko berezko hizkuntza da, hain zuzen ere, prestakuntza eleaniztunerako oinarri positibo eta arrakastatsuen. Aldi berean, Valentziako unibertsitateek egindako “Valentziako hezkuntza-sistemako eleaniztasunerako eta kulturartekotasunerako hezkuntzako hizkuntza-eredu berria” txostenak dioenez, programa eleaniztunei buruzko ikerketaren eremuan ia erabateko adostasuna dago honi buruz: beharrezkoa da hizkuntza gutxitua irakaskuntzarako gehienek erabiltzea, baldin eta benetan gizarte-elebitasun asimetrikoa zuzendu nahi bada.

Era berean, adierazten da ezen eredu bakarra izan behar duela, mailaz maila aplikatu behar dela, eta gune guztietan ezarpen egokia errazteko behar diren laguntzak izan behar dituela.

Atzerriko hizkuntza ikaskuntzako komunikazio-hizkuntza gisa sartzeari dagokionez, hori pixkanaka sartu behar da, betiere ikasleek bi hizkuntza ofizialetan eskuratutako hizkuntza-ikaskuntzako estrategiak aprobetxa ditzaten.

Beraz, erantzukizun sozialeko ariketa bihurtzen da ahalegin berriei aurre egitea, valentzieraren iraupena eta bi hizkuntza ofizialen berdintasunezko elkarbizitza bermatzeko.

Europa eleaniztunak beti egin du apustu, mundura irekitako herritartasun eleaniztuna eraikitzeke, non kultura- eta giza aniztasuna, norbanakoaren hazkunderako eta eraikuntza politikorako oztopo izan beharreen, herritar guztientzako aukera partekatua izango den.

2002ko martxoan, Europako Kontseiluaren ondorioak iragarri ziren, Kontseilua Bartzelonan batzartuta zegoela; bertan, gobernuek konpromisoa hartu zuten europar herritarren gaitasun eleaniztuna hobetzeko, ama-hizkuntzaren edo hizkuntza ofizialaren eta atzerriko beste bi hizkuntzaren ezagutza indartuz.

2012. urtean, hizkuntza-gaitasunari buruzko Europako inkestaren emaitzak aurkeztu ziren; eskala handiko ekimen hori Europako Batzordeak egin zuen, Europa osoan hizkuntzak ikasteko politikei laguntzeko. Emaitzak eztabaidaezinak dira beste herrialde batzuetatik bereizten gaituen distantziari dagozkionez; izan ere, herrialdeotan, hizkuntzak ikasteko politika publikoak urteetan ari dira emaitzak ematen: belaunaldi erabat elebidunak sortzea. Horrenbestez, azterlanak ondorioztatzen du lortutako emaitzek erakusten dutela Espainian hobetu egin behar dela ikasleek atzerriko hizkuntzetan duten gaitasun-maila, batez ere ingelesean. Trebetasunen araberrako errendimendu-mailak aztertzean, ikusten da ezen emaitzarik txarrenak ahozko trebetasunetan lortzen direla; beraz, ahalegin handiagoa egin beharko da trebetasun horiek eskuratzeko.

Horregatik, funtsezkoa da ahozko komunikaziorako beren-beregi emandako denbora txertatzea, bai eskola-orduetan, bai jarduera osagarrietan eta eskolaz kanpoko jardueretan.

II

Gobernuek eta instituzioek ekintza politikoak garatu behar dituzte herritarren hizkuntza-kapitala handitzeko, hiztun-taldeen arteko hizkuntza-oztopoak gainditzeko eta lurralde berean elkarrekin bizi diren hizkuntzekiko aurreiritziak

ezabatzeko; izan ere, gobernuek eta instituzioek hizkuntzak tratatu behar dituzte berdintasun, errespetu, elkarlan eta elkarrekiko lurralde- eta kultura-aberastasunaren printzipioen argitan.

Valentziako irakasleak izan dira, azken urteotan, berezko hizkuntza berreskuratzeko gakoetako bat, eta erreferente izan dira hizkuntzen irakaskuntzari eta ikaskuntzari lotutako hezkuntza-jardunbide berritzaileetan. Hala ere, Valentziako Erkidegoko datu demolinguistikoek eta errealitate soziolinguistikoaren ezagutzak —1984tik gaur arte egindako ikerketa soziologikoen helburua— baieztatzen digute ezen % 30 inguruk soilik dutela erabateko gaitasuna valentzieraz, eta % 6k soilik ingelesez. Beraz, gizarte- eta hezkuntza-eginbearra da egungo populazio osoan valentzieraren gaitasun- eta erabilera-desorekak zuzentzeko beharrezana, bai eta ingelesa nazioarteko komunikaziorako hizkuntza gisa benetan ez menderatzea ere. Neurriak aplikatu behar dira, bi hizkuntza ofizialen arteko oreka eraginkorra faboratzeko eta valentzieraren hizkuntza-normalizazioa faboratzeko; beraz, etorkizuneko belaunaldi berriak prestatzeko, irakaskuntza-programa eleaniztun bat ezarri behar da, zeinak bermatuko baitu bi hizkuntza ofizialen eta, gutxienez, atzerriko hizkuntza baten ezagutza optimoa, betiere beste hizkuntza batzuk txertatzeari uko egin gabe. Beraz, beharrezkoa da, etorkizuneko belaunaldi berriak prestatze aldera, hezkuntza eleaniztunaren programa bat edukitzea, zeinak bermatuko baitu bi hizkuntza ofizialen eta, gutxienez, atzerriko hizkuntza baten ezagutza optimoa, betiere beste hizkuntza batzuk txertatzeari uko egin gabe.

Hizkuntzak bidelagun ditugu bizitzan zehar. Horregatik, komeni da etengabe harremanetan egotea ikasi beharreko hizkuntzekin. Beharrezkoa da hezkuntzan hizkuntzen presentzia bermatuta egotea hezkuntza-etapa guztietan eta irakaskuntza guztietan proportzio arrazoizko batekin, betiere ikasleei bi hizkuntza ofizialetako gaitasuna bermatzeko, eta ingelesa lehentasunez atzerriko hizkuntza gisa. Hizkuntzak jakiteak aukera gehiago sortzen du, etorkizunerako atea irekitzen ditu, enplegarritasuna hobetzen du eta herritarrak aberasten ditu gaitasun profesional gehiagorekin.

Espainiak Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna berronetsi zuen, zeina 2001eko abuztuaren 1ean indarrean jarri zen. Horren helburua hizkuntza gutxituen prebentzioa eta garapena da, betiere hizkuntzok eremu publikoan sustatuz eta Europako kultura-aberastasunari eutsiz. Gutuna sinatzeak zenbait gaitara konprometitzen ditu estatuak, hala nola: hizkuntza erregionalak eta gutxituak aitortzea, haien mintzatzen diren alde geografikoari dagozkionez; hizkuntza horiek sustatzeko ekintzak; hizkuntza horien ikaskuntza eta irakaskuntza erraztea; hizkuntza horiez mintzatzen ez diren hiztunei haien ikaskuntza erraztea; diskriminazioak ezabatzea; hizkuntza-talde desberdinen arteko elkarrekiko errespetua sustatzea, eta Gutuneko printzipioak lurralderik gabeko hizkuntzei aplikatzea. Gainera, Gutunak zenbait eremutan neurriak sustatzea jasotzen du, hala nola hezkuntzan, administrazio publikoetan, komunikabideetan, kultura-jardueretan edo justizia-auzitegietan.

III

Hizkuntzen irakaskuntzaren eta ezagutzaren zeharkako dimentsioa politika publikoen ekintzan txertatu behar da, funtsezkoak baitira haien jarduketek arrakasta izan dezaten. Generalitateko eta Kontseiluko organo eta instituzio guztien erantzunkidetasuna, haien arteko koordinazioa, lankidetzaren eta konplizitatearen ezinbestekoak dira ikuspegi berri honetan. Eta botere publikoetatik

harago, kanpo-eragileekin hitz egitea eta hizkuntzak jakiteak ematen digun balioa ulertzeko modu berri horretan inplikatzeari ukaezinak eta beharrezkoak dira hizkuntza-aniztasuna aukera pertsonal eta sozial berri eta handiagoen eragile bihurtzeko.

Eskolak errealitate soziala islatu behar du, baina, era berean, zuzenketa egokiak sartu behar ditu interes orokorra, hizkuntza-eskubideen babesa eta nazioarteko eta mundura irekitako Valentziako herritarrek atzerriko hizkuntzako prestakuntzan dituzten beharrianak uztartzeko. Hizkuntza-prestakuntza aberatsa, plurala, malgua eta eraginkorra izatea ezinbesteko premisa da desberdintasun sozial eta soziolinguistikoak, indibidualak eta kolektiboak zuzentzeko, eta eskolak hori hartu behar du lehentasunezko helburutzat.

Hizkuntzen gizarte-erabilera berrezartzeak eta gizarte- eta lurralde-desorekak zuzentzeak balio behar dute Valentziako gizartearen osotasunean egituratzeko, hizkuntza-aldaera desberdinetan sakontzeko, eta sustatzeko identitate pluralarekiko errespetua, lurraldeen arteko elkarlana, valentziera valentziar guztien berezko hizkuntza gisa aitortzea eta nazioarteko komunikazio-hizkuntzak ikasteko dagoen beharria.

Arduraz eta ekitatez jokatzeari hezkuntza eleaniztunaren azken helburua da, komunikazioaren eskakizunei erantzuteko; hori ez ezik, borondatea izan behar da valentzieraren etorkizuneko iraupena bermatzeko. Ikasleak hezkuntza-erakuntzako prozesu osoaren erdigune bihurtzen dira, eta prozesu horretan dena oinarritzen da haien inguruan, etorkizuneko gizartearen prestatzeko eta oinarritzeko gaitasunak bermatzeko, besteak beste, hizkuntza-gaitasunak. Hezkuntza-erkidego osoaren —ikasleen, familien eta irakasleen— ahaleginak eta konpromisoak eta gizarte-eragileen —alderdi politikoek— inplikazioa izaten baditugu soilik egingo da aurrerapauso handia bi hizkuntza ofizialen berdintasunezko ezagutza lortzeko.

IV

Azaldutako ingurumarian eta helburuekin, lege honetan hezkuntza-eredu bat ezartzen da, zeina eratzen baita esku hartzeko zenbait tresna eta eremuekin bat eginda. Alde batetik, Europako, Estatuko eta Autonomia Erkidegoko arau-esparrua osatzeko, lege honek ezartzen dituen erreferentziako oinarritzeko helburuak eta mailak erabiltzen dira, betiere hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programaren edukiaren eta antolaketaren bidez.

Beste alde batetik, hizkuntza-proiektuak zehazten du zein den irakaskuntzako zentro bakoitzean hizkuntzen irakaskuntzaren eta haien komunikazio-erabileraren antolaketan, valentzieraren normalizazioa eta eleaniztasunaren sustapena, betiere zentroko berezko ezaugarriak eta zentroa kokatzen den ingurumaria kontuan hartuta.

Azkenik, sistemaren funtsezko elementua da irakasleek ikasgelan didaktikoki esku hartzea; esku hartze horrek ikaskuntza-ingurune aberatsak ahalbidetu behar ditu, eta hizkuntza koofizialak eta atzerrikoak egokiago erabili behar dira irakaskuntza-ikaskuntza prozesuetan, jarduketan metodologiko egokien bidez.

V

Honela dago egituratuta araua: hiru titulu, hogeita hamar artikulua, bost xedapen gehigarri, hiru xedapen iragankor, xedapen indargabetzaile bi eta azken xedapen bi.

Atariko tituluak kapitulu bakarra du, hiru artikulutan egituratzen dena. Lehenengoak eta bigarrenak legearen xedea eta aplikazio-eremua ezartzen dituzte, hurrenez hurren, eta hirugarrenean zehazten da zein diren Valentziako hezkuntza-sistemako curriculum-hizkuntzak eta horietaz bestelako berezko hizkuntzen tratamendua, betiere gutxiengoan errespetua kontuan hartuta.

Lehenengo tituluak bost kapitulu ditu, Valentziako hizkuntza-ereduaren antolaketa arautzen du eta haren egitura definitzen du. Lehenengo kapituluak bederatzia artikulatu ditu, hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa deskribatzen du, haren helburuak eta erreferentziako oinarritzko mailak zehazten ditu, eta zentro guztietan bermatu behar diren hizkuntza bakoitzaren gutxieneko ehunekoak eta Valentziako hezkuntza-sisteman hizkuntzen irakaskuntzaren antolaketa arautzen ditu. Bigarrenak, zortzi artikulurekin, zentroaren hizkuntza-proiektua, helburuak, egitura, egiteko prozedura, onespena eta ebaluazioa deskribatzen ditu. Hirugarren kapituluak, bi artikulutan, arautzen da ikasgelako esku-hartze didaktikoa eta metodologikoa. Laugarren kapituluak, bi artikulurekin ere, zentroak familiekin eta ingurunearekin dituen harremanak. Bosgarren kapituluak, hiru artikulurekin, aztertzen da zelan egiaztatu behar duten irakasleek hizkuntzak badakizkitela, bai eta zein diren hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa aplikatzeko gaikuntza eta prestakuntza ere.

Bigarren tituluak bi kapitulu ditu, eta Valentziako hizkuntza-ereduaren ebaluazio orokorra eta gainbegiratzea jorratzen ditu.

Xedapen gehigarrietan arautzen da zelan aplikatuko zaien legea hezkuntza-sistemako beste irakaskuntza batzuei, eta Haur Hezkuntzako eta Lehen Hezkuntzako zentroetako Haur Hezkuntzako lehen zikloari. Baita ezartzen da lankidetzan aritu behar dela beste organismo eta erakunde batzuekin eta Valentziako lurraldean presentzia duten komunikabideekin Valentziako Erkidegoan hezkuntza eleaniztuna dinamizatzeke, betiere lege honetan araututako hizkuntzen ezagutza indartzeko jarduerak inplementatze aldera. Azkenik, ezartzen da legea aplikatuko zaiela valentzierazko irakaskuntza-programa eleaniztuna baimenduta duten zentroei.

Xedapen iragankorrek ezartzen dute zein den ezarpen-egutegia eta zein den hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa ezarri arte aplikatu beharreko araudia, zein den egokitzapen-aldia ingelesaren hizkuntza-gaitasuna egiaztatzeke, eta zein den lege hau indarrean jarri arte ezarritako programa eleaniztunen indarraldia.

ATARIKO TITULUA

KAPITULU BAKARRA

Xedapen orokorrak

1 artikulua.— Xedea

Lege honen xedea da curriculum-hizkuntzen irakaskuntza eta komunikazio-erabilera arautzea, Valentziako ikasleen gaitasun eleaniztunak eta kulturartekoak menderatzen direla ziurtatzea, eta hezkuntza-ibilbidean irakaskuntzako zentroetan dauden curriculumetik kanpoko hizkuntzen presentzia sustatzea.

2. artikulua.— Aplikazio-eremua

1. Lege honen xedapenak aplikatzekoak dira Valentziako Erkidegoko irakaskuntza-zentro publiko eta pribatu guztietan, baldin eta behar bezala baimenduta badaude Haur Hezkuntzako, Lehen Hezkuntzako, Hezkuntza Bereziko, Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako eta Batxilergoko, Lanbide Heziketako heziketa-zikloetako eta helduen prestakuntzako irakaskuntzak emateko.

2. Itundu gabeko zentro pribatuek heldu ahal izango diote lege honetan xedatutakoari.

3. artikulua.— Hizkuntzak hezkuntza-sisteman

1. Valentziako eskola-sistema hezkuntza-sistema eleaniztuna eta kulturartekoa da, zeinaren curriculum-hizkuntzak baitira valentziera, gaztelania, ingelesa eta atzerriko beste hizkuntza batzuk.

2. Irakaskuntzako zentroek valentzieraren erabilera normala sustatu behar dute, Generalitateko Administrazioan hizkuntza ofizialen erabilera instituzional eta administratiboak arautzen dituen indarreko araudiarekin bat etorritz eta zentroaren hizkuntza-normalizazioko planaren preskripzioekin bat etorritz.

3. Aztertu eta sustatu ahal izango dira, eta hala ezarriko da zentroaren hizkuntza-proiektuan: erromania, Ijito Herriaren berezko hizkuntza; zeinu-hizkuntza, Valentziako Erkidegoko gorrek erabilia, eta braillea, zeina baita ikusmen-desgaitasuna edo itsutasuna duten pertsonen erabiltzen duten irakurketa- eta idazketa-sistema.

4. Irakaskuntzako zentroek kontuan hartu beharko dituzte hizkuntza-gutxiengoen hizkuntzak, eta kulturen arteko trukerako espazioak sortu beharko dituzte. Era berean, hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleei eskubidea bermatu beharko diete hezkuntza eleaniztun eta kulturartekorako.

I. TITULUA

Valentziako hizkuntza-eredua

I. KAPITULUA

Hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa

4. artikulua.— Hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa

Lege honetan garatutako hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programak honako helburu hauek ditu:

1. Valentziako hezkuntza-sistemako ikasleei bermatzea kompetentzia eleaniztuna lortuko dutela, eta kompetentzia horrek honako hauek ekarriko dituela:

a) Bi hizkuntza ofizialak ahoz eta idatziz menderatzea, atzerriko hizkuntza bat edo gehiago funtzionalki menderatzea eta curriculumekoak ez diren baina ikasleen zati batek berezkoak dituen hizkuntza eta kulturekin harreman aberasgarria izatea.

b) Hizkuntzekiko interesa eta jakin-mina, horiek zelakoak diren eta zelan funtzionatzen duten jakitea, eta zein diren ezagutza horiek eraikitzekeko prozedurak, ikasgelan dauden hizkuntzak behatuz, manipulaturik eta konparaturik, eta horiek erabiltzeko moduari buruzko ikuspegi kritikotik.

2. Valentziako hezkuntza-sistemako ikasleen aukera-berdintasuna bermatzea eta hezkuntza-sisteman eta Valentziako gizartean integratzea:

a) Ikasle guztiek hizkuntzen ezagutzari eta erabilerari dagozkionez ahalik eta ahalmenik handiena lortzeko duten eskubidea bermatuz, alde batera utzita zein den familien jatorri soziokulturala, zein diren komunikazio-kompetentziak, zein diren zentrorra heltzen diren kultura-esperientziak eta ikasteko gaitasunak eta estiloak.

b) Ikasleei prestakuntza emanaz gizarte eleaniztun eta kultura-aniztun batean bizitzeko eta integratzeko zuzenbide osoko herritar gisa.

3. Valentzieraren erabilera sozial eta instituzionalaren normalizazioa bermatzea hezkuntza-sistemaren barruan.

5. artikulua.— Erreferentziako oinarrizko mailak hizkuntzetarako

4. artikuluan ageri diren helburuak lortzeko, hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programak ziurtatuko du ikasleek, hezkuntza-etapa guztiak amaitzean, Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuko ahozko eta idatzizko kompetentziak lortu dituztela; hona hemen kompetentzia horiek:

a) Derrigorrezko irakaskuntzak amaitzean, gutxienez valentzieraren eta gaztelaniaren maila, B1 mailaren baliokidea, eta atzerriko lehenengo hizkuntzaren A1 mailaren baliokidea.

b) Derrigorrezkoak ez diren irakaskuntza ez-unibertsitarioak amaitzean, gutxienez valentzieraren eta gaztelaniaren maila, B2 mailaren baliokidea, eta atzerriko lehenengo hizkuntzaren A2 mailaren baliokidea.

6. artikulua.— Hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa

1. Valentziako hezkuntza-sistemako funts publikoekin sostengatutako hezkuntza-zentro guztiek aplikatuko dute hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa.

2. Hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa zentroaren ingurumari sozioedukatioaren eta demolinguistikoen beharrezan araberago egingo da, betiere lege honetan finkatutako kompetentzia eleaniztunak eta kulturartekoak lortzen direla bermatzeko.

3. Irakaskuntzako zentro guztiek diseinatuko dute hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa, honako hauek kontuan hartuta:

a) Hizkuntza ofizial bakoitzeko curriculum-dukietarako gutxieneko denborak, derrigorrezko eskolaldi osoan, benetako irakastorduen % 25ekoa izan behar du. Hizkuntza ofizialetako bakoitzean haien ikaskuntzari dagokion gaia edo ikasgaia eman behar da, eta aldi berean, gutxienez, enborreko edo antzeko izaerako beste arlo edo ikasgai ez-linguistikoko kurrikular bat.

b) Atzerriko hizkuntzako curriculum-dukietan emandako denbora, derrigorrezko eskolaldi osoan, irakastorduen % 15 eta % 25 bitartekoa izan daiteke.

c) Ehuneko horiek kalkulatzeko, honako hauek hartuko dira kontuan: hizkuntza-arlo bakoitzeko curriculumera bideratutako orduak; ahozko komunikazio-kompetentziara bideratutako orduak, eta zein diren arloak edo ikasgaiak zeinetan hizkuntza bakoitza ikaskuntza-hizkuntza gisa erabiltzen den.

4. Proiektuen arabeko lan-metodologia edo planteamendu globalizatuak dituen beste edozein metodologia erabiltzen duten irakaskuntza-zentroek edo taldeek beren hizkuntza-proiektuko hizkuntzen proportzioak errespetatu behar dituzte.

7. artikulua.— Hizkuntzen irakaskuntzak antolatzea hezkuntza-maila bakoitzean

Zentroek hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa aplikatu beharko dute, ezaugarri hauekin:

1. Haur Hezkuntzako bigarren zikloan:

a) Ingelesa ikuspegi jakin batetik sartuko da, alegia, hizkuntzetara irekita egoteko ikuspegitik, edo goiz sartzeko modalitatearen bidez, curriculum-ordutegiaren % 10 duelarik.

b) Valentzierazko eta gaztelaniazko curriculum-edukietan emandako denbora 6. artikuluan xedatutakora egokituko da.

2. Lehen Hezkuntzan:

a) Valentziera, gaztelania eta ingelesa hizkuntza-arlo gisa tratatuko dira Lehen Hezkuntzako lehen mailatik aurrera.

b) Valentzieraz, gaztelaniaz eta atzerriko hizkuntzaz ematen diren curriculum-edukietan emandako denbora 6. artikuluan xedatutakora egokituko da.

3. Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzan eta Batxilergoan:

a) Valentziera, gaztelania eta ingelesa hizkuntza-arlo gisa tratatzen jarraituko du.

b) Nahitaez eskaini beharreko atzerriko bigarren hizkuntza gisa, ahal dela, hizkuntza erromaniko bat sartuko da.

c) Valentzieraz, gaztelaniaz eta atzerriko hizkuntzaz ematen diren curriculum-edukietan emandako denbora 6. artikuluan xedatutakora egokituko da.

b) Atzerriko hizkuntzako curriculum-edukietan emandako denbora, Batxilergoan, curriculum-orduen % 10 eta % 25 bitartekoa izan daiteke.

4. Hezkuntza berezian:

a) Hezkuntza bereziko zentro espezifikoetan, ikasleak hobekien ezagutzen duten hizkuntza ofizialean artatuko dira, eta beste hizkuntza ofizialarekin eta atzerriko hizkuntzekin harremanetan jartzen lagunduko zaie, haien beharrezan eta aukeren arabera.

b) Curriculum-egokitzapenak dituzten eta zentro arruntetan eskolatzen diren ikasleek zentroaren hizkuntza-proiektuari jarraituko diote ikasleoi egindako diagnostikoak zehazten dituen egokitzapenekin.

5. Helduen prestakuntzan.

Hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa honela artikulatu behar da:

a) Valentziera eta gaztelania modulu gisa tratatu behar dira bi zikloetako maila guztietan.

b) II. zikloan ingelesa modulu gisa sartu behar da bi mailetan.

c) II. zikloko bi mailetan ingelesa edo eskola-kontseiluak zehaztutako atzerriko beste hizkuntza bat sar daiteke komunikazio-hizkuntza gisa, zentroak aukeratu beharreko modulu batean. Ingelesak lehentasuna izango du.

d) Valentzieraz, gaztelaniaz eta atzerriko hizkuntzaz ematen diren curriculum-edukietan emandako denbora 6. artikuluan xedatutakora egokituko da.

6. Lanbide Heziketako heziketa-zikloetan.

Valentzierazko eta gaztelaniazko curriculum-edukietarako ematen diren denborak 6. artikuluan xedatutakora egokituko dira, eta atzerriko hizkuntzako curriculum-edukietarako ematen diren denborak % 10 eta % 25 artekoak izan daitezke.

8. artikulua.— Programa esperimentalak

Hezkuntza-arloko sail eskudunak programa eleaniztun esperimental berritzaileak baimendu ahal izango ditu, baldin eta lege honetan ezarritako helburuak betetzen edo gainditzen badituzte.

9. artikulua.— Berandu sartutako ikasleak

Beharrezkoa bada, egokitzapena egingo zaie Espainiako edo atzerriko beste hezkuntza-sistema batzuetatik datozen eta Lehen Hezkuntzako bigarren mailatik aurrera Valentziako hezkuntza-sisteman sartzen diren ikasleei curriculumera sartzeko, betiere lege honetan ezarritako helburuekin bat etorritz.

Hezkuntza-eskumenak dituen sailak sustatuko du programa espezifikoko aplikatzea, berandu sartutako ikasleei harrera egiteko.

10. artikulua.— Helduen prestakuntza

Helduen prestakuntza-zentroetan matrikulatzen diren eta Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzko 4/83 Legea aplikatu aurretik eskolatuta egoteagatik edo Valentziako hezkuntza-sisteman berandu sartzeagatik valentzierazko irakaskuntzarik jaso ez duten ikasleei curriculumera sartzeko egokitzapena egin beharko zaie, lege honetan ezarritako helburuekin bat etorritz.

11. artikulua.— Valentziera sustatzea eta atzerriko hizkuntzetarako kompetentzia hobetzea

a) Lege honen 6. artikuluan xedatutakoaren arabera, eta Konstituzioaren 3.2 artikulua, Valentziako Erkidegoko Autonomia Estatutuaren 6. artikulua, Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren 38. xedapen gehigarriaren 2. puntua eta Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzko azaroaren 23ko 4/1983 Legea betez, hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak sustapena egingo du, funts publikoekin sostengatutako hezkuntza-zentroek curriculum-denboraren % 50 valentzieraz eman dezaten.

b) Lege honen 6. artikuluan xedatutakoaren arabera, eta ikasleek atzerriko hizkuntzetan duten hizkuntza-gaitasuna hobetzeko, hezkuntza-arloan eskumena duen sailak sustapena egingo du funts publikoekin sostengatutako hezkuntza-zentroek curriculum-denboraren % 25 ingelesez eman dezaten.

12. artikulua.— Hezkuntza-erkidegoari laguntza ematea

1. Hezkuntza-arloan eskumenak dituen sailak familiei informazioa eman behar die, irakasleak prestatu behar ditu eta zentroak baliabide gehigarriekin zuzkitu behar ditu, betiere ikasle guztiek lor ditzaten lege honetan ezarritako oinarritzko helburuak eta erreferentzia-mailak.

2. Artikulu honen 1. puntuan adierazitako jarduketak honako hauek izango dira, besteak beste:

a) Irakasle gehiago zuzkitzea, hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa benetan ezartzen dela bermatzeko.

b) Jarduera osagarriak eta eskolaz kanpokoak egin daitezten sustatzea, valentzierazko eta ingelesezko ahozko komunikazio-kompetentzia sustatzeko.

c) Irakasleak prestatzeko plan espezifikoak abian jartzea.

d) Curriculum-materialak egitea eta zentroen jardunbide egokiak zabaltzea hezkuntza-etapa guztietan.

3. Artikulu honetan adierazitako neurriak hezkuntza-zentro guztietan aplikatu ahal izango dira. Zentroek lehentasuna izango dute baldin eta:

a) Gehienez valentziera-hiztun ez diren ikasleak eskolatzen badituzte.

b) Bazterketa-arriskua duten ikasleak eskolatzen badituzte.

c) Ikasle heldu berri asko eskolatzen badute.

d) Valentzieraren normalizazioa eta atzerriko hizkuntzetako kompetentzia hobetzea sustatzen badute, lege honen 11. artikuluan zehaztutako curriculum-denboren bidez.

II. KAPITULUA

Zentroaren hizkuntza-proiektua

13. artikulua.— Definizioa

1. Zentroaren hizkuntza-proiektua tresna bat da, zeinaren bitartez hezkuntza-zentro bakoitzak antolatzen eta zehazten baitu hezkuntza eleaniztasun eta kulturartekoaren programaren aplikazioa, betiere hezkuntza-zentroaren eta ikasleen ezaugarrien arabera.

2. Funts publikoekin sostengatutako Valentziako Erkidegoko unibertsitateaz kanpoko zentro guztiek zentroaren hizkuntza-proiektua egin behar dute, lege honen xedapenekin bat etorritik.

3. Zentroaren hizkuntza-proiektuaren zati izango da zentroaren hizkuntza-proiektua, zeina egingo baita zentroaren eta haren inguruko ingurumari sozioedukatioaren eta demolinguistikoaren eskakizunak, igurikimenak, aukerak eta mugak kontuan hartuta.

4. Ikasleak haien artetik ez bereizteko, zentroaren hizkuntza-proiektuak curriculum-denboraren banaketa bera aplikatuko du komunikazio-hizkuntza bakoitzean maila bereko ikasle guztientzat.

14. artikulua.— Helburuak

Hauek dira zentroaren hizkuntza-proiektuaren helburuak:

a) Lege honen 4. eta 5. artikuluetan agertzen diren erreferentziako oinarritzko helburuak eta mailak lortzen direla bermatzea, baita zentroak ingurumariaren eta bere proposamen pedagogikoaren arabera zehazten dituen helburuak ere.

b) Zentroen, familien eta Hezkuntza Administrazioaren gardentasunerako, eraginkortasunerako eta baterako lanerako tresna bihurtzea.

15. artikulua.— Zentroaren hizkuntza-proiektuaren egitura

Zentroaren hizkuntza-proiektuak zehaztu eta egokituko du hezkuntza-zentroan hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa, honako elementu hauen bidez:

1. Hizkuntzen irakaskuntzarako eta komunikazio-erabilerarako plana, zeinak antolatuko baititu irakaskuntzaren antolaketa eta tratamendu didaktikoa eta hizkuntzen irakaskuntza-erabilera, honako hauek definituz:

a) Hizkuntza horietako bakoitzean komunikazio-erabileraren proportzioa, curriculum-denboraren % 100 osatu arte.

b) Curriculum-hizkuntzen irakaskuntzan eta komunikazio-erabileran lehentasuna izan behar duten ikuspegi metodologikoak.

c) Curriculum-hizkuntza bakoitzean hasierako alfabetatzearen tratamendu sistematikoa sartzeko unea, sekuentzia eta ikuspegia.

d) Hizkuntzen irakaskuntzari eta komunikazio-erabilerari laguntzeko neurriak, bai zentroaren barruan, bai tokiko ingurunean eta ingurune globalean.

e) Pertsona heldu berrien eta ikasle kalteberen tratamendua (ingurune soziokultural behartsuetako ikasleak, eta hizkuntzak eskuratzeko eta ikasteko zailtasunak dituzten ikasleak).

f) Curriculumaz kanpoko hizkuntzek eta kulturek zentroaren hezkuntza-jardueran duten presentzia.

g) Antolaketa-neurriak, irakaskuntzan eta hizkuntzen komunikazio-erabileran honako hauek bermatzeko: koherentzia hezkuntza-maila guztietan, eta etapen arteko jarraitutasuna, edukiei eta metodologiari dagokienez; ikasleak modu optimoan antolatzea eta taldekatzea, eta ikaskuntza-ingurune optimoak sortzea, zentroak dituen edo lor ditzakeen baliabide guztiak estrategikoki erabiliz; espazioak eta ingurumariak, zeinak zentroak baititu eta erabil baititzake eremu ez-formal batean hizkuntzekiko esposizio-denbora hobetzeko.

2. Zentroaren hizkuntza-normalizaziorako plana, zeinak zehaztuko baitu zein diren valentzieraren erabilera sustatzeko aurreikusitako neurriak; esku hartzeko eremu hauek barne hartuko ditu plan horrek:

a) Administrazio-eremua.

b) Kudeaketa eta plangintza pedagogikoaren eremua.

c) Gizarte-eremua eta ingurunearekiko harreman-eremua.

3. Proposamena, honako hauek ebaluatzeko: proiektuaren helburu zehatzen lorpena; emaitzak eta eragina eduki ahal izan duten proiektuko elementuak elkarrekin erlazionatzea, eta ondorioak aprobetxatzea aldaketak eta hobekuntzak sartze aldera.

4. Ebaluazio-proposamena, zeinak ezarriko baitu zein diren zentroak hartuko dituen neurriak zentroaren hizkuntza-proiektuaren helburuen lorpena ebaluatzeko, aldaketa eta hobekuntza egokiak zehazte aldera.

16. artikulua.— Proiektua egiteko eta onesteko prozedura

1. Hezkuntza-zentroaren hizkuntza-proiektua hezkuntza-zentroak egingo du, lau ikasturterako. Lege honen 18. artikuluan ezarritakoarekin bat etorriz, eta lau ikasturteko aldia igarota, hezkuntza-zentroak zentroaren hizkuntza-proiektua ebaluatu beharko du, eta, aldaketak egin behar badira, horiek sustatu.

2. Zentroaren hizkuntza-proiektua irizpide pedagogikoetan oinarritutako partaidetza-prozesu baten emaitza izango da.

3. Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren 132. artikuluan ezarritakoaren esparruan, hezkuntza-zentroko zuzendaritzak zentroaren hizkuntza-proiektuaren proposamena zehaztu eta hezkuntza-arloan eskumena duen sailari aurkeztuko dio, honek proposamena baimendu dezan edo, bestela, aldatu.

4. Aldez aurretik, eskola-kontseiluak, edo gizarte-kontseiluak, Lanbide Heziketako zentro integratuen kasuan, zentroaren hizkuntza-proiektuaren proposamena adostuko du kideen bi hereneko gehiengo kualifikatuz.

5. Eskola-kontseiluak edo, hala badagokio, gizarte-kontseiluak ez badu kideen bi herenen gehiengo kualifikatuaren proposamena adosten, Hezkuntza Administrazioak zentroaren hizkuntza-proiektua zehaztuko du, zeina aplikatu ahal baita ebaluazioen eta zentroaren ingurumari sozioedukatibo eta demolinguistikoaren arabera.

6. Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako zentroen hizkuntza-proiektua Haur eta Lehen Hezkuntzako zentroen hizkuntza-proiektuen arabera egokituko da. Hezkuntza-arloan eskumena duen sailak zainduko du ibilbideak koherenteak eta mailakatuak izan daitezen hezkuntza-etapa guztietan zehar.

7. Zentro itundu pribatuetan, zentroaren titulartasunari dagokio zentroaren hizkuntza-proiektua egitea, baimena eskatzea eta koordinatzea, betiere eskola-kontseiluari entzun ondoren.

17. artikulua.— Eragina urteko programazio orokorrean eta hobekuntzarako jardun-planetan

1. Zentroaren urteko programazio orokorrean, ikasturte bakoitzerako zentroaren hizkuntza-proiektuan aurreikusitako berrikuntza didaktikoak eta antolaketa-neurriak jaso beharko dira.

2. Zentroaren hizkuntza-proiektuaren aplikazioa ebaluatetik eratorritako hobekuntzak eta berrikuntzak hobekuntzarako jardun-planetan jaso beharko dira, eta urteko programazio orokorrean sartu.

18. artikulua.— Emaitzen ebaluazioa

Lau ikasturtean behin, gutxienez, hezkuntza-zentroek zentroaren hizkuntza-proiektuaren emaitzak eta aplikazio-prozesua ebaluatuko dituzte, betiere proiektu bakoitzean aurreikusitako ebaluazio-neurrien arabera.

19. artikulua.— Zentroaren hizkuntza-proiektuaren aldaketak

1. Aurreko artikuluan aurreikusitako ebaluazioaren emaitzen arabera, hezkuntza-zentroek zentroaren hizkuntza-proiektuan egin beharreko aldaketak proposatu beharko dituzte, betiere ikasleek hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren helburuak eta lege honetan zehaztutako erreferentziako oinarritzko mailak lortzen dituztela bermatzeko.

2. Era berean, lau urte bete baino lehen, hezkuntza-zentroek eskatu ahal izango dute zentroaren hizkuntza-proiektu baimendua aldatzea, hezkuntza-arloan eskumena duen sailak zehazten duen moduan.

3. Edozelan ere, hezkuntza-arloan eskumena duen sailak baimendu beharko ditu hezkuntza-zentroek proposatutako zentroaren hizkuntza-proiektua eta haren ondorengo aldaketak, betiere hurrengo ikasturteko ikasleak onartzeko prozedura hasi baino lehen.

4. Zentroaren hizkuntza-proiektua aldatzeko prozedura lege honen 16. artikuluan hura egiteko zehazten den berbera izango da.

20. artikulua.— Aholkularitza zentroi

Hezkuntza-arloan eskumena duen sailak zentroi emango dizkie eurek behar dituzten aholkularitza eta laguntza, betiere zentroaren hizkuntza-proiektuak egiteko, aplikatzeko eta haien jarraipena egiteko.

III. KAPITULUA

Esku-hartze didaktikoa ikasgelan

21. artikulua.— Gelako programazioa

1. Valentziako hezkuntza-sistemako irakasleek ikasgelako programazioa zentroaren hizkuntza-proiektuan aurreikusitako helburuetara egokituko dute, eta hizkuntzen eta edukien ikaskuntza integratua hartuko dute erreferentzia metodologiko gisa.

2. Hezkuntza-arloan eskumena duen sailak arau bidez garatuko ditu ikasgelako esku-hartze didaktikoaren alderdi metodologikoak eta ebaluazio-prozesuak.

3. Hezkuntza-arloan eskumena duen sailak sustatuko du zentroek hezkuntza-materialak izan ditzaten, zeinek izango baitituzte hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programaren kudeaketa akademiko eta didaktikorako komeni diren ikuspegi metodologikoak.

22. artikulua.— Jarraitutasuna Haur eta Lehen Hezkuntzan eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzan

Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako zentroak eurek atxikita dituzten Haur eta Lehen Hezkuntzako zentroekin koordinatuko dira, betiere hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa zehazki aplikatzen dela eta programa horrek hizkuntzen ikaskuntzan jarraitutasun metodologikoa duela bermatzeko.

IV. KAPITULUA

Zentroak familiekin eta ingurunearekin dituen harremanak

23. artikulua.— Zentroak familiekin dituen harremanak

Zentroek ekintza espezifikoak diseinatuko dituzte familiei informazioa eta prestakuntza-laguntza emateko hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programari buruz.

24. artikulua.— Zentroak ingurunearekin dituen harremanak

Hezkuntza-zentroek elkarlan-neurriak hartu ahal izango dituzte eurok kokatuta dauden herriko edo inguruko eragile hezitzaileen artean, bereziki udalekin, kultura-instituzioekin, enpresekin, GKEekin eta tokiko elkarte-sarearekin; neurri horiek helburu hau izango dute: inguruneari lotutako hizkuntzen ikaskuntza sustatzen laguntzea eta eleaniztasunaren inguruko gizarte-kohesioa faboratzea.

V. KAPITULUA

Irakasleen egiaztapena, gaikuntza eta prestakuntza

25. artikulua.— Hizkuntzen ezagutza egiaztatzea: irakasleen betekizun espezifikoa irakasle-postuetarako

1. Ulertuko da irakasleek gaitasun nahikoa dutela arlo ez-linguistikoak gaztelaniaz eta valentzieraz irakasteko, hurrenez hurren, baldin eta valentzieraren C1 eta gaztelaniaren C1 ezagutza-maila egiaztatua badute Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuaren arabera.

2. Lege honen bigarren xedapen iragankorrean ezarritakoari kalterik egin gabe, ulertuko da irakasleek gaitasun nahikoa dutela arloak ingelesez irakasteko, baldin eta ingelesaren C1 ezagutza-maila egiaztatua badute Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuaren arabera.

26. artikulua.— Irakasleen konpetentzia didaktikoa

Hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak arautuko du zein konpetentzia didaktiko izan behar duten unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzako mailetako irakasleek arlo, ikasgai edo modulu ez-linguistikoak valentzieraz, ingelesez eta beste hizkuntza batzuetan emateko.

27. artikulua.— Hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa

1. Kontseiluak, hezkuntzaren arloan eskumena duen sailaren bidez, sustatuko du unibertsitateen ikasketa-planek irakasleei eman diezaieten hasierako prestakuntza jarraitu optimoa, betiere lege honetan arautzen den hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programaren helburuak betetzeko.

2. Kontseiluak, hezkuntzaren arloan eskumena duen sailaren bidez, prestakuntza-eskaintza egoki bat bermatuko du irakasleentzat, betiere hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa behar bezala aplikatzeko, eta horretarako kontuan hartuko dira hezkuntza-eredu horren beharrezan linguistiko eta didaktikoak eta irakasleen lan-baldintzak.

II. TITULUA

Valentziako hezkuntzako hizkuntza-ereduaren ebaluazio globala, ikuskapena eta harentzako aholkularitza

I. KAPITULUA

Hezkuntzako hizkuntza-ereduaren ebaluazio globala

28. artikulua.— Valentziako hezkuntzako hizkuntza-ereduaren ebaluazio globalaren helburua

Hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak Valentziako hezkuntzako hizkuntza-ereduaren ebaluazio globala egingo du, gutxienez lau urtean behin, eta ebaluazio horrek honako helburu hauek izango ditu, besteak beste:

1. Proposatutako helburuen betetze-maila egiaztatzea.

2. Ereduak ematen duen hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren kalitatea hobetzea.
3. Hezkuntzako hizkuntza-politika gizartearen beharrianetara egokitzea.
4. Hezkuntza-sistemaren baliabideak optimizatzea, eta haren eraginkortasuna eta gardentasuna areagotzea.
5. Metodologia-, antolaketa- eta funtzionamendu-prozesuetan berrikuntzak sartzea erraztea.
6. Aldaketak sartzea hezkuntzako hizkuntza-eredua hobetzeko.

II. KAPITULUA

Hezkuntzako hizkuntza-ereduaren ikuskapena eta harentzako aholkularitza

29. artikulua.— Hezkuntzako Ikuskatzaitzaren jarduketak

Hezkuntzako Ikuskatzaitzaren urteko jardun-planaren barruan zehaztuko da zein diren Hezkuntzako Ikuskatzaitzak egin beharreko jarduketak, lege hau eta berau garatzen duten arauak betetzen direla bermatzeko.

30. artikulua.— Irakaskuntzako aholkularitza teknikoa hezkuntza eleaniztunaren arloan

Hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak urtero ezarriko ditu hezkuntza eleaniztunaren arloko irakaskuntza-aholkulari teknikoen lan-planak, eta lehenetsia emango dio lege honen 12. artikuluan adierazten diren zentroekin lan egiteari.

Lehenengo xedapen gehigarria.— Hezkuntza-sistemako beste irakaskuntza batzuei aplikatzea

1. Hezkuntza-arloan eskumena duen sailak erregelamendu bidez zehaztuko du zer presentzia duten curriculumeko hizkuntzek irakaskuntzan, eta zer proportziotan erabiliko diren hizkuntza horiek komunikaziorako Haur Hezkuntzako lehen zikloan eta araubide bereziko irakaskuntzetan.
2. Kontseiluak, hezkuntzaren arloan eskumena duen sailaren bidez, sustatuko du Valenciako Erkidegoko unibertsitate publiko eta pribatuek ikasleei aukera eman diezaieten valentzierazko, gaztelaniazko eta ingelesezko, eta atzerriko beste hizkuntza batzuetako hizkuntza-kompetentziak garatzeko, betiere hezkuntza eleaniztuna sustatzeko lehiakortasunerako, mugikortasunerako eta enplegarritasunerako abantaila gisa eta kulturen arteko elkarrizketa indartzeko tresna gisa.

Bigarren xedapen gehigarria.— Haur Hezkuntzako lehen zikloa Haur eta Lehen Hezkuntzako zentroetan

Haur Hezkuntzako lehen zikloko Haur Hezkuntzako bi urteko unitateak baimenduta dituzten zentroek lege honetako 7.1 artikuluan zehaztutakoa aplikatuko dute.

Hirugarren xedapen gehigarria.— Beste organismo eta erakunde batzuekiko lankidetz

Hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak sustatuko du lankidetz-hitzarmenak egin daitezzen Valentziako Erkidegoan hezkuntza eleaniztuna eta kulturartekoa dinamizatzeko ospe handia duten erakundeekin, bai zentroen barruan, bai familien eta bereziki hezkuntza-erkidegoaren artean.

Laugarren xedapen gehigarria.— Komunikabideekiko lankidetz

1. Lege honek arautzen dituen hizkuntzen ezagutza eta erabilera indartzeko jarduerak sustatzeko, Kontseiluak egoki iritzitako lankidetz-hitzarmenak sustatuko ditu Valentziako Komunikabideen Korporazioarekin eta Valentziako lurraldean dauden beste komunikabide batzuekin.

2. Kontseiluak valentzierazko ikus-entzunezko programazioa eta ekoizpena sustatuko ditu, eta jatorrizko bertsio azpitoluduna eta atzerriko hizkuntzako ikus-entzunezko edukiak sustatuko ditu, hezkuntza-etapa bakoitzaren beharrezanetara egokituta.

Bosgarren xedapen gehigarria.— Valentzierazko irakaskuntzako programa eleaniztuna duten zentroe

Lege hau indarrean jartzen den unean valentzieraz irakasteko programa eleaniztun bat baimenduta duten Haur eta Lehen Hezkuntzako zentroek baimenduta duten komunikazio-ehuneko bera edo handiagoa ezarri beharko dute valentzieraz, eta lege honen xedapenak errespetatu beharko dituzte, zeinek osatzen baitute hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa.

Lehenengo xedapen iragankorra.— Ezarpen-egutegia eta aplikatu beharreko araudia hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa erabat ezarri arte

1. Lege hau pixkanaka ezarriko da, egutegi honen arabera:

a) 2018-2019 ikasturtea. Haur Hezkuntza eta Lehen Hezkuntzako lehen zikloa.

b) 2019-2020 ikasturtea. Lehen Hezkuntzako bigarren eta hirugarren zikloak eta hezkuntza bereziko zentroak.

c) 2021-2022 ikasturtea. Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza, Batxilergoa, Lanbide Heziketa eta helduen prestakuntza.

2. Aurreko paragrafoan zehaztutako aplikazio-egutegiaren arabera hezkuntza-maila bakoitzean hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa ezarri arte, lege hau indarrean jarri arte indarrean zeuden xedapen arauemaileek araututako programa elebidun eta eleaniztunak aplikatuko dira.

Bigarren xedapen iragankorra.— Ingelese

Aldi baterako eta 2026-2027 ikasturtea hasi arte, ulertuko da irakasleek gaitasun nahikoa dutela arloak ingelesez irakasteko, baldin eta ingelesaren C1 ezagutza-maila egiaztatua badute Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuaren arabera.

Hirugarren xedapen iragankorra.— Haur eta Lehen Hezkuntzako hizkuntza-proiektua 2018-2019 ikasturterako

Hezkuntza-zentroek zentroaren hizkuntza-proiektua egin behar dute Haur Hezkuntzako eta Lehen Hezkuntzako etapetarako, lege honetan adierazitakoaren arabera, Hezkuntza, Ikerketa, Kultura eta Kirol Sailak zentroen eskura jartzen duen plataforma telematikoaren bidez. Zentroetako zuzendaritzak zentroaren hizkuntza-proiektuaren proposamen hau aurkeztu behar du 2018ko martxoaren 16ra arte, sailak hura baimendu dezan.

Lehenengo xedapen indargabetzaile bakarra.— Arau-indargabetzea

Maila bereko edo beheragoko arauak indargabeturik geratuko dira lege honetan ezarritakoaren aurka dauden puntuetan.

Bigarren xedapen indargabetzailea

Lege honen xedapen iragankorretan aurreikusitakoari kalterik egin gabe, Kontseiluaren irailaren 1eko 3/2017 Lege-dekretua indargabetuta geratzen da.

Azken xedapenetako lehenengoa.— Erregelamendu-garapena

Baimena ematen zaio hezkuntzaren arloan eskumena duen saileko titularrari lege hau aplikatzeko eta garatzeko behar diren xedapenak eman ditzan.

Azken xedapenetako bigarrena.— Indarrean jartzea

Lege hau Valentziako Generalitateko Aldizkari Ofizialean argitaratu eta hurrengo egunean jarriko da indarrean.

8.4.15.17. 12/2018 Legea, maiatzaren 24koa, Herritarren intereserako publizitate instituzionalari eta azpiegitura publikoen kontzepzio kolektiboari buruzkoa¹³⁶⁰

I. TITULUA

Publizitate instituzionalaren arauak eta printzipio gidariak

6. artikulua.— Hedabideak zehaztea

2. Aurreko apartatuan adierazitako printzipioak betetzeko, hedabideak zehazte aldera, lehentasunezko irizpidetzat hartuko dira ikus-entzuleak lehenengoz, eta lurralde- eta gizarte-ezarpena bigarrenez. Gainera, hauek balioetsi ahal izango dira: publizitatearen hartzaileen ezaugarriak, hizkuntza-eremuko hizkuntza nagusia eta lege honetan aurreikusitako xedeak ahalik eta ondoen lortzen lagunduko duten antzeko beste irizpide batzuk.

8. artikulua.— Hizkuntza

1. Publizitate instituzionalaren testuek valentziera erabiliko dute nagusiki, valentzieraren erabilera eta irakaskuntzari buruzko araudiko printzipioen arabera eta Valentziako Erkidegoko Autonomia Estatutuaren arabera, salbu eta eremu nagusiki gaztelaniadunetan, zeinetan gaztelaniaz egingo baita nagusiki.

2. Publizitate instituzionala beste hizkuntza ez-ofizial batzuetan egin ahal izango da, xedeak hala eskatzen duenean.

¹³⁶⁰ BOEren 157. zenbakian, 2018ko ekainaren 29ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-8947>

8.4.15.18. 15/2018 Legea, ekainaren 7koa, Valentziako Erkidegoko Turismo, Aisialdi eta Abegikortasunari buruzkoa¹³⁶¹

HITZAURREA

I

[...]

Gainera, kodeak gizadiaren balio etiko erkideak ulertzea eta sustatzea aldarrikatzen du, sinesmen erlijioso, filosofiko eta moralen aniztasunarekiko eta kontzientzia-askatasunarekiko tolerantziako eta errespetuzko espirituan, horiek baitira, aldi berean, turismo arduratsuaren oinarria eta ondorioa, eta horrek esan nahi du agente profesionalek prestakuntza espezifikoa izan behar dutela turista gisa bisitatzen gaituzten pertsonen bizimoduari, gustuei eta igurikimenei buruz, eta turista gisa duten kultura garapenari eta garapen espiritualari egiten dieten ekarpenari buruz, betiere tratamendu abegitsua bermatzeko. Ildo horretan, kodearen helburua lekualdatzeak sustatzea da, baldin eta lekualdatzeok eragiten badituzte historia-, ondare-, ingurumen-, erlijio-, osasun-, hezkuntza- eta kultura-trukeak edo hizkuntza-trukeak. Printzipio horiek oinarrizkoak dira legeria moderno baterantz jotzeko, eta lege honetan daude jasota.

[...]

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

II. KAPITULUA

Definizioak

3. artikulua.— Oinarrizko definizioak

Lege honen eta bera garatzen duten xedapenen ondorioetarako, honela ulertu behar dira kontzeptu hauek:

h) Abegikortasuna: arreta eta tratu neurritsua ematea turismo-zerbitzuen erabiltzaileei, betiere haien hizkuntza, ohiturak, tradizioak, sinesmenak eta kontzientzia-askatasuna errespetatuz, haien igurikimenak ahalik eta gehien asetzeko, gizarte ireki, tolerante eta mediterraneotzat identifikatzen gaituzten balioen arabera.

¹³⁶¹ BOEren 157. zenbakian, 2018ko ekainaren 29ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2018-8950>

II. TITULUA

Turismo-jardueraren lurralde-plangintza

I. KAPITULUA

Printzipio orokorrak

14. artikulua.— Turisten eta auzokoen arteko abegikortasuna eta oreka oinarrizko printzipio gisa

1. Abegikortasuna hau da: turismo-zerbitzuen erabiltzaileei eta bisitariei haien hizkuntza, ohiturak, tradizioak eta kontzientzia eta sinesmen-askatasuna errespetatuz ematen zaien arreta eta tratua; administrazio publikoek arreta espezifikoa eskainiko dute turismoaren eremuan, bai turismoa sustatzeko jarduketetan, bai nabarmentzeko moduko ekintzak eta portaerak aitortzeko eta sustatzeko pizgarrien eta bereizgarrien bidez.

II. KAPITULUA

Eskubideak eta betebeharrak

2. ATALA

Turismo-enpresak

19. artikulua.— Betebeharrak

2. Turismo-udaletan, turismo-informazioko udal-bulegoetan eta legearen 64.1 artikuluan aipatzen diren turismo-ostatueta, liburuxkek egon beharko dute zenbait hizkuntzatan erabiltzaileei eta bisitariei emateko; liburuxka horietan, legearen 16. eta 17. artikuluetan jasotako eskubideak eta eginbeharrak jaso beharko dira, eta, hala badagokio, enklabe bereziei eta horiek dauden lekuetako ohiturei buruzko oharrekin osatu beharko dira, bai eta gurtza-lekuetarako behar den errespetuarekin, eta horiek guztiak zaintzeko behar diren debekuekin eta murrizketekin ere.

III. KAPITULUA

Valentziako Erkidegoko turismo-helmuga, haren produktuak eta markak

33. artikulua.— Lurraldeko turismo-produktuak eta turismo-markak

7. Valentziako Erkidegoko turismo-marka baten titularra den administrazio publikoak informazio-kanalak sortu, mantendu eta sustatu beharko ditu erraz eskuratzeko moduan, zeinek izango baitute markari lotutako informazio guztia, eta marka sustatzeko egokitzat jotzen dituen publizitate instituzionaleko jarduketa guztiak garatu beharko ditu. Hori guztia, gutxienez, valentzieraz, gaztelaniaz eta ingelesez; gainera, kanpo-merkatuetako berezko hizkuntzetan, bereziki frantsesez, italieraz, alemanez, nederlanderaz, errusieraz eta txineraz.

III. TITULUA

Turismo-lehia bultzatzea

III. KAPITULUA

Turismo-kudeaketarako tresnak

46. artikulua.— Turismo-sektoreko profesionalizazioa

3. Turismoaren arloan eskumena duen Kontseiluko sailak, haren mendeko erakunde eta zentroen bitartez, prestakuntza-planak garatuko ditu, eta horren helburua izango da sektorea profesionalizatzen eta merkatuak eskatzen dituen espezialitateetan profesionalak kualifikatzen eta espezializatzen laguntzeko; espezialitate horien barruan, zerbitzuen modernizazioarekin, hizkuntzen ezagutzarekin, teknologia berrien ezagutzarekin eta turismoaren arloan garrantzi berezia duten zerbitzu osagarriekin lotutakoak.

4. Kontseiluak sustatuko du turismo-prestakuntza arautuko programak egokitu daitezen sektoreko enpresen beharrietara, eta ahaleginduko da enplegurako prestakuntza praktikoa, espezializatua eta Valentziako Erkidegoko turismo-ereduaren berezitasunetara egokitua izan dadin.

Era berean, Kontseiluak mekanismoak ezarriko ditu Valentziako turismo-sektoreko profesionali euren behar duten prestakuntza errazteko; horrela, profesionalok ikasiko dute Valentziako herriaren kultura eta abegikortasuna, erkidego hartzaile gisa, eta gure erkidegoa bisitatzen duten turisten kultura, bizimoduak, gustuak eta tradizioak ezagutzen eta errespetatzen. Era berean, turisten eta biztanleen arteko elkarbizitzaren etikaren esparruan, prestakuntza eskainiko da turistari Valentziako gizartearekiko errespetuzko portaerak behar bezala transmititzeko.

Helburu horrekin, valentziera ezagutzeko beharrezko prestakuntza emango zaie turismo-sektoreko profesionali.

III. TITULUA

Turismo-diziplina

III. KAPITULUA

Arau-hausteak eta zehapenak

93. artikulua.— Arau-hauste oso astunak

Administrazioko arau-hauste oso astunak dira:

¹³⁶²4. Edozein ekintza, zeinak nahita diskriminazioa baitakar arrazoi hauek direla eta: jaiotza, arraza- edo etnia-jatorria, generoa, sexu-orientazioa, erlijioa edo sinesmenak, hizkuntza, iritzia, desgaitasuna edo dibertsitate funtzionala, adina, janzkera edo bestelako tasun edo inguruabar pertsonal nahiz sozialak, baldin eta zigor arau-hausteak ez badira.

¹³⁶² Generalitateko neurri fiskalei, administrazio- eta finantza-kudeaketako neurriei eta antolaketa-neurriei buruzko abenduaren 29ko 8/2022 Legearen 37. artikulua emandako idazkera (BOE, 52. zenbakia, 2023ko martxoaren 2ko alea).

8.4.15.19. 3/2019 Legea, otsailaren 18koa, Valentziako Erkidegoko Gizarte-zerbitzu Inklusiboei buruzkoa¹³⁶³

I. TITULUA

Gizarte Zerbitzuen Valentziako Sistema Publikoa

III. KAPITULUA

Gizarte Zerbitzuen Valentziako Sistema Publikoaren egitura funtzionala

18. artikulua.— Lehen mailako arretako zerbitzuak

1. Oinarrizko lehen mailako arreta zerbitzu hauetan antolatzen da:

[...]

¹³⁶⁴ e) Erkidego-ekintzako zerbitzua. Dena delako erkidegoan elkarbizitzaren prebentzioa, esku-hartzea eta sustapena garatuko ditu, erkidegoko esku-hartzeko tresna eraginkorren bidez, zeinak oinarrizko baitira lurraldean dauden erkidego-baliabideen sustapenean, bereziki gizarte-zerbitzuetako zentroetan, betiere helburu erkide batzuk lortzeko, zeinek bide emango baitute baldintza sozialak ikuspegi global eta integratzailetik erraztu eta hobetzeko.

Jarduketak garatu behar dituzte kulturartekotasuna eta gizarte-boluntarioritza sustatzeko; sexu-jazarpen eta -ziberjazarpenaren aurrean sentsibilizatzeko; gorroto-delituak prebenitzeko; aniztasuna errespetatze aldera sentsibilizatzeko, aniztasun hori izan daitekeelarik sozial eta kulturala, jaiotzakoa, nazionala, etnikoa, linguistikoa, ideologikoa, iritzikoa, erlijiosoa, familiakoa, sexuala, sexu-orientaziokoa, genero-adierazpen edo -identitatekoa, funtzionala edo gorputzaren zein estetikaren desgaitasuna, edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial; herritarren arteko lankidetzak moduak indartzeko, eta tratu-berdintasuna sustatzeko, besteak beste. Zerbitzu hori bereziki sustatu behar da kalteberatzat jotako hiri-espazioetan.

[...].»

¹³⁶³ BOEren 61. zenbakian, 2019ko martxoaren 12ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2019-3489>

¹³⁶⁴ Generalitatearen 2022ko neurri fiskalei, administrazio- eta finantza-kudeaketako neurriei eta antolaketa-neurriei buruzko abenduaren 29ko 7/2021 Legearen 51. artikulua emandako idazkera (BOE, 19. zenbakia, 2022ko urtarrilaren 22ko alea).

**8.4.15.20. 1/2019 Legegintzako Dekretua,
abenduaren 13koa, Kontseiluarena,
Valentziako Erkidegoko Kontsumitzaileen
eta Erabiltzaileen Estatutuaren Legearen
testu bategina onesten duena¹³⁶⁵**

[ZIOEN AZALPENA]

I

[...]

I. tituluak arauaren xedapen orokorrak ezartzen ditu, eta bi kapitulutan banatzen da. Lehenengoan hauek definitzen dira: xedea, kontsumitzaileak eta erabiltzaileak babesteko eta defendatzeko ereduaren printzipio informatzaile gisa balio duten helburuak, kontsumitzaileen eta erabiltzaileen kontzeptua, babes berezia behar duten kontsumitzaileen eta erabiltzaileen kolektiboak, kontsumitzaileen eta erabiltzaileen oinarritzko eskubideak eta haien hizkuntza-eskubideak. [...]

[...]

II

[...]

Aurrekoarekin bat etorritz, 6/2019 Legearen lehenengo xedapen iragankorra bete da, zeinak aurreikusten baitu legegintzako dekretu honen bidez onesten den testu bateginak hizkera inklusiboan idatzita egon beharko duela.

[...]

¹³⁶⁵ Valentziako Generalitateko Aldizkari Ofizialaren 8704. zenbakian, 2019ko abenduaren 24ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=DOGV-r-2019-90594>

ERANSKINA

Valentziako Erkidegoko Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Estatutuaren Legearen testu bategina

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

I. KAPITULUA

Printzipio orokorrak

8. artikulua.— Hizkuntza-eskubideak

1. Kontsumitzaileek eta erabiltzaileek eskubidea dute Valentziako Erkidegoko hizkuntza ofizialetako edozein erabiltzeko.
2. Generalitatek valentzieraren erabilera sustatuko du enpresek eta profesionalak kontsumitzaile eta erabiltzaileekin dituzten harremanetan. Helburu horrekin, neurriak hartuko ditu kontratuen eta merkataritza-eskaintzen baldintza orokorrak valentzieraz ere eman daitezten, bereziki oinarrizko zerbitzuei buruzkoak.
- ¹³⁶⁶3. Kontsumitzaileak eta erabiltzaileak ezin izango dira euren hizkuntzagatik diskriminatu. Inola ere ezin zaie arretarik ukatu edo arreta desegokia eman, lege honetan araututako kontsumo-harremanetan erabiltzen duten hizkuntza ofiziala dela-eta.

II. TITULUA

Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen eskubideak

II. KAPITULUA

Interes ekonomiko eta sozial legitimoak babesteko eskubidea

20. artikulua.— Administrazio publikoen jarduketa

Administrazio publikoek, beren eskumenen eremuan, beharrezkoak diren jarduketak garatu behar dituzte kontsumitzaileen eta erabiltzaileen interes ekonomiko eta sozial legitimoak behar bezala babesteko, eta, bereziki, honako hauek bermatzeko jarduketak, aplikatu beharreko legeriaren arabera:

- ¹³⁶⁷16. Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen hizkuntza-eskubideak

¹³⁶⁶ Generalitateko neurri fiskalei, administrazio- eta finantza-kudeaketako neurriei eta antolaketa-neurriei buruzko abenduaren 29ko 8/2002 Legearen 155. artikulua gehitutako apartatua (BOEren 52. zenbakia, 2023ko martxoaren 2ko alea).

¹³⁶⁷ Generalitateko neurri fiskalei, administrazio- eta finantza-kudeaketako neurriei eta antolaketa-neurriei buruzko abenduaren 29ko 8/2002 Legearen 156. artikulua gehitutako apartatua (BOEren 52. zenbakia, 2023ko martxoaren 2ko alea).

¹³⁶⁸ 17. Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen hizkuntza-eskubideak errespetatzen dituen enpresa-jarduera egikaritzea, bai eta hizkuntza-eskubide horiek benetan betetzen direla egiaztatzea ere.

IV. TITULUA Zehatzeko ahala

I. KAPITULUA Xedapen orokorrak

63. artikulua.— Subjektu erantzuleak

4. Produktuak ez baditu erantzulea identifikatzeko behar diren datuak, indarreko araudian ezarritakoaren arabera, orduan erantzuleztat hartuko da produktua merkaturatu duena, salbu eta ontziratzailea identifika badaiteke. Ofizialak ez diren hizkuntzetan etiketatutako produktuetan, horien banatzaileari egotziko zaio lehenetasunez erantzukizuna.

II. KAPITULUA Arau-hausteak

72. artikulua.— Bermea eta saldu ondoko zerbitzua

Berme-arloko arau-hausteak dira:

5. Kontsumitzaileei eta erabiltzaileei saldu ondoko zerbitzu tekniko bat dagoelako publizitatea egitea edo sinestaraztea, hori egia ez denean, edo ez jakinaraztea kontsumitzaileen eta erabiltzaileen bizilekua ez den beste herrialde batean dagoela, edo harremanetan jartzeko hizkuntza ez dela Espainiako ofiziala edo kontratuan erabilitakoa.

74 artikulua.— Beste arau-hauste batzuk

Honako hauek ere kontsumoaren arloko arau-haustetzat hartuko dira:

¹³⁶⁹11. Kontsumitzaileen hizkuntza-eskubideak urratzea edo araudiak hizkuntza-arloan ezartzen dituen betebeharrak ez betetzea, betiere urraketa horrek ez badakar, gainera, zerbitzua ukatzea.

¹³⁷⁰12. Kontsumitzaileari arreta ukatzea, eta ukatze horren arrazoia lege honetan jasotako hizkuntza-eskubideak egikaritzea eragoztekoa izatea.

¹³⁶⁸ Generalitateko neurri fiskalei, administrazio- eta finantza-kudeaketako neurriei eta antolaketa-neurriei buruzko abenduaren 29ko 8/2002 Legearen 156. artikulua gehitutako apartatua (BOEren 52. zenbakia, 2023ko martxoaren 2ko alea).

¹³⁶⁹ Generalitateko neurri fiskalei, administrazio- eta finantza-kudeaketako neurriei eta antolaketa-neurriei buruzko abenduaren 29ko 8/2002 Legearen 157. artikulua gehitutako apartatua (BOEren 52. zenbakia, 2023ko martxoaren 2ko alea).

¹³⁷⁰ Generalitateko neurri fiskalei, administrazio- eta finantza-kudeaketako neurriei eta antolaketa-neurriei buruzko abenduaren 29ko 8/2002 Legearen 157. artikulua gehitutako apartatua (BOEren 52. zenbakia, 2023ko martxoaren 2ko alea).

III. KAPITULUA

Zehapenak

76. artikulua.— Zehapenen zenbatekoa

3. Zehapenak mailakatzeko, inguruabar hauetako bat gertatzen den hartu behar da kontuan:

¹³⁷¹m) Portaera arau-hauslea gauzatzea honako arrazoi hauengatik: jaiotza edo jaiolekua; jatorria, nazionalitatea edo gutxiengo nazional baten kide izatea; arraza, larru-kolorea edo etnia; sexua, orientazioa, sexu-identitatea eta genero-identitatea edo genero-adierazpena; iritzi politikoa edo beste mota batekoa; erlijioa, sinesmenak edo ideologia; erabilitako Valentziako Erkidegoko hizkuntza ofiziala; jatorri kulturala, nazionala, etnikoa edo soziala; egoera ekonomikoa edo administratiboa, klase soziala edo ondarea; etorkia; adina; fenotipoa, talde etniko bateko kide izatearen sentimendua; gaixotasuna, egoera serologikoa; desgaitasuna edo dibertsitate funtzionala, edo beste edozein tasun, inguruabar edo giza izaeraren adierazpen erreal edo esleitua.

¹³⁷¹ Generalitateko neurri fiskalei, administrazio- eta finantza-kudeaketako neurriei eta antolaketa-neurriei buruzko abenduaren 29ko 8/2002 Legearen 158. artikulua gehitutako apartatua (BOEren 52. zenbakia, 2023ko martxoaren 2ko alea).

8.4.15.21. 2/2020 Legea, abenduaren 2koa, Informazio Geografikoari eta Valentziako Institutu Kartografikoari buruzkoa¹³⁷²

HITZAURREA

[...]

Valentziako sistema kartografikoa osatzen duen azken elementua Valentziako izendegi geografikoa da, zeina osatzen baitute Valentziako Institutu Geografikoak egindako kartografian ageri diren toponimoek; kartografia hori Hizkuntzaren Valentziako Akademiak finkatutako izendapenen arabera egina izango da.

IV. TITULUA Valentziako sistema geografikoa

VII. KAPITULUA Valentziako sistema geografikoaren beste elementu batzuk

45. artikulua.— Valentziako izendegi geografikoa

1. Valentziako Erkidegoko toponimiaren izendegi ofiziala da Valentziako izendegi geografikoa, eta Generalitateak kartografian agertzen den Valentziako izendegiko toponimikoaren isla da, zeina Hizkuntzaren Valentziako Akademiak egindakoa baita.

2. Valentziako izendegi geografikoak georreferentziatutako elementu puntualen, linealen eta poligonalen izendapen ofizialen multzoa biltzen du, zenbait eskalatan, eta Hizkuntzaren Valentziako Akademiak, elementu horien azterketa historiko eta etimologikoa egin ondoren, finkatutako hizkuntza-forma zuzenak barne hartzen ditu.

3. Edozelan ere, izendegiak Valentziako toki-enteen izendapen ofizialak errespetatuko ditu, baina, jarduera kartografikoa egiteko, aukeratu ahal izango da izendapenetako bat bakarrik erabiltzea, izendapen bat baino gehiago dagoenean.

4. Izendegiak honako hauen izen ofizialak jasoko ditu:

a) Udalerrienak.

b) Eskualdeenak.

c) Beste biztanlegune batzuenak.

d) Gorabehera geografikoenak, orografiari eta hidrografiari buruzko toponimoak barne.

¹³⁷² BOEren 26. zenbakian, 2021eko urtarrilaren 30eko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-1353>

- e) Komunikazio-bideenak.
- f) Aurkintzenak eta parajeenak.
- g) Beste leku interesgarri batzuenak.

8.4.15.22. 3/2020 Legea, abenduaren 30ekoa, Generalitateen 2021eko neurri fiskalei, administrazio- eta finantza-kudeaketari eta antolaketa buruzkoa¹³⁷³

38. artikulua

Aldatu egiten da Pertsona fisikoaren errentaren gaineko zergaren eta lagatutako gainerako tributuen tarte autonomikoa arautzen duen Valentziako Generalitateen abenduaren 23ko 13/1997 Legearen 4. Bat artikuluko r) letra, eta honelaxe geratuko da idatzita:

«r) Valentziera sustatzera bideratutako dohaintzengatik: % 20 lehenengo 150 euroetarako, eta % 25 zergaldian zehar honako erakunde hauen alde egindako diru-zenbatekoen dohaintzen gainerako zenbatekorako:

»1) Generalitate, organismo publikoak eta Generalitateen sektore publiko instrumentala.

»2) Valentziako Erkidegoko toki-erakundeak, haien mendeko organismo publikoak, fundazioak eta partzuergoak.

»3) Valentziako Erkidegoan ezarrita dauden unibertitate publiko eta pribatuak.

»4) Valentziako Erkidegoko ikerketa-institutu eta -zentroak, edo egoitza bertan dutenak.

»5) Valentziako Erkidegoko arte-irakaskuntzen goi-mailako zentroak.

»6) Valentziako Erkidegoko kultura-, zientzia- eta kirol ez-profesionalaren mezenasgoari buruzko uztailaren 25eko 20/2018 Legearen 3. artikuluko 1. apartatuaren a) letran zerrendatutako irabazi-asmorik gabeko erakundeak, baldin eta valentziera sustatzea badute helburu bakar.

»7) Aipatutako 3. artikuluko 2. apartatuan objektiboki konparagarriak direnak eta valentziera sustatzea helburu bakar dutenak.

»Ondorio horietarako, dohaintza-emailea Generalitate edo Generalitateko erakunde publikoetako bat denean, ekitaldi bakoitzean jasotako zenbatekoa, gutxieneko kreditu gisa, hurrengo ekitaldiko aurrekontuetako gastu-programei lotuta geratuko da, baldin eta gastu-programa horien xedea bada valentziera sustatzea».

Azken xedapenetako bigarrena.— Kontseiluari baimena ematea Valentziako Erkidegoko Lurralde Antolamendu, Hirigintza eta Paisaiari buruzko uztailaren 25eko 5/2014 Legearen testu bategina onesteko

Baimena ematen zaio Kontseiluari, 2021eko ekainaren 30a arte, Valentziako Erkidegoko Lurralde Antolamendu, Hirigintza eta Paisaiari buruzko uztailaren 25eko 5/2014 Legea indarrean jarri zenetik txertatutako aldaketak testu bakar batean behar bezala erregularizatuta, argituta, harmonizatuta eta hizkuntza inklusiboaren arauen arabera kontsolidatzeko eta integratzeko. Legegintzako eskuordetze-ahalmena uztailaren 25eko 5/2014 Legea heltzen da, bai eta

¹³⁷³ BOEren 34. zenbakian, 2021eko otsailaren 9ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-1859>

Kontseiluak testu bategina onetsi arte lege hori aldatzen duten lege-mailako xedapenetara ere.

8.4.15.23. 4/2020 Legea, abenduaren 30ekoa, Generalitateen 2021erako Aurrekontuei buruzkoa¹³⁷⁴

11. artikulua.— Zentro itunduak sostengatzeko funts publikoak banatzeko modulu ekonomikoak

10.

Era berean, hezkuntza bereziko zentro espezifikoek (HBZEek) pedagogia terapeutikoko edo entzumen eta hizkuntzako irakasle laguntzaile bat izango dute, 25 ordukoa, hezkuntza bereziko 7 unitate edo gehiago dituztenean.

¹³⁷⁴ BOEren 34. zenbakian, 2021eko otsailaren 9ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-1860>

8.4.15.24. 2/2021 Legea, martxoaren 26koa, Valentziako Erkidegoko *Síndic de Greuges* buruzkoa¹³⁷⁵

I. TITULUA

Síndic de Greugesen titularraren estatutu juridikoa eta haren *Síndic*-ondokoa

I. KAPITULUA

Síndic de Greugesen titularraren estatutu juridikoa

4. artikulua.— Proposamena eta hautaketa

3. Hautatua izan ahal izateko, betekizun hauek bete beharko dira:

c) Valentziako Erkidegoko bi hizkuntza ofizialak jakitea.

II. KAPITULUA

Síndic-ondokoaren estatutu juridikoa

13. artikulua.— Proposamena eta hautaketa

4. *Síndic*-ondoko gisa hautatua izan ahal izateko, betekizun hauek bete beharko dira:

c) Valentziako Erkidegoko bi hizkuntza ofizialak jakitea.

II. TITULUA

Ikerketa-eginkizunak

II. KAPITULUA

Lehentasuneko arreta-eremuak eta -egoerak

19. artikulua.— Bazterketa-arriskuko edo kalteberatasun bereziko egoerak

1. *Síndic de Greugesek* lehenespeneko eta lehentasuneko arreta eskainiko die kasu jakin batzuei, zeinetan antzeman baitaiteke pertsonak edo kolektiboak egon daitezkeela bazterketa-arriskuan edo kalteberatasun bereziko egoeran; egoera horiek honako hauek izan ditzakete iturburu: pobrezia; marjinalitatea; genero-indarkeria; langabezia-aldi luzeak; oinarrizko baliabide edo zerbitzuetarako irispiderik eza; dibertsitate funtzionala; mendekotasuna; familia-mota; adina; gaixotasuna; arraza- edo etnia-jatorria; kultura; hizkuntza; erlijioa; sinesmenak; sexu-orientazioa; genero-identitatea edo -adierazpena; sexu-garapen askotariko edo ez-binarioa, edo Konstituzioaren 14. artikulua aipatzen dituen tasun edo inguruabar pertsonal edo sozialetako edozein.

¹³⁷⁵ BOEren 91. zenbakian, 2021eko apirilaren 16ko alean, argitaratua.

V. TITULUA

Generalitateen harreman instituzionalak eta lankidetzak-harremanak

II. KAPITULUA

Harremanak Generalitateko beste instituzio eta organismo batzuekin

65. artikulua.— Lankidetzak estatutuko instituzioekin eta Valentziako Generalitateko instituzioei atxikitako instituzioekin

Síndic de Greugesek behar diren lankidetzak-harremanak izango ditu Kontu Auzitegiarekin, Kulturaren Valentziako Kontseiluarekin, Hizkuntzaren Valentziako Akademiarekin, Ekonomia eta Gizarte Batzordearekin, eta Aholku Batzorde Juridikoarekin, betiere Autonomia Estatutuaren 38. artikuluan eta lege honen arabera esleitu zaizkion xedeak betetzeko. Sindikoa lankidetzan arituko da Iruzurra eta Ustelkeria Prebenitzeko Agentziarekin eta Valentziako Ikus-entzunezkoen Kontseiluarekin, bai eta, estatutuaren arabera, etorkizunean sor daitekeen beste edozein organismo eta instituzioekin ere.

8.4.15.25. 4/2021 Legea, apirilaren 16koa, Valentziako Funtzio Publikoari buruzkoa¹³⁷⁶

HITZAURREA

III

[...]

V. tituluak zerbitzu-harremanaren sorrera eta azkentzea arautzen ditu. Horretarako, lehenik eta behin, hautaketa-organoak, -teknikak eta -sistemak arautzen ditu. Eremu horretan malgutasunez arautzen du herritarrek duten modua bi hizkuntza ofizialetan gaitasuna duten eta hautaketa-ikastaroen bidez gaituta dauden langile publikoak izateko; bideak ezartzen ditu desgaitasuna edo dibertsitate funtzionala duten pertsonen enplegu publikoa eskuratu ahal izan dezaten, eta aukera-berdintasuna bermatzen du Administrazioan lanpostuak bete nahi dituzten valentziarrentzat, hautaketa-prozeduretarako ehuneko zehatz bat ezarriz; eta gazteentzat laguntza-lerro bat aurreikusten du, zeinak kontziliatu nahi baititu merezimendu-printzipioa eta euren egoera ekonomikoagatik hasieran desberdintasun-egoerak dituztenen baldintza materialak.

[...]

II. TITULUA

Generalitateko administrazioa antolatzea funtzio publikoaren arloan

I. KAPITULUA

Organo betearazleak

7. artikulua.— Kontseilua

Kontseiluak eskumen hauek ditu funtzio publikoaren arloan:

1. Langileen politika orokorra definitzea; jarraibideak ezartzea barne-eskumenen banaketari, ordainsariei, karrerari, mugikortasunari eta berezko hizkuntzari buruz; beste administrazio publiko batzuekin lankidetzan aritzea, eta ebaluazio-arau eta irizpide orokorrak onestea.

¹³⁷⁶ BOEren 127. zenbakian, 2021eko maiatzaren 28ko alean, argitaratua.
Testu kontsolidatua: <https://boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2021-8880>

II. KAPITULUA

Beste organo batzuk

11. artikulua.— Administrazio Publikoaren Valentziako Eskola

3. Administrazio Publikoaren Valentziako Eskolari (EVAPi) dagokio, Generalitateko Administrazioko enplegatu publikoei dagokienez:

f) Neurriak aztertu eta proposatzea Valentziako administrazio publikoetako langileen administrazio arteko mugikortasuna erraztuko duten hautaketa- eta prestakuntza-prozesuak homogeneizatzeko. Horretarako, estrategia erkide bat onets dadin sustatuko du, zeinak erraztuko baitu lanbide-profil erkideetarako kompetentzia digitalak, linguistikoak, etikoak, zeharkakoak eta teknikoak eskuratzea eta eguneratzea, betiere zerbitzu publiko gaitua, malgua eta osoa bermatze aldera.

IV. TITULUA

Enplegu publikoaren egitura eta antolamendua

II. KAPITULUA

Lanpostuak antolatzea

1. ATALA

Lanpostuak

42. artikulua.— Lanpostuen sailkapena

2. Lanpostuen sailkapenari buruzko ebazpenak, gutxienez, elementu hauek izango ditu:

i) Lanpostu horiek betetzeko betekizunak; horien artean nahitaez egon beharko dute kidegoak, lanbide-elkartzeak eta, hala badagokio, lege hau garatzen duen araudian aurreikusitako baldintzetan izaera iraunkorra duten funtzionario-lanpostuetarako eskala, eta lan-kontratuko lanpostuetarako lanbide-kategoria, bai eta, hala badagokio, eskatzen den valentzieraren ezagutzarako hizkuntza-gaitasuna ere.

2. ATALA

Lanpostuen zerrenda

48. artikulua.— Edukia

2. Lanpostu-zerrendek honako hauek jasoko dituzte:

j) Valentzieraren ezagutzetan behar den hizkuntza-gaitasuna, erregelamendu bidez ezarritakoaren arabera.

V. TITULUA

Zerbitzu-harremana sortu eta azkentzea

I. KAPITULUA

Langileen hautaketa

62. artikulua.— Sartzeko betekizunak

1. Hauek dira hautaketa-prozesuetan parte hartzeko dauden betekizun orokorrak:
g) Erregelamenduz zehazten den valentzieraren ezagutzaren hizkuntza-gaitasuna egiaztatzea, eskakizun-mailaren eta eginkizunen arteko proportzionaltasun- eta egokitasun-printzipioa errespetatuz.

63. artikulua.— Beste estatu batzuetako nazionalak enplegu publikora iristea

1. Europar Batasuneko estatu kideetako nazionalak kidegoetara sartu ahal izango dira, eta, hala badagokio, eskaletara, funtzionarioen lanbide-elkartzeetara edo lanbide-taldeetara, estatuko oinarrizko araudian aurreikusitako baldintzetan.
2. Hautaketa-prozesuen deialdiek zehaztuko dute gaztelaniaren jakite-maila egokia egiaztatzeko modua zein den, eta xede hori duten probak gainditzea galdatu ahal izango dute, salbu eta hautaketa-probek beren kabuz jakite-maila hori frogatzea dakartenean.

65. artikulua.— Hautaketa-sistemak

3. Oposizioan, gaitasun-proba bat edo gehiago egin beharko dira, izangai bakoitzak bete beharreko eginkizunei eta atazei dagokienez zer gaitasun duen zehazteko. Proba horiek honako hauek izan daitezke: ikasleen ezagutza teorikoak eta, hala badagokio, praktikoak, eta gaitasun analitikoa egiaztatzea, ahoz edo idatziz; abileziak eta trebetasunak dituztela frogatzen duten ariketak egitea; valentzieraren eta beste hizkuntza batzuen ezagutzak egiaztatzea; eta, hala badagokio, proba fisikoak gainditzea, zeinek errespetatu beharko baitute sexuan oinarritutako diskriminaziorik ezaren printzipioa, batez ere baremoak eratzean. [...]
6. Hautaketa-prozeduren objektibotasuna eta arrazionaltasuna bermatzeko, eta deialdi bakoitzean beren-beregi ezarritakoa kontuan hartuta, probak honela osatu ahal izango dira: ikastaroak gaindituz, gehienez ere 6 hilabeteko iraupena izango dutenak A taldeko lanpostuetarako, eta 3 hilabetekoa gainerako taldeetarako; proba espezifiko bat gaindituz, nahitaezkoa eta baztertzaila izango dena, Batasuneko hizkuntza bat edo batzuk ezagutzen dituztela egiaztatzeko; praktikaldiak gaindituz; izangaiek curriculumak erakutsiz; proba psikoteknikoak eginez, edo elkarrizketak eginez. Era berean, osasun-azterketak egitea ere eskatu ahal izango zaie.
7. Izangaiek eskubidea izango dute Valentziako Erkidegoko bi hizkuntza ofizialeko edozein askatasunez aukeratzeko hautaprobak egite aldera, eta horrek, aldi berean, eskubidea ekarriko du ariketen enuntziatuak hizkuntza berean jasotzeko, salbu eta probak valentzieraz edo beste hizkuntza batean egin behar direnean, hizkuntza horren ezagutza berezia behar delako.

[...]

VI. TITULUA

Enplegatu publikoen eskubideak, eginbeharrak eta bateraezintasunak

I. KAPITULUA

Enplegatu publikoen eskubideak

76. artikulua.— Norbanakoen eskubideak

1. Enplegatu publikoek eskubide indibidual hauek dituzte:

k) Inolako diskriminaziorik ez jasateko eskubidea, jaiotza, arraza- edo etnia-jatorria, generoa, sexua edo sexu-orientazioa, erlijioa edo sinesmenak, iritzia, desgaitasuna, dibertsitate funtzionala, adina, hizkuntza edo bestelako tasun edo inguruabar pertsonal nahiz sozialak direla-eta.

IV. KAPITULUA

Betebeharrak, ereduzko kodea eta bateraezintasunen araubidea

1. ATALA

Ereduzko kodea

98. artikulua.— Jardun-printzipioak

Enplegatu publikoa izateak jardun-printzipio hauek betetzea dakar:

4. Enplegatu publikoen jokabideak oinarritzeko eskubideen eta askatasun publikoen errespetua izango du oinarri, eta saihestu egingo ditu era guztietako diskriminazioak, hauek direla eta: jaiotza, arraza- edo etnia-jatorria, generoa, sexu-orientazioa, erlijioa edo sinesmenak, hizkuntza, iritzia, desgaitasuna edo dibertsitate funtzionala, adina edo bestelako tasun edo inguruabar pertsonal nahiz sozialak.

99. artikulua.— Betebeharrak

Enplegatu publikoek, esleituta dituzten eginkizunak egikaritzean, honako betebeharrak bete beharko dituzte:

5. Valentziako Erkidegoko hizkuntza ofizialak ezagutzea erregelamendu bidez zehazten diren baldintzetan, eta herritarrei bermatzea hizkuntza horiek Administrazio autonomikoarekiko harremanetan erabiltzeko eskubidearen egikaritzea.

VII. TITULUA

Lanpostuak betetzea eta mugikortasuna

II. KAPITULUA

Karrerako funtzionarioen borondatezko mugikortasuna

1. ATALA

Lehiaketa eta izendapen askea

111. artikulua.— Lehiaketa

2. Erregelamendu bidez xedatzen diren baldintzetan, besteak beste merezimendu hauek balioetsi ahal izango dira:

f) Valentziera-ezagutzen hizkuntza-gaitasuna egiaztatuta izatea, baldin eta eskakizun hori betekizuna ez bada; gaitasun hori beren-beregi balioetsi ahal izango da deialdiko lanpostuan bete beharreko eginkizunekin eta atazekin duen zuzeneko loturagatik.

g) Europar Batasuneko beste hizkuntza batzuk ezagutzea; ezagutza hori beren-beregi balioetsi ahal izango da deialdiko lanpostuan bete beharreko eginkizunekin eta atazekin duen zuzeneko loturagatik.

Hamabigarren xedapen gehigarria.— Zeinu-hizkuntzak eta komunikaziorako beste laguntza-bitarteko batzuk

Generalitateko Administrazioak behar diren jarduketak aztertu eta sustatuko ditu, zeinek bide emango baitute teknologia berrien bidez zeinu-hizkuntzak arian-arian ezarri ahal izateko, eta, horrela, herritarrei arreta egokia emateko.

Era berean, jarduketak egingo dira, zeinek bide emango baitute hauek balioetsi ahal izateko: zein-hizkuntzaren ezagutza, gorra enplegu publikoan sartzeko, eta jendeari zuzeneko arreta emateko lanpostuak betetzeko.

Generalitateko Administrazioak, era berean, behar diren jarduketak ezarriko ditu komunikaziorako laguntzeko beste neurri batzuk arian-arian ezartzeko, bai bide telematikoaren bidez, bai aurrez aurre, irisgarritasun unibertsalaren printzipioa betetze aldera. Bereziki, komunikaziorako laguntza eta zerbitzu lagungarriak, hala nola sistema handigarriak eta alternatiboak, braillea, irispide errazeko multimedia-gailuak, ahozko komunikaziorako eta zeinu-hizkuntzarako laguntza-sistemak, ukimenezko komunikazio-sistemak eta komunikazioan laguntzen duten beste gailu batzuk.

Azken xedapenetako bigarrena.— Valentziako enplegatu publikoen prestakuntza-politika

Kontseiluak, elkarrizketa-mahai edo -foro egokietan negoziatu edo eztabaidatu ondoren, erregelamendu bidez garatuko du zelan hartuko duen parte eta zelan arituko den lankidetzan EVAP Generalitateko, toki-erakundeetako eta sektore publiko instrumentaleko langile guztien prestakuntza-politiken koordinazioan, zehaztuko du zein diren zeharkako prestakuntza-estrategiak, bai eta Valentziako enplegatu publikoen beharrezko hauteman eta prestakuntza-eredu erkideak definitu ere.

Azken xedapenetako hirugarrena.— Legea erregelamendu bidez garatzea

2. Lege hau indarrean jarri eta urtebeteko epean, Kontseiluak, funtzio publikoaren arloan eskumena duen sailak proposatuta, erregelamendu-xedapen bat onetsiko du, zeinak zehaztuko baitu zein den Valentziako Erkidegoko enplegu publikoaren eremuan eska daitekeen valentzieraren ezagutza-maila, hizkuntza-politikaren arloan eskumena duen sailak horren aldeko txostena eman ondoren, betiere proportzionaltasunaren eta egin beharreko eginkizunetara egokitzearen printzipioak errespetatuz, zeinak aurreikusita baitaude lege honen 62.1.g artikuluan.

Azken xedapenetako laugarrena.— Indarrean jartzea

3. Lege honetan hizkuntza-ezagutzaren mailak egiaztatzeari buruz jasotako aurreikuspenak azken xedapenetako hirugarrenaren bigarren apartatuan aurreikusitako erregelamendua onesten denean jarriko dira indarrean.

I. ERANSKINA

Generalitateko Administrazioako kidegoak eta eskalak

2. A1 azpitaldeko kidego bereziak

Eskalak:

1) A1-04-01. Hizkuntza-itzulpengintza eta -interpretazioko goi-mailako titulua.

Betekizunak: valentzieraren ezagutzen C2 mailaren ziurtagiria, Valentzieraren Ezagutzen Batzorde Kalifikatzailearena (JQCVrena), edo indarrean dagoen araudiaren arabera baliokidetzat jotzen den beste edozein ziurtagiri.

3. A2 azpitaldeko kidego bereziak

a) A-02. Teknikari fakultatiboen kidegoa.

Eskalak:

9) A2-02-09. Hizkuntza-sustapeneko teknikari fakultatiboa.

Betekizunak: valentzieraren ezagutzen C2 mailaren ziurtagiria, Valentzieraren Ezagutzen Batzorde Kalifikatzailearena (JQCVrena), edo indarrean dagoen araudiaren arabera baliokidetzat jotzen den beste edozein ziurtagiri.

4. B taldeko kidego bereziak

Eskalak:

g) B-07. Zeinu-hizkuntzaren interpretazioaren kudeaketako teknikarien kidegoa.

8.4.15.26. 7/2021 Legea, abenduaren 29koa, Generalitateen 2022ko neurri fiskalei, administrazio- eta finantza-kudeaketako neurriei eta antolaketa-neurriei buruzkoa¹³⁷⁷

HITZAURREA

IV

b) XIV. tituluan, “hezkuntza-arloko tasak” izenekoan, aldatu egiten dira goi-mailako arte-irakaskuntzen arloko tasari dagokion artikulua eta araubide bereziko irakaskuntzei dagokien artikulua, eta sortu egiten da artikulua berri bat, zeinak baititu, IV. kapituluaren barruan, JQCVko probei eta irakasleen kidegoetako hautaketa-prozesuei buruzko zehaztapenak. Hezkuntza-tasak itzultzeko prozedura arinagoa eta eraginkorragoa izatea da helburua, betiere aplikatu beharreko araudia eguneratuz, eta IKTen erabilera eta gizarte digitalaren garapena txertatuz. Lehen eta Bigarren Hezkuntzako irakasleak hautatzeko deialdietan, JQCVren egiaztapen-probetan eta araubide bereziko irakaskuntzetan (hizkuntzak, musika, dantza, diseinua...) izena emateko, nahitaez bitarteko telematikoak erabiltzen direnez gero, koherentea da planteatzea deialdi horietatik eratorritako bidegabeko diru-sarrerak itzultzeko eskabideak ere administrazio elektronikoa erabiliz izapidetu daitezela.

[...]

e) Turismo-arloko tasei dagokienez, aldatu egiten da turismo-gidariak gaitzetik eratorritako administrazio-zerbitzuengatikoko tasaren izendapena; izan ere, Turismo Zuzendaritza Nagusia da organo eskuduna Valentziako Erkidegoko turismo-gidariaren gaikuntza lortzeko probak egiteko, eta Valentziako Erkidegoan lanbidea egikaritzeko jada gaituta dauden turismo-gidarien hizkuntzak zabaltzeko.

[...]

V

[...]

Valentziako hizkuntza sustatzera bideratutako dohaintzen kenkarian, valentziera sustatzeko erakundeen zentsua sortzea aurreikusten da, betiere Valentziako Gorteetako Ekonomia, Aurrekontu eta Ogasun Batzordearen 2021eko martxoaren 8ko Ebazpenarekin bat etorritik.

[...]

¹³⁷⁷ BOEren 19. zenbakian, 2022ko urtarrilaren 22ko alean, argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2022-1018

I. TITULUA

Neurri fiskalak

II. KAPITULUA

Lagatako tributua

1. ATALA

Valentziako Generalitatearen abenduaren 23ko 13/1997 Legea, pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren eta lagatako gainerako tributuen tarte autonomikoa arautzen duena, aldatzea

23. artikulua

Aldatu egiten da pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren eta lagatako gainerako tributuen tarte autonomikoa arautzen duen Valentziako Generalitatearen abenduaren 23ko 13/1997 Legearen 4. Bat artikuluko r) letra, zeina honelaxe geratuko baita idatzita:

«r) Valentziera sustatzera bideratutako dohaintzengatik: % 20 lehenengo 150 euroetarako, eta % 25 zergaldian zehar honako erakunde hauen alde egindako diruzenbatekoen dohaintzen gainerako zenbatekorako:

- 1) Generalitat, organismo publikoak eta Generalitatearen sektore publiko instrumentala.
- 2) Valentziako Erkidegoko toki-erakundeak, haien mendeko organismo publikoak, fundazioak eta partzuergoak.
- 3) Valentziako Erkidegoan ezarrita dauden unibertsitate publiko eta pribatuak.
- 4) Valentziako Erkidegoko arte-irakaskuntzen goi-mailako zentroak.
- 5) Zergaldiaren azken egunean valentziera sustatzeko erakundeen zentsuan inskribatutako erakundeak.

Ondorio horietarako, dohaintza-emailea Generalitat edo Generalitateko erakunde publikoetako bat denean, ekitaldi bakoitzean jasotako zenbatekoa, gutxienezko kreditu gisa, hurrengo ekitaldiko aurrekontuetako gastu-programei lotuta geratuko da, baldin eta gastu-programa horien xedea bada valentziera sustatzea».

II. TITULUA

Administrazio-neurriak

II. KAPITULUA

Lehendakariordetzaren eta Berdintasunerako eta Politika Inklusiboetarako Sailaren eskumeneko gaietan egindako lege-aldaketak

2. ATALA

Gizarte-zerbitzu inklusiboak

51. artikulua

Aldatu egiten da Valentziako Erkidegoko Gizarte-zerbitzu Inklusiboei buruzko otsailaren 18ko 3/2019 Legearen 18. artikuluko 3. apartatuko e) letra, zeina honelaxe geratuko baita idatzita:

18. artikulua. Lehen mailako arretako zerbitzuak.

«1. Oinarrizko lehen mailako arreta zerbitzu hauetan antolatzen da:

[...]

e) Erkidego-ekintzako zerbitzua. Dena delako erkidegoan elkarbizitzaren prebentzioa, esku-hartzea eta sustapena garatuko ditu, erkidegoko esku-hartzeko tresna eraginkorren bidez, zeinak oinarrizko baitira lurraldean dauden erkidego-baliabideen sustapenean, bereziki gizarte-zerbitzuetako zentroetan, betiere helburu erkide batzuk lortzeko, zeinek bide emango baitute baldintza sozialak ikuspegi global eta integratzailetik erraztu eta hobetzeko.

Jarduketak garatu behar dituzte kulturartekotasuna eta gizarte-boluntarioria sustatzeko; sexu-jazarpen eta -ziberjazarpenaren aurrean sentsibilizatzeko; gorroto-delituak prebenitzeko; aniztasuna errespetatze aldera sentsibilizatzeko, aniztasun hori izan daitekeelarik sozial eta kulturala, jaiotzakoa, nazionala, etnikoa, linguistikoa, ideologikoa, iritzikoa, erlijiosoa, familiakoa, sexuala, sexu-orientaziokoa, genero-adierazpen edo -identitatekoa, funtzionala edo gorputzaren zein estetikaren desgaitasuna, edo beste edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial; herritarren arteko lankidetzak moduak indartzeko, eta tratu-berdintasuna sustatzeko, besteak beste. Zerbitzu hori bereziki sustatu behar da kalteberatzat jotako hiri-espazioetan.

[...].»

8.4.15.27. 8/2021 Legea, abenduaren 30ekoa, Generalitateen 2022rako Aurrekontuei buruzkoa¹³⁷⁸

II. TITULUA Gastuen aurrekontu-kudeaketa

II. KAPITULUA Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntza-aurrekontuen kudeaketa

11. artikulua.— Zentro itunduak sostengatzeko funts publikoak banatzeko modulu ekonomikoak

10. Hezkuntza berezi espezifikoko irakaskuntza-zentro itunduei dagokienez (HBEZ), modulu ekonomikoen atala sartu da lege honen I. eranskinean, zeinean jasotzen baita gorputz-hezkuntzako eta musika-hezkuntzako irakasleen ordurakopuruaren gehikuntza proportzional bat, gehienez bi irakasle izan arte hezkuntza bereziko 9 unitate edo gehiago dituzten zentroetan.

Era berean, HBZEek pedagogia terapeutikoko edo entzumen eta hizkuntzako irakasle laguntzaile bat izango dute, 25 ordukoa, hezkuntza bereziko 7 unitate edo gehiago dituztenean.

Lehenengo xedapen gehigarria.— Gorteen, Kontuen Sindikatuaren, Valentziako Kulturaren Kontseiluaren, Herriaren Defendatzailearen, Kontseilu Juridiko Aholku-emailearen, Hizkuntzaren Akademia Valentziarraren, Ekonomia eta Gizarte Kontseiluaren eta Valentziako Erkidegoko Iruzuraren eta Ustelkeriaren aurkako Prebentzio eta Borrokarako Agentziaren aurrekontuak

1. Valentziako Gorteen, Kontuen Sindikatuak, Valentziako Kulturaren Kontseiluak, Kontseilu Juridiko Aholku-emaileak, Hizkuntzaren Akademia Valentziarrak, Ekonomia eta Gizarte Kontseiluak eta Valentziako Erkidegoko Iruzuraren eta Ustelkeriaren aurkako Prebentzio eta Borrokarako Agentziak aurrekontu-kapitulu beretan txerta ditzakete aurreko aurrekontu-geldikinak, 2021ean kontsignatuta zeudenak.

2. Valentziako Gorteen, Kontuen Sindikatuaren, Valentziako Kulturaren Kontseiluaren, Herriaren Defendatzailearen, Kontseilu Juridiko Aholku-emailearen, Hizkuntzaren Akademia Valentziarraren, Ekonomia eta Gizarte Kontseiluaren eta Valentziako Erkidegoko Iruzuraren eta Ustelkeriaren aurkako Prebentzio eta Borrokarako Agentziaren ataletako aurrekontu-zuzkidurak hilean-hilean igorri behar dira, hamabirenetan, haien izenean, eta zuzkidurok ez dute zertan egon justifikazioaren mende, hark eragotzi gabe xedapen gehigarri honen hirugarren apartatuan aurreikusten dena.

¹³⁷⁸ BOEren 19. zenbakian, 2022ko urtarrilaren 22ko alean, argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2022-1019

3. Valentziako Gorteen, Kontuen Sindikatuak, Valentziako Kulturaren Kontseiluak, Kontseilu Juridiko Aholku-emaileak, Hizkuntzaren Akademia Valentziarrak, Ekonomia eta Gizarte Kontseiluak eta Valentziako Erkidegoko Iruzuraren eta Ustelkeriaren aurkako Prebentzio eta Borrokarako Agentziak diruzaintza-geldikin guztiak itzuli behar dizkiote Generalitati 2022ko martxoaren 30a baino lehen, salbu eta xedapen gehigarri honen lehenengo apartatuan aurreikusitakoaren aplikazioari lotuta geratzen direnak.

4. Herriaren Defendatzailearen geldikinak txertatzeko araubidea haxe da: Valentziako Erkidegoko Herriaren Defendatzaileari buruzko Generalitateen martxoaren 26ko 2/2021 Legearen 89. artikuluan xedatutakoa.

8.4.15.28. 1/2022 Legea, apirilaren 13koa, Valentziako Erkidegoko Gardentasunari eta Gobernu Onari buruzkoa¹³⁷⁹

ATARIKO TITULUA Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Printzipio orokorrak

Gainerako lege-betebeharrak alde batera utzi gabe, lege honen interpretazioa eta aplikazioa honako printzipio orokor hauen inguruan antolatzen dira:

4. Ulergarritasuna eta argitasuna: herritarrei informazio publikoa iristeko erraztasunik handienak emango zaizkie, ahalik eta modu errazenean, informazioaren izaera kontuan hartuta, eta ahaleginak egingo dira erraz uler dadin. Hizkera argia erabiliko da, eta informazioa errazago ulertzeko eta interpretatzeko beharrezkoak diren deskripzioa eta testuingurua jasoko dira.

3. artikulua.— Aplikazio-eremu subjektiboa

1. Honako hauei aplikatuko zaizkie lege honetako xedapenak:

c) Valentziako Gorteak (*Las Corts Valencianes*), Herriaren Defendatzailea (*Síndic de Greuges*), Comptesen Sindikatura, Valentziako Kulturaren Kontseilua (*Consell Valencià de Cultura*), Hizkuntzaren Akademia Valentziarra (*Acadèmia Valenciana de la Llengua*), Ekonomia eta Gizarte Kontseilua (*Comité Econòmic i Social*), Kontseilu Juridiko Aholku-emailea (*Consell Jurídico Consultiu*) eta etorkizunean administrazio- eta aurrekontu-jardueraren inguruan sor daitekeen beste edozein estatutu-instituzio, bai eta Iruzurraren eta Ustelkeriaren aurkako Prebentzio eta Borrokarako Agentzia, eta nortasun juridiko propioa duten zuzenbide publikoko erakundeetatik edozein, haiei atxikita egon edo ez.

I. TITULUA Jarduera publikoaren gardentasuna

II. KAPITULUA Publizitate aktiboa

Lehenengo ATALA Arau orokorrak

11. artikulua.— Argitaratzeko irizpide orokorrak

1. Publizitate aktiboaren xede den informazioa egiazkoa, objektiboa eta eguneratua izango da, eta, gainera, modu argian, egituratuan eta ulergarrian argitaratuko da, formatu berrerabilgarrietan eta erraz aurkitzeko moduan. Horretarako, informazioa aurkitzeko bilatzaileak erabiliko dira. Informazioarekin batera, hura

¹³⁷⁹ BOEren 119. zenbakian, 2022ko maiatzaren 19ko alean, argitaratua

interpretatzeko beharrezkoak diren deskripzio gehigarriak egingo dira (testua, mahaiak, grafikoak edo diagrama interaktiboak), eta bere izaeragatik edo edukiagatik konplexuagoa den informazioaren irudikapen grafikoak edo bertsio espezifikoak egingo dira. Gainera, arreta berezia eskainiko zaio hizkera ez-sexista eta ez-diskriminatzailea erabiltzeari.

V. KAPITULUA

Datu irekiak eta informazioaren berrerabilera

42. artikulua.— Datu irekien katalogoak eta estrategia

Atariaren lehentasunezko helburuak dira informazio berrerabilgarriaren katalogoa eta informazioa berrerabiltzeko ekimenak zabaltzea eta sustatzea. Era berean, datu irekien atariak espazio bat izan beharko du atarian dauden datuei eta informazioari eta erabilitako formatu, programa edo lengoia informatikoei buruzko proposamenak eta iradokizunak egin ahal izateko, alde batera utzi gabe herritarrekin eta agente berrerabiltzaileekin lankidetzan aritzeko eta kontsultak egiteko susta daitezkeen beste mekanismo batzuk.

8.4.15.29. 4/2022 Legea, azaroaren 18koa, Valldignako Andre Mariaren Errege Monasterioari buruzkoa¹³⁸⁰

3. artikulua.— Autogobernu-instituzioen egoitza

Valldignako Andre Mariaren Errege Monasterioa, zeina baita Valentziako Erkidegoaren autonomia politikoaren erakusgarri, Generalitat osatzen duten autogobernu-instituzioen egoitza gehigarria da.

Beraz, hauek egin ahal izango dituzte bilkura eta ekitaldi ofizialak: Valentziako Gorteen (*Las Corts Valencianes*), Generalitateko Lehendakaritzak, Kontseiluak (*Consell*), Kontuen Sindikatuak (*Sindicatura de Comptes*), Herriaren Defendatzaileak (*Síndic de Greuges*), Valentziako Kulturaren Kontseiluak (*Consell Valencià de Cultura*), Hizkuntzaren Akademia Valentziarrak (*Acadèmia Valenciana de la Llengua*), Kontseilu Juridiko Aholku-emaileak (*Consell Jurídico Consultiu*) eta Ekonomia eta Gizarte Kontseiluak (*Comité Econòmic i Social*), eta etorkizunean sor daitekeen beste edozein estatutu-instituziok ere, aplikatzekoa den araudiarekin bat etorritik hartutako erabakiaren arabera.

¹³⁸⁰ BOEren 34. zenbakian, 2023ko otsailaren 9ko alean, argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2023-3347

8.4.15.30. 8/2022 Legea, abenduaren 29koa, Generalitateko neurri fiskalei, administrazio- eta finantza-kudeaketako neurriei eta antolaketa-neurriei buruzkoa¹³⁸¹

HITZAURREA

V

II. kapituluan, Pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren eta lagatako gainerako tributuen tarte autonomikoa arautzen duen abenduaren 23ko 13/1997 Legea aldatzen da, batez ere Valentziako Erkidegoko Desgaitasuna duten Pertsonen Erakunde Ordezkarien Batzordeak (CERMI) lege-aurreproiektua jendaurrean jartzeko izapidean egindako alegazioen ondorioz. Bertan, besteak beste, adierazi du ezen Pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren eta lagatako gainerako tributuen tarte autonomikoa arautzen duen abenduaren 23ko 13/1997 Legea terminologikoki egokitu behar dela honetara: «“minusbaliatasun”ari, “minusbaliotasun-gradu”ari, “zergadun minusbaliatu”ei, “desgaitu”ei, “desgaitasun fisikoa edo sentsoriala duten”ei», “adimen-desgaitu”ari eta “ezgaitze judizial”ari buruzko erreferentzien orde, erabil bitez “desgaitasun”a, “desgaitasun-gradu”a, “desgaitasuna du(t)en zergadun”a(k) / “desgaitasun-gradu bat onartuta duten zergadunak”, “desgaitasuna duen pertsona”, “desgaitasun fisiko, organiko edo sentsoriala duen pertsona”, “adimen- edo garapen-desgaitasuna duen pertsona” / “desgaitasun kognitiboa duen pertsona” / “desgaitasun psikosoziala duen pertsona” (hau da, adimen-osasuneko arazoak dituena) (kasuan-kasuan, tratamendu fiskal berbera ematen zaie hirurei), eta “euren gaitasun juridikoa egikaritzeko laguntzak hartu dituzten desgaitasundun pertsonak, edo haientzako laguntzak jaso dituzten pertsonak”, hurrenez hurren».

Alegazio horiek aintzat hartuta, eta Desgaitasuna duten Pertsonen Estatutuari buruzko Generalitatearen apirilaren 11ko 11/2003 Legean xedatutakoarekin bat etorriz, 13/1997 Legearen terminologia osorik berrikusi da, kolektibo horri dagokionez.

[...]

VI

[...]

Ogasuneko eta Eredu Ekonomikoko Sailari esleitutako ogasun-arloko eskumenen eremuan, Ogasun Publikoaren, Sektore Publiko Instrumentalaren eta Dirulaguntzen otsailaren 6ko 1/2015 Legea aldatzen da, betiere haren terminologia aurrekontuen lege orokorrean erabilitako terminoen antzera aldatzeko, eta prozedurak eta kontzeptuak zehazteko, eta legearen aplikazio uniformeak ziurtatzeko.

[...]

¹³⁸¹ BOEren 52. zenbakian, 2023ko martxoaren 2ko alean, argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2023-5482

Eremu horretan ere, Valentziako Generalitateko Hizkuntza Eskubideen Bulegoaren (HEB) funtzionamendua arautzen da; bulego hori Hezkuntza, Kultura eta Kirol Sailari atxikita dago, eta herritarrek administrazio-organo horretara jo dezakete beren hizkuntza-eskubideak urratzen dituztela uste dutenean.

[...]

II. TITULUA

Administrazio-neurriak

I. KAPITULUA

Generalitateko Lehendakaritzaren eskumeneko gaietako lege-aldaketak

37. artikulua

Aldatu egiten da Generalitatearen ekainaren 7ko 15/2018 Legearen 93. artikulua — lege hori Valentziako Erkidegoko turismo, aisialdi eta abegikortasunari buruzkoa da—, eta honela idatzita geratzen da:

«93. artikulua.— Arau-hauste oso astunak

»Administrazioko arau-hauste oso astunak dira:

»4. Edozein ekintza, zeinak nahita diskriminazioa baitakar arrazoi hauek direla eta: jaiotza, arraza- edo etnia-jatorria, generoa, sexu-orientazioa, erlijioa edo sinesmenak, hizkuntza, iritzia, desgaitasuna edo dibertsitate funtzionala, adina, janzkera edo bestelako tasun edo inguruabar pertsonal nahiz sozialak, baldin eta zigor arau-hausteak ez badira.

[...].».

VI. KAPITULUA

Hezkuntza, Kultura eta Kirolen Sailaren eskumeneko gaietan egindako lege-aldaketak

2. ATALA

Valentziako Generalitateko Hizkuntza Eskubideen Bulegoa (HEB)

136. artikulua.— Valentziako Generalitateko Hizkuntza Eskubideen Bulegoaren funtzionamendua arautzea

Bat. Jardun-eremua.

Arautze hau, berak aurreikusten duen moduan, honako instituzio, organo eta erakunde hauei aplikatuko zaie:

1. Generalitati haren osotasunean, Valentziako Erkidegoaren Autonomia Estatutuaren 20. artikulua egiten duen Generalitatearen definizioaren arabera, bai eta haren sektore publiko instrumentalari ere, zeina aurreikusita baitago Generalitatearen Ogasun Publikoari, Sektore Publiko Instrumentalari eta Dirulaguntzei buruzko otsailaren 6ko 1/2015 Legearen 2.3 artikuluan.

2. Toki-administrazioa osatzen duten erakundeei eta haren mendeko organismoei, bai eta Valentziako unibertsitate publikoei ere, 7. artikuluan aurreikusitako moduan.

3. Estatuko Administrazioari eta haren mende dauden eta egoitza Valentziako Erkidegoan duten organismoei, Justizia Administrazioari barne, bai eta pertsona juridiko pribatuei ere, 7. artikuluan aurreikusitako moduan.

Bi. Hizkuntza Eskubideen Bulegoaren ofiziozko jarduketak.

Hizkuntza Eskubideen Bulegoak (HEB) jakiten badu, ustez, herritarren hizkuntza-eskubideak urratzen dituen egitate edo gertakariren bat suertatu dela, orduan Bulegoa dena delako administrazioko organoarekin, erakunde publikoarekin edo pertsona juridiko pribatuarekin harremanetan jarri ahal izango da, beharrezko informazioa lortzeko eta, horrela, herritarrei hizkuntza ofizialen erabileran babes ematen dieten eskubideak aplikatzen direla bermatzeko behar den aholkularitza eskaintze aldera.

Hiru. Jarduketak, aldeak eskatuta:

Edozein pertsona fisiko edo juridikok aurkez dezake Hizkuntza Eskubideen Bulegoan kexa, iradokizun edo kontsulta bat, bere hizkuntza-eskubideak urratuak izan direlako.

1. Kexatzat hartzen dira herritarrek HEBri hizkuntza-eskubideen urraketak salatzen aurkezten dizkioten idazkiak eta komunikazioak, lege honen 1. artikuluko edozein jarduera-eremutan.

2. Iradokizuntzat hartzen dira herritarrek HEBri aurkezten dizkioten idazkiak eta komunikazioak, betiere gizartean hizkuntza-eskubideak babesten laguntzeko, eta, bereziki, zerbitzu publikoen hizkuntza-arreta hobetzeko.

3. Kontsultatzat hartzen dira herritarrek HEBri egiten dizkioten idazkiak eta komunikazioak, betiere hizkuntza-eskubideei eta eskubide horiek babesten dituen araudiari buruzko aholkularitza lortzeko.

Lau. Hizkuntza-eskubideak urratzeagatiko kexak, iradokizunak eta kontsultak aurkeztea.

1. Kexak, iradokizunak eta kontsultak, ahal dela, bitarteko elektronikoen bidez aurkeztuko dira. Horretarako, HEBren web-orriaren bitartez sartu behar da, eta HEBk Generalitaten egoitza elektronikora bidaliko du; bestela, zuzenean sartu behar da <https://sede.gva.es> egoitza elektronikoen helbidean, betiere, xede horretarako erreserbatuta dagoen prozeduraren bidez.

2. Pertsona juridikoen kasuan, aurkezpena nahitaez telematikoa izango da.

3. Pertsona fisikoek aurrez aurre ere aurkez ditzakete kexak, iradokizunak eta kontsultak, Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearen urriaren 1eko 39/2015 Legearen 16.4 artikuluan aurreikusitako edozein bitartekoren bidez. Kasu horretan, HEBren web-orrian eta Generalitaten egoitza elektronikoen (<https://sede.gva.es>) eskuragarri dagoen formularioa erabiliko da.

Bost. Izapidetzeko onartzeko betekizunak

1. Kexek eta iradokizunek honako datu hauek jaso behar dituzte izapidetzeko:

a) Izen-abizenak.

b) Helbidea eta, edukiz gero, posta elektronikoa.

c) Idazkia eragin duten egitateak eta arrazoiak.

d) Data eta sinadura.

e) Kexa edo iradokizuna zein organo, erakunde edo pertsona juridikori zuzentzen zaion.

f) Ordezkarria, pertsona juridikoen kasuan.

2. Aurkeztutako idazkiak betetzen ez baditu artikulua honen 1. puntuan eskatutako betekizunak, orduan HEBk interesdunari eskatuko dio 10 eguneko epean zuzentzeko idazkia, eta ohartaraziko dio ezen, hala egiten ez badu, eskaeran atzera egin duela ulertuko dela, aldez aurretik ebazpena emanda, Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearen urriaren 1eko 39/2015 Legearen 21. artikuluan aurreikusitakoaren arabera.

3. Kontsultak izapidetzeko, nahikoa da a), b), c) eta d) letretan aurreikusitako informazioa sartzea, edo izapide espezifikorako aurreikusitako formularioaren apartatuak sartzea.

4. Posta elektronikoz egiten diren kontsultak ere onartzen dira, baldin eta, gutxienez, aurreko apartatuko informazioa badute.

5. Ez dira onartu behar, eta, beraz, ez dira izapidetu behar, ez idazki anonimoak, ez hizkuntza-eskubideak urratzen dituzten egitate zehatzetan oinarritzen ez direnak edo argi eta garbi funtsik gabekoak, ez eta prozeduraren gehiegizko erabilera egin nahi dutenak eta jarduketa judizialen xede izan diren edo diren egitateetan oinarritutako kexak ere.

6. Pertsona juridiko batek kexa bat aurkezteko pertsona fisiko batek jasandako urraketa bati buruz, pertsona horren baimena behar du hura izapidetzeko, salbu eta pertsona juridikoak, elkarteak edo fundazioak bada, estatutuaren esleitura duenean herritarren ordezkariak hizkuntza-eskubideen urraketari buruzko kexak aurkezteko. Bestela, kexa artxibatu egin beharko da, eta horren berri emango zaio interesdunari.

7. Kexa edo iradokizuna izapidetzeko ez onartzeak arrazoitua izan behar du, eta interesdunari jakinaraziko zaio.

Sei. Kexak izapidetzea Generalitateko Administrazioaren, haren sektore publiko instrumentalaren eta Autonomia Estatuaren 20.3 artikuluan aipatutako instituzioen eskumen-eremuan.

1. Kexa bat aurkeztean denean, HEBk zehaztuko du, hizkuntza-eskubideen arloan indarrean dagoen araudiaren arabera, ea interesdunak azaldutako egitateek eskubide horiek urratzen ote dituzten, eta, hala badagokio, kexa izapidetzea onartuko du eta jarduketak hasiko ditu.

2. Zein administrazio-organotan edo erakundetan gertatu den salatutako jarduketa, eta hari jakinarazi behar zaio jarduketan hasiera, eta jarduketan kopia bat bidali behar zaio. Jakinarazpen hori egin eta 10 eguneko epean, administrazio-organoko edo erakundeak txosten bat aurkeztuko dio HEBri; txosten horretan adieraziko da zein neurri hartuko duen edo zeintzuk diren kexaren edukiarekin lotuta egokitzen jotzen dituen balorazioak. Epe hori igarota, HEBk txosten bat eman behar du, edo, hala badagokio, gomendio bat eman behar du ustez urratu den hizkuntza-eskubideei buruzko araudiaren gainean, eta, bidezko bada, baita kexa eragin duten egoerak saihesteko hartu beharreko jardunbide egokiak ere.

3. Kexa bat aurkezteak ez du eragozten edo baldintzatzen interesdunari dagozkion erreklamazio, eskubide eta akzio administratibo edo judizial guztiak egikaritzea, eta, beraz, ez dakar horiek aurkezteko epeak geldiaraztea.

4. Azaldutako egitateek turismo-establezimenduen kontsumitzaile edo erabiltzaileen hizkuntza-eskubideei eragiten badiete, HEBk kontsumoaren edo turismoaren arloko eskumenak dituzten organoetara bideratu behar du kexa, dagokionaren arabera, eta organo horiek HEBri eman beharko diote kexarekin lotuta egiten dituzten jarduketan berri.

5. HEBk kexa erregistratu duen interesdunari jakinaraziko dio administrazio-organoa, erakunde publiko, instituzio edo pertsona juridiko eskudunaren erantzuna. Era berean, HEBk interesdunari jakinarazi behar dio zer egin duten pertsona edo organo horiek kexa eragin duten egitateak berriro gerta ez daitezen.

6. Kexa idazteko erabilitako hizkuntzan jakinaraziko da erantzuna.

7. Komunikazio hori informatiboa da, eta gorabehera itxi egingo da.

Zazpi. Kexak izapidetzea Bat apartatuko 2. eta 3. zenbakietan aurreikusitako eskumen-eremuetan.

1. Kexa bat aurkezten denean, HEBk hura jarduketa gertatu den administrazioari edo erakundeari igorriko dio.

2. Era berean, HEBk aholkularitza eta bitartekaritza eskainiko ditu, eta, hala badagokio, hizkuntza-eskubideen arloko gomendioak egin eta jardunbide egokiak gomendatu ahal izango ditu.

Zortzi. Iradokizunak izapidetzea.

1. Iradokizun bat aurkezten bada edozein instituziori, erakunderi, administrazio-organori eta pertsona juridikori zuzenduta HEBren jardun-eremuaren barruan, eta Bulegoak uste badu 3.2 artikulua horri buruz ezartzen duen definizioarekin bat datorrela, HEBk iradokizun hura bidali egin beharko dio.

2. Bat apartatuaren 1. zenbakiko organo, instituzio eta erakundeei bidalitako iradokizunen kasuan, hiru hilabeteko epea igaro ondoren, HEBk informazioa eskatuko du egindako jarduketei buruz, hala badagokio, igorritako iradokizunarekin lotuta.

Bederatzi. HEBrekin lankidetzan aritzeari uko egitea.

1. HEBrekin lankidetzarik ez dagoela ulertuko da, ezarritako epeetan, honako egitate hauek gertatzen direnean:

a) Eskatutako informazioa ematen ez denean.

b) Kexa edo iradokizun bati lotutako errekerimendu bati erantzuten ez zaionean.

c) HEBk egindako gomendioak edo iradokizunak, onartuak izan arren, horiei kasurik egiten ez zaionean.

2. Kexa edo iradokizun bat pertsona juridiko publiko eta pribatuei jakinarazten zaionean, eta horiek lankidetzan aritzen ez direnean, gertaera hori HEBren urteko memorian agertarazi behar da, 11. artikuluan araututakoaren arabera.

Hamar. Hizkuntza-eskubideen arloko kexak eta iradokizunak baloratzea.

1. Kexa eta iradokizunen edukia kontuan hartu behar du HEBk, haiek artatzeko eta erantzuteko ardura duen organoa den aldetik, eta Generalitateko Administrazioari eta haren sektore publiko instrumentaleko organo eskudunek ere kontuan hartu behar dute, betiere modu koordinatuan, zerbitzu publikoen kalitatea etengabe hobetzeko.

2. Kexen edo iradokizunen multzo baten azterketatik ondorioztatzen bada gabezia berberak daudela edo Generalitateko Administrazioaren eta haren sektore publiko instrumentalaren eremuan zerbitzu baten prestazioa hobetu behar dela, HEBk lantalde bat eratzea susta dezake, gabeziak zuzentzeko neurri egokiak eta hobekuntza-proposamen zehatzak jasoko dituen hobekuntza-plan bat egiteko. Lantaldeko kide izan daitezke, HEBren ordezkarietz gain, eragindako sailak eta erakundeak, eta Valentziako Generalitateko Zerbitzu Ikuskatzailetzaren ordezkari bat.

3. Lantaldeak txosten bat egin behar du, zeinak jasoko baititu ondorio batzuk, bai eta aplikatu beharreko neurrien proposamena ere behin eta berriz gertatu den hizkuntza-eskubideen urraketa-egoera hori saihesteko. Txosten hori hauei jakinarazi beharko zaie: Irregularitasunak eta Jokabide Txarrak Prebenitzeko Sailarteko Batzordeko buruari eta Valentzieraren Erabilera Aplikatzeko Sailarteko Batzordeari.

Hamaika. Urteko memoria.

1. HEBk urteko memoria egingo du bere jarduketei buruz, bai eta berak jaso, izapidetu eta ebatzi dituen kexen, iradokizunen eta kontsulten kopuruari eta izaerari buruz ere. Memoria horren berri emango dio Generalitateko Kontseiluari, hizkuntza-politikaren eta eleaniztasunaren kudeaketaren arloan eskumena duen sailburuaren bitartez. Memoria hori Gorteetara (*Les Cortsera*) eta Valentziako Erkidegoan egoitza duten administrazio publiko guztietara ere bidaliko da.

2. Urteko memoria publikoa da, eta herritarrek eskuragarri izan behar dute, formatu elektronikoan, HEBren web-orrian.

Hamabi. Aplikatu beharreko araudia.

Hizkuntza-eskubideak urratzeagatiko kexak eta iradokizunak izapidetzean, lege honetan eta Hizkuntza Eskubideen Bulegoaren funtzionamendua arautzen duen Kontseiluaren azaroaren 24ko 187/2017 Dekretuaren indarreko artikuluetan araututa ez dagoen guztian, Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearen urriaren 1eko 39/2015 Legea aplikatuko da.

5. ATALA

Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen estatutua

155. artikulua

Valentziako Erkidegoko Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Estatutuaren Legearen testu bategina onesten duen abenduaren 13ko 1/2019 Legegintzako Dekretuaren eranskinaren 8. artikuluari 3. apartatua gehitzen zaio, eta honela idatzita geratzen da:

«3. Kontsumitzaileak eta erabiltzaileak ezin izango dira euren hizkuntzagatik diskriminatu. Inola ere ezin zaie arretarik ukatu edo arreta desagokia eman, lege honetan araututako kontsumo-harremanetan erabiltzen duten hizkuntza ofiziala dela-eta».

156. artikulua

Valentziako Erkidegoko Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Estatutuaren Legearen testu bategina onesten duen abenduaren 13ko 1/2019 Legegintzako Dekretuaren eranskinaren 20. artikuluari 16. eta 17. apartatuak gehitzen zaizkio, eta honela idatzita geratzen dira:

«16. Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen hizkuntza-eskubideak

17. Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen hizkuntza-eskubideak errespetatzen dituen enpresa-jarduera egikaritzea, bai eta hizkuntza-eskubide horiek benetan betetzen direla egiaztatzea ere».

157. artikulua

Valentziako Erkidegoko Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Estatutuaren Legearen testu bategina onesten duen abenduaren 13ko 1/2019 Legegintzako Dekretuaren eranskinaren 74. artikuluari 11. eta 12. apartatuak gehitzen zaizkio, eta honela idatzita geratzen dira:

«11. Kontsumitzaileen hizkuntza-eskubideak urratzea edo araudiak hizkuntza-arloan ezartzen dituen betebeharrak ez betetzea, betiere urraketa horrek ez badakar, gainera, zerbitzua ukatzea.

12. Kontsumitzaileari arreta ukatzea, eta ukatze horren arrazoia lege honetan jasotako hizkuntza-eskubideak egikaritzea eragozteko izatea».

158. artikulua

Valentziako Erkidegoko Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Estatutuaren Legearen testu bategina onesten duen abenduaren 13ko 1/2019 Legegintzako Dekretuaren eranskinaren 76. artikuluari beste letra bat gehitzen zaio, eta honela idatzita geratzen da:

«m) Portaera arau-hauslea gauzatzea honako arrazoi hauengatik: jaiotza edo jaiolekua; jatorria, nazionalitatea edo gutxiengo nazional baten kide izatea; arraza, larru-kolorea edo etnia; sexua, orientazioa, sexu-identitatea eta genero-identitatea edo genero-adierazpena; iritzi politikoa edo beste mota batekoa; erlijioa, sinesmenak edo ideologia; erabilitako Valentziako Erkidegoko hizkuntza ofiziala; jatorri kulturala, nazionala, etnikoa edo soziala; egoera ekonomikoa edo administratiboa, klase soziala edo ondarea; etorkia; adina; fenotipoa, talde etniko bateko kide izatearen sentimendua; gaixotasuna, egoera serologikoa; desgaitasuna edo dibertsitate funtzionala, edo beste edozein tasun, inguruabar edo giza izaeraren adierazpen erreal edo esleitu».

Xedapen indargabetzaile bakarra.— Indargabetzen den araudia

Indargabetu egiten dira lege honetan xedatutakoaren aurkakoak diren maila bereko edo beheragoko xedapen guztiak, eta, bereziki, honako hauek:

[...]

Indargabetu egiten da Hizkuntza Eskubideen Bulegoaren funtzionamendua arautzen duen Kontseiluaren azaroaren 24ko 187/2017 Dekretuaren 2. artikulua.

8.4.15.31. 9/2022 Legea, abenduaren 30ekoa, Generalitateen 2023rako Aurrekontuei buruzkoa¹³⁸²

II. TITULUA Gastuen aurrekontu-kudeaketa

II. KAPITULUA Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntza-aurrekontuen kudeaketa

11. artikulua.— Zentro itunduak sostengatzeko funts publikoak banatzeko modulu ekonomikoak

10. [...]

Era berean, hezkuntza bereziko zentro espezifikoek pedagogia terapeutikoko edo entzumen eta hizkuntzako irakasle laguntzaile bat izango dute, hogeita bost ordukoa, hezkuntza bereziko 7 unitate edo gehiago dituztenean.

Bestalde, bai irakaskuntzako zentro arruntetako unitate espezifikoetan, bai hezkuntza bereziko zentro espezifikoetan, entzumen eta hizkuntzako irakasleak «Soldatak eta kostu sozialak» moduluan sartzea aurreikusi da, eta horrek berekin dakar irakasleak ordainketa eskuordetuaren erregimenean sartzea. Unitate eta zentro horietako «Langile osagarriak» moduluko langile horiei dagozkien zenbatekoak murriztuko dira. Moduluen batura aldaketarik gabe mantentzen da. Finantzaketa-araubide espezifiko bati atxikitako kooperatiben kasuan, modulu globala aldaketarik gabe mantentzen da.

Honako hauek dira unitate bakoitzean, tipologiaren arabera, aurreikusten diren entzumen eta hizkuntzako irakasleen orduak: autistak, hamasei ordu; hainbat urritasun, zortzi ordu; psikikoak (moderatuak), zortzi ordu; psikikoak (sakonak eta larriak), bost ordu.

[...]

Lehenengo xedapen gehigarria.— Valentziako Gorteen, Kontuen Sindikatuaren, Valentziako Kulturaren Kontseiluaren, Herriaren Defendatzailearen, Kontseilu Juridiko Aholku-emailearen, Hizkuntzaren Akademia Valentziarraren, Ekonomia eta Gizarte Kontseiluaren eta Valentziako Erkidegoko Iruzuraren eta Ustelkeriaren aurkako Prebentzio eta Borrokarako Agentziaren aurrekontuak

1. Valentziako Gorteen, Kontuen Sindikatuak, Valentziako Kulturaren Kontseiluak, Kontseilu Juridiko Aholku-emaileak, Hizkuntzaren Akademia Valentziarrak, Ekonomia eta Gizarte Kontseiluak eta Valentziako Erkidegoko Iruzuraren eta Ustelkeriaren aurkako Prebentzio eta Borrokarako Agentziak aurrekontu-kapitulu

¹³⁸² BOEren 52. zenbakian, 2023ko martxoaren 2ko alean, argitaratua.
https://boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2023-5483

beretan txerta ditzakete aurreko aurrekontu-geldikinak, 2022an kontsignatuta zeudenak.

2. Valentziako Gorteen, Kontuen Sindikatuaren, Valentziako Kulturaren Kontseiluaren, Herriaren Defendatzailearen, Kontseilu Juridiko Aholku-emailearen, Hizkuntzaren Akademia Valentziarraren, Ekonomia eta Gizarte Kontseiluaren eta Valentziako Erkidegoko Iruzuraren eta Ustelkeriaren aurkako Prebentzio eta Borrokarako Agentziaren ataletako aurrekontu-zuzkidurak hilean-hilean igorri behar dira, hamabirenetan, haien izenean, eta zuzkidurok ez dute zertan egon justifikazioaren mende, hark eragotzi gabe xedapen gehigarri honen hirugarren apartatuan aurreikusten dena.

3. Valentziako Gorteen, Kontuen Sindikatuak, Valentziako Kulturaren Kontseiluak, Kontseilu Juridiko Aholku-emaileak, Hizkuntzaren Akademia Valentziarrak, Ekonomia eta Gizarte Kontseiluak eta Valentziako Erkidegoko Iruzuraren eta Ustelkeriaren aurkako Prebentzio eta Borrokarako Agentziak diruzaintza-geldikin guztiak itzuli behar dizkiote Generalitati 2023ko martxoaren 30a baino lehen, salbu eta xedapen gehigarri honen lehenengo apartatuan aurreikusitakoaren aplikazioari lotuta geratzen direnak.

8.4.15.32. 4/2023 Legea, apirilaren 13koa, Valentziako Erkidegoko herritarren parte- hartzeari eta asoziazionismoa sustatzeari buruzkoa¹³⁸³

HITZAURREA

I

[...]

Beste alde batetik, Valentziako Erkidegoaren Autonomia Estatutuaren 9.4 artikulua Valentziako herritarrek Valentziako Erkidegoaren bizitza politikoan, ekonomikoan, kulturean eta sozialean banaka edo taldean parte hartzeko duten eskubidea finkatzen du, eta eskubide hori bi hizkuntza ofizialetan egikari daiteke inolako diskriminaziorik egin gabe, Valentziako Erkidegoaren Autonomia Estatutuaren 6. artikulua kontuan hartuta. Era berean, Generalitati eginkizuna eratzikitzen dio, gizarte-eragileek eta gizarte zibil osoak gai publikoetan parte har dezaten sustatzeko.

I. TITULUA

Herritarren partaidetza

II. KAPITULUA

Herritarrek parte hartzeko organoak eta guneak

2. ATALA

Herritarren Partaidetzarako Kontseilua

31. artikulua.— Herritar aktiboen eskualde-kontseiluak

2. Herritar aktiboen eskualde-kontseilu bat sortuko da Erkidegoko eskualde bakoitzean; kontseilu horrek Herritarren Partaidetzarako Kontseiluaren hedapen-lana egingo du lurralde bakoitzean, haren mende egongo da funtzionalki, eta bilkuren berri emango dio. Ondorio horietarako, hauxe hartzen da eskualdetzat: ezaugarri historiko, sozial, kultural eta linguistikoak partekatzen dituzten geografia- eta giza ezaugarrietan oinarritutako udalerrien multzoa.

¹³⁸³ BOEren 105. zenbakian, 2023ko maiatzaren 3ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-10640>

III. TITULUA

Erkidegotik kanpo parte hartzen duten pertsonen partaidetza

51. artikulua.— Parte hartzeko foroak

1. Generalitatek Valentziako herritarrek Erkidegotik kanpo duten elkarte-mugimendua bultzatuko du, eta Erkidegotik kanpo dauden valentziar zentroen jarduera sortu eta mantentzea sustatuko du (Cevex). Zentro horien lehentasunezko helburua hauxe izango da: Valentziako herriarekiko lotura sentimentalak, afektiboak, sozialak eta kulturalak zaintzea, bai eta haien historiaren, berezko hizkuntzaren eta kulturaren ezagutza sustatzea ere.

8.4.15.33. 5/2023 Legea, apirilaren 13koa, Valentziako Erkidegoko despopulazioaren aurkako eta lurralde-ekitatearen aldeko neurriei buruzko integrala¹³⁸⁴

HITZAURREA

II

[...]

Espainiako gobernu- eta legegintza-instantziek ere bultzada eman diote gaiari, funtsezko dokumentuetan jasota dagoen bezala. Nabarmentzekoak dira: Erronka Demografikoari Aurre egiteko Estrategia Nazionalaren jarraibide orokorrak, zeinak baitatoz Presidenteen 2017ko Konferentziaren mandatutik, eta Ministro Kontseiluak 2019ko martxoan onetsi baitzituen; Senatuaren Espainiako Bilakaera Demografikoari buruzko Batzorde Bereziaren emaitzak, 2019an argitaratuak; edo Meridako 2020ko urtarrileko Adierazpena edo Parlamentu Autonomikoen Presidentzien Konferentziaren Adierazpena, betiere «[...] erabateko berdintasuna, landaguneen despopulazioaren aurkako borroka, lurralde-kohesioa, biztanleriaren zahartzea eta kultura- eta hizkuntza-aniztasuna» erronken aurrean elkarrekin lan egiteko eta esperientziak partekatzeke.

[...]

ATARIKO TITULUA

Xedapen orokorrak

2. artikulua.— Xedeak

Lege honen xedeak honako hauek dira:

g) Sustatu eta bermatzea landaguneetako ikasleek oinarrizko irakaskuntzatik harantzago hezkuntza-sisteman jarraituko dutela, eta hezkuntza-sistema eraentzen duten ekitatearen, diskriminaziorik ezaren eta aukera-berdintasunaren printzipioak lortzea, bai eta ekintzak eta programak garatzea ere, berezko hizkuntza eta kultura gizarte- eta lurralde-kohesiorako ardatz gisa mantentzeko eta bultzatzeko.

¹³⁸⁴ BOEren 105. zenbakian, 2023ko maiatzaren 3ko alean, argitaratua.
Testu kongsolidatua: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2023-10641>

III. TITULUA

Gizarte-, ekonomia- eta lurralde-kohesioa lortzeko neurriak

I. KAPITULUA

Zerbitzu publikoak iristeko bermerako, eta eskubide- eta aukera-berdintasunerako neurriak

16. artikulua.— Funtzio publikoan sartzea

1. Generalitatek kalitatezko hezkuntza publikoa bermatu behar du lurralde osoan.

Bereziki, honako hauek bultzatuko ditu:

k) Landa-eremuko ikasleei zuzendutako hezkuntza-ekintzak eta neurriak garatzea eta bermatzea, zeinek balioztatu eta sustatuko baitute valentzieraren erabilera soziala, kultura-ardatz egituratzaile gisa eta gaitasun eleaniztunak lortzeko oinarri gisa, zeinek bide emango baitiete ikasleoi gizarte eleaniztun eta kulturantzun batean zuzenbide osoko herritar gisa integratu ahal izateko.

9. FRANTZIAKO ERREPUBLIKA

9.1. Kodeak

9.1.1. Aduanen Kodea¹³⁸⁵

II. TITULUA Aduana-zerbitzuaren antolaketa eta funtzionamendua

IV. KAPITULUA Aduana-agenteen ahalak

7 bis atala Araketa-talde erkideak

67 ter A artikulua

I. [...]

Frantsesez jaso eta idatzi edo frantsesera itzuli beharreko akten jatorrizkoa prozedura frantsesaren parte izango da.

[...]

¹³⁸⁵ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006071570?etatTexte=VIGUEUR
Frantziako legeriari dagokionez, lege-mailako xedapenak eta kodeak baino ez dira sartu, aurreko edizioetan, eta Espainiako Erresumaren, Euskal Autonomia Erkidegoaren eta Nafarroako Foru Komunitatearen ereduari jarraituz.

9.1.2. Aseguruen Kodea¹³⁸⁶

I. LIBURUA Kontratua

I. TITULUA

Kalteen aurkako aseguruen eta pertsonen gaineko
aseguruen arau erkideak

II. KAPITULUA

Aseguru-kontratua burutzea eta frogatzea - Polizen forma eta
eskualdaketa

L112-2-1 artikulua

[...]

III. Kontratua urrutitik burutu baino lehen, hala dagokionean, izenpetzaileak honako argibide hauek jasoko ditu:

[...]

6. Aseguratzaillearen eta haren bezeroaren arteko kontratu aurreko harremanak arautzen dituen legea, bai eta aseguratzaileak, bezeroaren adostasunez, kontratuak indarrean dirauen aldian erabiliko duela hitzemandako hizkuntzari eta kontratuari berari aplikatzekoa den legea ere.

[...]

L112-3 artikulua

Aseguru-kontratua eta aseguratzaileak izenpetzaileari igorri beharreko argibideak, denak ere kode honetan aipatuak, frantsesez idatzirik aurkeztu beharko dira, argi eta ongi ikusteko moduan.

Frantsesaren erabileraren gaineko aurreko apartatuko xedapenak indargabetu eta baldin eta, L. 181-1 eta L. 183-1 artikuluekin bat etorriz, kontratuaren parte diren aldeek frantsesaz bestelako legeriaren bat aplikatzeko aukera badute, artikulua honen lehen apartatuan aipatutako dokumentuak frantsesa ez beste hizkuntza horretan idatzi ahal izango dira. Bi aldeek adostasunez aukeratu ahal izango da frantsesa ez den beste hizkuntza bat; horretarako, eta betiere kontratuan L. 111-6 artikulua definitzen dituen arrisku handiak sartzen ez badira, aski izango da izenpetzaileetako batek idatziz hala eskatzea.

Baldin eta kontratuaren parte diren aldeek aukerarik ez badute frantsesa ez beste legeria bat aplikatzeko, estatu emailean ofiziala den hizkuntzan edo hizkuntzetako batean idatzirik aurkeztu ahal izango dira dokumentuok, baldin eta aldeak ados badaude eta izenpetzaileetako batek idatziz hala eskatzen badu.

¹³⁸⁶ Jatorrizko testua: 76/666 Dekretua, 1976ko uztailaren 16koa da.

Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006073984?etatTexte=VIGUEUR&etatTexte=VIGUEUR_DIFF

III. LIBURUA

Enpresak

I. TITULUA

Xedapen orokorrak eta Estatuaren kontrola

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

I. atala

Xedapen orokorrak

L310-2-2 artikulua

[...]

Ordezkariek hura izendatu duen estatuan bizi edo bizitzen jarri beharko du, eta gai izan beharko du auzia estatu horretako hizkuntza ofizialetako batean aztertzeko. Aseguru-enpresa bat edo gehiago ordezkatu ahal izango ditu.

[...]

9.1.3. Atzerritarren Sarrera eta Egonaldiaren eta Asilo-eskubidearen Kodea¹³⁸⁷

I. LIBURUA

Atzerritarrei eta zenbait estatutako herritarrei aplikagarriak zaizkien xedapen orokorrak

I. TITULUA

Orokortasunak

KAPITULU BAKARRA

L111-7 artikulua

Atzerritar bati neurriren bat aplikatzen bazaio, dela Frantzian onartua ez izatekoa, dela itxarote-eremu edo atxikitze-eremu batean edukitzea, dela zirkulazio- edo egonaldi-eskubidea baduela egiaztatze atxikitze, dela haren asilo-eskaera aztertze ardua duen estatuta lekualdatze, eta frantsesez hitz egiten ez badaki, atzerritar horrek prozeduraren hasieran adierazi beharko du zer beste hizkuntza ulertzen duen. Halaber, irakurtzen badakien ere adierazi beharko du. Datu horiek espresuki aipatu beharko dira atzerritarra ez onartzeko erabakian, edo hura itxarote-eremu batean eduki edo beste norabait lekualdatzekoan, edo L. 611-1-1 artikuluan I. zenbakiko hamalagarren apartatua aurreikusten den aktan. Kontrako probarik ezean, aipamenok guztiok egiazkotzat joko dira. Atzerritarrak ulertzen duela adierazitako hizkuntza izango da prozedura amaitu bitartean erabiliko dena. Atzerritarrak uko egiten badio zein hizkuntza ulertzen duen esateari, frantsesa erabiliko da.

L111-8 artikulua

Kode honen II. V. eta VI. liburuetan eta L. 742-3 artikuluan hala aurreikusten delarik, atzerritar bati berak ulertzen duen hizkuntza batean komunikatu behar zaionean erabaki edo informazioen bat, hori bi eratara egin ahal izango da: edo idatzizko inprimakien bitartez, edo interprete baten bitartez. Atzerritarra ez bada frantsesez hitz egiteko gai, eta irakurtzen ere ez badaki, interprete baten laguntza derrigorrezkoa izango da.

Horretarako premiarik bada, interpretazio-lana telekomunikazio-bideen bitartez egin daiteke. Halakoetan, L. 111-9 artikuluan aipatzen diren zerrendetan izena emana duten interpreteak edo Administrazioaren onspena duten interpretazio- eta itzulpen-organismoetako interpreteak soilik aukeratu ahal izango dira. Atzerritarrari idatziz jakinaraziko zaizkio bai interpretearen izen-deiturak eta helbidea, bai hitzordua noiz izango den eta zein hizkuntza erabiliko den ere.

¹³⁸⁷ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006070158?etatTexte=VIGUEUR

L111-9 artikulua

Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez finkatuko dira L. 111-7 eta L. 111-8 artikuluen aplikazio-modalitateak; zehatz esatera, baldintzak definituko dira L. 111-8 artikuluko azken apartatuan aurreikusitako zerrendetan interprete-itzultzaileek izena emateko edo haietatik kanporatuak izateko.

II. LIBURUA

Frantzian sartzea

I. TITULUA

Sartzeko baldintzak

III. KAPITULUA

Sarrera ukatzea

L213-2 artikulua

Asilo-eskaeren kasuetan izan ezik, erregelamenduz zehazturiko kategoria duen agente batek jakinarazpen ziodun baten bitartez eman beharko dio atzerritarrari Frantzian sartzeko eskubidea ukatu zaiola adierazten duen erabakiaren berri.

Erabakiaren berri ematearekin batera, interesdunari aipatu egin beharko zaio eskubidea duela erabakiaren abisua emateko halakoak entrega dakizkion berak adierazitako pertsonari, bere kontsulatuari edo berak hautatutako lege-aholkulariari. Asilo-eskaeretan, jakinarazpenak orobat aipatu beharko du interesdunak, [L. 213-9 artikuluan](#) oinarriturik, deuseztatzeko errekurtsioa aurkezteko eskubidea duela, eta horretarako bide eta epeak zehaztu beharko ditu. Interesdunari berak ulertzen duen hizkuntza batean komunikatu beharko zaizkio erabakia eta harekin batera helaraztekoa den eskubideen jakinarazpena.

[...]

Atzerritarrak frantsesez hitz egiten ez badu, L. 111-7 artikulua aplikatuko da.

[...]

L213-9 artikulua

[...]

Atzerritarrak interprete baten laguntza eskatu ahal izango dio auzitegiko presidenteari edo berariaz izendatutako magistratuari. Atzerritarrak lege-aholkularia badu, haren laguntza jaso ahal izango du. Ofiziozko lege-aholkulari bat izenda diezaiola ere eskatu ahal izango dio atzerritarrak presidenteari edo berariaz izendatutako magistratuari. Entzunaldian zehar, Gobernuaren ordezkariak ez du ondoriorik aterako.

[...]

II. TITULUA

Atzerritarrak itzarote-eremu batean edukitzea

I. KAPITULUA

Atzerritarrak itzarote-eremu batean edukitzeko baldintzak

L221-4 artikulua

Itzarote-eremu batean dagoen atzerritarrari ahalik eta eperik laburrenean komunikatu beharko zaio interprete edo mediku baten laguntza eska dezakeela, lege-aholkulari batekin edo berak hautatu nahi duen zeinahi pertsonarekin harremanetan jar daitekeela, eta itzarote-eremua noiznahi utz dezakeela, baldin eta Frantziatik kanpoko lekuren batera alde egiten badu. Orobat azaldu beharko zaio asiloa eskatzearekin loturiko zer eskubide balia dezakeen. Informazio hori guztia berak ulertzen duen hizkuntza batean jakinarazi beharko zaio. Horren guztiaren berri eman beharko da [L. 221-3](#) artikuluko bigarren apartatuan aipatzen den eta interesdunak berak sinatu beharko duen erregistroan.

Baldin eta itzarote-eremu batean atzerritar-kopuru handia badago aldi berean, bertan Administrazioako zenbat funtzionario eta interprete dauden kontuan harturik helaraziko zaio bakoitzari lehen apartatuan aipaturiko eskubideen jakinarazpena, baina ahalik eta eperik laburrenean betiere. Inguruabar berezi horietan, halaber, jakinarazten zaizkien eskubideak ahalik eta eperik laburrenean gauzatu ahal izango dituzte.

Atzerritarrak frantsesez hitz egiten ez badu, [L. 111-7 artikulua](#) aplikatuko da.

[...]

II. KAPITULUA

Itzarote-eremuetako atzerritarren egonaldia luzatzeko baldintzak

1. atala

Askatasunen eta atxiloketaren epailearen erabakia

L222-3 artikulua

[...]

Atzerritarrak ofiziozko lege-aholkulari bat izendatzeko eskatu ahal izango dio askatasunen eta atxiloketaren epaileari. Adingabeek *ad hoc* administratzaileak aukeraturiko abokatu baten laguntza izango dute, edo, halakorik ezean, funtzionario publiko batena. Interprete batek bere txostena itzul dezala ere eskatu ahal izango dio atzerritarrak —edo, L. 221-5 artikuluan aipatzen diren adingabeen kasuan, *ad hoc* administratzaileak— askatasunen eta atxiloketaren epaileari.

[...]

3. atala
Xedapen erkideak

L222-7 artikulua

Atzerritarrak itxarote-eremuetan edukitzearekin lotuta titulu honetan bertan ezartzen diren jurisdikzio-prozeduretan laguntzeko izendaturiko interpreteen sari eta ordainei dagokienez, Estatuak bere gain hartu beharko ditu gastuok, atzerritarraren kontra errekurtsorik jartzeko modurik gabe, eta justizia penalaren, justizia korrekzionalaren eta polizia-zerbitzuen arloko gastuetarako aurreikusiriko baldintzen arabera.

III. LIBURUA
Frantzian egonaldia egitea

I. TITULUA
Egonaldi-baimenak

I. KAPITULUA
Xedapen orokorrak

2. atala
Frantziako gizartean integratzeari buruzko xedapenak

L311-9 artikulua

Estatuak Frantziako bizimoduari eta bertan bizitzeak dakartzan eskubide eta eginbeharrei buruzko informazioa eman beharko dio, sorterrian bertan, Frantziako lurraldean modu iraunkorrean bizi nahi duen atzerritarrari.

Hamasei urterekin etorri eta hemezortzi urte beteak izan bitartean Frantzian egonaldi bat egiteko baimena lehen aldiz jaso duen edo bertara modu erregularrean etorri den atzerritarrak, baldin eta Frantzian modu iraunkorrean bizi nahi badu, integrazio errepublikanoko ikastaro pertsonalizatu bat jaso beharko du. Atzerritarrak Errepublikaren balioak ulertu, frantsesa ikasi, eta gizarte- eta lan-arloko integrazioa eta autonomia erdietsi beharko ditu ikastaro horren bitartez.

Hauek izango dira ikastaroaren eduki nagusiak:

[...]

2. Estatuak agindutako hizkuntza-prestakuntza, atzerritarrak frantsesa ikas dezan;

[...]

Atzerritar iritsi berriari lan bat lortzeko eta Frantziako gizartean integratzeko modua emateko adina ordu eskaini beharko dizkio frantsesaren irakaskuntzari artikulua honetako 2. zenbakian aipatzen den hizkuntza-prestakuntzak. Prestakuntza horrek ziurtagiri estandarizatu bat eskuratzeko bidea ere eman ahal izango du, atzerritarraren hizkuntza-maila ebaluatzen duena. Atzerritarrak eskaera ziodun bat egiten badu, 2 bis zenbakian aipatzen den lege-aholkulariak eman ahal izango dio ziurtagiria atzerritarrari.

[...]

Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez finkatuko dira artikulua hau aplikatzeko baldintzak. Dekretu horrexen bidez zehaztuko dira integrazio errepublikanoko ikastarorako kontratuaren iraupena, aurrez ezarritako prestakuntza-saioen kopurua eta haietan parte hartzeko eta saioak balioztatzeke baldintzak, tartean baita atzerritarrari frantses nahikoa dakiela ziurtatzen dion ziurtagiria bidaltzekoa ere, horrek agintzen zaizkion prestakuntza-saioetara jarraituki joateko ahala eman diezaion.

II. KAPITULUA

Egonaldi-baimenen batzordea

L312-2 artikulua

[...]

Batzordeak bera eratu ondorengo hiru hilabeteen barruan batzartu beharko du, eta atzerritarrari gutxienez hamabost egun lehenago jakinarazi beharko dio, idatziz, bilera horretan parte hartu behar duela; atzerritarrak lege-aholkulari baten laguntza jaso ahal izango du bileran, edo berak aukeratzen duen beste edozein pertsonarena, eta interprete bat ondoan duela hitz egin ahal izango du. Justiziaren alorreko laguntzei buruzko 1991ko uztailaren 10eko 92-647 Legean aurreikusitako baldintzen arabera eta eskaeran bertan aipatzen zaizkion ahalak aintzat harturik eskatu ahal izango ditu atzerritarrak dagozkion jurisdikzio-laguntzak, eta horiek behin-behinean onartzen zaizkion ala ez batzordeburuak erabaki beharko du.

[...]

III. KAPITULUA

Behin-behineko egonaldi-baimena eta urte anitzeko egonaldi-baimena

4. AZPIATALA

“*Au pair gaztea*” izendapena duen behin-behineko egonaldi-baimena

L313-9 artikulua

I. “*Au pair gaztea*” izendapena duen egonaldi-baimenak urtebeteko iraupena izango du, eta behin berriztatu ahal izango da. Baimena eskuratzeko, atzerritarrak baldintza hauek bete beharko ditu:

[...]

2. Behin-behineko egonaldi bat egiten egotea berarenaz bestelako nazionalitatea duen eta berarekin inolako senidetasun-loturarik ez duen familia baten etxean frantsesa ikasteko eta bere hizkuntza-gaitasunak hobetzeko, etxeko lanak egitearen edo etxeko haurrak zaintzearen truke;

3. Frantsesari buruzko oinarrizko ezagutzak badituela egiaztatzen duen agiria aurkeztea, dela bigarren hezkuntzan eskatzen denaren paretsuko maila duela egiaztatzen duena, dela horretarako kualifikazio profesionalak badituela egiaztatzen duena.

[...]

IV. KAPITULUA

Bizileku-txartela

1. atala

Xedapen orokorrak

L314-2 artikulua

Kode honen legezko xedapenek hala aurreikusten dutenean, atzerritar batek Frantziako gizartean zenbaterainoko integrazio errepublikanoa duen aintzat harturik erabakiko da hari aurreneko bizileku-txartela eman ala ez, eta, horretarako, kontuan hartuko da, batez ere, ea baduen Frantziako Errepublikan nagusi diren printzipioak errespetatzearen aldeko jarrerarik, ea printzipiook izatez eta egitez errespetatzen dituen eta ea baduen Estatu Kontseiluak dekretu baten bidez ezarritako frantsesaren gutxieneko ezagutza-mailarik.

Integrazio-mailari dagokionez, administrazio-agintaritzak iritzia eskatuko die atzerritarra bizi den herri edo hiriko udal-agintariei. Iritzi hori aldekotzat joko da administrazio-agintaritzak udal-agintariei kontsulta egiten dietetik hasi eta bi hilabeteko epea amaitu ondoren.

Hirurogeita bost urtetik gorako atzerritarrak ez dira beharturik egongo frantsesa jakitearen baldintza betetzera.

IV. LIBURUA

Egonaldia Frantzian

III. TITULUA

Administrazio-prozedura

IV. KAPITULUA

Xedapen fiskalak

2. ATALA

Atzerriko langile baten enplegatzaileak edo Frantzian finkatuta ez dagoen enpresa batek aldi baterako lekualdatutako langile bat hartu behar duenak ordaindu behar duen zerga

L436-10 artikulua¹³⁸⁸

[...]

Kontratazioa hizkuntza-laguntzaile gisa egiten denean aldi baterako lan baterako, zerga honen zenbatekoa zero da.

¹³⁸⁸ 2023rako Finantzei buruzko 2022ko abenduaren 30eko 2022-1726 Legearen 80. artikulua egindako aldaketa.

<https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000046845631#:~:text=%2D%20Sous%20r%C3%A9serve%20de%20dispositions%20contraires,pour%20les%20autres%20dispositions%20fiscales.>

V. LIBURUA

Urruntze-neurriak

I. TITULUA

Frantziako lurraldetik alde egiteko betebeharra,
Frantziako lurraldera itzultzeko debekua eta Frantziako
lurraldean zirkulatzeko debekua

II. KAPITULUA

Administrazioarekiko auzien prozedura

L512-1 artikulua

I. [...]

Atzerritarrak interprete baten laguntza eskatu ahal izango dio Administrazio Auzitegiko presidenteari edo berariaz izendatutako magistratuari, bai eta erabakia aurkaratzeko oinarri gisa erabilitako egiaztagiriak barnean dituen txostenaren berri emateko ere.

[...]

III. [...]

Atzerritarrak interprete baten laguntza eskatu ahal izango dio Administrazio Auzitegiko presidenteari edo berariaz izendatutako magistratuari, bai eta erabakia aurkaratzeko oinarri gisa erabilitako egiaztagiriak barnean dituen txostenaren berri emateko ere.

[...]

IV. Atzerritarra atxilotuz gero, berak ulertzeko moduko hizkuntza batean adieraziko zaio, Frantziako lurraldea uztera beharturik dagoela jakinarazteaz batera, interprete baten eta lege-aholkulari baten laguntza eska diezaiokeela Administrazio Auzitegiko presidenteari, baita bere eskaera egin baino lehen ere.

[...]

L512-2 artikulua

Frantziako lurraldea uztera beharturik dagoela adierazten dion jakinarazpena jasotzeaz batera, atzerritarrak, zeinari ez baitzaio Frantziatik bere borondatez irteteko inolako epealdirik emango, ahalik eta eperik laburrenean eman beharko die horren berri bere lege-aholkulari eta kontsulatuari edo berak hautatutako pertsonari. L. 511-1 artikulua aplikatzean jakinarazten zaizkion erabakiekin loturiko elementu nagusien berri emango zaiola azaldu beharko zaio atzerritarrari. Berak ulertzen duen edo uler dezakeela uste izatekoa den hizkuntza batean emango zaio elementu horien guztien berri.

II. TITULUA Kanporatzea

II. KAPITULUA Administrazio-prozedura

L522-2 artikulua

L. 522-1 artikulua 2. zenbakian aurreikusitako agindua batzordea batzartu baino gutxienez hamabost egun lehenago bidali beharko zaio atzerritarrari. Aginduan bertan zehaztu beharko da interesdunak eskubidea duela lege-aholkulari baten edo berak hautatutako zeinahi pertsonaren laguntza jasotzeko eta interprete bat ondoan duela hitz egiteko.

[...]

V. TITULUA Atzerritarrak Espetxe Administrazioaren mendekoak ez diren lokaletan atxikitzea

I. KAPITULUA Atxikitzea

L551-2 artikulua

[...]

Atzerritarrari berak ulertzeko moduko hizkuntza batean eta ahalik eta eperik laburrenean jakinaraziko zaio, atxikia duten lekuan bertan dagoela, eskubidea duela interprete baten, aholkulari baten eta mediku baten laguntza eskatu eta bere kontsulatuari edo berak hautatutako zeinahi pertsonari bere egoeraren berri emateko. Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez zehaztuko da, horretarako beharrik bada, zer modalitatearen arabera egikarituko den eragile horien laguntza.

[...]

Atzerritarrak frantsesez hitz egiten ez badu, L. 111-7 artikuluko xedapenak aplikatuko dira.

III. KAPITULUA Atxikitze-baldintzak

L553-5 artikulua

[...]

Atxikitze-gune bakoitzean, bertan atxikirik dauden pertsonen esku jarriko den dokumentu batean, gure inguruan gehien erabiltzen diren hizkuntzetan idatzirik azaldu beharko zaio atzerritarrari zer-nolako eskubideak izango dituen bere urrutze- eta atxikitze-prozedura martxan den bitartean.

[...]

VI. LIBURUA

Kontrolak eta zigorrak

I. TITULUA

Kontrolak

L611-1-1 artikulua

I. [...]

Atzerritarrari berehala jakinarazi beharko zaio, berak ulertzen duen edo ulertzen duela uste izatekoa den hizkuntza batean, zergatik izan den atxikia, neurriak zenbat denbora iraungo duen eta zer eskubide dagozkion:

1. Interprete baten laguntza jasotzeko eskubidea;

[...]

Atzerritarrak frantsesez hitz egiten ez badu, L. 111-7 artikulua aplikatuko da.

[...]

II. TITULUA

Zigorrak

II. KAPITULUA

Sarrera eta egonaldi irregularra erraztea

L622-4 artikulua

Hargatik eragotzi gabe L. 621-2, L. 623-1, L. 623-2 eta L. 623-3 artikuluetan xedatutakoa, ezin izango zaio ekin, L. 622-1 artikulutik L. 622-3 artikulura bitartean xedatzen dena oinarri hartuta, atzerritar bati modu irregularrean zirkulatzeko edo Frantzian modu irregularrean egoteko erraztasunak ematen dizkion inoren aurkako zigor-prozedurari, baldin eta pertsona hori:

[...]

3. Pertsona fisiko edo juridiko bat bada, egozten zaion ekintzaren truke zuzenean edo zeharka inolako ordainik jaso ez badu, eta atzerritarrari lagundu izana berariaz baldin badago loturik aholkularitza edo laguntza juridiko, linguistiko eta soziala eskaini izanarekin edo soilik humanitarioak diren arrazoiekin lotutako beste zeinahi laguntza eskaini izanarekin.

VII. LIBURUA Asilo-eskubidea

II. TITULUA

Aterpetuen eta Aberrigabeen Babeserako Frantziako Bulegoa

III. KAPITULUA

Asilo-eskaeren azterketa

1. atala

Prozedura-bermeak eta eskatzailearen betebeharrak

L723-6 artikulua

[...]

Eskatzaileak elkarrizketara joan beharko du, eta aurrez aurre erantzun beharko die bulegoko funtzionarioak egiten dizkion galderei. L. 741-2-1 artikuluan aurreikusitako baldintzekin bat etorritik entzungo dira hark esateko dituenak, eta berak hautatu edo nahikoa ezagutzen duen hizkuntzan hitz egin ahal izango du.

Eskatzaileak bere asilo-eskaeraren zio guztiak azaltzeko zailtasunak baditu —zio horiek sexu-izaera duten bortxaketekin loturik daudelako batez ere—, eta espresuki hala eskatzen badu, eskatzaileak berak hautatu ahal izango du, ahal den neurrian behintzat, elkarrizketan egongo diren funtzionario eta interpreteen sexua.

[...]

III. TITULUA

Asilo-eskubidearen Arloko Auzitegi Nazionala

III. KAPITULUA

Errekurtsoen azterketa

L733-1 artikulua

Interesdunek Asilo-eskubidearen Arloko Auzitegi Nazionalean eman ahal izango dituzte azalpenak, aholkulari eta interprete banaren laguntzarekin.

Justizia behar bezala administratzen dela bermatzeko eta interesdunei auzitegian beren azalpenak emateko duten ahala errazteko, eta betiere apartatu honetan aurreikusiriko baldintzak betetzen badira, auzitegiko presidenteak zera erabaki ahal izango du: auzi-aretoa ikus-entzunezko komunikazio-bitartekoen bidez zuzenean lotzea, konfidentzialtasuna eta transmisioaren kalitatea bermatuz, xede horretarako bereziki egokituriko beste auzi-areto batekin, eta areto hori publikoarentzat zabalik dauden eta Justizia Ministerioaren mendekoak diren lokaletan kokatzea, eskatzailearentzat irits-erraza izateko moduan, lehen apartatuan aurreikusiriko baldintzen arabera eta interesdunaren eskubideak errespetatuz. Txosten osoaren kopia bat emango zaio eskatzaileari. Interesdunak aholkulari baten laguntza badu, aholkulariak haren ondoan egon beharko du fisikoki. Eskatzailearen esku jarritako interpreteak hura dagoen auzi-aretoan

bertan egon beharko du. Interprete kualifikatu batek eskatzaileari haren ondoan fisikoki egonez laguntzeko zailtasunik badago, entzunaldia ez da inola ere hasiko harik eta auzitegiak interpretea lortu eta entzunaldiak irauten duen denbora guztian eskatzailea dagoen auzi-aretoan bertan egoteko modua ziurtatzen ez duen arte. Auzi-areto bakoitzean gauzatzen diren prozedura guztiak akta batean jaso beharko dira, edo haiek ikus-entzunezko baliabideen edo audioen bidez grabatu.

[...]

L733-5 artikulua

[...]

Horixe bera gertatuko da baldin eta eskatzaileak bere eskaeran adierazitako hizkuntzan edo ezagutza nahikoa duen besteren batean esan beharrekoak itzuli behar zizkion interpretearen laguntzarik izan ez bada, eta, hori dela-eta, hark elkarrizketan esanak ulertzeko modurik izan ez bada, eta auzitegiak uste badu interpretaziorik ezaren hutsegitea bulegoari egoztekoa dela. Eskatzailea errekurtsua jartzeko epearen barruan soilik baliatu ahal izango da interpretaziorik ezaren hutsegite horretaz, eta entzunaldian zein hizkuntzatan hitz egin nahi duen ere adierazi beharko du. Auzitegiak ezin izenda badezake atzerritarrak adierazitako hizkuntza horretako interpreterik, uler dezakeela uste izatekoa den hizkuntza batean hitz egin beharko du eskatzaileak.

Hargatik eragotzi gabe bigarren apartatuan xedatutakoa, eskatzaileak errekurtsua jartzeko epearen barruan aurkeztekoa den aurkaratze baten oinarri gisa baino ez du erabili ahal izango bere elkarrizketaren audio-grabazioa; aurkaratze horretan, elkarrizketaren transkripzioan zehatz-mehatz identifikaturiko itzulpen-akats edo kontraesan baten berri eman beharko du eskatzaileak, eta akatsak estuki lotuta egon beharko du eskatzailearen babes-premiez jabetzeko modurik ez izatearekin.

IV. TITULUA

Prozedurarako sarbidea eta asilo-eskatzaileen harrera-baldintzak

I. KAPITULUA

Asilo-eskaeraren erregistroa

L741-1 artikulua

Frantzian dagoen eta asiloa eskatu nahi duen atzerritar orok jo beharko du zuzenean administrazio-agintaritza eskudunera, han bere eskaeraren erregistroa egin eta eskaera hori aztertzeko ardura zein estaturi dagokion zehazteko. Herrialde bateko herritar batek edo aberrigabe batek Europar Batasuneko kide den estatu batean aurkeztutako nazioarteko babes-eskaera aztertzeko ardura zein estaturi dagokion zehazteko, horretarako irizpideak eta mekanismoak ezartzen dituen Europako Parlamentuaren eta Kontseiluaren 2013ko ekainaren 26ko 604/2013 Erregelamendua (EB) edo hartan ezarritakoen berdinak diren konpromisoak aplikatuko dira, betiere Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez ezarritako baldintzen arabera. Eskatzaile orok jasoko du, berak ulertzen duen edo ulertzen duela uste izatekoa den hizkuntza batean, aipatu erregelamenduaren aplikaziotik eratortzen diren eskubide eta betebeharrei buruzko informazioa, erregelamendu horren 4. artikuluan ezarritako baldintzen arabera.

[...]

L741-2-1 artikulua

Bere asilo-eskaera erregistratzean, atzerritarrari argi eta garbi azaldu beharko zaio zein hizkuntzatan hitz egin ahal izango duen Aterpetuen eta Aberrigabeen Babeserako Frantziako Bulegoak L. 723-6 artikulua aplikatuz egingo dion elkarriketan. Hizkuntza horietako zeinetan hitz egin nahiko lukeen adierazi beharko du atzerritarrak. Honetaz ere informatu egin beharko zaio atzerritarrari: batetik, noiznahi izango duela hautatu duen hizkuntza hori erabiltzeari uko egiteko aukera, bai bere eskaeraren azterketak irauten duen aldi osoan zehar eta bai gero ere, baldin eta Asilo-eskubidearen Arloko Auzitegi Nazionalean errekurtsioa jartzen badu; eta, bestetik, baldin eta orduan beste hizkuntza bat hautatzen ez badu edo eskatutako hizkuntza hori erabiltzeko aukerarik ez badago, ezagutza nahikoa duen hizkuntza batean hitz egin ahal izango duela. Artikulu hau gorabehera, atzerritarrak noiznahi hitz egin ahal izango du frantsesez, hala eskatzen badu. Bulegoak hartutako erabakiaren kontra Asilo-eskubidearen Arloko Auzitegi Nazionalean errekurtsioa jartzen bada bakarrik aurkaratu ahal izango da atzerritarrak prozeduran zehar erabiltzeko hautatu duen hizkuntza, eta betiere L. 733-5 artikuluan ezarritako baldintzen arabera. Artikulu honen aplikazio-modalitateak Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez ezarriko dira.

II. KAPITULUA

Asilo-eskaera aztertzeko ardura zein estaturi dagokion zehazteko prozedura

L742-3 artikulua

[...]

Administrazio-agintaritzak idatzi ziodun baten bidez eman beharko du atzerritarra lekualdatzeko erabaki ororen berri.

Erabaki hori interesdunari jakinarazi beharko zaio. Atzerritarrak zein errekurtsio-bide eta -epe dituen azaldu beharko du erabakiak, eta, horrekin batera, orobat azaldu beharko du atzerritarrak eskubidea duela erabakiaren abisua emateko bere kontsulatuari, lege-aholkulariari edo berak hautatutako zeinahi pertsonari. Interesdunak lege-aholkularirik ez badu, erabakiaren elementu nagusiak berak ulertzen duen edo ulertzen duela uste izatekoa den hizkuntza batean jakinaraziko zaizkio.

L742-4 artikulua

[...]

Atzerritarrak interprete baten laguntza eskatu ahal izango dio auzitegiko presidenteari edo berariaz izendatutako magistratuari. Atzerritarrak lege-aholkularia badu, haren laguntza jaso ahal izango du. Ofiziozko lege-aholkulari bat izenda diezaiola ere eskatu ahal izango dio atzerritarrak presidenteari edo berariaz izendatutako magistratuari.

[...]

IV. KAPITULUA
Asilo-eskatzaileen harrera-baldintzak
3. atala
Eskatzaileentzako orientabideak

L744-7 artikulua

L. 744-1 artikuluan ezarritako harrerak dakartzan onura materialak eskuratzeko, honako baldintza hauek bete beharko dira:

[...]

Eskatzaileari aldez aurretik jakinarazi beharko zaio, berak ulertzen duen edo ulertzen duela uste izatekoa den hizkuntza batean, proposatu zaion harrera-lekua edo artikulua honetako 1. zenbakian aipatzen den harrera-eskualdea onartzen ez badu edo handik alde egiten badu, edo 2. zenbakian ezarritako asiloaren arloko agintarien eskakizunak betetzen ez baditu, horrek guztiak berekin duela harrerak dakartzan onura materialez baliatzeko eskubidea zuzenbide osoz deusez jotzea edo, hala badagokio, eskubide hori egikaritzeko aukera kentzea.

[...]

VIII. LIBURUA
Xedapen erkideak eta bestelako xedapenak

III. TITULUA
Itsasoz haraindi aplikagarriak diren xedapenak

II. KAPITULUA
Mayotte

L832-1 artikulua

Kode honetako xedapenak aplikagarriak izango dira Mayotten, baina honako egokitzapen hauek eginda:

[...]

15. Mayotteko departamenduan, eta bertako egoera berezia aintzat harturik, Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez ezarritako baldintzen arabera egokitu ahal izango dira L. 311-9 artikuluko 1. zenbakitik 3.era bitartean aipatzen diren prestakuntzari eta ekintza lagungarriei buruzko edukiak eta L. 314-2 artikuluan aipatzen diren frantses hizkuntzaren ezagutza-mailak.

[...]

9.1.4. Barne Segurtasunaren Kodea¹³⁸⁹

II. LIBURUA Ordena eta segurtasun publikoa

II. TITULUA Terrorismoari eta nazioaren oinarritzko interesen aurkako atentatuei aurre egitea

IX. KAPITULUA Miaketak eta datu-bilketak

L229-4 artikulua

[...]

II. Polizia judizialeko ofizial batek edo haren kontrolpeko agente batek berehala informatu beharko dute atxiloturik daukaten pertsona berak ulertzeko moduko hizkuntza batean, eta xehetasun hauek eman beharko dizkiote:

1. Atxiloketaren lege-oinarriak;
2. Neurriaren gehieneko iraupena;
3. Atxiloketak ez dakarrela deklarazioa egin beharrik eta isilik egoteko eskubidea duela;
4. Eskubidea duela polizia judizialak berak erabakitzen duen pertsonari eta haren enplegatzaileari bere egoeraren berri eman diezaioten.

[...]

¹³⁸⁹ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000025503132?etatTexte=VIGUEUR

9.1.5. Defentsaren Kodea¹³⁹⁰

I. ZATIA

Defentsaren printzipio orokorrak

V. LIBURUA

Estatuaren itsas jarduerak

II. TITULUA

Itsas ekintzak

KAPITULU BAKARRA

Estatuak bere polizia-ahalak egikaritzea itsasoan

3. atala

Itsasontzietan doazen pertsonen aurkako neurriak

L1521-16 artikulua

Askatasunen eta atxiloketaren epaileak auto ziodun baten bidez emango du epaia, eta haren kontra ez da errekurtsioa jartzetik egongo. Errepublikako prokuradoreak auto horren kopia bat igorriko dio ahalik eta eperik laburrenean itsas prefektuari, edo, itsasoz haraindiko lurraldeen kasuan, Gobernuak bertan duen Estatuaren itsas jardueretarako ordezkariari, hura arduratu dadin interesdunari berak ulertzen duen hizkuntza batean autoaren berri emateaz.

¹³⁹⁰ Jatorrizko testua: 2004-1374 Ordenantza, 2004ko abenduaren 20koa.

Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006071307?etatTexte=VIGUEUR

9.1.6. Diruaren eta Finantzen Kodea¹³⁹¹

I. LIBURUA

Dirua

III. TITULUA

Diru eskrituralaren tresnak

I. KAPITULUA

Banku-txekea eta posta bidezko txekea

2. atala

Txekearen sorrera eta forma

L131-2 artikulua

Txekeak hauek izango ditu barnean:

1. 1. Tituluaren testuan bertan aipatzen den txekearen izendapena, titulu hori idazteko erabili den hizkuntzan adierazia;

[...]

III. KAPITULUA

Ordainketak egin eta kontuetara sartzeko gainerako tresnei aplikagarriak zaizkien arauak

16. atala

Erreklamazioen tratamendua

L133-45 artikulua

Ordainketa-zerbitzuen eskatzaileek I. liburuaren I. tituluaren II. kapituluko 5. atalean, I. liburuaren III. tituluaren III. kapituluan, III. liburuaren I. tituluaren IV. kapituluan eta V. liburuaren II. tituluaren I. kapituluan ezartzen diren xedapenekin lotuta egiten dituzten erreklamazioen tratamenduari dagokionez, ordainketa-zerbitzuen hornitzaileek horretarako prozedurak finkatu eta aplikatu beharko dituzte.

Tartean den estatu kideko hizkuntza ofizialetako batean emango da prozedura horien berri, edo beste hizkuntzaren batean, lehen apartatutan aipaturiko ordainketa-zerbitzuen hornitzaileak eta ordainketa-zerbitzuen erabiltzaileak hala erabaki badute.

[...]

¹³⁹¹ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006072026?etatTexte=VIGUEUR

II. LIBURUA

Produktuak

I. TITULUA

Finantza-tresnak

III. KAPITULUA

Zor-baloreak

1. atala

Zor-balore negoziagarriak

L213-4 artikulua

Zor-balore negoziagarrien lehen jaulkipena egin baino lehen, balore horien jaulkitzaileek dokumentazio finantzarioa prestatu beharko dute beren jardueri, egoera ekonomiko eta finantzarioari eta jaulkipen-programari buruz. Dokumentazio finantzario hori frantsesez idatzita entregatu beharko zaio Frantziako Bankuari, hura ardura dadin jaulkitzaileek L. 213-3 artikuluan aurreikusitako jaulkipen-baldintzak betetzen dituztela bermatzeaz. Dekretu baten bidez finkatuko dira artikulua honen aplikaziorako baldintzak, bai eta dokumentazioa frantsesa ez beste hizkuntzaren batean idaztekoak ere, baldin eta hizkuntza hori ohikoa bada finantza-gaiei buruz dihardutenen artean.

2. atala

Obligazioak

1. AZPIATALA

Arau orokorrak

L213-6-3 artikulua

I. [...]

Aurreko bi apartatuetan aurreikusitako kasuetan, eta betiere jendeari eskaintzen zaiona ez badago L. 411-1 artikulua zentzuan ulertzerik, bai jaulkipen-kontratuak eta bai haren zerbitzuan leudekeen edo hari estaldura ematea helburu luketen obligazioen jaulkipenekin lotutako gainerako kontratuak frantsesa ez beste hizkuntzaren batean idatzi ahal izango dira, baldin eta hizkuntza hori ohikoa bada finantza-gaiei buruz dihardutenen artean.

IV. KAPITULUA Inbertsio kolektiboak

1. atala

Balore higigarrietako inbertsio kolektiboko erakundeak (OPCVM)

7. AZPIATALA

Inbertitzaileentzako informazioa

L214-23-1 artikulua

Finantza Merkatuen Agintaritzak ezarritako baldintzen arabera arautuko da balore higigarrietako inbertsio kolektiboko erakundeek (OPCVM) nola helarazi ahal izango dieten informazioa beren bazkideei eta nola egin ahal izango duten publizitatea, ikus-entzunezkoa batez ere, edo atez ateko salmenta.

Balore higigarrietako inbertsio kolektiboko erakundeen (OPCVM) estatutua edo erregelamendua frantsesez idatziko dira, bai eta haietako kide edo akziodunak informatzea xede duten dokumentuak ere. Finantza Merkatuen Agintaritzaren Erregelamendu Orokorrean ezarritako baldintzen eta mugen barruan, dena den, dokumentu horiek guztiak frantsesa ez beste hizkuntzaren batean ere idatzi ahal izango dira, baldin eta hizkuntza hori ohikoa bada finantza-gaiei buruz dihardutenen artean.

2. atala

FIA

1. AZPIATALA

Xedapen erkideak

1. paragrafoa

FIAREN merkaturatze-prozedura

2. azpiparagrafoa

FIAREN merkaturatze-prozedura Europar Batasuneko kide den Frantziatz bestelako estatu batean

L214-24-2 artikulua

[...]

VI. Finantza-gaietan ohikoa den hizkuntzaren batean idatzirik erakutsi beharko dira bai I. zenbakian aipatzen den kudeatzailearen jakinarazpen-gutuna eta bai III. zenbakian aipatzen den frogagiria.

[...]

2. AZPIATALA

Inbertitzaile ez-profesionalentzako funts irekiak

1. paragrafoa

Asmo orokorreko inbertsio-funtsak

7. AZPIPARAGRAFOA

INBERTITZAILEENTZAKO INFORMAZIOA

L214-25 artikulua

Finantza Merkatuen Agintaritzak ezarritako baldintzen arabera arautuko da asmo orokorreko inbertsio-funtsek nola helarazi ahal izango dieten informazioa inbertitzaileei eta nola egin ahal izango duten publizitatea, ikus-entzunezkoa batez ere, edo atez ateko salmenta.

Asmo orokorreko inbertsio-funtsen estatutuak edo erregelamendua frantsesez idatziko dira, bai eta haietako kide edo akziodunak informatzea xede duten dokumentuak ere. Finantza Merkatuen Agintaritzaren Erregelamendu Orokorrean ezarritako baldintzen barruan, dena den, dokumentu horiek guztiak frantsesa ez beste hizkuntzaren batean ere idatzi ahal izango dira, baldin eta hizkuntza hori ohikoa bada finantza-gaiei buruz dihardutenen artean.

3. AZPIATALA

Inbertitzaile profesionalentzako funts irekiak

2. paragrafoa

Aitortutako funtsak

3. AZPIPARAGRAFOA

LANKIDETZA ASKEKO SOZIJETATEA

L214-162-6 artikulua

I. Lankidetzaren askeko sozietateen estatutuen agiria merkataritza- eta sozietate-erregistroan argitaratu beharko da. Dekretu baten bidez definituko dira agiri horretako edukiak.

II. Lankidetzaren askeko sozietatearen estatutuak frantsesez idatziko dira, bai eta haietako bazkide edo akziodunak informatzea xede duten dokumentuak ere. Finantza Merkatuen Agintaritzaren Erregelamendu Orokorrean ezarritako baldintzen eta mugen barruan, dena den, eta I. zenbakian aipatzen den agiria izan ezik, dokumentu guztiak frantsesa ez beste hizkuntzaren batean ere idatzi ahal izango dira, baldin eta hizkuntza hori ohikoa bada finantza-gaiei buruz dihardutenen artean.

5. AZPIATALA

Finantza-erakundeak

4. paragrafoa

Finantza-erakunde espezializatuei buruzko xedapen espezifikoak

1. AZPIPARAGRAFOA

FINANTZA-ERAKUNDE ESPEZIALIZATUEI BURUZKO XEDAPEN ESPEZIFIKOAK

L. 214-190-1 artikulua

[...]

VIII. Finantza Merkatuen Agintaritzak ezarritako baldintzen arabera arautuko da finantza-erakundeek nola helarazi ahal izango dieten informazioa inbertitzaileei eta nola egin ahal izango duten publizitatea, ikus-entzunezkoa batez ere, edo atez ateko salmenta.

Finantza-erakundeen estatutuak edo erregelamendua frantsesez idatziko dira, bai eta haietako kide, akziodun edo zor-baloreen eramaileei informatzea xede duten dokumentuak ere. Finantza Merkatuen Agintaritzaren Erregelamendu Orokorrean ezarritako baldintzen barruan, dena den, dokumentu horiek guztiak frantsesa ez beste hizkuntzaren batean ere idatzi ahal izango dira, baldin eta hizkuntza hori ohikoa bada finantza-gaiei buruz dihardutenen artean.

[...]

L214-190-2 artikulua

[...]

Finantza-erakunde espezializatuen estatutuak frantsesez idatziko dira, bai eta haietako bazkide edo akziodunak informatzea xede duten dokumentuak ere. Finantza Merkatuen Agintaritzaren Erregelamendu Orokorrean ezarritako baldintzen eta mugen barruan, dena den, eta bosgarren apartatuan aipatzen den agiria izan ezik, dokumentu guztiak frantsesa ez beste hizkuntzaren batean ere idatzi ahal izango dira, baldin eta hizkuntza hori ohikoa bada finantza-gaiei buruz dihardutenen artean.

III. LIBURUA

Zerbitzuak

I. TITULUA

**Banku-eragiketak, ordainketa-zerbitzuak eta diru
elektronikoaren jaulkipen eta kudeaketa**

II. KAPITULUA

Kontuak eta gordailuak

3. atala

Gordailuak bermatzeko funtsak

3. AZPIATALA

Gordailuak bermatzeko funtsen baliabideak

L312-8-2 artikulua

[...]

III. I. eta II. zenbakietan aurreikusitako kasuetan, gordailuak bermatzeko funtsen arduradunek frantsesa ez beste hizkuntzaren bat erabili ahal izango dute gordailugileekin komunikatzeko.

[...]

IV. LIBURUA

Merkatuak

I. TITULUA

Eragiketak

II. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

L412-1 artikulua

I. Frantsesez idatzi beharko da 2017ko ekainaren 14ko 2017/1129 Erregelamendua (EB) aplikatzean finantza-tituluen eskaintza publikoa edo merkatu arautuan negoziatzeko onartutako finantza-tituluen antolatzen denerako argitaratzekoa den dokumentazioa, edo, 2017ko ekainaren 14ko 2017/1129 Erregelamenduan (EB) edo Finantza Merkatuen Agintaritzaren Erregelamendu Orokorrean definitzen diren kasuetan, baita frantsesa ez beste hizkuntzaren batean ere, baldin eta hizkuntza hori ohikoa bada finantza-gaietan dihardutenen artean. Dokumentazioaren laburpenik baldin badago, hura frantsesera itzuli eta, aipatu erregelamendu orokorretan definitzen diren kasuetan, laburpena dokumentazioarekin batera entregatu beharko da.

[...]

Ez da inoren kontra erantzukizun zibilagatiko neurririk hartzerik izango itzulpen eta guzti aurkeztekoa den laburpen hori oinarri bakartzat hartuta, haren edukia nahasgarria, okerra edo lehen apartatuan aipatzen den dokumentazioaren beste zati batzuen aldean kontraesanezkoa ez bada behintzat, edo, lehen apartatuan aipatzen den dokumentazioaren beste zati batzuk harekin batera irakurri, eta horrek aipagai ditugun finantza-tituluetan inbertitzeko beharrezkoa gerta litekeen oinarrizko informazioa eskuratzeko modurik ematen ez badie inbertitzaileei. Hori guztia argi eta garbi azaldu beharko da laburpenean bertan.

[...]

II. TITULUA

Negoiazio-plataformak

I. KAPITULUA

Frantziako merkatu arautuak

3. atala

**Merkatu arautuen eta merkatu arautuko enpresen
funtzionamendurako baldintzak**

2. AZPIATALA

Merkatu arautuko enpresaren betebeharrak

L421-10 artikulua

Merkatu arautua balioztatze aldera, merkatu arautuko enpresak merkatuaren arauak ezarri beharko ditu. Arauok gardenak eta mugatuak izango dira, eta

negoziazioak bidezkoak eta ongi bideratuak daudela segurtatu eta aginduak behar bezala betetzeko moduko irizpide objektiboak finkatu beharko dituzte. L. 421-17 artikuluko xedapenekin bat etorriz, gainera, enpresetako kideak onartzeko baldintzak ere finkatu beharko dituzte arauok.

Arauok honako alderdi hauek zehaztu beharko dituzte batez ere: merkatuan sartzeko eta finantza-tresnak eta aktiboak negoziatzeko onartutako baldintzak, denak ere L. 421-1 artikuluko II. zenbakian aipatzen direnak, transakzioen antolaketari buruzko xedapenak, finantza-tresna baten edo gehiagoren eta aktiboen inguruko negoziazioak bertan behera uzteko baldintzak, horiek ere aipatu II. zenbakian zehazten direnak, eta negoziazioen erregistro eta publizitateari buruzko xedapenak.

Finantza Merkatuen Agintaritzak onetsi beharko ditu arauok, eta haiek aplikagarriak diren legezko eta erregelamenduzko xedapenekin bat datozen aztertu, bai eta bete nahi diren helburuak lortzeko egokiak diren ere. Arauok frantsesez idatzi beharko dira.

[...]

IV. KAPITULUA

Negoiazio-sistema aldeaniztunak

2. atala

Funtzionamendurako baldintzak

L424-2 artikulua

Negoiazio-sistema aldeaniztunaren kudeatzaileak ezarri beharko ditu sistemaren arauak. Arauok gardenak eta mugatuak izango dira, eta negoziazioak bidezkoak eta ongi bideratuak daudela segurtatu eta sisteman bertan aginduak behar bezala betetzeko moduko irizpide objektiboak finkatu beharko dituzte. L. 424-5 artikuluko xedapenekin bat etorriz, gainera, enpresetako kideak onartzeko baldintzak ere finkatu beharko dituzte arauok.

Finantza Merkatuen Agintaritzak onetsi beharko ditu sistemaren arauak eta haiek aldatzeko bideak, eta haiek aplikagarriak diren legezko eta erregelamenduzko xedapenekin bat datozen aztertu, bai eta bete nahi diren helburuak lortzeko egokiak diren ere.

Arauok frantsesez idatzi beharko dira, edo Finantza Merkatuen Agintaritzaren Erregelamendu Orokorrean definitzen diren kasuetan, baita frantsesa ez beste hizkuntzaren batean ere, baldin eta hizkuntza hori ohikoa bada finantza-gaietan dihardutenen artean.

[...]

V. KAPITULUA
Negoziazio-sistema antolatuak
2. atala
Funtzionamendurako baldintzak

L425-2 artikulua

Negoziazio-sistema antolatuaren kudeatzaileak ezarri beharko ditu sistemaren arauak. Negoziazio-prozesua bidezkoa dela eta ongi bideratuta dagoela segurtatu eta sisteman bertan aginduak behar bezala betetzeko moduko irizpide objektiboak finkatu beharko dituzte arau gardenok.

L. 425-8 artikuluko xedapenekin bat etorritz, gainera, enpresetako kideak onartzeko baldintzak ere finkatu beharko dituzte arauok.

Finantza Merkatuen Agintaritzak onetsi beharko ditu sistemaren arauak eta haiek aldatzeko bideak, eta haiek aplikagarriak diren legezko eta erregelamenduzko xedapenekin bat datozen aztertu, bai eta bete nahi diren helburuak lortzeko egokiak diren ere.

Arauok frantsesez idatzi beharko dira, edo Finantza Merkatuen Agintaritzaren Erregelamendu Orokorrean definitzen diren kasuetan, baita frantsesa ez beste hizkuntzaren batean ere, baldin eta hizkuntza hori ohikoa bada finantza-gaietan dihardutenen artean.

IV. TITULUA
Konpentsazio-ganberak eta gordailu-bulego zentralak

I. KAPITULUA
Konpentsazio-ganberak

L440-1 artikulua

[...]

Finantza Merkatuen Agintaritzak onetsi beharko ditu konpentsazio-ganberen funtzionamendu-arauak.

Arauok frantsesez idatzi beharko dira, edo Finantza Merkatuen Agintaritzaren Erregelamendu Orokorrean definitzen diren kasuetan, baita frantsesa ez beste hizkuntzaren batean ere, baldin eta hizkuntza hori ohikoa bada finantza-gaietan dihardutenen artean.

[...]

II. KAPITULUA
Gordailu-bulego zentralak

L441-1 artikulua

[...]

III. Finantza Merkatuen Agintaritzak onetsi beharko ditu gordailu-bulego zentralen eta haiek kudeatzen dituzten finantza-tresnen likidazio-sistemen funtzionamendu-arauak.

Arauok frantsesez idatzi beharko dira, edo Finantza Merkatuen Agintaritzaren Erregelamendu Orokorrean definitzen diren kasuetan, baita frantsesa ez beste hizkuntzaren batean ere, baldin eta hizkuntza hori ohikoa bada finantza-gaietan dihardutenen artean.

V. LIBURUA

IV. TITULUA

X. KAPITULUA

Aktibo digitalen zerbitzuen hornitzaileak

L. 54-10-5 artikulua

V. Finantza Merkatuen Agintaritzaren Erregelamendu Orokorrean aurreikusitako baldintza eta mugekin bat etorriz, hona hemen zer-nolako betebeharrak bete beharko dituzten L. 54-10-2 artikuluko 4. zenbakian aipatzen diren zerbitzuak eskaintzeko onespena jasoa duten hornitzaileak:

4. Hornitzaileek beren funtzionamendu-arauak finkatu beharko dituzte. Arauok frantsesez idatzi beharko dira, edo Finantza Merkatuen Agintaritzaren Erregelamendu Orokorrean definitzen diren kasuetan, baita frantsesa ez beste hizkuntzaren batean ere, baldin eta hizkuntza hori ohikoa bada finantza-gaietan dihardutenen artean;

V. TITULUA

II. KAPITULUA

Txanpon-jaulkitzaileak

L. 552-4 artikulua

Edozein txanpon-eskaintza publiko egin baino lehen, jaulkitzaileak Finantza Merkatuen Agintaritzaren onespenezko eskaintza eskatu ahal izango du.

Jaulkitzaileek dokumentu bat idatzi beharko dute, eta beren eskaintzari eta jaulkitzaileari berari buruz beharrezkoa gerta litekeen informazio guztia eman.

Dokumentu hori frantsesa ez beste hizkuntzaren batean ere idatzi ahal izango da, baldin eta hizkuntza hori ohikoa bada finantza-gaiei buruz dihardutenen artean, baina, hala eginez gero, laburpen bat gehitu beharko zaio frantsesez.

Dokumentu horretan eta eskaintza publikoaren sustapena egitea xede duen beste zeinahi komunikazio-jardueratan, edukiak argia, zehatza eta ez-nahasgarria izan beharko du, eskaintzak dakartzan arriskuez jabetzeko modukoa. Bazkideei bildutako aktiboen erabileraz urtero ematekoa den informazioa zein baldintzatan helaraziko zaien azaltzea izango da, batez ere, informazio horren helburua.

Finantza Merkatuen Agintaritzaren Erregelamendu Orokorrean zehaztuko dira alde aurretik eskatzekoa den onspenezkoaren eskabide-modalitateak, txostena izapidetzeko beharrezkoak diren agiriak eta eskaintzen nondik norakoei buruzko dokumentuaren edukiak.

VI. LIBURUA

Banku- eta finantza-gaietarako instituzioak

II. TITULUA

Finantza Merkatuen Agintaritza

KAPITULU BAKARRA

Finantza Merkatuen Agintaritza

4. atala

Ahalak

2. AZPIATALA

Finantza-tresnak erabiltzea dakarten zenbait eragiketa egiteko baimena

L621-8 artikulua

[...]

VIII. Finantza Merkatuen Agintaritzaren onspena jasoa duen dokumentuan —I. zenbakian aipatzen den horretan, hain zuzen— informazio akastun edo okerra baldin badago, edo beste gertaeraren baten berri eman behar bada, eta horrek guztiak nabarmenki eragiten badio finantza-tresnen ebaluazioari, edo dokumentuari onspena ematen zaionetik eragiketa martxan jartzen denera bitartean jakiten bada horren guztiaren berri, edo, halakorik bada, merkatu arautuari buruzko negoziazioaren hasieran gertatu eta hori geroago jakinarazten bada, horri guztiari buruzko ohar bat gehitu beharko zaio I. zenbakian aipatzen den dokumentuari, eta atzera ere onspena eskatu eta eskuratu, Finantza Merkatuen Agintaritzaren Erregelamendu Orokorrak ezarritako baldintzen arabera.

Laburpena eta haren balizko itzulpena ere osatu egin beharko dira, horretarako premia baldin badago, oharrean ageri diren informazio berrien nondik norakoak azaltzeko.

[...]

9.1.7. Garraioen Kodea¹³⁹²

II. ZATIA

Trenbideko garraioa edo gidatutako garraioa

I. LIBURUA

Trenbideko garraio- edo gidatutako garraio-sistema

II. TITULUA

Ustiapena

II. KAPITULUA

Sarea erabiltzeko arau orokorrak

2. atala

Azpiegituraren kudeatzaileari aplikagarriak zaizkion arauak

L2122-5 artikulua

Trenbide-azpiegituraren gaitasunak esleitzeko eginkizuna ziurtatzea dagokion kudeatzaileak urtero argitaratu beharko du erreferentziazko dokumentu bat trenbide-sareari buruz, eta, hartan, trenbide-enpresen eskura utzitako azpiegituren ezaugarriak deskribatu, eskaintzen diren zerbitzuen tarifak zehaztu, gaitasunak esleitzeko arauak xehatu eta sarearen erabilera-eskubideak egikaritzeko beharrezkoak diren xehetasun guztiak azaldu beharko ditu. Nazioarteko trenbideko garraio-zerbitzuei dagokienez, eta betiere L. 2122-4-6 artikuluan aipatzen den lankidetzaren eremuaren barruan, azpiegituraren kudeatzaileak trenbide-azpiegituren esleipen eta tarifakazioarekin loturik zer-nolako neurriak hartu dituen ere zehaztu beharko da dokumentu horretan. Dokumentua frantsesez eta Europar Batasunean ofiziala den gutxienez beste hizkuntza batean idatzi beharko da, eta, gero, haren bertsio elektronikoa doan eskaini beharko zaie erabiltzaileei.

[...]

¹³⁹² Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000023086525?etatTexte=VIGUEUR

V. ZATIA

Itsas garraioa eta nabigazioa

IV. LIBURUA

Itsas garraioa

IV. TITULUA

Itsasontzien babes-jarduera pribatuak

II. KAPITULUA

Itsasontzien babes-jarduera pribatuak egikaritzeko modalitateak

3. atala

Eskubideak eta betebeharrak

L5442-7 artikulua

Baldin eta, L. 5411-1 eta L. 5411-2 artikuluetan ezarritakoaren zentzuan, armadoreak enpresa pribatu baten zerbitzuak kontratatu nahi baditu bere itsasontzia babesteko, enpresa horren jarduera-baimena, zerbitzua emateko lanetan parte hartzen duten agente guztien lan-txartela eta Barne Segurtasunaren Kodearen L. 612-5 artikuluan aurreikusiriko aseguruia eskatu ahal izango ditu, bai eta itsasontzian doazela aldean eramango dituzten armen markak, modeloak eta serie-zenbakiak ere. Armadoreak eta enpresak buruturiko kontratuaren eranskin batean eman beharko da xehetasun horien guztien berri, eta, hala badagokio, informazioa itsasoratu baino lehen eguneratu beharko da. Eranskin horretan, itsasontzian joango diren agenteen buru izatea nori dagokion identifikatu beharko da batez ere; pertsona horrek kode honen L. 5513-1 artikuluan definitzen den hizkuntza erabili ahal izango du kapitainarekin komunikatzeko.

[...]

V. LIBURUA

Marinelak

I. TITULUA

Definizioak eta xedapen orokorrak

III. KAPITULUA

Itsasontzi barruko lan-hizkuntza

L5513-1 artikulua

Marinelen arteko ahozko komunikazioa egokia dela ziurtatu beharko du armadoreak, eta, horretarako, itsasontzi barruan aproposena iruditzen zaion lan-hizkuntza ezarri beharko du.

L5513-2 artikulua

Nazioarteko bidaiak egiten dituzten itsasontzietan, jatorrizkoa zein hizkuntzatan dagoen, hizkuntza horretan egon beharko du eskuragarri itsasontziaren eraikuntzari, mantentze-lanei, funtzionamenduari, segurtasunari eta berme-

kontratuari buruzko dokumentazio teknikoak. Dokumentazioa beste hizkuntza batera itzuli beharrik ez da egongo, non eta armadoreak edo kapitainak ez duten beharrezkotzat jotzen dokumentazio osoa edo zati batzuk itsasontzi barruko lan-hizkuntzara itzultzea.

II. TITULUA

Eskifaia

I. KAPITULUA

Marinel jarduteko baldintzak

L5521-1-1 artikulua

I. Frantziako bandera duen itsasontzi bateko kide izateko gaitasunei dagokienez, eta, L. 5521-1 artikulua indargabetzearen ondorioz, marinelei nabigatzeko ahala ematen dien gaitasun-ziurtagiri medikoa balioztatuko zaie, baldin eta:

[...]

3. Nabigatzeko ahala ematen duen gaitasun-ziurtagiri mediko hori bat badator 1. zenbakian aipatzen diren nazioarteko gutxieneko arauekin; ziurtagiriok ingelesez ere idatzi beharko dira gutxienez, eta medikuaren onespenera buruzko erreferentzia eta guzti aurkeztu.

[...]

L5521-3 artikulua

I. Frantziako bandera duen itsasontzi batean, kapitain gisa edo haren ordezkari ofizial gisa jarduteko, ezinbestekoa izango da:

[...]

2. Izangaiak frantsesaren ezagutza-maila nahikoa duela egiaztatzea;

[...]

III. TITULUA

Itsasontzia osatzen duten kolektiboak

I. KAPITULUA

Itsasontzi barruko polizia eta diziplina

2. atala

Arrantza-ontziez bestelako armadoreen erantzukizunak

2. AZPIATALA

Ontzia uzteagatiko diru-bermea

1. PARAGRAFOA

XEDAPEN OROKORRAK

L5533-18 artikulua

L. 5533-17 artikuluan aipatzen den ziurtagiri edo dokumentua hizkuntza batean edo gehiagotan idatzi beharko da, tartean baita ingelesez ere. Dekretu baten bidez zehaztuko da dokumentu horren edukia.

5. atala

Itsasontzian egitekoak diren alkoholemia-kontrolari buruzko araubidea

3. AZPIATALA

Itsasontzian egitekoak diren alkoholemia-kontrolak

4. PARAGRAFOA

*FRANTZIAKO BANDERA DUEN ITSASONTZIKO KAPITAINA EDO HAREN ORDEZKO
OFIZIALA*

L5531-35 artikulua

Itsasontzian ikusgai jarri beharko da ohar bat, frantsesez eta itsasontziko lan-hizkuntzan idatzia, marinelak jakinaren gainean egon daitezen L. 5531-31 artikuluan ezartzen diren kontrolak egitera behartuak izan ahalko direla.

Itsasoaren gaineko ardura duen ministerioaren erabakiarekin bat etorritz idatzi beharko da ohar hori.

L5533-8 artikulua

L. 5533-7 artikuluan aipatzen den ziurtagiri edo dokumentua hizkuntza batean edo gehiagotan idatzi beharko da, tartean baita ingelesez ere. Dekretu baten bidez zehaztuko da dokumentu horren edukia.

IV. TITULUA

Lanerako eskubidea

II. KAPITULUA

Lan-harreman indibidualak

1. atala

Itsasoko lan-kontratua

1. AZPIATALA

Kontratua eratzea eta kontratuaren edukia

L5542-6-1 artikulua

Nazioarteko bidaiak egiten dituzten itsasontzietan, kapitainak kontratu estandarraren ale bat eduki beharko du, bai eta portuko estatu-agintaritzaren ikuskatzailetzetan erakustekoak eta kontrolatzekoak diren konbentzio eta akordio kolektiboen gaineko agiriak ere, denak ere hizkuntza batean edo gehiagotan idatziak, tartean baita ingelesez ere.

[...]

VI. TITULUA
Harrera-herrialdearen baldintza sozialak
V. KAPITULUA
Nahitaezko dokumentuak

L5565-1 artikulua

Eskifaiarenak baino ez diren guneetan tostartekoen eskura jarri eta ikusgai egon beharko duten dokumentuen zerrenda dekretu baten bidez zehaztuko da.

Nahitaezko dokumentuetatik frantsesez eta itsasontziko lan-hizkuntzan zein idatzi, horixe zehaztu beharko da, nagusiki, aipatu dekretuaren bidez.

¹³⁹³VIII. KAPITULUA
Administrazio-zehapenak

L. 5568-1 artikulua

Administrazio-agintaritza eskudunak, Lanaren Kodearen L. 8112-1 artikuluan aipatzen diren Lan Ikuskatzaitzako kontrol-agenteen txostenari jarraikiz, eta zigor-zehapenik ez badago, enplegatzaileari edo armadoreari ohartarazpen bat egin diezaioke, edo enplegatzailearen edo armadorearen aurkako isun bat ezarri, hurrengoak gertatzeagatik:

5. Lan-ikuskatzaitzako kontrol-agenteei L. 5565-2 artikulua arabera eskatutako dokumentuak ez aurkezteagatik edo dokumentuok frantsesez ez aurkezteagatik.

L. 5568-2 artikulua

Administrazio-agintaritza eskudunak, itsas arazoaren eremuan kontrol-eginkizunak betetzen dituzten zerbitzuei atxikitako ofizialen eta funtzionarioen txostenari jarraikiz, edo Itsas Arazoetako ministroaren eta 5222-1 artikuluko 1.-3., 8. eta 10. zenbakietan aipatzen diren pertsonen agintepean edo haien esanetara, eta zigor-zehapenik ez badago, enplegatzaileari edo armadoreari ohartarazpen bat egin diezaioke, edo enplegatzailearen edo armadorearen aurkako isun bat ezarri, hurrengoak gertatzeagatik:

2. Itsas arazoaren eremuan kontrol-eginkizunak betetzen dituzten zerbitzuei atxikitako ofizialen eta funtzionarioen txostenari jarraikiz, edo Itsas Arazoetako ministroaren eta 5222-1 artikuluko 1.-3., 8. eta 10. zenbakietan aipatzen diren pertsonen agintepean edo haien esanetara, L. 5565-2 artikulua arabera eskatutako dokumentuak ez aurkezteagatik edo horiek frantsesez ez aurkezteagatik.

¹³⁹³ Mantxako kanalaren gaineko dumping sozialaren aurka borrokatzeko eta itsas garraioaren segurtasuna indartzeko 2023ko uztailaren 26ko 2023-659 Legearen 2. artikulua gehititako titulua (JORF, 172. zenbakia, 2023ko uztailaren 27ko alea).

¹³⁹⁴IX. TITULUA

Nazioarteko zenbait zerbitzuri aplika dakizkiekeen baldintza
sozialak

III. KAPITULUA

Nahitaezko dokumentuak

L. 5593-1 artikulua

Dekretu bidez ezarriko da eskifaiako kideen esku zein dokumentu jarriko diren, zeinak erakutsiko baitira eskifaiarentzat gordetako lokaletan, bai eta dokumentu horiek zein hizkuntzatan jarri behar diren ere.

VI. LIBURUA

Nazioarteko Erregistro Frantsesa

I. TITULUA

Aplikazio-eremua

II. KAPITULUA

Tripulazioa

L5612-3 artikulua

[...]

II. Kapitaina edo haren ordezkari ofiziala, biak ere itsasontzian eta tostartekoen artean ordena betearazten dela, ingurumena babesten dela eta segurtasuna zaintzen dela bermatzearen arduradun izanik, frantsesak izango dira, edo Europar Batasuneko kide den estatu bateko, Europako Esparru Ekonomikoko kide den estatu bateko edo Suitzako Konfederazioko herritarrak, edo lan- eta bizileku-eskubideen arloetan ahal berberak ematen dituen nazioarteko akordioren bat sinatua duen estatu bateko herritarrak.

II. zenbaki honetako lehen apartatuan aipatzen diren eginkizunak bete ahal izateko, ezinbesteko kualifikazio profesionalak dituztela, frantsesaren ezagutza-maila nahikoa dutela, itsasontziko dokumentazioa prestatzeko ezagutza juridiko nahikoak dituztela eta kapitain gisa botere publikoa egikaritzeko beharrezkoak diren eskumenen jabe direla egiaztatu beharko dute izangaiek. Azken xedapen horren aplikazio-baldintzak Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez zehaztuko dira, armadore eta marinel interesdunen ordezkari gehien dituzten elkartearen irizpenean oinarriturik.

Merkataritzako itsasontzi batean kapitainaren ordezkari ez badago, makineriako buruari aplikatuko zaizkio II. zenbaki honetako bigarren apartatuan aipatzen diren ezagutza-baldintzak.

Armadore batek Frantziako banderapean diharduen bere flota handitze aldera Nazioarteko Erregistro Frantsesean immatrikulatzen duen itsasontzi bakoitzeko, armadore horrek berak erregistro horretantxe immatrikulaturik duen beste itsasontzi bateko tostarteko batek —kapitainak, haren ordezkariak, edo,

¹³⁹⁴ Mantxako kanalaren gaineko dumping sozialaren aurka borrokatzeko eta itsas garraioaren segurtasuna indartzeko 2023ko uztailaren 26ko 2023-659 Legearen 1. artikulua gehititako titulua (JORF, 172. zenbakia, 2023ko uztailaren 27ko alea).

merkataritzako itsasontzi batean kapitainaren ordezkorik ez badago, makineriako buruak— ez du frantsesaren ezagutzari buruz eta ezagutza juridikoei buruz II. zenbaki honetako bigarren apartatuan aipatzen direnak bete beharrik izango eskubide hau ematen dion itsasontziaren immatrikulazioa egiten duenetik hasi eta bi urteko epean. Bi urte horietan flota onuraduna txikitzen bada, ahal hori kendu egingo zaio. Immatrikulazioa egin aurreko hemezortzi hilabeteen joanean kalkulatu da ea flota behar beste handitu den ala ez.

II. KAPITULUA

Lan-harreman kolektiboak

L5622-2 artikulua

Baldin eta Frantziatik kanpora bizi badira, aldeek aukeratzen duten legeriaren arabera arautu eta haiek adostutako hizkuntzan idatziko dira marinelei aplikagarriak zaizkien konbentzio eta akordio kolektiboak.

Konbentzio eta akordio kolektibo horiek, dena den, ezin izango dute eduki bertakoak ez diren marinelei titulu hau betetzearen ondorioz aplikatzekoa den zeinahi xedapen baino kaltegarriagoa den klausularik.

VII. LIBURUA

Itsasoz haraindiko eskualdeei buruzko xedapenak

VIII. TITULUA

Wallis eta Futuna

V. KAPITULUA

Marinelak

L5785-5-12 artikulua

Egitekoen taula eta orduen erregistroa itsasontzian erabiltzen den lan-hizkuntzan eta ingelesez aurkeztu beharko dira.

[...]

9.1.8. Gizarte-ekintzaren eta Familiaren Kodea¹³⁹⁵

III. LIBURUA

Establezimendu eta zerbitzuek inplementaturiko
gizarte-ekintza eta ekintza soziosanitarioa

IV. TITULUA

Zenbait establezimendu-motatarako xedapen
espezifikoak

IX. KAPITULUA

Behin-behineko harrera-zentroak

L349-2 artikulua

[...]

I. Behin-behineko harrera-zentroen helburua da haietara joaten direnei harrera eta ostatua segurtatzea, bai eta laguntza linguistiko, sozial, profesional eta juridikoa ematea ere, haien integrazioa bermatze aldera.

[...]

IV. LIBURUA

Gizarte-lanbide eta -jarduerak

I. TITULUA

Gizarte-zerbitzuetako laguntzaileak

Kapitulu bakarra

L411-1 artikulua

[...]

Interesdunak bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela frogatu beharko du.

[...]

Agiria zein estatuk eman dion, onuradunak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

¹³⁹⁵ Jatorrizko testua: 56/149 Dekretua, 1956ko urtarrilaren 24koa da.

Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006074069?etatTexte=VIGUEUR&page=1#code

[...]

L411-1-1 artikulua

[...]

Estatuak bertako hizkuntza ofizialetako batean idatzirik emandako titulu profesionalaren arabera eskainiko dira zerbitzuak.

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-hornitzaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

9.1.9. Gizarte Segurantzaren Kodea¹³⁹⁶

I. LIBURUA

Orokortasunak - Araubide orokor osoaren edo zati batzuen xedapen erkideak

VI. TITULUA

Prestazioei eta zaintzei buruzko xedapenak - Osasun-kontrola - Gizarte-prestazioak babestea

I BIS KAPITULUA

Osasun Agintaritza Gorena

L161-37 artikulua

Zientziaren alorreko agintaritza publiko independentea den aldetik, Osasun Agintaritza Gorenak eginkizun hauek izango ditu:

[...]

5. Osasun-sistemak herritarrei eskaintzen dizkien osasun-prestazioen kalitatearen garapen eta ebaluazioan parte hartzea, eta osasun-bitartekaritzaren eta hizkuntza-interpretazioaren alorretako gaitasun, prestakuntza eta jardunbide onen erreferentziazko adierazleak eratzea;

[...]

¹³⁹⁶ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006073189?etatTexte=VIGUEUR&etatTexte=VIGUEUR_DIFF.

IV. LIBURUA

Laneko istripuak eta gaixotasun profesionalak (berariazko xedapenak eta beste arlo batzuekiko xedapen erkideak)

1. TITULUA

Orokortasunak - Zenbait onuraduni buruzko berariazko
xedapenak

2. KAPITULUA

Aplikazio-eremua - Aldi baterako lan-kontratua duten soldatako
langileei eta beste onuradun-mota batzuei aplikagarriak zaizkien
xedapenak

3. atala

Zenbait onuradun-motari aplikagarriak zaizkien xedapenak

L412-8 artikulua

Hargatik eragotzi gabe Estatu Kontseiluaren dekretuaren bidez emandako agindu bereziak, L. 412-2 artikuluan aipatzen diren pertsonak ez ezik, honako hauek ere liburu honetako xedapenen onuraduntzat joko dira:

[...]

2.a. Ikastegi teknikoetako ikasleak, baldin eta ikasketak egiten ari direla edo ikasketa horiekin lotutako praktikak egiten ari direla edo horren ondorioz istripu bat izaten badute; merkataritza-eskolak eta merkataritza-ikastaroak antolatzen dituzten ikastetxeak, baldin eta haietan modu erregularrean edo noizbehinka ikasten aritzen diren ikasleei hobekuntza-ikastaroak edo honako ikasketa osagarri hauek eskaintzen badizkiete:

merkataritza, takigrafia, estenotipia, mekanografia, daktilografia, merkataritzarako frantsesa, merkataritza-zuzenbidea, kontabilitatea, publizitatea, atzerriko hizkuntzak eta liburu honen aplikazio-eremukoak ez diren beste ikasgai teoriko batzuk;

[...]

IX. LIBURUA

**Soldatako langileen eta soldatapekoak ez direnen
gizarte-babes osagarri eta gehigarriari eta
instituzio paritarioei buruzko xedapenak**

III. TITULUA

**Aurreikuspen-instituzioak eta instituzio horien
eragiketak**

II. KAPITULUA

Aurreikuspen-instituzioen eragiketak

2. atala

**Atxikimendu askeko eragiketa kolektiboari eta eragiketa indibidualei
buruzko xedapenak**

L932-15-1 artikulua

[...]

III. Kontratua urrutitik burutu baino lehen, edo erregelamendua urrutitik onetsi baino lehen, edo atxikimendu askeko kontratu kolektiboa burutu baino lehen, bazkideak honako argibide hauek jasoko ditu:

[...]

6. Instituzioaren edo batasunaren eta haren bazkidearen arteko kontratu aurreko harremanak arautzen dituen legea, bai eta instituzioak edo batasunak, bazkidearen adostasunez, kontratuak edo erregelamenduak indarrean dirauen aldiaren erabiliko duela hitzemandako hizkuntzari eta kontratuari edo erregelamenduari berari aplikatzekoa den legea ere;

[...]

9.1.10. Herritarren eta Administrazioaren arteko Harremanen Kodea¹³⁹⁷

I. LIBURUA Administrazioarekiko harremanak

I. TITULUA Herritarren eskaerak eta haien tratamendua

I. KAPITULUA Arau orokorrak

L111-1 artikulua

Frantsesaren erabilerari buruzko 1994ko abuztuaren 4ko 94-665 Legearen xedapenekin bat etorriz, frantsesa erabili beharko da nahitaez herritarren eta Administrazioaren arteko harremanetan.

¹³⁹⁷ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000031366350?etatTexte=VIGUEUR

9.1.11. Hezkuntzaren Kodea¹³⁹⁸

I. ZATIA

Xedapen orokor eta erkideak

I. LIBURUA

Hezkuntzaren printzipio orokorrak

I. TITULUA

Hezkuntzarako eskubidea

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

L111-1 artikulua

[...]

Eskolak ikasle guztiei bermatu behar die frantsesa ikasten eta menderatzen dutela.

[...]

II. KAPITULUA

Ahalmen urriko haur eta nerabeentzako xedapen bereziak

L112-3 artikulua

Beren hezkuntza- eta eskola-ibilbide osoan, gazte gorrek legez bermaturik izango dute komunikazio-hizkuntza aukeratzeko askatasuna: komunikazio elebiduna (frantsesa eta zeinu-hizkuntza) edo frantses hutsezko komunikazioa. Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez finkatuko da, batetik, gazte gorrek eta haien familiak zer-nolako baldintzak bete beharko dituzten aukera-askatasun horretaz baliatzeko, eta, bestetik, haien hezkuntzaz arduratzen diren ikastegi eta zerbitzuek zer-nolako neurriak hartu beharko dituzten aukera-askatasun horren aplikazioa bermatzeko.

II. TITULUA

Hezkuntza-zerbitzu publikoaren xede eta eginkizunak

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

L121-1 artikulua

Ikastetxeak, kolegioak, lizeoak eta goi-mailako ikasketak ematen dituzten ikastegiak ezagutzak eta lan-metodoak transmititzeaz eta irakasteaz arduratuko dira. Hezkuntza mistoa eta gizon eta emakumeen arteko berdintasuna bultzatuko dituzte, orientazioaren alorrean batez ere. Herritartasunerako hezkuntza sustatuko

¹³⁹⁸ Testu kongsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006071191?etatTexte=VIGUEUR

dute, tartean baita Internet eta komunikazio publikoko online zerbitzuak modu arduratsuan erabiltzearekin lotutako prestakuntza ere, eta delinkuentziari aurrea hartzen lagunduko dute. Giza eskubideen ezagutzan eta errespetuan hezi eta eskubideon kontrako egoera zehatzen nondik norakoez jabeaziko dituzten ikasleak. Herrialdeko bilakaera ekonomiko, sozial eta kulturalera egokituko dituzte beren eduki eta metodoak, bai eta Europako eta nazioarteko inguruabarretara ere. Prestakuntza hori osatzeko, gainera, hizkuntza eta kultura erregionalak ere irakatsi ahal izango dira maila guztietan. Heziketa artistiko eta kulturalak zuzen-zuzenean lagunduko die ikasleei beren prestakuntza osatzen, eta gorputz-heziketak eta kirolek ere bai. Goi-mailako ikasketetan ere, ikasleei jarduera fisikoak eta kirolak proposatuko zaizkie. Eskolen, ikastetxeen eta lizeoen eginkizuna izango da, halaber, ikasleei indarkeriari buruzko informazioa ematea eta sexu-heziketa eskaintzea, bai eta irakasleak indarkeria sexistaren eta sexu-erasoen inguruan sentsibilizatzea eta onespenik eza errespetatu beharraren gaineko prestakuntza ematea ere.

L121-3 artikulua

I. Irakaskuntzaren oinarrizko xedeetako bat izango da ikasleek frantsesa menderatzera eta beste bi hizkuntza jakitera iristea.

II. Ikastegi publiko zein pribatuetan, eskola guztiak frantsesetik eman eta azterketak, lehiaketak, tesiak eta ikerlanak hizkuntza horretan egingo dira. Honako hauek izan daitezke salbuespenak:

1. Eskualdeetako edo atzerriko hizkuntzen eta kulturen irakaskuntza.

[...]

4. Mugaz bestaldeko unibertsitate-ikasketa eta -titulu eleaniztunak.

[...]

Halakoetan, goi-mailako ikasketak partzialki baizik ezin izango dira eman atzerriko hizkuntzan, eta betiere ikasketa horiei buruzko akreditazioan bertan finkaturik baldin badago zenbat ikasgai emango diren frantsesetik. Frantzia frantsesa erabiltzen dela bermatzeko ardura duen ministroari berehala jakinaraziko zaio zein salbuespen adostu diren, zein eperen barruan eta zein den baimen bereziok ematearen arrazoia.

Ikasketak atzerriko hizkuntza batean jasotzen dituzten ikasle atzerritarrek, frantses nahikorik ez badakite, frantseseko eskoletara joan beharko dute. Titulua eskuratzeko, ikasleek frantses-maila nahikoa lortu duten ala ez ebaluatuko da.

Proposatzen diren ikasgaiak zein hizkuntzatan ematen diren, horrek eta eskolek berek hizkuntza hori menderatzeko modua emango diete ikasle frankofonoiei.

Ez ikastetxe atzerritarrek, ez nazionalitatez atzerritarrek diren ikasleei eskolak emateko berariaz sortutakoek eta ez nazioarteko ikasketak ematen dituzten ikastegiek ere ez daukate lehen apartatuan aurreikusitakoa betetzeko betebeharririk.

III. KAPITULUA

Goi-mailako irakaskuntzaren xede eta eginkizunak

L123-6 artikulua

[...]

Frantsesa eta hizkuntza eta kultura erregionalak aberasteaz eta sustatzeaz arduratuko da. Ondare nazionalaren eta eskualdeetako ondarearen parte diren

elementuak aztertzeko eta aintzat hartzeko lanetan parte hartuko du. Ikastegien esku utzitako bildumak zaintzen eta elikatzen direla bermatuko du.

[...]

L123-7 artikulua

Irakaskuntza-zerbitzu publikoak, nazioarteko erkidego zientifiko eta kulturalaren barruan, ideien debateak eta ikerketak aurrera egin dezaten lagundu beharko du, eta kulturen arteko topagune izan. European eta nazioartean ezagutzak ahalik ongiena truka daitezten sustatuko du, eta ezagutzok gizarte zibilera zabaltzeaz arduratuko da. Mugaz haraindiko lankidetzak sustatuko du, eta, helburu horretarako, itsasoz haraindiko departamendu eta eskualdeek nazioartean ospea lor dezaten lan egitera bultzatuko ditu Konstituzioaren 73. artikulua barnean hartzen dituen kolektibitateetan kokaturik dauden goi-mailako ikasketak-zentroak. Atzerrian ikasketak eta hezkuntza-jarduerak aldi batez egiteko aukera emango die ikasle eta langileei, baina haien ikasketak-martxari kalterik egin gabe. Halaber, erraztasunak emango dizkie atzerriko ikertzaileei Frantziara etorri eta beren proiektu zientifikoak irauten duen aldian bertan egon daitezten. Estatuaren Kanpo Harremanei buruzko 2010eko uztailaren 27ko 2010-873 Legearen L. 822-1 artikuluan aipatzen den unibertsitate-jardueren eta jardura akademikoen sarearekin eta 6. artikuluan aipatzen den ikastegi publikoarekin lotuta, ikasle atzerritarak Frantziara etorri eta ikasketak bertan egin ditzatela bermatuko du. Atzerrian dauden ikastegi frantsesak babestu beharko ditu, eta atzerrian frantseseko ikastaroak eman daitezela bultzatu, bai eta frantsesaren hedapena sustatzen duten zerbitzu eta baliabide pedagogiko digitalen garapena ere. Nahi duten herrialdeetan prestakuntza- eta ikerketa-zentroak sortzen lagunduko du. Atzerrian eskolatutako ikasle frantsesei eta atzerriko ikastegi frantsesetan eskolatutako ikasle atzerritarrei erraztasunak emango dizkie goi-mailako ikasketak frantsesez egin ditzaten. Martxan jartzen dituen lankidetzak-programen bitartez, langile frantses eta atzerritarrei modua emango die teknologia berrien alorrean eta ikerketa zientifikoaren praktikarenean prestakuntza eskuratzeko.

Botere publikoek ezarririko esparruaren barruan, zerbitzu publiko honen parte diren ikastegiak hitzarmenak egingo dituzte atzerriko edo nazioarteko instituzioekin, bereziki Frantziak kanpoko estatuak goi-mailako instituzio akademikoekin eta are berezikiago Europar Batasuneko edo Europako Esparru Ekonomikoko kide diren estatuak, haiekin guztiak loturak sendotuz, bai eta eskolak partzialki edo osoki frantsesez ematen dituztela bermatzen duten atzerriko ikastegiak ere. Diploma nazionalak edo ikastegi-mailakoak ematea da hitzarmen horien xedea, atzerrian kokaturik dauden goi-mailako ikasketak-zentroekin elkarlanean zein ez.

II. LIBURUA

Hezkuntza Administrazioa

I. TITULUA

Estatuaren eta lurralde-kolektibitateen arteko eskumen-
banaketa

II. KAPITULUA

Udalerrien eskumenak

1. atala

Haur Hezkuntzako eta Lehen Hezkuntzako ikastetxeak

L212-8 artikulua

[...]

Gainera, tartean diren haurrak bizi diren udalerriko ikastetxeetan hizkuntza erregionalik irakasten ez bada, bertako alkateak ezin izango dio uko egin, ezta eskolotan eskolatuak izateko leku nahikoa baldin badago ere, haurrok beste udalerrri bateko ikastetxe batean eskolatzeari, baldin eta beste ikastetxe horretan hizkuntza erregionala irakasten badute eta haurrak bertan eskolatuak izateko lekua badago. Haurron eskolatzeko-gastuei aurre egiteko, udalerrri hartzaileak eta jatorrizko udalerrriak akordio bat egin beharko dute. Akordiorik ezean, eta tartean diren haurren eskolatzeko-interesak direla tarteko, Estatuak departamenduan duen ordezkaria bi udalerrietako alkateekin batzartuko da, eskolatzeko-gastuen inguruko desadostasunak konpontzeko.

[...]

IV. KAPITULUA

Eskualdeen eskumenak

4. atala

Itsasoz haraindiko eskualdeen eskumenak

L214-17 artikulua

Lurralde Kolektibitateen Kode Orokorraren L. 4433-25 eta L. 4433-26 artikuluetako xedapenen bidez ezartzen dira itsasoz haraindiko eskualdeen hezkuntzaren alorreko eskumen bereziak, hemen erreproduzitzen diren moduan:

“L. 4433-25 artikulua. Kultura, Hezkuntza eta Ingurumen Auzietarako Kontseiluaren aurretiazko irizpenean oinarriturik, Eskualdeko Kontseiluak erabaki beharko du hizkuntza eta kultura erregionalekin lotutako zer-nolako hezkuntza- eta kultura-jarduera osagarriak antolatuko diren eskualdearen eskumenpeko ikastetxeetan.

[...]

VI. KAPITULUA

Lurralde-kolektibitateen eskumen erkideak

L216-1 artikulua

[...]

Lehen apartatuan aipaturiko jarduera osagarriak hizkuntza erregionalen eta kulturen irakaskuntzarekin loturik egon daitezke.

Jarduerok antolatzeko, kolektibitate interesdunak eta ikastegiak konbentzio bat sinatuko dute, eta, bertan, Estatuko funtzionarioak kolektibitatearen zerbitzura zer egin dezaketen zehatuko da batez ere.

II. ZATIA

Ikasketa-planak

III. LIBURUA

Ikasketa-planen antolaketa

I. TITULUA

Ikasketa-planen antolaketa orokorra

II. KAPITULUA

Zenbait ikasgairen berariazko xedapenak

3 bis atala

Zeinu-hizkuntzaren irakaskuntza

L312-9-1 artikulua

Frantsesezko zeinu-hizkuntza zuzenbide osoko hizkuntzatzat jotzen da. Hizkuntza horretan mintzaten diren ikasleek frantsesezko zeinu-hizkuntza ikasteko ahala izan beharko dute. Hezkuntza Kontseilu Nagusiari dagokio hizkuntza horren irakaskuntza errazteko ardura, eta hura ebaluatzeko baldintzen berri ere eman beharko du erregulartasunez. Azterketa eta lehiaketetan, tartean baita lanbide heziketakoetan ere, ikasleek hizkuntza horri buruzko hautazko proba bat egin ahal izango dute. Administrazioan ere, zeinu-hizkuntza erabil dadin erraztuko da.

3 ter atala

Atzerriko hizkuntza biziaren irakaskuntza

L312-9-2 artikulua

Ikasle guztiek izango dute, derrigorrezko eskolatzeko-aldiaren hasieratik, atzerriko hizkuntza bizi bat ikasteko aukera.

Herrialderen batekin sinaturiko erregioen arteko lankidetzak-akordioak indarrean badaude, herrialde horretan hitz egiten diren atzerriko hizkuntzak irakastea bultzatu ahal izango du ikastetxe bakoitzak.

Atzerriko hizkuntza biziaren irakaskuntza lehen hezkuntzan hasi eta bigarreanean jarraitzen dela bermatu beharko da.

Ematen zaien hizkuntzen irakaskuntzaz gain, hizkuntza-aniztasunaren hastapenak ere irakats dakizkieke ikasleei. Horretarako, etxean hitz egiten dituzten hizkuntzak har daitezke oinarritzat.

4. atala

Hizkuntza erregional eta gutxituen irakaskuntza

L312-10 artikulua

Hizkuntza eta kultura erregionalak Frantziako ondarearen parte dira, eta haien irakaskuntza erraztuko da hizkuntza eta kultura horiek dituzten erregioetan.

Irakaskuntza hori eskolatze-aldi osoan zehar eskaini ahal izango da, Estatuak hizkuntza horiek hitz egiten diren lurralde-kolektibitateekin sinatuak dituen konbentzioen bidez definituriko modalitateen arabera.

Hizkuntza eta kultura erregional horiek dituzten erregioetan haien irakaskuntza errazteko zer egin Hezkuntza Kontseilu Nagusiari kontsultatuko zaio, L. 231-1 artikulua ematen dizkion eskudantziekin bat etorritz.

Hizkuntza eta kultura erregionalekin loturiko hautazko ikasgaia bi modu hauetako batean eskaini ahal izango da:

1. Erregioko hizkuntza eta kulturari buruzko ikasgaia;
2. Ikasgai elebiduna, frantsesez eta hizkuntza erregionalean.

Familiei hizkuntza eta kultura erregionalak ikasteko moduei buruzko informazioa eman beharko zaie.

L312-11 artikulua

Hargatik eragotzi gabe L. 121-3 artikuluko xedapenak, Lehen eta Bigarren Hezkuntzako irakasleek hizkuntza erregionalak erabili ahal izango dituzte hizkuntza horiek irakasten ari direla. Eskualde-kulturaren elementuez ere baliatu ahal izango dira irakasleak, ezagutza-, gaitasun- eta kultura-oinarri erkideak eta ikasketa-programekin loturikoak behar bezala eskuratzen direla bermatzeko.

L312-11-1 artikulua

Korsikan, Haur Hezkuntzako eta Lehen Hezkuntzako ikastetxeetako ohiko ordutegiaren barruko ikasgaietako bat izango da korsikera.

L. 312-11-2 artikulua¹³⁹⁹

Hargatik eragotzi gabe L. 312-11-1 artikulua, Estatuaren eta eskualdeen, Korsikako lurralde-kolektibitatearen, Alsaziako Kolektibitate Europarraren eta Konstituzioaren 73. artikulua agintepeko lurralde-kolektibitateen arteko konbentzioekin bat etorritz, tartean diren lurraldeetan edo lurralde horietako leku batzuetan, Haur Hezkuntzako eta Lehen Hezkuntzako ikastetxeetako eta kolegio eta lizeoetako ohiko ordutegiaren barruko ikasgaietako bat izango da hizkuntza erregionala, ikasle guztiei hura ikasteko modua emateko asmoz

¹³⁹⁹ Molac legearen 7. artikulua gehitua.

IV. KAPITULUA

Pedagogiaren alorreko ikerketa-, esperimentazio- eta dokumentazio-lana

L314-2 artikulua

Agintari akademikoen aurretiazko baimena eta pedagogiaren alorreko ikerketa-taldeen adostasuna lortu ondoren, esperimentu pedagogikoak ere egin ahal izango dira L. 401-1 artikuluan aipatzen den ikasketa-proiektuaren edo ikastetxeko proiektuaren parte gisa, ikastetxe edo ikastegi osoari edo haren zati bati eragiten diotenak, gehienez ere bost urteko epean eta dekretu bidez ezarritako baldintzetan. Esperimentuok gai hauei buruzkoak izan daitezke: ikastaldearen, ikastetxearen edo ikastegiaren antolaketa pedagogikoa; ikasmilen arteko erlazioak; hezkuntza-sistemako langileen arteko elkarlana; atzerriko hizkuntzen eta hizkuntza erregionalen irakaskuntza; atzerriko ikasketa-zentroekiko ikasketa-trukeak; tresna eta baliabide digitalen erabilera; ikasgai eta ordutegiek ikasturtean zehar izan behar luketen banaketa; ikasleentzako orientazio-prozedurak; eta ikasleen gurasoek ikastetxe edo ikastegiaren martxan nola parte hartu zehazteko moduak. Lurralde-kolektibitateek modu sistematikoan parte hartuko dute hezkuntza-sistema nazionala gidari izango duten esperimentuen eta lurralde-eremu bakoitzeko aldaeren orientazio-lerroak definitzeko lanetan.

Esperimentu horien esparruan, eta betiere tartean diren irakasleak ados baldin badaude, arauzko zerbitzu-betebeharren periodikotasuna aldatu egin ahal izango da.

Esperimentuen ebaluazio-modalitateak eta balizko luzapenak dekretu bidez zehaztuko dira.

II. TITULUA

Lehen mailako irakaskuntza

KAPITULU BAKARRA

L321-3 artikulua

Lehen Hezkuntzako ikastetxeetako ikasketa-eskaintza ikasketa-programa bakar baten arabera antolatu eta, L. 311-1 artikuluan ezarritakoarekin bat etorritz, ziklotan banatuko da; hasierako ikastaldiaren iraupena aldagarria izango da.

Ikasketa-eskaintza horrek ahozko eta idatzizko adierazmena, irakurmena, kalkulua eta problemen ebazpena, eta gainerako oinarritzko ezagutzak eskuratzen direla bermatu beharko du, eta ikasleen adimen-garapena, sentsibilitate artistikoa, eta esku- eta gorputz-gaitasunak zein kirolerako gaitasunak sustatzen direla ere bai. Ikasleei kultura historiko, geografiko, zientifiko eta teknikoarekin loturiko elementuak irakatsi eta heziketa artistiko eta musikala eskainiko die. Ikasleek atzerriko hizkuntza bizi bat ikasten dutela bermatu beharko du, bai eta hizkuntza-aniztasunaren nondik norakoak ikasten hasita daudela ere. Komunikazio-bideak zer diren ulertzeko eta halakoak modu autonomo eta arduratsuan erabiltzeko gakoak emango dizkie, batez ere komunikazio-bide digitalen gainekoak. Neska-mutilak pertsona guztiak errespetatu beharraz jabetzen direla bermatu beharko du, haien jatorri eta desberdintasunak gorabehera. Haurren eskubideak eta gizon-emakumeen arteko berdintasuna errespetatu beharra ere transmitituko die. Familiekin batera, ikasleek hezkuntza morala eta herritartasunerako hezkuntza

jasotzen dituztela bermatu beharko du, eta Errepublikako eta Europar Batasuneko balio eta ikurrak ezagutzen dituztela ere bai, batez ere ereserkia eta haren historia.

L321-4 artikulua

Ikastetxeetan, zailtasunak dituzten ikasleen aldeko egokitzapen- eta babes-neurri zehatzak jarriko dira martxan, batez ere ahozko eta/edo idatzizko hizkuntzarekin loturiko arazoak dituztenei —hala nola dislexia— laguntzekoak. Zailtasun horiek larriak eta iraunkorrak badira, neska-mutilek ikasketa egokitua jasoko dute.

[...]

IV. LIBURUA

Ikastegiak

II. TITULUA

Kolegioak eta lizeoak

I. KAPITULUA

Tokian tokiko ikastegi publikoen antolaketa eta funtzionamendua

3 bis atala

Estrasburgoko Eskola Europarrari buruzko xedapen bereziak

L. 421-19-1 artikulua

Nazioarteko ikasketen tokian tokiko ikastegi publikoak lehen eta bigarren mailako eskolak ematen dituzten ikastegiak dira, ikasgai guztiak frantsesez eta atzerriko hizkuntza bizi batean ematen dituztenak eskolaldi osoan. Ikasleak hiru diploma nazional hauek lortzeko prestatzen dituzte: nazioarteko brebeta, nazioarteko batxilergoa eta batxilergo europarra, Eskola Europarren Estatutuko eranskina aldatzeari buruzko akordioan aurreikusitako baldintzen arabera ematen dena, Luxenburgon 1984ko apirilaren 11n sinaturiko Batxilergo Europarraren Erregelamenduarekin bat etorritz. Ikasleak nazioarteko batxilergoa egiteko prestatzen dituzten nazioarteko ikasketen tokian tokiko ikastegi publikoek orobat prestatu ahal izango dituzte ikasleak, titulazio bikoitzeko programen barruan, aldi berean bi titulu hauek eskuratzeko: batetik, batxilergoko diploma, eta, bestetik, atzerriko estatu batean estatu horrekin sinaturiko akordioen arabera goi-mailako ikasketak egiteko ahala ematen duen titulu edo egiaztagiria.

Nazioarteko ikasketak egitea edota titulazio bikoitzeko programaren batean parte hartzea hautatu ez duten ikasleek ere ikasi ahal izango dute ikastegiotan, eta horietan brebeta edo batxilergoko diploma nazionala (baxoa) eskuratzeko prestatu, baldin eta halako ikasleen kopurua dekretu bidez ezarritakoaren gainetik ez badago.

Estatuak departamenduan duen ordezkariaren erabaki bidez sor daitezke ikastegiok; horretarako, kolegio eta lizeoen kudeaketaren gaineko eskumenak dituzten lurralde-kolektibitateek, udalerriek eta udalerriarteko lankidetzak-elkarte publikoek —halakoek ikastetxeen funtzionamenduaren gaineko eskumenak baitituzte— konbentzio bat burutu beharko dute, eta hezkuntzaren gaineko eskumena duen Estatuko agintaritzak bere oniritzia eman beharko du.

Hargatik eragotzi gabe atal honetan aurreikusitako xedapenak, ikastegiok liburu honetako atariko tituluko xedapenen eta titulu honetako gainerako xedapenen arabera arautuko dira.

L421-19-10 artikulua

L. 421-19-1 artikuluko bigarren apartatuan aipaturiko ikasleen kasuan izan ezik, nazioarteko ikasketen tokian tokiko ikastegi publikoetan ikasle gisa onartua izateko, berariaz egiaztatu beharko da neska-mutilak gai direla, beren adinari dagokion mailan eta dekretu bidez ezarritako baldintzen arabera, titulazio bikoitzeko programetan erabiliko den hizkuntzan emandako eskolak ulertzeko.

Horretarako gai direla egiaztatu ondoren, hezkuntzaren gaineko eskumenak dituen Estatuako agintaritzak nazioarteko ikasketen tokian tokiko ikastegi publiko bana esleitu die ikasleei, bakoitzean eskolaturik dauden neska-mutilen artean ahalik eta gizarte-aniztasun handiena dagoela bermatuz.

L421-19-11 artikulua

Baldin eta nazioarteko ikasketen tokian tokiko ikastegi publiko bateko ikasketa-programa lantzeko erabiltzen den hizkuntza estatu bateko lurralde barruan hitz egiten diren hizkuntza ofizialetako bat bada, estatu horrek beharrezkoak izan litezkeen irakasleak bidali ahal izango ditu ikastegiotara.

IV. TITULUA

Ikastegi pribatuak

II. KAPITULUA

Estatuaren eta ikastegi pribatuaren arteko harremanak

3. atala

Ikastegi pribatuaren eta Estatuaren arteko irakaskuntza publikoko lankidetzakontratuak

L442-5-1 artikulua¹⁴⁰⁰

[...]

Hizkuntza erregionalak L. 312-10 artikuluko 2. zenbakiaren zentzuan irakasteko lankidetzakontratuak duten lehen mailako ikastegi pribatuaren eskolatzekoak diren haurren gastuei aurre egiteko, haurra bizi den udalerririk akordio bat egin beharko du beste udalerririk batean dagoen ikastegi batekin, baldin eta haurra bizi den udalerririk horretan ez bada hizkuntza erregionala irakasten duen eskolarik [...]

5. atala

Estatuarekin kontratu bidez loturik dauden ikastegiaren xedapen erkideak

L442-14 artikulua

Irakasleei ordaintzeko esleitu beharreko maileguen zenbatekoa L. 442-5 eta L. 442-12 artikuluetan irakasleen zereginetarako aurreikusitako kontratuetako baten mende egongo da, eta aurrekontuei buruzko legearen bidez zehaztuko da urtero. Ikastegi publikoetan eta kontratupeko ikastegi pribatuaren zenbat ikasle dituzten eta zer-nolako eskolak ematen diren bertan, zenbatekoa horren arabera finkatuko da, bai eta ikastegi publikoen muga demografiko, sozial edo linguistikoko zehatzen arabera ere. Kontratu berriak artikuluko honetan aipaturiko mailegu-mugaren barruan baino ezin izango dira burutu.

¹⁴⁰⁰ Molac legearen 6. artikulua aldatua.

V. TITULUA
Atzerriko ikastegi frantsesak
II. KAPITULUA
Atzerriko Frantses Irakaskuntzarako Agentzia

L452-2 artikulua

Ikastegi harrera-ahalmenen arabera, Agentziak xede hauek izango ditu:

[...]

3. Frantsesaren eta Frantziako kulturaren ospe ona sustatzea, batez ere ikasle atzerritarrei harrera eginez;

7. Lehenetsunez laguntzea atzerrian dauden frantses irakaskuntzako establezimenduetan jardunean ari diren edo aritu nahi duten langileak prestatzen, bai eta 2. puntuan definitutako hezkuntza-lankidetzako helburuaren arabera atzerriko hezkuntza-sistemetan aritzen diren langileak ere, frantsesezko edo frantsesaren prestakuntza salbuesien programen esparruan, behar bezala arrazoitutako salbuespena dagoenean izan ezik;¹⁴⁰¹

8. Ekimenen sustatzaileei aholkularitza ematea haien homologazio-proiektuaren gidaritzan frantses irakaskuntzako establezimendu bat sortze aldera;¹⁴⁰²

9. Estatuaren berme-eskariaren espedienteak instruitzea irakaskuntzako lokalen eskuratze, eraikitze eta antolaketa finantzatzeko;¹⁴⁰³

10. Berrikuntza pedagogikorako laborategia izatea hezkuntza nazionalerako, batez ere hizkuntzen irakaskuntzaren esparruan.¹⁴⁰⁴

L452-3 artikulua¹⁴⁰⁵

Agentziak atzerrian kokatutako irakaskuntza-establezimenduak kudeatuko ditu, zeinak baitaude Atzerriko Arazoetako Ministerioaren edo Lankidetzako Ministerioaren mende, eta zuzeneko kudeaketan baitaude; establezimendu horientzat, Agentziak Estatuaren kredituak jasoko ditu, bere gain hartzen dituen konpromisoak estaltzeko. Agentziak, halaber, atzerrian kokatuta dauden prestakuntza-institutu erregionalak kudeatuko ditu, zeinak zuzeneko kudeaketan baitaude, eta bermatzen baitute atzerrian dauden frantses irakaskuntzako establezimenduetan jardunean ari diren edo aritu nahi duten langileen prestakuntza, eta prestakuntzaren helburuak bermatu ahal baitituzte L. 452-2 artikulua 2. puntuan zehaztutako hezkuntza-lankidetzako helburuen arabera jardunean ari diren langileen fabore. Finantzen gaiez arduratzen den ministerioaren, atzerriko gaiez arduratzen den ministerioaren eta lankidetzako gaiez arduratzen den ministerioaren arteko agindu bateratu batek finkatuko du.

¹⁴⁰¹ Atzerriko Frantses Irakaskuntzarako Agentziaren gobernantza ebaluatu eta heziketako institutu erregionalak sortzeko otsailaren 28ko 2022-272 Legearen 4. artikulua txertatua.

¹⁴⁰² Atzerriko Frantses Irakaskuntzarako Agentziaren gobernantza ebaluatu eta heziketako institutu erregionalak sortzeko otsailaren 28ko 2022-272 Legearen 4. artikulua txertatua.

¹⁴⁰³ Atzerriko Frantses Irakaskuntzarako Agentziaren gobernantza ebaluatu eta heziketako institutu erregionalak sortzeko otsailaren 28ko 2022-272 Legearen 4. artikulua txertatua.

¹⁴⁰⁴ Atzerriko Frantses Irakaskuntzarako Agentziaren gobernantza ebaluatu eta heziketako institutu erregionalak sortzeko otsailaren 28ko 2022-272 Legearen 4. artikulua txertatua.

¹⁴⁰⁵ Atzerriko Frantses Irakaskuntzarako Agentziaren gobernantza ebaluatu eta heziketako institutu erregionalak sortzeko otsailaren 28ko 2022-272 Legearen 4. artikulua aldatua.

Prestakuntzako institutu erregionalen instantzia pedagogiko eta zientifikoak irakasleen ordezkariak ditu bere kideen artean.

L. 452-3-1 artikulua

Atzerriko frantses irakaskuntzako establezimenduak homologatzean, haietan hezkuntza inklusiboaren printzipioak errespetatzen diren ala ez eta eskola-jazarpenaren aurkako borrokarako gailurik dagoen ala ez izango da irizpideetako bat.¹⁴⁰⁶

L452-6 artikulua

Agentzia administrazio-kontseilu batek administratuko du, zeinak ordezkari hauek izango baititu, dekretuz izendatutako lehendakariaz eta bi diputatuz eta bi senatariz gain:

1. Atzerriko gaiez, lankidetzaz, hezkuntzaz eta finantzez arduratzen diren ministroak, administrazio-kontseiluaren eserlekuen erdien kopuru berdinean gutxienez;
2. Atzerriko Frantsesen Batzarrarenak, establezimenduen organismo kudeatzaileenak, atzerriko frantses irakaskuntzako ikasleen gurasoen elkarte ordezkatzaileenak ¹⁴⁰⁷, eta atzerriko irakaskuntza-establezimenduetan nahiz agentziako zerbitzu zentraletan eragina duten pertsonenak. Administrazio-kontseiluak, halaber, Atzerriko Frantsesaren Batzarreko aholkulari bat ere izango du, zeina ez baita izango Atzerriko Frantsesen Batzarreko kide, eta azken batzarrak proposatuta izendatua izango baita¹⁴⁰⁸.

Atzerriko frantses irakaskuntzako establezimenduetan eta agentziako zerbitzu zentraletan eragina duten langileen ordezkarien kopuruak 2. puntuan aipatutako ordezkarien kopuruaren herena izango du gutxienez; atzerriko frantses irakaskuntzako ikasleen gurasoen elkarten federazioetako ordezkarien kopuruak ere kopuru bera izango du gutxienez; federazioen ordezkarietako batek gutxienez hitzartutako establezimenduen organismo kudeatzaileak ordezkatzeko ditu.¹⁴⁰⁹

Atzerriko frantses irakaskuntzako ikasle ohien elkarteetako ordezkari batek, Atzerriko Frantses Eskolen Elkarte Nazionalako ordezkari batek eta haur-hizkuntza frantsesa dutenen elkarteetako ordezkari batek parte hartzen dute administrazio-kontseiluan aditu gisa, ahotsarekin baina botorik gabe.¹⁴¹⁰

L452-8 artikulua

Agentziak txosten zehatz bat argitaratuko du urtero, zeina Parlamentuaren mendean jarriko baita; txosten horretan hauek jasoko dira: jarduerak; kudeaketa; lehiaketak eta aurrekontuetako zuzkidurak; agente titularren eta kredituen banaketa geografikoen hautapena eta loturak; eskolatze-gastuak, lagapen-gastuen

¹⁴⁰⁶ Eskola-jazarpenaren aurkako Borroka buruzko 2022ko martxoaren 2ko 2022-299 Legearen 4. artikulua emandako idazkera.

¹⁴⁰⁷ Atzerriko Frantses Irakaskuntzarako Agentziaren gobernantza ebaluatu eta heziketako institutu erregionalak sortzeko otsailaren 28ko 2022-272 Legearen 3.1 artikulua sartutako tartekia,

¹⁴⁰⁸ Atzerriko Frantses Irakaskuntzarako Agentziaren gobernantza ebaluatu eta heziketako institutu erregionalak sortzeko otsailaren 28ko 2022-272 Legearen 1. artikulua sartutako tartekia,

¹⁴⁰⁹ **Atzerriko Frantses Irakaskuntzarako Agentziaren gobernantza ebaluatu eta heziketako institutu erregionalak sortzeko otsailaren 28ko 2022-272 Legearen 3.2 artikulua sartutako apartatua,**

¹⁴¹⁰ **Atzerriko Frantses Irakaskuntzarako Agentziaren gobernantza ebaluatu eta heziketako institutu erregionalak sortzeko otsailaren 28ko 2022-272 Legearen 2. artikulua sartutako paragrafoa,**

emaitza, bai eta izandako zailtasunak ere. Gainera, agentziak frantses eskolek atzerrian dituzten etorkizuneko programei eta garapen-eskakizunei buruzko aurreikuspenak ezarriko ditu.

Txosten horretan, baremoaren osagai guztiak eta eskola-beken hurrengo kanpainako jarraibideen bilakaera-proposamenak jasoko dira.

V. LIBURUA

Ikastetxeetako bizimodua

IV. TITULUA

Ikastetxeetako osasun-egoera

I. KAPITULUA

Osasunaren babesa

L541-1 artikulua

[...]

Ikastetxeetan, hiru urtetik lau urtera bitarteko haur guztiak aztertzeke bisitaldi bat antolatuko da. Bisitaldiaren helburua haurren osasun-arazoak detektatzea izango da, hau da, arazo sensorial edo psikoafektiborik baduten, behar bezala hazten ari diren eta, batez ere ahozko hizkuntzari dagokionez, haien garapen neuronala egokia den aztertzea. Departamenduko Ama-umeen Babeserako Zerbitzuko osasun-langileak joango dira bisitan ikastetxeetara, kode beraren L. 2112-2 artikuluko 2. zenbakian ezarritakoa eta L. 2112-2 artikuluan bertan osasun-azterketak egiteko ahalari buruz ezarritakoa aplikatuz. Departamenduko Ama-umeen Babeserako Zerbitzuek ez badute modurik inor eskolara bisitan bidaltzeko, Hezkuntza Nazionalaren mendeko osasun-langileek joan beharko dute.

[...]

Eskolaldiko seigarren urtean, erregelamenduz ezarritako baldintzen arabera beste bisitaldi bat antolatuko da, haurrek hizkuntza- eta ikaskuntza-arazo espezifikorik baduten aztertzeko.

[...]

VI. LIBURUA

Goi-mailako ikasketen antolaketa

I. TITULUA

Ikasketa-planen antolaketa orokorra

II. KAPITULUA

Goi-mailako ikasketen bilakaera

1. atala *Lehen zikloa*

L612-2 artikulua

Bigarren mailako ikasketetako bigarren zikloak goi-mailako ikasketetarako prestatzen ditu ikasleak, eta, han ikasitakoei segida emanez, goi-mailako ikasketetako lehen zikloak ere helburu hauek izango ditu:

1. Ikasleei ahalik eta jarduera gehienekin lotutako oinarrizko jakintzak eskuratzeko, ikasitakoan sakontzeko eta ezagutzak dibertsifikatzeko aukera ematea, eta frantsesaren gainean duten ezagutza hobetzea, lanerako metodoak irakastea eta ikerketarako jaidura piztea;

[...]

II. TITULUA

Unibertsitate-ikasketa orokorrak eta irakasle-ikasketak

III. KAPITULUA

Letrak, hizkuntzak, arteak, eta giza eta gizarte-zientziak

L623-1 artikulua

L. 121-6 artikuluan xedatutako jakintza-arloen gaineko goi-mailako prestakuntza ziurtatu beharko dute bai VII. liburuaren aplikazio-eremukoak diren eta ikasgai artistikoak eskaintzen dituzten ikastegiekin, bai L. 361-2 artikulua aplikatuz onartutako goi-mailako ikastegiekin.

Berez dagozkien zereginen artean, ikastegion eginkizunak izango dira ikasleak lanbide baterako prestatzea, ikerketaren alorrean aurrera egiteko modua ematea, kultura zabaltzea, eta arte-jardueren eta sektore produktibo guztien arteko loturak estutzea.

III. ZATIA

Goi-mailako ikasketak

VII. LIBURUA

Goi-mailako ikastegiak

II. TITULUA

Irakasle-ikasketen eta hezkuntza-zientzien goi-mailako eskolak

I. KAPITULUA

Irakasle-ikasketen eta hezkuntza-zientzien goi-mailako eskolen eginkizunak eta antolaketa

L721-2 artikulua

Irakasle-ikasketen eta hezkuntza-zientzien goi-mailako institutu nazionalak eginkizun hauek izango dituzte:

[...]

Itsasoz haraindiko ikastegietan, eleaniztasunaren oinarriak irakasteko eta ikasle alofonoen eskolatzeaz arduratzeko prestatu beharko dituzte irakasleak, bai eta ikasleen ezagutzak eta gaitasunak ebaluatzeko ere.

[...]

V. TITULUA

Goi-mailako ikastegi espezializatuak

II. KAPITULUA

Arkitektura-eskolak

L752-2 artikulua

Arkitekturari dagozkion goi-mailako ikasketen eremuan, arkitekturako goi-mailako eskola nazionalak zerbitzu publikoko helburu eta eginkizunak gauzatzen lagundu beharko dute. Ikerketaren alorreko estrategia nazionalaren parte izango dira, bai eta L. 718-3 artikuluko 2. zerbakiaren aipatzen den goi-mailako ikastegiak batzeko strategiaren parte ere. Arkitektura- eta kultura-ondarearen aniztasuna errespetarazteaz arduratuko dira, eta, bai hasieran eta bai gero ere, bizi artean, prestakuntza emango diete arkitekturaren, hirigintzaren, lurralde-plangintzaren eta paisaia-jardueren alorreko profesionalei.

Beren eginkizunen artean, artikulua honen lehen apartatuan aipatzen diren eskolek zera bermatu beharko dute:

[...]

5. Ikasleak gai direla, arkitektura-eskoletan ematen dizkieten nahitaezko ikasgaien bitartea, gutxienez atzerriko hizkuntza bat modu profesionalean menderatzeko.

[...]

9.1.12. Ikerketaren Kodea¹⁴¹¹

I. LIBURUA

Ikerketa eta garapen teknologikoaren antolaketa orokorra

I. TITULUA

Ikerketa eta garapen teknologikoaren orientazioa

I. KAPITULUA

Ikerketa eta garapen teknologikoaren gaineko politikak

1. atala

Politika nazionala

L111-1 artikulua

Ikerketa eta garapen teknologikoaren gaineko politikak xede hauek ditu:

[...]

4. Frantsesa sustatzea zientziarako hizkuntza gisa.

¹⁴¹¹ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006071190?etatTexte=VIGUEUR

9.1.13. Ingurumenaren Kodea¹⁴¹²

V. LIBURUA

Kutsadurari, arriskuei eta kalteei aurrea hartzea

V. TITULUA

Zenbait obra- eta instalazio-motari buruzko xedapen bereziak

VII. KAPITULUA

Produktu eta ekipamendu arriskutsuak

2. atala

Eragile ekonomikoen betebeharrak

L557-12 artikulua

Europar Batasuneko kide den estatu bateko agintaritza eskudun batek edo administrazio-agintaritza eskudunak eskabide ziodun bat eginez gero, tartean den agintaritza hori dagoen herrialdean ofiziala den hizkuntzan helarazi beharko dituzte eragile ekonomikoek produktu edo ekipamendu baten adostasuna frogatzeko beharrezkoak diren informazio eta dokumentu guztiak. Agintaritza horrek hala eskatuz gero, berek merkaturatutako produktu edo ekipamenduek inolako arriskurik ez izateko har litezkeen neurri guztiekin bat egin eta lagundu beharko dute aipatu eragile ekonomikoek.

1. AZPIATALA

Fabrikatzaileen betebeharrak espezifikoak

L557-15 artikulua

Fabrikatzaileei dagokie ziurtatzea L. 557-4 artikuluan etiketatzeari eta markatzeari buruz aipatzen diren eskakizunak betetzen dituztela beren produktu eta ekipamenduek.

Haiei dagokie, halaber, beren produktu edo ekipamenduak segurtasunerako beharrezkoak diren argibide-liburu eta guzti merkaturatzen direla egiaztatzea; argibide-liburu horiek erabiltzaileen herrialdean ofiziala den hizkuntzan idatzirik egon beharko dute.

2. AZPIATALA

Inportatzaileen betebeharrak espezifikoak

L557-20 artikulua

Produktu edo ekipamendua merkaturatu baino lehen, inportatzaileei dagokie ziurtatzea fabrikatzaileak behar bezala bete dituela L. 557-5 artikuluan produktu eta ekipamenduen adostasuna ebaluatzeko prozedurarekin loturik aipatzen diren eskakizunak. Fabrikatzaileak eta produktuak edo ekipamenduak L. 557-5 eta L.

¹⁴¹² Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006074220?etatTexte=VIGUEUR

557-15 artikuluetan aipatzen diren eskakizunak betetzen dituztela ere ziurtatu beharko dute.

Haiei dagokie, halaber, beren produktu edo ekipamenduak segurtasunerako beharrezkoak diren argibide-liburu eta guzti merkaturatzen direla egiaztatzea; argibide-liburu horiek erabiltzaileen herrialdean ofiziala den hizkuntzan idatzirik egon beharko dute.

9.1.14. Jabetza Intelektualaren Kodea¹⁴¹³

II. ZATIA Jabetza industrialia

VI. LIBURUA Asmakuntzen eta ezagutza teknikoen babesa

I. TITULUA Asmakuntzen patentea

IV. KAPITULUA Nazioarteko konbentzioak aplikatzea

1. atala Patente europarrak

2. paragrafoa Patente europarren ondorioak Frantzian

L614-7 artikulua

Municheko Konbentzioaren babespean sorturiko Patenteen Europako Bulegoak bere prozeduretarako erabili ohi duen hizkuntzan idatzirik egongo dira bai patente europarra eta bai hura eskuratzeko eskabidea, eta bi horien testua joko da benetakotzat.

Testua frantsesez idatzirik ez duen patente europar batekin lotuta auziren bat sortzen bada, patentearen titularrak, gastu guztiak bere gain hartu, eta patentearen testua oso-osorik itzuli beharko du frantsesera, ustezko arau-hausleak edo jurisdikzio-organo eskudunak hala eskatuz gero.

L614-8 artikulua

Patente europarra eskuratzeko eskabideak argitaratzen direnetik hasi eta hiru hilabeteko epean, baldin eta prozeduran erabiltzekoa den hizkuntza frantsesa ez bada, Municheko Konbentzioaren 78. artikuluko 1-e paragrafoan aurreikusten diren laburpenak frantsesera itzultzen direla eta haien berri frantsesez ematen dela ziurtatu beharko du Jabetza Industrialaren Institutu Nazionalak.

L614-9 artikulua

Patente europarra eskuratzeko eskabidea Municheko Konbentzioaren 93. artikuluko xedapenekin bat etorri argitaratzen den egunetik kontatzen hasita egikaritu ahal izango dira kode honen L. 613-3 artikulutik L. 613-7ra bitartean eta L. 615-4 eta L. 615-5 artikuluetan ezarritako eskubideak.

Baldin eta eskabidea frantsesa ez beste hizkuntzaren batean argitaratzen bada, Jabetza Industrialaren Institutu Nazionalak, eskatzaileak hala eskatuta, Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez zehaztutako baldintzen arabera, erreklamazioen

¹⁴¹³ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006069414?etatTexte=VIGUEUR

frantsesezko itzulpena argitaratu edo hura ustezko arau-hausleari jakinarazten dion egunetik kontatzen hasita soilik egikaritu ahal izango dira aurreko apartatuan aipaturiko eskubideak.

L614-10 artikulua

Deuseztasun-akzioetan izan ezik, eta L. 614-7 artikuluko lehen apartatua indargabetzearen ondorioz, baldin eta frantsesezko itzulpen bat L. 614-9 artikuluko bigarren apartatuan ezarritako baldintzen arabera eginga bada, itzulpen hori benetakotzat joko da baldin eta itzulitako testuan patente europarra eskuratzeko eskabideak edo patente europarrak berak ematen duten babesa apalagoa bada eskabide eta patente horiek jatorrizko hizkuntzan ematen dutena baino.

Dena den, eskatzaileak edo patentearen titularrak noiznahi berrikusi eta berregin ahal izango dute itzulpena. Nolanahi dela ere, erreklamazioen itzulpen berri horrek ez du ondorioz izango harik eta L. 614-9 artikuluko bigarren apartatuan ezarritako baldintzak betetzen diren arte.

Asmakuntzaren bat fede onez ustiatzen hasita dauden pertsonak, edo hura ustiatzeko prestaketa-lanei modu serio eta eraginkorrean ekin dietenek, baldin eta ustiapen horrek ez badu urratzen patentea eskuratzeko eskabidearen edo patentearen beraren hasierako itzulpenean esaten zena, berrikusitako itzulpena dagokion ondorioak eragiten hasten denetik aurrera jarraitu ahal izango dute asmakuntza hori doan ustiatzen pertsona horiek beren enpresan edo beren enpresaren premiak asetzea helburu hartuta.

L614-11 artikulua

Patente europarra eskuratzeko eskabidearekin edo patente europarrarekin berarekin loturiko eskubideak eskualdatzea edo eraldatzea dakarten egintzak Patenteen Europako Erregistroan inskribatzearen ondorioz, egintzak hirugarrenen aurka baliatzeko modukotzat jo ahal izango dira.

L614-12 artikulua

Frantziari dagokionez, Municheko Konbentzioaren 138. artikuluko 1. paragrafoan aipatzen diren zioetako edozein oinarri duen ebazpen judizial baten bitartez joko da deuseztat patente europarra.

Baldin eta deuseztasunaren ziook patentearen zati bati edo batzuei baino ez badie eragiten, erreklamazioen mailako mugak jartzea izango du helburu deuseztasunak.

Patente europar bati deuseztasun-akzio bat aplikatzean, patentea mugatu eta erreklamazioak Municheko Konbentzioaren 105 bis artikuluekin bat etorriz aldatzeko ahala izango du haren titularrak, eta era horretan mugaturiko patentea izango da deuseztasun-akzioaren objektua.

Eskabide berean bere patenteari hainbat muga ezartzen dizkion aldeari, baldin eta horrek luzamendu eta abusu nabarmenak badakartza, isun zibil bat ezarri ahal izango zaio, gehienez ere 3 000 eurokoa, hargatik eragotzi gabe kalte-galeren erreklamazioa.

L614-13 artikulua

Baldin eta asmakuntza batek patente frantsesa badu eta asmakuntza horrexegatik patente europarra eman badiote asmatzaileari edo haren kausadunari aurkezpen- edo lehentasun-data berarekin, patente frantsesak bere ondorioak eragiteari utziko

dio patente europarrari aurka egiteko aurreikusiriko epea inork haren aurka egin gabe amaitzen den egunetik hasita, edo haren aurka egiteko prozedura amaitu eta patente europarra bere horretan onartzen den egunetik hasita.

Dena den, baldin eta, kasuaren arabera, aurreko apartatuan ezartzen diren biak baino geroago emana bada patente frantsesa, patente horrek ez du ondoriorik eragingo.

Patente europar bat gerora bertan behera uzten edo deuseztatzen den gorabehera, horrek ez die artikulu honetako xedapenei eragingo.

L614-14 artikulua

Baldin eta patente frantsesa eskuratzeko eskabideak edo patente frantsesak berak eta patente europarra eskuratzeko eskabideak edo patente europarrak berak aurkezpen- eta lehentasun-data bera badute, eta baldin eta denek ere asmakuntza bera hartzen badute barnean eta asmatzaile bera badute, edo haren kausaduna berbera bada, horrek eragotzi egingo du, zati erkideei dagokienez, eskualdaketa, bahi, berme edo ustiapen-eskubideak bata bestea aintzat hartu gabe eskuratu ahal izatea, eta, hala eginez gero, prozedura deuseztat joko da.

L. 613-9 artikulua indargabetzearen ondorioz, patente frantsesa eskuratzeko eskabidearekin edo patente frantsesarekin berarekin loturiko eskubideak eskualdatzea edo eraldatzea dakarten egintzak Patenteen Erregistro Nazionalean inskribatu eta hori hirugarrenen aurka baliatzeko modukotzat joko da baldin eta patente europarra eskuratzeko eskabidearekin edo patente europarrarekin berarekin loturiko eskubideak eskualdatzea edo eraldatzea dakarten egintzak haien berdinak badira eta jada Patenteen Europako Erregistroan inskribaturik badaude.

Patente frantsesa eskuratzeko eskabidea edo patente frantsesa bera eta patente europarra eskuratzeko eskabidea aurkezteko lehentasun-eskubidea ezin izango dira modu independentean eskualdatu.

L614-15 artikulua

Baldin eta asmakuntza batek patente frantsesa badu eta asmakuntza berberagatik patente europarra eman badiote asmatzaileari edo haren kausadunari aurkezpen- edo lehentasun-data berarekin, eta patente hori urratzeagatik auzia hasita badago, horren gaineko aginpidea duen auzitegiak prozedura etetea erabaki ahal izango du patente frantsesak L. 614-13 artikulua zentzuan ondorioak eragiteari uzten dion arte, patente europarra eskuratzeko eskabidea baztertzen, kentzen edo kendu dela jotzen den arte, edo patente europarra baliogabetzen den arte.

Baldin eta urratzeagatik auzia patente frantsesagatik ireki bada, eskatzaileak, auziari ekin, eta, patente frantsesak bere ondorioak eragiteari uzten dion egunaz geroztikoei eta zati erkideei dagokienez, patente europarra eskuratzeko eskabidearekin jarraitu ahal izango du.

Baldin eta urratzeagatik auzia patente frantsesagatik eta patente europarragatik ireki bada aldi berean, ez zehapen penalak eta ez kaltearen konponketa zibilak ezin izango dira metatu.

Baldin eta urratzeagatik auzia bi patenteetako batengatik ireki bada, eta beste patenteagatik urratzeagatik beste auzi bat irekitzen bada, eta auzi hori gertaera berberekin loturik badago, auzia ezin izango da ireki demandatzaile berberak demandatu berberaren kontra hala eskatuta.

L614-16 artikulua

Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez zehaztuko dira atal honen aplikazio-modalitateak, Municheko Konbentzioaren 137-2 artikuluko xedapenen aplikazioari dagokionez batez ere.

2. atala

Nazioarteko eskabideak

1. paragrafoa

Nazioarteko eskabideak aurkeztea

L614-23 artikulua

Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez zehaztuko dira atal honen aplikazio-modalitateak, alderdi hauei dagokienez batez ere: nazioarteko eskabideek zer-nolako harrera-baldintzak izango dituzten, eskabideok aurkeztean zein hizkuntza erabili ahal izango diren, emandako zerbitzuengatiko saria —hau da, Jabetza Industrialaren Institutu Nazionalaren aldeko eskualdaketen gaineko zerga— nola ezarriko den, eta bizilekua edo egoitza atzerrian duten gordailugileek zer-nolako ordezkaritza eduki ahal izango duten.

3. atala

Europar Batasuneko patenteak

L614-27 artikulua

Europar Batasuneko patenteak eskuratzeko eskabideak argitaratzen direnetik hasi eta hiru hilabeteko epean, baldin eta prozeduran erabiltzekoa den hizkuntza frantsesa ez bada, Municheko Konbentzioaren 78. artikuluko 1-e paragrafoan aurreikusten diren laburpenak frantsesera itzultzen direla eta haien berri frantsesez ematen dela ziurtatu beharko du Jabetza Industrialaren Institutu Nazionalak.

9.1.15. Justizia Militarraren Kodea (berria)¹⁴¹⁴

II. LIBURUA Zigor-prozedura militarra Atariko xedapenak

I. TITULUA

Akzio publikoa egikaritzea eta instrukzioa

II. KAPITULUA

Gerra-garaian

6. atala

Instrukzio-arloko jurisdikzioak

1. AZPIATALA

Prestatze-faseko instrukzioa

1. paragrafoa

Erregu-eskaerak, transferentziak, miaketak eta datu-bilketak

L212-73 artikulua

Instrukzioko epaileak edo hark izendatutako polizia judizialak egia jakiteko baliagarri izan litekeen korrespondentzia transkribatuko dute. Transkripzioa aktan idatzita geratuko da, eta txostenari atxikiko zaio.

Atzerriko hizkuntzaren batean idatzirik dauden korrespondentziak frantsesez transkribatuko ditu xede horretarako berariaz izendatutako interprete batek.

2. paragrafoa

Entzunaldiak eta adituak

L212-81 artikulua

Instrukzioko epaileak, idazkaria ondoan duela, banan-banan entzungo ditu, akusatua kanpoan dela, eta haien deklarazioak aktan idatzita geratuko dira.

Instrukzioko epaileak bere idazkaria eta lekukoak ez beste interprete bati eskatu ahal izango dio laguntza. Zinpekoa ez bada, interpreteak bere ohore eta kontzientziagatik zin egin beharko du justiziari lagunduko diola.

L212-84 artikulua

Epaileak, idazkariak eta lekukoak aktaren orrialde bakoitza sinatu beharko dute. Berak egin eta transkribatu berri den deklarazioa irakur dezala eskatuko zaio lekukoari, eta, gero, baita sina dezala ere, baldin eta harekin ados badago. Lekukoak irakurtzen ez badaki, deklarazioa idazkariak irakurriko du. Lekukoak deklarazioa

¹⁴¹⁴ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006071360?etatTexte=VIGUEUR

sinatu nahi ez badu edo sinatzerik ez badauka, aktan bertan eman beharko da horren berri. Halakorik bada, interpreteak ere aktaren orrialde bakoitza sinatu beharko du.

L212-85 artikulua

Aktak ez du lerroarterik edukiko. Instrukzioko epaileak, idazkariak, lekukoek eta, halakorik bada, interpreteek onetsi beharko dituzte zuzenketa eta ohar guztiak. Onespelik ezean, zuzenketa eta ohar horiek baliogabetzat joko dira.

Baliogabetzat joko dira, halaber, behar bezala sinaturik ez dauden aktak.

L212-129 artikulua

Galdeketen eta aurrez aurrekoen aktak L. 212-84 eta L. 212-85 artikuluetan ezarritakoaren arabera idatziko dira.

Interprete baten laguntza eskatzen bada, L. 212-81 artikuluko xedapenak aplikatuko dira.

II. TITULUA

Epaitze-organoaren aurreko prozedura

II. KAPITULUA

Gerra-garaian

L222-47 artikulua

Auzipetuak, lekukoek edo haietako batek frantses nahikorik hitz egiten ez badute edo ahozko epaiketari erabiltzekoa den dokumenturen bat itzultzea beharrezkoa bada, presidenteak ofizios izendatu beharko du interprete bat, gutxienez hogeita bat urte dituen, eta bere ohore eta kontzientziagatik zin egin beharko du justiziari lagunduko diola.

Ministerio publikoak, auzipetuak eta alde zibilak interpretearen esku-hartzea errekusatu ahal izango dute; horretan, errekusazioaren zioak ere azaldu beharko dituzte. Auzitegiak iritzia eman beharko du errekusazio horri buruz. Ez da egongo auzitegiaren erabakiaren kontra errekurtsoa jartzerik.

Auzipetuak edo ministerio publikoak horretarako adostasuna ematen badute ere, interpretea ez da auzitegia osatzen duten epaileen, entzunaldia gidatzen ari den idazkariaren, aldean eta lekukoaren artekotzat jotzerik egongo.

L222-48 artikulua

Auzipetua gor-mutua bada eta irakurtzen ez badaki, auzitegiko presidenteak harekin hitz egin ohi duen pertsona izendatuko du ofizios interprete gisa jarduteko.

Berdin jokatuko da baldin eta lekukoa ere gor-mutua bada.

Aplikagarriak izango dira L. 222-47 artikuluko gainerako xedapenak.

Gor-mutuak idazten baldin badaki, idazkariak, hari egitekoak diren galdera eta oharra idatzi, eta auzipetuari edo lekukoari helaraziko dizkio, hark bere erantzun edo adierazpenak idatz ditzan. Idazkariak guztia irakurriko du.

L222-51 artikulua

[...]

Ahozko epaiketa entzunaldi bakarrean amaitzerik ez badago, presidenteak aginduko du epaiketari berak finkaturiko zer egun eta ordutan berrekin. Horrelaxe jokatuko da epaitzean dauden gainerako auziekin ere, baldin eta auziok aurreikusitako egunean epaitzerik izan ez bada. Auzitegiko presidenteak batzartzera deituko ditu auzitegiko kideak, tartean baita aholkulari eta epaile militar atxikiak, Gobernuaren ordezkaria, idazkaria, aldizkako interpretea eta aldean lege-aholkulariak ere. Artean entzunak izan ziren edo auzitegiak noiz deituko zain dauden auzipetu, alde zibil eta lekukoei eskatuko die, aldez aurretik hitzordurik helarazteko beharrik gabe, azaldu daitezela ezartzen zaien egun eta orduan. Lekukoren bat ezarritako egun eta orduan azaltzen ez bada, auzitegiak L. 222-34 artikuluko xedapenak aplikatuko ditu.

[...]

IV. LIBURUA

Probestuak eta probestuen auzitegiak

II. TITULUA

Probestuen auzitegiak

III. KAPITULUA

Entzunaldian zeharreko prozedura

L423-1 artikulua

Probestuen epaileak bakarka epaituko du, jendaurrean, jendarmeriako zinpeko militar bat laguntzaile duela, hark idazkari-eginkizunak beteko baititu.

Probestuen epaileak auzi-aretoke polizia bidaliko du edozein asaldatzaile aretotik kanporatzera edo atxilotzera; nolana ere, atxilotetak ez du hogeita lau ordu baino gehiago irauterik izango.

Entzunaldian zehar norbait erruduntzat jotzen bada, baina haren arau-haustea epaitzea ez bada probestuen epaitegiaren eskumenekoa, agintaritzak judicial edo militar eskudunaren gain utziko da auzia, agintaritzak horrek akzio publikoari ekin diezaion, probestuen epaileak gertatua aktan idatzi ondoren.

Beharrik badago, probestuen epaileak ofizioz interprete bat izendatu, eta zin eginaraziko dio.

9.1.16. Kirolaren Kodea¹⁴¹⁵

LEHEN LIBURUA Gorputz- eta kirol-jardueren antolaketa

ATARIKO TITULUA Printzipio orokorrak

L100-1 artikulua¹⁴¹⁶

Legeak gorputz- eta kirol-jardueretarako irispide berdina faboratzen du, diskriminaziorik egin gabe sexuan, genero-identitatean, sexu-orientazioan, adinean, ezgaitasunean, nazio edo etnia bateko benetako nahiz ustezko izatean, erlijioan, hizkuntzan, gizarte-egoeran, iritzi politiko edo filosofikoetan edo beste edozein tasunetan oinarrituta.

LAUGARREN TITULUA Ordezkaritzako eta adiskidetzeko organismoak

I. KAPITULUA Frantziako Olinpiar eta Kirol Batzorde Nazionala

L141-5 artikulua¹⁴¹⁷

II. Frantziako Olinpiar eta Kirol Batzorde Nazionalaren baimenik gabe, I.lean adierazitako elementuak eta terminoak edo haien itzulpenak marka gisa gordailutzeari, erreproduzitzeari, imitatzeari, ezartzeari, ezabatzeari edo aldatzeari dagokienez, Jabetza Intelektualaren Kodeko L. 716-9 eta L. 716-13 artikuluetan ezarritako zigorrak ezarriko zaizkio.

I bis KAPITULUA Frantziako Paralinpiar eta Kirol Batzorde Nazionala

L141-7 artikulua¹⁴¹⁸

II. Frantziako Paralinpiar eta Kirol Batzorde Nazionalaren baimenik gabe, I.lean adierazitako elementuak eta terminoak edo haien itzulpenak marka gisa gordailutzeari, erreproduzitzeari, imitatzeari, ezartzeari, ezabatzeari edo aldatzeari dagokienez, Jabetza Intelektualaren Kodeko L. 716-9 eta L. 716-13 artikuluetan ezarritako zigorrak ezarriko zaizkio.

¹⁴¹⁵

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006071318?etatTexte=VIGUEUR&etatTexte=VIGUEUR_DIFF

¹⁴¹⁶ Kirola Frantzian demokratizatzeari buruzko 2022ko martxoaren 2ko 2022-296 Legearen 7. artikulua emandako idazkera.

¹⁴¹⁷ Kirola Frantzian demokratizatzeari buruzko 2022ko martxoaren 2ko 2022-296 Legearen 45.1 artikulua emandako idazkera.

¹⁴¹⁸ Kirola Frantzian demokratizatzeari buruzko 2022ko martxoaren 2ko 2022-296 Legearen 45.2 artikulua emandako idazkera.

9.1.17. Kode Zibila¹⁴¹⁹

I. LIBURUA Pertsonak

I BIS TITULUA Frantziako nazionalitatea

III. KAPITULUA Frantziako nazionalitatea nola eskuratu

1. atala

Frantziako nazionalitatea eskuratzeko moduak

2. paragrafoa

Frantziako nazionalitatea ezkontzogatik eskuratzea

21-2 artikulua

[...]

Ezkontide atzerritarrak ere erakutsi egin beharko du baduela frantsesaren ezagutza nahikoa, bere kondizioari dagokion mailan eta Estatu Kontseiluak dekretu baten bidez ezarritako ebaluazio-irizpideen arabera.

21-4 artikulua

Hizkuntzogatik ez baizik eta duintasunik eta asimilaziorik ezagatik, Gobernuak Estatu Kontseiluan aurkezturiko dekretu baten bidez uko egin diezaioke ezkontide atzerritarrari Frantziako nazionalitatea emateari, eta hala adierazi, 26. artikuluaaren bigarren apartatuan aurreikusi bezala, hark frogagiria jasotzen duen egunetik hasi eta bi urteko epean, edota, erregistroa bera ukatua izan bada, deklarazioaren araukotasuna onartuz epaileak emandako erabakia gauza epaitu bihurtzen den egunetik hasita.

[...]

5. paragrafoa

Frantziako nazionalitatea agintaritza publikoaren erabakiz eskuratzea

21-20 artikulua

Egonaldi-baldintzarik gabe naturalizatu ahal izango dira kultura- eta hizkuntza-erakunde frantses bateko kide diren pertsonak, dela hizkuntza ofiziala edo hizkuntza ofizialetako bat frantsesa duten lurralde edo estatu-etako herritarrak, dela ama-hizkuntza frantsesa dutenak, dela frantsesez irakasten den ikastegi batean gutxienez bost urte eskolaturik egon direla frogatu dezaketenak.

¹⁴¹⁹ Jatorrizko testua: 1804ko martxoaren 21eko Legea.

Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006070721?etatTexte=VIGUEUR

21-24 artikulua

Inor ere ezin ahal izango da naturalizatu, baldin eta frantses erkidegoan bertakoturik dagoela frogatzen ez badu, batez ere erakutsiz baduela, bere kondizioari dagokion mailan eta Estatu Kontseiluak dekretu baten bidez ezarritako ebaluazio-irizpideen arabera, Frantziako hizkuntzaren, historiaren, kulturaren eta gizartearen gaineko ezagutza nahikoa, eta badakiela, orobat, Frantziako nazionalitatearen jabe izateak zer-nolako eskubide eta eginbeharrak dakartzkion, eta baldin eta Errepublikaren oinarrizko printzipio eta balioekin bat egiten ez badu.

[...]

21-24-1 artikulua

Frantsesa jakitearen baldintza ez da aplikagarria izango aterpetu politikoentzat eta aberrigabeentzat, baldin eta gutxienez hamabost urte eginak badituzte modu erregular eta ohikoan Frantzian bizitzen eta hirurogeita hamar urte baino gehiago badituzte.

III. LIBURUA

Jabetza eskuratzeko moduak

II. TITULUA

Eskuzabaltasunak

V. KAPITULUA

Testamentu-xedapenak

1. atala

Testamentuen formari buruzko arau orokorrak

972. artikulua

[...]

Baldin eta testamentugilea ez bada frantsesez hitz egiteko gai, interprete batek diktatu eta irakurri ahal izango du haren testamentua; interpretea aukeratzeko, testamentugileak eskura izango ditu Kasazio Auzitegiaren peritu judizialen zerrenda nazionala eta apelazio-auzitegi bakoitzeko peritu judizialen zerrenda. Adierazpen guztiak zehatz-mehatz itzultzeaz arduratu beharko du interpreteak. Notarioak ez du interprete batengana jo beharrik izango, baldin eta bera edo, kasuaren arabera, beste notarioen bat edo lekukoak gai badira testamentugileak hitz egiten duen hizkuntza ulertzeko.

Baldin eta testamentugilea gai bada frantsesez idazteko, nahiz eta hizkuntza horretan mintzatzeko gauza izan ez, testamentua notarioak berak idatzi edo idatzaraziko du, eskuz nahiz mekanikoki, testamentugileak haren aurrean idatzitako oharretatik abiatuta, eta, horren ondoren, idatzitakoa testamentugilearen aurrean irakurriko du. Baldin eta testamentugilea ez bada notarioaren esanak aditzeko gai, testamentua irakurtzera emango zaio, haren berri jakin dezan, notarioak hura irakurri ondoren.

[...]

980. artikulua

Testamentuetan parte hartzera deitzen dituzten lekukoek frantsesa ulertu, adinez nagusi izan, sinatzen jakin eta eskubide zibil guztien jabe izan beharko dute. Sexu batekoak zein besteak izan daitezke, baina senarrak eta emazteak ez dute ekitaldi berean lekuko gisa parte hartzerik izango.

III. TITULUA
Betebeharren iturriak

1. AZPITITULUA
Kontratua

2. KAPITULUA
Kontratua eratzea

1. atala
Kontratua burutzea

4. AZPIATALA

Bide elektronikoak erabiliz burututako kontratuen berariazko xedapenak

1127-1 artikulua

Bide elektronikoak erabiliz ondasunak edo zerbitzuak eskaintzen dituen profesionalak haiek iraungarri eta erreproduzigarri izateko moduan aplikagarriak diren kontratu-estipulazioak erabili beharko ditu.

Eskaintza baten egilea eskaintzak berak beharturik geratzen da, haren ardurapean eskaintzen den hori bide elektronikoetatik eskuratu daitekeen bitartean.

Eskaintzan, gainera, honako hauek adierazi beharko dira:

[...]

3. Kontratua burutzeko proposatzen diren hizkuntzak, tartean baita frantsesa ere.

[...]

9.1.18. Kontsumoaren Kodea¹⁴²⁰

I. LIBURUA

Kontsumitzaile eta merkataritza-praktiken gaineko informazioa

I. TITULUA

Kontsumitzaileen gaineko informazioa

II. KAPITULUA

Prezioei eta salmenta-baldintzei buruzko informazioa

L112-8 artikulua

Dekretu bidez ezarririko atalasea gainditzen duen negozio-bolumena duten enpresek telefono-zenbaki bat jarriko dute kontsumitzaileen eskura, profesional batek haiekin buruturiko kontratua behar bezala gauzatu dela bermatzeko, edota aldibereko itzulpen-zerbitzua eskaini, bai idatzizkoa eta bai bisuala, gor, gor-mutu, gor-itsu eta afasikoek erreklamazioak modu irisgarrian egin ahal izateko, eta hori guztia Errepublika Digital Baten Aldeko 2016ko urriaren 7ko 2016-1321 Legearen 105. artikuluan definiturikoarekin bat etorritz eta erabiltzaileari gainkosturik eragin gabe, kostuak enpresaren gain utzirik.

Telefono bidezko arreta-zerbitzuak zuzenekoak izango dira, edo, halakorik ez bada, online plataforma baten bitartez eskainiko da aldibereko itzulpen-zerbitzua, bai idatzizkoa eta bai bisuala. Irisgarritasuna enpresak berak bermatu beharko du zuzenean, edo, enpresaren beraren ardurapean, operadore espezializatu baten esku utzi, hura arduratu dadin zerbitzua inplementatzen eta gauzatzen dela bermatzeaz.

¹⁴²⁰ Jatorrizko testua: 92-60 Legea, 1992ko urtarrilaren 18koa da.

Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006069565?etatTexte=VIGUEUR

II. TITULUA

Debekatutako merkataritza-praktikak eta araututako merkataritza-praktikak

I. KAPITULUA

Debekatutako merkataritza-praktikak

1. atala

Merkataritza-praktika desleialak

1. AZPIATALA

Merkataritza-praktika engainagarriak

L121-4 artikulua

Engainagarri jotzen dira, L. 121-2 eta L. 121-3 artikuluetan adierazitakoaren arabera, xede hauek dituzten merkataritza-praktikak:

[...]

8. Profesionalak, transakzioa egin baino lehen, bera finkaturik dagoen eta Europar Batasuneko kide den estatuan ofiziala ez den hizkuntza batean hitz egitea kontsumitzaileekin, eta saldu ondoko zerbitzu jakin bat eskainiko diela hitzeman eta gero, zerbitzu hori beste hizkuntza batean eskaintzea, kontsumitzaileari transakzioa egingo duela agindu aurretik horri buruzko informazio argirik eman gabe.

[...]

II. LIBURUA

Kontratuak eratzea eta betearaztea

II. TITULUA

Zenbait kontratu-mota eratzeko eta betearazteko arauak

IV. KAPITULUA

Objektu berezia duten kontratuen arau espezifikoak

5. ATALA

Feria eta azoketan egindako kontratuak

L. 224-62-1 artikulua¹⁴²¹

Merkataritza Kodearen VII. liburuko VI. tituluko II. kapituluan jasotako feria, azoka edo bestelako merkataritza-erakustaldi bat lurralde-lankidetzako elkartzeko europar baten lurraldean egiten denean, Estatuaren ordezkariak, Hizkuntza Frantsesaren Erabilerari buruzko 1994ko abuztuaren 4ko 94-665 Legearen 2. artikuluan xedatutakoa gorabehera, baimena eman ahal izango du, itzulpenik gabe,

¹⁴²¹ Bereizketari, deszentralizazioari, deskontzentrazioari eta toki-ekintza publikoa sinplifikatzeko zenbait neurri buruzko otsailaren 21eko 2022-217 Legearen 187. artikulua sartua.

mugako herrialdeko hizkuntza erabiltzeko merkataritza-dokumentuetarako edo produktu edo zerbitzu bati buruzko publikoarentzat, betiere agiri horiek frantsesera ez itzultzeak kontsumitzaileen segurtasunerako edo osasunerako arriskurik ekar ezin badezake, eta produktu edo zerbitzu hori erostean, aurretiaz, kontsumitzaileak idatzizko baimena eman badu agiri horiek itzuli ez daitezen.

7. atala

Ondasunak partekatutako denbora-erregimenean erabiltzeko
kontratuak, iraupen luzeko opor-produktuen kontratuak,
birsalmenta-kontratuak eta truke-kontratuak

3. AZPIATALA

Kontratu aurreko informazioa

L224-73 artikulua

Behar den garaian, kontratatu nahi dituen ondasun edo zerbitzuei buruzko informazio doi eta zehatza eman beharko dio profesionalak kontsumitzaileari idatziz edo euskarri irits-erraz iraunkor batean, hura ezertara konprometitu baino lehen eta argi eta garbi ulertzeko moduan.

L. 224-69 eta L. 224-70 artikuluetan aipatzen eta definitzen diren kontratuei dagokienez, eskaintzetan honako xehetasun hauek adierazi beharko dira, informazio-orrien ereduari jarraituz:

[...]

12. Kontsumitzaileak eta profesionalak, kontratuari buruzko zernahiren gainean elkarrekin komunikatzean, zein hizkuntza erabiliko duten edo dituzten;

[...]

L224-75 artikulua

Profesionalek doan eman beharko diete kontsumitzaileei L. 224-73 eta L. 224-74 artikuluetan aipatzen den informazioaren berri; horretarako, L. 224-69 eta L. 224-70 artikuluetan aipatzen den kontratu-mota bakoitzari dagokion informazio-orria erabili beharko dute profesionalak, Kontsumo Ministerioak eta Justizia Ministerioak elkarrekin zehaztutako ereduaren arabera.

L. 224-73, L. 224-74 eta artikulua honetan bertan aipatzen diren xehetasun guztiak kontsumitzailea bizi den edo bera herritar den estatuko hizkuntzan edo hizkuntzetako batean idatziko dira, kontsumitzaileak berak erabakitzen duen horretantxe, baldin eta hizkuntza hori ofiziala bada Europar Batasunean.

4. AZPIATALA

Kontratu eratzeari

L224-76 artikulua

Profesionalak idatzizko kontratu bat igorri beharko dio kontsumitzaileari, paperean edo zeinahi euskarri iraunkorretan.

Kontratu hori kontsumitzailea bizi den edo bera herritar den estatuko hizkuntzan edo hizkuntzetako batean idatziko da, kontsumitzaileak berak erabakitzen duen horretantxe, baldin eta hizkuntza hori ofiziala bada Europar Batasunean.

Edozein modutan, baldin eta kontsumitzailea Frantzian bizi bada edota profesionalak Frantziako lurralde-eremuan badu bere jarduera komertziala, kontratua frantsesez idatziko da.

Kontratua ondasunak partekatutako denbora-erregimenean erabiltzeari badagokio eta Europar Batasuneko kide den estatu batean kokaturik dagoen ondasun higiezin batekin loturik badago, profesionalak kontratua kide den estatu horretako hizkuntzara edo hizkuntzetako batera itzuli eta itzulpen ziurtatua kontsumitzaileari bidali beharko dio.

V. LIBURUA

Araketak eta kontrol-jarraipenak egiteko ahala

I. TITULUA

Ikertzea eta egiaztatzea

I. KAPITULUA

Gaikuntza

1. atala

Lehiaren eta kontsumoaren aldeko eta iruzurren kontrako agenteak

3. AZPIATALA

Produktu eta zerbitzuen egokitasuna, segurtasuna eta balorizazioa

L511-13 artikulua

Hauek dira agenteei arau-haustek ikertzeko eta egiaztatzeko ahala ematen dieten xedapenak:

[...]

4. 1994ko abuztuaren 4ko 94-665 Legearen 2. artikuluan frantsesaren erabileraz esaten dena aplikatze aldera oinarritzat hartutako testuak;

9.1.19. Lanaren Kodea¹⁴²²

I. ZATIA

Lan-harreman indibidualak

I. LIBURUA

Atariko xedapenak

III. TITULUA

Diskriminazioak

II. KAPITULUA

Diskriminazio ezaren printzipioa

L1132-1 artikulua

Inori ezin izango zaio ukatu kontratazio-prozedura batean parte hartzeko, ikastaro bat egiteko edo enpresa batean formazio-egonaldia bat egiteko aukera, eta soldatako langileen artean ere inor ezin izango da zigortua edo kaleratua izan, eta ezin izango da inoren kontrako neurri diskriminatzailearik hartu, ez zuzenean eta ez zeharka, hala nola 2008ko maiatzaren 27ko 2008-496 Legearen 1. artikuluan definitzen direnak, non zenbait xedapen ezartzen diren diskriminazioari eta, batez ere, L. 3221-3 artikulua zentzuan, lansarien saileko diskriminazio-kasuei aurre egitea helburu duen Europar Batasuneko legeriarekin bat egiteko, eta, alde horretatik, inori ezin izango zaio ukatu primak kobratzea, mozkinetan akzioen bidez parte hartzea, formazioa jasotzea, birsailkatzea, lan-esleipen eta -sailkapenetan parte hartzea, kualifikazio profesionala eskuratzea, langile gisa aurrera egitea, lanorduak, egiten denaren ebaluazioa¹⁴²³ edo kontratua aldatzea edo berritzea, baldin eta hori guztia arrazoi hauetako batengatik gertatzen bada: langilearen jatorria, sexua, ohiturak, sexu-orientazioa, genero-identitatea, adina, familia-egoera edo haurdun egotea, ezaugarri genetikoak, egoera ekonomikoak ekarritako kalteberatasun-egoeraren bat —egoera hori eragin duenak jakin zein ez—, langilea —egiaz nahiz ustez— etnia, nazio, arraza edo erlijio jakin bateko kide izatea edo ez izatea, iritzi politikoak, sindikatu- edo mutualitate-jarduerak, erlijio-sinesmenak, itxura fisikoa, deitura, bizilekua, banku-helbideratzea, osasun-egoera, autonomia galdu izana, zailtasunen bat edukitzea, edo frantsesaz bestelako hizkuntzaren batean mintzatzea, edo salatzailea, bideratzailea edo salatzaile bati lotutako pertsona izatea, hurrenez hurren, Gardentasunari, ustelkeriaren aurkako borrokari eta bizitza ekonomikoaren modernizazioari buruzko 2016ko abenduaren 9ko 2016-1691 Legearen 6-I artikulua eta 6-1 artikulua 1. eta 2. zenbakien arabera¹⁴²⁴.

¹⁴²² Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006072050?etatTexte=VIGUEUR

¹⁴²³ Salatzaileen Babesa hobetzeari buruzko 2022ko martxoaren 21eko 2022-401 Legearen 10.1 artikulua egindako aldaketa.

<https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000045388745>

¹⁴²⁴ Salatzaileen Babesa hobetzeari buruzko 2022ko martxoaren 21eko 2022-401 Legearen 10.2 artikulua egindako aldaketa.

<https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000045388745>

II. LIBURUA Lan-kontratua

II. TITULUA Lan-kontratua eratzea eta betearaztea

I. KAPITULUA Lan-kontratua eratzea

1. atala *Xedapen orokorrak*

L1221-3 artikulua

Lan-kontratua frantsesez eratu eta idatzi beharko da.

Baldin eta kontratuak objektutzat daukan enplegua termino atzerritar baten bitartez baino ezin izenda badaiteke, eta termino horrek ez badu ordainik frantsesez, termino atzerritarraren berri eman beharko da frantsesez lan-kontratuan bertan.

Baldin eta soldatako langilea atzerritarra bada, eta kontratuan bertan horren berri ematen bada, kontratua langilearen hizkuntzara itzuli beharko da, hark hala eskatuz gero. Bi testuak berdin-berdin joko dira benetakotzat. Bi testuak bat ez badatoz, soldatako langile atzerritarraren hizkuntzan idatzitako kontratua soilik erabili ahal izango da haren kontra egiteko.

Enplegatzailleak ezin izango du lan-kontratuko ezein klausula erabili soldatako langilearen kontra, baldin eta kontratuan artikulua hau aintzat hartzen ez bada.

XXV. TITULUA Frantzian kokaturik ez dauden enpresek aldi baterako lekualdaturiko soldatako langileak

II. KAPITULUA Lekualdaketaren baldintzak eta araudi aplikagarria

2. atala *Araudi aplikagarria*

L1262-4-5 artikulua

L. 4532-10 artikulua barnean hartzen dituen eraikuntzako eta ingeniariaren zibileko obrei dagokienez, obra-zuzendariak L. 1262-4 artikuluekin bat etorriz aplikagarria zaien araudia jakinarazi beharko die lekualdaturiko soldatapeko langileei, eta jakinarazpena langunean bertan ikusgai jarri. Lekualdaturiko soldatako langileak zein estatutakoak diren, estatu bakoitzeko hizkuntza ofizialetako batera itzuli eta langileen esku jarri beharko da jakinarazpena.

Dekretu baten bidez zehaztu beharko da betebeharrak hori nola gauzatu, batez ere lehen apartatua aipatzen den informazioaren edukiarik dagokionez.

L1262-5 artikulua

Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez zehaztuko dira:

[...]

7. L. 1263-7 artikulua aplikazio-baldintzak, batez ere frantsesera itzuli beharreko dokumentuen nondik norakoak eta dokumentuok Frantzian kontserbatzeko moduak.

3. atala

Lekualdaketaren baldintza bereziak

L1262-6 artikulua

Hargatik eragotzi gabe L. 1262-3 artikulua eta kapitulu honetako 2. atala, baldin eta enplegatzaileek, aparteko kasuren batean, soldatako langile bat edo gehiago lekualdatzen badituzte L. 1262-1 artikuluko 1. eta 2. zenbakietan iraupen laburreko prestazio eta eragiketei buruz ezartzen diren baldintzekin bat etorriz, eta soldatako langileok Lan Ministerioaren erabaki baten bidez zehazturiko zerrendan ageri diren jarduera profesionaletako batean badihardute, L. 1262-2-1 artikuluko I. eta II. zenbakietan ezartzen diren betebeharren dispensa emango zaie enplegatzaileoi.

Frantzian denbora-tarte jakin batean jarduera profesional bakoitzak gehienez ere zenbat iraungo duen zehaztu beharko da artikuluko lehen apartatuan aipatzen den erabakiaren bidez.

Lehen apartatuan aipatzen diren enplegatzaileei L. 1263-7 artikulua aplikatzearen ondorioz zer-nolako egokitzapenak dagozkien, halakorik badagokie behintzat, Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez zehaztu beharko da, batez ere frantsesera itzuli beharreko dokumentuen nondik norakoak eta dokumentuok Frantzian kontserbatzeko moduak.

III. KAPITULUA

Kontrola

L1263-7 artikulua

Soldatako langileak Frantzian bertan lekualdatu nahi dituen enplegatzaileak, edo L. 1262-2-1 artikuluko II. zenbakian aipatzen den haren ordezkariak, titulu honetako xedapenekin bat datorrela egiaztatzen duten dokumentuak frantseseko itzulpen eta guzti entregatu beharko ditu prestazioa eskatu behar dueneko lan-ikuskatzailetzan.

III. LIBURUA

Barne-erregelamendua eta diziplinazko zuzenbidea

II. TITULUA

Barne-erregelamendua

I. KAPITULUA

Edukia eta baliozkotze-baldintzak

L1321-6 artikulua

Barne-erregelamendua frantsesez idatzi beharko da. Dokumentuarekin batera, hura atzerriko hizkuntza batera edo gehiagotara itzuli eta itzulpenak ere aurkeztu ahal izango dira.

Berdin jokatu da soldatako langileari betebeharren bat dakarkion dokumentu ororekin edo bere lanerako ezagutzea beharrezkoa den zeinahi xedapenekin.

Xedapenok ez zaizkie aplikatuko atzeritik datozen edo atzeritarrentzat diren dokumentuei.

II. ZATIA

Lan-harreman kolektiboak

II. LIBURUA
Negoziazio kolektiboa - Lan-konbentzio eta -akordio kolektiboak

III. TITULUA
Lan-konbentzio eta -akordio kolektiboak negoziatzeko eta burutzeko baldintzak

I. KAPITULUA
Baliozkotze-baldintzak

2. atala
Baldintza formalak

L2231-4 artikulua

Lan-konbentzio eta -akordioak, bai eta enpresa edo establezimenduko konbentzioak ere, den-denak frantsesez idatzi beharko dira.

Ezin izango da erabili konbentzio eta akordio horietako klausularik soldatako langilearen kontra, baldin eta atzerriko hizkuntzaren batean idatzirik badago.

IV. TITULUA
Enpresa-batzorde europarretako edo Europar Batasuneko enpresetako langileei informazioa eman eta kontsultak egiteko prozedura

III. KAPITULUA
Akordiorik ezean sortu beharreko batzordea

4. atala
Funtzionamendua

L2343-17 artikulua

Soldatako langileen ordezkarietako frantsesezko bertsio eta guzti entregatu beharko zaizkie dokumentu guztiak.

V. TITULUA

Soldatako langileen parte-hartzea sozietate europarretan eta enpresa-batzorde europarretan

III. KAPITULUA

Enpresa-batzorde europarra eta, akordiorik ezean, langileen parte-hartzea nola gauzatu

1. atala

Enpresa-batzorde europarra

4. AZPIATALA

Funtzionamendua

L2353-21 artikulua

Soldatako langileen ordezkarietako frantsesezko bertsio eta guzti entregatu beharko zaizkie dokumentu guztiak.

III. LIBURUA

Langileen ordezkari-taldeen instituzioak

XXV. TITULUA

Soldatako langileen parte-hartzea sozietate kooperatibo europarretan eta sozietate kooperatiboen batzordeetan

II. KAPITULUA

Soldatako langileek negoziatio-talde bereziaren akordioz parte hartzea sozietate kooperatibo europarretan

1. atala

Negotio-talde berezia

3. AZPIATALA

Funtzionamendua

L2362-8 artikulua

Soldatako langileen ordezkarietako frantsesezko bertsio eta guzti entregatu beharko zaizkie dokumentu guztiak.

V. ZATIA

Enplegua

II. LIBURUA

Zenbait langile-kategoriari aplikagarriak zaizkion
xedapenak

II. TITULUA

Langile atzerritarrak

I. KAPITULUA

Soldatako langile atzerritarren enplegua

2. atala

Langile atzerritarrak Frantzian sartzea

L5221-3 artikulua

Soldatako langile gisa Frantzian sartu nahi duten atzerritarrek, baldin eta bertan modu iraunkorren bizitzeko nahia adierazten badute, frantses nahikoa dakitela egiaztatu beharko dute aurretiaz izandako esperientzia balioztatuz, edo hitzeman beharko dute Frantzian bizitzen jarri ondoren ikasiko dutela frantsesa.

III. KAPITULUA

Immigrazioaren eta Integrazioaren Frantziako Bulegoa

1. atala

Eginkizunak eta eginkizunok egikaritzea

L5223-1 artikulua

Frantzian modu iraunkorren egoteko baimen-txartela lehen aldiz lortzen duten atzerritarrei lurralde osoan harrera egiteaz arduratzen den zerbitzu publikoa da Immigrazioaren eta Integrazioaren Frantziako Bulegoa.

Bulegoaren eginkizuna izango da, halaber, honako hauekin loturiko administrazio-, osasun- eta gizarte-ekintza hauetan parte hartzea:

[...]

6. Atzerritarrak Frantzian integra daitezen lortzea, Frantzian modu iraunkorren egoteko baimen-txartela ematen zaienetik hasi eta bost urteko epean, eta frantsesa ikasteko edo hobetzeko baliabideak haien beharrianetara egokitzea eta baliabide horiek eskaintzea, eta, horretan, hala badagokio, beste eragile batzuekin elkarlanean jardutea, atzerritarren egonaldiak zenbanahi irauten duela ere;

[...]

III. LIBURUA

Lan eta Enplegu Zerbitzu Publikoa

III. TITULUA

Enplegu-eskaeren eta eskaintzen hedapena eta publizitatea

I. KAPITULUA

Debekuak

L5331-4 artikulua

Debekatuta dago etxez etxeko lan edo enplegu-eskaintzak egunkari, aldizkari edo noizean behingo argitalpenetan argitaratzea, edo haiek zeinahi komunikazio-bideren bitartez jendeari helaraztea, baldin eta atzerriko hizkuntzaren batean idatzirik badaude.

Baldin eta eskaintzen den lan edo enplegu hori termino atzerritar baten bitartez baino ezin izenda badaiteke, eta termino horrek ez badu ordainik frantsesez, terminoak zer esan nahi duen ahalik eta modurik zehatzenean azaldu beharko da, terminoak L. 5331-3 artikulua zentzuan inolako akatsik eragin ez dezan.

Aginduok Frantzian bertan betearaztekoak diren zerbitzuei aplikatuko zaizkie, eskaintza-egilearen edo enplegatzailearen nazionalitatea zeinahi dela ere, bai eta Frantziatik kanpora betearaztekoak diren zerbitzuei ere, baldin eta eskaintza-egilea edo enplegatzailea frantsesa bada, nahiz eta, halakoetan, proposaturiko enplegua lortzeko baldintza ezinbestekoa izango den atzerriko hizkuntza bat bikain jakitea.

Dena den, beren jardunean, erabat edo neurri batean, atzerriko hizkuntzaren bat erabili ohi duten hedabide eta argitalpenetako zuzendari edo arduradunek, Frantzian egon arren, hizkuntza horretan idatzirik dauden enplegu-eskaintzak argitaratu ahal izango dituzte.

VI. ZATIA

Bizitzan zeharreko lanbide-heziketa

I. LIBURUA

Lanbide-heziketa eta -orientazioaren printzipio
orokorrak eta antolaketa instituzionala

I. TITULUA

Printzipio orokorrak

I. KAPITULUA

Lanbide-heziketa eta -orientazioaren helburuak eta edukiak

1. atala

Bizitzan zeharreko lanbide-heziketa

L6111-2 artikulua

L. 6111-1 artikuluko lehen apartatuan aipatzen diren ezagutzak eta gaitasunak Hezkuntzaren Kodearen L. 122-1-1 artikuluan oinarritzen dira, eta artikulua hori garatzen etaosatzen dute.

Bizitzan zeharreko lanbide-heziketan, analfabetismoari aurre egitearen eta frantsesa ikasi eta hobetzearen aldeko ekimenak jarri beharko dira martxan, bai eta gaitasun digitalak eskuratzearen aldekoak ere. Zerbitzu publikoek, lurralde-kolektibitateek eta lurralde-kolektibitateen elkarteek, enpresek eta haien instituzio sozialek, sindikatuek eta elkargo profesionalek, bakoitzak dagokion ekintza-eremuan, ekimenok guztiok sortzeko eta martxan jartzeko lanetan esku hartu beharko dute.

VII. ZATIA

Zenbait lanbide eta jarduerari buruzko xedapen bereziak

I. LIBURUA

Kazetaritzaren, ikuskizunen, publizitatearen eta modaren alorretako langileak

I. TITULUA

Kazetaritzaren alorreko langileak

I. KAPITULUA

Aplikazio-eremua eta definizioak

2. atala

Definizioak

L7111-4 artikulua

Kazetari profesionalen parekotzat joko dira erredaktore, erredaktore-itzultzaile, takigrafo-erredaktore, erredaktore-berrikusle, berriemaile-diseinatzaile eta berriemaile-argazkilari gisa lan egiten duten profesionalak, salbu publizitate-agentek eta, beren egitekoa zeinahi dela ere, noizean behingo kolaboratzaile gisa diharduten pertsonak.

VIII. ZATIA

Lan-arloko legeriaren aplikazioa kontrolatzea

II. LIBURUA

Legez kontrako lanari aurre egitea

VII. TITULUA

Legez kontrako lana kontrolatzea

I. KAPITULUA

Agenteen eskumenak

1. atala

Xedapen erkideak

L8271-3 artikulua

Eskulan atzerritarrari eta langileak nazio batetik bestera lekualdatzeari buruzko erregelamendua betetzen den ala ez kontrolatzeko, L. 8271-1-2 artikuluan aipatzen diren kontrol-zerbitzuetako agenteek zinpeko interprete baten laguntza eskatu ahal izango dute —zehatz esatera, Zigor Prozeduraren Kodearen 157. artikuluan aipatzen diren zerrendetako batean izena emana duen batena—, baldin eta agenteok ez badituzte polizia edo jendarme nazionalen zerbitzuak ordezkutzen.

Artikulu honetako lehen apartatuan aipatzen diren kontrol-zerbitzuetako agenteek, baldin eta kode honen L. 8113-1 artikuluan aipatzen diren baldintzekin bat datozen establezimenduetan sartzeko eskubidea badute, zinpeko interprete baten laguntza jaso ahal izango dute.

IX. TITULUA

Eraikuntza-lanetako eta herri-lanetako soldatako langileen aitorpena eta identifikazio profesionaleko txartela

KAPITULU BAKARRA

L8291-1 artikulua

[...]

Informatikaren eta Askatasunen Batzorde Nazionalaren aurretiazko irizpenean oinarriturik, Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez zehaztu beharko dira identifikazio profesionaleko txartela emateko modalitateak, bai eta haietan ageri diren soldatako langileei buruz eman beharreko informazioa ere. Dekretu horrexen bitartez zehaztu beharko da, halaber, zer informazio-mota eman behar den Frantzian bertan lekualdaturiko langileei buruz L. 1262-4 artikulua araberak haiei aplikatzeko den erregelamenduan oinarriturik, bai eta informazioa zer dokumenturen bitartez jakinarazi beharko den ere, zeinak langileek ulertzen duten hizkuntzaren batean idatzirik egon beharko baitu, identifikazio profesionaleko txartelarekin batera bidaltzeko.

9.1.20. Lurralde-kolektibitateen Kode Orokorra¹⁴²⁵

I. ZATIA Xedapen orokorrak

I. LIBURUA Deszentralizazioaren printzipio orokorrak

TITULU BAKARRA Lurralde-kolektibitateen administrazio askea

I. KAPITULUA Administrazio askearen printzipioa

I. atala

Xedapen orokorrak eta eskumenen egikaritze bereizia¹⁴²⁶

L1111-4 artikulua

[...]

Udalerri, departamendu, erregio eta estatus berezia duten kolektibitateen artean banatuko dira gizon eta emakumeen arteko berdintasunaren, kulturaren, kirolen, turismoaren, hizkuntza erregionalen sustapenaren eta herri-heziketaren alorreko eskumenak.

[...]

¹⁴²⁵ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006070633?etatTexte=VIGUEUR

¹⁴²⁶ Bereizketari, deszentralizazioari, deskontzentrazioari eta toki-ekintza publikoa sinplifikatzeko zenbait neurriri buruzko otsailaren 21eko 2022-217 Legearen 1.1 artikulua txertatua.

III. ZATIA

Departamendua

IV. LIBURUA

Zenbait departamenduri buruzko xedapen bereziak

II. TITULUA

Tokian tokiko zenbait zerbitzu publikori buruzko berariazko xedapenak

VI. KAPITULUA

Ikus-entzunezko komunikazioa

L1426-1 artikulua

Komunikazio-askatasunari buruzko 1986ko irailaren 30eko 86-1067 Legean aurreikusitako baldintzetan, lurralde-kolektibitateek edo haien taldeek telebista-zerbitzu bat editatu ahal izango dute, zeina erabiliko baita tokiko bizitzari buruzko informazioak emateko edo hizkuntza erregionalak sustatzeko, eta lurreko bide hertziarrez edo Ikus-entzunezko Komunikazioaren eta Komunikazio Digitalaren Agintaritza Arautzaileak¹⁴²⁷ esleitutako maiztasunetatik ezein erabiltzen ez duen sare baten bidez.

III. TITULUA

Alsaziako Kolektibitate Europarra

KAPITULU BAKARRA

L. 3431-4 artikulua

Alsaziako Kolektibitate Europarrak, Hezkuntza Ministerioak eskaintzen dituen eskola-orduen osagarri gisa, bere erregioko hizkuntza eta kulturari buruzko hautazko ikasgai bat eman ahal izango du Hezkuntzaren Kodearen L. 312-10 artikuluan aipatzen den konbentzioaren bidez ezarritako modalitateen arabera, eta ikasgai hori bere lurraldean eta eskolatze-aldi osoan eskaini.

Ikasgai hori emateko, Alsaziako Kolektibitate Europarrak irakasle elebidunak kontratatu ahal izango ditu.

Alsazian aleman estandarra eta haren aldaera dialektalak irakasteko batzorde estrategiko bat sortu ahal izango du Alsaziako Kolektibitate Europarrak, errektoretzak eta tartean diren lurralde-kolektibitateek osatua. Batzorde horrek eginkizun nagusizat hartuko ditu aleman estandarra eta haren aldaera dialektalak sustatzea, alemanaren irakaskuntza ebaluatzea, eta kulturaren eta gazteriaren alorreko politika publikoekiko interakzioa erraztea.

¹⁴²⁷ Kultura-obrak Aro Digitalean sartzeari eta babesteari buruzko urriaren 25eko 2021-1382 Legearen 33.I. artikuluko 1.-5. apartatuek emandako idazkera.

IV. ZATIA

Erregioa

II. LIBURUA

Erregioaren eskudantziak

II. TITULUA

Erregioko Kontseiluaren eskumenak

KAPITULU BAKARRA

Xedapen orokorrak

L4221-1 artikulua

Erregioko Kontseiluak legeak ematen dizkion eskumenen barruan hartzen dituen erabakien bidez arautuko ditu bere erregioko auziak.

Erregioko garapen ekonomiko, sozial, sanitario, kultural eta zientifikoa sustatzeko eskumena izango du, bai eta etxebizitza bat izateko eta bizimodua hobetzeko bideak eta herri-hirietako bizitzarekin eta hirigintzaren alorreko berrikuntzekin lotutako neurriak babestekoa, bertako hezkuntza-politikak bultzatzekoa, erregioa osatzen duten lurraldeak antolatzekoa eta beren arteko berdintasuna bermatzekoa ere, eta erregioaren identitate eta hizkuntzen zaintza ziurtatzekoa ere bai, departamendu eta udalerrien osotasuna, autonomia eta eskudantziak errespetatuz.

Estatuari, gainerako lurralde-kolektibitatei eta erregioko establezimendu publikoei dagozkien jarduerak osatze aldera, Erregioko Kontseiluak zenbait ekintza martxan jartzeko ahala izango du, betiere Estatuaren, udalerrien, departamenduen eta erregioen artean eskumenak nola banatu zehazten duten legeek ezarritako eremu eta baldintzekin bat etorritik. ¹⁴²⁸ Proposamenok, L. 1111-3-1. artikuluan aipatzen den bereizketari buruzko arauak izan daitezke, hau da, erregioei aplikatzekoak zaizkien eskumenak esleitu eta egikaritzeari buruzko arauak, betiere egoera-desberdintasunak kontuan hartzeko.

Erregio baten, batzuen edo guztien eskumenekin, antolaketarekin eta funtzionamenduarekin lotuta indarrean edo eratzeko bidean dauden legezko edo erregelamenduzko xedapenak aldatzeari edo egokitzeari dagokionez, horren aldeko proposamenak aurkeztu ahal izango ditu erregio-mailako kontseilu batek —edo batek baino gehiagok, ebazpen konkordante baten bidez hala erabakiz gero—.

Erregio-mailako kontseilu horrek artikulua honetako laugarren apartatua aplikatzean hartutako proposamenen berri emango die ¹⁴²⁹ Estatuak erregioetan dituen ordezkariari eta, proposamenok legegintza-xedapenei buruzkoak badira, Batzar Nazionaleko eta Senatuko lehendakariari eta Erregioko Kontseiluko presidenteak bai lehen ministroari eta bai Estatuak erregioan duen ordezkariari.

¹⁴²⁸ Bereizketari, deszentralizazioari, deskontzentrazioari eta toki-ekintza publikoa sinplifikatzeko zenbait neurri buruzko otsailaren 21eko 2022-217 Legearen 2.a) artikulua txertatua

¹⁴²⁹ Bereizketari, deszentralizazioari, deskontzentrazioari eta toki-ekintza publikoa sinplifikatzeko zenbait neurri buruzko otsailaren 21eko 2022-217 Legearen 2.b) artikulua sartua.

Lehen ministroak jaso egingo ditu helarazten zaizkion proposamenak. Urteko txosten batek jasoko ditu proposamen horien ondorioak. Txosten hori jendaurrera azalduko da.¹⁴³⁰

IV. LIBURUA

Estatus berezia duten erregioak eta Korsikako lurralde-kolektibitatea

II. TITULUA

Korsikako lurralde-kolektibitatea

II. KAPITULUA

Antolaketa

4. atala

Korsikako Ekonomia, Gizarte, Ingurumen eta Kultura Auzietarako Kontseilua

1. AZPIATALA

Antolaketa

L4422-34 artikulua

I. Korsikako Kontseilu Betearazleak eta Korsikako Batzarrak laguntzaile izango dute Korsikako Ekonomia, Gizarte, Ingurumen eta Kultura Auzietarako Kontseilua.

Kontseiluko kideen kopurua ezingo da Korsikako Batzarreko kideena baino handiagoa izan. Hiru sail izango ditu:

[...]

-Kultura, Korsikera eta Hezkuntza Saila;

[...]

2. AZPIATALA

Eskudantziak

L4422-36 artikulua

Korsikako Kontseilu Betearazleko presidentek, honako gai hauei buruz ezer erabaki baino lehen, kontsulta egingo dio Korsikako Ekonomia, Gizarte, Ingurumen eta Kultura Auzietarako Kontseiluari:

[...]

-hezkuntzaren, kulturaren eta korsikeraren alorreko eskumenei buruzko ebazpenak;

[...]

¹⁴³⁰ Bereizketari, deszentralizazioari, deskontzentrazioari eta toki-ekintza publikoa sinplifikatzeko zenbait neurri buruzko otsailaren 21eko 2022-217 Legearen 2.c) artikulua sartua.

IV. KAPITULUA

Eskumenak

1. atala

Kultura-identitatea: Korsikako lurralde-kolektibitateari hezkuntzaren eta kulturaren alorrean dagozkion eskumenak

1. AZPIATALA

Hezkuntza

L4424-5 artikulua

Baldintza berberetan, Batzarrak korsikeraren eta Korsikako kulturaren irakaskuntza garatzeko plan bat sortuko du, eta Korsikako lurralde-kolektibitateak Estatuarekin burututako konbentzio baten bidez zehaztuko dira haren aplikazio-modalitateak.

[...]

2. AZPIATALA

Kultura eta komunikazioa

L4424-6 artikulua

Korsikako lurralde-kolektibitateak, Korsikako Ekonomia, Gizarte, Ingurumen eta Kultura Auzietarako Kontseiluari kontsulta egin ondoren, konbentzio bereziak burutuko ditu Korsikan egoitza duten ikus-entzunezkoen sektoreko sozietate publikoekin, telebistako eta irratidifusioko saioak sustatzeko asmoz; saio horien helburua korsikera eta Korsikako kultura garatzea izango da, eta Korsikako lurraldean ikusi ahal izango dira saio horiek.

Era berean, kulturaren eta komunikazioaren alorreko jarduerak ere bultzatu ahal izango ditu Estatuaren laguntzarekin; jarduerok lankidetzaren deszentralizatuaren esparrukoak izango dira, eta Europar Batasuneko eta eremu mediterraneoko kide diren estatuetakoa herritarrak diren pertsona publiko zein pribatuekin batera aterako dira aurrera.

III. TITULUA

Itsasoz haraindiko erregioak

III. KAPITULUA

Eskudantziak

1. atala

Erregioko Kontseiluaren eskumenak

L4433-1 artikulua

Erregioko Kontseiluak legeak ematen dizkion eskumenen barruan hartzen dituen erabakien bidez arautuko ditu bere erregioko auziak.

Erregioko garapen ekonomiko, sozial, sanitario, kultural eta zientifikoa sustatzeko eskumena izango du, bai eta etxebizitza bat izateko eta bizimodua hobetzeko bideak eta herri-hirietako bizitzarekin eta hirigintzaren alorreko berrikuntzekin lotutako neurriak babestekoa, bertako hezkuntza-politikak bultzatzekoa, erregioa osatzen duten lurraldeak antolatzekoa ere, eta erregioaren identitate eta hizkuntzen zaintza

ziurtatzekoa ere bai, departamendu eta udalerrien osotasuna, autonomia eta eskudantziak errespetatuz.

4. atala
Kultura-jarduerak

L4433-25 artikulua

-Kultura, Hezkuntza eta Ingurumen Auzietarako Kontseiluaren aurretiazko irizpenean oinarriturik, Erregioko Kontseiluak erabaki beharko du hizkuntza eta kultura erregionalekin lotutako zer-nolako hezkuntza- eta kultura-jarduera osagarriak antolatuko diren erregioaren eskumenpeko ikastetxeetan.

Tartean diren ikastetxeen lanorduen barruan lantzekoak izango dira jarduera horiek, hautazkoak izango dira, eta inola ere ezin izango dira izan Estatuak definituak dituen ikasketa- eta prestakuntza-programen kontrakoak edo haien ordezkaintzekoak.

[...]

2. AZPIATALA
Kultura-garapena

L4433-27 artikulua

Guadalupe, Mayotte eta Réunion erregioek kulturaren alorrean martxan jartzekoak direla iruditzen zaizkien ekimenak definitu ahal izango dituzte, lurralde-kolektibitateen eta Kultura, Hezkuntza eta Ingurumen Auzietarako Kontseiluaren irizpenetan oinarriturik edo, hala badagokio, haiek hala proposaturik.

Horretarako, Erregioko Kontseiluak erregio-mailako kultura-programa bat egingo du, batez ere erregioko hizkuntzei, literaturari, arte plastikoei, musikari eta zinemari buruzkoa.

Erregio bakoitzak bere lurraldeko ondarea aintzat hartzen eta garatzen dela bermatu beharko du. Ondarearen Kodearen L. 612-1 artikulua araberaren ondarearen eta guneen babeserako ezarritako erregio-batzordeak arduratuko dira ondarearen babesa definitzeaz eta programatzeaz, eta itsasoz haraindiko erregioetan Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez definituko da haien osaera.

VI. ZATIA

Konstituzioaren 74. artikulua

dauden itsasoz haraindiko kolektibitateak

III. LIBURUA

San Martin

I. TITULUA

Xedapen orokorrak

IV. KAPITULUA

Eskumenak

LO6314-9 artikulua

Kolektibitateak, Lurralde Kontseiluaren ebazpen baten bidez, bertako haur-eskoletan eta lehen hezkuntzako ikastetxeetan ikasgai osagarri bat ingelesez eskaintzeko baldintzak zehaztuko ditu, horrek, San Martin erregioko kultura-berezitasunak kontuan harturik, frantsesa ikastea erraztu dezan.

Ebazpen hori Lurralde Kontseiluko kideen gehiengo osoz hartu beharko da.

LO6314-10 artikulua

Kolektibitateak, Lurralde Kontseiluaren ebazpen baten bidez, frantsesaren irakaskuntzarako plan bat hartu beharko du, San Martin erregioko kultura-berezitasunak kontuan hartzen dituena. Plan horren modalitateak zehazteko, lurralde-kolektibitateak konbentzio bat burutuko du Estatuarekin, eta konbentzio horretan zehaztuko dira beharrezkoak izan litezkeen ekintza lagungarri guztiak, irakasleen hasierako eta etengabeko prestakuntzari dagozkionak batez ere.

9.1.21. Mayotteko Aduanen Kodea¹⁴³¹

III. TITULUA Merkantziak aduanan aurkeztea

I. KAPITULUA Inportazioa

1. atala Itsasoko garraioak

51. artikulua

1. Itsasontzia portura iristen denetik hasi eta hogeita lau orduko epean, kapitainak dokumentu hauek aurkeztu beharko ditu aduana-bulegoan:

A) Adierazpen labur gisa:

- zama-manifestua eta, halakorik bada, haren itzulpen ziurtatua;

[...]

2. atala Aireko garraioak

55. artikulua

[...]

2. Dokumentu hori, eta, halakorik bada, baita haren itzulpen ziurtatua ere, adierazpen labur gisa entregatu beharko da aireportuko aduana-bulegoan hegazkinak lur hartzearekin batera, edota, baldin eta hegazkina bulegoa ireki aurretik iritsi bada, aduana-bulegoa ireki bezain laster.

¹⁴³¹ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006071645?etatTexte=VIGUEUR

9.1.22. Meatzaritzaren Kodea (berria)¹⁴³²

I. LIBURUA Meatzeen lege-araubidea

IX. TITULUA Beste gizarte-xedapen batzuk

II. KAPITULUA Meatzarien ordezkariak

3. atala Hauteskundeak

L192-12 artikulua

Baldin eta frantsesez irakurtzen eta idazten badakite, beren barrutiko instalazioetara bisitan joatea galarazten dien ezintasun fisikorik ez badute eta haien eskubide zibilen kontrako debeku, gabetze edo ezgaitasunik ez badago indarrean, hautagarri izango dira:

1. Meatze edo harrobietan —edo praktikan meatzeetako arriskuen berri jakitea beharrezkoa den beste lanposturen batean— gutxienez bost urte lanean eginak dituzten langileak, gutxienez hiru meatzari kualifikatu gisa, baldin eta hautetsi izango diren barrutian edo enpresa beraren mendekoa den besteren batean gutxienez hiru urte lanean eginak badituzte;
2. Meatze edo harrobietan —edo praktikan meatzeetako arriskuen berri jakitea beharrezkoa den beste lanposturen batean— gutxienez bost urte lanean eginak dituzten langile ohiak, gutxienez hiru meatzari kualifikatu gisa, eta hautetsi izango diren barrutian edo enpresa beraren mendekoa den besteren batean gutxienez hiru urte lanean eginak dituztenak, baldin eta hamar urte jarraian baino gehiago eman badituzte langile gisa edo meatzarien ordezkari gisa, eta jada utzia badiote beste barruti bateko meatzarien ordezkari izateari.

[...]

¹⁴³² Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000023501962?etatTexte=VIGUEUR

9.1.23. Merkataritza Kodea¹⁴³³

I. LIBURUA

Merkataritza, orokorrean

II. TITULUA

Merkatariak

III. KAPITULUA

Merkatarien betebeharrak orokorrak

1. atala

Merkataritza-erregistroa eta sozietateen erregistroa

1. AZPIATALA

Immatrikulazioa egitera beharturik dauden pertsonak

123-22 artikulua

Kontabilitate-dokumentuak eurotan eta frantsesez finkatuko dira.

[...]

III. TITULUA

Artekariak, kudeatzaileak, garraiolariak, merkataritza-agentek eta etxez etxeko saltzaile autonomoak

I. KAPITULUA

Artekariak

1. atala

Artekariak, orokorrean

L131-1 artikulua

Artekariak izan daitezke: lehengai-artekariak, artekari-interpreteak eta itsasontzi-gidariak, eta lehorreko nahiz itsasoko garraioaren alorreko artekariak.

¹⁴³³ Jatorrizko testua: 1807ko irailaren 10eko Lege-dekretua.

Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000005634379?etatTexte=VIGUEUR&etatTexte=VIGUEUR_DIFF

III. LIBURUA

Salmenta-motak eta eskusibotasun-klausulak

II. TITULUA

Enkante publiko bidezko salmentak

I. KAPITULUA

Enkante publiko bidezko ondasun higigarrien borondatezko salmenta

2. atala

Europar Batasuneko kide diren estatueta eta Europako Esparru Ekonomikoko kide diren estatueta herritarrek enkante publiko bidezko ondasun higigarrien borondatezko salmenta-jardueren alorreko zerbitzuak aske ematea

[...]

L. 321-25 artikulua

Beren herrialdean enkante publiko bidezko ondasun higigarrien borondatezko salmenta-jardueretan modu iraunkorrean aritzen diren pertsonak, Frantziara etorri, eta finkaturik dauden estatuan hitz egiten den edo diren hizkuntza ofizialetako edozeinetan mintzatu ahal izango dira, baina frantseseko itzulpenak aurkeztu eta, hala badagokio, zein organismo profesionalen mendean diharduten adierazi beharko dute.

2 bis atala¹⁴³⁴

Europar Batasuneko kide diren estatueta eta Europako Esparru Ekonomikoari buruzko Akordioan parte hartzen duten estatueta herritarrek enkante publikoetan altxariak beren borondatez saltzeko jardueretarako irispide partziala izatea

L321-28-1 artikulua

V. Jatorrizko estatuan zein hizkuntza edo hizkuntzak erabiltzen diren, estatu horretako titulu profesionalen egikaritzeko dira jarduerak. Irispide partzialaren onura duen profesionalak argi eta garbi adieraziko die zerbitzu-hartzaileei zein jardueraren arlo egikaritzeko baimena eman zaion.

¹⁴³⁴ Arte-merkatuaren araudia modernizatzeari buruzko 2022ko otsailaren 28ko 2022-267 Legearen 11. artikulua txertatua.

IV. LIBURUA

Merkataritza-efektuak eta bermeak

I. TITULUA

Merkataritza-efektuak

I. KAPITULUA

Kanbio-letra

1. atala

Kanbio-letraren sorrera eta forma

L. 511-1 artikulua

I. Kanbio-letrak hauek hartzen ditu barnean:

1. Tituluaren testuan bertan aipatzen den kanbio-letraren izendapena, titulu hori idazteko erabili den hizkuntzan adierazia;

[...]

II. KAPITULUA

Ordaindukoa

L. 512-1 artikulua

I. Ordaindukoak hauek hartzen ditu barnean:

1. Testuan bertan aipatzen den ordaindukoaren klausula edo tituluaren izendapena, titulu hori idazteko erabili den hizkuntzan adierazia;

[...]

VI. LIBURUA

Enpresen zailtasunak

IX. TITULUA

2015/848 Erregelamendua (EB), 2015eko maiatzaren
20koa, kaudimengabezia-prozedurei buruzkoa.
Kaudimengabezia-prozedura aplikagarriei buruzko
xedapen bereziak

III. KAPITULUA

Hartzekodun atzerritarren gaineko informazioa eta hartzekoen
aitorpena

L693-1 artikulua

Hartzekodun atzerritarrek, edo haiek aukeraturiko arduradun edo ordezkariak, bai eta, halakorik bada, Europar Batasuneko kide diren gainerako estatuetan irekiak dauden kaudimengabezia-prozeduretan hartzekodunen interesak ordezkatzeko aldera izendaturiko konkurtso-administratzaileek ere, jurisdikzio nazionalak izendatzen duen ordezkari judizialak jakinarazten dizkien lege-baldintzen arabera aitortuko dituzte beren hartzekoak. Horretan, L. 622-26 artikuluko xedapenak aplikatuko dira.

Baldin eta hartzeko osoaren edo zatiren baten kontrako aurkaratzerik badago, L. 622-27 artikuluko xedapenak aplikatuko dira. Artikulu honetan ezartzen den hogeita hamar eguneko epeari dagokionez, epe hori ez zaio aplikatuko hartzekoen aitortenaren eta galdatzen diren gainerako frogagiriaren itzulpenari.

9.1.24. Mutualitatearen Kodea¹⁴³⁵

II. LIBURUA

Aseguru-, berraseguru- eta kapitalizazio- eragiketen mutualitate eta batasunak

II. TITULUA

Mutualitateen eta batasunen eragiketak

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

1. atala

Afiliazio-modalitateak

L221-6-3 artikulua

Erregelamendu edo kontratu kolektiboa eta mutualitateak izenpetzaileari edo bazkideari igorri beharreko argibideak, denak ere kode honetan aipatuak, frantsesez idatzirik aurkeztu beharko dira, argi eta ongi ikusteko moduan.

Frantsesaren erabileraren gaineko aurreko apartatuko xedapenak indargabetu eta baldin eta, L. 225-2 eta L. 225-8 artikuluekin bat etorriz, kontratuaren parte diren aldeek frantsesaz bestelako legeriaren bat aplikatzeko aukera badute, artikulua honen lehen apartatuan aipatutako dokumentuak frantsesa ez beste hizkuntza horretan idatzi ahal izango dira. Bi aldeek adostasunez aukeratu ahal izango da frantsesa ez den beste hizkuntza bat; horretarako, aski izango da izenpetzaileetako edo bazkideetako batek idatziz hala eskatzea.

Baldin eta kontratuaren parte diren aldeek aukerarik ez badute frantsesa ez beste legeria bat aplikatzeko, estatu emailean ofiziala den hizkuntzan edo hizkuntzetako batean idatzirik aurkeztu ahal izango dira dokumentuok, baldin eta aldeek ados badaude eta izenpetzaileetako edo bazkideetako batek idatziz hala eskatzen badu.

3. atala

Kontsumitzaileei aseguru-eragiketak urrutitik eskaintzea

L221-18 artikulua

[...]

III.

[...]

6. Mutualitatearen edo batasunaren eta haren bazkidearen arteko kontratu aurreko harremanak arautzen dituen legea, bai eta mutualitateak edo batasunak, bazkidearen adostasunez, erregelamenduak edo modu askean onetsitako kontratu kolektiboak indarrean dirauen aldian erabiliko duela hitzemandako hizkuntzari eta kontratuari berari aplikatzekoa den legea ere.

¹⁴³⁵ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006074067?etatTexte=VIGUEUR

[...]

9.1.25. Nekazaritzaren eta Itsas Arrantzaren Kodea¹⁴³⁶

VIII. LIBURUA

Nekazaritzaren arloko irakaskuntza, lanbide- heziketa eta garapena, eta ikerketa agronomikoa

I. TITULUA

Nekazaritzaren arloko irakaskuntza eta lanbide-heziketa

I. KAPITULUA

Nekazaritza-, basogintza-, natura- eta lurralde-ikasketekin lotutako lanbide-heziketa eta irakaskuntza publikoari buruzko xedapenak

1. atala

Xedapen orokorrak

L811-5 artikulua

[...]

L. 811-1 artikuluko 2. zenbakian definitzen diren eginkizunekin bat etorriz, nekazaritzaren arloko irakaskuntzak hizkuntza eta kultura erregionalen ezagutza eta hedapena sustatu beharko ditu horretarako beharra dagoen lekuetan.

III. KAPITULUA

Nekazaritzaren arloko kontratupeko ikastegi pribatuei buruzko xedapenak

1. atala

Xedapen orokorrak

L813-2 artikulua

[...]

Lanbide-heziketako ikastegietan nekazaritza-, basogintza-, natura- eta lurralde-ikasketekin loturik ematen diren ikasgaiak erreferentziazko programa nazionalen arabera eskaini beharko dira, eta ikasgai bakoitzaren edukiak eta helburuak zehaztu eta finkatu beharko ditu edo Nekazaritza Ministerioak, edo Nekazaritza Ministerioak eta Hezkuntza Nazionalaren Ministerioak batera, edo Hezkuntza Nazionalaren Ministerioak. Ikasketa horiek zikloka antolatuko dira. Beharra dagoen lekuetan, hizkuntza eta kultura erregionalen ezagutza eta hedapena sustatzeko moduko jarduerak antolatu beharko dituzte ikastegiek.

¹⁴³⁶ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/telecharger_pdf.do?cidTexte=LEGITEXT000022197698

[...]

IX. LIBURUA

Itsas arrantza eta itsas akuikultura

V. TITULUA

Itsasoz haraindiko erregioei buruzko xedapenak

I. KAPITULUA

Guadalupe, Guyana, Martinika, Réunion eta Mayotte

3. atala

Guyanari buruzko xedapen bereziak

L951-9 artikulua

Guyan L. 943-6-1 artikulua aplikatzeari dagokionez:

1. Lehen bi apartatuak honela idatziko dira:

«Askatasunen eta atxiloketaren epaileak L. 943-4, L. 943-5, L. 943-6 eta L. 951-10 artikuluetan oinarriturik emandako autoak ziodunak izango dira, eta agintari eskudunari eta inputatuari jakinarazi beharko zaizkie, haiek zeinahi baliabideren bitartez instrukzio-salara igorri ahal izan ditzaten, jakinarazpena jasotzen dutenetik hasi eta bi eguneko epean. Inputatuak ez badaki frantses nahikorik, interprete baten laguntza jaso ahal izango du. Interpreteak bere ohore eta kontzientziagatik zin egin beharko du justiziari lagunduko diola.

»Inputatuak zenbanahi ohar bidali ahal izango ditu idatziz instrukzio-salara, edo han esateko dituenak entzun ditzaten eskatu»;

[...]

9.1.26. Osasun Publikoaren Kodea¹⁴³⁷

I. ZATIA

Osasunaren babes orokorra

I. LIBURUA

Pertsonen osasuna babestea

I. TITULUA

Erien eskubideak eta osasun-sistemaren erabiltzaileak

ATARIKO KAPITULUA

Pertsonaren eskubideak

L1110-13 artikulua

Prebentzio- eta zaintza-sistematik urrun dauden pertsonen bakoitzaren berezitasunak aintzat harturik prebentziorako eta zaintzarako dituzten eskubideak bermatzea, horixe da osasun-bitartekaritzaren eta hizkuntza-interpretazioaren helburua.

Gaitasun, prestakuntza eta jardunbide onen erreferentziako adierazleen bitartez definitu eta zehaztuko dira osasun-bitartekaritzaren eta hizkuntza-interpretazioaren arloetan diharduten eragileen esku-hartze modalitateak, bai eta eragileoi pertsonen osasun-laguntzarako protokoloetan dagokien lekua ere. Prebentzio- eta zaintza-sistematik urrun dauden pertsonak osasun-bitartekaritzarekin eta hizkuntza-interpretazioarekin loturiko baliabideetara nola iritsi ere adierazle horiexen bitartez definituko da. Osasunaren Goi Agintaritzak zehaztu beharko ditu adierazleok.

Artikulu honen aplikazio-modalitateak dekretu baten bidez zehaztuko dira.

III. TITULUA

Ezaugarri genetikoaren azterketa, marka genetikoaren bidezko identifikazioa eta genetika-aholkulariak

II. KAPITULUA

Genetika-aholkulariak

L1132-4 artikulua

Agiria zein estatuk eman dion, genetika-aholkulariak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

¹⁴³⁷ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006072665?etatTexte=VIGUEUR

L1132-5 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L1132-6 artikulua

Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzeko, bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak eta Frantzian erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak dituela erakutsi beharko du genetika-aholkulariak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren araberakoa izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

IV. ZATIA

Osasunaren arloko lanbideak

ATARIKO LIBURUA

Xedapen erkideak

ATARIKO TITULUA

Osasunaren arloko langileen eginkizunak

II. KAPITULUA

Kualifikazio profesionalen aitortpenari buruzko xedapen erkideak

3. atala

Sarbide partziala

L4002-5 artikulua

Hargatik eragotzi gabe atal honetan aurreikusitako xedapenak, establezimenduari buruzko xedapenak edo zerbitzuak aske emateari buruzkoak betetzen dituzten profesionalen eskubide, betebeharrak eta erantzukizun zibil berberak izango dituzte sarbide partziala adostua duten jardueretan aritzen diren profesionalak.

Bere lanean jarduteko, interesdunak jatorrizko estatuak bertako hizkuntzan idatzirik emandako titulu profesionala erabiliko du. Agintaritzak eskudunak titulu profesional horren frantsesezko itzulpena eskatu ahal izango du.

[...]

I. TITULUA

Medikuntzaren arloko lanbideak

I. KAPITULUA

Lanean jarduteko baldintza orokorrak

L4111-2 artikulua

I. Diploma, ikasketa-ziurtagiri edo titulu baten titularrak direnei diploma, ikasketa-ziurtagiri edo titulu hori lortu duten herrialdean mediku, dentista edo emagin gisa lanean jarduteko baimen indibiduala eman ahal izango die osasunaren gaineko ardura duen ministroak batzorde eskudunen irizpenetan oinarriturik, batez ere tartean diren mediku-elkargo eta -elkarte nazionalen ordezkarienean.

Lanbide, gai edo espezialitatean antolaturiko ezagutzen egiaztatze-proba anonimoak gainditu beharko dituzte pertsona horiek, eta frantses-maila nahikoa dutela frogatu. Baldin eta, beren prestakuntzaz gain, beste hiru urte eman badituzte lanean eta baldin eta Ospitaleen Erreformari, Pazienteei, Osasunari eta Lurraldeei buruzko 2009ko uztailaren 21eko 2009-879 Legea argitaratu aurreko bi urteetan zehar Frantzia ordaindutako mediku-eginkizunetan jardun dutela frogatzea, frantses-maila nahikoa dutela frogatzearen eskakizuna aitortuko zaie Frantzia unibertsitatearteko espezialista-diploma lortua duten pertsonen. Erregelamenduzko xedapenen bidez zehaztuko dira egiaztatze-proba horien antolaketa-baldintzak. Osasunaren gaineko ardura duen ministroaren erabaki baten bidez zehaztuko da lanbide, gai eta espezialitate bakoitzerako egiaztatze-probetan parte hartu ahal izango duten izangaien gehienezko kopurua, eta, horretan, Hezkuntzaren Kodearen L. 631-1 artikuluko hirugarren apartatuko xedapenekin eta frantses-maila egiaztatzeko irizpideekin bat etorritik, ikasle-kopuruaren bilakaera bera hartuko da kontuan.

[...]

¹⁴³⁸L4111-2-1 artikulua

L. 4111-1 artikuluan xedatutakoa gorabehera, agintari eskudunak ziurtagiri bat eman ahal izango die Europar Batasuneko kide ez den estatu batek edo Europako Esparru Ekonomikoari buruzko Akordioan parte hartzen duen estatu batek emandako prestakuntza-titulu baten titularrei, baldin eta titulu horrek aukera ematen badu estatu horretan aritzeko L. 4111-1 artikuluan aipatutako lanbideetako batean, titularrok lanbide horretan badihardute, lanbide-esperientzia ezartzen badute edozein bitartekoren bidez, eta Frantzia lan egiteko behar besteko frantses hizkuntza ezagutzen badute. Horretarako, aldezturik batzorde baten irizpena beharko du. Batzorde horrek osasun-arloko profesionalak izango ditu, eta, horien artean, arlo horretako ordezkariak egongo dira. Baimenak bide emango du behin-behinean aritzeko baimenaren eskaerari dagokion espezialitateko mediku lanbidean, zirujau-odontologo lanbidean, hala badagokio baimen-eskaerari dagokion espezialitatean, edo emagin lanbidean, non eta osasun-, gizarte- edo gizarte-medikuntza arloko zentro publiko batean edo irabazi-asmorik gabeko zentro pribatu batean. Profesional horiek, halaber, engaiamendua hartzen dute L. 4111-2 artikuluan aipatzen diren ezagutzak egiaztatzeko probak gainditzeko.

¹⁴³⁸ Profesionalen lurralde-engaiamenduaren bidez arreta jasotzeko aukera hobetzeko 2023ko abenduaren 27ko 2023-1268 Legearen 35.1 artikulua txertatutako artikulua.

Ziurtagiri horren indarraldia, behin luza daitekeena, ez da hamahiru hilabetetik gorakoa izango.

Zirujau-odontologoen eta emaginen lanbideetarako, artikulua honen lehenengo apartatua aipatutako batzordea nazionala izango da.

Estatu Kontseiluaren dekretu batek zehaztuko ditu artikulua hau aplikatzeko baldintzak.

L4111-3 artikulua

Baldin eta estatu atzerritar batek bere lurraldean lanean jarduteko eskubidea aitortzen badie sortzez frantsesak diren edo herritartasun frantsesa duten mediku, dentista eta emaginei, estatu horretako herritarrei ere beren lanean jarduteko baimena aitortu ahal izango zaie osasunaren gaineko ardura duen ministroaren erabaki baten bidez, baldin eta estatu horrekin buruturiko akordioek horretarako ahala ematen badute eta goi-mailako irakaskuntzaren gaineko ardura duen ministerioak haien diplomen balio zientifikoa aitortzen badu.

Akordiook osasunaren gaineko ardura duen ministroaren onespenez burutuko dira, nahitaez izan beharko dute paritarioak eta herrialde bakoitzak bere lurraldean lanean jarduteko baimena zenbat mediku atzerritarri emango dien zehaztu beharko dute.

Baimenak indibidualak izango dira, eta sindikatu nazional eta mediku-elkarte interesdunen irizpenetan oinarriturik emango zaizkie erregelamenduz zehazturiko baldintzen arabera frantsesaren ezagutza-maila nahikoa dutela frogatzeko proba egin duten medikuei. Baimenak noiznahi kendu ahal izango dira.

L4111-3-1 artikulua

Baldin eta Quebecek bere lurraldean lanean jarduteko eskubidea aitortzen badie Frantzian lanean jarduteko ahala ematen duen formazio-titulua duten mediku, dentista edo emaginei, formazio-titulua Quebecen lortu duten profesionalei ere Frantzian lanean jarduteko baimena eman ahal izango zaie osasunaren gaineko ardura duen ministroaren erabaki baten bidez, baldin eta mediku-elkarteek eta osasunaren gaineko ardura duen ministroak sinaturiko kualifikazio-aitortzen gaineko akordioek horretarako ahala ematen badute eta haien kualifikazio profesionalak Frantzian lanean jarduteko eskatzen direnen parekotzat jotzen badira.

Lanean jarduteko baimenak indibidualak izango dira, eta mediku-elkarte interesdunen irizpenetan oinarriturik emango zaie frantsesaren ezagutza-maila nahikoa dutela frogatzeko proba egin duten medikuei. Medikuek Frantzian aplikagarriak diren arau profesionalak errespetatu beharko dituzte.

Artikulua honen aplikazio-modalitateak erregelamenduz zehaztuko dira.

L4111-5 artikulua

Agiria zein estatuk eman dien, mediku, dentista eta emaginek bertako hizkuntzan erabili ahal izango dute beren formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago. Interesdunak mediku-, dentista- edo emagin-titulu profesionala eduki beharko du.

[...]

II. KAPITULUA

Mediku-elkarteetan izena ematea eta eman beharreko zerbitzuen deklarazioa

1. atala

Mediku-elkarteetan izena ematea

L4112-2 artikulua

L. 4112-1 artikuluan aurreikusten diren mediku-elkarteetan izena eman nahi duten mediku, dentista edo emaginek frantsesaren ezagutza-maila nahikoa dutela frogatzeko proba egin beharko dute.

Zalantzarik badu, interesdunak mediku-elkarteak departamenduan duen kontseiluko presidentearengana edo haren ordezkariarengana jo ahal izango du. Mediku-elkarteak departamenduan duen kontseiluak edo interesdunak hala eskatuz gero, Erregioko Osasun Agentziako zuzendari nagusiak izendaturiko mediku, dentista edo emaginak egiaztatze-proba bat egin beharko du.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren arabera izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

2. atala

Eman beharreko zerbitzuen deklarazioa

L4112-7 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren arabera izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

Agiria zein estatuk eman dien, mediku, dentista eta emaginek bertako hizkuntzan erabili ahal izango dute beren formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

II. LIBURUA

Farmaziaren eta fisika medikoaren arloetako lanbideak

II. TITULUA

Farmaziaren arloko lanbideak

I. KAPITULUA

Lanbidearekin lotutako arauak

L4221-7 artikulua

Baldin eta Quebecen bere lurraldean lanean jarduteko eskubidea aitortzen badie Frantzia lanean jarduteko ahala ematen duen formazio-titulua duten farmazialariei, formazio-titulua Quebecen lortu duten profesionalak ere Frantzia lanean jarduteko baimena eman ahal izango zaie osasunaren gaineko ardura duen ministroaren erabaki baten bidez, baldin eta mediku-elkarteek eta osasunaren gaineko ardura duen ministroak sinaturiko kualifikazio-aitortzen gaineko akordioek horretarako ahala ematen badute eta haien kualifikazio profesionalak Frantzia lanean jarduteko eskatzen direnen parekotasunak jotzen badira.

Lanean jarduteko baimenak indibidualak izango dira, eta farmazialari-elkartearen irizpenetan oinarriturik emango zaie frantsesaren ezagutza-maila nahikoa dutela frogatzeko proba egin duten farmazialariei. Farmazialariok Frantzia aplikagarriak diren arau profesionalak errespetatu beharko dituzte.

[...]

L4221-12 artikulua

Diploma, ikasketa-ziurtagiri edo titulu baten titularrak direnei diploma, ikasketa-ziurtagiri edo titulu hori lortu duten herrialdean farmazialari gisa lanean jarduteko baimen indibiduala eman ahal izango die osasunaren gaineko ardura duen ministroak, batez ere osasunaren arloko profesionalak osaturiko batzorde eskudunaren irizpenean oinarriturik.

Lanbide, gai edo espezialitatetan antolatu ahal izango diren ezagutzen egiaztatze-proba anonimoak gauditu beharko dituzte pertsona horiek, eta frantses-maila nahikoa dutela frogatu. Erregelamenduzko xedapenen bidez finkatuko dira izangaiek frantses-maila nahikoa dutela frogatzeko egiaztatze-proba horien antolaketa-baldintzak. Osasunaren gaineko ardura duen ministroaren erabaki baten bidez zehaztuko da zenbat izangaiek parte hartu ahal izango duten egiaztatze-proba horietan.

[...]

¹⁴³⁹L4221-12-1 artikulua

L. 4221-1 artikuluan xedatutakoa gorabehera, agintari eskudunak ziurtagiri bat eman ahal izango die Europar Batasuneko kide ez den estatu batek edo Europako Esparru Ekonomikoari buruzko Akordioan parte hartzen duen estatu batek emandako prestakuntza-titulu baten titularrei, baldin eta titulu horrek aukera ematen badu estatu horretan aritzeko L. 4221-1 artikuluan aipatutako lanbidean,

¹⁴³⁹ Profesionalen lurralde-engaiamenduaren bidez arreta jasotzeko aukera hobetzeko 2023ko abenduaren 27ko 2023-1268 Legearen 35.2 artikulua txertatutako artikulua.

titularrok lanbide horretan badihardute, lanbide-esperientzia ezartzen badute edozein bitartekoren bidez, eta Frantzian lan egiteko behar besteko frantses hizkuntza ezagutzen badute. Horretarako, aldez aurretik batzorde nazional baten irizpena beharko du. Batzorde horrek osasun-arloko profesionalak izango ditu, eta, horien artean, arlo horretako ordezkariak egongo dira. Baimenak bide emango du behin-behinean aritzeko baimenaren eskaerari dagokion espezialitateko farmazialari lanbidean. Profesional horiek, halaber, engaiamendua hartzen dute L. 4221-12 artikuluan aipatzen diren ezagutzak egiaztatze probak gainditzeko.

Ziurtagiri horren indarraldia, behin luza daitekeena, ez da hamahiru hilabetetik gorakoa izango.

Estatu Kontseiluaren dekretu batek zehaztuko ditu artikulua hau aplikatzeko baldintzak.

L4221-14 artikulua

Agiria zein estatuk eman dion, farmazialariak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

II. KAPITULUA

Mediku-elkarteetan izena ematea eta eman beharreko zerbitzuen deklarazioa

1. atala

Farmazialari-elkarteetan izena ematea

L4222-6 artikulua

Farmazialari-elkarteetan izena eman nahi duten farmazialariak frantsesaren ezagutza-maila nahikoa dutela frogatzeko proba egin beharko dute.

Zalantzarik badu, interesdunak farmazialari-elkarteak departamenduan duen kontseiluko edo kontseilu zentraleko presidentearengana edo haren ordezkariarengana jo ahal izango du. Farmazialari-elkarteak departamenduan duen kontseiluak edo interesdunak hala eskatuz gero, administrazio-agintaritza eskudunak egiaztatze-proba bat egin beharko du.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren arabera izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

2. atala

Eman beharreko zerbitzuen deklarazioa

L4222-9 artikulua

Europar Batasuneko edo Europako Esparru Ekonomikoko kide den estatu bateko herritarra den farmazialariak, baldin eta estatu kide batean bizi bada eta estatu horretan legez badihardu lanean farmazialari gisa, farmazialari-elkartean izena emateko beharrik gabe farmazialari edo dagokion espezialitateko profesional gisa jardun ahal izango du Frantzian aldi batez edo noizean behin.

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko

da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren araberakoa izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

Zerbitzuok eskaintzen dituzten profesionalak Frantzian aplikagarriak diren arau profesionalak errespetatu beharko dituzte, eta diziplinaren arloko jurisdikzio-organoaren mende egongo dira.

Baldin eta ez badago L. 4221-4 eta L. 4221-5 artikulua aplikatuz formazio-tituluaren aitortza egiterik, profesionalaren kualifikazio profesionalak egiaztatu beharko dira hark zerbitzuak lehen aldiz eskaini baino lehen. Baldin eta alde handia badago profesionalaren kualifikazioen eta Frantzian farmazialari edo dagokion espezialitateko profesional gisa jarduteko nahitaezko zat jotzen den formazioaren artean, eta uste izatekoa bada horrek osasun publikoari kalte egin diezaiokeela, agintari eskudunek gaitasun-proba bat egin beharko diote profesionalari.

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

IV. TITULUA

Farmaziako prestatzaileak eta ospitaleko farmaziako prestatzaileak

I. KAPITULUA

Farmaziako prestatzaileak eta ospitaleko farmaziako prestatzaileak

L4241-8 artikulua

Agiria zein estatuk eman dion, farmaziako prestatzaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4241-11 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4241-12 artikulua

Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzeko, bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak eta Frantzian erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak dituela erakutsi beharko du farmaziako prestatzaileak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren arabera izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

L4241-15 artikulua

Agiria zein estatuk eman dion, ospitaleko farmaziako prestatzaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4241-16 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4241-17 artikulua

Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzeko, bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak eta Frantzian erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak dituela erakutsi beharko du ospitaleko farmaziako prestatzaileak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren arabera izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

V. TITULUA **Fisikari medikoak**

I. KAPITULUA **Lanbidearekin lotutako arauak**

L4251-6 artikulua

[...]

Zerbitzuak eman behar dituen profesionalak bere hizkuntza-ezagutzei buruzko aitortpena aurkeztu beharko du eskabidearekin batera.

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4251-7 artikulua

Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzeko, bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak eta Frantzian erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak dituela erakutsi beharko du fisikari medikoak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren arabera izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

III. LIBURUA

Osasun-laguntzaileak, zaintzaileak, puerikulturako laguntzaileak, anbulantzia-gidariak, dentista-laguntzaileak eta medikuntza-erregulazioko laguntzaileak¹⁴⁴⁰

I. TITULUA

Erizainak

I. KAPITULUA

Lanbidearekin lotutako arauak

L4311-8 artikulua

Agiria zein estatuk eman dion, erizainak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4311-17 artikulua

Bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak eta Frantzian erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak dituela erakutsi beharko du zerrendetan izena eman nahi duen erizainak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren arabera izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

¹⁴⁴⁰ Osasun arloko profesionalengan konfiantza izateagatik arreta iristeko aukera hobetzeari buruzko 2023ko maiatzaren 19ko 2023-379 Legearen 14. artikulua emandako idazkera (JORF, 116. zenbakia, 2023ko maiatzaren 20ko alea).

L4311-22 artikulua

Europar Batasuneko edo Europako Esparru Ekonomikoko kide den estatu bateko herritarra den erizainak, baldin eta estatu kide batean bizi bada eta estatu horretan legez badihardu lanean zaintza orokorreko erizain gisa, L. 4311-15 artikuluan ezarritako formalitateei ekin beharrik gabe erizain gisa jardun ahal izango du Frantzian aldi batez edo noizean behin.

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren arabera izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

Agiria zein estatuk eman dion, erizainak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

II. TITULUA

Masaje-emaile fisioterapeutak eta pedikuro-podologoak

I. KAPITULUA

Masaje-emaile fisioterapeutak

L4321-8 artikulua

Agiria zein estatuk eman dion, masaje-emaile fisioterapeutak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4321-9 artikulua

Bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak eta Frantzian erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak dituela erakutsi beharko du zerrendetan izena eman nahi duen masaje-emaile fisioterapeutak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren arabera izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

L4321-11 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren araberakoa izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

II. TITULUA

Masaje-emaile fisioterapeutak eta pedikuro-podologoak

II. KAPITULUA

Pedikuro-podologoak

L4322-2 artikulua

[...]

Bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-egagutzak eta Frantzian erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko egagutzak dituela erakutsi beharko du zerrendetan izena eman nahi duen pedikuro-podologoak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren araberakoa izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

Artikulu honen aplikazio-modalitateak dekretu baten bidez zehaztuko dira.

L4322-2-1 artikulua

Agiria zein estatuk eman dion, pedikuro-podologoak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4322-15 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, alde zuzenetik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-egagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren araberakoa izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

III. TITULUA
Terapeuta okupazionalak eta psikomotrizistak

I. KAPITULUA
Terapeuta okupazionalak

L4331-3-1 artikulua

Agiria zein estatuk eman dion, terapeuta okupazionalak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4331-6 artikulua

[...]

Zerbitzuak eman behar dituen profesionalak bere hizkuntza-ezagutzei buruzko aitortpena aurkeztu beharko du eskabidearekin batera.

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

III. TITULUA
Terapeuta okupazionalak eta psikomotrizistak

II. KAPITULUA
Psikomotrizistak

L4332-2-1 artikulua

Agiria zein estatuk eman dion, psikomotrizistak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4332-6 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasuaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

III. KAPITULUA Xedapen erkideak

L4333-2 artikulua

Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzeko, beren lanerako beharrekoeak diren hizkuntza-ezagutzak eta Frantzian erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak dituztela erakutsi beharko dute terapeuta okupazionalak eta psikomotrizistak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren arabera izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

IV. TITULUA Logopedak eta optometristak

I. KAPITULUA Logopedak

L4341-1 artikulua

Komunikazioaren, hizkuntzarekin lotutako alderdi guztien, kognizio matematikoaren, mintzamenaren, ahotsaren eta aho-aurpegi-masailen funtzioaren gaineko osasun- eta prebentzio-neurriak, azterketa medikoak eta arazoaren tratamendua sustatu beharra dakar logopeda gisa jarduteak.

Sortzetiko arazoak, garapen-arazoak edo arazo hartuak dituzten adin guztietako pazienteak artatu beharko dituzte logopedek.

Pazientearen autonomia eta bizi-kalitatea babestea eta garatzea izango da haien helburu nagusia, bai eta pazienteak hizkuntzarekin duen harremana lehengora itzularaztea ere.

Logopeda gisa jarduteko, ezinbestekoa izango da hizkuntza bere alderdi guztietan ongi menderatzea.

Logopedak medikuaren aginduz jardun beharko du.

Presazko kasuetan, eta medikurik ezean, haren agindurik gabe ere logopediaren alorrean beharrezkoak izan litezkeen zaintzak emateko baimena izango dute logopedek. Horren ondoren, logopedak aipatu baldintzen arabera egindako azterketen eta emandako zaintzen berri eman beharko dio medikuari.

Medikuak kontrakorik esan ezean, zenbait tratamendu mediko ere aholkatu ahal izango ditu logopedak. Osasunaren eta gizarte-segurantzaren gaineko ardura duten ministerioek Medikuntzaren Akademia Nazionalaren irizpenean oinarriturik emandako erabaki baten bidez zehaztuko da tratamendu medikoon zerrenda.

Logopedek lanean jarduteko erabateko independentzia eta erantzukizuna izango dute, eta, horretan, L. 4341-9 artikuluan ezarritako arau profesionalekin bat etorriz jokatu beharko dute.

Modu autonomoan diagnostikoa eman eta zein tratamendu jarri erabaki beharko dute.

Sortzetiko arazoei, garapen-arazoei eta arazo hartuei dagokienez, ebaluazio eta tratamendu mediko egokienekin bat datozen teknikak eta trebetasunak aplikatu

beharko dizkiete pazienteei, eta horren guztiaren koordinazioan parte hartu. Hasierako eta etengabeko prestakuntza-lanetan eta ikerketan ere parte hartu ahal izango dute.

Logopedia-jardueren ildo nagusiak Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez definituko dira, Medikuntzaren Akademia Nazionalaren irizpenean oinarriturik.

L4341-2-1 artikulua

Agiria zein estatuk eman dion, logopedak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4341-7 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-egagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4341-8 artikulua

Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzeko, bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-egagutzak dituela erakutsi beharko du logopedak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren araberakoa izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

II. KAPITULUA

Optometristak

L4342-2-1 artikulua

Agiria zein estatuk eman dion, optometristak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4342-5 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-egagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4342-6 artikulua

Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzeko, bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak eta Frantzian erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak dituela erakutsi beharko du optometristak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren arabera izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

V. TITULUA

Elektroirradiologia klinikoko manipulatzaileak eta laborategi klinikoko teknikariak

I. KAPITULUA

Elektroirradiologia klinikoko manipulatzaile-lanarekin lotutako arauak

L4351-3-1 artikulua

Agiria zein estatuk eman dion, elektroirradiologia klinikoko manipulatzaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4351-8 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldeztu aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

[...]

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4351-9 artikulua

Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzeko, bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak eta Frantzian erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak dituela erakutsi beharko du elektroirradiologia klinikoko manipulatzaileak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren araberakoa izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

II. KAPITULUA

Laborategi klinikoko teknikari-lanarekin lotutako arauak

L4352-6 artikulua

[...]

Agiria zein estatuk eman dion, osasunaren arloko profesionalak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana edo zein epaimahairen aurrean jaso izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4352-7 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-egagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

[...]

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzuak eman behar dituen profesionalak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana edo zein epaimahairen aurrean jaso izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4352-8 artikulua

Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzeko, bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-egagutzak eta Frantzia erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko egagutzak dituela erakutsi beharko du laborategi klinikoko teknikariak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren araberakoa izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

IX. TITULUA

Osasun-laguntzaileak, zaintzaileak, puerikulturako laguntzaileak, anbulantzia-gidariak, dentista-laguntzaileak eta medikuntza-erregulazioko laguntzaileak¹⁴⁴¹

III ter KAPITULUA

Medikuntza-erregulazioko laguntzaileak

L. 4393-22. artikulua

Medikuntza-erregulazioko laguntzaileak bere prestakuntza-titulua erabil dezake titulu hori berari eman zion estatuko hizkuntzan. Titulu horrek agerrarazi behar du zein lekutan eta zein establezimendutan lortu den.

[...]

L. 4393-23. artikulua

Medikuntza-erregulazioko laguntzailea Europar Batasuneko estatu kide bateko nazionala bada edo Europako Esparru Ekonomikoari buruzko Akordioan parte hartzen duen beste estatu bateko nazionala bada, eta medikuntza-erregulazioko laguntzailearen jarduerak legez egikaritzen baditu estatu kide batean edo Akordioaren parte den estatu batean, orduan medikuntza-erregulazioko laguntzaileak aldi baterako edo noizbehinka Frantzian gauzatu ahal izango ditu lanbide-egintzak.

[...]

Egintza horiek gauzatu ahal izateko, aldez aurreko adierazpena egin beharko da; adierazpen horrekin batera, egiaztagiria aurkeztu beharko dira, eta horien zerrenda osasun arloan eskumena duen ministroaren agindu bidez zehaztuko da. Zerbitzu-emaileak adierazpen bat erantsiko du, zerbitzua emateko behar diren hizkuntza-egintzei buruz.

[...]

»Art. L. 4393-24

Frantzian jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa ematerakoan, medikuntza-erregulazioko laguntzaileak lanbidean aritzeko behar diren hizkuntza-egintzak izan beharko ditu, bai eta Frantzian erabiltzen diren pisu- eta neurri-sistemi dagozkienak ere.

Hizkuntza menderatzeko kontrola egin beharreko jardueraren arabera izango da, eta lanbide-prestakuntza aitortutakoan egingo da.

¹⁴⁴¹ Osasun arloko profesionalengan konfiantza izateagatik arreta iristeko aukera hobetzeari buruzko 2023ko maiatzaren 19ko 2023-379 Legearen 14. artikulua emandako idazkera (JORF, 116. zenbakia, 2023ko maiatzaren 20ko alea).

XXV. TITULUA

Audioprotesistak, optikariak, eta zailtasunak dituzten pertsonentzako tresneria-, protesi- eta ortesi-egileak

I. KAPITULUA

Audioprotesistak

L4361-3 artikulua

[...]

Agiria zein estatuk eman dion, audioprotesistak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4361-9 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

[...]

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4361-10 artikulua

Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzeko, bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak eta Frantzian erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak dituela erakutsi beharko du audioprotesistak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren arabera izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

II. KAPITULUA

Optikariak

L4362-2 artikulua

[...]

Agiria zein estatuk eman dion, optikariak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4362-7 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

[...]

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4362-8 artikulua

Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzeko, bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak eta Frantzian erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak dituela erakutsi beharko du optikariak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren araberakoa izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

IV. KAPITULUA

Zailtasunak dituzten pertsonentzako tresneria-, protesi- eta ortesi-egileak

L4364-6 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

[...]

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4364-7 artikulua

Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzeko, bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak eta Frantzian erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak dituela erakutsi beharko du L. 4364-1 artikuluan aipatzen diren lanbideetako batean diharduen profesionalak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren araberakoa izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

VII. TITULUA

Dietistak

I. KAPITULUA

Lanbidearekin lotutako arauak

L4371-3-1 artikulua

Agiria zein estatuk eman dion, dietistak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4371-7 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

[...]

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4371-8 artikulua

Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzeko, bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak eta Frantzian erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak dituela erakutsi beharko du dietistak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren araberkoa izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

VIII. TITULUA

Estatuaren eta erregioaren eskumen eta xedapen erkideak

I. KAPITULUA

Osasun-laguntzaileei aplikagarriak zaizkien zenbait xedapen

L4381-1-1 artikulua

Baldin eta Quebecek bere lurraldean lanean jarduteko eskubidea aitortzen badie Frantzian bai liburu honetan eta bai [L. 4241-1](#) eta [L. 4241-13](#) artikuluetan aipatzen diren lanbideetan jarduteko ahala ematen dien formazio-titulua duten pertsoneri, formazio-titulua Quebecen lortu duten profesionaleri ere Frantzian lanean jarduteko baimena eman ahal izango zaie osasunaren gaineko ardura duen ministroaren erabaki baten bidez, baldin eta mediku-elkarteek eta osasunaren gaineko ardura duen ministroak sinaturiko kualifikazio-aitortzen gaineko akordioek horretarako

ahala ematen badute eta haien kualifikazio profesionalak Frantzian lanean jarduteko eskatzen direnen parekotasun jotzen badira.

Lanean jarduteko baimenak indibidualak izango dira, eta Europar Batasuneko kide diren estatuetakoko herritarren kualifikazio profesionalen aitortzeak aurreikusirik prozeduren eta modalitateen arabera emango zaizkie erregelamenduz zehaztutako baldintzen arabera frantsesaren ezagutza-maila nahikoa dutela frogatzeko proba egin duten medikuei. Frantzian aplikagarriak diren lan-baldintzen eta arau profesionalen mende egongo dira.

L4381-1-2 artikulua

Hargatik eragotzi gabe elkarrekotasuna eta nazioarteko akordioaren bat zentzu horretan berretsi izana, formazio-titulua Europar Batasuneko edo Europako Esparru Ekonomikoko kide ez den estatu batean lortu duten pertsonen, baldin eta formazio-titulu horrek bai liburu honetan eta bai [L. 4241-1](#) eta [L. 4241-13](#) artikuluetan aipatzen diren lanbideetan jarduteko ahala ematen badie, Frantzian lanean jarduteko baimena eman ahal izango zaie. Baimen hori osasunaren gaineko ardura duen ministroak emango du, baldin eta jardura profesionalen gaineko akordio edo tratatuek horretarako ahala ematen badiote eta izangaien kualifikazio profesionalak Frantzian lanean jarduteko eskatzen direnen parekotasun jotzen badira.

Lanean jarduteko baimenak indibidualak izango dira, eta Europar Batasuneko kide diren estatuetakoko herritarren kualifikazio profesionalen aitortzeak aurreikusirik prozeduren eta modalitateen arabera emango dira. Medikuek erregelamenduz zehazturiko baldintzen arabera frantsesaren ezagutza-maila nahikoa dutela frogatzeko proba egin beharko dute. Frantzian aplikagarriak diren lan-baldintzen eta arau profesionalen mende egongo dira.

[...]

IX. TITULUA

**Zaintzaileak, puerikulturako laguntzaileak, anbulantzia-gidariak
eta dentista-laguntzaileak**

I. KAPITULUA

Zaintzaileak

L4391-3 artikulua

Agiria zein estatuk eman dion, zaintzaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4391-4 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldeztu aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

[...]

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4391-5 artikulua

Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzeko, bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak eta Frantzian erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak dituela erakutsi beharko du zaintzaileak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren arabera izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

II. KAPITULUA

Puerikulturako laguntzaileak

L4392-3 artikulua

Agiria zein estatuk eman dion, puerikulturako laguntzaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4392-4 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

[...]

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4392-5 artikulua

Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzeko, bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak eta Frantzian erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak dituela erakutsi beharko du puerikulturako laguntzaileak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren arabera izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

III. KAPITULUA Anbulantzia-gidariak

L4393-4 artikulua

Agiria zein estatuk eman dion, anbulantzia-gidariak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4393-5 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-egagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

[...]

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4393-6 artikulua

Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzeko, bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-egagutzak dituela erakutsi beharko du anbulantzia-gidariak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren arabera izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

III BIS KAPITULUA Dentista-laguntzaileak

L4393-13 artikulua

Agiria zein estatuk eman dion, dentista-laguntzaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4393-14 artikulua

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

[...]

Agiria zein estatuk eman dion, dentista-laguntzaile zerbitzu-emaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

L4393-15 artikulua

Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzeko, bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak eta Frantzian erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak dituela erakutsi beharko du dentista-laguntzaileak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren araberkoa izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

VI. ZATIA

Osasunaren arloko establezimendu eta zerbitzuak

II. LIBURUA

Biologia medikoa

I. TITULUA

Definizioa eta printzipio orokorrak

III. KAPITULUA

Biologo medikoak

1. atala

Lanean jarduteko baldintzak

L6213-5 artikulua

Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzeko, bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak eta Frantzian erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak dituela erakutsi beharko du biologo medikoak.

9.1.27. Ondarearen Kodea¹⁴⁴²

L1 artikulua¹⁴⁴³

Halaber, ulertzen da kultura-ondare immaterialaren elementuak direla, Parisen 2003ko urriaren 17an onartutako kultura-ondare immateriala, bai eta hizkuntza-ondarea ere, hau da, frantsesa eta hizkuntza erregionalak babesteko nazioarteko hitzarmenaren 2. artikulua araber. Estatuak eta lurralde-kolektibitateek parte hartu beharko dute hizkuntza horiek irakasteko, zabaltzeko eta sustatzeko lanetan.

I. LIBURUA

Kultura-ondareari buruzko xedapen erkideak

I. TITULUA

Kultura-ondasunen babesak

I. KAPITULUA

Kultura-ondasunen zirkulazio-araubidea

L111-1 artikulua

Hauek dira altxor nazionalak:

¹⁴⁴⁵. Gainerako ondasunek interes handia dute nazio-ondarean historiari, arteari, arkeologiari, eta frantsesaren eta hizkuntza erregionalen ezagutzari dagokienez.

III. LIBURUA

Liburutegiak

I. TITULUA

Xedapen erkideak

L310-1 A artikulua¹⁴⁴⁵

Lurralde-kolektibitateen edo haien taldeen liburutegiaren xedea hau da: kultura, informazio, hezkuntza, ikerketa, jakintza eta aisialdirako irispide berdina bermatzea, bai eta irakurketaren garapena erraztea ere. Helburu horri begira, haiek:

3. Parte hartzen dute hizkuntza-ondarea zabaltzeko eta sustatzeko;

¹⁴⁴² Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/section_lc/LEGITEXT000006074236/LEGISCTA000006159928?etatTexte=VIGUEUR&etatTexte=VIGUEUR_DIFF&anchor=LEGIARTI000043530081#LEGIARTI000043530081

¹⁴⁴³ Hizkuntza Erregionalen Ondare-babesari eta Sustapenari buruzko 2021eko maiatzaren 21eko 2021-641 Legearen 1. artikulua, aldatua. Lege horri Molac legea deritzo.

¹⁴⁴⁴ Hizkuntza Erregionalen Ondare-babesari eta Sustapenari buruzko 2021eko maiatzaren 21eko 2021-641 Legearen 2. artikulua, aldatua. Lege horri Molac legea deritzo.

¹⁴⁴⁵ Liburutegiei eta Herritarren Irakurketaren Garapenari buruzko 2021eko abenduaren 21eko 2021-1717 Legearen 1. artikulua sortua.

9.1.28. Posta eta Komunikazio Elektronikoen Kodea¹⁴⁴⁶

II. LIBURUA *Komunikazio elektronikoak*¹⁴⁴⁷

I. TITULUA *Xedapen orokorrak*

II. KAPITULUA *Araubide juridikoa*

1. atala *Sareak eta zerbitzuak*

L33-1 artikulua

I. [...]

Publikoaren eskura jartzekoak diren sareak eta komunikazio-zerbitzu elektronikoak eratu eta haiekin lotutako jarduerak eskaintzeko, honako hauekin loturiko arauak bete beharko dira:

[...]

p) (1) Komunikazio-zerbitzu elektronikoen eskaintza erabiltzaile gor, gor-mutu, gor-itsu eta afasikoentzat, tartean baita, jasotzekoak nahiz egitekoak diren deiei dagokienez, aldibereko itzulpen-zerbitzu bat ere, bai idatzizkoa eta bai bisuala, Errepublika Digital Baten Aldeko 2016ko urriaren 7ko 2016-1321 Legearen 105. artikuluko IV. zenbakian ezarritakoarekin bat etorritik.

Erabiltzaileei egitekoak diren eskaintzek ez diete inolako gainkosturik eragingo, eta zerbitzuok zentzuz erabiltzen direla bermatzeko baldintzak dekretu baten bidez definituko dira, Komunikazio eta Posta Elektronikoen Agintaritza Erregulatzaileak ezarritako kalitate-irizpideekin bat etorritik.

Agintaritza horrek I. zenbaki honen b) letran aipatzen diren neutraltasun- eta konfidentzialtasun-baldintzak betetzen direla bermatu beharko du, bai eta Informatikari, Fitxategiei eta Askatasunei buruzko 1978ko urtarrilaren 6ko 78-17 Legearen 34 bis artikuluan aipatzen diren datu pertsonalen edozein urraketari aurrea hartzen zaiola ere;

[...]

¹⁴⁴⁶ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006070987?etatTexte=VIGUEUR

¹⁴⁴⁷ 2004ko uztailearen 9ko 2004-669 Legeak indargabetua.

II. TITULUA
Baliabideak eta polizia

I. KAPITULUA
Irrati-maiztasunak

2. atala

Komunikazio eta Posta Elektronikoen Agintaritza Erregulatzailerak esleitzekoak diren irradi-maiztasunei buruzko xedapen espezifikoak

L42 artikulua

[...]

III. Maiztasun Banden Esleipen Taula Nazionalen komunikazio-zerbitzu elektronikoei dagozkien maiztasun-bandak direla eta, haien bitartez eskaini ahal izango diren komunikazio-zerbitzuei dagozkien murrizketak proposatu ahal izango ditu esleipen horiek egiteko ardura duen Komunikazio eta Posta Elektronikoen Agintaritza Erregulatzailerak, L. 36-6 artikuluan ezarritako baldintzekin bat etorritik. Maiztasun-banda jakin baten bitartez zein komunikazio-zerbitzu elektronikoen eskaini agindu ahal izango du, batez ere, agintaritza horrek, baldin eta hori beharrezkoa bada L. 31-1 artikuluan aurreikusitako xedeetako bat erdiesteko, edo:

[...]

d) Ikus-entzunezkoen Kontseilu Nagusiaren irizpenean oinarriturik, kultura- eta hizkuntza-aniztasuna sustatzeko, bai eta, Ikus-entzunezkoen Kontseilu Nagusiak haren aldeko irizpenean oinarriturik, hedabideen pluralismoa sustatzeko ere.

[...]

9.1.29. Prozedura Zibilaren Kodea¹⁴⁴⁸

I. LIBURUA

Jurisdikzio guztien xedapen erkideak

I. TITULUA

Atariko xedapenak

I. KAPITULUA

Prozesuaren printzipio gidariak

IX. atala

Eztabaidak

23. artikulua

Epaileak ez du interprete batengana jo beharrik izango, aldeek beren artean darabilten hizkuntza baldin badaki.

23-1 artikulua

Aldeetako batek gorreria baldin badu, epaileak, hari laguntze aldera, zein hizkuntzaren interprete bat edo *Cued Speech* sistemako edo gorrekin komunikatzeko ahala ematen dion hizkuntza edo metodoen batean gaitasun kualifikatua duen beste edozein pertsona izendatuko du auto baten bidez, eta ez da auto horren kontrako errekurtsorik jartzetik izango. Beste edozein gailu tekniko ere erabili ahal izango du epaileak, gorreria duen aldearekin komunikatzeko ahala ematen badio.

Dena den, aurreko apartatua ez da aplikagarria izango, baldin eta gorreria duena, komunikazioa ziurtatzeko neurri modura, berak aukeraturiko pertsona bat ondoan duela agertzen bada epailearen aurrean.

¹⁴⁴⁸ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006070716?etatTexte=VIGUEUR

VII. TITULUA

Frogaren administrazio judiziala

II. AZPITITULUA

Instrukzio-neurriak

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

IV. atala

Mugaz haraindiko zenbait instrukzio-neurriri buruzko xedapen bereziak

178-1 artikulua

Baldin eta, Europar Batasuneko kide diren estatueta jurisdikzio-organoen arteko arlo zibil eta komertzialeko lankidetzari buruzko Kontseiluaren 2001eko maiatzaren 28ko 1206/2001 Erregelamendua (EK) aplikatuz, atzerrian instrukzio-neurriren bat hartzeko agintzen bada eta, jurisdikzio-organo errekeritura inprimakiak bidali behar direla eta, horrek itzulpen-gastuak eragiten baditu, epaileak, Zigor Prozeduraren Kodearen R. 122 artikuluan aipatzen diren tarifen arabera zenbatekoa zehaztu, eta gastuoi aurre egiteko diru-hornidura ezartzeko beharrezkoa den ordainketa egin dadila aginduko du. Epaileak aginduko du, kode honen 270. eta 271. artikuluetan aipatzen diren modalitateekin bat etorritik, diru-hornidura aldeetako zeinek edo zeintzuek eta zer eperen barruan entregatuko duten jurisdikzio-organo eskuduneko bulegoan.

Idazkariak itzulpena jaso bezain laster ordaindu beharko dio dagokion saria itzultzaileari.

XVII. TITULUA

Epeak, agente judizialen aktak eta jakinarazpenak

III. KAPITULUA

Jakinazpenak egiteko modua

II. atala

Aktak jakinarazteko ohiko modua

670-3 artikulua

Baldin eta, jurisdikzio-organo eskuduneko bulegoaren eginbideren bat atzerrian jakinarazi behar dela eta, hari buruzko akta edo beste edozein agiri itzultzea beharrezkotzat jotzen bada, jurisdikzio-organo horretako bulegoburu edo arduradunak itzultzaile baten laguntza eskatu ahal izango du.

Zigor Prozeduraren Kodearen R. 122 artikulua aplikatuz ordainduko da itzulpena.

Jurisdikzio-organo eskuduneko bulegoaren eginbideei buruzko akten berri atzerrian emateak dakartzan gastuen zenbatekoa Zigor Prozeduraren Kodearen R. 93. artikuluko I. zenbakiko 13. apartatuan gastuei buruz ezarritakoa aintzat harturik finkatu, aurreratu eta ordainduko da.

V. atala
Nazioarteko jakinarazpenei buruzko arau bereziak

II. AZPIATALA
Atzerritik heltzen diren akten jakinarazpena

688-6 artikulua

Jatorrizko estatuan hitz egiten den hizkuntzan emango da aktaren berri.

Hala ere, hartzaileak, akta idazteko erabili den hizkuntza ez badaki, jakinarazpena jasotzeari uko egin, eta alde errekeritzaileak akta itzul dezala edo frantsesezko itzulpen eta guzti entrega diezaiola eta gastuak bere gain har ditzala eskatu ahal izango du.

Bidalketa egitearen edo jakinarazpena helaraztearen ardura duen agintaritzak aukera horren berri eman beharko dio aktaren hartzaileari. Aktan ere jaso beharko da informazio hori, jakinarazpena bidali izanaren berri ematearekin batera.

XVIII. TITULUA
Gastuak eta kostuak

I. KAPITULUA
Kostuak ordaintzeko beharra

695. artikulua

Instantziekin, aktekin eta betearazpen-prozedurekin loturiko kostuen artean sartzen dira:

2. Akten itzulpen-gastuak, baldin eta legeak edo nazioarteko akordioen batek horretara behartzen badute;

[...]

9. Interpretazio- eta itzulpen-gastuak, baldin eta jurisdikzio-organoren batek atzerrian martxan jartzeko eskatzen dituen instrukzio-neurrietarako beharrezkoak badira, betiere Europar Batasuneko kide diren estatuetakoko jurisdikzio-organoen arteko arlo zibil eta komertzialeko lankidetzari buruzko Kontseiluaren 2001eko maiatzaren 28ko 1206/2001 Erregelamendua (EK) aintzat hartuz;

[...]

XX. TITULUA Erregu-eskaerak

II. KAPITULUA Nazioarteko erregu-eskaerak

I. atala Atzerrira bidaltzekoak diren erregu-eskaerak

734-1 artikulua

Jurisdikzio-organo eskatzaileko idazkariak erregu-eskaera bidaltzeko erabakiaren berri eman eta jakinarazpena igorri beharko dio ministerio publikoari, non eta jakinarazpena ez den atzerriko jurisdikzio-organo edo agintaritzaren eskudunari zuzenean igortzekoa.

Erregu-eskaera bidaltzeko erabakiari itzulpen bat ere gehituko zaio, aldeek hala eskatuz gero eta hura frantsesez igorria izateko baimena ukatua izan ez bada behintzat.

II. atala Atzerritik heltzen diren erregu-eskaerak

1. paragrafoa *Instantzia handiko auzitegiak nazioarteko erregu-eskaera betearaztea*

740. artikulua

Atzerritarrak badira ere, aldeek eta abokatuek galderak egin ahal izango dituzte, epaileak baimena ematen badie; galderok frantsesez edo frantsesera itzulita formulatu beharko dira, eta berdin erantzunak ere.

[...]

3. paragrafoa *Xedapen erkideak*

748. artikulua

Erregu-eskaeren betearazpenak ez du gastu edo zergarik eragingo.

Dena den, atzerriko agintaritzak bere gain hartu beharko ditu erregu-eskaeraren betearazpenean esku hartzen duten lekuko, aditu, interprete eta gainerako pertsonen ordaintzeak dakartzan gastu guztiak. Berdin jokatu beharko da jurisdikzio-organo eskatzailearen eskaeraren aurrean jokatzeko moduak eragindako gastuekin.

[...]

III. LIBURUA

Zenbait gairi buruzko xedapen bereziak

I. TITULUA

Pertsonak

V BIS KAPITULUA

Egintza pribatu baten bidez elkarrekin adostutako dibortzioa, abokatu batek kontrasinatua eta notario baten protokoloan jaso

1146. artikulua

Aldeek hala eskatuz gero, abokatuak dibortzioari buruzko konbentzioa eta haren eranskinak bidali beharko dizkio notarioari, dokumentuok notarioaren protokoloan jasota gera daitezen, konbentzioa sinatzen den egunetik hasi eta zazpi eguneko epean.

Frantsesez idatzita badaude, 2007ko abuztuaren 10eko 2007-1205 Dekretuaren 7. artikuluko baldintzen arabera ahalak dituen itzultzaile batek itzuli beharko ditu konbentzioa eta haren eranskinak, eta dokumentu guztiak itzulpen eta guzti entregatu.

[...]

IV. LIBURUA

Arbitrajea

II. TITULUA

Nazioarteko arbitrajea

III. KAPITULUA

Atzerrian ematekoak diren edo nazioarteko arbitrajearen arlokoak diren arbitraje-laudoen onespén eta betearazpena

1515. artikulua

Arbitraje-laudoa badela egiaztatzeko, jatorrizkoarekin batera, arbitraje-konbentzioa aurkeztu beharko da, edo dokumentu horien guztien kopiak, baldin eta benetakoak direla frogatzeko baldintzak betetzen badituzte.

Dokumentuok frantsesez idatzirik ez badaude, alde errekeritzaileak itzularazi egin beharko ditu. Horretarako, alde errekeritzaileak peritu judizialen zerrendetako batean izena emana duen itzultzaile batengana jo ahal izango du, edo Europar Batasuneko kide den estatu bateko, Europako Esparru Ekonomikoko kide den estatu bateko edo Suitzako Konfederazioko agintari judizialen edo administrazio-agintarien aurrean jarduteko ahala duen itzultzaile batengana.

1517. artikulua

Exequaturra jatorrizkoari aplikatuko zaio, edo, halakorik ez bada, arbitraje-laudoaren kopiari, 1516. artikuluko azken apartatuan ezartzen diren baldintzen arabera.

Arbitraje-laudoa frantsesez idatzirik ez badago, exequaturra itzulpenari aplikatuko zaio, 1515. artikuluan ezartzen diren baldintzen arabera.

Arbitraje-laudoari exequaturra aplikatzea onartzen ez duen autoak zioduna izan beharko du.

9.1.30. Turismoaren Kodea¹⁴⁴⁹

II. LIBURUA

Turismoarekin lotutako jarduerak eta lanbideak

II. TITULUA

Museoetako bisitaldiei eta monumentu historikoei
buruzko xedapenak

KAPITULU BAKARRA

Langile kualifikatuak

3. atala

Zerbitzuak aske ematea

L221-4 artikulua

Zerbitzu-emaileak egoitza zein estatutan duen, estatu horrek emandako titulu profesionalaren arabera eskainiko dira zerbitzuak, baldin eta aipatu estatuan titulu hori existitzen bada. Titulua estatu horretako hizkuntza ofizialean idatzirik egongo da. Baldin eta zerbitzu-emaileak egoitza duen estatuan zerbitzu hori eskaintzeko titulurik ez badago, zerbitzu-emaileak estatu horretako hizkuntza ofizialean adierazi beharko du zer formazio-titulu duen.

¹⁴⁴⁹ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006074073?etatTexte=VIGUEUR&etatTexte=VIGUEUR_DIFF

9.1.31. Zerbitzu Nazionalaren Kodea¹⁴⁵⁰

I. LIBURUA

I. TITULUA

Zerbitzu nazionalaren xedapen orokorrak

IV. KAPITULUA

Defentsaren gaineko irakaskuntza eta Defentsaren eta Herritartasunaren Eguna

L114-3 artikulua

Defentsa nazionalaren erronka eta xede orokorrak, defentsaren bitarteko zibil eta militarrek eta haien antolaketa, gizarte-prestazioa eta borondatezko gainerako zerbitzuak, defentsa nazionalaren bideari ekiteko edo hobetzeko soldadutza-aldiak, indar armatuetan edo erreserbako armadan erroldatzeko aukerak: frantsesei horiekin guztiekin lotutako alderdiak azaldu eta irakatsi beharko zaizkie Defentsaren eta Herritartasunaren Egunean, betiere edukiak pertsona bakoitzaren mailara egokituz eta sexuen arteko berdintasuna bermatuz. Herritar izateak dakartzan eskubide eta eginbeharrez ere sentsibilizatu beharko dira herritarrek, bai eta kohesio nazionala eta gizarte-aniztasuna sendotu beharraz ere. Egun horretan, berariaz azaldu beharko zaie zertan datzan Kode Zibilaren 21-24 artikuluan aipatzen den Frantziako Herritarren Eskubide eta Eginbeharren Gutuna. Bide-segurtasunaren garrantziaz ere ohartarazi beharko zaie.

Egun horretan, frantsesaren oinarritzko ezagutzen ebaluazio-azterketak antolatuko dira. Informazio orokorra emango zaie, halaber, odola, plaketak eta gametoak emateari buruz, bai eta transplante-xedeetarako organoak emateari buruz ere. Organoak emateari dagokionez, berariazko informazioa eman beharko da indarrean dagoen legeriari buruz, esanbidezko adostasunari buruz eta herritarrek Osasun Publikoaren Kodearen L. 1232-1 artikuluan ezarritako Erregistro Nazional Automatizatuan beren uko-egitea agerrarazteko duten aukerari buruz. Gainera, osasunari kalte egiten dioten jokabideei aurrea nola hartu ere azalduko zaie, batez ere adikzioa edo entzumen-arazoak eragiten dituztenei.

[...]

I BIS TITULUA

Gizarte-prestazioari buruzko xedapenak

L120-1 artikulua

I. Gizarte-prestazioak bi helburu izango ditu: batetik, kohesio nazionala eta gizarte-aniztasuna sendotzea; bestetik, nahi dutenei Errepublikaren balioen alde jarduteko aukera ematea, Frantzian nahiz atzerrian —horretarako baimena duen pertsona

¹⁴⁵⁰ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006071335?etatTexte=VIGUEUR&etatTexte=VIGUEUR_DIFF

juridiko baten babespean—, interes orokorraren aldeko proiektu kolektiboetan lan eginez.

Gizarte-prestaziotzat jotzekoak diren interes orokorreko proiektuek izaera filantropikoa izan beharko dute, estuki loturik egon beharko dute hezkuntzarekin, ingurumenarekin, ikerketa zientifikoarekin, gizarte-ekimenekin, jarduera humanitarioekin, kirolarekin, familiarekin zein kulturarekin, bai eta defentsarekin eta segurtasun eta prebentzio zibilarekin lotutako misioekin, frankofoniaren eta frantsesaren sustapenarekin, eta Frantziako eta Europako herritar izatearen kontzientzia hartzearekin ere. Soldatako langileek edo funtzionario publikoek egitekoak diren jardueren osagarri izango dira proiektuok, baina inola ere ezin izango dira enplegu baten edo ikasketa-egonaldi baten ordezkari.

[...]

9.1.32. Zerga Prozeduren Liburua¹⁴⁵¹

II. TITULUA Zergaren kontrola

I. KAPITULUA Administrazioaren kontrol-eskubidea

1. atala Xedapen orokorrak

L10-0 AB artikulua

[...]

Pertsona bati auditoretza zer egunetan egitea proposatzen zaion, data hori baino gutxienez zortzi egun lehenago helarazi beharko zaio auditoretza-eskabidea. Eskabidean bertan zehaztuko da auditoretzaren objektua, betiere liburu honen L. 103 artikulua mugen barruan. Eskabidean adieraziko da, orobat, pertsonak uko egin diezaiokeela entzuna izateari, eta interprete baten laguntza ere eska dezakeela.

[...]

3. atala Kontrol-eskubidea egikaritzeko modalitateak¹⁴⁵²

45. artikulua

I.

[...]

Frantziako lurraldean gertatzen diren administrazio-prozeduren hizkuntza ofiziala frantsesa da. Beste hizkuntza batzuk lan-hizkuntza izendatu ahal izango dira, kasuan kasuko administrazioek hala adosten dutenean.

¹⁴⁵¹ Testu kongsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/telecharger_pdf.do?cidTexte=LEGITEXT000006069583

¹⁴⁵² Atal hau 2022rako Finantzei buruzko 2021eko abenduaren 30eko 2021-1900 Legearen 134 (II) artikulua sartua.

2023ko urtarrilaren 1ean jarri da indarrean.

9.1.33. Zergen Kode Orokorra¹⁴⁵³

I. LIBURUA

Zergaren oinarria eta likidazioa

I. ZATIA

Estatu-mailako zergak

I. TITULUA

Zuzeneko zergak eta zerga asimilatuak

I. KAPITULUA

Errentaren gaineko zerga

2. atala

Zergapeko errentak

1. AZPIATALA

Zenbait errenta-motarekin lotutako mozkin edo errenta garbiak zehaztea

II: Industria- eta merkataritza-mozkinak

2: Zergapeko mozkinak zehaztea

39. artikulua

1. Zerga guztiak kenduta zehaztuko da mozkin garbia; 5. zenbakiko xedapenak eragotzi gabe, zerga horiek hauen gainekoak izango dira nagusiki:

[...]

7. Izaera filantropikoa duten jarduerekin eta hezkuntza-, kirol-, familia- eta kultura-jarduerekin nahiz jarduera zientifiko, sozial eta humanitarioekin lotutako gastuak, edo ondare artistikoaren balioa ezagutaraztearekin eta natura-ingurunea babestearekin lotutakoak, edo Frantziako kultura, hizkuntza eta ezagutza zientifiko hedatzearekin lotutakoak, baldin eta halakoak jardueraren zuzeneko interesaren parte badira;

[...]

4: Zergapeko mozkinak finkatzea

A: Eragile indibidualak

c: Mozkin errearen gaineko zergapetze-araubidea

54. artikulua

53 A artikuluan aipatzen diren zergadunek, beren aitortzearen adierazitako emaitzak zuzenak direla egiaztatzeko, kontabilitate-agiri, inbentario, letren kopia,

¹⁴⁵³ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006069577?etatTexte=VIGUEUR

eta diru-sarrereren eta gastuen frogagiri guztiak aurkeztu beharko dituzte Administrazioaren aurrean.

Kontabilitate-agiriak atzerriko hizkuntzaren batean idatzirik badaude, eta Administrazioak hala eskatzen badu, zinpeko itzultzaile baten itzulpen ziurtatua ere aurkeztu beharko da.

5. atala

Zergaren zenbatekoa kalkulatzeko

II: Errentaren gaineko zerga

20: Partikularren dohaintzengatik zerga-murriztapena

200. artikulua

1. Beren zenbatekoaren % 66ren pareko errentaren gaineko zerga-murriztapenerako eskubidea emango dute dohaintzei eta inbertsioei dagozkien zergapeko errenten % 20ko mugaren barruan dauden kopuruek, tartean baita errentei edo produktuei espresuki uko egitearekin lotuta daudenek ere, egoitza 4 B artikulua zentzuan Frantziar duten zergadunek eginak badira, eta dohaintza edo inbertsioa hauen aldekoa izan bada:

[...]

b) Izaera filantropikoa duten interes orokorreko jarduerak eta organismoak, dela kirol-, familia- eta kultura-izaera edo izaera zientifiko, sozial eta humanitarioa dutenak, dela ondare artistikoaren balioa ezagutaraztearekin lotuta daudenak — batez ere objektu edo artelanen erosketa finantzatzeko harpidetzak, baldin eta Frantziako museo publikoetako bildumen parte izatekoak badira—, dela natura-ingurunea babestearekin lotuta daudenak, dela Frantziako kultura, hizkuntza eta ezagutza zientifikoa hedatzearekin lotuta daudenak;

[...]

II. KAPITULUA

Sozietateen eta beste pertsona juridiko batzuen mozkinen gaineko zerga

5. atala

Zergaren zenbatekoa kalkulatzeko

2: Obra zinematografikoen edo ikus-entzunezko obren ekoizpen-gastuetarako kreditu fiskala

220-2 sexies artikulua

[...]

II.1. I. atalean aipatzen diren obra zinematografikoak eta ikus-entzunezko obrak, generoz fikziozkoak, dokumentalak edo animaziozkoak direnak. Obra horiek honako baldintza hauek bete beharko dituzte:

a) Osorik edo nagusiki frantsesez edo Frantziako hizkuntza erregionaletako batean sortua izatea, III. ataleko 1. zenbakiko azken-aurreko apartatuan aipatzen diren animaziozko obra zinematografikoen kasuan, atal eta zenbaki bereko azkeneko apartatuan aipatzen diren fikziozko obra zinematografikoen kasuan, eta gidoiarekin

loturiko arrazoi artistikoengatik atzerriko hizkuntzaren bat erabiltzea justifikaturik dagoen obra zinematografikoen kasuan izan ezik;

[...]

III.1. [...]

Zenbaki honetako lehen apartatuan aipatzen diren tasak % 25eraino igoko dira fikziozko eta animaziozko ikus-entzunezko obren kasuan, eta % 30eraino, berriz, osorik edo nagusiki frantsesez edo Frantziako hizkuntza erregionaletako batean sortutako animaziozko obra zinematografikoen eta animaziozkoak ez diren obra zinematografikoen kasuan.

[...]

VI.2 [...]

Nazioarteko koprodukzio baten barruan ekoiztitako ikus-entzunezko obrak atzerriko hizkuntza batean sortu ahal izango dira, baldin eta finantzamendu-iturri atzerritarrak erabili badira halakoek ekoizpen-gastuen gutxienez % 30 estaltzeko eta gastu hori 35 000 € edo gehiagokoa izan bada ekoiztitako minutu bakoitzeko. Halakoetan, ikus-entzunezko obraren frantsesezko bertsioa ere entregatu beharko da.

[...]

4. Obra fonografikoen ekoizpen-gastuetarako kreditu fiskala

220 octies artikulua

[...]

II. Kreditu fiskalak lortzeko eskubidea emango dute musika-grabaketa fonografiko edo bideografikoak —musika-bideo edo -disco digital balioaniztunak— ekoizteak, garatzeak eta digitalizatzeko eragindako gastuek, baldin eta honako baldintza metagarri hauek betetzen badituzte:

[...]

b) Artista, artista-talde, konpositore edo artista-interpretatzaile modura definitutako talentu berrien albumak hartzea barnean eta halakoek aurrez grabatutako beste bi albumek dekretu bidez ezarritako salmenta- eta entzunaldi-kopurua gainditua ez izatea. Albumek hitzak badituzte, gutxienez albumaren erdia frantsesez edo Frantziar hitz egiten diren hizkuntza erregionaletako batean sortuak izan diren talentu berrien albumek jaso ahal izango dute kreditu fiskala, bai eta Jabetza Intelektualaren Kodearen L. 123-1 artikulutik L. 123-12 artikulura bitartean ezarritakoaren zentzuan definitutako egile-eskubiderik gabeko obra batez edo obra gehiagoz osaturik daudenek ere. Salbuespen modura, eta Tratatuaren 107. eta 108. artikulua aplikatuz barne-merkatuarekin bateragarriak diren laguntzen kategoria jakin batzuk aitortzen dituen Europako Batzordearen 2014ko ekainaren 17ko 651/2014 (EB) Erregelamenduaren I. eranskinaren 2. artikuluko 3. zenbakian ematen den mikroenpresaren definizioarekin bat datozen enpresei dagokienez, enpresa berak ekitaldi bereko urte berean frantsesez edo Frantziar hitz egiten diren hizkuntza erregionaletako batean ekoiztitako album-kopuruaren arabera emango dute kreditu fiskala lortzeko eskubidea bi kategoria horien barruan sartzen ez diren albumek. Langile-kopurua ordainsaria duten artistak kontuan hartu gabe kalkulatu da. Talentu berrien albumei dagokienez, sozietateen gaineko zerga

ordaintzeko ardura duen enpresa zordunak urtero ekoizten duen album-kopuruaren arabera kalkulatu da hari dagokion kreditu fiskalaren zenbatekoa.

13: Musika-lanak editatzeko gastuetarako kreditu fiskala¹⁴⁵⁴

220 septdecies artikulua

[...]

Hitzak dituzten obrei dagokienez, kreditu fiskalaren mozkina talentu berrien lanei dagokie, eta obra horien erdiek, gutxienez, frantses adierazpenekoak izan behar dute edo Frantzia erabiltzen diren hizkuntza erregionaletako bat erabili behar dute. Hala ere, Batzordearen 2014ko ekainaren 17ko 651/2014 (EB) Erregelamenduaren I. eranskineko 2. artikulua 3. paragrafoan emandako mikroenpresaren definizioa betetzen duten enpresen kasuan, Tratatuaren 107. eta 108. artikulua aplikatuz barne-merkatuarekin bateragarriak diren zenbait laguntza-kategoria aitortzen badituzte, categoria horri ez dagozkion hitzak dituzten obrek eskubidea izango dute kreditu fiskalaren mozkinerako, eta kreditu horren muga izango da frantsesezko adierazpen-lanen kopurua edo Frantzia erabiltzen diren hizkuntza erregionaletako baten lanen kopurua, zeinak ekitaldi berean gordailutuak baititu enpresak berak kudeaketa kolektiboko organismo baten errepertorioan Jabetza Intelektualaren Kodearen 321-1 artikulua arabera, kontuan hartu gabe azpieditatutako atzerriko errepertorioa. Kontaketa atalasea kalkulatzeko, ez dira eguneko ordaindutako langileak kontuan hartzen. Talentu berrien obrei dagokienez, kreditu fiskalaren mozkina sozietateen gaineko zergaren mendean dagoen enpresaren mailan ebaluatzen da, kudeaketa kolektiboko erakunde baten errepertorioan urtero lagatutako obra guztien kopuruan, L. 321-1 artikulua beraren arabera, kontuan hartu gabe azpieditatutako atzerriko errepertorioa.

III. Ekitaldi bakoitzaren arabera kalkulatu kreditu fiskala 2024ko abenduaren 31ra arte egindako hurrengo gastuen zenbateko osoaren % 15 izango da artikulua honetako II. apartatuan aipatzen diren eragiketarako, zeinak egiten baitira Frantzia, Europar Batasuneko beste estatu kide batean edo Europako esparru ekonomikoaren gaineko akordioko beste estatu batean, baldin eta hitzarmen administratibo bat egin badute Frantziarekin, iruzurraren edo ihes fiskalaren aurka borrokatzeko, ondorio hauek lortze aldera:

1. II. apartatuan aipatutako kontratuaren esparruan musika-lanak sortzeko laguntza-gastuetarako:

a) Enpresako langile finkoen gastuak:

-musika-lanen sorkuntzan zuzenean laguntzen duten langileen soldatak eta gizarte-zamak; zerbitzu artistikoen zuzendariak; zuzendari artistikoak; arduradun artistikoak; aholkulari artistikoak; musika-zuzendariak; entrenatzaileak; laguntzaile artistikoak; musika-gainbegiraleak; musikariak; musika-laguntzaileak; soinu ingeniariak eta sinkro-zerbitzuaren teknikariak, arduradunak eta laguntzaileak (zinema; ikus-entzunezkoa, multimedia-ekoizpena, musika-ilustrazioa, produktu zein zerbitzuen marken sustapena); idazketa-zuzenketako zerbitzuaren arduradunak eta laguntzaileak; fabrikazio-zerbitzuaren arduradunak eta laguntzaileak; orkestra-materialaren zerbitzuaren arduradunak eta laguntzaileak; administrazio- eta finantza-zuzendariak; zuzendari juridikoak; arduradun juridikoak; juristak; laguntzaile juridikoak; datuen tratamendu

¹⁴⁵⁴ 2022rako Finantzei buruzko 2021eko abenduaren 30eko 2021-1900 Legearen 82. artikulua txertatutako epigrafea.

balioespen eta analisiaren zerbitzuko arduradunak eta laguntzaileak; eta komunikazio eta garapen digitalaren ardura duen zerbitzuko laguntzaileak;

[...]

2. II. apartatuan aipatutako kontratuaren esparruan editatutako musika-lanen kontrol eta administrazioarekin zerikusia duten gastuetarako:

a) Enpresako langile finkoen gastuak, zeinek hauek hartzen baitituzte barne:

-musika-lanen kontrol eta administrazioan zuzenean laguntzen duten langileen soldatak eta gizarte-zamak; zerbitzu artistikoen zuzendariak; zuzendari artistikoak; arduradun artistikoak; aholkulari artistikoak; musika-zuzendariak; entrenatzaileak; laguntzaile artistikoak; musika-gainbegiraleak; musika-laguntzaileak; soinu ingeniariak eta sinkro-zerbitzuaren teknikariak, arduradunak eta laguntzaileak (zinema; ikus-entzunezkoa, multimedia-ekoizpena, musika-ilustrazioa, produktu zein zerbitzuen marken sustapena); idazketa-zuzenketako zerbitzuaren arduradunak eta laguntzaileak; “copyright” zerbitzuaren arduradunak eta laguntzaileak; fabrikazio-zerbitzuaren arduradunak eta laguntzaileak; orkestra-materialaren zerbitzuaren arduradunak eta laguntzaileak; katalogazio-arduradunak; administrazio- eta finantza-zuzendariak; zuzendari juridikoak; datuen tratamendu balioespen eta analisiaren zerbitzuko arduradunak eta laguntzaileak; juristak; laguntzaile juridikoak; banaketa-zerbitzuen zuzendariak edo arduradunak; kanonen kudeatzaileak; kontabilitate-zuzendariak; kontabilitate-buruak, eta kontulariak;

[...]

III.-I. eta II. apartatuak 2022ko abenduaren 31n itxitako ekitaldien arabera kalkulaturako kreditu fiskalei.

IV. KAPITULUA

I. kapitulutik III.era bitartean aipatutako zergen eta tasen, errenten eta mozkinen xedapen erkideak

2. atala

Errentaren gaineko zerga eta sozietateen gaineko zerga

I: Zergapeko mozkin eta errentak

1: Obra zinematografikoen edo ikus-entzunezko obren kapital-finantzaketa

238 bis artikulua

1. Beren zenbatekoaren % 60ren pareko zerga-murriztapenerako eskubidea emango dute errentaren gaineko zerga edo sozietateen gaineko zerga ordaintzera behartuta dauden enpresen inbertsioek, baldin eta inbertsioa enpresaren negozio-bolumenaren milako 5eko mugaren barruan badago eta honelakoren baten aldekoa bada:

b) Izaera filantropikoa duten interes orokorreko jarduerak eta organismoak, dela kirol-, familia- eta kultura-izaera edo izaera zientifiko, sozial eta humanitarioa dutenak, dela ondare artistikoaren balioa ezagutaraztearekin lotuta daudenak, inbertsioa unibertsitate-fundazio baten aldekoa bada batez ere, edo hurrenez hurren Hezkuntzaren Kodearen L. 719-12 eta L. 719-13 artikuluetan aipatzen diren fundazio kolaboratzaileen aldekoa, edo enpresa-arloko fundazio baten aldekoa, baita azken horrek enpresa sortzailearen izena baldin badu ere. Enpresa inbertitzailea

organismo horien jarduerekin lotuta dagoen kasuetan ere aplikatuko dira xedapenok.

[...]

238 bis HF artikulua

238 bis HE artikuluan aurreikusitako onespena Zinematografiaren eta Animazioaren Zentro Nazionalaren presidenteak emango die jatorriz frantsesez sortuak izan diren eta Europar Batasuneko kide den estatu bateko nazionalitatea duten obrei, baldin eta Animazioaren Zentro Nazionalak ekoizpenerako ematen dituen laguntzak jasotzeko hautagarriak badira, honako hauek bazter utzita:

Zinemaren eta Animazioaren Kodearen L. 311-2 artikuluan aurreikusitako zerrendan agertzen diren obrak;

Publizitate-izaera duten xedeetarako erabiltzekoak diren obra zinematografiko eta ikus-entzunezko obrak;

Informazio-saioak, gaurkotasuna duten gaiei buruzko debateak eta kirol- edo entretenimendu-saioak;

Sorkuntzarekin lotutako elementuak bigarren mailakoak baino ez dituzten ikus-entzunezko dokumentu edo saioak.

Hala ere, 238 bis HE artikuluan xedatzen diren muga barruan —urteko finantzaketa-ildoan % 20—, artikulua horretan bertan aurreikusten den baimena emango zaie Europar Batasuneko kide den estatu bateko hizkuntzan sortutako koprodukzioei, baldin eta koproduttore nagusia bertan kokaturik badago.

II. TITULUA

Negozio-bolumenaren gaineko zergak eta zerga asimilatutak

I KAPITULUA

Balio erantsiaren gaineko zerga

7. atala

Zordunen betebeharrak

I: Betebehar orokorrak

C: Fakturak

289. artikulua

[...]

IV. Fakturan ageri den zenbatekoa zeinahi dibisatan adieraz badaiteke ere, ordaindu eta erregularizatu beharreko zergaren zenbatekoa eurotan zehaztuko da. Horretan, 266. artikuluko 1 bis zenbakian aurreikusitako dibisak aldatzeko mekanismoa erabiliko da.

Kontrol-izaera duten xedeak aintzat harturik, baldin eta faktura atzerriko hizkuntzaren batean idatzirik badago, hura 54. artikuluko bigarren apartatuan aurreikusitako baldintzen arabera frantsesera itzul dadin eskatu ahal izango dute zerga-zerbitzuek.

[...]

9.1.34. Zergen Kode Orokorra (2. eranskina)¹⁴⁵⁵

I. LIBURUA

Zergaren oinarria eta likidazioa

I. ZATIA

Estatu-mailako zergak

I. TITULUA

Zuzeneko zergak eta zerga asimilatuak

I. KAPITULUA

Errentaren gaineko zerga

I. atala

Zenbait errenta-motarekin lotutako mozkin edo errenta garbiak zehaztea

III: Kapital higigarrien errentak

4: Atzerriko edo nazioarteko organismoen obligazio-jaulkipenak Frantzian. 1987ko urtarrilaren 1a baino lehen jaulkitako tituluen araubide berezia

51. artikulua

Atzerriko edo nazioarteko organismoek Ekonomia eta Finantza Ministerioaren baimenez Frantzian jaulkitzen dituzten obligazioek, materialki sortzen diren unetik beretik, honako aipamen berezi hau eraman beharko dute frantsesez idatzirik:

“Titulu hau Frantzian jaulkia izan da, eta, 1965eko uztailaren 12ko 65-566 Lege frantsesarekin bat etorritik, eta interesei, loteei, amortizazio-primei eta beste kreditu-produktu negoziagarri batzuei eragiten dieten iturrian egindako atxikipenen aplikazioari dagokionez, Frantziako obligazioen zerga-araubidearen mende dago”.

II. TITULUA

Negozio-bolumenaren gaineko zergak eta zerga asimilatuak

I. KAPITULUA

Balio erantsiaren gaineko zerga

III ter atala

Zordunen betebeharrak

V: Garraiobide berriekin edo bigarren eskuko garraiobideekin lotutako Europar Batasunaren barruko eragiketak

¹⁴⁵⁵ Testu kongsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006069569?etatTexte=VIGUEUR

242 quaterdecies artikulua

242 terdecies artikuluaaren aplikazioari dagokionez:

[...]

4.c) Baldin eta birsaltzaileak ez badu ibilgailua zuzenean eskuratu matrikulazio-frogagiriaren titularraren eskutik, titular horrek ibilgailua saldu izanaren fakturaren kopia bat, bertan adieraziz salmenta hori ez zegoela balio erantsiaren gaineko zergaren eraginpean, edo halakorik ezean, titularrak sinatutako ziurtagiri bat, bertan honako datu hauek adieraziz: titularraren izen-deiturak edo sozietate-izena, helbidea, balio erantsiaren gaineko zergari dagokion identifikazio-zenbaki indibiduala, salmenta-fakturaren jaulkipen-zenbaki eta -data, eroslearen izen-deiturak edo sozietate-izena eta helbidea, bai eta ibilgailuaren ezaugarriak ere. Matrikulazio-frogagiriaren titularrak salmenta honengatik balio erantsiaren gaineko zergarik ez duela ordaindu adierazi beharko da ziurtagirian, edo, hala badagokio, berak ez zeukala balio erantsiaren gaineko zerga ordaindu beharrik. Ziurtagiria frantsesa ez beste hizkuntzaren batean idatzita badago, itzulpen ziurtatu bat entregatu beharko da harekin batera.

[...]

III. ZATIA

Lehen eta bigarren zatien xedapen erkideak

I. KAPITULUA

Zergadunen betebeharrak

1. atala

Trust-administratzaileen betebeharra aitortpena egiteko

369. artikulua

Trust bat Zergen Kode Orokorraren 792-0 bis artikuluan definitzen den moduan eratzen, aldatzen edo ixten denetik hasi eta hilabeteko epean, kode horren beraren 1649 AB artikuluko lehen eta bigarren apartatueta aipatzen den aitortpena entregatu beharko zaio atzerriko enpresen gaineko zerga-zerbitzuari.

Aitortpen hori frantsesez idatzi beharko da. Horretarako, Administrazioak ezarritako eredu baten arabera inprimaki bat erabili beharko da, eta xehetasun hauek adierazi beharko dira bertan:

[...]

369 A artikulua

Zergen Kode Orokorraren 772-0 bis artikuluan definitzen diren trust-administratzaileek atzerriko enpresen gaineko zerga-zerbitzuan urtero entregatu beharko dute —ekainaren 15ean, beranduen jota— 1649 AB artikuluko hirugarren apartatuan aipatzen den aitortpena.

Aitortpen hori frantsesez idatzi beharko da. Horretarako, Administrazioak ezarritako eredu baten arabera inprimaki bat erabili beharko da, eta xehetasun hauek adierazi beharko dira bertan:

[...]

II. LIBURUA

Zerga-bilketa

I. KAPITULUA

Zergak ordaintzea

1. atala

Zuzeneko zergak eta zerga asimilatuak

III: Frantzian diharduten sozietate atzerritarrak. Iturrian egindako atxikipena

380. artikulua

[...]

III. Sozietatea beharturik egongo da, bere berrikuspen-eskaera oinarritze aldera, bere banaketa-jarduerekin lotutako erabaki eta ebazpenen kopiak eta ekitaldiko kontuak onesteko egindako akziodunen edo bazkideen batzarretako akten edo txostenen kopiak egin eta, hala badagokio, kopia horiek guztiak frantsesezko itzulpen eta guzti entregatzera.

[...]

9.1.35. Zergen Kode Orokorra (3. eranskina)¹⁴⁵⁶

I. LIBURUA Zerga-oinarria eta likidazioa

I. ZATIA Estatu-mailako zergak

I. TITULUA Zuzeneko zergak eta zerga asimilatuak

I. KAPITULUA Errentaren gaineko zerga

1. atala

Zenbait errenta-motarekin lotutako mozkin edo errenta garbiak zehaztea

III: Industria- eta merkataritza-mozkinak

D bis: Enpresek beren soldatako langileei ematekoak diren instalazio-
maileguetarako zuzkidurak

E: Atzerriko inbertsioetarako zuzkidurak

10 GA quater artikulua

Zergen Kode Orokorraren 39 octies A artikuluko xedapenak aplikatuz zuzkidurak eratzen dituzten enpresek honako dokumentu hauek atxiki beharko dizkiote ekitaldi bakoitzeko emaitzen aitortpenari:

Europar Batasuneko kide ez den estaturen batean kokaturik dauden filialen kasuan, balantze bat, zinpeko itzultzaile batek ziurtatutako itzulpen eta guzti;

[...]

10 GA sexies artikulua

I. Zergen Kode Orokorraren 39 octies D artikuluko I. eta IV. zenbakietan aipatzen diren establezimendu eta filialen kasuan ere aplikagarriak izango dira 10 GA quater artikuluan Europar Batasuneko kide den estaturen batean kokaturik dauden filialei buruz ezartzen diren xedapenak.

II. I. zenbakiko establezimendu eta filialei dagokienez, gainera, zinpeko itzultzaile batek ziurtatu beharko ditu 10 GA quater artikuluko a) letran aipatzen diren dokumentuak.

¹⁴⁵⁶ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006069574?etatTexte=VIGUEUR

3. atala
Zergaren zenbatekoa kalkulatzea

11 bis: Partikularren dohaintzengatiko zerga-murritzapena

46 AW bis artikulua

Zergen Kode Orokorraren 200. artikuluko 4 bis zenbakian aipatzen den baimen-eskaera frantsesez aurkeztu beharko da orri zuri batean, ekonomiaren eta aurrekontuen gaineko ardura duten ministerioek ezarritako ereduaren arabera. Zerga-iruzurrari eta zerga-ihesari aurre egite aldera Frantziarekin administrazioen arteko lankidetzarako konbentzio bat burutua duen eta egoitza Europar Batasuneko edo Europako Esparru Ekonomikoko kide den estaturen batean duen organismoak aurkeztu beharko du baimen-eskaera hori, Finantza Publikoen Zuzendaritzaren zerbitzu zentraletan.

Eskaerarekin batera, zenbait frogagiri aurkeztu beharko dira —ekonomiaren eta aurrekontuen gaineko ardura duten ministerioen erabaki baten bidez zehaztuko da aurkeztu beharrekoen zerrenda—, beren frantsesezko itzulpen eta guzti, eta, haietan, zera frogatu beharko da: egoitza Frantzian duten eta Zergen Kode Orokorraren 200. artikuluan aurreikusitako baldintzekin bat datozen organismoen helburu eta ezaugarri berdintsuak dituela organismo eskatzaileak.

Baimena berriztatzeke eskaerak modalitate berberen arabera aurkeztuko dira.

I BIS KAPITULUA
Sozietateen gaineko zerga

VI quinquies atala
Obra fonografikoen ekoizpen-gastuetarako kreditu fiskala

46 quater-0 YS artikulua

Zergen Kode Orokorraren 220 octies artikuluko III. zenbakian aipatzen diren gastuek hauek hartuko dituzte barnean:

1. Musika-grabazio fonografiko edo bideografikoen ekoizpen-ordainketei dagozkien gastuak:

a. Enpresako langile finkoetz bestelako langileen ordainsariak: fonograma-ekoizlearekin eskusibotasun-kontratua sinatua duten musikaren alorreko artisten soldadak eta gizarte-prestazioak, interpretatzaileenak, orkestra-zuzendarienak, musikariak, koruetako artista eta abeslariak, errezitatzaileenak, aktore dramatikoak, errealizadoreak, soinu-ingeniariak eta ekoizpenean zuzenean parte hartzen duten teknikariak:

Lehen eta bigarren soinu-laguntzaileenak, animazio-teknikariak, muntatzaile-laguntzaileenak, muntatzailearen ondokoenak, soinu-operadore laguntzaileenak, soinu-laguntzaileenak, errealizadore-laguntzaileenak, estilismo-laguntzaileenak, arduradunenak, postproduktzio-laguntzaileenak, ile-apaintzaileburuenak, jantziteriaturburuenak, platoburuenak, platoko errejidoreak, dekoratzaileburuenak, arkitekto-dekoratzaileenak, makillatzaileburuenak, ile-eranskingileburuenak, muntatzaileburuenak, programazio-operadoreburuenak, programazio-ingeniariak, ile-apaintzaileenak, arte-aholkulariak, aholkulari teknikoak, jostunenak, jantzi-diseinatzaileenak, dekoratzaileenak, garatzaileenak, disko-jartzaileenak, grafistenak, gelazainenak, irudi-editoreak, irudigileenak, soinu-ilustratzaileenak, makinistenak, maketagileenak, makillatzaileenak, nahasketa-

egileenak, muntatzaileenak, soinu-muntatzaileenak, musikari kopistenak, kopiatzaile musikarienak, programazio-operadoreenak, pintoreenak, argazkilarienak, soinu-hartzaileenak, soinu-operadoreenak, musika-programatzaileenak, fonograma-errealizadoreenak, erredaktoreenak, errejidoreenak, bira-errejidoreenak, bira-managerrenak, kanpoko errejidoreenak, orkestra-errejidoreenak, errejidore nagusienak, soinu-errejidoreenak, maisu edo maistra errepikatzaileenak, soinu-zatze-arduradunenak, estilistenak, instrumentu-teknikarienak, backline-teknikarienak, argiztapen-teknikarienak, platoko teknikarienak, soinu-teknikarienak, orri-pasatzaileenak, itzultzaileenak.

[...]

II. KAPITULUA

Errentaren gaineko zergaren eta sozietateen gaineko zergaren
xedapen erkideak

OI sexies atala
Enpresa-mezenasgoa

46 quindecies QA artikulua

Zergen Kode Orokorraren 238 bis artikuluko 4 bis zenbakian aipatzen den baimen-eskaera frantsesez aurkeztu beharko da orri zuri batean, ekonomiaren eta aurrekontuen gaineko ardura duten ministerioek ezarritako ereduaren arabera. Zerga-iruzurrari eta zerga-ihesari aurre egite aldera Frantziarekin administrazioen arteko lankidetzarako konbentzio bat burutua duen eta egoitza Europar Batasuneko edo Europako Esparru Ekonomikoko kide den estaturen batean duen organismoak aurkeztu beharko du baimen-eskaera hori, Finantza Publikoen Zuzendaritzaren zerbitzu zentraletan.

Eskaerarekin batera, zenbait frogagiri aurkeztu beharko dira —ekonomiaren eta aurrekontuen gaineko ardura duten ministerioen erabaki baten bidez zehaztuko da aurkeztu beharrekoen zerrenda—, beren frantsesezko itzulpen eta guzti, eta, haietan, zera frogatu beharko da: egoitza Frantzian duten eta Zergen Kode Orokorraren 238 bis artikuluan aurreikusitako baldintzekin bat datozen organismoen helburu eta ezaugarri berdintsuak dituela organismo eskatzaileak.

Baimena berriztatze eskaerak modalitate berberen arabera aurkeztuko dira.

II. TITULUA

Negozio-bolumenaren gaineko zergak eta zerga asimilatatuak

I. KAPITULUA

Balio erantsiaren gaineko zerga

1. atala
Aplikazio-eremua

II: Salbuetsitako eragiketak

C: Salbuetsitako garraiobide, eragiketa eta zerbitzuak

73 B artikulua

Honela finkatuko da Zergen Kode Orokorraren 262. artikuluko II. zenbakiko 2. apartatuan aipatzen diren itsasontzien zuzeneko beharretarako zerbitzuen zerrenda:

[...]

– itsasontzietako artekari-gidari eta artekari-interpreteten eragiketak;

[...]

D: Esportazioak

74. artikulua

1. Zergadunek esportatuak diren objektu edo salgaiak daramatzaten bidalketak eginez gero, bidalketa horiei balio erantsiaren gaineko zerga salbuetsiko zaie, baldin eta:

[...]

d. zergadun esportatzaileak, c) letran aurreikusten diren frogagiriak entregatzen ez dituen kasuetan, eta Zergen Kode Orokorraren 262. artikuluko I. zenbakiko laugarren apartatutik zortzigarreneira bitartean aipatzen diren eragiketak bazter utzita, honako frogagiri hauek aurkezten baditu bere kontabilitatearen edo a) letran aipatzen den erregistroaren berme modura, eta frogagiri horien bitartez justifikatzen badu Europar Batasuneko ez den herrialde batera, Zergen Kode Orokorraren 256-0 artikuluko 1. zenbakian aipatzen diren lurraldeetako batera edo itsasoz haraindiko departamendu batera igorritako ondasunen irteera:

1. Ondasunen adierazpen bat, aduanan bertan emana eta helmugako herrialdeko Aduana Administrazioak ziurtatua, edo administrazio horrexek jaulkitako frogagiria eta, hala badagokio, baita haren itzulpen ofiziala ere;

[...]

5. atala

Zerga-tasaren zenbatekoa kalkulatzeko

I: Zerga-tasak

A: Zerga-tasa murriztuak

2: Pertsonen zerbitzuko jarduerak

86. artikulua

I. Zergen Kode Orokorraren 278-0 bis artikuluko D letrako xedapenak aplikatzearen ondorioz, hauek dira artikuluko horretan balio erantsiaren gaineko zerga-tasa murriztuaren mendekotzat jotzen diren pertsonen zerbitzuko jarduerak:

[...]

3. Zailtasunak dituzten pertsonentzako laguntza-zerbitzuak: zeinu-hizkuntzako interpretazio-jarduerak, idazketa-teknikak eta *Cued Speech* edo hitz osatuko sistema, besteak beste;

[...]

IV. TITULUA

Egintza juridiko dokumentatuak, ondasun higiezin
eskualdaketa eta tinbrea

I. KAPITULUA

Egintza juridiko dokumentatuen eta ondasun higiezin
eskualdaketaren gaineko zerga

2. atala

Tarifak eta haien aplikazioa

II: Doako eskualdaketak

B: Araubide bereziak eta karga-arintzeak

281 K artikulua

Zergen Kode Orokorraren 795-0 A artikuluko I. zenbakian aipatzen den baimen-eskaera frantsesez aurkeztu beharko da orri zuri batean, ekonomiaren eta aurrekontuen gaineko ardura duten ministerioek ezarritako ereduaren arabera. Zerga-iruzurrari eta zerga-ihesari aurre egite aldera Frantziarekin administrazioen arteko lankidetzarako konbentzio bat burutua duen, atzerriko zuzenbide-sistema baten arabera eratua izan den eta egoitza Europar Batasuneko edo Europako Esparru Ekonomikoko kide den estaturen batean duen organismo edo pertsona juridikoak aurkeztu beharko du baimen-eskaera hori, Finantza Publikoen Zuzendaritzaren zerbitzu zentraletan.

Eskaerarekin batera, zenbait frogagiri aurkeztu beharko dira —ekonomiaren eta aurrekontuen gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da aurkeztu beharrekoen zerrenda—, beren frantsesezko itzulpen eta guzti, eta, haietan, zera frogatu beharko da: egoitza Frantzian duten eta Zergen Kode Orokorraren 794. eta 795. artikuluetan aurreikusitako baldintzekin bat datozen pertsona juridiko edo organismoen helburu eta ezaugarri berdintsuak dituela organismo edo pertsona juridiko eskatzaileak.

Baimena berriztatzeke eskaerak modalitate berberen arabera aurkeztuko dira.

II. KAPITULUA

Tinbrearen gaineko zerga

III. atala

I. eta II. atalei buruzko xedapen erkideak

313 BP artikulua

Zergen Kode Orokorraren 978. artikuluko I. zenbakiko hamabigarren apartatuan aipatzen den baimen-eskaera frantsesez aurkeztu beharko da orri zuri batean, ekonomiaren eta aurrekontuen gaineko ardura duten ministerioek ezarritako ereduaren arabera. Zerga-iruzurrari eta zerga-ihesari aurre egite aldera Frantziarekin administrazioen arteko lankidetzarako konbentzio bat burutua duen eta egoitza Europar Batasuneko edo Europako Esparru Ekonomikoko kide den estaturen batean duen organismoak aurkeztu beharko du baimen-eskaera hori, Finantza Publikoen Zuzendaritzaren zerbitzu zentraletan.

Eskaerarekin batera, zenbait frogagiri aurkeztu beharko dira —ekonomiaren eta aurrekontuen gaineko ardura duten ministerioen erabaki baten bidez zehaztuko da aurkeztu beharrekoen zerrenda—, beren frantsesezko itzulpen eta guzti, eta, haietan, zera frogatu beharko da: egoitza Frantzian duten eta Zergen Kode Orokorraren 200. artikuluan aurreikusitako baldintzekin bat datozen organismoen helburu eta ezaugarri berdintsuak dituela organismo eskatzaileak.

Baimena berriztatzeko eskaerak modalitate berberen arabera aurkeztuko dira.

9.1.36. Zigor Kodea¹⁴⁵⁷

II. LIBURUA

Pertsonen aurkako krimen eta delituak

II. TITULUA

Gizakien aurkako erasoak

V. KAPITULUA

Giza duintasunaren aurkako erasoak

1. atala

Diskriminazioak

225-1 artikulua

Diskriminaziotzat joko da pertsona fisikoen arteko edozein bereizketa, baldin eta bereizketa horrek hauetako bat badu oinarri: pertsonen jatorria, sexua, familia-egoera, haurdun egotea, itxura fisikoa, egoera ekonomikoak ekarritako kalteberatasun-egoeraren bat —egoera hori eragin duenak jakin zein ez—, deitura, bizilekua, osasun-egoera, autonomia galdu izana, zailtasunen bat edukitzea, ezaugarri genetikoak, ohiturak, sexu-orientazioa, genero-identitatea, adina, iritzi politikoak, sindikatu-jarduerak, edo salatzailea, bideratzailea edo salatzaile bati lotutako pertsona izatea, hurrenez hurren, Gardentasunari, ustelkeriaren aurkako borrokari eta bizitza ekonomikoaren modernizazioari buruzko 2016ko abenduaren 9ko 2016-1691 Legearen 6-I artikulua eta 6-1 artikulua 1. eta 2. zenbakien arabera¹⁴⁵⁸, frantsesaz bestelako hizkuntzaren batean mintzatzea, edo —egiaz nahiz ustez— etnia, nazio, arraza edo erlijio jakin bateko kide izatea edo ez izatea.

Diskriminaziotzat joko da, halaber, pertsona juridikoen arteko edozein bereizketa, baldin eta bereizketa horrek hauetako bat badu oinarri: pertsonen jatorria, sexua, familia-egoera, haurdun egotea, itxura fisikoa, egoera ekonomikoak ekarritako kalteberatasun-egoeraren bat —egoera hori eragin duenak jakin zein ez—, deitura, bizilekua, osasun-egoera, autonomia galdu izana, zailtasunen bat edukitzea, ezaugarri genetikoak, ohiturak, sexu-orientazioa, genero-identitatea, adina, iritzi politikoak, sindikatu-jarduerak, edo salatzailea, bideratzailea edo salatzaile bati lotutako pertsona izatea, hurrenez hurren, Gardentasunari, ustelkeriaren aurkako borrokari eta bizitza ekonomikoaren modernizazioari buruzko 2016ko abenduaren 9ko 2016-1691 Legearen 6-I artikulua eta 6-1 artikulua 1. eta 2. zenbakien arabera¹⁴⁵⁹, frantsesaz bestelako hizkuntzaren batean mintzatzea, edo pertsona juridiko horiek edo horietako batzuk —egiaz nahiz ustez— etnia, nazio, arraza edo erlijio jakin bateko kide izatea edo ez izatea.

¹⁴⁵⁷ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006070719?etatTexte=VIGUEUR

¹⁴⁵⁸ Salatzaileen Babesa hobetzeari buruzko 2022ko martxoaren 21eko 2022-401 Legearen 9-II-1 artikulua txertatutako tartekia.

<https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000045388745>

¹⁴⁵⁹ Salatzaileen Babesa hobetzeari buruzko 2022ko martxoaren 21eko 2022-401 Legearen 9-II-1 artikulua txertatutako tartekia.

<https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000045388745>

IV. LIBURUA

Nazioaren, estatuaren eta bake publikoaren aurkako krimen eta delituak

III. TITULUA

Estatuaren aurkako erasoak

IV. KAPITULUA

Justizia-ekintzaren aurkako erasoak

2. atala

Justizia-egikaritzea oztopatzea

434-8 artikulua

Magistratu bat, epaimahaikide bat edo jurisdikzio-sail bateko beste edozein pertsona —arbitro bat, interprete bat, aditu bat edo aldeetako baten abokatu— beren eginkizuna betetzen ari direla zer edo zer egin dezaten mehatxatu edo beldurtu, eta hori egiten duenari hiru urteko espetxe-zigorra eta 45 000 euroko isuna ezarriko zaizkio.

434-18 artikulua

Baldin eta interprete batek, zeinahi gai dela ere, itzultzen ari den hitz edo dokumentuen esanahia desitxuratzen badu, bost urteko espetxe-zigorra eta 75 000 euroko isuna edo zazpi urteko espetxe-zigorra eta 100 000 euroko isuna ezarriko zaizkio, 434-13 eta 434-14 artikuluetan egiten diren bereizketak aintzat hartuta.

434-19 artikulua

Interprete-eroskeria 434-15 artikuluan aurreikusten diren baldintzen arabera zigortuko da.

9.1.37. Zigor Prozeduraren Kodea¹⁴⁶⁰

Atariko artikulua

[...]

Susmagarriak edo auzipetuak, ez badu frantsesez ulertzen, prozedura amaitu bitartean interprete baten laguntza jasotzeko eskubidea izango du, abokatuarekin dituen elkarrizketak ere berak ulertzen duen hizkuntza batera itzuliko dizkiona, baldin eta elkarrizketa horiek galdeketekin edo entzunaldiekin zuzeneko lotura badute, bai eta, berak espresuki uko egin edo kontrako agindurik ematen ez badu behintzat, bere defentsarako eta prozesua zuzena dela bermatzeko oinarri-oinarrizkoak diren dokumentuen itzulpena jasotzekoa ere, dokumentuok guztiok, kode honen aplikazioarekin bat etorriz, hari bidaltzekoak eta jakinaraztekoak baitira.

[...]

Atariko TITULUA Xedapen orokorrak

I. AZPITITULUA Akzio publikoa eta akzio zibila

2-14 artikulua

Frantsesaren Erabilerari buruzko 1994ko abuztuaren 4ko 94-665 Legearen 2., 3., 4., 6., 7. eta 10. artikulua aplikatze aldera oinarritzat hartutako testuko xedapenetan aipatzen diren arau-hausteei dagokienez, alde zibil orori aitortzen zaizkion eskubideak egikaritu ahal izango dituzte beren estatutuetan frantsesa babesteko helburua aitortua duten eta Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez finkaturiko baldintzen arabera horretarako onespina jasoa duten elkarteek.

Alde zibil orori aitortzen zaizkion eskubideak artikulua honetan aipatzen diren elkarteentzat ezarritako baldintza eta muga berberen arabera egikaritu ahal izango dituzte onura publikoko izaera aitortua duten fundazioek.

III. AZPITITULUA Biktimen eskubideak

10-2 artikulua

Polizia judizialeko agente eta ofizialek zeinahi baliabideren bitartez jakinaraziko diete biktimei eskubide hauek dituztela:

[...]

7. Frantsesa ulertzen ez duten biktimei dagokienez, interprete baten laguntza eta beren eskubideak egikaritzeko beharrezkoak diren xehetasunen itzulpena jasotzekoa;

¹⁴⁶⁰ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000006071154?etatTexte=VIGUEUR

[...]

10-3 artikulua

Alde zibilak frantsesez ulertzen ez badu, eskubidea izango du, berak hala eskatuz gero, bere eskubideak egikaritzeko ezinbestekoak diren xehetasunak berak ulertzen duen hizkuntza batera itzuliko dizkion interprete baten laguntza jasotzeko, xehetasun guztiok, kode honen aplikazioarekin bat etorriz, hari bidaltzekoak eta jakinaraztekoak baitira.

Alde zibila epaile baten aurrean agertu aurretik, frantsesa ulertu eta hitz egiteko gai dela ziurtatu beharko du hura entzungo duen pertsona aginpidedunak.

Aparteko neurri gisa, lehen apartatuan aipaturiko xehetasunak ahoz itzuli edo laburtu ahal izango zaizkio.

Artikulu honen aplikazio-modalitateak dekretu baten bidez zehaztu beharko dira, eta, hartan, oinarrizko zein dokumentu itzuli behar diren ezarri beharko da batez ere.

I. LIBURUA

Zigor-arloko politika, akzio publikoa egikaritzea eta instrukzioa

I. TITULUA

Zigor-arloko politikaz, akzio publikoa egikaritzeaz eta instrukzioaz arduratu behar duten agintariak

I. KAPITULUA

Polizia judiziala

4. ATALA

Ikerketako laguntzaileak¹⁴⁶¹

21-3 artikulua

[...]

Ikerketako laguntzaileen zeregina izango da, haien eginkizunak betetzean, polizia nazionaleko eta jendarmeria nazionaleko polizia judizialeko ofizialei eta agenteei laguntzea; laguntza horren helburu bakarra, berriz, bada polizia judizialeko ofizialaren berariazko eskariak eta haren kontrolpean, edo, eskudun denean, polizia judizialeko agentearen kontrolpean honako egintza hauek egitea eta haien hitzezko prozesuei eragitea:

1) Edozein pertsonari deitzea ofizial edo polizia judizial batek entzun dezan, eta, beharrezkoa bada, entzunaldi horretarako interpretearekin harremanetan jartzea.

¹⁴⁶¹ Barne Ministerioaren orientazio eta programazioari buruzko 2023ko urtarrilaren 24ko 2023-22 Legearen 18. artikulua txertatutako atala.
<https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000047046768>

II. TITULUA

Nortasunaren gaineko ikerketak eta kontrolak

I. KAPITULUA

Ageri-ageriko krimen eta delituak

61-1 artikulua

Hargatik eragotzi gabe adingabeei aplikatzekoak diren berme espezifikoak, pertsona baten kontra arau-hauste bat egin izanaren edo egiten saiatu izanaren susmagarritzat joa izateko arrazoi nahikoa badago, hark gertaerei buruz esateko zer duen entzuten hasi baino lehen, informazioa eman beharko zaio xehetasun hauei guztiei buruz:

[...]

3. Halakorik bada, interprete baten laguntza jasotzeko eskubidea duela;

[...]

63-1 artikulua

Polizia judizialeko ofizial batek edo haren kontrolpeko agente batek berehala informatu beharko dute atxiloturik daukaten pertsona berak ulertzeko moduko hizkuntza batean, eta, hala badagokio, hamahirugarren apartatuan aurreikusitako inprimakiaren bitartez helarazi beharko dizkiote xehetasun hauek:

[...]

3. Zein onura dagozkion:

[...]

-halakorik bada, interprete baten laguntza jasotzeko eskubidea;

[...]

Pertsona horrek gorreria badu eta irakurtzen eta idazten ez badaki, zeinu-hizkuntzaren interprete baten edo harekin komunikatzeko ahala ematen dion hizkuntza edo metodoren batean gaitasun kualifikatua duen beste edozein pertsonaren laguntza jasoko du. Beste edozein gailu tekniko erabiltzea ere erabaki ahal izango du, gorreria duen pertsonarekin komunikatzeko ahala ematen badio.

Pertsona horrek frantsesez ulertzen ez badu, interprete batek berehala eman beharko dio haren eskubideen berri, eta, hala badagokio, inprimaki baten bitartez helarazi beharko dizkio xehetasun guztiak.

[...]

III. KAPITULUA

Nortasunarekin lotutako kontrola egiaztapena eta agiriak

78-3-1 artikulua

[...]

II. Polizia judizialeko ofizial batek edo haren kontrolpeko agente batek berehala informatu beharko dute atxiloturik daukaten pertsona berak ulertzeko moduko hizkuntza batean, eta xehetasun hauek eman beharko dizkiote:

1. Atxiloketaren lege-oinarriak;
2. Neurriaren gehieneko iraupena;
3. Atxiloketak ez dakarrela deklarazioa egin beharrik eta isilik egoteko eskubidea duela;
4. Eskubidea duela polizia judizialak berak erabakitzen duen pertsonari eta haren enplegatzaileari bere egoeraren berri eman diezaioten.

Polizia judizialeko ofizialari, atxiloketarekin loturiko arrazoiak direla tarteko, atxilotuak bere eskaera betetzeko eskubiderik ez duela iruditzen bazaio, luzapenik gabe jo beharko du Errepublikako prokuradorearengana, hark erabaki dezan, hala badagokio, eskubiderik baduen ala ez.

Ezer egin ezin daitekeen kasuetan izan ezik —eta halakoak aktan jaso beharko dira—, polizia judizialeko ofizialak 4. zenbakiko lehen apartatua aplikatzean martxan jartzekoak diren eginbideak betearazi beharko dira atxiloturik daukan pertsonak bere eskaera formulatzen duenetik hasi eta gehienez ere bi orduko epean.
[...]

III. TITULUA

Instrukzio-arloko jurisdikzioak

I. KAPITULUA

Instrukzioko epailea: lehen mailako instrukzio-arloko jurisdikzioa

3. atala

Telekomunikazio bidez bidalitako korrespondentzia transferitzea, miatzea, bahitzea eta atxikitzea

2. AZPIATALA

Telekomunikazio bidez bidalitako korrespondentzia atxikitzea

100-5 artikulua

Instrukzioko epaileak edo hark izendatutako polizia judizialak egia jakiteko baliagarri izan litekeen korrespondentzia transkribatuko dute. Transkripzioa aktan idatzita geratuko da, eta txostenari gehituko zaio.

Atzerriko hizkuntzaren batean idatzirik dauden korrespondentziak frantsesetik transkribatuko ditu xede horretarako berariaz izendatutako interprete batek.

Debekatuta dago abokatu batekin izandako korrespondentzia transkribatzea, baldin eta defentsa-eskubidearekin loturiko jardueri buruzkoa bada, eta, hala eginez gero, transkripzioa deuseztat joko da.

Debekatuta dago kazetari batekin izandako korrespondentzia transkribatzea, baldin eta horrek, Prentsa Eskubideari buruzko 1881eko uztailaren 29ko Legearen 2. artikulua urratuz, iturri bat identifikatzea badakar, eta, hala eginez gero, transkripzioa deuseztat joko da.

4. atala
Lekukoak entzutea

1. AZPIATALA
Xedapen orokorrak

102. artikulua

Instrukzioko epaileak, idazkaria ondoan duela, bereiz eta aldeak bertan egon gabe entzungo ditu lekukoak, edo aurrez aurre eta aldeetako bat bertan dagoela, eta haien deklarazioa aktan jasota geratuko da.

Instrukzioko epaileak bere idazkaria eta lekukoak ez beste interprete bati eskatu ahal izango dio laguntza. Zinpekoa ez bada, interpreteak bere ohore eta kontzientziagatik zin egin beharko du justiziari lagunduko diola.

Lekukoetako batek gorreria baldin badu, instrukzioko epaileak, hari laguntze aldera, zeinu-hizkuntzaren interprete bat edo gorrekin komunikatzeko ahala ematen dion hizkuntza edo metodoren batean gaitasun kualifikatua duen beste edozein pertsona izendatuko du. Zinpekoa ez bada, interpreteak bere ohore eta kontzientziagatik zin egin beharko du justiziari lagunduko diola. Beste edozein gailu tekniko erabiltzea ere erabaki ahal izango du, lekukoarekin komunikatzeko ahala ematen badio. Gorreria duen lekukoak irakurtzen eta idazten baldin badaki, instrukzioko epailea idatziz komunikatu ahal izango da harekin.

106. artikulua

Epaileak, idazkariak eta lekukoak aktaren orrialde bakoitza sinatu beharko dute. Transkribatu berri den deklarazioa irakur dezala eskatuko zaio lekukoari, eta, gero, baita sina dezala ere, baldin eta harekin ados badago. Lekukoak irakurtzen ez badaki, deklarazioa idazkariak irakurri beharko dio. Lekukoak deklarazioa sinatu nahi ez badu edo sinatzerik ez badauka, aktan bertan eman beharko da horren berri. Halakorik badago, interpreteak ere aktaren orrialde bakoitza sinatu beharko du.

107. artikulua

Aktak ez du lerroarterik edukiko. Instrukzioko epaileak, idazkariak, lekukoak eta, halakorik bada, interpreteek onetsi beharko dituzte zuzenketa eta ohar guztiak. Onespenik ezean, zuzenketa eta ohar horiek baliogabetzat joko dira.

Baliogabetzat joko dira, halaber, behar bezala sinaturik ez dauden aktak.

4. atala
Lekukoak entzutea

2. AZPIATALA
Lagunduriko lekukoa

113-3 artikulua

Lagunduriko lekukoak abokatu baten laguntza jasotzeko eskubidea izango du. 114. eta 114-1 artikuluetako xedapenekin bat etorritik, abokatuari entzunaldien berri eman beharko zaio aldez aurretik, eta prozedurari buruzko txostena eskuragarri izango du. Lagunduriko lekukoak berak aukeratu ahal izango du abokatua, edo, bestela, interesdunak hala eskatuz gero, abokatu-elkargoko buruak ofiziozko bat izendatuko dio.

Halaber, eta halakorik bada, txostenerako oinarri-oinarrizkoak diren dokumentuak interpreta eta itzul diezazkioten eskatzeko eskubidea ere izango du lagunduriko lekukoak.

5. atala

Galdeketak eta aurrez aurrekoak

116. artikulua

Baldin eta oraindik lagunduriko lekuko gisa entzuna izan ez den pertsona bat inputatzeko asmoa badu instrukzioko epaileak, pertsona horrek artikulua honetan aurreikusitako modalitateen arabera agertu beharko du epailearen aurrean.

Halakorik badagokio, inputatuari interprete baten laguntza jasotzeko eskubidea duela azaldu beharko zaio, eta, pertsona horren nortasuna egiaztatu ondoren, instrukzioko epaileak banan-banan jakinarazi beharko dizkio zein gertaerak eraman duten atxilotua eta inputatua izatera, gertaera bakoitzaren kalifikazio juridikoa zehazteaz batera. Gertaera eta kalifikazio juridiko horiek guztiak aktan jasota geratuko dira.

Halakorik bada, txostenerako oinarri-oinarrizkoak diren dokumentuak itzul diezazkioten eskatzeko eskubidea duela ere azalduko zaio inputatuari.

[...]

121. artikulua

Galdeketen eta aurrez aurrekoen aktak 106. eta 107. artikuluetan ezarritakoaren arabera idatziko dira.

Interprete baten laguntza eskatzen bada, 102. artikuluko xedapenak aplikatuko dira.

Inputatutako pertsonak gorreria baldin badu, instrukzioko epaileak, hari laguntze aldera, zeinu-hizkuntzaren interprete bat edo gorrekin komunikatzeko ahala ematen dion hizkuntza edo metodoren batean gaitasun kualifikatua duen beste edozein pertsona izendatuko du. Zinpekoa ez bada, interpreteak bere ohore eta kontzientziagatik zin egin beharko du justiziari lagunduko diola. Beste edozein gailu tekniko erabiltzea ere erabaki ahal izango du, inputatutako pertsonarekin komunikatzeko ahala ematen badio. Inputatutako pertsonak irakurtzen eta idazten baldin badaki, instrukzioko epailea idatziz komunikatu ahal izango da harekin.

7. atala

Kontrol judiziala, nahitaezko bizilekuaren esleipena eta behin-behineko atxiloketa

1. AZPIATALA *Kontrol judiziala*

141-4 artikulua

[...]

Polizia judizialeko ofizial batek edo haren kontrolpeko agente batek berehala azaldu beharko dizkiote atxiloturik daukaten pertsonari, berak ulertzeko moduan, neurriak zenbat denbora iraungo duen gehienez eta zein arau-hauste leporatzen zaizkion, bai eta zein onura dagozkion ere:

[...]

1. Halakorik bada, interprete baten laguntza jasotzeko eskubidea;

[...]

II. LIBURUA

Epaitze-organoak

I. TITULUA

Zigor-auzitegia

III. KAPITULUA

Zigor-auzitegiaren osaera

2. atala

Epaimahaia

1. paragrafoa

Epaimahai-eginkizunetarako gaitasun-baldintzak

255. artikulua

Honako hauek baino ezin bete ditzakete epaimahai-eginkizunak: sexu bateko zein besteko herritarrek, hogeita hiru urtetik gora badituzte, frantsesez irakurtzen eta idazten badakite, beren eskubide politiko, zibil eta familiar guztien jabe badira, eta hurrengo bi artikuluetan zerrendatuko diren ezgaitasun edo bateraezintasunak ez badituzte.

IV. KAPITULUA

Zigor-arloko saioen prestaketa-prozedura

1. atala

Nahitaezko ekintzak

272. artikulua

Zigor-auzitegiko presidentek ahalik eta eperik laburrenean galdekatu beharko du akusatua, hura espetxera eraman eta haren txostena auzitegiko bulegora bidali bezain laster.

Akusatua aske baldin badago, 272-1 artikuluan esaten den bezala jokatu da.

Presidenteak bere aholkularien esku utzi ahal izango du galdeketa.

Akusatuak frantsesez hitz egiten edo ulertzen ez badu, presidentek interprete baten laguntza eskatu beharko du.

273. artikulua

Halakorik badagokio, akusatuari interprete baten laguntza jasotzeko eskubidea duela azaldu beharko zaio, eta, haren nortasuna argitzeko galderak egin ondoren, hura akusatzeko erabakiaren jakinarazpena jaso duela ziurtatu beharko du presidentek, edo, apelazio-kasuetan, zigor-auzitegiko apelazio-sala izendatzeko erabakiaren jakinarazpena jaso duela.

276. artikulua

272. eta 275. artikuluetan agintzen diren formalitate guztiak bete diren ala ez azaldu beharko da akta batean, eta, gero, presidenteak edo haren ordezkioak, idazkariak eta akusatuak sinatu beharko dute akta hori, eta, halakorik bada, baita interpreteak ere.

Akusatua ez bada akta sinatzeko gai, edo sinatu nahi ez badu, aktan bertan eman beharko da horren berri.

V. KAPITULUA

Saioa hastea

1. atala

Epaimahaikideen zerrenda berrikustea

291. artikulua

Auzi bakoitza epaitu aurretik, auzitegiak, hala badagokio, 288., 289. eta 289-1 artikuluetan aurreikusitako lanak egin beharko ditu. Gainera, zerrenda aldi baterako aldatu eta akusatuaren edo haren abokatuaren ezkontide, guraso, izeba-osaba, iloba eta gainerako senitartekoen izenak bertatik behin-behinean kentzeko agindua emango du auzitegiak, bai eta auzian lekuko, interprete, salatzaile, aditu, kereila-jartzaile edo alde zibil gisa esku hartzen dutenena edo polizia judizial edo instrukzioan tartean dauden polizia ere.

VI. KAPITULUA

Eztabaidak

3. atala

Frogen ekoizpena eta frogei buruzko eztabaida

344. artikulua

Akusatuak, alde zibilak, lekukoek edo haietako batek frantses nahikorik hitz egiten ez badute edo ahozko epaiketan erabiltzekoa den dokumenturen bat itzultzea beharrezkoa bada, presidenteak ofizioz izendatu beharko du interprete bat, gutxienez hogeita bat urte dituen, eta bere ohore eta kontzientziagatik zin egin beharko du justiziari lagunduko diola.

Ministerio publikoak, akusatuak eta alde zibilak interpretearen esku-hartzea errekusatu ahal izango dute; horretan, errekusazioaren zioak ere azaldu beharko dituzte. Auzitegiak iritzia eman beharko du errekusazio horri buruz. Ez da egongo auzitegiaren erabakiaren kontra errekurtsoa jartzetik.

Akusatuak edo ministerio publikoak horretarako adostasuna ematen badute ere, interpretea ez da auzitegia osatzen duten epaileen, epaimahaikideen, entzunaldia gidatzen ari den idazkariaren, aldean eta lekukoaren artekotzat jotzerik egongo.

345. artikulua

Akusatuak gorreria baldin badu, auzitegiko presidenteak, hari laguntze aldera, zeinu-hizkuntzaren interprete bat edo gorrekin komunikatzeko ahala ematen dion hizkuntza edo metodoren batean gaitasun kualifikatua duen beste edozein pertsona izendatuko du ofizioz. Interpreteak bere ohore eta kontzientziagatik zin egin beharko du justiziari lagunduko diola.

Beste edozein gailu tekniko erabiltzea ere erabaki ahal izango du epaileak, gorreria duen pertsonarekin komunikatzeko ahala ematen badio.

Akusatuak irakurtzen eta idazten baldin badaki, instrukzioko epailea idatziz komunikatu ahal izango da harekin.

Aurreko artikuluko xedapenak ere aplikagarriak izango dira.

Presidenteak berdin jokatuko du gorreria duten lekukoekin edo alde zibilarekin.

II. TITULUA Delituak epaitzea

I. KAPITULUA Auzitegi korrekzionala

1. atala

Auzitegi korrekzionalaren eskumenak eta haren aurrean
errekurtsoak aurkezteko ahala

2. paragrafoa

Borondatezko agerraldia eta zitazioa

391. artikulua

Fiskalak entzunaldia zer egunetan izango den jakinarazi beharko dio salaketa aurkeztu duen pertsona orori.

Biktimak frantsesez ulertzen ez badu, eskubidea izango du, berak hala eskatuz gero, entzunaldira joateko jakinarazpena itzul diezaioten. Aparteko neurri gisa, jakinarazpenaren xehetasunak ahoz itzuli edo laburtu ahal izango zaizkio.

[...]

3. paragrafoa

Idatzizko jakinarazpena eta berehalako agerraldia

393. artikulua

Arlo korrekzionalari dagokionez, 394. eta 395. artikulua aplikatuz pertsona bat auzipetu nahi bada, Errepublikako prokuradoreak bere aurrera eraman dezatela aginduko du.

Halakorik badagokio, auzipetuari interprete baten laguntza jasotzeko eskubidea duela azaldu beharko zaio, eta, pertsona horren nortasuna egiaztatu ondoren, zer egozten zaion jakinarazi, egozten zaizkion horien kualifikazio juridikoa zehaztu eta Errepublikako prokuradoreak abokatu baten laguntza jasotzeko eskubidea duela edo ofiziozko bat izendatuko zaiola jakinarazi beharko dio. Aukeratutako abokatuari edo, baldin eta auzipetuak ofiziozko abokatu bat izenda diezaioten eskatzen badu, abokatu-elkargoko buruari ahalik eta eperik laburrenean eman beharko zaie erabakiaren berri.

[...]

4. atala
Eztabaidak

1. paragrafoa
Auzipetuaren agerraldia

406. artikulua

Halakorik badagokio, auzipetuari interprete baten laguntza jasotzeko eskubidea duela azaldu eta haren nortasuna egiaztatu ondoren, presidenteak edo hark izendatutako aholkulariek auzitegian haren kontra zer salaketa jarri duten jakinaraziko diote pertsona horri. Auzipetuari jakinaraziko zaio eskubidea duela deklarazioak egiteko, galdetzen diotenari erantzuteko edo ezer ez esateko. Halakorik bada, erantzule zibila, alde zibila, lekukoak, adituak eta interpreteak salan daudela edo ez daudela ere egiaztatu beharko da.

407. artikulua

Auzipetuak, alde zibilak edo lekukoek frantses nahikorik hitz egiten ez badute edo ahozko epaiketan erabiltzekoa den dokumenturen bat itzultzea beharrezkoa bada, presidenteak ofizioz izendatu beharko du interprete bat, gutxienez hogeita bat urte dituen, eta bere ohore eta kontzientziagatik zin egin beharko du justiziari lagunduko diola.

Ministerio publikoak, auzipetuak eta alde zibilak interpretearen esku-hartzea errekusatu ahal izango dute; horretan, errekusazioaren zioak ere azaldu beharko dituzte. Auzitegiak iritzia eman beharko du errekusazio horri buruz. Ez da egongo auzitegiaren erabakiaren kontra errekurtsioa jartzetik.

Auzipetuak edo ministerio publikoak horretarako adostasuna ematen badute ere, interpretea ez da auzitegia osatzen duten epaileen, epaimahaikideen, entzunaldia gidatzen ari den idazkariaren, aldean eta lekukoen artekotzat jotzerik egongo.

408. artikulua

Auzipetuak gorreria baldin badu, auzitegiko presidenteak, hari laguntze aldera, zeinu-hizkuntzaren interprete bat edo gorrekin komunikatzeko ahala ematen dion hizkuntza edo metodoaren batean gaitasun kualifikatua duen beste edozein pertsona izendatuko du ofizioz. Interpreteak bere ohore eta kontzientziagatik zin egin beharko du justiziari lagunduko diola.

Beste edozein gailu tekniko erabiltzea ere erabaki ahal izango du epaileak, gorreria duen pertsonarekin komunikatzeko ahala ematen badio.

Auzipetuak irakurtzen eta idazten baldin badaki, presidentea idatziz komunikatu ahal izango da harekin.

Aurreko artikuluko xedapenak ere aplikagarriak izango dira.

Presidenteak berdin jokatu du gorreria duten lekukoekin edo alde zibilarekin.

3. paragrafoa
Frogaren administrazioa

443. artikulua

Baldin eta lekukoren bat gor-mutua bada eta frantses nahikorik hitz egiten ez badu, 407. eta 408. artikuluetako xedapenak aplikatuko dira.

IV. LIBURUA

Zenbait prozedura berezi

I. TITULUA

Gizadiaren aurkako krimenei eta gerra-krimenei aplikagarriak zaizkien prozedura-arauak

I. AZPITITULUA

Nazioarteko Zigor Auzitegiarekiko lankidetzak

I. KAPITULUA

Lankidetzak judizialak

2. atala

Atxiloketak eta entrega

627-5 artikulua

Atxiloketa- eta entrega-agindu baten ondorioz atxikia izan den pertsona oro Errepublikak lurraldean duen prokuradore eskudunaren aurrera eraman beharko da hogeita lau orduko epean. Epe horretan, kode honen 63-1 artikulutik 63-7ra bitarteko xedapenak aplikatuko dira.

Pertsona horren nortasuna egiaztatu ondoren, berak ulertzen duen hizkuntza batean azaldu beharko dio magistratuak atxiloketa- eta entrega-agindu baten ondorioz izan dela atxikia, eta gehienez ere bost eguneko epean eramango dutela prokuradore nagusiaren aurrera Parisko Apelazio Auzitegira. Errepublikako prokuradoreak orobat azalduko dio berak aukeratzen duen abokatuaren laguntza jaso ahal izango duela, edo, halakorik ezean, abokatu-elkargoko buruak ofizioski izendatzen direnaren, zeinari lehenbailehen eman beharko baitzaio, zeinahi baliabideren bitartez, erabakiaren berri. Izendatu zaion abokatuarekin berehala batzartu ahal izango dela ere jakinarazi beharko dio.

[...]

627-6 artikulua

Halakorik badagokio, erreklamaturia Parisko Apelazio Auzitegira eraman beharko da, eta bertako atxiloketa-gunean atxiki. Errepublikako prokuradorearen aurrean deklaratzeko duenetik hasi eta gehienez ere bost eguneko epean eraman beharko dute pertsona hori Parisko Apelazio Auzitegira, eta, hala egin ezean, auzitegi horretako instrukzio-salako presidentek hura berehala aske utzi beharko du, atzerapena arrazoi gaindiezinengatik gertatu ez bada behintzat.

Auzitegi horretako prokuradore nagusiak akusatuari berak ulertzen duen hizkuntza batean azaldu beharko dio haren kontra jarritako atxiloketa- eta entrega-agindu baten ondorioz izan dela atxikia, bai eta zein kargu egozten zaizkion ere.

[...]

627-7 artikulua

Instrukzio-salak prozedura bere gain hartuko du berehala. Akusaturia bertara eraman beharko dute prokuradore nagusiaren aurrean deklaratzeko duenetik hasi

eta zortzi eguneko epean. Prokuradore nagusiak edo akusatuak hala eskatuz gero, zortzi eguneko luzapena ere adostu daiteke epaiketa hasi baino lehen. Gero, galdeketari ekingo zaio, eta galde-erantzunak aktan jasota geratuko dira.

Epaiketa eta epaia publikoak izango dira, non eta horrek ez dien kalterik egiten prozeduraren martxari, hirugarren baten interesei edo giza duintasunari. Halakoetan, ministerio publikoak edo akusatuak hala eskatuz gero —edo ofizioz, bestela—, instrukzio-salak auziari buruzko erabaki bat hartu beharko du saio pribatu batean, eta ez da haren kontrako kasazio-errekurtsoa jartzerik izango harik eta, entrega-aginduari buruz 627-8 artikuluan aurreikusten denarekin bat etorritz, epaia ematen den arte.

Ministerio publikoak eta akusatuak esateko dutena entzungo da, eta, horretan, halakorik bada, erreklamatuak bere abokatua izango du ondoan, eta, halakorik badagokio, baita interpretea ere.

627-14 artikulua

Agintari eskudunek Estatutuaren 87. artikulua araberako nazioarteko jurisdikzio-organoren baten eskaera formala jaso baino lehen ere, Estatutuaren 9. artikuluan aurreikusitako baldintzekin bat etorritz behin-behinean atxilotua izan den pertsona Nazioarteko Zigor Auzitegiaren esku utzi ahal izango da, pertsona horrek bere onespena ematen badu.

Hura entregatzeko epaia Parisko Apelazio Auzitegiko instrukzio-salan emango da, auzitegiak pertsona horri entrega-prozedura formal baterako eskubidea duela azaldu eta hark bere onespena eman ondoren.

Instrukzio-salan egitekoa den entzunaldian, akusatuak ondoan eduki ahal izango du berak aukeraturiko abokatua edo, halakorik ezean, abokatu-elkargoko buruak ofizioz izendatutakoa eta, halakorik badagokio, baita interpretea ere.

[...]

X. TITULUA

Elkarrekiko laguntza judiziala

II. KAPITULUA

Frantziaren eta Europar Batasuneko kide diren gainerako estatuen arteko lankidetzari buruzko xedapen bereziak

1. atala

2014ko apirilaren 3ko 2014/41/EB Zuzentarauan zigor-arloko Europako ikerketa-aginduekin lotuta aurreikusitako ebazpenak

1. AZPIATALA

Frantziako agintari judizialek zigor-arloko Europako ikerketa-agindu bat emateko ebazpenei buruzko xedapenak

1. paragrafoa

Xedapen orokorrak

694-22 artikulua

Europako ikerketa-agindua hura betearaztea dagokion estatuko hizkuntza ofizialetako batera edo estatu horrek onetsitako Europar Batasuneko instituzioetako hizkuntza ofizialetako batera itzuli beharko da.

2. atala

Araketa-talde erkideak

695-2 artikulua

[...]

Frantsesez jaso eta idatzi edo frantsesera itzuli beharreko akten jatorrizkoa prozedura frantsesaren parte izango da.

5. atala

Ondasunak enbargatzeko ebazpena ematea eta betearaztea

1. paragrafoa

Xedapen orokorrak

695-9-5 artikulua

Ebazpena betearaztea dagokion estatuko hizkuntza ofizialetako batera edo estatu horrek onetsitako Europar Batasuneko instituzioetako hizkuntza ofizialetako batera itzuli beharko da ziurtagiria.

3. paragrafoa

Atzerriko agintariak ondasunak enbargatzeko emandako ebazpenak betearazteari buruzko xedapenak

695-9-17 artikulua

Hargatik eragotzi gabe 694-4 artikuluaaren aplikazioa, honako kasu hauetako batean uko egin ahal izango zaio ebazpena betearazteari:

[...]

3. Baldin eta frogatzen bada haren sexua, arraza, erlijioa, jatorri etnikoa, nazionalitatea, hizkuntza, iritzi politikoak, sexu-orientazioa edo genero-identitatea direla medio eman dela pertsona baten ondasunak enbargatzeko ebazpena, edo, arrazoi horietako bat dela-eta, aipatu ebazpenak pertsona horri kalte egin diezaiokeela ondorioztatzen bada;

[...]

IV. KAPITULUA

Europako Kontseiluaren 2002ko ekainaren 13ko Esparru Erabakia, Europako atxiloketa-aginduari, Europar Batasuneko kide diren estatuen arteko entrega-prozedurei eta Europar Batasunak beste estatu batzuekin buruturiko akordioen ondorio diren entrega-prozedurei buruzkoa.

1. atala

Xedapen orokorrak

695-14 artikulua

Agindua betearaztea dagokion Europar Batasuneko kide den estatuko hizkuntza ofizialetako batera edo estatu horrek onetsitako Europar Batasuneko instituzioetako hizkuntza ofizialetako batera itzuli beharko da estatu horretako agintaritza eskudunera bidaltzekoa den Europako atxiloketa-agindua.

2. atala

Frantziako agintari judizialek Europako atxiloketa-agindu bat emateari buruzko xedapenak

2. paragrafoa

Europako atxiloketa-aginduaren ondorioak

695-19 artikulua

695-18 artikuluko 2. zenbakian definitzen den kasuan, atxilotuak entregatua izan den instrukzioko jurisdikzio-organoan, lehen auzialdiko auzitegian edo espetxe-zaintzako epaitegian aurkeztu ahal izango du bere uko-egitea, eta ezeztazina izango da.

Entregatua izan den pertsonaren agerraldian zehar, jurisdikzio-organo eskudunak haren nortasuna egiaztatu eta haren esanak jaso beharko ditu. Transkripzioa aktan idatzita geratuko da. Halakorik bada, interesdunak bere abokatua izango du ondoan, eta, halakorik badagokio, baita interpretea ere, eta bere egoera penalarekin lotutako espezialitate-printzipioaz baliatzeari uko egiteak zein ondorio juridiko dituen azalduko zaio, bai eta uko egite horrek izaera ezeztazina duela ere.

[...]

3. atala

Atzerriko jurisdikzio-organoek emandako Europako atxiloketa-agindua betearazteari buruzko xedapenak

1. paragrafoa

Betearazpen-baldintzak

695-22 artikulua

Honako kasu hauetako batean uko egin ahal izango zaio Europako atxiloketa-agindua betearazteari:

[...]

3. Baldin eta frogatzen bada haren sexua, arraza, erlijioa, jatorri etnikoa, nazionalitatea, hizkuntza, iritzi politikoak, sexu-orientazioa edo genero-identitatea direla medio eman dela pertsona bat pertsegitzeko edo zigortzeko atxiloketa-agindua, edo, arrazoi horietako bat dela-eta, aipatu aginduak pertsona horri kalte egin diezaiokeela ondorioztatzen bada;

2. paragrafoa

Betearazpen-prozedura

695-27 artikulua

Europako atxiloketa-agindu bat betearaztearen ondorioz atxikia izan den pertsona oro Errepublikak lurraldean duen prokuradore eskudunaren aurrera eraman beharko da hogeita lau orduko epean. Epe horretan, 63-1 eta 63-7 artikuluetako xedapenak aplikatuko dira.

Pertsona horren nortasuna egiaztatu ondoren, berak ulertzen duen hizkuntza batean azaldu beharko dio prokuradore nagusiak Europako atxiloketa-agindu baten ondorioz izan dela atxikia. Errepublikako prokuradoreak orobat azalduko dio berak aukeratzen duen abokatuaren laguntza jaso ahal izango duela, edo, halakorik ezean, abokatu-elkargoko buruak ofizioz izendatzen dionarena, zeinari lehenbailehen eman beharko baitzaio, zeinahi baliabideren bitartez, erabakiaren berri. Izendatu zaion abokatuarekin berehala batzartu ahal izango dela ere jakinarazi beharko dio.

[...]

3. paragrafoa

Instrukzio-salako epailearen aurreko agerraldia

695-30 artikulua

Ikertua izaten ari den pertsonaren agerraldian zehar, instrukzio-salako epaileak haren nortasuna egiaztatu eta haren esanak aktan jaso beharko ditu.

Entzunaldia publikoa izango da, non eta horrek ez dien kalterik egiten prozeduraren martxari, hirugarren baten interesei edo giza duintasunari. Halakoetan, ministerio publikoak edo ikertua izaten ari den pertsonak hala eskatuz gero —edo ofizioz, bestela—, instrukzio-salak auziari buruzko erabaki bat hartu beharko du saio pribatu batean, eta ez da haren kontrako kasazio-errekurtsoa jartzerik izango harik eta, entrega-aginduari buruz 695-31 artikuluko laugarren apartatuan aurreikusten denarekin bat etorritik, epaia ematen den arte.

Ministerio publikoak eta ikertua izaten ari den pertsonak esateko dutena entzungo da, eta, horretan, halakorik bada, erreklamatuak bere abokatua izango du ondoan, eta, halakorik badagokio, baita interpretea ere.

Instrukzio-salako epaileak, kontrako errekurtoa jartzeko modukoa ez den ebazpen baten bidez, entzunaldian esku hartzeko baimena eman ahal izango dio atxiloketa-agindua eman duen estatuak izendatutako ordezkariari. Atxiloketa-agindua eman duen estatuak entzunaldian esku hartzeko baimena izan arren, horrek ez dio prozeduraren parte izateko ahalik emango.

695-36 artikulua

[...]

Ministerio publikoak eta ikertua izaten ari den pertsonak esateko dutena entzungo da, eta, horretan, halakorik bada, erreklamatuak bere abokatua izango du ondoan, eta, halakorik badagokio, baita interpretea ere.

[...]

5. paragrafoa *Kasu bereziak*

695-44 artikulua

Europako atxiloketa-agindua zigor-prozedura bat martxan jartzeko xedez eman bada, instrukzio-salak ahala izango du agindua eman duen estatu kideko agintaritza judizialak atxilotu nahi duen pertsona ikertzeko egindako eskaera guztietara jotzeko.

Abokatua ondoan duela edo abokatuari behar bezala abisatu ondoren soilik ekin ahal izango zaio galdeketari, eta orduantxe bakarrik hartuko zaio deklarazioa ikertua izaten ari den pertsonari, pertsona horrek espresuki horri uko egiten ez badio behintzat.

Ikertua izaten ari den pertsonaren abokatuari gehienez ere bost egun lehenago helarazi beharko zaio entzunaldirako deialdia. Jakinarazpena posta ziurtatu bidez bidaliko zaio, hura jaso izanaren berri emateko eskatuz, edo fax bidez, frogagiri eta guzti, edo ahoz, prozeduraren erregistroan sina dezala eskatuz.

Instrukzio-salako presidentearen zuzendaritzapean, eta agindua eman duen estatu kideko agintaritza judizialak xede horretarako izendaturiko ordezkaria ere bertan dela, hartuko zaio deklarazioa interesdunari, zeinak, hala badagokio, interprete baten laguntza izango baitu.

[...]

V. KAPITULUA **Estradizioa**

2. atala

Zuzenbide erkideko estradizio-prozedura

696-10 artikulua

Estradizio-agindu bat betearaztearen ondorioz atxikia izan den pertsona oro Errepublikak lurraldean duen prokuradore eskudunaren aurrera eraman beharko

da berrogeita zortzi orduko epean. Epe horretan, 63-1 artikulutik 63-7ra bitarteko xedapenak aplikatuko dira.

Akusatuaren nortasuna egiaztatu ondoren, berak ulertzen duen hizkuntza batean azaldu beharko dio prokuradore nagusiak estradizio-agindu baten ondorioz izan dela atxikia eta berak aukeratzen duen abokatuaren laguntza jaso ahal izango duela, edo, halakorik ezean, abokatu-elkargoko buruak ofizioz izendatzen dionarena, zeinari lehenbailehen eman beharko baitzaio, zeinahi baliabideren bitartez, erabakiaren berri. Izendatu zaion abokatuarekin berehala batzartu ahal izango dela ere jakinarazi beharko dio. Xehetasun horiek guztiak aktan jasota geratuko dira, eta, hala egiten ez bada, prozedura deuseztatuko da.

[...]

696-13 artikulua

Baldin eta erreklamatuak bere estradizioa onesten duela deklaratzeko badu prokuradore nagusiaren aurrean, instrukzio-salak prozedura bere gain hartu beharko du berehala. Erreklamatuak bertara eraman beharko dute prokuradore nagusiaren aurrean deklaratzeko duenetik hasi eta bost eguneko epean.

[...]

Ministerio publikoak eta akusatuak esateko dutena entzungo da, eta, horretan, halakorik bada, erreklamatuak bere abokatua izango du ondoan, eta, halakorik badagokio, baita interpretea ere.

696-21 artikulua

Baldin eta erreklamatuak bere borondatez bazter uzten baditu kontrol judizialarekin edo etxean baliabide elektronikoen bidez zaindurik atxilo egotearekin lotuta dagozkion betebeharrak, edo baldin eta kontrol judizialarekin edo etxean baliabide elektronikoen bidez zaindurik atxilo egotearekin lotutako inolako betebeharririk gabe hura aske utzi ondoren argi eta garbi geratzen bada pertsona horrek itzuri egingo diola bere aurkako estradizio-aginduari, instrukzio-salak, ministerio publikoaren auzi-eskabidea jaso ondoren, hura atxilotzeko agindu ahal izango du.

[...]

Ministerio publikoak eta akusatuak esateko dutena entzungo da, eta, horretan, halakorik bada, erreklamatuak bere abokatua izango du ondoan, eta, halakorik badagokio, baita interpretea ere.

[...]

696-23 artikulua

Presazko kasuetan, baldin eta estatu errekeritzaileko agintari eskudunek zuzenean hala eskatzen badute, estatu horrek emandako estradizio-aginduaren ondorioz erreklamaziopean den pertsona behin-behinean atxilotu dezatela agindu ahal izango du Errepublikak lurraldean duen prokuradore eskudunak.

Erreklamatuaren nortasuna egiaztatu ondoren, berak ulertzen duen hizkuntza batean azaldu beharko dio prokuradore nagusiak behin-behineko atxiloketa-agindu baten ondorioz izan dela atxikia. Pertsona hori aske ez uztea erabakitzen badu prokuradore nagusiak, hura apelazio-azitegiko presidentearen aurrera bidali

beharko du —edo hark izendaturiko magistratuaren aurrera—, hark, 696-11 artikuluekin bat etorritz, epaia eman dezan.

[...]

3. atala

Europar Batasuneko kide diren estatuen arteko estradizioari buruzko prozedura sinplifikatua

696-26 artikulua

Erreklamaturia atxilotzen dutenetik hasi eta bi eguneko epean, prokuradore nagusiak berak ulertzen duen hizkuntza batean azaldu beharko dio pertsona horri zein piezaren ondorioz izan den atxikia. Orobat jakinarazi beharko dio instrukzio-salaren aurrean prozedura sinplifikatuaren arabera onetsi ahal izango duela haren aurkako estradizio-agindua, bai eta espezialitate-printzipioaz baliatzeari uko egin ahal izango diola ere. Xehetasun horiek guztiak aktan jasota geratuko dira, eta, hala egiten ez bada, prozedura deuseztatuko da.

Interesdunak abokatu baten laguntza jasotzeko eskubidea izango du, 696-10 artikuluko bigarren eta hirugarren apartatueta ezarritako baldintzekin bat etorritz.

696-28 artikulua

Baldin eta, 696-27 artikuluko lehen apartatua aplikatzearen ondorioz, erreklamaturia instrukzio-salaren aurrean deklaratu behar badu, salako presidenteak haren nortasuna egiaztatu eta haren esanak aktan jaso beharko ditu.

[...]

Ministerio publikoak eta akusaturia esateko dutena entzungo da, eta, horretan, halakorik bada, erreklamaturia bere abokaturia izango du ondoan, eta, halakorik badagokio, baita interpretea ere.

4. atala

Estradizioaren ondorioak

696-40 artikulua

Baldin eta Europar Batasuneko kide diren estatuen arteko estradizioari buruzko 1996ko irailaren 27ko Konbentzioa aplikatzearen ondorioz lortu badu Frantziako Gobernuak pertsona baten estradizioa, hura entregatua izan aurreko arau-hauste batengatik ere auzipetu eta kondenatu ahal izango dute, arau-hauste hori estradizio-aginduarekin lotuta ez badago ere, baldin eta entregatua izan eta, beheagoko baldintzekin bat etorritz, espezialitate-printzipioaz baliatzeari espresuki uko egiten badio.

[...]

Estraditutua izan den pertsonak epaiketa publiko batean deklaratu beharko du, eta haren agerraldian zehar, instrukzio-salak pertsona horren nortasuna egiaztatu eta haren esanak jaso beharko ditu. Haren deklarazioak aktan idatzita geratuko dira. Halakorik bada, interesdunak bere abokaturia izango du ondoan, eta, halakorik badagokio, baita interpretea ere, eta bere egoera penalariekin lotutako espezialitate-printzipioaz baliatzeari uko egiteak zein ondorio juridiko dituen azalduko zaio, bai eta uko egite horrek izaera ezeztazina duela ere.

[...]

5. atala
Zenbait xedapen

696-44 artikulua

Atzerrian zigor-prozedurak martxan diren kasuetan, baldin eta Frantzian bizi den norbaiti idazki prozesal edo judizial bat helaraztea beharrezkotzat jotzen badu gobernu atzeritar batek, 696-8 eta 696-9 artikuluetan ezarritakoarekin bat etorriz eta, hala badagokio, frantsesezko itzulpen eta guzti entregatu beharko da pieza. Jakinarazpena zuzenean entregatu beharko da, ministerio publikoak hala eskatuz gero. Gobernu errekeritzaileari bide berak erabiliz birbidali beharko zaio jakinarazpena entregatu izana egiaztatzen duen dokumentuaren jatorrizkoa.

VI. KAPITULUA

Europar Batasuneko kide diren estatuetan Europako
Kontseiluaren 2009ko urriaren 23ko Esparru Erabakia aplikatu
eta kontrol judiziala ezartzeko ebazpenak betearaztea

1. atala
Xedapen orokorrak

696-53 artikulua

Kontrol- eta aitorpen-xedeekin loturik kapitulu honetan azaldutakoa Frantziako Errepublikako lurraldean edo Europar Batasuneko kide den estaturen bateko lurraldean aplikatu eta haietan kontrol judiziala ezartzeko erabaki ororekin batera, ziurtagiri bat ere aurkeztu beharko da, eta, hartan, nagusiki, honako alderdi hauek zehaztu:

[...]

6. Kontrol judiziala ezarri zaion pertsonak zein hizkuntza ulertzen dituen;

[...]

2. atala

Frantziako agintariek Europar Batasuneko kide den estatu bateko agintari eskudunei kontrol judizialaren gaineko ebazpenak igortzeari buruzko xedapenak

696-58 artikulua

Kontrol judiziala ezartzeko agindua eman duen agintaritza judizialak edo ministerio publikoak dokumentu hauek igorri beharko dituzte: kontrol judiziala ezartzeko ebazpenaren kopia ziurtatua, 696-53 artikuluan ezartzen den ziurtagiria, bai eta ziurtagiri horren itzulpena ere, dela agindua betearaztea dagokion estatuko hizkuntza ofizialetako batera egindakoa, dela estatu horrek onetsitako Europar Batasuneko instituzioetako hizkuntza ofizialetako batera egindakoa.

VII. KAPITULUA

Europako Parlamentuak eta Kontseiluak 2011ko abenduaren 13an onetsitako Europako Babes Aginduari buruzko 2011/99 EB Zuzentaraua Europar Batasuneko kide diren estatuetan aplikatu eta Europako babes-aginduak emateko ebazpenak betearaztea

1. atala

Frantziako agintariak Europako babes-agindu bat emateko ebazpenei buruzko xedapenak

696-95 artikulua

Errepublikako prokuradoreak Europako babes-agindua emateko ebazpena igorri beharko dio hura betearaztea dagokion estatuko agintaritzaren eskudunari, ebazpen hori benetakoa dela egiaztatze aldera erregistratua geratzeko modua ematen duen zeinahi baliabideren bitartez igorri ere, bai eta ziurtagiriaren itzulpena ere, dela agindua betearaztea dagokion estatuko hizkuntza ofizialetako batera egindakoa, dela estatu horrek onetsitako Europar Batasuneko instituzioetako hizkuntza ofizialetako batera egindakoa.

[...]

XV. TITULUA

Terrorismo-ekintzen jazarpen, instrukzio eta epaiketa

2. atala

Prozedura

1462706-24-2 artikulua

Interpreteak eska daitezke 706-16 artikuluan aplikazio-eremuan sartzen diren arau-urratzei buruzko prozedurak direla-eta, edo 10-3 artikuluan eta 100-5 artikuluan bigarren apartatuan aurreikusitako egintzetan laguntzeko, edo 803-5 artikulua aplikatzeko; bada, orduan interpreteoi Parisko Apelazio Auzitegiko fiskal nagusiak izendun baimena eman ahal izango die haien izen-deituren bidez identifikatuak ez izateko, baldin eta, haien eginkizuna betetzeko baldintzak kontuan hartuta, haien identifikazioak arriskuan jar badezake haien bizitza edo osotasun fisikoa edo haien ahaideena.

Baimen horri esker, haren onuradun den interpretea zenbaki anonimo baten bidez identifika daiteke.

Ezin da jakinarazi zein den artikulua honen lehen apartatuan aipatutako interpreteen egoera zibila, baldin eta Parisko Apelazio Auzitegiko fiskal nagusiaren erabakiz ez bada. Halaber, fiskalak eskatuta, egitatez arduratzen den epaiketaren jurisdikzioko lehendakariari jakinaraziko zaio zein den egoera zibil hura.

Artikulu hau aplikatzeko moduak dekretu bidez zehaztuko ditu Estatu Kontseiluak.

¹⁴⁶² Justizia Ministerioaren 2023-2027ko Orientazio eta Programazioari buruzko 2023ko azaroaren 20ko 2023-1059 Legearen 6.1.44 artikulua txertatutako artikulua.

JORFen 269. zenbakian, 2023ko azaroaren 21eko alean, argitaratua.

<https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000048430512>

XXIII. TITULUA

Prozeduran telekomunikazio-bideak erabiltzea

706-71 artikulua

Aurreko apartatueta xedapenak aplikatze aldera, baldin eta pertsona abokatu baten edo interprete baten laguntza jasotzen ari bada, biak ala biak egon ahal izango dira magistratu, jurisdikzio-organo edo batzorde eskudunen edo interesdunaren aurrean. Lehen kasuan, abokatua edo interpretea isilpean elkarrizketatu ahal izango dira auzipetuarekin ikus-entzunezko telekomunikazio-bideen bitartez. Bigarren kasuan, txosten osoaren kopia bat utziko da eskuragarri atxilotetaren gunean, non eta txosten hori abokatuari bidali ez zaion.

[...]

Interpreteak salara joateko modurik ez badu eta haren esku-hartzea beharrezkoa bada, interpreteak telekomunikazio-bideen bitartez esku hartu ahal izango du entzunaldian, galdeketan edo aurrez aurrekoan.

[...]

XXV. TITULUA

Kriminalitate eta delinkuentzia antolatuari eta krimenei aplikagarria zaien prozedura

II. KAPITULUA

Prozedura

6. atala

Zenbait leku eta ibilgailuren soinu- eta irudi-grabazioak

1. paragrafoa

Xedapen erkideak

L. 706-95-18 artikulua

Atal hau aplikatzean erabiltzekoak eta martxan jartzekoak diren baliabide tekniko eta jardueren berri eman eta hori guztia akta batean jaso beharko dute Errepublikako prokuradoreak, instrukzioko epaileak edo hark izendatutako edo Errepublikako prokuradoreak errekeritutako polizia judizialeko ofizialak edo ofizial horren kontrolpeko agenteak. Jarduerak zein ordutan hasi eta amaitu diren ere zehaztu beharko da akta horretan.

Grabazio guztiak zigilupean gordeko dira.

Polizia judizialeko ofizialak eta haren kontrolpeko agenteak egia jakiteko baliagarri izan litezkeen grabazioak transkribatu edo deskribatu beharko dituzte txostenaren parte izango den akta batean. Neurria baimentzeko ematen den autoan ageri diren arau-hausteekin inolako loturarik ez badute, bizitza pribatuari buruzko sekuentziak prozedurari buruzko txostenetik kanpo geratuko dira.

Atzerriko hizkuntzaren batean dauden solasaldi eta datuak frantsesez transkribatuko ditu xede horretarako berariaz izendatutako interprete batek.

V. LIBURUA

Betearazpen-prozedurak

I. TITULUA

Zigor-arloko epaiak

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

709-1-1 artikulua

Poliziak edo jendarmeeak, ofizioz edo Errepublikako prokuradorearen edo zigorren aplikazioko epailearen instrukziopean, Zigor Kodearen 131-9 artikuluko bigarren apartatua edo 131-11 artikuluko bigarren apartatua aplikatzean kondenatua izan den pertsona oro atxilotu eta zigorren aplikazioko epailearen esku utzi beharko dute, baldin eta epaileak susmoa badu pertsona horrek ez dituela beteko ezarri zaion kondenaren aplikazioaren ondorioz dagozkion betebeharrak. Polizia judizialeko ofizialak hala erabakiz gero, kondenatua polizia-etxeko edo jendarmeriako atxiloketa-gunera eraman eta gehienez ere hogeita lau ordu eduki ahal izango dute han, harik eta haren egoera argitu eta haren betebeharren urraketei buruz deklarazioa hartzen dioten arte.

Kondenatua atxilotzen dutenetik aurrera, polizia judizialeko ofizialak jazotzen den guztiaren berri eman behako dio Errepublikako prokuradoreari edo zigorren aplikazioko epaileari.

Polizia judizialeko ofizial batek edo haren kontrolpeko agente batek berehala azaldu beharko dizkiote atxiloturik daukaten pertsonari, berak ulertzeko moduan, neurriak zenbat denbora iraungo duen gehienez eta zein arau-hauste leporatzen zaizkion, bai eta zein onura dagozkion ere:

[...]

1. Halakorik bada, interprete baten laguntza jasotzeko eskubidea;

[...]

III. KAPITULUA

Konfiskazio-ebazpenak betearaztea helburu duen nazioarteko lankidetzaz

1. atala

Europako Kontseiluko 2006ko urriaren 6ko Esparru Erabakia aplikatu eta konfiskazio-ebazpenak igortzea eta betearaztea

1. paragrafoa

Xedapen orokorrak

713-3 artikulua

Ebazpena betearaztea dagozkion estatuko hizkuntza ofizialetako batera edo estatu horrek onetsitako Europar Batasuneko instituzioetako hizkuntza ofizialetako batera itzuli beharko da ziurtagiria.

3. paragrafoa

*Europar Batasuneko kide den estatu bateko jurisdikzio-organo batek
ondasunak konfiskatzeko emandako ebazpenak betearazteari buruzko
xedapenak*

713-17 artikulua

Baldin eta epaileak ebazpena itzultzea beharrezkotzat jotzen badu, ondasuna bahitzeko edo enbargatzeko neurria jada aplikatu badu, edo beste prozedura baten barruan hura behin betiko konfiskatzeko erabakia betearazi badu, auzitegi korrekzionalak kasua artxibatu ahal izango du.

Kasua artxibatuz gero, auzitegi korrekzionalak ondasunak bahitzeko neurriak agindu ahal izango ditu 484-1 artikuluan ezarritako modalitateen arabera.

Ebazpena atzeratzea erabakiz gero, Errepublikako prokuradoreak lehenbailehen jakinarazi beharko dio erabakia neurriak agindu dituen estatuko agintaritza eskudunari, erregistratua geratzeko modua ematen duen zeinahi baliabideren bitartez jakinarazi ere, eta, hartan, erabakiaren zioak azaldu beharko dizkio, bai eta, ahal bada, atzerapenak zenbat denbora iraungo duen ere.

713-20 artikulua

Hargatik eragotzi gabe 694-4 artikulua aplikazioa, honako kasu hauetako batean uko egin ahal izango zaio konfiskazio-ebazpena betearazteari:

[...]

4. Baldin eta frogatzen bada haren sexua, arraza, erlijioa, jatorri etnikoa, nazionalitatea, hizkuntza, iritzi politikoak, sexu-orientazioa edo genero-identitatea direla medio eman dela konfiskazio-ebazpena, edo, arrazoi horietako bat dela-eta, aipatu ebazpenak pertsona horri kalte egin diezaiokeela ondorioztatzen bada;

[...]

2. atala

Atzerriko agintari judizialek ondasunak konfiskatzeko emandako
ebazpenak betearaztea

713-37 artikulua

Hargatik eragotzi gabe 694-4 artikulua aplikazioa, honako kasu hauetako batean uko egin ahal izango zaio konfiskazio-ebazpena betearazteari:

[...]

4. Baldin eta frogatzen bada haren sexua, arraza, erlijioa, jatorri etnikoa, nazionalitatea, hizkuntza, iritzi politikoak, sexu-orientazioa edo genero-identitatea direla medio eman duela atzerriko agintaritzak bere ebazpena, edo, arrazoi horietako bat dela-eta, aipatu ebazpenak pertsona horri kalte egin diezaiokeela ondorioztatzen bada;

[...]

II. TITULUA Atxiloketa

V. KAPITULUA Kondenatuen transferentzia

728-3 artikulua

Frantziako lurraldera iritsi bezain laster, atxiloturik dakarten kondenatua Errepublikak bertan duen prokuradorearen aurrera eraman beharko da, prokuradoreak haren nortasuna argitzeko galderak egin diezazkion eta hori guztia akta batean jaso dezan. Dena den, galdeketa ezin bada berehala egin, kondenatua atxiloketa-gunera eraman beharko da, non ezingo duten hogeita lau ordutik gora atxilo eduki. Epe hori amaitzean, atxiloketa-guneko zuzendariaren aginduz, pertsona hori ofizioz eraman beharko dute Errepublikako prokuradorearen aurrera.

Transferentziari buruz estatuak adosturikoa eta interesdunaren onespena egiaztatzen duten dokumentuak aintzat harturik, eta atzerriko kondena-epaiaren jatorrizkoa edo haren hitzez hitzeko kopia eta, hala badagokio, epaiaren itzulpen ofiziala aztertu ondoren, Errepublikako prokuradoreak kondenatua berehala espetxeratu dezatela errekeritu ahal izango du.

VI. KAPITULUA

Europar Batasunean betearaztekoak diren eta askatasunaz gabetzeko zigorrak eta beste neurri batzuk ezartzea helburu duten zigor-arloko epaien elkarrekiko aitortpen-printzipioaren aplikazioari buruzko Europako Kontseiluaren 2008ko azaroaren 27ko 2008/909/JAI Esparru Erabakia aplikatu eta nor edo nor askatasunaz gabetzeko zigor edo neurriren batera kondenatzeko ebazpena betearaztea

2. atala

Frantziako jurisdikzio-organoek emandako kondena-epaiak Europar Batasuneko kide diren beste estatuetan betearazteari buruzko xedapenak

1. paragrafoa

Ministerio publikoak agindua igortzea

728-18 artikulua

Baldin eta kondena-epaia eta ziurtagiria hura betearaztea dagokion estatuko agintaritza eskudunari igortzea erabakitzen badu ministerio publikoaren ordezkariak, erabaki hori berak ulertzen duen hizkuntza batean jakinarazi beharko dio kondenatuari. Horrez gain, hauek ere jakinarazi beharko dizkio:

1. Kondena-epaia estatu horretan betearaztekoa bada, zigorra bertako legeriarekin bat etorritik betearazi beharko dela, eta kondenatua garaia baino lehen edo baldintzapean aske uzteko neurriak ere legeria horren arabera zehaztuko direla;
2. Ezarri zaion kondenarekin lotuta askatasunaz gabeturik egon den denbora-tartea kenduko zaiola betetzeko gelditzen zaion zigorraldiari;

3. Kondena betearaztea dagokion estatuko agintaritza eskudunak askatasunaz gabetzeko zigorra edo neurria egokitzea erabaki ahal izango duela, baldin eta, haren iraupen edo izaera dela tarteko, zigorra bat ez badator estatu horretako legeriarekin;

4. Kondena betearaztea dagokion estatuak, askatasunaz gabetzeko zigorra edo neurria egokitzen ari dela, ez duela zigorra edo neurria larriagotzerik izango.

Artikulu honetan ezartzen den formalitatea aktan jasota geratuko da.

Baldin eta kondenatua kondena betearaztea dagokion estatuan badago, ministerio publikoaren ordezkariak formalitate hori martxan jar dezala eskatu ahal izango dio estatu horretako agintaritza eskudunari.

728-19 artikulua

Ministerio publikoaren ordezkariak dokumentu hauek bidali beharko dizkio kondena betearaztea dagokion estatuko agintaritza eskudunari: kondena-epaiaren kopia, 728-12 artikuluan aipatzen den ziurtagiriaren jatorrizkoa edo haren kopia, eta, hala badagokio, kondenatuak eta haren ordezkari edo laguntzaile gisa jardun duen pertsonak beren entzunaldietan zehar esandakoen akten kopia bana.

Ziurtagiria kondena betearaztea dagokion estatuko hizkuntza ofizialetako batera edo estatu horrek onetsitako Europar Batasuneko instituzioetako hizkuntza ofizialetako batera itzuli eta itzulpena ere bidali beharko zaio estatu horretako agintaritza eskudunari. Kondena betearaztea dagokion estatuko agintaritza eskudunak hala eskatuz gero, kondena-epaia edo epai horren funtsezko zatiak ere itzuli egin beharko dira, eta itzulpena aurreko baldintza berberetan bidali.

Kondena betearaztea dagokion estatuko agintaritza eskudunak hala eskatuz gero, kondena-epaiaren kopia ziurtatua eta ziurtagiriaren jatorrizkoa ahalik eta eperik laburrenean bidali beharko dira.

2. paragrafoa

Transferentzia eta estatu batetik bestera igarotzea

728-24 artikulua

Justizia Ministerioak transferentzia egitean beren lurraldetik igarotzeko eskabidea eta ziurtagiriaren kopia bidaliko dizkie tartean diren estatu kideetako agintari eskudunei. Agintari horiek hala eskatuz gero, tartean diren estatu etako hizkuntza ofizialetako batera edo estatu horiek onetsitako Europar Batasuneko instituzioetako hizkuntza ofizialetako batera itzuli beharko da ziurtagiria.

3. atala

Europar Batasuneko beste estatu batzuetako jurisdikzio-organoek emandako kondena-epaiak Frantziako lurraldean betearazteari buruzko xedapenak

1. paragrafoa

Aitorpenari eta betearazpenari uko egiteko zioak

728-32 artikulua

Honako kasu hauetako batean uko egin ahal izango zaio kondena-epaia betearazteari:

[...]

3. Baldin eta frogatzen bada haren sexua, arraza, erlijioa, jatorri etnikoa, nazionalitatea, hizkuntza, iritzi politikoak, sexu-orientazioa edo genero-identitatea direla medio ezarri zaiola kondena pertsonari, edo, arrazoi horietako bat dela-eta, aipatu aginduak pertsona horri kalte egin diezaiokeela ondorioztatzen bada;

[...]

2. paragrafoa

Errepublikako prokuradoreak epaia jaso eta instrukzioari ekitea, hura aitortze eta betearazte aldera

[...]

728-38 artikulua

Baldin eta Europar Batasuneko kide den estatu bateko jurisdikzio-organo batek askatasunaz gabetzeko zigor edo neurriren bat ezartzeko emandako kondena-epaia Frantzia aitortu eta betearaz dadila eskatzen badu estatu horrek, kondena-epaia eman duen estatuko agintaritzak eskudunak epaiaren jatorrizkoa edo haren kopia ziurtatua, 728-12 artikuluan aipatzen den ziurtagiria eta haren frantseseko itzulpena bidaltzen dizkiola ziurtatu beharko du Errepublikako prokuradoreak.

Ziurtagiriaren edukia aski iruditzen ez bazaio epaia aitortu eta betearazteko eskabideaz ezer erabakitzeko, kondena-epaia edo prokuradoreak berak eta kondena-epaia eman duen estatuko agintaritzak eskudunak funtsezkotzat jotzen dituzten zatiak frantsesera itzul ditzatela eskatu ahal izango du Errepublikako prokuradoreak. Ziurtagiria osatugabea edo okerra dela iruditzen bazaio, gainera, osatu edo zuzendu dezala ere eskatu ahal izango dio agintaritzak horri.

3. paragrafoa

Aitorpenari eta betearazpenari buruzko ebazpena eta errekurtsioak

728-54 artikulua

Baldin eta, aparteko kasuren batean, kondenaren aitorpen eta betearazpenari buruzko behin betiko erabakia ezin bada hartu kondena-epaia eta ziurtagiria jasotzen direnetik hasi eta hogeita hamar eguneko epean, Errepublikako prokuradoreak ahalik eta eperik laburrenean eman beharko dio horren berri kondena-epaia eman duen estatuko agintaritzak eskudunari, atzerapenaren arrazoiak eta erabakia hartzeko beharrezkoa iruditzen zaion epe gehigarria adieraziz.

Baldin eta Errepublikako prokuradoreak edo auzitegi korrekzionaleko apelazio-salak ziurtagiria osatzeko edo zuzentzeko edota kondena-epaia osorik edo zatika itzuli eta itzulpena bidaltzeko eskatzen badiote epaia eman duen estatuko agintaritzak eskudunari, lehen apartatuan epeei buruz ezarritakoa bertan behera utziko da, harik eta kondena-epaia eman duen estatuak eskatzen zaizkion piezak bidaltzen dituen arte.

5. paragrafoa

Transferentzia

728-63 artikulua

Ministerio publikoak 728-62 artikuluko 7. zenbakian aipatzen den onspen-eskabidea bidali beharko dio kondena-epaia eman duen estatuko agintaritzak eskudunari. 695-13 artikuluan ezarritako xehetasun guztien berri eman beharko du

eskabide horrek, eta 695-14 artikuluan ezarritako modalitateen arabera itzuli beharko da.

6. paragrafoa
Behin-behineko atxiloketa

728-65 artikulua

Atxilotua haren aurrera eramaten dutenean, Errepublikako prokuradoreak haren nortasuna egiaztatu eta berak ulertzen duen hizkuntza batean azaldu beharko dio kondenatu duen estatuaren epai baten ondorioz izan dela atxikia. Askatasunen eta atxiloketaren epaileari espetxera dezala, etxean baliabide elektronikoaren bidez atxilo har dezala edo kontrol judiziala ezar diezaiola eskatzeko asmoa duela azaldu beharko dio prokuradoreak atxilotuari, bai eta berak aukeratzen duen abokatuaren laguntza jaso ahal izango duela ere, edo, halakorik ezean, abokatu-elkargoko buruak ofizioz izendatzen dionarena, zeinari lehenbailehen eman beharko baitzaio, zeinahi baliabideren bitartez, erabakiaren berri. Izendatu zaion abokatuarekin berehala batzartu ahal izango dela ere jakinarazi beharko dio.

4. atala

Frantziako lurraldean barrena igarotzeari buruzko xedapenak

728-72 artikulua

Frantziatik igarotzeko eskabidearekin batera, 728-12 artikuluan aipatzen den ziurtagiria ere aurkeztu beharko da, kondena-epaia eman duen estatuko agintaritza eskudunak igorria. Justizia-ministroak ziurtagiriaren frantsesezko itzulpena eskatu ahal izango du.

728-74 artikulua

Justizia-ministroak ahalik eta eperik laburrenean eman beharko ditu azalpenak, Frantziatik igarotzeko eskabidea jasotzen duenetik hasi eta gehienez ere astebeteko epean. Ziurtagiriaren itzulpena eskatuz gero, hura bidaltzen denetik aurrera hasiko da kontatzen epe hori.

VII QUATER TITULUA

Europako Kontseiluko 2008ko azaroaren 27ko Esparru
Erabakia aplikatu eta kondena- eta zaintzapeko
askatasun-epaiak betearaztea

I. KAPITULUA
Xedapen orokorrak

764-6 artikulua

Epaiak betearaztea dagokion estatuan titulu honetan aitorten- eta jarraipen-xedeekin loturik azaldutakoa aplikatzearen ondorioz igortzekoa den kondena- edo zaintzapeko askatasun-epai ororekin batera, ziurtagiri bat aurkeztu beharko da, eta, hartan, nagusiki, honako alderdi hauek zehaztu:

[...]

6. Kondenatuak zein hizkuntza ulertzen dituen;

[...]

II. KAPITULUA

Frantziako jurisdikzio-organoek emandako kondena- eta zaintzapeko askatasun-epaiak Europar Batasuneko kide diren beste estatuetan aitortzeari eta haien jarraipena egiteari buruzko xedapenak

[...]

764-11 artikulua

Ministerio publikoak dokumentu hauek bidali beharko dizkio epaia betearaztea dagokion estatuko agintaritzak eskudunari: kondena- edo zaintzapeko askatasun-epaiaren kopia, bai eta 764-6 artikuluan aipatzen den ziurtagiriaren jatorrizkoa edo haren kopia ere.

Ziurtagiria kondena betearaztea dagokion estatuko hizkuntza ofizialetako batera edo estatu horrek onetsitako Europar Batasuneko instituzioetako hizkuntza ofizialetako batera itzuli eta itzulpena ere bidali beharko zaio estatu horretako agintaritzak eskudunari.

[...]

X. TITULUA

Epaiketako gastuak

Xedapen orokorrak

800-1 artikulua

[...]

¹⁴⁶³ Interpretazio-gastuak audientziak hartu dituelarik, baina interpretazioa behar duen/duten pertsona/pertsonak ez badira agertu entzunaldira, edo ez direla agertuko jakinarazi ez bada gastu horiek ez egiteko moduko epean, jurisdikzioak gastuok pertsona horren edo horien karguan jar ditzake modu solidarioan.

803-5 artikulua

Atariko artikuluko III. zenbakian ezartzen denez, susmagarriak edo auzipetuak interprete edo itzultzaile baten laguntza jasotzeko eskubidea izango du, eta eskubide hori artikulua hau aplikatuz egikarrituko da.

Zalantzarik badago ea susmagarria edo auzipetua gai den frantsesa ulertzeko, hura entzungo duen edo deklarazioa hartuko dion agintari judizialak hizkuntza hori ulertzen duela egiaztatu beharko du.

Aparteko neurri gisa, kode hau aplikatzean bidali edo jakinaraztekoak diren oinarritzko piezak ahoz itzuli edo laburtu ahal izango zaizkio.

¹⁴⁶³ Justizia Ministerioaren 2023-2027ko Orientazio eta Programazioari buruzko 2023ko azaroaren 20ko 2023-1059 Legearen 17.2 artikulua txertatutako paragrafoa. JORFen 269. zenbakian, 2023ko azaroaren 21eko alean, argitaratua. <https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000048430512>

¹⁴⁶⁴ Adin nagusiko bat atxilotuta dagoen bitartean edo 61-1 artikuluan aurreikusitako entzunaldi askean zehar, interpreteak esku hartu ahal izango du atxilotuari haren eskubideak jakinarazten zaizkiolarik, eta atxilotuari interprete baten laguntza eman ahal izango zaio, 706-71 artikuluan xedatutakoa gorabehera; hori guztia egin ahal izango da Estatu Kontseiluan dekretu bidez zehaztutako moduan, telekomunikazio-bitartekoen bidez, zeinek bermatuko baitituzte elkarriketen kalitatea, konfidentzialtasuna eta segurtasuna, bereziki pertsonaren eta haren abokatuaren artean. Apartatu hau ez da aplikatuko atxilotuta dagoen pertsona adin nagusiko babestua denean.

¹⁴⁶⁵ Atxiloketaren ondoren berrogeita zortzi ordu igarotakoan, interpreteak esku hartuko du artikuluko honen laugarren apartatuan aurreikusitako baldintzetan, baldin eta beharrezkoa bada interpreteak ezin duelako hara joan, eta, betiere, prozesuaz arduratzen den magistratuak aurretik baimena eman duelako.

Artikulu honen aplikazio-modalitateak dekretu baten bidez zehaztu beharko dira, eta, hartan, oinarrizko zein dokumentu itzuli behar diren ezarri beharko da batez ere.

803-6 artikulua

Kode honen xedapenak aplikatzean askatasunaz gabetzeko neurria ezarria zaion pertsona susmagarri edo auzipetu orori, neurri horren berri ematen dion jakinarazpenarekin batera, beste dokumentu bat ere igorriko zaio, hitz soil eta ulerterrazak erabiliz eta berak ulertzen duen hizkuntza batean azaltzeko prozeduran zehar, kode honekin bat etorritz, eskubide hauek izango dituela:

[...]

4. Interprete eta itzultzaile baten laguntza jasotzeko eskubidea;

[...]

Dokumentua pertsona horrek ulertzen duen hizkuntza batean eskuratzeko modurik ez badago, ahoz eta berak ulertzen duen hizkuntza batean azaldu beharko zaio artikulu honetan ezartzen diren eskubideetatik zein dagokion. Azalpen horiek guztiak aktan jasota geratuko dira. Pertsona horri atzerapenik gabe eta berak ulertzen duen hizkuntza batean idatzirik bidali beharko zaio dokumentuaren bertsio bat.

¹⁴⁶⁴ Justizia Ministerioaren 2023-2027ko Orientazio eta Programazioari buruzko 2023ko azaroaren 20ko 2023-1059 Legearen 6.1 artikuluko txertatutako paragrafoa. JORFen 269. zenbakian, 2023ko azaroaren 21eko alean, argitaratua. <https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000048430512>

¹⁴⁶⁵ Justizia Ministerioaren 2023-2027ko Orientazio eta Programazioari buruzko 2023ko azaroaren 20ko 2023-1059 Legearen 6.1.48 artikuluko txertatutako paragrafoa. JORFen 269. zenbakian, 2023ko azaroaren 21eko alean, argitaratua. <https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000048430512>

VI. LIBURUA

Itsasoz haraindiko erregioei buruzko xedapenak

I. TITULUA

Polinesia Frantsesean, Wallis eta Futuna uharteetan,
eta Kaledonia Berrian aplikagarriak diren xedapenak

V. KAPITULUA

Instrukzio-arloko jurisdikzioak

817. artikulua

102. artikuluko bigarren apartatua aplikatuz, idazkariari eman ahal izango zaio interprete-lanak egin eta lurraldean hitz egin ohi diren hizkuntzetako batean esanak itzultzeko ardura. Halakoetan, itzultzaileari zinpekoa izan beharraren dispentsa emango zaio.

VII. KAPITULUA

Delituak epaitzea

839. artikulua

407. artikulua aplikatuz, idazkariari eman ahal izango zaio interprete-lanak egin eta lurraldean hitz egin ohi diren hizkuntzetako batean esanak itzultzeko ardura. Halakoetan, itzultzaileari zinpekoa izan beharraren dispentsa emango zaio.

Interprete ofizial iraunkorrik badago, bere eginkizunak betetzen hastean baino ez du zin egin beharko.

II. TITULUA

Mayotteko departamenduari buruzko xedapen bereziak

IV. KAPITULUA

Zigor-auzitegia

885. artikulua

Mayotteko Zigor Auzitegiko epaimahaia zinpeko hiru kidek osatuko dute lehen auzialdian, eta zinpeko sei kidek, berriz, apelazioan.

[...]

Gainera, zerrenda aldi baterako aldatu eta akusatuaren edo haren abokatuaren ezkontide, guraso, izeba-osaba, iloba eta gainerako senitartekoen izenak bertatik behin-behinean kentzeko agindua emango du auzitegiak, bai eta auzian lekuko, interprete, salatzaile, aditu, kereila-jartzaile edo alde zibil gisa esku hartzen dutenena edo polizia judizial edo instrukzioan tartean dauden poliziena ere.

[...]

9.1.38. Zinemaren eta Animazioaren Kodea¹⁴⁶⁶

I. LIBURUA Administrazio-antolaketa

II. TITULUA Film eta ikus-entzunezkoen erregistroak

III. KAPITULUA Akten, konbentzioen eta epaien inskripzio eta argitalpena

L123-4 artikulua

Frantsesa ez den baina industria zinematografikoan erabili ohi den hizkuntzaren batean idatzirik badaude, aktak, konbentzioak eta epaiak jatorrizko bertsioan igorri ahal izango dira, errekeritzaileak hala eskatzen badu. Halakoetan, dokumentu osoa itzuli beharko da frantsesera, edo laburpen bat idatzi, eta jatorrizkoarekin batera bidali, dekretu bidez ezarritako baldintzen arabera. Zinematografiaren eta Animazioaren Zentro Nazionalak egiaztatuko du jatorrizko bertsioarekin batera haren itzulpen edo laburpena aurrez eskaturiko berme guztiekin igortzen dela. Azterketa bat egiteari beharrezko irizten badio, batez ere akta, konbentzinoa nahiz epaia L. 123-1, L. 123-2 edo L. 123-3 artikuluetan ezarritakoaren arabera inskribatzekoa edo argitaratzekoa dela egiaztatzeko, hura osorik itzul dezatela eskatu ahal izango du.

¹⁴⁶⁶ Jatorrizko testua: 2009-91 Ordenantza, 2009ko uztailaren 24koa da.

Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/codes/texte_lc/LEGITEXT000020908868?etatTexte=VIGUEUR

9.2. Gainerako lege-testuak

9.2.1. Gizakiaren eta Herritarraren Eskubideei buruzko Adierazpena (1789)¹⁴⁶⁷

11. artikulua

Pentsamenduak eta iritziak askatasunez komunikatzea gizakiak dituen eskubideetatik baliotsuenetako bat da: herritar orok askatasunez hitz egin, idatz eta inprima dezake; baina, askatasun horretaz abusatuz gero, erantzukizuna izango du, legeak ezarritako kasuetan.

¹⁴⁶⁷ <https://www.conseil-constitutionnel.fr/le-bloc-de-constitutionnalite/declaration-des-droits-de-l-homme-et-du-citoyen-de-1789>

9.2.2. 1924ko ekainaren 1eko Legea, Rhin Behereko, Rhin Garaiko eta Moselako departamenduetan legeria zibil frantsesa indarrean jartzen duena¹⁴⁶⁸

I. TITULUA

1. artikulua

Irailaren 1etik aurrera, lege hau promulgatu eta gero, eta ondoren aipatuko diren salbuespenak gorabehera, Rhin Behereko, Rhin Garaiko eta Moselako departamenduetan indarrean egongo da legeria zibil frantses osoa, eta batez ere:

[...]

Eta gai honen gaineko beste edozein xedapen, hargatik eragotzi gabe 1919ko otsailaren 2ko Erabakiaren aplikazioa eta 1922ko maiatzaren 15eko Dekretuarena, biak ere Alsazia eta Lorrenako hizkuntza judizialari buruzkoak.

¹⁴⁶⁸ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000869867?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAUT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=5&tab_selection=lawarticledecree#lois

9.2.3. 1924ko ekainaren 1eko Legea, Rhin Behereko, Rhin Garaiko eta Moselako departamenduetan merkataritza-arloko lege frantsesak indarrean jartzen dituen¹⁴⁶⁹

I. TITULUA Xedapen orokorrak

10. artikulua

Lege hau indarrean jartzen denetik hasi eta gehienez ere hiru hilabeteko epean, dekretu baten bidez frantseseko itzulpen eta guzti argitaratuko dira toki-esparruko legeen testuak, lege honen ondorio diren aldaketak ere barnean dituztela. Itzulpenak izaera dokumental hutsa izango du, eta ez zaio benetakotasunik aitortuko.

¹⁴⁶⁹ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000869866?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=5&tab_selection=lawarticledecree#lois

9.2.4. 46-942 Legea, 1946ko maiatzaren 7koa, Topografo Adituen Elkargoa eratzen duena¹⁴⁷⁰

I. TITULUA Topografo aditu gisa jardutea

3. artikulua

[...]

Inork ezin izango du izena eman Topografo Adituen Elkargoan, baldin eta honako baldintza hauek betetzen ez baditu:

1. Nazionalitate frantsesa ez duten pertsona fisikoei dagokienez, Frantzian topografo aditu gisa jarduteko beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak izatea.

[...]

¹⁴⁷⁰ Testu kongsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000874428?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=linguistique&searchType=ALL&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=05%2F10%2F2020&typePagnation=DEFAUT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=1&tab_selection=lawarticledecree#lois

9.2.5. 46-2196 Legea, 1946ko urriaren 11koa, Liburuaren Zentro Nazionala eratzen duena¹⁴⁷¹

2. artikulua

Zentro honek helburu hauek izango ditu:

1. Frantsesezko idazleen literatura-jarduera babestea eta sustatzea lan- eta ikasketa-poltsen bitartez, sarien bitartez, dirulaguntzen bitartez eta liburuak erostearen bitartez, horrek guztiak ordain gisa balio dezan eta literatura-obren idazketa erraztu dezan;

2. Dirulaguntzen, diru-aurrerapenen eta beste edozein baliabideren bitartez, frantsesezko literatura-obren argitalpen eta berrargitalpena erraztea, baldin eta obra horiek argitaratzen direla ziurtatzea garrantzizkotzat jotzen bada;

[...]

¹⁴⁷¹ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000693147?tab_selection=lawarticledecreee&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=5&tab_selection=lawarticledecreee#lois

9.2.6. 51-46 Legea, 1951ko urtarrilaren 11koa, Tokian Tokiko Hizkuntzei eta Dialektoei buruzkoa (Deixonne legea)¹⁴⁷²

1. artikulua

Hezkuntza Nazionalaren Kontseilu Nagusia arduratuko da, lege honen eremuan eta aldarrikatua izango delarik, baliabide hoberenak bilatzen, tokian tokiko hizkuntzak eta dialektoak laguntzeko, erabiltzen diren erregioetan.

2. artikulua

Argibide pedagogikoak errektoreei igorriko zaizkie, irakasleei baimena emateko tokian tokiko hizkuntzak erabil ditzaten lehen mailan eta ama-eskoletan, baliagarriak izango diren neurrian beren irakaskuntzan, bereziki hizkuntza frantsesaren ikaskuntzan.

3. artikulua

Eskaera egingo duen irakasle orok baimena erdiets dezake, astero oren bat erabiltzeko ekintza norabideratuentzat, tokian tokiko hizkuntzen irakurketaren eta idazketaren oinarriko kontzeptuak irakasteko eta arabera literaturaaren atal hautatu batzuk lantzeko.

Ikaskuntza hau aukerakoa da ikasleentzat.

4. artikulua

Irakasleei baimena emango zaie liburuak hautatzeko, beren akademiako errektoreak urtero antolatuko duen zerrenda batean, eskoletako liburutegietan ezartzeko, baliatu ahal izango dituztenak ikasleei ezagutarazteko tokiko kulturaren eta folkloreaken aberastasunak.

5. artikulua

Heziketa-eskoletan, aukerako ikastaldiak eta egonaldiak antolatuko dira, ahal den neurrian, beren Lanbide Heziketaren denboran, irakaslegaientzat, irakastera joateko xedea badute tokiko hizkuntza bizkor den erregio batera.

6. artikulua

Lizeo eta kolegioetan, tokian tokiko hizkuntza eta dialekto guztien aukerako ikaskuntza antolatuko da, bai eta tokiko folkloreak, literaturaz, herri arteez ekintza norabideratuen bidez ere.

7. artikulua

Fakultate-kontseiluen eta unibertsitate-kontseiluen abisuak hartu ondoren, eta Hezkuntza Nazionalaren Kontseilu Nagusiaren proposamenez, sortzen ahal izango

¹⁴⁷² Deixonne Legea ez dago indarrean, 1975eko Haby Legeak artikulua batera laburbildu baitzuen: *Hizkuntza eta kultura erregionalen irakaskuntza eskola-garai osoan eman daiteke.*
<https://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?cidTexte=JORFTEXT000000886638>

dira, kreditu eskuragarrien neurrian, euskaldunei buruzko ikaskuntza-institutuak; horietan, katedrak izango dira, tokian tokiko hizkuntzentzat eta literatuzentzat, bai eta ere folklore etnografiarentzat, besteak beste.

8. artikulua

Lizentzia-diploma berriek eta goi-mailako ikaskuntza-diplomek, doktore-tesiek onespena emango diote, ikastaldi horiei jarraituz diren ikasleen lanari.

9. artikulua

Epaimahaietan epaile aditu batek parte hartu ahal duen neurrian, unibertsitateek aukerako azterketa sar dezakete batxilergo-programetan.

10. artikulua

Lege hau, bigarren artikulutik bederatzigarrena arte, bi artikulua hauek barne, aplika daiteke aldarrikapenaren ondotik izango den lehen ikasturtean bretoiera, euskara, katalana eta okzitaniara erabiltzen diren erregioetan.

11. artikulua

Zazpigarren eta zortzigarren artikuluen aplikazioak hauexek izango dira, besteak beste:

- a) Roazhonen, Ikaskuntza Zeltikoen Institutuak antolatuko du hizkuntza eta literatura zeltikoen irakaskuntza.*
- b) Bordeleko Unibertsitatean eta Bordeleko Ikaskuntza Iberikoen Institutuan, euskararen eta euskal literaturaren irakaskuntza antolatuko da.*
- c) Katalan hizkuntza eta literaturaren irakaskuntza antolatuko da Montpellier eta Tolosako unibertsitateetan, Pariseko Ikaskuntza Hispanikoen Institutuan eta Bordeleko Ikaskuntza Iberikoen Institutuan.*
- d) Okzitaniako hizkuntza, literatura eta historiaren ikaskuntza antolatuko da Aix en Provence, Montpellier eta Tolosako unibertsitateetan.*

9.2.7. 52-1322 Legea, 1952ko abenduaren 15ekoa, itsasoz haraindiko Frantziako ministerioen mendekoak diren lurraldeetarako eta lurralde elkartuetarako lan-kode bat eratzen duena¹⁴⁷³

III. TITULUA Lan-kontratua

I. KAPITULUA Lan-kontratu indibiduala

I. atala Xedapen orokorrak

32. artikulua

Baldin eta lan-kontratu batek hiru hilabetetik gorako iraunaldia badu gehienez, edo langilea bere ohiko bizilekutik kanpora eraman beharra badakar, hura idatziz aurkeztu beharko da, mediku batek langilea ikusi ondoren, lantokia dagoen lekuko lan-bulegoan, edo, halakorik ezean, lan- eta gizarte-arloko legeen ardura duen ikuskatzailearen edo haren legezko ordezkariaren aurrean.

Kontratua baimendu baino lehen, agintaritza eskudunak:

[...]

4. Kontratua irakurriko die aldeei, eta, hala badagokio, baita itzuli ere.

[...]

II. KAPITULUA Ikaskuntza

I. atala Ikaskuntzarako lan-kontratuaren izaera eta forma

52. artikulua

Ikaskuntzarako lan-kontratua kontratu-mota bat da, industria-establezimendu, denda edo landetxe bateko nagusiak, eskulangile batek edo fabrikatzaile batek beste pertsona bati egiten diotena edo haren alde eginarazten dutena, pertsona horri

¹⁴⁷³ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000888628?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=5&tab_selection=lawarticledecree#lois

lanerako formazio metodiko eta osoa emateko; horren trukean, pertsona horrek bere burua behartzen du jasotzen dituen jarraibideak betetzera eta ikaste aldera agintzen zaizkion lanak egitera.

Kontratua idatziz aurkeztu beharko da, eta, hala egiten ez bada, deuseztat joko da. Frantsesez idatzi beharko da, bai eta, ahal bada, ikastunaren hizkuntzan ere.

[...]

IV. KAPITULUA

Lan-konbentzio eta -akordio kolektiboak (68. artikulutik 86.era bitartean)

I. atala

Konbentzioaren izaera eta baliozkotasuna

71. artikulua

Konbentzio kolektiboa frantsesez idatzi beharko da, eta, hala egiten ez bada, deuseztat joko da. Lurraldean elkarteko, elkartez kanpoko lurraldeetako eta tutoretzapeko lurraldeetako buruak erabaki baten bidez zehaztu beharko du, Lanaren Aholku Batzordearen irizpen batean oinarriturik, zein baldintzatan aurkeztu, argitaratu eta itzuliko diren konbentzio kolektiboak eta, aurreko artikuluko azken paragrafoan aurreikusitakoa aintzat harturik, zein baldintzatan bat egin ahal izango den konbentzioarekin. Itsasoz haraindiko Frantziaren ministroak onetsi beharko ditu erabakiak.

[...]

VII. TITULUA

Betearazpen-organismo eta -baliabideak

I. KAPITULUA

Administrazio-organismoak

154. artikulua

Lan- eta gizarte-arloko legeen ardura duen ikuskatzaileak ahal hauek izango ditu:

[...]

d) Beren bisitaldietan, ondoan eduki ahal izango dituzte zinpeko interprete ofizialak eta bisitatu beharreko enpresako langileen ordezkariak, bai eta goragoko c) paragrafoan aipatu diren mediku eta teknikariak ere;

[...]

VIII. TITULUA

Lan-arloko desadostasunak

II. KAPITULUA

Desadostasun kolektiboak

214. artikulua

Zortzi orduko epean, adituak bere ikerketei buruzko txosten zioduna bidali beharko du. Txosten horretako ondorioak aholkutzat jotzekoak izango dira, eta erregelamendu-proiektu bat zehaztu beharko dute auzipean dauden puntuei buruz.

Aholku-txostena alde guztiei jakinarazi beharko zaie hogeita lau orduko epean. Kode honen 71. artikulua aplikatuz hartu beharrekoa den erabaki baten bidez zehaztuko da zein baldintzapean argitaratu, hedatu eta itzuliko den txosten hori. Nolanahi dela ere, txostena berehala argitaratu beharko da lurraldeko aldizkari ofizialean.

9.2.8. Frantziako Errepublikaren 1958ko urriaren 4ko Konstituzioa¹⁴⁷⁴

2. artikulua

Errepublikaren hizkuntza frantsesa da ¹⁴⁷⁵

75-1 artikulua¹⁴⁷⁶

Hizkuntza erregionalak Frantziaren ondare dira.

¹⁴⁷⁴ <http://www.conseil-constitutionnel.fr/conseil-constitutionnel/francais/la-constitution/la-constitution-du-4-octobre-1958/texte-integral-de-la-constitution-du-4-octobre-1958-en-vigueur.5074.html>

¹⁴⁷⁵ Esaldi hau 1992. urteko zuzenketa da.

¹⁴⁷⁶ 2008-74 Konstituzio Legeak, 2008ko uztailaren 23koak, V. Errepublikako instituzioen modernizazioari buruzkoak, 40. artikulua bidez, gehitutako artikulua.

9.2.9. Frantziako Senatuaren Erregelamendua, 1959ko ekainaren 25ekoa¹⁴⁷⁷

XX. KAPITULUA Europako gaiak

73 octies artikulua

8. Legegintzako egintzaren proiektua Batasuneko hizkuntza ofizialetan helarazten denetik edo legegintzako egintza argitaratzen denetik zortzi asteko epea igarotakoan, ebazpen-proposamena aztertzeko prozedura eten egingo da.

¹⁴⁷⁷ <https://www.senat.fr/reglement/reglement.pdf>

9.2.10. Frantziako Batzar Nazionalaren Erregelamendua, 1959ko uztailaren 24koa¹⁴⁷⁸

III. TITULUA Parlamentuaren kontrola

LEHEN ZATIA Informazioa, ebaluazioa eta kontrola¹⁴⁷⁹

IX. KAPITULUA¹⁴⁸⁰ Europako gaiak

151. artikulua¹⁴⁸¹

Europako legegintzako egintzaren proiektu bat subsidiarotasun-printzipiora egokitzeari buruzko irizpen arrazoitua ematen duten ebazpen-proposamenak eta subsidiarotasun-printzipioa urratzeagatik Europar Batasuneko Justizia Auzitegian errekurtsoa jartzeko proposamenak, zeinak aurkezten baitira Konstituzioaren 88.6 artikuluan oinarrituta, zortzi asteko epean onartuko dira, hurrenez hurren, Europako legegintzako egintzaren proiektua Batasuneko hizkuntza ofizialetara bidaltzen denetik edo horiek oinarri dituen Europako legegintzako egintza argitaratzen denetik zenbatzen hasita. Azterketa-prozedura geldiarazi egingo da epe hori igarotakoan.

¹⁴⁷⁸ [https://urldefense.com/v3/_https://www.assemblee-nationale.fr/dyn/16/divers/texte_reference/02_reglement_assemblee_nationale_!D5mp3PWONmH39b4!Fa0lmTr4Nm1RrP3NMuYNQWXFrvvLjsBSRg7TNml79EKLBDcXhpkq5zFoLncMwvhNjg6NE6UGiG6rYCvQ21ckq16pOVTCw\\$](https://urldefense.com/v3/_https://www.assemblee-nationale.fr/dyn/16/divers/texte_reference/02_reglement_assemblee_nationale_!D5mp3PWONmH39b4!Fa0lmTr4Nm1RrP3NMuYNQWXFrvvLjsBSRg7TNml79EKLBDcXhpkq5zFoLncMwvhNjg6NE6UGiG6rYCvQ21ckq16pOVTCw$)

¹⁴⁷⁹ Izenburu hau 2009ko maiatzaren 27ko 292. ebazpenaren ondoriozkoa da.

¹⁴⁸⁰ Kapitulu hau 1992ko azaroaren 18ko 730. Ebazpenaren bidez sartu zen eta VII bis zenbakia zuen; bada, horri beste zenbaki bat ipini zaio eta 2009ko maiatzaren 27ko 292. Ebazpenak aldatu du haren izenburua.

¹⁴⁸¹ Izenburu hau 2009ko maiatzaren 27ko 292. ebazpenaren ondoriozkoa da.

**9.2.11. 71-1130 Legea, 1971ko abenduaren
31koa, zenbait lanbide judizial eta
juridikoren gaineko aldaketak egiten
dituena¹⁴⁸²**

IV. TITULUA

**Kualifikazioa beste estatu kide batean lortu duten
eta Europar Batasuneko kide diren estatuetako
herritarrek Frantzian modu iraunkorrean abokatu
gisa jarduteari buruzko xedapenak**

I. KAPITULUA

**Jatorrizko titulu profesionalarekin lanean jarduteari
buruzko xedapenak**

85. artikulua

Profesionalak lanerako darabilen jatorrizko titulua Europar Batasuneko zein estatutan lortua den, estatu horretako hizkuntza ofizialean edo hizkuntza ofizialetako batean idatzirik egon beharko du agiriak.

Jatorrizko titulu profesionalaren aipamenarekin batera, interesduna zein elkarte profesionaletako kide den ere adierazi beharko da beti, edo titulua lortu duen estatu kideko zein jurisdikzio-organotan dagoen izena emanda, bai eta Frantzian zein abokatu-elkargotako kide den ere.

[...]

V. TITULUA

**Kualifikazioa beste estatu kide batean lortu duten
eta Europar Batasuneko kide diren estatuetako
herritarrek Frantzian abokatu gisa jarduteko
sarbide partziala izateari buruzko xedapenak**

94. artikulua

[...]

¹⁴⁸² Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000508793?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=5&tab_selection=lawarticledecree#lois

VI. Bere lanean jarduteko, interesdunak jatorrizko estatuak bertako hizkuntzan idatzirik emandako titulu profesionala erabiliko du. Sarbide partzialaz baliatzeko ahala duen profesionalak argi eta garbi adierazi beharko die bere bezeroei zein jardueratan aritzeko baimena duen.

[...]

VI. TITULUA

Europar Batasuneko kide ez diren estatueta- abokatu-elkargoetan izena emana duten abokatuak lege-aholkulari gisa jarduteari eta besterentzat egintza pribatuak idazteari buruzko xedapenak

II. KAPITULUA

Abokatu gisa jarduteari buruzko xedapenak

1. atala

Aldi baterako edo noizean behin jardutea

103. artikulua

102. artikulua aplikatuz, abokatuari baimena emango zaio haren jatorrizko estatuan lortutako titulu profesionalarekin lege-aholkulari gisa jardun dezan eta besterentzat diren egintza pribatuak idatz ditzan. Titulu profesional horren aipamenarekin batera, 101. artikuluan aipatzen diren zuzenbide-eremuko jarduerak ere zerrendatu beharko dira, baldin eta abokatuak haietan jarduteko baimena badu. Frantsesez eta jatorrizko estatuko hizkuntza ofizialean edo hizkuntza ofizialetako batean idatzi beharko dira aipamen guztiok.

[...]

2. atala

Abokatu gisa modu iraunkorrean jardutea

104. artikulua

[...]

3. artikuluko bigarren apartatuan ezarritakoarekin bat etorritik, zin egin beharko du. Ez badu frantsesaren ezagutza-maila nahikorik, interprete baten laguntza errekeritu beharko da, eta eskatzaileak gastu guztiak bere gain hartu beharko ditu.

[...]

105. artikulua

104. artikulua aplikatuz, abokatuari baimena emango zaio haren jatorrizko estatuan lortutako titulu profesionalarekin lege-aholkulari gisa jardun dezan eta besterentzat diren egintza pribatuak idatz ditzan.

Titulu profesional horren aipamenarekin batera, Frantzian zein abokatu-elkargotako kide den ere aipatu beharko da, eta 101. artikuluan aipatzen diren zuzenbide-eremuko jarduerak zerrendatu, baldin eta abokatuak haietan jarduteko baimena badu.

Frantsesez eta jatorrizko estatuko hizkuntza ofizialean edo hizkuntza ofizialetako batean idatzi beharko dira aipamen guztiok.

9.2.12. 72-659 Legea, 1972ko uztailaren 13koa, Nazioarteko Ebaluazio Teknikoari buruzkoa¹⁴⁸³

1. artikulua

Baldin eta, erakunde publikoek kontrataturik, langile publikoak Frantziatik kanpora joaten badira eta atzerriko estatuetan —batez ere Frantziak estatu horiekin burutuak dituen akordioak direla medio—, gobernuz kanpoko nazioarteko elkarteetan edo atzerriko ikerketa-institutu independenteetan kulturaren, zientziaren eta teknikaren alorreko lankidetzaren misioetan parte hartzen badute, edo frantsesaren eta frankofoniaren aldeko elkarte atzerritarretan badihardute, halako langileek “nazioarteko ebaluatzaile tekniko” izendapena izango dute. Langile publikoon jarduerak lege honen agintepean egongo dira, hargatik eragotzi gabe magistratuei eta parlamentuetako funtzionarioei dagozkien xedapen bereziak.

¹⁴⁸³ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000875581?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=5&tab_selection=lawarticledecree#lois

9.2.13. 72-964 Legea, 1972ko urriaren 25ekoa, nazionalitate frantsesa eskuratzen, berreskuratzen edo haren aitortpena jasotzen duten pertsonen izen-deiturak frantsesteari buruzkoa¹⁴⁸⁴

2. artikulua

Deiturari bere itxura, ahoskera edo izaera arrotza kentzeko beharrezkoak diren aldaketa guztiak egin eta hura frantsesera itzultzean datza deitura frantsestea.

Estatu atzerritar baten erabakiz nazionalitate frantsesa galdua zutenek atzera ere haien jatorrizko deitura berreskuratu, edo deitura etorki frantseseko norbaitengandik jaso, eta aldaketa hori ere deituraren frantsestetzat joko da.

Jatorrizko izenaren ordeztu izen frantsesa eskuratzean edo izen horri osagarri modura beste bat gehitzean datza izena frantsestea, edo, interesdunak izen bat baino gehiago baditu, izen atzerritarra kendu eta haren ordeztu izen frantsesa bakarrik uztean.

¹⁴⁸⁴ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000322317?tab_selection=lawarticledecreee&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=5&tab_selection=lawarticledecreee#lois

**9.2.14. 78-1184 Legea, 1978ko abenduaren
20koa, gaztelaniazko eskola-liburuak
Frantziara inportatzeari buruz Frantziako
Errepublikako eta Espainiako Erresumako
gobernuen arteko 1977ko uztailaren 7ko
gutun-trukea onesteko baimena ematen
duena¹⁴⁸⁵**

Artikulu bakarra

Gaztelaniazko eskola-liburuak Frantziako lurraldera sartzean haiei aplikatzekoak liratekeen inportazio-eskubide eta -tasak ordaintzetik libratzeari buruz Frantziako Errepublikako Gobernuak eta Espainiako Erresumakoak 1977ko uztailaren 7an trukaturiko gutunak onesteko baimena ematen da. Testua eranskin modura gehituko zaio lege honi.

¹⁴⁸⁵ https://www.legifrance.gouv.fr/jo_pdf.do?id=JORFTEXT000000886452

9.2.15. 82-610 Legea, 1982ko uztailaren 15ekoa, Frantziako ikerketa eta garapen teknologikoaren orientazioari eta programazioari buruzkoa¹⁴⁸⁶

II. TITULUA

Ikerketa eta garapen teknologikoaren orientazioa

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

1. atala

Politika nazionala

5. artikulua

Ezagutzak areagotzea, ikerketaren emaitzak aintzat hartzea, informazio zientifikoa hedatzea eta frantsesa zientziarako hizkuntza gisa sustatzea: horra hor ikerketa eta garapen teknologikoaren aldeko politikaren xedeak.

IV. KAPITULUA

Informazio eta kultura zientifiko eta tekniko (erantsitako artikulua)

Eranskina

Jakintza zientifiko eta tekniko gutxiengo ikasiaren pribilegioa baino ez da. Frantsesak ere oso parte-hartze eskasa du ezagutzaren transmisioan.

[...]

1985etik aurrera, “Frantsesa zientziarako hizkuntza gisa sustatzea eta kultura zientifiko eta tekniko hedatzea” izeneko programa mobilizatzailearen barruan martxan jarritako ekintzak politika horren parte izango dira.

¹⁴⁸⁶ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000691990?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=4&tab_selection=lawarticledecree#lois

**9.2.16. 83-520 Legea, 1983ko ekainaren
27koa, Zigor Kodea, Zigor Prozeduraren
Kodea eta legezko zenbait xedapen itsasoz
haraindiko lurraldeetan aplikagarri
bihurtzen dituena¹⁴⁸⁷**

II. TITULUA

**Zigor Prozeduraren Kodeari buruzko xedapenak
(8. artikulutik 66.era bitartean)**

III. KAPITULUA

Instrukzio-arloko jurisdikzioak

13. artikulua

102. artikuluko bigarren apartatua aplikatuz, idazkariari eman ahal izango zaio interprete-lanak egin eta lurraldean hitz egin ohi diren hizkuntzetako batean esanak itzultzeko ardura. Halakoetan, itzultzaileari zinpekoa izan beharraren dispentsa emango zaio.

V. KAPITULUA

Delituak epaitzea

32. artikulua

407. artikulua aplikatuz, idazkariari eman ahal izango zaio interprete-lanak egin eta lurraldean hitz egin ohi diren hizkuntzetako batean esanak itzultzeko ardura. Halakoetan, itzultzaileari zinpekoa izan beharraren dispentsa emango zaio. Interprete ofizial iraunkorrik badago, bere eginkizunak betetzen hastean baino ez du zin egin beharko.

¹⁴⁸⁷ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000692485?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=interpr%C3%A8te&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=05%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=2&tab_selection=lawarticledecree#lois

9.2.17. 84-594 Legea, 1984ko uztailaren 12koa, lurralde-mailako funtzio publikoko agenteen prestakuntzari buruzkoa eta lurralde-mailako funtzio publikoaren estatutu-xedapenak ematen dituen 1984ko urtarrilaren 26ko 84-53 Legea osatzen duena¹⁴⁸⁸

I. TITULUA

Lurralde-mailako funtzio publikoko agenteen formazioa

I. KAPITULUA

Formazioa jasotzeko eskubidea

1. atala

Formazioa jasotzeko eskubidea egikaritzea

1. artikulua

Lurralde-mailako funtzio publikoari dagokionez, bizitzan zeharreko lanbide-heziketak hauek hartuko ditu barnean:

[...]

5. Analfabetismoari aurre egitearen eta frantsesa ikastearen aldeko ekimenak;

[...]

¹⁴⁸⁸ Testu kontsolidatua:

<https://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?cidTexte=JORFTEXT000000501342>

9.2.18. 85-695 Legea, 1985eko uztailaren 11koa, Ekonomiaren eta Finantzen Alorretako Zenbait Xedapen ematen dituena¹⁴⁸⁹

40. artikulua

I. Errentaren gaineko zerga nahiz sozietateen gaineko zerga ezartzean, zuzenbide erkidearen baldintzen arabera sozietateen gaineko zerga ordaintzera beharturik dauden sozietateen kapitalaren eskudiru bidezko harpidetzak gastu kengarrizat joko dira, artikulua honetan definituriko baldintzekin bat etorritz, baldin eta obra zinematografikoen edo ikus-entzunezko obra baimendunen kapital-finantzaketa bada sozietate horien jarduera bakarra.

Sozietate horiek ezin izango dute 1. artikuluan ezarritako araubideak lekarkiekeen onurarik lortu, ez eta Zergen Kode Orokorraren 214 A artikuluko xedapenek lekarkieketenik ere.

Lehen apartatuan aipatzen den baimena Kultura-ministroak eman beharko die jatorriz frantsesez sortuak izan diren eta Europar Batasuneko kide den estatu bateko nazionalitatea duten obrei, eta horrek modua emango die 1960. urterako Aurrekontuei buruzko 1959ko abenduaren 26ko 59-1454 Legearen 76. artikuluan eta 1984. urterako Aurrekontuei buruzko 1983ko abenduaren 29ko 83-1179 Legearen 61. artikuluan industria zinematografikoa eta ikus-entzunezkoen industria babesteko neurriak jasotzeko, salbu eta:

- 1976. urterako Aurrekontuei buruzko 1975eko abenduaren 30eko 75-1278 Legearen 12. artikuluan ezarritako zerrendan ageri diren obrak;
- publizitate-izaera duten xedeetarako erabiltzekoak diren obra zinematografiko eta ikus-entzunezko obrak;
- informazio-saioak, gaurkotasuna duten gaietako buruzko debateak eta kirol- edo entretenimendu-saioak;
- sorkuntzarekin lotutako elementuak bigarren mailakoak baino ez dituzten ikus-entzunezko dokumentu edo saioak.

[...]

¹⁴⁸⁹ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000693456?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=4&tab_selection=lawarticledecree#lois

9.2.19. 85-1376 Legea, 1985eko abenduaren 23koa, Ikerketa eta Garapen Teknologikoari buruzkoa¹⁴⁹⁰

Eranskinak (erantsitako artikulua)

VI. ZATIA

Ikerketarako eta garapenerako aurrekontu-baliabideen programazioa (erantsitako artikulua)

[...]

3. Programa mobilizatzaileak: prozedura eraginkorrak, jarraipena behar dutenak (erantsitako artikulua)

[...]

Azken alderdi horri dagokionez, “Frantsesa zientziarako hizkuntza gisa sustatzea eta kultura zientifiko eta tekniko hedatzea” izeneko programaren ardatza aldatu egin beharko da, La Villette zientzien eta industriaren hiria sortu izanak ekarritako aukera berriak barnean har ditzan, eta erregioan ikerketarekin eta garapenarekin loturik martxan jar litezkeen jarduerak eta ekimenak zabaltzeko eta sustatzeko balio dezan indar horrek guztiak. Horretan, nagusiki, kultura zientifiko eta teknikoaren aldeko erregio-mailako zentroak eraiki beharko dira.

Zentrook ardatz-giltzarri hauen inguruan artikulatu beharko dira batez ere:

- ikerketaren alorreko langileen mobilizazioa (unibertsitate-organismoak eta unibertsitateko ikerketa-taldeak), legeak ezagutzaren hedapenarekin loturik ematen dien eginkizuna gauzatu dezaten;
- La Villette zientzien eta industriaren hiriaren eta kultura zientifiko eta teknikoaren aldeko beste zentro batzuen arteko artikulazio eraginkorra, batez ere sormena eta garapena sustatzea helburu duten erregio-mailako zentroen artekoa;
- kultura zientifiko eta teknikoarekin lotutako informazioaren hedapena enpresa-mundura;
- gazteentzako neurrien garapen eta jarraipena;
- hedabideen eta argitalpen-produktu berrien esparruko ekimen irmoak (zientziei eta teknikei buruzko entziklopediak, zientzia-itzulpenetarako laguntzak, irratitelebisten bidezko hedapena) ;
- Europa osoan kultura zientifiko eta teknikoaren aldeko politikak martxan jartzeko lankidetzaren sare trinkoa.

¹⁴⁹⁰ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000878228?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=4&tab_selection=lawarticledecree#lois

Datu-base eta -bankuen eta zientzia-argitalpenen sailtako zenbait ekimeni ere jarraipena eman beharko zaie, eta ekimenok sendotu egin beharko dira.

[...]

**9.2.20. 86-845 Legea, 1986ko uztailaren
17koa, Polinesia Frantseseko lan-arloko
zuzenbidearen printzipio orokorreari buruzkoa
eta lan-arloko ikuskatzaitzen eta auzitegien
antolaketari eta funtzionamenduari
buruzkoa¹⁴⁹¹**

I. LIBURUA

Lan-arloko zuzenbidearen printzipio orokorrak

I. TITULUA

Lanari buruzko konbentzioak

II. KAPITULUA

Lan-kontratua

4. artikulua

Lan-kontratua zuzenbide erkideko arauen mende egongo da. Alde kontratugileak adosten duen moduan aurkeztu ahal izango da kontratua. Idatziz aurkezten bada, kontratua frantsesez idatzi beharko da, eta, harekin batera, Polinesia Frantseseko hizkuntzetako batean ere aurkeztu beharko da kopia bat, soldatako langileak hala eskatuz gero.

Zerbitzuak aldi eta enpresa jakin baterako baino ezin izango dira eskaini.

5. artikulua

Baldin eta soldatako langilea atzerritarra bada, eta kontratua idatziz aurkeztekoa bada, kontratuaren kopia bat langilearen hizkuntzan idatzi beharko da, hark hala eskatuz gero. Frantsesez idatzitako testua bakarrik joko da benetakotzat.

¹⁴⁹¹ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000512462?tab_selection=lawarticledecreee&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAUT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=4&tab_selection=lawarticledecreee#lois

9.2.21. 86-897 Legea, 1986ko abuztuaren 1ekoa, Prentsaren Araubide Juridikoa aldatzen duena¹⁴⁹²

7. artikulua

Hargatik eragotzi gabe Frantziak hitzartuak dituen nazioarteko konpromisoak eta, konpromiso horiek direla medio, prentsaren esparruan betetzekoak diren klausulak —kanpotarrak bertakoak balira bezala tratatzea dakartenak eta elkarrekikotasun-klausulak—, atzerritarrek ezin izango dute, lege hau argitaratzen denetik kontatzen hasita, ez zuzenean eta ez zeharka frantsesez argitaratzen duen enpresa baten kapital sozialaren edo boto-eskubideen gaineko partaidetzen ehuneko hogeai baino gehiago eskuratzetik izango.

Aurreko apartatua aplikatzean, atzerritartzat joko da kapital sozialaren zatirik handiena edo boto-eskubidea duten norbanako gehienak atzerritarren esku dituen eta buruzagi gehienak atzerritarrak dituen sozietate oro.

¹⁴⁹² Testu kongsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000687451?tab_selection=lawarticledecreee&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=4&tab_selection=lawarticledecreee#lois

9.2.22. 86-1067 Legea, 1986ko irailaren 30ekoa, Hedabideen Komunikazio Askatasunari buruzkoa (Léotard legea)¹⁴⁹³

3-1 artikulua

[...]

Denei trataera bera ematen zaiela ziurtatu beharko du, ikus-entzunezkoen komunikazio-sektore publikoan independentzia eta inpartzialtasuna nagusi direla bermatu, eta irrati-telebistetako arduradunen eta zerbitzu-banatzaileen artean lehia askea eta harreman ez-diskriminatzaileak erraztu, zerbitzu-hornitzaileok darabilten komunikazio-sare elektronikoa zeinahi dela ere, neutraltasun teknologikoaren printzipioarekin bat etorri. Halaber, programen kalitate eta aniztasunaz ere arduratu beharko du, bai eta ikus-entzunezko obra nazionalak sortzen eta garatzen direla zaintzeaz ere, ¹⁴⁹⁴ zeinean sartzen baitira itsasoz haraindiko dimentsioa eta musika-aniztasunaren sustapena. Bera Frantziako hizkuntzaz eta erregioetako hizkuntzez osatutako kultura eta hizkuntza-ondare nazionala defendatu eta argitzeaz arduratzen da. Programen kalitatea nola hobetu ere formulatu ahal izango du. ¹⁴⁹⁵ Lurreko uhin hertziarren bidez hedatutako ikus-entzunezko zerbitzuei zenbaki logiko bat esleitzen die, interes publikoa zainduz, betiere informazioaren aniztasunari eta editoreen arteko parekidetasunari dagokienez, eta horretarako bloke zehatzak eratu ahal izango ditu haiek osatzen dituzten zerbitzuen programazioaren arabera. Lurreko uhin hertziarren bidez emandako telebista-zirkuitu irekiko zerbitzu nazionala sareratzean kateen zenbakitze-sistema egokia dela bermatu beharko du, 34-4 artikuluan ezarritako modalitateekin bat etorri, bai eta zerbitzu-hornitzaileen programa-eskaintzen barruko gainerako telebista-zerbitzuen zenbakitze-sistema parekidea, gardena, homogenea eta ez-diskriminatzailea dela ere.

[...]

¹⁴⁹³ 2018ko uztailaren 15ekoa, bertsio kontsolidatua. Iturria:

<https://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?cidTexte=LEGITEXT000006068930#LEGIARTI000033388223>

¹⁴⁹⁴ Kultura-obrak Aro Digitalean sartzeari eta babesteari buruzko urriaren 25eko 2021-1382 Legearen 8.2 artikulua txertatutako tartekia.

¹⁴⁹⁵ Kultura-obrak Aro Digitalean sartzeari eta babesteari buruzko urriaren 25eko 2021-1382 Legearen 8.3 artikulua txertatutako tartekia.

I. TITULUA

Ikus-entzunezko Komunikazioaren eta Komunikazio Digitalaren Agintaritza Arautzailea¹⁴⁹⁶

18. artikulua¹⁴⁹⁷

Ikus-entzunezko Komunikazioaren eta Komunikazio Digitalaren Agintaritza Arautzailearen¹⁴⁹⁸ jardueri buruzko urteroko txostenean honako xehetasun hauek azaldu beharko dira:

[...]

4. Azpitoluak dituzten telebista-saioen kopurua, bai eta zeinu-hizkuntzara itzulitakoena ere, hala hobeto ikus dadin emanaldien sozietate nazionaleri, telebista-kate publikoei eta antzeko zereginetan aritzen diren gainerako erakunde publikoei zenbat kostatzen zaien beren saioak azpitolulatzea eta zeinu-hizkuntzara itzultzea.

[...]

8. Balantze bat, irрати-kateetako arduradunek 28. artikuluko 2 bis zenbakiko eta 33. artikuluko 5. zenbakiko xedapenekin loturik egindakoa, frantsesez edo Frantzian hitz egiten diren hizkuntza erregionaletako batean sortuak izan diren musika-lanen emanaldiei, jendeari proposatzen zaizkion musika-lanen aniztasunari, egiaztatuak izan diren urraketei aurre egite aldera Ikus-entzunezko Komunikazioaren eta Komunikazio Digitalaren Agintaritza Arautzaileak¹⁴⁹⁹ martxan jarritako neurriei eta, hala badagokio, neurriok aplikatu ez izanaren arrazoiei buruzkoa.

[...]

20-1 artikulua

Frantsesa nahitaez erabili beharko da ikus-entzunezko organismo eta komunikazio-zerbitzuen emanaldi eta iragarkietan, zeinahi dela ere haiek hedatzeko eta banatzeko modua, salbu jatorrizko bertsioan ematekoak diren obra zinematografiko eta ikus-entzunezko obrak.

Hargatik eragotzi gabe lege honen 28. artikuluko 2 bis zenbakiko xedapenak, aurreko apartatua ez zaie aplikatuko hitz guztiak edo batzuk atzerriko hizkuntzaren batean idatzirik dituzten musika-lanei.

Lehen apartatuan aurreikusitako betebeharra ez zaie aplikatuko oso-osorik atzerriko hizkuntzaren batean emateko xedez edo hizkuntzak ikasteko xedez sortuak izan diren saioei edo saioon barruan ematekoak diren iragarkiei, ez eta kultura-ekitaldien emanaldiei ere.

Baldin eta artikuluko honetako lehen apartatuan aipatzen diren publizitate-emanaldi edo -mezuak atzerriko hizkuntzetarako itzulpen eta guzti ematen badira, atzerriko

¹⁴⁹⁶ Kultura-obrak Aro Digitalean sartzeari eta babesteari buruzko urriaren 25eko 2021-1382 Legearen 33.I. artikuluko 1.-5. apartatuek emandako idazkera.

¹⁴⁹⁷ 2017ko urtarrilaren 20ko 2017-55 Legearen 42. artikulua emaniko idazkera.

¹⁴⁹⁸ Kultura-obrak Aro Digitalean sartzeari eta babesteari buruzko urriaren 25eko 2021-1382 Legearen 33.I. artikuluko 1.-5. apartatuek emandako idazkera.

¹⁴⁹⁹ Kultura-obrak Aro Digitalean sartzeari eta babesteari buruzko urriaren 25eko 2021-1382 Legearen 33.I. artikuluko 1.-5. apartatuek emandako idazkera.

hizkuntzan ematen denak bezain irakurgarria, entzungarria edo adigarria izan beharko du frantsesezko azalpenak.

II. TITULUA

Ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuak

I. KAPITULUA

Uhin hertziarren bidezko zerbitzuak

III. atala

Ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuei aplikagarriak zaizkien arauak

27. artikulua

Organismo publikoen interes orokorreko proiektuak eta lurreko uhin hertziarren bidez emandako komunikazio-zerbitzuak era askotakoak direla aintzat harturik, Estatu Kontseiluaren zenbait dekreturen bidez zehaztu beharko dira honako hauen gaineko betebeharren printzipio orokorrak:

[...]

2. Ikusle edo entzule gehieneko orduetan batik bat, ematen diren obra zinematografikoen eta ikus-entzunezko obren gutxienez % 60 jatorriz europarra izatea eta ematen diren obra zinematografikoen eta ikus-entzunezko obren gutxienez % 40 jatorriz frantsesa izatea;

[...]

28. artikulua¹⁵⁰⁰

Programa sozietate nazionales ustiatzen dutenean izan ezik, lurreko bide hertziarrez hedatzen den zerbitzu bakoitzeko irrati-baliabidea erabiltzeko baimenak emateko, aurretik hitzarmen bat egin beharko da Ikus-entzunezko Komunikazioaren eta Komunikazio Digitalaren Agintaritza Arautzailearen (Estatuaren izenean) eta baimena eskatzen duenaren artean.

[...]

Hitzarmenak, batez ere, ondoko puntuetako bat edo batzuk izango ditu:

[...]

2 bis. Frantsesez eta Frantzian hitz egiten diren hizkuntza erregionaletako batean interpretaturiko musika-lanen arteko proportzioa: gutxienez % 40 frantsesezko abestiak izango dira, haien erdiak talentu berrienak edo produkzio berrietakoak, eta entzule gehieneko orduetan programatu beharko dira Ikus-entzunezko Komunikazioaren eta Komunikazio Digitalaren Agintaritza Arautzailearen ¹⁵⁰¹ baimena duten irrati-kateetako musika- eta entretenimendu-saioretan.

¹⁵⁰⁰ 2016ko azaroaren 14ko 2016-1524 Legearen 7. artikulua eta Kultura-obrak Aro Digitalean sartzeari eta babesteari buruzko urriaren 25eko 2021-1382 Legearen 33.I. artikuluko 1.-5. apartatuek emaniko idazkera.

¹⁵⁰¹ Kultura-obrak Aro Digitalean sartzeari eta babesteari buruzko urriaren 25eko 2021-1382 Legearen 33.I. artikuluko 1.-5. apartatuek emandako idazkera.

Baldin eta frantsesezko musika-lanen edo Frantzian hitz egiten diren hizkuntza erregionaletako batean interpretaturikoen emanaldien erdiak baino gehiago badaude irrati-kate batek gehien programaturiko frantsesez edo Frantzian hitz egiten diren hizkuntza erregionaletako batean interpretaturiko hamar musika-lanen artean, muga hori gaingitzen duten emanaldiak edo entzule gehieneko orduetan ematekoak ez direnak ez dira kontuan hartuko 2 bis hau aplikatzea helburu duen konbentzioan zehazturiko proportzioei dagokienez.

[...]

4. Frantsesez sortuak izan diren obra zinematografikoen emanaldi-eskubideak eskuratzea xede duen negozio-bolumenaren zatia;

4 bis. Frantsesa eta frankofoniaren ospe ona errespetatzen direla bermatzeko berariazko xedapenak;

[...]

30-1 artikulua

Hargatik eragotzi gabe 26. artikuluko xedapenak, Ikus-entzunezko Komunikazioaren eta Komunikazio Digitalaren Agintaritza Arautzaileak ¹⁵⁰² artikulua honetako baldintzekin bat etorritz eman beharko du baimena lurreko uhin hertziarren bidezko telebista-kate digitalak beren emanaldiak baliabide erradioelektrikoak erabiliz eman ditzaten.

[...]

III. Izangaien entzunaldi publikoari ekingo dio Ikus-entzunezko Komunikazioaren eta Komunikazio Digitalaren Agintaritza Arautzaileak¹⁵⁰³.

[...]

Bereizmen handiko edo oso handiko telebista-kateen arduradunei baimenak emateari dagokionez, dagoeneko baimena lortua duten lurreko uhin hertziarren bidezko telebista-kate digitalak zein eremu geografikotakoak diren, eremu horietako kateei emango zaie lehentasuna. Horretan, kontuan hartuko da izangaiak zenbaterainoko konpromisoa duen bere gain hartua, kopuruari eta generoari dagokienez, bereizmen handiko edo oso handiko saioak ekoizteko eta emateko, batez ere obra zinematografiko eta ikus-entzunezko obra europarrak eta jatorriz frantsesez sortuak direnak programatzeko, bai eta formatua bereizmen handiko edo oso handiko telebistaren beharrianetara gehien egokitzen dituzten saioak emateko eta ahalik eta jende gehiena bereizmen handiko telebista-kateak ikustera bultzatzeko ere.¹⁵⁰⁴

Bereizmen handiko edo oso handiko telebista mugikorren arduradunei baimenak emateari dagokionez, kontuan hartuko da izangaiak zenbaterainoko konpromisoa duen bere gain hartua, kopuruari eta generoari dagokienez, zenbait saio-mota ekoizteko eta emateko, batez ere obra zinematografiko eta ikus-entzunezko obra europarrak eta jatorriz frantsesez sortuak direnak programatzeko, bai eta formatua

¹⁵⁰² Kultura-obrak Aro Digitalean sartzeari eta babesteari buruzko urriaren 25eko 2021-1382 Legearen 33.I. artikuluko 1.-5. apartatuek emandako idazkera.

¹⁵⁰³ Kultura-obrak Aro Digitalean sartzeari eta babesteari buruzko urriaren 25eko 2021-1382 Legearen 33.I. artikuluko 1.-5. apartatuek emandako idazkera.

¹⁵⁰⁴ Kultura-obrak Aro Digitalean sartzeari eta babesteari buruzko urriaren 25eko 2021-1382 Legearen 8.3.a) artikulua sartua.

telebista mugikorraren beharrianetara gehien egokitzen dituzten saioak emateko ere.¹⁵⁰⁵

II. KAPITULUA

Ikus-entzunezko Komunikazioaren eta Komunikazio Digitalaren Agintaritza Arautzaileak esleitzen dituen maiztasunak erabiltzen ez dituzten sareek banatutako ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuei aplikatu beharreko xedapenak¹⁵⁰⁶

I. atala

Ikus-entzunezko Komunikazioaren eta Komunikazio Digitalaren Agintaritza Arautzaileak esleitzen dituen maiztasunak erabiltzen ez dituzten sareek banatutako ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuen edizioa¹⁵⁰⁷

33. artikulua¹⁵⁰⁸

Ikus-entzunezko Komunikazioaren eta Komunikazio Digitalaren Agintaritza Arautzaileak emandakoak ez diren maiztasunak dituzten sareen bidez hedaturiko irrati- edo telebista-kateen kategoria bakoitzari dagokionez, Ikus-entzunezko Komunikazioaren eta Komunikazio Digitalaren Agintaritza Arautzailearen irizpen batean oinarriturik eta Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez zehaztu beharko dira honako alderdi hauek:

[...]

5. Frantsesa eta frankofoniaren ospe ona errespetatzen direla bermatzea xede duten berariazko xedapenak, bai eta frantsesezko musika-lanak eta Frantzia hitz egiten diren hizkuntza erregionaletako batean interpretaturiko musika-lanak irrati-telebistetan emateari buruzkoak ere,

[...]

9. Ikusle edo entzule gehieneko orduetan batik bat, ematen diren obra zinematografiko eta ikus-entzunezko obra europarren eta jatorriz frantsesez sortuak direnen kopurua: gutxienez % 60 eta % 40, hurrenez hurren;

10. Obra zinematografiko eta ikus-entzunezko obra europarren eta jatorriz frantsesez sortuak direnen kopurua, telebista-katearen arduradunak ekoizpenean egindako inbertsioaren zenbatekoa aintzat harturik alda daitekeena, nahiz eta, obra europarrei dagokienez, kopuru hori ezingo den izan % 50 baino apalagoa.

¹⁵⁰⁵ Kultura-obrak Aro Digitalean sartzeari eta babesteari buruzko urriaren 25eko 2021-1382 Legearen 8.3.a) artikulua sartua.

¹⁵⁰⁶ Kultura-obrak Aro Digitalean sartzeari eta babesteari buruzko urriaren 25eko 2021-1382 Legearen 33.I. artikuluko 1.-5. apartatuek emandako idazkera.

¹⁵⁰⁷ Kultura-obrak Aro Digitalean sartzeari eta babesteari buruzko urriaren 25eko 2021-1382 Legearen 33.I. artikuluko 1.-5. apartatuek emandako idazkera.

¹⁵⁰⁸ 2009ko martxoaren 5eko 2009-258 Legearen 52. artikulua eta Kultura-obrak Aro Digitalean sartzeari eta babesteari buruzko urriaren 25eko 2021-1382 Legearen 33.I. artikuluko 1.-5. apartatuek emaniko idazkera. emaniko idazkera.

Europar Batasuneko kide ez diren estatuetakozko hizkuntzetan ematen diren kateei dagokienez, 5. eta 10. zenbakietako xedapenak indargabetzeko modua aurreikusi beharko da gorago aipatu dekretuan. Hargatik eragotzi gabe Frantziak hitzartuak dituen nazioarteko konpromisoak, eta beren saioak Frantziatik kanpora ematen dituzten kateei dagokienez, 3. eta 10. zenbakietako xedapenak indargabetzeko baimena ere eman liteke.

33-1 artikulua

[...]

Egokitutako gailuei dagokienez, eta entzule eta ikusle gehieneko orduetan batik bat, gor eta gor-mutuentsako irisgarritasun-baliabideak eskaintzen dituzten saioen kopurua izango da, bereziki, konbentzioaren ardatza, eta, alde horretatik, saioak denek entzun eta ikusteko modukoak direla bermatu beharko du nagusiki. Urteko batez besteko entzulerien % 2,5 gainditzen duten telebista-kateei dagokienez, Eskubide eta aukera-berdintasunari eta zailtasunak dituzten pertsonen parte-hartze eta herritartasunari buruzko 2005eko otsailaren 11ko 2005-102 Legea argitaratzen denetik hasi eta gehienez ere bost urteko epean aplikatu beharko dute betebeharrak hori publikitate-mezuek ez beste saio guztiek. Saio batzuen ezaugarriak direla medio, dena den, xedapenok indargabetzea ere aurreikus liteke aipatu dekretuan. Bai kapitala eta bai boto-eskubidearen gaineko partaidetza % 80 baino handiagoa duten irrati-kate eleaniztunetako arduradunen arteko konbentzioak, baldin eta Europako Kontseiluaren parte diren estatuetan sorturiko irrati-difusiozko zerbitzu publikoetako arduradunen artekoak badira eta 44. artikuluan aipatzen diren sozietateetako baten esku badago zerbitzuotako kapitalaren eta boto-eskubideen gaineko partaidetzen gutxienez % 20, ez dira xedapenon mende egongo.

[...]

33-2 artikulua

¹⁵⁰⁹ Ikus-entzunezko Komunikazioaren eta Komunikazio Digitalaren Agintaritza Arautzaileak emandakoak ez diren maiztasunak dituzten sareen bidez hedaturiko ordainpeko ikus-entzunezko hedabide-zerbitzuen kategoria bakoitzari dagokionez, Ikus-entzunezko Komunikazioaren eta Komunikazio Digitalaren Agintaritza Arautzailearen irizpen batean oinarriturik eta Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez zehaztu beharko dira honako alderdi hauek:

[...]

2. Frantsesa eta frankofoniaren ospe ona errespetatzen direla bermatzeko berariazko xedapenak;

[...]

¹⁵⁰⁹ Kultura-obra Aro Digitalean sartzeari eta babesteari buruzko urriaren 25eko 2021-1382 Legearen 33.I. artikuluko 1.-5. apartatuek emandako idazkera.

III. KAPITULUA

Baimenpeko ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu guztiei aplikagarriak zaizkien xedapenak

40. artikulua

Hargatik eragotzi gabe Frantziak hitzartuak dituen nazioarteko konpromisoak, sozietate bati ezin izango zaio baimenik eman lurreko uhin hertziarren bidezko irrati- edo telebista-zerbitzuak frantsesez emateko, baldin eta haren kapitalaren edo boto-eskubidearen gaineko partaidetzaren %20 baino gehiago zuzenean edo zeharka nazionalitate atzerritarra duten pertsonen esku badago.

[...]

41-3 artikulua

39., 41., 41-1, 41-1-1, 41-2 eta 41-2-1 artikuluen aplikazioari dagokionez:

[...]

2. Baimena zeinahi pertsona fisiko edo juridikori eman ahal izango zaio, baldin eta, Merkataritza Kodearen 233-3 artikuluan ageri diren irizpideen arabera, haren kontrolpean, gidaritzapean edo mendean badago baimenaren titularra izango den sozietatea, bai eta beste nornahiri ere, baldin eta hark ustiatzen edo kontrolatzen duen lurreko uhin hertziarren bidezko irrati- edo telebista-kateak satelite bidezko irrati-telebisten maiztasunen bidez atzerritik edo atzerriko estatu batenak diren maiztasunen bidez soilik ematen baditu bere emanaldiak, eta emanaldi horiek, normalean, frantsesez entzuten edo ikusten badira Frantzian;

[...]

42. artikulua¹⁵¹⁰

[...]

Artikulu honen lehen apartatuan ezartzen den berandutzeko akusazio-prozedura martxan jar dezala eskatu ahal izango diote Ikus-entzunezko Komunikazioaren eta Komunikazio Digitalaren Agintaritza Arautzaileari honako talde eta elkarte hauek: ikus-entzunezko komunikazioaren sektorean ordezkari gehien dituzten antolakunde profesional eta sindikatuek, Frantzian onura publikoko izaera aitortua duten informazio-askatasunaren aldeko elkarteek, hizkuntza erregionalen erakunde publikoek eta hizkuntza eta kultura erregionalak sustatzearen aldeko elkarteek, familia-elkarteek eta emakumeen eskubideen aldeko elkarteek, bai eta ikus-entzuleen eskubide eta interesak babestea helburu sozialtzat duten elkarteek ere.

¹⁵¹⁰ 2017ko otsailaren 28ko 2017-256 Legearen 77. artikulua eta Kultura-obrak Aro Digitalean sartzeari eta babesteari buruzko urriaren 25eko 2021-1382 Legearen 33.I. artikuluko 1.-5. apartatuek emaniko idazkera.

III. TITULUA

Ikus-entzunezkoen sektore publikoa

43-11 artikulua¹⁵¹¹

44. eta 45. artikuluetan aipatzen diren sozietateek zerbitzu publikoko eta interes orokorreko eginkizunak izango dituzte. Ikus-entzuleei, oro har, aniztasunagatik eta pluralismoagatik bereizten diren saio eta zerbitzuak eskaini beharko dizkiete, eta saio eta zerbitzuok bat egin beharko dute kalitate- eta berrikuntza-irizpideekin, eta pertsonen eskubideak eta Konstituzioan definitutako printzipio demokratikoak errespetatu beharko dituzte.

Saio- eta zerbitzu-eskaintza analogiko eta digital ugaria aurkeztu beharko dute, informazioarekin, kulturarekin, ezagutzarekin, entretenimenduarekin eta kirolarekin loturiko edukiak dituena. Eztabaida demokratikoa eta herritarren arteko solasaldiak sustatu beharko dituzte, bai eta gizarteratze- eta herritartasun-printzipioak ere.

Gizarte-kohesioaren eta kultura-aniztasunaren aldeko ekimenak martxan jarri beharko dituzte, bai eta emakumeen eskubideen aldekoak eta haien kontrako diskriminazioari aurre egitekoak ere. Emakume eta gizonen arteko berdintasuna sustatzeari lotu beharko zaizkio nagusiki, bai eta aurreiritzi sexistei, emakumeen kontrako indarkeriari eta bikote barruko indarkeriari aurre egiteari ere, eta Frantziako gizartean —batez ere itsasoz haraindikoan— nagusi den aniztasunaren berri ahalik ondoena emateari ere bai. Frantziako gizartean nagusi den aniztasuna islatzen duten saioak programatu beharko dituzte. Frantsesa sustatzeaz arduratu beharko dute, eta, halakorik bada, baita hizkuntza erregionalen berri emateaz ere, eta Frantziako kultura- eta hizkuntza-ondarearen aniztasun eta balioa ezagutarazi beharko dute. Bere gain hartu beharko dute sormen-lan intelektuala, artea, ezagutza zibiko, ekonomiko, sozial, zientifiko eta teknikoak, eta ikus-entzunezkoen eta hedabideen gaineko heziketa garatzeko eta hedatzeko konpromisoa. Atzerriko hizkuntzen irakaskuntza bultzatu beharko dute, eta ingurumenerako eta garapen jasangarrirako hezkuntzan parte hartu. Osasunari eta sexualitateari buruzko informazio-zerbitzu bat ere ziurtatu beharko dute.

Egokitutako gailuei dagokienez, gor eta gor-mutuentsako irisgarritasun-baliabideak eskaintzen dituzten saioak sustatu beharko dituzte.

Ematen duten informazioa zintzoa, independentea eta plurala dela bermatu beharko dute, eta ahalik eta pentsamendu- eta iritzi-ildo gehienak aintzat hartu, trataera-berdintasunaren printzipioarekin bat etorritik eta Ikus-entzunezko Komunikazioaren eta Komunikazio Digitalaren Agintaritzaren Arautzailearen aholkuei jaramon eginez¹⁵¹².

Ikus-entzunezko komunikazio-organismo publikoei, beren zereginen izaera dela medio, ikus-entzunezko auzietarako atzerri-ekintzez arduratzea dagokie, eta, alde horretatik, frankofoniaren ospe ona sustatu eta frantsesa eta Frantziako kultura hedatu beharko dute mundu osoan barrena. Beren saio-eskaintza aberastea edo osatzea helburu duten zerbitzu berriak garatu beharko dituzte, bai eta ikus-entzunezko saio eta zerbitzuak ekoizteko eta hedatzeko teknologia berriak ere.

¹⁵¹¹ 2017ko urtarrilaren 27ko 2017-86 Legearen 185. artikulua emaniko idazkera.

¹⁵¹² Kultura-obra Aro Digitalean sartzeari eta babesteari buruzko urriaren 25eko 2021-1382 Legearen 33.I. artikuluko 1.-5. apartatuek emandako idazkera.

Txosten bat bidali beharko dute urtero Parlamentura, eta, hartan, artikulua honetako xedapenak zenbateraino eta nola aplikatu dituzten azaldu beharko dute.

44. artikulua¹⁵¹³

I. [...]

Frantziako Telebistak erregio-mailako saioak sortu eta eman beharko ditu, lurralde bakoitzaren eta, halakorik bada, hizkuntza erregionalen berri eman eta haien balioa ezagutarazteko. Saiok deskonexio espezifiko bidez emango dira, ikusle eta entzule gehieneko orduetan, eta nazio osoko ikus-entzuleentzat ere errepikatu ahal izango dira gero. Erregioko ekonomia-, gizarte- eta kultura-bizitzaren aniztasuna islatu beharko dute, eta gertuko informazioa eman.

[...]

IV. Frantziako ikus-entzunezko auzietarako atzerri-ekintzaz arduratu beharko duen sozietateak, Emanaldien Sozietate Nazionalak, helburu hauek izango ditu: frantsesa, Frantziako kultura eta frankofonia hedatzea eta sustatzea, eta Frantziak mundu osoan duen ospe ona babestea, eta, horretarako, Frantziari, frankofoniarri, Europari eta nazioarteari buruzko gaurkotasan handieneko irratia- eta telebista-saio eta komunikazio-zerbitzu publikoak eskaintzea.

Xede horretarako, beren saioak frantsesez edo atzerriko hizkuntzaren batean, batez ere atzerrian bizi diren ikus-entzule frantsesentzat, baina baita atzerritarrentzat ere, sortzen dituzten sozietateen ikus-entzunezko zerbitzuen estrategia- eta koordinazio-ildoak definitu edo definitzen lagundu beharko du Emanaldien Sozietate Nazionalak, baldin eta sozietate horietako kapital osoa edo zati bat haren esku badago. Finantzaketa ere eman ahal izango die, eta aipatu zerbitzuok sortzeaz eta programatzeaz ere bera arduratu ahal izango da.

[...]

48. artikulua

[...]

44. artikuluko I. zenbakian aipatzen den baldintza-agirian, sozietateak espresuki zehaztu beharko du zein ekimen jarriko dituen martxan, batez ere ematen dituen saio eta fikziozko lanen bitartez, 43-11 artikuluan atzerriko hizkuntzen irakaskuntza sustatzeari buruz ezarritakoa betetzeko.

[...]

48-1 artikulua¹⁵¹⁴

[...]

Artikulu honen lehen apartatua ezartzen den berandutzeko akusazio-prozedura martxan jar dezala eskatu ahal izango diote Ikus-entzunezko Komunikazioaren eta Komunikazio Digitalaren Agintaritza Arautzaileari honako talde eta elkarte hauek: ikus-entzunezko komunikazioaren sektorean ordezkari gehien dituzten antolakunde profesional eta sindikatuek, Jabetza Intelektualaren Kodearen 321-1 artikuluan aipatutako kudeaketa kolektiboko organismoek, Frantzian onura publikoko izaera

¹⁵¹³ 2016ko azaroaren 14ko 2016-1524 Legearen 16. artikulua emaniko idazkera.

¹⁵¹⁴ 2017ko otsailaren 28ko 2017-256 Legearen 77. artikulua eta Kultura-obra Aro Digitalean sartzeari eta babesteari buruzko urriaren 25eko 2021-1382 Legearen 33.I. artikuluko 1.-5. apartatuek emaniko idazkera.

aitortua duten informazio-askatasunaren aldeko elkarteek, hizkuntza erregionalen erakunde publikoek eta hizkuntza eta kultura erregionalak sustatzearen aldeko elkarteek, Familia Elkarteen Batasun Nazionalaren aitortza jaso duten familia-elkarteek eta emakumeen eskubideen aldeko elkarteek.

53. artikulua

[...]

Zerbitzu publikoko eginkizunei dagokienez, hala nola 43-11 artikuluan definitzen direnei dagokienez, sozietate edo establezimendu publiko bakoitzaren helburu eta baliabideen kontratuan alderdi hauek zehaztu beharko dira:

- obra zinematografiko eta ikus-entzunezko obra europarrak eta jatorriz frantsesez sortuak direnak ekoizte aldera sozietateak, 44. artikuluko I. zenbakiarekin bat etorritik, egindako gutxienezko inbertsioaren zenbatekoa, bai irabaziekiko proportzioarena eta bai balio absolutuarena;

[...]

IV. TITULUA

Emanaldien Sozietate Nazionalak “TF1” katea lagatzea

64. artikulua

Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez zehaztutako epean, eskuratzaileriazangaiek zerbitzua ustiatzeko proiektua aurkeztu beharko dute. Proiektu horretan, 62. artikuluan aipaturiko baldintza-agirian ageri diren betebeharez gain, izangaiek hitzartuko dituztela hitzematzen duten konpromisoak ere aipatu beharko dira. Konpromisook hauekin loturik egongo dira:

[...]

2. Jatorriz frantsesez sortuak diren obrak estreinako aldiz ematea Frantzian;

[...]

V. TITULUA

Sormenezko obra zinematografikoak garatzea

70. artikulua

[...]

Aurreko apartatuan aipatzen diren baimen, dekretu eta baldintza-agirietan obra zinematografikoak hedatzeari buruz ezartzen diren xedapenek honako alderdi hauek zehaztu beharko dituzte:

[...]

2. Ikusle edo entzule gehieneko orduetan batik bat, ematen diren obra zinematografikoen eta ikus-entzunezko obren gutxienez % 60 jatorriz europarra izatea eta ematen diren obra zinematografikoen eta ikus-entzunezko obren gutxienez % 40 jatorriz frantsesa izatea;

[...]

VII. TITULUA

Zenbait xedapen

[...]

81. artikulua¹⁵¹⁵

Gor eta gor-mutuentsako saioak egokitzeari dagokionez, eta 28. artikuluko 5 bis zenbakia, 33-1 artikuluko laugarren apartatua eta 53. artikuluko laugarrena aplikatze aldera, Ikus-entzunezko Komunikazioaren eta Komunikazio Digitalaren Agintaritza Arautzaileak, berari dagokion neurrian, urtero kontsultatu beharko dio Gizarte-ekintzaren eta Familiaren Kodearen L. 146-1 artikuluan aipatzen den Zailtasunak dituzten Pertsonen buruzko Aholku Batzorde Nazionalari. Kontsulta hori oso modu berezian egongo da loturik helburu eta baliabideen kontratu eta konbentzioetan azpigituluei eta frantsesezko zeinu-hizkuntzari buruz aipatzen diren betebeharrekin, saio batzuen ezaugarriak direla-eta modu justifikatuan aplikatzekoak diren indargabetzeekin, eta irrati- eta telebista-kateen arduradunek gor eta gor-mutuen alde beren gain hartutako konpromisoekin.

¹⁵¹⁵ Kultura-obra Aro Digitalean sartzeari eta babesteari buruzko urriaren 25eko 2021-1382 Legearen 33.I. artikuluko 1.-5. apartatuek emandako idazkera.

**9.2.23. 86-1383 Legea, 1986ko abenduaren
31koa, itsasoz haraindiko
departamenduetako, Saint-Pierre eta
Mikelumeko eta Mayotteko garapen-
programei buruzkoa¹⁵¹⁶**

III. eranskina

[...]

II. Hezkuntza

Estatuak erabateko lehentasuna eman beharko dio itsasoz haraindiko departamenduetan, Saint-Pierre eta Mikelumen eta Mayotten eskola-ekipamenduak eta esparru pedagogikoaren kalitatea hobetzeari, bai eta nekazaritzaren arloko ikasketak, lanbide-heziketa eta ikasketa tekniko eta teknologikoak garatzeari ere.

Alde horretatik, Estatua estuki lotuko zaio Antilletako, Guyanako eta Réunioneko ikastegietan goi-mailako ikasketa teknologikoak eta atzerriko hizkuntzen irakaskuntza garatu eta eskaintzeko lanari. Ikasketa horiek ziurtatzeaz nor arduratuko den (Teknologiako Unibertsitate Institutua, beste unibertsitate batzuk, lizeoak), hori 1987ko urtarrilaren 1etik aurrera identifikatzen diren premien eta aukeren arabera zehaztu beharko da.

Saint-Pierre eta Mikelumen eta Mayotten programa berezi bat aplikatuko da.

[...]

¹⁵¹⁶ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000512216?tab_selection=lawarticledecreee&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAUT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=4&tab_selection=lawarticledecreee#lois

9.2.24. 87-571 Legea, 1987ko uztailaren 23koa, Mezenasgoa garatzeari buruzkoa¹⁵¹⁷

26. artikulua

Berdintasunari eta Herritartasunari buruzko 2017ko urtarrilaren 27ko 2017-86 Legea betez idatziak dira 15., 18.-20., 20-2, 20-3, 22. eta 23. artikulua, eta Wallis eta Futuna uharteetan eta Kaledonia Berrian izango dira aplikagarriak, hargatik eragotzi gabe honako aldaketa hauek:

1. 5. artikuluko II. zenbakiko lehen apartatua honela idatzi beharko da:

Onura publikoko erakundeek, baldin eta izaera filantropikoa duten interes orokorreko jardueren eta organismoen aldeko inbertsioak jasotzeko baimena badute, dela kirol-, familia- eta kultura-izaera edo izaera zientifiko, sozial eta humanitarioa dutenak, dela ondare artistikoaren balioa ezagutaraztearekin lotuta daudenak, dela natura-ingurunea babestearekin lotuta daudenak, dela Frantziako kultura, hizkuntza eta ezagutza zientifiko hedatzearekin lotuta daudenak, edo baldin eta jarduera eta organismo horien aldeko inbertsioak erakundeon bitartez jasotzen badira, Merkataritza Kodean ezarritako printzipioekin bat etorritik finkatu beharko dituzte beren urteko kontuak;

2. 18-2 artikuluko laugarren apartatuari dagokionez, hitz hau kendu beharko da: “erregioan”;

3. Wallis eta Futuna uharteetan eta Kaledonia Berrian aplikagarriak ez diren xedapenei buruz lege honetan egiten diren erreferentzien ordez, eta betiere kontuan harturik legeak ez duela haiei dagokien aldaketarik egitea aurreikusten, tokian-tokian objektu aplikagarri bera duten xedapenei egin beharko zaie erreferentzia.

¹⁵¹⁷ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/article_lc/LEGIARTI000033975714?tab_selection=lawarticledecre&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAUT&sortValue=SIGNATURE DATE DESC&pageSize=10&page=4&tab_selection=lawarticledecree#lois

9.2.25. 89-436, 1989ko ekainaren 30ekoa, Parlamentario Frantses-hiztunen Nazioarteko Elkartearen (AIPLF) nazioartekotasunaren aitortzari, pribilegioei eta immunitateari buruzkoa¹⁵¹⁸

1. artikulua

Parlamentario Frantses-hiztunen Nazioarteko Elkartea (AIPLF) frankofoniako nazioarteko elkarte bat da, eta, alde horretatik, bere zereginen izaera dela medio, ondoren definituko diren immunitate eta pribilegioak izango ditu Frantzian.

2. artikulua

Frankofoniako instituzio parlamentario ordezkatzailerik da Parlamentario Frantses-hiztunen Nazioarteko Elkartea. Elkarteko kideak zein parlamentu edo batzordetako parlamentarioak diren, parlamentu eta batzorde horiek zuzenean eratua izango da elkartea, eta, hori dela eta, guztiz leku pribilegiatua izango du frankofoniako buruzagi eta herrien artean.

Frantsesaren ospe ona babesteko denetariko ekimenetan elkarlana nagusi izan dadin lortzea izango da elkartearen xede nagusia, frantsesa baita hura hitz egiten dutenen ondasun erkidea.

3. artikulua

Bere nortasun juridikoaren eta zereginen izaera dela medio, elkarteak ahal hauek izango ditu:

- a) Kontratuak burutzeko ahala;
- b) Ondasun higigarri eta higiezinak eskuratzeko eta besterentzeko ahala;
- c) Epaitegietara jotzeko ahala;

4. artikulua

Nazioarteko instituzio interparlamentarioa den aldetik, elkarteak independentzia eta ekintza-askatasuna izango ditu Frantziako lurralde osoan.

5. artikulua

I. Elkarreak bere jarduerekin loturiko premietarako dituen lokalak bortxaezinak izango dira. Frantziako Errepublikako agente eta funtzionarioak ezin izango dira inola ere haietan sartu beren eginkizun ofizialak egikaritzeko, baldin eta elkarteak berak, elkarteko idazkari nagusiaren edo haren ordezkariaren bidez, ez badu horretarako adostasuna ematen edo eskaera egiten.

¹⁵¹⁸ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000684532?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=3&tab_selection=lawarticledecree#lois

Dena den, idazkari nagusiak adostasuna ematen duela joko da berehalako babesneurriak aplikatzea eskatzen duten kasuetan (ageri-ageriko delituak, suteak edo beste ezbehar batzuk).

II. Elkarreak galarazia du bere lokaletan babesa ematea ageri-ageriko delitu edo krimen baten ondorioz auzipeturik dagoen edo agintari frantsesen agindu judizial baten, zigor-arloko kondena baten edo kanporatze-erabaki baten objektu den zeinahi pertsonari.

III. Elkarreak artxiboak, eta, oro har, elkarreak jabetzakoa den dokumentu oro, bortxaezinak izango dira. Elkarreak korrespondentzia ere bortxaezina izango da.

6. artikulua

I. Elkarrea jurisdikzio-organo frantsesen mende egongo da. Dena den, elkarreak ondasun higigarri eta higiezinak, hala nola elkarreak egoitzak eta hura osatzen duten gauzek, immunitatea izango dute, non eta elkarreak idazkari nagusiak edo haren ordezkariak ez duten jakinarazten elkarreak espresuki uko egiten diola immunitate horri.

Zeinahi miaketa, errequisizio, konfiskazio, bahiketa eta edonolako premiamendu administratibo edo judizial dagokienez ere, aipatu ondasunek immunitatea izango dute.

II. Aurreko paragrafoko xedapenak ez dira kasu hauetan aplikatuko:

a) Baldin eta hirugarren batek akzio zibilak hasi baditu elkarreak jabetzakoa den edo haren izenean zirkulatzen duen ibilgailu batek eragindako istripu baten ondoriozko kalteengatik;

b) Baldin eta elkarreak langile baten zorreratik haren soldata enbargatzea erabaki bada behin betiko erabaki judizial betearazle baten bidez;

c) Baldin eta aurreko paragrafoan aipatzen diren neurriak beharrezkoak badira arbitraje-laudo bat betearazteko;

D) Baldin eta, erabaki judizial baten ondorioz, langileei legez dagozkien prestazioak ordaindu behar bazaizkie.

7. artikulua

Bere eginkizunak betetzeko, elkarreak denetariko diru, funts eta dibisak jaso eta eduki ahal izango ditu, bai eta nahi adina kontu ere; diru hori Frantziako lurralde batetik bestera igorri ahal izango du elkarreak, bai eta Frantziatik beste herrialde batera edo beste herrialde batetik Frantziara ere.

8. artikulua

I. Bere jarduerak dakarzkieten beharrek loturik, elkarreak ez du bere ondasun eta mozkinen gaineko zuzeneko zergarik ordaindu beharrik izango. Dena den, elkarreak beharturik egongo da emandako zerbitzuengatik zergak ordaintzera.

II. Bere jardueretarako beharrezkoak badira, elkarreak ez du zerga hauek ordaindu beharrik izango inportatzen edo esportatzen dituen salgaiengatik:

a) Aduana-zergak eta ondorio baliokideak dituzten ordainarazpenak;

b) Negozio-bolumenaren gaineko zergak.

III. Elkarateak bere gain hartu beharko du, zuzenbide erkideko baldintzekin bat etorritz, saltzen dituen salgaien edo ematen dituen zerbitzuen prezioengatik zeharkako zergen ordainketa.

Dena den, Estatuko aurrekontuen alde jasotzekoak diren negozio-bolumenaren gaineko zergak, baldin eta ondasun higigarrien erosketa handien edo idazkaritzaren jarduera ofizialekin loturiko zerbitzuen gainekoak badira, amortizatzeko modukotzat joko dira, agintari eskudunekin batera zehaztu beharreko baldintzekin bat etorritz.

9. artikulua

Idazkari nagusiak hala eskatuz gero, agintari frantses eskudunek Frantzian sartzeko eta bertan egonaldi bat egiteko baimenak eman beharko dizkiete honako hauei, horrek elkarteari gasturik eta justifikaziorik gabeko atzerapenik ez eragiteko moduan —ordena publikoarekin lotutako motibo batengatik kontrakoa erabakitzen ez bada behintzat—, elkaratearen aurrean bete behar dituzten eginkizun eta zereginenak irauten duten denbora-tartean hartaz balia daitezten:

- a) Ordezkaritzetako kide, aholkulari eta adituei;
- b) Elkarateko langileei eta haien ardurapeko familiaritekoei.

II. 1. paragrafoan aipatzen diren pertsonak ez dute berrogeialdiei eta osasun publikoari buruzko araudia aplikatzearen dispentsarik izango.

10. artikulua

Baldin eta nazionalitate frantsesik ez badute, elkarateko idazkaritza nagusiko langileek:

- a) beren altzari eta ondasunak ekartzeko eskubidea izango dute, baldin eta lehen atzerrian bizi baziren eta Frantziara aurreneko aldiz badatoz;
- b) egonaldi-baimen berezi bat jasoko dute, agintari frantses eskudunek emana, berentzat, beren ezkontideentzat edo beren ardurapeko seme-alabentzat, baldin eta Frantzian bizi ez badira;
- c) aldi baterako inportazio-araubide dispentsaduna aplikatuko zaie, autoa ekarri ahal izan dezaten;
- d) ez dute bete beharrik izango ez zerbitzu nazionala eta ez Frantzian nahitaezkoa den beste edozein zerbitzu.

11. artikulua

Hargatik eragotzi gabe indarrean dauden nazioarteko konbentzioen aplikazioa, elkarateko langileak Gizarte Segurantzari eta lan-arloko istripuei buruzko legeria frantsesaren mende egongo dira.

12. artikulua

I. Lege honetan ezartzen diren immunitate eta pribilegioek ez dute helburutzat haien onuradunei abantaila pertsonalak ematea. Zeinahi egoeratan, eta haien zereginen izaera dela medio, elkarateko kideek guztiz modu aske eta independentean jokatzeko modua izan dezaten lortzea da immunitate eta pribilegio horiek ematearen arrazoia.

II. Idazkari nagusiak —edo, halakorik ezean, haren ordezkariak— immunitateari uko egiteko eskubidea eta eginbeharra izango du, baldin eta horrek justiziaren

funtzionamendu normalari kalte egin diezaiokeela uste badu eta uko-egiteak elkartearen interesei batere kalterik egiten ez badio.

13. artikulua

Parlamentario Frantses-hiztunen Nazioarteko Elkartearen (AIPLF) nazioartekotasunaren aitortzari, pribilegioei eta immunitateari buruzko 1989ko ekainaren 30eko 88-3 Legea indargabeturik geratzen da.

**9.2.26. 90-34 Legea, 1990eko urtarrilaren
10ekoa, atzerritarrak Frantzian sartzeko eta
bertan egonaldi bat egiteko baldintzei
buruzko 1945eko azaroaren 2ko 45-2658
Agindua aldatzen duena¹⁵¹⁹**

3. artikulua

[...]

III. Administrazio Auzitegiko presidentek, 1945eko azaroaren 2ko 45-2658 Aginduaren 22 bis artikulua aplikatuz, atxikia duen atzerritarrari laguntzeko izendaturiko interpreteen sari eta ordainei dagokienez, Estatuak bere gain hartu beharko ditu gastuok, atzerritarraren kontra errekurtsorik jartzeko modurik gabe, eta justizia penalaren, justizia korrekzionalaren eta polizia-zerbitzuen arloko gastuetarako aurreikusiriko baldintzen arabera.

¹⁵¹⁹ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000524211?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=interpr%C3%A8te&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=05%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=1&tab_selection=lawarticledecree#lois

9.2.27. 91-647 Legea, 1991ko uztailaren 10ekoa, Justiziaren Alorreko Laguntzei buruzkoa¹⁵²⁰

I. ZATIA

Justiziaren alorreko laguntzak

V. TITULUA

Justiziaren alorreko laguntzen ondorioak

II. KAPITULUA

Justiziaren alorreko laguntzek estaltzen dituzten gastuak

40-1 artikulua

3-1 artikuluan aipatzen diren mugaz bestaldeko auziei dagokienez, demanda eta haren instrukziorako beharrezkoak diren dokumentu guztiak jurisdikzio-organo eskuduna dagoen estatura bidali aurretik haiek guztiak itzultzeagatiko gastuak estaliko dituzte justiziaren alorreko laguntzek. Demanda bazterten bada, Estatuak bere gain hartu ahal izango ditu itzulpen-gastuak.

Baldin eta epaiketa Frantzian egitekoa bada, auzi-mota berberengatiko justiziaren alorreko laguntzek estali beharko dituzte bai interpretazio-gastuak, bai laguntzen onuradunak azaldutako zioak aztertze aldera epaileak ezinbestekotzat jotzen dituen dokumentuen itzulpen-gastuak, bai, epaileak bere aurrera aurkez dadin eskatzen badie, tartean diren pertsonak auzitegira joan beharrak dakartzan gastuak.

¹⁵²⁰ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000537611?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=traduction&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=05%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE DATE DESC&pageSize=10&page=3&tab_selection=lawarticledecree#lois

**9.2.28. 94-99 Legea, 1994ko otsailaren 5ekoa,
Polinesia Frantsesaren garapen ekonomiko,
sozial eta kulturalaren orientazioari
buruzkoa¹⁵²¹**

Eranskinak (erantsitako artikulua)

**ERANSKINA
Orientazio orokorrak**

[...]

Estatuak, batez ere lege honen 8. artikuluan aurreikusten diren konbentzioei eta garapen-kontratuei dagokienez, laguntza tekniko eta finantzarioa emango die lurraldeei, beren eskumenekin bat etorritik definituak dituzten ekonomiaren, gizartearen eta kulturaren alorretako garapen-helburuak erdiets ditzaten.

Estatuaren laguntza tekniko eta finantzario horrek, nagusiki, honako helburu hauek erdiesteko modua eman beharko die lurraldeei:

[...]

13. Kultura- eta hizkuntza-ondare polinesiarra babestea eta haren balioa ezagutaraztea;

[...]

¹⁵²¹ Testu kongsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000546365?tab_selection=lawarticledecreee&searchField=ALL&query=linguistique&searchType=ALL&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=05%2F10%2F2020&typePagnation=DEFAUT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=1&tab_selection=lawarticledecreee#lois

9.2.29. 94-665 Legea, 1994ko abuztuaren 4koa, Frantsesaren Erabilerari buruzkoa¹⁵²²

1. artikulua

Konstituzioa dela medio, frantsesa da Errepublikako hizkuntza, bai eta Frantziako ondare eta nortasunaren funtsezko elementua ere.

Frantsesa da irakaskuntzako, laneko, harremanetako eta zerbitzu publikoetako hizkuntza.

Frantsesa da frankofonia osatzen duten estatuen arteko lotune nagusia.

2. artikulua

Frantsesaren erabilera nahitaezkoa izango da ondasun baten, produktu baten edo zerbitzu baten izendapen, eskaintza, aurkezpen, erabilera, aplikazio-eremuaren deskripzio eta berme-baldintzekin lotutako dokumentuetan, bai eta faktura eta ordainagiritan ere.

Xedapen berberak aplikatuko zaizkio idatzizko, ahozko nahiz ikus-entzunezko zeinahi publizitateri.

Artikulu honetako xedapenik ez zaie aplikatuko jende gehienarentzat guztiz ezagunak diren produktu tipiko eta bereziei, izen atzerritarra badute ere.

Markei buruzko legeria gorabehera, marka batek grabatuak dituen mezu eta testuei ez zaizkie aplikatuko artikulu honetako lehen eta hirugarren apartatuak.

3. artikulua

Bide publikoan, jendeari zabalik dagoen lekuren batean edo garraiobide publiko batean jendea informatzea helburu harturik ezartzen edo itsasten den idazkun edo iragarki oro frantsesez idatzi beharko da.

Baldin eta hirugarren erabiltzaile batek, aurreko xedapenak urratuz, pertsona juridiko publiko baten jabetzakoa den ondasun batean idazkun bat ezartzen badu, pertsona juridiko publiko horrek berak finkaturiko epean modu irregularrean jokatzeari utz diezaiola errekeritu ahal izango dio hirugarren horri, eta azken horrek gastu guztiak bere gain hartu beharko ditu. Modu irregularrean jokatzeari uzteko errekerimendu horrek ondoriorik eragiten ez badu, eta arau-haustea astuna bada, arau-hausleari ondasuna erabiltzea galarazi ahal izango zaio, hari emandako baimenean edo harekin buruturiko kontratuan ageri diren estipulazioak gorabehera.

4. artikulua

Baldin eta aurreko artikuluan aipatzen diren idazkun edo iragarkiak pertsona fisiko edo juridiko publiko edo pribatuek ezarriak badira zerbitzu publikoren bat ematen

¹⁵²² Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000349929?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=3&tab_selection=lawarticledecree#lois

ari direla, eta itzuli egin behar badira, gutxienez binaka egin beharko dira itzulpenak.

Baldin eta lege honen 2. eta 3. artikuluetan aurreikusten diren mezu, iragarki eta idazkunen itzulpen bat edo gehiago egin behar badira, atzerriko hizkuntzetan idatzirik dagoen testuak bezain irakurgarria, entzungarria edo adigarria izan beharko du frantsesezkoak.

Nazioarteko garraioen esparruari dagokionez, Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez zehaztuko dira artikuluko honetako xedapenak noiz eta nola indargabetu ahal izango diren.

5. artikulua

Baldin eta pertsona fisiko edo juridiko publiko edo pribatuek zerbitzu publikoren bat ematen ari direla kontratu bat burutzen badute, kontratu hori frantsesez idatzi beharko da, haren objektua edo forma zeinahi dela ere. Kontratuan ezin izango da esapide edo termino atzerritarrik erabili, baldin eta, frantsesa aberasteari buruzko erregelamenduzko xedapenetan aurreikusitako baldintzen zentzuan, esapide edo terminook frantsesezko ordaina badute.

Xedapenok ez zaizkie aplikatuko pertsona juridiko publiko batek buruturiko kontratuei, baldin eta pertsona juridiko horrek kudeatzen dituen jarduera industrial edo komertzialekin edo Frantziako Bankuarekin eta Gordailu eta Kontsignazioen Kutxarekin loturiko jardueri buruzkoak badira kontratuak, eta oso-osorik Frantziatik kanpora betearaztekoak badira. Apartatu hau aplikatzean, Frantziatik kanpora betearaztekoatzat joko dira Finantza-jardueren modernizazioari buruzko 1996ko uztailaren 2ko 96-597 Legearen 4. artikulua zentzuan eskaintzen diren inbertsio-zerbitzuak, halakoak betearaztea atzerriko jurisdikzio-organoei baitagokie.¹⁵²³

Baldin eta kontratugileetako bat edo gehiago atzerritarrak badira, artikuluko honetan aipatzen diren kontratuak, frantsesez ez ezik, atzerriko hizkuntzaren batean idatzirik bertso batekin edo gehiagorekin batera ere aurkeztu ahal izango dira, eta denak ere berdin-berdin joko dira benetakotzat.

Lehen apartatua urratuz buruturiko kontratu baten parte den aldeak ezin izango du erabili atzerriko hizkuntzaren batean idatzitako xedapen bat, baldin eta horrek haren aurkako aldeari kalte egiten badio.

6. artikulua

Nazionalitate frantsesa duen pertsona fisiko edo juridiko batek Frantzian antolaturiko ekitaldi, hitzaldi edo kongresu batean parte hartzen dutenek frantsesez mintzatzeko eskubidea izango dute. Ekitaldiari ekin baino lehen edo hark irauten duen bitartean parte-hartzaileei programazioaren berri emate aldera banatzen zaizkien dokumentuek frantsesez idatzirik egon beharko dute, baina atzerriko hizkuntza batera edo gehiagotara egindako itzulpen eta guzti aurkeztu ahal izango dira.

Baldin eta ekitaldi batean, hitzaldi batean edo kongresu batean egitekoak diren lanekin lotutako dokumentuak banatu behar bazaizkie parte-hartzaileei, edo haietan egindakoei buruzko aktak edo txostenak argitaratu behar badira gerora,

¹⁵²³ 2022rako Finantzei buruzko 2021eko abenduaren 30eko 2021-1900 Legea, 35 (V) artikulua emandako idazkera.

atzerriko hizkuntzaren batean aurkeztutako testu guztiak frantsesezko laburpen eta guzti aurkeztu beharko dira gutxienez.

Xedapenok ez zaizkie aplikatuko tartean atzerritarrak baino ez dauden ekitaldi, hitzaldi eta kongresuei, edo Frantziako kanpo-merkataritzaren sustatzea helburu duten ekitaldiei.

Baldin eta pertsona juridiko publiko batek edo pertsona juridiko pribatu batek artikulua honetan aipatzen den ekitaldiaren bat antolatzeke arduratu bada, eta ekitaldi hori zerbitzu publikotzat jotzekoa bada, itzulpen-baliabideak jarri beharko dira haren esku.

7. artikulua

Frantziar barrena banatzekoak diren argitalpen, aldizkari eta berripaperak, baldin eta pertsona fisiko publiko batek, zerbitzu publikoren bat emateko arduratu duen pertsona pribatu batek edo dirulaguntza publiko baten onuraduna den pertsona pribatu batek sortuak badira, eta baldin eta atzerriko hizkuntzaren batean idatzirik badaude, frantsesezko laburpen eta guzti aurkeztu beharko dira gutxienez.

14. artikulua

I. Pertsona juridiko publikoek galarazia izango dute fabrika-, merkataritzaren edo zerbitzu-marketan esapide edo termino atzerritarrak erabiltzea, baldin eta, frantsesa aberasteari buruzko erregelamenduzko xedapenetan aurreikusitako baldintzen zentzuan, esapide edo terminoak frantsesezko ordaina badute.

Debeku hori pertsona juridiko pribatuei ere aplikatuko zaie, baldin eta zerbitzu publiko bat ematen ari badira.

II. Artikulu honetako xedapenak ez zaizkie aplikatuko lege hau indarrean jarri aurretik lehen aldiz erabilitako markei.

15. artikulua

Kolektibitateek edo establezimendu publikoek edozein eratako dirulaguntzak eman ala ez, onuradunek lege honen xedapenak betetzen dituzten aintzat harturik erabakiko da.

Horrekin loturiko arau-hauste orok, interesdunak esateko dituenak entzun ondoren, dirulaguntza osoa edo haren zati bat itzuli behar izatea ekarri ahal izango du.

16. artikulua

Kontsumoaren Kodearen L. 511-3 eta L. 511-22 artikuluetan aipatzen diren agenteek ikertu eta egiaztatu beharko dituzte 2. artikulua aplikatze aldera oinarritzat hartzekoak diren testuetako xedapenen kontrako arau-hausteak, kode horren beraren L. 511-22 artikuluko I. zenbakian aurreikusitako baldintzekin bat etorriz.

20. artikulua

Lege honek izaera publikoa du, eta indarrean jarri ondoren buruturiko kontratuei aplikatuko zaie.

21. artikulua¹⁵²⁴

Lege honen xedapenek ezin izango diote kalterik egin hizkuntza erregionalen erabilerari, ez eta haien aldeko zeinahi ekintza publiko eta pribaturi ere

22. artikulua

Urtero, irailaren 15a baino lehen, Gobernuak txosten bat bidali beharko die parlamentarioei, eta, hartan, lege honen eta nazioarteko instituzioetan frantsesaren estatusaren gainean hitzarturiko nazioarteko konbentzio eta tratatuen xedapenen aplikazio-maila zehaztu beharko da.

23. artikulua

Artikulu honetako xedapenen kontrako arau-hausteak definitzen dituen Estatu Kontseiluaren dekretua argitaratzean jarriko dira indarrean 2. artikuluko xedapenak, lege hau aldizkari ofizialean argitaratzen denetik hasi eta gehienez ere hamabi hilabeteko epean.

Lege honen 3. eta 4. artikuluetako xedapenak 2. artikulua indarrean jartzen denetik hasi eta sei hilabeteko epean jarriko dira indarrean.

24. artikulua

Frantsesaren Erabilerari buruzko 1975eko abenduaren 31ko 75-1349 Legea indargabeturik geratzen da, salbu lege horretako 1., 2. eta 3. artikulua, zeinak lege honen 2. artikulua indarrean jartzen denetik kontaktzen hasita indargabetuko baitira, eta salbu 6. artikulua, zeina lege honen 3. artikulua indarrean jartzen denetik kontaktzen hasita indargabetuko baita.

¹⁵²⁴ Molac legearen 3. artikulua aldatua.

9.2.30. Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna, 1992ko azaroaren 5ekoa, Frantziako Errepublikak 1999an sinatua¹⁵²⁵

Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutunaren sinadura, Budapesten 1999ko maiatzaren 7an

I. Frantziak sinatzerakoan egin adierazpena

Adierazpen hau idatzirik ezarria da erabaki osoan eta Europako Kontseiluko idazkari nagusiari eman zaio, txostena sinatu delarik 1999ko maiatzaren 7an.

Frantziako Errepublikaren xedea da Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutunaren berronespen-txostenean adierazpen hau egitea:

1. Helburua gutxiengoan onarpena eta babesa ez den neurrian, baina bai Europako hizkuntza-ondarearen sustapena, eta bestalde hiztunen «taldea» hitzak hizkuntza erregionaletako edo gutxituetako hiztunei eskubide kolektiborik ematen ez dien neurrian, Errepublikaren Gobernuak Gutuna ulertzen du adiera bateragarrian Konstituzioaren Hitzaurrearekin, zeinak segurtatzen baitu herritar guztien berdintasuna legearen aitzinean eta bakarrik onartzen frantses populua, herritar guztiak biltzen dituen bereizketarik gabe jatorri, arraza edo erlijioaren aldetik.

2. Errepublikaren Gobernuak ulertzen du 7-1 artikuluko d) paragrafoak eta 9. eta 10. artikuluek printzipio orokor bat adierazten dutela eta ez doazela Konstituzioaren 2. artikulua aurka, zeinak behartzen baititu zuzenbide publikoz diren legezko pertsonak, baita zuzenbide pribatuko pertsonak ere frantsesa erabiltzera, zerbitzu publiko kargua betetzen dutelarik, baita erabiltzaileak ere harremanetan direlarik administrazio eta zerbitzu publikoekin.

3. Errepublikaren Gobernuak ulertzen du 7-1 artikuluko f) paragrafoak eta 8. artikulua zaintzen dutela hizkuntza erregional eta gutxituen ikaskuntza eta irakaskuntzaren hautuzkotasuna, baita adierazten duten historia eta kulturarena ere, eta aipatu irakaskuntzak ez duela helburutzat lurraldeko ikastetxeetan dauden ikasleak baztertzea beren eskubide eta eginbideetatik, aplikagarri baitzaie hezkuntza zerbitzu publikoa betetzen duten edo hauen partzuer diren ikastetxeetako erabiltzaile guztiei.

4. Errepublikaren Gobernuak ulertzen du 9-3. artikulua onartzen duela legezko idazkien frantsesezko bertsio ofizialak bakarrik duela indar juridikoa, hizkuntza erregional eta gutxituetan ere eskuragarri direlarik, eta frantsesezko bertsioa bakarrik erabiliko dutela zuzenbide publikoz diren legezko pertsonak, baita zuzenbide pribatuko pertsonak ere, zerbitzu publiko kargua betetzen dutelarik, baita erabiltzaileak ere harremanetan direlarik administrazio eta zerbitzu publikoekin.

Ukitutako artikulua: 1, 7, 8, 9, 10.

¹⁵²⁵ Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutuna ez dago indarrean Frantziako Errepublikan, oraindik berronetsi barik dagoelako. Eguneratze-data: 2018-07-14.
<https://www.coe.int/fr/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/148/signatures>

II. Frantziak adierazitako 39 neurriak

Frantziako Errepublikak Hizkuntza Erregional eta Gutxituen Europako Gutunaren berronespen-txostenean erakutsiko ditu, 3-1 artikuluari jarraikiz, zein hizkuntzari aplikatuko zaizkion 2-2. artikuluaaren arabera hautatu dituen neurriak. Frantziako Errepublikaren kontuan du, 2-2 artikuluari jarraikiz, Gutunaren III. zatiko apartatu edo paragrafo hauek, zatika edo osoki, aplikatzen ahaleginduko dela:

8. artikuluan:

Apartatuak: 1 a (iii); 1 b (iv); 1 c (iv); 1 d (iv); 1 e (i); 1 e (ii); 1 f (ii); 1 g; 1 h; 1 i.

2. paragrafoa.

9. artikuluan:

3. paragrafoa.

10. artikuluan:

Apartatuak: 2 c; 2 d; 2 g

11. artikuluan:

Apartatuak: 1 a (iii); 1 b (ii); 1 c (ii); 1 d; 1 e (ii); 1 f (ii); 1 g.

2. paragrafoa.

3. paragrafoa.

12. artikuluan:

Apartatuak: 1 a; 1 b; 1 c; 1 d; 1 e; 1 g.

2. paragrafoa.

3. paragrafoa.

13. artikuluan:

Apartatuak: 1 b; 1 c; 1 d.

Apartatuak: 2 b; 2 e.

14. artikuluan:

Paragrafoa: a.

Paragrafoa: b.

Ukitutako artikulua: 10, 11, 12, 13, 14, 2, 3, 8, 9.

**9.2.31. 95-1 Legea, 1995eko urtarrilaren
2koa, Nazio Batuen Segurtasun
Kontseiluaren 827. Ebazpena, Jugoslavia
ohiko lurraldean 1991. urteaz geroztik
nazioarteko zuzenbide humanitarioaren
aurka izandako urraketen erantzuleak
epaitze aldera nazioarteko auzitegi bat
eratzeari buruzkoa, legeria frantsesera
egokitzen duena¹⁵²⁶**

[...]

**II. TITULUA
Lankidetzak judiziala**

[...]

**II. KAPITULUA
Atxiloketa eta entrega**

[...]

10. artikulua

Atxiloketa- eta entrega-agindu baten ondorioz atxikia izan den pertsona oro Errepublikak lurraldean duen prokuradore eskudunaren aurrera eramane beharko da hogeita lau orduko epean. Epe horretan, kode honen 63-1 artikulutik 63-4ra bitarteko xedapenak aplikatuko dira.

Pertsona horren nortasuna egiaztatu ondoren, berak ulertzen duen hizkuntza batean azaldu beharko dio magistratuak atxiloketa- eta entrega-agindu baten ondorioz izan dela atxikia, eta gehienez ere bost eguneko epean eramango dutela prokuradore nagusiaren aurrera Parisko Apelazio Auzitegira. Errepublikako prokuradoreak orobat azalduko dio berak aukeratzen duen abokatuaren laguntza jasoko duela, edo, halakorik ezean, abokatu-elkargoko buruak ofizioz izendatzen dionarena, zeinari lehenbailehen eman beharko baitzaio, zeinahi baliabideren bitartez, erabakiaren berri. Izendatu zaion abokatuarekin berehala batzartu ahal izango dela ere jakinarazi beharko dio.

¹⁵²⁶ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000532676?tab_selection=lawarticledecre&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAUT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=3&tab_selection=lawarticledecre#lois

Xehetasun horiek guztiak aktan jasota geratuko dira, eta akta berehala bidali beharko zaio prokuradore nagusiari Parisko Apelazio Auzitegira.

Erreklamaturia atxiloteta-gunean atxiki dezatela aginduko du Errepublikako prokuradoreak.

11. artikulua

Halakorik badagokio, erreklamaturia Parisko Apelazio Auzitegira eraman beharko da, eta bertako atxiloteta-gunean atxiki. Errepublikako prokuradorearen aurrean deklaratzeko duenetik hasi eta gehienez ere bost eguneko epean eraman beharko dute pertsona hori Parisko Apelazio Auzitegira, eta, hala egin ezean, auzitegi horretako instrukzio-salako presidentek hura berehala aske utzi beharko du, atzerapena arrazoi gaindiezinengatik gertatu ez bada behintzat.

Auzitegi horretako prokuradore nagusiak erreklamaturia berak ulertzen duen hizkuntza batean azaldu beharko dio haren kontra jarritako atxiloteta- eta entrega-agindu baten ondorioz izan dela atxikia, bai eta zein kargu egozten zaizkion ere.

Baldin eta erreklamaturiak jada eskatua badu abokatu baten laguntza, eta abokaturia behar bezala eman bazaio horren berri, prokuradore nagusiak haren deklarazioak entzungo ditu.

Bestelako kasuetan, abokaturia aukeratzeko edo ofiziozko bat izenda diezaioten eskatzeko eskubidea duela gogorarazi beharko dio magistratuak. Aukeraturitako abokaturia edo, baldin eta auzipetuak ofiziozko abokatu bat izenda diezaioten eskatzen badu, abokatu-elkargoko buruari lehenbailehen eman beharko zaie, zeinahi baliabideren bitartez, erabakiaren berri. Abokaturiak berehala kontsultatu ahal izango du erreklamaturia buruzko txostena, eta nahi bezala komunikatu ahal izango da harekin. Prokuradore nagusiak ezer ez esateko eskubidea duela ohartarazi beharko dio erreklamaturia, eta, horren ondoren, haren deklarazioak entzun beharko ditu. Ohartarazpen hori ere aktan jasota geratuko da.

12. artikulua

Instrukzio-salak prozedura bere gain hartuko du berehala. Erreklamaturia bertara eraman beharko dute prokuradore nagusiaren aurrean deklaratzeko duenetik hasi eta zortzi eguneko epean. Prokuradore nagusiak edo erreklamaturiak hala eskatuz gero, zortzi eguneko luzapena ere adostu daiteke epaiketa hasi baino lehen. Gero, galdeketari ekingo zaio, eta galde-erantzunak aktan jasota geratuko dira.

Epaiketa eta epaia publikoak izango dira, non eta horrek ez dien kalterik egiten prozeduraren martxari, hirugarren baten interesei, ordena publikoari edo ohitura onei. Halakoetan, ministerio publikoak edo erreklamaturiak hala eskatuz gero —edo ofizioz, bestela—, instrukzio-salak auziari buruzko erabaki bat hartu beharko du saio pribatu batean, eta ez da haren kontrako kasazio-errekurtsioa jartzetik izango harik eta, entrega-aginduari buruz 13. artikuluan aurreikusten denarekin bat etorritik, epaia ematen den arte.

Ministerio publikoak eta erreklamaturiak esateko dutena entzungo da, eta, horretan, halakorik bada, erreklamaturiak bere abokaturia izango du ondoan, eta, halakorik badagokio, baita interpretea ere.

9.2.32. 95-115 Legea, 1995eko otsailaren 4koa, Lurralde-antolamendu eta -garapenaren Orientazioari buruzkoa¹⁵²⁷

I. TITULUA

Lurralde-garapenarekin lotutako dokumentu eta organismoak

V. KAPITULUA

Zerbitzu kolektiboen gidalerroak

2. atala

Kultura-zerbitzu kolektiboen gidalerroak

16. artikulua

Sormena akuilatu eta jendeak lurralde osoko kultura-ondare, -zerbitzu eta -praktiketara jotze aldera Estatuak ardatz hartu beharreko xedeak definituko dira kultura-zerbitzu kolektiboen gidalerroen bitartez.

Haien bidez, zein lurraldetan esku hartu behar den identifikatu beharko da, balia bide publikoak ahalik ondoena banatzeko.

Haien bidez, kultura- eta arte-gune nazional eta internazionalak garatu ahal izango dira. Haien bidez, hala badagokio, ondare-funtsak eskualdatzea ere ezarri ahal izango da.

Haien bidez, Estatuaren dirulaguntzak jasotzen dituzten kultura-organismoek beren jarduerak nola hedatu definitu eta sormena nola babestu definitu ahal izango dute.

Haien bidez, denetariko arte-adierazpenak, kultura-praktikak eta jatorrizko hizkuntzak aitortu eta, hala, integrazio-politikak sendotu ahal izango dira.

Haien bidez, frantsesaren sustapena eta hedapena eta hizkuntza erregionalen edo hizkuntza gutxituen babesa eta transmisioa ziurtatzeko moduko ekintzak zehaztu ahal izango dira.

Haien bidez, informazioaren eta komunikazioaren teknologiak erabili ahal izango dira, jendeak sormen-lan eta kultura-praktiketara jotzeko modua izan dezan.

Haien bidez, Estatuak Île-de-France erregioari eta gainerako erregioei inbertsiorako eta funtzionamendurako emandako balia bideak orekatu ahal izango dira, eta, hala, hamar urteko epean, Estatuak ematekoak diren maileguzen bi heren jaso ahal izango dituzte erregiook.

¹⁵²⁷ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000531809?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=3&tab_selection=lawarticledecree#lois

Lurralde-antolamendu eta -garapenerako erregio-mailako konferentziak antolatu beharko du kontzertazioa, Estatuak eta lurralde-kolektibitateek erregio bakoitzean gidatu beharreko kultura-politikak nola sendotu eta nola koordinatu erabakitzeko.

Estatuaren, lurralde-kolektibitate interesdunen eta Estatuaren dirulaguntzak jasotzen dituzten kultura-organismoen arteko iraganeko kontratuetan ere aintzat hartu beharko dira gidalerroon xedeak.

9.2.33. 95-836 Legea, 1995eko uztailaren 13koa, “Eskola-kontratu Berria” Egitasmoaren Programazioari buruzkoa¹⁵²⁸

I. ERANSKINA Hezkuntza Nazionaleko Ministerioa

Eskola-kontratu berria

Irakaskuntza publikoa eta kontratupeko irakaskuntza pribatua

[...]

Lizeoak: hautazko irakasgai arraroak eta hizkuntza biziak lantzea. - kredituak: "48
40 40" 392

[...]

Lizeoak: hautazko irakasgai arraroak eta hizkuntza biziak lantzea. - kredituak: 5 5
5 5 50

[...]

¹⁵²⁸ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000737196?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAUT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=3&tab_selection=lawarticledecree#lois

9.2.34. 97-283 Legea, 1997ko martxoaren 27koa, Europar Batasuneko Kontseiluaren 1993ko irailaren 27ko 93/83 eta 1993ko urriaren 29ko 93/98 zuzentarauen transposizioa egin eta zuzentaruok Jabetza Intelektualaren Kodean sartzen dituen¹⁵²⁹

III. TITULUA
Zenbait xedapen iragankor

13. artikulua

Baldin eta, lege hau indarrean jarri baino lehen, Frantzian kokaturiko koproduttore batek edo gehiagok ikus-entzunezko obra baterako koprodukzio-kontratua burutu badu edo badute beste estatu batean kokaturiko koproduttore batekin edo gehiagorekin, eta baldin eta kontratu horretan espresuki ezarririk badago eremu geografikoen arabera eta satellite bidezko teledifusioari aplikagarria zaion araubidea eta gainerako ustiapen-baliabideei aplikagarriak zaizkien xedapenak bereizi gabe egingo dela ustiapen-eskubideen banaketa, eta baldin eta, lurralde jakin batean, satellite bidezko teledifusio horrek kalte egiten badio koproduttoreetako baten edo haren legezko ordezkarien eskusibotasunari, batez ere hizkuntzari dagokionez, koproduttoreetako batek edo haren legezko ordezkariak ikus-entzunezko obra hori satellite bidezko telebista-kate batean erakusteko baimena ematea edo ez ematea, hori eskusibotasun horren onuradunak —hau da, koproduttoreak edo haren legezko ordezkariak— alde zuzetik eman beharreko onespeneren baitan egongo da.

¹⁵²⁹ Testu kongsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000381069?tab_selection=lawarticledecreee&searchField=ALL&query=linguistique&searchType=ALL&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=05%2F10%2F2020&typePaging=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=1&tab_selection=lawarticledecreee#lois

9.2.35. 99-209 Legea, 1999ko martxoaren 19koa, Kaledonia Berriari buruzkoa¹⁵³⁰

II. TITULUA Eskumenak

I. KAPITULUA

**Estatuaren, Kaledonia Berriaren, probintzien eta
udalerrien artean eskumenak nola banatu**

22. artikulua

Kaledonia Berriak gai hauen gaineko eskumena izango du:

[...]

28. Lehen hezkuntza: programazioa, hargatik eragotzi gabe probintziek, tokian tokiko kultura- eta hizkuntza-berezitasunen arabera, programak egokitzeko dituzten eskumenak; kontrol pedagogikoa;

[...]

III. TITULUA Kaledonia Berriko instituzioak

IV. KAPITULUA

Ohiturazko Senatua eta ohiturazko kontseiluak

1. atala

Ohiturazko Senatua

140. artikulua

Ohiturazko kontseiluen irizpenean oinarriturik, Ohiturazko Senatuak kanak hizkuntzen akademiako kideak izendatu beharko ditu, Kongresuaren ebazpen batean zehazturiko baldintzekin bat etorriz.

[...]

¹⁵³⁰ Testu kongsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000393606?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=3&tab_selection=lawarticledecree#lois

VIII. TITULUA

Ekonomia-, gizarte- eta kultura-berrorka eta - garapena

215. artikulua

Kaledonia Berriak, bertako kultura-garapenari laguntzea helburutzat harturik, akordio berezi bat burutuko du Estatuarekin, probintzien irizpenean oinarriturik. Kanak kulturaren ondarea eta Tjibaou Kultura Etxea izango dira kontratu horren gai nagusiak.

Kanak hizkuntzek aitortza jaso beharko dute irakaskuntza- eta kultura-hizkuntza gisa.

[...]

9.2.36. 99-533 Legea, 1999ko ekainaren 25ekoa, Lurralde Antolaketa eta Garapen jasangarriari buruzkoa (Voynet legea)¹⁵³¹

14. artikulua

1)

[...]

Kultura-zerbitzu kolektiboen egiturak... “zehaztuko du zein ekintza jarri behar den abian, frantsesaren sustapena eta hedapena bermatzeko, eta, orobat, erregioen nahiz gutxiengoen kultura eta hizkuntzen babesa eta transmisioa ziurtatzeko”.

¹⁵³¹ <https://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?cidTexte=JORFTEXT000000760911>

9.2.37. 2000-1207 Legea, 2000ko abenduaren 13koa, Itsasoz Haraindiko Kolektibitateen Orientazioari buruzkoa¹⁵³²

IV. TITULUA

Itsasoz haraindiko kolektibitateetako kulturaren eta identitateen garapena

34. artikulua

Konstituzioaren 73. eta 74. artikuluek barnean hartzen dituzten kolektibitateetan eta Kaledonia Berrian hitz egiten diren hizkuntza erregionalak Frantziako hizkuntza-ondarearen parte dira. Alde horretatik, hizkuntza erregionalok hitz egiten direla bermatze aldera, haien aldeko politikak sendotu beharko dira. Horretarako, Hezkuntzaren Kodearen L. 312-10 eta L. 312-11 artikulua aplikatuko dira.

¹⁵³² Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000387814?tab_selection=lawarticledecreed&searchField=ALL&query=linguistique&searchType=ALL&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=05%2F10%2F2020&typePaging=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=1&tab_selection=lawarticledecreed#lois

9.2.38. 2002-92 Legea, 2002ko urtarrilaren 22koa, Korsikari buruzkoa¹⁵³³

II. TITULUA

Korsikako lurralde-kolektibitatearen baliabide eta tresnak

I. KAPITULUA

Zerbitzuei eta langileei buruzko xedapenak (30. artikulutik 35.era bitartean)

30. artikulua

Lege honen ondorioz eskualdaturiko eskumenetan parte hartzen duten zerbitzuak edo zerbitzuen atalak, kasuaren arabera, Korsikako lurralde-kolektibitatearen esku utziko dira edo eskualdatu egingo zaizkio, Lurralde Kolektibitateen Kode Orokorraren L. 4422-43 artikuluko lehen bi apartatuetan eta L. 4422-44 artikuluan zehazten diren baldintzekin bat etorriz.

31. artikulua

Lege honen ondorioz Korsikako lurralde-kolektibitateari eskualdaturiko zerbitzuak emateko eginkizuna duten Estatuko funtzionarioak eta Estatuko agente ez-titularrak zuzenbide osoz eta modu indibidualean utziko dira lurralde-kolektibitate horren esku, Lurralde-mailako Funtzio Publikoaren Estatu-xedapenak ematen dituen 1984ko urtarrilaren 26ko 84-53 Legearen 125. artikuluan zehaztutako baldintzekin bat etorriz.

32. artikulua

Lege honen ondorioz Korsikako lurralde-kolektibitateari eskualdaturiko zerbitzuak emateko eginkizuna duten Estatuko funtzionarioek lurralde-mailako funtzionario-estatusa izatea aukeratu ahal izango dute.

Aipatu 1984ko urtarrilaren 26ko 84-53 Legearen 123. artikuluko II. eta III. zerbakietan ezarritako baldintzekin bat etorriz lege hau indarrean jartzen denetik hasi eta bi urteko epean egikaritu ahal izango da estatusa aukeratzeko eskubide hori.

Epe hori amaitu ondoren, aipatu 1984ko urtarrilaren 26ko 84-53 Legearen 123. artikuluko IV. zerbakian aipatzen diren xedapenak aplikatuko zaizkie funtzionarioei, eta aurrerantzean ezin izango dute estatusa aukeratu. Dena den, artikuluko honen aplikazioaren ondorioz, IV. zerbaki honetako bosgarren apartatuan aipatzen den epea bi urtekoa ez baizik eta urtebetekoa izatea ezarri ahal izango da.

¹⁵³³ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000409466?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=3&tab_selection=lawarticledecree#lois

Aipatu 1984ko urtarrilaren 26ko 84-53 Legearen 122. eta 123. artikulua aplikatzean funtzionario-estatus bakoitzerako zehazturiko integrazio- eta birsailkatze-baldintzak betetzera beharturik egongo dira lurralde-mailako funtzio publikoko lan-poltsetan sartze aldera beren estatusa aukeratzeko eskubidea egikaritzen duten Estatuko funtzionarioak.

Lurralde-mailako funtzio publikoko kide izatea aukeratzeko duten Estatuko funtzionarioon lehenagoko zerbitzuak lurralde-kolektibitatean bete beharrekoen barruan geratuko dira.

33. artikulua

I. Korsikako lurralde-kolektibitateari eskualdaturiko zerbitzuak emateko eginkizuna duten Estatuko agente ez-titularrei lurralde-mailako agente-estatusa aitortu ahal izango zaie.

Lege hau indarrean jartzen denetik hasi eta bi urteko epean eskatu ahal izango dute agenteok lurralde-mailako agente-estatusa aitortu edo Estatuko agente ez-titular gisa jarraitzen utz dakiela.

Haien eskabidea jasotzen denetik hasi eta gehienez ere urtebeteko epean erantzun beharko zaie, zenbat lanpostu huts dauden aintzat harturik, ea eskabidea onartu zaien ala ez.

Bigarren apartatuan aipatzen den epea amaitu ondoren, eskabiderik egin ez duten agente ez-titularrek lurralde-mailako funtzio publikoko agente-ez titular izatea aukeratu dutela joko da, eta, egun horretatik hasi eta gehienez ere urtebeteko epean, baita eskabidea formulatua izan dela ere.

Artikulu honekin bat etorri Korsikako lurralde-kolektibitateko agente ez-titular gisa onartuak izan diren Estatuko agente ez-titularrek beren lan-kontratuko estipulazioei eutsi ahal izango diete modu indibidualean. Agenteon lehenagoko zerbitzuak harrera egiten dien lurralde-kolektibitatean bete beharrekoen barruan geratuko dira.

II. Lege hau zer egunetan argitaratzen den eta egun horretara arte kalte-ordainen gaineko zein araubideren babespean dauden aintzat harturik, Korsikako lurralde-kolektibitateko langileek, hala nahi badute, araubide horri eusteko ahala izango dute modu indibidualean.

34. artikulua

Korsikako lurralde-kolektibitateari eskualdaturiko zerbitzuak emateko eginkizuna duten Estatuko agente ez-titularrek, baldin eta funtzio publikoko titulartasuna lortzen badute Funtzio publikoaren alorreko enplegu ezegonkorra suntsitzeari, langileak kontratatzeari eta lurralde-mailako funtzio publikoaren alorreko lanaldiei buruzko 2001eko urtarrilaren 3ko 2001-2 Legearen ondorioz, lurralde-mailako funtzionario-estatusa izatea aukeratu ahal izango dute.

Aipatu 1984ko urtarrilaren 26ko 84-53 Legearen 123. artikuluko II. eta III. zenbakietan ezarritako baldintzekin bat etorri lege hau indarrean jartzen denetik hasi eta bost urteko epean egikaritu ahal izango da estatusa aukeratzeko eskubide hori. Epe hori amaitu ondoren, lege honen 32. artikuluko laugarren eta bosgarren apartatuetakoa xedapenak aplikatuko zaizkie.

35. artikulua

Lege honen ondorioz Korsikako lurralde-kolektibitateari eskualdaturiko zerbitzuak emateko eginkizuna duten portu, bide eta aireportuetako parke eta lantegietako langile ikastun edo titularrak zuzenbide osoz utziko dira lurralde-kolektibitate horren esku.

Estatuaren ordezkariak eta Kontseilu Betearazleko presidentek burutu beharreko konbentzio baten bitartez eman beharko da eskaintzen diren zerbitzuen, langile-kopuruaren eta horrek dakartzan gastuen berri. Estatuak bere gain hartuko ditu gastuok, tartean baita aparteko orduak eta konbentzio bidez ezarritako lanaren izaerari eta antolamenduari dagozkien gehieneko kalte-ordainek eragindakoak ere.

Baldin eta Korsikako lurralde-kolektibitatearen erabakiren batek gastuak areagotzea badakar, Korsikako lurralde-kolektibitateak hartu beharko ditu bere gain gastuok Estatuaren laguntza-funtsen bitartez.

Agenteak haren esku utzi ondoren, Korsikako lurralde-kolektibitateak bere gain hartu beharko ditu bigarren apartatuan aipatzen diren langileengatiko gastuak, eta konpentsazio finantzario bat ere ordaindu beharko du, Estatuak, departamenduek eta erregioek beren agintepeko zerbitzuetako langileengatiko, funtzionamenduagatiko eta ekipamenduengatiko gastuak beren gain hartzeari buruzko 1985eko urriaren 11ko 85-1098 Legearen I. tituluan ezartzen diren baldintzekin bat etorritz.

II. KAPITULUA

Ondasun eta baliabideen eskualdaketari buruzko xedapenak

I., II. Paragrafook aldatu dira

III. Aurrekontuei buruzko legean zehazturiko baldintzekin bat etorritz, Korsikari Zergen Gaineko Estatutua ematen dion 1994ko abenduaren 27ko 94-1331 Legearen 5. artikuluko bigarren apartatuan aipatzen diren zerga-atxikipenak % 26 igoko dira, artikulua honen I. zenbakian aurreikusitako 1993rako Aurrekontuei buruzko 1992ko abenduaren 30eko 92-1376 Legearen 34. artikulua indargabetzeak eragindako ondorioak eta lege hau aplikatzearen ondoriozko eskumen-eskualdaketak eragindako gastuak konpentsatze aldera.

III. TITULUA

Zerga- eta gizarte-arloko neurriak

I. KAPITULUA

Inbertsioaren aldeko zerga- eta gizarte-arloko neurriak

48. artikulua

A. I.enetik VII.era bitartean. - xedapenok aldatu dira

B. Aurrekontuei buruzko legean ezarritako baldintzekin bat etorritz, berariazko zerga-sistema duten udalerriek, udalerriarako lankidetzak-erakunde publikoek eta lurralde-mailako zergaren banaketarako departamenduko funtsek urtero izaten dituzten diru-sarreraren galerak konpentsatu beharko ditu Estatuak, 2002ko

urtarrilaren 1etik kontatzen hasita, Zergen Kode Orokorren 1466 B bis eta 1466 C artikuluetan ezartzen diren karga-arintzeak aplikatuz. Korsikako Zona Frankoari buruzko 1996ko abenduaren 26ko 96-1143 Legearen 3. artikuluko B letrako hirugarren eta laugarren apartatueta ezarritako baldintzen arabera kalkulatu da konpentsazio hori.

C. A letrako V. eta VI. zenbakietako xedapenak 2002an aplikatzeko, Korsikari buruzko 2002ko urtarrilaren 22ko 2002-92 Legea argitaratzen denetik hasi eta gehienez ere hogeita hamar eguneko epean izan beharko dute eragina haiekin lotutako ebazpenen ondorioek.

2011. urtetik kontatzen hasita, berariazko zerga-sistema duten udalerrri eta udalerrri-elkarteei aurreko apartatueta aipatu konpentsazio edo karga-arintzeekin loturik egitekoak diren zerga-atxikipenak igo egingo dira, 2010ean departamendu eta erregioei emandako konpentsazio-laguntzak ordaintzeko atxikitako zerga-bolumenaren arabera.

2010erako Aurrekontuei buruzko 2009ko abenduaren 30eko 2009-1673 Legearen 77. artikuluko 8. ataleko VI. zenbakian zehaztu beharko dira udalerrri eta udalerrri-elkarteen aldeko igotze horri buruzko xedapenak.

50. artikulua

Gizarte Segurantzaren Kodearen L. 241-13 artikuluan eta Soldatei, Lanaldiari eta Enpleguaren Garapenari buruzko 2003ko urtarrilaren 17ko 2003-47 Legearen 10. artikuluan aurreikusitako kotizazio-murrizteak aplikatzen zaizkien soldatei dagokienez, Korsikan kokaturik dauden enpresei kotizazio-murrizteak igo ahal izango zaizkie, baldin eta Zergen Kode Orokorren 1466 C artikuluan ezarritako baldintzak betetzen badituzte. Kotizazio-murrizteak zenbat igo, hori dekretu baten bidez zehaztu beharko da.

52. artikulua

I. Baldin eta, 2003ko urtarrilaren 1a baino lehenagoko ekitaldiei dagokienez, nekazaritzaren sektoreko soldatako langile gisa ordaindu badituzte beren lanagatikoz kontribuzioak Gizarte Segurantzaren Oinarriko Araubidearen barruan, lege hau promulgatzean Korsikan kokaturik dauden laborariek Estatuaren laguntza bat jaso ahal izango dute, aipatu kontribuzioen % 50eko mugaren barruan. Korsikan 2002ko urtarrilaren 23a baino lehen kokaturik dauden laborariek izango dute tresna horretaz baliatzeko ahala.

II. I. zenbakian aurreikusitako laguntza hori jaso ala ez, hori eskatzaile bakoitzak baldintza metagarri hauek betetzen dituen ala ez kontuan hartuta erabakiko da:

- kanpo-auditoria bat egitea, ustiapena bideragarria dela frogatzeko;
- 2002ko abenduaren 31z geroztiko ekitaldiei dagozkien kontribuzio guztiak egunean edukitzea;
- Korsikako Laborantza Mutualitate Sozialaren kuota guztiak ordainduak izatea;
- 2003aren urtarrilaren 1a baino lehen Gizarte Segurantzaren lanagatikoz kontribuzioen bat zorretan utzi bada, zor hori % 50 baino apalagoa izatea;
- kontribuzio horiexei dagokienez, eta baldin eta mutualitateak zorra handitzea adostu badu hamabost urtetik gorakoa izan ezin daiteken aldi baterako, gutxienez planaren lehen zortzi urteetako kuota ordainduak izatea;

- laguntza eskuratzeko beharrezkoak diren Gizarte Segurantzaren soldatagatiko kontribuzio guztiak egunean edukitzea, edo hitzematea kontribuzio guzti-guztiak eguneratuko direla, Nekazaritzaren Kodearen L. 725-21 artikuluko xedapenetan aipatzen diren soldatagatiko kontribuzioei buruz ustiatzaileak eta mutualitateak adostu eta sinaturiko gehienez ere bi urteko egutegi baten arabera.

- Estatuari baimena ematea Korsikako Laborantza Mutualitate Sozialari ordaindu beharreko kontribuzioen ordainketan subrogatzeko.

III. Estatuaren administrazio-agintaritzaren aurrean eta lege hau argitaratzen denetik kontatzen hasi eta sei hilabeteko epean aurkeztu beharko da I. zenbakian aurreikusten den laguntzarako eskabidea.

IV. Laborantza Mutualitate Sozialarekin zorra ordaintzeko egutegia adostu izanak prozedura etetea ekarriko du I., II. eta III. zenbakiak aplikatzearen ondorioz.

V. Inor aberriratu eta soldatapekoa ez den lanbide batean ari bada lanean, haren zorrak murrizte aldera adosturiko laguntza I. zenbakian aurreikusten denari kendu beharko zaio.

VI. Baldin eta Merkataritza Kodearen VI. liburuan eraturako eta Nekazaritzako ustiategiak beren ekonomia- eta gizarte-ingurunera egokitzeari buruzko 1988ko abenduaren 30eko 88-1202 Legearen erregulazio- eta likidazio-baliabideen bidez garaturako prozeduretan parte hartzen badu zordunak, artikuluko honen xedapenak ez dira aplikatuko.

V. TITULUA

Zenbait xedapen

58. artikulua

Halakorik behar balitz, Estatu Kontseiluaren zenbait dekreturen bidez zehaztuko dira lege honen aplikazio-modalitateak.

9.2.39. 2003-1312 Legea, 2003ko abenduaren 30ekoa, 2003ko Aurrekontuak zuzentzen dituena¹⁵³⁴

II. ZATIA Zerbitzuak eta xedapen bereziak

II. TITULUA Xedapen iraunkorrak

II: Aurrekontuei buruzko Legeen gaineko Lege Organikoa implementatzea

77. artikulua

A.-I. Antzerki-sormena sustatu, antzerki-, poesia- eta dantza-ikuskizunen ekoizpenak ahalik eta jende gehienarengana eramán eta antzokien arkitektura-ondarea eta balio artistikoaren errehabilitazioa bultzatzeko, ikuskizunen gaineko zerga bat eratuko da Antzerkigile Pribatuen Elkartearen alde, 2012rako Aurrekontuei buruzko 2011ko abenduaren 28ko 2011-1977 Legearen 46. artikuluko I. zenbakian aurreikusitako muga barruan.

Elkartek xede hauetarako laguntzak eman beharko ditu:

[...]

B) Egile berrien frantseseko sormen-lanak eta atzerriko lanen itzulpen- edo egokitzapen-lanak sustatzea:

[...]

¹⁵³⁴ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000429346?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=traduction&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=05%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE DATE DESC&pageSize=10&page=2&tab_selection=lawarticledecree#lois

9.2.40. 2004-192 Lege Organikoa, 2004ko otsailaren 27koa, Polinesia Frantsesari Autonomia-estatutua ematen diona¹⁵³⁵

III. TITULUA Eskumenak

I. KAPITULUA

Estatuaren, Polinesia Frantsesaren eta udalerrien artean eskumenak nola banatu

7. atala

Kultura-identitatea

57. artikulua

Frantsesa da Polinesia Frantseseko hizkuntza ofiziala. Pertsona juridiko publiko eta pribatuak frantsesa erabiltzera beharturik egongo dira, baldin eta zerbitzu publikoren bat ematen ari badira, bai eta erabiltzaileak ere, baldin eta administrazio eta zerbitzu publikoekin harremanen bat badute.

Tahitiera polinesiarren kultura-identitatearen elementu nagusietako bat da: bertako gizarte-kohesioaren oinarri eta eguneroko komunikazio-bide den aldetik, tahitierak aitortza osoa merezi du, eta haren iraupena babestu beharra dago, gainerako hizkuntza polinesiarrena bezalaxe, Polinesia Frantsesa aberasten duen kultura-aniztasunari eutsiko bazaio.

Frantsesa, tahitiera, marquisiera, tuamotuera eta mangreviera, horiek dira Polinesia Frantseseko hizkuntzak. Beren aktak eta konbentzioak nahi duten hizkuntzan idatzi ahal izango dituzte pertsona fisiko eta juridiko pribatuek; dokumentuok hizkuntza ofizialean idatzirik ez egotea ez da deuseztasun-ziotzat joko.

Tahitiera haur-hezkuntzako eta lehen hezkuntzako ikastetxeetako ohiko ordutegiaren barruko ikasgaietako bat izango da, eta bigarren mailako eta goi-mailako ikasketetako zentroetan ere irakatsiko da.

Polinesia Frantseseko Batzarrak hala erabakitzen badu, zenbait ikastetxe eta zentroetan, tahitieraren ordeztu, beste edozein hizkuntza polinesiar irakatsi ahal izango dute.

Irakasle-ikasketak ematen dituzten zentroetan, Tahitiko hizkuntzaren eta kulturaren pedagogia ere irakatsi beharko da.

¹⁵³⁵ Testu kontsolidatua:

<https://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?cidTexte=JORFTEXT00000435515&fastPos=1&fastReqId=911787122&categorieLien=cid&oldAction=rechTexte>

IV. TITULUA

Instituzioak

I. KAPITULUA

Polinesia Frantseseko presidentea eta gobernua

5. atala

Ministro Kontseiluaren eskudantziak

90. artikulua

Hargatik eragotzi gabe 140. artikuluan aurreikusten diren akzioen ahala — “herrialdeko legeak” deritzenena, alegia—, Ministro Kontseiluak zehaztu beharko ditu honako gai hauei aplikagarriak zaizkien arauak:

[...]

3. Toki-esparruko hizkuntzak nola irakatsi ikasketa-zentro guztietan:

[...]

9.2.41. 2004-193 Lege Organikoa, 2004ko otsailaren 27koa, Polinesia Frantseseko Autonomia-estatutua osatzen duena¹⁵³⁶

IX. TITULUA Zenbait xedapen

34. artikulua

Polinesia Frantsesean Kode Zibilaren 972. artikulua aplikatzearen ondorioz, baldin eta presazkoa bada Kasazio Auzitegiaren peritu judizialen zerrenda nazionalan edo apelazio-auzitegi bakoitzeko peritu judizialen zerrendan ageri diren interpreteetako bat aukeratzea, edo, horretarako ezintasun materiala badago, zerrenda horietan ageri ez den interprete bat aukeratu ahal izango du testamentugileak.

Ezin izango dute interprete gisa jardun ez legatu-hartzaileek, zeinahi direla ere, ez haien gurasoek eta ez laugarren mailarainoko senitartekoek ere.

¹⁵³⁶ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000798634?tab_selection=lawarticledecreee&searchField=ALL&query=interpr%C3%A8te&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=05%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=1&tab_selection=lawarticledecreee#lois

9.2.42. 2004-806 Legea, 2004ko abuztuaren 9koa, Osasun Publikoaren Arloko Politikari buruzkoa¹⁵³⁷

IV. TITULUA

Plan nazionalen helburuak eta inplementazioa

II. KAPITULUA

Minbizia eta kontsumo-ohitura arriskutsuak

52-1 artikulua

I. Europar Batasuneko edo Europako Esparru Ekonomikoko kide den estatu bateko herritarrei psikoterapeuta-titulua erabiltzeko baimen indibiduala eman ahal izango die agintaritza eskudunak, baldin eta, 52. artikuluan aipatzen diren diplometako baten jabe ez izan arren, titulu hauek badituzte:

[...]

Agiria zein estatuk eman dion, titulua erabiltzeko ahala duen psikoterapeutak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

II. Europar Batasuneko edo Europako Esparru Ekonomikoko kide den estatu bateko herritarra den psikoterapeutak, baldin eta estatu kide batean bizi bada eta estatu horretan legez badihardu lanean psikoterapeuta gisa, 52. artikuluko bigarren apartatuan aipatzen den erregistroan izena eman beharrik gabe psikoterapeuta gisa jardun ahal izango du Frantzian aldi batez edo noizean behin.

[...]

Agiria zein estatuk eman dion, zerbitzu-hornitzaileak bertako hizkuntzan aurkeztu ahal izango du bere formazio-titulua. Titulua zein erakunde eta lekutan emana izan den ere adierazi beharra dago.

[...]

Egintza horiek betearazteko, aldez aurretik deklarazio bat egin eta aurkeztu beharko da. Deklarazio horrekin batera, zenbait frogagiri ere aurkeztu beharko dira —osasunaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez zehaztuko da zerrenda—, bai eta zerbitzu-emaileak zerbitzuak emateko beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela egiaztatzen duen adierazpena ere.

[...]

¹⁵³⁷ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000787078?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=2&tab_selection=lawarticledecree#lois

III. Lanean jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa eskuratzerako, bere lanerako beharrezkoak diren hizkuntza-ezagutzak dituela erakutsi beharko du psikoterapeutak.

Baldin eta zalantzarik badago lanean jarduteko beharrezkoa den hizkuntza-ezagutzen mailari buruz, eskatzaileak frantses nahikoa badakiela egiaztatu beharko du agintaritza eskudunak.

Hizkuntza-maila zehazteko azterketa lanpostuaren araberakoa izango da, eta izangaiaren kualifikazio profesionala aitortu ondoren egingo da.

[...]

9.2.43. 2005-102 Legea, 2005eko otsailaren 11koa, zailtasunak dituzten pertsonen eskubide- eta aukera-berdintasunari, parte-hartzeari eta herritartasunari buruzkoa¹⁵³⁸

VI. TITULUA

Herritartasuna eta gizarte-bizitzan parte hartzea

76. artikulua

Administrazioaren arloko, arlo zibileko eta arlo penaleko jurisdikzio-organoen aurrean, gorrek beren beharretara egokituriko komunikazio-baliabideak aukeratu ahal izango dituzte. Estatuak bere gain hartu beharko ditu horrek dakartzan gastuak.

Halakorik behar bada, ikusmen-arazoak dituzten pertsoneri laguntza teknikoa emango zaie, erregelamenduz zehaztutako modalitateen arabera, beren txosteneko dokumentuak kontsultatu ahal izan ditzaten.

Hizkuntza-ahalmena erabat edo neurri batean galdua izatearekin loturik dituzten komunikazio-zailtasunak direla medio, aukeratzen duten pertsona edo profesional bat ondoan dutela aurkeztu ahal izango dira afasikoak haiei dagokien jurisdikzio-organoen aurrean.

77. artikulua

I. Gor eta gor-mutuen zirkulazio askea bermatu eta gidabaimena lortzeko azterketa berriak haien beharretara egokitze aldera, zeinu-hizkuntzaren interprete edo bitartekari bat egon ahal izango da ibilgailu arinentzako gidabaimena (B motakoa) lortzeko azterketa teoriko eta praktikoetan gorrentzat berariaz antolatzen diren saio espezializatuetan. Gutxieneko saio-kopurua dekretu baten bidez zehaztu beharko da.

II. Azterketa teorikoetan bertan erabaki beharko da, eta dekretu baten bidez zehaztu, azterketa-egileak eta itzultzaileak zenbat denbora izango duten itzuli beharrekoa ongi ulertzeko, horrek zeinu-hizkuntzaren interprete edo bitartekariari jarraitzeko modua eman diezaion azterketa-egileari.

78. artikulua

Zerbitzu publikoekiko harremanetan, eta kontuan harturik zerbitzuok ematea Estatuari, lurralde-kolektibitatei edo haien ordezkari gisa diharduten organismoei dagokiela, bai eta zerbitzu publikoak ematen dituzten pertsona pribatuei ere, entzumen-arazoak dituzten pertsonen aldibereko itzulpen-zerbitzua jaso ahal

¹⁵³⁸ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000809647?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=2&tab_selection=lawarticledecree#lois

izango dute, bai idatzizkoa eta bai bisuala, ahoz ematen zaien zeinahi informazio ongi uler dezaten, erregelamenduz zehazturiko modalitate eta epeekin bat etorritik.

Haien beharretara egokituriko komunikazio-baliabideen artean, idatzizko transkripzio-baliabideak, frantsesezko zeinu-hizkuntzako interpretazio-baliabideak eta *Cued Speech* sistemako kodetze-baliabideak izango dira nagusi.

Entzumen-arazoak dituzten pertsonak telefono bidezko larrialdi-zerbitzuetara jotzeko modalitateak ere dekretu baten bidez zehaztu beharko dira.

VII. TITULUA

Zenbait xedapen

93-3 artikulua

Mayotten, Kaledonia Berrian, Polinesia Frantsesean, eta Wallis eta Futunan, frantsesezko zeinu-hizkuntza zuzenbide osoko hizkuntzatzat jotzen da. Administrazioan ere, zeinu-hizkuntza erabil dadin erraztuko da.

9.2.44. 2005-412 Legea, 2005eko maiatzaren 3koa, Nazioarteko Erregistro Frantsesaren sorrerari buruzkoa¹⁵³⁹

I. TITULUA

Frantziako bandera, eta itsas enpleguen arloko segurtasun eta garapena sustatzea

2. atala

Enplegatailearen betebeharrak

5. artikulua

[...]

Nazioarteko Erregistro Nazionalean immatrikulaturik dauden itsasontzietan, kapitaina edo haren ordezkari ofiziala —makineriako burua, esate baterako—, biak ere itsasontzian eta tostartekoen artean ordena betearazten dela, ingurumena babesten dela eta segurtasuna zaintzen dela bermatzearen arduradun izanik, Europar Batasuneko kide den estatu bateko, Europako Esparru Ekonomikoko kide den estatu bateko edo Suitzako Konfederazioko herritarrak izango dira. Eginkizun horiek bete ahal izateko, ezinbesteko kualifikazio profesionalak dituztela, frantsesaren ezagutza-maila nahikoa dutela, itsasontziko dokumentazioa prestatzeko ezagutza juridiko nahikoak dituztela eta kapitain gisa botere publikoa egikaritzeko beharrezkoak diren eskumenen jabe direla egiaztatu beharko dute izangaiek. Azken xedapen horren aplikazio-baldintzak Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez zehaztuko dira, armadore eta marinel interesdunen ordezkari gehien dituzten elkarteen irizpenean oinarriturik.

II. TITULUA

Frantziatik kanpora bizi diren nabigatzaileen estatusa

1. atala

Lan-arloko zuzenbideari buruzko xedapenak

16. artikulua

[...]

Ongi ikusteko moduko leku batean dagoen taula batean, egitekoak nola antolatu adierazi beharko da, bai eta, eginkizun bakoitzerako, itsasoan eta portuan eskaini beharreko zerbitzuen programazioa zehaztu ere. Taula frantsesez eta ingelesez idatzi beharko da, eredu estandar baten arabera.

¹⁵³⁹ Testu kontsolidatua:

<https://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?cidTexte=JORFTEXT00000420100>

**9.2.45. 2005-754 Legea, 2005eko uztailaren
4koa, Frantziako Errepublikako eta
Andorrako Printzerriko gobernuek
irakaskuntzaren alorrean buruturiko
akordioa onesteko baimena ematen duena¹⁵⁴⁰**

**Eranskina
Konbentzioa**

**Frantziako Errepublikako eta Andorrako
Printzerriko gobernuen artekoa, irakaskuntzaren
alorrekoa (bi eranskin batera), Parisen sinatua
2013ko uztailaren 11n**

Frantziako Errepublikako Gobernuak eta Andorrako Printzerriko Gobernuak,

Uste dutelarik, batetik, beren interesen aldekoa dela ikastetxe frantsesek Printzerrian eskaintzen dituzten irakaskuntza-zerbitzuen kalitateari eustea, eta, bestetik, bien ala bien nahia dela, eleaniztasunaren garapen-esparruaren barruan, Andorrako hizkuntzari eta kulturari buruzko ikerketa-lana sendotzea, batez ere andorratarren nortasunari buruzkoa, eta, aldi berean, Andorrako hezkuntza-sisteman frantsesaren irakaskuntza garatzea,

[...]

I. TITULUA

Frantsesaren irakaskuntza-sistema Andorran

I. KAPITULUA

Xedapen orokorrak

[...]

7. artikulua

Frantziako estatuak hezkuntza nazionalaz arduratzen den ministeriorako onetsitako aurrekontuen mende egongo dira konbentzio honen 4. artikuluan aipatzen diren ikastetxeetako langileak.

Katalana eta Andorrarekin loturiko giza eta gizarte-zientziak irakasteko, Andorrako Gobernuak ikastetxeen esku jarri beharko ditu ikasgai horiek martxan jartzeko beharrezkoak diren irakasleak. Irakasleon kualifikazioaz ere Andorrako

¹⁵⁴⁰

<https://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?sessionId=2667C5942F0C21CC4950CC7D2E771C1D.tp&cidTexte=JORFTEXT000000262512&dateTexte=&oldAction=rechJO&categorieLien=id&idJO=JORFCONT000000004306>

Gobernuak arduratu beharko du. Andorrako Gobernuak hezkuntzaren arloko langileei buruz onartua duen legeriaren mende egongo dira irakasleok. Zein ikastetxetan jardungo duten irakasle, haietako pedagogia-taldeetan integratuko dira, eta haien funtzionamendu-arauak bete beharko dituzte. Ikastetxean dauden bitartean, bertako ikasketa-buruen eta zuzendarien agintepean egongo dira.

Haien pedagogia-jarraipena nola egin, hori 15. artikuluan ezarritakoarekin bat etorritik propio osatutako Batzorde Parekide Franko-andorreatarrak zehaztu beharko du.

[...]

II. KAPITULUA

Esparru pedagogikoa

13. artikulua

Formazio andorreatarraren esparruan katalana eta Andorreatarekin loturiko giza eta gizarte-zientziak irakasten direla bermatzeko, egokitzapen hauek egingo dira:

- katalanaren irakaskuntza Haur Hezkuntzan hasiko da eta Lehen Hezkuntzan jarraituko du; kolegioan eta Batxilergoko 1. mailan, lehen hizkuntza bizi gisa irakatsiko da, eta batxilergoko 2. mailan eta 3. mailan, berriz, hizkuntza bizi gisa;

[...]

III. KAPITULUA

Administrazio-egiturak

15. artikulua

[...]

Batzordeak bi zerrenda eman beharko ditu aditzera: batetik, hezkuntza nazionalaz arduratzen den ministerio frantsesak hautatutako langileena; eta, bestetik, Andorrako Gobernuak katalana eta Andorreatarekin loturiko giza eta gizarte-zientziak irakasten direla bermatze aldera Frantziako ikastetxeen esku utzitako irakasleena.

Goi-mailako ikasketekin lotutako auziak ere landu ahal izango ditu propio osatutako Batzorde Parekide Franko-andorreatarrak.

[...]

II. TITULUA

Beste lankidetzaren forma batzuk

II. KAPITULUA

Lanbide Heziketa

26. artikulua

Ikasketa-plan erkideak antolatu ahal izango dituzte bi aldeek, eta diploma bikoitzak onetsi. Hori egiteko modalitateak, batez ere irakasleei, eskoletan erabiliko diren hizkuntzei, ikasketa-programei eta lokalei dagokienez, Batzorde Parekide Franko-andorreatarrak erabaki beharko ditu.

Printzerriko hezkuntza-sistematik datozen ikasleek parte hartu ahal izango dute ikasketa horietan.

Derrigorrezko hezkuntzaz harago, Andorrako Gobernuak martxan jartzen dituen gizarteratze-egitasmoetan eta lanbide-heziketako programetan ere parte hartu ahal izango dute ikasleok.

[...]

III. KAPITULUA

Bizitzan zeharreko prestakuntza

28. artikulua

Etengabeko prestakuntzarekin loturiko jarduerak bultzatuko dituzte bi aldeek, batez ere frantsesaren garapen eta praktikaren inguruan Comte de Foix Lizeoak antolatzen dituenak. Zein jarduera antolatu, hori propio osatutako Batzorde Parekide Franko-andorratarrak erabaki beharko du, Frantziak Andorrako Printzerrian duen enbaxadako zerbitzuekin batera. Jardueron antolaketa bi aldeek finantzatu beharko dute.

[...]

III. TITULUA

Amaierako xedapenak

Parisen emana, 2013ko uztailaren 11n, bi aletan, frantsesez eta katalanez. Bi testuak berdin-berdin joko dira benetakotzat.

Eranskina

II. ERANSKINA

Katalanaren eta Andorrarekin loturiko giza eta gizarte-zientzien irakaskuntza Andorrako ikastetxe frantsesetan

Haur Hezkuntzan:

- katalana eta Andorrako ingurunearen ezagutza, 2. mailan eta 3. mailan: astean 3 ordu.

Lehen Hezkuntzan:

- katalana eta Andorrako ingurunearen ezagutza: astean 3 ordu.

Kolegio eta lizeoetan:

Kolegioko 6. mailatik batxilergoko 3. mailara bitartean, Frantzian hizkuntza biziaren irakaskuntzarako indarrean dauden ordutegi berberak aplikatuko dira.

Andorrarekin loturiko giza eta gizarte-zientziei buruzko ikasgaiek, ordea, ordubete gehiago izango dute.

1. Kolegioetan:

Kolegioko 1. mailatik 4. mailara bitarteko ikasleek nahitaez ikasi beharko dute katalana lehen hizkuntza bizi gisa. Horrez gain, beste hizkuntza batzuk ere aukeratu ahal izango dituzte hizkuntza bizi gisa.

2. Lizeo orokor eta teknologikoetan:

Lizeoko 1. mailako ikasleek nahitaez ikasi beharko dute katalana lehen hizkuntza bizi gisa.

2. mailan eta 3. mailan, batxilergoko diploma nazionala (baxoa) eskuratzeko balioztatutako hizkuntza bizi gisa ikasi ahal izango dute katalana ikasleek.

Lizeo orokor eta teknologikoetan hizkuntza biziak irakasteari buruzko agindu ofizialen arabera ezarritako ordutegia izango du katalanak. Batxilergoko 2. eta 3. mailako ikasleek, baldin eta ikasgaia hautatu ez badute, astean behin eman beharko dute katalana, baina ez dute katalaneko azterketarik egin beharko batxilergoko diploma nazionala (baxoa) eskuratzeko.

3. Lanbide Heziketako lizeoetan:

Ikasmila zeinahi dela ere, ikasle guztiek ikasi beharko dute katalana. Lanbide Heziketako lizeoetan hizkuntza biziak irakasteari buruzko agindu ofizialen arabera ezarritako ordutegia izango du katalanak. Bigarren hizkuntza bizi bat ere aukeratu ahal izango dute ikasleek.

Lanbide Heziketako zeinahi diploma eskuratzeko, ikasleek katalaneko azterketa bat egitea aukeratu ahal izango dute.

4. Goi-mailako ikasketa teknikoetan:

Goi-mailako ikasketa teknikoetako ikasleek hizkuntza bizi gisa ikasi ahal izango dute katalana. Goi-mailako teknikari-titulua eskuratzeko beste edozein ikasgaik duen maila berekotzat joko da katalana.

Andorrara iristen diren ikasleak:

Kolegioetako edo batxilergoko lehen mailako ikasleek, baldin eta, bertan matriculatzen direnerako, gutxienez hiru urte eginak badituzte Andorran eta artean katalan nahikorik ez badakite, hasiberrientzako katalan-ikastaro bat egin beharko dute astean lau orduz. Ikastaroak bi urteko iraupena izango du gutxienez, eta beste urtebete luzatu ahal izango da. Batxilergoko bigarren eta azken mailako ikasleek hasiberrientzako katalan-ikastaro bat egin beharko dute astean ordubetez.

[...]

9.2.46. 2006-1771 Legea, 2006ko abenduaren 30ekoa, 2006ko Aurrekontuak zuzentzen dituena¹⁵⁴¹

III. TITULUA Xedapen iraunkorrak

II. Beste neurri batzuk

165. artikulua

Nazioarteko sail bat edo gehiago dituzten ikastetxeetan, edo zenbait ikasgai atzerriko hizkuntzaren batean erabiliz eman beharra dakarren irakaskuntza-mota berezia eskaintzen dutenetan, tartean diren atzerriko herrialdeak arduratu ahal izango dira ikasgai horiek emateko ardura duten irakasleak ikastetxeen esku jartzeaz, edo elkarte baimendunek kontratatu beharko dituzte, eta haiek ordaindu beharko diete. Estatuak ere kontratatu ahal izango ditu, Hezkuntzaren Kodearen L. 932-2 artikuluan ezarritako baldintzekin bat etorriz. Finantzez arduratzen den ministerioaren txostenean oinarriturik, Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez zehaztuko dira irakaskuntza-mota berezi horren truke ordaindu beharreko saria jasotzeko baldintzak.

¹⁵⁴¹ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000273196?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=2&tab_selection=lawarticledecree#lois

9.2.47. 2008-496 Legea, 2008ko maiatzaren 27koa, diskriminazioari aurre egitea helburu duen Europar Batasuneko legeriarekin bat egiteko zenbait xedapen ematen dituena¹⁵⁴²

1. artikulua

Zuzeneko diskriminaziotzat joko da norbait pairatzen ari den, pairatu izan duen edo pairatuko lukeen egoera bat, baldin eta egoera berean beste norbaitek pairatu izandakoak edo pairatuko lituzkeenak baino ondorio kaltegarriagoak baditu, eta horrek arrazoi hauetako bat badu oinarri: pertsonen jatorria, sexua, familia-egoera, haurdun egotea, itxura fisikoa, egoera ekonomikoak ekarritako kalteberatasun-egoeraren bat —egoera hori eragin duenak jakin zein ez—, deitura, bizilekua, banku-helbideratzea, osasun-egoera, autonomia galdu izana, zailtasunen bat edukitzea, ezaugarri genetikoak, ohiturak, sexu-orientazioa, genero-identitatea, adina, iritzi politikoak, sindikatu-jarduerak, frantsesaz bestelako hizkuntzaren batean mintzatzea, edo pertsona juridiko horiek edo horietako batzuk —egiaz nahiz ustez— etnia, nazio, arraza edo erlijio jakin bateko kide izatea edo ez izatea.

[...]

¹⁵⁴² Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000018877783?tab_selection=lawarticledecreed&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=2&tab_selection=lawarticledecreed#lois

9.2.48. 2009-594 Legea, 2009ko maiatzaren 27koa, Itsasoz Haraindiko Lurralde- kolektibitateen Ekonomia-garapenari buruzkoa¹⁵⁴³

V. TITULUA Zenbait xedapen

58. artikulua

I. Itsasoz haraindiko lurralde-kolektibitateetan eta Kaledonia Berrian, Kode Zibilaren 74. artikulua indargabetzearen ondorioz, nazionalitate atzerritarra duten eta Frantzia bizi ez diren bi pertsona haiek aukeratzen duten udalerrian ezkondu ahal izango dira, udalerrri horretan ezkongaietako inor bizi ez bada ere.

II. Baldin eta I. zenbakia aplikatzen bada, ezkongaiak aukeratutako udalerriko alkateak bere lurralde-mailako eskumenak egikaritu ahal izateko, ezkontideek Kode Zibilaren 63. artikuluan ezarritakoak argitaratu baino hilabete lehenago entregatu beharko dute xede horretarako berariaz eraturako txostena.

III. Hipotesi berean, eta 63. artikuluko horretantxe ezarritakoari jarraituz, lurraldean eskumenak dituen agintaritzaren diplomatikoari edo kontsul-agintaritzari ezkongaien entzunaldiari ekin diezaiola eskatu ahal izango dio Erregistro Zibileko funtzionarioak.

IV. II. zenbakian aurreikusitako epea amaitu ondoren, eta Kode Zibilaren 165. artikulua indargabetzearen ondorioz, haiek aukeraturiko udalerriko Erregistro Zibileko funtzionarioaren aurrean ezkondu ahal izango dira ezkongaiak, ezkontza publikoan, zinpeko itzultzaile-interprete bat ondoan dutela.

73. artikulua

Kreole hizkuntzak Frantziako hizkuntza-ondarearen parte dira.

¹⁵⁴³ Testu kongsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000020671201?tab_selection=lawarticledecreee&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=2&tab_selection=lawarticledecreee#lois

9.2.49. 2009-1436 Legea, 2009ko azaroaren 24koa, Espetxeei buruzkoa¹⁵⁴⁴

I. TITULUA

Espetxe-zerbitzu publikoari eta atxilotu-izaerari buruzko xedapenak

III. KAPITULUA

Atxilotuen eskubide eta eginbeharrei buruzko xedapenak

1. atala

Xedapen orokorrak

23. artikulua

Espetxera eraman bezain laster, atxilotuari harrera-liburuxka bat entregatu eta ahoz azaldu beharko zaizkio, berak ulertzen duen hizkuntza batean, zein atxiloketa-araubide aplikatuko zaion, zein eskubide eta betebeharrak izango dituen, eta zein errekurtsio eta eskabide aurkeztu ahal izango dituen. Espetxeari aplikagarriak zaizkion arauak ere jakinarazi beharko zaizkio, eta gero ere, haren atxiloketak irauten duen bitartean, noiznahi eman beharko zaizkio aditzera.

2. atala

Jardueraren batean parte hartzeko eginbeharra

27. artikulua

Kondenatua beharturik egongo da espetxeburuak eta espetxeko baldintzapeko askatasun- eta gizarteratze-zerbitzuko zuzendariak proposatzen dizkioten gutxienez jardueretako batean parte hartzera, interesdunaren gizarteratzea baita jardueren helburua, eta haren adinera, gaitasunetara, zailtasunetara eta nortasunera egokiturik baitaude.

Baldin eta kondenatuak oinarrizko ezagutzak menderatzen ez baditu, irakurtzen, idazten eta zenbatzen ikastearekin lotuta egongo dira jardueraren eduki nagusiak. Baldin eta frantses nahikorik ez badaki, hizkuntza ikastea izango da jardueraren helburu nagusia. Baldin eta kondenatuak lanen bat badu, ikasketen antolaketa haren lanera egokitu beharko da.

¹⁵⁴⁴ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000021312171?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAUT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=2&tab_selection=lawarticledecree#lois

9.2.50. 2010-160 Legea, 2010eko otsailaren 22koa, Frantziako Errepublikako eta Botswanako Errepublikako gobernuek hezkuntzari eta frantsesari buruz sinaturiko esparru-akordioa onesteko baimena ematen duena¹⁵⁴⁵

Artikulu bakarra

Hezkuntzari eta frantsesari buruz Frantziako Errepublikako Gobernuak eta Botswanako Errepublikakoak 2008ko martxoaren 20an Parisen sinaturiko esparru-akordioa onesteko baimena ematen da. Testua eranskin modura gehituko zaio lege honi (2).

Lege hau estatu-lege gisa betearaziko da.

Esparru-akordioa, Frantziako Errepublikako eta Botswanako Errepublikako gobernuek hezkuntzaren eta frantsesaren alorretan hitzartutako lankidetzari buruzkoa, 2008ko martxoaren 20an Parisen sinatua.

Batetik, Frantziako Errepublikako Gobernuak, eta, bestetik, Botswanako Errepublikako Gobernuak,

[...]

Hezkuntzaren eta, batez ere, frantsesaren irakaskuntzaren alorretan beren arteko lankidetzak- lokarriak estutu nahirik, eta nazioarteko komunikazio-hizkuntzak ikasteak duen garrantzia dela medio, honako xedapenok hitzartzen dituzte:

[...]

III. artikulua. Lankidetzak horren xede nagusia esparru hauek garatzea izango da:

[...]

- esperientzia-trukearen bidez elkar aberastea, batez ere hizkuntzen irakaskuntzari eta hizkuntza- eta kultura-aniztasunaren sustapenari dagokienez.

¹⁵⁴⁵ <https://www.legifrance.gouv.fr/rech/Texte.do?reprise=true&fastReqId=1093503970&page=3>

9.2.51. 2010-873 Legea, 2010ko uztailaren 27koa, Estatuaren kanpo-harremanei buruzkoa¹⁵⁴⁶

I. TITULUA

Frantziaren kanpo-harremanen alde diharduten erakunde publikoei buruzko xedapenak

II. KAPITULUA

Campus France erakunde publikoa

6. artikulua

[...]

II. Honako hauek dira Campus France erakunde publikoaren eginkizun nagusiak:

1. Frantziako goi-mailako ikasketa-sistema eta lanbide-heziketakoa atzerrian sustatzea eta haien balioa ezagutaraztea, eta ikasketak Frantziako ikasketa-sisteman edo ikasketa frantsesen atzerriko sarean egiten ari diren herritar atzerritarren jarraipena egitea modu erregularrean.

[...]

III. KAPITULUA

Institutu Frantsesa

9. artikulua

[...]

II. Atzerrian kultura- eta hizkuntza-aniztasuna sustatzearen alde Frantziak dituen egitasmoen parte den aldetik, eta betiere harrera-herrialdearekin elkarlanean jarduteko gogoz, Kanpo Arazoetako Ministerioak, tartean diren gainerako ministerioekin batera —batez ere Kultura Ministerioarekin—, kulturaren alorrean definituak dituen kanpo-politikan esku hartu beharko du Institutu Frantsesak, Frantziak atzerrian duen kultura-sarearen barruan. Honako hauek izango dira Institutu Frantsesaren eginkizun nagusiak:

[...]

7. Atzerrian frantsesa sustatzea, hedatzea eta irakastea;

¹⁵⁴⁶ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000022521532?tab_selection=lawarticledecreee&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=2&tab_selection=lawarticledecreee#lois

8. Atzerrian Frantziako kultura-sareari buruzko informazioa ematea, bai eta Frantziako kultura-eskaintzarekin loturik diharduten instituzio eta profesionalei buruzkoa ere:

[...]

Institutu Frantsesak lankidetzaharreman estua izango du nazioarteko eta Europako elkarteekin, lurralde-kolektibitateekin eta, batez ere, itsasoz haraindiko departamendu eta kolektibitateekin, Frantziako kultura-industriaren esportazioan diharduten elkargo profesionalekin, sormenaren eta kultura-hedapenaren esparruetako instituzio frantses eta atzerritarrekin, eta lankide publiko eta pribatuekin, tartean baita Aliantza Frantsesarekin ere.

[...]

10. artikulua

Frantsesaren eta Frantziako kulturaren ospe ona atzerrian zabaltzeko estrategiak antolatze aldera, Kanpo Arazoetako ministroak eta Kultura-ministroak batzorde estrategiko bat eratu beharko dute, gutxienez urtean behin batzartuko dena, eta, hartan, tartean diren ministerioetako ordezkariak parte hartu beharko dute. Beste eragile batzuek ere parte hartuko dute batzorde horretan, hala nola Kanpo Arazoetako ministroak eta Kultura-ministroak izendaturiko pertsona ospetsu kualifikatuek, bai eta lurralde-kolektibitateen eta Aliantza Frantsesaren ordezkariak ere, eta kultura digitalen alorreko ordezkari adierazgarri batek ere bai. Diputatu eta senatari banak ere parte hartuko dute batzorde estrategiko horretan. Beren batzarretako kultura-arazoetarako batzorde iraunkorrak izendatu beharko ditu ordezkariok.

[...]

9.2.52. 2013-595 Legea, 2013ko uztailaren 8koa, Errepublikako Eskola-birfundazioaren Orientazioari eta Programazioari buruzkoa¹⁵⁴⁷

Eranskina

Artikulua

Errepublikako eskola-birfundazioaren orientazioa eta baliabideen programazioa

Orientazioari eta programazioari buruzko lege hau nazioarentzat lehentasuntzat jotzekoa den eskola-birfundazioaren urrats nagusietako bat da. Eta, hala ere, beste neurri asko ere hartu beharko dira oraindik eskola-birfundazio hori osatzeko, hala nola legezkoak ez diren hainbat erreforma eta xedapen.

Lege honek eranskin modura dakarren txostenean aurkezten dira hezkuntza-diseinu bikain horren arrakastarako beharrezkoak diren orientazio eta langai guztiak.

Errepublikako eskola-birfundazioa: helburu eta baliabideak

Gure gazteen geroa, Frantziaren susperraldia, haren kultura-, gizarte- eta ekonomia-garapena: hori guztia, neurri handi batean, Errepublikako eskola-birfundazioari heltzeko dugun gaitasun kolektiboaren baitan dago.

Gure hezkuntza-sistema hobetzea eta zuzena izan dadin lortzea, ikasleak eta Frantzia osoa ardatz harturik:

Frantziako hezkuntza-sistemak abantaila asko ditu, eta iraganean ere ederki asko erakutsia du gai dela jendea mobilizatuz eboluzionatzeko, baina, horiek horrela, gure eskolak orain dela hogeitun urte utzi zion aurrera egiteari. Frantzian hezten ditugun ikasleen gaitasun-maila orokorrak hobetu egin behar du, nabarmen-nabarmen, eskola-arrakastari dagokionez justizia izango bada nagusi eta, nazioarteko ezagutzaren ekonomia-sisteman, Frantziak hazkunde estrukturalaren bidea hartuko badu.

Hamarren bat urteren ondoren, idazteko zailtasunak dituzten ikasleen kopuruak oso modu adierazgarrian egin du gora, eta kolegioetan, esate baterako, 1. mailari ekiten dioten ia bost ikasletik batek idazteko zailtasunak ditu. Ikasleen batez besteko mailak, beraz, gutxi egin du aurrera; ebaluazioek erakusten dutenez, ordea, ikasle ahulenen artean larritu dira bereziki zailtasunak.

15 urteko ikasleen % 20 inguruk zailtasun handiak ditu ondo idazteko. 2000. urtetik 2009.era bitartean, kopuru hori % 30 inguru igo eta % 15etik % 20ra igaro zen. Matematikan eta zientzietan, derrigorrezko eskolatze-aldiaren amaierara iristean, ikasle frantsesen emaitzak eta Ekonomia Lankidetzaren eta Garapenerako Antolakundeko (ELGA) herrialdeetako ikasleenak paretsukoak izan dira beti, baina,

¹⁵⁴⁷ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000027677984?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=2&tab_selection=lawarticledecree#lois

2000. urtetik 2009.era bitartean, Frantzia nazioarteko azterketa-sailkapeneko burutik urrunduz joan da apurka-apurka, eta matematika-ezagutzen maila apaldu egin da.

[...]

Izatez, Frantziako hezkuntza-sistema ez da gai izan gizarte- eta lurralde-mailako determinismoei aurre egiteko, eta determinismook dira, hain zuzen, desberdintasun sozial eta geografikoen eragile nagusiak, herritarren zati bat gizarte-maila apalago batera eramane eta haiengan konfiantzarik eza erein dutenak. Eskola-esparruko ekitateari dagokionez, Frantzia azken postuetan dago ELGAko herrialdeen artean (hogeita hamalau herrialderen artean, Frantzia hamazazpigarren postuan dago); alegia, horrek esan nahi du gurean gizarte-mailak ondorio zuzenagoa duela emaitza akademikoetan ELGAko beste herrialdeetan baino. Estatistika-datu nazionalak adierazten dutenez, eskolatze-lekuaren arabera lortzen diren emaitza akademikoaren arteko aldeak handiak dira oraindik, bere hartan jarraitzen dute, eta horregatik da hain zaila gizarte- eta lurralde-mailako desberdintasunei aurre egitea: zenbait ikastetxetan beste zenbaitetan baino bi aldiz handiagoa da frantsesean ezagutza-maila nahikorik ez duten Lehen Hezkuntzako 2. mailako ikasleen kopurua. Era berean, batxilergoko diploma nazionala (baxoa) eskuratzeko azterketaren arrakasta-tasari dagokionez, metropolietako ikastetxe batzuetatik besteetara hamar puntu inguruko gorabehera dago, eta itsasoz haraindiko ikastetxetan, berriz, aldea askoz nabarmenagoa da. Kolegioan ere, 4. mailan, ikasleen oinarrizko gaitasunak oso nabarmen apaldu ziren 2007tik 2011ra bitartean.

[...]

Nazioak bere eskolarako zehazturiko helburuak: denekin zuzen jokatzeko duen eta bakoitzari berea eskatzen dion eskola bat

Ikasle guztien maila orokorra igotzeko modua eman beharko liguke, nagusiki, eskola-birfundazioak. Lehenik eta behin, helburuak pedagogikoa izan beharko luke:

— Lehen Hezkuntzako 2. maila amaitzerako, ikasle guztiek frantsesezko oinarrizko gaitasunak (irakurmena, idazmena, ulermena eta lexikoa) eta oinarrizko matematika-gaitasunak (aritmetika, kalkulua eta geometria) eskuratzen dituztela bermatzea (Lehen Hezkuntzako 2. maila amaitzerako oinarrizko ezagutzen 1. mailari dagozkion gaitasunak eskuratuak dituzten ikasleen proportzioa ere adierazi beharra dago), eta, Lehen Hezkuntza amaitzerako, ikasle guztiek funtsezko ezagutza-baliabide guztiak eskuratzen dituztela bermatzea (Lehen Hezkuntzako 4. maila amaitzerako oinarrizko ezagutzen 2. mailari dagozkion gaitasunak eskuratuak dituzten ikasleen proportzioa ere adierazi beharra dago);

— Lehen Hezkuntzako 4. maila amaitzerako, lehentasunezko hezkuntzako ikasleen eta lehentasunezkoa ez den hezkuntzako ikasleen arteko aldea % 10etik behera jaitea (Lehen Hezkuntzako 4. maila amaitzerako oinarrizko ezagutzen 1. eta 3. mailari dagozkien gaitasunak eskuratuak dituzten lehentasunezko hezkuntzako ikasleen eta lehentasunezko hezkuntzakoak ez direnen arteko aldearen proportzioa ere adierazi beharra dago);

[...]

Errepublikako eskola-birfundazioa: orientazioak

I. Birfundazio pedagogikoa

Irakasle-ikasketekin eta hezkuntzaren alorreko ikasketekin lotutako hasierako eta etengabeko prestakuntza birfundatzea:

[...]

Gure hezkuntza-sisteman, praktikak aldatu gabe baliabide osagarriak gehitzeak ez luke, emaitzei dagokienez, ondorio handirik eragingo. Irakasleei beren praktika profesionalak aldatzen eta beren zereginerako beharrezkoak diren tresnak lortzen laguntzeko, hasierako eta etengabeko prestakuntza da pizgarri aproposena: ezagutzak eguneratzea; jarduera pedagogikoak ondo prestatzea; ikasgelako jarrerak hobetzea; baliabide digitalak erabiltzea eta txertatzea eguneroko praktika pedagogikoan; hezkuntza-beharrizan bereziak aintzat hartzea eta zailtasunak identifikatzea, batez ere ikasteko zailtasunak; itsasoz haraindiko departamendu, kolektibitate eta lurraldeetan idazmena, mintzamena eta frantsesezko irakurmena modu espezifikoa irakatsi behar direla ohartzea; lan-merkatua ezagutzearekin eta hartan orientatu eta txertatzearekin lotutako arazoen berri jakitea; egoera tirabiratsu eta bortitzei aurre egitea; gizarte-gaiak gaineko prestakuntza eskuratzea (genero-estereotipoei aurre egiteari buruzkoa, ingurumenari eta garapen jasagarriari buruzkoa, ekonomia solidarioa...).

[...]

Hizkuntza bizi bat prestakuntza-ikasturteaz geroztik.

Hizkuntza biziei dagokienez, ikasle frantsesen emaitzak bereziki larritzeko modukoak dira. Nazioarteko ebaluazioen arabera, kolegioko aldi osoan emandako gaitasunak guztiz barneratu gabe amaitzen dute ikasle frantsesek 4. maila, baina deigarriena ez da hori: gaitasunon barneratze-maila ebaluatzen dieten ikasle europarren artean, frantsesak dira azkenak.

Hizkuntza biziak, atzerrikoak nahiz erregioetakoak, albait azkarren ikasten eta hitz egiten hastea: frogaturik dago horixe dela hizkuntza horien ikaskuntzan aurrera egiteko faktore nagusietako bat.

Beraz, derrigorrezko eskolatzeko-aldiaren hasieran bertan ekin beharko zaio hizkuntza bizien irakaskuntzari. Tartean diren ikastetxeei dagokienez, haur-hezkuntzaren hasieratik erraztu eta sustatuko da hizkuntza erregionalen eta sistema elebidunaren (frantsesa eta hizkuntza erregionala) irakaskuntza osagarria.

Atzerriko hizkuntzaren batean edo hizkuntza erregionaletan sorturiko lan eta baliabide pedagogikoei dagokienez, haiek eskola-orduetan, ordu perieskolarretan eta eskolaz kanpoko orduetan erabil daitezten sustatuko da.

Hizkuntza erregionalak hitz egin ohi diren lurraldeetan, hizkuntza horiek ikasteko modua erraztuko zaie hala nahi duten familiei. Hala, Estatuaren eta hizkuntza erregionalak hitz egiten dituzten lurralde-kolektibitateen artean buruturiko konbentzioen bidez eskolatzeko-aldi osoan eskaintzekoa den hizkuntza erregional eta gutxituen gaineko ikasgaiak gain, lurralde-kolektibitateek berek antolatzeakoak diren hezkuntza- eta kultura-jarduera osagarrien bidez ere eman ahal izango dira aditzera hizkuntza eta kultura erregionalak.

Hizkuntza erregionala irakasten duten ikastetxeetarako sarbidea errazte aldera, hizkuntza hori irakasten duten ikastetxeetan matrikulatzeko modua izango dute aukera hori eskaintzen ez duten ikastetxeak dituen udalerrri batekoak diren ikasleek, haurrak haietan eskolatuak izateko lekua badago.

[...]

Eskolan kultura digitala lantzeko asmo sendoa izatea:

Kultura digitalak zuztarretik aldatu ditu gure gizarteak. Informazioaren gizarteak ezagutzarako eta hezkuntzarako irispide berriak sortu ditu. Gaur egun, XIX.

mendeko Industria Iraultzaren garrantzi berdintsua duen haustura teknologikoa ari da bizitzen gure mundua. Teknologia digitalek dena aldatu dute erro-errotik: bai jakintzak produzitzeko eta hedatzeko moduak eta bai gizarte-harremanak ere. Eskola ere aldaketa handi horien muinean dago.

Teknologiok bikain-bikainak dira hezkuntza-sistema eta pedagogia-metodoak hobetzeko akuilu gisa, lana haurraren erritmorra eta premietara egokitzeko, ikasleak elkarrekin lan egitera zirikatzeko, haien autonomia sendotzeko, familiak eskolara erakartzeko eta hezkuntza-erkidegoaren barruko harremanak estutzeko ahala ematen digutenez gero. Hori gutxi ez, eta ikaskuntza-aukera berriak ere ematen dizkigute: atzerriko hizkuntzekin edo zailtasunak dituzten ikasleekin lotutakoak, besteak beste.

[...]

II. Birfundazioaren xedea: denon hezkuntza-sistemak arrakasta izatea

Europarekiko eta munduarekiko irekitasun handiagoa sustatzea:

[...]

Hizkuntza biziak ikastea baliabide aparta da irekitasun horretara iristeko.

[...]

Hizkuntza-gaitasunak, gaitasun pertsonalak eta kulturarteko gaitasunak lantzeko are lagungarriagoa den aldetik, mugikortasuna ere modu indibidual eta kolektiboan landu beharko dute ikasleek, eta irakasleek ere bai. Irakaskuntza Frantseserako Atzerriko Sarearen eta atzerriko ikastetxeen bitartez bermatu beharko da irakasleen mugikortasuna. Desiragarria litzateke eskolek ikasle bakoitzari modua ematea, derrigorrezko eskolatze-aldian behin gutxienez, atzerrira ikasketa-bidaia bat egiteko.

Hezkuntza Nazionaleko Ministerioak hezkuntzaren arloko lankidetzaz-ildo bat landu beharko du, Frantziako hezkuntza-sistema eta hari dagozkion balio errepublikanoak atzerrian zabaltzeko, kanpotarrak frantsesa ikastera animatzeko, ezagutzak partekatzeko, denoi eragiten diguten arazoei buruz gogoeta egiteko, eta gure hezkuntza-sistema nazionala mundu osora eramateko, batez ere Irakaskuntza Frantseserako Atzerriko Sarearen bitartez.

Hezkuntza Nazionaleko Ministerioak, Kanpo Arazoetako Ministerioarekin batera, gertu-gertutik esku hartu beharko du Frantziako irakaskuntza-sistemak Europar Batasunean eta hirugarren herrialdeetan duen presentzia sendotzeko lanetan, batez ere herrialde erkideotan filial elebidunak, aldebiko sailak eta nazioarteko sailak eratuz.

Lankidetzaz-harreman horiek areago estutuko dira Frantziarekiko interes biziagoa duten herrialde eta erregioekin.

[...]

Zailtasunak dituzten ikasleak eskolatzea eta eskola inklusiboa sustatzea:

[...]

Ikasle gorren eta haien familien hizkuntza-proiektuak aintzat hartu beharko dira. Eskola-ibilbide osoan, ikasle gorrek bi komunikazio-eredu izango dituzte aukeran: komunikazio-eredu elebiduna (zeinu-hizkuntza eta frantsesa) eta frantseseko komunikazio-eredua (frantseseko mintzamina, *Cued Speech* sistema eta frantseseko idazmena). Horretarako, eskolatze-mota horretara egokituriko baliabideak sortu beharko dira, eta halako zailtasunak dituzten ikasleak gela

berean elkartu, ikastetxeak eskura izan ditzan beharrezkoak gerta dakizkiokeen baliabide akademiko guzti-guztiak.

Labur esanda, zailtasunak dituzten ikasleen beharrian berezietara ahalik ondoena egokituriko material pedagogiko guztia finantzatu beharko du Hezkuntza Nazionalako Ministerioak, egunerokotasunean haien inklusioa errazteko.

[...]

9.2.53. 2013-660 Legea, 2013ko uztailaren 22koa, Goi-mailako Ikasketei eta Ikerketari buruzkoa¹⁵⁴⁸

I. TITULUA

Goi-mailako ikasketen eta ikerketaren zerbitzu publikoko eginkizunak

I. KAPITULUA

Goi-mailako ikasketen zerbitzu publikoko eginkizunak

3. artikulua

Lege hau promulgatzen denetik hasi eta hiru urteko epean, Gobernuak ebaluazio-txosten bat bidali beharko die Batzar Nazionaleko eta Senatuko batzorde iraunkor eskudunei. Txosten horretan, zera ebaluatu beharko da: frantsesaren erabilerari dagokionez, ea lege honen 2. artikulua zer-nolako eragina izaten ari den goi-mailako ikastegi publiko eta pribatuetan, eta ea zer-nolako bilakaera izaten ari diren ikasketak atzerriko hizkuntzetan egiteko programak, ikasle atzerritarrek ikasketak frantsesez egitekoak eta atzerriko ikastegietan frantsesezko ikasketak egitekoak.

¹⁵⁴⁸ Testu kotsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000027735009?tab_selection=lawarticledecreee&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=1&tab_selection=lawarticledecreee#lois

9.2.54. 2014-773 Legea, 2014ko uztailaren 7koa, Nazioarteko Garapen- eta Elkartasun-politiken Orientazioari eta Programazioari buruzkoa¹⁵⁴⁹

I. TITULUA

Frantziako nazioarteko garapen- eta elkartasun-politiken orientazioa eta programazioa (1. artikulutik 11.era bitartean)

I. KAPITULUA

Nazioarteko garapen- eta elkartasun-politiken helburuak

2. artikulua

Nazioarteko garapen- eta elkartasun-politiken orientazioak zehazten dituen txostena, lege honi atxikita aurkezten dena, onetsirik geratzen da. Hala badagokio, lege honi atxikita aurkezten den txostenean zehazten diren baldintzen arabera eguneratu beharko dira orientaziook, Nazioarteko Garapen eta Elkartasunerako Batzorde Nazionalari eta Batzar Nazionaleko eta Senatuko batzorde iraunkor eskudunei kontsultatu ondoren.

(2. artikulua eranskina)

Atarikoa

[...]

1. Frantziako nazioarteko garapen- eta elkartasun-politiken helburuak eta lehentasunak

[...]

1.1. Frantziako nazioarteko garapen- eta elkartasun-politiken xedeak.

[...]

Herrialde bazkideen garapen-maila eta haien kokapen geografikoarekin, historiarekin, kulturarekin eta hizkuntzarekin loturiko lehentasunak aintzat harturik, Frantziak bazkide dituen herrialdeen berezitasunetan oinarriturik eratuko ditu bere nazioarteko garapen- eta elkartasun-politikak.

[...]

¹⁵⁴⁹ Testu kontsolidatua: https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000029210384/2020-10-03?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=1&tab_selection=lawarticledecree#lois

Hezkuntzaren eta prestakuntzaren alorreko politika eraginkorrak martxan jartzen laguntzea, eta herritarren garapen autonomorako eta haien ekonomia- eta gizarte-integratiorako eta gizartean herritar gisa aitortuak izateko beharrezkoak diren gaitasun eta ezagutzak eskuratzeko ahala bermatzea: horretan laguntzea da nazioarteko garapen- eta elkartasun-politika frantsesaren eginbehar nagusia. Hori dela eta, haurrek eskolara joateko eta bertan jarraitzeko ahala dutela bermatzea oinarri-oinarrizko garapen-faktoretzat joko da. Denentzako Hezkuntza deritzon egitasmoaren helburuak erdiesten ere lagundu beharko du politika horrek, lehen eta bigarren mailetako oinarriko hezkuntza, haur txikienek bizitzan zeharreko hezkuntza-eskaintza jasotzeko moduan egotearen garrantzia eta kalitateko hezkuntza-eskaintzetan —bazterturik dauden edo kalteberak diren herritarrei eskaini beharrekoetan, nagusiki— pedagogia-taldeei dagokien aparteko rola lehenetsiz. Atzerriko ikasleei Frantziara etorri eta bertan ikasketak egiteko ahala emateko politiken bitartez ere lagunduko du Frantziak helburu horiek betetzen. Garapen-politika horren barruan, frantsesa babestearen eta sustatzearen aldeko politika ere garrantzi handiko bektorea izango da.

[...]

1.4. Lehenetasun geografikoak: bazkide desberdinak

Garapen bidean den munduan ere, botere ekonomiko eta politiko berriak sortzeaz batera, eta Afrikako, Asiako eta Ameriketako hainbat herrialderen aldakortasuna eta krisi- eta kalteberatasun-egoera betean egoten jarraitzen duten estatuen egoera dela tarteko, desberdintasunak hazi egin dira. Nazioarteko garapenaren eta elkartasunaren mesedetan martxan jarriak dituen bitartekoak ahalik ondoena erabiltze aldera, Frantziak gorabehera itzel horiei buruzko ondorioak atera beharko ditu, eta bere xede eta esku-hartzeak herrialde bakoitzaren beharrian berezietara egokitu. Xede horiek eta herrialde bakoitzaren kokapen geografikoa, historia, kultura eta hizkuntza aintzat harturik, Frantziak lau herrialde-kategoriaren arabera desberdinduko ditu bere bazkideak. Horiek horrela, gorago aipaturiko hamar lehenetasun-esparruetatik hiru definitu beharko ditu Frantziak bazkide bakoitzarekin batera.

[...]

Afrika eta herrialde mediterraneak.

[...]

Frantziak lehenetasuntzat joko ditu Saharaz hegoaldeko Afrikako herrialdeak. Erregio hori da, baita kontinenteko gainerako herrialdeen aldean ere, mundu osoko erregiorik azpigaratuena. Giza garapenaren indizean postu okerrenak dituzten herrialde gehienak bertan daude. Aldi berean, baina, erregioko herrialde gehienetako ekonomiek oso nabarmen egin dute aurrera. Azken hamar urteetan, Saharaz hegoaldeko Afrikako herrialdeetako batez besteko ekonomia-hazkundera ELGAko herrialdeetako baina askoz handiagoa izan da. Unean uneko fenomenoak gorabehera, dena den, epe luze eta ertaineko azterketek ere argi samar dioskute hazkunde-prozesu hori martxan dela hainbat herrialde txirotan: ekonomia demografia baino azkarrago hari da hazten, eta horrek biztanleko errenta igotzea ere ekarri du; egonkortasun makroekonomikoa nabarmen hobetu da (kanpo-zorra jaitsi egin da, eta inflazioa dezeleratu, eta aurrekontu-defizita eta kanpo-defizita ere murriztu egin dira); gatazka-kopurua izugarri jaitsi da, eta prozesu demokratikoak errotu. Saharaz hegoaldeko Afrikako herrialde gehienetan frantsesa hitz egitea ere abantaila handia da, eta Frantziak oso gogoan izango du hori erregioa garatzearen aldeko bere egitasmoak martxan jartzean. Egokiak iruditzen zaizkion sektore

guztietan esku hartuko du Frantziak, eta, herrialde bakoitzaren premiei behar bezala aurre egiteko, eskura dituen baliabide guztiak mobilizatuko ditu: dohaintzak, aurrekontu-laguntzak, dirulaguntzen bidezko maileguak edo bestelako maileguak, subiranoak nahiz ez-subiranoak, partaidetzak, bermeak eta beste finantzaketa-tresna berritzaile batzuk.

[...]

9.2.55. 2016-1321 Legea, 2016ko urriaren 7koa, Errepublika Digital Baten Aldekoa¹⁵⁵⁰

III. TITULUA

Baliabide digitalak erabiltzeko ahala

III. KAPITULUA

Pertsona kalteberenek baliabide digitalak erabiltzeko ahala

1. atala

Zailtasunak dituzten pertsonen telefono-zerbitzuak erabiltzeko ahala

105. artikulua

[...]

IV. Posta eta Komunikazio Elektronikoen Kodearen L. 33-1 artikuluko I. zenbakiko p letra, Zailtasunak dituzten pertsonen eskubide- eta aukera-berdintasunari, parte-hartzeari eta herritartasunari buruzko otsailaren 11ko 2005-102 Legearen 78. artikulua eta Kontsumoaren Kodearen L. 112-8 artikulua martxan jartzeko, lanbide arteko talde bat sortu beharko da, komunikazio elektronikoen alorreko eragileek osatua, telefono bidezko irisgarritasun-zerbitzuen antolaketa, funtzionamendua eta kudeaketa bermatzeko. Horretarako, lanbide arteko talde horrek kostuak partekatu beharko ditu, artikuluko honetako VII. zenbakian aipatzen den dekretuan ezarritako modalitateen arabera eta Posta eta Komunikazio Elektronikoen Erregulazio Agintaritzaren kontrolpean.

Frantsesetik frantsesezko zeinu-hizkuntzarako interpretazio-baliabideak eta *Cued Speech* sistema bidezko kodetze- eta idatzizko transkripzio-baliabideak ziurtatu beharko dituzte, eskatzaileak hala eskatuz gero, Posta eta Komunikazio Elektronikoen Kodearen L. 33-1 artikuluko I. zenbakiko p) letran, aipatu otsailaren 11ko 2005-102 Legearen 78. artikuluan eta Kontsumoaren Kodearen L. 112-8 artikuluan aipatzen diren aldibereko itzulpen-zerbitzuek.

Aipatu otsailaren 11ko 2005-102 Legearen 78. artikuluan eta Kontsumoaren Kodearen L. 112-8 artikuluan aipatzen diren arreta-zerbitzuen irisgarritasuna bermatzeko, teleaholkulari profesionalek frantsesezko zeinu-hizkuntza eta *Cued Speech* sistema bidezko kodetze- eta idatzizko transkripzio-eragutzak menderatzen dituztela ziurtatu beharko da, bai eta artikuluko honetako VII. zenbakian aipatzen diren diploma eta kualifikazioak dituztela ere.

¹⁵⁵⁰ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000033202746?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE DATE DESC&pageSize=10&page=1&tab_selection=lawarticledecree#lois

V. Lege hau promulgatzen denetik hasi eta gehienez ere hamar eguneko epean, eta VII. zenbakian ezarritako dekretuaren bidez definituriko modalitateen arabera, Posta eta Komunikazio Elektronikoen Kodearen L. 33-1 artikuluko I. zenbakiko p) letran aipatzen den itzulpen-zerbitzua hogeita lau orduz egongo da martxan, urteko egun guztietan; aipatu otsailaren 11ko 2005-102 Legearen 78. artikuluan aipatzen denak, berriz, tartean diren telefono bidezko arreta-zerbitzuen ordutegi bera izango du, eta Kontsumoaren Kodearen L. 112-8 artikuluan aipatzen denak, bezeroentzako zerbitzuen ordutegi bera.

VI. Posta eta Komunikazio Elektronikoen Kodearen L. 33-1 artikuluko I. zenbakiko p) letra, aipatu otsailaren 11ko 2005-102 Legearen 78. artikulua eta Kontsumoaren Kodearen L. 112-8 artikulua martxan jartzeko, komunikazio elektronikoko aplikazioak erabili ahal izango dira, eta testuak ozenki irakurri, ahots bidezko mezuak transkribatu eta testu bihurtu, testuok frantsesezko zeinu-hizkuntzara edo zeinu-hizkuntzatik frantsesera itzuli, edo *Cued Speech* sistema erabiliz transkribatu. Aplikazio horiek ezin izango dute ordeztu, dena den, Posta eta Komunikazio Elektronikoen Kodearen L. 33-1 artikuluko I. zenbakiko p) letran, aipatu otsailaren 11ko 2005-102 Legearen 78. artikuluan eta Kontsumoaren Kodearen L. 112-8 artikuluan aipatzen den aldibereko itzulpen-zerbitzua —ez idatzizkoa eta ez bisuala—, non eta bi zerbitzuek ez dituzten irisgarritasun- eta kalitate-baldintza berdintsuak eta ez dizkieten itzulpen-lan berdintsuak eskaintzen gor, gor-mutu, gor-itsu eta afasikoei.

[...]

9.2.56. 2016-1547 Legea, 2016ko azaroaren 18koa, XXI. Mendeko Justiziaren Modernizazioari buruzkoa¹⁵⁵¹

VIII. TITULUA Zenbait xedapen

VI. KAPITULUA Gaikuntza

109. artikulua

I. Konstituzioaren 48. artikuluan ezarritako baldintzekin bat etorriz, Gobernuak ahala izango du ordenantza bidez lege-mailako neurriak onesteko:

[...]

8. Alde batetik, Peritu Judizialei buruzko 1971ko ekainaren 29ko 71-498 Legearen 2. artikuluan ezarritako zerrendetan izena emana ez duten interprete eta itzultzaileengana nola jo zehazteko ahala emanez, baldin eta beren aditu-lan edo -eginkizunekin loturiko lege eta erregelamenduak hautsi badituzte edo beren zintzotasun edo ohoreari huts egin badiote —tartean baita atzerrian egin beharrekoak diren lanekin loturiko gertaerei dagokienez ere—, eta, horretarako, apelazio-auzitegi bakoitzak bere peritu judizialen zerrenda osa dezan aginduz, aipatu arau-hauste edo faltak egin dituzten interprete edo itzultzaile adituek zerrenda horretan eman dezaten izena; eta, bestetik, 2. artikuluan bertan ezarritako zerrendetan izena emana duten interprete eta itzultzaile adituei aplikagarriak zaizkien legezko xedapenak koordinatzeko ahala emanez, aldi baterako baja edo behin betiko baja hartzeko erabakiaren objektu badira ere zerrenda horretan bertan izena emanda egon daitezen.

[...]

¹⁵⁵¹ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000033418805?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=traduction&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=05%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=1&tab_selection=lawarticledecree#lois

9.2.57. 2017-256 Legea, 2017ko otsailaren 28koa, itsasoz haraindi berdintasun erreala ezartzeko programazioari buruzkoa eta arlo sozial eta ekonomikoko beste xedapen batzuk ematen dituena¹⁵⁵²

VII. TITULUA

Kulturari buruzko xedapenak

76. artikulua

II. urteko thermidorraren 2ko (1794ko uztailaren 20ko) Dekretuaren 1. artikulua esaldi honekin osatu beharko da:

«Baldin eta frantsesaren erabilera bermaturik badago, xedapenok ez dute ez objektutzat ez ondoriotzat izango itzulpenen erabilera galaraztea».

¹⁵⁵² Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000034103762?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAUT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=1&tab_selection=lawarticledecree#lois

9.2.58. 2018-133 Legea, 2018ko otsailaren 26koa, segurtasunaren alorreko Europar Batasuneko legeriarekin bat egiteko zenbait xedapen ematen dituena¹⁵⁵³

I. TITULUA

Europar Batasun osoan informazio-sare eta -sistemen segurtasun-maila handia bermatze aldera onetsitako neurriei buruz Europako Parlamentuak eta Kontseiluak 2016ko uztailaren 6an emandako 2016/1148 (eb) zuzentarauaren transposizioari buruzko xedapenak

III. KAPITULUA

Zerbitzu digitalen hornitzaileek eskaintako informazio-sare eta -sistemen segurtasunari buruzko xedapenak

10. artikulua

Kapitulu hau aplikatzeko:

[...]

2. Zerbitzu digitalen hornitzaileetat joko da zerbitzu hauetako bat eskaintzen duen zeinahi pertsona fisiko:

[...]

b) Online bilaketa-tresnak, hau da, Interneten edo Interneteko zeinahi webgunetan hizkuntza jakin batean bilaketak egiteko modua ematen duten zerbitzu digitalak, erabiltzaileei aukera ematen diena zeinahi gairi buruz gako-hitzak, esaldiak edo beste edozein eduki idatzi eta, zenbait estekatara birbidaliz, eskatutako parametroarekin loturiko informazioa aurkitzeko;

[...]

¹⁵⁵³ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000036644772?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE DATE DESC&pageSize=10&page=1&tab_selection=lawarticledecree#lois

9.2.59. 2018-771 Legea, 2018ko irailaren 5ekoa, Nork Bere Etorkizun Profesionala aukeratzeko Askatasunari buruzkoa¹⁵⁵⁴

II. TITULUA

Langabezia-prestazio unibertsalagoak eta zuzenagoak

III. KAPITULUA

Laguntza pertsonalizatuagoa enplegu-eskatzaileentzat, eta enplegu bila aritzearekin loturiko betebeharren gaineko neurri eraginkorragoak

1. atala

Lurralde-mailako esperientzia pilotua, enplegu-eskatzaileentzako laguntza-zerbitzuak hobetze aldera

58. artikulua

Esperientzia pilotu modura, enpleguaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki baten bidez izendaturiko erregioetan, Lanaren Kodearen L. 5411-1 artikuluan aipatzen den enplegu-eskatzaileen zerrendan izena emanda egoten jarraitu ala ez erabakitzeko, eta betiere kode horrexen L. 5411-2 artikuluan eta L.5411-10 artikuluko 2. zenbakian ezarritako baldintzen osagarri modura, eskatzaileak bere enplegu-bilaketaren martxari buruzko informazioa eman beharko du izen-emate hori berriztatzeko aldi behingo eskaera egitean. Esperientzia pilotuak kontuan hartu beharko ditu bai zailtasunak dituzten pertsonen egoera eta bai enplegu-eskatzaileen frantsesaren ezagutza-maila.

Esperientzia pilotuak hemezortzi hilabeteko iraupena izango du, 2019ko ekainaren 1etik kontatzen hasita.

Estatu Kontseiluaren dekretu baten bidez zehaztu beharko dira esperientziazio-modalitateak eta esperientzia ebaluatzeko modua.

Esperientzia pilotuaren ebaluazioa eperik gabe bidali beharko da Parlamentura.

[...]

¹⁵⁵⁴ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000037367660?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAULT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=1&tab_selection=lawarticledecree#lois

9.2.60. 2019-222 Legea, 2019ko martxoaren 23koa, 2018-2022 Aldiaren Programazioari eta Justiziaren Erreformari buruzkoa¹⁵⁵⁵

VII. TITULUA

Itsasoz haraindiko lurraldeetan indarrean jartzeari eta aplikatzeari buruzko xedapenak

Artikulua

Atxikitako txostena

[...]

1.3. Erreforma honek haize berria eman beharko dio instituzioen funtzionamenduari

1.3.2. Lan-metodoen berrikuntza

Bere inguruan zenbait lantalde eratzeak bere-bereak diren lanetan buru-belarri jarduteko modua emango dio magistratuari, eta auzi jakin baten izaera dela medio ezagutza espezializatuak behar badira ere, magistratuak lantalde horiengana jo ahal izango du. Legelari-laguntzaile postua sortu izanak sekulako arrakasta izan du jada zenbait jurisdikzio-organotan, eta harrobi horretatik aterako dira etorkizuneko magistratuak ere. Hurrengo bosturtekoan zehar, 248 legelari-laguntzaile lanpostu sortuko dira. Idazkari-laguntzaile gehiago ere egongo dira auzitegietako auzi-geletan, horretarako 250 lanpostu sortuko baitira. Laguntzaile judizial eta laguntzaile espezializatu gehiago ere kontratuko dira. Aldian behingo laguntzaileen orde, premiarik badago, aldi osoko interpreteak ere kontratatuko dira.

[...]

1.3.4. Azterketa bat egin beharko da kudeaketa-lanen eraginkortasunari buruz.

[...]

Itzulpen automatikoko software bat ere eskuratu beharko da, eta itzultzaile fisikoen esku-hartzea murriztu ala ez erabaki. Jurisdikzio-organoei laguntze aldera, talde eragile batek izango du garrantzi handiko zenbait gairen gaineko ardura, hala nola lizitazioak ireki edo aurrekontuak negoziatzearen gainekoa.

[...]

¹⁵⁵⁵ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/affichTexte.do?sessionId=D9371112F4662AF33EF587D8BC9A557F.tplgfr36s_2?cidTexte=JORFTEXT000038261631&dateTexte=&oldAction=rechJO&categorieLien=id&idJO=JORFCONT000038261609

9.2.61. 2019-1461 Legea, 2019ko abenduaren 27koa, Toki-esparruan Engaiatzeari eta Gertuko Akzio Publikoari buruzkoa¹⁵⁵⁶

V. TITULUA

Hautetsien eskubideak aitortzea eta sendotzea

106. artikulua

Esperientzia pilotu modura, lege hau argitaratzen denetik hasi eta gehienez ere hiru urteko epean, tartean den kolektibitate bakoitzeko gutxienez pertsona bat proposatu beharko dute 10 000 biztanletik gorako lurralde-kolektibitateek perfekzionamendukastaro bat egin eta frantsesezko zeinu-hizkuntza ikas dezan.

Artikulu honen aplikazio-modalitateak dekretu baten bidez zehaztuko dira.

¹⁵⁵⁶ Testu kontsolidatua:

https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000039681877?tab_selection=lawarticledecree&searchField=ALL&query=langue&searchProximity=&searchType=ALL&isAdvancedResult=&isAdvancedResult=&dateSignature=&datePublication=&nature=LOI&typeRecherche=date&dateVersion=03%2F10%2F2020&typePagination=DEFAUT&sortValue=SIGNATURE_DATE_DESC&pageSize=10&page=1&tab_selection=lawarticledecree#lois

9.2.62. 2021-641 Legea, 2021eko maiatzaren 21ekoa, Hizkuntza Erregionalen Ondare-babesari eta Sustapenari buruzkoa (Molac legea)¹⁵⁵⁷

Batzar Nazionalak eta Senatuak onartua,

Konstituzio Kontseiluaren 2021eko maiatzaren 21eko 2021-818 AE¹⁵⁵⁸ Ebazpena aztertu ondoren;

Errepublikako presidentek honela idatziriko legea promulgatzen du:

I. TITULUA

Hizkuntza erregionalen ondare-babesa

1. artikulua

Ondarearen Kodearen L. 1 artikuluko bigarren apartatua honela aldatu beharko da:

1. Hitz hauek gehituko dira: «bai eta hizkuntza-ondarea ere, hau da, frantsesa eta hizkuntza erregionalak»;

2. Esaldi bat gehituko da, honela idatzia: «Estatuak eta lurralde-kolektibitateek parte hartu beharko dute hizkuntza horiek irakasteko, zabaltzeko eta sustatzeko lanetan».

2. artikulua

Ondarearen Kodearen L. 111-1 artikuluko 5. zenbakian, «arteari» hitzaren ondoren, esaldi hau idatzi beharko da: «arkeologiari, eta frantsesaren eta hizkuntza erregionalen ezagutzari dagokienez».

3. artikulua

Frantsesaren Erabilerari buruzko 1994ko abuztuaren 4ko 94-665 Legearen 21. artikulua honela idatzi beharko da:

«21. artikulua. Lege honen xedapenek ezin izango diote kalterik egin hizkuntza erregionalen erabilerari, ez eta haien aldeko zeinahi ekintza publiko eta pribaturi ere».

4. artikulua

[2021eko maiatzaren 21eko 2021-818 AE Ebazpenaren arabera Konstituzioarekin bat ez datozen xedapenak.]¹⁵⁵⁹

¹⁵⁵⁷ <https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000043524722/>

¹⁵⁵⁸ AE: Adostasun Ebazpena (frantsesez, DC: Décision de conformité).

¹⁵⁵⁹ 2021eko apirilaren 8an Batzar Nazionaletik eta Senatutik irtendako bertsioak honela zioen: «Hezkuntzaren Kodeko L. 312-10 artikulua honela geratu da aldatuta: “1) Laugarren apartatuan ‘bi (deux)’ ezabatu egingo da; 2) 2. apartatuaren ondoren beste bat sartuko da, zeinak esango baitu: ‘3. Hizkuntza erregionalen murgildutako irakaskuntza, frantses hizkuntza ongi ezagutzeko

5. artikulua

Hezkuntzaren Kodearen L. 372-1 artikulua indargabetu egingo da.

6. artikulua

Hezkuntzaren Kodearen L. 442-5-1 artikuluko seigarren eta zazpigarren apartatuen ordeztu, apartatu hau idatzi beharko da:

«Hizkuntza erregionalak L. 312-10 artikuluko 2. zenbakiaren zentzuan irakasteko lankidetzak-kontratuak duten lehen mailako ikastegi pribatuetan eskolatzekoak diren haurren gastuei aurre egiteko, haurra bizi den udalerririk akordio bat egin beharko du beste udalerririk batean dagoen ikastegi batekin, baldin eta haurra bizi den udalerririk horretan ez bada go hizkuntza erregionala irakasten duen eskolarik».

II. TITULUA

Hizkuntza erregionalen irakaskuntza

7. artikulua

Hezkuntzaren Kodearen III. liburuaren I. tituluaren II. kapituluko 4. atala osatzeko, L. 312-11-2 artikulua idatzi beharko da, honela:

«L. 312-11-2 artikulua.- Hargatik eragotzi gabe L. 312-11-1 artikulua, Estatuaren eta erregioen, Korsikako lurralde-kolektibitatearen, Alsaziako Kolektibitate Europarraren eta Konstituzioaren 73. artikulua agintepetako lurralde-kolektibitatearen arteko konbentzioekin bat etorritik, tartean diren lurraldeetan edo lurralde horietako leku batzuetan, Haur Hezkuntzako eta Lehen Hezkuntzako ikastetxeetako eta kolegio eta lizeoetako ohiko ordutegiaren barruko ikasgaietako bat izango da hizkuntza erregionala, ikasle guztiei hura ikasteko modua emateko asmoz».

III. TITULUA

Zerbitzu publikoak: seinaleetika eleaniztuna eta hizkuntza erregionalerako zeinu diakritikoak egoera zibilaren aktetan

8. artikulua

Eraikin publikoetan, bide publikoetan, bide nabigarrietan, garraio-azpiegiturretan, bai eta komunikazio-euskarri instituzional nagusietan ere, baldin eta haiek guztietan idazkun edo seinaleak jartzen edo berritzen badira, frantseserako idazkunak eta seinaleak erregioan hitz egiten den edo diren hizkuntzetako itzulpen eta guzti jartzen direla ziurtatu ahal izango dute zerbitzu publikoek lurralde osoan edo lurraldeko leku batzuetan.

helburuari kalterik egin gabe».

9. artikulua

[2021eko maiatzaren 21eko 2021-818 AE Ebazpenaren arabera Konstituzioarekin bat ez datozen xedapenak.]¹⁵⁶⁰

10. artikulua

Gobernuak, urtero Parlamentura txosten bat bidali, eta azalpenak eman beharko ditu beren etxetik ahalik gertuena dauden eta ikasketak hizkuntza erregionalean egiteko modua ematen dieten ama- edo haur-eskoletara bidaltzeko eskabidea egina duten familietako haurrei tartean diren ikastegietan egindako harrerari buruz.

11. artikulua

Gobernuak, urtero Parlamentura txosten bat bidali, eta azalpenak eman beharko ditu Estatuak lurralde-kolektibitateekin eta hizkuntza erregionalak sustatzearen aldeko elkarteekin hizkuntza horiek irakasten dituzten ikastegi publiko edo pribatuen gainean buruturiko konbentzio espezifikoen nondik norakoei buruz, bai eta hizkuntza erregionala murgiltze-programen bidezko pedagogiak aplikatuz irakasten duten eskola-elkarte asoziatiboek Estatuarekin kontratu sinpleak edo lankidetzakontratuak hitzartzeko dituzten aukerei buruz ere.

Lege hau estatu-lege gisa betearaziko da.

¹⁵⁶⁰ 2021eko apirilaren 8an Batzar Nazionaletik eta Senatutik irtendako bertsioak honela zioen: «Kode Zibilaren 34. artikulua honela idatzita geratu da: “Hizkuntza erregionalen zeinu diakritikoak zilegi dira egoera zibileko aktetan”».

9.2.63. 2021-1031 Legea, abuztuaren 4koa, garapen solidarioari eta munduko desberdintasunen aurkako borrokari buruzko programazioari buruzkoa¹⁵⁶¹

II. TITULUA Garapen solidarioari eta munduko desberdintasunen aurkako borrokari buruzko xedapen arauemaileak

10. artikulua

IV. Frantziako Garapen Agentziak frantsesa hobesten du lan-hizkuntza gisa. Frantsesaren erabilera bultzatuko da Frantziako Garapen Agentziaren eta berak erabakitzen duen garapen-laguntza eskatzen duten organismoen arteko kontratu-harremaneko maila guztietan.

TXOSTEN ERANTSIA Elkarbizitzarako esparru globala

Hitzaurrea

I. Helburuak eta ekintza-printzipioak

E. Garapen iraunkorrerako politiken koherentzia

Frantziaren garapen solidarioari buruzko eta munduko desberdintasunen aurkako borrokari buruzko politikak babestu eta defendatu egiten du kultura- eta hizkuntza-aniztasuna, batez ere frantses hizkuntzaren eta eleaniztasunaren erabilera esparru anitzetan. Arreta berezia eskaintzen dio frankofoniarari, eta parte hartzen du esparru frankofonoaren kohesio politiko eta ekonomikoan. Dinamika demografikoen eta hizkuntza-paisaiaren bilakaeraren aurrean, batez ere Afrikan, Frantziak babestu egiten ditu frankofoniako instituzioek zabalitzen dituzten ekintzak, betiere ekintzon helburua bada frantsesa eta haren ikaskuntza sustatzea eta guztientzako kalitateko hezkuntza lortzea insertzio zibikoa, gizarteratzea eta lanbideratzea sustatze aldera.

¹⁵⁶¹ JORF, 180. zenbakia, 2021eko abuztuaren 5ekoa.
<https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000043898536>

9.2.64. 2021-1109. Legea, abuztuaren 24koa, Errepublikaren printzipioekiko errespetua onartzen duena

I. TITULUA

Estatuaren printzipioak eta gizarteko bizitzako gutxieneko eskakizunak errespetatuko direla bermatzea¹⁵⁶²

V. KAPITULUA

Hezkuntzari eta kirolei buruzko xedapenak

1. atala

Familiako irakaskuntzari buruzko xedapenak

49. artikulua

I. Hezkuntzaren Kodea honela aldatu da:

Bi. L. 131-5. artikulua honela aldatu da:

C) Hirugarren apartatuaren ondoren, hamabi apartatu sartuko dira, honela idatzita:

«4. Hezkuntza-proiektua eragiten duen haurraren egoera egokia izatea; betiere, haren ardura dutenek justifikatzen badute haurra hezteko ardura dutenek familia-irakaskuntza bermatzeko gaitasuna dutela, haurraren interes gorena errespetatuta. Kasu horretan, baimen-eskaerak hezkuntza-proiektuaren aurkezpen idatzia izango du, irakaskuntza hori gehienbat frantsesez egiteko konpromisoa, bai eta familia-irakaskuntza bermatzeko gaitasuna justifikatzen duten agiriak ere».

¹⁵⁶² JORF, 197. zenbakia, 2021eko abuztuaren 25eko alea.
<https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000043964778>

9.2.65. 2022-272 Legea, otsailaren 28koa, Atzerriko Frantses Irakaskuntzarako Agentziaren gobernantza ebaluatu eta heziketako institutu erregionalak sortzekoa¹⁵⁶³

1. artikulua

Hezkuntzaren Kodearen L. 452-6 2. puntuari amaierako tartekia erantsi dio.

2. artikulua

Hezkuntzaren Kodearen L. 452-6 artikuluari amaierako apartatua erantsi du.

3. artikulua

Hezkuntzaren Kodearen L. 452-6 artikuluko edukia aldatu du, bai eta artikuluko horren azken apartatua ere.

4. artikulua

Hezkuntzaren Kodearen L. 452-2 artikuluari 7.-10. puntuak erantsi zaizkio.

5. artikulua

Hezkuntzaren Kodearen L. 452-3 artikulua aldatu egin da.

6. artikulua

Hezkuntzaren Kodearen L. 452-8 artikuluari apartatu bat erantsi zaio.

7. artikulua

Gobernuak Parlamentuari, 2022ko ekainaren 30a baino lehen, txosten bat emango dio, zeinak aztertuko baitu baimena eman dakioken Atzerriko Frantses Irakaskuntzarako Agentziari jesapenak egiteko bere higiezinaren proiektuak finantzatze aldera eta zein den finantzaketa-ahalmenaren bilakaera.

8. artikulua

Gobernuak Parlamentuari, 2022ko ekainaren 30a baino lehen, txosten bat emango dio, Errepublikaren eta, batez ere, laiktasunaren printzipioen errespetuari buruzkoa, atzerrian dauden frantses establezimenduetan.

9. artikulua

Gobernuak Parlamentuari, lege hau promulgatu eta urtebeteko epean, txosten bat emango dio, zeinak ebaluatuko baititu atzerriko frantses irakaskuntzaren sareko gizarte-nahasketaren gaur egungo egoera eta haren bilakaera-ikuspegiak, betiere frantses irakaskuntza atzerrian garatzeko planaren esparruan. Txosten horrek puntu bat jorratuko du postua atzerrian duten funtzionario eta militarren seme-

¹⁵⁶³ JORFen 50. zenbakian, 2022ko martxoaren 1eko alean, argitaratua.
<https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000045268755>

alabei harrera egiteari buruz frantses establezimenduetan, batez ere ea egokiak diren haiek, eskolatzegastuen zenbatekoei dagozkenez, hartzen dituzten gehikuntzak eta laguntzak.

9.2.66. 2023-22 Legea, 2023ko urtarrilaren 24koa, Barne Ministerioaren Orientazio eta Programazioari buruzkoa¹⁵⁶⁴

TXOSTEN ERANTSIA

Sarrera

[...]

1.2. Herritarren “identitate digitala” aberastea

1.2.2. Giza kontaktu bat prozedura desmaterializatu bakoitzarentzat

[...]

Laguntza fisikoa, adibidez, Frantziako Barne Ministerioa engaiatua den Frantziako zerbitzuen espazioetan, tresna digitalekin edo frantses hizkuntzarekin zailtasunak dituzten edo urrutitik ukitzeko aukerei buruzko informazio eskasagoa duten populazio ahulentzat irtenbide pribilegiatua izanen da.

[...]

3.5. Gure indarrak hobeki moldatzea

3.5.2. Prestakuntza hobea karreran zehar

[...]

Nazioartera zabaldu

Polizien eta jendarmeen bikaintasuna atzerriko hizkuntzan komunikatzeko eta Europako lankidetzaren dispoitiboetan txertatzeko gaitasun hobearen ondorio ere bada.

[...]

Hizkuntzen irakaskuntza ere indartua izanen da hastapeneko eta etengabeko formakuntzan, bat-bateko itzulpen tresnen bidez, erregio-mailako formakuntza eskaintzaren garapena eta e-formakuntza plataformen garapena, datozen nazioarteko gertakari handiei begira. Ingeleseko prestakuntza-eskaintza dentsifikatua izango da, batez ere goi-mailako zuzendariei zuzendutako ahozko adierazpen profesionalerako gaitasun bikainera bideratua, eta, oro har, nazioartean destinoak lortzeko aukera izan dezaketen esparruetara, eta identifikatutako haztegi baten arteko gaitasunak aurreikusteko kudeaketaren esparruan hautatua izango da.

¹⁵⁶⁴ <https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000047046768>

9.2.67. 2023-379 Legea, 2023ko maiatzaren 19koa, osasun arloko profesionalengan konfiantza izateagatik arreta iristeko aukera hobetzeari buruzkoa¹⁵⁶⁵

14. artikulua

I. Osasun Publikoaren Kodearen laugarren zatiko III. liburua honela aldatu da:

1. Izenburuaren amaieran, «eta dentista-laguntzaileak» hitzen ordeztuz, «dentista-laguntzaileak eta medikuntza-erregulazioko laguntzaileak» jarriko da;

2. Aldatu egiten da IX. titulua:

a) Izenburuaren amaieran, «eta dentista-laguntzaileak» hitzen ordeztuz, «dentista-laguntzaileak eta medikuntza-erregulazioko laguntzaileak» jarriko da;

b) III bis kapituluaren ondoren, III ter kapitulua txertatuko da, honela idatzita:

«III ter KAPITULUA

»Medikuntza-erregulazioko laguntzaileak

»L. 4393-22. artikulua.— Medikuntza-erregulazioko laguntzaileak bere prestakuntza-titulua erabil dezake titulu hori berari eman zion estatuko hizkuntzan. Titulu horrek agerrarazi behar du zein lekutan eta zein establezimendutan lortu den.

»[...]

»L. 4393-23. artikulua.— Medikuntza-erregulazioko laguntzailea Europar Batasuneko estatu kide bateko nazionala bada edo Europako Esparru Ekonomikoari buruzko Akordioan parte hartzen duen beste estatu bateko nazionala bada, eta medikuntza-erregulazioko laguntzailearen jarduerak legez egikaritzen baditu estatu kide batean edo Akordioaren parte den estatu batean, orduan medikuntza-erregulazioko laguntzaileak aldi baterako edo noizbehinka Frantzian gauzatu ahal izango ditu lanbide-egintzak.

»[...]

»Egintza horiek gauzatu ahal izateko, aldeztu behar dira adierazpena egin behar duen adierazpen horrekin batera, egiaztagiriak aurkeztu behar dira, eta horien zerrenda osasun arloan eskumena duen ministroaren agindu bidez zehaztuko da. Zerbitzu-emaileak adierazpen bat erantsiko du, zerbitzua emateko behar diren hizkuntza-egintzei buruz.

»[...]

»Art. L. 4393-24.— Frantzian jarduteko baimena edo zerbitzuak emateko deklarazioa ematerakoan, medikuntza-erregulazioko laguntzaileak lanbidean aritzeko behar diren hizkuntza-egintzak izan behar dituzte, bai eta Frantzian erabiltzen diren pisu- eta neurri-sistemei dagozkienak ere.

»Hizkuntza menderatzeko kontrola egin behar duen jardueraren arabera izango da, eta lanbide-prestakuntza aitortutakoan egingo da.

¹⁵⁶⁵ JORFen 116. zenbakian, 2023ko maiatzaren 20ko alean, argitaratua.
<https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000047561956>

9.2.68. 2023-659 Legea, 2023ko uztailaren 26koa, Mantxako kanalaren gaineko dumping sozialaren aurka borrokatzeko eta itsas garraioaren segurtasuna indartzeko¹⁵⁶⁶

1. artikulua

I. Garraioen Kodearen bosgarren zatiko V. liburua osatzeko, IX. titulua gehitu zaio, zeina honela geratuko baita idatzita:

«IX. TITULUA

»Nazioarteko zenbait zerbitzuri aplikatu dakizkiekeen baldintza sozialak

»III. KAPITULUA

»Nahitaezko dokumentuak

»L. 5593-1 artikulua.— Dekretu bidez ezarriko da eskifaiako kideen esku zein dokumentu jarriko diren, zeinak erakutsiko baitira eskifaiarentzat gordetako lokaletan, bai eta dokumentu horiek zein hizkuntzatan jarri behar diren ere».

2. artikulua

Garraioen Kodearen bosgarren zatiko V. liburuko VI. titulua osatzeko, VIII. kapitulua gehitu zaio, zeina honela geratuko baita idatzita:

«VIII. KAPITULUA

»Administrazio-zehapenak

»L. 5568-1 artikulua.— Administrazio-agintaritza eskudunak, Lanaren Kodearen L. 8112-1 artikuluan aipatzen diren Lan Ikuskatzailetzako kontrol-agenteen txostenari jarraikiz, eta zigor-zehapenik ez badago, enplegatzaileari edo armadoreari ohartarazpen bat egin diezaioke, edo enplegatzailearen edo armadorearen aurkako isun bat ezarri, hurrengoak gertatzeagatik:

»5. Lan-ikuskatzailetzako kontrol-agenteei L. 5565-2 artikuluaaren arabera eskatutako dokumentuak ez aurkezteagatik edo dokumentuok frantsesez ez aurkezteagatik.

»L. 5568-2 artikulua.— Administrazio-agintaritza eskudunak, itsas arazoaren eremuan kontrol-eginkizunak betetzen dituzten zerbitzuei atxikitako ofizialen eta funtzionarioen txostenari jarraikiz, edo Itsas Arazoetako ministroaren eta 5222-1 artikuluko 1.-3., 8. eta 10. zenbakietan aipatzen diren pertsonen agintepean edo haien esanetara, eta zigor-zehapenik ez badago, enplegatzaileari edo armadoreari ohartarazpen bat egin diezaioke, edo enplegatzailearen edo armadorearen aurkako isun bat ezarri, hurrengoak gertatzeagatik:

»2. Itsas arazoaren eremuan kontrol-eginkizunak betetzen dituzten zerbitzuei atxikitako ofizialen eta funtzionarioen txostenari jarraikiz, edo Itsas Arazoetako ministroaren eta 5222-1 artikuluko 1.-3., 8. eta 10. zenbakietan aipatzen diren pertsonen agintepean edo haien esanetara, L. 5565-2 artikuluaaren arabera eskatutako dokumentuak ez aurkezteagatik edo horiek frantsesez ez aurkezteagatik».

¹⁵⁶⁶ JORFen, 172. zenbakian, 2023o uztailaren 27ko alean, argitaratua.
<https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000047887525>

9.2.69. 2023-703 Legea, 2023ko abuztuaren 1ekoa, 2024.-2030. urteetarako programazio militarrari buruzkoa eta defentsarako interesgarriak diren hainbat xedapeni buruzkoa¹⁵⁶⁷

Txosten erantsia

1.4. Frantzia indartsua, zeina baita eragingarri, solidario eta subiranotasun-bazkide [...]

Senegalen, Boli Kostako Errepublikan, Txaden eta Gabonen, bereziki, baina baita afrikar kontinenteko kide guztietan ere, frantziar dispositibo militarrek bilakaera sakona izango du herrialde anfitrioi bakoitzaren igurikimenei erabat eta berariaz erantzuteko. [...] Frantziako baseak finkatuak diren herrialdeetan, herri horietako biztanleekin elkarrekintza erregularragoak antolatuko dira. Tokiko ingurumaria kontuan hartzen duen komunikazio egokia hedatua izanen da herrialde horietan, baita tokiko hizkuntzetan ere. [...]

2.2. Anbizioaren neurrira jarritako bitartekoak eta formatuak

2.2.1. Giza formatuko armada eredu indartua, zeina leiala baita gure historiarekin [...]

[...]. Horrek giza baliabideen politika modernizatua ekarriko du: karreraren kudeaketa, bereziki profilen aniztasuna, zeharkakotasuna, eta defentsako militarren eta zibilen ordainsari indexatu eta kalte-ordaintzailearen errealizazioa, bai eta emakumeak gure armadetan integratzea ere gradu militarrek feminizatuz, betiere frantses hizkuntza errespetatuz. [...]

¹⁵⁶⁷ JORFen 177. zenbakian, 2023ko abuztuaren 2ko alean, argitaratua.

Testu kontsolidatua: <https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000047914986>

9.2.70. 2023-1059 Legea, 2023ko azaroaren 20koa, Justizia Ministerioaren 2023-2027ko Orientazio eta Programazioari buruzkoa¹⁵⁶⁸

II. TITULUA

Zigor-prozedura sinplifikatu eta modernizatzeari buruzko xedapenak (2.-25. artikulua)

II. KAPITULUA

Zigor-prozeduraren garapena hobetzeko xedapenak (4.-25. artikulua)

1. ATALA

Ikerketa, instrukzio, epaiketa eta zigorren betearazpenari buruzko xedapenak (4.-24. artikulua)

6. artikulua

I. Zigor Prozeduraren Kodea honela aldatu da:

44) 706-24-2 artikulua honela berrezarri da:

«706-24-2 artikulua.— Interpretetarak eskatzen diren 706-16 artikulua aplikazio-eremuan sartzen diren arau-urratzei buruzko prozedurak direla-eta, edo 10-3 artikuluan eta 100-5 artikulua bigarren apartatuan aurreikusitako egintzetan laguntzeko, edo 803-5 artikulua aplikatzeko; bada, orduan interpreteoi Parisko Apelazio Auzitegiko fiskal nagusiak izendun baimena eman ahal izango die haien izen-deituren bidez identifikatuak ez izateko, baldin eta, haien eginkizuna betetzeko baldintzak kontuan hartuta, haien identifikazioak arriskuan jar badezake haien bizitza edo osotasun fisikoa edo haien ahaideena.

»Baimen horri esker, haren onuradun den interpretea zenbaki anonimo baten bidez identifika daiteke.

»Ezin da jakinarazi zein den artikulua honen lehen apartatuan aipatutako interpreteen egoera zibila, baldin eta Parisko Apelazio Auzitegiko fiskal nagusiaren erabakiz ez bada. Halaber, fiskalak eskatuta, egitatez arduratzen den epaiketaren jurisdikzioko lehendakariari jakinaraziko zaio zein den egoera zibil hura.

»Artikulu hau aplikatzeko moduak dekretu bidez zehaztuko ditu Estatu Kontseiluak».

48) 803-5 artikulua hirugarren apartatuaren ondoren, bi apartatu gehituko dira, eta honela geratuko dira idatzita:

«Adin nagusiko bat atxilotuta dagoen bitartean edo 61-1 artikuluan aurreikusitako entzunaldi askean zehar, interpreteak esku hartu ahal izango du atxilotuari haren eskubideak jakinarazten zaizkiolarik, eta atxilotuari interprete baten laguntza

¹⁵⁶⁸JORFen 269. zenbakian, 2023ko azaroaren 21eko alean, argitaratua.
<https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000048430512>

eman ahal izango zaio, 706-71 artikuluan xedatutakoa gorabehera; hori guztia egin ahal izango da Estatu Kontseiluan dekretu bidez zehaztutako moduan, telekomunikazio-bitartekoen bidez, zeinek bermatuko baitituzte elkarrizketen kalitatea, konfidentzialtasuna eta segurtasuna, bereziki pertsonaren eta haren abokatuaren artean. Apartatu hau ez da aplikatuko atxilotuta dagoen pertsona adin nagusiko babestua denean.

»Atxiloketaren ondoren berrogeita zortzi ordu igarotakoan, interpreteak esku hartuko du artikulua honen laugarren apartatuan aurreikusitako baldintzetan, baldin eta beharrezkoa bada interpreteak ezin duelako hara joan, eta, betiere, prozesuaz arduratzen den magistratuak aurretik baimena eman duelako».

17. artikulua

Zigor Prozeduraren Kodea honela aldatuko da:

1) Lehen apartatuaren lehen esaldian eta 88-2 artikulua bigarren apartatuan, «second» hitzaren ordez «deuxième» jarriko da.

2) 800-1 artikuluari beste apartatu bat gehituko zaio, zeina honela idatziko baita:

«Interpretazio-gastuak audientziak hartu dituelarik, baina interpretazioa behar duen/duten pertsona/pertsonak ez badira agertu entzunaldira, edo ez direla agertuko jakinarazi ez bada gastu horiek ez egiteko moduko epean, jurisdikzioak gastuok pertsona horren edo horien karguan jar ditzake modu solidarioan».

Justizia Ministerioaren 2023-2027ko Orientazio eta Programazioari buruzko Legearen proiektuari erantsitako txostena

2.4.3.2. Zigor-prozedurako neurriak

[...]

Zazpigarrenik, ikertzaileei denbora baliotsua aurreratzeko, beharrezkoa den orotan, ikus-entzunezko komunikazio-teknologietara joko da helburu hauekin: bai azterketa mediko baterako eskubidea egikaritzeko, bai interprete baten laguntza ukaiteko.

[...]

2.6. Borondatea, herritarrak haiei dagokien justiziara hurbiltzeko¹⁵⁶⁹

2.6.1. Zuzenbiderako irispidea

[...]

Justiziapekoen informazioa hobetzeko helburu horri jarraikiz, ministerioak, bereziki, aurreikusi ahal izango du komunikazio-euskarriak itsasoz haraindiko kolektibitateen hizkuntza erregionaletara itzultzea.

¹⁵⁶⁹ Justizia Ministerioaren 2023-2027ko Orientazio eta Programazioari buruzko 2023ko azaroaren 20ko 2023-1059 Legearen hutsen zuzenketa.

JORFen 273. zenbakian, 2023ko azaroaren 25eko alean, argitaratua.

<https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000048458153>

9.2.71. 2023-1268 Legea, 2023ko abenduaren 27koa, profesionalen lurralde- engaiamenduaren bidez arreta jasotzeko aukera hobetzeko¹⁵⁷⁰

35. artikulua

Osasun Publikoaren Kodea honelaxe geratuko da aldatuta:

1. L. 4111-2 artikulua ondoren, L. 4111-2-1 artikulua gehituko da, eta honela geratuko da idatzita:

«L4111-2-1 artikulua.— L. 4111-1 artikuluan xedatutakoa gorabehera, agintari eskudunak ziurtagiri bat eman ahal izango die Europar Batasuneko kide ez den estatu batek edo Europako Esparru Ekonomikoari buruzko Akordioan parte hartzen duen estatu batek emandako prestakuntza-titulu baten titularrei, baldin eta titulu horrek aukera ematen badu estatu horretan aritzeko L. 4111-1 artikuluan aipatutako lanbideetako batean, titularrok lanbide horretan badihardute, lanbide-esperientzia ezartzen badute edozein bitartekoren bidez, eta Frantzian lan egiteko behar besteko frantses hizkuntza ezagutzen badute. Horretarako, alde aurretik batzorde baten irizpena beharko du. Batzorde horrek osasun-arloko profesionalak izango ditu, eta, horien artean, arlo horretako ordezkariak egongo dira. Baimenak bide emango du behin-behinean aritzeko baimenaren eskaerari dagokion espezialitateko mediku lanbidean, zirujau-odontologo lanbidean, hala badagokio baimen-eskaerari dagokion espezialitatean, edo emagin lanbidean, non eta osasun-, gizarte- edo gizarte-medikuntza arloko zentro publiko batean edo irabazi-asmorik gabeko zentro pribatu batean. Profesional horiek, halaber, engaiamendua hartzen dute L. 4111-2 artikuluan aipatzen diren ezagutzak egiaztatzeko probak gainditzeko.

»Ziurtagiri horren indarraldia, behin luza daitekeena, ez da hamahiru hilabetetik gorakoa izango.

»Zirujau-odontologoen eta emaginen lanbideetarako, artikulua honen lehenengo apartatua aipatutako batzordea nazionala izango da.

»Estatu Kontseiluaren dekretu batek zehaztuko ditu artikulua hau aplikatzeko baldintzak».

2. L. 4221-12 artikulua ondoren, L. 4221-12-1 artikulua gehituko da, eta honela geratuko da idatzita:

«4221-12-1 artikulua.— L. 4221-1 artikuluan xedatutakoa gorabehera, agintari eskudunak ziurtagiri bat eman ahal izango die Europar Batasuneko kide ez den estatu batek edo Europako Esparru Ekonomikoari buruzko Akordioan parte hartzen duen estatu batek emandako prestakuntza-titulu baten titularrei, baldin eta titulu horrek aukera ematen badu estatu horretan aritzeko L. 4221-1 artikuluan aipatutako lanbidean, titularrok lanbide horretan badihardute, lanbide-esperientzia ezartzen badute edozein bitartekoren bidez, eta Frantzian lan egiteko behar besteko frantses hizkuntza ezagutzen badute. Horretarako, alde aurretik batzorde nazional baten irizpena beharko du. Batzorde horrek osasun-arloko profesionalak izango ditu,

¹⁵⁷⁰ JORFen 300. zenbakian, 2023ko abenduaren 28ko alean, argitaratua.
<https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000048678304>

eta, horien artean, arlo horretako ordezkariak egongo dira. Baimenak bide emango du behin-behinean aritzeko baimenaren eskaerari dagokion espezialitateko farmazialari lanbidean. Profesional horiek, halaber, engaiamendua hartzen dute L. 4221-12 artikuluan aipatzen diren ezagutzak egiaztatzeko probak gainditzeko.

»Ziurtagiri horren indarraldia, behin luza daitekeena, ez da hamahiru hilabetetik gorakoa izango.

»Estatu Kontseiluaren dekretu batek zehaztuko ditu artikulua hau aplikatzeko baldintzak».

9.2.72. 2023-1322, 2024rako Finantza Legea, 2023ko abenduaren 29koa¹⁵⁷¹

BIGARREN ZATIA Politika publikoen eta xedapen berezien bitartekoak

I. TITULUA 2024rako xedapenak

I. Misioen kredituen baimena eta errendimendua

A. Misioen kredituak (167.-176. artikulua)

B. Errendimenduaren datuak

170. artikulua

2024. urterako, aurrekontu orokorraren, aurrekontu erantsien eta kontu berezien kargura definituko dira helburuak eta horiei lotutako adierazleak, betiere lege honen eranskinetako G egoera-orriari emandako misioen arabera banaketaren arabera.

Erantsitako legegintzako egoera-orriak

G legegintzako egoera-orria

(Legearen 170. artikulua)

Helburuen eta adierazleen zerrenda

Estatuaren kanpo ekintza:

—Frantziaren eragin kultural, linguistiko eta hezitzailea indartzea

—Frantsesaren hedapena

Eskola-irakaskuntza:

—Ikasleen proportzioa, hirugarren mailaren amaierakoa, oinarri erkideko “pentsatzeko eta komunikatzeko hizkerak” izeneko 1 eremuko osagai nagusiak menderatzen dituen

[...]

—Ikasleen proportzioa, CE2 mailaren amaierakoa, oinarri erkideko “pentsatzeko eta komunikatzeko hizkerak” izeneko 1 eremuko osagai nagusiak menderatzen dituen

¹⁵⁷¹ JORFen 303. zenbakian, 2023ko abenduaren 30eko alean, argitaratua.
<https://www.legifrance.gouv.fr/jorf/id/JORFTEXT000048727345>

—Ikasleen proportzioa, seigarren mailaren amaierakoa, oinarri erkideko “pentsatzeko eta komunikatzeko hizkerak” izeneko 1 eremuko osagai nagusiak menderatzen dituena

[...]

—Ikasleen proportzioa, CE2 mailaren amaierakoa, oinarri erkideko “pentsatzeko eta komunikatzeko hizkerak” izeneko 1 eremuko osagai nagusiak menderatzen dituena

[...]

—Ikasleen proportzioa, seigarren mailaren amaierakoa, oinarri erkideko “pentsatzeko eta komunikatzeko hizkerak” izeneko 1 eremuko osagai nagusiak menderatzen dituena

—Ikasleen proportzioa, hirugarren mailaren amaierakoa, oinarri erkideko “pentsatzeko eta komunikatzeko hizkerak” izeneko 1 eremuko osagai nagusiak menderatzen dituena

Immigrazioa, asiloa eta integrazioa:

[...]

—Hizkuntza-prestakuntzaren efizientzia CIREn (errepublikar integrazioaren kontratua) esparruan (104)

[...]

—Hizkuntza-prestakuntzaren efizientzia CIREn (errepublikar integrazioaren kontratua) esparruan (estrategikoa)

[...]

- % 33ko edo gehiagoko desgaitasuna egiaztatuta duten pertsonak, 1929
- “A” taldea, 748
- “Au pair gaztea” izendapena, 2218
- “Bezeroen Estatutua”ri buruzko legea, 687
- “gutxiengo nazional”aren definizioaren oinarriak, 258
- “Jatorri digital”eko produktuak, 144
- “Valentziako hezkuntza-sistemako eleaniztasunerako eta kulturartekotasunerako hezkuntzako hizkuntza-eredu berria” txostena, 2149
- «au pair» lanpostuari buruzko nazioarteko akordioetan, 414
- «Cervantes» Institutua, 366
- «espainiar guztien eta Espainiako herri guztien» hizkuntzak, 515, 680
1. protokoloa, estatuetaiko parlamentuek Europar Batasunean duten egitekoari buruzkoa, 212
- 1/1990 Legeak, urtarrilaren 8koak, merkatuaren diziplinari eta kontsumitzaile eta erabiltzaileen defentsari buruzkoak, 1875
- 10/1982 Legea, azaroaren 24koa, Euskararen Erabilera Normalizatzeko Oinarrizkoa, 863
- 10/1982 Legeak, 863
- 112 telefono-zenbakia, 1203
- 1175eko Amparanzako Tratatuaren, 1987
- 1215/2012 (EE) Erregelamenduaren, 411, 412
- 12423/2010 txostena, 222
- 1492ko ediktuez, 548
- 15 urteko ikasleen, 2489
- 15/2015 Legea, uztailaren 2koa, Borondatezko Jurisdikzioari buruzkoa, 591
- 16/2003 Legea, apirilaren 8koa, genero-indarkeriaren aurkako prebentzio eta emakumeen babes integralari buruzkoa, 1761
- 16:9 formatuan programa berriak ekoitz, 196
- 1769/2010 ebazpena, 222
- 1835eko desamortizaziotik datozen funtsen gordailuzain, 1849
- 1896/2006 (EE) Erregelamenduaren, 411
- 1936ko Gerra Zibilean, 1027
- 1944/2010 gomendioa, 222
- 1948ko Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalak, 1827
- 1952ko Konbentzioan, 120
- 1958ko uztailaren 17ko Administrazio Prozeduraren Legea, 718
1960. urterako Aurrekontuei buruzko 1959ko abenduaren 26ko 59-1454 Legearen, 2422
- 1966ko nazioarteko bi itunak, 146
- 1972ko Konbentzioan, 545
1976. urterako Aurrekontuei buruzko 1975eko abenduaren 30eko 75-1278 Legearen, 2422
- 1978ko Konstituzioak, 520
- 1978ko Konstituzioaren, 1215
- 1980ko urtarrilaren 10eko 4/80, 685
1984. urterako Aurrekontuei buruzko 1983ko abenduaren 29ko 83-1179 Legearen, 2422
1993. urteko hizkuntza, 1953
- 1993ko abenduaren 20ko 48/46 ebazpenaz, 757
- 1993rako Aurrekontuei buruzko 1992ko abenduaren 30eko 92-1376 Legearen, 2465
- 1994ko uztailaren 27an onartutako «Europako Gizarte Politika — Batasunerantz Emandako Aurrerapausoa», 757
- 1995eko Gutxiengo Nazionalak Babesteko Esparru-konbentzioa, 229
- 1996ko abenduaren 20ko ebazpenak, 757
2. protokoloa, subsidiarotasun- eta proportzionaltasun-printzipioen aplikazioari buruzkoa, 212
- 2/1988 Legea, otsailaren 5koa, Emakunde — Emakumearen Euskal Erakundea sorrarazteari

- buruzkoa*, 798
- 2/2009 Lege Organikoak, abenduaren 11koak, atzerritarrek Espainian dituzten eskubide eta askatasunei eta atzerritar horiek gizarteratzeari buruzko urtarrilaren 11ko 4/2000 Lege Organikoa erreformatzen duenak, 1958
- 2000ko Oinarrizko Eskubideen Gutunaren, 1827
- 2002/65/EE zuzentarauaren, 578
- 2003ko irailaren 4ko ebazpena, 223
- 2003ko urtarrilaren 14ko ebazpena, 223
- 2004ko urtarrilaren 14ko ebazpena, 223
- 2006ko Autonomia Estatutua, 2011
- 2006ko autonomia-estatutua, 1988
- 2006ko Estatutuaren, 1988
- 2009ko martxoaren 24ko ebazpena, 223
- 2010erako Aurrekontuei buruzko 2009ko abenduaren 30eko 2009-1673 Legearen, 2466
- 2014/23/EB eta 2014/24/EB Zuzentarauak, 576
- 2014-2020 epealdirako programekin, 229
- 2017ko ekainaren 14ko 2017/1129 Erregelamenduan, 2234
- 2021eko maiatzaren 21eko 2021-818 AE Ebazpenaren, 2506, 2508
- 2030 Agendaren 4. helburuaren jomugak, 586
21. oinarri-mailarekin, 1924
26. protokoloa, interes orokorreko zerbitzuei buruzkoa, 213
- 27/2007 Legea, urriaren 23koa, Espainiako zeinu-hizkuntzak onesten dituen eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzen dituenak, 1539
29. protokoloa, estatu kideetako irrati-difusio publikoaren sistemari buruzkoa, 214
31. gomendioan, 545
- 35/2010 Legea, urriaren 1ekoa, Okzitanierari, Aranen Aranera
- Denari, buruzkoa, 1987
- 36 urtetik beherakoen ohiko etxebizitza alokatzeagatik, 1731
- 4/2000 Lege Organikoaren, 504
- 47/135 ebazpena, 161
- 5/2017 Legeak, martxoaren 28koak, sortu zuen, zeina baitzen tributuo-, administrazio-, finantza- eta sektore publikoko neurriei buruzkoa, 1876
53. artikuluko 2. apartatuan aipatzen diren hizkuntzetara itzultzeko aukera emanez, 214
- 65 urtetik gorakoen eta/edo ezgaituen harrera ordaindegabeagatik, 1731
- 861/2007 (EE) Erregelamenduaren, 411
- 89/552/EEE Zuzentaraua Espainiako ordenamendu juridikoan txertatzen duen uztailaren 12ko 25/1994 Legeak, 1875
- 9/2012 Legea, uztailaren 19koa, Balear Uharteetako Autonomia Erkidegoko Funtzio Publikoari buruzko martxoaren 27ko 3/2007 Legea aldatzekoa, 1391
- A Coruña, 403
- A ereduak, 746, 951
- A ereduan ere euskarazko ikasgaiak txertatzea bultzatuko, 854
- A hasierako ziurtagiria, 1886
- A oinarrizko ziurtagiria, 1885
- A taldea, 1403
- A taldeari, 1896
- A taldeko lanpostuetarako, 2184
- A taldeko titulazioa, 1854
- A taldekoak, 815
- A talderako, 776, 777
- A ziurtagiriaren mailari, 1334
- A1 azpitaldea, 1403, 1854
- A1 azpitaldeko kidego bereziak, 2187
- A1 mailara, 1528
- A1 mailaren baliokidea, 2154
- A2, 879
- A2 azpitaldea, 1854
- A2 azpitaldeko kidego bereziak, 2187
- A2 mailara, 1528
- A2 mailaren baliokidea, 2154

- Ab intestato oinordetza, 1399
abandonatzeak, 2114
Abandonuaren, 1144
abangoardiako teknologiak, 1749
abantaila, 2442, 2489, 2496
abantaila historiko, 1646
abantaila pertsonalak, 2442
abantailak, 249
abegi egiteko prestakuntza-
programak, 984
abegikortasuna, 2167, 2168
Abegikortasuna, 2166, 2167
Abegikortasunari, 2166
abelbide, 396
Abelbideak, 2138
Abelbideei, 2138
abelbideen arloan eskumena duen
sailak, 2138
abelbideen dokumentu-funtsa, 2138
abelbideen izendapen eta
tipologiari buruzko valentzierazko
hizkuntza-forma zuzenak, 2138
abelbideen katalogoa, 2138
abelbideen tipologiarekin, 396
abeltzainak, 1088
abeltzaintza-bide, 396
abeltzaintza-bideak, 396
abenduaren 15eko 18/1986 Foru
Legean, 1005, 1036
abenduaren 2ko 51/2003 Legea
onetsi zuen, desgaitasuna duten
pertsonen aukera-berdintasunari,
diskriminaziorik ezari eta
irisgarritasun unibertsalari
buruzkoa, 1539
abenduaren 2ko 51/2003 Legeak,
desgaitasuna duten pertsonen
aukera berdintasunari,
diskriminaziorik ezari eta
irisgarritasun unibertsalari
buruzkoak, 479
abenduaren 2ko 51/2003 Legeak,
desgaitasuna duten pertsonen
aukera-berdintasunari,
diskriminaziorik ezari eta
irisgarritasun unibertsalari
buruzkoak, 1964
abenduaren 2ko 51/2003 Legean,
desgaitasuna duten pertsonen
aukera-berdintasunari,
diskriminaziorik ezari eta
irisgarritasun unibertsalari
buruzkoan, 493
abenduaren 30eko 62/2003
Legearen (zerga-, administrazio-
eta gizarte-arloko neurriei
buruzkoa), 1821
abentura-turismoa, 850
aberastasun, 477, 544, 1029, 1100,
1108, 1112, 1132, 1188, 1518, 1768,
2143
aberastasun linguistiko, ikonografiko
eta kulturala, 1556
aberastasun pertsonalerako
elementua, 1343
aberastasuna, 208, 214, 224, 299,
306, 375, 997, 1030, 1275, 1314,
1711, 1720, 1773, 2029, 2140
aberastasuna hobeto sortzeko eta
banatzeko aukerei, 1626
aberaste-jarduerak, 1719
abere-zidor, 396
aberrigabe, 2224
aberrigabeentzat, 2278
aberrigabetasuna, 260
aberriko legegintza-praktiketara,
513
abeslari, 2361
abestiak, 1870, 2429
abestien, 2144
abestietan, 1518
Abestutako musika-eskaintzak, 2144
abiaburu, 163
abian jar, 187
abian jartzea, 196
abian jartzeaz, 178
abiapuntu, 177, 196
abiapuntua, 1188
abiapuntutzat, 163, 995
abiarazi, 226
abileziak, 1178, 2184
abisua, 2215
abisuak, 1318
abisuek, 1316
abisuetan, 1872
abizena, 269
abizena eta ponte-izenak, 323
abizenak, 1222
Abizenak, 521, 660
Abizenak aldatzea, 521
Abizenak aldatzea borondate-
deklarazioaren, 521

- abizenak aldatzeko, 521, 660
 Abizenak ortografikoki erregularizatzea, 589
 abizenen fonetika, 589
 abizenen grafia, 1875
 abokatu, 2344, 2413
 Abokatu, 2414
 abokatu batekin izandako korrespondentzia, 2371
 abokatu baten edo interprete baten laguntza, 2388
 abokatu baten laguntza, 2216, 2372, 2454
 abokatu baten laguntza jasotzeko eskubidea, 2372, 2376, 2385
 abokatua, 2367, 2372, 2379, 2381, 2383, 2384, 2385, 2388, 2454
 Abokatua, 2383
 abokatua ofiziokoa, 414
 abokatuak, 2344, 2414, 2415
 Abokatuak, 2454
 abokatuarekin, 2368, 2378, 2382, 2384, 2394, 2453
 abokatuaren ezkontide, guraso, izeba-osaba, iloba eta gainerako senitartekoen izenak, 2375, 2397
 abokatuaren laguntza, 2378, 2382, 2384, 2394, 2453
 abokatuari, 2372, 2376, 2383, 2388, 2414, 2454
 abokatuak, 2343, 2414
 abokatu-elkargoko buruak, 2372, 2378, 2379, 2382, 2384, 2394, 2453
 abokatu-elkargoko buruari, 2376, 2454
 abokatu-elkargotako kide, 2413, 2415
 Abokatuen Elkargoari, 399
 abokatutzako profesionalaren eskubide eta betebeharrak, 466
 abonatuaren antenatik jasotakoak. *Ikus* kanal irekiak
 abonatuei, 1857
 abonatuekin, 1856
 abortua egitea, 509, 650
 abstentzioa, 350
 abusu, 2270
 Academia de la Llingua Asturiana, 1271
 Acadèmia Valenciana de la Llengua, 2130
 ad hoc administratzaileak, 2216
 ad hoc administratzaileak aukeraturiko abokatu baten laguntza, 2216
 ad nutum izaera bakarreko eskubide, 525
 Ad personam interpretazio-zerbitzua, 288
 adar, 396
 adarrak, 396
 adeitasunez, arduraz eta konfidentziasunez artatua izateko. *Ikus* eskubidea
 adiera, 1983
 adierazgarrien araubidea, 2144
 adieraziko, 173
 adierazitako, 66, 307, 376, 773, 2452
 adierazle, 2311
 adierazle homogeen sortak bat garatzekoa, 228
 adierazle kuantitatiboak, kualitatiboak, 2145
 adierazle nagusiak, 1476
 adierazle zaharrak, 1325
 adierazleak, 472, 1094, 2248, 2523
 adierazleen, 2311
 adierazleok, 2311
 adierazle-sistema, 2145
 adierazmena, 742, 2258
 adierazmoldeak, 195, 544
 adierazpen, 61, 62, 66, 87, 163, 164, 165, 166, 167, 173, 368, 374, 470, 475, 545, 546, 686, 694, 1029, 1034, 1035, 1188, 1212, 1215, 1219, 1232, 1244, 1282, 1298, 1318, 1321, 1327, 1397, 1416, 1417, 1480, 1526, 1542, 1628, 1648, 1662, 1677, 1698, 1708, 1711, 1778, 1867, 1871, 1906, 1990, 1996, 2029, 2079, 2105, 2118, 2128, 2131, 2301, 2451
 Adierazpen, 66, 163, 164, 165, 166, 167, 171, 173, 174, 2278, 2301, 2451
 adierazpen artistikoak eta jakite zientifiko nahiz teknologikoak eskuratzeko berdintasuna, 142
 Adierazpen edo izendapen babestuen arloko zehapen-araubidea, 1708
 adierazpen edo izendapen horien erabilera, 1708
 adierazpen- eta informazio-

- askatasuna, 1649
- Adierazpen- eta informazio-askatasunerako eskubideak, 1926
- adierazpen- eta komunikazio-askatasunen indarraldi osoa, 1905
- adierazpen eta kontzeptu inklusiboak, 1735
- adierazpen geografiko babestuak, 1895
- adierazpen geografikoak, 1895
- Adierazpen geografikoak, 1708
- adierazpen grafiko, soinudun edo irudizko, 1282
- adierazpen honen abiapuntua, 163
- adierazpen hutsaren, 1996
- Adierazpen immaterialak, 1282
- adierazpen immaterialek, 1778
- adierazpen kultural eta artistiko, 2110
- adierazpen literario eta artistikoen, 1298
- adierazpen materialak, 172
- adierazpen normaleko tresna, 1320
- adierazpen pertsonalak, 181
- adierazpen programatikoak, 2098
- adierazpen publikoetan, 2128, 2131
- adierazpen sexistak, 2071
- adierazpen soilaren, 1867
- adierazpen topografikoak, 323
- adierazpen unibertsala, 1165
- adierazpena, 143, 145, 182, 190, 557, 558, 567, 634, 695, 936, 937, 1216, 1716, 1717, 1867, 1944, 1995, 2312, 2315, 2318, 2319, 2321, 2322, 2323, 2325, 2326, 2327, 2329, 2330, 2332, 2333, 2334, 2335, 2451, 2472
- Adierazpena, 161
- adierazpenagatik, 1732
- adierazpenak, 142, 423, 439, 545, 605, 1049, 1210, 1281, 1297, 1298, 1323, 1337, 1344, 1518, 1592, 1662, 1710, 1772, 1776, 1895, 1907, 1944, 2106, 2108, 2274
- Adierazpenak, 1964
- adierazpenaren aspektu materialetatik, 1282
- adierazpenaren ekonomia, 1026
- adierazpenaren ekonomia hutsagatik, 1537
- adierazpenaren ekonomia-arrazoien ondorio, 1701
- adierazpenaren zirriborroa, 162
- adierazpen-askatasuna, 142, 150, 335, 336, 686
- Adierazpen-askatasunaren, 695
- adierazpen-askatasunerako eskubideak, 322
- adierazpenean, 470, 545, 1232, 1536, 1541, 1542, 1546, 1784, 1806, 1813, 1949, 2028, 2079
- Adierazpenean, 545
- adierazpenean eta ulermenean zailtasunak dituzten ikasleak, 458
- adierazpenek, 1699, 1800
- adierazpenen, 410, 1401, 1783
- adierazpen-era, 809
- adierazpenetan, 1395, 1547
- adierazpenetarako, 2000, 2099
- adierazpenik, 1988, 2118
- adierazpen-maila, 1945
- adierazpen-obrak, 1856
- Adierazpenotan, 365
- adierazpen-zailtasunak, 1891
- adierazpide, 454
- adierazpide bereziei, 1475
- adierazpide eta hedabideetan lekua izateko, 142
- adierazpide komunitario, 1281
- adierazpide kultu tradizionalak, 1313
- adierazpide moderno, eginkizun anitzeko, argi, malgu eta autonomoko tresna, 1314
- adierazpideak, 546, 547, 857, 1046, 1416, 1780
- adierazpideen ekonomia, 1038, 1052
- adierazteko, 734
- adierazten, 161, 224, 226, 227, 318, 374, 387, 2451
- adierazten duten historia eta kulturarena, 2451
- adikzioa, 2347
- Adikzioen Erakundearteko Koordinazio Batzordearen, 837
- Adikzioen Euskal Batzordeko, 837
- adimen artifiziala, 244, 250
- adimen emozionala, 1524
- adimenaren, 787, 791
- adimenaren gaitasunari, 791
- adimenaren mailari, 787
- adimenaren mailari eta gaitasunari, 791

- adimenaren mailari eta-gaitasunari, 791
- Adimen-desgaitasuna, 1505
- adimen-desgaitasuna duten pertsonak ordezkatzeko Europako sarea, 2006
- adimen-gaitasunaren, 788
- adimen-garapena, 2258
- adin, 400, 787, 788, 789, 790, 791, 1348, 1713, 1813, 1879
- adin guztietako ikasleentzako metodologia egokiek in dartzea, 227
- adin guztietako pazienteak, 2324
- adin nagusiko babestua, 2396, 2520
- Adin nagusiko ikasleek, 1324
- adina, 75, 77, 198, 202, 239, 246, 267, 292, 317, 386, 419, 473, 474, 510, 511, 532, 569, 571, 572, 594, 595, 609, 618, 621, 622, 628, 648, 651, 652, 654, 655, 656, 659, 661, 669, 706, 788, 793, 794, 803, 834, 872, 898, 916, 925, 1002, 1030, 1031, 1034, 1045, 1113, 1157, 1196, 1244, 1300, 1309, 1346, 1360, 1361, 1374, 1440, 1441, 1488, 1492, 1493, 1495, 1530, 1542, 1545, 1607, 1648, 1655, 1728, 1729, 1736, 1741, 1742, 1759, 1771, 1824, 1827, 1862, 1914, 1919, 2018, 2029, 2079, 2180, 2185, 2217, 2284, 2366, 2441, 2483
- adinagatik, 400, 1105
- adinaren, 1021, 1732
- adinaren, heldutasunaren eta egoera psikologikoaren araberako hizkeran, 1732, 1814
- adinari, 416, 417, 2030
- adinari dagokion mailan, 2260
- adindun, 449
- adinduna, 549
- adinean, 1545, 1655, 1694, 1759, 1806, 2078
- adinekoak, 246, 1540, 1736
- adinekoei, 1133
- adinekoen, 1367, 1671
- adinekoen hezkuntza iraunkorreko zentroetan, 462, 1709
- adinekoentzako egoitza-etxeak, 2000
- adinera, 2485
- adingabe, 416, 1021
- Adingabe, 417, 1272
- adingabe arau-hausleei, 1411
- adingabe arau-hausleek, 1410
- Adingabe arau-hausleen arloko jarduketak, 1410
- adingabe arau-hausleen eskubideak, 1410
- adingabe atzeritarrek hartzeko zentroak, 1410
- adingabe atzeritarrek, 1197, 1474, 1732, 1752, 1814
- adingabe eta ezgaien beharrezko ordezkariak, 1815
- adingabe eta gazte, 1888
- adingabe etorkinen, 1814
- adingabe gor-itsuen, 485
- adingabe gorren, 485, 489
- adingabea, 542, 551, 658, 660, 1447
- Adingabea, 1272
- adingabeak, 400, 416, 480, 484, 485, 489, 1021, 1120, 1142, 1143, 1408, 1409, 1411, 1474, 1713, 1814, 1819
- Adingabeak, 549, 1713
- Adingabeak atxilotzea, 416
- adingabeak kobratu gabe familian hartzeagatik, 1731
- adingabearen, 400, 416, 417, 1021, 1272
- Adingabearen adostasuna, 416
- adingabearen agerraldiak edo entzunaldiak, 400
- adingabearen atxilotetan, 416
- Adingabearen Babes Juridikoari buruzko urtarilaren 15eko 1/1996 Lege Organikoan, 1625
- adingabearen baimena, 1732
- Adingabearen eskubideak, 400, 1272, 1474
- Adingabearen Eskubideei, 1104
- adingabearen gaitasunak, 1067
- adingabearen heldutasuna, 551, 660
- Adingabearen identitatea, kultura, erlijioa, usteak, orientazio eta identitate sexuala edo hizkuntza, 1408
- adingabearen interes gorena, 1408
- Adingabearen interes gorena, 1408
- adingabearen iritziak, 400
- adingabearen legezko ordezkariak, 416

- adingabearen ohiko bizilekua, 416
adingabearentzako publizitateak, 1752
adingabeari, 416
adingabeari edo haren familiari eragiten dion beste edozein inguruabar pertsonal edo sozialengatik, 1732
adingabeei, 449, 476, 791, 837, 1196, 1408, 1623, 2370
Adingabeei, 449, 1104, 1623
Adingabeei buruzko arauak, 1408
adingabeek, 417, 791, 836, 1104, 1623, 1888
Adingabeek, 1411, 2216
adingabeek alkohola eta tabakoa kontsumitzeko duten debekua, 1666
adingabeekiko sexu-abusuak, 796, 874, 927
adingabeekin, 788
adingabeen, 687, 2216
Adingabeen, 400, 791, 1142, 1196
Adingabeen alkohol-kontsumoaren prebentzioa, 1623
Adingabeen Arreta Integralari, 1752
adingabeen arreta integralari buruzko txostenetan eta proposamenetan, 1752
Adingabeen arretarako lanak egiten dituzten profesionalen etengabeko prestakuntzarako eta hobekuntzarako programak, 1752
Adingabeen aurkako edozein diskriminazio-mota, 1196
Adingabeen babesak, 612
adingabeen babesaren arloko eskumena, 2058
adingabeen edo beraien familien egoera edo ezaugarri pertsonal, ekonomiko edo sozialengatik, 1813
adingabeen elkarbizitza- eta herritartasun-printzipioak, 1813
adingabeen erantzukizun penala, 416
Adingabeen Erantzukizun Penala arautzen duen urtarrilaren 12ko 5/2000 Lege Organikoan, 1625
Adingabeen Erantzukizun Penala arautzen duen urtarrilaren 12ko 5/2000 Legearen, 791, 1411
adingabeen eskubide eta askatasunak, 1067
Adingabeen eskubide eta eginbeharrak, 400
Adingabeen eskubideak, 1474, 1732
adingabeen ezberdintasunean, 1408
Adingabeen gizarteratzea, 1752
adingabeen izenak, 687
adingabeen osasuna, 1732, 1814
adingabeenganako diskriminazio, 1408
Adingabeentzako publizitatea, 1752
adingabeentzat, 787
adingabeentzat bereziki gomendatutako programen ekoizpena eta emisioa, 612
Adingabekoen Edari Alkoholdunen Kontsumoa, 1623
adingabetasun zibilari, 1410
adin-tartea, 843
adiskidetasunaren, 65
aditu, 1964, 2343, 2367, 2375, 2397
aditu profesionalen nukleo, 1906
adituak, 488, 1119, 1604, 1834, 1934, 2117, 2125, 2273, 2377, 2409
Adituak, 2119
adituei, 2442
Adituen batzordea, 318, 387
adituen batzordeak, 317, 318, 386, 387
Adituen batzordeak, 318, 387
Adituen batzordearen osaera, 318, 387
adituen batzordeari, 317, 386
Adituen batzordeko kideak, 318, 387
aditu-lan edo -eginkizunekin, 2500
adjudikazioan, 1836
adjudikazio-botereak, 1037
adjudikazio-prozedurak, 1037
Adjudikazio-prozedurak, 523, 1037
administrari laguntzailea, 1389
administrari laguntzaileen kidegoan, 778
Administrari laguntzaileen kidegoan, 777
administraria, 1070, 1071, 1072, 1389
administrarien kidegoan, 778
Administrarien kidegoan, 776
administratuek Administrazioa

- jotzeko bi hizkuntza ofizial bietako edozein erabiltzeko duten eskubidea, 1620
- administratuek galiziera erabiltzeko duten eskubidea, 1613
- administratuen, 1620
- administratuen eskubideak, 1620
- administratuen hizkuntza-
eskubideak, 1620
- administratuen segurtasun juridikoa, 2113
- administratzaile, 697
- administratzaileak, 2216
- administratzaileek, 442, 553
- administrazio, 397, 400, 413, 421, 460, 461, 505, 532, 568, 696, 697, 710, 711, 712, 720, 729, 730, 731, 741, 742, 752, 755, 758, 760, 762, 763, 778, 781, 787, 790, 795, 807, 835, 838, 856, 862, 864, 1010, 1017, 1018, 1026, 1038, 1044, 1131, 1212, 1223, 1353, 1354, 1379, 1385, 1530, 1692, 1807, 1862, 1864, 1865, 1867, 1868, 1875, 1912, 1913, 1915, 1974, 1987, 1989, 1990, 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 2130, 2363, 2451
- Administrazio, 357, 358, 413, 453, 506, 568, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 699, 710, 711, 712, 713, 718, 731, 738, 760, 776, 777, 787, 788, 790, 1001, 1006, 1018, 1025, 1044, 1276, 1278, 1865, 1913, 1992, 1998, 2001
- administrazio arteko mugikortasuna, 2183
- administrazio askea, 2294
- Administrazio askearen printzipioa, 2294
- Administrazio autonomikoa, 1577
- Administrazio autonomikoak, 1320, 1346, 1347, 1539, 1620, 1626, 1634, 1671, 1674, 1675, 1677, 1820, 2071, 2082
- Administrazio autonomikoarekiko harremanetan, 1388, 2185
- Administrazio autonomikoarekiko harremanetan erabiltzeko eskubidea, 1360, 1388
- Administrazio autonomikoarekin, 1740, 1804
- Administrazio autonomikoaren, toki-
administrazioaren eta unibertsitatearen jardun-
printzipioak, 1723
- Administrazio autonomikoari, 1601
- Administrazio autonomikoko, 1138, 1373
- administrazio autonomikoko beste organo batzuei zuzendutakoak.
Ikus jarduerak
- Administrazio autonomikoko eta Estatuko goi-karguak, 2119
- administrazio autonomikoko eta toki-
administrazioko lanpostuetara sartzeko egiten diren hautaketa-probetan, 1621
- Administrazio autonomikoko sailek, 1138
- Administrazio autonomikoko zuzendaritza-
organoak, 1675
- Administrazio autonomikoko zuzendaritza-
organoarekin, 1675
- Administrazio autonomikoko zuzendaritza-
organoari, 1676
- administrazio autonomo*, 710
- Administrazio Autonomoaren*, 712
- Administrazio autonomoaren zerbitzuko funtzionarioei eta beste enplegatu publikoei, 1322
- Administrazio Auzitegiko presidenteak, 2444
- Administrazio Auzitegiko presidenteari, 2220
- administrazio barruko harremanak, 884
- Administrazio berezia, 1388
- Administrazio bereziko laguntzaile fakultatiboen kidegoa, 1468
- administrazio bereziko laguntzaile fakultatiboen kidegoan, 1468
- administrazio demokratikoak, 2039
- Administrazio digitalaren plataforma, prozedura eta zerbitzu guztietan, 1668
- Administrazio Digitalari, 1668
- administrazio egokirako eskubidea, 923
- administrazio eleaniztunak, 251
- administrazio elebiduna*, 729
- administrazio elektronikoa, 1018
- Administrazio elektronikoaren arloko eskubideak, 883

- Administrazio Elektronikoari, 1483
Administrazio eskudunak, 1144, 1820
administrazio eskudunek, 491, 493, 1347
Administrazio eskudunek, 487, 490
administrazio- eta auzitegi-jarduketan balio osoa, 2098
administrazio eta enteen partaidetza duten edo horien kontrolpeko diren erakundeak, 772
administrazio- eta epaiketa-arloan, 187
administrazio- eta finantza-kudeaketari, 2177
Administrazio eta instituzio politiko, 2028
administrazio- eta legegintza-oztopoak, 268
administrazio eta zerbitzu publikoekin, 2469
administrazio eta zerbitzuetako langileak, 1893
administrazio eta zerbitzuetako langileek, 1941
administrazio eta zerbitzuetako langileen hizkuntza-gaitasuna, 1941
administrazio eta zerbitzuetako langileen prestakuntza, 1893
Administrazio fiduziarioaren nazioarteko araubidea, 52
Administrazio horiek interesdunei gaztelaniara itzultzeko eska diezaiekete, 1001
administrazio instituzionala, 940
administrazio instrumentala osatzen duten erakundeek, 1336, 1337
Administrazio jarduleak, 2102
administrazio judiziala, 2341
Administrazio Kontseilua, 368, 370, 372, 687, 688
Administrazio Kontseiluak, 371, 690, 691, 692, 693, 697
Administrazio Kontseiluarekin, 697
Administrazio Kontseiluaren, 369, 688, 689, 691, 694, 695, 696
Administrazio Kontseiluari, 369, 370, 372, 691, 692, 694, 696, 1858
Administrazio Kontseiluaz, 687
Administrazio Kontseiluko, 368, 369, 687, 688, 689, 690, 693, 699
Administrazio Kontseilurako, 690
administrazio- nahiz kultura-jarduera jakin batzuen hizkuntza gisa erabiltzeko tradizioa edukitzea, 165
Administrazio ona, 1369
Administrazio Ona, 1653
administrazio ona izateko eskubideak, 1369
administrazio onaren eta gobernu onaren, 1537
administrazio onari, 1369
administrazio onerako eskubidea, 1653
Administrazio Orokorra, 1388
Administrazio Orokorrean, 788
Administrazio Orokorreko, 776, 777
Administrazio orokorreko edo bereziko kidego edo eskalan, 1406
administrazio orokorreko espezialitatea, 1389
Administrazio orokorreko eta administrazio bereziko kidego eta eskaletara batera atxikitako lanpostuak eta titulazio-talde bati baino gehiagori atxikita dauden lanpostuak, 1389
Administrazio Orokorreko sailen eta organismo autonomoen egitura organikoak egokituko, 808
Administrazio Prozedura Erkidearena, 389
Administrazio Prozeduraren Legearen, 713
administrazio publiko, 710, 711, 731, 1239, 1246, 1347, 1385, 1530, 1603, 1651, 1727, 1779, 1894, 2106, 2113, 2114, 2130, 2182
Administrazio publiko, 568, 1961, 1992
administrazio publiko eskudunak, 485, 489
Administrazio publiko eskudunek, 486, 487
administrazio publiko instituzionalaren, 711
Administrazio publiko instrukzio-egileak, 389
administrazio publikoa, 980

- Administrazio Publikoa, 167
Administrazio publikoa
modernizatzeke prozesuari, 1489
administrazio publikoak, 731, 763,
864, 1017, 1993, 1994, 2167
Administrazio publikoak, 413, 1537,
1630, 2072
Administrazio Publikoak, 1025, 1225,
1481
Administrazio publikoan, 1577, 1613,
2098
Administrazio Publikoan, 712, 1044,
1234, 1317
Administrazio publikoarekiko
harremanetan, 1613, 2098
Administrazio Publikoarekiko
harremanetan euskara nahiz
gaztelania erabiltzeko eskubidea,
703
Administrazio Publikoarekin, 1316
administrazio publikoaren, 804, 805
Administrazio Publikoaren, 195, 710,
711, 712, 713, 731, 738, 1025, 1225,
1316, 1391, 1468, 1613
Administrazio Publikoaren Balear
Eskolak, 1391
Administrazio Publikoaren ebazpen
ofizialak, 1316
Administrazio Publikoaren Euskal
Institutua, 710, 711, 954, 955
Administrazio Publikoaren Euskal
Institutuak, 711, 712, 713, 731, 738
Administrazio Publikoaren Euskal
Institutuaren, 710, 711, 712, 750
Administrazio Publikoaren Euskal
Institutuaren araubide juridikoa,
711
Administrazio Publikoaren Euskal
Institutuaren Legeak, 711
Administrazio Publikoaren Euskal
Institutuaren Legearen, 710
Administrazio Publikoaren Euskal
Institutuari, 731
Administrazio Publikoaren Euskal
Institutuko, 712, 713
Administrazio Publikoaren Euskal
Institutura, 712
Administrazio Publikoaren Galiziako
Eskola, 1577
Administrazio Publikoaren Institutu
Nazionalarekin, 713
Administrazio publikoaren
jardunaren oinarri diren printzipio
orokorrak, 1761
Administrazio Publikoaren langileen,
710
Administrazio Publikoaren
Valentziako Eskola, 2183
Administrazio Publikoaren
Valentziako Eskolari (EVAPi), 2183
Administrazio Publikoaren
zerbitzuetan, 1750
Administrazio publikoarena, 2101
Administrazio Publikoari atxikitako
langileria gero eta
euskaldunagotzeko neurriak
aurreikusten, 702
Administrazio Publikoari atxikitako
langileria gero eta
euskaldunagotzeko neurriak
hartuko, 705
administrazio publikoei, 1273, 1694,
1750, 1824
Administrazio publikoei, 453, 772
administrazio publikoek, 368, 484,
505, 506, 742, 752, 758, 760, 787,
790, 795, 801, 804, 835, 856, 1044,
1104, 1118, 1122, 1137, 1142, 1144,
1146, 1147, 1148, 1149, 1154, 1158,
1222, 1223, 1228, 1239, 1283, 1344,
1354, 1361, 1372, 1394, 1395, 1396,
1402, 1416, 1540, 1583, 1639, 1651,
1654, 1671, 1692, 1699, 1723, 1779,
1803, 1821, 1822, 1913, 1926, 1972,
1980, 2019, 2073, 2082, 2101, 2117,
2167
Administrazio publikoek, 413, 488,
491, 492, 506, 758, 788, 1002, 1196,
1223, 1278, 1396, 1402, 1409, 1732,
1813, 1814, 1823, 2007, 2012, 2030
Administrazio publikoek eta izaera
publikoko enpresek gaikuntza
progresiboa sustatuko, 1001
administrazio publikoek euskara eta
gaztelania erabiliko, 852
Administrazio publikoek
komunikabide sozial publiko eta
pribatuetan euskarak gero eta
presentzia handiagoa izan dezan
sustatuko, 1003
administrazio publikoekiko, 568, 862,
1353, 1992

- administrazio publikoekiko eta
zerbitzu publikoen hornitzaileekiko
harremanetan, 2007
- administrazio publikoekiko
harremanak, 1138
- Administrazio publikoekiko
harremanak, 487, 491, 1147, 1822
- administrazio publikoekiko
harremanetan, 1217, 1654, 1817
- Administrazio publikoekiko
harremanetan, 484, 1140, 1819
- administrazio publikoekiko
harremanetan euskara nahiz
gaztelania erabiltzeko eskubidea,
999
- administrazio publikoekiko
harremanetan, euskara nahiz
gaztelania erabiltzeko eta beraien
hautatutako hizkuntza ofizialean
harrera izateko eskubidea, 1000
- administrazio publikoekin, 487, 491,
493, 563, 1212, 1215, 1221, 1405,
1750, 1822, 1913, 1915, 1942, 2013,
2022
- administrazio publikoen, 470, 568,
712, 731, 781, 1038, 1137, 1147,
1235, 1236, 1239, 1288, 1342, 1350,
1386, 1395, 1416, 1583, 1651, 1750,
1751, 1763, 1778, 1779, 1824, 1966,
2020
- Administrazio publikoen, 568
- Administrazio Publikoen, 1006
- Administrazio Publikoen
Administrazio Prozedura
Erkidearen urriaren 1eko 39/2015
Legearen, 1778
- Administrazio Publikoen
Administrazio Prozedura
Erkidearena, 568
- Administrazio Publikoen Araubide
Juridiko eta Prozedurari, 1984
- Administrazio Publikoen Araubide
Juridikoaren*, 389
- Administrazio Publikoen Araubide
Juridikoaren eta Administrazio
Prozedura Erkidearen 1992ko
azaroaren 26ko 30/1992
Legearen, 425
- Administrazio Publikoen Araubide
Juridikoaren eta Administrazio
Prozedura Erkidearen azaroaren
26ko 30/1992 Legean, 1610
- Administrazio Publikoen Araubide
Juridikoaren eta Administrazio
Prozedura Erkidearen Legearen,
425
- Administrazio Publikoen Araubide
Juridikoari eta Administrazio
Prozedura Erkideari buruzko
azaroaren 26ko 30/1992
Legearen, 421
- Administrazio publikoen babes-
ekintza, 1814
- administrazio publikoen
dirulaguntzak jasotzen dituzten
komunikabideek, 1724
- Administrazio publikoen eskumenak*,
774
- administrazio publikoen hizkuntza-
arabidea, 1984
- Administrazio publikoen jarduera*,
389, 568
- Administrazio publikoen jarduketak,
1416, 1723
- Administrazio publikoen jardun-
eremua, 1803
- Administrazio publikoen jardun-
printzipioak, 1350
- Administrazio publikoen jendaurreko
arretan, 1540, 2082
- administrazio publikoen mendeko
ikus-entzunezko komunikabideek,
1651
- Administrazio Publikoen Ministerioak,
357
- administrazio publikoen organoek,
1000
- Administrazio Publikoen Sailak, 1706
- Administrazio publikoen zerbitzuko
langileen gaikuntza, 1395
- administrazio publikoentzat, 2116
- Administrazio publikoentzat, 1344,
1756
- administrazio publikoetako*, 730, 864
- administrazio publikoetako kideen,
1604
- administrazio publikoetako
langileek, 1969
- administrazio publikoetako langileen
administrazio arteko
mugikortasuna, 2183
- administrazio publikoetako

- lanpostuetara, 1654
administrazio publikoetan, 730, 731, 755, 1010, 1026, 1583, 1654, 1912, 1967, 2150
Administrazio publikoetan, 1044, 1913
administrazio publikoetara, 532
administrazio publikoetatik, 1992
administrazio publikoetatik independentea, 2013
administrazio publikok, 2124
Administrazio publikoko, 1318
Administrazio Publikoko, 366
administrazio publikoko beste institutu, 710
administrazio publikoren, 711
administrazio publikotako, 1146
Administrazio Zentralak, 372
Administrazio zentralaren mendeko funtzionarioentzat, 1322
administrazio zentralari, 585
Administrazio zentralekoei, 2105
administrazio zentralen, 370
administrazio-, osasun- eta gizarte-ekintza, 2289
administrazioa, 532, 1005, 1993, 2377
Administrazioa, 1532, 1825, 2071
Administrazioa sinplifikatzeko ekimenak, 1252
Administrazio-agintariak, 336
administrazio-agintariei, 313, 382
administrazio-agintariak, 313, 382
Administrazio-agintariak edo horien kontura jarduten duten beste pertsona batzuek bermatzen dituzten zerbitzu publikoei, 313, 382
administrazio-agintarien, 2344
administrazio-agintaritzak eskudunak, 2267, 2317
administrazio-agintaritzak eskudunera, 2224
administrazio-agintaritzak, 2219
Administrazio-agintaritzak, 2225
administrazio-agintaritzaren, 2467
administrazioak, 738, 740, 743, 749, 750, 863, 1337
Administrazioak, 533, 535, 694, 705, 711, 788, 1005, 1006, 1018, 1026, 1031, 1032, 1036, 1041, 1125, 1126, 1127, 1128, 1129, 1143, 1144, 1145, 1146, 1147, 1148, 1149, 1150, 1162, 1165, 1195, 1215, 1219, 1227, 1237, 1238, 1246, 1248, 1273, 1277, 1285, 1292, 1296, 1298, 1299, 1301, 1316, 1318, 1320, 1334, 1336, 1337, 1369, 1380, 1523, 1532, 1533, 1539, 1585, 1604, 1613, 1620, 1637, 1645, 1653, 1732, 1739, 1762, 1763, 1814, 1816, 1819, 1820, 1822, 1825, 1846, 1865, 1868, 1887, 1918, 1968, 1969, 2081, 2101, 2104, 2115, 2128, 2186, 2351, 2358
Administrazioak erabiltzen duen hizkerak, 1723
administrazioan, 173, 227, 859
Administrazioan, 866, 1018, 1042, 1043, 1322, 1860, 1862, 2097, 2098, 2100, 2113, 2126, 2129, 2182, 2256, 2475
Administrazio-antolaketa, 2398
administrazio-araubide orokorra, 1987
administrazio-araubidea, 1473
Administrazio-araubidea, 1974
administrazio-araubidean, 1948
Administrazio-arauek eta -prozedurek, 1369
Administrazioarekiko auzien prozedura, 2220
administrazioarekiko auzi-errekurtsoa, 696
Administrazioarekiko auzi-errekurtsoa, 1837, 1841
Administrazioarekiko harremanak, 2251
Administrazioarekiko harremanetan, 1633
administrazioarekin, 1990
Administrazioarekin, 703, 827, 1336, 1483, 1533
administrazioaren, 429, 712, 749, 790, 794, 796, 1007, 1313, 1691, 1876
Administrazioaren, 361, 582, 694, 711, 712, 713, 753, 762, 1006, 1007, 1011, 1017, 1041, 1047, 1196, 1225, 1235, 1236, 1270, 1321, 1325, 1336, 1357, 1360, 1406, 1468, 1564, 1601, 1784, 1821, 1822, 1824, 1826, 1828, 1846, 1864, 1865, 1866, 1887, 1966, 1993, 2100, 2251, 2351
Administrazioaren ahalak

- baliatzean, 802
- Administrazioaren ahalak baliatzen, 802
- Administrazioaren arloko, arlo zibileko eta arlo penaleko jurisdikzio-organoen, 2474
- administrazioaren babes-ekintza, 790
- Administrazioaren beharrianaren, gizartearen onuraren eta austeritatearen irizpideen, 1600
- Administrazioaren beste esparru batzuekin, 2100
- Administrazioaren egintza idatzietan, 1578
- Administrazioaren erabilera ofizialeko eremu, 1315
- Administrazioaren esku-hartzea, 1252
- Administrazioaren esparru, 2109
- Administrazioaren eta administratuen arteko harremanak, 1620
- Administrazioaren eta Funtzio Publikoaren Idazkaritzak, 1890
- Administrazioaren eta herritarren arteko harremanean, 1216
- Administrazioaren funtzionamenduan, 1384
- Administrazioaren jakinarazpen eta adierazpenek, 704
- Administrazioaren jarduna**, 1379
- Administrazioaren kontrol-eskubidea, 2349
- Administrazioaren mende dauden zerbitzu publikoek, 2103
- Administrazioaren mendeko zerbitzu publikoetako langileek, 2098
- Administrazioaren onespena duten interpretazio- eta itzulpen-organismoetako interpreteak, 2214
- administrazioaren ordezkari*, 796
- administrazioaren politika, programa eta ekintza, 2072
- Administrazioaren zerbitzuan diharduten langileen hizkuntza-kualifikazio osoa, 1832
- Administrazioaren zerbitzuko langile lan-kontratudunentzako, 1389
- Administrazioaren zerbitzuko langileak, 1875
- administrazioaren zientzia*, 712
- Administrazioari, 726, 762, 791, 1005, 1013, 1025, 1047
- administrazio-arloan eskudunak diren jurisdikzioen aurreko prozesuetan, 312, 381
- Administrazio-baimena lortzeko gutxienerako betekizunak, 1477
- administrazio-barrutien mugak aldatzea, 339
- administrazio-bidea, 804
- administrazio-bideari, 696
- administrazio-bideen*, 741
- administrazio-bileretarako interpretazioa, 276
- administrazio-dokumentazioa, 2115
- Administrazio-dokumentu eta -euskarrietan, 1240
- administrazio-dokumentuak, 1403
- administrazio-dokumentuetan, 2071, 2072
- Administrazio-dokumentuetan, 1235, 1532, 1533
- administrazio-ebazpen eta -egintza, 701
- Administrazio-egiaztapena lortzeko gutxienerako betekizunak, 1477
- administrazio-eginkizun eta -jarduera, 1322
- administrazio-egintzak, 529
- administrazio-egintzen, 1837, 1840
- administrazio-egitura, 178, 1235
- Administrazio-egiturak, 2479
- administrazio-egoerei, 1386
- administrazioei*, 729, 743, 791, 1152
- administrazioek, 568, 834, 1001, 1144, 1146, 1147, 1758, 1861, 1898, 1992, 2131
- Administrazioek, 1950
- administrazioek dituzten zerbitzuak kudeatzeaz arduratzen diren edozein izaeratako erakundeak*, 772
- administrazioekiko harremanetan, 1385, 1861
- administrazioekin*, 740, 742, 788
- administrazio-ekintzak, 1288
- administrazio-emakidaren, 697
- administrazioen, 1386
- Administrazioen, 507, 1159, 1359,

- 1771
Administrazioen arteko harremanak, 1638
administrazioen arteko koordinazioa, 1129, 1719
Administrazioen arteko lankidetzak, 774
administrazioen arteko lankidetzak eta elkarlana, 1023
Administrazioen arteko lankidetzak eta elkarlana, 1159
administrazioen arteko lankidetzarako konbentzioak, 2361, 2362, 2364
Administrazioen arteko mugikortasuna, 1359
administrazioen eskumeneko zerbitzu publikoen, 1337
administrazioen eta enpresa turistikoaren sustapen-komunikazioaren ardatz, 1626
administrazioen eta instituzio politikoaren erantzukizuna, 2028
administrazioen funtzionamendua, 1386
administrazioen harrera-programak, 1957
administrazioen mende dauden erakunde instrumentalei, 1337
administrazioen zerbitzuan diharduten langileen hizkuntza-trebakuntza eta -gaikuntza, 1863
administrazioentzat, 1862
Administrazio-erabilera, 1276
administrazio-erakundeak, erakunde publikoen eta merkataritza-erakundeak izenak, 269
Administrazio-eremua, 2158
administrazio-eremuan, 1533, 1620, 1824, 1826
Administrazio-eremuan, 1234, 1723
administrazio-erreforma, 552
administrazio-erregistroak, 1752
administrazio-erregulazioari, 493
administrazio-errekerimendua edo -zehapenaren, 397
Administrazio-esparruan, 1733
administrazio-espeditentzen eraketa, 1336
administrazioetako kideez, 1602
administrazioetan, 730, 1221
Administrazioetan, 1991
administrazio-ezagutzak, 1949
administrazio-hizkera, 712, 956
administrazio-hizkera argia, erraza eta herritarrarentzat erraz ulertzeko modukoa, 1483
administrazio-hizkera ez-sexistari buruzko ikastaroak, 1395
administrazio-hizkerako katalanaren ezagutzaren ziurtagiria, 1420
administrazio-hizkeran, 1832
administrazio-hizkeraren erabilera ez-sexistarako gomendioak, 1762
Administrazio-hizkeraren ezagutzen ziurtagiria, 1886
administrazio-hizkeraren kalitatea, 1437
administrazio-informazioaren berezitasunak, 1336
administrazio-informazioko eta erregistroko jarduerak, 499
administrazio-isiltasunaren, 1336
administrazio-izaera, 1867, 1995
Administrazio-izapideak, 1645
administrazio-jakinarazpenak eta -komunikazioak, 1000
administrazio-jarduerak, 1000, 2101
Administrazio-jarduerak, 1336
administrazio-jarduerak eta -dokumentuetan, 854
administrazio-jardueran, 2071
administrazio-jarduerari, 1336
administrazio-jardueretan, 1317, 1864, 2099
administrazio-jardueretatik eratorritako dokumentazioak, abisuek, formularioek, 1316
administrazio-jarduketak, 1862, 2101
administrazio-jarduketak eta -dokumentuetan, 1320
administrazio-jarduketak, 1317, 1942
Administrazio-jarduketaren, 1052
administrazio-jarduketari, 1410
administrazio-jarduketetan, 2102
administrazio-jardunak, 1865, 1875
administrazio-jardunaren, 1115, 1408
Administrazio-jardunaren erdigunea, 1225
administrazio-jardunaren printzipioak

- gidariak, 1732
- Administrazio-jardunaren printzipio gidariak, 1408, 1732, 1813
- administrazio-jardunean, 1395
- Administrazio-jatorria, 1287
- Administrazio-karrera, 1614
- administrazio-karrerako*, 712
- administrazio-karrerako igoeran*, 712
- administrazio-klausulen agirietan, 1369
- administrazioko, 778, 781, 1877
- Administrazioko, 366, 367
- Administrazioko agintariak, 313, 382
- Administrazioko eta Galiziako toki-erakundeetako plazetarako, 1613
- administrazioko goi-mailako kidegoan, 778
- Administrazioko goi-mailako kidegoan, 776
- Administrazioko laguntzaile fakultatiboen, 1334
- Administrazioko osasun-estatutupeko langileentzat, 1391
- Administrazioko plazetara, 1318
- Administrazioko zenbat funtzionario eta interprete, 2216
- Administrazio-kontratazioaren arloko ohiko ahalmenak, 2121
- Administrazio-kontratuak, 760
- Administrazio-kontratuen, 760
- Administrazio-kudeaketa, 1252
- administrazio-kudeaketako kidegoan, 778
- Administrazio-kudeaketako kidegoan, 776
- administrazio-kudeaketarekin, 720
- administrazio-laguntza, 301
- administrazio-mekanismoak, 947
- Administrazio-neurriak, 1110, 1229, 2038
- administraziooi, 1416
- Administrazio-organismoak, 2408
- administrazio-organo eskudunak, 1654
- administrazio-organo eta -unitateen, 1752
- administrazio-organoa, 1636
- administrazio-organoak, 535, 1379
- administrazio-organoen, 535, 1337
- administrazio-organotzat, 802
- administrazio-politika, -programa eta -ekintza, 1825
- administrazio-prozedura, 413, 1018, 1958
- Administrazio-prozedura, 2221
- Administrazio-prozedura elektronikoa, 1018
- administrazio-prozedurak, 1336, 1377
- Administrazio-prozedurak, 1865, 1985
- administrazio-prozedurari, 1837, 1840
- administrazio-prozeduratan, 400
- administrazio-prozeduren hizkuntza ofiziala, 2349
- administrazio-prozeduretan, 400, 762, 1337, 1865, 1993
- Administraziora, 1315, 1317, 1353, 1620, 1994, 2102, 2129
- Administraziorako, 1007
- administrazio-sailkapenaren, 1153
- Administrazio-simplifikazioa, 1481, 1483
- Administrazio-simplifikazioari, 1252, 1483, 1672
- Administrazio-simplifikaziorako neurriak, 1645
- administrazio-testuak, 1994
- administrazio-unitate, 535
- administrazio-zamak, 236, 1228, 1256, 1537, 1645
- administrazio-zamak ezabatzea, 1225
- administrazio-zatiketak, 308, 377
- administrazio-zatiketen, 191
- administrazio-zatiketetako zerbitzuen, 167
- administrazio-zerbitzu eta -jarduera, 1328
- administrazio-zerbitzuak, 1933
- Administrazio-zerbitzuen ziozko tasa, 1590, 1828
- Administrazio-zientzia, 956
- administrazio-zuzendaritza, 1836
- adopziozkoak. *Ikus* gurasoak
- adostasun, 2115
- Adostasun informatua, 1520, 1713
- adostasun politikoa, 1459
- adostasuna, 394, 691, 841, 1384, 1633, 1814, 2116, 2149, 2258, 2267, 2274, 2375, 2377, 2440, 2441
- Adostasun-dokumentu, 1713
- adostasunik, 53, 1866

- adostasun-maila, 1384
- adostutako dibortzioa, 2344
- adostutako hizkuntza ofizialean, 1866, 1867
- adostutako hizkuntzan, 2245
- adostutako horretan, 1000
- Aduana Administrazioak, 2363
- Aduana-agenteen ahalak, 2211
- adua-na-bulegoa, 2301
- adua-na-bulegoan, 2301
- adua-na-frankiziako inportazioa, 110
- aduanan, 2301, 2363
- Aduana-zerbitzuaren antolaketa eta funtzionamendua, 2211
- Aduana-zergak, 2441
- adurako botere publikoen jarduketa-printzipio orokorrak, 1532
- afasikoak, 2474
- afasikoei, 2499
- afasikoek, 2280
- afasikoentzat, 2338
- afektibitatea, 1716
- Afiliazio-modalitateak, 2307
- Afrika, 2496
- Afrikako errealitateak, 133
- Afrikako herrialde, 2496
- Afrikako herrialdeak, 2496
- Afrikako herrialdeetako batez besteko ekonomia-hazkundera, 2496
- Afrikako hizkuntzak, 133
- Afrikako iparraldean, 548
- Afrikako kontinenteko, 1768
- Afrikako lurralde-eremura, 545
- Afrikako, Asiako eta Ameriketako hainbat herrialderen aldakortasuna, 2496
- Afrikan, 2509
- agente, 470, 559, 561, 2009, 2215, 2227, 2240, 2368, 2370, 2373, 2440
- agente ez-titular, 2464
- agente ez-titularrak, 2463
- agente ez-titularrei, 2464
- agente ez-titularrek, 2464
- agente judizialen aktak, 2341
- agente profesionalak, 2166
- agenteak, 420, 1601, 1800, 2283, 2388
- Agenteak, 2465
- agenteei, 2283
- agenteek, 2292, 2293, 2449
- agenteekin, 1603
- agenteen buru izatea, 2240
- Agenteen eskumenak, 2292
- agenteen formazioa, 2421
- agenteen prestakuntzari**, 2421
- agente-estatusa, 2464
- agente-ez titular, 2464
- agenteok, 2292, 2464
- Agenteon lehenagoko zerbitzuak, 2464
- agentzia, 1232, 1238
- Agentzia, 1616
- Agentziak, 825, 2261
- Agentziarekiko harremanak, idatziz zein ahoz, euskaraz eta gaztelaniaz izateko eskubidea bermatuko zaie pertsona fisiko zein juridikoei, 825
- ageri-ageriko delitu edo krimen, 2441
- ageri-ageriko delituak, 2441
- Ageri-ageriko krimen eta delituak, 2370
- agerkai publikoa, 833
- agerkari publikoa, 580, 625
- agerpen publikoei, 2115
- agerpenaren edo areagotzearen prebentziorako, 1733
- agerraldi, 1711
- agerraldi judizialak, 1581
- agerraldia, 549, 2376, 2377, 2382
- agerraldian, 549, 1964, 2381, 2382, 2385
- Agerraldiaren akta, 549
- agertu behar duen tabako-kontsumoaren arriskuei buruzko ohartarazpen-testua, 1831
- agindu, 463, 779, 1912, 1988, 1990, 2249
- agindu esplizitu, 1988
- agindu judizial, 2441
- agindu ofizialen, 2481
- agindua, 425, 546, 1386, 1953, 2012, 2221, 2375, 2383, 2386, 2387, 2391, 2397
- Agindua, 2381
- aginduak, 2235, 2236, 2382, 2393
- Aginduan, 2221
- aginduei, 738, 1385
- Aginduok, 2290

- agindurik, 2324, 2368
- aginpidea, 1966
- aginpidea duen auzitegiak, 2271
- aginpidedunak, 2369
- agintaldia, 318, 387, 692, 1038
- agintaldian, 688
- agintaldiaren iraupenak, 2131
- agintari, 150, 173, 416, 506, 541, 542, 1837
- Agintari, 2392
- Agintari akademikoen aurretiazko baimena, 2258
- agintari arduradunen, 89
- agintari diplomatiko edo kontsularrentzako, 535
- agintari diplomatiko edo kontsularrentzat, 535
- agintari edo funtzionario batengana jotzen dugunean, lehen harremanetik bertatik informazioa eskuratzea hizkuntza erraz eta ulergarrian. *Ikus eskubidea*
- agintari erregionalak, 228
- agintari eskudunak, 106, 132, 1632, 1699
- Agintari eskudunak, 105
- agintari eskudunaren jarduerarik ezagatik, 541
- agintari eskudunari, 2310
- agintari eskudunei, 432, 1319, 2386, 2392
- agintari eskudunek, 106, 432, 488, 492, 1823, 1837, 2318, 2384
- Agintari eskudunek, 2379
- agintari eskudunek kontsumitzaileen eskubideei buruz eskainitako informazioak hizkuntza erregional eta gutxituetan ere erabilgarri bilakatzea, 317, 386
- agintari eskudunekiko, 542
- agintari eskudunekin, 2442
- agintari frantses eskudunek, 2442
- agintari frantsesen agindu judizial, 2441
- agintari judizialak, 2395
- agintari judizialek, 2380, 2381, 2390
- agintari nazional eta erregionalei, 189
- agintari politikoen erabakia, 278
- agintari publikoak, 315, 384
- agintari publikoek, 314, 316, 383, 385
- agintari publikoekiko harremanak, 336
- agintari publikoentzat, 506
- agintari, erakunde eta pertsonak, 308, 377
- agintariak, 411, 762
- agintariak aholkatzeko organoak sortzeko, 309, 378
- agintariaren, 414
- Agintariari, 348
- agintariak, 488, 492, 527, 562, 1320, 1646, 1952
- Agintariak, 416
- agintariakin, 505, 542
- agintarietatik, 564
- agintaritza, 398, 548, 791, 1030, 1987, 1992, 2275, 2339, 2393
- Agintaritza, 2267, 2338
- agintaritza administratibo edo judizial eskudunak, 445
- agintaritza administratibo edo judizialek, 445
- agintaritza akademiko, 1845
- Agintaritza arauemailea, 1969
- agintaritza diplomatikoari, 2484
- agintaritza errekeritzailea, 565
- agintaritza eskudun, 2267
- agintaritza eskudunak, 399, 442, 535, 553, 1378, 1699, 2392, 2393, 2394, 2407, 2472, 2473
- Agintaritza eskudunak, 2312
- agintaritza eskudunarengandik, 112, 119
- agintaritza eskudunari, 575, 2343, 2387, 2390, 2391, 2392, 2393, 2395
- agintaritza eskudunek, 97, 116, 117
- agintaritza eskudunera, 2381
- agintaritza hartzailearen, 399
- agintaritza hartzaileei, 399
- agintaritza hori dagoen herrialdean ofiziala den hizkuntzan, 2267
- agintaritza igorle eta hartzaileen, 398
- agintaritza judizial edo militar eskudunaren, 2275
- agintaritza judizial eskudunari, 67
- agintaritza judizialak, 2383, 2386
- agintaritza judizialari, 791
- agintaritza linguistiko bakarra, 1987
- agintaritza nagusiak, 562

- agintaritza publiko independentea, 2248
agintaritza publikoaren erabakiz, 2277
agintaritza publikok, 1030
agintaritzak, 2259, 2260, 2343, 2390
Agintaritzako funtzionario propioak, 970
agintaritzaren hizkuntzan, 67
agintaritzaren hizkuntzara, 565
agintaritzari, 67, 562, 1845
agintaritzei, 399
agintea, 1840
agintepean, 2416
agintepeko zerbitzuetako langileengatiko, funtzionamenduagatiko eta ekipamenduengatiko gastuak, 2465
agintzea, 187
agintzen, 183, 184, 187, 189, 197, 374, 701
agiri, 430, 548, 565, 1549, 1578, 1581, 2232, 2341
agiri publikoak, 833
Agiri publikoak, 1000
agiria, 185, 186, 318, 387, 2218, 2232, 2233
Agiria, 2246, 2247, 2311, 2312, 2314, 2315, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2325, 2326, 2327, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2472
agiriak, 318, 387, 772, 2237, 2242, 2370, 2413, 2510
agirian, 307, 377
agiriok, 712, 753
agurrak, 1043
ahaidetasuna, 397
ahaidetasun-loturak, 418, 570, 659, 661
ahal, 445, 2244, 2245, 2408
Ahal, 518
ahala, 515, 956, 2223, 2241, 2256, 2259, 2270, 2283, 2296, 2314, 2316, 2331, 2332, 2340, 2344, 2370, 2372, 2373, 2375, 2376, 2377, 2383, 2414, 2440, 2464, 2466, 2470, 2472, 2492, 2496, 2498, 2500
ahalak, 718, 1950, 2211, 2218, 2344
Ahalak, 2014, 2238
ahalari, 2263
ahalbide, 169, 321
ahalbide dezaten gizakien eta administrazio-agintarien arteko harremanetan hizkuntza gutxitua erabiltzea, 323
ahalbidetu, 93, 182
ahalbidetuko, 228
ahalbidetuz, 707
ahalbidetzeko, 162
ahaldun nagusiak, 712
ahalegin, 1292, 2149
ahalegin pedagogikoan, 476
ahalegina, 788
ahaleginak, 323, 417, 717, 744, 1915, 2128, 2151
Ahaleginak egitea, 187
ahaleginaren kultura, 1346
ahaleginei, 186
ahaleginek, 366
Ahalmen, 840
ahalmen akademiko, 720
Ahalmen akademiko, 719
ahalmen fisiko edo adimenekoen urritasunagatik, 87
ahalmen informatiko interaktiboa, 676
Ahalmen urriko haur eta nerabeentzako, 2252
ahalmena, 515, 518, 519, 585, 607, 714, 773, 779, 1223, 1340, 1631, 1841, 1966, 1972, 2098, 2099, 2177
Ahalmena, 699, 1003
ahalmenak, 481, 494, 689, 692, 697, 716, 740, 784, 946, 1673, 2121
Ahalmenak, 431
ahalmenduta, 319, 388
ahalmenei, 740
ahalmenek, 2131
ahalmenik, 2154
aho batez, 192
aho eta aurpegiko eginkizunei, 1485
aho-aurpegi-masailen funtzioaren, 2324
ahobatezko babesak, 1860
ahobatezko iritziak, 192
aho-entzumenezko hizkuntza, 1140
aholkatzen, 802
aholku, 763, 796, 1279, 1354, 2130
aholku batzorde, 691
aholku batzorde baten laguntza,

- 1840
Aholku Batzorde Juridikoarekin, 2181
aholku batzordea, 691
Aholku Batzordea, 1834, 1836, 1840,
2110
Aholku Batzordea eta Erabilera
Terapeutikoko Baimenen Euskal
Batzordea, 823
Aholku Batzordeak, 1834, 1835, 1836,
1840
Aholku Batzordearen bileretarako
deialdia, 1835
Aholku Batzordeari, 1835, 1836, 1839,
1840
aholku batzordeez, 691
Aholku Batzordeko, 691
Aholku Batzordeko kideek, 1836
Aholku Batzordeko zazpi ordezkari,
1834
aholku- eta partaidetza-organo, 763
Aholku Kontseilua, 944
Aholku Kontseiluaren webguneko
testuak eta materiala, 1403
Aholku Kontseiluko berezko kidego,
1403
Aholku Kontseiluko legelaria, 1403
aholkua, 728, 746, 1130
aholkuak, 486, 1218, 1279, 1601,
1821, 1924, 2118
aholkuak emateko mekanismoak,
1893
aholkuei, 2434
aholku-emailea, 174
aholkulari, 1815, 2223, 2442
Aholkulari, 1815
aholkulari baten eta mediku baten
laguntza, 2221
aholkulari baten laguntza, 2223
aholkulari eta epaile militar atxikiak,
2275
aholkulari tekniko, 2361
aholkulariak, 2223
aholkulariek, 2377
aholkularien, 2374
aholkularitza, 348, 490, 505, 691, 712,
718, 763, 777, 784, 956, 1032, 1122,
1130, 1143, 1145, 1237, 1279, 1357,
1362, 1403, 1525, 1571, 1656, 1679,
1846, 1944, 1992, 2106, 2113, 2160,
2161, 2162, 2198, 2200, 2261
Aholkularitza, 1836, 1840, 2160
aholkularitza edo laguntza juridiko,
linguistiko eta soziala, 2222
aholkularitza- eta arreta-lanak, 2053
aholkularitza- eta balioespen-
batzordeak, 1602
aholkularitza eta defentsa
juridikoarenak, 541
aholkularitza indibidualizatua, 1695
Aholkularitza Juridiko Orokorren
eremuan, 1660
aholkularitza juridikoa, 1900
aholkularitza soziala, 629
Aholkularitza tekniko kualifikatuaren
eginkizun, 1660
aholkularitza teknikoa, 1834, 2162
aholkularitza teknikoko atazak, 1901
aholkularitza-, gainbegiratze- eta
ebaluazio-jarduketan, 1237
aholkularitza, kontsulta era parte-
hartze sozialerako organoa, 1969
aholkularitzarako, 1967
aholkularitzarekin, 1318, 1323, 1890,
2020
aholkularitzaren, 1318, 1403
aholkularitza-zerbitzuak, 353, 681
Aholku-txostena, 2409
aholkutzat, 2409
ahoskera, 2417
ahots, 1707
ahots bidezko mezuak, 2499
ahots sinkronizatua, 676
ahotsa ezagutzeko sistemak, 1871
ahotsa ezagutzeko zerbitzuak, 236
ahotsaren, 1107, 1485, 1521, 1656,
2324
ahotsaren ezagutza, 251
ahotsaren, hizketaren,
entzumenaren eta hizkeraren
oinarri fisiologikoak eta
neurologikoak, 1485
ahotsari, 1485
ahotsean, 1733
ahots-erregistroak, 248
ahots-ezagutza, 236
ahots-sintesia, 251
ahots-teknologia, 244
ahoz, 170, 173, 308, 349, 362, 378,
456, 457, 787, 1276, 1863, 1865,
1867, 1868, 1877, 1914, 1915, 1992,
1993, 1994
ahoz baino transmititzen ez diren

- hizkuntzak, 224
ahoz dialektoa erabiltzea, 177
ahoz eta idatziz, justizia-auzitegietan
historian zehar hitz egindako
hizkuntza erabiltzeko, 168
ahoz komunikatzen diren gorrei eta
gor-itsuei, 2004
Ahoz komunikatzen diren pertsona
gorrek edo gor-itsuek, 2005
ahozko, 1317, 1324
ahozko adierazpena, 221, 457, 1717
ahozko adierazpenean, 1949
ahozko adierazpenean bai
idatzizkoan, 1865, 1877
ahozko adierazpenean zailtasunak
dituen ikaslearentzat, 457
ahozko adierazpenean, bai
idatzizkoan, 1865
ahozko azpituduluak, 677
ahozko edo idatzizko arreta, 1994
ahozko edo idatzizko hizkuntzako
edozein adierazpen, 1282
ahozko edo idatzizkoak. *Ikus*
komunikazioak, *Ikus*
komunikazioak, *Ikus*
komunikazioak
Ahozko epaiketa, 2275
ahozko epaiketan, 2274, 2375, 2377
ahozko epaiketan erabiltzekoa den
dokumentu, 2274
ahozko erantzuna, 1990
ahozko eta entzunezko hizkuntza-
sistemak, 1967
ahozko eta entzutezko hizkuntza,
1817
ahozko eta idatzizko adierazmena,
2258
ahozko eta idatzizko adierazpena,
456, 2006
ahozko eta idatzizko adierazpenari
eta ulermenari buruzkoak. *Ikus*
trebetasunak
ahozko eta idatzizko
adierazpenerako irispidea, 483,
1140, 1818
ahozko eta idatzizko administrazio-
jarduketak, 1993, 1994
ahozko eta idatzizko ezagutza, 2098
ahozko eta idatzizko ezagutzak,
1894
ahozko eta idatzizko harremanetan,
1653
ahozko eta idatzizko hizkera, 1521
ahozko eta idatzizko hizkuntza, 1107,
2006
ahozko eta idatzizko hizkuntza
ofizialen ikaskuntza, 1968
Ahozko eta idatzizko hizkuntzak,
1967
ahozko eta idatzizko jardun
judizialak, 1995
ahozko eta idatzizko komunikazioak,
939
ahozko eta idatzizko komunikazio-
bide ulergarriak, 1228
ahozko eta idatzizko
komunikaziorako laguntza-
bitartekoak, 1160, 1250
ahozko eta idatzizko konpetentziak,
2154
ahozko eta idatzizko mailetan, 2104
ahozko eta idatzizko mezuak, 1945
ahozko eta idatzizko nahikotasunez,
1997
Ahozko eta idatzizko testuak
zuzentzeko gaikuntza-ziurtagiria,
1886
Ahozko eta idatzizko ulermen eta
adierazpen egokia, 1526
Ahozko eta keinuzko komunikazioa
eragozten dieten alterazio
neuromotorrak dituzten pertsonen
komunikazio-eskubidea, 1818
ahozko eta/edo idatzizko
hizkuntzarekin loturiko arazoak
dituztenei, 2259
ahozko ezagutzari, 1334
ahozko gaitasuna, 1997
ahozko hezkuntza-modalitatea,
1964, 1968
Ahozko hezkuntzaren modalitatea,
2006
ahozko hezkuntzaren
modalitatearen, 2007
ahozko hizkera, 1505
ahozko hizkuntza, 476, 478, 484,
1138, 1139, 1140, 1141, 1142, 1143,
1144, 1145, 1148, 1149, 1819, 1820,
1823, 1965, 1968, 2007
Ahozko hizkuntza, 483, 1140, 1817
ahozko hizkuntza edo zeinu-
hizkuntza aukeratzeko

- askatasunaren printzipio orokorra, 1965
- ahozko hizkuntzak, 482, 483, 1141
- Ahozko hizkuntzak, 2005
- ahozko hizkuntzan, 1140, 1146, 1821, 2007
- Ahozko hizkuntzan komunikatzen diren eta entzumen-desgaitasuna duten pertsonen eskubideak, 2006
- ahozko hizkuntzara, 483, 1140, 1141
- ahozko hizkuntzarako, 1140
- ahozko hizkuntzaren, 475, 480, 489, 1139, 1141, 1147, 1150, 1820, 2005, 2007
- ahozko hizkuntzaren ahozko eta idatzizko adierazpenerako irispidea, 480
- ahozko hizkuntzaren bidezko komunikazioa, 475
- ahozko hizkuntzaren erabilera, 1817
- ahozko hizkuntzaren ikaskuntza eta erabilera, 2006
- Ahozko hizkuntzaren modalitatea, 2006
- ahozko hizkuntzaren ulermena, 221
- ahozko hizkuntzari, 2263
- ahozko hizkuntzen interpretazioa, 234
- ahozko hizkuntzen pareko elebitasun-erregimenik, 1963
- ahozko ikustalditan, 542
- ahozko informazioa, 479
- Ahozko jarduketetan, 360, 410, 440
- ahozko komunikabideei, 476
- Ahozko komunikazio, tradizio eta adierazpideak, 1416
- ahozko komunikazioa, 480, 2053
- Ahozko komunikazioa, 478
- ahozko komunikazioan, 590, 1145
- ahozko komunikazioan laguntzeko baliabideak eta bitartekoak, 478
- ahozko komunikazioan laguntzeko bitartekoak, 542, 590, 591
- ahozko komunikazioaren erabiltzaile, 490
- ahozko komunikazioari, 1020, 1041, 1042
- ahozko komunikazioari laguntzeko bitartekoak, 1021, 1077, 1079
- ahozko komunikazioari laguntzeko eskuartearen erabilera, 1042
- ahozko komunikazio-kompetentziara bideratutako orduak, 2154
- ahozko komunikaziora bideratutako metodo aktiboak eta parte-hartzaileak, 1127, 1527
- ahozko komunikaziorako, 475, 1137, 1138, 1139, 1140, 1141, 1142, 1143, 1144, 1145, 1146, 1147, 1160, 1161, 1249, 1250, 1540, 1819, 2186
- ahozko komunikaziorako beren-beregi emandako denbora, 2149
- ahozko komunikaziorako bestelako laguntza-bitartekoen, 490
- ahozko komunikaziorako eta zeinu-hizkuntzarako laguntza-sistemak, 531, 603, 1160, 1249
- ahozko komunikaziorako irispidea, 478
- ahozko komunikaziorako laguntza, 1817
- ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak, 2006
- ahozko komunikaziorako laguntza-baliabidea, 1141
- ahozko komunikaziorako laguntza-baliabideak, 2006
- ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak, 475, 480, 482, 483, 484, 489, 490, 491, 492, 1136, 1137, 1138, 1139, 1140, 1142, 1144, 1145, 1146, 1147, 1148, 1149, 1150, 1157, 1160, 1161, 1310, 1365, 1368, 1502, 1539, 1651, 1652, 1817, 1819, 1820, 1821, 1822, 1823, 1963, 1964, 1965, 1966, 1969, 2007, 2085
- Ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak, 483, 1817, 2005
- ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiliz komunikatzen diren gorrak, 1963
- ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoei, 2082
- ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoekin, 1145, 1651, 1966
- ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen, 478, 481, 484, 489, 490, 491, 492, 1138, 1139, 1141, 1142, 1143, 1144, 1145, 1147, 1148, 1149, 1161, 1250, 1817, 1818, 1819, 1820, 1821, 1822, 1823, 2007
- ahozko komunikaziorako laguntza-

- bitartekoen erabileraren, 1820, 1822
- Ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoen erabiltzailea, 483, 1140
- ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoena, 480
- ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoetan, 1146
- ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoetarako, 482, 1539
- ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoez, 1147
- ahozko komunikaziorako laguntzako beste bitarteko batzuk, 1822
- ahozko komunikaziorako laguntza-sistemak, 590
- ahozko komunikaziorako sistema alternatiboetan, 484
- ahozko mezua, 1141
- ahozko modalitateko baliabideak, 2004
- ahozko nahiz ikus-entzunezko zeinahi publizitateri, 2447
- ahozko nola idatzizko jarduketetan, 440
- ahozko ondarea, 545
- ahozko tradizio eta adierazpideak, 222
- Ahozko tradizio eta adierazpideak, 547, 1780
- ahozko tradizioa, 545, 1519
- ahozko tradizioak, 857
- ahozko tradizioak eta adierazpenak, 153
- Ahozko tradizioak eta adierazpenak, 1662
- ahozko tradizioan, 1518
- ahozko tradizioko arte-adierazpenak, 1281
- ahozko trebetasunetan, 2149
- ahozko ulermen, 1944
- ahozko ulermena, 251
- ahozko zein idatzizko adierazpenetan, 359, 365
- ahozko zein idatzizko adierazpide, 1826
- ahozko zein idatzizko hizkuntza ofizialak, 1967
- ahozko zein idatzizko hizkuntzetara, 1967
- ahozko zein idatzizko ulermena, 742
- ahozko zein idatzizko ulermena eta adierazmena, 742
- ahozkoa, 545, 1320, 1384
- ahozkoa eta idatzizkoa. *Ikus* erabilera
- ahozkoak, 312, 381
- Ahozkotasuna, 359
- ahulduta dagoen guneetan, 227
- ahulezia politiko, sozioekonomiko edo kulturala, 164
- aintzakotzat, 155, 181, 186, 854
- Aintzakotzat, 184
- aintzatespen, 2000
- aintzatespenak, 857
- aintzatestea, 1715
- aintzatetsia, 362
- aintzatetsiak, 854
- aipamen, 2415
- aipamen berezi, 2357
- aipamen deskribatzaileak, 1834
- aipamen geografiko, 1776
- aipamen guztiok, 2414
- aipamena, 400, 411, 557, 558, 559, 695, 1049
- aipamenak, 331, 696, 1699
- aipamenarekin, 2413, 2414, 2415
- aipamenekin, 851
- aipatu, 2390
- Aire Nabigazioari, 346
- aire zabaleko ekipamendua, 1449
- Aireko garraioak, 2301
- aireko posta ziurtatuaren bidez, 120
- airekoetan. *Ikus* geltokiak
- Aireontziari, 346
- Aireontzien matrikula-erregistroa, 346
- aireportuetako parke eta lantegietako langile ikastun edo titularrak, 2465
- aireportuko aduana-bulegoan, 2301
- aireztapenari, 1548
- aisia, 486, 490, 1409
- aisiako ekipamenduetarako irisgarritasuna, 2008, 2082
- aisiako jardueretarako irisgarritasuna, 2082
- aisiako jardueretarako irisgarritasun-baldintzak, 2008
- aisialdi, 1042, 2000
- Aisialdi, 2166

- aisialdi eta astialdikoak. *Ikus*
jarduketa-sektoreak
Aisialdi Zentroei, 1213
aisialdi zentroetako, 1213
aisialdia, 1138, 1146
Aisialdia, 1347
aisialdian, 1024, 1750, 1943
aisialdiaz, 2004
aisialdiko, 835, 2000
aisialdiko enpresa, 2000
aisialdiko eta gazteentzako
instalazioak, 1446
aisialdiko jarduerak, 1139, 1449
aisialdiko jarduerari, 835
aisialdiko jardueren, 1637
Aisialdiko Jarduerena, 835
Aisialdiko kirola, 1455
aisialdikoak. *Ikus* jarduketa-
sektoreak, *Ikus establezimendu*
aisialdirako, 1137, 1705, 1748
aisialdirako alternatibak, 2070
Aisialdirako aterpea, 1449
aisialdi-zentroak, 2000
aisiarakoa, 65
aita, 1983
aitor, 181, 184
aitorpen, 793
Aitorpen, 2358
aitorpen eta betearazpenari
buruzko behin betiko erabakia,
2393
aitorpen- eta jarraipen-xedeekin,
2394
aitorpen ofiziala hartzeko
eskubidea, 323
aitorpena, 555, 637, 752, 2306, 2319,
2323, 2358, 2417
Aitorpena, 812
aitorpenaren, 2306
aitorpenari, 2312, 2360
Aitorpenari eta betearazpenari
buruzko ebazpena, 2393
aitorpenean, 2350
aitorpenerako, 2332
aitorpen-printzipioaren aplikazioari,
2391
aitortu, 93, 95, 106, 181
Aitortu, 999
aitortuta, 163, 223
aitortutako, 82, 173
aitortutako eskubidea arian-arian
bermatzeko, 707
aitortutako eskubideak, 82
aitortutako eskubideak gauzatzeko,
705
aitortutako eskubideei, 173
aitortutako eskubideen
eraginkortasun osoa, 82
Aitortutako funtsak, 2232
aitortza, 1138, 1144, 1157, 1170,
1372, 1626, 1811, 1989, 2318, 2436,
2460, 2469
aitortza ofizialari, 1845
aitortzak, 1603
aitortzan, 1987
aitortzaren adierazpenik, 1988
aitortzari, 2440
aitortze ofiziala, 1707
aitortze soziala, 1833
aitortzea, 189, 398
aitortzeko prozedura-erregelak, 504
aitortzen, 62, 95, 189, 701, 702, 703,
706, 707, 1001
aitortzen deialdia, 1603
aitzindariak, 1603
aitzindaritzak, 249
Aix en Provence, Montpellier eta
Tolosako unibertsitateetan, 2406
AIZ, 1048
akademia, 1218
Akademia, 1223
akademiak, 315, 384, 2068
Akademiak, 2123
akademiako errektoreak, 2405
akademiako kideak, 2459
Akademiako kideak, 2119
Akademiaren, 2124
Akademiaren araudiaren, 2138
Akademiaren bilkuretako buru, 2122
Akademiaren bilkuretako gai-
zerrenda, 2122
Akademiaren jardunaren oinarri izan
behar duten printzipioak eta
irizpideak, 2117
Akademiaren zerbitzuan diharduten
langileen burutza, 2122
akademiei, 1219
akademiko, 2119
akademikoa, 2120
Akademikoa, 2119
akademikoak, 2119, 2125
Akademikoak, 2119, 2120

- akademikoak izendatzeko dekretua, 2125
- Akademikoei, 2123
- akademikoek, 2120
- Akademikoek, 2120, 2123
- akademikoen, 2119
- akademikoen balizko bateraezintasunak, 2120
- akats edo oker terminologiko zein gramatikalak, 394, 395
- akats tekniko nabarmenak, 1795
- akatsa, 924
- akatsak, 2224
- akatsik, 2290
- Akkrako 1975eko Konferentzia, 545
- akonpainamendua, 876
- akordatutako hizkuntzan, 1866
- akordio, 1165, 1376, 1673, 1676, 1720, 1737, 2007, 2255, 2260, 2287, 2332, 2507
- Akordio, 1957
- akordio berezi, 2460
- akordio dokumentatua, 653
- akordio gogobetegarria, 936
- akordio hauek negoziatzeko eta egiteko, 211
- akordio horiek Batasuneko kulturen eta hizkuntzen aniztasunari kalte egin badiezaiokete, 211
- akordio kolektiboak, 2245
- akordio kolektiboen gaineko agiriak, 2242
- akordio politiko eta soziala, 1860
- akordioa, 2478
- akordioak, 337, 611, 1223, 1325, 1347, 1644, 1673, 1676, 1721, 1874, 1943, 1968, 1973, 1974, 1975, 1998, 2000, 2001, 2002, 2007, 2030, 2099, 2106, 2118, 2416
- akordioan, 2259
- akordioaren, 1629
- akordioei*, 113
- Akordioei, 539
- akordioek, 2314, 2316, 2331
- akordioen, 1721, 2259
- akordioen izaera juridikoki loteslea, 337
- akordioen ondorio diren entrega-prozedurei, 2381
- akordio-espirtua, 2116
- Akordiook, 2314
- akordioen, 2332
- akordiorik, 1867, 2288
- Akordiorik, 2287
- akordioz, 2288
- akreditazioan, 2253
- akreditazio-sistemak, 915
- akta, 690, 850, 2122, 2224, 2341, 2342, 2375, 2388, 2391, 2398, 2454
- Akta, 410, 549, 1910, 2136
- akta laburtuak, 56, 108
- aktak, 840, 1221, 1578, 1581, 1835, 1839, 2136, 2274, 2372, 2373, 2398, 2448, 2469
- Aktak, 1835, 2274, 2341, 2372
- akta-liburu, 690, 1910
- akta-liburua, 690
- Akta-liburua, 1910, 2122, 2136
- aktan, 2214, 2273, 2274, 2275, 2371, 2372, 2373, 2375, 2379, 2381, 2382, 2384, 2385, 2392, 2396, 2454
- Aktan, 2342
- aktaren, 2273, 2274, 2342, 2372
- aktaren hartzaileari, 2342
- aktekin, 2342
- akten, 2341
- akten edo txostenen kopiak, 2359
- akten idazkari, 690
- akten idazkariak, 690
- Akten idazkariak, 690
- Akten itzulpen-gastuak, 2342
- akten jakinarazpena, 2342
- akten jatorrizkoa, 2211, 2380
- akten kopia, 2392
- Akten, konbentzioen eta epaien inskripzio eta argitalpena, 2398
- aktetan, 847, 2507
- Aktibo digitalen zerbitzuen hornitzaileak, 2237
- aktiboak, 2235
- aktiboen, 2235
- aktiboen erabileraz, 2237
- aktore dramatiko, 2361
- akulturatzea, 165
- akusatu, 1879
- akusaturia, 2273, 2374
- Akusaturia, 2374, 2375, 2378
- akusaturiak, 2375, 2379, 2384, 2385
- Akusaturiak, 2374, 2375, 2376
- akusatuaren edo haren abokatuaren ezkontide, guraso, izeba-osaba, iloba eta gainerako

- senitartekoen izenak, 2375, 2397
 Akusatuaren nortasuna, 2384
 akusatuari, 2374, 2378
 akusatuen, 582
 akusatuen eta ikertuen defentsa-
 eskubidea, 582
 akusazio partikularrak, 416
 akusazio-prozedura, 2433, 2435
 akustikoeekin. *Ikus* komunikazio-
 teknika osagarriak
 akzio, 431
 akzio penal edo zibilak, 696
 akzio publikoa, 2369
 Akzio publikoa, 2273, 2368
 akzio publikoari, 2275
Akzio Publikoari, 2505
 Akzio zibil eta laboralen egikaritzea,
 1837, 1841
 akzio zibila, 2368
 akzio zibilak, 2441
 akzioa, 409
 akzioak, 409, 430, 431, 664
 akziodun, 431, 587
 akziodun edo zor-baloreen
 eramaileei, 2233
 akziodunak, 587, 2231, 2232
 akziodunei, 587
 akziodunek, 434
 akziodunen edo bazkideen
 batzarretako akten edo txostenen
 kopiak, 2359
 akzioen, 2284
 akzioen ahala, 2470
 alabak, 1983
 Alacant, 407
 Alacanteko probintzia, 2106, 2108
 alargunei, 769
 Alarma, 1015, 1092
 Alarma-, salbuespen- eta setio-
 egoeren deklarazioari, 488
 Álava, 519
 Albaitaritzako ziurtagiria, 1264
 Albania, 179
 alboko herrialdeetan, 224
 albumak, 2352
 albumaren, 2352
 albumei, 2352
 albumek, 2352
 Albumek, 2352
 album-kopuruaren, 2352, 2353
 Alcaláko Unibertsitatearekin, 1721
 aldaera, 1112, 1113, 1132, 1275,
 1768, 1772, 1874, 1987, 1988, 1992,
 1995, 1998, 1999
 aldaera arandarrean, 2011
 aldaera autoktonoari, 2012
 aldaera dialektalak, 1191, 2295
 aldaera linguistiko, 1987
 aldaera normalizaturen, 1998
 aldaerak, 1275, 1999
 aldaeren orientazio-lerroak, 2258
 aldaeretan, 1268
aldaketa, 743, 807, 1047, 1192, 1859,
 1860, 1988, 2141, 2158, 2417, 2492
 Aldaketa, 478, 848, 997, 1936
 aldaketa demografikoak, 1859
 aldaketa ez-teknikoak, 281
 aldaketak, 371, 430, 689, 805, 851,
 859, 1005, 1049, 1399, 1763, 1918,
 1953, 1973, 2121, 2158, 2159, 2177,
 2402, 2413
 Aldaketak, 2162
 aldaketarekin, 83
 aldaketaren, 761, 863, 866
 aldaketarik, 1383, 1418, 2439
 aldaketei, 697
 aldaketen itzulpena, 561
 aldakortasuna, 2496
 aldarrikapen, 1384
aldarrikapenaren, 2406
 aldarrikatu, 61
 aldarrikatua, 83, 2405
 aldarrikatutako, 173
 aldarrikatuz, 194
 aldarrikatzeko, 194
 aldatu, 170
 aldatutako testuaren espainierarako
 itzulpen, 560
 alde, 205, 317, 386, 411, 412, 582,
 1136, 1316, 2372, 2409
 Alde, 307, 317, 319, 376, 386, 388,
 411, 439
 alde anitzeko konbentzioaren
 protokolo gehigarria, 131
 alde anitzeko lehenengo tresna, 329
 alde bakoitzeko kide bat, 318, 387
 alde bat auzitegi baten aurrean
 bertaratu behar, 312, 381
 Alde bat auzitegi baten aurrean
 bertaratu behar, 312, 381
 alde batek egindako politikari
 buruzko adierazpenak egin ahal,

- 317, 386
alde bati edo batzuei egingo
dizkien gomendioak
prestatzearren, 318, 387
alde betearazleak, 412
alde biek adostasunez erabakitzen
duten hizkuntza, 703
alde diren estatuek, 82
alde errekeritzaileak, 2342, 2344
alde geografikoari, 2150
Alde interesdun, 150
alde interesdunaren finantza-
baliabideak, 336
Alde interesdunari, 317, 386
alde interesdunek, 722
alde interesdunen laguntza egokia,
247
alde kontratatzaile, 114
alde kontratatzaileek, 97, 99
alde kontratatzaileen hizkuntzak,
300
alde kontratatzaileen zibilizazioa,
300
Alde kontratugileak, 2425
alde zibil, 2275, 2368, 2375, 2397
Alde zibil, 2368
alde zibila, 2377
Alde zibila, 2369
alde zibilak, 2274, 2375, 2377
Alde zibilak, 2369
alde zibilarekin, 2377
aldeak, 542, 562, 2212, 2307, 2372,
2448, 2490
aldebiko akordioaren eredua, 131
aldebiko edo alde anitzeko
akordioak, 469
aldebiko edo alde anitzeko
akordioak aplikatzera, edo horiek
amaitzen saiatzera, 317, 386
aldebiko edo alde anitzeko
berariazko akordioetan, 308, 377
aldebiko eta alde anitzeko
akordioak, 324, 340
Aldebiko eta alde anitzeko
akordioak, 340
aldebiko kultura-hitzarmenak, 300
Aldebiko kultura-konbentzio oro, 302
aldebiko nazioarteko tratatuak, 539
aldebiko sailak, 2492
aldeei, 318, 387, 439, 2407
Aldeei, 309, 378
aldeek, 310, 311, 313, 315, 316, 317,
323, 360, 379, 380, 382, 384, 385,
386, 410, 1866, 1867, 2212, 2307,
2343, 2479, 2480
Aldeek, 53, 155, 307, 308, 309, 312,
314, 315, 316, 317, 321, 322, 323,
359, 365, 377, 378, 381, 383, 384,
385, 386, 439, 1815, 2344
aldeek aukeratutakoa erabiliko, 833
aldeek aukeratzten duten
legeriaren, 2245
aldeek beren artean darabilten
hizkuntza, 2340
aldeen, 1134, 1214, 1587, 2274, 2375,
2377
aldeen adostasunez, 2212, 2307
Aldeen akordioan, 440
Aldeen artean desadostasuna
gertatuz, 833
Aldeen eskubideak, 155
aldeen idatzietan, 440
Aldeen Konferentzia, 154
aldeen lege-aholkulariak, 2275
aldeen politika, legeria eta
jardunaren oinarri, 308, 377
aldeen proportzioa, 2490
aldeetako, 308, 312, 359, 377, 381,
410, 439, 440, 526, 527, 2341
Aldeetako batek, 2340
aldeetako baten abokatua, 2367
aldeko botoa, 692
alderdi, 710, 726, 745, 769, 782, 1017,
1327
alderdi historikoak, geografikoak,
sozialak, linguistikoak, kulturalak,
848
alderdi metodologikoak, 1127
alderdi politiko guztietako
hautagaiek, 734
alderdi politikoek, 487, 491, 1148
alderdi politikoan, 2151
Alderdi politikoan bilerak, 275
alderdi zuzentzailea, 256
alderdiek, 734
alderdien arteko eztabaida
lasaiaren xede, 2115
alderdiren, 857
aldez aurreko adierazpena, 2328,
2514
aldez aurreko irakaskuntza-
esperientzia, 1812

- alde aurreko komunikazioa, 609
- aldi, 2425, 2466
- aldi baterako baja, 2500
- Aldi baterako betetze-araubideko epaileak, 361
- aldi baterako bizileku segurua*, 797, 875
- aldi baterako bizilekua, 1324
- aldi baterako desgaitasunak dituzten pertsonak, 1540
- aldi baterako egonaldiak, 1674
- aldi baterako enplegua, 859, 866, 1060
- aldi baterako inportazio-araubide dispentsaduna, 2442
- aldi baterako kontratu administratiboa, 1060
- aldi baterako kontratuak, 1062
- Aldi baterako lan-kontratua duten soldatako langileei, 2249
- aldi baterako lan-kontratudun langileak, 1685
- Aldi baterako lan-kontratudun langileak, 1685
- aldi baterako lekualdaturiko soldatako langileak, 2285
- aldi baterako mugikortasuna, 670
- aldi baterako salbuetsi ahal izango, 708
- aldi osoko interpreteak, 2504
- aldia, 2158
- aldia azkentzeagatik, 2120
- aldiak, 769
- Aldian behingo laguntzaileen, 2504
- aldian-aldian ordaindutako oporrak izatekoa, 65
- aldian-aldian txostenak egitea, 311, 380
- aldibaterakotasuna, 1060
- aldibereko edizio bananduetan, 999
- aldibereko interpretazioa, 289
- aldibereko itzulpena, 1540, 2082
- aldibereko itzulpenak, 1748
- aldibereko itzulpen-sistema, 516, 680
- aldibereko itzulpen-zerbitzu*, 2338
- aldibereko itzulpen-zerbitzua, 2280, 2474, 2499
- aldibereko itzulpen-zerbitzuek, 2498
- aldizkako argitalpenen, 1999
- aldizkako argitalpenetan, 1870
- aldizkako interpretea, 2275
- Aldizkako iragarkia, 406
- aldizkako laguntza-lerro, 1601
- Aldizkako liburuak eta argitalpenak, 1870
- Aldizkako txostenak, 317, 386
- aldizkari, 1858, 2290, 2409, 2449
- aldizkari ofizialean, 2450
- Aldizkari Ofizialean, 1326
- aldizkariak, 715, 1381, 1972
- Aldizkariak eta irrati-telebistetako eta beste hedabideetako emanaldiak euskaraz jasotzeko eskubidea, 703
- aldizkarietan, 702
- aldundi, 691
- Aldundiaren, 1027
- aldundien, 716, 717
- ale, 120, 122, 1676, 1849, 1858
- ale bereizietan, 1866, 1867
- Ale solteen salmenta-prezioa, 1858
- aleak, 1604, 1851
- Aleak*, 112, 121
- aleen salmenta-prezioa, 1858
- alegatu, 167
- alegazio, 416, 439
- alegazioak, 53, 563, 564, 566, 626, 634
- alegazio-idazkietan, 416
- aleman estandarra eta haren aldaera dialektalak, 2295
- alemana, 102, 1070, 1071, 1744
- Alemana***, 1063
- alemanaren irakaskuntza, 2295
- alemanez, 113, 118, 123, 125, 131, 199, 207, 208, 1748, 2167
- Alerta, 1015, 1091
- alfabetatze digitala, 1531
- alfabetatze digitaleko programak, 250
- alfabetatze elektronikoa, 149
- alfabetatze eta euskalduntze-irakaskuntzetan, 721
- Alfabetatze eta prestakuntza mediatikoa eta zinematografikoa, 1165
- alfabetatze mediatikoa, 608
- Alfabetatze mediatikoa eta zinematografikoa, 1165
- alfabetatzea, 250, 717
- alfabetatzearen, 716, 722
- alfabetatze-maila txikia, 602, 1500

- alferreko zailtasuna, 2115
- Alfontso "El Liberal" erregeak, 1313
- Aliantza Frantsesarekin, 2488
- Aliantza Frantsesaren ordezkariak, 2488
- aliantzak, 597
- Alicante, 407, 2106
- Alicanteko, 407
- alienaezin, 757
- alkateak, 2255, 2484
- Alkateak, 762
- alkateekin, 2255
- alkoholaren eta edari alkoholduen gaineko zerga berezien egiturak, 675
- alkoholemia-kontrolak, 2242
- alkoholemia-kontrolari buruzko araubidea, 2242
- alkohol-kontsumoaren prebentzioa, 1623
- Almeriako Unibertsitatea, 1101
- alokairua, 768
- alokairuko etxebizitzak, 2062
- alor desberdinetako askotariko ekintza koordinatuen plangintzan oinarritua, 227
- alor honetan diharduten gainerako instituzio publikoekin, 811
- alor publikoko jarduera guztiak bere hizkuntzan egiteko, 166
- Alor sozioekonomikoa, 172
- alor sozioekonomikoan, 172
- Alsazia eta Lorrenako hizkuntza judizialari, 2401
- Alsaziako Kolektibitate Europarra, 2295
- Alsaziako Kolektibitate Europarrak, 2295
- Alsaziako Kolektibitate Europarraren, 2257, 2507
- Alsazian, 2295
- alta, 768, 769, 1051
- alterazio neuromotorrak, 1818
- alterazioak, 1107, 1485, 1521, 1656
- alterazioen prebentzioa, 1707
- alternatiba metodologikoak, 455, 457, 601
- alternatiba metodologikoetan, 458
- alternatiba tekniko eraginkorrenak, 1705
- alternatiba teknikoak, 1750
- alternatibak, 1470, 2070
- altxamendu militarren, 1027, 1923
- altxatze-tarte, 1885
- altxor kulturala, 366
- altzari eta ondasunak ekartzeko eskubidea, 2442
- ama, 1983
- ama- edo haur-eskoletara, 2508
- ama-hizkuntza, 128, 142, 143, 177, 182, 184, 217, 220, 227, 1859, 2126, 2277
- ama-hizkuntza irakasteko aukera, 128
- ama-hizkuntzak, 147
- ama-hizkuntzako hezkuntza, 248
- ama-hizkuntzan, 225
- ama-hizkuntzan alfabetatzea, 1247
- ama-hizkuntzan alfabetatzea, bereziki berezko hizkuntzetan, 1247
- ama-hizkuntzaren edo hizkuntza ofizialaren eta atzerriko beste bi hizkuntzaren ezagutza, 2149
- amaiera, 2489
- amaiera juridiko-linguistikoa, 281
- Amaiera juridiko-linguistikoa, 275, 281
- amaiera juridiko-linguistikoaren atazak, 282
- amatasuna, 509, 650
- Ama-umeen Babeserako Zerbitzuek, 2263
- Ama-umeen Babeserako Zerbitzuko osasun-langileak, 2263
- Amek, 65
- Amerika arteko Batzordeak, 162
- Ameriketako hainbat herrialderen aldakortasuna, 2496
- amortizazio-primeak, 2357
- amu, 1627
- analfabetismoari, 2291
- Analfabetismoari, 2421
- analfabetoa, 1246
- analisi genetikoak, 1117
- Analisi genetikoak, 1117
- analisa, 461
- analisiak, 464
- anbiguotasuna, 1240
- Anbiguotasuna, 1240
- Anbizioaren neurrira jarritako

- bitartekoak eta formatuak, 2518
anbulantzia-gidariak, 2320, 2328,
2332, 2334
Anbulantzia-gidariak, 2334
Andaluziako, 1103, 1104, 1105, 1106,
1107, 1108, 1118, 1119, 1120, 1122,
1124, 1126, 1128, 1129, 1131, 1132,
1133, 1135, 1137, 1138, 1139, 1142,
1146, 1149, 1156, 1159, 1162, 1164
Andaluziako administrazio
publikoak, 1150
Andaluziako administrazio
publikoek, 1118, 1142, 1144, 1146,
1147, 1148, 1149, 1154, 1158
Andaluziako administrazio
publikoen, 1147
Andaluziako administrazio
publikoetako, 1119
Andaluziako Administrazioak, 1144,
1150
Andaluziako ahozko hizkuntzaren,
1139
Andaluziako Ardoen Jatorria eta
Kalitatea, 1116
Andaluziako Artisautzari, 1112
Andaluziako Autonomia
Erkidegoan, 1134
Andaluziako Autonomia
Erkidegoaren, 1100, 1147, 1164,
1171
Andaluziako Autonomia Erkidegoko,
1150
Andaluziako Autonomia Erkidegoko
Administrazioak, 1165
Andaluziako Autonomia Erkidegoko
Gobernari, 1150
Andaluziako baliabide ekonomiko,
1112
Andaluziako botere publikoek, 1150
Andaluziako edozein administrazio
publikotako, 1146
Andaluziako elkarte-
mugimenduaren, 1137
Andaluziako Emakumearen
Institutuak, 1119
Andaluziako Enplegu Zerbitzua, 1105
Andaluziako Enplegu Zerbitzuko
bulegoetako langileei, 1146
Andaluziako eragile sozial eta
ekonomikoek, 1144
Andaluziako erakundeek, 1150
Andaluziako eremu autonomikoko
ikus-entzunezko telebista-zerbitzu
pribatuan, 1169
Andaluziako erkidegoei, 1106
Andaluziako EZHren eta ahozko
hizkuntzaren erabiltzaileen, 1150
Andaluziako Gardentasun
Publikoari, 1155
Andaluziako gazteak elebidunak,
1124
Andaluziako gizarte, 1138
Andaluziako Gizarte-zerbitzuei, 1157
Andaluziako herriaren, 1100, 1108,
1112, 1132
Andaluziako herriaren historia-,
kultura-, hezkuntza- eta hizkuntza-
balioak, 1132
Andaluziako Hezkuntza
Administrazioak, 1143
Andaluziako hezkuntza-planek, 1113
Andaluziako Hezkuntzari, 1124
Andaluziako hezkuntza-sistemak,
1113
Andaluziako hezkuntza-sistemaren,
1119
Andaluziako hizkerak, 1106
Andaluziako hizkeraren eta
kulturaren aitortza, 1170
Andaluziako hizkuntza-
modalitatearen, 1132
Andaluziako identitatearen, 1100,
1112
Andaluziako identitatearen eta
kulturaren kontzientzia, 1177
Andaluziako Ikus-entzunezko
Kontseilua, 1170
Andaluziako Ikus-entzunezkoei, 1167
Andaluziako Ikus-entzunezkoen
Administrazioaren, 1168
Andaluziako ikus-entzunezkoen
sektorearen, 1133
Andaluziako Irrati eta Telebistaren
Enpresa Agentzia Publikoa, 1132
Andaluziako Irrati eta Telebistaren
Enpresa Agentzia Publikoak, 1132,
1170
Andaluziako Irrati eta Telebistaren
enpresa publikoa, 1106
Andaluziako Irrati eta Telebistaren
eraginkortasun, efizientzia eta
arrazionalizazio plana, 1171

- Andaluziako Juntak, 1106, 1119
Andaluziako Juntako, 1103, 1106,
1110, 1115, 1144, 1146, 1147, 1148,
1149, 1150, 1153, 1162
Andaluziako Juntako
Administrazioak, 1119, 1120, 1146,
1147, 1148, 1149, 1162
Andaluziako Juntako
Administrazioaren, 1115
Andaluziako Juntako Gobernu
Kontseiluari, 1150
Andaluziako Juntako Turismo
Administrazioaren, 1153
Andaluziako Juntaren
Administrazioari, 1115
Andaluziako Juntaren Aldizkari
Ofizialean, 1151
Andaluziako Juntaren aurrekontutik
datorren finantzaketa, 1171
Andaluziako Juntaren zuzeneko
kudeaketako bitartekoen, 1170
Andaluziako komunikabide
publikoen, 1159
Andaluziako komunikabide
sozialetan, 1121
Andaluziako Kontsumitzaile eta
Erabiltzaileen Defentsa eta
Babesari buruzkoan, 1156
Andaluziako kultura, 1168
Andaluziako Liburutegi Publikoen
Sareko, 1108
Andaluziako Liburutegien eta
Dokumentazio Zentroen Sistemari,
1108
Andaluziako Logopeden Elkargo
Ofiziala, 1107
Andaluziako memoria
demokratikoa, 1159
Andaluziako ondare historikoari,
1123
Andaluziako Ondare Historikoari,
1123
Andaluziako Osasun Publikoari, 1154
Andaluziako Parlamentuak, 1137,
1148
Andaluziako pertsonen beharrianei
eta erronka sozialei, 1158
Andaluziako toki-administrazioek,
1146
Andaluziako Toki-autonomiari, 1135
Andaluziako Turismo Kontseiluari,
1152
Andaluziako Turismoari, 1152
Andaluziako turismo-gidariaren
gaikuntza, 1174
Andaluziako turismo-helmugen
aniztasuna, 1153
Andaluziako unibertsitate publikoak,
1149
Andaluziako unibertsitate publikoen
finantzaketa, 1183
Andaluziako Zinemari, 1165
Andaluziako Zinematekaren, 1165
Andaluzian, 1107, 1117, 1118, 1123,
1131, 1136, 1137, 1139, 1140, 1142,
1149, 1150, 1152, 1155, 1156, 1157,
1160, 1161, 1163, 1166, 1168
Andaluzian Desgaitasuna duten
Pertsonen Laguntzeko martxoaren
31ko 1/1999 Legearen, 1137
andaluziar, 1108
andaluziar hizkuntza-modalitatea,
1114
Andaluziar hizkuntza-modalitatea,
1113, 1114
Andaluziar identitate eta
kontzientzia, 1113
andaluziar identitatearen, 1108
Andaluziarako Autonomia
Estatutuak, 1108, 1137, 1138, 1160
Andaluziarako Autonomia
Estatutuan, 1139
Andaluziarako Autonomia
Estatutuaren, 1150
Andaluziaren kalitate-irudia, 1153
andaluziarren, 1108
Andorra, 179
Andorrako, 1874
Andorrako Gobernuak, 2478, 2479,
2480
Andorrako hezkuntza-sisteman
frantsesaren irakaskuntza, 2478
Andorrako hizkuntzari eta kulturari
buruzko ikerketa-lana, 2478
Andorrako ikastetxe frantsesetan,
2480
Andorrako ingurunearen ezagutza,
2480
Andorrako Printzerian, 2480
Andorrako Printzeriko gobernu, 2478
Andorrako Printzeriko Gobernuak,
2478

- Andorran, 2478, 2481
Andorrara iristen diren ikasleak, 2481
Andorrarekin, 2478, 2479
Andorrarekin loturiko giza eta gizarte-zientziak, 2479
Andorrarekin loturiko giza eta gizarte-zientziei buruzko ikasgaiak, 2480
Andorrarekin loturiko giza eta gizarte-zientzien irakaskuntza, 2480
andorratarren nortasunari, 2478
animalia, 1030
Animalien laguntza, 1508
Animazioaren, 2398
Animazioaren Zentro Nazionalak, 2355, 2398
animazio-jarduerak, 1748
animazio-teknikari, 2361
animaziozko ikus-entzunezko obren, 2352
animaziozko obra
 zinematografikoen, 2351, 2352
animaziozkoak. *Ikus* obrak
aniztasun, 194, 225, 1100, 1108, 2030, 2143, 2434
aniztasun erregionala, 2091
aniztasun funtzionala, 1430
aniztasun nazional eta erregionalarekiko errespetuaren, 225
aniztasun nazionala eta erregionala babesteko, 194
aniztasun sexual eta afektiboari, 2030
Aniztasun sortzailea, 142
aniztasuna, 95, 137, 255, 834, 845, 877, 946, 947, 1024, 1153, 1163, 1167, 1168, 1177, 1216, 1298, 1376, 1393, 1396, 1506, 1585, 1616, 1629, 1711, 1719, 1773, 1906, 2003, 2029, 2030, 2096, 2143, 2149, 2151, 2170, 2190, 2265, 2434, 2435
aniztasuna murriztea, 162
aniztasunagatik, 2434
aniztasunarekiko, 2166
aniztasunarekiko errespetuzko balioak, 1642
aniztasunaren, 225, 788, 2434
aniztasunaren adierazpen, 1188
Aniztasunaren arreta, 1525
aniztasunaren arretatzat, 1525
aniztasunaren balio kulturala eta ekonomikoa, 973, 981
aniztasunaren egikaritzearen eta gizarte-kohesioaren oinarriko elementua, 1927
aniztasunaren erantzuntzat, 1720
aniztasunaren errespetuarekin, 788
aniztasunaren eta gutxiengoaren onarpena, 218
aniztasunaren eta pluraltasunaren errespetuaren eta arretaren, 1906
aniztasunaren eta tolerantziaren errespetua, 216
aniztasunarentzat, 1160
aniztasunari, 1489
Aniztasunari, 1418, 1717
aniztasunari eta zentroko inklusioari buruzko sentsibilizazio-jardueretan, 1656
aniztasunerako, 1034
aniztuna, 740
anormaltasun soziolinguistikoko egoerarekin, 1314
antena- eta zuzenketa-eskubidea, 693
antena-denbora, 694
Antena-eskubidea, 693
antifrankismoa, 1923
antifrankismoaren balio eta ekintzak, 1923
Antilletako, Guyanako eta Réunioneko ikastegietan, 2438
antisemitismo, 138
antolaera, 163
antolaketa, 64, 163, 168, 182, 187, 351, 372, 415, 417, 458, 582, 687, 712, 719, 721, 744, 747, 764, 802, 804, 805, 806, 807, 808, 838, 842, 864, 882, 968, 1005, 1128, 1195, 1218, 1230, 1245, 1323, 1377, 1613, 1638, 1695, 1718, 1756, 1759, 1774, 1825, 1847, 1944, 2024, 2124, 2143, 2152, 2211, 2256, 2259, 2265, 2347, 2485, 2498
Antolaketa, 455, 458, 459, 582, 1853, 2013, 2297
antolaketa administratiboa, 1159
antolaketa- eta curriculum-malgutasuneko neurriak, 1717
antolaketa- eta finantza-laguntza, 187

- antolaketa- eta funtzionamendu-
araudia, 764
- antolaketa- eta funtzionamendu-
printzipioak, 1906
- antolaketa- eta funtzionamendu-
prozesuetan, 2162
- antolaketa- eta jarduera-araudiak,
802
- Antolaketa- eta jarduera-araudiak,
805, 806
- antolaketa- eta jarduera-araudian,
806, 808
- Antolaketa- eta jarduera-araudiari,
805
- Antolaketa- eta teknologia-neurriak,
582
- antolaketa instituzionala, 1235, 1532,
2058, 2071, 2291
- Antolaketa instituzionala, 792, 1235
- Antolaketa Instituzionalari, 1335
- antolaketa orokorra, 457, 721, 2256,
2264, 2266
- antolaketa orokorraren gaineko
arazoei, 1888
- antolaketa orokorreko gaiak, 415
- antolaketa orokorreko gaiei, 417
- antolaketa pedagogikoa, 2258
- antolaketa pedagogikorako
irizpideak, 1946
- antolaketa-, funtzionamendu- eta
aholkularitza-eredu, 1944
- antolaketa-araubidea, 1628
- antolaketa-arauek, 1752
- antolaketa-aukeren, 2103
- antolaketa-autonomia*, 744
- antolaketa-baldintzak, 2313, 2316
- antolaketa-egitura, 1774
- antolaketa-egiturak, 1906
- antolaketa-izaerako
egokitzapenetara, 1250
- antolaketak, 1158
- Antolaketa-lanak, 1656
- antolaketan, 1105, 1721, 1740, 1832
- antolaketa-neurriak, 1653, 2159
- Antolaketa-neurriak, 2158
- antolaketa-neurriei, 582
- antolaketarekin, 2117, 2296
- Antolaketaren eta
funtzionamenduaren printzipioak,
1105
- antolaketari, 1239, 1534, 1696, 2177,
2425
- antolaketari buruzko xedapenak,
2235
- antolaketa*z, 729
- antolakunde, 148, 1141, 1232, 1472,
1946, 2022
- antolakunde horiek laguntzeari eta
sustatzeari ekitea, 196
- antolakunde horien babesa, 261
- antolakunde profesional, 2433, 2435
- antolakundeak, 121, 492, 763, 1154,
1883
- antolakundeei, 1642, 2023
- antolakundeei, 527, 1142, 1149,
1405, 1913
- antolakundeei, 1645, 1913, 2010
- antolakundeetan, 2010
- antolakuntza- eta funtzionamendu-
araudia, 986
- antolamendu, 553, 1693
- Antolamendu eta printzipio
pedagogikoak, 454
- antolamendu farmazeutikoarena,
754
- antolamendu orokorra, 1748
- Antolamendu Sanitarioari, 1843
- antolamendua, 420, 442, 748, 755,
784, 864, 1125, 1131, 1152, 1247,
1358, 1372, 1523, 1627, 1641, 1756,
1769, 1807, 1843, 1933, 1944, 1948,
2183
- Antolamendua, 2016
- antolamenduak, 781
- antolamenduari, 2465
- antolamendukoak. *Ikus* lanpostuak
- Antolamendu-tresnak, 1172
- antolamendu-tresnen edukiaren
estandarrak, 1769
- antolatuko, 806, 2405, 2406
- antolatzaileak, 497, 498, 835
- antolatzaileek, 835
- antolatzaileen, 835
- antologiak, 1834
- antropologia, 857
- antroponimia, 1216
- Antroponimia, 1222, 1867, 1996
- antroponimiari, 1988
- antzeko adierazpenak, 1210, 1297,
1776
- antzeko aipamenekin, 1708
- antzeko beste adierazpenen, 2005

- antzeko esamoldeak, 1710
antzeko irizpideetan oinarriturikoak, 166
antzeko produktuak, 1297
antzeko terminoak, 1708
antzekotasunagatik, 1701, 2051
antzerki eta ikuskizunetan, 707
antzerki-, poesia- eta dantza-ikuskizunen ekoizpenak, 2468
antzerkia, 1603, 1836
antzerkian, 2115
Antzerkigile Pribatuen Elkartearen, 2468
Antzerki-sormena, 2468
antzezpenak, 1321, 1570
antzinako botere kolonizatzaile edo inperialaren hizkuntzaren, 162
antzinako letra-moldean idatzita daudenek. Ikusi dokumentuak
antzinatasun, 816, 1836, 1918
antzinatasun txikiena duen kideak, 2122
antzinatasuna, 464, 739, 816, 865, 1643, 1728, 1775
antzinatasunarekin, 463
antzokiak, 315, 384, 1146
antzokiei, 1219
antzokien arkitektura-ondarea, 2468
antzokietan, 486, 490, 1821
Aparejadore eta Arkitekto Teknikoen Elkargoko, 763
Aparkatzeko txartela, 1584
aparkatzeko txartelak, 1583
aparkatzeko txartelaren ereduari, 1583
Aparteko berrikuspen-errekurtsoa, 1837, 1841
Aparteko kreditu hori, 1054
aparteko kreditua, 1054
Aparteko kredituaren, 1054
Aparteko larraldia, 1014, 1091
Aparteko neurri, 2369, 2376, 2395
aparteko orduak, 2465
Aparteko prozedura, 1406
aparteko prozeduran, 1406
aparteko rola, 2496
Apelazio Auzitegiko instrukzio-salan, 2379
Apelazio Auzitegira, 2378, 2453, 2454
apelazioan, 2397
apelazio-azitegi, 2471, 2500
apelazio-azitegi bakoitzeko peritu judizialen zerrenda, 2278
apelazio-azitegiko presidentearen, 2384
apelazio-kasuetan, 2374
apelazio-sala izendatzeko erabakiaren jakinarazpena, 2374
apelazio-salak, 2393
API, 1258
apirilaren 15eko 7/1983 Legeak, Hizkuntza-normalizazioari buruzkoak, 1988
apirilaren 18ko 7/1983 Legeak, Kataluniako Hizkuntza Normalizazioari buruzkoak, 2011
aplika, 162, 375, 2406
aplikagarri, 63, 2451
aplikagarri den lan-legeriarekin, 807
aplikagarria zaion hizkuntza-legeria, 841
aplikatu, 105, 189, 311, 380
aplikatu beharreko xedapenak, 2431
aplikatu beharrekoa den gainerako legerian, 841
aplikatuko, 307, 374, 375, 377, 775, 853, 1002, 2452
aplikatuta, 166
aplikatzea, 197, 310, 311, 379, 380
aplikatzearen dispentsarik, 2442
aplikatzeko, 173, 309, 311, 317, 378, 380, 386, 1003
aplikatzekoak diren lege-baldintzen, 805
aplikatzen, 198, 772, 2452
aplikazio, 1138, 1146, 1150, 2099
aplikazio eraginkorra, 142, 1150
aplikazio eremua, 686
aplikazio informatikoa, 152
aplikazio informatikoak, 248
aplikazio materialaren eremuak, 2029
aplikazio orokorreko arauak, 1837, 1841
aplikazioa, 702, 708, 1138, 1148, 1239, 2017, 2020, 2157, 2159, 2252, 2292
aplikazioak, 312, 381, 2406, 2499
aplikazioan, 1343, 1733, 1967
aplikazioarekin, 781
aplikazioaren, 743

- aplikazioari, 1038, 1149, 1988, 2357
aplikazio-arlo publiko eta pribatuetan, 1138
aplikazio-baldintzak, 2244, 2286, 2476
aplikazio-egutegiaren, 2163
aplikazioek, 1985
aplikazioen softwarea, 1258
aplikazio-eremu objektiboa, 392, 675
aplikazio-eremu objektiboa eta subjektiboa, 621
Aplikazio-eremu subjektiboa, 622
aplikazio-eremua, 758, 843, 985, 1668, 1723, 1736, 1750, 1762, 1979, 1984, 1986, 2081, 2152
Aplikazio-eremua, 495, 857, 992, 1123, 1139, 1748, 1778, 2081, 2153, 2244, 2249, 2292, 2362
Aplikazio-eremuak, 546
aplikazio-eremuan, 448, 716, 1534, 1654, 1655, 1783
aplikazio-eremuaren, 1659
aplikazio-eremuaren deskripzio eta berme-baldintzekin, 2447
aplikazio-eremuari, 1138
aplikazio-eremuko, 835
aplikazio-eremukoak diren eta ikasgai artistikoak eskaintzen dituzten ikastegiekin, 2264
aplikazio-maila, 2450
aplikazio-modalitateak, 2215, 2225, 2272, 2298, 2311, 2314, 2322, 2369, 2396, 2467, 2505
aplikazio-programazioko interfazea, 1258
aplikazio-prozesua, 2159
aplikaziorako baldintzak, 2230
apologia, 686
apostilla, 398, 530, 549, 630
Araba, 518
Araba/Álava, 518, 519
Arabako Batzar Nagusiek, 518
Arabako Sindiko Prokuradore Nagusia, 724
Arabako, Bizkaiko eta Gipuzkoako eta Lapurdiko, Nafarroako eta Zuberoako toki-erakundeen, 844
Arabako, Bizkaiko eta Gipuzkoako toki-erakundeek, 844
Arabakoak, 403
araberako, 2358
araberako literaturaren atal hautatu batzuk lantzeko, 2405
arabiera, 55, 102, 109, 131
Arabiera, 55, 56, 108
arabieraz, 92, 114, 123, 125, 130, 154
Aragoi, 1215, 1241
Aragoiar, 1217
aragoiar erkidegoak, 1195
aragoiar erkidegoaren berezko hizkuntza- eta literatura-balioen praktikan eta sustapenean, 1218
aragoiar erkidegoekiko, 1195
aragoiar erkidegoekin, 1195
Aragoiar erkidegoetako kideak, 1195
aragoiar erkidegoetako kideen, 1195
Aragoiar erkidegoetako kideen aldeko prestazioak, 1195
aragoiar kultura, zuzenbidea, hizkuntzak eta hizkerak, ohiturak eta tradizioak, turismoa eta ekonomia, 1195
aragoiarrek, 1216
aragoiarren, 1241
aragoiera, 1229, 1242
Aragoiera, 1188, 1191
Aragoieran, 1242
Aragoik, 1217, 1241
Aragoiko, 1212, 1215, 1874
Aragoiko administrazio publikoei, 1219
Aragoiko administrazio publikoek, 1239
Aragoiko administrazio publikoekin, 1215
Aragoiko administrazio publikoen, 1235, 1239
Aragoiko administrazio publikoetako organismo, agentzia, ente eta gainerako egiturek, 1238
Aragoiko Administrazioak, 1215
Aragoiko Aldizkari Ofizialaren edizio bananduaren, 1221
Aragoiko Aldizkari Ofizialean, 1192, 1223
Aragoiko aragoiera eta katalana, 1229
Aragoiko Arte eta Kultura Garaikidearen Institutua, 1191
Aragoiko Autonomia Erkidegoak,

- 1212
Aragoiko Autonomia Erkidegoan, 1188, 1196
Aragoiko Autonomia Erkidegoaren, 1236, 1239
Aragoiko Autonomia Erkidegoaren eskumen-eremuko komunikabide, 1240
Aragoiko Autonomia Erkidegoko, 1244
Aragoiko Autonomia Erkidegoko Administrazioak, 1195, 1227, 1238
Aragoiko Autonomia Erkidegoko Administrazioaren, 1225
Aragoiko Autonomia Erkidegoko Administrazioko sailek, 1235
Aragoiko Autonomia Erkidegoko Helduaroko Ikaskuntzari, 1246
Aragoiko Autonomia Erkidegoko hizkuntza-eskola ofizialen, helduen hezkuntzako zentroen, gizarte-eragileen eta beste erakunde laguntzaile, 1248
Aragoiko Autonomia Erkidegoko hizkuntza-eskola ofizialetan, 1248
Aragoiko Autonomia Erkidegotik, 1195
Aragoiko Autonomia Erkidegotik kanpo dauden aragoiar erkidegoekin dituzten harremanak, 1195
Aragoiko Autonomia Estatutuaren, 1191, 1215, 1216
Aragoiko babes zibilari eta larrialdiei aurre egiteari, 1203
Aragoiko berezko hizkuntza, 1188
Aragoiko berezko hizkuntzak, 1212, 1223, 1262, 1263
Aragoiko berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak, 1191, 1212, 1217, 1218, 1219, 1221, 1222, 1223, 1262
Aragoiko berezko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak erabiltzeko eskubidea, 1222
Aragoiko berezko hizkuntzak eta modalitateak, 1212, 1215
Aragoiko berezko hizkuntzei eta hizkuntza-modalitateei, 1220
Aragoiko berezko hizkuntzei eta hizkuntza-modalitateei buruzko informazioa, duintasuna eta zabalkundea, 1217
Aragoiko berezko hizkuntzen, 1215, 1216, 1248
Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen elkarbizitza historikoari, 1241
Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilera, 1211, 1218
Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilera zuzenari buruzko arauak, 1218
Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen erabilerari, 1216
Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen historiarekin eta kulturarekin, 1191, 1219
Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen hizkuntza-araua, 1218
Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen irakaskuntza, 1217
Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen kontserbazioa, berreskurapena, sustapena, irakaskuntza eta zabalkundea, 1217
Aragoiko berezko hizkuntzen irakaskuntza, 1248
Aragoiko berezko hizkuntzetako edo hizkuntza-modalitateetako, 1222
Aragoiko berezko hizkuntzetako eta hizkuntza-modalitateetako, 1221, 1222
Aragoiko berezko hizkuntzetan, 1248
Aragoiko berezko hizkuntzetan eta hizkuntza-modalitateetan, 1217, 1221, 1222
Aragoiko berezko hizkuntzetan eta hizkuntza-modalitateetan ahoz eta idatziz egiteko eskubidea, 1221
Aragoiko beste edozein hizkuntza-modalitatetan, 1185
Aragoiko botere publikoek, 1212, 1217, 1234, 1236, 1241
Aragoiko botere publikoen eta

- administrazio publikoen, 1236
- Aragoiko botere publikoen jardun-printzipio orokorrak, 1234
- Aragoiko Diputazio Orokorrak, 1242
- Aragoiko Diputazio Orokorrari, 1192
- Aragoiko Edukiera Handiko Aisialdi Zentroei, 1213
- Aragoiko ekoizpen independentea**, 1230
- Aragoiko Elikagaien Kalitateari, 1210
- Aragoiko Emakumeen eta Gizonen Aukera-berdintasunari, 1234
- Aragoiko Ereserkiari, 1185
- Aragoiko errealitatean, 1195
- Aragoiko errealitatearen ezagutza, 1195, 1246
- Aragoiko Errepideei, 1190
- Aragoiko Erresuma zaharreko instituzioen oinordeko**, 1241
- Aragoiko Eskola Kontseiluei, 1187
- Aragoiko etxeak eta zentroak, 1195
- Aragoiko Familia-bitartekaritzari, 1214
- Aragoiko Gazteriaren Institutuari, 1198
- Aragoiko gizarteak eta haren instituzioek, 1195
- Aragoiko Gobernuak, 1223
- Aragoiko Gobernuak, 1192, 1195, 1209, 1211, 1218, 1220, 1223, 1228, 1239, 1240, 1244
- Aragoiko Gobernuaren, 1192, 1230
- Aragoiko Gobernuari, 1216
- Aragoiko Gobernuko hizkuntza-politikan eskumena duen sailari, 1219, 1222
- Aragoiko Gorteak, 1221, 1242
- Aragoiko Gorteek, 1223
- Aragoiko Gorteen, 1212, 1215, 1221
- Aragoiko Gorteetara, 1221
- Aragoiko Haur eta Nerabeei, 1196
- Aragoiko herriaren balio historikoak, geografikoak, kulturalak eta linguistikoak, 1187
- Aragoiko herritarrei, 1217
- Aragoiko Hezkuntza Administrazioak, 1237
- Aragoiko historiarekin eta kulturarekin, 1191
- Aragoiko hizkuntza ofiziala, 1217
- Aragoiko hizkuntza-aniztasuna, 1216
- Aragoiko hizkuntza-errealitatea, 1217
- Aragoiko hizkuntzak, 1215, 1217
- Aragoiko hizkuntzak eta hizkuntza-modalitateak, 1190, 1212, 1215
- Aragoiko hizkuntza-modalitateetako, 1206
- Aragoiko hizkuntza-ondarea, 1191, 1218, 1219
- Aragoiko hizkuntza-ondarearen, 1212, 1218, 1219
- Aragoiko hizkuntza-ondarearen babesa, berreskuratzea, irakaskuntza, sustapena eta zabalkundea, 1215
- Aragoiko hizkuntza-ondareko ondasunak, 1218
- Aragoiko hizkuntza-ondareztat, 1219
- Aragoiko Hizkuntzaren Akademia, 1216, 1218
- Aragoiko Hizkuntzaren Akademiak, 1218
- Aragoiko Hizkuntzaren Akademiako lehenengo kideak izendatzeari, 1216
- Aragoiko Hizkuntzaren Akademiaren, 1218, 1223
- Aragoiko Hizkuntzaren Akademiari, 1216, 1218, 1222
- Aragoiko hizkuntzaren erabilera, 1218
- Aragoiko hizkuntzaren ezagutza, 1207, 1253
- Aragoiko hizkuntzen, 1191, 1220
- Aragoiko hizkuntzen eta haien hizkuntza-modalitateen irakaskuntza jasotzeko eskubidea, 1220
- Aragoiko I+G+b sistemako organo eskudunak, 1243
- Aragoiko I+G+b sistemaren gobernantza, 1243
- Aragoiko identitatearen kontzientzia, 1187
- Aragoiko Ikerketa eta Berrikuntzari, 1243
- Aragoiko instituzio, 1242
- Aragoiko instituzio eta administrazioetan, 1221
- Aragoiko instituzio publikoek, 1218
- Aragoiko instituzioek, 1242

- Aragoiko irakaskuntzako zentro,
1237
- Aragoiko irakaskuntzako zentroek,
1237
- Aragoiko irakaskuntzako zentroetan,
1220
- Aragoiko Irrati eta Telebista
Korporazioak, 1245, 1250
- Aragoiko Irrati eta Telebista
Korporazioaren, 1230, 1245
- Aragoiko Irrati eta Telebista
Korporazioaren sorkuntza,
antolaketa eta kontrol
parlamentarioari buruzko
Legearen, 1245
- Aragoiko jarduera publikoaren
gardentasunari, 1228
- Aragoiko Justizia, 1221, 1242
- Aragoiko Justiziak, 1221
- Aragoiko Justziarengana, 1221
- Aragoiko komunikabide publikoak
edo dirulaguntza publikoak, 1236
- Aragoiko komunikabide
publikoetan, 1245
- Aragoiko kontsumitzaile eta
erabiltzaileak, 1211
- Aragoiko Koroa, 1241
- Aragoiko Koroa zaharreko lurralde
hispanikoetako autonomia-
estatutuek, 2116
- Aragoiko Koroan, 1205
- Aragoiko Koroaren Artxiboko
patronatuari, 2128
- Aragoiko Koroaren autogobernu-
organoak, 1313
- Aragoiko kultura, historia, ekonomia,
hizkuntzak eta hizketak, ohiturak
eta tradizioak, turismoa eta
errealitatea, 1195
- Aragoiko kulturen eta berezko
hizkuntzetan, 1247
- Aragoiko kultura-ondare
immateriala, 1191
- Aragoiko kultura-ondarea, 1188,
1191, 1219
- Aragoiko kultura-ondarean, 1189
- Aragoiko kultura-ondarearen, 1189,
1216
- Aragoiko Kultura-ondareari, 1191,
1229
- Aragoiko kulturaren eta ondarearen
institutu, 1191
- Aragoiko kulturari eta hizkuntzei,
1198
- Aragoiko lurraldearen, 1246
- Aragoiko lurraldeko eremu, 1192
- Aragoiko lurraldeko txoko, 1204
- Aragoiko ondare bibliografiko eta
dokumentala, 1219
- Aragoiko ondare historiko eta
kulturalaren adierazpen, 1215
- Aragoiko ondare historiko eta
kulturalaren adierazpen
nabarmenetakoak, 1212
- Aragoiko ondare juridiko, artistiko
eta linguistikoaren, 1242
- Aragoiko ondare politiko eta
historikoa, 1242
- Aragoiko ondare zientifikoa,
teknologikoa, kulturala eta
linguistikoa, 1243
- Aragoiko osasun-sistema publikoak,
1249
- Aragoiko osasun-sistema
publikoaren neurriak, 1249
- Aragoiko Parke Kulturei, 1186
- Aragoiko sektore pribatuan eta
funtzio publikoan, 1238
- Aragoiko Sustapen Institutuak, 1230
- Aragoiko Toki Administrazioaren
legeriak, 1222
- Aragoiko Toki-administrazioari, 1192
- Aragoiko toki-enteen eginkizunak,
1235
- Aragoiko toponimiarekin, 1192
- Aragoiko Udaltzaingoak, 1226
- Aragoiko Unibertsitate Sistema, 1209
- Aragoiko zuzenbidea, 1242
- Aragoin, 1197, 1217, 1249, 1250, 1251
- Aragoira, 1242
- Aragoirako Lurralde
Antolamenduaren Gidalerro
Orokorak, 1188
- Aragoirekin, 1195
- Aragoitik, 1195
- Aragoitik kanpoko aragoiar
erkidegoekiko harremanei, 1195
- Araketak eta kontrol-jarraipenak
egiteko ahala, 2283
- Araketa-talde erkideak, 2211, 2380
- Aran, 1913, 1917, 1987, 1991, 2001,
2011, 2012, 2014, 2015

- Aran haraneko Conselh Generau
izeneko kontseiluari, 1917
- arandar aldaera, 1995
- arandar aldaeran, 1989, 1994, 2014
- arandar erkidegoaren berezko
hizkuntza eta kulturarekiko, 2012
- arandar hizkuntza babesteko
araubidea, 1905
- arandar identitatea, 2011, 2041
- Arandar Ikaskuntzen Institutuak,
1987, 1992
- Arandar Ikaskuntzen Institutuari, 2002
- arandarrek, 1913, 1987, 2011, 2012
- Arandarrek, 2011
- Arandik, 1990, 1993, 1994, 1996,
1997, 1998
- Arandik kanpoko toki-erakundeen,
1993
- Aranek, 1992, 1995, 1998, 2000, 2002,
2011, 2012, 2015
- Aranek ordezkatzan duen erkidego
politikoaren interes propioak, 2012
- Aranekiko, 1992
- Aranen, 1857, 1913, 1915, 1917,
1942, 1943, 1980, 1986, 1987, 1988,
1989, 1990, 1991, 1992, 1993, 1994,
1995, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000,
2001, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014,
2015
- Aranen araneraz, 1910
- Aranen berezko hizkuntzari, 1989
- Aranen berezko nortasunaren
funtsezko osagaia, 1987
- Aranen hizkuntza-identitatea, 1987
- Aranen kanpo-proiektzioa, 2015
- Aranentzat, 2014
- aranera, 1856, 1867, 1877, 1906,
1907, 1908, 1915, 1917, 1942, 1980,
1987, 1988, 1989, 1990, 1991, 1992,
1993, 1994, 1996, 1997, 1998, 1999,
2001, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014,
2015, 2022, 2041, 2042
- Aranera, 1864, 1987, 1991, 1993,
1995, 1996, 2011, 2012
- Aranera aitortzea eta babestea,
1864
- aranera aldaera, 1998, 1999
- aranera aldaeran, 1990, 1999
- aranera erabiltzeko eta araneran
artatuak izateko duten eskubidea,
1993
- aranera erabiltzeko eta eskubidea,
2013
- aranera zaindu eta normalizatzeari
buruzko legeria, 1880
- aranerak, 1908
- Aranerako araubide berezia, 1950
- Aranerako irratsaioak eta telebista-
saioak, 1998
- Aranerarako, 1915
- aranerarekiko, 1988
- araneraren, 1862, 1864, 1870, 1987,
1988, 1989, 1990, 1993, 1994, 1995,
1997, 1998, 1999, 2000, 2001
- Araneraren, 1915, 1988, 1990, 1997
- araneraren aldaeran, 1994
- Araneraren arauketak, 1988
- araneraren erabilera, 1862, 1907,
1990, 1999, 2000, 2001
- araneraren erabilera eta ikaskuntza,
2043
- araneraren erabilera normala, 1999
- araneraren erabileraren, 1864
- araneraren errealitate sozial eta
demografikoak, 1989
- araneraren estatutu juridiko
indartua, 1988
- araneraren ezagutza, 1995, 1998
- Araneraren ezagutza, 1990
- araneraren ezagutza eta praktika,
1999
- araneraren ezagutzak, 1998
- araneraren ezagutza-maila, 1960
- araneraren ezaugarri bereizgarriak,
2042
- araneraren hizkuntza-eskubide, 1988
- araneraren hizkuntza-normalizazioari
buruzko arauak, 2001
- Araneraren inguruko eskubideak,
1915
- araneraren inguruko hizkuntza-
politiken finantzaketa, 2015
- Araneraren irakaskuntzak, 1997
- araneraren ofizialtasun
lurralderatua, 1988
- araneraren prestakuntza ez-
arauturako programak, 1997
- araneraren sustapenari buruzko
arauak, 1880
- araneraren zenbait hizkuntza-
eskubide, 2011
- aranerari, 1908, 1988

- araneraz, 1857, 1870, 1915, 1918,
1993, 1994, 1995, 1997, 1998, 1999,
2013
- Araneraz, 1860, 1995
- Araneraz emandako administrazio-
egintzek eta xedapen orokorrek,
2013
- araneraz jakitea, 1993
- araneraz jakiteko eta aranera
erabiltzeko eskubidea, 2013
- aranerazko, 1996
- Aranerazko bertsiok, 1995
- aranerazko era arauemaile zuzena,
1996
- aranés, 1913, 1989
- Arango, 1862, 1864, 1867, 1868,
1869, 1870, 1876, 1877, 1915, 1927,
1987, 1988, 1989, 1990, 1991, 1992,
1993, 1994, 1995, 1996, 1997, 1998,
1999, 2000, 2001, 2002
- Arango administrazio eta
instituzioek, 1990
- Arango aldaeran, 1976
- Arango aldarrikapenaren
egokitasuna, 2011
- Arango araubide berezia, 2012
- Arango araubide berezia arautzen
duen legeak, 1950
- Arango Araubide Bereziari, 2011
- Arango autogobernuko instituzio
historikoak, 2011
- Arango berezitasun historikoa,
politikoa, kulturala eta linguistikoa,
2015
- Arango berezko aniztasuna, 1990
- Arango berezko antolaketa
instituzionalaren esparru berria,
2012
- Arango berezko hizkuntza, 1943,
1991, 1992, 1993, 1994, 1996, 1999,
2000, 2011, 2041
- Arango berezko hizkuntza erabiltzen
duten enpresa, establezimendu
edo erakunde pribatuentzat, 2000
- Arango berezko hizkuntzan, 1995
- Arango berezko hizkuntzaren, 1994,
1999
- Arango berezko hizkuntzaren
erabilera, 1996, 2000, 2013, 2041
- Arango berezko hizkuntzaren
erabilera ofiziala, 1989
- Arango berezko hizkuntzaren
normalizazioa, 2002
- Arango berezko hizkuntzaren
ofizialtasunaren, 1988, 1989
- Arango berezko hizkuntzaren
sustapenean, 2001
- Arango berezko hizkuntzarentzat,
2011
- Arango berezko hizkuntzari, 1991,
1992
- Arango berezko komunikazio-
hizkuntza, 1987
- Arango berezko okzitanieraren, 1988
- Arango bide publikoko
publizitatean, 2000
- Arango eremuan, 1993
- Arango erkidegoak, 2011
- Arango erkidegoaren berezko
hizkuntzaren ofizialtasunari, 2011
- Arango erregimen berezia, 1988
- Arango erregistroen bulegoetan,
1995
- Arango erregistroetako bulegoek,
1995
- Arango eskubide historiko eta
linguistikoen lehenengo
aitorpena, 2011
- Arango Generalitatean, 1990
- Arango Haranaren araubide
bereziari buruzko uztailaren 13ko
16/1990 Legeak*, 1864
- Arango haranean, 1907, 1908, 1909
- Arango Haranean, 1862, 1989
- Arango Haraneko araneraren
irakaskuntza eta erabilera aitortu,
babestu eta sustatzen, 1862
- Arango Haraneko araubide
bereziari buruzko uztailaren 13ko
16/1990 Legea, 1862
- Arango Haraneko Araubide
Bereziari buruzko uztailaren 13ko
16/1990 Legearen, 2002
- Arango haraneko barne-antolaketa
administratiboaren berezitasun
historikoak, 2011
- Arango Haraneko berezko
okzitanieraren aldaera*, 1864
- Arango Haraneko erregimen
bereziari buruzko uztailaren 13ko
16/1990 Legeak, 1988
- Arango Haraneko erregimen

- politiko-administratibo berezi, 1987
Arango haraneko mugapean, 1909
Arango Haraneko toki-erakundeetan, 1877
Arango Haranerako, 1869, 1870
Arango haur-irakaskuntzaren komunikazio-hizkuntza eta ohiko ikaskuntza-hizkuntza, 1996
Arango helduen hezkuntza iraunkorrean, 1997
Arango herria, 1991
Arango herritarrek, 1915, 1988
Arango herritarren, 1991
Arango hezkuntza-zentroetarako, 1943
Arango hizkuntza, 1868, 1989
Arango hizkuntza eta kultura okzitaniarrak, 1883
Arango hizkuntza-araudiari, 1868
Arango hizkuntza-berezitasuna, 2042
Arango hizkuntza-errealitatearekin, 1990
Arango hizkuntzan eta kulturaren, 2014
Arango instituzio, 1992
Arango instituzio eta administrazio publikoekiko, 1992
Arango instituzioekiko, 1994
Arango irakaskuntza-zentroen hizkuntza-araubideari, 1950
Arango irakaskuntza-zentroetako hizkuntza-araubidea, 1942
Arango irakaskuntza-zentroetako hizkuntza-proiektuek, 1943
Arango irakaskuntza-zentroetako irakasleen eta gainerako langileen hizkuntza-gaitasunari buruzko aipamenak, 1943
Arango irakaskuntza-zentroetako ohiko irakaskuntza- eta ikaskuntza-hizkuntza, 1996
Arango irakaskuntza-zentroetan, 1942, 1990, 1997, 2012
Arango izen eta abizenei, 1868
Arango Justizia Administrazioako langile judizialen eta zerbitzuko langileen lanpostuak, 1995
Arango Kontseilu Nagusiak, 1960, 2012, 2014
Arango Kontseilu Nagusiaren eskumenak, 1960
Arango Kontseilu Nagusiaren harremanak, 2015
Arango Kontseilu Nagusiari, 1950, 2014
Arango kultura-jardueretan eta -ekipamenduetan, 1990
Arango kultura-ondarearen elementu, 2011
Arango lehen eta bigarren hezkuntzetan, 1996
Arango lurralde osoko berezko hizkuntza, 1989
Arango lurraldea, 2001
Arango lurraldean, 2012, 2014
Arango lurralde-eremuan, 1980
Arango lurraldetik, 2001
Arango mugapean, 1998
Arango okzitaniar errealitate nazionala, 2011
Arango okzitanieraz adierazitako zirkuituetan, 1883
Arango ospitaleak, adinekoentzako egoitza-etxeak, aterpetxeak edo kultura- eta aisialdi-zentroak, 2000
Arango sistema instituzional tradizionala, 2011
Arango toki-erakundeek, 1999, 2000
Arango toki-erakundeetako, 1993
Arango toponimia, 2014
Arango toponimoek, 1996
Arango toponimoen defentsa juridiko eta prozesalaren gaineko eskumena, 2014
Arango udalei, 1996
Arango udalerrien izendapenaren zehaztapena, 1996
Arani, 1995, 2001, 2012
Arani bakarrik eragiten dioten arauak, xedapenak eta egintzak, 1918
araren erabileraren normalizazioari, 780
ARARTEKOa, 724
ARARTEKOA, 724
arau, 167, 532, 568, 692, 718, 719, 729, 757, 760, 761, 762, 764, 779, 781, 791, 859, 862, 863, 1017, 1029, 1298, 1988, 2001, 2130
arau autonomikoek, 449, 450
arau bereziak, 1666
arau erkideak, 755, 2049

- arau espezifikoak, 2281
arau estatalak, 2130
arau gardenok, 2236
arau gorena, 544
arau juridikoak, 328
arau organikoak, 719
arau organikoek, 718
arau orokorrak, 392, 675
arau orokorren, 2001
arau orokorren esparruan, 2001
arau profesionalak, 2314, 2316, 2318
arau profesionalekin, 2324
arau profesionalen, 2332
arau substantiboak, 1731
arau tekniko eta metodologikoak, 149
arau teknikoak, 764, 1150, 1769
Arau teknikoak, 1769
araua, 743
arauak, 699, 710, 718, 755, 1025, 1037, 1877, 2165, 2234, 2235, 2236, 2470
Arauak, 689, 1864
arauaren, 859
ARAUAREN, 835
arauaren bi bertsio linguistikoen baliokidetasuna, 953, 959
araubide, 454, 520, 694, 698, 716, 721, 785, 857, 1011, 1036, 1212, 1772, 1840, 1862, 1864, 1869, 1905, 1913, 1987, 1988, 1989, 2001, 2464
Araubide, 694, 782, 2002
araubide berezia, 694, 1950
Araubide bereziak, 2364
araubide berezian, 2001
Araubide Bereziari, 2011
araubide bereziko hezkuntza, 2050
Araubide bereziko hizkuntza-irakaskuntzak, 1829
Araubide bereziko hizkuntza-irakaskuntzak sailkatzeko probetan, 1828
araubide bereziko hizkuntza-irakaskuntzen oinarritzko mailaren ziurtagiria, 1828, 1829
araubide bereziko hizkuntza-irakaskuntzetan, 1828
Araubide bereziko hizkuntza-irakaskuntzetan onartua izateko eskabidea, 1828
Araubide bereziko hizkuntzen irakaskuntzak, 1529
araubide bereziko hizkuntzen irakaskuntzen antolamendua, 1131
araubide bereziko hizkuntzen irakaskuntzetako maila, 1011
Araubide bereziko ikasketak, 978, 980
araubide bereziko irakaskuntza, 454, 1869
Araubide bereziko irakaskuntzak, 1809, 1928, 1945
araubide bereziko irakaskuntza-zentroetan, 1869
araubide bereziko irakaskuntzetan, 2162
araubide bereziko irakaskuntzetarako, 1940
araubide ekonomikoa, 716, 862
Araubide ekonomikoa, 806, 2145
Araubide ekonomikoa eta langileena, 370
araubide ekonomikoaz, 721
araubide ekonomiko-finantzarioa, 721
araubide erkidea eta espezifikoa, 1778
Araubide erkideko funtzionamendua, 2136
Araubide espezifikoak, 1799
araubide iragankor, 1802
araubide iragankorra, 481, 493, 1446
araubide juridiko berezi, 1913, 2012
araubide juridikoa, 441, 534, 711, 727, 857, 955, 959, 1115, 1212, 1213, 1215, 1281, 1614, 1628, 1639, 1779, 1889, 1910, 1988, 2124, 2147
Araubide juridikoa, 527, 584, 1696, 2338
Araubide Juridikoa, 2426
araubide juridikoaren, 431, 698, 802, 1772
araubide juridikoaren berezitasunak, 2012
araubide juridikoaren erregulazioa, 1772
Araubide Juridikoari, 710, 1336
araubide juridikora, 1989
Araubide orokor osoaren, 2248
araubide orokorra, 564, 785
Araubide orokorra, 782, 1780

- araubide orokorreko eta bereziko ikasketak, 975
 Araubide orokorreko ikasketak, 978
 Araubide orokorreko irakaskuntzak, 1944
 araubide orokorreko irakaskuntzak,, 1287
 araubide orokorrekoak. *Ikus* irakaskuntzak
 araubidea, 689, 713, 718, 721, 722, 743, 755, 761, 782, 816, 1016, 1281, 1282, 1360, 1587, 1636, 1800, 1905, 1907, 1972, 2074, 2185, 2242, 2458
 araubideak, 1281, 1988, 2422
 araubidean, 442, 1418, 1610, 1948, 2028
 araubidearekin, 1978
 araubidearen, 553, 699, 1373, 1471, 1581, 1638, 1908
 araubideren, 2464
 arau-bilduma, 738
 araudi, 481, 487, 491, 721, 757, 1007, 1102, 1138, 1148, 1161, 1250, 1410, 1531, 1627, 1662, 1674, 1776, 1823, 1845, 1846, 1853, 1862, 1866, 1875, 1889, 1917, 1953, 1989, 1996, 2082, 2096, 2113, 2114, 2118, 2123
 Araudi, 1036
 araudi bereziaren, 721
 araudi erregulatzaileak, 803, 2104
 araudi erregulatzailean, 464
 araudi espezifikoaren, 1866
 Araudi estatala, 1150
 araudi estatalean, 1150, 2082
 araudi ofiziala, 2118
 araudi orokorrarekin, 1954
 araudi orokorraren, 1917, 1996
 araudi orokorrean, 1996
 araudi sektorialaren, 1862
 araudi sektorialean, 1803
 araudi sektorialen, 1969
 araudi substantibora, 1899
 araudia, 442, 689, 720, 764, 784, 1006, 1007, 1026, 1162, 1362, 1383, 1473, 1640, 1708, 1739, 1845, 1846, 1883, 1919, 1953, 1971, 2002, 2116, 2117, 2152, 2163
 Araudia, 562, 2002
 araudiak, 482, 505, 757, 815, 1160, 1373, 1480, 1489, 1603, 1847, 1854, 1858, 1875, 1885, 1893, 1896, 1898, 1904, 1905, 1907, 1933, 1958, 1966, 1973, 1981, 1997, 2006, 2022
 araudi-aldaketak, 848
 araudian, 430, 437, 438, 455, 456, 457, 505, 506, 755, 781, 788, 794, 835, 849, 1042, 1043, 1046, 1047, 1156, 1206, 1320, 1391, 1477, 1533, 1537, 1652, 1667, 1702, 1727, 1778, 1898, 1953, 1984, 2004, 2183, 2184
 araudiarekin, 1042
 araudiaren, 460, 464, 485, 489, 541, 739, 781, 1024, 1030, 1143, 1352, 1415, 1480, 1489, 1606, 1613, 1817, 1845, 1846, 1892, 1953, 1967, 1974, 1992, 1993, 1996, 2013, 2116, 2138, 2187
 araudiari, 1006, 1007
 araudun kontratuak, 1980
 arau-educia, 1383
 araei, 807
 arau-ekintzak, 1386
 arauen bertsiorako irispide telematikoa, 1918
 arau-eremuan, 1029
 arau-erreferentziak, 945, 954, 960
 Arau-erreferentziak, 954, 960
 arau-esparru, 839
 arau-esparru orokor, 1189
 arau-esparrua, 251, 1971, 1973, 2151
 arau-esparruak, 1983
 arau-esparruaren, 1298
 arauetan, 758, 759, 783, 864, 866, 1020, 1025
 arau-formulazioak, 729
 arau-garapena, 1562
 Arau-garapena, 1150
 araugintza, 956, 1966
 Araugintza osagarria, 1969
 araugintza-ahalak, 1407
 Araugintza-ebaluazioa, 892
 Araugintza-ekimena, 908
 araugintza-eragiketaren oinarria, 1385
 araugintza-garapena, 1138
 araugintza-garapenak, 781
 araugintzako aurrekari, 726
 Araugintza-prozedura, 1407
 araugintzarako eta parte-hartze sozialerako organoak, 1969
 araugintzarako eta parte-hartze sozialerako organoei, 1966

- araugintza-teknikako gidalerroak, 1795
 Araugintza-teknikako jarraibideak, 1483
 araugintza-xedapenek, 692
 arau-hausle, 761, 791
 arau-hausle adingabeei, 791
 arau-hausle adingabeek, 791
 arau-hauslea, 761
 arau-hausleak, 2269
 arau-hauslearen, 761
 arau-hausleari, 2270, 2447
 arau-hauste, 761, 2370, 2373, 2385, 2389, 2449, 2500
 Arau-hauste, 761
 arau-hauste administratibo oso astunak, 1164
 arau-hauste administratiboak, 936
 arau-hauste arin, 761
 arau-hauste arina, 1880
 arau-hauste arinak, 1451, 1977
 Arau-hauste arinak, 760, 761
 Arau-hauste arinek, 762
 Arau-hauste arinengatik, 763
 arau-hauste arinengatiko isunak eta astunengatiko, 762
 arau-hauste astunak, 1451
 Arau-hauste astunak, 761, 1240, 1535, 1634
 Arau-hauste astunek, 762
 Arau-hauste astunengatik, 763
 arau-hauste astunengatiko, 762
 Arau-hauste astunetan, 761
 arau-hauste astuntzat, 1708
 arau-hauste oso astunak, 1286, 1348, 1451, 1545, 1587, 1655, 1757, 1759, 1977
 Arau-hauste oso astunak, 532, 761, 1121, 1134, 1164, 1214, 1240, 1245, 1286, 1348, 1535, 1587, 1757
 arau-hauste oso astunak dira, 1121, 1587, 1655
 Arau-hauste oso astunek, 762
 Arau-hauste oso astunengatik, 762
 arau-hauste oso astunengatikoak, 762
 arau-hauste oso astuntzat, 588
 Arau-hauste oso astuntzat, 1270, 1745
 arau-haustea, 532, 762, 1981, 2032, 2275, 2447
 arau-hausteak, 414, 760, 762, 1480, 1604, 1977, 1981, 2449, 2450
 Arau-hausteak, 512, 760, 762, 1121, 1134, 1164, 1240, 1245, 1286, 1348, 1360, 1374, 1457, 1480, 1535, 1634, 1977, 1981
 arau-hausteak ikertzeko eta egiaztatzeko ahala, 2283
 arau-haustearen, 761
 arau-hausteei, 2368
 arau-hausteei, 762
 arau-hausteei, 2388
 Arau-hausteen gaineko erantzukizuna, 1379
 Arau-hausteen tipifikazioa, 1981
 arau-hausteok, 1634
 Arau-indargabetzea, 1131, 2164
 Arau-inpaktuaren azterketaren memoria, 1407
 Arau-inpaktuaren azterketaren memoriak, 1407
 arau-irizpide, 1578
 arauketa, 1860, 1988
 arauketak, 1988
 arau-multzo, 1737
 arau-multzo koherentea, 1939
 araupeko kontratuak, 772
 arau-planteamenduak, 1384
 arauren, 864
 arau-testu, 1661
 arautuko, 705, 802, 813
 Araututako artikulua, 97
 Araututako izurria, 98
 araututako merkataritza-praktikak, 2281
 arautze kontsolidatua, 2117
 arautzen, 701, 707, 843
 arau-urratzei buruzko prozedurak, 2387, 2519
 arau-zehaztapenak, 1385
 arauzko zerbitzu-betebeharren periodikotasuna, 2258
 arauzkotasuna, 2277
 arazo, 83, 162
 arazo hartuak, 2324
 arazo hartuei, 2324
 arazo sentsorial edo psikoafektiborik, 2263
 arazoak, 189, 691, 715, 853, 2259
 arazoei, 186, 2492
 arazoen, 2491

- arazoen eta urritasunen jatorria,
izaera edo larritasuna, 87
arazoen tratamendua, 2324
arazoetan, 691
arbasoak, 2029
Arbasoen hizkuntzan, 548
arbasoen ondare, 1188
arbel bisigodoak, 1691
arbitraje, 439, 1865
arbitraje politikoa, 329
arbitrajea, 439
Arbitrajea, 1042, 2344
arbitrajearekin, 481
arbitrajearen arlokoak diren
arbitraje-laudoen onespén eta
betearazpena, 2344
arbitrajeari, 492
Arbitrajeari, 439
Arbitrajeari buruzko abenduaren
5eko 36/1988 Legea, 439
arbitraje-auzitegiei, 1865
arbitraje-batzordea, 1150
Arbitraje-jarduketak, 439
Arbitrajeko hizkuntza, 439
arbitrajeko hizkuntza edo hizkuntzak,
439
arbitrajeko hizkuntzan, 440
arbitrajeko teknika, 439
arbitraje-konbentzioa, 2344
arbitraje-laudo, 2441
Arbitraje-laudoa, 2344, 2345
arbitraje-laudoaren kopiari, 2345
Arbitraje-laudoari, 2345
arbitraje-laudoen onespén eta
betearazpena, 2344
arbitraje-prozeduran, 440
arbitraje-sistema, 1138
Arbitraje-sistema, 1150
Arbitraje-sistemaren, 1150
arbitro, 2367
arbitroei, 439
Arbitroek, 440
arbitroen, 440
ardatz, 1626, 1944, 2455, 2489
ardatz nagusi, 151, 163
ardatza, 2423, 2432
ardatzak, 1715
ardatz-giltzari, 2423
ardoak, 1116
ardoaren benetako jatorria, 1116
Ardoari, 1708
Ardoen jatorriaren eta kalitatearen
babesa, 1116
ardogintzako araudia, 1708
ardogintzako kontsumitzaileen eta
ekoizleen interes legitimoak, 1708
ardura, 311, 380, 585, 697, 793, 1219,
1846, 1912, 1999, 2224, 2225, 2242,
2253, 2256, 2324, 2331, 2332, 2339,
2342, 2353, 2361, 2362, 2364, 2365,
2397, 2408, 2420, 2449, 2472, 2482,
2504, 2510
ardura duen ministerioak, 2314
ardura duen ministerioaren erabaki,
2312, 2315, 2317, 2318, 2319, 2321,
2322, 2323, 2325, 2326, 2327, 2329,
2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335
ardura duen ministroak, 2313, 2316
ardura duen ministroaren erabaki,
2314, 2316, 2331
ardura duen ministroaren
onespenez, 2314
arduradun, 1675, 2244, 2306, 2361
Arduradun, 1917
Arduradun artistikoen, arduradun
teknikoen eta edukien
arduradunen, 1367
arduradun den enpresari, 1632
arduradun politikoen agerpen
publikoei, 2115
arduradunak, 521, 1379, 1675, 1917,
2341, 2431
Arduradunak, 521, 522, 1675
arduradunei, 2430
arduradunek, 718, 1108, 1623, 1957,
2290, 2428, 2437
arduradunen, 2427, 2432
arduradunen arteko konbentzioak,
2432
arduradunen eta profesionalen
integrazioari, 1957
arduraldi, 769
arduraldi berezia, 1403
arduraldi osoko aldiak, 769
arduraldia, 1802
ardurapeko familiartekoei, 2442
ardurapeko seme-alabentzat, 2442
arduratuko, 811, 2405
areagotu, 229
arestiko iragana, 1923
areto, 1586, 2223
aretoa, 1975

- aretoak ustiatzen dituzten enpresa erakusleen jarduerari, 1972
argazkilari, 2362
argia, 827
argiak, 1401, 2005
argiak eta ulergarriak diren arau eta prozedurak, 1017
argibide, 1980, 2212
Argibide pedagogikoak, 2405
argibideak, 2212, 2307
argibide-liburu, 2267, 2268
argi-errotuluak, 1401, 1504, 2005
argi-seinaleak, 1504, 2005
Argitaletxeak, 2127
argitaletxeek egindako ekoizpena, 2127
argitaletxeekin, 1602
argitalpen, 715, 1001, 1119, 1217, 1278, 1321, 1601, 2404, 2449
Argitalpen, 1933
argitalpen eleaniztunak, 1834
argitalpen elebiduna, 2098
argitalpen- eta ikus-entzunezko ekoizpenaz, 1278
argitalpen- eta irakurketa-lan onenei, 1603
argitalpen eta programazioetarako irispidea, 1217
argitalpen gomendagarriko beste lan batzuk, 1602
argitalpen ofizialak, 820, 1216, 1574, 2132
Argitalpen ofizialak, 1221, 1311, 1995
Argitalpen, inprimaki, eredu, liburuxka edo iragarki instituzionalak, 1276
argitalpena, 122, 355, 567, 681, 716, 1222, 1276, 1363, 1602, 1858, 2398
argitalpenak, 110, 437, 715, 789, 1219, 1340, 1381, 1403, 1761, 1838, 1885, 1933, 2115
Argitalpenak, 57, 437, 789, 1276
argitalpen-aldaketak, 55
argitalpenaren eduki bera, 122
argitalpenaren hizkuntza, 121
argitalpenaren tasa normalerako, 1885
argitalpenaren zenbakia, 1604
argitalpenari, 171
argitalpen-arloak, 715
Argitalpen-baldintzak, 405
argitalpen-berrikuntzak, 1602
argitalpen-berrikuntzen presentzia, 1603
argitalpenean, 1603
argitalpen-ekoizpen, 2126
argitalpen-ekoizpena, 1321, 1602
argitalpen-ekoizpena eta zabalkundea, 1570
argitalpen-ekoizpenaren, 1604
argitalpenen, 713, 1403
argitalpenen eskalakoa, 1403
argitalpenen eta tiraden ugaritzeak, 1833
Argitalpenen kontrola, 1604
argitalpenen prezio publikoa, 1858
argitalpenetako zuzendari edo arduradunek, 2290
argitalpenetan, 811
argitalpenetarako, 1278
argitalpenetik, 1885
Argitalpenetik, 1885
argitalpen-funts, 1644
Argitalpen-funtsa, 1643
argitalpen-hizkuntza, 1918
Argitalpen-hizkuntza, 426
argitalpen-jardueraren, 1602
argitalpen-mota, 1602
argitalpen-produktu berrien esparruko ekimen irmoak, 2423
argitalpen-sektorea, 1602
argitalpen-tipologiaren, 1601
argitaratu, 168, 709, 736, 808, 811, 1004
argitaratu ditzala finantzaketa lortzeko baldintzei buruzko orientabideak emanez, 227
argitaratuko, 733
argitaratutako, 222
argitaratzaile pribatuekin, 1602
argitaratzaileak, 120
Argitaratzaileak, 1602
argitaratzailearen izena eta helbidea, 1604
argitaratzaileari, 112, 119, 120
argitaratzaileekin, 1601, 1602
Argitaratze-jarduera publikoa, 1602
argitaratzeko, 701
argitasuna, 1661, 2193
argiztapen, 1040
argiztapena, 1501, 1650
argiztapen-baldintza egokiak, 1147

- argiztapen-teknikari, 2362
- ariketa, 2149
- ariketa fisikoak, 1309, 1544, 1655, 1727
- ariketak, 1309, 1544, 1655, 1727, 2184
- ariketen enuntziatuak, 2184
- ariketen enuntziatuak hizkuntza berean jasotzeko eskubidea, 1654
- ariketetan, 1654
- arinak, 760, 761
- aritmetika, 2490
- arkeologia, 857
- arkeologiari, 2336, 2506
- arketipo estereotipaturik, 1723
- arkitekto, 464, 748
- arkitektoa, 816
- arkitekto-dekoratzaile, 2361
- Arkitektoen Elkargoko, 763
- Arkitektoen, Aparejadore eta Arkitekto Teknikoen eta Bide, Ubide eta Portu Ingeniarien elkargoak, 763
- arkitektura, 545, 757, 857
- Arkitektura- eta kultura-ondarearen aniztasuna, 2265
- arkitektura industrialeko elementuak, 1518
- Arkitektura-eskolak, 2265
- arkitektura-eskoletan, 2265
- arkitektura-ezaugarri, 849
- arkitekturako goi-mailako eskola nazionalak, 2265
- arkitektura-oztopoak, 757
- Arkitektura-oztopoak, 1501, 1504, 1650
- arkitekturaren, hirigintzaren, lurralde-plangintzaren eta paisaia-jardueren alorreko profesionalei, 2265
- Arkitekturari dagozkion goi-mailako ikasketen eremuan, 2265
- arlotan, 366, 411, 460, 504, 718, 763, 780, 787, 797, 830, 851, 1011, 1024, 1036, 1138, 1148, 1216, 1523, 1728, 1860, 1862, 1915, 1999, 2116
- Arlo, 1251
- arlo akademikoen eta pedagogikoen, 718
- arlo edo curriculum gaietako, 1011
- arlo edo ikasgai, 1126
- arlo edo ikasgai ez-linguistiko
 - kurrikular, 2154
- Arlo edo ikasgai instrumentalak, 1126
- arlo edo ikasgai instrumentalei, 1126
- arlo ekonomikoa, 797, 875
- arlo ekonomiko-finantzarioan nahiz kudeaketan, 806
- arlo ez-linguistikoak, 2161
- arlo ez-linguistikoetan aldi baterako atzerriko hizkuntzan benetan irakasten dutenek, 1782
- arlo funtzional bereko lanpostuetan izandako esperientzia, 1544
- arlo honetan bideratutako ekimenak aplikatuta, 196
- Arlo honetan egindako ahaleginekin, 184
- Arlo honetan eskumena duen administrazio publikoak, 1929
- arlo horretan beharrezkoak diren neurriak, 186
- arlo horretan boterea edo eginkizunen bat duten neurrian, 314, 383
- arlo horretan eskumena duen sailaren, 2127
- arlo horretan eskumena duen zuzendaritza-zentroaren, 1636
- arlo horretan eskumena duten sailen, 1897
- arlo horretan eskumena, boterea edo egitekoa duten neurrian, 315, 384
- Arlo instituzionalean, 1990
- arlo instrumentalak, 1528
- Arlo instrumentalak, 1528
- Arlo korrekzionalari, 2376
- arlo penaleko jurisdikzio-organoen, 2474
- arlo politikoa, 1860
- arlo profesionalean, 854
- arlo profesionalean edo enpresarialean, 855
- arlo publiko eta pribatu, 482, 1139
- arlo publiko eta pribatuetan, 481, 486, 1138, 1144
- arlo sozial eta ekonomiko, 2501
- arlo sozial eta soziolinguistikoan, 1860
- arlo soziala, 798, 875
- arlo sozioekonomikoan, 1999

- arlo teknologikoan, 1860
 arlo zibilean, 411
 arlo zibileko eta arlo penaleko
 jurisdikzio-organoen, 2474
 Arlo Zibileko Nazioarteko Lankidetzaz
 Juridikoari, 562
 arloak, 1721, 2154, 2161, 2163
 arloan, 403, 425, 501, 505, 533, 689,
 710, 740, 744, 745, 757, 763, 779,
 788, 857, 859, 1007, 1023, 1042,
 1107, 1142, 1144, 1146, 1147, 1150,
 1152, 1153, 1156, 1162, 1166, 1220,
 1225, 1230, 1235, 1236, 1238, 1243,
 1246, 1248, 1283, 1285, 1314, 1321,
 1333, 1339, 1342, 1347, 1361, 1373,
 1379, 1380, 1381, 1384, 1391, 1396,
 1398, 1402, 1471, 1479, 1486, 1521,
 1530, 1532, 1533, 1552, 1581, 1594,
 1600, 1632, 1635, 1636, 1638, 1639,
 1643, 1644, 1667, 1676, 1677, 1699,
 1707, 1713, 1715, 1717, 1718, 1720,
 1721, 1722, 1732, 1737, 1739, 1749,
 1758, 1769, 1770, 1802, 1804, 1819,
 1820, 1821, 1825, 1843, 1878, 1883,
 1887, 1894, 1896, 1898, 1930, 1931,
 1936, 1938, 1950, 1966, 1968, 1969,
 1970, 1979, 1981, 1983, 1986, 2007,
 2012, 2014, 2019, 2020, 2023, 2030,
 2049, 2071, 2072, 2074, 2096, 2113,
 2127, 2138, 2156, 2159, 2160, 2161,
 2162, 2163, 2164, 2168, 2182, 2187
 Arloan eskumena duten
 administrazioek, 1898
 arloarekiko, 1990
 Arloaren koordinazioa, 1130
 arloei, 1808
 arloetako, 1024, 1716
 arloetan, 309, 378, 494
 arloetan eskudunak diren sailak
 ordezkatzan dituzten bost kide,
 804
 arloetan eskudunak diren sailak
 ordezkatzan dituzten hiru kide, 805
 arloko, 413, 461, 520, 582, 760, 851,
 863, 1006, 1015, 1020, 1021, 1023,
 1034, 1041, 1042, 1142, 1146, 1150,
 1159, 1166, 1171, 1211, 1216, 1227,
 1237, 1249, 1279, 1290, 1325, 1347,
 1371, 1378, 1385, 1390, 1391, 1395,
 1410, 1470, 1476, 1480, 1485, 1490,
 1536, 1539, 1549, 1552, 1594, 1604,
 1621, 1637, 1638, 1643, 1647, 1654,
 1670, 1674, 1676, 1677, 1678, 1699,
 1708, 1716, 1717, 1718, 1719, 1720,
 1721, 1748, 1802, 1805, 1808, 1814,
 1818, 1820, 1821, 1831, 1912, 1914,
 1917, 1939, 1942, 1943, 1953, 1957,
 1965, 1968, 1981, 2001, 2020, 2082,
 2096, 2097, 2116, 2119, 2121, 2126,
 2162
 arloko edo ikasgaiko eskolak, 1715
 arloko eskolak, 461
 arloko jurisdikzio-organoen, 2318
 arlokoak, 752
 arlotan, 784, 795
 armadore, 2244
 Armadore, 2244
 armadore eta marinel interesdunen
 ordezkari, 2244, 2476
 armadoreak, 2240, 2241
 Armadoreak, 2240
 armadoreen erantzukizunak, 2241
 armen markak, modeloak eta serie-
 zenbakiak, 2240
 arnasa luzeko ahalegina, 227
 Arrakala digitala, 936
 arrakasta, 2115, 2492, 2504
 arrakastarako, 2489
 arrakasta-tasari, 2490
 Arrantzaleen Kofradiei, 767
 Arrantzaleen kofradiek, 767
 Arrantza-ontziez bestelako
 armadoreen erantzukizunak, 2241
 Arrantza-sektorearen, 420
 Arrantza-sektoreko agenteak, 420
 arrastoetan, 548
 arraza, 51, 52, 62, 63, 65, 72, 73, 75,
 76, 77, 78, 82, 83, 85, 86, 87, 88, 89,
 90, 97, 116, 127, 128, 129, 131, 138,
 159, 161, 198, 237, 239, 252, 256,
 292, 299, 362, 397, 400, 418, 419,
 510, 569, 571, 609, 618, 621, 651,
 657, 659, 661, 730, 783, 787, 788,
 789, 790, 791, 793, 794, 834, 872,
 877, 916, 925, 1020, 1029, 1030,
 1034, 1043, 1067, 1134, 1214, 1232,
 1244, 1270, 1272, 1285, 1286, 1300,
 1309, 1346, 1348, 1360, 1374, 1408,
 1409, 1430, 1442, 1458, 1468, 1488,
 1492, 1542, 1545, 1587, 1606, 1607,
 1608, 1609, 1618, 1627, 1648, 1655,
 1678, 1741, 1745, 1757, 1759, 1813,

- 1824, 1827, 1847, 1853, 1854, 1944,
1961, 2029, 2030, 2079, 2180, 2185,
2284, 2366, 2381, 2382, 2390, 2393,
2451, 2483
- Arraza, 1045, 1798
- arrazo edo erlijio jakin bateko kide,
2284, 2366, 2483
- arrazo- edo etnia-jatorria, 419, 473,
569, 572, 622, 654, 655, 656, 659,
661, 669, 1360, 1374, 1493, 1648,
1729, 1742, 2180, 2185
- arrazo- edo etnia-jatorriari, 2030
- arrazo-, sexu-, hizkuntza- edo erlijio-
arrazoiak, 52
- arrazo-, sexu-, hizkuntza- edo erlijio-
bereizketarik, 128
- Arraza-berdintasunari buruzko
Zuzentaraua, 237, 241, 252, 256,
263
- arrazo-edo etnia-jatorria, 1728, 1742
- arrazoetatik, 1105, 1284, 1290, 1336
- arrazakeria, 138, 1094, 1348, 1442,
1451
- Arrazakeria, Xenofobia,
Antisemitismo eta Intolerantziaren
aurkako Borrokari buruzko
Adierazpen eta Ekintza-plana, 334
- arrazaren edo etniaren jatorria, 474,
532
- arrazionalizazioa, 1559
- arrazionaltasuna, 1661, 2184
- arrazoi, 162, 358, 458, 696, 701, 722,
783, 789, 790, 1029, 1771, 1992,
2284, 2370, 2381, 2382, 2390, 2393,
2454, 2483
- arrazoi artistikoetatik, 2352
- arrazoi bakarra, 165, 172
- arrazoi fisiko, sozial edo
kulturaletatik, 1599
- arrazoi gaindiezinetatik, 2378, 2454
- arrazoi historikoak, 722
- arrazoi ideologikoetatik, 1923
- arrazoi justifikagarriak gabe, 316, 385
- Arrazoi kultural eta zibikoak, 1939
- arrazoi kultural, sozial edo
ekonomikoetatik, 458, 1810
- arrazoi objektiboki nabarmenak, 962
- arrazoi sozialetatik, 1923
- arrazoia, 834, 2442
- arrazoiak, 417, 474, 532, 562, 734,
782, 1113, 1478, 1919, 1935, 1961,
2014, 2029, 2123, 2371, 2393
- arrazoibide, 478
- arrazoiei, 2428
- arrazoiengatik, 694, 1030
- arrazoietako, 688, 693
- arrazoiketa logiko-matematikoan,
1715
- arrazoiketa matematikoarekin, 1126
- arrazoiengatik, 688, 769
- arrazoirik, 62, 63
- Arrazoirik, 63
- arrazoizko doikuntza, 234, 235
- Arrazoizko doikuntza, 1141
- arrazoizko doikuntzak, 590
- arrazoizko egokitzapenak, 233, 234,
236, 1500, 1504
- Arrazoizko egokitzapenak, 1075,
1504
- arrazoizko plangintza, 717
- arrazoizko prezioa, 152
- arreta, 182, 187, 225, 227, 229, 510,
586, 650, 742, 787, 790, 791, 792,
798, 803, 814, 851, 854, 862, 875,
876, 1017, 1020, 1024, 1032, 1037,
1046, 1122, 1129, 1130, 1141, 1143,
1144, 1145, 1146, 1147, 1157, 1160,
1196, 1203, 1226, 1227, 1290, 1337,
1352, 1402, 1405, 1418, 1467, 1470,
1489, 1525, 1549, 1621, 1639, 1645,
1651, 1653, 1655, 1667, 1695, 1720,
1732, 1765, 1786, 1791, 1807, 1813,
1814, 1819, 1820, 1821, 1822, 1833,
1861, 1863, 1865, 1866, 1867, 1872,
1875, 1879, 1898, 1924, 1940, 1946,
1960, 1968, 1979, 1990, 1994, 1995,
2007, 2013, 2025, 2026, 2053, 2073,
2166, 2167, 2173, 2180, 2186, 2202
- Arreta, 510, 651
- arreta berezia, 148, 150, 182, 187,
202, 214, 225, 229, 230, 234, 255,
264, 266, 334, 367, 471, 510, 586,
619, 650, 803, 814, 854, 876, 893,
897, 1024, 1076, 1106, 1108, 1124,
1127, 1133, 1155, 1180, 1198, 1227,
1242, 1247, 1263, 1319, 1349, 1367,
1395, 1424, 1427, 1433, 1467, 1475,
1476, 1490, 1510, 1525, 1602, 1603,
1611, 1616, 1635, 1637, 1648, 1680,
1715, 1721, 1726, 1773, 1774, 1808,
1816, 1875, 1897, 1927, 1945, 2023,
2060, 2105, 2141, 2144, 2194

- Arreta berezia, 274, 599, 623, 964, 968, 977, 1126, 1603, 1696, 1947, 2060, 2509
- arreta bereziari, 481
- arreta- edo ikaskuntza-nahasmenduak, 980
- Arreta egokia hartzeko eskubidea, 1013
- arreta egokia jasotzeko eskubidea, 1052
- Arreta egokirako eskubidea, 1336
- arreta ematea, 1108
- arreta emateko, 490
- arreta emateko betebeharra, 934
- arreta emateko prestakuntza espezifikoa, 483, 1141
- arreta emateko zerbitzuen, 486, 490, 1145, 1821
- arreta eraginkorra eta kalitatekoa, 2053
- arreta espezializatua, 479, 1136
- arreta espezifikoa, 2167
- arreta espezifikoa behar duten beste kolektibo batzuen, 1368
- arreta eta laguntza berezia, 217
- arreta integralari, 1290, 1752
- arreta jasotzea, 1861
- arreta jasotzeko eskubidea, 940
- arreta jendeari zuzenean emateko tokietara mugatzea, 1386
- arreta juridikoa, 1032, 1496
- arreta linguistiko eta pedagogikoa, 1434
- arreta mediko eta psikologikoa, 627
- arreta medikoari, 1707, 1878
- arreta pertsonalean, 1394, 2018
- arreta publiko espezializatua, 1510
- arreta sozioedukatiboa, 791
- arreta-eremuak eta -egoerak, 2180
- arretagune, 545
- arretan, 848, 863, 1548, 1667, 1824, 2026
- arreta-ordutegiak, 534
- arretarako, 759, 1032, 1994
- arretarako eta oneratzeko baliabideak, 1032
- arretarako eta oneratzeko sareko, 1032
- arretarako eta oneratzeko sareko baliabideen eta zerbitzuen katalogoa, 1032
- Arretari, 1104, 1160
- arretari buruzko gidak eta eskuliburuak, 1547
- arreta-zerbitzu publikoak, 1920
- arreta-zerbitzua, 1920
- arreta-zerbitzuen irisgarritasuna, 2498
- arreta-zerbitzuen ordutegi, 2499
- arreta-zerbitzuetan, 1402
- arrisku, 790, 1479, 2212
- arrisku- edo larrialdi-abisua, 1401, 1504, 2005
- arrisku- eta babesgabetasun-egoeretan, 790
- arrisku larrian, 588
- arrisku larriko jarduketaren kasuan, 1713
- arriskua, 2115
- Arriskua, 938, 1014, 1091, 2093
- arriskuak, 1144, 1473, 1733
- arriskuan, 229, 1479
- Arriskuan dagoen eremua, 97
- arriskuan dauden hizkuntzei modu eraginkorrean laguntzeko, 227
- arriskuan dauden hizkuntzen bilakaeraren jarraipena, 228
- arriskuan dauden hizkuntzen irakaskuntza, 227
- Arriskuan dauden Munduko Hizkuntzen Atlasan, 222
- Arriskuan dauden Munduko Hizkuntzen Atlasan osatzen laguntzeko beharra, 228
- Arriskuan dauden Munduko Hizkuntzen Atlasean, 224
- arriskuan dauden pertsonak, 1599
- arriskuan izan, 225
- Arriskubidea, 2093
- arrisku-egoera, 789
- arrisku-egoerak, 789
- arriskuei, 2267
- arriskuei buruzko ohartarazpenak, 1803
- Arriskuen mapa, 1015, 1092
- arriskuez, 2237
- arrisku-ezaugarrien kodea eta deskripzioa, 604
- arrisku-kapitaleko erakundeak, 536, 537, 538
- Arrisku-kapitaleko erakundeak, 537
- arrisku-kapitalekoak. *Ikus funtsa*

- arrisku-mailak, 1789
- arrisku-piktograma, 605
- arriskurik, 2267
- artatzeko, 840
- arte, 186, 453, 454, 462, 463, 688, 692, 694, 695, 726, 741, 744, 748, 769, 857, 1275, 1278, 1855, 1917, 1987
- arte- edo zientzia-balioespenari, 695
- arte eszenikoak, 1972
- arte- eta arkitektura-lanak, 172
- arte- eta hizkuntza-irakaskuntzak ematen dituzten zentro publikoetan, 1130
- arte- eta hizkuntza-irakaskuntzetan, 1720
- arte- eta hizkuntza-irakaskuntzetarako irispidea, 1714
- arte eta literaturako sorkuntza, 206
- arte eta literaturako sorkuntzan, ikus-entzunezkoen sektorea barnean hartuta, 210
- arte grafikoak, 1604
- arte grafikoetako profesionalak, 1601
- arte plastikoen eta diseinuaren*, 748
- arte plastikoetako eta diseinuko irakasleen, 464
- arte plastikoetako eta diseinuko katedradunen, 463, 464
- arte plastikoetako eta diseinuko tailerreko maisu-maistren kidegoak, 817
- arte tradizionalak eta herrikoiak, 545
- arte-, hizkuntza- eta kirol-irakaskuntzak, 1524
- arte-, kirol- eta hizkuntza-irakaskuntzetarako moduluak, 1531
- arteak, 1644, 2434
- arteak eta literatura sortzean, 192
- arte-adierazpenak, 1278, 2455
- arte-adierazpenen, 1834
- arte-aholkulari, 2361
- arteak, 1376, 1531, 2264
- arteak eta ogibideak ikasteko makina-tresnei, 111
- artean eta bizitza publikoko alor guztietan, 227
- arteari, 2506
- arte-askatasuna, 1971
- arte-elkartek eta artistek betetzen duten lekua aitortzea, 225
- arteen, 1572
- arte-gune nazional eta internazionalak, 2455
- arte-hizkeren ezagutzara, 453
- arte-ikasketak, 980
- arte-irakaskuntza profesionalak, 462, 744, 1709
- arte-irakaskuntzak, 454, 1714, 1811, 1948
- arte-irakaskuntzen goi-mailako zentroak, 2177
- arte-irakaskuntzetako, 1948
- arte-jarduerarako sorkuntza- eta erakusketa-espazioak, 1986
- arte-jardueren eta sektore produktibo guztien arteko loturak, 2264
- artekariak, 2303
- Artekariak, 2303
- artekari-gidari eta artekari-interpreteten eragiketak, 2363
- artekari-interpretetako, 2303
- artekari-interpreteten eragiketak, 2363
- artelanak, 545
- artelanez erosteko finantzatzeko harpidetzak, 2351
- artelanez gozatzeko, 65
- arte-mota, 545
- Arte-sorkuntzaren eremuan, 1927
- artezkaritzako*, 713
- artezkaritza-organoak, 368
- Artezkaritza-organoak, 368
- artikulazio eraginkorra, 2423
- artikuluen eskuratzea mugatzeko debekua, 1473
- Artisau-adierazpena, 2075
- Artisauen identifikazioa, segurtasuna eta kalitatea, 2075
- Artisau-identifikazioa, 2075
- artisau-produktuek, 1872
- Artisau-produktuen nahitaezko etiketatzea, 2075
- artisautza-produktuak, 940
- artisautza-produktuen*, 774
- Artisautzari, 1112, 2075
- artista, 1870, 2361
- Artista, 2352
- Artista interprete edo

- exekutatzaileak, 118
- artista-interpretatzaile, 2352
- artistak, 2352
- artista-talde, 2352
- artisten eta artelanen kanpoko zirkulazioa bultzatzea, 803
- artisten soldatak eta gizarte-prestazioak, 2361
- artistikoak. *Ikus jarduera, Ikus irakaskuntzak, Ikus irakaskuntzak*
- artxibo, 1635
- artxibo publikoetara edo administrazio publikoen esku dauden artxiboetara linean modu unibertsean iristeko eskubidea, 149
- artxiboak, 172, 315, 384, 1469, 2441
- artxiboai, 148, 1219
- Artxiboai, 1469
- artxiboen, 858
- artxiboen zerbitzuena, 858
- artzain-bide, 396
- artzain-bideak, 396
- artzapezpiku, 1313
- asaldatzaile, 2275
- aseguratu, 448
- aseguratzaileak, 2212
- Aseguratzailearen eta haren bezeroaren arteko kontratu aurreko harremanak, 2212
- aseguru- eta berraseguru-erakundeak, 553
- aseguru- eta berraseguru-erakundeak, 553
- aseguru- eta berraseguru-erakundeen, 553
- Aseguru- eta berraseguru-erakundeen, 553
- Aseguru- eta berraseguru-erakundeentzako, 553
- Aseguru Pribatuak, 441
- Aseguru-, berraseguru- eta kapitalizazio-eragiketen mutualitate eta batasunak, 2307
- aseguruak, 2240
- Aseguruaren, 442
- Aseguruaren eta Pentsio Funtsen Zuzendaritza Nagusiak, 553
- Aseguru-enpresa, 2213
- aseguru-eragiketak, 2307
- aseguru-erakunde, 442
- Aseguru-erakunde baimenduen, 442
- aseguru-erakundeak, 448
- aseguru-erakundeak, 442
- aseguru-erakundeak, 448, 553
- aseguru-erakundeen, 441
- Aseguru-erakundeen, 441
- aseguruetan, 172
- aseguru-hartzailearen, 442
- aseguru-hartzaileari, 442
- Aseguru-kontratua, 2212
- aseguru-kreditu, 441
- Asia, 156
- Asiako eta Ameriketako hainbat herrialderen aldakortasuna, 2496
- asiloa, 2216, 2224, 2524
- Asiloa, 505
- asiloaren arloko agintarien eskakizunak, 2226
- asilo-eskaera, 2225
- Asilo-eskaera aztertze ardurak, 2225
- asilo-eskaera aztertze ardurak duen estatura, 2214
- Asilo-eskaeraren erregistroa, 2224
- asilo-eskaeraren zio, 2223
- Asilo-eskaeraren azterketa, 2223
- Asilo-eskaeraren kasuetan, 2215
- Asilo-eskaeretan, 2215
- asilo-eskatzaileen harrera-baldintzak, 2224
- Asilo-eskatzaileen harrera-baldintzak, 2226
- Asilo-eskubidea, 504, 505, 2223
- Asilo-eskubidearen**, 2214
- Asilo-eskubidearen Arloko Auzitegi Nazionala, 2223
- Asilo-eskubidearen Arloko Auzitegi Nazionalean, 2223, 2225
- asimetriak, 147
- asimilazioa*, 165, 257, 261, 292
- Asimilazioa*, 165
- asimilazio-ikuspegia baztertuz, bai Europa mailan, bai estatuen mailan, 225
- asimilaziorik ezagatik, 2277
- asistentzia, 1748
- Asistentzia-informazioarekin, 1470
- Asistentzia-informaziorako eskubidearen titularra, 1713
- askatasun, 127, 413, 414, 417, 479,

- 752, 791, 1108, 1410, 1540, 2081
askatasun anbulatorioan, 414
askatasun demokratikoen aldeko borroka, 1923
askatasun demokratikorik gabeko uneetan, 1939
askatasun eta berdintasun horien, 479
askatasun osoz, 95
askatasun osoz egindako aukeraren ondorioa, 165
askatasun pertsonalaren iturria, 1600
askatasun publikoak, 413, 1694
askatasun publikoen, 1348, 2185
askatasun zibil eta, 1409
askatasuna, 61, 64, 163, 257, 291, 791, 880, 1029, 1046, 1136, 1216, 1222, 1409, 1410, 1649, 1732, 1814, 1817, 1952, 1971, 2139, 2166, 2167, 2252
askatasunak, 315, 384, 414, 685, 1029, 1034, 1232, 1241, 1353, 1526
askatasunaren, 686, 695
askatasunaren ikuspegi, 61
askatasunaren printzipioa, 475
Askatasunari, 2503
askatasunaz gabeturik egon den denbora-tartea, 2391
askatasunaz gabetuta dauden guneetatik, 1956
askatasunaz gabetuta dauden pertsonekin, 1956
askatasunaz gabetzeko neurria, 2396
Askatasunaz gabetzeko neurriak dituzten pertsonak, 1929
askatasunaz gabetzeko zigor edo neurriren, 2393
askatasunaz gabetzeko zigor edo neurriren batera kondenatzeko ebazpena, 2391
askatasunaz gabetzeko zigorra edo neurria, 2392
askatasunaz gabetzeko zigorrak, 2391
askatasuneiz, 413, 460
askatasunekin, 788
askatasunen, 1029, 1139, 1241, 1905
askatasunen defentsan oinarritutako nazioa, 1241
Askatasunen eta atxiloketaren epaileak, 2228, 2310
Askatasunen eta atxiloketaren epailearen erabakia, 2216
askatasunen eta atxiloketaren epaileari, 2216
Askatasunen eta atxiloketaren epaileari, 2394
askatasunera, 724
askatasunerako eskubidea, 1030
askatasunez, 181, 439, 741, 783, 1861, 1863
askatasunez aukeratutako hizkuntzan, 1625
askatasunez erabili ahal izatea, 1861
askatasunez erabiltzea, 1139
askatasunez eta trabarik gabe, euren hizkuntza gutxiengoz erabiltzeko eskubidea, ahoz eta idatziz, 323
aske, 61, 161
askiez, 194
Askotariko diskriminazioa, 1493
askotariko herritarren erkidegoa, 254
askotariko hizkuntza-ezagutzak, 216
asmakuntza, 560, 2270, 2271
Asmakuntzaren, 2270
asmakuntzaren patentagarritasuna, 558
asmakuntzatarako, 557, 558
Asmakuntzen eta ezagutza teknikoen babesak, 2269
Asmakuntzen patentea, 2269
asmatzaille, 2271
asmatzailleari, 2270, 2271
Asmo, 726
Asmo orokorreko inbertsio-funtsak, 2232
asmo orokorreko inbertsio-funtsek, 2232
Asmo orokorreko inbertsio-funtsen estatutuak edo erregelamendua, 2232
asmo sendoa, 2491
asmoa, 2394
Asoziazio-diskriminazioa, 1074
Asoziazionismoa, 2044
asoziazionismoaren balioak eta printzipioak, 2044
asoziazionismorako, 1912
aspektu, 1627
aspektu erkideei, 1971

- aspektu materialari, 1603
- aspektu psikopedagogikoak, 1948
- aspektuak, 1627
- Asteburuetan, 503
- astialdia, 1347
- astunak, 474, 760, 761
- astuntzat, 362, 761
- Asturiar ehun zentro eta etxe, 1292
- asturiar erkidegoak, 1293
- Asturiar erkidegoak, 1293
- Asturiar Erkidegoen Kontseilua, 1293
- Asturiar herriak, 1275
- Asturiar Ikaskuntzen Institutua, 1271
- asturiarra. *Ikus* kultura
- asturiarrak, 1292
- asturiarrei, 1292, 1293
- asturiarren, 1292
- asturiarren erkidegoen, 1292
- Asturiartasuna aitortuta duten
 - asturiar erkidegoak, 1293
- Asturiartasuna aitortzea, 1293
- Asturiartasuna aitortzeak, 1293
- Asturiartasuna aitortzetik eratorritako betebeharrak, 1293
- Asturiartasuna aitortzetik eratorritako eskubideak, 1293
- Asturiartasun-aitorpena duten
 - asturiarren erkidegoen, 1292
- Asturiartasunaren Aitorpenari, 1292
- asturiartasunaren aitortzea, 1293
- Asturias, 1292
- Asturiasekin, 1293
- Asturiasen, 1285
- Asturiasen identitate politiko,
 - linguistiko, kultural, ekonomiko eta sozialeko elementuak, 1293
- Asturiaserako Autonomia
 - Estatutuak, 1275
- Asturiasko, 1275, 1276, 1277, 1298
- Asturiasko 2017-2020ko Estatistika Planean, 1291
- Asturiasko administrazio publikoen finantzaketa, 1288
- Asturiasko Autonomia Estatutuan, 1277
- Asturiasko botere publikoek, 1288
- Asturiasko Estatistika Institutua, 1287
- Asturiasko Estatistika Plana, 1287, 1291
- Asturiasko Estatistika Planean, 1287
- Asturiasko hezkuntza-sistemari
 - buruzko informazioa, 1291
- Asturiasko hizkuntza tradizionala, 1275
- Asturiasko Hizkuntzaren Akademia, 1281
- Asturiasko Hizkuntzaren Akademiak, 1294
- Asturiasko Hizkuntzaren Akademiako (Academia de la Llingua Asturiana) kidea, 1271
- Asturiasko Hizkuntzaren Akademiako kide, 1271
- Asturiasko hizkuntzaren ikerketa eta ezagutza, 1281
- Asturiasko hizkuntzaren irakaskuntzari eta sustapenari, 1274
- Asturiasko identitatea, 1293
- Asturiasko Ikaskuntzen Errege Institutua, 1279
- Asturiasko irakaskuntzaren estatistika, 1304
- Asturiasko irakaskuntzaren estatistikak, 1291
- Asturiasko kultura, 1298
- Asturiasko kultura eta hizkuntza, 1293
- Asturiasko kultura, hizkuntza, balioak, historia eta ondarea, 1292
- Asturiasko kultura, hizkuntza, ekonomia, ohitura eta tradizioak, 1293
- Asturiasko Printzerriak, 1275, 1276, 1277, 1278, 1279, 1283
- Asturiasko Printzerrian, 1268, 1275
- Asturiasko Printzerriaren, 1268, 1277
- Asturiasko Printzerriaren eta Asturiasko Printzerriko Batzar Nagusiaren Aldizkari Ofizialetan, 1277
- Asturiasko Printzerriko, 1276, 1277, 1278, 1279, 1298
- Asturiasko Printzerriko administrazio publikoek, 1283
- Asturiasko Printzerriko Administrazioak, 1273, 1285
- Asturiasko Printzerriko Administrazioaren, 1270, 1279
- Asturiasko Printzerriko Administrazioari, 1279
- Asturiasko Printzerriko Aldizkari

- Ofizialaren, 1276
 Asturiasko Printzerriko Autonomia
 Erkidegoko, 1278
 Asturiasko Printzerriko Enplegu
 Zerbitzu Publikoak, 1284
 Asturiasko Printzerriko Eskola
 Kontseilua, 1274
 Asturiasko Printzerriko Eskola
 Kontseiluaren, 1274
 Asturiasko Printzerriko irrati-telebista,
 1289
 Asturiasko Printzerriko Irrati-telebista
 SAUK, 1289
 Asturiasko Printzerriko kontsulta-
 instituziotzat, 1281
 Asturiasko Printzerriko Toponimia
 Batzordeak, 1278
 Asturiasko Printzerriko Toponimiako
 Batzarra, 1279
 Asturiasko unibertsitateaz kanpoko
 hezkuntza-sistemaren egoera,
 1287
**Asturiasko unibertsitateaz kanpoko
 irakaskuntzaren estatistika**, 1287
 asturiera, 1298, 1311
 asturieraren, 1298
 asturierazkoa. *Ikus* bertsioa
 atal, 1278, 2125
 atal elebidunak, 1716, 1717, 1721
 Atal elebidunak, 1721
 atal elebidunetan, 1715
 atal filologikoa, 1845
 Atala, 2124
 atalak, 436, 568, 712, 2121, 2124
 Atalak, 2124
 atalasea, 2280
 atalase-maila, 1388, 1389, 1390
 ataria, 1018
 ataza, 362, 710, 1475, 1718, 1800,
 1845
 atazak, 717, 1265, 1544
 atazei, 367, 2184
 atazekin, 1373, 1544, 1728, 2186
 aterpetu politikoentzat, 2278
 aterpetuak, 164
 Aterpetuen Estatutuari buruzko
 Genevako Konbentzioan, 505
 Aterpetuen eta Aberrigabeen
 Babeserako Frantziako Bulegoa,
 2223
 Aterpetuen eta Aberrigabeen
 Babeserako Frantziako Bulegoak,
 2225
 Aterpetuentzako Nazio Batuen Goi
 Komisarioarekin, 505
 aterpetxeak, 2000
 atez ateko salmenta, 2231, 2232,
 2233
 Atlantiko-Mediterraneo Unibertsitate
 Teknologikoa, 1182
 atrakzioak, 1748
 atsedenerako eskubidea, 65
 atxiki, 226
 Atxikimendu askeko eragiketa
 kolektiboei, 2250
 atxikimendu askeko kontratu
 kolektiboa, 2250
atxikimendua, 750
 atxikipena, 2024, 2359
 atxikipenean, 1360
 atxikipenen aplikazioari, 2357
atxikipen-kontratuak, 772, 1866
 atxikipen-sailek, 1171
 atxikipen-taldea edo -azpitaldea,
 1406, 1420
 atxikitako, 807
 Atxikitako zentroak, 1102
 atxikitzea, 808
 Atxikitzea, 2221
 atxikitze-agiria, 318, 387
 Atxikitze-baldintzak, 2221
 atxikitze-eremu, 2214
 Atxikitze-gune, 2221
 Atxikitze-kontratuak, 939, 1980
 atxikitze-prozedura, 2221
 atxikitze-tresna, 302, 326
 atxiloketa, 416, 2373, 2394
 Atxiloketa, 535, 2378, 2391, 2453
 atxiloketa- eta entrega-agindu,
 2378, 2453, 2454
 Atxiloketa- eta entrega-agindu,
 2378, 2453
 atxiloketa eta zaintza-tokia, 416
 atxiloketa-agindu, 2381, 2382, 2384
 atxiloketa-agindua, 2382, 2383
 Atxiloketa-agindua, 2383
 atxiloketa-aginduari, 2381
 atxiloketa-araubide, 2485
 atxiloketa-gunean, 2378, 2388, 2454
 atxiloketa-guneko zuzendariaren,
 2391
 atxiloketa-gunera, 2391

- atxiloketak, 2275, 2485
 Atxiloketak, 2227, 2371
 atxiloketarekin, 2371
 atxiloketaren arrazoiak, 1478
 atxiloketaren arrazoei, 323
 Atxiloketaren lege-oinarriak, 2227, 2371
 atxilotu, 62
 atxilotua, 416, 2373, 2379
 Atxilotua, 2394
 atxilotuak, 2371, 2381
 atxilotuari, 2394, 2485
 Atxilotuei, 1478
 Atxilotuen eskubide eta eginbearrei, 2485
 atxilotu-izaerari, 2485
 atxiloturik daukaten pertsona berak ulertzeko moduko hizkuntza batean, 2370
 Atxilotutako adingabea, 416
 atxilotuz gero, berak ulertzeko moduko hizkuntza batean. *Ikus* Atzeritarra
 atzealdea, 1583
 atzera egiteko eskubidea, 525
 atzera-egitea, 350
 atzerapen- edo diskriminazio-eskakizunik, 1315
 atzerapena, 2378, 2454
 atzerapenak, 2390
 atzerapenaren arrazoiak, 2393
 atzerapenik, 227, 498, 542, 1317, 1337, 1865, 1866, 1914, 2013, 2097, 2102, 2396, 2442
 Atzerri Arazoetako eta Lankidetzako Ministerioak, 559
 Atzerri Gaietarako eta Elkarlanerako Ministerioak, 561
 Atzerri Zerbitzua, 533, 534
 Atzerri Zerbitzuko funtzionarioen prestakuntza-zentro, 533
 Atzerri Zerbitzuko funtzionarioen senitartekoak, 534
 atzerrian, 366, 367, 372, 429, 468, 469, 534, 562, 563, 580, 1292, 1527, 1676, 1715, 1717, 1718, 2254, 2272, 2341, 2342, 2347, 2442, 2487, 2488, 2492, 2500
 Atzerrian, 366, 558, 563, 577, 2254, 2386, 2487, 2488
 atzerrian bizi diren galiziarrei zuzendutako loturak, 1671
 Atzerrian bizi diren galiziarren itzulera, 1671
 atzerrian bizi diren ikus-entzule frantsesentzat, 2435
 Atzerrian dauden ikastegi frantsesak, 2254
 Atzerrian ematekoak diren edo nazioarteko arbitrajearen arlokoak diren arbitraje-laudoen onspen eta betearazpena, 2344
 Atzerrian eskolatutako ikasle frantsesei, 2254
 atzerrian inprimatutako liburuak, 111
 atzerrian kokaturik dauden goimailako ikasketa-zentroekin, 2254
 Atzerrian kontratatzea, 577
 Atzerri-ekintza, 533
 Atzerri-ekintzaren, 533
 atzerri-ekintzaz, 2435
 atzerriko, 351, 412, 431, 452, 453, 454, 455, 457, 458, 460, 461, 468, 527, 535, 549, 552, 577, 695, 712, 1024, 1106, 1126, 1372, 1530, 1808, 1809, 1941, 2156, 2162
 Atzerriko, 412, 429, 455, 456, 522, 1024
 atzerriko abizenen fonetika, 521, 589, 660
 Atzerriko agintari judizialek, 2390
 Atzerriko agintariak, 2380
 atzerriko agintarien, 562
 atzerriko agintarietatik, 564
 atzerriko agintaritzak, 564
 atzerriko agintaritzak, 2343, 2390
 Atzerriko aseguru-erakundeak, 442
 Atzerriko asturiarrak, 1292
 Atzerriko asturiarrei laguntzeko neurriak, 1293
 Atzerriko asturiarren eskubideak, 1292
 atzerriko beste bi hizkuntzaren ezagutza, 2149
 atzerriko beste edozein hizkuntzatan, 850
 atzerriko beste hizkuntza batzuetako hizkuntza-konpetentziak, 2162
 atzerriko beste hizkuntza batzuetan, 2051
 atzerriko beste hizkuntza batzuk, 1717, 2153

- Atzerriko beste hizkuntza batzuk
 ikasteko programak sustatuko, 855
 atzerriko bi hizkuntzatan, 1527
 atzerriko bi hizkuntzetan, 1372
 atzerriko bigarren hizkuntza, 455,
 456, 1127, 1527, 1716, 1808, 2155
 Atzerriko Bigarren Hizkuntza, 455, 456
 Atzerriko bigarren hizkuntzaren, 456
 atzerriko dokumentu publiko, 535
 Atzerriko ebazpen judizialak, 565
 atzerriko ebazpenaren, 412
 atzerriko edo nazioarteko
 instituzioekin, 2254
 Atzerriko edo nazioarteko
 organismoek, 2357
 Atzerriko edo nazioarteko
 organismoen obligazio-
 jaulkipenak, 2357
 atzerriko edozein herrialderi, 1106
 atzerriko egonaldiak, 1125
 atzerriko enpresen gaineko zerga-
 zerbitzuan, 2358
 atzerriko enpresen gaineko zerga-
 zerbitzuari, 2358
 atzerriko erabiltzaileen hizkuntza-
 beharrianei, 1339
 atzerriko erkidego galiziarrek, 1642
 atzerriko errepertorioa, 2353
 atzerriko estatu, 2259
 atzerriko estatu batenak diren
 maiztasunen, 2433
 atzerriko estatuetan, 2416
 atzerriko estatuetera, 562
 atzerriko estatuko legerian, 562
 Atzerriko frantses irakaskuntzako
 establezimenduak, 2262
 Atzerriko Frantses Irakaskuntzarako
 Agentzia, 2261
 Atzerriko funtzionarioek, 522
 Atzerriko funtzionarioek edo
 agintariak, 522
 atzerriko Galiziako Liburutegi
 Sistemaren ordezkari, 1635
 atzerriko herrialdeak, 2482
 Atzerriko hezkuntza-sistemen, 533
 atzerriko hirugarren hizkuntza baten
 aukerako ikasketak, 218
 atzerriko hizkuntza, 453, 454, 455,
 457, 458, 552, 600, 855, 973, 977,
 978, 981, 982, 983, 984, 986, 987,
 1125, 1126, 1127, 1128, 1340, 1427,
 1430, 1434, 1527, 1528, 1529, 1641,
 1715, 1716, 1717, 1721, 1808, 1809,
 1810, 1811, 1941, 1945, 2148, 2150,
 2153, 2253, 2265, 2286, 2290, 2352,
 2448
 Atzerriko hizkuntza, 456, 1127, 1421,
 1426, 1432, 2149
 Atzerriko Hizkuntza, 455, 456, 457
 atzerriko hizkuntza bat, 1809, 1948
 Atzerriko hizkuntza bat eskolaz
 kanpo ikasteko gastuengatik
 kenkaria, 1418
 atzerriko hizkuntza baten ezagutza
 optimoa, 2150
 atzerriko hizkuntza baten
 irakaskuntza, 1941
 atzerriko hizkuntza baterako
 hastapenak, 1946
 Atzerriko hizkuntza batetik
 gaztelaniara eta alderantziz
 egindako itzulpenak eta
 interpretazioak, 534
 atzerriko hizkuntza bizi bat, 2256,
 2258
 atzerriko hizkuntza bizi batean, 2259
 Atzerriko hizkuntza bizien
 irakaskuntza, 2256
 atzerriko hizkuntzak, 140, 217, 452,
 457, 460, 600, 853, 855, 982, 1024,
 1060, 1061, 1063, 1309, 1381, 1453,
 1526, 1527, 1528, 1544, 1655, 1719,
 1727, 1749, 1768, 1812, 1948, 2249,
 2256
Atzerriko hizkuntzak, 140, 600, 915,
 1060, 1127, 1527, 1759, 1941
 Atzerriko Hizkuntzak Bultzatzeko
 Plana, 1786
 Atzerriko Hizkuntzak Bultzatzeko
 Planean (PILE), 1782
 atzerriko hizkuntzak ikastea, 1527
 Atzerriko hizkuntzak irakurtzeko,
 adierazteko eta sustatzeko
 programak, 140
 Atzerriko hizkuntzako bitartekari-
 zerbitzua, 1804
 Atzerriko hizkuntzako curriculum-
 edukietan emandako denbora,
 2154, 2155
 atzerriko hizkuntzako curriculum-
 edukietarako ematen diren
 denborak, 2156

- atzerriko hizkuntzako ikus-entzunezko edukiak, 2163
- atzerriko hizkuntzako prestakuntzan, 2151
- atzerriko hizkuntzan, 577, 1945, 2253, 2429
- Atzerriko hizkuntzan benetan arlo edo irakasgai ez-linguistikoetan irakasten duten irakasleek, 1782
- atzerriko hizkuntzan benetan irakasten duten hizkuntzan, 1782
- Atzerriko hizkuntzan edo hizkuntzetan, 2016
- Atzerriko hizkuntzan irakasteagatik, 1782
- atzerriko hizkuntzan murgiltzeko proiektuak, 1448
- atzerriko hizkuntzara, 1124, 1808
- atzerriko hizkuntzarako lehen hurbilketa, 455
- atzerriko hizkuntzaren, 455
- atzerriko hizkuntzaren bat, 2290, 2352
- atzerriko hizkuntzaren batean, 2287, 2290, 2351, 2355, 2428, 2435, 2448, 2449, 2482
- Atzerriko hizkuntzaren batean, 2273, 2371, 2388, 2491
- Atzerriko hizkuntzaren batean edo hizkuntza erregionaletan sorturiko lan eta baliabide pedagogikoei, 2491
- atzerriko hizkuntzaren eskakizuna, 1061, 1062
- Atzerriko hizkuntzaren espezialitatea, 1101, 1102
- atzerriko hizkuntzaren ikaskuntza-prozesuan, 455
- atzerriko hizkuntzaren irakaskuntzan eta ebaluazioan, 455, 457, 458
- atzerriko hizkuntzaz, 2155
- Atzerriko hizkuntzei buruzko aukerak, 1942
- atzerriko hizkuntzek, 1524
- atzerriko hizkuntzekin, 2155, 2492
- atzerriko hizkuntzen, 1808, 1809, 1828, 1945
- Atzerriko hizkuntzen, 1024
- Atzerriko hizkuntzen alderdi metodologikoak, 1127
- atzerriko hizkuntzen erabilera, 669, 978
- atzerriko hizkuntzen eskolaz kanpoko ikasketa, 1380
- atzerriko hizkuntzen eskumenen eremuan, 1647
- atzerriko hizkuntzen espezialitatean, 1948
- Atzerriko hizkuntzen espezialitateko maisu-maistren kidegoko irakasleek, 1782
- Atzerriko hizkuntzen eta estatuko beste hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen ezagutza eta erabilera, 2143
- atzerriko hizkuntzen eta hizkuntza erregionalen irakaskuntza, 2258
- atzerriko hizkuntzen eta kulturen irakaskuntza, 2253
- atzerriko hizkuntzen eta teknologia informatikoen eta telekomunikazioen ezagutzak, 1178
- atzerriko hizkuntzen ezagutza, 597, 1639, 1759
- Atzerriko hizkuntzen ezagutza, 597, 599
- atzerriko hizkuntzen ezagutza eta erabilera, 669
- atzerriko hizkuntzen ezagutza lan-mundura zabaltzeko erronkari, 853
- atzerriko hizkuntzen ezagutzari, 1948
- atzerriko hizkuntzen hastapenerako eta hobekuntzarako, 1523
- atzerriko hizkuntzen ikaskuntza, 232, 453
- Atzerriko hizkuntzen ikaskuntza, 1024
- atzerriko hizkuntzen ikaskuntza eta erabilera, 1343
- Atzerriko hizkuntzen ikaskuntza indartzeko programak, 463
- Atzerriko hizkuntzen ikaskuntza sartzearen helburua, 855
- atzerriko hizkuntzen irakaskuntza, 600, 2435, 2438
- Atzerriko hizkuntzen irakaskuntza, 2434
- Atzerriko hizkuntzen irakaskuntzak, 1127, 1528
- Atzerriko hizkuntzen irakaskuntzak, ikaskuntzak eta ebaluazioak, 1528, 1529

- atzerriko hizkuntzen irakaskuntzan, ikaskuntzan eta ebaluazioan, 1527
- atzerriko hizkuntzen irakaskuntzaren aspektu didaktikoak, 1527
- atzerriko hizkuntzen itzulpena, 351
- atzerriko hizkuntzen proba, 1829
- atzerriko hizkuntzetako batean, 1941
- atzerriko hizkuntzetako irakasle kualifikatuak, 219
- atzerriko hizkuntzetako komunikazio-kompetentzietan, 1715
- atzerriko hizkuntzetako kompetentzia, 2157
- atzerriko hizkuntzetako liburuak, 110, 111
- atzerriko hizkuntzetan, 461, 539, 1125, 1129, 1524, 1525, 1527, 1528, 1529, 1716, 1717, 1810, 1945, 2149, 2156, 2448, 2494
- atzerriko hizkuntzetan eguneratzeko ikastaroak, 1529
- atzerriko hizkuntzetan prestatzea, 461
- atzerriko hizkuntzetarako itzulpen, 2428
- atzerriko hizkuntzetarako kompetentzia, 2156
- atzerriko ikasketa-zentroekiko ikasketa-trukeak, 2258
- Atzerriko ikasleei, 2496
- Atzerriko ikastegi frantsesak, 2261
- atzerriko ikastegi frantsesetan eskolatutako ikasle atzerritarrei, 2254
- atzerriko ikastegiekin, 2254
- atzerriko ikastegietan, 2494
- atzerriko ikastetxeen, 2492
- atzerriko ikerketa-institutu independenteetan, 2416
- atzerriko ikerketa-zentroei, 368
- atzerriko ikertzaileei, 2254
- Atzerriko ikertzaileek edo instituzioek egiten dituzten indusketek, 1799
- Atzerriko inbertsioetarako zuzkidurak, 2360
- atzerriko irakaskuntza-zentroekin, 1716
- Atzerriko jatorria duten biztanleria taldeek, 128
- atzerriko jurisdikzio-organo edo agintaritza eskudunari, 2343
- atzerriko jurisdikzio-organoei, 2448
- atzerriko kondena-epaiaren jatorrizkoa edo haren hitzez hitzeko kopia, 2391
- Atzerriko kreditu hartzekodunak, 429
- atzerriko kultura-politikan, 316, 385
- atzerriko lanen itzulpen- edo egokitzapen-lanak, 2468
- atzerriko langileak, 220
- atzerriko lehen hizkuntza, 1941
- atzerriko lehenengo hizkuntzaren A1 mailaren baliokidea, 2154
- atzerriko lehenengo hizkuntzaren A2 mailaren baliokidea, 2154
- atzerriko lizentzia eta dibisak, 110
- atzerriko nazionalitateko irakasleak, 460
- atzerriko nazionalitateko profesionalak, 1722
- atzerriko ordezkaritza diplomatiko, 535
- atzerriko ordezkaritzek, 563
- Atzerriko prestakuntza-proiektuak, 601
- atzerriko sarean, 2487
- atzerriko titulu eta ikasketen homologazioa, baliozkotzea eta aitortzea, 468
- atzerriko tituluak lortzeko irakaskuntzak ematen dituzten zentroak, 1641
- atzerriko unibertsitateen, 1689
- Atzerriko unibertsitate-zentroak, 1641
- atzerriko zentroak, 1641
- Atzerriko zuzenbideari buruzko informazioa, 565
- atzerriko zuzenbide-sistema, 2364
- atzerrikoak, 803, *Ikus* hizkuntzak
- atzerri-proiektzioa, 1380
- atzerriara, 534, 564, 2492
- Atzerriara bidaltzekoak diren erregu-eskaerak, 2343
- atzerritar, 413, 460, 2214, 2219, 2222
- Atzerritar, 2214
- Atzerritar iritsi berriari, 2217
- atzerritar jatorria, 981
- Atzerritar jatorria duten ikasleen hizkuntzak eta kulturak, 983
- atzerritar jatorriko ikasleen hizkuntzak eta kulturak, 973
- atzerritar-kopuru handia, 2216

- atzerritarra, 416, 2285, 2425
Atzerritarra, 2214, 2220
atzerritarra bizi den herri edo hiriko udal-agintariei, 2219
atzerritarra ez onartzeko erabakian, 2214
atzerritarra lekualdatzeko erabaki, 2225
atzerritarrak, 414, 415, 1694, 2215, 2216, 2217, 2218, 2220, 2225, 2449
Atzerritarrak, 1048, 2073, 2215, 2216, 2217, 2220, 2221, 2222, 2225, 2289, 2343
atzerritarrak adierazitako hizkuntza horretako interpretetik, 2224
Atzerritarrak ulertzen duela adierazitako hizkuntza, 2214
atzerritarraren, 2217, 2444
atzerritarraren egonaldiak, 2289
atzerritarraren hizkuntza-maila, 2217
atzerritarraren identifikazio-zenbakiaren (AIZ), 1048
atzerritarrari, 415, 504, 2215, 2217, 2218, 2220, 2221, 2222, 2225, 2444
Atzerritarrari, 415, 2221, 2222
atzerritarrei, 371, 414, 1719, 2289
Atzerritarrei, 2214
atzerritarrek, 413, 1031, 1032, 1197, 1209, 1958, 2073, 2289, 2426
Atzerritarrek, 89, 414, 415, 460, 1152, 1694
Atzerritarrek Espainian dituzten eskubide eta askatasunei buruzko eta atzerritar horiek gizarteratzeari buruzko urtarrilaren 11ko 4/2000 Lege Organikoaren, 460
Atzerritarrek Espainian dituzten eskubide eta askatasunei buruzko eta atzerritar horien gizarteratzeari buruzko urtarrilaren 11ko 4/2000 Lege Organikoan, 1694
Atzerritarrek Espainian dituzten eskubide eta askatasunei eta haien gizarteratzeari buruzko 4/2000 Lege Organikoaren, 1694
atzerritarren, 1248
atzerritarren administrazio-egoera, 510, 651
Atzerritarren araubide juridikoa, 414
Atzerritarren barneratze-zentroak, 414
atzerritarren egonaldia, 2216
Atzerritarren eskubide eta eginbeharrak, 413
atzerritarren familian bizitzeko eskubidea, 1695
atzerritarren hizkuntza-ikasketari, 171
Atzerritarren Sarrera eta Egonaldiaren, 2214
atzerritarrentzat, 1209, 2435
Atzerritarrentzat, 1248
atzerritarrentzat diren dokumentuei, 2287
atzerritartasun, 505
atzerritartasuna, 1094
atzerritartasunaren, 1410
atzerritartasunari buruzko Erkidegoaren araubidea, 460
Atzerritartasun-arloko, 414
atzerritartasun-egoera administratiboa, 510, 650
atzerritartzat, 2426
atzerritik, 2433
atzerritik datozen edo atzerritarrentzat diren dokumentuei, 2287
Atzerritik heltzen diren akten jakinarazpena, 2342
Atzerritik heltzen diren erregu-eskaerak, 2343
atzerri-titulua, 1522, 1802
au pair, 414
audifono, 1249
audifonoak, 2006
audioaren deskripzioa, 677
audiodeskripzio, 1402, 2005
audiodeskripzioa, 451, 492, 675, 1133, 1148, 1501, 1502, 1503, 1539, 1651, 1712, 1816, 1908, 2082, 2145
Audiodeskripzioa, 613, 1133, 1141
audiodeskripzioak, 1078
Audiodeskripzioaren, 1169
Audiodeskripzioko eta zeinu-hizkuntzako neurriak, 2144
audiodeskripziorako, 1133
audiodeskripziorako, azpitoluetarako eta zeinu-hizkuntzako interpretaziorako sistemak, 1078
audiodeskripzio-zerbitzuak, 1133
audioen, 2224
audiologiarekin, 478

- audioprotesistak, 2329
 Audioprotesistak, 2329
 Audioseinalea, 820
 auditoretza, 2349
 auditoretza-eskabidea, 2349
 auditoretzaren objektua, 2349
 auditoria, 2466
 auditoria publiko, 371
 Auditoria publikoa, 1482
 aukera, 106, 142, 155, 171, 194, 224, 260, 366, 367, 446, 453, 470, 471, 476, 480, 484, 486, 490, 503, 515, 516, 536, 558, 577, 706, 745, 757, 776, 777, 778, 783, 801, 807, 859, 935, 1006, 1036, 1042, 1100, 1114, 1117, 1128, 1136, 1141, 1142, 1143, 1247, 1248, 1343, 1344, 1383, 1384, 1386, 1401, 1402, 1524, 1528, 1529, 1530, 1536, 1620, 1628, 1631, 1644, 1647, 1650, 1715, 1744, 1820, 1861, 1879, 1897, 1906, 1913, 1915, 1943, 1959, 1965, 1988, 1989, 2004, 2006, 2011, 2022, 2048, 2145, 2150, 2162, 2212, 2225, 2226, 2254, 2256, 2264, 2284, 2307, 2313, 2316, 2342, 2347, 2423, 2491, 2502, 2521
 Aukera, 562, 1820
 aukera askekoa. *Ikus irakasgaia*
 aukera berdintasuna, 1036
 aukera ekitatiboa, 251
 aukera ekonomikoei, 106
 aukera- eta tratu-berdintasunaren printzipioa, 1238, 1239, 1240
 aukera- eta tratu-berdintasunean, 1237
 aukera partekatua, 2149
 aukera pertsonal eta sozial berri eta handiagoen eragile, 2151
 aukera politiko, 1385
 aukera politikoak, 1464
 aukera teknikoak, 1583
 aukera teknikoek, 503
 Aukera teknikoen, 503
 aukera teknologikoak, 2139
 aukera-askatasun, 2252
 aukera-askatasun horren aplikazioa, 2252
 aukera-berdintasuna, 323, 337, 453, 501, 669, 793, 859, 871, 889, 906, 908, 925, 1042, 1079, 1139, 1177, 1346, 1365, 1376, 1425, 1426, 1540, 1585, 1629, 1695, 1711, 1719, 1724, 1733, 1774, 1813, 1906, 1958, 2052, 2182
 Aukera-berdintasuna, 1074, 1105, 1238, 1284, 1506, 1540, 1720, 1783, 2072, 2081
 aukera-berdintasunaren, 1114, 1137, 1150, 1160, 1739
 aukera-berdintasunaren arloan, 2072
 aukera-berdintasunaren dimentsioa, 1678
 Aukera-berdintasunaren printzipioaren, 1239
 aukera-berdintasunaren, diskriminaziorik ezaren eta irisgarritasun unibertsalaren printzipioak, 1160, 1180
 aukera-berdintasunari, 490, 492, 493, 494, 1539, 1964, 2085
 Aukera-berdintasunari, 1234
 aukera-berdintasunean, 1145, 1146, 1239, 2072
 aukera-berdintasunerako eskubidea, 478
 aukera-berdintasunerako eskubidearen, 1146
 aukera-eskubidea, 480
 aukerak, 409, 752, 1726, 1998, 2347
 Aukerak, 1024
 aukeraketa, 485, 489, 738, 748
 aukeraketak, 730
 aukerako azterketa, 2406
 aukerako hizkuntza ofiziala, 2098
 aukerako ikasgaiek, 1717
 aukerako pertsona, 542
 aukerakoa, 2405
 aukeran, 2004
 aukeraren, 778, 1143, 2001
 aukerari, 505, 2347
 aukerarik, 177, 178, 196, 2307
 aukeratu, 195, 833
 aukeratu beharreko beste bi hizkuntzatan, 2074
 aukeratu ez duen hizkuntza ofizialaren derrigortasuna arautzen, 702
 aukeratuko, 318, 387
 aukeratutako hizkuntza ofiziala, 1915
 aukeratutako hizkuntza ofizialean, 1914

- aukeratutako hizkuntzan, 568
aukeratutako hizkuntzarengatik,
1914
aukeratzeko, 65
aukeratzeko askatasun, 741
aukeratzeko askatasuna, 1136
Aukeratzeko askatasuna, 484, 1142
aukeratzen duen hizkuntza
ofizialean, eta arreta jasotzeko
eskubidea, 1865
aukeraz, 791
aukerei, 2508
aukeren, 742, 757, 778, 2155, 2438
aukeren oreka, 1637
aukeraz baliatzeak, 311, 380
Aurkako akordiorik, 67
aurkako aldeari, 2448
aurkaratze, 2224
aurkaratzerik, 2306
aurkezle, 699
aurkezpen, 2447
aurkezpen- edo lehentasun-data,
2270, 2271
aurkezpen elektronikoa, 142
aurkezpen- eta lehentasun-data,
2271
aurkezpen idatzia, 2510
aurkezpena, 2198
aurkezpenari buruzko nahitaezko
adierazpenek, 1699
aurkezpenean, 495, 1210, 1592,
1633, 1708, 1776
aurkeztea baimentzea, 312, 381
aurkeztu, 193, 317, 386, 684, 996
aurkibide, 1858
Aurkibideen txantiloien
normalizazioa, 1769
aurkikuntza, 1944
Aurkintzenak. *Ikus* izendapenak
aurorak, 1028
aurrealdea, 1583
aurreautonomiaren garaian, 710
aurreeraketaren lekuko, 1691
aurreikusitako, 307, 318, 374, 377,
387, 814
aurreikusitako araubidea aplikatuko,
773
aurreikusitako helburutik
desbideratu, 227
aurreikusitako zehapen-araubidea,
775
aurreikusitakoa, 706, 733, 840
aurreikuspen, 1668, 1974, 2140
Aurreikuspen, 562, 1007, 2126
aurreikuspen ekonomikoak, 759
aurreikuspen-, tratamendu-,
errehabilitazio- eta integrazio-
politika, 1136
aurreikuspena, 744, 1008
aurreikuspenak, 360, 451, 494, 737,
763, 997, 1025, 1157, 1189, 1369,
1647, 1668, 1974, 2126, 2187
aurreikuspenei, 738, 739, 1660
aurreikuspenekin, 487, 865, 1008
aurreikuspeneko, 768, 816
aurreikuspenen, 407, 491, 1322
Aurreikuspen-instituzioak, 2250
Aurreikuspen-instituzioen eragiketak,
2250
aurreikusten, 374, 702
aurreiritzi diskriminatzaileak, 2030
aurreiritzi eta estereotipoak, 796, 873
aurreiritzi linguistiko, 1313
aurreiritzi sexistei, 2434
aurreiritziak, 1507
aurreiritzien eta ezjakintasunaren
ondorio, 129
aurreiritziez, 128
aurrekari, 726
Aurrekari, 407
aurrekari historiko baten tradizioa,
1833
aurrekari historikoak, 476
aurrekarietan, 729
aurreko ahaideak zaintzeagatiko
kenkaria, 2062
aurreko aurrekontuaren betetzea,
804
aurrekontu, 370, 371, 689, 698, 722,
1054, 1278, 1861, 1870, 1871, 1998
Aurrekontu, 370
aurrekontu bereziak, 698
aurrekontu kontsolidatu, 698
aurrekontu orokorrei, 698, 1371,
1380, 1489, 1665
Aurrekontu Orokorrei, 1299, 1301,
1329, 1381, 1552, 1782
aurrekontu orokorrek, 722
Aurrekontu Orokorren, 713
aurrekontu orokorren lege-
proiektuan, 1418
aurrekontu propioa, 955, 958

- aurrekontu publikoak, 1118
aurrekontua, 698, 711, 713, 720, 843,
1837
Aurrekontua, 2122
aurrekontuak, 698, 772, 940, 1979,
2504
Aurrekontuak, 698, 2468, 2482
aurrekontu-aldaketak, 807
aurrekontuan, 1418, 1837
aurrekontu-araubide, 698
aurrekontuaren, 369, 370
Aurrekontuaren, 713
aurrekontuaren aurreproiektua, 713,
718, 957, 1836, 1839, 2121
aurrekontuaren aurreproiektu-
proposamena, 370
aurrekontuaren esparruan, 189
Aurrekontuaren sarrera-egoerak,
713
aurrekontu-aukeren, 503, 1998
aurrekontu-aurreikuspenak, 1189
aurrekontu-aurreikuspenen, 1322,
1870, 1871
aurrekontu-aurreproiektu, 370
aurrekontu-aurreproiektua, 689
aurrekontu-baliabideen, 501, 1150,
1293
aurrekontu-baliabideen
programazioa, 2423
aurrekontu-defizita, 2496
aurrekontuei, 721, 1103, 1837, 1840,
1842, 1848
Aurrekontuei buruzko legean, 2465
aurrekontuei buruzko legearen, 2260
Aurrekontuei buruzko Legeen
gaineko Lege Organikoa, 2468
aurrekontuek, 503
aurrekontuekin, 370, 493
aurrekontu-ekitaldian, 1837
aurrekontuen, 2478
aurrekontuen aplikagarritasuna
zehazten duten betekizunak,
1884, 1903
aurrekontuen arloan eskuduna den
Jaurlaritzako sailari baimena
ematen, 807
Aurrekontuen aurreproiektua, 692
Aurrekontuen azaroaren 26ko
47/2003 Lege Orokorrak, 371
aurrekontuen betearazpena, 1482
Aurrekontuen esparruan, 189
aurrekontuen gaineko ardura duten
ministerioek, 2361, 2362, 2364
aurrekontuen gaineko ardura duten
ministerioen erabaki, 2361, 2362,
2365
Aurrekontuen kudeaketa eta
kontrola, 1183
Aurrekontuen Lege Orokorrak, 367
Aurrekontuen Lege Orokorraren,
367, 372
aurrekontuen legea, 807
aurrekontuetako, 1011
aurrekontuetan, 716, 760, 1234,
1325, 1381, 1875, 2124, 2125
Aurrekontuetatik, 189
aurrekontu-finantzaketa egokia, 670
aurrekontu-geldikinak, 2191
aurrekontu-jarduketak, 1110
aurrekontuko baliabideen, 753, 760
aurrekontuko lanpostuen
katalogoak, 1848
Aurrekontu-kudeaketaren
prozedurak, 1489
aurrekontu-laguntzak, 2497
aurrekontu-legeetan, 1837
aurrekontu-lerroa, 189
aurrekontu-mugen, 501, 2121
aurrekontu-orekaren printzipioaren,
698
aurrekontu-partidak, 1223, 1321,
1951
aurrekontu-partidaren, 1054
aurrekontu-proposamena, 689
aurrekontu-zuzkidura, 1060, 1076,
1110, 1278, 1837
aurrekontu-zuzkidurak, 1861, 2191
aurrekontu-zuzkidurak bermatzea,
196
aurreproiektu, 370
aurreproiektuak, 692
aurrerabide zientifikoa eta teknikoa,
205
aurrerakinak ordaintzeko debekua,
525
aurrerapauso, 2151
aurrerapen, 83, 851, 1041, 1871
aurrerapen teknologiko, 478
Aurrerapen teknologikoei, 478
aurrerapen teknologikoen, 1041,
1167, 1871
aurrerapen zientifikoak, 249

- aurrerapena, 163
aurrerapenak, 985
aurrerapenaren, 812
aurrerapenaren gizarte-etorkizun baten ataria, 2115
aurrerapenean, 1616
aurretiazko baimena, 2258
aurretiazko betekizun absolutua, 250
aurretiazko erreklamazioa, 1837, 1841
aurretiazko eskabidea, 423, 427
aurretiazko informazio iragarki, 1037
Aurretiazko informazioa, 1117
aurretiazko informazioaren, 577
aurretiazko informazioaren iragarkian, 577
aurretiazko irakaskuntza-esperientzia, 1948
aurretiazko irizpenean, 2255
aurretiazko komunikazioan, 836
aurretiazko konpetentziak, 598
Aurretiazko oinarriko konpetentziak, 598
aurretiko aholkularitza juridikoa, 627
aurrez aurreko edo ikus-entzunezko ikastaroak eta programak, 1293
aurrez aurreko ikastaroa, 1330
aurrez aurreko ikastaroak, 1381
aurrez aurrekoak, 2373
aurrez aurrekoan, 2388
aurrez aurrekoen aktak, 2274, 2373
aurrezkia, 536
aurrezpen, 856
ausazko makinetan, 1213
austeritatearen irizpideen, 1600
AUT, 154
autistak, 2203
auto, 2228, 2340
auto ziodun, 2228
autoa, 2442
autoadierazpenari, 171
autoak, 2310, 2345
autoan, 2388
autoantolaketa, 1449
autoantolaketa-printzipioari, 842
autoaren, 2228
autodeskribapenaren, 1041
autodeskribapeneko, 1041
autodeterminazioa, 925
autoebaluazioa, 461, 1445
autoenplegatuek, 1616
autoeraketaren, 842
autoerregulaziorako akordioak, 1095
autoestimua, 2115
autogobernua, 710, 1912, 1987
autogobernuaren babesean, 2114
autogobernu-instituzioak, 518
Autogobernu-instituzioak, 1833
Autogobernu-instituzioen egoitza, 2195
autogobernuko eta kultura- eta hizkuntza-normalizazioko instituzioak, 1921
autogobernuko instituzioetan, 2027
autogobernu-organoak, 1313
autogobernurik eza, 163
autogobernurik eza eta euren egitura politiko-administratiboa eta hizkuntza inposatzen duten estatuak, 162
autogobernu-tradizioa, 2011
autoikaskuntzarako zentroak, 1380
autonomia, 181, 351, 352, 356, 357, 359, 360, 361, 362, 365, 410, 411, 429, 436, 437, 457, 460, 479, 520, 568, 685, 743, 1030, 1038, 1114, 1137, 1278, 1355, 1860, 1874, 1987, 1988, 1991, 2012, 2128, 2217, 2296, 2299, 2324, 2492
Autonomia Administrazioarekin, 710
Autonomia aurreko etapan, 2096
autonomia bakoitzeko legerian, 357
Autonomia Erkidego, 1217
Autonomia Erkidegoa, 1689
Autonomia Erkidegoak, 685, 697, 710, 740, 753, 1113, 1156, 1163, 1212, 1314, 1324, 1354, 1355, 1356, 1377, 1418, 1477, 1564, 1565, 1628, 1642, 1643, 1644, 1711, 1750, 1784, 2079
Autonomia Erkidegoan, 686, 688, 692, 710, 784, 789, 816, 847, 1316, 1317, 1468, 1474, 1479, 1527, 1542, 1589, 1620, 1633, 1647, 1760, 1828
Autonomia Erkidegoan deklaraturako biosfera-erreserbetan, 1693
Autonomia Erkidegoan kokaturako edozein organismo edo erakunderekin, 703
Autonomia Erkidegoan ofizial diren bi hizkuntzetan inprimatuko, 734

- Autonomia Erkidegoan ofiziala ez den hizkuntza, 1319
- Autonomia Erkidegoan ofiziala ez den hizkuntza batean, 1379
- Autonomia Erkidegoaren, 686, 698, 713, 722, 758, 759, 789, 816, 1113, 1137, 1146, 1236, 1239, 1240, 1245, 1314, 1316, 1317, 1329, 1354, 1371, 1375, 1380, 1381, 1383, 1418, 1489, 1535, 1538, 1552, 1613, 1647, 1651, 1660, 1665, 1746, 1750, 1752, 1763, 1782, 1805, 1822, 1825, 1826
- Autonomia Erkidegoaren 2021erako Aurrekontuari, 1171
- Autonomia Erkidegoaren Administrazio Publikoarekiko harremanetan euskara nahiz gaztelania erabiltzeko eskubidea aitortzen, 701
- Autonomia Erkidegoaren aurrekontu orokorrek, 722
- Autonomia Erkidegoaren Aurrekontu Orokorren*, 713
- Autonomia Erkidegoaren Aurrekontuen Lege Orokorriari, 698
- Autonomia Erkidegoaren eremuan, 1654
- Autonomia Erkidegoaren eskumenak, 1467
- Autonomia Erkidegoaren eskumeneko gaietan, 1678
- Autonomia Erkidegoaren eskumeneko museoak, monumentuak eta gainerako ondasun kulturalak, 1146
- Autonomia Erkidegoaren eskumenen esparruan, 1644
- Autonomia Erkidegoaren intereseko monumentu-ondarean, 1416
- Autonomia Erkidegoaren kontsulta-eta aholkularitza-organoak, 1362
- Autonomia Erkidegoaren kultura, ikerketa eta, hala badagokio, hizkuntzaren irakaskuntza, 1416
- Autonomia Erkidegoaren langai, 2096
- Autonomia Erkidegoaren lurralde-eremuan, 1316
- Autonomia Erkidegoaren lurralde-eremuko irakaskuntzako zentroetan, 1325
- Autonomia Erkidegoaren mendeko erregistro publikoetan, 704
- Autonomia Erkidegoaren mendeko ez diren erregistro publikoetan, 704
- Autonomia Erkidegoaren mendeko korporazio eta instituzio, 1316
- Autonomia Erkidegoaren titulartasuneko gizarte komunikabideen, 686
- Autonomia Erkidegoarentzat, 1660
- Autonomia Erkidegoari, 685, 1216, 1314, 1475, 1476, 1490, 1517, 1805
- Autonomia Erkidegoari dagokion zatian, 1884
- Autonomia Erkidegoen Batzorde Orokorra, 394
- autonomia erkidegoko, 864, 865
- Autonomia Erkidegoko, 689, 693, 716, 748, 754, 755, 765, 788, 789, 791, 815, 816, 817, 836, 845, 846, 847, 856, 859, 862, 863, 864, 865, 866, 1112, 1150, 1165, 1217, 1219, 1225, 1227, 1229, 1232, 1235, 1238, 1246, 1248, 1317, 1322, 1325, 1326, 1327, 1328, 1329, 1330, 1336, 1339, 1376, 1380, 1387, 1388, 1389, 1391, 1406, 1468, 1473, 1481, 1490, 1532, 1533, 1536, 1539, 1546, 1550, 1551, 1582, 1583, 1585, 1599, 1613, 1622, 1627, 1632, 1633, 1638, 1639, 1645, 1647, 1649, 1654, 1656, 1669, 1675, 1676, 1709, 1732, 1762, 1766, 1814, 1815, 1819, 1820, 1821, 1822, 1824, 1825, 1826, 2077, 2079
- AUTONOMIA ERKIDEGOKO, 863
- Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrak, 1659
- Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorriari**, 807
- Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorrean, 788
- Autonomia Erkidegoko Administrazio Publikoaren hizkuntza-normalizazioko plana, 1613
- Autonomia Erkidegoko Administrazioa, 1235, 1532, 1825
- Autonomia Erkidegoko Administrazioak, 1219, 1246, 1278, 1336, 1337, 1604, 1825
- Autonomia Erkidegoko

- Administrazioan eta toki-korporazioetan, 1322
- Autonomia Erkidegoko Administrazioaren, 762, 1321, 1357
- Autonomia Erkidegoko Administrazioaren berdintasun-organismo eta -unitateak, 1235
- Autonomia Erkidegoko Administrazioaren zerbitzuko funtzionarioek, 1360
- Autonomia Erkidegoko Administrazioaren zerbitzuko funtzionarioen eginbeharrak, 1360
- Autonomia Erkidegoko Administrazioari, 791
- Autonomia Erkidegoko Administrazioari gizar-zerbitzuekiko harremanetan, 1822
- Autonomia Erkidegoko Administrazioa, 1353
- Autonomia Erkidegoko Administrazioetik, 716
- Autonomia Erkidegoko berezko hizkuntza, 1314, 1320
- Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialak, 1314, 2096, 2113
- Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetako, 1378
- Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetan, 1621
- Autonomia Erkidegoko botere publikoek, 1322, 1323
- Autonomia Erkidegoko botereek, 1114
- Autonomia Erkidegoko ekialdeko Aragoiko berezko hizkuntzaren erabilera historikoko eremu, 1218
- Autonomia Erkidegoko erakunde publikoek, 1316
- Autonomia Erkidegoko errealitate sozioekonomikoak, kulturalak eta linguistikoak, 829
- Autonomia Erkidegoko erregistro publikoetan, 1317
- Autonomia Erkidegoko Gizarte-zerbitzuen Mapak, 813
- Autonomia Erkidegoko Gobernuak*, 1316
- Autonomia Erkidegoko Gobernuak, 1317, 1318, 1319, 1320, 1321, 1322, 1323, 1325
- Autonomia Erkidegoko Gobernuak eta toki-korporazioek, 1323
- Autonomia Erkidegoko Gobernuaren, 1320, 1325
- Autonomia Erkidegoko Gobernuaren hizkuntza- eta kultura-politikaren esparru orokorraren, 1375
- Autonomia Erkidegoko Gobernuaren mendeko irakaskuntza-zentro espezializatuetan, 1320
- Autonomia Erkidegoko Gobernuaren mendekoa ez den edozein administrazio-eremutan, 1323
- Autonomia Erkidegoko Gobernuari, 1318, 1326
- Autonomia Erkidegoko Hauteskunde-batzordearen erabakiak, 733
- Autonomia Erkidegoko hedabideetan euskara lehentasunez erabili dadin bultzatuko, 707
- Autonomia Erkidegoko herrien eta, oro har, toponimo guztien izen ofizialak finkatzeko eskumena, 701
- Autonomia Erkidegoko herritarrentzat eta erakunde publikoentzat lan egingo duena, 705
- Autonomia Erkidegoko Hezkuntzako Partaidetza Sozialari, 1709
- Autonomia Erkidegoko hizkuntza eta kultura, 1314
- Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofiziala, 1654
- Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialak, 1620
- Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialean, 1655
- Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialetako, 704, 842, 850, 1318
- Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialetako edozein erabiltzeko eskubidea, 1370
- Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialetan, 1385
- Autonomia Erkidegoko hizkuntza-politika, 1223

- Autonomia Erkidegoko hizkuntzaren irakaskuntzaren sustapenaren arloan, 2096
- Autonomia Erkidegoko instituzio komunek, 684, 844
- Autonomia Erkidegoko irakaskuntzako zentroetan, 1324
- Autonomia Erkidegoko irati- eta telebista-hedabide publikoa, 2140
- Autonomia Erkidegoko kultura, ikerketa eta hizkuntzaren irakaskuntza, 1314
- Autonomia Erkidegoko kultura, ikerketa eta, hala badagokio, hizkuntzaren irakaskuntza, 2068
- Autonomia Erkidegoko kultura, ikerketa eta, hala badagokio, hizkuntzaren irakaskuntza sustatzeko eskumena, 1215
- Autonomia Erkidegoko kultura-ondarea, 2097
- Autonomia Erkidegoko lurraldean, 701, 703, 813
- Autonomia Erkidegoko lurraldean dauden adingabe atzeritarrek, 1732, 1814
- Autonomia Erkidegoko lurralde-eremuan kokatzen diren enpresa edo establezimenduekin dituzten harremanetan*, 771
- Autonomia Erkidegoko lurraldetik kanpo jardunik, 708
- Autonomia Erkidegoko lurraldetik kanpo jardunik, euskararekin loturiko lana egiten duten instituzio edo botereekiko harremanak bideratzea, 702
- Autonomia Erkidegoko lurraldetik kanpo ondorioak izan behar dituzten egintzak edo komunikazioak, 1633
- Autonomia Erkidegoko organo instituzionalen, 1221
- Autonomia Erkidegoko Parlamentuak, 1316
- Autonomia Erkidegoko Pirinio aldeko eta Pirinio aurreko guneetako Aragoiko hizkuntzaren erabilera historikoko eremu, 1218
- Autonomia Erkidegoko Poliziaren uztailaren 17ko 4/1992 Legea, 859
- Autonomia Erkidegoko Titulartasuneko Irrati eta Telebistari, 1170
- Autonomia Erkidegoko toponimoak, 1222
- Autonomia Erkidegoko toponimoen izen ofizialak, 1318
- Autonomia Erkidegokoa. *Ikus* zerbitzu publikoa
- Autonomia Erkidegorako, 1123, 1660
- Autonomia Estatutua, 1620
- Autonomia Estatutuak, 686, 701, 1384, 1476, 1578, 1860, 1978
- Autonomia Estatutuan, 686, 1241, 1355, 1595, 1597, 1598, 1615, 1714, 1979, 1984, 2011, 2134, 2135
- Autonomia Estatutuaren, 685, 686, 740, 753, 1112, 1150, 1191, 1215, 1216, 1315, 1324, 1362, 1366, 1381, 1385, 1386, 1394, 1475, 1600, 1624, 1628, 1644, 1646, 1660, 1863, 1957, 1963, 1966, 1967, 1992, 1994, 2018, 2097, 2100, 2113, 2114, 2181
- Autonomia Estatutuari, 1384, 2113
- Autonomia Estatutuko*, 1316
- Autonomia Estatututik, 1216
- autonomia funtzionala, 986
- autonomia galdu izana, 2284, 2366, 2483
- autonomia horretako berezko hizkuntza, 357
- autonomia horretako berezko hizkuntza ofiziala, 357
- autonomia organiko, funtzional eta aurrekontuzkoaz, 2117
- autonomia pedagogikoa*, 743, 949
- Autonomia pedagogikoaren eremua, 1947
- autonomia pedagogikoaz*, 745
- autonomia pedagogikorako tarte zabala, 1945
- autonomia pertsonala, 1141, 1401, 1507, 1650, 1807, 1945, 2004
- Autonomia pertsonalaren sustapena, 1212
- autonomia politikoa, 2139
- Autonomia sustatzeko eta komunikazio-oztopoak kentzeko zerbitzua, 1804
- autonomia-administrazioak*, 744
- autonomia-araudiaren, 455, 457

- autonomia-aurreko etapan, 1314
- autonomia-eremua, 1991
- autonomia-eremuan, 2083
- autonomia-erkidego, 356, 360, 389, 410, 421, 448, 455, 456, 457, 464, 482, 501, 503, 568, 685, 1215, 1314, 1315, 1321, 1322, 1324, 1355, 1376, 1476, 1477, 1720, 1806, 1942, 2128
- Autonomia-erkidego, 359, 365, 410, 501, 740, 1361
- autonomia-erkidego bakoitzeko hizkuntza-errealitatea, 503
- Autonomia-erkidego bateko hizkuntza ofizialean, 359, 365, 410
- autonomia-erkidego baten lurraldera, 1629
- autonomia-erkidego batzuen mendeko katalanezko telebista-emanaldiak, 1321
- Autonomia-erkidego bereko komunikabide publikoen eredia, 1366
- Autonomia-erkidego eskudunekin, 468
- Autonomia-erkidego honen berezko identitate, hizkuntza eta kulturarekiko integrazioa, 1361
- autonomia-erkidego honetako hizkuntza ofizialak, 1315
- autonomia-erkidego horretan koofiziala den beste hizkuntza, 568
- autonomia-erkidegoa, 401
- autonomia-erkidegoak, 398, 451
- autonomia-erkidegoan, 357, 359, 365
- autonomia-erkidegoan ofiziala den beste hizkuntza*, 389
- autonomia-erkidegoaren, 361, 401, 407, 421, 425, 1215, 1278
- Autonomia-erkidegoaren, 401
- Autonomia-erkidegoaren eremuko ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzua, 609
- autonomia-erkidegoaren ondare, 1215
- autonomia-erkidegoarentzat, 1548
- autonomia-erkidegoei, 1215, 1694
- autonomia-erkidegoek, 420, 425, 455, 456, 457, 520, 585, 1416, 1653, 1958, 2068, 2096, 2113, 2140
- autonomia-erkidegoekin, 357, 460, 469, 471, 534, 1355, 1874
- Autonomia-erkidegoekin, 459
- autonomia-erkidegoen, 425, 471, 482, 1137, 1376
- autonomia-erkidegoen eremuan, 482, 1137
- autonomia-erkidegoen eskumen, 2068
- autonomia-erkidegoen kultura-aniztasunaren eta hizkuntza-aniztasunaren ezagutza eta horienganako estimazioa, 1807
- autonomia-erkidegoetako, 426, 445, 449, 451, 471, 484, 486, 487, 488, 491, 501, 574, 774, 810, 1720
- Autonomia-erkidegoetako, 351, 568
- autonomia-erkidegoetako balioespenen, 357
- autonomia-erkidegoetako batzar legegileek, 487, 491
- autonomia-erkidegoetako berezko hizkuntza ofizialek, 445
- autonomia-erkidegoetako berezko zeinu-hizkuntzak, 484
- autonomia-erkidegoetako berezko zeinu-hizkuntzen interprete-zerbitzuak, 487
- autonomia-erkidegoetako berezko zeinu-hizkuntzetan, 486, 487, 488
- Autonomia-erkidegoetako estatutuetan, 421
- Autonomia-erkidegoetako eta toki-erakundeetako administrazioek*, 389, 568
- autonomia-erkidegoetako fiskal nagusiez, 352
- Autonomia-erkidegoetako fiskaltzak, 351
- autonomia-erkidegoetako hizkuntza koofizialak, 451
- Autonomia-erkidegoetako hizkuntza koofizialek, 464
- autonomia-erkidegoetako hizkuntza koofizialek, 471
- autonomia-erkidegoetako hizkuntza koofizialek, 449
- autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialak, 515, 610, 619
- Autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialak, 619
- autonomia-erkidegoetako hizkuntza

- ofizialen erabilera, 515, 516
- autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetako, 471
- autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetan, 437
- autonomia-erkidegoetako kultura-eta hizkuntza-aberastasuna, 454, 1720
- autonomia-erkidegoetako lanpostuetarako deialdietan, 362
- autonomia-erkidegoetako lehiaren babeserako organoek, 425
- autonomia-erkidegoetako tributuan, 437
- autonomia-erkidegoetan, 347, 351, 352, 360, 361, 362, 364, 401, 422, 423, 427, 503, 539, 557, 574, 585, 1215, 1293, 1314, 1620, 1860, 1988, 2096, 2113, 2148
- autonomia-erkidegoetan ofizial diren beste hizkuntza, 539
- autonomia-erkidegoetan ofizialak diren hizkuntzen erabilera, 516, 680
- autonomia-erkidegoko, 351, 359, 360, 365, 410, 421, 436, 455, 568
- autonomia-erkidegoko berezko hizkuntza, 365
- autonomia-erkidegoko berezko hizkuntza ofiziala, 359
- Autonomia-erkidegoko berezko hizkuntza ofiziala, 362
- autonomia-erkidegoko berezko hizkuntza ofizialean, 444, 445
- autonomia-erkidegoko berezko hizkuntza ofizialera, 445
- autonomia-erkidegoko beste hizkuntza ofizialean, 420
- autonomia-erkidegoko bi hizkuntza ofizialen artean dagoen desberdintasun-harremana, 2097
- autonomia-erkidegoko fiskal nagusiari, 351
- Autonomia-erkidegoko fiskal nagusiari, 351
- autonomia-erkidegoko funtzionarioak, 351
- autonomia-erkidegoko hizkuntza koofiziala, 455
- autonomia-erkidegoko hizkuntza ofiziala, 457
- autonomia-erkidegoko hizkuntza ofizialera, 564
- autonomia-erkidegoko hizkuntza ofizialez, 398
- autonomia-erkidegoko hizkuntzan, 456
- autonomia-erkidegoko hizkuntzaren irakaskuntza, 2113
- autonomia-erkidegoko kultura-ondarearen defentsan, 2113
- autonomia-erkidegoko legeriaren, 843
- Autonomia-erkidegoko lurraldean, 436
- Autonomia-erkidegoko lurraldean hizkuntza ofizialak erabiltzeko eskubidea, 436
- autonomia-erkidegoko lurraldean ofizialak diren hizkuntzak*, 389
- autonomia-erkidegoko lurraldetik, 568
- autonomia-erkidegoko organo judizialen jurisdikziotik, 360, 410
- autonomia-erkidegoko zuzenbide edo hizkuntza, 359
- autonomia-erkidegoren, 828
- autonomia-erkidegotako, 421
- autonomia-erkidegotako gobernuetako kidea, 2119
- autonomia-erkidegotan, 429, 580, 1802
- autonomia-estatutu, 477
- autonomia-estatutua, 1314, 1425
- Autonomia-estatutua**, 2469, 2471
- autonomia-estatutuak, 2116
- autonomia-estatutuan, 2139
- autonomia-estatutuaren, 1987
- autonomia-estatutuek, 374, 1988, 2116
- autonomia-estatutuen, 464
- autonomia-estatutuen edukiaren, 2113
- autonomia-estatutuetan, 407, 483
- autonomia-legerian*, 389
- autonomiarena, normalizazioarena, gizarteratzearena eta hezkuntzarena, eta erkidegoan parte hartzearena, 478
- autonomiari, 1533
- autonomiarik gabea, 62
- autonomiaz*, 744, 801

- Autonomo eta ETEei, 1730
- autonomoei, 1481
- Autonomoei, 1481
- autonomoei laguntzeko zerbitzuak, 1251
- autoprestazioa, 607
- autoreak, 471, 2126, 2127
- Autoreak, 471, 2127
- autoreen itzulpen-eskubidea, 147
- Autoreen sustapen-kanpainetan, 471
- autoreez, 470
- autorregulazio-akordioak, 623, 2030
- autorregulazioaren, 1035, 1163, 1232, 1244, 1542, 1784, 2079
- autorregulazio-itunak, 1742
- autotutoretzak, 520
- autozaintzarako gaitasunean, 1733
- auzi, 350, 416, 696, 812, 2271, 2504
- Auzi, 2375
- Auzi Zibil eta Merkataritzazkoetako Bitartekaritza buruzko Legearen, 563
- auzia, 2213, 2271, 2275
- auzia amaitzeko erabakiari, 541
- auziak, 2479
- auzialdian, 2397
- auzian, 2375, 2397
- auzi-areto, 2223
- Auzi-areto, 2224
- auzi-aretoa, 2223
- auzi-aretoan, 2223, 2224
- auzi-aretoko polizia, 2275
- auziari, 2271
- auziari buruzko erabaki, 2379, 2382, 2454
- auzibidean parte hartzen duten aldeetako batek, 312, 381
- auzibideko egintza, 63
- auziekin, 2275
- auzi-eskabidea, 2384
- auzietan, 398
- auzietarako atzerri-ekintzaz, 2435
- auzietarako atzerri-ekintzez, 2434
- auzi-gelako polizia, 350
- auzi-geletan, 2504
- auzi-jartzaille zibilak, 416
- auzi-mota, 2445
- auziok, 2275
- auzipean, 2409
- auzipetu, 2275
- auzipetua, 2395
- Auzipetua, 2274
- auzipetuak, 2274, 2368, 2376, 2377, 2395, 2454
- Auzipetuak, 2274, 2377
- auzipetuarekin, 2388
- Auzipetuaren agerraldia, 2377
- auzipetuari, 2274, 2377
- Auzipetuari, 2377
- auzirako, 399
- auziren, 2269
- auzitegi, 1168, 1317, 2098, 2378, 2453, 2454
- Auzitegi, 2378, 2454
- auzitegi eskuduna, 399
- auzitegi eta agintari eskudunek, 1837
- auzitegi independente eta inpartzialean, 62
- Auzitegi korrekzionala, 2376
- auzitegi korrekzionalak, 2390
- Auzitegi korrekzionalaren eskumenak, 2376
- auzitegi korrekzionaleko apelazio-salak, 2393
- Auzitegi Orokorraren hizkuntza-araubideari buruzko xedapenak, 213
- auzitegia, 2274
- auzitegia osatzen duten epaileen, epaimahaikideen, entzunaldia, 2375, 2377
- auzitegiak, 359, 410, 542, 2224, 2271, 2275, 2375, 2379, 2397
- Auzitegiak, 53, 2224, 2274, 2375, 2377
- auzitegian, 2223, 2377, 2381
- auzitegiaren, 398
- auzitegiaren erabakiaren, 2274, 2375, 2377
- Auzitegiaren hizkuntza ofizialak, 53
- Auzitegiek, 168
- auzitegien, 89
- auzitegien antolaketari eta funtzionamenduari, 2425
- auzitegien usadioei, 409
- auzitegietako, 410
- auzitegietako auzi-geletan, 2504
- Auzitegietako Prokuradoreen Kontseilu Nagusia, 467
- auzitegietan, 2099, 2106

- auzitegietara, 1316, 1863
auztegietatik, 2101
auztegi-jarduketan balio osoa, 2098
auztegiko bulegora, 2374
auztegiko kideak, 2275
auztegiko presidenteak, 2223, 2274, 2375, 2377
Auzitegiko presidenteak, 2275
auztegiko presidenteari, 2215, 2225
auztegiok, 168, 2102
auztegira, 2445
auzo-batzarraren, 1192, 1471
auzo-herrialde bateko hizkuntza, 219
auzo-herrialde eta -erregioetako hizkuntzen ikaskuntza, 219
auzo-herrialdeekiko lankidetzak, 261
auzo-herrialdeen estrategia politikoetarako, 229
auzo-herrialdeetako hizkuntzak, 219
auzotarrek, 1193
Auzotarren eskubideak, 842
auzotarrok, 1193
auzotasun, 1745, 1847, 1854, 2010
auzotasuna, 362, 474, 532, 1043, 1045, 1286, 1360, 1374, 1587, 1607, 1757
auzotasun-leku, 730
auzotasun-lekua, 1606, 1853
auzotasun-salbuespena, 1355
AVA, 2117, 2118, 2125
AVAk, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2124, 2125
AVAk akademikoak, 2119
AVAk idazkariak, 2122
AVAk kide bakarreko organoa, 2122
AVAk presidentea, 2122
AVAn, 2124
AVaren antolaketa eta baliabideak, 2124
AVaren aurrekontua, 2125
AVaren aurrekontuaren betearazpena, 2121
AVaren erabaki-organo gorena, 2121
AVaren eskumenak, 2118
AVaren funtzionamendua, 2123
AVaren Gobernu Batzarra, 2123
AVaren Gobernu Batzarrak, 2124
AVaren gobernu-organoak, 2120
AVaren hizkuntza-araudira, 2118
AVaren Osoko Bilkura, 2120, 2123
AVaren Osoko Bilkurak, 2123, 2124, 2125
AVaren Osoko Bilkurara, 2123
AVaren Osoko Bilkurari, 2121
AVaren presidentea, 2120
AVaren zerbitzuan diharduten langileak, 2120
AVaren zerbitzuen berezko gastuak, 2121
AVari, 2118, 2125
Avilako eta Salamancako arbel bisigodoak, 1691
azalera handien, 2126
azalera, 1191
Azalpen, 2396
Azalpen egoki, 1156
azalpena, 558
azalpenak, 2223, 2394, 2508
azalpenek, 495
azalpen-idatziak eta inskripzioak, 573
azalpen-memoria, 692, 1234
Azaroaren 21eko 44/2003 Legeak, Osasun Lanbideen Antolamenduari buruzkoak,, 1770
azaroaren 23ko 4/1983 Legeak, Valentzieraren Erabilera eta Irakaskuntzari buruzkoak,, 2113
azaroaren 24ko 10/1982 Legeak, Eusko Legebiltzarrenak, Euskararen Erabilera Normalizatzeko Oinarrikoak, 518
azaroaren 27ko 25/2014 Legeak, Nazioarteko Tratatu eta Bestelako Akordioei buruzkoak, 1673
azken adierazpena, 190
azken akziodun eta onuradunei, 587
Azken erabiltzaileen eskubide espezifikoak, 606
Azken erabiltzaileen eskubideak, 606
azken hartzailea, 151
azken hitzunen heriotzak, 228
Azken kontsumitzailea, 1088
azken kontsumitzaileen erakundea edo taldea, 1087
azken kontsumitzaileen konfiantza, 1089
azkentzea, 2182
azoka txikia, 1088

- Azokei, 2026
azpiarlo, 1728
azpibatzerde, 785
azpiegitura bereziak, 670
azpiegitura informatikoak, 1258
azpiegitura publikoen kontzepzio kolektiboari, 2165
azpiegiturak, 1259, 1449, 1484
azpiegituraren kudeatzaileak, 2239
Azpiegituraren kudeatzaileari, 2239
azpiegituren ezaugarriak, 2239
azpiegiturretan, 765
azpiegoitzak, 1559
azpierenmuak, 2021
azpikontratatuak, 1037
azpikontratazio-iragarkietan, 524
azpikoz gora jarri ditu hizkuntza-komunitate bakoitzaren barne-kohesioa bermatzen duten harreman-eremuak eta elkarreraginak, 163
Azpimarraturik, 194
azpiordezkapenaren, 1764
azpiproduktuak, 699
azpisailkapena dute: A1, A2, B1, B2, C1 eta C2, 458
azpisektore profesionaletako ordezkariak, 1602
azpisektoreen, 372
Azpitalde, 1403
azpitaldea, 1403, 1406
Azpitaldea, 1656
azpitaldeko kidego bereziak, 2187
azpitolatuta. *Ikus* bertsioa, *Ikus* bertsioa
azpitolatzea, 248, 2428
azpitolazio, 1402, 2005
Azpitolazio eta Audiodeskripzioaren Espainiako Zentroa, 481, 492
Azpitolazio eta Audiodeskripzioaren Espainiako Zentroak, 492
azpitolazioa, 233, 491, 492, 1502, 1651, 1821, 1971
Azpitolazioa, 1133, 1169
azpitolazioaren, 490, 492, 1823
azpitolazio-orduak, 2145
azpitoluak, 197, 220, 234, 236, 265, 451, 478, 628, 658, 675, 677, 1078, 1133, 1147, 1148, 1167, 1501, 1503, 1512, 1539, 1583, 1712, 1822, 1908, 2006, 2082, 2142, 2145
Azpitoluak, 1141
Azpitoluak dituzten telebista-saioen kopurua, 2428
azpitoluak jartzeko edota itzultzeko betebeharrak, 265
azpitoludun jatorrizko bertsioak obren presentzia, 1973
azpitoludun produktuei, 1856
azpitoluei, 2437
azpitoluekin, 1040
azpitoluen, 759, 1041, 1751
azpitoluen hizkuntza, 1750
azpitoluen maila eta kalitatea, 233
azpitoluetako, 1041
azpitolugintzari, 171
azpitolu-sistemak, 1133
azpizuzenketak, 102
aztarna, 1313
aztarna materialak, 2140
aztarnarik zaharrenak, 1691
aztarnategi eta gune arkeologikoak, 1518
azter, 177, 178, 196
azterketa, 549, 552, 558, 1103, 1331, 1485, 1486, 1606, 1613, 1654, 1989, 1997, 2311, 2312, 2315, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2324, 2325, 2326, 2327, 2329, 2330, 2331, 2333, 2334, 2335, 2473, 2474
Azterketa, 2256, 2398, 2504
azterketa filologikoak, 1997
azterketa historiko eta etimologikoa, 2175
azterketa medikoa, 1606
azterketa medikoak, 824, 1178, 2324
azterketa psikoteknikoa, 1606
azterketa teoriko eta praktikoetan, 2474
Azterketa teorikoetan, 2474
azterketa-egileak, 2474
azterketa-egileari, 2474
azterketa-eskubideak, 1331
azterketa-eskubideengatik, 1103
Azterketa-eskubideengatik, 1103
azterketak, 720, 1011, 2253
Azterketa-prozedura, 2412
azterketaren, 1407
azterketaren arrakasta-tasari, 2490
azterketarik, 2481

- azterketa-sailkapeneko burutik, 2490
azterketek, 2496
azterketen, 2324
azterlan, 481, 493, 1385, 2141
azterlan batzordeak, 2118
azterlana, 780
azterlanak, 51, 246, 339, 777, 1234,
1511, 1762, 1833, 1938, 2118, 2149
Azterlanak, 1271
azterlan-batzorde, 1964, 2124
azterlan-batzordeak, 2124
aztertu, 228
aztertzea, 162
aztertzeke, 62, 83
B eredua, 746, 951
B taldean, 1391
B taldeari, 1896
B taldeko kidego bereziak, 2187
B talderako, 776, 777
B ziurtagiria, 1886
B1, 879
B1 mailara, 1529
B1 mailaren baliokidea, 2154
B1 mailaren ziurtagiria, 1388, 1389,
1390
B2, 879
B2 hizkuntza-gaitasun maila, 909
B2 hizkuntza-gaitasunaren maila,
910
B2 mailakoa, 1391
B2 mailaren baliokidea, 2154
B2 mailaren ziurtagiria, 1388, 1389,
1390
B2 mailari dagokion gaitasun-maila,
1948
B2, C1 edo C2 maila, 1782
babes, 505, 544, 715, 1029, 1122,
1197, 1215, 1276, 1279, 1297, 1314,
1316, 1518, 1551, 1691, 1761, 1860,
1913, 1988, 1989, 1990, 2011, 2012,
2048, 2096, 2097, 2126, 2148, 2348
Babes, 407, 545, 2097
babes berbera izateko eskubidea,
62
babes berezia, 347, 1691, 1913, 1988
Babes berezia, 2129
babes berezia behar duten
kontsumitzaileen eta erabiltzaileen
kolektiboak, 2171
babes berezia behar duten
kontsumitzaileen kolektiboan
- indizea edo protokoloak, 1736
babes berezia edo berezitua, 1736
Babes berezia merezi duten
kolektiboan espezifikotasunak,
2073
babes- edo izendapen-mota, 1297
babes- eta sustapen-mandatuekin,
1384
babes- eta sustapen-neurriak, 1385
babes historikoa, 1972
babes integralari, 1244
babes integraleko neurriei, 1122
babes irmoa, 293
babes judiziala, 1567, 1863, 2098
babes judizialarekin, 481
babes judizialari, 492
babes juridiko integrala, 248
babes juridiko, administratibo eta
teknikoari, 1632
babes juridikoa, 194, 1732
babes juridikoaren arloan, 1732
babes juridikoarena, 400
Babes Juridikoari, 364, 427, 1625
Babes kontsularra, 535
babes kontsularrak, 535
babes orokorra, 2311
babes politikoa, 293
babes soziokulturalerako, 789
babes subsidiarioa, 504, 505
Babes zibilaren, 1015
babes zibilari, 1203, 1551
Babes Zibilari, 1014
Babes Zibilari eta Larrialdien
Kudeaketari, 1014
Babes zibileko larrialdia, 2093
babes zibileko larrialdiak, 2093
babes zibilekoak. *Ikus* jarduketa-
sektoreak
babesa, 256, 504, 560, 790, 857,
1023, 1029, 1034, 1120, 1139, 1170,
1211, 1212, 1215, 1217, 1219, 1227,
1268, 1275, 1367, 1409, 1519, 1549,
1576, 1633, 1691, 1710, 1732, 1737,
1761, 1811, 1814, 1874, 1905, 1927,
1966, 1967, 1978, 2029, 2101, 2139,
2151, 2198, 2263, 2269, 2270, 2336,
2441
Babesa, 1116, 1297
babes-adierazpenak, 271
babes-agindu, 2387
babes-agindua emateko

- ebazpena, 2387
- babes-aginduak, 2387
- babesak, 306, 375, 424, 542, 561, 590, 591, 1804, 1922
- Babes-araubide juridikoa, 1281
- babes-araubidea, 1698, 1954
- Babes-araubidea, 736
- babesaren, 179, 544, 559, 1964, 1989
- babesaren epea, 152
- Babesaren irismena, 1210, 1776
- babesaren onuradunak, 505
- babesari, 470, 1215
- Babesari, 544
- babesean, 411, 1246, 1335, 1644, 1673, 1711, 1861, 1963, 1987, 1998, 2019, 2114
- babes-ekintza, 790, 1814
- babes-ekintzetarako finantzaketa, 227
- babeserako, 1479, 1699
- Babes-eredua, 1779
- Babes-eremua, 1592
- babes-eremuak, 1954
- babes-eskaera, 2224
- babes-estatusak, 307, 377
- babesgabetasun, 790
- babesgabetasuna, 1410
- babesgabetasunik ez nozitzeko eskubidea, 839
- babesgabetasun-maila handiagoa dutenak, 1736
- babesgabeziarik, 1914
- babesik*, 710
- babes-jarduera pribatuak, 2240
- Babes-jarduketak, 1699
- babeslea, 690
- babesletza eta mezenasgo pribatua, 930
- babesletzak, 2124
- babes-maila, 1779, 1781
- Babes-maila, 1116
- babes-maila desberdinak, 224
- Babes-mailak, 1779
- Babes-mailari, 1989
- Babes-neurri bat duten eskubide espezifikoak, 1410
- babes-neurri bereziak, 1409
- babes-neurri espezifikoak, 241, 259, 1661
- babes-neurriak, 2441
- Babes-neurrien mende dauden
 - adingabeak, 1814
 - babes-ondasun eta -tresnen kategoriak, 1778
 - babes-premiez, 2224
 - Babes-printzipioak, 1281
 - Babes-sistemaren mende dagoen haurra edo nerabea, 1410
 - babestea, 61, 205
 - babesteko, 62, 225
 - babesteko era eta baldintzak, 541
 - babesteko eskubiderik ez duten nekazaritzako elikagaien izendapen, aurkezpen edo publizitatean, 1895
 - babesten, 222
 - Babesten, 227
 - babes-tresna, 1780, 1781
 - babes-tresnak, 1780
 - babestu, 94, 155, 181, 228, 374, 997, 1003
 - babestuak, 998
 - babestuko, 322
 - Babestutako adingabeen eskubide espezifikoak, 1814
 - Babestutako eskubideak, 1979
 - babestutzat jotako naturaguneetan, 1693
 - bable/asturiera, 1276, 1277, 1278, 1279, 1289
 - bable/asturiera erabiltzeko eta berean ahoz eta idatziz jarduteko eskubidea, 1276
 - bable/asturiera ezagutzeko eta erabiltzeko duten eskubidea babestea, 1276
 - bable/asturiera-gaztelaniako itzulpen-organo ofiziala, 1277
 - Bable/asturierak, 1275
 - bable/asturierako eskola-ordutegiaren, 1277
 - bable/asturierarekin, 1275
 - bable/asturieraren, 1275, 1276, 1277, 1278, 1279
 - bable/asturieraren aberastasuna berreskuratzeko, 1275
 - Bable/asturieraren arloko programa eta plan erregionalen jarraipena, 1279
 - Bable/asturieraren erabileraz, 1276
 - bable/asturierarentzat, 1276
 - bable/asturierari, 1275, 1279

- bablea, 1275, 1298, 1311
 Bablea, 1268, 1311
 Bablea sustatzea eta babestea, 1275
 bablea/asturiera, 1275, 1298
 Bablea/asturiera Erabiltzeari eta Sustatzeari buruzko martxoaren 23ko 1/1998 Legeak, 1298
 Bableak, 1268, 1275
 bablearen babesa, erabilera eta sustapena, 1268
 bablearen erabilera, 1283
Baccalauréat, 2066, 2087
backboneak, 148
 backline-teknikari, 2362
 bahi, 2271
 bahiketa, 2441
 Bai hasierako lanbide-heziketan bai enplegurako heziketan atzerriko hizkuntzak sartzea, 855
 Bai praktika-programetan bai Lanbide-Heziketa Dualeko programetan, enpresetan edo antzeko zentroetan egiten diren praktikei eta prestakuntzari, 854
Baieztapen, 710
 baieztatzen, 95, 161
 baimen, 574, 690, 760, 836, 1021, 2436
 Baimen, 2332
 baimen bereziok ematearen arazoia, 2253
 baimen indibiduala, 2313, 2316, 2472
 baimen informatua, 1021, 1022
 Baimen informatua, 1117
 Baimen informatuaren, 1117, 1520
 Baimen informatuaren dokumentuaren edukia, 1713
 Baimen informatuko dokumentuaren, 1022
 baimena, 108, 349, 374, 494, 521, 660, 692, 713, 716, 722, 726, 743, 779, 804, 805, 859, 863, 1010, 1048, 1157, 1192, 1249, 1326, 1477, 1489, 1529, 1631, 1641, 1644, 1718, 1732, 1941, 2002, 2100, 2124, 2159, 2177, 2217, 2238, 2258, 2304, 2312, 2316, 2319, 2320, 2324, 2325, 2326, 2327, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2343, 2355, 2383, 2396, 2405, 2414, 2415, 2418, 2422, 2429, 2430, 2432, 2439, 2458, 2467, 2486, 2520
 Baimena, 372, 590, 591, 1011, 1117, 1150, 1279, 1391, 1477, 1647, 1837, 1858, 1877, 2109, 2125, 2164, 2177, 2218, 2433
 Baimena berriztatzeako eskaerak, 2361, 2362, 2364, 2365
 baimena duen pertsona juridiko baten babespean, 2348
 baimena eskatzen duenaren, 2429
 baimenak, 154, 636, 760, 1477, 1631, 1712, 1958, 2217, 2332, 2430, 2442
 Baimenak, 2314
 baimen-araubidea, 335
 Baimenaren, 1022
 baimenaren titularra, 2433
 Baimenaren titularraren betekizunak, 2147
 baimenaren titularraren senide laguntzaileek, 2147
 baimendu, 311, 313, 380, 382
 baimenduta, 805
 baimendutako eta homologatutako instituzio, zentro edo organismoek, 829
 baimenean, 2447
 Baimen-emailearen adierazpena, 1117
 baimenen titularrek, 1712
 baimen-eskaera, 2361, 2362, 2364
 baimen-eskaerak, 2510
 Baimen-eskaria, 558
 baimenez, 2357
 baimenik, 687, 1011, 2433
 Baimenpeko ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu, 2433
 baimen-txartela, 2289
 baimentzea, 187, 311, 313, 380, 382, 414, 1010
 baino, 2370
 baita ekonomia-, kultura- eta gizarte-bizitzan, 1136
 baita lanik eza, gaixotasuna, elbarritasuna, alarguntasuna, zahartzaroa edo bizibidea nahi gabe galtzeko beste kasuren bat gertatzen denerako aseguruia izateko eskubidea, 65
 baja, 2500
 bakarka, 63, 82

- bake, 83
 bake publikoaren aurkako krimen
 eta delituak, 2367
 bakea, 61, 83, 124, 129, 138, 880,
 1346, 1454
 Bakea, 135, 137, 205
 bakea, bere balioak eta bere
 herrien ongizatea sustatzea, 205
 bakeak, 65
 bakean biltzeko eta elkartzeko
 eskubidea, 64
 bakearen aldeko programei, 135
 bakearen eta erlijioaren esanahia,
 137
 bakearen eta segurtasunaren alde
 lan egiteko konpromisoa, 128
 Bakearen funtsa, 137
 bakearen, eskubide ekonomiko eta
 sozialen aitortzari, 1887
 Bake-kulturaren Sustapenean, 137
 Bakerako, giza eskubideetarako eta
 demokraziarako hezkuntza, 140
 bakoitzak aukeratutako hizkuntza
 ofizialean, 1405
bakoitzak nahi duen hizkuntzan
informazioa jasotzeko duen
eskubidea, 704
 bakoitzaren eta, hala badagokio,
 Hizkuntza Koofiziala eta Literatura
 irakasgaiaren, 586
 bakoitzaren iritziengatik inork ez
 gogaitzeko eskubidea, 64
 bakoitzaren lurraldean kultura-
 adierazpideen aniztasuna
 sustatze, 224
 balantze, 2360
 Balantze, 2428
 balantzea, 721
 baldintza, 51, 156, 157, 311, 315, 321,
 380, 384, 445, 449, 546, 549, 710,
 715, 721, 729, 739, 741, 760, 768,
 776, 777, 778, 800, 1030, 1141,
 1367, 1722, 1859, 1866, 1974, 1975,
 1989, 1994, 2022, 2218, 2226, 2237,
 2290, 2351, 2368, 2392, 2403
 Baldintza, 191
 baldintza berdinetan, 483, 1540,
 2004, 2081, 2148
 baldintza bereziak, 1473, 2286
 baldintza bisualak, akustikoak eta,
 hala badagokio, ukimenezkoak
 eta hizkera errazekoak, 1650
 baldintza egokiak, 161, 166, 181,
 320, 487, 491, 1147, 1148, 1352,
 1822, 1833
 baldintza espezifikoak, 323, 337
 baldintza ez okerragoetan, 173
 baldintza fisikoak, psikikoak edo
 sentsorialak, 1961
 Baldintza formalak, 2287
 baldintza juridikoak eta
 erregelamenduzkoak, 265
 baldintza metagarri, 2352, 2466
 baldintza onuragarrienak, 469
baldintza orokorrak, 772, 939, 1624,
 1980, 2313
 baldintza orokortzat, 527
 baldintza politiko eta
 sozioekonomikoen, 1859
 baldintza sozial edo
 pertsonek diskriminaziorik
 eragin gabe, 813
 baldintza sozialak, 2243, 2244, 2516
 baldintza sozialak, ekonomikoak
 edo geografikoak, 1196
 baldintza sozioekonomikoak, 511,
 651
 baldintza tekniko egokiak, 1149
 baldintza teknikoak, 721
 baldintza termikoak, 1548
 baldintza, aukera eta posibilitateen
 berdintasunean, 480
 baldintza-agiria, 406
 baldintza-agirian, 2435, 2436
 baldintza-agiriei, 760
 baldintza-agirietan, 523, 2436
 baldintzak, 164, 321, 449, 450, 504,
 687, 697, 705, 720, 722, 729, 742,
 744, 747, 750, 752, 757, 761, 764,
 768, 776, 778, 835, 849, 924, 1016,
 1041, 1042, 1114, 1137, 1297, 1353,
 1354, 1362, 1592, 1628, 1668, 1771,
 1860, 1863, 1888, 1915, 1941, 1964,
 1966, 1969, 2026, 2081, 2215, 2218,
 2223, 2230, 2235, 2236, 2252, 2270,
 2287, 2300, 2338, 2344, 2466, 2482
-baldintzak, 742
 Baldintzak, 549
 baldintzapean aske uzteko neurriak,
 2391
 baldintzapeko askatasun- eta
 gizarteratze-zerbitzuko

- zuzendariak, 2485
 baldintzapeko irispide-sistemak, 607
 Baldintzapeko iristea duen ikus-
 entzunezko telebista-
 komunikazioko zerbitzu linealerako
 irisgarritasuna, 613
 baldintzarik, 840
 baldintzatan, 2408
 baldintzatu, 186
 baldintzatzat, 1139
 baldintzei, 1143, 2444
 baldintzekin, 583, 2223, 2286, 2293,
 2296, 2339, 2361, 2362, 2364, 2365,
 2379, 2385, 2422, 2430, 2442, 2449,
 2459, 2463, 2464, 2465, 2482, 2500
 baldintzen, 226, 561, 1139, 2224,
 2225, 2226, 2231, 2232, 2233, 2238,
 2256, 2259, 2260, 2269, 2314, 2332,
 2344, 2345, 2355, 2367, 2368, 2398,
 2444, 2449, 2466, 2495
 baldintzen osagarri, 2503
 baldintzetako, 744
 baldintzetan, 316, 385, 501, 769, 857,
 1026, 1039, 1277, 1489, 1674, 1675,
 1727, 1728, 1732, 1808, 1810, 1811,
 1866, 1898, 1904, 1949, 1958, 1994,
 2105, 2110, 2184, 2185, 2186, 2258
 baldintzetara, 542, 1718
 balear autonomiaren bizitzaren
 ezaugarri, 1384
 Balear Ikaskuntzen Institutua
 erakunde publiko enpresariala,
 1380
 Balear probintzia, 401
 balear uharte guztietako
 intelektualek, 1404
 Balear Uharteak, 1313, 1314, 1371
 Balear Uharteak katalanezko eremu
 linguistikoan, 1313
 balear uhartedia, 401
 Balear Uharteekin, 1366, 1380
 Balear Uharteekin hizkuntza- eta
 kultura-loturak dituzten lurraldeak,
 1353
 Balear Uharteen, 1315, 1318, 1319,
 1321, 1323, 1325, 1327, 1347, 1376
 Balear Uharteen berezkoa. *Ikus*
 katalana
 Balear Uharteen ekarpenei, 1319
 Balear Uharteen eremu hertsiaz
 haraindi dauden alderdi,
 federazio edo koalizioek, 1327
 Balear Uharteen eremuan
 eskumena duen organoak, 1391
 Balear Uharteen eta kanpoaldearen
 arteko trukeari eta harremanari
 buruzko zenbait kultura-jarduera,
 1381
 Balear Uharteen lurralde-eremuko
 Administrazioako plazetara, 1318
 Balear Uharteen mapa
 soziolinguistikoa, 1323
 Balear Uharteen Memoria eta
 Aitorpen Demokratikoei, 1404
 Balear Uharteetako, 401, 402, 1314,
 1317, 1342, 1343, 1353, 1366, 1380,
 1381, 1387, 1388, 1391, 1397, 1406
 Balear Uharteetako Administrazio
 autonomikoko funtzionarioei, 1373
 Balear Uharteetako administrazio
 onari eta gobernu onari, 1369
 Balear Uharteetako administrazio
 publikoek, 1344, 1394, 1395, 1396
 Balear Uharteetako administrazio
 publikoekin, 1405
 Balear Uharteetako administrazio
 publikoen eginbearra, 1416
 Balear Uharteetako Administrazio
 publikoko eta sektore publikoa
 osatzen duten enteetako
 langileak, 1318
 Balear Uharteetako Administrazioak,
 1334
 Balear Uharteetako administrazioen
 eskumeneko zerbitzu publikoen
 emakidadunei, 1337
 Balear Uharteetako Administrazioako
 laguntzaile fakultatiboan
 kidegoko basozaintzako eskalako
 funtzionario, 1334
 Balear Uharteetako Aholku
 Kontseiluko kidego eta eskala
 propioei, 1403
 Balear Uharteetako Aldizkari
 Ofiziala, 401
 Balear Uharteetako Aldizkari
 Ofizialean, 1392, 1397, 1417
 Balear Uharteetako Autonomia
 Erkidegoak, 1324, 1354, 1418
 Balear Uharteetako Autonomia
 Erkidegoan, 1316
 Balear Uharteetako Autonomia

- Erkidegoaren, 1329
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoaren 2012rako aurrekontu
orokorrei, 1371
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoaren 2015erako
aurrekontu orokorrei, 1380
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoaren 2015erako
Aurrekontu Orokorrei buruzko
Legean, 1381
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoaren 2021. urterako
aurrekontu orokorrei, 1418
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoaren berezko hizkuntza,
1316
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoaren kultura- eta
hizkuntza-aniztasuna, 1375
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoaren lege- eta
erregelamendu-ordenamendua,
1383
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoaren lurralde-eremuan,
1317
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoko, 1325, 1327, 1328, 1330
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoko Administrazioarekin,
1336
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoko Administrazioaren,
1336
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoko Administrazioaren
kidego eta eskalei, 1357
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoko Administrazioaren
zerbitzuko bitarteko
funtzionarioak, 1406
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoko Administrazioaren
zerbitzuko langile lan-
kontratudunentzako hitzarmen
kolektiboaren, 1389
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoko Administrazioiko
kidego orokorren kidego eta
eskalei buruzko martxoaren 16ko
2/2007 Legearen, 1388
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoko Administrazioiko
kidego, eskala eta/edo
espezialitateetan, 1406
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoko Administrazioiko langile
lan-kontratudunentzako hitzarmen
kolektiboaren, 1389
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoko Aldizkari Ofizialean,
1326
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetan,
1372
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoko Funtzio Publikoari, 1358
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoko Funtzio Publikoari
buruzko martxoaren 23ko 3/2007
Legearen, 1389
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoko Funtzio Publikoari
buruzko martxoaren 27ko 3/2007
Legearen, 1387, 1388, 1391
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoko Gobernuak, 1317,
1322
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoko Gobernuak eta
Administrazioak, 1380
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoko hizkuntza-eredua, 1355
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoko kultura eta hizkuntza,
1376
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoko kultura eta hizkuntza
ofizialak, 1376
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoko sektore publiko
instrumentalaren entea, 1380
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoko sektore publiko
instrumentalari buruzko uztailaren
21eko 7/2010 Legearen, 1380
- Balear Uharteetako Autonomia
Erkidegoko Tasei buruzko
ekainaren 15eko 2/1997
Legearen, 1329
- Balear Uharteetako Autonomia

- Estatutua erreformatzeko
otsailaren 28ko 1/2007 Lege
Organikoarekin, 1364
- Balear Uharteetako Autonomia
Estatutuak, 1313
- Balear Uharteetako Autonomia
Estatutuan, 1367
- Balear Uharteetako Autonomia
Estatutuaren, 1362, 1381, 1385,
1394
- Balear Uharteetako Autonomia
Estatutuaren hizkuntza-ereduaren
oinarri diren printzipioak, 1362
- Balear Uharteetako Autonomia
Estatutuaren hizkuntza-ereduaren
printzipioak, 1362
- Balear Uharteetako auzitegi eta
epaileen, 1317
- Balear Uharteetako berezko
hizkuntza, 1313, 1314, 1315, 1318,
1319, 1321, 1322, 1343, 1344, 1352,
1353, 1366, 1381, 1384, 1414, 1415,
1456, 1462
- Balear Uharteetako berezko
hizkuntza berreskuratzeko eta
sustatzeko prozesu, 1313
- Balear Uharteetako berezko
hizkuntza eta kultura, 1367
- Balear Uharteetako berezko
hizkuntzan, 1347, 1385
- Balear Uharteetako berezko
hizkuntzaren, 1350, 1352, 1415
- Balear Uharteetako berezko
hizkuntzaren, ezagutza eta
zabalkundea, 1350
- Balear Uharteetako berezko kultura,
1366
- Balear Uharteetako berezko kultura
eta ingurunea, 1452
- Balear Uharteetako berezko kultura
kontserbatzeak eta sustatzeak eta
transmititzeak, 1323
- Balear Uharteetako berezkoa. *Ikus*
katalana, *Ikus* katalana
- Balear Uharteetako berezkoa den
hizkuntzaren, ezagutza eta
erabilera, 1347
- Balear Uharteetako berezkoa den
katalanaren ofizialtasuna lurralde-
estatutu, 1314
- Balear Uharteetako berezkoa dena.
- Ikus hizkuntza*
- Balear Uharteetako berezkoak diren
hizkuntza eta kultura katalanak,
1323
- Balear Uharteetako berezkoak diren
hizkuntza katalana eta kultura,
1343
- Balear Uharteetako berezkoak diren
katalanaren eta kulturaren
ezagutza, 1344
- Balear Uharteetako berezkoak diren
katalanaren eta kulturaren
ezagutza eta erabilera, 1343
- Balear Uharteetako berezkoak diren
katalanaren eta kulturaren zaintza
eta garapen, 1344
- Balear Uharteetako berezkoak
direnak. *Ikus* hizkuntza eta kultura
katalanak
- Balear Uharteetako beste edozein
ondasun ukigarri zein ukiezin, 1364
- Balear Uharteetako bi hizkuntza
koofizialen trataera egokia, 1376
- Balear Uharteetako bi hizkuntza
ofizialak, 1375
- Balear Uharteetako bi hizkuntza
ofizialetan nahiz atzeriko beste
edozein hizkuntzatan, 1372
- Balear Uharteetako bibliografia- eta
kultura-ekoizpena, 1349
- Balear Uharteetako Boluntariotzari,
1412
- Balear Uharteetako Botere Judiziala,
1355
- Balear Uharteetako botere
publikoen jarduketek, 1394
- Balear Uharteetako enpresak, 1398
- Balear Uharteetako eremu
guztietan, 1366
- Balear Uharteetako Estatutuaren,
1385, 1386
- Balear Uharteetako Gazteriaren
Kontseilua, 1440
- Balear Uharteetako gizarte- eta
kultura-eremuetan, 1416
- Balear Uharteetako gizarteak, 1335
- Balear Uharteetako gizartean, 1384
- Balear Uharteetako Gizarte-
zerbitzuei, 1361
- Balear Uharteetako gizarte-
zerbitzuen sistemaren definizioa,

- 1361
Balear Uharteetako Gobernuak, 1353, 1371, 1376, 1389, 1395
Balear Uharteetako Gobernuak eta Institutuak, 1380
Balear Uharteetako Gobernuaren, 1343
Balear Uharteetako Gobernuari, 1407
Balear Uharteetako Haurren eta Familien Kontseilua, 1446, 1452
Balear Uharteetako haurren eta nerabeen arretari eta eskubideei, 1408
Balear Uharteetako helduen hezkuntza eta prestakuntza iraunkorrei, 1343
Balear Uharteetako herrien nazio-identitatearen funtsezko osagaia, 1314
Balear Uharteetako herritar, 1314
Balear Uharteetako herritarrei, 1380
Balear Uharteetako herritarrek, 1321, 1353, 1385
Balear Uharteetako herritarren, 1366
Balear Uharteetako herritarren bi hizkuntzen eskubideei, 1385
Balear Uharteetako herritarren eskubideak, eginbeharrak eta askatasunak, 1353
Balear Uharteetako herritarren eskubideei, 1353
Balear Uharteetako hezkuntza-sistema, 1426
Balear Uharteetako hezkuntza-sisteman, 1314
Balear Uharteetako hezkuntza-zentro pribatuak, 1418
Balear Uharteetako hirugarren sektore sozialeko antolakundeek, 1405
Balear Uharteetako hirugarren sektore sozialeko antolakundeen betebeharrak, 1405
Balear Uharteetako hizkuntza eta kultura, 1356
Balear Uharteetako hizkuntza eta kultura katalanaren ezagutza, erabilera eta zabalkundea, 1323
Balear Uharteetako hizkuntza koofizialak, 1409
Balear Uharteetako hizkuntza koofizialean, 1377
Balear Uharteetako Hizkuntza Normalizazioari, 1313, 1364
Balear Uharteetako Hizkuntza Normalizazioari buruzko apirilaren 29ko 3/1986 Legea, 1338, 1364
Balear Uharteetako hizkuntza ofizialak, 1434
Balear Uharteetako hizkuntza ofizialak ez beste hizkuntza batean, 1378
Balear Uharteetako hizkuntza ofizialeko, 1374
Balear Uharteetako hizkuntza propioa, 1425, 1437, 1440
Balear Uharteetako hizkuntza, kultura eta gizartea, 1343
Balear Uharteetako hizkuntza-eskola ofizialeko irakaskuntza-zerbitzuak, 1330
Balear Uharteetako hizkuntza-identitate eta -tradizioa, 1364
Balear Uharteetako identitatearen ezagutza eta zabalkundea, 1375
Balear Uharteetako ikasleek, 1319
Balear Uharteetako Ikus-entzunezkoei, 1375, 1402
Balear Uharteetako Ikus-entzunezkoei buruzko urriaren 1eko 5/2013 Legea, 1402
Balear Uharteetako Ikus-entzunezkoen Kontseilua, 1354
Balear Uharteetako Ikus-entzunezkoen Kontseiluak, 1393
Balear Uharteetako Ikus-entzunezkoen Kontseiluaren, 1366
Balear Uharteetako Ikus-entzunezkoen Kontseiluari, 1362
Balear Uharteetako ikus-entzunezkoen lege orokor, 1366
Balear Uharteetako ikus-entzunezkoen sisteman pluraltasun politikoa, erlijiosoa, soziala, linguistikoa eta kulturala, 1362
Balear Uharteetako industria-politikaren, 1398
Balear Uharteetako Industriari, 1398
Balear Uharteetako Ingurumen Ebaluazioari, 1397

- Balear Uharteetako ingurumen-
ebaluazioari buruzko Legearen,
1417
- Balear Uharteetako instituzioek, 1364
- Balear Uharteetako instituzioen eta
administrazioen eremuetan, 1386
- Balear Uharteetako irakaskuntzako
zentroetako testuliburuak eta
materialek, 1395
- Balear Uharteetako irakaskuntzako
zentroetan, 1325
- Balear Uharteetako Irisgarritasun
Unibertsalari, 1401
- Balear Uharteetako Irrati-Telebistako
Ente Publikoaren programazioak,
1367
- Balear Uharteetako Irrati-Telebistako
Ente Publikoaren zerbitzu
publikoaren eginkizuna, 1366
- Balear Uharteetako Irrati-Telebistako
Ente Publikoaren zerbitzu
publikoaren egitekoa, 1367
- Balear Uharteetako Justizia
Administrazioan, 1317
- Balear Uharteetako katalanaren
erabilera, 1381
- Balear Uharteetako katalanaren
hizkuntza-modalitate propioak,
1381
- Balear Uharteetako komunikabide
sozial, 1321
- Balear Uharteetako Kontsulta
Kontseiluari, 1363
- Balear Uharteetako Kontsumitzaile
eta Erabiltzaileak, 1378
- Balear Uharteetako kultura, 1380
- Balear Uharteetako kultura- eta
hizkuntza-aniztasuna, 1376
- Balear Uharteetako kultura eta
ingurunearen ezagutza, 1447
- Balear Uharteetako kultura propioa,
1427
- Balear Uharteetako kultura-,
hizkuntza- eta gizarte-errealitatea,
1343
- Balear Uharteetako kultura-,
hizkuntza- eta natura-ondarea,
1364
- Balear Uharteetako kultura-ondare,
1381
- Balear Uharteetako Kultura-ondare
Immateriala, 1416
- Balear Uharteetako kulturarekin,
ekonomiarekin eta gizartearekin
lotutako ekimenak, 1344
- Balear Uharteetako kulturaren
kanpo-proiektzioa, 1381
- Balear Uharteetako langileen
hizkuntza- eta teknologia-
gaitasunak, 1398
- Balear Uharteetako Liburutegi
Sistema, 1349
- Balear Uharteetako Liburutegi
Sistemaren, 1349
- Balear Uharteetako Liburutegi
Sistemari, 1349
- Balear Uharteetako Liburutegia,
1349
- Balear Uharteetako Liburutegiak,
1349
- Balear Uharteetako Logopeden
Elkargo Ofizialean, 1333
- Balear Uharteetako Logopeden
Elkargo Profesionala, 1333
- Balear Uharteetako lurraldean
dauden adingabe guztiek, 1409
- Balear Uharteetako lurralde-
eremuan, 1320, 1381
- Balear Uharteetako lurralde-
eremuko pertsona juridikoek, 1315
- Balear Uharteetako Museoei, 1338
- Balear Uharteetako obra
bibliografikoak, 1349
- Balear Uharteetako ondare historiko
eta naturalari, 1372
- Balear Uharteetako ondare
zientifikoa, teknologikoa, kulturala,
artistikoa eta linguistikoa, 1444
- Balear Uharteetako Osasun
Zerbitzuak, 1339
- Balear Uharteetako Osasun
Zerbitzuaren edo erakunde
eskudunaren giza baliabideen
plangintzaren arloko organo
eskudunari, 1390
- Balear Uharteetako Osasun
Zerbitzuko edo hari atxikitako
erakundeetako estatutupeko
langileen kategorien, 1390
- Balear Uharteetako Osasun
Zerbitzuko edo hari atxikitako
erakundeetako estatutupeko

- langileen plazak betetzeko mugikortasun-prozeduretan, 1390
- Balear Uharteetako Osasun Zerbitzuko estatutupeko langile, 1389
- Balear Uharteetako Osasun Zerbitzuko estatutupeko langileek eta langile lan-kontratudunek, 1389
- Balear Uharteetako Osasun Zerbitzuko langile lan-kontratudunen hautaketa- eta mugikortasun-prozeduretan, 1390
- Balear Uharteetako Osasunari, 1339
- Balear Uharteetako Parlamentuari, 1323
- Balear Uharteetako Probintzia, 401
- Balear Uharteetako Probintziako Aldizkari Ofiziala, 401
- Balear Uharteetako protokoloak, 1355
- Balear Uharteetako Publizitate Instituzionalari, 1364
- Balear Uharteetako sektore pribatuan eta funtzio publikoan, 1395
- Balear Uharteetako Toki-administrazioa, 1337
- Balear Uharteetako toponimoen forma ofizial bakarra, 1318
- Balear Uharteetako Turismoari, 1372
- Balear Uharteetako Turismo-gidarien Elkargo Ofiziala, 1340
- Balear Uharteetako Udal- eta Toki-araubideari, 1351
- Balear Uharteetako udalerriek, 1351
- Balear Uharteetako Udaltzaingoa, 1373
- Balear Uharteetako uharte anitzeko errealitatea, 1367
- Balear Uharteetako Unibertsitate Sistemaren Antolaketa Instituzionalari, 1335
- Balear Uharteetako Unibertsitatea, 1324, 1354
- Balear Uharteetako Unibertsitateak, 1335
- Balear Uharteetako Unibertsitatearen, 1318
- Balear Uharteetako zuzenbide publikoko korporazioei, 1337
- Balear Uharteetako Zuzenbide Zibilaren espezializazioa, 1355
- Balear Uharteetako Zuzenbide Zibilaren Konpilazioa, 1399
- Balear Uharteetako zuzenbide zibileko konpilazioaren, 1399
- Balear Uharteetan, 1317, 1321, 1323, 1324, 1349, 1350, 1367, 1372, 1376, 1406
- Balear Uharteetarako Autonomia Estatutuaren, 401
- Balear Uharteetarako Autonomia Estatutuari, 401, 1314
- Balear Uharteetarako Autonomia Estatutuari buruzko otsailaren 25eko 2/1983 Lege Organikoak, 401, 1314
- Balear Uharteetatik, 1367
- Baleares, 401
- Balearretako, 401, 1874
- Balearretako errealitate soziolinguistikoari, 1384
- Balearretako Probintziako Aldizkari Ofiziala, 401
- baliabide, 82, 144, 169, 181, 194, 370, 453, 478, 713, 719, 722, 744, 768, 806, 808, 1143, 1530, 1837, 1840, 1864, 2158, 2289, 2463, 2492, 2497
- Baliabide, 144
- baliabide akademiko, 2493
- baliabide didaktikoa, 1528
- baliabide didaktikoetan, 1237
- baliabide digitalak, 2035, 2491, 2498
- Baliabide digitalak erabiltzeko ahala, 2498
- baliabide digitalen erabilera, 2258
- baliabide ekonomiko, 768, 2124
- baliabide elektronikoan, 2384, 2394
- baliabide erabilgarriak, 453
- baliabide eraginkorrak, 105
- baliabide erradioelektrikoak, 2430
- baliabide espezifikoa, 1129, 1410
- baliabide espezifikoak dituzten zentroetan, 1129
- baliabide eta establezimendu turistikoak, 1372
- baliabide eta helmuga turistikoan ezagutza, 1372
- baliabide eta zerbitzu publikoak, 1732, 1814
- baliabide eta zerbitzu

- publikoetarako eskubidea, 1068
 baliabide gehigarriekin, 2156
baliabide hoberenak bilatzen, 2405
 baliabide informatikoak, 1258
 baliabide informatikoak eta ikus-
 entzunezkoak, 1602
baliabide materialak, 743, 949, 958,
 1143, 1146, 1448, 1821
 baliabide materialak eta
 teknologikoak, 1143
 baliabide nahikoak erabiliz, 1864
 baliabide naturalak, 1789
 baliabide naturalen, 1335
 baliabide orokorrak, 882
 baliabide osagarriak, 2491
 baliabide pedagogiko digitalen
 garapena, 2254
 baliabide pedagogikoei, 2491
 baliabide pertsonal eta material,
 169
 baliabide propioak antolatu eta
 kudeatzeko, 166
 baliabide publikoak, 1474, 2455
 baliabide tekniko, 2388
 baliabide tekniko eta ekonomikoak,
 492
 baliabide tekniko eta informatiboak,
 1636
 baliabide teknikoak, 810, 1712
 baliabide teknikoak eta
 ekonomikoak, 1150
 baliabide teknologikoak, 483, 1140,
 1401, 1817, 2005, 2006
 baliabide turistikoak, 848
 baliabideak, 106, 144, 147, 189, 248,
 463, 478, 480, 485, 493, 716, 721,
 743, 753, 810, 813, 867, 877, 932,
 1015, 1228, 1234, 1349, 1350, 1523,
 1527, 1570, 1576, 1725, 1819, 1837,
 1840, 1946, 1990, 2004, 2077, 2094,
 2124, 2125, 2162, 2233, 2289, 2455,
 2489, 2492
 Baliabideak, 1154, 2339
 baliabideak iristeko oztopo
 arkitektonikoak, 2089
 baliabideei, 1216, 1361, 1695
 baliabideek, 757
 baliabideekiko errespetuzkoa. *Ikus*
 irudia
 baliabideekin, 372, 1875, 1951
 baliabideen, 753, 783, 1032, 1145
 baliabideen eskualdaketari, 2465
 baliabideen kontratu eta
 konbentzioetan, 2437
 baliabideen kontratuan, 2436
 baliabideen kudeaketa, 366
 baliabideen programazioa, 2489
 baliabideetan aberatsak diren
 baina azpiegituretan txiroak diren
 zonak, 1626
 baliabideetara, 2311
 baliabide-iturri, 1188
 baliabideren, 2310, 2368, 2378, 2382,
 2384, 2390, 2394, 2404, 2453, 2454
 baliabiderik, 470
 baliabiderik egokienak, 177
 baliagarri, 227
 baliagarritasunari, 1677
 baliakizun teknologikoen, 1375
 baliatu, 65, 161, 227, 840, 2405
 baliatuko, 82
 baliatuz, 181
 baliatzea, 1029
 baliatzeko, 65, 801
 balidatu, 374
 balio, 228, 359, 365, 410, 688, 757,
 780, 816, 857, 1212, 1342, 1346,
 1646, 1661, 1691, 1772, 1861, 1923,
 1987, 1990, 1992, 2259
 balio absolutuarena, 2436
 balio alienaezin komuna, 757
 balio artistiko, historiko edo
 antropologikoa, 1518
 balio artistikoak, 264
 balio artistikoaren errehabilitazioa,
 2468
 balio berezia, 1691
 balio demokratiko unibertsalak eta
 gure kultura- eta hizkuntza-
 identitatea, 1404
 balio demokratikoak, 220, 1709
 balio demokratikoak eta solidarioak,
 1247
 balio demokratikoak sustatzen
 dituzten hezkuntza-edukiak, 1531
 balio demokratikoen aurkako
 bestelako portaerak, 1348, 1451
 balio demokratikoetan, 780
 balio ekonomikoa eta soziala, 1263
 balio erantsiaren gaineko zerga,
 2358, 2363
 Balio erantsiaren gaineko zerga,

- 2355, 2357, 2362
 balio erantsiaren gaineko zergarik, 2358
 balio erantsiaren gaineko zerga-tasa murriztuaren, 2363
 balio errepublikanoak, 2492
 balio eta duintasun bera, 223
 balio eta eragin-ingar osokoak, 704
 balio eta eraginkortasun osoa, 359, 365, 410, 1992, 2102
 balio handiko elementua, 2115
 balio hiritarren, 686
 balio historiko, arkitektoniko, artistiko, arkeologiko, etnografiko, paleontologiko, zientifiko edo teknikoengatik, 1772
 balio historiko, artistiko, arkitektoniko, arkeologiko, etnografiko, bibliografiko, dokumental, linguistiko, paisajistiko, industrial, zientifiko edo tekniko edo kultureko ondasun higigarri, higiezin eta immaterial nabarmenenak, 1779
 Balio historiko, artistiko, arkitektoniko, arkeologiko, etnografiko, bibliografiko, dokumental, linguistiko, paisajistiko, industrial, zientifiko edo teknikoengatik, 1781
 balio historiko, artistiko, arkitektoniko, arkeologiko, etnografiko, bibliografiko, dokumental, linguistiko, paisajistiko, industrial, zientifiko edo teknikoak, 1778
 balio historiko, artistiko, arkitektoniko, arkeologiko, etnografiko, bibliografiko, dokumental, linguistiko, paisajistiko, industrial, zientifiko, tekniko edo beste edozein kultura-arlotako balioa, 1779
 balio historiko, kultural eta linguistikoak, 1100, 1108, 1112
 balio historikoak, artistikoak, arkitektonikoak, arkeologikoak, etnografikoak, bibliografikoak, dokumentalak, linguistikoak, paisajistikoak, industrialak, zientifikoak edo teknikoak edo bestelako kultura-balioak, 1780, 1781
 balio historikoak, geografikoak, kulturalak eta linguistikoak, 1187
 balio historiko-artistiko nabarmena duten errotulu edo adierazle zaharrak, 1325
 balio jakin batzuetan hezteak, 1719
 balio juridiko osokoak izango, 840
 balio juridikoa, 1956
 balio ofiziala, 401
 balio ofizialeko dokumentuak, 449
 balio partekatuak, 1506
 balio sustagarria, 680
 balio unibertsalak, 257
 balio zientifikoa, 2314
 balioa, 95, 730, 749, 857, 1534, 1845, 1913, 1964, 2151, 2351, 2354, 2434, 2435, 2439, 2487
 balioak, 137, 370, 471, 745, 780, 787, 950, 1120, 1132, 1168, 1246, 1292, 1342, 1366, 1376, 1572, 1589, 1599, 1635, 1642, 1644, 1677, 1691, 1694, 1697, 1711, 1720, 1721, 1722, 1762, 1766, 1768, 1773, 1778, 1780, 1781, 1887, 1906, 2009, 2140, 2143, 2217
 Balioak, 1887
 balioak, esanahiak eta identitateak, 608
 baliodunak, 1934
 balioekin, 2278
 balioen, 2166
 Balioen, 788
 balioen alde jarduteko aukera, 2347
 Balioen arabeko hizkuntza, 788
 balioen esparruan, 1714
 balioen zerrendan, 1778
balioespen, 793, 847, 1047
balioespen eta aitortzen ekonomiko eta sozial, 793
 balioespen objektiboko prozedura, 1044
 balioespen positiboa, 1976
 balioespen proportzionala, 1047
balioespena, 731, 739, 859, 866, 1007, 1125, 1359, 1361, 1613, 1654, 1706, 1725, 1804, 1811, 1812, 1922
 balioespenaren, 782
 Balioespenaren, 739
 balioespenari, 738, 1157
 balioespen-batzorde, 847
 balioespen-batzordea, 847
 balioespen-batzordeak, 1949

- Balioespen-batzordeko, 847
balioespenerako, 865
Balioetan eta praktika demokratiko,
inklusibo, eleaniztun eta
kulturartekoan oinarritutako
eskola, 1714
balioetan heztea, 1715
balioetan heztea goiz hasia, 1528
balioetan oinarritutako hezkuntza,
456, 1717
balioetan oinarritutako hezkuntzak,
2019
balioetan oinarritutako hezkuntzan,
1721
baliogabe, 561
baliokidea, 521, 816, 1390, 1885,
2154
baliokideak, 2092
baliokidetasunak, 1391, 1998
baliokidetasun-eskabideak, 1381
Baliokidetza, 459
baliokidetzak, 459
baliokidetzat, 1391, 2187
baliokidetze-araubidea, 915
balio-nabarmentzea, 857
baliotzat, 1719
baliozkoak, 167, 1000
baliozkotasun ofiziala, 1316
baliozkotasuna, 428, 2408
baliozkotasunari, 1641
baliozkotze-araubide, 1128, 1529
baliozkotze-baldintzak, 2286
Baliozkotze-baldintzak, 2287
balizatze-arauak, 283
Balkanetan, 548
balore, 2230
Balore higigarrietako inbertsio
kolektiboko erakundeak
(OPCVM), 2231
balore higigarrietako inbertsio
kolektiboko erakundeek
(OPCVM), 2231
Balore higigarrietako inbertsio
kolektiboko erakundeen (OPCVM)
estatutua edo erregelamendua,
2231
Balore Merkatuaren Batzorde
Nazionalak, 430, 431, 432, 537
Balore Merkatuaren Batzorde
Nazionalan, 431, 537
Balore Merkatuari buruzko
Legearen, 587
Balore negoziagarrien lehen
mailako merkatua, 663
baloreak, 431
baloreen lehen mailako
merkatuaren funtzionamendu
zuzena, 588
baloreetan, 588
balore-tituluak, 1866
balorizazioa, 2283
balorizazio-eragiketak, 1953
bana, 155
banakako ahalegina eta
erantzukizuna, 1715
Banakako interpretazio-zerbitzuak,
288
banakako itunak, 569, 661
banakako komunikazioak, 59
banakako kulturek bizirik iraun, 182
banakako prestakuntza-ibilbidearen
jarraipena, 599
banakakoak eta kolektiboak, 163
banaketa, 501, 837, 1638, 1677,
1752, 1971, 1974, 1977, 2157, 2258,
2458
Banaketa, 500, 1240
Banaketa independentea, 1976
banaketa-betebeharra, 1977
Banaketa-formulak, 1240
banaketa-jarduerekin, 2359
banaketa-kateko enpresa, 1699
banaketarako, salmentarako eta
zerbitzuak emateko erantzukizun
erkideak, 1737
banaketaren, 520
banaketaren eta emanaldien
sektoreekin, 1975
banaketaren hizkuntza-kuotak, 1971
banaketari, 1973
banaketa-sistema, 1905, 1906
banangarriei, 686
banantzerik, 1526
banatzaile, 1632, 1699
banatzailea, 937
banatzaileak, 1601, 2126
Banatzaileak, 673
banatzaileari, 1379, 1479, 1737
banatzaileek, 1604
banatzaileen, 1871
Banatzaileen betebeharrak, 672
Bandrés Molet, 193

- Banku- eta finantza-gaietarako instituzioak, 2238
- Banku-eragiketak, 2233
- banku-eragiketetan, 172, 188
- banku-helbideratzea, 2284, 2483
- banku-kredituko enpresen, 536
- Banku-txekea, 2229
- barbarismo, 1313
- baremoak, 1178, 1359, 1406, 2184
- baremoaren, 361, 1359
- baremoekin, 765
- barne- eta kanpo-jarduketak, 1231
- barne- eta kanpo-jarduketetan, 1221
- Barne Segurtasunaren Kodearen, 2240
- barnealdea, 1960
- barne-antolaketa, 2019
- barne-araubideak, 2013
- barne-araubidearen, 720
- barne-araubidearen erregelamenduak, 720
- barne-araubideko arauak, 1835
- Barne-araubideko erregelamenduan, 1889
- barne-araubideko erregelamenduek, 1889
- barne-araudia, 318, 387
- barne-batasuna, 1566
- barne-bizipenari, 1232
- Barne-erregelamendua, 2286
- barne-eskumenen banaketari, 2182
- barne-funtzionamenduaren gaineko arauai, 1411
- barne-harremanetan, 1942
- barne-igoera, 464, 1812
- barne-igoerako prozesuetan, 1146
- barne-igoeraren, 1334
- barne-igorpenak, 863
- barne-jarduketa eta -dokumentazioan, 1871
- barne-jarduketetan, 1336
- barne-jardunean, 1864
- barne-jardunetan, 168
- barnekoetan zein kanpokoetan. *Ikus* komunikazioak, *Ikus* komunikazioak, *Ikus* komunikazioak
- barne-kohesioa, 851, 863
- barne-komunikazioan, 1534, 2020
- barne-komunikazioetan, 1826
- barne-kontrola, 371
- barne-kontsumoa, 1883
- barne-kooptazio, 2116
- barne-merkatuarekin bateragarriak diren laguntzen kategoria, 2352
- barne-mugarik gabeko askatasun-, segurtasun- eta justizia-esparrua, 205
- Barne-politikak eta -ekintzak, 206
- Barneratuek, 349
- Barneratutako adingabeek eta gazteek, 1888
- Barneratutako atzeritarren eskubideak, 414
- Barneratze-, sartz- eta lekualdatze-araubideak, 1888
- Barneratzeak, 1888
- barneratze-erregimenari, 417, 1888
- Barneratzeko zentroan, 791
- barneratze-maila, 2491
- Barneratze-neurriren, 791
- Barneratze-neurriren baten pean diren adingabe arau-hausleek, 1410
- barneratze-zentroan, 414, 415
- Barneratze-zentroetan barneratutako adingabe arau-hausleen eskubideak, 1410
- barne-sustapenerako, 865
- barne-talde ofizialaren maila, 189
- barne-turismoa, 2070
- barne-zuzenbidearen, 1867
- Barrengorriaren Ikerketarako Zentro Teknologikoa (CTICH),, 1476
- barruko aniztasun nazionala eta erregionala errespetatuz, 206, 210
- barruko egintzak, 884
- barruko eta kanpoko jarduketetan, 1320
- barruko jarduketetan, 1915
- barruti bateko meatzarien ordezkari, 2302
- barrutian, 2302
- barrutiko eskola-kontseiluak*, 745
- barrutiko instalazioetara, 2302
- Bartzelona, 1879
- Bartzelonak, 1879
- Bartzelonako Gor-mutuen Udal Eskola, 1963
- Bartzelonako helburua, 245
- Bartzelonako Santa Creu i Sant Pau

- ospitaleko Patologia Eskolak, 1333
Bartzelonako Udal Gutunari, 1879
Bartzelonako Udalak, 1879
Bartzelonako Udaleko hizkuntza,
1879
Bartzelonako Unibertsitatean, 1891
Bartzelonakoak, 161
Bartzelonan, 161, 174, 1878, 1879,
2149
basakeriak, 61
basakerien ukapena, 262
Baserri-eskolak, 1450
basogintza-, natura- eta lurralde-
ikasketekin, 2309
basoko produktuak, 1088
basozaina, 1070, 1071, 1072
basozaintzako eskalako, 1334
batasun sakona, 1661
batasuna, 1864, 1990, 1992
batasunak, 2250, 2307
Batasunak, 179, 198, 205, 206, 208,
223, 224, 229, 1369
Batasunak bere balioak eta
interesak indartu eta sustatuko,
205
Batasunak eta estatu kideek, 206
Batasunak eta estatu kideek
lankidetzaren sustatuko, 210
Batasunak kalitatezko hezkuntza
garatzen lagunduko, 210
Batasunak kultura-ikuspegiak
hartuko ditu kontuan, 210
Batasunaren balio erkideek,
ekonomia-interes orokorreko
zerbitzuei dagozkienez, zehazki
honako printzipio hauek hartzen
dituzte barne, 213
Batasunaren beste eremu
batzuetan, 225
Batasunaren definizioa eta
helburuak, 205
Batasunaren ekintzak, 210
Batasunaren ekintzak estatu kideen
arteko lankidetzaren suspertuko du,
210
Batasunaren ekintzaren helburua,
206
Batasunaren eleaniztasun-politika,
232
Batasunaren eremuko integrazioari
buruzko informazioa, 1957
batasunaren eta haren bazkidearen
arteko kontratu aurreko
harremanak, 2307
Batasunaren funtsak baliatu, 227
Batasunaren funtsezko balioa, 257
Batasunaren funtsezko balioak
ahultzea eta urratzea, 223
Batasunaren hizkuntza- eta kultura-
ondarearen aniztasun aparta
zaintzeko eta sustatzeko, 225
Batasunaren hizkuntza-aniztasuna,
201
Batasunaren kide, 224
Batasunaren laguntza
finantzariorako tresnak erabiliz,
226
Batasunaren lege-esparrua, 240
Batasunaren mailako ekintza
espezifikoak, 247
Batasunaren Oinarrizko Eskubideen
Gutuna, 206
Batasunaren organo aholku-
emaileak, 211
Batasunaren politika eraginkorra,
244
Batasunaren politikak eta
funtzionamendua, 206
Batasunaren tratatuen balio juridiko,
1653
Batasunaren xedeak, 205
Batasunean, 224, 226
Batasunean desagertzeko arriskuan
dauden hizkuntzak babesteko
neurri posibleak aztertu, 229
Batasuneko, 535
Batasuneko agintariei, 226
Batasuneko enpresak, 249
Batasuneko erabakiak eta politikak,
245
Batasuneko gizatalde nomaden,
224
Batasuneko gutxiengoak, 260
Batasuneko gutxiengoaren
eskubideak babesteko modua,
258
Batasuneko gutxiengoentzako
gutxieneko arauak buruzko
puntuak, 270
Batasuneko gutxiengoetako
herritarrak, 239
Batasuneko herritar orok, 209

- Batasuneko herritarrak, 262
- Batasuneko herritarrak
diskriminatzearen aurkako
borroka, 238
- Batasuneko herritarrak tratatuetan
ezarritako eskubideen titular eta
eginbeharren mendeko dira, 209
- Batasuneko herritartasunerako
irispidea, 260
- Batasuneko hizkuntza bat edo
batzuk, 2184
- Batasuneko hizkuntza- eta kultura-
aniztasuna, 261
- Batasuneko hizkuntza guztietarako
datu-baseak eta itzulpen-
teknologiak, 248
- Batasuneko hizkuntza ofizialetako,
527
- Batasuneko hizkuntza-ondarearen
aberastasuna, 225
- Batasuneko hizkuntzen
digitalizazioa, 250
- Batasuneko instituzio eta organo
aholku-emaleei zuzentzean, 209
- Batasuneko instituzioen hizkuntza
ofizialez bestelako hizkuntzak, 271
- Batasuneko instituzioetara, 1369
- Batasuneko kultura- eta hizkuntza-
aniztasuna, 247
- Batasuneko kultura- eta hizkuntza-
aniztasunaren aberastasuna
errespetatzeko xedea betetzen
laguntzen, 214
- Batasuneko marka, 424
- Batasuneko partaidetza-tresna, 293
- Batasuneko Zuzenbidearen
printzipioak, 260
- batasunen eragiketak, 2307
- batasunerako, 2115
- Batasunetik kanpoko hizkuntza, 280
- bat-egitea, 470
- bateraezinak, 2119
- bateraezintasun, 693, 697, 699
- bateraezintasunagatik, 2120
- bateraezintasunak, 1360, 1468, 2120,
2185, 2374
- bateraezintasun-araubidearen, 699
- bateraezintasunen, 693, 699
- bateraezintasunen araubidea, 1360,
2185
- bateragarri, 186
- bateragarri bihurtzea, 163
- bateragarriak, 316, 385
- bateragarriak diren laguntzen
kategoria, 2352
- bateragarritasuna**, 151
- baterako bilera, 184
- Baterako deialdian, 358
- Baterako ikuskapenak, 437, 679
- baterako programak, 669
- baterako tituluak, 669
- bateratu, 194, 854
- bateratzeko, 190, 702
- bateratze-prozeduraren emaitza,
190
- batez besteko ekonomia-
hazkundera, 2496
- batez besteko ikus-entzulerien, 2432
- Batez besteko kontsumitzailea, 1979
- batezbesteko aritmetikoa, 586
- batxilergo, 2480
- Batxilergo, 2481
- batxilergo europarra, 2259
- Batxilergo Europarraren
Erregelamenduarekin, 2259
- Batxilergoa, 1127, 1529, 1714, 1717,
1809, 1939, 1945, 2066, 2087, 2088,
2090, 2092, 2163
- Batxilergoak, 457
- Batxilergoan, 1945, 2155
- Batxilergoaren antolaketa orokorra,
457
- Batxilergoari, 1951
- Batxilergoko, 457, 830, 1127, 1247
- batxilergoko 1. mailan, 2479
- batxilergoko 2. mailan eta 3. mailan,
2479
- Batxilergoko bigarren eta azken
mailetako ikasleek, 2481
- Batxilergoko derrigortasun-ondoko,
heziketa-zikloetako, musika eta
hizkuntzen irakaskuntzei, 1548
- batxilergoko diploma, 2259, 2490
- batxilergoko diploma nazionala,
2259, 2481, 2490
- Batxilergoko ikasketak, 1127
- Batxilergoko katedradun
numerarioen kidegotik, 463
- batxilergoko lehen mailako ikasleek,
2481
- Batxilergoko titulua lortu duten
ikasleek, 586

- batxilergo-programetan, 2406*
Batxilergorako, 460
Batzar Nagusiak, 1276
Batzar Nagusiaren argitalpenak eta komunikabideak, 1311
Batzar Nazionalak, 2506
Batzar Nazionaleko eta Senatuko batzorde iraunkor eskudunei, 2494, 2495
Batzar Orokorrak, 51
BATZAR OROKORRAK, 61
Batzar Orokorraren hizkuntzak, 56
Batzar Parlamentarioari, 318, 387
Batzarburua, 1834, 1838
batzarburuak, 1834, 1840
Batzarburuak, 1835, 1839
Batzarburuaren eginkizunak, 1835, 1839
batzarburuaren eta Gobernu Batzarraren jarraibideekin, 1839
batzarburuaren sinadurarekin eta oniritziarekin, 1839
batzarburuari, 1834
Batzarburuordea, 1838
batzarburuordeak, 1834
batzarburuordeek, 1834
batzarburuordeetatik, 1835
batzarkideek, 1834
batzarrak, 1192, 1471
Batzarrak, 2298
batzarraren bileretara, 1834
Batzarraren edo batzordearen hizkuntzak, 57
Batzarraren eta batzordearen bilkuren aktak, 1835
Batzarraren eta batzordearen erabakien ziurtagiriak, 1835
batzarreko idazkari-lanetan, 1838
batzarretako akten edo txostenen kopiak, 2359
batzarretako eztabaidetan, 313, 382
batzarretako kultura-arazoetarako batzorde iraunkorrak, 2488
batzorde, 1119, 1149, 1602, 1964, 2124, 2440, 2488
Batzorde, 785, 2001
batzorde aholku-emailea, 341
Batzorde Bereziaren ondorioak, 55, 57
batzorde betearazleko kideen kopurua, 1889
Batzorde eskudunaren ardurapean, 189
batzorde eskudunaren irizpenean, 2316
batzorde eskudunen, 2388
batzorde eskudunen irizpenetan, 2313
batzorde estrategiko, 2295, 2488
Batzorde horren idazkaritza, 318, 387
Batzorde Instituzionalaren iritzia, 190
batzorde iraunkorrak, 2488
Batzorde iraunkorrak, 1271
Batzorde Parekide Franko-andorratarrak, 2479, 2480
batzorde parlamentario, 693
batzorde parlamentarioak, 2141
batzorde sustatzaileko, 846
batzordea, 2221, 2287, 2314, 2521
Batzordea, 97, 122, 190
batzordeak, 275, 781, 1602, 2121
Batzordeak, 186, 190, 192, 196, 207, 228, 229, 734, 1586, 1675, 1971, 2218, 2479
Batzordeak proposaturik, 210
Batzordeak proposatuta eta Justizia Auzitegiari eta Europako Parlamentuari aurretiaz kontsulta eginda, 213
Batzordearen 2008ko irailaren 18ko Adierazpena, 222
Batzordearen ardurapean, 188
Batzordearen eleaniztasun-programak, 227
batzordearen irizpena, 1900
Batzordeari, 183, 189, 227, 228, 229
Batzordeari eta estatu kideetako gobernuei eta erregioetako agintariei, 226
Batzordeari eta Europako Parlamentuari aurretiaz kontsulta eginda, 213
batzordeburuak, 1836, 1840, 2218
batzordeburuaren, 690
batzordeburuordeek, 1836
Batzordeek, 1586
batzordeen, 731
batzordeen bilkurak, 680
batzordeen eta atalen bilerena. *Ikus araubidea*
batzordekide, 690
batzordekidearen, 690

- batzordekideen, 690, 1834
batzordekideek, 690
batzordekideren, 690
batzordeko txostengilea, 101
batzordetako parlamentarioak,
2440
baxoa, 2259, 2481, 2490
bazkide, 2495, 2496
bazkide desberdinduak, 2496
bazkide edo akziodunak, 2232, 2233
bazkideak, 2250, 2496
bazkidearen, 2250, 2307
bazkidearen adostasunez, 2250,
2307
bazkideari, 2307
bazkideei, 2231
Bazkideei, 2237
bazkideek, 752, 1195
bazkideen batzarretako akten edo
txostenen kopiak, 2359
bazkideen garapen-maila, 2495
bazkideetako, 2307
bazterkeria, 138
bazterketa, 116, 309, 378, 1540, 2081
Bazterketa-arriskua duten ikasleak,
2157
bazterketa-arriskuan, 2180
bazterketa-arriskuan dauden
pertsonek, 595
Bazterketa-arriskuko edo
kalteberatasun bereziko egoerak,
2180
bazterketa-faktore, 1162, 1413
baztertu, 165, 172
baztertuko, 313, 382
baztertuta geratu diren hizkuntzak
eta gehienbat familia girora
mugatuta daudenak gizartean
jendaurrean erabili ahal izatea,
228
baztertze-arriskuan daudenak, 1736
baztertze, 162
baztertze faktore, 1739
baztertzeak, 170
baztertzen, 169
baztertzerik, 1526
be arau-hausle barneratuen
eskubideak eta eginbeharrak,
1410
bederatzi herrialdetako eta Txinako
Macao lurraldeko hizkuntza
ofiziala, 1646
begirada kultural, 544
begiratu, 997
begiratuko, 62
begirune, 544, 1215, 1314, 2096, 2148
begirune eta babes berezia, 515,
680
begirunezko bizimodua, 87
begizta edo eraztun magnetikoak,
2006
begizta magnetiko, 1040
begizta magnetikoa, 1502
Begizta magnetikoa edo
indukziozkoa, 1504
begizta magnetikoak, 1041, 1042,
1077, 1078
behar adina neurri eta ekintza
sustatzea, 803
behar adinako finantzaketa, 261
behar bezala ebaluatuko direla
bermatzeko, 825
behar bezalako arreta, 148
behar bezalako kualifikazioa duten
klastroko beste profesional
batzuek, 1130
Behar bezalako oreka
soziolinguistikoa ezartzeko, 164
behar den besteko aitortpena, 194
behar den laguntza guztia, 173
behar den moduko hedapena edo
pare-pareko estatutua ez
dutenak aldameneko estatu
kidean edo beste estatu kide
batean, 195
behar diren berdintasun-
parametroak, 1238
behar diren bitarteko pertsonal eta
material guztiak eskura izateko,
170
behar diren ekintzak aurrera
eramanen, 1002
behar diren neurriak hartuko, 854
behar diren neurriak harturik, 840
beharrei, 689
beharrekin, 2441
beharrezko autonomia, 366
beharrezko baldintzak, 339, 484,
1142, 1803
beharrezko bitartekoak, 703, 707
beharrezko diren bitarteko guztiak,
814

- beharrezko diren bitarteko
 pertsionalak, teknikoak eta
 materialak paratuko, 1002
- beharrezko diren erabakiak hartuko,*
774
- beharrezko egokitzapen- eta
 doikuntza-atazak, 590, 591
- beharrezko ekimenak, 461
- beharrezko ekintzak, 1862
- beharrezko gerta daitezkeen
 bitartekoak erabakiko, 1000
- beharrezko informazioa, 2198
- beharrezko kontrol-neurriak, 1623
- beharrezko laguntza-bitartekoen,
1122
- beharrezko neurriak, 161, 260, 461,
469, 486, 487, 488, 490, 491, 1139,
1148, 1217, 1315, 1339, 1377, 1395,
1569, 1708, 1733, 1823, 1945, 2057,
2097
- Beharrezko neurriak, 488, 491, 492,
1118, 1394, 1532, 1761, 1821, 1823
- beharrezko neurriak hartuz, 1864
- beharrezko oinarria, 585
- beharrezko osagai orientatzailea,
585
- beharrezko xedapenak onestea,
196
- beharrezko zaizkien txosten edo
 irizpenak, 998
- beharrezkoak diren baliabideak
 haiei helaraztea, 196
- beharrezkoak diren bitartekoak
 eskura izateko, 166
- beharrezkoak diren laguntza
 materialak eta finantza-laguntzak
 ematea, 188
- beharrezkoak diren neurriak, 166
- beharrezkoak diren neurriak
 bultzatuko, 855
- beharrezkoak diren neurriak
 hartuko, 840
- beharrezkoak diren xedapenak
 ematea, 311, 314, 380, 383
- beharriz gabeko atzerapenik, 1914
- beharrizan, 695, 742, 787, 788, 791,
1157, 1875
- Beharrizan,* 710
- beharrizan bereziak, 475, 1140, 1145,
1196, 1349, 1552, 1712, 1718, 2153
- beharrizan bereziei, 105
- beharrizan bereziekin, 493
- beharrizan berezietara, 1122, 1143,
1411, 2493, 2496
- beharrizan berezietarako
 hezkuntzaren funtsezko
 printzipioei, 479
- beharrizan demokratiko, sozial eta
 kulturalari, 1106
- beharrizan demokratikoak, sozialak,
 hezkuntzakoak eta kulturalak,
1905, 1906
- beharrizan espezifikokoak, 261, 1129
- beharrizan espezifikoen, 1130
- beharrizan espezifikoetara, 1141
- beharrizan linguistiko eta
 didaktikoak, 2161
- beharrizan materialak, 181
- beharrizan objektiboak, 1875
- beharrizan objektiboari, 695
- beharrizan psikologikoetatik, 181
- beharrizan sozialen balioespena,
1361
- beharrizan teknikoetatik, 348
- beharrizana, 323, 710, 1621, 1778,
2139, 2150, 2151
- beharrizanak, 140, 265, 590, 591,
1142, 1145, 1163, 1367, 1385, 1509,
1639, 2126, 2151
- beharrizanaren, 306, 376, 1600
- beharrizanari, 1887
- beharrizanei, 351, 715, 729, 741, 745,
1367, 1603
- beharrizanekin, 1855
- beharrizanen, 724, 842, 1144, 1526,
1948, 2155
- Beharrizanen ebaluazio edo
 diagnostiko bat epe
 arrazoizkoetan edukitzeko
 eskubidea, 813
- beharrizanen ebaluazioa edo
 diagnostikoa, 1158
- beharrizanen kalifikazioa, 1922
- beharrizanetara, 784, 1144, 1147,
1250, 2168, 2289, 2430, 2431
- beharrizanetarako, 560, 1247
- behartsuen, 1113, 1771
- behartu, 64
- behartua, 165
- beharturik daude altxor hori
 begiratu eta babestera eta haren
 hondatzea eta galera eragoztera,

- 997
beharturiko edo eragindako
interferentziarik, 166
behartutako zein zeharkako
asimilazioaren, 226
Behe Aragoi-Caspe / Baix Aragó-
Casp eskualdea, 1205
Behe Cinca / Baix Cinca eskualdea,
1201
Behe Cinca / Baix Cincako
Mankomunitateak, 1201
behe-mailako heziketara, 116
behin betiko baja, 2500
behin betiko datuak, 1418
behin betiko erabaki judizial
betearazle, 2441
behin betiko erabakia, 2393
behin betiko eskaintza, 577
behin betiko legegintza-txostenak,
282
behin-behineko administratzaileek,
553
behin-behineko akordioak, 282
Behin-behineko atxikipenean, 1360
behin-behineko atxiloketa, 2373
Behin-behineko atxiloketa, 2394
behin-behineko atxiloketa-agindu,
2384
behin-behineko babesak, 559
behin-behineko babesak, 561
behin-behineko datuak, 1418
behin-behineko edo behin betiko
mentsak, 698
Behin-behineko egonaldi bat, 2218
behin-behineko egonaldi-baimena,
2218
Behin-behineko egonaldi-baimena,
2218
Behin-behineko harrera-zentroak,
2246
Behin-behineko harrera-zentroen
helburua, 2246
behin-behineko langileak, 2122
behin-behineko neurri, 412
behin-behinekotasun-aldia, 1314
beka, 1833, 1929
bekak, 1603, 1836, 1838
Bekak, 782
beken, 1603, 1749
beken eta beste laguntza batzuen,
1523, 1749
bektorea, 2496
belaunaldi, 224, 857, 997, 1572, 2011,
2150
belaunaldi arteko hizkuntza-
transmisioa indarberritzeko, 227
belaunaldi arteko transmisiorako,
857
belaunaldi berriak, 2150
belaunaldi desberdinetako
pertsonek arteko elkarrekintza eta
trukea, 1671
belaunaldi erabat elebidunak, 2149
belaunaldi ezberdinak eta kultura
ezberdinak aintzat hartzeko
ikuspegia, 813
belaunaldi gazteenak desagertzeko
arriskuan dauden hizkuntzen alde
konprometitu, 229
belaunaldiartekotasuna, 1438
belaunaldiei, 1219, 1281, 1518, 1519,
1778
belaunaldiek, 857, 1241
belaunaldiekiko, 1188
belaunaldien, 548, 1165
belaunaldien arteko elkartasuna,
205
Belaunaldien arteko harremanak,
1671
belaunaldiz, 857
belaunaldiz belaunaldi gugana
iritsitako milaka urteko legatua
osatzen, 801
Belgika, 179
benetako berdintasun eraginkorra,
655
benetako berdintasuna, 257, 839
benetako domeinu funtzionalaren
maila, 1388, 1389
benetako hauteskundeetan, 64
benetako irakastorduen, 2154
benetako irisgarritasuna, 2089
benetako jatorria, 1210, 1592, 1895
benetako kulturaren garapena,
1566
benetako legelari-laguntza izateko
eskubidea, 582
benetako normalizazioa, 838
benetako partaidetza, 163
benetako parte-hartzea, 93
benetakoak, 166
benetakoak, 703

- benetakotasunik, 2402
benetan erabiltzea, 707
bera bizi den lurraldeko hizkuntza propioa, 166
bera bizi den lurraldeko hizkuntza propioan hezkuntza jasotzeko, 169
bera eta bai bere familia, giza duintasunari dagokion bezala bizitzeko bestekoa, 64
berak hautatu duen kultura-bizitza horretan parte hartzeko, 142
berak hautatu edo nahikoa ezagutzen duen hizkuntzan. *Ikus Eskatzailea*
berak ulertzeko moduko hizkuntza batean. *Ikus Atzeritarrak, Ikus pertsona*
Berak ulertzen duen edo uler dezakeela uste izatekoa den hizkuntza batean. *Ikus Atzeritarra*
berak ulertzen duen edo ulertzen duela uste izatekoa den hizkuntza batean, 2222, 2224, 2225, 2226
berak ulertzen duen eta hitz egin dezakeen hizkuntza batean epaitua izateko, 168
berak ulertzen duen hizkuntza batean, 2214, 2215, 2216, 2228, 2378, 2382, 2384, 2385, 2391, 2394, 2396, 2453, 2454, 2485
Berandu sartutako ikasleak, 2156
berandu sartutako ikasleei, 2156
berandutzeko akusazio-prozedura, 2433, 2435
berandutzerik, 2102
beraren jardueren ondorioz sortzen direnak, 806
berari dagozkion legeak eta gainerako xedapen juridikoak lurraldearen hizkuntza propioan argitara daitezen, 167
berariaz, 854
berariaz izendatutako magistratuari, 2215, 2225
berariazko araubide bat aurreikusten, 774
berariazko dirulaguntza-programetan, 760
berariazko informazioa, 2347
berariazko kulturarekiko, 1859
berariazko merezimenduak, 357
berariazko politikak, 1023
berariazko proposamen pedagogiko, 453
berariazko zerga-sistema duten udalerri eta udalerri-elkarteei, 2466
berariazko zerga-sistema duten udalerriek, udalerriarteko lankidetzaren erakunde publikoek, 2465
berdinak, 62, 165
berdinen arteko lankidetzaren, 456
berdinean hori helburu duten ekintza guztien aurka, 322
berdinketak, 1835, 1839
berdintasun, 62, 166
Berdintasun, 686, 787, 1771
berdintasun benetako eta eraginkorrerako neurriak, 658
berdintasun eraginkorra, 1393, 1525, 2003
Berdintasun eraginkorraren bermea, 1525
Berdintasun Eraginkorrari, 2018
berdintasun erreala, 2501
berdintasun erreala eta eragingarria, 1825
berdintasun erreala eta eraginkorra, 1385, 1532
berdintasun- eta ekitate-printzipioari, 814
Berdintasun- eta lankidetzaren eskubidea, 1771
berdintasun gauzatua, 1034
berdintasun hertsiarekin, 1536, 1537, 1546
Berdintasun materiala eta lurraldekoa, 1792
berdintasun oso eta eraginkorra, 261
berdintasun osoa, 1212, 1875
berdintasun soziala, 1542
berdintasun sozialari, 1034
berdintasun-, arrazoizkotasun- eta proportzionaltasun-irizpideei, 1386
berdintasun, errespetu, elkarlan eta elkarrekiko lurralde- eta kultura-aberastasunaren printzipioen, 2150
berdintasun-, merezimendu- eta gaitasun-printzipio

- konstituzionalen, 1352
berdintasun-, merezimendu-,
gaitasun- eta publizitate-
printzipioak, 1877
berdintasuna, 95, 128, 257, 291, 482,
707, 794, 795, 839, 859, 880, 881,
882, 1025, 1026, 1036, 1038, 1042,
1114, 1136, 1137, 1167, 1232, 1236,
1244, 1247, 1288, 1346, 1365, 1376,
1385, 1408, 1438, 1534, 1540, 1585,
1629, 1648, 1649, 1668, 1694, 1695,
1711, 1719, 1723, 1724, 1733, 1739,
1741, 1750, 1761, 1764, 1771, 1774,
1777, 1813, 1825, 1862, 1906, 1912,
1917, 1958, 1961, 1966, 2018, 2019,
2074, 2081, 2119, 2126, 2154, 2182,
2252, 2258, 2296, 2347, 2434
Berdintasuna, 206, 460, 657, 813,
1119, 1120, 1237, 1238, 1344, 1395,
1533, 1534, 1637, 1649, 1756, 1762
berdintasuna eta genero-ikuspegia
sustatzeko sailarteko batzordea,
1761
berdintasuna izateko eskubidea, 321
berdintasun-arauz, 225
berdintasunarekiko errespetua,
1163, 1232, 1245, 1542, 1784, 2079
berdintasunaren, 478, 490, 686, 757,
787, 1035, 1234, 1235, 1236, 1237,
1238, 1239, 1240, 1395, 1532, 1599,
1631, 1678, 1739, 1740, 1761, 1821,
1825, 2022, 2071, 2072
Berdintasunaren, 1533
berdintasunaren aldeko
hezkuntzaren sustapena, 1346
Berdintasunaren arloko enpresa-
bikaintasunaren bereizgarria, 2020
berdintasunaren azalpen-memoria,
1234
Berdintasunaren Behatokia, 2071
berdintasunaren errespetua, 1035
berdintasunaren eta diskriminaziorik
ezaren printzipioa, 1631
Berdintasunaren eta diskriminaziorik
ezaren printzipioa, 1364
berdintasunaren eta diskriminaziorik
ezaren printzipioak, 332
berdintasunaren eta
pluraltasunaren baldintzetan, 2126
Berdintasunaren sustapena, 1512
berdintasunari, 1244
berdintasunari buruzko datu
fidagarri eta sendoen bilketa, 261
berdintasunari eta diskriminaziorik
ezari buruzko ikuspegi integratua,
240
Berdintasunari eta Herritartasunari
buruzko 2017ko urtarrilaren 27ko
2017-86 Legea, 2439
berdintasun-baldintzak, 1966
berdintasun-baldintzetan, 1026,
1039, 1139, 1361, 1965, 1969, 2007
berdintasun-balioak, 1168, 1711
berdintasun-balioen edukia, 1163
berdintasunean, 1234, 1237, 1616,
1764
berdintasun-egoera, 95, 397
berdintasun-egoeran, 105
Berdintasuneko Bikaintasun Marka,
1238
Berdintasuneko Bikaintasun
markaren bereizgarria, 1534
berdintasuneko eta hizkuntza- eta
kultura-aniztasunarekiko
errespetuko balioak, 485, 1143,
1819
Berdintasunerako administrazio-
ekintzak, 1288
berdintasunerako eskubidea, 1827
Berdintasunerako eskubidea, 89, 883
berdintasunez, 1020, 1042
berdintasunez norbere herrialdeko
funtzio publikoan sartzeko
eskubidea, 64
berdintasunezko baldintzetan, 1622,
2097
berdintasunezko irudia, 1089
berdintasunezko tratamendua,
1118, 1119, 1394, 1591, 1762
berdintasun-klausulak, 871
berdintasun-mailan, 2098
berdintasun-neurriak, 871
Berdintasun-neurriak, 1261
berdintasun-organismo eta -
unitateak, 1235
berdintasun-plan, 1534, 1761
berdintasun-plana, 1848
berdintasun-planak, 1261
Berdintasun-planak, 1764
berdintasun-planaren diseinu eta
ezarpen eraginkorra, 1740
berdintasun-planek, 1764

- berdintasun-planera, 1842
berdintasun-politikak, 794, 872, 926
berdintasun-printzipioa, 255, 655,
1288, 1408, 1409, 1608, 1783, 1958,
1961, 2086, 2119
Berdintasun-printzipioa, 166, 686, 787
Berdintasun-printzipioak, 1237, 1533
berdintasun-printzipioarekin, 1235
berdintasun-printzipioaren, 1288,
1723
Berdintasun-printzipioaren
errespetua, 1813
berdintasun-printzipioaren ezagutza,
1723
berdintasun-printzipiora, 724
bere adierazpen eta agerbide
guztietan, 801
bere antroponimia eremu guztietan
bera duen hizkuntzan
erabiltzeko, 170
bere baitan itxita dagoen herrialde
bakartu bat, 801
bere burua, 63, 163
bere burua hizkuntza propioan
izendatzeko, 170
bere ekimenez edo hirugarrenekin
elkarlanean, 803
bere helburuak betetzeko, 802
bere helburuak betetzeko jarduteko
gaitasuna, 802
bere hizkuntza balio juridiko osoz
erabiltzeko era guztietako
transakzio ekonomikoetan, 172
bere hizkuntza erabiltzeko duen
eskubidea, 177
bere hizkuntza erregionalean edo
gutxituan hitz egitea baimentzea
alde horri, 312, 381
bere hizkuntza eta kultura
errespetatuak izan daitezten, 194
bere hizkuntza- eta kultura-ondarea
zaintzeko, 172
bere hizkuntza kultura-adierazpen
guztietan erabiltzeko, horri
eusteko eta bultzatzeko, 171
bere hizkuntza ofizial gisa erabili
dadin bere lurraldearen barruan,
167
bere hizkuntza ofizialetako
edozeinetan eta zeinahi
adierazpen, euskarri, bide eta
adierazmoldetan, 801
bere hizkuntzak bere lurraldeko
komunikabideetan zein mailatako
presentzia izan behar duen
erabakitzeko, 170
bere hizkuntza-komunitatearen
lurraldean eta bere hizkuntzan,
aipatu eragiketetan behar dituen
agiriak eskura izateko, 172
bere hizkuntza-komunitatearen
lurraldean, bere hizkuntza edozein
motatako erakunde
sozioekonomikoetan erabiltzeko,
172
bere hizkuntzan egindako lan
guztietan irispina izateko, 171
bere hizkuntzan erremintak eta
produktuak lortzeko, 171
bere hizkuntzan harremanak
izateko, 167
bere hizkuntzan informazio osoa
izateko, 173
bere hizkuntzan lanbide-jarduerako
bitarteko guztiak izateko, 172
bere hizkuntzaren erabilera bere
lurraldearen barruko jarduera
sozioekonomiko guztietan
ezartzeko, 172
bere hizkuntzaren eta kultura-
autoadierazpenaren presentzia
ziurtatu ahal izateko, 170
bere hizkuntza-sistemari egokitutako
 ekipamenduak izateko, 171
bere kultura-eremu propioan erabat
garatzeko, 171
bere kulturarekin bat datozen
praktikak burutzeko, 142
berebiziko garrantzia, 265
berehalako agerraldia, 2376
berehalako argitalpena erraztea,
196
berehalako arreta eta informazioa
emateko betebeharra, 628
Berehalakotasuna, 1815
bereizgarriak, 190, 1043
bereizgarrien, 2167
bereiziko, 62
bereizita, 164
bereizketa, 116, 309, 378, 427, 478,
1029, 1540, 2081, 2366
bereizketa positiboaren printzipioa,

- 478
 bereizketak, 2367
 bereizketa-modu guztiak, 262
 bereizketarik, 72, 73, 75, 76, 87, 89,
 129, 138, 1029, 1272, 2099, 2451
 bereizketetatik bat ere egin gabe,
 83
 bereizmen handiko edo oso
 handiko saiok, 2430
 Bereizmen handiko edo oso handiko
 telebista-kateen arduradunei,
 2430
 bereizmen handiko telebista-kateak,
 2430
 bereizmen handiko telebistari, 196
 beren aukerako hizkuntza ofizialean
 hartuak izatekoa, 703
 beren ekimenean edo beraiek
 laguntzen dituzten ekimenean
 hizkuntza erregional eta gutxituen
 ezagutza eta erabilera neurri
 egokian integratzen dutela
 zaintzea, 316, 385
 beren hizkuntzan hartu eta artatuak
 izateko aukera eskainiko dietela
 zaintzea, 317, 386
 beren lurralde- eta eskumen-
 eremuko izen ofizialak finkatzea,
 841
 beren lurralde-eremuan euskararen
 ezagutza sustatzeko eta erabilera
 dinamizatzeko eskumena, 840
 beren mugartean euskararen
 erabilera arautu edo sustatzeko,
 1003
 beren ohiko bizilekua Autonomia
 Erkidegoan ez dutela behar
 bezala egiaztatzen dutenak, 707
 beren ohiko hizkuntzan, 1868
 beren ondarean hizkuntza bat
 baino gehiago edukitzeaz harro
 diren erkidegoak, 997
beren zerbitzuko langileek, 731
 bereziak, 189
 bereziki euskaraz sortutako kultura-
 eskaintza sustatuz eta bermatuz,
 803
 bereziki fakturak ematen dituen
 enpresa edo pertsona
 identifikatzen duten datuei
 buruzkoak, 849
 bereziki sare telematiko nahiz
 informazioaren teknologia berriez
 eta hedabide eta ikus-
 entzunezkoen baliatuta, 803
 bereziki toki-erakundeen publizitate
 aktiboan euskararen erabilera
 sustatzean arreta jartzea, 843
 berezitasun, 698, 710, 712, 715, 864,
 1202, 1837, 1840, 1913, 2011, 2012
 berezitasun funtzionalak, 864
 berezitasun historikoa, politikoa,
 kulturala eta linguistikoa, 2015
berezitasun juridiko eta
ekonomikoen ikerketa, 710
berezitasun juridiko, finantzario eta
estatistikoak, 712
 berezitasuna, 462, 715
 berezitasunagatik, 1909
 berezitasunak, 1336, 1661, 1939,
 2311
 berezitasunei, 781
berezitasunen, 730
 berezitasunetan, 2495
 berezitasunon, 715
 berezko aberastasun, 1188
 berezko aniztasuna, 1990
 berezko balioak, 848
 berezko berezitasunak, 1661
 berezko duintasun eta
 berdintasuna, 88
 berezko duintasunean, 61
 berezko eskumenak, 1966
 berezko eta banako kultura, 2128
 berezko ezaugarri edo
 fenomenoetara, 1764
 berezko funtzionarioen kidegoetako
 eta eskaletako sailkapen-taldeak,
 1403
 berezko grafia akademikoa, 518
 berezko gramatika, 1507
 berezko gramatika eta joskera, 232
 berezko gurasoak, 1983
 berezko historia eta kultura, 1215
 berezko historiaren ikur eta lekuko,
 997
 berezko hizkuntza, 116, 165, 357, 359,
 360, 361, 362, 365, 410, 440, 444,
 445, 455, 456, 457, 781, 840, 971,
 972, 1188, 1218, 1276, 1314, 1315,
 1316, 1320, 1321, 1352, 1353, 1367,
 1381, 1384, 1415, 1564, 1566, 1567,

- 1568, 1578, 1581, 1613, 1617, 1620,
1621, 1635, 1641, 1833, 1859, 1860,
1861, 1863, 1868, 1870, 1876, 1879,
1891, 1892, 1912, 1913, 1939, 1940,
1942, 1943, 1950, 1966, 1968, 1972,
1980, 1988, 1989, 1991, 1992, 1993,
1994, 1996, 1997, 1999, 2000, 2009,
2010, 2011, 2012, 2035, 2041, 2042,
2043, 2097, 2098, 2100, 2101, 2113,
2115, 2116, 2129, 2135, 2142, 2144,
2148, 2149, 2150, 2151, 2153
- Berezko hizkuntza, 1353, 1863, 1912,
1917, 1991, 2012
- Berezko hizkuntza duten autonomia-
erkidegoek, 2140
- berezko hizkuntza duten autonomia-
erkidegoetan, 362
- berezko hizkuntza eta kultura, 2207
- Berezko Hizkuntza eta Literatura, 455
- Berezko Hizkuntza eta Literaturaren
arloak, 455, 456, 457
- Berezko Hizkuntza eta Literaturaren
arloan, 455, 456, 457
- Berezko Hizkuntza eta Literaturaren
arloan ebaluazioa, 455, 457
- berezko hizkuntza eta zuzenbidea,
361
- berezko hizkuntza ofizial, 360, 410
- berezko hizkuntza ofiziala, 360, 362,
410
- berezko hizkuntza ofiziala duten
autonomia-erkidegoetan, 455,
456, 457
- berezko hizkuntza ofiziala ez den
hizkuntza, 410
- berezko hizkuntza ofizialaz, 410
- berezko hizkuntza-eremuan, 1833
- berezko hizkuntza-eremuaren, 1870
- berezko hizkuntzak, 477, 1191, 1212,
1215, 1216, 1217, 1218, 1219, 1220,
1221, 1222, 1223, 1229, 1230, 1247,
1646, 1960
- Berezko hizkuntzak, 1212, 1217, 1220
- berezko hizkuntzak eta hizkerak,
1247
- berezko hizkuntzak eta hizkuntza-
modalitateak, 1212
- berezko hizkuntza-modalitatea, 1276
- berezko hizkuntzan, 1221, 1972,
1995, 2139
- berezko hizkuntzan trebatzeko
betekizunen eskakizun orokorra,
1386
- berezko hizkuntzaren, 1352, 1861,
1917, 1988, 1989, 1991, 1994, 1999,
2000, 2001, 2002, 2129
- berezko hizkuntzaren arloko
eskumen eskusiboa, 1917, 1939
- berezko hizkuntzaren erabilera, 2013
- berezko hizkuntzaren eta hizkuntza
ofizialaren kontzeptu juridikoak,
1861
- berezko hizkuntzaren grafiara, 518
- Berezko hizkuntzaren irakaskuntza,
1354
- berezko hizkuntzaren irakaskuntza
eta erabilera, 2129
- berezko hizkuntzaren irakaskuntzatik
eta erabileratik, 2097
- berezko hizkuntzaren izaerak, 1989
- berezko hizkuntzaren ofizialtasunari,
2011
- berezko hizkuntzaren presentzia
bermatze, 1861
- berezko hizkuntzaren presentzia
soziala, 1972
- berezko hizkuntzari, 2182
- berezko hizkuntzari eustearekin, 1891
- berezko hizkuntzei, 1217, 1220
- berezko hizkuntzei eta hizkuntza-
modalitateei buruzko informazioa,
1217
- berezko hizkuntzen, 501, 1191, 1200,
1211, 1215, 1216, 1217, 1218, 1219,
1220, 1241, 1248, 1927
- Berezko hizkuntzen, 1216, 1217, 1219,
1220, 1221, 1222
- Berezko hizkuntzen eta hizkuntza-
modalitateen erabilera historikoko
eremuetan, 1220
- berezko hizkuntzen eta hizkuntza-
modalitateen erabilera
zuzenarekin, 1218
- berezko hizkuntzen eta hizkuntza-
modalitateen eremuko instituzio
zientifiko ofizial, 1218
- berezko hizkuntzen eta hizkuntza-
modalitateen irakasgaietan, 1220
- Berezko hizkuntzen eta hizkuntza-
modalitateen irakaskuntza, 1216
- Berezko hizkuntzen irakaskuntza,
1220

- berezko hizkuntzen tratamendua, 2152
- berezko hizkuntzetako, 1219, 1221, 1222
- berezko hizkuntzetako eta hizkuntza-modalitateetako hiztunen interesak, 1222
- berezko hizkuntzetan, 1220, 1221, 1222, 1247, 1248, 2167
- berezko hizkuntzetan eta hizkuntza-modalitateetan, 1220, 1221, 1222
- berezko identitatea duen eskola, 1714
- berezko identitatea eta espazio juridiko, politiko eta kulturala, 1241
- berezko identitatea osatzen duten kultura eta hizkuntza, 1939
- berezko identitate-ezaugarriak, 1189
- berezko izaera, 546
- berezko jardueran, 1748
- berezko kide, 368, 804
- berezko kidego, 1403
- berezko konpetentzia profesionalaz, 1717
- berezko kultura, 1626, 2140
- berezko kultura eta hizkuntza, 1626
- berezko kultura kontserbatzeak eta sustatzeak eta transmititzeak, 1323
- berezko kultura, historia eta hizkuntza, 2140
- berezko kultura-ezaugarriak*, 740
- berezko kulturako, 1772
- berezko kulturarena, 1376
- berezko lehendakaria, 718
- berezko lengoaia, 1905
- berezko nortasun juridikoa, 2117
- berezko nortasun-ezaugarriak dituen erkidego historikoa, 1576
- berezko politiken ezarpena, 1212
- berezko zuzenbide zibila duten autonomia-erkidegoetan, 360
- Berezko zuzenbide zibila, forala edo berezia, 361
- berezko zuzenbidea, 1916
- Berezko zuzenbidea, 361
- berezkoa, 1572
- Berkeley Unibertsitatean, 752
- bermatu, 95, 105, 173, 182, 197, 840, 853, 854
- bermatuko, 65, 82, 318, 323, 387, 810, 828
- bermatuko baita arreta hizkuntza horretan berean jasotzeko herritarrek duten eskubidea, 852
- bermatuko baita arreta hizkuntza horretan jasotzea, 837
- bermatuta, 105, 142, 786
- bermatuz euskaraz ikasteko eta bizitzeko eskubidea, 781
- bermatzea, 95, 187
- bermatzea erakundearekin harremanen bat izango duten guztiek, 786
- bermatzea Europako Erkidegoak ez diela kalterik egiten garrantzi handiagoko hizkuntza nazionalai, 197
- bermatzearekin, 142
- bermatzearen arduradun, 2244, 2476
- bermatzeko, 82, 95, 162, 167, 315, 384
- bermatzen, 64, 166
- bermatzen du Kataluniako administrazio publikoen eremuan, 1966
- berme, 63, 167, 2271, 2363, 2398
- berme espezifikoak, 2370
- berme juridikoa, 1138
- berme juridikoak, 481
- Berme juridikoak, 413, 492
- Berme komertzial gehigarria, 497
- Berme komertziala, 497
- Berme komertzialaren deklarazioa, 497, 596
- berme publikoko laguntza, prestazio eta zerbitzuak, 1137
- bermea, 627, 1138, 1201, 1362, 1525, 1937, 1969, 1974, 2025, 2140
- Bermea, 2173
- berme-agiriak, 940
- bermeak, 173, 481, 482, 492, 495, 506, 823, 1139, 1150, 1196, 1661, 1793, 1875, 1944, 1988, 2011, 2305, 2497
- Bermeak, 497
- bermeari, 1997
- Berme-arloko arau-hausteak, 2173
- berme-arloko eta saldu ondoko zerbitzuaren arloko arau-hausteak, 942
- bermeei, 1249

- bermeen, 436, 695
bermeen esparruan, 1971
berme-kontratuari, 2241
berme-markak, 936
berotegi-efektua duten gasen isurtzea, 1548
Berraktibazio Ekonomikoa, 1672
berrargitalpena, 2404
berraseguru- eta kapitalizazio-eragiketen mutualitate eta batasunak, 2307
berraztertuko, 708
berregituratze-eragiketak, 1371
Berregituratze-plana, 580, 625
berrelkartuek, 413
berrelkartutako senideek integrazio soziokulturaleko eta linguistikoko programetan, 1694
berrerabilpena, 1172, 1659
berrerortzea, 761
berreskurapena, 1217, 2126
berreskurapenari, 2097
berreskuratze, 1276
berreskuratzea, 1028, 1212, 1275
berresten, 374
berrets, 195
berreuskalduntzearen, 716
berreuskalduntzeko, 715
berreuskalduntze-mugimenduek, 715
berreuskalduntzerako, 715
berrezartzearekin, 1313
berriemaile-argazkilari, 2292
berriemaile-diseinatzaile, 2292
berriki etorria den hizkuntzak, 172
berrikuntza, 250, 251, 668, 793, 871, 872, 925, 933, 986, 1138, 1153, 1165, 1248, 1445, 1529, 1642, 1661, 1665, 1715, 1883, 2010, 2504
Berrikuntza, 985, 1263
berrikuntza didaktikoak, 2159
berrikuntza pedagogikoari, 1149
Berrikuntza pedagogikoko proiektuak, 1946
berrikuntza teknologikoa, 1138
berrikuntza teknologikoan, 1335
berrikuntza teknologikoen ezarpena, 150
berrikuntza-irizpideekin, 2434
berrikuntzak, 1617, 2159, 2162
Berrikuntzako Errioxako Sistemako I+G+Bren adierazle nagusiak, 1476
berrikuntza-proiektuak, 1946
berrikuntzarako elkarteetan, 1037
berrikuntzaren eta teknologiaren sustapenean, 1616
berrikuntzari, 1489, 1711
Berrikuntzari, 1243
berrikus, 183, 999
berrikusitako itzulpena, 2270
berrikuspenak, 744, 750
berrikuspen-eskaera, 2359
berrikustea, 184, 187
berripaperak, 2449
Berritze-prozesuetan, 2119
berrogeialdiei eta osasun publikoari buruzko araudia, 2442
Berrogeialdiko izurria, 98
Berrogeialdikoa ez den izurri arautua, 98
berronespen, 307, 377
berronespen-tresna, 302, 374
berronespen-tresnaren, 1165
berronespen-txostenean, 2451, 2452
Berronesteko, onartzeko, onesteko edo atxikitzeke tresna, 326
berronetsi, 226, 229, 307, 318, 319, 374, 377, 387, 388
Berronetsi, 307, 318, 376, 387
berronetsitakoa, 224
bertako arduradunak, bitartekoak zein ordezkioak, 1917
bertako atxiloketa-gunean, 2378, 2454
bertako baliabideak eta informazio-zerbitzuak, 1350
bertako biztanle, 1576
bertako biztanle guztiek, 684
bertako edo kanpoko kultura-ekintza, 1186
bertako gizarte-kohesioaren oinarri, 2469
bertako haur-eskoletan eta lehen hezkuntzako ikastetxeetan, 2300
bertako hizkuntza, 1189, 1202
bertako hizkuntza eta zuzenbidea, 1916
bertako hizkuntza ofizial, 833
bertako hizkuntza ofizialean, 429, 580
bertako hizkuntza ofizialetako batean, 2247

- bertako hizkuntzak, 1031, 1032
 Bertako hizkuntzak, 1188
 bertako hizkuntzan, 2246, 2247, 2311, 2312, 2314, 2315, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2325, 2326, 2327, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2414, 2472
 bertako hizkuntzaren ezagutza, 361
 Bertako hizkuntzen kontserbazioa, 1188
 bertako hizkuntzena eta kulturena.
 Ikus ezagutza
 bertako hitzunik, 1218
 bertako jendeak, 1204
 bertako jendearekin, historiarekin, hizkuntzarekin, 1293
 bertako jendearen elebitasuna, 1202
 bertako kide izatea, 1324
 bertako kideek adierazitako borondatean, 1293
 bertako kultura-aniztasuna errespetatu eta sustatzeko, 210
 bertako kultura-elementuei, 1318
 bertako kultura-garapenari, 2460
 bertako kulturen aniztasuna errespetatu eta sustatzeko, 206
 bertako kulturen eta zibilizazioen osagai, 223
 bertako legeriarekin, 2391
 bertako tradizioak, 1201
 bertako zuzenbide zibil foral edo bereziaren ezagutza, 361
 bertakoak ez diren marinelei, 2245
 bertaratutako kideen, 691
 bertaratutakoen, 689, 691
 bertaratzeen ziurtagiriak, 2122
 bertsio, 1269, 2396, 2448
 bertsio azpigitulatu banatutako kopien zenbaketan, 1974
 bertsio azpigitulatu erakutsitakoetan. *Ikus* proiektzioen zenbaketa
 bertsio bikoiztua edo azpigitulatu, 1976
 bertsio bikoiztu banatutako kopien zenbaketan, 1974
 bertsio bikoiztu erakutsitako proiektzioen zenbaketan, 1974
 bertsio elektronikoa, 2239
 bertsio espezifikoak, 2194
 bertsio frantsesean eta ingelesean, 525
 bertsio irigarria, 2145
 bertsio ofizial elebidunen irakurketa errazeko dokumentazioa, 1073
 bertsioa, 1316, 1942
 bertsioak, 106, 1669, 1918, 1938
 bertsioan, 1185, 1399, 1973, 1974, 1975, 2398, 2428
 bertsioaren, 1399, 2111
 bertsiotan, bikoiztuta edo azpigitulatu, 500
 beste bi hizkuntza, 2253
 beste desgaitasun-mota batzuk dituzten pertsonen, 1367
 beste edozein hizkuntzarako adierazpenak, 173
 beste edozein motarako iritziak, 198, 1244, 1300, 1488, 1542, 1648, 1827, 2029, 2079
 beste era bateko iritzi, 82
 Beste estatu batzuetako herritarrak, 1544, 1727
 Beste estatu batzuetako nazionalak, 2184
 beste estatu kide bateko egoiliar, 189
 beste euskal lurralde eta erkidego batzuetako ondare, 684
 beste herri eta erkidego batzuk ezagutzea, 1944
 beste herrialde batzuekin eta kulturaren eremuan eskudun diren nazioarteko erakundeekin lankidetzan aritzea, 192
 Beste herrialde batzuetako biztanleentzat, 1129
 beste herrien errealitatearen ezagutza, 1844
 beste hizkuntza batean, 2184
 beste hizkuntza batzuen erabilera, 1985
 beste hizkuntza batzuen ezagutzak, 2184
 beste hizkuntza batzuen ezagutzarekin, 1898
 beste hizkuntza batzuen ikasketa, 458
 beste hizkuntza batzuen ikaskuntza sartzea bultzatuko, 853
 beste hizkuntza batzuetako

- idazleen, 1834
- beste hizkuntza batzuetako
webguneen garapena, 1481,
1730
- beste hizkuntza batzuetan idatzitako
lanak, 471
- beste hizkuntza batzuetan idatzitako
lanak katalanera itzultzea, 1870
- beste hizkuntza batzuetan sortutako
lanak hizkuntza erregional eta
gutxituetan eskuratzeko
bitartekoak erraztea, 315, 384
- beste hizkuntza batzuetara, 1592,
1677, 1710, 1776, 1895
- beste hizkuntza batzuetatik
katalanera zinpeko itzulpen eta
interpretaziorako, 1930
- beste hizkuntza batzuetatik
katalanerako itzultzaile eta
zinpeko interpreteen probetan
izena emateko eskubideengatiko
tasak, 1899
- Beste hizkuntza batzuetatik
katalanerako zinpeko itzulpen-
eta interpretazio-probetan, 1930
- beste hizkuntza batzuk, 1538, 1675,
1709, 1717, 1800, 2150, 2153, 2186
- Beste hizkuntza batzuk, 1676
- beste hizkuntza batzuk erabiltzea,
173
- beste hizkuntza batzuk ere erabili
ahal izango, 819
- beste hizkuntza batzuk ere
erabiltzea, 800
- beste hizkuntza batzuk ere ikastea,
853
- beste hizkuntza edo kultura bat,
1726
- beste hizkuntza ez-ofizial batzuetan,
2165
- beste hizkuntza ofizial bat duten
autonomia-erkidegoetan, 557
- beste hizkuntza ofizial edo atzerritar
batzuetan, 1600
- beste hizkuntza ofizialarekin, 2155
- Beste hizkuntza ofizialerako
itzulpena, 842
- beste hizkuntza ofizialkidera
itzultzea, 884
- beste hizkuntza, kultura, tradizio eta
bizimodu batzuk, 2070
- beste hizkuntza-eremu batzuetara
zabaltzea, 1833
- beste hizkuntza-komunitate baten
lurralde-eremuan, 164
- beste hizkuntza-komunitate
batzuetako kideekin batera, 164
- beste hizkuntza-komunitateetako
kideez inguraturik, 164
- beste hizkuntzen erabilera, 172
- beste hizkuntzetako ordainak, 849
- beste hizkuntzetan, 828
- beste hizkuntzetara egindako
itzulpena, 170
- beste hizkuntzetara itzuli, 207, 208
- beste identitate kultural batzuekiko
trukea, 1756
- beste irakaskuntza batzuekiko
korrespondentzia, 1810
- beste kirol-adierazpen ez-lehiakor
batzuen, 824
- beste kultura batzuekiko
tolerantziaren eta trukearen
sustapena, 1343
- beste kultura batzuetara, 1709
- beste lege eta araudietan gatzatu
artean arau-hutsunerik egon ez,
702
- Beste lurralde batzuekiko elkarlan
instituzionala eta jardunbide
egokien trukea, 2010
- beste lurralde batzuetako
gubernuekin, 2010
- beste mota bateko hizkuntza, 623
- beste senitarteko batzuen,
zaintzaileen edo legezko
ordezkarien bisitak, 1888
- beste sistema grafiko batera, behar
denean soilik, ahalik eta modu
fonetikorik fidelenean
transkribatzeko, 170
- beste udalerrri bateko ikastetxe
batean, 2255
- beste zenbait alderdi instituzional,
707
- bestelako aldaketan, 170
- bestelako gizarte-izateak, 82
- besteren administrazio fiduzarioaren
mendeko lurraldea, 62
- bete beharreko baldintzak, 829
- betearazkizuna, 1212
- betearazpena, 412, 1482, 2344

- betearazpenak, 2343
betearazpenaren, 412
betearazpenari buruzko behin
 betiko erabakia, 2393
betearazpenari buruzko ebazpena,
 2393
betearazpenari uko egiteko zioak,
 2392
Betearazpen-baldintzak, 2382
betearazpen-demandarekin, 412
betearazpenean, 2343
Betearazpen-organismo eta -
 baliabideak, 2408
Betearazpen-prozedura, 2382
Betearazpen-prozedurak, 2389
betearazpen-prozedurekin, 2342
Betearazpen-tresna, 438
betearazteko, 186
betearazteko eskabideaz, 2393
betebehar, 157, 503, 583, 685, 757,
 790, 835, 1168, 1216, 1225, 1246,
 1338, 1360, 1405, 1539, 1740, 1779,
 1905, 1908, 1937, 1975, 1977, 2074,
 2185, 2285, 2312, 2432, 2485
Betebehar, 1322
betebehar espezifikoak, 571, 655,
 2267
betebehar fiskalei, 1323, 2106
betebehar fiskalen murriztapenak
 edo salbuespenak, 1571
Betebehar formalak, 583
betebehar gehigarriak, 503, 614,
 615, 616, 618
betebehar orokorrak, 2303
Betebehar orokorrak, 2355
Betebehar osagarriak, 823
betebehar solemnea, 83
betebeharra, 194, 416, 479, 503, 690,
 759, 773, 840, 848, 862, 936, 1136,
 1160, 1168, 1216, 1324, 1378, 1481,
 1600, 1653, 1712, 1767, 1816, 1828,
 1972, 1974, 1977, 2220, 2358, 2428
betebeharrak, 62, 274, 307, 308, 377,
 415, 497, 503, 505, 506, 507, 571,
 575, 588, 608, 611, 653, 655, 664,
 669, 686, 694, 761, 767, 773, 782,
 783, 790, 791, 835, 843, 911, 926,
 1025, 1038, 1106, 1157, 1168, 1169,
 1293, 1360, 1405, 1468, 1570, 1571,
 1627, 1635, 1667, 1712, 1740, 1774,
 1778, 1792, 1793, 1814, 1862, 1880,
 1907, 1908, 1937, 1972, 1974, 1975,
 1980, 1981, 2069, 2074, 2104, 2144,
 2167, 2173, 2202, 2223, 2234, 2237,
 2240, 2267, 2355, 2357, 2358, 2384,
 2389, 2476
Betebeharrak, 1168, 1737, 2167, 2185
betebeharraren, 1148, 1767
betebeharraren zenbatekoa, 615
betebeharrei, 417, 504, 505, 791,
 1020, 1025, 1888, 2224
betebeharrek, 1038
betebeharrekin, 2437
betebeharren, 2286
betebeharren dispentsa, 2286
betebeharren gaineko neurri
 eraginkorragoak, 2503
Betebeharren iturriak, 2279
betebeharren printzipio orokorrak,
 2429
betebeharren urraketei, 2389
betebeharrez, 773, 2436
betebeharrik, 840, 2384
bete-betea, 83, 171, 189
bete-betea aplikatuta, 195
bete-betea eta askatasunez, 95
bete-betea eta berdintasun-
 egoeran, 106
bete-betea eta
 eragingarritasunez, 95
betekizun, 405, 424, 477, 500, 501,
 562, 583, 586, 789, 1007, 1293,
 1340, 1358, 1367, 1373, 1389, 1639,
 1643, 1660, 1803, 1866, 1907, 1948,
 1993, 2018, 2119, 2161, 2180
Betekizun, 1367
betekizun akademikoak, 1448
betekizun espezifikoak, 2045
betekizun formalak, 496, 557, 558
betekizun gehigarriak, 157
betekizun orokorrak, 1896, 2045,
 2184
betekizuna, 458, 506, 865, 915, 1044,
 1728, 1877
betekizunak, 409, 413, 414, 458, 462,
 463, 464, 534, 552, 557, 560, 562,
 563, 564, 565, 606, 646, 816, 835,
 849, 864, 1116, 1128, 1210, 1211,
 1338, 1358, 1359, 1373, 1387, 1388,
 1389, 1390, 1477, 1529, 1606, 1639,
 1654, 1660, 1670, 1685, 1698, 1727,
 1748, 1776, 1810, 1853, 1876, 1884,

- 1896, 1903, 1945, 1980, 2122, 2147,
2183, 2184, 2198
- Betekizunak, 539, 1044, 1643, 2187
- betekizunei, 485, 489, 1361
- betekizunekin, 1722
- betekizunen, 760
- betekizunen eskakizun orokorra,
1386
- betekizunetako, 462
- betekizunez, 362
- betekizuntzat, 362, 1384
- betetzea, 83, 805, 806, 808
- betetzeko, 61, 65, 772, 801, 808, 837,
998, 1002
- betetze-maila, 743, 2161
- betetze-mailaren jarraipena, 843
- betetzen, 93, 155, 164, 184, 224, 307,
376, 805, 807, 2451
- beti zeinu-hizkuntzako interprete,
410
- bezero, 173
- bezeroaren, 2212
- Bezeroaren arretarako, 434
- bezeroaren defendatzailea, 434
- bezeroarentzako arreta-zerbitzu
guztiak, 606
- bezeroei, 2074, 2414
- bezeroen, 1748, 1866
- Bezeroen Estatutua, 687
- bezeroentzako zerbitzuen ordutegi,
2499
- bi aita, 1983
- bi ama, 1983
- bi autonomia-erkidegoen artean
elkarrekikotasunak, 1376
- bi bertsio linguistikoen
baliokidetasuna, 945
- bi hizkuntza edo gehiago dauden
ingurunean, 1818
- bi hizkuntza edo gehiago ikastea
sustatzea, 227
- bi hizkuntza ofizial*, 740
- bi hizkuntza ofizialak, 702, 772, 823,
840, 850, 878, 1423, 1425, 1426,
1431, 1435, 1438, 1892, 1941, 1943,
2035, 2099
- bi hizkuntza ofizialak agertzea
bermatuko*, 772
- Bi hizkuntza ofizialak erabiltzea, 771
- bi hizkuntza ofizialak erabiltzeko
aukera, 840
- bi hizkuntza ofizialak jakitea, 823
- bi hizkuntza ofizialen arteko zinpeko
itzultzaile titulua*, 705
- Bi hizkuntza ofizialen arteko zinpeko
itzultzaile titulua lortzeko eta
emateko baldintzak arautzeko
ahalmena, 701
- bi hizkuntza ofizialen erabileran,
1637
- bi hizkuntza ofizialen ezagutza, 1426,
1940
- bi hizkuntza ofizialen ezagutza
praktikoa*, 741
- bi hizkuntza ofizialen ikaskuntza eta
erabilera, 879
- bi hizkuntza ofizialen presentzia
erraztu dezaten beren jarduera
gauzatzeko*, 774
- bi hizkuntza ofizialetako*, 772, 839
- bi hizkuntza ofizialetako bata zein
bestea erabiltzeko eskubidea*, 771
- bi hizkuntza ofizialetako edozein
erabiltzeko eskubide, 1620
- bi hizkuntza ofizialetako edozein
erabiltzen*, 772
- bi hizkuntza ofizialetan lan egiteko
ahalmena, 824
- bi hizkuntza-bertsioen zehaztasuna
eta baliokidetasuna, 884
- bi hizkuntzak erabiltzeko eskubidea,
990
- bi hizkuntzak jakitea, 705, 2033
- bi hizkuntzatan idatziko*, 772
- Bi hizkuntzatan idatziko*, 772
- bi hizkuntzatan izatea bermatuko,
810
- bi hizkuntzen ahozko eta idatziko
ezagutza, 2098
- bi hizkuntzen erabilera normal eta
ofiziala, 2097
- bi hizkuntzen erabilera normala,
1624, 2126
- bi hizkuntzen erabilera normala eta
ofiziala, 1620, 2097, 2113
- bi hizkuntzen ezagutza osoa, 1861,
2033
- bi hizkuntzen irakaskuntza, 1863
- bi hizkuntzetan, 994, 1831
- bi hizkuntzetan idatzi beharko, 1000
- bi hizkuntzok jakiteko eta erabiltzeko
eskubidea, 684

- Bi izenok zeharo desberdinak badira, 705
- bi norabideko komunikazioa, 1503
- bi sexuen arteko desberdintasuna, 1239
- bi sexuen arteko desberdintasunak, 1121
- bi sexuen presentzia orekatua*, 796, 873, 1926
- bi sexuetao gizabanakoak, 1536, 1546, 1806, 1813
- bi software-aplikazioen arteko komunikazioa, 1258
- bi urteko txosten xehatua, 318, 387
- bi urteko unitateak, 2162
- bibliografia, 783
- bibliografia- eta kultura-ekoizpena, 1349
- bibliografia zientifiko, 477
- Bibliografia-ekoizpen, 736
- bibliografia-ekoizpena, 1636
- bibliografia-informaziorako irispidea, 810
- Bibliografia-informaziorako irispidea, 810
- bibliografia-interesekotzat, 809
- bibliografia-lan katalanak, 1850
- bibliografia-lanak, 809, 811, 1850
- bibliografia-ondarea, 1635, 1636
- Bibliografia-ondarea, 736
- bidaiaria, 498, 849
- bidaiaria konbinatua, 497, 849
- Bidaiaria konbinatuak, 497
- bidaiaria konbinatuari, 497
- bidaiaria konbinatuari buruzko informazio normalizatua, 497
- bidaiaria konbinatuko kontratuaren edukia, 497
- Bidaiaria konbinatuko kontratuaren edukia, 498
- Bidaiaria konbinatuko kontratuak, 498
- Bidaiaria konbinatuko kontraturen, 497
- bidaiaria-agentziak, 1340
- Bidaiaria-agentziak, 849
- bidaiaria-agentziek, 849
- bidaiaria, 497
- bidaiaria, 498
- Bidaiaria, 498
- bidaiaria, 497, 498
- Bidaiaria eskatu ahalako garraioa, 1509
- Bidaiaria garraio publikoa, 1509
- Bidaiaria garraio publiko erregularrek, 1041
- bidaiaria garraio-zerbitzua, 1509
- bidaiaria trafikoaren, 487, 1147, 1651, 1822
- Bidaiaria trafikoaren, 491
- bidaiaria-zerbitzuak, 497
- Bidaiaria gabeko adingabe atzerritarrentzako harrera-zentroak, 1410
- bidaiaria, 535
- bidalketa, 119, 2363
- Bidalketa egitearen edo jakinarazpena helaraztearen arduraren agintaritzak, 2342
- bidalketak, 859, 2363
- bidalketa-oharrak, 98
- bide, 356, 417, 505, 507, 522, 717, 729, 743, 769, 1005, 1007, 1023, 1029, 1030, 1040, 1873, 2000, 2215
- bide elektronikoak, 1633, 1737
- Bide elektronikoak, 2279
- bide elektronikoetatik, 2279
- bide elektronikoak, 356, 507
- bide elektronikoak leihatila bakarra, 1005
- bide eta aireportuetako parke eta lantegietako langile ikastun edo titularrak, 2465
- bide ez-formal edo informalen, 828
- bide nabigagarrietan, 2507
- bide ofizialez, 522
- bide publikoan, 1873
- Bide publikoan, 2447
- bide publikoetan, 2507
- bide publikoko publizitatean, 2000
- Bide Segurtasunari, 573
- bide telematikoen, 2186
- Bide, Ubide eta Portu Ingeniaria Elkargoko, 763
- bideak, 1024, 1586, 1996, 2296
- bideen*, 741, 1867, 1996
- bideen berdintasun-printzipioen eta herriek duten determinazio askerako eskubide-printzipioen errespetuan, 73
- Bideen jabari publikoa, 1954
- Bide-espazioak, 1506
- bidegabekeria, 2099
- bidegabekeria historiko, 2099

- bidegabekeriaz, 694, 695
bidegabeko atzerapenik, 2013
bidegabeko diru-sarrerak, 2188
bideoa, 676
bideoak, 1585
bideoak trukatzeko zerbitzuen
 jabetza-araubidearen
 publizitatea, 610
bideoetan, 1402
bideograma, 1585
bideointerpretazioa, 1501
bideo-jolasak, 245, 248
bideoko gidoiak, 1834
bideokomunikazioa, 1501
bideokonferentzia, 542
bideotekak, 172, 315, 384
bideotekei, 1219
bideoteketan, 1999
bideotелефonia publikoa, 1140
bideotелефoniaren, 1145
bideraezin, 106
bideratuko du, lankidetzaz-
 printzipioa, 810
bideratzaile, 590, 591
bideratzailea, 2284
bideratzaileak, 1508
bideratzailearen figura, 1496, 1503
bide-segurtasuna, 1639
bide-segurtasunarekin, 1898
Bide-segurtasunaren garrantziaz,
 2347
Bide-seinale eta mezuak nola idatzi,
 701
bide-seinale informatibo guztiak, 269
bide-seinaleak, 269
bide-seinaleetarako, 705
bidezidorretan, 396
bidezko diru-sarrera, 968
bidezko hezkuntza-trantsizioa, 972
bidezko lansaria eta aski zaiona
 jasotzeko eskubidea, 64
bidezko neurrien, 1030
bifobia, 2003
Bigarren Errepublikako tarte
 laburraz, 1313
Bigarren Errepublikaren aldia, 1923
Bigarren Errepublikaren aurkako
 altxamendu militarren, 1923
Bigarren hezkuntza, 1811
bigarren hezkuntza emateko master
 pedagogikoen ikasketa-planetan,
 1143, 1820
bigarren hezkuntza orokorrean, 1964
Bigarren hezkuntzak, 455
Bigarren hezkuntzako edo Lanbide
 Heziketako ikasketak, 1330
Bigarren Hezkuntzako graduatu-
 titulua, 1868
bigarren hezkuntzako ikasketen,
 1128, 1529
bigarren hezkuntzako ikasketen eta
 hizkuntza-irakaskuntzen oinarriko
 mailari, 1128
bigarren hezkuntzako institutuek,
 1129
bigarren hezkuntzako institutuetan,
 1718
Bigarren hezkuntzako institutuetan,
 1130
Bigarren Hezkuntzako irakaskuntzako
 ikasleentzat, 1331
Bigarren hezkuntzako irakasleen, 464
Bigarren hezkuntzako irakasleen,
 hizkuntza-eskola ofizialetako
 irakasleen, musika eta arte
 eszenikoetako irakasleen, eta arte
 plastikoetako eta diseinuko
 irakasleen kidegoetako, 464
bigarren hezkuntzako
 katedradunen, 463, 464
bigarren hezkuntzako zentroetan,
 1709
bigarren hezkuntzako, etxebizitzako,
 ingurumeneko eta turismoko
 ekintza bereziko plana, 1747
Bigarren hezkuntzako, hizkuntza-
 eskola ofizialetako, eta arte
 plastikoetako eta diseinuko
 katedradunen kidegoetako
 funtzionarioek, 463
Bigarren hezkuntzako, musika eta
 arte eszenikoetako, hizkuntza-
 eskola ofizialetako, eta arte
 plastikoetako eta diseinuko
 katedradunen kidegoetako
 funtzionarioek, 463
bigarren hezkuntzan, 169, 854
bigarren hezkuntzan eskatzen
 denaren paretsuko maila, 2218
bigarren hizkuntza, 277, 715, 1744,
 1941, 2116
bigarren hizkuntza bat, 217

- Bigarren hizkuntza bizi bat, 2481
 bigarren hizkuntzen irakaskuntzarako tekniken ikerketa, 715
 bigarren mailako eta goi-mailako ikasketetako zentroetan, 2469
bigarren mailako hezkuntzako, 748
 bigarren mailako hizkuntza, 1385
 bigarren mailako ikasgaien, 586
 bigarren mailako ikasketen amaierako titulu edo diplomak, 126
 bigarren mailako ikasketen amaierako titulu eta diplomak, 132
 Bigarren mailako ikasketetako bigarren zikloak, 2264
 bigarren mailako irakaskuntza, 310, 379
 bigarren mailako irakaskuntzaren, 310, 379
 bigarren mailako irakaskuntzaren zati handi bat, 310, 379
 bigarren mailako modalitateko ikasgaien blokeko aukerako lau ikasgaien azterketa, 586
 bigarren soinu-laguntzaile, 2361
 Bigarren xedapen gehigarria.—
 Zentzumen-desgaitasuna duten pertsonentzako programazio irisgarriaren ehunekoak, 1133
 Bigarren zikloan, 453
 bigarren zikloaren doakotasuna, 453
 bigarren zikloko curriculumak, 1945
 bigarren zikloko curriculumak, 1126
 bikaintasuna, 977
 bikaintasun-marka, 1238, 1534
 bikaintasun-markak, 1764
 bikoizketa, 1971
 bikoizketa- eta azpigitulazio-teknika bereziak garatzea, 188
 bikoizketari, 171
 bikoiztea, 248
 bikoiztuta. *Ikus* bertsioa
 bikoiztutako edo azpigitulatutako ekoizpen zinematografikoetarako, 1871
 bikoiztutako edo azpigitulatutako obra zinematografiko, 1974
 bikote barruko indarkeriari, 2434
 bikote egonkorrek, 1983
 biktima, 542, 1120, 1122, 1168, 1761
 Biktima, 541, 542
 biktimak, 541, 542, 1736, 1923, 1929
 Biktimak, 541, 542, 632, 1122, 1494, 2376
 biktimaren eskubideak, 543
 biktimari, 543
 Biktimari, 542, 543
 biktimei, 847, 1547, 2368
 Biktimei, 812
 biktimek, 1120
 Biktimekiko komunikazio, 541
 Biktimen eskubideak, 2368
 biktimen laguntzarako bulegoekin, 542
 biktimentzako, 1032
 biktimentzako informazioa eta orientazioa, 627
 biktimizatzea, 622
 bilakaera, 546, 1526, 1628, 1860, 2022, 2264, 2313, 2494
 bilakaera juridikoa, 1055
 bilakaera politikoa, 186
 bilakaera sozialera, 2144
 bilakaera teknologikora, 1976
 bilakaeran, 812, 1616
 bilakaera-proposamenak, 2263
 bilakaeraren, 785, 1323, 2509
 bilaketak egiteko modua, 2502
bilaketa-tresna, 152
 bilaketa-tresnak, 147, 244, 2502
 bildu, 83, 178, 811, 997
 Bilduma bibliografikoa, 1555
 bildumak, 809, 810, 1108, 1349, 1381, 2254
 bildumako bisitarien informazioan, 1338
 bildumen parte, 2351
 bilera, 690, 2218
 bilera-, landa- eta natura-turismoa, 1152
 bilera-deietan, 837
 bileran, 688, 691, 2218
 bilerarako, 691
 bileraren, 689, 690
 Bileraren akta, 1910
 bileratan, 1315, 2103
 bileren, 847
 bileren deialdietan, 847
 bileretan, 822, 847
 bileretara, 691, 1838
 bilketa orohartzaileaz, 1219

- Bilkura pribatuen aktak**, 109
bilkurak, 1835, 2118
bilkuraldia, 58, 59
bilkuraldien aktak, 56
bilkuran, 688
bilkuren akta, 1839
bilkuren aktak, 1835, 2136
Bilkuren aktak, 1835, 1839
bilkuren deialdiak, 1578
Bilkuren deialdiak, 1581
Bilkuren deialdian, 2123
bilkuren eguna, 2123
Bilkuren ohiko araubidea, 2121
bilkuretarako deialdia, 2122
biltegiartzeko beharrezko
 baldintzak, 1803
biltzailearen, 1604
biltzen diren aldeek elkarrekin
 adostutako hizkuntza erabiliko
 dute botere publikoek, 1000
biodibertsitatea, 906
Biodibertsitatea, 1789
bioetika, 1243
Biologia medikoa, 2335
biologo medikoak, 2335
Biologo medikoak, 2335
biosfera-erreserbetan, 1693
bira-erregidore, 2362
bira-manager, 2362
Birfundazio pedagogikoa, 2490
Birfundazioaren xedea, 2492
birgaikuntzaren, 1136
birjartze-betebeharretik, 761
birkualifikazioa, 1756
birsailkatzea, 2284
birsailkatze-baldintzak, 2464
birsalmenta eta truke-kontratuak,
 526
birsalmenta-kontratuak, 2282
Birsalmenta-kontratuentzako, 528
birsaltzaileak, 2358
birsaltze-kontratuei, 525
birziklatze-ikastaroen, 1320
bisak, 636
bisexual, 1393, 1542, 1827
bisexualak, 1648
bisexualen, 2079
bisexualen eta intersexualen
 eskubideak, 2003
bisexualitatearekin, 1245, 2003
bisita gidatuen, 1146
bisita gidatuetan, 487, 491
bisita-eskubidea, 1888
bisitak, 1888
bisitaldi, 2263
Bisitaldiaren helburua, 2263
bisitaldietan, 2408
bisitan, 2263
bisitari gorren, gor-itsuen eta
 hipoakusikoen beharrianak, 236
bisitariak, 1372, 1892
bisitariei, 1869, 2167
bisitarien, 1338
bisiten baldintzak, 1888
bitartekari, 367, 1401, 1650, 2004,
 2005
bitartekaria, 937, 1141
Bitartekaria, 1088
bitartekariak, 431, 1030, 1089, 1601,
 1815, 1955
bitartekariari, 1815
bitartekariei, 1815
Bitartekariek, 1815
bitartekarien bidez laguntza
 pertsonalizatua, 204
bitartekaritza, 400, 1042, 2200
Bitartekaritza, 655, 1042, 1079
bitartekaritza- eta itzulpen-
 zerbitzuak, 1672
bitartekaritza prozedurek, 1042
bitartekaritza-bileretara, 1815
bitartekaritzako profesionalen, 1145,
 1146, 1147
Bitartekaritzako turismo-enpresak,
 849
bitartekaritzako turismo-jarduera,
 1340
bitartekaritza-prozeduratan, 400
bitartekaritzaren, 1214, 1238, 1286,
 1757
Bitartekaritzaren, 1042
bitartekaritzaren mendean dauden
 aldean, 1134, 1587, 1757
Bitartekaritzaren printzipio gidariak,
 1815
bitartekaritza-saioak, 1815
bitartekaritza-zerbitzuak, 1144
bitartekari-zerbitzua, 1804
bitarteko, 166, 761, 762, 810, 1042,
 1138, 1146, 1150, 1163, 1197, 1245,
 1249, 1320, 1350, 1376, 1413, 1479,
 1525, 1543, 1616, 1622, 1752, 1784,

- 1801, 1818, 1869, 1875, 1888, 1904,
1993, 1998, 2080, 2144
Bitarteko, 2006, 2072
bitarteko arauemaile eta ekonomia-
finantzen alorrekoak, 839
bitarteko egokiak, 205
bitarteko ekonomiko eta finantzario
nahikoak, 2014
bitarteko ekonomikoak, 370
bitarteko elektronikoak, 537, 883
Bitarteko Elektronikoak, 1985
bitarteko elektronikoei, 1660
bitarteko elektronikoen, 521, 1985
bitarteko elektronikoen erabilera,
1985
bitarteko elektronikoen, 1985
Bitarteko eskala, 1854
bitarteko funtzionarioak, 1406, 1420,
1670, 1685
bitarteko langileak, 1670, 1685
bitarteko material, 1874, 2124
bitarteko materialak, 353, 681, 1129,
1148, 1822, 1901, 1993
bitarteko materialak, didaktikoak
eta teknikoak, 1144, 1820
bitarteko onargarriak, 1980
Bitarteko pertsonalak, 1843
bitarteko tekniko, 1129, 1150, 1998
bitarteko teknikoak, 1150, 1647
bitarteko teknologiko, 1145
bitarteko teknologiko tradizionalak
eta berritzaileak, 170
bitarteko teknologiko tradizionalak
eta berritzaileak, 169
bitarteko telematikoak, 2188
bitarteko zibil eta militarrek, 2347
bitartekoa, 1980
bitartekoak, 166, 308, 315, 316, 338,
372, 378, 384, 385, 398, 443, 480,
590, 591, 629, 681, 706, 772, 783,
788, 839, 851, 1000, 1140, 1146,
1162, 1166, 1276, 1319, 1320, 1322,
1325, 1339, 1402, 1410, 1659, 1739,
1814, 1868, 1917, 1959, 1989, 1993,
1999, 2006, 2496
Bitartekoak, 489
bitartekoak jartzea hizkuntza
erregionala edo gutxitua hitz
egiten den eremu batean bizi
baina hizkuntza hori hitz egiten ez
dutenen esku, 308, 378
bitartekoei, 1136, 1967, 2082
bitartekoekin, 842, 1585
bitartekoen, 479
bitartekoen eta hizkeren
egokitzapena, 1162, 1413
bitartekoez, 1381
bitartekoren, 1115
bitartekoz, 1833
Bitxigintza, 1596
bizi den lurraldeko hizkuntza propioa
ikasteko, 166
bizialdi osoko ikaskuntza, 454, 828
Bizialdi osoko ikaskuntza, 1526
Bizialdi osoko ikaskuntzako euskal
sistemaren eragileak, 829
Bizialdi osoko ikaskuntzako
sistemaren plan eta programek,
828
bizi-baldintzak, 493
bizi-baldintzen, 534
bizi-esperientziarekin lotutako
esparruetan, 1718
Bizi-gertagunea, 1263
bizi-kalitate, 757
bizi-kalitate duina, 1661
bizi-kalitate egokia, 838
bizi-kalitatea, 757, 758, 1075, 1401,
1438, 1507, 1650, 1733, 2004, 2324
bizi-kalitatearen hobekuntzan, 1335
bizikidetzak, 520
bizikidetzan eta elkarren arteko
errespetuan nahiz onuran, 163
bizileku, 1798
bizilekua, 63, 414, 429, 572, 661,
1309, 1324, 1545, 1627, 1655, 1728,
1729, 1742, 1759, 2104, 2173, 2284,
2366, 2483
bizilekua edo egoitza atzerrian
duten gordailugileek, 2272
bizilekuan, 1324
bizilekuaren administrazio-egoera,
1495
bizilekuaren esleipena, 2373
bizilekuko, 442
bizilekutik, 2407
bizileku-txartela, 2219
Bizileku-txartela, 2219
bizimodu arruntaren beharizanak,
87
bizimodu egokia izateko eskubidea,
65

- bizimodu independente eta autonomoa, 1540
- bizimodu independentea, 1818
- Bizimodu independentea, 531, 877, 1074, 1509
- bizimodua, 2263, 2296, 2298
- bizimoduak, 137, 1518, 1519, 2168
- bizimoduetan, 1518
- bizi-muina, 1566
- bizi-ohitura osasungarriak, 1719
- bizipen, 1232
- bizipen indibidualari, 1232
- bizi-proiektua, 876
- bizirik irautea ziurtatzeko neurriak eta aholkularitza, 1496
- bizitegiak, 856
- bizitokia, 65
- bizitza, 2387, 2519
- bizitza akademikoko, zientifikoko, artistikoko eta kulturaleko pertsona garrantzitsu, 1840
- bizitza duina, 480
- bizitza ekonomiko eta sozialean, 1217
- bizitza ekonomikoa eta kulturala, 477
- bizitza ekonomikoan, 2115
- bizitza instituzionalean, sozialean eta ekonomikoan, 1384
- bizitza kulturean, 1046
- Bizitza kulturean, 1046
- bizitza kulturean parte hartzeko eskubidea, 264
- bizitza normalizatua, 2004
- bizitza osoko ikaskuntzarako eskubidea, 204
- bizitza osoko ikaskuntzarako gaitasun giltzarri buruzkoa, 222
- bizitza pertsonala, 1728, 2019
- bizitza politiko eta kulturean, 2139
- bizitza politiko eta sozialeko, 1113
- bizitza politiko, ekonomiko, sozial eta kulturean oso-osorik parte hartzea, 482
- bizitza politikoan, 1136
- bizitza politikoan, ekonomikoan, kulturean eta sozialean parte hartzea, 1108
- bizitza politikoan, ekonomikoan, sozialean eta kulturean, 477
- bizitza politikoan, kulturean eta sozialean, 479
- bizitza pribatuan, 63
- bizitza pribatuan zein publikoan, 1216
- bizitza pribatuari buruzko sekuentziak, 2388
- bizitza publiko, familiar, sozial, laboral, ekonomiko eta kulturaleko eremu, 1532
- bizitza publikoan, 225
- bizitza publikoan eta pribatuan, 308, 378
- bizitza publikoan, kulturean eta informatiboan, 1564
- bizitza publikoan, pribatuan, 1825
- bizitza publikoaren eta gizarte-arazoen esparruan, 182
- bizitza publikoaren eta kultura-bizitzaren gainerako sektoretan, 195
- bizitza publikoaren eta pribatuaren eremu, 1118, 1532, 1761
- bizitza publikoko, kulturaleko eta informazioko arlo, 1588
- bizitza soziala, kulturala eta ekonomikoa, 1642
- Bizitza sozialean eta komunitarioan, 757
- bizitza zibiko eta kulturalari, 1833
- bizitzako, 1999
- bizitza-maila, 51, 61
- bizitzan zeharreko hezkuntza-eskaintza, 2496
- Bizitzan zeharreko lanbide-heziketa, 2291
- bizitzan zeharreko lanbide-heziketak, 2421
- Bizitzan zeharreko lanbide-heziketan, 2291
- Bizitzan zeharreko prestakuntza, 2480
- bizitzaren, 686
- bizitzea, 163
- bizitzeko, aske izateko eta segurtasunerako eskubidea, 62
- Bizkaia, 518, 519
- Bizkaiko Batzar Nagusiek, 518
- Bizkaikoak, 403
- biztanle, 762, 1576
- biztanle berriak erakartzea, 1671
- biztanle gehienen egoera

- diglosikoaren, 2097
 biztanle helduei, 1343
 biztanle horien jatorrizko hizkuntzak
 ikasteko eta hizkuntzoi eusteko
 ikastaroak eta jarduerak, 1720
 Biztanleak itzultzea, 1671
 biztanleei, 195
 Biztanleek adierazitako beharrizan
 zehatzei, 182
 biztanleen, 191, 316, 385, 716, 839,
 1989
 biztanleen garapen ekonomikoa
 eta gizarte-ongizatea, 1887
 biztanleen irakurketa-indizeen, 1604
 biztanleen kontzentrazioak, 1989
 biztanleentzat, 1129
 biztanlegune. *Ikus* izendapenak
 biztanleguneak, 1246
 biztanleguneen, 1222, 1318, 1867,
 1996, 2102
 biztanleguneetako, 695
 biztanleko errenta, 2496
 biztanleok enplegua lortzea edo
 enpleguan irautea, 195
 biztanle-pisua, 614, 615, 616, 617
 biztanleria, 122, 357, 715, 1246
 biztanleria aktiboa, 597
 biztanleria oso sakabanatua, 1246
 biztanleria osoaren gizarte-
 ongizatea, 2089
 biztanleriarekin, 504
 biztanleriaren gutxiengo batek
 erabiltzen duen hizkuntza edo
 lengoaia, 1773
 biztanleriaren proportzio erlatiboak,
 339
 Biztanleriaren segmentu bati soilik
 zuzendutako kanpainen, 1364
 biztanleriaren sektore, 1162
 biztanleriaren zahartzea, 2207
 biztanleriaren, lurraldearen eta
 pantailako presentziaren
 irizpideak, 1974
 biztanleriaren, lurraldearen,
 ordutegiaren eta sarrera-
 kopuruaren irizpideak, 1974
 biztanleria-sektore edo -taldeei,
 1157
 biztanle-talde zehatz batzuen
 ongizateari, 195
 biztanletik, 762
 bloketan, 1646
 Bogotan, 545
 bokazioa, 469
 bolanteak, 1028
Boletín Oficial del Estado, 2130
 bolumena, 1769
 Boluntarioak, 933
 boluntariotza, 1347, 1412, 1599
 boluntariotzan, 1024
 boluntariotzan oinarritutako
 hezkuntza, 1024
 boluntariotzaren jarduketa-eremu,
 1412
 Boluntariotzaren jarduketa-eremuak,
 1412
 Boluntariotzari, 1412
 boluntariotza-zerbitzuetarako, 414
*Bordeleko Ikaskuntza Iberikoen
 Institutuan*, 2406
Bordeleko Unibertsitatean, 2406
 Bordelen, 182
 borondate, 546
 borondate sistematikoa, 1923
 borondatea, 258, 515, 680, 743,
 1964, 1989, 2151
 Borondatea, 2520
 borondatean, 752, 1293
 borondatearekin, 1318
 borondatearen autonomia, 1290
 borondatearen autonomiari, 1022
 Borondatearen autonomiari buruzko
 eskubideak, 1713
 borondatearen emaitza, 1965
 borondate-deklarazio, 521
 borondate-deklarazioa, 421
 borondatez, 453, 744, 1021, 1379,
 1468, 1975, 1987, 2099
borondatezko, 750, 1872
 Borondatezko agerraldia, 2376
 borondatezko akordioak, 856
 borondatezko asimilazioa, 333
borondatezko atxikimendua, 750
 borondatezko beste edozein
 ekarpen, 2124
 borondatezko ekarpenak, 370, 806,
 1837, 1840
 Borondatezko ekintza, 1630
 borondatezko ekintza sustatzekoak.
 Ikus jarduketa-sektoreak
 borondatezko ekintzako
 erakundeek antolatutako

- jardueretan, 1630
borondatezko ekintzarekin eta
gizarte-zerbitzuekin lotutako
interes orokorreko jarduerak, 1630
borondatezko ekintzaren eremuan,
1630
Borondatezko ekintzaren jarduketa-
sektoreak, 1630
borondatezko ekintzaren
printzipioak lortzera jotzen
dutenak. *Ikus* jarduketa-sektoreak
Borondatezko Ekintzari, 1630
borondatezko eszedentzia-egoeran,
807
borondatezko eta autorregulazioko
jarraibide profesional eta etikoak,
150
borondatezko gainerako zerbitzuak,
2347
borondatezko gordailuetarako, 809
borondatezko informazio
gehigarriek, 1872
Borondatezko integrazioa, 778
Borondatezko Jurisdikzioari buruzko
uztailaren 2ko 15/2015 Legea, 591
borondatezko mugikortasuna, 2186
borondatezko salmenta, 2304
borondatezko salmenta-jardueren
alorreko zerbitzuak, 2304
borondatezko salmenta-
jardueretan, 2304
borondatezkoa, 1220, 1277
borondatezkoatasun- eta
gradualtasun-politikaren, 2104
borondatezkoatasun, mailakatze eta
begirune printzipioei, 1053
borondatezkoatasun, mailakatze eta
errespetu irizpideei jarraikiz, 998
borondatezkoatasun, mailakotasun
eta Asturiasko errealitate
soziolinguistikoarekiko
errespetuaren printzipioak, 1276
borondatezkoatasunaren printzipio,
2100
borrokan, 1548
borrokari buruzko programazioari,
2509
borroka-unitateak, 262
bortxaezintasuna, 1488
bortxaezintasunerako, 1030
bortxaketekin, 2223
botanika, 2036
botere ekonomiko eta politiko, 2496
botere- eta zapalkuntza-egoera eta
-ardatzak, 794, 872
botere judiziala, 1916
Botere Judiziala, 1355
botere judizialaren agintea edo
inpartzialtasuna bermatzeko, 315,
384
Botere Judizialaren Kontseilu
Nagusia, 363
Botere Judizialaren Kontseilu
Nagusiak, 360
Botere Judizialaren Kontseilu
Nagusiarekin, 1874
Botere Judizialaren Lege
Organikoak, 2130
Botere Judizialaren Lege
Organikoaren eta Prozedura
Zibilaren Legearen, 350
botere publiko, 1694
botere publiko autonomikoen, 1386
botere publiko guztiek, 838
botere publikoa, 2244, 2476
botere publikoak, 1861, 1989
Botere publikoak, 1602
botere publikoaren agintearen
oinarria, 64
botere publikoei, 686, 741, 801, 1314,
1988, 2011, 2140
Botere publikoei, 781, 1218
botere publikoek, 173, 470, 479, 488,
491, 686, 703, 704, 705, 741, 748,
757, 781, 998, 1136, 1148, 1150,
1161, 1212, 1217, 1221, 1234, 1236,
1239, 1241, 1250, 1277, 1282, 1288,
1317, 1318, 1322, 1323, 1386, 1533,
1534, 1564, 1585, 1600, 1613, 1620,
1624, 1625, 1646, 1654, 1694, 1695,
1696, 1721, 1733, 1762, 1764, 1772,
1783, 1967, 2018, 2019, 2068, 2099,
2106, 2117, 2126, 2140
Botere publikoek, 167, 168, 173, 469,
470, 486, 487, 490, 491, 492, 493,
703, 705, 758, 1145, 1160, 1217,
1292, 1293, 1315, 1394, 1408, 1409,
1692, 1694, 1695, 1696, 1771, 1823,
1915, 1961, 1986, 1992, 2000, 2013,
2018, 2254
Botere publikoek beharrezko diren
neurriak hartuko, 998

- Botere publikoek erabili beharreko inprimaki edo idazki-eredu ofizial guztiek, 701
- Botere publikoek eskubide hauen erabilera ziurtatuko, 703
- Botere publikoek euskararen irakaskuntza lagunduko, 1003
- botere publikoek ez badute zuzeneko eskumenik eskolaurreko hezkuntzan, 310, 379
- botere publikoek ez badute zuzeneko eskumenik helduen hezkuntzan, 311, 380
- Botere publikoek hizkuntza-araua errespetatuko, 998
- botere publikoekin, 1696
- botere publikoen, 167, 742, 1112, 1118, 1234, 1236, 1293, 1354, 1532, 1761, 1800, 1875, 1912, 1952
- Botere publikoen, 757
- Botere publikoen administrazio-jardunaren printzipio gidariak, 1408
- botere publikoen betebeharra, 480
- botere publikoen betebeharrak, 703
- Botere publikoen eginkizun normalizatazailerak, 1322
- Botere publikoen ekintzak, 757
- botere publikoen erantzukizuna, 930
- botere publikoen eskakizunek, 1620
- botere publikoen jarduera, 701
- Botere publikoen jarduera, 703
- botere publikoen jarduna, 1824
- Botere publikoen jarduna, 2098, 2105
- botere publikoen jardunak, 1361
- botere publikoen jardunaren printzipio gidariak, 509, 650
- Botere publikoen jardun-printzipioak, 2018
- botere publikoen politika eta jarduketa, 2018
- botere publikoentzat, 1293
- Botere publikoetan eta harreman sozioekonomikoetan nork bere hizkuntzan artatua izateko eskubidea, 165
- botere publikoetatik, 2150
- botereak, 1108, 1113
- botigoak, 172
- botiken erabilera zuzena, 1470
- botilatua, 1210, 1592
- boto partikularra, 2123
- boto partikularrak, 840, 1363, 1578, 1581, 2136
- botoa, 689, 692, 734, 762, 1471, 2135
- botoa emateko prozedura, 734
- botoarekin, 1835
- botoen, 688
- boto-eskubidea duten norbanako gehienak, 2426
- boto-eskubidearen gaineko partaidetza, 2432
- boto-eskubidearen gaineko partaidetzaren, 2433
- boto-eskubideen gaineko partaidetzen, 2426, 2432
- Boto-paper, gutun-azal eta hauteskundeei buruzko gainerako agirietako idazkiak, 734
- boto-paperak, 1327
- boto-paperek, 1327
- boto-paperetan, 1327
- botorik, 690, 691, 713, 718, 804, 805, 1834
- Botswanako Errepublikako gobernu, 2486
- Botswanako Errepublikako Gobernuak, 2486
- Botswanako Errepublikakoak. *Ikus* Gobernua
- bottom-up, 907
- bozketa, 350
- bozketa orokor eta berdinez eta isilpeko boto bidez, 64
- bozketak, 734
- bozketan, 689
- bozketetan, 1835, 1839
- braille, 1077, 1078, 1816
- Braille, 556, 622, 644
- braille alfabetoa, 1774
- braille idazketa, 1705
- braille irakurketa-idazketa sistema, 1401, 1504, 2005
- braille irakurketa-idazketaren kodea, 1430, 1526
- braille sistema, 1041, 1078, 1079, 1086
- braille sistemak, 1042, 1078
- braille sisteman, 1040, 1041
- braille sistemarena, 1042
- braillea, 531, 590, 603, 1040, 1077,

- 1136, 1160, 1249, 1500, 1501, 1502,
1540, 2153, 2186
- Braillea, 1504
- Brasil, 1646
- Brasilgo 1988ko Konstituzioaren, 544
- Brasilgo Recifeko Adierazpenean,
161
- Brasilgoa (1988), Kolonbia (1991),
Mexiko (1917), Ekuador (2008),
Bolivia (2009), Polonia (1997) edo
Portugal (1976). *Ikus* konstituzioak
- Brasilgoa (2000) eta Portugalgoa.
Ikus konstituzioak
- brebeta, 2259
- bretoiera, 2406
- Budapesten, 2451
- bulego, 561, 754, 1667, 1867
- bulego autonomiko iraunkorrak,
1678
- bulego autonomikoak, 1678
- bulego birtualak, 1559
- bulego kontsular, 535
- bulego sektorialak, 2010
- bulego sektorialen sare, 2010
- bulegoa, 2301
- Bulegoak, 2225
- Bulegoaren eginkizuna, 2289
- bulegoari, 2224
- bulegoburu, 2341
- bulegoek, 1995
- bulegoetako, 1146, 1667, 1821
- bulegoetan, 557, 1956, 2167
- bulegoko funtzionarioak, 2223
- Bulgaria, 179
- bulgarieraz, 208
- bultzada, 367, 1025, 1040, 1148,
1321, 1335, 1861, 1862, 1966, 2027
- bultzatu, 224, 227, 228
- bultzatuko, 65, 205, 206
- bultzaturik, 194, 997
- bultzatuta, 163
- bultzatzaile, 1293
- bultzatzea, 61, 83, 309, 316, 378, 385,
751
- bultzatzeko, 83
- bultzatzen, 225, 228
- Burgos, 1691
- Buru-desgaitasuna, 1505
- burutza, 690, 713, 720, 2122
- buruzagi, 2426, 2440
- Butlletí Oficial de la Comunidad
Autónoma de les Illes Balears”,
1316
- C taldeari, 1896
- C taldeko titulazioa, 1854
- C talderako, 776, 777
- C ziurtagiria, 1886
- C1 azpitaldea, 1854
- C1 mailaren ziurtagiria, 1388
- C2 mailaren ziurtagiria, 2187
- Cabrera, 401
- Calabriako duke-dukesekin idazkiak,
2114
- Campus France erakunde publikoa,
2487
- Campus France erakunde
publikoaren eginkizun nagusiak,
2487
- Canarias sariei, 1754
- CARTV, 1250
- CARTVren, 1230
- Caspe, 1205
- Caspe hirian, 1205
- Castelló, 407, 2107, 2108
- Castellóko Arauak, 2116, 2117
- Castellóko ortografia-arauak, 2114
- Castellóko probintzia, 2107, 2108
- Castellón, 407, 2107
- Castellóngo, 407
- CE adostasun-deklarazioa, 673
- CE marka, 672, 673
- Cervantes Institutua, 366, 367, 371,
534, 592, 640
- Cervantes Institutuak, 366, 367, 368,
370, 372, 534, 549
- Cervantes Institutuan, 371
- Cervantes Institutuarekin, 1472
- Cervantes Institutuaren, 367, 368,
370, 371
- Cervantes Institutuaren zentro-
sarearen, 1677
- Cervantes Institutuari, 372
- Cervantes Institutuko, 371
- CEU Fernando III, 1181
- chuchotage*, 288
- Cinca ibaiaren behe ibilgua, 1201
- cloud computing*, 1259
- cloud* eredu hibridoa, 1258
- cloud* eredu pribatua, 1258
- cloud* eredu publikoa, 1258
- Cloud* eredu, 1258
- Cloud* konponbideak, 1259

- Cloud politika, 1258
cloud pribatua, 1258
cloud publikoa, 1258
cloud teknologiak, 1258
Cloud teknologiak, 1259
Cloud teknologiak integratzeko zerbitzua, 1259
Cloud teknologiaren zerbitzuak, 1259
cloud zerbitzuak, 1259
Colom i Naval, 186
Columbu, 185
Comissão Galega do Acordo Ortográfico da Língua Portuguesaren presidenteorde, 1646
Comité Económico i Social, 2130
Comte de Foix Lizeoak, 2480
Conselh Generau d'Aran, 1996
Conselh Generau d'Aranek, 1989, 1991, 1992, 1993, 1996, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002
Conselh Generau d'Aranekin, 1994, 1997, 1998, 2001
Conselh Generau d'Aranen, 1987, 1990, 1996, 2001
Conselh Generau d'Aranen Osoko Bilkuraren, 1987
Conselh Generau d'Aranena, 1993
Conselh Generau d'Arango, 1993
Conselh Generau d'Arani, 1988, 1993, 1998, 2000, 2001, 2002
Consell, 2129, 2130
Consell Jurídic Consultiu, 2130
Consell Valenciá de Cultura, 2129
corpus iruzkinduak, 248
COVAUT, 823
CSCE, 193
Cued Speech, 2340, 2363, 2475, 2492, 2498, 2499
Cued Speech sistema bidezko kodetze- eta idatzizko transkripzio-ezagutzak, 2498
Cultura tradicional y popular, 545
curriculum, 742, 743, 745, 788, 1011, 1278
curriculum akademikoa, 978
curriculum erkidean, 1189
curriculum- eta antolakuntza-egitura, 1060
curriculumak, 746, 987, 1131, 1524, 1526, 1528, 1529, 1716, 1940, 1945
Curriculumak, 454, 1126, 1220, 1277, 1526, 1717, 1718, 1807, 1944
curriculumak, 979, 1126, 2184
Curriculumak, 1527, 1945
curriculumarekiko eta ebaluazio-mekanismoekiko begirunea, 979
curriculumaren, 1808
curriculumaren arlo, 1808
curriculumaren arloak, ikasgaiak eta moduluak ebaluatzeko jarduerak, 1940
curriculumaren egokitzapenak, 458
Curriculumaren gainerako edukiak, 1716
curriculumaren hedapena, 1939
curriculumaren irakasgai, 1809
Curriculumaren lehentasunezko aspektuak, 1528
curriculumaren oinarritzko alderdiak, 1126
curriculumaren oinarritzko alderdien helburuak, gaitasunak, edukiak eta ebaluazio-irizpideak, 585
curriculumaren parte izatea, 310, 379, 380
Curriculumaren printzipioak, 1526
Curriculumaz kanpoko hizkuntzek eta kulturek, 2158
curriculum-azalpenak, 1178
curriculum-berrikuntzako proiektuak, 1946
curriculum-dekretua, 1278
curriculum-denboraren, 2156, 2158
curriculum-denboraren banaketa, 2157
curriculum-denboren, 2157
Curriculum-diseinua, 1127
curriculumean, 1524, 1716, 1719
curriculum-edukien transmisioa, 743
curriculum-edukietan, 2154, 2155
curriculum-edukietarako ematen diren denborak, 2156
curriculum-edukietarako gutxieneko denborak, 2154
Curriculum-egokitzapenak dituzten eta zentro arruntetan eskolatzen diren ikasleek, 2155
curriculumek, 1940, 1941
Curriculumek, 1940

- curriculumeko, 1125, 1127
- curriculumeko beste irakasgai batzuk, 1125
- curriculumeko edukiak, 1941
- curriculumeko hizkuntzek, 2162
- curriculumeko ikasgai, 1277
- curriculumeko ikasgaiak, 1527
- curriculumeko zenbait ikasgai, 1127
- Curriculumeko zenbait ikasgai, 1127
- curriculumekoak ez diren baina ikasleen zati batek berezkoak dituen hizkuntza eta kulturekin, 2153
- curriculumen deszentralizazioa, 1424
- curriculumera, 2156
- curriculumera bideratutako orduak, 2154
- curriculum-espezializazio, 460
- curriculumetan, 1990
- curriculumetik kanpoko hizkuntzen presentzia, 2152
- curriculumetik kanpoko jardueretan parte hartzea, 1715
- curriculum-gaitasunen, 585
- Curriculum-hizkuntza, 2158
- curriculum-hizkuntzak, 2152, 2153
- curriculum-hizkuntzen ezagutza, 984
- curriculum-hizkuntzen irakaskuntza eta komunikazio-erabilera, 2152
- Curriculum-hizkuntzen irakaskuntzan, 2158
- curriculum-integrazioa, 1808
- curriculum-material didaktikoak, 1435
- Curriculum-material didaktikoak, 1435
- Curriculum-materialak, 1119, 2157
- curriculum-materialen eta testuliburuaren hizkuntzaren, irudien eta edukien jarraipena, 1119
- curriculum-materialetan, 1237, 1525
- curriculum-orduen, 2155
- curriculum-ordutegiaren, 2155
- curriculum-proiektu*, 742
- curriculum-proiektuak*, 745
- curriculum-zehaztapenak, 987
- D eredua*, 746, 951
- D eredua zabaltzea bultzatuko, 854
- D talderako, 777
- D ziurtagiria, 1886
- daktilografia, 2249
- danieraz, 199, 207, 208
- dantza, 545
- dantza tradizionalak, 1028
- dantza-aretoetan, 1748
- dantza-ikasketak, 1720
- dantza-ikuskizunen ekoizpenak, 2468
- dantzako irakaskuntza profesionaletako teknikariaren titulua, 1688, 1702
- dantzako lanbide-titulua, 1688, 1702
- dantzalekuetan, 1748
- datu, 2358
- datu bibliografikoak, 98
- datu demolinguistikoak, 2150
- datu irekiak, 843
- Datu irekien katalogoak, 2194
- datu pertsonalak, 419, 656, 659, 2058
- Datu pertsonalak, 917, 2058
- datu pertsonalak babesteko eskubidean, 1486
- datu pertsonalen edozein urraketari*, 2338
- datu publikoak, 152
- datuak, 151, 1418, 1872, 1915, 1980, 2388
- datuak babesteko oinarrizko eskubideari, 1486
- Datuak biltzeko prozedura, 1287
- datuak liburuan ez sartzea, 1604
- Datuaren politika, 1259
- datu-base digital, 428
- Datu-base eta -bankuen eta zientzia-argitalpenen sailletako, 2424
- datu-baseak, 144
- datu-bilketak, 221, 2227, 2273
- datu-bilketetan, 1550
- datuen eta testuen meatzaritzako teknikak, 251
- datuen eta zerbitzuen konfidentzialtasuna, osotasuna eta eskuragarritasuna, 1258
- datuen publizitate formala, 522
- datuen transmisio-zerbitzu gehigarriak, 1905, 1906
- datuen zaintza eta babesaren, 823
- datu-eskaeran, 448
- datu-meatzaritza, 244
- datu-multzoak, 248
- datuok osatu gabe edo oker sartzea, 1604

- datu-transmisioko zerbitzu
gehigarriak, 1906
- DBHO, 2088, 2090, 2092
- debateak, 2355
- debekatuta, 62, 198
- Debekatutako merkataritza-
praktikak, 2281
- debekatzea, 316, 385
- debekatzan edo mugatzen duen
xedapen, 316, 385
- debeku, 450, 1137, 2302
- Debeku, 2449
- debekua, 339, 449, 525, 1029, 1035,
1113, 1163, 1232, 1245, 1473, 1543,
1784, 2079, 2139, 2220
- debekuak, 423, 2085
- Debekuak, 1364, 1487, 2085, 2290
- debekuekin, 2167
- debekuen, 1623
- defendatua izateko eskubidea,
1879
- defentsa, 359, 360, 439, 582, 686,
780, 1027, 1055, 1190, 1278, 1314,
1518, 1576, 1599, 1772, 2082
- defentsa nazionalaren bideari, 2347
- Defentsa nazionalaren erronka eta
xede orokorrak, 2347
- Defentsa nazionalerako intereseko
patenteak, 558
- defentsa-eskubidea, 582
- defentsa-eskubidearekin, 2371
- defentsa-gabezia, 359, 360, 410
- defentsa-gabeziarik, 2013
- defentsan, 1241, 1335, 2113
- defentsarako, 1987, 2368
- defentsarako eskubideak, 562
- defentsarekin, 2348
- defentsaren bitarteko zibil eta
militarrak, 2347
- Defentsaren eta Herritartasunaren
Eguna, 2347
- Defentsaren eta Herritartasunaren
Egunean, 2347
- defentsaren eta segurtasunaren
eremuetako sektore publikoko
kontratuei, 523
- Defentsaren gaineko irakaskuntza,
2347
- Defentsaren printzipio orokorrak,
2228
- definitzea, 173, 316, 385
- definizioa, 1232, 1282, 1349, 1361,
1376, 1668, 1906
- Definizioa, 1186, 1247, 1482, 1849,
2023, 2157, 2335
- definizioak, 1736, 1773, 1958, 1966,
1979, 2166, 2292
- Definizioak, 1118, 1140, 1160, 1249,
1490, 1532, 1650, 1673, 1736, 1783,
1816, 1817, 1967, 1973, 1979, 2004,
2005, 2166, 2240, 2292
- definizioarekin, 2352
- definizioari, 1138, 1232
- definizioen, 1186, 1953
- deialdi, 229, 699, 721, 778, 859, 1006,
1016, 1036, 1877, 2184
- Deialdi, 1008, 1334
- deialdi askea, 721
- deialdi publiko, 778
- deialdi publikoaren, 699, 1877
- deialdia, 357, 429, 441, 445, 690, 691,
721, 731, 859, 860, 866, 1007, 1037,
1278, 1359, 1602, 1603, 1684, 1835,
1839, 2122, 2123
- deialdiak, 691, 729, 840, 865, 1007,
1610, 1706, 1812, 2136
- deialdian, 690, 721, 722, 731, 739,
782, 866, 1359, 1706, 2123
- Deialdian aurreikusitako
merezimenduak, 1728
- deialdian ezartzen diren proba
teorikoak edota praktikoak, 1655
- deialdiaren, 731, 1610, 1877
- deialdiaren aldeko txostena, 1706
- deialdiaren baremoak, 1359
- deialdiaren oinarrietan, 731, 1606,
1894
- Deialdiek, 1359
- deialdien, 731, 738, 865
- deialdien oinarrietan, 1613, 2106
- deialdietako, 782, 2000
- deialdietako klausulak, 2000
- deialdietan, 739, 847, 865, 1006,
1036, 1047, 1621, 1993
- Deialdietan, 865, 1759
- deialdietan, gai-zerrendetan,
aktetan eta bestelako
dokumentuetan, 822
- deialdiko, 866
- deialdiko dirulaguntzak emateko
prozedura, 1610
- deialdiko lanpostuan, 2186

- deialdiko lanpostuan egin
 - beharreko eginkizun eta atazekin zuzeneko lotura, 1728
- deialdiko lanpostuari dagozkion eginkizun, 1706
- deialdiko lanpostuetan, 1544
- deialdi-oinarriek, 1322
- Deialdira aurkeztutako lehiakideek, 1544, 1655, 1727
- deialdirekin, 1924
- deiei*, 2338
- deitura, 2284, 2366, 2417, 2483
- deitura frantseseta, 2417
- deituraren frantsesetzat, 2417
- Deiturari, 2417
- dekano, 1834
- deklarazio, 2312, 2315, 2317, 2318, 2319, 2321, 2322, 2323, 2325, 2326, 2327, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2472
- Deklarazio, 2312, 2315, 2317, 2318, 2319, 2321, 2322, 2323, 2325, 2326, 2327, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2472
- deklarazioa, 542, 1662, 2273, 2312, 2317, 2319, 2320, 2324, 2325, 2326, 2327, 2329, 2330, 2331, 2333, 2334, 2335, 2371, 2372, 2383, 2389, 2395
- deklarazioa egin beharrik, 2227, 2371
- deklarazioak, 2273, 2377, 2385, 2454
- deklarazioaren arauzkotasuna, 2277
- deklaraziorako, 1028
- dekoratzaile, 2361
- dekoratzaileburu, 2361
- dekretu, 410, 692, 699, 719, 743, 761, 769, 779, 1016, 1036, 1876, 2436
- dekretua, 693, 769, 770, 860, 866, 1876, 2125
- Dekretuak, 860, 866
- dekretuan, 778
- dekretuz*, 713, 718, 719
- DELE azterketa, 549
- DELE diploma, 549
- DELE: gatzelania, atzerriko hizkuntza modura, 549
- deliberatzea, 350
- delinkuentzia antolatuari, 2388
- delinkuentziari, 2253
- delitu, 63, 474, 687, 787, 789, 790, 2441
- delitu arruntek, 63
- Delituagatik salatutakoak, 63
- delituak, 262, 2366, 2367, 2370
- Delituak, 2376, 2397, 2420
- delituaren, 542
- Delituaren Biktimaren Estatutuari, 541
- delitu-jarduerak, 787, 789, 790
- demanda, 2445
- Demanda, 2445
- Demandak, 565
- demandatu, 2271
- demandatua, 562
- demandatzaile, 2271
- demandatzaileak, 411
- demografia, 2496
- Demografia bultzatzeko politika publikoak, 1671
- demografia murrizta, 163
- demografiari, 177
- demografikoak, 162
- demokratikoa, 740, 741, 946, 947
- demokratizatzeko, 190
- demokrazia, 138, 256, 257, 259, 291, 294, 413, 752, 1694, 1833
- Demokrazia berrezartzearekin, 1313
- demokrazia eskuratu berri duten herriek, 194
- demokrazia parte-hartzailea, 1887
- demokraziaren, 1216
- demokraziaren eta kultura-aniztasunaren printzipioetan, 1216
- demokraziaren eta kultura-aniztasunaren printzipioetan datzan Europa eraikitzeari, 306, 376
- demokraziaren eta kultura-aniztasunaren printzipioetan oinarritutako gizartea, 1216
- denbora, 689, 694, 1031, 1032, 1923, 2155
- denbora errealeko testua, 676
- denbora partekatuko araubideko higiezin, 525
- denbora partekatuko araubideko higiezin bat edo gehiago erabiltzeko eskubidea, 525
- denbora partekatuko araubideko higiezinak erabiltzeko eskubidea, 525
- Denbora-eremua, 1287

- denborak, 1146, 1147, 1369, 1537, 2154, 2156
- denbora-luzapenarekin, 398
- denbora-mugak, 918, 1325
- denboran, 1340
- denbora-pasako kalitateko eskaintza, 1907
- denbora-pasarako, 1748
- denbora-tarte, 2286
- denbora-tartea, 2391
- denbora-tartean, 2442
- denda, 2407
- denentzako diseinua, 1148
- Denentzako diseinua, 1142
- Denentzako Hezkuntza deritzon egitasmoaren helburuak, 2496
- denon hezkuntza-sistemak, 2492
- dentista, 2313, 2314, 2315
- dentista- edo emagin-titulu profesionala, 2314
- dentista-laguntzaile zerbitzu-emaileak, 2335
- dentista-laguntzaileak, 2320, 2328, 2332, 2334, 2335, 2514
- Dentista-laguntzaileak, 2334
- deontologiako arau-bilduma, 738
- departamendu, 2294, 2296, 2299, 2363, 2466, 2488, 2491
- departamendu eta udalerrien osotasuna, autonomia eta eskudantziak, 2296, 2299
- Departamendua, 2295
- departamenduan, 2255, 2259, 2315, 2317
- departamenduek, 2465
- departamenduen eta erregioen artean eskumenak, 2296
- departamenduetan, 2438
- Departamenduko Ama-umeen Babeserako Zerbitzuek, 2263
- Departamenduko Ama-umeen Babeserako Zerbitzuko osasun-langileak, 2263
- departamenduko funtsek, 2465
- departamenduri, 2295
- dependentziei, 1250
- dependentzien, 449
- dependentzietan, 449, 499
- deportatuak, 164
- deportazioa, 1923
- derrigorrezko adinean eskolatzea, 1694, 1806
- derrigorrezko bigarren hezkuntza, 1452
- Derrigorrezko bigarren hezkuntza, 982
- Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza, 1127, 1528, 1714, 1716, 1808, 1939, 2163
- Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako, 456, 830, 1126, 1247, 1828
- Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako bigarren mailan, 462
- Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako curriculumak, 1716
- Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako edo Batxilergoko titulazioa, 1247
- Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako eta Batxilergoko katalanezko ikasketak, 1381
- Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako gaitasunak, 457
- Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako gradudunaren titulazioa, 1390
- Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako lehenengo ikasturte biak eginda dituzten ikasleak, 464
- Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako zentroak, 2160
- Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako zentroen hizkuntza-proiektua, 2159
- Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzan, 458, 1529, 1718, 1722, 2155, 2160
- Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzara, 1714, 1720
- Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzarako, 460
- Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzaren, 1524
- Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzaren Ondokora, 1714, 1720
- Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzari, 1419
- derrigorrezko eskolaldi osoan, 2154
- derrigorrezko eskolaldiaren, 1319
- derrigorrezko eskolatzea, 1715
- derrigorrezko eskolatzeko-aldian, 2492
- derrigorrezko eskolatzeko-aldia amaierara, 2489
- derrigorrezko eskolatzeko-aldia hasieran, 2491
- derrigorrezko eskolatzeko-aldia

- hasieratik, 2256
- derrigorrezko gaia, 1320
- derrigorrezko hezkuntza, 981, 1423, 1940, 1943, 1997
- derrigorrezko hezkuntzako hezkuntza-etapa, 1189
- Derrigorrezko hezkuntzan, 1997
- derrigorrezko hezkuntzaren, 1868
- derrigorrezko hezkuntzari, 1951
- Derrigorrezko hezkuntzaz, 2480
- derrigorrezko hizkuntza-eskakizuna, 917
- derrigorrezko hizkuntzatzat, 2098
- derrigorrezko ikasgai*, 743
- derrigorrezko ikasgaia, 1569
- derrigorrezko irakasgai, 1319
- derrigorrezko irakaskuntza, 1868, 1997
- Derrigorrezko irakaskuntza, 1915
- Derrigorrezko irakaskuntza ondokoan, 1868
- derrigorrezko irakaskuntza-aldia*, 741, 947
- derrigorrezko irakaskuntzak, 1548
- Derrigorrezko irakaskuntzak, 2154
- derrigorrezko irakaskuntzen curriculumak, 1126
- Derrigorrezko irakaskuntzen oinarriko gaitasunak, 1126
- Derrigorrezko Oinarriko Hezkuntza, 1714, 1716
- derrigorrezko prestakuntza-ibilbideak, 1714
- Derrigorrezkoak ez diren irakaskuntza ez-unibertsitarioak, 2154
- derrigortasunak*, 729
- derrigortasun-data*, 730, 731, 747, 749, 864, 961, 962, 963
- derrigortasun-datak*, 729, 749, 864, 917
- Derrigortasun-datatik*, 749
- derrigortasun-ondoko, 1548
- desabantaila ekonomiko, sozial, kultural, linguistiko edo pertsonalak, 1429
- desabantaila-egoera, 2018
- desabantaila-egoeran dauden pertsonen, 1108
- desabantaila-egoeran dauden pertsonen, gizarte-taldeen eta geografia-eremuen, 1108
- desabantailak, 256, 531
- Desadostasun kolektiboak, 2409
- desadostasuna, 410
- Desadostasuna, 1317
- desadostasunak, 938, 2255, 2409
- desadostasunaren arrazoiak, 410
- desadostasun-arrazoi, 2115
- desagertzeko arriskuan, 224, 1313
- desagertzeko arriskuan dagoen hizkuntza ama-hizkuntza gisa haurtzarotik ikastea ahalbidetuko duen hizkuntza-politika bat ezartzera, 227
- desagertzeko arriskuan dagoen hizkuntza baten irauteak, 226
- desagertzeko arriskuan dauden edota desagertzen ari diren hizkuntza erregional eta gutxituak, 224
- desagertzeko arriskuan dauden Europako hizkuntzen ezagutza, zabalkundea, irakaskuntza eta irautea bultzatzeko, 227
- desagertzeko arriskuan dauden Europako zenbait hizkuntza, 224
- desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak, 223
- desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak babesteko, 228
- desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak babesteko eta sustatzeko programa eta ekimenak, 228
- desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak babesteko neurri politiko zehatzak proposatu, 226
- desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak babestu, zaindu eta suspertzeko Europa mailako neurri berezituak hartzeko aukeraz, 229
- desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak eta hizkuntza-aniztasuna babesteko Europar Batasunaren politikak finkatu eta programak planifikatu, 226
- desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak familiaren baitan belaunaldi artean geroratzeko duen garrantzia, 228
- desagertzeko arriskuan dauden

- hizkuntzak irautearen alde
borrokatzen diren hiztun-
erkidegoak, 227
- desagertzeko arriskuan dauden
hizkuntzak suspertzeko estatuez
gaindiko sareak eta Europa
mailako ekimen eta ekintzak, 228
- desagertzeko arriskuan dauden
hizkuntzak sustatzeko ekintza-
planak, 225
- desagertzeko arriskuan dauden
hizkuntzak sustatzeko
proiektuetarako finantzaketa, 229
- desagertzeko arriskuan dauden
hizkuntzak sustatzen lagunduko
duten proiektu pilotuak, 229
- desagertzeko arriskuan dauden
hizkuntzak zaintzeko, babesteko
eta suspertzeko estatu kideek
abian jarritako politikak, 228
- desagertzeko arriskuan dauden
hizkuntza-komunitateenganako
eta erkidego etnikoenganako
tolerantzia, 226
- desagertzeko arriskuan dauden
hizkuntzei, 225
- desagertzeko arriskuan dauden
hizkuntzei buruzko goi-mailako
irakaskuntzari eta ikerketari, 227
- desagertzeko arriskuan dauden
hizkuntzekin lotutako proiektuek
aurkitzen dituzten oztopo
administratibo eta burokratikoak,
226
- desagertzeko arriskuan dauden
hizkuntzen, 225
- desagertzeko arriskuan dauden
hizkuntzen babeserako
erreferentzia, 224
- desagertzeko arriskuan dauden
hizkuntzen babeserako
erreferentziakoa, 226
- desagertzeko arriskuan dauden
hizkuntzen hiztunei laguntza
konkretua emango, 227
- desagertzeko arriskuan dauden
hizkuntzen ikaskuntzari eta
indarberritzeari, 228
- desagertzeko arriskuan dauden
hizkuntzetako talde eta erkidego
txiki horien bitartekari eta eragile
bihur, 227
- desagertzeko arriskuan daudenek,
224
- desagertzeko arriskuan direla, 224
- desagertzeko arriskutik zaindu eta
babestu beharra, 224
- desarauketa, 163
- desberdinak, 182, 195
- desberdintasun, 163, 478
- desberdintasun handiak, 177
- desberdintasun sozial eta
geografikoen eragile nagusiak,
2490
- desberdintasun sozial eta
soziolinguistikoak, indibidualak eta
kolektiboak, 2151
- desberdintasuna, 478, 877, 925,
1167, 1239, 1376, 1506, 1534, 1535,
1585, 1629, 1763, 1906
- desberdintasunak, 181, 246, 261,
478, 1603, 1637, 1735, 2258, 2496
- desberdintasunak konpentsatzeko
lurralde-oreka, 454
- desberdintasun-egoerak, 1424
- desberdintasun-egoerak dituztenen
baldintza materialak, 2182
- desberdintasun-egoerei, 1696
- desberdintasunen aurkako borrokari
buruzko politikak, 2509
- desberdintasunen aurkako borrokari
buruzko programazioari, 2509
- desberdintasunen konpentsatzaile*,
740, 741
- desberdintasunen konpentsazioan,
1807
- desberdintasun-harremana, 2097,
2113
- desberdintasun-jarrerak, 2071
- desberdintasunok, 2103
- desberdintzerik*, 731, 749
- desgaikuntzagatik, 2120
- desgaitasun, 397, 400, 475, 1348
- Desgaitasun, 483
- Desgaitasun duten pertsonen, 492
- desgaitasun egiaztatua, 1930, 2031
- desgaitasun espezifikoa, 204
- desgaitasun fisiko edo psikikoren,
1639
- desgaitasun fisiko edota sentsozial
bati lotutako hezkuntza-
berrirak bereziak dituzten

- ikasleei, 1718
- desgaitasun fisiko, intelektual, mental edo sentsorialen, 1804
- desgaitasun fisiko, psikiko edo sentsorial, 1922
- desgaitasun fisiko, psikiko edo sentsorialagatik, 1732
- desgaitasun fisiko, sentsorial eta psikikoa, 1136
- Desgaitasun fisikoa, 1505
- desgaitasun fisikoa, sentsoriala edo intelektuala duten pertsonak, 2008, 2082
- desgaitasun funtzionala duten pertsonentzat, 2144
- desgaitasun intelektuala, 1496
- Desgaitasun intelektuala duten pertsonari, 1547
- desgaitasun iraunkorrak dituzten pertsonak, 1540
- desgaitasun sentsoriala edo intelektuala, 1501
- desgaitasun sentsoriala edo intelektuala duten pertsonak, 1650
- desgaitasuna, 198, 292, 419, 455, 457, 473, 474, 478, 505, 509, 510, 511, 532, 571, 572, 594, 618, 621, 622, 628, 648, 650, 651, 652, 654, 655, 656, 659, 661, 669, 783, 793, 794, 834, 872, 916, 925, 1007, 1030, 1031, 1034, 1040, 1041, 1042, 1045, 1113, 1244, 1264, 1265, 1285, 1300, 1309, 1310, 1346, 1355, 1360, 1361, 1374, 1488, 1493, 1495, 1539, 1542, 1545, 1607, 1608, 1609, 1627, 1648, 1655, 1728, 1729, 1742, 1759, 1771, 1824, 1827, 2018, 2029, 2056, 2185
- Desgaitasuna*, 400, 1020, 1030, 1075, 1114, 1505, 1771
- desgaitasuna duen pertsonak, 590, 591, 1250
- desgaitasuna duen pertsonaren, 1141, 1650
- desgaitasuna duen pertsonari, 590, 591, 1141, 2006
- Desgaitasuna duen pertsonari, 590, 591
- desgaitasuna duten adinekoentzako laguntza iraunkorrak, 505
- desgaitasuna duten emakumeek, 1122
- desgaitasuna duten ikasleei, 1821
- Desgaitasuna duten ikasleei, 2007
- desgaitasuna duten ikasleentzat, 455, 457
- desgaitasuna duten kontsumitzaileei, 1549
- desgaitasuna duten pertsonak, 451, 480, 1144, 1147, 1149, 1362, 1639, 1736, 1822, 1955, 2062
- Desgaitasuna duten pertsonak, 1149
- desgaitasuna duten pertsonak balioesteko eta orientatzeko zentroetako langileena, 1147
- desgaitasuna duten pertsonari, 479, 480, 590, 1141, 1249, 1401, 1402, 1651, 1773, 1816, 2004, 2006
- Desgaitasuna duten Pertsonari Laguntzeko Andaluziako Kontseiluaren, 1149
- desgaitasuna duten pertsonak, 479, 1136, 1137, 1147, 1150, 1168, 1375, 1818, 1908
- Desgaitasuna duten pertsonak, 590, 591, 1250, 1365, 1908, 2085
- Desgaitasuna duten pertsonak mezu instituzionalerako irispidea, 1365
- Desgaitasuna duten pertsonakiko komunikazio, 590, 591
- desgaitasuna duten pertsonen, 478, 482, 490, 493, 590, 1132, 1137, 1141, 1150, 1169, 1249, 1250, 1401, 1733, 1964, 2004
- Desgaitasuna duten Pertsonen Aukera Berdintasunerako Arau Bateratuak, 478
- desgaitasuna duten pertsonen aukera-berdintasunari, diskriminaziorik ezari eta irisgarritasun unibertsalari, 2085
- Desgaitasuna duten pertsonen aukera-berdintasunari, diskriminaziorik ezari eta irisgarritasun unibertsalari buruzko abenduaren 2ko 51/2003 Legean, 490
- Desgaitasuna duten pertsonen aukera-berdintasunari, diskriminaziorik ezari eta irisgarritasun unibertsalari buruzko

- abenduaren 2ko 51/2003
- Legearen, 492, 494
- Desgaitasuna duten pertsonen autonomia eta haien integrazio sozial eta profesionala, 1114
- desgaitasuna duten pertsonen bizikaltatea sustatzekoak. *Ikus neurriak*
- Desgaitasuna duten pertsonen eskubideak, 1167, 1375, 1733
- Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideak, 1733, 1817
- Desgaitasuna duten pertsonen eskubideak bermatzeko neurriak, 1818
- Desgaitasuna duten pertsonen eskubideei buruzko Nazio Batuen Nazioarteko Konbentzioak, 1955
- Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei buruzko Nazioarteko Konbentzioak, 400
- Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei buruzko Nazioarteko Konbentzioak, 2006ko abenduaren 13koak,, 1136
- Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei buruzko Nazioarteko Konbentzioan, 1249
- Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei eta Arretari, 1160
- Desgaitasuna duten pertsonen eskubideei eta haien gizarteratzeari buruzko Lege Orokorraren, 2081
- Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideei eta haien Gizarteratzeari buruzko Lege Orokorraren, 1249
- desgaitasuna duten pertsonen gaikuntza eta ahalduzko pertsonala eta soziala, 1180
- desgaitasuna duten pertsonen integrazioarako eskubidea, 621
- desgaitasuna duten pertsonen komunikazioa edota mugikortasuna errazteko prestatutako pertsona, 1650
- Desgaitasuna duten pertsonen komunikazioarako eta ulermenerako laguntzak, 1818
- desgaitasuna duten pertsonengan, 1726, 1774
- desgaitasuna duten pertsonentzako, 1148, 1157, 1168
- Desgaitasuna duten pertsonentzako doikuntzak, 590, 591
- desgaitasuna duten pertsonentzako zerbitzuak, 608
- desgaitasuna duten pertsonentzat, 1249
- Desgaitasuna duten unibertsitate-ikasleei, 486, 490
- desgaitasuna dutenen talde partikularrentzako laguntza produktuak, 1073
- desgaitasuna edo beharizan bereziak dituzten pertsonak, 1712
- desgaitasuna edo dibertsitate funtzionala duten pertsonak, 2182
- desgaitasunagatik, 400
- desgaitasunagatiko diskriminazioa, 232
- desgaitasunaren, 459, 480, 1137
- desgaitasunaren arloan, 493
- Desgaitasunaren arloko politiken zeharkakotasuna, 1075, 1509
- Desgaitasunaren arloko politiken zeharkakotasun-printzipioaren, 484
- Desgaitasunaren Europako Txartela, 235
- desgaitasunaren informazio-estaldura inklusiboa, 2030
- Desgaitasunaren Kontseilu Nazionala, 606
- Desgaitasunaren Kontseilu Nazionalaren, 481, 492
- Desgaitasunaren Kontseilu Nazionalari, 488, 492, 494
- Desgaitasunaren tratamendua, 478
- desgaitasunari, 2030
- Desgaitasunari buruzko Errege Patronatuan, 488, 492
- Desgaitasunari buruzko Errege Patronatuaren Azpitolazio eta Audiodeskripzioaren Espainiako Zentroa, 613
- desgaitasun-arrazoiengatiko diskriminazioa, 1180
- desgaitasundunek ulertzeko eta ulertuak izateko duten eskubidea, 922

- desgaitasunean, 1545, 1655, 1759
desgaitasun-egoera, 478
desgaitasun-egoerak, 1733
desgaitasun-egoeran dauden
 unibertsitate-ikasleei, 1145
desgaitasunen, 1015, 1031
desgaitasunen bat, 1157, 1240,
 1361, 1534, 1725, 2072
desgaitasunen bat duten haur eta
 heldu espainiarrei, 469
desgaitasunen bat duten pertsonak,
 595
desgaitasunen bat izateagatik, 1361
desgaitasunetara, 1162, 1739
desgaitasun-maila, 483, 1139, 1140
desgaitasun-mailaren bat, 1540
desgaituek, 851
desintegrazioa, 1566
desjabetzea, 339
deskonexio espezifikoen, 2435
deskripzio, 2447
deskripzio gehigarriak, 2194
deskripzioa, 2193
desoreka-egoera historikoak, 1425
desoreka-egoera zuzentzeko
 neurriak, 1385
despenalizatzea, 1860
desplazamendu-osagarriak, 371
destinoa, 361, 1044, 1356
destinoa esleitzearen, 361
destinoa hizkuntza hori erabiltzen
 den lurraldeetan izateko egin
 ditzaketen eskariak asetzea, 314,
 383
destinoak, 2513
destino-betetzeak, 360
destinoko autonomia-erkidegoko
 hizkuntza koofizialaren ezagutza,
 464
deszentralizazioa, 520, 1023
Deszentralizazioaren printzipio
 orokorrak, 2294
detekzio goiztiarrean, 1130
determinismook, 2490
deusez, 561
deuseztasunak, 2270
deuseztasun-akzio, 2270
deuseztasun-akzioaren objektua,
 2270
Deuseztasun-akzioetan, 2270
deuseztasunaren ziok, 2270
deuseztasun-ziotzat, 2469
deuseztatzeko errekurtoa
 aurkezteko eskubidea, 2215
deuseztzat, 2270, 2271
Dia das Letras eguna, 1646
diagnostiko, 1384
diagnostiko sistematiko, 1764
diagnostikoa, 462, 1158, 1707, 2324
diagnostikoak, 2155
Diagnostiko-ebaluazioak, 462
diagnostiko-ebaluazioen
 erreferentzia, 462
diagrama interaktiboak, 2194
diagramazio, 1601
Dialnetek, 1490
diapositiben eta film finioen
 proiektagailuei, 110
*Diari Oficial de la Generalitat de
 Catalunya*, 1858
*Diari Oficial de la Generalitat de
 Catalunyaren harpidetzaren
 prezioa*, 1858
Diario Oficial de la Generalitat, 2130
diasporaren, 548
diasporetako kideen, 164
dibertsitate funtzionala, 877, 1611,
 1680, 2029, 2180, 2182, 2185
Dibertsitate funtzionala, 1506
dibertsitate funtzionala duten
 pertsonek, 2182
dibertsitate funtzionalagatik, 1408
dibertsitate kultural, linguistiko eta
 etnikoan, 1246
dibertsitate organikoa, 1505
dibertsitate sexualean, 1784
dibertsitatea, 793, 872, 925, 1113
dibertsitatearen eta kultura- eta
 hizkuntza-aberastasunaren
 ezagutza, 1497
dibertsitatearen integraziailea, 740,
 741
dibisak, 111, 2355, 2441
dibisak aldatzeko mekanismoa,
 2355
dibisatan, 2355
dibortzioa, 2344
dibortzioari buruzko konbentzioa,
 2344
dibulgazioa, 856, 986, 1549
Dibulgazioa, 856
dibulgazio-liburuxkak, 790

- dibulgazio-materialak, 1396
dietak, 2120
dietistak, 2331
Dietistak, 2331
Dietista-nutrizionisten Elkargo Ofiziala, 1658
Dietista-nutrizionisten Elkargo Ofizialak, 1658
diferentzia, 793, 872
difusioaren arduradunek hizkuntza erregional eta gutxituetan egindako emanaldiak programatu, 314, 383
digitalizatutako ahots-bitartekoak, 1249
digitalizazioa, 228
digitalizazioan, 461
digitalizazioari, 1489
digitalizazio-proiektuak, 987
digitalizazio-prozesuarekin lotutako aukera teknologikoak, 2139
diglosia-egoerak, 1385
diktadura frankistan, 1404
diktadura frankistaren errepresioa, 1923
Dimentsio anitzeko eta diziplina arteko ikuspegia, 1507
dimentsio indibidual eta kolektiboan, 1285
dimentsio ofiziala, 187
dimentsio profesionala, 477
dimentsio tipografikoan, 1662
dimentsio unibertsala, 972
dimentsioa, 1678
dimentsioagatik, 1343
dimisio tamalgarria, 2116
Dinamika demografikoen eta hizkuntza-paisaiaren bilakaeraren, 2509
dinamismoaren irudiarekin, 1677
diploma, 132, 549, 552, 713, 721, 799, 1802, 2259, 2313, 2316, 2481, 2490, 2498
diploma akademikoak, 1828
diploma akademikoen izaerari, baliozkotasunari eta ondorioei, 1641
diploma bikoitzak, 2479
diploma nazional, 2259
Diploma nazionalak, 2254
diploma ofizialak, 367
diploma, gradu eta ikasketa-faseen izenak, 130, 134
Diploma, ikasketa-ziurtagiri edo titulu baten titularrak, 2313, 2316
Diplomadun mailako lanbide sanitario tituluduna eta arautua, 1770
diplomadunaren unibertsitate-titulua, 1521
diplomadunen kidegoko funtzionario, 1924
diplomadun-mailako tituludun osasun-lanbide, 1521
diplomak, 712, 717, 720, 956, 1330
diplomazia- edo kontsul-ordezkarari, 112, 119
diplomen balio zientifikoa, 2314
diplometako, 2472
Diputatu, 2488
diputatuek aukeratzen duten hizkuntza ofiziala erabiltzeko duten eskubidea, 274
diputatuek beren aukerako hizkuntzan hitz egiteko duten eskubidea, 274
Diputatuen eginbeharrak, 2086
Diputatuen eskubideak, 353
Diputatuen estatutua, 353
Diputatuen hizkuntza-eskubideak, 274
Diputatuen Kongresuaren, 1860
Diputazio Iraunkorraren bilkurak, 680
Diputazio Orokorrari, 1192
diputazio probintzialek, 487, 491
diputazioak, 2115
dira esapide zaharkituak edo ulergaitzak, 409
diren proba praktiko, 1044
diru, 2441
diru elektronikoen jaulkipen eta kudeaketa, 2233
Diru eskrituralaren tresnak, 2229
diru publikoz, 706
dirua, 1372
Dirua, 2229
diru-aurrerapenen, 2404
diru-bermea, 2241
diru-bilketari, 1103
diru-hornidura, 2341
diru-izendapenak eta transferentziak, 806

- diru-kopurua, 501
- dirulaguntza, 1054, 1649, 2449
- dirulaguntza edo hitzarmenaren xedearekin erlazionatutako harremanen eremua*, 773
- Dirulaguntza emateko irizpide objektiboak, 991
- dirulaguntza izendunen, 370
- dirulaguntza publiko baten onuraduna, 2449
- dirulaguntza publikoak*, 795, 873, 926, 1164, 1236, 1240, 1245, 1533, 1535, 1825
- Dirulaguntza publikoak, 1512
- dirulaguntza publikoak jasotzen dituzten beste komunikabideetan, 1245, 1535
- dirulaguntza publikoak jasotzen dituzten komunikabide sozialetan, 1240
- dirulaguntza publikoak jasotzen dituztenak. *Ikus* komunikabideak
- Dirulaguntzadun euskaltegi pribatu, 721
- dirulaguntzadun euskaltegi pribatuei, 716
- dirulaguntzak, 265, 370, 531, 603, 714, 756, 806, 932, 941, 958, 1160, 1163, 1239, 1249, 1278, 1540, 1610, 1627, 1724, 1784, 1837, 1840, 1870, 1976, 2000, 2045, 2124, 2449, 2456
- Dirulaguntzak*, 795, 873, 1278, 1610
- Dirulaguntzak eman eta kudeatzeko prozedurak, 1610
- dirulaguntzak ematea, 803
- Dirulaguntzak emateko irizpideak, 1976
- Dirulaguntzak emateko oinarri erregulatzailerak, 991
- dirulaguntzak jasotzen dituzten kultura-organismoek, 2455
- dirulaguntza-programetan, 760
- dirulaguntzaren, 2000
- Dirulaguntzei, 1016, 1610
- dirulaguntzen, 369, 716, 721, 1025, 1278, 1872, 2000, 2404
- Dirulaguntzen, 2404
- dirulaguntzen araubidea, 721
- Dirulaguntzen Araubidea, 991
- dirulaguntzen bidezko maileguak, 2497
- dirulaguntzen eta laguntzen deialdietako klausulak, 2000
- dirulaguntzen prozedura, 716
- dirulaguntzetan, 1824
- dirulaguntzetarako erroak, 1220
- dirulaguntzetatik, 227
- diru-sarrera, 371, 698
- diru-sarrera bidegabeak itzultzeko prozeduraren, 1929
- diru-sarrera konputagarriak, 617
- diru-sarrerak, 370, 615, 692, 716, 722, 958, 1171, 1837, 1930, 1932, 2124
- diru-sarrerek, 1837
- diru-sarreren eta gastuen frogagiri, 2351
- diru-sarreren galerak, 2465
- diruz lagundutako ekintzen publizitatean, 1627
- diruz lagundutako erakundeak*, 773
- Diruz lagundutako erakundeak*, 773
- diru-zenbatekoen dohaintzen gainerako zenbatekorako, 2177
- diseinatzaileak, 2060, 2126
- diseinu bereziko programak, 986
- diseinu grafiko, 1601
- diseinu industrial, 427
- Diseinu Industrialaren, 427
- Diseinu unibertsala, 877, 1073, 1506
- Diseinu unibertsalaren edo pertsona guztientzako diseinuaren estrategia, 1500
- diseinu unibertsalaren printzipioaren, 1249
- diseinua, 1652, 2081
- diseinuan, 1239
- diseinuaren baliozkotasuna, 428
- diseinuari, 1652
- disfuntziorik, 1386
- disko, 687
- disko-jartzaile, 2361
- diskoteketan, 1748
- diskrezionalitate-tarte zabala, 336
- diskriminatu, 684, 783, 1030, 1212, 1353, 1564, 1862, 2129
- diskriminatzaile, 1408
- diskriminatzailea ez den hizkera, 1733
- diskriminatzeko arrazoia, 1277
- diskriminazio, 116, 397, 757, 787, 793, 796, 1029, 1030, 1034, 1137, 1168, 1241, 1244, 1315, 1346, 1408, 1409,

- 1488, 1540, 1542, 1813, 1827, 2029, 2079, 2081, 2098
- Diskriminazio, 198, 1113, 1300
- diskriminazio anizkoitza*, 794, 872, 2018
- Diskriminazio anizkoitza, 1074, 1648
- Diskriminazio anizkoitza edo interseksionala, 1741
- diskriminazio anizkoitzaren*, 2028
- Diskriminazio anizkoitzari, 1648
- diskriminazio anizkoitzeko inguruabarrak*, 796, 873
- Diskriminazio ezaren printzipioa, 2284
- Diskriminazio fiskalik eza, 131
- diskriminazio geografiko, ekonomiko, sozial edo kulturalik, 149
- diskriminazio hori bukarazteko, 184
- diskriminazio horren eragileen, 62
- Diskriminazio interseksionala, 1074
- diskriminazio larria, 397
- diskriminazio negatiboa, 757
- diskriminazio politiko edo ekonomikoak, 1285
- diskriminazio sexista, 1961
- diskriminazio teknologikorik eza, 1162, 1413
- diskriminazio-, etsaigo- edo indarkeria-ekintzak, 322
- diskriminazioa, 184, 186, 187, 233, 239, 254, 255, 261, 474, 532, 730, 788, 789, 790, 795, 1034, 1045, 1137, 1141, 1238, 1239, 1458, 1534, 1545, 1609, 1655, 1745, 1759, 1798, 1824, 1827, 1847, 1854, 2168, 2197
- Diskriminazioa, 299, 362, 916, 1134, 1214, 1272, 1286, 1360, 1374, 1495, 1587, 1607, 1757
- diskriminazioak, 183, 292, 531, 2150, 2185
- Diskriminazioak, 2284, 2366
- diskriminazioaren, 62, 226, 362, 397, 1029, 1034, 1035, 1163, 1232, 1244, 1245, 1286, 1542, 1587, 1757, 1784, 1827, 2079
- diskriminazioaren arrazoi, 397
- diskriminazioaren arrazoiak, 2029
- Diskriminazioaren aurkako ikuspegia, 510, 651
- diskriminazioaren aurkako neurriak, 486, 490, 1145
- diskriminazioaren aurkakoak. *Ikus neurriak*
- diskriminazioaren debekua, 1029, 1232, 1543, 2079
- Diskriminazioaren debekua, 1031, 1113
- Diskriminazioaren debekuak, 1113
- diskriminazioaren egintzak, 138
- diskriminazioaren eragilea, 198, 1034, 1244, 1300, 1488, 1542, 1648, 1827, 2029, 2079
- diskriminazioaren eta intolerantziaren aurkako hizkera eta mezuak, 623
- Diskriminazioaren kontzeptua, 1648
- diskriminazioaren zioa, 362
- diskriminazioari, 2284, 2434, 2483
- diskriminazio-asmorik, 1536, 1546, 1806, 1813
- diskriminazio-faktoreak, 1409
- diskriminazio-kasuak, 238, 241
- diskriminazio-kausa, 1648
- diskriminazio-modu espezifiko, 1648
- diskriminazio-mota*, 796, 1196, 1241, 1393, 1824, 2003, 2029, 2030
- diskriminazio-mota guztiak, 262
- diskriminazio-motarik, 2101
- diskriminaziorako, 1118
- Diskriminaziorako debekuak, 1771
- diskriminazioren, 1029
- diskriminaziorik, 51, 52, 62, 64, 72, 77, 78, 82, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 95, 127, 141, 161, 195, 400, 479, 490, 492, 493, 494, 745, 788, 789, 790, 791, 1020, 1029, 1031, 1043, 1104, 1114, 1142, 1240, 1272, 1322, 1336, 1361, 1408, 1540, 1606, 1608, 1618, 1620, 1622, 1627, 1648, 1771, 1821, 1827, 1842, 1848, 1853, 1863, 1871, 1879, 1912, 1944, 1992, 2018, 2029, 2081, 2101, 2185
- Diskriminaziorik, 790, 791, 1678, 1732
- Diskriminaziorik ez, 198
- diskriminaziorik ez jasateko eskubidea, 1625, 2185
- diskriminaziorik eza, 95, 255, 257, 262, 335, 621, 657, 669, 745, 950, 979, 1068, 1163, 1232, 1244, 1276, 1346, 1542, 1649, 1741, 1774, 1952, 2056
- Diskriminaziorik eza, 484, 1142, 1961
- diskriminaziorik ezaren, 1137, 1147,

- 1150, 1160, 1364, 1402, 1631, 1739, 1821, 2022, 2184
- diskriminaziorik ezaren printzipioa, 333, 338, 1178, 1721, 1739, 2184
- diskriminaziorik ezaren, irisgarritasun unibertsalaren eta aukera-berdintasunaren printzipioekin, 1137
- diskriminaziorik ezari, 479, 490, 492, 493, 494, 1146, 1160, 1232, 1539, 1964, 2085
- Diskriminaziorik Ezari, 2029
- Diskriminaziorik ezerako eskubidea, 1409, 1627
- diskriminaziotzat, 2483
- Diskriminaziotzat, 2366
- diskriminaziozko eta legez kanpoko jardunbideak, 1095
- diskriminaziozkoa ez den ekitatezko tratua, 171
- diskurtso, 1906
- diskurtso sexistak eta misoginoak, 2028
- diskurtsoa, 108, 354, 681
- diskurtsoak, 56, 101
- Diskurtsoak, 354, 681, 1111
- diskurtsoen interpretazioa, 108
- dislexia, 2259
- dismenorrea, 508, 649
- dispentsa, 2286, 2397, 2420
- dispentsarik, 2442
- diziplina, 478, 799, 1485, 1545, 1594, 1770, 1981, 2241
- Diziplina anitzeko testua, 1965
- diziplina-arauak, 415
- diziplina-araubidea*, 730, 760, 1045, 1468
- Diziplina-araubidea, 1270, 1309, 1360, 1374, 1410, 1545, 1608, 1655, 1728, 1745, 1759, 1798, 1854
- diziplina-araubidean, 2028
- diziplina-arauei, 417, 1888
- diziplina-eginkizuna, 1917
- Diziplina-erantzukizuna, 362
- diziplina-erregelamenduak, 645
- diziplina-falta, 1468, 1545
- Diziplina-faltak, 474, 1045, 1468, 1655, 1759
- diziplina-falten tipifikazioa, 1468
- diziplinaren arloko jurisdikzio-
organoaren, 2318
- diziplinari, 1521
- diziplinarteko esku-hartzea, 1158
- diziplinarteko eta sektore anitzeko
lana, 533
- diziplinarteko lanketa, 1154
- diziplinarteko mintegi, 135
- diziplinarteko proiektu, 456
- diziplinarteko proiektuak, 1717
- diziplinarteko proposamenak, 1717
- diziplina-zehapenak, 1360, 1728
- Diziplinazko arau-haustea, 532
- Diziplinazko arau-hausteak, 1374
- Diziplinazko faltak, 1309
- diziplinazko zuzenbidea, 2286
- diziplinen edukiak, 1948
- Doako eskualdaketak, 2364
- doako hizkuntza-laguntza, 541
- Doako hizkuntza-laguntza, 542
- doako justiziaren eskaera, 399
- doako justiziaren eskaerak, 398
- doako laguntza, 542
- doako laguntza juridikoa, 399, 504, 505, 627
- Doako laguntza juridikoa, 398
- Doako Laguntza Juridikoa arautzen
duen urtarilaren 10eko Legeak,
410
- doako laguntza juridikoaren
eskaera, 399
- Doako laguntza juridikoari buruzko
nazioarteko tratatuak eta
hitzarmenak, 398
- Doako laguntza juridikorako
eskubidea, 413
- doako laguntza juridikorako
eskubideak, 398
- doako laguntza juridikorako
eskubideari buruzko araudian, 414
- doako lengoaiaren eta kode
irekiaren teknologiak, 251
- doakoa, 65, 415, 851
- doakotasun-bermeak, 1944
- doakotasunera, 716
- doan, 431, 487, 491, 493, 1148, 1549,
1803
- doan eta nahitaez eman behar
diren programak, 487
- DOGC, 1885
- dohaintza, 2351
- dohaintza-emailea, 2112, 2177, 2189
- dohaintzak, 370, 806, 958, 1381,

- 1936, 2124, 2497
Dohaintzak, 994
dohaintzan emandako
zenbatekoak, 1903
dohaintzei, 2351
dohaintzen kenkaria, 1418
dohaintzengatiko zerga-
murriztapena, 2351, 2361
doikuntza-atazak, 590, 591
doikuntzak, 590, 591
doitasuna, 534
doktore, 464, 748
doktorea, 816
doktoreek, 1218
doktorego-programa, 1181, 1182
doktorego-tesiak irakurtzea, 1869
doktore-tesiek, 2406
doktoretzari, 1891
doktoretzarik, 1891
doktrina, 1385, 1403
doktrinak, 409
Doktrinarismo, 409
dokumentalak. *Ikus obrak*
dokumentaletarako, 1159
dokumentatua, 734
dokumentazio, 787, 1152, 1403,
1861, 1990, 2241
Dokumentazio, 1048
dokumentazio akademikoa, 1942
Dokumentazio elebidunaren
euskaria, 1079
Dokumentazio finantzario, 2230
dokumentazio finantzarioa, 2230
dokumentazio grafikoa, 1824
dokumentazio idatzi, grafiko eta
ikus-entzunezko, 2018
dokumentazio klinikoa, 1470
dokumentazio ofizial, zibil eta
eklesiastiko, 1313
dokumentazio ofiziala bere
hizkuntza propioan eskura izateko
eta eskuratzeko, 167
dokumentazio ofizialean, 1578
Dokumentazio orokorra, 1048
dokumentazio osagarria, 406
dokumentazio publiko eta pribatu,
1861, 1990
dokumentazio teknikoa, 1479, 1632,
1699, 1737
dokumentazio teknikoren, 1378
dokumentazio zientifikoaz, 1219
dokumentazioa, 399, 824, 1028,
1096, 1397, 1403, 1457, 1603, 1699,
1779, 1980, 2013, 2049, 2074, 2136,
2230, 2234, 2476
Dokumentazioa, 2241
Dokumentazioa kontserbatzeko eta
entregatzeko betebeharra, 1378
dokumentazioak, 1316, 1800, 1980
dokumentazioan, 760, 1278, 1634
dokumentazioarekin, 695, 2234
dokumentazioaren, 1337, 1403, 2234
Dokumentazioaren, 1480, 1632
Dokumentazioaren laburpenik, 2234
dokumentazioaren mota eta
kalitatea, 224
Dokumentazioaren, merkataritza-
transakzioen eta prezioen arloko
arau-haustekak, 1480
dokumentazio-betebeharrak, 497
dokumentazio-lana, 2258
dokumentazio-zentroen, 1108
dokumentazio-zerbitzuak, 353, 681
dokumentazio-zerbitzuen eta
zerbitzu teknikoen laguntza, 1901
dokumentu, 348, 410, 412, 431, 438,
440, 449, 471, 522, 535, 537, 542,
568, 577, 687, 690, 759, 837, 1010,
1048, 1117, 1119, 1156, 1221, 1236,
1238, 1240, 1317, 1480, 1520, 1533,
1632, 1645, 1699, 1713, 1773, 1866,
1884, 1894, 1903, 1914, 1930, 1995,
2102, 2221, 2231, 2232, 2233, 2237,
2239, 2241, 2242, 2267, 2286, 2287,
2288, 2301, 2344, 2355, 2360, 2369,
2386, 2392, 2395, 2396, 2398, 2422,
2441, 2445, 2455
Dokumentu, 549, 1520, 1535, 1975,
2237, 2301
dokumentu baliokide bat, 412
Dokumentu elebiduna, 1867
Dokumentu Elektroniko Bakarra, 530,
630
dokumentu estrajudizialak, 562
Dokumentu eta euskarri
administratiboetan, 1535
dokumentu inprimatu, 1317
dokumentu irakurgarria, 345, 674
dokumentu judizialak, 562
Dokumentu judizialak, 564
dokumentu klinikoek, 1163
dokumentu ofizial, 1221, 1914

- dokumentu ofizialetan, 690
dokumentu pribatuak, 1866, 1995
dokumentu pribatuak,
kontratuzkoak, 1866
dokumentu pribatuen betekizun
formala, 1866
dokumentu publiko eta pribatuak,
167
dokumentu publikoak, 412, 565,
1317, 1568, 1866, 1995
Dokumentu publikoak, 1866, 1995,
2102
Dokumentu publikoak eta
pribatuak, 1995
Dokumentu publikoek, 409
dokumentu publikoen, 1995
dokumentu publikoen balio osoa,
2098
dokumentu publikoen itzulpenen
izaera ofiziala, 563
dokumentu publikoen onarpenari
eta exekuzioari, 563
Dokumentu zibilak eta
merkataritzakoak, 1866
dokumentu, txosten eta ebazpenak,
56
dokumentua, 345, 430, 431, 432, 479,
506, 674, 1317, 1477, 1549, 1866,
1867, 1995, 2102, 2241, 2242
Dokumentua, 410, 1317, 1443, 1555,
1866, 1867, 1995, 2239, 2396
dokumentuak, 56, 57, 67, 98, 101,
108, 110, 111, 152, 168, 172, 312,
313, 346, 354, 355, 364, 381, 382,
389, 398, 410, 411, 412, 421, 431,
436, 437, 439, 498, 506, 522, 523,
527, 557, 558, 562, 568, 573, 576,
577, 636, 681, 682, 701, 704, 721,
761, 885, 939, 940, 1022, 1156,
1219, 1317, 1337, 1403, 1469, 1477,
1479, 1512, 1645, 1659, 1737, 1865,
1866, 1868, 1872, 1979, 1993, 2212,
2231, 2232, 2233, 2243, 2286, 2307,
2360, 2373, 2391, 2448, 2474
Dokumentuak, 58, 354, 433, 549, 564,
573, 681, 1317, 1469
dokumentuak aurkezteko, 1865,
1993
dokumentuak aurkezteko
eskubidea, 436
dokumentuak eta frogak, 312, 381
dokumentuak eta kontsultarako
liburuak, 172
dokumentuak inskribatzea
dokumentuok idatzita dauden
hizkuntza ofizialean, 704
dokumentuak iristeko eskubidea,
1469
dokumentuan, 409, 434, 2238
Dokumentuan, 479
Dokumentuarekin, 2286
dokumentuaren, 410, 521, 1117,
1713, 1866, 1918
dokumentuaren bertsio, 2396
Dokumentuaren definizioa, 1282
dokumentuaren edukiak, 2237
dokumentuaren funtsezko datuak,
345, 674
dokumentuaren idazketan eta
baimenean, 1866
dokumentuaren jatorrizko testua,
283
dokumentuaren jatorrizkoa, 2386
dokumentuari, 2238
dokumentuek, 359, 364, 365, 410,
423, 427, 521, 548, 557, 564, 1872,
2101, 2448
dokumentuekin, 558, 564
dokumentuen, 412, 424, 505, 506,
527, 543, 552, 577, 1481
dokumentuen esanahia, 2367
dokumentuen gaztelaniazko
itzulpena, 577
dokumentuen idatzizko
itzulpenaren, 543
dokumentuen irakurketa errazeko
bertsioak, 1079
dokumentuen itzulpena, 2368
dokumentuen itzulpeneko, 505
dokumentuen itzulpen-gastuak,
2445
dokumentuen kopiak, 565, 2102
dokumentuen nondik norakoak,
2286
dokumentuen zerrenda, 2243
Dokumentu-ereduak, 1656
dokumentuetan, 403, 407, 1235,
1320, 1532, 1533, 1763, 1825, 2071,
2072, 2447
dokumentu-funtsa, 2138
Dokumentu-funtsa, 2138
dokumentu-funtsak, 172

- Dokumentu-funtsak, 1555
dokumentu-motak, 687
dokumentuok, 427, 1477, 2212, 2286,
2307, 2344, 2368, 2469
Dokumentuok, 2344
dokumentu-ondarea, 1469
Dokumentu-ondareari, 1469
dokumenturen, 2293, 2375, 2377
dokumenturen itzulpena, 1378
dokumentutan, 478, 1340
dokumentutzat, 1282
dолоz, 761
Dolozko delituagatik, 688, 693
domeinu funtzionalaren maila, 1388
domeinu publikoari dagokion
informazio, 143
domeinu publikoko informazio, 151
domeinu publikoko informazioa,
149, 150
domeinu publikoko informazioa
kontserbatzeko eta digitalizatzeko
behar diren funtsak, 149
domeinu publikoko informazioaren
eta jakintzen gordailuak, 149
domeinu publikoko informazioaren
lineako ekoizpen eta hedapenari
buruzko legeria, araudi eta
politikei buruz, 150
domeinu-izen eleaniztunak, 149
domeinu-izena, 151
domeinu-izenen kudeaketan, 149
Done Jakue bideak, 1626, 1662
Donostian, 804
dopinaren aurkako antolakundeek,
154
dopinaren aurkako borroka
eraginkorra bermatzeko, 824
Dopin-kontrolak, 823
dopin-kontrolatan laginak hartzeko,
823
Drogak edo edari alkoholodunak
kontsumitzen dituzten pertsonen,
1290
Droga-mendekoen eskubideak,
1290
Droga-mendekotasunaren arazoak
dituzten pertsonen, 1547
drogen eta edari alkoholodunen,
1290
du «espainiar guztien eta Espainiako
herri guztien» hizkuntzak, 515
du lan-, lanbide-, merkataritza-,
publizitate-, kultura-, elkartea-, kirol-,
jolas- eta beste edozein motatako
jardueretan, 1873
dualismoa, 525
duintasun, 1029, 1232, 1827
duintasun- eta berdintasun-
printzipioak, 78
duintasun eta eskubide berberak, 61
duintasuna, 128, 129, 1020, 1618
duintasunak, 1989
duintasunaren, 478, 2019
duintasunaren, berdintasunaren eta
diskriminaziorik ezaren printzipioen
errespetua, 254
duintasunari, 89
duintasunari eragiten dion beste
edozein aspektu, 1627
duintasunerako, 1783
duintasunik eta asimilaziorik
ezagatik, 2277
dute ikus-entzunezko komunikazioan
programazio ireki bat, 1375
duten ikus-entzunezko komunikazio-
zerbitzuen emaileek, 1998
E maila, 1341
E talderako, 777
EAEko hizkuntza ofizialetan eta
beste hizkuntza batzuetan
gaitasuna izatea sustatzeko
programak, 829
EAEko toki-erakundeen hizkuntza,
839
EAEra, 857
ebaluatuko, 841
ebaluazio, 462, 743, 781, 1036, 1038,
1044, 1158, 1237, 1397, 1407, 1417,
1632, 1699, 1715, 1892, 2152, 2160,
2161, 2324
ebaluazio- eta homologazio-proben
ezaugarriak, 979, 1946
ebaluazio- eta komunikazio-
irizpideak, 1451
ebaluazio globala, 743, 2161
ebaluazio horren emaitzen, 841
Ebaluazio horren helburua, 462
ebaluazio objektiboko irizpideen,
2117, 2125
ebaluazioa, 141, 534, 670, 866, 882,
885, 983, 985, 1158, 1225, 1234,
1324, 1371, 1391, 1397, 1417, 1445,

- 1448, 1668, 1707, 1727, 2085, 2152,
2159, 2412, 2503
- Ebaluazioa, 455, 457, 466
- ebaluazioak, 455, 456, 457
- ebaluazioan, 1239, 1527, 2248
- ebaluazio-arau eta -irizpide
orokorrak, 2182
- ebaluazioaren emaitzek, 1728
- ebaluazioaren emaitzen, 2159
- ebaluazioaren erreferentzia, 458
- Ebaluazioaren printzipioak, 825
- ebaluazioari, 2238
- ebaluazio-azterketak, 2347
- ebaluazioek, 2489
- ebaluazioen, 2159, 2491
- ebaluazio-esparru komun, 462
- ebaluazio-irizpideak, 130, 134, 1036,
1940
- ebaluazio-irizpideen, 2277, 2278
- ebaluazio-neurrien, 2159
- ebaluazio-parametroak, 1044
- Ebaluazio-proposamena, 2158
- ebaluazio-prozedurak, 227
- Ebaluazio-prozesua, 635
- ebaluazio-prozesuak, 2160
- ebaluazio-txosten, 2494
- ebatziko, 705
- ebazpen, 183, 184, 189, 190, 197,
229, 411, 412, 440, 549, 565, 575,
1802, 1818, 1845, 1864, 1890, 1965,
2004, 2123, 2383, 2387, 2459
- Ebazpen, 2300
- Ebazpen alternatiborako
egiaztatuta dauden erakundeen,
575
- Ebazpen alternatiborako
erakundeak, 575
- Ebazpen alternatiborako
erakundeek, 575
- ebazpen alternatiborako prozedura,
575
- ebazpen arauemaileak, 1864
- ebazpen honetako xedapenak, 189
- ebazpen irmoa, 133, 134
- ebazpen judizial, 2270
- ebazpen judizial irmoaren, 2120
- ebazpen judizialak, 411
- ebazpen judizialen, 563
- ebazpen konkordante, 2296
- ebazpen ofizialak, 1316, 1567
- ebazpen ziodunaren, 414
- ebazpena, 184, 190, 193, 549, 562,
695, 696, 770, 1355, 1581, 1964,
2199, 2380, 2381, 2387, 2390, 2391
- 1987ko azaroaren 30ekoa, Europako
Erkidegoko Gutxiengo Erregional eta
Etnikoen Hizkuntza eta Kulturei
buruzkoa, 1860
- Ebazpena, 1192, 1965, 2380, 2389,
2390, 2453
- ebazpena:, 1860
- ebazpenak, 83, 101, 102, 186, 411,
719, 757, 1276, 1900, 1993, 1995,
2183, 2297, 2380, 2381, 2386, 2387,
2390
- Ebazpenak, 57, 102
- Ebazpenak, aktak eta erabakiak
euskaraz idazten, 840
- ebazpenaren, 184, 442, 444, 542,
2004
- Ebazpenaren, 505
- ebazpenaren itzulpena, 412
- ebazpenaren kopia ziurtatua, 2386
- ebazpenaren oinarriaren laburpen
txikia, 542
- ebazpenaren printzipioak, 184
- ebazpenaren ziurtagiria, 554
- ebazpenari, 181
- Ebazpenean, 2130
- ebazpenei, 2380, 2387
- ebazpenen, 410, 412, 1860, 1938
- ebazpenen doako itzulpena, 542
- ebazpenen eskumenari, 563
- Ebazpenen eta gainerako
dokumentuen hizkuntzak, 57
- ebazpenen kopiak, 2359
- ebazpenen onarpenari eta
exekuzioari, 563
- ebazpenen ondorioek, 2466
- ebazpenetako mozioak, 181
- ebazpenetan, 186, 195
- ebazpenez, 720
- ebazpen-proposamena, 185
- ebazpen-proposamena aztertze
ko prozedura, 2411
- ebazpen-proposamenak, 193, 2412
- EBk, 1648
- EBko hizkuntza ofizial guztiak, 221
- EBko hizkuntza ofizialen arteko
berdintasuna, 216
- EBko hizkuntzen ikaskuntza eta
praktika, 220

- eboluzio, 789
eboluzio-garapenari, 789
edari alkoholduak, 790, 1623
Edari alkoholduak saltzen edo hornitzen dituzten establezimendu guztietan, 1623
Edari Alkoholduen Kontsumoa, 1623
edari espiritutsu jakinetarako, 1708
edertasuna, 1152
edertasun-kanonak, 1926
ediktua, 1918
ediktuak, 1918
editoreak, 335, 1601, 2126
editoreei, 1604
editoreek, 1604
editoreekin, 1834
Editoreen Gremioaren ordezkari, 1836
edizio, 1600, 1601
edizio bananduaren, 1221, 1276
edizio digitalak, 1871
edizio digitalean, 1602
edizio fonografikoetatik, 1321
edizioa, 1822
Edizioa, 1603
edizioak, 112, 119, 1018, 1600
edizioen argitalpena, 1858
edizioen argitalpenak, 1885
edizioko sariak, 1603
edo euskarri irits-erraz iraunkor, 2282
edo telefonoak dituzten eraikinetan, 1273
edozein adinetako pertsonen etengabeko ikaskuntzan, 1726, 1774
edozein adinetako pertsonen etengabeko ikaskuntzari, 1773
edozein administrazio publikotako erakunde instrumentaletan, 1821
Edozein bilkuratan euskaraz mintzatzeko eskubidea, 703
edozein elkartzetako lanpostuetan izandako esperientzia, 1728
edozein eskubide eta askatasun deuseztatzeko jarduerak edo egintzak burutzeko eskubidea, 66
edozein formatutan, eta erabiltzen den hizkerak, 1393
edozein herrialdetan babesa bilatu eta izateko eskubidea, 63
edozein herrialdetatik alde egiteko eskubidea, 63
edozein hizkuntza ahoz nahiz idatziz ezagutzeko eskubidea, 169
edozein hizkuntza ikasteko, 168
edozein jarduketatan ulertzeko eta ulertuak izateko. *IKus* eskubidea
edozein kultura-eratako balioa dutenak, 1778
edozein motatako edo tasunetako egoera pertsonal, sozial edo ekonomikoagatik, 1290
edozein tasun edo inguruabar pertsonal edo sozial, 1360
edozein tasun sozial edo pertsonali, 2030
edozein zama ezartzen duten xedapenak, 1934
eduki, 414, 463, 470, 738, 788, 790, 1020, 1022, 1119, 1141, 1236, 1288, 1394, 1525, 1610, 1668, 1762, 1783, 1948, 2253
Eduki, 1011
eduki bortitzak, apalesgarriak edo iraingarriak, 1721
eduki entziklopedikoak, 248
eduki espezifikoak, 1263
Eduki eta sistema eleaniztunak, 147
Eduki eta zerbitzu digitalek, 1668
eduki eta zerbitzu digitaletan, 1668
eduki eta zerbitzu lotu eta interaktiboetara, 1132
eduki idatzi, 2502
eduki interaktiboak, 2144
eduki kulturala, 245
eduki nagusiak, 2485
Eduki sozial, instituzional, juridiko, ekonomiko, linguistiko eta kultureko informazioa jasotzeko eskubidea, 1292
Eduki sozial, instituzional, juridiko, linguistiko, kultural eta ekonomikoko informazioa jasotzeko eskubidea, 1293
eduki zehatzen emanaldi-orduak, 2145
eduki, emanaldi edo publizitate sexista, 1120
edukia, 393, 417, 432, 460, 497, 498, 521, 525, 526, 527, 539, 558, 562, 563, 564, 567, 576, 590, 591, 689,

- 696, 711, 731, 738, 750, 762, 769,
782, 785, 790, 1022, 1037, 1117,
1163, 1216, 1275, 1358, 1383, 1396,
1513, 1520, 1534, 1656, 1713, 1726,
1754, 1763, 1774, 1781, 1804, 1860,
1861, 1888, 1907, 1983, 1989, 2006,
2010, 2019, 2072, 2142, 2234, 2241,
2242, 2393
- Edukia, 1387, 2286
- edukiak, 422, 444, 503, 696, 789, 865,
1011, 1034, 1120, 1163, 1171, 1247,
1255, 1366, 1367, 1376, 1410, 1531,
1629, 1714, 1716, 1721, 1906, 1940,
1941, 1944, 1948, 1959, 1960, 1990,
2014, 2128, 2142, 2144, 2163, 2232,
2237, 2291, 2309, 2347
- Edukiak, 2076
- edukiak kudeatzeko sistemak, 247
- edukian, 749, 865, 1147
- edukiaren, 2118
- Edukiaren, 715
- edukiaren hitzezko laburpena, 543
- edukiaren itzulpena, 271
- edukiei, 1367, 1603, 2158
- edukiek, 760, 796, 1034, 1668
- edukien, 743, 1041
- edukien aniztasunaren, 2140
- edukien erregulazioa, 1908
- edukien eskaintza, 2142
- edukien eskaintzaren ildo
 estrategikoak, 2144
- edukien eta aplikazioen
 sorkuntzarako laguntzak, 226
- edukien irisgarritasuna, 612, 613
- edukien irisgarritasun-baldintzak,
 1078
- edukien sorkuntza, 1976
- edukiera, 836, 1143
- Edukiera Handiko, 1213
- Edukiera Handiko Aisialdi Zentroei,
 1213
- Edukiera handiko aisialdi
 zentroetako jokoaren araubide
 juridikoa, 1213
- Edukiera handiko aisialdi-
 zentroetako joko-kasinoak, 1213
- edukiera handiko sare, 151
- eduki-eskaintza, 828
- edukietan, 1035, 1052, 1163, 1167,
 1233, 1239, 1395, 1958, 2154, 2155
- eduki-lehiakide, 1628
- EEren Tratatuaren, 204
- efektiboetatik, 715
- efikazia, 1778
- efizientzia, 759, 856, 1171, 1778
- efizientzia ekonomikoaren
 printzipioa, 1106, 1132
- e-formakuntza plataformen
 garapena, 2513
- egiaren eta adiskidetzearen
 batzorde nazionalak, 262
- egiatasuna, 686
- egiazko informazioa, 1922
- Egiazko kopia ziurtatua, 130, 134,
 156
- egiazkoa eta erraz ulertzeko
 modukoa. *Ikus* informazioa
- egiaztagiri egokiak, 1968
- egiaztagiria, 430, 1048, 1549, 1867,
 2259
- egiaztagiriak, 398, 399, 583, 1083,
 2220, 2328, 2514
- egiaztagutuna, 1103
- egiaztagutunak, 1043
- egiaztapen, 522
- egiaztapen partzial metagarria,
 1144
- egiaztapen profesionala, 1966
- egiaztapena, 1477, 1721, 1958, 1996,
 2069, 2161, 2370
- egiaztapenak, 1477
- egiaztapenean, 1957
- egiaztapen-eskaera, 575
- egiaztapen-probetan, 1828
- Egiaztapen-txartelak, 420
- egiaztatu, 552, 722, 731, 747, 750,
 752, 760, 1865, 1877, 1914, 1916,
 1917, 1993, 1997
- egiaztatze ofizialeko sistema, 233
- egiaztatzea, 2283
- egiaztatzen, 2331
- egiaztatze-proba, 2313, 2315, 2316,
 2317
- egiaztatze-proba anonimoak, 2313
- egiaztatze-proba horien antolaketa-
 baldintzak, 2313, 2316
- egiaztatze-probetan, 2313
- Egiaztatze-prozedura, 575
- Egiaztatze-prozeduraren, 575
- egiaztatze-sistemak, 915
- egikaritu, 171, 840
- egikaritzea, 454, 532, 695, 742, 748,

- 787, 1217, 1241, 1386, 1620, 1625
 egikaritzak, 696
 egikaritze eta erkidego-partaidetza
 osoa, 602
 egikaritzea, 807
 egikaritzeko aukera, 332
 egikaritzen, 95
 egile baten eskuizkributik, 111
 egile berriak, 1833
 Egile berrien frantsesezko sormen-
 lanak, 2468
 Egile Eskubideari buruzko
 Nazioarteko Informazio Zentroari,
 120
 Egile Eskubideari buruzko
 Nazioarteko Informazio Zentrori,
 120
 egilea, 762, 2279
 egileak, 113, 694, 1646, 1995
 Egileak, 2060
 egilearen eskubidea, 151
 egilearen izena, 112, 119
 egilearen, biltzailearen,
 koordinatzailearen, itzultzailearen
 eta ilustratzailearen izenak, 1604
 egileen ezagutza, 1834
 egile-eskubidea, 150
 egile-eskubideak, 1605
 Egile-eskubideak, 112
egile-eskubidearen mugak eta
salbuespenak, 151
 egile-eskubidearen titularrak, 122
 egile-eskubideari buruzko legeria
 nazionalak, 150
 egile-eskubideari eta harekin
 lotutako eskubideei buruzko
 nazioarteko hitzarmen eta
 konbentzioetan, 150
 egile-eskubideen titularrak, 150
 egile-eskubideengatiko erregalien
 zergapetze bikoitza, 131
 egile-eskubiderik gabeko obra, 2352
 egilesle, 1317
 egilesleak, 1317, 1593, 1866, 1935
 egilesleei, 1866
 Egilesleek, 833
 egilesleek adostutako hizkuntzan,
 1317
 egilespeanean, 1934
 egilespen-tokiko hizkuntza
 ofizialetatik, 833
 eginbehar, 442, 468, 828, 1339, 1655,
 1877, 1912
 Eginbehar, 348
 eginbehar horri zor zaion osoko
 errespetuak, 195
 eginbehar nagusia, 2496
 eginbeharra, 165, 442, 499, 546, 729,
 1215, 1217, 1314, 1343, 1385, 1416,
 1860, 1912, 1914, 1939, 1940, 1979,
 1997, 2096, 2097, 2135, 2148, 2150,
 2442, 2485
 eginbeharrak, 315, 384, 493, 520,
 835, 842, 1108, 1113, 1137, 1226,
 1339, 1353, 1356, 1360, 1361, 1374,
 1409, 1410, 1470, 1478, 1547, 1618,
 1625, 1695, 1725, 1732, 1748, 1771,
 1793, 1804, 1815, 1912, 1913, 1915,
 1991, 2073, 2167, 2185, 2278
 Eginbeharrak, 1226, 1360, 1373,
 1468, 1478, 1655
 eginbeharraren, 1997
 eginbeharrei, 1147
 Eginbeharrei, 1713
 eginbeharren, 1113, 1212
 eginbeharren araubidea, 2074
 eginbeharrez, 1373, 2347
 eginbide, 565
 eginbide askietsiaz, 522
 eginbideak, 112, 119, 120, 565, 2371
 eginbidean, 436
 eginbideei, 2341
 eginbideek, 412
 eginbideetatik, 2451
 eginbideren, 2341
 eginkizun, 166, 362, 445, 546, 710,
 713, 716, 718, 719, 725, 763, 764,
 765, 777, 785, 804, 805, 807, 811,
 1006, 1007, 1198, 1203, 1235, 1243,
 1277, 1279, 1314, 1322, 1349, 1362,
 1403, 1532, 1533, 1547, 1616, 1638,
 1660, 1706, 1728, 1825, 1835, 1836,
 1839, 1840, 1845, 1850, 1880, 1889,
 1905, 1906, 1911, 1913, 1950, 1964,
 2015, 2071, 2072, 2248, 2442, 2476,
 2487
 Eginkizun, 719, 2476
 eginkizun eksklusibo, zuzentzaile edo
 kontu-hartzailerik, 1601
 eginkizun espezifikoa, 799
 Eginkizun espezifikoak, 1430
 eginkizun nagusia, 267

- eginkizun nagusizat, 2295
eginkizun normalizatzaila, 1322,
1571
eginkizun ofizialak, 2440
eginkizun propioak, 957
eginkizun publiko, 1007
Eginkizun publiko-administratiboak,
1591
eginkizun publikoak, 1913
eginkizun publikoen, 1006
eginkizun zehatz, 362
eginkizun zehatzak, 1684
eginkizun zuzentzaila, 2126
eginkizuna, 188, 359, 442, 445, 471,
534, 553, 1106, 1132, 1243, 1250,
1366, 1585, 1603, 1616, 1768, 1917,
1921, 2117, 2130, 2143, 2239, 2253,
2289, 2367, 2387, 2423, 2463, 2464,
2465, 2519
eginkizunak, 108, 186, 362, 367, 370,
372, 429, 463, 518, 685, 688, 692,
711, 714, 716, 717, 718, 719, 721,
725, 777, 779, 780, 784, 805, 806,
808, 815, 826, 837, 981, 985, 986,
1008, 1043, 1107, 1226, 1235, 1276,
1323, 1325, 1346, 1352, 1367, 1369,
1371, 1380, 1403, 1478, 1485, 1521,
1532, 1594, 1601, 1604, 1606, 1608,
1636, 1674, 1675, 1678, 1696, 1722,
1752, 1782, 1802, 1825, 1832, 1833,
1835, 1839, 1840, 1846, 1853, 1865,
1866, 1867, 1874, 1875, 1880, 1883,
1907, 1911, 1914, 1916, 1917, 1927,
1941, 1947, 1956, 1966, 1969, 1973,
1994, 1995, 2071, 2117, 2120, 2122,
2126, 2180, 2185, 2244, 2252, 2253,
2264, 2265, 2312, 2397, 2420, 2434,
2441, 2494
Eginkizunak, 763, 784, 811, 815, 821,
1198, 1349, 1591, 1616, 1656, 1752,
1850, 1883, 1889, 1908, 1927, 2289
eginkizunaren, 1106, 1366, 1367,
1845
eginkizunari, 694, 731, 749
eginkizunean, 470, 1734
eginkizunei, 733, 1993, 2184, 2436
eginkizunek, 2131
eginkizunekin, 1165, 1341, 1544,
1656, 1924, 2186, 2309
eginkizunen, 362, 687, 690, 718, 721,
1110, 1250, 1276, 1358, 1387, 1389,
1403, 1770, 1837, 2184, 2265
eginkizunen garapenean parte
hartzea, 1601
eginkizun-eremu, 710
eginkizunetan, 363, 1834
eginkizunetara, 422, 739, 865
eginkizunetara egokitzearen
printzipioak, 2187
eginkizunetarako, 1320, 1865, 1877
eginkizunok, 741
egintza, 199, 212, 312, 316, 319, 346,
371, 381, 385, 388, 520, 521, 686,
688, 704, 718, 839, 1000, 1863,
1913, 1992, 2099, 2106, 2130
Egintza, 2312, 2315, 2317, 2318, 2319,
2321, 2322, 2323, 2325, 2326, 2327,
2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334,
2335, 2472
egintza eta ebazpen judizialak, 1818
egintza idatzietan, 1578
Egintza judizialak eta prejudizialak,
1818
egintza juridiko, 1913
Egintza juridiko dokumentatuak,
2364
Egintza juridiko dokumentatuen eta
ondasun higiezin
eskualdaketaren gaineko zerga,
2364
egintza juridikoak, 296
egintza juridikoek, 1863, 1992
Egintza pribatu, 2344
Egintza pribatu horietako
klausuletatik, 172
egintza pribatuak, 2414
Egintza prozesalak, 582
egintza publiko edo administratibo,
1581
egintza publiko eta pribatuetan,
1992
Egintza terroristen biktimak, 1929
egintzak, 520, 563, 564, 1214, 1323,
1633, 1653, 1918, 2270, 2271
Egintzak edo ez-betetzeak, 63
egintzak eratzeari eta
kanporatzeari, 802
egintzak eta kontratuak, 833
egintzaren edukia erabiltzen
duenak, 312, 381
egintzei, 1653
egintzen, 350, 694, 2000

- egintzen publikotasuna, 350
egintzetatik, 62
egintzok, 2270
egintzok hizkuntza erregional eta gutxituetako batean idatzita egote hutsagatik, 312, 381
egintzok hizkuntza hori hitz egiten ez duten hirugarren interesdunen aurka erabili ahal izango direla ezartzea, 312, 381
egitasmoak, 2496
egitasmoen parte, 2487
egitate, 416, 520, 1317, 1380, 1958
Egitate, 1616
egitate berezia, 1215
Egitate eta egintza inskribagarriak, 521
egitateak, 416, 549, 1958, 2198, 2200
egitateen oinarria, 416
egitatezko aurrekontuak, 1884, 1903
egitekoda, 577, 686, 694, 812, 1031, 2292
Egitekoen taula, 2245
egitura, 362, 477, 480, 685, 747, 866, 1101, 1102, 1141, 1235, 1358, 1714, 1718, 1774, 1843, 1847, 1849, 1853, 1861, 1889, 1904, 1989, 2001, 2023, 2152, 2157, 2183
Egitura, 1759, 1959, 1983
Egitura ekonomikoa, 1855
egitura- eta instituzio-egokitzapenak, 667
egitura modularra, 599
egitura organikoa, 101, 2121
egitura organikoan, 362
egitura paritario, 2001
egitura paritarioa, 2001
egitura politikoei, 1589
egitura publikoen, 755
egitura sintaktikoaren aurreeraketaren lekuko, 1691
egitura-egokitzapenak, 1398
egitura-funtsak, 226
egitura-funtsen eginkizunak eta eragingarritasuna, 190
egiturak, 338
egiturako unitate, 1850
egiturakoak. Ikus lanpostuak
egitura-lanpostuetako, 866
egiturarekin, 370, 729
egituraren, 815, 1994
egituraren funtsa, 815
Egiturari, 1862
egituratze, 712
egituraz, 729
Egiturazko finantzaketa, 670
egiturazko lanpostuak, 1060
egiturazko oztopoak, 1464
Egiturazko zuzkiduraren, 1150
egitura-zuzkiduraren, 481, 1138
Egitura-zuzkiduraren, 492
egitura-zuzkiduraren bermea, 1138
egiturek, 1238
egituretan, 315, 384, 1222
egoera, 140, 189, 228, 299, 357, 400, 542, 699, 715, 743, 768, 787, 788, 789, 790, 791, 834, 1011, 1020, 1021, 1030, 1031, 1043, 1044, 1045, 1105, 1196, 1287, 1290, 1313, 1314, 1361, 1385, 1550, 1608, 1609, 1718, 1726, 1732, 1736, 1774, 1781, 1798, 1814, 1822, 1859, 1873, 1891, 1930, 1961, 1975, 1991, 2018, 2099, 2114, 2141, 2180, 2284, 2366, 2389, 2483
egoera administratiboa, 1031
egoera ahulean, 147
Egoera ahulean dagoen kolektibotzat, 1736
egoera ahulean dauden sektore, talde edo pertsonen onurarako ekintza positiboak, 1137
egoera aldakor eta heterogeneoetan, 366
egoera berezia, 839, 2226
egoera bereziak, 336
egoera diglosikoaren, 2097
egoera edo inguruabar pertsonal edo sozialengatik, 1105
egoera ekonomiko edo administratiboa, 2029
egoera ekonomiko edo sozialagatik, 1732
egoera ekonomiko eta finantzarioari, 2230
egoera ekonomikoa, 1272, 1408, 1409, 1493, 1648
egoera ekonomikoa edo soziala, 2056
egoera ekonomikoagatik hasieran desberdintasun-egoerak dituztenen baldintza materialak, 2182

- egoera ekonomikoak ekarritako kalteberatasun-egoeraren bat, 2284, 2366, 2483
- egoera ekonomikoan, 166
- egoera eta garapen ebolutiboaren, 400
- egoera fisikoari buruzko probak, 1044
- egoera historikoan, 2113
- egoera justifikatuetan, 2099
- egoera marjinaletik, 2115
- egoera penalarekin lotutako espezialitate-printzipioaz, 2381, 2385
- egoera pertsonal eta judizialari, 791
- egoera pertsonal nahiz judizialari, 1411
- egoera pertsonalak, 980
- Egoera pertsonalera, 1122
- egoera prekarioa, 1859
- egoera psikologiko eta afektiboa, 788
- egoera psikologikoaren, 1021, 1732
- egoera psikologikoaren araberrako hizkeran, 1814
- egoera psikologikoari, 1713
- egoera sentsozialaren, 1401
- egoera serologikoa, 622, 2029
- egoera sozial ahulean dauden pertsonak, 1345
- egoera sozial edo ekonomikoari buruzko funtsezko datuetara irispidea, 149
- egoera soziala, 418, 419, 569, 570, 571, 659, 661
- egoera soziala, fisikoa edo pertsonala, 1726
- egoera sozialak eta ekonomikoak, kulturalak, linguistikoak eta osasunekoak, 1525, 1720
- egoera sozioekonomikoa, 622
- egoera sozioekonomikoa eta kulturala, 976
- egoera soziolinguistikoa berezia, 2098
- egoera soziolinguistikoa irregularrak, 2097
- egoera soziolinguistikoa, 743, 2103
- Egoera soziolinguistikoa, 1423
- egoera soziolinguistikoa, 1873
- egoera soziolinguistikoiari, 1991
- egoera soziologikoari, 177
- egoera tirabiratsu eta bortitzei, 2491
- egoera zibil, 787, 788, 789, 790, 791, 1348, 1813
- egoera zibila, 418, 419, 473, 569, 570, 571, 659, 661, 1031, 1346, 1361, 1495
- egoera zibilagatik, 1105, 1284
- egoera zibilaren aktetan, 2507
- egoerak, 182
- egoeran, 536, 769, 847, 1108, 1137, 1145, 1386, 1833, 1891, 2114
- egoeraren, 1029, 1048, 1157, 1482, 2371
- egoeraren balioespena, 1725, 1804, 1922
- Egoeraren balioespena jasotzeko eskubidea, 1361
- egoerari, 743, 788, 1860
- egoerari buruzko inkesta, 1323
- egoeratan, 836, 2442
- egoeretan, 790
- egoiliarak, 695
- Egoiliarren, 790
- egoitza, 111, 168, 352, 429, 441, 444, 445, 501, 580, 711, 780, 790, 1007, 1042, 1336, 1367, 1636, 1766, 1915, 2000, 2118, 2177, 2272, 2298, 2346, 2361, 2362, 2364, 2365
- Egoitza, 442
- egoitza elektronikoa, 1559
- egoitza judizialak, 1042, 1078
- egoitza nagusia, 609
- egoitza non finkatu edo lekualdatzen diren lurraldeko komunikabideetan, beren hizkuntzek errepresentazio orekatua izan dezaten, 171
- egoitza soziala, 121, 445, 1643
- Egoitza-arretako programa-motaren, 1410
- egoitza-baliabide espezifiko, 1410
- egoitza-etxeak, 2000
- egoitza-harrera, 790
- Egoitza-harrera, 1410
- egoitza-harrerako zentroak, 1410
- Egoitza-harrerako zentroen sailkapena eta mota, 1410
- egoitzak, 2441
- egoitzako, 1027
- egoitzako lurraldeko hizkuntza ofiziala, 443, 629
- egoitzan, 690

- egoitzaren, 552, 1031
egoitzaren egoera administratiboa,
1031
egoitza-sare, 1714
egoki diren neurriak bultzatuko, 774
egoki irizten zaien neurriak
proposatuko, 841
egokiera, 712, 1913
egokiro bateratzeko elebitasunaren
helburua eta kasuan kasuko
prestakuntza-edukiak irakasteko
helburua, 854
egokitasuna, 994, 2283
egokitasunik eza, 361
egokitu, 170, 853
egokituko, 706, 806, 1002
Egokitutako gailuei, 2432, 2434
egokitzailleak, 2060
egokitzapen, 2226, 2479
Egokitzapen, 759
egokitzapen edo laguntza
espezifikoak, 2057
egokitzapen- eta babes-neurri
zehatzak, 2259
egokitzapen- eta doikuntza-atazak,
590
egokitzapen teknikoak, 1618
Egokitzapen teknologikoko
prozesuei, 1977
egokitzapena, 458, 779, 1018, 1413,
1507, 2156
egokitzapenak, 483, 759, 1025, 1130,
1136, 1145, 1150, 1391, 1398, 1756,
2155, 2286
Egokitzapenak, 759
egokitzapenak eta baliabideak, 601
egokitzapen-aldia, 2152
egokitzapen-aldiak, 1325
egokitzapenekin, 2155
Egokitzapen-gai, 759
egokitzapen-lanak, 2468
egokitzapen-obrak, 761
egonaldi, 2217, 2442, 2444
egonaldi irregularra, 2222
egonaldia, 414, 1127, 1128, 1410,
1714, 2216
Egonaldia, 414
egonaldiak, 597, 1527, 1674, 1715,
1717, 1718
egonaldi-baimen berezi, 2442
egonaldi-baimena, 2218
egonaldi-baimenak, 2218
Egonaldi-baimenak, 2217
Egonaldi-baimenen batzordea,
2218
Egonaldi-baldintzarik, 2277
egonaldi-eskubidea, 2214
egonkortasun- eta ongizate-
baldintzak, 51
egonkortasun makroekonomikoa,
2496
egonkortasun- nahiz ongizate-
baldintzak, 73
egonkortasuna, 255, 536
egonkortasun-planeko
hautaprobak, 1341
Egonkortze tasa, 1060
egozten, 702
egun erkidego kultural eta
linguistiko, 366
egun eta ordu baliodunak, 350
egun hartuta dauden edo bihar-etzi
hartzekoak diren neurriei, 184
eguna, 576, 690, 1037
eguneratze- eta espezializazio-
ikastaroen ziurtagiria, 1928
eguneratze-, hobetze- eta
espezializazio-ikastaroak, 1174
eguneratzeari, 1241
eguneratzeko, 229
eguneroko bizitzako edozein
egoeratan, 2004
eguneroko bizitzako eremu
guztietan, 1381
eguneroko bizitzako
komunikazioetan, 477
eguneroko bizitzan, 483, 1140
eguneroko erabileran, 2114
eguneroko hizkera, 2114
eguneroko hizkuntza, 1384
eguneroko komunikazio-bide, 2469
eguneroko praktika pedagogikoan,
2491
eguneroko trebetasunetan, 483
egunerokotasunean, 2493
egunerokotasuneko eztabaida
alderdikoitik kanpo uztea, 2115
egunetan, 410, 576
egungo barne mugetan, 194
Egungo egoeraren ezaugarri, 162
egungo eta etorkizuneko
belaunaldi, 144

- egungo populazio osoan, 2150
egunkari, 702, 2290
egunkari eta aldizkarietan, 707
egunkariak, 1972
egutegi, 2163, 2467
egutegia, 759, 2467
eguzki- eta hondartza-turismoa,
1152
EHAAn, 759
ehiaren Defentsarako Auzitegiaren
eta Lehiaren Batzorde
Nazionalaren Kontseiluaren, 1938
ehun urtetik gorako antzinatasuna
dutenak. *Ikus obrak*
Ehuneko, 2154
ehunekoa, 731, 739
ehunekoak, 1133, 1907, 2152
Eivissa, 401, 1313, 1381, 1415
Eivissa Hiriko Hiriburutzaren Estatutu
Bereziari, 1415
Eivissako Udalak, 1415
Eivissako Udalekoa, 1415
Eivissakoa, 1354
eivissar, 401
ekainaren 27ko 7/2019 Legea, 866
ekainaren 27ko 7/2019 Legearen,
863
ekainaren 29ko 10/1988 Legeak, 741
ekarpen, 843, 1367, 1616, 1628
ekarpen garrantzitsua, 306, 376
ekarpena, 616, 862, 1127, 1128,
1292, 1616, 1642
ekarpenak, 716, 722, 862
ekarpenak egiteko aukera, 338
ekarpenarekin, 1859
ekarpenari, 2166
ekarpenei, 1319
ekarpenek, 478
ekarpenen, 501, 1293
ekarpenengatik, 1840
ekarpenik, 1313, 1367
ekimen, 369, 545, 715, 722, 780, 785,
841, 1145, 1605, 1821, 1834, 1838,
1939, 1965, 2114, 2149, 2435
Ekimen, 769
ekimen bateratu, 1964
ekimen ekonomiko eta sozialetan,
1335
ekimen irmoak, 2423
ekimen kulturalak, 780
ekimen kulturalen, 785
ekimen partikularren ondoriozko
hirigintza-planak, 1933
Ekimen partikularren ondoriozko
hirigintza-planak, 1933
Ekimen pribatuaren parte-hartzea,
814
Ekimen pribatuko esku-hartzea, 814
ekimen pribatukoak, 722
ekimen publiko eta pribatu, 2104
ekimena, 395, 447, 516
ekimenak, 355, 446, 492, 516, 667,
681, 682, 757, 780, 870, 1198, 1219,
1252, 1344, 1528, 1602, 1605, 1638,
1672, 1673, 1674, 1764, 1946, 2014,
2139, 2194, 2291, 2299, 2421, 2423,
2434
Ekimenak, 395, 517
ekimenak proposatzea, 805
ekimenaren funtsa, 293
Ekimenaren izenburua, 272
ekimenaren testua, 1795
ekimenari buruzko informazio
gehigarriaren itzulpena, 271
ekimenen, 2001
ekimenen kanpo-proiektzioa, 2001
ekimenena, 743
ekimenetan, 2440
ekimenetarako, 1602, 1603
ekimenez, 367, 369, 1379, 1409
ekimeni, 2424
ekimenok, 2291, 2424
ekimenon, 1602
ekintza, 192, 197, 226, 367, 368, 713,
742, 745, 757, 758, 781, 840, 1023,
1113, 1137, 1142, 1186, 1234, 1235,
1298, 1314, 1445, 1486, 1548, 1599,
1602, 1630, 1644, 1673, 1676, 1677,
1747, 1763, 1771, 1814, 1825, 1889,
1893, 1940, 1965, 2001, 2009, 2019,
2022, 2072, 2105, 2296, 2461
ekintza arautzailea eta betearazlea,
1323
ekintza egokiak, 255
ekintza espezifikoak, 2160
Ekintza instituzionalaren funtsezko
lerroak, 1376
ekintza instituzionalaren ildoak, 1375
Ekintza instituzionalaren lerroak,
1376
Ekintza instituzionalaren printzipio
orokorrak, 1585

- Ekintza instituzionalen funtsezko
lerroak, 1585
- ekintza lagungarri, 2300
- ekintza lagungarriari buruzko
edukiak, 2226
- ekintza norabideratuena*, 2405
- ekintza norabideratuentzat*, 2405
- ekintza politiko, administratibo edo
judizialak*, 1316
- ekintza politikoak, 2149
- ekintza positiboa, 294, 793, 872, 925
- Ekintza positiboa, 877
- ekintza positiboak, 1113, 1137, 1181,
1182, 1585, 1629, 1711, 1771, 1906
- ekintza positiboko, 758, 781
- ekintza positiboko neurriak, 486, 490,
492, 758, 781, 1145, 1150, 1506,
1540, 2081
- Ekintza positiboko neurriak, 1074,
1507, 1733
- ekintza positiboko neurrien, 1532,
1533, 1825
- ekintza positiborako edo aukera-
eta tratu-berdintasunerako
neurriak aplikatzearen kalterik
gabe, 813
- ekintza positiborako neurriak, 1023
- ekintza publiko eta pribaturi, 2450,
2506
- ekintza publikoaren edo
pribatuaren ardura, 150
- ekintza publikoaren sektoreetan,
2014
- Ekintza sektorialak, 1676
- ekintza soziosanitarioa, 2246
- ekintza zibiko, 1923
- ekintza, ondasun eta zerbitzu
horietan erabilitako hizkuntzei
dagozkien neurriak, 224
- ekintza-arlo horretako egitekoak eta
eskumenak, 806
- ekintza-arloak, 1572
- ekintza-arlotan, 806
- ekintza-askatasuna, 2440
- ekintza-batasuna, 366
- ekintza-eremuan, 2291
- Ekintzaile, Autonomo eta ETEei, 1730
- ekintzaileak, 636, 1536
- Ekintzaileari arreta emateko
guneak, 1645
- Ekintzaileei, 1481
- ekintzailetza, 1251
- Ekintzailetza eta jarduera ekintzailea
sustatzeko neurriak, 1645
- Ekintzailetza jarduerari laguntzea,
827
- ekintzailetzarako eta berrikuntzarako
gaitasuna, 1524
- Ekintzailetzaren Bulego Nazionala,
636
- ekintzailetzaren kultura, 668
- Ekintzailetzari, 1251, 1645
- ekintzak, 188, 210, 227, 317, 366, 386,
488, 492, 757, 760, 761, 762, 803,
829, 962, 975, 987, 1002, 1024,
1118, 1138, 1144, 1154, 1219, 1237,
1238, 1288, 1350, 1386, 1572, 1605,
1647, 1676, 1677, 1678, 1694, 1695,
1758, 1810, 1836, 1840, 1883, 1912,
1923, 1943, 1952, 1989, 2009, 2010,
2020, 2022, 2072, 2150, 2167, 2207,
2374, 2419, 2455, 2509
- ekintza-lerroetan, 1142
- ekintzan, 2150
- ekintza-politika bateratua, 300
- ekintza-politika eta -ildoak, 1509
- ekintza-printzipioak, 2509
- ekintza-programa koordinatuei, 181
- ekintzaren, 308, 377, 2222
- ekintzaren printzipio orientatzaileak,
131
- ekintzei, 1576
- ekintzek, 1196, 1344, 1586, 1756,
1946, 1959
- ekintzekin, 1386, 1675, 1677
- ekintzen, 1385, 1627, 1694, 1758,
1959
- ekintzen multzoa, 653, 654
- ekintzetan, 1637, 1642, 1960
- ekipamendu, 687
- ekipamendu arriskutsuak, 2267
- ekipamendu baten adostasuna,
2267
- ekipamendua, 2267
- ekipamenduak, 169, 170, 742, 947,
1219, 1650, 2267, 2268
- Ekipamenduak, 1262
- ekipamenduak hornitzerakoan, 316,
385
- ekipamenduei, 1250
- ekipamenduek, 2267
- ekipamenduen adostasuna, 2267

- ekipamenduengatiko gastuak, 2465
ekipamenduetarako irisgarritasuna, 2082
Ekipamenduez eta kultura-jarduerez, 188
ekipo, programa eta zerbitzu informatikoei aplikatu beharreko aduana-zergak eta -eskubideak, 148
ekipoak, 1401, 2006
ekitaldi, 501, 1042, 2177, 2279, 2352, 2360, 2448, 2449
Ekitaldi ekonomiko, 2121
ekitaldi ofizialetan, 1540, 2082
ekitaldi publiko, 2119
ekitaldi publiko eta solemne, 2122
ekitaldi publikoek, 2008, 2082
ekitaldi publikoen eta batzorde-bileren irisgarritasuna, 236
ekitaldi publikoetan, 1042
ekitaldia, 722
ekitaldiak, 932, 1647
ekitaldian, 371, 501, 1837, 2118
ekitaldiari, 722
Ekitaldiari, 2448
ekitaldiei, 2449, 2466
ekitaldietan, 1149
ekitaldietarako, 2000
ekitaldietarako edo adierazpenetarako dirulaguntzak, 2000
ekitaldiko, 1418
ekitaldiko aurrekontuan eraginarekin, 1418
ekitaldiko aurrekontuetako gastu-programei, 2177
ekitaldiko kontuak, 2359
ekitaldirako, 1647
ekitaldiren, 2449
ekitate, 813, 976, 977, 1438, 1445, 1525, 1951, 2056
Ekitate, 459, 669, 1464, 1719, 1811
ekitateari, 2490
ekitate-baldintzak, 1450
ekitate-printzipioa, 1464
Ekitate-printzipioak, 1129, 1719
ekitatez, 731, 749
ekoitz, 155
ekoitzitako, 736, 811
ekoizkinak, 722
ekoizle, 699, 1367, 1632, 1699, 1976
ekoizle independentearen ekarpena, 616
ekoizle independenteek, 1908
ekoizle independenteen ikus-entzunezko obrak eta obra zinematografikoak, 2144
ekoizle independenteen obren zabalkundea, 2144
Ekoizlea, 937
ekoizleari, 1479, 1737
ekoizleek, 1367
ekoizleen interes legitimoak, 1708
ekoizpen, 1168, 1230, 1239, 1278, 1601, 1833, 1870, 1871, 1971, 2114, 2117, 2126
ekoizpen aitortua, 2117, 2119, 2125
ekoizpen bibliografiko katalana, 1849
Ekoizpen bibliografiko katalana, 1851
ekoizpen bibliografikoa, 1849
Ekoizpen eraldatua, 1088
ekoizpen fonografikoa, 1278
ekoizpen inprimatua, 1849
ekoizpen pribatuak, 1616
ekoizpen propioko programak, 1870
ekoizpen zinematografikoa, 1871, 1971, 1972
ekoizpen zinematografikoari, 1219
ekoizpena, 501, 1106, 1321, 1349, 1602, 1635, 1636, 1642, 1783, 1976, 1986, 1999, 2127, 2140, 2142, 2144, 2163, 2375
Ekoizpena, 1289, 1367, 1974, 2144
ekoizpenaren, 689, 1616
Ekoizpenaren eta programazioaren oinarriko printzipioak, 2144
Ekoizpenaren eta programazioaren printzipioak, 1289
ekoizpenari, 1604, 1647, 1971, 1973, 2118
ekoizpen-bitarteko teknikoak, 1647
ekoizpenean, 2361, 2431
ekoizpen-ekonomia, 1599
ekoizpen-enpresa, 500
ekoizpenerako, 1198, 2355
Ekoizpenerako laguntzak, 501
Ekoizpenerako, banaketarako, salmentarako eta zerbitzuak emateko erantzukizun erkideak, 1737

- ekoizpenetan, 1278
ekoizpen-gastuen, 2352
ekoizpen-gastuetarako kreditu fiskala, 2351, 2352, 2361
ekoizpen-kateko edo banaketa-kateko enpresa, 1699
Ekoizpen-kostu, 1367
ekoizpen-kultura, 2144
ekoizpen-mekanismo, 1616
ekoizpen-ordainketei, 2361
ekologia defendatzekoak eta ingurumena babestekoak. *Ikus* jarduketa-sektoreak
ekonomia, 190, 244, 752, 785, 1026, 1029, 1034, 1038, 1293, 1647, 1677, 1990, 1999, 2036, 2496
ekonomia edota ikerketa defendatzekoak. *Ikus* jarduketa-sektoreak
ekonomia emergente, 1646
ekonomia- eta administrazio-kudeaketa, 882
Ekonomia eta Finantza Ministerioaren baimenez, 2357
Ekonomia eta Finantza Sailak, 1834
Ekonomia eta Finantza Sailari, 1837
Ekonomia eta Finantza Saileko Tributuen Zuzendaritza Nagusira, 1884, 1903
Ekonomia eta Gizarte Batzordearekin, 2181
Ekonomia eta Gizarte Batzordeari, 193
ekonomia eta gizarte izaerako lokarriak, 844
Ekonomia eta Gizarte Kontseilua, 2130
Ekonomia eta Gizarte Kontseilua (*Comité Econòmic i Social*), 2130
Ekonomia eta Gizarte Lantaldea osatzeko, 211
Ekonomia eta Gizarte Lantaldeari, 1971
ekonomia eta gizarte berrosatzeko helburuarekin, 197
Ekonomia- eta gizarte-bizitza, 316, 385
ekonomia- eta gizarte-bizitzari buruzko dokumentuetan, 316, 385
ekonomia- eta gizarte-integraziorako, 2496
Ekonomia- eta gizarte-jarduerari, 316, 385
ekonomia- eta gizarte-jardueretan, 316, 385
Ekonomia eta Ogasun Ministerioak, 369, 442
Ekonomia eta Ogasun Ministerioari, 372, 500
ekonomia jasangarrirako ekimen ekintzailea eta balioak, 1427
Ekonomia Lankidetzeta eta Garapenerako Antolakundeko (ELGA) herrialdeetako ikasleenak, 2489
ekonomia- nahiz gizarte-aurrerapen eta garapenerako baldintzak, 51
ekonomia solidarioa, 2491
Ekonomia-, gizarte- eta kultura-berronak eta -garapena, 2460
ekonomia-, gizarte- eta kultura-bizitzaren aniztasuna, 2435
ekonomia-, gizarte- eta osasun-arloko nazioarteko arazoak konpontzea, 51
ekonomia, gizarte, kultura eta hizkuntzaren eremuetan, 163
ekonomia-, politika-, gizarte-, lan-, kultura- eta hezkuntza-eremuetan, 1142
ekonomia-araubidea, 2124
Ekonomia-garapenari, 2484
ekonomia-hazkunde orekatua, 205
ekonomia-hazkundera, 2496
ekonomia-interes orokorreko zerbitzuak askotarikoak dira, 213
ekonomialarienen. *Ikus* elkargoak
ekonomia-maila, 62, 161, 657, 1029, 1034, 1232, 1244, 1492, 1542, 1648, 2079
ekonomian, 783, 1540, 1646, 2081
ekonomiaren, 812
ekonomiaren bokazio atlantikoan, 1771
ekonomiaren eta aurrekontuen gaineko ardura duen ministerioaren erabaki, 2364
ekonomiaren eta aurrekontuen gaineko ardura duten ministerioek, 2361, 2362, 2364
ekonomiaren eta aurrekontuen gaineko ardura duten ministerioen

- erabaki, 2361, 2362, 2365
- Ekonomiaren eta Finantzen
 - Alorretako Zenbait Xedapen, 2422
- Ekonomiaren ikuspegitik, 163
- ekonomiaren, gizartearen eta kulturaren alorretako garapen-helburuak, 2446
- ekonomiaren, hizkuntzaren eta kulturaren eremuetan, 2024
- ekonomiarenak, 163
- ekonomia-sisteman, 2489
- ekonomikoak, 162
- ekonomikoak eta sozialak, 162
- ekuanimitatea, 1036
- elaborazio, 1601
- ele bietan, 2101, 2102
- ele bitan, 1010
- Eleaniztasun integralaren aplikazio iraunkorra, 274
- eleaniztasuna, 142, 201, 215, 217, 218, 244, 248, 295, 586, 597, 680, 1113, 1128, 1524, 1714, 1715, 1721, 1722, 1806, 1879
- Eleaniztasuna, 1527, 1531, 2148
- eleaniztasuna bultzatzeko estrategia eta neurri politikoak, 248
- eleaniztasuna europar gazteentzat abantailatsu, 225
- eleaniztasuna indartzearen aldeko apustua, 1939
- eleaniztasuna modu demokratiko eta jasangarrian kudeatzen dutenek, 223
- eleaniztasuna sustatzearekin lotutako programak, 229
- Eleaniztasuna: Europarentzat abantaila eta konpromiso partekatua, 222, 223
- eleaniztasunaren abantailak, 294
- eleaniztasunaren aldeko apustu estrategikoa, 1524
- eleaniztasunaren ebaluazioa, 216
- eleaniztasunaren erabilera, 2509
- eleaniztasunaren eta baliabide eta aplikazio eleaniztunen arloan dauden politika, araudi, gomendio tekniko eta jardunbide egokien jarraipena, 148
- eleaniztasunaren garapen-esparruaren, 2478
- eleaniztasunaren inguruko gizarte-
 - kohesioa, 2160
- eleaniztasunaren inguruko sentsibilizazioa, 294
- eleaniztasunaren maila egokia, 219
- eleaniztasunaren oinarriak, 2265
- eleaniztasunaren praktika, 516, 680
- eleaniztasunaren printzipioa, 268, 274
- eleaniztasunaren printzipioak, 1860
- eleaniztasunaren sustapena, 146, 2151
- eleaniztasunari, 223
- eleaniztasunari buruzko estrategia europarrari buruzkoa, 223
- eleaniztasunean eta hizkuntza-pluraltasunean oinarritutako benetako europar herritartasuna garatu, 227
- eleaniztasunean prestatzearekin, 1946
- eleaniztasunera, 1766
- eleaniztasunerako esparru-estrategia, 248
- eleaniztasunerako eta kultura-aniztasunerako kompetentzia, 1806
- eleaniztasun-planak, 1526
- eleaniztun izateko, 167
- eleaniztuna, 244, 973, 981, 983, 987, 1200, 1527, 1813, 2142, 2149, 2153
- elebidun, 715, 738, 782, 859, 863
- elebiduna*, 729, 740, 741, 946, 947, 1131, 1138, 1190, 1278, 1318, 1499, 1527, 1715, 1942
- elebidunak, 521, 692, 1318, 1527, 1716, 1717, 1721
- elebiduntzat, 483
- elebitasun orekatua, 978
- elebitasuna*, 741, 811, 1201, 1202
- elebitasunari*, 1489
- elebitasun-erregimenik, 1963
- elektrizitatearen eta erregai fosilen energia-gastua, 1548
- elektronikoak ez diren bitartekoen, 521
- elektorradiologia klinikoko manipulatzaileak, 2326
- Elektorradiologia klinikoko manipulatzaileak, 2326
- Elektorradiologia klinikoko manipulatzaile-lanarekin, 2326

- elementu, 2469
- elementu bereizle, 1617
- elementu egituratzaile, 1201
- elementu identifikatzaile, 1601
- elementu identifikatzaileak, 1353
- elementu puntualen, linealen eta poligonalen izendapen ofizialen multzoa, 2175
- elementua, 1927, 2115, 2151
- elementuak, 2158, 2254, 2258
- ELGAko beste herrialdeetan, 2490
- ELGAko herrialdeen, 2490
- ELGAko herrialdeetako, 2496
- elikadura-intolerantzia motaren bat dutenak, 595
- elikagai, 1470
- Elikagaien kalitate bereizia, 1210
- elikagaien kalitatea, 1710, 1895
- Elikagaien Kalitatea, 1592
- Elikagaien kalitatea sustatzeko figurak, 1592
- elikagaien kalitateari, 1297
- Elikagaien Kalitateari, 1210, 1710
- elikagaien kalitateko figurak, 1710
- Elikagaien merkataritza elektronikoko enpresa, 1087
- elikagaien osasun eta higiene arloetako jardunbide egokien gidak, 1089
- elikagaien zuzeneko salmentari, 1297
- Elikagaietan, 1480
- elikagaietarako, 1708
- Elikagai-kontratazioaren arloko arau-hausteak, 529
- elikatzeko intoleranteak, 1736
- eliza-auzitegiei, 1865
- eliza-munduari, 2116
- elkar ulertzea, 244, 1671
- elkar ulertzeko eta ezagutzeko harremanetan oinarritutako mundua, 366
- elkar ulertzeko memorandumak, 1673
- elkarbizitza, 1212, 1215, 1719, 1807, 1813, 1943, 2149
- Elkarbizitza, 1625, 1695
- elkarbizitza positiboa, 979
- Elkarbizitza positiboa, 980
- Elkarbizitza zibikoa, 1906
- elkarbizitza-, tolerantzia- eta elkarlan-balioak eta -jarrerak, 1246
- elkarbizitza-balioak, 2009
- Elkarbizitzarako esparru globala, 2509
- elkarbizitzarako eta gizarte-harremanetarako oinarritzko jarraibideak, 1944
- elkarbizitzaren, 686, 812, 1589, 1887, 2168
- elkarbizitzaren eta kulturartekotasunaren balioak, 1720, 1721
- elkarbizitzaren etikaren esparruan, 2168
- Elkargo Ofiziala, 1612, 1658, 1664
- Elkargo Ofizialak, 1658, 1664
- elkargo ofizialean, 1802
- elkargo ofizialen web-orrietan, 1667
- Elkargo Profesionala, 1595, 1596, 1598, 1615, 1707, 1770, 1802
- Elkargo profesionalean, 1707
- Elkargo Profesionalean, 1770
- Elkargo Profesionalei, 1911
- elkargo profesionalak, 1119, 2291
- elkargo profesionalekin, 2488
- elkargo profesionalen, 1119
- Elkargo profesionalen eginkizun publikoak, 1911
- Elkargo profesionalen eginkizunak, 1911
- Elkargoa, 1878
- Elkargoak, 1594, 1595, 1596, 1597, 1598, 1612, 1615
- elkargoan, 1802
- Elkargoaren hizkuntza, 1664
- Elkargoek, 1663
- Elkargoko kideen, 1911
- elkarkide diren estatuetako herrien, 61
- Elkarlaguntza, 437
- elkarlaguntzari, 437, 438
- elkarlan, 1357
- Elkarlan, 2126
- elkarlan eta elkarrekiko lurralde- eta kultura-aberastasunaren printzipioen, 2150
- elkarlan instituzionala, 2010
- elkarlana, 461, 471, 485, 489, 784, 1023, 1131, 1144, 1159, 1235, 1366, 1638, 1647, 1715, 1720, 1807, 1820,

- 2010, 2151, 2258, 2440
Elkarlana, 1131, 1530, 1603, 1720,
1721, 1807, 1950
elkarlanaren, 470, 1906
elkarlanean, 61, 586, 740, 802, 803,
1405, 1528, 1603, 1604, 1635, 1696,
1720, 1740, 1807, 1997, 2007
elkarlan-ekimenak, 1638
elkarlanerako, 841
elkarlanerako hitzarmena, 918
elkarlan-harreman, 1349
Elkarlan-harremanak, 1720
elkarlan-harremanek, 1952
elkarlan-neurriak, 2160
elkarlan-organo, 2126
elkarrekiko aitopen-printzipioaren
aplikazioari, 2391
elkarrekiko aitortza, 973, 981
elkarrekiko errespetua, 128, 254, 334
elkarrekiko errespetuan, 2012
elkarrekiko eta elkarrenganako
onurarako aukera handienak lor
ditzaketan eremuetan, 1647
elkarrekiko harreman adiskidetsuak
eta egonkorak, 262
elkarrekiko ideien eta ekarpenen
trukea, 1293
elkarrekiko ikaskuntzarako, 1957
elkarrekiko konfiantza, 262
elkarrekiko konfiantza- eta ulermen-
giroa, 147
Elkarrekiko laguntza judiziala, 2380
elkarrekiko lurralde- eta kultura-
aberastasunaren printzipioen,
2150
elkarrekiko ulermena eta konfiantza,
340
elkarrekiko ulermena eta tolerantzia,
202
elkarrekikotasuna, 2332
elkarrekikotasunak, 1376
elkarrekikotasun-klausulak, 2426
elkarrekin adostutako dibortzioa,
2344
elkarrekin jarduteko mekanismoak,
1999
elkarrekintza, 1141, 1671
elkarrekintzarako zailtasunak, 1505
elkarren ezagutza, 1768
Elkarren mendekotasuna, 801
elkarreragina, 1449
elkarreragingarritasuna, 1172
elkarri laguntzeko harremanak, 1671
elkarrizketa, 577, 734, 1891, 2368
elkarrizketa teknikoari, 1679
Elkarrizketa zibila, 1075, 1142, 1504
elkarrizketa-fasean, 577
elkarrizketak, 1178, 1956, 2184, 2368
Elkarrizketak, 1956
elkarrizketa-mahai edo -foro, 2186
elkarrizketan, 2223, 2224, 2225
elkarrizketara, 2223
elkarrizketarako material osagarriak,
2014
elkarrizketaren audio-grabazioa,
2224
elkarrizketaren transkripzioan, 2224
elkarrizketarik edo ohartarazpenik
ezagatik, 2116
elkarrizketen kalitatea,
konfidentzialtasuna eta
segurtasuna, 2396, 2520
elkarrizketetan, 541
elkartasuna, 138, 255, 880, 1023,
1346, 1807, 2114
elkartasunaren, 787, 2496
elkartasunari, 780
elkartasun-eza, 788, 789, 790
elkartasunezko eta aniztasunarekiko
errespetuzko balioak, 1642
elkartasun-politika frantsesaren
eginbehar nagusia, 2496
elkartasun-politikak, 2495
elkartasun-politiken helburuak, 2495
elkartasun-politiken helburuak eta
lehentasunak, 2495
elkartasun-politiken orientazioa eta
programazioa, 2495
elkartasun-politiken orientazioak,
2495
**Elkartasun-politiken Orientazioari
eta Programazioari, 2495**
elkartasun-politiken xedeak, 2495
elkarte, 187, 841, 1282, 1637, 1807,
2433, 2435
Elkarte, 762
elkarte atzerritarretan, 2416
elkarte baimendunek, 2482
elkarte bateko kide, 64
elkarte egokiak, 149
elkarte espezializatuak susper eta
bultza, 195

- elkarte eta erakunde
 - soziokulturalak, 980
- elkarte profesional eta zibikoek,
 - 1969
- elkarte profesionalekin, 1602
- elkarte profesionaletako kide, 2413
- elkartea, 2441
- Elkartea, 2441
- elkarreak, 762, 2440, 2441
- Elkarreak, 2440, 2441, 2442, 2468
- elkarrearen, 2442
- Elkarrearen artxiboak, 2441
- elkarrearen egoitzak, 2441
- elkarrearen interesei, 2443
- elkarrearen jabetzakoa, 2441
- elkarrearen jabetzakoa den dokumentu, 2441
- Elkarrearen korrespondentzia, 2441
- elkarrearen ondasun higigarri eta higiezinak, 2441
- elkarrearen xede nagusia, 2440
- elkarreari, 2442
- elkarre-bizitza garatzekoak. *Ikus* jarduketa-sektoreak
- elkarreei, 1533
- elkarreek, 187, 688, 2143, 2368, 2433, 2436
- elkarreekin, 485, 489, 1144, 1601, 1820, 2007, 2488, 2508
- Elkarreekin, 1220
- elkarreen, 2012
- elkarreen aldeko emariei, 1884
- elkarreen aldeko emarietako, 1884
- elkarreen irizpenean, 2244, 2476
- Elkarreen sustapena, 2045
- elkarreentzat, 2368
- elkarre-erakundeetatik, 763
- elkarreetako, 707, 763
- elkarreetan, 2416
- elkarreetatik, 763
- elkarreko idazkari nagusiak, 2441
- elkarreko idazkari nagusiaren, 2440
- elkarreko idazkaritza nagusiko langileek, 2442
- elkarreko kideek, 2442
- elkarreko langile baten zorragatik, 2441
- elkarreko langileak, 2442
- Elkarreko langileei eta haien ardurapeko familiartekoei, 2442
- elkarre-mugimendua, 488
- elkarre-mugimenduaren, 1137
- elkarre-oinarriko prestakuntza, 2045
- elkarre-sare, 1939
- elkarre kanpoko lurraldeetako eta tutoretzapeko lurraldeetako buruak, 2408
- Elkarreagatiko diskriminazioa, 1506
- elkarreek, 2012
- elkarretako, 1728
- elkar-ulertze, 65
- elkar-ulertzea, 254, 322, 334
- elkar-ulertzea eta -aitortzea, 268
- emagin, 2313
- emaginak, 2315
- emaginei, 2314
- emaginek, 2314, 2315
- emagin-titulu profesionala, 2314
- emailea, 507
- emaileak, 507, 578, 2130
- emaileak aukeratutako hizkuntza ofizialean idatzi beharko, 1000
- emaileek, 507, 1908, 1998
- Emailleek, 506, 507
- emaileen, 1169
- emaileengan, 1402
- emaileentzat, 506
- emaitza, 186, 1929, 2158
- emaitza akademikoaren arteko aldeak, 2490
- emaitza akademikoetan, 2490
- emaitzak, 462, 782, 824, 1007, 1550, 1874, 2119, 2149, 2158, 2159, 2350, 2489, 2491
- emaitzak ebaluatzeko, 1874
- emaitzan, 851
- emaitzarekin, 850
- emaitzei, 2491
- emaitzek, 1728
- emaitzen, 470, 1482, 1963, 2159
- emaitzen aitopenari, 2360
- Emaitzen ebaluazioa, 2159
- emakida, 760
- emakidadunak, 1862
- emakidadunarekiko, 1370
- emakidadunei, 1337, 1908
- emakidak, 1711
- Emakidako irratia- eta telebistak, 1870
- emakidako irratia-difusioko igorleek, 1870
- emakida-prozedura, 560
- emakidaren funtsezko baldintzak,

- 1875
 emakidari, 1875
 emakume, 793, 1029, 1031, 1824, 1912
 emakume atzerritarrek, 1031, 1122
 emakume eta gizon guztientzako aukera- eta tratu-berdintasuna, 968
 emakume eta gizonen arteko berdintasuna, 1912
 Emakume eta gizonen arteko berdintasuna, 2434
 Emakume etorkinentzako arreta, 1695
 Emakume haurdun etorkinak, 1622
 emakume haurdunak, 1540, 1639
 Emakume haurdunak, 1622
 Emakume Haurdunari laguntzeko Sarea, 1622
 Emakume nekazarien, 834
 Emakume Nekazarien, 834
 Emakume nekazarien aniztasuna, 834
 Emakume Nekazarien Estatutuari, 834
 emakumeak, 1121, 1234, 1239, 1240, 1395, 1535, 1536, 1546, 1639, 1723, 2020, 2518
 Emakumeak, 1120, 1763
 emakumeak ahalduntzea, 871
 emakumeak ikusezin bihurtzea, 1395
 Emakumearen aurkako diskriminazio-mota guztiak ezabatzeari buruzko konbentzioan, 1241
 emakumearen diskriminazioa, 2072
 Emakumearen Euskal Erakundea, 798
 Emakumearen Euskal Erakundea sorrarazteari buruzko otsailaren 5eko 2/1988 Legearen, 798
 Emakumearen Euskal Erakundea sortzeko otsailaren 5eko 2/1998 Legea, 798
 Emakumearen Euskal Erakundeari, 798
 Emakumearen Kataluniako Institutuak, 1842, 1848, 1890
 emakumeei, 793, 1534, 1671, 1701
 emakumeei zuzendutako osasunari buruzko dibulgazio-materialak, 1396
 emakumeek, 793, 797, 1031, 1032
 Emakumeek Indarkeria Matxista erazteko duten Eskubideari, 1926, 2028
 emakumeekiko, gutxiengoekiko eta, oro har, pertsona guztiekiko errespetuzko hizkera, 2018
 emakumeekin lotutako hitzei, 1764
 emakumeen, 413, 797, 835, 1113, 1235, 1236, 1237, 1239, 1240, 1247, 1288, 1364, 1395, 1487, 1532, 1709, 1723, 1724, 1761, 1762, 1763, 1825, 1897, 2018, 2071, 2074, 2085
 Emakumeen, 1288
 emakumeen ahalduntzea, 793, 872, 906, 925
 emakumeen aniztasuna, 1396
 emakumeen arteko berdintasunaren eta berdintasunaren aldekoak, 1599
 emakumeen aurkako diskriminazio-irudiak, 1168
 emakumeen aurkako indarkeria, 1348, 1442, 1451
 emakumeen aurkako indarkeria matxista, 925
 emakumeen aurkako indarkeriaren prebentzioan, 1237
 emakumeen aurkako indarkeriaren, sexu-jazarpenaren eta generoan oinarritutako jazarpenaren aurkako sentsibilizazioa, 1239
 emakumeen aurkako indarkeriari, 793
 emakumeen aurkako indarkeriatik eratorritako administrazioen eta instituzio politikoaren erantzukizuna, 2028
 emakumeen berdintasun osoa eta eraginkorra, 1533
 emakumeen berdintasunen baldintzetan oinarritutako eskubideen eraginkortasunekoak. Ikus jarduketa-sektoreak
 emakumeen diskriminazioa, 1534
 emakumeen duintasunaren, 2019
 emakumeen edo emakume-taldean oinarritutako eskubideak, 925
 emakumeen eskubideen aldeko elkarteak, 2433, 2436

- emakumeen eskubideen aldekoak.
Ikus ekimenak
- emakumeen eta gizonen arteko aukera-berdintasunaren dimentsioa, 1678
- emakumeen eta gizonen arteko berdintasun eraginkorra, 2018
- Emakumeen eta gizonen arteko berdintasun eraginkorra, 1167
- emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna, 205, 255, 413, 1236, 1261, 1694, 1711, 2119
- Emakumeen eta gizonen arteko berdintasuna, 1288, 1376, 1585, 1629, 1906, 2018
- emakumeen eta gizonen arteko berdintasunaren printzipioa, 1740
- emakumeen eta gizonen arteko berdintasunari buruzko konstituzio-balioen edukia, 2072
- emakumeen eta gizonen arteko berdintasunean dauden lan-baldintzak eta lan-harremanak, 1764
- emakumeen eta gizonen arteko berdintasun-printzipioa, 2119
- Emakumeen eta gizonen arteko berdintasun-printzipioa, 1288
- emakumeen eta gizonen arteko berdintasun-printzipioarekin, 1235
- emakumeen eta gizonen arteko berdintasun-printzipioaren ezagutza, 1723
- emakumeen eta gizonen arteko berdintasun-printzipioaren ezagutza eta zabalkundea, 1288
- emakumeen eta gizonen arteko harremanean, 1237
- emakumeen eta gizonen arteko lan-berdintasuna, 1534
- emakumeen eta gizonen arteko mendekotasunari edo desberdintasunari buruzko irudi edo mezu estereotipatuak, 1240
- emakumeen eta gizonen arteko tratamendu inklusiboa eta berdintasunezkoa, 1239
- emakumeen eta gizonen arteko tratu- eta aukera-berdintasunaren ezagutza eta zabalkundea, 1724
- Emakumeen eta gizonen arteko tratu- eta aukera-berdintasunaren printzipioa, 1967
- emakumeen eta gizonen arteko tratu-berdintasuna, 1177
- Emakumeen eta gizonen arteko tratu-berdintasuna, 1142
- emakumeen eta gizonen aukera-berdintasuna, 906
- Emakumeen eta Gizonen Aukera-berdintasunari, 1234
- emakumeen eta gizonen benetako eskubide-berdintasuna, 1739
- Emakumeen eta gizonen berdintasun eraginkorra, 1525
- emakumeen eta gizonen berdintasun eraginkorraren arloan, 2020
- Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eraginkorrari, 2018
- emakumeen eta gizonen berdintasun eraginkorrerako eskubidea, 2018
- Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eraginkorrerako martxoaren 22ko 3/2007 Lege Organikoan, 1763
- Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eraginkorrerako martxoaren 22ko 3/2007 Lege Organikoaren, 1234, 1551, 1627, 1777
- Emakumeen eta Gizonen Berdintasun Eraginkorrerakoa, 1824
- emakumeen eta gizonen berdintasuna, 1764
- Emakumeen eta gizonen berdintasuna, 2019
- emakumeen eta gizonen berdintasunaren arloan, 2071
- emakumeen eta gizonen berdintasunaren printzipioa, 1424
- Emakumeen eta Gizonen Berdintasunari, 1394
- emakumeen eta gizonen berdintasunerako hezkuntzaren, 1237
- emakumeen eta gizonen berdintasunerako klausulak*, 795, 873, 926
- Emakumeen eta Gizonen

- Berdintasunerako Legean, 859
emakumeen eta gizonen
berdintasunerako plan
estrategikoa, 1118
Emakumeen eta Gizonen
Berdintasunerako Plan
Estrategikoa, 1234
Emakumeen eta Gizonen
Berdintasunerakoa, 1761
emakumeen eta gizonen egoera
espezifikoa, 1550
emakumeen eta gizonen eta eremu
geografikoen ordezkariak
orekatua, 2024
Emakumeen eta gizonen hizkera
eta irudi publikoaren erabilera ez-
sexista, 1394
emakumeen eta gizonen irudi
berdintasunezkoa eta ez-
diskriminatzailea, 1239
emakumeen eta gizonen irudi
berdintasunezkoa, plurala eta
estereotipatu gabea, 1288, 1724
emakumeen eta gizonen irudi
berdintasunezkoa, plurala eta
estereotiporik gabekoa, 1236,
1239
emakumeen eta gizonen irudi
berdintasunezkoa, plurala,
estereotiporik gabea eta
diskriminaziorik gabekoa, 1240
emakumeen eta gizonen irudi
berdintzalea eta ez-
diskriminatzailea, 608
emakumeen eta gizonen irudi
berdintzalea, ez-diskriminatzailea,
ez-sexista eta estereotiporik
gabea, 608
emakumeen eta gizonen irudi
berdintzalea, plurala eta
estereotipatu gabea, 1153
emakumeen eta gizonen irudi
estereotipatu gabea,
berdintasunezkoa eta plurala,
1288
emakumeen eta gizonen irudi
publikoa, 1288
emakumeen eta gizonen irudia,
1120, 1153
Emakumeen eta gizonen irudia,
1239
emakumeen eta gizonen irudiaren
erabilera, 1118, 1532, 1761
emakumeen eta gizonen
lehentasunak eta beharrianak,
1550
emakumeen eta gizonen
ordezkariak orekatua, 1149
emakumeen eta gizonen presentzia
orekatua eta estereotiporik
gabea, 1395
emakumeen eta gizonen
presentziaren arteko oreka, 823
emakumeen eta haurren sexu-
esplotazioaren aurkako
sentsibilizazioa, 1240
emakumeen genero-indarkeriaren,
sexu-jazarpenaren eta sexu-
esplotazioaren aurkako
sentsibilizazioa, 1534
emakumeen ikusezintasuna, 1394
emakumeen ikuskera androzentriko
eta diskriminatzaile, 1764
emakumeen irudi publikoa, 1723
emakumeen irudia, 1723, 1724
*emakumeen kontrako indarkeria
matxista*, 793, 871, 889
*Emakumeen kontrako indarkeria
matxista*, 797
*emakumeen kontrako indarkeria
matxista prebenitza eta
desagerraraztea*, 871
emakumeen kontrako indarkeriari,
2434
Emakumeen kontrako indarkeriari,
1031
Emakumeen kontrako Indarkeriari,
1031
emakumeen ordezkariak, 2019
emakumeen partaidetza aktiboa,
927
Emakumeen Partaidetzarako
Andaluziako Kontseiluari, 1119
emakumeen parte-hartze aktiboa,
796, 873
emakumeen prebalentzia handiko
prozesuetarako, 1396
emakumeen presentzia, 2119
emakumeen presentzia eta
partaidetza sozial eta politikoa,
1239
emakumeen presentzia eta

- partaidetza sozial eta politikoari, 1534
- emakumeen tratamendu inklusiboa eta ez-diskriminatzailea, 1119
- emakumeenganako desberdintasun-jarrerak, 2071
- emakumeenganako hizkera iraingarria, 2028
- emakumeentzat, 2019
- Emakume-salerosketaren, 1032
- Emakume-salerosketaren biktimentzako, 1032
- emakumezko, 1956
- emakumezko atzerritarrek, 1032
- emakumezkoek, 859
- Emakumezkoen aurkako indarkeria, 508, 649
- emakumezkoen osasun fisikoa eta psikikoa, 508, 649
- Emakunde*, 798
- emanaldi, 1119, 2142, 2428, 2433
- emanaldi eleaniztunekin, 2141
- emanaldi tradizionalak, 1976
- emanaldia, 501, 502
- Emanaldia, 500
- emanaldiak, 1628, 1856, 2139, 2144, 2430, 2433
- Emanaldiak, 1976
- Emanaldiak sustatzeko funtsa, 1976
- Emanaldiak sustatzeko funtsaren kargurako laguntzek, 1976
- emanaldian, 1974
- emanaldiaren, 1133
- Emanaldi-denbora, 1908
- emanaldi-denboraren, 1907
- emanaldiei, 2428
- emanaldien, 2430
- emanaldien estaldura, 1628
- Emanaldien Sozietate Nazionalak, 2435, 2436
- emanaldien sozietate nazionalei, 2428
- emanaldi-eskubideak, 2430
- emanaldietan, 1711
- emanaldietarako betebeharra, 1977
- emanaldi-orduak, 2145
- emanaldi-zerbitzuak, 1133
- Emankizunaren, 695
- emankizunen, 686
- emantzipatu gabeko hamasei urtetik beherako kasuan, 1713
- emantzipaziorako politikak, 1346
- emari, 1884
- emariak*, 714, 958, 1903
- emariak egin dituzten pertsona fisikoen zerranda, 1884, 1903
- emate-agiriak, 172
- emazte, 1983
- emazteak, 2279
- emaztearen edo bikotekidearen ugalketa lagunduko tekniketarako emakumearen adostasunaren bidezko seme-alabatasuna, 1983
- emerituak, 1722
- emigrante berriei, 534
- Emigrante berrienganako zuzeneko harremanetan, 534
- emigranteek, 752
- Emigrazio, 1292
- emigrazioak, 1642
- emigrazioaren aldeko erakundeen, 1292
- emigrazioaren arloan, 1676
- Emigrazioaren arloko kanpo-ekintzak, 1676
- emigrazio-politikaren eta itzulera-politikaren esparruan, 1696
- emigraziorako elkargune eta orientabide, 1292
- emisioa, 1106, 1381
- emisio-denboraren, 1870, 2144
- emisioetan, 121, 1106
- emisio-zentroetan, 1321
- enak, errejidore nagusi, 2362
- enbalajea, 1872
- enbaxadako zerbitzuekin, 2480
- enborreko edo antzeko izaerako beste arlo edo ikasgai ez-linguistiko kurrikular, 2154
- enborrekoa. *Ikus irakasgaia*
- energia berriztagarrien erabilerari lotutako etxebizitzetan, 1381
- Energia elektrikoa, 1937
- Energia elektrikoaren horniduraren bermea eta kalitatea, 1937
- energia-efizientzia, 1548
- energia-eredu, 1166
- energia-eredu berri baterako trantsizioa, 1166
- energiaren, 405, 856

- energiaren erabileran, 856
energia-zerbitzuak, 773
engaiamendua, 2313, 2317, 2521, 2522
engaiamenduak, 194
Engaiatzeari, 2505
engainagariak, 434
Enkante publiko bidezko ondasun higigarrien borondatezko salmenta, 2304
enkante publiko bidezko ondasun higigarrien borondatezko salmenta-jardueren alorreko zerbitzuak, 2304
enkante publiko bidezko ondasun higigarrien borondatezko salmenta-jardueretan, 2304
Enkante publiko bidezko salmentak, 2304
enkargu, 1833
enklabe bereziei, 2167
enoerregioari, 1489
enogastronomia, 1626
enplegarritasuna, 653, 654, 2150
Enplegarritasuna, 653
enplegarritasunerako abantaila, 2162
enplegarritasunerako oinarritzko kompetentziak, 969
enplegatu publiko, 1276
Enplegatu publikoa, 2185
Enplegatu publikoak, 1654
Enplegatu publikoaren izaera, 1309, 1544
Enplegatu Publikoaren Oinarritzko Estatutuan, 1226
Enplegatu Publikoaren Oinarritzko Estatutuaren, 1853
Enplegatu Publikoaren Oinarritzko Estatutuari buruzko Legearen, 1391
enplegatu publikoei, 838, 1322, 1386, 2105, 2183
enplegatu publikoek, 1144, 1385, 1386, 1647, 1655
Enplegatu publikoek, 2185
enplegatu publikoen beharrianak, 2186
Enplegatu publikoen eskubide eta eginbehar indibidualak, 1655
Enplegatu publikoen eskubideak, eginbeharrak eta bateraezintasunak, 2185
enplegatu publikoen ezagutza, 2099
Enplegatu publikoen falta oso astunak, 1655
enplegatu publikoen hizkuntza-gaikuntzaren, 1384
Enplegatu publikoen jokabideak, 2185
enplegatu publikoen prestakuntza, 912
enplegatu publikoen prestakuntza-politika, 2186
enplegatuei, 864
enplegatuen, 690
enplegatzaillea, 2290
enplegatzailleak, 653, 2286
Enplegatzailleak, 2285
Enplegatzaillearen betebeharrak, 2476
enplegatzaillearen nazionalitatea, 2290
enplegatzailleari, 2227, 2371
enplegatzailleei, 2286
enplegatzailleek, 2286
enplegatzailleoi, 2286
enplegu, 2106, 2290, 2348, 2503
enplegu betea, 205
enplegu- eta etxebizitza-programak, 876
enplegu publiko nahiz pribatuan, 397
enplegu publikoa, 1146, 2182
Enplegu publikoa, 1250
enplegu publikoan, 1727, 1821, 2186
Enplegu publikoan, 1727
Enplegu publikoaren egitura eta antolamendua, 2183
Enplegu Publikoaren Eskaintza, 361
enplegu publikoaren kudeaketarako tresna osagarrietan, 1728
Enplegu Publikoari, 1654, 1727
Enplegu publikorako sarrera, 1309, 1544
Enplegu Zerbitzu Publikoari, 1284
Enplegu Zerbitzua, 1105
Enplegu Zerbitzuaren, 1105
Enplegu Zerbitzuko, 1146, 1821
enplegua, 244, 413, 419, 479, 486, 490, 505, 536, 571, 653, 654, 655,

- 656, 659, 661, 797, 859, 866, 1024,
1138, 1146, 1238, 1250, 1960, 2020,
2285, 2289
- Enplegua, 654, 859, 1395, 2289
- Enplegua egonkortzeko hautaketa-
prozesuak**, 859
- enplegua lortzeko aukera hobeak,
828
- enplegua lortzeko baldintza, 2290
- enplegua sortzeko gaitasunean,
1626
- Enplegu-agentziak, 655
- Enpleguak, 1044
- enpleguan, 1120, 1149, 1238, 1534,
1762
- enpleguaren, 1044, 1146, 1246, 1764,
1821
- enpleguaren gaineko ardurua duen
ministerioaren erabaki, 2503
- Enpleguaren zerbitzu publikoek,
1238
- enpleguari, 1142, 1616, 1695
- Enplegu-bilaketa aktiboa, 654
- enplegu-bilaketaren martxari
buruzko informazioa, 2503
- Enplegu-eskaeren eta -eskaintzen
hedapena eta publizitatea, 2290
- enplegu-eskaintzak, 653, 2290
- enplegu-eskatzaileen frantsesaren
ezagutza-maila, 2503
- enplegu-eskatzaileen zerrendan,
2503
- enplegu-eskatzaileentzako
laguntza-zerbitzuak, 2503
- enplegu-eskatzaileentzat, 2503
- Enpleguetan, 1044
- Enpleguko Berdintasunari buruzko
Zuzentaraua, 230, 237, 241
- enpleguko eta lan-merkatuko
teknikarien espezialitateetako
langileak, 1357
- Enplegu-politika, 653
- Enplegu-politika aktiboak, 655
- enplegu-politikak, 654
- enplegu-politikaren printzipio
gidariak, 654
- Enplegu-politikaren printzipio
gidariak, 654
- enplegura, 1766
- Enplegurako heziketako jardueren
eta programen, 854
- enplegurako heziketako
jardueretan, 855
- enplegurako heziketan, 853
- Enplegurako heziketan ingelesa
ikasteko programak sustatuko, 855
- enplegurako irispidea, 1694
- enplegurako irispidean, 1236, 1238
- enplegurako lanbide-heziketan, 854
- enplegurako prestakuntza
praktikoa, espezializatua, 2168
- enplegurako prestakuntza-
eskaintzetan, 1144, 1820
- Enplegurako prestakuntzan, 1144,
1820
- enplegurako prestakuntzaren arloan
eskumena duen sailarekin, 1248
- enplegurako, hezkuntzarako eta
prestakuntzarako irispidea, 235
- enplegu-zerbitzu osagarriak, 654
- enplegu-zerbitzu publikoen
bitartekaritza, 653
- enplegu-zerbitzuak, 653
- Enplegu-zerbitzuak, 653
- enpresa, 500, 560, 687, 698, 1037,
1106, 1148, 1150, 1292, 1645, 1674,
1699, 1862, 1863, 1872, 1875, 1914,
1937, 2000, 2020, 2103, 2240, 2284,
2302, 2352, 2425, 2426
- enpresa azpikontratatuak, 1037
- enpresa banatzaileek, 500, 1972,
1974
- Enpresa banatzaileek, 1974
- Enpresa banatzaileen jarduera, 1974
- enpresa edo erakundeentzako
dirulaguntzen eta laguntzen
deialdietako klausulak, 2000
- enpresa edo establezimenduko
konbentzioak, 2287
- enpresa ekoizle independenteei,
1976
- enpresa emakidadunek, 1871
- enpresa emakidadunentzat, 1980
- enpresa emergenteak, 636
- enpresa erakusleek, 1974
- Enpresa erakusleek, 1975
- enpresa erakusleek obraren
proiektzioen, 1974
- Enpresa erakusleen jarduera, 1975
- enpresa erakusleen jarduerari, 1972
- enpresa eta enpresaburu pribatu
edo publikoek, 1278

- enpresa eta industriren zeregina, 1616
- enpresa- eta lanbide-jardueren operadoreei, 1672
- enpresa filial emaileen, 1367
- Enpresa inbertitzailea, 2354
- enpresa pribatuak, 1150
- enpresa publiko edo emakidadunen, 1873
- enpresa publiko eta erdipublikoetan, 1323
- enpresa publiko eta pribatuetara, 1315
- Enpresa publiko zein pribatuek, 1764
- enpresa publikoak, 1862
- Enpresa publikoak, 1871
- enpresa publikoek, 1871
- Enpresa publikoek, 188
- enpresa sortzailearen izena, 2354
- enpresa turistikoen, 1626
- enpresa txiki eta ertainei, 1481
- enpresa txiki eta ertainek, 1616
- enpresa zerbitzu-emaileak, 1633
- enpresa zerbitzu-emaileak onartutako ereduzko kodeak, 1633
- Enpresa zerbitzu-emaileak onartutako ereduzko kodeak, 1737
- enpresa zordunak, 2353
- enpresa, establezimendu edo erakunde pribatuentzat, 2000
- enpresa-antolakundeek, 1873
- enpresa-arloko fundazio, 2354
- Enpresa-batzorde europarra, 2288
- Enpresa-batzorde europarretako edo Europar Batasuneko enpresetako langileei, 2287
- enpresa-batzorde europarretan, 2288
- enpresa-bikaintasunaren bereizgarria, 2020
- enpresa-bikaintasunaren marka, 1764
- enpresaburu, 762, 1278, 1876
- enpresaburu autonomoentzat, 1876
- enpresaburu eraikitzailea, 762
- enpresaburua, 937
- Enpresaburua, 937
- enpresaburuaren erabakiak, 418, 659
- enpresaburuarentzako sustapen- neurrien, 2026
- enpresaburuek, 439, 1372
- enpresaburuaren eta langileen erakundeetatik eta gizarte zibilaren ordezkariak duten beste sektore batzuetatik hartuko dira ordezkariak, batez ere, eremu sozioekonomikotik zein herritar-, lanbide- eta kultura-eremuetatik, 211
- Enpresa-egokitzapena, 1876
- enpresa-ekimenak, 1672, 1764
- enpresa-espirtua, 1129
- enpresa-itunetan, 1873
- Enpresa-jarduera turistikoak, 1748
- enpresak, 555, 636, 850, 1372, 2240, 2280
- Enpresak, 2213
- enpresak sustatzeko eta aitortzeko formula, 1534
- Enpresako berdintasun-planek, 1764
- Enpresako langile finkoek bestelako langileen ordainsariak, 2361
- enpresako langileen ordezkariak, 2408
- enpresa-kudeaketari, 1647
- Enpresa-mezenasgoa, 2362
- enpresa-munduan, 1381
- enpresa-mundura, 2423
- enpresan, 2270
- enpresa-ondarea, 698
- Enpresa-proiektua sendotzeko laguntza, 1481
- enpresaren, 397, 1238, 1764, 2280
- enpresaren barne-komunikazioan, 1238, 1534
- enpresaren barne-komunikazioan, produktuetan, zerbitzuetan eta marketinean, 2020
- enpresaren betebeharrak, 2234
- enpresaren hizkuntza-errealitatea, 854
- enpresaren negozio-bolumenaren, 2354
- enpresaren premiak, 2270
- enpresaren produktuen, zerbitzuen eta marketinaren publizitatean, 1534
- enpresariak, 496, 525, 526, 527
- enpresei, 1103, 2352, 2466

- enpresek, 1110, 1168, 1534, 1616,
1632, 1633, 1645, 1646, 1737, 1738,
1862, 1864, 1872, 1876, 1915, 2074,
2103, 2117, 2280, 2291, 2360
- Enpresek, 1378, 1627, 2360
- enpresekin, 173, 1994, 2160
- enpresen, 536, 689, 692, 1106, 1296,
1299, 1301, 1616, 1627, 1846, 1883,
1960, 1992, 2010, 2030, 2074, 2168
- enpresen barne-araudietan eta
egintza pribatuetan, 316, 385
- Enpresen eskubideak eta
betebeharrak, 1937
- enpresen funtzionamendurako
baldintzak, 2234
- enpresen gaineko zerga-zerbitzuan,
2358
- enpresen gaineko zerga-zerbitzuari,
2358
- enpresen inbertsioek, 2354
- enpresen parte-hartzea, 1985
- Enpresen zailtasunak, 2306
- enpresen, herritarren eta langileen
mugikortasuna, 251
- enpresena, 1993
- enpresenetan, 1148
- enpresentzako laguntza publikoen
arloan, 1883
- enpresetako berdintasun-planak
eta berdintasuna, 1777
- enpresetako kideak, 2235, 2236
- enpresetako kideak onartzeko
baldintzak, 2235, 2236
- enpresetan, 1764
- Eric Prat de la Riba, 1845
- ente, 685, 686, 687, 688, 689, 690,
692, 694, 697, 698, 699, 714, 715,
755, 1238, 1990, 1994
- ente autonomoaren, 714
- ente autonomoenak, 704
- Ente instrumentalen gaineko
arauak, 1380
- ente instrumentaletan, 1371
- ente publiko, 807, 808
- ente publikoa, 1904
- ente publikoak, 685, 755
- Ente publikoak, 697
- ente publikoan, 1906
- ente publikoarekiko, 699
- Ente publikoarekin, 687
- ente publikoaren, 685, 686, 687, 688,
689, 690, 692, 697, 698, 699
- Ente publikoaren, 689, 692, 697, 699
- ente publikoaren helburuetara
zuzendutako edozein instituziok,
801, 804
- ente publikoarena, 697
- ente publikoarentzat, 692
- ente publikoari, 698
- ente publikoekin dituzten
harremanetan, 1942
- ente publikoko, 690, 692, 694, 697,
699
- Ente publikoko, 689, 691
- ente publikoko enplegatuen, 690
- Ente publikoko zuzendari nagusiak,
689
- ente publikoko zuzendariaren, 694
- Ente publikorako, 699
- entea, 685, 686, 698, 2116
- Entea, 697, 2116
- enteak, 1371, 1951, 2116
- Enteak, 699, 2117
- entean, 689
- entearen, 693, 698, 699, 755, 1367
- Entearen eginkizunak eta
eskumenak, 1380
- entearen eta enpresa filial emaileen
ikus-entzunezko ekoizpenean,
1367
- enteek, 1660, 1993, 1994
- enteen, 1865, 1995
- enteetako, 1318
- entitate eta enpresa erabiltzaileen
eskubideak eta betebeharrak,
968
- Entitate laguntzaileak, 991
- entrega, 2378, 2453
- entrega-aginduari, 2379, 2382, 2454
- entrega-prozedura formal baterako
eskubidea, 2379
- entrega-prozedurei, 2381
- entretanimendua, 1106
- entretanimenduarekin eta
kirolarekin loturiko edukiak, 2434
- entretanimendu-beharrizana, 2142
- entretanimendu-programetan, 1167
- entretanimendu-saioak, 2355, 2422
- entziklopediak, 2423
- entzule eta ikusle gehieneko
orduetan, 2432
- entzule gehieneko orduetan, 2429,

- 2430, 2431, 2435, 2436
entzuleei, 1143
entzuleen, 1140, 1656
entzulerien, 2432
entzumen, 1707
entzumen- edo ikusmen-
 desgaitasuna duten pertsonak,
 1362
Entzumen- edo ikusmen-
 desgaitasuna duten pertsonak,
 1362
entzumen- edo ikusmen-
 desgaitasuna dutenak, 1355
entzumen- edota ikusmen-
 arrastoak, 475
entzumen eta hizkerako ikasgeletan,
 1656
entzumen eta hizkerako maisu-
 maistra espezialistek, 1722
Entzumen eta Hizketako Maisu
 Espezialista titulua, 1802
entzumen eta hizketako
 nahasmenduak, 1802
entzumen- eta hizkuntza-ikerlanak,
 1107, 1521
entzumen eta hizkuntzako irakasle
 laguntzaile, 2179
entzumen eta hizkuntzako
 irakasleak, 2203
entzumen eta hizkuntzako
 irakasleen orduak, 2203
*entzumen eta hizkuntzako laguntza-
 zerbitzuen finantzaketa*, 1489,
 1491, 1498
entzumen eta hizkuntzako
 maisu/maistra espezialista, 484
entzumen eta hizkuntzako urteko
 modulua, 1419
entzumen eta hizkuntzan
 espezializatutako maisu-maistrek,
 1130
entzumen eta hizkuntzari, 1301
entzumen- eta ikus-desgaitasuna
 duten pertsonen erabateko
 integrazioa eta garapena, 1132
entzumen- eta ikusmen-arrastoak,
 1140
Entzumen- eta ikusmen-
 desgaitasuna duten pertsonak,
 1168
Entzumen- eta ikusmen-
 desgaitasuna duten
 pertsonentzako, 1168
Entzumen mugatuko erabilera, 677
entzumena, 2005, 2053
entzumen-arazoak, 2347
entzumen-arazoak dituzten
 pertsonak, 2474
Entzumen-arazoak dituzten
 pertsonak, 2475
entzumenaren, 483, 799, 1107, 1333,
 1401, 1485, 1521, 1594, 1707, 1770,
 1802, 1878, 2005
Entzumenaren eta ahozko eta
 idatzizko hizkuntzaren
 nahasmenduetako irakasle
 espezializatuaren titulua, 1770
entzumenaren, fonazioaren eta
 hizkeraren nahasmenduak, 1521
entzumenaren, fonazioaren eta
 hizketaren nahasmenduak, 1770
entzumenari, 478, 1296, 1299, 1485
entzumen-desgaitasun larria duten
 pertsonentzat, 1804
entzumen-desgaitasuna, 475, 476,
 477, 478, 479, 480, 482, 483, 484,
 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491,
 492, 493, 494, 621, 1040, 1136,
 1137, 1138, 1139, 1140, 1141, 1142,
 1143, 1144, 1145, 1146, 1147, 1148,
 1149, 1150, 1157, 1160, 1161, 1250,
 1310, 1365, 1367, 1375, 1502, 1503,
 1504, 1507, 1539, 1540, 1583, 1651,
 1652, 1817, 1818, 1819, 1820, 1821,
 1822, 1823, 1965, 2004, 2006, 2007,
 2082, 2085
Entzumen-desgaitasuna, 1145, 1167,
 1375, 1505, 1820, 2007
entzumen-desgaitasuna duen
 pertsonak, 478
entzumen-desgaitasuna duena,
 483, 1140
entzumen-desgaitasuna duten
 adingabeen, 485, 489
entzumen-desgaitasuna duten
 erabiltzaileen, 1147
entzumen-desgaitasuna duten
 erabiltzaileen beharrianetara,
 1821
Entzumen-desgaitasuna duten
 haurren familiei edo tutoreei, 2007
entzumen-desgaitasuna duten

- herritarrek, 1138
- entzumen-desgaitasuna duten ikasleak, 489
- entzumen-desgaitasuna duten ikasleei, 486
- entzumen-desgaitasuna duten ikasleek, 485, 1143, 1819
- Entzumen-desgaitasuna duten ikasleen, 1145
- entzumen-desgaitasuna duten ikasleen ohiko eskolatzemota, 2006
- entzumen-desgaitasuna duten oralistek, 483
- entzumen-desgaitasuna duten pertsonak, 480, 1143, 1820
- entzumen-desgaitasuna duten pertsoneri, 479, 1144, 1146, 1820, 1821, 1822, 2004
- entzumen-desgaitasuna duten pertsonak, 478, 484, 1141, 1142
- Entzumen-desgaitasuna duten pertsonak, 1167, 1375
- entzumen-desgaitasuna duten pertsonekin, 1540, 1820, 2082
- entzumen-desgaitasuna duten pertsonen, 477, 480, 485, 486, 1137, 1138, 1139, 1140, 1142, 1143, 1145, 1149, 1367, 1819, 2006
- entzumen-desgaitasuna duten pertsonentzat, 1142
- entzumen-desgaitasuna duten unibertsitateko ikasleei, 490
- entzumen-desgaitasuna dutenak, 475, 483, 485, 486, 488, 490, 492, 494, 1139, 1140, 1149
- entzumen-desgaitasuna duteneri, 482, 486, 487, 490, 491, 1143, 1145, 1149, 1583, 1819, 1820, 1821
- entzumen-desgaitasuna dutenek, 475, 482, 483, 485, 487, 488, 490, 491, 492, 1136, 1139, 1140, 1141, 1143, 1144, 1145, 1146, 1148, 1161, 1539, 1651, 1817, 1819, 1822, 1823
- entzumen-desgaitasuna dutenen, 475, 476, 478, 482, 483, 485, 489, 490, 492, 1136, 1139, 1141, 1145, 1147, 1149, 1150, 1157, 1160, 1365, 1367, 1539, 1651, 1652, 1818, 1819, 1821, 1965, 2082, 2085
- entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak, 2085
- entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoei, 2082
- entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen elkarteekin, 489
- entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen irisgarritasun unibertsaleko aspektuak, 2082
- entzumen-desgaitasuna dutenentzat, 480, 484, 486, 487, 488, 491, 493, 1148, 1652, 1823, 2082
- entzumen-desgaitasuna edo gor-itsutasuna duen pertsonak, 1651
- entzumen-desgaitasunak, 1020
- entzumen-desgaitasunari, 1143, 1145
- entzumen-desgaitasunik ez duten pertsonentzat, 475
- entzumenean, 799, 1107, 1594, 1733
- entzumenerako eta hizkuntzako espezialistak, 1525
- entzumen-erabilerako moduak, 677
- Entzumenerako laguntza teknikoak, 493
- entzumenerako laguntza teknikoan finantzaketari, 481
- entzumen-gaitasun partziala, 1505
- entzumen-galera, 1140
- entzumen-galerak, 478
- Entzumenik gabeko erabilera, 677
- entzumen-informazioa, 475
- entzumen-inplanteak, 2006
- entzumen-irisgarritasuna, 1504
- Entzumen-mugak, 1750
- entzumen-mugak dituzten pertsoneri, 1583
- entzumen-mugak dituzten pertsonak, 480
- entzumen-mugak dituzten pertsonen, 479, 480, 1160
- entzumen-protesiak, 478
- entzumen-protesiak, 478
- entzumen-sistemak, 1249
- entzumen-zailtasunak dituzten pertsonentzat, 1817
- Entzuna eta aditua izateko

- eskubidea, 400
- entzunaldi bakarrean, 2275
- entzunaldi publikoa, 238
- entzunaldia, 239, 439, 563, 564, 626, 658, 1192, 1471, 1965, 2224, 2375, 2376, 2377
- Entzunaldia, 2382
- entzunaldia gidatzen ari den idazkariaren, 2274
- entzunaldiak, 2224
- Entzunaldiak, 2273
- entzunaldian, 2224, 2379, 2383, 2388
- Entzunaldian, 2215, 2275
- entzunaldian esku hartzeko baimena, 2383
- Entzunaldian zeharreko prozedura, 2275
- entzunaldiari, 1632
- entzunaldiekin, 2368
- entzunaldien, 2372
- entzunaldietan, 440, 2392
- Entzunaldi-fasea, 416
- entzunaldi-kopurua, 2352
- entzunaldira joateko jakinarazpena, 2376
- entzunaldirako deialdia, 2383
- entzunezko, ukimenezko eta ikusizko komunikazioa, 1402
- Entzunezkoa, 1401, 1504, 2005, *Ikus komunikazioa*
- entzutegetan, 360
- entzuteko desgaitasuna dutenei, 542, 590, 591
- entzuteko edo mintzatzeko mugak dituzten pertsoneri, 542
- enuntziatuak, 1654, 1713
- EO, 1281
- EOI-CEPA programan, 1331
- EOIES programan, 1331
- epai, 411, 549, 1385, 1865, 2392, 2394
- epai eta auto ebazleen lekukotzak, 1865
- epai, erabaki eta gomendioak, 255
- epaia, 53, 417, 1386, 2228, 2379, 2382, 2385, 2393, 2395, 2398, 2454
- Epaia, 417, 2394
- epaiak, 2389, 2398
- Epaiaren edukia, 417
- epaiaren itzulpen ofiziala, 2391
- epaiaren jatorrizkoa edo haren kopia ziurtatua, 2393
- epaien elkarrekiko aitorten-printzipioaren aplikazioari, 2391
- epaien inskripzio eta argitalpena, 2398
- epaiketa, 409, 541, 2379, 2445, 2454
- Epaiketa, 542, 2379, 2454
- epaiketa publiko, 2385
- Epaiketako gastuak, 2395
- epaiketan, 350, 542, 718, 2377
- epaiketan agertzea, 350
- epaiketari, 2275
- epaiketatik, 718
- epaile, 363, 1916, 2369
- epaile aditu*, 2406
- Epaile eta magistratuak, 360
- epaile militar atxikiak, 2275
- epailea, 2371, 2372, 2373, 2376
- epaileak, 311, 380, 542, 2273, 2340, 2343, 2371, 2372, 2373, 2376, 2377, 2382, 2383, 2388, 2389, 2390, 2445
- Epaileak, 412, 417, 2273, 2340, 2341, 2372
- epaileak emandako erabakia, 2277
- epailearen, 2340, 2373, 2389
- epailearen aurreko agerraldia, 2382
- epailearen erabakia, 2216
- epaileari, 2389
- epaileek, 359, 410, 1914, 1916
- epaileen, 1317, 1355, 1564, 2130, 2274, 2377
- epaileen, epaimahaikideen, entzunaldia, 2375
- epaileengana, 1316
- epaileengandik, 2101
- epaile-jardunak, 704
- epaimahai*, 731, 738, 865, 1036, 1836
- Epaimahai, 1036
- epaimahai kalifikatzailean, 865
- epaimahai kalifikatzaileetan*, 731
- epaimahai kalifikatzaileko, 738
- epaimahaia, 2397
- Epaimahaia, 2374
- Epaimahaiak, 1008
- epaimahai-eginkizunak, 2374
- Epaimahai-eginkizunetarako gaitasun-baldintzak, 2374
- epaimahaiek, 1008
- epaimahaien, 1011
- epaimahaietan*, 750, 1011
- Epaimahaietan*, 2406

- epaimahaikide, 731, 2367
epaimahaikideen, 2377
Epaimahaikideen zerrenda, 2375
epaimahaikideen, entzundaldia, 2375
epaimahairen, 2327
epaitegi, 359, 410, 2099, 2106
Epaitegi, 359
epaitegi eskudunari, 411
Epaitegi eta auzitegien araubidea, 359
epaitegi eta auzitegietako gainerako funtzionarioek, 359
epaitegiaren, 398
epaitegiaren eskumenekoa, 2275
epaitegietako, 1914
epaitegietako, notariotzetako nahiz erregistroetako jarduketa, 1914
epaitegietakoak, 1916
Epaitegietan, 360
epaitegietara, 1863
Epaitegietara jotzeko ahala, 2440
epaitzea, 2275
Epaitze-organoak, 2374
Epaitze-organoaren aurreko prozedura, 2274
epe laburrean desagertzeko benetako arriskua, 2115
epe luzean eskuragarri izango diren baliabideak, 227
epe luzera, 587
epe luzerako langabezia-tasa, 235
epe luzerako oinarritzko ikerketa, 249
epea, 412, 696, 761, 770, 1007, 1038, 1876, 1988, 2271
epeak, 1383, 2215
Epeak, 354
epeak eten, 1865
epeak eteterik, 1337
epean, 412, 688, 689, 699, 759, 761, 762, 763, 769, 770, 778, 779, 859, 863, 1007, 1025, 1027, 1876, 2002, 2130
epe-muga, 1795
epetan, 843
epe-zenbaketa, 350
Equal Futur @, 1761
era eraginkorrean, 61, 65
era guztietako erakunde komertzial, atsedenerako, kulturarako zein ofizialtasunik gabeko elkarteetan, 708
era guztietako lengoaiak eta euskarri dokumentalak, 1603
era ulergarrian, 1962
era ulergarrian eta egiazkoan, 789
erabaki, 184, 306, 370, 376, 710, 719, 1386, 2122, 2214, 2259, 2312, 2314, 2315, 2316, 2318, 2319, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2361, 2362, 2364, 2365, 2379, 2382, 2386, 2391, 2408, 2409, 2451, 2454, 2472
Erabaki, 2225
erabaki arauemaileak, 839
erabaki eta ebazpenen kopiak, 2359
erabaki judizial, 2441
erabaki judizial betearazle, 2441
erabaki judizialaren, 543
erabaki judizialaren aurkako apelazio-errekurtsua, 543
erabakia, 697, 745, 999, 1276, 2215, 2277, 2390, 2393
erabakia aurkaratzeko oinarri, 2220
erabakiak, 369, 418, 543, 659, 688, 689, 692, 694, 718, 824, 840, 936, 1046, 1221, 1276, 1470, 1836, 1839, 1900, 1910, 1922, 1993, 1995, 2116, 2117, 2124, 2225
Erabakiak, 2123
erabakiak arrazoitzeko eskubidea, 923
erabakiak hartzeko prozesuan, 1804, 1922
erabakian, 2214
erabaki-araubidea, 718
erabakiarekin, 2242
erabakiaren, 442, 444, 445, 543, 762, 2215, 2225, 2286, 2376, 2377, 2378, 2382, 2384, 2394, 2453, 2454
erabakiaren abisua, 2215, 2225
erabakiaren aurkako errekurtsua, 543
Erabakiaren berri, 2215
erabakiaren elementu nagusiak, 2225
erabakiaren jakinarazpena, 2374
erabakiaren kopia legeztatua, 554
erabakiaren objektu, 2500
erabakiaren zioak, 2390
erabakiekin, 2220

- erabakien, 690, 697, 713, 1938, 2296, 2298
- erabakien ziurtagiriak, 690, 1835, 1839
- erabakietan, 719, 1675
- erabakiok, 2408
- erabaki-proposamenak, 840, 1578, 1581, 2136
- erabakiren, 2465
- erabakitasunez, 1386
- erabakitzeko, 62, 169
- erabakitzen, 734
- erabakiz, 2277, 2417
- erabateko adostasuna, 2149
- erabateko aukera-berdintasuna, 1464
- erabateko balioa eta eraginkortasuna, 1913
- erabateko baliozkotasuna eta eraginkortasuna, 1863
- erabateko berdintasuna, 256, 1860, 1863, 2207
- erabateko berdintasun-baldintzetan, 1026, 1039, 1052
- erabateko berdintasunera, 1861
- Erabateko debekuak, 618
- erabateko eleaniztasuna, 275
- erabateko eraginkortasun juridikoa, 1914
- Erabateko errespetua, 1620
- erabateko gabezia, 1505
- erabateko gaitasuna, 2150
- erabateko independentziaz, 1861
- erabateko itsutasuna, 1505
- erabateko jarduera intelektuala, 1600
- erabateko klandestinitatean, 768
- erabateko kofosia, 1505
- erabateko lehentasuna, 2438
- erabateko neutraltasun politikoz, 1606, 1608, 1853
- Erabateko neutraltasun politikoz, 1043
- Erabateko normalizazioa, 1859
- erabateko ondorioak, 1317
- eraberritzea, 761
- eraberritzeko edo birgaitzeko obrak, 760
- erabil, 196
- erabilera, 172, 177, 367, 373, 461, 481, 490, 494, 520, 568, 676, 677, 686, 728, 730, 741, 743, 746, 755, 759, 761, 766, 767, 780, 781, 789, 851, 862, 937, 939, 940, 1010, 1013, 1024, 1025, 1026, 1030, 1041, 1042, 1044, 1049, 1113, 1114, 1136, 1139, 1143, 1147, 1161, 1200, 1212, 1221, 1228, 1248, 1250, 1275, 1276, 1277, 1278, 1279, 1289, 1314, 1315, 1322, 1323, 1336, 1337, 1338, 1339, 1343, 1347, 1352, 1353, 1354, 1365, 1384, 1385, 1386, 1398, 1401, 1415, 1481, 1486, 1524, 1536, 1539, 1540, 1564, 1588, 1591, 1600, 1601, 1629, 1637, 1641, 1642, 1660, 1662, 1668, 1691, 1692, 1695, 1723, 1730, 1735, 1813, 1817, 1818, 1860, 1861, 1862, 1863, 1868, 1872, 1873, 1874, 1876, 1879, 1881, 1892, 1898, 1905, 1911, 1915, 1943, 1957, 1962, 1963, 1965, 1969, 1985, 1988, 1989, 1990, 1991, 1992, 1993, 1994, 1998, 1999, 2000, 2004, 2007, 2011, 2013, 2030, 2100, 2114, 2129, 2163, 2258, 2447, 2501, 2509
- Erabilera*, 712, 727, 1040, 1275, 1864, 1993
- erabilera androzentrikoak, 2018
- Erabilera arrunt eta ofiziala, 999
- erabilera arruntekoa, 1385
- erabilera askea, 1276
- erabilera diskriminatzailea, sexista, iraingarria edo berdintasun-printzipioaren aurkakoa, 1239
- erabilera edo titulartasun pribatuko eraikin, establezimendu eta instalazio publikoetan, 1146
- erabilera edo zerbitzu publikoko gune eta eraikin, 759
- Erabilera eremu ez-euskaldunean, 1001
- Erabilera eremu mistoan, 1001
- erabilera eta adierazpen sexistak, 2071
- Erabilera- eta babes-araubidea, 1954
- erabilera- eta irakaskuntza-bermeak, 1988, 2011
- erabilera- eta mantentze-jarraibideak, 1480
- erabilera ez-sexista*, 795, 796, 797, 873, 874, 895, 1164, 1394, 1395, 1396, 1424, 1435, 1532, 1533, 1547,

- 1627, 1735, 1763, 1783, 1825, 1926, 2018, 2019, 2020
- erabilera ez-sexistan, 1825
- erabilera historiko nagusia duten eremuetan, 1220
- erabilera historiko nagusia duten udalerrietan, 1223
- erabilera historikoko eremu, 1217, 1218
- erabilera historikoko eremuetan, 1217, 1219, 1220, 1221
- erabilera horrentzako laguntza publikoak ematea, 177
- erabilera inklusiboa, 1533
- erabilera instituzionala, 1862, 1990
- Erabilera instituzionala, 1864, 1993
- erabilera integratzaile eta ez-sexista, 1234, 1236
- erabilera jakin batzuetarako, 1313
- Erabilera komunitarioko espazioak eta eremuak, 1506
- Erabilera kultu eta ofizialari, 2114
- erabilera leiala, 151
- Erabilera murriztuko liburutegiak, 1554
- erabilera nagusi historikoko eremuetan, 1222
- erabilera nagusiko eremuetan, 1221
- erabilera normal eta ofiziala, 1353, 1564, 2129
- erabilera normal eta orokorreko hizkuntza, 1876
- erabilera normal eta orokorreko zerbitzu-hizkuntza eta lan-hizkuntza, 840
- erabilera normala, 1620, 1624, 1999
- Erabilera normala, 2103
- erabilera normala eta ofiziala, 407, 1620, 2097, 2100, 2113
- erabilera normala eta orokorra, 839
- erabilera ofiziala, 224, 401, 1989, 1991, 2013, 2041
- Erabilera ofiziala, 1316, 2101
- Erabilera ofiziala eremu euskaldunean, 1000
- erabilera ofizialean eta publikoan, 1313
- erabilera ofizialei, 1385
- erabilera ofizialeko hizkuntza, 701
- erabilera ona, 1711, *Ikus* hizkuntza
- erabilera orokorra, 1278
- erabilera orokorrekoa den hizkuntza, 119, 122
- erabilera orokorrekoa ez den hizkuntza batean egindako itzulpenen, 120
- Erabilera partikularreko laguntza-bitartekoak, 1401, 1507, 2004
- erabilera publiko eta formaleko zenbait eremutan, 1313
- Erabilera publiko orokorreko liburutegiak, 1554
- erabilera publikoa, 1861, 1989
- erabilera publikoa sustatzera, 1861, 1989
- erabilera publikoetan, 1860
- erabilera publikoko, 759, 761, 1030, 1041
- Erabilera publikoko eraikinak, 1040
- erabilera publikoko espazioetan, 761
- erabilera publikoko gunea, 759
- erabilera publikoko hiri-espazioak, 1506
- Erabilera publikoko hiri-espazioak, 1506
- erabilera publikoko instalazioen eta zerbitzuen, 1955
- erabilera publikoko produktu eta zerbitzuetan, 1041
- Erabilera publikoko zerbitzuak, 1508
- Erabilera publikoko zerbitzuetarako irisgarritasunaren baldintzak, 2005
- erabilera sexista, 1532
- Erabilera sexista, 1764
- erabilera sozial eta instituzionalaren normalizazioa, 2154
- erabilera sozial eta publikoak, 1600
- erabilera soziala, 1991, 1998
- erabilera sozialak, 1381
- erabilera sustatzearekin, 1873, 1994, 2000
- erabilera sustatzeko neurriak, 1276
- erabilera terapeutikoko baimenak, 823
- erabilera terapeutikoko baimenei buruzko datuak, 824
- Erabilera terapeutikorako baimena eskatzeko prozedura, 154
- erabilera zientifiko, kultural eta soziala, 1892
- erabilera zuzena, 789, 1470, 1691

- erabilera zuzenarekin, 1218
erabilera zuzenari, 1218
erabilera-agiriak edo -eskuliburuak, 941
erabilera-eremuak, 1216, 1217, 1218, 1989
erabilera-gunetara, 801
erabilera-jarraibideak, 1872, 1873
erabilera-jarraibideak eta - baldintzak, 1803
erabilerak, 1219, 1519, 1917, 1989
erabilerako hizkuntza, 742
erabileran, 856, 1523, 1715, 1808, 1897, 2000, 2144
erabilera-objektuetarako, 427
erabilerarako, 485, 489, 1143, 1969
erabilerarekiko konpromisoa, 984
erabileraren, 742, 780, 1364, 1487
erabileraren erregulazioa, 1889
erabileraren gaineko arauak, 1055
Erabileraren, mantentzearen eta larrialdien jarraibideak, 2069
Erabileraren, mantentzearen eta larrialdien karpeta, 2069
erabilerari, 363, 481, 522, 1215, 1221, 1325, 1393, 1626, 1864, 1880, 1893, 2450, 2494, 2506
erabileretan, 1518
erabilgarri, 166, 312, 381
erabilgarritasun, hizkera argi, irisgarritasun, elkarreragingarritasun eta segurtasun baldintzak, 1559
erabilgarritasunaz, 1323
Erabilgarritasun-eredua, 558
Erabilgarritasun-ereduak, 558
erabilgarritasun-ereduei, 427
erabili, 106, 155, 167, 226, 227, 228, 704
erabili beharreko hizkuntza, 1364
erabiltzaile, 173, 1040, 1139, 1143, 1144, 1145, 1156, 1520, 1619, 1650, 1653, 1820, 2000
erabiltzaile gor, *gor-mutu*, *gor-itsu eta afasikoentzat*, 2338
erabiltzaile gorren, 1819
erabiltzaile orokorrek, 1713
erabiltzailea, 496, 1140
Erabiltzailea, 1265
erabiltzaileak, 497, 1150, 1211, 1378, 1379, 1485, 1627, 1630, 1965, 2229, 2311, 2451, 2469
erabiltzailearen historia farmakologikoa, 2055
erabiltzaileari, 496, 1283, 1339, 2280
erabiltzaileei, 1020, 1639, 1699, 1773, 1803, 1937, 2166, 2167, 2239, 2502
Erabiltzaileei, 2338
erabiltzaileek, 772, 814, 1156, 1157, 1370, 1378, 1725, 1774, 1898, 1937, 2069, 2451
Erabiltzaileek, 1375, 1619
erabiltzaileek aukeratuta. *Ikus eskubidea*
Erabiltzaileek dituzten hizkuntza-eskubideak errespetatzeko eskubidea, 1619
erabiltzaileekiko komunikazioetan, 1898
erabiltzaileekin, 495
erabiltzaileen, 488, 495, 763, 835, 1142, 1147, 1150, 1157, 1170, 1211, 1283, 1339, 1349, 1361, 1369, 1378, 1627, 1699, 1725, 1774, 1803, 1821, 1875, 1914, 1960, 2000, 2004
Erabiltzaileen, 1300
erabiltzaileen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak, 1821
erabiltzaileen arretarekin, 1898
erabiltzaileen beharrianak eta eskariak, 484, 1142
Erabiltzaileen eskubide eta betebeharrak, 1774
Erabiltzaileen eskubide orokorrak, 810
erabiltzaileen eskubideak, 1963
Erabiltzaileen eskubideak, 920, 1375
erabiltzaileen eskubideak eta betebeharrak, 1937
Erabiltzaileen estatutu orokorra, 1653
erabiltzaileen eta kontsumitzaileen eskariak asetzeari, 1875
erabiltzaileen eta profesionalen elkarte profesional eta zibikoek, 1969
erabiltzaileen ezaugarriengatik, 2147
erabiltzaileen herrialdean ofizial den hizkuntzan, 2267, 2268
erabiltzaileen hizkuntza-eskubideak, 1978
erabiltzaileentzako, 1041, 1872

- erabiltzaileentzako arretarekin
lotutako aspektuetan, 1639
- erabiltzaileentzako informazio- eta
komunikazio-sistemak, 1041
- erabiltzaileentzako ulergarritasun-
eta segurtasun-eskakizunak betez,
705
- erabiltzaileentzat, 486, 490, 1017,
1203, 1821
- Erabiltzaile-interfazea, 676
- erabiltzea, 308, 378, 840
- erabiltzeari, 421
- erabiltze-jarraibideak, 173
- erabiltzeko, 170, 173, 309, 378, 706,
2405
- erabiltzeko eskubidea, 436, 499, 520,
1013, 1385, 1566, 1567, 1620, 1654,
1819, 1861, 1912, 1913, 1914, 1915,
1969, 1994, 2007, 2013, 2022, 2096,
2148
- erabiltzen, 165, 170, 196, 313, 382,
821
- erabiltzen diren erregioetan*, 2406
- erabiltzen diren kartel, dokumentu
eta errotulazio guztiak euskaraz
eta gaztelaniaz idatziko dira, 837
- erabiltzen ez dituzten sareek
banatutako ikus-entzunezko
komunikazio-zerbitzuei, 2431
- erabiltzen ez dituzten sareek
banatutako ikus-entzunezko
komunikazio-zerbitzuen edizioa,
2431
- eragiketa, 371, 2238, 2362
- eragiketa arruntak, 372
- eragiketa indibidualei, 2250
- eragiketak, 861, 2124, 2250, 2307,
2362, 2363
- Eragiketak, 2234
- eragiketen ezaugarriak, 861
- eragile, 194, 439, 470, 1526, 1601,
1677, 1820, 1874, 2126, 2151, 2160,
2221, 2289, 2488
- eragile ekonomiko eta sozialak,
1149, 1150
- eragile ekonomiko eta sozialek,
1144, 1148, 1149, 1820
- eragile ekonomiko eta sozialen,
1142, 1149
- eragile ekonomikoei, 1238
- eragile ekonomikoek, 2267
- eragile ekonomikoen betebeharrak,
671
- Eragile ekonomikoen betebeharrak,
2267
- eragile hezitzaileen, 2160
- Eragile indibidualak, 2350
- eragile nagusiak, 2490
- eragile politiko eta sozialen, 1384
- eragile publiko eta pribatuen
ekimenen artean sortzen diren
sinergiak, 1626
- eragile sozial eta ekonomikoek, 1144
- eragilea, 190, 1034, 1244, 1300, 1648,
2029
- eragileak, 1293
- eragileek, 227, 1369, 2498
- eragileekin*, 742, 788
- eragileen esku-hartze modalitateak,
2311
- eragileoi, 2311
- eragileok, 1601
- eragin linguistikoa, 1989
- eragin negatiboa, 812, 1859
- eragina, 366, 400, 729, 752, 774,
1028, 1323, 1381, 1874, 2466, 2494
- Eragina, 2159
- eragina eduki ahal izan duten
proiektuko elementuak, 2158
- eraginari, 1486
- eragindako eremuaren
txikitasunagatik, 227
- eragindako hitzun-erkidegoen
txikitasunaren, 226
- eragindakoa, 165
- eragingarritasuna, 1108
- eragingarritasunez, 186
- eragingo, 94, 840
- eraginkorrak, 167, 703
- eraginkorrena, 225
- eraginkortasun, 999, 1845
- eraginkortasun juridiko, 1316, 2101
- Eraginkortasun juridikoa, 2101
- eraginkortasun mugatuko tresnak,
256
- eraginkortasuna, 73, 908, 988, 1385,
1649, 2162
- eraginkortasunaren, 1934
- eraginkortasunari, 2504
- Eraginkortasun-eskakizun*, 710
- eraginkortasunez, 758, 1114, 1859
- eraginkortasunik eza, 525

- eraginpeko lurraldeetako udalek, 1200
- eragiten, 162, 163, 196
- eragotzi, 840
- eragozpen, 186, 1021
- eragozpen fisikoak, psikikoak edo sentzorialak, 1196
- eragozpenak, 1504
- eragozpenik, 1385, 2118
- eraikin, 759, 1146
- eraikin publiko, 759
- Eraikin publikoetan, 2507
- eraikinak, 1030, 1040
- eraikinek, 721
- eraikinen, 758
- eraikinetako, 1548
- eraikinetako elementuen, sistemen eta instalazioen bizitza baliagarriaren irizpideak eta arrisku-mailak, 2069
- Eraikinetako espazio eta ekipamenduak, 1650
- eraikinetara, 1030, 1147, 1955
- eraikitzailea, 762
- eraikitzaileen, 763
- eraikuntza, 758, 759, 760
- eraikuntza politikorako oztopo, 2149
- eraikuntzak, 1138
- Eraikuntzak, 1146
- eraikuntzako eta ingeniari-tza zibileko obrei, 2285
- Eraikuntzako irigarritasunari, 1650, 1651
- Eraikuntza-lanetako eta herri-lanetako soldatako langileen aitorpena, 2293
- eraikuntzan, 710, 761, 1040, 1149, 1401, 2005
- eraikuntzaren, 764
- eraikuntzari, 2240
- eraketa, 807, 1336, 1755
- Eraketa elektronikorako eredu elektronikokoak, 514, 674
- erakunde, 173, 438, 442, 480, 536, 688, 715, 716, 717, 722, 759, 760, 763, 839, 841, 843, 865, 1006, 1007, 1025, 1031, 1106, 1131, 1141, 1149, 1223, 1323, 1349, 1354, 1394, 1533, 1578, 1581, 1721, 1807, 1846, 1872, 1874, 1882, 1884, 1913, 1914, 1915, 1936, 1964, 1968, 1992, 1993, 1998, 2000, 2007, 2108, 2152, 2163, 2168, 2246, 2247, 2311, 2312, 2314, 2315, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2325, 2326, 2327, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2472
- Erakunde, 773, 2022
- erakunde arauemaileekin, 2117, 2118
- erakunde autonomo, 1838
- Erakunde autonomo, 1837
- erakunde autonomoei buruzko legeria orokorraren, 1833, 1838
- erakunde autonomoen, 1842, 1846, 1992
- erakunde autonomoen aurrekontuei buruzko legeriaren, 1837, 1840
- erakunde autonomoko zuzendaria izendatzeko sistema, 1882
- erakunde barruko, beste edozein administrazio publikorekiko edo, are, partikularrekiko harremanetan, 840
- erakunde berrien edo sortu berrien akzio eta partaidetza sozialak eskuratzeko inbertsioagatiko kenkaria, 2062
- Erakunde edo organismo publiko zein pribatuen, 2124
- Erakunde egiaztatuek, 575
- erakunde emakidadunarekiko eta haren ordezkari eta langileekiko harremanetan, 1370
- erakunde eskudunaren, 1390
- erakunde estrategiko eta akademikoak, 1292
- erakunde eta partikular interesdunei, 2138
- erakunde galiziar, 1643
- erakunde handi kontsideratzeko betekizunak, 773
- erakunde hiritarren, 757
- erakunde hiritarren ekimenak, 757
- erakunde instrumentalak, 1676
- erakunde instrumentalek, 1119, 1146, 1147, 1659
- erakunde instrumentaletako, 1144, 1820
- erakunde instrumentaletan, 1821
- Erakunde kontratatzaileak, 405, 406
- erakunde laguntzaile, 1248

- Erakunde laguntzaileak, 654
erakunde laguntzaileek, 1238
Erakunde Laguntzaileen Erregistroa, 1255
erakunde onuradunek, 1884, 1903
erakunde ordezkarien, 1138
erakunde ordezkatzailleak, 1965
erakunde pribatuek, 1913
erakunde pribatuekin, 1347
erakunde pribatuen, 470
erakunde pribatuetatik, 763
erakunde publiko, 121, 717, 722, 841, 1149, 1325, 1354, 1362, 1380, 1409, 1603, 1637, 1654, 1872, 1915, 2013
erakunde publiko edo pribatu, 1409
erakunde publiko edo pribatuek, 1872
erakunde publiko enpresarial, 1380
erakunde publiko enpresariala, 1380
erakunde publiko eta pribatu, 1603
erakunde publiko eta pribatuei, 717
Erakunde publiko eta pribatuei, 803
erakunde publiko eta pribatuek, 1637
erakunde publiko eta pribatuekin, 841
erakunde publiko independente, 1354, 1362
erakunde publiko nahiz pribatu, 722
erakunde publiko nahiz pribatuekin, 1915, 2013
erakunde publiko zein pribatuek, 1149
erakunde publikoa, 2487
erakunde publikoak, 772
Erakunde publikoak, 772
erakunde publikoei, 2428, 2487
Erakunde publikoei atxikita eta jendearentzat irekita dauden establezimenduei, 773
erakunde publikoek, 715, 759, 760, 1031, 1316, 1993, 2416, 2433, 2436
Erakunde publikoek, 772
erakunde publikoekin, 2102
Erakunde publikoekin dituzten harremanetan, 772
erakundeak, 1149, 1150, 1628, 1836, 2177
Erakundeak, 51
Erakundearen, 369, 370
erakundearen araubide juridikoa, 1628
erakundearen boto-eskubide gehienak dituztenean, 772
erakundearen izen komuna, 965
erakundearen izena, 965
erakundearen likidazioari, 442
erakundearen ondarearen, finantza-egoeraren eta emaitzen irudi fidela, 1482
Erakundearen ordezkaritza, 369
erakundearen zerbitzu-gutuna eta programa-kontratua, 1171
erakundearteko akordioa, 273
erakundeei, 553, 743, 1007, 1150, 1220, 1337, 1381, 1875
erakundeek, 719, 1007, 1119, 1144, 1150, 1336, 1344, 1630, 1638, 1659, 1767, 1856, 1863, 1870, 1872, 1873, 1876, 1985, 1994, 1999, 2000, 2143
erakundeekiko, 2000
erakundeekin, 488, 492, 711, 712, 1016, 1223, 1629, 1679, 1943, 2000
erakundeen, 357, 698, 757, 1143, 1691, 1862, 1872, 1993, 2000
erakundeen betebeharrak, 1740
erakundeen emanaldiek, 1856
Erakundeen eta gizarte-eragileen ekintza konbinatua, 971
Erakundeen eta partikularren borondatezko ekarpenak, 1840
Erakundeen eta partikularren borondatezko ekarpenak edo dirulaguntzak, 1837
Erakundeen printzipio gidariak, jardun-printzipioak eta betebeharrak, 1740
erakundeena, 1992
erakundeentzako, 716, 2000
erakundeetako, 1007
erakundeetan, 1840, 2121
erakundek, 488, 714
erakundeon, 2439
erakundeon jardueretan, 840
erakunderen, 718
erakunderi, 1936
erakusketa zinematografikoko aretoek, 1972
erakusketak, 1838
erakusketari, 1973
erakusketarien, 1871
erakusleak, 1975

- erakustaretoetan, 1586
 erakustea, 1971, 1974
 eraldaketa, 1124, 2084
 Eraldaketa globalerako lankidetzapolitika, 1464
 eraldaketa sozioekonomikoetara egokitutako konpetentziak, 968
 Eraldaketa-eskabide, 424
 Eraldaketaren, 424
 eraldatze-eskaera, 424
 Eraldatze-eskaeraren, 424
 eranskin, 2418, 2486, 2489
 Eranskin, 2240
 eranskina, 2259
 Eranskina, 2419, 2478, 2480, 2489
 ERANSKINA, 2446, 2457
 eranskinak, 2344
 Eranskinak, 2423
 erantzukidetasuna, 1438
 erantzukizun, 1188, 1398, 1635, 1944
 erantzukizun bereziagatiko osagarria, 1782, 1790
 erantzukizun erkideak, 1737
 Erantzukizun instituzionala, 509, 650
 Erantzukizun instituzionalaren irismena, 511, 651
 Erantzukizun mugatuko sozietatearen eraketa elektronikoa, 514, 674
erantzukizun nazionala, 240
 erantzukizun partekatua, 248
 Erantzukizun partekatua, 1958
 erantzukizun partekatuak, 1990
 erantzukizun partekatuaaren printzipioan, 501
 Erantzukizun Penala, 791
 erantzukizun publikoa, 1023
 erantzukizun publikoa duten pertsonak, 513
 erantzukizun publikoko gizarte-zerbitzuak, 814
 erantzukizun publikoko interes orokorreko zerbitzuen hornikuntzan, 1740
 Erantzukizun publikoko zerbitzu sozialen horniduran, 1405
 Erantzukizun soziala, 1238, 1534
 erantzukizun sozialeko ariketa, 2149
 erantzukizun zibil, 416, 2312
 erantzukizun zibil edo penalak, 1468
 erantzukizun zibilagatiko neurriak, 2234
 erantzukizun zibilik, 434
 erantzukizuna, 577, 587, 647, 781, 1089, 1346, 1379, 1571, 1715, 1843, 1960, 2028, 2173, 2324, 2400
 Erantzukizuna, 1981, 2032
 erantzukizunak, 315, 384, 1537, 1632, 1737, 1792, 2241
 erantzukizunaren, 441
 erantzukizunean, 1246
 erantzukizunik, 587
 erantzukizun-maila, 761
 erantzukizunpean, 346
 Erantzukizunpeko adierazpena, 1252
 erantzukizunpeko adierazpenaren ereduak, 1252
 erantzule zibila, 2377
 erantzulea, 240
erantzuleak, 2453
 Erantzuleak, 762
 erantzuleek, 761
 erantzun, 2274
 erantzun integralak, 1158
 erantzun-, kalitate- eta eskakizun-mailarik, 1335
 erantzuna, 173, 182, 209, 285, 287, 313, 314, 382, 383, 412, 421, 507, 599, 863, 886, 1353, 1369, 1560, 1633, 1990, 2129, 2200
 erantzuna hizkuntza horietan jaso dezaketela zaintzea, 313, 382
 erantzuna hizkuntza horietan jasotzea baimentzea hizkuntzotako hitzunei, 314, 383
 erantzunak, 102, 103, 2343
 erantzun-denborak, 1369, 1537
 erantzunkide, 980
 erantzunkidetasuna, 878, 980, 984
 ERASMUS, 196
 Erasmus + programa, 250
 Erasmus + programaren lineako hizkuntza-laguntza, 250
Erasmus mugikortasuna, 1183
 Erasmus+, 231, 235, 267
 Erasmus+ programa, 669
 eraso, 63
 eraso ezineko neurritzat, 1386
 erasoak, 2366, 2367
 Eraso-gerraren, arrazakeriaren eta apartheidaren aurkako borrokan, 129

- erasotzaileak, 1168
- erasotzailearen jokabidearekiko, 1120
- erasotzailearen portaerarekiko, 1168
- eratutakoa, 811
- eraztun magnetikoak, 2006
- erbestean, 1404
- erbesteratu, 62
- erbesteratzea, 1923
- erdibideko zuzenketak, 1900
- erdi-mailako teknikaria, 1389
- erdi-mailako teknikarien, 778
- Erdi-mailako teknikarien kidegoa, 776
- erdi-mailako teknikarien kidegoan, 778
- Erdi-mailako teknikarien kidegoan, 776
- erdi-mailako teknikarien kidegoko, 778
- Erdi-mailako teknikarien kidegoko, 777
- erdi-mailan, 1009
- ere, 2317
- ere adingabetasun zibilari, 791
- eredu, 757, 793, 836, 859, 1276, 1845, 2358
- Eredu, 163, 743, 855, 1603
- eredu analogikotik digitalerako trantsizio teknologikoarekin, 1975
- eredu bakararra, 2149
- eredu eleaniztunak, 1527, 1715
- eredu estandar, 2476
- eredu hirueledun, 855
- eredu normalizatuaren, 836
- eredu ofizial, 1317, 2106
- eredu ofizialak*, 772
- eredu ofizialean, 850
- eredu poliziala, 859
- eredua*, 741, 746
- eredua aukeratzeko duten eskubidea*, 741
- ereduak, 470, 589, 1252, 1485, 1656
- Ereduak ematen duen hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren kalitatea, 2162
- ereduaren, 2282, 2361, 2362, 2364
- ereduari, 1583
- eredu-definizioa, 848
- ereduen*, 743
- ereduen hizkuntza- eta ikasketa- etekinaren ebaluazio globala*, 743
- ereduen koherentzia, 1904
- Eredu-estatutuen eredu sinplifikatuak, 530, 630
- ereduetan*, 746
- eredugarriak, 470
- eredu-proiektuak, 182
- eredu-proiektuak eta -azterketak, 184
- ereduzko jarrera, 2115
- ereduzko klausulak dituzten kontratuak edo baldintza orokorrak dituztenak, 1866
- ereduzko kode, 1655, 1853
- ereduzko kodea, 1655, 2185
- ereduzko kodeak, 507, 1737
- eremu, 153, 163, 192, 196, 206, 363, 439, 457, 461, 484, 710, 742, 748, 777, 793, 998, 1010, 1011, 1024, 1044, 1113, 1138, 1142, 1145, 1149, 1201, 1215, 1217, 1218, 1236, 1315, 1335, 1361, 1386, 1533, 1838, 1859, 1861, 1862, 1863, 1864, 1875, 1913, 1915, 1988, 1989, 1991, 1999, 2001, 2002, 2013, 2099
- Ereму, 536, 1189
- eremu autonomikoa baino lurralde-eremu txikiagoetara zabaltzen diren eskumenak dituzten enteek, 1660
- eremu autonomikoko ikus-entzunezko telebista-zerbitzu pribatuan, 1169
- eremu autonomikoko ikus-entzunezkoak, 2139
- eremu autonomikoko irrati- eta telebista-zerbitzu publikoaren funtsezko helburuak, 2141
- eremu autonomikoko irrati- eta telebista-zerbitzua, 2139
- eremu autonomikoko irrati-difusioaren eta telebistaren zerbitzu publikoa, 2139
- eremu autonomikoko telebistako ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuaren emaileen betebeharrak, 1169
- eremu bakoitzeko erabiltzaileen ezaugarriengatik, 2147
- eremu batean hitzun-kopurua nabarmen behera doanean, 225

- eremu desberdinetarako, 1002
eremu digitalerako irispidea, 234
eremu eta egokiera guztietan, 170
Eremu euskalduna, 998
eremu euskaldunean, 1010, 1044
Eremu euskaldunean, 999
eremu euskaldunean zerbitzua
ematen duten langileak
progresiboki euskararen
erabileran gaitu daitezen, 1001
Eremu euskalduneko toki-
erakundeek gaztelania eta
euskara erabiliko, 1001
eremu euskaldunetik at indarra izan
behar duten kopiak, 1000
Eremu ez-euskalduna, 999
eremu ez-euskaldunean, 999
eremu ez-euskalduneko, 1011
eremu ez-euskalduneko ikastolak,
1011
eremu ez-formal, 2158
eremu funtzional, 1371
eremu funtzional orokorra, 2051
eremu geografiko txiki batean, 164
eremu geografikoa, 518
eremu geografikoen, 2458
eremu geografikoen ordezkariak
orekatua, 2024
eremu geografikoetako
biztanleriaren proportzioak, 324
eremu geografikora mugatutako
baimenak eta egiaztapenak
emateko eskumena, 1477
eremu geografikoren, 398
eremu geografikotakoak, 2430
eremu guztietan erabiltzen diren
gainerako hizkuntzena, 2021
eremu hertsiaz haraindi, 1327
eremu historikoetako udalerrietatik,
1220
eremu honetan gertatuko
berrikuntzak, 178
eremu honetan ohikoa ez den
bizilekua dutela behar bezala
justifikatzen dutenak, 1002
eremu honetan politika zehatza
aplikatzea, 182
eremu horietan bizi diren gurasoek
edo tutoreek, 2104
eremu horretako egoera
linguistikoa, 854
eremu horretan euskararen
erabilera errazteko, 774
eremu horretan historian zehar
ezarritako erkidegoaren
hizkuntzari, 163
eremu instituzional, 518
eremu instituzional eta sozialetan,
1911
Eremu instituzionalean, 1826
eremu judizialean, 1032, 2002
eremu kultural eta zientifikoko
sorkuntza eta transmisioa, 217
eremu mediterraneoko kide diren
estatuetako herritarrak, 2298
Eremu mistoa, 998
eremu mistoan, 1044
Eremu mistoan, 999
eremu mistora, 999
eremu mugatuko hizkuntzaren
izaera, 1859
eremu murriztuko hizkuntza, 1875
eremu nagusiki gaztelaniadunetan,
2165
eremu nazionalean, 369
Eremu ofizial eta administratiboan,
1315, 1861
eremu ofizial eta
administratiboetan, 1384
eremu pertsonala, 1594, 1664
eremu pertsonalak, 475
eremu pertsonalean nahiz familia-
eremuan bere hizkuntza
erabiltzeko, 166
eremu politiko, administratibo, zibil,
sozial eta linguistikoan, 2022
eremu pribatu, publiko eta
ofizialetan, 170
eremu publiko edo pribatutan, 484
eremu publiko zein pribatu
guztietan, 1394
eremu publikoan, 2150
eremu publikoaren, 793
eremu sektorialak, 2009
eremu sozial, kultural eta artistiko
guztietan, 1825
Eremu sozioekonomikoari, 1861
eremu zabalagoa duten
hizkuntzetako hitzunen aurkako
diskriminazio-ekintzatzat, 309, 378
eremu zabaleko erabiltzaileenak,
196

- eremu zabaleko hizkuntza horien irakaskuntzari, 197
- eremu zehatz horri buruzko legeria, 181
- eremu zientifiko eta teknikoetan, 1601
- eremua, 765, 815, 857, 1163, 2158
- Eremua, 1537
- EREMUA, 835
- eremuak, 533, 546, 1216, 1217, 1218, 1412, 1416, 1626, 1716, 1954, 2009, 2021, 2029, 2180
- Eremuak, 206, 829
- eremuan, 198, 407, 430, 431, 432, 433, 448, 449, 476, 537, 538, 544, 546, 582, 713, 716, 728, 758, 768, 777, 780, 790, 824, 1016, 1024, 1029, 1030, 1104, 1110, 1119, 1120, 1133, 1137, 1146, 1152, 1164, 1212, 1223, 1234, 1235, 1239, 1315, 1316, 1317, 1319, 1320, 1322, 1325, 1336, 1347, 1381, 1384, 1385, 1386, 1391, 1486, 1528, 1531, 1533, 1534, 1605, 1613, 1620, 1630, 1638, 1643, 1647, 1649, 1654, 1655, 1660, 1674, 1676, 1695, 1702, 1707, 1723, 1735, 1744, 1750, 1762, 1763, 1764, 1772, 1783, 1784, 1824, 1826, 1827, 1833, 1872, 1878, 1879, 1880, 1889, 1894, 1922, 1927, 1940, 1947, 1960, 1961, 1964, 1966, 1968, 1978, 1980, 1990, 1993, 2000, 2009, 2010, 2019, 2022, 2029, 2072, 2081, 2083, 2101, 2114, 2116, 2139, 2149, 2167, 2187, 2405
- eremuaren, 194
- eremuaren egoera soziolinguistikoa, 949
- eremuen, 456
- eremuetan, 308, 378, 552, 768, 1139, 1188, 1215, 1217, 1219, 1221, 1276, 1677, 1987
- eremuk, 2151
- eremuko, 1020, 1028
- eremutako, 1526
- eremutan, 853, 1142, 1215, 1313, 1323, 1347, 1817, 2150
- Ereserki ofiziala, 2111
- ereserkia, 1269
- Ereserkia, 1185
- ereserkia eta haren historia, 2259
- ereserkiaren letraren bi bertsio, 1269
- Ereserkiari, 1185
- Erien eskubideak, 2311
- erizain, 2321
- erizainak, 2320, 2321
- Erizainak, 2320
- erkide duten kultura-ondarea azpimarratuz, 192
- erkidego, 144, 164, 166, 177, 501, 503, 548, 568, 685, 740, 774, 1046, 1353, 1354, 1366, 1576, 1644, 1674, 1677, 1678, 1773, 1845, 1875, 1906, 1913, 1944, 1963, 1964, 1965, 2005, 2022, 2151
- Erkidego, 715
- erkidego akademikoak, 407
- erkidego bakoitzaren berezko hizkuntzan, 503
- erkidego bakoitzaren hizkuntza-errealitatearen, 503
- erkidego bateko kide izatearen eta leialtasun erkidego-sentimendu operatibo sendoa, 2115
- erkidego desberdinetako ikasleen eta irakasleen arteko harremanak, 323
- erkidego eta talde guztiak elkarrekin bizitzera bultzatu dituzten migrazioen nahitaezkotasuna, 164
- erkidego galiziarrek, 1642
- erkidego gaztelaniaduna, 366
- erkidego gaztelaniaduneko herrialde eta herrietako, 367
- erkidego gaztelaniaduneko letren eta kulturaren ordezkari, 368
- erkidego hartzaile, 2168
- erkidego hartzailearen kidearenak, 165
- erkidego honetako hizkuntza ofizialetatik gurago dutena aukeratzea izango dutela segurtatzea, 821
- erkidego horien isolamendua, 265
- erkidego horien literatura eta historiari buruzko irakaskuntza barnera dadin ahalbidetzea, 182
- erkidego horren ohiko hizkuntzak, 169
- erkidego horretako hizkuntza ofizialaz edo ofizialez bestelakoa, 1773
- erkidego katalan birtualei, 2023

- erkidego katalanak, 2023
Erkidego Katalanari, 2022
erkidego katalanek, 2023
erkidego katalaneko kide, 2023
erkidego katalanetako kide, 2023
erkidego politiko, 2114
erkidego politikoaren interes
propioak, 2012
erkidego politikoen eremuan, 2114
erkidego txikiek hitz egiten dituzten
eta izaera ofizialik ez duten
hizkuntzak, 257
erkidegoa, 65, 2044, 2045
erkidegoa bisitatzeko duten turistek
kultura, bizimoduak, gustuak eta
tradizioak, 2168
erkidegoa bizi den gune
geografikoa, 163
erkidegoa hezuramamitzeko
funtsezko osagai, 2139
erkidegoak, 148, 1241, 1572
Erkidegoak, 186, 189, 192
Erkidegoak eta estatu kideek, 192
erkidegoan, 1602, 2116
Erkidegoan, 706
erkidegoan ordezkariak duten
taldeen hizkuntzen ezagutza eta
ikasketa, 1349
erkidegoarekiko eginbeharrak, 65
erkidegoarekin, 1603
erkidegoaren, 182, 757, 1030, 1046,
1141, 1218, 1721, 2011, 2012, 2148,
2163
Erkidegoaren, 1605
Erkidegoaren araudiaren, 1030
Erkidegoaren berezko sektore
publikoa, 1475
erkidegoaren bizitza kulturalan,
1046
erkidegoaren bizitzan, 106
Erkidegoaren ekintzak, 192
erkidegoaren eraketa, 2023
Erkidegoaren erronka, 1489
erkidegoaren gune nagusitik, 164
erkidegoaren kultura-ekitaldietan
aske parte hartzeko, 65
erkidegoaren lurraldea, 2141
erkidegoaren lurraldetik kanpo
dauden pertsonen eskubideekin,
164
Erkidegoaren organoak, 1910
erkidegoaren zuzeneko ekintza, 757
erkidegoarentzako zerbitzu, 456
erkidegoari, 1141
Erkidego-egoerak, 1910
erkidegoek, 171, 546, 1662, 1696
erkidegoekin, 1912, 1991
Erkidego-ekintzako zerbitzua, 2170,
2190
erkidegoen, 1292, 1355, 1874
erkidegoen arteko komunikazio
kulturala, 1356
erkidegoen arteko kultura-
komunikazioa, 1324
Erkidegoen Batzordeak, 1705
erkidegoen edo estatuaren arteko
koordinazioa eta lankidetzak
sustatzeko, 1874
erkidegoen eremuan, 1643
erkidegoen eta nazioen arteko
ulermen hobearren oinarria, 140
erkidegoen federazioei, 2023
erkidegoen hizkuntzak, 173
Erkidegoen ondare kulturalaren, 997
erkidegoen, taldeen eta
gizabanakoen kultura-
identitatearen funtsezko
elementua, 239
erkidegoetako, 1679
erkidegoetako instituzioen, 1324
erkidegoetan, 479, 1677
erkidego-ezaugarria, 2115
erkidegoko, 351, 362, 436, 457, 758
Erkidegoko, 506, 686, 688, 689, 693,
712, 716, 717, 721, 726, 727, 738,
739, 741, 743, 748, 752, 753, 754,
755, 760, 762, 763, 765, 776, 777,
780, 783, 787, 788, 789, 790, 791,
797, 815, 816, 817, 836, 845, 846,
847, 851, 856, 859, 862, 863, 864,
865, 866, 1114, 1278, 1353, 1354,
1355, 1691, 1692, 1771, 1860
Erkidegoko Administrazioen, 1771
Erkidegoko berezko hizkuntzaren
irakaskuntzatik eta erabileratik,
2097
Erkidegoko bi hizkuntzetan, 2103
erkidegoko bizitzan parte hartzea,
479
erkidegoko gainerako kideekin
komunikatzeko bidea, 1817
Erkidegoko gutxiengo erregionalen

- eta etnikoen hizkuntzak eta kulturak, 188
- erkidegoko herritar, 2099, 2126
- erkidegoko herritarrei, 2140
- erkidegoko herritarrek, 2139
- erkidegoko herritarren, 2141
- Erkidegoko herritarren eta gizartearen informazio-, kultura-, hezkuntza- eta entretenimendu-beharrizana, 2142
- Erkidegoko hizkuntza ofizialen gaitzea bultzatzeko programak, 829
- Erkidegoko hizkuntza ofizialetan, 1636
- Erkidegoko hizkuntza ofizialetan eta beste hizkuntza batzuetan gaitzeko ikasketetan, 830
- Erkidegoko instituzioak eta antolaketa, hizkuntza eta kultura, 1695
- Erkidegoko instituzioen hizkuntza ofizialak eta lan-hizkuntzak, 304
- Erkidegoko instituzioen hizkuntza-araubidea, 199, 304
- erkidegoko kideen, 1642
- erkidegoko kultura-ondare, 1578
- erkidegoko kultura-ondasunen sorkuntza eta ekoizpena, 2142
- Erkidegoko lurralde-eremu, 2100
- Erkidegoko ondare historiko eta kultural, 1691
- erkidegoko sortzaile, itzultzaile, titulu eta editoreei eta galizierazko ekoizpenari, 1604
- erkidego-proiektuak, 148
- erkidegoren espazioa, 171
- erkidego-sentimendu, 2115
- erkidegotan, 177
- erlazioak, 2258
- erlijio, 65, 82, 83, 129, 400, 686, 730, 787, 788, 789, 790, 791, 1020, 1029, 1348, 1468, 1547, 1608, 1609, 1618, 1714, 1745, 1798, 1813, 1827, 1847, 1854, 1944, 2018, 2166
- Erljio- edo hizkuntza-arrazoiak, 116
- erlijio edo sinesmena aldatzeko askatasuna, 64
- erlijio jakin bateko kide, 2284, 2366, 2483
- erlijioa, 62, 64, 80, 85, 87, 89, 91, 95, 116, 127, 138, 161, 198, 239, 259, 292, 299, 321, 322, 362, 397, 418, 419, 473, 474, 532, 569, 570, 571, 572, 594, 609, 618, 621, 622, 648, 654, 655, 656, 657, 659, 661, 669, 783, 794, 834, 872, 877, 916, 925, 1029, 1030, 1031, 1034, 1043, 1045, 1104, 1113, 1134, 1196, 1214, 1232, 1244, 1272, 1285, 1286, 1300, 1309, 1346, 1360, 1361, 1374, 1408, 1409, 1430, 1458, 1464, 1488, 1492, 1493, 1495, 1542, 1545, 1587, 1606, 1607, 1627, 1648, 1655, 1728, 1729, 1736, 1741, 1742, 1757, 1759, 1827, 1853, 1879, 1961, 2029, 2056, 2079, 2180, 2185, 2381, 2382, 2390, 2393
- erlijioa edo sinesmena bakarka nahiz taldean, jendaurrean edo pribatuan irakaskuntzaz, jardueraz, kultuz eta aginduak gordez azaltzeko askatasuna, 64
- erlijioa eduki eta praktikatzeko, 80, 91, 95
- erlijioa eta sinesmena aldatzeko askatasuna, 64
- erlijioagatik, 1105, 1284, 1290, 1336, 1678, 1732
- erlijioagatiko, 63, 1879
- erlijioak, 105
- Erljioak, 137
- erlijioan, 1545, 1655, 1759
- erlijio-aniztasuna, 206
- erlijioaren, 2451
- erlijioari, 2030
- erlijio-askatasuna, 334, 1410
- erlijio-instituzioak, antolakundeak eta elkarteak sortzeko eskubidea, 322
- erlijio-konfesioen, 1952
- erlijio-sinesmenak, 976, 1760, 2284
- erlijiozko, 707
- Erlojugintza, 1596
- erosketa, 2351
- Erosketa- edo kontratazio-zerbitzuetako, 699
- erosketa-eskaintzan, 1634
- erosle, 449
- eroslearen izen-deiturak, 2358
- erosleari, 1980
- erosotasun, 1816
- erosteko ahalmenaren indizekoak,

- 371
 Erosteke gonbidapenak, 1979
 Errabino-agintaritza eskudunaren, 548
 erradikalismo, 1243
 errakuntza, 2051
 Erraz eta zuzentasunez mintzatzea, 457
 erraz irakurtzeko moduko karaktereak, 1699
 erraz irakurtzeko modukoak. *Ikus* ereduak
 erraz ulertzeko moduko hizkera, 2058
 erraza, 827
 erraztasun, 1726
 erraztasun- eta ulermen-printzipioari, 1162, 1166, 1739
 erraztasunak, 475, 488, 492, 1148, 1215, 1263, 1360, 1388, 1402, 1474, 1583, 1721, 1823, 2254
 erraztu, 165, 192, 308, 310, 378, 379
 Erreakzio fotosentikorak, 678
 errealitate, 409, 1012, 1276, 1913, 1939, 1989, 1991
 errealitate eleaniztuna, 680
 errealitate katalan, 2023
 errealitate linguistiko, historiko eta are tradizional, 403
 errealitate linguistikoa, 854
 errealitate nazional okzitaniarra, 2012
 errealitate nazionalaren, 1844
 errealitate okzitaniarra, 2041
 errealitate soziala, 1644, 2151
 errealitate soziolinguistiko, 1386
 errealitate soziolinguistikoa, 1012, 1942, 1972
 errealitate soziolinguistikoaren ezagutzak, 2150
 errealitate soziolinguistikoari, 1384, 1959
 errealitate soziolinguistikora egokitzeko irizpide orokorrak, 1942
 errealitatea ulertzeko, eraikitze eta bizitzeko ditugun beste modu batzuen aberastasuna, 2140
 errealitateak, 1163, 1838, 1891
 Errealitateak, 2140
 errealitatearen ezagutza, 1580
 errealitatearen ikusmolde sexisten adierazpena, 2018
 errealitateko, 1293
 errealitatera, 1323, 1874, 1891, 1962
 errealizadore, 2361
 errealizadore-laguntzaile, 2361
 errealizazio pertsonal eta soziala, 1108
 errebalorizazioa, 2518
 erredaktore, 2292, 2362
 erredaktore-berrikusle, 2292
 erredaktore-itzultzaile, 2292
 erreferente kolektibo, 2114
 erreferentzia, 163, 1689, 2009
 Erreferentzia arauemaileko entea, 2116
 erreferentzia arauemaileko enteak, 2116
 Erreferentzia arauemaileko enteko kideak, 2116
 erreferentzia kulturalak, 1205
 erreferentzia metodologiko, 2160
 erreferentzia, balio eta portaerak partekatuko, 165
 erreferentzia-eremu, 2001
 erreferentziako ente, 2116
 erreferentziako hautapen-prozeduraren, 1007
 erreferentziako hizkuntza, 1942
 erreferentziako irakaskuntza-zentroak, 1220
 erreferentziako oinarrizko helburuak eta mailak, 2151, 2157
 erreferentziako oinarrizko mailak, 2152, 2159
 Erreferentziako oinarrizko mailak, 2154
 erreferentzia-maila, 1959
 erreferentzia-mailak, 2156
 erreferentzia-zentro, 493
 erreferentzia-zentroak, 613
 erreferentziazko adierazleak, 2248
 erreferentziazko adierazleen, 2311
 erreferentziazko araudi, 1989
 erreferentziazko dokumentu, 2239
 erreferentziazko Estatuko zentro teknikoak, 613
 erreferentziazko programa nazionalen, 2309
 erreferentziazko zentro autonomiko teknikoak, 613
 erreforma, 446, 515, 516, 517, 681, 2489

- Erreforma, 2504
erreformak, 1215
erreformaren helburua, 516
erreformen ondorioak, 1384
errefuxiatua, 926
errefuxiatuen, langile migratzaileen,
etorkinen eta gizarteko talde
kalteberen aurka, 138
errefuxiatu-estatusa, 794, 872
erregai fosilen energia-gastua, 1548
Errege Akademiaren Institutuarenak,
368
erregea, 1241
erregeak, 1313
erregearen, 724, 2100
Erregearen, 1859, 1987, 2130
Errege-dekretu, 1036
erregela bikoitzak, 259
erregelamendu, 411, 412, 494, 552,
583, 685, 699, 714, 718, 746, 750,
773, 782, 864, 1277, 1279, 1864,
1867, 1868, 1870, 1871, 1872, 1877,
1994, 1997
Erregelamendu, 720, 750, 773, 1041,
1278, 1877, 2307
erregelamendu bidezko
garapenaren, 2121
erregelamendu organikoak eta
funtzionamendukoak, 2143
erregelamendu orokorretan, 2234
erregelamendua, 1036, 2231, 2232,
2292
erregelamenduak, 693, 720, 841,
1212, 2002, 2250, 2307
erregelamenduak egiteko ahala,
1212
erregelamendu-aldaketari, 1877
erregelamenduan, 2293
erregelamendu-arau, 2125
erregelamendu-arauan, 750
erregelamendu-arauetan, 490
Erregelamenduaren, 193, 223
Erregelamenduaren testuak, 55
Erregelamenduaren testuen
azterketa konparatua, 58
erregelamenduari, 2250
erregelamenduek, 719
erregelamenduen, 209
erregelamenduetan, 718
erregelamendu-garapena, 1151,
1391, 1978
erregelamendu-garapeneko
arauetan, 486, 1145
erregelamendu-mailako arau, 1383,
1947
erregelamendu-proiektu, 2409
erregelamendu-proiektua, 2125
Erregelamendu-proiektua, 2121
erregelamendu-xedapen, 2109,
2187
erregelamendu-xedapenak, 714,
746, 958, 1326, 1877, 1966
erregelamendu-xedapenek, 685,
718
erregelamendu-xedapenen, 1317,
1864, 2105
erregelamendu-xedapenez, 1337
erregelamenduz, 352, 463, 690, 720,
721, 722, 730, 744, 749, 752, 761,
769, 855, 1042, 1279, 1866
Erregelamenduz, 722, 753, 773
erregelamenduzko garapen-
xedapenek, 1940
erregelamenduzko xedapenak, 810,
952
Erregelamenduzko xedapenen,
2313, 2316
erregelamenduzko xedapenetan,
2448, 2449
erregelei, 1888
erregimen, 769, 1987, 1988
erregimen berezia, 1988
erregimen demokratiko, 1987
erregimen demokratikoa, 1215
erregimen ekonomiko eta sozialen
arteko desberdintasunak, 132
erregio, 226, 1275, 1758, 2294, 2456
Erregio, 144, 2296, 2299, 2496
erregio arteko eta erregio barruko
sareen sorkuntza, 148
erregio- edo toki-mailako
administrazioan, 313, 382
erregio eta herrietako kulturak
iraunarazteko helburua duten
proiektuei, 182
Erregio- eta Toki-agintarien Kontseilu
Aholku-emailea, 190
erregio horretako biztanleak euren
esparru geografikoan bizi eta lan
egiteko gauza izatea, 183
erregio konstituzionaletako
biztanleak, 292

- Erregio mailako nazioarteko tresnetan, 546
- erregio nahiz etnien kulturak eta hizkuntzak iraunarazi eta garatzeko baldintzak sortuko, 186
- erregio zehatz baten kultura-nortasunak iraungo, 183
- erregioa, 2496
- Erregioa, 2296
- erregioa osatzen duten lurraldeak, 2296, 2298
- erregioan, 2423, 2439
- erregioan hitz egiten den edo diren hizkuntzetako itzulpen, 2507
- Erregio-arauak, 97
- Erregioaren eskudantziak, 2296
- erregioaren eskumen, 2331
- erregioaren eskumenpeko ikastetxeetan, 2299
- erregioaren identitate, 2296, 2298
- erregioaren identitatearen kontzientzia, 1709
- erregioari, 2455
- erregio-batzordeak, 2299
- erregioei, 2310, 2397, 2455, 2466
- Erregioei behar den besteko eskumenak eratzikitzea, 191
- erregioek, 2299, 2465
- erregioek bat egitea Europako Erkidegoan erabakiak hartzeko dagoen prozesuarekin, 190
- erregioekin, 2492
- erregioen, 2507
- erregioen artean eskumenak, 2296
- erregioen arteko lankidetzakordioak, 2256
- erregioen egoera ekonomikoak, 186
- Erregioen Funtsak, 182, 183, 184
- erregioen garapenerako proiektu integratuei laguntza ematea, 196
- erregioen interesak, gurariak, eta historia-, hizkuntza- nahiz kultura-ondarea errespetatuz, 191
- Erregioen Konferentziak, 190
- Erregioen lehenengo Konferentzian, 190
- Erregioen Politika eta Lurraldearen Antolaketa Batzordeak, 190
- erregioen-berezitasunek, 190
- erregioetako adierazpenei, 1275
- erregioetako agintariek, 313
- erregioetako gobernuai, 197
- Erregioetako hizkuntza- eta kultura-oinordetza behar bezala aitortzea, 196
- erregioetako kolektibitateek, 382
- erregioetako komunikabideen edo hizkuntza gutxituetako komunikabideen presentzia, 265
- Erregioetako Lantaldearen emaitzak, 186
- Erregioetako Lantaldearen iritzia, 222
- Erregioetako Lantaldeari, 192, 207
- Erregioetako Lantaldeari kontsulta egin, 210
- erregioetako nahiz erregioez gaindiko eremuetan, 194
- erregioetako nahiz tokian tokiko agintariei, 182
- erregioetako proiektu ekonomikoei, 183
- erregioetako proiektu ekonomikoei finantzaketa ematea, 184
- erregioetakoak. *Ikus* hizkuntzak erregioetan, 2257, 2503
- Erregio-identitatearen kontzientzia, 2065
- erregioko, 2496
- erregioko auziak, 2296, 2298
- erregioko balio historikoak, geografikoak, kulturalak eta linguistikoak, 2065
- Erregioko ekonomia-, gizarte- eta kultura-bizitzaren aniztasuna, 2435
- erregioko eredu ekonomikoaren eraldaketa, 2084
- erregioko establezimendu publikoei, 2296
- Erregioko garapen ekonomiko, sozial, sanitario, kultural eta zientifikoa sustatzeko eskumena, 2296, 2298
- erregioko gobernuak, 1279
- erregioko haur eta gazteen prestakuntza-proiektu, 1721
- erregioko herrialde gehienetako ekonomiek, 2496
- erregioko herri-ohituren eta -tradizioen altxorra, 1517
- erregioko hezkuntzaren oinarri diren printzipioak, 1721

- erregioko hizkuntza eta kulturari buruzko hautazko ikasgai, 2295
- Erregioko hizkuntza eta kulturari buruzko ikasgaia, 2257
- erregioko hizkuntzei, literaturari, arte plastikoei, musikari eta zinemari, 2299
- erregioko kolektibo, 1726
- Erregioko Kontseiluak, 2296, 2298, 2299
- Erregioko Kontseiluaren eskumenak, 2296, 2298
- erregioko kultura-berezitasunak, 2300
- Erregioko Osasun Agentziako zuzendari nagusiak, 2315
- Erregio-mailako antolakundeek edo foroek, 148
- erregio-mailako formakuntza, 2513
- erregio-mailako konferentziak, 2456
- Erregio-mailako kontseilu, 2296
- erregio-mailako kontseilu batek, 2296
- erregio-mailako kultura-programa, 2299
- erregio-mailako saiok, 2435
- erregio-mailako zentroak, 2423
- erregio-mailako zentroen, 2423
- erregionalizatzearen abiaburua, 191
- erregionalizatzearen oinarri, 191
- erregionalizazioaren alde egindako lana, 190
- erregio-oinarrian abiaburua duena, 186
- erregiook, 2455
- erregiorekin*, 774
- erregiorik azpigaratuena, 2496
- erregiotan, 224
- erregistratu beharreko dokumentua deklaratu, eman edo idatzi den hizkuntzan, 2102
- erregistratutako izen komertziala, 671, 672
- erregistratzaileek, 346, 1867, 1914
- Erregistratzaileek, 1995
- erregistratzeko debekuak, 423
- Erregistratzeko eskabidea, 423, 427
- Erregistratzeko eskabidea eta prozedura, 423
- Erregistratzeko eta erregistratzearen aurkako eskabidea eta prozedura, 427
- erregistro, 424, 1318, 2244
- Erregistro Nazional Automatizatuan, 2347
- erregistro publikoa, 1038
- erregistro publikoak, 1917
- Erregistro publikoak, 1867, 1995
- erregistro publikoekin, 1914, 2013
- erregistro publikoetako idazpenak lurraldeko hizkuntza propioan egin daitezzen, 168
- erregistro publikoetan, 565, 1317, 1995, 2106
- Erregistro publikoetan, 1000
- Erregistro publikoetan dokumentuak inskribatzea, 701
- erregistro publikoetan egindako idazpenak, 167
- erregistro publikotan, 2102
- Erregistro Zibil digitalizatu gabearen, 522
- Erregistro Zibila, 520
- Erregistro Zibilaren, 520, 552, 1875, 1917
- Erregistro Zibilaren arloko eskumen betearazlea, 1917
- Erregistro Zibilaren Bulego Orokorra, 520
- Erregistro Zibilaren Legearen 54. artikulua aldatzeari buruzko urtarilaren 4ko 17/1977 Estatuko Legearen, 1875
- Erregistro Zibilaren publizitatea, 521
- Erregistro Zibilarena, 520
- Erregistro Zibilari, 520, 522
- Erregistro Zibilari buruzko 1958ko ekainaren 8ko Legean, 522
- Erregistro Zibilari buruzko uztailaren 21eko 20/2011 Legea, 589
- Erregistro Zibilari buruzko uztailaren 21eko 20/2011 Legearen, 589
- erregistro zibilean, 549, 1867
- Erregistro Zibilean, 520, 1222, 1996
- Erregistro Zibileko, 1048, 1914
- Erregistro Zibileko arduradunek, 1914
- Erregistro Zibileko funtzionarioak, 2484
- Erregistro Zibileko funtzionarioaren, 2484
- Erregistro Zibileko hitzez hitzeko jaiotza-ziurtagiria, 1048

- erregistroa, 2277
- Erregistroa, 364, 1477, 1599
- erregistroak, 535, 1355, 1752
- Erregistroak, 448, 1861
- erregistroan, 721, 2216, 2383, 2472
- Erregistroan, 716, 720, 722, 1318
- erregistroaren berme, 2363
- Erregistroari, 721
- Erregistroen eta Notariotzaren
Zuzendaritza Nagusiari, 549
- erregistro-eskabide nazional, 424
- erregistro-eskabidea, 272
- Erregistro-eskabidearekin, 424
- erregistroetako, 1914, 1917, 1995
- Erregistroetako bulegoek, 1867
- Erregistroetako bulegoetan, 1867
- erregistroetan, 1323, 2099
- erregistro-idazpenak, 1867, 1995,
2098
- Erregistro-idazpenak, 520
- Erregistro-jarduera, 1599
- Erregistroko arduradunak, 521, 522
- Erregistroko bulegoan, 1867
- erregistroko jarduerak, 499
- Erregistroko publizitatearen tresnak,
521
- Erregistro-printzipioak, 1599
- erregistrora, 1867, 1995
- Erregistro-ziurtagiria, 448
- erregu-eskaera, 2343
- erregu-eskaera bidaltzeko
erabakiaren, 2343
- Erregu-eskaera bidaltzeko
erabakiari, 2343
- erregu-eskaerak, 67, 2343
- Erregu-eskaerak, 67, 2273, 2343
- erregu-eskaeraren
betearazpenean, 2343
- Erregu-eskaeren betearazpenak,
2343
- erregulazio, 1025, 1038, 1537, 1966
- erregulazio bereizia, 2053
- erregulazio- eta likidazio-
baliabideen, 2467
- erregulazio substantiboa, 1899
- erregulazioa, 407, 525, 536, 1701,
1889, 1891, 1908, 1940, 1966, 1972,
2109
- erregulazioan, 1595
- erregulazioari, 1383
- erregulazioari, ez eta hura garatzen
*duten arabei eta xedapen
gehigarriei, 775*
- erregulazio-esparrua, 1778
- erregulazio-proposamenak, 1965
- errehabilitazioa, 2468
- errebindikazioen espainierarako
itzulpen, 559
- errejidore, 699, 2362
- errekerimendu, 397, 411, 2447
- errekerimendua, 399
- errekerimenduak, 312, 381
- errekerimenduan, 1378, 1699
- errekerimenduei, 1880
- errekerimendurik, 1315
- errekeritzaileak, 2102, 2344, 2398
- errekisizio, 2441
- erreklamaturia, 2378, 2454
- Erreklamaturia, 2384, 2385, 2454
- erreklamaturiak, 2379, 2383, 2384,
2385, 2454
- Erreklamatuaren nortasuna, 2384
- erreklamatuari, 2454
- erreklamatuari buruzko txostena,
2454
- erreklamazioa, 2270
- Erreklamazioa, 937
- erreklamazioak, 415, 417, 434, 791,
1192, 1471, 1748, 1922, 2074, 2270,
2280
- Erreklamazioak, 575, 2074
- erreklamazioari, 1633
- erreklamazioei, 1633
- erreklamazioen, 528
- erreklamazioen arloan, 507
- erreklamazioen frantsesezko
itzulpena, 2270
- erreklamazioen itzulpen, 2270
- erreklamazioen mailako mugak,
2270
- Erreklamazioen tratamendua, 2229
- erreklamazioen tratamenduari, 2229
- erreklamazio-organoari, 843
- erreklamazio-orriak, 935, 1194, 1260,
1450, 1748
- Erreklamazio-orriak, 1666
- erreklamaziorik, 697
- errekonozimendua, 847, 1027
- errekonozimendurako, 1027
- errektoreei, 2405*
- errektoretzak, 2295
- errekurtso, 560, 791, 2485

- Errekurtso, 543
errekurtsoa, 414, 444, 543, 696, 1837,
1841, 2224, 2225, 2228, 2274, 2375,
2377, 2383, 2412
errekurtsoak, 414, 417, 762, 791,
1411, 1581, 1837, 1840, 1888, 2393
errekurtsoak aurkezteko ahala, 2376
errekurtso-bide eta -epe, 2225
errekurtsoen, 414
Errekurtsoen azterketa, 2223
errekurtsorik, 734, 2217, 2340, 2444
errekusazio, 2274, 2375, 2377
errekusazioa, 350
errekusazioaren zioak, 2274, 2375,
2377
errendimendu funtzionaleko
irizpideak, 677
errendimendu handiko oinarritzko
tresnak, 249
errendimendua, 1454, 1455, 2523
errendimendu-mailak, 2149
errenta, 2496
errenta garbiak, 2350, 2357, 2360
errentagarritasun sozialaren, 1106,
1132
errentagarritasunaren, 699
errentak, 370, 714, 716, 722, 1837,
1840, 2124, 2350, 2354, 2357
errentamendu- eta hornidura-
fidantzei, 1103
errentamendua, 1980
errenta-motarekin, 2350, 2357, 2360
errentaren gaineko zerga, 2351,
2354
Errentaren gaineko zerga, 2350,
2351, 2354, 2357, 2360, 2362, 2422
errentaren gaineko zerga-
murriztapenerako eskubidea, 2351
errentei, 2351
errenten, 2354
erreparazioa, 847
Erreparazioa, 812
Errepideei, 1190, 1954
Errepideen erabilera, 1190
Errepideen erabilera eta defentsa,
1190
Errepideetako trafiko-seinaleetan,
188
errepideetako zaintzailea, 1070,
1071, 1072
errepideko garraio publikoan, 1041
errepresentazio, 546
errepresioa, 964
Errepresioa, 1404
errepresioaren biktima, 1027
erreproduzio-eskubidearen
titularrak, 122
erreproduzio-formetan, 121
erreproduzio-proba edo -filmak,
111
Errepublika Digital Baten Aldeko
2016ko urriaren 7ko 2016-1321
Legearen, 2280, 2338
Errepublika Digital Baten Aldekoa,
2498
Errepublikak, 2391
Errepublikak lurraldean duen
prokuradore eskudunak, 2384
Errepublikak lurraldean duen
prokuradore eskudunaren, 2378,
2382, 2383, 2453
Errepublikako eskola-birfundazioa,
2489, 2490
Errepublikako eskola-
birfundazioaren orientazioa eta
baliabideen programazioa, 2489
Errepublikako Eskola-birfundazioaren
Orientazioari eta Programazioari,
2489
Errepublikako eskola-birfundazioari,
2489
Errepublikako eta Europar
Batasuneko balio eta ikurrak, 2259
Errepublikako hizkuntza, 2447
Errepublikako presidenteak, 2506
Errepublikako prokuradoreak, 2228,
2376, 2378, 2382, 2387, 2388, 2390,
2391, 2393, 2394, 2453, 2454
Errepublikako prokuradorearen,
2378, 2389, 2391, 2454
Errepublikako
prokuradorearengana, 2371
Errepublikako prokuradoreari, 2389
errepublikar integrazioaren
kontratua, 2524
Errepublikaren, 1027
Errepublikaren balioak, 2217
Errepublikaren balioen alde
jarduteko aukera, 2347
Errepublikaren Gobernuak, 2451
Errepublikaren hizkuntza, 2410
Errepublikaren oinarritzko printzipio

- eta balioekin, 2278
- Errepublikaren printzipioekiko errespetua, 2510
- erreserba, 319, 388, 759, 1040, 1701
- erreserba bereziko txanda, 1924
- erreserba hori osorik edo zati batean ken dezake, 319, 388
- Erreserba kentzeak, 319, 388
- Erreserba-denbora, 1908
- erreserbak, 759, 761, 1007
- Erreserbak, 759
- erreserbako armadan erroldatzeko aukerak, 2347
- erreserbarako gizarte-konpromisoa, 1459
- erreserbaren bat aurkeztu duen edozein estatu sinatzailek, 319, 388
- erreserbarik, 319, 388, 1360
- Erreserbetan, 759
- errespetatu, 179, 198, 226
- errespetatuko, 205
- errespetatuz, 51, 705
- errespetatzen, 206
- errespetu, 51, 347, 1212, 1215, 1276, 1279, 1860, 1987, 2011
- errespetu berezia, 407, 2097, 2126, 2148
- errespetu eraginkorra, 105
- errespetu eta babes berezia, 1860, 1988
- errespetu, elkarbizitza eta ulertzearen gizarte-balioa, 1215
- errespetu, elkarlan eta elkarrekiko lurralde- eta kultura- aberastasunaren printzipioen, 2150
- errespetua, 322, 708, 789, 857, 1034, 1035, 1139, 1163, 1232, 1237, 1245, 1315, 1365, 1542, 1600, 1620, 1671, 1691, 1695, 1784, 1887, 1909, 1952, 1968, 2007, 2029, 2079, 2126, 2129, 2150, 2151, 2152, 2185
- errespetua izatea, 177
- errespetuagatik, 401
- errespetuan, 1024
- errespetuarekin, 788, 2167
- errespetuaren, 695, 780, 787, 1276
- Errespetuzko hizkuntzaren erabilera, 1095
- Errespetuzko jokabidea, 2086
- errespetuzko portaerak, 2168
- errespetuzkoa eta neutrala. *Ikus eskola*
- Erresumako Diputazioa, 1241
- erresumetako, 724
- erretiroa, 453
- erretiro-adinetik, 768
- erretirodunak, 1930
- Erretzea, 449
- erretzeko egokitutako guneak, 449
- errezetak, 548
- errezitatzaille, 2361
- errezoak, 548
- Errioxako adierazpide bereziei, 1475
- Errioxako Adingabeak, 1474
- Errioxako Administrazioarako Kontu Irekiei, 1486
- Errioxako Ariketa Fisiko eta Kirolari, 1484
- Errioxako Artxiboei eta Dokumentu-ondareari, 1469
- Errioxako Autonomia Erkidegoak, 1477
- Errioxako Autonomia Erkidegoan, 1468
- Errioxako Autonomia Erkidegoan bizi diren adingabe atzerritarrek, 1474
- Errioxako Autonomia Erkidegoaren*, 1489
- Errioxako Autonomia Erkidegoari, 1467, 1476
- Errioxako Autonomia Erkidegoko Administrazio Publikoak, 1481
- Errioxako Autonomia Erkidegoko Administrazio Publikoaren Funtzio Publikoari, 1468
- Errioxako Autonomia Erkidegoko Administrazioaren interprete-informatzailea, 1468
- Errioxako Autonomia Erkidegoko merkataritza-jarduera eta feria-jarduerak, 1473
- Errioxako Autonomia Erkidegoko Mezenasgoari, 1490
- Errioxako Autonomia Estatutua, 1490
- Errioxako Autonomia Estatutuak, 1476
- Errioxako Autonomia Estatutuaren, 1475
- Errioxako Autonomia Estatutuari, 1467

- Errioxako dokumentu-ondarea, 1469
 Errioxako Gizarte-zerbitzuei, 1477
 Errioxako Gobernuak, 1472
 Errioxako Haragi Industriaren Zentro
 Teknologikoa (CTIC), 1476
 Errioxako Ikaskuntzen Institutuari,
 1475
 Errioxako jatorrikoa. *Ikus* gaztelania
 Errioxako jatorrikoa delako, 1467
 Errioxako jatorrikoa hizkuntza, 1476
 Errioxako Laguntza-txakurrei, 1488
 Errioxako Logopeden Elkargo
 Profesionala, 1485
 Errioxako Nekazaritzako Elikagaien
 Teknologia Berritzeko Zentroa
 (CITA), 1476
 Errioxako Ogasun Publikoari, 1482
 Errioxako Oinetakoen Zentro
 Teknologikoa (CTCR), 1476
 Errioxako ondare artistiko,
 arkeologiko, historiko, kultural,
 monumental, arkitektoniko eta
 zientifiko, 1475
 Errioxako Ondare Kultural, Historiko
 eta Artistikoari, 1472
 Errioxako Toki-administrazioari, 1471
 Errioxako toponimiarekin, 1471
 Errioxako Udaltzaingoak, 1478
 Errioxako udaltzaingoen
 kidegoetako kideak, 1478
 Errioxako Unibertsitatea, 1514
 Errioxako Zentro Teknologikoa,
 Errioxako Unibertsitatea (UR), 1476
 Errioxatik, 1490
 erritmoak, 1525, 1720
 erritmora eta premietara, 2492
 errituak, 545
 errola, 225
 erroldatuta dauden udalerriaren
 eta eskualdearen funtsezko
 ezaugarriak, 1959
 Erroman, 1029
 erromania, 2153
 erromani-erkidegoko kideak, 239
 erromani-holokaustoa oroitzeko
 jardunaldia, 263
 erromantze, 705
 erromantzeak, 548
 erromatarren garaiko arrasto, 1205
 erronka, 853
erronka demografikoari, 1489
 erronka profesional berriei, 1806
 erronkak, 263, 1879
 erronkei, 1124, 1947
 errotulazio berriaz, 1325
 errotulazio publikoa, 2103
 Errotulazio publikoa, 1318
 errotulazio publikoaren
 normalizazioa, 1318, 1568
 errotulazio publikoaren
 normalizazioa arautuko, 1000
 errotulazio publikoaren
 normalizazioa arautzea, 1867
 errotulazioa, 999, 1323
 errotulazioak, 1043, 1318, 1662, 1867
 errotulazioan, 173, 1871, 1872, 2000
 errotulazioari, 1980
 errotulu, 1318, 1325
 Errotulu, 1873
 errotulu adierazle, 1325
 Errotuluak, 939
errotuluak, oharrak eta, oro har,
jendeari zuzendutako
jakinarazpenak, 772
 Errotuluek, 1800
 errudun, 63
 erruduntzat, 1168, 2275
 errugabetasun-presuntzioaren
 printzipioa, 1168
 errugabetzat, 63
 erromanieraz, 208
 Errusiar Federazioa, 179
 errusiera, 55, 56, 102, 108, 109, 131
 errusieraz, 54, 60, 69, 70, 71, 74, 75,
 79, 81, 84, 92, 114, 123, 125, 134,
 154, 156, 2167
 erruz, 761
 Ertzaintzako, 739, 864
 Ertzaintzako kideak, 826
Ertzaintzan, 860, 866
 Ertzaintzaren, 864
 Ertzaintzari, 864
 Esaldi, 2506
 esaldiak, 2502
 esamolde, 1050, 1399, 1532
 esamoldeak, 165, 429, 580, 857,
 1116, 1234, 1373, 1532, 1592, 1710,
 1895
 esamoldearen, 1049, 1050
 esan osteko interpretazioa, 288
 esanahi desberdinak, 1953
 esanahi desberdinak edo

- kontrakoak, 1764
esanahia, 2367
esanahiagatik, 1701, 2051
esanak, 696, 2381, 2382, 2385
esanak itzultzeko ardura, 2397, 2420
esanbidezko adostasunari, 2347
esangurak, 716
esapide, 2448, 2449
esapide desberdinak, 409
esapide edo termino atzerritarrak, 2449
esapide edo termino atzerritarrik, 2448
esapideak, 1116
eskabide, 423, 424, 427, 690, 1018, 1192, 1469, 2270, 2394, 2485
Eskabide, 2270
eskabide elektronikoetarako sistema, 1018
eskabide idatzia, 690
Eskabide normalizatu, 1018
eskabide ziodun, 2267
eskabidea, 67, 119, 120, 358, 505, 532, 584, 695, 722, 770, 1010, 1828, 2269, 2271, 2392, 2394, 2464, 2467, 2508
Eskabidea, 423, 427, 504, 2118
eskabidea egin eta baldintza hauek betetzen, 786
eskabideak, 364, 405, 406, 423, 427, 1037, 1337, 1381, 1602, 1633, 2269, 2270, 2272
Eskabideak, 769
Eskabideak balioesteko irizpideak, 1610
eskabidean, 2123
Eskabidean, 2349
eskabidearekin, 2270, 2319, 2323, 2394
eskabidearen, 427
eskabidearen formalizazioa eta prozeduraren izapidetze, 504
eskabidearen kopiak, 120
eskabideaz, 2393
eskabide-modalitateak, 2237
eskabideok, 2272
eskabiderik egin ez duten agente ez-titularrak, 2464
eskaera, 67, 141, 549, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 565, 743, 843, 854, 1115, 1318, 1373, 1660, 2220, 2224, 2371, 2383, 2440, 2503
Eskaera, 549, 557, 558, 2102, 2405
eskaera arrazoitua, 542
eskaera bidezko ikus-entzunezko telebista-komunikazioaren zerbitzua, 619
Eskaera bidezko ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzua, 613, 614, 615, 620
Eskaera bidezko ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzurako irisgarritasuna, 613
Eskaera Eskubidea, 421
eskaera formalak, 2379
eskaera horren espainierarako itzulpena, 561
eskaera ziodun, 2217
Eskaera-eredu normalizatuak, 923
eskaera-inprimaki, 154
Eskaera-inprimakia, 1048
eskaerak, 172, 239, 417, 421, 523, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 576, 577, 626, 791, 825, 1018, 1028, 1411, 1509, 2121, 2361, 2362, 2364, 2365
Eskaerak, 1038
eskaerak ahoz zein idatziz aurkez, 313, 382
eskaerak ahoz zein idatziz aurkez ditzaketela zaintzea, 313, 382
eskaerak ahoz zein idatziz aurkezteko duten aukera, 313, 382
eskaerak hizkuntza erregional eta gutxituetako batean, 314, 383
eskaerak hizkuntza erregional eta gutxituetako batean aurkeztea baimentzea hizkuntzotako hitzunei, 314, 383
eskaerak, kexak edo errekurtsioak aurkezteko bideei, 1888
eskaeran, 1995, 2218
Eskaeran, 1867
eskaeran erabilitako hizkuntza, 843
Eskaerarekin, 2361, 2362, 2364, 2365
eskaeraren, 2343
Eskaeraren, 557, 558, 560
eskaeraren azterketak, 2225
eskaeraren erregistroa, 2224
eskaeraren exekuzioa, 562
eskaeraren itzulpena, 561
eskaeraren kopia, 67, 112, 119, 557,

- 558
eskaeraren kopia egiaztatu, 557,
558
eskaeraren kopiak, 112, 119
eskaeraren xedepeko hizkuntzaren
ezagutzak, 1828
eskaerei, 535, 1026, 1349, 1385, 1552
eskaerek, 559, 562, 564
eskaeren hizkuntza ofiziala, 825
eskaeretan, 421
eskaintza, 456, 577, 783, 848, 939,
941, 969, 1036, 1128, 1144, 1220,
1238, 1248, 1473, 1524, 1529, 1601,
1602, 1619, 1630, 1633, 1712, 1766,
1907, 1940, 1968, 1971, 1973, 1975,
1997, 1998, 2139, 2142, 2161, 2447
Eskaintza, 1037, 1719, 1871, 2279
eskaintza akademikoa, 669
eskaintza digitalean, 503
Eskaintza elebiduneko heziketa-
zikloak, 1498
eskaintza publikoa, 2234
eskaintza publikoaren sustapena,
2237
eskaintza zinematografikoa, 1972
Eskaintza zinematografikoan, 1871
eskaintza-, sustapen- edo
komunikazio-kasuetan, 1633
eskaintza-egilea, 2290
eskaintza-egilearen edo
enplegatailearen nazionalitatea,
2290
eskaintzailearen nahiaren, 774
eskaintzaileen, 1634
eskaintzak, 406, 523, 576, 577, 606,
654, 686, 1238, 1617, 1719, 2144,
2237, 2279
Eskaintzak, 406, 523, 577, 1037
eskaintzan, 784
Eskaintzan, 2279
eskaintzara, 1905
eskaintzaren, 496, 497, 728, 743, 746,
1247, 1523, 1748, 1871, 2144
Eskaintzaren eduki eta antolaketa,
458
Eskaintzaren murrizketa, 837
eskaintzaren plangintza eta
ikastetxeek beren hizkuntza-
proiektuan erakusten duten
eskarria, 855
Eskaintzaren programazioa, 980
eskaintzari, 2237
eskaintzei, 1756
eskaintzek, 2338
eskaintzen diren titulazio guztiak
euskaraz irakasteko behar den
eskola-materiala era dadin, 854
eskaintzen nondik norakoei buruzko
dokumentuaren edukiak, 2237
Eskaintzen tipologia, 598
eskaintzetan, 1634, 2282
eskakizun, 458, 476, 480, 729, 747,
749, 865, 1335, 1386, 1389, 1391,
1637, 1737, 1806, 2186
eskakizun akademikoak, 458
Eskakizun espezifiko, 1389
eskakizun formal huts, 838
eskakizun gehigarriak, 2144
eskakizun handieneko kidego edo
eskalako katalanaren ezagutza-
ziurtagiria, 1389
eskakizun kulturalak, 2126
eskakizun mugatu, 1386
eskakizun profesional berriak, 981
eskakizun zibiko, 1879
eskakizuna, 729, 730, 731, 749, 962,
1340, 1391
eskakizunak, 716, 729, 730, 731, 738,
749, 864, 865, 1633, 2126, 2267,
2268
eskakizunaren, 1391
Eskakizunaren, 731
eskakizunei, 695, 731, 739, 2151
eskakizunek, 1620
eskakizunekin, 750
eskakizunen, 741, 863, 864, 1036,
1275, 1386, 1869, 1891, 1892, 1897
eskakizunik, 1315
eskakizun-mailaren, 1387
eskakizun-mailaren eta eginkizunen
arteko proportzionaltasun- eta
egokitasun-printzipioa, 1358, 1387,
2184
eskala, 731, 749, 762, 776, 779, 1357,
1360, 1403, 1406, 1468, 1606, 1608,
1621, 1656, 1670, 1847, 1854, 1896,
2183
Eskala, 778
Eskala betearazlea, 1854, 1896
eskala handiko ekimen, 2149
eskalak, 731, 776, 970, 1403
Eskalak, 2187

- eskalako, 1334, 1341, 1389
eskalako moldagarritasun handia, 249
eskalan, 777, 778, 1341, 1357, 1406
eskalatan, 2175
eskalei, 1357
Eskalei, 777
Eskalen, 777
eskalen izendapenak, 1890
eskaletako, 779
eskaletan, 776, 777, 778, 779
eskaletara, 1389, 2184
eskari, 323
eskari legitimoak, 729
eskaria, 182, 183, 184, 558, 1010, 1157
Eskaria, 195, 1010
eskariak, 415, 421, 1875
eskariaren, 744, 1003
eskariei, 729
eskarien, 1137
eskari-mota zehatzetara, 849
eskasia, 1390
Eskatzaile, 2224
eskatzailea, 548, 549, 1828
Eskatzailea, 557, 558, 2224
eskatzailea bizi ohi den herrialdean, 548
eskatzailea dagoen auzi-aretoan, 2224
eskatzaileak, 119, 120, 141, 412, 423, 424, 427, 448, 549, 557, 833, 1363, 2224, 2269, 2270, 2271, 2414, 2473, 2498, 2503
Eskatzaileak, 549, 552, 2223
eskatzaileak bere eskaeran adierazitako hizkuntzan, 2224
eskatzailearen, 1048
eskatzailearen babes-premiez, 2224
eskatzailearen betebeharrak, 2223
Eskatzailearen herrialdean, 549
eskatzailearen lurraldean, 549
eskatzailearen profila, 843
eskatzailearentzat, 2223
eskatzaileari, 561, 1337, 1828, 2049, 2223, 2224
Eskatzaileari, 412, 549, 2226
eskatzaileek, 421, 2229
Eskatzaileen, 505
Eskatzaileentzako orientabideak, 2226
eskauten elkarte eta taldeak, 2040
eskaut-mugimendua, 2039
Eskaut-mugimendua, 2040
eskaut-mugimenduaren arau-esparrua, 2039
eskea egiteko eskubidea, 237
eskema, 747
eskema homogenea, 960
eskemarekin, 747
Eskifaia, 2241
Eskifaiarenak baino ez diren guneetan, 2243
esklabo, 62
esklaboen salerosketa, 62
esklabotza, 62
esklusibotasun, 2458
esklusibotasunari, 2458
esklusibotasun-klausulak, 2304
esklusibotasun-kontratua, 2361
eskola, 453, 458, 459, 463, 740, 741, 742, 743, 745, 748, 815, 816, 980, 1034, 1036, 1277, 1324, 1714, 2253, 2490
Eskola, 2492
Eskola Diplomatikoa, 533
eskola- edo ikasketa-instituzioarekin, 485, 489
eskola- eta gizarte-inklusioa, 1129
eskola- eta unibertsitate-xedeetarako, 122
Eskola Europarren Estatutuko eranskina aldatzeari buruzko akordioan, 2259
eskola inklusiboa, 2492
Eskola Kontseilua, 1274, 1295
Eskola Kontseiluaren, 743, 744, 750, 1274
Eskola Kontseiluaren osaera, 462
Eskola Kontseiluei, 1100, 1187
eskola nazionalak, 2265
eskola ofizialetan, 748
eskola publikoan, 740, 742, 743, 748
Eskola Publikoaren Legeak, 741
eskola-, hezkuntza- eta prestakuntza-materialen edukiek, 2030
Eskola-, hezkuntza- eta prestakuntza-materialen edukiek, 1393, 2003
eskola-, unibertsitate- edo ikerketa-erabilerarako, 121

- eskola-adinean, 2078
Eskola-adineko kirola, 1455
eskola-adineko kirolaren eremuan, 1053
eskola-arrakasta, 1424, 1432, 1946
eskola-arrakastari, 2489
eskola-asmoa, 453
eskola-birfundazio, 2489
eskola-birfundazioa, 2489, 2490
eskola-birfundazioak, 2490
eskola-birfundazioaren orientazioa eta baliabideen programazioa, 2489
Eskola-birfundazioaren Orientazioari eta Programazioari, 2489
eskola-birfundazioaren urrats nagusietako bat, 2489
eskola-birfundazioari, 2489
eskola-bizitza, 744
eskola-curriculumerako irispide, 1967, 2006
eskola-egoitzen sare, 1720
eskola-ekipamenduak, 2438
eskola-elkarbizitzako eta inklusioko ereduak, 987
eskola-elkarte asoziatiboek, 2508
eskola-eremuan, 1528, 1531
Eskola-eremuan, 1968
eskola-erkidegoa, 1036
eskola-erkidegoko, 745
eskola-erkidegoko sektoreek, 745
Eskola-esparruko ekitateari, 2490
eskola-garraioa, 2014
eskola-giroko, 742
eskola-historiako egoerak, 980
Eskola-ibilbide, 2492
eskola-inklusioa, 1719
Eskola-instituzioa, 1720
eskola-instituzioak, 1939
Eskola-irakaskuntza, 2523
eskola-jantokia, 2014
eskolak, 116, 187, 768, 1030, 1320, 1325, 1445, 2151, 2253, 2254, 2260, 2265, 2489
Eskolak, 2151, 2252
eskolak emateko erabiltzen den hizkuntza, 268
eskola-kirolaren, 824
eskolako, 742, 744
Eskolako, 741
eskolako ariketen liburuak, 111
eskolako eta eskolaz kanpoko jarduerak, 1528
eskolako eta eskolaz kanpoko jardueretan, 744
eskolako irakasleen zerrenda, 1451
eskolako kirol-jardueretan, 2030
eskolako langile guztien lan-baldintzak, 947
Eskolako zerbitzu elebidunak, 947
Eskolako zerbitzuen elebitasuna, 741
eskolako, unibertsitateko eta graduondoko irakaskuntza, 1765, 1786, 1791
eskola-komunitatearen motibazioa, 977
Eskola-kontratu berria, 2457
Eskola-kontratu Berria” Egitasmoaren Programazioari, 2457
eskola-kontseiluak, 1709, 2155, 2159
Eskola-kontseiluak, 981, 1746, 2159
eskola-kontseiluaren osaera, 1709
eskola-kontseiluari, 2159
Eskola-kontseiluei, 1746
eskolaldi osoan, 2259
Eskolaldiko seigarren urtean, 2263
eskola-liburutegia, 1530
Eskola-liburutegia, 1530
eskola-liburutegiek, 1603
eskola-liburutegien, 1635
eskola-liburutegien sistema, 1603
eskola-materialaren ekoizpena, 986
eskolan, 1313, 1315, 1346, 1720, 1914
Eskolan, 2491
eskolan ez dauden biztanleek, 1940
eskola-orduen osagarri, 2295
eskola-orduetan, 2149, 2491
eskola-ordutegien, 454
eskola-ordutegien % 50, 585
eskola-ordutegitik, 1324
eskola-postuak, 1143
eskola-postuen kopuruari, 458, 1128, 1529, 1810
eskolara, 2492, 2496
eskolarako, 2490
Eskolaren berezko eginkizunak, 1832
eskolaren eta hezkuntza-erkidegoaren, 2148
eskolaren xedeak eta helburuak, 1448
eskolarik, 2260, 2507
eskola-sistema, 2153

- eskola-trukerako programetan, 1527
eskolatu gabeko biztanle helduek,
1328, 1329
eskolatze eta gizarteratze, 1695
eskolatze etena dutenak. *Ikus*
ikasleak
eskolatze etena izan duten ikasleei,
1526
eskolatze orokortuaren, 2115
eskolatzea, 742, 788, 948, 1129, 1694,
1715, 1806
Eskolatzea, 1944
eskolatzea hizkuntza gutxituetan
jasotzeko eskubidea, 267
eskolatzeak, 585
eskolatze-aldi, 459, 2257, 2295, 2491
eskolatze-aldian, 2492
eskolatze-aldiaren amaierara, 2489
eskolatzearekin, 1526
eskolatzeaz, 2265
eskolatze-gastuen inguruko
desadostasunak, 2255
eskolatze-interesak, 2255
eskolatzeko dauden hezkuntza-
modalitateei, 1968
eskolatzeko hezkuntza-modalitateei,
2007
eskolatze-lekuaren, 2490
eskolatze-mota, 2006, 2492
eskola-ume, 1939
eskola-umeak, 250
eskolaurrean, 169, 177
eskolaurreko, 769
eskolaurreko hezkuntza, 310, 379
eskolaurreko hezkuntzaren zati
handi bat, 310, 379
eskolaurreko hezkuntza-zentroen
eta oinarritzko hezkuntza
orokorreko zentroen
programetan, 2096
eskolaurretik, 186
eskolaz kanpoko, 744
eskolaz kanpoko heziketak, 225
eskolaz kanpoko jarduera, 1731,
2050
eskolaz kanpoko jarduerak, 1528
eskolaz kanpoko jardueren
proposamenak, 983
eskolaz kanpoko jardueretan, 2149
eskolaz kanpoko orduetan, 2491
eskolaz kanpoko zerbitzuak, 2014
eskolaz kanpokoak. *Ikus* jarduerak
eskolaz kanpokoek, 1720
eskola-zentroak, 1100
eskola-zerbitzuetan, 1942
eskola-ziurtagiria, 1390
eskolei, 148
eskolek, 2253, 2265, 2492
eskolen eginkizunak eta antolaketa,
2265
Eskolen, ikastetxeen eta lizeoen
eginkizuna, 2253
eskoletako liburutegiek, 1603
eskoletako liburutegietan, 1603
eskoletako liburutegietan ezartzeko,
2405
eskoletan, 768, 1603, 1939
eskoletan erabiliko diren hizkuntzei,
2479
eskolok, 1529
eskritura, 432
Eskritura publikoa, 514, 675
eskritura publikoak, 1581
esku- eta gorputz-gaitasunak, 2258
esku hartze medikoa, 509, 650
esku hartzeko arloak, 1395
esku hartzeko eremu, 2158
Esku hartzeko jarduketak, 1176
Esku hartzeko neurriak, 442
esku hartzeko printzipioak, 2056
esku hartzeko protokoloetan, 1752
Esku hartzeko sektoreak, 1393, 2003
esku hartzera, 734
esku-ahurrekoa, 2005
eskualdaketa, 371, 2212, 2271, 2364
eskualdaketa, 2364
eskualdaketa, 2465
eskualdaketen gaineko zerga, 2272
eskualdatzaileak, 527
eskualde, 1201
eskualde horiek zehaztu, 995
eskualdea, 1199, 1200, 1201, 1202,
1204, 1205
Eskualdeak, 1007
ESKUALDEAK, 1008
eskualdearen eskumenpeko
ikastetxeetan, 2255
eskualdearen funtsezko ezaugarriak,
1959
eskualdearen izendapenean, 1201
eskualdearen izenean, 1202
eskualdeei, 1222

- eskualdeen, 2257
eskualdeen eskumenak, 2255
Eskualdeen eskumenak, 2255
eskualdeen hezkuntzaren alorreko eskumen bereziak, 2255
Eskualdeenak. *Ikus* izendapenak
eskualdeetako, 1281
Eskualdeetako edo atzerriko hizkuntzen eta kulturen irakaskuntza, 2253
Eskualdeetako hauteskunde-batzordeak, 734
Eskualdeetako Lantaldeari, 1971
eskualdeetako ondarearen parte diren elementuak, 2254
eskualde-izendapena, 1872
Eskualdeko, 1201, 2072, 2073
Eskualdeko Administrazioa, 2071
Eskualdeko Administrazioak, 2069, 2081
Eskualdeko erreferentzia kulturalak, 1205
eskualdeko hauteskunde-batzordean, 734
Eskualdeko Kontseiluak, 2255
eskualdeko ondare, 1205
Eskualde-kulturaren elementuez, 2257
eskuarte, 351, 414, 415, 711, 714, 715, 719, 743, 758, 1017, 1018, 1917
eskuarte ekonomikoak, 715
Eskuarte ekonomikoez, 713
eskuarte ekonomikorik, 414, 415
eskuarte elektronikoak, 1018
eskuarte elektronikoekin, 1018
Eskuarte elektronikoen, 1018
Eskuarte elektronikoen bidezko administrazio-prozedura, 1018
eskuarte elektronikoez, 506
eskuarte informatikoen, 351
eskuarte materialak, 1917
eskuarte materialen, 351
eskuarte pertsonal eta materialak, 714
eskuarte publikoak, 1017
eskuarte teknikoak, 758
eskuarte, baliabide eta sistema metodologikoak, 719
eskuarteak, 741, 783, 1020, 1041, 1356, 1564, 1917
eskuarteei, 504
eskuarteen, 1042
eskuarteetan, 759
eskubide, 63, 64, 105, 127, 165, 197, 400, 413, 414, 415, 416, 417, 436, 460, 463, 504, 505, 520, 525, 541, 542, 568, 685, 688, 694, 713, 724, 757, 768, 769, 783, 787, 788, 789, 790, 791, 816, 1018, 1020, 1025, 1029, 1034, 1046, 1139, 1147, 1168, 1170, 1212, 1217, 1220, 1232, 1241, 1246, 1249, 1319, 1369, 1409, 1479, 1564, 1572, 1582, 1600, 1605, 1667, 1725, 1804, 1827, 1860, 1861, 1862, 1863, 1868, 1912, 1914, 1917, 1937, 1988, 1989, 2073, 2097, 2216, 2222, 2226, 2245, 2278, 2312, 2347, 2368, 2395, 2396, 2433, 2451, 2463, 2464, 2485
Eskubide, 63, 64, 168, 169, 171, 421, 436, 504, 520, 542, 693, 696, 742, 748, 1029, 1046, 1113, 1122, 1216, 1220, 1315, 1409, 1618, 1713, 1814, 1912, 1913, 1961, 1964, 2073, 2098, 2139
eskubide aitortu, 1783
eskubide autonomikoak, 1566
eskubide berberak, 166
eskubide berdin eta ukaezinetan, 61
eskubide ekonomiko, sozial eta kulturalak, 1783
eskubide ekonomikoak, 816
Eskubide Ekonomikoen, Sozialen eta Kulturalen Nazioarteko Ituna, 161
Eskubide Ekonomikoen, Sozialen eta Kulturalen Nazioarteko Itunaren, 142
Eskubide Ekonomikoen, Sozialen eta Kulturalen Nazioarteko Itunean, 164
Eskubide Ekonomikoen, Sozialen eta Kulturalen Nazioarteko Itunean, 2139
eskubide eraginkorra, 2108
eskubide eskusiboa, 112, 119
eskubide espezifikoak, 478, 1410, 1814
eskubide eta askatasun, 482, 1104
eskubide eta askatasun hauen errespetua, 61
eskubide eta askatasun horien eraginkortasuna, 52

- eskubide eta askatasun
konstituzionalen egikaritza, 482
- eskubide eta askatasunak, 61, 62,
65, 161, 331, 332, 341, 1244, 1542,
1648, 1956, 2079
- eskubide eta askatasunen
egikaritza, 1241
- eskubide eta askatasunen
gozamina, 299
- eskubide- eta aukera-
berdintasunari, 2474
- Eskubide eta aukera-berdintasunari
eta zailtasunak dituzten pertsonen
parte-hartze eta herritartasunari
buruzko 2005eko otsailaren 11ko
2005-102 Legea, 2432
- eskubide eta balio demokratikoen
defentsa, 667
- eskubide eta bermeen zerrenda,
436
- eskubide eta betebeharrak publikoak,
606
- eskubide eta betebeharrak, 1774
- eskubide eta betebeharrei, 1888
- eskubide eta betebeharrei buruzko
informazioa, 2224
- eskubide eta betekizunak, 870
- eskubide eta eginbehar
indibidualak, 1655
- eskubide eta eginbehar
konstituzionalen erabilera, 468
- eskubide eta eginbeharrak, 1695
- eskubide eta eginbeharrei, 173
- eskubide eta eginbeharrei buruzko
informazioa, 2217
- Eskubide eta Eginbeharren Gutuna,
2089
- eskubide eta interes legitimoak,
1410
- eskubide eta prestazioei buruzko
informazioa, 1622
- eskubide eta xedapen berberak
izatea, 197
- eskubide guztiak egikaritzeko
aukera, 838
- eskubide hauek, 209
- Eskubide historikoak, 1912
- Eskubide Historikoak eguneratzeari,
1241
- Eskubide honen erabilera
bermatzeko, 1001
- eskubide hori arian-arian gauzatu
dadin bermatzeko, 703
- eskubide hori bermatzea, 182
- eskubide hori erabiltzen dela arian-
arian bermatzeko beharrezko
bitartekoak jarriko dira eskura, 772
- eskubide horiek hala nahita
ukatzen, 194
- Eskubide horren egikaritza, 171
- eskubide indibidual, 2185
- eskubide indibidual eta kolektiboak,
1290
- eskubide indibidualak, 329, 1621
- eskubide kolektiboak, 162, 330, 2139
- eskubide kolektiboari, 2142
- eskubide kolektiborik, 2451
- eskubide konstituzional eta
linguistikoak, 1654
- Eskubide kulturalak, 1046
- Eskubide Kulturaleri, 1046
- eskubide kulturaletarako eta
herritartasun-eskubideak, 257
- eskubide orokorrak, 1020
- eskubide osoko kideen, 688
- eskubide pasiboari, 768, 769
- eskubide pasiboetarako, 768
- eskubide pertsonal besterenezinak
eta edozein egoeratan
egikaritzeko modukoak, 164
- eskubide politiko, zibil eta familiar
guztien jabe, 2374
- eskubide preskribaezina, 306, 375,
1216
- eskubide sektoriala, 1958
- Eskubide sozialak, 1113
- Eskubide sozialen arloko eskumena,
1069
- eskubide subjektiboak, 1861
- eskubide zehatz batzuen egikaritza,
165
- eskubide zibil eta politiko, 1575
- eskubide zibil guztien jabe, 2279
- eskubide zibilak, politikoak,
ekonomikoak, gizarte- eta kultura-
izaerakoak, 161
- Eskubide Zibilen eta Politikoen
Nazioarteko Ituna, 161
- Eskubide Zibilen eta Politikoen
Nazioarteko Itunean, 164, 1216,
2139
- eskubide zibilen kontrako debeku,

- gabetze edo ezgaitasunik, 2302
- eskubidea, 62, 63, 65, 80, 91, 95, 161, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 181, 194, 308, 377, 413, 415, 421, 439, 442, 458, 498, 504, 525, 541, 542, 582, 590, 591, 685, 686, 693, 694, 696, 741, 742, 748, 753, 758, 759, 769, 781, 783, 787, 788, 791, 856, 862, 1020, 1021, 1022, 1025, 1026, 1029, 1030, 1031, 1032, 1046, 1115, 1136, 1137, 1141, 1145, 1157, 1167, 1215, 1216, 1217, 1220, 1221, 1222, 1232, 1283, 1290, 1293, 1314, 1315, 1317, 1319, 1320, 1321, 1336, 1337, 1339, 1353, 1360, 1361, 1370, 1373, 1374, 1375, 1378, 1385, 1410, 1469, 1470, 1474, 1480, 1488, 1520, 1537, 1539, 1549, 1564, 1572, 1583, 1585, 1589, 1601, 1613, 1619, 1627, 1642, 1651, 1653, 1654, 1659, 1705, 1732, 1783, 1804, 1814, 1867, 1872, 1888, 1905, 1912, 1913, 1914, 1915, 1922, 1937, 1949, 1958, 1964, 1966, 1972, 1973, 1979, 1990, 1993, 1994, 1996, 1997, 2006, 2009, 2013, 2029, 2098, 2099, 2100, 2103, 2105, 2110, 2120, 2126, 2129, 2135, 2136, 2184, 2215, 2221, 2225, 2226, 2227, 2252, 2293, 2314, 2349, 2351, 2352, 2354, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2376, 2377, 2379, 2385, 2389, 2421, 2442, 2448, 2454, 2464
- beren hizkuntza erabiltzeko
eskubidearen babes judiziala lortzeko, 1863
- Bi hizkuntza ofizialak ezagutzekoa, 1863
- Bi hizkuntza ofizialeko edozein askatasunez eremu guztietan erabiltzekoa, 1863
- Bi hizkuntza ofizialeko edozeinetan aritzekoa, 1863
- Bi hizkuntza ofizialeko edozeinetan arreta jasotzekoa, 1863
- Erabiltzen duten hizkuntza ofiziala dela-eta diskriminaziorik ez jasatekoa, 1863
- Eskubidea, 398, 1772, 2227, 2371
- Eskubidea aitortzea, 399
- eskubidea legearen aurrean berdinak izateko, 1488
- Eskubidea ukatzea, 399
- eskubide-abusua, 337
- eskubideak, 129, 150, 173, 257, 348, 414, 436, 463, 468, 493, 543, 559, 568, 582, 653, 686, 713, 753, 782, 783, 787, 789, 790, 791, 793, 835, 1013, 1018, 1020, 1021, 1022, 1046, 1115, 1136, 1137, 1156, 1161, 1163, 1167, 1196, 1211, 1212, 1215, 1228, 1250, 1283, 1290, 1336, 1339, 1342, 1353, 1354, 1369, 1373, 1375, 1393, 1394, 1470, 1526, 1547, 1601, 1605, 1627, 1667, 1692, 1732, 1748, 1771, 1783, 1815, 1827, 1912, 1913, 1915, 1988, 1992, 2022, 2073, 2140, 2167, 2216, 2258, 2269, 2270, 2311, 2368, 2369, 2505
- Eskubideak, 469, 1104, 1113, 1157, 1209, 1226, 1241, 1283, 1360, 1361, 1478, 1526, 1625, 1667, 1725, 1737, 1804, 1817, 1852, 1913, 1952, 2139, 2167, 2240
- eskubideak baliatzean, 478
- eskubideak baliatzeko, 479
- eskubideak eta betebeharrak, 260
- eskubideak sustatzeko, 774
- eskubidean, 1486
- eskubidearen, 414, 442, 532, 695, 1021, 1025, 1038, 1618, 1997
- eskubidearen aplikazio materialaren eremuak, 2029
- eskubidearen babesa, 2101
- eskubidearen egikaritzea, 1939, 1940, 2185
- Eskubidearen irismena eta bermea, 628
- eskubidearen titularra, 112, 119, 120
- eskubidearen titularrari, 112, 119
- eskubidearen titularrei, 1959
- eskubideari, 1034, 1138, 1713, 1872, 1887, 1990
- eskubideaz, 694
- eskubide-berdintasuna, 231, 1739, 1917
- eskubide-berdintasunean, 1564
- eskubideei, 89, 787, 835, 1005, 1020, 1211, 1385, 1990, 1992, 1994, 2000
- Eskubideei, 1160
- eskubideei buruzko informazioa, 1196
- eskubideei buruzko orientazioa eta informazioa, 541

- eskubideek, 685
eskubideekin, 1410
eskubideen, 695, 763, 780, 847, 1113, 1114, 1289, 1862, 2370
eskubideen babes indartua, 595
eskubideen babesa, 1170
eskubideen berri ematea, 1478
eskubideen egikaritza, 82, 164, 166, 1114, 1386
eskubideen egikaritzea, 1804
eskubideen eraginkortasuna, 1386
eskubideen erreklamazioen jarraipena, 627
eskubideen eta askatasunen bermea, 341
eskubideen eta eginbeharren araubidea, 2074
eskubideen eta eginbeharren informazioa, 308, 377
eskubideen eta igurikimenen defentsa, 1674
eskubideen jakinarazpena, 2215, 2216
eskubideen titularren interes legitimo, 150
Eskubideen titularren interesen eta interes orokorraren arteko oreka zuzena, 150
eskubideen zerrendarik, 1958
eskubideengatiko tasa, 1932
eskubideetatik, 2396
eskubideez, 757, 789
eskubideon kontrako egoera zehatzen nondik norakoez, 2253
eskubiderik, 699, 2371
eskudantzia, 711, 1768, 2121, 2122, 2299
eskudantziak, 363, 1105, 1323, 2058, 2296, 2470
Eskudantziak, 2297, 2298
eskudantziei, 1279
eskudantziekin, 717, 2257
eskudantzien, 1394, 1840
eskudiru bidezko harpidetzak, 2422
eskuduna, 1216, 1521, 1770, 1802
eskudunak, 462, 506, 694, 762, 1015, 1024
eskudunek, 506, 521, 717, 2001
eskudunekin, 711
Eskuen laguntza duten zeinu-hizkuntzak edo urrutikoak, 2005
eskuesle, 2102
eskuesleak, 2102
eskuetsitako, 168
esku-hartze, 409, 795, 1987, 1988, 2151
Esku-hartze didaktikoa, 2160
esku-hartze didaktikoa eta metodologikoa, 2152
esku-hartze didaktikoaren alderdi metodologikoak, 2160
Esku-hartze ginekologiko eta obstetrikoko egokiak, 508, 649
esku-hartze goiztiarrena, 1145
esku-hartze modalitateak, 2311
esku-hartze motak, 1781
esku-hartze publikoaren, 1237
esku-hartze soziala, 1496
esku-hartze sozialaren eremuko politikak, 1405
esku-hartzea, 441, 1158, 1252, 2375, 2377, 2388, 2504
esku-hartzeak, 508, 649, 2496
esku-hartzeei, 1157
esku-hartzeren, 787
eskuizkribuak, 752
Eskulan atzerritarrari, 2292
eskulanak, 545
eskulangile, 2407
eskuliburu, 110
eskuliburuak, 1957
eskuliburuak, 169, 1547, 1957
eskumen, 520, 689, 710, 713, 740, 1275, 1467, 1530, 1565, 1735, 1752, 1772, 1973, 2014
Eskumen, 685, 1212
eskumen aitortua, 326
eskumen bereziak, 2255
eskumen betearazle, 2136
eskumen betearazlea, 1917
eskumen betearazleen, 520
eskumen erkideak, 2255
eskumen eskusibo, 1957
eskumen eskusiboa, 493, 1212, 1216, 1314, 1354, 1445, 1467, 1475, 1477, 1565, 1772, 1917, 1939, 1957, 2097, 2113
Eskumen eskusiboak, 1212, 1467
eskumen judizialari, 411, 563
eskumen murrizak, 955
eskumen nazionala, 296
eskumen osoa, 740, 946

- eskumen propio, 840
 eskumen propioak, 1351
 eskumena, 316, 351, 371, 385, 412, 444, 445, 493, 685, 697, 708, 717, 743, 744, 756, 760, 762, 779, 781, 787, 788, 791, 834, 851, 857, 859, 863, 949, 950, 1006, 1007, 1144, 1147, 1148, 1149, 1152, 1166, 1222, 1230, 1236, 1246, 1248, 1447, 1476, 1477, 1532, 1825, 1917, 1965, 1988, 1990, 2001, 2014, 2068, 2071, 2156, 2160, 2296, 2459
 eskumena duen organoaren, 398
 eskumena duten administrazio publikoek, 1639
 eskumena duten agintaritza hartzaileen edo igorleen, 398
 eskumena duten organismo edo erakundeetan, 2121
 eskumena duten organoekin elkar hartuta, 704
 eskumenak, 191, 206, 210, 212, 361, 366, 482, 493, 546, 693, 698, 699, 743, 760, 784, 785, 787, 810, 823, 829, 838, 841, 935, 948, 1024, 1105, 1128, 1219, 1221, 1235, 1248, 1268, 1276, 1277, 1279, 1354, 1380, 1416, 1471, 1475, 1490, 1511, 1512, 1529, 1530, 1532, 1533, 1565, 1600, 1638, 1660, 1675, 1752, 1774, 1778, 1779, 1813, 1825, 1862, 1893, 1916, 1950, 1958, 1960, 1966, 1968, 1969, 1994, 2002, 2014, 2019, 2029, 2096, 2098, 2113, 2118, 2136, 2156, 2255, 2259, 2292, 2294, 2296, 2298, 2376, 2459, 2469, 2484
 Eskumenak, 362, 1235, 1351, 1377, 1530, 1532, 1565, 1572, 1825, 1917, 2071, 2072, 2298, 2300, 2459, 2469
 ESKUMENAK, 1008
 eskumenak dituzten lurralde-kolektibitateek, 2259
 eskumenaren, 520
 eskumenaren oinarria, 1957
 eskumenari, 694, 1872
 eskumen-banaketa, 2255
 eskumendeko sozietateak, 697
 eskumendeko sozietateek, 698, 1132, 1133
 eskumendeko sozietateen, 1132
 eskumendeko sozietateen jarduerak, 1132
 eskumendeko sozietateetako, 699
 eskumendeko telebista-sozietateak, 1133
 eskumenei, 371, 500, 691, 710, 1278, 1361, 1974, 2297
 eskumenekin, 2117, 2296, 2446
 eskumeneko, 372, 692, 698, 717, 1235, 1317, 1337, 1678, 1864, 1905, 1906
 eskumenen, 205, 425, 493, 494, 501, 518, 520, 722, 741, 752, 762, 788, 790, 856, 1034, 1118, 1122, 1138, 1148, 1150, 1195, 1200, 1234, 1293, 1317, 1352, 1353, 1380, 1409, 1415, 1532, 1588, 1605, 1641, 1644, 1761, 1779, 1803, 1809, 1819, 1820, 1824, 1861, 1863, 1864, 1869, 1873, 1879, 1880, 1892, 1915, 1990, 1993, 1997, 1999, 2000, 2002, 2030, 2068, 2072, 2106, 2118, 2123, 2126, 2128, 2182, 2296, 2298, 2476
 Eskumenen, 1917
 Eskumenen antolaketa eta banaketa, 1638
 eskumenen banaketa, 585
Eskumenen banaketa, 1638, 1752
 eskumenen banaketaren ikuspegitik, 520
 eskumenen berezitasuna, 972
 eskumenen eremuan, 196, 493, 494, 518, 705, 708, 722, 741, 762, 771, 788, 790, 844, 856, 1001, 1002, 1003, 1034, 1122, 1148, 1150, 1200, 1317, 1352, 1409, 1415, 1588, 1641, 1803, 1809, 1820, 1863, 1864, 1869, 1873, 1879, 1892, 1993, 1997, 1999, 2000, 2002, 2030, 2072, 2106, 2118, 2123
 eskumenen eremuaren, 188
 eskumenen esparruan, 752, 1653, 1677, 1861, 1950, 1990, 2012
 eskumenen jabe, 2244
 eskumenen legegintza-garapenak, 2128
 eskumenen tipologia eta irismena, 2011
 eskumenen zabalkuntzari, 2128
 eskumen-eremu autonomikora, 1347
 eskumen-eremu bateko ikus-entzunezko komunikazio-

- zerbitzuetarako, 2140
- eskumen-eremua, 409
- eskumen-eremuari, 1239, 1322, 1605
- eskumen-eremuaren, 1164, 1245
- eskumen-eremuetan, 1675
- eskumen-eremuko, 1763
- eskumen-eskualdaketak, 2465
- eskumen-esparruetan, 1416
- eskumenetako, 1275, 1860
- eskumenetan, 689, 2463
- eskumenez, 549
- Eskumen-sistema, 2058
- eskumen-tituluak, 839
- eskuordea, 717
- eskuordetza, 109
- Eskuordetza, 109
- eskuordetza parlamentarioak, 275
- eskuordetzaz, 711
- eskuordetze-ahalmena, 2177
- eskuordetzen eginkizunak, 1678
- eskuordetzen idazkariak eta
 interpreteak, 101
- eskura izateko, 169
- eskura jarri, 173
- eskuragarri dauden baliabideei,
 1695
- eskuragarritasuna, 491
- eskuratzailea, 527
- Eskuratzailea, 527
- eskuratzaileak, 525
- eskuratzaileari, 527
- eskuratzaileek, 527
- eskuratzaileen babesa, 525
- eskuratzaile-izangaiek, 2436
- eskuratzaileari, 527
- eskuratzea, 1980
- eskuratzeak, 1850
- esku-sartze, 63, 95
- esku-sartzerik, 63
- eskuz idatzitako edo inprimatutako
 eskriturakoak, 1775
- eskuzabaltasun, 1292
- Eskuzabaltasunak, 2278
- eskuzko ekintzak, 678
- eskuzko zeinuak, 476
- esleipen, 2239, 2339
- esleipen organikoa, 1966
- esleipena, 1006
- esleipenak, 1837, 1840
- esleitzea, 808
- esleitzeari, 1576
- esleitzeko, 808
- esleitzen, 805, 806, 829, 2431
- Eslovakia, 179
- eslovakieraz, 207, 208
- eslovenieraz, 207, 208
- Espainia, 441, 445, 559, 560, 1860
- Espainiak, 374, 470, 533, 535, 539,
 546, 1104, 1165, 1216, 2150
- Espainiako, 397, 454, 500, 501, 502,
 504, 506, 521, 526, 533, 548, 552,
 557, 558, 559, 560, 561, 564, 575,
 576, 712, 1020, 1029, 1107, 1129,
 1215, 1275, 1353, 1539, 1564, 1674,
 1823, 1859, 1860, 1875, 1912, 1913,
 1987, 1988
- Espainiako 1978ko abenduaren
 27ko Konstituzioaren, 2096
- Espainiako 1978ko Konstituzioak,
 544, 1859, 2148
- Espainiako 1978ko Konstituzioan,
 2139
- Espainiako 1978ko Konstituzioaren,
 1987, 2113
- Espainiako 1978ko Konstituzioaz, 544
- Espainiako Abokatutzaren Estatutu
 Orokorra, 466
- Espainiako Abokatutzaren Kontseilu
 Nagusia, 467
- Espainiako Administrazioak, 535
- Espainiako agintariei, 562, 564
- Espainiako agintariak, 562
- Espainiako agintaritzaren nagusiak, 562
- Espainiako arau prozesalen, 562
- Espainiako araudia, 442
- Espainiako arau-esparru
 konstituzional eta legala, 480
- Espainiako aseguru-erakundeei, 442
- Espainiako autonomia-
 erkidegoetan, 539
- Espainiako Azpitolazio eta
 Audiodeskripzioaren Espainiako
 Zentroa, 609
- Espainiako Bankuaren, 372
- Espainiako beste hizkuntzak, 347,
 1215, 1314, 1620, 2096
- Espainiako beste hizkuntzek, 2148
- Espainiako Botereguztidunak, 374
- Espainiako edo atzerriko agintariak,
 562
- Espainiako edo atzerriko beste
 hezkuntza-sistema batzuetatik,

- 2156
Espainiako edozein hizkuntzatan, 2144
Espainiako edozein unibertsitatek, 1594
Espainiako ekonomiaren, 536
Espainiako erabakia, 562
Espainiako Erkidego Juduen Federazioko Batzorde Iraunkorreko, 548
Espainiako Errege Akademiarenak, 368
ESPAINIAKO ERREGEAK, 374
Espainiako errege-erreginen, 367
Espainiako Erresumakoak. *Ikusi* Gobernua
Espainiako Erresumaren eta Portugalgo Errepublikaren arteko Tratatuaren, 1673
Espainiako Estatuak, 1860
Espainiako estatuak, 1385, 2139
Espainiako Estatuak, 1029
Espainiako estatuan, 1241, 1878, 1973
Espainiako Estatuan, 1029
Espainiako estatuaren, 401, 1215, 1314, 1344
Espainiako estatuaren eta Europar Batasunaren errealitatearen ezagutza, 1344
Espainiako Estatuaren hizkuntza- eta kultura-aniztasuna, 1432
Espainiako estatuaren hizkuntza ofiziala, 347, 1620, 1860
Espainiako estatuaren hizkuntza ofizialen, 397
Espainiako estatuari, 1644
Espainiako estatuko edozein unibertsitatek, 1707
Espainiako estatuko hizkuntza ofiziala, 1699, 2075, 2096
Espainiako estatuko hizkuntza ofizialetako, 500
Espainiako estatuko hizkuntza-aniztasuna, 470, 471
Espainiako estatuko unibertsitateetako, 1333, 1878
Espainiako estrategian, 1674
Espainiako eta Aragoiko errealitate eleaniztunetik, 1215
Espainiako eta Aragoiko legeriak, 1215
Espainiako eta atzerriko unibertsitateen, 1689
Espainiako eta atzerriko zentroen arteko prestakuntza- eta berrikuntza-proiektuak, 597
Espainiako eta Gaztela eta Leongo Erkidegoko konstituzio- eta estatutu-balioak, 1694
Espainiako gainerako hizkuntza koofizialen, 534
Espainiako gainerako hizkuntzak, 533, 2113
Espainiako gainerako hizkuntzaren batean, 526, 527
Espainiako gainerako hizkuntzen irakaskuntza ez-arautua, ebaluazioa eta ziurtapena, 534
Espainiako gainerako zeinu-hizkuntzak, 482
Espainiako gizarteak, 585
Espainiako gizartearen eta hizkuntzen pluraltasuna, 2140
Espainiako gizartearen eta kulturaren errealitatea, 549
Espainiako gizarteari eta kulturari buruzko proba, 549
Espainiako Gobernua, 1136
Espainiako Gobernuari, 684, 1137
Espainiako Gobernuko kidea, 2119
Espainiako herri, 544, 546
Espainiako herri guztiak babesteko borondatea, 1661
Espainiako herriak, 546
Espainiako herrien ondare historiko, kultural eta artistikoa, 1800
Espainiako herritarrak, 511, 652
Espainiako herritarrek, 468
Espainiako Herritarrek Atzerrian duten Estatutuari, 468
Espainiako hezkuntza-sistema, 2148
Espainiako hezkuntza-sistemako irakaskuntzetara, 1247
Espainiako hezkuntza-sisteman berandu integratutako ikasleentzako plan eta programa espezifikoak, 1811
Espainiako hezkuntza-sistemaren xedeen esparruan, 1806
Espainiako hizkuntza eta kultura, 469, 533

- Espainiako hizkuntza eta kulturetarako irispidea, 468
- Espainiako hizkuntza ofizial eta komunikazio-hizkuntza, 2052
- Espainiako hizkuntza ofizialak, 499, 575
- Espainiako hizkuntza ofizialetako, 500, 501, 502
- Espainiako hizkuntzak, 2096
- Espainiako hizkuntzak eta kulturak, 469
- Espainiako hizkuntzak eta ondare historiko eta naturalaren, 451
- Espainiako hizkuntza-moten aberastasuna, 347, 544, 1215, 2096, 2148
- Espainiako Hizkuntzaren Ikerketarako Nazioarteko Zentroak, 1490
- Espainiako hizkuntzen nazioarteko proiektzioa, 471
- Espainiako hizkuntzetako batean, 1712
- Espainiako hizkuntzetan, 521
- Espainiako ikasle nerabeen irakurmena, 470
- Espainiako Irrati eta Telebista Korporazioa, 503, 611
- Espainiako Irrati-Telebistan bultzatzekoa, 702
- Espainiako kalitateari buruzko UNE araudia, 613
- Espainiako kirol-federazioen egitura, 645
- Espainiako konstituzio- eta estatutu-balioak, 413
- Espainiako Konstituzioa, 549
- Espainiako Konstituzioak, 401, 1136, 1314, 1600, 1620, 1677
- Espainiako Konstituzioan, 483, 1140, 1241, 1625, 2140
- Espainiako Konstituzioarekin, 2128
- Espainiako Konstituzioaren, 401, 464, 479, 480, 493, 546, 1150, 1168, 1215, 1621, 1661, 1800
- Espainiako Konstituzioari, 549
- Espainiako kultura-aniztasunaren eta kultura-ondare erkidearen, 469
- Espainiako kultura-pluraltasuna, 501
- Espainiako legeria**, 544
- Espainiako legeriarekin, 562
- Espainiako liburuari, 470
- Espainiako lurralde osoan, 482, 1137, 1138
- Espainiako lurraldea, 401
- Espainiako lurraldean, 414
- Espainiako lurraldetik kanporatzea, 413
- Espainiako mugetatik kanpo, 1677
- Espainiako nazioak, 546
- Espainiako nazioari, 544
- Espainiako nazionalitatea, 499, 500, 548
- Espainiako nazionalitatearen, 500
- Espainiako ordenamendu juridikoan, 575
- Espainiako patente-eskaera, 560
- Espainiako patenteetarako, 560
- Espainiako pluraltasun linguistikoaz, 544
- Espainiako prozesuan, 562
- Espainiako unibertsitate, 1802
- Espainiako unibertsitateen etorkizuna, 667
- Espainiako unibertsitateetako, 1522
- Espainiako zeinu hizkuntzak, 1021, 1079
- Espainiako zeinu hizkuntzen erabiltzaile, 486
- Espainiako zeinu-hizkuntzak, 460, 475, 476, 480, 481, 482, 483, 485, 486, 488, 621, 1020, 1137, 1139, 1141, 1150, 1160, 1365, 1367, 1502, 1503, 1539, 1651, 1652, 1819, 1965, 2082, 2085
- Espainiako zeinu-hizkuntzak aitortu eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta goritsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzen ditu. *Ikus* 27/2007 Legea
- Espainiako zeinu-hizkuntzak aitortu eta gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta goritsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzen dituen urriaren 23ko 27/2007 Legean, 1651
- Espainiako zeinu-hizkuntzak arautu eta gorren, entzumen-desgaitasunak dituztenen eta gor-

- itsuen ahozko komunikazioari laguntzeko eskuarteak aitortzen dituen urriaren 23ko 27/2007 Legea, 1020
- Espainiako zeinu-hizkuntzek, 477
- Espainiako zeinu-hizkuntzen erabiltzaile, 485
- Espainiako zeinu-hizkuntzen erabiltzaileek, 486
- Espainiako zeinu-hizkuntzen ikaskuntza, 485
- Espainiako zeinu-hizkuntzen ikaskuntza, ezagutza eta erabilera, 1539
- Espainiako zeinu-hizkuntzen interpreteak eta profesionalak, 493
- Espainiako zeinu-hizkuntzen interpreteen eta profesionalen, 481, 493
- Espainiako zeinu-hizkuntzen interpreteen zerbitzuak, 486, 1821
- Espainiako zeinu-hizkuntzen interprete-zerbitzuak, 486
- Espainiako zeinu-hizkuntzetan, 486
- Espainiako zuzenbideari buruzko informazio-eskaerak, 565
- Espainian, 411, 412, 413, 414, 424, 430, 431, 432, 434, 442, 444, 445, 458, 460, 476, 477, 479, 482, 483, 495, 500, 526, 527, 535, 537, 553, 559, 563, 1107, 1292, 1521, 1694, 1958, 2149
- Espainian dauden hizkuntza koofizialen ikasketa, 1810
- Espainian merkaturatutako ondasun eta zerbitzuen etiketatzean eta aurkezpenean, 1633
- Espainian sartzeko debekua, 414
- espainiar, 493, 544, 546, 548, 1314, 1600, 1820, 1821, 2096
- Espainiar, 546, 552, 1215, 1771, 1860
- espainiar autoreen, 471
- Espainiar estatuko beste autonomia-erkidego, 1324
- Espainiar guztiek dute gaztelania jakiteko eginbeharra eta erabiltzeko eskubidea, 347
- espainiar guztien multzoa, 546
- espainiar hizkuntza eta kultura, 592, 640, 1719
- Espainiar Hizkuntza Ikertzeko Nazioarteko Zentroa (CILENGUA), 1476
- Espainiar Hizkuntzaren Akademien Batzorde Iraunkorrenak, 368
- Espainiar Hizkuntzaren Errege Akademiarekin, 1472
- espainiar hizkuntzatakooa, 357
- Espainiar jatorriko sefardiak, 548
- Espainiar jatorriko sefardiei, 548
- Espainiar keinu-hizkuntzaren, 1114
- espainiar nazionalitatea, 548
- Espainiar nazionalitatea, 552
- Espainiar Zeinu Hizkuntzaren Normalizazio Linguistikorako Zentroa, 481, 488
- Espainiar Zeinu Hizkuntzaren Normalizazio Linguistikorako Zentroak, 488
- espainiar zeinu-hizkuntza, 476, 480, 482, 484, 1111, 1133, 1137, 1138, 1161, 1180, 1526, 1818, 1819, 1820, 1821, 1823
- Espainiar zeinu-hizkuntza, 1133, 1250, 1771, 1817, 1819
- espainiar zeinu-hizkuntza edota autonomia-erkidegoetako berezko zeinu-hizkuntzak edota ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak erabiltzeko eskubidea. *Ikus* eskubidea
- espainiar zeinu-hizkuntza naturala, 476
- espainiar zeinu-hizkuntzak, 477, 1136
- espainiar zeinu-hizkuntzako emanaldi-zerbitzuak, 1133
- espainiar zeinu-hizkuntzako sistemekin, 1133
- espainiar zeinu-hizkuntzan, 486, 487, 488, 1823
- espainiar zeinu-hizkuntzara, 1249
- espainiar zeinu-hizkuntzaren, 475, 487, 488, 494, 1115, 1129, 1136, 1138, 1139, 1140, 1157, 1160, 1212, 1692, 1817, 1819, 1820, 1821, 1822
- Espainiar zeinu-hizkuntzaren, 1250
- Espainiar zeinu-hizkuntzaren arloko prestakuntza, 1821
- espainiar zeinu-hizkuntzaren erabilera, 1136, 1138, 1157, 1160, 1965

- espainiar zeinu-hizkuntzaren erabiltzaileentzat, 1821
- Espainiar Zeinu-hizkuntzaren Hizkuntza Normalizaziorako Zentroa, 609, 612, 613, 1965
- espainiar zeinu-hizkuntzaren inguruko hizkuntza-manuak, 1965
- espainiar zeinu-hizkuntzaren interpretazioa, 1822
- espainiar zeinu-hizkuntzaren interprete, 1250
- espainiar zeinu-hizkuntzaren interpreteak, 1129
- espainiar zeinu-hizkuntzaren interpreteen, 1822
- espainiar zeinu-hizkuntzaren interpreteen zerbitzuak, 1821, 1822
- Espainiar zeinu-hizkuntzaren interpreteen zerbitzuak, 1821
- Espainiar zeinu-hizkuntzaren interprete-zerbitzua, 1804, 1822
- espainiar zeinu-hizkuntzaren interprete-zerbitzuak, 1822
- espainiar zeinu-hizkuntzaz, 476, 1822
- espainiar zuzendarikide, 1799
- Espainiarekiko lotura, 548
- Espainiarekin, 468, 499, 549
- Espainiaren atzerri-ekintza, 533
- Espainiaren atzerriko ordezkari-tza diplomatiko edo bulego kontsular, 535
- Espainiaren isiltasuna, 548
- Espainiaren kanpo-ordezkari-tzek, 563
- Espainiaren kultura-ondarea, 544
- Espainiarrentzat, 533
- Espainiari, 548
- espainiarrek, 468, 2140
- espainiarrekin, 468
- espainiarren babes kontsularrerako, 535
- espainiarren elkartean, 469
- espainiarren hizkuntza koofizialen ezagutza, 469
- espainiarren ondorengoei, 469
- espainiarrentzat, 468
- espainiera, 56, 102, 108, 109, 120, 121, 131, 366, 367, 368, 458, 548, 549, 552, 1248, 1719, 1772, 1804, 1810
- Espainiera, 367, 559
- espainiera atlantikoaren hizkuntza-aldiera, 1772
- espainiera atzerriko hizkuntza gisa ikastea, 458
- Espainiera ez den beste hizkuntza, 559
- espainiera hizkuntza ofiziala den herrialdeetako edo lurraldeetako nazionalak, 552
- Espainiera irakasteko zentroak, 367
- espainiera ulertzeko zailtasun larriak dituzten pertsonentzat, 1804
- espainiera zabaltzea, 366
- espainiera, frantsesa edo ingelesa ez den beste hizkuntza batera itzultzeko lizentzia, 121
- espainiera-ikastaroak, 1719
- espainierako proba, 549
- espainierara, 559, 565
- espainierarako itzulpena, 559, 560, 561
- espainieraren, 552, 1772
- Espainieraren, 368
- espainieraren diploma, 552
- Espainieraren ezagutza, 367
- espainieraren ezagutzari, 366
- espainieraren gramatikaren usadio eta erregelen, 1541
- espainieraren hizkuntza-berezitasunak, 1755, 1772
- espainieraren hizkuntza-modalitatearen onarpena eta erabilera, 1768
- Espainieraren irakaskuntza, ikasketa eta erabilera, 367
- espainieraren irakaskuntzari eta ikaskuntzari, 1696
- espainieraren oinarriko ezagutza, 552
- espainieraz, 54, 60, 69, 70, 71, 74, 75, 79, 81, 84, 92, 113, 114, 123, 125, 154, 199, 207, 208, 398, 539, 561, 1203, 1213
- espainieraz bestelakoa. *Ikus* hizkuntza
- espainierazko itzulpena, 558, 564
- esparru, 400, 861, 1859, 1917, 1988, 2486, 2509
- Esparru**, 1859, 1869, 1987
- esparru eleaniztuna eta kulturartekoa, 981

- Esparru eleaniztunaren ezaugarriak, 981
- Esparru erkide eleaniztuna, 987
- esparru frankofonoaren kohesio politiko eta ekonomikoan, 2509
- esparru generikoa, 861
- esparru instituzionalean, 2116
- esparru juridikoa, 468, 1959
- Esparru juridikoa**, 1859, 1987
- esparru juridikoan, 1988
- esparru kontzeptual, 544
- Esparru pedagogikoa, 2479
- esparru pedagogikoaren kalitatea, 2438
- esparru pertsonal, familiar edo sozialean, 400
- esparru publikoan, 2115
- esparrua, 1806
- esparruak, 768
- esparru-akordioa, 2486
- Esparru-akordioa, 2486
- esparru-akordioak, 523
- esparruan, 695, 718, 742, 743, 748, 785, 862, 1034, 1118, 1119, 1139, 1145, 1186, 1195, 1234, 1238, 1293, 1343, 1351, 1366, 1367, 1380, 1385, 1394, 1524, 1530, 1531, 1532, 1565, 1578, 1603, 1605, 1628, 1637, 1638, 1644, 1647, 1653, 1675, 1677, 1696, 1714, 1733, 1761, 1779, 1806, 1808, 1809, 1810, 1817, 1819, 1821, 1824, 1845, 1863, 1871, 1874, 1879, 1880, 1892, 1893, 1904, 1905, 1908, 1923, 1926, 1947, 1950, 1957, 1966, 1971, 1987, 1989, 1997, 1998, 2001, 2011, 2012, 2072, 2110, 2117, 2125, 2139, 2142, 2159, 2168, 2258, 2426
- esparruaren, 1352, 1415, 1588, 1879, 1940, 1972, 2254
- esparruari, 690, 2448
- esparruetan, 195, 2140
- esparruko ekimen irmoak, 2423
- esparru-konbentzioa, 331, 341
- esparru-konbentzioaren edukia, 331
- esparru-konbentzioaren oinarriak, 330
- esparru-mandatuak, 2144
- espazio, 695, 758, 759, 760, 764, 1186, 1241, 1278, 1366, 1367, 1650, 1817, 1904, 1909
- Espazio, 1040, 1041
- espazio egokiak eta irisgarriak, 1149
- Espazio libreak, 1506
- espazio publiko, 759
- espazio publiko urbanizatueta, 1147
- espazio publikoak, 760
- espazio publikoen, 758, 764
- espazioak, 1154, 1158, 1484, 1986, 2153, 2158
- Espazioen, 1040
- espediente, 535, 582, 761, 1157, 1469
- espediente indibidualerako irispidea, 1157
- espediente judizialerako informazio- eta irispide-eskubidea, 582
- Espedienteak, 1471
- espedienteak, 389, 421, 568
- espedienteari edo prozedurari hasiera eman dion pertsonak aukeratutakoa erabiliko, 704
- espedienteen, 563, 1336
- espedienteetan, 1581
- espektratuaren nahasmenduak, 1431
- espektratu erradioelektrikoa, 611
- Espektratu erradioelektrikoa erabiliz ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzuak, 1907
- espektratu irrati-elektroaren, 1998
- esperientzia, 600, 768, 859, 866, 1529, 1728, 1812, 1939, 2289
- esperientzia aitzindariak, 1963
- esperientzia ebaluatzeko modua, 2503
- esperientzia historikotik, 1887
- esperientzia orokorra, 859, 866
- Esperientzia pilotu, 2503, 2505
- esperientzia pilotua, 2503
- Esperientzia pilotuak, 2503
- Esperientzia pilotuaren ebaluazioa, 2503
- esperientzia profesionala, 670
- esperientziak, 600, 1808, 2140
- esperientziarekin, 464
- esperientzia-trukea, 600
- esperientzia-trukeak, 1957
- esperientzia-trukearen, 2486
- esperientzio- eta dokumentazio-lana, 2258
- esperientzio-modalitateak, 2503

- Esperimentu, 2258
esperimentu pedagogikoak, 2258
Esperimentuen ebaluazio-
modalitateak, 2258
esperimentuen eta lurralde-eremu
bakoitzeko aldaeren orientazio-
lerroak, 2258
Esperimentuok, 2258
Espetxe Administrazioaren
mendekoak ez diren lokaletan,
2221
espetxealdiaren, 535
espetxealdi-zigorra, 397
espetxean, 535
Espetxeari, 2485
espetxeburuak, 2485
Espetxeei, 349, 2485
Espetxe-erregimena, 349
espetxeko baldintzapeko
askatasun- eta gizarteratze-
zerbitzuko zuzendariak, 2485
espetxe-lankidetzako organismo eta
instituzioen, 349
espetxera, 2374
Espetxera, 2485
espetxe-zaintzako epaitegian, 2381
Espetxe-zerbitzu publikoari, 2485
espetxe-zigorra, 2367
espetxe-zuzenbideari, 1054
espetxe-zuzenbideari buruzko web
orri espezializatuaren
finantzabide, 1054
espezialista, 1964
Espezialistak, 1525
espezialistaren diploma, 1802
espezialitate, 1036, 1656, 1744, 1749,
2168, 2313
espezialitate hauetako
funtzionarioak, 1357
espezialitate juridikoa, 1389
espezialitatea, 461, 1056, 1389, 1527,
1656
Espezialitatea, 1036
espezialitateak, 778
Espezialitateak, 1656
espezialitateak edo jakintzagaiak
hala eskatzen, 800
espezialitatean, 1360, 1476, 1924,
1948, 1949
espezialitatearen eskakizunen, 706
espezialitateetako, 1357
espezialitateetan, 2168
espezialitate-hizkuntzak, 1846
espezialitateko arloak edo
ikasgaiak, 1810
espezialitateko irakasgaiak, 1128
espezialitateko profesional, 2317,
2318
espezialitate-printzipioaz, 2381, 2385
espezialitatetan, 2316
espezialitatetan antolaturiko
ezagutzen egiaztatze-proba
anonimoak, 2313
espezializazio, 460, 465, 1107, 1521,
1928
espezializazio edo kualifikazio
egokia, 460
espezializazio teknikoa, 933
espezializazioa, 1032, 1127
espezializazio-arlo edo -azpiarlo,
1728
espezializazioko edo gradu-ondoko
ikastaroak, 1749
espiritu ekintzailea, 453
espiritu kritikoa, 973
espiritu kritikoa eta zientifikoa, 456
espiritua, 752
espiritua lantzeko prozesuan, 1572
espirituarekin, 1953
esplorazio- eta esku-hartzeko
teknikak, 1485
esplotazioa, 787
Esportazioak, 2363
esportazioan, 2488
esportazio-debekua, 121
esposizio-denbora, 2158
espresuki aplikatzekoak zaizkion
xedapenei, 802
establezimendu, 414, 449, 835, 1010,
1146, 1152, 1372, 1623, 2000, 2025,
2335, 2360
Establezimendu, 449, 2246
establezimendu iraunkorrik gabeko
sukurtsalak, 444
establezimendu publiko, 2436
establezimendu publikoei, 2296
establezimendu publikoek, 2449
establezimendu publikoetako, 835
establezimendu publikoetako
sarreran, 835
establezimenduak, 1010
Establezimenduan, 1748

- establezimenduaren, 835, 836
establezimenduaren izena, 836
establezimenduaren jarduera eta titulartasuna, 835
establezimenduari, 2312
establezimenduek, 1872, 1914
establezimenduen organismo kudeatzaileak, 2262
establezimenduentzat, 1980
establezimenduetako edozeinen arduradunek, 1623
establezimenduetan, 1627
establezimenduetan sartzeko eskubidea, 2293
establezimenduko konbentzioak, 2287
establezimendu-motatarako, 2246
estaldura, 539, 1628, 2030, 2230
Estaldura autonomiko publikoko telebistako ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuak, 1167
estaldura autonomikoko ikus-entzunezko komunikazioak, 1375
estaldura autonomikoko irratikomunikazioko zerbitzuek, 1167
estaldura autonomikoko zerbitzuak, 1167
Estaldura geografiko, sozial eta kultural, 503
estaldura juridikoa, 848
estaldura-eremu, 2140
Estaldura-eremua, 1628
estamentalismotik, 724
estamentu, 724, 1833
estandar irekiko tresna, 1668
estandarizatze, 476
estandarrik, 472, 1385, 1769
estandarretara, 488, 492, 1823
estatistika, 351, 882, 1287
Estatistika Plana, 1287, 1291
Estatistika Planean, 1287, 1291
Estatistika-datu nazionalak, 2490
Estatistika-jardueraren eremuak eta azpieremuak, 2021
estatistika-jardueren, 1287, 1291
estatistikak, 236, 1118, 1234, 1291, 1511, 1551, 1762
estatistikek, 225
estatistiketan, 1550
estatu, 307, 376, 411, 412, 430, 431, 432, 441, 444, 458, 460, 476, 479, 504, 537, 553, 757, 866, 1030, 1314, 1544, 1565, 1644, 1672, 1673, 1691, 1727, 1810, 1914, 1915, 2148, 2184, 2244, 2259, 2260, 2314, 2317, 2321, 2346, 2355, 2380, 2381, 2384, 2386, 2387, 2389, 2391, 2392, 2393, 2395, 2416, 2422, 2458, 2472, 2476
Estatu, 319, 388
estatu aldeei, 69, 71, 157
estatu aldeek, 116
Estatu aldeek, 154
estatu aldeen betebeharrak, 157
estatu atzerritar, 2314
Estatu atzerritar baten erabakiz, 2417
estatu autonomiko, 1343
estatu bakoitzaren antolaketa eta baliabideak, 64
estatu bakoitzeko hizkuntza ofizialetako batera, 2285
Estatu batean ezarritako egintza juridikoen, aldean artean, duten baliozkotasuna ez baztertea, 312, 381
Estatu batean ezarritako egintza juridikoen baliozkotasuna ez baztertea, 312, 381
estatu bateko biztanle batzuen hizkuntza edo kultura, 195
estatu bateko jurisdikzio-organo, 2390
estatu bateko lurralde barruan hitz egiten diren hizkuntza ofizialetako bat, 2260
Estatu bateko lurraldean bertako biztanleek, estatuko biztanleriaren barruan gutxiengoa izanik, tradizioz hitz egiten dituztenak, 307, 376
estatu baten lurraldean, 63
estatu bitan edo gehiagotan modu berean edo antzekoan erabiltzen diren hizkuntza erregional eta gutxientzat, 309, 378
estatu elkartuetako nahiz hirugarren estatuetako gobernuekin harremanak, 194
estatu emailean ofiziala den hizkuntzan edo hizkuntzetako batean, 2212, 2307
estatu errekerituak, 565

- estatu errekerituko hizkuntza, 562, 564, 565
- estatu errekerituko hizkuntza ofizial, 564
- estatu errekerituko hizkuntza ofiziala, 562
- estatu errekeritzaileko agintari eskudunek, 2384
- Estatu espainiarreko, 1768
- Estatu espainiarreko eta beste estatu batzuetako antzeko beste lurralde-erakunde, 844
- Estatu gehienek betidanik izan dute joera bateratzailea, 162
- estatu horien lana babestea eta osatzea, 206
- estatu horietako konstituzio-ordenamenduaren, 207, 208
- estatu horietan hizkuntza bereko hiztunen arteko harremanak erraztearren, 317, 386
- estatu horretako agintaritza eskudunari, 2392, 2395
- estatu horretako hizkuntza ofizialean, 2346, 2413
- estatu horretako hizkuntza ofizialetako batean, 2213
- estatu horretako hizkuntzara edo hizkuntzetako batera, 2283
- estatu horretan nagusia dena, 195
- estatu kide, 187, 195, 196, 204, 226, 399, 411, 430, 431, 434, 441, 442, 444, 445, 479, 500, 506, 527, 537, 553, 757, 1477, 1481, 1964, 2317, 2321, 2413, 2472
- estatu kide bakoitzak zerbitzu publiko horren eginkizunak izendatu, zehaztu eta antolatuta, 214
- estatu kide bateko agintaritza eskudun, 1481
- estatu kide eta erregio batzuen politikak arriskuan jartzen ari direla, 229
- estatu kide horietako aniztasun erregionala eta nazionala errespetatuz, 194
- estatu kide horietako talde erregionalei edo gutxituei, 187
- estatu kide horretako hizkuntza ofizialerako edo ofizialetako baterako zinpeko itzulpena, 527
- estatu kide zehatz horretako lan-merkatuan sartzea, 187
- estatu kideak, 179, 225, 228, 399
- estatu kideei, 69, 71, 138, 150, 194, 196, 204, 226, 227, 228, 229, 479, 545, 757, 1964
- Estatu kideei, 186, 187, 188
- estatu kideei eta Batzordeari, 226
- estatu kideei laguntasuna ematea, 196
- Estatu kideei, bai eta erregioei eta tokian tokiko talde eskudunei, 196
- estatu kideei, euren ahaleginetan, laguntasuna ematea, 194
- estatu kideek, 61, 148, 150, 186, 189, 195, 207, 208, 210, 214, 224, 225, 228, 1958
- Estatu kideek, 142, 147, 148, 149, 150
- estatu kideek beren hizkuntza-gutxiengoak aitortzea, euren ordena juridikoaren esparruan, 186
- estatu kideek euren hizkuntza-gutxiengoak aitortzea, 195
- estatu kideek irratidifusioaren zerbitzu publikoa finantzatzeko duten ahalmenari kalterik egin gabe, 214
- estatu kideek kulturgintza, kultura-ondasunak eta -zerbitzuak babesteko neurri egokiak hartu ditzaketela, 224
- estatu kideen arteko ekonomia-, gizarte- eta lurralde-kohesioa eta elkartasuna, 205
- estatu kideen arteko lankidetzak, 192, 221
- estatu kideen arteko lankidetzak sustatuz, 210
- estatu kideen arteko lankidetzak sustatzea, 206
- estatu kideen egoerak, 195
- estatu kideen ekintza, 194
- estatu kideen lege- eta erregelamendu-xedapenak harmonizatzeari kalterik egin gabe, 192
- estatu kideen lege- eta erregelamendu-xedapenak harmonizatzeak ahalegin, 207

- estatu kideen lurralde-osotasuna edota ordena publikoa arriskuan jartzeko, 189
- estatu kideen lurralde-osotasuna, ezta ordena publikoa, 197
- estatu kideen subiranotasuna, 258
- estatu kideen subiranotasuna eta eskumenak, 296
- Estatu kideen zuzenbideak, 525
- estatu kideen zuzenbideen printzipio orokor erkideekin, 1369
- estatu kideentzat, 179
- estatu kideetako, 412, 444, 458, 460, 757, 1768, 1810, 1957, 2184
- estatu kideetako agintari eskudunei, 2392
- estatu kideetako biztanleek, 182
- estatu kideetako erakundeekin, 1679
- estatu kideetako erregio-gobernu eta -agintariei, 183
- estatu kideetako gobernu eta parlamentuei, 229
- estatu kideetako gobernu zentraleri, 197
- estatu kideetako gobernueri, 184, 226
- Estatu kideetako gobernueri, 195
- Estatu kideetako gobernueri eta tokian tokiko nahiz erregioetako agintariei, 195
- estatu kideetako gobernuak, 177
- estatu kideetako gobernuak eta erregioetako agintariak, 226
- estatu kideetako gobernuen eginbearra, 195
- estatu kideetako gutxiengo nazional eta etnikoen aurkako diskriminazioaren jarraipena, 261
- estatu kideetako hizkuntza koofizialak, 225
- estatu kideetako hizkuntza ofizialak, 225
- estatu kideetako hizkuntzak ikasiz eta zabalduz, 210
- estatu kideetako irratidifusio publikoaren sistema, 214
- estatu kideetako kulturak gara, 194
- estatu kideetako kulturak loratu, 192
- Estatu kideetako kulturak suspertzen lagunduko, 206
- Estatu kideetako kulturak suspertzen lagunduko du Batasunak, 210
- estatu kideetako kulturen loratzea bultzatuko, 224
- estatu kideetako legezko eta erregelamenduzko xedapenak harmonizatzeke ahaleginak albo batera utzita, 210
- estatu kideetako lurralde jakin batzuetan hitz egiten, 197
- estatu kideetan, 1964, 1975
- estatu kideetan, horretarako lege-estatutu egokia onetsiz, 195
- estatu kideko, 430, 432, 434, 441, 444, 445, 526, 527
- estatu kideko agintaritzak judizialak, 2383
- estatu kideko hizkuntza ofizialean, 445
- estatu kideko hizkuntza ofizialeko batean, 2229
- estatu kideko hizkuntzan, 526, 527
- estatu kideko zein jurisdikzio-organotan, 2413
- estatu kideren, 527
- estatu kideetako, 189
- estatu kideetan, 527
- estatu kontratatzaile*, 112, 119, 120, 121, 126, 130, 134
- Estatu kontratatzaile, 113, 121, 122
- estatu kontratatzailean, 119, 121, 122
- Estatu kontratatzailean, 122
- estatu kontratatzailean erabilera orokorrekoa den hizkuntza, 119
- estatu kontratatzailearen legeriaren, 121
- estatu kontratatzailearen lurraldean*, 112, 119, 121
- Estatu kontratatzaileak, 75, 111, 126, 130, 132, 133, 134
- estatu kontratatzaileen talde, 113, 122
- estatu kontratatzaileetako hezkuntza-instituzioek, 126
- estatu kontratatzaileko nazionalak, 121
- Estatu Kontseiluak, 2219, 2277, 2278
- Estatu Kontseiluan, 2277
- Estatu Kontseiluaren, 2215, 2218, 2221, 2224, 2225, 2226, 2244, 2249,

- 2252, 2269, 2272, 2285, 2286, 2293,
2299, 2325, 2368, 2429, 2431, 2450,
2467
- Estatu Kontseiluaren dekretu, 2215,
2218, 2221, 2224, 2225, 2226, 2244,
2252, 2269, 2272, 2285, 2286, 2293,
2299, 2325, 2368, 2431, 2432, 2436,
2448, 2476, 2482, 2503
- Estatu Kontseiluaren dekretuaren,
2249
- estatu mugakidetan, 196
- estatu nazional, 190
- estatu osoko hizkuntza ofizial, 1314
- estatu sozial, 476
- Estatua, 2438
- estatu-agintaritzaren
ikuskatzailetzetan, 2242
- estatuak, 163, 179, 425, 1318, 2150,
2383, 2392, 2393
- Estatuak, 438, 469, 493, 518, 520,
1029, 1150, 1353, 1539, 1872, 1913,
1915, 1955, 1988, 2103, 2217, 2228,
2247, 2257, 2299, 2336, 2438, 2444,
2445, 2446, 2455, 2456, 2465, 2474,
2482, 2506, 2508
- Estatuak agindutako hizkuntza-
prestakuntza, 2217
- estatuak bere egin dituen
nazioarteko arauak errespetatuz,
1000
- Estatuak departamenduan duen
ordezkaria, 2255
- Estatuak departamenduan duen
ordezkariaren erabaki, 2259
- Estatuak goi-mailako irakaskuntzako
zentroekiko duen zeregina, 311,
380
- Estatuak Katalunian duen
Administrazioaren, 1846
- Estatuak lurralde-elkarlanerako
sustatutako programak, 1807
- estatuan, 1023, 2213, 2304, 2342,
2346, 2392, 2394, 2414
- estatu-arauetan, 866
- Estatuarekin, 2298, 2300, 2460, 2508
- Estatuarekin kontratu bidez loturik
dauden ikastegien, 2260
- estatuaren, 356, 365, 397, 685, 710,
1278, 1344, 1860, 1988
- Estatuaren, 437, 568, 695, 753, 1355,
1467, 1564, 1605, 1912, 1987, 2260,
- 2429, 2456, 2459, 2469
- Estatuaren Administrazio Orokorrak,
568
- Estatuaren Administrazio Orokorri,
421
- Estatuaren administrazio-
agintaritzaren, 2467
- estatuaren adostasunarekin, 191
- estatuaren antolaketa judiziala, 168
- estatuaren arauak, 710
- Estatuaren Atzerri Ekintza eta
Zerbitzuaren Legea, 563
- Estatuaren Atzerri Zerbitzua, 534
- Estatuaren Atzerri Zerbitzuaren, 534
- Estatuaren atzerri-ekintzaren, 533
- Estatuaren Atzerriko Ekintza eta
Zerbitzuari, 533
- Estatuaren aurkako erasoak, 2367
- Estatuaren aurrekontu orokorren,
370
- Estatuaren aurrekontu orokorretan,
370
- Estatuaren dirulaguntzak jasotzen
dituzten kultura-organismoek,
2455
- Estatuaren dirulaguntzak jasotzen
dituzten kultura-organismoen,
2456
- Estatuaren ekarpen, 501
- estatuaren epai, 2394
- estatuaren erabilera orokorreko
hizkuntza, 122
- Estatuaren eremuan, 1964
- Estatuaren eskumen orokorarekin,
1467
- Estatuaren eskumena**, 546
- Estatuaren eskumenari*, 772
- Estatuaren eta autonomia-
erkidegoen arteko eskumen-
banaketa, 585
- estatuaren eta bake publikoaren
aurkako krimen eta delituak, 2367
- Estatuaren eta erregioaren
eskumen, 2331
- Estatuaren eta erregioen, Korsikako
lurralde-kolektibitatearen,
Alsaziako Kolektibitate
Europarraren eta Konstituzioaren
73. artikulua agintepeko
lurralde-kolektibitateen arteko
konbentzioekin, 2507

- Estatuaren eta erregio-hizkuntzak hitz egiten dituzten lurralde-kolektibitateen, 2491
- Estatuaren eta eskualdeen, Korsikako lurralde-kolektibitatearen, Alsaziako Kolektibitate Europarraren eta Konstituzioaren 73. artikulua agintepeko lurralde-kolektibitateen arteko konbentzioekin, 2257
- Estatuaren eta Europar Batasunaren funtsezko ezaugarriak, 1959
- estatuaren eta gizartearen babesaz izateko eskubidea, 63
- Estatuaren eta ikastegi pribatuaren arteko harremanak, 2260
- Estatuaren eta lurralde-kolektibitateen arteko eskumen-banaketa, 2255
- estatuaren hizkuntza ofiziala, 165, 365
- Estatuaren hizkuntza ofiziala, 495, 539
- estatuaren hizkuntza-aniztasuna eta -aberastasuna, 667
- estatuaren identitatea, balioak eta printzipioak, 261
- Estatuaren itsas jarduerak, 2228
- Estatuaren itsas jardueretarako ordezkariari, 2228
- Estatuaren jarduera, 753
- Estatuaren kanpo ekintza, 2523
- Estatuaren Kanpo Harremanei buruzko 2010eko uztailaren 27ko 2010-873 Legearen, 2254
- estatuaren kanpo-ekintzaren, 368
- estatuaren kanpo-ekintzari, 366
- Estatuaren kanpo-harremanei**, 2487
- Estatuaren kontrola, 2213
- Estatuaren kredituak, 2261
- Estatuaren kultura- eta hizkuntza-aniztasuna, 614
- Estatuaren laguntza, 2446, 2465, 2466
- Estatuaren laguntza tekniko eta finantzario, 2446
- Estatuaren laguntzarekin, 2298
- Estatuaren lurralde-antolaketaren, 2140
- estatuaren lurraldeetako hizkuntza koofizialekin, 356
- estatuaren oinarritzko araudia, 1966
- estatuaren oinarritzko araudian, 1537
- Estatuaren oinarritzko arauen esparruan, 1628
- Estatuaren ondarearen monumentu historiko-artistikoetan, 487, 491
- estatuaren ordezkari diplomatiko edo kontsularra, 67
- Estatuaren ordezkariak, 2465
- Estatuaren penintsulako, 695
- Estatuaren penintsulatik kanpoko lurraldeetako, 695
- Estatuaren printzipioak, 2510
- Estatuaren titulartasuneko komunikabideak, 734
- estatuaren titulartasuneko telebista-kanal, 685
- Estatuaren Tributu-Administrazioak, 437
- Estatuaren, udalerrien, departamenduen eta erregioen artean eskumenak, 2296
- Estatuarentzat, 546
- estatuari, 66
- Estatuari*, 740, 1319, 1356, 2296, 2467, 2474
- estatuak, 95, 224, 306, 375, 1136, 1653, 1955, 2391
- Estatuak, 93, 94, 95
- estatuak, 1874, 2000
- estatuak, 318, 387, 2496
- estatuaren arteko entrega-prozedurei, 2381
- estatuaren arteko estradizioari, 2385
- estatuaren arteko estradizioari buruzko prozedura sinplifikatua, 2385
- estatuaren arteko lotune nagusia, 2447
- estatuaren betebeharra, 95
- estatuaren erantzukizunak errespetatuz irakaskuntzaren edukiei eta hezkuntza-sistemaren antolaketari dagokienez, 210
- estatuaren subiranotasunaren eta lurralde-osotasunaren printzipioa, 308, 377
- estatuak, 851, 1203, 1948
- estatuak abokatu-elkargoetan, 2414
- estatuak bi hizkuntza ofizialekin,

- 1920
estatuetako gizarte- eta politika-
egonkortasunari, 95
estatuetako goi-mailako instituzio
akademikoekin, 2254
estatuetako herritarrak, 2277, 2298
estatuetako herritarrek, 2413
estatuetako herritarren kualifikazio
profesionalen aitorpenerako, 2332
estatuetako hizkuntza ofizialetako,
2392
estatuetako hizkuntzetan, 2432
Estatuetako parlamentu orok eta
parlamentu horietako ganbera
orok, 212
estatuetan, 1674, 1975, 2387, 2391,
2395, 2432
Estatuetan, 80, 91
estatu-idazkaria, 369
estatuk, 224, 2246, 2247, 2311, 2312,
2314, 2315, 2317, 2318, 2319, 2320,
2321, 2322, 2323, 2325, 2326, 2327,
2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334,
2335, 2472
estatuko, 441, 470, 471, 499, 500,
503, 562, 809, 1107, 1324, 1333,
1378, 1390, 1548, 1699, 1878, 1963,
2075, 2415
Estatuko, 488, 493, 494, 500, 753, 774,
1156, 1355, 1416, 1649, 1861, 1863,
1865, 1871, 1874, 1875, 1913, 1919,
1988, 1993, 1994, 1998, 2000, 2001
Estatuko Administrazio Orokorra,
534, 600, 636, 645
Estatuko Administrazio Orokorrak,
494, 502
Estatuko Administrazio
Orokorrearekiko lankidetzak, 1677
Estatuko administrazio orokorren,
389
Estatuko Administrazio Orokorren,
534, 1973, 1998
Estatuko Administrazio Orokorrean,
499
Estatuko Administrazio Orokorreko,
408
Estatuko Administrazio periferikoan,
1323
Estatuko Administrazioa, 772, 1861,
1865
Estatuko Administrazioak, 1863, 1914,
- 1993
Estatuko Administrazioan, 1942
Estatuko Administrazioarekin, 366,
1276, 1865, 1874, 2001, 2099
Estatuko Administrazioaren
ordezkariak, 488
Estatuko Administrazioaren
ordezkariak, 488
Estatuko Administrazioari, 772, 1325
Estatuko Administrazioa, 367
Estatuko Administrazioa Kontu-
hartzaitza Nagusiak, 371
Estatuko Administrazioa organo eta
enteek, 1994
Estatuko Administrazioa organo eta
enteen administrazio-jardunak,
ahozkoak zein idatzizkoak, 1865
Estatuko Administrazioa, 1994
Estatuko agente ez-titular, 2464
Estatuko agente ez-titularrak, 2463
Estatuko agente ez-titularrei, 2464
Estatuko agente ez-titularrak, 2464
estatuko agintariek, 228
estatuko agintaritza eskudunak,
2392, 2393, 2394
estatuko agintaritza eskudunari,
2387, 2390, 2391, 2392, 2393, 2395
estatuko agintaritza judizialari, 67
Estatuko agintaritzak, 2259, 2260
Estatuko Aldizkari Ofizialean, 372,
519, 1165, 1955, 2130
Estatuko araudi aplikagarrian, 1674
Estatuko araudiak, 1973
Estatuko arauen lege-aldaketa,
1875
Estatuko aurrekontuen, 2442
estatuko beste hizkuntzen eta
hizkuntza-modalitateen ezagutza
eta erabilera, 2143
estatuko beste hizkuntzetako
erakunde arauemaileekin, 2117,
2118
estatuko dokumentu publikoen
itzulpena, 563
estatuko edo erregioko informazio-
trukerako zentro, 120
estatuko edo nazioarteko
ikertzaileak edo zientzialariak,
1390
estatuko esparru instituzionala, 1542
estatuko eta estatutik kanpoko

- beste hizkuntza-arlo batzuetan, 1834
- estatuko eta Europako araudia, 1861
- estatuko eta Europako beste herrien errealitatearen ezagutza, 1844
- Estatuko eta Europar Batasuneko xedapen berrietara, 1953
- Estatuko eta Kataluniako araudietan egindako legegintza-jarduera, 1953
- estatuko eta nazioarteko ikus-entzunezko harrera-espazioen, 1904
- Estatuko eta nazioarteko organismoekin, 802
- estatuko eta nazioarteko zirkuituetan, 1883
- Estatuko fiskal nagusiaz, 352
- Estatuko funtzionarioak, 2256, 2463, 2464
- Estatuko funtzionarioek, 2463
- Estatuko funtzionarioon lehenagoko zerbitzuak, 2464
- estatuko gainerako biztanleek hitz egiten dituzten hizkuntzak, 307, 376
- Estatuko gainerako lurraldeekiko harremana, 1416
- estatuko gobernuak, 67, 120
- Estatuko Gobernuak, 493
- Estatuko Gobernuarekin, 1675, 1677
- estatuko Gobernuarekin eta administrazioekin, 534
- Estatuko Gobernuari, 753, 1355, 2000
- Estatuko Gobernuari eta Gorte Nagusiei, 1355
- Estatuko goi-karguak, 2119
- Estatuko hipoteka-kontratazioaren gardentasunari buruzko arauetan, 1156
- Estatuko hizkuntza espainiar ofizial, 2113
- estatuko hizkuntza espainiar ofiziala, 2148
- estatuko hizkuntza ez-ofizialean, 1479, 1737
- estatuko hizkuntza koofizialean, 506
- Estatuko hizkuntza koofizialean, 503
- estatuko hizkuntza ofizial, 1385
- estatuko hizkuntza ofiziala, 106, 348, 359, 1912, 2129
- Estatuko hizkuntza ofiziala, 266, 410, 499, 610
- estatuko hizkuntza ofizialak erabiltzea, 313, 382
- estatuko hizkuntza ofizialaren dialektoak, 307, 376
- estatuko hizkuntza ofizialean, 1479, 1480, 2075, *Ikus* eskubidea
- estatuko hizkuntza ofizialen eta haien kultura-adierazpenen ezagutza, 2140
- estatuko hizkuntza ofizialeko, 2380, 2381, 2386, 2387, 2389, 2392, 2395
- Estatuko hizkuntza ofizialean, 500
- estatuko hizkuntzan edo hizkuntzetako batean, 2282
- estatuko ikasketa-planekin, 1314, 1319
- estatuko ikerketa orokorrarekin, 1490
- Estatuko Itsas Arrantzari, 420
- Estatuko Legea, 1966
- Estatuko legearen, 1324
- Estatuko lege-esparruarekin, 1476
- estatuko legeria orokorra, 995
- estatuko lege-testurik garrantzitsuenak, 312, 381
- estatuko lurralde osoan, 361
- estatuko lurraldean tradizioz hitz egiten diren arren, bertako geografia-eremu jakin bati lotu ezin dakizkiokeenak, 307, 376
- estatuko lurraldeko hizkuntza-modalitateak, 2140
- estatuko nahiz nazioarteko araubideko edozein arau edo praktikaren, 167
- estatuko nahiz nazioarteko beste organismo batzuekin, 803
- estatuko oinarritzko araudian, 2184
- Estatuko oinarritzko araudian, 1953
- Estatuko oinarritzko araudiaren, 1953
- Estatuko oinarritzko araudiaren esparruan, 1817
- Estatuko oinarritzko legerian, 1712, 1733
- estatuko oinarritzko legeriaren, 1531
- Estatuko ordenamendu juridikoan, 1988
- estatuko organismoekin, 1990
- estatuko organo eta erakundeekin,

- 1973
 Estatuko parlamentu bakoitzaren edo estatuko parlamentuetako ganbera bakoitzaren egitekoa da, hala dagokionean, legegintza-eskumenak dituzten parlamentu erregionalei kontsultatzea, 212
 estatuko zati edo erregio horretan nagusia dena, 195
 Estatuko zerbitzu deszentralizatuari, 187
 estatuko, Europako edo nazioarteko enpresa publiko eta pribatuekin lankidetzan, 1874
 estatukoak, 803, 1353, 1913
 Estatukoari, 840
 estatu-lege, 2486
 estatu-mailako lege-erregulazioa, 2109
 estatu-mailako plangintzan, 1904
 Estatu-mailako zergak, 2350, 2357, 2360
 estatuon ekintza bultzatu eta osatuko, 210
 estatuon ekintza bultzatuz eta osatuz, 210
 estatu-organismoek, 372
 estatua, 2214, 2445
 estaturen, 177, 2360, 2361, 2362, 2364
 estaturen bateko lurraldean, 2386
 estaturi, 2224, 2225
 estatus, 1384
 Estatus berezia duten erregioak, 2297
 estatus berezia duten kolektibitateen, 2294
 estatus soziala, 1464
 estatua, 1031, 2450, 2463, 2476
 estatua aukeratzeko eskubide, 2463, 2464
 estatua aukeratzeko eskubidea, 2464
 estatusak, 1989
 estatutakoak, 2285
 estatutan, 1987, 2346, 2413
 Estatutik, 753
 Estatutik kanpo, 753
 estatutu, 351, 413, 755, 1845, 1860, 1861, 1875, 1913, 1914, 1988
 estatutu honetan aldaketak egiteko ezarritako prozeduraren arabera jokatu beharko, 200
 estatutu juridiko, 2011
 estatutu juridiko indartua, 1988
 estatutu juridikoa, 1988, 2180
 estatutu juridikoen, 755
 estatutu orokorra, 1653
 estatutu pertsonalean, 1314
 estatutua, 714, 1044, 2231
 Estatutua, 1006, 1113, 1212, 1353, 1691, 1912, 1963
 estatutuak, 710, 713, 719, 1218, 1223, 1988, 2012, 2131, 2232
 Estatutuak, 645, 1170, 1313, 1572, 1600, 1943, 1956, 2010, 2110, 2114, 2126
 estatutuan, 1860, 1917, 1991
 estatutu-arauak, 1988
 estatutu-araubidea, 739, 865, 1468, 1798
 Estatutu-araubidea, 1373, 1478, 1608, 1745, 1852
 estatutu-araubidetik, 1373
 Estatutuaren, 1366, 1415, 1879, 1957, 1988
 Estatutuaren aurreikuspenak, 2126
 Estatutuaren balioak, 1599
 estatutuaren oinarrizko garapenerako legearen, 2001
 Estatutuari, 505, 834, 1564, 1877, 2128
 estatutuekin, 347, 1215, 1314, 1620, 1838, 2148
 estatutuen, 455, 457
 Estatutu-eskumen, 1628
 estatutu-esparruaren, 1861
 estatutuetako, 752
 Estatutu-helburu, 1195
 Estatutuko aginduak, 2097
 estatutu-konpromisoa, 1861
 estatutu-legegileak, 1386
 estatutu-legegilearen, 1385
 estatutu-mailarekin, 1963
 Estatutu-manu, 2011
 estatutu-manuen, 1989
 estatutupeko langile, 1389
 estatutupeko langileak, 1386
 estatutupeko langileen, 422, 1390, 1391, 1919
 estatutupeko langileen eraientza-

- arauak, 1919
- Estatutupeko langileen kategorietan sartzeko hautaketa-prozeduretan, 1390
- estatutupeko langileen plazak, 1390
- estatutupeko langileen plazak betetzeko mugikortasun-prozeduretan, 1390
- estatutu-xedapen, 1860
- estatutu-xedapenak**, 2421
- estekatara, 2502
- estenotipia, 2249
- Estereotipo matxistetatik urrun dauden irudi maskulinoak, 1926
- estereotipo sexistak, 1168, 1763, 1926
- estereotipo sexistarik, 1120
- estereotipo sexistarik gabeko emakumeen eta gizonen irudiaren transmisioa, 1763
- estereotipoak, 856
- estereotiporik, 1163, 1236, 1239, 1240, 1364, 1395, 1487, 1649, 2030
- estetika berrien eta lengoia berrien kalitateko eskaintzen ikerketa, 1883
- estetika eta arte-hizkuntza berrien kalitateko eskaintzak, 1617
- estetikaren, 1783
- estigmak, 1507
- Estigmaren aurkako borroka, 1510
- estigmatizazioa, 2030
- estilismo-laguntzaile, 2361
- estilistenak, 2362
- estilo, 1210, 1297, 1383, 1708, 1776
- estiloa, 1116, 1592, 1708, 1710, 1895
- estiloak, 1525, 1720, 2154
- estilo-eskuliburu, 1159
- estilo-eskuliburuak, 1742
- estimua, 2126
- estipulazioak, 2447
- estipulazioei, 2464
- Estonia, 179
- estonieraz, 207, 208
- estradizioa, 2384, 2385
- Estradizioa, 2383
- estradizio-agindu, 2384
- Estradizio-agindu, 2383
- estradizio-agindua, 2385
- estradizio-aginduarekin, 2385
- estradizio-aginduaren, 2384
- estradizio-aginduari, 2384
- Estradizioaren ondorioak, 2385
- estradizioari, 2385
- estradizioari buruzko prozedura sinplifikatua, 2385
- estradizio-prozedura, 2383
- Estrasburgoko Eskola Europarrari, 2259
- Estrasburgon, 319, 374, 388, 839, 1030, 1300, 1488
- estrategia, 1675, 1677, 2019
- Estrategia, 148, 1942
- estrategia erkide, 2183
- estrategia- eta koordinazio-ildoak, 2435
- estrategia nazionalaren parte, 2265
- estrategia politikoak, 248
- estrategia sendo eta koordinatua, 247
- estrategia, ekintza eta neurrien eraginkortasuna, 270
- estrategiak, 263, 1380, 1485, 2149, 2488
- estrategiaren parte, 2265
- estreinaldia, 502
- eta administrazio-jarduerak, 1207, 1253
- eta emakumeen eta gizonen arteko lan-diskriminazioa, 1740
- eta hizkuntza horren erabilera sustatzeko neurriak, 1861
- eta printzipio artezkariak, 1212, 1913
- etapa, 453, 1220, 1237, 1524, 1528, 1529, 1809, 1868
- Etapak, 1808, 1945
- Etapak amaierako probak, 586
- Etapako, 456
- Etapako hirugarren zikloan, 1127
- etapako ikasturte guztietan, 1127
- etapako lehen zikloan, 1127
- etapan, 455, 1942
- etaparen hirugarren zikloan, 1808
- etapen antolamendua, 453
- etapen arteko jarraitutasuna, 2158
- etapetan, 854, 1731
- etapetara, 1719
- etapetarako, 2164
- etapetatik, 1128
- ETEei, 1481, 1730
- etekina, 713, 958
- etekinak, 1975

- etekinaren, 743
etekinen, 698
etekinen kontrolak, 1972
etekinik, 715
etenduraren gehieneko epea, 989
etengabeko ahalegina, 1891
etengabeko elkarrizketa, 258
etengabeko hezkuntza, 1128
Etengabeko hezkuntza, 1220
etengabeko hezkuntzako, 1129, 1220
etengabeko hobekuntza, 985
etengabeko ikaskuntzako programen aukerak, 1714
etengabeko ikaskuntzan, 1726
etengabeko ikaskuntzari, 1773
etengabeko jarraipena, 258
etengabeko kezka, 1637
etengabeko lanbide-heziketaren eremuan, 853
etengabeko prestakuntza, 472, 533, 864, 1128, 1146, 1220, 1639, 1897, 1898, 2490, 2491
Etengabeko prestakuntza, 461, 599, 1024
Etengabeko prestakuntza eta araubide bereziko irakaskuntzak, 1869
etengabeko prestakuntzagatiko osagarria, 1791
etengabeko prestakuntzako ikasketak, 1227
etengabeko prestakuntzako jarduerak, 262
etengabeko prestakuntza-lanetan, 2325
etengabeko prestakuntzarako eta hobekuntzarako, 1752
etengabeko prestakuntzarako ikastaroak eta moduluak, 1718
Etengabeko prestakuntzarekin loturiko jarduerak, 2480
etengabeko prestakuntzari, 2300
etika, 1347
etikaren esparruan, 2168
Etiketa, 512, 605
etiketak, 173, 605, 940
Etiketak, 1803
etiketan, 495
Etiketetan, 2075
Etiketaren neurriak, 605
etiketatzea, 495, 1873, 2075
Etiketateza, 1258
etiketatzean, 1633
etiketatzeari, 512, 2267
etiketei buruzko hizkuntza-arauak, 1876
etiketei eta aurkezpenari buruzko nahitaezko adierazpenek, 1699
etiketek, 1803
etiketetan, 1278, 1915
etiketetan eta ontzietan adierazi beharrekoak, 772
etiketetan, ontzietan eta erabilera-jarraibideen inprimaketan jasotzen den informazioa, 774
etnia, 397, 418, 419, 510, 569, 571, 651, 659, 661, 916, 1030, 1034, 1067, 1104, 1196, 1244, 1360, 1361, 1374, 1606, 1608, 1648, 1736, 1824, 2018, 2029, 2030, 2079, 2180, 2185
etnia edo arraza bateko kide izatea, 1609
etnia- edo gizarte-jatorriak, 198, 621, 1030, 1034, 1244, 1300, 1488, 1492, 1542, 1648, 1741, 1827, 2029, 2079
etnia- zein gizarte-jatorria, 292
etnia-, erlijio- edo hizkuntza-gutxiengoak, 80, 91
etnia-, hizkuntza- eta kultura-gutxiengoaren arazoak, 186
etnia-, kultura-, erlijio- edo hizkuntza-ezaugarri bereizgarriak, 259
etnia, nazio, arraza edo erlijio jakin bateko kide, 2284, 2366, 2483
etnia-jatorria, 1607, 2180
etnia-talde bateko izatea, 2029
etnikoa. *Ikus* iritzia
etnizitatea, 1771
etnologia, 857
etnologia- eta hizkuntza-izaerakoak. *Ikus* ezaugarri kulturalak
etorki frantseseko norbaitengandik, 2417
etorkia, 2174, 2202
etorkin, 1313, 1622
etorkin helduei, 1946
etorkinak, 218, 1810, 1958
Etorkinak, 1957
etorkinak erabat gizarteratzeko beharrezkoak diren neurriak, 1694
Etorkinak eskolan eta gizartean

- integratzeko programak, 1346
- etorkinak integratzeko politikarako oinarrizko printzipio, 1957
- etorkinei, 810, 1108, 1694
- etorkinek, 1695
- etorkinen eta Kataluniara itzulitako autonomia eta aukera-berdintasuna, 1958
- etorkinen familia-berrekitzeko eskubidea, 1694
- etorkinen hizkuntzak, 307, 376
- etorkinen integrazioa, 1958
- Etorkinen integrazioa, 1344, 1756
- etorkinen kolektiboen integrazioa, 1985
- etorkinen lehenengo harreraren arloko eskumen eskusiboa, 1957
- etorkizun iraunkorra, 254
- etorkizun pertsonal eta kolektiboa, 972
- etorkizun posible eta duina, 2115
- Etorkizun Profesionala aukeratzeko Askatasunari**, 2503
- etorkizunean, 1416, 1631, 1958, 2096, 2181
- etorkizuneko belaunaldi berriak, 2150
- etorkizuneko belaunaldiek, 857
- etorkizuneko belaunaldiekiko, 228
- etorkizuneko gizartea, 2151
- etorkizuneko hazkunde jasangariaren motor, 1616
- etorkizuneko irakasleen, 1721
- etorkizuneko magistratuak, 2504
- etorkizuneko mundu eleaniztunean, 801
- etorkizuneko proiektua, 780
- etorkizunera, 2140
- etorkizunerako egitaraua, 83
- etorkizun-ikuspegia, 1939
- etxean, 63, 2394
- etxean baliabide elektronikoen bidez zaindurik atxilo egotearekin, 2384
- etxean hitz egiten dituzten hizkuntzak, 2256
- etxebizitza, 505, 797, 875, 1138, 1731
- etxebizitza bat izateko eta bizimodua hobetzeko bideak, 2296, 2298
- etxebizitzak, 1030, 1147
- etxebizitzako, 1747
- etxebizitzan, 765
- etxebizitzarekin, 534
- etxebizitzaren, 1156
- etxebizitzaren arloko informazioa, 1378
- etxebizitzaren gaineko hipoteka-maileguen eta -kredituen, 1156
- etxebizitzaren errentamendutik eratorritako gastuengatik kenkaria, 2062
- etxeko eremua, 796, 874, 927
- etxeko eremuaren, 793
- etxeko haurrak, 2218
- etxeko lanak, 793, 2218
- etxekoandreei, 715
- Etxepare Euskal Institutua, 640, 802
- Etxepare Euskal Institutua / Basque Institute sortzea eta arautzea, 801, 802
- Etxepare Euskal Institutuak, 801, 803, 804, 806, 807
- Etxepare Euskal Institutuan, 807, 808
- Etxepare Euskal Institutuaren antolaketa- eta jardura-araudia, 807, 808
- Etxepare Euskal Institutuaren antolaketa- eta jardura-araudiak, 804, 806
- Etxepare Euskal Institutuaren asmoa, 802
- Etxepare Euskal Institutuaren egoitza, 804
- Etxepare Euskal Institutuaren helburuak, 802
- Etxepare Euskal Institutuaren jardura-plan orokorrak onestea, 805
- Etxepare Euskal Institutuaren jardueren hasiera, 807
- Etxepare Euskal Institutuaren jardueren prezioak finkatzea, 805
- Etxepare Euskal Institutuaren jardueren urteko memoria egitea, 806
- Etxepare Euskal Institutuaren kontrol ekonomikoa, 806
- Etxepare Euskal Institutuaren mendeko irakasleek, 807
- Etxepare Euskal Institutuaren mendeko zentroak, 802

- Etxepare Euskal Institutuaren ohiko ordezkarria izatea, 806
- Etxepare Euskal Institutuaren ondasunak eta baliabide ekonomikoak, 806
- Etxepare Euskal Institutuaren organo artezkariak, 804
- Etxepare Euskal Institutuaren zuzendaria, 805
- Etxepare Euskal Institutuari, 808
- Etxepare Euskal Institutuko langileak, 807
- Etxepare Euskal Institutuko organo artezkarietako kideen izendapena, 807
- Etxepare Euskal Institutuko zuzendaria, 806
- Etxepare Euskal Institutuko zuzendaria izendatzeko proposamena ezagutzea, 805
- etxetik, 2508
- etxetik irteteko ezintasuna duten erabiltzaileei, 1773
- etxez etxeko lan- edo enplegu-eskaintzak, 2290
- etxez etxeko saltzaile autonomoak, 2303
- etxezaina, 1070, 1071, 1072
- etxola, 396
- etxolak, 396
- Euneiz, 870
- eurek aukeratutako hizkuntza ofizialean. *Ikus* interesdunak
- eurek ulertzen duten hizkuntza horretan, informazioa jasotzeko eskubidea, 323
- euren aurkako akusazioaren izaera eta arrazoiari, 323
- euren burua askatasunez adierazteko eskubidea, 261
- euren burua ezagutarazi ahal izatea, 142
- euren gizarte-politika aplikatzeko, 197
- euren hizkuntza eta kultura propioak garatzeko duten eskubidea, 177
- euren hizkuntza ofiziala babestu eta sustatzea, 195
- euren hizkuntza-komunitateek dituzten beharrizan eta gurariei, 195
- euren hiztun-kopurua azkar gutxitu, 194
- euren instituzioak antola, 191
- euren instituzioak eta hezkuntza-bideak sortzeko duten eskubidea, 106
- euren kultura- eta hizkuntza-ondarea defenda, 191
- euren lurralde-esparru osoan berezko hizkuntza propioa osotasunez eta jendaurrean erabiltzea, 165
- euren politika erregionala garatzeko, 196
- Eurobarometroa, 239
- Euroeskualdearen esparruan, 1647
- Euromosaic azterlanarekin abiatutako ikerketari jarraitu, 228
- eurongana hizkuntza horietan jotzen duten pertsonekin, 313, 382
- Europa, 2423
- Europa baketsu eta demokratikoa eraikitzeke, 194
- Europa berri baterako Parisko Gutuna, 193
- Europa demokratikoa eraikitzeke orduan erregioek duten zeregina, 190
- Europa demokratikoa eraikitzeke orduan erregioek duten zereginari buruz emandako ebazpenari, 186
- Europa egiteak, 194
- Europa eleaniztunak, 2149
- Europa eraikitzeke, 190
- Europa erdialde eta ekialdeko demokratizazio-prozesua, 194
- Europa erregioiko estatuetan, 132
- Europa integratzeko proiektua, 293
- Europa mailan, 229
- Europa osoan, 2149
- Europa osoan partekatutako aspektu erkideei, 1971
- Europa osoko inkesta, 249
- Europa Sortzailea, 267
- Europa zentral nahiz ekialdeko herrietan, hizkuntza gutxituen erabiltzaileen beharrizanak behar den moduan aintzakotzat hartzea, 197
- Europako, 411, 412, 453, 458, 552, 757, 780, 782, 785, 1029, 1859,

- 1860, 1861, 1874, 1987, 1988, 1989,
1990, 1992, 1998, 2001
- Europako antolakunde, 196
- Europako Arartekoarengana jo, 209
- Europako arau erkideak, 261
- Europako araudiaren, 541
- Europako atxiloketa-agindu, 2381,
2382
- Europako atxiloketa-agindua, 2381,
2382, 2383
- Europako atxiloketa-aginduaren
ondorioak, 2381
- Europako atxiloketa-aginduari, 2381
- Europako Babes Aginduari buruzko
2011/99 EB Zuzentaraua, 2387
- Europako babes-agindu, 2387
- Europako babes-agindua emateko
ebazpena, 2387
- Europako babes-aginduak emateko
ebazpenak, 2387
- Europako balio erkideak, 245
- Europako Batzordeak, 185, 190, 193,
757, 1938, 2149
- Europako Batzordearen 2014ko
ekainaren 17ko 651/2014 (EB)
Erregelamenduaren, 2352
- Europako Batzordearen
eleaniztasunarekiko politiken
esparruan, 225
- Europako Batzordearen Euromosaic
azterlana, 222
- Europako Batzordeari, 182, 183, 184,
196, 197, 226, 398
- Europako Batzordeari eta
Kontseiluari, 226
- Europako Batzordeko Justizia,
Askatasun eta Segurtasuneko
Zuzendaritza Nagusiak, 1957
- Europako beste hizkuntza batzuen
edo nazioartean goraka ari diren
hizkuntzen ikaskuntzak, 2149
- Europako beste hizkuntza batzuk,
1675
- Europako beste hizkuntza ofizial
batzuen, 1859
- Europako Dimentsioa, 196
- Europako Ekonomia Erkidegoa
Eratzeko Tratatuaren, 190
- Europako Ekonomia Erkidegoan,
1860
- Europako Ekonomia Erkidegoan
hizkuntza gutxituak sustatzeari
buruz prestatutako ebazpen-
proposamena, 186
- Europako Ekonomia Erkidegoko
hizkuntza-araubidea, 273
- Europako Ekonomia Erkidegoko
Hizkuntza-araubidea, 304
- Europako eleaniztasuna, 219, 245
- Europako elkarteekin, 2488
- Europako eremuan, 178, 1827
- Europako Erkidegoak, 186, 194
- Europako Erkidegoan, 196
- Europako Erkidegoaren
betebeharra, 194
- Europako Erkidegoaren
erantzukizuna, 194
- Europako Erkidegoaren
Erregioetako Lantaldearen azken
adierazpenari, 186
- Europako Erkidegoaren
erregionalizatzea, 190
- Europako Erkidegoaren ikus-
entzunezko politikan, 196
- Europako Erkidegoaren informazio-
gastuetan, hizkuntza gutxituen
arazoentzat atalen bat
erreserbatzea, 189
- Europako Erkidegoaren mailan
izandako aurrerapenen gaineko
berrikuspenari, 184
- Europako Erkidegoaren oinarriko
xedapenak nahiz informazioak,
bai eta horien guztien jarduerak,
196
- Europako Erkidegoaren politika
prestatzeko, 196
- Europako Erkidegoaren telebistari
dagokion eremuan, 189
- Europako Erkidegoaren Tratatuaren,
194
- Europako Erkidegoaren tresna
egokiak, 184
- Europako Erkidegoen Aldizkari
Ofizial, 405
- Europako Erkidegoen tratatuak, 196
- Europako Erkidegoetako Argitalpen
Bulegora, 405
- Europako Erkidegoko erregioen
autonomia indartzea, 186
- Europako Erkidegoko gobernu
guztiek, 181

- Europako Erkidegoko gutxiengo erregional eta etnikoen hizkuntza eta kulturei, 193
- Europako Erkidegoko gutxiengo erregionalen eta etnikoen hizkuntzak eta kulturak aintzakotzat hartzea, 188
- Europako Erkidegoko herritarren, 184
- Europako Erkidegoko hizkuntza erregionalek eta gutxituek, 189
- Europako Erkidegoko hizkuntza eta kultura erregionalak defendatu eta sustatzeari buruz prestatutako ebazpen-proposamena, 185
- Europako Erkidegoko hizkuntzak, 197
- Europako Erkidegoko kultura-ekintzarako ikuspegi berriak, 193
- Europako Erkidegoko legeak eta praktikak, 183
- Europako Erkidegoko nahiz nazioetako legeak eta praktikak, 184
- Europako Erkidegoko politika desberdinak prestatzeko, 188
- Europako erregio bakoitzak dituen berariazko baldintzak eta berezko ohitura historikoak, 306, 376
- Europako erregioen, 223
- Europako erregioetako administrazioekin, 774*
- Europako erregioetako elkarteek, 190
- Europako Erregioetako Lantaldeak, 190
- Europako Erregioetako Udalerrien Kontseiluak, 190
- Europako Eskualdeen Batzordea, 1675
- Europako Esparru Ekonomikoari elkartuta ez dauden estatuetan, 1975
- Europako Esparru Ekonomikoari elkartutako estatuetan, 1975
- Europako Esparru Ekonomikoko, 441, 442
- Europako Esparru Ekonomikoko kide den estatu, 2244, 2317, 2321, 2472, 2476
- Europako Esparru Ekonomikoko kide den estatu bateko, 2344
- Europako Esparru Ekonomikoko kide den estaturen batean, 2361, 2364
- Europako Esparru Ekonomikoko kide diren estatuetako herritarrek, 2304
- Europako Esparru Ekonomikoko kide ez den estatu, 2332
- Europako esparruan, 785
- Europako esparruko unibertsitete publikoetako, 782
- Europako estatuak, 132
- Europako Estrategiak, 2004
- Europako eta nazioarteko antolakunde, 1232
- Europako eta nazioarteko inguruabarretara, 2253
- Europako eta nazioarteko komunikabideetan, 1874
- Europako gaiak, 2411, 2412
- Europako gizartea, 246
- Europako Gizarte-funtsa, 226
- Europako hainbat hizkuntzak jasaten duten egoera larriari, 225
- Europako herrialde, 224
- Europako herrialdeetako immigrazio-ministerio arduradunek, 1957
- Europako herri-ekimena, 293, 296
- Europako herri-ekimenak, 271
- Europako herri-ekimenari buruzko gida, 271
- Europako herrien artean lotura estuagoak ezartzea, 181
- Europako herrien arteko elkar ulertzea, 300
- Europako herrien ezagutza hobetzean, 192
- Europako herrien kultura eta historia hobeto ezagutu eta zabaltzea, 206
- Europako herrien kultura eta historia hobeto ezagutu eta zabaltzen, 210
- Europako herritar izatearen kontzientzia, 2348
- Europako herritarren ekimenari buruzko informazioa, 272
- Europako hirugarren sektoreko hedabideei, 223
- Europako hizkuntza erregional eta gutxitu historikoen, 306, 375
- Europako hizkuntza erregional eta gutxituak Europako erregioetan

- eta herrialdeetan babestu eta sustatzeak, 306, 376
- Europako hizkuntza erregional eta gutxituetan ematen den hezkuntzaren arloko esperientziak eta jardunbiderik onenak, 267
- Europako hizkuntza erregionalei eta gutxituei, 223
- Europako hizkuntza- eta kultura-ondarearen elementu, 1964
- Europako hizkuntza ez-hegemonikoen babesak, 226
- Europako hizkuntza gutxituak, 246
- Europako hizkuntza guztiek, 223
- Europako hizkuntza guztien beharizan digitalak, 249
- Europako hizkuntza historikoen panoramaren, 1215
- Europako hizkuntza-aniztasuna, 217
- Europako hizkuntza-aniztasunaren, 2001
- Europako hizkuntza-aniztasunaren babesaren, 1989
- Europako hizkuntza-aniztasunari, 223
- Europako hizkuntza-kulturaren beharra, 194
- Europako hizkuntza-ondarearen sustapena, 2451
- Europako hizkuntzaren baten desagerpen-arriskua nabarmen gutxitu duten prebentzio-neurrien adibideak, 228
- Europako hizkuntza-sareek, 228
- Europako hizkuntzen arteko eten digitala, 249
- Europako hizkuntzen desagerpenaren, 222
- Europako ikerketa-agindu bat emateko ebazpenei, 2380
- Europako ikerketa-agindua, 2380
- Europako ikerketa-aginduarekin, 2380
- Europako ikuspegi koordinatua, 256
- Europako Inbertsio Bankuarenak, 190
- Europako integrazioa, 190
- Europako kohesioa eta ongizatea, 245
- Europako konbentzioaren lege-forma, 193
- Europako konbentzioarena, 195
- Europako konfederazio, 1241
- Europako konstituzioen, 544
- Europako kontinenteko hizkuntza-aniztasuna, 246
- Europako Kontseilua, 223
- Europako Kontseiluak, 181, 186, 190, 192, 193, 453, 479, 549, 1186, 1527, 1957, 1959, 1964, 2139
- Europako Kontseiluak gomendatutako mailen, 1806
- Europako Kontseiluarekin, 192, 206, 210, 228
- Europako Kontseiluaren, 182, 1216, 1673
- Europako Kontseiluaren 2002ko ekainaren 13ko Esparru Erabakia, 2381
- Europako Kontseiluaren 2008ko azaroaren 27ko 2008/909/JAI Esparru Erabakia, 2391
- Europako Kontseiluaren adierazpenak eta hitzarmenak, 161
- Europako Kontseiluaren C1 eta C2 maileri, 1928
- Europako Kontseiluaren Gailurraren Adierazpena, 161
- Europako Kontseiluaren Gailurraren Vienako Adierazpena, 342
- Europako Kontseiluaren gidalerro orokorren giza eta finantza-baliabideak, 179
- Europako Kontseiluaren helburua, 306, 375
- Europako Kontseiluaren hitzarmenen alderdiak, 259
- Europako Kontseiluaren Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratukoa. Ikus oinarriko ezagutza
- Europako Kontseiluaren ondorioak, 2149
- Europako Kontseiluaren parte diren estatuetan, 2432
- Europako Kontseiluari, 183, 184, 189, 193, 196
- Europako Kontseiluko 2006ko urriaren 6ko Esparru Erabakia, 2389
- Europako Kontseiluko 2008ko azaroaren 27ko Esparru Erabakia,

- 2394
Europako Kontseiluko artxiboan, 319, 388
Europako Kontseiluko Batzar Parlamentarioa, 177
Europako Kontseiluko Batzar Parlamentarioaren, 479
Europako Kontseiluko Batzar Parlamentarioari, 197
Europako Kontseiluko bost kidek, 318, 387
Europako Kontseiluko estatu kide guztien babes orokorra, 330
Europako Kontseiluko estatu kideetan, 479
Europako Kontseiluko Europako Tokietako eta Erregioetako Botereen Lantaldearen 2010eko martxoaren 18ko ebazpena, 222
Europako Kontseiluko idazkari nagusiak, 318, 319, 387, 388
Europako Kontseiluko idazkari nagusiari, 317, 318, 319, 386, 387, 388, 2451
Europako Kontseiluko kide, 306, 375
Europako Kontseiluko kide diren estatu, 319, 388
Europako Kontseiluko kide diren estatuek, 318, 387
Europako Kontseiluko kide ez den edozein estaturi, 318, 387
Europako Kontseiluko Kontsulta Batzarrari, 189
Europako Kontseiluko Ministroen Batzordea, 325
Europako Kontseiluko Ministroen Batzordeak, 318, 387, 479, 1860
Europako Kontseiluko Ministroen Kontseiluaren Konbentzioa, 161
Europako Kontseiluko Parlamentu Batzarrak, 1964
Europako Kontseiluko Parlamentu Batzarraren 1598 Gomendioak, 1964
Europako Kontseiluko Toki eta Erregioetako Lantalde Iraunkorrak, 190
Europako kultura eta ondarearen osagaiak, 194
Europako kultura guztiekin, 177
Europako Kultura Konbentzioa, 300
Europako kultura-aberastasunaren adierazgarri, 1964
Europako kultura-aberastasunari, 2150
Europako kultura-aniztasuna eta eleaniztasuna, 247
Europako kultura-balioa duten objektuak, 301
Europako kultura-konbentzio orokor bat, 300
Europako kultura-nortasunarentzat, 190
Europako kultura-ondare erkidea, 300
Europako kultura-ondare erkidearen parte, 301
Europako kultura-ondarea, 257, 2091
Europako kultura-ondarearen kontserbazio eta garapena, 293
Europako kultura-ondarearen kontserbazioa eta garapena, 257, 291
Europako kultura-ondarearen osagaitzat, 223
Europako kultura-politika egokia sustatzeko, 183
Europako kulturen eta hizkuntzen aniztasuna, 224
Europako legegintzako egintzaren proiektua, 2412
Europako Liburutegi Digitalean, 470
Europako lurralde-lankidetzak, 226
Europako ohitura- eta kultura-aberastasuna mantendu eta garatzen laguntzen, 306, 375
Europako oinordetza-ziurtagiria, 563
Europako Ondarearen eta Munduko Ondarearen zerrendetan sartutako ondasunetan, 1693
Europako Parlamentuak, 181, 184, 185, 187, 190, 193, 222
Europako Parlamentuak eta Kontseiluak, 210, 2387, 2502
Europako Parlamentuak onetsitako ebazpenari bidea egiteko, 185
Europako Parlamentuaren, 411, 412, 430, 431, 432, 479, 525, 536, 537, 538, 1860, 1964
Europako Parlamentuaren 1998ko

- urriaren 23ko Ebazpenak,
liburutegi publikoek gizarte
modernoan duten zereginari
buruzkoak, 1635
- Europako Parlamentuaren 2008ko
irailaren 25eko ebazpena, 223
- Europako Parlamentuaren eta
Kontseiluaren, 432, 525, 536, 537,
538, 563, 575, 576
- Europako Parlamentuaren eta
Kontseiluaren 2006ko abenduaren
12ko 2006/123/EE Zuzentarauaren,
1638
- Europako Parlamentuaren eta
Kontseiluaren 2006ko abenduaren
18ko gomendioa, 222
- Europako Parlamentuaren eta
Kontseiluaren 2013ko ekainaren
26ko 604/2013 Erregelamendua,
2224
- Europako Parlamentuaren eta
Kontseiluaren 2017ko ekainaren
14ko 2017/1129 (EB)
Erregelamenduaren, 587, 588
- Europako Parlamentuaren eta
Kontseiluaren lku-entzunezko
Mugarik Gabeko Zerbitzuen
2007/65/EE Zuzentarauko, 1647
- Europako Parlamentuari, 209, 1971
- Europako Parlamentuari eskaerak
egin, 209
- Europako Parlamentuko kidea, 2119
- Europako patente, 559, 560
- Europako patenteak, 559
- Europako patentearen, 559, 560
- Europako patentearen
espainiarako itzulpena, 560
- Europako patentearen itzulpena,
560
- Europako Patenteen Aldizkarian,
559
- Europako Patenteen Erregistroa, 560
- Europako Patenteen Erregistroan,
560
- Europako patente-eskaerak, 559
- Europako Plataforma, 196
- Europako politika erregional
orekatu, 186
- Europako programak garatzen, 197
- Europako proiektuaren balio
erantsia, 220
- Europako Segurtasun eta
Lankidetzako Batzarrari, 197
- Europako Segurtasun eta
Lankidetzako Batzordean, 306, 376
- Europako Segurtasun eta
Lankidetzako Erakundea, 241
- Europako Segurtasun eta
Lankidetzari buruzko Konferentzia,
342
- Europako sistema, 785
- Europako sistemaren, 785
- Europako tituluaren hizkuntza-
arabideak, 209
- Europako Tokietako eta
Erregioetako Botereen Batzar
Iraunkorrari, 197
- Europako Tokietako eta
Erregioetako Botereen Lantalde
Iraunkorrari, 189
- Europako tradizioaren oinarrian,
1243
- Europako unibertsitateen, 785
- Europako zenbait hitzun-
erkidegotan eskuragarri dauden
jarduera onenak partekatzean
oinarrituta, 226
- Europako zibilizazioarentzat
aberastasun-iturri eta bizitasun-
seinale, 181
- Europako zinema, 1975
- Europako zinemaren estreinaldia
eta emanaldia, 502
- Europako, Estatuko eta Autonomia
Erkidegoko arau-esparrua, 2151
- Europar, 1653, 1986, 2254
- Europar arriskuan dauden
hizkuntzek jasaten duten
mehatxua arindu, 225
- Europar erabiltzen diren zeinu-
hizkuntzei, 179, 1964
- Europar Faxismoa eta Arrazakeria
Gehitzeari buruz emandako
ebazpenak, 187
- Europar garrantzia duen kultura-
ondarea iraunarazi eta
babestean, 192
- Europar herritar elebidun eta
eleaniztunak izateak dakartzan
onura kognitibo eta gizartekoiei,
228
- europar aniztasuna, 264

- Europar Batasun osoan, 2502
Europar Batasuna, 1646, 1860
Europar Batasunak, 453, 479, 2381
Europar Batasunak bultzatutako etengabeko ikaskuntzako programen aukerak, 1714
Europar Batasunak estatu kideei lagundu, 227
Europar Batasunarekiko eta kanpo-ekintzarekiko harremanen funtsezko eskumenak, 1675
Europar Batasunarekiko Harremanei, 2009
Europar Batasunarekiko harremanen eragileak, eremuak eta tresnak, 2009
Europar Batasunarekiko harremanen eremu sektorialak, 2009
Europar Batasunarekiko harremanen helburuak, 2009
Europar Batasunarekiko harremanen printzipio gidariak, 2009
Europar Batasunarekiko harremanetan, 1675
Europar Batasunarekin, 1874, 2010
Europar Batasunaren, 413, 432, 505, 536, 1030, 1343, 1344, 1527, 1675, 2001, 2009, 2010, 2049
Europar Batasunaren aberastasuna eta aniztasuna, 224
Europar Batasunaren balioak, 413
Europar Batasunaren barruko mugez gaindiko auzietan, 398
Europar Batasunaren eleaniztasuna, 268
Europar Batasunaren eremuan, 2010
Europar Batasunaren funtsezko ezaugarriak, 1959
Europar Batasunaren funtsezko sorarau, 223
Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuaren, 213
Europar Batasunaren harrera-politikaren esparruan, 1957
Europar Batasunaren kultura- eta hizkuntza-ondarea bere zabalean babesteko eta sustatzeko helburua indartzen, 223
Europar Batasunaren kultura-, erlijio- eta hizkuntza-aniztasunarekiko errespetua, 1952
Europar Batasunaren nomenklatura konbinatua, 392, 675
Europar Batasunaren Oinarrizko Eskubideen Gutunak, 179, 1030
Europar Batasunaren Oinarrizko Eskubideen Gutunaren, 1952
Europar Batasunaren programei buruzko informazioa zabaltzeko, 229
Europar Batasunaren Tratatuaren, 222
Europar Batasunaren Tratatuaren 13. artikuluan aipatutako instituzio edo organismoetatik, 209
Europar Batasunaren Tratatuaren 53. artikuluko 2. apartatuari buruzko adierazpena, 214
Europar Batasunaren Tratatuaren proiektua, 190
Europar Batasunaren Tratatuari eta Europar Batasunaren Funtzionamenduari buruzko Tratatuari, 214
Europar Batasunari, 1602
Europar Batasunari eta estatu kideei, 225
Europar Batasunean, 194, 195, 196, 204, 223, 431, 536, 537, 1127, 1128, 1241, 1675, 1912, 2010, 2239, 2282, 2391, 2492
Europar Batasunean etorkinak integratzeko politikarako oinarrizko printzipio, 1957
Europar Batasunean ofiziala den gutxienez beste hizkuntza batean, 2239
Europar Batasunean sartu nahi dutenekikoetan, 229
Europar Batasunean sartzeko hautagai eta hautagai potentzial direnenetarako, 229
Europar Batasuneko, 411, 423, 424, 427, 430, 431, 434, 441, 444, 445, 458, 460, 479, 500, 526, 527, 537, 538, 541, 553, 757, 851, 1010, 1011, 1015, 1034, 1127, 1128, 1203, 1232, 1377, 1675, 1677, 1768, 1872, 1873, 1874, 2413

- Europar Batasuneko 2000ko Oinarrizko Eskubideen Gutunaren, 1827
- Europar Batasuneko araudia, 1883
- Europar Batasuneko araudian, 1953
- Europar Batasuneko araudiaren, 1953
- Europar Batasuneko arauai, 1873
- Europar Batasuneko balio eta ikurrak, 2259
- Europar Batasuneko balioak, 1694
- Europar Batasuneko beste estatu batzuetako jurisdikzio-organoek, 2392
- Europar Batasuneko beste estatu kide bateko, 500
- Europar Batasuneko beste herritarrek eta munduko beste herrialdeetakoek ere erabili eta ulertu ahal izan ditzaten, 800
- Europar Batasuneko beste hizkuntza bat, 1011
- Europar Batasuneko beste hizkuntza batzuk, 219, 2186
- Europar Batasuneko beste lan-hizkuntzaren batean, 1377
- Europar Batasuneko beste zenbait hizkuntzarena, 827
- Europar Batasuneko bizitza demokratikoan parte hartzeko eskubidea, 204
- Europar Batasuneko edo Europako Esparru Ekonomikoko kide den estatu, 2317, 2321, 2472
- Europar Batasuneko edo Europako Esparru Ekonomikoko kide den estaturen batean, 2361, 2362, 2364
- Europar Batasuneko edo Europako Esparru Ekonomikoko kide diren estatuetaoekin. *Ikus* goi-mailako instituzio akademikoak
- Europar Batasuneko edo Europako Esparru Ekonomikoko kide ez den estatu, 2332
- Europar Batasuneko enpresetako langileei, 2287
- Europar Batasuneko estatu kide bateko hizkuntzara, 527
- Europar Batasuneko estatu kideetako administrazioen harrera-programek, 1957
- Europar Batasuneko estatu kideetako hizkuntza ofizialen ikasketa, 1810
- Europar Batasuneko estatu kideetako nazionalak, 2184
- Europar Batasuneko estatu kideetan, 1975
- Europar Batasuneko estatu kideko agintaritzaz hartzaileei, 399
- Europar Batasuneko estatuburuak eta gobernuburuak, 1957
- Europar Batasuneko estatuetao bi hizkuntza ofizialetan, 1920
- Europar Batasuneko estatuetao hizkuntza ofizialetako, 1203
- Europar Batasuneko eta eremu mediterraneoko kide diren estatuetao herritarrek, 2298
- Europar Batasuneko Funtzio Publikoko Auzitegia, 213
- Europar Batasuneko gainerako herritarren eskubide, 1964
- Europar Batasuneko gainerako herritarren eskubide berberak, 204
- Europar Batasuneko gomendioak eta araudiak, 1603
- Europar Batasuneko herrialdeetan, 1127, 1128, 1809
- Europar Batasuneko hizkuntza ofizial, 445
- Europar Batasuneko hizkuntza ofiziala, 526, 527
- Europar Batasuneko hizkuntza-aniztasuna, 194
- Europar Batasuneko hizkuntza-aniztasunak, 194, 225
- Europar Batasuneko hizkuntzetan, 1584
- Europar Batasuneko instituzio eta organoetan parte hartzea, 1675
- Europar Batasuneko instituzioei eta estatu kideei, 204
- Europar Batasuneko instituzioetao hizkuntza ofizialetako, 2380, 2381, 2386, 2387, 2389, 2392, 2395
- Europar Batasuneko instituzioetan, 1874
- Europar Batasuneko Justizia Auzitegia, 240, 254
- Europar Batasuneko Justizia

- Auzitegiaren Estatutuan
aurreikusitako xedapenei kalterik
egin gabe, 212
- Europar Batasuneko Justizia
Auzitegiaren Estatutuari, 213
- Europar Batasuneko Justizia
Auzitegiari aplikatu beharreko
hizkuntza-araubideari buruzko
arauak, 213
- Europar Batasuneko Justizia eta
Barne Gaietarako Ministroen
Kontseiluak, 1957
- Europar Batasuneko kide den
estatu, 2224, 2244, 2267, 2283,
2344, 2355, 2386, 2422, 2476
- Europar Batasuneko kide den estatu
bateko hizkuntzan sortutako
koproduzioei, 2355
- Europar Batasuneko kide den estatu
bateko jurisdikzio-organo, 2390,
2393
- Europar Batasuneko kide den
estatuan, 2281
- Europar Batasuneko kide den
estatuko hizkuntza ofizialetako,
2381
- Europar Batasuneko kide den
estaturen batean kokaturik
dauden filialei, 2360
- Europar Batasuneko kide den
estaturen bateko lurraldean, 2386
- Europar Batasuneko kide den
Frantziatik bestelako estatu, 2231
- Europar Batasuneko kide diren
beste estatuetan, 2391, 2395
- Europar Batasuneko kide diren
estatuen arteko entrega-
prozedurei, 2381
- Europar Batasuneko kide diren
estatuen arteko estradizioari
buruzko 1996ko irailaren 27ko
Konbentzioa, 2385
- Europar Batasuneko kide diren
estatuen arteko estradizioari
buruzko prozedura sinplifikatua,
2385
- Europar Batasuneko kide diren
estatuetako eta Europako Esparru
Ekonomikoko kide diren
estatuetako herritarrek, 2304
- Europar Batasuneko kide diren
estatuetako herritarrek, 2413
- Europar Batasuneko kide diren
estatuetako herritarren kualifikazio
profesionalen aitortpenerako, 2332
- Europar Batasuneko kide diren
estatuetako jurisdikzio-organoen
arteko arlo zibil eta komertzialeko
lankidetzari buruzko Kontseiluaren
2001eko maiatzaren 28ko
1206/2001 Erregelamendua (EK),
2341, 2342
- Europar Batasuneko kide diren
estatuetan, 2386, 2387
- Europar Batasuneko kide diren
estatuetan Europako
Kontseiluaren 2009ko urriaren 23ko
Esparru Erabakia, 2386
- Europar Batasuneko kide diren
gainerako estatuen, 2380
- Europar Batasuneko kide diren
gainerako estatuetan, 2306
- Europar Batasuneko kide ez den
estaturen batean kokaturik
dauden filialen, 2360
- Europar Batasuneko kide ez diren
estatuetako abokatu-
elkargoetan, 2414
- Europar Batasuneko kide ez diren
estatuetako hizkuntzetan, 2432
- Europar Batasuneko kide ez diren
estatuetako profesionalak, 1948
- Europar Batasuneko kideak ez diren
estatuetan, 1975
- Europar Batasuneko Kontseiluaren,
757
- Europar Batasuneko Kontseiluaren
1993ko irailaren 27ko 93/83 eta
1993ko urriaren 29ko 93/98
zuzentarauen transposizioa, 2458
- Europar Batasuneko Kontseiluaren
lantaldeak, 1675
- Europar Batasuneko legerian, 1241
- Europar Batasuneko legeriarekin,
2284, 2483, 2502
- Europar Batasuneko markak, 424
- Europar Batasuneko Oinarrizko
Eskubideen Agentzia, 240, 252,
264, 270, 296
- Europar Batasuneko Oinarrizko
Eskubideen Agentziaren, 1232
- Europar Batasuneko Oinarrizko

- Eskubideen Gutuna, 621
 Europar Batasuneko Oinarritzko
 Eskubideen Gutunak, 1300, 1488,
 1653, 2029
 Europar Batasuneko Oinarritzko
 Eskubideen Gutunaren, 1034,
 1244, 1542, 1648, 2079
 Europar Batasuneko patenteak,
 2272
 Europar Batasuneko patenteak
 eskuratzeko eskabideak, 2272
 Europar Batasuneko zuzenbidea,
 1627
 Europar Batasuneko
 zuzenbidearekin, 1602
 Europar Batasunekoa ez den
 herrialde, 2363
 Europar Batasunera, 1915
 Europar Batasunera sartzeko
 estatuek bete beharrekoa, 226
 europar finantzaketak, 225
 europar herritarren gaitasun
 eleaniztuna, 2149
 europar identitateak, 1971
 europar integrazioa, 1891
 europar lankidetzak, 453
 europar lege edo esparru-lege, 207
 Europar legeak edo esparru-legeak,
 207
 europar nortasunaren oinarriak, 224
 europar obrak, 1905, 1908
 europar obrak zabaltzeko
 betebeharrak, 1908
 Europarako Agenda Digitala, 242,
 243
 Europarako garrantzizkoa den
 kultura-ondarea zaindu eta
 babestea, 206
 Europarako garrantzizkoa den
 kultura-ondarea zaindu eta
 babesten, 210
 Europarekiko eta munduarekiko
 irekitasun, 2492
 Europaren, 1034
 Europaren aitzindaritzak, 246
 Europaren bilakaerarentzat, 177
 Europaren eremuari, 1034
 Europaren garapen jasangarriaren,
 205
 Europaren inguruko ideientzat, 177
 Europaren intereseko kultura-
 jarduerak, 300
 Europaren jaraunspen kultural,
 erlijioso eta humanista, 257
 Europaren kultura-ondarea
 zaintzeko eta garatzeko ardura,
 205
 Europaren kultura-ondarea
 zaintzeko eta garatzeko ardura
 izango, 208
 Europaren sortze-gaitasun osoa, 195
 Europarentzako abantaila, 243
 Europarentzako Gazteria, 196
 Europarentzat, 228
 Europari, 183, 2435
 europarra, 2429, 2436
 europartzea, 1891
 Eurostat, 236
 eurotan, 2303, 2355
 Euskadi, 801
 Euskadiko, 698, 710, 711, 714, 725,
 728, 743, 744, 746, 750, 755, 766,
 776, 777, 782, 784, 797, 836, 851,
 857, 862, 864
Euskadiko administrazio publiko, 710
 Euskadiko Antolamendu
 Sanitarioarena, 755
Euskadiko Autonomia Erkidego, 710
Euskadiko Autonomia Erkidegoan,
 710
Euskadiko Autonomia Erkidegoko,
 743, 755, 776, 777, 797, 836
 Euskadiko Autonomia Erkidegoko
 Administrazio Orokorreko, 776, 777
 Euskadiko Autonomia Erkidegoko
 administrazio publikoetan, 755
 Euskadiko Autonomia Erkidegoko bi
 hizkuntza ofizialen erabilera
 bermatzea, 800
Euskadiko Autonomia Erkidegoko
lurralde-eremuan banatutako
ondasun eta zerbitzuei, 774
 Euskadiko bi hizkuntza ofizialak
 jakiteko betebeharra, 850
 Euskadiko bi hizkuntza ofizialetan,
 850
 Euskadiko Bibliografia Gordailua,
 811
 Euskadiko bibliografia-ekoizpena,
 809
 Euskadiko bibliografia-ekoizpenetik,
 809

- Euskadiko bibliografia-gordailua, 809
- Euskadiko bibliografia-gordailuaren jasotzaile, 811
- Euskadiko bibliografia-gordailuaren zentroa, 809
- Euskadiko bibliografia-gordailuari, 809
- Euskadiko bibliografia-ondarea, 736
- Euskadiko Eskola Kontseilua, 981
- Euskadiko Eskola Kontseiluak*, 743, 745
- Euskadiko Eskola Kontseiluaren*, 743, 744, 750
- Euskadiko Eskola Kontseiluaren txostena, 949
- Euskadiko Eskola Kontseiluari, 728, 746
- Euskadiko Eskola Kontseiluaz, 728
- Euskadiko Eskola Kontseiluei buruzko urriaren 28ko 13/1988 Legearen*, 746
- Euskadiko Eskola-kontseiluei, 728
- Euskadiko eta euskararen hizkuntza-eremuko bibliografia-ekoizpen, 811
- Euskadiko Gazteriaren Kontseiluari, 725
- Euskadiko hizkuntza ofiziala, 803
- Euskadiko hizkuntza ofizialen, 782
- Euskadiko hizkuntza ofizialetan eta beste batzuetan gaitasunak eskuratzea, 829
- Euskadiko interes kulturalako ondasun eta gainerako baliabide turistikoaren ondare historiko, natural eta gastronomikoari, 850
- Euskadiko irakurketa publikoko sareko liburutegien betekizunak, 810
- Euskadiko irakurketa publikoko sareko liburutegien erabiltzaileen eskubideak eta eginbeharrak, 810
- Euskadiko Kirolarena*, 766
- Euskadiko Kontsumoko Kontsultabatzordea, 938
- Euskadiko Kooperatiben Goren Kontseiluak, 862
- Euskadiko Kooperatiben Goren Kontseiluarekin, 862
- Euskadiko Kooperatiben Goren Kontseiluaren, 862
- Euskadiko Kooperatibena, 862
- Euskadiko kultura-ondasun, 857
- Euskadiko lanbide-heziketako sistema bateratua garatzeko, 855
- Euskadiko Larrialdiak Koordinatzeko Zentroari, 851
- Euskadiko Liburutegi Sistemako liburutegiei, 810
- Euskadiko Liburutegi Sistemaren, 810
- Euskadiko Liburutegia, 811
- Euskadiko Liburutegiak, 811
- Euskadiko Liburutegian, 811
- Euskadiko Liburutegiaren, 809
- Euskadiko liburutegi-sistemaren, 810
- Euskadiko lurralde historikoek eta udalek*, 710
- Euskadiko museo eta bildumen eginbehar orokorrak, 800
- Euskadiko museo eta bildumen eginbeharrak, 800
- Euskadiko museo eta bildumen kudeaketa, 800
- Euskadiko museoaren artikulazioa, 800
- Euskadiko Museoen Sistema Nazionaleko museo eta bildumek, 800
- Euskadiko Museoen Sistema Nazionaleko museo eta bildumen betebeharrak eta ondorioak, 800
- Euskadiko Ogasun Nagusiaren, 756
- Euskadiko ondarea, 698
- Euskadiko ondarean, 698
- Euskadiko Ondareari buruzko Legean*, 714
- Euskadiko Segurtasun Publikoaren Sistema Antolatzeko ekainaren 28ko 15/2012 Legearen, 864
- Euskadiko Toki Administrazioako gainerako erakundeekin*, 711
- Euskadiko Toki Erakundeei, 838
- Euskadiko Turismo Administrazioak, 848
- Euskadiko turismo-eskaintza, 848
- Euskadiko Unibertsitate Kontseilua, 784
- Euskadiko Unibertsitate Kontseilua euskal unibertsitate-sistema, 784
- Euskadiko Unibertsitate Kontseiluaren, 784
- Euskadin, 684, 736, 811, 850

- Euskadirako, 848
Euskadiren irudi positiboa islatu
 behar du munduan, 801
euskal administrazio publiko, 731
euskal administrazio publikoak, 763
Euskal administrazio publikoak, 731
Euskal Administrazio Publikoaren,
 691
euskal administrazio publikoek, 786,
 795, 837
Euskal administrazio publikoek, 742
Euskal administrazio publikoek
 ematen dituzten laguntzen edo
 dirulaguntzen onuradunak diren
 erakunde edo pertsona juridikoak,
 773
Euskal administrazio publikoen, 731
euskal administrazio publikoetako,
 730
euskal administrazio publikoetako
 funtzionarioez, 730
euskal administrazio publikoetako
 hizkuntza ofizialak, 730
Euskal administrazio publikoetan,
 730, 731
euskal administrazioek, 834
Euskal Autonomia Erkidegoa, 518
Euskal Autonomia Erkidegoa
 osatzen duten lurralde
 historikoetako foru-aldundietako
 bakoitzaren ordezkari, 804
Euskal Autonomia Erkidegoak, 753
Euskal Autonomia Erkidegoan, 703,
 773, 786, 811, 813, 818, 824, 839,
 847
Euskal Autonomia Erkidegoan duten
 presentziari, 773
Euskal Autonomia Erkidegoan
 merkaturatutako nekazaritzako
 eta elikagaigintzako produktuen
 identifikazioan, 818
Euskal Autonomia Erkidegoan
 ofizialak diren bi hizkuntzetako
 edozeinetan aritzeko eskubidea,
 813
Euskal Autonomia Erkidegoaren, 840
Euskal Autonomia Erkidegoaren
 Administrazioko antzinatasunak,
 807
Euskal Autonomia Erkidegoaren
 Aurrekontu Orokorretan, 806
Euskal Autonomia Erkidegoaren
 eremuan, 855
Euskal Autonomia Erkidegoaren
 eremuan araututako produktuak,
 774
Euskal Autonomia Erkidegoaren
 kanpoko ekintzaren eta hizkuntza-
 eta kultura-politikaren esparru
 orokorrean gauzatuko, 801, 803
Euskal Autonomia Erkidegoaren
 mendeko titulartasun publikoko
 komunikabideetako tarteak, 734
Euskal Autonomia Erkidegoaren
 ondarean, 698
Euskal Autonomia Erkidegoaren toki-
 administrazioaren eremuan, 839
Euskal Autonomia Erkidegoaz, 782
Euskal Autonomia Erkidegoaz
 kanpoko Euskal Kolektibitate eta
 Etxeekiko, 752
euskal autonomia erkidegoko, 864
Euskal Autonomia Erkidegoko, 688,
 738, 739, 741, 752, 753, 754, 784,
 787, 815, 816, 845, 856, 859, 862,
 863, 864, 865, 866
EUSKAL AUTONOMIA ERKIDEGOKO,
 863
Euskal Autonomia Erkidegoko
 Administrazio Orokorak, 809, 855
Euskal Autonomia Erkidegoko
 Administrazio Orokorren, 808
Euskal Autonomia Erkidegoko
 Administrazio Orokorrean edo
 haren mendeko erakunde batean
 zerbitzuak ematen dituzten
 funtzionarioek, 807
Euskal Autonomia Erkidegoko
 Administrazio Orokorrean edo
 haren mendeko erakunde batean
 zerbitzuak ematen dituzten lan-
 kontratuko langileek, 807
Euskal Autonomia Erkidegoko
 Administrazio publikoak, 823, 824
Euskal Autonomia Erkidegoko
 Administrazio Publikoak, 823, 824
Euskal Autonomia Erkidegoko
 Administrazio publikoaren, 756
Euskal Autonomia Erkidegoko
 administrazio publikoek, 752, 787,
 813
Euskal Autonomia Erkidegoko

- administrazio publikoek prestazio eta zerbitzu jakin batzuk bermatu behar, 813
- Euskal Autonomia Erkidegoko administrazioak*, 772
- Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioaren, 753
- Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioaren Gazteriaren Sailarteko Batzordea, 880
- Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioari, 806, 840
- Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialen erabilera, 966, 967, 990
- Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialen erabilera bermatuko, 822, 837
- Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialen erabilera bermatuko du kanpoko harremanetan, 825
- Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetan, 735, 850
- Euskal Autonomia Erkidegoko botere publikoei*, 741
- Euskal Autonomia Erkidegoko botere publikoen esku jartzen, 701
- Euskal Autonomia Erkidegoko edozein hizkuntza ofizialetarako itzulpena, 885
- Euskal Autonomia Erkidegoko egoera soziolinguistikoa, 810
- Euskal Autonomia Erkidegoko Ekonomia Kontrolari eta Kontabilitateari buruzko ekainaren 30eko 14/1994 Legean, 806
- Euskal Autonomia Erkidegoko Estatistikari buruzko Legea, 965
- Euskal Autonomia Erkidegoko gainerako administrazio publikoekiko harremanetan, 841
- Euskal Autonomia Erkidegoko Gobernu Kontseiluak, 804
- Euskal Autonomia Erkidegoko hezkuntza-sistemako Lanbide Heziketaren arloan eskumena duen sailak bultzatuko du euskarazko hezkuntza-eskaintza Lanbide Heziketan zabaltzea, 854
- Euskal Autonomia Erkidegoko hezkuntza-sistemako lanbide-heziketaren arloan eskumena duen sailak, 854
- Euskal Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizial bien erabilera, 810
- Euskal Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizial bien erabilera bermatuko, 810
- Euskal Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialak, 883, 885
- Euskal Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialek, 853
- Euskal Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialetatik, 833
- euskal autonomia erkidegoko instituzio eta organoei, 784
- Euskal Autonomia Erkidegoko Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren arloko Profesionalen Erregistroa, 909
- Euskal Autonomia Erkidegoko Lanbide Heziketan, 853
- Euskal Autonomia Erkidegoko Logopeden Elkargoko kide, 799
- Euskal Autonomia Erkidegoko lurralde, 811
- Euskal Autonomia Erkidegoko lurralde, udalerrri, biztanlegune, geografia-gorabehera, hiribide eta, oro har, toponimo guztien izen ofizialak, 705
- Euskal Autonomia Erkidegoko lurraldean zabalkundea duten edo egiten diren publizitateko eta komunikazioko kanpaina instituzionaletan, 819
- Euskal Autonomia Erkidegoko lurralde-eremuan unibertsitateaz kanpoko urrutiko hezkuntzaz arduratuko den zentro publiko bakarra, 830
- Euskal Autonomia Erkidegoko lurralde-eremuko establezimenduetan*, 772
- Euskal Autonomia Erkidegoko Ogasun Orokorraren gaiei, 802
- Euskal Autonomia Erkidegoko Poliziak, 738
- Euskal Autonomia Erkidegoko poliziako kideen estatutu-araubidea, 739

- Euskal Autonomia Erkidegoko
Poliziaren kidegoak, 738
- Euskal Autonomia Erkidegoko
Poliziaren Legearen, 863
- Euskal Autonomia Erkidegoko
Poliziari, 738, 739, 859, 863, 866
- Euskal Autonomia Erkidegoko
Poliziari buruzko Legearen, 863,
866
- Euskal Autonomia Erkidegoko
sektore publikoa, 884
- Euskal Autonomia Erkidegoko
sektore publikoko langileen
hizkuntza-ezagutzak, 884
- Euskal Autonomia Erkidegoko toki-
erakundeek publizitate aktiboaren
arloan dituzten betebeharrak, 843
- Euskal Autonomia Erkidegoko toki-
erakundeen hizkuntza ofiziala, 840
- Euskal Autonomia Erkidegotik kanpo
dauden liburutegiei, 811
- Euskal Autonomia Erkidegotik kanpo
dauden liburutegien arteko
koordinazio eta informaziorako
sareen sorrera, 809
- Euskal Autonomia Erkidegotik kanpo
sustatzeko, hedatzeko eta
proiektatzeko, 802
- euskal autoreek, 736, 811
- euskal bibliografia-ondarea, 809
- euskal bibliografia-ondarearen
izaera eleaniztunari, 810
- euskal bibliografia-ondareztat, 736
- euskal botere eta administrazio
publikoen*, 794
- euskal botere publiko, 838
- Euskal botere publikoek, 707, 708
- euskal botere publikoen jarduna*,
793, 871
- Euskal curriculum, 986
- euskal elkarteetako kideei, 752
- Euskal Enplegu Sarea, 968
- euskal erkidego linguistikoa dagoen
lurraldeetako instituzioenekin, 801,
804
- euskal erkidego linguistikoa osatzen
duten lurralde guztien euskal
kulturari egindako ekarpenak, 804
- euskal erkidego linguistikoaren
herrialde eta herrietako hizkuntza-
eta kultura-ondare erkideari, 803
- euskal erkidegoa, 801
- euskal erkidegoak, 802
- euskal erkidegoak dituzten
herrialdeetan, 802
- euskal eskola*, 740, 741, 742, 748,
768, 788
- euskal eskola publikoa, 788
- Euskal eskola publikoa*, 741, 947, 976
- euskal eskola publikoak*, 741
- euskal eskola publikoan*, 742, 748
- Euskal eskola publikoan*, 742, 743
- euskal eskola publikoaren*, 740, 741
- euskal eskola publikoaren eredia,
945
- euskal eskola publikoaren hastapen
orokorrak eta helburuak*, 740
- euskal eskola publikoaren printzipio
orokorrak eta xedeak*, 740
- Euskal Eskola Publikoari*, 740, 748
- Euskal Eskola Publikoari buruzko
Legearen*, 748
- euskal eskola publikoko*, 742, 744
- euskal eskola publikoko ikastetxeen
antolaketa-autonomia*, 744
- euskal eskola publikoko ikastetxeen
autonomiaz*, 744
- euskal eskola publikoko
irakaskuntzaren*, 742
- euskal eskola publikoko
irakaskuntzaren kalitatea*, 742, 947
- Euskal Estatistika Planari, 861
- Euskal etxe, 752
- euskal etxeak, 752
- Euskal etxearen, 752
- euskal etxeei, 752, 753
- Euskal etxeek, 752
- euskal etxeetakoei, 811
- Euskal Filologiako lizentziadun-
plazak, 778
- Euskal Foru Zuzenbidea, 684
- euskal funtzio publikoa, 815
- Euskal Funtzio Publikoari*, 729, 737,
738, 747, 781, 865
- Euskal Funtzio Publikoari buruzko
Legean, 737
- Euskal Funtzio Publikoari buruzko
Legearen*, 747
- Euskal Funtzio Publikoari buruzko
uztailaren 6ko 6/1989 Legearen,
738, 865
- Euskal Funtzio Publikoari buruzko

- uztailaren 6ko 6/89 Legearen, 781
Euskal gazteriarengan, 725
euskal giroa eta euskara
errotulazioan erabiltzea
bultzatuko, 708
euskal giroa ziurtatuko, 706
euskal gizartea, 908
euskal gizartearen, 740, 741
euskal gizartearen zerbitzura, 740
euskal gizarteari, 801
Euskal Herriak, 710
Euskal Herrian, 717, 780
Euskal Herriarekin, 752
Euskal Herriaren Adiskideen Elkarteak,
688
Euskal Herriaren aniztasun
soziolinguistikoa, 684
Euskal Herriaren berezko hizkuntza,
839
Euskal Herriaren hizkuntza berezkoa
eta komuna, 838
Euskal Herriaren hizkuntza propioa,
701
Euskal Herriaren identitatearen
funtsezko elementua, 801
euskal herriaren kultura, 809
Euskal Herriaren kultura, 725
Euskal Herriaren kultura-ondare, 715
euskal herriaren kultura-ondarearen
funtsezko osagai denez, 701
Euskal Herriaren kultura-ondarearen
funtsezko zati, 708
Euskal Herriaren, Kataluniaren,
Balear Uhartearen, Galiziaren,
Valentziaren eta Nafarroaren
autonomia-erkidegoen
autonomia-estatutuetan ofizial
legez aitortutako hizkuntzak, 374
Euskal Herriko administrazio, 710
Euskal Herriko administrazio publiko,
711
Euskal Herriko administrazio publiko
instituzionalaren, 711
Euskal Herriko administrazio
publikoen, 712
Euskal Herriko administrazioetan, 712
Euskal Herriko Agintaritzaren
Aldizkarian, 699, 709, 723, 770, 808
Euskal Herriko Autonomia
Administrazioak, 711
Euskal Herriko Autonomia
Administrazioaren, 711
Euskal Herriko Autonomia
Erkidegoak, 684, 685, 740
Euskal Herriko Autonomia
Erkidegoan, 702, 705, 784, 789, 847
Euskal Herriko Autonomia
Erkidegoan botere publikoek
erabili beharreko inprimaki edo
idazki-eredu ofizial guztiek, 705
Euskal Herriko Autonomia
Erkidegoan kokatutako botere
publikoek esku hartzen duten
egintza guztiek, 704
Euskal Herriko Autonomia
Erkidegoaren, 758, 759
Euskal Herriko Autonomia
Erkidegoaren aurrekontu
orokorren, 698
Euskal Herriko Autonomia
Erkidegoko, 721, 726, 727, 748, 760,
763, 765, 780, 783, 787, 815, 816,
817, 846, 847
Euskal Herriko Autonomia
Erkidegoko administrazio
publikoek, 760, 787
Euskal Herriko Autonomia
Erkidegoko Administrazioari, 726
Euskal Herriko Autonomia
Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetan,
727, 783
Euskal Herriko Autonomia
Erkidegoko hizkuntza ofizialen, 783
Euskal Herriko Autonomia
Erkidegoko hizkuntza ofizialetako,
783
Euskal Herriko Autonomia
Erkidegoko hizkuntza ofizialetatik
edozeinetarako itzulpena
ziurtatuko, 704
Euskal Herriko Autonomia
Erkidegoko hizkuntza propioa, 726
Euskal Herriko Autonomia
Erkidegoko irakaskuntzan
elebitasuna gero eta orokorragoa
izan dadin, 706
Euskal Herriko Autonomia
Erkidegoko lurralde osoan
idatzizko hizkuntza ofizial komun
denez, 708
Euskal Herriko Autonomia
Erkidegoko lurraldean, 702

- Euskal Herriko Autonomia
Erkidegoko lurralde-eremuan, 703
- Euskal Herriko Autonomia
Erkidegoko lurralde-eremuko
Administrazio gainerako
lanpostuetara sartzeko egiten
diren hautaprobetan, 705
- Euskal Herriko Autonomia*
Erkidegoko musika eta arte
eszenikoaren katedradunen
kidegoa, 748
- Euskal Herriko Autonomia*
Erkidegoko Unibertsitateaz
kanpoko Irakaskuntzako
Irakasleen Kidegoei, 747, 815
- Euskal Herriko Autonomia
Erkidegoko Unibertsitateaz
kanpoko Irakaskuntzako
Irakasleen Kidegoei buruzko
otsailaren 19ko 2/1993 Legeak,
815
- Euskal Herriko Autonomia
Erkidegoko unibertsitateaz
kanpoko irakaskuntzan, 815
- Euskal Herriko Autonomia
Estatutuaren, 701
- Euskal Herriko berezko hizkuntza, 781
- Euskal Herriko berezko hizkuntza da,
840
- Euskal Herriko emigranteek, 752
- Euskal Herriko herritar, 703
- Euskal Herriko herritarrei, 703
- Euskal Herriko hizkuntza propioa,
702, 971, 972
- Euskal Herriko hizkuntza propioa
denez, behar duen presentzia
izan dezan, 707
- Euskal Herriko hizkuntzen eta ondare
historiko, kultural eta naturalaren
zabalkundea egitea, 819
- Euskal Herriko Justizia
Administrazioan, 704
- Euskal Herriko Kontseilu Nagusiaren,*
710, 714
- Euskal Herriko plangintza
soziolinguistikorako mapa, 708
- Euskal Herriko polizia kidegoetan,
738
- Euskal Herriko polizia, 738
- Euskal Herriko Toki Administrazioaren,*
712
- Euskal Herriko Toki Araubidearen*
Legearen, 710
- Euskal Herriko Unibertsitatea, 688,
691
- Euskal Herriko unibertsitateak, 785
- Euskal Herriko unibertsitateaz*
kanpoko irakaskuntzan, 746
- Euskal Herriko Unibertsitateko, 781,
782
- Euskal Herriko Unibertsitateko
administrazio eta zerbitzuetako
langile, 781
- Euskal Herriko Autonomia
Estatutuaren, 686
- euskal herritarrek hizkuntza arloan
dituzten eskubideak lege-
ordenamenduan jasotzeari ekin,
701
- euskal herritarron, 812
- Euskal Herriko abiatzen diren garraio
publikoko zerbitzu guztietan, 701,
705
- Euskal hezkuntza, 973
- Euskal Hezkuntza Sistema, 971, 975,
977, 981, 982, 983, 985
- Euskal Hezkuntza Sistema osoaren
ondasun komuna eta partekatua,
971
- Euskal Hezkuntza Zerbitzu Publikoa,
976, 979
- euskal hezkuntza zerbitzu publikoa
ematen duten ikastetxeetarako
sarbidea, 980
- Euskal hezkuntza-administrazioak,*
750
- euskal hezkuntza-administrazioaren*
zerbitzuko, 749
- euskal hezkuntza-administrazioa,*
749
- Euskal hezkuntza-zerbitzu publikoa,
980
- Euskal hezkuntza-zerbitzu
publikoaren prestazioa, 979
- Euskal historia, kultura, hizkuntza eta
gizarteari buruzko liburu eta ikus-
entzunezkoak izateko eskubidea,
752
- euskal hizkuntza eta kultura
sustatzen jarduten duten
euskararen gainerako
lurraldeetako organismoekin, 803

- Euskal hizkuntza- eta kultura-
aniztasuna, 845
euskal hizkuntzaren onespenerari, 801
Euskal Irrati Telebista, 687
Euskal Irrati Telebistaren, 691
Euskal Irrati-Telebista, 685, 693, 698,
699
Euskal Irrati-Telebistaren, 696
euskal jatorria, 518
euskal kolektibitateetako, 753
Euskal kolektibitateetako, 753
euskal kolektibitateetako kideak,
753
euskal kolektibitateetako kideek,
753
Euskal kolektibitateetako kideek, 753
Euskal kolektibitateetako kideen,
753
euskal kultura, 685, 753, 785, 972,
973, 977, 982, 986
Euskal kultura, 686
Euskal Kultura Ondarearena, 857
Euskal kultura, haren hizkuntza
ofizialetako edozeinetan eta
zeinahi adierazpen, euskarri, bide
eta adierazmoldetan, kanpoan
ezagutarazten eta hedatzen
laguntzea, 802
euskal kultura-ondarea, 857
Euskal kultura-ondarea, 857
Euskal kultura-ondarea eta euskara,
870
euskal kultura-ondarearen, 780, 857
euskal kultura-ondarearen defentsa,
azterlana eta sustapena, 870
euskal kulturarekin, 736, 811
euskal kulturaren ezagutza, 978
euskal kulturaren ondare, 801
Euskal kulturaren sortze-lana
kanpoan sustatzeko ekintzak eta
estrategiak gauzatzea, 803
euskal kulturari buruzko ikerketa
sustatzea, 803
euskal landa-ingurunearen
paisaiaren eta biodibertsitatearen
zainketa, 906
Euskal letrak, filologia eta kultura,
804
euskal literatura, 746, 951
euskal lurraldeetan, 724
euskal ondare artistikoaren
ezagutza zabaltzea, 803
Euskal Osasun Zerbitzua, 755
euskal polizia, 859
euskal sarea, 785
euskal sektore publikoa, 883, 884
euskal toki-administrazioa, 838
euskal toki-administrazioaren
euskalduntzearen, 839
euskal toki-erakundeetan, 839
euskal udalak, 838
euskal unibertsitate sistema, 780
Euskal Unibertsitate Sistema, 870
Euskal Unibertsitate Sistemarena, 780
euskal unibertsitateak, 804
euskal unibertsitate-sistema, 784
Euskal unibertsitate-sistema, 780
euskal unibertsitate-sistemako, 782
Euskal unibertsitate-sistemako, 783
euskal unibertsitate-sisteman, 781
euskal unibertsitate-sistemaren, 780,
781, 784, 785
Euskal unibertsitate-sistemaren, 780
euskal zuzenbide publikoaren
sisteman, 724
Euskal Zuzenbide Zibila, 833
euskal, kataluniar eta galiziar
erkidegoak, 632
euskalariei eta atzerriko ikerketa-
zentroei laguntzeko eta haiekin
lankidetzan aritzeko organo gisa
jardutea, 803
euskaldun, 705
euskalduna, 838
euskaldunak, 752
*euskaldunei buruzko ikaskuntza-
institutuak*, 2406
euskaldunen, 752
euskaldunen eragina, 752
euskaldunen espiritua, 752
euskalduntze programen aplikazioa,
716
euskalduntzea, 717, 826, 864, 919
euskalduntzearen, 722
euskalduntze-erakundeentzako, 716
euskalduntzeko, 717, 719, 741, 744,
747, 750
euskalduntzen, 838
euskalduntze-zentro, 719
euskalkiei, 708
Euskaltegi, 716, 718, 720, 721
Euskaltegi homologatuak, 720

- euskaltegi homologatuaren, 720
- euskaltegi libreak, 720
- euskaltegi pribatu
 - homologatuentzako, 721
- euskaltegi pribatu homologatuetan, 721
- Euskaltegi pribatuak, 720
- Euskaltegi pribatuak homologatu
 - gisa eta aske, 716
- euskaltegi pribatuek, 722
- euskaltegi pribatuen, 716
- euskaltegi pribatuen homologazioa, 716
- euskaltegi pribatuen titulartasuna, 716
- euskaltegi publiko, 720, 722
- Euskaltegi publiko, 720, 721
- euskaltegi publikoetako, 716, 720
- Euskaltegi publikoetako, 718
- euskaltegi publikoetan, 721
- euskaltegi publikoetarako, 721
- euskaltegiak, 715, 716, 719, 720, 722
- Euskaltegiak, 715, 716, 719
- euskaltegiaren administrazio-
 - kudeaketarekin, 720
- euskaltegiaren aurrekontua, 720
- Euskaltegiaren jardueren, 721
- euskaltegiaren korporazio, 720
- euskaltegiaren korporazio titularrak, 720
- Euskaltegiaren titularra, 720
- euskaltegiaren titularrak, 721
- euskaltegiari, 720
- euskaltegiei, 716
- euskaltegien, 719, 722
- euskaltegietak, 715, 718
- Euskaltegietak idazkariak, 720
- euskaltegietak irakaskuntzak, 715
- euskaltegietan, 717, 722
- euskaltegietarako eraikinek, 721
- Euskaltegiez, 719
- euskaltegiko zuzendariak, 720
- Euskaltegiko zuzendariari, 720
- euskaltegiok, 716
- Euskaltzaindia, 641, 684, 688, 691, 804, 998
- Euskaltzaindiak, 518, 841
- Euskaltzaindiaren alde zurreko
 - txostena, 999
- Euskaltzaindiaren ordezkari, 718
- Euskaltzaindiari, 705
- euskara, 686, 701, 704, 706, 712, 715, 716, 731, 738, 742, 743, 744, 746, 749, 753, 768, 771, 777, 780, 784, 785, 803, 838, 839, 840, 841, 851, 854, 859, 863, 878, 882, 883, 916, 931, 938, 945, 948, 949, 950, 951, 953, 956, 959, 962, 967, 971, 972, 973, 977, 979, 981, 983, 984, 991, 1002, 1005, 1013, 1016, 1018, 1023, 1026, 1037, 1043, 1044, 1059, 1061, 2406
- Euskara, 684, 701, 702, 717, 730, 742, 752, 753, 781, 801, 839, 840, 916, 917, 931, 940, 948, 998, 1002, 1007, 1008, 1071, 1072
- euskara Autonomia Erkidegoko hedabideetan sustatzeko ardura, 702
- euskara babestu eta normalizatzeko lana, 838
- euskara edo gaztelania erabili aukeratzeko duten eskubidea gauzatu ahal izatea bermatzeko, 814
- euskara erabat berreskuratzearen arloan, 838
- euskara erabili ezin duten herritarren eskubideei inongo kalterik ez diete ekarri behar, 701
- euskara erabili, sustatu, zabaldu eta irakasteko debekua, 964
- euskara erabiltzea, 854
- euskara eta euskal kultura, 801, 802, 880
- Euskara eta euskal kultura, 878
- euskara eta euskal kultura hedatzeko, 802
- euskara eta euskal kultura sustatzea, hedatzea eta kanpora proiektatzea, 801
- euskara eta euskal kulturarekiko interesa zabaltzea, 802
- Euskara eta gaztelania, 702
- euskara eta gaztelania batera erabil daitezten*, 774
- euskara eta gaztelania erabili ahalko, 837
- euskara eta gaztelania erabiliko, 819, 837
- euskara eta gaztelania haren lurraldean hizkuntza ofizial gisa,

- 701
euskara eta gaztelania nahitaez irakatsiko, 1002
euskara eta gaztelaniaren eredu elebidunaren, 853
euskara Euskal Herriko Autonomia Erkidegoaren hizkuntza propio gisa aitortzen, 701
euskara gero eta gehiago erabil dadin sustatuko, 841
euskara hedatzea helburu dutenak, 803
euskara ikasketak, 1002
euskara ikastaroak, 753
euskara ikasteko eta haren erabilera eta normalizazioa sustatzeko baliabideak, 880
Euskara ikasteko ikastaroak, 752
euskara ikasteko programak, 854
euskara ikastetik salbuetsiak izan daitezke, 1002
euskara ikastetik salbuetsita gera daitezke, 707
euskara ikastetxeetako barne- nahiz kanpo-jardueretan eta administrazio-jardun eta - dokumentuetan, 706
euskara ikertzea eta irakastea, 802
Euskara irakasteko ikastaroak sortu, sustatu eta antolatzea, 803
euskara irakasteko titulazio eta prestakuntza didaktiko egokia izan, 807
Euskara jakin eta ikasteko eskubidea, 753
euskara jakitea, 706, 838, 915, 1001
euskara lehenetsiko da 18 urtetik beheragokoentzako programetan, 824
Euskara maila, 1007
euskara nahiz gaztelania erabiltzeko eskubidea, 792
euskara sustatzeko politikei eta udal-eremuko euskararen normalizazioaren plangintzari dagokien zenbatekoa, 867
euskara teknikoan eta juridikoan, 851
euskara zaindu eta bultzatze aldera, 684
Euskara, Euskal Herriaren hizkuntza propioa, 684
euskara-gaztelania itzulpen ofizialeko administrazio-unitatea sortuko, 1000, 1003
euskarak, 707, 740, 801, 859, 866
Euskarak, 715, 995
euskarak eta euskal kulturak, 801
Euskarak Lanbide Heziketako sisteman duen presentzia normalizatua dela bermatu behar, 853
Euskarak nazioartean onespina lor dezan bultzatu eta sustatzea, 802
euskarako ezagutzak eskuratzeko eremuan garatu beharreko jarduerari, 829
euskara-maila, 963
euskara-mailari, 1044
euskara-mailari buruzko probak, 1044
euskara-plan, 1037
euskara-planak, 777
Euskarara, 1008
Euskarara itzultzeko zerbitzu teknikoak, 1008
euskararekin, 736, 811
euskararekin edo euskal kulturarekin erlazionatutako funts garrantzitsuak, 809
euskararen, 685, 715, 719, 725, 729, 731, 738, 739, 741, 742, 744, 749, 753, 755, 766, 767, 780, 781, 784, 795, 839, 841, 865, 1007, 1010, 1013, 1025, 1037, 1044, 1047
Euskararen, 712, 727, 728, 862, 1009, 1011, 1024, 1026
euskararen aldeko ekintza positiboko hizkuntza-politikaren, 781
euskararen aldeko ekintza positiboko hizkuntza-politikaren oinarriak, 781
euskararen arloan aitortuak dituzten eskumenak baliatzeko, hitzarmenak sinatu ahal, 841
euskararen arnasmune diren lurraldeetan, 842
euskararen balioespen, 1047
euskararen batasuna eta normalizazioa begiratuko, 708
euskararen batasuna eta

- normalizazioa begiratzea, 702
- Euskararen berreskurapena eta garapena begiratzea Nafarroan, 997
- euskararen doako irakaskuntza, 910
- euskararen erabilera, 701, 702, 704, 707, 708, 741, 744, 751, 755, 766, 767, 774, 780, 793, 794, 839, 840, 843, 848, 872, 884, 889, 904, 907, 908, 916, 926, 930, 932, 933, 941, 947, 968, 969, 971, 973, 977, 981, 986, 991, 995, 997, 1003, 1010, 1013, 1025, 1044, 1052
- Euskararen erabilera, 701, 703, 706, 707, 708, 818, 842, 862, 882, 889, 904, 909, 975, 984, 998, 1026
- Euskararen Erabilera, 727
- euskararen erabilera Administrazio Publikoan, 701
- Euskararen erabilera Administrazio Publikoan, 703
- Euskararen erabilera aktiboa, 975
- euskararen erabilera arrunta eta ofiziala, 997
- euskararen erabilera bultzatu eta babesteko neurriak hartuko, 707
- euskararen erabilera bultzatu eta babesteko neurriak hartzea, 702
- Euskararen erabilera eta irakaskuntza bermatzea, 998
- euskararen erabilera eta sustapena, 907
- euskararen erabilera Euskal Herriko Autonomia Erkidegoko Estatuaren Administrazioan arian-arian normalizatzeko neurriak hartzea bultzatuko, 708
- Euskararen erabilera hedabideetan, 707
- euskararen erabilera hedabideetan arautzen, 702
- Euskararen erabilera hizkuntza idatzi ofizial gisa, 708
- Euskararen erabilera irakaskuntzan, 706
- euskararen erabilera irakaskuntzan arautzen, 702
- Euskararen Erabilera Normalizatzeko 10/1982 Oinarrizko Legearen, 727
- euskararen erabilera normalizatzeko araudian, 755
- Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legeak, 743*
- Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legean, 742, 748, 781, 814, 840*
- Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legearen, 518, 738, 740, 744, 767, 772, 841*
- Euskararen Erabilera Normalizatzeko azaroaren 24ko 10/1982 Oinarrizko Legeari, 771*
- euskararen erabilera normalizatzeko beharrezkoak diren planak onetsi eta garatuko, 840
- Euskararen Erabilera Normalizatzeko Oinarrizko Legean, 712*
- euskararen erabilera normalizatzeko plana, 969
- euskararen erabilera normalizatzeraz eta garatzeraz bideratutako neurriak hartzea, 701
- euskararen erabilera ofiziala arautu, 995
- euskararen erabilera soziala eta ingurunekoa, 974
- Euskararen erabilera sustatuko, 818*
- euskararen erabilera sustatuko da etiketatzeko, 774*
- euskararen erabilera sustatuko dute publizitatean, 708
- euskararen erabilera sustatze aldera, 774*
- euskararen erabilera sustatzeko dirulaguntzak, 992
- euskararen erabilera sustatzeko neurriak adieraziz, 997
- Euskararen erabilera sustatzeko udal-planak idatzi, onetsi eta kudeatzea, 842*
- euskararen erabilera sustatzeko, planifikatzeko eta dinamizatzeko eskumenak, 839
- euskararen erabileran, 838, 1001
- euskararen erabileraren eremuan aitortuak dituzten eskumenak baliatu ahal, 841
- euskararen erabileraren gaineko arauak, 1055
- euskararen erabileraren

- normalizazioa, 704, 708, 742, 878, 883, 909, 947
- Euskararen erabileraren normalizazioa*, 745, 878, 951
- euskararen erabileraren normalizazioa ahalbidetzeko, 708
- euskararen erabileraren normalizazioa bultzatuko, 704
- euskararen erabileraren normalizazioaren ikuspegia, 704
- euskararen erabileraren normalizazioari, 841
- euskararen erabileraren normalizazioari buruzko legeria betetzea bermatuko, 843
- euskararen erabileraren sustapena, 925
- euskararen erabilerari, 840
- euskararen erabilerari eman beharreko bultzada, 906
- euskararen erabilerari eta normalizazioari buruzko planen arloan, 838
- euskararen eremuan, 839
- euskararen errealitate soziolinguistikoari buruzko azterlanak, 999
- euskararen eta euskal literaturaren irakaskuntza*, 2406
- euskararen eta euskal sorkuntza garaikidearen presentzia eta ikusgarritasuna, 640
- euskararen eta gaztelaniaren erabilera, 920
- Euskararen eta gaztelaniaren erabilera, 702
- euskararen eta gaztelaniaren erabilera bermatu beharko, 827
- euskararen eta gaztelaniaren erabilera bermatuko dute kanpoko harremanetan, 786
- euskararen eta gaztelaniaren hizkuntza-ofizialtasunaren erregulazioa betetzeari, 841
- euskararen eta gaztelaniaren koofizialtasuna, 908
- Euskararen eta Hizkuntzen Ikaskuntzarako Institutua, 974, 975, 986
- euskararen ezagutza*, 729, 731, 749, 840, 842, 880, 918, 919, 1007
- Euskararen ezagutza egiaztatzeko Euskal Autonomia Erkidegoko Administrazioak onartuta dituen probak antolatzea, 803
- euskararen ezagutza eta erabilera, 880
- euskararen ezagutza hobetzeko eta optimizatzeko ekimenak garatuko, 842
- euskararen ezagutza-maila, 739
- Euskararen ezagutza-maila egiaztatua, 915
- Euskararen Gaitasun Agiria, 1009, 1011
- euskararen gaitasun-agiriak, 753
- Euskararen gizarte-erabilera, 707
- euskararen gizarte-erabilera eta beste zenbait alderdi instituzional, 702
- euskararen hizkuntza-eremuan, 811
- euskararen hizkuntza-eremuarekin, 809
- euskararen hizkuntza-eremuko liburutegi-instituzioekin, 810
- euskararen hizkuntza-gaitasun mailei, 738
- euskararen hizkuntza-normalizazioa, 927
- euskararen ikaskuntza eta benetako erabilera, 949
- euskararen ikerketan, babesean eta sustapenean lan egiten duten instituzio edo botereekiko kultura harremanak bideratuko, 708
- euskararen ingurune-erabilera*, 744, 950, 983
- Euskararen ingurune-erabilera, 984
- euskararen irakaskuntza, 715, 828
- Euskararen irakaskuntza, ikasketa eta erabilera mundu osoan sustatzea, 802
- euskararen irakaskuntzan, 784
- euskararen irakaskuntzan laguntzeko materiala argitaratzera bideratutakoak, 803
- Euskararen irakaskuntzan salbuespen posibleak ere aurreikusten, 702
- euskararen irakaskuntzarekin, 719
- euskararen iraunarazpen, finkapen eta garapenaren, 838

- euskararen jakintza-maila, 865
 Euskararen jakitea eta erabilera, 1024
 euskararen kompetentzia-mailen multzoa, 917
 euskararen kultura, 780
 euskararen lurraldeetan, 736
 euskararen normalizazio soziologikoak, 715
euskararen normalizazioa, 832, 840, 908
 Euskararen normalizazioa, 728
 euskararen normalizazioa bultzatzea, 832
 Euskararen normalizazioa eta erabilera, 728
 euskararen normalizazioan aritzen diren erakundeekin lankidetzako eta elkarlanerako harreman egonkorak izaten saiatuko, 803
euskararen normalizazioaren, 795
euskararen normalizazioaren eremukoak. Ikus jarduera
 euskararen normalizazio-prozesua, 971
 euskararen presentzia, 1037
 euskararen presentzia urria, 979
euskararen sustapena, 871
 euskararena, 780
 euskarari, 830, 1046
 Euskarari, 684
 Euskarari buruzko abenduaren 15eko 18/1986 Foru Legea, 1006
 Euskarari buruzko abenduaren 15eko 18/1986 Foru Legeak, 1012
 Euskarari buruzko abenduaren 15eko 18/1986 Foru Legean, 1036
 Euskarari buruzko Foru Legearekin, 1017
 Euskarari eta gaztelaniari aitortutako ofizialtasunaren, 840
 euskaraz, 705, 707, 724, 730, 731, 733, 736, 739, 741, 742, 744, 746, 748, 749, 755, 769, 772, 781, 782, 785, 811, 817, 822, 828, 829, 865, 884, 907, 994, 999, 1006, 1007, 1008, 1010, 1012, 1018, 1026, 1027, 1044, 1052
 Euskaraz, 1017
 Euskaraz aurkeztutako idazki eta agiriak, 704
 euskaraz egiten diren agerkari kultural eta artistikoak, liburu argitalpenak, ikus-entzunezko ekoizpena eta bestelako edozein jarduera, 1003
 euskaraz eta euskara irakasteko kualifikazio espezifikoa, 949
 euskaraz eta gaztelaniaz, 837
 euskaraz ez dakiela behar bezala alegatzen duen edozein kideren eskubideak urratzen ez badira, 840
 euskaraz filmatutako ekoizpenak, 1033
 euskaraz idatzi ahal izango, 840
euskaraz jakitea, 731, 739, 755, 782, 1001, 1006, 1007, 1008, 1044
euskaraz jakiteari, 730, 749
 euskaraz sortutako kultura-eskaintza sustatuz eta bermatuz, 802
euskaraz, gaztelaniaz edo, aldi berean, euskaraz eta gaztelaniaz adieraziko, 774
 euskaraz, gaztelaniaz eta ingelesez, 823
Euskarazko, 744, 785, 1018
 euskarazko bertsioa, 945, 953, 959, 989
euskarazko bertsioan, 798
 euskarazko bertsioaren, 863, 1049
 euskarazko bertsioa hizkuntza, 851
 Euskarazko edizioak, 1018
 euskarazko emankizunen, 686
 euskarazko eskuizkribuak, 752
 Euskarazko eta euskararen irakaskuntza-eskariaren aurreikuspena, 949
Euskarazko eta euskararen irakaskuntzako, 744
 euskarazko eta gaztelaniazko izenak, 965
 euskarazko eta gaztelaniazko testuak, 884
euskarazko gaitasun-maila linguistikoak, 730
 euskarazko herri kantak, 1028, 1096
 euskarazko hitza, 518
 Euskarazko hizkuntza-gaitasunaren, 785
 euskarazko hizkuntza-prestakuntza, 1044

- euskarazko ikaskuntza eta profesionalizazioa indartuko duen B eredua (elebiduna) ezarriko, 854
- euskarazko irakaskuntza duten lerroak sortuz, 1002
- euskarazko irakaskuntzarako beharrezkoak diren irakasleen gaikuntza egokia berma dezaten, 1002
- euskarazko irakaskuntzarako eskubidea gauzatzeko, 706
- euskarazko irakaskuntzaren, 768
- euskarazko itzulpen, interpretazio eta terminologia eginkizunak, 777
- euskarazko itzulpen, interpretazio eta terminologiako eginkizun teknikoak, 777
- euskarazko itzulpen, interpretazio eta terminologian, 777
- euskarazko izendapen desberdin, jatorrizko eta tradizionala, 999
- euskarazko lanbide-heziketa bermatuko, 854
- euskarazko unibertsitate-ikasketei, 782
- euskarazkoa, 999
- euskarri, 548, 1106, 1119, 1535, 1602, 1603, 1635
- euskarri desberdinetako material bibliografikoak, 1849
- euskarri digitalak, 1219, 1774
- euskarri dokumental, 1762
- euskarri dokumentalak, 1603
- euskarri fisikotan, 1349
- euskarri informatiko, grafiko eta dokumental, 1779
- euskarri informatikoan, 167
- euskarri informatikoei, 2144
- euskarri iraunkor, 498, 525, 526
- euskarri iraunkorretan, 496
- euskarri iraunkorretan, 497, 575, 1219, 1624, 2282
- euskarri material, elektronikoa edo telematikotan, 1401, 2005
- euskarri materiala, 1336, 1469
- euskarri materialetan, 1219, 1282
- euskarria, 736, 772, 811, 939, 1201, 1233, 1401, 1849, 1980, 2005, 2126
- Euskarria, 1974
- euskarriak, 1157, 1361, 1650, 1774, 2085
- euskarriaren ezaugarriak, 1372
- euskarrien, 1148, 2144
- euskarrien erreproduzkiokoak. *Ikus* profesionalak
- euskarrietan, 1236, 1238, 1240, 1519, 1533, 1763
- euskarritan, 167, 1395, 1530, 1604
- euskarri-zerbitzu, 1712
- Eusko Ikaskuntza, 688, 804
- Eusko Ikaskuntza, Euskalerrriaren Adiskideen Elkarteak, 691
- Eusko Jaurlaritzak, 689, 691, 693, 694, 704, 705, 708, 730, 734, 749, 759, 760, 764, 774, 781, 808, 811, 829, 864
- Eusko Jaurlaritzako*, 711, 712, 713, 716, 763, 851
- Eusko Jaurlaritzako beste sail batzuei, 829
- Eusko Jaurlaritzako Nekazaritza eta Arrantza Sailak, 786
- Eusko Jaurlaritzan*, 796, 810, 851
- Eusko Jaurlaritzarekin, 862
- Eusko Jaurlaritzaren, 705, 761, 784, 830, 862
- Eusko Jaurlaritzaren eskumenak, 912
- Eusko Jaurlaritzaren mendeko komunikabide publikoetan, 734
- Eusko Jaurlaritzari, 809, 863
- Eusko Kontseilu Nagusiaren Aldizkari Ofiziala*, 710
- Eusko Legebiltzarrak, 780, 804
- Eusko Legebiltzarraren, 685, 692, 693
- Eusko Legebiltzarraren lege batek finkatuko du horretarako araubidea, 708
- Eusko Legebiltzarrari, 708, 722, 807
- Eusko Legebiltzarreko, 693
- Eusko Legebiltzarreko Ekonomia, Ogasun eta Aurrekontu Batzordeari, 807
- Eusko Legebiltzarrerako, 734
- Eusko Legebiltzarrerako hauteskunderi, 734
- eustea, 808
- eusteko, 162
- euts, 168
- eutsi, 168, 184
- EVAP, 2183, 2186
- exekuzioa, 562, 1150
- exekuzioan, 1239

- exekuzioaren, 1825
- exekuzioari, 563
- exequatur prozedura, 565
- Exequatur prozedura judiziala, 565
- exequaturra, 2345
- Exequaturra, 2345
- Extremadura, 1548
- Extremadurako Administrazio autonomikoak, 1539
- Extremadurako Autonomia Erkidegoan, 1542
- Extremadurako Autonomia Erkidegoaren eskumen-eremuko komunikabideetan, 1535
- Extremadurako Autonomia Erkidegoaren lurraldean, 1538
- Extremadurako Autonomia Erkidegoko, 1536, 1546, 1550, 1551
- Extremadurako Autonomia Erkidegoko Administrazioak, 1532, 1533, 1539
- Extremadurako Autonomia Erkidegoko Administrazioarekin, 1533
- Extremadurako Autonomia Erkidegoko Administrazioarena, 1551
- Extremadurako Autonomia Estatutuari, 1517
- Extremadurako botere publikoek, 1533, 1534
- Extremadurako emakumeen eta gizonen arteko berdintasunari, 1532
- Extremadurako Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako eta Genero-indarkeriaren aurkako martxoaren 23ko 8/2011 Legearen, 1551
- Extremadurako enplegu publikoan, 1544
- Extremadurako erabilerak, ohiturak, sorkuntzak, portaerak, bizimoduak, ahozko tradizioa, hizketa eta hizkuntza-berezitasunak, 1519
- Extremadurako funts publikoak, 1527
- Extremadurako Funtzio Publikoari, 1544
- Extremadurako gizarte-berezkotasuneko adierazpenak, 1518
- Extremadurako Gobernu Irekiari, 1537
- Extremadurako gobernu irekiari buruzko lege, 1537
- Extremadurako Hezkuntzari, 1524
- Extremadurako hezkuntza-sistemak, 1527
- Extremadurako hezkuntza-sistemaren, 1525
- Extremadurako Ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioak, 1531
- Extremadurako irakaskuntzako zentroek, 1533
- Extremadurako irakaskuntzako zentroetan, 1548
- Extremadurako Irisgarritasun Unibertsalari, 1539
- Extremadurako Juntak, 1523, 1527, 1531, 1532, 1534, 1542
- Extremadurako Juntako langileen politika orokorraren esparruan, 1530
- Extremadurako komunikabide publikoak, 1533
- Extremadurako komunikabide publikoetan, 1535
- Extremadurako Komunikazio eta Publizitate Instituzionalari, 1538
- Extremadurako Kontsumitzaileen Estatutuari, 1549
- Extremadurako Logopeden Elkargo Profesionala, 1521
- Extremadurako Logopeden Elkargo Profesionalean, 1521
- Extremadurako ondare bibliografikoa, 1555
- Extremadurako ondare historiko eta kulturala, 1518
- Extremadurako Ondare Historiko eta Kulturalari, 1518
- Extremadurako Segurtasun Publikoaren Akademia, 1547
- Extremadurako Segurtasun Publikoaren Akademiak, 1547
- Extremadurako turismo-eskaintzaren segmentazioa, 1523
- Extremadurako Udaltzaingoak, 1547
- Extremadurako Unibertsitatearekin, 1531
- Extremadurako zentro guztietarako

- proba homologatu eta bakarrak, 1530
- Extremadurarentzat interesgarriak diren bizimoduak eta hizkera, 1518
- ez diskriminatzeko oinarriko baldintzat, 1139
- ez ezagutzearen, 61
- ez sexista, 859
- ezabatu, 170
- ezabatuz, 63
- ezabatze-eragiketak, 1953
- ezabatzeko, 309, 378
- ezaguera, 61
- ezagutu, 171
- ezagutu nahi dituzten kulturetatik beste edozein ahalik eta gehien menderatzea, 169
- ezagutza, 352, 361, 366, 367, 552, 600, 667, 669, 670, 692, 725, 729, 739, 741, 749, 782, 973, 977, 982, 984, 987, 1007, 1036, 1044, 1120, 1124, 1136, 1195, 1219, 1246, 1277, 1281, 1282, 1288, 1315, 1321, 1322, 1323, 1325, 1341, 1343, 1344, 1347, 1349, 1350, 1353, 1358, 1372, 1375, 1386, 1387, 1389, 1390, 1395, 1416, 1528, 1539, 1580, 1585, 1606, 1613, 1621, 1639, 1640, 1641, 1642, 1643, 1647, 1662, 1695, 1696, 1706, 1717, 1723, 1724, 1728, 1733, 1752, 1759, 1766, 1768, 1807, 1808, 1810, 1818, 1833, 1834, 1843, 1844, 1860, 1861, 1862, 1863, 1865, 1866, 1868, 1869, 1873, 1874, 1877, 1885, 1891, 1892, 1899, 1905, 1915, 1929, 1940, 1946, 1948, 1949, 1958, 1964, 1967, 1988, 1990, 1991, 1993, 1995, 1997, 1998, 1999, 2013, 2017, 2019, 2026, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2103, 2106, 2109, 2113, 2129, 2137, 2139, 2140, 2143, 2147, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2161, 2163, 2184, 2186, 2264, 2480
- Ezagutza, 1166
- ezagutza berezia, 2184
- ezagutza berria, 1514
- ezagutza egokia eta nahikoa, 1995
- ezagutza egokia eta nahikoa duten langileak, 1995
- ezagutza espezializatuak, 2504
- ezagutza espezializatuak dituzten pertsonen laguntza berezia, 204
- ezagutza eta erabilera orokortzea eta zabaltzea, 1874
- ezagutza eta kualifikazioak, 264
- ezagutza eta teknika espezifikoak, 1949
- ezagutza humanistikoak, 599
- ezagutza juridiko nahikoak, 2244, 2476
- ezagutza juridikoei, 2245
- ezagutza -maila, 1359
- Ezagutza mugatuko erabilera, 678
- ezagutza nahikoa, 2224, 2225, 2277, 2278
- ezagutza nahikoa duen besteren batean. *Ikus* Hizkuntza
- ezagutza orokor nahiz espezifikoaren probak, 1608
- ezagutza pedagogikoak, 1949
- ezagutza soiletik haratago, 801
- ezagutza teknikoak, 1818
- ezagutza teknikoaren babesa, 2269
- ezagutza teoriko eta praktikoen, 1898
- ezagutza zibiko, ekonomiko, sozial, zientifiko eta teknikoak, 2434
- ezagutza zientifikoa, 2350, 2439
- ezagutza zientifikoak, 250
- ezagutza zientifiko-teknikoak, 599
- ezagutza zientifiko-teknologikoaren, sozial-linguistikoaren eta artistikoaren arloetan, 1130
- ezagutza, erabilera eta zabalkundea sustatzeko zentroak, 1873
- ezagutza-, gaitasun- eta kultura-oinarri erkideak, 2257
- ezagutza-arlo, 1036
- ezagutza-baldintzak, 2244
- ezagutza-baliabide, 2490
- ezagutza-iturri, 1661
- ezagutzak, 141, 251, 727, 777, 857, 973, 986, 987, 1046, 1127, 1128, 1246, 1334, 1359, 1372, 1380, 1384, 1388, 1389, 1390, 1423, 1523, 1639, 1696, 1717, 1728, 1749, 1810, 1828, 1847, 1854, 1894, 1896, 1897, 1947, 1949, 1998, 2150, 2184, 2252, 2254, 2258, 2265, 2291, 2312, 2319, 2320, 2321, 2322, 2324, 2326, 2327, 2329, 2330, 2331, 2333, 2335, 2485, 2491,

- 2492
Ezagutzak, 2419
ezagutzak dibertsifikatzeko aukera, 2264
ezagutzak eskuratzeko ahala, 2496
ezagutza-maila, 739, 1359, 1360, 1387, 1389, 1391, 1406, 1621, 1670, 1960, 2161, 2163, 2187, 2241, 2244, 2314, 2315, 2316, 2317, 2332, 2414, 2476, 2490, 2503
ezagutza-maila egiaztatzeko modua, 1684
ezagutza-maila nahikoa, 2241, 2244, 2476
ezagutza-maila nahikorik, 2414
ezagutza-mailak, 1391, 1406, 2226
ezagutza-mailari buruzko ziurtagiri ofiziala, 1684
ezagutza-mailarik, 2219
ezagutza-multzo bat, 149
ezagutzan, 367, 1323, 1580
ezagutzan oinarritutako gizartea, 147
ezagutza-proba orokor zein espezifikoa, 1606
ezagutza-probak, 1044
ezagutzarako, 1946
ezagutzarako eta hezkuntzarako irispide, 2491
ezagutzarekin, entretanimenduarekin eta kirolarekin loturiko edukiak, 2434
ezagutzaren, 453, 1007
ezagutzaren ekonomia-sisteman, 2489
Ezagutzaren eta informazioaren gizartea, 1396
ezagutzaren gizarte berri baten esparruan, 2142
ezagutzaren gizarteari, 470
ezagutzaren hedapenarekin, 2423
ezagutzaren transferentzia eta trukea, 668
ezagutzaren transmisioan, 2419
ezagutzari, 481, 738, 2136, 2336, 2506
ezagutza-ziurtagiria, 1389
ezagutza-ziurtagiriak, 979
ezagutza-ziurtagiriei, 1330
ezagutza-ziurtagiriek, 1381
ezagutzea, 169, 804, 805
ezagutzei buruzkoak. Ikus proba ezagutzeko, 171
ezagutzeko eginbeharra, 1385
ezagutzeko eta erabiltzeko eskubidea, 2096
ezagutzen 1. eta 3. mailai dagozkien gaitasunak, 2490
ezagutzen 1. mailari dagozkion gaitasunak, 2490
ezagutzen 2. mailari dagozkion gaitasunak, 2490
ezagutzen ebaluazio-azterketak, 2347
ezagutzen egiaztatze-proba anonimoak, 2313, 2316
ezagutzen eta teknologiarren transferentzia, 249
ezagutzen eta teknologien transferentzia, 248
ezagutzen, azpiegituren eta baliabideen transferentziaren eraginkortasuna, 249
ezagutzetan, 1129
ezarpen egokia, 2149
ezarpen eraginkorra, 1740
ezarpen txikiena duen hizkuntzarekiko esposizio osoa, 2148
ezarpenak, 1386
ezarpenean, 1239
ezarpen-egutegia, 2152
Ezarpen-egutegia, 2163
ezarpen-fase, 866
ezarpen-fasea, 860
ezarpen-prozesuan, 742
ezarritako babes-, errespetu-, itzalpe- eta garapen-araubidea, 1276
Ezartzea, 97
ezartzeko, 311, 380
ezaugarri, 497, 536, 586, 590, 740, 783, 866, 1006, 1030, 1034, 1113, 1141, 1152, 1196, 1201, 1346, 1384, 1470, 1549, 1578, 1616, 1706, 1764, 1813, 1816, 1891, 1920, 1944, 1947, 2079, 2097, 2116, 2155
ezaugarri berdintsuak, 2362, 2364, 2365
ezaugarri bereizgarriak, 1152
ezaugarri bereziak dituzten unitate eta zentroetan, 462, 1709

- ezaugarri bereziengatik, 1389
ezaugarri espezifiko erregionalak,
265
ezaugarri eta neurri desberdinetako
gertaerak, 195
ezaugarri genetiko, 2018
ezaugarri genetikoak, 198, 292, 621,
1030, 1034, 1113, 1244, 1300, 1488,
1492, 1542, 1648, 1741, 1827, 2029,
2079, 2284, 2366, 2483
Ezaugarri genetikoen azterketa,
2311
ezaugarri gramatikalak, sintaktikoak
eta lexikoak, 477
ezaugarri historiko, sozial, kultural eta
linguistikoak, 2205
ezaugarri kultural, 1204
ezaugarri kultural bereizgarriena,
1201
ezaugarri natural eta historikoak,
1343
ezaugarri naturalak, historikoak,
kulturalak eta linguistikoak, 1756
ezaugarri peioratiboak,
diskriminatzaileak edo
azpibalioespenekoak, 1764
ezaugarri pertsonalak, 541, 590, 591,
1470
ezaugarri pertsonalen zati baten
erabilera instituzionalizatua, 136
ezaugarri profesionalengatik, 1386
ezaugarri sexual edo genetikoak,
618
ezaugarri sexualak edo genetikoak,
609, 618
ezaugarri sexualei, 1783
ezaugarri sexualengatik, 1783
ezaugarri sozioekonomikoak, 1196
ezaugarri soziolinguistiko eta
sozioekonomikoak, 974, 982, 983
ezaugarriak, 367, 458, 567, 740, 769,
778, 839, 861, 917, 946, 1006, 1128,
1141, 1189, 1344, 1372, 1576, 1623,
1640, 1718, 1809, 1908, 1920, 1925,
1946, 1959, 1963, 2141, 2151, 2165,
2239, 2358, 2432, 2437
ezaugarriei, 2141
ezaugarrien, 449, 739, 1386, 1980,
2157
ezaugarrietarako, 765
ezaugarriren, 1775
ezaupide eta trebetasun
tradizionalak, 545
ezbehar, 2441
ezberdintasunak, 2103
ezberdintasunen berdintzaile eta
dibertsitateen bateratzaile, 740
ez-betetze, 761, 1468
ez-diskriminatzailea, 322, 1155, 1239,
1250, 1734, 1767, 1783, 1816
ez-egiteak, 760, 761
ez-engainagarriak, 434
ezereza, 194
Ezgai deklaraturako pazientearen
kasuan, 1713
ezgaien beharrezko ordezkariari,
1815
ezgaiketa-epaiak, 1713
ezgaitasun, 2374
Ezgaitasuna, 1029
ezgaitasunik, 2302
ezgaituak, 1713
ezgaituen, 1142, 1731
ezgaituen harrera ordaindu
gabeagatik, 1731
EZH, 1139, 1140, 1141, 1142, 1143,
1144, 1145, 1146, 1148, 1149
EZH arloko prestakuntza, 1146
EZH eta ahozko hizkuntza ikasteko
aukera, 1143
EZH interpretatzeko zerbitzuak, 1144
EZHko interpreteak, 1146
EZHko interprete-zerbitzuen, 1147
EZHko material didaktikoak, 1143
EZHko prestakuntza, 1144, 1146, 1147
EZHko profesionalekin, 1145
EZHn, 1143, 1144, 1145, 1146, 1147
EZHren, 1139, 1140, 1142, 1143, 1144,
1145, 1146, 1147, 1148, 1149, 1150
EZHren erabilera, 1147
EZHren erabiltzaile, 1144, 1145
EZHren erabiltzaile gorren, 1143
EZHren erabiltzaileei, 1145
EZHren ikaskuntza, 1143
EZHren interpretazioa, 1148
EZHren interpretea, 1140
EZHren interpreteen, 1145, 1146,
1147, 1148, 1149
EZHren interpreteen edota gidari-
interpreteen zerbitzuak, 1149
EZHren interpreteen eta gidari-
interpreteen zerbitzuak, 1147

- EZHren interpreteen zerbitzuak, 1145
 EZHren teleinterpretazioa, 1140
 EZHren teleinterpretea, 1140
 EZHTik, 1140, 1141
 EZHTik ahozko hizkuntzarako informazioa, 1140
 EZHz, 1147
 ezin diete erkidego honi edo beraren kideei inolako mugarik jarri, 165
 Ezinbesteko baldintza, 978
 ezinbesteko beharrizana, 954
 ezinbesteko beharrizanei, 715
 ezinbesteko eta ezohiko gastu, 535
 ezinbesteko garapen ekonomiko, iraunkor, ekitatibo eta jasangariaren oinarri, 1887
 ezinbesteko helburuak, 997
 ezinbesteko kualifikazio profesionalak, 2244, 2476
 ezinbesteko normalizazio-prozesu, 1576
 ezinbesteko oinarrizko irizpideak, 932
 ezinbesteko ondorioa, 1891
 Ezindu, 87
 Ezinduak, 87
 ezinezkoa, 163
 ezintasun fisikoa, 688, 693
 ezintasun fisikorik, 2302
 ezintasun materiala, 2471
 Ezintasun nabarmenagatik, 2120
 ezintasuna, 1648, 1773
 ezintasun-egoera, 508, 649
 ezin-ulertzea, 186
 ezjakintasuna, 129
 ezjakintasunaz, 128
 ez-jakitea, 186
 ezkon-adinetik, 63
 ezkongaiak, 2484
 ezkongaiak, 2484
 Ezkongaien baimen aske eta osoz, 63
 ezkongaien entzunaldiari, 2484
 ezkongaietako, 2484
 ezkontide, 1983
 Ezkontide atzeritarrak, 2277
 ezkontide atzeritarrari, 2277
 ezkontide, guraso, izeba-osaba, iloba eta gainerako senitartekoen izenak, 2375, 2397
 ezkontideak, 769, 1929
 ezkontideek, 2484
 ezkontideentzako, 534
 ezkontideentzat, 2442
 ezkontza publikoan, 2484
 ezkontzagatik, 2277
 ezkontza-lotura, 63
 ezkontzaren araubide ekonomikoaren, 520
 ezkontzaren araubide ekonomikoaren arloko espezialitateak, 520
 ezkontzaren arau-esparru, 1983
 ezkontzari, 63
 ezkontzatik kanpo jaiotakoek, 65
 ezkontzaz kanpoko seme-alabatasuna, 657
 ezkontzeko eta familia eratzeko eskubidea, 63
 ezkutatzea, 172
 ezkutuko sexismoak eta diskriminazioak, 1762
 ezohiko bilera, 690
 ezohiko deialdiaren, 690
 ezohiko osoko bilkuran, 1845
 ezohiko prozesua, 422
 ezpain-irakurketa, 478, 2006
 ezpain-irakurketarekin, 478
 ezpata dantza, 1028
 ez-subiranoak. *Ikus* maileguak
 eztabaida, 1795, 2375
 Eztabaida, 734
 Eztabaida bikoitzeko prozedura prestatzeko etapak, 103
 Eztabaida demokratikoa, 2434
 Eztabaida parlamentarioak, 694
 Eztabaida sinpleko prozedura prestatzeko etapak, 102
 eztabaidak, 1221
 Eztabaidak, 354, 1111, 1414, 2340, 2375, 2377
 eztabaidarako, 1159
 eztabaidarako, dokumentaletarako eta fikziorako dibulgazio-programak, 1159
 fabrika-, merkataritza- edo zerbitzu-marketan, 2449
 fabrikatzaile, 151, 2407
 fabrikatzaileak, 2267
 Fabrikatzaileak, 672, 2267
 Fabrikatzaileei, 2267
 Fabrikatzaileen betebeharrak

- espezifikoak, 2267
 Fabrikatzaileen betebeharrak, 671
 faktore, 409, 793, 860, 1739, 1976, 2491
 faktore desberdin ugariren elkartze eta elkarreraginaren emaitza, 162
 faktore emozionalak, 136
 faktore historikoek, kulturalak, linguistikoek eta sozialek, 483, 1140, 1817
 faktore kognitiboak, 136
 faktorea, 1539
 faktoreak, 162, 164
 faktoreen multzo, 1714
 faktorek, 366
 faktoreren, 866, 1859
 faktura, 1479, 1549, 1737, 2355, 2447
 fakturak, 172, 583, 772, 940, 1872, 1979
 Fakturak, 2355
 Fakturan, 2355
 fakturaren kopia, 2358
 fakturazioa, 606
 fakturazioaren, 1699
 Fakturei, 1872
 fakturek, 1153, 1800
 fakturetan, 1152
Fakultate-kontseiluen eta unibertsitate-kontseiluen abisuak, 2405
 fakultatiboa, 762
 fakultatiboak, 1934
 Fakultatiboen eskala teknikoa, 1656
 Fakultatiboen goi-mailako kidegoa, 869
 fakultatiboen kategorian, 1854
 falta, 1468
 falta arinak, 362
 falta astunak, 362
 Falta astunak, 474
 falta astuntzat, 512
 falta oso astun, 474
 falta oso astunak, 362, 730, 1309, 1360, 1374, 1468, 1607, 1608, 1655, 1728, 1759, 1798, 1847, 1854
 Falta oso astunak, 474, 1045, 1360, 1374, 1545, 1607, 1608, 1655, 1728, 1759
 faltak, 2500
 Faltak, 362, 474, 1728, 1847, 1854
 familia, 479, 980, 1347, 2019, 2218
 Familia, 63, 414, 1625
 Familia Elkarteen Batasun Nazionalaren aitortza jasoa duten familia-elkarteeak, 2436
 familia- eta kultura-izaera, 2351, 2354, 2439
 familia- eta kultura-jarduerekin, 2350
 familia gurasobakar, 1048
 familia gurasobakarrak, 1048
 familia-, gizarte-, lan-, ekonomia-, hezkuntza- eta kultura-bizitzaren eremu, 1825
 familia-berrelkartzea, 1694
 Familia-berrelkartzea, 413, 1694
 familia-berrelkartzeko eskubidea, 1694
 Familia-bitartekaritza, 1134, 1587
 Familia-bitartekaritzari, 1214, 1286, 1757
 familia-bizitza, 1728
 familia-egoera, 397, 1361, 1608, 1609, 2284, 2366, 2483
 familia-egoeraren, 1048
 familia-eitea, 925
 familia-elkarteeak, 2433, 2436
 familia-eredu desberdinei, 2030
 familia-inguruabarrak, 1569
 familia-irakaskuntza bermatzeko gaitasuna, 2510
 familia-jatorria, 973, 981
 familiak, 488, 492, 2492
 Familiako irakaskuntzari, 2510
 familiakoak, 828
familia-konfigurazioa, 794, 872
 familia-mota, 2180
 familian, 63
 familiarekin, 2348
 familiaren, 1196, 1272, 1944
 familiaren eremuan, 400
 familiari, 65
 familiari eragiten dion beste edozein inguruabar pertsonal edo sozialengatik, 1732
 Familiari laguntzeko neurriak, 1227
 familiarteko, 1021
 familiartekoei, 2442
 familia-unitateetako kideak, 1929
 familia-unitateko, 1048
 familiei, 534, 2007, 2156, 2160, 2491
 Familiei, 534, 1227, 1897, 2257
 familieak, 128, 310, 311, 379, 380, 768,

- 1149, 1809, 1944, 2006, 2252
Familiek, 1127, 1128
familiekin, 1144, 1528, 1820, 2152,
2160
Familiekin, 2258
familien, 485, 489, 492, 787, 1142,
1143, 1149, 1150, 1813, 1944, 2151,
2157, 2163
familien elkarteekin, 485, 489
familien erabaki informatuak, 988
familien errenta, 2062
familien hizkuntza-proiektuak, 2492
familien jatorri soziokulturala, 2154
familien konpromisoa, 2052
familiენტat, 790
familiետako, 1227
familiետako haurrei, 2508
familiետako ikasleei, 310, 379
familiետako kideei irispidea, 1227
familiետara, 1715
FAOren hizkuntza ofizialetara, 98
Farmazia Antolamenduari, 1667
Farmazia-arreta, 1667
Farmazia-arretaren, 1667
Farmazia-bulegoak, 1667
Farmazia-bulegoetako ordutegiak
eta guardia-zerbitzuak, 1667
farmaziako bulego, 754
farmaziako bulegoak, 754
farmaziako prestatzaileak, 2318,
2319
Farmaziako prestatzaileak, 2318
farmazialari, 2316, 2317, 2318
farmazialariak, 2317
farmazialariei, 2316
farmazialariek, 2317
farmazialari-elkarteak, 2317
Farmazialari-elkarteak, 2317
farmazialari-elkartean, 2317
farmazialari-elkartearen irizpenetan,
2316
Farmazialari-elkarteetan, 2317
farmazialarien elkargo ofizialen
web-orrietan, 1667
Farmazialariok, 2316
Farmaziaren arloko lanbideak, 2316
Farmaziaren eta fisika medikoaren
arloetako lanbideak, 2316
farmazia-zerbitzuari, 754
farmazia-zonan, 1667
Fase, 860, 866
fase parlamentarioan, 2141
fax, 2383
faxez, 405, 1885
fax-zenbakia, 1666
FEADER, 226
fede onaren printzipioa, 496
fede onez, 2270
Fede onez, 560
fede publikoa duen funtzionarioak,
168
fede publikoa duten funtzionarioek,
168
fede publikoko tresnek, 2013
fedea, 61, 161
fede-emaile publikoek, 1995, 2102
Fede-emaile publikoek, 1000, 1866
fede-emaile publikoen, 1995
Fede-emaile publikoen bulegoek,
1866
fede-emailea, 560
fede-emaileen esku-hartzean, 409
fede-ematearen betekizunak, 409
fede-emateari buruzko arauen, 409
FEDER, 189, 226
federazio, 752, 1327
federazioa, 2006
federazioak, 688, 1696, 2024
federazioek, 767
Federazio-erregelamenduak, 646
Federazio-lizentzia, 1456
FEDERen baliabideak esleitzeko, 196
femeninoa, 1532, 1723, 1764
femeninoan, 1295, 1764
femeninotasuna, 1234
femeninoz, 817
feminismoa, 1068
feminizatzea, 1240
fenomenoak, 2496
fenotipoa, 2029
feria-jarduerak, 1603
FIA, 2231
FIAREN merkaturatze-prozedura,
2231
fideltasunaren testigantza, 1859
figurak, 1710
fikzioko zein informazioko liburuak,
1603
fikzioko, animazioko eta
dokumentaletako programa
grabatuen bertsio bikoiztuak edo
azpigitulatuak, 503

- fikziorako, 1159
fikziozko eta animaziozko ikus-entzunezko obren, 2352
fikziozko filmak, 500
fikziozko lanen, 2435
fikziozko obra zinematografikoen, 2351
fikziozkoak. *Ikus* obrak
filial elebidunak, 2492
filialei, 2360
filialen, 2360
filiazio politikoa, 159
Film eta ikus-entzunezkoen erregistroak, 2398
film laburrak, 687, 1975
film luzeak, 1975
film, telesail edo dokumentalen emanaldiak, 1856
filmak, 500, 501, 1321, 1381, 1570
filmak ekoizteko gastuen, 501
filmaketaren bertsioan, 1973
filmei azpтитuluak jar dakizkien, sustatzea, 197
filmek, 501
Filologia Katalaneko Lizentzia, 1855
filologian, 1218
filologian, literaturan eta hizkuntzalaritzan ospe handia duten pertsonak, 1218
finantza- eta administrazio-baliabideak, 295
finantza- eta banku-arloetako arautegien, 316, 385
Finantza Merkatuen Agintaritza, 2238
Finantza Merkatuen Agintaritzak, 2231, 2232, 2233, 2235, 2236
Finantza Merkatuen Agintaritzaren Erregelamendu Orokorrak, 2238
Finantza Merkatuen Agintaritzaren Erregelamendu Orokorrean, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237
Finantza Merkatuen Agintaritzaren onespina, 2238
Finantza Merkatuen Agintaritzaren onespen-zigilua, 2237
Finantza Publikoen Zuzendaritzaren zerbitzu zentraletan, 2361, 2362, 2364
finantza-agiri, 316, 385
finantza-arau, 587
finantza-araubidea, 785
finantza-baliabide egokiak bermatzearekin, 194
finantza-baliabideak, 179, 190, 263, 951
finantza-baliabideen aurreikuspena, 949
finantzabide, 1054
finantza-ekarpenaren urriagatik, 227
Finantza-erakunde espezializatuei, 2232
Finantza-erakunde espezializatuen estatutuak, 2233
finantza-erakundeek, 2233
Finantza-erakundeek, 1866
Finantza-erakundeen estatutuak edo erregelamendua, 2233
Finantza-erregulazioaren, 536
finantza-eskumenei, 2128
finantza-esparruetan, 225
finantza-gaiei, 2230, 2231, 2232, 2233, 2237
finantza-gaietan, 2234, 2235, 2236, 2237
Finantza-gaietan ohikoa den hizkuntzaren, 2231
finantza-gaietarako instituzioak, 2238
Finantza-jardueren modernizazioari buruzko 1996ko uztailaren 2ko 96-597 Legearen 4. artikulua, 2448
finantzaketa, 169, 170, 183, 214, 481, 493, 536, 698, 867, 1054, 1141, 1150, 1171, 1288, 1489, 1532, 1825, 2001, 2015
Finantzaketa, 493, 2435
finantzaketa egokia, 251, 265
finantzaketa egokia eta nahikoa, 2001
finantzaketa horrek Batasuneko merkataritza-baldintzei eta lehiari interes komunaren kontrakoa litzatekeen neurri batean erasaten ez badie, 214
finantzaketa publikoa, 669, 2045
finantzaketa publikoa duten erakunde edo organoentzat, 2116
finantzaketa publikoa duten erakundeek, organismoek eta enpresek, 2117
Finantzaketa publikoa eskuratzeko,

- 829
- finantzaketa-ahalmenaren
bilakaera, 2511
- finantzaketa-araubide berezia, 867
- finantzaketa-betebeharra, 616
- finantzaketa-betebeharrak, 616
- finantzaketa-betebeharrari, 1168
- finantzaketa-eragileak, 636
- finantzaketa-ildoen, 2355
- finantzaketa-konpromisoak, 867
- finantzaketa-mailegu, 525
- finantzaketa-programa, 249
- finantzaketa-programak, 295
- finantzaketarekin, 1744
- finantzaketaren, 1016, 1168
- finantzaketaren araubidea, 1016
- finantzaketari, 842
- finantzaketa-tresna berritzaile, 2497
- finantza-laguntzak, 315, 384
- finantza-laguntzaren, 315, 384
- finantzamendu-iturri atzeritarrak,
2352
- Finantza-narriaduraren egoerak, 553
- Finantza-neurriak, 760
- finantza-produktu, 1156
- finantza-sistemaren eraldaketa
digitalari, 584
- finantza-tituluen eskaintza publikoa,
2234
- finantza-tituluetan, 2234
- Finantza-transakzioetan, 188
- finantza-tresna, 2235
- finantza-tresnak, 2235
- Finantza-tresnak, 1590, 2230, 2238
- finantza-tresnen ebaluazioari, 2238
- finantza-tresnen likidazio-sistemen
funtzionamendu-arauak, 2236
- finantzatuko, 1003
- finantzen, 1536
- Finantzen Euskal Institutua, 990
- Finantzez, 2482
- finkatuko, 705, 706, 773
- finkaturik dauden estatuan hitz
egiten den edo diren hizkuntza
ofizialeko edozeinetan, 2304
- finkatutako, 224, 706, 854
- finkatze-maila, 1384
- Finlandiarekin, 1963
- finlandieraz, 199, 207, 208
- fisika, 2036
- fisika medikoaren arloetako
lanbideak, 2316
- fisikari medikoak, 2320
- Fisikari medikoak, 2319
- fisikoak zein komunikaziozkoak diren
oztopoek, 757
- fiskal, 1916
- fiskal dekanook, 351
- fiskal nagusiari, 351
- fiskalak, 542, 1903
- Fiskalak, 2376
- fiskalburuak, 351
- fiskalek, 359, 410, 1914, 1916
- fiskalordea, 351
- Fiskaltza Juridiko Militarreko kideek,
365
- Fiskaltzak, 351, 416, 1815
- Fiskaltzan, 1916
- Fiskaltzarekin, 1914
- Fiskaltzaren Estatutu Organikoa, 351
- Fiskaltzaren organoez, 351
- fiskaltzari, 791
- Fiskaltzari, 416
- flamenkoa, 1152
- flota, 2244, 2245
- flota onuraduna, 2245
- Fog computinga*, 1258
- folklore, 545
- folklore etnografiarentzat*, 2406
- folklorea, 172, 1028
- Folklorea, 545
- fonazioan, 799, 1594
- fonazioaren, 799, 1521, 1770
- fonetika, 589
- fonograma-ekoizleak, 118
- fonograma-ekoizlearekin, 2361
- fonograma-errealizadore, 2362
- fonogramen baimenik gabeko
erreproduktzioa, 123
- Fonogramen ekoizleak, 123
- forma, 350, 470, 526, 527, 565, 731,
738, 750, 817, 1278, 1763, 1867,
1927, 1954, 1996, 2118, 2138, 2212,
2229, 2305, 2407, 2448
- forma ez-markatua edo inklusiboa,
1541
- forma maskulinoz eta femeninoz,
817
- forma ofizial, 403
- forma tradizionalan, 1278
- formak, 2006
- formalismoak ezaren printzipioak,

- 421
formalitate, 315, 384, 2375, 2392
formalitatea, 2392
formalitateak, 1451
formalitateei, 2321
formalitatetik, 398
formalizatu, 833
formalizazio-iragarkian, 577
formaltasun, 840
forman, 865
formari, 525
formatu, 144, 400, 791, 1411, 1549,
1659, 1905, 1906, 1907, 2012
formatu digital, 144
formatu digitalean, 1976
Formatu digitaleko obra
zinematografikoek eta ikus-
entzunezkoek, 1976
formatu elektronikoa, 144
Formatu erabilgarriak, 1659
formatu estandarizatuko
ahalordetze-eredu sinplifikatuak,
530, 630
Formatu eta metodo irisgarrien
sustapena eta normalizazioa, 1774
formatu irisgarrian, 1725
formatu irisgarrien hedapenari eta
normalizazioari, 1774
formatu irisgarrietan, 400
formatua, 1769, 1980, 2430
formatuak, 451, 589, 675, 1659, 1906
formatuan, 1402
formatutan, 1034, 1393, 1871, 2003,
2030
Formazio andorratarraren
esparruan, 2479
formazio metodiko eta osoa, 2408
formazioa, 2284
Formazioa jasotzeko eskubidea,
2421
formazioaren, 2318
formazio-egonaldi bat egiteko
aukera, 2284
formazio-titulu, 2332, 2346
formazio-titulua, 2246, 2247, 2311,
2312, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318,
2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2325,
2326, 2327, 2329, 2330, 2331, 2332,
2333, 2334, 2335, 2472
formazio-tituluaren aitortza, 2318
Formentera, 401, 1313, 2108
Formenterakoa, 1354
formenterarren, 401
formulak, 1586, 1689, 1718
formulario, 1236, 1238, 1993, 2106
formularioa, 497, 2198
formularioak, 172, 405, 1402, 1547,
1867, 1994, 1995
formularioek, 1316, 2101
foro lusofonoetan parte hartzea,
1647
foro politikoak, 2115
foroetan, 785
Foru Administrazio publikoarekiko
harremanetan, 1052
Foru Administrazio Publikoaren
funtzionamendu elektronikoa,
1052
Foru Aldundiko funtzionarioen eta
langileen, 1027
Foru Komunitateak kudeatzen
dituen telebista- eta irradi-gorgailu
eta gainerako komunikabideetan,
1003
Foru Komunitatearen, 1007
Foru Komunitateko, 1005, 1006, 1007,
1009, 1011, 1012, 1013, 1015, 1017,
1018, 1020, 1023, 1026, 1031, 1032,
1036, 1041, 1043
Foru Komunitateko Administrazioak,
1005, 1041
Foru Komunitateko
Administrazioarako, 1007
Foru Komunitateko toponimoak, 999
Foru Komunitateko toponimoek, 999
Foru Legea, 1005, 1009, 1010, 1011,
1012, 1013, 1014, 1016, 1017, 1018,
1020, 1023, 1025, 1027, 1028, 1029,
1031, 1034, 1036, 1037, 1038, 1040,
1043, 1046, 1047, 1048, 1049, 1054
foru-administrazioenak, 704
foru-aldundiek, 719, 759, 760
Foru-aldundiek, 691
foru-aldundien, 717
Foru-aldundien, 720, 722
foru-aldundietako, 763
Foru-aldundietatik, 804
foru-araubide, 518
Foru-dekretu, 1016
foru-gaikuntza, 1006, 1007
Foru-gaikuntza, 1006, 1047
foru-lege, 997, 998, 1002, 1003, 1006,

- 1007, 1008, 1020, 1023, 1025, 1026,
1031, 1038, 1042, 1047
Foru-lege, 995, 998, 1004, 1026, 1031,
1046
Foru-lege honen xedea, 997
Foru-legea, 1025
Foru-legeak, 1038
foru-legearen, 1025
foru-legeria, 1018
foru-organoei, 518
foru-sektore publiko instituzionalari,
1052
foru-zuzenbide zibil, 360
foru-zuzenbide zibila, 2128
Fraga hiria, 1201
Francisco Fernández Villabrilte, 476
Franco jeneralaren diktaduraren
legezkotasun instituzionaletik
hasitako erreforma-prozesu, 1923
Francoren diktaduran, 1313
frankismoaren errepresio eta
jazarpen kultural eta
linguistikoaren ebaluazio zehatz
eta sakona, 633
frankismoaren garaian, 768
frankiziarekin, 111
frankofonia, 2435
frankofonia osatzen duten estatuen
arteko lotune nagusia, 2447
frankofoniako buruzagi eta herrien,
2440
Frankofoniako instituzio
parlamentario ordezkatzaila,
2440
frankofoniako instituzioek, 2509
frankofoniako nazioarteko elkarte,
2440
frankofoniaren aldeko elkarte
atzerriarretan, 2416
frankofoniaren eta frantsesaren
sustapenarekin, 2348
frankofoniaren ospe ona, 2430,
2431, 2432, 2434
frankofoniarri, 2435, 2509
Frantses, 2211
frantses erkidegoan, 2278
frantses hizkuntza, 2313, 2317, 2518,
2521
frantses hizkuntzaren eta
eleaniztasunaren erabilera, 2509
frantses hizkuntzaren ezagutza-
mailak, 2226
frantses hutsezko komunikazioa,
2252
frantses irakaskuntza, 2511
frantses nahikoa, 2289, 2473
frantses nahikoa dakiela ziurtatzen
dion ziurtagiria, 2218
frantses nahikorik, 2253, 2274, 2310,
2375, 2377, 2485
frantses populua, 2451
frantsesa, 53, 56, 69, 102, 104, 108,
109, 120, 121, 131, 639, 1070, 1071,
1744, 2212, 2214, 2217, 2218, 2219,
2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235,
2236, 2237, 2251, 2252, 2253, 2262,
2269, 2271, 2272, 2277, 2279, 2289,
2290, 2291, 2300, 2307, 2314, 2336,
2349, 2358, 2368, 2369, 2395, 2403,
2410, 2419, 2421, 2429, 2434, 2435,
2436, 2440, 2447, 2448, 2449, 2451,
2469, 2487, 2491, 2492, 2496, 2506,
2509
Frantsesa, 1064, 2253, 2266, 2419,
2423, 2428, 2430, 2431, 2432, 2434,
2447, 2469
frantsesa aberasteari buruzko
erregelamenduzko xedapenetan,
2448, 2449
frantsesa babestearen eta
sustatzearen aldeko politika, 2496
frantsesa babesteko helburua, 2368
frantsesa erabiltzen dela
bermatzeko ardura duen
ministroari, 2253
frantsesa ez beste hizkuntza, 2212,
2307
frantsesa ez beste hizkuntzaren bat,
2233
frantsesa ez beste hizkuntzaren
batean, 2230, 2231, 2232, 2233,
2234, 2235, 2236, 2237, 2269, 2358
frantsesa ez beste legeria bat, 2212,
2307
Frantsesa ez den baina industria
zinematografikoan erabili ohi den
hizkuntzaren batean, 2398
frantsesa ez den beste hizkuntza
bat, 2212, 2307
frantsesa ikasi eta hobetzearen
aldeko ekimenak, 2291
frantsesa ikastearen aldeko

- ekimenak, 2421
- frantsesa ikasteko edo hobetzeko baliabideak, 2289
- frantsesa jakitearen baldintza, 2219
- Frantsesa jakitearen baldintza, 2278
- frantsesa ulertu eta hitz egiteko gai, 2369
- Frantsesa ulertzen ez duten biktimei, 2368
- frantsesak, 154, 2244, 2314, 2491
- Frantsesak, 2419
- frantsesaren alor, 2486
- frantsesaren erabilera, 2501
- Frantsesaren erabilera, 2447, 2509
- Frantsesaren erabileraren, 2212, 2307
- frantsesaren erabilerari, 2494
- Frantsesaren Erabilerari, 2447
- Frantsesaren Erabilerari buruzko 1975eko abenduaren 31ko 75-1349 Legea, 2450
- Frantsesaren Erabilerari buruzko 1994ko abuztuaren 4ko 94-665 Legearen, 2251, 2368, 2506
- frantsesaren erabileraz, 2283
- frantsesaren estatusaren, 2450
- frantsesaren eta frankofoniaren aldeko elkarte atzeritarretan, 2416
- Frantsesaren eta Frantziako kulturaren ospe ona, 2261, 2488
- frantsesaren eta hizkuntza erregionalen ezagutzari, 2336, 2506
- frantsesaren ezagutza nahikoa, 2277
- frantsesaren ezagutza-maila, 2503
- frantsesaren ezagutza-maila nahikoa, 2241, 2244, 2314, 2315, 2316, 2317, 2332, 2476
- frantsesaren ezagutza-maila nahikorik, 2414
- frantsesaren ezagutzari, 2245
- frantsesaren gainean duten ezagutza, 2264
- frantsesaren garapen eta praktikaren, 2480
- frantsesaren gutxieneko ezagutza-mailarik, 2219
- frantsesaren hedapena, 2254
- Frantsesaren hedapena, 2523
- frantsesaren irakaskuntzarako plan, 2300
- frantsesaren irakaskuntzaren alor, 2486
- frantsesaren irakaskuntzari, 2217
- Frantsesaren irakaskuntza-sistema, 2478
- frantsesaren oinarritzko ezagutzen ebaluazio-azterketak, 2347
- Frantsesaren ospe ona, 2440
- frantsesaren sustapena eta hedapena, 2455
- frantsesaren sustapena eta hedapena bermatzeko, 2461
- frantsesaren sustapenarekin, 2348
- Frantsesari buruzko oinarritzko ezagutzak badituela egiaztatzen duen agiria, 2218
- frantsesaz bestelako hizkuntzaren batean, 2284, 2366, 2483
- frantsesaz bestelako legeriaren bat, 2212, 2307
- frantsesean, 2490
- frantsesei, 2347
- frantseseko eskoletara, 2253
- frantseseko ikastaroak, 2254
- frantsesera, 2211, 2234, 2269, 2272, 2286, 2343, 2355, 2380, 2393, 2398, 2417, 2499
- Frantsesetik frantsesezko zeinu-hizkuntzarako interpretazio-baliabideak, 2498
- frantsesez, 53, 54, 60, 68, 69, 70, 71, 74, 75, 79, 81, 84, 92, 106, 113, 114, 123, 125, 130, 134, 154, 199, 207, 208, 319, 327, 388, 429, 580, 2167, 2212, 2214, 2215, 2216, 2221, 2222, 2225, 2230, 2231, 2232, 2233, 2235, 2236, 2237, 2239, 2242, 2243, 2253, 2254, 2257, 2259, 2269, 2272, 2273, 2277, 2278, 2283, 2285, 2286, 2287, 2290, 2302, 2303, 2307, 2343, 2344, 2345, 2351, 2352, 2355, 2357, 2358, 2361, 2362, 2364, 2368, 2369, 2370, 2371, 2374, 2376, 2388, 2408, 2422, 2425, 2426, 2428, 2430, 2431, 2433, 2435, 2436, 2447, 2448, 2476, 2480, 2494, 2506, 2510
- Frantsesez, 2211, 2234, 2344, 2380, 2408, 2414, 2415, 2429, 2430
- frantsesez hitz egiteko gai, 2214, 2278

- Frantsesez idatzitako testua, 2425
frantsesez igorria izateko baimena, 2343
frantsesez irakasten den ikastegi batean, 2277
frantsesez mintzatzeko eskubidea, 2448
frantsesezko abestiak, 2429
frantsesezko adierazpen-lanen kopurua, 2353
frantsesezko azalpenak, 2429
frantsesezko bertsio, 2287, 2288
frantsesezko bertsioa, 2352, 2451
frantsesezko edo frantsesaren prestakuntza, 2261
frantsesezko eta ingelesezko, 526
frantsesezko idazkunak eta seinaleak, 2507
Frantsesezko idazleen literatura-jarduera, 2404
frantsesezko idazmena, 2492
frantsesezko ikasketak, 2494
frantsesezko irakurmena, 2491
frantsesezko itzulpen, 2270, 2286, 2342, 2359, 2361, 2362, 2364, 2365, 2386, 2402
frantsesezko itzulpena, 2270, 2312, 2393, 2394
frantsesezko itzulpenak, 2304
frantsesezko komunikazio-eredua, 2492
frantsesezko laburpen, 2449
frantsesezko literatura-obren argitalpen eta berrargitalpena, 2404
frantsesezko mintzamena, 2492
frantsesezko musika-lanak, 2431
frantsesezko musika-lanen, 2430
frantsesezko oinarritzko gaitasunak, 2490
frantsesezko ordaina, 2448, 2449
frantsesezko sormen-lanak, 2468
frantsesezko zeinu-hizkuntza, 2256, 2475, 2498, 2505
Frantsesezko zeinu-hizkuntza, 2256
frantsesezko zeinu-hizkuntzako interpretazio-baliabideak, 2475
frantsesezko zeinu-hizkuntzari, 2437
frantsesezkoak. *Ikus* testua
frantses-maila egiaztatze irizpideekin, 2313
frantses-maila nahikoa, 2253, 2313, 2316
frantses-maila nahikoa dutela frogatzearen eskakizuna, 2313
frantses-maila nahikoa dutela frogatzeko egiaztatze-proba horien antolaketa-baldintzak, 2316
frantsestea, 2417
frantsestetzat, 2417
Frantzia, 2490
Frantzia osoa, 2489
Frantziak, 2416, 2426, 2432, 2433, 2451, 2452, 2487, 2489, 2496, 2497
Frantziak Andorrako Printzerrian duen enbaxadako zerbitzuekin, 2480
Frantziak atzerrian duen kultura-sarearen, 2487
Frantziak bazkide dituen herrialdeen berezitasunetan, 2495
Frantziak mundu osoan duen ospe ona, 2435
Frantziako, 1874, 2000
Frantziako agintari judizialek, 2380, 2381
Frantziako agintariek, 2386, 2387
Frantziako bandera, 2241, 2242, 2476
Frantziako bandera duen itsasontzi, 2241
Frantziako bandera duen itsasontzi bateko kide izateko gaitasunei, 2241
Frantziako bandera duen itsasontziko kapitaina edo haren ordezkio ofiziala, 2242
Frantziako banderapean, 2244
Frantziako Bankuarekin, 2448
Frantziako Bankuari, 2230
Frantziako Barne Ministerioa, 2513
Frantziako baseak, 2518
Frantziako bizimoduari eta bertan bizitzeak dakartzan eskubide eta eginbeharrei buruzko informazioa, 2217
Frantziako Errepublikak, 2452
Frantziako Errepublikako agente eta funtzionarioak, 2440
Frantziako Errepublikako eta Andorrako Printzerriko gobernuek,

- 2478
Frantziako Errepublikako eta Andorrako Printzerriko gobernuen, 2478
Frantziako Errepublikako eta Botswanako Errepublikako gobernuak, 2486
Frantziako Errepublikako eta Espainiako Erresumako gobernuen arteko 1977ko uztailaren 7ko gutun-trukea, 2418
Frantziako Errepublikako Gobernuak, 2418, 2478, 2486
Frantziako Errepublikako lurraldean, 2386
Frantziako Errepublikan nagusi diren printzipioak errespetatzearen aldeko jarrerarik, 2219
Frantziako Errepublikaren, 2452
Frantziako Errepublikaren xedea, 2451
Frantziako estatuak, 2478
Frantziako eta Europako herritar izatearen kontzientzia, 2348
Frantziako Garapen Agentziak, 2509
Frantziako Garapen Agentziaren, 2509
Frantziako gizartean, 2217, 2219, 2434
Frantziako gizartean integratzeari, 2217
Frantziako gizartean integratzeko modua, 2217
Frantziako Gobernuak, 2385
Frantziako goi-mailako ikasketa-sistema eta lanbide-heziketakoa, 2487
Frantziako Herritarren Eskubide eta Eginbeharren Gutuna, 2347
Frantziako hezkuntza-sistema, 2490, 2492
Frantziako hezkuntza-sistemak, 2489
Frantziako hizkuntza erregionaletako batean sortua, 2351
Frantziako hizkuntza erregionaletako batean sortutako animaziozko obra zinematografikoen eta animaziozkoak ez diren obra zinematografikoen, 2352
Frantziako hizkuntza-ondarearen parte, 2462, 2484
Frantziako hizkuntzaren, historiaren, kulturaren eta gizartearen gaineko ezagutza nahikoa, 2278
Frantziako ikasketa-sisteman, 2487
Frantziako ikastetxeen, 2479
Frantziako ikerketa eta garapen teknologikoaren orientazioari eta programazioari, 2419
Frantziako ikus-entzunezko auzietarako atzerri-ekintzaz, 2435
Frantziako irakaskuntza-sistemak, 2492
Frantziako jurisdikzio-organismoek, 2391, 2395
Frantziako kanpo-merkataritza, 2449
Frantziako kultura, 2351, 2434, 2435
Frantziako kultura- eta hizkuntza-ondarearen aniztasun eta balioa, 2434
Frantziako kultura, hizkuntza eta ezagutza zientifikoa, 2350, 2351, 2439
Frantziako kultura-eskaintzarekin, 2488
Frantziako kultura-industriaren esportazioan, 2488
Frantziako kulturaren ospe ona, 2261, 2488
Frantziako kultura-sareari buruzko informazioa, 2488
Frantziako lurralde batetik bestera, 2441
Frantziako lurralde osoan, 2440
Frantziako lurraldea, 2220
Frantziako lurraldean, 2217, 2392, 2394
Frantziako lurraldean zirkulatzeko debekua, 2220
Frantziako lurralde-eremuan, 2283
Frantziako lurraldera, 2220, 2391, 2418
Frantziako lurraldera itzultzeko debekua, 2220
Frantziako lurraldetik alde egiteko betebeharra, 2220
Frantziako merkatu arautuak, 2234
Frantziako museo publikoetako bildumen parte, 2351
Frantziako nazioarteko garapen- eta elkartasun-politiken helburuak eta lehentasunak, 2495

- Frantziako nazioarteko garapen- eta elkartasun-politiken orientazioa eta programazioa, 2495
- Frantziako nazioarteko garapen- eta elkartasun-politiken xedeak, 2495
- Frantziako nazionalitatea, 2277
- Frantziako nazionalitatearen jabe, 2278
- Frantziako obligazioen zerga-araubidearen, 2357
- Frantziako ondare eta nortasunaren funtsezko elementua, 2447
- Frantziako ondarearen parte, 2257
- Frantziako Telebistak, 2435
- Frantzian, 2214, 2215, 2217, 2222, 2224, 2253, 2269, 2278, 2283, 2285, 2286, 2289, 2290, 2293, 2312, 2313, 2314, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2324, 2326, 2327, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2335, 2347, 2351, 2357, 2361, 2362, 2364, 2365, 2386, 2393, 2403, 2413, 2415, 2433, 2435, 2436, 2440, 2442, 2444, 2445, 2448, 2449, 2458, 2472, 2480, 2484, 2489
- Frantzian bertan betearaztekoak diren zerbitzuei, 2290
- Frantzian dagoen eta asiloa eskatu nahi duen atzerritar, 2224
- Frantzian diharduten sozietate atzerritarrak, 2359
- Frantzian egonaldia egitea, 2217
- Frantzian erabiltzen den pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak, 2312, 2319, 2320, 2321, 2322, 2324, 2326, 2327, 2329, 2330, 2331, 2333, 2335
- Frantzian erabiltzen diren hizkuntza erregionaletako bat, 2353
- Frantzian hitz egiten diren hizkuntza erregionaletako batean, 2352, 2428, 2429, 2430, 2431
- Frantzian kokaturik ez dauden enpresek, 2285
- Frantzian modu irregularrean egoteko erraztasunak, 2222
- Frantzian sartzea, 2215
- Frantzian sartzeko eskubidea, 2215
- Frantziara, 2254, 2304, 2418, 2441, 2442, 2496
- Frantziarekiko interes biziagoa duten herrialde eta erregioekin, 2492
- Frantziarekin, 2361, 2362, 2364
- Frantziaren eragin kultural, linguistiko eta hezitzailea, 2523
- Frantziaren eta Europar Batasuneko kide diren gainerako estatuen arteko lankidetzari, 2380
- Frantziaren garapen solidarioari buruzko eta munduko desberdintasunen aurkako borrokari buruzko politikak, 2509
- Frantziaren kanpo-harremanen alde diharduten erakunde publikoei, 2487
- Frantziaren ondare, 2410
- Frantziaren susperraldia, 2489
- Frantziari, 2270
- Frantziari, frankofoniar, Europari eta nazioarteari buruzko gaurkotasun handieneko irratia- eta telebista-saio eta komunikazio-zerbitzu publikoak, 2435
- Frantziatik, 2220, 2441
- Frantziatik igarotzeko eskabidea, 2394
- Frantziatik igarotzeko eskabidearekin, 2394
- Frantziatik kanpoko lekuren batera, 2216
- Frantziatik kanpora, 2245, 2416, 2432, 2448
- Frantziatik kanpora betearaztekoak diren zerbitzuei, 2290
- Frantziatik kanpora bizi diren nabigatzaileen estatusa, 2476
- Frantziaz bestelako estatu, 2231
- Frantziaz kanpoko estatuetakako goimailako instituzio akademikoekin, 2254
- Frisian frasierazko telebista izateari buruz prestatutako ebazpen-proposamena, 185
- frogabide, 548, 769
- Frogabideak, 769
- froga-elementu, 565
- frogagiri, 2312, 2315, 2317, 2318, 2319, 2321, 2322, 2323, 2325, 2326, 2327, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2383, 2472
- frogagiria, 2231, 2277, 2363

- frogagiriak, 2363
frogagiriaren itzulpenari, 2306
froga-indar, 409
frogak, 312, 381, 551, 562, 660
Frogaren administrazio judiziala, 2341
Frogaren administrazioa, 2377
frogatze-titulaziorik, 1044
frogei buruzko eztabaida, 2375
frogen, 552, 562
Frogen ekoizpena, 2375
fruituak, 716, 1837, 1840
FSE, 189
FSEren baliabideak esleitzeko, 197
Fundació per a la Universitat Oberta de Catalunya, 1855
fundazio, 1884, 1936, 2354
Fundazio, 369, 1055
fundazio edo elkarteen aldeko emariei, 1884
fundazio edo elkarteen aldeko emarietako, 1884
Fundazio edo institutu horien zeregina, 188
fundazio kolaboratzaileen, 2354
fundazioa, 845
fundazioak, 1323, 1490, 1855, 2112, 2177, 2189
Fundazioak edo institutuak sortzea, 188
Fundazioei, 845, 1599
fundazioek, 1599, 2368
Fundazioek, 845, 1055
Fundazioen, 1599
Fundazioen izenari, 1055
funts, 501, 536, 685, 716, 721, 1148, 1165, 1644, 2441
Funts bibliografikoak, 1555
funts egokiak, 265
funts irekiak, 2232
funts publikoak, 1163, 1296, 1299, 1301, 1302, 1307, 1418, 1421, 1489, 1491, 1498, 1527, 1784, 2179, 2191, 2203
funts publikoak hartzen dituztenek, 1784
funts publikoekin, 1148, 1296, 1299, 1301, 1319, 1527, 1602, 1823, 2154
funts publikoekin sostengatutako hezkuntza-zentroek, 2156
funts publikoekin sostengatutako irakaskuntzako zentro pribatuek, 1943
funts publikoekin sostengatutako irakaskuntzako zentro pribatuetan, 1943
Funts publikoekin sostengatutako Valentziako Erkidegoko unibertsitateaz kanpoko zentro guztiek, 2157
Funts publikoekin sostengatutako zentroek, 1528
funts publikoen, 716, 721, 2025
Funts publikoen bitartez finantzatutako ikastetxeak, 976
funts publikoen sostengua duten zentro pribatuek, 1941
Funts publikoz, 784
funts zinematografikoetara, 1165
funtsa, 815, 1973, 1976
funtsak, 202, 335, 434, 536, 720, 721, 722, 1835, 1849, 2232, 2233
Funtsak, 1801
funtsaren, 431, 434, 1976
funtsaren kargurako dirulaguntzak, 1976
funtsaren kargurako laguntzek, 1976
funtsei, 1603
funtsek, 2465
funtsen, 536, 1849
funtsen baliabideak, 2233
funtsen kudeaketan eta dokumentazioan, 800
funtsetatik, 189
funtsezko, 229
funtsezko arauak, 389
funtsezko balioak, 745, 950
Funtsezko balioak, 1691
funtsezko betekizuna, 239, 244, 256
funtsezko eginkizuna, 93
funtsezko ekarpena, 235
funtsezko elementu, 2004
funtsezko elementua, 757, 1859
funtsezko eremuak, 264
funtsezko eskumenak, 1675
funtsezko ezagutza-baliabide, 2490
funtsezko ezagutzetarako, 152
funtsezko ezaugarriak, 769
funtsezko ezaugarriei buruzko informazio egiazko, eraginkor eta nahikoa, 1480
funtsezko ezaugarriei buruzko

- informazio egiazkoa, eraginkorra eta nahikoa, 1479
- funtsezko gaitasunak, 1247
- funtsezko garrantzia, 265
- funtsezko hizkuntza-eskubide hauek aitortzen, 703
- funtsezko informazioaren doako itzulpena, 542
- funtsezko informazioaren itzulpen idatzia eta doakoa jasotzeko eskubidea, 541
- funtsezko informaziorik, 588
- funtsezko jarduera-lerro, 1585
- funtsezko jardueretako, 1806
- funtsezko lerroek*, 710
- funtsezko neurri juridikoa, 256
- funtsezko osagaia*, 710
- funtsezko pieza, 1602
- funtsezko printzipioak, 1228
- funtsezko proposamenak, 295
- funtsezko tresna, 685, 1722, 2142
- funtsezko tresnatzat, 1293
- funtsezko zerbitzu publikoaren, 685
- Funtsezko zerbitzuak, 2094
- funtsezko zeregina, 239, 264
- Funtzio, 779
- funtzio eraldatzailea eta egituratzailea, 971
- funtzio publiko autonomikoan sartzeko betekizun orokorrak, 1358
- funtzio publikoa*, 748, 815, 954, 959, 1125, 1875, 1960
- Funtzio Publikoa, 1270
- Funtzio Publikoa Erreformatzeko Neurriei buruzko abuztuaren 2ko 30/1984 Legean, 815
- funtzio publikoak, 2106
- funtzio publikoan*, 749, 750, 1238, 1395, 1530, 1539, 1614, 1621, 1762, 1812, 1948, 2082
- Funtzio publikoan, 1386, 1613, 1621
- Funtzio publikoan sartzeko betekizunak, 1358
- funtzio publikoaren*, 710, 729, 747, 748, 1125, 1384, 1386, 1865, 1896, 2182
- Funtzio publikoaren, 779, 1613, 1875
- Funtzio Publikoaren*, 713
- Funtzio publikoaren alorreko enplegu ezegonkorra suntsitzeari, langileak kontratatzeari eta lurralde-mailako funtzio publikoaren alorreko lanaldiei buruzko 2001eko urtarrilaren 3ko 2001-2 Legearen, 2464
- Funtzio publikoaren antolaketa, 1613
- Funtzio publikoaren araubide juridikoa, 1614
- Funtzio publikoaren araubidea, 1875
- funtzio publikoaren arloan, 2182
- funtzio publikoaren arloan eskumena duen sailak proposatuta, 2187
- funtzio publikoaren arloari*, 729
- funtzio publikoaren arloko eskumena duen sailak, 1621
- Funtzio publikoaren egitura eta antolamendua, 1358
- funtzio publikoaren egituraz eta antolaketaz*, 729
- funtzio publikoaren eremuan, 1384
- funtzio publikoaren eremuko merezimendu- eta gaitasun-printzipioekin, 1386
- funtzio publikoaren estatutu-xedapenak**, 2421
- funtzio publikoaren euskalduntze*, 710
- funtzio publikoaren hizkuntza-normalizazioari*, 729
- funtzio publikoaren legerian, 1865
- Funtzio publikoaren organoak, 1613
- funtzio publikoari, 1103, 1847, 1854, 1896, 2421
- Funtzio Publikoari, 1358, 1387, 1388, 1389, 1391, 1468, 1544, 1613, 1614, 1620, 1745, 1798, 1832, 2182
- funtzio publikoko agenteen formazioa, 2421
- funtzio publikoko agenteen prestakuntzari**, 2421
- funtzio publikoko agente-ez titular, 2464
- Funtzio Publikoko Auzitegiari, 213
- funtzio publikoko lan-politsetan, 2464
- funtzio publikoko legerian, 755
- funtzio publikoko merezimendu- eta gaitasun-printzipioei, 1384
- Funtzio publikoko neurriak, 1334
- funtzio publikoko titulartasuna, 2464
- funtzio publikora, 758

- funtzio publikorako, 1036
- funtzio-aniztasuna, 906
- funtzionalitate-diseinua, 676
- funtzionaltasun, 1166
- funtzionamendu, 689, 718, 764, 791
- funtzionamendu demokratikoaren osotasuna, 1905
- funtzionamendu- edo segurtasun-arauei, 491, 1147, 1822
- funtzionamendu- eta segurtasun-arauei, 487
- funtzionamendu normalari, 2443
- funtzionamendua, 369, 469, 692, 693, 718, 719, 785, 1005, 1218, 1403, 1604, 1774, 1835, 1888, 1969, 2023, 2024, 2123, 2124, 2136, 2211, 2259, 2498
- Funtzionamendua, 847, 1363, 2287, 2288
- funtzionamenduagatiko eta ekipamenduagatiko gastuak, 2465
- funtzionamenduak, 1906
- funtzionamenduan, 1105, 1384, 1385, 1602, 1740
- funtzionamendu-arauei, 718, 2236, 2237, 2479
- funtzionamendu-araubidea, 1972
- funtzionamendu-araubidearekin, 2117
- funtzionamendu-araudia, 689
- funtzionamendu-arauei, 791
- funtzionamenduarekin, 1373, 2296
- funtzionamenduaren oinarritzko arauak, 372
- funtzionamenduari, 2240, 2425, 2504
- funtzionamenduaz, 790
- funtzionamendu-prozesuetan, 2162
- funtzionamendurako, 2455
- funtzionamendurako baldintzak, 2234
- Funtzionamendurako baldintzak, 2235, 2236
- Funtzionamendurako behar diren neurriak, 2122
- Funtzionamendurako xedapen orokorrak, 1111, 1414
- funtzionario, 463, 464, 521, 541, 731, 782, 1007, 1011, 1250, 1334, 1356, 1373, 1608, 1834, 1838, 1924, 1949, 2183
- Funtzionario, 1373
- funtzionario eta enplegatu publikoen ezagutza, 2099
- funtzionario eta interpreteen sexua, 2223
- funtzionario irakasleek, 464
- funtzionario katedradunak, 463
- funtzionario publiko, 2216
- funtzionario publikoek, 1011, 2348
- Funtzionario publikoen diziplina-falta oso astuntzat, 1545
- Funtzionario publikoen estatutu-araubidea, 1270, 1798
- funtzionarioak, 357, 710, 711, 748, 777, 778, 808, 955, 956, 961, 1226, 1357, 1406, 1468, 1578, 1581, 1670, 1993, 1994, 2136, 2223, 2256, 2440, 2463, 2464
- Funtzionarioak*, 711, 1356, 2122
- funtzionarioak eta bestelako agente publikoak kopuru nahikoan errekrutatzeraz, edo, beharrezkoa bada, horiek prestatzeraz, 314, 383
- funtzionarioak galizieraz prestatzeko programen, 1578
- funtzionarioak sartzeko lehiaketetan, 1578
- funtzionario-araubidea, 1608
- funtzionario-araubidean, 1007
- funtzionarioaren, 2484
- funtzionario-egoerari, 808
- funtzionarioei, 371, 463, 715, 816, 1322, 1373, 2105, 2136, 2416, 2463
- funtzionarioek, 410, 416, 463, 522, 864, 1226, 1318, 1359, 1360, 1387, 1862, 2463
- Funtzionarioek, 1388
- funtzionarioekiko, 542
- funtzionarioen, 361, 453, 710, 711, 730, 865, 1027
- Funtzionarioen betebeharrak, 1468
- funtzionarioen diziplina-araubidea*, 730
- funtzionarioen eginbeharrak, 1360
- Funtzionarioen estatutu-araubidea, 1468
- Funtzionarioen eta lan-kontratuko langileen lanpostuen zerrendetan, 1358
- funtzionarioen etengabeko prestakuntza, 533

- funtzionarioen hautaketa, 955
- funtzionarioen kidegoetan, 1948
- funtzionarioen lanbide-elkartzeetara edo lanbide-taldeetara, 2184
- Funtzionarioen talde, kidego eta eskaletako lanpostuetan, 1388
- funtzionarioentzat, 1006, 1007, 1125, 1322, 1478, 1670, 1840
- funtzionario-estatus, 2464
- funtzionario-estatusa, 2463, 2464
- funtzionarioez*, 730
- G+b arloan eskumena duen saila, 1243
- G+b sistemako organo eskudunak, 1243
- gabetze, 2302
- gabezia, 1390, 1601, 1811, 2114
- gabezia ekonomikoak dituzten pertsonak, 595, 1736
- gabezia larriak dituzten ikasleen hezkuntza-beharrizanei, 1811
- gabezia larriak dituzten ikasleentzat, 1129
- gabeziak, 461, 1603, 2141, 2201
- gai, 184, 350, 351, 688, 689, 690, 691, 695, 716, 718, 741, 746, 759, 768, 769, 781, 784, 788, 847, 1025, 1038, 1212, 1467, 1565, 1865, 1867, 1914, 1916, 2258, 2313, 2316, 2369, 2375, 2459, 2460, 2470
- Gai akademiko eta pedagogikoei, 719
- gai akademiko eta pedagogikoetan, 718
- gai bereziak, 338
- gai edo espezialitatetan antolaturiko ezagutzen egiaztatze-proba anonimoak, 2313
- gai ekonomikoak, 768
- gai honen gaineko zuzeneko erantzukizuna, 182
- gai horretan eskumena duen sailaren, 2127
- Gai instrumentalak, 1528
- Gai lokalak, globalak eta kulturartekoak, 973
- gai nagusiari, 190
- gai zehaztetako adituak, 1834
- gai zibileko eta merkataritzako ebazpen judizialen, 563
- gaia, 829, 2154
- Gaia, 861
- gaiak*, 713, 861, 1917, 2121, 2123
- Gaiak, 1716
- gaian eskuduna den HABE organismoak ezarritako baldintzetan, 830
- gaian inplikazioa duten beste organo batzuen laguntzarekin, 824
- gaiaren edo argitalpen-tipologiaren, 1601
- gaiaren izaera, 565
- gaiari, 695
- gaiari buruzko erabakia, 734
- gaiei, 762, 2355
- gaien, generoen eta formatuen aniztasuna, 2060
- Gai-eremua, 965
- gai-eremuarekin lotutako bibliografia-ekoizpena, 1636
- gaietan, 439, 692, 717, 722, 784, 785
- gaietarako, 728, 746, 784
- Gai-kanal, 2144
- gaikuntza, 357, 646, 715, 731, 859, 864, 948, 974, 1006, 1007, 1038, 1047, 1103, 1220, 1227, 1320, 1360, 1395, 1570, 1577, 1876, 1877, 1931, 1932, 1947, 2147, 2152, 2161
- Gaikuntza, 357, 1006, 2283, 2500
- gaikuntza digitalaren garrantzia, 1668
- gaikuntza nazionala, 1877
- Gaikuntza nazionala duten funtzionarioak, 2136
- Gaikuntza nazionala duten funtzionarioei, 2136
- Gaikuntza nazionaleko funtzionarioak hautatzea eta prestatzea, 357
- gaikuntza nazionaleko toki-administrazioko funtzionarioentzat, 357
- gaikuntzadun lanpostuen, 1007
- gaikuntza-ikastaroak, 1852
- gaikuntza-probak, 1748
- gaikuntzaren, 1136, 1384, 1391
- gaikuntza-tituluak, 1711, 1876
- Gaikuntza-tituluak, 1639
- gaikuntza-tituluen babesean, 1711
- gaikuntza-ziurtagiria, 1886

- gaikuntzen, 1381
gailu mugikorren bidezko erabileran, 2144
gailu mugikorretarako aplikazioetan, 1041
gailu tekniko, 2340, 2370, 2372, 2373, 2376, 2377
gailuak, 449, 590, 1142, 1147, 1249, 1401, 1816, 2006
gailuek, 484, 1142
gailuen, 449, 1136
gainbegiratze, 553, 1237
gainerako estatuetako gobernu sinatzaileei, 199, 207, 208
gainerako hizkuntza ofizialetara, 114
gainerako hizkuntza polinesiarrena, 2469
gainerako informazio pribatuak, 337
gainerako komunikazio-modu, bitarteko eta formatu irisgarri, 1136
Gainerako lanpostuetara iristeko deialdietan euskara jakitea merezimendu moduan balioestea, 1001
gainkosturik, 2280, 2338
gairen, 2504
gairi, 2344, 2502
gaitasun, 169, 195, 222, 533, 576, 717, 730, 753, 787, 788, 789, 790, 791, 807, 828, 838, 854, 1002, 1031, 1113, 1124, 1126, 1271, 1352, 1384, 1385, 1386, 1413, 1621, 1688, 1702, 1715, 1833, 1838, 1869, 1877, 1940, 1945, 1946, 1958, 2012, 2109, 2161, 2163, 2184, 2186
gaitasun aitortua, 341
gaitasun analitikoak, 1178, 1309, 1544, 1655, 1727, 2184
gaitasun digitala, 456
gaitasun digitala garatzeko ikasgaia, 456
gaitasun digitalak, 1247, 2291
gaitasun dinamikoak, 1508
gaitasun ekintzailea, 1113
gaitasun ekonomikoa, 1031, 1495
gaitasun eleaniztunak eta kulturartekoak, 2152
gaitasun- eta erabilera-desorekak, 2150
gaitasun eta ezagutzak eskuratzeko ahala, 2496
gaitasun eta kualifikazio transferigarrien multzoa, 653
Gaitasun falta, 688, 693
gaitasun fisiko edo psikiko, 787, 788, 789, 790, 791, 1813
gaitasun fisiko, psikotekniko, mediko, 1608
gaitasun fisikoari, psikoteknikoei, medikoei eta ezagutzei buruzko probak, 1606
gaitasun fisikoko proba, 1606
gaitasun handia, 151
gaitasun handiei, 1718
gaitasun handiko erregio-ardatzek, 148
gaitasun juridikoa, 590, 591, 922
gaitasun kolektiboaren, 2489
gaitasun kualifikatua, 2340, 2370, 2372, 2373, 2375, 2377
gaitasun linguistiko, digital eta sozialei, 828
gaitasun nahikoa, 966
gaitasun orokorraren ziurtagiria, 1688, 1702
gaitasun osoa, 717, 1869
gaitasun pertsonal eta sozialak eskuratzeko prozesuei, 1247
gaitasun pertsonalak, 2492
gaitasun pertsonalei, 1145
gaitasun profesional, 2150
gaitasun profesional praktikoa, 1802
gaitasun profesionalak, 1766
gaitasun profesionalak eta ez-profesionalak, 828
Gaitasun sozial eta emozionaleko programak, 1237
gaitasun sozialak, 136
gaitasun sozialak eta ekonomikoak, 1760
gaitasun teknikoak, 149
gaitasun teknologikoak, 246
gaitasun zientifiko eta akademiko egiaztatua, 2117, 2119, 2125
gaitasun zientifiko eta akademiko egiaztatua dutenak, 2117
gaitasun, prestakuntza eta jardunbide onen erreferentziazko adierazleak, 2248
Gaitasun, prestakuntza eta jardunbide onen erreferentziazko adierazleen, 2311

- gaitasuna, 140, 151, 254, 460, 479,
518, 542, 549, 568, 749, 757, 785,
865, 973, 976, 977, 1126, 1127,
1320, 1365, 1387, 1426, 1475, 1524,
1639, 1655, 1812, 1818, 1897, 1934,
1941, 1946, 1948, 1997, 2117, 2125,
2150, 2152, 2156, 2163, 2182, 2183,
2184, 2186, 2510
Gaitasuna, 2116
gaitasuna epai bidez aldatu gabea
dutenek, 549
gaitasuna epai bidez aldatua
dutenak, 549
gaitasun-agiriak, 753
gaitasunak, 141, 149, 251, 453, 454,
455, 457, 739, 829, 865, 1009, 1126,
1246, 1247, 1248, 1292, 1309, 1320,
1359, 1398, 1427, 1447, 1507, 1525,
1544, 1655, 1717, 1720, 1727, 1728,
1736, 1760, 1834, 1941, 1945, 1946,
1947, 1959, 2016, 2018, 2151, 2154,
2239, 2265, 2291, 2490, 2491, 2492
Gaitasunak eskuratzea, 586
gaitasunak esleitzeko arauak, 2239
gaitasunaren, 498, 699, 749, 785,
788, 865, 1391, 2113, 2119
gaitasunari, 787, 789, 791, 2030
gaitasun-baldintzak, 2374
gaitasun-baldintzei, 523, 576
gaitasunei, 2241
gaitasunen garapena, 586
gaitasunen garapenean, 585
gaitasunetan, 1129
gaitasunetara, 2485
gaitasunik, 185, 720, 2139
gaitasun-maila, 1948, 2149
gaitasun-maila linguistikoak, 730
gaitasun-maila orokorrak, 2489
gaitasun-mailak, 1940
gaitasunon barneratze-maila, 2491
gaitasun-proba, 1387, 2184, 2318
gaitasun-unitateetan oinarritutako
prestakuntza-moduluek, 1144
gaitasun-ziurtagiri medikoa, 2241
gaitasun-ziurtagiriak, 717
gaitegi, 361
gaituko, 733
gaitzesgarri, 686
gaitzetsi, 226
gaixo, 1020, 1021, 1022
gaixo gor, 1020
gaixoak, 595
gaixotasun, 397, 400
gaixotasun profesionalak, 2249
gaixotasuna, 622, 669, 688, 693,
1104, 1265, 1408, 1409, 1493, 1608,
1609, 1648, 1771, 2029, 2180
gaixotasunagatik, 2030
gaixotasunak, 622
gaixotasunak eta laneko arriskuak
prebenitzea, 1719
gaixotasunen konnotazio
negatiboak, 2030
gaixotasunez, 757
gai-zerrenda, 690, 2122, 2123
gai-zerrendak, 840, 1578, 1581, 2136
gai-zerrendaren, 691
gai-zerrendetan, 837, 847
gakoak, 162
gakoak, 194, 2258
gako-hitz, 152
gako-hitzak, 2502
galarazi, 840, 841
galdatzen, 182
galde-erantzunak, 2379, 2454
galdeketa, 2374, 2391
Galdeketa eta aurrez aurrekoak,
2373
galdeketa, 2388
galdeketa, 2379, 2383, 2454
galdeketeekin, 2368
Galdeketa eta aurrez aurrekoen
aktak, 2274, 2373
galdera, 2274
galderak, 2343, 2374, 2391
galderei, 2223
galderok, 2343
galde-sortak, 935
galde-tegiak, 102, 103
galegoa, 803
Galegoak, 1691
galegoasturierari, 1281
Galizia, 1578, 1626, 1646, 1673
Galizia, Asturias, Euskadi, Nafarroa,
Aragoi, Katalunia, Valentzia eta
Balear Uharteetako autonomia-
erkidegoei babesitutako
hizkuntzak, 592
Galiziak, 1576, 1628, 1675, 1677
Galiziako, 403
Galiziako Administrazio
autonomikoari, 1601

- Galiziako Administrazio Digitalari, 1668
- Galiziako administrazio publikoek, 1583, 1651, 1671
- Galiziako administrazio publikoen mendeko ikus-entzunezko komunikabideek, 1583, 1651
- Galiziako administrazio publikoetan, 1654
- Galiziako Aholku Kontseiluari buruzko apirilaren 24ko 3/2014 Legean, 1660
- Galiziako Aldizkari Ofiziala, 1669
- Galiziako Aldizkari Ofizialean, 1647
- Galiziako argitaletxeekin, 1602
- Galiziako argitaratzaileekin, 1602
- Galiziako atzerriko zentroak, 1641
- Galiziako Autonomia Erkidegoa, 1590
- Galiziako Autonomia Erkidegoak, 1565, 1642, 1643, 1644
- Galiziako Autonomia Erkidegoan, 1589, 1620, 1633, 1647
- Galiziako Autonomia Erkidegoarekin, 1628
- Galiziako Autonomia Erkidegoaren, 1665
- Galiziako Autonomia Erkidegoaren 2017. urterako aurrekontu orokorreari buruzko otsailaren 8ko 1/2017 Legea, 1665
- Galiziako Autonomia Erkidegoaren edo toki-administrazioaren eskumenekoak, 1651
- Galiziako Autonomia Erkidegoaren eta Portugalgo Errepublikaren arteko telebista- eta irrati-emanaldien elkarrekotasuna, 1647
- Galiziako Autonomia Erkidegoarentzat, 1660
- Galiziako Autonomia Erkidegoko, 1647
- Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorra, 1654
- Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorra, 1638, 1645
- Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorren eskumenak, 1638
- Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko administrazio bereziko kidegoetako eskalak eta espezialitateak, 1656
- Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko eta sektore publiko autonomikoko erakunde publiko instrumentaletako hizkuntza-normalizazioko plana, 1654
- Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko ordezkariak, 1675
- Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazio Orokorreko organo nagusiak, 1676
- Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazioak, 1585
- Galiziako Autonomia Erkidegoko Administrazioko eta Galiziako toki-erakundeetako plazetarako, 1613
- Galiziako Autonomia Erkidegoko Emakumeen eta Gizonen Berdintasunerako uztailaren 16ko 7/2004 Legearen, 1627
- Galiziako Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizial bietan, 1669
- Galiziako Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialean, 1655
- Galiziako Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialetako bat, 1622
- Galiziako Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialetako bati, 1633
- Galiziako Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialetako edozein, 1632, 1633, 1634
- Galiziako Autonomia Erkidegoko lurraldean, 1599
- Galiziako Autonomia Erkidegoko merkataritza-titularraren elkargoek eta ekonomialarienek, 1663
- Galiziako Autonomia Erkidegoko ordezkariak, 1675
- Galiziako Autonomia Erkidegoko taxi-zerbitzuari aplikatu beharreko araudiari buruzko ezagutzak, 1639
- Galiziako Autonomia Erkidegoko toki-korporazioekin, 1582
- Galiziako Autonomia Erkidegorako, 1660

- Galiziako Autonomia Estatutua
onetsi zuen apirilaren 6ko 1/1981
Lege Organikoaren, 1620
- Galiziako Autonomia Estatutuak,
403, 1677
- Galiziako Autonomia Estatutuan,
1594, 1595, 1596, 1597, 1598, 1612,
1615, 1658, 1663, 1664
- Galiziako Autonomia Estatutuaren,
1600, 1644, 1660
- Galiziako baliabide bereziak, 1626
- Galiziako Barne-merkataritzari, 1624
- Galiziako berezko hizkuntza, 1581,
1588, 1613, 1617, 1620, 1621, 1641
- Galiziako berezko hizkuntzak, 1646
- Galiziako berezko hizkuntzaren
erabilera, 1600
- Galiziako berezko hizkuntzaren
erabilera sozial eta publikoak
normalizatzeko prozesuan, 1600
- Galiziako berezko kulturari eta
hizkuntzari, 1636
- Galiziako bi hizkuntza ofizialetan,
1667, 1676
- Galiziako bibliografia-ekoizpena,
1636
- Galiziako bibliografia-ondarea, 1636
- Galiziako bibliografia-ondarea
berreskuratzeko, kontserbatzeko
eta zabaltzeko koordinatzailea,
1635
- Galiziako Bitxigintza, Urregintza,
Zilargintza, Erlojugintza eta
Gemologiako Elkargo
Profesionala, 1596
- Galiziako biztanleen irakurketa-
indizeen, 1604
- Galiziako botere publikoek, 1600,
1613, 1620, 1624, 1646, 1654
- Galiziako Dietista-nutrizionisten
Elkargo Ofiziala, 1658
- Galiziako Dietista-nutrizionisten
Elkargo Ofizialak, 1658
- Galiziako Dirulaguntzei, 1610
- Galiziako edizioko sariak, 1603
- Galiziako Ekintzailetzari eta
Lehiakortasun Ekonomikoari, 1645
- Galiziako Ekonomialarien Elkargoen
Kontseiluak, 1663
- Galiziako Elikagaien Kalitatea, 1592
- Galiziako Emakumeek
- Berdintasunean lan egiteari
buruzko martxoaren 28ko 2/2007
Legearen, 1631
- Galiziako Enplegu Publikoari, 1654
- Galiziako erakunde publikoei, 1679
- Galiziako erakunde publikoen
kanporanzko ekimenak, 1673
- Galiziako errealitate sozial, kultural,
linguistiko, ekonomiko eta
politikoaren ezagutza, 1642
- Galiziako eskola-liburutegien
sistema, 1603
- Galiziako Estatutuak, 1600
- Galiziako Estatutuaren, 1578
- Galiziako Familia eta Elkarbizitza,
1625
- Galiziako Farmazia Antolamenduari,
1667
- Galiziako farmazialarien elkargo
ofizialen web-orrietan, 1667
- Galiziako funtzio publikoan, 1621
- Galiziako funtzio publikoan sartzeko
hautaprobetan, 1614
- Galiziako Funtzio Publikoari buruzko
Legearen, 1613, 1620, 1621
- Galiziako Funtzio Publikoari buruzko
maiatzaren 26ko 4/1988
Legearen, 1614
- Galiziako garapen soziala,
ekonomikoa eta kulturala, 1646
- Galiziako garapenerako
lankidetzak, 1589
- Galiziako gazteek, 1642
- Galiziako gazteen eta Galiziatik
kanpoko zentro horien arteko
trukeak, 1638
- Galiziako Gazteria Eskolak, 1637
- Galiziako gizartean sustraitzearen
aldeko apustua, 1640
- Galiziako gizarteari, 1601, 1674
- Galiziako gizarte-ekonomia, 1599
- Galiziako Gizarte-zerbitzuei, 1619
- Galiziako gizarte-zerbitzuen
sistemak, 1619
- Galiziako gizarte-zerbitzuen
sisteman, 1619
- Galiziako Gobernuak, 1642, 1647,
1675, 1677
- Galiziako Gobernuaren, 1647
- Galiziako herria, 1566
- Galiziako herriaren bizitza soziala,

- kulturala eta ekonomikoa, 1642
- Galiziako herriaren gizarte- eta kultura-balioak, 1644
- Galiziako herriaren gizarte-adierazpen, 1677
- Galiziako herriaren identitatea, 1628
- Galiziako Herriaren Jagoleari, 1575
- Galiziako herriaren kultura-balioak, 1677
- Galiziako herritarrei, 1646
- Galiziako herritarrek eratutako erakundeei eta organismoiei, 1643
- Galiziako herritarren hizkuntza-eskubideek, 1620
- Galiziako herritarren konstituzio- eta hizkuntza-eskubideak, 1613
- Galiziako historia, artea, hizkuntza eta errealitate soziala, 1644
- Galiziako hizkuntza- eta gai-eremuarekin lotutako bibliografia-ekoizpena, 1636
- Galiziako hizkuntza eta kultura, 1572, 1599, 1602, 1678
- Galiziako Hizkuntza eta Literaturako gradua, 1656
- Galiziako hizkuntza ofizial, 1578, 1654
- Galiziako hizkuntza ofizial gisa galiziera erabiltzeari buruzko ekainaren 21eko 5/1988 Legearen, 1600
- Galiziako hizkuntza ofiziala eta berezkoa, 1640
- Galiziako hizkuntza ofiziala ez den beste hizkuntza batean, 1633
- Galiziako hizkuntza ofizialak, 1575, 1620
- Galiziako hizkuntza ofizialean, 1593, 1659
- Galiziako hizkuntza ofizialetako batean, 1633
- Galiziako hizkuntza ofizialetako edozein, 1667
- Galiziako hizkuntza ofizialez bestelako hizkuntza batean aurkeztutako dokumentazio teknikoa, 1632
- Galiziako hizkuntza propio eta ofizial, 1654
- Galiziako hizkuntza, historia eta kultura, 1644
- Galiziako hizkuntza, kultura eta tradizioen ezagutza, 1643
- Galiziako hizkuntza, kultura eta tradizioen gozamina, 1643
- Galiziako hizkuntza-eremukoekin. Ikus liburutegi-sistema
- Galiziako Hizkuntza-normalizazioari buruzko ekainaren 15eko 3/1983 Legean, 1591
- Galiziako hizkuntzaren arloko kanpo-ekintzak, 1677
- Galiziako hizkuntzaren eta kulturaren ikaskuntza-zentroetan, 1638
- Galiziako hizkuntzaren, kulturaren eta irudiaren sustapena, 1674
- Galiziako Hortzetako Higienisten Elkargo Profesionala, 1598
- Galiziako Ikertzaile Pribatuen Elkargo Profesionala, 1615
- Galiziako Ikus-entzunezko Komunikabide Publikoei, 1628
- Galiziako ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu publikoa, 1628
- Galiziako Ikus-entzunezkoei, 1585
- Galiziako Informatikako Ingeniaritza Teknikoaren Elkargo Profesionala, 1595
- Galiziako Informatikako Ingeniaritzaren Elkargo Profesionala, 1597
- Galiziako Ingeniari Kimikoen Elkargo Ofiziala, 1612
- Galiziako ingurumena, 1599
- Galiziako ingurune historiko, linguistiko, politiko eta kulturean, 1577
- Galiziako instituzioek, 1646
- Galiziako interesen sare berriak, 1678
- Galiziako Irrati-Telebistako Konpainiak, 1647
- Galiziako jakintzak eta tradizioak eta hizkuntza eta kultura, 1671
- Galiziako kanpo-ekintzak, 1677
- Galiziako kanpo-ekintzaren programazioa, 1674
- Galiziako komunikabide sozialekin, 1604
- Galiziako Kontseilu Aholku-emaileari, 1660
- Galiziako kontsumoko

- administrazioari zuzendutako eskabideak edo komunikazioak, 1633
- Galiziako Kooperatibei, 1631
- Galiziako kultura, 1628, 1643, 1674
- Galiziako kultura eta hizkuntza, 1585, 1629, 1643, 1674, 1678
- Galiziako kultura- eta hizkuntza- ingurunearekin, 1616
- Galiziako kultura- eta hizkuntza-normalizazioa, 1585
- Galiziako kultura eta ondarea zabaltzea helburu duten liburuak, 1603
- Galiziako Kultura Industrien Agentzia, 1616
- Galiziako kultura, galiziera eta nortasun historikoa, 1686
- Galiziako kultura, historia eta hizkuntza, 1585, 1601
- Galiziako kultura, hizkuntza, historia eta tradizioen defentsan, zabalkundearen eta loturan egindako ekarpena, 1642
- Galiziako kultura-, ondare-, hizkuntza- eta gizarte- aberastasunaren hedapena, 1669
- Galiziako kultura-identitateak, 1616
- Galiziako kulturak, 1616
- Galiziako kultura-ondarea, 1621, 1661
- Galiziako kultura-ondarearen adierazpen, 1677
- Galiziako kultura-ondareko ondasunen sailkapena, deklarazioa eta katalogazioa, 1662
- Galiziako kultura-ondasun, -zerbitzu eta -produktuen kontsumoa, 1677
- Galiziako kulturarekiko erantzukizun, 1635
- Galiziako kulturaren aurrerapenean eta zabalkundearen, 1616
- Galiziako Kulturaren Kontseiluak, 1679
- Galiziako Kulturaren Kontseiluaren osaera, 1572
- Galiziako Kulturaren Kontseiluari, 1572
- Galiziako kulturari, 1617
- Galiziako kultura-sektoreak, 1616
- Galiziako legerian, 1638
- Galiziako Liburu eta Irakurketari, 1600
- Galiziako liburua, 1604
- Galiziako Liburutegi Sistemaren ordezkari, 1635
- Galiziako Liburutegia, 1636
- Galiziako Liburutegiak, 1635
- Galiziako Liburutegiari emandako zereginak, 1635
- Galiziako Liburutegiei, 1635
- Galiziako liburutegien sistema, 1635
- Galiziako liburutegien sistemako liburutegi nagusia, 1636
- Galiziako liburutegien sistemaren sartuta dauden liburutegien pertsona fisiko edo juridiko titularrek, 1635
- Galiziako liburutegi-sistema osatzen duten liburutegiek, 1603
- Galiziako liburutegi-sistemaren, 1603
- Galiziako liburutegi-sistemaren liburutegi nagusia, 1635
- Galiziako Logopeden Elkargo Profesionala, 1594
- Galiziako Logopeden Elkargo Profesionalean, 1594
- Galiziako lurraldean, 1564, 1662
- Galiziako lurraldean kokatutako jurisdikzio-organoen aurrean egiten direnak. *Ikus* jarduerak
- Galiziako Merkataritza, Industria eta Nabigazioko Ganbera Ofizialei, 1591
- Galiziako Osasunari, 1618
- Galiziako Parlamentuak, 1578, 1628, 1646
- Galiziako Parlamentura, 1647
- Galiziako Poliziako kideek, 1608
- Galiziako Poliziaren funtzionario- araubidea, 1608
- Galiziako Poliziaren kidegoko eskala eta kategorietan sartzeko hautaprobak, 1608
- Galiziako Poliziari, 1608
- Galiziako sendotze instituzionalekoak, 1599
- Galiziako sortzaile, enpresa eta industrien zeregina, 1616
- Galiziako Telekomunikazioen eta Ikus-entzunezkoen Aholku

- Batzordea, 1586
Galiziako Terapeuta Okupazionalen Elkargo Ofiziala, 1664
Galiziako Terapeuta Okupazionalen Elkargo Ofizialak, 1664
Galiziako Toki-administrazioari, 1581
Galiziako toki-erakunde, 1579
Galiziako toki-erakundeen, 1578
Galiziako toki-erakundeetako plazetarako, 1613
Galiziako Toponimiako Batzordeak, 1581
Galiziako toponimiarekin, 1581
Galiziako toponimoek, 403
Galiziako turismo-, kultura- eta hizkuntza-eragile publiko zein pribatuekin, 1677
Galiziako Turismoari, 1626
Galiziako turismo-intereseko jaien aitortza, 1626
Galiziako udaltzaingoaren kidegoetako eskala eta kategorietan sartzeko hautaprobak, 1606
Galiziako unibertsitateetako argitalpenen zerbitzu zentralak, 1602
Galiziako unibertsitateetako hizkuntza ofizialak, 1641
Galiziako unibertsitateetan, 1601
Galiziako unibertsitate-irakaskuntza arautzen duen araudia, 1640
Galiziako Unibertsitate-sistema antolatzeke 11/1989 Legea, 1640
Galiziako unibertsitate-sistemako ikerketa-, garapen- eta berrikuntza-proiektuak, 1665
Galiziako unibertsitate-sistemaren (GUS) koherentzia eta iraunkortasuna, 1640
Galiziako unibertsitate-sistemaren helburuak eta xedeak, 1640
Galiziako Unibertsitate-sistemari, 1640
Galiziako Xuntak, 1578, 1579, 1585, 1601, 1602, 1603, 1604, 1605, 1614, 1622, 1630, 1637, 1641, 1644, 1647, 1649
Galiziako Xuntako Kontseiluari, 1613, 1647, 1654
Galiziako Xuntako presidenteak, 1660
Galiziako Xuntan, 1670
Galiziako Xuntarekin, 1644
Galiziako Xuntaren, 403
Galiziako Xuntaren kanpo-eskuordetzen eginkizunak, 1678
Galiziako Xuntaren Kontseilua, 1654
Galiziako Xuntaren Kontseiluari, 1581
Galiziako Xuntari, 1578, 1581
Galiziako zerbitzu publikoen gutuna, 1653
Galiziako Zuzenbide Zibilari, 1593
Galiziako Zuzenbidearen espezializazioa, 1564
Galiziakoak direlako sentimendua, 1671
Galiziakoak ez diren herritarrek osatutakoei. *Ikus* erakunde eta organismoak
Galizian, 1564, 1586, 1626, 1637, 1645, 1648
Galizian dauden lurralde-desoreken ondoriozko desberdintasunei, 1637
Galizian egindako kultura-ekoizpena, 1635
Galizian egindako publizitatean, eskaintzetan, sustapenetan edo merkataritza-komunikazioetan, 1634
Galizian eta kultura portugaldarreko herrialdeetan, 1629
Galizian ezarritako argitaratzaile pribatuekin, 1602
Galizian irakurzaletasuna sustatzen duten agenteek, 1604
Galizian jasotako publizitate-, eskaintza-, sustapen- edo komunikazio-kasuetan, 1633
Galizian turismo-ibilgailuetan ibiltzen diren pertsonen garraio publikoari, 1639
Galizian zein Galiziatik kanpo galiziar liburua sustatzeko ekintza espezifikokoak, 1602
Galizia-Portugalgo Iparralde erakundea, 1673
Galizia-Portugalgo Iparralde erakundean, 1674
Galizia-Portugalgo Iparralde euroeskualdea, 1674

- Galizia-Portugalgo iparraldea
izeneko Euroeskualdearen
esparruan, 1647
- Galizia-Portugalgo Iparraldeko
euroeskualdeak, 1673
- Galizia-Portugalgo Iparraldeko Lan
Erkidegoaren zeregina, 1673
- galiziar diasporak, 1674
- galiziar enpresa eta ekonomiaren
sustapena, 1674
- galiziar erakundeak, 1642
- galiziar erkidegoa, 1668
- galiziar erkidegoak, 1585, 1642,
1644, 1678
- Galiziar erkidegoak, 1642
- galiziar erkidegoak finkatuta
dauden lurraldeetan, 1644
- galiziar erkidegoei, 1643
- galiziar erkidegoekin, 1644
- galiziar erkidegoen, 1643
- galiziar erkidegoen edo zentro
laguntzaileen xedeetan, 1642
- galiziar erkidegoen galiziaritasuna,
1643
- Galiziar Erkidegoen Kontseiluak,
1644
- galiziar erkidegoentzat, 1644
- galiziar erkidegoetako zuzendaritza-
organoetan, 1642
- galiziar eta galizierazko zinema eta
bideoak, 1585
- Galiziar Filologiako lizentzia, 1656
- Galiziar guztien eskubide
indibidualak, 1621
- galiziar herritarren arteko
senidetaritasun-zentzua, 1678
- galiziar herritarren ondorengoak,
1642
- galiziar hizkuntzalaritzaren eta
filologiaren arloetan ikerketa-
jarduerak, 641
- Galiziar Intereseko Fundazioei, 1599
- Galiziar Intereseko Fundazioen
Erregistroa, 1599
- Galiziar izaera politikoa, 1575
- galiziar jatorriko gazteei
zuzendutako programak, 1638
- galiziar kolektibitatearen
ordezkaritza-organoetan, 1642
- galiziar kultura, 1600
- Galiziar kultura, 1677
- galiziar kultura eta hizkuntza, 1585
- galiziar kultura, hizkuntza eta
gizartera, 1642
- galiziar kulturaren zentro
sustatzailea, 1635
- galiziar liburua, 1600, 1602, 1635
- galiziar liburuaren merkatu, 1603
- galiziar literatura, 1604
- galiziar literatura- eta kultura-
sistema, 1600
- Galiziar sortzaileak sustatzeko
politika, 1600
- Galiziarako Autonomia
Estatutuaren, 1624, 1628
- Galiziaren barruan eta handik
kanpo, 1585
- Galiziaren elementu identifikatzaile,
1601
- Galiziaren identitatea, 1585, 1629
- Galiziaren identitate-ezaugarriak,
1640
- Galiziaren irudia, 1626
- Galiziaren nazioarteko irudia, 1677
- Galiziaren nazioarteko irudiaren
proiektzioa, 1677
- Galiziaren potentzialtasunak
aprobatzeko konpromisoa,
1646
- Galiziaren sorkuntza artistiko,
informazio, ezagutza eta irudi,
1585
- Galiziarentzat, 1646
- Galiziarentzat interes orokorrekoak
diren beste xede batzuk, 1599
- galiziarrek, 1686
- Galiziarrek, 1676, 1678
- galiziarren berezko hizkuntza, 1578
- galiziarren itzulera, 1671
- galiziarren kultura-kontsumoaren
maila, 1616
- Galiziarren sare berriak, 1678
- galiziarren sorkuntza kolektiborik
handiena eta jatorrena, 1566
- galiziaritasuna, 1643
- Galiziaritasuna aitortzearen irismena,
1643
- galiziaritasunaren aldeko jarduketak,
1643
- Galiziaritasunari, 1642
- galiziaritasun-loturak, 1678
- Galiziatik kanpo bizi diren Galiziako

- herritarrek, 1643
 Galiziatik kanpo bizi diren galiziar herritar guztien eta haien ondorengoen eskubide sozial eta ekonomikoak, 1676
 Galiziatik kanpo dagoen galiziar erkidegoa, 1668
 Galiziatik kanpo dauden galiziar herritarren ondorengoak, 1642
 Galiziatik kanpo finkatutako galiziar erakundeak, 1642
 Galiziatik kanpo finkatutako galiziar erkidegoak, 1642
 Galiziatik kanpo finkatutako galiziar erkidegoekin, 1643
 Galiziatik kanpo finkatutako galiziar erkidegoen galiziarartasuna, 1643
 Galiziatik kanpo finkatutako galiziar erkidegoenak. *Ikus* eskubideak
 Galiziatik kanpo finkatutako galiziar erkidegoetako zuzendaritza-organoean, 1642
 Galiziatik kanpoko erkidegoetan, 1677
 Galiziatik kanpoko galiziarra, 1570
 Galiziatik kanpoko zentro, 1638
 Galiziatik kanpoko zentro galiziarrekin, 1638
 galiziera, 403, 1564, 1567, 1568, 1569, 1570, 1571, 1574, 1578, 1581, 1586, 1588, 1594, 1595, 1596, 1597, 1598, 1600, 1610, 1612, 1613, 1615, 1620, 1621, 1628, 1629, 1634, 1637, 1638, 1641, 1646, 1653, 1654, 1658, 1662, 1663, 1664, 1666, 1668, 1675, 1677
 Galiziera, 1566, 1567, 1568, 1569, 1570, 1571, 1577, 1578, 1581, 1582, 1588, 1595, 1596, 1597, 1598, 1612, 1615, 1640, 1641, 1643, 1653, 1658, 1663, 1664, 1677
 galiziera bereziki jakitea eskatzen duten lanpostuetarako, 1655
 galiziera erabiltzeko eskubidea, 1654
 galiziera erabiltzeko eta sustatzeko laguntza instituzionala, 1677
 galiziera normalizatzea eta bultzatzea, 1616
 galiziera normalizatzeko prozesu progresiboa, 1578
 galiziera sustatzeari, 1637
 galiziera sustatzeko eta hedatzeko baterako jarduerak, 1677
 galiziera txertatzeko prozesua, 1578, 1581
 galiziera/asturiera, 1289
 Galiziera/asturiera, 1276
 Galiziera/asturierak, 1279
 galiziera/asturierara, 1276
 galiziera-azterketa, 1654
 galiziera-ezagutzaren izaera eta balioespena, 1654
 Galiziera-gaztelaniako, gaztelania-galizierako testuak, 1656
 galizierak, 1662
 Galiziera-portugesak, 1656
 galizierara, 1602
 galizierarako itzulpengintzako, 1604
 galizierarekiko, 1654
 galizieraren azterketa, 1606
 galizieraren derrigorrezko ikasketak, 1569
 galizieraren erabilera, 1567, 1569, 1570, 1571, 1588, 1591, 1629, 1637
 Galizieraren erabilera, 1567, 1570, 1586, 1601, 1629, 1660
 galizieraren erabilera normala, 1567, 1568, 1569
 Galizieraren erabilera ofiziala, 1567
 galizieraren erabileraren aitortzea, 1684
 galizieraren erabileraren normalizazioa, 1571
 galizieraren erabilerari, 1660
 galizieraren eskaintza positiboa, 1619
 galizieraren eta gaztelaniaren berdintasuna, 1566
 galizieraren eta gaztelaniaren erabilera normala, 1567, 1620, 1668
 galizieraren eta gaztelaniaren koofizialtasuna, 1620
 galizieraren eta kulturaren ezagutzan, 1580
 galizieraren ezagutza, 1606, 1607, 1608, 1621, 1639, 1670, 1683
 galizieraren ezagutza berezia, 1613
 galizieraren ezagutza egiaztatze beharrezko, 1621
 galizieraren ezagutza eta erabilera, 1641
 Galizieraren ezagutza, zabalkundea

- eta erabilera, 1642
- galizieraren ezagutza-maila, 1670, 1683, 1685
- Galizieraren ezagutza-maila, 1684
- Galizieraren gaitasun-maila, 1590, 1682
- Galizieraren Institutuko ordezkari, 1572
- galizieraren irakaskuntza, 1569
- Galizieraren nazioarteko baliagarritasunari, 1677
- galizieraren normalizazioa, 1566, 1654
- galizierari, 1613, 1620
- galizieraz, 1578, 1581, 1600, 1602, 1613, 1614, 1618, 1620, 1623, 1629, 1630, 1633, 1660
- galizieraz argitaratzen diren lan onenei, 1603
- galizieraz egindako argitalpen-ekoizpenaren, 1604
- galizieraz egindako ondasun, zerbitzu eta produktuen banaketa eta kontsumoa, 1677
- galizieraz egindakoa berreskuratzeak eta hedatzeak, 1635
- Galizieraz jakitea, 1684
- galizierazko argitalpen-berrikuntzak, 1602
- galizierazko argitalpen-berrikuntzen presentzia, 1603
- galizierazko argitalpen-ekoizpena, 1602
- galizierazko argitalpenen sustapen eta kritika literarioarako bestelako argitalpenentzat, 1604
- Galizierazko argitalpen-eskaintza, 1601
- galizierazko ekoizpenari, 1604
- galizierazko eta estandar irekiko tresna teknologikoak, 1668
- galizierazko hizkera teknikoa, administratiboa eta juridikoa, 1577
- galizierazko hizkuntza, 1602
- galizierazko ikus-entzunezko komunikabide publikoak, 1628
- galizierazko irakurketa-indizeak, 1600
- galizierazko kultura-sorkuntza eta -ekoizpena, 1642
- Galizierazko liburua, 1570
- galizierazko testuak, 1677
- Gallaezian, 1646
- galtzeko arriskuan, 306, 375
- Galzoria, 1014, 1091
- gametoak, 2347
- Ganbera Ofizialei, 1889
- ganberak, 1889
- Ganberaren Erregelamenduaren erreforma, 516
- Ganberaren Osoko Bilkuraren eztabaida, 395
- Ganberaren zerbitzuak, 682
- ganberek, 1591
- ganberen barne-funtzionamendurako arauak, 1889
- ganberen eginkizun eta ekintza instrumentalak, 1889
- Ganberen Kontseilu Nagusiari, 1889
- Gangoiti Llaguno, 193
- gara, 168, 312, 381
- garai, 768
- Garai, 710
- garaian, 815
- garapen, 2248, 2423
- garapen afektiboari, 1807
- garapen afektibo-sexuala, 1447
- garapen autonomorako, 2496
- Garapen bidean den munduan, 2496
- garapen ekonomiko erregionala susta eta antola, 191
- garapen ekonomiko eta profesionalean, 1335
- garapen ekonomiko eta sozial jasangarriaren sistema, 1887
- garapen ekonomiko, sozial eta kulturalaren orientazioari, 2446
- garapen ekonomiko, sozial, sanitario, kultural eta zientifikoa sustatzeko eskumena, 2296
- garapen ekonomikoa, 255
- garapen espiritualari, 2166
- garapen- eta elkartasun-politika frantsesaren eginbehar nagusia, 2496
- garapen- eta elkartasun-politikak, 2495
- garapen- eta elkartasun-politiken helburuak eta lehentasunak, 2495
- garapen- eta elkartasun-politiken orientazioa eta programazioa,

- 2495
garapen- eta elkartasun-politiken orientazioak, 2495
Garapen- eta Elkartasun-politiken Orientazioari eta Programazioari, 2495
garapen- eta elkartasun-politiken xedeak, 2495
garapen- eta heltze-prozesu pertsonala, 971
garapen eta ongizate integrala, 612
garapen integral, harmoniko eta jasangarria, 1335
garapen integrala, 1024, 1347
garapen integralaren ortzi-mugari, 1763
garapen intelektuala, 1600
garapen iraunkorra, 1912
Garapen iraunkorrerako politiken koherentzia, 2509
garapen jasangarria bideratzea, 163
garapen jasangarria lortzeko helburu, 93
garapen jasangarriaren onurak, 95
garapen jasangarriari, 2491
garapen jasangarrirako hezkuntzan, 2434
garapen kultural eta soziala, 876
garapen nazionalaren eta erregionalaren garapen-planak eta -programak, 339
garapen neuronala, 2263
garapen osoan, 1346
garapen pertsonal eta sozialerako, 1137
Garapen pertsonal eta sozialerako ikaskuntza-sistema integratua, 1247
Garapen pertsonal eta sozialerako ikaskuntza-sistema integratuaren eskaintza, 1248
garapen pertsonala, 1246, 1247, 1716
Garapen pertsonala, 1719
garapen pertsonala eta komunitarioa, 1246, 1719
garapen pertsonala, lanekoa, kulturala eta baita akademikoa, 478
garapen pertsonalean, emozionalean, 1485
garapen pertsonalerako, 1023
Garapen pertsonalerako, 1247
garapen plural eta demokratikoa, 1906
garapen plural, aniztun eta demokratikoa, 1905
garapen profesionala, 670
garapen profesionalaren aldeko neurriak, 1811
garapen profesionalaren gradu, 739, 865
Garapen profesionalerako, 860, 866
Garapen profesionalerako sistema, 860, 866
garapen solidarioari, 2509
garapen solidarioari buruzko eta munduko desberdintasunen aurkako borrokari buruzko politikak, 2509
Garapen solidarioari eta munduko desberdintasunen aurkako borrokari buruzko xedapen arauemaileak, 2509
garapen sozial eta historikoa, 797
garapen sozioekonomikorako sare eta zerbitzu telematikoak erabiltzeari buruzko datuen eta esperientzien aprobetxamendu partekatua, 149
garapen teknologikoa, 245
garapen teknologikoaren aldeko politikaren xedeak, 2419
garapen teknologikoaren antolaketa orokorra, 2266
garapen teknologikoaren gaineko politikak, 2266
garapen teknologikoaren orientazioa, 2266, 2419
garapen teknologikoaren orientazioari eta programazioari, 2419
Garapen Teknologikoari, 2423
garapen turistikoak, 1626
garapena, 177, 226, 471, 477, 685, 702, 725, 741, 1132, 1138, 1148, 1150, 1151, 1251, 1276, 1321, 1344, 1388, 1391, 1481, 1528, 1551, 1616, 1665, 1668, 1676, 1730, 1811, 1845, 1877, 1921, 1944, 1946, 1970, 1978, 2019, 2097, 2150, 2164, 2254, 2309,

- 2423, 2476
 garapen-agentea, 1141
 garapenak, 479
 garapen-arauak, 274
 garapen-araudia, 1919
 garapen-arazoak, 2324
 garapen-arazoei, 2324
 garapenarekin, 2423
 garapenaren, 1246, 1603, 2121, 2496
 garapenari, 689, 692, 788, 789, 797,
 1149, 1660, 2011, 2166
 garapenari eta gizartearen
 aniztasunari egindako ekarpen
 paregabea, 95
 garapenaz, 812
 Garapen-bidean dauden
 herrialdeentzako nazioarteko
 laguntza eta sorospena, 147
 garapen-bidean dauden
 herrialdeetan, 147, 148, 149
 garapen-dekretua, 860, 866
 Garapen-dekretua, 770
 Garapen-dekretuan, 769
 garapenean, 812, 1277, 1279, 1343,
 1394, 1485, 1601, 1656, 1712, 1715,
 1762, 1989, 2143
 garapenera egokitutako ikaskuntza-
 helburuak, 459
 garapenerako, 167, 740, 789, 790,
 2001
 garapenerako aurrekontu-
 baliabideen programazioa, 2423
 garapenerako elkarlana eta
 laguntza, 2010
 garapenerako elkarlanekoak, 1599
 Garapenerako lankidetzak, 1285,
 1589, 1678, 1760
 garapenerako lankidetzak, 1589
 Garapenerako lankidetzako eta
 nazioarteko elkartasuneko
 jardueraren, 1887
 Garapenerako lankidetzako
 jarduketan oinarri diren balioak,
 1342
 Garapenerako lankidetzako politika
 publiko autonomikoaren printzipio
 orientatzaileak, 1678
 Garapenerako lankidetzako politika
 publiko autonomikoaren
 printzipioak, 1678
 garapenerako lankidetzarakoak.
 Ikus jarduketa-sektoreak
 garapenerako lankidetzaren, 1285,
 1342
 Garapenerako lankidetzaren, 1678
 garapenerako lankidetzaren eta
 nazioarteko elkartasunaren
 arloan, 1887
 Garapenerako lankidetzaren eta
 nazioarteko elkartasunaren
 jarduera, 1760
 Garapenerako Lankidetzari, 1285,
 1342, 1589, 1887
 Garapenerako lankidetzari buruzko
 politikaren printzipio
 orientatzaileak, 1285
 garapenerako nazioarteko
 lankidetzak-politikaren, 1285
 Garapenerako nazioarteko
 lankidetzaren, 1805
 Garapenerako Nazioarteko
 Lankidetzari, 1760
 Garapenerako Nazioarteko
 Lankidetzari buruzko Legearen,
 1760
 garapen-esparru, 2478
 garapen-faktoretzat, 2496
 garapen-kontratuei, 2446
 garapen-laguntza, 2509
 garapen-maila, 122, 1948
 garapen-mailara, 1197
 garapen-mailari, 789, 1962
 garapen-mailetara, 1752
 garapen-plan, 713
 garapen-plan orokorra, 957
 Garapen-politika, 2496
 garapen-proiektu eta -programek
 sortutako informazio-bolumen
 ikaragarritik, 150
 garapen-prozesuan, 163
 garapen-xedapenek, 802
 garatu, 105, 163, 166, 190, 707, 709,
 1003
 garatuko, 707
 garatzaile, 2361
 garatze, 708
 Garatze bidean dauden herriek, 82
 garatzea, 65, 205, 308, 378
 garatzeko, 142, 163, 189, 702, 855
 garatzen, 997, 998
 garatzen diren plan eta programen
 esparruan diharduten

- erakundeak, 829
- gardentasun, 699, 1038, 2085
- Gardentasun Publikoari, 1155
- gardentasuna, 532, 793, 863, 871, 872, 908, 925, 979, 1025, 1166, 1172, 1438, 1659, 1778, 2162
- Gardentasuna, 606, 843, 1369, 1793
- Gardentasunaren arloan eskumena duen sailak, 1486
- gardentasunaren betebeharrak, 1038
- gardentasunaren ebaluazio orokorra, 1038
- Gardentasunaren ezaugarri orokorrak, 1816
- gardentasunarena, 532
- gardentasunari, 1156, 1228
- Gardentasunari, 843, 1025, 1038, 1767, 1816
- Gardentasunari eta Gobernu Onari, 1659
- Gardentasun-betebeharra, 1767
- Gardentasun-betebeharraren mendeko informazioa, 1767
- gardentasun-betebeharrarako erregulazio bereziak, 1537
- Gardentasunerako Departamentuarteko Batzordea, 1038
- gardentasun-printzipioa, 341
- gardentasun-printzipioak, 1038
- garraio, 758, 759, 760, 1041, 1872
- Garraio eta Herri-lanak, 763
- garraio publikoan, 1651
- garraio publikoari, 1639
- garraio publikoetara, 759
- Garraio publikoko geltokietan, 1147, 1651, 1822
- Garraio publikoko zerbitzu, 1318
- garraioa, 760, 856, 1030, 1138, 2014
- garraioak, 773, 1138, 2301
- Garraioak, 487, 491, 1147, 1822, 1933
- garraioan, 761, 1041, 1401, 1650, 1705, 2005
- garraioaren alorreko artekariak, 2303
- garraio-azpiegituretan, 2507
- garraiobide, 759, 1041, 2362
- garraiobide publiko, 2447
- garraiobideen, 758, 764
- garraioen, 405
- garraioen gaian eskumena duen Generalitateko sailak, 1898
- garraioetako, 491
- Garraioetako, 487
- Garraioetan, 484, 1139, 1819
- garraio-instalazio, 759
- Garraioko eskubide eta eginbeharrei, funtzionamenduedo segurtasun-arauei buruzko jarraibideen edizioa edo zabalkundea, 1147, 1822
- Garraioko irisgarritasunari, 1651
- Garraioko oztopoei, 1583
- garraiolariak, 2303
- garraio-moduak, 1147
- garraiora, 1955
- garraio-sare, 1714, 1720
- garrantzi handiko bektorea, 2496
- garrantzi kultural, ekonomiko eta soziala, 1585
- garrantzi kultural, sozial eta ekonomikoagatik, 1585, 1601
- garrantzi kulturala, 1643
- garrantzi sozial eta ekonomikoa, 2140
- garrantzi sozial eta ekonomikoagatik,, 1375, 1376
- Garuneko paralisia, 1508
- gasen isurtzea, 1548
- Gasteizen, 711
- gastu, 692, 1418, 1419, 2269, 2343, 2352, 2414, 2447
- gastu eta diru-sarrerak, 692
- gastu gehigarriak, 312, 381
- gastu judizialak, 541
- gastu kengarritzat, 2422
- gastu osagarriak, 312, 381
- gastu osagarriak, 312, 381
- gastua, 2122
- gastuak, 411, 713, 1839, 2342, 2350, 2361, 2395, 2445, 2465, 2474
- Gastuak, 1836, 2342
- gastu-aurrekontuetan, 372
- gastuei, 2260, 2341, 2507
- gastuek, 2352, 2361
- gastuekin, 2343
- gastuen, 2465
- gastuen erabilera baimentzea, 370, 806
- gastuen frogagiri, 2351
- gastuen zenbatekoa, 2341

- gastuengatik, 1731
gastuetarako, 2444
gastuoi, 2341
gastuok, 2217, 2444, 2465
gastu-programa, 2177
gasturik, 1337
gasturik eta justifikaziorik gabeko atzerapenik, 2442
gatazka, 740, 2115
gatazka aktibo edo pasiboak, 216
gatazka antzugarriak, 2114
gatazka larriki nahasgarria, 2115
gatazkak, 1815
gatazkak konpontzeko indarkeriarik gabeko metodoak, 796, 874
gatazka-kopurua, 2496
gatazkaren antzutasunak, 2114
gatazkaren biktimak, 1923
gatazkarik, 1049
Gatazken ebazpen alternatiboa, 938
gaua igarotzeko eta ez igarotzeko instalazioak, 1449
gaur egungo egoeratik lege hau bete-betean aplikatu eta garatu ahal izan daitezen egoerara zubi egiten, 702
gaur egungo hizkuntza modernoa, 801
gaurkotasun, 2435
gaurkotasuna duten gaiet buruzko debateak, 2355, 2422
gauza, 163, 186, 187, 188, 189
gauza epaitu, 2277
gauzatu, 191, 708
gauzatzea, 142, 803
gauzatzean, 802
gauzatzeko, 83, 184, 187, 709
gauzatzen, 186
gauzek, 2441
gay, 1393, 1542, 1827
gayak, 1547, 1648
gayen, 2079
gayen, transexualen, bisexualen eta intersexualen eskubideak, 2003
gazte, 1023, 1868
Gazte, 686, 1298
Gazte Bermerako Sistema Nazionalaren onuraduna, 653
gazte etorri berrien inklusio-tresna, 878
gazte gorrek, 2252
gazte literatura, 1603
Gazte Partaidetzari eta Sustapenari, 1298
Gaztea, 653, 876
gazteak, 876, 1536
Gazteak, 1024
gazteak elebidunak, 1124
Gazteak sustatzeko ildoak, 1347
gazteei, 715, 1133, 1347, 1638, 1671, 1773, 2070
Gazteei zerbitzuak ematen dizkieten erakundeek, 1637
gazteei zuzendutako politikak, 1758
gazteek, 1642, 1888
Gazteek, 1758
Gazte-ekipamenduak, 1441
gazteen, 1198, 1346, 1367, 1637, 1638, 1671, 1721, 1986, 2023, 2030
gazteen ahalmen eta talentu guztia, 585
gazteen aisialdiaren sektorea, 1446
gazteen aldeko hezkuntza- eta prestakuntza-politikak, 879
gazteen alfabetatze-gaitasunak, 246
Gazteen animazioa, 2070
gazteen arte-jarduerarako sorkuntza- eta erakusketa-espazioak, 1986
Gazteen aterpea, 1449
gazteen autonomia eta emantzipazioa, 876
gazteen bizi-baldintzak, 1438
gazteen emantzipazioa, 877, 1438
Gazteen emantzipazioa, 876
Gazteen emantzipaziorako politikak, 1346
Gazteen eremu soziokulturala, 1263
gazteen erreferentzia pertsonal zein kolektiboak, 880
gazteen eskubideen bermea, 1438
gazteen eta haurren sustapena, 876
Gazteen eta haurren sustapena, 876
gazteen gaitasunak, ekimena, autonomia eta emantzipazioa, 879
Gazteen garapen integrala, 1347
gazteen geroa, 2489
gazteen hezkuntza-eskubidea, 1346

- Gazteen kultura-sorkuntza eta -
ekoizpena, 1986
gazteen langabezia-tasa, 655
gazteen mugikortasuna, 2070
Gazteen mugikortasuna, 1986
gazteen nortasunaren garapen
osoan, 1346
Gazteen partaidetza, 876
gazteen parte-hartzea, 1023
gazteen parte-hartzerako, 1023
gazteen prestakuntza, 2070
Gazteen sustapen soziokulturala,
1198
gazteengan, 1726, 1774
gazteentzako, 1023
Gazteentzako, 1023
Gazteentzako hezkuntza-politikaren
printzipio inspiratzaileak, 1346
Gazteentzako hezkuntzaren
helburua eta eginkizunak, 1346
gazteentzako jarduerak, 1348
gazteentzako neurrien garapen eta
jarraipena, 2423
Gazteentzako zerbitzuak, 1348, 1637
gazteentzat, 2182
Gazteentzat zuzendutako
jardueretan, 1638
gazte-gaietan eskumena duen
sailaren, 1638
Gazte-ikuspegia txertatzea, 877
Gazte-justiziar, 1888
Gaztela eta Leondik kanpoko
erkidegoek, 1696
Gaztela eta Leondik kanpoko
gaztelar eta leondar erkidegoak,
1696
Gaztela eta Leonen
merkaturatutako ondasun edo
zerbitzuen etiketei eta
aurkezpenari buruzko nahitaezko
adierazpenek, 1699
Gaztela eta Leonera itzultako
herritarrak, 1696
Gaztela eta Leonera itzultako
herritarrei, 1696
Gaztela eta Leongo Autonomia
Estatutua, 1691
Gaztela eta Leongo Batzarrak, 1691
Gaztela eta Leongo emigrazio-
politikaren eta itzulera-politikaren
esparruan, 1696
Gaztela eta Leongo Erkidegoa, 1691
Gaztela eta Leongo Erkidegoko,
1694
Gaztela eta Leongo Erkidegoko
administrazio publikoek, 1699
Gaztela eta Leongo Erkidegoko
Tasa eta Prezio Publikoei buruzko
abenduaren 20ko 12/2001 Legea,
1702
Gaztela eta Leongo Erkidegoko
turismoaren identitate-ikurrak,
1693
Gaztela eta Leongo gastronomian,
1693
Gaztela eta Leongo Gizartean, 1694
Gaztela eta Leongo Gorputz- eta
Kirol-jarduerari, 1701
Gaztela eta Leongo hezkuntza-
sisteman, 1696
Gaztela eta Leongo hezkuntza-
sistemaren egiturari eta
antolaketari, 1696
Gaztela eta Leongo hizkuntza
ofizialaz bestelako hizkuntza
batean, 1699
Gaztela eta Leongo hizkuntza-,
kultura- eta gizarte-identitateari,
1696
Gaztela eta Leongo Juntak, 1689
Gaztela eta Leongo
Kontsumitzailearen Estatutua, 1699
Gaztela eta Leongo Kultura
Ondarearen Ondasunen
Inbentarioan, 1698
Gaztela eta Leongo kultura,
tradizioak eta funtsezko balioak,
1697
Gaztela eta Leongo kulturaren eta
espainieraren irakaskuntzari eta
ikaskuntzari, 1696
Gaztela eta Leongo Museo-zentroei,
1698
Gaztela eta Leongo Turismoari, 1693
Gaztela eta Leongo Unibertsitateei,
1689
Gaztela eta Leongo
unibertsitateekin, 1689
Gaztela eta Leongo unibertsitateen,
1689
Gaztela eta Leongo unibertsitateen
koordinazioak, 1689

- Gaztelako eta Leongo kulturaren ezagutza, 1695
- Gaztela-Mantxako administrazio publikoek, 1723
- Gaztela-Mantxako administrazio publikoen dirulaguntzak jasotzen dituzten komunikabideek, 1724
- Gaztela-Mantxako Autonomia Erkidegoak, 1711
- Gaztela-Mantxako Autonomia Erkidegoko Administrazioak, 1732
- Gaztela-Mantxako Autonomia Erkidegoko Hezkuntzako Partaidetza Sozialari, 1709
- Gaztela-Mantxako Emakumeen eta Gizonen arteko berdintasunari, 1723
- Gaztela-Mantxako enplegu publikoan, 1727
- Gaztela-Mantxako enplegu publikoan sartzeko printzipioak eta betekizunak, 1727
- Gaztela-Mantxako Enplegu Publikoari, 1727
- Gaztela-Mantxako Erkidegoen Juntak, 1723, 1735
- Gaztela-Mantxako Erkidegoen Juntako Administrazioak, 1739
- Gaztela-Mantxako gizartean dauden kulturetara hurbiltzeko ikastaroak, 1719
- Gaztela-Mantxako Gizarte-zerbitzuei, 1725
- Gaztela-Mantxako haur eta nerabeei gizarte-babesa eta babes juridikoa, 1732
- Gaztela-Mantxako hezkuntza-arloko eskumena duen sailak, 1720
- Gaztela-Mantxako hezkuntza-eredu, 1709
- Gaztela-Mantxako Hezkuntzari, 1714
- Gaztela-Mantxako hezkuntza-sistemak, 1714, 1715
- Gaztela-Mantxako hezkuntza-sisteman, 1714
- Gaztela-Mantxako Hirugarren Sektore Sozialari, 1740
- Gaztela-Mantxako Ikus-entzunezko Hedabideei, 1711
- Gaztela-Mantxako Irakurketa eta Liburutegiei, 1726
- Gaztela-Mantxako Irakurketa eta Liburutegiei buruzko Legearen, 1726
- Gaztela-Mantxako Irisgarritasunari eta Oztopoak, 1705
- Gaztela-Mantxako Irrati-telebistako Ente Publikoa, 1734
- Gaztela-Mantxako Irrati-telebistako Ente Publikoak, 1734
- Gaztela-Mantxako komunikabideekin eta, bereziki, telebista eta irrati publikoekin, 1721
- Gaztela-Mantxako Kontsumitzaileen Estatutuari, 1736
- Gaztela-Mantxako kulturaren ezagutza, 1717
- Gaztela-Mantxako Logopeden Elkargo Profesionala, 1707
- Gaztela-Mantxako Logopeden Elkargoan, 1707
- Gaztela-Mantxako Mahastiari eta Ardoari, 1708
- Gaztela-Mantxako Nekazaritzako Elikagaien Kalitateari, 1710
- Gaztela-Mantxako Osasun Arloko Eskubide eta Eginbearrei, 1713
- Gaztela-Mantxako osasun-sistemak, 1733
- Gaztela-Mantxako Tributu-neurriei, 1731
- Gaztela-Mantxako Unibertsitatean, 1707
- Gaztela-Mantxako Unibertsitatearekin, 1721
- Gaztela-Mantxan, 1726, 1733, 1735
- Gaztela-Mantxan Desgaitasuna duten Pertsonen Eskubideak, 1733
- Gaztela-Mantxan Genero-Indarkeriarik Gabeko Sozietate, 1735
- gaztelania, 55, 348, 359, 365, 366, 367, 371, 373, 393, 401, 402, 410, 415, 421, 422, 451, 459, 464, 469, 499, 501, 533, 549, 575, 615, 617, 682, 684, 706, 730, 742, 746, 781, 840, 854, 878, 883, 916, 931, 938, 940, 948, 951, 967, 971, 972, 977, 981, 991, 1013, 1018, 1023, 1061, 1126, 1152, 1215, 1217, 1247, 1248, 1314, 1316, 1319, 1320, 1344, 1365,

- 1385, 1414, 1425, 1472, 1529, 1538,
1564, 1571, 1574, 1588, 1620, 1621,
1641, 1653, 1697, 1756, 1768, 1808,
1809, 1810, 1818, 1858, 1859, 1860,
1861, 1863, 1869, 1892, 1919, 1939,
1940, 1941, 1943, 1987, 1997, 2060,
2096, 2098, 2099, 2100, 2101, 2103,
2113, 2116, 2129, 2132, 2134, 2135,
2148, 2153, 2155
- Gaztelania, 347, 354, 410, 420, 455,
457, 464, 501, 542, 568, 599, 681,
995, 998, 1193, 1206, 1215, 1217,
1314, 1432, 1433, 1528, 1567, 1668,
1691, 1860, 1912, 2035
- gaztelania erabiltzeari buruzko
legezko eta arauzko eskakizunak,
1633
- Gaztelania eta euskara Nafarroako
berezko hizkuntzak, 998
- Gaztelania eta Literatura, 455, 456,
457, 464
- gaztelania eta literaturaren, 1808
- gaztelania ez beste hizkuntza
espainiar batzuk, 530, 630
- gaztelania ez den beste hizkuntza
koofizialetako bat, 540, 643
- gaztelania ez den beste hizkuntza
ofizial, 501
- Gaztelania ez den beste hizkuntza
ofizial, 501
- gaztelania ez den hizkuntza
koofizialean, 501
- gaztelania ez den hizkuntza
ofizialaren ezagutza, 422
- gaztelania ez diren beste hizkuntza
batzuk, 1717
- gaztelania ez diren Espainiako
hizkuntzak ikasteko irakaskuntzak,
1719
- gaztelania ez diren hizkuntza
koofizialen erabilera, 501
- gaztelania ezagutzen ez duten
ikasleentzat, 1719
- gaztelania ikasteko eskaera, 366
- gaztelania ikasteko ikastaroak eta
jarduerak, 1720
- Gaztelania ikasteko programak,
1719
- Gaztelania irakasteko eta ikasteko
prozesua, 1942
- gaztelania jakiteko eginbeharra, 499
- gaztelania jakiteko eginbeharra eta
erabiltzeko eskubidea, 499, 1217,
1314, 1860, 2096, 2148
- gaztelania nahiz euskara erabiltzeko
eskubidea, 1052
- gaztelania ohiko hizkuntza duten
herriarren eskubideak, 2099
- gaztelaniadun lurraldeetan, 2099
- gaztelaniadunak, 2098
- gaztelaniadunak diren lurraldeak,
2099
- gaztelania-galizierako testuak, 1656
- gaztelania-hiztunen lurraldeetan,
2098
- gaztelaniak, 1524
- gaztelaniako eta atzerriko
hizkuntzetako komunikazio-
kompetentzietan, 1715
- gaztelaniako filologo zein irakasleei,
367
- gaztelanian, 456, 1693, 2051
- gaztelanian hizkuntza-gabezia
larriak, 1811
- gaztelanian hizkuntza-gabezia
larriak edo kompetentzietan edo
oinarrizko ezagutzetan gabezia
larriak dituzten ikasleen hezkuntza-
beharrizanei, 1811
- gaztelaniara, 359, 365, 410, 421, 425,
429, 431, 442, 445, 534, 545, 548,
554, 568, 577, 580, 583, 2049
- gaztelaniarako itzulpena, 557, 558
- gaztelaniarako itzulpenarekin, 364,
557
- gaztelaniarekiko, 1654
- gaztelaniarekin, 356, 401, 503, 701,
1202, 1215, 1220, 1314, 1353, 1384,
1385, 1640, 2097, 2116, 2126, 2128
- gaztelaniaren, 407, 1221, 1277, 1315,
1319, 1321, 1346, 1352, 1415, 1691,
1859, 1862, 1863, 1868, 1879, 1914,
1945, 1974, 1994, 2104, 2113, 2154
- Gaztelaniaren, 534
- gaztelaniaren aztarnarik zaharrenak,
1691
- gaztelaniaren baldintza berberetan,
2105, 2110
- gaztelaniaren baldintza berdinetan,
2148
- gaztelaniaren C1 ezagutza, 2161
- gaztelaniaren erabilera, 1314, 1315,

- 1352, 1415, 1668, 1879
gaztelaniaren erabilera normala, 1620
gaztelaniaren erabilera zuzena, 1691
gaztelaniaren eta ingelesaren edo Europako beste hizkuntza batzuen edo nazioartean goraka ari diren hizkuntzen ikaskuntzak, 2149
gaztelaniaren eta literaturaren arloko, 1808
gaztelaniaren ezagutza nahikoa, 2147
gaztelaniaren ikaskuntza, 1525, 1694
Gaztelaniaren ikaskuntza, 1695
gaztelaniaren ikaskuntza, erabilera eta errespetua, 1695
gaztelaniaren irakaskuntza-prozesua, 1942
gaztelaniaren irakaskuntzarako, 1689
gaztelaniaren jakite-maila, 1544, 1727, 2184
gaztelaniaren legezko inposizioaren, 1859
gaztelaniaren maila, 2154
gaztelaniaren nagusitasuna, 1423
Gaztelaniaren ofizialtasuna, 1314
gaztelaniaren oinarritzko ezagutza, 549
Gaztelaniaren osotasuna, 1711
gaztelaniari, 1140, 1467, 1475, 1476, 1490, 1613, 1620, 1861
gaztelaniari lotutako ikerketa, 1490
gaztelaniaz, 356, 364, 365, 389, 396, 405, 408, 410, 411, 420, 423, 426, 427, 429, 430, 434, 441, 444, 445, 448, 449, 450, 461, 464, 471, 495, 496, 497, 498, 503, 506, 512, 513, 523, 526, 527, 549, 553, 557, 566, 567, 568, 574, 577, 580, 584, 596, 625, 634, 636, 705, 733, 742, 746, 748, 772, 816, 822, 828, 829, 999, 1010, 1012, 1018, 1027, 1048, 1052, 1106, 1126, 1135, 1153, 1168, 1192, 1211, 1217, 1221, 1248, 1276, 1278, 1283, 1316, 1317, 1318, 1319, 1321, 1337, 1363, 1471, 1473, 1549, 1581, 1618, 1620, 1623, 1633, 1689, 1699, 1712, 1715, 1716, 1748, 1799, 1800, 1803, 1831, 1858, 1864, 1865, 1866, 1868, 1872, 1914, 1915, 1918, 1933, 1942, 1959, 1973, 1975, 1980, 2048, 2074, 2076, 2099, 2102, 2103, 2104, 2105, 2110, 2111, 2128, 2141, 2146, 2155, 2161, 2165, 2167
Gaztelaniaz, 442, 539, 568, 1049, 1217
Gaztelaniaz besteko hizkuntza koofizial, 568
gaztelaniaz besteko hizkuntza ofizialetan, 1973
gaztelaniaz edo beste hizkuntza batzuetan duten antzekotasunagatik, 1701
gaztelaniaz edo euskaraz luzatu beharko dituzte kopiak edo lekukotasunak, 1000
gaztelaniaz eta atzerriko hizkuntza batean komunikatzeko kompetentziak,, 1717
gaztelaniaz eta euskaraz argitaratuko, 999
gaztelaniaz eta euskaraz idatzita egon beharko, 849
gaztelaniaz hitz egiten den herrialdeetara, 1171
gaztelaniaz hitz egiten duten herrialdeetako unibertsitateen, 1689
gaztelaniaz hitz egiten ez duten atzeritar jatorriko ikasleek, 1720
gaztelaniaz luzatu beharko, 1000
gaztelaniaz nahiz euskaraz egon baitaiteke idatzita, 996
gaztelaniazko, 577, 746, 798, 1010, 1026, 1038, 1048, 1049, 1316, 1318, 1372, 1397, 1399, 1417, 1864, 1868, 2156
gaztelaniazko argitalpenetarako, 1858
gaztelaniazko azpтитuluak, 2142
gaztelaniazko bertsio ofiziala egitea, 1864
gaztelaniazko bertsioa, 1316, 1399
gaztelaniazko bertsioan, 427, 798, 1399
Gaztelaniazko bertsioaren aldaketak, 1399
gaztelaniazko bertsioaren testuaren, 1049
gaztelaniazko curriculum-edukietan

- emandako denbora, 2155
- gaztelaniazko edizioa, 1885
- gaztelaniazko edizioaren argitalpenak, 1933
- gaztelaniazko edo autonomia-erkidegoetako hizkuntza ofizialetako liburuak, 471
- gaztelaniazko eskola-liburuak**, 2418
- Gaztelaniazko eskola-liburuak, 2418
- gaztelaniazko eta ingelesezko ikus-entzunezko obren emanaldi eleaniztuna, 2142
- gaztelaniazko eta ingelesezko, eta atzerriko beste hizkuntza batzuetako hizkuntza-konpetentziak, 2162
- gaztelaniazko itzulpena, 423, 424, 427, 1010, 1048
- gaztelaniazko itzulpenak, 526
- gaztelaniazko itzulpenarekin, 431, 537
- gaztelaniazko izendapen ofizialarekin, 1327
- gaztelaniazko komunikazio-ekimenak, 2139
- gaztelaniazko liburuak eta beste argitalpen batzuk, 1321
- gaztelaniazko liburuaren, 471
- gaztelaniazko literatura, 746, 951
- gaztelaniazko literatura-ekoizpenaren, 2126
- gaztelaniazko oinarriko gaitasunak, 1959
- gaztelaniazko testuan, 1026, 1038, 1052
- gaztelaniazkoa, 357, 705, 1222, 1318, 1858
- gaztelar eta leondar erkidegoak, 1696
- gaztelar hizkuntza eta literatura, 1941
- Gaztelaren eraginpeko euskal lurraldeetan, 724
- Gaztelauen, 1692
- Gazte-politika, 876, 2070
- gazte-politikak, 1298
- Gazte-politikak, 1346, 1442
- gazte-politikaren printzipio gidariak, 1439
- Gazte-politikei, 1986
- Gazte-politikek, 1346
- gazte-politiken hartzaileak, 877
- Gazte-politiken sustapena, 1986
- Gazte-politiken xedea, 1986
- gazteria, 244
- Gazteria, 1346, 1347, 1637, 1802
- gazteria eta kirol arlokoak, 226
- Gazteria, Kultura, Hezkuntza, Informazio eta Kirol Batzordeak, 182
- Gazteria, Kultura, Hezkuntza, Informazio eta Kirol Batzordeak emandako txostena, 186
- gazteriarekin zerikusia duten elkarte, kolektibo eta erakunde publiko eta pribatuek, 1637
- gazteriaren, 1023, 1024, 1758
- Gazteriaren, 725, 1023, 1198, 2070
- gazteriaren arloan, 1986
- gazteriaren arloko eskumen, 1638
- Gazteriaren arloko Euskal Estrategia, 879
- Gazteriaren arloko plangintza, 1637
- Gazteriaren arloko politikak, 1023
- gazteriaren arloko zeharkako politika, 876
- Gazteriaren arloko zeharkako politika, 876
- Gazteriaren garapen integrala, 1347
- Gazteriaren Institutua, 2070
- gazteriaren sektorerako jarduerak, 1637
- gazteriarengan, 725
- Gazteriari, 1023, 1346, 1637, 1758, 2070
- gazteriari zuzendutako ekintzetan, 1637
- Gazte-turismoa, 2070
- gazte-zerbitzuak, 1442
- Gazte-zerbitzuak, 1441
- gehien erabiltzen diren inprimakiak, 1078
- gehien erabiltzen dituzten atzerriko bi hizkuntzetan, 1372
- gehienbat ahozkoak diren hizkuntzen normalizazioa lortzeko ahaleginei eutsi beharra, 227
- gehieneko berme demokratikoetan, 164
- Gehieneko edukiera, 1666
- gehieneko puntuazioa, 1047
- gehieneko puntuazioaren, 731, 739,

- 866
gehiengo, 689, 691
gehiengo kualifikatua, 689
gehiengo kualifikatuz, 2159
gehiengo osoarekin, 1192
gehiengo osoz, 999
gehiengo parlamentarioaren, 1386
gehiengo soilak, 691
gehiengo soilez, 689, 691
gehiengo, 224, 688
gehiengo duten taldeek, 182
gehiengoak, 187
gehiengoarekin, 693
gehiengoaren, 688
gehiengoaren arreta, 265
gehiengoaren erabakiarekin, 2123
gehiengoaren hizkuntza, historia eta kultura, 266
gehiengoaren programazioaren hartzaile ez diren herritarrak eta gizarte-taldeak, 1376
gehiengoaren sentimendua, 1384
gehiengoetara, 144
gehiengoko edo beste gutxiengo nazional-etako pertsonen eskubideak, 325
gehigarri, 1747
gehigarriak argitaratzen dituzten komunikabide pribatuentzat, 1604
gela, 2492
gelako burua, 1070, 1071, 1072
Gelako programazioa, 2160
gela-taldea, 1914, 1941
gelazain, 2361
geltokietan, 1651
Gemologiako, 1596
Generalitat, 1845, 2001, 2112, 2128, 2129, 2130, 2177, 2189
Generalitat errepublikanoa, 1923
Generalitat errepublikanoaren, 1849
Generalitatek, 1849, 1860, 1862, 1863, 1864, 1869, 1870, 1874, 1875, 1876, 1904, 1912, 1913, 1915, 1916, 1917, 1954, 1957, 1958, 1966, 1980, 1989, 1990, 1992, 1993, 1994, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2010, 2012, 2015, 2023, 2097, 2098, 2118, 2124, 2127, 2129, 2130, 2141
Generalitatekin, 1872, 1915, 1997, 2015, 2102, 2145
Generalitateko, 1859, 1863, 1864, 1865, 1867, 1868, 1869, 1870, 1871, 1872, 1873, 1874, 1875, 1877, 1987, 1990, 1992, 1993, 1994, 1995, 2001
Generalitateko "Mossos d'Esquadra" Poliziari, 1853
Generalitateko administrazioa, 2182
Generalitateko Administrazioak, 1846, 1865, 1918, 1968, 1969, 2186
Generalitateko Administrazioan, 2153
Generalitateko Administrazioarekin, 1994
Generalitateko Administrazioaren, 1846, 1865, 1993
Generalitateko Administrazioaren eginkizunak, 1966
Generalitateko Administrazioaren eta toki-enteen jarduerak, 1887
Generalitateko Administrazioaren Funtzio Publikoari buruzko uztailaren 23ko 17/1985 Legearen, 1832
Generalitateko Administrazioarena, 1863
Generalitateko Administrazioari, 1937, 2108
Generalitateko Administrazioko, 1865, 1994
Generalitateko Administrazioko enplegatu publikoei, 2183
Generalitateko Administrazioko lanpostuak, 1994
Generalitateko Administrazioko, toki-administrazioko eta unibertsitateetako administrazio eta zerbitzuetako (lan-kontratuko langileak barne) langileen plazak eskuratzeko hautaketa-prozesuan, 1865
Generalitateko Administrazioa, 1863
Generalitateko beste instituzio eta organismo batzuekin, 2181
Generalitateko erakunde publikoetako bat, 2177
Generalitateko eta Kontseiluko organo eta instituzio guztien erantzunkidetasuna, 2150
Generalitateko funtzionarioen kidegoen espezialitateen izendapena, 1890

- Generalitateko funtzionarioen kidegoen, kategorien eta eskalen izendapenak, 1890
- Generalitateko Gobernua, 1874
- Generalitateko Gobernuak, 1864, 1865, 1868, 1869, 1870, 1871, 1872, 1873, 1874, 1875, 1893, 1909, 1940
- Generalitateko Gobernuarekin, 1921
- Generalitateko Gobernuaren, 1990
- Generalitateko Gobernuaren asmoa, 2022
- Generalitateko Gobernuaren eta Arango Kontseilu Nagusiaren arteko Aldebiko Batzordea, 2015
- Generalitateko Gobernuaren eta Arango Kontseilu Nagusiaren arteko Aldebiko Batzordeari, 2015
- Generalitateko Gobernuaren jarduna, 1953
- Generalitateko Gobernuari, 1867, 1877
- Generalitateko Gobernuko sailburua, 1838
- Generalitateko hizkuntza- eta kultura-politikaren esparru orokorraren, 1906
- Generalitateko hizkuntza-politikaren arloko organo, 2001
- Generalitateko ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzu publikoa, 1921
- Generalitateko instituzio, 2117
- Generalitateko instituzioek, 1994
- Generalitateko instituzioekiko, 1992
- Generalitateko irakasle-plantillek, 1948
- Generalitateko Kontseilu Betearazleari, 1837, 1841
- Generalitateko Kontseiluari, 2125
- Generalitateko nahiz toki-erakundeetako hizkuntza-araudian, 1984
- Generalitateko organo eta erakundeek, 1973
- Generalitateko presidentea, 1838
- Generalitateko presidenteak, 2097, 2118, 2119, 2122, 2123, 2125
- Generalitateko Presidentetzari, 2117
- Generalitateko suhiltzaileen kidegoa, 1852
- Generalitateko suhiltzaileen kidegoko kideak, 1852
- Generalitateko zerbitzu bateratuan, 1994
- Generalitateko Zuzenbidearen eta Erakunde Juridikoen zuzendari nagusiak, 1845
- Generalitateko, toki-erakundeetako eta sektore publiko instrumentaleko langile guztien prestakuntza-politiken koordinazioan, 2186
- Generalitatean, 1842, 1861, 1863, 1864, 1866, 1869, 1871, 1873, 1875, 1912, 1990, 1996, 2001, 2019, 2128, 2129, 2130, 2131
- Generalitatean 2021eko neurri fiskalei, administrazio- eta finantza-kudeaketari eta antolaketari, 2177
- Generalitatean 2021erako Aurrekontuei, 2179
- Generalitatean Administrazioan, 1847, 1854, 1896
- Generalitatean Aldizkari Ofizialean, 1864, 2130
- Generalitatean Aldizkari Ofizialean (*Diario Oficial de la Generalitat*, 2130
- Generalitatean apirilaren 2ko 5/2015 Legea, Valentziako Irrati-telebistaren Zerbitzu Publikoari buruzkoa, 2141
- Generalitatean aurrekontuetan, 2124
- Generalitatean aurrekontu-legeetan, 1837, 1840
- Generalitatean eskumenak, 2136
- Generalitatean eskumeneko ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzu publikoaren eginkizun espezifikoak, 1906
- Generalitatean eskumeneko ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzu publikoaren eginkizun nagusia, 1905
- Generalitatean eskumeneko ikus-entzunezkoen zerbitzu publikoa, 1905
- Generalitatean eta Estatuko Administrazio Orokorraren arteko lankidetzan, 1973
- Generalitatean eta Europar

- Batasunaren arteko harremanak, 2009
- Generalitaten eta katalanez hitz egiten duten beste lurralde batzuetako gobernuen arteko lankidetzak, 1973
- Generalitaten eta Kataluniako toki-erakundeen ikus-entzunezko komunikabideek, 2019
- Generalitaten harreman instituzionalak, 2010, 2181
- Generalitaten hizkuntza-atarian, 1965
- Generalitaten ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzu publikoa, 1906
- Generalitaten ikus-entzunezkoen zerbitzu publikoaren zereginak, 1905
- Generalitaten instituzioa, 1956
- Generalitaten irradi-difusioko zerbitzu publikoa, 1904
- Generalitaten jardunaren printzipio gidariak, 1863
- Generalitaten kartografian, 2175
- Generalitaten Kontseiluari, 2118
- Generalitaten mende dauden komunikabideetan, 2099
- Generalitaten mendeko Justizia Administrazioaren zerbitzuko langileen lanpostuak betetzeko, 1866
- Generalitaten ordezkariak, 2010
- Generalitaten partaidetza duten organismoen, partzuergoen eta instituzioen ordezkariak, 2024
- Generalitaten sektore publiko instrumentala, 2112, 2177, 2189
- Generalitaten titulartasuneko autonomia-eremuko irradi- eta telebista-zerbitzuei buruzko lege berri, 2141
- Generalitaten titulartasuneko eremu autonomikoko irradi- eta telebista-zerbitzu publikoaren funtsezko helburuak, 2141
- Generalitaten titulartasuneko eremu autonomikoko irradi- eta telebista-zerbitzua, 2139
- Generalitaten Titulartasuneko Eremu Autonomikoko Irradi- eta Telebista-zerbitzuari, 2142
- Generalitaten titulartasuneko ikus-entzunezkoen zerbitzu publikoa, 2142
- Generalitaten zerbitzuan diharduten langileei, 2124
- Generalitatena, 2101
- Generalitati, 1837, 1912, 1917, 1939, 1988, 1998, 2000, 2001, 2136
- genero, 1348, 1542, 1629, 1708, 1813, 1905, 1907
- genero bietako kontsumitzaileei eta erabiltzaileei, 1699
- genero femeninoa, 1735
- genero femeninoari eta maskulinoari egokitzeko ezintasuna, 2055
- genero gramatikal femeninoaren, 1541
- genero gramatikal maskulinoko hitzak, 1052
- genero gramatikal maskulinoko izenak, 1026, 1038
- genero gramatikal maskulinoko substantiboak, 1536, 1537, 1546, 1701
- genero gramatikalari buruzko auziengatiko gatazkarik, 1049
- Genero indarkeriaren aurkako sentsibilizazio-neurriak, 1611
- genero maskulino plurala, 1541
- genero maskulinoko kontsumitzaileei eta erabiltzaileei, 1699
- generoa, 783, 794, 872, 976, 1430, 1608, 1609, 1708, 1771, 2029, 2185
- genero-adierazleak, 824
- genero-adierazpen, 1034, 1035
- genero-adierazpena, 418, 419, 473, 569, 570, 571, 572, 609, 618, 622, 654, 655, 656, 659, 661, 662, 794, 872, 877, 926, 1408, 1409, 1728, 1729, 1742, 2029
- Genero-adierazpena, 1492, 1783
- genero-adierazpenagatik, 1783
- genero-adierazpenaren, 1232
- genero-adierazpenari, 1393, 2003
- genero-adierazpenean edo -identitatean, 1244, 1245
- genero-adierazpenean eta -identitatean, 1244
- generoan oinarritutako

- jazarpenaren, 1239
- genero-analisia, 1238
- generoaren araberako emaitzak, 1550
- Generoaren araberako eraginaren aurretiazko ebaluazioaren antolaketa eta informazioa, 2071
- generoaren araberako rolak eta estereotipoak, 925
- generoaren arloan, 1983
- generoaren barne-bizipenari, 1232
- generoari, 2430
- Genero-arrazoiengatik diskriminaziorik ezaren printzipioa, 1739
- genero-berdintasuna, 456, 1025, 1038, 1118, 1119, 1155, 1156, 1236, 1398, 1511, 1537, 1550, 1824, 1826
- Genero-berdintasuna, 1026, 1038, 1052, 1118, 1119, 1237, 1240, 1394, 1512, 1533, 1537, 1762, 1764, 1825
- genero-berdintasunarekiko errespetua, 1237
- genero-berdintasunaren, 1235, 1825
- Genero-berdintasunaren, 1236
- genero-berdintasunaren arloko klausula sozialak, 1261
- genero-berdintasunaren arloko prestakuntza, 1237, 1513
- genero-berdintasunaren printzipioa, 1120, 1239
- genero-berdintasunaren, tratu-berdintasunaren eta diskriminaziorik ezaren printzipioaren, 2022
- genero-berdintasunean, 1237, 1764
- Genero-berdintasuneko unitateak, 1235
- genero-berdintasunerako planaren, 2019
- genero-berdintasunerako politika publikoak, 1234
- Genero-berdintasunerako politika publikoak, 1236
- genero-desberdintasuna, 1763
- genero-desberdintasunak, 1735
- genero-desberdintasunen multzoari, 1764
- generoen dibertsifikazioak, 1833
- genero-eraginarekiko nabarmen sentikorrek diren prozesuetarako, 1396
- genero-eraginaren ebaluazioa, 1234
- genero-eraginaren ebaluaziocari buruzko txostena, 1118
- Genero-erreferentziak, 1701
- genero-estereotipoak, 1512, 2018
- genero-estereotipoak eta -rolak, 1424
- genero-estereotipoak ezabatzeko irizpidea, 1763
- genero-estereotipoei, 2491
- Genero-hizkuntza, 1295, 1699
- genero-hizkuntzaren erabilera egokia, 1226
- genero-identitate edo -adierazpenari, 2030
- genero-identitate eta -adierazpenagatik, 1732
- genero-identitate eta -adierazpenari, 1232
- genero-identitatea, 419, 510, 594, 609, 618, 648, 651, 654, 655, 656, 669, 793, 794, 872, 1408, 1409, 1458, 1464, 1492, 1495, 1783, 2284, 2366, 2381, 2382, 2390, 2393, 2483
- genero-identitatea edo -adierazpena, 594, 2180
- genero-identitateagatik, 1232, 1648, 1783, 1827
- genero-identitatean, 1163, 1232, 1542
- genero-identitatean adierazpenean, 2028
- genero-identitatean edo -adierazpenean, 1232, 2079
- genero-identitatean edo -adierazpenean edo dibertsitate sexualean oinarritutako diskriminazioaren debeku, 1784
- genero-identitatearekin, 1649
- genero-identitatearen, 1163, 1232, 1827
- Genero-identitatearen, 1232
- genero-identitateari, 1393, 2003
- genero-identitateari eta -adierazpenari, 1783
- genero-identitateen eta -adierazpenen berdintasun-printzipioa, 1783
- genero-ikuspegia, 756, 794, 796, 797,

- 823, 873, 875, 925, 927, 928, 930,
931, 991, 1052, 1074, 1118, 1120,
1167, 1234, 1235, 1236, 1237, 1239,
1288, 1395, 1424, 1447, 1511, 1533,
1585, 1629, 1711, 1736, 1739, 1761,
1762, 1788, 1824, 1825, 1906, 1971,
2071, 2072
Genero-ikuspegia, 1074, 1511, 1533,
1763, 1825
genero-ikuspegia duten aurrekontu
publikoak, 1118, 1824
genero-ikuspegia duten estatistikak
eta ikerketak, 1118
Genero-ikuspegia duten estatistikak
eta ikerketak, 1762
genero-ikuspegia txertatzea, 1177
genero-ikuspegiak dituzten
estatistikak, 1551
genero-ikuspegiarekin, 2019
genero-ikuspegiaren integrazioa,
793, 872
genero-ikuspegiaren printzipioa,
2018
genero-ikuspegidun azterlanak,
1762
genero-ikuspuntua, 859
genero-indarkeria, 1120, 1288, 2180
genero-indarkeriako biktimak, 443,
629
genero-indarkeriako egintzak, 1611,
1680
genero-indarkeriaren, 1122, 1168,
1534, 1761, 2071
genero-indarkeriaren aurkakoari,
1532
genero-indarkeriaren biktima, 1122
genero-indarkeriaren biktima diren
emakumeei, 1122
genero-indarkeriaren biktima diren
emakumeen hilketak, 1168
genero-indarkeriaren biktimak, 595,
1736
Genero-indarkeriaren biktimak, 1929
genero-indarkeriaren biktimek, 1120
Genero-indarkeriaren biktimen
eskubideak, 1122
Genero-indarkeriaren prebentzioa,
1611
Genero-indarkeriaren
Prebentziorako eta Tratamendu
Integralerakoa, 1611
Genero-Indarkeriarik Gabeko
Sozietate, 1735
genero-inpaktuaren ebaluazioa, 871
genero-inpaktuari buruzko
txostenak, 1824
genero-mugak, 1763
genero-parekotasunaren irizpideei,
1969
generotan, 1833
generoz fikziozkoak, dokumentalak
edo animaziozkoak. *Ikus obrak*
genero-zeharkakotasuna, 1551
genetika-aholkulariak, 2311, 2312
Genetika-aholkulariak, 2311
genozidioa, 253
geografia, 169, 170, 1357, 1913,
1959, 1991, 2011
geografia- eta kultura-auzotasuna,
648
geografia-, gizarte- eta kultura-
egoera desberdinen ondorioz
erabiltzaileek izan ditzaketen
beharrak eta lehentasunak ere
oso desberdinak dira, 213
Geografia-alorreko lehentasunak,
1805
Geografia-alorreko lehentasunei,
1805
geografia-eremuei, 1108
geometria, 2490
Georgia, 179
georreferentziatutako elementu
puntualen, linealen eta poligonalen
izendapen ofizialen multzoa, 2175
Gernikako Autonomia Estatutuak,
518
gero eta batuago dagoen Europa,
186
Gerona, 373
gerra, 136
Gerra, 136
gerra izugarri eta ikaragarria, 128
Gerra modernoak, 136
Gerra modernoaren sorrera, 136
Gerra modernoko teknologiek, 136
Gerra Zibila, 1923
Gerra-garaian, 2273, 2274
gerra-krimenei, 2378
Gerraren filiazio biologikoa, 136
gerrymandering, 339
gertaera, 195, 1375, 2271

- Gertaera, 2373
gertaera bakoitzaren kalifikazio
 juridikoa, 2373
gertaerak, 2373
gertaeraren, 2238
gertaerei, 2370, 2500
gertagarritasuna, 2093
gertakari historiko, 2116
gertakariak, 936
Gertuko Akzio Publikoari, 2505
gertuko informazioa, 2435
ghettorik, 1952
GHT, 247, 249
GHT finantzatzeko plataforma, 250
gida interpreteak, 1042
gida interpreteen, 1041
gida interpreteen zerbitzua, 1041
Gida ulergarriak, 856
gidabaimena, 2474
gidabaimena lortzeko azterketa,
 2474
gidabaimenak, 1898
gidabaimenaren jabe, 1898
gida-interpretazioan, 1137
gida-interpretazioko, 1149
gida-interpreteak, 1078
gidak, 1030, 1095, 1547
Gidalerro Orokorak, 1188
gidalerro orokorren giza eta
 finantza-baliabideak, 179
gidalerroak, 745, 1189, 1989, 2069,
 2455
gidalerroen, 717, 755, 2455
gidalerroon xedeak, 2456
gidari, 1141, 1967, 2258
gidariak, 1955
Gidariak, 1639, 1898
gidariekiko komunikazioetan, 1898
gidarientzako erregelamendua,
 1340
gidarientzako lehenengo
 azterketak, 1340
gidari-interpretazio-zerbitzuak, 1144
gidari-interprete, 2005
gidari-interpretea, 1141, 1401, 1508,
 1540, 1967, 2004
Gidari-interpretea, 483
gidari-interpreteak, 628, 658, 1146
gidari-interpreteen, 1137, 1146, 1147,
 1148, 1149, 1651
Gidari-interpreteen eta
 bitartekaritzako profesionalen
 zerbitzuak, 1145
gidari-komunikatzaile, interprete
 edota bitartekarien bidez
 laguntza pertsonalizatua, 204
gidari-mota, 1340
gidatutako garraioa, 2239
gidatutako garraio-sistema, 2239
gidatze segurua, 1639
gidatzeko baimen eta lizentziak, 574
gidoiarekin loturiko arrazoi
 artistikoengatik, 2352
gidoilari, 699
Gipuzkoa, 518, 519
Gipuzkoako Batzar Nagusiek, 518
Gipuzkoako lurralde historikoaren,
 518
Gipuzkoakoak, 403
giro erosoak, 1548
giro sozial eta politiko, 1578
giroa, 516, 680
Girona, 373
Gironako printzea, 1241
giza adierazpenaren edo
 jakintzaren edozein arlo, 144
giza aniztasuna, 2149
giza baliabide, 1150
giza baliabideak, 353, 492, 681, 743,
 808, 882, 949, 951, 958, 1060, 1143,
 1144, 1146, 1150, 1448, 1820, 1821,
 1901, 2053
Giza baliabideak, 353, 1129, 2053
giza baliabideen plangintzaren,
 1390
giza baliabideen politika
 modernizatua, 2518
giza baliabideen prestakuntza, 1626
giza baliabideetan, 453
giza bitarteko, 1874
giza bitartekoak, 1148, 1647, 1822,
 1993
giza bizitza duin, 478
giza bizitza duina, 476
giza DNaren bankuak, 1117
giza duintasuna, 87, 480, 608, 618,
 621, 1290
Giza duintasuna, 609
giza duintasuna, borondatearen
 autonomia, intimitatea eta
 nortasuna errespetatzeko
 eskubidea, 1290

- giza duintasunarekiko errespetua, 2029
- giza duintasunarekin bateraezina, 116
- Giza duintasunaren aurkako erasoak, 2366
- giza duintasunaren errespetua, 648, 1562
- giza duintasunaren printzipioa, 204
- giza duintasunari, 780, 2379, 2382
- giza duintasunerako, 1030
- giza duintasunerako eskubidea eta haren bortxaezintasuna, 1488
- giza edo animalia bidezko laguntza-motak eta bitartekariak, 1955
- Giza erkidegoek, 177
- giza eskuarteak, 1917
- giza eskuarteen, 729
- giza eskubide, 89
- giza eskubide eta oinarritzko askatasun, 95, 1540, 2081
- giza eskubide eta oinarritzko askatasunak, 75
- giza eskubide eta oinarritzko askatasunen errespetu unibertsala, 73, 128
- giza eskubide unibertsalen sustapena, 1445
- giza eskubidea, 1246
- giza eskubideak, 51, 61, 82, 83, 86, 95, 142, 146, 162, 205, 256, 260, 320, 413, 880, 881, 1694, 1827, 2044
- giza eskubideak eta oinarritzko askatasunak, 83
- giza eskubideak eta oinarritzko askatasunak babestea eta garatzea, 320
- Giza Eskubideak eta Oinarritzko Askatasunak Babesteko Europako Hitzarmenean, 2139
- Giza Eskubideak eta Oinarritzko Askatasunak babesteko Europako Konbentzioa, 161, 331
- Giza Eskubideak eta Oinarritzko Askatasunak babesteko Europako Konbentzioaren, 479, 1029
- Giza Eskubideak eta Oinarritzko Askatasunak babesteko Europako Kontseiluaren Konbentzioan, 1216
- giza eskubideei buruzko nazioarteko arauak, 632, 1494
- Giza eskubideei buruzko nazioarteko arauak, 1232
- giza eskubideei buruzko nazioarteko legegintza-testu, 1648
- Giza eskubideei buruzko nazioarteko legeriak, 1648
- giza eskubideei eta oinarritzko askatasunei zor zaien errespetua, 83
- giza eskubideei eta oinarritzko askatasunei zor zaien errespetuak, 142
- giza eskubideei, herritartasun demokratikoari eta alfabetatze politikoari buruzko derrigorrezko hezkuntza, 262
- giza eskubideen, 780, 847
- GIZA ESKUBIDEEN ADIERAZPEN UNIBERTSAL, 61
- Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsala, 83, 161
- Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalak, 89, 1244, 1648, 1827
- Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalak, Nazio Batuen 183. Batzar Orokorak 1948ko abenduaren 10ean, 1029
- Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalaren, 142, 1034, 1232, 1542, 2079
- Giza Eskubideen Adierazpen Unibertsalean, 72, 127, 146, 1241
- giza eskubideen defentsa, 1599
- giza eskubideen egikaritzan, 544, 546
- giza eskubideen egikaritze osoa, 258
- giza eskubideen egikaritzea, 148
- giza eskubideen errespetua, 291
- giza eskubideen eta oinarritzko askatasunen babesa eta garapena, 330
- giza eskubideen eta oinarritzko askatasunen errespetu unibertsala, 90
- giza eskubideen eta oinarritzko askatasunen errespetu unibertsala eta eraginkorra, 78
- giza eskubideen eta oinarritzko askatasunen errespetua, 65, 138
- giza eskubideen eta oinarritzko askatasunen gaineko errespetua,

- 52
- Giza eskubideen eta oinarritzko askatasunen unibertsaltasuna eta zatiezintasuna, 648, 1562
- Giza Eskubideen Europako Auzitegia, 254, 334
- Giza Eskubideen Europako Auzitegiaren Ebazpena, 328
- Giza Eskubideen Europako Hitzarmena, 341
- Giza Eskubideen Europako Konbentzioak bermatutako eskubideak mugatu edo indargabetzen, 307, 377
- Giza eskubideen ezagutzan eta errespetuan, 2253
- giza eskubideen gainerako urratzeen aurkako borrokan, 129
- Giza eskubideen ikuspegia, 1464
- Giza Eskubideen Munduko Konferentziak, 95
- giza eskubideen nahiz oinarritzko askatasunen gaineko errespetua, 51
- Giza Eskubideen Nazioarteko Konferentzia, 83
- Giza Eskubideen Nazioarteko Konferentziak, 83
- Giza Eskubideen Nazioarteko Urtea, 83
- giza eskubideen osagai, 142
- giza eskubideen sistemaren oinarritzko eskubide, 1827
- giza eskubideen zein oinarritzko askatasunen errespetua, 90
- giza eskubideen, haurren eta desgaitasuna duten pertsonen defentsakoak. Ikus jarduketa-sektoreak
- giza eskubideetan eta duintasunean, 1246
- giza eta diru-bitartekoak, 745
- giza eta finantza-baliabideak, 179
- giza eta gizarte-zientziak, 2264, 2478, 2479
- giza eta gizarte-zientzien arloan, 585
- giza eta gizarte-zientzien irakaskuntza, 2480
- giza familiako kide, 61
- Giza formatuko armada eredu indartua, 2518
- giza garapen kolektibo eta indibidual, 152
- Giza garapenaren indizean, 2496
- giza harremanen, 787, 789, 790
- giza harremanen esplotazioa, 787, 789, 790
- giza harremanen esplotaziorik, 789
- giza hedadurari, 193
- giza hizkuntzaren teknologiak, 247, 249
- giza indarkeria antolatua zehaztapen biologiko baten ondorio izango litzatekeen mitoa, 135
- giza izatearen beste edozein tasun, inguruabar edo adierazpen, 2029
- giza kapitala, 149
- giza kapitalaren gaitasunak, 147
- Giza komunikazioaren, 1107
- giza komunikazioaren nahasmenduak, 1521
- Giza komunikazioaren nahasmenduak, 1107
- giza komunikazioko egintza, 151
- giza kontzientziari, 61
- giza mekanismoak, 1502, 1651
- giza nortasuna, 65
- giza sorkuntza, 857
- giza tratamenduak, 177
- giza trukeak, 147
- Gizabanako, 62, 64
- gizabanakoaren, 1136
- gizabanakoaren duintasunerako eta nortasuna garatzeko ezinbestekoak diren eskubide ekonomiko, sozial eta kulturalak aseta, 64
- gizabanakoaren eta haren taldeen askatasuna eta berdintasuna, 1108
- gizabanakoaren oinarritzko eskubideak, 161
- gizabanakoarentzat, 166
- gizabanakoek, 61, 144, 546
- gizabanakoen eskubideak, 162
- gizabanakoen, herrialdeen eta herrien giza gaitasunak, 1760
- gizabanakoren, 66
- gizadi osoaren ondarea, 1242
- gizadia, 129
- gizadiaren, 797, 1600

- gizadiaren aberasgarri, 223
Gizadiaren aurkako krimenei, 2378
gizadiaren balio etiko erkideak, 2166
gizadiaren garapenari, 797
gizadiaren gurari unibertsala, 83
Gizadiaren hizkuntza-ondarea, 143
gizadiaren ondare erkidea, 1165
gizaki, 61, 76, 78, 85, 89, 142, 161, 163, 168, 173, 322, 323, 1029, 1030, 1827
Gizaki, 62, 142, 166, 167, 168, 169, 170, 172, 173, 1034
gizaki edo animalia bidezko laguntza-motak, 1030
gizaki guztientzat garapen jasangarri eta orekatua bermatzera, 163
gizaki ororen eskubidea, 142
gizakia, 161, 1285
gizakiak dituen eskubideetatik baliotsuenetako bat, 2400
gizakiak erkidegoan bete-betean txertatzeko tresna, 701
gizakiaren bizitzaren eta gizartearen alderdi ugari, 1572
gizakiaren duintasun eta balioan, 61, 161
gizakiaren duintasuna, 128
gizakiaren duintasunaren errespetua, 291
gizakiaren duintasunerako, 146
gizakiaren eredu unibertsal, 478
Gizakiaren Eskubideak eta Oinarrizko Askatasunak Babesteko Europako Kontseiluaren Konbentzioaren espirituarekin, 306, 376
gizakiaren helburu nagusi, 61
gizakiaren oinarrizko eskubide eta askatasunen errespetu orokorra eta eraginkorra, 61
gizakiaren oinarrizko eskubideak, 161
gizakiaren oinarrizko eskubideetan, 61
Gizakiaz, 177
gizakiei, 80
gizakien arteko elkartasuna eta interdependentzia, 83
Gizakien aurkako erasoak, 2366
gizakien eta arrazen ezberdintasunaren dogmarengatik, 128
gizaki-tirania eta zapalkuntzaren, 61
gizarte, 163, 367, 368, 453, 480, 505, 686, 689, 693, 724, 738, 740, 741, 742, 743, 752, 757, 765, 768, 769, 788, 789, 793, 816, 859, 863, 1023, 1029, 1030, 1034, 1246, 1275, 1861, 1862, 1912, 1989, 1990, 1999, 2000
gizarte aurrerakuntza, 61
gizarte bakoitzak demokrazia, gizarte eta kulturako gaietan dituen beharrek eta komunikabideen pluraltasuna zaindu beharrek, 214
gizarte demokratiko, 315, 384, 686
gizarte demokratiko baten moral, ordena publiko eta ongizate orokorreko bidezko eskakizunak, 65
gizarte demokratiko moderno bat, 149
gizarte digitala, 1347
gizarte digitalaren garapena, 2188
gizarte eleaniztun eta kultura-aniztun, 2154
gizarte elebidun, 738, 859, 863
gizarte estamentalari, 724
gizarte- eta ekonomia-bizitzako sektore eta jarduera, 1999
gizarte- eta ekonomia-eragileek, 1138, 1820
gizarte- eta ekonomia-jardueretan, 1990
gizarte- eta ekonomia-politikaren printzipio gidari, 1136
gizarte eta ekonomiaren arloan, 188
gizarte- eta enpresa-ekintzailtza, 456
Gizarte- eta hezkuntza-arloko planak eta programak, 1943
gizarte- eta hezkuntza-eginbeharra, 2150
gizarte- eta ikus-entzunezko komunikazio-sistema publiko propioa, 2014
gizarte- eta kultura adierazpenik zabalenera eta ugarienera, 1905
gizarte eta kultura mailan, 740, 741
gizarte- eta kultura-adierazpenak,

- 1907
gizarte- eta kultura-arloan, 1644
gizarte- eta kultura-balioak, 1644
gizarte- eta kultura-berroreka eta -
garapena, 2460
gizarte- eta kultura-bizitzan, 1247
gizarte- eta kultura-bizitzan parte
hartzeko prestakuntza, 1247
gizarte- eta kultura-bizitzaren
aniztasuna, 2435
gizarte- eta kultura-eremutan, 476
gizarte- eta kultura-errealitatearen,
789
gizarte- eta kultura-integrazio
unibertsa, 476
gizarte- eta kultura-intereseko, 693
gizarte- eta kultura-jarduerak, 1697
gizarte- eta lan-arloko integrazioa
eta autonomia, 2217
gizarte- eta lan-bazterketako
arriskua duten etorkinak, 1345
gizarte- eta lan-ingurumarian, 1343
gizarte- eta lurralde-desorekak, 2151
gizarte- eta lurralde-kohesioari, 2143
gizarte- eta lurralde-mailako
desberdintasunei, 2490
gizarte- eta lurralde-mailako
determinismoei, 2490
gizarte- eta osasun-izaerako
programak, 1671
gizarte global berriaren
beharrizanei, 1766
gizarte hartzailean, 165
gizarte hartzailearen erreferentzia,
balio eta portaera propioak
hartuz, 165
Gizarte inklusiorako eskubidea, 1068
Gizarte intereseko deklarazioa, 1096
gizarte ireki, tolerante eta
mediterraneotzat, 2166
gizarte modernoaren, 367
gizarte osoaren kultura-ondarearen
funtsezko zati, 2099
gizarte osoaren kultura-ondarearen
funtsezko zatia, 2113
Gizarte Segurantzako, 422
Gizarte Segurantzako erakunde
kudeatzaileen, 1842
Gizarte Segurantzaren erregimen,
769
Gizarte Segurantzaren erregimenen,
769
Gizarte Segurantzaren Kodearen,
2466
Gizarte Segurantzaren kotizazioa,
768
Gizarte Segurantzaren lanagatiko
kontribuzioren, 2466
Gizarte Segurantzaren Oinarrizko
Araubidearen, 2466
Gizarte Segurantzaren
soldatagatiko kontribuzio, 2467
Gizarte Segurantzari, 768, 2442
gizarte zibila, 244, 261
gizarte zibilak, 147
gizarte zibilean, 1540, 2081
gizarte zibilera, 2254
Gizarte Zientziak, 457
gizarte, aisialdi, kultura, geografia
eta historiako aspektuei, 1959
Gizarte-, ekonomia- eta lurralde-
kohesioa, 2208
gizarte-, hezkuntza- eta osasun-
eskubideak, 2009
gizarte-, hezkuntza- eta osasun-
zerbitzuetarako irispidea, 260
gizarte, hizkuntza eta kultur
inklusiorako laguntza, 1068
gizarte, kultura edo aisialdiko
enpresa, 2000
gizarte-, kultura- eta arte-eremu,
1533
gizarte-, kultura- eta hizkuntza-
faktoreen, 1979
gizarte-, kultura-, hizkuntza- eta
ingurumen-intereseko helburuak,
843
gizarte-, kultura-, merkataritza- eta
jolas-erakunde, 1323
gizartea, 478, 479, 480, 668, 1216,
1343, 1766, 1958, 2021, 2151
Gizartea, 1826
gizarte-aberastasunaren hedapena,
1669
gizarte-adierazpen, 1677
gizarteak, 478, 769, 812, 1313, 1335,
2030, 2491
Gizarteak, 757
gizartean, 226, 475, 476, 552, 751,
757, 783, 793, 801, 1030, 1128,
1140, 1141, 1148, 1149, 1158, 1211,
1239, 1288, 1346, 1384, 1485, 1539,

- 1540, 1640, 1642, 1643, 1694, 1719,
1724, 1732, 1766, 1814, 1819, 1826,
1833, 1845, 1959, 2070, 2081, 2082,
2148, 2154, 2434, 2496
- Gizartean, 1124
- gizartean parte hartzeko bideak,
1966
- gizarte-aniztasun, 2260
- gizarte-aniztasuna, 2347
- gizartearekiko errespetuzko
portaerak, 2168
- gizartearekin, 165, 453
- gizartearen, 87, 165, 224, 686, 689,
740, 741, 757, 768, 784, 1353, 1695
- Gizartearen, 780
- gizartearen alde guztietan, 95
- gizartearen aniztasuna, 1773, 2096
- gizartearen aniztasuna eta
hizkuntza- eta ikonografia-
aberastasuna, 471
- gizartearen aurrerabidea, 205
- gizartearen babes berbera izateko
eskubidea, 65
- gizartearen beharrianetara, 784,
2162
- gizartearen erantzukizun
partekatua, 984
- gizartearen eremu, 1346
- gizartearen eskakizun berriei, 1806
- gizartearen esparru guztietan, 2097
- gizartearen eta ekoizpenaren
eskakizunen, 1897
- gizartearen eta herritarren parte-
hartzea, 1247
- gizartearen eta kulturaren
alorretako garapen-helburuak,
2446
- gizartearen garapen plural eta
demokratikoa, 1906
- gizartearen informazio-, kultura-,
hezkuntza- eta entretenimendu-
beharrianak, 1629, 2142
- gizartearen kultura, hizkuntza eta
balioak, 1906
- gizartearen oinarri jatorra eta
berezkoa, 63
- gizartearen onuraren, 1600
- gizartearen parte-hartzea, 1711
- gizartearen pluraltasun ideologikoa
eta politikoa, 610
- gizartearen pluraltasun sozial eta
politikoa, 2141
- gizartearentzat, 2114, 2115
- gizarteari, 549, 1601, 1674
- gizarte-arloko legeen ardura duen
ikuskatzaileak, 2408
- gizarte-arloko legeen ardura duen
ikuskatzailearen, 2407
- gizarte-arloko neurriak, 2465
- gizarte-asegurutan, 769
- gizarte-aurreikuspeneko araubidea,
816
- gizarte-aurreikuspeneko baldintzak,
768
- gizarte-aurrerabidearen emaitzekin,
85
- gizarte-babes osagarri eta
gehigarriari, 2250
- gizarte-babesa, 239, 968
- gizarte-babesarekin, 1725
- gizarte-babeseko beste baliabide
batzuei, 1361
- gizarte-balioa, 1215
- gizarte-bazterketako egoera, 794,
872
- gizarte-bazterketako eta
marjinalitateko arrisku-egoerei,
1637
- gizarte-bazterketarik, 195
- gizarte-beharrizan, 1707
- gizarte-beharrizanei, 1878
- gizarte-berdintasunari, 1232, 1783
- gizarte-berezkotasuneko
adierazpenak, 1518
- gizarte-bizikidetzaren eta
irakaskuntzaren eremuetan, 997
- gizarte-bizikidetzari, 162
- gizarte-bizitzako alor guztietan
euskararen erabilera sustatzeko,
707
- gizarte-bizitzako eremu eta
jarduera, 1322
- gizarte-bizitzan, 1315
- gizarte-bizitzan parte hartzea, 2474
- Gizarte-bizitzaren eta gizarte-gaien
eremuan, 182
- gizarte-boluntariotza, 2170, 2190
- gizarte-diskriminazioarengatik, 1963
- gizarte-eginkizun, 166
- gizarte-egoera, 1314
- gizarte-egoera ahuleneko sektoreei,
1773

- gizarte-egoera ahuleneko
sektoreetan, 1726, 1774
- gizarte-egoeran, 166
- gizarte-ekimena, 1223
- Gizarte-ekimena, 1223
- gizarte-ekimenaren sustapena, 2058
- gizarte-ekimenekin, 2348
- gizarte-ekintza, 1599, 2246, 2289
- Gizarte-ekintza, 2088, 2090, 2092
- gizarte-ekintzaren arloan eskumena
duen sailaren bultzada, 1966
- Gizarte-ekintzaren eta Familiaren
Kodearen, 2437
- Gizarte-ekintzaren Hirugarren
Sektoreari, 1405
- gizarte-ekonomia, 1507, 1599
- gizarte-ekonomiako erakundeei,
1168
- gizarte-elebitasun asimetrikoa, 2149
- gizarte-elkarbizitzako eremu
guztietan, 2100
- gizarte-elkarbizitzarako oinarritzko
tresna, 1801
- gizarteen garapen jasangarrirako
beharrezko den ondare biziaren
osagai, 224
- gizarteen oreka ekologikoari zor
zaion errespetuan, 163
- gizarte-eragile, 1861
- Gizarte-eragileei, 1238
- gizarte-eragileek, 487, 491
- gizarte-eragileekin, 742, 788
- gizarte-eragileen, 1248
- gizarte-eragileen —alderdi
politikoen – inplikazioa, 2151
- gizarte-erakundeei, 743
- gizarte-erakundeei, 1223
- gizarte-erantzukizun korporatiboa,
1398
- gizarte-eremu, 480, 485
- Gizarte-eremua, 2158
- gizarte-eremuetan, 1600
- gizarte-eremuko, 1621
- gizarte-eremutan, 1347
- gizarte-eskaria, 1275
- gizarte-eskubide eta –prestazioei,
505
- Gizarte-eskubide eta -zerbitzuei,
1804
- Gizarte-eskubideak, 1692
- gizarte-esparru funtzionala, 163
- gizarte-ezarpena, 2165
- gizarte-fenomeno berrien eragin
linguistikoa, 1989
- gizarte-gaien gaineko prestakuntza,
2491
- gizarte-garapena, 1616
- gizartegintza, 1912
- gizarte-giro insolidario eta
suntsitzaile, 2114
- gizarte-harreman, 1723
- gizarte-harremanak, 1023, 2492
- Gizarte-harremanen, 812
- gizarte-harremanetarako oinarritzko
jarraibideak, 1944
- gizarte-hedabideen aldetik
euskaraz zein gaztelaniaz
informatuak izateko eskubidea,
707
- gizarte-hezitzailea, 1070, 1071, 1072
- gizarte-identitateari, 1696
- gizarte-ingurunean, 751, 1140
- gizarte-ingurunearen, 1140
- gizarte-inguruneke jardueretan, 140
- gizarte-inklusioa, 1599
- Gizarte-inklusioa, 1073, 1263, 1506
- gizarte-instituzio, 368, 804
- gizarte-integrazio, 1695
- gizarte-integratzaileak, 2496
- gizarte-interes, 1531
- Gizarte-interes espezifikoko
xedetzat, 1490
- Gizarte-irizpideak, 1261
- gizarte-izaeragatik, 1336
- gizarte-jatorria, 1029
- gizarte-jatorriak, 1300, 1488, 1542,
2029
- gizarte-justizia eta -babesa, 205
- gizarte-klasea, 2029
- gizarteko bazterketaren eta
diskriminazioaren, 205
- gizarteko bizitzako gutxieneke
eskakizunak, 2510
- gizarteko jatorria, 62, 161, 657, 1029,
1034, 1232, 1244, 1492, 1542, 1648,
2079
- gizarteko kide, 64
- gizarteko kide aktibo eta
integratuak, 239
- gizarteko pertsona guztien irudi
berdintasunezkoa, plurala eta

- estereotiporik gabea, 1649
- gizarteko sektore ahulenei, 2009
- gizarteko sektore eta estamentu, 1833
- gizarteko sektore guztien, 1860
- gizarteko sektore guztietara, 148
- gizarteko taldeen arteko ulermena, 140
- gizarteko zenbait esparrutan, 2113
- gizartekoak, 828
- gizarte-kohesio, 1958
- gizarte-kohesioa, 224, 453, 654, 973, 977, 984, 1912, 2160
- Gizarte-kohesioa, 334, 1943
- gizarte-kohesioa eta -partaidetza, 978
- Gizarte-kohesioaren eta kultura-aniztasunaren aldeko ekimenak, 2434
- gizarte-kohesioaren funtsezko zutabeak, 241
- gizarte-kohesioaren garrantzia, 333
- gizarte-kohesioaren oinarri, 2469
- gizarte-kohesioaren oinarritzko elementua, 1927
- gizarte-kohesioko estrategien, 1616
- gizarte-kohesiorako eta aberastasun pertsonalerako elementua, 1343
- gizarte-kohesiorako faktore, 1626, 1942
- gizarte-komunikabideak eta multimedia- plataformak sustatzeko sortutako tresna eta plataforma guztiak, 226
- gizarte-komunikabideetan, 1862
- Gizarte-komunikazioa, 1163
- gizarte-komunikaziorako tresna, 1313
- gizarte-kontratua, 880
- gizarte-kontseiluak, 2159
- gizarte-kontzertazioaren, 1862
- gizarte-laguntza, 1599
- gizarte-laguntzako beste baliabide batzuen bidez, 64
- Gizarte-lanbide eta -jarduerak, 2246
- gizarte-langilea, 1070, 1071, 1072
- gizarte-maila apalago, 2490
- gizarte-mailak, 2490
- gizarte-mugagarritasunerako, 167
- gizarte-ongizatea, 1138, 1763, 1766, 1887
- Gizarte-ongizatea, 1147
- gizarte-ongizatean, 1149, 1335
- gizarte-politikak, 509, 650
- gizarte-prestazioa, 2347
- gizarte-prestazioak, 2361
- Gizarte-prestazioak, 2248, 2347
- Gizarte-prestazioari, 2347
- Gizarte-prestaziotzat, 2348
- gizarte-programak eta -jarduerak, 1893
- gizartera, 1640, 1723, 2081
- gizarteratze- eta herritartasun-printzipioak, 2434
- gizarteratzea, 220, 244, 479, 485, 876, 1137, 1143, 1248, 1252, 1410, 1525, 1719, 1752, 1814, 1819, 2509
- Gizarteratzea, 1694
- gizarteratzea erraztuko duten bitartekoak izateko eskubidea, 1410, 1814
- gizarteratzearen, 790
- gizarteratzeari, 413, 460
- gizarteratze-egitasmoetan, 2480
- gizarteratzeko, 475, 494, 810, 1104, 1108, 1149, 1539, 1694, 1752, 1958
- gizarteratzeko errenta aktiboa, 1929
- gizarteratzeko eskubidea, 790
- Gizarteratzeko eskubidea, 1197, 1474, 1732, 1814
- gizarteratzeko faktorea, 1939
- Gizarteratzeko gutxieneko errenta, 1929
- gizarteratzeko oinarritzko faktorea, 1939
- gizarteratzeko zailtasunen, 1410
- gizarteratze-programak, 226
- gizarteratzerako, 1030
- gizarte-sarearen hobekuntza globala, 1485
- gizarte-segurantzaz izateko eskubidea, 64
- gizarte-segurantzaren gaineko ardura duten ministerioek, 2324
- gizarte-sustapenarekin, 1218
- gizarte-talde, 2114
- gizarte-taldeak, 1376, 2140
- Gizarte-taldeak, 2044
- gizarte-taldee, 689, 1108
- gizarte-taldeen arteko desberdintasunak, 936
- gizarte-tasun, 1029

- gizartetik baztertuta geratzeko arriskua dutenen eskolatzeak, 1947
- gizarte-trebetasunak, 1716
- gizarte-usadioak, 1197
- gizarte-usadioen ezagutza, 1752
- gizarte-xedapen, 2302
- gizarte-zamak, 2353, 2354
- Gizarte-zerbitzu inklusiboak, 2190
- gizarte-zerbitzu komunitarioetako zentroetako, 1147
- gizarte-zerbitzu komunitarioetako zentroetako langileen EZHko prestakuntza, 1147
- gizarte-zerbitzuak, 65, 1138, 1158, 1508, 1957, 1960
- Gizarte-zerbitzuak, 790, 1695
- gizarte-zerbitzuei, 106, 1157
- Gizarte-zerbitzuei, 1157, 1361, 1477, 1619, 1725, 1922
- Gizarte-zerbitzuei buruzko urriaren 18ko 5/1996 Legearekin, 790
- gizarte-zerbitzuekin, 1630, 1773
- Gizarte-zerbitzuen, 1147, 1361
- gizarte-zerbitzuen arloan, 1804
- Gizarte-zerbitzuen arloan eskumena duten administrazio publikoek, 1821
- gizarte-zerbitzuen erabiltzaile, 1619
- gizarte-zerbitzuen erabiltzaileek, 1725
- Gizarte-zerbitzuen erabiltzaileen,** 813
- Gizarte-zerbitzuen erabiltzaileen eskubide eta eginbeharrak, 1725
- Gizarte-zerbitzuen erabiltzaileen eskubideak, 1157, 1361, 1725, 2089
- gizarte-zerbitzuen eremuan, 1707
- Gizarte-zerbitzuen eremuan, 1922
- gizarte-zerbitzuen eremuan erantzukizun publikokoak diren beste jarduera batzuen kudeaketan, esku hartzen duten erakunde pribatuei, 814
- Gizarte-zerbitzuen eremuko informaziorako eskubidea, 1922
- Gizarte-zerbitzuen Euskal Sistemako Prestazio eta Zerbitzuen Katalogoko zerbitzuen eskaintzan, 814
- Gizarte-zerbitzuen Euskal Sistemako Prestazio eta Zerbitzuen Katalogoko zerbitzuen kudeaketan, 814
- Gizarte-zerbitzuen hartzaileek, 1804
- Gizarte-zerbitzuen politiken helburuak, 1361
- gizarte-zerbitzuen sistema publikoa, 1157
- Gizarte-zerbitzuen sistema publikoa, 1804
- Gizarte-zerbitzuen sistema publikoaren erabiltzaileek, 1725
- Gizarte-zerbitzuen sistema publikoaren prestazioak, 1804
- gizarte-zerbitzuen sistemak, 1619
- Gizarte-zerbitzuen sisteman berdintasun-baldintzetan sartzeko eskubidea, 1361
- gizarte-zerbitzuen zorroa, 867, 1922
- Gizarte-zerbitzuen zorroa, 1804
- Gizarte-zerbitzuen zorroak, 1804
- Gizarte-zerbitzuetako Euskal Sistema, 813
- Gizarte-zerbitzuetako laguntzaileak, 2246
- Gizarte-zerbitzuetako profesionalak, 1158
- gizarte-zerbitzuetako zentroetako langileei, 1822
- gizarte-zerbitzuetan, 765, 1619, 1804
- gizarte-zerbitzuetarako, 1137
- gizarte-zerbitzuetarako eskubidea, 1922
- gizarte-zerbitzuetarako irispidea, 1622
- gizarte-zientziak, 2264, 2478, 2479
- Gizarte-zientziak, 599
- gizarte-zientzietako eskalan, 1357
- gizatalde, 164, 226
- gizatalde horiek gorpuzten duten hizkuntza- eta kultura-aniztasunaz Europar Batasuneko herritarrak jabetzea, 225
- gizatalde horiekiko errespetua, 226
- gizatalde horien intereseko programak, 227
- gizataldearentzat, 228
- gizataldeekin*, 740
- gizon, 835, 1029
- gizon eta emakumeen arteko berdintasuna, 2252

- gizon eta emakumeen arteko berdintasunaren, kulturaren, kirolen, turismoaren, hizkuntza erregionalen sustapenaren eta herri-heziketaren alorreko eskumenak, 2294
- gizon eta emakumeen berdintasunaren eta dibertsitate sexualaren ikuspegiak integratuz, 813
- gizon eta emakumeen berdintasunari, 835
- gizonak, 1234, 1239, 1536, 1546, 1723
- gizonaren mendeko identifikazioaren, 1764
- gizonei*, 793, 1701
- gizonek*, 793
- Gizonek eta emakumeek, 63
- gizon-emakume, 1029
- Gizon-emakume, 61, 62, 1232
- gizon-emakumeei, 62
- gizon-emakumeek, 61
- gizon-emakumeen arteko berdintasuna, 2258
- gizon-emakumek, 62
- gizonen, 413, 797, 1113, 1121, 1235, 1236, 1237, 1239, 1240, 1247, 1288, 1364, 1376, 1394, 1395, 1487, 1525, 1532, 1534, 1535, 1550, 1585, 1629, 1678, 1694, 1711, 1723, 1724, 1739, 1740, 1761, 1762, 1763, 1764, 1906, 1912, 1967, 2018, 2019, 2020, 2024, 2071, 2072, 2085, 2119
- gizonen eta emakumeen arketipo estereotipaturik, 1723
- gizonen eta emakumeen artean irudi berdintasunezko, plural eta estereotiporik gabekoa, 1364
- gizonen eta emakumeen arteko aukera-berdintasuna, 1247
- gizonen eta emakumeen arteko berdintasuna, 621, 1435, 1445, 1447, 1448, 2074
- gizonen eta emakumeen arteko berdintasun-balioak, 1113
- gizonen eta emakumeen arteko berdintasunekoak, elkarbizitzakoak, garapen pertsonalekoak eta bizi-kalitatekoak, 1709
- gizonen eta emakumeen berdintasun osoa eta eragingarria, 1825
- gizonen eta emakumeen berdintasun osoa eta eraginkorra, 1532
- gizonen eta emakumeen eskubideen arteko berdintasunean, 61, 161
- Gizonen eta emakumeen tratu- eta aukera-berdintasuna, 1724
- gizonen inplikazioa*, 793, 871, 872, 925
- gizonen presentzia orekatua eta ez-estereotipatua*, 797
- gizonezko, 1956
- gizonezkoek, 859
- gizonezkoen eta emakumezkoen berdintasunaren printzipioa, 1057
- GKEekin, 2160
- GKIAk, 1616
- GKIAren, 1616
- globalizazioaren, *mass medien* eta eskolatzeko orokortuaren munduan, 2115
- glosarioak, 248
- glosategia, 1540
- glotodidaktika aplikatuaren, 719
- Glotodidaktika Kabineteak, 715
- gubernagarritasuna, 1887
- gubernamendu onarena, 532
- gubernantza, 1243, 1259
- Gubernantza ona, 931
- gobernu, 2010
- Gobernu, 199, 207, 208
- gobernu atzerriar, 2386
- Gobernu autonomoaren, 1316
- gobernu autonomoaren eskumenak, 1600
- Gobernu autonomoaren, Parlamentuaren eta uharteetako kontseiluen hizkuntza, 1316
- Gobernu Batzarra, 1834, 1838, 2120, 2121, 2123
- Gobernu Batzarrak, 1836, 1838, 1839, 1840, 2124
- Gobernu Batzarraren bileretara, 1834
- Gobernu Batzarraren eginkizunak, 1835, 1839
- Gobernu Batzarraren erabakiak, 1836, 1839

- Gobernu Batzarraren eta Aholku Batzordearen baterako bilkurak, 1835, 1839
- Gobernu Batzarraren eta Aholku Batzordearen bileretarako deialdia, 1835, 1839
- Gobernu Batzarraren jarraibideekin, 1839
- Gobernu Batzarrari, 1837, 1841
- Gobernu Batzarreko batzarburu, batzarburuorde eta idazkari, 1835
- Gobernu Batzarreko kideak, 1834
- Gobernu errekeritzaileari, 2386
- gobernu eta instituzioen hizkuntzarekiko jarrerak eta politikak, 224
- gobernu horiek eskubideok baliaz, 194
- gobernu irekia, 1025
- Gobernu irekia, 843, 1228
- Gobernu Irekia, 1025
- gobernu irekia egikaritzeko erantzukizunak, 1537
- Gobernu Irekiaren, 1025
- Gobernu Irekiari, 1025, 1537
- Gobernu Kontseiluak, 699, 804, 805, 806, 807, 808, 1150, 1325
- Gobernu Kontseiluan, 1171
- Gobernu Kontseiluari, 805, 864, 1137, 1150, 1278, 1279
- gobernu onaren, 1537
- gobernu onari, 1038, 1369
- Gobernu-, partaidetza- eta kontsulta-organoak, 1709
- gubernua, 1950, 2470
- Gubernua, 1136, 2115
- gobernuak, 112, 119
- Gobernuak, 368, 369, 372, 459, 460, 465, 488, 492, 493, 494, 586, 774, 999, 1016, 1027, 1034, 1035, 1317, 1318, 1319, 1320, 1321, 1322, 1323, 1325, 1353, 1371, 1376, 1380, 1389, 1395, 1472, 1576, 1642, 1647, 1675, 1677, 1722, 1744, 1750, 1761, 1762, 1769, 1826, 1892, 1893, 1897, 1909, 1915, 1922, 1940, 1941, 1943, 1945, 1950, 1961, 1965, 1968, 1969, 1970, 1971, 1972, 1973, 1997, 1998, 2001, 2002, 2007, 2009, 2010, 2020, 2022, 2023, 2106, 2113, 2118, 2125, 2228, 2277, 2450, 2479, 2494, 2500, 2508
- Gobernuak kanpoan dituen bulego sektorialekin, 2010
- gobernu-araubideak, 2013
- Gobernuaren, 370, 451, 1018, 1026, 1192, 1230, 1320, 1323, 1325, 1343, 1375, 1647, 1864, 1919, 1953, 1990, 2002, 2015, 2022, 2097
- Gobernuaren bultzadaren, 1965
- Gobernuaren legegintza-ekimena eta araugintza-ahalak, 1407
- Gobernuaren ordezkaria, 2275
- Gobernuaren ordezkariak, 2215
- Gobernuaren politika publikoak, 1923
- Gobernuari, 402, 481, 519, 585, 859, 1011, 1025, 1049, 1137, 1150, 1216, 1223, 1318, 1324, 1326, 1391, 1407, 1565, 1940, 1945, 1966, 2002, 2099, 2100
- gobernuarteko beste antolakunde batzuekin lankidetzak, 150
- gobernu-bidean, 697
- gobernetu laguntasuna emateko, 194
- gobernetuak, 106, 152, 226, 2149, 2150
- Gobernetuak, 106, 2149
- gobernu-ekimenekin, 2023
- gobernetuekin, 2010
- gobernetuen, 757
- Gobernetuen arteko Konferentzian, 545
- Gobernuko Hizkuntza Politikako Zuzendaritza Nagusiak, 1391
- Gobernuko presidenteari, 368
- Gobernuko presidenteordeak, 1965
- gobernu-organoak, 712, 716, 717, 956, 2120
- Gobernu-organoak, 1271
- gobernu-organoek, 697
- gobernu-organoekin, 182
- gobernu-organoen agintaldiaren iraupena, 453
- gobernu-organoko kide gehienak izendatu edo kargutik kentzeko eskubidea dutenean, 772
- Gobernurako, 1130
- Gobernurako eta irakasleen koordinaziorako kide anitzeko organoak, 1130
- gobernu-sala eskudunak, 359
- gobernetuz kanpoko erakunde, 161

- gobernuz kanpoko erakundeekin, 505
- gobernuz kanpoko erakundeen jardueretan parte hartzeko eskubidea, 339
- gobernuz kanpoko erakundeen ordezkariak, 174
- gobernuz kanpoko nazioarteko elkarteetan, 2416
- gogoeta, 1226
- gogoeta egin, 229
- Gogoeta-prozesu, 135
- gogo-indarra, 1566
- goi-babesaren, 367
- Goi-bilera Iberoamerikarrean, 546
- Goi-errendimenduko kirolariak, 1455
- goi-errendimenduko kirol-jarduerak, 1717
- goi-gainbegiratzea, 718
- goi-ikuskapena, 740
- goi-ikuskaritza, 946
- goi-ikuskatzailetzaren, 740
- goi-instituzioari, 2117
- goi-karguak, 2119
- goi-mailako arte-irakaskuntzak, 1948
- goi-mailako arte-irakaskuntzei, 1291
- goi-mailako arte-irakaskuntzetako, 1948
- goi-mailako arte-irakaskuntzetarako, 1125, 1722
- goi-mailako beste irakaskuntza-zentro, 1997
- goi-mailako edo goi-errendimenduko kirol-jarduerak, 1717
- Goi-mailako eskala, 1854, 1896
- goi-mailako eskola nazionalek, 2265
- goi-mailako eskolak, 2265
- goi-mailako eskolen eginkizunak eta antolaketa, 2265
- Goi-mailako eta goi-errendimenduko kirola, 1455
- Goi-mailako eta unibertsitateko irakaskuntza-zentroetan, 1868
- Goi-mailako fakultatiboen kidegoan, 1656
- goi-mailako hezkuntza-instituzio, 126, 134, 141, 156, 157
- goi-mailako hezkuntza-instituzioetan, 126
- goi-mailako hezkuntzako ikasketak, tituluak eta diplomak, 126, 130, 132, 134
- goi-mailako hezkuntzako instituzioek, 1915
- goi-mailako hezkuntzako kualifikazioak, 156
- goi-mailako hezkuntzako zentro, 132
- goi-mailako hezkuntzan, 177
- Goi-mailako hezkuntza-programetan, 157
- goi-mailako hezkuntzara, 132
- Goi-mailako hezkuntzarako irispidea, 141, 156
- goi-mailako hezkuntzaren mailak, 1766
- goi-mailako hezkuntza-zentroetan, 132
- Goi-mailako ikasketa teknikoetako ikasleek, 2481
- Goi-mailako ikasketa teknikoetan, 2481
- goi-mailako ikasketa teknologikoak, 2438
- goi-mailako ikasketak, 2252, 2253, 2254, 2259
- Goi-mailako ikasketak, 2265
- goi-mailako ikasketak egiteko aukera, 65
- goi-mailako ikasketak ematen dituzten ikastegiak, 2252
- goi-mailako ikasketa-zentroak, 2254
- goi-mailako ikasketa-zentroekin, 2254
- Goi-mailako Ikasketei eta Ikerketari, 2494**
- Goi-mailako ikasketekin lotutako auziak, 2479
- Goi-mailako ikasketen antolaketa, 2264
- Goi-mailako ikasketen bilakaera, 2264
- goi-mailako ikasketen eremuan, 2265
- Goi-mailako ikasketen eta ikerketaren zerbitzu publikoko eginkizunak, 2494
- Goi-mailako ikasketen zerbitzu publikoko eginkizunak, 2494
- goi-mailako ikasketetako lehen zikloak, 2264
- goi-mailako ikasketetako

- zentroetan, 2469
- Goi-mailako ikasketetan, 2253
- goi-mailako ikasketetarako, 2264
- Goi-mailako ikastegi espezializatuak, 2265
- goi-mailako ikastegi publiko eta pribatuetan, 2494
- Goi-mailako ikastegiak, 2265
- goi-mailako ikastegiak batzeko estrategiaren parte, 2265
- goi-mailako ikastegiek, 2264
- goi-mailako ikerketa, 2036
- goi-mailako institutu nazionalak, 2265
- goi-mailako instituzio akademikoekin, 2254
- goi-mailako irakaskuntza, 267, 1997
- goi-mailako irakaskuntzako, 782
- goi-mailako irakaskuntzako instituzioek, 1869
- goi-mailako irakaskuntzako zentroetarako liburuak, 110
- goi-mailako irakaskuntzan, 1891
- goi-mailako irakaskuntzara iristeko baldintzak, 134
- goi-mailako irakaskuntzaren, 785
- goi-mailako irakaskuntzaren Europako esparruan, 785
- goi-mailako irakaskuntzaren Europako sistemaren, 785
- goi-mailako irakaskuntzaren gaineko ardura duen ministerioak, 2314
- Goi-mailako irakaskuntzaren xede eta eginkizunak, 2253
- Goi-mailako irakaskuntza-zentroetako irakasleek eta ikasleek, 1320
- goi-mailako irakaskuntza-zentroetan, 1997
- goi-mailako kidego fakultatiboan eskaletan, 1357
- goi-mailako kidegoa, 1403
- goi-mailako kidegoan, 778
- Goi-mailako kidegoaren eginkizunak, 1403
- Goi-mailako kirolariak, 1455
- goi-mailako kirol-teknikariarena, 1688, 1702
- goi-mailako prestakuntza, 2264
- goi-mailako teknikaria, 1389, 1390
- goi-mailako teknikarien, 778
- Goi-mailako teknikarien, 778
- goi-mailako teknikarien kidegoa, 1403
- Goi-mailako teknikarien kidegoa, 776
- Goi-mailako teknikarien kidegoak, 1403
- goi-mailako teknikarien kidegoan, 778
- Goi-mailako teknikarien kidegoan, 776
- goi-mailako teknikarien kidegoko, 778
- Goi-mailako teknikarien kidegoko, 777, 778
- Goi-mailako teknikari-titulua, 2481
- Goi-mailako ziurtagiri, 1341
- goi-mailan, 1009
- goi-ordezkaritza, 1839
- goiz sartzeko modalitatearen, 2155
- goi-zuzendaritza, 1835
- golf-turismoa, 1152
- gomendatu, 174
- gomendatzen, 161, 225, 228
- gomendio, 150, 214, 545, 1964
- gomendioa, 177, 179, 186, 187, 188, 479
- Gomendioa, 182
- gomendioak, 51, 103, 192, 197, 207, 228, 743, 949, 1603, 1762, 1957
- Gomendioak, 1245, 1393, 1964, 2003, 2030
- Gomendioaren, 545
- gomendioei, 1960
- gomendioek, 197
- gomerar txistua, 1772
- Gonbidapen, 523, 577
- gonbidapena, 523, 1037
- gonbidapenaren, 1037
- Gonbidapenean, 1037
- gonbidapenen, 1037
- Gonbidapenen, 576
- Gonbidapenetan, 523, 576
- gonbita, 178, 186, 188, 189, 326, 327, 342, 405
- Gonbit-gutunarekin, 406
- gor, 1020, 1963, 2280, 2338, 2437, 2499
- gor edo gor-itsu oralisten, 1965
- gor edo gor-itsu zeinugileen edo gor

- edo gor-itsu oralisten parte-
hartzeari, 1965
gor edo gor-itsu zeinugileen
hizkuntza, 2006
gor edo gor-itsu zeinugileentzat,
2007
gor eta gor-itsu zeinugileek, 1969
Gor eta gor-itsu zeinugileek, 1967
gor eta gor-itsu zeinugileen berezko
hizkuntza-sistema, 1966
Gor eta gor-mutuen zirkulazio askea,
2474
gor eta gor-mutuentsako
irisgarritasun-baliabideak, 2432,
2434
Gor eta gor-mutuentsako saioak,
2437
gor oralistek, 483
gor zeinugileen erkidegoarekin, 1965
gor zeinugileen erkidegoko
erakunde ordezkatzailleak, 1965
gor zeinugileen keinu- eta ikus-
modalitateko hizkuntza-sistemak,
1401, 2005
gora jotzeko errekurtoa, 1837, 1841
gorabehera, 2490, 2496
gorabehera geografikoen, 2102
Gorabehera geografikoenak. *Ikus*
izendapenak
gorabehera politikoen, 170
gorabeheragatik, 62, 161, 1029, 1034
gorabeherarik adierazgarrienak, 997
goraipatzea, 686
goratzea, 163
gordailu, 701
Gordailu eta Kontsignazioen
Kutxarekin, 2448
gordailua, 327
Gordailua, 811
gordailuak, 2233
Gordailuak bermatzeko funtsak,
2233
gordailuak bermatzeko funtsen
arduradunek, 2233
Gordailuak bermatzeko funtsen
baliabideak, 2233
gordailuan, 318, 319, 387, 388
gordailu-bulego zentralak, 2236
Gordailu-bulego zentralak, 2236
gordailu-bulego zentralen, 2236
gordailugileek, 2272
gordailugileekin, 2233
gordailutze-agiriak, 1979
gordailuzain, 1849
gordetzeko, 207, 208
gordetzera, 808
gor-itsu, 204, 2280, 2338, 2499
Gor-itsu, 475
gor-itsu oralistek, 483
gor-itsu oralisten, 1965
gor-itsu zeinugileen, 1965, 2006
gor-itsuak, 483
gor-itsuak, 475, 478, 480, 482, 485,
486, 488, 490, 492, 494, 1139, 1141,
1143, 1144, 1146, 1161, 1310, 1583,
1819
Gor-itsuak, 483
gor-itsuaren, 1141
Gor-itsuaren, 1141
gor-itsuaren interprete- eta gidari-
eginkizuna, 483
gor-itsuari, 1141
gor-itsuei, 475, 482, 486, 487, 490,
491, 542, 590, 591, 1143, 1145,
1819, 1820, 1821, 1967, 1968, 2004
gor-itsuek, 204, 475, 480, 481, 482,
483, 484, 487, 488, 490, 491, 492,
1141, 1142, 1401, 1539, 1817, 1819,
1822, 1823, 1963, 1964, 1965, 1967,
2005, 2006
gor-itsuekin, 1968
gor-itsuen, 475, 476, 477, 478, 479,
480, 482, 483, 485, 486, 489, 490,
492, 1020, 1136, 1138, 1139, 1141,
1142, 1145, 1147, 1149, 1150, 1160,
1365, 1367, 1539, 1651, 1652, 1818,
1819, 1821, 1963, 1965, 1966, 1968,
1969, 2085
Gor-itsuen, 1141
gor-itsuen ahozko komunikaziorako
laguntza-bitartekoak, 2085
gor-itsuen ahozko komunikaziorako
laguntza-bitartekoei, 2082
Gor-itsuen bitartekaria, 1141
gor-itsuen eskubideak, 204
gor-itsuen eskubideei, 479, 1964
Gor-itsuen Eskubideei, 204
gor-itsuen gidari interpretatzaileen,
758
gor-itsuen gidarien, 1583, 1651, 1750
Gor-itsuen gidari-interpretea, 1141
gor-itsuen giden, 1273

- gor-itsuen hizkuntza-sistemak, 2005
gor-itsuen irisgarritasun unibertsaleko aspektuak, 2082
Gor-itsuen zeinu-hizkuntzan eta interprete-gidetan interpretatzen duten profesionalen prestakuntza, 2082
gor-itsuentzako bitartekaritza-figura, 1138
gor-itsuentzat, 480, 484, 486, 487, 488, 491, 493, 1142, 1148, 1652, 1823, 2082
gor-itsutasuna, 204, 493, 1137, 1139, 1140, 1144, 1145, 1146, 1148, 1149, 1157, 1160, 1161, 1250, 1502, 1651, 1817, 1820, 1822, 2005
Gor-itsutasuna, 1508
gor-itsutasuna duen bitartekari, 2005
gor-itsutasuna duen pertsonak, 1651
gor-itsutasuna duten pertsonen kopurua, 493
gor-itsutasuna dutenek, 1651, 1817, 1822
gor-itsutasunak, 476
Gor-itsutasunak, 475
Gor-itsutasunari arreta ematea, 493
gor-mutu, 2280, 2338, 2499
gor-mutua, 2274, 2377
Gor-mutuak, 2274
gor-mutuen, 477, 1107, 1521, 2437
gor-mutuen zirkulazio askea, 2474
gor-mutuentzako irisgarritasun-baliabideak, 2432, 2434
gor-mutuentzako saioak, 2437
gorputz- eta kirol-jarduera, 1715
Gorputz- eta Kirol-jarduerari, 1701
Gorputz- eta kirol-jarduerari lotutako lanbideen egikaritzearen erregulazioa, 1701
Gorputz hezkuntzako, 727
gorputza kontrolatzeko ohiturei, 1807
gorputzaren bizipen pertsonala, 1232
gorputz-autonomia, 925
gorputz-gaitasunak, 2258
gorputz-heziketak, 2253
gorputz-hezkuntza, 460
gorputz-hezkuntza eta musika bezalako irakasle tituludunekin, 1744
gorputz-kontrola, 1944
gorputz-mugimendua, 1454
gorra, 410, 483
gorrak, 204, 475, 478, 485, 486, 488, 490, 492, 494, 1129, 1139, 1140, 1149, 1963, 2186
Gorrek, 475, 483, 1140
gorraren, 1141
gorrei, 476, 482, 486, 487, 489, 490, 491, 542, 590, 591, 1143, 1145, 1149, 1819, 1820, 1821, 1964, 1968, 2004
gorrek, 475, 477, 482, 483, 484, 485, 487, 488, 490, 491, 492, 1020, 1136, 1137, 1139, 1140, 1141, 1142, 1143, 1144, 1145, 1146, 1148, 1161, 1212, 1539, 1651, 1817, 1819, 1822, 1823, 1963, 1965, 2005, 2006, 2007, 2153, 2474
Gorrek, 475, 1141
gorrekiko edo gor-itsuekiko errespetua, 2007
gorrekin, 410, 1144, 1820, 1968, 2340, 2372, 2373, 2375, 2377
gorren, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 482, 483, 485, 486, 489, 490, 492, 1020, 1110, 1136, 1137, 1138, 1139, 1140, 1141, 1142, 1143, 1144, 1145, 1149, 1150, 1157, 1160, 1354, 1365, 1367, 1539, 1651, 1652, 1692, 1771, 1818, 1819, 1821, 1878, 1965, 1968, 2082, 2085, 2129
Gorren, 483, 1141, 1147, 1652, 1818, 1819
gorren berdintasuna, 1966
gorren berezko hizkuntza, 477
gorren berezko zeinu-hizkuntzaren erabilera, 1354, 2129, 2132
Gorren elkarte-mugimenduen emantzipazio-korrontearen, 1963
gorren erkidegoa, 233
Gorren erkidegoaren garapen-agentea, 1141
gorren erkidegoari, 1141
gorren erkidegoen hizkuntza-identitatea, 235
gorren erkidegoko garapen-agentearen figura, 1138
Gorren eta entzuleen arteko komunikazio-bitartekaritza, 1656
gorren eta ezpain-hizkuntzaren

- gidari-interpreteen prestakuntza, 1502
- gorren eta gainerako pertsonen arteko komunikazioa, 479
- gorren eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak, 1965
- gorren eta gor-itsuen berdintasun-baldintzak, 1966
- gorren eta gor-itsuen hizkuntza, 1963
- gorren eta gor-itsuen irisgarritasunarekin, 1966
- gorren eta gor-itsuen komunikaziorako irisgarritasunari buruzko araudiarekin, 1969
- gorren eta gor-itsuen komunikaziorako laguntza-bitartekoen erabilera, 1965
- gorren garapen pertsonalerako eta parte-hartze sozialerako, 477
- gorren hizkuntza naturalerako, 476
- Gorren integrazioaren arloko neurriak, 1110
- gorren integrazioari, 1110
- gorren integrazioarako, 476, 1110
- gorren kultura, 1136
- gorren portaera-ereduak, 235
- gorren tratu-berdintasuna, 1771
- gorren, desgaitasuna duten pertsonen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak ikasteko, ezagutzeko eta erabiltzeko eskubidea, 482
- gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak, 2085
- gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoei, 2082
- gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen elkarrekin, 489
- gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen gidari-interpreteen prestakuntza, 1502
- Gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen irisgarritasun unibertsalari, 1652
- Gorren, entzumen-desgaitasuna dutenen eta gor-itsuen irisgarritasun unibertsaleko aspektuak, 2082
- gorren, gor-itsuen eta hipoakusikoen justiziarako irispidearen berdintasuna, 234
- gorren, gor-itsuen eta hipoakusikoen zirkulazio askearen printzipioa, 235
- gorrentzako azpitoluak, 1908
- Gorrentzako interpreteak, 1273
- gorrentzako interprete-zerbitzua, 1922
- gorrentzat, 480, 484, 486, 487, 488, 491, 493, 1133, 1142, 1148, 1652, 1823, 2082, 2474
- gorreria, 1161, 1250, 2007, 2340, 2370, 2372, 2373, 2375, 2376, 2377
- gorreria duen aldearekin komunikatzeko ahala, 2340
- Gorreria duen lekukoak, 2372
- gorreria duten lekukoekin, 2376, 2377
- gorreria duten pertsonen, 1114, 1915
- gorreria duen nazioarteko ikurra, 1273
- gorrotoa eragitearen eta gorrotoak eragindako delituen biktima, 240
- gorrotoaren diskurtsoa, 262
- gorroto-delituak, 2170, 2190
- gortasuna, 1137
- Gorte Nagusiei, 753, 1324, 1355, 1565
- Gorte Nagusiek, 374, 403, 407, 487, 491, 518
- Gorte Nagusien, 684
- Gorte Nagusietako diputatua edo senataria, 2119
- Gorte Nagusietan, 518
- Gorte Nagusietara, 370, 1644
- Gorteak, 1221, 1241, 2115
- Gorteei, 519, 2097, 2118, 2122
- Gorteek, 2141
- Gorteen, 1215
- Gorteen (*Corts*), 2131
- Gorteen aurreko Legegintzako Herri Ekimena, 2146
- goza, 155
- gozamina, 1157, 1643
- Grabazio, 2388
- grabazioak, 2388
- gradu, 739, 816, 865, 866, 1237, 1277, 1319, 1949

- gradu akademikoak, 739, 866
- gradu bereko irakaskuntzarako, 116
- Gradu ertaineko eta goi-graduak
 heziketa-zikloak, 599
- gradu pertsonal zehatz, 739, 865
- gradu, master edo doktoregoko
 ikasketetarako maileguren
 interesak ordaintzeagatiko
 kenkaria, 2062
- gradualtasunaren eta
 borondatezkotasunaren
 printzipioen, 2100, 2105
- gradualtasun-politikaren, 2104
- graduatu-tituluak, 830
- graduazio, 1853
- gradudunaren titulazioa, 1390
- graduak unibertsitate-irakaskuntza
 ofizialetan, 586
- graduak unibertsitate-irakaskuntza
 ofizialetan sartzeari eta onartzeari,
 586
- graduak unibertsitate-titulu ofiziala,
 1403
- graduondoko ikastaroak, 1749
- graduondoko programa, 477
- gradu-titulua, 816
- grafia akademikoa, 518
- grafikoak, 1401, 1504, 2005, 2194
- grafismoen, 1401, 2005
- grafistenak, 2361
- Gramatica occitana*, 1989
- gramatika, 1963
- gramatika-, terminologia- edo estilo-
 ikuspegitik, 1383
- gramatika-kontuak, 851
- gramatikan, 470
- Granadako Unibertsitateari, 1102
- Grezia, 179
- grezierak, 188
- grezieraz, 199, 207, 208
- Guadalupe, 2310
- Guadalupe, Mayotte eta Réunion
 erregioek, 2299
- Guardia Zibilaren diziplina-
 arabidea, 474
- guardia-zerbitzuak, 1667
- Guardia-zerbitzuko farmazia-
 bulegoei buruzko informazioa,
 1667
- Guipúzcoa, 518, 519
- gune, 759, 2149
- gune arkeologikoak, 1518
- gune babestuetan, 1693
- gune bakarra, 671
- gune geografikoa, 164
- gune geografikotan, 323
- gune tradizionala, 1201
- gunea, 673
- guneak, 407, 449, 450, 1645
- guneen babeserako, 2299
- guneen irisgarritasuna, 1086
- guneetan, 2243
- guraso, 768, 1021, 1983, 2104
- guraso bakarra, 926
- guraso bakarreko familia*, 794, 872
- guraso bakarreko familiak, 595, 1421
- guraso ernaltzailea, 522, 660
- guraso ez-ernaltzailea, 522, 657, 660
- guraso, izeba-osaba, iloba eta
 gainerako senitartekoen izenak,
 2375, 2397
- gurasoak, 480, 976, 1965, 1983
- guraso-batzarrak, 768
- gurasoei, 476, 1145, 1713
- gurasoek, 484, 485, 489, 741, 1142,
 1143, 1319, 1324, 1819, 1941, 1968,
 1970, 2099, 2104, 2258, 2471
- Gurasoek, 65, 1868
- gurasoen*, 743, 1196, 1961
- gurasoen edo familiaren ezaugarri
 sozioekonomikoak, 1196
- gurasoen edo tutoreen*
 borondatea, 743
- gurasoen edo tutoreen eskaria, 949
- gurasoen edo tutoreen nahia, 949
- gurasoen eta beste senitarteko
 batzuen, zaintzaileen edo legezko
 ordezkarien bisitak, 1888
- Gurasoen etengabeko
 prestakuntza, 1897
- gurasoen hizkuntza-
 prestakuntzarekin, 227
- gurasoen inplikazioa, 1695
- gurasoen prestakuntzan, 2030
- gurasoen, tutoreen edo zaintzaileen
 baimena, 2058
- guraso-kuradoreen nahia, 706
- gure Erkidegoaren nortasunaren
 ezaugarri nabarmenena eta
 objektiboena dela, 701
- Gure herrialdeko errealitatea
 euskaraz hitz egiten duten mundu

- osoko kolektibitateetara eta hainbat herritara hurbiltzea, 802
- gure herrialdeko errealitatea euskaraz hitz egiten duten mundu osoko kolektibitateetara eta hainbat herritarrengana hurbiltzea, 802
- gure herrialdeko kultura-industria nagusiaren sustapena, 470
- gure herriaren jeinua, 1313
- gure hizkuntza propioaren gaia, 2115
- gure hizkuntzara, 1601
- gure hizkuntzaren ezagutza eta erabilera, 930
- gure hizkuntzari zor zaion babesaren ziurtasuna, 701
- gure hizkuntzatik beste hizkuntzetara, 1601
- gure identitatearen ezaugarriak sakonenak, 801
- gure inguruan gehien erabiltzen diren hizkuntzetan, 2221
- gure inguruko instituzio ospetsuen, 801
- Gure kanpoko presentzia iraunkor eta aktiboak, 801
- gure kultura- eta hizkuntza-loturak, 470
- Gurtza Zentroei, 1952
- gurtza-lekuetarako, 2167
- gurutzaldi-turismoa, 1152
- gurutzegrama-liburuak, 111
- GUS, 1640
- GUSen helburu eta xedeak, 1640
- gutun, 193, 307, 308, 309, 317, 319, 374, 376, 377, 378, 386, 388, 1879
- Gutun, 307, 308, 309, 318, 319, 374, 376, 377, 378, 387, 388
- gutun hau sala dezakete, 319, 388
- Gutun honekin zerikusia duen egintza, jakinarazpen edo komunikazio, 319, 388
- gutun honetan aurreikusitako babes- eta sustapen-neurriak hartzea justifikatzeko besteko hitzun-kopurua duen hizkuntzaren geografia-eremua, 307, 376
- gutun honi atxikitze gonbita egin zaien estatu guztiei, 319, 388
- Gutuna, 226, 317, 319, 386, 388, 2451
- Gutuna bete, zaindu eta betearaziko, 374
- Gutuna sinatu duten aldeek, 313, 382
- Gutuna sinatu duten aldeetako baten lurraldean legez eraturako organismoek eta elkarteek, 317, 386
- Gutuna sinatu duten estatuek, 307, 377
- Gutuna sinatzen duen alde, 311, 380
- gutunak, 2418
- Gutunak jorratzen dituen arloetan aintzatetsitako gaitasuna dutenak, 318, 387
- Gutunarekin, 318, 387
- Gutunarekin bat egin duen edozein estaturen, 318, 387
- Gutunaren, 307, 375, 377
- Gutunaren aplikazioa, 317, 386
- Gutunaren aplikazioari, 318, 387
- Gutunaren kopia ziurtatuak, 319, 388
- Gutunaren lehenengo aurrekariak, 1879
- Gutunari atxikitako estatu, 319, 388
- Gutunari atxikitze gonbita egitea, 318, 387
- gutun-azalak, 1327
- Gutuneko printzipioak, 2150
- gutxi hitz egiten diren horietatik, 184
- gutxiagotasun-, mendekotasun- eta kalteberatasun-maila handiagoa duten pertsonak, 1736
- gutxieneko administrazio-arauak, 260
- gutxieneko arau erkideak, 255, 261
- gutxieneko arauak, 106, 261
- gutxieneko atalase nazionala, 293
- gutxieneko baldintzak, 870
- gutxieneko betekizunak, 421
- gutxieneko bizitza autonomoa, 483
- gutxieneko edukia, 1804
- gutxieneko edukian, 1147
- gutxieneko elkartasuna, 2114
- gutxieneko erreferentzia-maila, 1959
- gutxieneko ezagutza-mailarik, 2219
- gutxieneko hizkuntza-baliabideak, 248
- gutxieneko inbertsioaren zenbatekoa, 2436
- gutxieneko irakaskuntzak, 585

- Gutxieneko irakaskuntzak, 1126
Gutxieneko irakaskuntzek, 454
gutxieneko irakaskuntzen oinarritzko edukiei, 585
gutxieneko pertsonalaren eta familiarraren kalkuluan, 1418
gutxieneko printzipio, 191
Gutxieneko saio-kopurua, 2474
gutxienez hogeita hamabost paragrafo edo apartatu hautatu aplikatzeko konpromisoa, 307, 376
gutxienez irati-estazio bat sortzea sustatu edota erraztea, 314, 383
gutxienez irati-estazio eta telebista-kate bana sortzea hizkuntza erregional eta gutxituetan, 314, 383
gutxienez irati-estazio eta telebista-kate bana sortzea sustatu edota erraztea, 314, 383
gutxienez prentsa-organo bat sortu edota mantentzea sustatu edota erraztea, 314, 383
gutxienez telebista-kate bat sortzea sustatu edota erraztea, 314, 383
gutxiengo, 80, 183, 186, 1285
gutxiengo autoktonoen eta hizkuntza-gutxiengoaren egoeraren jarraipen eraginkorra, 240
Gutxiengo autoktonoen, nazionalen eta linguistikoen diskriminazioaren aurkako borroka, 240
gutxiengo bateko kide izatea, 2018
gutxiengo baten hizkuntza, 338
gutxiengo edo herri indigena bateko kide izatea, 1285
gutxiengo etniko, 1547
gutxiengo etniko edo linguistikoak, 595
gutxiengo etniko eta linguistiko guztien gurariak eta igurikimenak kontuan hartzeko, 183
gutxiengo etniko eta linguistikoak, 181, 184
gutxiengo etniko eta linguistikoen eskubideak, 248
gutxiengo etniko, erlijioso edo linguistikoen eskubideak, 1801
Gutxiengo etniko, linguistiko eta kulturei kultura arteko liburutegi-zerbitzuak, 1773
gutxiengo etnikoak, 1736
Gutxiengo Etnikoen Eskubideei buruzko Gutuna, 185, 193
gutxiengo historikoak, 336
gutxiengo horietako haurrei, 91
gutxiengo horretako pertsonen eskubideak, 332
gutxiengo ikasiaren pribilegioa, 2419
gutxiengo linguistikoengan, 1726
gutxiengo nazional, 834, 1029, 1030, 1031, 1034
gutxiengo nazional bateko izatea, 198, 1244, 1492, 1542, 1648, 1827, 2029, 2079
gutxiengo nazional bateko kide izatea, 299, 328, 794, 872, 925, 1030, 1031, 1495, 1741, 2029
gutxiengo nazional bateko kideen eta gehiengoko pertsonen arteko berdintasun oso eta eraginkorra, 333
gutxiengo nazional bateko pertsona, 325, 334, 336, 338
Gutxiengo nazional bateko pertsona, 321
gutxiengo nazional bateko pertsonak, 335
gutxiengo nazional bateko pertsonen eta gehiengoko pertsonen arteko berdintasun eraginkorra, 339
gutxiengo nazional bateko pertsonen kultura, 339
gutxiengo nazional batekoa izatea, 292, 1300, 1488
gutxiengo nazional edo etnikoak, erlijiosoak eta linguistikoak, 258
gutxiengo nazional edo etnikoen eskubideak, 269
gutxiengo nazional edo etnikoetako pertsonak, 269
Gutxiengo Nazional edo Etnikoetako, Erlijiosoetako eta Linguistikoetako Pertsonen Eskubideei buruz emandako adierazpena, 95
Gutxiengo Nazional edo Etnikoetako, Erlijiosoetako eta Linguistikoetako Pertsonen Eskubideen Adierazpena, 138, 161
gutxiengo nazional eta etnikoak,

- 263, 264, 265, 266
- gutxiengo nazional eta etnikoen aukera-berdintasuna, 263
- gutxiengo nazional eta etnikoen eskubideen errespetua, 263
- gutxiengo nazional eta etnikoen historia, 262
- gutxiengo nazional eta etnikoen ordezkartza, 263
- gutxiengo nazional eta etnikoetako pertsonak, 269
- gutxiengo nazional eta etnikoetako pertsonen hizkuntza-eskubideak, 269
- gutxiengo nazional eta linguistikoentzako politika publikoak, 295
- gutxiengo nazional, etniko, erlijioso eta linguistikoaren aurka, 138
- gutxiengo nazional, etniko, erlijioso eta linguistikoetako kide diren pertsonen eta biztanle indigenen hezkuntzarako eskubideak, 140
- gutxiengo nazionalak, 161, 292, 294, 320, 326, 328, 329, 331, 333, 334, 337, 340, 341
- Gutxiengo nazionalak, 321
- gutxiengo nazionalak babesteari buruzko nazioarteko printzipioak, 337
- Gutxiengo Nazionalak Babesteko Esparru-konbentzioa, 161, 223
- gutxiengo nazionalak babesteko konpromisoak, 331
- gutxiengo nazionalak eta linguistikoak, 294
- gutxiengo nazionalen babesa, 240, 259, 320, 329, 331, 332
- Gutxiengo Nazionalen Babeserako Esparru Konbentzioaren Aholku Batzordeak, 179
- gutxiengo nazionalen edo linguistikoaren beharriak, 295
- gutxiengo nazionalen egoera, 327
- gutxiengo nazionalen eskubideak, 241, 327
- gutxiengo nazionalen eskubideei, 479
- Gutxiengo Nazionalen Eskubideei buruzko 2001eko 1492 Gomendioaren esparru orokorrean, 1964
- gutxiengo nazionalen eta horietako pertsonen eskubideen babes eraginkorra, 331
- gutxiengo nazionalen eta linguistikoaren eskubideak, 294
- gutxiengo nazionalen identitate kultural eta linguistikoa, 263
- gutxiengo nazionalen identitatea, 264
- Gutxiengo nazionalen kideei, 116
- gutxiengo nazionalen kultura, historia, hizkuntza eta erlijioaren ezagutza, 323
- gutxiengo nazionalen natura- eta kultura-ondareko baliabideak, 241
- gutxiengo nazionalak gizaki guztiei aitortzeko, 323
- gutxiengo nazionalak gizaki guztiei bermatzeko, 323
- Gutxiengo nazionalak gizakiak, 323
- gutxiengo nazionalak gizakiak euren borondatearen aurka berdintzea, 322
- gutxiengo nazionalak gizakiek euren kultura iraunarazi eta garatzea, 321
- gutxiengo nazionalak pertsonak, 258, 324, 333, 336, 339
- gutxiengo nazionalak pertsonen babesa, 324, 340
- Gutxiengo nazionalak pertsonen babesa, 330
- gutxiengo nazionalak pertsonen baldintza espezifikoak, 321
- gutxiengo nazionalak pertsonen eskubideak, 264
- gutxiengo partikular bateko kide izatea, 268
- gutxiengo tradizionalak edo autoktonoak, 292
- Gutxiengo Tradizionalen, Erkidego Nazionalen eta Hizkuntzen Taldeak, 254
- gutxiengoak, 256
- gutxiengoak, 264
- gutxiengoak babesteko printzipio orokorrak, 186
- gutxiengoaren hizkuntza, 971
- gutxiengoaren izatea errealitate

- bihurtu, 187
- Gutxiengoei, 1108
- gutxiengoei buruzko politikak
 - arautzen dituen lege-esparrua, 258
- Gutxiengoek, 144
- gutxiengoek hobeto ezagut dezaten elkar, 189
- gutxiengoekiko errespetua, 1108
- gutxiengoekiko eta, oro har,
 - pertsona guztiekiko errespetuzko hizkera, 2018
- Gutxiengoen ama-hizkuntzak, 218
- gutxiengoen arloko egungo politiken azterketa koherentea, 263
- gutxiengoen babes, 238, 258, 261, 328
- gutxiengoen babeserako tresna, 224
- gutxiengoen egoera, 259
- gutxiengoen errespetua, 2152
- gutxiengoen errespetua eta babes, 256
- gutxiengoen eskubideak, 185, 194, 239, 240, 254, 258, 259, 263
- gutxiengoen eskubideak aitortzeari buruz eta haien kultura balioesteari buruz prestatutako proposamena, 185
- gutxiengoen eskubideak azpimarratzea, 194
- gutxiengoen eskubideei buruz aldarrikatu eta onetsitako printzipioak, 186
- gutxiengoen eskubideen babes, 239
- gutxiengoen eskubideen gaia, 179
- gutxiengoen eskubideen irismena, 264
- gutxiengoen eskubideen urratzeak, 265
- gutxiengoen existentzia eta nazio-nahiz etnia-, kultura-, erlijio- eta hizkuntza-identitatea, 94
- gutxiengoen hizkuntza, 971
- gutxiengoen interesak eta beharriak, 260
- gutxiengoen kideei, 116
- gutxiengoen kultura-eskubideak, 264
- gutxiengoen kultura-identitatearen eta giza eskubideen funtsezko elementua, 268
- gutxiengoen kulturak, 265
- gutxiengoen kultura-ondarea, 264
- gutxiengoen kulturen adierazpen-modu baketsuak, 262
- Gutxiengoen kulturentzat beharrezkoa den antena-denbora erreserbatzea, 189
- gutxiengoen onarpena eta babes, 2451
- gutxiengoen ordezkariak egokia, 267
- gutxiengoen taldeak oroitzeak egiten diren egun nagusiak, 262
- gutxiengoen taldeen historia eta kultura, 263
- gutxiengoen taldeetako kideen jaiotzak, 263
- gutxiengoen taldeetako kide-izatea, 265
- gutxiengoen tradizioak, 264
- gutxiengoetako ikasleak, 268
- gutxiengoetako kide diren pertsonen estatutu juridikoa, 308, 377
- gutxiengoetako kide izatea, 1430
- gutxiengoetako kideen jazarpena, bazterketa eta arbuioa, 262
- gutxiengoetako pertsonak, 241, 255, 258, 259, 261
- gutxiengoetako pertsonen babes eraginkorra, 256
- gutxiengoetako pertsonen babes, 293
- gutxiengoetako pertsonen eskubideak, 239, 240, 254, 255, 256, 260, 261, 291, 293, 294
- gutxiengoetako pertsonen eskubideen babes eta laguntzari buruzko jardunbiderik onenak, 294
- gutxiengoetako pertsonen eskubideen babes, 254
- gutxiengoetako pertsonen historia eta eskubideak, 262
- gutxiengoetako pertsonen ordezkarietako elkarrizketa, 264
- gutxiengoetako pertsonen populazio handia, 268
- gutxiengoetako pertsonentzako

- funtsezko kultura-funtsak, 264
 gutxiengoon historiaren eta tradizioen zabalkundea, 265
 gutxiengoren, 783
 gutxiengo-taldeak, 187
 Gutxiengo-taldeak, 182
 gutxiengo-taldeetako pertsonak, 95
 Gutxiengo-taldeetako pertsonak, 95
 Gutxiengo-taldeetako pertsonen eskubideak sustatzeko eta babesteko jarduerak, 95
 gutxiespen-erabilera, 2030
 gutxiespenik, 2128
 gutxiespen-kutsua, 545
 gutxiespen-terminologiaren erabilera, 2030
 gutxiestearen, 61
 gutxitze-egoeran dagoen hizkuntzaren estatusa, 1386
 Guyana, 2310
 Guyanako eta Réunioneko ikastegietan, 2438
 Guyanan, 2310
 Guyanari, 2310
 guztiak, 89
 guztiek espiritua lantzeko prozesuan partaide izateko duten eskubidea, 1572
 guztien artean, nazioko kultura-jarduera, -ondasun eta -zerbitzuei, 155
 guztien gaineko printzipio, 162
 guztien ongia eta kohesio soziala, 1073
 guztientzako aukera partekatua, 2149
 guztientzako kalitateko hezkuntza, 2509
 Guztiok eskuratzeko moduko kultura-aniztasunaren, 142
 guztion arteko errespetuan, 164
 guztion giza eskubide eta oinarrizko askatasunen errespetu unibertsal eta eraginkorra, 88
 guztion giza eskubideen eta oinarrizko askatasunen errespetu unibertsala, 52
 guztion kultura-ondarea aberatsagoa eta askotarikoagoa izatea, 181
 guztion parte-hartzea bermatzeko erronka, 147
 guztiontzako lan iraunkorra, 51
 guztiontzako oparotasuna, 255
 HABE, 715, 718
 HABE institutua, 828
 HABE, helduak euskalduntzeko eta alfabetatzeko Eusko Jaurilaritzaren organismo autonomoa, 829
 HABEK, 719
 HABEko, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722
 HABEko berezko lehendakaria, 718
 HABEko gobernu-organoak, 717
 HABEko Patronatu Artezkariak, 718, 721
 HABEko Patronatu Artezkarikoak, 717
 HABEko zerbitzu pedagogiko-didaktikoetara, 718
 HABEko zuzendari nagusiak, 719, 720
 HABEn, 719, 720
 HABErekin egindako akordioak, 854
 HABEren, 717, 718, 719, 720, 721, 722
 HABEren arau organikoak, 719
 HABEren arau organikoak, 718, 719
 HABEren araubide ekonomikoak, 721
 HABEren Erregistroan, 722
 HABEren estatutuak, 719
 HABEren euskaltegiatarako, 720
 HABEren funtzionamendu-arauak, 718
 HABEren jarduketa-programak, 718
 HABEren mendean zuzenean ez dauden euskaltegiak, 719
 HABEren ogasun eta baliabideak, 721
 HABEren organo, 722
 HABEren Patronatu Artezkariak, 720
 HABEren urteko aurrekontuen aurreproiektua, 719
 HABEren xedeak, 718
 HABEren zerbitzuek, 721
 HABEri, 719, 720
 HABEri atxikitakoak. Ikus euskaltegiak haborokinak, 1782, 1785, 1790, 1791
 haborokinaren zenbatekoak, 1782
 Hagako apostilla, 548
 haiek eskatutako hizkuntza ofizialean. *Ikus* interesdunak
 haiek ulertzen duten hizkuntza

- batean, 1411
- haiekin dituzten harremanetan
euskara eta gaztelania, ahoz zein
idatziz, erabiltzeko eta arreta
hizkuntza berean jasotzeko duten
eskubidea bermatuko, 786
- haien aniztasun nazionala eta
erregionala errespetatuz, 192
- haien eta hizkuntza-komunitate
hartzailearen arteko
harremanetarako eta
integraziorako, 165
- haien ezagutza ziurtatzeko behar
diren neurri eta baliabideak
bideratu eta arautuko, 684
- haien hizkuntza biziak iraunaraztea,
181
- haien kalitatea hobetzen, 803
- haien kultura eta historia
zabaltzean, 192
- haien nortasunaren oinarritzko
osagaiak babestea, 321
- haietarako irispidea, 301
- Hainbat ekintza sustatzea eta
aurrera eramatea, 803
- haketia, 548, 549
- Hala jendaurrean nola maila
pribatuan, hizkuntza erabiltzeko
eskubidea, 164
- Hamalau urtetik gorako ikasleak,
1718
- hamasei urtetik beherako
adingabeei, 454
- Hamasei urtetik beherakoak
hizkuntzen irakaskuntzetan
sartzea, 464
- hamasei urtetik gorako
emantzipatuak, 1713
- haraneko berezko hizkuntzaren
lurralde-ofizialtasuna, 2011
- Haraneko Kontseilu Nagusian,, 2011
- haren betikotasuna ziurtatuz, 228
- haren erabilera sustatuta, 832
- harmonia, 137
- harmonizatu, 171
- harmonizazio- eta simetria-maila
txikia, 257
- harmonizazio-lan, 1983
- harpidetzak, 2351, 2422
- harpidetzaren prezioa, 1858
- harreman, 1336
- Harreman, 752, 1355
- harreman aberasgarria, 2153
- harreman administratiboetan, 1990
- harreman afektiboak, 1945
- harreman afektibo-sexual*
osasungarri eta positiboak, 796,
874
- harreman aske eta baketsuak
ezartzeko eta mantentzeko
eskubidea, 324
- harreman baketsu eta
adiskidetsuak, 73
- harreman berezia*, 774
- harreman ekonomiko eta sozialek,
1647
- harreman eta egintza publiko eta
pribatuetan, 1863, 1992
- harreman ez-diskriminatzailerak, 2427
- harreman historiko, kultural edo
komertzialen, 802
- harreman hori nahi duten hizkuntza
ofizialean izateko eskubidea, 786
- harreman horizontalak, 2117, 2118
- harreman instituzionalak, 2181
- Harreman instituzionalak, 1355
- harreman instituzionalekin, 1994
- harreman instituzionaletan*, 1994
- harreman juridikoa, 937
- harreman juridikoetan, 1038
- harreman lagunkoiak, 61
- harreman pertsonalen*
funtzionamenduaren ezagutza,
796, 874
- harreman pribatuetan, 2100
- harreman sozial, artistiko eta kultural,
1288
- harreman sozial, kultural eta artistiko,
1234, 1236, 1733, 1824
- harreman sozialak edota kulturalak
ezartzeko aukera ematen duten
tratatuak edo hitzarmenak, 1644
- harreman sozialen oinarritzko
jarraibideei, 1807
- harremana, 542, 563, 1358, 1416,
1616, 1637, 1654, 1727, 1834, 2010,
2097, 2098, 2103, 2113, 2184, 2324
- harremanak, 182, 308, 378, 487, 491,
578, 752, 780, 785, 863, 1023, 1043,
1138, 1195, 1221, 1324, 1585, 1603,
1620, 1638, 1647, 1671, 1720, 1737,
1764, 1805, 1822, 1834, 1849, 1865,

- 1888, 1927, 1950, 1989, 1991, 2004,
2009, 2010, 2015, 2023, 2102, 2152,
2160, 2181, 2250, 2260, 2307, 2492
- Harremanak, 969, 1193, 1355, 2010,
2181
- harremanak euskaraz zein
gaztelaniaz izateko eskubidea,
ahoz nahiz idatziz, 703
- harremanean, 1804
- harremanek, 504
- harremanen, 1879, 2469
- harremanen arintasunera, 1483
- harreman-esparruan, 1989
- harremanetan, 173, 205, 505, 534,
557, 558, 568, 578, 730, 792, 793,
841, 862, 863, 1013, 1018, 1212,
1215, 1217, 1316, 1336, 1353, 1360,
1370, 1385, 1388, 1582, 1613, 1633,
1634, 1653, 1654, 1668, 1675, 1738,
1817, 1822, 1861, 1864, 1876, 1913,
1914, 1915, 1942, 1979, 1980, 1985,
1990, 1992, 1993, 1994, 2007, 2010,
2013, 2022, 2023, 2098, 2100, 2135,
2136, 2150, 2155, 2185, 2251, 2451,
2474
- harremanetan jartzeko hizkuntza,
2173
- harremanetarako*, 742
- Harremanetarako datuak, 671, 672
- Harremanetarako guneak, 639
- harremanetarako helbidea, 671, 672
- Harremanetarako hizkuntza ofiziala,
922
- harremanetarako lehentasunezko
bidetzat, 1293
- Harremanetarakoa, 752
- harremanetik, 541, 542
- harreman-gunea, 1675
- harreman-hizkuntza, 824
- harrera, 1423, 1525, 1942, 2156, 2246,
2289, 2464
- Harrera, 1893, 1958
- harrera egiteko eta aholkuak
emateko mekanismoak, 1893
- Harrera espezializatuko programak,
1960
- harrera- eta integrazio-politikak
kudeatzeko hizkuntza erkidea,
1959
- harrera pertsonalizatua, 1940
- harrera-ahalmenen, 2261
- harrera-baldintzak, 2224, 2226, 2272
- Harrera-egoitza, 790
- Harrera-eskola, 1324
- harrera-eskualdea, 2226
- harrera-gaitasuna, 132, 134
- harrera-gizartearen ezagutza, 1958
- harrera-gizarteetan, 1642
- harrera-gizarteko hizkuntzaren,
historiaren eta instituzioen
oinarrizko ezagutza, 1958
- harrera-herrialdearekin, 2487
- Harrera-herrialdearen baldintza
sozialak, 2243
- harrerak, 2226
- harrerako estatu kidean, 432
- harrerako estatu kideko, 432
- harrerako herrialdeko edo erregioko
hizkuntza edo hizkuntzak, 220
- harrerako herrialdeko hizkuntza eta
kultura, 218
- harrerako herrialdeko hizkuntza
ofizialak, 218
- harrerako hizkuntzetako maileguz,
548
- harrera-lekua, 2226
- harrera-liburuxka, 2485
- harrera-neurriak, 1946
- harrera-programek, 1957
- harrerarako eta gizarte-kohesiorako
tresna, 2045
- harreraren arloko praktika onak eta
gomendioak, 1957
- harrerari, 2508
- Harrerari, 1958
- harrera-toki, 2022
- harrera-zentroak, 1410, 2246
- harrera-zentroen helburua, 2246
- harrera-zerbitzu bat jasotzeko
eskubidea, 1958
- Harrera-zerbitzuan parte hartu
izanaren egiaztapena, 1958
- harrobi, 2504
- harrobietan, 2302
- Hartara, herritarrek eta euren
antolakundeek euren hizkuntzak
garatzeko orduan duten
erantzukizuna baliatu, 195
- hartatik eratortzen diren ahalmen
eta eginkizunekin, 840
- hartu beharreko neurriak hartuko,
825

- hartu diren neurrien eta egin diren aurrerapenen jarraipena egitea, 311, 380
- hartu izana, 562
- hartu-agiridun posta ziurtatuaren, 562
- hartuko dituzte beren langileei emakumeen eta gizonen berdintasunaren arloko oinarritzko prestakuntza mailakatua eta etengabea, 1395
- hartutako laginak dagozkion laborategira bidaltzeko, 823
- hartzaile, 451, 564, 1007, 1285, 1376, 1401, 2005, 2168
- Hartzaile, 1138
- hartzaile legitimoentzat, 451
- hartzailea, 1850
- hartzaileak, 562, 564, 1139, 1285, 1372, 1447, 1527, 1633, 1737, 2342
- Hartzaileak, 121, 1139
- hartzaileak ulertzen duen hizkuntza batera egindako itzulpena, 564
- hartzailearen balizko inguruabar pertsonalak, 1479
- hartzaileari, 442, 2342
- hartzaileei, 562, 1778
- hartzaileen ezaugarriak, 2165
- hartzaileengan, 1549
- hartzaileentzat irisgarria den edukia, 2006
- hartzeko osoaren edo zatiren baten kontrako aurkaratzerik, 2306
- hartzekoak, 2306
- Hartzekodun, 441
- Hartzekodun atzeritarrek, 2306
- Hartzekodun atzeritarren gaineko informazioa, 2306
- hartzekoduna, 441
- hartzekodunek, 429, 445, 580
- Hartzekodunen, 441
- hartzekodunen eskubideak, 444
- hartzekodunen interesak, 2306
- hartzekodunok, 441
- hartzekoen aitortpena, 2306
- hartzekoen aitortpenaren, 2306
- hasiberrientzako katalan-ikastaro, 2481
- hasierako alfabetatzearen tratamendu sistematikoa, 2158
- hasierako ekoizlea, 604
- hasierako eta etengabeko prestakuntza, 1143, 1997, 2490, 2491
- Hasierako eta etengabeko prestakuntza, 1220
- Hasierako eta etengabeko prestakuntza-lanetan, 2325
- hasierako eta etengabeko prestakuntzari, 2300
- hasierako ezarpen-fasea, 860
- hasierako harremanetarako hizkuntza, 1668
- hasierako hizkuntzari, 168
- hasierako hurbiltzea, 453
- hasierako ikastaldiaren iraupena, 2258
- hasierako itzulpenaren, 560
- hasierako itzulpenean, 2270
- Hasierako Lanbide Heziketa, 1717
- Hasierako Lanbide Heziketako ikasketak, 1128
- hasierako Lanbide Heziketan, 853
- hasierako lanbide-heziketan, 853, 854
- hasierako lanbide-prestakuntzako programei, 1951
- hasierako lurraldetik, 168
- Hasierako prestakuntza, 1947
- hasierako prestakuntza jarraitu optimoa, 2161
- hasierako prestakuntzan, 1143
- hasierako ziurtagiria, 1886
- hasieratik, 2491
- Hastapenak, 1126
- hur, 454, 787, 789, 790, 1196, 1197, 1410, 1716, 1726, 1732, 1773, 1774, 1868, 2023, 2252
- Haur, 454, 462, 744, 789, 1011, 1196, 1197, 1961
- hur eta gazte literatura, 1603
- hur eta gazteen aisialdiko jardueretan, 2030
- hur eta gazteen hezkuntza-aisialdiko jarduerak, 1445, 1448, 1449
- hur eta gazteen hezkuntza-aisialdiko jardueren begirale- eta zuzendari-diplomak, 1447
- Haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiko prestakuntza-eskolak, 1447

- haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiko prestakuntza-ikastaroak, 1446
- Haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiko zerbitzuak, 1450
- haur eta gazteen hezkuntza-aisialdiko zerbitzuak, jarduerak eta instalazioak, 1447
- haur- eta gazte-instalazioak, 1445
- Haur- eta gazte-instalazioak, 1449
- Haur- eta gazte-kanpamentua, 1449
- haur eta lehen hezkuntza*, 1489
- Haur eta Lehen Hezkuntzako eskola, 1714
- Haur eta Lehen Hezkuntzako hizkuntza-proiektua, 2164
- Haur eta Lehen Hezkuntzako zentro publikoek, 1130
- haur eta lehen hezkuntzako zentroak, 1527
- Haur eta Lehen Hezkuntzako zentroek, 2163
- Haur eta Lehen Hezkuntzako zentroekin, 2160
- Haur eta Lehen Hezkuntzako zentroen hizkuntza-proiektuen, 2159
- Haur eta Lehen Hezkuntzako zentroetan, 2162
- Haur eta Lehen Hezkuntzan, 2160
- Haur eta Lehen Hezkuntzarako laguntza, 1418
- haur- eta lehen-hezkuntza, 227
- haur eta nerabeei gizarte-babesa eta babes juridikoa, 1732
- Haur eta Nerabeen Eskubide eta Aukerei, 1961
- Haur eta nerabeen eskubide eta eginbeharrak, 1409
- haur eta nerabeen eskubideak, 1961
- Haur eta nerabeen eskubideak, 1196, 1961
- haur eta nerabeen garapen-mailara, 1197
- haur eta nerabeen garapen-mailari, 1962
- Haur eta nerabeentzako produktu baten prestazioak, 1962
- Haur eta nerabeentzako publizitatea, 1197, 1961
- haur gor zeinugileen gurasoak, 1965
- haur gorrak, 476
- haur gorrei, 476
- haur gorrek eta gor-itsuek, 1970
- haur gorrekin, 476
- haur gorren arreta medikoari eta hezkuntza-arretari, 1878
- haur gorren hezkuntza-, familia- eta erkidego-eremuetan, 1964
- haur gorren hezkuntzan, 479
- haur gorrentzako ahozko hezkuntza-modalitatearen edo hezkuntza-modalitate elebidunaren arteko aukera askeko eskaintzan, 1963
- haur gorrentzako irakaskuntzak, 1963
- Haur Hezkuntza, 1126, 1714, 1716, 1807, 1939, 1944, 2163
- Haur Hezkuntzako*, 744, 1011, 1126
- Haur Hezkuntzako berariazko ikastetxeetan, 462
- Haur Hezkuntzako bi urteko unitateak baimenduta dituzten zentroek, 2162
- Haur Hezkuntzako bigarren zikloan, 1716, 2155
- Haur Hezkuntzako bigarren zikloari, 1951
- Haur Hezkuntzako bigarren zikloko curriculumak, 1945
- Haur Hezkuntzako bigarren zikloko ikaskuntzetan, 455, 1808
- Haur Hezkuntzako eta Lehen Hezkuntzako etapetarako, 2164
- Haur Hezkuntzako eta Lehen Hezkuntzako ikastetxeak, 2255
- Haur Hezkuntzako eta Lehen Hezkuntzako ikastetxeetako eta kolegio eta lizeoetako ohiko ordutegiaren barruko ikasgaietako bat, 2257, 2507
- Haur Hezkuntzako eta Lehen Hezkuntzako ikastetxeetako ohiko ordutegiaren, 2257
- Haur Hezkuntzako eta Lehen Hezkuntzako zentroetako Haur Hezkuntzako lehen zikloari, 2152
- Haur Hezkuntzako lehen zikloa, 2162
- Haur Hezkuntzako lehen zikloan, 2162
- Haur Hezkuntzako lehen zikloan eta

- Lanbide Heziketan eskolatze
irisgarri eta eskuragarriko mailak,
586
- Haur Hezkuntzako lehen zikloari,
2152
- Haur Hezkuntzako lehen zikloko,
2162
- Haur Hezkuntzako lehen zikloko
curriculumak, 1944
- Haur Hezkuntzako zentro berezietan*,
744
- Haur Hezkuntzako ziklo, 1807
- Haur Hezkuntzan, 2479, 2480
- Haur Hezkuntzari, 1124
- haur horiei jakite orokorrak eta
gaitasunak emateak, 106
- haur indigenei, 91
- haur txikienei, 2496
- haur zein gazteentzako edukiak*,
796, 873
- haur, nerabe eta gazteen ekimena
eta sormena, 876
- haurdun, 2284
- haurdun dauden emakumeak, 1639
- haurdun dauden etorkinek, 1622
- haurdun egotea, 2284, 2366, 2483
- haurdun etorkinaren, 1622
- haur-eskoletako irakaskuntzan, 182
- haur-eskoletara, 2508
- Haur-hezkuntza, 978, 1897
- haur-hezkuntza emateko zentroak,
454
- Haur-hezkuntzak, 453, 454
- haur-hezkuntzako eskolak, 1787
- haur-hezkuntzako eta lehen
hezkuntzako ikastetxeetako ohiko
ordutegiaren barruko
ikasgaietako bat, 2469
- Haur-hezkuntzako zentro berezietan,
462, 1709
- haur-hezkuntzan ama-hizkuntza
arian-arian barneratzea, 177
- haur-hezkuntzaren hasieratik, 2491
- haur-hizkuntza, 2262
- haurra, 1410
- haurra bere ama-hizkuntza hitz
egiteko gauza dela ziurtatzeko,
182
- haurra bizi den udalerrri, 2260, 2507
- haurra bizi den udalerrriak, 2260,
2507
- haurra hezteko ardura, 2510
- haurrak, 686, 742, 788, 790, 791,
1540, 1736, 1960, 2255, 2491
- Haurrak, 177, 787, 790, 1196, 1410,
1625
- haurrak bizi diren udalerriko
ikastetxeetan, 2255
- Haurrak eta nerabeak babesteko
sistema, 1410
- Haurrak eta nerabeak bereziki
babeesteko eskubideak, 1625
- haurraren egoera, 2510
- Haurraren Eskubideen
Konbentzioan, 1104
- haurraren interes gorena, 2510
- haurrei, 787, 1012, 1133, 1196, 2508
- haurrek, 65, 72, 225, 790, 2263, 2496
- Haurrek, 787, 788, 1868
- haurrekin, 799
- haurren, 787, 789, 790, 1196, 1240,
1367, 1408, 1521, 1630, 1813, 1961,
2007, 2019
- Haurren, 1196
- haurren datuak, 2058
- haurren eskolatze-interesak, 2255
- haurren eskubideak, 205
- Haurren eskubideak, 2057, 2258
- Haurren eskubideak eta
eginbeharrak, 2057
- Haurren Eskubideei buruzko
Konbentzioak, 400
- Haurren Eskubideei buruzko
Konbentzioan, 1625
- haurren eskubideen babesa, 205
- Haurren Eskubideen Europako
Gutunean, 1625
- haurren eta familien
beharrizantetara, 1944
- haurren eta gazteen aisialdia, 1447
- haurren eta gazteen hezkuntza,
1765, 1786
- haurren eta nerabeen arretari eta
eskubideei, 1408
- Haurren eta nerabeen babes
integrala, 2057
- haurren eta nerabeen babes
juridikoaren arloan, 1732
- haurren eta nerabeen babesa, 790
- Haurren eta nerabeen babesa, 1814
- Haurren eta Nerabeen
defendatzailearekiko, 792

- Haurren eta Nerabeen
Defentsarako Erakundea, 792
haurren eta nerabeen eskubideak,
787
Haurren eta nerabeen eskubideak,
1814
Haurren eta Nerabeen Eskubideak,
1813
haurren eta nerabeen eskubideei
buruzko informazioa, 1196
haurren eta nerabeen interesak,
1446
haurren gastuei, 2260, 2507
haurren kolektiboen garapen-
mailetara, 1752
haurren mugimenduaren garapena,
1944
haurren osasun-arazoak, 2263
haurren zaintza eta zainketa, 1765,
1786
haurrengan, 1770
haurrenganako eta
nerabeenganako diskriminazioa,
1961
Haurrentzako kanalean, 503
Haurrentzako Liburuaren Kontseilu
Katalanaren ordezkari, 1836
haurrentzako pintura- eta
marrazketa-albumak, 111
Haurrentzako publizitatearen
mugak, 2058
haurrentzat, 227
Haurrentzat, 687, 789
haurrok, 106
Haurron eskolatze-gastuei, 2255
hautxoekin kotxetxoekin dabilzan
edo objektu astunak
daramatzaten pertsonak, 1540
hautzaindegitik, 182
hautzarotik helduarora, 1485
hauste, 532, 760, 761, 762, 763
hauste astuna edo oso astuna, 762
hausteak, 762
haustura teknologikoa, 2492
hautagai, 405, 1037
hautagaiak, 406, 523, 744
Hautagaiak, 523
hautagaiari, 734
hautagaiei, 576
hautagaiek, 1997
Hautagaiekiko elkarrizketa, 577
hautagaien, 739, 865
hautagaien gaitasunak, 739
hautagaiantzako, 1037
hautagaitzak, 406
Hautagaitzak, 406
hautaketa, 523, 692, 731, 739, 781,
816, 859, 865, 866, 1037, 1044,
1358, 1373, 1865, 1994, 2019, 2180
Hautaketa, 1547, 1606
hautaketa elektronikoa
ahalbidetzen duten
mekanismoak, 1856
hautaketa- eta mugikortasun-
deialdiek, 1390
hautaketa- eta prestakuntza-
prozesuak, 2183
hautaketa-, irispide- eta ebaluazio-
prozesuetan, 1892
hautaketa-, sarbide- eta ebaluazio-
prozesuak, 781
hautaketa-batzordeak, 781
Hautaketa-batzordeak, 781
Hautaketa-batzordeek, 782
hautaketa-batzordeetan, 782
Hautaketa-deialdiak, 865
hautaketa-ikastaroen, 2182
hautaketa-organoak, 1544
hautaketa-organoak, -teknikak eta -
sistemak, 2182
hautaketa-probak, 915
Hautaketa-probak, 915
hautaketa-probek, 1544, 1727, 2184
hautaketa-probetan, 1621
Hautaketa-prozedura, 1727
Hautaketa-prozedurak, 422
Hautaketa-prozeduren
objektibotasuna eta
arrazionaltasuna, 1178, 2184
hautaketa-prozeduretan, 1390
Hautaketa-prozeduretan, 1544
hautaketa-prozeduretarako
ehuneko, 2182
hautaketa-prozesu, 731, 739, 1949
Hautaketa-prozesu, 859, 866, 1894
hautaketa-prozesua, 463, 464, 816,
865, 914
hautaketa-prozesuak, 859, 866
hautaketa-prozesuan, 859, 866, 1994
Hautaketa-prozesuan, 1877
hautaketa-prozesuaren, 866
hautaketa-prozesuaren zati, 1812

- hautaketa-prozesuen, 859
Hautaketa-prozesuen deialdiek,
1544, 1727, 2184
Hautaketa-prozesuen deialdien
oinarrietan, 1613, 1654
hautaketa-prozesuen deialdietan,
1621
Hautaketa-prozesuen edukia eta
ezaugarriak, 1178
hautaketa-prozesuetako, 731
*hautaketa-prozesuetako epaimahai
kalifikatzaileetan*, 731
hautaketa-prozesuetan, 1373, 2184
Hautaketa-sistemak, 1309, 1544,
2184
Hautaketa-sistemaren printzipioak,
1606, 1608, 1759
Hautaketa-sistemen motak, 1655
hautaketa-tresna, 915
Hautapena, 1006
hautapen-batzorde, 1036
hautapenerako, 755
hautapen-organoen, 1011
hautapen-probetarako deialdi
aska, 721
hautapen-prozedura, 1036
Hautapen-prozedura, 1036
hautapen-prozeduraren, 1007
hautapen-prozesu, 1006
Hautapen-prozesuen, 1036
hautapen-sistema, 1036
hautaproba, 1036
Hautaproba, 1654
hautaprobak, 748, 782, 962, 1341,
1654, 2184
Hautaprobak, 1044, 1727
hautaprobei, 1036
Hautapoben bidezko aparteko
prozeduran, 1406
hautaprobetan, 731, 1146, 1318,
1613, 1614, 1821
Hautaprobetan, 731, 1044
hautaprobetarako, 731
hautaprobetarako deialdien, 731
hautatu, 807, 2452
hautatu duen hizkuntza hori
erabiltzeari uko egiteko aukera,
2225
hautatutako, 307, 377
hautatutako hizkuntzan erantzuteko
eginbehar korrelatiboa, 1877
hautatzea, 357, 361
hautatzeko, 1022
hautatzeko modua, 1889
hautatzeko prozesuetan, 1993
hautatzen duten hizkuntza ofizialean
artatuak izateko eskubidea, 839
hautazko ikasgai, 2295
hautazko ikasgaia, 2257
hautazko irakasgai, 485, 1143, 1819
hautazko irakasgai arraroak, 2457
hautazko irakasgairen, 456
hautazko lanbide-moduluak, 599
hautazko proba, 2256
hautazkoa. *Ikus irakasgaia*
hautazkoak, 361, 2299
hautemate-tarte handia, 338
Hauteskunde Administrazioa, 2013
hauteskunde- eta sindikatu-legeria,
491
hauteskunde- eta sindikatu-
legeriaren, 487
Hauteskunde-administrazioa, 733
hauteskunde-agirietako testua, 735
hauteskundeak, 234
Hauteskundeak, 2302
hauteskunde-arauek, 694
Hauteskunde-atalak, 733
hauteskunde-batzorde, 694
hauteskunde-batzordeak, 694
Hauteskunde-batzordeak, 733
hauteskunde-batzordeari, 1327
Hauteskundeei, 1327
Hauteskundeen Araubide Orokorri
buruzko Lege Organikoaren, 733
hauteskunde-erregelamendua, 645
Hauteskundeetako boto-paperak
eta gutun-azalak, 1327
Hauteskundeetako boto-paperek,
1327
hauteskundeetako boto-paperetan,
1327
Hauteskundeetako zerrendetan, 187
hauteskundeetan, 734
hauteskundeetarako
administrazioak, 1913
Hauteskundeetarako atal, mahai
eta lekuen behin betiko zerrenda,
733
Hauteskunde-kanpainetan, 694
hauteskunde-legean, 2015
hauteskunde-legeriaren, 1148

- hauteskunde-mahai bakoitzeko
 hautetsontzi elektronikoko
 softwarean eta botoa emateko
 pantailetan dauden mezuak, 735
 Hauteskunde-mahaiak, 733
 Hauteskunde-mahaietako
 lehendakari eta bokal, 733
 Hauteskundeok, 64
 Hauteskunde-prozedura, 1327
 hauteskunde-prozesuan, 734
 hauteskunde-sistemak eta -legeak,
 263
 hautesleak, 734
 hautesleen botoaren aukeran, 734
 hautetsi, 2302
 hautetsi nafar, 1027
 hautetsiek hizkuntza ofizialetan
 behar besteko gaitasuna
 (mintzatuaren eta idatziaren
 ulermena) izatea sustatuko, 842
 Hautetsien eskubideak, 2505
 hazkunde ekonomikoa, 1616
 hazkunde estrukturalaren bidea,
 2489
 hazkunde jasangarriaren motor,
 1616
 hazkunde orekatua, 536
 hazkunde-eredu, 163
 Hazkunde-eredu ekonomizista, 163
 hazkunde-prozesu, 2496
 hazkunderako Batasunaren
 liburuxkaren sintesi-ohar
 espezifikoarekin, 587
 hazkuntzan, 1944
 haztapena, 991
 haztatze erlatiboa, 577
 HBEZ, 2191
 hebreera klasikoan, 548
 hebreerak, 188
 hebreeraz, 548
 heda, 155
 hedabide, 689, 1833, 2290
 Hedabide, 691
 hedabide bakoitzaren hedapenari
 buruzkoak. *Ikus* irizpideak
 hedabide bakoitzaren hedapen-
 gaitasuna, 1365
 hedabide berriekiko egoera, 224
 hedabide digitalen eremuko
 ekimenei, 229
 hedabide horien erabiltzaileen, 1170
 hedabide pribatuei, 469
 hedabide publiko eta pribatuen,
 iturrien eta edukien aniztasunaren,
 2140
 Hedabide publikoen lankidetzak,
 1159
 hedabidea, 1233, 1365
 hedabideak, 980, 1364, 2165
 Hedabideak, 2165
 Hedabideak sustatzeko neurriak,
 1163
 hedabidearen, 695
 Hedabidearen, 696
 hedabideek, 228
 hedabideen, 697
 Hedabideen, 694
 hedabideen eta argitalpen-
 produktu berrien esparruko
 ekimen irmoak, 2423
 hedabideen gaineko heziketa, 2434
hedabideen pluralismoa, 2339
 hedabideen sarean, 1904
 hedabideetako emanaldietan, 227
 hedabideetan, 768, 1534, 1586, 2030
 hedabideetan euskararen
 presentzia areagotzera
 bideratutako neurriak hartuko, 707
 hedabideren, 1366
 hedabidetatik, 2142
 hedabide-zerbitzuen kategoria,
 2432
 hedadura handiko hizkuntzak erabili
 ahal izango, 195
 hedadura handiko hizkuntzak
 komunikazioan erabiltzea, 194
 hedadura txikiko hizkuntzak babestu
 eta defendatzea, 194
 hedadura txikiko hizkuntzen aldeko
 ekintzaren, 189
 hedadura txikiko hizkuntzen
 sustatzea, 194
 hedapen, 1668
 hedapen- edo transmisio-sistemari,
 170
 Hedapen- eta ezagutza-jarduera
 espezifikoak, 600
 hedapen irekian, 2142
 hedapen orokorreko aldizkako
 argitalpenak, 1870
 hedapena, 366, 1275, 1669, 1988,
 1991, 1999, 2114, 2290, 2423, 2455

- hedapenaren eta kultura-
aniztasunaren testuinguruan, 223
- hedapenari, 1774, 1971
- hedapenean, 1604, 1762
- hedapeneko, 695
- hedapenerako, araugintzarako eta
parte-hartze sozialerako organoei,
1966
- hedapen-kanalen, 1366
- hedapen-lana, 2205
- hedapen-zerbitzuaren euskarri-
zerbitzu, 1712
- hedatu, 707, 997
- hedge funds*, 536
- hegazkina, 2301
- hegazkinak, 2301
- Hego Amerikako herrialdeetan, 752
- Hego hemisferioan gehien hitz
egiten den hizkuntza, 1646
- helbide elektronikoa, 565, 604, 1666
- helbidea, 429, 445, 559, 580, 1604,
1633, 1737, 2358
- Helbidea, 431, 537
- helbidearen, 549
- helbideari, 589
- helbidetan, 507
- helbidetara, 406, 523, 576, 577, 1037
- helburu, 94, 106, 182, 205, 309, 375,
378, 453, 710, 715, 728, 751, 757,
763, 765, 768, 802, 819, 839, 862,
1007, 1113, 1354, 1862, 1873, 1987,
1989, 1991, 2128, 2489, 2496
- Helburu, 106
- helburu espezifikoa, 2098, 2100
- helburu eta baliabideen kontratu
eta konbentzioetan, 2437
- helburu eta baliabideen kontratuan,
2436
- helburu eta ezaugarri berdintsuak,
2362, 2364, 2365
- helburu hauek bermatze, 841
- helburu hori erdiesteko neurriak, 106
- Helburu hori lortzeko, 811
- helburu horiek lortzeko, 228
- helburu horretarako arrazoizko
aurrekontua bideratuz, 225
- Helburu nagusi, 801
- helburu nagusia, 331, 2485
- helburu orokorrak, 765, 1989
- helburu politiko, etniko nahiz
lurraldetasunezkoak bultzatzeko
bide, 223
- Helburu sendoa, 181
- helburua, 188, 322, 414, 715, 742,
743, 757, 796, 839, 855, 1016, 1023,
1275, 1565, 1862, 1991, 2168, 2368,
2485, 2509
- Helburua, 769, 1862, 2451
- helburuak, 52, 192, 197, 205, 206,
210, 232, 272, 301, 308, 329, 330,
367, 377, 455, 459, 468, 509, 566,
585, 597, 621, 634, 648, 650, 713,
719, 728, 743, 745, 755, 780, 783,
784, 797, 801, 802, 803, 804, 805,
808, 828, 888, 889, 892, 916, 928,
930, 937, 945, 946, 947, 949, 951,
955, 956, 958, 986, 1061, 1084,
1100, 1124, 1195, 1243, 1247, 1315,
1325, 1343, 1347, 1364, 1385, 1386,
1425, 1426, 1427, 1428, 1429, 1431,
1432, 1433, 1434, 1448, 1450, 1459,
1462, 1463, 1495, 1514, 1525, 1532,
1571, 1580, 1626, 1628, 1640, 1668,
1686, 1695, 1715, 1723, 1734, 1746,
1792, 1809, 1818, 1833, 1834, 1840,
1844, 1860, 1874, 1880, 1887, 1940,
1958, 1967, 1984, 1988, 2000, 2023,
2039, 2089, 2126, 2152, 2154, 2156,
2157, 2171, 2194, 2235, 2236, 2291,
2309, 2472, 2490, 2495, 2523
- Helburuak, 802, 2509
- HELBURUAK, 835
- helburuak betetzeko, 803, 804
- helburuak eta printzipioak, 308, 377
- Helburuak eta printzipioak, 308, 377
- Helburuak hobeto betetzeko, 805
- helburuak lortzea, 206, 210
- helburuak lortzeko, 205
- helburuaren, 414, 743, 745
- helburuaren betetze-maila*, 743
- helburuei, 706
- helburuekin, 2156
- helburuen, 505, 688, 693
- helburuen betetze-maila, 2161
- Helburuen eta adierazleen
zerrenda, 2523
- helburuen lorpena, 2158
- helburuetara, 2160
- helburutzat, 163, 2451
- heldu berri diren biztanleak, 1346
- heldu berri diren gazteak
integratzeko tresna, 1986

- heldu berri diren ikasleak, 2035
heldu berri diren ikasleei, 1940
heldu berriei, 1942
helduak, 717, 719, 722, 1997
Helduak, 715, 717, 830, 1344, 1756
helduak alfabetatzeko eta berreuskalduntzeko eta euskaltegiak erregulatzeko erakunde, 828
helduak alfabetatzeko eta euskalduntzeko zentroetan, 719
Helduak berreuskalduntzeko prozesu, 715
Helduak euskalduntzeko eta alfabetatzeko atazak, 717
helduak euskalduntzeko eta alfabetatzeko ikastaroak, 717
Helduak euskalduntzeko eta alfabetatzeko programak, 717
Helduak euskalduntzeko eta alfabetatzeko zentroyen, 717
helduak prestatzeko programen esparruan, 1997
helduaroan, 478
Helduaroako ikaskuntzako sistemaren antolamendua, 1247
helduaroako ikaskuntzan, 1248
Helduaroako ikaskuntzaren sistema, 1247
Helduaroako ikaskuntzari, 1246
helduei, 462, 715, 716, 717, 744, 1012, 1128, 1247, 1343, 1810, 1946, 1964
Helduei, 1844
helduekin, 799
helduen, 715, 1277, 1521, 1997
Helduen Alfabetatze eta Berreuskalduntzerako Erakundea, 715
Helduen Alfabetatze eta Berreuskalduntzerako Erakundearen eta Euskaltegiak, 716
Helduen Alfabetatze eta Berreuskalduntzerako Erakundearen eta Euskaltegiak Araupetzea, 716
helduen alfabetatze eta berreuskalduntzerako prozesu, 715
helduen arloan, 828
Helduen berreuskalduntzerako, 715
Helduen berreuskalduntzerako zerbitzu, 715
Helduen etengabeko hezkuntza, 1128
Helduen etengabeko hezkuntzako zentro espezifikoak, 1129
Helduen etengabeko prestakuntzako ikastaroen programazioan, 1869
helduen euskalduntzea eta alfabetatzea eta hainbat alorretan euskararen erabilera bultzatzeko ardura, 702
helduen euskalduntzea eta euskaldunen alfabetatzea bultzatuko, 708
Helduen hasierako prestakuntza-programak, 1247
helduen hezkuntza, 1343, 1524, 1714, 1939
Helduen hezkuntza, 978, 1343, 1344, 1719, 1810, 1946
Helduen hezkuntza eta prestakuntza iraunkorra, 1756
Helduen hezkuntza eta prestakuntza iraunkorraren helburuak, 1756
Helduen hezkuntza eta prestakuntza iraunkorretako jarduketak, 1343
Helduen hezkuntza iraunkorra, 1997
helduen hezkuntza iraunkorrean, 1997
helduen hezkuntza iraunkorreko programetan, 1320, 2104
helduen hezkuntza iraunkorrera, 1277
Helduen hezkuntzak, 1719
Helduen hezkuntzak eta sustapenak, 1580
helduen hezkuntzako edo hezkuntza iraunkorreko ikastaroak hein handi batean edo osorik hizkuntza erregional eta gutxituetan eskaintzea bermatu, 311, 380
helduen hezkuntzako zentro eta geletan, 1718
helduen hezkuntzako zentroek, 1718
helduen hezkuntzako zentroyen, 1248
helduen hezkuntzako zentrotzat, 1756
helduen hezkuntzan, 169, 2030
Helduen hezkuntza-programek, 1946

- helduen hezkuntzaren, 1721
Helduen hezkuntzaren eskaintzak, 1719
Helduen hezkuntzaren xedea eta eremua, 1946
Helduen Hezkuntzari eta Sustapenari, 1580
helduen hezkuntza-zentroetan, 1810
helduen hizkuntza-ezagutzak, 1810
helduen interes eta beharizanetarako, 1247
helduen katalanezko ezagutzak, 1380
helduen kolektibo, 1756
helduen prestakuntza, 1960, 2163
Helduen prestakuntza, 2156
Helduen prestakuntza iraunkorra, 1844
Helduen Prestakuntzari, 1844
Helduen prestakuntza-zentroetan, 2156
helduen zein gazte-justiziaren eremuan, 1960
helduenak. *Ikus* irakaskuntzak, *Ikus* irakaskuntzak
helduengan, 1770
helduentzako alfabetatze- eta euskalduntze-programak, 829
helduentzako edo etengabeko hezkuntzako irakaskuntza-ikastaroak, 1220
helduentzako eskolak, 2014
helduentzako hezkuntza-jardueretan, 1344
helduentzako hizkuntza-irakaskuntzen, 1128
helduentzako irakaskuntza espezifikoak, 1129
Helduentzako irakaskuntzak, 1128
helduentzako katalanaren irakaskuntza, 1322
heldutasun, 1713
heldutasun pertsonala eta intelektuala, 980
heldutasuna, 788
heldutasunaren, 400, 1021, 1732
heldutasunaren eta egoera psikologikoaren arabera hizkeran, 1814
heldutasun-atzerapena, 980
helmuga, 1372
helmuga bakar eta bereizgarri, 1626
helmuga turistiko orokorretako, 849
helmugako herrialdeko Aduana Administrazioak, 2363
helmugako herrialdeko bizi-baldintzen, 534
Helsinki 1975eko Azken Akta, 306, 376
Hemezortzi urte baino gehiagokoek, 549
Herbehereetako Aliantza Nagusiari emandako laguntza ezabatzea, 185
Herbehereetako Ongizate, Osasun Publiko eta Kulturako ministroak duen asmoari buruz eta asmo horrek mugaz gaindiko kultura-lankidetzarentzat ekarriko dituen ondorio latzei buruz prestatutako ebazpen-proposamena, 185
Heriotzagatik, 2120
Heriotzak estaltzeko Aseguru-kontratuen Erregistroa, 448
Heriotzaren ziozko oinordetza, 1593
herri, 61, 62, 82, 105, 106, 163, 182, 194, 356, 545, 780, 1028, 1314, 1616, 1628, 1863, 1996, 2142
Herri, 85
Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundea, 912, 918
Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundeak, 865
Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundearen, 714
Herri Arduralaritzaren Euskal Erakundearen eskumen-eremuko prestazioak eta zerbitzuak, 912
herri arteez, 2405
herri barruko bideen, 1996
Herri barruko bideen izena, 999
Herri barruko bideen izenak, 1318
herri baten sormena, 545
herri bereizi, 2116
herri edo hiriko udal agintariei, 2219
Herri Ekimena, 846
herri horiekiko harreman historiko, kultural edo komertzialen garrantziak, 802
herri horien gainerako gizarte-, ekonomia- eta kultura-gurariak, 105

- herri horien historia, haien jakiteak eta teknikak, balio-sistemak, 105
- herri horien hizkuntzetan, 106
- herri horietako kideen heziketa, 105
- herri ibiltarien hizkuntza eta kulturei, 189
- herri indigena, 1285
- herri indigenei berez dagokien duintasuna, 95
- herri indigenek, 95
- Herri indigenek eta euren erkidegoek, 93
- herri indigenen ekonomia-, gizarte- eta kultura-ongizatea, 95
- herri indigenen eskubideak sustatzeko eta babesteko jarduerak, 95
- herri indigenen eskubideei, 162
- herri indigenen nortasun desberdinak, kultura desberdinak eta gizartea antolatzeke sistema desberdinak, 95
- herri interesdunen tradizioekin eta kulturekin, 106
- Herri interesdunentzako hezkuntza-programak eta -zerbitzuak, 105
- Herri interesdunetako haur-hezkuntzaren helburuetatik bat, 106
- herri interesdunetako haurrei, 106
- herri interesdunetako hizkuntza indigenak babesteko, 106
- herri interesdunetako kideek, 105
- Herri Kontuen Euskal Epaitegiari dagokion kontrola, 806
- herri musika, 1028
- herri nomadak, 164
- herri tradizioak, 1028
- herri-adierazpen kulturalari, 1219
- herriak, 1313
- herrialde, 62, 65, 121, 224, 316, 385, 442, 469, 477, 501, 541, 544, 1106, 1125, 1129, 1646, 1647, 1674, 1679, 1758, 2149, 2314, 2441, 2492, 2496, 2497
- Herialde, 1241
- herrialde amerikarrei, 1106
- Herialde anfitrioiaren hizkuntza, 278
- herrialde anfitrioietao erakundeekin, 802, 803
- herrialde aurreratuenen, 366
- herrialde bakoitzaren kokapen geografikoa, historia, kultura eta hizkuntza, 2496
- herrialde bakoitzeko hizkuntza-aniztasuna eta desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzak, 224
- Herialde bateko herritar, 2224
- herrialde bateko herritarrak, 129
- herrialde bateko hizkuntza ofizialak mundu osoan duen garrantzia, 1646
- Herialde bazkideen garapen-maila eta haien kokapen geografikoarekin, 2495
- herrialde erkideotan, 2492
- herrialde garatu, 120
- herrialde garatuen ahobatezko adostasunarekin, 120
- herrialde guztiko hizkuntza-taldeen arteko elkar-ulertzea sustatzeko, 309, 378
- herrialde hartzailleetako biztanleen garapen ekonomikoa eta gizarte-ongizatea, 1887
- herrialde horretan hitz egiten diren atzerriko hizkuntzak, 2256
- herrialde independenteetako herri indigena eta tribalei, 161
- Herialde Independenteetako Herri Indigena eta Tribalei buruzko Konbentzioa, 260
- herrialde inportatzaile, 110
- herrialde inportatzaileko hizkuntza nagusietan idatzitakoak. *Liburuak*
- herrialde mediterraneoak, 2496
- herrialde txirotan, 2496
- herrialdea, 608
- herrialdeak, 366, 1805, 2482, 2496
- herrialdean, 309, 378, 548, 549, 2267, 2268, 2304, 2313, 2316
- herrialdean erabat integratzeko oinarriko tresna, 1959
- herrialdearen ahaleginaz, 64
- herrialdearen berezko hizkuntza, 1859
- herrialdearen, haren hizkuntzaren eta haren kulturaren ezagutzan, 1893
- herrialdeekin, 1647
- herrialdeen, 61, 366, 546, 2490, 2496
- herrialdeen berezitasunetan, 2495

- herrialdeen eta herrien arteko lankidetzak, 880
- herrialdeen eta herrien giza gaitasunak, 1760
- herrialdeetako, 367, 552
- herrialdeetako eskola-zentroen arteko lankidetzak, 218
- herrialdeetako hizkuntza ofizialetara, 114
- herrialdeetako ikasleenak. *Ikus* emaitzak
- herrialdeetako nazionalak, 499
- herrialdeetako, 2496
- herrialdeetan, 366, 371, 752, 1127, 1293, 1629, 1677, 1838, 2254, 2490, 2492
- herrialdeetan indarrean dagoen araudipean, 807
- herrialde-kategoriaren, 2496
- herrialdeko, 534, 535, 2023
- herrialdeko Aduana Administrazioak, 2363
- herrialdeko berezko hizkuntzan, 1972
- Herrialdeko bilakaera ekonomiko, sozial eta kulturalera, 2253
- herrialdeko edo herrialdeetako hizkuntza, 579, 625
- herrialdeko edo nazioarteko legeriaren, 63
- herrialdeko errealitate soziolinguistikoa, 1972
- herrialdeko ezaugarri sozialak, kulturalak, artistikoak, ingurumenekoak, geografikoak, ekonomikoak, historikoak eta linguistikoa, 1944
- herrialdeko gobernuan parte hartzeko eskubidea, 64
- herrialdeko hizkuntza**, 108
- herrialdeko hizkuntza eta tradizioak, 1939
- herrialdeko hizkuntza nazionalaren ikaskuntza, 218
- herrialdeko hizkuntzan hitz egiteko aukera, 218
- herrialdeko ikus-entzunezko industria, 1628
- herrialdeko instituzio gorena, 1849
- herrialdeko kultura- eta hizkuntza-eredua, 2009
- herrialdeko legeak, 2470
- herrialdeko pantailetan, 1972
- herrialdeko talentu artistiko handia, 1972
- herrialdeko/herrialdeetako hizkuntzaren edo ingelesaren ezagutza, 625
- herrialderen, 828, 2490
- Herrialderen, 2256
- herrialderen aldakortasuna, 2496
- herrialdetatik, 500
- Herri-Arduralaritzaren Euskal Erakundea*, 714
- Herri-Arduralaritzaren Euskal Erakundearen ordezkari, 718
- Herri-Arduralaritzaren Eusko Ikas-Erakuntza, 954, 958
- herriaren*, 710, 729, 1027, 1912, 2128
- Herriaren borondatea, 64
- herriaren defendatzailea, 336
- Herriaren Defendatzailea, 2129
- Herriaren Defendatzailea (*Sindic de Greuges*), 2129
- herriaren eskari legitimoak*, 729
- herriaren gizarte- eta kultura-balioak, 1644
- herriaren gizarte-adierazpen, 1677
- herriaren gizarte-egituraketan, 2114
- herriaren hizkuntza historiko eta propio gisa definitutako valentziera, 2113
- herriaren hizkuntza historikoa eta berezkoa, 2097
- herriaren identitate osoa, 2097
- herriaren identitatea, 1628
- herriaren identitatea berrelkartzeko faktore, 2099
- herriaren identitatea, hizkuntza eta kultura, 2139
- herriaren identitate-ezaugarri bereziak, 2097
- herriaren izena, 1027
- Herriaren Jagole, 1575
- Herriaren sentimendurekin, 1269
- herri-arkitektura, 1518
- herri-arkitekturako elementuak, 1518
- Herri-arteak eta -tradizioak, 1518
- herriburuen, 1005
- herriei, 106
- herriek, 1887, 2009
- Herriek, 1342, 1805, 1887
- Herriek beren egitura politikoei buruz

- erabakitzeko duten eskubidea, 1589
- herri-ekimena, 290, 291, 292, 293, 296
- herrien, 752, 1275, 1860, 2440
- herrien aniztasuna, 1860
- herrien arteko elkartasuna eta errespetua, 205
- herrien arteko ulertezintasuna, 129
- herrien determinazio askeari buruzko printzipioa, 51
- Herrien Eskubide Kolektiboari buruzko Adierazpen Unibertsalak, 161
- herrien eta herrialdeen arteko lankidetzaren bultzatzeaz, 224
- herrien giza gaitasunak, 1760
- herrien idealei, jomugei, kulturei eta eskakizunei buruzko informazioa, 129
- herrien identitateari eta haien zinezkotasunari, 545
- herrien iruditeria kolektiboa, 1927
- Herrien kultura-identitateak, 1760, 1887
- herrien nortasun-ezaugarriak, 1275
- herrien ongizate eta oparotasun iraunkorraren aldeko prestakuntzaren arloan, 132
- herri-erabilerak, 2116
- herri-erabileraren maila, 2114
- herri-erabilerari, 2114
- herrietako hautetsiak, 1027
- herri-heziketaren alorreko eskumenak, 2294
- herri-hirietako bizitzarekin, 2296, 2298
- herri-jaien eta errealitatea ulertzeko, eraikitze eta bizitzeko ditugun beste modu batzuen aberastasuna, 2140
- herrik, 161
- herrikideen oinarritzeko eskubide, 87
- herriko bideetako kaleen errotulu, 1001
- herriko edo inguruko eragile hezitzaileen, 2160
- herriko hizkuntza, 1564
- Herri-kontsulterei eta Partaidetza-prozesuei, 1413
- herri-kulturak, 1779
- herri-kulturaren eta kultura tradizionalaren adierazpen immaterialak, 1778
- herri-kulturaren eta kultura tradizionalaren ondasun immaterialak, 1755
- herri-lanetako soldatako langileen aitorpena, 2293
- herrioi, 106
- herrioi dagozkien arazoetan, 95
- herrioi euron eskubideak eta betebeharrak ezagutarazteko, 106
- herrioi lankidetzarekin, 105
- herri-sustrai sakonak dituzten tradizioak, 1626
- herriar, 189, 367, 479, 534, 535, 685, 757, 758, 792, 802, 999, 1013, 1018, 1136, 1314, 1315, 1317, 1367, 1575, 1583, 1651, 1676, 1696, 1705, 1750, 1837, 1859, 1861, 1862, 1863, 1905, 1952, 1965, 1987, 2006, 2098, 2099, 2100, 2102, 2108, 2110, 2126, 2135, 2149, 2154, 2224, 2282, 2348, 2400, 2496
- Herriar, 703, 707, 1000, 1115, 1221, 1276, 1582, 1862, 1876, 2100, 2103, 2105, 2136, 2347
- Herriar aktiboaren eskualde-kontseiluak, 2205
- herriar atzeritarren jarraipena, 2487
- herriar euskaldunak, 685
- herriar guztiei ahalmena ematen zaie beren aukerako hizkuntza ofizialaz baliatu ahal izateko, 701
- herriar guztiek berek hautatutako hizkuntza ofiziala erabiltzen ahalko, 1000
- herriar guztiek beren aukerako hizkuntza ofizialaz baliatu, 704
- Herriar guztiek dute hezkuntza maila desberdinetan irakaskuntza euskaraz eta gaztelaniaz izateko eskubidea, 1001
- herriar guztiek dute hizkuntza horiek jakiteko eta erabiltzeko eskubidea, 998
- Herriar guztiek euskara nahiz gaztelania erabiltzeko eskubidea dute Nafarroako administrazio publikoari zuzentzeko, 1001
- herriar guztien berdintasuna, 2451
- herriar guztien eskubidetza, 828
- herriar guztien hizkuntza-

- eskubideak, 1859
- herritar helduen herritartasun zentzua, 1344
- herritar-agiri, 548
- herritarra, 1225, 2317, 2321, 2472
- herritarrak, 189, 259, 738, 820, 827, 863, 1323, 1376, 1483, 1536, 1544, 1696, 1717, 1727, 1862, 1964, 1995, 2101, 2135, 2150, 2244, 2277, 2347, 2476
- Herritarrak, 1157, 1226, 1582, 2078
- Herritarrak artatuak izan daitezela beraiek hautatzen duten hizkuntza ofizialean, 841
- herritarrak artatzeko langile prestatuak eta gaituak, 1621
- Herritarrak integratzeko konpromisoa, 1694
- herritarraren benetako borondatea, 356
- herritarrei, 205, 470, 480, 499, 774, 838, 1001, 1027, 1144, 1196, 1217, 1228, 1277, 1352, 1360, 1380, 1388, 1405, 1547, 1621, 1646, 1659, 1667, 1696, 1820, 1861, 1866, 1867, 1875, 1879, 1990, 1992, 1994, 2138, 2140, 2144, 2185, 2186, 2214, 2248, 2314, 2472, 2496
- Herritarrei, 499, 1193, 1655, 2136
- herritarrei emandako atentzioa, 882
- herritarrei ondasunak eta zerbitzuak eskaintzeko jardueretan*, 774
- herritarrei ondasunak eta zerbitzuak eskaintzen dizkieten subjektuentzat*, 774
- herritarrek, 149, 195, 403, 409, 468, 476, 518, 563, 690, 701, 707, 757, 793, 800, 828, 837, 838, 839, 840, 842, 852, 859, 998, 1138, 1212, 1215, 1321, 1323, 1353, 1374, 1385, 1386, 1620, 1643, 1750, 1760, 1861, 1863, 1864, 1865, 1872, 1915, 1916, 1972, 1973, 1988, 1990, 1991, 1993, 1994, 2012, 2098, 2100, 2105, 2110, 2116, 2129, 2139, 2140, 2182, 2304, 2347, 2374, 2413
- Herritarrek, 468, 520, 585, 821, 1013, 1018, 1115, 1221, 1276, 1316, 1321, 1469, 1470, 1668, 1913, 1996, 2101
- herritarrek administrazio publiko horiekin dituzten harremanak
- haiek nahi duten hizkuntza ofizialean izan daitezen, ahoz zein idatziz, 852
- herritarrek Administrazioarekin harremanetan jartzerakoan haiek nahi duten hizkuntza erabili ahal izateko, bai idatziz bai ahoz, 837
- herritarrek aukeratutako hizkuntzan, 828, 1985
- herritarrek aukeratzen duten hizkuntzan, 1659
- Herritarrek bable/asturiera ezagutzeko eta erabiltzeko duten eskubidea, 1276
- herritarrek benetan egikaritu ahal izatea toki-erakundeekin harremanak izateko orduan hizkuntza ofiziala hautatzeko duten eskubidea, 840
- herritarrek beren lehentasunezko hizkuntza ofizialean artatuak izateko dituzten eskubideen eraginkortasuna, 1386
- herritarrek entzuna izateko, eragiten dien espedientera jotzeko eta beren hizkuntzan zuzendu eta tratatua izateko duten eskubidea, 1653
- herritarrek epaile eta auzitegietara jo dezakete, 998
- Herritarrek euskara jakin eta erabiltzeko duten eskubidea babestea, 997
- herritarrek gaztelaniaz jasotzeko duten eskubideari, 1864
- herritarrek hautatutako hizkuntza ofiziala, 967
- herritarrek hitz egiten duten hizkuntzan, 1313
- herritarrek katalanera hizkuntza ofizialean jotzeko duten eskubidea, 1861
- Herritarrek sektore publiko autonomikoarekin kanal digitalen bidez dituzten harremanetan, 1668
- Herritarrekiko, 863
- herritarrekiko harremanak, 1231
- herritarrekiko harremanetan, 1052, 1985
- Herritarrekiko harremanetarako

- printzipioak, 832
Herritarrekiko tratuan, 1478
herritarrekin, 738, 1193, 1726, 1993, 2023
herritarren, 403, 476, 479, 488, 491, 685, 835, 863, 1005, 1046, 1106, 1141, 1157, 1166, 1168, 1216, 1223, 1228, 1247, 1282, 1317, 1352, 1353, 1366, 1385, 1613, 1659, 1678, 1720, 1823, 1826, 1859, 1860, 1862, 1863, 1875, 1906, 1921, 1985, 1988, 1991, 1994, 2077, 2099, 2141, 2142, 2146, 2490
Herritarren, 484, 486, 490, 1018, 1139, 1162, 1167, 1168, 1276, 1819, 1994
herritarren aniztasuna, 240
Herritarren Arazo Juridiko eta Eskubideen Batzordeak emandako iritzia, 193
herritarren arreta, 1960
herritarren artean erabilera sustatzeko, 1863
herritarren arteko informazio-trukea, 1768
herritarren arteko solasaldiak, 2434
herritarren beharrei, 838
herritarren beharrian demokratiko, sozial eta kulturalak, 1921
herritarren beharrianak, 508, 649
herritarren datu-hornidura bakarrari buruzko aurreikuspenak, 1668
herritarren elkarbizitza eta parte-hartzea, 1943
Herritarren eskaerak, 2251
herritarren eskubide, 65, 223, 842, 1964, 2068
herritarren eskubide eta askatasunak, 685
herritarren eskubide eta askatasunen errespetua, 65
herritarren eskubideak, 238, 1316, 2099
Herritarren eskubideak, 703, 1167, 1336, 1339, 1470, 2136
Herritarren eskubideak eta betebeharrak, 1667
Herritarren eskubideak eta eginbeharrak, 1470
herritarren eskubideak kaltetzen ez badira, 704
herritarren eskubideei, 1353
Herritarren Eskubideen Batzorde juridikoak emandako iritzia, 186
herritarren eskura dauden zerbitzuetan, 1817
herritarren eta Administrazioaren arteko harremanetan, 2251
herritarren eta enpresen parte-hartzea, 1985
herritarren eta gizarte zibilaren autonomia, 148
herritarren eta legebiltzarkideen arteko harremanak, 820
herritarren eta toki-erakundeen parte-hartzea, 1223
herritarren garapen autonomorako, 2496
herritarren gehiengoan, 1860
herritarren hezkuntza integralean, 1531
herritarren hizkerako teknikak, 1255
herritarren hizkuntza-berdintasun, 1875
herritarren hizkuntza-eskubide eta eginbeharrei, 1862
herritarren hizkuntza-eskubideak, 839, 843, 967, 991, 1314, 1352, 1863
Herritarren hizkuntza-eskubideak baliatzea bermatuko, 832
herritarren hizkuntza-eskubideei, 835, 1988
Herritarren hizkuntza-eskubideei, 841
herritarren hizkuntza-eskubideek, 1620
herritarren hizkuntza-eskubideen babesak, 1862
herritarren hizkuntza-kapitala, 2149
herritarren informazioa eta parte-hartzea, 1166
Herritarren informazioa eta parte-hartzea, 1582
Herritarren intereserako publizitate instituzionalari eta azpiegitura publikoen kontzepzio kolektiboari, 2165
herritarren komunikaziorako, integraziorako eta kohesio sozialerako oinarritzko tresna, 1859
Herritarren Kontseilua, 2143
Herritarren Kontseiluaren erregelamendu organikoak eta funtzionamendukoak, 2143

- Herritarren Kontseiluko hamahiru kideak, 2143
herritarren kualifikazio profesionalen aitorpenerako, 2332
herritarren kultura- eta hizkuntza-aniztasuna, 2140
herritarren nahiak, 2044
herritarren onarpen, 403
herritarren ondorengoak, 1642
herritarren ongizatea, 870, 1459
herritarren ordezkartza, 2199
Herritarren osasun-eskubideak eta -eginbeharrak, 1618
Herritarren partaidetza, 2205
Herritarren Partaidetzarako Kontseilua, 2205
herritarren partaidetzarako organoetan, 1739
Herritarren Partaidetzari, 1162
herritarren parte hartzea, 843
herritarren parte-hartzea, 476, 1247, 1413, 1789
Herritarren parte-hartzea, 1162, 1413, 1739
Herritarren parte-hartzea sustatzeko neurriak, 1413
herritarren parte-hartzeari, 1228
Herritarren plataformak, 2044
herritarren prestakuntzan, 1640
herritarren segurtasunari, 826
herritarren sektore, 1413
herritarren sentsibilizazioa eta motibazioa, 219
Herritarrentzako, 1046
Herritarrentzako Europa, 267
herritarrentzako hizkera erraza eta argia, 1645
herritarrentzat, 856, 1369, 1862, 2077
herritarrentzat eskuragarri dauden komunikazio elektronikoen sareen eta zerbitzuen kontsumitzaileen eskubide espezifikoak, 606
herritarrentzat irisgarria eta ulergarria den hizkeraren erabilera, 1228
herritartasun aktiboa, 453
herritartasun demokratikoa, 1715
herritartasun demokratikoaren balioen esparruan, 1714
herritartasun- edo auzotasun-salbuespena, 1355, 1564
herritartasun frantsesa duten mediku, dentista eta emaginei, 2314
herritartasun katalana eratzeko borondateak, 1939
herritartasun zentzua, 1344
herritartasuna, 296, 504, 526, 527, 1423, 1763
Herritartasuna, 2474
herritartasunari, 2474
herritartasunerako hezkuntza, 2258
Herritartasunerako hezkuntza, 2252
Herritartasun-errenta, 1788
herritartasun-espazio inklusiboak, 1507
herritartasun-printzipioa, 2434
herritartasun-printzipioak, 1813
herritasuna, 684
herri-toponimia tradizionalari, 1318
herrizat, 163
hesiak, 1259
Hesperideen Unibertsitatea, 1777
Hesperideen Unibertsitateak, 1777
heterogeneotasuna, 475
hezetasunari, 1548
heziketa, 2434
Heziketa, 856
Heziketa artistiko eta kulturalak, 2253
heziketa artistiko eta musikala, 2258
heziketa ez-formalak, 225
heziketa teknikoak, 65
Heziketa-, sentsibilizazio- eta publizitate-kanpainak, 856
Heziketa-eskoletan, aukerako ikastaldiak eta egonaldiak antolatuko, 2405
Heziketarako, 751
heziketarako hizkuntza nagusia
hizkuntza erregionala edo gutxitua dela, 187
heziketa-ziklo, 1809
Heziketa-zikloak, 1419
heziketa-zikloetako, 1548, 2153
heziketa-zikloetan, 1809, 2155
Hezkidetza, 877, 1763, 2019, 2072
hezkidetza- eta inklusio-planteamenduak, 1950
Hezkidetzak, 1763
hezkidetzako, 797
hezkidetzako helburuak, 797
hezkidetzan, 1119

- hezkidetza-printzipioaren, 2029
- hezkuntza, 169, 239, 244, 413, 453, 454, 458, 459, 460, 462, 477, 479, 505, 585, 685, 715, 728, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 748, 749, 750, 751, 780, 787, 788, 796, 798, 804, 809, 875, 1011, 1024, 1034, 1106, 1108, 1113, 1138, 1237, 1246, 1277, 1325, 1346, 1549, 1717, 1868, 1875, 1912, 1914, 1921, 1958, 1960, 1965, 1997, 2004, 2019, 2496, 2509
- Hezkuntza, 65, 105, 168, 454, 458, 459, 460, 461, 486, 490, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 742, 743, 744, 745, 747, 749, 750, 763, 788, 789, 815, 1009, 1024, 1034, 1113, 1145, 1227, 1278, 1289, 1304, 1393, 1395, 1695, 1696, 1717, 1802, 1810, 1868, 1899, 1914, 1915, 1928, 1943, 1968, 2003, 2019, 2029, 2148, 2161, 2298, 2438
- Hezkuntza Administrazio eskudunak, 485, 1143
- Hezkuntza Administrazioa, 975, 1131, 1530, 2255
- Hezkuntza Administrazioak, 1125, 1127, 1128, 1129, 1143, 1145, 1237, 1248, 1296, 1299, 1301, 1525, 1527, 1529, 1530, 1531, 1868, 1942, 1946, 1963, 1968, 2019, 2072, 2159
- Hezkuntza Administrazioaren, 1131
- Hezkuntza Administrazioaren gardentasunerako, eraginkortasunerako eta baterako lanerako tresna, 2157
- Hezkuntza Administrazioaren hizkuntza, 1942
- Hezkuntza Administrazioaren hizkuntzari, 1943
- Hezkuntza Administrazioaren laguntzarekin, 1528
- Hezkuntza Administrazioen, 1807
- Hezkuntza Administrazioako langile ez-irakasleek, 1941
- hezkuntza afektibo-sexuala, 456
- Hezkuntza berezian, 2155
- hezkuntza bereziari, 1951
- Hezkuntza bereziko (integratuko)” 1.5 soldata-taulari, 1296, 1299, 1301
- hezkuntza bereziko 7 unitate edo gehiago, 2179
- hezkuntza bereziko zentro espezifikoek (HBZEek), 2179
- Hezkuntza bereziko zentro espezifikoetan, 2155
- hezkuntza bereziko zentroak, 2163
- hezkuntza bereziko zentroetan, 462, 1320, 1709
- Hezkuntza Ebaluaziorako Institutu Nazionala, 462
- hezkuntza eleaniztasun eta kulturartekoaren programaren aplikazioa, 2157
- hezkuntza eleaniztun eta kulturarteaniztunaren esparruan, 1808
- hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren helburuak, 2159
- hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren kalitatea, 2162
- hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa, 2152, 2154, 2155, 2156, 2157, 2160, 2161, 2163
- Hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa, 2153, 2154, 2155
- hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programa aplikatzeko gaikuntza eta prestakuntza, 2152
- hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programak, 2153, 2154
- hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programaren edukiaren eta antolaketaren, 2151
- hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programaren helburuak, 2161
- hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programaren kudeaketa akademiko eta didaktikorako, 2160
- hezkuntza eleaniztun eta kulturartekoaren programari, 2160
- hezkuntza eleaniztun eta kulturartekorako, 2153
- hezkuntza eleaniztuna, 879, 2152, 2162, 2163
- Hezkuntza eleaniztuna, 1527

- hezkuntza eleaniztuna eta kulturartekoa, 2163
HEZKUNTZA ELEANIZTUNA ETA KULTURARTEKOA, 973
hezkuntza eleaniztunaren arloan, 2162
hezkuntza eleaniztunaren arloko irakaskuntza-aholkulari teknikoen lan-planak, 2162
hezkuntza eleaniztunaren azken helburua, 2151
hezkuntza eleaniztunaren eta kultura-aniztunaren esparruan, 1808, 1809, 1810
hezkuntza eleaniztunaren metodoekin esperimentatu ahal, 182
hezkuntza eleaniztunaren programa, 2150
Hezkuntza elebiduna, 483, 1141, 1818
hezkuntza elebiduna sustatzeko programak, 1527
hezkuntza elebidunaren, 1143, 1149
Hezkuntza elebidunaren aukera, 1143
hezkuntza elebidunaren aukeraren, 1143
hezkuntza elebiduneko programa, 1828, 1829
Hezkuntza elebiduneko programak, 1807
Hezkuntza elebiduneko programak garatzen dituzten zentroetan, 1811
hezkuntza emozional eta afektibo-sexualeko trebetasunak, 1237
hezkuntza emozionala, 456
Hezkuntza emozionala eta pertsonalizatua, 1067
hezkuntza erdipresentzialaren eta hezkuntza ez-presentzialaren modalitateetan, 1945
Hezkuntza- eta antolaketa-edukiak, 1716
hezkuntza- eta curriculum-proiektu berezituak, 947
hezkuntza- eta curriculum-proiektuetan, 788
hezkuntza- eta entretenimendu-beharrizana, 2142
hezkuntza- eta eskola-ibilbide, 2252
hezkuntza eta heziketa horiek haien kultura-identitatea bete-betean errespetatzea, 142
hezkuntza- eta hizkuntza-balioak, 2143
hezkuntza- eta ikerketa-baliabideak, 134
Hezkuntza eta irakaskuntzari buruzko eskubideak, 469
Hezkuntza eta Kultura Sailak, 720, 1325
Hezkuntza eta Kultura Sailaren, 718
Hezkuntza eta Kultura Sailari, 715, 716, 717, 721, 722
Hezkuntza eta Kultura Sailean, 722
hezkuntza- eta kultura-jarduera osagarriak, 2255, 2299
hezkuntza- eta kultura-jarduera osagarrien, 2491
Hezkuntza eta Kulturako sailburua, 717, 718
Hezkuntza eta Kulturako sailburuak, 719
hezkuntza- eta kultura-programa, 196
hezkuntza- eta kultura-programetan, 183
Hezkuntza- eta lan-gaietan eskumena duten sailek, 1968
hezkuntza- eta osasun-arazoei, 106
hezkuntza- eta osasun-eskubideak, 2009
hezkuntza- eta pedagogia-akordioak, 988
hezkuntza eta prestakuntza goizegi uztearen prebentzio eta murrizketa, 586
hezkuntza eta prestakuntza iraukorretako jarduketak, 1343
hezkuntza- eta prestakuntza-aukerak, 653
hezkuntza- eta prestakuntza-ekintzetarako, 1143
hezkuntza- eta prestakuntza-materialen edukiek, 2003, 2030
hezkuntza- eta prestakuntza-programak, 226
Hezkuntza- eta prestakuntza-programak, 939
hezkuntza- eta prestakuntza-

- sistemen kalitatea eta eraginkortasuna hobetzea, 453
- hezkuntza- eta prestakuntza-sistemetakako sarbide orokorra, 453
- Hezkuntza eta Zientzia Ministerioak, 367, 369, 1107, 1333, 1878
- Hezkuntza eta Zientzia Ministerioko idazkariordea, 369
- Hezkuntza eta Zientzia Saila, 1287
- Hezkuntza eta Zientziako ministroaren, 369
- hezkuntza Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialetan jasotzeko eskubidea, 853
- hezkuntza ez-formala, 876
- Hezkuntza ez-formala, 1024
- hezkuntza ez-formalaren eremua, 1447
- hezkuntza ez-presentzialaren modalitate, 1945
- hezkuntza ez-sexista, 1763
- hezkuntza inklusiboa, 586
- hezkuntza inklusiboaren printzipioak, 2262
- hezkuntza integralean, 1531
- hezkuntza iraunkorra, 1997
- hezkuntza iraunkorrean, 186
- hezkuntza iraunkorreko programetan, 1320
- Hezkuntza Kontseilu Nagusiari, 2256, 2257
- hezkuntza lortzeko nahiz komunikabideetan lekua izateko aukerei, 177
- Hezkuntza maila ez-unibertsitarioetan, 1002
- Hezkuntza Ministerioa, 1287
- Hezkuntza Ministerioak, 1594, 1707, 2295
- Hezkuntza mistoa, 2252
- hezkuntza morala, 2258
- hezkuntza mota, 65
- Hezkuntza Nazionalaren Kontseilu Nagusia*, 2405
- Hezkuntza Nazionalaren Kontseilu Nagusiaren proposamenez*, 2405
- Hezkuntza Nazionalaren mendeko osasun-langileek, 2263
- Hezkuntza Nazionalaren Ministerioak, 2309
- hezkuntza nazionalaz arduratzen den ministerio, 2478
- hezkuntza nazionalaz arduratzen den ministerio frantsesak, 2479
- Hezkuntza Nazionaleko Ministerioa, 2457
- Hezkuntza Nazionaleko Ministerioak, 2492, 2493
- hezkuntza presentzialaren, hezkuntza erdipresentzialaren eta hezkuntza ez-presentzialaren modalitateetan, 1945
- hezkuntza presentzialeko, erdipresentzialeko eta urrutiko hezkuntzarako proposamenak, 1248
- hezkuntza programak, 1068
- Hezkuntza Saila, 1807
- Hezkuntza Sailak, 1530, 1807, 1808, 1809, 1810, 1811, 1812
- Hezkuntza Sailaren, 1807
- Hezkuntza Sailari, 1744
- Hezkuntza Sistemaren Antolamendu Orokorrari buruzko urriaren 3ko 1/1990 Lege Organikoan, 815
- Hezkuntza Sistemaren Antolamendu Orokorrari buruzko urriaren 3ko 1/1990 Lege Organikotik, 1009
- hezkuntza teknikoan, 169
- hezkuntza zerbitzu publikoa, 2451
- Hezkuntza Zerbitzua, 1944
- Hezkuntza-, gizarte- eta lan-arloko inklusioa, 460
- hezkuntza-, gizarte- eta osasun-izaerako programak, 1671
- Hezkuntza, Ikerketa, Kultura eta Kirol Sailak, 2164
- hezkuntza-, kirol-, familia- eta kultura-jarduerekin, 2350
- Hezkuntza, Kultura eta Kirol Ministerioa, 1291
- Hezkuntza, Kultura eta Kirol Saila, 1330
- Hezkuntza, Kultura eta Kirol Sailak, 1828
- Hezkuntza, Kultura eta Kirol Sailaren tarifak, 1329
- Hezkuntza, kultura eta kirola, 1291
- Hezkuntza, Kultura eta Unibertsitate Saileko katalanaren ezagutza-ziurtagiriekin, 1381

- Hezkuntza, Kultura eta Unibertsitate
Saileko probak, 1380
- hezkuntza-, kultura- eta zientzia-
edukiak, 147
- Hezkuntza, Lanbide Heziketa eta
Turismo Saila, 1828
- Hezkuntza, lanbide-heziketa,
gazteria eta kirola, 210
- Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa
Sailak*, 743, 744, 749, 750
- Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa
Sailaren, 726
- Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa
Sailari, 726, 745
- hezkuntza-, unibertsitate- eta
prestakuntza-zerbitzu tekniko-
profesionalak, 1508
- Hezkuntza, Zientzia eta Kulturarako
Nazio Batuen Erakundea, 114
- Hezkuntza, Zientzia eta Kulturarako
Nazio Batuen Erakundeak, 120,
146
- Hezkuntza, Zientzia eta Kulturarako
Nazio Batuen Erakundearen
Konferentzia Orokorra, 128
- Hezkuntza, Zientzia eta Kulturarako
Nazio Batuen Erakundearen
Konferentzia Orokorra, 127
- Hezkuntza, Zientzia eta Kulturarako
Nazio Batuen Erakundeko estatu
kideek, 138
- Hezkuntza, Zientzia eta Kulturarako
Nazio Batuen Erakundeko
zuzendari nagusiak, 125, 131
- Hezkuntza, Zientzia eta Kulturarako
Nazio Batuen Erakundeko
zuzendari nagusiari*, 113
- Hezkuntza-administrazio, 462
- hezkuntza-administrazio eskudunak,
489
- hezkuntza-administrazioak*, 740, 743,
749
- Hezkuntza-administrazioak*, 742, 743,
745, 747, 788
- hezkuntza-administrazioei, 459, 585
- Hezkuntza-administrazioei, 463
- hezkuntza-administrazioek, 455, 458,
460, 462, 1943
- Hezkuntza-administrazioek, 455, 456,
458, 459, 460, 461, 464, 485, 486,
489, 490, 1820
- hezkuntza-administrazioekin, 586,
1950
- hezkuntza-administrazioetako
organismo baliokideak, 462
- hezkuntza-administrazioako*, 749
- hezkuntza-aisialdiaren lege-
erregulazioa, 1446
- Hezkuntza-aisialdiko instalazioak,
1441
- hezkuntza-aisialdiko jarduerak, 1446,
1448
- hezkuntza-aisialdiko jardueren
diseinua, 1448
- hezkuntza-aisialdiko jardueren
komunikazio-hizkuntza, 1446
- hezkuntza-aisialdiko jardueren
zuzendariaren diploma, 1448
- hezkuntza-aisialdiko prestakuntza,
1445
- hezkuntza-aisialdiko profesionalak,
1445
- hezkuntza-aplikazioak, 245
- hezkuntza-arloan*, 744, 1950
- hezkuntza-arloan eskumena duen
sailak, 1552, 1722, 2156, 2159
- Hezkuntza-arloan eskumena duen
sailak, 1715, 2159, 2160, 2162
- hezkuntza-arloan eskumena duen
sailari, 1966, 2159
- Hezkuntza-arloan eskumenak dituen
sailak, 2156
- Hezkuntza-arloko administrazio-
neurriak, 2038
- hezkuntza-arloko eginkizunak eta
zerbitzuak, 1325
- Hezkuntza-arloko eskumena, 454,
1491, 1498, 1716, 1717, 1718, 1719
- Hezkuntza-arloko eskumena duen
ministerioak, 454
- hezkuntza-arloko eskumena duen
sailak, 1719, 1720
- Hezkuntza-arloko eskumena duen
sailak, 1716, 1717, 1718, 1719
- Hezkuntza-arloko hizkuntza-
eskubideak, 1914
- Hezkuntza-arloko jarraitutasuna eta
koherentzia, 1942
- Hezkuntza-arloko sail eskudunak,
2156
- hezkuntza-arloko tasak, 2188
- hezkuntza-arrakasta, 1525

- hezkuntza-arrakasta eta -ekitatea, 1425
 hezkuntza-arrakastarako programetan eta curriculumetik kanpoko jardueretan parte hartzea, 1715
 hezkuntza-arrakastari, 1719
 Hezkuntza-arreta osagarriko irakasleak eta langileak, 1129
 hezkuntza-arretako profesionalen eta administrazio eta zerbitzuetako langileen hizkuntza-gaitasuna, 1941
 hezkuntza-arretarako, 788
 hezkuntza-arretaren, 1145
 hezkuntza-arretari, 1878
 hezkuntza-asmoari, 453
hezkuntza-aukera, 745, 950
 hezkuntza-aurrerapena, 1525, 1720, 1811
 hezkuntza-baliabideak, 130
 hezkuntza-beharrizan, 787, 788
 hezkuntza-beharrizan bereziak, 459, 788, 1145, 1431, 1489, 1491, 1498, 1553, 1561, 1964, 2052, 2053, 2491
 Hezkuntza-beharrizan bereziak, 459, 600, 2053
hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleak, 1489
 Hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleak, 459
 hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleei, 2153
 hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleen arretari, 1964
 hezkuntza-beharrizan bereziak dituzten ikasleen eskaerei, 1552
 hezkuntza-beharrizan berezietara, 1143
 Hezkuntza-beharrizan Berezietarako Europako Agentziak, 479
 hezkuntza-beharrizan espezifikoak dituzten ikasleei, 1946
 Hezkuntza-beharrizan espezifikoak dituzten ikasleei, 1946
hezkuntza-beharrizanak, 742, 1720
 Hezkuntza-berrikuntza, 985
 hezkuntza-berrikuntzako proiektuak, 987
 hezkuntza-berrikuntzan, 1939
 hezkuntza-berrikuntzarako politikak, 1263
 hezkuntza-bikaintasuna, 2052
 Hezkuntza-curriculumak, 1432
 hezkuntza-diseinu bikain, 2489
 Hezkuntza-ebaluazioko prozesuen eremuak, 985
 hezkuntza-edukiak, 1034, 1944
 hezkuntza-eginbeharra, 2150
 hezkuntza-ekimen, 1939
 hezkuntza-ekintzak, 1943
 hezkuntza-ekintzak eta -neurriak, 2208
 hezkuntza-eragile, 1526
 hezkuntza-eraikuntzako prozesu osoaren erdigune, 2151
 hezkuntza-erakundek, 1749
 Hezkuntza-erantzun, 1129
 hezkuntza-eredu, 2151
 hezkuntza-eredu eleaniztunak eta kulturartekoak, 1715
 hezkuntza-eredu elebidunak, 485, 1143, 1819
 hezkuntza-eredu elebidunen eskaintzari, 1817
 hezkuntza-eredu horren beharrizan linguistiko eta didaktikoak, 2161
 hezkuntza-eredua, 1424
 hezkuntza-eremuan, 728, 1110, 1695
 hezkuntza-eremuko elkarbizitzari, 1696
 Hezkuntza-eremuko eskubideak eta askatasunak, 1526
 hezkuntza-eremuko komunikazioan, 2007
 hezkuntza-eremuko xedapenak, 1817
 Hezkuntza-erkidego osoa, 2151
 Hezkuntza-erkidegoa, 1125, 1526, 1715, 1943
 hezkuntza-erkidegoak, 585, 1721
 hezkuntza-erkidegoaren, 2148, 2163
 hezkuntza-erkidegoaren barruko harremanak, 2492
 hezkuntza-erkidegoaren parte-hartzean, 1721
 hezkuntza-erkidegoari, 1548
 Hezkuntza-erkidegoari, 2156
 hezkuntza-eskaintza, 2496
 hezkuntza-eskaintzan, 460, 1997
 hezkuntza-eskaintzaren aniztasuna, 2052

- hezkuntza-eskaintzaren berezko ezaugarriek, 460
hezkuntza-eskaintzetan, 2496
hezkuntza-eskariari, 745
hezkuntza-eskubidea, 65, 742, 1346
hezkuntza-eskumenak, 1248
Hezkuntza-eskumenak, 1128
Hezkuntza-eskumenak dituen sailak, 1529, 1968, 2029, 2156
hezkuntza-esparruan, 1912
hezkuntza-esperimentazioko, - ikerketako eta -berrikuntzako proiektuetan, 1125
hezkuntza-etapa, 854, 1127, 1189, 1828, 2150, 2154, 2157, 2159, 2163
Hezkuntza-etapa, 455
hezkuntza-etapa bakoitzaren beharrietara, 2163
hezkuntza-etapa eta -modalitate, 1939
hezkuntza-etapa eta -modalitate bakoitzaren egitura eta oinarriko edukiak, 1714
hezkuntza-gaietan eskumena duen sailak ezartzen dituen baldintzen, 830
hezkuntza-garapenean, 1485
Hezkuntza-gastuengatiko kenkaria, 2050
hezkuntza-gune, 2014
hezkuntza-helburu, 1806, 1807
hezkuntza-helburu orokorrak, 454
hezkuntza-helburuak lortzeko oinarriko gaitasunak, 1525
hezkuntza-hobekuntza, 1247
hezkuntza-hobekuntzarako diagnostiko-ebaluazioak, 585
hezkuntza-ibilbidean, 2152
hezkuntza-inklusioa, 981
Hezkuntza-inklusioa, 460
hezkuntza-instituzioek, 1282
hezkuntza-integrazioa, 745, 950, 973
hezkuntza-jarduera, 1941
Hezkuntza-jarduera erkideak, 2053
hezkuntza-jarduerak, 2254
Hezkuntza-jarduerak, 1940
hezkuntza-jardueran, 2158
hezkuntza-jardueraren hobekuntza, 1946
hezkuntza-jardueren multzoa, 1525, 1720
hezkuntza-jardunbide berritzaileetan, 2150
hezkuntza-jarraitutasuna, 984, 1943
hezkuntzak, 155, 169
Hezkuntzak, 168
hezkuntza-kalitatea eta -ekitatea, 1432
hezkuntza-kalitatean, 1721
hezkuntzako, 460, 463, 742, 748, 781, 1915
hezkuntzako beharrian, 742
hezkuntzako berrikuntza eta ikerketa, 1715
Hezkuntzako eskumena duen sailak, 1531
Hezkuntzako Estatu Idazkaritzaren, 1802
hezkuntzako eta irakaskuntzako eginkizunetarako, 1320
hezkuntzako eta lanbide-heziketako politikak, 509, 650
hezkuntzako hizkuntza-eredua, 2162
hezkuntzako hizkuntza-ereduaren ebaluazio globala, 2161
Hezkuntzako hizkuntza-ereduaren ebaluazio globala, 2161
hezkuntzako hizkuntza-ereduaren ebaluazio globala, ikuskapena eta harentzako aholkularitza, 2161
hezkuntzako hizkuntza-ereduaren ebaluazio globalaren helburua, 2161
Hezkuntzako hizkuntza-ereduaren ikuskapena eta harentzako aholkularitza, 2162
Hezkuntzako hizkuntza-politika, 2162
hezkuntzako ikasleen, 2490
Hezkuntzako ikuskatzaileen kidegoan, 464, 1949
Hezkuntzako ikuskatzailetza, 1237
Hezkuntzako ikuskatzailetzak, 2162
Hezkuntzako ikuskatzailetzaren, 1237
Hezkuntzako ikuskatzailetzaren jarduketak, 2162
Hezkuntzako ikuskatzailetzaren urteko jardun-planaren, 2162
hezkuntzako maila, 323
hezkuntzako profesionalen komunikazio- eta metodologia-gaitasuna, 973
hezkuntzako, administrazioko eta

- komunikazioko komunikazio-
hizkuntza, 1950
- hezkuntzakoak. *Ikus* xedeak, *Ikus*
jarduketa-sektoreak
- Hezkuntza-komunitatea, 976
- hezkuntza-konpentsazioko
planetan, 1696
- Hezkuntza-konplexutasunaren
indizea, 976
- Hezkuntza-konpromisoaren gutuna,
1950
- hezkuntza-konpromisoko gutunaren
ezaugarri espezifikoak, 1947
- hezkuntza-laguntza, 1126
- hezkuntza-laguntza eta -arreta, 459
- hezkuntza-laguntzako beharrizan
espezifikoak, 623, 1130
- Hezkuntza-laguntzako beharrizan
espezifikoak, 1129
- Hezkuntza-laguntzako beharrizan
espezifikoak dituzten ikasleak,
1129
- hezkuntza-laguntzako beharrizan
espezifikoak dituzten ikasleei, 1130
- hezkuntza-laguntzako beharrizan
espezifikoak dituzten ikasleei
arreta ematen espezializatutako
maisua-maistrek, 1130
- Hezkuntza-laguntzako beharrizan
espezifikoak dituzten ikasleen,
1129
- Hezkuntza-laguntzako beharrizan
espezifikoak dituzten ikasleen
eskolatzea, 1129
- hezkuntza-laguntzako beharrizan
espezifikoaren prebentzioan eta
detekzio goiztiarrean, 1130
- Hezkuntza-laguntzaren beharrizan
espezifikoa, 1525
- Hezkuntza-laguntzaren beharrizan
espezifikoa duten ikasleak, 459,
1811
- hezkuntza-laguntzaren beharrizan
espezifikoa duten ikasleentzat, 458
- hezkuntza-legeriak, 1602
- hezkuntza-legerian, 485, 1143, 1819
- hezkuntza-legeriaren, 489
- hezkuntza-legeriari buruzkoak. *Ikus*
ezagutzak
- hezkuntza-maila*, 743, 748, 1296,
1299, 1301, 1319, 2098, 2103, 2115,
2148, 2155, 2158, 2163
- Hezkuntza-maila, 1278
- hezkuntza-maila eta -modalitate,
1868
- Hezkuntza-maila ez-
unibertsitarioetan, 1002
- hezkuntza-mailatan, 2109
- hezkuntza-materialak, 2160
- hezkuntza-materialaren edukiek,
1034
- hezkuntza-modalitate elebiduna,
1968, 1970
- Hezkuntza-modalitate elebiduna,
1967, 2006
- hezkuntza-modalitate elebidunaren,
1963
- hezkuntza-modalitate elebidunean,
1966, 1968
- hezkuntza-modalitate elebidunean
sartzeko baldintzei, 1966
- Hezkuntza-modalitate
elebidunerako irispidea, 1970
- hezkuntza-modalitateei, 1968, 2007
- hezkuntzan, 309, 378, 765, 769, 1119,
1129, 1145, 1149, 1237, 1384, 1525,
1529, 1533, 1696, 1719, 1721, 1722,
1811, 1944, 1945, 2030, 2150, 2160,
2434
- Hezkuntzan, 1763, 1914
- hezkuntza-neurri, 1011
- hezkuntza-orientazioko
profesionalen lankidetzeta eta
aholkularitza espezializatua, 1525
- hezkuntza-orientazioko taldeko
profesional, 1130
- Hezkuntza-planak, 1129
- Hezkuntza-planak eta -edukiak,
1034
- hezkuntza-planetan, 1100
- hezkuntza-plantzat, 1129
- Hezkuntza-politika, 1346
- hezkuntza-politika egokiak, 266
- Hezkuntza-politika publikoak, 1424
- hezkuntza-politikak, 2296, 2298
- Hezkuntza-politikak, 1024
- hezkuntza-politikak eta
irakasmaterialak garatu, 228
- hezkuntza-politikaren printzipio
inspiratzaileak, 1346
- hezkuntza-politikari, 1216
- Hezkuntza-politikek eta -programek,

- 138
hezkuntza-premia bereziak, 948
hezkuntza-premiak, 947
hezkuntza-programa, 1719
hezkuntza-programak, 1263, 1721
hezkuntza-programetako ordu-arduraldia, 1319
hezkuntza-proiektu, 483, 742, 1141, 1818, 1967, 2006
Hezkuntza-proiektu elebidun edo eleaniztunetan parte hartzeko baimena duten zentro itunduei, 1489
hezkuntza-proiektua, 745, 951, 976, 979, 1432, 1947
Hezkuntza-proiektua, 461, 745, 950, 987, 1431, 1448, 1947, 2510
hezkuntza-proiektuak, 745, 1130
Hezkuntza-proiektuak, 745, 1947
hezkuntza-proiektuan, 461, 1945
hezkuntza-proiektuaren, 742, 1941, 1948, 1950
hezkuntza-proiektuaren aurkezpen idatzia, 2510
hezkuntza-proiektuetan, 1145
hezkuntza-prozesua arautzen duten lege organikoetan, 2065
hezkuntzara iristeko aukera-berdintasuna sustatzeko betebeharrak, 337
hezkuntzarako, 478, 783, 788, 1137, 1531
hezkuntzarako eskubide konstituzionala, 1424
hezkuntzarako eskubidea, 468, 482, 2052
Hezkuntzarako eskubidea, 265, 979, 1067, 2252
hezkuntzarako eskubideak, 140
Hezkuntzarako Eskubideari buruzko Lege Organikoaren, 1319
hezkuntzarako eta hezkuntza-arretarako eskubidea, 788
hezkuntzarako eta kulturarako irispidea izateko eskubidea, 1905
hezkuntzarako funtsezko eskubidea, 976
hezkuntzarako irispide, 2491
Hezkuntzarako laguntza-zerbitzuak, 985
hezkuntzarekin, 2014, 2348
hezkuntzaren, 61, 195, 453, 476, 533, 742, 788, 1246, 1691, 2024
Hezkuntzaren, 454, 1024
Hezkuntzaren administrazioa, 1950
Hezkuntzaren alorreko eskumena duen sailak, 1720
hezkuntzaren alorreko ikasketekin, 2490
hezkuntzaren antolaketa, 1939
hezkuntzaren arloan, 116, 132, 186, 799
hezkuntzaren arloan eskuduna den ministerioak, 1770, 1802
hezkuntzaren arloan eskumena duen Generalitateko sailaren berezko zerbitzuek, 2014
hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak, 1717, 1720, 2156
Hezkuntzaren arloan eskumena duen sailak, 1717, 1718, 1721, 1722, 1819, 1968, 2161, 2162, 2163
hezkuntzaren arloan eskumena duen sailaren, 1220, 2161, 2162
hezkuntzaren arloan eskumena duen saileko titularrari, 2164
hezkuntzaren arloan eskumenak dituen sailburuak, 1530
Hezkuntzaren arloko atzerri-ekintza, 533
hezkuntzaren arloko eskumena, 1058
Hezkuntzaren arloko eskumena, 1119
Hezkuntzaren arloko eskumena duen saila, 975
Hezkuntzaren arloko eskumenak dituen sailak, 1968
hezkuntzaren arloko eskumenen banaketari, 585
hezkuntzaren arloko langileei, 2479
hezkuntzaren arloko lankidetzatza-ildo, 2492
hezkuntzaren arloko ministerio eskudunarekin, 1720
hezkuntzaren aspektu batzuk zabaltzeko kanpainak, 1721
Hezkuntzaren Ebaluazio, Ikerketa eta Prospektibarako Institutua, 975
Hezkuntzaren eremuan, 182, 1762
hezkuntzaren eta frantsesaren alorretan, 2486

- hezkuntzaren eta garapenaren ikuskera humanista, 1246
- hezkuntzaren eta gizarte-zerbitzuen eremuan, 1707
- hezkuntzaren eta kulturaren alorrean, 2298
- Hezkuntzaren eta prestakuntzaren alorreko politika eraginkorrak, 2496
- hezkuntzaren eta prestakuntzaren arloko politika, 1347
- Hezkuntzaren eta prestakuntzaren, kulturaren eta hizkuntza-errealitatearen oinarriko ezaugarrietan, 2021
- Hezkuntzaren eta, batez ere, frantsesaren irakaskuntzaren alorrean, 2486
- hezkuntzaren gaineko eskumena duen Estatuko agintaritzak, 2259
- hezkuntzaren gaineko eskumenak dituen Estatuko agintaritzak, 2260
- hezkuntzaren hedapenerako, 124
- Hezkuntzaren helburua, 65
- hezkuntzaren hizkuntza, 169
- hezkuntzaren kalitatea, 1124
- Hezkuntzaren Kodea, 2252, 2510
- Hezkuntzaren Kodearen, 2291, 2295, 2313, 2354, 2462, 2482, 2507
- hezkuntzaren oinarriko eskubidea, 1813
- Hezkuntzaren printzipio orokorrak, 2252
- Hezkuntzaren printzipioak eta xedeak, 454
- hezkuntzaren sustapena, 1346
- hezkuntzaren, administrazioaren eta kulturaren eremuetan, 1691
- hezkuntzaren, kulturaren eta korsikeraren alorreko eskumenei buruzko ebazpenak, 2297
- hezkuntzari, 171, 1107, 1346, 1632, 1996, 2072
- Hezkuntzari, 1124, 1714, 1722, 1939, 2510
- Hezkuntzari buruzko Legeak, 1939
- Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoak, 1718, 2148
- Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoan, 1036
- Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikoaren, 1552, 1718, 1720, 1806, 1808, 1809, 1810, 2156, 2159
- Hezkuntzari buruzko maiatzaren 3ko 2/2006 Lege Organikotik, 1009
- Hezkuntzari buruzko martxoaren 7ko 4/2011 Legearen, 1552
- Hezkuntzari buruzko uztailaren 10eko 12/2009 Legearen, 1964
- Hezkuntzari eta frantsesari, 2486
- hezkuntzari eta frantsesari buruz sinaturiko esparru-akordioa, 2486
- hezkuntzari eta kulturari buruzko eskubideak, 468
- hezkuntzari zuzendutako espezializazio, 1521
- hezkuntza-sektoreei*, 742
- hezkuntza-sistema, 454, 741, 743, 947, 949, 1131, 1138, 1425, 1429, 1806, 1807, 1813, 1939, 2029, 2033, 2148, 2207, 2258, 2489, 2490, 2492
- hezkuntza-sistema berezi baten, 228
- hezkuntza-sistema eleaniztuna, 977
- hezkuntza-sistema eleaniztuna eta kulturartekoa, 2153
- hezkuntza-sistema eleaniztunaren, 1875
- hezkuntza-sistema modernoa, irekiagoa, ez hain zurruna, eleaniztuna eta kosmopolita, 585
- hezkuntza-sistema nazionala, 2258, 2492
- hezkuntza-sistema orokorretik, 715
- hezkuntza-sistema propioarekin, 685
- hezkuntza-sistemak*, 740, 1113, 1527, 1715, 1806, 1939, 1944, 1947, 2117, 2489, 2492
- Hezkuntza-sistemak, 454
- hezkuntza-sistemako beste irakaskuntza batzuei, 2152
- Hezkuntza-sistemako beste irakaskuntza batzuei, 2162
- hezkuntza-sistemako curriculum-hizkuntzak, 2152
- hezkuntza-sistemako etapetara, 1719
- hezkuntza-sistemako genero-berdintasunerako planaren, 2019
- hezkuntza-sistemako irakaskuntza-hizkuntza, 1940

- hezkuntza-sistemako irakaskuntza-hizkuntza eta ikaskuntza-hizkuntza, 2034
- hezkuntza-sistemako irakaskuntzetara, 1247
- Hezkuntza-sistemako lanbide-heziketaren arloan eskumena duen sailak, 855
- Hezkuntza-sistemako lanbide-heziketaren berezko antolamenduaren garapenak, 2016
- hezkuntza-sistemako langileen arteko elkarlana, 2258
- hezkuntza-sistemako maila, 1237
- hezkuntza-sistemako ohiko etapetatik, 1806
- hezkuntza-sisteman, 1129, 1314, 1529, 1694, 1696, 1714, 1811, 2096, 2152, 2153, 2154, 2156
- Hezkuntza-sisteman berandu sartu diren ikasleak, 1525
- hezkuntza-sisteman berandu sartu diren ikasleei, 1526
- Hezkuntza-sisteman berandu sartzen diren ikasleen integrazioa, 1811
- Hezkuntza-sisteman bi hizkuntza ofizialetako bat jakin gabe sartzen diren ikasleek, 1940
- hezkuntza-sisteman frantsesaren irakaskuntza, 2478
- hezkuntza-sistemara, 413, 1914
- hezkuntza-sistemarako, 481
- hezkuntza-sistemaren, 458, 459, 1119, 1128, 1247, 1277, 1287, 1525, 1806, 1939, 1940, 1948, 2154
- Hezkuntza-sistemaren, 1714, 1715, 1940
- Hezkuntza-sistemaren baliabideak, 2162
- hezkuntza-sistemaren beharrizanei, 460
- hezkuntza-sistemaren benetako beharrizanak, 1424
- hezkuntza-sistemaren berezko hizkuntza, 1968
- hezkuntza-sistemaren berezko kontrol-, ebaluazio- eta hobekuntza-tresnak, 464
- Hezkuntza-sistemaren ebaluazioa, 462
- hezkuntza-sistemaren egiturari eta antolaketari, 1696
- hezkuntza-sistemaren erreferentzia-hizkuntza, 973
- Hezkuntza-sistemaren gobernantza, 981
- hezkuntza-sistemaren hizkuntza-araubidea, 1940
- Hezkuntza-sistemaren hizkuntza-araubidea, 1940
- hezkuntza-sistemaren irakaskuntzetako tituluen, 459
- hezkuntza-sistemaren kalitatea, 1423
- hezkuntza-sistemaren komunikazio-hizkuntza, 1424
- hezkuntza-sistemaren ohiko etapak, 1428, 1945
- hezkuntza-sistemaren ohiko etapetatik, 1717
- Hezkuntza-sistemaren oinarriko ardatzak, 1715
- hezkuntza-sistemaren oinarriko titulazioa, 1247
- Hezkuntza-sistemaren printzipio gidariak, 1714
- hezkuntza-sistemarentzat, 2116
- hezkuntza-sistemari, 1291
- hezkuntza-sistematik, 2480
- hezkuntza-sustapena, 468
- Hezkuntza-tasak, 2188
- hezkuntza-titulazio bat lortzeko irakaskuntzak, 1719
- hezkuntza-trukeak, 1674, 1722
- Hezkuntza-trukeak, 1722
- hezkuntzaz, 2252
- hezkuntza-zentro, 2157
- hezkuntza-zentroak, 1124, 2158
- hezkuntza-zentroan, 2157
- hezkuntza-zentroaren eta ikasleen ezaugarrien, 2157
- Hezkuntza-zentroaren hizkuntza-proiektua, 2158
- hezkuntza-zentroek, 2159
- Hezkuntza-zentroek, 462, 2160, 2164
- Hezkuntza-zentroetako hezkuntza-arretako profesionalek eta administrazio eta zerbitzuetako langileek, 1941
- Hezkuntza-zentroetan, 789
- hezkuntza-zentroetarako, 1943
- hezkuntza-zentroko zuzendaritzak,

- 2159
hezkuntza-zerbitzu orokorrak, 505
Hezkuntza-zerbitzu publikoaren xede
eta eginkizunak, 2252
Hezkuntza-zerbitzu publikoek, 1968
Hezkuntza-zerbitzu publikoek haur
gorren eta gor-itsuen amei, aitei
edo tutoreei, 1968
hezkuntza-zerbitzua, 1946
hezkuntza-zerbitzuak, 2014
Hezkuntza-zerbitzuak, 788, 1947
Hezkuntza-zerbitzuen eginkizunak,
1947
hezkuntza-zerbitzuetara, 1386
hezkuntza-zientzien fakultateetan,
1143, 1820
hezkuntza-zientzien goi-mailako
eskolak, 2265
hezkuntza-zientzien goi-mailako
eskolen eginkizunak eta
antolaketa, 2265
hezkuntza-zientzien goi-mailako
instituto nazionalak, 2265
hidrografiari buruzko toponimoak,
2175
Hierarkia-bidea, 1373
hierarkizazio, 793
hierarkizazioa, 793
higiezinak, 525, 527, 857, 1778, 1780,
1781
higiezinak, 1778
higiezinaren arloko funtsak, 536
higiezinaren arloko inbertsioko funts
eta sozietateak, 536
higiezinaren proiektuak, 2511
higiezin-kredituko kontratuak, 578
higigarriak, 857
hildakoa, 448
Hildakoa, 448
Hileko ezgaitzaile sekundarioa, 508,
649
hilketak, 1168
hindia, 109
hipersentikortasun
elektromagnetikoa, kimikoa edo
bestelakoa duten pertsonak, 1736
hipoakusia, 1505
Hipoteka Legea, 563
hipoteka-kontratazioaren, 1156
hipoteka-maileguren eta -kredituen,
1156
Hiri barruko bideen izena, 2102
hiria, 1588, 2423
hirian, 849
hiriaren, 2423
Hiriaren, 1588
hiriarteko bideak, 1867
hiriarteko bideen, 1222
hiriarteko bideen izenak, 1996
hiriarteko komunikazio-bideen, 1318,
2102
hiriaz, 1879
Hiribideek, 1222
hiribideen eta biztanleguneen
izenak, 1867
hiriburua, 401, 2135
hiriburuen, 1192, 1471
hiriburuen, 403
hiriburutza, 403, 407, 1135, 1192,
1471, 1581, 2135
hiriburutzaren, 403
Hiriburutzaren, 1588
Hiriburutzari, 1352
hirigintza, 758, 764
Hirigintza-antolamendurako tresnak,
1769
hirigintza-arauak, 1918
Hirigintza-arauak, 1918
hirigintza-arauen bertsio itzulia, 1918
hirigintza-oztopoak, 764
hirigintza-planak, 1933
hirigintza-plangintzako figuren
hirigintza-arauak, 1918
hirigintza-plangintzaren arau
teknikoak, 1769
Hirigintza-plangintzaren arau
teknikoak, 1769
hirigintzaren alorreko berrikuntzekin,
2296, 2298
hirigintzaren eta itsasertzaren
antolamendua, 1933
hirigintzaren, lurralde-plangintzaren
eta paisaia-jardueren alorreko
profesionalei, 2265
Hirigintzari buruzko martxoaren 14ko
2/2002 Legea, 1918
hirigune historikoa, 1201
hiriguneetan, 1030
hiriguneetara sartzeko eta haietatik
irteteko seinaleak, 269
hiri-ingurune, 759
hiri-ingurunea, 760

- hiri-inguruneak, 760
hiri-ingurunearen, 758
hiri-inguruneen, 764
Hiriko Giza Eskubideak Babesteko
Europako Gutuna, 1952
hiriko udal-agintariei, 2219
hiri-multzoak, 1518
Hiritarren, 1005
hiru aldeko banaketa tradizionalari,
396
hiru aldeko elkarriketak, 275
Hiru bertsioak, 1918
hiru dimentsioko eta bi dimentsioko
diseinuei, 427
hiru hizkuntza ofizialak, 1960
hiru hizkuntzatan, 1618
hiru hizkuntzen ordu-banaketa, 855
hiru urtetik beherako seme-alabak
zaintzeagatikoen kenkaria, 2062
hiru urtetik lau urtera bitarteko haur,
2263
hirugarren, 2441, 2447
Hirugarren apartatuan aipaturiko
akordioak negoziatzeko eta
egiteko, 211
hirugarren baten interesei, 2454
hirugarren baten interesei edo giza
duintasunari, 2379, 2382
hirugarren batzuek egikaritzen
dituzten zerbitzu publikoetan, 841
hirugarren erabiltzaile, 2447
Hirugarren herrialde edo
nazioarteko erakunde batekin
edo batzuekin akordioak
negoziatu edo egin behar badira,
211
hirugarren herrialdeekiko
harremanetan, 229
hirugarren herrialdeekin, 206, 210
hirugarren herrialdeetako hizkuntzen
ikaskuntza, 221
hirugarren herrialdeetako zentroen
eta instituzioen arteko hezkuntza-
trukeak, 1722
hirugarren herrialdeetan, 2492
hirugarren hizkuntza, 1915
hirugarren hizkuntza batean, 828
hirugarren hizkuntza baten
ikaskuntza-maila ona, 1939
hirugarren hizkuntzen ezagutza
sustatzeko programak, 1892
hirugarren hizkuntzen ezagutzari,
1893
Hirugarren Sektore Sozialari, 1740
hirugarren sektore sozialeko
antolakundeen, 1405
hirugarren sektore sozialeko
erakundeek, 1740
Hirugarren sektore sozialeko
erakundeen betebeharrak, 1740
hirugarren zikloa, 727
Hirugarren zikloan, 1127
hirugarrenari, 587
hirugarrenekin, 367
hirugarrenen, 2270, 2271
Hirurogeita bost urtetik gorako
atzeritarrak, 2219
hispaniar erkidegoak, 366
Hispaniar Filologiako lizentzia, 1656
hispaniarreko aborigenen, 1772
hispanisteki, 367, 368
historia, 169, 170, 407, 752, 765, 857,
1132, 1195, 1215, 1246, 1292, 1293,
1375, 1376, 1585, 1601, 1618, 1644,
1768, 1771, 1913, 1991, 2011, 2140,
2141, 2496
historia- edo kultura-balio
nabarmenak dituzten bibliografia-
lanek, 736
historia klinikoa, 2057
historia luzeko, hizkuntza
unibertsaleko eta kultura
zaharreko estatuei, 366
historia-, hizkuntza- eta kultura-
arloko loturak dituzten
lurraldeetan, 1943
historia-, hizkuntza- eta kultura-
ondare erkideak, 191
*historia-, kultura- edo hizkuntza-
arrazoiak, 774*
Historia-, kultura- edo hizkuntza-
harremanak dituzten herrialdeak,
1805
Historia-, kultura-, hezkuntza- eta
hizkuntza-balioak, 2143
historia-, ondare-, ingurumen-, erlijio-
, osasun-, hezkuntza- eta kultura-
trukeak, 2166
historia-balio, 1849
historiak, 1971
historiako hizkuntzak, 300
historian, 163, 164, 752

- historiarekin, 1195, 1219, 1293, 2023, 2495
historiaren, 224, 548, 725, 857, 1913, 1958, 1997
historiaren aztarna materialak, 2140
Historiaren, hizkuntzaren eta kulturaren aldetik Kataluniarekin lotura duten lurraldeak, 1913
historiari, 1241
historiatik, 533, 752
historiko eta artistikoa. *Ikus* ondarea
historikoak, 162
historiko-artistikoa, arkitektonikoa, arkeologikoa, antropologikoa, paleontologikoa, etnologikoa, museistikoa, paisajistikoa, geologikoa, industrialak, nekazaritzakoa eta artisautza. *Ikus* ondarea
historikoki etengabeko gorabeherak sortu, 997
historikotasun erlatiboa, 164
historikotasuna, 164
hitz, 61, 152, 1399, 1783, 2428, 2439
Hitz, 2506
hitz edo dokumentuen esanahia, 2367
hitz egin, 62, 106, 177, 822, 2400
Hitz egitea, 394
hitz egiteko askatasuna, 61
hitz egiteko eskubidea, 1625, 1898
hitz egiteko eta ahoz esku hartzeko aukerak, 676
hitz egiteko modua eta moldeak, 1232
hitz egiten, 168, 414, 415, 1772, 1859, 1864, 1872, 1874, 1989, 1995, 2128
hitz osatuko sistema, 2363
hitz soil eta ulerterrazak, 2396
hitza, 61, 687, 804, 805, 1834
hitza ezagutzen dutenak. *Ikus* sistemak
hitzak, 409, 1049, 2352, 2451
hitzaldi, 2448, 2449
hitzaldia, 108
hitzaldiak, 353, 394, 446, 515, 681, 712, 956, 1380, 1381
hitzarekin, 713, 718
hitzaren, 142, 2506
hitzaren eta irudiaren bitartez, 146
hitzarmen, 196, 501, 726, 741, 1223, 1296, 1299, 1301, 1376, 1390, 1720, 1762, 1866, 1867, 1873, 1973, 2254, 2429
hitzarmen bidezko akordio, 1376
hitzarmen honen ondoriozko eskubideei, 106
hitzarmen kolektiboan, 1390, 1890
hitzarmen kolektiboaren, 1389
hitzarmen kolektiboek, 1120, 1395, 1762
hitzarmen kolektiboetako klausulak, 569, 661
hitzarmen kolektiboetan, 1873
hitzarmenak, 103, 368, 488, 492, 502, 559, 712, 713, 717, 753, 803, 956, 957, 1016, 1220, 1223, 1276, 1324, 1325, 1353, 1355, 1530, 1531, 1565, 1601, 1629, 1644, 1721, 1874, 1913, 1938, 1943, 1990, 1998, 2000, 2001, 2002, 2163, 2254
Hitzarmenak, 369, 370, 501, 1276, 2000, 2001, 2002, 2429
Hitzarmenak eta protokoloak formalizatzea, 806
Hitzarmenak eta protokoloak sinatzeko oinarriko irizpideak zehaztea, 805
hitzarmenaz, 711
hitzarmenean, 1029
hitzarmenek, 1572
hitzarmenen, 1603, 1909
hitzarmenen eta gomendioen itzulpen ofizialak, 103
hitzarmenetan, 1238, 1241, 1951, 2139
Hitzarmenetan, 1016
hitzartu, 833
hitzaurrea, 374
HITZAURREA, 162
hitzaurrean, 161, 190
hitzaurreetan, 161
hitzei, 1764
hitzemandako hizkuntzari, 2212, 2250, 2307
hitzematea, 410
hitzen esanahi literalari, 1934
hitzez hitzeko aktak, 108, 109
Hitzez hitzeko aktak, 56
Hitzez hitzeko akten eta akta laburtuen hizkuntzak, 56
hitzez hitzeko jaiotza-ziurtagiria, 1048

- hitzez hitzeko kopia, 2391
hitzez hitzeko transkripzioa, 1568
Hitzez hitzeko ziurtagiriak, 1568
hitzezko eta harrizko arrastoetan,
548
hitzezkoa ez den hizkuntzako, 1234
hitzik, 690
hitzik eta botorik gabe, 1838
hitzik gabeko komunikazio-modu,
1107, 1521
hitzordua, 2214
hitzordurik, 2275
hizkera, 137, 400, 409, 416, 417, 454,
475, 712, 787, 788, 789, 790, 797,
953, 959, 1017, 1021, 1022, 1025,
1042, 1049, 1163, 1262, 1373, 1408,
1409, 1461, 1469, 1513, 1518, 1534,
1631, 1764, 1769, 1795, 1842, 1848,
2019, 2028, 2077, 2086, 2114, 2128
Hizkera, 1049, 1707
hizkera administratibo, 827
hizkera argi eta erraza, 789
hizkera argi eta errazez, 787
hizkera argi eta ulergarrian, 416, 417,
498, 813, 1158, 1361
hizkera argi, zehatz, ulergarri,
ulergarri eta irisgarrian, 587
hizkera argia, 1559
Hizkera argia, 1255, 2193
hizkera argia eta erraza, 1255
hizkera argia eta irakurterraza, 1255
hizkera argia, erraza eta
eskuragarria, 922
hizkera argian, 1252
hizkera argiaren irizpideak, 672
hizkera arruntean nahiz juridikoan,
409
hizkera berrikustea, 1631
hizkera diskriminatzailea, 1121, 1234
Hizkera diskriminatzailea, 1164, 1245
hizkera egokia, 1120
Hizkera egokia, 1168
hizkera erkide bat, 1484
hizkera erraza, 602, 606, 789, 1249,
1645, 1962
hizkera erraza eta argia, 1645
hizkera errazeko eta irakurketa
errazeko euskarriak, 1650
hizkera errazekoak. *Ikus baldintzak*
hizkera errazez, 790
Hizkera errespetuzkoaren erabilera,
2030
*hizkera espezializatuko materialen
zabalkundea bultzatuko*, 774
hizkera eta eduki ez-sexistak, 1288
hizkera eta eduki sexistak, 1525
hizkera eta edukia sexistak, 1763
Hizkera eta entzumenaren
perturbazioetako espezialistaren
diploma, 1594
hizkera eta irudi ez-
diskriminatzaileen erabilera ez-
sexista, 1164
hizkera eta irudi publikoaren
erabilera ez-sexista, 1394
hizkera- eta jokabide-indarkeria,
1226
Hizkera ez sexista, 1308, 1309
hizkera ez-androzentrikora, 1890
Hizkera ez-diskriminatzailea, 1250,
1734
hizkera ez-inklusiboa, 1049, 1558
Hizkera ez-inklusiboaren erabilera,
1049
hizkera ez-sexista, 797, 928, 1118,
1119, 1155, 1167, 1177, 1288, 1376,
1394, 1396, 1533, 1557, 1585, 1629,
1711, 1723, 1724, 1740, 1763, 1777,
1824, 1825, 1901, 1906, 2072
Hizkera ez-sexista, 1118, 1156, 1288,
1305, 1306, 1723, 1762, 1764, 2078
hizkera ez-sexista eta ez-
androzentrikoa, 2019
hizkera ez-sexista eta ez-
diskriminatzailea, 1155, 1767, 1816,
2194
hizkera ez-sexista, solidarioa,
multikulturala eta jasangarria,
1347
hizkera ez-sexistan, 1237
hizkera ez-sexistara, 1119, 1156
hizkera ez-sexistaren erabilera, 1723
Hizkera ez-sexistaren erabilera, 1311,
1901
hizkera ez-sexistaren erabilera
administratiboari buruzko
argitalpenak, 1761
hizkera ez-sexistaren erabileraren,
1550
hizkera ez-sexistaren eta ez-
androzentrikoaren printzipioak,
2020

- hizkera hurbila eta ulergarria, 2045
hizkera inklusibo eta ez-sexista, 871
hizkera inklusiboa, 657, 794, 872, 926,
1057, 1082, 1234, 1461, 1558, 1560,
1739
Hizkera inklusiboa, 1093, 1235, 2055
Hizkera inklusiboa edo ez-sexista,
1701
hizkera inklusiboa eta ez-sexista, 794,
872, 926, 1057, 1082, 1089, 1090,
1512
hizkera inklusiboaren arloko
prestakuntza, 1512
hizkera inklusiboaren erabilera, 1093,
1735
hizkera instituzional eta sozialean,
1826
hizkera integratzaile eta ez-sexista,
1236, 1238
hizkera irisgarria, 1225, 1537
Hizkera juridikoaren ezagutzen
ziurtagiria, 1886
hizkera komuna, 604
hizkera konstituzionalean, 544
hizkera laua, 1439
hizkera laua eta ulergarria, 1464
hizkera normalizatzeko programak,
1752
hizkera sexista, 1240, 1535
Hizkera sexista, 1118, 1535
hizkera sexista edo iraingarria, 1163
hizkera sexista, klasista, arrazista,
xenofobia, LGBTIfobikoa eta, oro
har, diskriminatzailea ez dena,
2030
Hizkera sexistak edo
androzentrikoak, 1534
Hizkera sexistaren, 1764
hizkera sexitarik, 1396, 2018
hizkera sexitarik ez erabiltzea, 1825
hizkera sexistatik, 2083
hizkera tekniko espezifikoa, 2017
hizkera tekniko, aseptiko eta ez-
inbaditzaile baten erabilera, 1486
hizkera ulergarri eta irisgarrian, 1922
hizkera ulergarria, 883, 2089
hizkera ulergarria eta irisgarria, 2057
hizkera ulergarrian, 400, 416, 1022,
1042, 1470, 1520, 1713, 1725, 1736,
1804
hizkera ulergarriarekin, 409
hizkera ulergarriko, 1017
hizkera ulergarriko informazioaren,
1017
hizkera ulerterraza, 1025
Hizkera, hizketa, ahots, entzumen
eta komunikazioaren alterazioen
prebentzioa, 1707
hizkera, komunikazio eta irudi ez-
sexistak, 1511
Hizkera, komunikazio eta irudi ez-
sexistak, 1512
hizkera, komunikazio eta publizitate
ez-sexistaren irizpideak, 1764
hizkerak, 1034, 1154, 1162, 1166,
1195, 1247, 1393, 1413, 1723, 1739,
2003, 2030
hizkeran, 791, 799, 1025, 1026, 1035,
1038, 1052, 1163, 1233, 1245, 1478,
1537, 1543, 1594, 1732, 1733, 1763,
1784, 1814, 1832, 2080
hizkeraren, 799, 1170, 1228, 1333,
1485, 1521, 1656, 1707, 1762, 1783,
1807, 1886
hizkeraren azterketa, 1485
hizkeraren erabilera ez-sexistara,
1119
hizkeraren erabilera normal eta
patologikoan inplikaturako
mekanismoen ezagutzan, 1485
Hizkeraren eta entzumenaren
nahasmenduei buruzko
espezialitatean, 799
hizkeraren eta entzumenaren
nahasmenduen, 1333
Hizkeraren eta entzumenaren
nahasmenduetako irakasle
espezializatuaren titulua, 1333,
1594, 1707
Hizkeraren eta entzumenaren
nahasmenduetan, 799
hizkeraren eta entzumenaren
perturbazio eta patologien
arloan, 1707
hizkeraren irisgarritasuna, 1165
Hizkeraren nahasmenduekin
lotutako prebentziora,
ebaluaziora eta esku-hartzera
bideratutako jarduera, 1878
Hizkeraren nahasmenduen
espezialitateko diploma, 1333
Hizkeraren patologiako

espezialitateko diploma, 1333	572, 576, 577, 578, 589, 594, 609,
hizkeraren prozesamenduaren	618, 621, 622, 628, 631, 632, 651,
ikerketa eta ereduak, 1485	652, 654, 661, 684, 705, 730, 738,
hizkerari, 1159, 1485, 1964	749, 752, 781, 782, 783, 787, 788,
hizkera-sistemei, 1750	789, 790, 791, 793, 794, 797, 798,
hizkeren, 453, 1114, 1162, 1413	812, 834, 839, 849, 851, 857, 863,
hizkeretan, 1132	865, 872, 875, 877, 916, 925, 929,
hizketa, 676, 677, 1519, 1707, 1771	994, 1000, 1007, 1011, 1018, 1020,
hizketak, 1195	1023, 1029, 1030, 1031, 1034, 1036,
hizketan, 1733	1037, 1043, 1045, 1046, 1052, 1056,
hizketa-nahasmenduak, 1770	1067, 1081, 1104, 1113, 1114, 1116,
hizketaren, 1107, 1485, 1521, 1770	1120, 1134, 1137, 1139, 1193, 1195,
Hizketaren edo hizkuntzaren	1196, 1197, 1210, 1212, 1213, 1214,
erabileraren ezaugarri eta	1215, 1216, 1217, 1220, 1232, 1234,
fenomenoen multzoa, 1764	1244, 1272, 1285, 1286, 1292, 1293,
hizketaren eta entzumenaren	1297, 1300, 1313, 1314, 1315, 1316,
nahasmendu eta patologien,	1320, 1340, 1342, 1343, 1346, 1348,
1802	1349, 1353, 1355, 1356, 1360, 1361,
Hizketaren eta entzumenaren	1364, 1374, 1376, 1378, 1408, 1409,
nahasmenduen espezialitateko	1423, 1430, 1432, 1440, 1458, 1464,
diploma, 1878	1488, 1492, 1493, 1504, 1542, 1572,
Hizketaren eta entzumenaren	1585, 1587, 1588, 1594, 1601, 1602,
nahasmenduetako espezialistaren	1606, 1607, 1608, 1609, 1618, 1620,
diploma, 1802	1627, 1628, 1644, 1648, 1655, 1661,
Hizketaren eta entzumenaren	1671, 1676, 1677, 1678, 1695, 1728,
nahasmenduetako espezialistaren	1729, 1736, 1737, 1741, 1742, 1745,
diploma ofiziala, 1770	1749, 1754, 1757, 1771, 1798, 1805,
Hizketaren eta entzumenaren	1813, 1814, 1817, 1824, 1827, 1847,
nahasmenduetako irakasle	1853, 1854, 1863, 1879, 1891, 1892,
espezializatuaren titulua, 1802,	1904, 1905, 1913, 1915, 1917, 1939,
1878	1941, 1944, 1961, 1963, 1989, 1991,
hizketaren eta entzumenaren	1994, 1995, 1999, 2000, 2001, 2009,
perturbazio eta patologien, 1878	2011, 2012, 2014, 2018, 2022, 2029,
hizketaren eta entzumenaren	2030, 2056, 2079, 2097, 2102, 2104,
perturbazioen arloan, 1770	2115, 2127, 2136, 2139, 2140, 2141,
Hizketaren patologiako	2142, 2148, 2150, 2153, 2154, 2166,
espezialitateko diploma, 1878	2167, 2180, 2185, 2214, 2222, 2224,
hizketaren trebetasunak, 1485	2225, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234,
hizketari, 1485	2236, 2237, 2239, 2240, 2241, 2242,
hizketekin, 1195	2247, 2253, 2256, 2257, 2260, 2272,
hizkuntza, 62, 82, 83, 106, 116, 119,	2278, 2281, 2282, 2290, 2324, 2336,
122, 127, 128, 129, 131, 135, 136,	2340, 2342, 2350, 2351, 2368, 2369,
137, 138, 139, 141, 142, 143, 147,	2370, 2372, 2373, 2375, 2377, 2381,
151, 153, 154, 155, 156, 157, 159,	2382, 2384, 2386, 2390, 2391, 2393,
161, 163, 164, 165, 167, 168, 177,	2394, 2395, 2396, 2419, 2439, 2447,
189, 194, 197, 198, 222, 224, 225,	2453, 2480, 2485, 2491, 2496, 2502,
228, 292, 299, 307, 309, 362, 376,	2506, 2508
378, 399, 400, 405, 406, 434, 464,	Hizkuntza, 166, 564, 1197, 1215, 1239,
474, 482, 485, 496, 504, 505, 507,	1240, 1246, 1336, 1588, 1633, 1641,
510, 511, 518, 523, 528, 532, 534,	1661, 1662, 1752, 1892, 1922, 2000,
537, 539, 545, 546, 558, 562, 568,	2014, 2021, 2029, 2134, 2165, 2225,

- 2256
hizkuntza aldetik zuzenak diren esamoldeak, 1532
hizkuntza anitzen erabilera, 247
hizkuntza- aniztasunerako, 1375
hizkuntza argi, erraz eta ulerterrazean, 541, 590, 591
hizkuntza argira, 1252
hizkuntza arrotza inposatzea, 162
hizkuntza arruntean, 423, 427
hizkuntza arteko ulergarritasun osoa, 217
hizkuntza artikulatura, 1764
hizkuntza askotara itzultzea, 145
Hizkuntza aukeratzeko eskubide, 1914
hizkuntza aukeratzeko eskubidea, 1913
hizkuntza babesteko politikak abiaraztean, 226
hizkuntza bakarra ezarri nahi izatea, 223
hizkuntza bakoitzaren curriculumaren oinarritzko aspektuak, 458
Hizkuntza bakoitzaren egoera, 162
hizkuntza bakoitzaren egoeraren, 228, 308, 310, 311, 313, 314, 377, 379, 380, 382, 383
hizkuntza bakoitzaren egoeraren eta desagerpena saihesteko ezarritako politiken emaitzaren jarraipena egitea, 228
hizkuntza bakoitzaren gutxieneko ehunekoak, 2152
hizkuntza bakoitzaren tratamendu zientifikoak, 177
hizkuntza bakoitzean administrazio-, merkataritza-, ekonomia-, gizarte-, teknologia- edo lege-terminologia egokia mantendu eta garatzearen, 316, 385
hizkuntza baten desagerpena, 228
hizkuntza baten erabilera, 305
hizkuntza baten eta bestearen erabilera, 2097
hizkuntza baten irautean eta geroratzean, 225
hizkuntza belaunaldi artean geroratzea, 227
hizkuntza bera edo antzekoa erabiltzen duten erregio- edo toki-mailako taldeen artean, 317, 386
hizkuntza bera edo antzekoa erabiltzen duten estatuak, 317, 386
hizkuntza bera gutxiesteko zenbait jarrera, 1313
hizkuntza bera hitz egiten dutenen artean, 316, 385
hizkuntza bereki, 1036
hizkuntza bereko gainerako lurraldeek, 1838
hizkuntza bereko ikastaro, bloke edo modulu, 1929
hizkuntza bereko maila, bloke edo modulu, 1929
hizkuntza berreskuratzeko prozesuan, 2113, 2114
hizkuntza berri, 1247
hizkuntza berriak menderatzea, 1944
hizkuntza berrien kalitateko eskaintzak, 1617
hizkuntza berritzaileen esplorazioa, 1096
hizkuntza biak komunikazio-hizkuntzatzat erabiltzea bide aproposa, 854
hizkuntza bien berdintasun osora, 1353
hizkuntza bien erabateko berdintasuna, 1385
hizkuntza bien erabilera normal eta ofiziala, 1353
hizkuntza bion erabilera bermatuko dute eta bion ofizialtasuna arautuko, 684
hizkuntza bizi, 2256, 2258, 2259, 2479, 2480, 2481
Hizkuntza bizi bat, 2491
hizkuntza biziak, 2457, 2481
Hizkuntza biziak, 2491, 2492
hizkuntza biziak lantzea, 2457
hizkuntza biziberritzeko politika, 227
Hizkuntza biziei, 2491
hizkuntza bizien irakaskuntzarako, 2480
hizkuntza bizien irakaskuntzari, 2491
Hizkuntza Bizien Irakasleen Nazioarteko Federazioaren Batzar Orokorrak, 161
hizkuntza daktilologikoa, 590

- hizkuntza dela-eta herritarrak
diskriminaturik izan ez daitezen,
998
- hizkuntza dela-eta inor diskriminatu
ez dadin zainduko, 703
- hizkuntza desagertzeko arriskuan,
1313
- hizkuntza desberdinen komunikazio-
erabilerarako, 1945
- hizkuntza edo hizkuntzak, 2304
- hizkuntza- edo ikonografia-
aberastasuna, 1773
- hizkuntza- edo kultura-
arrazoiengatik sor ditzakeen
distortsioak, 1976
- Hizkuntza- edo kultura-kidetasunak
dituen beste autonomia-erkidego
batean, 1376
- hizkuntza- edo lanbide-ezagutzak,
414
- hizkuntza egokian, 1713
- hizkuntza erabilerraza, 1369
- Hizkuntza erabilerrazean idatzitako
inprimakiak, formularioak eta
informazioa, 1547
- hizkuntza erabili ahal izatea, 182
- hizkuntza erabiltzeko, 80, 91
- hizkuntza erabiltzeko eskubidearen
babes judiziala, 1863
- hizkuntza erabiltzeko irizpide
espezifikoak ezar, 1869
- hizkuntza erkide, 533
- hizkuntza erkidea, 163, 1959
- hizkuntza erraza eta ulerkorra, 1454
- hizkuntza erregional edo gutxitu,
307, 309, 374, 377, 378
- Hizkuntza erregional edo gutxitu,
1216
- Hizkuntza erregional edo gutxitu bat
bizitza pribatuan zein publikoan
erabiltzeko askatasuna, 1216
- hizkuntza erregional edo gutxitu bat
ezagutzen duten agente
publikoek, 314, 383
- hizkuntza erregional edo gutxitu hori
sustatzeko, 308, 377
- hizkuntza erregional edo gutxitua
erabiltzen den lurraldea, 307, 376
- hizkuntza erregional edo gutxituan,
311, 380
- hizkuntza erregional eta gutxitu, 312,
- 381
- hizkuntza erregional eta gutxitu
autoktonoen aniztasuna, 194
- hizkuntza erregional eta gutxituak,
187, 188, 202, 218, 247, 266, 267,
268, 269, 295, 306, 308, 311, 313,
314, 315, 316, 376, 377, 378, 380,
382, 383, 384, 385
- hizkuntza erregional eta gutxituak
aitortzea, 308, 377
- hizkuntza erregional eta gutxituak
aztertzea, 188
- hizkuntza erregional eta gutxituak
babestu eta sustatzea, 306, 376
- Hizkuntza erregional eta gutxituak
bizitza publikoan erabiltzearen
aldeko neurriak, 310, 379
- hizkuntza erregional eta gutxituak
erabil daitezen ahaleginak
egitea, 188
- hizkuntza erregional eta gutxituak
erabil daitezen onartzea, 188
- hizkuntza erregional eta gutxituak
erabil ditzaten ahalbidetzea, 188
- hizkuntza erregional eta gutxituak
erabiltzea, 313, 382
- hizkuntza erregional eta gutxituak
erabiltzeko aukera, 316, 385
- hizkuntza erregional eta gutxituak
erabiltzeko eskubidea, 187
- hizkuntza erregional eta gutxituak
erabiltzen diren lurraldeetan, 313,
382
- hizkuntza erregional eta gutxituak
erabiltzen diren lurralderako, 316,
385
- hizkuntza erregional eta gutxituak
erabiltzen dituzten
komunikabideen kostu osagarriak
estaltzea, 315, 384
- hizkuntza erregional eta gutxituak
estatu kide batean baino
gehiagotan hitz egiten, 188
- hizkuntza erregional eta gutxituak
eta hizkuntza ofiziala, 266
- hizkuntza erregional eta gutxituak
ikastetxeetan sar, 188
- hizkuntza erregional eta gutxituak
irakasteko eta ikasteko modu eta
bitarteko egokiak jartzea maila
egoki guztien esku, 308, 378

- hizkuntza erregional eta gutxituak
sustatzeko ekintza seguru baten
beharra, 308, 378
- hizkuntza erregional eta gutxituak
tradizioz erabiltzen diren
erregioetatik kanpo dauden
lurraldeei, 311
- Hizkuntza erregional eta gutxituak
tradizioz erabiltzen diren
lurraldeak ez direnei, 316, 385
- hizkuntza erregional eta gutxituak
tradizioz erabiltzen diren
lurraldeetatik kanpo dauden
lurraldeei, 380
- Hizkuntza erregional eta gutxituei,
308, 377
- hizkuntza erregional eta gutxituei
buruzko azterketak eta ikerketak
sustatzea, 308, 378
- hizkuntza erregional eta gutxituei
buruzko politikak, 309, 378
- hizkuntza erregional eta gutxituei
eta horiek islatzen duten kulturari,
316, 385
- hizkuntza erregional eta gutxituek
adierazten duten historia eta
kultura irakasten direla
bermatzeko xedapenak ematea,
311, 380
- hizkuntza erregional eta gutxituekin
zerikusia duten gaiak, 309, 378
- hizkuntza erregional eta gutxituen,
307, 376
- Hizkuntza erregional eta gutxituen,
187
- hizkuntza erregional eta gutxituen
adierazpidea eta berezko
ekimenak sustatzea, 315, 384
- hizkuntza erregional eta gutxituen
alde, mugaz haraindiko
lankidetzak erraztu edota
sustatzea, 317, 386
- Hizkuntza erregional eta gutxituen
aldeko neurri bereziak hartzea,
309, 378
- hizkuntza erregional eta gutxituen
egoera arautzen duten xedapen
mesedegarriagoak, 308, 377
- hizkuntza erregional eta gutxituen
erabilera, 269, 313, 316, 317, 382,
385, 386
- hizkuntza erregional eta gutxituen
erabilera ahultzeko asmoa duten
praktiken, 316, 385
- hizkuntza erregional eta gutxituen
erabilera baztertu edo mugatzen
duen edozein klausula, 316, 385
- hizkuntza erregional eta gutxituen
erabilera erraztu edota sustatzea,
316, 385
- hizkuntza erregional eta gutxituen
erabilera sustatzeko ekintzak
egitea, 317, 386
- hizkuntza erregional eta gutxituen
errespetua eta horienganako
ulermena eta tolerantzia, 309, 378
- Hizkuntza Erregional eta Gutxituen
Europako Gutuna, 161, 179, 186,
193, 203, 223, 224, 226, 229, 237,
241, 252, 290, 294, 306, 374, 592,
1860, 2150, 2451
- Hizkuntza Erregional eta Gutxituen
Europako Gutuna sinatzeari
buruzkoa, 193
- Hizkuntza Erregional eta Gutxituen
Europako Gutunak, 179, 1964,
1988, 1989
- Hizkuntza Erregional eta Gutxituen
Europako Gutunarekin, 1385
- Hizkuntza Erregional eta Gutxituen
Europako Gutunaren, 195, 1988,
1998, 2140, 2451, 2452
- Hizkuntza Erregional eta Gutxituen
Europako Gutunaren Adituen
Batzordeak, 179
- Hizkuntza Erregional eta Gutxituen
Europako Gutuneari, 1216, 1241,
1990, 2139
- Hizkuntza Erregional eta Gutxituen
Europako Gutunetik, 1990
- hizkuntza erregional eta gutxituen
ezinbesteko erabilera, 269
- hizkuntza erregional eta gutxituen
gaineko ikasgaiak, 2491
- hizkuntza erregional eta gutxituen
ikaskuntza eta irakaskuntzaren
hautuzkotasuna, 2451
- hizkuntza erregional eta gutxituen
irakaskuntza, 310, 379, 380
- Hizkuntza erregional eta gutxituen
irakaskuntza, 2257
- hizkuntza erregional eta gutxituen

- irakaskuntza eta erabilera, 241
- hizkuntza erregional eta gutxituen irakaskuntza ezartzeko edo garatzeko, 311, 380
- hizkuntza erregional eta gutxituen irakaskuntzarekin, 2256
- hizkuntza erregional eta gutxituen irudikapen bisuala, 269
- hizkuntza erregional eta gutxituen sustapenari eta erabilerari buruzkoa, 193
- hizkuntza erregional eta gutxituen, dialektoen eta kulturen sustapena eta zaintza, 202
- hizkuntza erregional eta gutxituetako agintari erregionalek, 313, 382
- hizkuntza erregional eta gutxituetako bakoitza, 307, 377
- hizkuntza erregional eta gutxituetako bakoitzak hartzen duen geografia-eremua errespetatzea, 308, 377
- hizkuntza erregional eta gutxituetako batean edo antzekoan sortutako informazioaren adierazpen-askatasuna eta horren zirkulazio askea, 315, 384
- hizkuntza erregional eta gutxituetako batean formulatuta egote hutsagatik, 312, 381
- hizkuntza erregional eta gutxituetako batean idaztea, 313, 382
- hizkuntza erregional eta gutxituetako baten hiztun-kopuruak, 311, 380
- hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztunei, 314, 383
- hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztunek, 313, 382
- hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztunen eskakizunak, 266
- hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztunen interesak, 315, 384
- hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztunen ordezkariak, 316, 385
- hizkuntza erregional eta gutxituetako patronimikoak erabili edo hartzea baimentzeko, 314, 383
- hizkuntza erregional eta gutxituetako toki-agintariak, 313, 382
- hizkuntza erregional eta gutxituetako toponimiako ohiko formak eta zuzenak erabili edo hartzea, 313, 382
- hizkuntza erregional eta gutxituetan, 187, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 2140, 2451
- hizkuntza erregional eta gutxituetan argitaratzen edo emititzen dituzten komunikabideak, 264
- hizkuntza erregional eta gutxituetan egindako emanaldien iraunkortasuna eta eragingarritasuna bermatuz, 187
- hizkuntza erregional eta gutxituetan egindako entzunezko eta ikus-entzunezko materialen ekoizpena eta zabalkundea sustatu edota erraztea, 314, 383
- hizkuntza erregional eta gutxituetan ere argitaratzea, 313, 382
- Hizkuntza erregional eta gutxituetan ezarritako patronimikoak eta toki-izenak modu ofizialean aitortzea, 187
- hizkuntza erregional eta gutxituetan ezarritako toki-izenak eta bestelako adierazpenak jar, 187
- Hizkuntza erregional eta gutxituetan ikus-entzunezko ekoizpenak sustatzeko, 188
- Hizkuntza erregional eta gutxituetan irakasteko dauden aukera desberdinei, 187
- hizkuntza erregional eta gutxituetan modu erregularrean argitaratzea sustatu edota erraztea, 314, 383
- hizkuntza erregional eta gutxituetan modu erregularrean jaulkitzea sustatu edota erraztea, 314, 383
- hizkuntza erregional eta gutxituetan modu erregularrean zabaltzea sustatu edota erraztea, 314, 383

- hizkuntza erregional eta gutxituetan
sortutako ikus-entzunezko
ekoizpenei ere ematea, 315, 384
- hizkuntza erregional eta gutxituetan
sortutako lanak beste hizkuntza
batzuetan eskuratzeko
bitartekoak erraztea, 315, 384
- hizkuntza erregional eta gutxituetan
sortutako lanak bildu, gordailuan
jaso eta aurkeztu edo
argitaratzeko arduraren duen
organismo baten edo gehiagoren
sorrera suspertu edota erraztea,
316, 385
- hizkuntza erregional eta gutxituetan,
edo bertsio elebidunetan, jartzea
jendearen eskueran, 313, 382
- hizkuntza erregional eta
gutxituetarako laguntza
integratua, 267
- hizkuntza erregional eta gutxituok
erabiltzen dituztenen eta
gainerako herritarren arteko
berdintasuna, 309, 378
- hizkuntza erregionala, 2255, 2257,
2260, 2491, 2507, 2508
- Hizkuntza erregionala, 165
- Hizkuntza erregionala edo gutxitua,
307, 376
- hizkuntza erregionala edo gutxitua
edo antzekoa hitz egiten duten
hurbileko herrialdeetako
biztanleek, 315, 384
- hizkuntza erregionala edo gutxitua
erabiltzen duten taldeen eta
estatu berean hizkuntza bera edo
antzekoa erabiltzen duten beste
talde batzuen, 308, 378
- hizkuntza erregionala edo gutxitua
irakasteari, 186
- hizkuntza erregionala edo gutxitua,
bai eta beste biztanleen
hizkuntzak ere, menderatzen
dituen pertsonala, 316, 385
- hizkuntza erregionala edo hizkuntza
gutxitua aitortua izateak, 165
- hizkuntza erregionala irakasten
duen eskolarik, 2260, 2507
- Hizkuntza erregionala irakasten
duten ikastetxeetarako sarbidea,
2491
- hizkuntza erregionalak, 225, 2257,
2295, 2336, 2462, 2491, 2506
- Hizkuntza erregionalak, 2260, 2410,
2491, 2507
- hizkuntza erregionalak erabil
daitezen ezartzea, 188
- hizkuntza erregionalak eta
gutxituak, 2150
- hizkuntza erregionalak eta gutxituak
erabiltzeko aukera ematen duten
modalitateak, 316, 385
- Hizkuntza erregionalak hitz egin ohi
diren lurraldeetan, 2491
- hizkuntza erregionalak sustatzearen
aldeko elkarteekin, 2508
- hizkuntza erregionalaren, 165
- hizkuntza erregionalean, 2257
- hizkuntza erregionalean edo
gutxituan, 312, 381
- hizkuntza erregionalean edo
gutxituan hitz egiteko eskubidea
bermatzea akusatuari, 312, 381
- hizkuntza erregionalean edo
gutxituan lan egiten duten
komunikabideentzako kazetarien
eta beste langile batzuen
prestakuntza bultzatzea, 315, 384
- hizkuntza erregionalean edo
gutxituan sortzea baimentzea,
312, 381
- hizkuntza erregionalean egiteko
modua, 2508
- hizkuntza erregionaleko edo
gutxituko hitzunen kopuruak, 316,
385
- hizkuntza erregionalen, 2256, 2258,
2294, 2433, 2434, 2435
- hizkuntza erregionalen edo
gutxituen, 839
- Hizkuntza Erregionalen edo
Gutxituen Europako Karta, 839
- hizkuntza erregionalen edo
hizkuntza gutxituen babesa eta
transmisioa, 2455
- hizkuntza erregionalen erabilerari,
2450, 2506
- hizkuntza erregionalen erakunde
publikoek, 2433, 2436
- hizkuntza erregionalen eta sistema
elebidunaren (frantsesa eta
hizkuntza erregionala)

- irakaskuntza, 2491
hizkuntza erregionalen ezagutza eta hedapena, 2309
hizkuntza erregionalen ezagutzari, 2336
hizkuntza erregionalen ezagutzari, 2506
hizkuntza erregionalen irakaskuntza, 2258
Hizkuntza erregionalen irakaskuntza, 2507
hizkuntza erregionalen irakaskuntza eta erabilera sustatzeko plana, 268
Hizkuntza erregionalen ondare-babesa, 2506
Hizkuntza Erregionalen Ondare-babesari eta Sustapenari, 2506
hizkuntza erregionalen sustapenaren eta herri-heziketaren alorreko eskumenak, 2294
hizkuntza erregionaletako, 2351, 2352, 2428, 2429, 2430, 2431
hizkuntza erregionaletako batean sortua, 2351
hizkuntza erregionaletako edo gutxituetako hiztunei, 2451
hizkuntza erregionaletako zeinu diakritikoak, 2507
hizkuntza erregionaletan, 2491
hizkuntza erregionaletatik, 184
hizkuntza erregionalik, 2255
hizkuntza erregionalok, 2462
hizkuntza errespetuz eta egoki erabiltzearen garrantziari buruzko kanpainak, 2030
hizkuntza erromaniko, 2155
Hizkuntza eskola ofizialetako irakasleen kidegoa, 1081
Hizkuntza Eskubideei buruzko Munduko Konferentzia, 161
Hizkuntza Eskubideen Adierazpen Unibertsala, 162, 223, 1165, 1860
Hizkuntza Eskubideen Adierazpen Unibertsala onesteko eta aplikatzeko, 161
Hizkuntza Eskubideen Adierazpen Unibertsalak, 1964
Hizkuntza Eskubideen Bulegoa, 2197
Hizkuntza Eskubideen Munduko Batzordea sortzea, 174
Hizkuntza Eskubideen Munduko Konferentziak, 1860
hizkuntza espezializatuko materialak, 941
Hizkuntza eta entzumenaren perturbazioetako espezialistaren diploma, 1707
hizkuntza- eta gai-eremuarekin lotutako bibliografia-ekoizpena, 1636
hizkuntza- eta gizarte- aberastasunaren hedapena, 1669
Hizkuntza- eta gizarte-eremua, 1812
hizkuntza- eta gizarte-interakzioa, 477
hizkuntza eta haren hizkuntza-modalitateak eta -berezitasunak, 1416
hizkuntza eta hizkuntza-modalitate propioa erabiltzeko eskubidea, 1216
hizkuntza eta hizkuntza-modalitate propioak, 1215, 1219
hizkuntza eta hizkuntza-modalitateetan, 1221, 1222
hizkuntza eta identitate propioak, 1887
hizkuntza- eta ikasketa-etekinaren, 743
hizkuntza- eta ikaskuntza-arazo espezifikorik, 2263
hizkuntza- eta ikonografia- aberastasun, 471
hizkuntza eta irudi ez-sexista, 1551
Hizkuntza eta irudi ez-sexista, 1533
hizkuntza eta irudi mota guztien erabilera integratzaile eta ez-sexista, 1236
hizkuntza- eta komunikazio-konpetentzia, 1429
hizkuntza eta kultura adierazteko gaitasuna, 168
Hizkuntza eta kultura erregional horiek dituzten erregioetan, 2257
hizkuntza eta kultura erregionalak, 181, 185, 196, 2253, 2257, 2436, 2491
Hizkuntza eta kultura erregionalak, 2257
hizkuntza eta kultura erregionalak

- edo gutxituak, 202
- hizkuntza eta kultura erregionalak
ikasteko moduei buruzko
informazioa, 2257
- hizkuntza eta kultura erregionalak
indarberritu, 181
- hizkuntza eta kultura erregionalak
sustatzearen aldeko elkarteek,
2433, 2436
- hizkuntza eta kultura erregionalak
sustatzeko, 197
- hizkuntza eta kultura erregionalei,
182
- hizkuntza eta kultura erregionalekin,
2255
- Hizkuntza eta kultura erregionalekin
loturiko hautazko ikasgaia, 2257
- Hizkuntza eta Kultura Erregionalen
Europako Gutuna, 185, 193
- Hizkuntza eta Kultura Erregionalen
Europako Hitzarmenari buruz eta
Gutxiengo Etnikoen Eskubideen
gaineko Hitzarmenari buruz
emandako ebazpena, 186
- hizkuntza eta kultura erregionalen
ezagutza eta hedapena, 2309
- Hizkuntza eta kultura erregionalen
irakaskuntza ahalbidetu eta
sustatzea, 182
- hizkuntza eta kultura gutxitu guztiek
babestuta egon beharko, 195
- hizkuntza eta kultura gutxituak, 194,
195, 293
- Hizkuntza eta kultura gutxituak”
izeneko barne-taldeari, 189
- hizkuntza eta kultura gutxituen
aldeko neurriei, 193
- hizkuntza eta kultura gutxituen
aldeko neurriei buruz emandako
ebazpena, 186
- hizkuntza eta kultura gutxituetatik,
196
- hizkuntza eta kultura horiek babestu
eta sustatzeko, 194
- hizkuntza eta kultura horiek dituzten
erregioetan, 2257
- hizkuntza eta kultura horien
erabilera eta sustapena, 195
- hizkuntza eta kultura horien gaineko
babesa, 194
- hizkuntza eta kultura katalan
propioaren normalizazio-
prozesurako, 1366
- Hizkuntza eta kultura katalana, 1907
- hizkuntza eta kultura katalanak,
1323, 2023
- Hizkuntza eta kultura katalanak,
1346, 1906, 1986
- hizkuntza eta kultura katalanak
dituzten gainerako lurraldeetako
hedabideen sarean, 1904
- hizkuntza eta kultura katalanak
ezabatzeko ahalegina, 1923
- hizkuntza eta kultura katalanaren
ezagutza eta garapena, 1321
- hizkuntza eta kultura katalanaren
sustapenari, 2027
- hizkuntza eta kultura katalanek,
1908
- hizkuntza eta kultura katalanetako
erkidegoekiko loturak, 1906
- hizkuntza eta kultura propioak, 194,
2011
- Hizkuntza eta kultura zabaltzeko
jarduerak, 803
- Hizkuntza- eta kultura-aniztasuna,
610
- hizkuntza- eta kultura-aniztasunak,
216
- hizkuntza- eta kultura-
aniztasunarekiko errespetuko,
1143, 1819
- hizkuntza- eta kultura-aniztasunaren,
1675, 1677
- hizkuntza- eta kultura-aniztasunaren
kontzepzioak, 162
- hizkuntza- eta kultura-aniztasunaren
sustapenari, 2486
- hizkuntza- eta kultura-aniztasunaren
zerbitzuplean, 168
- hizkuntza- eta kultura-arloko loturak
dituzten lurraldeetan, 1943
- hizkuntza- eta kultura-balioekiko
errespetua, 226
- hizkuntza- eta kultura-berezitasunak,
1517
- Hizkuntza- eta kultura-eremuei, 2023
- hizkuntza- eta kultura-errealitatea,
1344
- hizkuntza- eta kultura-kidetasunak,
611
- hizkuntza- eta kultura-kontzientzia

- zabala, 981
- hizkuntza- eta kultura-loturak, 1353, 1366, 1429
- hizkuntza- eta kultura-loturei, 1676
- hizkuntza- eta kultura-ondare aberatsa, 268
- hizkuntza- eta kultura-ondare erkideari, 367
- hizkuntza- eta kultura-ondarea, 181
- hizkuntza- eta kultura-ondarea gordetzen, 801
- hizkuntza- eta kultura-ondarearen elementu, 1964
- hizkuntza- eta kultura-pluraltasuna, 1880
- hizkuntza- eta kultura-politikaren esparru orokorraren, 1375, 1906
- Hizkuntza- eta kultura-prestakuntzako planean, 1381
- hizkuntza eta kulturaren ezagutza, sustapen eta zabalkundea, 2139
- hizkuntza eta kulturarena. *Ikus errealitatea*
- hizkuntza eta lexiko propioetan, 1199
- Hizkuntza eta literatura katalanak, 1319
- Hizkuntza eta literatura katalanaren ebaluaziotik, 1381
- hizkuntza eta literatura katalanaren ezagutza, 1325
- hizkuntza eta literatura katalanaren irakaskuntzatik, 1324
- Hizkuntza eta Literatura Katalanen Nazioarteko Elkarteko ordezkari, 1835
- hizkuntza eta literatura zeltikoen irakaskuntza*, 2406
- Hizkuntza- eta metodologia-prestakuntza, 1527
- Hizkuntza eta prestakuntza iraunkorren xedea, 1343
- hizkuntza- eta teknologia-gaitasunak, 1398
- hizkuntza- eta ulermen-oztopoak, 1021, 1079
- hizkuntza eta zuzenbide katalanak, 1917
- Hizkuntza Euskal Herriko herritar guztien integrazio-tresna gisa aitortuz, 701
- hizkuntza ez ezagutzeagatik, 1361
- hizkuntza ez jakitea, 595
- hizkuntza ezagutzen ez duten pertsonak, 1540
- Hizkuntza ez-ofizialak, 1942
- hizkuntza ez-ofizialean, 1479, 1737, 1935
- Hizkuntza ez-ofizialean, 410
- hizkuntza frantsesaren ikaskuntzan*, 2405
- hizkuntza gehiago ikasteko ahalmena areagotuko, 225
- hizkuntza gutxitu, 2148
- hizkuntza gutxitu bat bizitza pribatuan edo publikoan erabiltzea, 375
- hizkuntza gutxitu bat erabiltzeko eskubidearen defentsa, 241
- hizkuntza gutxitu batean ematen den irakaskuntza, 268
- hizkuntza gutxitu baten erabilera, 336
- hizkuntza gutxitu eta erregionaletan ematen den irakaskuntza, 267
- hizkuntza gutxitu eta erregionaletarako irispidea, 269
- hizkuntza gutxitu eta erregionaletarako material didaktiko digitalak, 250
- hizkuntza gutxitu horietatik asko arriskuan daudela, 194
- hizkuntza gutxitu normalizatuen toki-erabilerari errespetua izatea, 177
- hizkuntza gutxitua, 165, 266, 324, 336, 338, 971, 2149
- hizkuntza gutxitua bat bizitza pribatuan edo publikoan erabiltzea, 306
- hizkuntza gutxitua erabiltzeko aukera, 337
- hizkuntza gutxitua erabiltzeko eskubidea, 268
- hizkuntza gutxitua gehiago zabal, 196
- hizkuntza gutxitua ikasteko eskubidea, 338
- hizkuntza gutxituak, 215, 223, 243, 265
- Hizkuntza gutxituak, 238
- hizkuntza gutxituak babestu eta sustatzen, 195

- hizkuntza gutxituak biziberritzeko eta zaintzeko tresna, 292
- hizkuntza gutxituak defendatzeko helburuarekin, hizkuntza-ikerketarako institutu edo elkarteentzako laguntzei buruz prestatutako ebazpen-proposamena, 185
- hizkuntza gutxituak ordezkatzeko, 196
- Hizkuntza gutxituak sustatzeko, 197
- Hizkuntza gutxituak: garapen erregionalerako aukera, 222
- hizkuntza gutxituaren, 165
- hizkuntza gutxituaren irakaskuntza, 338
- hizkuntza gutxituaren irakaskuntza edo irakaskuntza, 338
- hizkuntza gutxituei, 195
- hizkuntza gutxituei buruzko kezka, 296
- hizkuntza gutxituei buruzko mapa zientifikoa, 196
- hizkuntza gutxituei buruzkoa, 193
- hizkuntza gutxituen, 183, 184, 187, 196
- Hizkuntza gutxituen, 197
- hizkuntza gutxituen babesa, 194
- hizkuntza gutxituen babesa eta transmisioa, 2455
- hizkuntza gutxituen erabilera, 265
- Hizkuntza gutxituen erabilera sustatzea, 196
- hizkuntza gutxituen erabiltzaileek izan ditzaketen premiei erantzuteko, 196
- Hizkuntza Gutxituen Europako Bulegoa, 188
- Hizkuntza Gutxituen Europako Bulegoa irauraraz eta susta, 189
- Hizkuntza Gutxituen Europako Bulegoak, 196
- Hizkuntza Gutxituen Europako Bulegoari, 189
- Hizkuntza Gutxituen Europako Bulegoko estatu kideen batzordeak, 195
- hizkuntza gutxituen ezagutza, 268
- hizkuntza gutxituen ikaskuntza, 295
- hizkuntza gutxituen prebentzioa eta garapena, 2150
- hizkuntza gutxituentzat, 196
- hizkuntza gutxituentzat hizkuntza-ikerketarako institutuak sortzeari buruz prestatutako ebazpen-proposamena, 185
- hizkuntza gutxituetan argitara daitezkeen bultzatzea, 196
- hizkuntza gutxituetan dauden tokiko izenak, 337
- hizkuntza gutxituetan mintzatzen diren taldeak, 292
- Hizkuntza Gutxituetarako Europako Bulegoa, 203
- hizkuntza guztien errespetua eta garapen, 162
- hizkuntza guztien sustapena, errespetua eta gizarte-erabilera, publiko zein pribatua, 162
- hizkuntza hedatuagoen hitzunikiko diskriminazio-egintzat, 839
- hizkuntza hori ahultzea edo hori mantendu edo garatzea arriskuan jartzea helburutzat izan dezaketenak, 309, 378
- hizkuntza hori erabiltzeari uko egiteko aukera, 2225
- hizkuntza hori erabiltzen duen gizataldearen irautea eta garapena, 226
- hizkuntza hori hitz egiten den lurraldean, 168
- hizkuntza hori ikas dezaten, 308, 378
- hizkuntza horiei buruzko xedapenak, 155
- hizkuntza horiek Administrazio autonomikoarekiko harremanetan erabiltzeko eskubidea, 1388
- hizkuntza horiek dokumentatzeko programak, 226
- hizkuntza horiek erabiltzen diren herrietako esperientzia kolektiboa, 997
- hizkuntza horiek erabiltzen dituzten taldeek adierazitako beharizanak eta gurariak, 309, 378
- hizkuntza horiek errespetu eta babes berezia behar duen kultura-ondarea direla aitortu behar, 997
- hizkuntza horiek hitz egiten diren lurralde-kolektibitateekin, 2257
- hizkuntza horiek irakastea erraztu

- edota sustatzea helduen
hezkuntzaren edo hezkuntza
iraunkorraren, 311, 380
- hizkuntza horiek iraunarazi eta
garatzeko oinarritzko baldintzak
sor, 195
- hizkuntza horiek lortu duten kodetze-
, eguneratze- edo modernizatze-
mailan oinarritutakoak, 166
- hizkuntza horiek proposatzea
helduen hezkuntzako edo
hezkuntza iraunkorreko ikasgai,
311, 380
- hizkuntza horien "inbentario orokorra
" egitea, 188
- hizkuntza horien erabilera pribatu
edo publikoari, 177
- hizkuntza horien erabiltzaileei, 312,
381
- hizkuntza horien ezagutza, 2097
- hizkuntza horien garapena eta
erabilera sustatzeko, 106
- hizkuntza horien ikaskuntzan, 2491
- hizkuntza horien irakaskuntza
sustatzearena, 228
- hizkuntza horietako liburuak eta
grabazioak eta baita hizkuntza-
ondarearen beste adierazpideak
bildu, 228
- hizkuntza horietan idatzitako agiri
bat balio osoz aurkez dezaketela
zaintzea, 313, 382
- hizkuntza horietan sortutako lanak
eskuratzeko bitartekoak erraztea,
315, 384
- hizkuntza horren ezagutza berezia,
2184
- hizkuntza horren irakaskuntza
antolatuko, 995
- hizkuntza horretan ahoz zein idatziz
komunikatzeko gaitasuna
hobetzeko dena delako arlo
profesionalean, 855
- hizkuntza horretan artatua izateko,
167
- hizkuntza horretan artatua izateko
eta erantzuna jasotzeko, 173
- hizkuntza horretan erantzuna
jasotzeko. *Ikus* eskubidea
- hizkuntza horretan haiek euren
burua defendatzeko duten
eskubidea, 323
- hizkuntza horri buruzko hautazko
proba, 2256
- hizkuntza idatzira, 483, 1140, 1141
- hizkuntza ikasteko eta irakasteko
materialak egotea, 224
- hizkuntza ikonografikoaren, 1372
- hizkuntza indartsuez inguratua, 2115
- hizkuntza indigena, 106
- Hizkuntza inklusibo ez-sexistak, ez-
androzentrikoak, 2020
- hizkuntza inklusiboa, 856
- hizkuntza inklusiboaren arauen, 2177
- hizkuntza instituzionala, 1921
- hizkuntza instrumentala, 1320
- Hizkuntza integratzaile eta ez-
sexista, 1238
- hizkuntza jendaurrean eta arlo
pribatuan erabiltzeko, 95
- hizkuntza judizialari, 2401
- hizkuntza juridikoan, 1661
- hizkuntza katalan, 2023
- hizkuntza katalana, 1354, 1859, 1860,
1874, 1917, 2022
- hizkuntza katalana jakiteko
eskakizuna, 1391
- hizkuntza katalanaren erkidegotik
kanpoko ikasleak, 1324
- hizkuntza katalanaren ezagutzei
buruzko betekizunak, 1390
- hizkuntza katalanaren
koofizialtasuna, 1354
- hizkuntza katalanari, 1354
- Hizkuntza Katalaneko Elkartearen bi
ordezkari, 1835
- Hizkuntza Katalaneko Idazle
Gazteen Elkartearen ordezkari,
1836
- Hizkuntza Katalaneko Itzultzaile,
Interprete eta Zuzentzaileen
Elkarte Profesionalaren ordezkari,
1836
- hizkuntza katalaneko lurraldeetako
ikus-entzunezko komunikazio-
espazioan, 1366
- hizkuntza kodifikatuan
erregistratutakoak, 1775
- hizkuntza koofizial, 356, 407, 455, 568
- hizkuntza koofizial bat, 356, 566, 634
- hizkuntza koofiziala, 420, 425, 457,
501, 503, 575, 599

- Hizkuntza koofiziala, 352, 574
Hizkuntza Koofiziala, 457
hizkuntza koofiziala duten
 autonomia-erkidegoak, 454
hizkuntza koofiziala duten
 autonomia-erkidegoek, 585
Hizkuntza koofiziala duten
 autonomia-erkidegoek, 425
Hizkuntza koofiziala duten
 autonomia-erkidegoetako, 574
hizkuntza koofiziala duten
 autonomia-erkidegoetan, 585
Hizkuntza koofiziala duten
 autonomia-erkidegoetan, 574
hizkuntza koofiziala duten
 lurraldeetan, 503
Hizkuntza Koofiziala eta Literatura,
 456, 457, 464
Hizkuntza Koofiziala eta Literatura
 ikasgaiaren, 586
hizkuntza koofizialak, 421, 446, 464,
 466, 606, 2151
Hizkuntza koofizialak, 833
Hizkuntza koofizialak dituzten
 lurraldeak, 622
Hizkuntza koofizialak erabiltzea, 421
hizkuntza koofizialak eta atzerrikoak,
 2151
hizkuntza koofizialean, 449, 450, 501,
 577
Hizkuntza koofizialek justizian duten
 erabilerari buruzko txostena, 363
hizkuntza koofizialen, 458, 520, 522
hizkuntza koofizialen erabilera, 446
hizkuntza koofizialen ikasketa, 458
hizkuntza koofizialen trataera
 egokia, 1376
hizkuntza koofizialetan, 449, 461,
 464, 503, 1377
hizkuntza koofizialetan argitaratzeko
 betebeharra, 567, 634
hizkuntza koofizialik ez duten
 autonomia-erkidegoak, 454
hizkuntza koofizialik ez duten
 erkidegoak, 585
Hizkuntza kultura-tresna, 1219
hizkuntza lau eta zuzenekoa, 2006
hizkuntza literario aktiboaren izaera,
 2126
hizkuntza mehatxatuen garapena
 eragotzi eta hizkuntza-ordeztea
 azkartzen duten eragile nagusiak,
 162
hizkuntza menderatzeko zailtasunak,
 1076
hizkuntza modernoak, 746, 951
hizkuntza modernoei buruzko
 ikastaro espezifikokoak, 1529
hizkuntza nagusi, 2148
hizkuntza nagusi eta ofiziala den
 gaztelaniarekin, 1215
hizkuntza nagusia, 2165
hizkuntza nagusiaren erabilera, 220
hizkuntza nahiz kultura guztien
 arteko ekitatezko loturan, 163
hizkuntza natural, 477
hizkuntza naturalaren ikaskuntza
 sakona, 249
hizkuntza naturalaren tratamendua,
 244
hizkuntza naturalerako adimen
 artifizialaren garapena, 250
hizkuntza nazional(ar)en ikaskuntza,
 220
hizkuntza nazionala, 106, 112
hizkuntza nazionalen, 112
hizkuntza nazional-etako batean, 112
hizkuntza normal, 1578
hizkuntza normalizatzeko eta
 euskara sustatzeko neurriak, 912
Hizkuntza Normalizatzeko Legeak,
 1860
hizkuntza normalizatzeko neurriak,
 1630
Hizkuntza Normalizazioari, 1313
Hizkuntza Normalizazioari buruzko
 apirilaren 29ko 3/1986 Legea, 1384
Hizkuntza Normalizazioari buruzko
 apirilaren 29ko 3/1986 Legearen,
 1337
Hizkuntza Normalizazioari buruzko
 ekainaren 15eko 3/1983
 Legearekin, 403
Hizkuntza Normalizazioari buruzko
 ekainaren 15eko 3/1983
 Legearen, 1620, 1637, 1641, 1660
Hizkuntza Normalizazioari buruzko
 Legean, 1367, 1661
Hizkuntza Normalizazioari buruzko
 Legearen, 1613, 1621
hizkuntza normalizazioaz, 730
Hizkuntza Normalizaziorako

- Partzuergoaren, 1873, 1959
hizkuntza ofizial, 362, 364, 423, 427,
441, 445, 474, 501, 557, 564, 701,
734, 740, 789, 836, 851, 1036, 1314,
1353, 1385, 1578, 1600, 1620, 1647,
1654, 1669, 1859, 1863, 1925, 1988,
1990, 1993, 1995, 2012, 2116, 2130
Hizkuntza ofizial, 360
hizkuntza ofizial bakar, 1987
Hizkuntza ofizial bakoitzeko
curriculum-edukietarako
gutxieneko denborak, 2154
hizkuntza ofizial bat baino gehiago
duten autonomia-erkidegoetan,
455, 457
hizkuntza ofizial bat nahiz bestea
erabili ahal izango dute, beste
hizkuntza ofizialerako itzulpenik
aurkeztu beharrik izan gabe, 841
hizkuntza ofizial bien erabilera, 734
hizkuntza ofizial bien erabilera arian-
arian berdintzeraino, 707
hizkuntza ofizial bietako, 823
hizkuntza ofizial bietako
edozeinetan hitz egitekoa, 701
hizkuntza ofizial bietan, 823, 824
hizkuntza ofizial bietatik edozein
erabiltzeko eta aukeratutako
horretan artatua izateko
eskubidea, 843
hizkuntza ofizial guztiak, 645
hizkuntza ofizial komun, 702
hizkuntza ofiziala, 195, 225, 266, 274,
324, 337, 338, 350, 357, 359, 361,
362, 401, 410, 414, 455, 456, 457,
495, 499, 526, 527, 539, 542, 549,
552, 562, 614, 615, 618, 619, 620,
684, 706, 773, 839, 840, 859, 862,
884, 908, 941, 1000, 1215, 1217,
1314, 1315, 1317, 1320, 1353, 1567,
1568, 1569, 1578, 1613, 1620, 1633,
1640, 1646, 1654, 1699, 1860, 1863,
1866, 1868, 1876, 1892, 1912, 1913,
1914, 1915, 1942, 1989, 1992, 2010,
2022, 2075, 2096, 2098, 2102, 2116,
2128, 2129, 2135, 2148, 2172, 2201,
2277
hizkuntza ofiziala aukeratzeko
eskubidea, 1876
hizkuntza ofiziala duten autonomia-
erkidegoetan, 361
hizkuntza ofiziala erabiltzeko
eskubidea, 934, 1868
hizkuntza ofiziala erabiltzeko
eskubidearen bermea, 908
hizkuntza ofiziala eta berezkoa, 1640
hizkuntza ofizialak, 56, 279, 304, 307,
313, 376, 382, 436, 446, 459, 515,
516, 575, 589, 602, 619, 668, 680,
702, 703, 706, 730, 771, 781, 820,
833, 847, 853, 889, 916, 935, 939,
940, 941, 947, 971, 972, 973, 977,
981, 983, 986, 1314, 1316, 1320,
1378, 1414, 1425, 1500, 1567, 1574,
1620, 1639, 1641, 1646, 1694, 1861,
1863, 1868, 1869, 1912, 1914, 1916,
1940, 1945, 1968, 1978, 1991, 2033,
2034, 2132, 2153, 2180, 2185
Hizkuntza ofizialak, 56, 109, 455, 511,
520, 618, 651, 853, 931, 938, 982,
1360, 1388, 1863
Hizkuntza ofizialak erabiltzea, 837
hizkuntza ofizialak erabiltzeko
aukera, 516
hizkuntza ofizialak erabiltzeko
eskubidea, 436
hizkuntza ofizialak erabiltzeko
eskubideari, 1978
hizkuntza ofizialak erabiltzeko
gaitasuna, 1639
hizkuntza ofizialak ez beste hizkuntza
batean, 1378
hizkuntza ofizialak ezagutzeko eta
erabiltzeko konpromisoa, 1861
Hizkuntza ofizialak jakiteko
eskubidea eta egin beharra, 1940
hizkuntza ofizialak jakiteko eta
erabiltzeko eskubidea, bai ahoz
eta bai idatziz, 703
hizkuntza ofizialaren, 165
Hizkuntza ofizialaren, 1989
hizkuntza ofizialaren alfabetoa, 337
Hizkuntza ofizialaren erabilera, 499
hizkuntza ofizialaren eta atzerriko
beste bi hizkuntzaren ezagutza,
2149
hizkuntza ofizialaren kontzeptuak,
1861
hizkuntza ofizialaren maila, 995
hizkuntza ofizialean, 411, 429, 441,
442, 444, 445, 454, 580, 792, 1209,
1317, 1337, 1378, 1386, 1405, 1479,

- 1480, 1578, 1581, 1593, 1655, 1659,
1861, 1865, 1866, 1867, 1891, 1914,
1935, 1979, 1985, 1995, 2075, 2102,
2155, 2346, 2413, 2414, 2415, 2469
- hizkuntza ofizialean aritzeko
gaitasuna, 941
- hizkuntza ofizialean eta koofizialean,
2148
- hizkuntza ofizialean eta, honakoa
badago, koofizialean, 454
- hizkuntza ofizialei, 584, 1992, 1993,
1994
- hizkuntza ofizialekiko, 1990
- hizkuntza ofizialen, 306, 376, 413,
458, 689, 741, 746, 782, 783, 1010,
1046, 1865, 1869
- Hizkuntza ofizialen, 862
- hizkuntza ofizialen aitortza, 470
- hizkuntza ofizialen arauzko
tratamenduak neurri
zuzentzaileak, 1385
- hizkuntza ofizialen arloko
jurisprudenzia- eta doktrina-ildo
nagusiak, 1385
- hizkuntza ofizialen arteko oreka
desiragarria, 1386
- hizkuntza ofizialen arteko oreka
eraginkorra, 2150
- Hizkuntza ofizialen berdintasuna,
892, 895
- hizkuntza ofizialen berdintasunezko
elkarbizitza, 2149
- hizkuntza ofizialen berdintasunezko
ezagutza, 2151
- hizkuntza ofizialen erabilera, 515,
516, 680, 746, 939, 952, 1384, 1641,
1892
- Hizkuntza ofizialen erabilera, 862,
934, 967, 1985
- hizkuntza ofizialen erabilera eta
ikaskuntza, 2034
- hizkuntza ofizialen erabilera
instituzional eta administratiboak,
2153
- hizkuntza ofizialen erabilera
normalizatua, 820
- hizkuntza ofizialen erabileraren
normalizazioa, 1569
- hizkuntza ofizialen erabilerari*, 389,
451, 1384, 2109
- hizkuntza ofizialen estatutua, 257
- hizkuntza ofizialen eta atzerriko
hizkuntza baten hastapenak, 978
- hizkuntza ofizialen eta, gutxienez,
atzerriko hizkuntza baten
ezagutza optimoa, 2150
- hizkuntza ofizialen ezagupen-maila,
1318
- hizkuntza ofizialen ezagutza, 1386,
1946
- hizkuntza ofizialen ezagutza
nahikoa, 1898
- hizkuntza ofizialen ezagutza-maila,
705, 1621, 1865
- hizkuntza ofizialen ikasketa, 458,
1810
- hizkuntza ofizialen ikaskuntza, 413
- hizkuntza ofizialen inklusioa, 669
- hizkuntza ofizialen irakaskuntza
eskaintzea, 1869
- hizkuntza ofizialen irakaskuntzari
kalterik egin gabe, 310, 379
- hizkuntza ofizialen pluraltasuna, 689
- hizkuntza ofizialen presentzia, 2035
- hizkuntza ofizialen sustapena, 670
- hizkuntza ofizialera, 410, 1867, 1918
- hizkuntza ofizialera edo ofizialetara
itzultzea, 444
- hizkuntza ofizialetako, 432, 434, 439,
441, 471, 500, 501, 502, 520, 521,
527, 589, 771, 783, 846, 1038, 1203,
1316, 1318, 1339, 1370, 1374, 1378,
1620, 1622, 1632, 1633, 1634, 1667,
1861, 1863, 1865, 1866, 1867, 1913,
1916, 1920, 1940, 2026, 2101, 2129,
2136, 2184, 2213, 2229, 2247, 2260,
2277, 2285, 2304, 2380, 2381, 2387,
2389, 2392, 2395, 2413, 2414, 2415
- Hizkuntza ofizialetako, 2154
- hizkuntza ofizialetako bat, 2260, 2277
- hizkuntza ofizialetako edozeinetan
eta zeinahi adierazpen, euskarri,
bide eta adierazmoldetan, 802
- hizkuntza ofizialetako gaitasuna,
2150
- hizkuntza ofizialetako
izendapenekin, 313, 382
- hizkuntza ofizialetako
programetarako nahitaezko
kuotak, 265
- hizkuntza ofizialetan, 396, 455, 456,
457, 500, 518, 727, 754, 783, 828,

- 851, 855, 859, 1015, 1372, 1385,
1621, 1636, 1667, 1676, 1856, 1866,
1867, 1869, 1908, 1920, 1973, 1985,
1993, 2102, 2103, 2146, 2149, 2182
- hizkuntza ofizialetara, 583
- hizkuntza ofizialetarako eta atzerriko
hizkuntza baterako hastapenak,
1946
- hizkuntza ofizialetatik, 421, 429, 580
- hizkuntza ofizialez, 225, 398
- hizkuntza ordezteko prozesuan, 162
- hizkuntza oso, 1963, 1964
- hizkuntza polinesiar, 2469
- Hizkuntza Politikarako Idazkaritza
Nagusiak*, 730, 743, 749
- Hizkuntza Politikarako Idazkaritza
Nagusiaren*, 743
- Hizkuntza Politikarako Idazkaritzak*,
749, 1899, 1929, 1965
- Hizkuntza Politikarako Idazkaritzaren
txostena, 949
- Hizkuntza Politikarako Zuzendaritza
Nagusiak, 1885, 1890
- Hizkuntza Politikarako Zuzendaritza
Nagusiak egikaritu behar zuen
hizkuntza-aholkularitzak, 1845
- Hizkuntza Politikari buruzko Legea,
2033
- Hizkuntza Politikari buruzko Legean,
1942
- Hizkuntza Politikari buruzko
Legearen, 1971
- Hizkuntza Politikari buruzko
urtarrilaren 7ko 1/1998 Legeak,
1892, 1988
- Hizkuntza Politikari buruzko
urtarrilaren 7ko 1/1998 Legean,
1877, 1980
- Hizkuntza Politikari buruzko
urtarrilaren 7ko 1/1998 Legearen,
1881, 1892, 1971, 2002
- Hizkuntza Politikari buruzko
urtarrilaren 7ko 1/1998 Legeari,
1978, 1981
- Hizkuntza Politikari buruzko
urtarrilaren 7ko 1/1998 Legera,
1891
- hizkuntza propio, 167
- hizkuntza propio eta ofizial, 1384,
1654
- hizkuntza propioa, 169, 177, 726, 977,
981, 1375, 1385, 1833, 2045, 2116
- hizkuntza propioak, 1023, 1247, 1376
- Hizkuntza propioak, 1200
- hizkuntza propioak dituzten
lurraldeetako agintariek, 228
- hizkuntza propioan analfabetoa,
1246
- hizkuntza propioaren arloko
eskumen eskusiboa, 2034
- hizkuntza propioztat, 1386, 2116
- hizkuntza sinboliko eta
ikonografikoaren berezko
ezaugarri edo fenomenoetara,
1764
- Hizkuntza tradizionala, 1275
- hizkuntza tradizionalan, 1192
- hizkuntza ugariren desagertzea,
bazterketa eta endekatzea
eragin, 162
- hizkuntza ulergarriaren, 2008, 2082
- hizkuntza unibertsal, 367
- hizkuntza zuzenbidearen alorreko
erakundeek osatuko, 174
- hizkuntza, dialekto eta kultura
erregional eta gutxiak, 202
- Hizkuntza, hezkuntza eta kultura
jendarteratzeko azoka eta
erakusketetan parte hartzea, 803
- hizkuntza-, hezkuntza-, gizarte- eta
osasun-izaerako programak, 1671
- hizkuntza-, historia-, lurralde-, arte-,
kultura- eta ingurumen-ondarea,
1427
- hizkuntza, kultura eta errealitate
katalanekin, 2023
- hizkuntza-, kultura- eta gizarte-
desberdintasunek, 1410
- hizkuntza-, kultura- eta gizarte-
identitateari, 1696
- hizkuntza, kultura eta tradizioak
gordetzeko eskubidea, 89
- hizkuntza-, kultura, ekonomia eta
gizarte izaerako lokarriak, 844
- hizkuntza, kultura, ekonomia, gizarte
eta lankidetzazko lokarri komunak,
844
- hizkuntza-, kultura-, historia-, gizarte-
eta ingurumen-eremuetan, 1246
- hizkuntza, tradizioak eta kultura-
ondarea, 321
- hizkuntza:, 1868

- hizkuntza-abantaila, 1646
hizkuntza-aberastasuna, 1720
hizkuntza-aberastasuna eta -
dibertsitatea, 1055
hizkuntza-adierazpenak, 1281
hizkuntza-agintaritzak, 1864, 1987,
1992
Hizkuntza-agintaritzari, 1845
Hizkuntza-ahalmena, 2474
hizkuntza-aholkulariek, 1845
hizkuntza-aholkularitza, 1357, 1403
Hizkuntza-aholkularitza, 1656
hizkuntza-aholkularitzak, 1845
hizkuntza-aholkularitzara, 1386
hizkuntza-aholkularitzarekin, 1994
hizkuntza-aholkularitzaren,
dokumentazioaren eta
argitalpenen eskalak, 1403
hizkuntza-akatsak, 1192, 1471, 1581
hizkuntza-aldaera, 1772, 1992
hizkuntza-aldaera desberdinetan,
2151
Hizkuntza-aldaerak, 1223
hizkuntza-aldaerei, 1216
hizkuntza-alarrean, 740
hizkuntza-aniztasun digitaleko
proiektua, 249
hizkuntza-aniztasun orok dakarren
aberastasuna handitzeko ere
baliagarriagoak direla, 224
hizkuntza-aniztasuna, 143, 155, 201,
202, 206, 215, 216, 218, 223, 224,
226, 229, 241, 248, 257, 268, 269,
295, 609, 611, 614, 615, 619, 645,
667, 668, 670, 1216, 1275, 1972,
2091, 2140, 2143, 2151, 2339, 2487,
2509
Hizkuntza-aniztasuna, 143, 2045
hizkuntza-aniztasuna bultzatu, 229
hizkuntza-aniztasuna eta -
berdintasuna, 248
hizkuntza-aniztasunak, 224, 250
hizkuntza-aniztasunarekiko
errespetua, 257
hizkuntza-aniztasunaren, 1023, 1987,
1989, 2001
hizkuntza-aniztasunaren antolaketa
politikoaren eremu egokia
ezartzea, 163
hizkuntza-aniztasunaren balioekiko
errespetua, 1968
hizkuntza-aniztasunaren benetako
errespetua, 226
hizkuntza-aniztasunaren bermeen
esparruan, 1971
hizkuntza-aniztasunaren errespetua,
247
hizkuntza-aniztasunaren
errespetuak, 224
hizkuntza-aniztasunaren gaineko
babesa eta sustatzea, 194
hizkuntza-aniztasunaren
hastapenak, 2256
hizkuntza-aniztasunaren nondik
norakoak, 2258
hizkuntza-aniztasunaren ondarea,
1972
hizkuntza-aniztasunarentzat, 163
hizkuntza-aniztasunari, 1028
hizkuntza-aniztasunerako Europar
Batasunaren finantzaketa, 227
hizkuntza-araua, 1218
hizkuntza-arauak, 1969
Hizkuntza-arauak ezartzeko, 998
hizkuntza-arauari, 1218
Hizkuntza-araubide orokorra, 167
hizkuntza-araubidea, 1939, 1940,
1942, 1984
Hizkuntza-araubidea, 277, 297, 1437,
1940, 1984
hizkuntza-araubideari, 588
hizkuntza-araubideari buruz
ezarritako xedapenak, 200
hizkuntza-araubidera egokitzea,
1438
Hizkuntza-araubidera egokitzea,
1439
hizkuntza-araudi orokorrarekin, 1846
hizkuntza-araudia, 813, 1860, 2117,
2130
Hizkuntza-araudia, 1362
**hizkuntza-araudia betetze aldera,
pertsonen euskara edo gaztelania
erabiltzeko duten askatasuna
bermatuko**, 813
hizkuntza-araudiak, 1905
hizkuntza-araudiaren, 1867
hizkuntza-araudiko xedapenen
esparruan, 1908
hizkuntza-arazoaren errehabilitazioari
emandako arretak, 1878
hizkuntza-arlo, 470, 1834, 2154, 2155

- hizkuntza-arlo bakoitzeko
 curriculumera bideratutako
 orduak, 2154
- hizkuntza-arloan, 1898, 1979
- hizkuntza-arloari, 1989
- hizkuntza-arloen ordu-kopurua, 1942
- hizkuntza-arloko, 1216
- hizkuntza-arloko araudia, 2116
- hizkuntza-arloko behin betiko
 erregulazioak, 2096
- hizkuntza-arloko betebeharrak, 1981
- hizkuntza-arloko irizpideak, 932
- hizkuntza-arlokoak. *Ikus* alderdiak:
- hizkuntza-arraziengatik, 1320
- hizkuntza-arraziengatiko
 diskriminazioa galarazten, 701
- Hizkuntza-arraziengatiko
 diskriminaziorik ez jasatekoa. *IKus*
 eskubidea
- hizkuntza-arreta, 1940
- hizkuntza-arreta indibidualizatua,
 1941
- hizkuntza-arreta indibidualizatuari,
 1943
- hizkuntza-atarian, 1965
- hizkuntza-aukera, 1914, 1985
- Hizkuntza-aukera, 1536, 1546, 1806,
 1813
- hizkuntza-aukera horiek eskaintzeko
 eginbearra, 1914
- hizkuntza-aukeraren eskubidea,
 2001
- hizkuntza-aukerekiko, 854
- hizkuntza-bake zuzen eta
 ekitatezkoaren printzipioak, 162
- hizkuntza-baldintzei, 841
- hizkuntza-baliabide, 1541
- hizkuntza-baliabideak, 276
- hizkuntza-baliabideen erabilera, 251
- hizkuntza-balioak, 1778, 2143
- hizkuntza-batasuna, 1324, 1354,
 1992
- hizkuntza-beharrizanak, 275, 742, 788
- hizkuntza-beharrizanei*, 729, 1339
- hizkuntza-berdintasun osoa, 2148
- Hizkuntza-berdintasuna**, 243, 890
- hizkuntza-bereizketarako neurriak,
 1385
- hizkuntza-berezitasuna, 668
- hizkuntza-berezitasunak, 1123, 1518,
 1519, 1755, 1772
- hizkuntza-berezitasunen, 2459
- hizkuntza-berrikuspena eta
 itzulpena, 1403
- Hizkuntza-bertsioak txertatzeko
 akordioak, 620
- hizkuntza-bertsioen arteko
 baliokidetzatza terminologikoa, 921
- hizkuntza-bertsiotan, 1975
- hizkuntza-betebeharrak, 1980
- Hizkuntza-betekizunak, 1654, 1980
- hizkuntza-curriculumak, 2014
- hizkuntza-desafekzioko egoeran,
 2114
- hizkuntza-diskriminazio mota, 2097
- hizkuntza-diskriminazioa, 241, 268
- hizkuntza-diskriminaziorik ezaren
 printzipioa, 1659
- hizkuntza-diziplina, 1569
- hizkuntza-edukia duten nazioarteko
 tratatuetan, 2010
- hizkuntza-edukiarekin aitortutako
 eskubide guztiak, 164
- hizkuntza-egiaztapena, 281
- hizkuntza-egoera, 2099
- hizkuntza-ekonomiak, 2055
- hizkuntza-erabilera, 972, 986, 1992
- hizkuntza-erabilera, -praktika eta -
 moduei, 1245
- hizkuntza-erabilerak, 1441, 1846
- Hizkuntza-erabilerak, 1668, 2020
- hizkuntza-erabileran, 1846
- hizkuntza-erabilerarako arauak,
 1384
- hizkuntza-erabileraren eremuan,
 480, 482
- hizkuntza-erabileraren tratamendua,
 1385
- hizkuntza-erabilerei, 1393, 1942,
 2003, 2030
- hizkuntza-erabilerei buruzko arauak,
 1876
- hizkuntza-erabilerek, 1992
- hizkuntza-erabileren aplikazioa, 2020
- Hizkuntza-erabileren arauak, 1876
- hizkuntza-erabilgarritasunerako
 eginbearra, 1979
- hizkuntza-erakunde frantses bateko
 kide diren pertsonak, 2277
- hizkuntza-eredu, 853
- hizkuntza-eredu horren egitura, 855
- hizkuntza-eredua, 949, 1355, 1425,

- 2009, 2153, 2162
Hizkuntza-eredua, 1433
hizkuntza-ereduak, 743, 745, 746, 949, 951
hizkuntza-ereduaren, 1362, 2161, 2162
hizkuntza-ereduaren antolaketa, 2152
hizkuntza-ereduaren ebaluazio globala, 2161
hizkuntza-ereduaren ebaluazio orokorra eta gainbegiratzea, 2152
hizkuntza-ereduaren egitura, 854
hizkuntza-ereduaren ikuskapena eta harentzako aholkularitza, 2162
hizkuntza-ereduaren printzipioak, 1362
hizkuntza-ereduen, 726, 728, 743, 746
Hizkuntza-ereduen, 741
hizkuntza-ereduen erregulazioa, 949
hizkuntza-ereduen eskaintzaren plangintza, 743, 949, 951
Hizkuntza-ereduen plangintza, 741, 947
Hizkuntza-ereduren, 749
hizkuntza-eredurik eraginkorra, 2148
hizkuntza-eremu, 1313, 1833, 1845, 1849, 1874, 2099
hizkuntza-eremu katalanarekin erlazionatutakoak. *Ikus* lanak
hizkuntza-eremu katalanarekin zerikusia duten obren aleak, 1851
hizkuntza-eremu katalaneko lurralde guztietako gobernuen arteko hitzarmenen, 1909
hizkuntza-eremua, 1965
hizkuntza-eremuan, 740, 1336, 1833, 1967, 2000
hizkuntza-eremuarekin lotutakoa. *Ikus* kudeaketa
hizkuntza-eremuari dagokion hizkuntzan, 488
hizkuntza-eremuen, 1036
hizkuntza-eremuetako lurraldeetan, 1367
hizkuntza-eremuko hizkuntza nagusia, 2165
hizkuntza-eremutik, 1874
hizkuntza-errealitatea, 503, 1217, 1344
hizkuntza-errealitatean, 2116
hizkuntza-errealitatearen, 503
hizkuntza-errealitatearen oinarriko ezaugarrietan, 2021
hizkuntza-errealitateetik, 2117
hizkuntza-errealizaziorako aukerak eta zehaztapenak, 1845
hizkuntza-erronkak, 1243
hizkuntza-eskakizun, 747, 865
hizkuntza-eskakizun desberdineko gazteen arteko harremana, 1637
hizkuntza-eskakizuna, 729, 730, 731, 747, 749, 750, 864, 914, 915, 917, 918, 960, 961, 962, 963, 1006, 1007
Hizkuntza-eskakizuna, 730, 749, 962, 963
hizkuntza-eskakizunak, 729, 730, 749, 864, 912, 917, 918, 919, 962, 1430, 1434, 1524, 1530
Hizkuntza-eskakizunak, 730, 731, 738, 749, 865, 915, 916, 917
Hizkuntza-eskakizunak derrigorrez betearazteko irizpideek, 963
hizkuntza-eskakizunak egiaztatze probak, 918
Hizkuntza-eskakizunak egiaztatze probak, 915
hizkuntza-eskakizunaren, 731, 749, 1007
hizkuntza-eskakizunaren derrigortasun-data, 913, 914
hizkuntza-eskakizunari, 357, 1007, 1044
hizkuntza-eskakizunari buruzko titulazioa, 1044
hizkuntza-eskakizunei, 731, 739
hizkuntza-eskakizuneko, 1044
hizkuntza-eskakizuneko euskara-mailari buruzko probak, 1044
hizkuntza-eskakizunen, 741, 864, 1036
hizkuntza-eskakizunik, 731
hizkuntza-eskola ofiziala, 1747
Hizkuntza-eskola ofizialak, 458, 1248, 1431, 1529, 1756, 1810
hizkuntza-eskola ofizialek, 453, 458, 1128, 1129, 1810, 1945
Hizkuntza-eskola ofizialek, 458, 1128, 1529, 1530, 1718, 1719, 1810
hizkuntza-eskola ofizialen, 1248, 1721

Hizkuntza-eskola ofizialen, 1128	794, 832, 838, 839, 863, 872, 880,
hizkuntza-eskola ofizialetako, 463,	883, 884, 890, 893, 903, 908, 909,
748, 815, 816, 1330	920, 926, 935, 939, 1053, 1221,
Hizkuntza-eskola ofizialetako, 816	1277, 1314, 1352, 1385, 1613, 1619,
hizkuntza-eskola ofizialetako	1620, 1624, 1630, 1633, 1634, 1859,
ikasketak, 2088, 2090, 2092	1862, 1863, 1913, 1914, 1915, 1916,
hizkuntza-eskola ofizialetako	1918, 1978, 1979, 1981, 1991, 1992,
irakaskuntza-zerbitzuak, 1928	2033, 2146, 2172, 2173, 2197, 2198,
Hizkuntza-eskola ofizialetako	2199, 2202
irakaskuntza-zerbitzuak, 1928	Hizkuntza-eskubideak, 163, 268, 771,
hizkuntza-eskola ofizialetako	786, 794, 872, 908, 926, 939, 942,
irakaskuntza-zerbitzuen	1053, 1217, 1381, 1440, 1566, 1863,
onuraduna, 1928	1913, 1979, 1992, 2013, 2172
Hizkuntza-eskola ofizialetako	hizkuntza-eskubideak
irakaskuntza-zerbitzuen tasa, 1929	defendatzekoak. <i>Ikus</i> jarduketa-
Hizkuntza-eskola ofizialetako	sektoreak
irakaskuntzen curriculumak, 1951,	hizkuntza-eskubideak egikaritu, 173
2038	hizkuntza-eskubideak eta -
hizkuntza-eskola ofizialetako	eginbeharrak, 1915, 1991
irakasleak, 463	Hizkuntza-eskubideak eta -
hizkuntza-eskola ofizialetako	eginbeharrak, 1913
irakasleen, 464	hizkuntza-eskubidearen bilakaera,
hizkuntza-eskola ofizialetako	1860
irakasleen kidegoa, 961	hizkuntza-eskubideei, 835, 1005, 1988
hizkuntza-eskola ofizialetako	Hizkuntza-eskubideen adierazpen
irakasleen kidegoan, 815	unibertsal, 161
Hizkuntza-eskola ofizialetako	hizkuntza-eskubideen arloko
irakasleen kidegoan, 463	gomendioak, 2200
hizkuntza-eskola ofizialetako	<i>hizkuntza-eskubideen babesak</i> , 871,
irakasleen kidegoko, 815	925, 2151
Hizkuntza-eskola ofizialetako	hizkuntza-eskubideen bermea, 908,
katedradunak, 463	1438
hizkuntza-eskola ofizialetako	hizkuntza-eskubideen erabilera,
katedradunen, 463, 464, 815, 816	1053
Hizkuntza-eskola ofizialetako	hizkuntza-eskubideen
katedradunen kidegoan, 464	eraginkortasuna, 1385
Hizkuntza-eskola ofizialetako	Hizkuntza-eskubideen osotasunak,
katedradunen kidegoetako, 816	163
hizkuntza-eskola ofizialetako	hizkuntza-eskubideen sistema, 1978
katedradunena, 815	hizkuntza-eskubideen urraketak,
hizkuntza-eskola ofizialetan, 458,	2198
459, 1128, 1248, 1529, 1718, 1810,	hizkuntza-eskubideen urraketari
1945	buruzko kexak, 2199
Hizkuntza-eskola ofizialetan, 1529	hizkuntza-eskubideetan, 998
hizkuntza-eskolek, 1718	hizkuntza-espezialitateei, 1036
hizkuntza-eskubide, 1217, 1620, 1988,	hizkuntza-espezialitateetan, 1949
1989, 2011	Hizkuntza-espezifikotasuneko
hizkuntza-eskubide eta -	arrazoiak, 2014
eginbarrei, 1861, 1862, 1863	hizkuntza-estaldura, 279
hizkuntza-eskubideak, 97, 161, 162,	hizkuntza-ezagutzak, 219, 1810,
173, 264, 269, 294, 738, 771, 793,	1847, 1854, 1896, 2246, 2312, 2315,

- 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323,
2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329,
2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335,
2403, 2472, 2473, 2514
- hizkuntza-ezagutzaren mailak, 2187
- hizkuntza-ezagutzaren mailai
buruzko behin-behineko erabaki
batzuk, 1386
- hizkuntza-ezagutzari buruzko
balioespen-irizpideak, 360
- hizkuntza-ezagutzei buruzko
aitorpena, 2319, 2323
- hizkuntza-ezagutzei buruzko
baldintzak, 126, 132, 134
- hizkuntza-ezagutzen mailari, 2473
- hizkuntza-faktoreen, 1979
- Hizkuntza-fenomenoaren izaera
dinamikoak, 997
- hizkuntza-forma zuzenak, 2175
- hizkuntza-gabezia larriak, 1129, 1811
- hizkuntza-gaietan indarrean
dagoen araudiarekiko
egokitasuna, 704
- hizkuntza-gaikuntza*, 731, 864, 916,
974, 984, 1360, 1577
- Hizkuntza-gaikuntza, 864
- hizkuntza-gaikuntzako baldintza
egokiak, 1352
- hizkuntza-gaikuntzarako, 864
- Hizkuntza-gaikuntzarako ikastaroak,
826
- hizkuntza-gaikuntzarako neurriak,
1386
- hizkuntza-gaikuntzaren, 1384
- Hizkuntza-gaikuntzaren
eskakizunaren eraginkortasuna,
1391
- hizkuntza-gaitasun, 738
- hizkuntza-gaitasun mailai, 738
- hizkuntza-gaitasuna, 220, 455, 456,
457, 749, 884, 944, 962, 1433, 1434,
1435, 1441, 2125, 2152, 2163, 2183,
2184
- Hizkuntza-gaitasuna, 785, 865
- hizkuntza-gaitasuna eta -gaikuntza,
1320
- hizkuntza-gaitasuna eta
valentzieraren esparruan ekoizpen
aitortua dituztenak, 2117
- hizkuntza-gaitasunak, 220, 235, 245,
838, 1248, 1320, 1425, 1959, 2016,
2151, 2218
- Hizkuntza-gaitasunak, 828, 1183,
2492
- hizkuntza-gaitasunaren*, 749, 785,
865
- hizkuntza-gaitasunaren eskakizuna,
1391
- hizkuntza-gaitasunaren Europako
adierazlea, 215
- hizkuntza-gaitasunaren maila, 1786
- hizkuntza-gaitasunari buruzko
aipamenak, 1943
- hizkuntza-gaitasunari buruzko
Europako inkestaren emaitzak,
2149
- hizkuntza-gaitasunei, 1626, 1959
- hizkuntza-garrantzi handiko ondasun
material eta immaterial, 1191,
1219
- hizkuntzagatik, 1105, 1284, 1290,
1336, 1409, 1732, 2013
- Hizkuntzagatik, 2277
- hizkuntzagatik diskriminatuak ez
izatea, 1861
- hizkuntzagatik edo gutxiengo
nazional bateko kide izateagatik
diskriminatzeko debekua, 240
- hizkuntza-giroko instituzioetara, 439
- hizkuntza-guneen mugaketa, 2097
- Hizkuntza-gutxiengoa, 1773
- hizkuntza-gutxiengoak, 186, 195,
201, 292, 295
- hizkuntza-gutxiengoei, 1773
- hizkuntza-gutxiengoan hizkuntzak,
2153
- hizkuntza-gutxiengoengan, 1774
- hizkuntza-gutxiengoetako kide diren
herriarrei, 1879
- hizkuntza-harremanak, 1805
- Hizkuntza-harrera, 1433
- Hizkuntza-harrerako programak,
1434
- hizkuntza-helburuak*, 746, 755, 979,
988
- hizkuntza-helburuak eta hizkuntza-
ereduen eskaintzaren plangintza,
728
- hizkuntza-identitate espezifikoa, 269
- hizkuntza-identitate eta -tradizioa,
1364
- hizkuntza-identitate, 1404, 1410,

- 1987, 2041
- hizkuntza-identitateekin, 177
- hizkuntza-ikasketak, 961
- hizkuntza-ikaskuntza, 1959
- hizkuntza-ikaskuntzako estrategiak, 2149
- hizkuntza-ikasle eta -irakasleen mugikortasuna eta trukeak, 218
- hizkuntza-ikastaro bereziak, 218
- hizkuntza-ikastaroak, 1428
- Hizkuntza-ikastaroak, 1248
- hizkuntza-ikastaroekin, 534
- hizkuntza-ikerketa, 1963
- hizkuntza-ikerketako lan, 1963
- hizkuntza-ikerketaren emaitzen, 1963
- hizkuntza-indargarri bereziak hartzeko eskubidea, 1914
- Hizkuntza-industriekin, 1871
- hizkuntza-ingeniaritzako produktuei, 1861
- hizkuntza-ingurunearekin, 1616
- hizkuntza-inplikazioa, 975, 986
- hizkuntza-instituzio, 715
- hizkuntza-integrazioaren eremuan, 1947
- hizkuntza-interpretazioarekin, 2311
- hizkuntza-interpretazioaren alorretako gaitasun, prestakuntza eta jardunbide onen erreferentziazko adierazleak, 2248
- hizkuntza-interpretazioaren arlo, 2311
- hizkuntza-interpretazioaren helburua, 2311
- hizkuntza-interpretateen, 481
- hizkuntza-irakaskuntza, 1958
- hizkuntza-irakaskuntzagatik, 1731
- hizkuntza-irakaskuntzak, 1810, 1811
- hizkuntza-irakaskuntzak sailkatzeko probetan, 1828
- hizkuntza-irakaskuntzekin, 1717
- hizkuntza-irakaskuntzen, 1128, 1529, 1810, 1828
- Hizkuntza-irakaskuntzen ziurtagiriak, 1810
- hizkuntza-irakaskuntzetako, 1948
- hizkuntza-irakaskuntzetan, 1720, 1828
- hizkuntza-irakaskuntzetarako irispidea, 1714
- hizkuntza-irakaskuntzetarako moduluak, 1531
- hizkuntza-irakasleak, 173
- hizkuntza-irispidea, 1974
- Hizkuntza-irispiderako bermea, 1974
- hizkuntza-irizpideak, 991
- Hizkuntza-itzulpengintza eta -interpretazioko goi-mailako titulua, 2187
- hizkuntza-jarrera hierarkizatzaileak, 162
- hizkuntzak, 105, 122, 168, 169, 173, 195, 439, 440, 458, 480, 495, 544, 545, 546, 578, 585, 632, 781, 860, 862, 866, 878, 974, 997, 1011, 1036, 1044, 1125, 1128, 1158, 1188, 1195, 1212, 1249, 1364, 1430, 1526, 1541, 1544, 1576, 1715, 1721, 1860, 1861, 1927, 1988, 2005, 2036, 2042, 2096, 2126, 2150, 2152, 2188, 2256, 2264, 2279, 2470
- Hizkuntzak, 102, 114, 429, 451, 580, 748, 784, **819**, 861, 965, 1023, 1094, 1913, 2136, 2150, 2153
- hizkuntzak biziberritzeko neurriak hartu, 228
- hizkuntzak egoki erabiltzeko hezkuntza-sistemaren, 1128
- hizkuntzak erabiltzea eta babestea, 228
- hizkuntzak erkidegoetan ezartzeari, 997
- hizkuntzak eskuratzeko eta ikasteko zailtasunak dituzten ikasleak, 2158
- hizkuntzak galtzeko joera, 292
- Hizkuntzak gizakiek komunikatzeko duten tresnarik onena eta bizitza sozialaren ezinbesteko euskarri, 997
- Hizkuntzak hobetzeko egonaldiak, 1127, 1128
- hizkuntzak ikastea, 1227, 1248, 1527, 1758
- Hizkuntzak ikastea, 1023, 1794
- hizkuntzak ikasteko beka, 1929
- hizkuntzak ikasteko gastuengatik, 1731
- hizkuntzak ikasteko gastuengatikoen kenkariak, 1731
- hizkuntzak ikasteko irakaskuntza ez-arautuak, 1718
- hizkuntzak ikasteko politika

- publikoak, 2149
- hizkuntzak ikasteko politikei, 2149
- hizkuntzak ikasteko xedez, 2428
- hizkuntzak indarberritzeari
 - emandako laguntzak, 229
- hizkuntzak indarberritzeko, 228
- hizkuntzak irakasteko eta erabiltzeko
 - irizpideak, 983
- hizkuntzak jakitea, 866, 916
- hizkuntzak jakiteak, 2151
- Hizkuntzak jakiteak, 2150
- Hizkuntzak jakiteko eta erabiltzeko
 - eskubideak eta eginbeharrak, 1913
- hizkuntzak praktikatzea, 1530
- Hizkuntza-kalitatearen sariak, 2000
- hizkuntza-kapitala, 2149
- hizkuntza-kidetasunak, 1628
- hizkuntza-klausulak, 1873
- Hizkuntzako adituen eskala, 1656
- hizkuntzako espezialistak, 1525
- hizkuntzako eta entzumeneko
 - tekniketan, 1107
- hizkuntzako eta entzumeneko
 - tekniketan espezializatutako irakaslearen titulua, 1107
- hizkuntzako maisu-maistra titularrek, 1011
- hizkuntzakoak ez diren arloak eta ikasgaiak, 1721
- hizkuntza-komunikazioa, 1524
- hizkuntza-komunikazioan, 1124
- hizkuntza-komunikazioarekin, 1126
- hizkuntza-komunikazioko eta kulturarteko gaitasunak, 1248
- hizkuntza-komunikazioko,
 - informazioaren tratamenduko eta konpetentzia digitaleko konpetentzien garapena, 1528
- hizkuntza-komunikaziorako behar besteko trebetasunak, 598
- hizkuntza-komunikaziorako gaitasuna, 464
- hizkuntza-komunikaziorako gaitasunean, 461
- hizkuntza-komunikaziorako konpetentzia, 1806
- Hizkuntza-komunikaziorako konpetentzia, 1807
- hizkuntza-komunitate, 165, 169, 1036, 1859, 1864
- Hizkuntza-komunitate, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173
- hizkuntza-komunitate bakoitzaren hizkuntza eta kultura, 169
- hizkuntza-komunitate bat, 1859
- hizkuntza-komunitate eta -talde guztiak, 164
- hizkuntza-komunitate eta -talde horien eskubideak behar bezala eratzeko, 164
- hizkuntza-komunitate guztien eskubideak, 165
- hizkuntza-komunitate historikoa, 163
- Hizkuntza-komunitate zehatz bateko kide, 167
- hizkuntza-komunitatea, 163
- hizkuntza-komunitateak, 163, 164
- hizkuntza-komunitateak babestuko dituen nazioarteko zuzenbideko organismoa sortzea, 173
- hizkuntza-komunitatearen, 488
- Hizkuntza-komunitatearen beraren lurraldean, 173
- hizkuntza-komunitatearen elkarte-mugimendua, 488
- hizkuntza-komunitatearen hizkuntza, 173
- Hizkuntza-komunitatearen kide, 172
- hizkuntza-komunitatearen kideak, 164
- hizkuntza-komunitatearen lurraldean, 172
- hizkuntza-komunitateek, 163
- hizkuntza-komunitateen artean ezagutza, trebetasun eta jarduera onenak elkar-trukatzea bultzatze, 228
- hizkuntza-komunitateen arteko bizikidetzak baketsua, 162
- hizkuntza-komunitateen aurkako diskriminazio, 166
- hizkuntza-komunitateen eskubideak murrizteko asmoarekin, 165
- Hizkuntza-komunitateen hizkuntza eta kultura guztiek, 171
- hizkuntza-komunitateen kultura-ondarea, 251
- Hizkuntza-komunitateko guztiek, 166
- hizkuntza-kompetentzia, 600, 914, 915, 982, 983, 984
- Hizkuntza-kompetentzia, 1716

- hizkuntza-konpetentzia egokia eta nahikoa, 600
- Hizkuntza-konpetentzia ertaina, 1433
- hizkuntza-konpetentziak, 1434, 1891, 2162
- hizkuntza-konpetentziei, 1717
- Hizkuntza-kontzientzia, 2046
- hizkuntza-kuotak, 1971
- hizkuntza-laborategiei, 111
- hizkuntza-laguntza espezifikoa, 1940
- hizkuntza-laguntzako ekintza akademikoen, 1940
- hizkuntzalariek, 1963
- hizkuntzalaritza konputazionala, 244, 250
- Hizkuntzalaritza, Literatura eta Tradizioen Batzordea, 1271
- hizkuntzalaritza, 1218
- hizkuntza-legeek, 1991
- hizkuntza-lotura, 1644
- hizkuntza-lurralde katalan, 1366, 1367
- hizkuntza-maila, 974, 983, 2217
- Hizkuntza-maila zehazteko azterketa, 2312, 2315, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2324, 2325, 2326, 2327, 2329, 2330, 2331, 2333, 2334, 2335, 2473
- hizkuntza-mailen ziurtagiriak, 1009
- hizkuntza-manuak, 1965
- hizkuntza-menuan, 1974
- hizkuntza-merezimenduak, 782
- hizkuntza-metodologiak, 974, 975, 986
- hizkuntza-modalitate, 477, 484, 1192, 1215, 1216, 1219, 1220, 1268, 1275, 1381, 1772
- hizkuntza-modalitate propioa, 1193
- hizkuntza-modalitatea, 1113, 1114
- hizkuntza-modalitateak, 1011, 1190, 1191, 1212, 1215, 1216, 1217, 1220, 1223, 1229, 1367, 1371, 1780, 2140
- hizkuntza-modalitateak eta berezitasunak, 547, 1780
- hizkuntza-modalitateak eta -berezitasunak, 1416
- hizkuntza-modalitatean, 1221
- hizkuntza-modalitatearen, 1132, 1768
- hizkuntza-modalitateei, 1217, 1220, 1315
- hizkuntza-modalitateekin, 1215, 1217, 1218
- hizkuntza-modalitateen, 1211, 1215, 1216, 1217, 1218, 1219, 1220, 1221, 1222, 1241
- hizkuntza-modalitateen berezitasuna, 1205
- hizkuntza-modalitateen ezagutza eta erabilera, 2143
- hizkuntza-modalitateetako, 1206, 1219, 1221, 1222
- hizkuntza-modalitatetan, 1185
- hizkuntza-moten, 544, 1215, 1314, 2096, 2148
- hizkuntza-mugak, 509, 627, 650
- hizkuntza-mugen gainditzea, 194
- hizkuntzan, 141, 142, 165, 166, 167, 170, 171, 172, 173, 225, 312, 315, 317, 349, 381, 384, 386, 389, 399, 421, 426, 437, 439, 448, 464, 507, 568, 578, 704, 708, 788, 791, 810, 831, 840, 842, 862, 1032, 1108, 1317, 1318, 1518, 1540, 1591, 1624, 1659, 1713, 1732, 1814, 1866, 1867, 1877, 1912, 1918, 1995, 2014, 2069, 2081, 2102, 2212, 2229, 2245, 2246, 2260, 2267, 2268, 2269, 2270, 2285, 2305, 2342, 2355, 2408, 2469
- hizkuntzan B2 maila, 1782
- hizkuntzan C1 edo C2 maila, 1782
- hizkuntzan murgiltzeko hezkuntza-estrategiak, 1942
- Hizkuntzan murgiltzeko programak, 1942
- hizkuntzan murgiltzeko programei, 1943
- hizkuntzan murgiltzeko programen ezaugarrietara, 1942
- hizkuntzan oinarritutako adimen artifiziala, 245
- hizkuntzan oinarritutako adimen artifizialaren industria, 250
- hizkuntza-normalizazio egokia, 932
- hizkuntza-normalizazioa*, 748, 766, 781, 864, 911, 1314, 1321, 1578, 1585, 1889, 1917, 1939, 2000, 2150
- Hizkuntza-normalizazioa*, 747, 755, 883, 960, 962
- hizkuntza-normalizazioa bultzatuko du Espainiako Irrati-Telebistaren emanaldi-zentroetan, 707

- hizkuntza-normalizazioak, 864
hizkuntza-normalizazioan, 765, 1349
Hizkuntza-normalizazioan, 1351
hizkuntza-normalizazioarekin, 1380
hizkuntza-normalizazioaren, 743, 777
hizkuntza-normalizazioaren
eskumena, 917
hizkuntza-normalizazioaren estatutu-
eta lege-oinarriak, 1384
hizkuntza-normalizazioaren
helburua, 949
hizkuntza-normalizazioaren
helburuak, 1433, 2035
hizkuntza-normalizazioaren
prozesua, 1989
hizkuntza-normalizazioaren
prozesuan, 1860
hizkuntza-normalizazioari, 729, 737,
1594, 1595, 1596, 1597, 1598, 1612,
1615, 1658, 1663, 1664, 2001
Hizkuntza-normalizazioari buruzko
ekainaren 15eko 3/1983
Legearen, 1600
hizkuntza-normalizazioko, 745, 777,
778, 1862, 1999
hizkuntza-normalizazioko baldintzak,
934
Hizkuntza-normalizazioko eskala,
776, 869
Hizkuntza-Normalizazioko eskala, 776
hizkuntza-normalizazioko eskalan,
777, 778
hizkuntza-normalizazioko eskalari,
777
hizkuntza-normalizazioko plana,
1654
hizkuntza-normalizazioko planak,
932
Hizkuntza-normalizazioko planaren
betetze-maila, 1614
hizkuntza-normalizazioko planaren
preskripzioekin, 2153
hizkuntza-normalizazioko politikak,
1999
hizkuntza-normalizazioko prozesuan,
1600, 1862
hizkuntza-normalizazioko prozesuek,
838
hizkuntza-normalizazioko teknikari-
plazak, 778
hizkuntza-normalizaziorako
legetan, 1913
hizkuntza-ofizialtasun bikoitza, 1423
hizkuntza-ofizialtasun bikoitzaz, 407
hizkuntza-oinarri erkidea, 667
Hizkuntza-ondare, 1219
hizkuntza-ondare erkidea, 1324,
1355
hizkuntza-ondare polinesiarra, 2446
hizkuntza-ondare unibertsala eta
kultura-aniztasunaren errespetua,
1887
hizkuntza-ondarea, 765, 1186, 1191,
1218, 1219, 1626, 1647, 1691, 1760,
1912, 1987, 2116, 2336, 2506
Hizkuntza-ondarea, 1242
hizkuntza-ondarearen, 1215, 1218,
1219, 1691
hizkuntza-ondarearen aniztasun eta
balioa, 2434
hizkuntza-ondarearen defentsa, 194
hizkuntza-ondarearen parte, 2462
hizkuntza-ondareko, 1218
hizkuntza-ondareztat, 1219
hizkuntza-ordenamenduan, 1989
hizkuntza-oreka, 1974
hizkuntza-osagaien, 2000
hizkuntza-oztopo, 1620
hizkuntza-oztopoak, 245, 247, 248,
251, 2073, 2149
hizkuntza-paisaia, 1448
hizkuntza-paisaian, 2000
hizkuntza-paisaiaren bilakaeraren,
2509
hizkuntza-parekatzeko, 2098
Hizkuntza-perturbazioetan, 1107
Hizkuntza-perturbazioetan eta
entzumenean espezializatutako
irakaslearen titulua, 1107
hizkuntza-planaren garapena, 1665
hizkuntza-plangintza, 743, 777
Hizkuntza-plangintza orokorrarekin,
854
hizkuntza-plangintza orokorraren,
743
hizkuntza-plangintza orokorrerako
tresnez, 1874
hizkuntza-plangintzarako tresnak,
916
hizkuntza-plangintzaren, 743
hizkuntza-pluraltasuna, 686, 1355,
1362, 1904

- Hizkuntza-pluraltasuna, 1856
hizkuntza-pluraltasunaren aurkako
jarrerak sustatzea, 162
hizkuntza-pluraltasunera, 451
hizkuntza-politika, 804, 805, 880,
1188, 1223, 1859, 1960, 1987, 1991,
2015, 2162
Hizkuntza-politika, 1929
hizkuntza-politika eta -normalizazioa,
2015
hizkuntza-politika finantzatzeko
mekanismoak, 1991
hizkuntza-politikako bere ekintza,
1874
hizkuntza-politikako jarduketan eta
lortutako emaitzen, 1874
hizkuntza-politikako legerian, 1880
hizkuntza-politikan, 1219, 1222, 1969
Hizkuntza-politikarako, 717
Hizkuntza-politikarako idazkaria, 717
hizkuntza-politikaren, 717, 775, 781
hizkuntza-politikaren arloan, 717,
1874
hizkuntza-politikaren arloan
eskumena duen sailak, 1391, 1936,
1969, 2187
hizkuntza-politikaren arloan
eskumena duen sailari, 1966
hizkuntza-politikaren arloan
eskumena duen zuzendaritza
nagusiak, 1930
hizkuntza-politikaren arloan
eskumena duen zuzendaritza
nagusiaren zinpeko itzulpen- eta
interpretazio-probak, 1931
hizkuntza-politikaren arloko organo,
2001
hizkuntza-politikaren ekintza
arautzailea eta betearazlea, 1323
hizkuntza-politikaren eskumena, 909,
916, 917, 919
Hizkuntza-politikaren eskumena, 915
hizkuntza-politikaren eta
hezkuntzaren arloan, 2014
Hizkuntza-politikaren eta
normalizazioaren gaineko
eskumena, 2001
hizkuntza-politikaren sailen arteko
zuzendaritza, plangintza eta
koordinazioa, 1969
hizkuntza-politikaren tradizioari, 1989
hizkuntza-politikaren zuzendaritza,
1969
hizkuntza-politikari, 755, 1991, 2001
hizkuntza-politikari buruzko araudiak,
1907
hizkuntza-politikari buruzko
legeetan, 1991
hizkuntza-politikari buruzko legeriak,
1908
Hizkuntza-politikari buruzko
urtarrilaren 7ko 1/1998 Legearen,
1892
hizkuntza-politiken, 2001, 2012
hizkuntza-politiken esleipen
organikoa, 1966
hizkuntza-politiken finantzaketa,
2015
hizkuntza-politiketan, 1966, 1994
hizkuntza-politiketan parte-hartze
sozialerako organo egonkor, 1966
hizkuntza-praktiken, 1940
hizkuntza-premiak, 948
hizkuntza-prestakuntza, 912, 1044,
1371, 1380, 1637, 2217
Hizkuntza-prestakuntza aberatsa,
plurala, malgua eta eraginkorra,
2151
hizkuntza-prestakuntza ez-arautua,
1380
hizkuntza-prestakuntzak, 2217
Hizkuntza-prestakuntzaren
efizientzia, 2524
hizkuntza-programetan, 413
hizkuntza-proiektu, 854, 1941
hizkuntza-proiektu baimendua, 2159
hizkuntza-proiektua, 855, 987, 1431,
1432, 1433, 1434, 1435, 1947, 1950,
2152, 2157, 2158, 2159, 2160, 2164
hizkuntza-proiektua, ingurua eta
prestakuntza-prozesuaren xede
den lanbide-arlo bakoitzaren
ezaugarriak, 855
hizkuntza-proiektuak, 974, 983, 984,
987, 2151, 2160, 2492
Hizkuntza-proiektuak, 983, 1941
hizkuntza-proiektuan, 2153, 2159
hizkuntza-proiektuaren aldaketak,
2159
hizkuntza-proiektuaren aplikazioa,
2159
hizkuntza-proiektuaren emaitzak,

- 2159
hizkuntza-proiektuaren eta
 hezkuntza-konpromisoko
 gutunaren ezaugarri espezifikoak,
 1947
hizkuntza-proiektuaren garrantzia,
 2042
hizkuntza-proiektuaren helburuak,
 2157
hizkuntza-proiektuaren helburuen
 lorpena, 2158
hizkuntza-proiektuaren proposamen,
 2164
hizkuntza-proiektuek, 1943
hizkuntza-proiektuen, 2159
hizkuntza-proiektuko hizkuntzen
 proporzioak, 2154
hizkuntzara, 565
hizkuntzarako itzulpenak, 1600
hizkuntzarekiko, 367
hizkuntzarekiko esposizio osoa, 2148
Hizkuntzarekiko zailtasunengatik,
 1804
hizkuntzarekin, 1157, 1293, 1350,
 1725, 1844, 2011, 2324, 2495
hizkuntzarekin lotutako alderdi
 guztien, 2324
hizkuntzarekin lotutako politika
 globalak, 248
hizkuntzaren, 367, 477, 480, 568, 742,
 859, 863, 1040, 1107, 1236, 1281,
 1354, 1384, 1385, 1394, 1395, 1521,
 1859, 1860, 1861, 1909, 1913, 1914,
 1915, 1989, 1990, 1992, 1995, 1997,
 1999, 2229, 2230, 2351, 2366, 2388,
 2398, 2428, 2448, 2449, 2482, 2483,
 2491
hizkuntzaren agerpen epigrafikoak,
 172
Hizkuntzaren ahotsak, 1499
Hizkuntzaren Akademia
 Valentziarra, 2129, 2130, 2193
Hizkuntzaren Akademia Valentziarra
 (*Acadèmia Valenciana de la*
 Llengua, 2130
Hizkuntzaren Akademia Valentziarra
 (*L'Acadèmia Valenciana de la*
 Llengua, 2130
Hizkuntzaren Akademia
 Valentziarraren, 2130
hizkuntzaren alorrean, 703
hizkuntzaren alorreko herritarren
 eskubideak eta botere publikoen
 betebeharrak, 701
hizkuntzaren arandar aldaera, 1995
hizkuntzaren arau akademikoak
 errespetatuko, 841
hizkuntzaren araudia, 1845
hizkuntzaren arloan, 1883, 1992, 2012
hizkuntzaren arloko xedapen
 orokorrak, 853
hizkuntzaren balioa, 477
hizkuntzaren batasuna, 1354, 1381,
 1989
hizkuntzaren batasunari, 1314, 1315
hizkuntzaren belaunaldi arteko
 transmisioa, 224
hizkuntzaren beraren eremua, 2114
hizkuntzaren berezko hizkuntza-
 modalitateak, 1367
hizkuntzaren berezko lurraldea, 167
hizkuntzaren bidez, 136
hizkuntzaren bizitasuna eta indarra,
 2140
hizkuntzaren edo bestelako
 berezitasunak, 295
hizkuntzaren edo irudiaren erabilera
 sexista, 1236, 1261
hizkuntzaren edota irudien erabilera
 ez-sexista, 1627
hizkuntzaren egoeraren larriagatik,
 225
hizkuntzaren erabilera, 389, 421, 568,
 859, 884, 991, 1365, 1398, 1578,
 1600, 1668, 1762, 1783, 1969, 1990,
 2114
hizkuntzaren erabilera eremu
 publiko eta pribatuetan, 224
hizkuntzaren erabilera eta
 adierazpen sexistak, 2071
hizkuntzaren erabilera ez-
 diskriminatzaileekin, 1956
hizkuntzaren erabilera ez-sexista,
 796, 797, 874, 927, 928, 1118, 1120,
 1153, 1235, 1394, 1395, 1396, 1435,
 1511, 1532, 1533, 1547, 1735, 1762,
 1763, 1824, 2071, 2072, 2074
Hizkuntzaren erabilera ez-sexista,
 1120, 1395, 1512, 1532, 1547, 1762,
 1826
Hizkuntzaren erabilera ez-sexista eta
 estereotipatu gabea, 2018

- Hizkuntzaren erabilera ez-sexista eta ez-androzentrikoa, 2019, 2020
hizkuntzaren erabilera ez-sexista eta ez-LGBTI-fobikoa, 2045
Hizkuntzaren erabilera ez-sexista ez-androzentrikoa, 1926
hizkuntzaren erabilera ez-sexistan eta ez-androzentrikoan, 2019
hizkuntzaren erabilera inklusiboa, 1533
hizkuntzaren erabilera integratzaile eta ez-sexista, 1236, 1237, 1238
Hizkuntzaren erabilera integratzaile eta ez-sexista, 1238, 1240
hizkuntzaren erabilera integratzailea eta ez-sexista, 1257, 1266
hizkuntzaren erabilera normalizatzeko, 1990
hizkuntzaren erabilera sexista, 1118, 1179, 1532, 1761, 1826, 2019, 2072
Hizkuntzaren erabilera sexista, 2072
hizkuntzaren erabilera sexista eta androzentrikoa, 1826
hizkuntzaren erabilera sexistarik, 843
hizkuntzaren erabilera ziurta, 166
hizkuntzaren erabilera zuzena, 470
hizkuntzaren erabileran, 2115
hizkuntzaren erabileraren, 226, 1364, 1487, 1764, 2085
Hizkuntzaren erabileraren eta ezagutzaren, 477
hizkuntzaren erabileraren faktorea, 756, 875
hizkuntzaren erabilerei, 1762
Hizkuntzaren erabiltzailea, 483
Hizkuntzaren eremuan, 2022
hizkuntzaren estatusa, 1386
Hizkuntzaren eta entzumenaren nahasmenduetan, 1521
hizkuntzaren eta entzumenaren perturbazio eta patologien, 1107, 1521, 1594
Hizkuntzaren eta entzumenaren perturbazioetako espezialistaren diploma, 1522
Hizkuntzaren eta entzutearen perturbazioetako espezialistaren diploma, 1107
Hizkuntzaren eta informatikaren industriak, 1871
Hizkuntzaren eta irudiaren erabilera inklusiboa eta ez-sexista, 1168
hizkuntzaren eta irudiaren erabilera integratzaile eta ez-sexista, 1234
Hizkuntzaren eta irudiaren erabilera integratzaile eta ez-sexista, 1237
hizkuntzaren eta irudien erabilera ez-sexista, 1513
hizkuntzaren eta irudien erabilera ez-sexistan, 1825
hizkuntzaren eta irudien erabilera integratzaile eta ez-sexista, 1235, 1236, 1239, 1240, 1825
Hizkuntzaren eta irudien erabilera integratzaile eta ez-sexista, 1239
hizkuntzaren eta komunikazioaren garapenaren nahasmendua, 980
hizkuntzaren eta komunikazioaren garapenaren nahasmenduak, 1431
hizkuntzaren eta kulturaren eremuan, 2009
hizkuntzaren eta kulturaren eremuetan, 2024
hizkuntzaren eta kulturaren nazioarteko proiektioa, 2010
hizkuntzaren eta kulturaren pedagogia, 2469
hizkuntzaren eta literaturaren irakaskuntza, 1677
hizkuntzaren eta nazioaren artean askotan egin den identifikazio mekanikoak, 2115
hizkuntzaren eta turismoaren esparruetan, 1677
hizkuntzaren ezagutza, 1958
hizkuntzaren ezagutza eta erabilera, 476
hizkuntzaren ezagutzak, 1828, 1829
Hizkuntzaren ezagutzaren, 366
hizkuntzaren funtzionamendurako esparrua, 1845
hizkuntzaren garapena, 1845
hizkuntzaren garrantziari, 477
hizkuntzaren historian, 1860
hizkuntzaren identitatearen eta estatusaren, 1989
hizkuntzaren ikaskuntza eta erabilera, 1456
hizkuntzaren ikaskuntza sakona, 250
hizkuntzaren industriekin, 1999
hizkuntzaren interpreteen, 1750,

- 1821, 1822
hizkuntzaren irakaskuntza, 1215,
1314, 1416, 1957, 2068, 2113
hizkuntzaren irakaskuntzan, 368
hizkuntzaren irakaskuntzaren
sustapenaren arloan, 2096
Hizkuntzaren Kanariar Akademia,
1785, 1790
hizkuntzaren kanpo-proiektzioa, 1990
hizkuntzaren lantzeak, 1845
hizkuntzaren lehen adierazpenak,
1944
hizkuntzaren neutraltasun
handiagoa, 1983
hizkuntzaren normalizazioari, 742
hizkuntzaren ondoriozko
diskriminazio, 2098
hizkuntzaren osotasuna, 1845
hizkuntzaren sustapena eta
hedapena, 1991
hizkuntzaren teknologia, 244, 246,
250, 251
hizkuntzaren teknologiak, 244, 245,
246, 251
Hizkuntzaren teknologiak, 251
hizkuntzaren teknologiaren arloko
politikak, 250
hizkuntzaren teknologiekin lotutako
egungo hezkuntza-beharrizanak,
250
hizkuntzaren teknologien erabilera,
251
hizkuntzaren teknologien Europako
plataforma, 247, 249
hizkuntzaren teknologien garapena,
244, 248
hizkuntzaren transmisioa eta
jarraipena ziurta, 166
Hizkuntzaren Valentziako Akademia,
2113, 2117
Hizkuntzaren Valentziako Akademia
sortzeari buruzko irailaren 16ko
7/1998 Legeak, 2126
Hizkuntzaren Valentziako
Akademiak, 2118, 2119, 2135,
2143, 2149, 2175
Hizkuntzaren Valentziako
Akademiarekin, 2181
Hizkuntzaren Valentziako
Akademiaren ordezkari, 2127
Hizkuntzaren Valentziako
Akademiaren osaera, 2119
Hizkuntzaren Valentziako
Akademiari, 2138
hizkuntzaren, gizartearen eta
kulturaren arloetako zailtasunak
eta oztopoak, 1695
Hizkuntzaren, herri-jaien eta
errealitatea ulertzeko, eraikitzeko
eta bizitzeko ditugun beste modu
batzuen aberastasuna, 2140
hizkuntzaren, hizketaren, ahotsaren,
entzumenaren eta
komunikazioaren alterazioak,
1107, 1521
Hizkuntzaren, komunikazioaren eta
publizitatearen erabilera ez-
sexista, 1762
hizkuntzaren, kulturaren eta
irudiaren sustapena, 1674
hizkuntzaren, letren eta arteen
arloetan berezkoa duten guztia
babestu eta defendatzeko
guztiek duten eskubidea, 1572
hizkuntzari, 53, 168, 562, 1141, 1296,
1299, 1489, 1632, 1991, 1993, 1995,
2023, 2097, 2105, 2142, 2452, 2458
Hizkuntzari, 1316, 1317, 1863, 1866,
1994, 1995
hizkuntzari eta kulturari buruzko
ikerketa-lana, 2478
hizkuntzarik hedatuenetako bat, 366
hizkuntza-sistema, 1967
hizkuntza-sistema adimendun, 151
hizkuntza-sistema adimendunak,
147, 251
hizkuntza-sistema kodetzeko,
estandarizatzeko, zaintzeko,
garatzeko eta sustatzeko, 166
hizkuntza-sistemak, 483, 1401, 1967,
2005
hizkuntza-sistemaren, 2116
Hizkuntza-sustapeneko teknikari
fakultatiboa, 2187
hizkuntza-talde desberdinen arteko
elkarrekiko errespetua, 2150
hizkuntza-taldea, 164
hizkuntza-taldeak, 292
hizkuntza-taldeen eskubide
kolektiboak, 165
hizkuntza-taldeen eskubideak, 164
hizkuntzatan, 110, 144, 147, 406, 448,

- 498, 507, 523, 524, 557, 560, 576,
577, 772, 783, 850, 1036, 1037,
1211, 1372, 1378, 1527, 1547, 1618,
1633, 1673, 1737, 1866, 1872, 1929,
1945, 1972, 1977, 2074, 2144, 2167,
2224, 2225, 2253
- hizkuntza-teknologia berrien
garapena, 233
- hizkuntza-teknologiak, 251
- hizkuntza-teknologiari buruzko
prestakuntza, 250
- hizkuntza-teknologiaren erabilera, 250
- hizkuntza-teknologiaren garapena,
247
- hizkuntza-teknologiaren
ikusgarritasuna, 247
- hizkuntza-teknologiaren merkaturak, 250
- hizkuntzatik, 1156
- hizkuntza-trataerari, 854
- hizkuntza-trebakuntza*, 747, 750
- hizkuntza-trebakuntzara*, 745
- hizkuntza-trukeak, 2166
- hizkuntza-turismoa, 850, 1152
- Hizkuntza-turismoa, 1523
- hizkuntzatzat, 2475
- hizkuntza-urritasuna, 1434
- hizkuntza-uztartzearen sistemari,
1861
- hizkuntzaz kanpoko arrazoiek, 997
- hizkuntzaz kanpoko hainbat
faktorek, 162
- hizkuntzaz kanpoko irakasgaiak,
1945
- hizkuntza-zailtasunak, 1752
- Hizkuntza-zailtasunak, 1774
- hizkuntza-zehaztapenak, 1337
- hizkuntza-zerbitzuak, 274, 287
- hizkuntza-zerbitzuen azterketa, 288
- hizkuntza-zerbitzuen kalitate-maila,
274
- hizkuntza-zerbitzuen laguntza, 1900
- hizkuntza-ziurtagiriak*, 750
- hizkuntza-ziurtagiriaren izendapena,
1702
- hizkuntza-ziurtapenak, 963
- hizkuntzazko adierazpenerako
askatasuna, 1046
- hizkuntza-zuzentasuna, 1868
- hizkuntza-zuzentasunari, 1383
- hizkuntzei, 374, 375, 1809, 2479
- hizkuntzek, 997
- hizkuntzek banatu egiten dutela
oker uste dutenek, 997
- hizkuntzek ziberespazioan bizirik
irauteari buruz, 147
- hizkuntzekiko esposizio-denbora,
2158
- Hizkuntzekiko interesa eta jakin-
mina, 2153
- hizkuntzekiko jarrera positiboa, 983
- hizkuntzekiko politika sentibera, 245
- hizkuntzen, 351, 453, 454, 458, 459,
462, 715, 739, 744, 815, 1011, 1018,
1024, 1041, 1343, 1809, 1860, 1861,
1862, 1863, 1868, 1912
- hizkuntzen aniztasuna, 132, 223, 225
- hizkuntzen aniztasuna onartuz, 225
- hizkuntzen aniztasunarekiko
errespetua, 1600
- Hizkuntzen araubide bereziko
irakaskuntza-zentroetan, 1869
- hizkuntzen arteko berdintasuna eta
tratu ekitatiboa, 250
- hizkuntzen arteko berdintasuna
ziurtatze aldera, 707
- hizkuntzen arteko borroka edo
aurkaritzaren, 997
- hizkuntzen arteko desorekak
zuzentzeko, 162
- hizkuntzen arteko ekitate-egoera,
1862
- hizkuntzen arteko eten
teknologikoa, 248
- hizkuntzen artekoak, 162
- hizkuntzen auziak, 853
- hizkuntzen B1 tarteko mailaren
gaitasun orokorraren ziurtagiria,
1688, 1702
- hizkuntzen B2 tarteko mailaren
gaitasun orokorraren ziurtagiria,
1688, 1702
- hizkuntzen balioen pertzepzioaren
endekatzea, 162
- Hizkuntzen beste irakaskuntza
batzuk, 1718
- hizkuntzen bizitza osoko ikaskuntza,
202
- hizkuntzen C1 maila aurreratuaren
gaitasun orokorraren ziurtagiria,
1688, 1702
- Hizkuntzen C1 mailaren ziurtagiria,
1688, 1702

- hizkuntzen C2 maila aurreratuaren gaitasun orokorraren ziurtagiria, 1688, 1702
- hizkuntzen desagerpena saihesteko modu bat, 228
- Hizkuntzen edizioa, 1018
- hizkuntzen edo kirolen irakaskuntzei, 1951
- Hizkuntzen erabilera, 781
- Hizkuntzen erabilera integratzaile eta ez-sexista, 1234
- hizkuntzen erabilera normala eta ofiziala, 1860
- hizkuntzen erabilerari buruzko aspektuak, 1941
- hizkuntzen eta belaunaldien joan-etorriari, 548
- hizkuntzen eta edukien ikaskuntza integratua, 2160
- hizkuntzen eta hizkuntza-komunitateen arteko desberdintasunak, 251
- hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen ezagutza eta erabilera, 2143
- Hizkuntzen eta irudiaren erabilera integratzaile eta ez-sexista, 1236
- hizkuntzen eta irudien erabilera integratzaile eta ez-sexista, 1234
- Hizkuntzen eta irudien erabilera integratzaile eta ez-sexista, 1234
- hizkuntzen eta kulturen aniztasuna, 223, 984
- hizkuntzen etengabeko ikaskuntza, 1721
- Hizkuntzen etengabeko ikaskuntza, 1721
- Hizkuntzen Europako Eguna, 217
- Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratua, 1524
- Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuan, 1530, 1959
- Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuaren, 1940, 1941, 2161, 2163
- Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuaren C2 mailari dagozkion gaitasunen, 1948
- Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuko, 549, 1391, 1527, 1528, 1529, 2154
- Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuko A, B eta C mailak, 458
- Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateratuko gaitasun-mailak, 1940
- Hizkuntzen Europako Erreferentzia Marko Bateria, 1391
- Hizkuntzen Europako Urtea, 201
- Hizkuntzen Europako Urtearen emaitzen ebaluazioari buruzko txosten zehatza, 202
- hizkuntzen ezagutza, 218, 739, 1124, 1706, 1728, 2152
- Hizkuntzen ezagutza, 2161
- hizkuntzen ezagutza edo irakaskuntza, 739
- hizkuntzen ezagutza edo irakaskuntza- eta ikerkuntza-jarduera, 739
- hizkuntzen ezagutza eta erabilera, 2163
- hizkuntzen ezagutza eta erabilera hobetzea, 1868
- hizkuntzen ezagutza eta ikasketa, 1349
- hizkuntzen ezagutzak, 458
- hizkuntzen ezagutza-maila, 982
- hizkuntzen ezagutzarekin, 2168
- hizkuntzen ezagutzaren eta hobekuntzaren inguruko prestakuntza, 533
- Hizkuntzen ezagutzaren ziurtagiri ofizialaren probako azterketa, 1331
- hizkuntzen ezagutzari eta erabilerari, 2154
- hizkuntzen gaia, 882
- Hizkuntzen gizarte-erabilera, 2151
- Hizkuntzen Gutuna, 255, 259, 260, 266
- hizkuntzen ikasketa, 534
- Hizkuntzen ikasketak, 978
- hizkuntzen ikaskuntza, 202, 215, 218, 220, 268, 295, 463, 855, 973, 974, 983, 1024, 1531, 1891, 2160
- hizkuntzen ikaskuntza egokia, 220
- hizkuntzen ikaskuntza goiztiarra, 220
- hizkuntzen ikaskuntza, irakaskuntza eta ebaluazio, 1941
- hizkuntzen ikaskuntzan, 2160

- Hizkuntzen Interpretaziorako
Bulegoak, 534, 535
- hizkuntzen irakaskuntza, 147, 202,
311, 380, 534, 1428, 1765, 1786,
1791, 1945, 1946, 2050, 2066, 2087,
2152, 2158
- Hizkuntzen irakaskuntza, 454, 458,
748, 961, 978, 1330, 1717, 1809,
1928, 1944, 2513
- Hizkuntzen irakaskuntza arautuak,
1945
- hizkuntzen irakaskuntza arautuetako
mailen curriculumak, 1945
- Hizkuntzen irakaskuntza
espezializatuak, 1128
- hizkuntzen irakaskuntza-erabilera,
2158
- hizkuntzen irakaskuntza-
gastuengatiko kenkaria, 2062
- hizkuntzen irakaskuntzak, 453, 458,
462, 744, 1709, 1714, 1806, 1809,
1810, 1945
- Hizkuntzen irakaskuntzak, 460, 1128,
1718, 1945, 1948, 2155
- Hizkuntzen irakaskuntza-mailetako,
458
- hizkuntzen irakaskuntzan, 1940
- Hizkuntzen irakaskuntza-prozesua,
1942
- Hizkuntzen irakaskuntzarako eta
komunikazio-erabilerarako plana,
2158
- hizkuntzen irakaskuntzaren
antolaketa, 2152
- hizkuntzen irakaskuntzaren arloan,
182
- hizkuntzen irakaskuntzaren
curriculumak, 1433, 1940
- Hizkuntzen irakaskuntzaren eta
ezagutzaren zeharkako
dimentsioa, 2150
- hizkuntzen irakaskuntzaren eta haien
komunikazio-erabileraren
antolaketa, 2151
- hizkuntzen irakaskuntzari, 2486
- hizkuntzen irakaskuntzari buruzko
produktu elektronikoen sorkuntza,
147
- hizkuntzen irakaskuntzari eta
ikaskuntzari lotutako hezkuntza-
jardunbide berritzaileetan, 2150
- Hizkuntzen irakaskuntzari eta
komunikazio-erabilerari
laguntzeko neurriak, 2158
- hizkuntzen irakaskuntzaz, 2256
- hizkuntzen irakaskuntzei, 1548
- hizkuntzen irakaskuntzen, 1131
- Hizkuntzen irakaskuntzen, 458, 1128,
1945
- Hizkuntzen irakaskuntzen
antolaketa, 1809
- Hizkuntzen irakaskuntzen oinarritzko
maila, 1810
- Hizkuntzen irakaskuntzen printzipio
orokorrak, 1128
- hizkuntzen irakaskuntzetako, 459,
1011
- Hizkuntzen irakaskuntzetako
irakasleak, 460
- hizkuntzen irakaskuntzetako tituluen,
459
- hizkuntzen irakaskuntzetan, 463
- hizkuntzen irakaskuntzetara, 454, 464
- Hizkuntzen irakaskuntzetara, 458
- hizkuntzen irakaskuntzetara sarrera,
454
- hizkuntzen irakaskuntzetarako, 815,
1125, 1722
- hizkuntzen iraupena, 268
- hizkuntzen itzulpenenerako ahalbide
digitalak, 248
- hizkuntzen jakite-mailaren
egiaztagiriak, 1946
- hizkuntzen komunikazio-erabilera
hasteko, eguneratzeko edo
hobetzeko ikastaroak eta
moduluak, 1719
- hizkuntzen komunikazio-erabileran,
2158
- Hizkuntzen Kontseilua, 173
- hizkuntzen koofizialtasuna, 421
- hizkuntzen maila aurreratuaren
ziurtagiria, 1688, 1702
- hizkuntzen normalizazioari, 177
- hizkuntzen ofizialtasuna, 680, 1320
- hizkuntzen oinarritzko maila, 1720
- hizkuntzen pluraltasuna, 2140
- hizkuntzen pluraltasunak barne-
barnean gordetzen duen
aberastasuna ikusten ez dutenek,
997
- hizkuntzen pluraltasunari eta

- aniztasunari, 1971
hizkuntzen presentzia, 2150, 2152
hizkuntzen proportzioak, 2154
Hizkuntzen tarteko mailaren
 ziurtagiria, 1688, 1702
hizkuntzen tratamendu
 informatikoarekin lotutako
 berrikuntzak, 148
Hizkuntzen tratamendu integrala
 eta integratua, 983
hizkuntzen tratamendu integratua
 eta integrala, 983
hizkuntzen urrutiko irakaskuntzak,
 458, 1529, 1810
hizkuntzen zaintza, 2296, 2298
Hizkuntzen ziurtagiri aurreratua, 1928
hizkuntzen, arteen eta kirolaren
 irakaskuntzak, 1939
hizkuntzetako, 559, 1369, 2397, 2420
hizkuntzetako batean, 2420, 2425
hizkuntzetako edozeinetan egon
 daitezkeen gabeziak, 464
hizkuntzetako itzulpen, 2507
hizkuntzetako prestakuntzan, 1721
hizkuntzetakoak. *Ikus* irakaskuntzak,
 Ikus irakaskuntzak
hizkuntzetan, 199, 207, 208, 507, 521,
 692, 701, 704, 705, 742, 746, 1024,
 1027, 1036, 1128, 1217, 1222, 1247,
 1248, 1276, 1317, 1344, 1372, 1584,
 1659, 1756, 2103, 2105, 2106, 2110,
 2140, 2167, 2221, 2432
hizkuntzetan eta hizkuntza-
 modalitateetan, 1218
hizkuntzetara irekita egoteko
 ikuspegitik, 2155
hizkuntzetarako, 2154
Hizkuntzetarako Europako
 Erreferentzia Marko Bateratua,
 216, 600
hizkuntzok, 307, 311, 376, 380
hizkuntzok babestearren, 308, 378
hizkuntzok erabiltzen diren
 lurraldeari, 310, 379
hizkuntzok erabiltzen diren
 lurraldeetan, 308, 314, 377, 383
hizkuntzok erabiltzen dituzten
 taldeen beharizanak eta
 gurariak, 309, 378
hizkuntzok suspertzeko politika
 ekintzaile eta handizaleak
 garatuz, 225
hizkuntzok unibertsitateko eta goi-
 mailako irakaskuntzaren ikasgai
 gisa ikastea ezartzea, 311, 380
hizkuntzon erabilera, 730
hizkuntzon estualdiak, 225
hizlariengandik, 1040
hizpide, 1026, 1038
hiztegi, 791, 1411, 2123
hiztegia, 851
hiztun, 1216, 2157
hiztun horien egoera partikularrak
 aintzat hartzea, 309, 378
hiztun kopuru, 1859
hiztun kopurua, 224
hiztunak, 632
hiztunak kokatutako estatu kidearen
 edota erregioaren, 224
hiztunei, 2150
hiztunek, 168, 1212, 1215, 1217, 1218
hiztunen, 162, 224, 225, 309, 315, 316,
 317, 378, 384, 385, 386, 839, 1219,
 1222, 2098, 2451
hiztunen «taldea», 2451
hiztunen hizkuntza-leialtasunari, 162
hiztunen hizkuntzarekiko jarrera, 224
hiztunen ordezkariak, 1219
hiztunen proportzioa biztanleria
 osoan, 224
hiztun-erkidegoei, 229
hiztun-erkidegoek eurek landutako
 ekintza-planak, 229
hiztun-erkidegoen arteko jarduera
 onenak partekatzea, 227
hiztun-erkidegoen nortasunaren, 226
hiztun-taldeen arteko hizkuntza-
 oztopoak, 2149
HLT: hezkuntzako laguntzaile
 teknikoa, 1552
HLT-zaintzailearen lanbide-
 kategorien, 1552
Hobari fiskalak, 2099
Hobaria, 1183
hobariak, 1929, 1930, 2106
hobekuntza, 471, 711, 739, 860, 866,
 1247, 1485, 1728, 1879, 1946, 2114,
 2158
hobekuntza-ikastaroak, 2249
hobekuntzak, 2158, 2159
hobekuntzan, 711, 1335
hobekuntza-obrak, 1665

- hobekuntza-planak, 462
hobekuntza-proposamen zehatzak, 2201
hobekuntza-prozesuak, 983
hobekuntzarako jardun-planean, 2159
hobekuntzarako jardun-planetan, 2159
hobekuntzari, 712
hobekuntzok, 1485
hobetzen, 225, 805
hodei hibridoa, 1258
hodei pribatua, 1258
hodei publikoa, 1258
hodeian oinarritutako zerbitzuen prestazioa, 249
hodeiko teknologiak, 1258, 1259
hogei antolakunderen lan-hizkuntza, 1646
homofobia, 2003
homogeneotasunari, 1802
homologatuko, 786
homologazioa, 722
homologazioaren aldeko txostena, 1898
homosexualitatearekin, 1245, 1393, 2003
Hondakin arriskutsuak, 604
hondakinak, 604, 2049
Hondakinak, 2049
Hondakinak kudeatzeko bideak, 1953
Hondakinaren kodea eta deskripzioa, 604
Hondakinen arloko Kataluniako araudia, 1953
Hondakinen ekoizlearen edo edukitzailearen izena, 604
Hondakinen kategoria, 2049
hondakinen kudeaketan, 1953
hondakinen kudeaketari buruzko estatistikak egitea eta informazioa, 604
Hondamendia, 2094
hondartzan, 849
hori betetzeko tresnak zehaztea, 997
horiek hautatu duten hizkuntza ofiziala erabiltzea, 840
horien jurisdikzioaren mendean dauden lurraldeetan, 61
horien kopurua, 310, 311, 379, 380
horien mende dauden edo horietako administrazio instituzionala osatzen duten zuzenbide pribatu edo publikoko erakundeak, 772
horien ohiturak eta ezaugarriak errespetatuz, 309, 378
horietako edozeinekin lankidetzahitzarmena sinatu dutenak, 773
horietara osasuna, adina edo beste arrazoi batzuk direla-eta joan behar izan duten hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztunei, 317, 386
Horizon 2020, 242, 249, 250
hornidura, 449, 577, 937, 1103, 1668, 1872, 1937
Hornidura Elektrikoaren Bermeari eta Kalitateari, 1937
horniduran, 499, 1405
horniduraren bermea eta kalitatea, 1937
hornikuntza, 1993
hornikuntzan, 1740
Hornitzailea, 937
hornitzaileak, 2229, 2237
hornitzaileek, 2229, 2237, 2502
Hornitzaileek, 2237
hornitzailetzat, 2502
hornitze-sistema, 865
horrekin, 1130, 1314, 1322, 1323, 1349, 1602, 1647, 1708, 1963, 1966, 2116, 2168
horren guztiaren gastua murrizteko, 802
horretarako ente publiko bat sortuz, 708
horretarako finkatuko den prozedurari, 707
horri atxikitzeko agiri, 319, 388
horri atxikitzeko agiria, 319, 388
Hortzetako Higienisten Elkargo Profesionala, 1598
humanismoa, 667
humanistika, 1357
humanitarioak diren arrazoiekin lotutako beste zeinahi laguntza, 2222
Humanitate eta Gizarte-Zientzien Fakultatea, 1182
Humanitate eta Hezkuntza Zientzien

- Fakultatea, 1101, 1102
 Humanitate, Hezkuntza eta Kirol
 Fakultatea, 1181
 humanitateei, 585
 Hume, 193
 Hungariako, 161
 hungarieraz, 207, 208
 hura partekatzen duten erkidego
 guztien ekarpenak errespetatuz,
 802
 hurbileko herrialdeek hizkuntza
 horretan egin ditzaketen irratia- eta
 telebista-emanaldien, 315, 384
 Hurbileko salmenta, 1088
 hurbileneko ingurunean, 2029
 hurbilketa, 1945
 hurbilketa-ikuspegi desberdinak,
 1661
 hurbiltasuna, 1023, 1438, 2005
hurbiltasunari, 743
 hurbiltasuneko informazio-
 beharrizanei, 2141
 hurbiltasunekoan. *Ikus* maila
 hurkoaren ospearen eta eskubideen
 babeserako, 315, 384
 Hurrekotasuna, 410
 hurrenker, 1960
 hurrenker kronologikoaren, 1918
 hutsegitea, 2224
 hutsik dagoen postua, 2120
hutsune, 710
 hutsune garrantzitsuak, 257
 hutsuneak, 256
 I+G+b arloan eskumena duen
 sailari, 1243
 I+G+b erakundeei, 1381
 I+G+b sistemaren, 1243
laC, 1258
 IB, 401, 402
 ibaien arroetan, 1281
 IBAPen, 1334
 iberiar lurretan, 548
 Iberoamerikako, 471, 533, 546
 Iberoamerikako eremu, 439
 Iberoamerikako eremuari, 1602
 Iberoamerikako herrialdeen, 546
 Iberoamerikako kultura- eta natura-
 ondare materialaren eta
 immaterialarenaren babesa eta
 zabalkundea, 546
 Iberoamerikako nazioen erkidegoa
 osatzen duten estatuen atzerri-
 ekintza, 533
 Iberoamerikakoetan, 544
 Iberoamerikara, 470
 Iberoamerikarako, 369
 Iberoamerikaren, 546
 ibilbide, 1247
 Ibilbide, 1247, 1384
 ibilbide baten amaiera, 136
 ibilbideak, 1247, 1639, 1714, 2159
 Ibilbideak, 2084
 ibilgailu, 1043, 2441
 ibilgailu arinentzako gidabaimena
 (B motakoa) lortzeko azterketa
 teoriko eta praktikoetan, 2474
 Ibilgailu Motordunen Zirkulazioari,
 573
 ibilgailua, 2358
 ibilgailua saldu izanaren fakturaren
 kopia, 2358
 ibilgailuak gidatzeko gaitzen duen
 ziurtagiriari, 1898
 ibilgailuaren ezaugarriak, 2358
 ibilgailuaren matrikulazio-
 dokumentuaren hizkuntzan, 573
 ibilgailuen zirkulazio-baimenen, 402
 ibilgailuen zirkulazio-baimenetan,
 401
 ibilgailuren soinu- eta irudi-
 grabazioak, 2388
 ibilgua, 1201
 ICEX España Exportación e
 Inversiones, 533
 idatz, 2400
 idatzi, 199, 207, 208, 833
 idatzi ziodun, 2225
 idatzia zein ahozkoa, 173
 idatziak, 168, 1872, 1914
 idatziko, 833
 idatzirik, 2451
 idatzita, 701, 704, 705, 733
 idatzitako lehen lekukotzak, 1691
 idatziz, 170, 173, 209, 308, 349, 362,
 378, 456, 457, 690, 787, 1037, 1276,
 1863, 1865, 1867, 1868, 1877, 1914,
 1915, 1992, 1993, 1994
 idatziz jasotzeko, 173
 idatzizko, 1228, 1250, 1282, 1317,
 1324, 1521, 1526, 1716, 1718, 1770,
 1818, 1826, 1886, 1967, 2006, 2154
 idatzizko adierazmena, 2258

- idatzizko adierazpena, 221, 1716, 1944, 2006
- idatzizko adierazpenean, 1949
- idatzizko baimena, 2282
- idatzizko berme-ziurtagiri, 1283
- idatzizko dokumentazioan, 1824
- idatzizko dokumentu, 1117
- idatzizko edo ahozko itzulpena egitera, 314, 383
- idatzizko eta entzunezko materiala katalanez ekoiztea, editatzea eta banatzea, itsuentzat, 1871
- idatzizko eta ikus-entzunezko materiala, 715
- idatzizko ezagutza, 2098
- idatzizko ezagutzak, 1894
- idatzizko harremanetan, 1653, 1990
- idatzizko hedabideak, 322
- idatzizko hedabideen sorkuntza, 335
- idatzizko hizkuntza, 1249, 1967, 2006
- idatzizko hizkuntza ofiziala, 1967
- idatzizko hizkuntza ofizialen ikaskuntza, 1968
- idatzizko hizkuntzaren ulermena, 221
- idatzizko hizkuntzetara, 1967
- idatzizko informazioa, 415, 417, 1888
- idatzizko informazioak, 1339
- idatzizko inprimakien, 2214
- idatzizko itzulpenak, 106
- idatzizko jakinarazpen eta komunikazioak, 1994
- idatzizko jakinarazpena, 2376
- idatzizko komunikabideak, 1870
- idatzizko komunikabideek, 2019
- idatzizko komunikabideetan, 1870
- idatzizko komunikazio, 1394
- idatzizko komunikazioak, 940
- idatzizko mezuak, 1945
- idatzizko prentsa, 1990
- idatzizko prentsari, 315, 384
- idatzizko transkripzioa duten hizkuntzak, 1967
- idatzizko transkripzio-baliabideak, 2475, 2498
- idatzizko transkripzio-ezagutzak, 2498
- idatzizko, ahozko nahiz ikus-entzunezko zeinahi publizitateri, 2447
- idatzizkoa, 1384
- idatzizkoak, 312, 381
- idazkari, 368, 488, 713, 718, 719, 720, 721, 1006, 1007, 1564, 2130
- idazkari, 416, 804, 805, 1007
- idazkari judizialak, 416
- idazkari judizialen, 1564, 2130
- idazkari nagusia, 368, 369, 370
- idazkari nagusiak, 319, 371, 388, 713, 2441
- idazkari nagusiak, 2442
- idazkari nagusiari, 737
- idazkaria, 1834, 2123, 2124, 2273, 2275, 2372
- idazkaria, 2121
- idazkariak, 410, 690, 720, 1834, 2122, 2273, 2274, 2372, 2375
- idazkariak, 690, 2122, 2274, 2341
- idazkariaren, 2274, 2375, 2377
- idazkariaren eginkizunak, 1835
- idazkariari, 716, 2397, 2420
- idazkariari, 720
- idazkari-eginkizunak, 2275
- idazkariek, 359
- idazkari-laguntzaile, 2504
- idazkariordetza- edo koordinazio-eginkizunak, 1675
- idazkaritza, 101
- IDAZKARITZA, 56
- idazkaritza Nagusiari, 307, 377
- idazkaritza nagusiko langileek, 2442
- idazkaritza-eginkizunak, 429
- idazkaritzako funtzionarioen laguntza, 101
- idazkaritzaren eginkizunak, 56
- idazkaritzaren jarduera ofizialekin loturiko zerbitzuen, 2442
- idazkera, 101, 738, 739, 1387, 1388, 1866, 2128
- idazkera, 98
- idazkera akademikoarekin, 705
- idazkera-arazoa, 101
- idazkerak, 710
- idazkeran, 1411
- idazkerarekin, 791
- idazkeraren, 586
- idazkerari, 690
- idazketa, 140, 1179, 1399, 1401, 1524, 1528, 1601, 1705, 1834, 1953, 2153, 2404
- idazketa batzorde, 101
- idazketa Batzordea, 101
- idazketa bereziek, 188

- idazketa elebiduna, 890
idazketa eta argitalpen elebiduna, 2098
idazketa-aldaketa, 989
Idazketa-hizkuntzak, 1206
idazketa-lanak, 1769
idazketan, 1281, 1631
idazketara, 1124, 1126, 1808
idazketa-teknikak, 2363
idazketa-zuzenketako zerbitzuaren arduradunak eta laguntzaileak, 2353, 2354
idazki, 425, 690, 846, 1317, 1318, 1815, 2102
Idazki, 112, 119
idazki anonimoak, 2199
idazki prozesal edo judizial, 2386
idazkiak, 393, 395, 429, 441, 516, 517, 682, 846, 1221, 1337, 1980, 2114, 2121, 2136, 2198
Idazkiak, 354, 681
idazkiarekin, 996
idazkiaren, 445
Idazkiaren edukia, 696
idazkiekin, 1942
idazkien aurkezpenak, 353, 681
idazkietan, 847, 1193
idazkietarako, 112, 119
idazkun, 2447, 2507
idazkunak, 2507
idazkunen itzulpen bat, 2448
idazle, 470, 1834
idazle katalanek, 1833
Idazle Katalanen Elkartearen lau ordezkari, 1835
idazle katalanen hedapena, 1833
idazleak, 1836, 2060
idazle-egile literario eta plastikoen eta itzultzaileen presentzia, 1604
idazleek, 1604
Idazleen, 1834
Idazleen Elkargo-elkarteko Kataluniako Atal Autonomoaren ordezkari, 1835
idazmena, 2490, 2491, 2492
idazpena, 1867, 1995, 2102
idazpenak, 58, 520, 1317, 1568, 1867, 1995, 2098, 2102
idazpenak dokumentua dagoen hizkuntza ofizialean luzatuko dira eta, betiere, gaztelaniaz ere bai, 1000
idazpenen interpretazioa eta itzulpena, 1867
idazteko erabili diren hizkuntzak, 525
idazteko erabiliko den hizkuntza, 525
idazteko zailtasunak dituzten ikasleen kopuruak, 2489
idazten, 106
idazterakoan, 316, 385
idealismoa, 136, 768
idea politiko eta erlijiosoak, 1771
idea politikoak, 418, 419, 569, 570, 659, 661
ideiak, 752, 2139, 2140, 2142
ideiak hitzaren eta irudiaren bidez aske zirkulatzea, 124
ideien debateak, 2254
ideien zirkulazio askea, 146, 147
Ideien zirkulazio askea, 142
identifikazio elektronikoa, 921
identifikazio kolektiborako osagai eta gizarteko kideen artean bizikidetzarako eta ulermenerako faktore, 997
identifikazio profesionaleko txartela, 2293
identifikazio profesionaleko txartelarekin, 2293
identifikazioa, 269, 2311
identifikaziorako, 2115
identifikazio-siglak, 1769
identifikazio-zenbaki indibiduala, 2358
identitate, 504, 857, 1113, 1189, 1361, 1364, 1408, 1589, 1640, 1732, 1887, 2012, 2030, 2097
identitate desberdinekiko errespetuan, 1616
identitate erkidea, 259
identitate eta jarraipen sentimendu, 857
identitate etniko, kultural, linguistiko edo erlijiosoa, 322, 324
identitate etniko, kultural, linguistiko eta erlijiosoa, 320
identitate gainjarriak eta interseksionatuak, 794, 872
identitate historikoa, 181, 184
identitate historikoari, 1800
identitate hori sustatzeko baldintzak, 94

- identitate indibiduala, 257
 identitate irekiak, 972
 identitate kolektiboaren
 adierazpen, eta errealitatea
 beste modu batera atzemateko
 eta deskribatzeko tresna, 166
 identitate kultural, etniko edo
 linguistikoak, 504
 identitate kultural, historiko,
 geografiko eta linguistikoa, 2012
 identitate kulturala, 2029
 identitate kulturala edo linguistikoa
 zaintzeko eta garatzeko
 eskubidea, 261
 identitate kulturalari, 801
 identitate nazionala, 257
 identitate pluralarekiko errespetua,
 2151
 identitate propioa, 1887
 identitate, hizkuntza eta kultura
 propioak, 1678
 identitate-, lokalizazio- eta
 presentzia-zerbitzua, 607
 identitatea, 93, 217, 260, 263, 333,
 334, 336, 338, 339, 1031, 1259,
 1285, 1292, 1293, 1342, 1353, 1376,
 1381, 1404, 1408, 1409, 1410, 1412,
 1474, 1585, 1600, 1616, 1628, 1629,
 1714, 1756, 1771, 1772, 1783, 1805,
 1814, 1939, 1987, 2009, 2011, 2029,
 2099, 2139, 2140, 2142, 2143, 2180
 identitateak, 1760
 identitatean, 1542, 2028
 identitatearen, 1100, 1108, 1112,
 1163, 1187, 1232, 1314, 1746
 identitatearen kontzientzia, 1100,
 1108, 1112, 1187, 1709, 1746, 2065
 identitatearen zati ordainezin, 2116
 identitatearen, aniztasunaren
 egikaritzearen eta gizarte-
 kohesioaren oinarriko elementua,
 1927
 identitateari, 2142
 identitate-elementu, 1661
 identitateen garapena, 2462
 identitate-ezaugarri, 2097
 identitate-ezaugarriak, 2141
 identitate-ikurrak, 1693
 identitaterako, 1034, 1691
 identitaterako, hizkuntza erabiltzeko
 eta hezkuntzarako eskubidea, 257
 ideologia, 397, 791, 1020, 1113, 1285,
 1361, 1408, 1409, 1606, 1608, 1618,
 1678, 2029
 Ideologia, 1609
 ideologia-askatasun, 1410
 ideologiagatik, 787, 788, 789, 790,
 791, 1813
 ideologikoak, 162
 ideologikoak, kontzientziakoak,
 sozialak, kulturalak, linguistikoak,
 nazionalak, generokoak eta sexu-
 orientaziokoak. *Ikus ikuspegia*
 idiosinkrasia, 1292, 1576
 IFLA, 2006
 igoera, 1608, 1759, 1853
 igoeran, 712
 igoerarik, 1782
 igorle, 1401, 2005
 igorle baten eta hartzaile baten
 artean informazioa trukatzeko
 prozesua, 1401
 igorleei, 1876
 igotze, 2466
 igurikimen profesionalak, 600
 igurikimenak, 2166
 igurikimenen defentsa, 1674
 ihardespena, 695, 696
 Ihardespena, 695
 Ihardespenaren, 696
 Ihardespen-eskabidea, 695
 Ihardespen-eskubidea, 685
 Ihardespen-eskubidea, 694, 696
 Ihardespen-eskubideaz, 694
 II. zatiko xedapenak bakoitzaren
 lurraldean hitz egiten diren
 hizkuntza erregional edo gutxitu
 guztiei aplikatzeko konpromisoa,
 307
 II. zatiko xedapenak bakoitzaren
 lurraldean hitz egiten diren
 hizkuntza erregional eta gutxitu
 guztiei aplikatzeko konpromisoa,
 376
 Ijito Herriaren berezko hizkuntza,
 2153
 Ijito Herriaren Nazioarteko Eguna,
 253
 ijitoak, 238, 260, 262
 ijitoen eta *travelleren* inklusioa, 253
 ijitoen hizkuntza, 197
 ikasgai, 456, 457, 586, 743, 1126,

- 1127, 1528, 1529, 1892, 1948, 2161, 2253, 2258, 2259, 2295, 2309, 2478, 2482
- ikasgai, 456, 2295
- ikasgai artistikoak eskaintzen dituzten ikastegiekin, 2264
- ikasgai elebiduna, 2257
- ikasgai ez-linguistiko kurrikular, 2154
- ikasgai komunak, 457
- ikasgai osagarri bat, 2300
- ikasgai teoriko, 2249
- ikasketa, 464, 1324, 2154, 2257, 2481
- ikasketa, 456, 585, 1531, 1721, 2154, 2253, 2309
- ikasketa, 1717
- ikasketa, 2491
- ikasketa, 1717, 2480
- ikasketa, 2257, 2469, 2507
- ikasketa, 2481
- ikasketa eskolak, 1715, 1811
- ikasketa, 2256
- ikasketa, 1277
- ikasketa, 1127
- ikasketa birtualen, 1527
- ikasketa esku-hartze didaktikoa eta metodologikoa, 2152
- ikasketa esku-hartze didaktikoaren alderdi metodologikoak eta ebaluazio-prozesuak, 2160
- ikasketa jarrerak, 2491
- ikasketa programazioa, 2160
- ikasketa-kopuruaren aldaketari*, 745
- ikasketa, 1527, 2151, 2160
- ikasketa dauden hizkuntzak, 2153
- ikasketa, 706
- ikasi nahi duten beste edozein hizkuntza ahalik eta gehien menderatzea, 169
- ikas-irakasteko hizkuntza, 1011
- ikasitakoa aitortzeko bidea, 828
- ikasketa, 367, 713, 727, 743, 784, 785, 799, 1277, 1723, 1772, 1868, 1869, 1997, 2249, 2253, 2480
- ikasketa, 2309, 2438
- ikasketa arautuak, 706
- ikasketa egokitua, 2259
- ikasketa- eta prestakuntza-programen, 2299
- ikasketa frantsesen atzerriko sarean, 2487
- ikasketa ofizialen programetan, 182
- ikasketa osagarri, 2249
- ikasketa sakona, 245
- ikasketa tekniko eta teknologikoak, 2438
- ikasketa teknikoetako ikasleek, 2481
- ikasketa zientifikoetan, teknikoetan eta artistikoetan, 453
- ikasketa-bidaia, 2492
- ikasketa-buruen eta zuzendarien agintepean, 2479
- ikasketa-egonaldi, 2348
- ikasketa-eskaintza, 2258
- ikasketa-eskaintza, 2258
- ikasketa-eskuliburu, 1601
- ikasketa-gai, 1967, 2006
- ikasketa, 126, 132, 134, 156, 225, 455, 456, 457, 458, 459, 783, 784, 1107, 1330, 1521, 1707, 1715, 1852, 1855, 2103, 2109, 2249, 2254, 2265, 2438, 2487, 2494, 2508
- ikasketa, 1101, 1102, 1125, 1718, 2253
- ikasketa ama-hizkuntzan egitea, 225
- ikasketa atzerriko hizkuntzetan egiteko programak, 2494
- ikasketa egiteko ahala emateko politiken, 2496
- ikasketa gaztelaniaz jasotzeko eskubidea, 2052
- ikasketa-lizentziatarako deialdiak, 1527
- ikasketa-maila, 2147
- ikasketa-mailan, 1828
- ikasketa-martxari, 2254
- ikasketa, 456
- ikasketa-ohiturak, 1716
- ikasketa-plan erkideak, 2479
- ikasketa-plan ofizialekin, 1002
- ikasketa-plan orokorren, 1968
- ikasketa-plana*, 713, 957
- ikasketa-planak, 784, 785, 1279, 1325, 2099, 2109
- ikasketa-planak, 706, 784, 2256
- ikasketa-planaren*, 713
- ikasketa-planei, 1107, 1521
- ikasketa-planekin, 1319, 2161
- ikasketa-planekin, 1314, 1319
- ikasketa-planen antolaketa, 2256
- ikasketa-planen antolaketa

- orokorra, 2256, 2264
 ikasketa-planen egokitzapena, 702
 ikasketa-planen jarraibide orokorrak, 1707, 1770
 ikasketa-planetan, 485, 1143, 1325, 1820, 1868, 1914, 1997, 2104
 Ikasketa-planetan, 1143, 1819
 ikasketa-poltsen, 2404
 Ikasketa-programa, 182
 ikasketa-programa bakar, 2258
 ikasketa-programa lantzeko erabiltzen den hizkuntza, 2260
 ikasketa-programari, 1603
 ikasketa-programei, 2479
 ikasketa-programekin, 2257
 ikasketa-proiektuaren edo ikastetxeko proiektuaren parte, 2258
 ikasketa-sisteman, 2487
 ikasketa-titulartasuna, 727
 ikasketa-trukeak, 2258
 ikasketa-zentro, 2470
 ikasketa-zentroekiko ikasketa-trukeak, 2258
 ikasketa-zentroekin, 2254
 ikasketa-ziurtagiri, 2313, 2316
 ikasketa-ziurtagiri edo titulu baten titularrak, 2313, 2316
Ikasketei, 2494
 ikasketekin, 2309, 2479, 2490
 ikasketen, 1128, 1381
 ikasketen antolaketa, 2264, 2485
 Ikasketen antolamendua, 978
 ikasketen bilakaera, 2264
 ikasketen eremuan, 2265
 ikasketen eta ikerketaren zerbitzu publikoko eginkizunak, 2494
 ikasketen tokian tokiko ikastegi publiko, 2260
 ikasketen tokian tokiko ikastegi publikoek, 2259
 ikasketen tokian tokiko ikastegi publikoetan, 2260
 ikasketen zerbitzu publikoko eginkizunak, 2494
 ikasketetako bigarren zikloak, 2264
 ikasketetako lehen zikloak, 2264
 ikasketetan, 1893
 ikasketetarako, 414, 782, 2264
 ikasketok hartzeko guraso edo kuradoreak edota, hala denean, ikasleak berak, aukeratu ez duen hizkuntza ofiziala irakastea, 706
 ikaskuntza, 140, 413, 454, 459, 481, 489, 598, 789, 1024, 1124, 1126, 1143, 1247, 1248, 1250, 1277, 1343, 1391, 1525, 1526, 1530, 1539, 1641, 1646, 1647, 1691, 1694, 1695, 1717, 1721, 1818, 1819, 1868, 1891, 1892, 1897, 1939, 1940, 1941, 1942, 1948, 1959, 1965, 1966, 1967, 1968, 1990, 1994, 1996, 2004, 2006, 2007, 2149, 2150, 2160, 2509
Ikaskuntza, 2405, 2407
 Ikaskuntza Arandarren Institutua-Okzitanieraren Arandar Akademia, 1903, 2013, 2037
 Ikaskuntza autonomorako gaitasuna eta espezializazioa, 1127
 ikaskuntza erakargarriagoa, 453
 ikaskuntza iraunkorra, 244
 ikaskuntza iraunkorraren, 1347
 ikaskuntza iraunkorrean oinarritutako ikuspegia, 231
 ikaskuntza irekiko ingurunea, 453
 Ikaskuntza Katalanen Institutua, 1845, 1846, 1903, 1965, 1969, 2036, 2037
 Ikaskuntza Katalanen Institutuak, 1845, 1846
 Ikaskuntza Katalanen Institutuarekin, 1968, 2007
 Ikaskuntza Katalanen Institutuaren, 1849
 Ikaskuntza Katalanen Institutuaren aholkularitzarekin, 2020
 Ikaskuntza Katalanen Institutuaren aldeko emarietako, 1936
 Ikaskuntza Katalanen Institutuaren araudiaren, 1846
 Ikaskuntza Katalanen Institutuaren araei, 1845
 Ikaskuntza Katalanen Institutuaren araugintza-eginkizunaren garrantzia eta gizarte-irismena, 1845
 Ikaskuntza Katalanen Institutuaren ataza, 1845
 Ikaskuntza Katalanen Institutuaren Hizkuntza-agintaritzari, 1845
 Ikaskuntza Katalanen Institutuaren ordezkari, 1836

- Ikaskuntza Mediterraneoen Institutu Katalana, 1838
- ikaskuntza sakoneko sare neuronalen garapena, 247
- Ikaskuntza Zeltikoen Institutuak*, 2406
- ikaskuntza-arazo espezifikorik, 2263
- ikaskuntza-aukera, 2492
- ikaskuntza-beharrizanei, 829
- ikaskuntza-diseinu unibertsaleko sistemak, 1427
- ikaskuntza-eskaintza, 1524
- ikaskuntza-hizkuntza, 623, 1940, 1942, 1996, 2006, 2012, 2154
- ikaskuntza-hizkuntzaren ezjakintasun larria, 980
- ikaskuntza-ingurune aberatsak, 2151
- ikaskuntza-ingurune optimoak, 2158
- ikaskuntzak, 1141, 1247, 1528, 1529, 2149
- Ikaskuntzak, 463
- ikaskuntzako komunikazio-hizkuntza, 2149
- ikaskuntza-maila, 1939
- ikaskuntza-metodologia, 1448
- ikaskuntzan, 1248, 1346, 1733, 2491
- ikaskuntza-programak, 1248
- ikaskuntza-prozesua, 1424
- ikaskuntza-prozesuaren berezko helburuak, 980
- ikaskuntzarako, 489, 1946
- Ikaskuntzarako lan-kontratua, 2407
- Ikaskuntzarako lan-kontratuaren izaera eta forma, 2407
- ikaskuntzaren komunikazio-bide, 1602
- ikaskuntzaren maila eta bilakaera, 1526
- ikaskuntzari, 481
- ikaskuntzari dagokion gaia edo ikasgaia, 2154
- ikaskuntza-sistema, 1248
- ikaskuntza-sistema integratua, 1247
- ikaskuntza-zentroetan, 1638
- ikasle, 414, 456, 462, 464, 485, 742, 748, 780, 785, 1129, 1143, 1325, 1715, 2156, 2252, 2254, 2257, 2260, 2481, 2490, 2492, 2507
- Ikasle, 702, 706, 741, 2154, 2256
- ikasle ahulenen, 2489
- ikasle alofonoen eskolatzear, 2265
- ikasle atzerritarrek, 2254
- ikasle atzerritarrei, 2254, 2261
- ikasle atzerritarrek, 2253, 2494
- ikasle bakoitzaren egoeraren eta beharizan pertsonalen, 1145
- ikasle bakoitzaren familia-inguruabarrak, 1320
- ikasle berriei, 1893
- ikasle eleaniztunak, 977
- ikasle eta irakasleentzat, 1527
- ikasle europarren, 2491
- ikasle frankofonoei, 2253
- ikasle frantsesei, 2254
- ikasle frantsesek, 2491
- ikasle frantsesen emaitzak, 2489, 2491
- ikasle goritsuak, 489
- ikasle gor-itsuei, 486, 489
- ikasle gor-itsuek, 485
- ikasle gorrak, 1129
- ikasle gorrei, 1143, 1145, 1819, 1821
- ikasle gorrei edo entzumen-desgaitasuna duten ikasleei eta ikasle gor-itsuei, 489
- ikasle gorrek, 485, 1143, 1819, 2492
- ikasle gorren, 1819
- ikasle gorren eta haien familien hizkuntza-proiektuak, 2492
- Ikasle guztiek irakaskuntza hartuko dute, guraso-ahala edo tutoretza daukan pertsonak, edo, hala badagokio, ikasleak berak aukeratutako hizkuntza ofizialean, 1002
- ikasle guztiek oinarrizko eskolatzearen bukaeran bi hizkuntzetan gaitasun-maila nahikoa egiaztatuta ahal izan dezaten, 1002
- Ikasle guztien maila orokorra, 2490
- ikasle guztientzako laguntzak, 1427
- ikasle heldu berri, 2157
- ikasle heldu berrien edo gizartetik baztertuta geratzeko arriskua dutenen eskolatzear, 1947
- ikasle kalteberen tratamendua, 2158
- Ikasle ofizialak, 1330
- ikasle ofizialentzako matrikularen eta zerbitzuen zenbatekoa, 1929
- ikaslea, 1126
- ikasleak, 250, 455, 457, 458, 459, 600,

- 782, 976, 978, 980, 983, 1125, 1128, 1129, 1145, 1277, 1287, 1291, 1304, 1320, 1324, 1330, 1489, 1525, 1526, 1528, 1529, 1714, 1716, 1718, 1720, 1806, 1809, 1811, 1820, 1861, 1893, 1929, 1945, 1946, 2104, 2148, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2249, 2253, 2259, 2264, 2481, 2489, 2492
- ikasleak, 1209, 1526, 1868, 1893, 1941, 2019, 2151, 2157, 2259, 2265
- ikasleak talde arruntetan eskolatzearekin, 1526
- ikaslearen, 1944
- ikasleei, 310, 311, 379, 380, 454, 720, 742, 788, 828, 1002, 1320, 1526, 1718, 1821, 1868, 1869, 1940, 1945, 1946, 1968, 1997, 2007, 2150, 2153, 2156, 2162, 2249, 2253, 2256, 2260
- ikasleei, 1715, 2154, 2258, 2264
- ikasleei ezagutarazteko tokiko kulturaren eta folkloreaken aberastasunak*, 2405
- ikasleek, 111, 454, 456, 586, 706, 741, 742, 783, 1127, 1128, 1143, 1319, 1320, 1324, 1330, 1715, 1717, 1718, 1720, 1744, 1819, 1868, 1869, 1891, 1914, 1915, 1940, 1941, 1943, 1945, 1946, 1997, 2098, 2104, 2109, 2148, 2149, 2154, 2155, 2156, 2159, 2253, 2256, 2258, 2259, 2480, 2481, 2491, 2492
- ikasleek, 470, 1319, 1525, 1807, 1914, 1941, 1944, 1997, 2258
- ikasleek ahozko eta idatzizko komunikazio-gaitasunak garatu ditzaten dena delako arlo profesionalean, 854
- ikasleek atzerriko hizkuntzetan komunikatzeko duten kompetentzia hobetzeko proiektuetan edo planetan, 1716
- ikasleek bi hizkuntza ofizialak benetan menderatzera bideratutako neurriak hartzea, 702
- ikasleek nahi duten hizkuntza ofizialean hitz egiteko duten eskubidea, 1891
- ikasleen*, 743, 768, 789, 1113, 1277, 1868, 2151, 2260, 2490
- Ikasleen*, 745, 783
- ikasleen adimen-garapena, sentsibilitate artistikoa, eta esku- eta gorputz-gaitasunak zein kirolerako gaitasunak, 2258
- ikasleen aldeko egokitzapen- eta babes-neurri zehatzak, 2259
- ikasleen aniztasunari, 1719
- ikasleen baldintzetara, 1718
- ikasleen batez besteko mailak, 2489
- ikasleen beharizan berezietara, 2493
- Ikasleen beharizanei*, 745
- ikasleen bizi-esperientziarekin lotutako esparruetan, 1718
- ikasleen eleaniztasuna eta kultura-aniztasuna, hizkuntza-komunikaziorako kompetentzia, 1806
- ikasleen eleaniztasunerako eta kultura-aniztasunerako kompetentzia, 1806
- ikasleen eskaerei, 1552
- ikasleen eskubidea, 464
- ikasleen eskubideak, 1429
- ikasleen eskubideak eta eginbeharrak, 1429
- ikasleen eta irakasleen arteko kopuru-erlazioari, 1128
- ikasleen eta irakasleen kopuru-erlazioari, 1529
- ikasleen eta irakasleen mugikortasunarekin, 1891
- ikasleen eta prestakuntza-prozesuaren jarraipena eta ebaluazioa egiteko tresnak, 1448
- ikasleen ezagutza teorikoak eta, hala badagokio, praktikoak, 2184
- ikasleen ezagutzak eta gaitasunak, 2265
- ikasleen ezaugarrien, 2157
- ikasleen familiek, 768
- ikasleen gaitasunak, 454, 1525, 1720
- ikasleen gaitasunari, 789
- ikasleen gaitasun-maila orokorrak, 2489
- ikasleen guraso edo lege-tutoreen nahien arabera irakaskuntza, 116
- ikasleen gurasoek, 2258
- ikasleen gurasoek eta tutoreek, 2099
- ikasleen guraso-elkarteek antolatutako jardueretan, 1942

- ikasleen gurasoen elkarteena. *Ikus*
inplikazioa
- ikasleen hezkuntza-arrakasta, 1525
- ikasleen hezkuntza-aurrerapena,
1525, 1720
- ikasleen hezkuntza-beharrianak,
1720
- ikasleen hezkuntza-prozesua, 2052
- ikasleen hizkuntza edo hizkuntzak,
1942
- ikasleen hizkuntza-ereduarekin eta -
eskariarekin, 854
- ikasleen hizkuntza-inklusioa, 1423
- ikasleen hizkuntzak eta kulturak, 974,
983
- ikasleen ikaskuntzaren maila eta
bilakaera, 1526
- ikasleen irakaskuntza eta
errendimendua, 1125
- ikasleen irakaskuntza- eta
ikaskuntza-prozesuak, 1530
- ikasleen jatorrizko desberdintasunak,
1603
- ikasleen kopurua, 2259, 2490
- ikasleen lanari*, 2406
- ikasleen oinarrizko gaitasunak, 2490
- ikasleen oinarrizko kompetentziak,
1720, 1807
- ikasleen osasuna, 1548
- ikasleen prestakuntza osagarria,
1526
- ikasleen proportzioa, 2490
- ikasleen proportzioa, 2523, 2524
- ikasleen trebetasun
metakognitiboak, 1237
- ikasleena. *Ikus* inplikazioa
- ikasleengan, 455, 457
- ikasleentzako, 470, 782, 1126, 1130,
1320, 1811
- ikasleentzako curriculum-
egokitzapenak, 1130
- ikasleentzako euskarazko
unibertsitate-ikasketei, 782
- ikasleentzako orientazio-prozedurak,
2258
- ikasleentzat, 1220, 1331, 1719, 1828,
2405
- ikasle-irakasleen arteko ratioari, 458,
1810
- ikasle-kopurua, 1127
- ikasle-kopuruaren bilakaera, 2313
- ikasletik, 2489
- ikasle-trukerako, 414
- Ikasmaila, 2481
- ikasmilen arteko erlazioak, 2258
- ikasmaterial*, 797
- Ikasmaterialak, 1395
- ikastaldearen, ikastetxearen edo
ikastegiaren antolaketa
pedagogikoa, 2258
- ikastaldi*, 2406
- ikastaldiaren iraupena, 2258
- ikastaro, 769, 1320, 1869, 2284
- Ikastaro, 1810
- ikastaro presentzial, 1330
- ikastaroak, 187, 367, 456, 458, 717,
739, 752, 753, 769, 860, 864, 866,
1380, 1529, 1720, 1728, 1802, 1810,
1838, 1844, 1852, 2109, 2184
- Ikastaroak, 769, 2481
- ikastaroaren*, 731
- ikastaroaren eduki nagusiak, 2217
- ikastaroen, 769, 1195, 1320, 1820,
1869, 1928, 1997, 2182
- ikastaroen eskaintza, 1144
- ikastaroetan, 830
- ikastaroetarako eta irakasleen
prestakuntza-zentroetarako
ikasketa-planak, 1869
- ikastegi, 2252, 2258, 2260, 2277, 2507
- ikastegi espezializatuak, 2265
- ikastegi frantsesak, 2254, 2261
- Ikastegi pribatuak, 2260
- ikastegi pribatuei, 2309
- ikastegi pribatuen, 2260
- Ikastegi pribatuen eta Estatuaren
arteko irakaskuntza publikoko
lankidetzakontratuak, 2260
- ikastegi pribatuetan, 2260, 2507
- ikastegi publiko, 2260
- ikastegi publiko edo pribatuen, 2508
- ikastegi publiko eta pribatuetan,
2494
- Ikastegi publiko zein pribatuetan,
2253
- ikastegi publikoak, 2259
- ikastegi publikoarekin, 2254
- ikastegi publikoen muga
demografiko, sozial edo linguistiko
zehatzen, 2260
- Ikastegi publikoetan, 2260
- Ikastegi teknikoetako ikasleak, 2249

- ikastegiak, 2252, 2256, 2259, 2265
lkastegiak, 2259
ikastegiak batzeko estrategiaren parte, 2265
ikastegiaren antolaketa pedagogikoa, 2258
ikastegiek, 2253, 2254, 2264
ikastegiekin, 2254
ikastegien, 768, 2260
lkastegien harrera-ahalmenen, 2261
ikastegietan, 2265, 2508
ikastegi-mailakoak. *Ikus* diplomak
ikastegiok, 2259
ikastegion eginkizunak, 2264
ikastegiotan, 2259
ikastegiotara, 2260
ikasteko, 167, 306, 376
ikasteko borondatea, 1268, 1275
ikasteko erritmoak eta estiloak, 1720
ikasteko gaitasuna, 1946
ikasteko gaitasunak eta estiloak, 2154
ikasteko zailtasunak, 2491
ikasteko zailtasunak dituzten ikasleentzat, 1126
ikastetxe, 453, 462, 743, 744, 768, 854, 1002, 1011, 2255, 2256, 2258, 2469, 2490
lkastetxe, 855
ikastetxe atzeritarrek, 2253
ikastetxe bakoitzean irakatsi beharreko hizkuntza-ereduak, 706
ikastetxe berezi, 726
ikastetxe edo ikastegiaren martxan, 2258
ikastetxe eta institutu publikoetako eraikinetako tenperaturari, hezetasunari eta aireztapenari, 1548
ikastetxe frantsesek, 2478
ikastetxe frantsesetan, 2480
ikastetxe pribatuek, 706
ikastetxe publikoetako zuzendaritzaren, 454
ikastetxeak, 477, 2249, 2255, 2491, 2493
lkastetxeak, 2252
ikastetxeak sortzeko eskubidea edo askatasuna, 975
lkastetxean, 2479
ikastetxearen, 854
lkastetxearen antolakuntza- eta funtzionamendu-araudia, 976
ikastetxearen edo ikastegiaren antolaketa pedagogikoa, 2258
lkastetxearen hezkuntza-proiektua, 976
ikastetxearen hizkuntza-normalizazioko helburuaren araberako hizkuntza-prestakuntza, 950
lkastetxearen jarduna, 951
lkastetxearen kudeaketa-proiektua, 976
lkastetxearen urteko plana, 976
ikastetxeei, 2491
ikastetxeek, 453
ikastetxeen, 744, 2478, 2479, 2482
lkastetxeen autonomia, 987
ikastetxeen autonomiaz, 744
ikastetxeen eta lizeoen eginkizuna, 2253
ikastetxeen funtzionamenduaren gaineko eskumenak, 2259
ikastetxeen kudeaketa eraginkor eta berritzailea, 987
ikastetxeen lanorduen, 2299
ikastetxeen nazioartekotzea, 973
lkastetxeen tipologia, 975
ikastetxeetako, 745
lkastetxeetako bizimodua, 2263
ikastetxeetako eta kolegio eta lizeoetako ohiko ordutegiaren barruko ikasgaietako bat, 2257, 2507
ikastetxeetako ikasketa-eskaintza, 2258
ikastetxeetako langileak, 2478
ikastetxeetako ohiko ordutegiaren, 2257
ikastetxeetako ohiko ordutegiaren barruko ikasgaietako bat, 2469
lkastetxeetako osasun-egoera, 2263
ikastetxeetan, 797, 1002, 2255, 2300, 2482, 2490, 2491
lkastetxeetan, 2259, 2263
ikastetxeetara, 2263
ikastetxeetarako sarbidea, 2491
ikastetxeka, 1914
ikastetxeko proiektuaren parte, 2258
ikastetxetan, 2479, 2490
ikastola, 726

- Ikastola, 768
 ikastolak, 726, 768, 1011
 ikastolak, 726, 741
Ikastolak eta Eskola Publikoa Biltzeko Legeak, 741
 ikastolako unitateak, 726
 ikastolan, 768
ikastolek, 741, 768
 ikastolen titularrekin, 726
 ikastoletan, 769
ikastorduak, 712
 ikastunaren hizkuntzan, 2408
 ikasturte, 456, 1127, 1296, 1299, 1301, 1324, 1489, 1929, 2159
 ikasturtea, 456, 586, 721
 ikasturtean, 1011, 1941, 2406
 ikasturteetako, 1716
 ikasturteetan, 456, 1324
 ikasturteraino, 1324
 ikasturtetan, 1718
 IKEa, 431, 432
 IKEak, 430, 432, 434
 IKEaren, 430, 431, 432
 IKEen, 430, 431
 IKEko, 431
 ikerketa, 226, 228, 244, 250, 368, 477, 494, 667, 668, 710, 715, 769, 780, 782, 784, 785, 797, 866, 975, 986, 1028, 1096, 1138, 1149, 1215, 1279, 1281, 1314, 1371, 1380, 1416, 1445, 1485, 1490, 1529, 1544, 1630, 1640, 1665, 1715, 1874, 1883, 1915, 1946, 1963, 1966, 1967, 1968, 1969, 1999, 2010, 2019, 2068, 2096
 ikerketa, 668, 717, 743, 744, 745, 749, 750, 933, 1243, 1275
 ikerketa agronomikoa, 2309
 Ikerketa Ekonomikoetarako eta Komertzialetarako Zentroaren, 533
 ikerketa- eta berrikuntza-programak, 461
 ikerketa eta garapen teknologikoaren aldeko politikaren xedeak, 2419
 Ikerketa eta garapen teknologikoaren antolaketa orokorra, 2266
 Ikerketa eta garapen teknologikoaren gaineko politikak, 2266
 Ikerketa eta garapen teknologikoaren orientazioa, 2266, 2419
 ikerketa eta garapen teknologikoaren orientazioari eta programazioari, 2419
 Ikerketa eta Garapen Teknologikoari, 2423
 ikerketa linguistikoa eta filologikoa, 1279
 ikerketa metodologikoak, 715
 Ikerketa soziolinguistikoa, 1381
 ikerketa soziologikoen helburua, 2150
 ikerketa teknologikoa, 245
 ikerketa terminologikoa, 1999
 Ikerketa Zentro Biomedikoa (CBIR), 1476
 ikerketa zientifiko edo kulturaletan, 769
 Ikerketa zientifiko eta teknikoan, 1467
 ikerketa zientifiko eta teknikoaren arloko eskumena, 1476, 1490
 ikerketa zientifiko eta teknikoaren arloko eskumenak, 1490
ikerketa zientifikoa, 710, 1347
 ikerketa zientifikoak, 1599
 ikerketa zientifikoarekin, 2348
 ikerketa zientifikoaren praktikarenean, 2254
 ikerketa zientifikoaren unibertsaltasunaren ezinbesteko ondorioa, 1891
 ikerketa zientifikorako zentroa, 1850
 ikerketa-, esperimentazio- eta dokumentazio-lana, 2258
 ikerketa-, garapen- eta berrikuntza-proiektuak, 1665
 ikerketa-, garapen- eta berrikuntza-sistemako eragileak, 2036
 ikerketa-aginduarekin, 2380
 ikerketa-akordioak, 2007
 ikerketa-akordioei, 1968
 ikerketa-arloko eginkizunak, 1371
 Ikerketa-eginkizunak, 2180
 ikerketa-eremuak, 250
 ikerketa-fasean, 542
 ikerketa-ildoek, 1766
 ikerketa-institutu eta -zentroak, 2177
 ikerketa-institutu independenteetan, 2416

- ikerketa-jarduera, 1728
- lkerketa-jarduera, 1514
- ikerketa-jarduerak, 1968
- ikerketak, 261, 1118, 1234, 1271, 1762, 2007, 2254, 2370
- ikerketak egitekoa, 64
- ikerketa-lana, 2478
- ikerketa-lanetan*, 797, 1915
- ikerketa-munduan, 1874
- ikerketan, 784, 1149, 1335, 2325
- ikerketarako, 809, 1028
- lkerketarako bisita-sistema ezartzea, 189
- lkerketarako eta garapenerako aurrekontu-baliabideen programazioa, 2423
- lkerketarako interesgarriak diren beste hizkuntza batzuekin, 1640
- lkerketarako jaidura, 2264
- lkerketarekin, 453, 2423
- lkerketarekin, 861
- lkerketarekin eta zabalkundearekin lotutako jarduerak, 1677
- lkerketaren, 716, 781
- lkerketaren, 2266
- lkerketaren alorrean, 2264
- lkerketaren alorreko estrategia nazionalaren parte, 2265
- lkerketaren alorreko langileen mobilizazioa, 2423
- lkerketaren emaitzak, 2419
- lkerketaren eremuan, 2149
- lkerketaren eta industriaren arteko koordinazioa, 248
- lkerketaren zerbitzu publikoko eginkizunak, 2494
- lkerketari, 1891, 2494
- lkerketa-taldeak, 2423
- lkerketaz, 1219
- lkerketei buruzko txosten zioduna, 2409
- lkerlanak, 2253
- lkertuen, 582
- lkertzaile, 1779
- lkertzaile kontratatuen, 781
- lkertzaile Pribatuen Elkargo Profesionala, 1615
- lkertzaileak, 781, 1390, 1665
- lkertzaileei, 781, 2254
- lkertzaileek, 1799
- lkertzaileen, 782, 785, 1282
- lkertzaileen jarduerak, 246
- lkertzaileentzat, 782
- lkertzea, 2283
- lkonokak, 1234
- lKTen erabilera, 2188
- lkur, 1314
- lkurak, 423, 1192, 1234, 1471, 1504, 1693, 2039, 2259
- lkurrekin, 1153
- lkurren, 1487, 2085
- lkus-adierazpena, 1716
- lkus-entzule frantsesentzat, 2435
- lkus-entzule gehieneko ordutegiko programak, 1907
- lkus-entzule gutxi, 615
- lkus-entzuleak, 2165
- lkus-entzuleak gehitzeko estrategiak, 1171
- lkus-entzuleei, 2144
- lkus-entzuleei, 2434
- lkus-entzuleen eskubide eta interesak babestea helburu sozialtzat duten elkarteek, 2433
- lkus-entzuleen ezaugarriak, 1869, 1870, 1908
- lkus-entzuleentzat, 2435
- lkus-entzunezko telekomunikazio-bideen, 2388
- lkus-entzunezko, 501, 715, 759, 1041, 1278, 1871, 1875, 1990, 1998
- lkus-entzunezko adierazpenaren eta zabalkundearen, 501
- lkus-entzunezko auzietarako atzerri-ekintzaz, 2435
- lkus-entzunezko auzietarako atzerri-ekintzez, 2434
- lkus-entzunezko baliabideen, 2224
- lkus-entzunezko baliabideen eremuan, 1961
- lkus-entzunezko baliabideetatik, 1321
- lkus-entzunezko beste baliabide batzuk, 1570
- lkus-entzunezko beste bitartekoekin, 1585
- lkus-entzunezko beste komunikabide batzuk, 1972
- lkus-entzunezko dokumentu edo saioak, 2355, 2422
- lkus-entzunezko eduki, 2142
- lkus-entzunezko eduki baten

- ikusmen-zatia, 1141
- ikus-entzunezko edukia, 612
- ikus-entzunezko edukiak, 265, 503, 619, 1366, 1367, 1629, 2163
- Ikus-entzunezko edukiak, 618
- Ikus-entzunezko edukiak emateko kontratazio eskusiboa, 618
- Ikus-entzunezko edukien erregulazioa, 1908
- ikus-entzunezko edukien gutxieneko irisgarritasun-baldintzak, 1539, 2082
- ikus-entzunezko edukien izaera, gaia edo hizkuntza, 609
- ikus-entzunezko edukien multzo bat, 1905, 1906, 1921
- Ikus-entzunezko edukietarako irispidea, 1908
- ikus-entzunezko ekoizpena, 2140
- ikus-entzunezko ekoizpenaren industria, 1165
- ikus-entzunezko ekoizpenari, 2118
- ikus-entzunezko ekoizpenari edo enpresa-kudeaketari aplikatutako ezagutza, 1647
- ikus-entzunezko ekoizpenean, 1367
- ikus-entzunezko ekoizpenei, 1222
- ikus-entzunezko ekoizpenen eta programa osoen edo horien zatien trukeak, 1647
- ikus-entzunezko ekoizpenen kultura-ingurumariaren ulermena, 220
- ikus-entzunezko enpresek, 501
- ikus-entzunezko erakunde autonomikoaren antolaketari eta jarduerari, 1239, 1534
- ikus-entzunezko eskaintza, 1998, 2139
- Ikus-entzunezko eskaintzari, 2002
- ikus-entzunezko eskuarteetan, 759
- ikus-entzunezko europar obrak, 1908
- Ikus-entzunezko europar obrak zabalteko betebeharrak, 1908
- ikus-entzunezko europar obretarako, 1908
- ikus-entzunezko euskarriak, 488, 492, 1823
- ikus-entzunezko euskarrian, 451
- Ikus-entzunezko euskarrien garapena, 1148
- ikus-entzunezko finkapen, 122
- ikus-entzunezko finkapen zilegien ikus-entzunezko erreproduzioari, 122
- ikus-entzunezko finkapenetan sartutako edo integratutako edozein testu, 122
- ikus-entzunezko hedabide publiko eta valentziarrek, 2140
- ikus-entzunezko hedabideen, 476
- Ikus-entzunezko hedabideen hiru ordezkari, 1836
- Ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioaren antolaketa- eta funtzionamendu-printzipioak, 1906
- Ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioari, 1921
- ikus-entzunezko hedabideetan, 1137, 1586, 2140
- ikus-entzunezko hedabide-zerbitzuen kategoria, 2432
- ikus-entzunezko ikastaroak, 1293
- ikus-entzunezko industria, 1628
- ikus-entzunezko jarduera, 1585
- Ikus-entzunezko jardueraren printzipio orokorrak, 1585
- Ikus-entzunezko komunikabide, 1362
- ikus-entzunezko komunikabide propioak, 2139
- ikus-entzunezko komunikabide publiko autonomikoen eredu berria, 2139
- ikus-entzunezko komunikabide publikoak, 469, 1628
- Ikus-entzunezko Komunikabide Publikoei, 1628
- Ikus-entzunezko komunikabide publikoek, 1114
- ikus-entzunezko komunikabide publikoek, 2142
- ikus-entzunezko komunikabideek, 1161, 1250, 1583, 1651, 2019
- Ikus-entzunezko komunikabideek, 1041, 1402, 2005
- ikus-entzunezko komunikabideen, 1998
- ikus-entzunezko komunikabideetan, 1998
- Ikus-entzunezko komunikabideetarako irisgarritasuna, 1161, 1250
- ikus-entzunezko komunikazio

- inklusiboa, 608
- ikus-entzunezko komunikazio plurala, 2140
- ikus-entzunezko komunikazioa, 456, 1717
- Ikus-entzunezko komunikazioa,** 1375, 2295
- ikus-entzunezko komunikazioak, 2140
- Ikus-entzunezko komunikazioan hizkuntza eta kultura katalanek eta aranerak izan behar duten presentziari buruzko betebeharrak, 1908
- ikus-entzunezko komunikazioaren, 1041
- ikus-entzunezko komunikazioaren arloko legeria espezifikoa, 1539, 2082
- ikus-entzunezko komunikazioaren berezko lengoaia, 1905, 1907
- ikus-entzunezko komunikazioaren eremuan, 1990
- ikus-entzunezko komunikazioaren esparrua, 1366
- Ikus-entzunezko Komunikazioaren eta Komunikazio Digitalaren Agintaritza Arautzaileak, 2295, 2428, 2430, 2431, 2432, 2437
- Ikus-entzunezko Komunikazioaren eta Komunikazio Digitalaren Agintaritza Arautzailearen, 2429
- Ikus-entzunezko Komunikazioaren eta Komunikazio Digitalaren Agintaritza Arautzailearen aholkuei, 2434
- Ikus-entzunezko Komunikazioaren eta Komunikazio Digitalaren Agintaritza Arautzailearen baimena, 2429
- Ikus-entzunezko Komunikazioaren eta Komunikazio Digitalaren Agintaritza Arautzailearen irizpen, 2431
- Ikus-entzunezko Komunikazioaren eta Komunikazio Digitalaren Agintaritza Arautzailearen irizpen, 2432
- Ikus-entzunezko Komunikazioaren eta Komunikazio Digitalaren Agintaritza Arautzailearen jarduerari buruzko urteroko txostenean, 2428
- Ikus-entzunezko Komunikazioaren eta Komunikazio Digitalaren Agintaritza Arautzaileari, 2433, 2435
- Ikus-entzunezko komunikazioaren pluraltasuna, 610
- ikus-entzunezko komunikazioaren printzipio orokorrak, 608
- Ikus-entzunezko komunikazioaren printzipio orokorrak, 609
- ikus-entzunezko komunikazioaren sektorean, 2433, 2435
- Ikus-entzunezko komunikazioaren zerbitzu publikoa, 611
- Ikus-entzunezko Komunikazioari buruzko 7/2010 Lege Orokorrak, 2144
- Ikus-entzunezko Komunikazioari buruzko 7/2010 Lege Orokorraren, 2144
- Ikus-entzunezko Komunikazioari buruzko martxoaren 31ko 7/2010 Lege, 1628, 1629, 2140, 2141, 2144
- Ikus-entzunezko Komunikazioari buruzko martxoaren 31ko 7/2010 Lege Orokorrean, 1289
- ikus-entzunezko komunikazioari laguntzeko zerbitzua, 1141
- ikus-entzunezko komunikazio-bitartekoen, 2223
- ikus-entzunezko komunikazio-eskaintza, 2139
- ikus-entzunezko komunikazio-espazioan, 1366, 1905
- ikus-entzunezko komunikazio-jarduerak, 1629
- ikus-entzunezko komunikazio-jardueren esparruan, 1905
- ikus-entzunezko komunikazioko zerbitzu publikoa, 619, 620
- ikus-entzunezko komunikaziokoa. *Ikus* zerbitzu publikoa
- Ikus-entzunezko komunikazio-organismo publikoei, 2434
- ikus-entzunezko komunikaziorako, 1161, 1250
- ikus-entzunezko komunikaziorako irispide unibertsala, 1375
- ikus-entzunezko komunikaziorako irispidea, 1908

- ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu, 2433
- ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu autonomiko batzuk, 2141
- ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu propioak, publikoak eta valentzierazkoak, 2141
- ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu publiko, 1628
- ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu publikoa, 611
- ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu publikoa, 1629
- ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu publikoen emaileek, 1998
- ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzua, 1629
- ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzua, 609, 610, 612, 1168
- ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuak, 1167, 1168
- ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuak, 2429
- ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuaren emaileen, 1169
- ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuaren izaera edo gaia, 615
- ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuen emaileek, 1998
- ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuen jabetza-araubidearen publizitatea, 610
- ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuetarako, 1167, 2140
- ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuetarako irisgarritasunaren kalitatea, 613
- ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuetarako irispidea, 676
- ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzurako irisgarritasun unibertsa, 612
- ikus-entzunezko lanak, 1222
- ikus-entzunezko lanaren elkarriketen eta narrazioen multzoa, 1973
- ikus-entzunezko lanaren jatorrizko bertsioa, 1973
- ikus-entzunezko lanen ekoizpenari, banaketari, merkaturatzeari eta erakusteari, 1971
- ikus-entzunezko liburu eta material hauen inportazio, 110
- ikus-entzunezko material irisgarriak, 1656
- ikus-entzunezko materiala, 715, 1871
- ikus-entzunezko materialei, 111
- ikus-entzunezko merkataritza-komunikazioak, 618
- ikus-entzunezko Mugarik Gabeko Zerbitzuen, 1647
- ikus-entzunezko obra, 2422, 2427, 2430, 2431, 2436, 2458
- ikus-entzunezko obra baimendunen kapital-finantzaketa, 2422
- ikus-entzunezko obra baterako koprodukzio-kontratua, 2458
- ikus-entzunezko obra europarra, 609, 615, 617
- ikus-entzunezko obra europarra, 614, 615, 616, 617
- ikus-entzunezko obra europarrak, 616, 2436
- ikus-entzunezko obra europarraren kuota, 614
- ikus-entzunezko obra europarren, 2431
- ikus-entzunezko obra nazionalak, 2427
- ikus-entzunezko obrak, 616, 617, 619, 620, 2144, 2351, 2352, 2355, 2422, 2428
- ikus-entzunezko obraren frantsesezko bertsioa, 2352
- ikus-entzunezko obren, 2429, 2436
- ikus-entzunezko obren ekoizpen-gastuetarako kreditu fiskala, 2351
- ikus-entzunezko obren hizkuntza-berbetsioak, 620
- ikus-entzunezko obren kapital-finantzaketa, 2354
- ikus-entzunezko ondarea, 1971
- ikus-entzunezko organismo eta komunikazio-zerbitzuen emanaldi eta iragarkietan, 2428
- ikus-entzunezko produktuak, 1168
- ikus-entzunezko programa espezifiko irisgarriak, 1133
- ikus-entzunezko programazioa, 1856
- ikus-entzunezko programen, 1195
- ikus-entzunezko proiektu berrien arloko lankidetzaren ere, ekoizpen-

- bitarteko teknikoak eta giza bitartekoak erabiltzeko elkarlana, 1647
- ikus-entzunezko saio eta zerbitzuak, 2434
- ikus-entzunezko sare eta hedabideetan, 1586
- ikus-entzunezko sistemen azpigituluak, 1147
- ikus-entzunezko sistemez, 1147
- ikus-entzunezko teknika berrien, 1518
- ikus-entzunezko telebista- eta irrati-komunikazioko zerbitzuak, 607
- Ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzu lineal irekia, 612
- Ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzu lineal irekirako irisgarritasuna, 612
- Ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzu lineala, 614, 617
- Ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzu publiko lineal irekia, 612
- ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzu publikoa, 616, 617
- Ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzu publikoa, 616
- ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzua, 617, 618
- Ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzua, 610, 614
- ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzuak, 615
- ikus-entzunezko telebista-komunikazioko zerbitzuen betebeharrak, 608
- ikus-entzunezko zeinahi publizitateri, 2447
- ikus-entzunezko zerbitzuak, 265, 1629, 1904
- ikus-entzunezko zerbitzuen estrategia- eta koordinazio-ildoak, 2435
- ikus-entzunezko zerbitzuetarako irisgarritasuna, 1168
- ikus-entzunezkoa, 500, 1278, *Ikus* ekoizpena, *Ikus* publizitatea, *Ikus* publizitatea, *Ikus* publizitatea ikus-entzunezkoak, 501, 715, 1501, 1602, 1643, 1973, 1976, 2139, *Ikus* baliabideak, *Ikus* obrak ikus-entzunezkoan. *Ikus* dokumentazioa ikus-entzunezkoen, 1375, 1585 ikus-entzunezkoen buruzko legeria orokorrean, 1651 ikus-entzunezkoen. *Ikus* jarduera, *Ikus* obrak ikus-entzunezkoen, 1133, 1376, 1971, 1974, 2115 ikus-entzunezkoen erakunde autonomikoaren antolaketari eta jarduerari, 1534 ikus-entzunezkoen ereduaren printzipio artezkariak, 1354 ikus-entzunezkoen ereduaren printzipio gidariak, 1362 ikus-entzunezkoen ereduaren printzipio gidarien bermea, 1362 ikus-entzunezkoen eremuko eskumen publikoak, 1908 ikus-entzunezkoen erregistroa, 2398 ikus-entzunezkoen espazio erkide, 1366, 1367 ikus-entzunezkoen espazioa, 1909 ikus-entzunezkoen eta hedabideen gaineko heziketa, 2434 ikus-entzunezkoen industria, 1921, 1971, 1973, 1976 ikus-entzunezkoen industria babesteko neurriak, 2422 ikus-entzunezkoen industriari, 2027 ikus-entzunezkoen irisgarritasun-esparrua, 2145 ikus-entzunezkoen jardueren leihatila bakarraren, 1377 ikus-entzunezkoen komunikazioaren zerbitzu publikoa, 1376 ikus-entzunezkoen Komunikazioari, 1904 ikus-entzunezkoen komunikazio-sektore publikoan, 2427 ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzu publikoa, 1909, 1921 ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzu publikoaren definizioa eta irismena, 1376 ikus-entzunezkoen komunikazio-

- zerbitzu publikoaren eginkizun
espezifikoak, 1906
- Ikus-entzunezkoen komunikazio-
zerbitzu publikoen emaileek, 1908
- ikus-entzunezkoen komunikazio-
zerbitzuak, 1907
- Ikus-entzunezkoen komunikazio-
zerbitzuak, 1907
- Ikus-entzunezkoen komunikazio-
zerbitzuak emateko lizentziaren
helburua, 1907
- ikus-entzunezkoen komunikazio-
zerbitzuen emaileek, 1908
- Ikus-entzunezkoen Kontseilu*
Nagusiak, 2339
- Ikus-entzunezkoen Kontseilu*
Nagusiaren irizpenean, 2339
- Ikus-entzunezkoen Kontseilua, 1362,
1908, 2027
- Ikus-entzunezkoen Kontseiluaren
eskumenen esparruan, 1880
- ikus-entzunezkoen kultura, 1376
- ikus-entzunezkoen merkatuak, 1972
- ikus-entzunezkoen merkatuan, 1628
- ikus-entzunezkoen merkatuan eta
merkatu teknologikoan
diharduten eragileek, 1628
- ikus-entzunezkoen operadoreek,
2140
- ikus-entzunezkoen operadoreentzat,
1880
- Ikus-entzunezkoen sektore publikoa,
1289, 2434
- ikus-entzunezkoen sektorea, 192,
206, 1367, 1586, 1909, 2140, 2141
- Ikus-entzunezkoen sektorea, 1909
- Ikus-entzunezkoen sektorea
sustatzeko jarduerak, 1586
- ikus-entzunezkoen sektorean, 1585,
1998
- ikus-entzunezkoen sektorearekin,
1904
- ikus-entzunezkoen sektorearen, 1376
- ikus-entzunezkoen sektorearen
izaera estrategikoa eta
lehentasunezkoa, 1585
- ikus-entzunezkoen sektorearen
sustapena, 1971
- ikus-entzunezkoen sektoreko beste
ekoizpen batzuekin, 1971
- ikus-entzunezkoen sektoreko
sozietate publikoekin, 2298
- ikus-entzunezkoen sistema, 1904
- ikus-entzunezkoen sistema osoaren
lurralde-oreka, 1909
- ikus-entzunezkoen sistema propioa,
1904
- ikus-entzunezkoen sisteman, 1362
- Ikus-entzunezkoen sustapena eta
babesa, 1367
- Ikus-entzunezkoen Valentziako
Korporazioa, 2143
- Ikus-entzunezkoen Valentziako
Korporazioaren antolaketa, 2143
- Ikus-entzunezkoen zerbitzu publikoa,
2142
- Ikus-entzunezkoen zerbitzu
publikoaren programazioa, 1367
- ikus-entzunezkoen zerbitzu
publikoaren zereginak, 1905
- ikus-entzunezkoen zerbitzuak, 1917,
2014, 2139
- ikus-entzunezkoetan, 501, 1384, 1856
- ikus-entzunezkoetan zein
idatzizkoetan. *Ikus* komunikazio-
sistemak
- ikus-entzunezkoek, 368
- ikusezin, 1234, 1395, 1532, 1735
- ikusezintasuna, 1394
- ikusezintasunaren, 1764
- Ikusgaitasun, 544
- ikusgarritasuna, 1649
- ikusizko edo soinuizko adierazgarria,
2144
- Ikusizko edo soinuizko adierazgarrien
arabidea, 2144
- ikusizko edo soinuizko grabazioak,
121
- ikusizko eta soinuizko adierazgarriez,
2144
- ikusizko informazioa, 1402, 2006
- Ikusizko informazioa, 2006
- Ikusizko informazioa soinu-hizkuntza
bihurtzen duten laguntza-
produktuak, 1401
- Ikusizko komunikazioan laguntzeko
produktuak, 1401, 2006
- Ikusizkoa, 1401, 1504, *Ikus*
komunikazioa
- ikuskapen, 850
- ikuskapena, 721, 740, 777, 933, 2162
- Ikuskapena, 1240

- Ikuskapen-aktak, 850
ikuskapen-zerbitzuei, 791
ikuskatzaileak, 2408
ikuskatzailearen, 2407
ikuskatzailetza, 1237, 1778
ikuskatzailetzak, 1379
Ikuskatzailetzak, 2162
ikuskatzailetzako langileek, 1237
ikuskatzailetzetan, 2242
ikuskerak, 1246, 1764
ikuskitun, 835, 836, 1871
ikuskitun eta aisialdiko jardueren,
835
ikuskituna, 1666
ikuskitunak, 1139, 1321, 1570, 1643,
1748, 1961
ikuskitunaren arteak, 1870
ikuskitun-arteak, 1871
ikuskitunei, 835
ikuskitunek, 835
ikuskitunen gaineko zerga, 2468
ikuskitunen, publizitatearen eta
modaren alorretako langileak,
2292
Ikusle edo entzule gehieneko
orduetan, 2429, 2431, 2436
ikusle eta entzule gehieneko
orduetan, 2435
ikusle gehieneko orduetan, 2432
ikusleak bertaratzeari buruzko
informazioa, 1973
ikuslearen babeslea, 690
Ikusleen eta erabiltzaileen
eskubideak eta betebeharrak,
1457
ikusleen kopurua, 1975
ikusle-kopuruaren eta etekinen
kontrolak, 1972
Ikuslerik, 1975
Ikusmen- edo entzumen-
desgaitasuna, 1167
Ikusmen- edo entzumen-
desgaitasuna duten pertsonen,
1167, 1375
ikusmen- eta entzumen-
aberastasun, 1518
ikusmen- eta entzumen-
desgaitasuna duten pertsonen,
2004
ikusmen- eta soinu-egokitzapenik,
475
ikusmen mugatuko erabilera, 677
ikusmen urriko pertsonen ikusmen-
errendimendua, 2006
ikusmen-, espazio-, keinu- eta
eskuzko hizkuntza, 1140, 1817
ikusmen-, espazio-, keinu- eta
eskuzko hizkuntzak, 483
ikusmen-, keinu- eta espazio-
hizkuntza naturala, 1507
ikusmen-, mugimendu-, entzumen-
edo kognizio-mugak, 1228
ikusmen-arazoak dituzten pertsonen,
2474
ikusmenaren, 2005
ikusmenaren eta entzumenaren
nariadura konbinatua duten
pertsonak, 483
ikusmenaren eta entzumenaren
nariadura konbinatuan, 204
ikusmen-atazak, 1505
ikusmen-desgaitasuna, 2006, 2007
Ikusmen-desgaitasuna, 1375, 1505
ikusmen-desgaitasuna duten
pertsonen, 1401, 1402
Ikusmen-desgaitasuna duten
pertsonen, 1375
ikusmen-desgaitasuna edo
itsutasuna duten pertsonen, 2153
ikusmen-desgaitasunik gabeko
pertsona, 1141
ikusmenean, 1733
ikusmenekoa eta entzumenekoa.
Ikus zentzumen-gabezia
ikusmen-elementu, 1141
ikusmen-erabilerako moduak, 677,
678
Ikusmenik gabeko erabilera, 677
ikusmen-informazioa, 1401, 2006
ikusmen-urritasuna duen pertsonari,
2006
ikusmolde sexisten adierazpena,
2018
ikus-onetsia, 2122
ikuspegi, 544, 812, 851, 1235, 1485,
1661, 1809, 1989, 2098, 2150, 2153,
2155
ikuspegi ekonomiko eta sozialak,
226
ikuspegi ez-sexistatik, 851
ikuspegi historiko, 812
ikuspegi holistikoak eta

- zeharkakoak, 2034
 ikuspegi integrala, 508, 649
 ikuspegi interseksionala, 510, 651, 794, 872, 925, 991
 ikuspegi interseksionala, 991
ikuspegi interseksionalaren integrazioa, 793, 794, 871, 872
 ikuspegi komunikatiboak, soziokulturalak, funtzionalak eta praktikoak, 1808, 1809
 ikuspegi linguistiko, 544
 ikuspegi metodologikoak, 2158, 2160
 ikuspegi teknologiko berriak, 247
 ikuspegia, 667
 ikuspegiak, 1562
 ikuspegitik, 544, 1321, 1325, 1383, 1971, 2097, 2155
Ikuspuntu, 729, 1275
 ikuspuntu desberdin eta osagarriak, 1158
 ikuspuntu desberdinak eta osagarriak, 1154
 ikuspuntu pedagogikotik, 2149
 ikustaldietako parte-hartze aktiboan, 541
 ildo estrategikoak, 2144, 2145
 ildo nagusiak, 2325
 ildo orokorrak, 689
 ildoak, 1347, 1677
 ile-apainketa, 1744
 ile-apaintzaile, 2361
 ile-apaintzaileburu, 2361
 Île-de-France erregioari, 2455
 ile-eranskingileburu, 2361
 Illes Balears, 401, 1316
 Illes Balears Film Commission, 1377
Illes per un Pacte, 1424
 iloba eta gainerako senitartekoen izenak, 2375, 2397
 ilustratzaile, 470
 ilustratzaileak, 2060
 ilustratzailearen, 1604
 ilustratzaileek, 1604
 ilustrazio, 1601
 ilustrazio onena duten lanei, 1603
 ilustrazio solteak, 111
 ilustrazioak, 121
 ilustrazioei, 110
 ilustrazioen, 111
 ilustrazioez osatutako obretarako, 121
 imitazio, 1210, 1297, 1708, 1776
 imitazioa, 1116, 1592, 1708, 1710, 1895
 immaterialak, 857
 immaterialaren. *Ikusi kultura-ondarea*
 immatrikulazioa, 2245
 Immatrikulazioa, 2245, 2303
 immigranteak, 459
 Immigranteak, 1694
 Immigranteak integratzea, 413
 immigratuak, 164
 immigrazioa, 881, 1989
 Immigrazioa, 1263, 2524
 immigrazioaren, 505
 Immigrazioaren eta Integrazioaren Frantziako Bulegoa, 2289
 Immigraziorako Itun Nazionalaren, 1958
 immunitate, 2440, 2441, 2442
 immunitatea, 2441
 immunitateari, 2440
 immunitateari uko egiteko eskubidea eta eginbearra, 2442
 inbasioak, 162
 inbentario, 2350
 inbentarioa, 759, 2138
 Inbertitzaile ez-profesionalentzako funts irekiak, 2232
 inbertitzaile ez-profesionalentzat, 431, 537
 Inbertitzaile profesionalentzako funts irekiak, 2232
 inbertitzaile profesionalentzat, 430, 431, 537
 inbertitzailea, 433, 665
 inbertitzaileak, 636
 inbertitzailearen babesa, 536
 Inbertitzailearentzako, 430
 inbertitzailearentzat, 433, 434
 Inbertitzailearentzat, 432, 434
 inbertitzaileei, 430, 536, 588, 2232, 2233, 2234
 Inbertitzaileentzako informazioa, 2231, 2232
 inbertitzaileentzat, 431
 inbertsio alternatiboko funtsen kudeatzaileei, 536
 inbertsio alternatiboko funtsen kudeatzaileen, 536
 inbertsio alternatibokotzat, 536

- inbertsio askeko funtsak, 536
- inbertsio askeko inbertsio kolektiboko erakundeak, 536
- inbertsio askeko inbertsio kolektiboko instituzioen inbertsio kolektiboko instituzioak, 536
- inbertsio kolektibo itxiko erakundeak, 537, 538
- inbertsio kolektiboa, 536
- Inbertsio kolektiboak, 2231
- inbertsio kolektiboko bestelako erakunde itxiak, 536
- inbertsio kolektiboko erakunde itxien erakunde kudeatzaileak, 536
- inbertsio kolektiboko erakundeak, 430, 431, 536
- Inbertsio Kolektiboko Erakundeei, 430
- inbertsio kolektiboko erakundeen, 431
- Inbertsio kolektiboko erakundeen, 434
- inbertsio produktibora, 536
- inbertsioa, 453, 616, 1364, 2351, 2354
- inbertsioak, 148, 1381, 1665, 2010, 2439
- Inbertsioaren aldeko zerga- eta gizarte-arloko neurriak, 2465
- inbertsioaren arriskuaren/ordainsariaren profila, 433, 630
- inbertsioaren zenbatekoa, 2431, 2436
- inbertsioei, 2351
- inbertsioek, 2354
- Inbertsio-erakundearen sozietate kudeatzaileak, 537
- inbertsioetarako zuzkidurak, 2360
- inbertsio-funtsak, 2232
- Inbertsio-funtsaren, 432
- Inbertsio-funtsaren erregelamendua, 432, 664, 665
- inbertsiorako, 2455
- inbertsio-sozietatea, 432
- inbertsio-sozietatea eratzeko eskritura, 432, 664, 665
- inbertsio-tresnen eta azelerazio-programen garapena, 251
- inbertsio-zerbitzuak, 2448
- Inbestidura, 2132
- inbestidura-hitzaldian, 2097
- Incheongo Adierazpenaren, 1246
- Incheongo Adierazpenaren ikuspegiak, 1246
- Inclusion Europe*, 2006
- indar, 168, 2423
- Indar Armatuaren, 348
- Indar Armatuetako, 348
- indar armatuetan edo erreserbako armadan erroldatzeko aukerak, 2347
- indar betearazlea, 412
- indar betearazledun ebazpenak, 411
- indarguneak, 263
- indarkeria, 83, 138, 254, 510, 650, 787, 789, 812, 847, 1034, 1120, 1226, 1348, 1729, 1742, 2019
- indarkeria fisiko edo psikologikoa, 1034
- indarkeria horren zuzeneko biktima, 1120
- indarkeria matxista, 2019, 2028
- Indarkeria matxista, 1926
- Indarkeria matxistaren biktimei, 1547
- indarkeria matxistaren moduak desegiteko beharrezko tresna, 1735
- indarkeria sexistaren eta sexu-erasoen inguruan sentsibilizatzea, 2253
- indarkeriaren, 1237, 1239, 1409, 1551, 1611, 2071
- indarkeriaren aurkako babes integrala, 2057
- indarkeriaren aurkako prebentzioa eta babesak, 1409
- indarkeriaren biktima diren emakumeen babesak, 1761
- indarkeriaren eta bazterkeriaren sustrai nagusiak, 138
- indarkeriaren fenomenoak, 136
- indarkeriaren jatorri kultural eta sozialak, 135
- indarkeriari*, 793, 2434
- indarkeriari buruzko informazioa, 2253
- Indarkeriari buruzko Sevillako Adierazpenean, 135
- indarkeriarik, 789
- indarkeriazko jokaerak*, 796, 874, 927
- indarra, 1004

- indarraldi, 1391, 1905
indarraldia, 1038, 1877, 2152
indarrean, 222, 803
indarrean dagoen legeriak, 2116
indarrean dagoen legerian, 806, 810, 854
indarrean dauden balioak beren gain hartzeko. *Ikus* eskubidea
indarrean dauden hizkuntza-arauak, 841
indarrean jar, 226
indarrean jarri, 317, 318, 386, 387, 808
indarrean jartzea, 807
indarrean jartzen, 319, 388
indarrean zeuden aurrekontu orokorretako partidetan izendatutako zenbateko globala, 807
indarreko legeriak establezimendu komertzial handi gisa kalifikatzen dituen establezimenduek, 773
indarreko legerian, 1000
Indarreko legeriaren, 998
indarreko legerien, 173
Indarreko xedapen nazionalen, 187
indartzea, 65, 184
indartzeaz, 227
indartzen, 224
independentea, 62, 716, 1992
independentzia, 1616, 2117, 2324, 2427, 2440
independentzia akademikoa, 1521
independentzia- eta autonomia-printzipioak, 1222
independentzia-mailari, 182
indibidualismo lehiakorra, 163
indibidualizazioa, 1525
indigenak, 147
indigenen askatasunei zor zaien errespetua, 95
indize demografiko oso baxuko landa-eremuko biztanleguneak, 1246
indizea, 1736
indizean, 2496
indizeen, 1604
Indusketaren txostenak eta memoria, 1799
indusketek, 1799
industria, 856, 857, 1230, 1398, 1628, 1838, 1855, 1872, 1883, 1889, 1909, 1921, 1971, 1973, 1976
Industria, 763, 1591
industria- edo hizkuntza-balioak, 1778
industria- edo merkataritza-produktuen kontsumitzaileei, 1873
Industria- eta merkataritza-mozkinak, 2350, 2360
Industria Iraultzaren garrantzi, 2492
industria zinematografikoa eta ikus-entzunezkoen industria babesteko neurriak, 2422
industria zinematografikoan erabili ohi den hizkuntzaren batean, 2398
industria zinematografikoaren eta ikus-entzunezkoen sektorearen sustapena, 1971
industria-akordioak, 1974, 1975
industria-establezimendu, 2407
Industria-jarduera sustatzeko programak, 1398
Industria-planean, 1398
Industria-politika, 1398
industria-politikaren, 1398
Industria-politikaren plangintza, 1398
industria-produktuetan, 1480
industriaren eta datuen jabeen arteko lankidetzaz, 251
Industriari, 1398
industria-sektore teknologikoa, 1133
industria-sektoreari, 1600
industrien zeregina, 1616
INEFen ereduak, 578
INEFen hizkuntza, 578
INEFen hizkuntzan, 578
inflazioa, 2496
informatiboetako, 759
informatika, 244, 250, 351, 1744
informatikako ekipamendu, tresna eta produktuak, 172
Informatikako Ingeniaritza Teknikoaren Elkargo Profesionala, 1595
Informatikako Ingeniaritzaren, 1597
Informatikaren eta Askatasunen Batzorde Nazionalaren aurretiazko irizpenean, 2293
informatikaren eta informazioaren autobideen erabilera, 1860
informatikari, 1861

- Informatikari, Fitxategiei eta Askatasunei buruzko 1978ko urtarrilaren 6ko 78-17 Legearen, 2338*
- informazio, 154, 317, 386, 406, 417, 430, 431, 433, 480, 486, 487, 490, 491, 496, 497, 506, 507, 525, 527, 528, 537, 573, 575, 582, 587, 694, 695, 759, 761, 764, 787, 788, 789, 791, 809, 810, 824, 1025, 1026, 1035, 1037, 1038, 1041, 1108, 1141, 1148, 1156, 1157, 1163, 1167, 1196, 1211, 1233, 1239, 1283, 1339, 1354, 1372, 1378, 1402, 1470, 1473, 1479, 1480, 1585, 1601, 1629, 1633, 1750, 1751, 1803, 1814, 1816, 1821, 1872, 1873, 1926, 1937, 1956, 1990, 1994, 1999, 2004, 2006, 2030, 2048, 2237, 2238, 2267, 2342, 2475
- Informazio, 405, 415, 430, 496, 507, 527, 532, 541, 578, 759, 783, 1038, 1040, 1042, 1411, 1480, 1623, 1667, 1871
- Informazio akademikoa, 783
- Informazio akademikoa jasotzeko eskubidea, 783
- informazio akastun edo okerra, 2238
- informazio argirik, 2281
- informazio berrerabilgarriaren katalogoa, 2194
- informazio doi eta zehatza, 2282
- informazio egiazko, objektibo eta orekatura, 1905
- informazio egiazkoa, 2142
- informazio egiazkoa, eraginkorra eta nahikoa, 1480
- informazio egiazkoa, objektiboa eta neutrala bermatzeko baldintzak, 1362
- informazio egiazkoa, objektiboa eta orekatua, 1906
- informazio eleaniztuna, 251
- informazio- eta adierazpen-kartelak, 1954
- informazio eta aholkularitza indibidualizatua, 1695
- informazio- eta dokumentazio-zerbitzuak, 787
- Informazio- eta eskaera-eskubideak, 1115
- informazio- eta ezagutza-tresna, 480
- Informazio- eta gardentasun-betebeharrak, 575
- informazio- eta interpretazio-lana, 849
- informazio- eta interpretazio-zerbitzuak, 1372
- informazio- eta komunikazio-bitarteko, 1239
- informazio eta komunikazioko teknologien, 828
- informazio- eta komunikazio-sare telematikoetan, 1990, 1999
- informazio- eta komunikazio-sistemen, 764
- informazio- eta komunikazio-sistemetan, 761
- informazio- eta komunikazio-sistemetara, 759
- informazio- eta komunikazio-teknologien, 1120, 1288
- informazio- eta komunikazio-teknologien erabilerarekin, 1946
- informazio- eta komunikazio-zerbitzuak, 1508
- Informazio eta kultura zientifiko eta teknikoa, 2419
- informazio- eta kultura-programak, 1751
- informazio eta orientazio egokia eta eskuraerraza, 797, 875*
- informazio- eta prestakuntza-ekintzek, 1959
- Informazio- eta prestakuntza-ekintzetan, 1960
- informazio- eta prestakuntza-neurriak, 1163
- informazio- eta publizitate-dukietan, 1233
- Informazio- eta sentsibilizazio-kanpainak, 1040
- Informazio eta Turismo Ministerioaren 1963ko otsailaren 26ko ministro-aginduak, 1340
- informazio- eta zabalkunde-kanpaina instituzionalak, 1239, 1534
- informazio finkoan, 1634
- informazio finkoek, 1873
- Informazio gehigarria, 578
- Informazio geografikoa, 1256
- Informazio Geografikoari eta

- Valentziako Institutu
Kartografikoari, 2175
- informazio instituzionalak, 487, 491,
1148
- informazio irisgarria, 676
- Informazio irisgarria, 1816
- Informazio nahikoa eta egiazkoa
jasotzeko eskubidea, 1361
- Informazio Normalizatuaren Europar
Fitxa (INEF), 578
- informazio ofiziala, 152
- Informazio orokorra, 2347
- informazio osagarri, 1737
- Informazio osagarria, 1737
- informazio osagarriko sistema
irisgarriez, 1147
- informazio osoa, egiazkoa, gardena
eta ulergarria, 1479
- informazio pertsonal eta
eguneratua, 791, 1411
- informazio pertsonala, 1486
- informazio pribatua, 323
- informazio publikoa, 511, 532, 651,
1025, 1026, 1038, 1659, 2193
- Informazio publikoa, 532, 1038, 1659
- Informazio Publikoa, 1767
- Informazio publikoa eskuratzeko
eskubidea, 532, 1038
- Informazio publikoa iristeko
eskubidea, 1659
- informazio publikoaren izapidea,
566, 634
- Informazio publikorako sarbidea
izateko eskubidearen erabilera,
843
- informazio publikorako sarbideari,
843
- informazio sentikorra, 251
- informazio teknikoa, juridikoa,
medikoa, 144
- informazio zehatza eta gaurkotua,
880
- informazio zientifikoa, 2419
- informazio zuzena, 526
- informazio-, dokumentazio-,
liburutegi- eta gainerako kultura-
zerbitzuetara, 1196
- informazio-, komunikazio- eta
telekomunikazio-beharrizanetara
egokitutako gailuak, 1147
- informazio-, kultura-, hezkuntza- eta
entretanimendu-beharrizana,
2142
- informazioa, 64, 98, 120, 140, 147,
150, 152, 173, 178, 184, 187, 188,
204, 229, 269, 323, 400, 412, 414,
415, 417, 429, 432, 433, 437, 438,
441, 442, 444, 448, 475, 476, 483,
488, 492, 495, 496, 497, 498, 504,
505, 506, 507, 511, 523, 524, 525,
534, 541, 542, 551, 553, 576, 577,
578, 580, 596, 604, 606, 651, 658,
660, 664, 665, 669, 672, 677, 679,
686, 691, 694, 695, 702, 704, 734,
754, 771, 774, 787, 788, 789, 790,
791, 800, 824, 843, 936, 937, 939,
940, 971, 1005, 1007, 1018, 1021,
1025, 1030, 1040, 1041, 1042, 1046,
1052, 1095, 1106, 1115, 1117, 1122,
1140, 1141, 1145, 1147, 1148, 1155,
1157, 1159, 1166, 1193, 1211, 1217,
1249, 1262, 1263, 1283, 1291, 1292,
1293, 1315, 1317, 1321, 1361, 1372,
1377, 1378, 1401, 1402, 1457, 1470,
1486, 1503, 1528, 1530, 1537, 1547,
1549, 1582, 1583, 1603, 1622, 1624,
1633, 1650, 1651, 1667, 1694, 1699,
1713, 1725, 1726, 1732, 1737, 1767,
1803, 1804, 1816, 1822, 1826, 1872,
1873, 1888, 1922, 1924, 1926, 1965,
1968, 1973, 1978, 1990, 1994, 2005,
2007, 2008, 2023, 2048, 2082, 2089,
2099, 2105, 2110, 2123, 2136, 2138,
2139, 2140, 2156, 2160, 2193, 2194,
2199, 2200, 2224, 2231, 2232, 2233,
2234, 2237, 2240, 2253, 2257, 2280,
2282, 2287, 2293, 2306, 2347, 2370,
2434, 2435, 2488, 2502, 2503
- Informazioa, 415, 417, 433, 442, 444,
526, 532, 587, 696, 787, 791, 835,
877, 1040, 1120, 1252, 1624, 1650,
1789, 2412
- INFORMAZIOA, 1021
- informazioa aske jakinarazteko eta
hartzeko eskubidea, 686
- informazioa aurkitzeko bilatzaileak,
2193
- Informazioa emateko bitartekoa,
1980
- informazioa emateko eta jendeari
arreta emateko guneetan, 1651
- informazioa erabiltzeko

- trebetasunak, 1530
- informazioa eta dokumentazioa
 - iristeko aukera, 1530
- informazioa eta ideiak hizkuntza gutxituan jaso eta komunikatzeko askatasuna, 322
- informazioa eta iritziak mugarik gabe eta nolanhiko adierazpideez jaso eta zabaltzekoa, 64
- informazioa euskaraz jasotzeko eskubidea aitortuz, 702
- Informazioa gauzatzeko bitarteko onargarriak, 1980
- informazioa iristeko aukera, 1816
- informazioa iristeko eskubidea, 1537
- informazioa iristeko sistemak, 1148
- informazioa iristeko zailtasunak, 629
- Informazioa jasotzeko eskubidea, 443, 542, 628, 629, 787, 1495
- informazioa jasotzeko eta hizkuntza ofizialak erabiltzeko eskubideari, 1978
- informazioa sustatzea, 187
- informazioa trukatzeko prozesua, 1401, 2005
- informazioa ulertzeko behar diren baliabideak eta laguntzak izateko eskubidea, 1725
- informazioa ulertzeko behar diren laguntzak eta babesak, 1922
- informazioak, 318, 387, 406, 557, 558, 694, 1196, 1549, 1859, 1871, 2000
- informazioan, 694, 1042, 1140, 1283, 1750, 1989
- Informazioan erabilitako hizkuntza, 1378
- informazioarekin, 1725
- informazioarekin lotutako eskubideak, 1618
- informazioarekin, kulturarekin, ezagutzarekin, entretenimenduarekin eta kirolarekin loturiko edukiak, 2434
- informazioaren, 453, 461, 506, 577, 1017, 1021, 1030, 1354, 1860, 1861, 1999, 2282
- Informazioaren, 686, 696
- informazioaren arloan, 147
- informazioaren arloko estrategiak eta ereduak, 148
- informazioaren azpiegitura, 152
- Informazioaren berrerabilpena, 1659
- Informazioaren edukia ulertzeko zailtasunen bat, 1888
- informazioaren edukiari, 2285
- Informazioaren eta ezagutzaren gizartea, 1239, 1534, 2019
- informazioaren eta ezagutzaren gizartean, 1148, 1149
- informazioaren eta ezagutzaren gizarteko jarduketa eta programa, 1239
- informazioaren eta hezkuntzaren arloko profesionalak, 1721
- Informazioaren eta iritziaren arteko ezberdintze eta banantzea, 686
- informazioaren eta komunikazioaren eremuan, 2139
- informazioaren eta komunikazioaren esparruan, 146
- informazioaren eta komunikazioaren gizartea, 2142
- informazioaren eta komunikazioaren irisgarritasuna, 232
- informazioaren eta komunikazioaren sektorean, 1239
- informazioaren eta komunikazioaren teknologia berriak, 147, 1999
- informazioaren eta komunikazioaren teknologia berriek, 848, 1784
- informazioaren eta komunikazioaren teknologia berriek eskaintzen diguten ahalmen handiaz baliatzea, 802
- informazioaren eta komunikazioaren teknologiak, 148, 149, 217, 796, 873, 1124, 1128, 1435, 1531, 1709, 1716, 1717, 1719, 1812, 1948, 2019, 2455
- Informazioaren eta komunikazioaren teknologiak, 1149
- informazioaren eta komunikazioaren teknologiak erabiltzeko behar diren gaitasunak, 149
- informazioaren eta komunikazioaren teknologiak erabiltzeko finantza-oztopoak murriztea, 148
- informazioaren eta komunikazioaren teknologiei, 1809
- informazioaren eta komunikazioaren teknologiei buruzko oinarritzko

- ezagutza funtzionalak, 1247
- informazioaren eta komunikazioaren teknologiek, 2004
- Informazioaren eta komunikazioaren teknologiek, 1528
- informazioaren eta komunikazioaren teknologien, 829, 1818
- Informazioaren eta komunikazioaren teknologien, 1534, 1763, 2019
- informazioaren eta komunikazioaren teknologien arloan, 148
- Informazioaren eta komunikazioaren teknologien arloan, 1396
- informazioaren eta komunikazioaren teknologien curriculum-integrazioa, 1808
- informazioaren eta komunikazioaren teknologien erabilera, 461, 1524, 1531
- informazioaren eta komunikazioaren teknologien erabileran, 1124, 1715
- informazioaren eta komunikazioaren teknologien erabilerara, 453
- informazioaren eta komunikazioaren teknologien politika, 150
- informazioaren eta komunikazioaren teknologien sektoreak, 147
- informazioaren eta komunikazioaren teknologietako prestakuntza, 1946
- informazioaren eta komunikazioaren teknologietan, 1129, 1717, 1808
- informazioaren eta komunikazioaren teknologietarako hastapenak, 1946
- informazioaren eta komunikazioaren teknologietarako irisgarritasuna, 453
- informazioaren eta komunikazioen sistemak, 1030
- informazioaren eta komunikazioen sistemak eta teknologiak, 1500
- informazioaren eta komunikazioen teknologien erabilerari, 1893
- Informazioaren eta publizitatearen arloko arau-haustekak, 1480
- informazioaren eta publizitatearen edukietan, 1245, 1543, 1784, 2080
- Informazioaren eta telekomunikazioen gizartera iristeko baldintzak, 2081
- informazioaren gizartea, 487, 491, 1138, 1148, 1211, 1354, 1362, 1396, 1599, 1823, 2030, 2082
- Informazioaren Gizartea bultzatzeko Neurriei, 1148
- informazioaren gizarteak, 1124
- Informazioaren gizarteak, 2491
- informazioaren gizartean, 470, 484, 1211, 1239, 1288, 1539, 1819, 2082
- informazioaren gizartearen “giza kapitala”, 149
- informazioaren gizartearen teknologia berrietan oinarritutako elementu eta prozesu, 1148
- Informazioaren gizartearen, telekomunikazioen eta komunikabide sozialen eremuan, 2081
- informazioaren gizartearenak. *Ikus* zerbitzuak
- informazioaren gizarteko zerbitzu-emaileak, 1211
- informazioaren hedapena, 2423
- informazioaren irudikapen grafikoak, 2194
- informazioaren itzulpena, 432
- informazioaren itzulpenak, 430
- informazioaren komunikazio-hizkuntza, 1959
- Informazioaren mugaz haraindiko trukea, 573
- informazioaren profesionalekiko eta herritarrekiko jarrera, 2086
- informazioaren teknologia berriak, 477, 921, 1689
- informazioaren teknologien eta telekomunikazioen aplikazio aurreratua, 1146
- informazioaren tratamendua, 136, 1120
- Informazioaren tratamendua, 1926
- informazioaren tratamenduaren oinarri, 1861
- informazioaren tratamenduari, 171, 1159
- informazioaren tratamenduko, 1528
- informazioaren zirkulazio askerako, 124
- informazioaren, komunikazioaren eta ezagutzaren teknologia berrien, 1239
- informazioaren, komunikazioaren

- eta ezagutzaren teknologia berrien plangintzan eta hedapenean, 1762
- informazioaren, komunikazioaren eta ezagutzaren teknologiek, 1239
- informazioaren, komunikazioaren eta kulturaren merkatuarenak, 163
- informazioaren, komunikazioen eta bestelako zerbitzuak, 1030
- informazioari, 1138, 1148
- Informazioari buruzko berezitasunak, 1211
- informazio-arloko, 1211
- informazio-askatasuna, 1649
- informazio-askatasunaren aldeko elkarteek, 2433, 2436
- informazio-azterlana, 566, 634
- informazio-batzordeen irizpenak, 840, 1578, 1581
- informazio-beharrizanei, 2141
- Informazio-betebeharrak, 497
- informazio-bitartekoak, 1196
- informazio-dokumentuak, 1156
- Informazio-dokumentuak, 433, 630
- Informazio-edukiek, 2141
- informazio-edukietan, 1163
- informazioen, 1999
- Informazioen objektibotasun, egitasuna eta inpartzialtasuna, 686
- informazio-eredu normalizatu, 823
- informazio-erregistroa, 2138
- informazio-eskaerak, 565
- Informazio-eskaerei, 565
- informazio-eskaeren eta erreklamazioen tratamenduan, 528
- Informazio-eskaeretan, 565
- informazio-eskakizun, 1737
- informazio-eskubidearekin, 1170
- informazio-eskubidearen titularra, 1713
- informazio-eskubideei, 1283
- informazio-euskarri, 1603
- informazio-fluxua, 1293
- informazio-formulario normalizatua, 527, 528
- informazio-gardentasuna, 2052
- informazio-guneak, 1147
- informazio-hedabide publikoek, 1369
- informazio-hedapenaren, 171
- informazio-kanalak, 2167
- Informazio-kartelen eta haien elementu funtzionalen forma, 1954
- Informazioko eta prestakuntzako programak, 824
- informazioko liburuak, 1603
- informazio-liburuxka, 537, 666
- informazio-materialak, 787
- informazio-mota, 2293
- informaziook, 487
- informazio-orria, 2282
- informazio-orrien ereduari, 2282
- informazio-paketeak, 151
- informazio-profesionalenak, 695
- informazio-programa, 1734
- informazio-programan, 694
- informazio-programazioa, 2144
- informazio-prozesuan, 1804, 1922
- Informazio-puntuak, 759
- informaziora, 1108, 1763, 1955
- informaziora iristeko bidea, 810
- informaziorako, 759, 856, 1020, 1031, 1032, 1041, 1137, 1139, 1161, 1166, 1250, 1378, 1642, 1699, 1713, 1922
- informaziorako eskubidea, 1137, 1495, 1502, 1549, 1651, 1699, 1750, 1922
- Informaziorako eskubidea, 1115, 1122, 1196, 1211, 1283, 1480, 1549, 1803, 2048
- Informaziorako eskubidearen, 1021
- informaziorako irispide nagusia, 636
- informaziorako irispide unibertsala, 1921
- informaziorako irispide unibertsalaren sustapena, 147
- informaziorako irispidea, 202, 470, 876, 1141
- informaziorako, kulturarako eta hezkuntzarako irispidea, 1531
- Informaziorako, kulturarako, irakaskuntzarako eta aisialdirako eskubidea, 1705
- Informaziorako, prestakuntzarako eta heziketarako eskubidea, 495
- informazioren, 2214
- informaziorengatik, 694
- informazio-saiioak, 2422

- Informazio-saiioak, 2355
 informazio-sare eta -sistemen segurtasunari, 2502
 informazio-sare eta -sistemen segurtasun-maila, 2502
 Informazio-sare telematikoetan, 1871
 informazio-seinaleztapena, 1190
 informazio-sistema, 1789
 informazio-sistemak, 882
 informazio-sistemetan, 759
 informazio-teknikei, 1750
 informazio-teknologia, 1249
 informazio-teknologiaren enpresen, 2030
 informazio-transmisioan, 1402
 informazio-trukea, 1768
 informazio-trukea ahalbidetzeko neurri teknikoak hartuko, 810
 informazio-zerbitzu, 1990, 2434
 informazio-zerbitzuak, 1350
 informazio-zerbitzuen ekoizle, erabiltzaile eta emaileek dituzten jardunbide egokiak, 150
 informazio-zerbitzuen eremuan, 1783
 informazio-zientzien, 1357
 ingeles espezialitateko, 1011
 ingelesa, 53, 56, 69, 102, 104, 108, 109, 120, 121, 131, 579, 625, 639, 855, 984, 1011, 1717, 1744, 2150, 2153, 2155
Ingelesa, 1065, 1070, 1071, 2155
 ingelesak, 154, 855
 Ingelesak, 2155
 ingelesaren C1 ezagutza-maila, 2161, 2163
 ingelesaren edo Europako beste hizkuntza batzuen edo nazioartean goraka ari diren hizkuntzen ikaskuntzak, 2149
 ingelesaren ezagutza nahikoa, 2147
 ingelesaren ezagutza oro har zabaltzea, 853
 ingelesaren hizkuntza-gaitasuna, 2152
 ingelesarena, 1024
 ingelesaz bestelako atzerriko hizkuntza bat ezagutzea, 855
 ingelesera, 1677
 ingelesez, 53, 54, 60, 68, 69, 70, 71, 74, 75, 79, 81, 84, 92, 106, 113, 114, 123, 125, 130, 134, 154, 156, 199, 207, 208, 250, 319, 327, 388, 429, 503, 536, 580, 584, 636, 1618, 1748, 2074, 2076, 2084, 2141, 2150, 2156, 2161, 2163, 2167, 2241, 2242, 2245, 2300, 2476
 ingelesezko ahozko komunikazio-kompetentzia, 2157
 Ingelesezko hizkuntza-gaitasuna, 2163
 ingelesezko ikus-entzunezko obren emanaldi eleaniztuna, 2142
 ingelesezko ohiko izendapenean, 536
 Ingelesezko prestakuntza-eskaintza, 2513
 ingelesezko, eta atzerriko beste hizkuntza batzuetako hizkuntza-kompetentziak, 2162
 ingeniari, 464, 748
 Ingeniari Kimikoen Elkargo Ofiziala, 1612
 ingeniaria, 816
 ingeniaria zibileko obrei, 2285
 inguruabar, 359, 362, 400, 474, 532, 578, 730, 787, 788, 789, 790, 791, 834, 1020, 1043, 1045, 1104, 1105, 1113, 1134, 1136, 1214, 1270, 1284, 1286, 1360, 1374, 1408, 1468, 1479, 1587, 1606, 1607, 1608, 1609, 1618, 1648, 1655, 1745, 1757, 1759, 1771, 1847, 1853, 1854, 1944, 2029, 2180, 2185
 Inguruabar, 1802, 1860
 Inguruabar berezi, 2216
 inguruabar bereziak, 337
 inguruabar eta beharizan bereziak, 155
 inguruabar pertsonal edo sozial, 474, 532, 1043, 1045, 1113, 1346, 1348, 1360, 1374, 1545, 1607, 1627
 inguruabar pertsonal edo sozialaren, 834
 inguruabar pertsonal edo sozialengatik, 1732
 inguruabar pertsonal zein sozialengatik, 1020
 inguruabar pertsonal, ekonomiko edo sozialengatik, 787, 788, 789, 790, 791
 inguruabar pertsonal, familiar edo

- sozial, 1196, 1408, 1409
- inguruabar pertsonal, familiar edo sozialengatik, 400
- inguruabar pertsonal, familiar, sozial edo administratibo, 1409
- inguruabar pertsonal, sozial edo bestelakoengatik, 1736
- inguruabar pertsonalak, 1430, 1526
- inguruabar soziolinguistikoek, 1318
- inguruabar teknologiko berrien, 1628
- inguruabarrak, 348, 854, 1728
- inguruabarren arabera egokitutako formatuetan, 400
- inguruabarrengatik, 400, 730, 749
- inguruabarretako, 696
- inguruabarretan, 1868, 1987, 1997
- inguruko eragile hezitzaileen, 2160
- inguruko errealitate soziolinguistikoan oinarrituta zehazten den hizkuntza-proiektua, 1947
- inguruko herrialdeetako, 366
- inguruko instituzioekin eta erakundeekin, 1943
- ingurumari esanguratsuetan, funtzioaletan eta erabilera sozialekoetan, 1808
- ingurumari sozioedukatibo eta demolinguistikoaren, 2159
- ingurumari sozioedukatiboaren eta demolinguistikoaren beharizanen, 2154
- ingurumari sozioedukatiboaren eta demolinguistikoaren eskakizunak, igurikimenak, aukerak eta mugak, 2157
- ingurumaria, 2151
- ingurumariak, 2158
- ingurumarian, 2151
- ingurumariaren, 2157
- ingurumariari, 1141
- ingurumarietan, 2148
- ingurumen, 1246
- Ingurumen arloan eskumena duen sailak, 2049
- Ingurumen Ebaluazioari, 1397
- ingurumena, 239, 618, 1247, 1347, 1409, 1599, 1626, 1630, 1647, 1719, 1838, 2244, 2476
- ingurumena antolatu eta garatzeko, 93
- ingurumen-adierazpen estrategikoaren, 1397, 1417
- ingurumen-agenteen, 1334
- Ingurumen-araudiari, 848
- ingurumenarekiko, 1024, 1365
- ingurumenarekiko errespetuan, 1024
- ingurumenarekin, 2348
- Ingurumenaren, 2267
- ingurumenaren babes-maila, 205
- ingurumenaren eta baliabide naturalen babesean, 1335
- ingurumenari, 2491
- Ingurumen-ebaluazio estrategiko arruntaren, 1397, 1417
- ingurumen-ebaluazio estrategiko sinplifikatuaren, 1397, 1417
- ingurumen-ebaluazio estrategikoa, 1397
- ingurumen-ebaluazioa, 1397, 1417
- ingurumeneko, 1747
- Ingurumeneko Identifikazio Zenbakia, 604
- ingurumenekoak. *Ikus* baldintza
- ingurumen-erabilera, 1323
- ingurumenerako eta garapen jasangarrirako hezkuntzan, 2434
- ingurumen-inpaktuaren adierazpenaren, 1397, 1417
- Ingurumen-inpaktuaren ebaluazio arruntaren, 1397, 1417
- ingurumen-inpaktuaren ebaluazio sinplifikatuaren, 1397, 1417
- ingurumen-inpaktuaren ebaluazioa, 1397
- ingurune, 483, 1540, 1628
- ingurune baztertuetan nahiz andeatuetan bizitzeagatik egon daitekeen muga, 1813
- ingurune birtualetan, 1347
- ingurune digitalera migratzeko prozesuak, 1973
- ingurune fisikoa, 1030
- ingurune fisikoa, soziala eta jarrerazkoa, 1141
- ingurune fisikora, 757, 758, 1955
- ingurune geografiko historiko eta kulturalarekin, 477
- ingurune geografiko, sozioekonomiko eta kulturalean, 1100
- ingurune geografikoa, 219

- ingurune globalean, 2158
ingurune harekiko elkarrekintza,
1141
ingurune historiko, linguistiko, politiko
eta kulturean, 1577
ingurune hurbilaren aurkikuntza,
1944
ingurune lehiakor ireki bat, 149
ingurune marjinaletan nahiz
degradatuetan, 787
ingurune osoarekiko komunikazioa,
1140, 1818
ingurune politikoko pertsonak, 513
ingurune sozial eta komunitarioan,
757
ingurune sozial, ekonomiko eta
tekniko berriaren, 1628
ingurune sozialaren, 483
ingurune sozialean, 483
ingurune soziokultural behartsuetako
ikasleak, 2158
ingurune, produktu eta zerbitzu
irigarriak behar dituzten
pertsonak, 1540
ingurunea, 475, 975, 1023, 1024,
1347, 1427, 1720, 1945
inguruneak, 1142, 1255
inguruneak zentrorra ihes egitea
oztopatzen, 186
ingurunean, 483, 740, 1140, 1141,
1818, 1893, 2029, 2158
ingurunean errota, 740, 741
ingurunearekiko harreman-eremua,
2158
ingurunearekiko harremanetara,
1124, 1126
ingurunearekiko komunikazioa, 475
ingurunearekiko lotura, 483
ingurunearekin, 476, 478, 483, 1136,
1616, 1967, 2152, 2160
ingurunearekin komunikatzeko
hizkuntza, 483
ingurunearen, 1141, 1401, 1650, 2004
ingurunearen informazioa, 1967
inguruneari, 1141
inguruneari lotutako hizkuntzen
ikaskuntza, 2160
inguruneek, 484, 1142
inguruneen irisgarritasuna, 1042,
1079
ingurune-erabilera, 744
inguruneko ezaugarri fisiko eta
sozialak, 1807
ingurunera, 1715, 1945
inkesta, 1323
Inkesta, 1323
inkestaren emaitzak, 2149
inkestetan, 1550
Inklusibotasuna, 988
inklusio soziala, 1247
inklusio sozialaren kontzientziazioa,
zabalkundea eta transmisioa,
1163
inklusioa, 908, 977, 2493
inklusioan, 1246
inklusioaren, ekitatearen eta
aukera-berdintasunaren aldeko
konpromisoa, 979
inklusio-planteamenduak, 1950
inklusiorako, 1023, 1034
inklusiorako eta aniztasunerako
eskola, 1034
Inklusiorako eta Diru Sarrerak
Bermatzeko Euskal Sistemaren
prestazioak, laguntzak eta
zerbitzuak, 922
inklusiorantz, 479
inkoherentziarik, 851
inkomunikazio judiziala, 349
inongo ofizialtasun-mailarik ez duten
hizkuntzak, 225
inoren ohore edo izen onari, 63
inpaktuaren beste ebaluazio batzuk,
1407
Inpaktu-azterketa, 1486
Inpartzialak, 434
inpartzialtasuna, 686, 2427
inpartzialtasunez, 1043, 1352, 1606,
1608, 1653, 1853
inplante osteointegratuak eta
koklearrak, 1249
inplementazioa, 2472
Inportatzaileak, 672
inportatzaileei, 2267
Inportatzaileen betebeharrak
espezifikoak, 2267
Inportatzaileen betebeharrak, 672
inportazioa, 110, 112
Inportazioa, 2301
inportazio-araubide dispentsaduna,
2442
inportazio-eskubide eta -kargen

- frankiziarekin, 111
 inportazio-eskubide eta -tasak, 2418
 inportazio-herrialdean, 111
 inportazio-herrialdeko hizkuntza
 autoktono nagusiko edo
 nagusietako liburuak, 110, 111
 inportaziorako debekurik eta
 murrizketarik, 111
 inprenta, 1566
 inprima, 2400
 inprimaketa, 1601
 inprimaketaren lekua eta data, 1604
inprimaki, 772, 1236, 1276, 1993,
 2101, 2106, 2358, 2370
 Inprimaki eta eredu ofizialak, 939
 inprimaki eta eredu ofizialek, 850
 inprimakia, 154
inprimakiak, 154, 1041, 1219, 1318,
 1547, 1867, 1994, 1995, 2341
Inprimakiak, 1547
 inprimakiak, iragarkiak eta
 herritarrentzako mezuak, 705
 inprimakiaren, 2370
 inprimakiek, 1316
 Inprimatutako liburuak, 111
 inprimatzailearen izena, 1604
 inprimatzea, 1600
 inprimatze-kontraste, 526
 inputatua, 2373
 Inputatuak, 2310
 inputatuari, 2310, 2373
 Inputatutako pertsonak, 2373
 inputatutako pertsonarekin, 2373
 insertzio zibikoa, 2509
 INSIGN proiektu pilotu osoa, 236
 Inskribatzearen ondorio direnez, 800
 inskripzio, 823, 2398
 inskripzioa, 520, 521, 716, 1568, 1584,
 1931, 1932, 2104, 2105
 inskripzioak, 323, 337, 605
 inskripzioan, 520
 Inskripziook erakusteko nahiz
 ziurtagiriak luzatzeko, 704
 instalazio, 759, 1030
 instalazio higiezinak, 936
 instalazio iraunkorrak, 1698
 instalazio medikoak, 1030
 instalazioak, 699, 742, 947, 1698
 instalazioei, 458, 1128, 1250, 1529,
 1810
 instalazioen enpresa banatzaile
 titularrek, 1937
 instalazioen eta lokalen aldaketa,
 2055
 instalazioetako errotulazioak, 1043
 instalazioetan, 1146, 1748, 1937
 Instalazioetan, erakusketetan,
 seinalizazioan, museo-jardueretan
 eta erabiltzaileen harreran
 Euskadiko Autonomia Erkidegoko
 hizkuntza ofizial biak erabiltzen
 direla bermatzea, 800
 instalazioko nahiz beste batzuetako
 hornidura orokorraren kalitatea,
 1937
 instalazio-maileguetarako
 zuzkidurak, 2360
 instantzia egokiek, 2115
 Instantzia handiko auzitegiak, 2343
 instantzia judizialarekikoetan. *Ikus*
 harremanak
 instantzia publikoen arteko
 harremanetan, 2100
 Instantziekin, 2342
 Institut d'Estudis Aranesi - Acadèmia
 Aranesa dera Lengua Occitana,
 592, 642
Institut d'Estudis Catalans, 1864, 1867
 Institut Ramon Llull, 640
 Instituto da Lingua Galega, 641
 Instituto de España, 641
instituto, 710, 711, 717, 731, 738
Instituto, 713, 721
 Instituto Frantsesa, 2487
 Instituto Frantsesak, 2487, 2488
 Instituto Frantsesaren eginkizun
 nagusiak, 2487
 institutu nazionalek, 2265
 institutu publikoetako, 1548
 Institutua, 367, 369, 1838, 1840, 1841
 Institutua abian jartzea, 807
 Institutua atxikita dagoen sailaren
 ordezkari batek, 805
 Institutua atxikita dagoen sailaren
 titularrak, 806
 Institutua atxikita dagoen sailaren
 titularrari, 804
 Institutua eta Institutuko langileak
 zuzentzea, 806
 Institutuak, 369, 370, 712, 1838, 1840
 Institutuak egin beharreko jardunen
 artean lehentasunak

- proposatzea, 804
Institutuan, 366
Institutuaren, 368, 369, 370, 371, 372, 710, 712, 713, 716, 718, 719, 722, 806
Institutuaren administrazio-egintza, 1841
Institutuaren Aholku Batzordeko bikide, 1838
Institutuaren antolaketa- eta jarduera-araudiaren aldaketa proposatzea, 805
Institutuaren antolaketa- eta jarduera-araudiari, 807
Institutuaren aurrekontua, 1840
Institutuaren aurrekontuaren aurreproiektu-proposamena eta likidazioa Zuzendaritza Kontseiluari aurkeztea, 806
Institutuaren baliabideak, 1840
Institutuaren eginkizun, 1845
Institutuaren ekintzak, 2009
Institutuaren Erregelamendua, 371, 372
Institutuaren estatutuek, 1846
Institutuaren funtzionamendua, 805
Institutuaren goi-ordezkaritza, 1839
Institutuaren helburuak, 1838
Institutuaren helburuak betetzera zuzendutako beste eginkizun eta jarduera batzuk gauzatzea, 803
Institutuaren helburuak betetzera zuzendutako jarduerak aurrera eramaten dituztenean, 803
Institutuaren jarduerak, 1839
Institutuaren jarduerak hasten diren ekonomia-ekitaldiari dagozkion finantza arloko behin-behineko egoera-orriak, 807
Institutuaren jarduera-plan orokorrak eta urteko memoria, 804
Institutuaren jardueren hasieran, 807
Institutuaren jardun-plan orokorra, 1839
Institutuaren kontratu-jarduera, 806
Institutuaren lanaren xede diren arloetan, 1840
Institutuaren mendeko zentroak sortzea edo kentzea onestea, 805
Institutuaren ondarea osatzen duten ondasunak eta balioak, 806
Institutuaren organo artezkariak, 1838
Institutuaren plan estrategikoa eta kudeaketa-planak, 806
Institutuaren urteko jarduera-plana, 1840
Institutuaren urteko txostena, 807
Institutuaren ustiapen- eta kapital-aurrekontuak, 807
Institutuaren zerbitzuko langileek, 1840
Institutuaren zuzendaritza, 1839
Institutuari, 370, 714, 731, 806, 1198, 1839, 1840, 1919, 1975
Institutuari atxikitako ondasunak, 1839
institutuek, 1129
institutuetan, 1130
Institutuko, 368, 369, 370, 371, 713, 718
Institutuko burua, 1840
Institutuko buruak, 1840
Institutuko estatutupeko langile, 1919
Institutuko zuzendaria, 804, 1838, 1839
Institutuko zuzendariak, 370
Institutuko zuzendaritza-karguak, 1839
instituzio, 106, 161, 368, 480, 691, 693, 715, 724, 780, 784, 1025, 1216, 1221, 1223, 1241, 1242, 1271, 1279, 1282, 1316, 1322, 1324, 1354, 1530, 1603, 1635, 1675, 1720, 1774, 1778, 1779, 1807, 1863, 1864, 1865, 1873, 1874, 1913, 1943, 1950, 1968, 1987, 1991, 1992, 1993, 1994, 2000, 2007, 2011, 2012, 2020, 2022, 2028, 2101, 2117, 2128, 2129, 2130, 2131, 2135, 2150, 2181, 2488
Instituzio, 421, 1914, 1994
instituzio aholku-emaile ofizial, 684
instituzio aholku-emaile ofiziala, 998, 1324
instituzio aholku-emaileak eta arauemaileak, 2130
instituzio akademiko, 1845
instituzio akademiko eta kulturazkoak, 684
instituzio akademikoa, 1966, 1969
instituzio akademikoei, 148

- instituzio akademikoekin, 1216, 2254
instituzio demokratiko, 1923
instituzio demokratikoen
legitimitatea, 258
instituzio espezializatuen
lankidetzarekin, 1643
Instituzio eta organo publikoen
izendapenak, 2020
instituzio frantses eta atzerritarrekin,
2488
instituzio gorena, 1849
instituzio guztien lanak eta
ahaleginak aztertu, bideratu eta
bateratzea helburu izango duen
topagune bat sortuko, 708
instituzio historikoak, 2011
instituzio interesdunaren
irakaskuntza-hizkuntza edo
hizkuntzak, 156, 157
instituzio interesdunaren
irakaskuntza-hizkuntza edo -
hizkuntzak, 141
instituzio komunetan, 693
instituzio komunetatik eta indarrean
dagoen legeriatik euskararen
erabilerari dagokionez
eratorritako plangintza- eta
erregulazio-irizpideak, 840
Instituzio ofizial aholku-emailea, 1354
instituzio ofizialek, 1279
instituzio paritarioei, 2250
instituzio politikoek, 1913, 1987, 1991
instituzio politikoek erantzukizuna,
2028
instituzio prestigiotsuen, 366
instituzio propioak, 1566
instituzio publikoa, 2130
instituzio publikoei, 724
instituzio publikoek, 1218, 1913, 2118
Instituzio publikoek, 2118
instituzio publikoekin, 2015
instituzio publikoen sustraitzean, 1771
instituzio sozialek, 2291
instituzio zientifiko ofizial, 1218
instituzio, organo eta organismoen
arreta, 255
instituzioa, 724, 1956
instituzioak, 544, 546, 1242, 1276,
1281, 1292, 1354, 1661, 1695, 1833,
1836, 1837, 1921, 1939, 1948, 1989,
1992, 2128, 2129, 2238, 2250, 2459
Instituzioak, 1835, 1993, 1994, 2470
instituzioaren, 724
Instituzioaren administrazio-egintza,
1837
Instituzioaren administrazio-
zuzendaritza, 1836
Instituzioaren aurrekontua, 1837
instituzioaren baliabideak, 1837
instituzioaren doktrina edo
funtzionamendua, 1403
Instituzioaren edo batasunaren eta
haren bazkidearen arteko
kontratu aurreko harremanak,
2250
Instituzioaren funtzionamendua,
1835
Instituzioaren goi-zuzendaritza, 1835
Instituzioaren helburuak, 1833, 1836
instituzioaren izaera autonomikoa,
446
Instituzioaren jarduerak, 1835
Instituzioaren jarduera-memoriaren
proiektuaren urteko prestaketa,
2122
instituzioaren jardueren memoria,
2122
instituzioaren jardun-plan orokorra,
1835
instituzioaren oniritzia, 2118
Instituzioaren ordezkaria, 1835
instituzioaren organo aholku-
emailea, 1836
instituzioaren titular-karguari, 1956
instituzioaren urteko jarduera-plana,
1836
instituzioaren zerbitzuan diharduten
langileen plantilla eta egitura
organikoa, 2121
instituzioari zuzendutako idazkiak
eta eskaerak, 2121
instituzioei, 183, 204, 421, 1218, 1949,
2108
instituzioei atxikitako instituzioekin,
2181
instituzioek, 61, 712, 769, 1277, 1279,
1353, 1364, 1369, 1600, 1646, 1647,
1653, 1799, 1845, 1863, 1915, 1990,
1994, 1999, 2011, 2012, 2128, 2149,
2150, 2509
instituzioekiko, 1994
instituzioekin, 713, 1220, 1322, 1530,

- 1874, 1913, 1943, 2023, 2160, 2181, 2254
- instituzioen, 546, 785, 1241, 1324, 1386, 1691, 1722, 1846, 1862, 1863, 1958, 1988, 1992, 1995, 2001, 2015, 2024
- instituzioen arteko lankidetzak, 149
- Instituzioen bultzada, 1873
- instituzioen funtzionamenduari, 2504
- instituzioen konpromiso berezia, 1863
- instituzioetako, 2380, 2387, 2389, 2392
- instituzioetako hizkuntza ofizialetako, 2381, 2386, 2392, 2395
- instituzioetan, 1912, 1913, 2115
- instituzioetan frantsesaren estatusaren, 2450
- instituzioetara, 1369
- instituziok, 368
- Instituzioko zuzendariak, 1836
- instituziorekin, 2181
- instruktoarak, 421
- instrukzioa, 2273, 2369
- instrukzioan, 2375, 2397
- instrukzioari, 2393
- instrukzio-arloko jurisdikzioa, 2371
- Instrukzio-arloko jurisdikzioak, 2273, 2371, 2397, 2420
- instrukzio-egileak, 568
- instrukzioko epailea, 2372, 2373, 2376
- Instrukzioko epailea, 2371
- instrukzioko epaileak, 2372, 2373, 2388
- Instrukzioko epaileak, 2273, 2274, 2371, 2372
- instrukzioko epailearen, 543
- instrukzioko jurisdikzio-organon, 2381
- Instrukzio-neurriak, 2341
- instrukzio-neurraren, 2341
- instrukzio-neurriri, 2341
- instrukziorako, 2445
- instrukzio-salak, 2379, 2382, 2383, 2384, 2385, 2454
- Instrukzio-salak, 2378, 2454
- instrukzio-salako epaileak, 2382
- Instrukzio-salako epaileak, 2383
- Instrukzio-salako epailearen aurreko agerraldia, 2382
- instrukzio-salako presidenteak, 2378, 2454
- Instrukzio-salako presidentearen zuzendaritzapean, 2383
- instrukzio-salan, 2379
- Instrukzio-salan, 2379
- instrukzio-salara, 2310
- instrukzio-salaren, 2385
- instrumentu-teknikari, 2362
- integratzailea*, 745
- integratzeko oinarrizko tresna, 1959
- integrazio, 413, 778, 1114, 1674
- Integrazio, 777, 778
- Integrazio automatikoa, 777
- integrazio errepublikanoa, 2219
- integrazio errepublikanoko ikastaro pertsonalizatu, 2217
- integrazio errepublikanoko ikastarorako kontratuaren iraupena, 2218
- integrazio- eta birsailkatze-baldintzak, 2464
- integrazio linguistikoa, 1248
- integrazio sozial eta kulturalerako, 1197
- integrazio sozial, linguistiko eta kulturalerako erraztasunak, 1474
- integrazio soziala, ekonomikoa eta laborala, 1137
- integrazio soziokulturaleko eta linguistikoko programetan, 1694
- integrazio soziokulturaleko programetan, 413
- integrazioa, 463, 479, 667, 745, 778, 1107, 1132, 1248, 1344, 1361, 1412, 1423, 1521, 1726, 1756, 1773, 1774, 1789, 1808, 1811, 1891, 1958, 1985, 2217, 2246, 2524
- Integrazioa, 463, 1357
- integrazio-ahaleginaren adierazleetako bat, 1958
- integrazioak, 1958
- Integrazioak*, 165
- Integrazioaren betekizunak, 1338
- integrazioari, 778, 1110
- integrazioari buruzko egitateak, 1958
- integratio-harremanak*, 165
- Integrazioko jarduketa publikoak, 1694
- integratio-lege, 1958

- Integrazio-mailari, 2219
 integrazio-orduei, 1296, 1299, 1301
 integrazio-politika orokorraren, 322
 integrazio-politikak, 2455
 integraziorako, 1958
 integraziorako elementu erkide,
 1695
 integraziorako funtsezko faktore,
 1694
 integraziorako funtsezko faktoreak,
 413
 integraziorako oinarrizko tresnatzat,
 1958
 Integrazio-tresnak, 1695
 interakzioa, 2295
 interakzioak, 1470
 interakzioz, 857
 interes, 458, 694, 710, 741, 791, 845,
 862, 1018, 1028, 1038, 1041, 1113,
 1247, 1248, 1408, 1410, 1490, 1531,
 1630, 1633, 1708, 1779, 1780, 1979,
 2012
 interes antropologikoa, antropikoa,
 historikoa, artistikoa,
 arkitektonikoa, mobiliarioa,
 arkeologikoa, paleontologikoa,
 etnologikoa, zientifikoa,
 linguistikoa, dokumentala,
 zinematografikoa, bibliografikoa
 edo teknikoa, 1191
 interes artistiko, historiko,
 arkeologiko, etnologiko,
 dokumental, bibliografiko,
 zientifiko edo industrial, 1123
 interes artistiko, historiko,
 arkitektoniko, arkeologiko,
 paleontologiko, etnologiko,
 zientifiko, tekniko, dokumental eta
 bibliografikoa, 1518
 interes berezia duten beste
 hizkuntza batzuen ikasketa, 1810
interes bereziko gai, 741
 Interes ekonomiko eta sozialak
 babesteko eskubidea, 1283, 1479
 Interes ekonomiko eta sozialen
 babesa, 1549
 interes ekonomiko orokorreko
 funtsezko zerbitzua, 1376, 1629,
 2142
 Interes etnologikoko ezagutza,
 jarduera, erabilera, ohitura eta
 adierazpen linguistiko eta
 artistikoak, 1282
 Interes historiko, artistiko,
 arkitektoniko, arkeologiko,
 etnografiko, bibliografiko,
 dokumental, linguistiko,
 paisajistikoa, industrial, zientifiko,
 tekniko edo bestelako interes
 kulturalako ondasun higigarri,
 higiezin eta immaterialen
 dokumentazio zehatz-zehatza,
 1779
 interes historikoa, 1281
 interes kulturalako ondasunei, 1372
 interes legitimoak, 791, 1708
 interes orokorra, 1113, 2151
 interes orokorrak, 694, 2143
 interes orokorraren, 2068
 Interes orokorraren, 686
 interes orokorraren aldeko proiektu
 kolektiboetan, 2348
 interes orokorreko, 845, *Ikus bilera*,
Ikus bilera
 interes orokorreko arrazoiak, 914,
 1919
 interes orokorreko beste edozein
 bileratan, 1148, 1822
 interes orokorreko bestelako
 jarduera sozialetan, 1405, 1740
 interes orokorreko bestelako
 jarduera sozialetan lankidetzan
 diharduten hirugarren sektore
 sozialeko erakundeek, 1740
 interes orokorreko eginkizunak, 2434
 interes orokorreko ezinbesteko
 arrazoiek, 1477
 interes orokorreko helburu, 1055
 interes orokorreko helburuak, 607
 interes orokorreko jarduerak eta
 organismoak, 2351, 2354
 interes orokorreko jardueren eta
 organismoen aldeko inbertsioak,
 2439
 Interes orokorreko oinarrizko
 zerbitzuak, 938, 941, 942
 interes orokorreko premiazko arrazoi,
 1633
 interes orokorreko proiektuak, 2429
 interes orokorreko proiektuek, 2348
interes orokorreko sektoreak, 773
interes orokorreko sektoreetako

- saltokiak*, 773
- interes orokorreko xedeak, 845, 1599
- interes orokorrekoa, 1018, 1052
- interes orokorrekotzat, 845
- interes publikoa*, 751
- interes publikoak zein pribatuak
 - errespetatuko dituzten lankidetzakordioak, 149
- interes publikoko, 694, 862, 1041
- Interes publikoko liburutegi pribatuak, 1554
- interes publikoko testu, 1402
- interes publikoko testuak, 1041, 1078
- interes publikoko zerbitzu, 148
- interes sozialeko deklarazioa, 1028
- interes sozialeko deklaraziorako eskaerak, 1028
- Interes sozialekotzat, 1028
- interes zientifiko edo akademikoko beste hizkuntza batzuetan, 2084
- interesa, 439, 857, 1037, 2153
- interesak, 93, 541, 791, 1222, 1525, 1720, 1772, 1837, 1840, 2010, 2140, 2143, 2306, 2433
- interesak eta materialak babes dakizkien eskubidea, 65
- interesaren, 769
- interesdun, 568, 2102
- interesdun guztiek espresuki bakar bat erabiltzea aukeratzen, 1000
- interesdun partikularrek Autonomia Erkidegoko hizkuntza ofizialetako bat berariaz erabiltzea aukeratzen, 704
- interesdun pribatuek, 850
- interesduna, 2413
- interesdunak, 549, 568, 1000, 1316, 1318, 1388, 1536, 1822, 1866, 1867, 2215, 2216, 2221, 2312, 2315, 2317, 2372, 2381, 2385, 2414, 2417, 2449
- Interesdunak, 521, 2223, 2225, 2246, 2314, 2385
- interesdunak aukeratutako hizkuntza ofizialean, 1985
- interesdunak aukeratutako hizkuntzan*, 389
- interesdunak edo errekeritzaileak eskatutako hizkuntzan, 2102
- interesdunak edo interesdunek elkarrekin adostuta eskatutako hizkuntza ofizialean, 2102
- interesdunaren, 436, 521, 1996, 2388
- interesdunaren adierazpenak eginbidean agertzeko eskubidea, 436
- interesdunaren ebaluazioa, 1727
- interesdunaren eskubideak, 2223
- interesdunaren gizarteratzea, 2485
- interesdunaren jatorriari edo helbideari dagozkion hizkuntza ofizialetako edozeinetara, 589
- interesdunaren onspena egiaztatzen duten dokumentuak, 2391
- interesdunari, 549, 1192, 1471, 1581, 1653, 2215, 2225, 2228, 2383
- Interesdunari, 2215
- interesdunei, 312, 381, 421, 568, 733, 1337, 1865, 1995, 2138, 2223
- interesdunek, 314, 383, 389, 421, 488, 492, 568, 722, 1010, 1149, 1252, 1317, 1337, 1823, 2102
- Interesdunek, 1010, 1867, 1996, 2223
- interesdunen, 695
- interesdunen adostasunez eskatutako hizkuntzan, 1318
- interesdunen baldintza espezifikoak, 333
- interesdunen hizkuntza-eskubideak, 924
- interesdunok aukeratzen duten hizkuntza ofizialean, 2102
- interesduntzat, 762
- interesei, 2357, 2379, 2382, 2443, 2454
- interesen, 2478
- interes-taldeen, 1038
- interes-taldeen erregistro publikoa, 1038
- interfazea, 636
- interkomunikazioa gehitzeko beharrezkoa den prozesua, 181
- interkonexioa, 148
- Internet, 152, 234, 623, 1065, 1167, 1628, 1669, 2142, 2253
- Internet bidez eskaintzen dituzten edukietan, 1167
- Internet bidezko multidifusiorako edukiak, 2142
- Interneteko ardatz nagusi, 151
- Interneteko atari eta orrietan, 1148
- Interneteko baliabideetarako

- irispidea, 151
- Interneteko domeinu publikoko informazioa, 150
- Interneteko helbide, 151
- Interneteko hizkuntza-oztopoak, 147
- Interneteko irispideen hornitzaileak, 148
- Interneteko orrialdeak eta atariak, 1823
- Interneteko zeinahi webgunetan, 2502
- Interneteko zerbitzuen bi hornitzaileen edo gehiagoren arteko harremana, 151
- Interneteko zerbitzuen hornitzailea**, 151
- Interneteko zerbitzuen hornitzaileak, 148
- Interneteko zerbitzuetarako irispidea, 151
- Interneteko zerbitzuetarako irispidearen kostuak, 148
- Interneten, 147, 1293, 1627, 1669, 2144, 2502
- Interneten eleaniztasuna erabiltzea, 150
- Interneterako irispide unibertsala, 148
- Interneterako irispide unibertsalaren printzipioa, 148
- Interneterako irispidea, 148
- interpretatu, 167, 189, 197, 307, 308, 377
- interpretatzaile, 2361
- interpretazio, 150, 534, 535, 542, 1144, 1372, 1402, 1930, 1931, 2005
- interpretazio aktiboa eta pasiboa, 278
- interpretazio- eta bideo-interpretazioko zerbitzuen, 2081
- interpretazio- eta itzulpen-baliabideak, 288
- interpretazio- eta itzulpen-eskubidea, 582
- Interpretazio- eta itzulpen-gastuak, 2342
- interpretazio- eta itzulpen-organismoetako interpreteak, 2214
- interpretazio- eta itzulpen-zerbitzu zuzen eta zehatzak, 234
- interpretazio- eta itzulpen-zerbitzuak, 542
- Interpretazio- eta itzulpen-zerbitzuak, 275
- interpretazio pasiboa, 277
- interpretazio xuxurlatua, 288
- interpretazioa, 56, 108, 487, 541, 542, 543, 590, 591, 1148, 1167, 1419, 1512, 1539, 1651, 1656, 1712, 1822, 1934, 1965, 1966, 1967, 1968, 2395, 2520
- Interpretazioa, 56, 275, 276
- interpretazioak, 535, 2018
- interpretazioan, 1137, 1967
- interpretazio-arazorik, 427
- interpretazioaren, 534, 2187
- interpretazio-baliabide gehigarriak, 279
- interpretazio-baliabideak, 2498
- Interpretazio-baliabideen kudeaketaren oinarria, 276
- interpretazio-eztabaidak, 409
- interpretazio-gastuak, 2445
- Interpretazio-gastuak, 2395, 2520
- interpretazio-gidariaren txartela, 1828
- interpretazio-irispideak, 2071
- interpretazioko, 503, 505, 1041, 1149, 1167, 1968, 2187
- interpretazioko eta dokumentuen itzulpeneko zerbitzu espezializatuak, 505
- interpretazioko eta gida-interpretazioko lanpostuak, 1149
- interpretazio-lana, 2214
- Interpretazio-profila, 276
- interpretazio-profilak, 276, 278
- interpretaziorik ezaren hutsegite, 2224
- interpretaziorik ezaren hutsegitea, 2224
- interpretazio-sistema, 58, 276
- interpretazioz, 1375
- interpretazio-zerbitzua, 276, 297
- interpretazio-zerbitzuak, 102, 410, 1115, 1144, 1549
- Interpretazio-zerbitzuak, 398
- interpretazio-zerbitzuekin lotutako gastuak, 102
- interprete, 360, 365, 410, 413, 440, 542, 759, 1020, 1030, 1031, 1032,

- 1147, 1250, 1468, 1804, 1815, 1822,
1935, 1955, 1956, 2214, 2215, 2218,
2221, 2223, 2273, 2274, 2275, 2278,
2340, 2343, 2367, 2370, 2371, 2372,
2375, 2377, 2388, 2397, 2471, 2500
- Interprete, 2216
- interprete adituena, 1818
- interprete baten eta lege-aholkulari
baten laguntza, 2220
- interprete baten laguntza, 564, 626,
1032, 1496, 2214, 2215, 2220, 2225,
2292, 2293, 2310, 2349, 2368, 2369,
2370, 2374, 2383, 2388, 2414
- Interprete baten laguntza, 2222,
2274, 2373
- interprete baten laguntza jasotzeko
eskubidea, 2368, 2370, 2373, 2374,
2376, 2377, 2389
- Interprete baten laguntza jasotzeko
eskubidea, 2222
- interprete baten laguntzarako
eskubidea, 413
- interprete baten, aholkulari baten
eta mediku baten laguntza, 2221
- interprete edo itzultzaile adituek,
2500
- interprete edo itzultzaile baten
laguntza jasotzeko eskubidea,
2395
- interprete edo mediku baten
laguntza, 2216
- interprete edota bitartekarien bidez
laguntza pertsonalizatua, 204
- interprete eta itzultzaile adituei, 2500
- Interprete eta itzultzaile baten
laguntza jasotzeko eskubidea,
2396
- Interprete kualifikatu, 2224
- Interprete ofizial iraunkorrik, 2397,
2420
- interprete ofizialak, 2408
- interprete profesionalak, 1030
- interprete profesionalen, 1273, 1583
- interpretea, 504, 505, 543, 1140,
1401, 1540, 1650, 1935, 2004, 2224,
2274, 2278, 2375, 2377, 2379, 2381,
2383, 2384, 2385, 2387, 2388, 2454,
2519
- Interpretea, 1032, 1496
- interpretea doan lortzeko, 168
- interpretea edukitzeko eskubidea,
504
- Interpretea izateko eskubidea, 1032
- interpreteak, 105, 312, 381, 410, 590,
1040, 1042, 1129, 1146, 1273, 1402,
1651, 1821, 1934, 1935, 1964, 1965,
2214, 2223, 2273, 2274, 2278, 2372,
2373, 2375, 2377, 2388, 2504
- Interpreteak, 2310, 2375, 2377, 2388
- interpreteak eta itzultzaileak, 312,
381
- interpretearen, 1122, 1479, 1737
- Interpretearen, 415
- interpretearen doako laguntza, 89
- interpretearen doako laguntza
izateko eskubidea, 89
- interpretearen doako laguntzarekin,
323
- interpretearen esku-hartzea, 2274,
2375, 2377
- interpretearen izen-deiturak eta
helbidea, 2214
- interpretearen laguntza, 415, 511,
651
- Interpretearen laguntza, 542
- Interpretearen laguntza izateko
eskubidea, 415
- interpretearen laguntzarako, 414
- interpretearen laguntzarik, 2224
- interpretearen lanbide-kalifikazioa,
1968
- interpreteek, 2274, 2372
- interpreteekin, 1041
- interpreteen, 1020, 1041
- interpreteen edo bitarteko
teknologikoen laguntza, 1414
- interpreteen egoera zibila, 2387,
2519
- Interpreteen esku-hartzea, 410
- interpreteen eta gidari-interpreteen
erabilera, 1137
- interpreteen eta itzulpenen balizko
erabilerak, 312, 381
- interpreteen laguntza, 1111
- interpreteen sari eta ordainei, 2217,
2444
- interpreteen zerbitzuak, 487, 1145,
1821, 1822
- Interprete-eroskeria, 2367
- interpreteetako, 2471
- interprete-gidetan, 1539, 2082
- interprete-itzultzaileek, 2215

- interpretek, 994
 interprete-lanak, 2397, 2420
 interpreterik, 2224
 interprete-zerbitzua, 1922
 interprete-zerbitzuak, 486, 487, 488, 1822
 Interreg IIIB Violeta, 1761
interseksionalitatea, 871, 1438
 Interseksionalitatea, 1439
 interseksionalitate-printzipioa, 1234
 interseksionalitate-printzipioaren garapena, 1551
 intersexualak, 1648
intersexualen, 1393, 1542, 1827, 2003, 2079
 intersexualen eskubideak, 2003
 intersexualitatearekin, 1245, 1393, 2003
 intimitate, 1888
 intimitatea, 400, 687, 1020, 1290, 1618
 intimitatearekin, 1021
 intolerantzia, 138
 intolerantziaren arrazoi kultural, sozial, ekonomiko, politiko eta erlijiosoak, 138
 intolerantziaren aurkako borroka, 138
 intsuldaketak, 2001
 Intsuldaketarako Batzorde Mistoaren, 2001
 IP sareen protokoloetan, 2144
 Ipar Kataluniako hizkuntza-eskubideei buruz prestatutako ebazpen-proposamena, 185
 irabazi-asmorik, 121, 1698
 irabazi-asmorik eza, 979
 irabazi-asmorik gabeko erakunde pribatuak, 1903, 2037
 irabazi-asmorik gabeko erakunde publikoa, 367
 irabazi-asmorik gabeko erakundeak, 1150, 1472, 2177
 irabazi-asmorik gabeko erakundeak, 843
 irabazi-asmorik gabeko erakundeen, 369
 irabazi-asmorik gabeko ikus-entzunezko jarduerak, 1904
 irabazi-asmorik gabeko lanpostu-agentziek, 1238
 irabaziekiko proportzioarena, 2436
 iradokizunak, 287, 436, 690, 2194, 2198, 2200, 2201
 iradokizunak aurkezteko eskubidea, 436
 iragan historikoaren, 1205
 iragarki, 1152, 1933, 2447
 iragarki adierazgarriak, 405
 iragarki edo kartel iraunkorren, 1623
 iragarki eta idazkunen itzulpen bat, 2448
 iragarki publikoak, 269
 iragarkia, 1397, 1417
 iragarkiak, 1340, 1885, 1933, 2447
 iragarkiak, 405, 406, 1885
 iragarkiak argitaratzeagatiko tasaren kuota, 1933
 iragarkian, 577
 iragarkiei, 2428
 iragarkiek, 1885
 iragarkiek, 789
iragarkien, 713
 iragarkien prezioa, 1858
 iragarkietan, 523, 524, 2428
 iragarkietan, 577
iragarpen-karteletan, 766
 irain, 61
 iraingarriak ez diren hizkera eta esamoldeak, 1373
 irakasgai, 1125, 1319, 1325, 1717, 1782, 1808, 1809, 2104
 irakasgai, 783
 irakasgaia, 1125, 1860, 1987
 irakasgaia, 1527
 irakasgaiak, 783, 1128, 1325, 1945, 1968
 irakasgaien, 1716, 1941
 irakasgaietako irakasleak, 1527
 irakasgaietan, 1220, 1808
 irakasjarduera, 1728, 1949
 irakasjardunetik kanpo, 1720
 irakaskuntza, 116, 187, 266, 311, 367, 380, 453, 454, 458, 459, 462, 476, 667, 715, 721, 739, 741, 742, 744, 745, 746, 769, 780, 782, 783, 784, 785, 796, 797, 816, 866, 1011, 1034, 1128, 1139, 1212, 1217, 1220, 1248, 1275, 1276, 1277, 1279, 1315, 1319, 1320, 1321, 1322, 1354, 1391, 1565, 1646, 1717, 1718, 1862, 1868, 1869, 1914, 1915, 1944, 1966, 1967, 1988,

- 1990, 1992, 1996, 1997, 2011, 2033,
2084, 2100, 2129, 2150, 2253, 2256,
2257, 2258, 2298, 2309, 2347, 2434,
2435, 2438, 2478, 2480, 2507
- Irakaskuntza, 310, 379, 727, 728, 788,
1001, 1277, 1319, 1526, 1809, 1868,
1996, 2014, 2257
- irakaskuntza arautuak ematen
dituzten zentro pribatuak, 1319
- irakaskuntza arautuan, 715, 1138
- Irakaskuntza arautuan, 1143, 1819
- irakaskuntza arautuari dagokion
gutxieneko ikasketa-maila edo
titulazioa, 2147
- Irakaskuntza arautuek, 1945
- irakaskuntza arautuko zentroetan,
1143
- irakaskuntza araututik kanpoko
helduen katalanezko ezagutzak,
1380
- irakaskuntza birtualeko jarduerak,
1689
- Irakaskuntza birtualeko jarduerak,
1689
- irakaskuntza eleaniztunak, 460
- irakaskuntza elebiduna, 1715
- Irakaskuntza elebiduna, 338
- irakaskuntza elebiduneko ereduak*,
745, 951
- Irakaskuntza ematen den hizkuntzan
egiaztatutako B2 mailarekin, 1782
- Irakaskuntza ematen den hizkuntzan
egiaztatutako C1 edo C2
mailarekin, 1782
- irakaskuntza eraginkorra, 266, 982
- Irakaskuntza eremu euskaldunean,
1002
- Irakaskuntza eremu ez-
euskaldunean, 1003
- Irakaskuntza eremu mistoan, 1002
- irakaskuntza espezializatuetan, 1320
- Irakaskuntza espezializatuetan, 2104
- irakaskuntza- eta administrazio-
jardueretan, 1868
- irakaskuntza eta ebaluaziorako
Hizkuntzen Europako Erreferentzia
Marko Bateratuko gaitasun-
mailak, 1940
- Irakaskuntza- eta hezkuntza-
arlotako tasak, 2066, 2087, 2088
- irakaskuntza- eta ikaskuntza-
hizkuntza, 1425, 1433, 1434, 1868,
1942, 1996
- irakaskuntza- eta ikaskuntza-
jardueretan, 1941
- irakaskuntza- eta ikerketa-jarduera,
866, 1544
- Irakaskuntza- eta ikerketa-jardueran,
1641
- irakaskuntza- eta ikerketa-lanaren
banakako merezimenduak, 1641
- irakaskuntza- eta kultura-hizkuntza,
2460
- irakaskuntza- eta prestakuntza-
zentro pribatuak, 323, 337
- irakaskuntza euskaraz zein
gaztelaniaz jasotzeko eskubidea,
702
- irakaskuntza euskaraz zein
gaztelaniaz jasotzeko eskubidea
irakasmila guztietan, 706
- irakaskuntza ez-arautua, 534
- irakaskuntza ez-arautuen, 493
- irakaskuntza ez-formalaren eremua,
1428
- irakaskuntza formalaren eremua,
1428
- Irakaskuntza Frantseserako Atzerriko
Sarearen, 2492
- irakaskuntza gaztelaniaz ematen
duten unibertsitateen, 1689
- Irakaskuntza hizkuntza ofizial biotan
izateko eskubidea, 703
- irakaskuntza hori gehienbat
frantsesez egiteko konpromisoa,,
2510
- irakaskuntza irekia, integratua eta
kulturartekoa, 149
- Irakaskuntza libreko ikasleak, 1330
- irakaskuntza ofizialean, 769
- irakaskuntza osagarria, 2491
- irakaskuntza pribatua, 2457
- irakaskuntza pribatuko enpresen VI.
hitzarmen kolektiboko, 1296, 1299,
1301
- irakaskuntza publiko eta pribatuko
zentroen, 1992
- irakaskuntza publikoa, 1428, 1640
- Irakaskuntza publikoa, 2457
- irakaskuntza publikoan zein
pribatuan, 1034
- irakaskuntza publikoari, 2309

- irakaskuntza publikoko lankidetzakontratuak, 2260
- irakaskuntza tekniko eta profesionala, 310, 379
- irakaskuntza tekniko eta profesionalaren, 310, 380
- irakaskuntza tekniko eta profesionalaren zati handi bat, 310, 379
- irakaskuntza-aholkulari teknikoen lan-planak, 2162
- irakaskuntza-arloko eskumen osoa, 2097
- irakaskuntza-bermeak, 2011
- irakaskuntza-eginkizuna, 986
- irakaskuntza-eginkizunak, 1434
- irakaskuntza-eginkizunetara iristeko araudian, 1320
- irakaskuntza-erabilera, 2158
- irakaskuntza-eskaintza, 1940
- irakaskuntza-esperientzia, 1948
- irakaskuntza-espezialitate, 1869
- irakaskuntza-espezialitateari buruzko berriak jakintzak, 1812, 1948
- irakaskuntza-establezimenduak, 2261
- irakaskuntza-helburuak*, 745
- irakaskuntza-helburuak eta -edukiak*, 745, 951
- irakaskuntza-hizkuntza, 133, 141, 486, 1569, 1820, 1940, 1942, 1968, 2035, 2041, 2042, 2043
- irakaskuntza-hizkuntza edo hizkuntzak, 156, 157
- irakaskuntza-hizkuntza eta irakaskuntza-hizkuntza, 2041, 2042
- irakaskuntza-irakaskuntza prozesuetan, 2151
- irakaskuntza-ikastaroak, 1220
- irakaskuntza-jarduera, 1131
- irakaskuntza-jardueraren, 1125
- irakaskuntza-jardueraren aitortza, 1125
- irakaskuntza-jarduerari, 721
- irakaskuntza-jardueretan aritzeko eskubidea, 116
- irakaskuntza-jardunerako, 1948
- irakaskuntza-jardunerako beharrezkoak diren teknikak, 1812
- irakaskuntzak, 454, 458, 460, 464, 465, 715, 783, 1011, 1101, 1102, 1107, 1127, 1181, 1182, 1344, 1528, 1529, 1641, 1808, 1810, 1855, 1914, 1997, 2153, 2309
- irakaskuntzak, 454, 1126, 1807, 1810
- irakaskuntzak gaztelaniaz jasotzeko eskubidea, 2052
- irakaskuntza-kidegoen, 816
- irakaskuntzako*, 743, 744, 747, 748, 749, 750, 782, 815, 816, 1036, 1319, 1320, 1869, 1915, 1990, 2117, 2119, 2125, 2161, 2163
- irakaskuntzako*, 748, 749, 797, 815, 817
- irakaskuntzako aholkularitza teknikoa, 2162
- irakaskuntzako aurrekontuen kudeaketa*, 1489
- irakaskuntzako espezialitatea, 1948
- irakaskuntzako euskal funtzio publikoa*, 748, 961
- irakaskuntzako funtzio publikoa, 464
- irakaskuntzako funtzio publikoa, 961, 1125, 1530
- irakaskuntzako funtzio publikoan*, 750, 1530
- irakaskuntzako funtzio publikoan*, 749
- irakaskuntzako funtzio publikoan sartzeko sistema, 1812, 1948
- irakaskuntzako funtzio publikoaren, 1125
- irakaskuntzako funtzio publikoaren antolamendua*, 748
- irakaskuntzako funtzio publikoaren antolamendua, 463, 1948
- irakaskuntzako funtzio publikoaren antolamenduak, 463
- irakaskuntzako funtzio publikoaren egitura eta antolaketa*, 747
- irakaskuntzako funtzio publikoko kidegoetan sartzea eta mailaz igotzea, 1715
- irakaskuntzako funtzio publikorako sarbidea, 1036
- irakaskuntzako funtzionario irakasleen kidegoetan, 463
- irakaskuntzako hizkuntza*, 743, 749
- irakaskuntzako hizkuntza-erabilera arruntak, 1892
- irakaskuntzako hizkuntza-plangintzaren irizpide orokorren*,

- 743
irakaskuntzako jardueretan, 1915
Irakaskuntzako karrera profesionala, 1949
irakaskuntzako karrerak, 1949
irakaskuntzako kidego propioak, 815
irakaskuntzako komunikazio-hizkuntza, 1145
irakaskuntzako lau gradu pertsonal lortu dituzten funtzionario irakasleei, 1949
irakaskuntzako talde-lana, 986
irakaskuntzako titulu baliokidea, 748, 962
irakaskuntzako zentro, 1319, 1320, 2151
Irakaskuntzako zentro, 1324, 2154
irakaskuntzako zentro ez-arautuekin, 2007
Irakaskuntzako zentro integratuetan, 1296, 1299, 1301
irakaskuntzako zentro itunduek, 1489
irakaskuntzako zentro pribatuek, 1943
irakaskuntzako zentro pribatuetan, 1943
Irakaskuntzako zentro publiko eta pribatuen eta titulartasun publikoko komunikabideen hizkuntza-erabilerak, 1846
irakaskuntzako zentro publikoek, 1943
irakaskuntzako zentro publikoetan, 1943
Irakaskuntzako zentroak, 1130, 1291, 1304, 1530, 1946
irakaskuntzako zentroaren hezkuntza-proiektuak, 1130
irakaskuntzako zentroek, 1533, 1812
Irakaskuntzako zentroek, 2153
irakaskuntzako zentroen, 1145
Irakaskuntzako zentroen autonomia, 1947
Irakaskuntzako zentroen beharrianei, 1603
irakaskuntzako zentroen hezkuntza-proiektuetan, 1145
irakaskuntzako zentroen osaera, 2034
Irakaskuntzako zentroen zuzendaritza eta gobernua, 1950
irakaskuntzako zentroetako informazio-euskarri, 1603
irakaskuntzako zentroetako testuliburuek eta materialek, 1395
irakaskuntzako zentroetan, 1220, 1237, 1324, 1325, 1548, 1665, 2014, 2152
Irakaskuntzako zentroetan, 1721
irakaskuntzako zentrook kokatuta dauden erkidegoarekin, 1603
irakaskuntzako, irakaskuntzaz kanpoko eta ikerketako jardueretan, 1869
irakaskuntzako, laneko, harremanetako eta zerbitzu publikoetako hizkuntza, 2447
Irakaskuntzakoak ez diren profesional, 1526
irakaskuntza-lana, 830
irakaskuntza-lanaren eskakizunen, 1891
irakaskuntza-maila, 116, 117, 143, 1011
Irakaskuntza-maila, 728, 746
Irakaskuntza-maila bakoitzeko eredueta, 728, 746
irakaskuntza-maila eta -mota, 116
irakaskuntza-merezimendu espezifikoa, 1949
irakaskuntza-metodologia, 2034
irakaskuntza-modu, 1997
irakaskuntza-moduluen, 1960
irakaskuntza-mota berezi, 2482
irakaskuntza-mota berezia, 2482
Irakaskuntza-motak, 1344
irakaskuntzan, 227, 746, 768, 769, 784, 797, 815, 1002, 1124, 1129, 1275, 1278, 1313, 1527, 1750, 1860, 1862, 1868, 1869, 1891, 1912, 1940, 1943, 1949, 1968, 1991, 1996, 1997, 2097, 2098, 2099, 2100, 2103, 2104, 2113, 2129, 2148, 2158, 2162, 2405
Irakaskuntzan, 1526
irakaskuntzan europartasuna garatzea, 210
irakaskuntza-planak, 669
irakaskuntza-planetan, 1002
irakaskuntza-programa eleaniztun, 2150
irakaskuntza-programa eleaniztuna, 2152

- irakaskuntza-programetan*, 742
irakaskuntza-prozesua, 1942
irakaskuntzara, 1220, 1324
irakaskuntzarako, 110, 121, 463, 464, 706, 715, 816, 856, 1002, 1319, 1640, 1705, 1812, 1948, 2149, 2158, 2300, 2480
irakaskuntzarako eta ikerketarako interesgariak diren beste hizkuntza batzuekin, 1640
irakaskuntzarako gaitasuna, 1812, 1948
irakaskuntzarako hizkuntza, 962
irakaskuntzarako irispidea, 116
irakaskuntzarako plan, 2300
irakaskuntzarekin, 719, 1380, 1994, 2256
irakaskuntzaren, 61, 368, 740, 742, 743, 745, 768, 780, 781, 785, 1315, 1319, 1868
Irakaskuntzaren, 728, 743, 1187, 1709, 1868
irakaskuntzaren alor, 2486
irakaskuntzaren alorrean, 2478
irakaskuntzaren antolaketa, 2158
Irakaskuntzaren antolaketa, 1944
irakaskuntzaren arloan, 745
Irakaskuntzaren arloan, 310, 311, 379, 380
irakaskuntzaren arloan eskumena duen sailak, 2007
Irakaskuntzaren arloan eskumena duen sailak, 2007
irakaskuntzaren arloan eskumena duen sailarekin, 2014
Irakaskuntzaren arloko xedapen orokorrak, 1262
irakaskuntzaren berezko hizkuntza-gaitasun instrumentala, 1940
irakaskuntzaren berezko hizkuntza-konpetentzia teknikoa, 982
Irakaskuntzaren eremuan, 1940
irakaskuntzaren eremuko hizkuntza-eskubideak, 2033
irakaskuntzaren esparruan, 116
irakaskuntzaren estatistikak, 1291
irakaskuntzaren eta enpleguaren arloko betearazpen-eskudantziak, 1438
irakaskuntzaren gai, 169
irakaskuntzaren gaineko ardura duen ministerioak, 2314
irakaskuntzaren garapen profesionala sustatzeko, 586
Irakaskuntzaren hizkuntza, 743, 1868
irakaskuntzaren hizkuntza-araubidea, 2033
irakaskuntzaren hizkuntza-araubidearen esparru orokorra, 2033
irakaskuntzaren hizkuntza-aspektuak, 1448
Irakaskuntzaren hizkuntza-plangintza, 743, 948
irakaskuntzaren hobekuntzarako, 461
Irakaskuntzaren indibidualizazioa, 1525
irakaskuntzaren indibidualizazioaren, 1524
irakaskuntzaren kalitatea, 218
irakaskuntzaren kalitatearen, 1714
irakaskuntzaren komunikazio-hizkuntza, 1695
irakaskuntzaren maila egokietan, 311, 380
irakaskuntzaren maila eta kalitatea, 116
Irakaskuntzaren oinarriko xedeetako, 2253
irakaskuntzaren pertsonalizazioa, 1129
irakaskuntzaren programazio orokorra, 745, 951, 1187, 1709
Irakaskuntzaren programazio orokorra, 2065
irakaskuntzaren programazio orokorraren, 1100
Irakaskuntzaren programazio orokorraren helburuak, 1187, 1709
irakaskuntzarena, 1863, 1992
irakaskuntzari, 1274, 1939, 2491
Irakaskuntzari, 1861, 1990
irakaskuntzari buruzko eskumen osoa, 740
irakaskuntza-sistema, 746
irakaskuntza-sistema edo -establezimendu bereziak, 116
irakaskuntza-sistema osoan ezarriko dira, publikoan nahiz pribatuan, 746
irakaskuntza-sistemak, 2492

- irakaskuntza-sistemak eta -
programak eta ebaluazio-
metodoak, 133
- irakaskuntza-sistemaren maila,
etapa, ziklo, gradu eta
modalitateetarako, 1237
- irakaskuntzaz kanpoko jardueretan,
1915
- irakaskuntza-zentro, 1997
- irakaskuntza-zentro
espezializatuetan, 1320
- irakaskuntza-zentro publiko eta
pribatu guztietan, 2153
- irakaskuntza-zentro publikoetako,
1997
- irakaskuntza-zentroak, 1220, 1943,
1945, 2052
- irakaskuntza-zentroek, 1868, 2154
- Irakaskuntza-zentroek, 462
- Irakaskuntza-zentroen, 788
- irakaskuntza-zentroen arteko
trukeak, 1718
- irakaskuntza-zentroen eta hirugarren
herrialdeetako zentroen eta
instituzioen arteko hezkuntza-
trukeak, 1722
- irakaskuntza-zentroen gobernua,
1950
- irakaskuntza-zentroetako, 1996
- irakaskuntza-zentroetako hizkuntza-
arabidea, 1942
- irakaskuntza-zentroetako hizkuntza-
proiektuek, 1943
- irakaskuntza-zentroetan, 486, 490,
1138, 1647, 1820, 1821, 1942, 1990,
1997, 2012
- Irakaskuntza-zerbitzu publikoak, 2254
- irakaskuntza-zerbitzuak, 1330, 1928
- irakaskuntza-zerbitzuen kalitateari,
2478
- irakaskuntza-zereginaren
eskakizunen, 1869
- irakaskuntzei, 1714
- irakaskuntzei buruzko ikerketa- eta
berrikuntza-planak, 1529
- irakaskuntzek, 1128
- irakaskuntzen, 453, 457, 721, 1641
- Irakaskuntzen antolaketa, 454
- irakaskuntzen antolamendua, 585
- Irakaskuntzen antolamendua, 1944
- irakaskuntzen curriculumak, 585, 1526
- irakaskuntzen egiaztapena, 366
- irakaskuntzen ezaugarriak eta
antolaketa, 1128
- Irakaskuntzen hasierako eskaintza,
1766
- Irakaskuntzen jasotzaile, 828
- irakaskuntzetarako, 1689, 1714, 1940
- Irakaslana, 1429
- irakaslanaren ebaluazio
positiboarekin, 1715
- irakaslanean, 1941
- irakasle, 460, 461, 462, 719, 721, 742,
744, 748, 749, 750, 768, 769, 781,
782, 815, 816, 1036, 1125, 1129,
1320, 1333, 1707, 1744, 1802, 1869,
1878, 1949, 1997, 2104, 2405, 2479
- Irakasle, 781, 2156
- irakasle agregatuak, 782
- irakasle agregatuek, 782
- irakasle agregatuen, 781
- irakasle elebidunak, 2295
- irakasle espezialista, 460, 1125, 1430,
1722, 1948
- Irakasle espezialistak, 1531, 1948
- Irakasle espezialistak eta emerituak,
1722
- irakasle espezialitate, 1036
- irakasle espezializatua, 799
- irakasle espezializatua izateko
titulua, 1521
- irakasle espezializatuaren, 1594,
1707, 1770, 1802, 1878
- Irakasle ez diren langileen
prestakuntza, 984
- irakasle ez-unibertsitarioren, 1036
- irakasle funtzionarioei, 816
- irakasle funtzionarioen lanpostuak,
1062
- irakasle ikertzaileentzako pizgarriak,
2084
- irakasle laguntzaile, 2179
- irakasle osoek, 781
- Irakasle osoen, 781
- irakasle sartu berri, 2104
- irakasle sartu berrien, 1125
- irakasle titularrek, 782
- irakasle tituludunekin, 1744
- irakasle/ikasle ratioak*, 742, 947
- irakasle/unitate ratioak*, 1489
- irakaslea, 783
- irakasleak, 323, 368, 458, 719, 741,

- 744, 747, 750, 783, 1011, 1125,
1129, 1320, 1524, 1527, 1714, 1715,
1749, 1810, 1812, 1947, 2014, 2104,
2156, 2203, 2253, 2257, 2258, 2260,
2265, 2478, 2482
- Irakasleak, 187, 744, 749, 962, 1125,
1220, 1530, 1715, 1869, 1947, 1948,
2104
- Irakasleak aitortzea, laguntzea eta
balioestea, 461
- Irakasleak euskalduntzeko planak*,
744
- irakasleak euskalduntzeko urte
anitzeko plana*, 741, 747, 946, 949,
960
- Irakasleak prestatzeko plan
espezifikook, 2157
- irakasleak prestatzeko zentroetako
ikasketa-planetan, 2104
- irakasleak prestatzeko zentroetan,
2109
- irakasleak prestatzeko, hobetzeko
eta espezializatzeko beste zentro
batzuetako, 1320
- irakasleak prestatzera
zuzendutakoak, 803
- irakaslearen titulua, 1058
- irakasleei, 454, 463, 721, 768, 1128,
1527, 1715, 1721, 1811, 1949, 2100,
2161, 2405, 2479
- Irakasleei, 1811, 2260, 2405, 2491
- irakasleek, 371, 453, 459, 464, 720,
769, 1296, 1301, 1320, 1324, 1715,
1782, 1868, 1869, 1891, 1892, 1915,
1941, 1968, 2007, 2099, 2104, 2109,
2151, 2152, 2160, 2161, 2163, 2492
- Irakasleek*, 744
- irakasleek euskara eta gaztelania
erabat menderatu ditzaten, 706
- irakasleek euskara eta gaztelania
erabat menderatu ditzaten beren
ikasketa-planak egokituko, 702
- irakasleek, arian-arian, euskarazko
irakaskuntza-eskariari erantzuteko
euskara-gaitasun egokia eta
nahikoa izan dezaten, 854
- irakasleekin, 1526
- irakasleen, 453, 458, 461, 463, 716,
718, 720, 744, 748, 750, 768, 780,
782, 785, 815, 816, 1128, 1130,
1143, 1220, 1279, 1325, 1529, 1530,
1721, 1744, 1750, 1782, 1810, 1811,
1869, 1891, 1940, 1943, 1997, 2151
- Irakasleen*, 747, 782, 785, 815, 817
- irakasleen araneraren hasierako eta
etengabeko prestakuntza, 1997
- irakasleen beharrezko hasierako eta
etengabeko prestakuntza
bermatzea, 311, 380
- Irakasleen beste koordinazio-organo
batzuk, 1811
- irakasleen betekizun espezifikook,
2161
- Irakasleen birziklatze- eta
euskalduntze-premien haztapena,
949
- irakasleen borondatezko
atxikimendua*, 750
- irakasleen borondatezko atxikipena,
963
- Irakasleen egiaztapena, gaikuntza
eta prestakuntza, 2161
- irakasleen egonaldia, 1714
- irakasleen eguneratze zientifikoa
eta pedagogikoa, 1530
- Irakasleen Erregistro Orokorra, 1430
- Irakasleen eta etorkizuneko
irakasleen prestakuntza eta
hizkuntza-egiaztapena, 1721
- irakasleen eta ikasleen inplikazioa,
981
- irakasleen eta prestatzaileen
ezagutzak eta gaitasunak, 599
- Irakasleen etengabeko
prestakuntza, 1146
- irakasleen etengabeko
prestakuntzarako, 1529
- irakasleen etengabeko
prestakuntzarako ikastaroak eta
moduluak, 1718
- irakasleen gaikuntza, 366, 453, 1220,
1279
- irakasleen hasierako eta
etengabeko prestakuntzari, 2300
- Irakasleen hasierako prestakuntza,
986
- Irakasleen hasierako prestakuntza
eta etengabeko prestakuntza,
986
- Irakasleen hasierako prestakuntzak,
1947
- Irakasleen hasierako prestakuntzako

- praktika-fasea, 986
irakasleen hasierako prestakuntzan, 1143
Irakasleen hizkuntza-gaikuntza, 984
irakasleen hizkuntza-gaitasuna, 1941
Irakasleen hizkuntza-gaitasuna, 855
irakasleen irudi sozialean, 1721
irakasleen kidegoa, 716
Irakasleen kidegoak edo lanbide-kategoriak, 1948
irakasleen kidegoan, 815
Irakasleen Kidegoei, 815, 817
irakasleen kidegoetako funtzionarioen mugikortasuna, 453
irakasleen kidegoko, 815
irakasleen kidegokoa, 816
Irakasleen klaustroa, 1432
irakasleen klaustroan, 1130
irakasleen klaustroari, 720
Irakasleen konpetentzia didaktikoa, 2161
irakasleen koordinaziorako, 1130, 1811
irakasleen koordinaziorako eta orientaziorako organoak, 1130
Irakasleen koordinazio-sailak, 1811
irakasleen lana, 461
irakasleen lan-baldintzak, 2161
Irakasleen lanbide-igoeran, 1125
irakasleen lan-mugikortasuna, 218
Irakasleen lanpostuak, 1949
Irakasleen lanpostu-zerrendak, 747
irakasleen mugikortasuna, 2492
irakasleen ordezkariak, 2262
irakasleen plantilletan, 1948
irakasleen prestakuntza, 218, 266, 267, 1423, 1721, 1782
Irakasleen prestakuntza, 984
irakasleen prestakuntza iraunkorragatiko osagarria, 1782
Irakasleen prestakuntza jarraitua, 987
irakasleen prestakuntzan, 1820
irakasleen prestakuntzarako goi-mailako ikastetxeetako ikasketa-planek, 1002
Irakasleen prestakuntzarako unibertsitate-eskolek beren ikasketa-planak egokituko, 706
irakasleen prestakuntzarako zentroek, 1325
Irakasleen prestakuntzari, 702
irakasleen trukeak, 218
irakasleen zereginetarako aurreikusitako kontratueta, 2260
Irakasleen, hezkuntza-arretako profesionalen eta administrazio eta zerbitzuetako langileen hizkuntza-gaitasuna, 1941
irakasleentzako, 470, 1011, 1811
irakasleentzako prestakuntza-ikastaroak, 267
irakasleentzat, 485, 489, 1143, 1527, 1819, 1968, 2161
Irakasle-eskaintza, 783
irakaslegaientzat, 2405
irakasle-ikasketak, 2264
Irakasle-ikasketak ematen dituzten zentroetan, 2469
Irakasle-ikasketekin, 2490
Irakasle-ikasketen eta hezkuntza-zientzien goi-mailako eskolak, 2265
Irakasle-ikasketen eta hezkuntza-zientzien goi-mailako eskolen eginkizunak eta antolaketa, 2265
Irakasle-ikasketen eta hezkuntza-zientzien goi-mailako institutu nazionalak, 2265
irakasle-karrerako, 815
irakasle-karrerako merezimendu pertsonala, 815
irakasle-kidego, 815
irakasle-kidegoak, 815
irakasle-kidegoen eginkizunak, 463
irakasle-kidegoetako, 816
irakasle-kidegoetan, 1036
irakasle-koordinazioa, 719
irakasle-lanpostu, 749
irakasle-lanpostuak, 1997
Irakasle-lanpostuak, 1949
irakasleok, 749, 2479
irakasleon garapen profesionalaren aldeko neurriak, 1811
Irakasleon kualifikazioaz, 2478
irakasle-plantillek, 1948
irakasle-plaza, 721
irakasle-postuetarako, 2161
irakasleria gero eta euskaldunagoa lortzeko bitartekoak jarriko, 706
irakaspostu, 706
irakastaldien, 769

- irakastea*, 311, 380, 717, 1275, 1869
irakasteko, 173
irakasteko eta ikasteko hizkuntza, 1940
irakasteko eta ikasteko prozesua, 483, 1141, 1818, 1942
irakasteko eta komunikatzeko ohiko hizkuntzatzat, 1914
irakasteko gaikuntza, 187
irakasten, 706
irakastera joateko xedea, 2405
irakastorduen, 2154
irakastorduz kanpoko lanaldiaren, 1320
irakatsi, 106
Irakatsi beharreko hizkuntza-ereduak finkatzeko ardura, 702
Irakatsi eta ikasteko prozesua, 1716
irakatsiko, 706
irakurgailuak, 1030, 1955
Irakurgarritasun-estrategiak, 1240
irakurketa, 1600, 1603, 1726, 1833, 1953, 2126
Irakurketa, 140, 1524, 1528, 1603, 1715, 1721, 1726, 1773, 1774, 2060
irakurketa erraz, 602, 1249
irakurketa erraz eta ulergarrira, 1249
irakurketa erraza, 531, 590, 591, 603, 622, 1255, 1310, 1500, 1501, 1502, 1512, 1774, 2145
Irakurketa erraza, 1075, 1507
irakurketa errazaren, 1816
irakurketa errazaren irizpideak, 672
irakurketa errazaren metodologia, 1040, 1077
irakurketa errazeko formatua, 1041, 1078
irakurketa errazeko formatuan, 1040, 1041, 1402
irakurketa errazeko klubak, 1076
irakurketa errazeko sistema, 1502, 1651
irakurketa errazeko sistemak, 1042, 1078
irakurketa errazera, 1252
irakurketa errazteko oinarriko laguntza-produktuak, 1774
irakurketa eta garapen intelektuala, 1600
irakurketa eta idazketa, 1528
irakurketa- eta idazketa-sistema, 2153
irakurketa publikoaren sistema, 1801, 2060
Irakurketa publikoko zerbitzuak, 1801
irakurketa sustatzeko planak, 1076
Irakurketa sustatzeko planek, 1726, 1774
Irakurketa sustatzeko planen edukia, 1726, 1774
irakurketa sustatzeko planetan, 1774
Irakurketa-agentziak, 1555
irakurketa-hizkuntza, 2060
irakurketa-idazketa sistema, 2005
irakurketa-idazketaren kodea, 1526
irakurketa-idazketetara, 453
irakurketa-indizeak, 1600
irakurketa-indizeen, 1604
irakurketa-materialak, 1603
irakurketan, 456, 1717
irakurketara, 1124, 1126, 1808
irakurketarako, 1604
irakurketaren, 1600, 1601
Irakurketaren, 470
irakurketaren aspektu intelektual, 1600
irakurketaren eta idazketaren erabileran, 1808
irakurketaren garapena, 2336
irakurketaren sustapenari, 1601
Irakurketaren sustapenean, 1603
irakurketari, 471, 1600
Irakurketari, 470, 1600
irakurleei, 1601
Irakurletzak ezar daitezzen laguntzea, 803
irakurmena, 456, 1944, 2258, 2490, 2491
irakurterrazak, 526
irakurtzeko gogoak, 1717
irakurtzeko konpetentzia hobetzeko jarduerak, 1808
irakurtzeko ohitura, 1076, 1530, 1808
Irakurtzeko ohitura, 1808
irakurtzeko ohiturak, 455, 1526
irakurtzeko zailtasunak dituzten herritarrei, 1547
irakurtzeko, idazteko eta informazioa eskuratzeko planak, 1528
irakurtzeko, idazteko, eta ahozko eta idatzizko adierazpenerako

- programak, 140
 irakurtzekoak. Ikus trebetasunak
 irakurtzen, 106
 irakurzaletasuna, 219, 1714
 irakurzaletasuna sustatzeko eta
 sentsibilizatzeko kanpainak, 1604
 irakurzaletasunaren garapenaren
 aitzindariak, 1603
 irakurzaletasun-ohitura, 1716
 Irakurzaletasun-ohitura, 1717
 iraultzeko, 228
 iraunaldia, 2407
 iraunaraz, 188
 iraungipenean, 1236
 iraungitzea, 350
 iraungitze-data, 1803
 iraungitze-datatik, 1876
 iraunkortasunean, 1236
 iraupen, 757, 769, 2392
 iraupen jakineko enplegua, 654
 iraupen laburreko prestazio eta
 eragiketei, 2286
 iraupen luzeko opor-produktuak,
 525
 iraupen luzeko opor-produktuen
 kontratuak, 526, 2282
 iraupen luzeko opor-
 produktuentzako, 528
 iraupena, 1032, 1336, 1576, 2151,
 2184, 2227, 2258, 2371, 2469, 2481,
 2503
 irekitasun, 2492
 Irekitzeko udal-lizentziaren kopia,
 1666
 irigarri, 471, 486, 487, 488, 491, 492,
 758, 1040, 1136, 1148, 1822, 1823
 irigarria eta ulergarria den hizkera,
 1256
 irigarriak, 476, 487, 488, 491, 1133,
 1148, 1149, 1651, 1656, 2006
 irisgarritasun, 1137, 1147, 1148, 1228,
 1250, 1539, 1964, 2008, 2082
 Irisgarritasun, 1539
 irisgarritasun baliokidea, 677
 irisgarritasun- eta diseinu-neurriak,
 1817
 irisgarritasun- eta kalitate-baldintza
 berdintsuak, 2499
 irisgarritasun fisiko, sentsorial eta
 kognitiboko neurriak, 1162, 1166
 Irisgarritasun fisiko, sentsorial eta
 kognitiborako neurriak, 1413
 irisgarritasun kognitiboa, 451, 531,
 602, 675, 1500, 1547
 irisgarritasun kognitiboko eta
 irakurketa errazeko profesionalen
 prestakuntza, 1502
 irisgarritasun unibertsala, 1041, 1077,
 1078, 1089, 1090, 1365, 1431, 1450,
 1500, 2081, 2085
 Irisgarritasun unibertsala, 484, 1073,
 1086, 1142, 1503, 1818
 irisgarritasun unibertsalaren, 1042,
 1114, 1137, 1150, 1160
 irisgarritasun unibertsalaren
 baldintzak, 1076
 irisgarritasun unibertsalaren eta
 aukera-berdintasunaren
 printzipioen, 1114
 irisgarritasun unibertsalaren
 printzipioa, 2186
 Irisgarritasun unibertsalaren,
 diskriminaziorik ezaren eta aukera-
 berdintasunaren printzipioa, 1739
 irisgarritasun unibertsalari, 490, 492,
 493, 494, 1046, 1539, 1652, 1964,
 2085
 Irisgarritasun Unibertsalari, 1040,
 1401, 1539, 2081
 irisgarritasun unibertsaleko, 857
 irisgarritasun unibertsaleko
 baldintzak, 1161, 1250
 irisgarritasun unibertsalerako
 baldintzak, 1042
 irisgarritasuna, 232, 234, 236, 590,
 757, 758, 759, 760, 908, 1020, 1040,
 1042, 1077, 1136, 1141, 1144, 1146,
 1147, 1148, 1149, 1150, 1161, 1165,
 1166, 1168, 1169, 1228, 1250, 1372,
 1507, 1774, 1820, 1823, 1955, 2004,
 2005, 2007, 2008, 2082, 2498
 irisgarritasuna, 509, 627, 650, 757,
 759, 763, 1040, 1041, 1042, 1078,
 1162, 1169, 1273, 1365, 1402, 1413,
 1539, 1583, 1651, 1652, 1705, 1750,
 1821, 2005, 2082, 2280
 irisgarritasuna bermatzeko neurriak,
 758
 irisgarritasuna sustatzeko euskal
 kontseilua, 763
 Irisgarritasuna Sustatzeko Euskal
 Kontseilua, 763

- Irigarritasuna Sustatzeko Euskal Kontseiluak, 763
- irigarritasuna sustatzeko programak, 760
- Irigarritasuna, aukera-berdintasuna eta ingurumenarekiko errespetua, 1365
- irigarritasun-araudiak, 2006
- irigarritasun-araudiarekin, 2007
- irigarritasun-araudien, 1969
- irigarritasunaren, 759, 1147, 1150, 1162, 1739, 2005
- Irigarritasunaren, 759, 763
- Irigarritasunaren arloko jarduketara plana, 1075
- irigarritasunaren arloko legeria orokorrerako, 1965
- irigarritasunaren baldintzak, 2005
- irigarritasunaren nazioarteko ikurra, 759
- Irigarritasunaren nazioarteko ikurra, 1650
- irigarritasunari, 758, 764, 835, 1030, 1150, 1160, 1583, 1650, 1651, 1705, 1750, 1965, 1966, 1969
- Irigarritasunari, 1650, 1750, 2004
- Irigarritasunari buruzko Kataluniako legeriari, 1966
- Irigarritasunari eustea, 1507
- irigarritasun-baldintzak, 757, 761, 764, 1041, 1042, 1078, 1503, 1507, 1508, 1539, 2008
- Irigarritasun-baldintzak, 1041, 1042, 1078, 1539, 1818, 2007, 2082
- irigarritasun-baldintzei, 759, 760
- irigarritasun-baldintzen, 762
- Irigarritasun-baldintzen, 760
- Irigarritasun-baldintzen kontrola, 760
- irigarritasun-baliabideak, 2432, 2434
- irigarritasun-beharrizanik, 2081
- Irigarritasun-beharrizanik handienak dituzten pertsonak, 1540
- irigarritasun-beharrizanik handienak dituzten pertsonatzat, 1540
- irigarritasun-beharrizanik handienak dituzten pertsonen giza eskubide eta oinarrizko askatasun, 1540
- irigarritasun-betekizun gehigarriak, 676
- irigarritasun-betekizun orokorrak, 676
- irigarritasun-betekizunak, 672, 673, 676, 677, 923
- irigarritasunean, 760, 763, 2081
- Irigarritasunean, 763
- irigarritasun-elementuak, 761
- irigarritasun-elementutzat, 1147
- irigarritasunerako, 1132, 1138, 1139
- Irigarritasunerako neurriak, 1162, 1739
- Irigarritasunerako oztupoak, 1504
- irigarritasunerako trabak eta oztupoak, 1030
- irigarritasun-eskubideak, 1168
- irigarritasun-esparrua, 2145
- irigarritasun-estandarren, 1148
- irigarritasun-neurri, 2145
- irigarritasun-neurriak, 1739
- irigarritasun-obretatik, 761
- irigarritasun-osagaiak, 677
- Irigarritasun-plana, 1508
- irigarritasun-planen, 1147
- irigarritasun-tresnen kalitate-eskakizunak, 608
- Irigarritasun-txartelak, 1583
- irigarritasun-zerbitzuen antolaketa, funtzionamendua eta kudeaketa, 2498
- irismen, 1343
- irismen demografiko txikiko hizkuntza, 2115
- irismen handiagokoetan, 170
- Irismen mugatuko erabilera, 678
- irismena, 565, 627, 1210, 1376, 1629, 1643, 1776, 1845, 1906, 2011
- irismenari, 1391
- irispide, 582, 1046, 1967, 2006
- irispide baldintzatuko teknologiak, 1905, 1906
- irispide berdinzalea, 245
- irispide errazeko gailu multimediak, 1160
- irispide errazeko komunikazioak, 1249
- irispide errazeko multimedia gailuak, 531, 603
- irispide errazeko multimedia-gailuak, 590, 1249, 1540, 2186
- irispide irekia, 248
- irispide librea, 1409
- irispide libreko irtenbideak, 149

- irispide orokorreko prozedurak, 1174
irispide osoa, 443, 622, 629, 1500
irispide partzialaren onura, 2304
irispide telematikoa, 1918
irispide unibertetsala, 622, 1167, 1375, 1719, 1921
irispidea, 147, 156, 236, 251, 499, 573, 668, 879, 1046, 1108, 1145, 1148, 1157, 1196, 1217, 1219, 1227, 1263, 1603, 1622, 1672, 1712, 1714, 1820, 1905, 1908, 1916, 1917, 1955, 1970, 2019, 2045, 2085, 2105, 2110, 2126
irispidea emango diete ezartzen diren hezkuntza-konpentsazioko planetan, 1696
irispidean, 1139, 1966
irispide-bitartekoaren, 1659
irispideko berdintasuna, 1668
irispide-puntu bakarra, 1559
irispide-puntu orokor elektronikoa, 1559
irispiderik eza, 2180
irispide-zerbitzuak, 677
iriste-printzipioak, 911
irits-erraza, 2223
iritsi berriei, 1997
iritzi, 400, 730, 1020, 1029, 1030, 1031, 1034, 1348, 1468, 1618, 1745, 1798, 1847, 1854, 1944, 2079
Iritzi, 2219
Iritzi askatasuna, 1046
iritzi eta adierazpen askeko eskubidea egikaritzen duten pertsonen aurkako indarkeria- eta larderia-egintzengatik, 138
iritzi- eta adierazpen-askatasuna, 64
iritzi informatua, 2086
iritzi politiko, 82
iritzi politiko edo beste edozein motatakoak, 1030
iritzi politiko edo bestelakoak, 1029
iritzi politiko edo bestelakoengatik, 1827
iritzi politikoa, 72, 87, 89, 90, 127, 419, 571, 654, 655, 656, 659, 661, 877, 1961, 2029
iritzi politikoagatik, 1290
iritzi politikoak, 116, 198, 292, 299, 609, 618, 621, 1031, 1034, 1244, 1272, 1285, 1300, 1488, 1492, 1495, 1542, 1648, 1741, 1827, 2018, 2029, 2079, 2284, 2366, 2381, 2382, 2390, 2393, 2483
iritzi politikoak edo beste edozein, 1031
iritzi politikoak edo bestelakoak, 299
iritzi politikoak nahiz beste edozein motatako iritziak, 1034
iritzi politikoetan edo bestelako iritziengan, 83
iritzi publiko plurala, 1376
iritzi publikoa, 880, 1605
iritzi publikoak, 2030
iritzia, 362, 474, 532, 572, 622, 657, 661, 669, 691, 694, 695, 696, 705, 783, 804, 805, 834, 916, 1029, 1034, 1043, 1045, 1104, 1149, 1196, 1232, 1244, 1309, 1346, 1360, 1361, 1374, 1408, 1409, 1430, 1458, 1493, 1542, 1545, 1606, 1607, 1627, 1648, 1655, 1728, 1729, 1742, 1759, 1853, 2056, 2079, 2089, 2185, 2219, 2274, 2375, 2377
Iritzia, 1836, 1840
iritziagatik, 1105, 1284, 1336, 1732
iritziak, 695, 1034, 1244, 2142
iritziak emateko askatasuna, 968
iritziaren, 400, 686, 689, 696
iritzi-askatasuna, 322
iritzi-ildo, 2434
irizpen, 179, 2408, 2431
Irizpen, 2117
irizpen arrazoitu bat igorri ahalko die Europako Parlamentuko lehendakariari, Kontseiluko lehendakariari eta Batzordeko lehendakariari, Batasuneko hizkuntza ofizialetan idatzita, 212
irizpen arrazoitua, 2412
irizpen bananduak idaztea, 189
irizpen teknikoak, 276
irizpena, 182, 691, 1278, 1795, 2114, 2118, 2313, 2317, 2521
irizpenak, 290, 1363, 1403, 1578, 1581, 2118, 2121, 2122, 2126, 2136
Irizpenak, 1279
irizpenaren zati xedatzailea, 2114
irizpenean, 2244, 2255, 2316, 2324, 2325, 2339, 2459, 2460, 2476
Irizpenen argitalpena, 1363
irizpenetan, 2299, 2314, 2316
irizpenetik, 2117

- irizpide, 525, 559, 561, 576, 577, 685, 688, 689, 690, 693, 717, 743, 765, 782, 784, 1017, 1028, 1188, 1196, 1225, 1252, 1322, 1350, 1408, 1469, 1578, 1706, 1712, 1719, 1822, 1846, 1869, 1870, 1871, 1883, 1926, 1942, 1974, 1976, 1989, 2120, 2165, 2182
- irizpide demokratikoetan, 2024
- irizpide egokiak, 1311
- irizpide etikoetan, 1737
- irizpide historikoak, 2106
- irizpide historikoei, 2136
- irizpide inspiratzailea, 1989
- irizpide objektiboak, 693, 1364, 2235, 2236
- irizpide orokorrak, 689, 743, 948
- Irizpide orokorrak, 501, 1350
- irizpide orokorren, 2141
- irizpide pedagogikoetan
oinarritutako partaidetza-prozesu, 2158
- irizpide soziolinguistikoak, 717
- irizpide zientifikoren bat, 224
- irizpidea, 1763
- irizpideak, 392, 523, 675, 677, 693, 694, 728, 730, 743, 749, 763, 777, 783, 864, 962, 980, 983, 1006, 1225, 1252, 1610, 1644, 1764, 1840, 1941, 1946, 1992, 2020, 2097, 2098, 2100, 2117, 2129, 2135, 2224
- irizpideari*, 731, 1232
- irizpideei, 1386
- irizpideek*, 731, 749
- irizpideekin, 1840, 1908, 2014, 2313
- irizpideen, 352, 414, 523, 576, 692, 696, 730, 782, 2433
- irizpideetara, 1954
- irizpideok, 693
- Irlanda, 179
- irlandera, 288
- irlanderaz, 199, 207, 208
- irmotasunez, 95
- irmotzeko, 374
- irradi, 685, 686, 697, 1217, 1321, 1629, 1861, 1990, 1998, 2140
- irradi askeen aitortzenari buruz
prestatutako ebazpen-
proposamena, 185
- irradi- edo telebista-kateak, 2433
- irradi- edo telebista-kateen
kategoria, 2431
- irradi- edo telebista-zerbitzuak, 2433
- Irrati eta Telebista Korporazioaren
sorkuntza, antolaketa eta kontrol
parlamentarioari, 1230, 1245
- irradi eta telebista publikoak, 2014
- Irrati eta telebista publikoak, 1869
- Irrati eta Telebista Publikoei, 1768
- irradi- eta telebista-baliabideak, 1990
- irradi- eta telebista-difusioko
zerbitzuaren titularrak, 1712
- irradi- eta telebista-ekoizpen eta -
emisioek, 1106
- irradi- eta telebista-emakidadunei,
1908
- irradi- eta telebista-emanaldiak
modu zuzenean jasotzeko
askatasuna, 315, 384
- irradi- eta telebista-emisioak, 1998
- irradi- eta telebista-emisioen
programazio erregularra, 1869
- irradi- eta telebista-emisioetan, 1278
- irradi- eta telebista-espazioan, 1861,
1990
- Irrati- eta telebista-hedabideak,
1998
- irradi- eta telebista-hedabideetan,
1869
- irradi- eta telebista-igorgailuak, 265
- irradi- eta telebista-igorgailuetan,
2105, 2110
- Irrati- eta telebista-irratiek, 1870
- irradi eta telebista-kate estatal eta
pribatuetan, 1321
- irradi- eta telebista-kateen
arduradunek, 2437
- irradi eta telebistako kanaletarako
edukiak, 2142
- Irrati eta telebistako zerbitzu
publikoa, 1366
- Irrati eta telebistako zerbitzu
publikoaren eskudantzia eta
printzipioak, 1768
- irradi- eta telebista-programazio eta
-kanal jeneralista eta tematikoen,
1106
- irradi eta telebistarako idazketa,
1834
- Irrati eta Telebistaren Estatutuari
buruzko urtarilaren 10eko 4/1980
Legea, 1628
- Irrati eta telebistaren zerbitzu

- publikoaren eginkizunaren
 esparruan, 1366, 1367
- irradi- eta telebista-zerbitzu publikoa,
 1711
- Irrati- eta telebista-zerbitzu publikoa,
 1132
- irradi- eta telebista-zerbitzu
 publikoak, 2141
- Irrati- eta telebista-zerbitzu
 publikoaren, 1132
- irradi- eta telebista-zerbitzua, 2139
- irradi- eta telebista-zerbitzua
 emateko baimenak, 1712
- irradi- eta telebista-zerbitzuak, 691,
 1106, 1711, 1904, 2143
- Irrati- eta telebista-zerbitzuak, 1711
- Irrati- eta Telebista-zerbitzuak
 arautzeko maiatzaren 30eko
 10/1983 Legea, 1904
- irradi- eta telebista-zerbitzuekin, 1874
- irradi eta telebistetan, 2110
- Irrati eta telebistetan, 2105
- irratia, 1628, 1836, 2139
- irratia eta telebista, 314, 383, 1313,
 1712
- irradiak, 227, 691, 2140
- irradiak eta telebista-kateak sortzeko
 eta garatzeko aukera, 227
- irratian, 702, 707
- irradi-difusioak komunikazio-kanal
 edo -bide guztiak, 1905
- irradi-difusioaren, 685
- irradi-difusioaren arloa, 335
- irradi-difusioaren eta telebistaren
 zerbitzu publikoa, 2139
- irradi-difusioko, 685, 697, 1870
- Irrati-difusioko eta telebistako
 igorgailuak, 1876
- Irrati-difusioko eta telebistako
 zerbitzu publikoaren, 1106
- irradi-difusioko eta telebistako
 zerbitzuen, 685
- irradi-difusioko organismo, 121, 122
- irradi-difusioko organismoak, 118
- irradi-difusioko organismoei, 214
- irradi-difusioko organismoen, 121
- irradi-difusioko saiok, 2298
- irradi-difusioko zerbitzu publikoa,
 1904
- Irrati-difusioko zerbitzu publikoak,
 1905
- irradi-difusiozko zerbitzu publikoetako
 arduradunen, 2432
- irradi-difusoreak, 336
- irratiek, 1870
- irratiek euskarazko saiok egiteko
 behar dituzten baimenei
 buruzkoa, 193
- Irrati-eskaintzaren ildo estrategikoak,
 2144
- irratietan, 1321
- irradi-etxeak, 697
- irradi-kanalen emanaldiek, 2144
- irradi-kate, 2430
- irradi-kate eleaniztunetako
 arduradunen arteko
 konbentzioak, 2432
- irradi-kateetako arduradunek, 2428
- irradi-kateetako musika- eta
 entretanimendu-saioretan, 2429
- irratiko, 695
- Irratiko eta telebistako
 programazioari, 1132
- Irrati-maiztasunak*, 2339
- irradi-maiztasunei*, 2339
- irradi-programak, 314, 383
- irradi-programazio, 2144
- irradi-telebista, 1289
- Irrati-Telebistako Ente Publikoaren,
 1366, 1367
- Irrati-telebistako zerbitzuak, 697
- irradi-telebisten bidezko hedapena,
 2423
- irradi-telebisten maiztasunen, 2433
- irradi-telebistetako arduradunen,
 2427
- irradi-telebistetan, 686, 2431
- Irratiz, 694
- irratsaiok, 1998
- irtenbideak, 250, 1385
- irudi, 1164, 1236, 1535, 1873
- irudi berdintasunezko, plural eta
 estereotiporik gabekoa, 1364
- irudi berdintasunezkoa eta ez-
 diskriminatzailea, 1239
- irudi berdintasunezkoa, plurala eta
 estereotipatu gabea, 1288
- irudi berdintasunezkoa, plurala eta
 estereotiporik gabekoa, 1239,
 1487, 2085
- irudi estereotipatu gabea,
 berdintasunezkoa eta plurala,

- 1288
 irudi ez-sexista, 1533
 irudi fidela, 1482
 irudi finkoak, 144
 irudi instituzional homogeneous, 1559
 irudi justua, zehatza eta informatiboa, 267
 irudi maskulinoak, 1926
irudi plurala, 796, 873, 1926
 irudi positibo eta orekatua, 1807
 irudi positiboan, rolen eta hizkera inklusiboaren erabilera, 1735
 irudi publikoa, 1118, 1288, 1723, 1762, 1777, 1873
 irudia, 686, 687, 1120, 1153, 1168, 1239, 1626, 1677, 1723, 1724, 1825
 Irudia, 1120, 1239, 1534, 1763
 irudiak, 787, 789, 1239, 2006
 irudiaren, 142, 1234, 1236, 1237, 1532, 1674, 1761, 1763, 1825
 irudiaren eta soinuaren grabazioetan, 702, 707
 irudiaren proiektzioa, 1677
 irudi-editore, 2361
 irudiei, 1394, 1762
 irudien, 1234, 1235, 1236, 1239, 1240, 1245, 1364, 1487, 1627, 1825, 2030, 2085
 irudien tratamenduari eta erabilerari, 1245, 1393, 2003, 2030
irudietan, 797, 856, 1052, 1119, 1236, 1239, 1395, 1783
 irudigile, 2361
 irudi-grabazioak, 2388
 irudikapen, 1662, 1698
 iruditeria kolektiboa, 1927
 Iruñean, 1000
 Iruñeko Abokatuen Elkargoari, 1054
 Iruzurra eta Ustelkeria Prebenitzeko Agentziarekin, 2181
 iruzurren kontrako agenteak, 2283
 iruzurrez, 761
 iruzurrezko helburuak, 337
 ISBN, 1604
 isilik egoteko eskubidea, 2227, 2371
 Isilpeko bilkuren akta takigrafikoa, 354, 681
 isilpeko informazioak zabaltzea eragozteko, 315, 384
 Islamgo Eskubideen Kairoko Adierazpena, 159
 Islamgo Giza Eskubideen Adierazpena, 159
 Islas Baleares, 401
 ISO 10646, hizkuntza guztietako alfabetoak irudikatzea ahalbidetzen duena, 217
 isolamendu baztertzailerako joera, 162
 Istanbulen, 545
 istripu, 2249
 istripu baten ondoriozko kalteengatik, 2441
 istripuz, 757
 isun arinarekin, 1604
 isun zibil, 2270
 isuna, 2367
 isunak, 761, 762
 isunarekin, 1880
 Isunaren, 761
 Isunaren zenbatekoa, 761
 isunek, 761
 Italiako, 1874, 2000
 Italiako Errepublikako Gobernuaren artxiboetan, 199, 207, 208
 italiara, 109
 italieraz, 113, 118, 123, 125, 131, 199, 207, 208, 2167
 itaunketa, 410
 itsas akuikultura, 2310
 Itsas arrantza, 2310
 Itsas Arrantzaren, 2309
 Itsas Arrantzari, 420
 Itsas ekintzak, 2228
 itsas enpleguen arloko segurtasun eta garapena, 2476
 Itsas garraioa, 2240
 itsas garraioaren segurtasuna, 2516
 itsas jarduerak, 2228
 itsas jardueretarako ordezkariari, 2228
 itsas prefektuari, 2228
 itsasertzaren antolamendua, 1933
 Itsasertzeko eskualdea / Llitera, 1202
 itsasoan, 2228, 2476
 Itsasoaren gaineko ardura duen ministerioaren erabakiarekin, 2242
 Itsasoko garraioak, 2301
 itsasoko garraioaren alorreko artekariak, 2303
 Itsasoko lan-kontratua, 2242
 itsasoko, lurreko eta aireko garraio-

- geltokiek, 491
 itsasoko, lurreko eta aireko garraio-
 geltokietan, 487
 itsasokoetan. *Ikus* geltokiak
 itsasontzi, 2240, 2244
 Itsasontzi barruko lan-hizkuntza, 2240
 itsasontzi barruko lan-hizkuntzara,
 2241
 Itsasontzi barruko polizia eta
 diziplina, 2241
 itsasontzia, 2240
 Itsasontzia, 2301
 Itsasontzia osatzen duten
 kolektiboak, 2241
 itsasontzian, 2240, 2244, 2476
 Itsasontzian, 2242
 itsasontzian erabiltzen den lan-
 hizkuntzan, 2245
 itsasontziaren eraikuntzari,
 mantentze-lanei,
 funtzionamenduari, segurtasunari
 eta berme-kontratuari buruzko
 dokumentazio teknikoak, 2241
 itsasontziaren immatrikulazioa, 2245
 Itsasontzien babes-jarduera
 pribatuak, 2240
 itsasontzien zuzeneko beharretarako
 zerbitzuen zerrenda, 2363
 itsasontzietako artekari-gidari eta
 artekari-interpreteten eragiketak,
 2363
 itsasontzietan, 2240, 2242, 2476
 Itsasontzietan doazen pertsonen
 aurkako neurriak, 2228
 itsasontzi-gidariak, 2303
 itsasontziko dokumentazioa, 2244,
 2476
 itsasontziko lan-hizkuntzan, 2242,
 2243
 itsasoz bestaldeko emigranteei eta
 hizkuntza eta kultura gutxituei, 189
 Itsasoz bestaldeko hizkuntzak, 197
 itsasoz haraindi, 2501
 Itsasoz haraindi, 2226
 itsasoz haraindiko departamendu,
 2254, 2363
 itsasoz haraindiko departamendu
 eta eskualdeek, 2254
 itsasoz haraindiko departamendu
 eta kolektibitateekin, 2488
 itsasoz haraindiko departamendu,
 kolektibitate eta lurraldeetan,
 2491
 itsasoz haraindiko
 departamenduetako, Saint-Pierre
 eta Mikelumeko eta Mayotteko
 garapen-programei, 2438
 itsasoz haraindiko
 departamenduetan, 2438
 Itsasoz haraindiko erregioak, 2298
 Itsasoz haraindiko erregioei, 2310,
 2397
 itsasoz haraindiko erregioetan, 2299
 Itsasoz haraindiko eskualdeei, 2245
 Itsasoz haraindiko eskualdeen
 eskumenak, 2255
 itsasoz haraindiko eskualdeen
 hezkuntzaren alorreko eskumen
 bereziak, 2255
 itsasoz haraindiko Europaren
 mendeko lurraldeetan, 224
 itsasoz haraindiko Frantziako
 ministerioen mendekoak diren
 lurraldeetarako eta lurralde
 elkartuetarako lan-kode, 2407
 Itsasoz haraindiko Frantziaren
 ministroak, 2408
 Itsasoz haraindiko ikastegietan, 2265
 itsasoz haraindiko ikastetxeetan,
 2490
 itsasoz haraindiko kolektibitateak,
 2300
 Itsasoz Haraindiko Kolektibitateen
 Orientazioari, 2462
 Itsasoz haraindiko kolektibitateetako
 kulturaren eta identitateen
 garapena, 2462
 itsasoz haraindiko lurraldeen, 2228
 itsasoz haraindiko lurraldeetan, 2420
 Itsasoz haraindiko lurraldeetan, 2504
 Itsasoz Haraindiko Lurralde-
 kolektibitateen Ekonomia-
 garapenari, 2484
 Itsasoz haraindiko lurralde-
 kolektibitateetan, 2484
 itsasoz haraindikoan. *Ikus* gizartea
 itsuak, 204, 475, 1140, 1144
 itsuen, 476, 477, 489, 1141, 1143,
 1539, 1652, 1819, 1965, 1967
 itsuentzako audiodeskripzioa, 1908
 itsuentzako audiodeskripziorako
 sistemekin, 1133

- itsuentzako gidari-komunikatzaile,
 interprete edota bitartekarien
 bidez laguntza pertsonalizatua
 jasotzeko eskubidea, 204
- itsu-gorreria, 2007
- itsutasuna duten pertsonak, 2153
- Itsu-txakurra daramaten ikusmen
 urrikoek, 759
- itun, 82
- Itun, 82
- ituna, 1011
- itunak, 453, 2000
- Itunak, 1958
- Itundu gabeko ikastetxeak, 975
- Itundu gabeko zentro pribatuek,
 2153
- Itundutako edo diruz lagundutako
 enpresak, 1872
- itunen aldaketa, 454
- itunetan, 2100
- Itunpeko ikastetxeak, 975
- iturburu-kode irekiko balia bideak,
 zerbitzuak eta paketeak, 249
- iturburu-koderako irispide publikoa
 eta doakoa, 151
- iturgintza, 1744
- iturri, 1188
- iturri irekia, 151
- iturri irekiko teknologiak, 149
- iturri irekiko teknologiek**, 151
- iturrien eta edukien aniztasunaren,
 2140
- iturritzat, 1165
- itxaropen faltsurik, 1549
- itxaropenarekin, 183
- itxarote-eremu, 2214, 2216
- Itxarote-eremu batean dagoen
 atzeritarrari, 2216
- itxarote-eremua, 2216
- Itxarote-eremuetako atzeritarren
 egonaldia, 2216
- itxarote-eremuetan, 2217
- itxura, 2417
- itxura fisikoa, 2284, 2366, 2483
- Itzalaldi analogikoa, 503
- itzalpeari, 1279
- itzalpetzen, 374
- itzulera-politikaren esparruan, 1696
- itzuleraren, 1671
- itzuleraren ondorioz hezkuntzan sor
 daitezkeen desberdintasun-
 egoerei, 1696
- itzuli beharreko adierazpenik, 559
- Itzulitako pertsonak, 1084
- itzulitako testuan, 2270
- Itzulitakoak, 1957
- itzulketarako eskubiderik, 1885
- itzulpen*, 112, 346, 364, 410, 411, 412,
 535, 541, 542, 557, 559, 560, 582,
 777, 778, 1240, 1277, 1601, 1602,
 1871, 1876, 1930, 1931, 1932, 2234,
 2270, 2343, 2344, 2360, 2398, 2428,
 2448, 2507
- Itzulpen, 410, 412, 534, 535, 561, 776,
 1865, 1876
- itzulpen automatikoa, 249, 251
- itzulpen automatikoko sistemak,
 1871
- Itzulpen automatikoko software,
 2504
- itzulpen automatikoko zerbitzuak,
 147
- itzulpen baten aleak, 121
- itzulpen baten edizioak, 119
- itzulpen- edo egokitzapen-lanak,
 2468
- Itzulpen eskala, 776
- itzulpen eskalan, 777, 778
- itzulpen eskalari, 777
- Itzulpen eta interpretazio ofizialak,
 534
- Itzulpen eta interpretaziorako
 eskubidea, 542
- itzulpen- eta interpretazio-
 zerbitzuak, 353, 627, 681
- Itzulpen- eta interpretazio-
 zerbitzuak, 628, 658
- itzulpen fidela, 410
- itzulpen horien kopia ziurtatua, 207,
 208
- itzulpen konpultsatua, 1477
- itzulpen ofizial, 114, 411
- itzulpen ofiziala, 346, 411, 2363, 2391
- itzulpen ofiziala eta pribatua, 411
- itzulpen ofizialak, 114
- Itzulpen ofizialak, 103
- Itzulpen oker, 561
- itzulpen onak, 2060
- itzulpen onenari, 1603
- itzulpen pribatua, 411
- itzulpen zerbitzuak erabili, 1001
- itzulpen ziurtatu, 2358

- itzulpen ziurtatua, 2283, 2301, 2351
itzulpen, bikoizketa eta
 azpitoluzio- eta azpituluzio-
 jarduerak, 269
itzulpen-, bikoizketa-,
 postsinkronizazio- eta azpituluzio-
 lanak lagundu eta garatzea, 315,
 384
itzulpena, 112, 119, 122, 354, 395,
 410, 412, 428, 432, 445, 521, 527,
 530, 541, 542, 543, 557, 558, 559,
 560, 561, 564, 577, 587, 630, 663,
 665, 681, 682, 1010, 1048, 1318,
 1378, 1403, 1540, 1601, 1633, 2082,
 2238, 2270, 2312, 2341, 2368, 2386,
 2392, 2393, 2394, 2395
Itzulpena, 121, 521, 559
itzulpena egiteko baimena, 120
itzulpena egiteko eta argitaratzeko
 baimena, 112, 119
itzulpenak, 207, 272, 411, 412, 430,
 527, 534, 535, 565, 1054, 1481,
 1600, 1748, 1834, 1866, 2276, 2286,
 2304, 2448
Itzulpenak, 542, 2402
itzulpen-akats, 2224
itzulpenarekin, 364, 535, 557, 559,
 1925
Itzulpenarekin, 559
itzulpenaren, 412, 434, 534, 543, 558,
 560, 1866
itzulpenaren ale, 112, 119
itzulpenaren eta interpretazioaren
 zehaztasuna eta doitasuna, 534
itzulpenaren kopia, 427, 558
Itzulpenaren soinuzko edo ikusizko
 grabazioak, 121
itzulpenari, 171, 2306, 2345
Itzulpenari, 560
itzulpen-baliabideak, 2449
itzulpenean, 2270
itzulpenei, 399
itzulpenekin, 471
itzulpenen, 563
itzulpenen benetakotasuna eta
 fideltasuna, 559, 561
itzulpenen edukia, 271
itzulpenen erabilera, 2501
itzulpenen zehaztasuna eta
 baliokidetzatza juridikoa ziurtatzeko,
 705
itzulpenerako, 1604
itzulpenerako baliabide
 teknologikoak, 516, 680
itzulpen-errekerimendurik, 1315
Itzulpen-eskabideak, 283, 1337
Itzulpen-eskaerak, 1865
itzulpen-eskakizunik, 2101
itzulpen-eskubidea, 112, 119
itzulpen-eskubidearen titularra, 112,
 119
Itzulpen-eskubidearen titularra, 120
itzulpen-eskubidearen titularrak, 112,
 119, 120, 121
itzulpen-eskubidearen titularraren
 identitatea edo helbidea, 120
itzulpen-eskubidearen titularrari, 112,
 119, 120
itzulpen-gastuak, 2341, 2342, 2445
itzulpengintzako, 1604
Itzulpengintzako eskala, 869
itzulpengintzako fakultatiboan goi-
 mailako eskala, 970
itzulpengintzari laguntzeko
 programa espezifikoak, 217
itzulpenik, 412, 421, 439, 440, 506,
 521, 704, 841, 842, 1317, 1865,
 1866, 1914, 1993, 1994, 1995, 2102
itzulpen-lan, 2499
itzulpen-memoriak, 248
Itzulpen-organoa, 1277
itzulpen-programak, 202
itzulpen-zerbitzu, 2338
itzulpen-zerbitzua, 286, 2474, 2499
itzulpen-zerbitzuak, 286, 287, 316,
 385, 1240, 1534, 1672, 2072
itzulpen-zerbitzuak eta terminologia-
 ikerketako zerbitzuak sortzea
 edota sustatu eta finantzatzea,
 316, 385
itzulpen-zerbitzuei, 1695
itzulpen-zerbitzuek, 2498
itzultzaile, 470, 1604, 1899, 1931,
 2344, 2362
itzultzaile adituei, 2500
itzultzaile adituek, 2500
itzultzaile baten laguntza, 563, 626,
 2341, 2395, 2396
itzultzaile fisikoen esku-hartzea, 2504
Itzultzaile Zerbitzu Ofiziala sortuko,
 705
Itzultzaile Zerbitzu Ofiziala sortzekoa,
 701

- itzultzaileak, 109, 173, 312, 381, 1601, 2060, 2126, 2474
- Itzultzaileak, 1601
- itzultzailearen, 1604
- itzultzaileari, 2341, 2397, 2420
- itzultzaileek, 1604
- itzultzaile-elkarteekin, 1601
- itzultzaileen eskubideen, 1605
- itzultzaileen presentzia, 1604
- itzultzaileengana, 2500
- itzultzaile-plazak, 778
- itzultzea, 248
- itzultzeagatiko gastuak, 2445
- itzultzeko ardurak, 2397
- itzultzeko eta interpretatzeko eskubidea, 541
- Itzultzeko prozesuan dauden pertsonak, 1084
- ius cogens* eskubide guztiz pertsonalei, 1815
- izaera, 187, 442, 491, 518, 525, 546, 553, 563, 565, 685, 716, 720, 730, 744, 772, 816, 859, 864, 972, 986, 1044, 1100, 1125, 1148, 1375, 1376, 1479, 1524, 1544, 1585, 1613, 1654, 1661, 1662, 1798, 1803, 1863, 1889, 1943, 1956, 1963, 1992, 1995, 2001, 2023, 2118, 2120, 2126, 2368, 2392, 2407, 2408, 2433, 2434, 2435, 2440, 2442, 2504
- izaera, 367, 716, 1105, 2143
- izaera administratiboko erakunde autonomo, 1833, 1838
- izaera akademikoa, 1992
- izaera akademizista, 1100
- izaera arrotza, 2417
- izaera bakarrekokoak. *Ikus* eskubidea
- izaera baztertzailerik, 2116
- izaera bereko edo antzeko izaerako produktuen izendapenean, aurkezpenean edo publizitatean, 1210, 1776
- izaera bereko edo antzeko lanpostuetan, 1728
- izaera desberdineko bi eskubide, 525
- izaera desberdinekoak, 1314
- izaera dokumental hutsa, 2402
- izaera edo inguruabar pertsonal edo sozial*, 730
- izaera elektronikoko bideak, 421
- izaera estrategikoa, 1647, 1673
- izaera estrategikoa eta lehentasunezkoa, 1601
- izaera estrukturala, 859
- izaera eta araubide juridikoa, 802
- izaera ezeztazina, 2381, 2385
- izaera filantropikoa, 2348, 2439
- izaera filantropikoa duten interes orokorreko jarduerak eta organismoak, 2351, 2354
- izaera filantropikoa duten jarduerekin, 2350
- izaera finalista, 1930, 1932
- izaera finkoko informazioa, 1979
- izaera historiko, artistiko, arkitektoniko, arkeologiko, etnografiko, bibliografiko, dokumental, linguistiko, paisajistiko, industrial, zientifiko edo tekniko edo kulturalerako balio nabarmenenak dituzten ondasunak, 1780
- izaera inklusibo eta ez-diskriminatzailea, 263
- izaera instrumentala duten arloei, 1808
- izaera iraunkorra duten funtzionario-lanpostuetarako eskala, 2183
- izaera militarreko eginbehar eta eskubideak, 348
- izaera mugatzailea eta loteslea, 370
- izaera ofiziala, 1995
- izaera orokorreko politiketan, 1142
- izaera politikoa, 1575
- izaera pribatuko pertsona juridikoen, 720
- izaera publikoa, 2449
- izaera publikoko, 491
- izaera publikoko enpresek, 2103
- izaera publikoko enpresetako eta Administrazioaren mendeko zerbitzu publikoetako langileek, 2098
- izaera publikoko instituzioa, 2117
- izaera publikoko osoko bileretan, 1148, 1822
- izaera soziosanitariokoak. *Ikus* jarduketa-sektoreak
- izaera teoriko eta praktikoa, 1044
- izaera unibertsalerako kontsultarako eta ikerketa zientifikorako zentroa,

- 1850
- izaera zientifiko, sozial eta
 - humanitarioa, 2351, 2354, 2439
- izaeragatik, 841, 1602, 1648
- izaerak, 362, 716, 1276, 1862, 1989
- izaerari, 2120, 2465
- izaeratik, 694, 695
- izaki edo entitate eratorri, 1764
- izangai, 782, 2184
- izangaiak, 462, 1044, 1564, 1916, 2430
- izangaiak, 1894, 2241
- izangaiaren konpetentziak, 915
- izangaiaren kualifikazio
 - profesionala, 2312, 2315, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2324, 2325, 2326, 2327, 2329, 2330, 2331, 2333, 2334, 2335, 2473
- izangaiek, 1006, 1036, 1044, 1334, 1654, 1894, 1917, 1949, 2184, 2244, 2316, 2436, 2476
- izangaiek, 1894, 2184
- izangaien, 1011
- izangaien entzunaldi publikoari, 2430
- izangaien gaitasun profesionalen
 - garapen-maila, 1948
- izangaien gaitasuna, 1387, 1655
- izangaien gehienezko kopurua, 2313
- izangaien kualifikazio profesionalak, 2332
- izangaien merezimenduak eta gaitasunak eta, hala badagokio, trebetasunak, 1728
- izangaik, 2316
- izangairik, 1670
- izango, 2049
- izapide, 506, 839
- izapide gehien epeak, 1383
- izapideak, 395, 506, 562, 565, 932, 1025, 1228, 1252, 1337, 1369, 1397, 1417, 1537, 1645, 1865, 2077
- izapideak, 1225, 1228, 2084
- izapideak eten, 1865
- izapideen, 734
- izapideen konplexutasuna, 883
- izapidetze parlamentario egokia, 355, 681
- izapidetze telematikoa, 530, 630
- izapidetzea, 1985
- izapidetzea, 551, 660
- izapidetzean, 504, 1317
- izapidetzeari, 474
- izate juridiko nahiz politikoa, 165
- izatezko bikotekideentzako, 534
- izatezko kopuruaren bi herenek, 1471
- izeba-osaba, iloba eta gainerako senitartekoen izenak, 2375, 2397
- izen, 999, 1297, 1592, 1895, 2417
- izen atzerritarra, 2417, 2447
- izen berezia, 518
- izen bereziaren, 521
- izen eta abizen katalanen grafia arauemailea, 1875
- izen eta abizenen, 1996
- izen eta grafien orde, 1875
- izen frantsesa, 2417
- izen geografikoak, 1116
- izen Geografikoei buruzko Nazio Batuen IX. Konferentziaren IX/4 Ebazpenak, 546
- izen herrikoi eta are legal desberdinak, 1859
- izen historiko edo tradizionalarekin, 1223
- izen horien idazkeraz, 841
- izen ofiziala, 518, 1222, 1278
- izen ofizialak, 403, 1318, 1568, 2102, 2103, 2175
- izen ofizialarekin, 403
- izen ofizialari, 817
- izen ofizialei buruzko gatazka, 705
- izen ofizialean, 816
- izen ona, 686
- izen propio, 1800
- izen tradizionalak errespetatuko, 1001
- izena, 403, 518, 519, 546, 724, 836, 1009, 1027, 1135, 1192, 1222, 1331, 1471, 1581, 1604, 1828, 1885, 1913, 1928, 1929, 1930, 1931, 1956, 1991, 1996, 2102, 2103, 2128, 2135, 2214, 2292, 2315, 2317, 2320, 2321, 2322, 2344, 2354, 2403, 2413, 2414, 2472, 2500, 2503
- izena, 1800, 2135
- izena edo abizenak, 1222
- izena edukitzeko eskubidea, 521
- izena emateagatiko tasa, 1928
- izena emateko eskubideengatiko

- tasa, 1882, 1885, 1929
izena emateko eskubideengatikoa
tasak, 1899
izena euskaraz jartzeak, 724
izen-abizenak, 1867, 1990
izen-abizenen aranerazko era
arauemaile zuzenaren, 1996
izen-abizenetan, 1222
izenak, 548, 687, 724, 816, 863, 999,
1026, 1027, 1038, 1210, 1297, 1581,
1592, 2375, 2397
izen-aldaketak, 337
izenburua, 590
izendapen, 401, 403, 407, 545, 689,
692, 719, 1192, 1210, 1222, 1297,
1471, 1581, 1701, 1708, 1710, 1780,
1800, 1895, 1956, 2024, 2051, 2103,
2116, 2138, 2175, 2447
izendapen, 396, 1005, 1210, 1318,
1592
izendapen askea, 2186
izendapen askeko karguak, 719
izendapen askekoek, 1359
izendapen bikoitza, 1222
izendapen geografiko, 1708
izendapen geografikoak, 547, 1592
izendapen nahasgarri zein
erdeinuzkoak, 170
izendapen ofiziala, 407, 999, 1119
izendapen ofizialak, 401, 2175
izendapen ofizialarekin, 1327
izendapen topografikoak, 269
izendapena, 401, 403, 407, 408, 444,
445, 518, 519, 687, 688, 716, 1006,
1119, 1135, 1192, 1278, 1327, 1471,
1581, 1641, 1702, 1708, 1890, 1925,
1956, 2118, 2125, 2229, 2305, 2416
izendapena, 548, 639, 733, 1006,
1135, 1192, 1471, 1656, 1925
izendapena Erkidegoko bi
hizkuntzetan duten udalerriek,
2103
izendapenak, 165, 396, 403, 407,
1119, 1135, 1223, 1641, 1867, 1890,
1917, 1925, 2020, 2103, 2116, 2131
izendapenarekin, 401, 851
izendapenaren, 396, 441, 1210, 1710,
1996
izendapenean, 536, 2083
izendapenean eskatutako
baldintzak, 1592
izendapen-ebazpenaren, 444
izendapenekin, 396, 403
izendapenen, 401, 2175
izendapenen erreserba, 1701, 2051
izendapen-erabakiaren, 445
izendapenerako, 688
izendatu, 733, 804
izendatua, 374
izendatuko, 804, 806
izendatuta dauzkaten arloetako
zerbitzu eta jardueretan
euskararen erabilera sustatzeko
eta euskararen normalizazioa
planifikatzeko eskumena, 840
izendatutako, 318, 387, 805
izendatzea, 173
izendatzen, 840
izendegi geografikoa, 2175
izendegi geografikoak, 2175
izendegi ofiziala, 2175
izendegiak, 2175
Izendegiak, 2175
izendegiko toponimikoaren isla, 2175
izen-deiturak frantsesteari, 2417
izendun baimena, 2387, 2519
izenekin, 518
izen-emate, 2503
izenetan, 1005
izenpetzaileak, 2212
izenpetzaileari, 2212, 2307
izenpetzaileetako, 2212, 2307
Izurria, 97
Izurri-arriskuaren analisia, 97
Izurrien prebalentzia txikiko eremua,
97
Jabari publiko erradioelektrikoa, 607
jabari publiko erradioelektrikoa
erreserbatzeagatikoa tasa, 611
jabari publikoa, 1506, 1933, 1954,
1980
jabari publikokotzat, 698
jabe, 2374
jabe izateko eskubidea, 63
Jabea, 1265
Jabeek, 527
Jabeen batzarraren erabakiak, 1910
jabetza, 63
Jabetza eskuratzeko moduak, 2278
jabetza gorpuzgabeak, 698
jabetza hartzea, 1006
Jabetza horizontalaren araubide

- juridikoa, 1910
Jabetza industrialak, 2269
Jabetza Industrialaren Aldizkari Ofizialean, 560, 561
Jabetza Industrialaren Erregistroan, 364
Jabetza Industrialaren Institutu Nazionalak, 2269, 2272
Jabetza Industrialaren Institutu Nazionalaren aldeko eskualdaketen gaineko zerga, 2272
jabetza industrialaren legeriak, 1872
jabetza industrialaren legeriak babestutako errotulazioari, 1980
jabetza industrialeko agente, 559, 561
jabetza intelektuala, 1971
Jabetza Intelektualaren, 2269
jabetza intelektualaren arloko nazioarteko tratatu eta akordioak, 147
jabetza intelektualaren eskubideak, 149
jabetza intelektualaren eskubideei buruzko gaiak, 150
Jabetza Intelektualaren Kodean, 2458
Jabetza Intelektualaren Kodearen, 2352
Jabetza Intelektualaren Mundu Erakundearen tratatuetan, 150
Jabetza Intelektualaren Mundu Erakundeko zuzendari nagusiak, 123, 125, 131
jabetza intelektualari buruzko legerian, 470
jabetza intelektualeko eskubideak, 471, 1605
Jabetza intelektualeko eskubideak babestea, 1605
jabetza publikoko edo pribatuko lokalak edo eraikinak, 1450
jabetza-erregistroan, 1910
jabetza-eskubideak, 1972
jabetza-hartzea, 1006
jabetzako erregistratzaileak, 1355, 1564
jabetzako erregistratzaileak eta merkataritzakoak, 1564
Jabetzaren, merkataritzaren eta ondasun higigarrien arloko erregistratzaileak, 1917
jabetzari, merkataritzari nahiz ondasun higigarriei buruzko erregistro publikoen, 1917
Jaengo Unibertsitatea, 1102
jagotea, 95
jai kutsukoak. Ikus jarduera
jaiak, 1186, 1626
jaialdiak, 315, 384
jaialdiei, 1219
jaidura, 2264
Jaime I.a erregeak, 1313
jaioleku, 730, 1745, 1798, 1847, 1854
jaioleku edo bizilekua, 916
jaiolekua, 595, 2029
jaioterria, 572, 661, 794, 872, 877, 1043, 1045, 1360, 1361, 1374, 1606, 1607, 1728, 1729, 1742, 1853
jaioterriko hizkuntzak, 2096
jaiotza, 62, 72, 82, 87, 89, 90, 116, 127, 161, 198, 292, 299, 400, 473, 609, 618, 621, 622, 657, 659, 669, 787, 788, 789, 790, 791, 834, 925, 1029, 1030, 1034, 1048, 1104, 1113, 1196, 1232, 1244, 1272, 1300, 1408, 1409, 1430, 1488, 1492, 1542, 1648, 1741, 1771, 1783, 1813, 1827, 1944, 1961, 2018, 2029, 2079, 2185
Jaiotza, 1458
Jaiotza-agiria, 549
jaiotzagatik, 1732
Jaiotza-inkripzioa, 521
jaiotza-sexuaren arabera sozialki esleitutako generoarekin, 1783
jaiotza-ziurtagiria, 1048
jaiotzen inkripzio diskriminatzailea, 263
jaiitsi, 225
jakinarazi, 708
jakinarazi diezaiotela Kontseiluari tratatuak zein hizkuntzatara itzuliko diren, 214
jakinaraziko, 319, 388
jakinarazpen, 120, 319, 388, 425, 432, 1872, 1994
jakinarazpen eta adierazpenak, 701
jakinarazpen ziodun, 2215
jakinarazpena, 120, 319, 388, 412, 562, 689, 922, 1327, 2220, 2285, 2310, 2342, 2343, 2374, 2376, 2386

- Jakinarazpena, 433, 563, 626, 2383, 2386
- jakinarazpenak, 425, 1337, 1581, 1865, 1915, 1993, 2215, 2341
- Jakinarazpenak, 573, 2341
- jakinarazpenak gaztelaniaz jasotzeko duten eskubideari, 1865
- jakinarazpenarekin, 2396
- Jakinarazpenarekin, 733
- jakinarazpenaren xehetasunak, 2376
- jakinarazpen-egintzei, 562
- jakinarazpenen, 562
- Jakinarazpen-espeditentea, 432
- jakinarazpenetan, 1337
- jakinarazpenetarako, 424
- jakinarazpen-gutuna, 2231
- jakinarazpen-idazkia, 430, 432, 433, 537, 538, 665
- jakinarazten, 307, 312, 377, 381
- jakinbidea, 224
- jakinduria, 1912
- jakin-mina, 2153
- jakintza, 546, 768, 797, 865, 1124, 1309, 1376, 1544, 1655, 1727
- Jakintza zientifiko eta teknikoa, 2419
- jakintza-arlo, 585, 797, 1811
- Jakintza-arlo, 780
- jakintza-arloen gaineko goi-mailako prestakuntza, 2264
- jakintza-eremu, 1892
- jakintzagai, 783
- jakintzak, 1671, 2264, 2492
- jakintzaren eta ikerketa zientifikoaren unibertsaltasunaren ezinbesteko ondorioa, 1891
- jakintzaren sustapenari, 2072
- jakitateak, 857
- jakiteen, 93
- jakiteko eginbeharra, 1566
- jakiteko eta erabiltzeko eskubidea, 1314, 1315
- jakiteko, izateko eta egiteko moldeak, 545
- jakite-maila, 1544, 1727, 2137, 2184
- jakite-maila egokia, 2184
- janaria, 65
- Jantoki kolektiboa, 1087
- jantziak, 65
- jantzi-diseinatzaile, 2361
- jantziteriaburu, 2361
- janzkera, 1232
- janzkerak, 1186
- jaraunspen erkide, 144
- jaraunspena, 1849
- jaraunspenak, 370, 806, 2124
- jarduera, 83, 155, 197, 226, 251, 367, 368, 372, 434, 441, 442, 452, 568, 687, 688, 692, 695, 699, 707, 720, 739, 746, 753, 762, 768, 781, 795, 801, 803, 804, 828, 835, 836, 866, 998, 1023, 1042, 1107, 1142, 1152, 1158, 1161, 1197, 1250, 1278, 1279, 1285, 1340, 1521, 1523, 1524, 1526, 1544, 1585, 1602, 1610, 1660, 1666, 1707, 1748, 1840, 1861, 1862, 1863, 1974, 1975, 1991, 1992, 1999, 2000, 2044, 2264, 2299, 2422, 2439, 2480
- Jarduera administratiboaren, 1018
- Jarduera akademikoa, 1429
- jarduera akademikoak, 720
- jarduera akademikoen sarearekin, 2254
- jarduera akademikoetan, 781
- jarduera didaktikoak eta dibulgaziokoak, 1293
- Jarduera didaktikoen eta dibulgaziozkoen, 1195
- Jarduera didaktikoen eta dibulgaziozkoen, ikastaroen eta ikus-entzunezko programen antolaketa, 1195
- jarduera ekintzailea sustatzeko neurriak, 1645
- jarduera ekonomiko eta sozialen, 2000
- jarduera ekonomiko eta sozialen hizkuntza-normalizazioa, 2000
- jarduera ekonomiko eta sozialetan, 2000
- jarduera ekonomikoa, 1252
- jarduera espezifikoa, 1716
- Jarduera eta zerbitzu turistikoen erabiltzaileentzat, 849
- jarduera eta zerbitzu turistikoen erabiltzaile-mota, 848
- jarduera fisikoa, 930, 931, 932, 933, 1454, 1455, 1456, 1457, 2078
- Jarduera fisikoa, 930, 1454, 1456, 2078
- jarduera fisikoak, 2253
- Jarduera fisikoaren egilea, 1454

- Jarduera Fisikoaren eta Kirolaren Euskal Eskola, 933
- Jarduera fisikoaren eta kirolaren programa, 2078
- Jarduera Fisikoaren Euskal Agentziaren Zerbitzua, 934
- jarduera fisikoari, 585
- jarduera humanitarioekin, 2348
- jarduera industrial edo komertzialekin, 2448
- jarduera intelektuala, 1600
- jarduera judizial eta administratiboak, 167
- jarduera kartografikoa, 1256, 2175
- jarduera komertziala, 2283
- Jarduera komertziala, 937
- jarduera kultural dinamikoa, 2022
- jarduera kultural, sozial eta publikoetan, 1991
- jarduera kutsatzaileak, 241
- Jarduera militar konbinatuetan, 348
- jarduera nagusi edo osagarritzat, 687
- jarduera ordaindu, 699
- jarduera osagarriak, 2255, 2256
- Jarduera osagarriak eta eskolaz kanpokoak, 2157
- jarduera osagarrien garapenean, 1656
- jarduera osagarrietan, 2149
- jarduera osasungarriak, 1152
- jarduera pedagogikoak, 2491
- jarduera profesional, 2286
- jarduera profesionalak, laboralak, politikoak, sindikalak, erlijiosoak eta artistikoak, 1315
- jarduera profesionalak, merkataritzakoak, lanekoak, sindikalak, politikoak, erlijiosoak, aisialdikoak eta artistikoak, 2103
- jarduera profesionalen gaineko akordio edo tratatuek, 2332
- jarduera profesionaletako, 2286
- jarduera profesionaletan, merkataritzakoetan, lanekoetan, sindikaletan, politikoetan, erlijiosoetan, aisialdikoetan eta artistikoetan, 2106
- jarduera publiko eta formal, 1313
- jarduera publiko eta pribatu, 1861, 1863
- jarduera publiko eta pribatu guztietan, 1861, 1863
- jarduera publiko eta pribatuetan, 1992
- jarduera publikoa, 695
- Jarduera publikoaren gardentasuna, 532, 1659
- jarduera publikoaren gardentasunari, 1228
- Jarduera Publikoaren Gardentasunari, 1816
- jarduera publikoetan, 1723
- jarduera publikorako jardun-esparrutzat, 1653
- Jarduera sozioekonomikoa, 1871
- jarduera sozioekonomikoetan, 2000
- jarduera sozioekonomikora, 1862
- jarduera turistiko-informatibo pribatuetan, 1340
- jarduera turistiko-informatiboetan, 1340
- jarduera zientifiko, sozial eta humanitarioekin, 2350
- jarduera zinematografikoek eta ikus-entzunezkoek, 1585
- jarduera, zerbitzu eta ekipamenduen eskaintza, 876
- Jarduera-akordioa, 653
- jarduera-baimena, 2240
- jarduera-eremu generikoa, 965
- jarduerak, 149, 366, 367, 368, 534, 686, 716, 745, 766, 777, 787, 789, 790, 795, 799, 802, 803, 806, 864, 986, 1003, 1016, 1023, 1126, 1132, 1139, 1146, 1152, 1195, 1198, 1211, 1219, 1223, 1251, 1309, 1342, 1348, 1352, 1376, 1377, 1403, 1472, 1473, 1481, 1490, 1521, 1528, 1545, 1586, 1594, 1603, 1629, 1630, 1637, 1639, 1643, 1655, 1677, 1689, 1695, 1697, 1701, 1717, 1719, 1720, 1730, 1748, 1759, 1770, 1772, 1806, 1807, 1808, 1834, 1835, 1839, 1875, 1887, 1893, 1904, 1940, 1968, 1997, 1999, 2000, 2019, 2051, 2084, 2101, 2118, 2152, 2163, 2296, 2298, 2304, 2309, 2338, 2346, 2351, 2354, 2363, 2414, 2415, 2416, 2423, 2455, 2480
- Jarduerak, 2388
- jarduerak hedatzen, 803
- jarduera-lerro, 1585
- jarduera-motaren, 2008, 2082

- jardueran*, 794, 1025, 1733, 1748
jarduera-plan, 692
jarduera-plan orokorrak, 369, 807
jarduera-plana, 688, 692, 1836, 1839, 1840
Jarduera-plana, 689, 1836
jarduera-planak, 841
jarduerara, 553
jardueraren, 308, 377, 563, 861, 1042, 1602, 1862
Jardueraren, 2485
jardueraren eduki nagusiak, 2485
jardueraren emaitzak, 807
jardueraren eraginkortasuna, 611
jardueraren helburu nagusia, 2485
jardueraren oinarria, 1285
jardueraren urteko laburpena, 1451
jardueraren zerbitzu publikoaren izaera, 1862
jardueraren zuzeneko interesaren parte, 2350
jarduerari, 1239, 2292
jarduerarik ezagatik, 541
jardueratan, 2414
jardueratzat, 1028, 1152
jarduereri, 171, 2230, 2371, 2448
jarduereri buruzko urteroko txostenean, 2428
jarduerak, 722, 1585, 2441
jarduerekin, 2350, 2355, 2440
jardueren, 368, 370, 371, 372, 689, 698, 716, 721, 835, 1028, 1119, 1159, 1275, 1531, 1906, 2124, 2388
Jardueren errotulazioan, 849
jardueren eskaintza, 828
jardueren esparruan, 196
jardueren finantzaketan, 841
jardueren garapenari, 689
jardueren hasiera, 807
Jardueren hasiera, 807
jardueren hasiera zehaztea, 807
jardueren hedapenera, 1763
jardueren memoria, 2122
jardueren osagarri, 2348
jardueren plan orokorrak, 368
Jardueren ustiapenetik lortzen diren diru-sarrerek eragindako kredituak, 1837
jardueren xedearengatik, 819, 1538
jardueren zabalkundean, 811
jardueren zuzendaritza eta koordinazioa, 1275
Jarduerena, 835
jardueretako, 1806, 2485
jardueretan, 706, 744, 766, 767, 800, 803, 839, 840, 1011, 1042, 1630, 1641, 1740, 1869, 1876, 1990, 2098, 2312
jardueretan normaltasunez erabiltzen den hizkuntza, 1892
jardueretara, 553
jardueretarako, 370, 2441
jardueretatik, 1836
jarduerok, 95, 2298
Jarduerok, 2256
Jardueron antolaketa, 2480
jardueron helburua, 2485
jarduerotan, 796
jarduketa, 359, 362, 440, 474, 532, 541, 689, 692, 693, 718, 730, 744, 745, 760, 765, 834, 950, 1007, 1023, 1025, 1045, 1134, 1142, 1237, 1238, 1242, 1247, 1275, 1286, 1290, 1317, 1371, 1374, 1398, 1533, 1587, 1607, 1668, 1699, 1745, 1757, 1809, 1847, 1854, 1914, 2085, 2102, 2167
Jarduketa, 1159, 1943
jarduketa integralak, 1764
Jarduketa judizial, 359, 365, 410
jarduketa judizialak, 359, 365, 411, 1567
Jarduketa judizialak, 359, 410, 1865
jarduketa judizialek, 359, 365, 410
jarduketa metodologiko egokiaren, 2151
jarduketa ofizialei, 2115
jarduketa publiko, 2115
jarduketa publikoak, 1023
jarduketa publikoaren eremuetako, 484
Jarduketa-arau orokorrak, 568
jarduketa-eremu, 1820
jarduketa-eremu eta -sektoreetako, 1142
jarduketa-eremuak, 1626
jarduketa-esparrua, 468
jarduketa-gidak eta -protokoloak, 1396
jarduketa-ildo estrategiko, 586
jarduketak, 360, 410, 439, 492, 711, 717, 762, 1007, 1142, 1263, 1277, 1292, 1325, 1348, 1528, 1529, 1626,

- 1643, 1671, 1720, 1933, 1943, 1993,
1994, 2012, 2019, 2022, 2023, 2102,
2113, 2136, 2156, 2162, 2186, 2199
Jarduketak, 1344, 1398, 1809, 2074
jarduketan, 542, 794
jarduketa-plan orokorrak, 369
jarduketa-plana, 689
jarduketa-planak, 692
Jarduketa-planak, 2060
jarduketa-printzipio, 1118, 1532
jarduketa-programa, 1579
jarduketa-programak, 718, 1344
jarduketaren, 441, 1025
jarduketa-sektoreak, 1630
jarduketatan, 590
jarduketatzat, 1344
jarduketek, 827, 2150
jarduketen, 545
Jarduketen, 759
jarduketen akta, 410
jarduketen edo dokumentazioaren
lekukotza itzulia, 1337
jarduketen edukia, 563, 626
jarduketen eragina balioesteko,
1874
jarduketen hasiera, 2199
jarduketen jarraipen eraginkorra,
1675
jarduketen oinarri diren balioak,
1342
jarduketen programazioan, 1524
jarduketetan, 360, 440, 758, 762,
1221, 1336, 1602, 1853, 1915, 1992,
2167
jardun, 1802
Jardun- eta laguntza-ildo
espezifikoaren, 1416
jardun horren emaitzei, 184
jardun instituzionala, 2108
jardun judizialak, ahozkoak zein
idatzizkoak, 1865
jardun profesionalarekin zerikusia
duten gaietan, 1608
jarduna, 445, 838, 1379, 1537, 1749,
1783, 1824, 1953, 1971, 2098, 2105
jardunak, 699
jardunaldi, 488, 492, 1149, 1823
jardunaldiak, 1381
jardunaren ebaluazioaren emaitzek,
1728
jardunaren lurralde-eremuan, 838
jardunaren oinarri diren printzipio
orokorrak, 1761
jardunari, 184, 1346
Jardun-arloak, 2072
jardunbide egokiak, 248, 266, 600,
1742, 2199, 2200
jardunbide egokien gidak, 1089
jardunbide egokien kodea, 2072
Jardunbide egokien kodea, 936
jardunbide egokien kodeak, 2072
jardunbide egokien trukea, 2010
jardunbide onak, 1163
jardunbide onen erreferentziazko
adierazleak, 2248
jardunbide onen erreferentziazko
adierazleen, 2311
jardunbide onenak, 238, 255
jardunbidea, 1015
jardunean, 722, 787, 813, 814, 854,
1011, 1336, 1337, 1395, 1824, 1826,
2100, 2101, 2290
jardunean dauden irakasleek, 2109
Jardunerako, 864
jardun-eremua, 1803
Jardun-eremua, 2197
jardun-eremuak, 774
Jardun-eremuak, 2009
jardun-eremuan, 1880
jardun-eremuen, 168
jardun-esparru, 1580
jardun-gaitasun osoa, 1838
jardungo, 802, 809
jardun-ildo, 1806
jardun-ildoak, 1806
jardun-planak eta -programak, 2121
jardun-planaren, 2162
jardun-printzipio, 1752, 1761, 1853,
2185
Jardun-printzipio eta -ildoak, 1806
jardun-printzipioak, 1350, 1606, 1608,
1723, 1853, 2018
Jardun-printzipioak, 1608, 1853, 2185
jardute-arloan, 173
jarduteko gaitasun osoa, 1833
jarduteko gaitasuna, 367, 568
jarduteko irizpideak, 1225
jarduteko lehentasunak, 368
jarduteko plan, 1189
jarduteko printzipio, 1197
Jarduteko printzipio orokorrak, 1668
Jarduteko printzipioak, 1196

- jardute-printzipio, 1043
 jardute-printzipioak, 1043
 Jardute-printzipioak, 1043
 jarraibide, 856, 1524, 1736, 1908
 jarraibide eta gomendio
 tematikoak, 261
 jarraibide orokorrak, 1107, 1521,
 1707, 1770, 2144, 2207
 jarraibide praktikoak, 580, 625
 jarraibideak, 172, 250, 487, 491, 578,
 692, 856, 937, 941, 1171, 1283,
 1480, 1483, 1486, 1527, 1666, 1803,
 1944, 2069, 2182, 2408
 jarraibide-liburu, 733
 jarraipen, 857, 1025
 jarraipen batzorde, 1025
 jarraipen elkarrizketak, 1069
 jarraipen eraginkorra, 261
jarraipena, 743, 785, 820, 1142, 1571,
 2160, 2395, 2423, 2487
 jarraipenari, 1149
 jarraipen-batzorde, 481, 1149
 Jarraipen-batzorde, 492
 Jarraipeneko eta neurogarapeneko
 unitateak, 1176
jarraipenerako, 743
 jarraipen-txostenak, 1604
 jarraipen-xedeekin, 2394
 jarraitutasun metodologikoa, 2160
 jarraitutasuna, 469, 1942, 1943, 2158
 Jarraitutasuna, 2160
 jarrera, 1313
 Jarrera arrazistak eta xenofoboak,
 1346
 jarrera eredugarria, 2086
 jarrera eta jokabideei, 182
 jarrera kolektiboari, 162
jarrera matxisten identifikazioa eta
 prebentzioa, 796, 874
 jarrera positiboa, 974, 983
 jarrera positiboak, 985
 jarrerak, 2491
 jarreran, 1478
 jarrerarik, 2219
 jarreraren, 1783
 jarriko da indarrean, 318, 319, 387,
 388, 709, 808
 jasanez, 63
 Jasangarritasun energetikoari, 856
 Jasangarritasun Energetikoari, 856
 jasangarritasun energetikoari
 buruzko informaziorako
 eskubidea, 856
 jasangarritasun kulturalaren,
 ingurumenekoaren,
 sozioekonomikoaren eta
 linguistikoaren irizpideak, 1979
 jasangarritasuna, 880
jasangarritasunari, 1489
 jasangarritasunerako eta elkarrekiko
 errespeturako hezkuntza, 456
 jasankortasun, 65
 jasaten, 163
 jasaten dituzten aurreiritziak
 aurkaratzeko neurriak hartuz, 225
 jaso, 811
 jasotzaileak, 1021
 Jasotzaileak, 507
 jasotzaileari, 437, 438, 506
 jasotzaileekin, 838
 Jasotzaileen, 348
 jasotzeko, 61
 jatetxeak, 1087
 jatorri, 1348, 1879, 2258, 2451
 Jatorri digital, 144
 Jatorri- eta kalitate-ikurra duten
 produktuei, 818
 jatorri etniko edo soziala, 609, 618,
 1285
 jatorri etniko edo sozialak, 1113
 jatorri etniko eta sozial, 2018
 jatorri etnikoa, 85, 239, 262, 793, 794,
 834, 872, 877, 1031, 1045, 1309,
 1495, 1545, 1655, 1759, 2381, 2382,
 2390, 2393
 jatorri etnikoa edo kulturala, 262
 jatorri etnikoa edo soziala, 925
 jatorri etnikoagatiko diskriminazioa,
 239
 jatorri etnikoan, 1545, 1655, 1759
 jatorri geografiko edo politiko
 komunek, 504
 jatorri geografikoa, 1297, 1803, 1859
 jatorri indigena duten gizakiak, 91
 jatorri kultural, nazional, etniko edo
 soziala, 2029
 jatorri lokal eta indigenako edukiak
 ekoizteko gaitasunak, 147
 jatorri nazional edo sozial, 1029
 jatorri nazional edo sozialeko
 bestelako iritziak, 1272
 jatorri nazional, etniko edo

- sozialagatik, 1732
 jatorri nazionala, 510, 594, 648, 651, 1029, 1031, 1608, 1609
 jatorri nazionala edo etnikoa, 595, 648, 1196, 2056
 jatorri nazionala edo soziala, 299, 1029, 1031, 1495
 jatorri nazionala, etnikoa edo soziala, 1408, 1409, 1961
 jatorri soziokulturala, 2154
 jatorria, 418, 419, 532, 569, 571, 659, 661, 694, 731, 791, 793, 976, 983, 1029, 1034, 1116, 1210, 1232, 1346, 1360, 1374, 1464, 1592, 1607, 1627, 1648, 1708, 1710, 1736, 1803, 1856, 1905, 1961, 2029, 2180, 2185, 2284, 2366, 2483
 jatorria Kataluniako edozein hizkuntza ofizialetan duten adierazpen-obra, 1856
 jatorriagatik, 1105, 1284, 1336
 jatorrian, 816
 Jatorrian katalanez ekoitziak izatea, 1367
 jatorriaren, 548, 1116, 1213
 jatorriari, 589
 Jatorri-deitura, 1872
 Jatorri-deitura babestuak, 1895
Jatorri-deitura edo kalitatezko izendapena duten euskal ondasunen, 774
 Jatorri-deiturak, 1895
 jatorri-izendapen edo kalitate-izendapeneko ondasunak, 940
 jatorriko hizkuntzan, 1625
 jatorriko sefardiei, 548
 jatorritik, 1142
 Jatorriz beste hizkuntza batzuetan idatzitako testuak, 1602
 jatorrizko adierazpena, 1971
 jatorrizko adierazpena duten ikus-entzunezko europar obra, 1908
 jatorrizko ahotsarekin, 1859
 jatorrizko bertsio azpituluduna, 2163
 Jatorrizko bertsio katalana, 1976
 jatorrizko bertsioa, 1918, 1973
 jatorrizko bertsioan, 500, 501, 1972, 1973, 1976, 2398, 2428
 jatorrizko bertsioarekin, 2398
 jatorrizko bertsioko obren presentzia, 1973
 jatorrizko bertsioa, 2142
 jatorrizko deitura, 2417
 jatorrizko desberdintasunak, 1603
 jatorrizko dokumentua, 1477
 jatorrizko dokumentuaren kopia, 1918
 jatorrizko dokumenturik, 506
 jatorrizko ekoizpena, 2144
 jatorrizko espainiera, 548
 jatorrizko espiritua, 2141
 jatorrizko estatuak, 2312, 2414
 jatorrizko estatuan, 2414
 Jatorrizko estatuan hitz egiten den hizkuntzan, 2342
 jatorrizko estatuko hizkuntza ofizialean edo hizkuntza ofizialetako batean, 2414, 2415
 jatorrizko frogagiriak, 549
 jatorrizko herrialdearekin, 2022
 jatorrizko herrialdeetara geroagoko itzulera, 128
 jatorrizko herrialdeko errealitatean, 2023
 jatorrizko herrialdekoa, 549
 jatorrizko hizkuntza eta kultura, 810, 1108
 jatorrizko hizkuntza-bertsioa, 285
 jatorrizko hizkuntzak, 249, 2455
 jatorrizko hizkuntzako eskaera, 561
 Jatorrizko hizkuntza-komunitateko beste kideekin harremanak izateko eta elkartzeko eskubidea, 164
 jatorrizko hizkuntzan, 410, 561, 2270
jatorrizko hizkuntzetan, 746
 jatorrizko informazioaren, 432
 jatorrizko informazioaren edukia, 665
 jatorrizko izen, 705
 Jatorrizko izenaren, 2417
 jatorrizko kidegoan, 816
 jatorrizko kultura-ezaugarriak gorde ahal izango, 165
 jatorrizko kultura-ezaugarrien, 165
 jatorrizko lotura emozional edo afektiboak, 1462, 1463
 jatorrizko lurraldearekiko loturei, 2022
 jatorrizko nazionalitate eta erkidegoekin, 468
Jatorrizko obraren izenburua, 112, 119
 jatorrizko testuak, 2060

- jatorrizko testuaren, 560
jatorrizko testuari, 430
Jatorrizko titulu profesionalarekin, 2413
Jatorrizko titulu profesionalaren aipamenarekin, 2413
jatorrizko titulua, 2413
jatorrizko udalerriak, 2255
jatorrizkoa, 1477, 2380, 2386, 2391, 2392, 2393, 2395, *Ikus* bertsioa
jatorrizkoa ez den beste hizkuntza batean banatzen eta bikoizten edo azpigitulatzaren diren zinema-produktuetarako, 1971
Jatorrizkoa ez den beste hizkuntza batera bikoiztutako film, telesail edo dokumentalen emanaldiak, 1856
jatorrizkoak, 2102
jatorrizkoarekin, 2344, 2398
jatorrizkoaren kopia kautotua, 444
jatorrizkoari, 2345
jaulkipen, 2233
jaulkipena, 2230
jaulkipen-baldintzak, 2230
jaulkipen-kontratuak, 2230
jaulkipen-programari, 2230
jaulkitzaileak, 2237
jaulkitzaileari, 2237
jaulkitzaileek, 2230
Jaulkitzaileek, 2237
jaun feudalaren, 724
Jaurlaritza Legean, 713
Jaurlaritzak, 692, 694, 697, 702, 705, 706, 707, 708, 719, 722, 743, 770, 772, 773, 781, 782, 829
Jaurlaritzan, 717, 796, 851
Jaurlaritzaren, 713, 719, 726, 749, 761, 784, 862
Jaurlaritzaren Kontseiluak, 749
Jaurlaritzarenak, 704
Jaurlaritzari, 689, 693, 699, 701, 702, 709, 714, 716, 718, 722, 779, 807, 863
jauzi kuantitatiboa eta kualitatiboa, 973
jazarpen- eta errepresio-politika, 632
jazarpen morala, 1728, 1742
jazarpen morala, sexuala eta sexuan oinarritutakoa, 1545, 1655, 1759
jazarpen morala, sexuala eta sexuaren arrazoizkoa, 532
jazarpen politikoa, 1859
jazarpen psikologiko edo sexuala, 2028
jazarpenera, 254, 474, 532, 572, 661, 964, 1728, 1740, 1742
Jazarpenera, 63, 1074
jazarpenerak, 1309, 1545, 1655, 1759
jendarme nazionalen zerbitzuak, 2292
jendarmeek, 2389
jendarmeriako atxiloketa-gunera, 2389
jendarmeriako zinpeko militar, 2275
jendaurrean, 62, 311, 317, 318, 380, 386, 387
jendaurreko, 687, 694, 695, 1030, 1861, 1914
jendaurreko adierazpen-maila ona, 1945
Jendaurreko arreta, 1872
jendaurreko arretan, 1540
jendaurreko beste instalazio, 1030
jendaurreko beste instalazio batzuetara, 1955
jendaurreko edo erabilera publikoko beste zerbitzu eta instalazio batzuk, 1030
jendaurreko epaiketari, 63
Jendaurreko establezimenduetako erabiltzaileentzako eta kontsumitzaileentzako seinaleek, informazio orokorreko kartel finkoek eta zerbitzu-eskaintzako dokumentuek, 1872
Jendaurreko ikuskizunak eta jolas-jarduerak, 1666
Jendaurreko ikuskizunei, 1550
Jendaurreko ikuskizunari, 835
jendaurreko ikuskizunetari, 694
jendaurreko informazio- eta arretagune zehatzetan, 491
jendaurreko informazio- eta arretaguneetan, 487
Jendaurreko informazioa, 1666
jendaurreko informazioan, 1965
jendaurreko informazioaren izapide, 1965
jendaurreko informazioko espedientea, 566, 634

- jendaurreko informaziora, 687
jendaurreko jarduerari, 695
jendaurreko lana, 1914
jendaurreko osoko bileretan, 487, 491
jendaurreko zerbitzuak, 1861
jendaurrerako programetan, 699
jende, 752, 2447, 2468
jendea, 1586, 2447, 2489
jendea artatzeko baliatuko den hizkuntza, 941
jendeak, 2455
Jendearekiko elkarrekintzarako bitarteko informatikoak, 1501
jendearekin, 1293, 2103
jendearekin harremana duten agintari horien agenteek, 313, 382
jendearen, 1041, 1867, 1994, 1995
jendearen arretarako, 1994
Jendearen eskura, 1145
jendearen eskura dagoen informazioa, 1402
Jendearen eskura dagoen informazioa, 1402
jendearen eskura dauden liburutegiak eta zerbitzuak, 1774
Jendearen eskura dauden ondasun eta zerbitzuetarako irispidea, 1145, 1820
Jendearen eskura dauden prozedura, ondasun eta zerbitzu guztien informazioa eta zabalkundea, 1145
jendearen eskura dauden zerbitzuak, 1078
jendearen sormena eta parte-hartzea areagotzeko ikaskuntza-giroak, 149
jendearentzako, 759, 1037, 1863
jendearentzako arreta, 606
Jendearentzako arreta, 773, 1667
jendearentzako arretako lanpostuetan, 1037
jendearentzako arretarako puntuak, 759
jendearentzako arreta-zerbitzu, 1037
jendearentzako arreta-zerbitzuetan, 1402
Jendearentzako arreta-zerbitzuetan, 1037
Jendearentzako informazio-guneetan eta arretaguneetan, 1041
jendearentzako zerbitzuak, 1863
jendearentzat irekita dauden edo erabilera publikokoak diren beste zerbitzu eta instalazio batzuetara, 1955
Jendearentzat irekita dauden saltokien, 773
jendeari, 167, 1698, 2230, 2290
jendeari arreta emateko guneetan, 1147, 1651, 1822
Jendeari arreta emateko zerbitzuak, 1402
jendeari irekitako edo erabilera publikoko instalazioen eta zerbitzuen irisgarritasuna, 1955
jendeari irekitako instalazio iraunkorrak, 1698
jendeari ondasun eta produktuak eskaintzen dizkioten eta, hala ez diren arren, erakunde handi gisa kalifikatzen diren establezimenduek, 773
jendeari oro har eskaintzen zaion informazioak, 1163
Jendeari produktuak saldu eta zerbitzuak egiteaz arduratzen diren establezimenduek, 773
jendeari proposatzen zaizkion musika-lanen aniztasunari, 2428
jendeari zabalduetako establezimenduetan lurraldeko hizkuntza propioan argibideak jasotzeko, 173
jendeari zabalik dagoen lekuren batean, 2447
jendeari zuzendutako dokumentazioan, 1872
jendeari zuzeneko arreta, 2186
jentilizioarekin, 1223
jesapenak, 2511
joaldi, 150
joan eta etorri aske ibiltzeko eskubidea, 63
joan-etorriak, 1787
joan-etorriari, 548
joan-etorrien eremuetan, 164
Joan-etorrietan, 1141
joera, 136, 478, 479, 544, 1133, 1244, 1246, 1813

- joera homogeneousatzailea, 162
joera sendoa, 194
joera sexista, 1723
joera soziala, 1030
jokabideak, 618, 2185
jokabideei, 2347
jokabide-estandar, 2028
jokabide-estereotipo eta -eredu, 793
jokabideetan, 1610
jokabide-kodea, 911
jokabide-kodeak, 610
jokaera-printzipioak errespetatu beharko, 814
jokalarien jatorriaren, 1213
jokoak, 545
Jokoak egiteko baimena, 1260
jokoaren, 1213, 1536
joko-elementuetan, 1213
joko-kasinoak, 1213
Joko-mahaietan, 1213
Jolas eta jostailuak, 2019
Jolas eta jostailuen arloan eskumenak dituzten Kataluniako administrazio publikoek, 2019
jolasak, 548
Jolasak, 2019
jolasei, 1762
Jolas-jarduerei, 1550
jomuga, 61, 205
jopu, 62
JOSEP PIQUÉ Y CAMPS, 375
jostailuak, 2019
jostun, 2361
jota, 1028
JQCVko probei eta irakasleen kidegoetako hautaketa-prozesuei buruzko zehaztapenak, 2188
JUAN CARLOS E, 375
judizialki edo judizios kanpo, 1866, 1995
judizio-aretoetan, 1042
juduak, 548
juduei, 548
Jugoslavia ohiko lurraldean, 2453
jurisdikzio, 1837, 1841
Jurisdikzio, 2340
jurisdikzio nazionalak izendatzen duen ordezkari judizialak, 2306
jurisdikzioa, 150, 2371
jurisdikzioak, 697, 2273, 2371, 2397, 2420
jurisdikzioek, 312, 381
jurisdikzio-laguntzak, 2218
jurisdikzio-laguntzazko egintzak, 350
jurisdikzio-organo, 2341, 2393
jurisdikzio-organo edo agintaritza eskudunari, 2343
jurisdikzio-organo edo batzorde eskudunen, 2388
jurisdikzio-organo errekeritura, 2341
jurisdikzio-organo eskatzailearen eskaeraren, 2343
Jurisdikzio-organo eskatzaileko idazkariak, 2343
jurisdikzio-organo eskuduna dagoen estatuta, 2445
jurisdikzio-organo eskudunak, 2269, 2381
jurisdikzio-organo eskuduneko bulegoan, 2341
Jurisdikzio-organo eskuduneko bulegoaren eginbideei, 2341
jurisdikzio-organo eskuduneko bulegoaren eginbideren, 2341
jurisdikzio-organo frantsesen, 2441
jurisdikzio-organoaren, 2318, 2474
jurisdikzio-organoei, 2448
Jurisdikzio-organoei, 2504
jurisdikzio-organoek, 312, 381, 2382, 2391, 2392, 2395
jurisdikzio-organoren, 2342
jurisdikzio-organoren baten eskaera formala, 2379
jurisdikzio-organotan, 2413, 2504
jurisdikzio-prozeduretan, 2217
jurisdikzio-sail, 2367
jurisprudentzia- eta doktrina-ildo nagusiak, 1385
jurisprudentziak, 409, 1386
justifika, 172
justifikatzeko besteko hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztun-kopurua duten agintari judizialen barrutiei, 311, 380
justifikatzeko besteko hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztun-kopurua duten Estatuaren administrazio-agintarien barrutiei, 313, 382
justifikatzeko besteko hizkuntza erregional eta gutxituetako hiztun-

- kopurua duten lurraldeetako herri eta erregioetako agintariei, 313, 382
- justifikatzen, 311, 316, 380, 385
- justifikazioa, 1448
- justifikazio-memoria, 689
- justifikaziorik, 1875
- justifikaziorik gabeko atzerapenik, 2442
- justizia, 61, 83, 128, 255, 479, 880, 2489
- Justizia, 311, 380, 2223
- Justizia Administrazioa, 684, 1148, 1564, 1861, 1995, 2130
- Justizia Administrazioan, 1042, 1140, 1317, 1323, 1916, 2013
- Justizia Administrazioarekiko harremanetan, 701, 704, 1000
- Justizia Administrazioarekin, 1865, 1914, 2002, 2099, 2106
- Justizia Administrazioarekin harremanak izateko eskubidea, 1865
- Justizia Administrazioarekin harremanak izateko eskubidea, ahoz eta idatziz, aukeratzen duen hizkuntza ofizialean, eta arreta jasotzeko eskubidea, 1865
- Justizia Administrazioaren, 552
- Justizia Administrazioaren letraduek, 410
- Justizia Administrazioaren zerbitzuko bitarteko materialak, 1148, 1822
- Justizia Administrazioaren zerbitzuko funtzionarioak, 361
- Justizia Administrazioaren zerbitzuko funtzionarioen, 1564
- Justizia Administrazioaren zerbitzuko funtzionarioen kidegoak, 361
- Justizia Administrazioaren zerbitzuko gainerako langileen, 2130
- Justizia Administrazioaren zerbitzuko langileria, 684
- Justizia Administrazioari, 491, 1325, 2108
- Justizia Administrazioko, 410, 1914, 1995, 2002
- Justizia Administrazioko eta Bulego Judizialeko abokatuak, 361
- Justizia Administrazioko langileek, 1914
- Justizia Administrazioko Letraduen Kidegoa, 361
- Justizia Administrazioa, 1317, 2102
- Justizia Administrazioako irisgarritasuna, 1503
- Justizia Administrazioako irispidearen eremuko neurriak, 1818
- Justizia Auzitegiak, 213
- Justizia Auzitegiaren Estatutuan, 199
- Justizia Auzitegiaren Estatutuaren Protokoloa, 200
- Justizia Auzitegiaren Prozedura Erregelamenduan, 200
- Justizia Auzitegiaren Prozedura Erregelamenduan eta Auzitegi Orokorraren Prozedura Erregelamenduan hizkuntza-araubideari buruz ezarritako xedapenak, 213
- Justizia Auzitegiaren prozeduraren hizkuntza-araubidea, 304
- Justizia Auzitegiari eta Lehen Auzialdiko Auzitegiari aplikatu beharreko arauak, 200
- justizia errestauratiboko zerbitzu erabilgarriak, 541
- justizia eta eskubide prozesalak iristeko berdintasuna, 262
- Justizia eta Espetxeetako Administrazioari, 487
- Justizia iristeko neurriak, 1818
- justizia korrekzionalaren eta polizia-zerbitzuen arloko gastuetarako, 2217, 2444
- Justizia Militarraren, 2273
- Justizia Ministerioak, 398, 2282, 2392
- Justizia Ministerioaren mendekoak diren lokaletan, 2223
- Justizia Nagusia, 1241
- justizia ondo administratzeko oztopotzat, 311, 380
- justizia penalaren, justizia korrekzionalaren eta polizia-zerbitzuen arloko gastuetarako, 2217, 2444
- justizia sozialaren balioen, 780
- justizia sozialean, 1246
- justizia-administrazioa, 1960
- justizia-administrazioan, 225
- justizia-administrazioaren, 89

- Justizia-arloko eskumena duen sailak, 1818
- justizia-azitegi nagusietako eta entzutebietako presidente-postuak, 360
- justizia-azitegi nagusietan, 360
- justizia-azitegietan, 2150
- Justizia-azitegietan, 2102
- Justizia-egikaritzea, 2367
- Justizia-ekintzaren aurkako erasoak, 2367
- Justizia-ministroak, 2394
- Justiziapekoen informazioa, 2520
- justiziara jotzea, 1032
- justiziarako, askatasunerako eta bakerako gizadiaren kultura eta hezkuntza, 146
- justiziarekin, 2013
- justiziaren, 195
- Justiziaren alorreko laguntzak, 2445
- Justiziaren Alorreko Laguntzei, 2445
- Justiziaren alorreko laguntzei buruzko 1991ko uztailaren 10eko 92-647 Legean, 2218
- justiziaren alorreko laguntzek, 2445
- Justiziaren alorreko laguntzek, 2445
- Justiziaren alorreko laguntzen ondorioak, 2445
- Justiziaren arloan, 351
- Justiziaren Erreformari**, 2504
- justiziaren funtzionamendu normalari, 2443
- Justiziaren Modernizazioari, 2500
- justiziar, 2273, 2274, 2310, 2372, 2373, 2375, 2377
- Justo eta Artzain Santuen Monasterioko "Nodicia de Kesos", 1691
- kabildoen eskumenak, 1752
- Kable Bidez Banatutako Ikus-entzunezko Programazioa, 1856
- Kable bidez Banatutako Ikus-entzunezko Programazioa arautzen duen uztailaren 5eko 8/1996 Legea, 1870
- Kable bidez banatutako ikus-entzunezko programazioa arautzen duen uztailaren 5eko 8/1996 Legeak, 1875
- Kable bidez banatutako ikus-entzunezko programazioa arautzen duen uztailaren 5eko 8/1996 Legearen, 1880
- kable bidez banatutako telebista-kanalen eta irrati-difusioko irrati-entzutek, 1870
- kable bidezko irrati- eta telebista-difusioko zerbitzuaren titularrak, 1712
- Kable bidezko irrati- eta telebista-zerbitzua, 1712
- Kable bidezko irrati- eta telebista-zerbitzua emateko baimenak, 1712
- kable bidezko irrati eta telebista, 1712
- Kable bidezko irrati eta telebista hedatzeko zerbitzua, 1712
- kable bidezko irrati eta telebista hedatzeko zerbitzuen emaitzak, 1712
- Kable bidezko telebista-zerbitzu publikoa ematen duten erakundeen emanaldiek, 1856
- kablearekin, 1856
- kalean, 2115
- Kale-bideetan jarritako bide-seinale eta mezuak, 705
- Kaledonia Berriak, 2459, 2460
- Kaledonia Berrian, 545, 2397, 2439, 2475, 2484
- Kaledonia Berrian hitz egiten diren hizkuntza erregionalak, 2462
- Kaledonia Berriaren, 2459
- Kaledonia Berriari**, 2459
- Kaledonia Berriko instituzioak, 2459
- kaleen izenak, 323
- kaleen izenetan, 188
- kale-izenak, 269
- kalifikazio*, 710, 783
- Kalifikazio, 586
- kalifikazio eta eraginkortasun tekniko*, 710
- kalifikazio juridiko, 2373
- kalifikazio juridikoa, 2373
- Kalifikazio objektiboa, 783
- Kalifikazio objektiboa jasotzeko eskubidea, 783
- kalifikazioa, 586, 1922
- kalifikazioak, 783
- kalifikazioak berriro ikustea eskatzeko eskubidea, 783

- kalifikazioaren xedea, 345, 674
- kalifikazioen, 783
- Kaliforniako, 752
- Kaliforniako Berkeley
 - Unibertsitatean, 752
- kalitate, 1210, 1225, 1335, 1661, 1712
- Kalitate berezia, 1297, 1776
- kalitate bereziari, 1297
- kalitate- eta berrikuntza-irizpideekin, 2434
- kalitate- eta ekitate-printzipioetan, 1709
- kalitate- eta sinplifikazio-printzipioak, 1446
- kalitate handiko zerbitzuak, 233
- kalitate oneko testuliburu- eta ikasmateriale- eta irispidea, 267
- kalitatea, 453, 882, 987, 1011, 1017, 1153, 1401, 1445, 1592, 1650, 1653, 1710, 1733, 1803, 1895, 1937, 1951, 2004, 2074, 2075, 2145, 2162, 2438
- Kalitatea, 1653, 2069
- kalitatea handitzeari, 366
- kalitatea hobetzen, 367
- kalitatea sustatzeko ekintza, 460
- Kalitateak, 1879
- Kalitate-araubide, 1776
- kalitatearen, 1225, 1335, 1714
- Kalitatearen, 1225
- kalitatearen hobekuntza-maila handia, 205
- kalitatearen kontrola, 689
- kalitateari, 2478
- Kalitateari, 1710
- kalitate-baldintza berdintsuak, 2499
- Kalitate-bereizgarria, 936
- Kalitate-berme gehigarria, 497
- kalitate-estandar normalizatuak, 1148
- Kalitate-faktoreak, 1721
- Kalitate-figuren izendapenaren babes, 1710
- kalitate-irizpideekin*, 2338
- Kalitate-irudi, 1153
- kalitate-izendapena, 1872
- kalitateko administrazioa, 1620
- Kalitateko botoa, 369
- kalitateko botoarekin, 1835, 1839
- kalitateko denbora-pasa, 1921
- kalitateko denbora-pasako eskaintzara, 1905
- kalitateko enplegu egonkorra, 2084
- kalitateko eskaintzak, 1617
- kalitateko eskola-zentroak, 2052
- kalitateko figurak, 1710
- kalitateko hezkuntza, 267, 2509
- kalitateko hezkuntza-eskaintzetan, 2496
- kalitateko itzulpenak, 1834
- Kalitateko izendapen geografiko, 1297
- Kalitateko izendapen geografikoak, 1210, 1297, 1592
- kalitateko prestakuntza-erantzuna, 1246
- kalitateko zerbitzu publikoa, 472
- kalitate-kontrola, 233
- kalitate-maila, 469, 619, 620
- kalitate-markak, 1895
- kalitate-parametroetara, 1477
- Kalitate-zigilua, 1764
- kalitate-zigiluak, 1764
- kalitatezko eta ekitatezko hezkuntza, 1424
- kalitatezko hezkuntza, 142, 210, 1424
- kalitatezko hezkuntza eta heziketa izatea, 142
- kalitatezko hezkuntza publikoa, 2208
- kalitatezko hezkuntzaren abantailak, 1423
- kalitatezko irakaskuntza publiko inklusibo eta berritzailea, 1262
- kalitatezko lanpostu jasangarria, 654
- kalkulua, 2258, 2490
- kalkuluak egitekoak. *Ikus* trebetasunak
- kalte, 397, 788, 1337, 2128, 2318, 2347, 2381, 2382, 2390, 2393, 2443, 2448, 2458
- kalte ekonomikoak, 397
- kalte fisikoa, morala edo psikologikoa, 1494
- kaltea, 761, 768, 2131
- kaltea edo gutxiespena dakarren hizkerarik, 2131
- kalteak, 1369
- kaltearen konponketa zibilak, 2271
- kalteberak diren herritarrei, 2496
- kalteberatasun bereziko egoerak, 2180
- kalteberatasun bereziko egoeran,

- 2180
kalteberatasuna, 1789
Kalteberatasuna, 2093
kalteberatasun-egoera, 595, 2366,
2483, 2496
kalteberatasun-egoeraren bat, 2284
kalteberatasun-faktoreak, 1507
kalteei, 449, 2267
Kalteen aurkako aseguruaren eta
pertsonek gainera aseguruaren
arau erkideak, 2212
kalteengatik, 696, 2441
kalte-galerak, 1632
kalte-galeren erreklamazioa, 2270
kalte-galeren izaerara, 542
kalte-galeren ordaina, 937
kaltegarri, 789
kaltegarria, 768, 790
kalte-ordain, 371
kalte-ordainak, 541, 2120
kalte-ordainek, 2465
kalte-ordainen gainera zein
arabidieren babespean, 2464
kalte-ordainik, 560
kalterako, 306, 376
kalterik, 416, 440, 768, 851, 1278,
1279, 1864, 1865, 1869, 1870, 1872,
1874, 1877, 1990, 1992, 1993, 1994,
1997, 2001, 2382, 2443, 2450, 2454,
2506
kalterik egin, 167, 182, 195, 198, 772,
774
kalterik egingo, 772
kaltetu, 829
kamera hipobarikoaren
erabilerarengatik tasak, 1899
Kanak hizkuntzek, 2460
kanak hizkuntzen akademiako
kideak, 2459
Kanak kulturaren ondarea, 2460
kanal, 503, 1106, 1712, 1905, 2126,
2145
kanal berrietarako edukien
sorkuntza, 1976
kanal digitalen, 1668
kanal independenteen titularrenak,
1712
kanal irekiak, 1856
kanalak, 1171, 1712
kanalek, 1106
kanaletan, 1167, 1712
Kanaria Handiko Santa María de
Guía, 1766
kanariar berezko kulturako ondasun
immaterialak, 1772
Kanariar identitatearen kontzientzia,
1746
kanariar kultura aberasteko
ekarpen, 1754
Kanariar Uharteetako biztanle
aborigenen ondasun higigarriek,
higiezinak eta adierazpen
immaterialek, herri-kulturak eta
kultura tradizionalak, 1779
Kanariarrek, 1768
Kanariarrek lotura historiko berezia
duten estatu amerikar gaztelania-
hiztunetako, 1768
Kanarietako administrazio publikoei,
1750
Kanarietako administrazio publikoek,
1779
Kanarietako administrazio publikoen
eskumenak, 1778, 1779
Kanarietako administrazio publikoen
eskumenekoak diren
komunikabideei, 1750
Kanarietako administrazio publikoen
eta organo eta instituzio aholku-
emaileen eskumenak, 1779
Kanarietako administrazio publikoen
testu arauemaile, 1763
Kanarietako administrazio publikoen
titulartasuneko ikus-entzunezko
hedabideek, 1750
Kanarietako administrazio publikoen
titulartasuneko komunikabide
sozialek, 1751
Kanarietako Administrazioak, 1763
Kanarietako Administrazioaren
dirulaguntzak, 1784
Kanarietako Autonomia Erkidegoak,
1784
Kanarietako Autonomia Erkidegoan,
1760
Kanarietako Autonomia
Erkidegoaren eremuko
irakaskuntza ez-unibertsitarioaren
programazio orokorraren, 1746
Kanarietako Autonomia
Erkidegoaren eskumen-eremuko
komunikabide sozialek, 1763

- Kanarietako Autonomia
Erkidegoaren lurraldean, 1752
- Kanarietako Autonomia
Erkidegoaren lurralde-eremuan,
1750
- Kanarietako Autonomia Erkidegoari,
1772
- Kanarietako Autonomia Erkidegoko
Administrazioak, 1762
- Kanarietako Autonomia Erkidegoko
Irrati eta Telebista Publikoei, 1768
- Kanarietako Autonomia Erkidegoko
unibertsitate-eskaintza, 1766
- Kanarietako Autonomia Estatutua,
1771
- Kanarietako Berdintasunerako I.
Plana,, 1761
- Kanarietako Berdintasunerako II.
Plana, 1761
- Kanarietako Berdintasunerako III.
Plana, 1761
- Kanarietako botere publikoek, 1762,
1772, 1783
- Kanarietako botere publikoen
jardun-printzipio orokorrak, 1761
- Kanarietako Emakumearen
Institutua, 1761
- Kanarietako emakumeek erabateko
herritartasuna, 1763
- Kanarietako Emakumeen eta
Gizonen Berdintasunerako
otsailaren 26ko 1/2010 Legearen,
1777
- Kanarietako Emakumeen eta
Gizonen Berdintasunerakoa, 1761
- Kanarietako espainieraren, 1772
- Kanarietako Funtzio Publikoari, 1745
- Kanarietako garapen ekonomikoa
eta gizarte-ongizatea, 1766
- Kanarietako Gazteriari, 1758
- Kanarietako Gobernuak, 1744, 1750,
1761, 1762, 1769
- Kanarietako Helduen Hezkuntza eta
Prestakuntza Iraunkorrari, 1756
- Kanarietako herriaren
autogobernua, 1771
- Kanarietako herriaren balio
historikoak, kulturalak eta
linguistikoak, 1746
- Kanarietako herriaren historia-,
kultura-, hezkuntza- eta hizkuntza-
balioak, 1768
- Kanarietako herritarrek, 1760
- Kanarietako Hizkuntzaren
Akademiako ordezkari, 1774
- Kanarietako identitatea, 1756, 1772
- Kanarietako Indarkeria Programa,
1761
- Kanarietako Irakurketa eta
Liburutegien Kontseilua, 1774
- Kanarietako komunikabide publiko
eta pribatu guztiek, 1783
- Kanarietako kultura, 1758
- Kanarietako Kultura Kontseilua, 1793
- Kanarietako Kultura Ondareari, 1778
- Kanarietako kultura-ondarea, 1778,
1779, 1780
- Kanarietako kultura-ondarearen
garrantziak, 1778
- Kanarietako kultura-ondarearen
zati, 1778
- Kanarietako kultura-ondareari, 1778,
1779
- Kanarietako kultura-ondareko
ondasun higigarriak eta
higiezinak, 1781
- Kanarietako kultura-ondareko
ondasun higigarriak, higiezinak
eta immaterialak, 1780
- Kanarietako kultura-ondareko
ondasunak babesteko araubide
erkidea eta espezifikoa, 1778
- Kanarietako kulturaren lekukotza
bereziak, 1779
- Kanarietako kulturaren lekukotza
bereziak diren ondasunak, 1780
- Kanarietako kulturaren sistema
publikoa, 1793
- Kanarietako legeria
autonomikoaren aldaketak, 1763
- Kanarietako liburutegi publikoen
sarea, 1774
- Kanarietako liburutegi publikoen
sareko liburutegietako
erabiltzaileek, 1774
- Kanarietako liburutegi publikoen
sareko liburutegietako
erabiltzaileen eskubideak, 1774
- Kanarietako liburutegi-sistema, 1773
- Kanarietako liburutegi-sistemako
gainerako liburutegiak, 1773
- Kanarietako liburutegi-sistemaren

- antolaketa-egitura, 1774
Kanarietako Logopeden Elkargo
Profesionala, 1770
Kanarietako Logopeden Elkargo
Profesionalean, 1770
Kanarietako Lurzoruari eta
Naturagune Babestuei, 1769
Kanarietako ondare bibliografikoa,
1775
Kanarietako ondare
bibliografikoaren, 1775
Kanarietako ondare historikoaren,
1755
Kanarietako ondare historikoaren
eraketa, 1755
Kanarietako Ondare Historikoari,
1755
Kanarietako osasun-sistema
publikoan, 1763
Kanarietako osasun-sistemak, 1763
Kanarietako Poliziaren Kidego
Orokorra, 1759
Kanarietako Poliziaren Kidego
Orokorrari, 1759
Kanarietako sektore pribatuan eta
funtzio publikoan, 1762
Kanarietan, 1761
Kanarietan hitz egiten den
espainieraren hizkuntza-
berezitasunak, 1755, 1772
Kanarietan hitz egiten den
espainieraren hizkuntza-
modalitatearen onarpena eta
erabilera, 1768
Kanarietan mintzatzen den
espainieraren hizkuntza-
modalitateak eta berezitasunak,
1780
Kanbio-letra, 2305
kanbio-letrak, 316, 385
Kanbio-letrak, 2305
kanbio-letraren izendapena, 2305
Kanbio-letraren sorrera eta forma,
2305
kanpaina, 488
Kanpaina, 451
kanpaina instituzional, 734
Kanpaina instituzionala, 734
kanpaina instituzionalak, 451, 1239,
1534, 1723
Kanpaina instituzionalak, 1512
Kanpaina instituzionalek, 1723
kanpaina instituzionalen
betekizunak, 451
Kanpaina instituzionalen
betekizunak, 819
kanpaina instituzionaletan, 1538
Kanpaina instituzionaletan, 451
kanpaina instituzionaletarako
irisgarritasuna, 451, 675
kanpainak, 262, 295, 451, 471, 856,
1138, 1153, 1487, 1604, 1721, 1823,
1826, 2030, 2074, 2085
Kanpainak, 511, 652, 1611
kanpainen hizkuntza-pluraltasunera,
451
kanpainetan, 1364
Kanpo Arazoetako eta
Lankidetzako Ministerioak, 534,
577
Kanpo Arazoetako eta
Lankidetzako Ministerioaren, 370
Kanpo Arazoetako eta
Lankidetzako Ministerioko
Hizkuntzen Interpretaziorako
Bulegoak, 534, 535
Kanpo Arazoetako Ministerioa, 372
Kanpo Arazoetako Ministerioak, 369,
2487
Kanpo Arazoetako Ministerioarekin,
2492
Kanpo Arazoetako Ministerioari, 366,
367, 369
Kanpo Arazoetako Ministerioko
Nazioarteko Lankidetzarako eta
Iberoamerikarako estatu-
idazkaria, 369
Kanpo Arazoetako ministroa, 375
Kanpo Arazoetako ministroak, 370,
374, 2488
Kanpo Arazoetako, Europar
Batasuneko eta Lankidetzako
Ministerioak, 1675
Kanpo Arazoetako, Hezkuntza eta
Zientziako, eta Kulturako
ministroak, 368
Kanpo Arazoetako, Hezkuntza eta
Zientziako, eta Kulturako
ministroek, 369
Kanpo Arazoetako, Hezkuntzako eta
Zientzia eta Kulturako ministerioek,
366

- Kanpo harreman juridikoetan, 686
Kanpoaldearekin, 1888
kanpoaldeko mundura, 453
kanpoan, 2010
Kanpoan bizi diren galiziar biztanleekiko loturak, 1671
kanpoan bizi diren katalanak, 2023
Kanpoan bizi diren katalanen espezifikotasuna politika publikoetan, 2022
Kanpoan dauden erkidego katalanak, 2023, 2024
kanpoan dauden erkidego katalanei, 2023
Kanpoan dauden erkidego katalanekiko harreman-organok, 2024
kanpoan dauden katalanek, 2022
kanpoan dauden katalanekiko harremanak, 2023
Kanpoan dauden katalanen eskubideak, 2022
kanpoan dauden katalanen eta Kataluniaren arteko lotura aktiboari, 2023
Kanpoan dauden katalanen eta Kataluniaren arteko loturei, 2023
kanpo-arazoetako, Europar Batasuneko eta lankidetzako arloan eskumena duen ministerioak, 1677
kanpo-arazoetan eskumena duen ministerioarekin, 1674
kanpo-auditoria, 2466
kanpo-defizita, 2496
kanpo-ekintza, 2009
Kanpo-ekintza, 1673, 1676, 1677
kanpo-ekintzan, 1675
Kanpo-ekintzarako Espainiako estrategia, 1674
kanpo-ekintzarako Espainiako estrategia, 1674
kanpo-ekintzarako Galiziako strategiaren garapena eta betearazpena, 1676
kanpo-ekintzaren, 366
kanpo-ekintzaren arloan eskumena duen sailaren, 2023
kanpo-ekintzaren arloko eginkizunak esleituta dituen sailaren, 1674
Kanpo-ekintzaren eta Europar Batasunarekiko harremanen eragileak, eremuak eta tresnak, 2009
Kanpo-ekintzaren eta Europar Batasunarekiko harremanen eremu sektorialak, 2009
Kanpo-ekintzaren eta Europar Batasunarekiko harremanen helburuak, 2009
Kanpo-ekintzaren eta Europar Batasunarekiko harremanen printzipio gidariak, 2009
kanpo-ekintzaren, migrazioen, kulturaren eta hezkuntzaren arloetan eskumena duen gobernu-organok, 2024
kanpo-ekintzari, 366
Kanpo-ekintzari, 2009
kanpo-eragileekin, 2151
kanpo-eskuordetzen eginkizunak, 1678
kanpo-harreman teknikoen zuzendaritza, 369
kanpo-harremanei, 2487
kanpo-harremanen alde diharduten erakunde publikoei, 2487
kanpo-hedapenarekin, 2000
kanpo-jarduerak, 1251, 1481, 1730
Kanpoko Asturiarrei, 1292
Kanpoko Asturiarrei eta Asturiartasunaren Aitorpenari, 1292
kanpoko aukeraketak, 730
Kanpoko ekintza, 804, 805
kanpoko erkidego katalanak, 2022
Kanpoko erkidego katalanak, 2023
Kanpoko Erkidego Katalanari, 2022
kanpoko erkidego katalanetan, 1875
kanpoko errejidore, 2362
Kanpoko eskuordetza, 1678
kanpoko gune, 759
kanpoko gune, eraikuntza, garraio eta komunikazioen inbentarioa, 759
Kanpoko ikasketa-egonaldi, 828
kanpoko irakaskuntza-zentroak, 1943
Kanpoko Kataluniaren Kontseilua, 2024
Kanpoko Kataluniaren Kontseiluaren

- funtzionamendua, antolaketa, osaera eta atxikipena, 2024
 kanpoko kultura-aniztasunari eta unibertsaltasunari irekita agertzeaz, 801
 kanpoko kultura-politikan, 2001
 kanpoko kulturek, 171
 Kanpoko nafar herritarrak, 1084
 Kanpoko nafar komunitate birtualak, 1084
 Kanpoko nafar komunitateak, 1084
 Kanpoko praktikak, 466
 Kanpoko proiektzioa, 1874
 kanpoko seinaleetan, 173
 kanpoko zein barneko beste instalazio batzuk, 1030
 kanpokoetan zein barnekoetan. *Ikus* komunikazioak, *Ikus* komunikazioak, *Ikus* komunikazioak, *Ikus* komunikazioak, *Ikus* komunikazioak
 kanpokoetan zein barnekoetan,. *Ikus* komunikazioa
 kanpo-merkatuetako berezko hizkuntzetan, 2167
 kanpo-politiketan, 2487
 kanpo-proiektzioa, 1381, 1416, 1990, 2001, 2015, 2036
 kanpo-proiektzioarekin, 1994
 kanpo-proiektzioaren, 2024
 kanpo-proiektzioko jardueretako adierazpidea, 984
 kanpo-proiektzioko jardueretan, 1943
 kanpora proiektatzen, 801
 kanporantz hobeto babestuta egon, 182
 kanporanzko ekimenak, 1673
 kanporatzaileak, 361
 kanporatzea, 339
 Kanporatzea, 2221
 kanporatze-erabaki, 2441
 kanpotarrak, 2492
 kanpo-zorra, 2496
 Kantabriako administrazio publikoei, 1824
 Kantabriako administrazio publikoek, 1803
 Kantabriako administrazio publikoen jardunean, 1824
 Kantabriako Autonomia Erkidegoan, 1828
 Kantabriako Autonomia Erkidegoaren Administrazioak, 1825
 Kantabriako Autonomia Erkidegoaren Administrazioaren jardunean genero-berdintasuna sustatzeko neurriak, 1826
 Kantabriako Autonomia Erkidegoaren Nazioarteko Lankidetzari, 1805
 Kantabriako Autonomia Erkidegoari immigrazioa ekartzen dioten herrialdeak, 1805
 Kantabriako Autonomia Erkidegoko administrazio publikoek, 1822
 Kantabriako Autonomia Erkidegoko Administrazioak, 1814, 1819, 1820, 1822, 1825
 Kantabriako Autonomia Erkidegoko Administrazioaren enplegu publikoan sartzeko hautaprobetan, 1821
 Kantabriako Autonomia Erkidegoko Administrazioaren organoetan ordezkaritza orekatua izateari buruzko neurriak, 1824
 Kantabriako Autonomia Erkidegoko Administrazioarenak, 1824
 Kantabriako Autonomia Erkidegoko Bitartekaritza, 1815
 Kantabriako Autonomia Erkidegoko toki-erakundeak, 1825
 Kantabriako Autonomia Erkidegoko unibertsitateak, 1821
 Kantabriako botere publiko, 1825
 Kantabriako Enplegu Zerbitzuko bulegoetako langileei, 1821
 Kantabriako Gobernuko Administrazioaren, eta haren mendeko organismo publikoen eta zuzenbide publikoko enteen tasak, 1828
 Kantabriako Gobernuko Hezkuntza eta Gazteria Sailaren, 1802
 Kantabriako Hezkuntzari, 1806
 Kantabriako Hezkuntzari buruzko abenduaren 26ko 6/2008 Lege, 1813
 Kantabriako hezkuntza-sistemak, 1806
 Kantabriako irakurketa publikoaren

- sistema, 1801
- Kantabriako Kultura Ondareari, 1799
- Kantabriako Liburutegiei, 1800
- Kantabriako Logopeden Elkargo Ofizialean, 1802
- Kantabriako Logopeden Elkargo Ofizialeko kide, 1802
- Kantabriako Logopeden Elkargo Profesionala, 1802
- Kantabriako Parlamentuak, 1822
- Kantabriako Turismoaren Antolamenduari, 1800
- Kantabriako Unibertsitateak, 1820
- Kantabriako Unibertsitatean, 1821
- Kantabriako Unibertsitatearekin, 1807
- Kantabrian, 1807, 1818
- kantitatea, 1803
- kantuen, 1870
- kantzilergoaren eta, oro har, administrazioaren hizkuntza, 1313
- kapitain, 2241, 2244, 2476
- kapitaina, 2476
- Kapitaina, 2244
- kapitainak, 2241, 2242, 2244, 2301
- kapitainarekin, 2240
- kapitainaren ordezkorik, 2244, 2245
- kapital, 2435
- Kapital higigarrien errentak, 2357
- kapital publikoak, 698
- kapital sozialaren edo boto-eskubideen gaineko partaidetzen, 2426
- kapital sozialaren zatirik handiena, 2426
- kapitala, 431, 697, 2432
- Kapitalak Zuritzea, 513
- kapitalaren edo boto-eskubidearen gaineko partaidetzaren, 2433
- kapitalaren eskudiru bidezko harpidetzak, 2422
- kapital-eragiketak, 372
- kapital-finantzaketa, 2354, 2422
- kapitalizazio-eragiketen mutualitate eta batasunak, 2307
- Kapital-sozietateei buruzko Legearen, 587
- karakterak, 1699
- karga, 840
- karga-arintzeak, 2364, 2466
- karga-arintzeekin, 2466
- karga-eskala autonomikoan, 1380
- kargetatik, 698
- kargu, 693, 720, 805, 1026, 1038, 1537, 1701, 1839, 2106, 2378, 2454
- Kargu, 713, 805
- kargua, 368, 687, 693, 734, 1027, 1836, 2122
- Kargua, 693
- karguagatik kontseilukide ez diren pertsonak, 1969
- karguak, 688, 719, 2121
- karguan antzintasun txikiena duen kideak, 2122
- karguaren, 804, 1914, 1916
- karguaren edo lanpostuaren berezko eginkizunak, 1914, 1916
- karguaren zina edo hitzemana, 2132
- karguari, 689
- karguei, 1049, 1052, 1537, 1806, 1813
- kargutik, 688
- kargu-uztea, 693
- kargu-uzteari, 693
- Karlos III.aren pragmatika, 1313
- karpeta, 2069
- karraskak, 677
- karrera fiskalaz, 352
- Karrera judiziala, 360
- karrera judizialean, 360
- Karrera Militarrari, 499
- karrera profesional horizontala, 1727
- Karrera profesional horizontala, 1727
- Karrera profesionala, 1727
- karrera profesionalerako prestakuntza, 912
- karrerada, 396
- karreradak, 396
- karrerak, 1949
- karrerako bulego kontsular, 535
- karrerako destinoak, 352
- karrerako funtzionario, 464, 816
- Karrerako funtzionarioak, 1360, 1745
- karrerako funtzionarioek, 1360
- Karrerako funtzionarioen borondatezko mugikortasuna, 2186
- karrerari, 2182
- karreren kudeaketa, 2518
- kartel, 835, 1872
- Kartel, 449, 450, 836
- kartelak, 449, 1501, 1954
- kartografia, 2138, 2175

- kartografian, 2175
 Kasazio Auzitegiaren peritu
 judizialen zerrenda nazionala,
 2278
 Kasazio Auzitegiaren peritu
 judizialen zerrenda nazionalan,
 2471
 kasazio-errekurtsua, 2379, 2382, 2454
 kasua, 2390
 Kasua, 2390
 kasuan kasuko batzorde
 parlamentarioek, 184
 kasuan kasuko biztanleen
 borondateak, 191
 kasuan kasuko erregioetan
 hizkuntza nazionalak, erregionalak
 eta gutxiak erabil, 187
 Kasuan kasuko estatu kideak, 207,
 208
 kasuan kasuko hizkuntza, 167
 kasuan kasuko hizkuntza erregional
 eta gutxiak erabil, 310,
 379
 kasuan kasuko hizkuntza erregional
 eta gutxiak erabil, 310, 379
 kasuan kasuko hizkuntza
 koofizialan, 577
 Kasuan kasuko hizkuntza-
 erregioetan, 186
 kasuan kasuko tokiko hizkuntzatik,
 577
 kasuan kasuko xedapenetan, 198
 kasuan kasukoak eta bereziak, 177
 kasuistika, 1764
 kasuko administrazioa dagoen
 lurraldean koofizialak diren
 estatuko hizkuntzetatik, 532
 katalan administratiboaren E maila,
 1341
 katalan arloko prestakuntza, 1446
Katalan hizkuntza eta literaturaren
irakaskuntza, 2406
 katalan izaera politikoa, 2023
 katalan nahikorik, 2481
 katalana, 185, 401, 622, 803, 1188,
 1191, 1229, 1313, 1314, 1315, 1316,
 1318, 1319, 1320, 1321, 1322, 1324,
 1336, 1343, 1344, 1355, 1365, 1366,
 1367, 1373, 1384, 1385, 1386, 1388,
 1391, 1412, 1424, 1425, 1426, 1435,
 1437, 1439, 1440, 1445, 1446, 1450,
 1456, 1849, 1856, 1858, 1860, 1861,
 1864, 1865, 1867, 1868, 1869, 1870,
 1871, 1872, 1873, 1875, 1877, 1880,
 1884, 1893, 1903, 1907, 1908, 1912,
 1914, 1915, 1919, 1921, 1930, 1932,
 1936, 1939, 1940, 1941, 1942, 1943,
 1949, 1950, 1963, 1966, 1969, 1997,
 2007, 2009, 2010, 2022, 2033, 2037,
 2041, 2042, 2045, 2406, 2479, 2480,
 2481
 Katalana, 1314, 1315, 1316, 1319,
 1336, 1337, 1352, 1353, 1354, 1366,
 1384, 1387, 1414, 1415, 1421, 1433,
 1437, 1440, 1456, 1859, 1860, 1863,
 1868, 1876, 1879, 1883, 1891, 1892,
 1912, 1915, 1940, 1942, 1959, 2478
 katalana babesteko eta hedatzeko
 konpromisoa, 1314
 katalana babesteko neurriak, 1856
 katalana behar bezala ezagutzeko
 sistemak, 1893
 katalana berezko hizkuntza duten
 beste autonomia-erkidego, 1321
 katalana erabiliko duen
 programazioa, 1907
 katalana erabiltzeko eskubidea,
 1316, 1321
 katalana erabiltzen den
 programazioa, 1907
 katalana eta Balear Uharteetako
 berezko kultura, 1366
 katalana eta gaztelania behar
 adina jakitea, 1919
 Katalana jakiteko, 1358, 1387
 katalana sustatzeko eta suspertzeko
 eskumena duen sailaren
 jarduketak, 1930, 1932
 katalana sustatzeko helburua duten
 fundazio edo elkarten aldeko
 emariei, 1884
 katalana sustatzeko helburua duten
 fundazio edo elkarten aldeko
 emarietako, 1884, 1936
 Katalana sustatzeko politikak, 1915
 Katalana sustatzeko xedea duten
 erakunde jakin batzuei egindako
 dohaintzen kenkaria, 1418
 katalana unibertsitatean eta
 telebistan erabiltzeko dauden

- zailtasunei buruz prestatutako ebazpen-proposamena, 185
- katalana zabaltzeko, merkaturatzeko eta erabiltzeko irizpide objektiboak, 1870
- katalanak, 1313, 1319, 1323, 1381, 1942, 1943, 2481
- Katalanak, 1320, 1321, 1942, 2010, 2022
- katalanarekin, 1344, 1849, 1968
- katalanaren, 1314, 1315, 1317, 1318, 1320, 1321, 1322, 1323, 1324, 1325, 1328, 1329, 1330, 1343, 1344, 1346, 1350, 1352, 1380, 1381, 1391, 1415, 1860, 1861, 1862, 1863, 1864, 1869, 1870, 1871, 1872, 1873, 1874, 1877, 1912, 1914, 1917, 1966, 1968, 1988, 1994, 2010
- Katalanaren, 1347, 1859, 1868, 1948
- katalanaren ahozko eta idatzizko ezagutzak, 1894
- katalanaren ahozko eta idatzizko ulermen-maila, 1324
- katalanaren ahozko ezagutzari, 1334
- katalanaren ahozko zein idatzizko erabilera normala, 1317
- katalanaren ahozko zein idatzizko normalizazioa, 1317
- katalanaren B2 maila, 1448
- katalanaren batasuna, 1315
- Katalanaren batasuna, 1864
- Katalanaren Batzorde Ebaluatzailea, 1329
- Katalanaren Batzorde Ebaluatzaileak, 1328
- Katalanaren Batzorde Ebaluatzailearen edo IBAPen ziurtagirien maila, 1334
- Katalanaren Batzorde Ebaluatzailearen probetarako matrikula-tasaren, 1332
- katalanaren berezko ahozko eta idatzizko eta gaztelaniazko ezagutzak, 1868
- katalanaren betekizun akademikoak eta ezagutza-betekizunak, 1448
- katalanaren defentsa eta normalizazioa, 1314
- katalanaren defentsan eta normalizazioan, 1335
- katalanaren erabilera, 1314, 1315, 1317, 1322, 1323, 1336, 1338, 1339, 1384, 1385, 1386, 1445, 1447, 1459, 1861, 1862, 1864, 1869, 1870, 1871, 1872, 1873, 1874, 1879, 1881, 1898, 1911, 1943, 1957, 1966, 2010
- Katalanaren erabilera, 1315, 1336, 1337, 1898
- katalanaren erabilera anparatu, babestu eta sustatzeko jarduerak, 1864
- katalanaren erabilera arautu, 1864
- katalanaren erabilera babestea eta sustatzea, 1862
- katalanaren erabilera babesteko eta sustatzeko neurriak ezartzen, 1861
- katalanaren erabilera babestu, sustatu eta normalizatzeko, 1862
- katalanaren erabilera bermatzeko eta sustatzeko, 1869
- katalanaren erabilera eta ezagutza, 1438
- katalanaren erabilera eta kanpo-proiektzioa, 1864
- Katalanaren erabilera eta sustapena, 1943
- katalanaren erabilera normala, 1385
- katalanaren erabilera normalizatzea eta sustatzea, 1862
- katalanaren erabilera orokortzea, 1874
- katalanaren erabilera osoa, 641
- katalanaren erabilera sozialak, 1381
- katalanaren erabilera sozialari, 1861
- katalanaren erabilera zientifiko, kultural eta soziala, 1892
- katalanaren erabileran, 1318, 1943
- katalanaren erabileraren atzerakada nabariak, 1385
- katalanaren erabileraren erregulazioa, 1889
- katalanaren erabilerari, 1325, 1381, 1880
- katalanaren eskakizun handieneko ezagutza-ziurtagiria, 1389
- Katalanaren eta Andorrarekin loturiko giza eta gizarte-zientzien irakaskuntza, 2480
- Katalanaren eta Balear Uharteetako kulturaren ezagutza eta erabilera,

- 1439
katalanaren eta gaztelaniaren arteko oreka, 1974
katalanaren eta gaztelaniaren erabilera, 1315, 1352, 1415, 1437, 1879
katalanaren eta gaztelaniaren erabilera normala eta ofiziala, 1862, 1863
katalanaren eta gaztelaniaren erabilera normala eta ofiziala bermatzeko, 1862
Katalanaren eta gaztelaniaren erabilera ofiziala, 1862
katalanaren eta gaztelaniaren ikaskuntzan, 1346
Katalanaren eta gaztelaniaren irakaskuntzak, 1868
katalanaren eta gaztelaniaren izaera ofiziala, 1863
katalanaren eta gaztelaniaren ofizialtasun-araubidea, 2033
katalanaren eta gaztelaniaren ofizialtasunari, 1994
katalanaren eta katalanezko irakaskuntza, 1321, 1941
katalanaren ezagutza, 1322, 1325, 1358, 1387, 1389, 1390, 1860, 1948
Katalanaren ezagutza, 1341, 1861, 1862
Katalanaren ezagutza egiaztatzea, 1868
katalanaren ezagutza eta erabilera, 1438, 1892, 1905
Katalanaren ezagutza eta erabilera progresiboa, 1315
Katalanaren ezagutza -maila, 1359
katalanaren ezagutza nahikoa eta egokia, 1949
katalanaren ezagutza osoa, 1862
Katalanaren ezagutza osoa eta erabilera normala, 1861
katalanaren ezagutza-eskakizun orokorrak, 1386
katalanaren ezagutzak, 1334, 1384, 1446, 1452
katalanaren ezagutza-maila, 1325, 1359, 1387, 1389, 1391, 1406, 1420, 1460
katalanaren ezagutza-mailak, 1391, 1406
katalanaren ezagutza, 1323, 1852
katalanaren ezagutzaren ziurtagiriei dagozkien probetarako, 1328, 1329
katalanaren ezagutza-ziurtagiria, 1389
katalanaren ezagutza-ziurtagiriak, 1885, 1899, 1929
katalanaren ezagutza-ziurtagiriei dagozkien probak, 1330
katalanaren garrantzia eta haren ikaskuntza, 1939
katalanaren gizarte-balorazioa, 1459
Katalanaren goi-mailako ziurtagiria, 1886
katalanaren gutxieneko ezagutza-maila, 1359, 1387
Katalanaren hasierako mailako ziurtagiria, 1886
katalanaren hizkuntza-araudia, 1846
katalanaren hizkuntza-eremuan, 1336, 1967
katalanaren hizkuntza-eremuarekin lotutakoa, 1849
katalanaren hizkuntza-modalitate propioak, 1381
katalanaren hizkuntza-modalitateak, 1371, 1452
katalanaren hizkuntza-normalizazioa, 1917, 1939
Katalanaren hizkuntza-normalizazioa, 2045
katalanaren hizkuntza-normalizazioaren helburua, 1974
katalanaren ikaskuntza, 2004
Katalanaren ikaskuntza eta erabilera, 1432
katalanaren ikaskuntzan, 1897
katalanaren ikastaro osagarriak, 1320
katalanaren ikastaroak, 1452, 1844
katalanaren ingurumen-erabilera, 1323
katalanaren irakaskuntza, 1320, 1322, 2479
katalanaren irakaskuntza-eskaintza nahikoa, 1940
katalanaren irakaskuntza-moduluen, 1960
katalanaren irakaskuntzarekin eta

- hizkuntza-normalizazioarekin, 1380
Katalanaren irakaskuntzaren programazioan eta antolaketan, 1832
katalanaren koofizialtasuna, 1324
katalanaren lurralde-eremu osora, 1845
Katalanaren maila ertaineko ziurtagiria, 1886
Katalanaren nahikotasun- eta goimailletako ziurtagiriak, 1930
Katalanaren nahikotasun-mailako ziurtagiria, 1886
katalanaren normalizazioa, 1321, 1856
katalanaren normalizazioak, 1323
katalanaren normalizazio-prozesuaren planifikazio, antolaketa, koordinazio eta gainbegiratzea, 1323
katalanaren ofizialtasuna, 1912
katalanaren ofizialtasuna lurralde-estatutu, 1314
katalanaren ohiko erabilera, 1384
Katalanaren oinarrizko mailako ziurtagiria, 1885
Katalanaren oinarrizko, hasierako eta tarteko mailletako ziurtagiriak, 1930
katalanaren presentzia, 1861, 1871, 1873, 1874, 2021
katalanaren presentzia arautzeko, 1861
katalanaren presentzia bermatzeko sustapen-neurriak, 1861
katalanaren presentzia egokia, 1943
katalanaren presentzia esanguratsua bermatzeko, 1871
katalanaren sustapena, 1371
katalanaren sustapena, erabilera eta babesa bermatzeko, 1874
katalanaren sustapena, ezagutza eta erabilera, 1315
Katalanaren sustapenean, 1349
Katalanaren uharteetako modalitateak, 1354
katalanaren uharte-modalitateak, 1314
Katalanaren uharte-modalitateak, 1315
katalanaren ulermena eta ezagutza, 1869
Katalanaren ziurtagiriekin, 1381
katalanaren, Balear Uharteetako berezko hizkuntzaren, erabilera, 1415
katalanaren, okzitanieraren, gaztelaniaren eta atzerriko hizkuntzen irakaskuntzak, 1945
katalanari, 1324, 1362, 1384, 1390, 1963, 2004
katalanari buruzko ezagutzen ebaluazioa, 1371
katalanaz, 1960
katalanean, 1959
katalanek, 2022
katalaneko azterketa, 2481
katalaneko azterketarik, 2481
katalanen, 2022, 2023
katalanen eskubideak, 2022
katalanera, 1938
katalanerako, 1908, 1960
Katalanetik beste hizkuntza batera eta alderantziz zinpeko itzulpen edo interpretaziorako gaitzeko eta zinpeko itzultzaile eta interpreteen erregistroan, 1931
katalanetik beste hizkuntza batera, eta alderantziz, zinpeko itzulpen edo interpretaziorako gaikuntza izapidetzea, 1931
katalanez, 1315, 1316, 1317, 1318, 1319, 1320, 1321, 1322, 1325, 1339, 1360, 1363, 1366, 1367, 1380, 1389, 1831, 1843, 1856, 1857, 1858, 1859, 1861, 1864, 1865, 1866, 1867, 1868, 1869, 1870, 1871, 1872, 1873, 1874, 1908, 1910, 1914, 1915, 1916, 1918, 1937, 1940, 1942, 1949, 1959, 1972, 1973, 1974, 1975, 1976, 1977, 1979, 1980, 1986, 2480
Katalanez abestutako musika sortzea, interpretatzea eta zabaltzea, 1871
katalanez adierazitako kultura, 2009
katalanez bikoiztuta edo azpigitulatuta, 1974
Katalanez bikoiztutako edo azpigitulatutako obra zinematografikoak, 1977
katalanez bikoiztutako eta azpigitulatutako jatorrizko

- adierazpen ez-katalanezko filmak, 1871
- katalanez bikoiztutako eta azpigitulatutako kopien kopuruari, 1977
- katalanez edo Arango okzitanieraz adierazitako zirkuituetan, 1883
- katalanez egindako eskaintza zinematografikoa, 1972
- katalanez emititzen diren ikus-entzunezko edukiak, 1366
- katalanez eta gaztelaniaz argitaratzeko jarduketak eta zerbitzuak, 1933
- katalanez hitz egiteko eskubidea, 1898
- katalanez hitz egiten den gainerako lurraldeetako kultura-eragileekin, 1927
- Katalanez hitz egiten duten beste lurralde batzuetako administrazioekiko harremanak, 1950
- katalanez hitz egiten duten beste lurralde batzuetako gobernuen, 1973
- katalanez hitz egiten duten beste lurralde batzuetan, 1367
- katalanez hitz egiten duten gainerako lurraldeekiko, 1416
- katalanez hitz egiten duten gainerako lurraldeetako gobernuekin, 1973
- katalanez hitz egiten duten hizkuntza-eremuetako lurraldeetan, 1367
- katalanez hitz egiten duten lurraldeen arteko komunikazioa sustatu, 1864
- katalanez hitz egiten duten lurraldeetako hezkuntza-erakundeekin, 1950
- katalanez hitz egiten duten lurraldeetan, 1986
- katalanez hitz egiten duten lurraldeetatik kanpo, 1367
- katalanez idatzitako jatorrizko testua, 1942
- katalanez idatzitako literaturaren eta pentsamenduaren itzulpena, 640
- katalanez izapidetzen diren administrazio-prozeduretan, 1386
- katalanez sortutako, bikoiztutako eta azpigitulatutako zinema-eskaintza, 1971
- katalan-ezagutzak, 1388
- katalanezko, 401, 1313, 1318, 1321, 1372, 1380, 1381, 1397, 1417, 1959
- katalanezko adierazpena duen kulturari, 1927
- Katalanezko adierazpenek, 1315
- katalanezko antzezpenak, ikuskizunak eta beste kultura-adierazpen batzuk, 1321
- katalanezko bertsioa, 1977
- Katalanezko bertsioa, 1974
- katalanezko bertsioak, 1938
- katalanezko bertsioan, 1399, 1974, 1975
- katalanezko bertsioaren aldaketa puntuala, 1399
- Katalanezko bertsioaren aldaketak, 1399
- katalanezko edizioa, 1885
- katalanezko edizioaren eta gaztelaniazko edizioaren argitalpenak, 1933
- katalanezko ekoizpen zinematografikoa, 1971
- katalanezko errotulazioa, 1323
- katalanezko eta gaztelaniazko argitalpenetarako, 1858
- katalanezko eta gaztelaniazko errotulazioa, 1318
- katalanezko eta gaztelaniazko hizkuntza-ezagutzak, 1372
- katalanezko eta, hala badagokio, gaztelaniazko hedapen handieneko egunkarietako, 1397
- Katalanezko idazleen eta beste hizkuntza batzuetako idazleen arteko harremana, 1834
- katalanezko ikastaroak, 1869
- katalanezko ikus-entzunezko baliabideetatik eta edizio fonografikoetatik, 1321
- katalanezko irakaskuntzarako eskubidea, 1319
- katalanezko izendapena, 1327
- katalanezko jatorrizko bertsioan, 1976

- katalanezko keinu-hizkuntzaren erabilera, 1915
- katalanezko lanen kalitateko itzulpenak, 1834
- katalanezko literatura- eta zientzialanak beste hizkuntza batzuetara itzultzea, 1870
- katalanezko literatura-ekoizpen osoa, 1833
- Katalanezko literatura-sorkuntza eta -azterlanak, 1833
- Katalanezko obra zinematografikoak eta ikus-entzunezkoak, 1976
- katalanezko oinarrizko gaitasunak eskuratu dituzten pertsoneri*, 1959
- Katalanezko probetarako matrikular-tasa, 1330
- katalanezko telebista-emanaldiak, 1321
- katalanezko testua*, 1316
- katalanezko zinema-eskaintza, 1975
- Katalanezko zinema-eskaintza, 1973
- katalanezko zinemak, 1972
- katalanezkoak ez diren filmen bikoizketa eta azpitulazioa, 1971
- katalan-hiztunak ez direnek, 1318
- katalan-ikastaro, 2481
- katalogatutako ondasunei, 1372
- katalogazioa, 1662
- katalogo kolektibo bat sortuz, 810
- katalogoa, 759, 1032, 2138
- katalogoak, 810, 1636, 1780, 1781, 1848
- katalogoetan*, 766, 811
- Katalogoetan, 1842
- Katalunia, 1988, 1990, 2012, 2014
- Katalunia 112 Larrialdiko Deiak Artatzeko eta Kudeatzeko Zentroa, 1920
- Katalunia 112 Larrialdiko Deiak Artatzeko eta Kudeatzeko Zentroari, 1920
- Kataluniak, 1864, 1917, 1939, 1992
- Kataluniak eta hizkuntza bereko gainerako lurraldeek, 1838
- Kataluniak hizkuntza partekatzen duen lurraldeetatik kanpoko katalanek, 2023
- Kataluniak unibertsitatean dituen ezaugarri kulturelei eustearekin, 1891
- Kataluniako, 1859, 1860, 1861, 1862, 1863, 1864, 1865, 1866, 1867, 1868, 1869, 1870, 1871, 1872, 1874, 1875, 1876, 1877, 1912, 1913, 1914, 1915, 1916, 1917, 1987, 1988, 1989, 1991, 1992, 1993, 1994, 1995, 1996, 1997, 1999
- Kataluniako 1979ko Autonomia Estatutuak, 1859
- Kataluniako 2017-2020 Estatistika Planari, 2021
- Kataluniako Administrazio Publikoaren Eskolak, 1832
- Kataluniako administrazio publikoek, 2019
- Kataluniako administrazio publikoek kudeatutako edo finantzatutako komunikabide sozialek, 1926
- Kataluniako administrazio publikoekin, 1942
- Kataluniako Administrazio Publikoen Araubide Juridiko eta Prozedurari, 1984
- Kataluniako administrazio publikoen hizkuntza-araubidea, 1984
- Kataluniako administrazio publikoen mendeko instituzio eta organoen izendapenak, 2020
- Kataluniako administrazio publikoetan, 1967
- Kataluniako administrazio, korporazio eta instituzio publikoetako langileek, 1865
- Kataluniako administrazioek*, 1992
- Kataluniako administrazioek eta instituzioek, 1861
- Kataluniako administrazioen hizkuntza, 1864
- Kataluniako administrazioetako langileak, 1843
- Kataluniako akademia zientifikoak, 2036
- Kataluniako Akademien Erregistroan, 2013
- Kataluniako autogobernuko eta kultura- eta hizkuntza-normalizazioko instituzioak, 1921
- Kataluniako Autonomia Estatutuak, 477, 2012
- Kataluniako Autonomia Estatutuan,

- 2011
- Kataluniako Autonomia
Estatutuaren, 1859, 1862, 1987
- Kataluniako berezko hizkuntza, 1859,
1860, 1863, 1868, 1879, 1912, 1940,
1942, 1959, 1972, 2034
- Kataluniako berezko zuzenbidea,
1916
- Kataluniako beste hizkuntza ofizial
batera duen itzulpenarekin, 1925
- Kataluniako bizitza kolektiboan, 1878
- Kataluniako botere judiziala, 1916
- Kataluniako botere publikoak eta
instituzioak, 1861
- Kataluniako botere publikoen, 1912
- Kataluniako edozein hizkuntza
ofizialetan, 1856, 1908
- Kataluniako egoera
soziolinguistikoa, 1859
- Kataluniako ekoizpen bibliografikoa
eta hizkuntza-eremu
katalanarekin lotutakoa, 1849
- Kataluniako enpresa-
bikaintasunaren bereizgarria, 2020
- Kataluniako errealitate kultural,
sozial, zientifiko eta linguistikoan,
1855
- Kataluniako errealitatea, kultura eta
hizkuntza, 2022
- Kataluniako errealitateak, 1891
- Kataluniako errealitatearen beste
edozein aspektuekin, 2023
- Kataluniako errealitatera, 1891
- Kataluniako erregistro publiko, 1867
- Kataluniako eskautak, 2040
- Kataluniako Estatistikari buruzko
23/1998 Legea, 2021
- Kataluniako Estatuko
Administrazioarekin harremanak
izateko eskubidea, 1865
- Kataluniako eta Arango berezko
hizkuntzen presentzia eta babesa,
1927
- Kataluniako eta Europako zinema,
1975
- Kataluniako gainerako ahozko eta
idatzizko hizkuntza ofizialen
ikaskuntza, 1968
- Kataluniako gainerako hizkuntza
ofizialena, 2021
- Kataluniako gainerako hizkuntza-
domeinuekin eta haien mendeko
ente publikoekin dituzten
harremanetan, 1942
- Kataluniako gainerako korporazio
publikoek, 1915
- Kataluniako Generalitatek, 482, 1965
- Kataluniako Generalitateko Aldizkari
Ofizialaren (KGAO) argitalpen-
hizkuntza, 1918
- Kataluniako Generalitateko Aldizkari
Ofizialaren eta Argitalpenen
erakunde autonomoak, 1933
- Kataluniako Generalitateko Aldizkari
Ofizialaren eta Argitalpenen
erakunde autonomoaren
Administrazio Kontseiluari,, 1858
- Kataluniako Generalitateko Aldizkari
Ofizialaren eta Argitalpenen
erakunde autonomoaren
argitalpenen prezio publikoa,
1858
- Kataluniako Generalitateko Aldizkari
Ofizialari, 1918
- Kataluniako Generalitateko Aldizkari
Ofizialean, 1970
- Kataluniako Generalitateko Irrati eta
Telebistaren Korporazio Katalana,
1904
- Kataluniako Generalitateko maisu-
maistren kidegoaren eta irakasle
teknikoen kidegoaren, 1949
- Kataluniako Generalitateko
presidentea, 1859, 1987
- Kataluniako Generalitatean, 1842,
1848, 1885, 1928
- Kataluniako Generalitatean Aldizkari
Ofizialean, 1837, 1845, 1864, 1933
- Kataluniako Generalitatean irati-
difusioko zerbitzu publikoa, 1904
- Kataluniako Generalitatean tasa eta
prezio publikoei buruzko
abenduaren 24ko 15/1997
Legearen, 1885
- Kataluniako Generalitatean, 1923
- Kataluniako Generalitate, 1917
- Kataluniako gizartea eta haren
esparru juridikoa, 1959
- Kataluniako gizartean integrazteko
prozesuan, 1959
- Kataluniako gizartearen kultura,
hizkuntza eta balioak, 1906

- Kataluniako gizarte-zerbitzuen sistemaren gizarte-zerbitzuen eta -prestazioen katalogo sailkatua, 1922
- Kataluniako gizarte-zerbitzuen sistemaren zerbitzu eta prestazioen katalogo sailkatua, 1922
- Kataluniako gor edo gor-itsu zeinugileen hizkuntza, 2006
- Kataluniako gor eta gor-itsu zeinugileen berezko hizkuntza-sistema, 1966
- Kataluniako gor zeinugileen hizkuntza edo keinu- eta ikus-modalitateko hizkuntza-sistema, 1967
- Kataluniako Gorputz Hezkuntzako Institutu Nazionalaren (INEFC), 1899
- Kataluniako gorren eta gor-itsuen hizkuntza, 1963
- Kataluniako hauteskunde-legeak, 2015
- Kataluniako hauteskunde-legean, 2015
- Kataluniako herriak eta instituzioek, 2011, 2012
- Kataluniako herriaren eskubide historikoetan, 1912
- Kataluniako herritar, 1905
- Kataluniako herritarrek, 1861, 1867, 1912, 1913, 1914, 1972, 1973, 1991
- Kataluniako herritarrek eta instituzio politikoek, 2012
- Kataluniako herritarrekin, historiarekin, hizkuntzarekin, kulturarekin, 2023
- Kataluniako herritarren, 1860, 1921, 1988
- Kataluniako herritarren eskubide eta eginbeharrei, 1860
- Kataluniako Hezkuntza Administrazioak, 1963
- Kataluniako Hezkuntza Administrazioaren hizkuntza ofiziala, 1942
- Kataluniako Hezkuntza Zerbitzua, 1944
- Kataluniako hezkuntza-eskaintzan, 1997
- Kataluniako hezkuntza-sistema, 1939
- Kataluniako hezkuntza-sistemak, 1939
- Kataluniako hezkuntza-sisteman, 1868
- Kataluniako hezkuntza-sistemara, 1914
- Kataluniako hezkuntza-sistemaren hizkuntza-araubidea, 1940, 2033
- Kataluniako hezkuntza-zerbitzua, 1946
- Kataluniako hezkuntza-zerbitzua ematen duten zentroek, 1947
- Kataluniako hezkuntza-zerbitzua ematen duten zentroen autonomia, 1947
- Kataluniako hezkuntza-zerbitzuaren ekitatea, 1951
- Kataluniako historiako gertakari, 1859
- Kataluniako hizkuntza eta kultura, 1904, 1905, 2009
- Kataluniako hizkuntza eta kultura deuseztatzeko borondate sistematikoa, 1923
- Kataluniako hizkuntza eta kultura, bai eskubideak, 1912
- Kataluniako Hizkuntza Normalizazioari buruzko apirilaren 18ko 7/1983 Legeak, 1860
- Kataluniako Hizkuntza Normalizazioari buruzko apirilaren 18ko 7/1983 Legean, 1832
- Kataluniako Hizkuntza Normalizazioari buruzko apirilaren 18ko 7/1983 Legearen, 1877
- Kataluniako hizkuntza ofiziala, 1863, 1912, 1989
- Kataluniako hizkuntza ofizialak, 1968
- Kataluniako hizkuntza ofizialei, 1973
- Kataluniako hizkuntza ofizialen ezagutza nahikoa, 1898
- Kataluniako hizkuntza ofizialetako edozeinetan, 1920, 2026
- Kataluniako hizkuntza ofizialetan, 1985
- Kataluniako Hizkuntza Politikari buruzko urtarrilaren 7ko 1/1998 Lege, 1859
- Kataluniako hizkuntza propioa, 1833
- Kataluniako hizkuntza-

- aniztasunaren, 1987
- Kataluniako hizkuntza-eremuan, 1864, 1872
- Kataluniako hizkuntza-eremutik kanpoko autonomia-erkidego batean eragina izan behar duen dokumentazio akademikoak, 1942
- Kataluniako hizkuntza-komunitate osoak, 1845
- Kataluniako hizkuntza-ondare, 1966
- Kataluniako hizkuntza-ordenamenduan, 1989
- Kataluniako hizkuntza-pluraltasuna, 1856
- Kataluniako hizkuntza-politika, 1987
- Kataluniako hizkuntza-politikaren tradizioari, 1989
- Kataluniako hizkuntzaren araudi orokorra, 1845
- Kataluniako hizkuntzaren eta kulturaren nazioarteko proiektzioa, 2010
- Kataluniako Ikaskuntzen Institutuak, 1989
- Kataluniako Ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioa, 1883, 1906
- Kataluniako Ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioak, 1921
- Kataluniako Ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioaren, 2012
- Kataluniako Ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioaren antolaketa- eta funtzionamendu-printzipioak, 1906
- Kataluniako Ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioaren ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu publikoa, 1921
- Kataluniako Ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioaren programazioaren printzipio orokorrak, 1921
- Kataluniako Ikus-entzunezko Hedabideen Korporazioari, 1921
- Kataluniako Ikus-entzunezko Komunikazioari buruzko abenduaren 29ko 22/2005 Legearen, 2019
- Kataluniako ikus-entzunezko komunikazio-espazioan, 1905
- Kataluniako ikus-entzunezkoen espazio, 1909
- Kataluniako ikus-entzunezkoen espazioa, 1909
- Kataluniako ikus-entzunezkoen industria, 1921
- Kataluniako Ikus-entzunezkoen Komunikazioari, 1904, 1971
- Kataluniako Ikus-entzunezkoen Komunikazioari buruzko abenduaren 29ko 22/2005 Legearen, 1971
- Kataluniako Ikus-entzunezkoen Kontseilua, 2027
- Kataluniako Ikus-entzunezkoen Kontseiluak, 1880, 1908, 1961, 2003, 2019, 2030
- Kataluniako Ikus-entzunezkoen Kontseiluaren 2/2000 Legea, 2027
- Kataluniako Ikus-entzunezkoen Kontseiluaren eskumenen esparruan, 1880
- Kataluniako Ikus-entzunezkoen Kontseiluari, 1880
- Kataluniako Ikus-entzunezkoen Korporazioa, 2027
- Kataluniako Ikus-entzunezkoen Korporazioaren 11/2007 Legea, 2027
- Kataluniako ikus-entzunezkoen sistema, 1880
- Kataluniako ikus-entzunezkoen sistema osoan, 1880
- Kataluniako ikus-entzunezkoen sistema osoaren lurralde-oreka, 1909
- Kataluniako ikus-entzunezkoen sistema propioa, 1904
- Kataluniako ikus-entzunezkoen zerbitzu publikoa, 1905
- Kataluniako instituzio guztien hizkuntza, 1863
- Kataluniako instituzio, antolakunde eta administrazio publikoekin, 2022
- Kataluniako instituzioak eta kultura, 1948
- Kataluniako instituzioei eta kulturari buruzko ezagutzak, 1949
- Kataluniako irakaskuntzaren berezko hizkuntza, 1943

- Kataluniako Irrati eta Telebista Korporazioak, 1869
- Kataluniako Irrati eta Telebistaren Korporazioa, 1921
- Kataluniako Justizia Administrazioan, 1916
- Kataluniako Justizia Administrazioaren zerbitzuan dauden langileei, 1865
- Kataluniako Kanpoko Erkidegoekiko Harremani buruzko abenduaren 27ko 18/1996 Legean, 1875
- Kataluniako Kode Zibilaren bigarren liburuari, 1983
- Kataluniako Kode Zibilaren bosgarren liburuko eskubide errealei, 1910
- Kataluniako Kode Zibilaren oinordetzei buruzko laugarren liburuari, 1934
- Kataluniako Kode Zibilaren pertsona juridikoei buruzko hirugarren liburuari, 1925
- Kataluniako komunikabide publikoetan, 1912
- Kataluniako Kontsumo Agentzia, 1902
- Kataluniako Kontsumo Kodeari, 1978
- Kataluniako koroa aragoiarrarekin, 1987
- Kataluniako kultura, 1859
- Kataluniako kultura eta Arango hizkuntza eta kultura okzitaniarrak, 1883
- Kataluniako Kultura Industrien Institutuak, 1975
- Kataluniako Kultura Industrien Institutuari, 1975
- Kataluniako kultura-ondarea, 1851
- Kataluniako Kultura-ondareari, 1851
- Kataluniako kulturaren eta katalanaren normalizazioa, 1856
- Kataluniako legeria orokorrean, 1896
- Kataluniako legeriaren eta doktrina-ikasketen, 1860
- Kataluniako Lehiaren Agintaritzak, 1938
- Kataluniako Lehiaren Agintaritzari, 1938
- Kataluniako letra-gizon ospetsuenetako batzuek zuzendu zuten erakundea, 1833
- Kataluniako Liburutegi Nazionala, 1849
- Kataluniako liburutegi publikoetan., 1851
- Kataluniako Liburutegi, Artxibo, Museo eta Ondare Historiko, Artistiko eta Zientifikoaren Zerbitzuari buruzko 1934ko Legeagatik, 1849
- Kataluniako Liburutegia, 1849, 1850
- Kataluniako Liburutegiak, 1849, 1850
- Kataluniako Liburutegi-sistemari, 1849
- Kataluniako Logopeden Elkargoa, 1878
- Kataluniako Logopeden Elkargoan, 1878
- Kataluniako lurralde osoa, 1904
- Kataluniako lurralde osoan, 1919
- Kataluniako lurraldean, 1859, 1962
- Kataluniako lurraldean dauden aukera eta adierazpen politiko, sozial, linguistiko, kultural eta erlijiosoak, 1906
- Kataluniako lurralde-eremuan, 1866, 1872, 1995
- Kataluniako lurraldeko, 1859
- Kataluniako lurraldeko arlo guztien artean elkarriketa, ulermena eta kohesioa, 1906
- Kataluniako lurraldetik, 1868
- Kataluniako lurraldetik harago, 1906
- Kataluniako Merkataritza, Industria eta Nabigazioko Ganbera Ofizialei eta Ganberen Kontseilu Nagusiari, 1889
- Kataluniako okzitanieraren, 1991
- Kataluniako ondare bibliografiko guztia, 1849
- Kataluniako ondare bibliografikoa, 1851
- Kataluniako ondare zientifiko, kultural eta linguistikoa, 2036
- Kataluniako Osasun Institutuaren eremuan, 1894
- Kataluniako Osasun Institutuari, 1919
- Kataluniako Osasun Institutuko estatutupeko langile, 1919
- Kataluniako Osasun Zerbitzuaren,

- 2025
Kataluniako Osasun Zerbitzuaren egitura eta antolamendua, 1843
Kataluniako Osasunaren Institutuko langileak, 1919
Kataluniako Parlamentua, 2012
Kataluniako Parlamentuak, 477, 1859, 1864, 1891, 1964, 1965, 1987, 2011
Kataluniako Parlamentuaren, 1860
Kataluniako Parlamentuaren 2010eko uztailaren 15eko 749/VIII Ebazpenaren xede, 2004
Kataluniako Parlamentuaren lege, 2013
Kataluniako Printzerriko, 1987
Kataluniako Publizitate Dinamikoa, 1881
Kataluniako Sektore Publikoan Bitarteko Elektronikoak, 1985
Kataluniako Suteak Prebenitzeko eta Itzaltzeko eta Salbamenduetarako Zerbitzua, 1852
Kataluniako toki-erakundeek, 1994
Kataluniako toki-erakundeen ikus-entzunezko komunikabideek, 2019
Kataluniako toki-erakundeetako, 1994
Kataluniako toponimia arloko organismo, 1996
Kataluniako toponimoen forma ofizial, 1867
Kataluniako tradizio juridikoan, 1912
Kataluniako Turismo Agentziari, 1924
Kataluniako Udal eta Toki Araubideari buruzko apirilaren 15eko 8/1987 Legearen, 1876, 1877
Kataluniako Unibertsitate arteko Kontseiluaren, 1892, 1893
Kataluniako Unibertsitateei, 1891
Kataluniako Unibertsitateei buruzko otsailaren 19ko 1/2003 Legearen, 2019
Kataluniako unibertsitateen, 1997
Kataluniako unibertsitateen berezko hizkuntza, 1891, 1892
Kataluniako unibertsitateetako hizkuntza ofiziala, 1892
Kataluniako unibertsitateetan eta goi-mailako irakaskuntza-zentroetan, 1997
Kataluniako unibertsitate-irakaskuntzako zentroetako irakasleek, 1869
Kataluniako unibertsitate-sistema, 1891
Kataluniako unibertsitate-sistemako unibertsitateek, 1892
Kataluniako unibertsitate-sistemako unibertsitateetara, 1893
Kataluniako unibertsitate-sistemaren helburuak, 1891, 1892
Kataluniako unibertsitate-sistemaren helburuak eta printzipio informatzaileak, 1891
Kataluniako zinema-aretoak, 1976
Kataluniako zinema-merkatuak, 1971
Kataluniako zinema-pantailak, 1975
Kataluniako Zinema-pantailen Sare Itundua, 1972, 1975
Kataluniako Zinema-pantailen Sare Itunduaren helburua, 1975
Kataluniako Zinema-pantailen Sare Itunduaren programazioa, 1975
Kataluniako zinematografiaren eta ikus-entzunezkoaren industria, 1976
Kataluniako zinematografiari buruzko araudia, 1971
Katalunian, 1833, 1838, 1840, 1846, 1849, 1861, 1863, 1865, 1866, 1870, 1872, 1883, 1904, 1912, 1913, 1914, 1915, 1916, 1935, 1937, 1939, 1943, 1963, 1965, 1972, 1974, 1975, 1987, 1988, 1989, 1991, 1992, 1993, 1994, 1997, 1998, 2001, 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2026
Katalunian argitaratu edo ekoiztako lan guztiak, 1850
Katalunian bizi diren katalanek, 2022
Katalunian ekoiztako obra zinematografikoak, 1977
Katalunian ezarrita dauden unibertsitateak, 1891
Katalunian merkaturatzen diren tabako-produktuen paketeen kanpoaldean, 1831
kataluniar kultura-ekoizpena, 640
kataluniar, galiziar, euskal, aragoiar,

- okzitaniar eta asturiar hizkuntza, 632
- Kataluniara Itzultakoak, 1957
- Kataluniarako, 1998
- Kataluniarekin, 1912, 2010, 2012, 2023
- Kataluniarekin berezko hizkuntza partekatzen duten lurraldeetako hezkuntza-administrazioekin, 1950
- Kataluniaren, 1859, 1912, 1913, 1987
- Kataluniaren arestiko historiako une zailetan, 1845
- Kataluniaren berezko hizkuntza eta kultura, 2009
- Kataluniaren bilakaera kolektiboan, 2022
- Kataluniaren eremuan, 1878
- Kataluniaren eremuari, 1845
- Kataluniaren interesak, 2010
- Kataluniaren kanpo-ekintza, 2009
- Kataluniaren, errolatuta dauden udalerraren eta eskualdearen funtsezko ezaugarriak, 1959
- Kataluniari, 2023
- Kataluniatik, 1997, 1998
- Kataluniatik kanpo, 1833
- Kataluniatik kanpo bizi diren pertsonak, 2023
- Kataluniatik kanpo dauden erkidego katalanen eta aitortuta dauden federazioen ordezkariak, 2024
- Kataluniatik kanpoko erkidego katalanetan, 1986
- Kataluniatik kanpoko ikasleak, 1893
- Katastrofea, 1014, 1091
- katedra, 815
- katedradun, 463
- katedraduna, 815
- katedradunek, 781
- katedradunen, 463, 748, 815, 816
- Katedradunen eta ikuskatzaileen kidegoetan, 464
- katedradunen kidego, 463
- katedradunen kidegoa, 815
- Katedradunen kidegoak, 463
- katedradunen kidegoetako, 816
- Katedradunen kidegoetan, 463
- katedradunen kidegoko, 815
- katedradunen kidegokoek, 816
- katedradunen kidegora, 816
- katedradunena, 815
- katedrak, 2406
- kateei, 2430, 2432
- kateen zenbakitze-sistema egokia, 2427
- kategoria, 857, 1390, 1621, 1836, 2049, 2352, 2431, 2432
- Kategoria berezian sailkatutako familia ugarietako kideak, 1929
- kategoria ekonomikoetan, 370
- kategoriak, 857, 1847, 1851
- kategorien, 1390, 1552
- kategorien eta eskalen izendapenak, 1890
- kategorietan, 1390, 1606, 1608, 1896
- kategorietara, 781, 1373
- kategorietara sartzeko gaikuntza-ikastaroak, 1852
- Kategorizazio, 1661
- kaudimenari, 553
- Kaudimengabezia-prozedura aplikagarri, 2306
- kaudimengabezia-prozedurei, 2306
- kaudimengabezia-prozeduretan, 2306
- kausaduna, 2271
- kausadunari, 2270, 2271
- kautela-neurri, 412
- Kautela-neurriak, 1379
- kautoa, 506
- kautoak, 156, 199, 207, 208, 522, 1669
- Kautotasun zientifikoari zor zaion errespetua, 177
- kautotasunari, 522
- kautotzat, 364
- Kautotzea, 539
- kazetari batekin izandako korrespondentzia, 2371
- kazetari eta profesionalen informazioa eta prestakuntza, 1262
- Kazetari profesionalen, 2292
- kazetaria, 1070, 1071, 1072
- Kazetarien, 1222
- Kazetarien eta beste langile batzuen prestakuntza, 1222
- Kazetaritzaren alorreko langileak, 2292
- Kazetaritzaren, ikuskizunen, publizitatearen eta modaren

- alorretako langileak, 2292
- Keinu eta ikusmen bidezko hizkuntza naturala, 1963
- keinu- eta ikus-modalitateko hizkuntza-sistema, 1967
- keinu- eta ikus-modalitateko hizkuntza-sistemak, 1401
- keinuak, 1234
- keinuzko komunikazio-sistema, 476
- kemena, 768
- kenkari, 1381, 1884, 1936
- Kenkari, 1731, 1884
- kenkari autonomiko, 1380, 1418
- kenkaria, 1418
- kenkariak, 1731, 1884, 1936
- Kenkariaren zenbatekoa, 1884, 1903, 1936, 2037
- kenkarien, 1418
- kenkarien zenbateko osoari dagokion portzentajezko murrizketarekin, 1936
- kenkari-oinarria, 2050
- Kenkari-oinariaren osagaiak, 2050
- kenkari-portzentajeak, 2062
- Kenkari-portzentajeak, 2050, 2062
- kereila-jartzaile, 2375, 2397
- Kexa, 936
- kexak, 415, 417, 434, 436, 690, 791, 1411, 1888, 2198, 2199, 2200, 2201
- Kexak, 1748, 2198, 2199, 2200
- kezka, 239, 1637
- kezkak, 239
- KGAOn iragarkiak
 - argitaratzeagatiko tasa, 1933
- kide, 169, 688, 690, 691, 699, 713, 718, 738, 763, 782, 804, 805, 1030, 1031, 1046, 1048, 1195, 1204, 1271, 1285, 1324, 1366, 1609, 1641, 1664, 1678, 1802, 1811, 1835, 1838, 1839, 1879, 1883, 1892, 1902, 1906, 1948, 2018, 2023, 2029, 2114, 2117, 2120, 2122, 2123, 2136, 2143, 2241, 2284, 2355, 2360, 2362, 2364, 2366, 2381, 2385, 2386, 2387, 2390, 2391, 2393, 2395, 2413, 2414, 2415, 2422, 2442, 2476
- Kide, 2121
- kide anitzeko organo, 690
- Kide anitzeko organo paritario, 488
- kide anitzeko organoak, 1119, 1130, 1811
- Kide anitzeko organoak, 2120
- kide anitzeko organoen ordezkariak orekatua, 1551
- kide anitzeko organoentzat*, 713, 718
- Kide bakarreko organoak, 2120
- kide den estatu horretako hizkuntzara edo hizkuntzetako batera, 2283
- kide diren bazkideek, 1195
- kide diren estatuetako herritarrek, 2304
- kide diren estatuetako herritarren kualifikazio profesionalen aitorpenerako, 2332
- kide edo akziodunak, 2231, 2232
- kide ez diren estatuetako hizkuntzetan, 2432
- kide guztien arteko batasun sendoagoa lortzea, 306, 375
- kide hautetsiak, 944
- kide horiek hezkuntza-programen prestakuntzan eta betearazpenean parte hartzea, 106
- kide indibidual eta kolektiboetatik, 2115
- kide izateko taldea aukeratzeko eskubidea, 264
- Kide numerario ordezkariak, 1271
- kide numerarioak, 1271
- kide, akziodun edo zor-baloreen eramaileei, 2233
- kideak, 318, 368, 369, 372, 387, 688, 691, 712, 753, 762, 804, 1195, 1223, 1238, 1293, 1834, 1852, 1929, 2024, 2116, 2117, 2119, 2122, 2127, 2143, 2235, 2275, 2440, 2459
- kideak ez diren estatuetan, 1975
- kideei, 169, 1227
- kideek, 348, 688, 753, 837, 846, 847, 2022, 2442
- kideen, 688, 689, 691, 739, 753, 1038, 2122, 2131
- Kideen, 1292, 1293
- kideen arteko berezko komunikazioaren eta kultura-kohesioaren bide, 163
- kideen bi hereneko gehiengo kualifikatuz, 2159
- kideen bi herenen gehiengo kualifikatuaren proposamena,

- 2159
kideen kopurua, 2297
kideen legezko kopuruaren
gehiengo osoa, 1471
kideen legezko kopuruaren
gehiengo osoarekin, 1192
kideen ondare erkidea, 320
kideen ondare erkidea osatzen
duten idealak eta printzipioak
babestu eta sustatzearren, 306,
375
kideentzat, 165, 693
kideetako, 689
kidego, 463, 464, 731, 738, 749, 778,
815, 816, 863, 1357, 1360, 1388,
1389, 1403, 1406, 1468, 1621, 1949
Kidego, 361, 722, 776, 778
kidego bakoitzeko funtzionario
katedradunak, 463
Kidego berezietako, 778
kidego edo eskala baliokideetako
funtzionarioentzat gordetako
plazak, 1670
kidego eta eskala propioei, 1403
Kidego teknikoak, 869
*kidego, eskala, maila edo titulazio-
taldea, 731*
kidegoa, 716, 722, 748, 776, 815, 961,
1468
kidegoak, 670, 738, 748, 776, 815,
817, 863, 961, 970, 1948, 2183
*kidegoan, 748, 776, 777, 778, 815,
816, 1341, 1468, 1656, 1949*
kidegoarekin, 1403
kidegoetako, 453, 463, 464, 816, 864,
866, 1226, 1373, 1391, 1403, 1478,
1606, 1656, 1847
Kidegoetako, 776
Kidegoetako eskalak, 776
kidegoetan, 463, 464, 738, 748, 776,
777, 778, 859, 865, 1036
kidegoetara, 2184
kidegoetatik, 816
kidegoko, 1334, 1341, 1608, 1853,
1896
kidegoko funtzionario, 1924
kidegoko kideak, 1852
kidegoko kideek, 1853
kidegoko, eskalako edo lanbide-
kategoriako eginkizunekin, 1341
kidegokoa, 816
kidegokoak, 748
kidegook, 463
kidegora, 816
kidek, 687, 1604, 1840
kideok, 687
kideren, 687, 688
kidetasun, 1029
kidetasun politikoa eta sindikala, 669
kidetasunak, 1376, 1628
kimika, 2036
kirol, 453, 454, 462, 744, 766, 1042,
1873
kirol arloko lanbideen eremuan,
1053
kirol arloko prestakuntza ofizialak,
1053
kirol- edo entretenimendu-saioak,
2355, 2422
Kirol egokitua, 1455
Kirol Erakundeen Estatuko
Erregistroa, 645, 646
kirol- eta hizkuntza-
irakaskuntzetarako moduluak,
1531
Kirol ez-federatu antolatua, 1455
Kirol federatua, 1455
kirol federatuaren, 824
Kirol federatuaren antolamendua,
931
Kirol Kontseilu Gorena, 645, 646
kirol-, familia- eta kultura-izaera,
2351, 2354, 2439
kirol-, familia- eta kultura-
jarduerekin, 2350
kirol-, turismo-, jolas- eta aisialdi-
jarduerak, 1146
kirola, 486, 490, 645, 849, 930, 931,
932, 933, 1024, 1138, 1146, 1304,
1347, 1409, 1454, 1455, 1456, 1457,
1531, 1647, 2078
Kirola, 1454
kirolak, 1139, 2253
kirolarekin, 2348
kirolarekin loturiko edukiak, 2434
kirolaren eremuko dopinari buruzko
informazio-sistema, 824
Kirolarena, 766
Kirolaria, 1454
kirolariak, 824
kirolariaren hizkuntza-hautua, 824
kirolariaren lan-bajei eta kirol-bajei

- buruzko datuak, 824
 kirolariaren osasun-laguntza, 824
 Kirolariaren osasun-txartela, 824
 kirolariaren sexu bereko pertsona, 823
 kirolariei, 823
 kirolariei buruzko datuak, 824
 kirolarien eta gainerako parte-hartzaileen hizkuntza-eskubideak, 930
 kirolarien itxaropenen eta iritzien analisi berezituak, 824
 kirol-arloko eskumena, 909, 932, 933
 Kirol-asoziazionismoa, 931
 kirolei, 2510
 kirolek, 2253
 kirol-ekitaldiak, 932
 Kiroleko dopinari buruzko informazio-sistema, 824
 kiroleko eta aisiako ekipamenduetarako irisgarritasuna, 2008, 2082
 kiroleko eta aisiako jardueretarako irisgarritasuna, 2082
 kiroleko eta aisiako jardueretarako irisgarritasun-baldintzak, 2008
 Kiroleko lanbide arautuak, 2051
 Kiroleko Lanbideak egikaritzeari buruzko apirilaren 23ko 3/2008 Legean, 1948
 kirolekoa, 848
kirolekoak. Ikus jarduera, Ikus jarduketa-sektoreak
 kirolen, turismoaren, hizkuntza erregionalen sustapenaren eta herri-heziketaren alorreko eskumenak, 2294
 kirol-epaileen edo kirolarien agenteen lanbideak, 908
 Kirolerako azpiegiturak eta espazioak, 1484
 kirolerako gaitasunak, 2258
 kirol-erakundeak, 1456
 Kirol-erakundeak, 931, 1456
 kirol-erakundeak, 823
 Kirol-espezialitatea, 1454
 kirol-takoa, 707
 kirol-takooak, 1599
 Kirol-federazioak, 931
Kirol-federazioek, 766
Kirol-federazioen, 766
 kirol-federazioen hizkuntza ofizialak, 931
 kirol-ikasketak, 980
 Kirol-instalazioak, 1457
 kirol-irakaskuntzak, 453, 454, 462, 744, 1714
 Kirol-irakaskuntzen, 1948
 kirol-irakaskuntzetako, 1948
 kirol-jarduera, 1454, 1455, 1456
 Kirol-jarduera, 647
kirol-jardueretan, 766
 Kirol-jarraipena, 1455
 Kirol-kluben onura publikoaren deklarazioa, 934
 kirol-lanbidean, 1053
 kirol-lanbideetan, 1053
 Kirol-lehiaketak, 932
 Kirol-lizentzia, 646
 Kirol-lizentziak, 1456
 Kirol-modalitatea, 1454
 kirol-praktikaren eremuan, 1053
 Kirol-teknifikazioa, 1455
 kirol-teknikariarena, 1688, 1702
 Kirol-zerbitzua, 1455
 kirol-zerbitzuak, 1508
 Klandestinitate, 768
 klandestinitateak, 768
 klandestinitatean, 768, 1404
 klase soziala, 594
 klaseak, 187
 klaustroan, 1130
 klaustroari, 720
 klaustroko, 1130
 klausula, 1873, 2285, 2305
 Klausula anbiguoak edo ilunak, 1934
 klausula-ereduak, 939
klausula-ereduak dituzten kontratuak, 772
 klausulak, 330, 760, 762, 841, 1866, 2426
 klausularik, 2245, 2287
 klausulenak, 527
 Klima-aldaketaren, 1166
 Klima-aldaketaren arloko informaziorako irisgarritasuna, 1166
 klima-aldaketaren aurkako borrokan, 1548
 klima-aldaketari, 1166
 klubek, 823
 ko oinarrizko legeriaren esparruan,

- 2110
koadroen, 715
koalizioek, 1327
kode, 507, 796, 1035, 1978, 2358,
2368, 2369, 2395, 2449
Kode, 2409
kode deontologikoa, 863
Kode deontologikoa, 1035, 1244,
1542, 2079
kode deontologikoak, 1035, 1095,
1163, 1232, 1244, 1512, 1542, 1742,
1784, 2030, 2079
Kode deontologikoak, 1232, 1784
kode etikoak, 796
kode etikoan, 1627
kode etikoetan, 1721
Kode Zibila, 657, 2277
Kode Zibilaren, 2347, 2471, 2484
Kode Zibilean, 552
kodea, 1526
kodeak, 483, 1140, 1633, 1737, 1762,
1817, 2072, 2166
kodearen helburua, 2166
kodetu gabeko hizkuntza
izateagatik, 163
kodetua. *Ikus* adierazpena
kodetze- eta idatzizko transkripzio-
baliabideak, 2498
kodetze- eta idatzizko transkripzio-
ezagutzak, 2498
kodetze-baliabideak, 2475
kodetzeko, 173
kodiziloak, 1934
koefizientea, 1929
kofradien federazioek, 767
kognizio matematikoaren, 2324
koherentzia, 2158, 2509
Kohesio eta partaidetza sozialerako
hezkuntza, 1946
kohesio eta pluraltasun sozialaren
babesa, 1905
kohesio handiko gizarte
eleaniztunek, 223
kohesio nazionala, 2347
kohesio politiko eta ekonomikoan,
2509
kohesioa, 245, 870, 880
kohesioaren, identifikazioaren,
komunikazioaren eta
adierazgarritasun sortzailearen
tresna, 166
Kohesio-funtsak, 226
kokagune barreiatuak, 164
kokagune barreiatuetako
erkidegoen hizkuntzak, 168
kokapen geografikoa, 122, 493,
2496
kokapen geografikoarekin, 2495
kokapen geografikoaren, 1771
kokapen-ordenan, 1662
kokatzeko eskubidearen, 553
kolaboratzaile, 2292
Kolegio, 2480
kolegio eta lizeoen kudeaketaren
gaineko eskumenak dituzten
lurralde-kolektibitateek, 2259
kolegio eta lizeoetako ohiko
ordutegiaren barruko
ikasgaietako bat, 2257, 2507
kolegioak, 2252
Kolegioak, 2259
kolegioan, 2479
Kolegioan, 2490
Kolegioetako edo batxilergoko
lehen mailako ikasleek, 2481
kolegioetan, 2489
Kolegioetan, 2480
kolegioko aldi, 2491
kolektibitate, 812, 2491, 2505
kolektibitate interesdunak, 2256
Kolektibitateak, 2300
kolektibitatearen kultura eta
hizkuntza, 116
kolektibitatearen zerbitzura, 2256
Kolektibitateek, 2449
kolektibitateekin, 2488
Kolektibitateen Orientazioari, 2462
kolektibitateetako kulturaren eta
identitateen garapena, 2462
kolektibitateetan, 2254, 2462, 2484
kolektibitateko kide izatearen
sentimendua, 1366
kolektibo, 493, 534, 1285, 1547, 1637,
1726, 1756, 2023, 2083
Kolektibo kalteberatza, 1736
kolektibo kalteberenen, 1020
kolektibo profesional, 458, 1128,
1529, 1718, 1810
kolektiboa, 476
kolektiboak, 653, 1756, 2180, 2241
kolektiboek, 1845
kolektiboekin, 1874

- kolektiboen espezifikotasunak, 2073
 kolektiboen parte-hartzearekin, 1547
 kolektiboentzat, 1133
 Kolonien etxea, 1449
 kolonizazioak, 162
 kolore, 82, 83, 1029, 1827, 1954, 2018
 kolorea, 62, 72, 85, 87, 89, 116, 127,
 159, 161, 198, 292, 299, 609, 618,
 621, 794, 872, 925, 1029, 1030,
 1034, 1232, 1244, 1272, 1285, 1300,
 1488, 1492, 1542, 1648, 1741, 1827,
 1961, 2029, 2079
 koloreagatik, 1290
 Kolore-hautematerik gabeko
 erabilera, 677
 kolpe militarren, 1027
 komikia, 1834
 komunikabide, 685, 689, 693, 694,
 796, 1035, 1114, 1240, 1278, 1354,
 1863, 1912, 1917, 1963, 1965, 1969,
 1992, 1999
 Komunikabide, 2139
 komunikabide berrietara, 1834
 komunikabide elektronikoak, 534
 komunikabide instituzionalena, 1863
 komunikabide modernoak, 1313
 komunikabide modernoen, 1834
 komunikabide natural eta oso, 1964
 komunikabide natural eta osoa, 479
 komunikabide pribatuentzat, 1604
 Komunikabide propiorik, 2140
 komunikabide publiko eta pribatu,
 1783
 komunikabide publiko eta
 pribatuetan, 1278
 komunikabide publikoak, 1236, 1533
 Komunikabide publikoak, 1355
komunikabide publikoek, 796
 Komunikabide publikoek, 1355
 komunikabide publikoen, 1159,
 1366, 2143
 Komunikabide publikoen erabilera
 arrunteko hizkuntza, 2012
 komunikabide publikoen
 komunikazio-hizkuntza, 2143
komunikabide publikoena, 1992
 komunikabide publikoentzat, 2116
 komunikabide publikoetan, 1164,
 1245, 1535, 1912
 komunikabide publikoetara, 693
 komunikabide sozial, 1315, 1321,
 1628
 Komunikabide sozial publikoek, 1120
 komunikabide sozial publikoetan,
 1240
 komunikabide sozialak, 487, 491,
 685, 1138, 1139, 1148, 1239, 1362,
 1534, 1823, 1961
 Komunikabide sozialak, 487, 491,
 623, 796, 873, 1003, 1041, 1114,
 1120, 1148, 1161, 1250, 1321, 1355,
 1396, 1513, 1531, 1534, 1604, 1763,
 1823, 1917, 2014, 2030
 komunikabide sozialei, 1170
 komunikabide sozialek, 1120, 1239,
 1396, 1721, 1751, 1763, 1926
 komunikabide sozialen, 689, 694,
 1321, 1576, 1604, 2030, 2081, 2105,
 2110
 komunikabide sozialen antolaketa
 eta kontrol parlamentarioa, 2096
 komunikabide sozialen informazioa,
 2099
 komunikabide sozialetako, 1217
 komunikabide sozialetan, 1121,
 1240, 1321, 1354, 1362, 1539, 1777,
 1917, 2082, 2098, 2100, 2105
 Komunikabide sozialetan, 484, 1140,
 1819
 komunikabide sozialetara, 1355,
 2105, 2110
 komunikabide sozialetara eta
 teknologia berrietara iristea, 1362
 komunikabide sozialez, 368
 komunikabideak, 244, 322, 433, 477,
 483, 665, 696, 795, 1120, 1140,
 1322, 1724, 1763, 1817, 1825, 1862,
 1960
 Komunikabideak, 314, 383, 1222,
 1393, 1396, 1724, 1869, 1926, 2003,
 2019, 2072
 Komunikabideak eta teknologia
 berriak, 170
 komunikabideak sortzeko funtsak,
 335
 komunikabideei, 1245, 1322, 1393,
 1750, 1988, 2003, 2030, 2139
 komunikabideek, 129, 686, 758, 787,
 1035, 1041, 1163, 1232, 1244, 1278,
 1288, 1402, 1542, 1724, 1784, 1869,
 2005, 2019, 2079, 2117
 Komunikabideek, 2030

- komunikabideek euskara
 - progresiboki eta ohiko moduan erabil dezaten, 1003
- Komunikabideekiko lankidetzat, 2163
- komunikabideekin, 1721, 2152
- komunikabideekin eta, bereziki, telebista eta irrati publikoekin, 1721
- komunikabideen, 170, 195, 686, 796, 1649, 1860, 1874, 1992, 1998
- komunikabideen aniztasuna, 142
- komunikabideen askatasuna eta pluraltasuna, 1222
- komunikabideen askatasuna eta pluraltasuna bermatzeko egitekoa duen legearekin, 315, 384
- komunikabideen elkarteek, 691
- komunikabideen eremuan, 1784
- Komunikabideen eremuan, 1861, 1990
- komunikabideen independentzia eta autonomia printzipioak errespetatuz, 314, 383
- Komunikabideen independentzia- eta autonomia-printzipioak, 1222
- komunikabideen kultura- eta hizkuntza-aniztasuna eta pluraltasuna, 607
- komunikabideen zenbait sektoretan, 1972
- Komunikabideentzako, ikus-entzunezko ekoizpenentzako, zinematografikoentzako, fonografikoentzako edo argitalpenentzako dirulaguntzen deialdia espezifikoak, 1278
- komunikabideentzat, 315, 384, 1222
- komunikabideetako eta hainbat instituziotako hizkuntza-aholkulariek egindako lana, 1845
- komunikabideetako kazetari eta profesionalen heziketarako dirulaguntzak ematea, 187
- komunikabideetako sustapena, 1275
- komunikabideetan, 487, 1148, 1164, 1237, 1245, 1268, 1275, 1278, 1288, 1313, 1315, 1355, 1394, 1535, 1629, 1649, 1762, 1989, 1991, 1998, 2072, 2099, 2105, 2110, 2150
- Komunikabideetan, 2030
- komunikabideetan zabalitzea, 1275
- komunikabideetara, 2140
- komunikabideetarako irispidea, 335, 336
- Komunikabideez, 1278
- komunikabideok, 685
- komunikatuak, 694
- komunikatzeko, 169, 194
- komunikatzeko baliabideak, 481
- komunikatzeko beste modalitate edo aukera batzuk, 628
- komunikatzeko eskubidearen bermea, 2140
- komunikatzeko gaitasuna, 757
- komunikatzeko modu, bitarteko eta formatu handigarriak eta alternatiboak, 1136
- komunikatzeko zeinu-hizkuntza, 483
- komunikazio, 425, 429, 455, 590, 694, 758, 759, 760, 761, 764, 1041, 1239, 1336, 1356, 1357, 1594, 1595, 1596, 1597, 1612, 1615, 1633, 1658, 1663, 1664, 1861, 1864, 1872, 1874, 1915, 1987, 1990, 1996, 1998, 1999, 2020
- komunikazio arina eta zuzenekoak, 1674
- komunikazio digitala, 246
- komunikazio- edo hizkera-sistemei, 1750
- komunikazio- edo informazio-teknikei, 1750
- komunikazio egokia, 982, 2518
- komunikazio elebiduna, 2252
- komunikazio elektronikokoak, 1823
- Komunikazio elektronikokoak*, 2338
- komunikazio elektronikoen lotutako teknologiak, produktuak eta zerbitzuak, 606
- komunikazio elektronikoen alorreko eragileek, 2498
- komunikazio elektronikoen sareek, 1712
- komunikazio elektronikoen zerbitzuak, 606
- komunikazio elektronikotarako irisgarritasuna, 1823
- komunikazio elektronikoko aplikazioak, 2499
- komunikazio elektronikoko zerbitzuak, 676
- komunikazio eraginkorra, 218

- Komunikazio eta Gizarte Zientzien eremua, 457
- Komunikazio eta gizarte-zientzien eremua, 599
- komunikazio- eta harreman-tresna, 801
- Komunikazio- eta hizkuntza-konpetentzia, 973, 983
- komunikazio- eta hizkuntza-konpetentziak, 985
- komunikazio- eta ikaskuntza-hizkuntza, 2006
- komunikazio eta jakinarazpenetan, 1872, 1915
- Komunikazio eta Posta Elektronikoen Agintaritza Erregulatzailerak*, 2338, 2339
- Komunikazio eta publizitate instituzionalaren debekuak, plangintza eta ebaluazioa, 2085
- Komunikazio eta Publizitate Instituzionalari, 1487, 1538
- komunikazio- eta seinaleztapen-sistemak, 1502, 1583, 1651, 1750
- komunikazio- eta seinaleztapen-sistemetan, 1583, 1651, 1750
- komunikazio inklusiboa, 2019
- Komunikazio inklusiboa, 2045
- komunikazio instituzionalak, 1288
- Komunikazio instituzionalean, 1723
- komunikazio instituzionaletan, 1735
- komunikazio koherente eta eragingarria, 182
- komunikazio megafonikoetan, 1872
- komunikazio murriztua duten pertsonen parte-hartzea, 1750
- komunikazio publikoko online zerbitzuak, 2253
- komunikazio, irudi eta publizitate instituzionaletan, 1236
- komunikazioa, 193, 204, 244, 451, 475, 476, 483, 484, 563, 564, 580, 590, 591, 626, 758, 760, 922, 1035, 1042, 1114, 1137, 1140, 1141, 1148, 1252, 1353, 1401, 1508, 1540, 1692, 1764, 1771, 1864, 1912, 1913, 1965, 1967, 2000, 2004, 2089, 2252, 2298, 2340
- Komunikazioa, 1244, 1401, 1504, 1542, 1825, 2005, 2079
- komunikazioa ahalbidetuko dieten lengoaien erabilera, 1137
- komunikazioa ahalbidetzen duten bestelako gailuak, 590
- komunikazioa gehitzeko edo ordezteko bestelako modu, bitarteko eta formatuak, 1249
- komunikazioak, 349, 350, 480, 542, 562, 578, 1007, 1030, 1139, 1318, 1629, 1633, 1859, 1888, 1993, 1994, 2102, 2198
- Komunikazioak, 1249
- komunikazioak beste hizkuntzan jasotzeko daukaten eskubidea, 840
- komunikazioan, 483, 758, 836, 1041, 1137, 1139, 1140, 1539, 1650, 1651, 1750, 2005, 2007
- Komunikazioan, 761, 1349
- komunikazioan dauden oztopoak, 1750
- komunikazioan laguntzen duten beste gailu batzuk, 531, 603, 1160, 1249, 1540, 2186
- komunikazio-arazo, 475, 1140
- komunikazioaren, 453, 461, 1041, 1107, 1707, 1990, 1999
- Komunikazioaren, 2324
- komunikazioaren alorreko jarduerak, 2298
- komunikazioaren beste patologia batzuetara, 1878
- komunikazioaren eremuan, 2072
- Komunikazioaren eremuko neurriak, 1649
- komunikazioaren errazteak, 195
- komunikazioaren eskakizunei, 2151
- komunikazioaren esparruan, 2072
- komunikazioaren eta hizkeraren adierazpenei, 1807
- komunikazioaren eta hizkuntzaren lehen adierazpenak, 1944
- Komunikazioaren eta informazioaren teknologia berrien eta komunikazio-sistema handigarri eta alternatiboen erabilera, 1145
- komunikazioaren eta publizitatearen erabilera ez-sexista, 1762
- Komunikazioaren eta sare sozialen arloko neurriak, 1095
- komunikazioaren hartzaileak, 1633

- komunikazioaren irisgarritasuna, 478
komunikazioaren irisgarritasunari,
1137, 1966
komunikazioaren oinarri direnen
kontrako jarrerak esku hartu, 997
komunikazioaren sektorean, 2433,
2435
komunikazioaren sistema
handigarriak edo alternatiboak,
1145
komunikazioari, 171, 585, 1485
Komunikazioari, 1750
Komunikazio-askatasunari, 2295
Komunikazio-askatasunari buruzko
1986ko irailaren 30eko 86-1067
Legean, 2295
komunikazio-baliabideak, 2474
komunikazio-baliabideen, 2475
komunikazio-bide, 477, 1228, 1602,
2469
komunikazio-bide digitalen
gainekoak, 2258
Komunikazio-bideak, 2258
Komunikazio-bideenak. *Ikus*
izendapenak
komunikazio-bideren, 2290
komunikazio-bitartekaritza, 1656
komunikazio-egitura linguistikoa, 477
komunikazio-ehuneko, 2163
komunikazio-ekimenak, 2139
komunikazioen, 759, 1030, 1860
komunikazioen eta ikus-
entzunezkoen munduan, 1860
komunikazio-erabilera, 1719, 2152
komunikazio-erabileran, 2158
komunikazio-erabileraren
antolaketa. *Ikus* hizkuntzak
komunikazio-erabileraren
proportzioa, 2158
komunikazio-erabilerari laguntzeko
neurriak, 2158
komunikazio-eredu, 476, 2492
komunikazio-eredu elebiduna, 2492
komunikazio-eskubidea, 1818
komunikazio-esparrua, 1874
komunikazio-espazio publikoan,
1904
komunikazio-espazioan, 1366
komunikazioetako hizkuntza, 1594
Komunikazioetako hizkuntza, 1594
komunikazioetan, 440, 1276, 1402,
1595, 1596, 1597, 1598, 1612, 1615,
1664, 1898, 1942
komunikazioetara, 1763, 1955
komunikazioetarako harreman-
datuak, 541
Komunikazioetarako hizkuntzak, 444
komunikazio-euskarri instituzional
nagusietan, 2507
komunikazio-gaitasun sendoa, 1945
komunikazio-gaitasuna, 983
komunikazio-gaitasunak, 1246
komunikazio-heterogeneotasunari,
1820
komunikazio-hizkuntza, 483, 601, 855,
1141, 1145, 1315, 1367, 1446, 1448,
1450, 1695, 1818, 1950, 1959, 1967,
1968, 1987, 1996, 2006, 2012, 2041,
2042, 2143, 2149, 2155, 2157, 2252
komunikazio-hizkuntza aukeratzeko
askatasuna, 2252
komunikazio-hizkuntza eta
ikaskuntza-hizkuntza, 2041
komunikazio-hizkuntza eta ohiko
ikaskuntza-hizkuntza, 1996, 2041,
2042
komunikazio-hizkuntzak, 2151, 2486
komunikazio-idazkia, 429, 445, 580
komunikazio-irisgarritasun nahikoa,
2008, 2082
komunikazio-izaera, 1943
komunikazio-jardueratan, 2237
komunikazio-kanpainak, 930
komunikazio-kasuetan, 1633
komunikazioko kanpaina
instituzionaletan, 1538
Komunikazioko oztopoei, 1583, 1750
komunikaziokoak, 1250
komunikazio-konpetentzia, 981,
1527, 1715, 2157
komunikazio-konpetentziak, 1526,
2154
komunikazio-maila eta -sistema,
1141
komunikazio-metodo bereziak, 483
komunikazio-metodoak, 1646
komunikazio-modalitate, 477
komunikazio-modu, bitarteko eta
formatu irisgarri, 1136
komunikazio-modua, 475
komunikazio-organismo publikoei,
2434

- komunikazio-oztopo, 475
komunikazio-oztopoak, 494, 1138,
1150, 1583, 1965
komunikazio-oztopoak ezabatzeari,
1150
komunikazio-oztoporik, 1273
komunikazio-premiak, 917
komunikazio-prozesuak, ahozkoak
eta idatzizkoak, normaltasunez
garatzeko haien lanbide-
eremuan, 855
komunikaziora, 757, 758
komunikaziorako, 492, 590, 758, 759,
760, 1020, 1031, 1032, 1136, 1137,
1138, 1139, 1144, 1161, 1249, 1250,
1313, 1365, 1368, 1375, 1539, 1583,
1651, 1652, 1801, 1806, 1807, 1818,
1819, 1820, 1821, 1822, 1823, 1859,
1908, 1912, 1963, 1964, 1966, 1969,
2005, 2006, 2007, 2082, 2085, 2149,
2150, 2162, 2186
komunikaziorako beste laguntza-
bitarteko batzuk, 2186
komunikaziorako bitartekoak eta
laguntzak, 483
Komunikaziorako gaikuntza, 454
komunikaziorako gaitasunaren eta
matematikarako gaitasunaren
ezagutza-maila, 462
komunikaziorako irisgarritasuna,
1144, 1150, 2004
Komunikaziorako irisgarritasuna,
1020, 2007
komunikaziorako irisgarritasunaren,
1150
komunikaziorako irisgarritasunerako
zeharkako neuriek, 1138
komunikaziorako irispidea, 1965
komunikaziorako laguntza, 658
komunikaziorako laguntza eta
zerbitzu lagungarriak, 531, 603,
1160, 1249, 1540, 2186
komunikaziorako laguntza-
bitartekoak, 1965
komunikaziorako laguntza-
bitartekoen erabilera, 1965
komunikaziorako laguntzako beste
langile espezializatu batzuk, 628
komunikaziorako laguntzarako
erabiltzen dituzten sistemei eta
bitartekoei, 1967
komunikaziorako oinarritzko tresna,
1758
komunikaziorako oztopoak
ezabatzeak, 480
komunikaziorako zailtasunak, 758,
760
komunikazio-sare elektronikoa, 2427
komunikazio-sare telematikoei, 1861
komunikazio-sektore publikoan, 2427
komunikazio-sistema, 1145
komunikazio-sistema eta -
bitartekoetara, 1141
komunikazio-sistema handigarri eta
alternatiboen, 1145
komunikazio-sistema handigarriak
edo alternatiboak, 2053
komunikazio-sistema handigarrien,
1143
komunikazio-sistema handigarrien
eta alternatiboen, 1818
komunikazio-sistema irisgarriak, 1705
komunikazio-sistemak, 590, 760,
1140, 1141, 1160, 1249, 1502, 1540,
1651, 2005, 2186
Komunikazio-sistemak, 758
komunikazio-sistemen, 758, 764
Komunikazio-sistemetak, 758
Komunikazio-sistemetak
irisgarritasunari, 758
komunikazio-sistemetan, 759, 761,
1856
Komunikazio-sistemetan, 758
komunikazio-sistemetara, 759
komunikazio-teknika osagarri, 1750
komunikazio-teknikara, 1624
komunikazio-teknikarekin, 497
komunikazio-teknologiei lotutako
hizkuntza-erronkak, 1243
komunikazio-teknologiaren eskuratzeko
berriak, 187
komunikazio-trebetasun, 1944
komunikazio-trebetasunak, 1718
Komunikazio-trebetasunak, 454,
1426
komunikazio-tresna, 169, 475, 477
komunikazio-zailtasunak, 480, 1750,
2474
Komunikazio-zailtasunak, 759
komunikazio-zerbitzu, 2433
komunikazio-zerbitzu elektronikoa,
2339

- komunikazio-zerbitzu elektronikoak, 2338
komunikazio-zerbitzu elektronikoei, 2339
Komunikazio-zerbitzu elektronikoen eskaintza, 2338
komunikazio-zerbitzu publikoak, 2435
komunikazio-zerbitzu publikoen, 1998
komunikazio-zerbitzuak, 2429
komunikazio-zerbitzuei, 2339, 2429
komunikazio-zerbitzuen, 1998
komunikazio-zubi, 1141
komunitateek, 857
konbentzio, 195, 546, 1860, 2256, 2259, 2287, 2298, 2300, 2361, 2362, 2364, 2465, 2478
Konbentzio, 299, 545
konbentzio bereziak, 2298
konbentzio espezifikoen nondik norakoei, 2508
Konbentzio eta akordio kolektibo, 2245
konbentzio eta akordio kolektiboak, 2245
konbentzio eta akordio kolektiboen gaineko agiriak, 2242
konbentzio eta tratatuen xedapenen aplikazio-maila, 2450
Konbentzio kolektiboa, 2408
konbentzio kolektiboak, 2408
konbentzioa, 1541, 2344, 2398
Konbentzioa, 2478
konbentzioak, 1030, 2269, 2398, 2425, 2432, 2469
konbentzioan, 2430
konbentzioarekin, 2408
konbentzioaren, 1030, 2295
Konbentzioaren, 1136, 1661
konbentzioaren ardatza, 2432
Konbentzioaren izaera eta baliozkotasuna, 2408
konbentzioaren paragrafoetatik, 195
konbentzioei, 2446
konbentzioekin, 2257, 2507
konbentzioen, 2257, 2491
konbentzioen aplikazioa, 2442
konbentzioen eta epaien inskripzio eta argitalpena, 2398
konbentzioetan, 2437
konbergentzia, 245
kondena, 2392, 2393, 2395
Kondena, 2391, 2392
kondena- edo zaintzapeko askatasun-epai, 2394
kondena- edo zaintzapeko askatasun-epaiaren kopia, 2395
kondena- eta zaintzapeko askatasun-epaiak, 2394, 2395
kondena-epaia, 2391, 2392, 2393, 2394
Kondena-epaia, 2391
kondena-epaiak, 2391, 2392
kondena-epaiaren jatorrizkoa edo haren hitzez hitzeko kopia, 2391
kondena-epaiaren kopia, 2392
kondena-epaiaren kopia ziurtatua, 2392
kondenarekin, 2391
kondenaren aitorten eta betearazpenari buruzko behin betiko erabakia, 2393
kondenaren aplikazioaren, 2389
kondenatu, 63, 194
kondenatua, 2389, 2391, 2392
Kondenatua, 2389, 2485
kondenatuak, 2392, 2485
Kondenatuak, 2394
kondenatuari, 2391
Kondenatuen transferentzia, 2391
kondizioari dagokion mailan, 2277, 2278
konfederazioak, 1696
konfederazioei, 752
konferentzia, 545
Konferentzia Islamikoa, 159
Konferentzia Orokorak, 104, 105, 111, 138, 139, 145, 146, 150, 155
Konferentzia Orokorren Egunkaria, 108
Konferentzia Orokorren hizkuntza ofizialak, 109
Konferentzia Orokorren hizkuntza ofizialetan, 139
Konferentzia Orokorrean, 1165
konferentzia sektorialei, 494
konferentziak, 2456
Konferentziak, 83, 214
Konferentziak baieztatutako egiten du Batasunak Europaren kultura-aniztasunaren alde eta

- aipatutako hizkuntza horiei eta beste batzuei arreta berezia jartzen jarraitzearen alde hartzen duen konpromisoa, 214
- Konferentziako kontseilari juridikoa, 101
- Konferentziako parte-hartzaileak, 101
- Konferentzian, 545
- Konferentziaren aktak, 109
- Konferentziaren azken agiria, 193
- Konferentziaren bilera, 102, 103
- Konferentziaren hizkuntza ofizialak, 101, 102
- Konferentziaren hizkuntzak, 108
- Konferentzien Interpretazioko Zuzendaritza Nagusia, 276
- konfiantza, 149, 183
- Konfiantza, 2132
- konfiantzako pertsona, 1021
- konfiantzarik eza, 2490
- konfidentzialtasuna, 1021, 2223
- konfidentzialtasunarekin, 1021
- Konfidentzialtasunarekin eta informazioarekin lotutako eskubideak, 1618
- konfidentzialtasunari, 1021
- konfidentzialtasunari, bizitza pribatuaren babesari eta segurtasun nazionalari buruzko kontsiderazioak, 149
- konfidentzialtasun-baldintza*, 2338
- konfidentzialtasun-betebehar, 151
- Konfidentzialtasunerako eskubidearen, 1021
- konfigurazio, 1627
- konfiskazio, 2441
- konfiskazio-ebazpena, 2390
- konfiskazio-ebazpenak, 2389
- Konfiskazio-ebazpenak, 2389
- kongresu, 488, 492, 1149, 1823, 2448
- kongresuak, 1381, 1838
- Kongresuaren antolaketa, 353
- Kongresuaren argitalpenak, 354
- Kongresuaren ebazpen, 2459
- kongresuei, 2449
- kongresuetakoa, 848
- kongresuetarako asistentzia, 1748
- kongruentzia- eta proportzionaltasun-printzipioak, 1478
- konkurtsu-administratzaileak, 444
- konkurtsu-administratzaileek, 2306
- konkurtsu-administrazioak, 429, 444, 445, 580
- Konkurtsu-administrazioaren, 444
- Konkurtsu-administrazioaren eginkizunak, 429
- Konkurtsoko administratzaileen, 429
- konkurtsoko epaileak, 429, 444, 445, 580
- konnotazio negatiboak, 2030
- konpentsazio, 768, 2466
- Konpentsazio ekonomikoa, 769
- konpentsazio finantzario, 2465
- konpentsazioa, 768
- konpentsazioak, 1011
- konpentsazioaren, 768, 769
- Konpentsazioaren, 769
- Konpentsazio-ganberak, 2236
- konpentsazio-ganberen funtzionamendu-arauak, 2236
- konpentsazio-helburua duen tratu berrerekatzailea, 164
- konpentsazio-laguntzak, 2466
- kompetentzia, 1525, 2156
- kompetentzia didaktiko, 2161
- kompetentzia didaktikoa, 2161
- kompetentzia digitalak, linguistikoak, etikoak, zeharkakoak eta teknikoak, 2183
- kompetentzia digitaleko, 1528
- kompetentzia eleaniztuna, 983, 2153
- kompetentzia eleaniztunak eta kulturartekoak, 2154
- kompetentzia espezifikoaren, 1521
- kompetentzia eta ahalmen akademikoak, 987
- kompetentzia profesionalak, 974
- kompetentziak, 1528, 1717, 1807
- kompetentzien aitortzea, 1430
- kompetentzietan, 1811
- konpilazioaren gaztelaniazko bertsioa, 1399
- konplizitatea, 2150
- konponbide, 577
- konponbide berezi eta egokiak, 162
- konponbide orokorrik, 177
- konponbide teknologikoa, 1259
- konponbidea*, 740
- konponbideak, 239, 249
- konponbideek, 177

- konponketa zibilak, 2271
konpositore, 2352
konprometitu, 314, 383
konprometituta, 318, 387
konprometitzen, 317, 386
konpromiso, 311, 313, 314, 315, 316,
380, 382, 383, 384, 385, 2426
Konpromiso, 315, 384, 546, 1726
konpromiso juridikoak, 329
konpromiso partekatua, 243
konpromiso sendoa, 225
konpromiso ukaezina, 2097
konpromisoa, 82, 89, 128, 141, 142,
308, 309, 311, 312, 313, 314, 315,
316, 318, 321, 323, 335, 377, 378,
380, 381, 382, 383, 384, 385, 387,
516, 747, 1314, 1320, 1646, 1694,
1714, 1738, 2097, 2113, 2149, 2430,
2434, 2510
Konpromisoa, 315, 384
konpromisoak, 226, 307, 310, 311,
312, 316, 317, 377, 379, 380, 381,
385, 386, 654, 1017, 1951, 1988,
1990, 2151, 2261, 2426, 2433, 2436
Konpromisoak, 307, 314, 316, 376,
383, 385
konpromisoan, 1760
konpromisoekin, 1990, 2437
konpromisoen betetze-maila, 2145
konpromisoen inguruko gaiez
ohartarazi, 317, 386
Konpromisook, 2436
konputazio-azpiegitura, 1258
Konstituzio, 206
Konstituzio Auzitegiaren, 1384, 1385,
1386
Konstituzio Auzitegiaren doktrina,
1385
Konstituzio Auzitegiaren irailaren
26ko 165/2013 epaia, 1384
Konstituzio Auzitegiaren
jurisprudentzia, 1385
Konstituzio Auzitegiaren
jurisprudentiarekin, 1861
Konstituzio Auzitegiaren
jurisprudentiaren, 1860
Konstituzio Auzitegiari, 350
konstituzio berri edo berrituen, 544
konstituzio- eta estatutu-
aginduetan, 2098
konstituzio- eta estatutu-
ordenamenduaren, 1875
Konstituzio Kontseiluaren 2021eko
maiatzaren 21eko 2021-818 AE
Ebazpena, 2506
konstituzioa, 340
Konstituzioa, 2447
konstituzio-agindua, 997
konstituzioak, 62
Konstituzioak, 400, 479, 520, 686, 701,
1313, 1314, 1533, 1627, 1859, 1860,
1915, 2110
Konstituzioan, 205, 493, 686, 1104,
1108, 1139, 1386, 1714, 1771, 2065,
2139, 2434
Konstituzioan eta Estatutuan jatorria
duten eskubide eta printzipio
guztiak, 1905
Konstituzioarekin, 2508
Konstituzioaren, 374, 407, 479, 740,
997, 1212, 1352, 1356, 1366, 1376,
1385, 1386, 1415, 1475, 1711, 1772,
1879, 1952, 1973, 1987, 1988, 2011,
2068, 2096, 2113, 2139, 2156, 2180,
2451, 2462
Konstituzioaren edo Estatutuaren
aginduz nahitaezkoak ez badira,
708
Konstituzioaren eta Estatutuaren
balioak, 1599
Konstituzioaren eta Estatutuaren
esparruaren, 1588
Konstituzioaren eta Estatutuaren
printzipioak eta balioak, 1376
Konstituzioaren Hitzarrearekin, 2451
Konstituzioari, 549
konstituzioaurreko aldian, 741
konstituzio-balioak, 608
konstituzio-eskubidea, 2142
konstituzioetan, 186, 544
Konstituzioko, 1912
Konstituzioko eta Estatutuko
aginduak, 2097
konstituzionaltasuna, 1384
konstituzionaltasunaren blokearekin,
1385
kontabilitate- eta aurrekontu-arau
eta -printzipioen, 1482
kontabilitatea, 433, 2249
kontabilitate-agiri, 2350
Kontabilitate-agiriak, 2351
kontabilitateak, 371

- kontabilitatearen, 2363
- Kontabilitate-dokumentuak, 2303
- kontabilitate-erregulartasuneko auditoriaren modalitatea, 1482
- Kontaktaren atalasea, 2353
- kontaktuen eta harremanen plangintza sistematikoa, 534
- kontinenteko gainerako herrialdeen, 2496
- kontinenteko hizkuntzek, 197
- kontraesan, 2224
- kontraesan konponezina, 1934
- kontraesana, 439
- kontraesanezko prozedura, 1460
- kontraesanetan, 1243
- Kontrako probarik, 2214
- kontraprestazio, 2124
- kontraprestazioa, 937
- kontrasinatu, 374
- kontratatuak, 782
- kontratatu*en, 711
- kontratatuak, 849
- Kontratatuaren profileen, 577
- kontratatuak, 577
- kontratatzeko ezgai diren pertsonak babesteko printzipioak, 496
- kontratazio elektronikoko jarduerak, 1211
- Kontratazio publiko sozialki arduratsua, 1261
- kontratazio publikoa, 1507
- Kontratazio publikoa, 1236, 1261
- Kontratazio publikoaren erabilera estrategikoa, 1261
- kontratazio publikoaren eremuan, 1824
- kontratazioa, 371, 496, 507, 807, 1549, 1633
- Kontratazioa, 1364
- kontratazioa egin aurreko informazioa, 496
- kontratazioak, 370
- kontratazioak egitea, 806
- kontratazioan, 686, 1156
- Kontratazioaren hizkuntza edo hizkuntzak, 1737
- kontratazioari, 1103
- kontratazio-eskaintza, 1633
- Kontratazio-organo, 692
- kontratazio-organoak, 577
- Kontratazio-organoak, 523, 577
- kontratazio-pleguetako, 1037
- kontratazio-proposamenean erabilitako hizkuntzan, 496, 1624
- kontratazio-prozedura, 1211, 2284
- kontratazio-prozedurei, 405
- kontratazioarako hautatutako hizkuntzan, 496
- Kontratista, 523
- kontratu, 496, 1921, 1980, 2145, 2260, 2282, 2437, 2448, 2458, 2460
- Kontratu, 2260, 2282
- kontratu arautuak, 939, 1866
- kontratu aurreko harremanak, 2212, 2250, 2307
- kontratu aurreko informazioa, 525, 527
- Kontratu aurreko informazioa, 496, 497, 526, 596, 2282
- kontratu aurreko informaziogabezia edo informazio okerra, 526
- kontratu aurreko informaziotzat, 434
- kontratu- edota kontratuz kanpoko erantzukizunaren araubideari, 686
- kontratu estandarren ale, 2242
- kontratu horiei buruzko edo horiek egitearen ondoriozko agiriak*, 772
- kontratu kolektiboa, 2250, 2307
- kontratu kolektiboak, 2307
- Kontratu Publikoei, 1037
- kontratu sinpleak, 2508
- kontratu soziala, 1726
- kontratua, 507, 523, 525, 526, 527, 576, 577, 1171, 1633, 1737, 1906, 2145, 2280, 2283, 2284, 2285, 2425
- Kontratua, 495, 496, 498, 507, 526, 577, 1037, 1211, 2212, 2242, 2250, 2279, 2282, 2283, 2407, 2408
- kontratua adjudikatze irizpideen haztatze erlatiboa, 523
- Kontratua burutzeko proposatzen diren hizkuntzak, 2279
- kontratua egin aurreko informazioa, 495, 1737
- Kontratua egin aurreko informazioa, 495
- Kontratua formalizatzeko hizkuntza, 495, 496
- Kontratua idatziz jasotzeko eskubidea, 1480
- kontratuak, 172, 346, 495, 496, 523, 526, 577, 578, 583, 760, 1230, 1480,

- 1836, 1839, 1866, 2144, 2230, 2250,
2282, 2285, 2448
Kontratuak, 495, 2281
Kontratuak adjudikatzeko
 arabidea, 405
Kontratuak burutzeko ahala, 2440
kontratuan, 525, 1921, 2285, 2436,
 2447
Kontratuan, 2448
kontratuaren, 497, 498, 523, 525, 526,
 1905, 1906, 2145
kontratuaren aurreko
 informaziogabeziaren edo
 informazio okerraren kasuetarako,
 526
kontratuaren berrespen, 498
kontratuaren dokumentazioa, 578
kontratuaren edukia, 2242
kontratuaren eranskin, 2240
Kontratuaren forma eta edukia, 526
Kontratuaren forma eta gutxieneko
 edukia, 527
kontratuaren kopia, 2425
kontratuaren paperezko kopia, 498
kontratuaren parte diren aldeak,
 2212, 2307
Kontratuaren xedeak, 841
kontratuari, 1037, 2212, 2241, 2250,
 2282, 2307
kontratuari buruz hitz egiteko
 erabiliko den hizkuntza edo
 erabiliko diren hizkuntzak, 528
kontratuari buruzko informazio, 405
kontratu-dokumentazioa, 442, 1979
Kontratu-dokumentazioa, 553
kontratuei, 523, 525, 2282, 2448, 2449
kontratuen, 525, 1369, 2279
Kontratuen, 782
kontratuen arau espezifikoak, 2281
Kontratuen aurretiko informazioa,
 496
kontratuen eta merkataritza-
 eskaintzen baldintza orokorrak,
 2172
kontratu-estipulazioak, 2279
kontratueta, 448, 2260
kontratueta, 442, 496, 718, 2456
kontratugileeta, 2448
Kontratu-harremanak, 937
kontratu-harremaneko maila, 2509
kontratu-informazioa, 606
kontratuko hizkuntza, 507
kontratu-mota, 2281, 2282, 2407
kontratupeko ikastegi pribatuei,
 2309
kontratupeko ikastegi pribatueta,
 2260
kontratupeko irakaskuntza pribatua,
 2457
kontratutan, 448
kontribuzio, 2466, 2467
kontribuzioei, 2467
kontribuzioen, 2466
kontribuzioen ordaintetan, 2467
Kontrol berezirako neurriak, 553
Kontrol- eta aitorten-xedeekin, 2386
kontrol judiziala, 2386, 2394
Kontrol judiziala, 2373, 2386
Kontrol judiziala ezartzeko agindua,
 2386
kontrol judiziala ezartzeko
 ebazpenak, 2386
kontrol judiziala ezartzeko
 ebazpenaren kopia ziurtatua,
 2386
kontrol judizialarekin, 2384
kontrol judizialaren gaineko
 ebazpenak, 2386
kontrol parlamentarioa, 687, 716
kontrol parlamentarioari, 1230, 1245
kontrol pedagogikoa, 2459
kontrola, 414, 760, 777, 1170, 1604,
 1708, 1944, 2213, 2412
Kontrola, 2286
kontrolak, 2242, 2370
Kontrolak, 2222
kontrolak jakinarazteko, 823
kontrol-eginkizunak, 2243, 2516
Kontrolleko Batzorde
 Parlamentarioa, 693
kontrolerako organo bat edo
 gehiago sortzea, 311, 380
kontrol-harremana, 772
Kontrol-izaera duten xedeak, 2355
kontrol-jarraipenak, 2283
kontrol-neurriak, 760, 1623
kontrolpeko agente, 2370, 2373,
 2389
kontrol-zerbitzuetako agenteek,
 2292, 2293
kontseilari, 369
Kontseilari, 369, 687

- kontseilari eskudunak, 1604
Kontseilari kargua, 687
kontseilariak, 2123
kontseilu, 173, 2296
Kontseilu Akademikoa, 716, 717, 718
Kontseilu Akademikoak, 718, 719
Kontseilu Betearazleak, 1837, 1838,
1840, 1848
Kontseilu Betearazlearen dekretu,
1839
Kontseilu Betearazleari, 1837, 1841
Kontseilu Betearazleko
presidentek, 2465
kontseilu genetikoa, 1117
Kontseilu Juridiko Aholku-emailea,
2130
Kontseilu Juridiko Aholku-emailea
(*Consell Jurídic Consultiu*), 2130
Kontseilu Nagusia, 1883
kontseilu zentraleko
presidentearengana, 2317
Kontseilua, 190, 687, 688, 712, 763,
784, 1354, 2130
Kontseilua (*Consell*), 2130
kontseiluak, 692, 2315, 2317
Kontseiluak, 192, 199, 207, 209, 318,
387, 691, 696, 699, 743, 749, 763,
862, 1028, 1200, 1393, 1644, 1679,
1838, 1880, 1898, 1908, 1927, 1957,
1961, 2003, 2019, 2030, 2100, 2103,
2104, 2105, 2108, 2109, 2110, 2116,
2117, 2118, 2124, 2125, 2145, 2148,
2161, 2162, 2163, 2168, 2178, 2182,
2186, 2187
Kontseiluak aho batez erabakiko,
213
Kontseiluak aho batez hartuko ditu
erabakiak, 211
Kontseiluak erregelamenduen
bitartez finkatuko du Batasuneko
instituzioen hizkuntza-araubidea,
aho batez, 212
Kontseiluak gomendioak emango,
210
Kontseiluaren, 411, 412, 430, 431,
432, 525, 536, 537, 538, 552, 688,
689, 691, 694, 695, 696, 713, 737,
757, 784, 862, 1149, 1216, 1293,
1366, 1403, 1572, 1880, 1892, 1893,
1938, 1969, 2024, 2027, 2108, 2126,
2130, 2135, 2164
Kontseiluaren 2006ko abenduaren
12ko 1896/2006 (EE)
Erregelamendua, 411
Kontseiluaren 2007ko uztailaren 11ko
861/2007 (EE) Erregelamendua,
411
Kontseiluaren 2008ko azaroaren
21eko ebazpena, 223
Kontseiluaren 2012ko abenduaren
12ko 1215/2012 (EE)
Erregelamendua, 411
Kontseiluaren 2012ko uztailaren 4ko
650/2012 (EE) Erregelamendua,
412
Kontseiluaren ahobatezko
onespena beharko, 213
Kontseiluaren artxiboetan, 207, 208
Kontseiluaren bilerarako, 691
Kontseiluaren eginkizunak, 1880
Kontseiluaren egintzan edo jarreran
aipatuko dira salbuespen horien
arrazoiak, 212
Kontseiluaren erregelamendu, 213
Kontseiluaren eskaeretan, 2118
Kontseiluaren osaera, 1572
Kontseiluari, 183, 189, 197, 229, 691,
692, 694, 696, 725, 728, 746, 1971,
2099, 2121, 2177
kontseiluek, 1317, 1322, 1325
kontseilukide, 1969
kontseilukideak, 173
Kontseiluko, 689, 712, 1038, 1860
kontseiluko edo kontseilu zentraleko
presidentearengana, 2317
Kontseiluko kide diren estatuei, 319,
388
Kontseiluko kideak, 2024
Kontseiluko kideek, 822, 1883
Kontseiluko kideen kopurua, 2297
Kontseiluko lehendakaria, 805
kontseiluko presidentearengana,
2315
Kontseilurako, 690
kontserbatu, 811
kontserbatzea, 848
kontserbatzeko, 811
kontserbazioa, 857, 1028, 1188, 1217,
1218, 1778
kontserbazio-araubide espezifikoak,
1781
kontsignazio, 370

- Kontsignazio ekonomikoak, 1223
kontsignazioak, 716, 1875, 2124
kondolidazio, 1383
kontsul-agintaritzari, 2484
kontsulatuari, 2215, 2220, 2221, 2225
kontsulatuetao agintari eskudunei,
416
kontsulta, 106, 192, 207, 209, 339,
459, 460, 494, 507, 712, 743, 784,
949, 951, 956, 1007, 1235, 1274,
1279, 1684, 1876, 1969, 1985, 2141,
2219, 2297, 2298
Kontsulta, 2437
kontsulta- eta aholkularitza-
organoa, 784
kontsulta- eta aholkularitza-
organoak, 1362
Kontsulta- eta aholkularitza-
organoak, 1279
kontsulta- eta aholkularitza-
organotzat, 1279
kontsulta publikoak, 234
kontsulta-aldia, 523, 576
kontsulta-egileari, 448
Kontsulta-instituzioak, 1281
kontsulta-instituziotzat, 1281
kontsultak, 106, 261, 300, 488, 492,
885, 889, 897, 901, 2194, 2198,
2199, 2287
kontsultak egiteko prozedura, 2287
kontsulta-lan, 1232
kontsulta-organo, 1403
kontsulta-organo ofizialaren maila,
189
kontsulta-organoak, 1709
Kontsulta-organoak, 1354
kontsultarako, 1994
kontsultarako eta ikerketa
zientifikorako zentroa, 1850
kontsultari, 1632
kontsumitzaile, 173, 495, 496, 497,
688, 763, 835, 1156, 1211, 1283,
1378, 1379, 1875, 1937, 2000
Kontsumitzaile, 495, 496, 763, 772,
1156, 1283, 1378, 1981, 2280
Kontsumitzaile eta erabiltzaile
kalteberak, 937
Kontsumitzaile eta Erabiltzaileak,
1632, 1803
kontsumitzaile eta erabiltzaileak
babestekoak. *Ikus* jarduketa-
sektoreak
*kontsumitzaile eta erabiltzaileak
berak bi hizkuntza ofizialeto bat
bakarrik erabiltzea aukeratu
ezean, 772*
*kontsumitzaile eta erabiltzaileei
arreta emateko gertu, 773*
*kontsumitzaile eta erabiltzaileei
ematen zaien informazioa, 774*
*Kontsumitzaile eta erabiltzaileei
zuzendutako produktu, ondasun
eta zerbitzuen eskaintza,
sustapena eta publizitatea, 772*
kontsumitzaile eta erabiltzaileek, 771
*kontsumitzaile eta erabiltzaileek
arreta eurek hautatzen duten
hizkuntza ofizialean jasotzeko
eskubidea dute, 772*
kontsumitzaile- eta erabiltzaile-
elkarteen betekizunak, 935
kontsumitzaile eta erabiltzaileen
antolakundeak, 763
*kontsumitzaile eta erabiltzaileen
babes-maila, 774*
Kontsumitzaile eta erabiltzaileen
defentsaren arloan eskumena
duten Asturiasko Printzerriko
administrazio publikoek, 1283
Kontsumitzaile eta Erabiltzaileen
Defentsari, 1978, 1982
Kontsumitzaile eta erabiltzaileen
elkarteetatik, 763
kontsumitzaile eta erabiltzaileen
hizkuntza-eskubideei, 835
*kontsumitzaile eta erabiltzaileen
hizkuntza-eskubideei dagokien
bermeak, 773*
kontsumitzaile eta erabiltzaileen
oinarrizko eskubideak, 495
*kontsumitzaile eta erabiltzeekiko
harremanetan, 772*
kontsumitzaile kalteberak, 595
kontsumitzailea, 526, 1979, 2283
Kontsumitzailea, 526
kontsumitzailea bizi den edo bera
herritar den estatuko hizkuntzan
edo hizkuntzetako batean, 2282
kontsumitzaileak, 526, 527, 1116,
1624, 1710, 1736, 1895, 2048, 2282
Kontsumitzaileak, 527, 528, 1378,
1479, 2282

- Kontsumitzaileak edo erabiltzaileak berak hizkuntza ofizialetako bakarra erabiltzea nahi duela adierazi ezean, 772
- Kontsumitzaileak eta erabiltzaileak, 937
- Kontsumitzailearen arretarako zerbitzuak, 1633
- Kontsumitzailearen babesa, 1211
- Kontsumitzailearen eskubide, 1479
- Kontsumitzailearen Estatutua, 1699
- Kontsumitzailearen Estatutuari buruzko martxoaren 5eko 3/1993 Legearen, 1877
- Kontsumitzailearen informaziorako eskubidea, 1549
- kontsumitzaileari, 1211, 2281, 2282, 2283
- kontsumitzaileei, 1156, 1283, 1479, 1549, 1699, 1803, 1872, 1873, 2026, 2282
- Kontsumitzaileei, 2307
- kontsumitzaileei eta erabiltzaileei beraiek erabilitako hizkuntza ofizialean arreta eskaintzeko, 773*
- Kontsumitzaileei eta erabiltzaileei emandako informazioa, 1699
- Kontsumitzaileei eta erabiltzaileei informazioa ematea, 1872
- kontsumitzaileei eta erabiltzaileei ondasunak eta zerbitzuak eskaintzen dizkieten erakundeen jarduketaren alorrean, 774*
- Kontsumitzaileei informazioa emateko, 188
- Kontsumitzaileei informazioa emateko bulegoek, 1549
- Kontsumitzaileei zuzendutako dokumentazioak eta informazioek, 1980
- Kontsumitzaileei zuzendutako informazio, dokumentazio eta komunikazio, 2048
- kontsumitzaileei zuzendutako jakinarazpenak, 772*
- kontsumitzaileek, 1866
- Kontsumitzaileek, 1549, 1633, 1937, 1979
- kontsumitzaileekin, 2281
- kontsumitzaile-elkarteen federazioak, 688
- kontsumitzaileen, 1737, 2280
- Kontsumitzaileen, 1211, 1283, 1378, 1480, 1699
- kontsumitzaileen antolakundeek, 527
- kontsumitzaileen arteko harremanetan, 1634
- kontsumitzaileen babesa, 1978
- kontsumitzaileen entzunaldiari, kontsultari eta ordezkariari, 1632
- kontsumitzaileen eskubide eta interes, 1979
- kontsumitzaileen eskubideak, 1981
- Kontsumitzaileen eskubideak, 1479, 1549, 1632, 1979
- kontsumitzaileen eskubideei buruzko prestakuntzari, hezkuntzari eta zabalkundeari, 1632
- Kontsumitzaileen eskubideei buruzko titulua, 1632
- Kontsumitzaileen eskubideen inguruko babes juridiko, administratibo eta teknikoa, 2048
- Kontsumitzaileen Estatutuari, 1549, 1736
- kontsumitzaileen eta erabiltzaileen babesa, 1978
- Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Defentsarako Lege Orokorren, 495
- kontsumitzaileen eta erabiltzaileen elkarteek, 691
- kontsumitzaileen eta erabiltzaileen eskubideak, 909
- Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen eskubideak, 771, 938, 1283, 1378, 1699, 1803*
- Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen eskubideak eta betebeharrak, 1937
- kontsumitzaileen eta erabiltzaileen eskubideen aitortza, 771*
- Kontsumitzaileen eta Erabiltzaileen Estatutuaren abenduaren 22ko 6/2003 Legean, 814
- kontsumitzaileen eta erabiltzaileen hizkuntza-eskubideak, 920, 935, 943, 1978
- Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen hizkuntza-eskubideak, 771, 1914*
- kontsumitzaileen eta erabiltzaileen*

- hizkuntza-eskubideei*, 775
Kontsumitzaileen eta erabiltzaileen informazioa, babesa eta defentsa, 936
kontsumitzaileen eta erabiltzaileen kalteberatasun-egoera dakarten arrazoiak, 595
kontsumitzaileen eta erabiltzaileen oinarrizko eskubideak eta haien hizkuntza-eskubideak, 2171
kontsumitzaileen eta eskaintzaileen arteko harremanetan, 1634
Kontsumitzaileen gaineko informazioa, 2280
kontsumitzaileen hizkuntza-eskubideak, 1862
Kontsumitzaileen hizkuntza-eskubideak, 1633, 1634, 1979, 1981
kontsumitzaileen hizkuntza-eskubideak bermatzeko, 1862
Kontsumitzaileen interes ekonomiko legitimoen babesa, 1633
kontsumitzaileen kolektiboen indizea edo protokoloak, 1736
kontsumitzaileen oinarrizko eskubideak, 1632, 1978
Kontsumitzaileen oinarrizko eskubideak, 1632, 1979
kontsumitzaileen oinarrizko eskubideetan, 1978
Kontsumitzaileen segurtasuna, 1479, 1632, 1737
Kontsumitzaileen segurtasuna eta osasuna, 1632
Kontsumitzaileentzako bankuzerbitzuak, 677
kontsumitzaileok, 2026
kontsumo, 1156
Kontsumo, 1379
Kontsumo Agentzia, 1902
Kontsumo arduratsua, 936, 1979
Kontsumo Kodeak, 1978
Kontsumo Kodeari, 1978
Kontsumo Ministerioak, 2282
kontsumo zabaleko kultura-ondasunak, 1617
kontsumoa, 449, 837, 1247, 1677
Kontsumoa, 1623
kontsumoaren, 775
Kontsumoaren alorrean eskumena duen administrazioak, 1633
Kontsumoaren arloan, 1981
kontsumoaren arloko auzien ebazpen alternatiboari, 575
Kontsumoaren arloko hezkuntza, prestakuntza eta dibulgazioa, 1549
kontsumoaren edo turismoaren arloko eskumenak, 2200
kontsumoaren eremuan, 1978
Kontsumoaren Kodearen, 2449, 2498, 2499
kontsumo-arloan eskumena duen administrazioak, 1479, 1737
Kontsumo-arloko hezkuntza eta prestakuntza, 939
Kontsumo-arloko informaziorako eskubidea, 1699
Kontsumobide, 938, 939
Kontsumo-bitartekaritza, 936
kontsumo-ereduetan, 1972
kontsumo-harreman espezifikoak, 595
Kontsumo-harremana, 937
kontsumo-harremanak, 595
Kontsumo-harremanak, 1737
kontsumo-harremanetan, 1633, 1738, 1979, 1980
kontsumo-harremanetan kontuz ibili behar duen kontsumitzailea, 1979
Kontsumo-harremanetarako betekizunak, 1980
Kontsumoko administrazioari, 1633
kontsumoko ekipo terminalak, 676
kontsumoko prezioen indizeen, 761
kontsumoko prezioen indizeen aldaketaren, 761
kontsumo-ohitura arriskutsuak, 2472
kontsumorako egokitutako guneak, 450
Kontsumo-taldea, 1087
kontu, 2441
Kontu Auzitegiarekin, 2181
kontu gramatikalak, 863
kontu publikoek, 1489
kontuak, 2439
Kontuak, 2233
kontuak behar bezala interpretatu eta ulertzeko behar den informazioa, 1482
kontuak ematea, 1438
kontuan hartzea hizkuntza gutxituak eta horien kulturak, 196

- kontu-ematea, 793, 871, 872, 925
kontuen auditoria, 1482
Kontuen Auzitegiari, 371
Kontuen Sindikatua, 2129
Kontuen Sindikatua (*Sindicultura de Comptes*), 2129
kontuetara, 2229
kontu-hartzaile, 1006, 1007, 1047
kontu-hartzaile-eskuordea, 1834
Kontu-hartzailetza Nagusiak, 371
Kontzejua, 1287, 1291, 1304
kontzejuetan, 1277
kontzentrazioak, 1989
kontzeptu, 2017
kontzeptu inklusiboak, 1735
kontzeptu medikoak, 1022, 1520, 1713
kontzeptua, 1773
kontzeptuak, 1484, 1486, 1752, 2196
kontzeptuen, 1138, 1153, 1540
kontzertazioa, 2456
kontzientzia, 61, 1187, 1709
kontzientzia- eta erlijio-askatasuna, 1952
kontzientzia- eta sinesmen-askatasuna, 2167
kontzientzia kolektiboa, 1366
kontzientzia sozial, 544
Kontzientzia soziala, 1315
kontzientzia-askatasuna, 2166
kontzientzia-askatasunarekiko tolerantziako eta errespetuzko espirituan, 2166
kontzientziagatik, 2373
kontzientziako arrazoiengatik, 1923
kontzientziazioa, 1789
konurbazioan, 2114
koofiziala, 421, 426, 1314
koofiziala den beste hizkuntza, 568
koofizialak, 407, 451, 1409
koofizialak diren estatuko hizkuntzetatik, 532
koofizialean. *Ikus* hizkuntza
koofizialtasuna, 421, 1188, 1324, 1354, 1620, 2104
Kooperatiba-heziketa, 862
Kooperatibak, 751
kooperatiba-sustapenerako, 751
kooperatiben ezaugarriak, 751
Kooperatibena, 862
kooptazio, 2119
koordinatuko, 801, 804, 811
koordinatuta, 854
koordinatzailea, 1635
koordinatzailearen, 1604
koordinatzea, 803
koordinatzeari, 1226, 2134
Koordinatzeko mekanismoak, 1999
koordinazio, 719, 1024, 1323, 1674, 1916
koordinazio didaktikoko eta orientazioko sailak, 1130
koordinazio didaktikoko sailak, 1811
Koordinazio didaktikoko sailak, 1130
koordinazio didaktiko-pedagogikoa, 719
koordinazio eta lankidetzako bideak, 1024
koordinazioa, 190, 718, 719, 784, 785, 793, 872, 1023, 1130, 1235, 1438, 1446, 1532, 1689, 1825, 1874, 1904, 1969, 2000, 2001, 2015, 2099, 2106, 2113, 2150
koordinazioan, 2325
koordinazioaren, 785, 1825
koordinazioarenak, 1016
koordinazio-eginkizunak, 1786, 1791
Koordinazio-eginkizunak, 1782, 1785
koordinazio-eskudantziak, 1438
koordinazioko operadore laguntzailea, 1070, 1071, 1072
koordinazioko operadore-ofiziala, 1070, 1071, 1072
koordinazio-organo, 1811
koordinazio-sailak, 1811
koordinazio-tresnak, 1916
koordinazio-zereginak, 1601
Kopenhageko 1990eko bilera-agiria, 306, 376
Kopenhageko Dokumentua, 241, 253, 290, 331, 334, 339
Kopenhageko irizpideak, 252, 256, 258
Kopenhageko irizpideetan, 224
Kopenhageko irizpideetan zehaztutako gutxiengoan babeserako tresnetako bat, 226
Kopenhagen, 193
kopia, 423, 427, 442, 444, 445, 498, 506, 541, 554, 557, 558, 559, 1048, 1918, 1974, 2136, 2228, 2358, 2359, 2388, 2391, 2392, 2395, 2425

- kopia analogiko, 1974
Kopia eta ziurtagiriak hizkuntza ofizialetatik edozeinetan luzatuko, 1000
kopia fede-emaileak, 1676
kopia kautotu, 199, 207, 208
kopia konpultsatua, 1477
kopia konpultsaturik, 506
kopia legeztatua, 445, 554
kopia ziurtatua, 2386, 2392, 2393
kopiak, 565, 833, 840, 1316, 1866, 1972, 1995, 2102, 2344, 2359
Kopiak, 1317
kopiari, 2345
kopiatzaile musikari, 2362
kopiok, 1977
kopion emanaldiak, 1977
koproduktore, 2458
koproduktore nagusia, 2355
koproduktoreak, 2458
koproduktoreetako, 2458
koproduktoreetako baten edo haren legezko ordezkarien eskusibotasunari, 2458
koprodukzio hispano-atzeritarrean, 501
koprodukzioei, 2355
koprodukzio-hitzarmenen, 501
koprodukzioko, 1367
koprodukzio-kontratua, 2458
kopuru, 2431, 2489
kopurua, 718, 726, 745, 2297, 2428, 2431, 2432
kopuruari, 2430
kopuruek, 2351
kordel, 396
koroa, 1987
Koroan, 1205
Koroaren, 1313
korporazio, 720, 722, 1591, 1863, 1864, 1865, 1993, 2083
korporazio eta instituzio publiko, 2101, 2135
korporazio publiko guztiek, 1864
korporazio publikoek, 1864, 1915
korporazio publikoena, 1863, 1993
korporazio titularrak, 722
korporazioa, 1628, 2013
korporazioak, 503, 1629, 2135, 2143, 2145
Korporazioak, 2144, 2145
Korporazioaren ikus-entzunezko ekoizpena eta programazioa, 2144
Korporazioaren plataforma teknologikoaren, 2145
korporazioaren telebista- eta irrati-kanalen emanaldiek eta euskarri informatikoek, 2144
korporazioei, 1337
korporazioek, 1865
korporazioko, 358, 762
Korporazioko edozein kidek, 2136
korporazioko lehendakariak, 358
korrespondentzia, 1152, 1810, 2273, 2371
korrespondentziak, 2273, 2371
korrespondentzian, 1278
Korsikako Batzarrek, 2297
Korsikako Batzarreko kideena, 2297
Korsikako Ekonomia, Gizarte, Ingurumen eta Kultura Auzietarako Kontseilua, 2297
Korsikako Ekonomia, Gizarte, Ingurumen eta Kultura Auzietarako Kontseiluari, 2297, 2298
Korsikako Kontseilu Betearazleak, 2297
Korsikako Kontseilu Betearazleko presidenteak, 2297
Korsikako kultura, 2298
Korsikako kulturaren irakaskuntza, 2298
Korsikako Laborantza Mutualitate Sozialaren kuota guztiak, 2466
Korsikako Laborantza Mutualitate Sozialari, 2467
Korsikako lurraldean, 2298
Korsikako lurralde-kolektibitatea, 2297
Korsikako lurralde-kolektibitateak, 2298, 2465
Korsikako lurralde-kolektibitatearen, 2257, 2463, 2465, 2507
Korsikako lurralde-kolektibitatearen baliabide eta tresnak, 2463
Korsikako lurralde-kolektibitatearen erabakiren, 2465
Korsikako lurralde-kolektibitateari, 2298, 2463, 2464, 2465
Korsikako lurralde-kolektibitateko

- agente ez-titular, 2464
 Korsikako lurralde-kolektibitateko langileek, 2464
 Korsikako Zona Frankoari buruzko 1996ko abenduaren 26ko 96-1143 Legearen, 2466
 Korsikan, 2257, 2466
 Korsikan egoitza duten ikus-entzunezkoen sektoreko sozietate publikoekin, 2298
 Korsikari, 2463
 Korsikari buruzko 2002ko urtarrilaren 22ko 2002-92 Legea, 2466
 Korsikari Zergen Gaineko Estatutua ematen dion 1994ko abenduaren 27ko 94-1331 Legearen, 2465
 korsikera, 2257, 2298
 korsikeraren alorreko eskumenei buruzko ebazpenak, 2297
 korsikeraren eta Korsikako kulturaren irakaskuntza, 2298
 koruetako artista eta abeslari, 2361
 kostu, 1552, 1602
 kostu bidezko edo doako ezein formatan, 697
 kostu ekonomikoa, 761
 kostu ekonomikoari buruzkoak. *Ikus* irizpideak
 kostu gehigarririk, 2013
 kostu osagarria, 188
 kostua, 1647
 kostuak, 148, 562, 1141, 2280, 2342, 2498
 Kostuak ordaintzeko beharra, 2342
 kostuen, 2342
 kostuen ebaluazioa, 136
 kostuen gehikuntzan, 528
 kotizazioa, 768
 kotizazio-murrizteak, 2466
 Kotizazio-murrizteak, 2466
 kreditu, 501, 536, 1744, 2177
 kreditu berezi, 372
 kreditu bereziak, 372
 kreditu bereziari, 1747
 kreditu egokiak aurreikustea, 189
kreditu eskuragarrien, 2406
 kreditu espezifikoak, 1973
 kreditu fiskala, 2351, 2352, 2353, 2361
 kreditu fiskala lortzeko eskubidea, 2352
 Kreditu fiskalak lortzeko eskubidea, 2352
 kreditu fiskalaren mozkina, 2353
 kreditu fiskalaren zenbatekoa, 2353
 kreditua, 1054
 kredituak, 189, 370, 372, 441, 501, 782, 783, 1175, 1837, 2124, 2457
 Kredituak, 429, 441, 580
 Kredituei, 441
 kredituekin, 1837
 kredituen, 429, 445, 580, 1156
 Kredituen, 441
 kredituen, ikasketa-gaien eta diplomen konparagarritasuna, 130
 kredituen, ikasketa-gaien, ziurtagirien, diplomen eta graduen konparagarritasuna, 134
 kreditu-erakundeen, 444
 Kreditu-erakundeen, 444
 kreditu-kontratuak, 578
 kreditu-kontratuari, 578
 kreditu-produktu negoziagarri, 2357
 Kreditu-tituluak, 445
 Kreditu-tituluaren, 445
 kreditu-transferentziarekin, 1744
 Kreole hizkuntzak, 2484
 krimen, 2366, 2367, 2370, 2441
 krimenaren prebentziorako, 315, 384
 krimenei, 2388
 Kriminalitate eta delinkuentzia antolatuari, 2388
 krisi dinastikoa, 1205
 krisi- eta kalteberatasun-egoera, 2496
 krisi fotosentikorak, 678
 kritika, 695
 kritika eta literatura-azterlanen espezializazioak, 1833
 kritika literariorako bestelako argitalpenentzat, 1604
 kritikarekin, 1834
 kroazieraz, 208
 kualifikazio, 460, 744
 kualifikazio egokia, 234
 kualifikazio handiko profesionalak, 636
 kualifikazio juridikoa, 2376
 kualifikazio osoa, 1144, 1832
 kualifikazio profesionala, 2284, 2312, 2315, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2324, 2325, 2326, 2327, 2329, 2330, 2331, 2333, 2334, 2335, 2473

- Kualifikazio profesionala, 866
kualifikazio profesionalak, 2218,
2244, 2314, 2316, 2318, 2332, 2476
Kualifikazio profesionalen
aitorpenari, 2312
kualifikazio profesionalen
aitorpenarako, 2332
kualifikazio txikia, 246
kualifikazioa, 860, 866, 1129, 1130,
1526, 1948, 2051
Kualifikazioa, 2413
kualifikazio-aitortzen gaineko
akordioek, 2314, 2316, 2331
kualifikazioak, 141, 156, 2498
kualifikazioaren, 1948
kualifikazioaren titularrak, 156, 157
kualifikazioari, 460
kualifikazioaz, 2478
Kualifikazioei, 1009
Kualifikazioei eta Lanbide Heziketari
buruzko ekainaren 19ko 5/2002
Lege Organikotik, 1009
Kualifikazioen ebaluazioari buruzko
oinarizko printzipioak, 141
kualifikazioen titularrak, 156
kualifikazioen titularrek, 141
kualitatiboak. *Ikus* adierazleak
kudeaketa, 696, 697, 713, 722, 810,
848, 1036, 1203, 1369, 1837, 1870,
2233, 2498
Kudeaketa, 696
kudeaketa administratiboan, 1124
kudeaketa akademiko eta
didaktikorako, 2160
kudeaketa bateratua eta
ordenatua, 957
kudeaketa ekonomiko eta
finantzarioaren barne-kontrola,
371
Kudeaketa ekonomiko-finantzarioa,
1482
Kudeaketa eta plangintza
pedagogikoaren eremua, 2158
kudeaketa pribatuko irratia eta
telebista-emakidadunei, 1908
kudeaketa publikoa, 696
kudeaketa publikoko museoetan,
1821
Kudeaketa-autonomiako tresnak,
987
kudeaketa-erabakietan, 528
kudeaketa-erantzukizunak, 1849
kudeaketa-eremuan, 1235
kudeaketak, 1321
kudeaketako, 431, 1170, 1653, 2187
kudeaketako erregelamendua, 537,
666
kudeaketa-lanen eraginkortasunari,
2504
kudeaketa-memoria, 722
kudeaketa-modu eta -teknika
eraginkorrak, malguak eta
ezinbestekoak, 366
kudeaketan, 1369, 1953
kudeaketarako tresna osagarrietan,
1728
kudeaketaren, 699, 782
kudeaketaren ebaluazioa, 882
kudeaketaren gaineko eskumenak
dituzten lurralde-kolektibitateek,
2259
kudeaketaren kontrola, 882
Kudeaketari, 1014
kudeaketari eta ustiapenari buruzko
urteko memoria, 1836
Kudeaketari eta ustiapenari buruzko
urteko memoria, 1839
kudeaketari, ustiapenari eta
aurrekontuaren proiektuari
buruzko memoria, 1835, 1839
kudeaketa-sistema, 1036
kudeatzaile baimenduek, 430, 431,
537
kudeatzailea, 431
kudeatzaileak, 431, 432, 434, 536,
537, 698, 2235, 2239, 2303
Kudeatzaileak, 432
kudeatzailearen jakinarazpen-
gutuna, 2231
kudeatzaileari, 2239
kudeatzaileek, 431, 432, 537, 538,
1108, 1238
kudeatzaileen, 536, 1842
Kuijpers, 185
kultur nortasuna eta hizkuntza, 1069
kultur ondarearen defentsa, 1055
kultura, 93, 140, 142, 147, 244, 264,
333, 400, 439, 476, 534, 544, 546,
648, 668, 685, 686, 693, 715, 725,
740, 741, 751, 752, 753, 765, 768,
780, 785, 787, 789, 790, 791, 794,
795, 804, 809, 812, 845, 848, 849,

- 857, 872, 925, 971, 1023, 1028,
1042, 1067, 1104, 1106, 1108, 1113,
1136, 1138, 1168, 1196, 1209, 1215,
1230, 1246, 1272, 1275, 1279, 1285,
1289, 1292, 1293, 1298, 1304, 1342,
1343, 1347, 1349, 1353, 1355, 1356,
1376, 1408, 1409, 1423, 1547, 1565,
1572, 1585, 1599, 1600, 1601, 1602,
1603, 1616, 1617, 1635, 1647, 1661,
1678, 1695, 1697, 1736, 1771, 1772,
1805, 1813, 1859, 1860, 1862, 1868,
1869, 1871, 1873, 1874, 1875, 1904,
1905, 1912, 1913, 1915, 1917, 1921,
1948, 1960, 1990, 1991, 1999, 2000,
2001, 2009, 2011, 2014, 2019, 2056,
2068, 2096, 2128, 2139, 2141, 2142,
2168, 2180, 2264, 2350, 2439, 2496
Kultura, 137, 171, 206, 210, 367, 369,
486, 490, 715, 763, 795, 857, 858,
1028, 1042, 1146, 1238, 1278, 1298,
1352, 1409, 1861, 1870, 1871, 1999,
2298
kultura anitzeko elkarbizitza-balioak,
2009
kultura anitzeko elkarbizitzaren
balioak, 1589
Kultura anitzeko mundu, 1343
kultura arloan eskuduna den
Jaurlaritzako sailari atxikita dago,
802
kultura arteko balioak, 1722
kultura arteko programetan irispena
izateko, 171
kultura autoktonoaren
irakaskuntzari, 1275
kultura bakoitzaren munduaren
ikuspegia, 137
kultura bereziaren adierazpen, 1677
kultura demokratikoaren tradizio,
1923
kultura desberdinen ezaugarri
espezifikoak, 1616
kultura digitala lantzeko asmo
sendoa, 2491
Kultura digitalak, 2491
kultura digitalen alorreko ordezkari
adierazgarri, 2488
kultura- edo erlijio-ondarea, 791
kultura- edo historia-balio
nabarmenak, 1849
kultura- edo hizkuntza-edukia duten
nazioarteko tratatuetan, 2010
kultura- edo hizkuntza-edukiari, 2001
kultura- edo hizkuntza-edukiari
buruzko nazioarteko tratatuetan,
2001
kultura- edo hizkuntza-harremanak,
1805
kultura- edo hizkuntza-lotura, 1644
kultura- edo hizkuntza-lotura
bereziak, 1565, 1644
kultura ekintzailea, 1129, 1719
kultura ekintzailearen sustapenean,
1717
Kultura Enpresen Kataluniako
Institutuak, 1883
Kultura Enpresen Kataluniako
Institutuaren eginkizunak, 1883
Kultura Enpresen Kataluniako
Institutuaren Kontseilu Nagusiak,
1883
kultura erkide, 1939
kultura erkide eta askotarikoaren,
366
kultura erkidea, 546
kultura erregionalak eta etnikoak
sustatzeko helburuarekin, 189
kultura- eta aisialdi-zentroak, 2000
Kultura- eta arte- sustapena, 1347
kultura- eta arte-adierazpen, 2105
kultura- eta arte-ekoizpenari, 503
kultura- eta arte-gune nazional eta
internazionalak, 2455
kultura- eta arte-intereseakoak. *Ikus*
filmak
Kultura- eta arte-jardueren
programak eta zertamenak, 1347
kultura- eta arte-sorkuntza, 1347
kultura- eta arte-sorkuntza eta -
partaidetza, 1347
kultura- eta erlijio-motibazioak, 1243
kultura eta errealitate katalanekin,
2023
Kultura eta Gazteria Zuzendaritza
Nagusiak, 1330
kultura- eta giza aniztasuna, 2149
kultura- eta gizarte-identitatea, 186
kultura- eta gizarte-identitateari,
1696
kultura- eta gizarte-loturak, 1293
kultura eta hezkuntza, 226
Kultura eta Hezkuntza Batzordearen

- txostena, 223
- kultura- eta hezkuntza-alorretan, 51
- kultura- eta hezkuntza-politikaren eremuan Europako Erkidegoaren ekintzak prestatzeko, 188
- kultura eta hizkuntza, 1129, 1293, 1585, 1626, 1629, 1643, 1674, 1678, 1939, 2022
- kultura eta hizkuntza katalanak, 2022
- kultura eta hizkuntza katalanaren nazioarteko proiektioaren esparrurik zabalenean, 1943
- kultura eta hizkuntza katalanekin, 2023
- kultura- eta hizkuntza-aberastasuna, 1720
- kultura- eta hizkuntza-adierazpenen aniztasuna, 470
- kultura- eta hizkuntza-aniztasuna, 210, 295, 503, 607, 608, 610, 614, 668, 1375, 1376, 1972, 2140, 2207, 2339, 2487, 2509
- Kultura- eta hizkuntza-aniztasuna, 611
- kultura- eta hizkuntza-aniztasuna errespetatuz, 210
- kultura- eta hizkuntza-aniztasunarekiko errespetua, 608
- kultura- eta hizkuntza-aniztasunaren aberastasuna, 205, 257, 291, 293, 2091
- kultura- eta hizkuntza-aniztasunaren aberastasuna errespetatuko, 208
- kultura- eta hizkuntza-aniztasunaren bermeen esparruan, 1971
- kultura- eta hizkuntza-aniztasunaren oinarria, 609
- kultura- eta hizkuntza-aniztasunaren ondarea, 1972
- kultura- eta hizkuntza-aniztasunerako eskubideak, 2140
- kultura- eta hizkuntza-arloko elkarlana ziurtatuko duten mekanismo bereziak sortzea, 188
- kultura- eta hizkuntza-aurrerapenaren garapenaz, 812
- Kultura- eta hizkuntza-dibertsitaterako eskubidea, 1375
- kultura- eta hizkuntza-erakunde frantses bateko kide diren pertsonak, 2277
- kultura- eta hizkuntza-eredu propio, 838
- kultura- eta hizkuntza-errealitatea, 1344
- kultura- eta hizkuntza-faktoreen, 1979
- kultura- eta hizkuntza-identitate berezia, 1136
- kultura- eta hizkuntza-identitatea, 265, 294, 1404, 1410
- kultura- eta hizkuntza-ingurunearekin, 1616
- kultura- eta hizkuntza-kidetasunak, 1628
- kultura- eta hizkuntza-normalizazioa, 1585
- kultura- eta hizkuntza-normalizazioko instituzioak, 1921
- Kultura- eta hizkuntza-ondare polinesiarra, 2446
- kultura- eta hizkuntza-ondarea, 1626
- kultura- eta hizkuntza-ondarearen aniztasun eta balioa, 2434
- kultura- eta hizkuntza-pluraltasuna, 1904
- kultura- eta hizkuntza-zerbitzuak, 1570
- kultura eta hizkuntzen aniztasunarekiko errespetua, 1600
- kultura eta ikerketa sustatzeko tresna, 2068
- kultura- eta informazio-erregistroetarako, 1108
- kultura eta komunikabideen programa, 226
- kultura- eta merkataritza-arloan, 1860
- kultura- eta natura-ondarea, 1789
- Kultura eta Ondare Sailak, 1519
- kultura- eta politika-sektoreak, 2114
- kultura eta tradizio, hizkuntza eta instituzioen subjektu eramaileak, 546
- kultura eta/edo hizkuntza arloko, 1279
- kultura garapenari, 2166
- Kultura Harremanen zuzendaria, 1834
- kultura hedatzeko eta hizkuntza ofizialean murgiltzeko programak,

- 1209
- kultura herrikoi eta modernoa, 1347
- kultura herrikoi eta tradizionalaren, produktiboaren edo immaterialaren ondarearekin, 1698
- kultura herrikoiairen adierazpenerako lanak, 315, 384
- kultura historiko, geografiko, zientifiko eta teknikoarekin loturiko elementuak, 2258
- kultura immateriala, 544
- Kultura Industrien Agentzia, 1616
- Kultura Industrien Kataluniako Institutua, 1883
- Kultura iristeko eskubidea, 1409
- kultura izateko, 95
- kultura katalana, 1880, 1927
- kultura katalanaren lehenengo zentro bibliografikoa, 1850
- Kultura Klasikoa, 456
- Kultura Koordinaziorako zuzendaria, 1834
- kultura lusofonoak, 1646
- kultura materiala, 545
- kultura mediatikoa, 2142
- Kultura Ministerioak, 369, 471, 501
- Kultura Ministerioarekin, 2487
- Kultura Ministerioko idazkariordea, 369
- kultura- nahiz erlijio-hizkuntzak, 169
- Kultura ondarea, 1188
- Kultura Ondarearen Europako Urtea, 265
- Kultura Ondarearena, 857
- Kultura Ondareari, 1281, 1778, 1799
- kultura portugaldarreko herrialdeetan, 1629
- kultura propioa, 1459
- kultura propioaren beste adierazpenak, 169, 170
- Kultura Sailak, 1884, 1899
- Kultura Sailaren, 1837
- Kultura Sailari, 1833
- Kultura Sailean, 722
- Kultura Saileko funtzionario, 1834
- Kultura tradizional eta herrikoia, 545
- kultura tradizionala, 1352
- kultura tradizionalak, 1779
- kultura unibertsal, 1313
- kultura unibertsalari, 1313, 1859
- Kultura zabaltzeko jarduerak, 803
- Kultura Zabaltzeko zuzendari nagusia, 1834
- kultura- zein hizkuntza-kidetasunetik, 533
- kultura zientifiko eta teknikoa, 2419, 2423
- kultura zientifiko eta teknikoarekin, 2423
- kultura zientifiko eta teknikoaren aldeko beste zentro, 2423
- kultura zientifiko eta teknikoaren aldeko erregio-mailako zentroak, 2423
- kultura zientifiko eta teknikoaren aldeko politikak, 2423
- kultura zinematografikoa, 1972
- kultura-, erlijio- eta hizkuntza-aniztasuna, 179, 198, 292
- Kultura-, erlijio- eta hizkuntza-aniztasuna, 198
- kultura-, erlijio- eta hizkuntza-aniztasuna errespetatzen, 223
- kultura-, erlijio- eta hizkuntza-aniztasunarekiko errespetua, 621
- Kultura, Gazteria, Hezkuntza eta Komunikabideen Batzordeak emandako txostena, 193
- kultura, gizarte eta ekonomia mailako, 752
- kultura-, gizarte- eta ekonomia-garapena, 2489
- kultura-, hezkuntza- eta entretenimendu-beharrizana, 2142
- kultura-, hezkuntza- eta hizkuntza-balioak, 1132, 2143
- Kultura, Hezkuntza eta Ingurumen Auzietarako Kontseiluaren aurretiazko irizpenean, 2255, 2299
- Kultura, Hezkuntza eta Ingurumen Auzietarako Kontseiluaren irizpenetan, 2299
- Kultura-, hezkuntza-, zientzia- edo administrazio-arloko baliabideak, 144
- kultura, historia eta hizkuntza propioak, 1375, 1376
- kultura-, historia-, geografia- eta hizkuntza-nortasuna, 1991
- kultura, hizkuntza eta antolatze-erak

- adierazteko eta garatzeko, 161
kultura, hizkuntza eta identitate,
1589
kultura, hizkuntza eta identitate
propioak, 1887
kultura-, hizkuntza-, etnologia- eta
historia-ondarea, 1263
kultura-, hizkuntza-, genero-, sexu-
orientazio edo -identitateko
aukerekin lotutako jokabideak,
632
kultura-, hizkuntza-, hezkuntza-,
gizarte- eta osasun-izaerako
programak, 1671
kultura, hizkuntza, industria,
merkataritza, ekonomia,
teknologia berri, irati-difusio eta
telebista gaietan eskumena
duten sailak, 1883
Kultura-, kirol- edo aisialdi-jarduerak,
2008, 2082
Kultura-, kirol- eta aisialdi-
jardueretako, 1042
kultura-, kirol- eta aisialdi-
jardueretan, 1042
Kultura-, kirol- eta aisialdi-
jardueretan, 1042
kultura-, kirol-, aisia- eta aisialdi-
jardueretan, 486
kultura-, kirol-, jolas- eta aisialdi-
jardueretan, 490, 1821
Kultura, Korsikera eta Hezkuntza
Saila, 2297
kultura-, lan- eta gizarte-
ingurunekoa, 478
kultura-, ondare-, hizkuntza- eta
gizarte-aberastasunaren
hedapena, 1669
kultura-, sormen- eta ikus-
entzunezko edukien mugaz
haraindiko trukea, 247
Kultura, turismo, aisia eta kirolaren
arloan eskumena duten
Kantabriako Autonomia
Erkidegoko administrazio
publikoek, 1821
kultura-, unibertsitate- eta
hezkuntza-trukeak, 1674
kultura-aberastasun, 1518
kultura-aberastasunaren erakusle,
308, 377
kultura-aberastasunaren oinarritzko
osagaia, 194
kultura-aberastasunaren
printzipioen, 2150
kultura-aberastasunari, 2150
kultura-adierazpen, 1321
kultura-adierazpen immaterialen
trukea eta ezagutza, 1416
kultura-adierazpen publiko, 1871
Kultura-adierazpen publikoetan,
1943
kultura-adierazpenak, 155, 181, 610,
1570, 1869
kultura-adierazpenak babesteko
eta sustatzeko, 155
kultura-adierazpenaren eredu, 470
kultura-adierazpenari, 1927
kultura-adierazpenen aniztasuna,
155
Kultura-adierazpenen Aniztasuna
babestu eta sustatzeko
Konbentzioa, 1165
kultura-adierazpide immaterialen
eramaileak, 546
Kultura-adierazpideen aniztasuna
babestu eta sustatzeko Unescok
egindako 2005eko Konbentzioari,
226
Kultura-adierazpideen aniztasuna
babestu eta sustatzeko Unescoren
2005eko Konbentzioaren, 224
Kultura-adierazpideen aniztasuna
babestu eta sustatzeko Unescoren
2005eko urriaren 20ko
Konbentzioa, 222
kultura-alderdiak, 192
kultura-aniztasuna, 194, 206, 210,
216, 223, 243, 247, 268, 295, 320,
322, 333, 335, 1106, 1165, 1806,
1879, 2142
Kultura-aniztasuna, 142, 206
kultura-aniztasuna babestu eta
sustatzeari, 223
kultura-aniztasunarekiko errespetua,
292
kultura-aniztasunaren, 857, 1216,
1675, 1677, 1807
kultura-aniztasunaren aldeko
ekimenak, 2434
Kultura-aniztasunaren bermatzaile,
142

- kultura-aniztasunaren errespetua, 1887
- kultura-aniztasunaren oinarriko osagaia, 155
- kultura-aniztasunaren sustapenari, 2486
- kultura-aniztasunarentzako eremu egoki, 142
- kultura-aniztasunari, 1165, 1349, 1971, 2469
- Kultura-aniztasunari buruzko Adierazpen Unibertsalean, 146
- Kultura-aniztasunari buruzko UNESCOren Adierazpen Unibertsala, 142
- kultura-aniztuna, 1813
- kultura-arloan, 1643
- kultura-arloan eskumena duen sailaren, 2127
- kultura-arloko administrazio eskudun nagusiak, 1347
- kultura-arloko eskumen eskusiboa, 2097
- kultura-arloko eskumenen eskusibotasunak, 2126
- Kultura-arloko jarduketak, 1643
- kultura-arloko kontseilari eskudunak, 1604
- kultura-arloko loturak dituzten lurraldeetan, 1943
- Kultura-artekotasunak eta eleaniztasunak duten balioa azpimarratuz, 306, 376
- kultura-azpiegiturei, 188
- kultura-azpiegituretan eta -zerbitzuetan, 765
- kultura-balio onargarria, 680
- kultura-balioak, 1677
- kultura-balioen errespetua, 128
- kultura-balioko objektuen zirkulazioa eta trukea, 301
- kultura-berezitasunak, 2300
- kultura-berezitasunak gogoan hartzeko, 190
- kultura-berroreka eta -garapena, 2460
- kultura-bitartekariak, 1601
- kultura-bizitza izateko, 80, 91
- kultura-bizitzak eratorritako beste gertakari guztiak, 172
- kultura-bizitzan parte hartzea, 1412
- kultura-bizitzaren aniztasuna, 2435
- Kultura-boluntarioria, 1412
- kultura-desberdintasunak, 509, 627, 650
- kultura-dibertsitatearen balioa, 545
- kultura-egintzak, 1355
- kultura-ekintza, 1186
- Kultura-ekintzak, 1572
- kultura-ekintzetarako antolaketa-laguntzak eta laguntza ekonomikoak jasotzen dituztela ziurtatzea, 182
- kultura-ekipamenduetan, 1999
- kultura-ekitaldien emanaldiei, 2428
- kultura-ekoizpena, 2140
- kultura-elkarrizketak, 262
- kultura-emaitza, 136
- kultura-enpresak eta -sortzaileak, 1883
- kultura-enpresek eta -industriek, 1616
- kultura-enpresen nazioartekotzea, 2010
- kultura-eragile aktibo, 2126
- kultura-erakustaldietarako zirkuituak, 1198
- kultura-eramaileak, 195
- kultura-eremuan, 1695, 1772
- Kultura-eremuko sustapen- eta suspertze-jarduketak, 1643
- kultura-errealitateak, 1838
- kultura-erregioen eta toki-botereen muga geografikoak bat etor daitezen sustatzea, 182
- kultura-eskaintzarekin, 2488
- kultura-eskubide, 1046
- kultura-eskubideak, 142, 264
- Kultura-eskubideak, 142
- kultura-eskubideen egikaritzea, 1793
- kultura-espazio erkideak, 1616
- kultura-espazioak, 857
- kultura-espazioetan, 1693
- kultura-esperientziak, 2154
- kultura-euskarri desberdinekin, 1635
- kultura-ezagutza, 1868
- kultura-ezagutzak, 1046
- kultura-ezagutzak eta -adierazpideak, 1046
- kultura-ezaugarri propioak*, 740, 946, 972
- Kultura-gaietan erantzukizuna duten

- ministro europarrek, 181
- kultura-gaietan eskumenak dituzten nazioarteko erakundeekin, 206, 210
- Kultura-garapena, 2299
- kultura-garapenari, 2460
- Kultura-gutun Iberoamerikarra, 546
- kultura-harremanak, 187, 1565
- kultura-harremanak sortzea beste hizkuntza batzuk erabiltzen dituzten estatuko beste talde batzuekin, 308, 378
- kultura-hedapenaren esparruetako instituzio frantses eta atzeritarrekin, 2488
- kultura-hedapenari, 171
- kultura-hizkuntza, 2460
- Kultura-hizkuntza, 1891
- kultura-hurbilketa, 1243
- kultura-identitatea, 142, 1412
- Kultura-identitatea, 2298, 2469
- kultura-identitatea eta hizkuntza, 1814
- kultura-identitateak, 264, 1760, 1887
- kultura-identitatearen elementu nagusietako, 2469
- kultura-ikerketako, -ekoizpeneko eta -kontsumoko jarduera, 1999
- kultura-ikuspegiak, 206
- kultura-industriak, 315, 384, 1862, 1869
- Kultura-industriak, 1870
- kultura-industrian, 2115
- kultura-industriaren esportazioan, 2488
- kultura-industriei, 1219, 1617
- Kultura-industriei, 1861
- kultura-industriek, 1859
- kultura-industrien, 1860
- kultura-industrietan, 1862
- Kultura-industrietan, 1871
- kultura-informazioaren espezializatuen heziketa sustatzea, 182
- kultura-instituzioekiko, 471
- kultura-instituzioekin, 2160
- kultura-instituzioen, 226
- kultura-integrazioa, 1412
- Kultura-interes immateriala duten ondasunen sailkapena, 1780
- kultura-intereseko ondasunak, 1780, 1781
- Kultura-intereseko ondasunak, 1518, 1779, 1780
- kultura-intereseko ondasunei dagokien babes-araubidea, 1698
- kultura-intereseko ondasunetan, 1693
- Kultura-intereseko ondasuntzat, 1779, 1780
- kultura-izaera, 2351, 2354, 2439
- kultura-jarduera, 1381
- kultura-jarduera eta ekipamendu egokiak sustatu edota ezartzeko, 316, 385
- kultura-jarduera osagarrien, 2491
- kultura-jarduera, -ondasun eta -zerbitzu, 155
- kultura-jarduerak, 264, 368, 1219, 1643, 1697, 1999
- Kultura-jarduerak, 315, 384, 795, 873, 2299
- Kultura-jarduerak eta - ekipamenduak, 315, 384, 1999
- kultura-jarduerak programatzerakoan, 316, 385
- Kultura-jardueraren*, 795
- Kultura-jarduerari eta - ekipamenduei, 315, 384
- kultura-jarduerekin, 2350
- kultura-jardueretan, 1219, 2150
- kultura-jardueretan eta - ekipamenduetan, 1990
- kulturak, 196
- Kulturak, 1927
- kulturak garatzeko eremuan, 194
- kulturako, 707
- kulturako eta ikus-entzunezko zerbitzu-merkataritzaren eremuko akordioak, 211
- kulturako instituzioek, 1845
- kulturako programen jarraipenaren, 1958
- Kulturako sailburua, 1834
- Kulturako sailburuak, 1836
- Kulturako sailburuari, 1837
- Kulturako, kiroleko eta aisiako ekipamenduetarako irisgarritasuna, 2008, 2082
- Kulturako, kiroleko eta aisiako jardueretarako irisgarritasuna, 2082

- Kulturako, kiroleko eta aisiako jardueretarako irisgarritasun-baldintzak, 2008
- kulturakoak. *Ikus* jarduketa-sektoreak
- kultura-kontsumoaren maila, 1616
- kultura-kudeaketaren sistema, 1238
- Kultural, 1281
- kulturala. *Ikus* ondarea
- kulturalak, 162, 780, 1046, *Ikus* xedeak, *Ikus* establezimendu
- kultura-loturei, 1676
- kultura-materiala, 470
- kultura-mezenasgoa, 1028
- Kultura-mezenasgoaren, 1028
- Kultura-ministroak, 2422, 2488
- kulturan, 1149, 1247, 1540, 1646, 1732, 1750, 1814, 1912, 2014, 2081
- kulturan inbertitzea, 1665
- kulturan, irakaskuntzan, lanbide-heziketan eta hezkuntza iraunkorrean, 317, 386
- kultura-nortasuna, 181
- kultura-ondare, 544, 715, 1191, 1243, 1298, 1381, 1578
- Kultura-ondare, 1572
- kultura-ondare erkidea, 324, 2091
- kultura-ondare erkidea nabarmenduz, 206, 210
- kultura-ondare historikoa, 1216
- Kultura-ondare immaterial, 857
- kultura-ondare immateriala, 1416, 1661, 2336
- Kultura-ondare immateriala, 153, 545, 857, 1416
- Kultura-ondare Immateriala Babesteko 2003ko Konbentzioan, 545, 546
- Kultura-ondare Immateriala babesteko Konbentzioaren oinarritzko printzipioak, 1661
- Kultura-ondare immateriala babesteko Unescoren 2003ko urriaren 17ko Konbentzioa, 222
- kultura-ondare immaterialaren, 546, 547, 857, 1416
- Kultura-ondare immaterialaren, 546
- Kultura-ondare Immaterialaren Babesari, 544
- kultura-ondare immaterialaren bideratzaile, 222
- kultura-ondare immaterialaren bitarteko, 1662
- kultura-ondare immaterialaren elementuak, 2336
- kultura-ondare immaterialaren eramaile, 153
- Kultura-ondare immaterialaren eremuak, 1416
- kultura-ondare immaterialtzat, 1662
- Kultura-ondare immaterialtzat, 546
- kultura-ondare material eta immateriala, 1189
- kultura-ondare materiala eta immateriala, 2091
- kultura-ondare, -zerbitzu eta -praktiketara, 2455
- kultura-ondarea, 169, 170, 172, 181, 191, 192, 205, 206, 208, 210, 239, 257, 264, 347, 544, 801, 997, 1129, 1188, 1191, 1215, 1219, 1314, 1601, 1621, 1661, 1778, 1779, 1780, 1789, 1851, 2096, 2097, 2148
- Kultura-ondarea, 144, 1188, 1189, 1772, 1851
- Kultura-ondarea babesteko kategoriak, 1851
- Kultura-ondarea interpretatzeko zentroak, 1698
- Kultura-ondarea interpretatzeko zentrotzat, 1698
- kultura-ondareak, 1661
- kultura-ondarearen, 544, 545, 780, 857, 1028, 1188, 1189, 1216, 1662, 1772, 1778, 1964, 2011, 2099, 2113, 2140
- Kultura-ondarearen, 1188
- kultura-ondarearen adierazpen, 1677
- kultura-ondarearen aniztasuna, 2265
- kultura-ondarearen aniztasunaren adierazpen, 1188
- Kultura-ondarearen arloko neurriak, 1263
- kultura-ondarearen funtsezko zati, 701
- Kultura-ondareari, 1191, 1572, 1851, 2336
- kultura-ondareari buruzko eremu, 546
- Kultura-ondareari buruzko gai, 1572
- kultura-ondareko ondasunak, 1778

- Kultura-ondareko ondasunen udal-katalogoak, 1781
- Kultura-ondareko ondasunen udal-katalogoetako ondasunak, 1781
- Kultura-ondareko ondasunen uharte-katalogoak, 1780
- Kultura-ondareko ondasunen uharte-katalogoetako ondasunak, 1780
- kultura-ondareztat, 546, 857, 2140
- kultura-ondasun, 857, 2126
- kultura-ondasun eta -jarduerak, 1146
- kultura-ondasun eta -zerbitzuen ekoizpenaren, 1616
- kultura-ondasun eta -zerbitzuetarako irispidea, 1792, 1793
- kultura-ondasun higigarriak, 1698
- kultura-ondasun immaterialak, 544
- kultura-ondasun, -zerbitzu eta -produktuen kontsumoa, 1677
- kultura-ondasunak, 218
- kultura-ondasunaren, 1602
- Kultura-ondasunen babesa, 2336
- kultura-ondasunen sorkuntza eta ekoizpena, 2142
- Kultura-ondasunen zirkulazio-araubidea, 2336
- kultura-organismoek, 2455
- kultura-organismoen, 2456
- kultura-organismoetan, 2001
- kultura-pluraltasuna, 1880
- kultura-politikak, 2456
- kultura-politikaren esparru orokorraren, 1906
- kultura-politikei, 545
- kultura-politiken eta kultura-neurrien eremuan, 155
- kultura-praktikak, 1046, 2455
- kultura-praktiketara, 2455
- Kultura-prestakuntza, 1344
- Kultura-prestakuntza eta -eguneratzea, 1580
- kultura-produktuak, 1883
- kultura-programak, 1751
- Kultura-proiektu edo -jardueratzat, 1028
- kultura-proposamenen independentzia eta aniztasuna, 1616
- kulturarako, 789, 1046, 1137, 1531, 1705
- kulturarako eskubidea, 1412
- kulturarako eta babes soziokulturalerako eskubidea, 789
- Kulturarako irispide fisikoa, 1046
- kulturarako irispidea, 224, 1046, 1600
- Kulturarako irispidea, 878, 1439
- kulturarekiko, 367, 1361
- kulturarekin, 1195, 1344, 1844, 1990, 2023, 2348, 2495
- kulturarekin, ezagutzarekin, entretenimenduari eta kirolarekin loturiko edukiak, 2434
- kulturaren, 195, 224, 366, 367, 368, 459, 752, 768, 857, 1170, 1344, 1347, 1467, 1691, 1695, 1909, 1912, 1913, 1997, 2299
- Kulturaren, 857, 1028, 2129
- Kulturaren ahozko tradizioak eta adierazpideak, 857
- kulturaren aldeko bultzada, 1335
- kulturaren alorrean, 2298, 2299, 2487
- Kulturaren alorreko eskumenak, 810
- kulturaren alorreko eskumenak dituen sailak, 810
- kulturaren alorretako garapen-helburuak, 2446
- kulturaren arloan, 2113
- Kulturaren arloko kanpo-ekintzaren helburua, 1677
- kulturaren arlokoak, 1490
- kulturaren askatasuna eta autonomia, 1792
- kulturaren aurrerapena, 1792
- kulturaren aurrerapena sustatzeko borondatea, 1661
- kulturaren aurrerapenean eta zabalkundean, 1616
- kulturaren babesa eta garapena, 264
- Kulturaren barne-kontsumoa, 1883
- kulturaren berezko hizkuntza, 2115
- kulturaren edo hizkuntzen arloko nazioarteko organismoetan, 1912
- kulturaren elementu sakon eta sustraituenak, 1635
- kulturaren eremu, 2024
- kulturaren eremu guztiak, 545
- kulturaren eremuan, 2009
- Kulturaren eremuan, 1643

- Kulturaren eta Arteen Kontseilu Nazionala, 1883
- Kulturaren eta Arteen Kontseilu Nazionalaren eginkizunak, 1927
- Kulturaren eta Arteen Kontseilu Nazionalaren helburua, 1927
- Kulturaren eta Arteen Kontseilu Nazionalari, 1927
- kulturaren eta ekonomiaren garapena, 181
- kulturaren eta gazteriaren alorreko politika publikoekiko interakzioa, 2295
- kulturaren eta giza nortasunaren garapen osoa, 1347
- Kulturaren eta gizartearen ikuspegitik, 1971
- kulturaren eta hezkuntzaren arloetan eskumena duten gobernu-organook, 2024
- kulturaren eta hizkuntza-errealitatearen oinarrizko ezaugarrietan, 2021
- kulturaren eta identitateen garapena, 2462
- kulturaren eta komunikabideen zenbait sektoretan, 1972
- kulturaren eta komunikazioaren alorreko jarduerak, 2298
- kulturaren eta korsikeraren alorreko eskumenei buruzko ebazpenak, 2297
- kulturaren ezagutza, 1695
- kulturaren ezagutzan, 1580
- kulturaren funtsezko zati, 1490
- kulturaren funtsezko zatia, 1467, 1475, 1476, 2140
- kulturaren funtzio soziala, 1792
- kulturaren garapenaren protagonista, 1601
- Kulturaren ikuspegitik, 163
- kulturaren industriak, 172
- kulturaren lekukotza bereziak, 1779
- kulturaren nazioarteko proiektzioa, 2010
- kulturaren oinarrizko ezaugarriak, 1344
- kulturaren oinarrizko osagaiak, 1756
- kulturaren oinarrizko osagaiak ikasteko programa bereziak, 459
- kulturaren oinarrizko osagaiak ikasteko programa espezifikoak, 1810
- kulturaren ondasun material eta immaterial, 1123
- kulturaren pedagogia, 2469
- Kulturaren sektore profesionalak, 804
- Kulturaren sustapena eta zabalkundea, 1055
- Kulturaren Valentziako Kontseiluak, 2116, 2117, 2148
- Kulturaren Valentziako Kontseiluarekin, 2181
- Kulturaren Valentziako Kontseiluaren, 2126
- Kulturaren Valentziako Kontseiluari, 2114
- kulturaren zein ekonomiaren arloan, 226
- kulturaren zerbitzua, 546
- kulturaren, hizkuntzaren eta turismoaren esparruetan, 1677
- kulturaren, kirolen, turismoaren, hizkuntza erregionalen sustapenaren eta herri-heziketaren alorreko eskumenak, 2294
- kulturaren, zientziaren eta teknikaren alorreko lankidetzamisioetan, 2416
- kulturarengatik, 2128
- kulturari, 549, 1241, 2023, 2142
- Kulturari, 2501
- kulturari buruzko ikerketa-lana, 2478
- kulturarteko antolakunde eta mugimenduak, 334
- kulturarteko bitartekotza- eta itzulpen-zerbitzua, 2058
- kulturarteko eta elkarbizitzako jarduerak, 1695
- kulturarteko gaitasunak, 1248, 2492
- kulturarteko konpetentziak, 1715
- kulturartekotasuna, 1719, 2170, 2190
- Kulturartekotasuna, 878, 1068, 1758, 1794
- kulturartekotasunaren balioak, 1720, 1721
- kultura-sarea, 1677
- kultura-sarearen, 2487
- kultura-sareari buruzko informazioa, 2488
- kultura-sektoreak, 1616

- kultura-sektorearen bilakaeran, 1616
kultura-sistema, 1600
kultura-sorkuntza eta -ekoizpena, 1642
kultura-sorkuntza sozial eta komunitario immaterialak, 545
kultura-sustapena, 1219
kultura-tradizio propioari loturiko hizkuntzak ikastea, 169
kultura-tratamenduak, 177
kultura-trukea, 1353, 1874, 1913, 2000
kultura-trukeak, 124, 210, 1677
kultura-turismoa, 1152
kulturaz, 2004
Kulturaz, 177
kulturaz gozatzeko eskubidea, 264
kultura-zabalkundea, 1219
kultura-zentroak, 315, 384
kultura-zentroei, 1219
kultura-zentroetan, 1999
Kultura-zerbitzu kolektiboen egiturak, 2461
Kultura-zerbitzu kolektiboen gidalerroak, 2455
kultura-zerbitzu kolektiboen gidalerroen, 2455
kultura-zerbitzuak, 787, 1508
Kultura-zerbitzuak, 850
Kultura-zerbitzuak jasotzeko eskubidea, 165
kulturei, 189
kulturekin, 2153
kulturen, 196, 1772
kulturen arteko elkarrizketa, 216, 1616, 2162
kulturen arteko ezagutza, 1891
kulturen arteko harremanak bultzatu eta haien alde egiteaz gain, bere berezitasuna erakutsi behar, 801
kulturen arteko komunikazioa, 828
Kulturen arteko Komunikazioa Garatzeko Nazioarteko Elkarteak, 161
kulturen arteko tolerantzia eta elkarrizketa, 334
kulturen arteko topagune, 2254
kulturen arteko trukerako espazioak, 2153
kulturen eta hizkuntzen pluraltasunari eta aniztasunari, 1971
kulturen, hizkuntzen, erlijioen, tradizioen eta historiaren arragoa, 254
kulturetatik, 171
kuota, 1173, 1885, 2466
Kuota, 1885, 1933
kuota ekonomikoak, 646
kuota oso autonomikoaren, 1884, 1936
kuotak, 2466
Kuotak, 1103
Kuotako kenkariak, 1884
kuotako kenkarien zenbateko osoari dagokion portzentajezko murrizketarekin, 1884, 1936
Kuotaren zenbatekoa, 1885, 1929, 1930
kuotari, 1929
kuotek, 1871
Kutsadurari, 2267
La Coruña, 403
La Coruña, 403
La Villete zientzien eta industriaren hiria, 2423
La Villette zientzien eta industriaren hiriaren, 2423
Laborantza Mutualitate Sozialarekin, 2467
laborariek, 2466
Laborategi Kliniko eta Biomedikoko Goi-mailako Teknikarien Elkargo Profesionala, 1541
laborategi klinikoko teknikariak, 2326, 2327
Laborategi klinikoko teknikari-lanarekin, 2327
laburpen, 147, 2234, 2237, 2398
laburpena, 2234, 2398
Laburpena, 2238
laburpenak, 840, 2269, 2272
laburpenak/sintesiak, 251
laburpenean, 2234
ladinera, 548
Ladinera, 548, 549
Lagapen-kontratua, 1264
Lagatako tributuoak, 1936, 2037
Lagatako tributuei, 1381, 1731
lagatako tributuen, 1106
laginak hartzeko langileen prestakuntza, 823

- laginak hartzeko taldean, 823
lagundu, 93, 227, 229
Lagundua izateko eskubidea, 1020
lagunduko, 227, 803
lagunduriko lekuko, 2373
Lagunduriko lekukoa, 2372
lagunduriko lekukoak, 2373
Lagunduriko lekukoak, 2372
lagundutako, 706
lagunduz, 841
lagunekin, 349
lagungarri, 95, 168
laguntasuna, 192, 194, 791
laguntasuna ematea hizkuntza
gutxituetan egindako ekoizpen
eta emanaldiei, 196
laguntza, 171, 182, 187, 348, 351,
409, 413, 414, 415, 437, 445, 469,
470, 475, 478, 480, 481, 482, 483,
484, 486, 489, 490, 491, 492, 493,
494, 501, 505, 534, 541, 542, 546,
582, 590, 591, 716, 719, 743, 758,
780, 789, 843, 880, 1008, 1016,
1020, 1029, 1030, 1031, 1032, 1041,
1104, 1125, 1126, 1133, 1137, 1139,
1141, 1160, 1197, 1222, 1227, 1228,
1249, 1250, 1292, 1335, 1366, 1402,
1416, 1418, 1481, 1523, 1540, 1578,
1585, 1586, 1599, 1600, 1603, 1618,
1642, 1651, 1652, 1660, 1691, 1720,
1749, 1817, 1818, 1819, 1820, 1821,
1822, 1823, 1824, 1833, 1840, 1868,
1940, 1955, 1963, 1964, 1965, 1966,
1969, 1972, 1994, 1997, 2004, 2005,
2006, 2007, 2010, 2023, 2025, 2073,
2082, 2085, 2156, 2160, 2186, 2215,
2216, 2218, 2220, 2222, 2273, 2274,
2292, 2293, 2310, 2341, 2349, 2368,
2369, 2370, 2372, 2373, 2374, 2376,
2377, 2378, 2382, 2383, 2384, 2385,
2388, 2389, 2394, 2396, 2453, 2454,
2466, 2467, 2519, 2520
Laguntza, 186, 410, 414, 415, 437,
438, 534, 760, 1016, 1160, 1278,
1873, 2023
laguntza aktibo espezifikoa, 1636
laguntza berezia, 204
laguntza berezia eta gehigarria,
1868, 1997
laguntza bereziak jasotzeko
eskubidea, 65
Laguntza edo dirulaguntza
esleitzeko irizpide objektiboak,
756, 875
laguntza ekonomiko eta
materialeko neurriak irizpide
objektiboen, 1322
Laguntza ekonomiko eta
materialeko planak, 1278
laguntza ekonomikoa, 182, 1322
Laguntza ekonomikoa, 2045
laguntza ekonomikoa eta
materiala, 1570
Laguntza ekonomikoak, 1016
laguntza eraginkorra, 220
laguntza espezializatu, 627
laguntza espezifikoa, 2053
laguntza- eta aberaste-jarduerak,
1719
laguntza eta babes publikoak, 1197
laguntza eta dirulaguntzen
arabidea, 756
Laguntza- eta indartze-estrategiak
eta -neurriak, 1126
laguntza eta neurri espezifikoa, 235
laguntza eta urgazpena emateko,
351
laguntza finantzario eta
administratiboa, 263
laguntza instituzionala, 1677
Laguntza integral espezializatu eta
irisgarria izateko eskubidea, 628
Laguntza integral espezializatu eta
irisgarriko zerbitzuak, 510, 651
laguntza integrala eta
espezializatu, 658
laguntza iraunkorrak, 505
laguntza judiziala, 2380
laguntza juridiko eta psikologikoari,
1695
laguntza juridiko, linguistiko eta
soziala, 2222
laguntza juridikoa, 629, 882, 1032
laguntza juridikoaren, 409
laguntza linguistiko, sozial,
profesional eta juridikoa, 2246
laguntza osagarria, 1504
Laguntza osagarriak, 531, 603, 1249,
1540
laguntza pertsonala, 1078
Laguntza pertsonala, 1401, 1508,
1540, 1650, 2004

- laguntza pertsonalizatua, 204
laguntza pertsonalizatua jasotzeko eskubidea, 1964
Laguntza pertsonalizatuagoa, 2503
laguntza produktuak, 1077
Laguntza profesionalerako, 1715
laguntza psikologikoa, 629, 1032, 1496
laguntza publikoak, 1602, 1752
laguntza publikoen arloan, 1883
laguntza tekniko egokia, 932
laguntza tekniko eta finantzario, 2446
laguntza tekniko eta finantzarioa, 2446
laguntza teknikoa, 1994, 2474
Laguntza teknikoa, 2023
laguntza teknikoak, 483, 493, 758, 1140, 1146, 1817
Laguntza teknikoak, 760, 1150
laguntza teknikoen, 1016, 1138, 1143
laguntza teknikoko zerbitzu, 1283
laguntza teknikotarako, 494
laguntza zerbitzuekin, 1020
laguntza-, koordinazio- eta osatze-ekintza, 206
laguntza-baliabideak, 475, 2006
laguntza-beharrizan espezifikoak, 601
laguntza-bide, 1822
laguntza-bideak, 751
laguntza-biltegiak, 1087
laguntza-bitarteko, 492, 2186
laguntza-bitartekoak, 475, 484, 489, 490, 658, 1140, 1147, 1160, 1250, 1401, 1507, 1539, 1817, 1821, 1963, 1965, 2004, 2005
Laguntza-bitartekoak, 1401, 1507, 2004
laguntza-bitartekoen, 1122, 1140, 1965
laguntza-bitartekook, 1965
laguntza-deiei, 1203
laguntza-erakundeak, 1696
laguntza-eskabideak, 1602
Laguntza-eskala, 1854
laguntza-geletan, 1656
laguntza-ildoak abiaraziko, 774
laguntzaile, 2361, 2392
laguntzaile espezializatu, 2504
laguntzaile fakultatiboan kidegoko ingurumen-agenteen eskalara, 1334
Laguntzaile judizial, 2504
laguntzaile pertsonala, 1401, 1508, 1540, 1650, 2004
laguntzaile teknikoak, 1603
Laguntzaile teknikoen kidegoa, 776
laguntzaile teknikoen kidegoan, 778
Laguntzaile teknikoen kidegoan, 777
laguntzaile teknikoen kidegoko, 778
Laguntzaile teknikoen kidegoko, 777
laguntzaileak, 2246, 2332, 2333
laguntzaileen, 2504
laguntzak, 370, 494, 501, 590, 782, 1016, 1129, 1140, 1150, 1157, 1163, 1188, 1278, 1361, 1401, 1603, 1604, 1804, 1836, 1838, 1840, 2000, 2004, 2149, 2355, 2423, 2445
Laguntzak, 756, 1627
Laguntzak emateko irizpideak, 1976
laguntzak eta dirulaguntzak esleitzea, 806
laguntzak eta euskarriak izateko eskubidea, 1157
Laguntzako langileak, 986
laguntzako produktu eta teknologiak, 1160, 1249
laguntza-langileak, 1502
laguntza-lerro, 1601, 1602, 2127, 2182
laguntza-maila, 1020
laguntza-mekanismoak eta -neurriak, 1527
laguntza-neurri, 541, 1249, 1481
laguntza-neurriak, 486, 1145, 1198, 1821
Laguntza-neurriak, 1650
laguntza-orduen kopurua, 1491, 1498
laguntza-politika, 1603
laguntza-produktu, 1150
Laguntza-produktu optikoak eta elektronikoak, 2006
Laguntza-produktua, 1508
laguntza-produktuak, 1041, 1150, 1401, 1506, 1774, 2006
laguntza-programak, 533, 910
Laguntza-programak, 1730
laguntza-programetan, 534
Laguntzarako beste langile batzuk, 1526

- laguntzarako eskabidea, 2467
- laguntzarekin, 470, 1528, 1956, 2073
- laguntzaren, 1122, 1610, 1811
- Laguntzaren edo dirulaguntzaren helburua, 756, 875
- laguntzaren edo hitzarmenaren xedeari, 1872
- laguntzari, 1831
- Laguntzari, 1021
- LAGUNTZARI, 1021
- laguntzarik*, 795
- laguntza-sistema, 1604
- laguntza-sistemak, 590, 1160, 1249, 1540, 2186
- laguntza-teknologiaren, 1136
- laguntza-teknologiekiko elkarreragingarritasuna, 676
- Laguntza-txakur erretiratuak, 1264
- Laguntza-txakurra identifikatzeko bereizgarria, 1264
- laguntza-txakurrak, 1508
- Laguntza-txakurrak, 1264, 1300, 1955
- Laguntza-txakurraren erantzulea, 1265
- Laguntza-txakurraren jabea, 1265
- Laguntza-txakurrei, 1488
- laguntza-txakurrekin, 1029
- Laguntza-txakurren trebatzailea, 1265
- laguntza-unitateak, 1525
- Laguntza-zentro, 1873
- Laguntza-zentro pribatu, 1339
- Laguntza-zentroak, 1873
- laguntza-zerbitzuak, 1712, 2363, 2503
- laguntza-zerbitzuen finantzaketa*, 1489
- laguntzea, 188
- Laguntzei, 2445
- laguntzek, 2445
- laguntzeko, 192
- laguntzeko produktu eta teknologiak, 531, 603
- laguntzen, 369
- laguntzen araubidea, 722
- laguntzen edo dirulaguntzen onuradun, 1872
- Laguntzen eta dirulaguntzen programak onestea, 805
- laguntzen kategorია, 2352
- laguntzen onuradunak, 2445
- laguntzok, 1602
- laino-konputazioa, 1258
- lan, 205, 228, 351, 414, 687, 695, 699, 712, 726, 730, 742, 744, 749, 750, 768, 769, 780, 793, 809, 811, 859, 863, 1011, 1036, 1276, 1865, 1866, 1873, 1914, 1916, 1993, 2217, 2290
- lan akademikoen eskakizunen, 1892
- lan arauemaileak, 1845
- lan autonomia, 1251
- lan beragatik soldata berbera jasotzeko eskubidea, 64
- lan berezi eta zientifikoak*, 712
- lan didaktikoa, 1450
- lan didaktikoak, 1964
- lan duina, 653, 968
- lan duinaren definizioa, 968
- lan- edo administrazio-araubidean, 460
- lan- edo enplegu-eskaintzak, 2290
- lan- edo kontratu-lotura, 1981, 2032
- lan egiteko eskubidea, 64
- lan egiteko eta prestakuntza iristeko eskubidea, 204
- lan eskaintza publikoak, 1036
- lan espezifiko eta zientifikoak, 956
- lan eta baliabide pedagogikoei, 2491
- lan- eta bizileku-eskubideen arloetan, 2244
- Lan eta Enplegu Zerbitzu Publikoa, 2290
- lan- eta enplegu-baldintza espezifikoak, 655
- Lan eta Gizarte Gaietako Ministerioak, 493
- Lan- eta gizarte-arloko legeen ardura duen ikuskatzaileak, 2408
- lan- eta gizarte-arloko legeen ardura duen ikuskatzailearen, 2407
- lan- eta ikasketa-ohiturak, 1716
- lan- eta ikasketa-poltsen, 2404
- lan- eta lanbide-prestakuntza, 1957
- Lan Harremanen Kontseiluaren, 737
- Lan Ministerioaren erabaki, 2286
- lan monografiko, 456
- lan- nahiz lanbide-jarduerak lurraldeko hizkuntza propioan egiteko, 173
- lan publikoaren eskaintzak, 1061
- lan teknikoak, 810

- lan- zein gizarte-egoera, 534
 Lan Zuzenbidearen, 371
 lana, 306, 376, 571, 653, 655, 661, 711, 715, 768, 797, 801, 865, 1031, 2019, 2492
 Lana, 654, 763, 860, 866, 2020, 2021
 lana aukeratzekoa. *Ikusi eskubidea*
 Lana eta Gizarte Segurantza, 763
 lanabesak, 1142, 1816
 lanabesek, 222, 484, 1142
 lanagatiko kontribuzioak, 2466
 lanak, 736, 793, 811, 1054, 1220, 1870, 1998, 2375, 2408
 Lanak, 1604
 lanaldi partzialeko enplegua, 654
 lanaldiaren iraupen mugatua izatekoa, 65
 lanaldiaren iraupenean eta antolamenduan, 1236
 lan-araubidea, 1840
 lan-araubidean, 1948
 lanaren, 739
 Lanaren Aholku Batzordearen irizpen, 2408
 lanaren balioespena, 739
 lanaren izaerari eta antolamenduari, 2465
 lanaren izenburua, 1604
 Lanaren Kodearen, 2503
 lanari, 106, 768, 2438
 Lanari buruzko konbentzioak, 2425
 lan-arloetan, 1238
 Lan-arloko desadostasunak, 2409
 lan-arloko ikuskatzailetzen eta auzitegien antolaketari eta funtzionamenduari, 2425
 lan-arloko istripuei, 2442
 Lan-arloko legeriaren aplikazioa, 2292
 Lan-arloko zuzenbidearen printzipio orokorrak, 2425
 lan-arloko zuzenbidearen printzipio orokorrei, 2425
 Lan-arloko zuzenbideari, 2476
 lan-arlokoak, 828, *Ikus* eskubide eta eginbeharrak
 lan-arriskuen prebentzioa, 2019
 lan-aukerak, 534
 lan-aukerek, 534
 lan-baldintza, 768
 lan-baldintza bidezkoak eta egokiak izatekoa, 64
 lan-baldintzak, 744, 750, 768, 963, 1764, 2019, 2161
 lan-baldintzei, 1142
 lan-baldintzen, 2332
 lan-baldintzetan, 1750
 Lan-berdintasuna, 1120, 1238, 1395, 1762
 lanbide, 1340, 1372, 1552, 1594, 1672, 1701, 1707, 1723, 1770, 1878, 1951, 2264, 2292, 2313, 2467
 Lanbide, 2316
 Lanbide — Euskal Enplegu Zerbitzuak, 854
 Lanbide — Euskal Enplegu Zerbitzuaren, 821
 lanbide arautu, 1107
 lanbide arautuak, 2051
 lanbide arlo horretako zereginak hobeto betetzeko edo lan-aukerak hobetzeko, 855
 Lanbide arteko gaitasunak eskuratzeko hezkuntza, 1946
 lanbide arteko gutxieneko soldata, 654
 lanbide arteko talde, 2498
lanbide- eta hizkuntza-eskakizunen, 741
 Lanbide- eta lan-jarduera, 1873
 Lanbide Hastapeneko Atzerriko Hizkuntza, 457
 Lanbide Heziketa, 1127, 1531, 1714, 1720, 1809, 1939, 2066, 2087, 2163, 2479
 Lanbide Heziketako, 1128, 1330
 Lanbide Heziketako eleaniztasuna, 855
 Lanbide Heziketako goi-mailako zikloak, 2092
 Lanbide Heziketako goi-mailako zikloak edo baliokideak, 2088, 2090
 Lanbide Heziketako heziketa-zikloak, 855
 Lanbide Heziketako heziketa-zikloetan, 2155
 Lanbide Heziketako hizkuntza-plangintza, 854
 Lanbide Heziketako ikastetxeetan, 854
 Lanbide Heziketako irakasleen

- euskara-gaitasuna hobetzeko, 855
- Lanbide Heziketako jardueretan, 853
- Lanbide Heziketako lizeoetan, 2481
- Lanbide Heziketako plan, 1398
- Lanbide Heziketako sistemara, 853
- Lanbide Heziketako zeinahi diploma, 2481
- Lanbide Heziketako zenbait gaitan, 855
- Lanbide Heziketako zentro integratuen, 2159
- lanbide heziketakoetan, 2256
- Lanbide Heziketan, 169, 853, 1527, 1744
- Lanbide Heziketara, 854
- Lanbide Heziketaren denboran*, 2405
- Lanbide Heziketari, 1009, 1951
- Lanbide Heziketaz, 830
- lanbide judizial eta juridikoren gaineko aldaketak**, 2413
- lanbide sanitarioa, 799
- Lanbide Sanitarioen Antolamenduari buruzko azaroaren 21eko 44/2003 Legeak, 1485, 1521
- Lanbide, gai edo espezialitatetan antolaturiko ezagutzen egiaztatze-proba anonimoak, 2313
- lanbidea*, 751, 1340, 1770, 1897, 1911, 2188
- lanbidea egikaritzearekin zerikusia duten gaietan, 1606
- lanbide-adar jakin bateko adituei zuzendutako informazio zientifikoak, 121
- lanbideak, 2312, 2313, 2316, 2346
- lanbidean, 1030, 1372
- lanbidean integratzea, 1137
- Lanbidearekin, 2316, 2319, 2320, 2331
- lanbidearen aitortze ofiziala, 233
- Lanbide-atazen garapena, 600
- lanbide-aukerak hobetu daitezen, 854
- lanbide-birziklapena, 1765, 1786, 1791
- lanbide-eguneratzerako ikastaroen eskaintza, 1144, 1820
- lanbide-elkargoak, 1903, 2037
- lanbide-elkargoek, 1873
- lanbide-elkartzeak, 2183
- lanbide-elkartzeen taldea, 1389, 1390
- Lanbide-elkartzeen taldea, 1388
- lanbide-elkartzeetara, 2184
- lanbideen egikaritzearen erregulazioa, 1701
- lanbide-eremukoa. *Ikus* gaitasuna
- lanbide-esperientzia, 799, 2313, 2317, 2521
- lanbideetako, 2330
- lanbideetan, 2331, 2332
- lanbide-gaikuntzako gutxieneko betekizun, 1639
- Lanbide-gaikuntzarako diploma, ziurtagiri eta gainerako titulu nahiz ziurtapenen baliokidetasuna arautzea, 187
- Lanbide-gaitasuna, 420
- lanbide-gaitasunak, 1246
- lanbide-gaitasunak eta -jarrerak, 1947
- Lanbide-hastapeneko atzerriko hizkuntza, 599
- lanbide-heziketa, 1137, 1719, 1765, 1786, 1791, 2291, 2309, 2438
- Lanbide-heziketa, 1529, 2016
- Lanbide-heziketa eta -kualifikazioei, 2016
- Lanbide-heziketa eta -orientazioaren helburuak eta edukiak, 2291
- Lanbide-heziketa eta -orientazioaren printzipio orokorrak, 2291
- lanbide-heziketak, 853, 2421
- lanbide-heziketako eredu konbinatuan espezializatutako ikastetxeetako irakasleek ingelesean eta, hala badagokio, atzerriko beste hizkuntza batzuetan duten gaitasuna hobetzeko, 855
- Lanbide-heziketako eskaintza, 1529
- Lanbide-heziketako euskal sistema, 853
- Lanbide-heziketako euskal sistema nazioartekotzea, 853
- Lanbide-heziketako ikastegietan,

- 2309
- lanbide-heziketako irakaskuntzetako, 1948
- lanbide-heziketako irakaskuntzetarako, 1940
- Lanbide-heziketako prestakuntza-programek, 854
- lanbide-heziketako programetan, 2480
- lanbide-heziketako sistema, 600
- lanbide-heziketako sistemak, 600
- lanbide-heziketako sistemaren nazioartekotzea, 597, 599
- Lanbide-heziketako titulazio bikoitzetan oinarritutako programak, 600
- lanbide-heziketako tituluak, 600
- lanbide-heziketako zentroen ekipamendua, 1665
- Lanbide-heziketako, arte plastikoetako eta diseinuko goi-mailako teknikariaren titulua, 1688, 1702
- Lanbide-heziketako, arte plastikoetako eta diseinuko teknikariaren titulua, 1688, 1702
- lanbide-heziketakoa. *Ikus* sistema
- lanbide-heziketan, 2291
- lanbide-heziketarako, 110
- lanbide-heziketaren arloko eskumena, 1498
- lanbide-heziketaren berezitasunak eta helburuak, 854
- lanbide-heziketaren berezko antolamenduaren garapenak, 2016
- lanbide-heziketaren eta enpresamunduaren berezitasunak eta eskakizunak kontuan hartuta, 853
- Lanbide-heziketaren hizkuntza-plangintzaren esparruan, 854
- lanbide-heziketari, 1142
- lanbide-hobekuntza, 233
- Lanbide-igoera, 1125
- LANBIDE-igoera, 361
- lanbide-igoera eta -garapena, 2019
- Lanbide-jarduera, 1521
- lanbide-jarduerak, 1107
- Lanbide-jarduerak, langintza, politikagintza eta sindikatu-jarduera euskaraz egiteko eskubidea, 703
- Lanbide-jardueraren antolamendua, 362
- lanbide-jardueraren izaera, 172
- lanbide-jarduerarik gehienak, 120
- lanbide-jardueren operadoreei, 1672
- lanbide-jardueretan, 1873
- lanbide-kalifikazioa, 1968
- lanbide-kategoria, 2183
- Lanbide-kategoria bati baino gehiagori atxikita dauden lanpostuek, 1389
- lanbide-kategoriak, 1948
- lanbide-kategoriako, 1341
- lanbide-kategorian, 1341, 1670
- lanbide-kaudimena egiaztatzen duten profesionalak, 1802
- lanbidekoak, 172
- Lanbide-kualifikazioa, 860
- lanbide-kualifikazioaren eta hizkuntza-gaitasunen betekizunak, 1174
- lanbide-kualifikazioen, 1144
- lanbide-kualifikazioen aitortza, 1144
- Lanbide-kualifikazioen aitortza, 1372
- lanbide-lotura, 687
- lanbide-maila, 1318
- lanbide-modulu, 1127, 1809
- lanbide-moduluak, 600, 1529
- lanbide-moduluetan, 1809
- Lanbide-pizgarriak, 1125
- lanbide-prestakuntza, 1957, 2328, 2514
- Lanbide-prestakuntza eta -kualifikazioko sistemaren zerbitzuak, 2016
- lanbide-profil erkideetarako konpetentzia digitalak, linguistikoak, etikoak, zeharkakoak eta teknikoak, 2183
- lanbiderako*, 742
- lanbiderakoa, 65
- lanbideratzea, 2509
- lanbide-sailkapenean, 1236
- lanbide-taldeetara, 2184
- lanbide-zereginak hobeto bete daitezten, 854
- lan-bitartekaritza, 1238
- Lan-bitartekaritza, 653
- Lan-bitartekaritzaren, 1238

- lan-bizitza, 768, 1728
- lan-bizitzarekin, 453, 1944
- lan-bulegoan, 2407
- landa- edo herri-arkitektura, 1518
- landa- eta uharte-eskola, 586
- Landa-agenteen Kidegoari, 1896
- Landa-agenteen kidegoko eskaletan eta kategorietan, 1896
- landa-eremuetako biztanleria, 1089
- landa-eremuetako zentroetan, 1524
- landa-eremuko biztanleguneak, 1246
- landa-eremuko emakumeen ahalduntzearen sustapena, 906
- landa-erkidegoen beharrizanei, 148
- Landa-eskola, 1714
- landa-eskolan, 1720
- Landa-eskolari, 1720
- Landa-garapenaren printzipio gidariak, 906
- Landa-garapeneko eskualdeko programak, 907
- Landa-garapenerako, 765
- Landa-garapenerako politikak, 765
- landa-garapenerako politikaren, 765
- landa-garapenerako programak, 765
- Landa-garapenerako programetan, 765
- Landa-garapenerakoa, 765
- landaguneen despopulazioaren aurkako borroka, 2207
- landaguneetan, 1030
- Landa-ingurueta, 765
- Landa-ingurueta natura-, historia-, kultura- eta hizkuntza-ondarea, 765
- landa-ingurunea, 511, 628, 652, 881, 1024, 1347
- Landa-ingurunea, 1262
- landa-ingurunearen, 765
- landa-ingurunearen dinamizazioa, 1262
- landa-ingurunearen jasangaritasuna, 906
- landa-inguruneetan, 787
- landa-inguruneeko kultura-, ondare- eta gizarte-edukiak, 1263
- Landa-inguruneeko politika publikoak, 1262
- landa-jatorria, 794, 872
- landa-mundukoak dinamizatzeak. Ikus jarduketa-sektoreak
- landan, 849
- Landareak, 98
- landare-produktuak, 1088
- Landare-produktuak, 98
- landa-turismoa, 848
- landa-turismoko eta nekazaritza-turismoko ostatuak, 1087
- landetxe, 2407
- landing zone, 1259
- lan-diskriminazioa, 1740
- landuna, 653
- lanean, 1360, 1540, 1635, 1717, 1770, 2081, 2302, 2312, 2313, 2314, 2316, 2317, 2321, 2332, 2413, 2414
- Lanean, 64
- lanean jarduteko baimen indibiduala, 2313, 2316
- lanean jarduteko baimena, 2314, 2316, 2331, 2332
- Lanean jarduteko baimena, 2312, 2319, 2320, 2324, 2325, 2326, 2327, 2329, 2330, 2331, 2333, 2334, 2335, 2473
- Lanean jarduteko baimenak, 2314, 2316, 2332
- Lanean jarduteko baldintza orokorrak, 2313
- Lanean jarduteko baldintzak, 2335
- lanean jarduteko beharrezkoa den hizkuntza-ezagutzen mailari, 2473
- lanean jarduteko erabateko independentzia eta erantzukizuna, 2324
- lanean jarduteko eskubidea, 2314, 2316, 2331
- lanegunetan, 503
- lanekin, 2448, 2500
- laneko arriskuak, 1719
- laneko arriskuen prebentzioan, 1717
- laneko arriskuen prebentzioari, 1809
- laneko diskriminaziorik, 1821
- laneko hizkuntzak, 1070
- Laneko istripuak, 2249
- laneko jarraibideei edo eginkizunen esleipenari, 1250
- laneko kalitatean eta egonkortasunean, 1236
- laneko ohiko hizkuntza, 838, 839

- Laneko Segurtasuna eta Osasuna, 1406
- laneko sexu-jazarpena, 1236
- laneko tratu-berdintasunari eta diskriminaziorik ezari, 1146
- laneko, harremanetako eta zerbitzu publikoetako hizkuntza, 2447
- lanekoak, 1599
- lanekoak ez diren praktiketarako, 414
- lanen, 694, 2485
- lanen egile, 65
- lanen ekoizpenarena, 1349
- lanen hedapenean, 1604
- lanen publizitatea, 354, 395
- lanera itzultzea, 1373
- lanerako, 1137, 2246, 2286, 2312, 2319, 2320, 2321, 2322, 2324, 2325, 2326, 2327, 2329, 2330, 2331, 2333, 2334, 2335, 2413, 2473
- Lanerako, 1359, 1387
- Lanerako eskubidea, 2242
- lanerako formazio metodiko eta osoa, 2408
- lanerako metodoak, 2264
- Lanerako prestakuntza-zerbitzua, 968
- lan-erakundeak, 172
- laneratzea, 1248, 1958
- laneratzeak, 1958
- lan-eremuan, 486, 490, 768, 1120, 1238, 1762, 1948
- Lan-eskaintza publikoak, 1502
- lan-eskaintzetan, 1238
- lan-eskubiderik, 699
- lan-esleipen eta -sailkapenetan, 2284
- lan-esperientziaren, 828
- lanetan, 1601, 2240, 2254, 2258, 2291, 2325, 2492, 2504
- Langabea, 653
- langabeak, 595
- langabezia-aldi, 2180
- langabezia dauden subjektu pasiboak, 1930
- Langabezia-prestazio unibertsalagoak eta zuzenagoak, 2503
- langabeziaren aurkako laguntza jasotzekoa, 64
- langai, 2489
- langile, 397, 699, 713, 720, 731, 742, 747, 781, 1027, 1222, 1356, 1386, 1389, 1390, 1526, 1621, 1623, 1843, 1865, 1919, 1995, 2026, 2186, 2284, 2302, 2479
- Langile, 1006
- Langile atzerritarrak, 2289
- langile atzerritarren hizkuntzan, 2285
- langile atzerritarren enplegua, 2289
- langile autonomia, 1898
- langile baten zorreatatik, 2441
- langile desplazatuentzat, 371
- langile espezialistak, 1531
- langile espezializatu, 1583, 1651
- langile espezializatuak, 1273, 1750
- langile espezializatuen, 1167
- langile eta ikasle gorren, gor-itsuen eta hipoakusikoen zirkulazio-askatasuna, 236
- langile ez-irakasleak, 1941
- langile finko, 699
- langile finkoak bestelako langileen ordainsariak, 2361
- langile frantses eta atzerritarrei, 2254
- langile guztien prestakuntza-politiken koordinazioan, 2186
- langile horiek birziklatzeko neurriak sustatu, 1865
- langile ikastun edo titularrak, 2465
- langile judizialen, 1995
- Langile kualifikatuak, 2346
- langile lan-kontratudun, 1356
- langile lan-kontratudunak, 1356, 1386
- langile lan-kontratudunek, 1388, 1389
- langile lan-kontratudunen kategoria, 1390
- langile lan-kontratudunentzako, 1389
- langile migratzaileak, 128
- langile ohiak, 2302
- langile publiko, 1027
- langile publiko galiziar eta portugaldarren trukeak, 1674
- langile publikoak, 2182, 2416
- Langile publikoon jarduerak, 2416
- langile sartu berriei*, 747
- langile sartu berriekin*, 731
- langile teknikoak, 699

- Langile-, ekonomia- eta ondare-
arabidea, 1919
- langilea, 2284, 2407
- langileak, 369, 371, 483, 653, 692,
699, 710, 712, 713, 738, 807, 816,
825, 863, 864, 1129, 1147, 1287,
1291, 1304, 1318, 1352, 1357, 1670,
1782, 1843, 1865, 1866, 1867, 1877,
1893, 1916, 1919, 1924, 1993, 1995,
2120, 2122, 2136, 2285, 2292, 2302,
2478
- Langileak, 807, 954, 1843, 1919, 2124
- LANGILEAK, 361, 1006
- langileak nazio batetik bestera
lekualdatzeari buruzko
erregelamendua, 2292
- langileak trebatzeko eta hautatzeko
sistemak, 957
- langilearen hizkuntzara, 2285
- langilearen jatorria, sexua, ohiturak,
sexu-orientazioa, genero-
identitatea, adina, familia-egoera
edo haurdun, 2284
- langile-beharrizanak, 1835, 1839
- langileei, 472, 715, 1146, 1395, 1629,
1821, 1822, 1826, 2018, 2124, 2254,
2285, 2287, 2293, 2441, 2463, 2479
- langileek*, 731, 750, 815, 1043, 1044,
1144, 1237, 1389, 1621, 1820, 1840,
1914, 1916, 1941, 1969, 2098, 2103,
2124, 2288, 2416, 2442, 2464
- Langileek, 1147
- langileek ulertzen duten
hizkuntzaren batean, 2293
- langileekiko, 1370
- langileekin, 815, 816
- langileen, 351, 397, 689, 692, 710,
711, 713, 718, 722, 747, 782, 864,
1027, 1044, 1147, 1163, 1358, 1359,
1390, 1391, 1395, 1398, 1530, 1728,
1832, 1863, 1865, 1873, 1890, 1893,
1941, 1943, 2122, 2183, 2285
- Langileen, 691, 737, 807, 1006, 1044
- langileen administrazio arteko
mugikortasuna, 2183
- Langileen arabidea, 807
- langileen arteko elkarlana, 2258
- langileen aukeraketa*, 748
- langileen burutza, 957
- langileen duintasuna, 1427
- langileen eginkizunak, 2312
- langileen estatutua, 1044
- Langileen Estatutua, 654
- langileen gastuak, 370
- langileen gastuan, 371
- langileen gastuei, 370
- Langileen hautaketa, 1358, 2184
- langileen hizkuntza- eta teknologia-
gaitasunak, 1398
- langileen hizkuntza-gaikuntza, 1577
- langileen hizkuntza-gaitasun egokia,
960
- langileen hizkuntza-praktiken, 1940
- langileen hizkuntza-trebakuntza*,
747, 750, 1863, 1865
- langileen kudeaketa, 351
- langileen lege-ordezkaria, 397
- langileen mobilizazioa, 2423
- langileen mugikortasuna, 218, 1544
- langileen ordainsariak, 692, 2361
- langileen ordainsari-arabidea, 371,
1840
- langileen ordainsarien arabidea,
689
- langileen ordezkariak, 782, 2408
- Langileen ordezkari-treba-instituzioak,
2288
- langileen parte-hartzea, 2288
- langileen plantilla eta egitura
organikoa, 2121
- Langileen politika orokorra, 2182
- langileen prestakuntza, 2261
- Langileen prestakuntza, 1512
- langileen prestakuntza-beharrizanei*,
710
- langileen prestakuntzarako
dirulaguntzak, 992
- langileen soldadak, 2353, 2354
- Langileen zuzendaritza, 1836, 1839
- langileena. *Ikus* arabidea
- langileenak. *Ikus* antolakundeak
- langileengatiko gastuak, 2465
- langileengatiko,
funtzionamenduengatiko eta
ekipamenduengatiko gastuak,
2465
- langileentzako, 1038
- langileentzat, 755, 781, 1007, 1025
- langile-estatutuak*, 713
- Langile-gastuak, 1552, 1561
- langile-kategoriari, 2289
- Langile-kopurua, 2352

- langile-kopuruaren, 2465
langile-kopuruari, 773
 Langile-kostuen gehikuntza, 1552
 langileria, 684
 Langileriaren arloko administrazio-
 organo eskudunak, 1654
 Langileriaren arloko beste xedapen
 batzuk, 1552
 langilerik, 697
 Langilerik, 1670
 langile-taldeetako atalek, 691
 Langile-zerrendak, 1835, 1839
 langunean, 2285
 lan-harreman aktibo, 687
 Lan-harreman indibidualak, 2242,
 2284
 Lan-harreman kolektiboak, 2245,
 2287
 lan-harremanak, 1764
lan-harremanen eta jendearen
arretaren alorrean euskara
integratzera berariaz zuzendutako
dirulaguntzak jasotzen dituzten
erakundeen saltokiak, 773
 lan-harremanetako diplomaduna,
 1070, 1071, 1072
 lan-harremanetan, 1873
 Lan-hitzarmen kolektiboak, 1866,
 1867
 Lan-hitzarmen kolektiboetan, 1873
 lan-hizkuntza, 838, 859, 1646, 2240,
 2349, 2509
 lan-hizkuntzak, 56, 108
Lan-hizkuntzak, 108
 lan-hizkuntzan, 2242, 2243, 2245
 lan-hizkuntzara, 2241
 lan-hizkuntzaren, 1377
Lan-hizkuntzen erabilera, 108, 109
 lan-hizkuntzetako, 506
 lan-hobetzea, 1248
 lan-ikuskatzailetzan, 2286
 lan-ikuspegiak, 220
 lan-integraziorako tresna, 973
 Lan-izaerako lanbide-kategoriei
 dagozkien lanpostuetan, 1389
 lan-jarduerak euskaraz egiteko
 eskubidea, 854
 lankide, 1149
 lankide publiko eta pribatuekin,
 2488
 lankidetza, 132, 133, 134, 206, 254,
 507, 712, 743, 777, 780, 793, 828,
 844, 872, 925, 956, 973, 985, 1016,
 1023, 1159, 1246, 1353, 1446, 1472,
 1673, 1674, 1677, 1771, 1872, 1874,
 1904, 1912, 1913, 1950, 1989, 1990,
 1992, 1997, 1998, 2000, 2010, 2150,
 2163, 2378, 2389
Lankidetza, 711, 956, 1405, 1530,
 1531, 1721, 1874, 2486
 Lankidetza askeko sozietatea, 2232
 Lankidetza askeko sozietatearen
 estatutuak, 2232
 Lankidetza askeko sozietateen
 estatutuen agiria, 2232
 lankidetza deszentralizatuaren
 esparrukoak. *Ikus* jarduerak
 Lankidetza estatutuko instituzioekin,
 2181
 lankidetza- eta aholkularitza-
 sistemak, 1846, 1992
 lankidetza- eta elkarlan-
 hitzarmenak, 1355
 lankidetza galaiko-portugaldarra,
 1674
 Lankidetza galaiko-portugaldarra,
 1674
 Lankidetza judiziala, 2378, 2453
 lankidetza juridikoan, 562
 lankidetza teknikoko jarduerak, 1403
 lankidetza-akordio, 1720
 lankidetza-akordioa, 274
 lankidetza-akordioak, 753, 1721,
 1943, 2118
 Lankidetza-akordioak, 600, 1644
 lankidetza-elkarte publikoek, 2259
 lankidetza-erakunde publikoek,
 2465
 lankidetza-eremuaren, 2239
 Lankidetza-eskaeren, 564
 lankidetza-forma, 2479
 lankidetza-formula, 1531
 lankidetza-formulak, 1689
 Lankidetza-harreman, 2492
 lankidetza-harreman estua, 2488
 lankidetza-harremanak, 2181
 lankidetza-hitzarmen, 1223
 lankidetza-hitzarmen egonkorak,
 1973
lankidetza-hitzarmenak, 774, 844,
 1324, 1325, 1429, 1531, 1629, 1721,
 2163

- Lankidetzak, 367, 600, 1721
lankidetzako beste tresna batzuk, 1353
lankidetzako kontratua duten lehen mailako ikastegi pribatuetan, 2260, 2507
lankidetzako kontratuak, 2260, 2508
lankidetzako lokarriak, 2486
lankidetzako mekanismoak, 493, 2000
lankidetzako mekanismoetan, 487, 491
lankidetzako misioetan, 2416
lankidetzako moduak, 2170, 2190
lankidetzaren, 88, 368, 456, 471, 505, 685, 720, 740, 742, 788, 809, 839, 1016, 1216, 1248, 1324, 1347, 1405, 1409, 1533, 1586, 1601, 1602, 1603, 1642, 1643, 1644, 1645, 1691, 1718, 1740, 1750, 1973, 1990, 1994, 1997, 2001, 2014, 2152, 2181, 2182, 2186
lankidetzaren politika, 1321, 1322
Lankidetzaren politika, 1223
Lankidetzaren politikak, 1464
Lankidetzaren printzipioak, 809
lankidetzaren programak, 1957
lankidetzaren programen, 2254
lankidetzaren protokoloak, 368, 803
Lankidetzaren arako, 369
lankidetzaren arako esparru-akordioak, 273
lankidetzaren arako eta elkarri laguntzeko harremanak, 1671
Lankidetzaren arako eta Iberoamerikaren arako estatu-idazkaria, 369
lankidetzaren arako konbentzioak, 2361, 2362, 2364
lankidetzarenekin, 471, 1643
lankidetzaren, 1016, 1285, 1347, 1678, 1805, 1887
lankidetzaren herrialde hartzaileetako biztanleen garapen ekonomikoa eta gizarte-ongizatea, 1887
lankidetzaren, 2380, 2486
Lankidetzaren, 1589
lankidetzaren sare trinkoa, 2423
lankidetzaren tratatua, 560
lankidetzaren tresna, 1913
Lan-*konbentzio* eta -*akordio* kolektiboak, 2287, 2408
Lan-*konbentzio* eta -*akordio*ak, 2287
lan-*kontratu*, 2407
Lan-*kontratu* indibiduala, 2407
lan-*kontratua*, 2242
Lan-*kontratua*, 2285, 2407, 2425
lan-*kontratuan*, 2285
lan-*kontratuaren* izaera eta forma, 2407
lan-*kontratudun* langileak, 1670, 1685, 2122
lan-*kontratudun* langileen kolektiboaren kategoria eta lanpostuena. *Ikus* izendapena
lan-*kontratudun*ek, 1011
lan-*kontratu*etan, 172, 1873
lan-*kontratu*etan eta dokumentu teknikoetan, 316, 385
lan-*kontratuko* estipulazioei, 2464
lan-*kontratuko* ezin klausula, 2285
lan-*kontratuko* langileak, 807
lan-*kontratuko* langileak, 1993
lan-*kontratuko* langileen, 1358
lan-*kontratuko* lanpostuetarako lanbide-kategoria, 2183
lan-*kontratuko* osasun-langileak, 1389
Lan-*legerian*, 699
lan-*merkatua*, 1766, 2491
lan-*merkatuan*, 1248, 1642
lan-merkatuari, 793
lan-*merkatuko* teknikarien, 1357
lan-*metodo*ak, 2252
Lan-*metodoen* berrikuntza, 2504
lan-*metodologia*, 2154
lan-*mundura* sartzeko gaitasuna, 1897
lan-*mundurako* prestakuntzari, 1897
Lan-*okupazioaren*, 1341
Lan-*okupazioaren* egonkortasun-planeko hautaprobak, 1341
lan-*orientazio*ei, 1762
lan-*planak*, 2162
lan-*postu*etan, 2464
lan-*postu*, 357, 358, 362, 716, 730, 731, 739, 747, 749, 777, 778, 779, 782, 785, 808, 816, 864, 1006, 1007,

- 1026, 1036, 1038, 1044, 1052, 1358,
1389, 1524, 1530, 1537, 1706, 2464,
2504
Lanpostu, 721, 729, 778, 779, 785,
864, 1006, 1355, 1388, 1924, 2183
lanpostu bakoitza izendatzeko
hizkera, 1848
lanpostu bateko titularra, 730
Lanpostu berezituak betetzeko
lehiaketetan, 1544
lanpostu generikoak eta
banakotuak, 362
lanpostu huts, 816
lanpostu hutsa, 1036
Lanpostu hutsa, 721
lanpostu hutsak, 357, 716, 1006
Lanpostu hutsak, 1355
lanpostua, 654, 730, 731, 739, 749,
962, 1150, 1388
Lanpostua, 731, 747
lanpostuak, 730, 731, 739, 755, 816,
865, 1006, 1007, 1044, 1149, 1389,
1390, 1430, 1547, 1568, 1706, 1840,
1842, 1843, 1866, 1877, 1949, 1994,
1995, 1997, 2182, 2186
Lanpostuak, 362, 739, 865, 1007,
1358, 1359, 1544, 1706, 1728, 1759,
1948, 2183, 2186
lanpostuak betetzea, 1044
Lanpostuak betetzea, 362
Lanpostuak betetzeko deialdia,
1359
Lanpostuak betetzeko sistema
arruntak, 1359
lanpostuak betetzeko sistema
normala, 1359
lanpostuan, 729, 739, 1150, 1250,
1544, 1728, 2186
lanpostuan jarduteko betekizuna,
1728
lanpostuaren, 739, 865, 866, 1044,
1276, 1914, 1916, 2312, 2315, 2317,
2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2324,
2325, 2326, 2327, 2329, 2330, 2331,
2333, 2334, 2335, 2473
lanpostuaren berezko eginkizunak,
1914
lanpostuaren betekizuna, 2137
lanpostuaren eginkizun nagusiak,
1706
lanpostuaren ezaugarriek, 1276
lanpostuaren hizkuntza, 1061
Lanpostuaren hizkuntza-eskakizuna,
913
lanpostuaren maila, 1728
lanpostuaren singularitasuna, 1706
lanpostuaren titularra, 962
lanpostuari, 414, 729, 730, 747, 749,
1865, 1866, 1867, 1995
Lanpostuari, 731
lanpostuari dagozkion eginkizunak,
173
lanpostuaz, 1324
lanpostu-betetze, 1007
lanpostuei, 731, 749, 778, 1038, 1537,
1701
Lanpostuei, 778
lanpostuek, 749, 1389
lanpostuekin, 1144, 1820
lanpostuen, 778, 866, 1006, 1007,
1994
Lanpostuen, 864
lanpostuen berezko eginkizunei,
1894
lanpostuen egokitzapenetan, 1146
lanpostuen ezaugarriak, 1056
lanpostuen ezaugarrien, 1386
lanpostuen okupazioa, 1359
lanpostuen okupazioari, 1386
Lanpostuen sailkapena, 2183
Lanpostuen sailkapenari buruzko
ebazpenak, 2183
lanpostuen zerrenda, 1007
Lanpostuen zerrenda, 371, 1759,
2183
lanpostuen zerrendan, 1389, 1728
lanpostuen zerrendaren, 1994
lanpostuena, 1006
lanpostuetako, 730, 859, 864, 866
lanpostuetako eginkizun-betetzeari
buruzko ebaluazioa, 1044
lanpostuetan, 729, 859, 1037, 1047,
1360, 1388, 1389, 1391, 1402, 1544,
1728, 1750, 1759
lanpostuetara, 705
lanpostuetarako, 362, 697, 731, 749,
2184
lanpostuko, 731, 749
lanpostu-maila, 705
lanpostura, 816, 1388
lanposturako prestakuntza, 912
lanposturen, 2302

- lanposturi, 1026
lanpostutan, 1389
lanpostutarako, 705, 1001
lanpostu-trukeak, 1125
lanpostu-zerrenda, 778, 864
lanpostu-zerrendak, 729, 739, 747, 779
Lanpostu-zerrendak, 785
lanpostu-zerrendan, 782
Lanpostu-zerrendek, 729, 864, 2183
Lanpostu-zerrenden, 778, 779, 785
Lanpostu-zerrenden edukia, 1358
lanpostu-zerrendetan, 362, 730, 749, 778, 785, 2137
lansarien saileko diskriminazio-kasuei, 2284
lantalde, 1965, 2504
lantokia dagoen lekuko lanbulegoan, 2407
lantokiak, 1030
Lantokietako bileren hizkuntza-araubidea, 276
lantokietan, 1873
Lantokietatik kanpoko bileren hizkuntza-araubidea, 277
lan-tresna, 949
lan-txartela, 2240
lan-zuzenbidearen araupean, 807
Lapurdi, Nafarroa eta Zuberoko toki-erakundeekin, 844
larrain dantza, 1028
Larrialdia, 1014, 1091
larrialdiak, 851, 1402
Larrialdiak, 851
Larrialdiak Kudeatzeko Legearen, 851
Larrialdiak kudeatzeko zentroa, 1203
Larrialdiak kudeatzeko zentroaren antolamenduak eta egiturak, 1203
larrialdi-egoerak prebenitzekoak. *Ikus* jarduketa-sektoreak
larrialdi-egoeran, 1833
larrialdiei aurre egiteari, 1203
larrialdien, 1015, 1144, 1820, 2069
Larrialdien kudeaketa eta arreta, 1203
larrialdien kudeaketari, 1551
Larrialdien Kudeaketari, 1014
Larrialdietako, 694, 864, 1015
Larrialdietako arrazoiengatik, 694
Larrialdietako jardunbidea, 1015
Larrialdietako laguntza, 1015, 1091
Larrialdietarako zentroak, 1203
Larrialdiko, 754, 851
Larrialdiko Deiak Artatzeko eta Kudeatzeko Zentroari, 1920
Larrialdiko deien arreta-zerbitzu publikoak, 1920
Larrialdiko deien arreta-zerbitzua, 851, 1920
Larrialdiko deien arreta-zerbitzurako, 851
Larrialdiko farmazia-zerbitzuari, 754
larrialdiko laguntza ekonomikoak, 505
larrialdikoak, 1030, *Ikus* zerbitzua
larrialdi-zerbitzuak, 1508
larrialdi-zerbitzuetara jotzeko modalitateak, 2475
larruaren kolorea, 2029
Las Baleares, 401
latinarekin, 1313
lau eta hamabi urte bitarteko adingabeentzako programen, 503
lau hizkuntza-gaitasunei buruzko probak, 221
laudoetan, 440
laugarren mailarainoko senitartekoek, 2471
Lazeria, 851
leak aukeratutako hizkuntza ofizialean, 1317
legatu etnografiko eta arkeologikoa, 1772
legatuak, 370, 806, 2124
legatu-hartzaileek, 2471
lege, 183, 184, 350, 360, 397, 409, 412, 414, 415, 453, 463, 505, 522, 568, 685, 686, 687, 688, 693, 695, 696, 697, 698, 699, 702, 706, 708, 709, 710, 714, 716, 718, 719, 720, 722, 724, 740, 742, 743, 745, 748, 749, 750, 752, 758, 759, 760, 762, 763, 768, 769, 771, 772, 773, 778, 779, 785, 788, 807, 808, 815, 816, 835, 853, 856, 859, 863, 864, 997, 1002, 1006, 1007, 1008, 1020, 1023, 1025, 1026, 1031, 1036, 1038, 1042, 1046, 1047, 1212, 1277, 1279, 1861, 1862, 1863, 1864, 1866, 1870, 1871, 1873, 1875, 1876, 1877, 1987, 1988,

- 1989, 1990, 1992, 1994, 2001, 2002, 2405
- Lege, 350, 362, 397, 453, 460, 504, 685, 686, 689, 692, 698, 699, 705, 709, 718, 722, 723, 746, 758, 760, 761, 762, 764, 768, 770, 772, 773, 775, 794, 802, 808, 811, 815, 835, 837, 842, 852, 857, 1009, 1036, 1049, 1276, 1277, 1279, 1467, 1771, 1860, 1861, 1862, 1874, 1875, 1876, 1877, 1987, 1989, 1990, 1991, 2001, 2002, 2128, 2129, 2130, 2406
- lege aplikagarriaren, 412
- Lege- edo erregelamendu-xedapenen, 806
- lege- eta aurrekontu-mugen, 2121
- lege- eta erregelamendu-erregulazioa, 482
- lege- eta politika-esparru bat, 479
- lege formal*, 710
- Lege Gordailuaren, 1349
- lege hau garatzeko arauetan zehaztutako gordailu-zentroetan eratuko, 811
- Lege hau indarrean jarri aurretik administrazio publikoetan hasita dauden prozedura eta espediente guztiek hasi ziren hizkuntzan jarraituko dute amaitu arte, 708
- lege honen xedea, 801
- lege- nahiz administrazio-neurriak hartzea, 195
- lege nazionalak, 340
- lege organiko, 1036
- lege organikoak*, 740
- lege orokorren, 2014
- lege osagarri, 495
- lege prozesal aplikagarrian, 360
- lege prozesaletan, 1148, 1822
- lege sektorialetako bakoitzaren zati, 1958
- lege zibilek, merkataritzakoek edo prozesalek, 1866
- legea, 128
- Legea betetzeko neurriak hartzen, 786
- legea erregelamendu-mailan garatzeko, 702
- lege-aholkulari, 2216, 2220, 2221, 2414
- lege-aholkulari baten edo berak hautatutako zeinahi pertsonaren laguntza, 2221
- lege-aholkulari baten laguntza, 2218, 2220
- lege-aholkularia, 2215, 2225
- lege-aholkulariak, 2217, 2275
- lege-aholkulariari, 2215, 2225
- lege-aholkularirik, 2225
- legeak, 315, 384, 409, 520, 685, 710, 729, 769, 1029, 1038, 1276, 1567, 1861, 1864, 1995, 2130, 2131, 2400, 2470
- Legeak, 409, 453, 702, 716, 738, 739, 741, 743, 769, 779, 815, 863, 1012, 1038, 1875, 1988, 2129
- legeak eta izaera orokorreko gainerako xedapen juridikoak, 168
- legean, 429, 552, 687, 1916
- legean erabilitako hizkuntza, 1953
- lege-araubide, 427
- lege-araubidea, 2302
- lege-arauketa, 1988
- lege-arauketak, 1989
- legearen, 62, 95, 397, 758, 816, 1025, 1029, 1030
- Legearen, 686, 710, 713, 727, 738, 739, 740, 744, 746, 747, 748, 758, 767, 791, 798, 815, 851, 859, 863, 864, 865, 866, 1049, 1276, 1860, 1861, 1862, 1864, 1875, 2001
- LEGEAREN, 863
- legearen aplikazio uniformeak, 2196
- legearen babes, 1029
- legearen babes berdina izateko eskubidea, 321
- Legearen edukiaren eta irismenaren, 1966
- legearen espiritua, 702
- Legearen hizkuntzaren harmonizazio, 1953
- Legearen indarraldian, 1860
- legearen irakurketa sistematikoa, 1953
- Legearen Jarraipen Batzorde Berezia, 1149
- Legearen Jarraipen Batzordea, 492
- Legearen Jarraipen Batzordearen, 1138
- Legearen oinarri diren printzipio orokorretatik, 701

- Legearen xedea eta printzipioak, 840
- lege-babesa duten hizkuntza ez-ofizialak, 464
- lege-babesa duten hizkuntzak, 464
- lege-babesean, 1963
- lege-baldintzei, 371
- lege-baldintzen, 2306
- lege-baliabide, 194
- lege-betebeharrak, 835, 2193
- lege-bilakaera, 1987
- legebiltzarkideen, 692, 693
- Legebiltzarrak, 687, 692, 698, 702, 706, 780
- Legebiltzarrari, 722
- Legebiltzarreko Mahaian, 688
- Legebiltzarreko Mahaiaren, 687
- Legebiltzarrera, 763
- lege-debekua, 2139
- lege-definizioak, 1966
- legeei, 62
- legeek, 62, 360, 410, 771, 859, 1995
- Legeek, 719
- legeen, 863
- legeen barne-igorpenak, 863
- legeen idazketa eta argitalpen elebiduna, 2098
- legeen testuak, 2402
- lege-esparru, 1313, 1314
- lege-esparrua, 1883
- Lege-esparruak, 768
- lege-esparruaren, 1972
- lege-estaldura, 1989
- lege-estatutu, 195
- legeetan, 707
- lege-forma, 195
- lege-garapena, 2097
- lege-garapenak, 1988
- lege-garapenari, 2011
- legegilea, 1989
- legegileak, 409, 1385, 1386
- legegileari, 1988
- legegintza- edo administrazio-neurriak, 339
- legegintza- eta konstituzio-esparrua, 134
- legegintza-ahala, 1212
- legegintza-aurreikuspen bereziak, 595
- legegintza-ekimena, 1407
- legegintza-eskuordetzaren, 851
- legegintza-esparrukoak, 86
- legegintza-jarduketa, 2141
- Legegintzako, 846, 1006, 1987
- legegintzako aurrekarietan*, 729
- Legegintzako Dekretua, 851
- legegintzako dekretuak, 1567
- legegintzako egintza, 2411, 2412
- Legegintzako egintza baten proiektua Batasuneko hizkuntza ofizialetan idatzirik estatuetako parlamentuen esku uzten den unetik, 212
- legegintzako egintza baten proiektua igortzen, 212
- Legegintzako egintzaren proiektua, 2411
- legegintzako egoera-orriak, 2523
- legegintzako esku-hartze, 1988
- Legegintzako eskuordetze-ahalmena, 2177
- Legegintzako Herri Ekimena, 846
- legegintzako herri-ekimena, 356
- legegintzako herri-ekimenaren proposamenean, 2141
- legegintzako neurriak hartuko, 82
- Legegintzako xedapenen, 187
- legegintzaldia, 688, 692, 1384
- Legegintzaldiak, 690
- legegintzaldian, 1384
- legegintza-neurri, 150
- legegintza-politikako orientabideak, 1384
- Legegintza-prozedura, 394, 1795, 1900, 1901
- Legegintza-prozedura arrunta, 394, 1795, 1900
- legegintza-prozedura arruntaren, 210
- legegintza-prozedura batean, 212
- legegintza-prozedura berezi baten, 209
- legegintza-prozesurako irispidea, 1965
- legegintzarako eskuordetza, 945, 953, 959
- legegintzaren arloan nahiz bestelakoetan, 94
- legegintza-teknikako proposamenak, 1901
- Legegintza-testu, 1385, 1386
- legegintzaz besteko ekimenak, 446,

- 516
- lege-gordailuaren hartzailea, 1850
- lege-gordailuaren zenbakia, 1604
- lege-laguntza, 415
- lege-laguntzarako, 414
- legelaria, 1403
- legelariak, 410
- legelarien kidegoarekin lankidetzak
teknikoko jarduerak, 1403
- legelari-laguntza, 582
- legelari-laguntzaile lanpostu, 2504
- Legelari-laguntzaile postua, 2504
- lege-maila, 1845
- lege-mailako arau batek, 1403
- lege-mailako arauak, 945, 953, 959
- lege-mailako neurriak, 2500
- lege-mailakoak, 1988
- lege-mailatik beherakoak, 1988
- lege-nortasundun dela aitor
diezaioten eskubidea, 62
- lege-oinarriak, 2227, 2371
- lege-onargarritasuna, 293
- lege-proiektu, 716, 722, 1189, 1965,
2097
- Lege-proiektuak, 1795
- lege-proposamenaren testu osoa,
2146
- lege-proposamenaren testuak, 2146
- lege-prozedurak, 105
- legeria, 426, 451, 479, 500, 544, 568,
697, 1005, 1041, 1161, 1168, 1250,
1408, 1480, 1539, 1651, 1695, 1763,
1833, 1838, 1880, 1896, 1964, 1965,
2082, 2085, 2166, 2391
- legeria autonomikoan, 568
- legeria egoki, 204
- legeria frantsesaren, 2442
- legeria frantsesera**, 2453
- legeria kontsolidatzeko prozedura,
1901
- legeria nazionala, 152, 338
- legeria nazionalak*, 112, 119
- Legeria nazionalak*, 112, 119
- legeria nazionalaren, 89
- legeria nazionalen*, 112, 119, 120
- legeria orokorrean, 2104
- legeria sindikalaren, 1148
- legeria zibil eta prozesala, 590
- legeria zibil frantses osoa, 2401
- legeria zibil frantsesa**, 2401
- legeria zibilean, 1222
- legeriak, 421, 504, 698, 774, 1043,
1993, 1996, 2116
- Legeriak elkarri hurbiltzea, 209
- legeriak onartzen dituen zehar-
kudeaketa moduetako baten
bitartez zerbitzua emateagatik,
841
- legerian, 370, 699, 755, 783, 791, 815,
1044, 1712, 1914, 1993
- legeriarekin, 1998, 2391, 2392, 2502
- legeriaren, 369, 427, 430, 493, 499,
727, 782, 1011, 1148, 1316, 1480,
1531, 1603, 1654, 1837, 1840, 1843,
1860, 1864, 1958, 1964, 1997, 1998,
2110, 2136, 2245, 2479
- legeriaren aplikazioa, 2292
- legeriari*, 112, 2347
- legerietatik kanpo uztea, 316, 385
- lege-teoriak, 181
- lege-testu, 1385, 1386
- lege-testua, 1963
- lege-testuak, 685, 711, 863
- lege-testuaren*, 710
- Lege-testuaren euskarazko bertsioa,
831
- lege-testuk, 1313
- lege-tradizioetan, 724
- lege-tratamendu, 427
- lege-xedapenak hartzeko ahala,
232
- lege-xedapenetara, 806
- legez, 63, 65
- legez besteko proposamena, 1137
- Legez edo erregelamenduz
eskatzen den hizkuntza ez den
beste hizkuntza batean
etiketatutako produktuetan, 1379
- Legez kontrako lana, 2292
- Legez kontrako lanari, 2292
- legez onartutako zeinu-
hizkuntzetako interpretazioa, 590,
591
- Legez unibertsalak, interes
orokorrekoak edo beste kategoria
batekoak diren zerbitzuak egiten
dituzten erakunde edo pertsona
juridikoak*, 773
- legezko babesak, 1029
- legezko babesak izateko eskubidea,
62, 63
- legezko betebeharrak, 1261

- legezko edo erregelamenduzko xedapenak, 2296
- legezko egoiliarra, 1094
- legezko erabilerako diruan, 1800
- legezko eraginkortasun, 1000
- legezko errekurtsio, 791
- legezko eta erregelamenduzko xedapenekin, 2235, 2236
- legezko idazkien frantsesezko bertsio ofizialak bakarrik duela indar juridikoa, 2451
- legezko lizentziak, 151
- legezko ondorioak, 823
- legezko ordezkaria, 549
- legezko ordezkariak, 521
- legezko ordezkariaren, 2407
- legezko ordezkariak, 416, 484, 485, 489, 1142, 1143, 1819, 2458
- legezko ordezkarien bisitak, 1888
- legezko ordezkarien eskusibotasunari, 2458
- legezko prozeduren, 2098, 2102
- legezko testuak, 859
- legezko tutoreei, 1145
- legezko xedapenek, 2219
- legezkoak ez diren hainbat erreforma eta xedapen, 2489
- legezkotasunaren, 1027
- legeztatze, 398
- legeztatze diplomatikoa, 530, 630
- legeztatzea, 521
- legeztatzearekin, 522
- legeztatzetik, 522
- legeztatze-zigilua, 548
- legitimazioa, 696
- legitimitate, 2139
- legitimitatea, 838
- lehen auzialdian, 2397
- lehen auzialdiko auzitegian, 2381
- Lehen Auzialdiko Auzitegiaren Prozedura Erregelamenduan, 200
- lehen edo bigarren hizkuntza gisa ikasten dutenaz bestelako hizkuntza batean, 1718
- Lehen eta Bigarren Hezkuntzako irakasleek, 2257
- lehen eta bigarren hezkuntzetan, 1996
- lehen eta bigarren irakaskuntzarako programetan, 856
- lehen eta bigarren mailako eskolak ematen dituzten ikastegiak, 2259
- lehen eta bigarren mailetako oinarrizko hezkuntza, 2496
- Lehen eta bigarren soinu-laguntzaile, 2361
- lehen harrerako zerbitzua, 1960
- Lehen harrerako zerbitzua, 1959
- Lehen harrerako zerbitzua eskuratzeko eskubidearen titularrak, 1959
- Lehen harrerako zerbitzua eskuratzeko eskubidearen titularrek, 1959
- Lehen harrerako zerbitzuak, 1959
- Lehen harrerako zerbitzuaren informazio- eta prestakuntza-ekintzek, 1959
- lehen harrerako zerbitzuek, 1959
- Lehen hezkuntza, 982, 2459
- Lehen Hezkuntza, 1127, 1528, 1714, 1716, 1808, 1939, 2490
- lehen hezkuntza horretan ere, gutxika-gutxika baina jarraitutasunez, ama-hizkuntzarekin batera, herriko hizkuntza nagusia sartzea, 177
- Lehen hezkuntza maisu-maistrek, 460
- Lehen hezkuntzak, 455
- Lehen Hezkuntzako, 462, 744, 1011, 1126
- Lehen Hezkuntzako 2. maila, 2490
- Lehen Hezkuntzako 2. mailako ikasleen kopurua, 2490
- Lehen Hezkuntzako 4. maila, 2490
- Lehen Hezkuntzako bigarren eta hirugarren zikloak, 2163
- Lehen Hezkuntzako bigarren mailatik, 2156
- Lehen Hezkuntzako etaparen antolaketaren, 1808
- Lehen Hezkuntzako ikastetxe osatugabeetan, 462, 744
- Lehen Hezkuntzako ikastetxeak, 2255
- Lehen Hezkuntzako ikastetxeetako eta kolegio eta lizeoetako ohiko ordutegiaren barruko ikasgaietako bat, 2257, 2507
- Lehen Hezkuntzako ikastetxeetako ikasketa-eskaintza, 2258

- Lehen Hezkuntzako ikastetxeetako ohiko ordutegiaren, 2257
- lehen hezkuntzako ikastetxeetako ohiko ordutegiaren barruko ikasgaietako bat, 2469
- lehen hezkuntzako ikastetxeetan, 2300
- Lehen hezkuntzako irakasleak, 460
- Lehen Hezkuntzako laugarren mailan, 462
- Lehen Hezkuntzako lehen mailatik, 2155
- Lehen Hezkuntzako lehen zikloa, 2163
- Lehen Hezkuntzako modulu, 1296
- Lehen Hezkuntzako musikaren, gorputz-heziketaren eta atzerriko hizkuntzen irakaskuntza, 465
- Lehen Hezkuntzako zentro osatugabeetan, 462, 1709
- Lehen Hezkuntzako, Hezkuntza Bereziko, Derrigorrezko Bigarren Hezkuntzako eta Batxilergoko, Lanbide Heziketako heziketa-zikloetako eta helduen prestakuntzako irakaskuntzak, 2153
- lehen hezkuntzan, 2256
- Lehen Hezkuntzan, 2155, 2479, 2480
- lehen hezkuntzan, ama-hizkuntzaren forma normalizatuak barruratzeari, 177
- Lehen hezkuntzarako, 1524
- Lehen hezkuntzaren, 455
- Lehen Hezkuntzaren helburua, 1716
- lehen hizkuntza, 257
- lehen hizkuntza bizi, 2479, 2480, 2481
- lehen irakaskuntza, 1319, 1868, 1941, 1945
- lehen irakaskuntza beren ohiko hizkuntzan jasotzeko eskubidea, 1868
- lehen mailako arretako gizarte-zerbitzuetako zentroetako langileei, 1822
- Lehen mailako arretako osasun-zerbitzuetan, 1396
- Lehen mailako arretako zerbitzuak, 2170, 2190
- lehen mailako arretan, 1667
- lehen mailako baliabidea, 848
- lehen mailako edo bigarren mailako hezkuntzan, 769
- Lehen mailako ekoizpena, 1088
- lehen mailako hizkuntza-sistema, 1963
- lehen mailako ikastegi pribatuetan, 2260, 2507
- lehen mailako instrukzio-arloko jurisdikzioa, 2371
- lehen mailako irakaskuntza, 310, 379
- Lehen mailako irakaskuntza, 2258
- lehen mailako irakaskuntzaren, 310, 379
- lehen mailako irakaskuntzaren zati handi bat, 310, 379
- Lehen mailako osagaia, 1088
- Lehen zikloa, 2264
- lehen zikloan, 453
- lehen zikloko, 1808
- lehen zikloko curriculumak, 1944
- lehen ziklotik, 453
- lehendakari, 488
- lehendakaria, 716, 718
- Lehendakaria, 717
- lehendakariak, 548, 690, 691
- Lehendakariak, 690, 2130
- lehendakariaren, 720
- Lehendakariaren, 692
- lehendakariari, 183, 184, 189, 197, 229, 804
- Lehendakariari, 719, 1049
- Lehendakaritza Sailaren*, 714
- Lehendakaritza Sailari*, 710, 711, 713
- Lehendakaritzako*, 712, 713, 714
- lehenengo adinetatik, 1603
- lehenengo ikasketak, 2103
- lehenengo irakaskuntzak, 2098
- lehenengo sorospenak, 1639
- lehenespeneko eta lehentasuneko arreta, 2180
- lehenesteen, 782
- lehengai-artekariak, 2303
- lehentasun, 116
- lehentasun geografikoak, 648
- Lehentasun geografikoak, 2496
- Lehentasun geografikoak eta tematikoak, 648
- lehentasun justifikatu gabe, 309, 378
- lehentasun politikoa, 219
- lehentasuna, 359, 423, 427, 451, 557, 742, 788, 829, 933, 948, 1062, 1126,

- 1168, 1218, 1318, 1344, 1367, 1524,
1662, 1706, 1717, 1756, 1887, 1943,
1968, 2007, 2155, 2157, 2158, 2162,
2430, 2438
Lehentasuna, 361, 557
lehentasunak, 274, 745, 951, 1674,
1805, 2495
Lehentasunak, 586
lehentasunaren erreibindikazioa,
427, 558
lehentasun-atalaseak, 267
lehentasun-data, 2270, 2271
lehentasun-deklarazio, 423, 427, 557
Lehentasuneko arreta-eremuak eta
-egoerak, 2180
lehentasuneko helburua, 1972, 1975
lehentasuneko irizpide, 784
Lehentasuneko jardun-ildoak, 1806
lehentasunekoak, 400
lehentasunen, 759, 1603
Lehentasun-erreibindikazioak, 423,
427
lehentasun-eskubidea, 423, 427,
2271
lehentasun-esparruetatik, 2496
lehentasunez, 760, 854, 855, 1992,
1993, 1994
lehentasunezko arlo hauetan, 1717
lehentasunezko arreta, 648
Lehentasunezko arreta, 653
lehentasunezko bertsioa, 1942
lehentasunezko bilera politikoak, 275
lehentasunezko eskubidea, 65
lehentasunezko harremanak, 1927
Lehentasunezko harremanak, 780
lehentasunezko helburua, 855, 2206
lehentasunezko helburutzat, 2151
lehentasunezko hezkuntzako
ikasleen, 2490
lehentasunezko hezkuntzakoak ez
diren. *IKus* ikasleak
lehentasunezko hizkuntza ofizialean,
1386
lehentasunezko irizpidetzat, 2165
lehentasunezko jarduketatzat, 1344
lehentasunezko merezimendu, 360,
722
lehentasunezko merezimendua,
1355, 1564, 1568
Lehentasunezko prozedura, 415
lehentasunezko xedeen, 752
lehentasunezkoa ez den
hezkuntzako ikasleen, 2490
lehentasunezkozat, 760
lehentasun-hurrenkera, 278, 282,
283, 1655, 1960
lehentasun-irizpideak, 1944
Lehentasun-irizpideek, 1944
lehentasun-ordena, 58
lehentasuntzat, 2489, 2496
lehia, 699, 2114
lehia askea, 2427
lehia askea eta faltsutu gabea
izango duen barne-merkatua, 205
lehia askeari buruzko arau
orokorrak, 1627
lehia orekatua, 2126
Lehia-elkarrizketa, 523
lehia-elkarrizketetan, 1037
lehiaketa, 357, 358, 721, 816, 859,
865, 866, 1047, 1355, 1564, 1684,
1728, 1877, 1916, 2130
Lehiaketa, 357, 358, 739, 859, 865,
866, 1359, 1564, 1706, 1728, 2186
lehiaketa arruntean, 357, 2137
Lehiaketa arruntean, 357, 358
lehiaketa arrunterako deialdiaren,
358
lehiaketa bateratuan, 2137
Lehiaketa bidezko aparteko
prozeduran, 1406
lehiaketa erabakitzailea, 1576
lehiaketa espezifikoa, 1359
Lehiaketa espezifikoak, 1706
lehiaketa eta oposizioetako probak,
1916
lehiaketa-erregelamendua, 645
Lehiaketa-fasean, 1948
Lehiaketa-fasearen, 859, 866
Lehiaketa-fasearen balorazioa, 869
lehiaketa-faseko, 1047
lehiaketak, 731, 1916, 1917, 2253
lehiaketakoek, 1359
Lehiaketan, 739, 865
lehiaketa-oposizio libreen, 1877
lehiaketa-oposizioa, 1812
lehiaketa-oposizioaren, 866
lehiaketa-oposizioko, 859
Lehiaketaren arau orokorrak, 1359
lehiaketaren deialdiaren oinarrietan,
1877
Lehiaketaren fasean, 1812

- lehiaketaren oinarriak, 357
 lehiaketa-sistema, 1877
 lehiaketaz, 722
 lehiaketen, 1007
 lehiaketen adjudikazioan, 1836
 lehiaketetan, 463, 712, 766, 816,
 1276, 1544, 1578, 1916, 2114, 2256
 Lehiaketetarako, 782
 Lehiaketetarako deialdietako, 782
 lehiaketetarako eta sarietarako
 deialdiak, 2060
 lehiakideak, 1008
 lehiakideek, 1544
 lehia-konkurrentziako araubidean
 emateko prozedurak, 1610
 Lehiakortasun Ekonomikoari, 1645
 lehiakortasun handiko merkatuko
 ekonomia soziala, 205
 lehiakortasuna, 244, 245
 lehiakortasunerako,
 mugikortasunerako eta
 enplegarritasunerako
 abantaila, 2162
 lehiari, 1398
 lehiarako abantaila baliotsua, 1646
 lehiaren arauak, 500
 lehiaren arloan, 1938
 lehiaren babesaren, 425
 Lehiaren Babeserako Auzitegiari,
 425
 Lehiaren Babeserako Auzitegiari eta
 Zerbitzuari, 425
 Lehiaren Babeserako Zerbitzuari, 425
 Lehiaren eta kontsumoaren aldeko
 eta iruzurren kontrako agenteak,
 2283
 lehiaren globalizazioa, 848
 lehiari buruzko txostenak eta
 azterlanak, 1938
 Lehiari, fiskalitateari, eta legeriak
 hurbiltzeari buruzko arau erkideak,
 209
 lehiatzeko zailtasunak, 1087
 lehorreko nahiz itsasoko garraioaren
 alorreko artekariak, 2303
 leihatila bakarra, 932, 1005
 Leihatila bakarra, 827
 leihatila bakarraren, 1377
 Leihatila bakarraren, 506
 leihatila bakarrean, 506, 507
 Leihatila bakarrera irispidea izateko,
 827
 leihatilako diru-sarrerei, 500
 leihatiletan, 1041
 leku, 484, 687, 1027, 1142, 1650,
 1667, 1878
 leku eta ibilgailuren soinu- eta irudi-
 grabazioak, 2388
 leku interesgarri. *Ikus* izendapenak
 leku pribatu, 687
 leku pribilegiatua, 2440
 lekua, 690, 1914
 Lekualdaketaren baldintza bereziak,
 2286
 Lekualdaketaren baldintzak, 2285
 Lekualdaturiko soldatako langileak,
 2285
 lekualdaturiko soldatako langileei,
 2285
 lekualdatzeak, 2166
 lekualdatze-lehiaketan, 1036
 Lekualdatze-lehiaketetan, 1916
 lekualdatzen, 165
lekuan, 793
 lekuetako ohiturei, 2167
 lekuetan, 752, 759, 1691, 1988, 1999
 lekuko, 359, 365, 439, 542, 994, 1691,
 2279, 2343, 2375, 2397
 Lekuko, 2372
 lekuko hizkuntza ofizialetako, 439,
 520
 lekuko lan-bulegoan, 2407
 lekukoa, 2274, 2372
 lekukoak, 1054, 1934, 2273, 2278,
 2372, 2377
 Lekukoak, 2273, 2372
 lekukoarekin, 2372
 lekukoari, 2273, 2274, 2372
 lekukoei, 2275
 lekukoek, 440, 2274, 2279, 2372,
 2375, 2377
 lekukoekin, 2376
 lekukoen, 2274, 2375, 2377
 Lekukoen egokitasuna, 994
 lekukoren, 2377
 Lekukoren, 2275
 lekukorik, 1956
lekukotasunak, 389, 568
 lekukotza bereziak, 1779
 lekukotza itzulia, 1337, 1865
 lekukotzak, 1691, 1866, 1995
 lekutan, 576

- lengoaia, 1905, 1906
 lengoaia berrien kalitateko eskaintzen ikerketa, 1883
 lengoaia berritzaileak, 1028
 lengoaia matematikoan, 1808
 lengoaiak, 1603, 1906
 lengoaien, 1137
 lengoaien bidez komunikatzeko, adierazteko eta ulertzeko trebetasunak, 1945
 leondar erkidegoak, 1696
 leondarren, 1692
 Leonerak, 1691
 Leongo Rozuelako Justo eta Artzain Santuen Monasterioko "Nodicia de Kesos", 1691
 Lérida, 373
 lerro, 1344, 1585, 1601, 1602, 2127, 2182
 lerroak, 1376, 1585
 lerroarterik, 2274
lerroek, 710
 lerroen, 726
Les Corts, 2130
lesbiana, 1393, 1542, 1827
lesbiana, gay, trans, bisexual eta intersexualen eskubideak bermatu eta LGBTI fobia desagerrarazteari, 1393
 lesbianak, 1547, 1648
 lesbianen, 2079
 lesbianen, gayen, transexualen, bisexualen eta intersexualen eskubideak, 2003
 Letonia, 179
 letonieraz, 207, 208
 letra beltz larriz, 1584
 letra handitua, 1041, 1078
 letra handituan, 1040, 1041
letra katalan, 1833
 letra katalanek, 1833
 Letra Katalanen Institutuzioa, 1833, 1882
 Letra Katalanen Institutuzioak, 1837
 Letra Katalanen Institutuzioaren, 1833, 1834, 1837
 Letra Katalanen Institutuzioari, 1837
 Letra Katalanen Ohorezko Saria, 1836
 letra larriak, 1401, 1504, 2005
 letra larriz edo xehez, 1584
 letra-gizon ospetsuenetako batzuek, 1833
 Letrak, 2264
 letra-mota, 420
 letraren, 1269
 letren, 1401, 1572, 2005
 letren errepublika, 2036
 letren kopia, 2350
 letretako edo hizkuntza-arloko irakaskuntzako pertsona ospetsuak, 2119
 letretako edo irakaskuntzako pertsona ospetsuak, 2125
 letretako eta irakaskuntzako pertsona ospetsuak, 2117
 lexiko, 1199
 lexikoa, 863, 2490
 LGBTI pertsonen berdintasun soziala, 1542
 LGTBI, 1742
 LGTBI gaiei buruzko prestakuntza, 912
 LGTBI kolektiboaren berdintasuna, ikusgarritasuna eta diskriminaziorik eza sustatzeko politika publikoak, 1649
 LGTBI pertsonen, 1163, 1244, 1393
 LGTBI pertsonen berdintasun eraginkorra, 1393, 2003
 LGTBI pertsonen berdintasuna, 1244
 LGTBI pertsonen eskubideak, 657
 LGTBI pertsonenganako eta haien senideenganako hizkera sexista edo iraingarria, 1163
 LGTBI pertsonenganako pertzepzioa, 1163
 LGTBI+, 1034
 lgtbi+ pertsonen berdintasun gauzatua sustatzeko politika publikoak, 1034
 LGTBI+ pertsonen berdintasun sozialari, 1034
 libre aukeratutako ordezkarien, 64
 liburu, 522, 690, 757, 1604, 1726
 liburu digitalaren garapena, 1665
 liburu digitalizatu gabeetan, 522
 liburu zurian, 757
 liburua, 1321, 1833, 1972, 2126
 Liburua, 1600, 1601, 1602, 2127
 liburua eta irakurketa sustatzeko eta suspertzeko politika eraginkorra,

- 2126
liburua sortzeko prozesuan esku hartzen duten pertsonak, 1601
liburuak, 1278, 1603, 1726, 1870, 2404
Liburuak, 110
liburuak eta literaturako lanak itzul, 197
liburuak hautatzeko, 2405
liburuan, 2115
Liburuaren agenteak, 1601
liburuaren agenteek, 1604
Liburuaren Aholku Batzordea, 1604, 2126, 2127
Liburuaren Aholku Batzordearen eginkizunak, 1604
Liburuaren Aholku Batzordearen osaera eta funtzionamendua, 1604
Liburuaren Aholku Batzordeko ordezkariak, 1602
Liburuaren balio-katea, 2060
liburuaren eta irakurketaren inguruko plangintza-, informazio- eta koordinazio-zereginak, 1601
liburuaren idazketa, itzulpen, edizio, inprimaketa, ekoizpen, elaborazio, diseinu grafiko, diagramazio eta ilustrazio lanetan parte hartzen dutenak, 1601
liburuaren industria, 471
liburuaren merkatu, 1603
liburuaren salmenta, 1602
Liburuaren sektorea sustatzeko laguntzak, 1602
liburuaren sektorearen izaera estrategikoa eta lehentasunezkoa, 1601
liburuaren sektoreari, 1601
Liburuaren sektoreari, 2126
liburuaren sustapenean, 1603
liburuaren zabalkunderako, irakurketarako, sorkuntzarako eta itzulpenerako programak, 1604
Liburuaren Zentro Nazionala, 2404
liburuari, 470, 471, 1600
Liburuari, 470, 1925, 1934, 2126
liburu-dendak, 1601, 1602
liburu-denden, 2126
liburuetarako irispidea, 1603
liburu-forma, 470
liburugintzan adituak direnen, 1604
liburu-kategoria, 110
liburu-klubak, 1601
liburu-merkatu, 1602
liburu-merkaturatzeari, 471
libururako irispidea, 2126
liburu-saltzaileak, 2126
liburu-saltzaileek, 470, 1604
liburu-sektorea, 470
liburutegi, 428, 1196, 1635, 1636, 1726
liburutegi digital, 558
Liburutegi digitala, 1555
liburutegi digitalen, 470
liburutegi horiek euskararekin edo euskal kulturarekin erlazionatutako funts garrantzitsuak, 811
liburutegi ibiltariei, 111
Liburutegi mugikorra edo bibliobusa, 1555
liburutegi nazionala, 1849
Liburutegi Nazionalaren zeregina, 1849
liburutegi publikoak, 1849
Liburutegi publikoak, 1012, 1349, 1350
Liburutegi publikoaren, 1012
liburutegi publikoei, 148
Liburutegi publikoek, 1349
liburutegi publikoen, 1012, 1726
liburutegi publikoen eginkizunak, 1636
Liburutegi publikoen eginkizunak, 1636
liburutegi publikoen eta eskola-liburutegien sare edo sistemek, 1635
liburutegi publikoen sarea, 1636, 1774
Liburutegi Publikoen Sarea, 1108
liburutegi publikoen sareko liburutegietako erabiltzaileek, 1774
liburutegi publikoen sareko liburutegietako erabiltzaileen eskubideak, 1774
liburutegi publikoetan, 1851
Liburutegi Sistema, 1349
Liburutegi Sistemari, 1349
Liburutegia, 1349, 1554
liburutegiak, 172, 315, 384, 787, 1601, 1773, 1774
Liburutegiak, 471, 1349, 1350, 1635

- Liburutegiaren kontzeptua,
saillapena eta definizioak, 1773
- liburutegiei, 471, 1219
- Liburutegiei, 470, 1635, 1726, 1773,
1800
- liburutegiek, 809, 1603
- Liburutegiek, 1636
- liburutegiekin, 1834
- liburutegien, 471, 1012, 1108, 1635
- Liburutegien, 471, 1108, 1774
- liburutegien arloan eskumena duen
sailari, 1636
- liburutegien arteko koordinazio eta
informaziorako balioko duten
sareak sor daitezzen bultzatuko,
811
- Liburutegien Elkarlanerako
Kontseiluari, 471
- liburutegien elkarteen nazioarteko
federazioa, 2006
- Liburutegien printzipioak eta
baliokak, 1635, 1773
- liburutegien sistema, 1012, 1635
- liburutegietako erabiltzaileek, 1774
- liburutegietako erabiltzaileen
eskubideak, 1774
- liburutegietako langileei, 472
- liburutegietako teknikariak, 1603
- liburutegietako titularren
betebeharrak, 1635
- liburutegietan, 1603, 1999
- Liburutegietan, 1350
- liburutegietatik, 1726
- Liburutegi-hedapenaren zerbitzua,
1555
- liburutegiko arduraduna, 1070, 1071,
1072
- liburutegiok, 1603
- Liburutegi-politika, 1350
- liburutegi-sare publikoan, 1602
- liburutegi-sistema, 1603, 1635, 1773
- liburutegi-sistemako gainerako
liburutegiak, 1773
- liburutegi-sisteman, 1603
- liburutegi-sistemaren antolaketa-
egitura, 1774
- Liburutegi-sistemari, 1849
- Liburutegi-zerbitzuak emateko
arabidea, 1636
- liburutegi-zerbitzuak sustatu eta
hobetzeko, 810
- liburuxka, 432, 527, 528, 560, 664,
665, 2167
- Liburuxka, 430
- liburuxkaren, 434, 587, 588
- Liburuxkaren erantzukizuna, 587
- liburuxkek, 2167
- Liburuzaina, 1555
- liburuzainak, 2126
- liburuzainek, 1604
- liderrak, 1766
- likaren legezkotasunaren defentsa,
1027
- likidatzaileek, 442, 553
- Likidatzaileen, 441
- likidazioa, 2121, 2350, 2357, 2360
- likidazioari, 442
- Likidazioari, 444
- likidazio-baliabideen, 2467
- likidazio-prozedura, 445
- likidazio-prozedurak, 444, 445
- likidazio-prozeduren, 445
- Linaresko “Antonia López Arista”
Unibertsitate Eskola, 1102
- lineako behatoki bateratua, 148
- Lineako edukien eskaintzaren ildo
estrategikoak, 2144
- lineako hiztegi, 147
- lineako informazio-zerbitzuen, 1629
- lineako irakaskuntzaren
ehunekoaren adierazpena, 1451
- lineako merkataritza, 247
- lineako negozioak, 251
- linean, 470
- linean jarri ditzatela herritarren
eskura, 228
- LINGUA, 196
- lingua franca, 219
- Linguapax, 140
- linguistikoa, 848
- linguistikoak. *Ikus* laguntza-
bitartekoak
- linguistikoak eta soziolinguistikoak,
162
- Lisboako Tratatua, 214
- Lisboako Tratatua, 223
- Lisboako Tratuaren, 224, 1653
- Lisboako Tratuaren arabera
Hizkuntza-gutxiengo historikoen
babesari eta garapenari
buruzkoa, 222
- liskarrak, 83

- literatura, 169, 170, 545, 1218, 1319,
1324, 1325, 1381, 1600, 1603, 1604,
1635, 1941
- literatura- eta kultura-sistema, 1600
- literatura- eta zientzia-lanak, 1870
- literatura- eta zientzia-sorkuntza,
1870
- literatura garaikidea itzultzeko
proiektuetan, 196
- Literatura katalanaren ezagutza eta
zabalkundea, 1833, 1834
- literatura katalanaren sorkuntza,
1833
- literatura katalanaren sorkuntzak,
1833
- literatura unibertsaleko klasikoak,
1602
- literatura unibertsaleko lanen
itzulpena, 1601
- literatura-, arte-, zientzia-lanen, 694
- literatura-argitalpenetan, 2114
- literatura-egileek, 2114
- literatura-ekoizpen, 1833
- literatura-ekoizpenaren, 2126
- literatura-ekoizpenaren eta egileen
ezagutza, 1834
- literatura-hedapenerako zentroekin,
1834
- literatura-itzulpenak zein teknikoak,
217
- literatura-jarduera, 2404
- Literaturako Canarias Saria, 1754
- literaturako eta zinema-ekoizpeneko
lanak, 315, 384
- literatura-lanei, 1219
- literatura-lanen irakurketa, 1833
- literaturan, 407, 1218
- literatura-obren argitalpen eta
berrargitalpena, 2404
- literatura-obren idazketa, 2404
- literatura-ospe, 2114
- literaturaren, 1808
- literaturaren irakaskuntza, 1677
- literatura-sorkuntza, 219
- literatura-sorkuntzako, 1603
- literatura-sustapeneko politiketan,
471
- literatura-tradizio autoktonoaren,
1354
- literaturaz*, 2405
- Lituanian, 179
- lituanieraz, 207, 208
- lizentzia, 110, 112, 119, 120, 121, 122,
760, 762, 799, 824, 836, 1802, 1998,
2019
- lizentzia edo diploma mailakoa,
1802
- lizentzia ez-esklusiboa*, 112, 119
- lizentzia-, baimen- edo emakida-
eskabideetan, 760
- lizentzia-araubidean, 1998
- Lizentzia-araubidearen mende
dauden ikus-entzunezkoen
komunikazio-zerbitzuen emaleek,
1908
- Lizentzia-diploma berriek eta goi-
mailako ikaskuntza-diplomek*, 2406
- lizentziadun, 464, 748
- lizentziaduna, 816
- lizentziadun-plazak, 778
- lizentzia-eskabidearen kopiak, 120
- lizentziak, 110, 111, 265, 574, 760,
932, 1125, 1639, 1907
- Lizentziak, 1715
- lizentziaren, 762
- lizentziaren araubidea, 1907
- Lizentziaren edukia, 1907
- Lizentziaren helburua, 1907
- lizentziaren klausulak, 762
- lizentzien izapidetzea, 1025
- Lizeo, 2481
- Lizeo eta kolegioetan*, 2405
- Lizeo orokor eta teknologikoetan,
2481
- lizeoak, 2252, 2259, 2438
- lizeoen eginkizuna, 2253
- lizeoen kudeaketaren gaineko
eskumenak dituzten lurralde-
kolektibitateek, 2259
- lizeoetako ohiko ordutegiaren
barruko ikasgaietako bat, 2257,
2507
- lizeoetan, 2480, 2481
- lizitatzailleak, 405
- lizitatzailleen, 1037
- Lizitatzeko gonbita, 405
- lizitazioak, 2504
- lizitazio-deialdi, 406
- Lizitazio-deialdi, 405
- Lizitazioen publizitatea, 405
- Lizitazio-iragarkia*, 523
- lizitazio-iragarkian, 523, 576, 577

- lizitazio-iragarkiaren, 523, 576
Lizitazio-iragarkietan, 577
Lizitaziorako deialdia, 1037
Llei d'Us i Ensenyament del valencià,
407
Lleida, 373
Llinguaren Akademia, 1279
Llinguaren Akademiari, 1279
Logistikako eta Konferentzien
Interpretazioko Zuzendaritza
Nagusia, 276, 278
logopeda, 2324
Logopeda, 484, 2324
logopedak, 2324, 2325
Logopedak, 2324
logopeda-lanak, 1802
Logopeda-lanbidea, 1107, 1521
logopedaren lanbidea, 1770
logopedek, 2324
Logopedek, 2324
logopeden eginkizuntzat, 1521
Logopeden Elkargo Ofiziala, 1107
Logopeden Elkargo Ofizialean, 1107,
1333, 1802
Logopeden Elkargo Profesionala,
1333, 1485, 1521, 1594, 1707, 1770,
1802
Logopeden Elkargo Profesionalean,
1521, 1770
Logopeden Elkargoa, 1878
Logopeden Elkargoan, 1707
logopeden elkargoekin, 1802
Logopeden lanbidea, 1594
logopedia, 799, 1107, 1485, 1521,
1770, 1802
Logopedia, 1058, 1485, 1656, 1878
Logopedia-jardueren ildo nagusiak,
2325
Logopediak, 1485
logopediako diploma edo gradua,
1058
logopediako diplomadun- edo
gradudun-titulurik, 1770
logopediako diplomadunaren
unibertsitate-titulu ofiziala, 1770
Logopediako Diplomadunaren
unibertsitate-titulu ofiziala, 1707
logopediako diplomadunaren
unibertsitate-titulua, 1521
Logopediako diplomadunaren
unibertsitate-titulua, 1107
logopediako unibertsitateko
diplomadun-titulurik, 1594
Logopedian diplomaduna izateko
unibertsitate-titulu ofiziala, 799
Logopediaren, 1107, 1333, 1521,
1594, 1707, 1770, 1802, 1878
logopediaren alorrean, 2324
lokal publikoetan, 699
lokalak, 169, 170, 2440
lokalaren, 768
lokalaren alokairua, 768
lokalei, 2479
lokalek, 835
lokaletan, 2441
lokarri, 844
LOMCEk, 585
lor, 169, 182
lorategiak, 1518
loratzen, 225
Lorenzo Hervás y Panduro, 476
lortzea, 105, 848
lortzeko, 94, 161, 705, 830
lortzen, 192
loteei, 2357
loteslea, 697
lotune nagusia, 2447
lotura, 549, 687, 1141, 1544, 1565,
1616, 1644, 1646, 1674, 1728, 1768,
1859, 1913, 1946, 1987, 1990, 2023,
2368
lotura bizi eta sakonak indartzeko
tresna, 2012
lotura emozionalari, 2011
lotura estua, 2022
lotura estuak, 132
lotura historiko, kultural eta linguistiko
bereziak, 499
lotura historiko, linguistiko eta
kulturalak, 985
lotura historikoak, politikoak,
linguistikoak, kulturalak,
ekonomikoak eta sozialak, 2010
Lotura komunitarioak, 1507
lotura kultural, sozial eta
ekonomikoak, 1195
lotura pribilegiatuaren, 1987
lotura sendo eta iraunkorrak, 259
lotura sentimentalak, afektiboak,
sozialak eta kulturalak, 2206
lotura sozial, kultural, ekonomiko eta
linguistikoak, 468

- loturagatik, 2186
 loturak, 439, 453, 1293, 1353, 1671,
 1906, 2254, 2264
 loturarekin, 1990
 loturaren, 366
 loturari, 1966
 loturarik, 761
 lotura-unitatea, 1264
 Lotura-unitatea, 1265
 loturei, 468, 1676, 2022, 2023
 loturez, 1324
 Lotutako zerbitzuak, 607
 Lugo, 403
 lurpean, 1191
 lurralde, 164, 165, 167, 177, 351, 361,
 421, 464, 520, 693, 710, 711, 712,
 717, 765, 780, 1023, 1212, 1215,
 1219, 1849, 1850, 1859, 1864, 1870,
 1874, 1913, 1919, 1942, 1987, 1988,
 1989, 1990, 1991, 1992, 1993, 1995,
 1997, 1998, 2000, 2001, 2257, 2260,
 2277, 2435, 2458, 2507
 Lurralde, 1241
 Lurralde Antolamendu, Etxebizitza
 eta Ingurumen Sailari, 763
 Lurralde Antolamendu, Etxebizitza
 eta Ingurumeneko sailburua, 763
 Lurralde Antolamendua eta
 Etxebizitza; Merkataritza eta
 Kontsumoa, 763
 Lurralde Antolamenduaren, 1188
 Lurralde Antolamenduaren
 Gidalerro Orokorak, 1188
 LURRALDE ANTOLAMENDUAREN
 GIDALERRO OROKORAK, 1188
 lurralde bakoitzean koofiziala den
 hizkuntzan, 464
 lurralde bakoitzeko berezko
 hizkuntzen aukera-berdintasuna,
 501
 Lurralde bateko berezko hizkuntza,
 2149
 lurralde berean bizi izan diren
 gutxiengoetako pertsonen
 taldeak, 263
 lurralde berean elkarrekin bizi diren
 hizkuntzekiko aurreiritziak, 2149
 lurralde berean hitz egiten diren
 ahozko hizkuntzen pareko
 elebitasun-erregimenik, 1963
 lurralde elkartuetarako lan-kode,
 2407
 lurralde- eta eginkizun-eremua, 765
 lurralde- eta gizarte-ekarpena, 2165
 lurralde eta gizatalde horiek
 kokaturik dauden edota bizi diren
 estatuekin kulturazko harremanak
 bideratzeko tratatu edo
 hitzarmenak sinatu, 684
 lurralde eta herrialdeetako instituzio
 eta erakundeekin, 1943
 lurralde- eta hirigintza-
 antolamenduaren arloan
 eskumena duen sailaren titularrak,
 1769
 lurralde- eta hirigintza-terminologia,
 1172
 lurralde- eta hizkuntza-erakunde
 buruzko gaikuntza-probak, 1748
 lurralde- eta kultura-
 aberastasunaren printzipioen,
 2150
 lurralde- eta sektore-banaketaren,
 1875
 lurralde gaztelaniadunetan, 2103
 lurralde hispanikoetako autonomia-
 estatutuek, 2116
 lurralde historiko, 518, 712
 lurralde historikoa, 164
 lurralde historikoan, 1314
 lurralde historikoaren izen ofiziala,
 518
 lurralde historikoaren toponimo
 ofiziala, 518
lurralde historikoek, 710
 lurralde historikoekin, 519, 711
 lurralde historikoen izaera bikoitza,
 518
Lurralde Historikoen Legearen, 710
 lurralde historikoen nomenklatura
 ofiziala, 518
lurralde historikoetako, 712, 717, 809
 Lurralde historikoetako, 763
 Lurralde historikoetako foru-
 aldundietako, 763
 lurralde historikoetako foru-araubide
 espezifikoak eta pribatiboak, 518
 lurralde historikoetako foru-
 organoei, 701
 lurralde historikoetako foru-
 organoek, 705, 844
 lurralde historikoetako foru-

- organoek edota toki-korporazioek, 705
- lurralde historikoetan, 693
- lurralde horiei dagozkien zerbitzuetan, 167
- lurralde horietan ezarritako botereek hizkuntza hori aitortzea hizkuntza ofizial edo koofizial moduan, 178
- lurralde horretako hizkuntza propioan, 168
- lurralde horretan hizkuntza jakin bat erabiltzeari, 167
- lurralde horri dagozkion harremanetan, 167
- lurralde jakin batean bakarrik arriskupean dauden hizkuntzak, 225
- lurralde jakin bateko hizkuntza propiotzat hartzea, 165
- Lurralde Kolektibitateen Kode Orokorraren, 2255, 2463
- Lurralde Kontseiluaren ebazpen, 2300
- Lurralde Kontseiluko kideen gehiengo, 2300
- Lurralde Lankidetzarako Europako Elkartzea, 1673, 1674
- lurralde mugakideekin, 848
- lurralde nagusiki gaztelaniadunak, 2106
- lurralde nagusiki gaztelaniadunetan, 2104, 2148
- Lurralde nagusiki valentzieradunak, 2106
- lurralde nagusiki valentzieraduntzat jotzen dituen udalerri, 2136
- lurralde nazional, 1691
- lurralde nazional osoan, 1620
- lurralde nazionalan, 468
- lurralde okzitaniarrekin, 2014
- lurralde osoan, 2289, 2440
- lurralde osoan edo horren zati batean eremu urriagoa duen hizkuntza ofizial, 307, 377
- lurralde osoan edo horren zati batean eremu urriagoa duten beste hizkuntza ofizial, 307, 377
- lurralde osoko kultura-ondare, -zerbitzu eta -praktiketara, 2455
- lurralde propioan, 164
- Lurralde zehatz bateko berezko hizkuntza, 163*
- lurralde- zein hizkuntza-aniztasunaren babesa, 1023
- lurralde, herri eta herriarteko bideen izen ofizialak, 999
- lurraldea, 150, 1230, 1349, 2141, 2144
- Lurraldea, 357, 1581
- lurraldea hezurmamitzeko tresna, 1626
- lurraldeak, 407, 1246, 1353, 2098, 2099, 2100, 2296
- lurraldean*, 112, 121, 365, 421, 426, 436, 532, 568, 583, 780, 790, 851, 1222, 1242, 1276, 1401, 1409, 1533, 1538, 1599, 1660, 1662, 1732, 1752, 1814, 1859, 1872, 1904, 1906, 1960, 1962, 1972, 2000, 2005, 2012, 2014, 2102, 2152, 2220, 2295, 2298, 2314, 2316, 2331, 2378, 2382, 2383, 2384, 2386, 2392, 2394, 2397, 2420, 2453, 2484
- lurraldean berezkoa den hizkuntza, 172
- lurraldean dauden beste komunikabide batzuekin, 2163
- lurraldean finkatutako merkataritza-establezimenduek, 173
- lurraldean hitz egin ohi diren hizkuntzetako batean, 2397, 2420
- lurraldean jatorrizkoak diren hizkuntzak, 177
- lurralde-antolaketaren espezialitateen ezagutzari, 2136
- Lurralde-antolamendu eta -garapenaren Orientazioari, 2455
- Lurralde-antolamendu eta -garapenerako erregio-mailako konferentziak, 2456
- Lurralde-antolamenduaren gidalerroak**, 1189
- lurraldearekin, 1350
- lurraldearen arabera historikoa den hizkuntza, 168
- lurraldearen barruko hezkuntzaren maila guztietan, 169
- lurraldearen eta baliabide naturalen balioan, 1771
- Lurraldearen eta bere landa-eremuaren arteko identifikazio soziala, 906
- lurraldearen eta pantailako

- presentziaren irizpideak, 1974
lurraldearen irudi orokorrean, 173
lurraldearen izen ofizialaren, 518
lurraldearen izendapen
geografikoetarako tresna, 1416
lurraldearen, ordutegiaren eta
sarrera-kopuruaren irizpideak,
1974
lurraldeari, 162, 1533
Lurralde-atxikipeneko epaileak, 360
lurralde-berrerekarako eta gizarte-
kohesiorako faktore, 1626
Lurralde-desagregazioa, 1291, 1304
lurralde-desberdintasunak, 1792
Lurralde-deskonexioak, 503
lurralde-desorekak, 2151
lurralde-egituraketa eta -
kohesiorako, 2142
lurralde-egoitza, 2118
lurraldeei, 2446
lurraldeek, 177
lurraldeekiko, 1989
lurraldeekiko kultura-trukea eta
elkarlana, 1366
lurraldeekin, 1353, 1912, 1913, 1987,
1991, 1992, 2010
lurralde-elkarlaneko programetan,
1720
lurralde-elkarlaneko sareekin, 2010
lurralde-elkarlanerako, 1807
Lurralde-elkarlanerako programak,
1807
lurraldeen, 94, 1222, 1318, 1859,
1874, 2000, 2102
lurraldeen arteko elkarlana, 2151
lurraldeen arteko elkartasuna, 454,
1807
lurraldeen arteko elkartasunerako
eta desberdintasunak, 1720
Lurraldeen arteko lankidetzak, 844
lurraldeen arteko lankidetzak-
programak, 454, 586
Lurraldeen arteko lankidetzak-
programak, 454
**lurraldeen arteko lankidetzak-
programetan**, 586
Lurraldeen elkarteak, elkartez
kanpoko lurraldeetako eta
tutoretzapeko lurraldeetako
buruak, 2408
lurraldeen izendapen geografikoak,
547, 1780
lurraldeen, biztanleguneen eta
hiriarteko bideen izen ofizialak,
1222
lurralde-erakunde berezi, 2012
lurralde-erakunde berezia, 1913,
2012
LURRALDE-EREDUAREN PRINTZIPIOAK,
1188
lurralde-eremu, 163, 1845, 2100
lurralde-eremu bakoitzeko aldaeren
orientazio-lerroak, 2258
lurralde-eremua, 451, 1594, 1664
Lurralde-eremua, 1287
lurralde-eremuak, 163, 421, 449,
1316, 1638, 1750, 1995, 2029
lurralde-eremuetan, 2068
lurralde-eremuetarako, 483
lurralde-eremuko, 351, 1279, 1315,
1318, 1325, 1870
lurralde-eremuko erakundeak, 2039
lurralde-eremuko fiskaltzek, 351
lurralde-eremuko kudeaketa
pribatuko telebista-
emakidadunei, 1870
lurralde-eremura, 545
lurralde-eremurako, 482
lurralde-erreferentzia bakarra, 2014
lurraldeetako, 356, 552, 695, 1200,
1366, 1647, 1950, 2000, 2363
lurraldeetako erakunde eta
instantzien arteko mugaz gaindiko
lankidetzak, 1673
Lurraldeetako Erkidego edo
Agintarien arteko Mugaz Gaindiko
Lankidetzari buruzko Europako
Esparru-konbentzioarekin, 188
lurraldeetako erkidegoen eta
agintarien arteko mugaz gaindiko
lankidetzari buruzko Europako
esparru-hitzarmena, 1673
lurraldeetako gobernuekin, 1973
lurraldeetako goi-mailako
hezkuntza-instituzioetan, 126
lurraldeetako hedabideen sarean,
1904
lurraldeetako hizkuntzen irautea, 229
lurraldeetako kultura-eragileekin,
1927
lurraldeetako zeinu-hizkuntzak, 1964
lurraldeetan, 155, 226, 503, 724,

- 1219, 1367, 1643, 1644, 1943, 1986, 1989, 1998, 2001, 2098, 2099, 2104, 2257, 2420, 2491, 2504, 2507
- lurraldeetarako eta lurralde elkartuetarako lan-kode, 2407
- lurralde-ganbera, 395, 516, 517
- Lurralde-garapenarekin, 2455
- lurralde-garapeneko eta gizarte-kohesioko estrategien, 1616
- Lurralde-hizkuntza ez diren berezko hizkuntzen, 197
- lurralde-hizkuntzetan prestatutako formulario, inprimaki eta ereduak, 167
- lurralde-ikasketekin, 2309
- lurralde-ikuspegitik, 520
- lurralde-irismenari buruzkoak. *Ikus* irizpideak
- Lurraldekako emanaldietan, 503
- lurraldeko, 2507
- lurraldeko aldizkari ofizialean, 2409
- lurraldeko autonomia-erkidegoko, 411
- lurraldeko beste talde edota erkidegoen eskubideen egikaritzarekin, 171
- lurraldeko hizkuntza, 2041
- lurraldeko hizkuntza propioa, 173
- lurraldeko hizkuntza propioa erabili, 168
- lurraldeko hizkuntza propioak toki nagusia izan dezan kultura-gertakarietan eta -zerbitzuetan, 172
- lurraldeko hizkuntza propioan, 167
- lurraldeko hizkuntza propioaren erabilera, 172
- lurraldeko hizkuntza propioaren erabilera publikoa, 167
- lurraldeko hizkuntza-komunitateak, 168
- lurraldeko ikastetxeetan dauden ikasleak baztertzea, 2451
- lurraldeko jurisdikzio-organismoetarako lehiaketetan, 360
- lurraldeko komunikabideetan, 170
- lurraldeko maila guztietako hezkuntzan, 169
- lurraldeko ondarea, 2299
- lurraldeko toki-izenak, 170
- lurraldeko toki-korporazioek, 1193
- Lurraldeko turismo-produktuak, 2167
- lurraldekoa. *Ikus* hizkuntza lurraldekoak, 167
- lurralde-kohesioa, 2207
- Lurralde-kohesioa, 2143
- lurralde-kohesioan, 1243
- lurralde-kohesioan eta erradikalismo berrietan eragina duten kultura-eta erlijio-motibazioak, 1243
- lurralde-kolektibitate, 2463, 2465
- lurralde-kolektibitate interesdunen, 2456
- lurralde-kolektibitatea, 2297
- lurralde-kolektibitateak, 2298, 2300, 2465
- lurralde-kolektibitatean, 2464
- lurralde-kolektibitatearen, 2463
- lurralde-kolektibitatearen baliabide eta tresnak, 2463
- lurralde-kolektibitatearen erabakiren, 2465
- lurralde-kolektibitateari, 2298, 2463, 2464, 2465
- lurralde-kolektibitateei, 2296, 2474
- lurralde-kolektibitateek, 2291, 2295, 2336, 2456, 2491, 2505, 2506
- Lurralde-kolektibitateek, 2258
- lurralde-kolektibitateekin, 2257, 2488, 2508
- lurralde-kolektibitateen, 2255, 2257, 2491, 2507
- Lurralde-kolektibitateen administrazio askea, 2294
- Lurralde-kolektibitateen Ekonomia-garapenari, 2484
- lurralde-kolektibitateen elkarteek, 2291
- Lurralde-kolektibitateen eskumen erkideak, 2255
- lurralde-kolektibitateen eta Aliantza Frantsesaren ordezkariak, 2488
- lurralde-kolektibitateen eta Kultura, Hezkuntza eta Ingurumen Auzietarako Kontseiluaren irizpenetan, 2299
- Lurralde-kolektibitateen Kode Orokorra, 2294
- lurralde-kolektibitateko agente ez-titular, 2464
- lurralde-kolektibitateko langileek, 2464

- lurralde-mailako agente-estatusa, 2464
- lurralde-mailako desberdintasunei, 2490
- lurralde-mailako determinismoei, 2490
- lurralde-mailako eskumenak, 2484
- Lurralde-mailako esperientzia pilotua, 2503
- lurralde-mailako funtzio publikoaren estatutu-xedapenak**, 2421
- Lurralde-mailako Funtzio Publikoaren Estatu-xedapenak ematen dituen 1984ko urtarrilaren 26ko 84-53 Legearen, 2463
- Lurralde-mailako funtzio publikoari, 2421
- Lurralde-mailako funtzio publikoko agenteen formazioa, 2421
- lurralde-mailako funtzio publikoko agenteen prestakuntzari**, 2421
- lurralde-mailako funtzio publikoko agente-ez titular, 2464
- Lurralde-mailako funtzio publikoko kide, 2464
- lurralde-mailako funtzio publikoko lan-poltsetan, 2464
- lurralde-mailako funtzionario-estatusa, 2463, 2464
- lurralde-mailako zergaren banaketarako departamenduko funtsek, 2465
- lurralde-ofizialtasuna, 2011
- lurralde-oinarri, 401
- lurralde-ondarea, 1263
- lurralde-ordezkaritzako ganbera, 446, 515
- lurralde-oreka, 1807, 1909
- lurralde-orekarako, 1720
- lurralde-osotasuna, 331
- lurralde-osotasunerako, 315, 384
- lurralde-plangintza, 2167
- lurralde-plangintzaren eta paisaia-jardueren alorreko profesionali, 2265
- lurraldera, 165
- lurralderik gabeko hizkuntzak, 307, 376
- lurralderik gabeko hizkuntzei, 309, 378, 2150
- lurralde-sakabanaketa, 670
- lurraldetako hizkuntza propioa, 167
- lurraldetakoa, 62
- lurraldetan, 167, 168, 2097, 2129, 2455
- lurraldetik, 413, 421, 425, 568, 857, 1106, 1633, 1906, 2001, 2102
- lurraldetik igarotzeko eskabidea, 2392
- lurraldez gaindikoak, 167
- lurrarekiko, 1859
- Lurraren garapen jasangarria, 205
- lurreko bide hertziarrez, 2295
- lurreko bide hertziarrez hedatzen den zerbitzu bakoitzeko irratibaliabidea erabiltzeko baimenak emateko, 2429
- lurreko telebista digitalaren programazio jeneralista, 1133
- lurreko telebista digitalean, 1167
- lurreko uhin hertziarren bidez emandako komunikazio-zerbitzuak, 2429
- Lurreko uhin hertziarren bidez emandako telebista-zirkuitu irekiko zerbitzu nazionala, 2427
- lurreko uhin hertziarren bidezko ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzu publikoa, 1376
- lurreko uhin hertziarren bidezko irratiedo telebista-kateak, 2433
- lurreko uhin hertziarren bidezko irratiedo telebista-zerbitzuak, 2433
- lurreko uhin hertziarren bidezko telebista-kate digitalak, 2430
- lurreko uhin hertziarren bidezko telebista-kate digitalek, 2430
- lurreko uhinen bidezko irratietelebista-zerbitzu publikoa, 1711
- lurreko uhinen bidezko telebista-kateen, 1870
- lurrekoetan. *Ikus* geltokiak
- lurrekoetan, itsasokoetan eta airekoetan. *Ikus* garraioa
- Lurreratze eremua, 1259
- lurretik, 2139
- Lurzoruaren antolamendua, 1769
- Lurzoruari eta Naturagune Babestuei, 1769
- lusofonia, 1674
- Lusofonia, 1673
- lusofoniak, 1673

- lusofoniarekiko loturak, 1646
 Lusofoniarekiko Loturak, 1646, 1674
 lusofoniaren eremuan, 1674
 Lusofoniaren eremuko
 herrialdeetan, 1677
 luxuzko edizioak, 111
 luzamendu, 2270
 luzamendurik, 1384
 luzapena, 2379, 2454
 luzapenak, 2258
 luzapenik, 2371
 luzatu, 193
 luzatuko, 833
 Madrilen, 375
 Madrilgo Erkidegoan, 2051
 Madrilgo Erkidegoko Hondakinei,
 2049
 maduran merkaturatutako ondasun
 eta zerbitzuei, 1549
 Magistratu, 1355, 2367
 magistratu-, epaile- edo fiskal-plaza,
 1916
 magistratu, jurisdikzio-organo edo
 batzorde eskudunen, 2388
 magistratuak, 2378, 2453, 2454, 2504
 magistratuaren, 2385
 magistratuari, 2215, 2220, 2225, 2504
 magistratuei, 2416
 magistratuek, 359, 363, 410, 1914,
 1916
 magistratuen, 2130
 Magistratuen, 1564
 magnetoskopioz, 687
 mahaiak, 577
 mahaietako kideei, 733
 Mahaikideak, 1900
 mahaiko kide, 734
 Mahastiari, 1708
 Mahastizaintzako eta ardogintzako
 araudia, 1708
 Mahastizaintzako eta ardogintzako
 kontsumitzaileen eta ekoizleen
 interes legitimoak, 1708
 Mahatsondoaren eta Ardoaren
 Zientzien Institutua (ICVV), 1476
 maiatzaren 22ko 1094/1981 Errege
 Dekretuan, 439
 maila, 458, 460, 552, 713, 716, 718,
 719, 728, 730, 731, 739, 742, 743,
 748, 749, 761, 763, 782, 785, 788,
 865, 1007, 1011, 1020, 1029, 1034,
 1044, 1220, 1237, 1277, 1314, 1319,
 1334, 1341, 1350, 1358, 1387, 1388,
 1526, 1616, 1781, 1861, 1868, 1988,
 2097, 2115, 2149, 2155, 2481, 2490,
 2509
 Maila, 456, 458
 Maila akademiko handiagoaren
 eskakizuna, 1340
 maila akademikoaren, 1044
 maila aurreratua, 1388, 1389, 1390,
 1391, 1718
 maila aurreratuan, 1529, 1718
 maila aurreratuko irakaskuntzak,
 1529
 maila bereko ikasle, 2157
 maila bereko lehiaketa bateratuan,
 2137
 maila desberdinetako ziurtagiriak,
 1810
 maila ekonomiko, 82
 maila ekonomikoa, 127, 877, 1961,
 2018
 maila ertainari eta aurreratuari, 458
 maila ertainari eta aurreratuari
 dagozkien hizkuntzen
 irakaskuntzak, 1810
 Maila ertaineko eta aurreratuko
 ikasle ofizialentzako matrikularen
 eta zerbitzuen zenbatekoa, 1929
 Maila ertaineko fakultatiboan
 kidegoan, 1656
 maila ertaineraino, 2137
 maila guztietako hezkuntza, 105
 maila guztietako irakaskuntza-
 eskolak onartu eta ematea
 hizkuntza erregionaletan, 182
 Maila horien behin-behineko
 ezarpenak, 1386
 maila instituzionaleko ekintza, 1314
 maila juridiko txikiagoko arauetan,
 1241
 maila nazionalean, 61, 1904
 maila ofiziala badute lurralde osoan
 edo zati batean, 207, 208
 maila orokorra, 117, 2490
 maila profesional, 1621
 maila soziala, 159
 maila sozioekonomiko, 788
 maila sozioekonomikoaren, 782
maila sozioekonomikorik, 742
 maila zientifiko, tekniko eta

- profesional handiko liburuen inportazioa, 110
mailak, 1390, 1527, 1779, 2103, 2151, 2489
mailaka, 164
mailaketa, 1896
mailaketa-prozedura, 860, 866
mailan, 740, 1324, 1360, 1388, 1529, 1532, 1718, 1735, 1828, 1904, 2098, 2260, 2277
mailara, 1528, 1529
mailaren baliokidea, 2154
mailari, 787, 789, 791, 1044, 1128, 1334, 2473
mailataraino, 763
mailatik, 2156
mailaz igotzea, 585, 1715
mailaz maila, 82
mailegu kulturalak, 1860
maileguak, 2124, 2497
maileguan, 1726
Mailegu-emaileak, 578
maileguen, 1156, 2455
maileguen zenbatekoa, 2260
mailegu-hartzailearekin, 578
mailegu-mugen, 2260
mailegu-zerbitzua, 1773
mailei, 738, 1530, 1928
mailekin, 1524
mailen, 1702
mailen baliokidetasunak eta egokitzapenak, 1391
mailen ziurtagiri ofizialak, 1718
mailetako, 463, 816
mailetako irakasleen kidegoetako funtzionarioekin, 463
mailetan, 2155
mailetara, 453, 1752
mailetarako, 865
maistra errepikatzaile, 2362
Maisu Arrazionala, 1241
maisu edo maistra errepikatzaile, 2362
Maisua, 1101, 1102
maisu-maistra, 1011
Maisu-maistra espezialistak, 465
maisu-maistra espezialistek, 1722
maisu-maistra titularrek, 1011
maisu-maistrek, 460, 465, 1130, 1941
Maisu-maistrek eta irakasleek, 1941
Maisu-maistren irakaskuntza
bigarren hezkuntzan, 1722
maisu-maistren kidegoko irakasleek, 1782
maiz erabiltzen diren formularioak eta administrazio-testuak, 313, 382
maiztasun, 685, 695, 697
Maiztasun Banden Esleipen Taula Nazionalean, 2339
maiztasun erregularreko informazio-espazio, 695
maiztasun eta potentzien administrazio-emakidaren titulartasunean, 697
maiztasun eta potentzien emakidetatik, 685
maiztasun modulatuako igorgailuak, 2006
Maiztasuna, 1291, 1304
maiztasunak, 2431, 2432
Maiztasun-banda, 2339
maiztasun-bandak, 2339
maiztasunen, 2433
maiztasunen adjudikazioa, 335
maiztasunetatik, 2295
maketagile, 2361
makil dantza, 1028
makillatzaile, 2361
makillatzaileburu, 2361
makinek irakurtzeko moduko formatuan, 1659
makinen, 449, 837
Makinen aurrealdean, 1623
makineria, 2036
makineriako burua, 2476
makineriako buruak, 2245
makineriako buruari, 2244
makinistenak, 2361
makinok, 1623
makrodatuen altxorra, 245
makrokaraktereak, 1501
makrotipoak, 1249
malgua, 744, 750
malgutasuna, 1129, 1719
Malgutasuna, 988
malgutasun-neurriak, 601, 1718, 1944
Malgutze-neurriak, 455, 457
malgutze-neurrietan, 458
Mallorca, 401, 1313, 1381
Mallorcako Palma, 401
Mallorcakoa, 1354
mallorcar, 401

- maltera, 288
malteraz, 207, 208
mandatu, 693, 1025
mandatu parlamentarioa, 693
mandatua, 968
mandatuak, 1394, 2144
mangreviera, 2469
manifestazioak egiteko, 1865
manipulatzailerak, 2326
Manipulazio edo ahalegin mugatuko erabilera, 678
mankomunitate, 841
Mankomunitateak, 1201
Mankomunitatearen, Ikaskuntza Katalanen Institutuaren eta Generalitat errepublikanoaren jaraunspena, 1849
mantentzearen, 2069
mantentze-lanei, 2240
mantenua, 414
manu, 589
Manu, 1215, 1362, 1694, 1963
manua, 1966
Manuel Ramírez de Carrión, 476
manurekin, 1971
mapa, 1323, 2099
mapa soziolinguistikoa, 1874
marinel interesdunen ordezkari, 2244, 2476
Marinel jarduteko baldintzak, 2241
marinelak, 2242
Marinelak, 2240, 2245
marinelei, 2241, 2245
Marinelen arteko ahozko komunikazioa, 2240
marjinalitatea, 2180
marjinalitateko arrisku-egoerei, 1637
marjinazio, 138
marjinazioa, 1313
marjinazio-prozesu, 1313
marka, 423, 424, 1171, 1238, 1534, 1764, 2167, 2447
Marka, 423, 1238, 1534
marka diakritikoetarako burdinurtu tipografikoak, 247
marka erregistratua, 671, 672
marka genetikoaren bidezko identifikazioa, 2311
marka turistiko global, 1626
markak, 423, 424, 1764, 1895, 2167, 2240
Markatutako determinatzaileak, 1240
markatzeari, 2267
markei, 1980, 2449
Markei, 423
Markei buruzko legeria, 2447
marketinaren, 1238, 1534
marquisiera, 2469
marrazketa, 2036
marrazki, 427
marrazkiak, 558
marrazkien kopia, 559
Martinika, 2310
Martxoaren 25eko 2/2014 Legeak, Estatuaren Kanpo-ekintza eta zerbitzuari buruzkoak, 1673
masaje-emaille fisioterapeutak, 2321
Masaje-emaille fisioterapeutak, 2321, 2322
masa-komunikabideak, 106, 309, 378
Masa-komunikabideek, 129
masa-komunikabideen arloan, 187
Masa-komunikabideen eremuan, 182
masa-komunikabideen esparruan eta kultura-programen eremuan, erregioetako nahiz herrietako kulturak eta kultura-politikak sustatzea, 184
masa-komunikabideetan, 177, 1315
masentzako informazio-organoei, 124
maskulino, 1764
maskulino generiko inklusiboa, 1309
maskulino generiko orohartzailearen erabilera arauemailea, 1764
maskulino generiko sistematikoaren erabilera, 1763
maskulino generikoa, 1240, 1303, 1305, 1308, 1311
maskulinoa, 1723, 1806
maskulinoan, 1764
maskulinoarekiko bigarren mailan, 1532, 1735
maskulinoari egindako aipamen guztiak, 1295
maskulinotasunarekiko, 1234
maskulinoz, 817
maskulinozko aipamen generikoak, 2055

- mass medien*, 2115
 master pedagogikoen, 1143, 1820
 Matarraña/Matarranya eskualdea, 1199
 Matarraña/Matarranya eskualdeak, 1199
 matematika, 1524, 2036
 matematika-ezagutzen maila, 2490
 matematika-gaitasunak, 2490
 matematikak, 585, 1528
 Matematikan, 2489
 matematikaren, 1808, 1809
 matematikek, 1524
 materia, 783
 material, 687, 766, 1547
 material analogiko, 144
 material berezia, 188
 material bibliografikoak, 1849
 material didaktikoa, 1321, 1940
 material didaktikoak, 1143, 1144, 1820, 2014
 Material didaktikoak, 1656
 material didaktikoak prestatzea, 188
 material didaktikoan, 373, 402
 material didaktikoen edizioa, 1220
 material didaktikoen eta zabalkunde- eta informazio-materialen garapena, 1148
 material didaktikoetan, 1960
 material didaktikoren eskaintza, 1602
 material eta baliabideak, 2053
 material grafikoa, 144
material grafikoan, 766
 material higigarria eta higiezina, nola immateriala. *Ikus* ondarea
 Material irakurterrazak, 2006
 material lexikografikorekin, 1963
 material pedagogiko, 2493
 Material pedagogiko-didaktikoak, 717
 materiala, 368, 768, 1028, 1871
materialak, 714, 787, 797, 1108, 1380, 1396, 1603, 1820, 2000, 2006, 2157, 2160
 Materialak, 1396
 materialak zein juridikoak. *Ikus* eskumenak
 materialaren. *Ikusi* kultura-ondarea
 materialek, 1395
 materialen, 716, 1393
 materialen artxibo erkideak, 1133
 materialen sorkuntza, 716
 materialetara, 810, 1108
 matrikula, 783, 1330, 1928, 1929
 Matrikula, 1328, 1330
 Matrikula ofiziala, 1929
 matrikula osagarriagatik, 1103
Matrikula-eskubideak, 713, 958
 matrikula-plaka ofizialak, 402
 matrikula-plaka ofizialetan, 401
 matrikularen eta zerbitzuen zenbatekoa, 1929
 Matrikularen tarifa, 1329
 matrikula-tasa, 1330
 matrikula-tasaren, 1332
 matrikulazioa, 453
 matrikulazio-dokumentuaren, 573
 Matrikulazio-frogagiriaren titularrak, 2358
 matrikulazio-frogagiriaren titularraren, 2358
 matrize eta agiriak beren erantzukizunpean itzuli beharko, 1000
 matrizeak, 1866, 2102
 matrizean erabilitako hizkuntzan, 1317
 matxinadara, 61
 Maximiliano Thous, 2111
 Mayotte, 2226, 2299, 2310
 Mayotteko departamenduan, 2226
 Mayotteko departamenduari, 2397
 Mayotteko garapen-programei, 2438
 Mayotteko Zigor Auzitegiko epaimahaia, 2397
 Mayotten, 2226, 2438, 2475
 meatzari kualifikatu, 2302
 meatzarien ordezkari, 2302
 Meatzarien ordezkariak, 2302
 Meatzaritzaren, 2302
 Meatze, 2302
 Meatzeen lege-araubidea, 2302
 meatzeetako arriskuen, 2302
 MEDIA, 196
 mediku, 2313, 2314, 2315, 2407, 2408
 mediku atzerritarri, 2314
 mediku baten laguntza, 2216, 2221
 mediku-, dentista- edo emagin-titulu profesionala, 2314
 medikuak, 824

- Medikuak, 2324
 medikuaren aginduz, 2324
 medikuaren irizpidearen, 1713
 medikuaren onespinari buruzko erreferentzia, 2241
 medikuari, 2324
 mediku-arretari, 1107, 1521
 mediku-eginkizunetan, 2313
 medikuei, 2314, 2332
 mediku-elkargo eta -elkarte nazionalen ordezkarienean. *Ikus* irizpena
 mediku-elkarte interesdunen irizpenetan, 2314
 mediku-elkarteak, 2315
 Mediku-elkarteak, 2315
 mediku-elkarteek, 2314, 2316, 2331
 mediku-elkarteetan, 2315
 Mediku-elkarteetan, 2315, 2317
 Medikuntza-erregulazioko laguntzailea, 2328, 2514
 medikuntza-erregulazioko laguntzaileak, 2328, 2514
 medikuntza-hizkera neutroa, 1163
 medikuntzako espezialitatean, 499
 medikuntzarekin, 478
 Medikuntzaren Akademia Nazionalaren irizpenean, 2324, 2325
 Medikuntzaren arloko lanbideak, 2313
 Medikuok, 2314
 medikurik, 2324
 mediku-sorospena, 65
 Mediterraneo, 1986
 Mediterraneoaren eremuko kultura-errealitateak, 1838
 Mediterraneoako eremuaren barruan, 1838
 Mediterraneoako herrialdeetako errealitateak, 1838
 mehatxu, 163, 194
 Mehatxua, 1014, 1091, 2093
 mehatxuak, 163, 322
 mehatxuen edo diskriminazioaren, etsaigoaren edo indarkeriaren biktima, 334
 mehatxupean, 197
 mehatxupeko hizkuntzak helburu politiko zabalagoak lortzeko erabiltzen dituzten ekintzak bultzatzeko erabili, 227
 mekanismo, 1156, 1534, 1616, 1906
 mekanismo eta alternatiba teknikoak, 1502, 1651
 mekanismo eta aukera teknikoak, 1583
 mekanismo magnetikoak eta informatikoak, 1282
 mekanismoa, 2355
 mekanismoak, 851, 884, 1015, 1298, 1621, 1651, 1750, 1856, 1893, 1904, 1941, 1991, 1999, 2000, 2018, 2026, 2168, 2224
 mekanismoen ezagutzan, 1485
 mekanografia, 2249
 memorandumak, 1673
 memoria, 363, 689, 692, 713, 718, 722, 1407, 1706, 1799, 1835, 1836, 1839, 2118, 2121, 2122
 Memoria, 1188
 memoria demokratikoa berreskuratzeko, oroitze eta sustatzeko ekintza zibiko, 1923
 memoria demokratikoaren arloko hizkerari eta informazioaren tratamenduari, 1159
 memoria errepublikanoa, 1923
 Memoria Historiko eta Demokratikoari, 1159
 memoriak, 1407
 Memorial Demokratikoak, 1923
 Memorial Demokratikoaren xedea, 1923
 Memorial Demokratikoari, 1923
 memoriaren proiektua, 2121
 memorien pluraltasunaren adierazpena, 1923
 Mendebaldeko herrien ondare kulturalen, 1313
 mendeko adinekoak, 2062
 mendeko organoen administrazio-jarduera, 2105
 mendekoen kidegoan, 778
 Mendekoen kidegoan, 777
 mendekotasun publikoko komunikabide sozialen antolaketa eta kontrol parlamentarioa, 2096
 mendekotasuna, 1771, 2180
 Mendekotasuna duten pertsonen eskubideak, 1354
 mendekotasuna sor dezaketen

- substantzien arloko prebentzioari eta laguntzari, 1831
 mendekotasun-egoera, 1147, 1822, 2097
 mendekotasun-egoera balioesteko zerbitzuetako langileena, 1147
 mendekotasun-egoeran, 1137
 menderatuko, 706
 menderatze politiko, ekonomiko edo soziala, 162
 menderatzea, 172
 menderatzeko, 169, 171
 menderatzen, 853
 Menéndez Pelayo Nazioarteko Unibertsitatearekin, 1721
 Menorca, 401, 1313, 1381, 1459
 Menorcakoa, 1354
 menorcar, 401
 ments, 698
 mentsak, 698
 MERCATOR hezkuntza-sarea, 196
 merezimendu, 352, 357, 361, 463, 699, 705, 721, 722, 729, 730, 731, 739, 749, 768, 815, 816, 859, 866, 1006, 1047, 1318, 1352, 1359, 1384, 1386, 1544, 1621, 1727, 1728, 1877, 1948, 1949, 1993, 1995, 2186
 Merezimendu, 1706
 merezimendu akademiko eta prestakuntzakoekin, 1715
 merezimendu bereziak, 463, 816
 merezimendu erabakigarria, 352
 merezimendu eta gaitasunaren printzipioetan, 699
 merezimendu- eta gaitasun-printzipioak, 1621
 merezimendu kalifikatutzat, 1001
 merezimendu lehiaketan, 1047
 merezimendu lehiaketan, 1006
 merezimendu orokorren, 357
 merezimendu profesional, 1715
 Merezimendu profesionalak, 1070
 merezimendu-, gaitasun- eta publizitate-printzipioen, 807
 merezimendua, 1044
 merezimenduak, 712, 739, 782, 865, 956, 1008, 1359, 1544, 1641, 1727, 1728, 1949, 2136
 merezimenduaren, 2119
 merezimenduen, 65, 782
 merezimenduen egiaztapena, 1125
 merezimenduen kalifikazioa, 1894
 merezimenduez, 1406
 merezimendu-lehiaketa, 721, 1359, 1949
 Merezimendu-lehiaketa, 865
 merezimendu-printzipioa, 2182
 merezimenduren, 1812
 merezimendutzat, 360, 361, 362, 722, 731, 755, 1994
 Merkantziak, 2301
 Merkatariak, 2303
 Merkatariaekin, 528
 merkatariek, 439
 Merkatarien betebeharrak orokorrak, 2303
 merkataritza, 411, 686, 856, 1010, 1677, 1838, 1855, 1860, 1866, 1872, 1873, 2036, 2249
 Merkataritza, 1591, 2026, 2303
 merkataritza aske eta zuzena, 205
 merkataritza- edo zerbitzu-marketan, 2449
 merkataritza elektronikoko zerbitzuak, 244
 Merkataritza Erregistroan, 346
 merkataritza- eta publizitate-mezuetan, 2030
 merkataritza- eta sozietate-erregistroan, 2232
 Merkataritza Kodean, 2439
 Merkataritza Kodearen, 2433, 2467
 Merkataritza, Industria eta Nabigazioko Ganbera Ofizialei, 1889
 Merkataritza, industria eta nabigazioko ganbera ofizialei buruz indarrean dagoen legeriak, 1889
 merkataritza-agenteak, 2303
 merkataritza-arloan, 411
 merkataritza-arloko lege frantsesak, 2402
 merkataritza-askatasuna, 1860
 Merkataritza-bermeak, 497
 Merkataritza-efektuak, 2305
 Merkataritza-erregistroa, 2303
 Merkataritza-eskaintza, 1473
 merkataritza-eskaintzan, 1800
 merkataritza-eskolak, 2249
 Merkataritza-establezimendu, 1010
 Merkataritza-establezimendua, 1010

- merkataritza-establezimenduak, 1010
- Merkataritza-establezimenduak, 1010
- merkataritza-establezimenduekin, 173
- merkataritza-establezimenduetan, 1549
- merkataritza-ikastaroak, 2249
- merkataritza-izaerako publikoak zein pribatuak. *Ikus* zerbitzuak
- merkataritza-izaerarik ez duten kultura-trukeak, 206
- merkataritza-izenei, 1980
- merkataritza-jarduera, 1624, 2026
- Merkataritza-jarduera, 1473, 1624, 2026
- Merkataritza-jardueraren administrazio-araubidea, 1473
- merkataritza-jardunbide egokian oinarritutako akordio edo arau-multzo, 1737
- merkataritzako ekoizpen-kateko edo banaketa-kateko enpresa, 1699
- merkataritzako erabilerarekin, 316, 385
- Merkataritzako hizkeraren ziurtagiria, 1886
- merkataritzako itsasontzi, 2245
- Merkataritzako itsasontzi, 2244
- merkataritzako ohitura, 423
- merkataritzakoak. *Ikus* *erregistratzailea*, *Ikus* *establezimendu*
- merkataritzakoak ez diren kultura-trukeak egiten, 210
- merkataritzakoak ez diren kultura-trukeetan, 192
- merkataritza-komunikazioak, 1803
- merkataritza-komunikazioetan, 1634
- merkataritza-kudeaketa, 697
- merkataritza-mozkinak, 2350, 2360
- Merkataritzan, 2115
- Merkataritza-politika bateratua, 211
- Merkataritza-praktika desleialak, 2281
- Merkataritza-praktika engainagarriak, 2281
- merkataritza-praktikak, 2281
- merkataritza-praktiken gaineko informazioa, 2280
- Merkataritza-publizitateak, 686
- merkataritzarako frantsesa, 2249
- merkataritza-sozietate publikoen arteko lankidetzak-harremanak, 1255
- merkataritza-sozietateak, fundazioak edo irabazi-asmorik gabeko erakundeak sortu ahal izango, 804
- merkataritza-sozietateak, fundazioak edo irabazi-asmorik gabeko erakundeak sortzea, 805
- merkataritza-sozietateen akzioak, 1866
- merkataritza-titularren elkargoak, 1663
- merkataritza-transakzioen, 1480
- merkataritza-transakzioetan, 496
- merkataritza-xedea, 1087
- merkataritza-zerbitzuak, 1508
- merkataritza-zuzenbidea, 2249
- merkataritza-zuzenbidearen, 686
- merkatu, 470, 1602, 1603
- merkatu aldakor baten jomugan, 2140
- Merkatu arautua, 2234
- merkatu arautuak, 2234
- merkatu arautuan negoziatzeko onartutako finantza-tituluena. *Ikus* eskaintza publikoa
- merkatu arautuari buruzko negoziazioaren hasieran, 2238
- Merkatu arautuen eta merkatu arautuko enpresen funtzionamendurako baldintzak, 2234
- merkatu arautuko enpresak, 2234
- Merkatu arautuko enpresaren betebeharrak, 2234
- merkatu arautuko enpresen funtzionamendurako baldintzak, 2234
- merkatu autonomikoak, 1672
- merkatu digital bakarra, 244, 247
- merkatu digital eleaniztun bakarra, 245
- merkatu digital eleaniztun eta inklusiboa, 251
- merkatu teknologikoan, 1628
- merkatua, 246

- merkatuak, 1972, 1976
Merkatuak, 2234
merkatuak eskatzen dituen
 espezialitateetan, 2168
merkatuan, 1617, 1876, 2235
merkatuaren arauak, 2234
merkatuaren bilakaera
 teknologikoetara eta joeretara,
 1628
Merkatuaren diziplina, 1981
Merkatuaren Diziplinari eta
 Kontsumitzaile eta Erabiltzaileen
 Defentsari buruzko urtarilaren 8ko
 1/1990 Legeari, 1978, 1982
merkatuari, 1616
merkatu-arrazoiak, 1861
merkatuen egonkortasuna, 536
merkatu-estrategiak, 1171
merkatugaiak, 392, 675
merkatuko ondasunen eskaintza,
 1473
merkatuko oztopoak eta kostuak,
 246
merkaturatzaileari, 1379
merkaturatze- eta garapen-prozesu
 berrien, 1171
merkaturatzea, 430, 431, 432, 537,
 538, 937, 1999
merkaturatzearen arduradunari,
 1479, 1737
merkaturatzeari, 432, 471, 1971, 1973
merkaturatzeko bidea, 1479, 1737
merkaturatze-prozedura, 2231
metadatuak, 1659
metadatuekin, 1659
Meta-NETen liburu zuriaren bilduma,
 249
metodo, 717
metodo aktiboak eta parte-
 hartzaileak, 1127, 1527
metodo espezifikoak, 1401, 2005,
 2006
metodo pedagogiko egokiak, 169
metodo pedagogikoen
 egokitasuna, 366
metodo sistematiko eta
 arrazionalak, 138
Metodo telematikoak, 582
metodoa, 1708
metodoak, 783, 1369, 1646, 2253,
 2264
metodoen ikerketaren sustapena,
 716
metodologia, 1451, 1528, 2154
Metodologia-, antolaketa- eta
 funtzionamendu-prozesuetan,
 2162
metodologiak, 585, 1752
metodologia-prestakuntza, 1527
metodologiari, 2158
metodoren, 2340, 2370, 2372, 2373,
 2375, 2377
metodorik egokienak definitu ahal,
 182
metonimiak, 1240
metropolietako ikastetxe, 2490
mezenasgoa, 1028
Mezenasgoaren lehentasuneko
 jarduerak, 592, 640
Mezenasgorako zerga-pizgarriak,
 1096
mezu, 2447
Mezu diskriminatzaileak, 1487, 2085
mezu edo irudi diskriminatzaile edo
 iraingarriak, 1164, 1245
mezu edo irudi estereotipatuak,
 1121, 1535
mezu instituzionalek, 488
mezu instituzionalerako irispidea,
 1365, 2085
mezu, iragarki eta idazkunen
 itzulpen bat, 2448
mezua, 1401, 2005
Mezua, 1401, 2005
mezuak, 1197, 1718, 1752, 1945,
 2072, 2499
mezuek, 488
mezuetan, 787
miaketa, 2441
miaketak, 2273
Miaketak, 2227
migratzaile estatua, 1031
migratzaile helduentzako
 prestakuntza-harrera, 978
migratzailea, 926
migratzaileak, 595, 1263
migratzailearen estatua, 1495
migrazio- eta inklusio-
 prozesuetarako kultura-hurbilketa,
 1243
migrazioen, kulturaren eta
 hezkuntzaren arloetan eskumena

- du ten gobernu-organoak, 2024
migrazio-fluxuetan, 1860
migrazio-prozesua, 794, 872
migrazio-sektoreen hizkuntzak eta kultura, 914
mikroenpresaren definizioa, 2353
mikroenpresaren definizioarekin, 2352
mikroenpresei, 1481
mikroenpresek, 1616
mikrofitxetan, 1858
milimetro, 1885
Militar, 499
militar osagarri, 499
Militarraren, 348
mimika eta daktilologiako hiztegia, 476
min, 812
Minbizia, 2472
ministerio, 367, 372, 2478
ministerio eskudunak, 372
ministerio eskudunarekin, 1720
ministerio frantsesak, 2479
ministerio publikoak, 2274, 2375, 2377, 2379, 2382, 2386, 2454
Ministerio publikoak, 2274, 2375, 2377, 2379, 2383, 2384, 2385, 2391, 2393, 2395, 2454
ministerio publikoaren auzi-eskabidea, 2384
ministerio publikoaren ordezkariak, 2391, 2392
Ministerio publikoaren ordezkariak, 2392
ministerio publikoari, 2343
Ministerioa, 2457
ministerioak, 799, 1521, 1677, 1770, 1802, 2314
ministerioaren erabaki, 2312, 2315, 2317, 2318, 2319, 2321, 2322, 2323, 2325, 2326, 2327, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2364, 2472, 2503
ministerioaren erabakiarekin, 2242
ministerioaren txostenean, 2482
ministerioek, 372, 2324, 2361, 2362, 2364
ministerioekin, 493, 2487
ministerioen, 372
ministerioen erabaki, 2361, 2362, 2365
ministerioetako ordezkariak, 2488
Ministro Kontseiluak, 2470
Ministro Kontseiluaren eskudantziak, 2470
ministro-agindu, 405
ministroak, 2313, 2316, 2331, 2332
ministroaren erabaki, 2314, 2316, 2331
ministroaren onespenez, 2314
ministroari, 2253
Ministroen Batzordeak, 317, 318, 386, 387
Ministroen Batzordearentzako txosten bat, 318, 387
Ministroen Batzordeari, 177, 178, 179, 318, 387, 1964
Ministroen Kontseiluak, 369, 372
Ministroen Kontseiluaren, 371
Minority SafePack, 238, 254, 258, 260, 290, 291, 292, 293, 295, 296
Minority SafePack Europako herri-ekimena, 258
mintegi, 545, 1149, 1957
mintegiak, 488, 492, 712, 956, 1380, 1823, 1838
mintzamen eta ahozko ulermen egokiak, 1944
mintzamena, 140, 2491, 2492
mintzamenaren, 2324
mintzatzen diren hizkuntzen erabilera ofiziala, 266
Minusbaliatuak Gizarteratzeari buruzko apirilaren 7ko 13/1982 Legea, 1539
minusbaliatuen, 757
minusbaliatuen aukeren berdintasunaren arloan, 757
Minusbaliatuentzako aparkatzeko txartela, 1584
Minusbaliatuentzako aparkatzeko txartelak, 1583
Minusbaliatuentzako aparkatzeko txartelaren ereduari, 1583
minusbaliotasunak, 757
minusbaliotasunak dituzten pertsonak, 757
minutu, 2352
Misionen kredituen baimena, 2523
mitologia, 545
Mizzau, 185
mobilizazioa, 2423

- modalitate, 1275, 1319, 2361, 2362, 2364, 2365, 2475
- modalitate egokiak erabilia, 317, 386
- modalitate elebidunaren, 2007
- Modalitate erdipresentzialak eta urrutikoak, 1128
- modalitate presentzian, erdipresentzian eta urrutikoan, 1128
- modalitateak, 1011, 1212, 1275, 1354, 1876, 2293, 2300, 2311, 2475, 2479
- Modalitateak, 307, 377
- modalitatearen ikaskuntza eta erabilera, 2007
- modalitateei, 1275
- modalitateekin, 2341, 2427
- modalitateen, 2257, 2295, 2332, 2373, 2390, 2394, 2474, 2498, 2499
- Modalitateen edukia, 1754
- modalitateetarako, 1237
- modalitatetan, 1524, 1653
- modaren alorretako langileak, 2292
- modelo, 427
- modelo eta marrazki industrialen, 427
- modeloak, 2240
- modeloei, 427
- moderatzaile, 1835
- modernitate, 2116
- modernizazioarekin, 2168
- Modernizazioari, 2500
- modu, 1249
- modu demokratikoan adierazitako borondatea, 164
- modu desorekatuan, 2116
- modu digitalean, 147, 1252
- modu egokian hezitako irakasleak, 169
- modu frogagarrian, 2104
- modu generikoan, 1537
- modu hegemonikoan, 171
- modu inklusiboan, 2018
- modu irisgarrian, 2142
- modu malguan, 309, 378
- modu murriztailean, 1934
- modu ofizialean aitortzea, 187
- modu optimoan, 2158
- modu proportzionalen tratatzen, 225
- modu sexistan, 1764
- modu tradizionalen, 1278
- modu ulergarrian, 2025, 2103
- modu, egintza edo portaeraren aurkako babes, 2029
- modua, 2224, 2253, 2254, 2257, 2264, 2341, 2387, 2390, 2422, 2428, 2432, 2442, 2446, 2455, 2474, 2490, 2491, 2492, 2502, 2503, 2504, 2507, 2508
- moduak, 2278
- modulu, 1144, 1948, 2155
- modulu ekonomikoa, 1489
- modulu ekonomikoak, 1296, 1299, 1301, 1418, 2179
- modulu globala, 2203
- modulua, 855
- moduluak, 1011
- Moduluen batura, 2203
- moduluka, 1718
- moldagarritasuna, 988
- Moldova, 179
- monarkia absolutuaren, 724
- monasterioak, 476
- monje beneditarrak, 476
- monjeak, 476
- monografiak, 1381
- Montevideon, 546
- Montpellier eta Tolosako unibertsitateetan*, 2406
- monumentu historikoak, 172
- monumentu historikoei, 2346
- monumentuak, 1146
- moral bikoitza, 1764
- mortis causa* oinordetzen, 563
- mortis causa*» oinordetzen arloan, 412
- Moselako departamendu**, 2401, 2402
- Mossos, 1853
- Mossos d'Esquadra, 1853
- Mossos d'Esquadra kidegoari, 1853
- Mossos d'Esquadra kidegoko eskaletan, 1853
- mota, 1116, 1210, 1297, 1592, 1708, 1710, 1776, 1895
- mota guztietako esparruetan, 2140
- mota guztietako publikoentzako programazio orekatu eta askotarikoak, 1629
- motibazio politikoko indarkeria, 847

- motibazioa, 973, 981
motibazioak, 1525, 1720
motor, 1616
mozioak, 394, 516, 840, 1578, 1581, 2136
Mozioak, 102
Mozioen eztabaida, 395, 517
mozkin, 2350, 2354, 2357, 2360
Mozkin errearen gaineko zergapetze-araubidea, 2350
mozkin garbia, 2350
mozkina, 2350
mozkinak, 2350
mozkinen, 2354, 2441
mozkinen gaineko zerga, 2351
mozkinetan, 2284
muga, 142, 414, 577, 583, 758, 787, 866, 1552, 1949, 2270, 2368, 2430
muga demografiko, sozial edo linguistiko zehatzen, 2260
muga edo komunikazio murriztua duten pertsonen parte-hartzea, 1750
muga esanguratsuak, 1505
muga nazionaletatik haragoko harremanak, 339
muga politiko edo administratiboengatik, 164
muga psikiko zein sentzoriala, 758
muga sentzorialak dituzten pertsonak, 1705
muga-eguna, 577
muga-erregioetan, 188
mugak, 65, 322, 324, 340, 449, 479, 480, 539, 542, 560, 696, 1160, 1228, 1325, 1583, 1623, 1639, 1705, 1750, 1752, 1763, 1962, 2157, 2270
mugaketa, 116
mugakide, 1628
mugako herrialdeko hizkuntza, 2282
mugapean, 1998
mugapeen esparruan, 1904
mugapena, 1006
muga-postuan, 414
mugaren, 758, 2351, 2354
mugaren bat duten pertsonak, 758
mugarri, 470, 545, 1957
mugarri historikoa, 2027
mugarria, 1205
mugarrean, 1007
mugatu, 172
mugaz bestaldeko auziei, 2445
Mugaz bestaldeko unibertsitate-ikasketa eta -titulu eleaniztunak, 2253
mugaz gaindiko auzi, 399
mugaz gaindiko auzotasun-eremuetan, 2010
mugaz gaindiko hizkuntza-instituzioak sortzeko, 196
mugaz gaindiko lankidetzako programa, 844
mugaz gaindiko nahiz erregioen arteko hizkuntza- eta kultura-lankidetzaren erraztea, 191
mugaz haraindi, 430, 2049
mugaz haraindiko auzietan, 410
Mugaz haraindiko elkar-trukeak, 317, 386
mugaz haraindiko irispidea, 247
Mugaz haraindiko jarduketak, 434
mugaz haraindiko lankidetzak, 324
Mugaz haraindiko lankidetzak, 340, 2254
mugaz haraindiko merkataritza elektronikoa, 244
Mugaz haraindiko zenbait instrukzio-neurriri, 2341
Mugei buruzko informazioa, 1623
mugekin, 2237
mugen, 851, 1197, 1836, 1839, 2231, 2233, 2355, 2468
mugetatik harago, 1758
Mugez gaindik, 188
mugez gaindiko gizatalde batzuetan mintzatzen, 224
mugikortasun, 758, 760, 1620
mugikortasun murriztua, 758, 760, 1431, 1639
Mugikortasun murriztua duten desgaituak, 1508
mugikortasun pertsonala, 202
mugikortasuna, 151, 204, 231, 244, 362, 453, 483, 757, 785, 876, 1024, 1359, 1373, 1401, 1505, 1508, 1540, 1547, 1606, 1650, 1728, 1758, 1891, 1893, 1986, 2004, 2070, 2183, 2186, 2492
Mugikortasuna, 828, 1893
mugikortasunak, 1891
Mugikortasunak, 1891
mugikortasunarekin, 1891

- mugikortasunaren, 780, 785
- mugikortasunari, 2182
- mugikortasunean, 1733
- mugikortasun-egoeretan, 1967
- Mugikortasuneko jarduerak, 1023
- mugikortasunerako eta
 - enplegagarritasunerako
 - abantaila, 2162
- Mugikortasunerako irisgarritasunaren
 - ikurra, 1501
- mugikortasun-programak, 669
- Mugikortasun-proiektuen xedea, 828
- mugikortasun-prozeduretan, 1390
- mugimendu, 181
- mugimendu bereziak, 181, 184
- mugimendua zailtzen edo
 - eragozten duen desgaitasuna,
 - 1505
- mugimenduan daudenak. *Ikus*
 - irudiak
- mugimenduari, 1807
- mugimenduen deskripzio egokia,
 - 1486
- mugitzeko eta/edo komunikatzeko
 - zailtasunik, 757
- multidifusiorako edukiak, 2142
- Multijabetzari, 525
- multimedia-gailuak, 590, 1249, 2186
- multimedia-lanak, 1871
- multzoa, 2175
- Mundializazio-prozesuak, 163
- mundializaziora, 1859
- mundu akademikoan, 1874
- mundu birtuala, 151
- mundu ekonomikoan, 1862
- mundu globalizatu, 801
- mundu globalizatuan, 1646
- mundu judizialean, 1381
- mundu osoko erregiorik
 - azpigaratuena, 2496
- mundu osoko komunikabideen
 - edukietan, 171
- mundu osoko unibertsitateetako
 - Galiziako hizkuntzaren eta
 - kulturaren ikaskuntza-zentroetan,
 - 1638
- mundu sozioekonomikoan, 1862
- mundu sozioekonomikora, 1860
- munduan, 83, 2496
- munduan zehar, 1292
- munduan zeharreko hizkuntza-
 - komunitate guztien arteko
 - harreman harmoniatsuen, 168
- munduarekiko irekitasun, 2492
- munduko desberdintasunen
 - aurkako borrokari buruzko
 - politikak, 2509
- munduko desberdintasunen
 - aurkako borrokari buruzko
 - programazioari, 2509
- Munduko edozein lekutako zeinu-
 - hizkuntzen, 1963
- munduko erlijio- eta kultura-
 - aniztasunaz, 137
- munduko erreferentzia, 1689
- munduko esparruan, 1879
- munduko gainerako herrialdeetan,
 - 1838
- munduko gainerako lekuetara, 1915
- Munduko gainerakoekin, 205
- munduko hamaika tokitan, 83
- munduko hizkuntza mehatxatu, 162
- munduko informazio-sareetako
 - hizkuntza-aniztasuna, 147
- munduko informazio-sareetan
 - eskuragarri dagoen domeinu
 - publikoko informazioa, 149
- Munduko Kultura- eta Natura-
 - ondarea Babesteko Unescoren
 - 1972ko Konbentzioak, 545
- munduko kultura guztien arteko
 - batasuna, 1454
- munduko ordenamendu juridiko
 - nazionaletan, 544
- mundu-mailako komunikazio-
 - esparrua, 163
- mundu-mailako publiko, 144
- mundu-mailako sare bat, 149
- mundura irekita egon behar, 801
- mundura irekitako herritartasun
 - eleaniztuna, 2149
- Municheko Konbentzioaren, 2269,
 - 2270, 2272
- munta gutxiko prozesu europar, 411
- munta gutxiko prozesu europarra,
 - 411
- muntatzaile, 2362
- muntatzailearen ondoko, 2361
- muntatzaileburu, 2361
- muntatzaile-laguntzaile, 2361
- murgiltzeko programak, 1209
- murgiltze-programen bidezko

- pedagogiak, 2508
murrizketa, 225, 309, 315, 378, 384, 536
murrizketa proportziozkoak eta ez-diskriminatzaileak, 607
murrizketak, 324, 340, 2339
murrizketarekin, 1884, 1936
murrizketarik, 315, 384
murrizketekin, 2167
murriztapen, 1540, 2081
murrizten, 308, 377
Murtziako Administrazio autonomikoak, 2082
Murtziako Erregioaren kalitatea turismo-helmuga, 2074
Murtziako Erregioko Administrazio publikoak, 2072
Murtziako Erregioko Akademiei, 2068
Murtziako Erregioko Artisautzari, 2075
Murtziako Erregioko Autonomia Erkidegoak, 2079
Murtziako Erregioko Autonomia Erkidegoko gardentasun eta herritarren parte-hartzeari, 2077
Murtziako Erregioko Autonomia Erkidegoko gardentasun eta publizitate instituzionalari, 2085
Murtziako Erregioko emakumeen eta gizonen berdintasunerakoa, 2071
Murtziako Erregioko Eraikuntzaren Kalitateari, 2069
Murtziako Erregioko Eskola-kontseiluei, 2065
Murtziako Erregioko Gazteriaren Institutuak, 2070
Murtziako Erregioko Gazteriari, 2070
Murtziako Erregioko Hezkuntza Administrazioak, 2072
Murtziako Erregioko hizkuntza-eskola ofizialetako hizkuntza-ziurtagiria, 2066, 2087
Murtziako Erregioko Irisgarritasun Unibertsalari, 2081
Murtziako Erregioko Jarduera Fisiko eta Kirolari, 2078
Murtziako Erregioko Kriminologiaren Elkargo Profesionala, 2083
Murtziako Erregioko osasun-sistemako prestazioak eta zerbitzuak, 2073
Murtziako Erregioko Osasun-sistemaren Erabiltzaileen Eskubide eta Eginbeharrei, 2073
Murtziako Erregioko Salmenta Ibiltariari edo Ez-sedentarioari, 2076
Murtziako Erregioko Turismoari, 2074
Murtziako Erregioko unibertsitate publikoetako irakasle ikertzaileentzako pizgarriak, 2084
museo, 1635
Museo edo bildumako bisitariei harrera egitean eta informazioa ematean, 800
museo nazionaletan, 486, 491
museo publikoetako bildumen parte, 2351
museoak, 172, 315, 384, 1146
museoei, 148, 1219
Museoei, 1338
museoen titularrek, 1338
Museoen uharte-sareak, 1338
Museoetako bisitaldiei, 2346
museoetan, 1999
museoko edo bildumako bisitarien informazioan eta arretan, 1338
Museo-zentroak, 1698
Museo-zentroei, 1698
musika, 545, 1548, 1744, 1972, 2144
Musika, 460
musika eta arte eszenikoen, 748
musika eta arte eszenikoetako irakasleen, 464
musika eta arte eszenikoetako katedradunen, 464
Musika- eta dantza-ikasketak, 1720
musika eta dantzako ikasketa profesionalen tituluen, 1702
musika- eta entretenimendu-saioetan, 2429
musika- eta hizkuntza-irakaskuntzekin, 1717
musika- eta ikus-adierazpena, 1716
musika kantatuaren programazioan, 1870
musika-bideo edo -disco digital balioaniztunak, 2352
musika-eskaintzak, 2144
musika-grabaketa fonografiko edo bideografikoak, 2352
Musika-grabazio fonografiko edo

- bideografikoen ekoizpen-ordainketei, 2361
- musikako irakaskuntza profesionaletako teknikariaren titulua, 1688, 1702
- musikako lanbide-titulua, 1688, 1702
- musika-lanak, 2431
- Musika-lanak, 2353
- musika-lanei, 2428
- musika-lanen, 2430
- musika-lanen aniztasunari, 2428
- musika-lanen arteko proportzioa, 2429
- musika-lanen emanaldiei, 2428
- musikan, 1518
- musika-programatzaile, 2362
- musikaren alorreko artisten soldatak eta gizarte-prestazioak, 2361
- musikari, 2361
- musikari kopistenak, 2362
- mutil dantza, 1028
- mutualitate, 2307
- mutualitateak, 2307, 2466, 2467
- Mutualitatearen, 2307
- Mutualitatearen edo batasunaren eta haren bazkidearen arteko kontratu aurreko harremanak, 2307
- Mutualitateen eta batasunen eragiketak, 2307
- mutualitate-jarduerak, 2284
- ñabardura, 151
- nabariki baliabide-eskasia dauden erkidegoek, 173
- nabarmentzen, 195, 228
- nabigatzaileen estatusa, 2476
- nabigatzeko ahala, 2241
- Nabigatzeko ahala ematen duen gaitasun-ziurtagiri mediko, 2241
- nabigazioa, 2240
- Nabigazioko, 1591
- Nafarrek, 994
- nafarren, 1005
- Nafarroa, 999
- Nafarroak, 998
- Nafarroako, 1005, 1006, 1007, 1009, 1010, 1011, 1012, 1013, 1015, 1016, 1017, 1018, 1020, 1023, 1025, 1026, 1027, 1028, 1031, 1032, 1034, 1035, 1036, 1038, 1041, 1043, 1044, 1046, 1047, 1048, 1049
- Nafarroako administrazio publikoek, 1003, 1044
- Nafarroako administrazio publikoen, 1038
- Nafarroako Administrazio Publikoen, 1006
- Nafarroako Administrazio Publikoen zerbitzuko Langileen Estatutua onesten duen abuztuaren 30eko 251/1993 Legegintzako Foru Dekretuari, 1006
- Nafarroako administrazio publikoetan, 1010
- Nafarroako administrazio publikoetan euskararen erabilera arautzen duen otsailaren 10eko 29/2003 Foru Dekretuan, 1010
- Nafarroako administrazio publikoetara euskaraz zuzentzeko eskubidea, 1001
- Nafarroako Aldizkari Ofiziala, 999
- Nafarroako Aldizkari Ofizialean, 1004, 1007
- Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitaratu beharko, 999
- Nafarroako berezko hizkuntzetan, 1053
- Nafarroako bi hizkuntza propioetan, 1018
- Nafarroako bi hizkuntzetan, 1027
- Nafarroako errealitate soziolinguistikoarekin, 1053
- Nafarroako errealitate soziolinguistikoaren, 998
- Nafarroako eskualde euskaldunetan, 995
- Nafarroako Eskubide Kulturaleri, 1046
- Nafarroako euskalkiek errespetu eta babes berezia izanen, 998
- Nafarroako folklorea eta herri tradizioak, 1028, 1096
- Nafarroako Foru Eraentza Berrezarri eta Hobetzeari buruzko abuztuaren 10eko 13/1982 Lege Organikoaren, 1049
- Nafarroako Foru Eraentza Berrezarri eta Hobetzeari buruzko Lege Organikoaren, 997, 998, 999
- Nafarroako Foru Komunitatean, 1020, 1028, 1038, 1048
- Nafarroako Foru Komunitateko,

- 1007, 1011, 1012, 1015, 1017, 1018, 1020, 1023, 1026, 1031, 1032, 1036
- Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioak, 1006, 1018, 1026, 1031, 1032, 1036
- Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioarekiko, 1013
- Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioaren, 1011, 1017, 1041
- Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioari, 1013, 1052
- Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioari, 1007, 1009
- Nafarroako Foru Zuzenbide Zibilaren Konpilazioa, 994
- Nafarroako foru-legerian, 1013
- Nafarroako Foruzaingoa, 1043
- Nafarroako Fundazioei, 1055
- Nafarroako Gardentasunaren Kontseiluko, 1038
- Nafarroako Gobernua, 1053
- Nafarroako Gobernuak, 999, 1000, 1002, 1003, 1016, 1027, 1034, 1035, 1053
- Nafarroako Gobernuak arautuko, 1002
- Nafarroako Gobernuak diruz eta materialez laguntzeko planak gauzatuko, 1003
- Nafarroako Gobernuak euskararen presentzia egokia begiratuko, 1003
- Nafarroako Gobernuan, 1027
- Nafarroako Gobernuaren, 1018, 1026
- Nafarroako Gobernuaren web ataria, 1052
- Nafarroako Gobernuari, 1003, 1011, 1025, 1049
- Nafarroako Gobernuari eta Lehendakariari buruzko abenduaren 3ko 14/2004 Foru Legean, 1049
- Nafarroako Gobernuari eta Lehendakariari buruzko abenduaren 3ko 14/2004 Foru Legearen, 1049
- Nafarroako Gobernuko, 1011
- Nafarroako Gobernuko Euskararen Gaitasun Agiria, 1011
- Nafarroako hizkuntza ofiziala, 995, 998
- Nafarroako hizkuntza-aniztasunari, 1028
- Nafarroako Kultura Kontseiluak, 1028
- Nafarroako kultura ondareztat, 1002
- Nafarroako kultura, hizkuntzak eta historia, 1084
- Nafarroako kultura-ondarearen, 1028
- Nafarroako Kulturaren eta Arteen Kontseilua, 1096
- Nafarroako liburutegi publikoen sistema, 1012
- Nafarroako liburutegien sistema, 1012
- Nafarroako Nekazaritza Ustategien Erregistroa, 1088
- Nafarroako Osasun Zerbitzuen Zorroan, 1020
- Nafarroako Parlamentuak, 1027
- Nafarroako Parlamentuan, 1027
- Nafarroako Parlamentuari, 1038
- Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofiziala, 999
- Nafarroako poliziak, 1043
- Nafarroako Polizieiei, 1043
- Nafarroako polizietako, 1043, 1044
- Nafarroako Toki Administrazioaren, 1047
- Nafarroako Toki Administrazioari, 1005
- Nafarroako Toki Administrazioari buruzko uztailaren 2ko 6/1990 Foru Legea, 1025, 1047
- Nafarroako Toki Administrazioari buruzko uztailaren 2ko 6/1990 Foru Legeari, 1047
- Nafarroako toki-erakunde, 1006
- Nafarroako toki-erakundeek, beren eskumenen eremuan, ordenantzak onesten ahalko, 1003
- Nafarroako toki-erakundeek**, 1005
- NAFARROAKO TOKI-ERAKUNDEEN**, 1006
- Nafarroako toki-erakundeetako, 1047
- Nafarroakoak, 403
- Nafarroan, 1010, 1027
- Nafarroaren, 997
- Nafarroaren kultura-ondarea,

- materiala eta immateriala, 1028
 nagusiaren aurkako kultura-eredua
 izateagatik, 163
 nagusiki valentzieraduntzat jotako
 lurraldeetan, 2104
 nagusitasun linguistiko, 407
 nagusitasunari, 1314
 nagusitzen, 83, 186
 nahasketa, 526
 nahasketa-egile, 2362
 nahasmena, 1701
 nahasmendu kognitiboak, 1505
 nahasmendua, 1641
 nahasmenduak, 1107, 1521, 1594,
 1656, 1770, 1802
 nahasmenduen, 1333, 1878
 nahasmenduetako, 1594
 nahasmenduetan, 1521
 nahaste- eta banalizazio-arazoak,
 971
 nahasterik, 1549
 nahia, 726, 757, 2289, 2478
 nahiago duten hizkuntza ofiziala,
 1320
 nahikeriaz, 170
 Nahitaez eskaini beharreko atzerriko
 bigarren hizkuntza, 2155
 nahitaezko, 705, 706
 Nahitaezko abortua, 509, 650
 nahitaezko adierazpen, 1480
 nahitaezko adinean eskolatzea, 413
 Nahitaezko antisortzea, 509, 650
 nahitaezko bizilekuaren esleipena,
 2373
 nahitaezko datuek, 1872
 Nahitaezko dokumentuak, 2243,
 2244, 2516
 Nahitaezko dokumentuetatik, 2243
 Nahitaezko ekintzak, 2374
 nahitaezko eskakizuna, 730
 nahitaezko eskakizunei, 409
 nahitaezko eskakizunetara, 409
 Nahitaezko esterilizazioa, 509, 650
 Nahitaezko etiketatzerik ez duten
 ondasunak edo produktuak, 1379
 nahitaezko gordailuetarako, 809
 nahitaezko hezkuntza, 1914
 nahitaezko hizkuntza-eskakizuna,
 731, 914
 nahitaezko hizkuntzak, 2103
 nahitaezko ikasgai, 706
 nahitaezko ikasgaien bitartea, 2265
 nahitaezko ikastaldia, 706
 nahitaezko informazio-
 dokumentuak, 1156
 nahitaezko jarraibide garrantzitsuak,
 269
 nahitaezko lizentziak, 151
 nahitaezko prestakuntza, 262
 nahitaezko txostenak, 762
 nahitaezkoa, 65, 142, 183, 186, 706,
 1001, *Ikus irakasgaia*
 nahitako ikuspegia eta ekintza, rol
 eta estereotipo sexistak eta
 genero-desberdintasuna, 1763
 NAN, 1048
 narratiba, 1603
 narriadura, 483
 natura, 765, 1626
 Natura, 831
 Natura 2000 Sareko gune
 babestuetan, 1693
 natura- eta kultura-ondarea, 1789
 natura- eta lurralde-ikasketekin,
 2309
 natura ingurunea, 1089
 Natura-gelak, 1450
 naturagune babestuak, 1146
 Naturagune Babestuei, 1769
 naturaguneak, 1518
 naturaguneetan, 1693
 natura-ingurunea, 2350, 2351, 2439
 naturako kirol-jarduerak, 850
 naturala. *Ikus* adierazpena
 naturaren, 857
 naturaren aniztasun biologikoa, 224
 natura-turismoa, 848
 nautika, 2036
 nautika-turismoa, 1152
 Navia, 1281
 nazio, 61, 144, 2023, 2292
 nazio batekoa izatea, 397
 Nazio Batuei, 130, 134, 161, 197
 Nazio Batuek, 83, 95, 181, 186
 Nazio Batuen, 173
 Nazio Batuen asmo, 52
 Nazio Batuen Batzar Nagusiak, 2139
 Nazio Batuen Batzar Orokorrak, 757
 Nazio Batuen Batzar Orokorrari, 173
 Nazio Batuen Egunkaria, 57
 Nazio Batuen Egunkariko hizkuntzak,
 57

- Nazio Batuen Ekonomia eta Gizarte Kontseiluaren Giza Eskubideen txostena, 162
- Nazio Batuen Erakundeak, 478, 1964
- Nazio Batuen Erakundearekin, 61, 88
- Nazio Batuen Erakundearen Batzar Orokorra, 161
- Nazio Batuen Eskubide Zibilen eta Politikoaren Nazioarteko Itunaren, 1029
- Nazio Batuen Eskubide Zibilen eta Politikoaren Nazioarteko Itunear, 1216
- Nazio Batuen Eskubide Zibilen eta Politikoaren Nazioarteko Itunear jasotako printzipioekin, 306, 375
- Nazio Batuen Gutunak, 89
- Nazio Batuen Gutunak dituen helburuak edota nazioarteko legerian ezarritako betebeharretatik beste edozein, 197
- Nazio Batuen Gutunarekin, 75
- Nazio Batuen Gutunaren asmo eta printzipioak, 90
- Nazio Batuen Gutunaren helburuak edo nazioarteko zuzenbidearen beste betebeharr batzuk, 308, 377
- Nazio Batuen Gutunaren oinarri, 78
- Nazio Batuen Gutunaren oinarritzko printzipioetako, 88
- Nazio Batuen Gutunaren printzipioen errespetua, 205
- Nazio Batuen Gutunear, 128
- Nazio Batuen helburu eta irizpideak, 65
- Nazio Batuen helburu eta irizpideen aurkako egintzak, 63
- Nazio Batuen Hezkuntza, Zientzia eta Kulturarako Erakundearen artxiboetan, 130, 134
- Nazio Batuen jarduna, 65
- Nazio Batuen Segurtasun Kontseiluaren 827. Ebazpena**, 2453
- Nazio Batuen sistema, 149
- Nazio Batuenak, 400
- Nazio Batuetako Hizkuntza Indigenetako Adituen Nazioarteko Taldea, 220
- Nazio Batuetako kide diren herriek, 61
- nazio- eta hizkuntza-gutxiengoek, 186
- nazio osoko ikus-entzuleentzat, 2435
- nazio, arraza edo erlijio jakin bateko kide, 2284, 2366, 2483
- nazioa, 1275
- Nazioak, 2490
- nazio-aniztasuna, 2091
- nazioaren, 2115
- nazioaren esparru juridikoaren, 191
- nazioaren lurraldean, 155
- nazioaren mailan, 155
- nazioaren oinarritzko interesen aurkako atentatuei, 2227
- nazioaren subiranotasuna, 117
- Nazioaren, estatuaren eta bake publikoaren aurkako krimen eta delituak, 2367
- nazioarentzat, 2489
- nazioarte mailan, 61
- nazioartean, 801, 1023, 1107, 1521, 1758, 2009, 2116, 2254
- Nazioartean, 545, 1955
- nazioartean goraka ari diren hizkuntzen ikaskuntzak, 2149
- nazioartean sustatzeko agente, 2009
- nazioartearen, 1034
- nazioarteari, 2435
- nazioarteko, 400, 413, 414, 438, 439, 504, 505, 759, 1390, 1398, 1472, 1635, 1648, 1649, 1691, 1693, 1805, 1859, 1867, 1869, 1874, 1904, 1912, 1988, 1998, 2000, 2001, 2010
- Nazioarteko administrazio-akordioak, 539
- Nazioarteko administrazio-akordioek, 539
- nazioarteko aitortza, 2015
- nazioarteko akordio ez-arauemaileak, 1673
- nazioarteko akordioak, 124, 146, 239
- nazioarteko akordioaren mailan, 224
- nazioarteko akordioetan, 226, 414
- nazioarteko akordioen, 2244, 2332, 2342
- nazioarteko antolakundeek, 147, 148, 149, 150, 152
- Nazioarteko antolakundeek, 149
- Nazioarteko antolakundeekiko harremana eta lankidetzak, 2010

- nazioarteko antolakundeekin, 2010
nazioarteko antolakundeetan, 2010
nazioarteko arau eta estandarren aplikazioa, 261
nazioarteko arauak, 1318, 1867
Nazioarteko arauak, 97
nazioarteko arauak errespetatuz, 705
nazioarteko arauak, 2103
Nazioarteko arau-eremuan, 1029
nazioarteko arazoak, 51
Nazioarteko arbitrajea, 2344
nazioarteko arbitrajearen arlokoak diren arbitraje-laudoen onespene eta betearazpena, 2344
nazioarteko argitalpenaren, 561
nazioarteko auzitegi, 2453
nazioarteko azterketa-sailkapeneko burutik, 2490
nazioarteko babesak, 504, 505
Nazioarteko babesak, 504
Nazioarteko babesak eskatzeko eskubidea, 504
nazioarteko babesak eskatzen dutenak, 595
nazioarteko babesaren, 413, 505
nazioarteko babesaren arloko prozedura, 413
nazioarteko babes-eskaera, 2224
nazioarteko baliagarritasunari, 1677
nazioarteko batxilergoa, 2259
nazioarteko beste akordio batzuk, 1165
nazioarteko beste tresna eta akordio batzuekin, 1673
nazioarteko betebeharren, 89
Nazioarteko bidaiak, 2240, 2242
nazioarteko brebeta, 2259
Nazioarteko Bulegoaren, 424
nazioarteko desberdintasunak, 129
nazioarteko ebaluatzaile tekniko, 2416
Nazioarteko Ebaluazio Teknikoari, 2416
Nazioarteko ebaluazioen, 2491
nazioarteko edo nazioz gairako erakunde, 438
nazioarteko egoera, 367
nazioarteko egoerari, 62
nazioarteko ekimen itunduei, 147
nazioarteko ekimenekin, 1675, 1677
Nazioarteko elkarlana, 1638
nazioarteko elkartasunaren, 1887
nazioarteko elkartasunaren jarduerak, 1760
nazioarteko elkartasuneko jardueraren, 1887
nazioarteko elkarte edo federazioak, 844
nazioarteko elkarteetan, 2416
nazioarteko erakundeekin, 228
nazioarteko erakundeen, 223
nazioarteko eremuan, 369, 478, 1398, 1691
nazioarteko eremuko zuzendaritza-gaitasunen eta negoziatzaile tekniken garapen osoa, 533
nazioarteko erkidego zientifiko eta kulturalaren, 2254
nazioarteko erkidegoak, 83
nazioarteko erkidegoak eta estatu kideak gaitu ditzatela desagertzeko arriskuan dauden hizkuntzen hiztun-erkidegoak jabetu, 228
nazioarteko erkidegoaren erabakia, 95
nazioarteko erreferentzia, 2009
Nazioarteko erregistro, 424
Nazioarteko Erregistro Frantsesa, 2244
Nazioarteko Erregistro Frantsesaren sorrerari, 2476
Nazioarteko Erregistro Frantsesean, 2244
Nazioarteko Erregistro Nazionalean, 2476
nazioarteko erregistroaren, 424
nazioarteko erregu-eskaera, 2343
Nazioarteko erregu-eskaerak, 2343
nazioarteko erregulazioek, 1887
Nazioarteko eskabideak, 2272
nazioarteko eskabideak, 2272
nazioarteko eskaera, 560, 561
Nazioarteko eskaera, 561
nazioarteko eskaerak, 560, 561
nazioarteko eskaeraren itzulpena, 561
nazioarteko eskola-trukerako programetan, 1527
nazioarteko esparruan, 366
Nazioarteko eta estatuko esparru

- instituzionala**, 1542
nazioarteko eta Europako
elkartekin, 2488
nazioarteko eta mundura irekitako
Valentziako herritarrek, 2151
nazioarteko eta nazioko oinarritzko
araudia, 1190
nazioarteko ezagutza- eta
hedapen-maila, 1833
nazioarteko ezagutzaren ekonomia-
sisteman, 2489
nazioarteko federazioa, 2006
nazioarteko finantzen, 430, 431, 432,
433, 537, 538
nazioarteko funtsak, 173
nazioarteko gainerako akordioetan,
1104
nazioarteko gainerako tratatu eta
hitzarmenetan, 1241
Nazioarteko Garapen eta
Elkartasunerako Batzorde
Nazionalari, 2495
nazioarteko garapen- eta
elkartasun-politika frantsesaren
eginbehar nagusia, 2496
nazioarteko garapen- eta
elkartasun-politikak, 2495
Nazioarteko garapen- eta
elkartasun-politiken helburuak,
2495
nazioarteko garapen- eta
elkartasun-politiken helburuak eta
lehentasunak, 2495
nazioarteko garapen- eta
elkartasun-politiken orientazioa
eta programazioa, 2495
Nazioarteko garapen- eta
elkartasun-politiken orientazioak,
2495
**Nazioarteko Garapen- eta
Elkartasun-politiken Orientazioari
eta Programazioari**, 2495
nazioarteko garapen- eta
elkartasun-politiken xedeak, 2495
Nazioarteko garapenaren eta
elkartasunaren, 2496
Nazioarteko garraioen esparruari,
2448
nazioarteko gidalerroetan
oinarrituta egindako materialak,
2006
nazioarteko giza eskubideen itunen,
89
nazioarteko gizarte-ordena
ezartzea, 65
nazioarteko gutxieneko arauekin,
2241
nazioarteko hainbat tratatuk, 1648
nazioarteko harremanen eremuan,
1879
nazioarteko hedapenerantz, 470
nazioarteko hitzarmena, 2336
nazioarteko hitzarmenak, 1998
Nazioarteko hitzarmenak, 559
nazioarteko hitzarmenen, 427
nazioarteko hitzarmenetan, 2139
nazioarteko hizkuntza, 1646
nazioarteko hogeit antolakunderen
lan-hizkuntza, 1646
Nazioarteko ikasketak, 2259
nazioarteko ikasketak ematen
dituzten ikastegiekin, 2253
nazioarteko ikasketen tokian tokiko
ikastegi publiko, 2260
Nazioarteko ikasketen tokian tokiko
ikastegi publikoak, 2259
nazioarteko ikasketen tokian tokiko
ikastegi publikoek, 2259
nazioarteko ikasketen tokian tokiko
ikastegi publikoetan, 2260
nazioarteko inbentario, 150
Nazioarteko instituzio
interparlamentarioa, 2440
nazioarteko instituzioekin, 2254
nazioarteko instituzioen lana indartu,
163
Nazioarteko instituzioetan, 1677
nazioarteko instituzioetan
frantsesaren estatusaren, 2450
nazioarteko irudia, 1677
nazioarteko irudiaren proiektzioa,
1677
Nazioarteko jakinarazpenei, 2342
nazioarteko jarduera erregularra,
1677
nazioarteko jurisdikzio-organoren
baten eskaera formala, 2379
Nazioarteko katalan-ziurtagiriak
lortzeko probetan, 1882
nazioarteko komunikazioa, 2116
nazioarteko komunikazio-hizkuntzak,
2151, 2486

- nazioarteko komunikaziorako
hizkuntza, 2150
- nazioarteko konbentzio eta
tratatuen xedapenen aplikazio-
maila, 2450
- Nazioarteko konbentzioak, 2269
- nazioarteko konbentzioen
aplikazioa, 2442
- nazioarteko konpromisoak, 2426,
2432, 2433
- nazioarteko konpromisoekin, 1869
- Nazioarteko koprodukzio, 2352
- nazioarteko kultura-organismoetan,
2001
- nazioarteko laguntza eta
lankidetzarekin, 82
- nazioarteko laguntzaz, 64
- nazioarteko lankidetzaz, 51, 90, 564,
640, 1285, 2389
- Nazioarteko lankidetzaz, 51, 564
- Nazioarteko lankidetzaz ekonomiko
eta soziala, 51
- nazioarteko lankidetzaz juridikoan
esperientzia egiaztatua, 639
- Nazioarteko lankidetzaz juridikoaren,
564
- Nazioarteko lankidetzaz juridikorako
eskaerek, 564
- nazioarteko lankidetzaz juridikorako
eskaerekin, 564
- nazioarteko lankidetzaz-politikaren,
1285
- nazioarteko lankidetzaz-proiektuen
garapena, 973
- Nazioarteko lankidetzazaren bidez,
148
- Nazioarteko Lankidetzazari, 1805
- Nazioarteko markak, 424
- nazioarteko merkataritzako
arbitrajeari, 439
- nazioarteko merkataritzako
arbitraje-zerbitzu, 439
- nazioarteko merkataritzako
harremanak, 439
- nazioarteko mugikortasuna, 669
- nazioarteko organismo, 1679
- nazioarteko organismoek, 2357
- nazioarteko organismoen, 470
- nazioarteko organismoen obligazio-
jaukipenak, 2357
- nazioarteko organismorik
esanguratsu eta ospetsuenek, 181
- Nazioarteko PEN Clubaren
Adierazpena, 161
- Nazioarteko PEN Clubeko Itzulpen
eta Hizkuntza Eskubideen
Batzordearen Adierazpena, 161
- nazioarteko proiektuak eta
antolakundeak, 600
- nazioarteko proiektzio handia
ematen digun hizkuntza batean,
1646
- nazioarteko proiektzioaren esparrurik
zabalenean, 1943
- nazioarteko proiektzioari, 1973
- nazioarteko proiektzioari aspektuak,
1909
- Nazioarteko sail bat edo gehiago
dituzten ikastetxeetan, 2482
- nazioarteko sailak, 2492
- nazioarteko tentsioak, 129
- nazioarteko testuinguruan, 1859
- nazioarteko tratatu, 1648, 1988
- Nazioarteko Tratatu eta Akordioei,
539
- nazioarteko tratatu eta
akordioetan, 150
- nazioarteko tratatuak, 1644, 2000
- Nazioarteko tratatuak, 539, 753,
1676
- nazioarteko tratatuaren, 539
- Nazioarteko tratatuen, 400
- nazioarteko tratatuetan, 1714, 1912,
2001, 2010
- Nazioarteko trenbideko garraio-
zerbitzuei, 2239
- nazioarteko tresna arauemaile
garrantzitsuak, 255
- nazioarteko ulermena, 129
- nazioarteko usadioen*, 112, 119
- Nazioarteko Zigor Auzitegiarekiko
lankidetzaz, 2378
- Nazioarteko Zigor Auzitegiaren, 2379
- nazioarteko zirkuituetan, 1883
- nazioarteko zuzenbide
humanitarioa, 632, 1494
- nazioarteko zuzenbide
humanitarioaren**, 2453
- Nazioarteko zuzenbide pribatuko
arauak, 429, 521, 580
- nazioarteko zuzenbidea, 95, 152, 205
- nazioarteko zuzenbidean, 478, 545

- nazioarteko zuzenbideko, 478
nazioarteko zuzenbideko sistemaren ardatz nagusiak, 1827
nazioarteko, Europako, Estatuko eta Autonomia Erkidegoko legeriarekin, 1649
nazioartekotasunaren aitortzari, pribilegioei eta immunitateari, 2440
nazioartekotze, 1398
nazioartekotzea, 793, 853, 871, 872, 1024, 1891, 2010
Nazioartekotzea, 1730
Nazioartekotzeak, 1891
nazioartekotzearen eta kanpo-proiekzioaren eremuetan, 2024
Nazioartekotzearen helburuak, 599
Nazioartekotzeari laguntzeko neurriak, 1251, 1481
nazioartekotzeko laguntza- eta orientazio-gune, 1292
Nazioartekotze-programen xede eta helburuak, 1398
nazioartekotze-programetan, 1398
nazioartekotze-prozesua, 667
nazioartekotzera, 1766
nazio-batzorde, 188
nazio-egitatean, 2011
nazioen, 780
nazioen arteko elkarren ezagutza eta ulermena, 124
Nazioen arteko harremanak, 51
nazioen arteko lankidetzak, 124, 128
nazioen arteko lankidetzak, 367
nazioen subiranotasunaren eta lurralde-osotasunaren esparruan, 306, 376
nazio-erkidegoarekin, 105
nazio-erkidegoaren bizitzan, 106
nazio-errealitate okzitaniarra, 1913, 2011
nazioetako erkidego lusofonoarekiko lotura, 1674
Nazioetako gobernuai, 182
nazio-hizkuntzen irakaskuntza, 187
nazio-identitatearen, 1314
nazio-izaerako azpiegitura horren kudeaketa-erantzukizunak, 1849
nazioko edo nazioarteko beste erakunde eta antolakunde, 1472
nazioko ekonomia, 82
nazioko eremuan, 478
nazioko eta nazioarteko eremuetan, 477, 1635, 1693
Nazioko eta nazioarteko topaketa, 477
nazioko Gobernuari, 1324
Nazioko legeek eta praktikek, 187
nazioko nahiz gizarteko jatorri, 82
naziokoak ez diren pertsonai, 82
nazionalak, 460, 499, 552
nazionalismo oldarkor, 138
nazionalitate, 63, 400
Nazionalitate, 504, 1048
nazionalitate atzerritarra, 2433, 2484
Nazionalitate espainiarra, 1048
nazionalitate frantsesa, 2417
Nazionalitate frantsesa duen pertsona fisiko edo juridiko batek, 2448
Nazionalitate frantsesa ez duten pertsona fisikoei, 2403
nazionalitate frantsesik, 2442
nazionalitate historiko, 2128
nazionalitate historikoa, 1241
nazionalitatea, 63, 85, 260, 419, 499, 500, 548, 549, 552, 609, 618, 622, 632, 654, 655, 656, 659, 669, 783, 1104, 1286, 1572, 1606, 1627, 1958, 2029, 2218, 2277, 2355, 2381, 2382, 2390, 2393, 2422
Nazionalitatea, 549
nazionalitatea aldatzeko eskubidea, 63
nazionalitatea izateko eskubidea, 63
nazionalitateagatik, 129, 1336
nazionalitateak, 292, 1572
nazionalitatearen, 2278
nazionalitatearen betekizuna, 914
Nazionalitatearen ondoriozko diskriminazio, 198
nazionalitate-baldintzatik, 1919
nazionalitatez atzerritarrak diren ikasleei, 2253
nazioz gaindiko elkarlana, 1715
nazioz gaindiko elkar-trukerako era egokiak sustatzea, 309, 378
nazioz haraindiko talde ekonomikoek, 163
NBEk, 1232
Nebrijaren Gramatika, 367
nederlanderaz, 123, 125, 199, 207,

- 208, 2167
negoziatuetan, 1037
negoiazio, 1037, 2000
Negoziazio kolektiboa, 797, 874,
1120, 1238, 1395, 1762, 2287
negoiazio kolektiboaren, 1238
Negoziazio kolektiborako, 689
negoiazioa, 1890
negoiazioak, 241, 2235
negoiazioan, 405, 1673
negoiazioen erregistro eta
publizitateari buruzko xedapenak,
2235
negoiazio-mahaietan, 1238
negoiazio-ordezkaritzetan, 2000
Negoziazio-plataformak, 2234
Negoziazio-prozesua, 2236
Negoziazio-sistema aldeaniztunak,
2235
Negoziazio-sistema aldeaniztunaren
kudeatzaileak, 2235
Negoziazio-sistema antolatuak, 2236
Negoziazio-sistema antolatuaren
kudeatzaileak, 2236
Negoziazio-talde berezia, 2288
negoiazio-talde bereziaren
akordioz, 2288
negozio juridikoak, 409
negozio-bolumen txikia, 615
negozio-bolumena, 2280
negozio-bolumenaren, 2354
negozio-bolumenaren gaineko
zergak, 2442
Negozio-bolumenaren gaineko
zergak, 2355, 2357, 2362, 2441
negozio-bolumenaren zatia, 2430
negozio-bolumenari, 773
negozioetakoa, 848
nekazariak, 1088
nekazaritza, 2036
Nekazaritza eta elikagaien
eraldatzea eta merkaturatzea,
818
nekazaritza giroko inguruneetan
edo ingurune baztertuetan nahiz
andeatuetan bizitzeagatik egon
daitekeen muga, 1813
Nekazaritza Ministerioak, 2309
Nekazaritza-, abeltzaintza- eta
basogintza-sektorearen funtzio-
aniztasuna, 906
nekazaritza-, basogintza-, natura-
eta lurralde-ikasketekin, 2309
Nekazaritza-, basogintza-, natura-
eta lurralde-ikasketekin, 2309
nekazaritzako elikagaiak, 1087,
1088, 1089
Nekazaritzako elikagaiak
merkaturatzeko kanal laburra,
1087
Nekazaritzako elikagaien ekoizlea,
1088
nekazaritzako elikagaien ekoizleak,
1087, 1088, 1089
Nekazaritzako elikagaien ekoizle-
elkartea, 1087
Nekazaritzako elikagaien
ekoizpena, 1088
Nekazaritzako Elikagaien Ikerketa
eta Garapen Teknologikorako
Zerbitzua (CIDA), 1476
Nekazaritzako elikagaien kalitatea,
1710, 1895
Nekazaritzako Elikagaien Kalitateari,
1710, 1776, 1895
Nekazaritzako elikagaien kalitateko
figurak, 1710
Nekazaritzako elikagaien kantitate
txikiak, 1088
Nekazaritzako eta elikagaigintzako
produktuen identifikazioa, 818
nekazaritzako produktuetarako,
elikagaietarako eta edari
espiritutsu jakinetarako, 1708
Nekazaritzako ustiategiak beren
ekonomia- eta gizarte-ingurunera
egokitzeari buruzko 1988ko
abenduaren 30eko 88-1202
Legearen, 2467
nekazaritzaren, 834
Nekazaritzaren, 2309
nekazaritzaren arloko ikasketak,
2438
Nekazaritzaren arloko irakaskuntza,
2309
nekazaritzaren arloko irakaskuntzak,
2309
Nekazaritzaren arloko kontratupeko
ikastegi pribatuei, 2309
nekazaritzaren sektoreko soldatako
langile, 2466
nerabe, 1410

- nerabea, 1410
nerabeak, 788, 790, 791, 1196, 1410,
1625, 1736, 1960
Nerabeak, 787
nerabeei, 787, 789, 1196, 1197, 1732,
1961
nerabeek, 787, 788, 790
Nerabeek, 791
nerabeen, 787, 789, 790, 1196, 1197,
1408, 1409, 1732, 1813, 1814, 1961,
1962, 2019
nerabeenak, 789
nerabeentzako, 787, 789, 2252
nerabeentzat, 789, 790
neska-mutilak, 2260
Neska-mutilak, 2258
neska-mutilek, 2259
neska-mutilen, 2260
netiketa, 1347
neurri, 82, 155, 189, 195, 196, 367,
413, 414, 416, 445, 706, 724, 742,
758, 767, 784, 1011, 1024, 1032,
1040, 1127, 1128, 1141, 1144, 1145,
1146, 1149, 1150, 1160, 1189, 1211,
1216, 1222, 1228, 1229, 1249, 1283,
1319, 1320, 1321, 1322, 1347, 1384,
1385, 1386, 1409, 1410, 1527, 1534,
1537, 1576, 1578, 1602, 1603, 1620,
1623, 1628, 1646, 1661, 1670, 1694,
1715, 1724, 1777, 1801, 1809, 1820,
1821, 1860, 1871, 1872, 1873, 1874,
1897, 1917, 1954, 1955, 1970, 1971,
1990, 1999, 2000, 2001, 2101, 2104,
2106, 2109, 2114, 2145, 2160, 2177,
2186, 2267, 2340, 2376, 2391, 2396,
2482, 2489
Neurri, 155, 1150, 1222, 1386, 1526
neurri aproposak, 706
Neurri askatasun-gabetzaileak, 417
neurri bateratuak, 88
neurri diskriminatzaileak, 2284
neurri egoki guztiak, 173
neurri egokiak, 94, 183, 224, 268, 309,
322, 378, 703, 707, 950, 1569, 2201
Neurri egokiak, 106
neurri egokiak hartuko, 1000
neurri ekonomiko eta teknikoak, 82
neurri eraginkorrak, 2503
neurri eraginkorak, 260
neurri espezifikoak, 256, 1160, 1534,
1537, 1694, 1990, 2000
Neurri Finantzarioei buruzko
abenduaren 29ko 21/2005
Legearen, 1936
neurri fiskal eta administratiboei,
1229
Neurri Fiskal eta Administratiboei,
1670, 1828, 1882, 1884, 1890, 1899
Neurri Fiskal eta Finantzarioei, 1936
neurri fiskalak, 1884
Neurri fiskalak, 1884
Neurri fitosanitario harmonizatuak,
97
Neurri fitosanitarioa, 97
neurri horien helburua, 184
neurri inklusiboak, 1427
neurri judizialak, 2058, 2059
neurri judizialaren, 414
Neurri materialak, 1227
neurri mugatuak, 256
Neurri mugatzaileak, 1831
neurri nazionalak, 270
neurri pedagogikoak, 187
neurri politikoak, 2115
neurri positibo, 1647
neurri positiboak, 267, 296, 742, 948
neurri sektorial, 2084
neurri teknikoen plan, 758, 1137,
1583, 1651, 1750
neurri tributario, administratibo eta
finantzario, 1106
neurri zehatzak, 202, 531
neurri zuzentzaile, 1937
neurri zuzentzaileak, 240, 263
neurria, 1141, 2390, 2392, 2396
Neurria, 2388
neurriak, 61, 106, 155, 177, 186, 187,
188, 189, 310, 311, 312, 313, 315,
379, 380, 381, 382, 384, 411, 412,
461, 482, 492, 501, 506, 541, 553,
582, 731, 737, 738, 744, 745, 750,
755, 758, 759, 760, 766, 772, 781,
785, 791, 792, 794, 795, 854, 856,
859, 862, 863, 1011, 1023, 1026,
1030, 1031, 1034, 1038, 1042, 1044,
1106, 1119, 1132, 1139, 1141, 1145,
1146, 1149, 1150, 1162, 1163, 1165,
1218, 1227, 1234, 1236, 1237, 1251,
1275, 1277, 1318, 1334, 1346, 1353,
1384, 1385, 1386, 1395, 1397, 1398,
1413, 1417, 1481, 1524, 1533, 1539,
1540, 1600, 1623, 1627, 1649, 1650,

- 1691, 1694, 1717, 1734, 1735, 1739,
1740, 1771, 1811, 1812, 1817, 1819,
1820, 1824, 1831, 1856, 1860, 1861,
1864, 1865, 1869, 1874, 1875, 1898,
1912, 1915, 1946, 1976, 1985, 1986,
1989, 1990, 1997, 1999, 2000, 2002,
2030, 2122, 2129, 2157, 2158, 2239,
2252, 2296, 2298, 2373, 2390, 2391,
2422, 2441, 2452, 2465, 2500
- Neurriak, 105, 417, 1784, 2183
- neurriaren edukiak, 1410
- Neurriaren gehieneko iraupena,
2227, 2371
- neurriei, 317, 386, 449, 486, 490, 743,
1011, 1122, 1146, 1536, 1546, 1702,
1821, 1989, 2004, 2428, 2502
- neurriei kalterik egin gabe, 322
- neurriek, 1023, 2000
- Neurriek, 2115
- neurrien, 1146, 1418, 1532, 1533
- neurrien garapen eta jarraipena,
2423
- neurrien izaera eta irismena, 309,
378
- neurrien multzo antolatua, 1764
- neurrietako, 310, 311, 314, 379, 380,
383
- neurri-multzo, 480
- neurriok, 2428
- neurrioren helburua, 309, 378
- neurrioren, 791, 2391, 2393
- neurritzat, 1386
- neurritzat kanpoko zamak, 235
- neurritzat kanpoko zamarik, 1141
- neutraltasun- eta konfidentzaltasun-
baldintzak*, 2338
- neutraltasun eta zintzotasun
informatiboaz, 1880
- neutraltasun politikoz, 1043, 1606
- neutraltasun teknologikoaren
printzipioarekin, 2427
- New Yorken, 546, 1955
- nikotina, 449
- Nikotina, 449
- NIMA, 604
- Nizako 2000ko abenduko goi-
bileran, 1653
- Nizako goi-bileran, 179
- Nodicia de Kesos, 1691
- noizean behingo argitalpenetan,
2290
- nola-halako subiranotasun-mugak,
62
- nomenklatura, 518
- nomenklatura konbinatua, 392, 675
- nomenklatura konbinatuko kodeak,
392, 675
- nominen abonua, 721
- Nor bere hizkuntza-komunitateko
kide gisa aitortua izateko
eskubidea, 164
- norabidea, 1313
- norainokotik, 561
- norbanako, 87, 2426
- norbanakoaren askatasunaren
adierazpen hutsa, 475
- norbanakoaren hazkunderako eta
eraikuntza politikorako oztopo,
2149
- norbanakoek, 1662
- Norbanakoen, 686
- norbanakoen ekimen indibidual,
2114
- norbanakoen ekimena eta lehia,
2114
- Norbanakoen eskubideak, 1373,
2185
- norbanakoen gaitasunak, 480
- Norbanakoen gaitasunak eta
ahalmenak, 480
- norberak aukeratutako hizkuntzazko
adierazpenerako askatasuna
izateko eskubidea, 1046
- Norberaren autonomia-erkidegoko
lurraldean ofizialak diren
hizkuntzak erabiltzea, 568
- norberaren dimentsioa, 972
- norberaren edo besteren
bitartekoez, 1381
- norberaren edo gurasoen edo
legezko ordezkarien beste
edozein tasun pertsonal, 1961
- norberaren ekimenez, 1279
- norberaren hizkuntza, 2126
- norberaren hizkuntzan, 1888, 2140
- Norberaren hizkuntzan, 1625
- Norberaren hizkuntzan, jatorriko
hizkuntzan edo askatasunez
aukeratutako hizkuntzan hitz
egiteko eskubidea, 1625
- norberaren hizkuntzaren, 1990
- norberaren hizkuntzaren erabilera,

- 1398
norberaren hizkuntzari, 1800
norberaren hizkuntzen balioa, 1068
norberaren identitatea, 1246
norberaren identitatearen, 366
norberaren intimitate, 686
norberaren kide, 1678
norberaren ohiko hizkuntza, 2099
norberarenak, 828
norbere ekoizpenaren, 689
norbere herrialdeko auzitegi
eskudunetan errekurtso
eraginkorra jartzeko eskubidea, 62
norbere herrialdera itzultzekoa, 63
norbere interesen alde egiteko,
sindikatuak eratu eta sindikatuko
kide izateko eskubidea, 64
Nork bere hizkuntza eta kulturaren
irakaskuntza izateko eskubidea,
165
nork bere irudia izateko eskubidea,
686
Nork bere izena erabiltzeko
eskubidea, 164
Nork bere kulturari eutsi eta hori
garatzeko eskubidea, 164
normalizatzeko eskumena, 1917
normalizazio, 838
normalizazio soziologikoak, 715
normalizazioa, 728, 742, 745, 747,
755, 766, 781, 864, 1129, 1314,
1317, 1318, 1321, 1578, 1585, 1613,
1654, 1719, 1769, 1774, 1856, 1861,
1867, 1889, 1939, 1988, 1990, 1999,
2000, 2002, 2011, 2013, 2015, 2150,
2151, 2154, 2157
Normalizazioa, 484, 1075, 1142, 1508
normalizazioak, 1323
normalizazioan, 1335
normalizazioarekin, 1873
normalizazioaren, 743, 777, 795,
1860, 1989, 2001
normalizazioari, 741, 742, 780, 1774,
1988, 2001
normalizazio-planak, 986
normalizazio-prozesu, 1576
normalizazio-prozesua, 1386
normalizazio-prozesuaren, 1323
normalizazio-prozesurako, 1366
normalizaziorako lurralde-politikak
garatzeko organoa, 1873
normaltasunera, 1384
normaltasun-estandarrik, 1385
Normes ortografiques der aranés,
1989
nortasun, 1199
Nortasun, 1987
nortasun agiri nazionalaren (NAN),
1048
nortasun bereizia, 2115
nortasun bereiziagatik, 2128
nortasun eta identitate propioak
dituen etorkizuneko herrialde gisa
nazioartean onartua izan dadin,
801
nortasun fisikoa edo juridikoa,
publikoa edo pribatua, 758
nortasun juridiko propioa, 367, 685,
716, 2012, 2193
Nortasun juridiko propioa, 2116
nortasun juridiko propioa duen
zuzenbide pribatuko ente
publikoa, 802
nortasun juridikoa, 710, 711, 955,
1833, 1838, 2013, 2117
Nortasun juridikoa, 1925
nortasun juridikoaren eta zereginen
izaera, 2440
nortasun juridikorik gabeko
entitateak, 937
nortasun kolektiboa, 1566
nortasun kulturala eta linguistikoa,
1987
nortasun nazionalan, 1859
nortasun politiko propioaren
garapenean, 1771
nortasun propioa eta bereizia, 2011
nortasuna, 105, 791, 1020, 1290,
1410, 1427, 1618, 1913, 1991, 2140,
2373, 2374, 2376, 2377, 2378, 2381,
2382, 2385, 2391, 2394, 2453
nortasuna guztiz eta era askean
garatzeko toki bakarra, 65
Nortasunarekin, 2370
nortasunaren, 789, 1987
nortasunaren funtsezko elementua,
2447
Nortasunaren gaineko ikerketak eta
kontrolak, 2370
nortasunaren garapen askea, 482
nortasunaren garapen askearekin,
476

- nortasunaren garapen askerako, 1783
- nortasunaren garapen harmonikoa, 1408
- nortasunaren garapen osoan, 1346
- nortasunaren garapenerako, 789
- nortasunari, 2023, 2478
- nortasunera, 2485
- nortasun-txartelak, 263
- notario, 2344
- notario eskuesleari, 549
- notarioak, 168, 549, 1917, 1935, 2278
- Notarioak, 1355, 1564, 2278
- notarioaren, 994, 2278
- Notarioaren aurrera agertzeko desgaitasuna duten pertsonen irisgarritasuna, 590
- notarioaren protokoloan, 2344
- notarioaren zerbitzu-sariak, 580, 626
- notarioari, 2344
- notarioek, 168, 1914, 2102
- Notarioek, 346
- notarioekin, 1914
- notarioren, 2278
- Notario-testamentuak, 1935
- Notario-tresnak, 1222
- Notarioria, 1917
- Notarioria Erregelamenduan, 994
- Notarioria eta erregistroetako postuak, 1917
- notarioriaz, 1995
- Notarioriaz, 1355, 1564
- notarioriazekin, 2013
- Notarioriaz buruzko 1862ko maiatzaren 28ko Legea, 590
- notarioriaz, 1917
- notarioriazetako, 1914
- noten eta gaikuntzen ziurtagiriak, 1381
- Nows, Equal Ariadna, 1761
- nta Creu i Sant Pau ospitaleko Patologia Eskolak, 1333
- obedientzia itsua, 136
- objektibotasun, 686, 699
- objektibotasuna, 2117, 2184
- objektu, 1281, 2363, 2439, 2441, 2500
- objektu astunak, 1540
- Objektu berezia duten kontratuen arau espezifikoak, 2281
- Objektu digitalak, 144
- objektu edo artelanen erosketa finantzatze harpidetzak, 2351
- objektua, 1235, 1668, 2448
- objektuak, 857, 1142
- objektuek, 484, 1142
- objektutzat, 2285, 2501
- Obligazioak, 2230
- obligazioek, 2357
- obligazioen jaulkipenekin, 2230
- obligazioen zerga-araubidearen, 2357
- obligazio-jaulkipenak, 2357
- obra, 112, 121, 151, 577, 762, 1977, 2352, 2404, 2458
- Obra, 2351
- obra baten edizioaren aleak, 122
- obra baten itzulpena, 122
- obra bibliografikoak, 1349
- Obra Cultural Balear, 641
- obra- eta instalazio-motari, 2267
- obra europarra, 616
- obra europarrak, 2144
- obra europarrak hedatzeko dagoen erreserba-denbora, 1856
- obra europarrei, 2431
- obra europarren urteko emisio-denboraren ehuneko erresebatua, 2144
- Obra fonografikoen ekoizpen-gastuetarako kreditu fiskala, 2352, 2361
- obra itzuli den hizkuntzaren erabilera orokorreko hizkuntza berdina, 119
- obra jakin batzuen hizkuntza-menuan, 1977
- obra literario, historiko, zientifiko edo artistiko unitarioak edo seriatuak, 1775
- obra materialak eta immaterialak, 545
- obra zinematografiko, 2428
- obra zinematografiko eta ikus-entzunezko obra europarrak, 2430, 2436
- obra zinematografiko eta ikus-entzunezko obra europarren, 2431
- Obra zinematografiko eta ikus-entzunezko obra europarren, 2431
- obra zinematografiko eta ikus-entzunezko obrak, 2355, 2422
- obra zinematografiko europarrek, 1974

- obra zinematografikoa, 1973
 Obra zinematografikoa edo ikus-entzunezkoa, 500
 obra zinematografikoak, 500, 1972, 1974, 1975, 1976, 1977, 2144, 2351, 2436
 Obra zinematografikoak, 1976
 obra zinematografikoek eta ikus-entzunezkoek, 1971, 1976
 obra zinematografikoekin eta ikus-entzunezkoen sektoreko beste ekoizpen batzuekin, 1971
 obra zinematografikoen, 2352, 2429, 2436
 obra zinematografikoen edo ikus-entzunezko obra baimendunen kapital-finantzaketa, 2422
 Obra zinematografikoen edo ikus-entzunezko obren ekoizpen-gastuetarako kreditu fiskala, 2351
 Obra zinematografikoen edo ikus-entzunezko obren kapital-finantzaketa, 2354
 obra zinematografikoen edo ikus-entzunezkoen hizkuntza-menuan, 1974
 obra zinematografikoen emanaldi-eskubideak, 2430
 Obra zinematografikoen eta ikus-entzunezkoen, 500
 Obra zinematografikoen eta ikus-entzunezkoen ekoizpena, 1976
 obra zinematografikoen kopiak, 1972
 obra zinematografikoen publizitatean, 1974
 obra-, hornidura- eta zerbitzu-kontratuak, 577
 obrak, 121, 760, 761, 2351, 2355, 2422
 obrak sortu eta zabaltzeko, 142
obraren aleak, 113
 obraren aleetan, 119
obraren itzulpen zuzena, 112, 119
 obraren itzulpena, 121
 obraren ustiapen normala, 150
 obrarik, 470
 obra-zuzendariak, 2285
 obrei, 1168, 1367, 2355, 2422
 obrek, 500, 1367
 obren, 762, 2436
 obren edo eskubideen objektuen multzoa, 152
 obren ekoizpen-gastuetarako kreditu fiskala, 2351
 obren emanaldi eleaniztuna, 2142
 obren hizkuntza, 1973
obren itzulpena, 112, 119
 obren kapital-finantzaketa, 2354
 obren teknikari zuzendariak, 762
 obretan, 762
 obretarako, 1219
 odola, 2347
 ofizial, 692, 705, 779, 847, 1354, 1861, 1987, 1996, 2370, 2373, 2389
 ofizial diren bi hizkuntzetatik, 847
 ofiziala, 174, 998, 2476
 ofiziala den beste hizkuntza batean, 1993
 ofiziala ez den hizkuntza, 706
 ofiziala ez den hizkuntza batean, 2281
 ofizialak, 228, 347, 373, 401, 426, 499, 534, 542, 1215, 1222, 1314, 1318, 1620, 1669, 2006, 2026, 2096, 2148, 2371, 2388, 2389
 ofizialak diren bi hizkuntzen erabilera, 1861
ofizialak diren bi hizkuntzetako edozein erabiltzekoa, 772
 ofizialak diren bi hizkuntzetako edozeinetan, 1599
 ofizialak diren hizkuntzak, 446, 515, 568
 ofizialak ez diren beste erabilera batzuetan, 373, 402
 ofizialek, 2368
 ofizialtasun bikoitzeko araubideko administrazioaren, 1875
 ofizialtasun estatua, 1988
 ofizialtasun lurralderatua, 1988
 ofizialtasuna, 224, 515, 1107, 1314, 1320, 1384, 1912, 2010, 2011, 2012
 ofizialtasunaren irispidea, 1917
 ofizialtasunari, 1994
 ofizialtasunik, 464
 ofizialtzat, 168
 ofizioz, 360, 365, 410, 415, 542, 1316
 ofizioz hasitako espedienteetan, 2102
 ofiziozko. *Ikus* abokatua, *Ikus* abokatua

- ofiziozko abokatu, 2376, 2454
ofiziozko jarduketak, 2198
ofiziozko lege-aholkulari, 2216
Ofiziozko lege-aholkulari, 2215, 2225
Ofiziozko prozedura, 1610
ogasun, 721, 804, 805
Ogasun eta Administrazio Publikoen Ministerioak, 370, 371
Ogasun eta Administrazio Publikoen ministroak, 370, 371
Ogasun eta Sektore Publikoaren Saila, 1291
Ogasun Publikoari, 1482
Ogasuna, 763
ogasunaren arloko eskumena duen sailak, 1171
ohar, 587, 694, 837, 1623, 2238, 2242, 2274, 2310, 2372
oharrak, 98, 191, 318, 387, 441, 566, 634, 939, 2118, 2274
oharrekin, 2167
oharretatik, 2278
ohartarazpen, 434, 449
Ohartarazpen, 2454
ohartarazpenak, 1803
ohartarazpenik ezagatik, 2116
ohartarazpen-testua, 1831
Ohartarazten, 226, 229
ohiko adierazpidea, 1943
ohiko ahalmenak, 2121
ohiko araubidea, 2121
ohiko arretaren irizpidearen, 1979
ohiko bide, 1319
ohiko bizilekua, 416, 445, 1139
Ohiko bizilekua, 429, 580
Ohiko bizilekua edo egoitza, 399
ohiko bizilekutik, 2407
ohiko bizilekutik aldi baterako lekualdatutako pertsonak, 595
ohiko bizimodua, 484, 1142
ohiko egoitzako, 442
ohiko erabilera, 1384
ohiko erabilera-eremu, 169
ohiko erretiro-adinetik, 768
ohiko eskolatze-mota, 2006
ohiko etapetatik, 458, 1128, 1717, 1806
ohiko harreman- eta erabilera-hizkuntza, 948
ohiko harremanetarako, 742
ohiko hizkuntza, 1314, 1319, 1321, 1425, 1570, 1868, 1914, 1939, 1942, 1997, 2099, 2104
ohiko hizkuntza gaztelania duten ikasleen gurasoek edo tutoreek, 1941
ohiko hizkuntzan, 2098, 2103
ohiko hizkuntzaren, 1941
ohiko hizkuntzen aniztasun handia, 2034
ohiko irakaskuntza- eta ikaskuntza-hizkuntza, 1996
Ohiko irakaskuntzaren, 780
ohiko izenarekin, 177
ohiko komunikazio-hizkuntza, 854, 1996
ohiko modua, 2341
ohiko ordutegiaren, 2257
ohiko ordutegiaren barruko ikasgaietako bat, 2257, 2469, 2507
ohiko sistema, 739
ohiko tresna, 706
ohikoa, 177
ohikoa den hizkuntza, 430, 431, 432, 433, 537, 538
ohikotasunez, 1322, 1372
ohitura, 407, 423, 546, 1282, 1292, 1293, 1530, 1716, 1717, 1719, 1808
ohitura onei, 2454
ohiturak, 545, 1195, 1219, 1281, 1293, 1518, 1519, 1526, 1626, 1716, 1758, 2128, 2140, 2166, 2167, 2284, 2366, 2483
Ohiturak, 548
ohiturazko kontseiluak, 2459
Ohiturazko kontseiluen irizpenean, 2459
Ohiturazko Senatua, 2459
Ohiturazko Senatuak, 2459
ohiturazko transmissioko usadio eta ohiturak, 1518
ohituren, 1771
ohituretan, 752, 1518
OHOkoko ikasketak Euskal Herriko Autonomia Erkidegotik kanpo hasita dituzten ikasleak, 706
OHOkoko irakasleak, 1320
OHOkoko irakasleak prestatzeko unibertsitate-eskoletako, 1320
OHOkoko irakasleak prestatzeko unibertsitate-eskoletako, eta irakasleak prestatzeko, hobetzeko

- eta espezializatzeko beste zentro batzuetako ikasketa-planak, 1320
 OHOk irakasleen ikasketa-planetan, 1325
 ohore eta kontzientziagatik zin, 2273, 2274, 2310, 2372, 2373, 2375, 2377
 ohorea, 686
 ohoreak, 1043
 ohoreari, 2500
 ohorezko presidentetza, 368
 oin berriko, 760
 oinarri, 51, 95, 318, 387, 685, 686, 695, 696, 724, 729, 781, 1036, 1246, 1342, 1345, 1346, 1887, 1916, 2185, 2224, 2234, 2270, 2366, 2469, 2483
 oinarri arautzaileekin, 1976
 oinarri arautzaileen, 1976
 oinarri erkide, 2114
 oinarri erregulatzailen gutxieneko edukia, 991
 oinarri faboragarria, 2114
 oinarri fisiologikoak eta neurologikoak, 1485
 oinarri juridikoa, 444
 oinarri orokorrak, 2141
 oinarri positibo eta arrakastatsuenak, 2149
 oinarri zientifiko sendoa, 246
 oinarria, 715, 1285
 oinarriak, 726, 781, 815, 2139
 oinarrian, 177, 1243
 oinarriaren, 561
 oinarrietan, 731, 782, 1613
 oinarri-mailarekin, 1924
 oinarri-oinarrizko garapen-faktoretzat, 2496
 oinarri-oinarrizkoak diren dokumentuak, 2373
 oinarri-oinarrizkoak diren dokumentuen itzulpena jasotzekoa. *Ikus* eskubidea
 oinarritu, 163, 164
 oinarriturik, 163
 oinarrituta, 61, 228
 oinarritutako, 83
 oinarritzat, 205, 729, 2368
 oinarritzen, 61, 997
 oinarrizko alderdi, 710
 oinarrizko antolaketa instituzionala, 2071
 oinarrizko araubide, 685
 oinarrizko araubidea, 685
 oinarrizko araudia, 480, 1190, 1965, 1966
 oinarrizko araudiak, 1428
 oinarrizko araudian, 1702
 oinarrizko ardatzak, 1715
 oinarrizko askatasun, 1540, 2081
 oinarrizko askatasunak, 51, 86, 89, 146, 1347
 Oinarrizko Askatasunak babesteko Europako Konbentzioan, 1241
 oinarrizko askatasunekin, 788
 oinarrizko askatasunen errespetua, 90
 oinarrizko askatasunetan, 1346
 oinarrizko aspektuak, 1627
 oinarrizko baldintza estatalei, 1138
 oinarrizko baldintzak, 195, 493, 606, 1147, 1402
 oinarrizko baldintzen, 1139
 oinarrizko baliabide edo zerbitzuetarako irispiderik eza, 2180
 oinarrizko eginkizuna, 155
 oinarrizko eginkizunak, 777
 oinarrizko ekipamenduak, 1263
 oinarrizko elementua, 1927
 oinarrizko enplegu-zerbitzuak, 654
 Oinarrizko eskala, 1854, 1896
 oinarrizko eskolatzearen bukaeran euskararen jakintza nahikoa izan dezaten, 1002
 oinarrizko eskubide, 482, 783, 1108, 1827
 oinarrizko eskubide eta askatasunak, 254, 482
 oinarrizko eskubidea, 478, 1094, 1813
 oinarrizko eskubideak, 62, 239, 259, 294, 480, 495, 787, 794, 872, 1632, 1978, 1979
 Oinarrizko eskubideak, 529, 541, 783, 1339
 oinarrizko eskubideen errespetua, 240
 oinarrizko eskubideen eta askatasun publikoen aurkako portaerak, 1348, 1442, 1451
 oinarrizko eskubideen eta askatasun publikoen errespetua, 2185
 oinarrizko eskubideen funtsezko galera, 1494

- Oinarrizko Eskubideen Gutuna, 206
Oinarrizko Eskubideen Gutunak,
1300, 1653, 2029
Oinarrizko Eskubideen Gutunaren,
222, 223, 479, 1244, 1542, 1648,
1827, 1952, 2079
oinarrizko estatu-arauetan, 866
oinarrizko estatutu-helburuen, 1293
oinarrizko ezagutza, 549, 1247, 1958
oinarrizko ezagutza praktikoak, 1959
oinarrizko ezagutzak, 2218, 2258,
2485
oinarrizko ezagutzen 1. eta 3. maileri
dagozkien gaitasunak, 2490
oinarrizko ezagutzen 1. mailari
dagozkion gaitasunak, 2490
oinarrizko ezagutzen 2. mailari
dagozkion gaitasunak, 2490
oinarrizko ezagutzen ebaluazio-
azterketak, 2347
oinarrizko ezagutzetan, 1129, 1811
oinarrizko gaitasun, 1126
oinarrizko gaitasun instrumentalak,
1946
oinarrizko gaitasunak, 1126, 1959,
2151, 2490
oinarrizko gaitasunak eskuratzeko
estrategiak, 1946
oinarrizko giza eskubidea, 1246
oinarrizko giza eskubideak
baliatzeko aukera, 260
oinarrizko giza eskubideei eta
gutxiengoaren eskubideei buruzko
gaiak, 268
Oinarrizko graduako heziketa-zikloak,
457
Oinarrizko graduako heziketa-zikloek,
457
oinarrizko gramatika, 1963
oinarrizko helburuak, 745, 780, 950,
951, 1112, 1113, 1114, 2151, 2156,
2157
oinarrizko hezkuntza, 2052, 2496
Oinarrizko hezkuntza, 464, 1126,
1528, 1808, 1945
oinarrizko hezkuntza eta
alfabetatzea, 147
Oinarrizko Hezkuntza Orokorreko
ikasketak eremu euskaldunetik at
hasi dituzten ikasleak, 1002
oinarrizko hezkuntza orokorreko
zentroen programetan, 2096
oinarrizko hezkuntza-, gizarte- eta
hizkuntza-konpetentziak, 980
oinarrizko hezkuntzan, 169, 1807,
1945
Oinarrizko hezkuntzan eta
Batxilergoan, 830
oinarrizko hezkuntzari dagozkion
etapetan, 1731
oinarrizko hizkuntza-gaitasun
faltagatik, 1958
oinarrizko hizkuntza-gaitasunak, 1959
Oinarrizko hizkuntza-gaitasunak,
1959
Oinarrizko ikasketak egitea, 65
oinarrizko ikasketei, 65
oinarrizko informazioa, 2234
oinarrizko irakaskuntza, 1126
oinarrizko irakaskuntzan, 1129
oinarrizko irizpide orokorrak, 685
oinarrizko irizpidea, 151
oinarrizko irizpideak, 369, 728, 743,
746, 805, 949, 951
oinarrizko izaera, 481, 493
oinarrizko izaeraz, 1289
oinarrizko jakintzak, 2264
oinarrizko jardun-printzipioak, 1606
Oinarrizko jardun-printzipioak, 1606,
1608
oinarrizko jarraibideak, 1944
oinarrizko komunikazio-gaitasuna,
455
oinarrizko konpetentziak, 598, 976,
978, 1524, 1720, 1807
Oinarrizko konpetentziak, 1807
oinarrizko konpetentzien eskuratzeko
maila, 985
oinarrizko kultura-eskaintza, 1871
oinarrizko legerian, 815
oinarrizko maila, 1529, 1720, 1810
Oinarrizko maila, 1718
Oinarrizko mailako hizkuntza-
irakaskuntzak, 1810
Oinarrizko mailako irakaskuntzek,
458
Oinarrizko mailako irakaskuntzen
helburua, 1718
oinarrizko mailako, erdi-mailako eta
maila aurreratuko ziurtagiri
ofizialak, 459
oinarrizko mailan, 1529, 1718

- oinarrizko mailaren ezaugarriak eta antolaketa, 1809
- oinarrizko mailari, 1128
- oinarrizko matematika-gaitasunak, 2490
- oinarrizko osagaia, 194
- oinarrizko osagaiak, 1756
- oinarrizko piezak, 2395
- oinarrizko prestakuntza, 585, 1345
- oinarrizko prestakuntza mailakaturia eta etengabea, 1395
- oinarrizko prestakuntzari, 1897
- oinarrizko printzipio, 1232, 1739, 1957, 2167
- Oinarrizko printzipio*, 711
- oinarrizko printzipio eta balioekin, 2278
- oinarrizko printzipio juridiko unibertsal, 1648
- oinarrizko printzipioak, 686, 689, 692, 1661
- Oinarrizko printzipioak, 1162, 1739
- oinarrizko printzipioetatik, 1226, 1478
- oinarrizko sektoreak, 1637
- oinarrizko titulazioa, 1247
- oinarrizko trebetasun kultural, 1716
- oinarrizko tresna, 1454
- oinarrizko tresnak, 468
- oinarrizko zenbaki-trebetasunak, 1528
- oinarrizko zenbaki-trebetasunetan, 1808
- oinarrizko zenbaki-trebetasunetara, 1124, 1126
- oinarrizko zerbitzu publikoak, 1965
- oinarrizko zerbitzuak, 471
- Oinarrizko zerbitzuak, 1014, 1091
- Oinarrizko zerbitzuen enpresa, 938
- oinarrizko ziurtagiria, 1885
- oinarrizko zuzenbide, 692
- oinarrizkoa eta nahikoa izango den komunikazio-gaitasuna lortzea, ahoz zein idatziz, dagokion lanbide-arloan, 855
- oinarrizkoa, ertaina eta aurreratua, 1128
- oinordeko**, 1241, 1934
- oinordekoen, 437
- oinordetza, 1399, 1593
- Oinordetza-egaitasuna, 1934
- Oinordetza-gaitasuna, 1934
- Oinordetza-instrumentuaren egilespenean, 1934
- oinordetzak, 994
- Oinordetzak, 1934
- oinordetza-ziurtagiri europarra, 412
- OLTren 169. konbentzioan, 161
- okupatu, 171
- Okupazio publikorako eskaintzen, 1877
- okupazioa, 1359
- okupazioak, 162
- okupazioaren, 1146, 1341
- okupazioari, 1158, 1386
- Okzitaniako, 1987, 1989, 1991
- Okzitaniako gainerako herrialdeekin partekatzen dituen hizkuntza eta kultura propioak, 2011
- Okzitaniako hizkuntza, literatura eta historiaren ikaskuntza*, 2406
- Okzitaniako hizkuntzak, 1987
- Okzitaniako nazio-egitatean, 2011
- okzitaniar grafiaren, 1990
- okzitaniar hizkuntza eta kultura, 1986
- okzitaniar hizkuntzako lurraldeekin, 1987
- okzitaniar hizkuntza-ondarea, 1987
- okzitaniar hizkuntzarekin, 1990
- okzitaniar hizkuntzarekin eta kulturarekin, 1990
- okzitaniar hizkuntzaren, historiaren eta kulturaren ezagutza, 1997
- okzitaniar kultura, 1986, 1999
- okzitaniar kultura eta hizkuntza, 2000, 2001
- okzitaniar nazioarekiko, 2012
- okzitaniar naziokoa, 2012
- okzitaniara, 1903, 1917, 1943, 1986, 1988, 1989, 1990, 1991, 1994, 1997, 1999, 2000, 2001, 2012, 2015, 2037, 2041, 2042, 2406
- Okzitaniara, 1913, 1942, 1987, 1992, 1997, 1999, 2011, 2013
- okzitaniarak, 1987, 1991, 2012
- okzitaniarara, 1943
- okzitaniararen*, 1864, 1945, 1987, 1988, 1989, 1990, 1991, 1992, 1997, 1998, 1999, 2000, 2001
- Okzitaniararen, 1876, 1988, 1992, 2000, 2001
- okzitaniararen (Aranen aranera deiturikoaren) erabilera, 1980

- okzitanieraren (araneraren)
 - araubide juridikora, 1989
- okzitanieraren aldaera, 2011, 2013
- okzitanieraren arandar aldaeran, 2014
- okzitanieraren arandar aldaeran dauden hizkuntza-curriculumak, 2014
- okzitanieraren araubide juridikoa, 1988
- okzitanieraren azterketa filologikoak, 1997
- okzitanieraren batasuna, 1989, 1992
- Okzitanieraren batasuna, 1992
- okzitanieraren enbor arruntaren hizkuntza-aldaera, 1992
- okzitanieraren erabilera, 2014
- okzitanieraren erabilera soziala, 1998
- okzitanieraren esparru juridikoan, 1988
- okzitanieraren gidalerroak, 1989
- okzitanieraren hizkuntza-arloari, 1989
- Okzitanieraren hizkuntza-politika eta -normalizazioa, 2015
- okzitanieraren kanpo-hedapenarekin, 2000
- Okzitanieraren kanpo-proiektzioa, 2001
- okzitanieraren lurraldeetako instituzio eta erakundeekin, 2000
- okzitanieraren lurraldeetan, 2001
- okzitanieraren normalizazioa, 1990
- okzitanieraren ofizialtasuna, 1988, 2012, 2033
- Okzitanieraren ofizialtasuna, 1988
- okzitanieraren ofizialtasunaren, 1988
- okzitanierari, 2014, 2015
- Okzitanierari buruzko urriaren 1eko 35/2010 Legea, 2012
- Okzitanierari buruzko urriaren 1eko 35/2010 Legearen, 2014, 2015
- okzitanieraz, 1986, 1989, 1990, 1994, 1995, 1998, 1999
- Okzitanieraz, 1989, 1999
- okzitanierazko bertsioa, 1976
- okzitanierazko beste lurralde batzuetako organismoei, 1992
- okzitanierazko irati- eta telebista-emisioak, 1998
- okzitanierazko komunikabideen, 1998
- oldarkortasuna, 2019
- omisiotzat, 1604
- onargarritasun juridikoa, 292
- onarpena eta erabilera, 1132, 1768
- onarpen-arauak, 460
- Onarpen-araubidea, 414
- onarpenarekin, 181
- onarpenaren, 307, 377
- onarpenari, 563
- onarpen-baldintzak, 1666
- Onarpen-nota, 586
- onartezinak, 166
- onartezinak ez izatea, 312, 381
- onartu, 161, 172, 307, 314, 318, 319, 376, 377, 383, 387, 388, 734
- onartuko, 319, 388
- onartuta, 807
- onartzen, 307, 318, 377, 387, 2451
- ondare, 144, 225, 347, 370, 470, 544, 546, 686, 698, 715, 857, 858, 997, 1113, 1123, 1188, 1205, 1212, 1215, 1218, 1219, 1275, 1298, 1314, 1343, 1355, 1416, 1635, 1691, 1772, 2148
- Ondare, 470, 1189, 1519, 1661, 1755, 1849
- Ondare arkeologiko, etnografiko, historiko-industrial, dokumental eta bibliografikoei, 1281
- Ondare arkeologikoa eta paleontologikoa, 1799
- ondare artistiko eta monumentalarekin, 544
- ondare artistikoaren balioa, 2350, 2351, 2354, 2439
- ondare bibliografiko, 1849
- ondare bibliografiko eta dokumentala, 1219
- ondare bibliografiko eta dokumentalak, 1800
- ondare bibliografikoa, 1349, 1775, 1849, 1851
- Ondare bibliografikoa, 1851
- Ondare bibliografikoaren muina eta ardatza, 1849
- ondare digital, 470
- ondare digitala, 144, 809
- Ondare digitala, 144
- Ondare Digitala, 144
- Ondare dokumental eta bibliografikoari, 1282
- ondare dokumentalaren,

- bibliografikoaren edo
linguistikoaren adierazpen,
irudikapen edo jarduerekin, 1698
ondare dokumentalarena, 858
ondare erkide, 1216
ondare erkidea, 206, 210, 300, 306,
375, 1355
ondare espezifikoak, 1661
Ondare- eta ekonomia-araubidea,
2124
ondare etnografikoa, 1281
Ondare etnografikoari, 1281
Ondare etnologikoa, 1519
ondare etnologikoak, 1518
ondare garrantzitsua osatzen duten
ondasun historiko, kultural eta
artistikoak, 1576
ondare higigarriak, 1778
ondare historiko, 367
ondare historiko eta kulturala, 667
ondare historiko eta kulturalaren,
1212
Ondare Historiko eta Kulturalari, 1518
ondare historiko eta kulturalari
buruzko legerian, 1850
ondare historiko eta naturalari, 1372
ondare historiko, antropologiko eta
linguistikoa, 1113
ondare historiko, artistiko eta
naturala, 1691
ondare historiko, artistiko eta
naturala) zaindu eta sustatzeko
gizarte- eta kultura-jarduerak,
1697
ondare historiko, kultural, linguistiko
eta ekonomikoarenak, 2143
ondare historikoa, 1772
ondare historikoa, antropologikoa
eta linguistikoa, 1177
Ondare historikoaren, 1800
ondare historikoaren eraketa, 1755
ondare historikoari, 1123
Ondare Historikoari, 1123, 1755
ondare historiko-artistikoa, 1108
ondare historiko-kultural, 1275
Ondare hori gure mugetatik
kanpoko beste erkidego eta
herrialde batzuekin partekatzen,
801
ondare horretatik eratorritako
produktuak eta errentak, 806
ondare horri bizirik eusteko
erantzukizuna, 801
Ondare Idatzi eta Dokumentalaren
zuzendari nagusia, 1834
Ondare Idatzi eta Dokumentalaren
Zuzendaritza Nagusia, 1837
Ondare Idatzi eta Dokumentalaren
Zuzendaritza Nagusiko
zerbitzuburu, 1834
ondare immateriala, 545, 1106, 1191,
1661
ondare immaterialaren, 544, 545,
546, 1662
ondare immaterialaren berezko
berezitasunak, 1661
ondare immaterialaren berezko
ondasun, 545
ondare immaterialaren erabilera
eta ezagutza, 977
ondare immaterialari buruzko lege
bereziak, 544
ondare immaterialaz, 857
Ondare immaterialtat, 1186
ondare kultural eta historikoaren
osagaitzat, 1190
ondare kultural eta zientifikoen
babesa, 264
Ondare Kultural, Historiko eta
Artistikoari, 1472
ondare linguistiko eta kultural
propioak, 1343
ondare materialak eta
immaterialak, 546
Ondare materialaren, 1186
ondare natural, kultural, juridiko eta
linguistiko, 1241
Ondare nazionalaren eta
eskualdeetako ondarearen parte
diren elementuak, 2254
ondare propioa, 1833, 1838
ondare ukiezina, 545
ondare unibertsalari, 1344
ondare zientifikoa, teknologikoa,
kulturala eta linguistikoa, 1243
ondare-, hizkuntza- eta gizarte-
aberastasunaren hedapena, 1669
ondarea, 191, 198, 223, 292, 370,
431, 545, 609, 618, 621, 698, 765,
791, 793, 794, 806, 834, 857, 870,
872, 907, 925, 1028, 1030, 1034,
1113, 1186, 1188, 1189, 1191, 1218,

- 1219, 1242, 1244, 1292, 1300, 1324,
1352, 1355, 1364, 1412, 1427, 1488,
1492, 1542, 1601, 1603, 1626, 1635,
1636, 1647, 1648, 1698, 1741, 1760,
1772, 1775, 1827, 1864, 1912, 1971,
1972, 1987, 1992, 2029, 2079, 2116
ondarean, 698
ondare-araubidea, 1628, 1919
ondarearen, 1028
ondarearen babesari, 2299
ondarearen defentsa, 1055
ondarearen eta guneen
babeserako, 2299
Ondarearen Kodearen, 2299, 2506
ondarearen kontserbazioa, 1778
ondarearen produktuak eta
errentak, 2124
ondarearen zati, 2124
ondareari, 372
ondareari buruzko legearen, 722
ondare-babesa, 2506
Ondare-babesari, 2506
ondare-eskuratzeetan, 686
ondare-funtsak, 1849, 2455
ondare-kalteak, 1494
ondare-mota, 546, 1186
Ondare-ondasunen fruituak,
errentak edo interesak, 1837, 1840
Ondare-prestazio Publikoak diren
Prezio Publikoak, 1858
ondareztat, 1196, 1219
ondasun, 155, 484, 486, 490, 495,
527, 544, 545, 1139, 1142, 1145,
1146, 1149, 1191, 1219, 1344, 1480,
1549, 1576, 1616, 1633, 1677, 1698,
1699, 1755, 1778, 1779, 1780, 1781,
1819, 1820, 1840, 2048, 2126, 2447
Ondasun, 495, 722, 1145
ondasun bibliografiko, 1851
ondasun bibliografikotzat, 1282
ondasun edo guneen identifikazio
zehatza, 1781
ondasun edo zerbitzuei buruzko
informazio doi eta zehatza, 2282
ondasun edo zerbitzuei buruzko
informazioa, 495
ondasun erkidea, 2440
ondasun eta baliabide materialak
atxikitzeko, 808
Ondasun eta baliabideen
eskualdaketari, 2465
ondasun eta mozkinen gaineko
zuzeneko zergarik, 2441
Ondasun eta zerbitzu
publikoetarako irispidea, 1145
Ondasun eta zerbitzuei buruzko
informazioa emateko hizkuntza,
774
Ondasun eta zerbitzuei buruzko
informazioa euskaraz nahiz
gaztelaniaz jasotzekoa, 771
ondasun eta zerbitzuei buruzko
informazioan, 774
ondasun eta zerbitzuen funtsezko
ezaugarriei buruzko informazio
osoa, egiazkoa, gardena eta
ulergarria, 1479
ondasun eta zerbitzuen kudeaketa,
1837, 1840
ondasun eta zerbitzuen
salerosketetan, 172
ondasun eta zerbitzuetarako
irispidea, 239, 486, 490, 1145, 1672,
1820
ondasun etnologiko ukiezin, 1518
Ondasun etnologiko ukiezinak, 1519
ondasun higiezin, 2283
ondasun higiezina, 527
ondasun higiezinaren eskualdaketa,
2364
ondasun higiezinaren
eskualdaketaren, 2364
ondasun higiezinetakoa. Ikus
erregistratzailea
Ondasun higigarri eta higiezinak
eskuratze eta besterentzeko
ahala, 2440
ondasun higigarri eta higiezinak,
2441
ondasun higigarriak, 698, 699
Ondasun higigarriak, 1980
ondasun higigarriak, higiezinak, 1778
ondasun higigarrien borondatezko
salmenta, 2304
ondasun higigarrien borondatezko
salmenta-jardueren alorreko
zerbitzuak, 2304
ondasun higigarrien borondatezko
salmenta-jardueretan, 2304
ondasun higigarrien erosketa, 2442
Ondasun historikoen eta kulturalen
kategoriak, 1518

- ondasun immaterialak, 544, 857,
1219, 1755, 1772, 1780
- ondasun industrial eta
ekonomikoaren, 1602
- ondasun industrial eta
teknologikoak, 1518
- Ondasun iraunkorrei, 1283
- ondasun kulturalak, 1146
- ondasun material eta immaterial,
1123, 1191, 1219
- ondasun material eta ukiezin, 1518
- ondasun materialak, 1219
- ondasun materialetan, 1281
- ondasun publikoa, 1246
- Ondasun ukiezin babesa, 1519
- ondasun ukigarri zein ukiezin, 1364
- ondasun, adierazpen, irudikapen
edo jarduera horien kultura-
esanahia, 1698
- ondasun, produktu eta zerbitzuei
buruzko informazioa, 1633
- ondasuna, 2447
- ondasuna bahitzeko edo
enbargatzeko neurria, 2390
- ondasunak, 370, 716, 722, 808, 857,
1142, 1218, 1282, 1378, 1379, 1518,
1572, 1616, 1772, 1778, 1779, 1780,
1781, 1820, 1835, 1839, 1851, 1980,
2013, 2124, 2125, 2279, 2380, 2390,
2442
- Ondasunak, 1479, 1914, 1980
- ondasunak bahitzeko neurriak, 2390
- ondasunak edo zerbitzuak ematen
dituzten makina automatikoak,
936
- ondasunak enbargatzeko
ebazpena, 2381
- Ondasunak enbargatzeko
ebazpena, 2380
- ondasunak partekatutako denbora-
erregimenean erabiltzeari, 2283
- Ondasunak partekatutako
denbora-erregimenean
erabiltzeko kontratuak, 2282
- ondasunarekin, 1283
- ondasunei, 1372, 1698
- ondasunek, 484, 1142, 2441
- ondasunekin batera doan
informazio idatziak, 1803
- ondasunen, 714
- Ondasunen adierazpen, 2363
- ondasunen errentak, 714, 958
- Ondasunen eskuratzea eta
errentamendua, 1980
- ondasunen eta zerbitzuen
komunikazio- eta informazio-
eremuetako irisgarritasuna, 2004
- ondasunen eta zerbitzuen kontsumo
neurritsua, informatua,
gogoetatsua eta kontzientea,
1979
- ondasunen irteera, 2363
- Ondasunen izaera, 1662
- ondasunen produktuen edo
zerbitzuen erabilera- eta
mantentze-jarraitbideen
eskuliburuak, 940
- ondasunen sailkapena, 1780
- ondasunen udal-katalogoak, 1781
- Ondasun-kategoriak, 1780
- ondasunok aurkezteko eta
etiketatzeko araudia, 1473
- onddoak, 1088
- ondoan editatzen diren lanei, 1603
- ondorengoei, 548
- ondorengoek jasotako hizkuntza-
irakaskuntzagatik, 1731
- ondorengoentzat, 468
- ondorio, 1701, 2491
- ondorio biderkatzaileagatik, 1385
- ondorio diskriminatzaileak, 1550
- ondorio ekonomiko positiboak, 221
- ondorio juridiko, 1315, 1701, 2098,
2100, 2381, 2385
- ondorio juridiko eta politikoak, 293
- ondorio juridikoak, 1917, 1989, 2013
- ondorio juridikoei, 1536, 1537, 1546
- ondorio juridikoen, 1026, 1039, 1052
- ondorio juridikorik, 1985
- ondorio kaltegarriagoak, 2483
- ondorio kaltegarriak, 1470
- ondorio mugatzaileak, 1733
- ondorio praktikoak, 337
- ondorioa, 1891
- ondorioak, 319, 327, 388, 1317, 2385,
2409, 2445, 2465, 2496
- ondorioei, 1641
- ondoriotzat, 2501
- ondoan ondoko aldaketak, 1918
- oneratzeko, 1032
- Oneratzeko, 1032
- onespen, 307, 377, 2344

- onespen judiziala, 551, 660
- onespena, 2152, 2237, 2238, 2355, 2368, 2379, 2406
- onespenaren, 2458
- onespen-eskabidea, 2393
- Onespenik, 2274, 2372
- onespenik eza, 2253
- onespen-zigilua, 2237
- onespen-zigiluaren eskabide-modalitateak, 2237
- onestea, 805
- onesteko, 307, 318, 376, 377, 387
- onetsi, 83, 161, 190, 318, 319, 374, 387, 388, 804, 807
- Onetsi, 374
- onetsiko, 207, 318, 387, 807, 808
- onetsitako, 83, 190
- onetsitakoa, 193
- onetsiz, 841
- ongintzako eta hobekuntza kolektiboko ondorioak, 602
- ongizatea, 65, 220, 849, 1716
- oniritzia, 2259
- oniritziarekin, 2122
- Online bilaketa-tresnak, 2502
- online plataforma, 2280
- onomastika, 1862, 1990
- Onomastika, 170, 1867, 1996
- onomastika ofizialaren hizkuntza-forma zuzenak, 2118
- onomastika ofizialari buruzko txostenak edo irizpenak, 2118
- onomastikara, 1862
- Onomastikari, 1990
- onomastikari lotutako lege- edo arau-aurreproiektuei, 2118
- onomastika-sistema zaindu eta erabiltzeko, 170
- Ontzia uzteagatik diru-bermea, 2241
- ontziratua, 1210, 1592
- ontziratutako elikagaiei, 1873
- ontziratzailea, 2173
- ontziratzea, 940
- ontziratzeari, 512
- onura, 111, 171, 1766, 2370, 2373, 2389
- onura ekonomiko, 848
- onura fiskal, 1380
- onura fiskalak, 1421, 1837, 1840
- onura fiskalei, 1381
- onura fiskalen, 1418
- onura fiskalen araubidean, 1418
- onura fiskalen mota, 1418
- onura fiskalen zenbatekoa, 1381, 1418
- onura fiskalok, 1381
- onura kolektiboa, 2044
- onura materialak, 2226
- onura materialez baliatzeko eskubidea, 2226
- onura publikoa, 451
- onura publikoaren deklarazioa, 934
- Onura publikoko erakundeek, 2439
- onura publikoko izaera, 2433, 2435
- onura publikoko izaera aitortua duten fundazioek, 2368
- onura publikoko liburutegietarako liburuak eta argitalpenak, 110
- onuradun, 1150
- onuradun izan daitezkeen hizkuntza, 2025
- onuraduna, 2449
- onuradunak, 505, 769, 845, 1599, 2246, 2458
- Onuradunak, 113, 120, 398, 769, 1622
- onuradunei, 587, 2442
- onuradunek, 1025, 1028, 1372, 1884, 1903, 2449
- Onuradunen betebeharrak, 991
- onuraduni, 2249
- onuradun-kopuru mugatuagatik, 227
- onuradun-mota, 2249
- onuradun-motari, 2249
- onuraduntzat, 2249
- onuragarri, 227
- onurak, 220, 251, 480
- onurarako, 1137, 1165, 1647
- onuraren, 1600
- onurarik, 2422
- oparotasun ekonomikoari, 1616
- Open Source Initiative (OSI), 151
- operadore espezializatu, 2280
- Operadore eta programatzaile independenteek, 1856
- Operadore independenteen kanalak, 1712
- Operadoreak, 1857
- operadoreei, 1672
- operadoreekin, 1586

- oporraldietan, 503
 oposizio, 722, 1044, 1047, 1276, 1564, 1877
 oposizio- eta lehiaketa-faseek, 1047
 oposizio eta lehiaketa-oposizio libreen, 1877
 oposizio libre nahiz murriztuak, 1917
 Oposizioa, 1655
 oposizioak, 1355, 1564, 1869, 2130
 Oposizioak, 1916
 oposizioak egitea, 1869
 Oposizioan, 2184
 Oposizioaren fasean, 1812
 oposizioen, 1355
 oposizioetako, 1916
oposizioetan, 712
 oposizio-fasea gainditzten duten izangaiek, 1894
 oposizio-fasean, 1044
 Oposizio-fasean, 1948, 1949
 Oposizioko probak, 1949
 oposizio-lehiaketa, 1684
 oposizio-lehiaketaz, 722
 Oposizio-lehiaketetako, 1044
 Oposizio-lehiaketetako prozeduren, 1044
 Oposizio-sistema, 1387
 optikariak, 2329, 2330
 Optikariak, 2329
 optometristak, 2324, 2325, 2326
 Optometristak, 2325
 oralistak, 1963, 1965
 oralistek, 483
 ordain, 769, 1027, 2404
 ordain morala, 1027
 ordaina, 2448, 2449
 ordainagiria, 1549
 ordainagiriak, 172
 ordainagiritan, 2447
 ordainarazpenak, 2441
 ordainarazpenei, 1590
 Ordaindukoa, 2305
 ordaindukoak, 1866
 Ordaindukoak, 2305
 ordaindukoaren klausula, 2305
 ordainei, 2217, 2444
 ordaingabea. *Ikus jarduera*
 ordainik, 2222, 2285, 2290
 ordainketa, 119, 2341, 2442
 ordainketa eskuordetuko araubideko irakasleek, 1296, 1299, 1301
 ordainketa-aginduak, 316, 385
 ordainketa-araubidea, 782
 ordainketa-errekerimendu europar, 411
 ordainketa-gastuetarako, 692
 ordainketa-gastuetarako baimena, 692
ordainketak, 713, 1836, 1839, 2122
 Ordainketak, 2229
 ordainketak agintzea, 370, 713, 806
 ordainketan, 2467
 ordainketa-zerbitzuak, 2233
 ordainketa-zerbitzuen erabiltzaileak, 2229
 Ordainketa-zerbitzuen eskatzaileak, 2229
 ordainketa-zerbitzuen hornitzaileak, 2229
 ordainketa-zerbitzuen hornitzaileak, 2229
 ordainpeko ikus-entzunezko hedabide-zerbitzuen kategoria, 2432
 ordainpekoa. *Ikus jarduera*
 Ordainsari, 782
 ordainsari egokia, 233
ordainsari ekitatiboa, 112, 119
 ordainsaria, 2352
 ordainsaria eta irabaziak kalkulatzeko moduaren deskripzioa, 434, 631
 ordainsariak, 692, 1296, 1299, 1301, 2361
 ordainsari-araubidea, 371
 ordainsari-batzordearen osaera, 434, 631
 ordainsariei, 2182
 ordainsarien, 689
 ordainsarietan, 1236
 ordainsari-kontzeptuak, 1786
 ordainsari-osagarria, 1949
 ordainsari-osagarriak, 782
 ordainsari-politika eguneratuaren xehetasunak, 433, 631
 Ordena eta segurtasun publikoa, 2227
 ordena jurisdikzional, 1148, 1822
 ordena publiko, 506
 ordena publikoa, 333
 ordena publikoarekin, 2442

- ordena publikoari, 2454
- ordena-arazoak, 102
- Ordena-arazoak, 57, 58
- ordenagailuek, 151
- ordenagailu-jokoak, 1871
- ordenamendu juridiko nazionaletan, 544
- ordenamendu juridiko pribatuari, 366
- ordenamendu juridiko pribatura, 367
- ordenamendu juridikoa, 337, 1958
- ordenamendu juridikoak, 400, 696, 711, 1290, 1410
- ordenamendu juridikoan, 389, 405, 414, 436, 568, 575, 788, 839, 1104, 1157, 1632, 1732, 1814, 1875, 1953, 1988
- ordenamendu juridikoarekin, 1602
- ordenamendu juridikoaren, 407, 771, 1160
- Ordenamendu juridikoaren, 1606
- ordenamendu juridikoko, 367
- ordenamendu juridikora, 576
- ordenamendu konstituzionalak, 2131
- ordenamenduan zehazten diren mailetan, 1945
- Ordenamenduaren, 1944
- ordenamenduari, 1873
- ordenantza, 2500
- ordenantzak, 841
- ordenaren defentsarako, 315, 384
- ordezkapena, 144
- ordezkari, 168, 349, 368, 369, 397, 688, 691, 712, 717, 718, 731, 738, 750, 757, 763, 796, 805, 865, 1027, 1117, 1137, 1142, 1149, 1150, 1370, 1572, 1635, 1774, 1834, 1835, 1836, 1838, 2127, 2244, 2302, 2392, 2433, 2435, 2474, 2476
- ordezkari adierazgarri, 2488
- ordezkari diren lurraldeetan historian zehar hitz egindako hizkuntza edo hizkuntzak, 168
- ordezkari egiaztatuekin, 349
- ordezkari judizialak, 2306
- ordezkari sindikala, 397
- ordezkaria, 1835, 2122, 2255, 2383
- ordezkariak, 782, 1602, 1675, 1815, 2121, 2215, 2286, 2302, 2313, 2317, 2391, 2392, 2408, 2441, 2442, 2521, 2522
- Ordezkarriak, 2213
- ordezkariaren, 2440
- ordezkariaren erabaki, 2259
- ordezkariaren identifikazioa, 1117
- ordezkariarengana, 2315, 2317
- ordezkariari, 542, 2228, 2383
- ordezkariei, 2287, 2288
- ordezkariek, 359, 365, 796, 1149, 1219, 2139, 2306, 2488
- ordezkarien, 694, 757
- Ordezkarien batzarrek, 168
- ordezkarienean. *Ikus* irizpena
- ordezkariok, 2488
- ordezkaritza, 688, 693, 713, 718, 720, 731, 734, 745, 763, 782, 957, 1149, 1815, 1836, 1981, 2015, 2032, 2140, 2272
- Ordezkaritza*, 731, 918
- ordezkaritza diplomatiko, 535
- ordezkaritza duten talde politiko eta sozialei komunikabide sozialetarako irispidea, 1362
- ordezkaritza duten taldeen, 1349
- ordezkaritza egokia, 1969
- ordezkaritza handieneko zentral sindikaletako, 691
- ordezkaritza ofiziala, 718, 720, 1677
- ordezkaritza orekatua*, 793, 872, 893, 898, 925, 1149, 1551, 1824, 2024
- ordezkaritza paritarioa, 1739
- ordezkaritza sindikalak, 782
- ordezkaritza txikia duen sexuaren presentziari, 2119
- ordezkaritza txikiena duten lanbide, ikasketa edo jarduera publikoetan, 1723
- ordezkaritza-ahalordeak, 445
- ordezkaritza-erakunde, 105
- ordezkaritza-erakundeen, 1149
- ordezkaritza-instituzio, -erakunde eta -antolakundeak, 1507
- ordezkaritza-instituzioak, 2288
- ordezkaritzako, 693
- Ordezkaritzako kide numerarioak, 1271
- ordezkaritza-organoetan, 1642
- ordezkaritzaren, 694
- ordezkaritzaren proportziokoa, 694
- ordezkaritzari, 1632
- ordezkaritzarik, 535

- ordezkaritzek, 563
- ordezkaritzekin, 2010
- Ordezkaritzetako kide, aholkulari eta adituei, 2442
- ordezkatuta, 315, 384
- ordezkatzen, 804
- ordezko, 690
- ordezko komunikazio-sistemak, 1141
- Ordezko neurria, 1981, 2032
- ordezko ofizial, 2241
- ordezko ofiziala, 2244, 2476
- ordezko piezak, 1283
- ordezko piezei eta tresnei, 111
- ordezko txostengileen bilerak, 275
- ordezkoa, 690
- ordezkoak, 1917, 2123, 2244, 2375
- ordezkoari, 734
- ordezkorik, 2244, 2245
- ordeztu, 170, 734
- ordeztuko, 318, 387
- ordu perieskolarretan, 2491
- ordua, 690
- orduak, 2154
- ordu-arduraldi, 1127
- ordu-arduraldia, 1319
- orduen erregistroa, 2245
- orduetan, 2429, 2430, 2431, 2432, 2435, 2436, 2491
- ordukako ikastaroak, 956
- ordutegi, 503, 2480, 2499
- ordutegia, 836, 1666, 2481
- ordutegiak, 1667, 1824, 1942
- ordutegiarekin, 1373
- ordutegiaren, 2257
- ordutegiaren barruko ikasgaietako bat, 2257, 2469, 2507
- ordutegiaren eta sarrera-kopuruaren irizpideak, 1974
- ordutegiek, 2258
- ordutegi-esparruaren erregulazioa, 1940
- ordutegi-espazio, 1126
- ordutegietan, 1888
- ordutegi-tartetan, 1907
- ordu-zenbaketa, 1320
- ordu-zuzkiduraren, 1296, 1299, 1301
- oreka, 585, 1637, 2167
- oreka eraginkorra, 2150
- oreka zuzena, 122
- orekatua, 177, 585
- Orense, 403
- Orenseko, 403
- organigrama, 692
- organigraman, 697
- organigramari, 697
- organismo, 349, 366, 372, 710, 711, 716, 717, 721, 776, 777, 803, 1017, 1018, 1235, 1238, 1279, 1287, 1291, 1394, 1679, 1828, 1874, 1913, 1938, 1950, 1994, 1996, 2000, 2002, 2121, 2124, 2152, 2163, 2181, 2355, 2439
- organismo akademiko, zientifiko eta kultural, 2118
- Organismo arduraduna, 1287, 1291
- organismo autonomo*, 710, 711, 717, 1235
- organismo autonomo administratibo*, 711, 717
- organismo autonomoa*, 711, 721, 955
- organismo autonomoaren, 716
- organismo autonomoei, 807
- organismo autonomoek, 1110, 1739
- organismo autonomoen, 808
- organismo autonomoetako, 776, 777
- Organismo Autonomoetako, 1009
- organismo edo pertsona juridiko eskatzaileak, 2364
- organismo edo pertsona juridikoak, 2364
- organismo erkideetan, 2000
- organismo eskatzaileak, 2361, 2362, 2365
- organismo eskudunei, 501
- organismo eskudunek, 1144, 1279
- organismo eskudunekin, 1325, 2109
- organismo espezializatu, 366
- organismo estatal, 121
- Organismo eta elkarte horiek, 317, 386
- organismo eta komunikazio-zerbitzuen emanaldi eta iragarkietan, 2428
- organismo komun, 1874
- organismo ofizialei, 546
- organismo pribatuekin, 173
- organismo profesionalen, 2304
- organismo publiko, 717, 1828
- organismo publikoak, 2112, 2177, 2189
- organismo publikoei, 421

- organismo publikoekin, 1018
- organismo publikoen, 1017
- organismo publikoen eta zuzenbide publikoko enteen tasak, 1828
- Organismo publikoen interes orokorreko proiektuak, 2429
- organismo publikoetara, 1315
- organismoa, 151, 173
- organismoak, 121, 789, 1325, 2351, 2354, 2361, 2362, 2364, 2455
- Organismoaren, 370
- organismoaren estrategia eta barne-antolaketa, 2019
- organismoari*, 112, 119
- organismoei, 1992, 2474
- organismoek, 408, 1219, 1322, 1846, 1990, 1998, 2117, 2357
- organismoek egoki integra ditzaten Aragoiko berezko hizkuntzen eta hizkuntza-modalitateen ezagutza eta praktika, 1219
- organismoekin, 1990
- organismoen, 2024, 2509
- organismoen aldeko inbertsioak, 2439
- organismoen helburu eta ezaugarri berdintsuak, 2361, 2362, 2364, 2365
- organismoen obligazio-jaulkipenak, 2357
- organismoetako, 1993
- organismoetako funtzionarioak eta lan-kontratuko langileak, 1993
- organismoetan, 1912
- organismori, 694
- organo, 359, 360, 365, 366, 367, 368, 421, 445, 488, 521, 690, 692, 714, 716, 719, 720, 722, 745, 753, 755, 761, 763, 783, 796, 807, 1048, 1243, 1276, 1277, 1390, 1403, 1654, 1660, 1676, 1735, 1752, 1778, 1779, 1811, 1836, 1864, 1865, 1889, 1966, 1973, 1994, 2001, 2010, 2020, 2116, 2121, 2126, 2130, 2150, 2183
- Organo, 692, 762, 1279, 1708
- organo aholku-emaileak, 1354
- Organo aholku-emaileez, 1279
- organo artezkariak, 1834, 1838
- Organo artezkariak, 804
- organo baliokideek, 783
- Organo betearazleak, 2182
- Organo edo erakunde eskudunak, 1252
- organo egonkor, 1966
- Organo eskatzaileak, 1363
- organo eskudun, 197, 500
- organo eskuduna, 829, 1969
- organo eskudunak, 558, 722, 753, 755, 761, 1243, 1610, 1654, 2130
- Organo eskudunak, 762
- organo eskudunari, 141
- organo eskudunek, 425
- organo eskudunekin, 367, 534, 1317, 1323, 2106
- organo eta instituzio aholku-emaileen eskumenak, 1778
- Organo horiek esleiturik ditzuten eginkizunak betetzeko ematen ditzuten administrazio-egintzetan amaituko, 804
- organo instituzionalen, 1221, 1276
- organo judizial eskudunak, 412
- organo judizial militarretako kideek, 365
- organo judizialak, 365, 411, 412, 535
- organo judizialen, 359, 360, 410, 535
- organo judizialean, 182
- Organo jurisdikzionalak, 1888
- organo kualifikatu, 1572
- organo kudeatzaileari, 1048
- organo ofizialak, 167
- organo ofizialen lana, 275
- Organo substantiboak, 1397, 1417
- organo zentralek, 534
- organoa, 784, 796
- organoak, 687, 688, 712, 716, 717, 1221, 1271, 1313, 1362, 1391, 1544, 1613, 1709, 1735, 1910, 1967, 1969, 2024, 2074, 2120, 2182
- Organoak, 2347
- organoan, 688, 770, 2119
- organoaren, 444, 1407, 1969
- organoei, 699, 763, 784
- organoek, 686, 697, 730, 801, 1993, 1994
- organoekin, 704, 708
- organoen, 89, 445, 1221, 1317, 1337, 1551, 1660, 2020, 2105
- Organoen, 1115
- organoen administrazio-jarduera, 2105
- organoen ordezkaritza orekatua,

- 1551
 organoentzat, 713
 organoetan, 1739
 organoetara, 389, 568
 orientabide baliagarriak, 331
 orientabidea, 742
 orientabideak, 1384, 2226
 orientazio, 2489
 Orientazio orokorrak, 2446
 orientazio psikologikoa, 947
 orientazio sexuala, 877, 916
 orientazio zibikoko ikastaroak, 1957
 orientazioa, 490, 541, 1300, 1346,
 1360, 1361, 1374, 1386, 1408, 1409,
 1488, 1542, 1606, 1607, 1608, 1609,
 1648, 1655, 1759, 1824, 1827, 1961,
 2018, 2029, 2180, 2185, 2266, 2419,
 2489, 2495
 orientazioak, 159, 1795, 2490, 2495
 orientazioan, 1542
 orientazioaren, 1024
 orientazioaren alorrean, 2252
 orientazioari, 2419, 2446
 Orientazioari, 2455, 2462, 2489, 2495
 Orientazioari eta programazioari
 buruzko lege, 2489
 orientazioko, 1130, 1525
 orientazio-lerroak, 2258
 orientaziook, 2495
 orientazio-osagai, 1766
 orientazio-prozedurak, 2258
 orientaziorako, 1130
 Orientaziorako eta informaziorako
 seinaleak, 1190
 orientazio-talde, 1130
 Orientazio-taldeak, 1130
 orkestra-errejidore, 2362
 orkestra-zuzendari, 2361
 orografiari eta hidrografiari buruzko
 toponimoak, 2175
 oroimen historikoaren ondasunak,
 1572
 oroimen historikoaren ondasunak
 eta sorkuntzen altxorra
 belaunaldiz belaunaldi gozatzeko.
Ikus eskubidea
 Oroitzapenezko plaka, 1027
 orokorra, 65
 Orokortasunak, 2214, 2248, 2249
 ororentzako diseinua, 1073, 1078
 rotariko generoko programa
 dibertsifikatuak, 1106
 orri solte edo koadernatu gisa
 inprimatutako orriak, 111
 orri-pasatzaile, 2362
 ortesi-egileak, 2329, 2330
 ortografia-arauak, 407, 2114
 ortografian, 470
 osaera, 1218, 1293, 1349, 1572, 1604,
 1709, 1803, 1969, 2024, 2119, 2124,
 2299, 2374
 Osaera, 101, 763, 785, 1774
 Osaerak, 2024
 osaeran, 483, 731, 1140, 1149, 1817
 osaerarekin, 2117
 osaeraren, 1883
 osagai, 687, 729, 744, 1216, 1766,
 1947, 1957, 2139
 osagai ordeztezinak, 2114
 osagaia, 710
 osagaiak, 545, 1756, 1778, 1810
 osagaitzat, 1190, 2001
 osagai-zerrendak, 173
 osagarri, 2295, 2503
 osagarritasuna, 784
 osagarritasun-printzipioak, 328
 Osakidetza — Euskal Osasun
 Zerbitzua, 755
 osasun, 1339, 1402
 Osasun, 1249
 Osasun Administrazioak, 1146, 1821
 Osasun Administrazioako langileen,
 1146
 Osasun Agintaritza Gorena, 2248
 Osasun Agintaritza Gorenak, 2248
 Osasun Arloko Eskubide eta
 Eginbeharrei, 1713
 osasun- eta dopin-kontrolak, 824
 osasun- eta gizarte-ekintza, 2289
 osasun- eta gizarte-zainketak
 jasotzeko eskubidea, 204
 osasun- eta prebentzio-neurriak,
 2324
 osasun fisiko, mental eta
 sentsorialaren egoerari buruzko
 arriskuak, 1733
 Osasun Informazioari, 1520
 Osasun Kidego Militarrean, 499
 Osasun Kidego Militarreko
 irispidea, 499
 osasun laguntza egokia, 1021, 1079
 osasun mental edo fisikoagatik, 1290

- osasan publikoa, 1154
- Osasan Publikoaren, 2311
- Osasan Publikoaren Arloko Politikari, 2472
- Osasan Publikoaren Erakundearteko Batzordea, 967
- Osasan Publikoaren Euskal Kontseilua, 967
- Osasan Publikoaren Kodea, 2521
- Osasan Publikoaren Kodearen, 2347
- osasan publikoari, 2318, 2442
- Osasan Publikoari, 1154
- osasan publikoko ekintzak, 1154
- Osasan publikoko profesionalak, 1154
- osasan publikorako, 1154
- Osasan Zerbitzuak, 1339
- Osasan Zerbitzuaren, 1390, 1843, 2025
- Osasan Zerbitzuen, 1020
- Osasan Zerbitzuko, 1389, 1390
- osasuna, 65, 419, 654, 655, 656, 788, 849, 940, 1020, 1138, 1146, 1247, 1272, 1378, 1548, 1632, 1732, 1814, 1958, 1960, 1980, 2114, 2311
- Osasuna, 486, 490, 508, 649, 763, 1075, 1146, 1249, 1396, 1406, 1409, 1618, 1733, 1763, 2030
- Osasuna babesteko askatasuna, 1732, 1814
- osasuna eta segurtasuna babesteko arrazoiengatik*, 774
- Osasuna sustatzeko askatasuna, 1409
- osasan-administrazioko estatutupeko langileak eta langile lan-kontratudunak, 1386
- osasan-agiritzat, 823
- osasan-arazoak, 2263
- osasanaren, 1020
- osasanaren arloan, 1713
- Osasanaren arloko establezimendu eta zerbitzuak, 2335
- osasanaren arloko informazio- eta prebentzio-kanpainak, 486, 490, 1821
- Osasanaren arloko lanbideak, 2312
- osasanaren arloko lanbideetako bat, 1485
- Osasanaren arloko langileen eginkizunak, 2312
- Osasanaren arloko neurriak, 1095
- osasanaren arloko profesionalak, 2327
- osasanaren arloko profesionalen osaturiko batzorde eskudunaren irizpenean, 2316
- Osasanaren babes orokorra, 2311
- osasanaren babesa, 938
- Osasanaren babesa, 2263
- Osasanaren babesa eta segurtasuna, 1737
- Osasanaren Babesari, 1894
- Osasanaren babeserako eta segurtasunerako eskubidea, 1479, 1699
- Osasanaren edo hezkuntzaren arloko unibertsitate-titulazio bat dutenak, 1802
- Osasanaren edo hezkuntzaren zientzietako unibertsitate-titulua, 799
- osasanaren edo moralaren babeserako, 315, 384
- Osasanaren eremua, 1163
- Osasanaren eta gizarte-segurantzaren gaineko ardura duten ministerioek, 2324
- osasanaren gaineko ardura duen ministerioaren erabaki, 2312, 2315, 2317, 2318, 2319, 2321, 2322, 2323, 2325, 2326, 2327, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2472
- osasanaren gaineko ardura duen ministroak, 2313, 2314, 2316, 2331, 2332
- osasanaren gaineko ardura duen ministroaren erabaki, 2314, 2316, 2331
- Osasanaren gaineko ardura duen ministroaren erabaki, 2313, 2316
- osasanaren gaineko ardura duen ministroaren onespenez, 2314
- Osasanaren Goi Agintaritzak, 2311
- Osasanaren sustapenarekin, 2073
- osasanaren, hezkuntzaren eta gizarte-zerbitzuen eremuan, 1707
- osasanari, 1021, 1470, 2347
- Osasanari, 1339, 1470, 1618
- osasanari buruzko dibulgazio-materialak, 1396
- osasanari buruzko informazioa, 1713,

- 1732, 1814
Osasunari eta sexualitateari buruzko informazio-zerbitzu, 2434
Osasun-arloan, 1843
Osasun-arloan eskumena duen sailak, 2030
osasun-arloan eskumena duen sailaren, 1894
Osasun-arloko informazioa eta baimena, 1249
osasun-arloko lanbideak, 799
Osasun-arloko lanbideak arautzen dituen azaroaren 21eko 44/2003 Legeak, 1594
osasun-arloko profesionalak, 2313, 2317, 2521
Osasun-arloko profesionalak, 1470
osasun-arlokoa, 848
osasun-arrazoiengatiko estigmatizazioa, 2030
osasun-arreta, 234, 1732, 1814
Osasun-arreta, 1020
osasun-arreta eta -laguntzarekin, 2073
Osasun-arreta integral eta jarraiturako eskubidea, 1020
osasun-arreta iristeko dagoen eskubide unibertsalari buruzko informazioa, 2025
osasun-arretari, 1470
osasun-azterketak, 2184
osasun-azterketak egiteko ahalari, 2263
osasun-bitartekaritzarekin, 2311
osasun-bitartekaritzaren eta hizkuntza-interpretazioaren alorretako gaitasun, prestakuntza eta jardunbide onen erreferentziazko adierazleak, 2248
osasun-bitartekaritzaren eta hizkuntza-interpretazioaren arloetan, 2311
osasun-bitartekaritzaren eta hizkuntza-interpretazioaren helburua, 2311
Osasun-datuak, 2057
osasunean, 449, 765, 1149
osasun-egoera, 594, 622, 787, 788, 789, 790, 791, 1031, 1495, 1813, 1961, 2263, 2284, 2366, 2483
osasun-egoerari, 788
osasunekoak, 1599
osasunerako, 788, 1137
osasunerako eskubidea, 508, 649
osasunerako eta zerbitzu sanitarioak jasotzeko eskubidea, 788
osasunerako hezkuntza, 456
osasunerako sendagaiak, 1470
osasun-eremuko, 1621
osasun-eskubideak, 2009
Osasun-eskubideak, 1618
osasun-eskubideak eta -eginbeharrak, 1618
osasun-estatutupeko langileentzat, 1391
osasun-hezkuntzara, 1763
osasun-informazioa, 1339
Osasun-informazioari buruzko eskubideak, 1713
osasun-instituzioetan, 422
osasun-izaerako programak, 1671
Osasun-kontrola, 2248
osasun-laguntza, 260, 504, 1117, 1618, 2025
Osasun-laguntza, 2073
Osasun-laguntza ematen duten zentro, zerbitzu eta establezimendu publiko eta itunduek, 2025
Osasun-laguntza iristeko eskubidearen bermea, 2025
Osasun-laguntzaileei, 2331
Osasun-laguntzarako, 1020
Osasun-laguntzarako eskubidea, 1020
osasun-laguntzarako protokoloetan, 2311
osasun-laguntzaren, 1020
Osasun-laguntzaren, 1020
osasun-lanbide, 1521, 1594
osasun-langileak, 2263
osasun-langileek, 2263
Osasun-langileen, 1163
Osasun-langileen prestakuntza-neurriek, 1163
Osasun-larrialdiaren, 1670
osasun-ohartarazpen, 449
Osasun-ohartarazpena, 449, 837
osasun-plangintzak, 1339
osasun-prestazioak iristeko eskubideari, 2025
osasun-prestazioen kalitatearen

- garapen eta ebaluazioan, 2248
- osasan-produktuak, 1470
- osasan-sektorean, 1107
- osasan-sistema, 1249
- osasan-sistema nazionaleko, 422
- osasan-sistema publikoan, 1763
- osasan-sistema publikoaren, 1249
- osasan-sistema publikoaren erabiltzaileei, 1020
- osasan-sistemak, 1733
- Osasan-sistemak, 2248
- osasan-sistemako prestazioak eta zerbitzuak, 2073
- osasan-sistemaren erabiltzaileak, 2311
- Osasan-txartelak, 824
- osasan-zainketak, 1095
- osasan-zentro eta -zerbitzuek, 1339
- osasan-zentroek, 1020
- osasan-zentroetan, 486, 490, 1821
- osasan-zerbitzu eta prestazioei, 1339
- osasan-zerbitzu publiko ekitatiboa, 1919
- osasan-zerbitzu publikorako irispide librea, 1409
- osasan-zerbitzuak, 1508
- osasan-zerbitzuen, 422
- Osasan-zerbitzuetako estatutupeko langileen eraentza-arauak, 1919
- Osasan-zerbitzuetako Estatutupeko Langileen Esparru-estatutuari buruzko abenduaren 16ko 55/2003 Estatuko Legeak, 1919
- Osasan-zerbitzuetako estatutupeko langileen esparru-estatutuari buruzko abenduaren 16ko 55/2003 Legearen, 1390
- osasan-zerbitzuetan, 1396
- Osasan-zerbitzuetarako, 1146
- osatu, 192, 196
- osatuko, 64
- osatze bidean dagoen Europar Batasunaren eremuan, 194
- osetzen, 736
- Osloko Konferentzian, 181
- oso astunak, 474, 532, 760, 761
- Osoko Bilkura, 275, 680, 2121
- osoko bilkurak, 1192, 1403, 1471, 1889
- Osoko Bilkurak, 2122, 2123, 2124, 2125, 2135
- Osoko Bilkurako kideen legezko kopuruaren gehiengo osoak, 2135
- Osoko Bilkurako zuzenbideko kideen gehiengo osoz, 2123
- osoko bilkuran, 999
- osoko bilkuraren, 1192
- osoko bilkuraren egitura, batzorde betearazleko kideen kopurua eta hautatzeko modua, 1889
- Osoko Bilkuraren erabakiak, 1795
- Osoko Bilkurari, 1274, 2121
- oso-osorik aplikatzea, 186
- Osorik edo nagusiki frantsesez edo Frantziako hizkuntza erregionaletako batean sortua, 2351
- osorik edo nagusiki frantsesez edo Frantziako hizkuntza erregionaletako batean sortutako animaziozko obra zinematografikoen eta animaziozkoak ez diren obra zinematografikoen, 2352
- osotasun, 468, 1141
- osotasun fisiko eta psikikoa, 1030
- osotasun fisiko eta psikikorako duen eskubidea, 1488
- osotasun fisikoa, 2387, 2519
- osotasun soziala, 546
- osotasuna, 479, 1108, 1136, 1409, 1438, 1711, 1845, 1905, 2296, 2299
- ospe eta presentzia hori Euskal Autonomia Erkidegotik kanpora eraman, 801
- ospe handia duten erakundeekin, 2163
- ospe handia duten pertsonen, 1218
- ospe ona, 2261, 2435
- ospea, 2254
- ospea eta presentzia, 801
- ospitale, zaharren egoitza edo bestelako gizarte- ekipamenduetan, 317, 386
- ospitaleak, 1402, 2000
- ospitaleko farmaziako prestatzaileak, 2318, 2319
- ostalaritza-establezimenduak, 1087
- ostalaritza-leku, 759
- ostalaritza-zerbitzuak, 1508, 1744
- ostatura, 2246
- ostatuak, 760

- ostatuarekin, 535
ostatuari, 1695
Ostatu-enpresa turistikoak, 849
Ostatu-establezimenduak, 849
ostatu-figura, 848
Otomandar Inperioan., 548
otsailaren 18ko 4/2005 Legea, 859
otsailaren 19ko 2/1993 Legearen,
817
otsailaren 23ko 276/2007 Errege
Dekretuan, 1036
Ourense, 403
Oviedoko Unibertsitatea, 1279, 1291,
1292
Oviedoko Unibertsitateak, 1279
Ozeano Bare, 156
oztopatzen, 195
oztopo, 165, 308, 377, 1277, 1875
Oztopo Fisikoak Ezabatzeari, 1750
oztopo juridikoak, 246
Oztopo kognitiboak, 1504
oztopo naturalak, 245
oztopoak, 459, 479, 480, 483, 494,
757, 764, 1030, 1108, 1114, 1136,
1137, 1138, 1140, 1150, 1502, 1504,
1532, 1533, 1583, 1650, 1651, 1695,
1705, 1750, 1804, 1825, 1862, 1958,
1965, 2073, 2149
Oztopoak, 1273
oztopoek, 757
oztopoak, 483
paisaia, 857, 1626
paisaia-, industria- edo hizkuntza-
balioak, 1778
paisaia-jardueren alorreko
profesionalei, 2265
paisaiaren eta euskal landa-
ingurunearen kultura-
identitatearen zainketa, 906
pakete turistikoa, 849
paleontologia, 857
paleontologikoa, arkeologikoa,
monumentala, historikoa,
artistikoa, museistikoa,
dokumentala, bibliografikoa,
linguistikoa, antropologikoa,
etnologikoa, etnografikoa. *Ikus*
arau-esparru orokorra
Palmako herritarren hizkuntza-
ondarea eta kultura tradizionala,
1352
Palmako Hiriburutzari, 1352
Palmako Udalak, 1352
Palmako Udalaren zerbitzuko
langileak, 1352
Palmako Udalekoa, 1352
Pancroffeko liburutegian, 752
pantailako eta banaketako
hizkuntza-kuotak, 1871
pantailako presentziaren irizpidea,
1974
Pantaila-kuota, 500
pantailaren eta banaketaren
hizkuntza-kuotak, 1971
pantailetan, 1972
paperean, 167, 525, 526, 1604, 1858,
2282
paperezko euskarri tradizionalan,
1602
par Batasuneko beste estatu kide
batean, 399
parajeenak. *Ikus* izendapenak
parametro, 1375, 1376, 1631
parametroak, 1044
parametroarekin, 2502
parametroen, 2145
parametroetara, 1905
Pariseko Ikaskuntza Hispanikoen
Institutuan, 2406
Parisko 1989ko Konferentziak, 545
Parisko Apelazio Auzitegiko
instrukzio-salan, 2379
Parisko Apelazio Auzitegira, 2378,
2453, 2454
paritarioak, 2314
parke eta lantegietako langile
ikastun edo titularrak, 2465
Parke kulturala, 1186
Parke Kulturei, 1186
parkeak, 1518
Parlamentario Frantses-hiztunen
Nazioarteko Elkarte (AIPLF), 2440
Parlamentario Frantses-hiztunen
Nazioarteko Elkarte. Elkarteko
kideak, 2440
Parlamentario Frantses-hiztunen
Nazioarteko Elkartearen (AIPLF)
nazioartekotasunaren aitortzari,
pribilegioei eta immunitateari,
2440, 2443
Parlamentario Frantses-hiztunen
Nazioarteko Elkartearen (AIPLF)

- nazioartekotasunaren aitortzari,
 pribilegioei eta immunitateari
 buruzko 1989ko ekainaren 30eko
 88-3 Legea, 2443
 parlamentarioak, 2440
 parlamentarioei, 2450
 parlamenteu, 2440
 parlamenteu autonomotako kidea,
 2119
 Parlamentuak, 184, 190, 1027, 1170,
 1384, 1385, 1987
 Parlamentuan, 2015
 Parlamentuaren, 411, 1316, 1870,
 2004, 2013
 Parlamentuaren duintasuna, 2086
 Parlamentuaren eta Kontseiluaren,
 563
 Parlamentuaren kontrola, 2412
 Parlamentuaren Osoko Bilkurak,
 1964
 Parlamentuari, 184, 189, 193, 999,
 1038, 1323, 1864, 1874
 parlamentuetako funtzionarioei,
 2416
 parlamentuetan, 195
 Parlamentuko, 1995
 Parlamentura, 2435, 2503, 2508
 parlamenteu-falde, 1964
 partaide, 1195, 1572
 partaideei, 431
 partaideek, 434
 partaidetza, 431, 761, 763, 1005,
 1149, 1162, 1166, 1239, 1347, 1534,
 1709, 1946, 2024, 2432
 Partaidetza, 1756
 partaidetza duten komunikabideek,
 1724
 partaidetza- eta kontsulta-
 organoak, 1709
 partaidetza orekatua, 163, 795, 873
 Partaidetza Sozialari, 1709
partaidetza soziopolitikoari, 793
 partaidetza-eremu, 1139, 1149
 partaidetzak, 430, 431, 432, 433, 664,
 665, 2497
partaidetzakoa, 740, 741
 partaidetza-maila, 761
 partaidetzan, 163
 partaidetzan oinarritutako aisialdia,
 876
 partaidetza-prozesu, 2158
 Partaidetza-prozesuei, 1413
 partaidetza-prozesuetan, 1166, 1739
 partaidetzarako organoetan, 1739
 partaidetzaren, 2433
 Partaidetzari, 1162, 1739
 partaidetzen, 2426, 2432
 parte har, 106
 parte hartu, 804, 2406
 parte hartzea, 95, 254, 413, 757, 782,
 785, 805, 1046, 1219, 1349, 1403,
 1412, 1577, 1601, 1642, 1647, 1656,
 1673, 1674, 1675, 1715, 1752, 1804,
 1909, 1996, 2126, 2474
parte hartzeko aukera, 795, 873
*parte hartzeko baimena duten
 zentro itunduei*, 1489
 Parte hartzeko bideek eta
 bitartekoek, 1413
 parte hartzeko eginbeharra, 2485
 Parte hartzeko eskabideak, 406
 parte hartzeko eskaerak, 576, 577
 Parte hartzeko eskaerak, 523
 parte hartzeko eskubidea, 783, 1739
 Parte hartzeko foroak, 2206
 parte hartzeko gaitutako bideek eta
 bitartekoek, 1739
 parte hartzen, 1000
 parte hartzen duten faktoreen
 konplexutasun eta aniztasunak,
 997
 parte-hartzailea, 946, 947
 parte-hartzaileak, 101, 577
 parte-hartzaileak erabilitako
 hizkuntza, 2136
 parte-hartzaileei, 2448
 parte-hartzaileek, 1008
 parte-hartzaileen, 1037
 parte-hartze, 2419
 parte-hartze aktiboagoa, 478
 parte-hartze demokratikoa, 979
 parte-hartze eraginkorra, 260, 339
 parte-hartze osoa, 1965
 parte-hartze politikoa, 1138
 Parte-hartze politikoa, 487, 491,
 1148, 1822
 Parte-hartze politikoan, 484, 1140,
 1819
 parte-hartze publikoa, 1166
 parte-hartze sozial, ekonomiko eta
 laboral, 1138
 parte-hartze sozialerako, 1967

- parte-hartze sozialerako organoak, 1969
- parte-hartze sozialerako organoei, 1966
- parte-hartzea, 250, 459, 479, 793, 872, 880, 925, 968, 1023, 1040, 1136, 1141, 1143, 1149, 1162, 1166, 1193, 1223, 1252, 1287, 1291, 1346, 1413, 1582, 1711, 1739, 1750, 1811, 1873, 1943, 1965, 1985, 2000, 2136, 2288
- parte-hartzea eta entzunaldia, 1965
- Parte-hartzea sustatzeko neurriak, 2045
- parte-hartzean, 1760
- parte-hartzearekin, 471, 1547
- parte-hartzearen, 1021
- parte-hartzearen, sinplifikazioaren eta eraginkortasunaren printzipioak, 1874
- parte-hartzeari, 1228, 1965, 2077, 2474
- parte-hartzeetan, 190
- parte-hartzeko eremu guztietan, 1145, 1651
- partekatutako kontuak ematean, 1246
- partida, 760
- partidak, 1325
- partidaren, 1489
- partikular, 1779, 2106, 2114
- partikular interesdunei, 2138
- partikularrekiko harremanetan, 840
- partikularren, 2124, *Ikus* harremanak
- partikularren artean, 1825
- Partikularren dohaintzengatiko zerga-murritzapena, 2351, 2361
- partzuer diren ikastetxeetako erabiltzaile, 2451
- partzuergo, 841, 1873
- partzuergoak, 2112, 2177, 2189
- partzuergoen, 2024
- pasaportea, 1048
- pasiboaren tributu-egoera, 391, 673
- patente, 2270
- Patente eta Marken Espainiako Bulegoa, 560
- Patente eta Marken Espainiako Bulegoak, 424, 428, 558, 559, 560, 561
- Patente eta Marken Espainiako Bulegoan, 423, 427, 557, 558, 559, 560, 561
- Patente eta Marken Espainiako Bulegoari, 559
- patente europar, 2269
- Patente europar, 2270, 2271
- patente europarra, 2269, 2270, 2271
- patente europarra eskuratzeko eskabidea, 2271
- Patente europarra eskuratzeko eskabidea, 2269
- patente europarra eskuratzeko eskabidea aurkezteko lehentasun-eskubidea, 2271
- patente europarra eskuratzeko eskabideak, 2270, 2271
- Patente europarra eskuratzeko eskabideak, 2269
- patente europarra eskuratzeko eskabidearekin, 2271
- Patente europarra eskuratzeko eskabidearekin, 2270
- patente europarragatik, 2271
- patente europarrak, 2270, 2271
- Patente europarrak, 2269
- patente europarrarekin berarekin loturiko eskubideak, 2270, 2271
- patente europarrari, 2271
- patente frantsesa, 2270, 2271
- Patente frantsesa eskuratzeko eskabidea, 2271
- patente frantsesa eskuratzeko eskabidearekin, 2271
- patente frantsesagatik, 2271
- patente frantsesak, 2270, 2271
- patente frantsesarekin berarekin loturiko eskubideak, 2271
- patente hori urratzeagatiko auzia, 2271
- patente nazionalaren, 560
- patentea, 559, 2269, 2270
- Patentea, 557
- patentea eskuratzeko eskabidearen edo patentearen beraren hasierako itzulpenean, 2270
- patenteak, 559, 2272
- patentearen beraren hasierako itzulpenean, 2270
- patentearen norainokoa, 561
- patentearen testua, 2269
- patentearen titularrak, 560, 2269,

- 2270
patentearen zati, 2270
patenteari, 2270
Patenteen arloko lankidetzatratatua, 560
Patenteen arloko Lankidetzatratatuaren, 560
Patenteen Erregistro Nazionalen, 2271
Patenteen Europako Bulegoak, 559, 2269
Patenteen Europako Bulegoan, 560
Patenteen Europako Erregistroan, 2270, 2271
Patente-eskaera, 557, 560
patente-eskaerak, 557
patologia, 1878
Patologia Eskolak, 1333, 1878
patologia eta nahasmenduak
 pairatzeko joera genetikoa, 622
patologiarik, 1163
patologien, 1594
patronalak, 172
Patronatu Artezkaria, 716, 717
Patronatu Artezkariak, 718, 719, 720, 721
Patronatu Artezkariaren, 718, 719
Patronatu Artezkariari, 718, 719
Patronatu Artezkariko idazkari, 719
Patronatua, 368, 371, 804
patronatuak, 719
Patronatuak, 369, 372, 804, 805
Patronatuaren, 712, 713
Patronatuaren beraren ordezkari, 805
Patronatuaren eta Zuzendaritza Kontseiluaren erabakiak, 806
Patronatuaren Kontseilua, 712, 956
Patronatuaren Kontseiluaren, 713
Patronatuaren Kontseiluko, 712
Patronatuaren lehendakaritza exekutiboa, 804
Patronatuaren ohorezko lehendakaritza, 804
Patronatuari, 368
Patronatuburua, 712, 957
Patronatuburuordea, 712, 957
Patronatukideak, 712, 717, 957
patronatuko, 368
Patronatuko, 368, 369
patronimikoa, 269
pazienteak, 2324
Pazienteak, 1470
pazienteak hizkuntzarekin duen harremana, 2324
Pazientearen autonomia eta bizikaltatea, 2324
Pazientearen autonomia eta informazio eta dokumentazio klinikoaren arloko eskubide eta betebeharrak arautzen dituen azaroaren 14ko 41/2002 Legearen, 1814
Pazientearen autonomiarako eskubidea, 1520
Pazientearen Autonomiari, 1520
Pazientearen historia klinikoari buruzko informaziorik, 1618
pazienteari, 1470
pazienteei, 2325
pazienteek, 1339
Pecsen, 161
pedagogia, 476, 1357, 2469
pedagogia- eta curriculum-berrikuntzako proiektuak, 1946
pedagogia terapeutikoan, 1130
pedagogia terapeutikoari, 1296, 1299, 1301
pedagogia terapeutikoko edo entzumen eta hizkuntzako irakasle laguntzaile, 2179
Pedagogia terapeutikoko edo entzumen eta hizkuntzako urteko modulua, 1419
Pedagogia terapeutikoko eta entzumen eta hizkerako maisu-maistra espezialistek, 1722
pedagogia terapeutikoko eta entzumen eta hizkuntzako irakasleak, 2053
pedagogia terapeutikoko geletan, 1656
pedagogia terapeutikoko, entzumeneko eta hizkuntzako espezialistak, 1525
pedagogia-irakaskuntzako, 722
pedagogia-irakaskuntzako langileen kidegoa, 722
pedagogia-jarraipena, 2479
pedagogia-metodoak, 2492
pedagogian, 1939
pedagogiarekin, 478

- Pedagogiaren alorreko ikerketa-,
esperimentazio- eta
dokumentazio-lana, 2258
- pedagogiaren alorreko ikerketa-
taldeen adostasuna, 2258
- pedagogia-taldee, 2496
- pedagogia-taldeetan, 2479
- pedikuro-podologoak, 2321, 2322
- Pedikuro-podologoak, 2322
- Pedro Ponce de León, 476
- peering points*, 148
- Pen Cluben Zentro Katalanaren bi
ordezkari, 1835
- penintsulako, 695
- pentsamendu- eta iritzi-ildo, 2434
- pentsamendu- eta sorkuntza-
askatasuna, 667
- pentsamendu kritikoa, 2036
- pentsamendu sortzailea eta
artistikoa, 1715
- pentsamendu zientifikoaren
garapenean, 1715
- pentsamendu-, kontzientzia- eta
erlijio-askatasuna, 1952
- pentsamendu-, kontzientzia- eta
erlijio-askatasunerako eskubidea,
64
- pentsamendu-, kultura- eta erlijio-
aukeren, 1714
- pentsamenduak, 476, 2142
- Pentsamenduak eta iritziak
askatasunez komunikatzea, 2400
- pentsamoldea, 476
- pentsamoldeak, 198, 1034, 1244,
1492, 1542, 1648, 1827, 2029, 2079
- pentsatzeko eta komunikatzeko
hizkerak, 2523, 2524
- pentsio, 1833
- pentsioak, 1836
- perfekzionamendu-ikastaro, 2505
- perifraziak, 1240
- periodikotasuna, 2258
- Peritu Judizialei buruzko 1971ko
ekainaren 29ko 71-498 Legearen,
2500
- peritu judizialen zerrenda, 2278,
2471, 2500
- peritu judizialen zerrenda nazionala,
2278
- peritu judizialen zerrenda
nazionalean, 2471
- peritu judizialen zerrendan, 2471
- peritu judizialen zerrendetako
batean, 2344
- Peritu lanak, 1054
- perituek, 359, 365, 440
- pertsegitzeko edo zigortzeko
atxiloketa-agindua, 2382
- Pertsekuzio-arrazoiak, 504
- pertsona, 62, 63, 65, 95, 163, 165,
173, 181, 397, 410, 412, 694, 695,
714, 718, 720, 734, 757, 758, 761,
768, 783, 789, 837, 841, 843, 851,
857, 1021, 1026, 1029, 1030, 1040,
1042, 1046, 1048, 1863, 1864, 1865,
1914, 1915, 1992, 1993
- Pertsona, 62, 63, 64, 65, 712, 1038,
1052, 1863, 1865, 1912, 1913, 1914,
1992, 1994
- pertsona aginpidedunak, 2369
- pertsona alergikoak, 595, 1736
- pertsona arrazializatuen eskubideak,
1095
- Pertsona batek baino gehiagok
esku hartzen duen espediente
edo prozeduretan, 703
- Pertsona batek baino gehiagok
parte hartzen duten espediente
edo prozeduretan, 1000
- pertsona desgaituei, 1818
- Pertsona desgaituek, 1136
- pertsona desgaituekiko
sentsibilizazio-, ezagutza- eta
errespetu-jarduerak, 2053
- pertsona desgaituen, 1149
- pertsona desgaituentzako, 1136
- pertsona desgaituentzako laguntza-
teknologiaren eta gailuen
irisgarritasuna, ezagutza eta
erabilera, 1136
- pertsona edo animalia bidezko
beste laguntza modu, 1249, 1540
- pertsona edo animalia bidezko
beste laguntza modu batzuk,
1160, 1249, 1540
- pertsona eleaniztunen eta
elebakarren arteko gizarte-etena,
220
- pertsona eta hizkuntza-taldeen
eskubideak, 165
- pertsona eta kolektibo ahulenak,
1285

- pertsona ezgaitu, 87
- pertsona fisiko, 1884, 2433, 2447, 2448, 2449, 2469, 2502
- pertsona fisiko edo juridiko, 2447, 2448
- Pertsona fisiko edo juridiko, 2222
- pertsona fisiko edo juridiko publiko edo pribatuek, 2447, 2448
- pertsona fisiko edo juridikoa, 720
- pertsona fisiko edo juridikoei zuzendutako komunikazio eta jakinarazpenetan, 1864
- Pertsona fisiko edo juridikoen, 1992
- pertsona fisiko edo juridikoen, publiko zein pribatuen, jarduna, 1783
- pertsona fisiko edo juridikok, 694
- pertsona fisiko edo juridikori, 2433
- pertsona fisiko eta juridiko pribatuek, 2469
- pertsona fisiko eta juridikoei, 1993
- pertsona fisiko nahiz juridikoa, 786
- pertsona fisiko publiko, 2449
- pertsona fisikoak, 937, 1931, 1932
- Pertsona fisikoak, 1639
- pertsona fisikoei, 2403
- pertsona fisikoei edo juridikoei, 1915
- pertsona fisikoei zein juridikoei, 1336
- pertsona fisikoek, 399
- pertsona fisikoek eta pertsona juridikoen ordezkariak, 786
- pertsona fisikoen, 720
- pertsona fisikoen arteko edozein bereizketa, 2366
- Pertsona fisikoen errentaren gaineko zerga, 1381, 1418, 1731, 1884, 1936, 2037
- Pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren eta lagatako gainerako tributuen tarte autonomikoa arautzen duen Valentziako Generalitatearen abenduaren 23ko 13/1997 Legearen, 2177
- pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren karga-eskala autonomikoan, 1380
- Pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren kuota osoan, 1884, 1936
- pertsona fisikoen errentaren gaineko zergaren kuotako kenkarien, 1884
- pertsona fisikok edo juridikok, 527
- pertsona guztiek legearen aurrean berdinak izateko eta diskriminazioaren aurka babestuak izateko duten eskubidea, 479
- pertsona guztiekiko errespetuzko hizkera, 2018
- pertsona guztien irudi berdintasunezkoa, plurala eta estereotiporik gabea, 1649
- pertsona guztientzako diseinua, 1506
- Pertsona heldu berrien eta ikasle kalteberen tratamendua, 2158
- pertsona horrek ulertzen duen hizkuntza batean, 2396
- pertsona intersexualei, 1783
- pertsona juridiko, 1925, 2348, 2351, 2364, 2366, 2447, 2448, 2483
- pertsona juridiko baten babespean, 2348
- Pertsona juridiko baten izendapena, 1925
- pertsona juridiko batzuen mozkinen gaineko zerga, 2351
- pertsona juridiko edo organismoen helburu eta ezaugarri berdintsuak, 2364
- pertsona juridiko eskatzaileak, 2364
- pertsona juridiko pribatu, 2449
- pertsona juridiko pribatuei, 2449
- pertsona juridiko publiko, 2447, 2448, 2449
- pertsona juridiko publiko baten jabetzakoa den ondasun, 2447
- Pertsona juridiko publiko eta pribatuak, 2469
- Pertsona juridiko publikoek, 2449
- pertsona juridikoak, 937, 2364
- pertsona juridikoei, 1925
- pertsona juridikoen, 1315
- pertsona juridikoen arteko edozein bereizketa, 2366
- Pertsona kalteberenek, 2498
- pertsona kontsumitzaileei eta erabiltzaile, 1156
- Pertsona kualifikatuen*, 712
- pertsona nagusiak, 451, 830
- Pertsona ooren eskubidea, 65
- pertsona ospetsu kualifikatuek, 2488

- pertsona ospetsuak, 2117, 2119, 2125
- pertsona pribatu, 2449
- pertsona pribatuei, 2474
- pertsona publiko zein pribatuekin, 2298
- Pertsona publikoek edo pribatuek, 370, 806
- pertsona susmagarri edo auzipetu, 2396
- pertsona-erkidego, 2005
- pertsonak, 165, 412, 694, 734, 752, 757, 758, 762, 763, 789, 1020, 1029, 1037, 1042, 1048, 1052, 2180
- Pertsonak*, 710, 2277
- Pertsonak turismo-ibilgailuetan garraiatzearen arloan, 1639
- Pertsonalaren, 755
- Pertsonalaren araubidea, 755
- pertsonaren, 397, 1020
- Pertsonaren, 1024
- Pertsonaren aukera subjektiboa, 332
- pertsonaren eskubide bortxaezinak eta besterenezinak, 257
- Pertsonaren eskubideak, 2311
- pertsonaren garapen integralaren ortzi-mugari, 1763
- pertsonaren identitaterako egokiak, 332
- pertsonaren nortasuna, duintasuna eta intimitatea, 1618
- pertsonarentzat, 2128, 2131
- pertsonari, 410, 590
- pertsonari eta familiari, 1983
- pertsona-talde baten edo talde bateko kide baten aurkako diskriminazioa, 618
- pertsoneri, 1537, 1872, 1873, 1995
- pertsoneri, karguei edo jardueri aplikatutako genero bakarra, 1813
- pertsoneri, karguei edo jardueri aplikatutako maskulinoa, 1806
- pertsonek, 757, 759, 760, 783, 857, 1015, 1020, 1030, 1042, 1876, 1990, 1993
- Pertsonek, 520, 568, 2009
- Pertsonek turismo-jardueran dituzten eskubideak, 1627
- pertsonen, 318, 387, 688, 713, 720, 757, 758, 763, 796, 817, 1026, 1027, 1030, 1034, 1038, 1042, 1114, 1137, 1354, 1537, 1771, 1994, 2000
- pertsonen arteko harremanetarako trebetasunak, 978
- pertsonen arteko komunikazioaren itxura, 151
- pertsonen arteko ulermena, 218
- pertsonen askatasuna eta berdintasuna, 479
- pertsonen askatasunerako eskubidea, 1488
- Pertsonen aurkako krimen eta delituak, 2366
- pertsonen berdintasuna, 1648
- pertsonen betebeharrak, 1168
- pertsonen bizimoduari, gustuei eta igurikimenei, 2166
- pertsonen egoera ekonomikoa, 510, 651
- pertsonen eleaniztasuna, 245
- pertsonen eskubide eta askatasunak babestu eta defendatzeaz arduratzen den Generalitateen instituzioa, 1956
- pertsonen eskubide konstituzional eta linguistikoak, 1654
- pertsonen eskubidea, 2000
- Pertsonen eskubidea, 182
- pertsonen eskubideak, 1117, 1167, 1168, 1733, 1818, 2006, 2434
- Pertsonen eskubideak, 1052, 1619, 1713, 1804
- pertsonen eskubideak eta betebeharrak, 1168
- pertsonen eskubideei, 1486, 1955, 2081
- pertsonen eta ingurunearen arteko elkarrekintza, 1504
- pertsonen gaineko aseguruaren arau erkideak, 2212
- pertsonen gaitasuna, 653
- pertsonen garraio publikoari, 1639
- pertsonen giza eskubide eta oinarrizko askatasun, 2081
- pertsonen giza eskubide eta oinarrizko askatasun guztien egikaritza osoa, 621
- Pertsonen giza eskubideak, 1827
- pertsonen gizarte-diskriminazioarengatik, 1963
- pertsonen identitatea, 434, 631

- Pertsonen Ingurunerako Irispideari, 1955
- pertsonen komunikazioa edota mugikortasuna errazteko prestatutako pertsona, 1540
- Pertsonen ohorea, 686
- pertsonen onerako, 1485
- pertsonen osasun fisiko, mental eta sentzorialaren egoerari buruzko arriskuak, 1733
- pertsonen osasun integralerako zerbitzua, 1095
- Pertsonen osasuna, 2311
- pertsonen osasun-laguntzarako protokoloetan, 2311
- Pertsonen segurtasunari dagozkion argibide publiko, **173**
- pertsonen sexu-esplotazioa, 1627
- pertsonen zaintza*, 796, 874, 927
- pertsonen zerbitzuko jarduerak, 2363
- Pertsonen zerbitzuko jarduerak, 2363
- pertsonentzako, 1007
- pertsonentzat, 757
- perturbazio, 1594
- perturbazioetako, 1594
- PFEZaren aitortpenei, 1418
- PFEZaren kuotan, 1936
- PFEZari, 1418
- PHARE programaren eremuan, 197
- pieza, 1602, 2386
- piezak, 1283, 2393, 2395
- piezaren, 2385
- piktograma, 604
- piktograma homologatuak, 1040, 1077
- piktogramak, 531, 590, 603, 2089, 2145
- pintore, 2362
- Pirinio aldeko, 1218
- Pirinio aurreko, 1218
- Pirinio-aldeko erresumetako lege-tradizioetan, 724
- pisu eta neurrien sistemaren gaineko ezagutzak, 2312, 2319, 2320, 2321, 2322, 2324, 2326, 2327, 2329, 2330, 2331, 2333, 2335
- pizgarri, 194, 501, 2000
- Pizgarri, 2084
- pizgarri aproposena, 2491
- pizgarri berriak, 148
- pizgarri ekonomikoak, 249
- pizgarria, 544
- pizgarriak, 501, 1527, 2084
- pizgarrien, 2167
- pizten, 705
- plaka, 835, 836, 1027
- Plaka, 1027
- plaketak, 2347
- plan, 471, 484, 688, 692, 713, 715, 717, 750, 755, 758, 781, 1010, 1025, 1037, 1118, 1137, 1142, 1146, 1152, 1189, 1230, 1277, 1323, 1381, 1398, 1534, 1583, 1651, 1750, 1761, 1811, 1835, 1839, 1968, 2007, 2158, 2298
- Plan*, 744, 750, 1171, 1397, 1773, 2300
- plan bereziak bultzatuko*, 774
- plan berezietarako, 717
- plan espezifikokoak, 668, 2157
- plan estrategikoak, 1511
- plan eta programa espezifikokoak, 1146
- Plan eta programen ezaugarriak, 828
- Plan eta programen ingurumen-ebaluazio estrategikoa, 1397, 1417
- plan nazional espezifikokoak, 262
- Plan nazionalen helburuak eta inplementazioa, 2472
- plan, programa eta ekintza espezifikoetara, 484, 1142
- Plan, programa eta proiektuen ingurumen-ebaluazioa, 1397, 1417
- plana*, 741, 744, 747, 963, 1130
- planak, 692, 744, 777, 784, 856, 1034, 1128, 1129, 1143, 1320, 1325, 1526, 1528, 1529, 1764, 1777, 1933, 1943, 2018, 2099, 2109, 2121, 2162, 2168
- Planak*, 744, 750
- planaren, 715, 783, 1614, 2466
- Planaren estatistika-jarduerako eremuen deskripzio ordenatua, 2021
- planetan, 1125, 1143, 1696, 1716, 1774, 1819, 2098, 2103, 2159
- plangintza, 136, 715, 717, 726, 728, 741, 743, 746, 760, 777, 854, 1152, 1398, 1438, 1601, 1603, 1637, 1874, 1969, 2058, 2069, 2085, 2158, 2167
- plangintza didaktikoa, 1448
- plangintza orokor, 715
- plangintza orokorrera, 854
- plangintzak*, 743, 1323, 1339

- plangintzan, 1239, 1762, 1904
 Plangintza-neurriak, 1874
 plangintzarako eta sustapenerako
 hizkuntza-politiken esleipen
 organikoa, 1966
 plangintzarekin, 1998
 plangintzaren, 854, 1390
 plangintzarenak, 1016
 plangintza-tresnak, 760, 1874
 planifikazio, 1323
 Planta Berriko Dekretuaz, 2114
 Planta Berriko Dekretuek, 1313
 planteamendu arrazionalak, 136
 planteamendu globalizatuak dituen
 beste edozein metodologia, 2154
plantilla, 713, 1006, 1044, 2121
 plantilla organikoa, 1081
 Plantilla organikoak, 1006
 plantilla organikoan, 1006, 1044
 plantilla organikoen, 1044
 plantillak, 351, 689
 Plantillak eta langileen ordainsari-
 arabidea onestea, 805
 plantillako, 782
 plantillan, 699
 plataforma, 1171, 1668, 2142
 plataforma digitala, 1171
 plataforma teknologiko, 2144
 Plataforma teknologiko, 2144
 plataforma teknologikoaren, 2145
 plataforma telematikoen, 2164
 platoburu, 2361
 platoko errejidore, 2361
 platoko teknikari, 2362
 plaza, 360, 453, 721, 731, 785, 865,
 1468, 1916, 2130
 Plaza, 1355, 1916
 plaza libreak, 126
 plaza-eskaintza, 453
 plazak, 352, 357, 360, 422, 731, 778,
 782, 980, 1036, 1044, 1178, 1220,
 1322, 1390, 1670, 1685, 1865, 1948,
 1993
 plazak betetzeko sistema, 357
plazaren, 731
plazaren kidego edo eskalak, 731
 plazatarako, 2106
plazei, 731
 plazek, 1613
 plazen, 1006, 1865, 1877, 1993
 plazen berezko eginkizunetarako
 egokia den mailan, 1865, 1877
 plazen hizkuntza-eskakizuna, 915
 plazetan, 422, 499, 859, 1006, 1008
 plazetara, 1318
 plegu tradizionaletan, 356
 Pleguak, 2146
 Pleguek, 356, 2146
plurala, 740, 741, 946, 947
 pluralismoa, 1629
 pluralismoagatik, 2434
 pluraltasun, 789
 pluraltasun linguistikoz, 544
 pluraltasun politiko, erlijioso, sozial,
 linguistiko eta kulturala, 1880
 Pluraltasun politiko, erlijioso, sozial,
 linguistiko eta kulturalarekiko
 errespetua, 1909
 pluraltasun politikoa, erlijiosoa,
 soziala, linguistikoa eta kulturala,
 1362
 pluraltasun sozial eta politikoa, 2141
 pluraltasun sozialaren babesak, 1905
 pluraltasuna, 137, 686, 689, 1222,
 1355, 1362, 1856, 1880, 1904, 1917,
 2140
 Pluraltasuna, 471, 610, 1556, 1711,
 1773
 pluraltasuna areagotzen, 223
 pluraltasunaren baldintzetan, 2126
 pluraltasunaren balio konstituzional
 gorena, 608
 pluraltasunaren errespetuaren eta
 arretaren, 1906
 pluraltasunaren eta
 berdintasunaren balioa, 973
 PM, 401
 pobretasuna ezabatzea, 205
 pobrezia, 2180
 pobrezia eta gizarte-
 bazterketaren aurkako
 borrokakoak. *Ikus* jarduketa-
 sektoreak
pobrezia, 793
 podoukimenezkoa, 1504
 poesia, 1603
 poesia- eta dantza-ikuskizunen
 ekoizpenak, 2468
 polemikarako gai, 2116
 Polinesia Frantsesa aberasten duen
 kultura-aniztasunari, 2469
 Polinesia Frantsesaren, 2446, 2469

- Polinesia Frantsesaren garapen ekonomiko, sozial eta kulturalaren orientazioari, 2446
- Polinesia Frantsesari**, 2469
- Polinesia Frantsesean, 2397, 2471, 2475
- Polinesia Frantseseko Autonomia-estatutua, 2471
- Polinesia Frantseseko Batzarrak, 2469
- Polinesia Frantseseko hizkuntza ofiziala, 2469
- Polinesia Frantseseko hizkuntzak, 2469
- Polinesia Frantseseko hizkuntzetako batean, 2425
- Polinesia Frantseseko lan-arloko zuzenbidearen printzipio orokorrei, 2425
- Polinesia Frantseseko presidentea eta gobernua, 2470
- polinesiarren kultura-identitatearen elementu nagusietako, 2469
- politika, 183, 322, 686, 781, 1017, 1113, 1114, 1235, 1288, 1600, 1860, 1863, 2036, 2072, 2083, 2419, 2496
- politika aktiboaren, 1863
- politika eraginkorrak, 2496
- politika eraginkorrekin, 1188
- Politika Erregionalerako eta Lurralde-antolamendurako Batzordeak, 182
- politika espezifikoak, 147
- politika eta ekintza koordinatuak, 264
- politika eta ekintza-lerro orokorrak, 484
- politika horien xede, 225
- Politika integratuak, 1186
- politika nazional egokiak, 147
- Politika nazionala, 2266, 2419
- politika ofizialak, 1142
- politika orokorra, 2182
- Politika orokorra, 105
- politika orokorrari buruzko eztabaida, 734
- politika publiko, 1640, 1678
- politika publiko autonomikoaren printzipioak, 1678
- politika publikoak, 645, 1017, 1034, 1113, 1114, 1118, 1160, 1163, 1180, 1234, 1236, 1244, 1288, 1393, 1394, 1542, 1649, 1671, 1762, 1923, 2003, 2019, 2083, 2149
- Politika publikoak, 1017
- Politika publikoak ebaluatzeko praktika, 635
- politika publikoekiko interakzioa, 2295
- politika publikoen, 1137, 1142, 1150
- Politika publikoen, 1225
- politika publikoen ekintzan, 2150
- Politika publikoen eta zerbitzu publikoen kalitatearen ebaluazioa, 1225
- Politika publikoen koordinazio- eta lan-kidetzaren printzipioak, 1973
- Politika publikoen printzipio artezkariak, 1114, 1212
- politika publikoen printzipio gidaria, 1963
- politika publikoen printzipio gidarien, 1137
- politika publikoen zeharkakotasuna, 1150
- politika publikoetan, 1118, 1234, 1236, 1533, 1967, 2022
- Politika publikoetan, 1118, 1288, 1533, 1762
- politika sektorial, 1238, 1534
- politika sistematikoa, 2115
- politika-, eta erlijio-, gizarte-, kultura- eta hizkuntza-pluraltasuna, 686
- politika-, hezkuntza- eta komunikazio-egiturez eta administrazio publikoko egiturez, esparru politiko guztietan, bere burua hornitzeko, 161
- politikak, 149, 765, 1023, 1024, 1236, 1298, 1346, 1347, 1367, 1723, 1805, 1873, 2001, 2266, 2423, 2462
- politikak eta programak garatzeko erreferentzia-eremu, 2001
- politikako edo bestelako iritzia, 62, 161, 1029, 1034, 1232, 1244, 1542, 1648
- politikan, 685, 1540, 2081
- Politikan, 2028
- politikaren, 162, 186, 717, 765, 781, 1285, 1578, 1772, 1874, 1989, 2001
- politikaren eremuari, 838
- Politikaren ikuspegitik, 163
- politikaren xedeak, 2419

- politikari, 62
 Politikari, 2472
 politikari buruzko txostena, 317, 386
 Politikaz, 177
 politiken, 1361, 1966, 1986, 2012, 2015, 2186, 2496
 politiken garapenean, 1394, 1762
 politiken koherentzia, 2509
 politiken zeharkakotasuna, 484
 politiketan, 1142, 1966
 politikez, 225
 politikoak, 162
 politiko-juridikoak, 162
 Polizen forma eta eskualdaketa, 2212
 polizia, 738, 2241, 2275, 2339
 polizia edo jendarme nazionalen zerbitzuak, 2292
 Polizia eta Larrialdietako Euskal Akademiaren, 826
 Polizia eta Larrialdietako Euskal Akademiari, 864
 polizia judizial, 2375, 2397
 polizia judizialak, 2227, 2273, 2371
 Polizia judizialeko agente eta ofizialek, 2368
 Polizia judizialeko ofizial, 2227, 2370, 2373, 2389
 polizia judizialeko ofizialak, 2371, 2388, 2389
 Polizia judizialeko ofizialak, 2388, 2389
 Polizia judizialeko ofizialari, 2371
 polizia-ahalak, 2228
Polizia-arreta, 798, 875
 polizia-eginkizunarekin zerikusia duten prestakuntza-, irakaskuntza- eta ikerkuntza-jarduerak, 1044
 polizia-etxeko edo jendarmeriako atxiloketa-gunera, 2389
 polizia-funtzionarioek, 864
 Polizia-jarduketan, 543
 poliziak, 863
 Poliziak, 738, 2389
 Polizia-kategorian sartzeko hautaprobak, 1606
 polizia-kidegoak, 863
 polizia-kidegoetako, 864
 polizia-kidegoetan, 865
 poliziako, 739
 poliziako funtzionarioek, 542
 poliziako kideen, 739
 poliziaren, 864
 Poliziaren, 738, 859, 863, 1043
 POLIZIAREN, 863
 Poliziaren Kidego Orokorra, 1759
 Poliziari, 826, 1608
 polizia-zerbitzuen arloko gastuetarako, 2217, 2444
 Polizien eta jendarmeen bikaintasuna, 2513
 poliziena, 2375, 2397
 Polonia, 179
 polonieraz, 207, 208
 poltsako atxikipen-taldea edo -azpitaldea, 1406
 ponentziak, 1403
 Ponentziaren txostena, 1900
 ponte-izena, 269
 Pontevedra, 403
 populazio osoan, 2150
 populazio-zerrenda, 2099
 pornografia, 787, 789, 790
 pornografia-edukia, 790
 pornografiarik, 789
 portaera, 1738
 Portaera arau-hauslea, 2174, 2202
 portaera bortitz, 1346
 portaera-, komunikazio- eta hizkuntza-nahasmendu larrien, 459
 Portaera-balio demokratikoak, 1347
 portaera-jarraibide, 1154
 portaerak, 618, 686, 789, 1219, 1348, 1519, 2167, 2168
 portaeraren, 1783
 portaeren, 686
 portu, bide eta aireportuetako parke eta lantegietako langile ikastun edo titularrak, 2465
 portuan, 2476
 Portugal, 179
 portugaldar eremuetako, beste herrialde lusofonoetako eta galiziar eremuetako eragileen, 1674
 Portugalekin, 1963
 Portugalgo Errepublikarekin eta haren hizkuntza-komunitateko herrialdeekin, 1673
 Portugalgo Errepublikaren, 1647, 1673
 Portugalgo eta nazioetako erkidego lusofonoarekiko lotura, 1674

- Portugalgo Hizkuntza
 aprobatzeko eta
 Lusofoniarekiko Loturak ezartzeko
 martxoaren 24ko 1/2014 Legeak,
 1674
- Portugalgo Hizkuntzako Herrialdeen
 Erkidegoarekiko harremanei, 1679
- portuges hizkuntzari, 1646
- Portuges Hizkuntzari, 1646
- portuges, 109, 1527, 1646
- Portuges, 1527, 1646
- portuges hizkuntza ofizial duten
 herrialdeekin, 1647
- portuges hizkuntza ofizial duten
 lurraldeetako erakundeak eta
 pertsonak, 1647
- portugesarekin, 1646
- portugesaren estatu eta erkidegoen
 multzoa, 1673
- Portugesaren Herrialdeen
 Erkidegoan, 1646, 1673
- portugesaren ikaskuntza, 1647
- portugesaren irakaskuntza eta
 ikaskuntza, 1646
- portugesez, 113, 118, 123, 125, 131,
 199, 207, 208, 1629, 1646, 1647
- portugesez diharduten telebistekin,
 1647
- portugesez hitz egiten duten
 herrialde eta erkidegoekin lotzen
 duten lotura historikoetan, 1646
- portugesezko merkatuei, 1603
- portuko estatu-agintaritzaren
 ikuskatzailetzetan, 2242
- portura, 2301
- portzentajezko murrizketarekin, 1884,
 1936
- posta bidezko txeketa, 2229
- posta elektronikoa, 2198
- posta elektronikoz, 405, 1885
- Posta eta Komunikazio
 Elektronikoen, 2338
- Posta eta Komunikazio Elektronikoen
 Erregulazio Agintaritzaren, 2498
- Posta eta Komunikazio Elektronikoen
 Kodearen, 2498, 2499
- posta ziurtatu, 2383
- posta-helbidea, 444, 565, 604, 1666
- postan, 63
- posta-trafikoak, 188
- posta-txekeetan, 188
- postaz, 405
- posta-zerbitzuak, 938
- postproduktzio-laguntzaile, 2361
- postsinkronizazioari, 171
- postu, 463, 1026, 1038, 1052
- Postu, 362
- Postu banakotuak, 362
- postu hutsa, 2120
- postu hutsak, 2116
- postu okerrenak dituzten herrialde
 gehienak, 2496
- postua, 2120, 2122
- postuak, 362, 463, 1355, 1564
- Postuak, 816
- postuan, 2490
- postuaren banakotasunaren
 elementu funtsezko, 362
- postuetako, 866
- postuetan, 699, 1994, 2490
- Postu-mota, 362
- posturen, 688
- potentzia ekonomikoak, 1646
- potentzialtasunak, 1646
- potentzien, 685, 697
- praktika, 167, 183, 184, 1219, 1895,
 1999
- praktika demokratiko, inklusibo,
 eleaniztun eta kulturartekoan,
 1714
- praktika juridikoak, 269
- Praktika linguistikoak, 1681
- praktika pedagogikoan, 2491
- praktika profesionalak, 2491
- Praktika tradizionalen muga, 333
- praktika-aldia*, 731
- praktika-aldian*, 731
- praktika-fasea, 1125
- praktikak, 857, 1046, 2249, 2491
- Praktikak, 466
- praktikaldiak, 2184
- Praktikaldiak, 1948
- praktikaldirik, 816
- praktikara, 1766
- praktikarik, 322
- Praktiken fase, 1812
- praktiken fase bat, 1812
- prebentzio, 789, 1122, 1735, 1761,
 1821
- prebentzio- eta sentsibilizazio-
 neurriak, 1735
- Prebentzio- eta zaintza-sistemetik

- urrun dauden pertsonak, 2311
- Prebentzio- eta zaintza-sistemetatik
 - urrun dauden pertsoneri, 2311
- prebentzio zibilarekin, 2348
- prebentzioa, 1623, 1956
- Prebentzioa, 1735
- prebentzioan, 1130, 1237, 1717
- prebentzioari, 1831
- Prebentzio-jarduketak, 1752
- Prebentzioko eta informazioko
 - kanpaina instituzionalak, 510, 651
- prebentzio-neurri batzuk hartuko eta sustatuko, 824
- Prebentzio-neurriak, 824
- prebentziorako, 2311
- Prebentziorako eta goiz
 - detektatzeko ekintzak, 2053
- prebentziorako prozedura
 - espezifikoak, 1236
- prebentziorako ahalordetzeak, 520
- prebentziorako alderdia, 256
- prebentziorako eta kautelazko
 - helburua, 414
- predikazioarena. *Ikus* hizkuntza
- premia, 908, 1020
- premia- eta proportzionaltasun-
 - printzipioak, 908
- premia existentziala, 974
- premiak, 2270
- premiamendu administratibo edo
 - judiziali, 2441
- premiarik, 2504
- premiei, 2497
- premien, 2438
- premietara, 2492
- premietarako, 2440
- prentsa, 1628, 1836
- Prentsa Eskubideari buruzko 1881eko
 - uztailaren 29ko Legearen, 2371
- prentsa idatzi, 2014
- prentsa idatzia sustatzeko neurriak,
 - 1861
- prentsa-artikuluak, 314, 383
- prentsa-artikuluaren argitalpena, 1222
- prentsak, 691
- prentsan, 1381, 2115
- prentsaren, 1999
- Prentsaren Araubide Juridikoa, 2426
- prentsaren esparruan, 2426
- Presako arrazoiak, 2123
- Presako epea duten iragarkien
 - kuota, 1885
- Presako epea duten iragarkien
 - prezioa, 1858
- presako tasa aplikatua, 1885
- presazko iragarkien, 1933
- Presazko kasuetan, 2324, 2384
- presentzia, 169, 459, 853, 1381, 2162
- presentzia egokia, 1278, 1868, 1870,
 - 1997, 2105, 2110
- presentzia iraunkorra, 2004
- presentzia nagusia, 173
- presentzia orekatua*, 797, 1367, 1395,
 - 1926
- presentzia progresiboa, 1873
- presentzia soziala, 1972
- presentzia telematikoaren, 582
- presentzialak. *Ikusi interpretazioa*
- presentzialak edo urrutikoak. *Ikus*
 - zerbitzua
- presentzialtasuna, 1815
- presentzia-maila, 169
- presidentea, 2122, 2123, 2124, 2377,
 - 2470
- Presidenteak, 369, 2121, 2122
- presidentea eta presidenteordeak,
 - 368
- presidenteak, 2097, 2122, 2123, 2274,
 - 2275, 2297, 2355, 2374, 2375, 2377,
 - 2378, 2385, 2444, 2465, 2506
- Presidenteak, 2121, 2374, 2376, 2377
- presidentearen, 2384
- presidentearen oniritziarekin, 2122
- presidentearen zuzendaritzapean,
 - 2383
- presidentearengana, 2315, 2317
- presidenteari, 2215, 2225
- presidenteeak, 1660
- presidenteorde, 369, 1646
- Presidenteordea, 2121
- presidenteordeak, 1965, 2122
- Presidenteordetza Sailak, 1965
- presidentetza betearazlea, 368
- Presidentetza Sailak, 1899
- Presidentetza Sailaren prezioak,
 - 1858
- Presidentetza, Hezkuntza, Kultura,
 - eta Lurralde Politika eta Herri Lan
 - sailakoak, 1899
- Presidentetza, Kultura, Industria eta
 - Energia, Merkataritza, Kontsumo
 - eta Turismo, Lurralde Politika eta

- Herri Lan eta Irakaskuntza sailen ordezkari, 1838
- Presidentetzako eta Harreman Instituzionaletako sailburuak, 1192
- Presidentetzaren eta sail bakoitzaren eskumen-eremuetan, 1675
- Preskripzioa, 762
- preskripzioak, 760, 865, 1637
- preskripzioekin, 2153
- preso hartu, 62
- presondegiaz bestelako establezimendu publikoak, 414
- prestaketa, 567, 777, 2122
- prestaketa-ikastaroetan, 830
- prestaketa-lanei, 2270
- prestaketa-prozedura, 2374
- prestakuntza, 149, 453, 461, 466, 482, 491, 493, 533, 601, 668, 710, 711, 715, 727, 731, 739, 745, 758, 777, 856, 860, 864, 866, 931, 933, 939, 950, 954, 956, 1024, 1025, 1038, 1044, 1138, 1143, 1144, 1146, 1149, 1163, 1222, 1237, 1246, 1262, 1263, 1273, 1277, 1279, 1345, 1346, 1357, 1432, 1497, 1524, 1527, 1539, 1547, 1549, 1580, 1606, 1651, 1716, 1728, 1750, 1756, 1766, 1809, 1817, 1820, 1826, 1869, 1912, 1959, 1964, 1997, 1998, 2018, 2082, 2154, 2161, 2168, 2253, 2254, 2264, 2265, 2480, 2491
- Prestakuntza, 486, 490, 1044, 1129, 1146, 1248, 1250, 1341, 1373, 1525, 1547, 1630, 1644, 1822, 1893, 1898, 1997, 2217, 2253
- prestakuntza akademikoa, 1812, 1948
- prestakuntza arautua, 233
- prestakuntza arautuan, 485, 489, 1819
- prestakuntza artistikoari, 585
- prestakuntza behar duten pertsonak edo kolektiboak, 1344
- prestakuntza didaktiko, 371
- prestakuntza egokia, 585, 2007
- prestakuntza egokia duten langileak, **170**
- prestakuntza eleaniztuna, 1813
- prestakuntza eleaniztunerako oinarri positibo eta arrakastatsuena, 2149
- prestakuntza espezifikoa, 1512, 1706, 1721, 2166
- prestakuntza espezifikoko ikastaroak, 1852
- prestakuntza estetikoa, 456
- prestakuntza eta egiaztagiri egokiak, 1968
- prestakuntza- eta hobekuntza-ikastaroak, 739, 860, 866, 1728
- prestakuntza- eta ikaskuntza-ekintzen, 1247
- prestakuntza- eta ikerketa-prozesuetatik, 1766
- prestakuntza- eta ikerketa-zentroak, 2254
- Prestakuntza- eta informazio-programak, 933
- prestakuntza eta informaziorako irispidea, 1642
- prestakuntza eta jardunbide onen erreferentziazko adierazleak, 2248
- prestakuntza eta jardunbide onen erreferentziazko adierazleen, 2311
- prestakuntza- eta komunikazio-metodoak, 1646
- prestakuntza- eta trebakuntza-planak, 985
- prestakuntza ez-arautuan, 485, 489, 1138, 1144, 1819, 1820
- Prestakuntza ez-arautuan, 1144, 1820
- prestakuntza ez-arauturako, 1997
- prestakuntza hobea, 828
- prestakuntza integrala, 585, 1067, 1427, 1897
- prestakuntza iraunkorragatiko osagarria, 1790
- Prestakuntza Iraunkorrari, 1756
- prestakuntza iraunkorrei, 1343
- prestakuntza komuna, 585
- prestakuntza kultural, musikal, artistiko eta linguistikoa, 1247
- prestakuntza linguistikoa eta kulturala, 1345
- prestakuntza orokorreko osagarriak ematen dituzten hautazko lanbide-moduluak, 599
- prestakuntza osagarria, 1526
- prestakuntza pedagogiko eta didaktikoa, 454, 463
- prestakuntza tekniko-profesionala, 1749

- prestakuntza tekniko-profesionaleko zentrozen sarea, 1747
- prestakuntza teoriko/praktiko, 799
- prestakuntza teoriko-praktiko egokia, 1770
- Prestakuntza-aisialdiko haur- edo gazte-zentroak, 1450
- prestakuntza-aukera, 585
- prestakuntza-beharrizanei*, 710
- prestakuntza-diseinuak, 777
- prestakuntza-ebaluazioa, 1424
- prestakuntza-egonaldia, 601
- prestakuntza-ekintzak, 909, 978, 1144, 1238, 1695, 2045, 2046
- Prestakuntza-ekintzak, 1695, 2046
- prestakuntza-ekintzek, 1946
- prestakuntza-ekintzen, 413, 1694
- prestakuntza-ekintzen gutxieneko edukiak, 1959
- prestakuntza-erakundeetan, 2030
- prestakuntza-eredu erkideak, 2186
- prestakuntza-eskaintza, 601, 828, 1630, 2161
- prestakuntza-eskolak, 1446, 1447
- prestakuntza-estrategiak, 2186
- prestakuntza-etapetan, 126
- prestakuntza-graduak, 598
- prestakuntza-harrera, 1946
- prestakuntza-ibilbide, 1144
- prestakuntza-ikastaroa*, 731
- prestakuntza-ikastaroak, 485, 489, 1144, 1812, 1820
- prestakuntza-ikastaroan*, 731
- prestakuntza-ikastaroaren*, 731
- prestakuntza-ikasturteaz, 2491
- prestakuntza-institutu erregionalak, 2261
- prestakuntza-jarduera, 1129
- prestakuntza-jarduerak, 853, 864
- Prestakuntza-jarduketak, 1247
- prestakuntzako, 1237, 1381, 1951, 2153
- Prestakuntzako eragileen ezaugarriak, 828
- prestakuntzako eskaintza, 828
- prestakuntzako eta enpleguko erdi mailako tituluduna, 1070, 1071, 1072
- Prestakuntzako institutu erregionalen instantzia pedagogiko eta zientifikoak, 2262
- prestakuntzako programa bereziak, 461
- Prestakuntzako programak eta ekintzak lantzeko baldintzak, 829
- prestakuntzakoa, bizitzekoa, harrerakoa, arretakoa edo hezkuntza berezikoa. *Ikus* ziurtagiria
- prestakuntza-laguntza, 2160
- prestakuntza-lanetan, 2325
- prestakuntza-maila, 595
- prestakuntza-mailarako behar beste ezagutza, 1696
- prestakuntza-materiala, 1095
- prestakuntza-materialen edukiek, 2003, 2030
- prestakuntza-moduluek, 1144
- prestakuntzan*, 711, 769, 1143, 1236, 1395, 1640, 1721, 1820, 1824, 1949, 2030, 2155
- prestakuntza-neurriek, 1163
- prestakuntza-osagaiak, 585
- prestakuntza-osagarri egokiak, 601
- prestakuntza-osagarriak, 598
- prestakuntza-plan, 1025
- prestakuntza-plan espezifikokoak, 1968, 2007
- prestakuntza-planak, 856, 1143, 2168
- prestakuntza-planak eta -programak, 485, 489, 1143
- prestakuntza-politiken koordinazioan, 2186
- prestakuntza-programa, 1344
- prestakuntza-programak, 1277, 1998
- Prestakuntza-programak, 1344, 1819
- prestakuntza-programen, 2299
- prestakuntza-programetan, ikasleek trebezia nahikoa garatu dezaten ahozko zein idatzizko ulermenean eta adierazpenean, 854
- prestakuntza-programetatik, 830
- prestakuntza-proiektu, 1721
- prestakuntza-prozesua, 855
- prestakuntza-prozesuak, 2183
- prestakuntza-prozesuan, 1705
- prestakuntza-prozesuaren xede den arlo profesional, 854
- Prestakuntza-prozesuetako eleaniztasuna, 855
- Prestakuntza-prozesuetako hizkuntza ofizialak, 853

- prestakuntza-prozesuetan, 1146
prestakuntzarako, 1325, 1523, 1529,
1718, 1749, 1752
prestakuntzaren, 783, 1024
Prestakuntzaren, 1044
prestakuntzaren alorreko politika
eraginkorrak, 2496
Prestakuntzaren eta enpleguaren
arloan eskumena duen
administrazioak, 1821
Prestakuntzaren eta informazioaren
komunikazio-hizkuntza, 1959
prestakuntzaren helburuak, 2261
prestakuntzaren helburuen, 309, 378
prestakuntzaren prozesuan, 783
prestakuntzari, 710, 1138, 1251, 1632,
1695
prestakuntzari eta ekintza
lagungarriei buruzko edukiak, 2226
prestakuntzari laguntzeko ekintzak,
2046
prestakuntzari laguntzeko
programak, 1481, 1730
prestakuntza-saioen kopurua, 2218
prestakuntza-saioretara, 2218
prestakuntza-sarea, 1714
prestakuntza-sarearekin, 1718
prestakuntza-teknikak eta -
estrategiak, 1380
prestakuntza-titulua, 2328, 2514
prestakuntza-unitateak, 1531
prestakuntzaz, 2313
prestakuntza-zentro, 533
prestakuntza-zikloetara, 830
prestakuntza-zikloetara sartzeko
prestakuntza-ikastaroak, 978
prestatu, 186, 196
prestatuko, 318, 387
prestatzaileak, 2318, 2319
Prestatzaileen prestakuntza eta
berrikuntza, 1248
prestatzaileen prestakuntzarako,
1523
Prestatze-faseko instrukzioa, 2273
prestatzeko, 83, 186, 830
prestatzerakoan, 317, 386
prestazio, 398, 1137, 1361, 1804, 2023
prestazio ekonomikorik, 1930
prestazio eleaniztun indartsu, 147
prestazio eta zerbitzu horiez
ekitatearen irizpidearen arabera
baliatzea bermatuko, 813
prestazioa, 607, 2286
prestazioak, 469, 752, 789, 1195,
1804, 1906, 1962, 2023, 2025, 2073,
2441
prestazioei, 505
Prestazioei, 2248
prestazioek, 1290
prestazioen, 1157, 1922
prestazioen aitortza, 1157
prestigio, 713
prestigio aitortua, 713
prezio, 1590
Prezio Publikoei, 1009
Prezioda, 937
prezioak, 371, 1153, 1800, 1858
prezioan, 121, 122
Prezioei eta salmenta-baldintzei
buruzko informazioa, 2280
prezioen, 1480
Prezioen araubidea eta
publizitatea, 1800
prezioen arloko informazioa, 1378
prezioen egonkortasuna, 205
Prezioen tarifek, 1153
prezioengatiko zeharkako zergen
ordainketa, 2442
prezio-tarifa, 1152
prezio-tarifak, 849
prezio-zerrendek, 1800
pribatua, 410, 411, 758
pribatuak, 716, 719, 720, 803
Pribatutasuna, 678
pribilegio, 2442
pribilegioak, 724, 2440
pribilegioei, 2440
pribilegioek, 2442
pribilegiotik, 724
primak, 2284
Printzerrian, 2478
Printzerriaren, 1275
Printzerriko, 1268, 1275, 1276, 1277,
1279
Printzerriko Batzar Nagusiak, 1279
Printzerriko Gobernu Kontseiluak,
1275
Printzerriko hezkuntza-sistematik
datozen ikasleek, 2480
printzipio, 163, 165, 177, 184, 186,
454, 478, 484, 685, 686, 688, 693,
695, 711, 715, 740, 787, 788, 835,

- 1017, 1023, 1025, 1031, 1043, 1105,
1129, 1142, 1196, 1232, 1281, 1285,
1289, 1317, 1343, 1589, 1629, 1648,
1739, 1778, 1805, 1862, 1863, 1913,
1915, 1962, 1972, 2105
Printzipio, 781, 793, 835, 997, 1017,
1023, 1719, 1861, 1915, 1989, 2166
printzipio artezkari, 1023, 1772
printzipio artezkariak, 787, 1025,
1031, 1354, 1771
Printzipio artezkariak, 1114, 1772,
1915
printzipio artezkariok, 1114
printzipio demokratikoak, 128, 1347,
1599, 2434
printzipio demokratikoetan, 1346
printzipio eta balio etikoekiko
sentsibilizazioa, 149
printzipio eta eskubideen
errespetuaren, 695
printzipio gidari, 1284, 1674, 1783,
1813, 2009
printzipio gidaria, 1963
printzipio gidariak, 627, 810, 914,
1262, 1362, 1408, 1438, 1445, 1446,
1495, 1637, 1659, 1711, 1714, 1732,
1736, 1740, 1758, 1792, 1815, 1961,
1990, 2009, 2056, 2165, 2340
Printzipio gidariak, 1284, 1637, 1674,
1733, 1758, 1783, 1961
printzipio gidariaren kategoriara,
1978
printzipio gidariei, 1160, 1733
printzipio informatzaile, 1967
printzipio informatzaileak, 1891
Printzipio informatzaileak, 781
printzipio inspiratzaile, 2098
printzipio inspiratzaileak, 1132, 1138,
1167, 1346
Printzipio inspiratzaileak, 1629
printzipio juridiko unibertsala, 657
printzipio juridikoak, 329
printzipio konstituzionalen, 1352
printzipio orientatzaile, 835, 1285
printzipio orientatzaileak, 1285, 1678
Printzipio orientatzaileak, 835, 1188,
1413
printzipio orokor, 422, 1369, 1394,
1668, 1669, 2451
printzipio orokorra, 1236, 1285, 1965
Printzipio orokorra, 1211
printzipio orokorrak, 422, 645, 686,
740, 741, 793, 832, 871, 945, 946,
1043, 1118, 1128, 1225, 1234, 1367,
1424, 1441, 1532, 1537, 1551, 1585,
1628, 1668, 1669, 1723, 1761, 1816,
1824, 1862, 1921, 1940, 1990, 2045,
2056, 2077, 2081, 2252, 2291, 2294,
2335, 2425, 2429
Printzipio orokorrak, 166, 422, 437,
484, 793, 842, 843, 991, 1017, 1023,
1118, 1132, 1142, 1228, 1272, 1283,
1343, 1369, 1373, 1394, 1479, 1480,
1532, 1537, 1641, 1642, 1699, 1723,
1768, 1824, 1862, 1947, 1991, 2045,
2077, 2081, 2100, 2167, 2291
printzipio orokorraren salbuespen,
1840
printzipio orokorre, 2425
printzipio orokorren gidari, 2098
Printzipio pedagogikoak, 455, 457,
1807, 1808, 1809
printzipioa, 204, 686, 741, 757, 787,
1017, 1025, 1234, 1237, 1238, 1239,
1240, 1288, 1358, 1364, 1387, 1533,
1537, 1608, 1631, 1659, 1721, 1967,
1989, 2018, 2186
printzipio-adierazpenak, 181
printzipioak, 146, 168, 186, 260, 309,
329, 330, 378, 471, 479, 686, 689,
692, 699, 740, 757, 780, 781, 788,
790, 813, 859, 882, 906, 1025, 1038,
1043, 1153, 1160, 1228, 1277, 1281,
1289, 1355, 1361, 1362, 1366, 1385,
1413, 1526, 1562, 1606, 1608, 1621,
1635, 1678, 1727, 1768, 1773, 1875,
1915, 1986, 1988, 1989, 2020, 2117,
2143, 2165, 2219
Printzipioak, 813, 1544, 1589, 1606,
1805
PRINTZPIOAK, 1188
printzipioak eta proposamenak, 195
printzipioarekin, 788, 2427, 2434
printzipioaren, 698, 1239, 1249, 1288,
1551
printzipioei, 1384, 1873
printzipioek, 1940
printzipioekin, 375, 1216, 1245, 1386,
2439
printzipioen, 205, 212, 839, 1106,
1610, 2165
Printzipioen Adierazpenaren testua,

- 139
 printzipioen esparruan, 1638
 printzipioetan, 699
 printzipioetara, 1025
 printzipioetatik, 1226
 printzipiook, 2219
 printzipiotan, 481, 839
 Pro Real Academia Española de la Lengua fundazioa, 1499
 proba, 361, 549, 552, 1044, 1146, 1380, 1387, 1530, 1606, 1613, 1654, 1821, 1828, 1894, 1928, 1949, 2184, 2256, 2314, 2315, 2316, 2317, 2332
 Proba, 361, 738, 865, 2184
 proba espezifikoa, 2184
 proba estandarizatueta, 1828
 proba fisikoak, 1178, 2184
 proba libreak, 1381
 proba praktikoa, 1544
 proba psikotekniko ez-baztertzailak, 1044
 proba psikoteknikoa, 2147
 proba psikoteknikoak, 1044, 1178, 2184
 proba psikoteknikoak edo psikometrikoak, 1178
 proba teorikoak edota praktikoa, 1655
 Proba-ingurune segurua, 1258
 probak, 361, 367, 422, 459, 552, 720, 1044, 1309, 1324, 1330, 1380, 1544, 1606, 1608, 1655, 1702, 1718, 1727, 1748, 1812, 1885, 1886, 1916, 1930, 1931, 1949, 2147, 2184
 probako azterketa, 1331
 probako azterketa-eskubideak, 1331
 proban, 549, 586, 1406
 proben, 731, 738, 750, 782, 865
 Proben espazio kontrolatua, 584
 Probestuak, 2275
 probestuen auzitegiak, 2275
 Probestuen auzitegiak, 2275
 probestuen epaileak, 2275
 Probestuen epaileak, 2275
 probestuen epaitegiaren eskumenekoa, 2275
 probetan, 731, 1009, 1828, 1882, 1885, 1998
 Probetan, 1885
 probetan oinarritutako politika eraginkorrak, 270
 probetarako, 830
 Probetarako deialdiak, 1812
 probetarako matrikula-tasaren, 1332
 probetxua, 1646
 Probetxua, 1646
 probidentzia, 410
 probintzia, 401, 403, 518, 2106, 2107, 2108
 probintzia-barrutiari, 519
 probintzia-barrutiei, 518
 probintzia-barrutien izendapena, 519
 probintziak, 373, 407
 probintziako, 401, 402
 Probintziako aldizkari ofiziala, 426
 probintziaren, 401
 probintziari, 373, 401, 403
 probintziek, 403, 2459
 probintzien, 403, 407, 408, 518, 2459
 probintzien irizpenean, 2460
 probintzien izendapena, 518
 probintzietako, 407, 426
 probintzietako aldizkari ofizialak, 426
 probintzietako fiskaltzak, 351
 probintzietako liburutegi publikoak, 1849
 probintzietan, 401
 probintzietarako, 407
 problemen ebazpena, 2258
 produktibitatearen erabilera, 1347
 produktu, 424, 1041, 1149, 1150, 1156, 1160, 1197, 1249, 1283, 1401, 1479, 1480, 1540, 1633, 1737, 1752, 1871, 1876, 1962, 1971, 1999, 2006, 2267, 2268, 2447
 Produktu, 2267
 produktu arriskutsuei eta toxikoei, 1873
 Produktu baten segurtasunaren ebaluazio, 1632, 1699
 produktu edo ekipamendu baten adostasuna, 2267
 produktu edo zerbitzuak erabiltzeko, etiketatzeko eta enbalatzeko jarraibideetan, 1871
 Produktu Erdieroaleen Topografien, 364
 Produktu eta ekipamendu arriskutsuak, 2267
 produktu eta ekipamenduen adostasuna ebaluatzeko

- prozedurarekin, 2267
produktu eta zerbitzuak erabili eta mantentzeko jarraibideen liburuxkak, 772
produktu eta zerbitzuei, 173
Produktu eta zerbitzuen egokitasuna, segurtasuna eta balorizazioa, 2283
produktu eta zerbitzuen erabilera, 1508
produktu eta zerbitzuen erabilera, komunikazioa edo mugikortasuna, 1401, 2004
produktu eta zerbitzuen informazioan, 1283
produktu horiek katalanera itzultzea, 1871
produktu tipiko eta bereziei, 2447
produktu turistikoak, 848
produktu zinematografikoetarako, 1871
Produktu, ondasun eta zerbitzuei buruzko informazioa, 2048
produktua, 672, 673, 676, 677, 1378, 1699, 1924, 2075
produktuak, 370, 449, 525, 1041, 1142, 1150, 1168, 1297, 1378, 1379, 1401, 1470, 1479, 1603, 1617, 1627, 1699, 1871, 1872, 1883, 1914, 2000, 2006, 2013, 2124, 2167, 2267
Produktuak, 2230
produktuak edo ekipamenduak erabiltzeko jarraibideetan, 316, 385
produktuak ikertzea, ekoiztea eta merkaturatzea, 1871
produktuaren adostasuna, 672, 673
produktuaren benetako jatorri geografikoa, 1297
produktuaren benetako jatorria, 1210, 1592, 1708, 1710, 1776, 1895
produktuaren benetako jatorria edo izendapena, 1708
produktuaren ekoizle, banatzaile edo arduradun den enpresari, 1632, 1699
produktuaren izena, 671, 672
produktuei, 2351
produktuei etiketak jartzeko, 188
produktuek, 484, 1142
Produktuek, 1473
produktuen, 789, 1238, 1534, 1677, 1776, 1872, 1999, 2075, 2124
Produktuen adostasuna, 673
produktuen aurkezpenean, 1708
Produktuen CE adostasun-deklarazioa, 673
produktuen ekoizpena eta merkaturatzea, 1999
Produktuen elementu operatiboak, 678
produktuen etiketatzean, 1634
produktuen etiketetan, 1872
produktuen izendapenean, 1210, 1592, 1776
produktuen izendapenean, aurkezpenean edo publizitatean, 1592
Produktuen segurtasunaren arloko agintaritza eskudunak, 1699
produktuen, zerbitzuen eta marketinaren publizitatean, 1238
produktuetako etiketetan, estalkietan eta argibideetan, 1915
produktuetan, 2020
produktuetarako, 1708
produktzio berrietakoak, 2429
profesional, 590, 591, 1107, 1130, 1521, 1526, 1715, 2280, 2317, 2474
profesional aditu, 590, 591
profesional egokiak, 478
profesional eraginkorrak, 1766
profesional espezializatuak eta neutralak, 1508
profesional interesdunak ordezkatzeko dituen kolektibo, 2083
profesional kualifikatuen edo adituen laguntza, 400
profesional sanitarioaren, 1117
profesional sanitarioaren identifikazioa, 1117
profesionala, 483, 1140, 1141
profesionalak, 484, 485, 488, 489, 600, 1107, 1125, 1129, 1143, 1154, 1158, 1333, 1521, 1541, 1594, 1601, 1707, 1721, 1722, 1802, 1878, 1947, 1948, 1967, 2168, 2279, 2282, 2283, 2292, 2319, 2323, 2327, 2330, 2414
Profesionalak, 1154, 1770, 1802, 2281, 2413
profesionalak gaitzea, 855

- Profesionalak gaitzea, 799
Profesionalak idatzizko kontratu,
2282
profesionalaren kualifikazio
profesionalak, 2318
profesionalaren kualifikazioen, 2318
profesionalari, 2318
profesionalei, 1603, 1749, 2168, 2265,
2314, 2316, 2331, 2488
profesionalek, 1154, 1158, 1470,
2007, 2282, 2312, 2318
Profesionalek, 2282
profesionalen, 187, 420, 461, 1965
profesionalen eskubide, betebeharrak
eta erantzukizun zibil, 2312
profesionalen etengabeko
prestakuntza, 1639, 1898
profesionalen gabezia edo eskasia,
1390
profesionalen hasierako eta
etengabeko prestakuntza, 485,
1143
profesionalen hasierako
prestakuntza, 489
profesionalen lankidetzak eta
aholkularitza espezializatua, 1525
profesionalen prestakuntza, 1539,
2082
profesionalen sareak, 461
profesionalen osaturiko batzorde
eskudunaren irizpenean, 2316
profesionalizazioa, 2168
profesionaltasun-irizpideen, 692
profesionaltasun-ziurtagiri, 1144
profesionaltasun-ziurtagiria, 1448
Profil asimetrikoa, 277
profil eleaniztuna eta kulturartekoa,
multimodala, 973
Profil estandarra, 276
profil profesio grafikoari, 1044
profil profesionala eta linguistikoa
duten irakasleak, 947
profil profesionalak, 1809
profilen aniztasuna, 2518
programa, 189, 196, 226, 227, 459,
502, 503, 546, 686, 715, 722, 783,
829, 854, 1106, 1129, 1133, 1142,
1145, 1146, 1152, 1235, 1239, 1247,
1282, 1344, 1346, 1397, 1410, 1417,
1526, 1579, 1647, 1674, 1695, 1719,
1734, 1761, 1811, 1818, 1821, 1825,
1828, 1892, 1975, 1998, 2072, 2078,
2150, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156,
2157, 2160, 2161, 2163, 2177
Programa, 759, 782, 1719, 2429
programa berezi, 2438
programa bereziak, 459, 461, 783
Programa ekonomiko-finantziarioa,
759
programa eleaniztun esperimental
berritzaileak, 2156
programa eleaniztuna, 2163
programa eleaniztunei buruzko
ikerketaren eremuan, 2149
programa eleaniztunen indarraldia,
2152
programa elebidun eta
eleaniztunak, 2163
Programa esperimentalak, 2156
programa espezifikoak, 1129, 1146,
1209, 1248, 1810, 1811, 1893, 2156
programa eta ekimen espezifikoak,
486, 490, 1145, 1821
programa eta ekipo informatikoak,
151
programa eta zerbitzu, 105
programa horiek egiteko
erantzukizuna, 106
programa horiek eskaintzen dituzten
aukerak, 227
programa horietarako irismena
erraztu, 227
programa informatiko, 151
programa informatikoak, 144, 2006
programa informatikoen, 1347
programa komuna, 715
Programa mobilizatzaileak, 2423
programa mobilizatzailearen, 2419
programa nazionalen, 2309
programa-eskaintzen barruko
gainerako telebista-zerbitzuen
zenbakitze-sistema parekidea,
2427
programa-helburuak, 726
programak, 187, 226, 267, 369, 461,
472, 491, 533, 687, 699, 717, 718,
759, 760, 765, 789, 976, 987, 1016,
1128, 1132, 1148, 1152, 1159, 1167,
1209, 1222, 1237, 1247, 1248, 1251,
1292, 1293, 1344, 1346, 1347, 1398,
1412, 1481, 1527, 1572, 1604, 1638,
1671, 1719, 1721, 1730, 1733, 1751,

- 1752, 1756, 1758, 1807, 1811, 1819,
1874, 1892, 1893, 1907, 1942, 1943,
1957, 1960, 1997, 1998, 2001, 2121,
2153, 2154, 2168, 2207, 2459, 2494
Programak, 692, 1247, 1344, 1345,
1893, 2071, 2078
programa-kontratu, 1921
programa-kontratua, 1171, 1367,
1906
Programa-kontratua, 2145
programa-kontratuak, 1230, 2144
programa-kontratuan, 1921
programa-kontratuaren, 1905, 1906,
2145
programa-kontratuek, 1998
programaren, 228, 1344, 2151, 2157,
2160, 2161, 2259
programaren ardatza, 2423
programaren jarraibideak, 151
programarioa, 1401
programazio, 689, 694, 726, 728, 743,
1868, 1869, 2140, 2144, 2159
programazio didaktikoetan, 1145
programazio- eta irakaskuntza-
politikak, 1868
programazio ezberdin eta
orekatuak, 2142
programazio irisgarriaren, 1133
programazio jeneralista, 1133
programazio orekatu eta
askotarikoak, 1629
programazio orokorra, 1187
programazio orokorraren, 1187,
1709, 1746
Programazio osoko komunikazio-
hizkuntza, 1367
programazioa, 689, 1041, 1289, 1367,
1402, 1674, 1856, 1875, 1880, 1907,
1975, 2005, 2144, 2160, 2163, 2423,
2459, 2476, 2489, 2495
Programazioa, 1367, 1921, 2115
programazioak, 796, 873
Programazioak, 1396
programazioan, 689, 1168, 1367,
1524, 1734, 1832, 1870, 1908, 1998,
2144
programazioaren, 686, 689, 691, 695,
1289, 1376, 1921, 1998, 2448
Programazioaren jarraibide
orokorrak, 2144
programazioaren oinarritzko
printzipioak, 2144
Programazioaren printzipio
orokorrak, 1367
Programazioaren printzipioak, 1856
programazioari, 689, 692, 2419, 2489,
2501, 2509
Programazioari, 2457, 2489, 2495,
2504
programazio-betebeharrak, 694
programazio-ehunekoa, 689
programazioek, 1106, 1132
programazioen, 1133
programazioetako edukiek, 1120
programazioetako ikus-entzunezko
ekoizpenetara, 1132
programazioetan, 1756
programazioetarako, 1217
programazio-hizkuntzan, 151
programazio-ingeniari, 2361
programazioko eta nazioarteko
proiektzio aspektuak, 1909
programazio-operadore, 2362
programazio-operadoreburu, 2361
programei, 2438
programek, 687, 759
programen, 503, 716, 719, 765, 1167,
1195, 1247, 1375, 1397, 1398, 1417,
1578, 1581, 1714, 1758, 1856, 1942,
1958, 1964, 1997, 2259
programen edukien arabera
hautaketa elektronikoa
ahalbidetzen duten
mekanismoak, 1856
Programen eskaintza, 824
programen gida elektronikoa, 607
programen kalitate eta aniztasunaz,
2427
Programen kalitatea, 2427
programetan, 699, 742, 760, 765,
766, 856, 1320, 1398, 1527, 1642,
1694, 1715, 1720, 1958, 2001, 2096,
2104, 2260, 2480
programetarako, 1146
programok, 487
progresiboki eskubide honen
erabilera bermatzeko, 1000
progresibotasun-baldintzekin, 771
progresibotasun-printzipioari, 771
proiektu, 189, 456, 715, 716, 722, 742,
1028, 1158, 1398, 1603, 2159
Proiektu, 715, 1355, 2436

- proiektu irekia, 249
proiektu kolektiboetan, 2348
Proiektu kulturalak, 1355
proiektu pedagogiko berritzaileak, 218
proiektu pedagogikoaren hizkuntza-
aspektuak, 1451
proiektu pilotua, 235
proiektu teknologikoak, 1149
proiektu zientifikoak, 2254
proiektua, 780, 1025, 2436
Proiektua egiteko eta onesteko
prozedura, 2158
proiektuak, 760, 1717, 2429
proiektuaren, 761, 762, 1489
proiektuaren aldeko txostena, 762
proiektuaren egilea, 762
proiektuaren eraberritzea, 761
proiektuaren helburu zehatzen
lorpena, 2158
proiektuaren zati, 2157
proiektuek, 1288, 1943, 2348
proiektuen, 1397, 1417, 2159
Proiektuen, 760
Proiektuen araberako lan-
metodologia, 2154
Proiektuen ingurumen-inpaktuaren
ebaluazioa, 1397, 1417
proiektuetan, 788, 1120, 1125, 1145,
1239, 1396, 1417, 1534, 1716, 1763,
2019
proiektugileek, 227
proiektuok, 2348
proiekzio, 1975
proiekzio sozialean, 1243
proiekzioa, 1677, 1974
prokuradore eskudunak, 2384
prokuradore eskudunaren, 2378,
2382, 2383, 2453
prokuradore nagusiak, 2378, 2382,
2384, 2385, 2454
Prokuradore nagusiak, 2379, 2454
prokuradore nagusiaren, 2378, 2384,
2453, 2454
prokuradore nagusiarri, 2454
prokuradoreak, 2376, 2378, 2382,
2388, 2390, 2391, 2393, 2394, 2453,
2454
prokuradorearen, 2389, 2391, 2454
prokuradorearengana, 2371
prokuradoreari, 2389
Prokuradoreen Estatutu Orokorra,
466
propioa, 167
proporzio arrazoizko batekin, 2150
proporzioa, 2158, 2429, 2490
proporzioei, 2430
proporzionaltasun- eta egokitasun-
printzipioa, 2184
proporzionaltasuna, 270, 908, 1778
proporzionaltasunaren eta
diskriminaziorik ezaren printzipioak,
260
proporzionaltasunaren eta egin
beharreko eginkizunetara
egokitzearen printzipioak, 2187
proporzionaltasunez, 731, 749
proporzionaltasun-irizpideen, 691
Proporzionaltasun-printzipioaren,
1778
proporziotan, 2162
proposamen, 178, 185, 453, 693,
2141
proposamen pedagogikoaren, 2157
proposamena, 356, 692, 713, 714,
717, 718, 719, 720, 721, 743, 2159
Proposamena, 183, 688, 996, 2158,
2180
proposamenak, 189, 318, 387, 576,
690, 718, 719, 1279, 2296, 2297
proposamenari, 161
proposamenei, 687
proposamenen, 2296
proposamenetan, 688, 1752
proposamenez, 688, 697
proposamenik, 186
proposatu eta gauzatzea, 806
proposaturik, 207
proposatuta, 192, 804, 805, 806
proposatutako, 318, 387, 805
proposatzen, 173, 189
Proposatzen, 228
prospektiba, 985
protesi- eta ortesi-egileak, 2329,
2330
protesia, 1504
protokolizatu, 1866
protokolo, 1720
protokolo espezifikoak, 1733
protokolo teknikoei, 1960
protokoloa, 213
protokoloak, 369, 370, 1355, 1396,

- 1736
 protokoloan, 2344
 protokolo-eginkizunez, 690
 protokoloko eta ordezkartzako
 arretak, 370
 prozedura, 53, 154, 179, 190, 192,
 356, 389, 400, 412, 445, 504, 506,
 535, 541, 552, 557, 558, 562, 563,
 565, 568, 575, 716, 720, 722, 756,
 761, 791, 860, 866, 1007, 1018,
 1032, 1036, 1038, 1044, 1048, 1145,
 1192, 1211, 1223, 1236, 1278, 1287,
 1324, 1327, 1391, 1406, 1407, 1411,
 1471, 1610, 1668, 1719, 1727, 1898,
 1958, 1997, 2118, 2119, 2135, 2152,
 2158, 2159, 2160, 2214, 2224, 2225,
 2229, 2271, 2274, 2275, 2287, 2368,
 2384, 2385, 2388, 2390, 2454, 2467
 Prozedura, 53, 350, 400, 409, 416,
 429, 437, 549, 576, 924, 1037, 1192,
 1407, 1676, 2146, 2388
 Prozedura arrunta, 1407
 prozedura arruntaren, 1383
 prozedura berezi, 2378
 prozedura elektronikoa, 549
 prozedura eraginkorrak, 2423
 prozedura frantsesaren parte, 2211,
 2380
 Prozedura hastea, 576
 Prozedura irekia, 406
 prozedura judizial bati lotutako
 egintzak, 312, 381
 prozedura judizialaren, 1032
 prozedura judizialean, 400
 Prozedura Kriminalaren Legeak, 491
 Prozedura Kriminalaren Legean, 487
 Prozedura Kriminalaren Legearen,
 416
 prozedura medikoei. *Ikus*
 informazioa
 prozedura medikoei buruzkoa. *Ikus*
 informazioa
 Prozedura murriztua, 406, 523
 Prozedura murriztuetan, 1037
 Prozedura negoziatua, 406
 Prozedura orokorrak, 102
 prozedura sinplifikatu, 1383
 prozedura sinplifikatua, 2385
 prozedura sinplifikatuaren, 2385
 Prozedura Zibilaren, 400, 2340
 Prozedura Zibilaren 1/2000 Legea,
- 590
 Prozedura Zibilaren Legea, 563
 Prozedura Zibilaren Legearen, 487,
 491, 564, 565
 Prozedura Zibilaren urtarrilaren 7ko
 1/2000 Legea aldatzea, 590
 prozedura-arauak, 699, 2378
 Prozedura-bermeak, 2223
 prozedura-erregelak, 398
prozedurak, 389, 444, 523, 681, 753,
 1006, 1017, 1037, 1171, 1228, 1279,
 1336, 1369, 1377, 1489, 1610, 1985,
 2071, 2077, 2153, 2196, 2229
 Prozedurak, 1223, 1252
 Prozedura-mota, 429
 prozeduran, 560, 743, 1009, 1271,
 1337, 1406, 1865, 2225, 2396
 Prozeduran, 2388
 prozeduran erabiltzekoa den
 hizkuntza, 2269, 2272
 Prozedurarako sarbidea, 2224
 prozedurarekin, 2267
 prozeduraren, 400, 504, 716, 720, 760,
 783, 1007, 1031, 1875, 1914, 1941,
 2379, 2382, 2383, 2454
Prozeduraren, 713, 718, 846
 prozeduraren azalpen zehatza, 636
 prozeduraren berme guztiak, 400
 prozeduraren erregistroan, 2383
 Prozeduraren garapena, 406
 prozeduraren gehiegizko erabilera,
 2199
 Prozeduraren instrukzioa, 416
 Prozeduraren sinplifikazioa, 1481
 prozedurari, 318, 387, 504, 999
 prozedurari buruzko txostena, 2372
 prozedurari buruzko txostenetik,
 2388
 prozedurei, 560, 791, 1469, 2306
 prozeduren, 563, 1044, 1278, 2098,
 2102, 2184, 2332
 prozeduren iraupena, 1336
 prozeduren izapideak, 1252
 prozeduren lehiaketa fasean, 1044
 Prozeduren sinplifikazioa, 506
Prozeduretako hizkuntza, 389, 568
 prozeduretan, 568, 582, 788, 1135,
 1337, 1386, 1390, 1481, 1544, 1996,
 2467
 Prozeduretan, 770
 prozeduretarako, 2269

- prozedurez, 791
prozesu, 316, 385, 409, 582, 699, 710,
715, 731, 739, 859, 866, 1006, 1146,
1148, 1171, 1237, 1275, 1313, 1323,
1334, 1526, 1576, 1578, 1812, 1894,
1923, 1949, 2151, 2158
Prozesu, 457, 1250
prozesu asistentzialak, 1733
prozesu autonomikoaren, 710
prozesu autonomikoaren zerbitzuko
langileak, 710, 954
prozesu demokratikoak, 2496
prozesu estrajudizialetan, 1822
prozesu judizialetan, 1822
prozesu judizialetan eta
estrajudizialetan, 1148
prozesu monitorio europarra, 411
prozesu normalizatzailea, 1384
prozesu penaletan, 311, 381
prozesu publiko eta ireki, 2143
prozesu zibiletan, 312, 381
prozesua, 312, 381, 439, 816, 980,
1578, 1860, 1989, 2368
Prozesua, 546, 565
prozesuak, 168, 479, 781, 859, 866,
1025, 1142, 1225, 1530, 1537, 1891,
1894, 1973, 2119, 2160, 2183
prozesuan, 457, 463, 783, 859, 1042,
1600
prozesuaren, 788, 866
prozesuaren ekitatea, 543
Prozesuaren printzipio gidariak, 2340
prozesuaren zuzendaritza tekniko
eta koordinazioa, 2099
prozesuei, 1763
prozesuek, 484, 1142
prozesuetan, 491, 755, 1006, 1146,
1162, 1166, 1373, 1739, 1821, 1892,
2119, 2151, 2162, 2184
prozesuetarako, 1396, 1715
prozesu-jardunak, 699
prozesuko alde guztien eskubideak,
582
Prozesu-legeak, 409
prozesu-legegintzak, 409
psikologia, 1357
psikologiazko, 742
psikologiazko, eskola-giroko eta
lanbiderako orientabidea, 742
psikomotrizistak, 2323, 2324
Psikomotrizistak, 2323
psikomotrizitatea, 1716
psikopedagogia, 1357
psikoterapeuta, 2472
psikoterapeutak, 2472, 2473
psikoterapeuta-titulua erabiltzeko
baimen indibiduala, 2472
publikoa, 151
publikoak, 719, 741, 760, 773, 803,
1012, 1017, 1023, 1030
publikoak edo pribatuak, 829
publikoaren edo eskola- eta
unibertsitate-helburuen
beharrizanei, 122
Publikoaren eskura jartzekoak diren
sareak, 2338
publikoarentzat, 2223
publikoari, 1144
publiko-mota, 2142
publikotasun ofiziala, 884
publikotasuna, 359
publizitate, 522, 687, 689, 699, 796,
856, 1038, 1233, 1364, 1873, 1877
Publizitate, 1152, 2085
Publizitate aktiboa, 843, 1155, 1816
publizitate aktiboaren, 1038
publizitate aktiboaren
betebeharrak, 1038
Publizitate aktibotzat, 1155, 1816
publizitate dinamikoaren
modalitate, 1881
Publizitate eta Komunikazio
Instituzionalari, 451
publizitate ez-sexista, 2020
publizitate formala, 522
publizitate instituzional, 1364
publizitate instituzionala, 1825
Publizitate instituzionala, 1364, 1487,
2085, 2165
publizitate instituzionalak, 1206
Publizitate instituzionalak, 1364, 2085
Publizitate instituzionalaren, 1364,
2165
Publizitate instituzionalaren arauak
eta printzipio gidariak, 2165
publizitate instituzionalaren
edukietara, 451
Publizitate instituzionalaren
hizkuntzak, 1364
publizitate instituzionalaren
kanpainak, 1823
publizitate instituzionalaren

- oinarrizko aspektuak, 1364
Publizitate instituzionalaren testuek, 2165
publizitate instituzionalari, 2085, 2165
Publizitate Instituzionalari, 1206, 1364, 1487, 1538
publizitate instituzionalean, 1873
publizitate instituzionaleko jarduketa, 2167
Publizitate instituzionaleko testuek, 1364
publizitate-, eskaintza-, sustapen- edo komunikazio-kasuetan, 1633
publizitate-, lehia- eta objektibotasun-irizpideak, 1883
publizitatea, 173, 410, 433, 444, 449, 521, 526, 623, 687, 689, 734, 783, 790, 796, 835, 837, 842, 873, 937, 939, 941, 1018, 1104, 1152, 1161, 1163, 1197, 1250, 1297, 1396, 1752, 1764, 1800, 1961, 1962, 2115, 2173, 2231, 2232, 2233, 2249, 2290
Publizitatea, 451, 476, 796, 1163, 1666, 1873, 1954, 1961, 2058
Publizitatea sustatzeko neurriak, 1163
publizitate-agentek, 2292
publizitateak, 789, 1197, 1752, 1800
publizitatean, 173, 1237, 1238, 1240, 1323, 1534, 1592, 1627, 1634, 1710, 1724, 1762, 1776, 1777, 1800, 1873, 1895, 1974, 2000, 2115
Publizitatean, 1278
Publizitate-arauak, 1037
publizitatearen, 689, 796, 1164, 1480
publizitatearen denbora, 689
publizitatearen erabilera ez-sexista, 1762
publizitatearen eremuan, 1649
publizitatearen eta modaren alorretako langileak, 2292
publizitatearen eta telesalmenta-espazioen denbora, 1133
publizitatearen hartzaileen ezaugarriak, 2165
publizitatearen mugak, 1962
publizitateari, 789, 790
publizitate-ekintzaren xede den publikora, 1365
publizitate-emanaldi edo -mezuak, 2428
publizitate-euskarrien, 796
publizitate-iragarkien, 1549
publizitate-izaera duten xedeetarako erabiltzekoak diren obra zinematografiko eta ikus-entzunezko obrak, 2422
Publizitate-izaera duten xedeetarako erabiltzekoak diren obra zinematografiko eta ikus-entzunezko obrak, 2355
Publizitate-kanpaina, 1364
publizitate-kanpaina instituzionalak, 488, 491
publizitateko, 1035
Publizitateko eta komunikazioko kanpaina instituzionalak, 451, 819
publizitateko eta komunikazioko kanpaina instituzionaletan, 1538
publizitate-mezuek, 2432
publizitate-mezuen, 689
publizitate-mezuetan, 2030
publizitateri, 2447
Publizitatetik, 789
puerikulturako laguntzaileak, 2320, 2328, 2332, 2333
Puerikulturako laguntzaileak, 2333
puntuazioa, 918, 1047, 1406
puntuazioaren, 731, 1006, 1008
puntuazioari, 1406
Quebecen, 2314, 2316, 2331
Quebecen, 2314, 2316, 2331
Radio Galegak, 1628
Radio Vitoria, SA, 699
Ramon Lull Institutua, 2009
rati- eta telebista-saio eta komunikazio-zerbitzu publikoak, 2435
ratioak, 742, 1489
ratioari, 1810
ren eginkizunen berezko goi-mailako aholkularitza, 1403
Renaixença, 2114
Réunion, 2299, 2310
Réunioneko ikastegietan, 2438
Rhin Behereko, Rhin Garaiko eta Moselako departamenduetan, 2401, 2402
Rhin Garaiko eta Moselako departamenduetan, 2401, 2402
ri eta ziberespazioko informaziorako irispide unibertsala, 146

- Ribagorza eskualdea, 1200
 RIDEA, 1279
 Roazhonen, 2406
 rol, 856
 rola, 2496
 rolen eta genero-identitateen
 aniztasuna, 1168
 rolen eta hizkera inklusiboaren
 erabilera, 1735
 Rossetti, 185
 Rozuelako Justo eta Artzain Santuen
 Monasterioko "Nodicia de Kesos",
 1691
 RTVAk, 1106, 1132, 1133, 1170
 RTVAren, 1132, 1133
 RTVAren plataforma digitala, 1171
 RTVC ente publikoak, 1768
 RTVE, 503
 RTVEk, 1321
 RTVEk Valentziako Erkidegoan duen
 Aholku Batzordea, 2110
 RTVErekin, 502
 RTVG korporazioa, 1628
 RTVG korporazioak, 1629
 RTVG korporazioaren emanaldien
 estaldura, 1628
 RTVG korporazioaren hizkuntza, 1629
 RTVG korporazioaren ikus-
 entzunezko komunikazio-
 jarduerak, 1629
 RTVG korporazioari, 1628
 RTVVren, 2140
 RTVVren emanaldiak, 2139
 RTVVren itxieratik, 2140
 Rubert de Ventós, 185
 Saharaz hegoaldeko Afrikako
 herrialde, 2496
 Saharaz hegoaldeko Afrikako
 herrialdeak, 2496
 Saharaz hegoaldeko Afrikako
 herrialdeetako batez besteko
 ekonomia-hazkundera, 2496
 saiakera, 1603
 sail, 721, 1007, 1015, 1130, 1235,
 1638, 1675, 1808, 1810, 1828, 2030,
 2297
 Sail, 1828
 sail eskudunak, 2156
 saila, 857, 1236, 1243
 sailak, 712, 744, 781, 784, 788, 851,
 859, 863, 1007, 1023, 1119, 1128,
 1130, 1152, 1153, 1166, 1171, 1248,
 1391, 1476, 1486, 1529, 1531, 1552,
 1621, 1715, 1716, 1717, 1718, 1719,
 1720, 1721, 1722, 1811, 1818, 1819,
 1883, 1893, 1898, 1936, 1941, 1942,
 1946, 1950, 1968, 1969, 1970, 2007,
 2029, 2030, 2049, 2138, 2156, 2159,
 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2168,
 2187, 2492
 Sailak, 720, 745, 1130, 1325, 1519,
 1530, 1706, 1807, 1808, 1809, 1810,
 1811, 1812, 1828, 1834, 1884, 1899,
 1941, 1942, 1945, 1946, 1950, 1951,
 1965, 2164
 sailaren, 784, 851, 1006, 1148, 1149,
 1220, 1638, 1674, 1769, 1822, 1894,
 1930, 1932, 1941, 1966, 2014, 2023,
 2127, 2161, 2162
 sailari, 784, 1636, 1838
 sailburua, 712, 717, 718, 763, 785
 sailburuak, 713, 714, 718, 719, 762,
 1192, 1471, 1530, 1581, 1836
 sailburuordea, 712
 sailburuorde-maila, 805
 sailburutzek, 1110
 sailek, 1024, 1138, 1235
 Sailek, 783
 saileko, 779
 saileko arduradunak, 1675
 saileko idazkari nagusiak, 1834
 saileko titularrari, 779
 Sailen, 863
 sailen arteko koordinazioa, 1969
 sailetako, 762, 2424
 sailetako titularrek, 1706
 sailkapen, 1153
 sailkapen ekonomikoaren, 370
 sailkapena, 1650, 1662, 1773, 2183
 Sailkapena, 1518
 sailkapen-irizpideak, 392, 675
 sailkapen-proba, 1828, 1829
 sailkapen-taldearen, 1621
 Saint-Pierre eta Mikelumeko eta
 Mayotteko garapen-programei,
 2438
 Saint-Pierre eta Mikelumen, 2438
 saio, 2298, 2432, 2434, 2435
 saio batzuen ezaugarriak, 2437
 Saio batzuen ezaugarriak, 2432
 saio espezializatuetan, 2474
 Saio- eta zerbitzu-eskaintza

- analogiko eta digital, 2434
- saio pribatu, 2379, 2382, 2454
- Saioa, 2375
- saioak, 2355, 2422, 2428, 2430, 2431, 2432, 2434, 2435
- saioak balioztatzeke baldintzak, 2218
- saioei, 2428
- saioek, 500
- saioen kopurua, 2432
- saio-eskaintza, 2434
- saio-kopurua, 2474
- Saiook, 2435
- saioon, 2428
- sakrifizioari, 768
- salaketa, 327, 474, 541, 542, 2376
- Salaketa, 936
- salaketa jarri aurretiko informazioan, 541
- salaketa penalak, 62
- Salaketak, 319, 388
- salaketarako ezarritako neurriak, 241
- salaketaren kopia, 541
- salaketaren kopiaren doako itzulpena, 541
- salaketaren kopiaren idatzizko itzulpena, 542
- salako presidenteak, 2385
- Salamancako arbel bisigodoak, 1691
- salan, 2377
- salara, 2388
- salatzaile, 541, 542, 2375, 2397
- salatzailea, 936, 2284
- salatzeko eskubidea, 541
- salbuespen, 398, 686, 750, 1125, 1531, 1840, 2098, 2253
- Salbuespen, 1390, 1908, 1924, 1948, 2352
- salbuespen eta mugen legezko onuradunak, 150
- salbuespen partzialak, 1949
- salbuespena, 1324, 1355, 2099, 2104, 2261
- Salbuespena, 1389, 1929
- salbuespenak, 212, 324, 340, 455, 456, 457, 495, 750, 963, 1021, 1633, 1837, 1929, 1933, 2099, 2253
- Salbuespenak, 1324, 1389, 1390, 1590, 1828, 1829, 1929, 1930, 2104
- salbuespenarekin, 2103
- salbuespenaren prozedura, 1324
- salbuespenei, 2100, 2104
- salbuespenek, 688
- salbuespenekin, 2105
- salbuespenez, 460, 730, 749, 866
- salbuespenezko hautaketa-prozesuen, 859
- salbuespenezko inguruabarrak, 1569
- salbuespenezko kasuak, 962
- salbuespenik, 686, 1036, 1879
- salbuespen-kasuak, 1899
- salbuetsi, 227
- salbuetsita, 173
- Salbuetsitako eragiketak, 2362
- Salbuetsitako garraiobide, eragiketa eta zerbitzuak, 2362
- saldu izanaren fakturaren kopia, 2358
- saldu ondoko zerbitzu, 2281
- saldu ondoko zerbitzua, 2173
- saldu ondoko zerbitzuak, 497
- salerosketa-erregistratzaileek, 1914
- salerosketako, 707
- salgai, 122
- salgaiak, 2363
- salgaien, 2442
- salgaiengatik, 2441
- salmenta, 112, 449, 837, 937, 942, 1602, 2231, 2232, 2233, 2304, 2358
- Salmenta, 449, 2076
- salmenta- eta entzunaldi-kopurua, 2352
- salmenta- eta publizitate-jarduerak, 623
- salmenta ibiltariko lokalak eta ibilgailuak, 1087
- salmenta-baldintzei buruzko informazioa, 2280
- salmenta-fakturaren jaulkipen-zenbaki eta -data, 2358
- salmenta-jardueren alorreko zerbitzuak, 2304
- salmenta-jardueretan, 2304
- salmentak, 2304
- Salmenta-modalitate bereziak, 1624
- Salmenta-motak, 2304
- salmentarako eta zerbitzuak emateko erantzukizun erkideak, 1737
- salmentari, 1297
- saltoki handiak, 941

- Saltokiak, 936
 saltokitik kanpo egindako
 kontratuak, 496
 Saltokitik kanpo egindako
 kontratuen, 496
 saltzaile autonomoak, 2303
 San Marino, 179
 San Martin, 2300
 San Martin erregioko kultura-
 berezitasunak, 2300
 San Millán de la Cogolla
 Fundazioaren jarduerak, 1472
 San Millán fundazioak, 1490
 sandboxa, 1258
 Saneamenduari, 444
 saneamendu-neurria, 445
 saneamendu-neurriak, 444
 Saneamendu-neurriak, 444, 445
 saneamendu-neurrien, 445
 Santa Creu i Sant Pau ospitaleko
 Patologia Eskolak, 1878
 Santiago de Compostela hiria, 1588
 Santiago de Compostela Hiriaren
 Hiriburutzaren Estatutuari, 1588
 Santiago de Compostelako
 Adierazpena, 161
 Santiago de Compostelako Udalak,
 1588
 Santiago de Compostelako Udaleko
 hizkuntza, 1588
 Santiago de Compostelan, 1636
 sarbide, 453, 781, 1277
 Sarbide elektronikorik, 1037
 sarbide partziala, 2312, 2413
 Sarbide partziala, 2312
 Sarbide partzialaz, 2414
 sarbidea, 459, 1036, 2491
 sarbidea unibertsala, doakoa eta
 iraunkorra, 851
 sarbide-prozedurak, 1277
 sare, 151, 1635, 1714
 sare berriak, 1678
 sare finko eta mugikorren, 1140
 Sare publikoko gizarte-
 zerbitzuetarako eskubidea, 1922
 sare publikora, 741
 sare sozialak, 229, 244, 623
 sare sozialen erabilera, 1251, 1481,
 1730
 sare sozialen eta beste komunikazio-
 bide batzuen bidezko
 komunikazioa, 247
 sare telematikoetan, 1990
 sarea, 1714, 1747, 1774
 Sarea, 2239
 sareak, 150, 196, 848, 2338
 Sareak, 2338
 sarean, 1602, 2487
 sarearekin, 2254
sarearen arakatzaila, 152
 sarearen barruko etika, 1347
 sarearen erabilera-eskubideak, 2239
 sarearen esploratzaileak, 147
 Sareari buruzko adierazpena, 567,
 634
 sareek, 1678
 sareen, 2431, 2432
 Sareetan, 1338
 sareko lanaren sustapena, 882
 sareko liburutegiek, 810
 sarera konektatutako abonatuai,
 1857
 sare-sistemak, 1259
 saretan, 741
 saretan, publiko eta pribatuan, 741
 sari, 2217, 2444
 saria, 2341, 2482
 sariak, 1043, 2000
 Sariak, 1603
 saridun berri, 1836
 sarien, 2404
 sarrera, 361, 413, 414, 454, 698, 713,
 865, 1036, 1044
 Sarrera, 97, 360, 464, 1606, 1608,
 1759, 1853, 2215, 2222
 Sarrera eta igoera, 360
 sarrera-araubide, 1036
 sarrera-egoerak, 713
 sarrerako programetan, 1958
 sarrera-kopuruaren irizpidea, 1974
 sarreran, 449, 835
 sarrera-prozesuetan, 1146
 sarrerei, 2123
 sartzea, 316, 385, 807
 Sartzeko betekizunak, 1181, 1182
 satellite bidezko irrati-telebisten
 maiztasunen, 2433
 satellite bidezko telebista-kate, 2458
 satellite bidezko teledifusio, 2458
 satellite bidezko teledifusioari, 2458
 Satellite bidezko transmisioak, 124
 satellite nahiz kable bidezko irrati-

- hedapeneko transmisioak, 196
SEASKA elkarteak Ipar Euskal Herrian
administratutako eskola
elebidunak integratzeari buruz
prestatutako ebazpen-
proposamena, 185
Sefarad, 548
Sefaradeko, 548
Sefardi, 548
sefardia, 549
segmentazioa, 1523
segregazioaren aurkako
konpromisoa, 979
segurtasun, 851, 859, 1816, 2476
segurtasun- edo osasungarritasun-
arrazoiengatik, 1401, 2004
segurtasun eta ongizate
emozionala, 1945
segurtasun eta prebentzio
zibilarekin, 2348
Segurtasun Indar eta Kidegoei
buruzko Lege Organikoaren, 1226
Segurtasun Indar eta Kidegoei
buruzko martxoaren 13ko 2/1986
Lege Organikoak, 1373
Segurtasun Indar eta Kidegoei
buruzko martxoaren 13ko 2/1986
Lege Organikoan, 1478
Segurtasun Indar eta Kidegoen
Lege Organikoan, 1853
segurtasun juridikoa, 97, 908, 921,
1778, 2042, 2113
segurtasun juridikoari, 851, 2077
segurtasun nazionalerako, 315, 384
segurtasun publikoaren, 851
Segurtasun Publikoaren Akademia,
1547
Segurtasun Publikoaren Sistema, 864
segurtasun publikorako, 315, 384
segurtasuna, 124, 128, 149, 205, 797,
863, 875, 940, 968, 1040, 1479,
1737, 1980, 2244, 2283, 2476
segurtasunaren, 523, 863
**segurtasunaren alorreko Europar
Batasuneko legeriarekin**, 2502
segurtasunaren ebaluazio, 1632
segurtasunaren eta larrialdien
arloan, 1144, 1820
segurtasunarengatik, 506
segurtasunari, 2240, 2502
segurtasunari buruzko jarraibideak,
672
Segurtasun-datuen fitxa, 512
Segurtasuneko, 1040
Segurtasuneko informazioa, 1077
segurtasunerako, 1378, 1479, 1699,
2267, 2268
segurtasun-gabezia juridikoko
arazoak, 945, 953, 959
segurtasun-geruza, 1259
Segurtasun-informazioa, 1501, 1650
segurtasun-jarraibideak hizkuntza
erregional eta gutxituetan ere
idatzita egongo direla zaintzea,
317, 386
segurtasun-perimetroak, 1259
segurtasun-politika publikoak, 2083
segurtatzen, 2451
seinale akustikoak, 1040
seinale argidunak, kontrastedunak,
tipografiadunak, 1077
Seinale horien ezaugarriak, 1623
seinalea, 573
seinaleak, 449, 1190, 1401, 1650,
2005, 2507
seinaletika eleaniztuna, 2507
seinaleztapen, 1372
seinaleztapena, 1147, 1190, 1372,
1501, 1650
seinaleztapen-sistemak, 1583, 1651,
1750
seinaleztapen-sistemetan, 1583,
1651, 1750
seinalizazioa, 1040
Seinalizazioa, 573
seinalizazioan, 1042
sektore, 533, 1113, 1137, 1152, 1157,
1162, 1238, 1275, 1385, 1395, 1405,
1413, 1475, 1654, 1660, 1740, 1771,
1833, 1860, 1871, 1875, 1989, 1991,
1999, 2009, 2013, 2113, 2126, 2496
sektore ekonomikoekin, 1946
Sektore espezifikoa, 1152
sektore estrategikoa eta
lehentasunezko zatia, 1585
sektore horretako zenbait elkartek,
190
sektore instituzional, 1275
sektore pribatua, 856
sektore pribatua, 1120, 1238, 1395,
1762
sektore pribatuko lan-eremuan,

- 1238, 1762
sektore produktibo, 2264
sektore profesionalarekiko
konpromisoa eta motibazioa, 600
Sektore publiko autonomikoa, 1669
Sektore Publiko Autonomikoa, 1289
sektore publiko autonomikoak, 1668
Sektore publiko autonomikoak,
1669, 1676
Sektore publiko autonomikoak
Interneten duen presentziaren
printzipio orokorrak, 1669
sektore publiko autonomikoarekin
kanal digitalen, 1668
sektore publiko autonomikoaren
nazioarteko akordio ez-
arauemaileak, 1673
sektore publiko autonomikoaren
nazioarteko akordioak, 1673
sektore publiko autonomikoko
erakunde instrumentalak, 1676
Sektore publiko instrumentala, 1371
sektore publiko instrumentalaren
entea, 1380
sektore publiko instrumentaleko
langile guztien prestakuntza-
politiken koordinazioan, 2186
sektore publikoa, 317, 386, 1289,
1318, 1475, 2434
Sektore publikoa osatzen duten
erakundeek, 1985
Sektore publikoak, 147, 1985
Sektore publikoan, 2018
Sektore Publikoan Bitarteko
Elektronikoak, 1985
Sektore publikoaren eta herritarren
arteko harremanetan, 1985
sektore publikoaren eta pribatuaren
arteko lankidetzaren bidez, 148
sektore publikoaren
funtzionamenduari buruzko
arauak, 882
Sektore publikoaren informazioa,
1985
sektore publikoko autonomikoak ez
diren subjektu publikoek, 1676
Sektore publikoko emakumeen eta
gizonen berdintasunerako planak,
2018
Sektore publikoko emakumeen eta
gizonen berdintasunerako planek,
- 2018
sektore publikoko erakunde
instrumentalek, 1659
sektore publikoko kontratuei, 523
sektorea, 251, 1909, 2126, 2140, 2168
sektorea berritzeko funtsezko tresna,
1602
sektoreak, 1375, 1376, 1393, 1637
sektorean, 2126, 2433
sektorearen, 2126
sektorearen berezko hizkuntzatik,
1156
Sektorearen profesionalizazioa, 1626
sektoreek, 745
sektoreekin, 1975
sektoreetako, 405, 1142
sektoreetan, 1726
sektoreko agenteekin, 1603
sektoreko elkarteekin, 1144, 1820
sektoreko enpresen
beharrizanetara, 2168
sektoreko erabilera normaleko
hizkuntza, 1873
Sektoreko feria-jarduerak, 1603
sektoreko hizkuntza-normalizazioak,
864
sektoreko jarduerak eta produktuak,
1603
Sektoreko planei, 774
sektoreko profesionalen
etengabeko prestakuntza, 1639,
1898
sektorerako, 1637
sektorerentzat, 856
sekuentziak, 2388
semantika, 1661
semeak, 1983
seme-alaba, 2104
seme-alaba adingabeak, 1120
seme-alabak, 1324, 1929
seme-alabak dituzten pertsonen
etengabeko ikaskuntza-prozesua,
1897
seme-alabatasuna, 1983
seme-alabei, 65, 548, 2104
seme-alabek, 1941
seme-alabek edo ondorengoek
jasotako hizkuntza-
irakaskuntzagatik, 1731
seme-alaben, 1048, 1319, 1868
seme-alaben edo ondorengoen

- eskolatzea, 2050
- seme-alaben hizkuntzan eta hezkuntzan, 1944
- seme-alaben hezkuntzan, 1145
- senar, 1983
- senar-emazteengandik, 65
- senarrak, 2279
- senatari, 2488
- Senatariak, 393
- Senatarien prerrogatiba eta betebeharrak parlamentarioak, 393
- Senatua, 393, 446, 515, 516
- Senatua eratzeko prozedura, 393
- Senatuak, 2506
- Senatuaren antolaketa eta funtzionamendua, 394
- Senatuaren eraketa, 393
- Senatuaren Erregelamendua, 515
- Senatuaren lanen publizitatea, 395
- Senatuko batzorde iraunkor eskudun, 2494, 2495
- sendagai, 1470
- sendagaia, 1470
- sendotutako eta parte-hartze handiko jaiak, 1626
- sen-ezaugarriak, 136
- sen-gertakaria, 136
- senide laguntzaileak, 2147
- senideen, 1163
- senideen edo zaintzaileen beharrezko kalifikazioa, 1922
- Senideen eta beste pertsona batzuen komunikazioak eta bisitak, 1888
- senideenganako, 1163
- senidetasun-loturarik, 2218
- senidetasun-zentzua, 1678
- Senior kategoría gorena, 1949
- senior kategoría gorenera, 1949
- senitartekoak, 534
- senitartekoek, 2471
- senitartekoekin, 349
- senitartekoen edo zaintzaileen beharrezko sozialen balioespena jasotzeko eskubidea, 1361
- senitartekoen izenak, 2375, 2397
- sentimendu kolektiboa, 1204
- sentsibilitate artistikoa, 2258
- sentsibilizazio, 789, 856, 1038, 1040
- sentsibilizazio- eta prebentzio-programak, 789
- sentsibilizazio- eta prestakuntza-neurriak, 1038
- sentsibilizazioa, 856, 1534, 1735
- Sentsibilizazioa, 511, 651, 1735, 2057
- Sentsibilizazio-ekintzak, 1512
- sentsibilizazio-kanpainak, 1138
- sentsibilizazio-kanpainak eta -ekintzak, 1138
- sentsibilizazio-neurriak, 1611, 1735
- Sentsibilizazio-neurriak, 1734
- sentsibilizazio-programa espezifikoa, 1263
- Sepepak (Asturiasko Printzerriko Enplegu Zerbitzu Publikoak), 1284
- seriean, 427
- serie-zenbakiak, 2240
- seropositiboa, 926
- seropositibotasun-egoera, 794, 872
- Sexismoa, 1826
- sexismorik gabeko hizkuntza normalizatu, 863
- sexismorik gabeko hizkuntzaren, 863
- sexismorik gabeko hizkuntzaren eskakizunen, 863
- sexu, 82, 83, 400, 730, 787, 788, 789, 790, 791, 793, 795, 1020, 1029, 1043, 1408, 1468, 1542, 1618, 1678, 1745, 1798, 1813, 1827, 1847, 1854, 1879, 1944, 1961, 2374
- Sexu, 2279
- sexu aldagaia, 1550
- sexu bereko ezkonduak, 1983
- sexu- edo genero-diskriminaziorik, 2018
- sexu- edo genero-identitateagatiko diskriminazioaren, 1035
- sexu- edo genero-identitateagatiko diskriminazioaren debekua, 1035
- sexu- edo genero-identitatean, 1034
- sexu- edo genero-identitatean oinarritutako diskriminazioa, 1034
- sexu- edo genero-identitatearen garapen askea, 925
- sexu- edo genero-identitateerako, 1034
- sexu- eta ugalketa-eskubideak, 793, 872
- Sexu- eta ugalketa-osasuna sustatzeko politika publikoak, 509, 650
- sexu- eta/edo genero-identitatea,

- 793, 872
- sexu maskulinoaren eta
femeninoaren profesionalak, 1541
- sexua, 62, 72, 85, 87, 89, 116, 127,
159, 161, 198, 239, 292, 299, 362,
397, 418, 419, 473, 474, 510, 532,
569, 571, 572, 594, 595, 609, 618,
621, 622, 648, 651, 654, 655, 656,
657, 659, 661, 669, 794, 843, 872,
916, 1026, 1029, 1030, 1034, 1039,
1043, 1045, 1052, 1104, 1113, 1118,
1134, 1196, 1214, 1232, 1244, 1272,
1285, 1286, 1300, 1309, 1346, 1360,
1361, 1374, 1408, 1409, 1458, 1464,
1488, 1492, 1537, 1542, 1545, 1587,
1606, 1607, 1608, 1609, 1627, 1648,
1655, 1728, 1729, 1741, 1742, 1757,
1759, 1771, 1827, 1853, 1961, 2029,
2056, 2079, 2185, 2284, 2366, 2381,
2382, 2390, 2393, 2483
- sexu-abusuei, 789
- sexuagatik, 1105, 1284, 1290, 1336,
1732, 2131
- sexuagatiko edo sexu-orientazio eta
-tasunagatiko jazarpena, 1740
- sexuala eta sexuaren arrazoizkoa.
Ikus jazarpena
- sexualitatea, 1068
- sexualitateari buruzko informazio-
zerbitzu, 2434
- sexuan, 796, 1842, 2028
- sexuan oinarritutako diskriminazioa,
1723
- sexuan oinarritutako diskriminazioaz,
1824
- sexuan oinarritutako diskriminaziorik,
1848
- sexuan oinarritutako diskriminaziorik
ez egitea, 1142
- sexuan oinarritutako diskriminaziorik
ezaren printzipioa, 2184
- sexuan oinarritutako jazarpena, 797,
874, 1236
- sexuan oinarritzen den pertsonen
diskriminazio-mota, 796
- sexu-aniztasunaren, 1163
- sexu-aniztasunaren eta genero-
identitatearen errespetua, 1163
- sexu-aniztasunari buruzko
prestakuntza, 1742
- sexuaren, 532, 793
- sexuaren aldagaia, 824, 871
- sexuaren araberako jokabide-
estereotipo eta -eredu
soziokultural, 793
- sexuaren araberako rola eta
estereotipoak, 793, 872
- sexuaren presentziari, 2119
- sexuaren ziozko desberdintasunei,
1637
- sexuaren ziozko diskriminazioaz, 2018
- Sexuari buruzko aipamena, 658
- sexu-aukera, 1348, 1442, 1627
- sexu-diskriminazioa, 795, 797, 874
- sexu-diskriminazioaz, 793
- sexu-edo genero-identitatea, 925
- sexuen, 1239, 1534, 1926
- sexuen arteko berdintasuna, 2347
- sexuen arteko berdintasunean,
1118, 1153, 1532, 1761
- sexuen arteko berdintasunezko
hezkuntza, jasangarritasunerako
hezkuntza, 1813
- sexuen arteko desberdintasuna,
1535
- sexuen arteko desberdintasuna
ezabatzeari, 1534
- sexuen berdintasunaren eta
dibertsitatearen errespetuan
oinarritutako bizikidetzaren ereduak,
796, 874
- sexuen ordezkaritza paritariora, 1763
- sexu-erasoen inguruan
sentsibilizatzea, 2253
- sexu-eskubideak, 508, 649
- sexu-esplotazioaren, 1240, 1534
- sexu-ezaugarriak, 418, 419, 473, 569,
570, 571, 572, 594, 648, 654, 655,
656, 659, 660, 661
- sexu-garapen askotariko edo ez-
binarioa, 2180
- sexu-garapena, 1728, 1729, 1742
- sexu-heziketa, 2253
- sexu-identitatea, 572, 622, 661, 877,
1728, 1729, 1742
- sexu-identitatea edo -orientazioa,
2056
- sexu-identitatearen, 1827
- sexu-izaera duten bortxaketekin,
2223
- sexu-jazarpena, 797, 874, 1236, 1740
- sexu-jazarpenaren, 1239, 1534

- sexu-kausa duen diskriminazioari, 1649
- sexu-orientazio, 788, 789, 790, 791, 1034, 1035, 1847, 2029
- sexu-orientazio eta -identitatea, 418, 419, 473, 569, 570, 571, 659, 661
- sexu-orientazio eta -identitatearekiko errespetua, 1435
- sexu-orientazioa, 198, 239, 292, 397, 419, 474, 532, 572, 594, 609, 618, 621, 622, 648, 654, 655, 656, 661, 669, 783, 787, 793, 794, 834, 872, 925, 1031, 1034, 1043, 1045, 1113, 1244, 1285, 1300, 1309, 1346, 1360, 1361, 1374, 1408, 1409, 1424, 1430, 1458, 1464, 1488, 1492, 1542, 1545, 1606, 1607, 1608, 1609, 1648, 1655, 1728, 1729, 1741, 1742, 1759, 1771, 1824, 1827, 1961, 2018, 2029, 2079, 2180, 2185, 2284, 2366, 2381, 2382, 2390, 2393, 2483
- sexu-orientazioa edo -identitatea, 622
- sexu-orientazioa edo -identitatea, 1771
- sexu-orientazioagatik, 1232, 1648, 1732, 1827
- sexu-orientazioagatiko diskriminazioa, 239, 1648
- sexu-orientazioan, 1163, 1244, 1245, 1542, 1545, 1655, 2028, 2079
- sexu-orientazioan eta genero-adierazpenean edo -identitatean oinarritutako diskriminazioaren debekua, 1245
- sexu-orientazioan eta genero-identitatean oinarritutako diskriminazioaren debekua, 1163
- sexu-orientazioan oinarritutako jazarpenak, 1759
- sexu-orientazioan, genero-adierazpenean edo -identitatean oinarritutako diskriminaziorik eza, 1244
- sexu-orientazioan, genero-adierazpenean eta -identitatean oinarritutako diskriminazioaren aurkako babes integralari, 1244
- sexu-orientazioarekiko, genero-adierazpen edo -identitatearekiko errespetua, 1445
- sexu-orientazioarekin edota genero-identitatearekin batera sexu-kausa duen diskriminazioari, 1649
- sexu-orientazioaren zein genero-identitatearen ondoriozko diskriminazioaren aurkako politika publikoei, 2079
- sexu-orientazioaren, sexu-identitatearen edo genero-identitatearen ondoriozko diskriminazioaren aurka babesteko eskubidea, 1827
- sexu-orientazioari, 1393, 2003, 2030
- Sexu-osasuna, 508, 649
- siglak, 402, 1769
- sina, 195, 318, 387
- sinadura, 319, 388, 2451
- sinadura elektronikoa, 2081
- sinadura-bilketa, 293
- Sinadura-bilketa, 2146
- sinadurak, 1117, 2141
- Sinadurak biltzeko pleguak, 356
- sinadurak biltzeko prozedura, 356
- sinadurarako, 193
- sinaduraren, 534
- sinaduraz, 1835, 1839
- sinatu, 196, 229, 319, 374, 388, 2451
- sinatuko, 319, 374, 388
- sinatzaile, 185
- sinatzea, 803
- sinatzen, 161, 306, 375
- sinatzerakoan, 319, 388, 2451
- sinboloak, 1401, 2005, 2135
- sinboloen, 1364, 1401, 2005
- síndic de greuges*, 1956
- Síndic de Greuges*, 1863, 1956, 2129, 2133
- Síndic de Greugesek*, 2180, 2181
- Síndic de Greugesen* izaera eta jardun-printzipioak, 1956
- Síndic de Greugesen* titularraren estatutu juridikoa, 2180
- Sindicatura de Comptes*, 2129
- Síndic*-ondoko, 2180
- Síndic*-ondokoa, 2180
- Síndic*-ondokoaren estatutu juridikoa, 2180
- sindikatu, 693
- sindikatu- edo mutualitate-jarduerak, 2284
- sindikatu- edo ugazaba-

- ordezkaritzako, 693
sindikatu- eta enpresa-
antolakundeak, 1903, 2037
sindikatu nazional eta mediku-
elkarte interesdunen irizpenetan,
2314
sindikatu-afiliazioa, 419, 571, 654,
655, 656, 659, 661
sindikatuak, 688
sindikatuak, 1873, 2291, 2433, 2435
sindikatu-erakundeak, 172
sindikatu-jarduerak, 2366, 2483
Sindikato Prokuradore Nagusia, 724
Sindikoa, 2181
sinergiak, 1626, 2044
sineskera, 1813
sinesmen, 787, 788, 789, 790, 791,
1348, 2018
sinesmen erlijioso, filosofiko eta
moralen aniztasunarekiko, 2166
sinesmen erlijioso, filosofiko eta
moralen aniztasunarekiko eta
kontzientzia-askatasunarekiko
tolerantziako eta errespetuzko
espiritua, 2166
sinesmen erlijiosoa, 159
sinesmen pertsonalak, 1606
sinesmena, 622, 669, 1408, 1409
sinesmenak, 239, 292, 322, 397, 418,
419, 473, 474, 476, 532, 545, 569,
570, 571, 572, 594, 609, 618, 622,
648, 654, 655, 656, 659, 661, 1030,
1045, 1300, 1309, 1346, 1360, 1374,
1488, 1493, 1545, 1607, 1608, 1609,
1648, 1655, 1728, 1729, 1742, 1759,
1760, 2029, 2166, 2180, 2185
sinesmen-askatasuna, 61, 2167
sinesmenei, 2030
sinesmenetan, 1545, 1655, 1759
singulartasunari, 1709
sinpletasun- eta subsidiariorotasun-
irizpideak, 563
Sinpletasun- eta ulergarritasun-
printzipioa, 1228
sinpletasuna, 908
Sinpletasunaren, 1025
Sinpletasunaren eta
ulergarritasunaren printzipioa,
1537
Sinpletasunaren eta ulermenaren
printzipioa, 1256
Sinpletasun-printzipioa, 2077
Sinplifikazio administratiboa, 506, 827
sinplifikazioa, 506, 1481, 1559
sinplifikazioak, 2006
sinposio, 488, 492, 1149, 1823
sintesiak, 147
sintesi-ohar espezifikoarekin, 587
sintesi-oharrarekin, 587
sinto hizkuntza, 197
sistema, 130, 134, 407, 422, 453, 476,
484, 505, 685, 715, 719, 739, 740,
741, 743, 746, 750, 780, 782, 784,
785, 815, 816, 860, 865, 866, 1012,
1018, 1020, 1036, 1040, 1041, 1108,
1131, 1138, 1141, 1143, 1145, 1147,
1150, 1157, 1238, 1246, 1247, 1248,
1249, 1320, 1359, 1387, 1401, 1410,
1600, 1603, 1604, 1614, 1635, 1651,
1705, 1725, 1763, 1773, 1801, 1804,
1806, 1807, 1812, 1813, 1818, 1875,
1880, 1882, 1887, 1891, 1904, 1905,
1906, 1909, 1912, 1918, 1939, 1948,
1958, 1963, 1966, 1967, 1978, 1995,
2005, 2006, 2011, 2014, 2029, 2104,
2119, 2134, 2145, 2148, 2153, 2156,
2363
Sistema, 1157
sistema alternatibo eta
handigarriak, 443, 628, 629, 1500,
1503
sistema alternatiboak, 1041, 1078,
1160, 1249, 1540
Sistema daktilologikoa, 2005
sistema demokratiko, 476, 1923
sistema demokratikoaren sorbururik
hurbilenak, 1923
sistema duala, 526
sistema dualean, 503
sistema edo establezimendu
bereziak, 116
sistema eleaniztuna, 1426
sistema eleaniztunaren esparru
komunaren ezaugarriak, 987
sistema eleaniztunear,, 503
sistema elebidunaren (frantsesa eta
hizkuntza erregionala)
irakaskuntza, 2491
sistema geografikoa, 2175
sistema grafiko alfabetikoa eta
sinbolikoa, 1401, 1504, 2005
sistema handigarriak, 1160, 1249,

- 1540
- sistema handigarriak eta
 - alternatiboak, 531, 590, 603, 622, 2186
- sistema handigarrietan, 484
- sistema haptikoak, 1249
- sistema harmonizatuaren azalpen-oharrak, 392, 675
- sistema instituzionalean, 1912
- sistema instituzionaleko, 1995
- sistema irisgarriez, 1147
- sistema juridiko, 407
- sistema kartografikoa, 2175
- sistema misto eta paritario, 2143
- sistema optiko edo elektroniko, 2006
- sistema publikoetarako, 505
- sistema teknologikoen,
 - informazioaren eta programa informatikoen erabilera, 1347
- sistemak*, 713, 740, 753, 758, 760, 1030, 1040, 1041, 1042, 1402, 1544, 1583, 1619, 1692, 1992
- sisteman, 1603
- Sisteman sartuta dauden liburutegietako titularren betebeharrak, 1635
- sistemaren arauak, 2235, 2236
- sistemaren buru, 811
- sistemaren funtsezko elementua, 2151
- sistemaren funtzionamendu demokratikoaren osotasuna, 1905
- sistemaren gaineko ezagutzak, 2326
- sistemarena, 1042
- sistemari, 1661
- sistematika, 513
- sistematizazioa, 1969
- sistematizaziorako, 1967
- sistemekin, 688
- sistemetan, 1583
- soberakinak, 370
- Sobrarbe eskualdea, 1204
- Sobrarbek, 1204
- software, 2504
- softwareak, 1871
- Softwarearen subiranotasuna, 1259
- Soiltasuna, 883
- Soin Hezkuntzako Euskal Erakundeak, 727
- soinu- eta irudi-grabazioak, 2388
- soinu-errejidore, 2362
- soinu-euskarriak, 1774
- soinu-ezaugarri hobetuak, 677
- soinu-grabazioak, 144
- Soinu-grabazioak, 1871
- soinu-hartzaile, 2362
- soinu-hizkuntza, 1401, 2006
- soinu-ilustratzaile, 2361
- soinu-informazio, 1141
- soinu-informazioa, 1504
- soinu-ingeniari, 2361
- soinu-laguntzaile, 2361
- soinu-materialean*, 766
- soinu-muntatzaile, 2362
- soinu-operadore, 2362
- soinu-operadore laguntzaile, 2361
- Soinu-seinalea, 1504
- soinu-seinaleak, 1077
- soinu-teknikari, 2362
- soinuzko adierazgarria, 2144
- soinuzko adierazgarrien araubidea, 2144
- soinuzko adierazgarriez, 2144
- soinuztatze-arduradun, 2362
- solasaldi, 2388
- solasaldiak, 2434
- solaskideen, 1141
- soldadutza-aldiak, 2347
- soldata, 654, 768, 1873, 2441
- soldatagatiko kontribuzio, 2467
- soldatagatiko kontribuzioei, 2467
- soldatak, 2361
- soldatako langile, 2026, 2286, 2466
- Soldatako langile, 2289
- soldatako langile atzerritarren hizkuntzan idatzitako kontratua, 2285
- Soldatako langile atzerritarren enplegua, 2289
- soldatako langilea, 2285, 2425
- soldatako langileak, 2285, 2425
- Soldatako langileak, 2286
- soldatako langilearen, 2285, 2287
- soldatako langileari, 2286
- soldatako langileei, 2293, 2360
- Soldatako langileek, 2288, 2348
- soldatako langileen, 2284, 2293
- Soldatako langileen, 2250
- Soldatako langileen ordezkari, 2287, 2288
- Soldatako langileen parte-hartzea, 2288

- soldatako langileok, 2286
soldata-orriak, 1873
soldatapeko, 2285
soldatapeko gidariek, 2147
soldatapekoa, 1898
soldatapekoa ez den lanbide, 2467
soldatapekoak ez direnen, 2250
soldataren baliokidea, 654
soldatarik, 768
soldatei, 2466
Soldatei, Lanaldiari eta Enpleguaren
Garapenari buruzko 2003ko
urtarrilaren 17ko 2003-47
Legearen, 2466
sor, 155
sorkuntza, 143, 471, 545, 716, 717,
857, 1055, 1101, 1102, 1170, 1198,
1230, 1245, 1298, 1347, 1585, 1602,
1642, 1691, 1833, 1976, 1986, 2124,
2142
sorkuntza artistiko, 1585
sorkuntza- eta ikerketa-lanak, 1443
sorkuntza kulturalako eta artistikoko
ekimenak eta jarduerak, 1198
sorkuntza soziokulturala, 1347
sorkuntza, itzulpen-jarduera, 1602
sorkuntzak, 1219, 1519, 1833
sorkuntzako, 1603
sorkuntza-lana, 471
sorkuntzarako, 1604
sorkuntzarekin, 2422
Sorkuntzarekin, 2355
sorkuntzaren eta kultura-enpresen
sektoreak ordezkatzan dituzten
antolakundeak, 1883
sorkuntzaren helburua, 1838
sorkuntzari lotutako jabetza-
eskubideak, 1972
sorkuntzen altxorra, 1572
sorlekua, 362, 474, 532, 684, 1134,
1214, 1286, 1309, 1545, 1587, 1655,
1757, 1759
sormen, 1239
sormen eta ekoizpen artistiko,
kultural eta intelektualean, 1239
sormena, 456, 670, 1024, 1344, 1716,
1833, 2423, 2455
Sormena, 2455
sormena eta kultura-artekotasuna
pizten, 224
sormenaren eta kultura-
hedapenaren esparruetako
instituzio frantses eta
atzeritarrekin, 2488
sormen-askatasuna, 1971
sormen-berrikuntzak, 1617
Sormenezko obra
zinematografikoak, 2436
sormen-lan, 2455
sormen-lan intelektuala, 2434
sormen-lanak, 2468
sorospenak, 714
sorrera, 986, 1138, 1220, 1616, 2182,
2229, 2305
sorrerari, 2476
sorteria, 62, 161, 657, 1029, 1034,
1232, 1244, 1492, 1542, 1648, 2079
sorterian, 2217
sortu, 51, 83, 173, 181, 190, 228, 308,
378, 840, 841
sortuko, 702
sortuz, 184
sortzaile, 1604
sortzaile, enpresa eta industrien
zeregina, 1616
sortzaileak, 1600, 1601, 1883
Sortzaileak, 1601
sortzaileek, 1616
sortzaileen eta itzultzaileen
eskubideen, 1605
sortzaileen jabetza intelektualeko
eskubideak, 1605
sortzaileen lana, 470
sortzaileen, profesionalen, eragileen
eta instituzioen arteko trukea eta
komunikazioa, 640
Sortzapena, 1828, 1829, 1885, 1930,
1931
sortzea, 173, 184, 186
sortze-lana, 1754
sortzen, 161, 181, 830, 2405
Sortzetiko arazoak, 2324
Sortzetiko arazoei, 2324
sortzetikoak, 478
sortzez frantsesak diren edo
herriartasun frantsesa duten
mediku, dentista eta emaginei,
2314
Sostengu, 1008
sostengua, 1943
soziala. *Ikus iritzia*
sozialak. *Ikus establezimendu*

- sozializazio gehitua, 165
- sozializaziorako, 1023
- sozietate, 432, 434, 537, 538, 687, 689, 692, 693, 697, 698, 699, 1629, 1735, 2422, 2426, 2433, 2435
- Sozietate, 2422
- sozietate anonimoen legeria orokorrean, 697
- sozietate atzerritarak, 2359
- sozietate edo establezimendu publiko, 2436
- sozietate europarretan, 2288
- sozietate filialak, 2036
- sozietate filialetan, 1906
- sozietate kooperatibo europarretan, 2288
- sozietate kooperatiboa, 862
- sozietate kooperatiboaren kontzeptua, 2017
- sozietate kooperatiboen batzordeetan, 2288
- sozietate kotizatuetan, 587
- sozietate kudeatzaile eta filialen aurrekontuak, 698
- sozietate kudeatzaileak, 434
- sozietate kudeatzaileari, 432
- sozietate nazionalei, 2428
- sozietate nazionalak, 2429
- sozietate pribatuekin, 687
- sozietate publiko, 691, 698
- Sozietate publiko, 698
- sozietate publiko kudeatzaileena, 698
- sozietate publikoa, 699
- sozietate publikoekin, 2298
- sozietate publikoen, 693, 697
- Sozietate publikoen, 697
- sozietate publikoentzat, 691
- sozietatea, 2232, 2433
- Sozietatea, 2359
- sozietateak, 434, 536, 697, 698, 1133, 2435, 2436
- sozietatearen, 431, 434
- sozietatearen estatutuak, 431
- Sozietatearen informazioa, 587
- sozietate-egoitza, 559
- sozietateek, 698, 1394, 2143, 2434
- Sozietateek, 587
- sozietateekiko, 699
- sozietateekin, 687
- sozietateen, 689, 690, 692, 697, 699, 1132, 1230, 1866
- sozietateen erregistroa, 2303
- Sozietateen eta beste pertsona juridiko batzuen mozkinen gaineko zerga, 2351
- sozietateen gaineko zerga, 2354, 2362, 2422
- Sozietateen gaineko zerga, 2361
- sozietateen gaineko zerga ordaintzeko ardura duen enpresa zordunak, 2353
- sozietateen ikus-entzunezko zerbitzuen estrategia- eta koordinazio-ildoak, 2435
- sozietateen kapitala, 697
- sozietateen kapitalaren eskudiru bidezko harpidetzak, 2422
- sozietateentzat, 692
- sozietate-estatutuak, 537, 666
- sozietateetako, 692, 699, 2432
- sozietateetan, 687
- sozietateetarako, 699
- sozietate-formula kooperatiboaren erabilera, 2017
- sozietate-izena, 2358
- soziokulturalak, 162
- soziolinguistikan, 488
- soziolinguistikoak, 162
- Soziologia, 1357
- subiranoak. Ikus maileguak
- Subiranotasun digitala, 1259
- subiranotasun nazionala, 331
- subiranotasun politikoaren mailan, 166
- subiranotasunera heldu diren herri batzuen hizkuntzak, 162
- subiranotasunik gabeko herriei, 162
- subjektiboak, 162
- subjektu, 1701
- subjektu eramaileak, 546
- Subjektu erantzuleak, 1479, 2173
- Subjektu pasiboa, 1885, 1928, 1930, 1931, 1932
- subjektu pasiboak, 1931, 1932
- Subjektu pasiboen betebeharrak, 391, 673
- Subjektu pribatuek, 1907
- subjektu publikoek, 1676
- subjektu publikoen beste akordio batzuk, 1673
- Subjektu publikoen beste akordio

- batzuk, 1676
subjektua, 611
subjektuak, 533, 1816
subjektuek, 2019
subjektuen, 1486
subjektuen arteko harreman-
fenomenoa, 480
subjektuk, 758
subjekturi, 1536, 1546
subsidiarioratasun- eta
proporzionaltasun-printzipioak,
259
subsidiarioratasuna, 270
subsidiarioratasunaren,
beharrizanaren eta
proporzionaltasunaren
printzipioak, 256
subsidiarioratasunaren,
proporzionaltasunaren eta
diskriminaziorik ezaren printzipioak,
294
subsidiarioratasun-printzipioa, 2412
subsidiarioratasun-printzipioari, 212
substantibo maskulino pluralari, 1541
substantiboak, 1701
substantzia eta nahaste kimikoak,
512
suedieraz, 199, 207, 208
suhiltzaileen kidegoa, 1852
suhiltzaileen zerbitzuak, 966
Suitzako Konfederazioko agintari
judizialen edo administrazio-
agintarien, 2344
Suitzako Konfederazioko herritarrak,
2244, 2476
sukaldaritzak, 1744
sukurtsalak, 555, 636
suntsiarazpen, 526
suntsiarazpena, 526
suntsitzeko arriskuan dauden
hizkuntzei, 225
superabitaz, 698
susmagarria, 2395
susmagarriak, 2395
Susmagarriak, 2368
susmagarritzat, 2370
susmoa, 2389
suspertu, 311, 380
suspertze-neurriak, 1627
susta, 188
sustagarriak, 848
sustapen, 760, 842, 1565, 1772, 1861,
1990
sustapen- edo komunikazio-
kasuetan, 1633
sustapen ekonomikoa, 2010
Sustapen- eta babes-neurriak, 1990
sustapen- eta bultzatze-neurriak eta
-programak, 935
sustapen- eta promozio-irizpideei,
1003
Sustapen- eta suspertze-neurriak,
1627
sustapen profesionala, 128
sustapen unibertsalaren, 801
Sustapen-, prebentzio- eta
sentsibilizazio-neurriak, 1735
sustapena, 457, 501, 685, 686, 716,
759, 780, 837, 848, 939, 941, 1028,
1055, 1138, 1212, 1246, 1298, 1315,
1343, 1367, 1371, 1576, 1586, 1606,
1691, 1774, 1874, 1943, 1986, 1991,
2013, 2237, 2455
Sustapena, 1040, 1153, 1278, 1756,
1999, 2082
Sustapenak, 2074
sustapenarekin, 2348
sustapenaren, 1825
sustapenari, 1215, 1274, 1973, 2072,
2486
Sustapenari, 2506
sustapenean, 1236, 1603, 1616, 2001
sustapen-ekintzak, 1883
Sustapen-ekintzak, 2060
sustapenerako, 862, 865
sustapenetan, 1634
sustapen-ildo espezifikokoak, 941
Sustapen-jarduera publikoa, 941
Sustapen-jardueren helburuak, 1586
Sustapen-jarduketa publikoa, 774
Sustapen-jarduketak, 1752
sustapen-kanpainak, 1153, 2074
sustapen-kanpainetan, 471
sustapen-komunikazioaren ardatz,
1626
sustapen-neurri, 207
sustapen-neurriak, 192, 466, 760, 774,
941, 1861, 1990
Sustapen-neurriak, 1165, 1539, 1873,
2082
sustapen-neurriak hartuko, 210
sustapen-planen, 1773

- sustapen-politikak, 1861
sustapen-politikaren praktika
 jarraitua, 1891
sustatu, 83, 192, 194, 224, 311, 380,
 841
sustatu eta kanpoan zabaltzea
 helburu duten organismoekin, 803
sustatuko, 51, 205, 854
sustatzaile, 763
Sustatzaile, 763
Sustatzaile eta eraikitzaileen
 elkarteetako, 763
sustatzaile eta eraikitzaileen
 elkarteetatik, 763
sustatzailea, 762
sustatzaileek, 527
sustatze, 197
sustatze- eta bultzatze-neurriak, 935
Sustatze- eta eskualdatze-
 baldintzak, 527
sustatzea, 308, 310, 378, 379
sustatzeko, 61, 155, 226, 313, 321,
 382
sustatze-lan, 780
sustatzen, 174
sustrai historikoengatik, 2128
sustraitzeagatiko baimenak, 1958
suteak, 2441
Suteak Prebenitzeko eta Itzaltzeko
 eta Salbamenduetarako
 Zerbitzua, 1852
Suteen Prebentzio eta Itzalketako
 eta Salbamenduko
 Zerbitzuetarako Erakundeen
 arteko Batzordea, 966
Suteetarako informazioa, seinaleak
 eta segurtasuna, 1650
tabakismoaren aurkako osasun-
 neurriak, 449
Tabako produktuak tabako-makina
 bidez saldu eta banatzeko
 mugak, 837
tabakoa, 449, 790
Tabakoa banatu eta saltzeko
 mugak, 837
tabakoa erretzeko debekua, 449
tabakoa saltzeko debekuaren, 449
tabakoaren erabilerak osasunean
 eragiten dituen kalteez
 ohartarazteko, 837
Tabakoaren kontsumoaren, 837
Tabakoaren sustapena
 kontrolatzeko neurriak, 1831
tabakoari, 1873
tabako-makinen, 449
Tabako-produktuak, 449
tabako-produktuen, 449, 1831
Tabako-produktuen, 449
tagginga, 1258
tahitiera, 2469
Tahitiera, 2469
tahitierak, 2469
tahitieraren, 2469
Tahitiko hizkuntzaren eta kulturaren
 pedagogia, 2469
tailerrak, 1643
takigrafia, 2249
takigrafo-erredaktore, 2292
talde, 66, 106, 181, 504, 687, 694,
 748, 1113, 1130, 1137, 1362, 1388,
 1389, 1771, 1847, 1854, 1861, 1868,
 1896, 1964, 2029, 2114, 2128, 2131,
 2150, 2433, 2435
talde arruntetan eskolatzearekin,
 1526
talde baten eskubideak, 294
talde bereko beste kideekin, 80, 91
talde eragile, 2504
talde espezifikoa izateko, 480
talde etniko bateko kide izatea, 594
talde etniko, kultural, linguistiko eta
 erlijiosoetako kideen arteko
 oztopoak, 334
talde etnikoak, 292
Talde horiek guztiak eta hizkuntza
 gutxituen erabiltzaileek, 189
talde horietako ordezkariak
 zuzeneko parte-hartzea izan
 dezaten ziurtatzea, 188
talde parlamentario, 694
talde parlamentarioak, 393
talde parlamentarioek, 687
talde politiko eta sozial
 ordezkariak, 1355
Talde politiko, erlijioso, sozial,
 linguistiko eta kultural
 adierazgarriak, 1362
talde politiko, sozial eta
 kulturalentzat, 693
talde politikoak, 275, 2140
Talde politikoentzako, 689
talde sozial eta politiko, 2096

- Talde sozial eta politiko
 ordezkagarriek, 693
talde teknikoek, 1154
talde txikiak, 227
taldea, 731, 748, 749
taldeak, 164, 784, 1130
Taldeak, 1388, 1389, 1390
taldean, 63, 166, 1391
Taldean, 1158
taldean eraikitako errealitatea, 166
taldearen aniztasuna, 1024
Taldearen hizkuntzek eta kulturek
 komunikabideetan ekitatezko
 tokia izateko eskubidea, 165
taldearen tutoreak, 1011
taldeari, 1896
taldeek, 171, 546, 857, 1662, 2154,
 2295
taldeek hizkuntza erregionala edo
 gutxitua hitz egiten, 188
taldeekiko, 1989
taldeekin, 1130
taldeen, 686, 745, 1038, 1136, 1349,
 2149
taldeen arteko elkarrizketa, 335
taldeen arteko koordinazioa, 136
taldeenak, 812
taldeetan, 1847, 1854
Taldeetan sartzeko hautaketa-
 prozeduretan, 1390
taldeetarako, 2184
taldekatze heterogeneoak
 elkartzeko printzipioa, 1721
taldeko, 1130
taldeko kide izatearen sentimendu
 indartsua, 2114
taldekoak, 815
talde-lanean, 1717
taldeok, 164
talderako, 776, 777
taldetan, 783
talentu berrien albumak, 2352
Talentu berrien albumei, 2352
talentu berrien albumek, 2352
talentu berrienak, 2429
talentua, 250
Talentua, 1883
tamaina, 420
tamaina tipografiko, 526
tarifa, 1329
Tarifa, 1103
tarifak, 1329, 1858
Tarifak, 2364
tarifek, 1153
tarifen, 1330, 2341
tarifetan deskontuak sartzeko
 aukera, 148
tarifikazioarekin, 2239
tarifok, 148
Tarragonako artzapezpiku Guillem
 de Montgrik, 1313
tarte eta altuerako milimetro, 1858
Tarteko maila, 1718
tarteko mailako egiaztapen-
 probetan, 1828
Tarteko mailako eta maila
 aurreratuko irakaskuntzak, 1529
Tarteko mailako eta maila
 aurreratuko irakaskuntzek, 1128,
 1718
tarteko mailako ziurtagiria, 1828
tarteko mailan, 1529, 1718
tasa, 423, 427, 559, 560, 1103, 1330,
 1590, 1702, 1828, 1882, 1885, 1899,
 1928, 1929, 1930, 1931, 1932, 1933
Tasa, 1009, 1330, 1590, 1702, 1828,
 1882, 1885, 1928, 1930, 1931, 1932
tasa fiskalaren, 1380
tasak, 560, 636, 713, 1380, 1828,
 1899, 2352
Tasak, 1590, 1885, 1930, 1932
Tasaren, 1009
tasaren kuota, 1885, 1933
Tasaren kuota, 1931, 1932
Tasaren subjektu pasiboa, 1928
tasaren subjektu pasiboak, 1885,
 1930, 1931
tasaren zenbatekoa, 1103, 1928,
 1929
Tasaren zerga-egitatea, 1885, 1929,
 1931, 1932, 1933
Tasei, 1328, 1329
tasen, 1328, 2354
Tasen Araubide Espezifikoari, 1330
tasun, 1104, 1134, 1214, 1270, 1272,
 1286, 1360, 1374, 1468, 1606, 1609,
 1757, 2029, 2030
tasun edo inguruabar pertsonal edo
 sozial, 362, 474, 532, 1113, 1134,
 1214, 1270, 1286, 1468, 1587, 1606,
 1607, 1608, 1609, 1648, 1655, 1745,
 1757, 1759, 1771, 1847, 1853, 1854

- tasun edo inguruabar pertsonal edo sozialengatik, 1284, 1618
- tasun edo inguruabar pertsonal edo sozialetako edozein, 2180
- tasun edo inguruabar pertsonal nahiz sozialak, 2185
- tasun edo inguruabar pertsonal, familiar edo sozial, 1104
- tasun edo inguruabar pertsonalengatik, 1944
- tasun fisiko, psikiko edo sentsoriala, 1408, 1409
- tasun pertsonal, 1961
- tasun pertsonal edo sozial, 1361
- tasun sozialengatik, 2131
- taula, 2476
- Taula, 2476
- Taxiaren Kataluniako Kontseiluak, 1898
- taxiaren sektoreko profesionalen etengabeko prestakuntza, 1639
- Taxiari, 1898, 2147
- Taxi-jarduera, 1639
- Taxi-jardueraren araubide juridikoa, 1639, 2147
- Taxi-lizentziak, 1639
- taxi-lizentzien titular, 1639
- taxi-profesionalekiko komunikazioetan, 1898
- taxi-zerbitzua, 1898
- Taxi-zerbitzua, 2147
- Taxi-zerbitzuaren erabiltzaileek, 1898
- taxi-zerbitzuari, 1639
- teatroak, 172
- Teheranen, 83
- teklatuen fabrikatzaileak, 247
- teknika, 409, 856, 1146, 1849
- teknika bioklimatikoan, 1548
- teknika eta trebetasunen multzoa, 1141
- teknika juridikoaren, 409
- teknika terapeutikoan, 1521, 1770
- teknikak, 546, 1025, 1225, 1369, 1380, 1485, 1537, 1594, 1662, 1812, 1948, 2182, 2324
- teknikaren alorreko lankidetzamisioetan, 2416
- teknikari, 762, 778, 2361
- teknikari fakultatiboa, 2187
- Teknikari fakultatiboan kidegoa, 2187
- teknikari gaituek, 2069
- teknikariak, 691, 699, 2326, 2327, 2408
- teknikarien, 776, 777, 778
- teknikarien hizkuntza-prestakuntza, 1637
- teknikari-lanarekin, 2327
- teknikari-plazak, 778
- teknikari-titulua, 2481
- teknikei buruzko entziklopediak, 2423
- tekniken, 715
- tekniken erabilera, 1110
- teknologia, 171, 608, 809, 1140, 1146, 1149, 2142, 2434
- teknologia aurreratuagokoetan, 170
- teknologia berriak, 202, 226, 227, 228, 1347, 1396, 1618, 1838, 1999, 2072
- Teknologia berriak, 1396, 1513, 1763
- teknologia berriak eskuratzeko eta aplikatzeko gaitasunak, 147
- teknologia berriei, 1219, 1413
- teknologia berriek, 809, 1035, 1163, 1245, 1543, 1784, 2080
- teknologia berrien, 351, 470, 1113, 1145, 1239, 1523, 1762, 1998, 2186
- teknologia berrien alorrean, 2254
- teknologia berrien erabilera, 315, 384
- teknologia berrien erabilera sustatzekoak. *Ikus* jarduketasektoreak
- teknologia berrien erabileran, 1523, 1897
- teknologia berrien erabilerari, 1626
- teknologia berrien ezagutzarekin, 2168
- teknologia berrien zeregina, 1856
- teknologia berrietan, 1148, 1149, 1362
- Teknologia berrietan, 1344, 1756
- teknologia berrietara, 1355
- teknologia berriztagarrien, 1548
- teknologia digitala, 246, 1628
- Teknologia digitalek, 2492
- teknologia egokiak, 479
- Teknologia- eta hizkuntza-diskriminaziorik ezaren printzipioa, 1659
- teknologia eta zerbitzu berritzaileak,

- 249
- Teknologia- eta zerbitzu-
neutraltasuna, 607
- teknologia lagunduak, 1146, 1821
- teknologia-garapena, 882
- teknologiak, 1030, 1526, 1540, 1749
- Teknologiako Unibertsitate Institutua, 2438
- teknologiarekin, 478
- teknologiaren aldetik egokiak diren bitarteko eta euskarrien, 2144
- teknologiaren sustapenean, 1616
- teknologiaren transmisioa, 136
- teknologiari, 585
- teknologiarik, 1906
- teknologia-zentro pribatuak eta enpresetako I+G+B sailak, 1476
- teknologikoak. *Ikus* laguntza-bitartekoak, *Ikus* adierazleak
- Teknologiok, 2492
- teknologoak, 1665
- teleaholkulari profesionalek, 2498
- telebista, 1217, 1628, 1629, 1836, 1990, 2139, 2140
- telebista digitalean, 1167
- telebista eta irradi publikoekin, 1721
- telebista eta irradi publikoetan, 2115
- telebista- eta irradi-emanaldien elkarrekotasuna, 1647
- telebista- eta irradi-kanalen emanaldiek, 2144
- telebista mugikorren beharizantara, 2431
- telebista pribatu autonomikoan, 1169
- telebista publiko autonomikoan, 1169
- telebista-difusioko zerbitzuak, 1857
- telebista-emanaldiak, 1321
- telebista-emisioak, 1998
- telebista-hargailuetan programen edukien araberako hautaketa elektronikoa ahalbidetzen duten mekanismoak, 1856
- telebista-irratietan, 1861
- telebistak, 691, 1870, 2140
- telebista-kanalen, 1170, 1712
- telebista-kanalen sorkuntza, 1170
- telebista-kate, 1321
- telebista-kate digitalak, 2430
- telebista-kate digitalek, 2430
- telebista-kate publikoei, 2428
- telebista-kateak, 2430, 2433
- telebista-katearen arduradunak, 2431
- telebista-kateei, 2432
- telebista-kateen arduradunei, 2430
- telebista-kateen arduradunek, 2437
- telebista-kateen kategoria, 2431
- telebistako, 685, 695, 697, 1041, 1168, 1876
- telebistako eta irradi-difusioko saioak, 2298
- telebistako generoetan, 1647
- telebistako ikus-entzunezko edukien irisgarritasun-baldintzak, 1041
- telebistako ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuak, 1167
- telebistako informazio- eta kultura-programak, 1751
- telebistan, 1321
- telebista-operadore, 502
- telebista-programak, 314, 383
- telebista-programen, 1964
- telebistarako idazketa, 1834
- telebistaren, 685, 1321, 1366, 1367, 1539, 1907, 2139, 2141
- Telebistaren Hirugarren Kanalari buruzko abenduaren 26ko 46/1983 Legea, 1628
- telebistaren ikus-entzunezko edukien gutxienerako irisgarritasun-baldintzak, 1503, 2082
- Telebistaren irradi-difusioko zerbitzu publikoa ematen duten erakundeek, 1856
- telebistarena. *Ikus* lehiaketa
- telebista-saioak, 1998
- telebista-saioen kopurua, 2428
- telebistaz, 694
- telebista-zerbitzu, 2295
- telebista-zerbitzu publikoaren emailek, 1907
- telebista-zerbitzuak, 1711, 2433
- Telebista-zerbitzuak, 1908
- telebista-zerbitzuen emailek, 1908
- telebista-zerbitzuen zenbakitze-sistema parekidea, 2427
- telebista-zirkuitu irekiko zerbitzu nazionala, 2427
- telebistetan, 686
- teledifusioari, 2458

- teleeskaera, 1602
telefonía-, finantza- eta aseguru-
zerbitzuak, 938
telefonista, 1070, 1071, 1072
telefonista-ofiziala, 1070, 1071, 1072
Telefono bidezko arreta-zerbitzuak,
2280
telefono bidezko arreta-zerbitzuen
ordutegi, 2499
telefono bidezko arreta-
zerbitzuetan, 1147
telefono bidezko irisgarritasun-
zerbitzuen antolaketa,
funtzionamendua eta kudeaketa,
2498
telefono bidezko larrialdi-
zerbitzuetara jotzeko
modalitateak, 2475
telefonoa, 604
telefono-zenbaki, 2280
Telefono-zenbakia, 1666
telefono-zerbitzuak, 2498
telegramaz, 691
teleinterpretazioa, 1041, 1077
teleinterpretazioaren, 1147, 1651,
1822
teleinterpretazioko profesionalen,
1138
teleinterpretazio-zentro, 1140
teleinterprete, 1140
teleinterpretea, 1140
Telekomunikazio, 2371
telekomunikazioak, 487, 488, 491,
773, 882, 1138, 1148
Telekomunikazioak, 2082
Telekomunikazioak Antolatzeke
abenduaren 18ko 31/1987
Legeak, 1875
telekomunikazio-bideak, 2388
telekomunikazio-bideen, 2214, 2388
telekomunikazioen, 405, 1146, 2081
telekomunikazioen digitalizazio-
prozesuarekin lotutako aukera
teknologikoak, 2139
Telekomunikazioen eta Ikus-
entzunezkoen Aholku Batzordea,
1586
Telekomunikazioen teknologia
digital modernoaren erabilera
bermatzea, 196
telekomunikazioetako eta
Interneteko tarifak, 148
telekomunikazioetan, 484, 1139,
1140, 1819
telekomunikazioetarako
irisgarritasuna, 492, 1148
telekomunikazioko beste edozein
bidez, 542
telekomunikazio-sareak, 1602
telekomunikazio-zerbitzuak, 1141
Telelaguntzaren erabilerari buruzko
informazioa, 1076
telesalmenta-espazioen, 1133
Televisión de Galicia, 1628
telexez, 405
telezerbitzuen, 1870
TEMPUS, 196
tenperaturari, 1548
teoria antropologikoak, 181
teoria politikoak, 181
terapeuta okupazionalak, 2323,
2324
Terapeuta okupazionalak, 2323
Terapeuta Okupazionalen Elkargo
Ofiziala, 1664
Terapeuta Okupazionalen Elkargo
Ofizialak, 1664
terapia-teknikak, 799, 1594
Terçons, 2011
terçons elkartzeak, 2012
teres orokorreko zerbitzuen
hornikuntzan, 1740
Termcat Terminologia Zentroaren
terminologia-aholkularitzarekin,
baterako ebazpen, 1890
termino, 525, 851, 863, 1953, 2017,
2116, 2290
Termino abstraktuak, generikoak,
kolektiboak, perifrasiak edo
metonimiak, 1240
termino atzerritar, 2285, 2290
termino atzerritarrak, 2449
termino atzerritarraren, 2285
termino atzerritarrak, 2448
termino nagusien definizioak, 2093
terminoa, 1281
terminoak, 525, 545, 1156, 1234,
1708, 1817, 2290
Terminoak feminizatzea, 1240
terminologia, 130, 134, 513, 545,
1069, 1383, 1399, 1682, 2039, 2196
terminologia egokia eta ez-

- diskriminatzailea, 269
- terminologia espezifikuari buruzko ezagutzak dituzten espezialistak, 267
- terminologia iraingarria, 1095
- terminologia modernoa, 335
- terminologia tradizionalari, 427
- terminologia-aholkularitzarekin, 1890
- terminologia-oinarri eleaniztunen sareak, 217
- terminologiaren gutxiespen-erabilera, 2030
- terminook, 2448, 2449
- termino-zaharkitzeari, 863
- terrorismo, 138
- terrorismoa, 812
- Terrorismoaren, 812
- Terrorismoaren Biktimei Aitorpena eta Erreparazioa, 812
- Terrorismoaren Finantzaketa, 513
- terrorismoaren, indarkeriazko egintzen eta beste gertaera katastrofiko batzuen biktimenak, 1599
- Terrorismoari, 2227
- terroristak, 812
- Tesalonikako Europako Kontseilua, 1957
- tesiak, 2253
- Testamentu ireki arrunta, 1593
- testamentu itxia, 1934
- testamentua, 994, 2278
- Testamentua, 994, 1593, 1934, 1935
- Testamentuak, 994, 1593, 1934
- Testamentuen formari, 2278
- Testamentuetan, 2279
- testamentugilea, 2278
- testamentugileak, 994, 2278, 2471
- testamentugileak hitz egiten duen hizkuntza, 2278
- testamentugilearen, 1934, 2278
- testamentugilearen benetako borondateari, 1934
- Testamentugilearen hizkuntza, 994
- testamentu-memoriak, 1934
- Testamentu-xedapenak, 2278
- Testamentu-xedapenen interpretazioa, 1934
- Testamentuzko oinordetza, 1934
- testu, 122, 535, 544, 573, 579, 587, 859, 863, 1236, 1363, 1385, 1386, 1399, 1402, 1417, 1550, 1613, 1620, 1648, 1661, 1763, 1778, 1918, 1928, 1954, 1965, 1993, 2081, 2146, 2177
- testu administratiboetan, 1993
- testu bategina, 851, 859, 863
- Testu bategina**, 859
- TESTU BATEGINA, 863
- testu biak balio berekoak izanik, 319, 388
- testu edo irudi diskriminatzailerik, sexistarik, iraingarrikerik edo genero-berdintasunaren printzipioaren aurkakorik, 1236
- testu- eta ahots-gaitasuna, 676
- Testu eta mezu konplexuak zuzen ulertu eta adieraztea, 456
- testu fede-emailea, 560
- testu inprimatua duten gurutzegramak-liburuak, 111
- testu inprimatuez, 111
- testu juridikoen, 1403
- Testu kautoak, 154, 207
- Testu kontsolidatuak, 1901
- Testu kontsolidatuen proiektuak eta proposamenak, 1901
- testu legegile, 2097
- testu ofizialak, 113, 118, 123, 125, 131, 313, 382
- Testu zaindua, 470
- testua, 121, 1027, 1873, 1953, 1965, 2194, 2269, 2425
- Testua, 2486
- Testua frantsesez idatzirik ez duen patente europar batekin, 2269
- testuak, 54, 60, 68, 69, 70, 71, 79, 81, 84, 92, 113, 114, 115, 125, 130, 131, 134, 144, 154, 156, 355, 410, 470, 546, 560, 681, 711, 859, 863, 1041, 1049, 1249, 1277, 1403, 1602, 1631, 1656, 1677, 1886, 2118, 2146, 2283, 2285, 2399, 2402, 2448, 2480, 2499
- Testuak, 1027
- testuak bistaratzea, 1249
- testuak itzultzea edo haien baliozkotasuna ziurtatzea, 1277
- testuan, 851, 863, 1026, 1038, 1141, 1541, 2270
- Testuan, 544
- testu-analisia, 244
- testuaren, 429, 444, 560, 580, 710, 1049

- testuari, 851
testuei, 2447
testuek, 1364, 2165
testuen hizkuntza-berrikuspena eta itzulpena, 1403
testuen sinplifikazioa, 2006
testuena, 1601
testuetako xedapenen kontrako arau-hausteak, 2449
testuetan, 544, 856
testuinguru soziolinguistikoa, 988
testuinguruak, 2193
testuliburuak, 266, 323, 1119, 1278, 1435, 1940, 2014
testuliburuak argitaratzea, 337
testuliburuak erosteko eta hizkuntzak ikasteko gastuengatik, 1731
testuliburuak eskuratzeko eta hizkuntzak ikasteko gastuengatik, 1731
Testuliburuak eskuratzeko eta hizkuntzak ikasteko gastuengatikoen kariak, 1731
testuliburuak, 797, 1395
testuliburuaren erabilera, 267
Testuliburuetan, 373, 402
testuok, 2499
testutik ahotserako bihurtzea, 1501
TF1\ katea, 2436
tinbrea, 2364
Tinbrearen gaineko zerga, 2364
tipifikazioa, 1981
tipo-klausuladun kontratuak, 1980
tipologia, 1431, 1441, 2011, 2045
tipologiarekin, 396
tipologiari, 2138
titular, 500, 685, 720, 835, 1050, 1639, 1814, 1974, 2358
Titular, 835
titularra, 720, 730, 749, 1410, 1996, 2167, 2433
titularrak, 559, 560, 720, 721, 722, 1006, 1021, 1618, 1712, 1769, 1959, 2269, 2270, 2358
Titularrak, 559
titularrak Patente eta Marken Espainiako Bulegoari, 559
titularren, 2358
titularren izen-deiturak, 2358
titularren nazionalitatea, 112, 119
titularri, 779
titularrek, 126, 1108, 1325, 1338, 1635, 1706, 1712, 1937, 1959, 1975
titularren, 1026, 1039
titularren sexua, 1537
titulartasun, 716, 759, 1354, 1992, 2000
Titulartasun, 758
titulartasun autonomikoko irratia eta telebistari, 1132
titulartasun autonomikoko komunikabideek, 1163, 1784
Titulartasun autonomikoko komunikabideek, 1163
titulartasun autonomikoko komunikabideen, 1649
titulartasun edo kudeaketa publikoko museoetan, 1821
titulartasun pribatuko gizarte-zerbitzuak, 2000
Titulartasun pribatuko ikastetxeak, 975
Titulartasun pribatuko komunikabideen autorregulazioa, 1742
Titulartasun pribatuko liburutegiak, 1554
titulartasun pribatuko zentro, 1939
Titulartasun publikoetako edo funts publikoekin finantzatutako Interneteko orrialdeak eta atariak, 1823
titulartasun publikoko, 491, 1148, 1239, 1534, 1846, 2117
Titulartasun publikoko, 758
titulartasun publikoko beste erakunde edo organo batzuentzat, 2116
Titulartasun publikoko edo funts publikoekin finantzatutako Interneteko orrialdeak eta atariak, 488, 492
titulartasun publikoko edo izaera publikoko komunikabide sozialak, 491
Titulartasun publikoko hedabideei, 1362
Titulartasun publikoko hedabideetan, 1534
Titulartasun publikoko ikastetxeak, 975
titulartasun publikoko

- informazioaren eta
komunikazioaren sektorean, 1239,
1534
- Titulartasun publikoko irakaskuntza-
zentroen gobernua, 1950
- Titulartasun publikoko komunikabide
sozialak, 1239
- Titulartasun publikoko komunikabide
sozialek, 1239
- titulartasun publikoko komunikabide
sozialetan, 1354, 1362
- Titulartasun publikoko
komunikabideak, 1724
- Titulartasun publikoko
komunikabideek, 758, 1288, 1724
- titulartasun publikoko
komunikabideen, 1992
- titulartasun publikoko
komunikabideen ekoizpena eta
antolaketa, 1783
- titulartasun publikoko
komunikabideen hizkuntza-
erabilerak, 1846
- Titulartasun publikoko liburutegiak,
1554
- Titulartasun publikoko nahiz
pribatuko gizarte-zerbitzuen, 1157
- Titulartasun publikoko nahiz
pribatuko gizarte-zerbitzuen
erabiltzaileek, 813
- titulartasun publikoko valentzierazko
ikus-entzunezko komunikazio-
zerbitzu autonomiko batzuk, 2141
- titulartasun publikokoak edo
pribatukoak. Ikus euskaltegia
- titulartasuna, 698, 716, 722, 727, 835,
1265, 1800, 2464
- Titulartasunaren betekizunak, 1639
- titulartasunari, 2159
- titulartasunean, 697
- titulartasuneko, 685, 686, 716, 722,
759
- titulartasunekoak, 720
- Titulartzat*, 772
- titulazio, 371, 460, 731, 749, 776, 777,
778, 779, 784, 799, 816, 860, 866,
1107, 1125, 1333, 1521, 1594, 1656,
1707, 1719, 1770, 1802, 1878, 1892
- Titulazio, 1277
- titulazio akademiko, 1119
- titulazio akademiko ofizialak, 860,
866
- titulazio akademikoak, 1706, 1728
- titulazio baliokidea, 816
- titulazio bikoitzeko programaren,
2259
- titulazio bikoitzeko programen, 2259
- titulazio bikoitzeko programetan
erabiliko den hizkuntzan
emandako eskolak, 2260
- titulazio espezifikoa, 1948
- titulazio- eta prestakuntza-betekizun,
460
- titulazio ofizial, 779
- titulazio profesionala, 1968
- titulazioa, 585, 776, 777, 1044, 1247,
1390, 1748, 1847, 1854, 1896, 1941,
2051
- Titulazioa**, 1656
- titulazioak, 485, 489, 721, 739, 1143,
1277, 1279, 1544, 1998
- Titulazioak, 784, 1277
- titulazioaren, 1521
- titulazioari, 778
- titulazio-baldintza, 1430
- titulazio-baldintzak, 776
- titulazio-betekizuna, 1125, 1722
- titulazioei, 481, 493
- titulazioen, 779, 784
- titulazioen eskaintzan, 784
- titulazioen espezializazio-maila, 670
- titulazioko B taldeko funtzionarioen
kidegoetako edo estatutupeko
langileen kategorietako
lanpostuetan, 1391
- titulazioren, 776, 777
- titulaziorik, 1531
- titulazio-talde, 1389
- titulazio-taldea*, 731, 749
- titulu*, 713, 748, 760, 816, 1113, 1604,
1707, 1770, 1998, 2259, 2313, 2316,
2346
- Titulu, 534, 1107, 1635, 1717, 1778,
2357
- Titulu akademikoak, 1330, 1828, 1928
- Titulu akademikoak eta
profesionalak, 1928
- titulu baliokide, 463, 464
- titulu baliokidea, 464, 748
- titulu baliokideak, 1403
- titulu baten titularrak, 2313, 2316
- Titulu eta diploma akademikoak,

- 1828, 1829
 titulu eta ziurtagirien arteko
 baliokidetasunak, 1998
 titulu ofizial, 1855
 titulu ofizialak eta propioak, 669
 Titulu profesional, 2414, 2415
 titulu profesional horren frantsesezko
 itzulpena, 2312
 titulu profesionala, 2312, 2314, 2414
 titulu profesionalarekin, 2413, 2414
 titulu profesionalaren, 2247, 2346,
 2413
 titulu, ziurtagiri edo diploma
 akademikoen izaerari,
 baliozkotasunari eta ondorioei,
 1641
titulu,-diploma, 713
 tituluak, 464, 716, 799, 816, 1325, 1333,
 1336, 1340, 1390, 1521, 1522, 1594,
 1632, 1688, 1702, 1707, 1714, 1770,
 1802, 1809, 1878, 1885, 2098, 2147,
 2187, 2413
 Tituluak, 2246, 2247, 2253, 2311, 2312,
 2314, 2315, 2317, 2318, 2319, 2320,
 2321, 2322, 2323, 2325, 2326, 2327,
 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334,
 2335, 2346, 2472
 tituluak erabiltzeko ahala duen
 psikoterapeutak, 2472
 tituluak, 338, 345, 674, 713, 716, 740,
 746, 957, 1009, 1277, 1641, 1702,
 1711, 1853, 1990, 1997, 1998, 2084
 Tituluak, 669, 1997
 tituluaren izendapena, 2305
 Tituluaren testuan, 2229, 2305
 Tituludun Lanbideei, 1911
 tituludunak, 460, 1948
tituluen, 713
 tituluen homologazioa, 585
 tituluetak, 463, 464
 tituluren, 2124
 titulurik, 2346
 Tjibaou Kultura Etxea, 2460
 toki, 357, 358, 568, 836, 1006, 1007,
 1016, 1023, 1040, 1043, 1047, 1863,
 1864, 1865, 1869, 1870, 1871, 1872,
 1873, 1876, 1877, 1915, 1992, 1993,
 1994, 1996, 1999, 2000
 Toki Administrazioa, 2072
 Toki Administrazioarekiko
 harremanetan, 843
 Toki Administrazioaren, 1007, 1041,
 1047, 1222
 Toki Administrazioaren arloko
 eskumena, 1006
*Toki Administrazioaren Institutu
 Nazionalarekin*, 713
 Toki Administrazioarena, 2101, 2135
 Toki Administrazioari, 1005, 2108
 toki- administrazioako lanpostuetara
 sartzeko egiten diren hautaketa-
 probetan, 1621
Toki Administrazioako sailburuordea,
 712
 Toki Administrazioakoei, 2105
 Toki Administrazioarako Zuzendaritza
 Nagusiari, 358
 Toki Araubidearen Oinarriak
 arautzen dituen apirilaren 2ko
 7/1985 Legea, 1918
 Toki Araubidearen Oinarriak
 arautzen dituen apirilaren 2ko
 7/1985 Legearen, 1638
 toki- eta natura-aldaketek, 136
 toki irisgarri, 1040
 toki nagusia, 997
 tokiak, 1037
 Toki-administrazioa, 2198
 toki-administrazioak, 838, 1138, 1915
 toki-administrazioan, 1578, 1581
 toki-administrazioaren, 1007, 1147,
 1149, 1651, 1822
 Toki-administrazioaren, 1316, 1325
 toki-administrazioaren berezko
 hizkuntza, 1876
toki-administrazioaren eremuan, 704
 Toki-administrazioaren eskumenak,
 1638
 Toki-administrazioaren eta
 Autonomia Erkidegoaren
 mendeko korporazio eta instituzio
 publikoen hizkuntza, 1316
 toki-administrazioaren eta
 unibertsitatearen jardun-
 printzipioak, 1723
 toki-administrazioarena, 1863, 1992
 Toki-administrazioari, 1471
 toki-administrazioek, 1864, 1865,
 1993
 toki-administrazioekin, 809
 toki-administrazioen, 1864, 1873
 toki-administrazioena, 1993

- toki-administrazioenak, 704
 toki-administrazioetan, 1821
 toki-administrazioko, 357, 1865
 toki-administrazioko erakundeek, 1638
 toki-administrazioko funtzionario, 1373
 toki-administrazioko funtzionarioentzat, 1478, 1877
 toki-administrazioko hizkuntza, 1581
 toki-administrazioko hizkuntza ofiziala, 1578
 toki-agintariei, 228
 toki-agintariak, 313, 382
 toki-agintarien jardunak, 839
 tokian tokiko agintarien, 182, 187
 tokian tokiko aldaerak, 1275
 tokian tokiko berezko hizkuntzan edo hizkuntza-modalitatean, 1221
 tokian tokiko beste erkidego batzuek, 93
 tokian tokiko botere publikoek, 708
 Tokian tokiko botereen artean, mugez gaindiko lankidetzak sustatzea, 188
 tokian tokiko egoera soziolinguistikoa, 706, 708
 tokian tokiko eta erregioetako aginteei Europaren eraikuntzan duten egitekoari, 223
 tokian tokiko eta erregioetako botereek parte hartzea, 190
tokian tokiko hizkuntza eta dialekto guztien aukerako ikaskuntza antolatuko, 2405
 tokian tokiko hizkuntza ofiziala, 464
 Tokian tokiko hizkuntza ofizialetatik, 833
tokian tokiko hizkuntzak erabil ditzaten lehen mailan eta ama-eskoletan, 2405
tokian tokiko hizkuntzak eta dialektoak laguntzeko, erabiltzen diren erregioetan, 2405
tokian tokiko hizkuntzentzat eta literaturentzat, 2406
 tokian tokiko ikastegi publiko, 2260
 tokian tokiko ikastegi publikoak, 2259
 tokian tokiko ikastegi publikoek, 2259
- Tokian tokiko ikastegi publikoen antolaketa eta funtzionamendua, 2259
 tokian tokiko ikastegi publikoetan, 2260
 tokian tokiko irrati eta telebistak, 182
 tokian tokiko kultura- eta hizkuntza-berezitasunen, 2459
 tokian tokiko kulturen adierazpena eta garapena, 186
tokian tokiko mintzairen irakurketaren eta idazketaren oinarriko kontzeptuak irakasteko, 2405
 Tokian tokiko zenbait zerbitzu publikori, 2295
 Tokian tokiko, erregioeko eta nazioko irrati-telebista eskuratzeko baimena ematea eta hori ahalbidetzea, 187
 toki-araubidea, 838, 1138
 toki-araubidearen, 1373, 1996
 Toki-araubidearen, 403, 518
 toki-araubidearen arloan, 1638
 toki-araubidearen arloan eskumena duen sailburuak, 1471, 1581
 toki-araubidearen arloan eskumenak dituen sailari, 1471
 Toki-araubidearen arloko testu bategina onetsi zuen apirilaren 18ko 781/1986 Legegintzako Errege Dekretuak, 518
 Toki-araubidearen oinarriak, 357
 toki-araubideari buruzko oinarriko legeriari, 840
 toki-aurrekontuak, 263
 Toki-autonomiari, 1135
 tokien izen berezietan, 1001
 toki-enteek, 2105
 toki-enteekin, 1951, 2102
 toki-enteen, 1235, 1887, 2175
 toki-enteen izendapen ofizialak, 2175
 toki-enteen jarduerak, 1887
 toki-erakunde, 839, 842, 1006, 1007, 1660, 2135
 Toki-erakunde, 1006
 toki-erakunde bakoitzak ezartzen dituen neurriekin gauzatuko, 842
 toki-erakundeak, 838, 842
 Toki-erakundeak, 1221, 1512, 1533
 toki-erakundeak ordezkatzeko

- dituzten erakundeak, 1883
toki-erakundeak, 838, 1043
toki-erakundearen, 840
toki-erakundeei, 421, 1007, 1533
Toki-erakundeei, 1007, 1193, 1582, 2136
toki-erakundeek, 840, 844, 1007, 1148, 1533, 1578, 1822, 1825, 1877, 1887, 1994, 1999, 2000
Toki-erakundeek, 840, 841, 1235, 1600, 1720
toki-erakundeek beren jarduerak euskaraz egitea ahalbidetze aldera, 842
toki-erakundeek egiten dituzten kontratuetan, 841
toki-erakundeek euskaraz funtzionatzea lortzen joateko neurriak hartuko, 842
toki-erakundeekin, 1016, 1876, 2135
toki-erakundeen, 1005, 1223, 1578, 1993, 2012, 2019
TOKI-ERAKUNDEEN, 1006
Toki-erakundeen bilkura publikoetan, 842
toki-erakundeen ekintzetan, 840
Toki-erakundeen Erregistroan, 1192
Toki-erakundeen eta udalen eskumenak, 840
toki-erakundeen ezaugarriak, 839
Toki-erakundeen hizkuntza ofiziala, 2135
toki-erakundeen lanpostuetarako hautaketa- edo horniketa-prozesuetan, 838
toki-erakundeen presidenteei, 1660
Toki-erakundeen zerbitzuan diharduten langileak, 2136
Toki-erakundeen zerbitzuko langileak, 357
toki-erakundeetako, 568, 1047, 1993, 1994
toki-erakundeetako bitarteko elektronikoak, 843
toki-erakundeetako enplegatu publikoak, 1144, 1820
toki-erakundeetako eta sektore publiko instrumentaleko langile guztien prestakuntza-politiken koordinazioan, 2186
toki-erakundeetako funtzionarioak galizieraz prestatzeko programen, 1581
toki-erakundeetako hizkuntza-araudian, 1984
toki-erakundeetako organoen, 1221
Toki-erakundeetako organoen, 840
toki-erakundeetan, 839
toki-erakundetan, 1007
toki-eremuan, 1223
toki-eremuko hizkuntza-aldaerei, 1216
toki-eremuko ikus-entzunezko komunikazio-zerbitzuen emailleak, 616
Toki-eremuko ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzu publikoa, 1906
Toki-eremuko ikus-entzunezkoen komunikazio-zerbitzu publikoaren definizioa, 1906
Toki-eremuko ikus-entzunezkoen zerbitzu publikoa, 1906
toki-eremuko pertsonen elkartzeak, 2044
Toki-eremuko telebista-zerbitzu publikoaren emailleak, 1907
toki-erkidego bat osatzen duten herritarren beharizan demokratikoak, sozialak, hezkuntzakoak eta kulturalak, 1906
toki-erkidegoen interesetara, 1907
Toki-esparruan, 2505
Toki-esparruko hizkuntzak, 2470
toki-esparruko legeen testuak, 2402
Tokietako eta Erregioetako Botereen Lantaldeak, 182
tokietako eta erregioetako erakundeen arteko mugaz haraindiko lankidetzak, 320
tokietako eta eskualdeetako aldaerak, 1517
toki-harremanetan, 838
toki-identitate multietnikoa, 269
Toki-izen, 170
toki-izen autoktonoak finkatzeko, zaintzeko eta berrikusteko, 170
tokiko administrazioen dokumentu eta bestelako euskarrietan, 843
tokiko aldaerak, 1220, 1268
tokiko animatzaileak eta

- aholkulariak, 148
- tokiko bizitzari buruzko informazioak, 2295
- tokiko edo eskualdeko aldizkako argitalpenak, 1870
- Tokiko edo hurbileko telebistaren, 1907
- tokiko elkarte-sarearekin, 2160
- tokiko enplegu publikora, 838
- tokiko folkloreak*, 2405
- tokiko gobernuak, 980
- tokiko hizkuntza bizkor den erregio*, 2405
- tokiko hizkuntza ofiziala, 542
- tokiko hizkuntzatik, 577
- tokiko ingurunean, 2158
- tokiko izendapen tradizionalak, 323
- tokiko jentilizioarekin, 1223
- Tokiko Lankidetzaren Funtsa, 1682
- tokiko politikaren kalitate instituzionala, 838
- tokiko telebistak, 1375, 1376
- tokiko toponimia historikoa, 1135
- Tokiko zerbitzu publikoak kudeatzeko bitarteko erakundeak, 844
- tokikoa. *Ikus* zerbitzu publikoa
- tokikoak, 167
- tokikoetan eta tradizionaletan, 170
- toki-korporazio horretako udalak, 999
- toki-korporazioei, 701
- Toki-korporazioei, 2072, 2136
- toki-korporazioek, 357, 1193, 1317, 1322, 1323, 1325, 1869, 1870, 1873, 2106
- Toki-korporazioek, 357, 358, 1864, 1881, 2137
- toki-korporazioek eta -erakundeek, 487, 491
- Toki-korporazioekiko elkarlana, 1720
- toki-korporazioekin, 1323, 1582, 1872, 1873, 2136
- toki-korporazioen, 705, 1219, 1221, 1581, 1846, 1865, 1871
- toki-korporazioen ekintzak, 1219
- toki-korporazioen mendeko hedabideek, 1869
- Toki-korporazioetako kidea, 2119
- toki-korporazioetako osoko bilkuren, 1870
- toki-korporazioetan, 1322
- toki-korporaziook, 2137
- toki-mailan, 1904
- tolerantzia, 138, 254, 255, 268, 335, 413, 1599, 1694, 1756
- tolerantzia- eta elkarrizketa-giroa, 320, 337
- Tolerantziarako hezkuntza, 138
- tolerantziaren, 1343
- tolerantziaren eta kulturen arteko elkarrizketaren espiritua, 334
- tolerantziaren kultura, 262
- tonua, 1234
- topagune, 545, 702, 2254
- Topagune, 545
- topaketak, 1616
- topografo aditu, 2403
- Topografo aditu, 2403
- Topografo Adituen Elkargoa, 2403
- Topografo Adituen Elkargoan, 2403
- toponimia, 857, 1216, 1318, 1996, 2014
- Toponimia, 1222, 1662, 1867, 1996
- toponimia historikoa, 1135
- toponimia tradizionala, 547, 1416, 1780
- toponimia-arloko, 1996
- toponimiarekin, 1192, 1471, 1581
- toponimiaren, 195
- toponimiaren arloko araudia, 1666
- toponimiaren eta onomastika ofizialaren hizkuntza-forma zuzenak, 2118
- toponimiaren forma egokiak ezariz ezarian bereganatzea, 177
- toponimiaren hizkuntza tradizionaletan, 1192, 1471
- toponimiaren izendegi ofiziala, 2175
- toponimiarena, 1863, 1992
- toponimiari, 1988
- toponimiari eta onomastikari lotutako lege- edo arau-aurreproiektuei, 2118
- Toponimiaz, 1278
- toponimo, 401
- toponimo ofiziala, 518
- toponimoa, 373, 402
- toponimoak, 269, 401, 403, 546, 1222, 1278, 2098, 2175
- Toponimoak, 1278
- toponimoaren, 401

- toponimoek, 1278, 1996, 2175
 toponimoen, 1318, 2102
 toponimoen defentsa juridiko eta prozesalaren gaineko eskumena, 2014
 toponimoen eta leku geografikoen gaineko prozedura arautu eta haiek onestea, 841
 toponimoen forma ofizial bakarra, 1318, 1568
 toponimoen izen ofiziala, 1222
 toponimoen izen tradizional arandarraren eksklusibotasuna, 1990
 Torturaren eta bestelako tratu edo zigor krudel, anker edo apalesgarrien prebentzioa, 1956
 Torturaren eta Bestelako Tratu edo Zigor Krudel, Anker edo Apalesgarrien Prebentziorako Kataluniako Agintaritza, 1956
 torturatu, 62
 tostarteko, 2244
 tostartekoen, 2243, 2244, 2476
 trabak, 189, 1030, 1504
 trabarik, 841
 trabarik gabeko harremanak, 827
 trabesak, 396
 Traditional Culture and Folklore, 545
 tradizio, 546, 547, 1107, 1243, 1416, 1521, 1661, 1780, 1923, 1963, 1971, 2070, 2116
 tradizio desberdinetako pertsonak integratzeko aukera, 181
 tradizio historiko, kultural eta literarioaren, 373
 tradizio juridikoaren, 1877
 tradizio kultural eta historikoarekiko errespetuagatik, 401
 tradizio kultural eta historikoarekin, 401
 tradizio lexikografiko eta literariotik, 2117
 tradizio lexikografikoan, literarioan, 2116
 tradizio literario autoktonoaren berezko hizkuntza-modalitateei, 1315
 tradizio sustraitua eta ospetsua, 1878
 tradizioa, 1364
 tradizioak, 544, 546, 857, 1028, 1106, 1186, 1195, 1201, 1230, 1292, 1293, 1353, 1518, 1617, 1626, 1662, 1671, 1697, 1758, 1912, 1939, 2128, 2166, 2167, 2168
 tradizioaren, 1243
 tradizioekin, 1195
 tradizionala. *Ikus* izendapena
 tradizio-praktiken, 93
 tradiziotik, 752
 tradizioz, 323
 tradizioz hitz egiten diren lurraldeetako hizkuntzak, 374
 trafikoa zuzenean trukatzeko gune, 151
 trafikoaren arau-hausteei, 573
trafikoaren zuzeneko truke, 151
 Trafikoari, 573
 trafiko-dokumentuak, 1872
 trafikoko gainerako dokumentuei, 1872
trans, 1393, 1827
 trans identitateei, 1783
 transakzioa, 2281
 transakzioen antolaketari buruzko xedapenak, 2235
 transexual, 1542
 transexualak, 1547, 1648
 transexualen, 2079
 transexualen, bisexualen eta intersexualen eskubideak, 2003
 transexualitatearekin, 1245
 transferentzia, 1747, 2391, 2392
 Transferentzia, 2392, 2393
 transferentziak, 370, 372, 2273
 Transferentziari, 2391
 transfobia, 2003
 transgenero, 1542, 1827
 transgeneroen, 2079
 transidentitatearekin, 2003
 transkripzio idatzia duten ahozko komunikazio-sistemak, 2005
 transkripzioa, 2371
 Transkripzioa, 2273, 2371, 2381
 transkripzioak, 411
 transkripzioan, 2224
 transkripzio-baliabideak, 2475, 2498
 transkripzio-ezagutzak, 2498
 transmedia, 2144
 transmisio digital finkoko edo mugikorreko sistemen, 2142
transmisioa, 743, 1163, 1763

- transmisioaren kalitatea, 2223
 transmisiorako, 857
 transmititzen, 997
 transplante-xedeetarako organoak, 2347
 transposizioa, 2458
 transposizioari, 2502
 Trantsizio energetikoaren, 856
 trantsizioa, 1166
 trataera, 2427
 trataera-berdintasunaren printzipioarekin, 2434
 tratamendu, 421, 1714, 2324
 tratamendu abegitsua, 2166
 Tratamendu bateratu, 526
 tratamendu berezia, 2131
 Tratamendu berezia, 1604
 Tratamendu berezitua, 1386
 tratamendu didaktikoa, 2158
 tratamendu duina, errespetuzkoa eta egiazkoa, 1783
 tratamendu espezializatuak, 1160, 1249, 1540
 tratamendu espezifikoa, 2105
 tratamendu inklusiboa eta egokia, 983
 Tratamendu instituzionala, 1576
 tratamendu juridiko, 1477
 tratamendu mediko, 2324
 tratamendu medikoa, 1032, 1496
 tratamendu medikoari, 788
 tratamendu medikoon zerrenda, 2324
 tratamendu sistematikoa, 2158
 tratamendu terapeutikoak, 823
tratamendua, 740, 1279, 1385, 1591, 1988, 2152, 2229, 2251
 tratamenduan, 528
 Tratamenduan simetria, 1240
 tratamenduaren, 1007, 1861
 tratamenduari, 1159, 1393, 2229
 tratatu, 198, 476, 484, 539, 561, 1142, 1241, 1565, 1572, 1648, 1673, 1988, 2000
 Tratatu, 199, 207, 208, 539
 tratatu honen xedapenen, 192
 Tratatu honetako beste xedapenen indarrez jardun, 210
 tratatu horren 55. artikuluko 1. apartatuan aipatutako hizkuntzetako batean, eta erantzuna hizkuntza horretan jaso ahal izango, 209
 tratatuak, 198, 753, 1353, 1644, 1874, 1913, 2000
 Tratatuak, 214
 Tratatuak aitortzen dizkien eskumenen esparruan, 226
 Tratatuaren, 2352
 Tratatuaren printzipio eta balioak, 256
 tratatuekin, 1673
 Tratatuaren hizkuntzetako bat erabiltzeko eta erantzuna hizkuntza horrexetan jasotzeko eskubidea, 209
 tratatuaren negoziazioan, 1673
 tratatuaren xedapenen aplikazio-maila, 2450
 tratatuetako hizkuntzetako, 1369
 Tratatuetako xedapenak, 214
 Tratatuetako xedapenei buruzko adierazpenak, 214
 tratatuetan, 2010
 TRATATUGILE GORENEK, 214
 tratu apalesgarria, 787, 789, 790
 tratu apalesgarririk, 789
 tratu berdina, 1648
 tratu berezia, 189
 tratu edo zigor krudel, anker edo apalesgarrien prebentzioa, 1956
 tratu- eta aukera-berdintasuna, 1167, 1376, 1585, 1629, 1711, 1724, 1906
 tratu- eta aukera-berdintasunaren ezagutza, 1724
 tratu- eta aukera-berdintasunaren printzipioa, 1967
 tratu kaltegarria, 418, 659
 tratu mesedegarriagoa, 167
 tratu neurritsua, 2166
 tratu onaren sustapena, 2057
 Tratu txarrei, 789
 tratua, 2086, 2123, 2167
 tratuan, 1236, 1478
 tratu-berdintasuna, 116, 236, 621, 793, 871, 925, 1163, 1464, 1771, 2170, 2190
Tratu-berdintasuna, 794, 872, 925, 2056
 tratu-berdintasunaren, 2022
 tratu-berdintasunaren eta laneko

- diskriminaziorik ezaren arloko neurriak, 1821
- tratu-berdintasunaren printzipioa, 233, 256, 486, 490, 1238, 1239, 1240
- tratu-berdintasunari, 1146
- Tratu-berdintasunari eta Diskriminaziorik ezari, 2029
- Tratu-berdintasunari eta Diskriminaziorik Ezari buruzko Legearen, 2029
- tratu-berdintasunaz, 1827
- tratu-berdintasunerako eskubidea, 1232, 1771
- tratu-berdintasunerako eta diskriminaziorik ezerako eskubidea, 2029
- Tratu-berdintasunerako eta diskriminaziorik ezerako eskubidearen aplikazio materialaren eremuak, 2029
- trazabilitatea, 1803
- trazadura musulmanekoa, 1201
- treba, 187
- trebakuntza, 954, 956
- trebakuntza teknikoari*, 710
- Trebatzen ari diren laguntza-txakurrak, 1264
- Trebatze-zentroa, 1264
- trebetasun, 545, 1237, 1716, 1808, 1944, 2149
- trebetasun eta ahalmen pertsonalak, 1946
- Trebetasun eta konpetentzia kulturalak, pertsonalak eta sozialak, 1427
- trebetasun logiko-matematikoen hastapenera, 453
- trebetasun metakognitiboak, 1237
- trebetasun sozial eta tutorial egokiak, 986
- trebetasun sozialak, 599
- trebetasunak, 470, 986, 987, 1178, 1237, 1309, 1359, 1427, 1447, 1485, 1507, 1528, 1530, 1544, 1655, 1716, 1718, 1727, 1728, 1766, 1945, 2184, 2324
- trebetasunen aplikazioan, 1733
- Trebetasunen araberako errendimendu-mailak, 2149
- trebetasunetan, 2149
- Tren-azpiegitura, 566
- Trenbide Sektoreari, 566
- Trenbide-azpiegituraren gaitasunak esleitzeko eginkizuna, 2239
- trenbide-azpiegituren esleipen eta tarifakazioarekin, 2239
- trenbide-enpresen, 2239
- Trenbideko garraio- edo gidatutako garraio-sistema, 2239
- Trenbideko garraioa, 2239
- trenbide-sareari, 2239
- tresna, 545, 547, 1126, 1219, 1292, 1313, 1314, 1320, 1346, 1366, 1375, 1376, 1416, 1585, 1600, 1601, 1602, 1626, 1628, 1661, 1668, 1673, 1676, 1721, 1722, 1735, 1758, 1780, 1781, 1801, 1955, 1959, 1985, 1986, 2012, 2017, 2068, 2140, 2142, 2151, 2157, 2162, 2466
- Tresna, 1152
- tresna didaktikoak, 1941
- tresna egokiak, 248, 266
- tresna eleaniztunak, 1985
- tresna eragingarri eta malgu, 195
- tresna eta baliabide digitalen erabilera, 2258
- Tresna eta programa turistikoak, 1152
- tresna juridiko, 146
- tresna juridikoak, 685
- tresna juridikoren, 844
- tresna nagusia, 265
- tresna osagarrietan, 1728
- tresna teknologikoak, 245
- tresna terminologiko, 147
- tresna, objektu, artefaktu eta espazio kulturalak, 1662
- tresnak, 590, 717, 784, 857, 864, 1142, 1222, 1293, 1358, 1401, 1590, 1600, 1695, 1769, 1780, 1816, 1898, 1916, 1945, 1985, 2006, 2009, 2023, 2139, 2168, 2229, 2463, 2491
- tresnarik, 1313, 2148
- tresnatzat, 1293
- tresnei, 2229
- tresnek, 484, 1142, 2013
- tresnen erabilera, 136
- tresneria-, protesi- eta ortesi-egileak, 2329, 2330
- tresnetan, 546
- tributu, 436, 583, 698
- Tributu Administrazioak, 437, 438, 583

- Tributu Administrazioiko Estatu Agentzia, 1421
- Tributu Administrazioiko Estatu Agentziak (TAEAK), 1418
- tributu- eta administrazio-neurriak, 1110
- Tributu propioak, 1885
- Tributu, Administrazio eta Funtzio Publikoko Neurriei, 1332, 1334, 1341
- tributu-, ondare-, finantza- eta administrazio-neurriei, 1546
- Tributuak, 436
- tributu-arauei, 525
- Tributu-arloko neurriak, 1103
- Tributu-betebeharpekoek, 437
- tributu-betebeharpekoek, 436
- tributu-betebeharpekoen, 436
- Tributu-betebeharpekoen, 436
- Tributu-betebeharpekoen eskubide eta bermeak, 436
- tributu-egoera, 583
- tributuei, 1103, 1381
- tributuen, 1536, 2177
- tributu-figura, 1418
- tributu-kenkari, 1731
- Tributu-kuota, 1174
- Tributu-neurriei, 1731
- tributurik, 371
- tributu-zerbitzuak, 1960
- Tripulazioa, 2244
- truke-, berrikuntza- eta sormen-iturritzat, 1165
- trukea, 1373, 1716, 1756, 1768, 2010
- trukeak, 366, 453, 956, 1616, 1638, 1674, 1758
- Trukeak*, 712
- trukearen, 1343
- truke-kontratuak, 2282
- truke-kontratuak, 525
- trukekerako espazioak, 2153
- truke-zentro, 151
- Trust, 2358
- trust-administratzaileek, 2358
- Trust-administratzaileen betebeharrak, 2358
- tuamotuera, 2469
- Turismo Agentziari, 1924
- turismo aktiboa, 850
- turismo arduratsuaren oinarria eta ondorioa, 2166
- Turismo arloan, 1153
- Turismo arloan eskumena duen organoak, 2074
- Turismo espezifikoen programak, 1152
- turismo- eta merkataritza-aukerak eta -gaitasunak, 1292
- Turismo Ikuskatzailatza, 850
- turismo jardueretako ofiziala, 1070, 1071, 1072
- Turismo Kontseiluari, 1152
- turismo kulturala eta historiko-artistikoa, 848
- Turismo Zuzendaritza Nagusia, 2188
- Turismo, Aisialdi eta Abegikortasunari, 2166
- turismoa, 1138, 1139, 1146, 1152, 1195, 1375, 1376, 1523, 1626, 1960, 2070, 2167
- Turismoa, 848, 1627, 1693
- turismoa sustatzeko neurriak, 1626
- Turismo-administrazioa, 848
- Turismo-agentzeak, 1800
- turismo-agintariak, 527
- turismoarekin, 2000
- Turismoarekin, 2346
- turismoaren, 1152, 1677, 1693
- Turismoaren, 1152
- Turismoaren Antolamenduari, 1748, 1800
- Turismoaren arloan eskumena duen Kontseiluko sailak, 2168
- turismoaren arloan eskumena duen sailarekin, 1749
- turismoaren arloan garrantzi berezia duten zerbitzu osagarriekin lotutakoak, 2168
- Turismoaren arloko eginbeharrak eta eskubideak, 1748
- Turismoaren dimentsio sozial, 1626
- turismoaren eremuan, 2167
- turismoaren esparru, 1677
- turismoaren gidari interpretatzaileak, 1340
- turismoaren munduko kode etikoa, 1627
- Turismoaren Plan Orokorrean, 1152
- turismoaren plan orokorretan, 1152
- turismoaren sektorean lan egiten duten pertsonen eskubideen babesa, 848
- turismoaren, hizkuntza erregionalen

- sustapenaren eta herri-
heziketaren alorreko eskumenak,
2294
- Turismoari, 1152, 1372, 1626, 1693,
2074
- turismo-baliabide estrategiko, 1693
- Turismo-baliabide estrategikoak,
1693
- Turismo-baliabidea garatzea eta
mantentzea, 1800
- turismo-baliabideak, 1153
- Turismo-baliabideak, 1152
- turismo-baliabideei, 1372
- Turismo-baliabideen, 1152
- turismo-baliabideen antolamendu
orokorra, 1693
- Turismo-baliabideen plangintza eta
antolamendua, 1152
- turismo-begiralea, 1340
- Turismo-bulegoetako langileak, 1924
- turismo-egonleku, 759
- Turismo-enpresak, 2167
- Turismo-enpresek, 2074
- Turismo-enpresen antolamendua,
1627
- Turismo-enpresen betebeharrak,
2074
- turismo-enpresen
establezimenduetan, 1627
- Turismo-erabilerako ondasun
higiezinak txandaka
aprobetxatzeari, 527
- Turismo-erabilerako ondasunak
txandaka aprobetxatzeko
kontratuak, 526
- Turismo-erabilerako ondasunak
txandaka aprobetxatzeko
kontratuentzako, 527
- Turismo-erabiltzaileak, 1627
- Turismo-erabiltzaileen eskubideak,
1748
- Turismo-erabiltzaileen eskubideak
eta betebeharrak, 1627
- turismo-ereduaren berezitasunetara,
2168
- Turismo-eremuan, 1152
- Turismo-eskaintza, 1152, 1523, 1800
- turismo-eskaintza partekatu, 848
- Turismo-eskaintzaren antolamendu
orokorra, 1748
- turismo-eskaintzaren segmentazioa,
1523
- turismo-eskariarentzat, 848
- turismo-gidaria, 1340
- turismo-gidariak, 173, 2188
- Turismo-gidariak, 849, 1372
- Turismo-gidariaren eta interpretazio-
gidariaren txartela, 1828
- turismo-gidariaren jarduera, 1340
- turismo-gidariaren jardueran, 1103
- Turismo-gidariaren lanbidea, 1340,
1372
- turismo-gidariak, 850
- turismo-gidarien berezko jardueran,
1748
- Turismo-gidarien Elkargo Ofiziala,
1340
- turismo-gidarien hizkuntzak, 2188
- turismo-helmuga, 1153, 2074, 2167
- turismo-helmugak, 2074
- turismo-helmugen, 1153
- turismo-ibilgailuetan ibiltzen diren
pertsonek garraio publikoari, 1639
- turismo-informazioko udal-
bulegoetan, 2167
- Turismo-informazioko, -orientazioko
eta -laguntzako jardueren
enpresak, 1372
- turismo-intereseko jaien aitortza,
1626
- turismo-intereseko jardueren, 850
- turismo-interpretuen eta -
informatzaileen espezialitatean,
1924
- Turismo-jarduera, 1748, 2074
- Turismo-jarduera garatzeko
oinarrizko aspektuak, 1627
- Turismo-jarduera osagarriak, 1748
- Turismo-jarduerak, 1748
- Turismo-jardueraren antolamendua,
1372, 1523
- Turismo-jardueraren eskubideak,
baliabideak eta antolamendua,
1523
- Turismo-jardueraren eta turismo-
baliabideen antolamendu
orokorra, 1693
- Turismo-jardueraren lurralde-
plangintza, 2167
- Turismo-kalitatea, 1523
- turismoko, 1747
- Turismoko prestakuntza tekniko-

- profesionala, 1749
- turismoko profesionaleri, 1749
- Turismo-kudeaketa jasangarriko eredu, 848
- Turismo-kudeaketarako tresnak, 2168
- Turismo-lehia, 2168
- turismo-marka baten titularra, 2167
- turismo-markak, 2167
- turismo-mota, 848
- turismo-ondasunak txandaka aprobetxatzeko kontratuei, 525
- turismo-ostatu, 759
- Turismo-ostatueta, 760
- turismo-ostatueta, 2167
- Turismo-politika, 848
- Turismo-politiken koordinazioa, 848
- Turismo-prestakuntza, 1523
- turismo-prestakuntza arautuko programak, 2168
- turismo-prestakuntzarako, 1523
- Turismo-prestakuntzarako, 1749
- turismo-prestakuntzari, 1749
- Turismo-prezioak eta -zerbitzuak, 1800
- turismo-produktua, 1924
- turismo-produktuak, 1627, 2167
- Turismo-seinaleztapen, 1372
- turismo-seinaleztapen homogeneoa, 1372
- turismo-seinaleztapena, 1372
- Turismo-seinaleztapena, 1372
- Turismo-sektorea, 1828
- turismo-sektoreko lan-baldintzak, 1626
- turismo-sektoreko profesionaleri, 2168
- Turismo-sektoreko profesionalizazioa, 2168
- turismo-sustapena, 2010
- Turismo-udaletan, 2167
- turismo-zerbitzu, 498, 1627
- turismo-zerbitzuak, 1627
- Turismo-zerbitzuak, 1152, 2074
- turismo-zerbitzuei, 1153
- turismo-zerbitzuen, 1152
- Turismo-zerbitzuen, 1152, 1153
- turismo-zerbitzuen erabiltzaileei, 2166, 2167
- turista, 2166
- turistak, 1372
- turistari, 1924, 2168
- turistek, 1372
- Turisten eta auzokoen arteko abegikortasuna eta oreka, 2167
- turisten eta biztanleen arteko elkarbizitzaren etikaren esparruan, 2168
- turisten kultura, bizimoduak, gustuak eta tradizioak, 2168
- Turkiak, 179
- tutorea, 1713
- tutoreak, 480, 976, 1011, 1021
- tutoreei, 476, 1713, 2007
- tutoreek, 1319, 1324, 1868, 1941, 1968, 1970, 2006, 2099, 2104
- tutoreen, 743
- tutoretza-, hezkidetzatza- eta inklusio-planteamenduak, 1950
- tutoretza-ekintza, 1125
- tutoretza-ekintzaren, hizkuntza-proiektuaren eta hezkuntza-konpromisoko gutunaren ezaugarri espezifikoak, 1947
- tutoretza-lana, 1715
- tutoretza-organoiak, 1889
- tutoretza-orientazioko eta -ekintzako plana, 1130
- tutoretzapean, 1812
- tutoretzapeko lurraldeetako buruak, 2408
- tutoretzapeko seme-alabak, 1324
- tutoretzapekoei, 2105
- tutoretzapekoek, 2104
- tutoretzarako, 1410
- Txakurkumeen trebatzailea, 1265
- txanda, 1924
- txandadunak, 690
- txandaka aprobetxatzeko eskubideak, 527
- txandakako burutzarako, 690
- txandarako erreserbak, 1007
- txanpon-eskaintza publiko, 2237
- Txanpon-jaulkitzaileak, 2237
- txantiloien normalizazioa eta garapen sistematikoa, 1769
- txartelak, 420, 1583
- txartelaren ereduari, 1583
- txekek, 172, 316, 385, 1866
- Txekek, 2229
- txekearen izendapena, 2229
- Txekearen sorrera eta forma, 2229
- txeketegiak, 1866

- txekieraz, 207, 208
txikitu, 195
txikizkako inbertitzaileei, 536
Txikizkako merkataritza-
establezimendua, 1087
txikizkako salmenta, 936
txikizkariak, 497, 498, 937
txilibituak, 677
Txinako Macao lurraldeko hizkuntza
ofiziala, 1646
txinera, 56, 102, 108, 109
Txinera, 55
txineraz, 54, 60, 69, 71, 74, 75, 79, 81,
84, 92, 114, 134, 154, 156, 2167
txit argiaren tratua, 2123
txosten, 317, 386, 545, 763, 807, 1647,
2122, 2388, 2409, 2450, 2508
Txosten, 2409, 2435, 2494
Txosten nazionalak, 154
txosten osoaren kopia, 2388
Txosten osoaren kopia, 2223
txosten zioduna, 2409
txostena, 182, 189, 317, 363, 372,
386, 430, 431, 689, 697, 719, 730,
743, 744, 750, 762, 1118, 1119,
1391, 1581, 1660, 1706, 1890, 1898,
2118, 2135, 2187, 2216, 2237, 2372,
2374, 2409, 2451, 2454, 2484, 2495
Txostena, 369
txostena egiteko eskaintzen diren
erakundeak, 786
txostenak, 101, 179, 190, 317, 318,
351, 386, 387, 432, 689, 719, 745,
762, 1221, 1604, 1660, 1799, 1824,
1933, 1938, 1958, 2118, 2121, 2122,
2149, 2448
Txostenak, 1656
txostenaren, 2220
txostenaren parte, 2388
txostenari, 2273
txostenean, 743, 2428, 2482, 2489,
2495
txostenek, 1383
txosteneko dokumentuak, 2474
txostenen, 470
Txostenen azterketa, 317, 386
txostenen kopiak, 2359
txostenerako oinarri-oinarizkoak
diren dokumentuak, 2373
txostenetan, 1752
txostenetik, 2388
txostenok, 762
Ubedako OHoko Irakasleen
Unibertsitate Eskola, 1102
udal, 840, 999
Udal euskaldunetako egoera
soziolinguistikoan eragina izan
dezaketen proiektu edo
plangintzak onesteko prozeduran,
841
udal hizkuntza-eskoletan, 1718
udal-agintariak, 269
udal-agintariei, 2219
udal-agintariek, 1952
udal-agintaritza, 1952
udalak, 838, 1218, 2102, 2115
Udalak, 1005, 1277, 1588, 1879
Udalaren jarduerak, 1352
Udalaren zerbitzuko langileak, 1352
udal-batzordeen irizpenak, 2136
udal-bulegoetan, 2167
udalei, 839, 840, 1867, 1994, 1996
udalek, 710, 719, 759, 760, 838, 844,
1200, 1277, 1318
Udalek, 859
udalekin, 711, 1277, 2160
Udaleko hezkuntza-kontseilua, 975
udaleko osoko bilkuraren, 1192, 1471
udalen, 716, 720, 722, 1278
Udalen, 1005
udalen eskumen propioa, 842
udalen legitimazio instituzionalaren
oinarria, 838
udal-eremua, 1904
udal-eremuan, 1016
udalerrri, 1192, 1205, 1220, 1471,
2136, 2260, 2466, 2484, 2491, 2507
Udalerrri, 1201, 2294
Udalerrri baten izenaren aldaketa,
2135
udalerrri hartzaileak, 2255
udalerrri interesdunari, 1192, 1471,
1581
udalerrria, 999
Udalerrria, 357, 1471, 1581, 2135
udalerrriak, 1218, 1241, 2260, 2507
Udalerrriak, 1351
udalerrrian, 2484
Udalerrriaren antolaketa eta
funtzionamendua, 842
Udalerrriaren edo haren hiriburuaren
izena, 1471

- Udalerriaren edo hiriburuaren izena, 1192
udalerriaren ezaugarri soziolinguistikoak, 704
 Udalerriaren izendapena, 1581
 udalerriarteko, 2465
 udalerriarteko lankidetzak-elkarte publikoak, 2259
 udalerriei, 1222
 Udalerriei, 841
 udalerriek, 998, 999, 1351, 2259, 2465
 Udalerriek, 841, 866, 1711
 udalerri-elkarteei, 2466
 udalerri-elkarteen, 2466
 udalerrien, 1318, 1996, 2102, 2459, 2469
 Udalerrien, 1135, 1192
 Udalerrien eskumen propioak, 841
 Udalerrien eskumenak, 2255
 udalerrien izen ofizialak, 2098
 Udalerrien izena, 357
 Udalerrien izena aldatzeko prozedura, 2135
 Udalerrien izenak aldatzeko espedienteetan, 1581
 Udalerrien izenak aldatzeko prozedura eta irizpideak, 2135
 Udalerrien izendapena, 1192, 1471
 Udalerrien izendapena, hiriburutza eta ikurrak, 1471
 Udalerrien izendapenak, 1135
 udalerrien osotasuna, autonomia eta eskudantzia, 2299
 udalerrien osotasuna, autonomia eta eskudantziak, 2296
 udalerrien, departamenduen eta erregioen artean eskumenak, 2296
 udalerriena, 407
 Udalerrienak. *Ikus* izendapenak udalerrietako alkateekin, 2255
 udalerrietako hizkuntza-eskolek, 1718
 udalerrietan, 762, 1223, 1586, 1714
 udalerriko alkateak, 2484
 Udalerriko auzotarren eginbeharrak eta eskubideak, 842
 Udalerriko auzotarren eskubideak, 842
 Udalerriko auzotarren eskubideak, eginbeharrak eta erantzukizunak, 842
 udalerriko bizitzaren eremu askotarikoetan, 839
 udalerriko Erregistro Zibileko funtzionarioaren, 2484
 udalerriko gizarte-zerbitzuekin, 1773
 udalerritan, 1139, 2118
 udalerriz gaindiko bestelako erakundeak, 841
 Udal-eskumenak, 841
 udaletako, 763
 udaletako polizia-plazetara, 1373
 udaletako poliziek, 1373, 1374
 udaletan, 693
 udal-euskaltegiak, 716, 722
 udal-euskaltegiak publiko bihurtzeko prozedura, 716
 Udal-euskaltegientzako, 721
 udal-euskaltegietan, 722
 Udalez gaindiko erakundeetako, 1007
 udalez gaindiko eremua, 1904
 udalez gaindiko plan sektorial, 1010
 udal-gobernuek, 838
 udal-katalogoak, 1781
 udal-katalogoek, 1781
 Udal-katalogoen edukia, 1781
 udal-katalogoetako ondasunak, 1781
 udal-korporazioekin ezartzen dituen akordioak, 1721
 udal-lizentzia, 762
 udal-lizentziarik, 762
 Udal-merkatua, 1088
 Udal-mugapea, 1135
 udal-mugarte nagusiki gaztelaniadun, 2108
 udal-mugarte nagusiki valentzieradun, 2106
 Udal-mugarteak, 2099
 Udal-ordezkarien estatutua, 842
 Udal-titulartasuneko liburutegiak, 1773
 udaltzaingoa, 1373
 Udaltzaingoak, 1226, 1373, 1478, 1547, 1606
 Udaltzaingoan, 859
 udaltzaingoaren, 1606
 Udaltzaingoaren, 866
 Udaltzaingoei, 1847
 Udaltzaingoan egitura eta

- antolaketa, 1847
- Udaltzaingoen kidegoetako eskala eta kategoriak, 1847
- Udaltzaingoen kidegoetako funtzionarioak, 1226
- udaltzaingoetako kideek, 1373
- udaltzaingoetako kidegoetako kideen oinarrizko jardun-printzipioak, 1606
- Udaltzaingoko**, 859, 866
- Udaltzaingoko funtzionarioek, 1226
- Udaltzaingoko kidegoak, 1606
- Udaltzaingoko kidegoetako kategorietara, 1373
- Udaltzaingoko kidegoetan**, 859
- Udal-zerbitzuak, 1352
- udal-zerbitzuen alorrean, 839
- udal-zerbitzuen hobekuntza eraginkorra, 1879
- ugalketa lagunduko tekniketarako emakumearen adostasunaren bidezko seme-alabatasuna, 1983
- ugalketa-eskubideak, 508, 511, 649, 651
- Ugalketa-osasuna, 508, 649
- ugazaba, 693
- uharte, 401, 1314, 1367, 1372, 1375, 1416
- uharte anitzeko, 1375
- uharte anitzeko errealitatea, 1367
- uhartearen hizkuntza-aberastasuna eta kultura-ekarpenak, 1459
- Uhartedi atlantikoa, 1771
- Uhartedia, 1772
- uhartedian, 1771
- uhartediko ohiturak, 1758
- uhartediko uharteetako edozeinetan, 1377
- uharteek, 401
- Uharte-estaldurako telebistak eta tokiko telebistak, 1375, 1376
- Uharteetako ikus-entzunezkoen sektorearen izaera, 1375
- Uharteetako ikus-entzunezkoen sektorearen izaera estrategikoa, 1375, 1376
- uharteetako jenioaren elementu kohesionatzailea, 1314
- uharteetako kabildoei, 1752
- Uharteetako kabildoen eskumenak, 1752
- uharteetako kontseiluei, 1318
- Uharteetako kontseiluei, 1337
- uharteetako kontseiluek, 1322, 1325
- Uharteetako kontseiluek eta toki-korporazioek, 1317
- uharteetako kontseiluekin, 1347
- uharteetako kontseiluen, 1316, 1325
- uharteetako kontseiluen, Toki-administrazioaren eta Autonomia Erkidegoko Gobernuaren mendeko beste erakunde publiko, 1325
- uharteetan, 2439
- uharte- interesa duten Kanarietako kultura-ondareko ondasun higigarriak, higiezinak eta immaterialak, 1780
- uharte-katalogoak, 1780
- uharte-katalogoetako ondasunak, 1780
- uharteko edo uharteetako katalanezko eta gaztelaniazko hedapen handieneko egunkarietako, 1417
- uharteko edo uharteetako katalanezko eta katalanezko hedapen handieneko egunkarietako, 1397
- uharteko edo uharteetako katalanezko eta, hala badagokio, gaztelaniazko hedapen handieneko egunkarietako, 1397, 1417
- Uharte-kontseilu eskudunak, 1372
- uharte-lurraldeetako unibertsitateen berezitasuna, 670
- uharte-modalitateak, 1315
- Uharte-sare bateko museoen titularrek, 1338
- uharte-sareak, 1338
- uhartetarrek, 1313
- uhartetetasuna, 628, 670
- UHEI, 830
- UHEIk, 830
- uhin hertziarren, 2427
- uhin hertziarren bidezko irrati- edo telebista-kateak, 2433
- uhin hertziarren bidezko irrati- edo telebista-zerbitzuak, 2433
- uhin hertziarren bidezko telebista-kate digitalak, 2430

- uhin hertziarren bidezko telebista-
kate digitalek, 2430
- Uhin hertziarren bidezko zerbitzuak,
2429
- uhinen bidezko irrati- eta telebista-
zerbitzu publikoa, 1711
- ukatu, 63
- ukatuko, 80, 91
- Ukatzeak, 696
- ukatzearen, 414, 696
- Ukatzeko arrazoiak, 562
- ukiezina, 545
- ukimena, 2005
- Ukimena, 1401
- ukimenaren, 2005
- ukimen-euskarridun zeinu-sistema,
2005
- ukimenezko alfabeto daktilologikoa,
1401, 1504, 2005
- ukimenezko euskarria, 1401, 1504
- ukimenezko euskarria darabilen
zeinu-hizkuntza, 2005
- ukimenezko euskarria duen zeinu-
hizkuntza, 1401
- ukimenezko komunikazioa, 1079,
1086
- ukimenezko komunikazio-sistemak,
590, 1160, 1249, 1540, 2186
- Ukimenezkoa, 1504, *Ikus*
komunikazioa
- ukimenezkoak. *Ikus* baldintzak
- ukimen-komunikazioa, 1249
- ukimen-komunikazioarena, 1042
- ukipenezko komunikazio-sistemak,
531, 603, 1249
- ukipen-hizkuntza, 2006
- ukituak, 695
- uko egiteagatik, 2120
- uko egiteko aukera, 2225
- uko egiteko zioak, 2392
- uko-egitea, 350, 2347, 2381
- uko-egiteak, 2443
- uler, 181, 184
- uler dezakeela uste izatekoa den
hizkuntza batean. *Ikus* Atzeritarrak
- ulergaitzak direnek. *Ikusi*
dokumentuak
- ulergarria, 827
- ulergarria den hizkuntzan, 1117
- ulergarritasuna, 883
- Ulergarritasuna, 2193
- ulermena, 457, 742, 1172, 2490
- Ulermenaren printzipioa, 1017
- ulermenean, 455
- ulermenean eta ahozko
adierazpenean zailtasunak dituen
ikaslearentzat, 455
- ulermenerako, 1818
- ulermen-maila, 1324
- ulermen-printzipioari, 1739
- ulerterrazak, 790
- ulertu, 66, 181, 224
- ulertzea, autoestimua eta
irekitasuna areagotuz, 224
- ulertzearen, 1025, 1212, 1215
- ulertzearen gizarte-balioa, 1212
- Ulertzeko eta ulertua izateko
eskubidea, 541
- ulertzeko eta ulertuak izateko. *Ikus*
eskubidea
- ulertzeko moduan, 1713, 1818
- ulertzeko moduko hizkera, 409
- ulertzeko moduko hizkuntza, 788
- ulertzeko moduko hizkuntza batean,
1888
- ulertzeko moduko hizkuntzan, 791
- ulertzeko moduko hizkuntzan eta
estiloan, 587
- ulertzen, 163, 164, 168, 2451
- ulertzen duen hizkuntza, 542, 543,
562
- umeek, 1807
- umeen eta gizonen arteko
berdintasunari buruzko
prestakuntza, 912
- umeen garapen pertsonala eta
haien ongizatea, 1716
- umeengan, 454, 455
- Unean uneko fenomenoak, 2496
- Unesco, 223
- Unescok, 222, 224, 228, 453, 545,
1165, 1186
- UNESCOK, 124, 148, 1165, 1693
- Unescorekin, 228
- Unescoren, 545, 546
- Unescoren 32. bileran, 546
- Unescoren esparruan, 1675, 1677
- UNESCOn hizkuntza ofizial, 154
- Unescoren jardunbidean, 545
- UNESCOn Konferentzia
Orokorren, 1165
- Unescoren Konstituzioaren

- hitzaurrean, 128
- UNESCOn Konstituzioaren
 - hitzaurrean, 146
- Unescoren zuzendari nagusiaren, 545
- UNESCOrri, 197
- uniar hizkuntza- eta kultura-ikasketak, 640
- unibertsalak, banaezinak eta interdependenteak, 142
- unibertsalismoaren oinarria, 162
- unibertsaltasun eta berdintasuneko araubide juridikoaren pean dauden zerbitzuak ematen dituztenak*, 773
- unibertsaltasuna, 1438
- Unibertsaltasuna, 877
- unibertsaltasunaren ezinbesteko ondorioa, 1891
- unibertsitarioei, 715
- unibertsitate, 477, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 1865, 1869, 2438
- Unibertsitate, 368, 743, 744, 745, 749, 750, 782, 784, 785
- unibertsitate burokratikoa eta mendekotasun oso zentralizatukoa, 1891
- Unibertsitate eta beste erakunde batzuekin, 803
- unibertsitate eta goi-mailako ikerketarako organismoetan, 803
- unibertsitate- eta hezkuntza-trukeak, 1674
- unibertsitate mailako edo goi-mailako bestelako irakaskuntza-motak, 311, 380
- unibertsitate mailako irakaskuntza eta goi-mailako bestelako irakaskuntza-motak hizkuntza erregional eta gutxituetan ezartzea, 311, 380
- unibertsitate pribatua, 1181, 1182, 1766, 1777
- unibertsitate probintziala eta mendekoa, 1891
- unibertsitate publiko eta pribatuak, 2177
- unibertsitate publikoa, 785
- unibertsitate publikoak, 1149
- unibertsitate publikoek, 1146, 1893
- Unibertsitate publikoek, 1893
- unibertsitate publikoen, 1865
- Unibertsitate publikoetako administrazio eta zerbitzuetako langileak, 1893
- unibertsitate publikoetako irakasle ikertzaileentzako pizgarriak, 2084
- unibertsitate publikoko, 781
- Unibertsitate publikoko, 782
- Unibertsitate Sistema, 1209
- Unibertsitate Sistemaren Antolaketa Instituzionalari, 1335
- Unibertsitate zaharberritua, 1891
- unibertsitatea, 182, 186, 768, 1891
- Unibertsitatea, 668, 1324
- unibertsitateak, 667, 668, 781, 783, 785, 1131, 1138, 1891, 1960
- Unibertsitateak, 1335, 1997, 2019
- unibertsitatean, 781, 783, 1914
- Unibertsitatean, 1707
- unibertsitatean edo goi-mailako irakaskuntzako beste zentro batzuetan ikasi ahal izateko bitartekoak, 311, 380
- unibertsitatearekin, 1946
- Unibertsitatearekin, 1721
- unibertsitatearen, 781, 1323
- Unibertsitatearen, 1318
- unibertsitatearen aldeko apustua, 667
- unibertsitatearen jarduera akademikoetan, 781
- unibertsitatearen jardun-printzipioak, 1723
- unibertsitate-argitalpena, 1602
- unibertsitateari, 2084
- Unibertsitateari, 1279
- unibertsitatearteko espezialista-diploma, 2313
- Unibertsitateaz besteko irakaskuntzako, 817
- Unibertsitateaz besteko mailetan, 1914
- Unibertsitateaz kanpoko edozein mailatako Kataluniako irakaskuntza-zentroetako, 1869
- Unibertsitateaz kanpoko goi-mailako irakaskuntzan, 1968
- Unibertsitateaz kanpoko hezkuntza-
eskumenak dituen sailak, 1248
- unibertsitateaz kanpoko hezkuntzaren arloan eskumena

- duen sailak, 1248
- Unibertsitateaz kanpoko
 - hezkuntzaren arloan eskumena
 - duen sailak, 1248
- unibertsitateaz kanpoko irakaskuntza*, 796
- Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntza, 1119, 1868
- Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzak, 1011, 1237
- unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzako, 816
- Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzako, 815
- unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzako curriculumetan, 1990
- Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzako euskal funtzio publikoa, 815
- Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzako irakasle funtzionarioak, 961
- unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzako mailetako irakasleek, 2161
- unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzan, 815, 1868
- unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzaren estatistika**, 1287
- unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzaren maila, gradu eta modalitate, 1319
- unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzari buruzko hizkuntza-araubide orokorra, 2034
- unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzei, 1291
- Unibertsitateaz kanpoko irakaskuntzen eremuan, 1702
- unibertsitateaz kanpoko irakasle funtzionarioak*, 748
- unibertsitateaz kanpoko irakasleek, 1782
- Unibertsitateaz kanpoko irakasleen prestakuntza iraunkorragatiko osagarria, 1782
- unibertsitateaz kanpoko mailetako irakaskuntza-planetan, 2103
- Unibertsitateaz kanpoko mailetako irakaskuntza-planetan, 2098
- unibertsitateaz kanpoko titulazio ofizialak, 1428
- unibertsitateaz kanpoko zentro guztiek, 2157
- Unibertsitateei, 1869
- unibertsitateek, 780, 781, 784, 1147, 1209, 1641, 1821, 1864, 1869, 1892, 1915, 2149, 2406
- Unibertsitateek, 781, 783, 1869, 1893
- unibertsitateekin, 485, 488, 489, 713, 780, 1131, 1531, 1689, 1691, 1721, 1807, 1834, 1968, 2007
- unibertsitateen, 785, 1131, 1641, 1689, 1807, 1891, 1997
- Unibertsitateen, 781, 784
- unibertsitateen berezko hizkuntza, 1891, 1892
- Unibertsitateen gaian eskumenak dituen sailak, 1893
- unibertsitateen ikasketa-planek, 2161
- unibertsitateen jardueretan erabili ohi den hizkuntza, 1641
- Unibertsitateen koordinazioa, 1689
- unibertsitateen koordinazioak, 1689
- unibertsitateenak, 368
- unibertsitate-erkidegoa, 781
- Unibertsitate-erkidegoa, 1209, 1641, 1893
- unibertsitate-erkidegoko kide, 1641, 1892
- unibertsitate-erkidegora, 1892
- unibertsitateetako, 1522
- unibertsitateetako administrazio eta zerbitzuetako, 1865
- unibertsitateetako eta irakasleak prestatzeko zentroetako ikasketa-planetan, 2104
- unibertsitateetako hizkuntza ofiziala, 1892
- unibertsitateetako hizkuntza ofizialak, 1641
- unibertsitateetako hizkuntza-normalizazioko prozesua, 1892
- unibertsitateetan, 1601, 1640, 1997
- unibertsitateetan edo zentro baliokideetan, 308, 378
- unibertsitateetan eta goi-mailako ikasketetako zentroetan; kultura zabaltzeko jarduerak gauzatzea, 802

- unibertsitate-fundazio, 2354
- unibertsitate-gaietarako, 784
- unibertsitate-gradua, 464
- Unibertsitate-hezkuntza hasteraino egiten diren ikasketetan, 706
- unibertsitate-hezkuntzari, 1291
- unibertsitate-ikasketa eta -titulu eleaniztunak, 2253
- Unibertsitate-ikasketa orokorrak, 2264
- unibertsitate-ikasketak, 1209
- unibertsitate-ikasketei, 782
- unibertsitate-ikasketetan sartzeko Batxilergoaren ebaluazioak, 586
- unibertsitate-ikasleei, 1145
- unibertsitate-ingurunean, 1893
- unibertsitate-institutuek, 783
- unibertsitate-instituzio, 780
- unibertsitate-instituzioen, 785
- Unibertsitate-instituzioen, 785
- unibertsitate-instituzioen arteko euskal sarea, 785
- Unibertsitate-instituzioen arteko euskal sarea, 785
- unibertsitate-instituzioetako, 780, 785
- unibertsitate-irakaskuntza, 1640
- unibertsitate-irakaskuntzako irakasleek eta ikasleek, 1320
- unibertsitate-irakaskuntzaren ofizialtasuna, 1107, 1521
- unibertsitate-jardueraren aspektu, 1641
- unibertsitate-jardueraren eremu, 1892
- unibertsitate-jardueren eta jarduera akademikoen sarearekin, 2254
- Unibertsitate-jardueretako hizkuntza ofizialen erabilera, 1641
- unibertsitate-jardueretan, 1892
- unibertsitatek, 1107, 1594, 1707, 1770
- Unibertsitate-kirola, 1455
- unibertsitate-kirolaren, 824
- unibertsitateko agintariak, 1320
- unibertsitateko hezkuntzan, 169
- unibertsitateko hezkuntzarako, 783
- Unibertsitateko ikaskuntza eta ikerkuntzaren gai, 169
- unibertsitateko ikasle gor-itsuei, 490
- unibertsitateko ikasle gorrei, 490
- Unibertsitateko ikasle gorrei, 1145
- unibertsitateko ikasle gorrei, entzumen-desgaitasuna duten ikasleei eta ikasle gor-itsuei, 486
- unibertsitateko ikerketa-taldeak, 2423
- unibertsitateko irakaskuntza*, 797
- Unibertsitateko irakaskuntza, 781, 1861, 1868
- Unibertsitateko irakaskuntza euskaraz jasotzeko eskubidea, 781
- Unibertsitateko irakaskuntza katalanez sustatzeko neurriak, 1861
- unibertsitateko irakaskuntza publikoa, 1640
- Unibertsitateko irakasleek, 1915
- unibertsitateko irakasleek, bisitariak eta antzeko kasuek, 1892
- unibertsitateko jarduera akademikoetan, 1892
- unibertsitateko katedradunek eta irakasle osoek, 781
- Unibertsitateko prestakuntza, 466
- unibertsitate-masterdun, 464
- unibertsitate-organismoak, 2423
- unibertsitate-planaren, 783
- unibertsitate-politika orokorraren, 781
- unibertsitate-politikarako, 784
- unibertsitate-politiken garapena, 668
- unibertsitate-prestakuntzaren eskaintza, 1968
- unibertsitatera, 586, 830
- Unibertsitaterako sarbidea, 586
- unibertsitate-sistema, 780, 784
- Unibertsitate-sistema, 1640
- unibertsitate-sistemako ikerketa-, garapen- eta berrikuntza-proiektuak, 1665
- unibertsitate-sistemaren, 780, 784, 785
- unibertsitate-sistemaren antolamendua, 1641
- Unibertsitate-sistemaren eginkizunak, 668
- unibertsitate-sistemaren helburuak, 1892
- unibertsitate-sistemaren helburuak eta xedeak, 1640
- Unibertsitate-sistemaren nazioartekotzea, 669

- Unibertsitate-sistemari, 1640
 unibertsitate-titulu ofizial, 1403
 unibertsitate-titulu ofiziala, 1707
 unibertsitate-transmisioko hizkuntza, 668
 unibertsitate-zentroak, 1181, 1182
 unibertsitate-zentroetan, 1209
 unibertso bat, 137
 uniforme, 1043
 uniforme, ibilgailu eta instalazioetako errotulazioak, 1043
 Uniformea, 1043
 unitate, 1850
 Unitate, 1235
 unitate didaktikoak, 856
 unitate kopuruaren aldaketa, 951
 unitate organikoen, 719
 unitateak, 1235, 2162
 unitateen, 1752
 unitateetan, 1849
unitate-kopurua, 745
 Universidad Fernando Pessoa-Canarias (UFP-C), 1766
 Universitat Oberta de Catalunya, 1855
Universitat Obertak, 1855
 Upategia, 1116
 uraren, 405
 Urbanizazio-osagaiak, 1506
 uren barruan, 1191
 uren saneamendu-kanonari, 1381
 urgazpen, 1228
 urgazpena, 1601
 Urgentzia, 1015, 1092
 urraketak, 847
urraketari, 2338
 urraketei, 2428
urraketen erantzuleak, 2453
 Urrats erabakigarria, 328
 urrats nagusietako bat, 2489
 urrats positibo eta itunduak, 95
 urratuz, 173
 urratzeagatiko auzia, 2271
 urratzen, 197, 308, 377
 Urregintza, 1596
 urriaren 23ko 27/2007 Legean ezarritakoarekin bat etorri —lege horrek Espainiako zeinu-hizkuntzak aitortzen ditu, eta gorren, entzumen-desgaitasuna duten pertsonen eta gor-itsuen ahozko komunikaziorako laguntza-bitartekoak arautzen ditu, 1819
 urritasun fisikoak edo adimen-urritasunak dituzten pertsonentzako materialari, 111
 Urritasun psikikoak edo sentsorialak dituzten ikasleentzako hezkuntza bereziko zentroetan, 1320
 urritasuna, 1104
 urritasunok, 476
 urritze partziala, 1505
 urruntze- eta atxikitze-prozedura, 2221
 Urruntze-neurriak, 2220
 Urrutiko Hezkuntza Berrikuntza eta Garapeneko Zentroa, 1248
 Urrutiko Hezkuntza Berrikuntza eta Garapeneko Zentroak, 1248
 urrutiko hezkuntzako eskaintza zabala, eguneratua eta kalitatezkoa bultzatuko, 829
 Urrutiko Hezkuntzako Euskal Institutua (UHEI), 830
 Urrutiko Hezkuntzako Euskal Institutua sortzea, 830
 urrutiko hezkuntzako material didaktiko zehatz eta egokituen garapena, 829
 Urrutiko Hezkuntzako Unibertsitate Nazionalarekin, 1531
 Urrutiko Hezkuntzarako Unibertsitate Nazionala, 1291
 Urrutiko Hezkuntzarako Unibertsitate Nazionalarekin, 1721
 urrutiko hezkuntzari laguntzeko zentroek, 1248
 Urrutiko ikaskuntza, 829
 urrutiko ikastaro eta programak jasotzeko eskubidea, 1292, 1293
 urrutiko interpretazioaren, 1042
 urrutiko irakaskuntza, 227
 urrutiko komunikazio-teknikekin, 496
 Urrutiko prestakuntza-eskaintza, 828
 Urrutiko salmentak, 1624
 urrutikoak. *Ikus* zeinu-hizkuntzak
 Urrutitik egindako eta saltokitik kanpo egindako kontratuen aurretiko informazioa, 496
 Urrutitik egindako kontratuak, 496
 Urrutitik egindako kontratuen, 496
 Urrutitik egindako kontratuetan, 496

- urte anitzeko egonaldi-baimena, 2218
- urte anitzeko ekintza-programa proposatzea, 196
- urte anitzeko finantza-esparruan, 225
- urte anitzeko plan*, 750
- urte anitzeko plana*, 741, 744, 747
- urte anitzeko programa, 202
- urte naturalaren barruan, 1718
- Urteko aurrekontua, 804
- urteko aurrekontuaren aurreproiektua, 369
- Urteko aurrekontuaren aurreproiektua, 718, 2121
- Urteko aurrekontuaren aurreproiektua onestea, 805
- urteko aurrekontuei, 721
- urteko aurrekontuen aurreproiektua, 719
- urteko azken txostena, 432, 664
- Urteko batez besteko ikus-entzulerien, 2432
- urteko finantzaketa-ildoan, 2355
- urteko jardun-planaren, 2162
- urteko kontuak, 2439
- urteko memoria, 368, 370, 689, 713, 718, 807, 957
- Urteko memoria, 369, 2201
- Urteko memoria onestea, 805
- Urteko memoriaren proiektua, 2121
- urteko prestaketa, 2122
- urteko programazio orokorrean, 2159
- urteko programazioa, 1451
- urteko txostena, 537, 666, 719
- urteko txostenean*, 743
- Urteroko lanpostuen eskaintza publikoan zehaztea zein lanpostutarako izanen den nahitaezkoa euskaraz jakitea, 1001
- urteroko txostenean, 2428
- Usadioek, 1879
- uste sendoak, 916
- ustea, 1493, 1648
- ustezko arau-hausleak, 2269
- ustezko arau-hausleari, 573, 2270
- ustezko erantzuleak, 936
- ustiapen, 560, 2270
- ustiapena, 560, 2466
- Ustiapena, 2239
- ustiapen-baliabideei, 2458
- ustiapen-eskubide, 500
- ustiapen-eskubideak, 2271
- ustiapen-eskubideen banaketa, 2458
- ustiapen-eskubideen titular, 1974
- ustiapenetik, 1837
- ustiapenetik eratorritako diru-sarrerak, 1837, 1840
- ustiapen-sistemak, 147
- ustiatzaileak, 2467
- ustiatzen, 2429
- utilitate, 1133
- utilitateak, 1132
- utzikeriak, 2114
- uzia, 409
- uziak, 2102
- uzien, 697
- uzien izapidetzean, 1317
- uztailaren 11ko 138/1983 Dekretuan*, 746
- uztailaren 11ko 9/1984 Legea onetsi zuen, Galiziako Irrati-Telebista Konpainia sortzekoa, 1628
- uztailaren 13ko 16/1990 Legeak, Arango Haranaren Araubide Bereziari buruzkoak, 2011
- uztailaren 26ko 1/2005 Legegintzako Dekretuaren bidez onetsitako Hirigintzari buruzko Legearen testu bateginaren, 1918
- uztailaren 3ko 7/1990 Legea, Euskal Kultura Ondarearena, 858
- València, 407
- Valenciako, 407
- Valentziako, 1874, 2128
- Valentziako Administrazio autonomikoari, 2126
- Valentziako administrazio publikoetako langileen administrazio arteko mugikortasuna, 2183
- Valentziako Administrazioak, 2115
- Valentziako Administrazioaren esparru, 2100
- Valentziako araudiari eta onomastika ofizialari buruzko txostenak edo irizpenak, 2118
- Valentziako benetako hizkuntza-errealitatean, 2116

- Valentziako benetakozko hizkuntza-errealitateak, 2117
- Valentziako botere publikoak, 2140
- Valentziako botere publikoak, 2106
- Valentziako ekoizle independenteen ikus-entzunezko obrak eta obra zinematografikoak, 2144
- Valentziako ekoizle independenteen jatorrizko ekoizpena, 2144
- Valentziako enplegatutako publikoen beharrezkoak, 2186
- Valentziako enplegatutako publikoen prestakuntza-politika, 2186
- Valentziako Erkidego osoko gizarte-sektoreak, 2113
- Valentziako Erkidegoa, 407, 2096, 2114, 2128, 2129
- Valentziako Erkidegoan, 2096, 2106, 2110, 2129, 2141, 2148, 2152, 2163
- Valentziako Erkidegoan dagoen Estatuko Administrazioari, 2108
- Valentziako Erkidegoan ezarritako dauden unibertsitate publikoak eta pribatuak, 2177
- Valentziako Erkidegoaren, 407, 2098
- Valentziako Erkidegoaren Autonomia Estatutua, 2148
- Valentziako Erkidegoaren berezko hizkuntza, 2098, 2100, 2101, 2135
- Valentziako Erkidegoaren eremu osoan, 2099
- Valentziako Erkidegoaren garapenean, 2143
- Valentziako Erkidegoaren hizkuntza historikoa eta propioa, 2116
- Valentziako Erkidegoaren identitatea, balioak eta interesak, 2143
- Valentziako Erkidegoaren Ikurrak eta Horien Erabilera, 2111
- Valentziako Erkidegoaren lurraldean, 2102
- Valentziako Erkidegoaren lurralde-egituraketa eta -kohesiorako, 2142
- Valentziako Erkidegoaren lurraldetik kanpo, 2102
- Valentziako Erkidegoko, 2128, 2129, 2130
- Valentziako Erkidegoko Abeltzaintza, 2138
- Valentziako Erkidegoko abeltzaintzaren sarearen inbentarioa eta informazio-erregistroa, 2138
- Valentziako Erkidegoko arte-irakaskuntzen goi-mailako zentroak, 2177
- Valentziako Erkidegoko Autonomia Estatutuak, 2126
- Valentziako Erkidegoko Autonomia Estatutuan, 2135
- Valentziako Erkidegoko Autonomia Estatutuarekin, 1963
- Valentziako Erkidegoko Autonomia Estatutuaren, 407, 408, 2148, 2156, 2165
- Valentziako Erkidegoko Autonomia Estatutuari buruzko uztailaren 1eko 5/1982 Lege Organikoak, 2113
- Valentziako Erkidegoko berezko hizkuntza, 2148
- Valentziako Erkidegoko berezko hizkuntza eta kultura, 2144
- Valentziako Erkidegoko bi hizkuntza ofizialak, 2180
- Valentziako Erkidegoko bi hizkuntza ofizialeko edozein, 2184
- Valentziako Erkidegoko bi hizkuntza ofizialeko edozeinetan, 2136
- Valentziako Erkidegoko datu demolinguistikoak eta errealitate soziolinguistikoaren ezagutzak, 2150
- Valentziako Erkidegoko edozein udalerritan, 2118
- Valentziako Erkidegoko elkarteak eta erakundeak, 2143
- Valentziako Erkidegoko enplegutako publikoaren eremuan, 2187
- Valentziako Erkidegoko ereserki ofiziala, 2111
- Valentziako Erkidegoko gorrek, 2153
- Valentziako Erkidegoko hizkuntza ofiziala, 2174, 2202
- Valentziako Erkidegoko hizkuntza ofizialak, 2101, 2185
- Valentziako Erkidegoko hizkuntza ofizialen, 2113
- Valentziako Erkidegoko ikerketa-institutuak eta -zentroak, 2177

- Valentziako Erkidegoko ikus-entzunezko ekoizpenari, 2118
- Valentziako Erkidegoko instituzio publikoek, 2118
- Valentziako Erkidegoko irakaskuntza-zentro publiko eta pribatu guztietan, 2153
- Valentziako Erkidegoko kultura-, zientzia- eta kirol ez-profesionalaren-mezenasgoari buruzko uztailaren 25eko 20/2018 Legearen, 2177
- Valentziako Erkidegoko Lurralde Antolamendu, Hirigintza eta Paisaiari buruzko uztailaren 25eko 5/2014 Legea, 2177
- Valentziako Erkidegoko Lurralde Antolamendu, Hirigintza eta Paisaiari buruzko uztailaren 25eko 5/2014 Legearen testu bategina, 2177
- Valentziako Erkidegoko lurralde-antolaketaaren espezialitateen ezagutzari, 2136
- Valentziako Erkidegoko lurralde-eremuan, 2101
- Valentziako Erkidegoko *Síndic de Greuges*i, 2180
- Valentziako Erkidegoko Taxiari, 2147
- Valentziako Erkidegoko Toki-araubideari, 2135
- Valentziako Erkidegoko toki-erakundeak, 2112, 2177, 2189
- Valentziako Erkidegoko toponimiaren eta onomastika ofizialaren hizkuntza-forma zuzenak, 2118
- Valentziako Erkidegoko toponimiaren izendegi ofiziala, 2175
- Valentziako Erkidegoko Turismo, Aisialdi eta Abegikortasunari, 2166
- Valentziako Erkidegoko turismo-ereduaren berezitasunetara, 2168
- Valentziako Erkidegoko turismo-helmuga, 2167
- Valentziako Erkidegoko turismo-marka baten titularra, 2167
- Valentziako Erkidegoko udalerrien, lurraldeen, biztanleguneen, gorabehera geografikoen, hiriarzteko komunikazio-bideen eta toponimoen izen ofizialak, 2102
- Valentziako Erkidegoko unibertsitate publiko eta pribatuek, 2162
- Valentziako Erresumaren Foruen, 2128
- Valentziako eskola-sistema, 2153
- Valentziako Estatutuaren, 407
- Valentziako foru-zuzenbide zibilaren espezializazioa, 2130
- Valentziako Generalitatek, 2097, 2105, 2106, 2110, 2113, 2126
- Valentziako Generalitateko Administrazioari, 2108
- Valentziako Generalitateko Aldizkari Ofizialean, 2109, 2123, 2125, 2164
- Valentziako Generalitateko instituzioei atxikitako instituzioekin, 2181
- Valentziako Generalitateko Kontseiluak, 2104, 2105, 2108, 2109, 2110
- Valentziako Generalitateko Kontseiluaren jardun instituzionala, 2108
- Valentziako Generalitateko Kontseiluari, 2102, 2109, 2110, 2121
- Valentziako Generalitateko presidenteari, 2122
- Valentziako Generalitatearen aurrekontuetan, 2125
- Valentziako Generalitatearen eskumenekoak ez diren erregistro publikoetan, 2106
- Valentziako Generalitatearen eskumenekoak ez diren erregistroetan, 2099
- Valentziako Generalitatearen instituzio, 2117
- Valentziako Generalitatearen konpromisoa, 2113
- Valentziako Generalitatearen mendeko komunikabide publikoen komunikazio-hizkuntza, 2143
- Valentziako Generalitateari, 2097, 2113
- Valentziako gizartea, 2151
- Valentziako gizartean, 2154
- Valentziako gizartearekiko errespetuzko portaerak, 2168
- Valentziako gizartearen itxaropen eta eskarrietara, 2144
- Valentziako Gobernua, 2113

- Valentziako Gobernuak, 2106, 2113, 2118, 2125
- Valentziako Gobernuaren, 2097
- Valentziako Gobernuari, 2099, 2100
- Valentziako Gorteak, 2115, 2130
- Valentziako Gorteak edo *Les Corts*, 2130
- Valentziako Gorteei, 2097, 2118, 2122
- Valentziako Gorteei, 2097, 2118, 2122
- Valentziako Gorteei, 2097, 2118, 2122
- Valentziako Gorteei, 2097, 2118, 2122
- Valentziako Gorteei, 2097, 2118, 2122
- Valentziako Gorteen konfiantzarekin, 2097
- Valentziako Gorteen mandatua, 2117
- Valentziako Gorteetako diputatua, 2119
- Valentziako herria, 2097
- Valentziako herriak, 2139, 2141
- Valentziako herriaren eta haren kultura-ondarearen identitatea, balioak eta interesak, 2140
- Valentziako herriaren identitate osoa, 2097
- Valentziako herriaren kultura eta abegikortasuna, 2168
- Valentziako herriaren ordezkariak, 2139
- Valentziako hezkuntzako hizkuntza-ereduaren ebaluazio globala, 2161
- Valentziako hezkuntzako hizkuntza-ereduaren ebaluazio globala, ikuskapena eta harentzako aholkularitza, 2161
- Valentziako hezkuntzako hizkuntza-ereduaren ebaluazio globalaren helburua, 2161
- Valentziako hezkuntza-sistemako curriculum-hizkuntzak, 2152
- Valentziako hezkuntza-sistemako funts publikoekin sostengatutako hezkuntza-zentro guztiek, 2154
- Valentziako hezkuntza-sistemako ikasleei, 2153
- Valentziako hezkuntza-sistemako ikasleen aukera-berdintasuna, 2154
- Valentziako hezkuntza-sistemako irakasleek, 2160
- Valentziako hezkuntza-sisteman, 2096, 2152
- Valentziako hezkuntza-sisteman berandu sartzeagatik, 2156
- Valentziako Hezkuntza-sisteman Eleaniztasuna, 2148
- Valentziako hezkuntza-sisteman sartzen diren ikasleei, 2156
- Valentziako hirian, 2114, 2118
- Valentziako hizkuntza, 2188
- Valentziako hizkuntza eta kulturaren ezagutza, sustapen eta zabalkundea, 2139
- Valentziako hizkuntza-eredua, 2153
- Valentziako hizkuntza-ereduaren antolaketa, 2152
- Valentziako hizkuntza-ereduaren ebaluazio orokorra eta gainbegiratzea, 2152
- Valentziako ikasleak, 2148
- Valentziako ikasleen gaitasun eleaniztunak eta kulturartekoak, 2152
- Valentziako Ikus-entzunezkoen Kontseiluarekin, 2181
- Valentziako ikus-entzunezkoen sektorea, 2140, 2141
- Valentziako Ikus-entzunezkoen Sektoreari buruzko apirilaren 19ko 1/2006 Legeak, 2140
- Valentziako Institutu Geografikoak, 2175
- Valentziako irakasleak, 2150
- Valentziako Irrati-Telebistaren eta Ikus-entzunezkoen Esparruaren batzorde parlamentarioak, 2141
- Valentziako izendegi geografikoa, 2175
- Valentziako izendegi geografikoak, 2175
- Valentziako izendegiko toponimikoaren isla, 2175
- Valentziako Komunikabideen Korporazioarekin, 2163
- Valentziako kultura, 2106
- Valentziako kulturaren esparruan, 2119
- Valentziako Kulturaren Kontseilua, 2129
- Valentziako Kulturaren Kontseilua (*Consell*), 2129

- Valentziako Liburuaren Gidaren, 2126
- Valentziako literatura-egileek, 2114
- Valentziako lurraldean dauden beste komunikabide batzuekin, 2163
- Valentziako lurraldean presentzia duten komunikabideekin, 2152
- Valentziako musika eta ekoizpen-kultura, 2144
- Valentziako obren eta ekoizle independenteen obren zabalkundea, 2144
- Valentziako probintzia, 2107, 2108
- Valentziako sistema geografikoa, 2175
- Valentziako sistema geografikoaren beste elementu batzuk, 2175
- Valentziako sistema kartografikoa, 2175
- Valentziako telebista eta irrati publikoetan, 2115
- Valentziako toki-enteen izendapen ofizialak, 2175
- Valentziako tradizio historikoak, 2116
- Valentziako turismo-sektoreko profesionalei, 2168
- Valentziako Unibertsitate Literarioen eta Alacanteko Unibertsitatearen Valentziar Filologiaren Institutuak, 2099
- Valentziako unibertsitateek, 2149
- Valentziako unibertsitateetako hizkuntza ofizialak, 2134
- Valentziako unibertsitate-sistema, 2134
- Valentziako Unibertsitate-sistema, 2134
- valentziar, 2114, 2115, 2116, 2126
- valentziar "hizkuntza-gai"ei buruzko irizpena, 2114
- valentziar guztien berezko hizkuntza, 2151
- valentziar hedabide publikoak, 2139
- valentziar herriaren nortasuna, 2140
- valentziar herritarrek, 2129
- valentziar hizkuntza, 2096, 2116, 2128
- valentziar instituzio, 2128
- Valentziar izaera politikoa, 2120
- Valentziar izate politikoa, 2119
- valentziar jentilizioa, 2128
- valentziar liburua, 2105
- valentziar zentroen jarduera, 2206
- Valentziarrak, 2142
- valentziarrek, 2140
- valentziarren arteko desadostasun-arrazoi, 2115
- valentziarren berezko hizkuntza, 2116
- Valentziarren berezko hizkuntzaren izenari, izaerari eta araudiari buruzko gatazka, 2114
- valentziarren berezko hizkuntzari, 2116
- Valentziarren eskubideak, 2129
- valentziarren presentzia egokia, 2099
- valentziarrentzat, 2182
- valentziarrok, 2116
- valentziera, 407, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2103, 2104, 2105, 2106, 2110, 2113, 2115, 2116, 2117, 2126, 2128, 2129, 2132, 2135, 2137, 2140, 2148, 2151, 2153, 2165, 2168, 2177
- Valentziera, 2100, 2101, 2103, 2112, 2114, 2116, 2134, 2135, 2155, 2156, 2189
- valentziera behar beste ezagutzen ez duten irakasleak, 2104
- Valentziera esparru publikoan dagoen egoera marjinaletik ateratzeko neurriak, 2115
- valentziera sustatzeko erakundeen zentsua, 2188
- Valentziera sustatzera bideratutako dohaintzengatik, 2177
- valentzieradun lurraldeetan, 2099
- valentzieradunak, 2098
- valentzieradunak eta gaztelaniadunak diren lurraldeak, 2099
- Valentziera-ezagutzen hizkuntza-gaitasuna, 2186
- valentziera-hiztun ez diren ikasleak, 2157
- valentzierak, 2105, 2110, 2114, 2140
- valentzieran, 2119
- valentzieraren abandonu eta nariadurari, 2097
- valentzieraren adituak, 2117, 2125
- Valentzieraren araudi ofiziala, 2118
- valentzieraren araudi ortografiko

- eta gramatikal bera, 2113
valentzieraren araudiaren
erreferentziako ente, 2116
valentzieraren araudiari, toponimiari
eta onomastikari lotutako lege-
edo arau-aurreproiektuei, 2118
valentzieraren berreskurapenari,
2097
valentzieraren berreskuratzeari, 2129
valentzieraren C1, 2161
valentzieraren edo Valentziako
kulturaren esparruan, 2119
valentzieraren edozein adierazpen,
2118
valentzieraren egoera, 2114
valentzieraren egungo ezagutzari
eta erabilerari buruzko datuen,
2148
valentzieraren erabateko
berreskurapena, 2126
valentzieraren erabilera, 2097, 2099,
2105, 2106, 2110, 2113, 2115, 2116,
2126, 2158, 2172
Valentzieraren erabilera, 2098, 2101,
2105, 2113, 2127
valentzieraren erabilera eta
irakaskuntza, 2097, 2108
valentzieraren erabilera- eta
irakaskuntza-prozesuaren
zuzendaritza teknikoa eta
koordinazioa, 2106, 2113
Valentzieraren Erabilera eta
Irakaskuntzari, 2096
Valentzieraren Erabilera eta
Irakaskuntzari buruzko 4/83 Legea,
2156
valentzieraren erabilera eta
irakaskuntzari buruzko araudiko
printzipioen, 2165
Valentzieraren Erabilera eta
Irakaskuntzari buruzko azaroaren
23ko 4/1983 Legea, 2156
Valentzieraren Erabilera eta
Irakaskuntzari buruzko azaroaren
23ko 4/1983 Legeak, 2110, 2126
Valentzieraren Erabilera eta
Irakaskuntzari buruzko Legea,
2099, 2148
Valentzieraren Erabilera eta
Irakaskuntzari buruzko Legeak,
2098, 2136, 2148
Valentzieraren Erabilera eta
Irakaskuntzari buruzko Legearekin,
2110
Valentzieraren Erabilera eta
Irakaskuntzari buruzko Legearen,
2113, 2115
valentzieraren erabilera normala,
2101, 2153
Valentzieraren erabilera normala,
2118
Valentzieraren erabilera sozial eta
instituzionalaren normalizazioa,
2154
valentzieraren erabilera soziala,
2208
valentzieraren erabilera sustatzeko
administrazio-jardueretan, 2099
valentzieraren erabilera sustatzeko
politika sistematikoa, 2115
valentzieraren erabilerarako, 2106
valentzieraren erabilerari buruzko
legerian, 2135
Valentzieraren Erabilerari eta
Irakaskuntzari buruzko Legeak,
2097
valentzieraren esparruan, 2117, 2125
valentzieraren eta beste hizkuntza
batzuen ezagutzak, 2184
valentzieraren eta gaztelaniaren
arteko benetako parekatzea,
2113
Valentzieraren eta gaztelaniaren
koofizialtasuna, 2104
valentzieraren eta gaztelaniaren
maila, 2154
valentzieraren eta ingelesaren
ezagutza nahikoa, 2147
valentzieraren eta valentzierazko
ikaskuntza, 2149
valentzieraren eta valentzierazko
irakaskuntza, 2148
valentzieraren etorkizuneko
iraupena, 2151
valentzieraren ezagutza, 2099, 2106
valentzieraren ezagutza eta
erabilera, 2100
valentzieraren ezagutza nahikoa,
2109
valentzieraren ezagutza-maila, 2187
valentzieraren ezagutzan eta
erabileran, 2103

- valentzieraren ezagutzarako
hizkuntza-gaitasuna, 2183
- valentzieraren ezagutzaren
hizkuntza-gaitasuna, 2184
- Valentzieraren Ezagutzen Batzorde
Kalifikatzailearena (JQCVrena),
2187
- valentzieraren ezagutzen C2
mailaren ziurtagiria, 2187
- Valentzieraren ezagutzetan, 2183
- valentzieraren gaitasun- eta
erabilera-desorekak, 2150
- valentzieraren gaitasun nahikoa,
2109
- valentzieraren gizartearen aitortza-
eta prestigio-maila, 2114
- Valentzieraren gizarte-egoerari eta
erabilerari, 2114
- valentzieraren hizkuntza-araudia,
2117, 2130
- valentzieraren hizkuntza-
normalizazioa, 2150
- valentzieraren irakaskuntza, 2097,
2099, 2104, 2105, 2129
- Valentzieraren irakaskuntza, 2115
- valentzieraren irakaskuntzaren
salbuespena, 2099
- valentzieraren irakaskuntzatik, 2104
- valentzieraren iraupena, 2149
- Valentzieraren izenari, izaerari eta
kodemari, 2116
- Valentzieraren jakite-maila, 2137
- valentzieraren nahitaezko
irakaskuntza, 2099
- valentzieraren normalizazioa, 2151
- Valentzieraren normalizazioa, 2157
- valentzierari, 2136
- valentzieratze-bulkada, 2116
- valentzieraz, 408, 2099, 2101, 2102,
2103, 2105, 2106, 2110, 2111, 2115,
2126, 2128, 2130, 2142, 2143, 2146,
2150, 2156, 2161, 2163, 2167, 2184
- Valentzieraz, 2141
- valentzieraz egindako administrazio-
eta auzitegi-jarduketan balio
osoa, 2098
- valentzieraz egindako edo
idatzitako jarduketan, dokumentu
eta idazki, 2102
- Valentzieraz idatzitako dokumentu
publikoen balio osoa, 2098
- valentzieraz idatzitako
dokumentuek, 2101
- valentzieraz idatzitako ekoizpen,
2114
- valentzieraz idatzitako
liburuarentzat, 2126
- valentzieraz interpretatutako
abestien, 2144
- valentzieraz irakasteko programa
eleaniztun, 2163
- valentzieraz jarduteko eskubidea,
2101
- Valentzieraz, gaztelaniaz eta
atzerriko hizkuntzaz ematen diren
curriculum-edukietan emandako
denbora, 2155
- valentzierazko, 407, 2138
- Valentzierazko, 407
- Valentzierazko bertsioaren testua,
2111
- valentzierazko edizioak, 407
- valentzierazko emanaldiak, 2139
- valentzierazko eta gaztelaniazko
azpituak, 2142
- Valentzierazko eta gaztelaniazko
curriculum-edukietan emandako
denbora, 2155
- Valentzierazko eta gaztelaniazko
curriculum-edukietarako ematen
diren denborak, 2156
- valentzierazko eta gaztelaniazko
literatura-ekoizpenaren, 2126
- valentzierazko eta ingelesezko
ahozko komunikazio-
kompetentzia, 2157
- valentzierazko ikaskuntza, 2149
- valentzierazko ikus-entzunezko
komunikazio-zerbitzu autonomiko
batzuk, 2141
- valentzierazko ikus-entzunezko
programazioa eta ekoizpena,
2163
- valentzierazko irakaskuntza, 2115,
2129, 2148
- Valentzierazko irakaskuntzako
programa eleaniztuna duten
zentroei, 2163
- valentzierazko irakaskuntza-
programa eleaniztuna, 2152
- valentzierazko irakaskuntzarik jaso ez
duten ikasleei, 2156

- Valentzierazko izendapen, 407
 valentzierazko izendapen koofiziala, 407
 valentzierazko kopia, 2136
 valentzierazko transmedia, 2144
 valentzierazko, gaztelaniazko eta ingelesezko, eta atzerriko beste hizkuntza batzuetako hizkuntza-konpetentziak, 2162
 Valpuestako Zekor Gotikoan, 1691
 Van Hemeldonck, 193
 Vandemeulebroucke, 185
 Vianako Printzea Erakundea, 1003
 Vidal Nagusia, 1242
 Vienako Aderazpena, 342
 Vienako Aderazpenaren ondoriozko mandatua, 329
 Vizcaya, 518, 519
 Wallis eta Futuna, 2245
 Wallis eta Futuna uharteetan, 2397, 2439
 Wallis eta Futunan, 2475
 Washingtingo 1999ko Konferentzian, 545
 web ataria, 1052
 web atariak, 1052
 web orri espezializatuaren, 1054
 web zerbitzuen ataria, 1018
 web-atariaren, 1026
 webgune, 229
 webgune baliagarriak, 229
 webgunean, 1397, 1417
 webguneen garapena, 1251, 1481, 1730
 webguneetan, 1041
 webguneetatik, 1965
 webgunetan, 2502
 web-orri, 733
 web-orri instituzionalean, 1293
 web-orri publikoetarako irisgarritasunean, 2081
 web-orriak, 144, 152
 web-orrian, 575
 web-orrietan, 1667
 WOSMren nazioarteko onarpena, 2039
 X aretoen araubidea, 1972
 xedapen, 374, 375, 463, 464, 577, 701, 702, 709, 716, 722, 741, 746, 747, 749, 758, 761, 778, 859, 1001, 1011, 1025, 1026, 1027, 1036, 1037, 1038, 1047, 1355, 1356, 1862, 1864, 1874, 1875, 1876, 1912, 1988, 1990, 1999, 2001, 2002, 2128, 2130, 2131, 2489
 Xedapen, 453, 702, 716, 783, 797, 816, 1006, 1017, 1018, 1035, 1037, 1040, 1860, 2002
 xedapen arauemaileak, 1316, 1567, 2509
 xedapen arauemaileek, 1142, 2163
 xedapen bereziak, 108
 xedapen espezifikoak, 1988
 Xedapen horiek aldatzeko edo indargabetzeko, 200
 xedapen horiekiko kontraesanik ez dagoenean, 802
 Xedapen instituzional eta finantzarioak, 211
 Xedapen instituzionalak, 211
 xedapen juridiko, 151
 xedapen komunak, 864
 Xedapen komunak, 1006
 Xedapen logistikoak, 289
 Xedapen nazionalen komunikazioa, 272
 xedapen organiko aplikagarrien, 186
 Xedapen orokorra, 783
 xedapen orokorrak, 520, 704, 728, 738, 754, 758, 780, 835, 845, 857, 865, 1020, 1023, 1025, 1028, 1031, 1046, 1864, 2171
Xedapen orokorrak, 109, 307, 376, 413, 436, 787, 794, 797, 819, 834, 997, 999, 1001, 1017, 1018, 1037, 1113, 1275, 1353, 1771
 Xedapen orokorrak eta azken xedapenak, 212
 xedapen programatikoak, 329
 xedapen sektorial, 1988
 Xedapen ulertezinak, 1934
 xedapena, 994
 1990eko abenduaren 11koa, Erkidegoko hizkuntzen eta katalanaren egoerari buruzkoa, 1860
 xedapenak, 150, 167, 314, 318, 319, 383, 387, 388, 722, 764, 863, 1003, 1040, 1276, 1279, 1567, 1877, 1993, 1995, 2002, 2235
 Xedapenak, 106
 xedapenei, 199, 702

- xedapenek, 307, 308, 377, 696, 772
 xedapenen, 206, 307, 376, 377
 xedapenen aplikazio-maila, 2450
 xedapenen proiektuei buruzko
 txostenak, 689
 Xedapenetako eta
 adierazpenetako hizkuntza, 884
 xedapenetan, 769, 998, 1876
 xedapenetatik, 317, 386
 xedapenik, 1003
 xedatutakoari, 317, 386, 702
 xede, 454, 693, 717, 727, 731, 741,
 749, 760, 845, 1030, 1691, 1991,
 2000, 2223, 2252, 2253, 2440, 2496
 Xede, 2496
 xede nagusia, 2486
 xede soziala, 1087
 Xede terapeutiko, 154
 xede zibikoak, 1599
 xedea, 61, 214, 444, 458, 471, 482,
 758, 759, 802, 815, 857, 1118, 1128,
 1139, 1186, 1195, 1216, 1217, 1234,
 1247, 1276, 1315, 1343, 1361, 1362,
 1364, 1398, 1418, 1585, 1594, 1629,
 1664, 1689, 1695, 1698, 1715, 1716,
 1723, 1750, 1754, 1761, 1806, 1817,
 1828, 1862, 1923, 1946, 1966, 1971,
 1973, 1984, 1986, 1991, 2097, 2139,
 2142, 2152, 2177, 2492
 Xedea, 758, 857, 1031, 1991
 XEDEA, 835
 xedeak, 367, 368, 369, 711, 712, 717,
 718, 719, 740, 741, 845, 1235, 1246,
 1364, 1525, 1577, 1599, 1616, 1640,
 1778, 1809, 1824, 1838, 2118, 2124,
 2125, 2165, 2181, 2355, 2455, 2456,
 2495
 Xedeak, 454, 845
 xedeari, 1138, 1966
 xedeei, 742, 1002
 xedeekin, 368, 372
 xedeen, 715, 725, 752
 xede-estatuko hizkuntza ofizial, 564
 Xede-estatuko legeak, 564
 xedeetarako, 692, 716, 743
 xede-hizkuntza, 197
 Xede-populazioa, 1291, 1304
 xehetasun, 2239, 2240, 2282, 2358,
 2369, 2370, 2393, 2428
 Xehetasun, 2384, 2385, 2454
 xehetasunak, 2369, 2376
 xehetasunen itzulpena jasotzekoa.
 Ikus eskubidea
 xenofobia, 138, 1094, 1095, 1348,
 1442, 1451
 xix. mendeko Industria Iraultzaren
 garrantzi, 2492
 Xuntak kanpoan dituen
 eskuordetzen eginkizunak, 1678
 Xuntari eta haren presidenteari
 buruzko otsailaren 22ko 1/1983
 Legearen, 1646
 Xuntari eta haren presidenteari
 buruzko otsailaren 23ko 1/1983
 Legearen, 1578
 xxi. Mendeko Justiziaren
 Modernizazioari, 2500
 yiddish, 197
 zabaldu, 181, 229
 zabalkunde, 1397, 1534, 1627
 zabalkunde berezia, 510, 651
 zabalkunde ofiziala, 704, 890, 904
 zabalkundea, 143, 366, 367, 451,
 469, 494, 695, 1028, 1055, 1145,
 1147, 1163, 1212, 1215, 1217, 1219,
 1263, 1288, 1289, 1321, 1323, 1350,
 1375, 1538, 1642, 1723, 1724, 1822,
 1833, 1834, 1873, 1874, 1915, 1966,
 1986, 2013, 2139, 2140, 2144
 Zabalkundea, 1278
 zabalkundean, 367, 1239, 1616, 1642
 zabalkundearekin lotutako
 jarduerak, 1677
 zabalkundearen lurralde-eremua,
 451
 zabalkundeari, 366, 1632
 zabalkunde-eremua, 452
 zabalkunde-eremuarengatik, 819,
 1538
 zabalkunderako, 1604
 Zabalkunderako, araugintzarako
 eta parte-hartze sozialerako
 organoak, 1969
 zabalkunde-tailerrak eta -jarduerak,
 1643
 zabaltzea, 751, 811
 zabaltzeaz, 811
 zabaltzeko, 178
 zabarkeriagatik, 761
 zaharberritzea, 1028
 Zahartze aktibo eta osasungarria,
 1671

- zahartze aktiboa, 1247
Zahartze aktiboa, 1075
zahartze-joera, 1246
zailtasun, 505, 741, 757, 2366, 2483, 2489
Zailtasun, 2259
zailtasun bereziak dituzten kolektiboak, 653
zailtasun ekonomiko eta materialekin, 741
zailtasun fisiko, psikiko edo sensorialak, 1196
zailtasun psikikoak, sensorialak eta sozioekonomikoak dituzten biztanleen taldeentzako irisgarritasuna, 1774
zailtasun sozial edo ekonomikoak, 505
zailtasun tekniko orokorrak, 2055
zailtasuna, 2115
zailtasunak, 238, 417, 445, 455, 457, 531, 758, 759, 760, 763, 1104, 1126, 1157, 1547, 1695, 1725, 1752, 1774, 1815, 1817, 1891, 2114, 2158, 2223, 2306, 2489, 2491
zailtasunak dituzten ikasleak, 2492
Zailtasunak dituzten ikasleak, 2492
zailtasunak dituzten ikasleekin, 2492
zailtasunak dituzten ikasleen aldeko egokitzapen- eta babes-neurri zehatzak, 2259
zailtasunak dituzten ikasleen beharrian berezietara, 2493
Zailtasunak dituzten Pertsonen buruzko Aholku Batzorde Nazionalari, 2437
Zailtasunak dituzten pertsonen, 2498
zailtasunak dituzten pertsonen egoera, 2503
zailtasunak dituzten pertsonen eskubide- eta aukera-berdintasunari, parte-hartzeari eta herritartasunari, 2474
Zailtasunak dituzten pertsonen eskubide- eta aukera-berdintasunari, parte-hartzeari eta herritartasunari buruzko otsailaren 11ko 2005-102 Legearen, 2498
Zailtasunak dituzten pertsonentzako laguntza-zerbitzuak, 2363
zailtasunak dituzten pertsonentzako tresneria-, protesi- eta ortesi-egileak, 2329
Zailtasunak dituzten pertsonentzako tresneria-, protesi- eta ortesi-egileak, 2330
zailtasunaren, 1140
zailtasunen, 1410, 2284
zailtasunetan, 1243
zailtasunetara, 2485
zailtasunik, 562, 1361
zailtasunik handienak dituzten pertsonen parte-hartzea eta gizarteratzea, 1252
zaindu, 142, 225, 374
Zaintza, 1410
zaintza orokorreko erizain, 2321
zaintzaileak, 2332, 2333
Zaintzaileak, 2332
zaintzaileen, 1361
zaintzaileen beharrian kalifikazioa, 1922
zaintzaileen edo legezko ordezkarien bisitak, 1888
zaintzak, 2324
Zaintza-organo, 1735
Zaintza-organoak, 1735
zaintzapeko askatasun-epai, 2394
zaintzapeko askatasun-epaia, 2395
zaintzapeko askatasun-epaiak, 2394
zaintzapeko askatasun-epaiaren kopia, 2395
zaintzarako, 2311
zaintzea, 313, 316, 382, 385, 848
zaintzea ere ingurumena eta paisaia, gure kultura eta euskara, 848
zaintzei, 2248
zaintzeko, 63, 315, 384
zaintzen, 2324, 2451
zakuratzeko-prozesuak, 2119
zakuratzeko-sistemaren, 2119
zaldi-turismoa, 1152
zama, 224, 1934
Zama, 1141
zama administratiboak, 1025
zamak, 1252
zama-manifestua, 2301
zamarik, 1141
zaporea, 1710, 1895
zati bateko nahiz oso-osoko sakabanaketarengatik, 163

- zati erkideei, 2271
zati xedatzailea, 2114
zatian, 1884
zatiketa artifizialak egiteko asmorik,
1661
Zaurgarritasuna, 1014, 1091
zehapen, 173, 761, 1875
Zehapen, 2028
zehapen araubidea, 512
zehapen ekonomikoaren ordezkotako
neurriak, 1981, 2032
zehapen penalak, 2271
zehapena, 1468
Zehapena, 761
zehapenak, 474, 512, 762, 1121,
1164, 1240, 1245, 1360, 1374, 1535,
1634, 1728, 1847, 1880, 1981
Zehapenak, 761, 762
zehapen-araubidea, 414, 933, 1240,
1708, 1778, 1875
Zehapen-araubidea, 573, 1134,
1214, 1245, 1286, 1348, 1480, 1587,
1607, 1634, 1757, 1847, 1880, 1977
zehapen-araubideari, 761
zehapen-ebazpena, 1981, 2032
zehapenek, 762, 763
zehapenen, 315, 384, 761
zehapenen zenbatekoak, 761
zehapenik, 1875
zehapen-prozedura, 529
Zehapen-prozedura, 761
zehapen-prozeduraren
instruktoarak, 1379
Zeharkako diskriminazioa, 1074, 1505
zeharkako eremuan, 1676
zeharkako gaia, 217
Zeharkako gazte-politikak, 1298
zeharkako ikasgai, 455
zeharkako kudeaketako, 1653
zeharkako neurriak, 1138
zeharkako politikak, 1024
zeharkako prestakuntza-estrategiak,
2186
zeharkako zergen ordainketa, 2442
zeharkakoak. *Ikus* joera sexista
zeharkakotasuna, 1023, 1150, 1234,
1438, 1551, 2518
Zeharkakotasuna, 1142
Zeharkakotasunaren oinarritzako
sektoreak, 1637
zeharkakotasun-printzipioari, 481
zehatzeko ahala, 1374
Zehatzeko ahala, 1379
zehaztapen, 362, 864, 1386
zehaztapen linguistikoak, 1954
zehaztapena, 778, 1036
zehaztapenak, 745, 760
zehaztapenei, 762
zehaztapenen, 749
zehaztasun-, argitasun- eta
laburtasun-printzipioei, 348
zehaztasuna, 534
zehaztasun-mailarekin, 688
zehaztasunok, 747
zehaztugabetasuna, 1240
zein irizpideri jarraitu behar dioten
ingelesak edo atzerriko beste
hizkuntza batzuek, 855
zein-hizkuntzaren ezagutza, 2186
zeinu, 423
zeinu grafikoak, 1318
zeinu monastikoen, 476
zeinuak, 323, 337
zeinuen, 1401, 1817, 2005
zeinuen eta azpigituluen hizkuntzako
interprete, 759
zeinuen hizkuntza, 1086
zeinuen hizkuntzaren eta ahozko
komunikazioari laguntzeko
bitartekoen erabilera, 1079
zeinu-erkidego gorak, 1963
Zeinugilea, 1967
zeinugileak, 1965
zeinu-hizkuntza, 230, 231, 232, 233,
234, 235, 236, 257, 266, 475, 476,
477, 479, 480, 482, 494, 503, 590,
612, 613, 622, 628, 1040, 1041,
1077, 1078, 1110, 1133, 1136, 1137,
1138, 1160, 1161, 1250, 1401, 1414,
1430, 1501, 1504, 1512, 1526, 1583,
1611, 1680, 1705, 1750, 1771, 1816,
1817, 1818, 1819, 1820, 1821, 1823,
1908, 1963, 1964, 1965, 1966, 1967,
1968, 1969, 2005, 2006, 2007, 2053,
2089, 2145, 2153, 2252, 2256, 2475,
2492, 2505
Zeinu-hizkuntza, 479, 483, 1020, 1110,
1310, 1507, 1656, 1734, 1819, 1967
zeinu-hizkuntza babesteari, 479
zeinu-hizkuntza darabilen
modalitate elebiduna, 1964
zeinu-hizkuntza erabiltzeko neurriak,

- 1817
Zeinu-hizkuntza Erabiltzeko
Zailtasunak Aztertzeko Batzordea,
1964
zeinu-hizkuntza erabiltzen duten
gorrak, 1963
zeinu-hizkuntza erregional edo
nazional batean zuzenean
sartzeko aukera, 236
zeinu-hizkuntza erregionala edo
nazionala, 235
zeinu-hizkuntza espainiarra eta
katalana, 477
zeinu-hizkuntza interpretatzeko
zerbitzuak, 479
zeinu-hizkuntza katalan, 482
zeinu-hizkuntza katalana, 477, 480,
482, 1908, 1963, 1964, 1965, 1966,
1967, 1968, 1969, 2006
Zeinu-hizkuntza katalana, 477, 1963,
1967, 1968, 1969, 2006
zeinu-hizkuntza katalana arautzeko
aginpidea, 1966
zeinu-hizkuntza katalana arautzen
duen araudiaren interpretazioan
eta aplikazioan, 1967
zeinu-hizkuntza katalana erabiltzeko
eskubidea, 1967, 2007
zeinu-hizkuntza katalana erabiltzen
duen pertsona, 1967
zeinu-hizkuntza katalana erabiltzen
duten gorrekin eta gor-itsuekin,
1968
zeinu-hizkuntza katalana
komunikabide gisa erabiltzeko
baldintzak, 1969
zeinu-hizkuntza katalanak, 1963
zeinu-hizkuntza katalanaren, 494,
1963, 1964, 1965, 1968
zeinu-hizkuntza katalanaren
corpusaren deskripzioaren
hasiera, 1963
zeinu-hizkuntza katalanaren
erabilera, 1963, 2007
zeinu-hizkuntza katalanaren
erabilerarako, 1969
zeinu-hizkuntza katalanaren
erabiltzaileak, 1965
zeinu-hizkuntza katalanaren
erabiltzaileen eta profesionalen
elkarte profesional eta zibikoek,
- 1969
zeinu-hizkuntza katalanaren
erregulaziora, 1965
zeinu-hizkuntza katalanaren
ezagutza, 1964
Zeinu-hizkuntza Katalanaren Gizarte
Kontseilua, 1969
Zeinu-hizkuntza Katalanaren Gizarte
Kontseiluaren funtzionamendua,
eginkizunak eta osaera, 1969
zeinu-hizkuntza katalanaren
hizkuntza-arauak, 1969
zeinu-hizkuntza katalanaren
ikaskuntza, 1968
Zeinu-hizkuntza katalanaren
ikaskuntza, irakaskuntza eta
interpretazioa, 1967
Zeinu-hizkuntza katalanaren
inguruko hizkuntza-politikaren
zuzendaritza, plangintza eta sailen
arteko koordinazioa, 1969
Zeinu-hizkuntza katalanaren
interpretazioa, 1968
zeinu-hizkuntza katalanaren
interpretazioko aditua, 477
zeinu-hizkuntza katalanaren
interpretazioko unibertsitate-
prestakuntzaren eskaintza, 1968
zeinu-hizkuntza katalanaren
interpreteak, 1965
zeinu-hizkuntza katalanaren
interpretearen lanbide-
kalifikazioa, 1968
Zeinu-hizkuntza katalanaren
irakaskuntza eta ikerketa, 1968
zeinu-hizkuntza katalanaren
legeriak, 2006
zeinu-hizkuntza katalanaren titulazio
profesionala, 1968
zeinu-hizkuntza katalanari, 1965
Zeinu-hizkuntza Katalanari buruzko
ekainaren 3ko 17/2010 Legeak,
2007
Zeinu-hizkuntza Katalanari buruzko
ekainaren 3ko 17/2010 Legean,
2007
Zeinu-hizkuntza Katalanari buruzko
ekainaren 3ko 17/2010 Legearen,
2004
zeinu-hizkuntza katalanari buruzko
ikerketa-akordioei, 1968

- zeinu-hizkuntza katalanean, 1968
zeinu-hizkuntza katalanez egindako informazioa, 1967
zeinu-hizkuntza naturalen erabilera, 232
zeinu-hizkuntza nazionala, 257
zeinu-hizkuntza nazionalak eta erregionalak, 232, 233
zeinu-hizkuntzak, 244, 669, 1136, 1139, 1141, 1150, 1367, 1507, 1964, 2186
Zeinu-hizkuntzak, 1401, 2186
zeinu-hizkuntzak interpretatzeko zerbitzuak, 1964
zeinu-hizkuntzako bideoetan, 1402
zeinu-hizkuntzako interpretazio- edo bideointerpretazio-zerbitzuak, 658
zeinu-hizkuntzako interpretazioa, 1078
zeinu-hizkuntzako interpretazioaren, 1041
zeinu-hizkuntzako interpretazio-jarduerak, 2363
zeinu-hizkuntzako interprete, 1020
zeinu-hizkuntzako interpretearen, 1021
zeinu-hizkuntzako interpreteen eta gida-interpreteen zerbitzua, 1077
zeinu-hizkuntzako interpreteen eta HLT-zaintzailearen lanbide-kategorien, 1552
zeinu-hizkuntzako interpreteen zerbitzu, 1020
zeinu-hizkuntzako neurriak, 2144
zeinu-hizkuntzako profesionalekin, 1651
zeinu-hizkuntzako sistemekin, 1133
zeinu-hizkuntzako zerbitzuak, 628
zeinu-hizkuntzan, 360, 487, 1040, 1041, 1539, 1823, 1963, 1965, 2082
zeinu-hizkuntzan aurkeztutako edukiak, 232
zeinu-hizkuntzan jarritako kartelak, 2089
Zeinu-hizkuntzan komunikatzen diren eta entzumen-desgaitasuna duten pertsonen eskubideak, 2006
zeinu-hizkuntzan komunikatzen diren gorren kolektiboak, 1963
zeinu-hizkuntzara, 1249, 1656, 2428, 2499
zeinu-hizkuntzara itzultzea, 2428
zeinu-hizkuntzarako, 1160, 1249, 2186
zeinu-hizkuntzarako laguntza-sistemak, 1540
zeinu-hizkuntzaren, 475, 476, 477, 480, 1030, 1041, 1042, 1110, 1115, 1129, 1136, 1137, 1138, 1139, 1140, 1157, 1160, 1167, 1250, 1273, 1354, 1375, 1751, 1771, 1804, 1817, 1819, 1820, 1821, 1822, 1965, 2129
Zeinu-hizkuntzaren, 483, 484, 1040, 1161, 1169, 1250, 1965
zeinu-hizkuntzaren audiodeskripzio-, azpititulazio- eta interpretazio-sistemak, 1402, 2005
zeinu-hizkuntzaren bidezko interpretazioa, 451, 675, 1167
zeinu-hizkuntzaren bidezko interpretazioko informazio-programei, 1167
zeinu-hizkuntzaren bidezko interpretazioz, 1375
zeinu-hizkuntzaren bidezko komunikazioa, 676
zeinu-hizkuntzaren erabilera, 1540, 2082
Zeinu-hizkuntzaren erabiltzailea, 483
zeinu-hizkuntzaren erregulazioa, 480
zeinu-hizkuntzaren eta gor-itsuen giden interprete profesionalen prestakuntza, 1273
zeinu-hizkuntzaren ikaskuntza, 235
Zeinu-hizkuntzaren ikaskuntza, ezagutza eta erabilera, 1818
zeinu-hizkuntzaren informazioa, 483, 1140
zeinu-hizkuntzaren interpretazioa, 233, 234, 677, 1502, 1503, 1539, 1651, 1712, 2082
Zeinu-hizkuntzaren interpretazioa, 1419, 1656
zeinu-hizkuntzaren interpretazioan, 1137
Zeinu-hizkuntzaren interpretazioaren kudeaketako teknikarien kidegoa, 2187
zeinu-hizkuntzaren interpretazioko sistemak, 1041
zeinu-hizkuntzaren interprete, 1250, 2340, 2370, 2372, 2373, 2375, 2377
zeinu-hizkuntzaren interprete edo

- bitartekari, 2474
- zeinu-hizkuntzaren interprete edo bitartekariari, 2474
- zeinu-hizkuntzaren interprete kualifikatuak eta profesionalak, 233
- Zeinu-hizkuntzaren interprete kualifikatuak eta profesionalak,** 233
- zeinu-hizkuntzaren interprete profesional eta kualifikatuak, 232
- zeinu-hizkuntzaren interprete profesionalak, 234, 1030, 1955
- zeinu-hizkuntzaren interprete profesionalen eta gor-itsuen gidarien prestakuntza, 1583
- zeinu-hizkuntzaren interprete profesionalen zerbitzuak, 235
- zeinu-hizkuntzaren interpretea, 233, 1401, 1508, 1540, 1650, 2004
- Zeinu-hizkuntzaren interpretea, 483, 1967
- zeinu-hizkuntzaren interpreteak, 233, 1042, 1078, 1402, 1502, 1651
- Zeinu-hizkuntzaren interpreteak, 1040, 1077
- zeinu-hizkuntzaren interpreteek, 1818
- zeinu-hizkuntzaren interpreteen egoera, 232
- zeinu-hizkuntzaren interpreteen eta gidari-interpreteen zerbitzua, 1651
- zeinu-hizkuntzaren interpreteen prestakuntza, 1502, 1651
- zeinu-hizkuntzaren interpreteen zerbitzua, 475, 1414
- zeinu-hizkuntzaren interpreterik, 475
- Zeinu-hizkuntzaren irakaskuntza, 2256
- zeinu-hizkuntzaren irakasleen, 1750
- zeinu-hizkuntzaren lege-babesean, 1963
- zeinu-hizkuntzari, 1969, 2437
- zeinu-hizkuntzari buruzko prestakuntza, 1964
- zeinu-hizkuntzatik, 2499
- zeinu-hizkuntzaz, 1822
- Zeinu-hizkuntzei, 476
- Zeinu-hizkuntzei buruzko Bruselako Adierazpena, 232
- zeinu-hizkuntzek, 477, 1964
- zeinu-hizkuntzen, 1539, 1821, 1823, 1963
- zeinu-hizkuntzen erabilera, 1965
- zeinu-hizkuntzen erabiltzaileen eskubideak, 1963
- zeinu-hizkuntzen erabiltzaileen eta interpreteen arteko ratioa, 232
- zeinu-hizkuntzen eremuan, 1966
- zeinu-hizkuntzen garrantzia, 477
- zeinu-hizkuntzen interpretazioa, 235, 236
- zeinu-hizkuntzen interprete profesional espezializatuak eta oso kualifikatuak, 234
- zeinu-hizkuntzen interpreteen, 1041
- zeinu-hizkuntzen profesional interpretatzaileen, 758
- Zeinu-hizkuntzen profesionalak, 493
- zeinu-hizkuntzen profesionali, 481, 493
- zeinu-hizkuntzen zuzenbide osoko hizkuntzen izaera, 1963
- zeinu-hizkuntzetako interpretazioa, 542, 590, 591
- zeinu-protoghizkuntza espainiarra eta katalana, 477
- Zekor Gotikoan, 1691
- zenbait baldintza ziurtatzeko, 323
- zenbait estatu kidetan dagoeneko ofizial diren hizkuntza batzuk, 195
- zenbait estatutako herritarrei, 2214
- zenbait kultura-jarduera abiarazteko edo horiei laguntzeko ardura duten organismoek, 315, 384
- zenbait kultura-jarduera abiarazteko edo horiei laguntzeko ardura duten organismoen eskueran jartzen laguntzea, 316, 385
- zenbakien itzulpena edo antzeko funtzionalitatea duten sistemak, 607
- zenbakitze-sistema egokia, 2427
- zenbakitze-sistema parekidea, 2427
- zenbakizko kalifikazioen batezbesteko aritmetikoa, 586
- zenbateko, 370, 371, 1837
- Zenbateko, 371, 1885
- zenbateko *finko bakarra*, 1489
- zenbateko osoagatik, 370
- zenbateko osoari dagokion portzentajezko murrizketarekin, 1884, 1936

- zenbatekoa, 761, 768, 769, 1381,
1884, 1885, 1929, 1930, 1936, 2177,
2260, 2341, 2351, 2353, 2355, 2363,
2431, 2436
- Zenbatekoa, 769, 1330
- zenbatekoak, 761, 1489, 1884
- zenbatekoarekin, 1054
- zenbatekoaren, 2351, 2354
- zenbatekoen *baliokide diren*
zenbatekoak, 1489
- zenbateslea, 370
- zentralak, 167
- zentro, 372, 449, 488, 492, 719, 741,
742, 743, 744, 1102, 1143, 1339,
1525, 1526, 1849, 1868, 1997, 2152,
2423
- Zentro, 460, 1530, 2404
- zentro arruntetan eskolatzen diren
ikasleek, 2155
- zentro bakoitzaren beharrizanen
araberako kualifikazioa, 1526
- zentro bibliografikoa, 1850
- zentro desberdinetan, 1320
- Zentro elebidunetan, 461
- zentro espezifikoak, 1129
- zentro espezifikoetan, 2155
- Zentro guztietako maisu-maistrek
eta irakasleek, 1941
- Zentro itundu pribatuetan, 2159
- Zentro itunduak, 1296, 1299, 1301,
1302, 1307, 1489, 1491, 1498, 2179,
2191, 2203
- Zentro itunduak sostengatzeko funts*
publikoak banatzeko modulu
ekonomikoa, 1489
- Zentro itunduak sostengatzeko funts
publikoak banatzeko modulu
ekonomikoak, 2179
- zentro itunduei*, 1489
- Zentro itunduei*, 1489
- Zentro itunduetan*, 1489
- zentro laguntzaileek, 1144, 1820
- zentro laguntzaileen xedeetan, 1642
- zentro okupazionaletakako sariak edo
konpentsazioak, 1073
- zentro pribatu*, 741
- zentro pribatu baimenduek, 1945
- zentro pribatu baimenduetan, 1945
- zentro pribatuek, 1319, 1941
- zentro publiko, 726, 1939
- zentro publiko eskuordetuek, 1945
- zentro publiko eskuordetuetan, 1945
- zentro publiko eta pribatuetara,
2104
- zentro publikoek, 1130, 1489
- Zentro publikoek, 1526, 1941
- Zentro publikoen gobernuko eta
irakaskuntza-koordinazioko kide
anitzeko organoak, 462
- Zentro publikoen gobernurako eta
irakasleen koordinaziorako kide
anitzeko organoak, 1811
- Zentro publikoetako, 1130
- Zentro publikoetako eskola-
kontseiluaren osaera, 1709
- zentro publikoetako ikasleak, 1720
- zentro publikoetako irakasleei, 1715,
1811
- Zentro publikoetako irakasleentzako,
461
- Zentro publikoetako irakasleentzako
neurriak, 1811
- Zentro publikoetako zuzendaritza,
462
- zentro publikoetan, 1130, 1811, 1943
- zentroa, 549, 1203, 1715, 1850
- zentroa kokatzen den ingurumaria,
2151
- zentroak, 366, 367, 372, 1248, 1323,
1477, 1643, 1698, 1898, 1945, 2155,
2156, 2157, 2158, 2423
- Zentroak, 2160
- zentroak ezarritako ordutegietan,
1888
- zentroan, 417, 745, 791, 1411, 1888,
1941
- Zentroan, 791, 1811
- zentroaren, 415, 417, 745, 791, 2158
- Zentroaren*, 745
- Zentroaren curriculum-proiektuak*,
745
- zentroaren eremu orokorrean, 1941
- zentroaren eta haren inguruko
ingurumari sozioedukatiboaren
eta demolinguistikoaren
eskakizunak, igurikimenak,
aukerak eta mugak, 2157
- zentroaren funtzionamendua, 417
- zentroaren funtzionamendua
arautzen duten erregelei, 1888
- zentroaren funtzionamenduari
buruzko arauak, 415

- zentroaren hezkuntza-jardueran, 2158
Zentroaren hezkuntza-proiektuak, 745
zentroaren hezkuntza-proiektuarekin, 1945
Zentroaren hezkuntza-proiektuaren zati, 2157
zentroaren hizkuntza-normalizazioko helburuaren, 745
zentroaren hizkuntza-normalizazioko planaren preskripzioekin, 2153
Zentroaren hizkuntza-normalizaziorako plana, 2158
zentroaren hizkuntza-proiektu baimendua, 2159
zentroaren hizkuntza-proiektua, 2152, 2157, 2158, 2159, 2164
Zentroaren hizkuntza-proiektua, 2157, 2158
Zentroaren hizkuntza-proiektua aldatzeko prozedura, 2160
zentroaren hizkuntza-proiektuak, 2157, 2160
Zentroaren hizkuntza-proiektuak, 2157
zentroaren hizkuntza-proiektuan, 1950, 2153, 2159, 2160
Zentroaren hizkuntza-proiektuaren aldaketak, 2159
Zentroaren hizkuntza-proiektuaren aplikazioa, 2159
zentroaren hizkuntza-proiektuaren emaitzak, 2159
zentroaren hizkuntza-proiektuaren helburuak, 2157
zentroaren hizkuntza-proiektuaren helburuen lorpena, 2158
zentroaren hizkuntza-proiektuaren proposamen, 2164
zentroaren hizkuntza-proiektuaren proposamena, 2159
zentroaren hizkuntza-proiektuari, 2155
zentroaren ingurumari sozioedukatibo eta demolinguistikoaren, 2159
zentroaren ingurumari sozioedukatiboaren eta demolinguistikoaren beharizanen, 2154
Zentroaren jardueretan, 1950
zentroaren titulartasunari, 2159
Zentroaren urteko programazio orokorrean, 2159
zentroei, 454, 585, 1527, 1946, 2160
zentroek, 372, 464, 743, 1020, 1101, 1102, 1325, 1344, 1527, 1529, 1641, 1874, 1940, 1942, 2160
Zentroek, 461, 1129, 1528, 1529, 1717, 1940, 1942, 2155, 2157, 2160
zentroekiko, 743
zentroekin, 2162
zentroen, 716, 717, 788, 2163, 2168, 2423
Zentroen, 745, 2157
Zentroen antolaketa pedagogikorako irizpideak, 1946
zentroen arteko trukeak, 1717, 1718
zentroen autonomia, 1947
Zentroen barne-araubideko administrazio-jarduketak, 1942
zentroen edukiera, 1143
zentroen hezkuntza-proiektuaren esparrua, 2034
zentroen hezkuntza-proiektuaren garapena, 1946
zentroen hizkuntza-proiektua, 2159
zentroen hizkuntza-proiektuen, 2159
zentroen izaerari, 1641
zentroen jardunbide egokiak, 2157
Zentroen ordezkari-organoa, 745
Zentroen parte-hartzea, autonomia eta gobernua, 461
zentroen sareak, 461
zentroen singularitasunari, 1709
Zentroen Sistemari, 1108
zentroetako, 371, 744, 1869
Zentroetako eskola-kontseiluak, 1709
Zentroetako irakasleak, 1947
Zentroetako zuzendaritzak, 2164
zentroetako zuzendaritza-taldeena. *Ikus inplikazioa*
zentroetan, 485, 486, 490, 717, 719, 742, 789, 791, 1129, 1138, 1143, 1145, 1220, 1237, 1320, 1321, 1324, 1325, 1410, 1524, 1527, 1548, 1638, 1665, 1709, 1721, 1810, 1811, 1819, 1821, 2007, 2014, 2029, 2109, 2152, 2156, 2162, 2469
Zentroetan, 1715, 2103
zentroka, 1941

- zentroko, 745
Zentroko antolaketan, 1721
zentroko errealitate soziolinguistikora egokitzeko irizpide orokorrak, 1942
zentroko hezkuntza-proiektuaren gainerako hezkuntza-planteamendu, 1950
zentroko irakaskuntzari eta hizkuntzen erabilerari buruzko aspektuak, 1941
zentroko irakasleen eta gainerako langileen hizkuntza-praktiken, 1940
zentro-multzo, 741
Zentrootan, 2423
zentrootan, 414
zentrorra heltzen diren kultura-esperientziak, 2154
zentroren, 549
zentro-sare, 804
zentro-sarearen, 1677
zentrotan, 2469
zentsuan, 1884, 1936
zentzu artistikoa, 1716
zetzumen-, adimen- edo buru-desgaitasuna duten pertsonen beharriak, 542
zetzumenaren, 1401, 2005
zetzumen-desgaitasuna, 1496, 2007
Zetzumen-desgaitasuna, 1132, 1133, 1505, 1922
Zetzumen-desgaitasuna duten pertsonen irisgarritasunerako neurriak, 1132
zetzumen-desgaitasuna duten pertsonen kolektiboentzat, 1133
Zetzumen-desgaitasuna duten pertsonentzako programazio irisgarriaren, 1133
Zetzumen-desgaitasuna duten pertsonentzako zerbitzuak, 1922
zetzumen-desgaitasunak, 1032
zetzumen-desgaitasunak dituzten pertsonen autonomian, 2004
zetzumen-desgaitasunen, 1031
zetzumen-desgaitasunen bat duten emakumeei, 1534, 2072
zetzumen-desgaituen, 1692
zetzumen-egoerara, 1140
zetzumen-egoeraren, 1967, 2005
zetzumenezko komunikazio- eta seinaleztapen-sistemetan, 1273
Zetzumenezko komunikazioko oztopoei, 1273
zetzumen-gabezia, 475, 1140
zetzumen-komunikazioan, 1705
zetzumen-mugak, 1639
zetzumen-mugak dituzten pertsonen komunikazio-sistemetara, 1705
zetzumen-urritasun (ikusmenekoa eta entzumenekoa), 480
zetzuzko denbora-tarte, 1031, 1032
zetzuzko epe batean, 1887
zerbitzu, 150, 155, 484, 498, 577, 685, 694, 696, 698, 699, 711, 713, 715, 718, 759, 788, 859, 1008, 1012, 1017, 1020, 1030, 1037, 1041, 1142, 1144, 1145, 1149, 1160, 1273, 1283, 1323, 1540, 1668, 1862, 1863, 1872, 1874, 1990, 1994, 1998, 2023, 2103, 2281, 2346, 2434, 2442, 2447, 2502
Zerbitzu, 850, 1152, 2026
zerbitzu automatizatuak, 607
Zerbitzu berezien egoera, 371
zerbitzu didaktikoak eta ikus-entzunezkoak, 1643
zerbitzu digitalak, 2502
Zerbitzu Digitalen, 583
Zerbitzu digitalen hornitzaileek, 2502
Zerbitzu digitalen hornitzailetzat, 2502
zerbitzu digitalen prestazioei, 583
zerbitzu digitaletan, 1668
zerbitzu edo tratamendu espezializatuak, 531, 603, 1249, 1540
zerbitzu egokia eman beharko, 772
zerbitzu elektronikoak, 1030
zerbitzu espezializatuak, 483, 505
zerbitzu estatalek, 2001
zerbitzu eta baliabide pedagogiko digitalen garapena, 2254
zerbitzu- eta lan-hizkuntza, 839
zerbitzu eta ondasun kultural, ekonomiko eta sozialak, 1344
zerbitzu irisgarriari buruzko informazioari, 1148
zerbitzu juridikoetara eta judizialekora irispide egokia, 269
Zerbitzu kolektiboen gidalerroak,

- 2455
zerbitzu komunak, 696
zerbitzu lagungarriak, 1540
zerbitzu lotu edo interaktibo berriak, 2142
zerbitzu lotu eta interaktiboetara, 1132
zerbitzu nazionala, 2427, 2442
Zerbitzu nazionalaren, 2347
zerbitzu operatiboak, 2093
zerbitzu ordainduen, 713
zerbitzu ordainduen etekina, 713
zerbitzu osagarriak, 505, 1897
zerbitzu osagarriekin lotutakoak, 2168
zerbitzu pedagogiko-didaktikoetara, 718
zerbitzu pertsonal, 1160, 1249, 1540
zerbitzu profesionala, 233, 1259
zerbitzu publiko, 1250, 1711, 1734, 1919, 2142, 2145, 2449
Zerbitzu publiko, 1531
Zerbitzu publiko autonomikoen erabiltzaile, 1653
zerbitzu publiko digitalen garapena, 1668
zerbitzu publiko digitalen prestazioaren ebaluazioa, 1668
zerbitzu publiko digitaletara iristeari buruzko aurreikuspen, 1668
zerbitzu publiko eta sozial, 1714
zerbitzu publiko gaitua, malgua eta osoa, 2183
zerbitzu publiko honen parte diren ikastegiak, 2254
zerbitzu publiko horren eginkizuna gauzatzeko, 214
zerbitzu publiko kargua, 2451
zerbitzu publikoa, 472, 480, 1132, 1366, 1376, 1628, 1629, 1653, 1711, 1856, 1904, 1905, 1906, 1909, 1921, 2139, 2142, 2289
Zerbitzu publikoa, 2143
zerbitzu publikoak, 269, 313, 314, 382, 383, 691, 940, 1386, 1621, 1653, 1732, 1814, 1905, 1920, 1965, 1969, 2007, 2141
Zerbitzu publikoak, 1369, 1653, 1872, 2208, 2507
zerbitzu publikoak ematen dituzten pertsona pribatuei, 2474
zerbitzu publikoaren, 685, 1106, 1132, 1366, 1367, 1376, 1768, 1862, 1905, 1906, 1907, 2141
Zerbitzu publikoaren, 1629
Zerbitzu publikoaren eginkizuna, 1366, 1768, 1921, 2143
zerbitzu publikoaren eginkizunak, 1367, 2144
zerbitzu publikoaren eginkizunaren helburu orokorrak, 2145
Zerbitzu publikoaren egitekoa, 1366
zerbitzu publikoaren irati-difusioak komunikazio-kanal edo -bide guztiak, 1905
Zerbitzu publikoaren kudeaketa, 1369
zerbitzu publikoari, 698
zerbitzu publikoei, 2108
zerbitzu publikoek, 1238, 2103, 2507
Zerbitzu publikoek, 2291
Zerbitzu publikoekiko harremanetan, 2474
zerbitzu publikoekin, 2451, 2469
zerbitzu publikoen, 696, 1017, 1225, 1337, 1402, 1653, 1674, 1908, 2007
zerbitzu publikoen antolaketarekin eta prestazioarekin lotutako jarduera guztietan normaltasunez eta lehentasunez erabiltzeko hizkuntza, 1653
zerbitzu publikoen emaileek, 1402, 1908
zerbitzu publikoen funtzionamenduan, 1385
zerbitzu publikoen hizkuntza-arreta, 2198
zerbitzu publikoen hornitzaileekiko harremanetan, 2007
zerbitzu publikoen kalitatea, 2200
Zerbitzu Publikoen Kalitatea, 1653
zerbitzu publikoen kalitateari, 1225
zerbitzu publikoen prestazioak, 871
zerbitzu publikoena, 1863
zerbitzu publikoetako arduradunen, 2432
zerbitzu publikoetako hizkuntza, 2447
zerbitzu publikoetakoak, 1862
zerbitzu publikoetan, 1041, 1967
zerbitzu publikoetarako, 1145
zerbitzu publikoetarako irisgarritasun elektronikoan, 2081

- zerbitzu publikoetarako irispidea, 1969
- zerbitzu publikoetarako irispidean, 1966
- zerbitzu publikoko, 503, 759, 1106
- Zerbitzu publikoko, 503
- zerbitzu publikoko betebeharrak, 503
- Zerbitzu publikoko betebeharrak, 606
- zerbitzu publikoko eginkizunak, 1907, 2494
- Zerbitzu publikoko eginkizunei, 2436
- Zerbitzu publikoko enpresak, 1872
- zerbitzu publikoko establezimenduei, 148
- zerbitzu publikoko
establezimenduen arteko
lankidetzak, 148
- zerbitzu publikoko eta hezkuntzako
instituzioen, eta biztanle-talde
behartsuen eta desgaituen
beharrizanei, 148
- zerbitzu publikoko eta interes
orokorreko eginkizunak, 2434
- zerbitzu publikoko helburu eta
eginkizunak, 2265
- zerbitzu publikoko prestazioak, 1906
- zerbitzu publikoko zeregina, 2140
- zerbitzu publikokoak, 1318
- zerbitzu publikoren, 694, 2447, 2448,
2449, 2469
- zerbitzu publikori, 2295
- zerbitzu publikotzat, 2449
- zerbitzu sanitarioak, 788
- Zerbitzu sanitarioak, 755
- zerbitzu teknikoak, 353, 681, 1008
- zerbitzu turistikoen erabiltzaileei, 848
- zerbitzu turistikoen fakturak, 849
- Zerbitzu turistikoen prezioak, 849
- zerbitzu zentraletan, 2361, 2362, 2364
- zerbitzu-, harreman- eta lan-
hizkuntzak, 883
- Zerbitzu-, harreman- eta lan-
hizkuntzak, 883
- Zerbitzu, jarduera eta
establezimendu turistikoak, 1152
- zerbitzua, 499, 546, 738, 851, 863,
1015, 1041, 1140, 1141, 1168, 1366,
1376, 1628, 1629, 1651, 1712, 1737,
1773, 1804, 1822, 1871, 1885, 1898,
1907, 1920, 1922, 1930, 1931, 1932,
1946, 1947, 1959, 1960, 2098, 2103,
2139, 2142, 2144, 2147, 2240, 2280,
2436
- Zerbitzua, 841, 851, 1898, 1920
- zerbitzua behar bezala emateko
beharrizanak, 1639
- zerbitzua ematerakoan hizkuntza
erregional eta gutxituak erabiltzen
direla zaintzea, 314, 383
- Zerbitzua iristeko eskubidearen
titulartasuna, 1957
- zerbitzuak, 150, 442, 444, 471, 477,
497, 542, 553, 629, 654, 658, 676,
677, 678, 692, 697, 712, 713, 715,
722, 765, 787, 788, 790, 821, 849,
856, 1012, 1030, 1032, 1041, 1044,
1113, 1133, 1137, 1138, 1141, 1142,
1144, 1145, 1147, 1148, 1152, 1158,
1167, 1168, 1203, 1207, 1240, 1251,
1253, 1262, 1277, 1325, 1330, 1348,
1350, 1352, 1361, 1372, 1378, 1402,
1477, 1479, 1534, 1549, 1616, 1627,
1629, 1633, 1636, 1637, 1667, 1668,
1672, 1695, 1711, 1712, 1737, 1744,
1773, 1774, 1800, 1801, 1820, 1821,
1822, 1857, 1872, 1899, 1904, 1907,
1908, 1914, 1917, 1921, 1922, 1928,
1933, 1942, 1947, 1957, 1959, 1960,
1964, 1980, 2000, 2013, 2014, 2016,
2026, 2072, 2073, 2074, 2139, 2240,
2247, 2279, 2292, 2304, 2312, 2315,
2318, 2319, 2321, 2322, 2323, 2325,
2326, 2327, 2329, 2330, 2331, 2332,
2333, 2334, 2335, 2338, 2346, 2362,
2429, 2434, 2463, 2464, 2465, 2472
- Zerbitzuak, 2023, 2233, 2346, 2425,
2468
- ZERBITZUAK, 1008
- zerbitzuak antolatuta, 772
- zerbitzuak eman behar dituen
profesionalak, 2327
- Zerbitzuak eman behar dituen
profesionalak, 2319, 2323
- Zerbitzuak emateagatik izaten
dituen diru-sarrerak, 806
- zerbitzuak emateko deklarazioa,
2312, 2319, 2320, 2324, 2325, 2326,
2327, 2329, 2330, 2331, 2333, 2334,
2335, 2473
- zerbitzuak emateko erantzukizun

- erkideak, 1737
zerbitzuak emateko modu, 848
zerbitzuak ematen dituzten enpresek, 1737
Zerbitzuak ematen dituzten enpresek, 1633, 1737
zerbitzuak ematen dituzten pertsonak, 2026
zerbitzuak eskaintzeko onespena, 2237
zerbitzuak eta jarduerak zuzenean antolatuz, 841
zerbitzuak euskaraz eta gaztelaniaz emango, 810
Zerbitzuak kontratatu aurreko informazioa, 1378
zerbitzuan, 731, 740, 741, 747, 781, 1047, 1863, 1865, 2230
zerbitzuaren, 1011
zerbitzuaren administrazio titularrari eskatu ahal zaizkion baldintza beretan, 841
zerbitzuaren antolamendu-neurriak, 1653
zerbitzuaren beharizanen, 1388
zerbitzuaren erabiltzaileen berezko hizkuntzak, 1960
zerbitzuaren funtzionamenduarekin, ordutegiarekin edo atazekin lotutako iradokizunak, 1373
zerbitzuaren funtzionamenduarekin, ordutegiarekin edo atazekin lotutako iradokizunak aurkezteko eskubidea, 1373
zerbitzuaren kalitatea, 1011
zerbitzuaren prestazioa hobetzen laguntzen duten beste gai batzuk, 1639
zerbitzuaren titularra den toki-erakundearen ezaugarriengatik, 841
Zerbitzuaren zuzeneko kudeaketa, 1906
zerbitzu-banatzzaileen, 2427
zerbitzu-betebeharren periodikotasuna, 2258
zerbitzuburuaren kategoria, 1836
Zerbitzu-eginkizun, 359
zerbitzu-egintzetan eta -harremanetan, 499
zerbitzuei, 495, 1017, 1153, 1157, 1549, 1633, 1638, 1695, 2048, 2141
Zerbitzuei, 2463
zerbitzuei buruzko erreklamazioak, 1922
zerbitzuei buruzko informazio doi eta zehatza, 2282
zerbitzuei buruzko informazioa jasotzeko eskubidea, 1115
zerbitzuek, 484, 495, 721, 1142, 1167, 1276, 1339, 1480, 1668, 1876, 1959, 2014, 2246, 2252, 2499
zerbitzuekin, 2480
Zerbitzu-ekitaldi eta -harremanetan, 348
zerbitzu-emaileak, 2312, 2315, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2325, 2326, 2327, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2346, 2472
Zerbitzu-emaileak, 2346
Zerbitzu-emailearekin dituzten ahozko eta idatzizko harremanetan, galiziera edo gaztelania erabiltzeko eta arreta jasotzeko eskubidea, 1653
Zerbitzu-emaileen erregistroa, 610
zerbitzu-emaileentzat, 506
zerbitzu-emakidapean, 1915
zerbitzu-ematea, 2026
zerbitzuen, 422, 471, 495, 497, 698, 713, 718, 741, 859, 866, 1008, 1017, 1018, 1032, 1108, 1110, 1147, 1152, 1153, 1157, 1238, 1283, 1361, 1401, 1479, 1489, 1534, 1590, 1616, 1619, 1629, 1633, 1699, 1707, 1712, 1725, 1740, 1783, 1804, 1821, 1828, 1837, 1840, 1855, 1864, 1879, 1904, 1908, 1922, 1928, 1929, 1947, 1955, 1979, 1993, 2004, 2081, 2121, 2166, 2167, 2442, 2465
zerbitzuen atalak, 2463
zerbitzuen balioespen berezia, 1894
zerbitzuen deklarazioa, 2315, 2317
zerbitzuen egokitasuna, segurtasuna eta balorizazioa, 2283
zerbitzuen emakidadunek, 1864
zerbitzuen emakidadunena, 1993
zerbitzuen esperientzia, 859, 866
zerbitzuen estrategia- eta koordinazio-ildoak, 2435
zerbitzuen hartzaileak, 1372
zerbitzuen hornitzaileak, 2237

- zerbitzuen informazio-hedabide publikoek, 1369
- zerbitzuen irisgarritasuna, 251
- Zerbitzuen irisgarritasuna, 2005
- Zerbitzuen kalitatea, 2145
- Zerbitzuen kalitateari buruzko politika, 506
- zerbitzuen kartetan, 1017
- zerbitzuen modernizazioarekin, 2168
- zerbitzuen prestazioa, 2141
- zerbitzuen prestazioaren ezaugarriak, 839
- zerbitzuen prezioen zerrendan, 1800
- zerbitzuen programazioa, 2476
- zerbitzuen sektoreko jarduera, 848
- zerbitzuen tarifak, 2239
- zerbitzuen zerrenda, 2363
- zerbitzuen zorroa, 1008
- zerbitzuen zuzendaritza, 957
- zerbitzuen, jardueren edo produktuen kontraprestazio, 2124
- zerbitzuena, 858
- zerbitzuengatiko saria, 2272
- zerbitzuengatiko zergak, 2441
- zerbitzu-eskaintza analogiko eta digital, 2434
- zerbitzuetako, 781
- zerbitzuetako langileei, 1822
- zerbitzuetako langileengatiko, funtzionamenduagatiko eta ekipamenduengatiko gastuak, 2465
- zerbitzuetan, 484, 765, 1041, 1139, 1147, 1339, 1396, 1402, 1619, 1750, 1804, 1817, 1819, 1942, 1969, 2020
- zerbitzuetara, 1196
- zerbitzuetarako, 1145
- Zerbitzuetarako, 406
- zerbitzuetarako irispidea, 1672
- zerbitzu-gutuna, 1171
- zerbitzu-harreman, 687
- zerbitzu-harremana, 1727
- Zerbitzu-harremana, 1358, 1654, 2184
- zerbitzu-harremanaren sorrera eta azkentzea, 2182
- zerbitzu-hizkuntza, 840, 859
- zerbitzu-hornitzaile, 151
- zerbitzu-hornitzaileak, 2247, 2472
- zerbitzu-hornitzaileen programa-eskaintzen barruko gainerako telebista-zerbitzuen zenbakitze-sistema parekidea, 2427
- zerbitzu-hornitzaileok, 2427
- zerbitzu-jarduerak, 506
- Zerbitzu-kartak, 842
- zerbitzuko, 357, 361, 710, 731, 749, 750, 1006, 1011, 1025, 1038, 1564, 1865, 1866, 1875, 1995, 2130
- Zerbitzuko, 737
- zerbitzuko langileen, 750, 1865, 1866, 1995
- Zerbitzu-kontratua, 523
- zerbitzu-mailako glotodidaktika aplikatuaren kabinete, 719
- zerbitzu-marketan, 2449
- zerbitzuok, 2338, 2434, 2435, 2474
- Zerbitzuok, 2318
- zerbitzuotako kapitalaren eta boto-eskubideen gaineko partaidetzen, 2432
- Zerbitzu-prestazioak, 1804
- zerbitzura, 738, 780, 863
- zerbitzurako sarbidea, 851
- zerbitzuren, 424
- zerbitzu-zorro iraunkor eta efizientea, 838
- zerbitzu-zorroa, 968, 969
- Zerbitzu-zorroak, 1017
- zeregin, 228, 1917, 1921, 1971
- zeregin ikuskatzailerik, 2126
- zeregina, 223, 1811, 1838, 1849, 1989, 2097, 2140
- zereginak, 1309, 1635
- zereginen, 2264
- zereginen izaera, 2434, 2440, 2442
- zereginenek, 2442
- zereginerako, 2491
- zereginetan, 2428
- zerga, 438, 583, 1009, 1028, 1381, 1873, 2000, 2350, 2351, 2352, 2441, 2466, 2468
- Zerga, 2350
- zerga arautzen duen estatuaren legeak, 1884, 1936
- zerga asimilatutak, 2350, 2355, 2357, 2359, 2360, 2362
- zerga berezien araubide orokorra, 675
- zerga- eta gizarte-arloko neurriak, 2465
- Zerga- eta gizarte-arloko neurriak,

- 2465
Zerga, Administrazio eta Gizarte
Arloko Neurriei buruzko
abenduaren 30eko 62/2003
Legearen, 486, 490
zerga-araubidearen, 2357
zerga-araudian ezarritako
fakturazio-betekizunak bete
beharko, 849
zerga-arintzeak, 2000
zerga-atxikipenak, 2465, 2466
Zerga-bilketa, 2359
zerga-bilketan, 438
zerga-bolumenaren, 2466
zergadun esportatzaileak, 2363
zergadunak, 1536
Zergadunaren, 583
zergadunek, 583, 2350, 2351
Zergadunek, 1731, 2363
Zergadunen betebeharrak, 2358
Zergadunen Eskubide eta Bermeei
buruzko otsailaren 26ko 1/1998
Legearen, 436
zerga-egitatea, 1009, 1330, 1828,
1885, 1929, 1930, 1931, 1932, 1933
Zerga-egitatea, 1009, 1173, 1330,
1828, 1829, 1885, 1928, 1929, 1930,
1931, 1932, 1933
Zerga-egitatearen tasa, 1928
zerga-egoera, 1083
zerga-hobariak eta salbuespenak,
1873
zerga-ihesari, 2361, 2362, 2364
Zerga-iruzurrari, 2361, 2362, 2364
zergak, 1800, 2350, 2355, 2357, 2360,
2441
Zergak, 2359
zergaldian, 1731, 2177
zerga-murriztapena, 2351, 2361
zerga-murriztapenerako eskubidea,
2351, 2354
zergan, 1731
Zerga-oinarria, 2360
Zergapeko errentak, 2350
zergapeko errenten, 2351
Zergapeko mozkin eta errentak,
2354
Zergapeko mozkina, 2350
Zergapeko mozkinak, 2350
zergapetze-araubidea, 2350
zerga-pizgarriak, 1028
Zergaren, 583
zergaren banaketarako
departamenduko funtsek, 2465
Zergaren kontrola, 2349
Zergaren oinarria eta likidazioa,
2350, 2357
zergaren zenbatekoa, 2355
Zergaren zenbatekoa, 2351, 2361
Zergari, 583
zergarik, 2343, 2441
zerga-sistema, 2465, 2466
Zerga-tasa murriztuak, 2363
Zerga-tasak, 2363
Zerga-tasaren zenbatekoa, 2363
zergatia, 562
zerga-zerbitzuan, 2358
zerga-zerbitzuari, 2358
zerga-zerbitzuek, 2355
zergen, 2354
Zergen Kode Orokorra, 2350, 2357,
2360
Zergen Kode Orokorraren, 2358,
2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365,
2422, 2466
zergen ordainketa, 2442
zerrenda, 436, 577, 1008, 2243, 2278,
2312, 2315, 2318, 2319, 2321, 2322,
2323, 2325, 2326, 2327, 2329, 2330,
2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2361,
2362, 2363, 2364, 2365, 2375, 2397,
2471, 2472, 2479, 2500
zerrenda nazionala, 2278
zerrenda nazionalean, 2471
zerrenda xehatua, 564
zerrendan, 782, 2286, 2355, 2422,
2471, 2503
Zerrendan, 1008
zerrendatu, 228
zerrendetako, 2292, 2344
zerrendetan, 2214, 2215, 2320, 2321,
2322, 2500
zertamenak, 1347
ziberespazio, 150
ziberespazioa, 151
ziberespazioan, 147
Ziberespazioan, 143
ziberespazioko informaziorako
irispide unibertsala, 147
ziberespaziora, 147
ziberespaziorako irispide unibertsal
bateranzko trantsizio-neurri, 148

ziberespaziorako irispide

- unibertsala**, 152
- ziberespaziorako irispide
 - unibertsalaren aurretiazko baldintzak, 147
- zibilizazio erkidea, 300
- zientifikoak, 1599, 1630, 1780, 1781,
 - Ikus* jarduketa-sektoreak
- zientzia, 694, 695, 712, 857, 1870, 2036, 2068
- zientzia- eta teknologia-lorpenak, 86
- zientzia kognitiboa, 250
- Zientzia, literatura edo arte mailan, 65
- Zientzia, Teknologia eta Berrikuntzari, 1476
- zientzia-argitalpenen sailletako, 2424
- Zientzia-arlo, 1371
- zientzia-aurrerakuntzan eta horri darizkion irabazietan parte hartzeko, 65
- zientzia-dibulgazioko, literatura-sorkuntzako eta galizierarako itzulpengintzako lanen hedapenean, 1604
- zientzia-itzulpenetarako laguntzak, 2423
- zientziak, 1531
- zientzialariak, 1390
- zientziarako, 781
- zientziarako hizkuntza, 2266, 2419, 2423
- zientziarekin, 478
- Zientziaren alorreko agintaritza publiko independentea, 2248
- zientziaren arlo, 1380
- zientziaren eta teknikaren alorreko lankidetzaren misioetan, 2416
- zientziaren eta teknologiaren aurrerapen azkarrak aukera berriak, 83
- Zientziaz, 177
- zientziei, 585
- zientziei eta teknikei buruzko entziklopediak, 2423
- zientzien eta horien aplikazioen aurrerapenaren onura jasotzeko.
 - Ikus* eskubidea
- zientzien eta industriaren hiria, 2423
- zientzien eta industriaren hiriaren, 2423
- zientzien eta teknologiaren arloan, 585
- zientzietan, 2489
- zigilu sikua, 690
- zigiluaren, 534
- zigilupean, 2388
- zigor, 2393
- Zigor Auzitegiko epaimahaiak, 2397
- zigor edo tratu txar, anker eta lotsarazlerik, 62
- Zigor Kodea, 2366, 2420
- Zigor Kodearen, 2389
- zigor krudel, anker edo apalesgarrien prebentzioa, 1956
- Zigor Prozeduraren, 2368
- Zigor Prozeduraren Kodea, 2368, 2420
- Zigor Prozeduraren Kodearen, 2292, 2341
- Zigor Prozeduraren Kodeari, 2420
- Zigor-arloko epaiak, 2389
- zigor-arloko epaien elkarrekiko aitortpen-printzipioaren aplikazioari, 2391
- zigor-arloko Europako ikerketa-agindu bat emateko ebazpenei, 2380
- zigor-arloko kondena, 2441
- Zigor-arloko politika, 2369
- zigor-arloko prozeduretan, 582
- zigor-arloko prozesuaren, 541
- Zigor-arloko saioen prestaketa-prozedura, 2374
- zigor-aurrekarien, 549
- Zigor-aurrekariarik, 549
- Zigor-auzitegia, 2374, 2397
- Zigor-auzitegiaren osaera, 2374
- zigor-auzitegiko apelazio-sala izendatzeko erabakiaren jakinarazpena, 2374
- Zigor-auzitegiko presidenteak, 2374
- zigor-betearazpeneko zerbitzuak, 1960
- zigor-jardunetan, 89
- zigor-prozedura, 2383
- Zigor-prozedura, 2519
- Zigor-prozedura militarra, 2273
- zigor-prozedurak, 2386
- Zigor-prozedurako neurriak, 2520
- Zigor-prozeduraren garapena, 2519
- zigor-prozedurari, 2222

- zigorra, 63, 2391, 2392
- zigorrak, 2222, 2276, 2391
- Zigorrak, 2222
- zigorraldiari, 2391
- zigorren aplikazioko epailearen, 2389
- zigorren aplikazioko epailearen instrukziopean, 2389
- zigorren aplikazioko epaileari, 2389
- zigortzeko atxiloketa-agindua, 2382
- ziklo, 1237
- zikloa, 727
- zikloak, 2264
- zikloan, 1127, 1808, 2155, 2162
- zikloek, 453
- zikloen amaieran, 2104
- zikloetako, 721
- zikloetako maila, 2155
- zikloka, 2309
- zikloko, 1126, 1130, 1808, 2155, 2162
- Zikloko eta orientazioko taldeak, 1130
- zikloko taldeekin, 1130
- ziklotan, 453, 2258
- ziklotik, 1528
- Zilargintza, 1596
- zin, 2273
- zin edo hitz egin, 365, 410, 440
- zin-egitea, 410
- zinegotziek, 838
- zinema, 501, 1585, 1836, 1971, 1972, 1973
- zinema eta ikus-entzunezko industriaren, 501
- zinema- eta ikus-entzunezko lanen ekoizpenari, banaketari, merkaturatzeari eta erakusteari, 1971
- zinema- eta ikus-entzunezkoen industria, 1971
- zinema europarraren estreinaldia eta emanaldia, 502
- zinema katalan eta europarra, 1972
- zinema-aretoak, 1976
- Zinema-aretoen titularrek, 1975
- zinema-aretoetako proiektzioa, 1974
- Zinema-aretoetan, 1973
- zinema-aretoetan proiektatzeaz bestelako kanal, 1977
- zinema-emanaldira, 1975
- zinema-eskaintza, 1973, 1975
- zinema-filmak, 687
- Zinema-industria, 1976
- zinemak, 172, 315, 384, 1146, 1972
- zinemako eta bideoko gidoiak, 1834
- zinema-kultura, 1975
- zinema-merkatuak, 1971
- zineman, 707, 2115
- zinema-ondarearen sustapenari, kontserbazioari eta hedapenari, 1971
- zinema-pantailak, 1975
- Zinema-pantailen Sare Itunduak programatutako obra zinematografikoak, 1975
- zinema-produktuetarako, 1971
- zinema-proiektzioak, 1972
- zinemaren banaketan, 1974
- Zinemaren eta Animazioaren, 2355, 2398
- Zinemaren eta Animazioaren Kodearen, 2355
- Zinemaren eta ikus-entzunezkoen industria, 1973
- Zinemari, 500, 1165, 1971
- zineatografia, 501, 1973
- Zineatografia, 500, 501
- Zineatografia Babesteko Funtsa, 615, 616, 617
- Zineatografia Babestu eta Sustatzeari buruzko ekainaren 8ko 17/1994 Estatuko Legearen, 1871
- Zineatografia, Liburu, Kantu eta Ikuskizuneko Arteetarako Hizkuntza Normalizatzeko Legeak, 1861
- zineatografia-jarduera, 1585
- zineatografian, 501
- Zineatografiaren, 1165
- Zineatografiaren eta Animazioaren Zentro Nazionalak, 2398
- Zineatografiaren eta Animazioaren Zentro Nazionalaren presidenteak, 2355
- Zineatografiaren eta Ikus-entzunezko Arteen Institutua, 615
- Zineatografiaren eta Ikus-entzunezko Arteen Institututik, 501
- Zineatografiaren eta ikus-entzunezko ekoizpenaren industria sustatzeko neurriak, 1165

- Zinematografiaren eta Ikus-entzunezkoen Administrazio-araubideari buruzko irailaren 28ko 267/1999 Dekretura, 1971
- Zinematografiaren industria, 1909
- zinematografikoa, 1278
- zinemei, 1219
- zinemetan, 486, 490
- zinpeko hiru kidek, 2397
- Zinpeko interpretaziorako gaikuntza lortzeko probak, 1931
- zinpeko interprete baten laguntza, 2292, 2293
- zinpeko interprete ofizialak, 2408
- zinpeko interpretearen, 1479, 1737
- zinpeko interpreteen probetan, 1899
- Zinpeko itzulpen edo interpretaziorako gaikuntza, 1931
- zinpeko itzulpen edo interpretaziorako gaikuntza egiaztatzen duen txartela, 1932
- Zinpeko itzulpen edo interpretaziorako gaikuntza egiaztatzen duen txartela, 1932
- Zinpeko itzulpen edo interpretaziorako gaikuntza egiaztatzen duen txartelaren luzapena, ordezipena, aldaketa edo bikoizketa, 1932
- zinpeko itzulpena, 549, 1633, 1690, 1703
- zinpeko itzulpenak aurkezteko betebeharra, 1481
- Zinpeko itzulpenerako gaikuntza lortzeko probak, 1931
- zinpeko itzulpenik, 506
- zinpeko itzultzaile, 548, 2360
- zinpeko itzultzaile bat, 530, 579, 625, 630
- zinpeko itzultzaile batek ziurtatutako itzulpen, 2360
- zinpeko itzultzaile baten itzulpen ziurtatua, 2351
- zinpeko itzultzaile eta interpreteen erregistroan, 1931
- zinpeko itzultzaile-interprete, 559, 561, 2484
- zinpeko itzultzaile-interprete titulua, 534
- Zinpeko itzultzaile-interpreteak, 534
- zinpeko itzultzaile-interpreteek, 535
- zinpeko sei kidek. *Ikus* itzultzailea
- zinpekoa. *Ikusi* itzulpena, *Ikus* itzultzailea, *Ikus* itzultzailea, *Ikus* itzultzailea, *Ikus* itzultzailea
- Zinpekoa, 2273, *Ikus* itzultzailea, *Ikus* itzultzailea, *Ikus* itzultzailea
- zinpekoa ez den itzulpena, 1633
- zinta magnetofonikoak, 687
- zintzotasun, 2500
- zintzotasun informatiboaz, 1880
- zio, 136
- zioak, 2274, 2375, 2377, 2390, 2392, 2445
- zioetako, 2270
- zirilikoak, 188
- zirkuitu itxiko telebista-ekipoiei, 111
- zirkuitu nazionalak, 1883
- zirkuituetan, 1883
- zirkularrak, 1486
- zirkulazio askea, 2474
- zirkulazio- edo egonaldi-eskubidea, 2214
- zirkulazio-adierazleetan, 188
- zirkulazio-araubidea, 2336
- Zirkulazioari, 573
- Zirkulazio-askatasunari buruzko Zuzentaraua, 237
- zitazioa, 2376
- ziurta, 184
- ziurtagiri, 412, 445, 448, 458, 459, 549, 713, 1144, 1277, 1283, 1328, 1330, 1341, 1391, 1898, 1928, 2187, 2241, 2242, 2358, 2386, 2394
- ziurtagiri edo diploma akademikoen izaerari, baliozkotasunari eta ondorioei, 1641
- ziurtagiri estandarizatu, 2217
- ziurtagiri homologatuak, 1945
- ziurtagiri horren itzulpena, 2386
- ziurtagiri ofiziala, 1330
- ziurtagiri ofizialak, 1330, 1828, 1928
- ziurtagiri ofizialak, tituluak eta euskararen ezaguera, 919
- ziurtagiri ofizialaren, 1331
- ziurtagiri ofizialetako bat lortzeko proba libreetan, 1928
- ziurtagiria, 412, 432, 433, 442, 444, 445, 448, 458, 500, 537, 538, 548, 549, 554, 563, 565, 665, 1048, 1292, 1388, 1389, 1390, 1688, 1702, 1828, 1885, 1886, 1898, 1928, 1968, 2187,

- 2217, 2218, 2386, 2389, 2391, 2392, 2393, 2394
- Ziurtagiria, 565, 2358, 2392, 2393, 2395
- ziurtagiriak, 420, 549, 690, 712, 717, 720, 721, 750, 956, 1009, 1277, 1316, 1381, 1391, 1530, 1568, 1702, 1810, 1835, 1839, 1867, 1882, 1885, 1899, 1929, 1930, 1990, 1995, 1997, 1998, 2098, 2102, 2122
- Ziurtagiriak, 458, 521, 932, 1318, 1998
- Ziurtagiriak luzatzea, 521
- ziurtagirian, 448, 2358
- ziurtagiriarekin, 1670
- ziurtagiriaren, 411, 412
- Ziurtagiriaren edukia, 2393
- ziurtagiriaren frantsesezko itzulpena, 2394
- ziurtagiriaren itzulpena, 2387
- Ziurtagiriaren itzulpena, 2394
- ziurtagiriaren jatorrizkoa, 2392, 2395
- ziurtagiriaren kopia, 2392
- ziurtagiriaren mailari, 1334
- ziurtagirien, 520, 1998
- Ziurtagirien formatuak eta ereduak, 589
- ziurtagirien inskripzioan, 520
- ziurtagirien maila, 1334
- ziurtagiriok, 2241
- ziurtapen, 424
- ziurtapena, 534
- ziurtapen-araua, 151
- ziurtatuko, 63
- ziurtaturik, 162
- ziurtatzea, 186
- ziurtatzearen, 813
- ziurtatzeko, 61, 65, 182
- ziurtatzera, 706
- zko hizkuntzetako eta hizkuntza-modalitateetako adierazpena eta ekimenak, 1219
- zona, 695, 1040
- zonako, 743
- zonako egoera soziolinguistikoa, 743
- zonatan, 1212
- zonei, 742, 788
- zonetakoekin, 765
- zonetan, 1585
- zor, 708
- zor publikoarekin, 372
- Zor-balore negoziagarriak, 2230
- Zor-balore negoziagarrien lehen jaulkipena, 2230
- Zor-baloreak, 2230
- zor-baloreen eramaileei, 2233
- zordunak, 2467
- Zordunen betebeharrak, 2355, 2357
- zori, enbido edo ausazko jokoen gaineko tasa fiskalaren zerga-egitate, 1380
- Zoritxar publikoa, 1014, 1091
- zorra, 2466, 2467
- zorratik, 2441
- zorrak, 2467
- zorretan, 2466
- zorroa, 1008
- Zorroan, 1020
- zorroztasun, 1385
- zortasun, 1879
- zortzi irakasle baino gutxiago dituzten ikastetxeetan, 462, 744
- zortzi unitate baino gutxiago dituzten Bigarren Hezkuntzako ikastetxeetan, 462, 744
- zortzi unitate baino gutxiagoko bigarren hezkuntzako zentroetan, 462, 1709
- zuhurtziaz, 1226
- zuzenbide autonomiko propioari buruzko prestakuntza, 466
- zuzenbide berezi, 520
- zuzenbide erkidearen baldintzen, 2422
- zuzenbide erkideko arauen, 2425
- zuzenbide erkideko baldintzekin, 2442
- Zuzenbide erkideko estradizio-prozedura, 2383
- zuzenbide humanitarioaren**, 2453
- zuzenbide katalana, 1917
- zuzenbide konparatuaren, 544
- zuzenbide kooperatiboaren ezagutza eta aplikazioa, 2017
- zuzenbide osagarri, 692
- zuzenbide osoko herritar, 2154
- zuzenbide osoko hizkuntzatzat, 2256, 2475
- zuzenbide osoz, 2226, 2463, 2465
- zuzenbide osoz deusez jotzea, 2226
- zuzenbide pribatuaren, 699
- zuzenbide pribatuari, 699, 802
- Zuzenbide pribatuko ente publikoa,

- 801
zuzenbide pribatuko pertsonak,
2451
zuzenbide pribatuko pertsonak, 2451
zuzenbide propioa, 466
zuzenbide propioari, 2136
zuzenbide publiko edo pribatuko
enteak, 940
zuzenbide publikoari, 802
zuzenbide publikoko ente, 1828
zuzenbide publikoko enteen tasak,
1828
zuzenbide publikoko erakunde, 367,
716
Zuzenbide publikoko erakunde, 366
zuzenbide publikoko gainerako
instituzio eta korporazioen, 1873
zuzenbide publikoko korporazio,
2083
zuzenbide publikoko korporazioa,
2013
zuzenbide publikoko korporazioei,
1337
zuzenbide publikoko korporazioek,
1119
zuzenbide publikoko korporazioen,
1119
zuzenbide publikoz diren legezko
pertsonak, 2451
zuzenbide publikoz diren legezko
pertsonak, 2451
zuzenbide substantibo propioak, 359
Zuzenbide Zibil Berezia edo Forala,
360
zuzenbide zibil foral edo bereziaren
ezagutza egiaztatzeko, 361
zuzenbide zibil propioa duten
autonomia-erkidegoetan, 360
zuzenbide zibilaren, 686, 2130
Zuzenbide Zibilaren espezializazioa,
1355
zuzenbide zibilarengatik, 2128
Zuzenbide Zibilari, 1593
zuzenbide zibilean, 1912
zuzenbide zibileko konpilazioaren,
1399
zuzenbideak, 525
zuzenbidean, 769
zuzenbidearekin, 1602
zuzenbidearen, 2023
zuzenbidearen printzipio orokorrak,
2425
zuzenbidearen printzipio orokorrei,
2425
zuzenbideari, 1241
zuzenbideen, 1369
zuzenbide-eremuko jarduerak, 2414,
2415
zuzenbide-estatua, 256, 257, 258,
259, 291, 294
Zuzenbide-estatua, 1558
zuzenbide-estatuaren, 476
zuzenbide-estatuaren mekanismo
eta prozesu sendoak, 256
zuzenbideko kideen, 2123
zuzenbideko kideen bi hereneko
gehiengoz, 2119
Zuzenbiderako irispidea, 2520
zuzenbidezko erregimen batek, 61
zuzendari, 689, 691, 692, 693, 694,
697, 713, 716, 718, 719, 720, 721,
763, 2290
Zuzendari, 687, 688, 692, 693, 699
zuzendari nagusi, 692
zuzendari nagusia, 692, 697, 716, 718
Zuzendari nagusia, 687, 692, 717
zuzendari nagusiak, 689, 691, 697,
718, 719, 720, 2315
zuzendari nagusiarekin, 693
zuzendari nagusiaren, 692, 693, 694,
697, 718
Zuzendari nagusiaren, 688, 692, 693
zuzendari nagusiarentzat, 697
zuzendari nagusiari, 718
zuzendaria, 368, 369, 712, 713, 804,
957, 1836, 1882
Zuzendaria, 806, 1834, 1838, 1950
zuzendaria, 370, 371, 694, 695, 696,
697, 713, 720, 762, 2485
Zuzendaria, 1836
zuzendariarekin, 720
zuzendariaren, 694, 695, 719, 2391
zuzendariari, 695, 716, 720
Zuzendariari, 369, 806, 1835
zuzendariaz, 744
zuzendariei, 371
zuzendariek, 689, 697, 718
zuzendarien, 689
zuzendarien agintepean, 2479
zuzendarien izendapen-
proposamena, 689
zuzendarigaia, 950

- Zuzendarigaia, 462
zuzendari-kategoriari, 713
zuzendari-maila, 713, 718, 719, 763, 805
zuzendariorde nagusiaren maila, 1675
zuzendaritza, 713, 745, 1275, 1950
Zuzendaritza Kontseilua, 804, 805
Zuzendaritza Kontseiluak, 805
Zuzendaritza Kontseiluko kideak, 805
zuzendaritza teknikoak, 1571, 2099
zuzendaritza-eginkizuna, 1125
zuzendaritzak, 2164
Zuzendaritza-kide publiko profesionalak, 842
zuzendaritzako, 692, 697
Zuzendaritzako eta lidergo pedagogikoko eginkizun, 1950
Zuzendaritza-kontseilua, 1902
zuzendaritza-kontseiluko kide, 1902
zuzendaritza-organoak, 371, 1119, 1675
zuzendaritza-organoarekin, 1675
zuzendaritza-organoen eta kide anitzeko organoen ordezkaritza orekatua, 1551
zuzendaritza-organoetan, 1642
zuzendaritza-proiektuan, 1950
zuzendaritzari, 791
zuzendaritza-taldeak, 1526
zuzendaritza-taldeaz, 745
zuzendaritza-taldeen, 745
zuzendaritza-zentroaren, 1636
zuzenean, 64, 187
zuzenean beren kontrolaren mende dauden ekonomia- eta gizarte-sektoreetan, 317, 386
zuzenean edo zeharka, 314, 383
zuzenean eragindako pertsonen parte-hartze osoa, 1965
zuzeneko dirulaguntza, 1054
Zuzeneko diskriminazioa, 1074, 1505
Zuzeneko diskriminaziotzat, 2483
zuzeneko edo alderantzizko itzulpenerako bitarteko guztiak eskura izateko, 166
zuzeneko ekintza, 757
zuzeneko esleipenaren bidez edo eskuordetzaren bidez, 802
zuzeneko harremana, 2098
Zuzeneko komunikazio judizialak, 563
zuzeneko komunikazioa, 758, 1502, 1540, 1651, 2082
zuzeneko komunikazioari, 1762
zuzeneko komunikaziorako, 1583
zuzeneko konexioa, 151
zuzeneko kudeaketa, 685, 1106, 1906
zuzeneko kudeaketa Andaluziako Irrati eta Telebistaren enpresa publikoaren, 1106
zuzeneko kudeaketako, 1653
zuzeneko lotura, 1544, 2368
zuzeneko loturagatik, 2186
zuzeneko parte-hartzea, 316, 385
Zuzeneko salmenta, 1088
Zuzeneko zergak, 1884, 2350, 2357, 2359, 2360
zuzeneko zergarik, 2441
zuzeneko zergei, 1884
zuzenketa, 2274, 2372
Zuzenketa, 694
zuzenketa egokiak, 2151
zuzenketak, 102, 394, 395, 1795, 1900
zuzenketaren, 695
zuzenketen aldaketak, 102
zuzentarau, 525
Zuzentaraua, 536, 575
zuzentarauak, 405, 513, 536
Zuzentarauak, 430, 431, 432, 434, 538
zuzentarauan, 427
zuzentarauaren, 525
Zuzentarauaren, 405, 430, 431, 432, 434, 525, 537, 1638
zuzentarauaren hitzez hitzeko edukia, 624
zuzentarauaren terminologia eta sistematika, 513
zuzentarauaren transposizioari, 2502
zuzentarauen, 501
zuzentarauen transposizioa, 2458
Zuzentarauko, 1647
zuzentarauok, 2458
zuzentarau-proposamen legegilea, 270
zuzentasun, 1226
zuzentasun osoko pertsonak, 318, 387
zuzentasunez, 62
zuzentzaileak, 470, 1385, 2060
zuzkidura, 729, 1138
Zuzkidura ekonomikoak, 1875

zuzkidura materiala, 366
zuzkidurak, 2360

zuzkidurak eratzten dituzten
enpresek, 2360